ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIII. Число 1-2. Торонто, Онт. СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 1952 JANUARY-FEBRUARY Toronto, Ont. Рік XIII. Число 1-2.

ПІСТ

"Ось—піст, який я люблю: зміни кайдани несправедливости; розв'яжи пов'язи ярма, одпусти придушених на волю, і розірви всяку кормигу; поділись із голодними хлібом і заведи в хату бурлаків бездомних, як побачиш обідраних, прикрий наготу його, і від однокровного твого не ховайся."

Іс. 58:6, 7.

У всіх ритуалістичних церквах перед Великоднем починається піст, а тому варто і нам, євангеликам, розглянути науку Слова Божого щодо цього звичаю.

1. Піст у поганських релігіях

Примусові пости не являють собою виняткову властивість ритуалістичних церков. Звичаї постити в зв'язку з певними релігійними відправами стародавнього походження і властиві всім поганським релігіям. В поганських релігіях пости використовували для того, щоб умилостивити жорстоке божество, яке погани уявляли як надзвичайну злу людину. Отже, виснажуючи себе, щоб виглядати нуждено й мізерно, вони надіялись в такий спосіб викликати жаль у суворого божества. Ідея в основі та сама, що й у Сірка, який, почуваючи себе винним, з підгорнутим хвостом і опущеною головою, наближається до свого непевного пана, не знаючи, чи його битимуть, чи дадуть кістку. Крім того, піст був потрібною умовою для сповнення силою божества. В таких випадках чесність і праведність у поган не мала ніякого значення. Механічне невживання їжі протягом певного часу було єдиною і потрібною умовою єдности з божеством.

У стародавні часи Дельфійська пророчиця Пітія постила перед пророкуванням. Вавилонці постили сорок днів на провесні перед святами богині любови Астарти. Єгиптяни мали весняний сороккаденний піст на пам'ять Адоніса й Озіріса. Стародавні мексиканці постили сорок днів на честь бога сонця і закінчували піст приношенням людської жертви. Сорокаденний піст весною являв собою універсальне явище в усіх поганських релігіях. В наші дні всі примітивні поганські релігії вимагають постити також при певних відправах.

Поклонники Диявола в Курдистані так само мають сороокаденний піст весною. Шаман в Гаїті має постити перед прийняттям обов'язків жерця. У зулусів і досі знахар постить і бичує себе перед тим, як він має прийняти накази від свого божества. Жерці в Ґвінеї мають такий саме звичай. Найбільше славляться постами йоґи в Індії, що їх ніхто ще не міг перевищити щодо тривалости й інтенсивности постів. Отже, пости — це універсальне явище в стародавньому і сучасному поганстві.

З ідеєю поганських постів зв'язана наука про внутрішню духову вартість акту невживання їжі. Самий факт невживання їжі вважається духовим вчинком величезної заслуги й угодним божеству. Піст, викликаючи мізерний вигляд у постника, розм'якшував до нього серце божества та втихомирював його гнів проти нужденної голодної людини. Піст також був потрібною умовою єднання з божеством. Стародавні поганські сорокденні пости починались і кінчались процесіями, бенкетуванням та різними розвагами.

2. Піст у ритуалістичних церквах

Ритуалістичні церкви навчають так само, що піст це духова заслуга перед Богом. Це ніби добре діло, угодне Богові. Церква визнає певні періоди протягом року, коли віруючим рішуче забороняється споживати певну їжу, наприклад, не можна їсти нічого скоромного. Хто скоромиться, той чинить гріх, моральний переступ перед Богом, за що має відбути кару. Зокрема треба постити, тобто нічого не їсти, перед прича-

(Продовження на ст. 2)

ПОМЕР КОРОЛЬ БРИТАНІЇ ГЕОРГ VI

КОРОЛЕВОЮ ПРОГОЛОШЕНА ЄЛИСАВЕТА II

Нагла смерть короля Британії

Вранці, 6 лютого ц.р., помер король Британії, Георг VI. Смерть наступила нагло, у сні. Хоч минулого року король переніс важку операцію легенів, проте його здоров'я весь час поліпшувалося і його вважали поза всякою небезпекою. Смерть короля була великою несподіванкою у цілому світі і глибоко потрясла населення Великої Британії.

Офіційне повідомлення

6 лютого ц.р., близько 11 год. ранку, Букінгемський Палац опублікував таке офіційне повідомлення:

"Із Сандрінгема повідомляють що сьогодні, 6 лютого 1952 року, о 10 год. 45 хв. ранку, король помер у сні".

Викликаний із Лондона королівський лейб-медик доктор Джеймс Ансвелл констатував смерть і підписав відповідний документ.

Негайно, після опублікування офіційного повідомлення, був опущений над брамою Букінгемського Палацу прапор.

Коронна Рада

О 5 год. дня, 6 лютого ц.р., у Сент-Джемському Палаці зібралася Коронна Рада, яка проголосила принцесу Єлисавету королевою.

Король Георг VI

Принц Альберт, який народився 14 грудня 1895 р. і увійшов в історію Англії під ім'ям короля Георга VI, був другим сином короля Георга V. Королем Георг VI став несподівано, після того як його старший брат Едвард VIII, теперішній князь Віндзору, зрікся престолу.

Король Георг VI не тільки був популярний, а й користувався великою пошаною й любов'ю серед народу, його часто називали "королем звичайних людей".

12 травня 1937 р. король Георг і королева Єлисавета були короновані. Понад 15 років царювання Георга VI — найкритичніші роки в історії Британії. Під час другої світової війни король і королева не покидали Лондона і не дозволили вивезти дітей до Шотландії. Король робив усе можливе, щоб підтримати дух у народі. Його часто можна було бачити в найнебезпечніших місцях, на руїнах розбитих бомбами будинків, на пожарищах і т. д. Народ англійський любив короля за його справжній демократизм, скромність і добросумлінне ставлення до своїх обов'язків.

Королева Єлисавета II

Принцеса Єлисавета буде першою королевою, що вступає на трон Англії після королеви Вікторії. Вона ввійде до історії як Єлисавета II.

Англійці глибоко вірять в те, що царювання королев буває досить щасливе. Королева Єлисавета I успішно закінчила англо-еспанську війну в XVI ст., під час царювання королеви Анни був укладений вічний союз між Англією і Шотляндією. Царювання королеви Вікторії з 1837 до 1901 р. було періодом створювання й розквіту Брітійської Імперії.

Королева Єлисавета II буде керувати Імперією, що посідає територію в 14,435,000 кв. миль з людністю в 535,870,000 чол.

Враження в усьому світі

Вістка про смерть короля Георга VI справила величезне враження в усьому світі. Президент Труман у Вашінгтоні заявив:

— Нехай благословить Господь молоду королеву Єлисавету. Пам'ять про її батька дасть їй мужність і силу духа, потрібну для виконання великої справи, що чекає на королеву.

В Парижі і Нью-Йорку, на будинках Об'єднаних Націй, майорить прапор ОН на знак трауту. Розвівається прапор і на Єлісейському Палаці, резиденції президента Венсан Оріола. Перший міністер Індії Неру

(Продовження на ст. 4)

ПІСТ

(Закінчення з ст. 1)

стям. Православна і католицька церкви мають весняний сорокаденний піст перед Великоднем. Характерно, що перед початком посту, майже три дні люди в неймовірних розмірах споживають усякі смашні страви, млинці з ікрою, різноманітне печиво й вариво. Скрізь п'ють і об'їдаються, ніби їм вже ніколи не доведеться нічого їсти. Після цього починається суворий сорокаденний піст, що доводить багатьох завзятих постників до курячої сліпоти.

Треба об'єктивно підкреслити, що церковний провід не завжди додержує посту. Якщо це він і робить, то, як правило, надолужує якість кількістю. Закінчивши піст, після сповіди й причастя, віруючі сідають за стіл, завалений усякою скоромною іжею: кури, гуси, свинина, паски й т. д. Багато встають від такого столу хворі від надмірної кількости спожитої їжі, на яку вони накидаються після тривалого посту.

Ідея посту в ритуалістичних церквах, подібно до поганських релігій, — чисто механічна. Саме невживання певної їжі, згідно з їх наукою, являє собою заслугу перед Богом. Той, хто оскоромився перед прийняттям причастя, втрачав право на участь у цій тайні. Скажімо, той, хто зробив якесь моральне зло, міг дістати прощення і запричаститися, але оскоромлений тратив право на участь в Господній Вечері. Візьмімо хоч би такий факт.

В католицькому українському часописі "Світло", що раніш виходив у Мондері, а тепер друкується в Торонті, було вміщено запитання і відповідь. Звичайно це запитання й пояснення виявлюють особливі проблеми канадійського життя, що европейцям можуть бути цілком незрозумілі. В Канаді і С.Ш.А. продають "ґаму" для жування. Це заняття незвичайно розвиває щелепи, але дуже притупляє розум. Кинувши оком на людину, що жує "ґаму", вам відразу пригадується фарма, корови і загалом сільська ідиліля. Це заняття канадійців, українського походження, спричинює не абиякі труднощі ритуалістичним теологам. В даному разі нас цікавить не факт жування "ґами", а розв'язання проблеми: піст і жування "ґами".

Віруючий, що жував "ґаму" аж до дванадцятої години в ночі і мав наступного ранку запричаститися, запитав теологів із "Світла": "Чи жування "ґами" після 12 год. півночі ломить євхаристійний піст і приняє св. Причастя?" На це запитання душі, що шукає правди, "Світло" дає ґлибокомудру відповідь: "Якщо ми взяли "ґаму" до уст по півночі, або безпосередньо перед північчю і разом з слиною ковтнули розпущені частинки, то ми зломили піст і вже не вільно нам приймати св. Причастя наступного ранку. Коли ж ми "ґаму", розпущену в слині, проковтнули перед північчю, тоді ми ще не зломили посту й можемо рано прийняти св. Причастя". Отже, вся справа залежить від слини й доброго годинника. Це суто поганська уява про піст, що узалежнює участь в Господній Вечері, чисто духовій акції віруючого, на механічному факті ковтання "ґами" і слини перед 12 год. ночі.

Початок ритуалістичних постів і їх кінець подібний до стародавніх поганських. Первісна церква нічого не знала про сорокаденний піст. Фактично цей піст встановив за часів римського епископа Гормісдаса, церковний собор в Аурелії, в 519 р. по Христі. Монах Касіан в п'ятому столітті писав: "Треба знати, що додержування сорокаденного посту не було так довго, як довго досконалість первісної церкви була заховувана незламно". Запроваджено цей піст на зразок поганських сорокаденних постів, щоб залучити до церкви більше поган. По деяких країнах, як наприклад, в Британії, ці пости були запроваджені з кровопролиттям.

3. Як Слово Боже навчає про пости

Насамперед, сам по собі піст не має ніякої моральної заслуги чи вартости. Ще за часів Старого Завіту, задовго до Христа, пророк Ісайя голосив цю правду: "Ось піст, який я люблю: зміни кайдани несправедливости, розв'яжи пов'язи ярма, одпусти придушених на волю, і розірви всяку кормигу". Іс. 58:6. Справедливість, милосердя, боротьба із злом — ось піст, що його шукає Бог. Такий піст не обмежений будьяким періодом року, він повинен являти собою засаду нашого життя. Фарисея, що вихвалявся своїми регулярними постами, Христос осудив, а митника, який шукав духової звершености, оголосив оправданим.

Проте Св. Письмо не проти посту, якщо той, хто постить, розуміє, що він робить. В пості немає духової заслуги, проте піст створює атмосферу, що в ній людський дух має кращу можливість сконцентруватися над речами духовими. Ніхто з промовців не об'їдається перед промовою. При інтенсивній розумовій праці, кожен обмежує себе в їжі, щоб усі сили розуму і тіла якнайкраще сконцентрувати на одному завданні. Так, Христос постив сорок днів перед спокусою. В окремих критичних випадках віруючі і церква перебувають у пості і молитві. Це зовсім не значить, що саме невживання їжі має якусь духову, або моральну силу чи значення в собі. Оскільки піст має бути пристосований до потреб і обставин певних одиниць чи груп, то вибір часу й тривалости посту є справа чисто особиста і церковна ієрархія не має права нав'язувати віруючим періоди постів.

Абсолютно неможливо забороняти кому-небудь брати участь в Господній Вечері лише тому, що людина, щось з'їла. Це її приватна справа. Христос навчав, що не те поганить людину, що входить в уста, а те, що береться з серця і виходить з уст. В основі ритуалістичного посту лежить поганська ідея про здобуття спасіння своєю власною працею і заслугами, тоді як спасіння є вільний дар Божий. Бог воліє бачити справедливу і ситу людину краще, ніж виснаженого постом інквізитора, що купається в людській нужді і злиднях. Бог люблячий батько і він не може потурати постам, в наслідок яких люди хворіють на курячу сліпоту. Помірний піст для дисципліни тіла і здоров'я прекрасна річ. Розуміння ж посту, як духового чину, що без нього не можна приступитися до Бога, заперечує Благовістя Христове.

В Україні пости православної церкви служили для немилосердного визискування і фізичного виснажування українського народу. Від постів залежали величезні прибутки російського купецтва, в певній мірі вартість валюти на біржі, рівень відживлення в Росії і в помосковщених містах. Під час посту українське селянство з наказу "батюшок" не споживало м'яса, яєць, масла, сала й навіть молока. Все це було скоромне. В такий спосіб сорокамільйоновий нарід протягом сорокаденно і інших постів не споживав сам сільської продукції, а викидав її у великій кількості на ринок. В ці періоди ринок був переповнений сільською продукцією й російські купці скуповували все це за надзвичайно низькі ціни, продаючи кури, качки, гуси, м'ясо, яйця і т. д. за подвійну ціну в російські міста і закордон. Російський уряд мав чималі зиски з різних податків і, крім того, приплив закордонної валюти зміцнював хиткість російського рубля. Чимало цим користалися російські залізниці й банки, маючи свою частину прибутків. Терпів лише один український селянин, що добровільно голодував на користь займанців, додержуючись науки православної церкви.

В українському селі ширилося недокрів'я, сухоти. Тим часом процвітало російське місто, багатіла російська держава. Звичайно, як би український селянин не постив, а сам споживав яйця, сало, масло й м'ясо, то мав би краще здоров'я сам і його діти, були б кращі ціни на ринку, бо продуктів на продаж було б далеко менше. На цьому терпіли б російські купці, держава, але скориставсь б український нарід.

Майже третину року постив український селянин, з наказу православної церкви, собі на лихо й на добро ворогові. Коли царський режим заступив комуністичний, то комуністична Росія посадила українське селянство на річний піст, а православна комуно-славна церква додала ще й своїх постів. Кожен, кому лежить на серці здоров'я й добробут свого народу, повинен противитися цьому марновірному розумінню посту, що так шкодить народові й допомагає ворогові.

М. Фесенко

ВЕЛИКІ ІСТОРИЧНІ ДАТИ

22 січня 1918р. Проголошено в Києві IV Універсал Української Центральної Ради про самостійність України.

22 січня 1919р. Проголошено в Києві з'єднання всіх українських земель, тобто соборність України.

Новий переклад Святого Письма

Проф. М. Садиленко.

AUDIATUR ET ALTERA PARS

В декількох №№ "Євангельської Правди" надруковані статті, автори яких намагаються критикувати переклад "Нового Заповіту," проф. І. Огієнка. Але автори не дають прикладів, з яких видно б було, що перекладач неправильно переклав те чи інше місце тексту, а дають свої пояснення, свої тлумачення деяких частин тексту. Коли виходити з таких засад, то ми будемо мати не переклад, а пояснення тексту. Перекладач же повинен, якó мога, ретельно і точно перекласти текст, а коли б йому прийшли до думки дати свої пояснення, то він міг би їх дати в примітках, але ніяк не змінятн тексту за своїми поглядами.

Книжка носить заголовок: "Новий Заповіт Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа, з **грецької** мови на **українську** наново перекладений." Тому, коли вже критикувати цей переклад, то треба порівняти грецький текст з перекладом і зазначити, де і як текст оригіналу не сходиться з перекладом. Як раз цього автори статтів і не зробили, а ухилилися в бік різних міркувань з приводу деяких, на їх думку, недоречностей перекладу.

Візьмімо місце з Євангелія від Луки (2:49). В грецькому тексті сказано: "uk edejte hoti en tojs tu patros mu dej ejnaj me," що означає: "а хіба ви не знали, що мені належить бути в тому, що є мого отця?" Так це місце буквально перекладено і на латинську мову: "an nesciebatis oportere me in iis esse quae Patris mei sunt?" Лютер теж іде за текстом і, не добавляючи нічого, перекладає: "Wisset ihr nicht, dass ich sein muss in dem, das meines Vaters ist?" В його перекладі тільки дана однина „in dem," (в тому); в грецькому ж тексті тут множина: tojs, як і латинському — in iis. Французький переклад, щоб зберегти множину tojs, трохи змінює текст: Ne savier vous pas qu'il me faut etre occupe des affaires de mon pere?" — "Хіба ви не знали, що мені треба (належить) бути занятим ділами отця?" Слово des affaires означає „діла, справи" і вжито для передачі грецького tojs („те"—в множині). Так це місце переклав і проф. І. Огієнко, вживши слово „справи," що так обурює автора статті, який пропонує так перекласти це місце: "Хіба ви не знали, що **моє служіння повинно** бути в тому, що **належить** Отцю моєму?" Це не є точний переклад тексту, а його пояснення.

Теж можна сказати і про переклад псалма 33, ст. 10, який у автора статті пояснено так: "Господь **наші** людські **наміри і міркування** відкидає, обертає в ніщо." В тексті зовсім інакше: „Господь робить плани (наміри) людей нездійсненими (ударемнює), міркування народів **руйнує (ламає);"** окремо, щодо намірів і окремо щодо міркувань.

Що ж до виразу: "Трудно ти прати против рожна," а по грецьки "scleron soj pros kentra loctizein," то це так званий ідіоматичний вираз, яких досить є в Св. Письмі, бо, як визнають мовознавці, Святе Письмо просякнуте такими виразами, які туди ввійшли із тодішньої народньої мови. Ідіоматичні вирази одної мови надзвичайно, майже неможливо, перекласти на іншу мову, бо вони мають, крім буквального, ще й інше значення, і, коли його перекласти буква в букву, то буде незрозуміле речення. Воно тоді тільки піддається перекладові, коли в іншій мові є теж подібний вираз, що має і буквальне і непряме значення. Так стоїть справа і з цим грецьким реченням, яке приблизно можна перекласти: "трудно тобі бити (топтати) колючку (шпичак). Слово "kentron" значить і колючка і жалю (оси) і гострий патичок, котрим підганяли скотину на Сході. Що його трудно перекласти на інші мови, видно із того, що Лютер перекладає буквально: "Es wird dir schwer sein, wider den Stachel zu lecken" — "Трудно буде тобі проти колючки плив-ти," і тут же в примітці додає слово "auszuschlagen" — бити, розбивати. Stachel по німецьки теж значить "колючка, жало, шпичак, але вже не "патик." Латинський переклад теж дає "колючку, жало" "Durum est tibi contra stimules calcitrare" — "Трудно тобі проти колючки вибиватися" (Фр. regimbrer contre l'aiguillon"). І тільки в рос. мові є відповідний вираз. В рос. мові слово "рожон" означає гостру частину зброї. Вираз "против рожна прати," взятий із слов'янської мови, перейшов в звичайну мову й набув невластиве значення: наражатися на явну небезпеку (улерто, нерозважно); відціль народні вирази: "Чего на рожон лезешь!" „Какого тебе рожна надо?" "Неча против рожна переть!" і т. д. Під впливом слов'янського тексту і Куліш переклав: "Тяжко тобі проти рожна прати (перти)." Українською мовою це місце краще передати приблизно такими словами: "трудно тобі наражатися (пхатися) на гостре лезо." Між іншим, виразу "skleron soj pros kentra loctizein" в грецькому тексті "Дій ап." в 9. 5 нема, а є тільки в. 26. 14, а всі перекладачі дають між тим переклад цього виразу в обох уступах. Можливо, що вони користувалися якимсь іншим текстом.

Справа з перекладом "Святого Письма" не така легка, і ще багато треба над цим попрацювати, але, маючи вже декілька перекладів, цю справу буде легче посунути вперед, тим більше, що наша мова за останні десятиліття значно збагатилася і розвинулася. Коли ж до того ще буде вироблений і певний стиль, придатний до перекладу Святого Письма, то можливо в недалекому часі ми будемо мати досконалий переклад "Библії."

Щоб зупинитися на перекладі Куліша, як пропонує один автор статті, не може бути і речі, бо в Куліша значно більше огріхів і архаїзмів, ніж у проф. Огієнка, хоч з боку стилістичного і переклад проф. Огієнка викликає деякі заперечення.

ПРИГАДАЙМО, ЯК ЦЕ БУЛО...

Пантелеймон Куліш, дідич з Чернігівщини, щирий українець, праведна душа, народолюбець, поступовець, боголюбний, богомольний, — надзвичайно любив Святе Письмо. Багато дечого з Біблії знав напам'ять. Його приятель Микола Костомарів теж любив Біблію і чимало цитат знав напам'ять. При зустрічі вони частенько розмовляли між собою церковно-слов'янською мовою.

Розуміючи вагу Св. Письма для народу, Куліш заходився перекласти Біблію на українську мову. Як щирий народолюбець він побажав це зробити Богові на славу, а Україні на добро.

Працю перекладу Біблії Куліш виконав у співробітництві др. Ів. Полюя і письменника Н. Нечуя-Левицького. Від 1886 р. цей переклад вже кілька разів видало Бритийське та Закордонне Біблійне Товариство в Англії. За царату чимало таких Біблій дісталося на Наддніпрянську Україну. Переклад Святого Письма українською мовою дуже поширився серед переселенців в Америці, а по першій світовій війні і в Західній Україні.

Загалом Кулішів переклад, якщо взяти до уваги, що він правдиво відбиває зміст оригіналу, — задовільний. Проте в ньому є чимало слів і навіть граматичних зворотів церковно-слов'янського характеру. До того ж др. Ів. Полюй, готуючи Кулішів переклад до друку, додав подекуди слова і граматичні звороти, властиві тільки Західній Україні. Щоб усунути ці недоліки, виникло бажання зробити новий переклад Святого Письма. Головно домагалися цього українські пресвітеріянські проповідники. Про новий переклад Святого Письма на українську мову чимало було розмов на І зїзді Українського Євангельського Об'єднання в місті Рочестері, Н. Й., 1922 р.

Будучи в 1924-25 р.р. в Подебрадах (Чехія), я здибався з деякими професорами Української Господарської Академії. Між іншим від Модеста Левицького і Біднова я довідався, що й вони зацікавлені зробити новий переклад Святого Письма.

Наші розмови закінчилися тим, що ми створили Комітет в справі нового перекладу Святого Письма. М. Левицький і Біднов увійшли до складу Комітету. Проф. Біднов заявив, що він має синодальне видання "Діянь Апостольських" в українській мові.

На превеликий жаль, Комітет довго не існував. М. Левицький перенісся на Волинь і незабаром помер. Проф. Біднов став байдужим до справи, а інші члени, що мало цікавилися перекладом, теж залишили комітет. Я оселився в Коломиї і думка про новий переклад Святого Письма мене не покидала.

У 1924 р., будучи в Львові, я зайшов до проф. др. Ів. Огієнка. Ідучи до нього, я знав тіль-

(Продовження на ст. 4)

ПРИГАДАЙМО, ЯК ЦЕ БУЛО . . .

(Закінчення з ст. 3)

ки, що він був міністром освіти в уряді Директорії У.Н.Р. Отже я уявлав собі, що це має бути науковець і до того неабиякий знавець української мови.

Проф. Огієнко привітав мене надзвичайно урочисто, урядово. Довідавшись, що я із-за океану, він тим більше звернув на мене свою увагу. Наша "розмова" була однобічна. За три години професор не дав мені сказати і слівця.

Я вийшов від проф. Огієнка під враженням, що я відвідав великого українського мужа.

*

Подебрадський комітет у справі перекладу Святого Письма розпався. Тоді почав я думати, а чи не запросити до цієї справи проф. Огієнка. Але, будучи під враженням його набундюченої величі, відколи я його відвідав у Львові, мені і на думку не спало дізнатися, чи зможе проф. Огієнко виконати як слід такий важливий переклад.

Щоб одержати від проф. Огієнка згоду взятися за переклад, я поїхав до Варшави, куди він перенісся з Львова. Він радо згодився, але підкреслив, що він хоче мати за працю певний гонорар. Я пообіцяв йому це питання розв'язати в Біблійному Товаристві в Лондоні.

*

Відвідавши секретаря Біблійного Товариства, я йому розповів, що ми потребуємо Біблію в новому перекладі українською мовою. На це секретар згодився, кажучи: "Гаразд... Зробіть новий переклад, а ми його вам видрукуємо."

На перекладача я порекомендував проф. др. Ів. Огієнка. Секретар Т-ва запитав, чи професор Огієнко досить кваліфікований для такої праці. Не маючи на те підстав, я почав вихваляти його наукову гідність, як кажуть, попід небеса.

Секретар дав мені інструкції і правила, як треба перекладати Св. Письмо. Тут же я спитав секретаря, скільки Т-во зможе заплатити проф. Огієнкові за його працю. Відповідь була така:

"Наше Товариство — благодійна організація. За переклади ми ніколи нікому не платимо. Коли проф. Огієнко хоче від щирого серця прислужитися своєму народові, нехай і він виконає цю працю безплатно."

Тоді я зауважив секретареві Т-ва, що проф. Огієнко в дуже скрутному матеріяльному стані, що він утікач з рідного краю... Словом, ми прийшли до того, що Товариство заплатить проф. Огієнкові за переклад 700 долярів.

Проф. Огієнко згодився перекладати за цей гонорар.

*

Щоб новий переклад Святого Письма прийняло найбільше українських віровизнань, був створений комітет з трох осіб: В. Кузів від реформованих (пресвітеріян), Шебець—від лютеран, Жабко-Потапович — від баптистів. Завдання комітету полягало в тому, щоб перевіряти переклад проф. Огієнка.

Вже на першому засіданні дехто з членів комітету зробив деякі зауваження щодо перекладу. Проф. Огієнко і слухати не хотів. "Я уклав угоду з Біблійним Товариством і ніхто в мою працю втручатися не має права."

Бідолахи "критики" так, як колись я, схилилися перед "науковою величчю" і більше не відважувалися давати зауважень щодо перекладу. Забракло їм протестантської відваги.

*

Нарешті ми маємо "Євангелію" з псальмами — новий переклад проф. др. Ів. Огієнка. Переглянувши цю "творчість", я аж за голову вхопився. Насамперед вражає мова. Не переклад, а "перевод", від слова "переводити," тобто псувати. Мова місцями буквально простацька, багато має русизмів, побудов речень, не властивих українській мові. Через брак місця не подаю прикладів, бо ж і так їх чимало було подано в "Єв. Пр."

Не все гаразд і з додержанням тексту оригіналу.

Душпастирі Д. та Т. Галенди та й ін. проповідники відкинули цей переклад, бо мова в ньому до того не плинна, що текст тяжко читати на Богослуженнях. До того ж розмір "анапесту," яким в Греції писали комедії, зовсім нівечить зміст Св. Письма. Такої самої думки і деякі українські православні священики.

Українське Євангельське Об'єднання на кількох своїх зїздах ухвалило відкинути Св. Письмо проф. Огієнка, а Британському та Закордонному Біблійному Товариству порадило виправити Кулішів переклад.

П. Крат.

V КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ

Від 30 травня до 1 червня 1952 р. відбудеться V конгрес українців в Америці за такими гаслами:

1. За всебічну допомогу Америці в її боротьбі за найвищі ідеали людства, за демократичні вільності народів і людини!

2. За волю України! За об'єднання всіх сил для підтримки визвольної боротьби українського народу!

3. За право усіх поневолених Москвою народів на самостійне державне життя!

Різдвяні радіопередачі

Під час цьогорічних різдвяних свят С.В.С. приділила більше уваги, ніж в минулому, для льокальних транс континентальних українських радіопередач. Такі заходи досить корисні, за що треба щиро дякувати керівникам С.В.С.

Проте радіопередачі дуже розчаровували українських слухачів. Деякі з них були до того не опрацьовані, що справляли дуже прикре враження навіть на невибагливих слухачів. Безперечно, що таке враження мали й англомовні слухачі.

В минулому найкраще був добраний і виконаний по радіо репертуар українських колядок з Української Пресвітерської церкви в Торонті під дерегуванням П. Сича. За ці радіопередачі громада одержала від CBL листовну подяку, що являє собою незвичайну річ.

Ми вітаємо побільшення кількости українських радіопередач. Бажаємо тільки, щоб у них брали участь наші визначні артистичні сили, щоб хори були добре підготовлені а репертуар фахово укладаний.

Треба визнати, що цього року найкращими були різдвяні передачі білорусинів з Вінніпегу.

А. Л-ій

ПОМЕР КОРОЛЬ БРИТАНІЇ ГЕОРГ VI

(Закінчення з ст. 1)

особисто повідомив парлямент про смерть Георга VI. Голова европейської армії ген. Айзенгавер вислав епівчуття королівській родині і голові уряду Чорчилю.

З усіх кінців Британської Імперії до Лондону надходять телеграми з висловленням співчуття. В Південній Африці, Новій Зеландії, в Канаді, в Гібралтарі, на Далекому Сході, — скрізь вістка про смерть короля викликала глибоке хвилювання.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Минуло 30 років від заснування Українського Вільного Університету на еміграції у Відні. Університет було засновано з найближчою участю визначних українських світил науки, як Грушевський, Липинський, Дністрянський, О. Колесса та ін. В 1921 р. університет був перенесений до Праги (Чехословаччина) а в 1945 р. розпочинає свою діяльність у Мюнхені (Німеччина).

В 1947—48 рр., в період найбільшого свого розквіту, в професорському складі університет мав 70 осіб, а в студентському колективі близько 500 чол. За весь час свого існування університет проробив колосальну роботу, даючи українській молоді цінні студії, особливо з українознавства, чого не можна мати в чужих школах. Український Вільний Університет своєю діяльністю наочно довів, що він назавжди залишиться національним надбанням українського народу в найтяжчі часи його визвольної боротьби.

Нехай Господь Бог допомагає університетові в його дальшій праці!

За залізною заслоною

ПРИМУСОВА РУСИФІКАЦІЯ

За повідомленням французької преси русифікація країн-сателітів відбувається примусово й досить прискореним темпом. Знати російську мову в цих країнах, це значить ділом довести "льояльність" до СССР, виконати вказівки "любимого батька народів" про те, що ..."в першому етапі запровадження диктатури пролетаріяту... російська мова повинна бути спільною мовою для групи соціялістичних народів". Для цього російську мову запроваджують, як обов'язкову дисципліну, у вищих, середніх навіть у нижчих школах. Скрізь організуються спеціяльні курси, товариства вивчення російської мови. Наприклад, у Польщі такі курси в минулому році охопили 2 міл. осіб, а "Т-во Польсько-Советської Приязні" має 4 міл. членів. Для вивчення рос. мови в Румунії працює понад 7000 курсів.

Примусовою русифікацією Москва має на меті включення країн-сателітів до складу СССР, тобто до цілковитого підкорення їх імперіялістичній большевицькій Москві.

В. Б.

ГРЕКО-КАТОЛИК ПРО ПРОТЕСТАНТИЗМ

В 1946 р. появилася на книжковому ринку в Німеччині брошура П. Ісаїва п. з. "Берестейська Унія" з нагоди її 350-річчя. З нижчеподаних витягів читачі дізнаються, що протестантизм між українцями не являє собою щось нового, як це наші противники намагаються довести. У згаданій брошурі греко-католицький історик досить виразно посилається на існування протестантизму в Україні, підкреслюючи, що до нього належали тоді найосвіченіші люди нашої країни.

"Стан української церкви вимагав рішучої направи. Цього були свідомі всі українські верстви. Велика частина української шляхти, замість реформувати і двигати свою церкву, пішла дорогою найменшого опору, бо почала її взагалі покидати. Передовсім заможнішій, освіченішій українській шляхті надоїла темнота українського духовенства, а не маючи змоги у своїй церкві знайти заспокоєння релігійних потреб, переходила громадно або на латинський обряд, або на **протестантизм, що тоді широким річищем втискався на Литву й Русь"**. (Підкреслення скрізь наші В. Б.) "...Інша частина української шляхти, особливо в північних землях, зокрема в новгородському воєводстві, під впливом польської шляхти перейшли на **протестантизм..."**

"Діяльність Острожської Академії та братських середніх шкіл і друкарень у Львові й Вильні безперечно причинилася до двигнення освіти в Україні. Одначе на церковнім полі вони зробили багато зла з таких причин. В Україні тоді не було освічених учителів ні богословів. Тому і князь і братства мусіли спроваджувати чужинців, або й українців, що вчилися тоді в західній Европі, на чужині, де був поширений протестантизм і кальвінізм. Тим то серед чужинців та українців, вивчених здебільша в Німеччині, попадало багато тихих, або явних **протестантів, кальвіністів та аріян."**

"Перемігши досить швидко поширений у Польщі **кальвінізм та аріянізм,** звернули єзуїти свою увагу на відлучену від Риму українську церкву..."

"...При тому єпископи устійнили з митрополитом усі умови, під якими переходять на унію, а саме збереження східнього обряду, мови богослужб, права на жонатість духовенства, календаря, всіх духовних почестей, церков і майна, зрівнання унійного духовенства в усіх правах з латинським, між тим і право українських єпископів засідати в сенаті тощо".

"Очевидно, що було теж багато і неприхильників унії, але це передовсім ті, що стояли під впливом чужих чинників, москвинів, учителів греків та **протестантів у братських школах;** решту зробив своєю агітацією князь Острожський." "...Далі склав князь союз з **протестантами** на їх синоді в Торуні (12. 8.) для боротьби з унією та запевнив собі їх поміч". "...До князя долучаються і братства, саме братство львівське та виленське. Їх учителі, здебільша **протестанти,** пишуть письма проти унії. У Вильні пише **єретик лютеранин Ст. Зизаній (Кукіль)** свою книгу про "Антихриста", маючи на думці Папу".

"Князь Острожський по синоді вів далі дуже живу акцію проти унії... Ним оплачувані письменники писали полемічні твори, далі зробив князь зїзд **з протестантами у Вильні 1599 р.,** де склав умову для поборювання унії, якою запевнив собі більшість на соймиках, а теж прихильність до православних у найвищій судовій інстанції на цілу Литву, **де перевагу мали протестанти** і куди впливали всі скарги, звязані з релігійними справами".

"Та все ж таки тривалу вперту боротьбу князя проти унії годі пояснити тільки самою амбіцією. Треба шукати глибших причин, і то не деінде, а в оточенні самого князя. Вже згадано вище, що князь, як і братства, заклавши свої школи, не легко могли знайти серед українців відповідно освічених учителів і мусіли брати чужинців, а що латинників не хотіли, то брали греків. Освічені статочні греки мали працю у своїй батьківщині і не спішилися мандрувати на чужину та ще й таку, на яку вони дивилися як на варварський, низько культурний край. Оферти князя і братських шкіл приймали передовсім такі греки, в яких у їх батьківщині горів грунт під ногами, які **під впливом тоді поширеної релігійної реформації заразилися її ересями** і мали зіпсуту опінію у своєму краю".

"Коли ж і між українцями знаходилися освічені люди, що надавалися на вчителів, то передовсім такі, які виїздили за кордон для освіти, особливо в Німеччину, **де в часі студій заражувалися тоді модним протестантизмом,** чи іншими єресями".

"Тим то більшість учителів острожської і братських шкіл **були повними, або частковими протестантами,** соціянами.., чи іншими єретиками, а вони саме були дорадниками князя і братств, як теж вони вели всю літературну полеміку в обороні православія. Тут вкажу поіменно вчителів українських шкіл, чужинців, чи українських-єретиків, що водночас були чоловими полемістами православія: 1) **Кирило Люкаріс,** що якийсь час був ректором острожської академії, грек, був без сумніву кальвініст. 2) **Христофор Бронський,** що на наказ князя написав зїдливий полемічний твір "Апокрізіс", за що дістав від князя село Вільськ з кількома фільварками, був... соціянином. 3) Якийсь священик **Василь,** незнаного прізвища, що в полеміці прибрав псевдонім "Клерика Острожського" і в імені князя видав повне жовчі письмо проти фльорентійського собору, не знати докладно чим був, але у своїм творі подає як правди православ. церкви багато **протестантських** і соціянських ересей. 4) **Мотовило,** що відповів в імені князя на твір Скарги "О єдносьці косьцьола Божего", був соціянином... Ось тут ключ до загадки, чому князь в останніх роках так завзято переслідував унію".

"Подібно і братства у своїх школах мають еретиків. Згадати хочби 5) **Степана Зизанія,** або **Кукіля,** спершу дидаскала у Львові, а опісля у Вильні, що ще перед берестейським синодом написав "Книгу Кирила про Антихриста" (так називає Папу), в **чисто протестанському дусі.** Взагалі він був пройнявся **лютеранськими ересями** і розсівав їх письмом та з проповідальниці, подаючи те все як правдиву науку східної Церкви та вщіплюючи ненависть до римської Церкви і Папи. За його ересі ще перед берестейською унією осудив його двічі синод українських єпископів, а митрополит Рагоза кинув на нього клятву, та, проте, він, користаючи з замішань унійної боротьби, проповідував далі, а 1599 р. получився з виленськими протестантами до боротьби з унією.

Взагалі треба памятати, що вже перша друкована книга в Україні була з ересями, бо ж **Франц Скорина був прихильником Гуса,** а його книжку всі прийняли радо, бо була то перша по-руськи друкована книжка — русином. Також вже давніше Семен Будний і Лаврентій Кришковський видали по-українськи свої аріянські ересі, які сильно розповсуджували в Україні... А й само львівське брацтво у згаданому вже звіті до царгородського патріярха каже, "що наша церква повна всяких єресей-помилок".

Загалом це було в XVI ст., коли **протестантизм і кальвінізм** поширилися не лише на Заході, а й пробивалися в Україну. Грек Аркадій пише: "Глядіть, чи не більше тепер намножилося на Русі аріян, анабабтистів, гляньте найкраще на новгородський повіт, як страшно розширилася там проклята єресь; ледве сотний шляхетський дім найдеш, щоб не був тією ересею заражений, а деінде також не краще".

"А ось другий приклад: Анастазій Селява у згаданому вище своєму "Екстгаетезіс або Експостуляціо", виданім у році 1629 у Львові, дорікає провідникам православія, що вони вже перед унією дозволили **поширитися гуситським книгам Скорини,** чи аріянським Семена Будного і Лаврентія Кришковського, а далі дослівно пише так: "Українські попи так захоплювалися тими книгами, що ще тепер, відбираючи їм ці книги з рук, не мало маємо клопоту. Говорять, що це старі добрі книги і віддають їх аж під примусом".

Про майбутність унії в Україні П. Ісаїв висловлює таку думку. "Яка будучність церковної унії, це залежить взагалі від політичної майбутности України. Якщо Україну втягнуть під впливи західньої Европи і західня культура, там повільно переможе, то враз з тією культурою, повільно і добровільно, переможуть і західні церковні впливи. Якщо ж Україна залишиться у сфері московсько-азійської культури на довший час, тоді знищать там взагалі всяку церкву та взагалі всяку Україну, залишаючи щонайвище на карті тільки її ім'я".

З цими кінцевими висновками греко-католицького автора можна цілком згодитися. Тільки треба авторові не забувати, що західня Европа й культура символізують не тільки деспотично-диктаторський католицизм, а насамперед демократично-протестантський християнізм. Отже ми українці й бажаємо перемоги саме цієї культури.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ.
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

СЕНСАЦІЙНА НАХІДКА

На конференції Американського археологічного інституту доктор Браун доповів про сенсаційну нахідку в Італії.

За 90 миль на північ від Риму, в Козі, американські вчені розкопали найстарішу римську базиліку, яка була побудована в 150 р. до Р.Х.

Своєю архітектурою базиліка ця нагадує перші християнські храми.

Цікаві факти

ПАПСЬКА ГРАФИНЯ

Бронкс, Н. Й. — Папська столиця іменувала мрс. Дж. П. Кеннеді з Бостону, дружину кол. амбасадора в Британії, папською графинею за великі заслуги для римо-католицької церкви. В імені папи церемонію відбув кардинал Френзис Спелман.

ВИПАДОК "ВИНЯТКОВИЙ"

Вперше в історії католицької церкви припустили порушення обітниці безшлюбности для священнослужителів. Папа Пій дав дозвіл колишньому німецькому пасторові Рудольфові Гете (нащадок великого поета Гете) прийняти священний стан з залишенням при собі своєї дружини.

Коментуючи цю постанову, "Оссерваторе Романо" вважає випадок священика Гете "винятковим" і нагадує віруючим, що обітниця безшлюбности католицьких священиків не є "Божим законом, а постановою церкви".

НОГА СТЕРТА АЖ ДО ПАЛЬЦІВ

Церква св. Петра, в Римі, являє собою величезну будову. Вона має 180 м. завдовжки, 110 м. завширшки, 145 м. заввишки, загалом має площу близько 4000 кв. м. Як тільки входиш до церкви, першим впадає в око бронзовий пам'ятник св. Петра. Кожний відвідувач поспішає до пам'ятника, щоб доторкнутися до його ноги. Від таких частих дотиків нога св. Петра стерлася аж до пальців.

ЧОГО ПРИЙШОВ ХРИСТОС?

На це важливе питання повинен дати точну відповідь кожен християнин. Бог не робить нічого без цілі. Незвичайно великий історичний факт, як прихід на цей світ Ісуса Христа, має також свою високу ціль! Ми зможемо усвідомити своє призначення у цьому світі тільки тоді, коли будемо докладно знати про ціль приходу і життя нашого Господа Ісуса Христа.

Невже люди живуть на цьому світі, щоб їсти і пити, здобувати дочасні скарби, загарбувати чуже майно, творити війни, розкошувати, догоджати своєму тілу, сповняти свої грішні бажання, шукати слави та чести? Невже люди приходять на цей світ, щоб терпіти від болів, невдач, розчарувань та різних недостатків? А може ми народилися для того, щоб умирати? Чи може наше існування на світі є тільки наслідком сліпого капризу природи?

Християнський погляд і наше евангельське переконання рішуче заперечують такі поверхові міркування. Ми, віруючі евангельські християни, виключаємо в цьому питанні всі матеріялістичні і егоїстичні погляди. Стародавні жиди і погани, які не мали світла Христового Євангелія і жили майже зовсім без духових аспірацій, ішли наосліп за таким низьким кличем: "Їжмо — мовляли — та пиймо, бо й так завтра помремо!" Іс. 22:12-13.

Ми переконані, що такий матеріялістичний погляд на життя ставить людину нарівні з твариною і є коренем її духової, моральної і соціяльної споконвічної трагедії.

Наші рефлексії про ціль та призначення людини на землі групуються на принципі Христового непорушного слова. Він каже: **"Бо й Син Чоловічий не прийшов, щоб служили Йому, а служити й дати душу свою на викуп за багатьох"** Єв. Мар. 10:45.

Христос прийшов не для того, щоб служили Йому... Що це значить? Він не прийшов панувати над людьми, ані возвеличувати Себе коштом пониження інших. Він не прийшов на цей світ для Своїх особистих цілей. Христос не прийшов на цей світ для розв'язування справ політичних. Чужого добра і чужих прав та привілеїв Христос ніколи не бажав для Себе. Він не вдовольнявся дочасними благами. Христос мав вищі життеві ідеали. Він не прийшов на цей світ втішатись дочасними благами, вигодами та розкошами тілесними. Ціль Його божественного посланництва була інша.

Христос прийшов на цей світ послужити насамперед своєму поневоленому тоді народові, а значить і всьому многострадальному в гріхах людству. Світ цей потребує допомоги та жертви. Сила зла поневолила все людство. Святе Письмо каже: **"Кожна голова в ранах, кожне серце хворе."** Іс. 1:5. Цей світ подібний до великого шпиталю. Христос прийшов у цей шпиталь сціляти хворих, бо "Не треба здоровому лікаря, а недужому." Єв. Лук. 5:31. Христос каже: **"Дух Господній на Мені; бо Він намастив Мене благовістити вбогим, і послав Мене сціляти розбитих серцем, проповідувати полоненим визволення, сліпим прозріння, відпустити на волю замучених, проповідувати рік Господнього змилування."** Єв. Лук. 4:18-19.

Христос прийшов на цей світ "життя Своє дати на викуп за багатьох." Він прийшов "дати," а не "взяти." Він і інших навчав, що "більше щастя давати, ніж приймати." Дії Ап. 20:35. **Життя — це найбільша і найцінніша річ у світі, це найцінніший дар Божий!** Де немає життя, там немає нічого. Бо мертва природа сама для себе не існує. Люди у гріхах також мертві для Бога. Христос прийшов дати нам життя. Як колись, так і тепер, становище людства надзвичайно складне й нещасливе. "Жертва викуплення" для нього конче потрібна. Христос прийшов служити і "життя Своє дати на викуп за багатьох." Люди — це невільники гріха. А зроблений гріх — це найбільший ворог людини, нації і всього людства. Через гріх приходить терпіння. За часів Христових світ жидівсько-поганський загруз в багні політеїзму, матеріялізму і себелюбства. Скрізь була неправда і неволя. Ісаія з розпачем говорив народові: **"Та ось Ти прогнівився за те, що ми здавна грішили, і як же нам спастися?"** Іс. 64:5. Христос прийшов і на цей голос дав таку відповідь: **"Прийшов бо Син Чоловічий, щоб шукати і спасти погибле."** Єв. Лук. 19:10. Він всіма зусиллями і жертвою Свого праведного життя послужив для спасіння грішних людей. **"Являє ж Свою любов до нас Бог у тому, що як ще були ми грішниками, Христос за нас умер."** Рим. 5:8.

У Св. Письмі сказано: **"На се бо ви покликані, бо і Христос страждав за вас, залишаючи вам приклад, щоб ви йшли слідом за Його стопами."** I Петр. 2:21. Християнської назви й обрядів дуже мало, щоб бути християнином. Справжній християнин повинен виконувати заповіти Ісуса Христа, іти слідом за Його прикладом. Наш нарід, поневолений гріхом і неправдою, також потребує щирого служіння, самопожертви і посвяти. Хоч наші по крові брати і сестри не люблять евангеликів „задля імени Господнього" (Іс. 66:5-6), проте вони дуже й дуже потребують нашого евангельського служіння в дусі Ісуса Христа. Хворий не любить лікаря, а, видужавши, надзвичайно вдячний йому. Отже, не зважаймо на перешкоди, а служімо нашому народові з любов'ю для Його спасіння і добра.

Іл. Кубрин.

СЕКТА ВАЛЬДЕНСІВ

Секта вальденсів виникла задовго до Гуса і Лютера, приблизно в XII ст. Саме в цей час "ліонські бідні люди" не побажали визнати папу намісником Христа й домагалися права, на підставі якого кожна людина могла б тлумачити Св. Письмо, як вона його розуміє.

Собор, що відбувся у Вероні в 1184 р., відлучив вальденсів від церкви. З цього часу їх жорстоко почали переслідувати. Частина "ліонських бідняків" була буквально винищена, а частина знайшла собі притулок в Еспанії та інших країнах. Рештки перебувають в долинах Північної Італії.

Назву секти деякі дослідники вбачають у слові "валь", що значить "долина", оскільки перші вальденси перебували в провансальських і альпійських долинах. Інші вважають, що ця назва походить від прізвища засновника секти — Пера Вальдо.

Різні протестантські "деномінації" в США дуже прихильно ставляться до вальденсів, вважаючи їх попередниками реформації.

У грудні м.р. Америку відвідав представник секти вальденсів, щоб зібрати потрібні кошти на побудову нової церкви в Мілані.

М. В. Гоголь

ТАРАС БУЛЬБА

(Уривок з історичної повісти)

Наближається 100-річчя з дня смерти Миколи Васильовича Гоголя (4 березня, за новим стилем, 1952 р.). З цієї нагоди в цьому числі подаємо уривок з його повісті "Тарас Бульба". Повість "Тарас Бульба" створена на матеріялах з історії рідного народу. Це повість про славне героїчне українське козацтво, безмежно віддане ідеї визволення батьківщини. Це повість про наших предків, творців лицарської історії і невмирущої козацької слави. Сам Гоголь Тараса характеризує так: "Бульба був страшенно впертий. Це був один з тих характерів, яких тверда та вперта вдача могла зродитися тільки серед воєнної куртовини XV ст." І дійсно, ні надлюдські страждання, ні пекельні муки, не можуть зламати сили духу волелюбного, суворого й гордого Тараса Бульби. Власною рукою він вбиває зрадника сина — Андрія, він підбадьорує в хвилину страшної страти другого свого сина Остапа, вірного батьківщині, нарешті, він вже на вогнищі, а думки його тільки про перемогу народу над ненависними загарбниками.

Шість день відходили козаки міжселищними дорогами, спасаючись від погоні; ледве виносили коні незвичайну втечу й рятували козаків. Але Потоцький на цей раз був гідний покладеного доручення: невтомно гнався за ними і наздогнав на березі Дністра, де Бульба зайняв для перепочинку покинуту зруйновану фортецю.

Над самою кручею коло Дністра-ріки виднілася вона своїм розбитим валом та розваленими рештками мурів. Щебенем та битою цеглою засипаний був верх скелі, готовий що хвилини зірватися й злетіти вниз. Ось тут, з двох боків, що прилягали до поля, обступив його коронний гетьман Потоцький. Чотири дні билися й боролися козаки, одбиваючись цеглою й камінням. Та вичерпались запаси й сили, і вирішив Тарас пробитися крізь лави. І пробилися були вже козаки, і, може, ще раз послужили б їм вірно бистрі коні, як раптом серед самого гону спинився Тарас і гукнув:

— Стій! випала люлька з тютюном: не хочу, щоб і люлька дісталася вражим ляхам. — І нагнувся старий отаман і став шукати в траві свою люльку з тютюном, нерозлучну супутницю на морях і на суші, і в походах, і дома. А тимчасом набігла враз ватага й схопила його під могутні плечі. Двигнув він цілим своїм тілом, та вже не посипались на землю, як бувало колись, гайдуки, що схопили його.

— Ех, старість, старість! — сказав він, і заплакав дебелий старий козак. Та не старість була виною: сила подолала силу. Мало не тридцять чоловіка повисло в нього на руках і на ногах, як те вороння, що обсіло крислатого дуба.

— Попалася ворона! — кричали ляхи. — Тепер треба тільки придумати, яку б йому, собаці, найкращу честь віддати.

І присудили з гетьманського дозволу, спалити його живого на очах у всіх. Тут же стояло голе дерево, верх якого розбило громом. Прип'яли його залізними ланцюгами до стовбура, цвяхами прибили йому руки і, піднявши його вище, щоб звідусіль було видно козака, заходилися тут-таки розпалювати під деревом багаття. Та не на багаття дивився Тарас, не про вогонь він думав, яким збиралися палити його; дивився він, сердешний, у той бік, де відстрелювалися козаки: йому з висоти все було видно, як на долоні.

— Займайте, хлопці, займайте скоріш! — гукав він: — горбок, що за лісом: туди не підступлять вони! — Але вітер не доніс його слів. — От пропадуть, пропадуть нізащо! — казав він з одчаєм і глянув у низ, де виблискували, мерехтіли Дністрові води. Радість блиснула в очах його. Він побачив чотири корми, що висунулися з-за чагарника, зібрав усю силу голосу й гучно закричав:

— До берега! До берега, хлопці! Спускайтеся підгірною стежкою, що ліворуч. Коло берега човни стоять, всі забирайте, щоб не було погоні!

На цей раз вітер повіяв з другого боку, і всі слова почули козаки. Але за таку раду дістався йому тут-таки удар обухом по голові, який перевернув усе в очах його.

Пустилися козаки щодуху підгірною стежкою; а вже погоня за плечима. Бачать: крутиться і в'ється стежка і багато дає вбік закрутів. "А, товариші! куди не йшло!" — сказали всі, спинилися на мить, підняли свої нагайки, свиснули — і татарські їх коні, відірвавшись від землі, розплатавшись у повітрі, як змії, перелетіли через прірву і шубовснули просто в Дністер. Двоє тільки не дістали до річки, гримнулися з височини об каміння, пропали там навіки з кіньми, навіть крикнути не встигли. А козаки вже пливли з кіньми у ріці і відв'язували човни. Зупинилися ляхи над прірвою, дивуючись нечуваному козацькому ділу й думаючи: чи стрибати їм, чи ні? Один молодий полковник, жива, гаряча кров, рідний брат прекрасної польки, що зачарувала бідного Андрія (син Тараса Бульби), не подумав довго і кинувся з усієї сили з конем за козаками; перевернувся тричі в повітрі з конем своїм і просто гримнувся на гострі скелі. На шматки порвало його гостре каміння, пропав він у прірві, і мозок його, змішавшись з кров'ю, оббризкав кущі, що росли по нерівних стінах провалля.

Коли опам'ятався Тарас Бульба від удару й глянув на Дністер, козаки вже були на човнах і гребли веслами; кулі сипались на них зверху, та не діставали. І спалахнули радісні очі в старого отамана. — Прощайте, товариші! — гукав він їм зверху — згадуйте мене і на ту весну прибувайте сюди знову та гарненько погуляйте! Що, взяли, чортові ляхи? Думаєте, є щонебудь у світі, чого б побоявся козак? Стрівайте ж, прийде час, буде час, дізнаєтесь ви, що таке українська народня сила! — А вже вогонь здіймався над багаттям, захоплював його ноги і розіслався полум'ям по дереву . . .

Не мала ріка Дністер, і багато на ній заток, річкових густих очеретів, мілин та глибоководних місць, блищить річкове дзеркало, над яким лунає дзвінке ячання лебедів, і гордий гоголь прудко несеться по ньому, і багато куликів, червонодзьобих курухтанів та всякого іншого птаства в очеретах і на прибережжях. Козаки швидко пливли на вузьких двостернових човнах, дружно гребли веслами, обережно обминали мілини, сполохуючи птахів, що здіймалися, і розмовляли про свого отамана.

УКРАЇНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ

Заходами Союзу українок у Мелборні в листопаді м. р. утворено Український Червоний Хрест, як секція Австралійського Червоного Хреста. У.Ч.Х. має право офіційно виступати під українським національним прапором.

КОНТРОЛЯ ЧУЖОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ

Канадійський уряд, як повідомили 15 грудня м. р. з Оттави, цілком скасував контролю чужоземної валюти. Тепер канадійці можуть купувати в банках стільки американських долярів, скільки забажають.

Б. Лисянський

На батьківщині

Там стогін, муки і прокляття,
Там зойк дітей і матерів...
Та в пеклі тім кривавих днів
Ще не погас вогонь завзяття.

Ні, не заник святий запал...
І, як найвищая офіра,
В серцях живе нєзломна віра
У нащ нетлінний Ідеал.

Її не знищив, не здолав
Жорстокий гніт потвори-ката...
Велика, жертвенна посвята
Скріпила дух народніх лав.

І в боротьбі з огидним злом
Росте Ідея наша в змазі —
В своїй духовій перевазі
Над чужинецьким батогом.

Хай довгим є наш шлях терпіння —
Ми йдем до сяйних перемог;
Бо з нами — Правда, з нами — Бог.
І вже так близьке воскресіння!

(Із збірки "Pro Patria")

Національне відродження піде всього успішніше при служінні народові в дусі сучасної цивілізації.

М. Драгоманов, 1873.

"ЗАПОРІЗЬКИЙ ДУБ"

Агролісомеліоратор Верхне-Хортицького райвідділу сільського господарства пише ("Літер. Газета" 22 лист. 1951 р.): "Недалеко від м. Запоріжжя, в с. Верхня Хортиця, з давніх часів росте так званий "запорізький дуб". Йому тепер близько 700 років. Не зважаючи на свій похилий вік, дуб, як і колись, у розквіті сил і вражає своєю могутністю й красою. Переказують, що Богдан Хмельницький, формуючи тут полки, перед боєм говорив: "Будьте в бою такі міцні, як цей дуб."

"ЗАЛІЗНА ЗАВІСА — ЦЕ ВИГАДКИ!.."

У грудні м. р. в Мексіко відбувся міжнародній з'їзд в справі боротьби з психічними хворобами. На цьому з'їзді делегати СССР під час дискусії з великим захопленням запевняли всіх присутніх, що Советський Союз щиро прагне культурного єднання з іншими країнами, що жадної залізної завіси немає в природі, що залізна завіса — це вигадка ворогів Москви.

Делегати советські заявили, що всі друзі СССР і країн "народніх демократій" завжди можуть одержати візи на відвідання СССР.

Др. С. С. Сасс

ПОСПІШАЙМО НА НОВІ ШЛЯХИ!

Для буйної природи українця із східньої території степової України часто тяжко зрозуміти впертість української вдачі із західніх галицьких земель. В багатьох випадках вдача галицького українця переходить в дріб'язковість, а тому й зарозумілість. Чому? Адже це частина українського народу, що стояла найближче до західньої культури! Багато з них закінчили університети в протестантській Німеччині, чи досить ліберальному Відні, Ґрацу, Інсбруці і т. д. А все таки дріб'язковість, що переходить часто аж у фарисейство! Звідки вона?

Майже вся людність Західньої України належала від 1596 р. до римської церкви. Єзуїтська казуїстика залишила на душі українця західніх українських земель "незатертий знак римського борця" за римську правду. А що по суті являла собою ця правда, ми добре знаємо з історії св. інквізиції, з часів св. Йосафата, з часів, коли Україна боролася за свою незалежну й соборну Державу.

Рим не визнав існування Української Держави ані de iure ані de facto. Неофіціяльний представник України при Ватикані, о. Бонн, щирий український патріот, примушений був покинути Рим. Чому? А тому, що пізнав "римську правду." Докладно про цю "римську правду" розповідає нам славний французький філософ і високий церковний достойник L'abbe' de la Mennais. Перебуваючи в Римі під час історичних заворушень у Франції, пише він із Риму в 1832 р. до M-me de Senfft ось що: "Думаю, що моє перебування в Римі не потриває довго. Найкращим днем мойого життя буде день, коли я вийду з цього великого гробу. О, який щасливий був я, коли першим разом вибрав інше місце (Лондон). А вн мені докоряли за це. (Певне тому, що втік до протестантів?) Я був би і тим разом вегетував серед цієї пустині моральної, я жив би некорисним життям, я був би нидів серед нудьги і туги. **Не тут моє місце!** Я потребую повітря, руху, віри, любови і усього, що шукаєте даремно серед цих старих руїн..." ("Les grands ecrivain's francais", ст. 78).

L'abbe de la Mennais, предок "римлян" з Квебеку покинув Рим раз назавжди. Він мав великі до цього підстави.

90% української інтелігенції Західньої України стояла осторонь церковного життя перед другою світовою війною. Вони бачили ясно всі негативи Риму в українському житті. Бачили їх тоді досить ясно, як перестали бачити їх тут в Канаді. Колишні радикали меценаси, стали ревними римлянами в Канаді. Чи не підказує вам совість заглянути в Євангеліє і запитати Христа (разом з Пилатом): "Що таке правда?" (Єв. Ів. 18: 38), і одержати відповідь: "Я на це родився і на це прийшов у світ, щоб засвідчити про правду. Кожен, хто від правди, слухає мойого голосу" Єв. Ів. 18: 37. А ви чийого голосу слухаєте? Звичайно, не Христа. Це високо й абстрактно. Слухаєте ви голосу Його "намісника," бо це щось реальне.

Ми, галицькі українці, вибираємо часто правду релятивну, бо вона не така коштовна, числиться більше з персональними вигодами. Саме через це ми часто буваємо короткозорі й зарозумілі. І тільки тому, що покликуємося на чужих достойників, що нав'язують нам свої традиції. Ось, наприклад, ви вибрали католицьку віру. Проте на запитання, чому саме ви її вибрали, ви відповідаєте: "Я не знаю і не хочу знати." В кращому разі додасте звичайну фразу: "Мій тато й мама були в цій вірі і я є в ній." Адже ж ви родилися й виросли в Канаді, це ваша батьківщина, країна протестантська. Словом, передбачалося щось корисне. України, наприклад, ви й не бачили, а варто пригадати, що вам потрібні будуть голоси новоприбулих з України, як ви станете стопроцентовим українцем? Чи не римська це правда?

Багато серед нас є таких, що живуть "римською правдою," "благоденствують." На вигляд це люди спокійні, бо мають запевнене царство Боже, після смерти. Вони знають, що вони сини одної апостольської церкви, що за них думають о.о. Василіяни. Читати щось нове вони не потребують, бо їм про все **скажуть** о.о. Василіяни.

Mundare (чистити, очищувати). Таку римську назву надали о.о. Василіяни суто українській колонії Алберти. Тим часом болото серед міста Mundare далеко не доводить про чистоту.

А завітайте на цвинтарі О, диво! Правду кажучи я дістався на цвинтар "нелегальцо" через паркан. Один жах! Гроби вкриті буйною травою, що сягає вам по шию. Спочиває тут під "золотим руном" "василіянської лободи" і — бл. п. мій вуйко. І коли я запитав декого з присутніх відвідувачів, чому ніхто не впорядковує могил, в один голос відповіли: "Та від нас о.о. Василіяни забрали по два доляри за впорядкування могил." Саме тоді спало мені на думку правдиве значення слова "Mundare." Mundare, це **"чищення кишень."** Це чищення так довго триватиме, аж поки ми будемо на релігійному шляху від 1596 р.

Отже, дорогі друзі, нам потрібне серйозне "mundare" (чищення), але не кишень! Нам потрібне чищення нашого світогляду. Не споруджуймо семибанної будівлі—святині, але будуймо будівлю духа! А такою будівлею є нових шлях Христової Правди! Скористаймо із студій, що ми покінчили в протестантській Німеччині! Досить нас навертати "Христовому намісникові." Ми вибрали Самого Христа, безпосередника! Кличмо: "Бог мені вистарчає!" Поспішаймо на нові шляхи, щоб не бути останніми!

"Прірва поколінь"

"Новий Шлях" від 26 грудня 1951 р. містить під такою назвою статтю. Автор статті вживає це слово в розумінні розриву між батьками, що народилися на рідних землях, і їх дітьми, що народилися в Канаді. Змальовуючи кризу і характер відчуження молоді, народженої в Канаді, від українських ідеалів, автор підкреслює, що в багатьох випадках молодь дуже часто не стає справді канадійською і разом з тим втрачає своє укр. обличчя.

Між різних порад, як запобігти цьому небажаному явищу, автор радить змалку вложити "дитині прив'язання до української церкви і рідного обряду". Якщо ця порада стосується до цілого соборного українського загалу, то виникають такі запитання: "Яка церква вважається за українську?" "Який обряд є рідний?" Правдиву українську релігію становить культ Даждь-Бога, Перуна й інших питомо українських богів. Православ'я і католицизм занесені до нас з чужих країв і від чужих народів. Православний обряд по суті грецький, а католицький — італійський, з явними поганськими впливами. Ми не думаємо, що автор статті закликає батьків виховувати українську молодь у вірі в Даждь-Бога, хоч правду кажучи; стародавня ідея українців про Бога, як про Даждь-Бога, що до нього кожний міг прийти безпосередньо, далеко ближча до правди, ніж концепції сучасних ритуалістичних церков, які відгородили Бога від людей цією ієрархією уявних посередників.

Знову ж, який обряд рідний для мільйонів українців, що народилися в Україні за часів її поневолення "батьком народів?" Ця молодь не знає ні церкви, ні обрядів. Для цієї молоді однаково чужі обряди всіх церков.

Причина відчуження молоді, народженої в Канаді, від українських ідеалів, викликана рядом причин, що деякі з них можна усунути. На нашу думку, одна з найважніших причин полягає в крайньому примітивізмі церковних відправ і повному розходженні між наукою під час богослуження в церкві й тим, що ми маємо "під церквою" на "галі" ввечері.

П'янство, бійки й бінго "під церквою" вбивають навіть рештки пошани, що її молодь могла б мати до "рідної церкви". Незрозумілий ритуал з співами і "проповідями", що нагадують скорше Тібет або Монголію, ніж модерне життя, не мають сили втримати молодь, яка бачить кращі приклади, і часом заходить до церков з більш раціональною наукою, кращими співами й практично не заперечують увечері того, чого навчилися вдень.

Ніякі впливи "змалку" не зможуть знищити цього огидливого враження, що справляє на кожну людину, танцювальна заля "під церквою" наповнена димом, запахом пива і звуками "джезу". А чого варті арешти, що їх робить місцева поліція під такими "церквами".

Щоб прив'язати молодь до церкви, не вистарчає її назвати "українською", "рідною", і т. д. Треба цю церкву очистити від політиканства, "бізнесовства". Треба таку церкву перетворити з корчми і кабаре на справжній дім молитви. Інакше кажучи, українські церкви, щоб затримати молодь, потребують радикальної реформи. Тоді буде прірва добра для молоді в церкві а "прірва поколінь" зникне.

М. Жмут.

Раптом появляється святий папа...

"Кожні 25 років св. отець папа відкриває святі двері гробниці св. Петра і цей рік вважається святий, як наприклад 1950 рік. На честь цього з усіх кінців світу прибувають делегати і віруючі, щоб своєю присутністю підтвердити св. папі свою відданість християнську.

Так було і минулого року в жовтні. Величезна заля. Близько 6000 чол.-делегатів, серед яких: китайці, корейці, афр. негри, абісінці, французи, англійці, німці, американці і т. д. П'ята година по обіді. Аж ось появляється святий папа Пій XII. Він сидить на троні, який несуть чотири особи. Присутні зустрічають його вигуками: "Хай живе папа!.." Кожний намагається доторкнутися до руки св. папи, який милостиво протягає їх то в один, то в другий бік. Прихильників і прихильниць, що бажають доторкнутися до св. тіла папи чимало, а тому поліція пильно доглядає порядка".

В таких яскравих фарбах змальовує всю цю церемонію протопресвітер А. Деметрашвілі ("Вера, Надежда, Любовь" — орган нац.-религ. мысли, октябрь 1950) і з захопленням робить висновок: — Така глибока віра християн, що як і їх попередники готові відстояти свою віру в тих же самих катакомбах перед новими тиранами як Сталін. Ось життя духовних осіб, які не прямують до слави, до величности, до життя в палацах, ведуть боротьбу з усяким злом, родоначальником якого є Маркс і його наступники — комуністи.

Читаєш такі нісетниці й дивуєшся. І справді, що така церемонія має спільного з християнством або з глибокою вірою християн? Такий стан незабутній Тарас Шевченко надзвичайно яскраво схарактеризував у поемі "Іван Гус":

Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить.
Людською кровію торгує
І рай у найми віддає . . .

В. Невишиваний

Ось хто викляв Мазепу

Євангелики бажають, щоб усі українці стали протестантами, насамперед тому, що протестантизм є поодиноке правдиве розуміння дороги спасіння. Наука ритуалістичних церков про Бога, працю Ісуса Христа і життя вічне гостро розходиться з наукою Слова Божого. Більше того, їх наука й діла в житті не тільки не приводять людей до Бога, а навпаки відштовхують їх від усякої віри.

Крім цих головних причин, є й другорядні. Ці причини суто політичного характеру. Одна з них полягає в тому, що коли українці матимуть відмінну церкву від росіян і поляків, то тоді вони не зможуть асимілювати українців і використовувати їх церкву для своїх політичних цілей. Тоді українці будуть незалежні від них в духовому й освітньому відношенні.

З історії України відомо, що польська влада використовувала зв'язок греко-католиків з Римом, а російська, спираючись на факт приналежности росіян і українців до православної церкви, немилосердно визискувала українську православну церкву в інтересах російської великодержавности.

Наприклад, одному з найбільших українських патріотів гетьманові Мазепі оголосила анатему українська православна ієрархія під натиском Москви. Твердження, що це робила російська православна церква не відповідають дійсности. "Америка" в ч. 233 про це пише цілком слушно:

"В історії УКРАЇНСЬКОЇ православної церкви ім'я і роки володіння КИЇВСЬКОГО митрополита Йоасафа Кроковського (був київським митрополитом в рр. 1707—1718) згадується, ба, що більше, зазначається, що цей митрополит був УКРАЇНЦЕМ і що за непослух цареві Петрові І. (щодо його сина Олексія), був засланий в тверський архангельський монастир, де й помер 1 липня 1718 р. то й слід вияснити справу анатеми. Бо викляв гетьмана Мазепу саме той українець, який очолював церкву на Україні, який княжив тоді на найстаршому митрополичому престолі не тільки України, але й цілого Сходу Европи, в Києві, викляв київський митрополит гетьмана України Мазепу в одному із гетьманських міст України, Глухові, в присутності українців і за те, що цей володар України був... найкращим сином України!"

О. Вражлива

Е. Ольхівський

ЄДНІСТЬ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ

(В порядку дискусії)

Український нарід чекає від своєї еміграції здорової політичної діяльности, міжнародньо-дипломатичної допомоги для визволення зпід московсько-терористичного режиму. Виборення незалежної, демократичної і соборної Української держави можна полегшити наявністю кількох чинників, а саме:

а) треба, щоб український нарід такої держави бажав; б) українська демократія повинна інтелектуально бути сильна; в) обов'язкова наявність політичного зв'язку еміграції з своїм народом і з демократично-політичним, керівним світом; г) українська еміграція має репрезентувати політичну одиницю, озброєну одним спільним політичним завданням: **здобути ніяку іншу, а саме демократичну державу.**

Відомо, що еміграція остаточно не вирішує існування держави. Однак при нормальних, суспільних взаємовідносинах вона може бути тим чинником, що при певних обставинах сприяє пробуджувати у сильних усвідомлення потреб і змагань слабших. Еміграція може відіграти важливу роль тоді, коли при вирішуванні української державної проблеми на міжнародньому форумі, дрібно-партійні розходження не матимуть жадного значення, коли українська еміграція на міжнародній арені питання державности відстоюватиме за принципом: "Один за всіх і всі за одного."

На превеликий жаль, треба констатувати, що українська еміграція за весь час свого перебування за кордоном не спромоглася досягти відповідного рівня політичної зрілости. Вона, в буквальному розумінні цього слова, занурилася в багно партійних суперечок, вдалася в партійну амбіцію і велико-державні справи підмінила дрібно-приватними. Роз'єднання це одна з найголовніших наших трагедій в політично-визвольному русі за нашу державність.

Від часу закінчення другої світової війни українська еміграція помітно поділилася на два основні загально-політичні, так би мовити, полюси: перший диктаторський, на якому осіли всі крайньо-праві та крайньо-ліві групи з диктаторськими нахилами. Сюди належать: гетьманці, бандерівці, мельниківці, комуністи (до яких належить переважно стара еміграція, що перебуває на теренах Американського континенту) і всі їх симпатики. На другому полюсі згуртувалася українська демократія, до якої входять такі політичні угрупування, як УНДС, УРДП, УСП, УНДО, СЗСУ і їх прихильники. Кількістю диктаторська частина еміграції переважає демократичну.

Проаналізувавши стан груп першого полюса, можна побачити, що між ними є чимало відмінних і досить багато спільних рис. За спільні риси, що надають цим групам диктаторського характеру, можна вважати такі: 1. Всі вони вождя своєї партії вважають вождем українського народу. 2. Як правило, всі вони прикриваються демократією, хоч на ділі цю демократію вважають своїм смертельним ворогом. 3. На їх думку репрезентувати Українську Державу повинна одна партія на чолі з непомильним вождем. 4. В основі діяльности цих груп в тій чи іншій мірі лежить терор. Найкращі докази: мордування українського селянства карними загонами, що їх було організовано за гетьмана Павла Скоропадського в 1918 р. Досить пригадати братовбивство під час другої світової війни, як результат мельниківського і бандерівського терору. У бандерівців напевно ще й досі не обсохли руки від крови замордованих в період їх таборового панування. Оскільки система комунізму є суцільний терор, вважаємо за недоцільне зупинятися на комуністичній групі. 5. Згадані групи ставлять основне завдання: провести політично-психологічну і духово-культурну реконструкцію людини. Напр., всі вони намагаються виховати людину, фанатично віддану вождеві чи гетьманові, обов'язково перевиховати її релігійно: бандерівці й мельниківці бажають мати людину — завзятого католика, а комуністи — атеїста.

6. Усім цим групам властива незвичайна жадоба до влади. Всі вони прагнуть диктаторської держави.

Відмінні риси в цих групах можна спостерігати в їх зовнішньому поводженні, у внутрішній тактиці, в культурно-освітньому розвиткові, зокрема в дисципліні.

(Продовження на ст. 10)

ЄДНІСТЬ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ

(Закінчення з ст. 9)

Найбільш активні, організовані, дисципліновані і служнині перед своїм вождем і проводом бандерівці. Вони найбільше ненавидять демократію і все демократичне і найбільше нетолерантні до своїх противників. На всяку, противну їм, думку вони реагують відверто й просто: свистом, неймовірним галасом, тупотінням ногами об підлогу. Зважаючи на свою убогість інтелектуальну, політичні проблеми вони вирішують кулаками.

Мельниківці, щодо зовнішнього поводження і внутрішньої тактики, набагато інтелегентніші від бандерівців. Це люди з міцнішими нервами, уміють себе спокійно заховувати, не порадившись партійного керівництва, ніколи не обіймають будьякого становища, в розмовах з демократами удають з себе запеклих борців за демократію, обов'язково нарікають на бандерівців, і, як правило, пхаються в усі демократичні організації.

Найменш активна г р у п а — гетьманці. Очевидно тому, що це люди здебільшого похилого віку і до того ж група ця складається з незначної кількости. Ця група являє собою гурток дідусів, що сидять тут на еміграції.

Тримають вони себе ізольовано, за винятком бандерівців, від усіх груп. Бандерівців вони вважають за неосвічених фанатиків, яких можна буде використати при нагоді для боротьби за гетьманські інтереси. Вряд, чи може їм пощастити.

Комуністична група на еміграції — це група московських агентів, що нічого спільного з українською ідеєю не має. Її поводження, стратегія й тактика цілком залежать від наказів з Москви.

Висловлюючись філософічним терміном, можна сказати, що всі ці групи являють собою **єдність суперечностей.** Вони становлять ніби щось ціле і разом з тим різне. Кожна з цих груп, з конкуренційних мотивів боротьби за владу в Україні, готова одна одну з'їсти. Однак з причин диктаторської своєї природи, вони творять неофіційну коаліцію в боротьбі проти української демократії. Звичайно боротьбу з демократією вони провадять індивідуально і різними методами, відповідно до внутрішньої тактики кожної групи зокрема, але в основному це набирає форми коаліції. І саме цим всі разом ці групи завдають величезної шкоди в репрезентації України назовні, створюють великі труднощі у процесі виборення незалежности українського народу.

Чорна й червона реакції розпочали наступ на демократію не в один час. Гетьманці його почали в 1918. Їх "союзники"— бандерівці 30-го червня 1941 р. актом проголошення "Української державности", що являв собою прагнення бандерівської партії, без погодження з іншими партіями й українським народом, з допомогою чужої мілітарної сили, захопити владу в Україні і накинути свою диктатуру сорока-мільйоновому народові, тобто поставити на чолі України партійно-панівну касту. В своїй декларації вони так і вживають—**суверенна влада.** Не суверенний нарід, не суверенна держава, а суверенна влада. Мельниківці, досить замасковано, хитро й обережно провадять боротьбу проти демократії відтоді, коли в Українській Національній Раді сталася криза, до якої фактично вони й спричинилися, домагаючись більшости місць в парляменті.

Найстарші портнери в боротьбі проти українській демократії—це комуністи. Вони почалй цю боротьбу ще в 1917 р.

Яка конкретна причина наступу коаліції згаданих груп на демократію? Невже українська демократія винна в тому, що в 1918 р. відновила українську державність, яку з такою любов'ю сприйняв український нарід? Безперечно демократія вперто стоїть і стоятиме проти монопартійної влади в Україні. Саме це і не подобається нашим противникам, тому вони на шпальтах своїх часописів обливають брудом видатних українських діячів—демократів, різними підступами провадять руїницьку роботу навколо Української Національної Ради. Наприклад, постанову Української Національної Ради про позику шаленно з а а т а кувала гетьмансько - бандерівсько-комуністична преса, а на практиці бойкотують ці заходи. Мельниківці роблять це "культурніше," вони майже про це не пишуть, не говорять, але, очевидно, за рішенням партії, просто не провадять підписки на позику.

Коаліція провадить боротьбу не лише проти центрального, демократичного тіла УНРади, а й проти демократичних клітин, що підтримують національну раду, навіть проти окремих осіб. Вони нападають на цілу науку, на історію, намагаючись її переробити на свій смак. Вони готові викинути з української історії велетня нашої культури, одного із провідників української народньої демократії — великого Винниченка, того самого Винниченка, який був автором чотирьох універсалів, головою Національного Союзу в Києві 1918 р. після Ніковського, першим ініціятором збройного повстання проти терору г е т ь м анщини, першим головою директорії, нарешті визначним письменником не лише українського, а світового значення. Вони викидають з історії так само М. Хвильового, що свого часу помилився, але який в двадцятих роках, вже в добу большевизму, героїчно очолював український національний ренесанс, боронив його перед терором большевизму і за це поплатився життям. Вони не проти того, щоб в майбутній українській історії затінити значення найбільшого нашого історика не лише в Україні, а в усій Східній Европі — Грушевського.

Демократи дають своїм противникам змогу подумати над тим, в ім'я чого вони усе це роблять, і чи свідомо чи помилково. Якщо помилково, то ще є час виправити свої помилки, щоб не допустити до великої шкоди. Демократ Винниченко теж робив помилки, але українська демократія їх визнає й виправляє. Не слід забувати, що в тому й сила демократії в народі, що вона здібна виправити помилки, а не карати тих, що помиляються. І тому Україна на демократію покладає великі надії.

СКЛАД НОВОГО ВИКОННОГО ОРГАНУ УНРАДИ

Як подає Укр. Інф. Бюро, до Виконного Органу нового складу входить 11 осіб, з яких 4 — п.п. д-р Степан Баран, ред. М. Воскобійник, д-р М. Хробак і проф. О. Юрченко, не входили до попереднього складу. 8 членів ВО походить з центрально-східніх земель України, 3 члени — з західніх (Галичина).

Листи читачів

ЖИВЕ ДЖЕРЕЛО ПРАВДИВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Дуже прошу шановну редакцію "Є.П." надсилати мені ваш часопис і надалі. "Єв.Пр." — це живе джерело правдивої інформації про Христа та про наші визвольні змагання. Я не тільки сам захоплююся змістом "Єв.Пр.", а передаю і своїм знайомим почитати. Особливо цей часопис цінний для нас скитальців.

Вітаю вас щиро в любові Божій. Ваш в Ньому брат

Стефан Тимців

Брауншвайг-Німеччина.

ВИСЛОВЛЮЮ ЩИРУ ПОДЯКУ

Прошу "Єв.Пр." надсилати мені і в 1952 році. Я не тільки перечитую "Єв.Пр.", а частенько й задумуюсь над її змістом і боляче переживаю ту гірку правду, що її висвітлює часопис. Ми мусимо за всяку ціну дійти до порозуміння й об'єднання навколо єдиного нашого державницького центру — УНРади.

Висловлюю щиру подяку всім працівникам Редакції і В-тва "Єв.Пр." за жертвенну, національно-корисну працю і велику християнську увагу до нас українців, розпорошених на чужині.

Залишаюсь ваш

Скиба Іван

Бельгія.

ЗАХОПЛЮЄ СВОЇМ ЗМІСТОМ

Читаю "Єв.Пр." з великою насолодою, тому що вона висвітлює здебільшого питання на підставі Слова Божого. Часопис мене захоплює своїм глибоким, переконливим змістом.

Користаючись нагодою, бажаю всім працівникам Редакції Щасливого Нового Року.

Читач "Єв.Пр."

Т. Н. Котур

Ельміра.

ЦІННИЙ ЧАСОПИС

Дякую шановній Редакції за "Єв.Пр.". Часопис цей для мене дуже цінний. Прекрасно висвітлює часопис релігійні питання і наші визвольні змагання. Надзвичайно цікаві матеріяли п. М. Фесенка про російську реакцію на еміграції, а також 60 років українців у Канаді.

З пошаною до вас
я і моя родина

Валах Василь

Бельгія.

"We are living in an age which is often hard and cruel, and if there is anything that we can offer to the world today, perhaps it is the example of tolerance and understanding that run, like a golden thread, through the great and diverse family of the British Commonwealth of Nations."

From the last Christmas message by His Majesty, King George VI, broadcast December 25th, 1951.

HEALTH FOR EVERY DAY

By Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

Vitamins.

Health for Every Day needs a good many things. One of these is good food — food that contains Vitamins. Canadians can have good food. But we do not always get enough of the foods that give us Vitamins.

We do not get enough of Vitamin B. Why not? The best sources of Vitamin B in Canada are wheat and yeast.

Since 1870, our millers have made our wheat into flour by means of using steel rollers. It was a new way of milling wheat. But it was not as good as the old way. The old way kept the wheat germ in the flour. The new way did not. The wheat-germ was kept separate and was called off and was sold separately for cattle feed in stores under the name of wheat germ. You could get it there for about 9 or 10 cents a pound and it was used for cattle but not for you.

Now comes the important point. Nearly all the Vitamin B of wheat is in the wheat germ. So people did not get the Vitamin B in their flour. The cattle got Vitamin B in their wheat germ. 1870 to 1910 is forty years. It was nearly forty years before we found out that we were losing Vitamin B that we should get in our flour and that our health was suffering for want of Vitamin B. What were we to do? 1910 to 1942 is 32 years. It took us 32 years more to see what to do and to persuade our government to do it. The advisers of the Government at Ottawa and the Farmers and Millers and Bakers agreed that methods of milling should be changed so that we would not lose our Vitamin B out of our flour. It did not take much change. It could be done and it was done by Government Order in Council on April 15, 1942. So now we can all buy, white flour that has Vitamin B in it. And we can all buy white bread that has Vitamin B in it. The flour is called Canada Approved white Flour and the bread is called Canada Approved White Bread and they both contain Vitamin B, and most Canadian Bakers are selling this bread now. It is for you to ask for it and to see that you get it. It does not cost any more than the bread you got before and it will be better for your health.. You may not notice that you feel better tomorrow but if you keep on and always eat Canada Approved Bread you will feel better soon — perhaps in a few months or perhaps next year. Buy and eat Canada Approved Bread for it will give you Vitamin B and you will have better health.

LOST SPRING

By Anne Bovendam

Lost Spring — Population: 38. Joel braked his twotone green convertible to a stop some feet beyond the sign of the little town, threw it into reverse and shot the car back to where he could again read the sign.

He sat contemplating it. The Wyoming winds whistled through his open window, while the glaring sun sent a dazzling ray up from the chrome ornament on the hood of his car. He threw off his hat, passed a handkerchief over his moist neck and forehead. Impatiently he sought to push back the reddish hair which the wind playfully tossed into his eyes while he jerked open his shirt with the other hand.

"This is it," he decided; "just the place to get downright lost in—lost from all the stupid goody-goodys back home and all the stupid things that go with it and from—from the whole world."

A little grin loosened the tight lines around his boyish mouth as he noted the population number. Then he realized that to stay here meant finding a place to eat and sleep.

"No eatin' joints or hotels here, that's for sure."

He spied a man lounging in the shade of the service station. As he walked toward the tall fellow in cowboy hat and boots, Joel was glad that he had purchased a pair of jeans that morning and stuffed his slacks into his suitcase. Joel had been sitting too long and now as he made an effort at a careless stride towards the man, his left heel was inches from the ground and he knew that the man was noticing. Inwardly, he angered again because of the Battle of Luzon which had taken the muscle from the calf of his left leg.

"Know any place, here, where a guy could get grub and a place to sleep for a few days?"

The man's face gave a flicker of surprise at such a request. "Waal," he explained, "there's Jack's place right over there. I've knowed ranch hands to stop over night. Sleeps right back of his tavern. Then on Rolly's place, there is a little chanty where his hired man used to sleep. His maw is keepin' house for him since his wife died. She's kinda religious, but—"

"Thanks," interrupted Joel as he turned in the direction indicated as "Jack's place."

"Hey, Bub!" the man called after him.

Joel kept on going. "Who does he think he's talkin' to? That Bub stuff!"

The man persisted. "Hey, Kid, if I was you, I'd head the other way to Rolly's. See that little yeller house?" he pointed, as Joel whirled impatiently about. At sight of the flare of arrogant anger on the other's face, he added, "That is, if you like good cookin'—good sizzlin' steaks, mashed potatoes and stuff." He rolled his eyes and smacked his lips, significantly. "'Bout all you'd get at Jack's in some greasy hamburgers and pork and beans; then you'd have to bunk with the old man."

Joel grinned. "Thanks a lot for the tip."

He turned toward the yellow house in the distance.

"Tell her Pete sent ye," the man called after him.

He found a slender, white-haired lady pulling some beets from a little garden.

"Is this Mrs. Rolly?" Joel asked.

The woman turned in surprise. "Mrs. Rolly?" she asked, puzzled. Then she gave a low silvery chuckle. "Rolly Matheson is my son and I am Mrs. Matheson."

Joel grinned in appreciation of his mistake and made known his request. As he waited for her reply, a measure of peace came over him. He felt a little of the bitterness easing out of his heart as he gazed across the wind-swept prairies, then back to the neat, elderly lady before him, who was regarding him with a kindly twinkle in her eyes.

"I sure hope you can put up with me for a while," he added impulsively; "I like it here. I'll pay good board."

The woman shook her head. "Rolly wouldn't think of keeping boarders, nor do I want to cook for one. But young man, you can stay here as our guest as long as you please. I'm sure that Rolly would say so, too. I was just fixing supper and I'm especially glad to have you join me. You see, my son went to Rawlins and I'm not expecting him back until sometime tomorrow.

Joel was eating more that evening than he had at any time since his return from the army. As he stowed away the steak and mashed potatoes which his informer had promised, he remarked to his host, "Pete sure gave me a good steer when he showed me up here instead of at Jack's."

Mrs. Matheson answered that with a wise little smile. "Pete has

(Continued on p. 12)

LOST SPRING

(Continued from p. 11)

a good heart. It will be a pleasure to have company in this little lonely place set down in the midst of these wide expanses . . . not that I'm really lonely," she added.

"That's just why I like it here—because it's in the middle of nowhere. I like its name— LOST SPRING—because—because it's exactly why I'm here—to be lost from everybody and everything I'm sick of," Joel blurted out defiantly.

There was a hushed silence following his outburst. The ever-present wind rattled the window screen; the tea kettle, setting on the back of the stove, continued its low drone. Joel raised startled eyes to his companion, but her face held its same serenity. Before he realized it, he was telling her everything, telling her of the muscle that stayed at Luzon, of the dear mother who had sent him away with a Bible and a word of counsel. But while he was waiting impatiently in the hospital for his leg to heal, his mother had slipped away, a victim of a heart attack. When he had finally come back, there seemed nothing to come home for. There was no place for him to fit in. His leg kept him from the town's baseball and basketball teams.

"Even the girls — those that count—don't care to be seen with a skinny guy with a limp," he concluded.

Mrs. Matheson was regarding him searchingly. "Girls that count, Joel, are never concerned about a physical disability. I'm sorry about your mother. You must miss her terribly. But isn't it wonderful that you still have your mother's God with you wherever you go?"

Joel raised smoldering, rebellious eyes. "I don't want Him with me—if there is a God—He took Laura away from me, too. Laura and I were good pals and I thought when I got back, maybe we'd go steady and—well, maybe some day we'd get married, even. But I found out she's engaged to another fellow and they're planning to be missionaries somewhere." This time Joel did not even care if he had shocked the old lady. He was almost glad.

She arose from the table, looking thoughtful.

"H'm, I believe you did just right to come here," she observed. "But if you want to appreciate the bigness, the openness and—the loneliness—of our land, you've got to get out into it. Suppose you take a walk towards those rock hills. It's pretty at sunset. I like to take my Bible with me on these jaunts. You take mine; then you won't have to dig into your suitcase just now."

While she talked, the woman reached for her Bible, slipped a place-card from it and after turning several pages, carefully put in the card.

Joel did not take the proffered Book. His eyes met hers apologetically. "I didn't mean to get rough, Ma'am."

A hand was laid on his shoulder. "Son, if you're going to stay with us for a while, you'd better call me 'Aunt Carrie.' That's what all the folks around here call me."

Joel reached for the Bible. "Thanks—Aunt Carrie."

Joel set one protruding rock as his goal. As he walked, he feasted his eyes upon the miles upon miles of plains with no human in sight. He saw countless cattle grazing in the distance, their white faces distinct against their dark bodies. A magpie rose up in front of him, flapping her wings and calling back sassily to him. He laughed. He rejoiced in the wind as it swooped across the land, tugging at his hair and rippling his shirt. But he was glad when he could fling himself upon the rock to rest.

As he lay resting and listening, there came into his aloneness a sense of not being alone, an indescribable feeling as of a Presence, which seemed the stronger in the big silence and the vast emptiness about him.

"Funny," he murmured, seems like the quietness even talks. And there seems to be a big Something in all this large space."

He stirred restlessly. "Maybe I'd better be getting back."

Then he remembererd the Bible on the rock beside him. He supposed that to satisfy her he ought to read a little. Daylight was fading. He would have a good excuse not to read much. Joel opened the book to the marker and began to read, idly, from the one hundred and thirty-sixth Psalm.

Suddenly he became conscious of what he was reading.

"What's this?" he said. He began again, reading aloud, "O Lord, thou hast searched me, and known me . . ." He read on until he came to the seventh verse. Then he stopped, startled. It was beginning to get dark, so he struck a match and read again, his voice sounding loud in his ears: "Whither shall I go from thy Spirit? Or whither shall I flee from thy presence? . . . If I take the wings of the morning. And dwell in the uttermost parts of the sea; even there shall thy hand lead me . . ." He struck another match and read, "If I say, Surely the darkness shall cover me, even the night shall be light about me." Was God actually out here? He wished that it would not get dark so fast. He continued to light the matches he carried in his pocket. He scanned hastily through the rest of the Psalm, pausing when he came to the last two verses which had been underlined in red. Faltering, he read, "Search me, O God, and know my heart; try me, and know my thoughts and see if there be any wicked way in me . . ." He bit his lip. What was he saying. He did not want God to search his heart. Not to any living soul would he have admitted it, but he felt that his heart was fairly bursting with wickedness. Silently his eyes took in the last phrase, "And lead me in the way everlasting."

Joel closed the Book with a shiver, although the breeze which swirled around him was warm. His mother was in that "way everlasting." But where was he? He covered his face with his hands as if to shut out the Presence that seemed to be pressing about him. Thus, he sat in dejection, until a scurrying on the rock beside him startled Joel. It was only the wind blowing the little place-card across the rock. Joel sprang to retrieve it. He used match after match in order that he might see to replace the marker where he had found it.

Joel could not have told why he looked at the verse which the card held; but as he read, a beam of light seemed to pierce through the darkness of his soul. "Behold, the Lamb of God, that taketh away the sin of the world."

Joel slipped to his knees beside the rock. How long he stayed there he did not know. When he arose, it was to look into a starlit sky and the moon had risen.

"I wish I could tell Mom," he whispered wistfully.

Then he recalled the lady with the snow-white hair and silvery voice at the house, and a gladness leaped into his heart. He wondered then, whether she had been concerned about his long absence. With the help of the moonlight he quickly made his way back to LOST SPRING and the little yellow house.

He saw her form dimly in the shadow of the porch and lest he startle her, called softly, "Aunt Carrie?"

"Yes, Joel."

"Aunt Carrie, you know I said that I came here to be lost?" His voice sounded eager, joyous, as he climbed the steps to stand beside her. "I was wrong, because I was lost when I came here. I guess I came here to be found."

Her only answer was a smile and a gentle grip upon his shoulder. She waited.

"I can't explain it. I just can't. But something important happened to me—between the Lord and me—out there."

Aunt Carrie was gazing out across the moonlit prairies and seemed to be listening to something. Joel followed her gaze.

"Hear it, Joel—the wind rushing across the plains? See the rippling waves over the grass?"

"Yes," Joel answered.

"The Master says it is like that. 'The wind bloweth where it listeth, and thou hearest the sound thereof, but cannot tell whence it cometh and whither it goeth; so is everyone that is born of the Spirit."

HU 9282

ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО

Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

СОВЄТСЬКА КАСТРУЛЯ

Як повідомляє "Правда," на спеціяльне бюро, що працює над устаткуванням різних магазинів, уряд витрачае великі гроші, а користи жадної нема.

Протягом кількох років бюро працювало над тим, як зробити "каструлю, в якій можна було одночасно зварити вісім яєць." Нарешті пробну каструлю виготовили і вона коштувала державі 35,000 карб. На цьому заспокоїлись і більше таких каструль не робили.

Кілька років бюро працювало над тим, щоб винайти апарат для видушування фруктових соків. На цю операцію витрачено 250,000 карб. Отже, як заявляє "Правда," витиснули всі соки з уряду, тільки не з фруктів. Апарата такого і досі немає.

Історія свободи — це історія обмежения влади уряду, а не побільшення її.

Президент Вілсон.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIII. Число 3. Торонто, Онт. БЕРЕЗЕНЬ 1952 MARCH Toronto, Ont. Рік XIII. Число 3.

ВАРТІСТЬ ЛЮДИНИ

"Усіх шануйте; братерство любіть; Бога лякайтесь; царя поважайте". — I ап. Петра 2:17.

Специфічні накази ясні і легко зрозумілі. Загальний же принцип шанувати всіх людей настільки широкий, що викликає ряд питань і потребує роз'яснення.

Як і всі принципи взнеслого типу, для їх впливу і виконання, потребують авторитету Господнього наказу, інакше вони залишаються лише як взнеслі, недосяжні ідеали. Що є пошана? Справжня пошана не є лише зовнішнє виявлення шанування. Вона обов'язково повинна бути сполучена з глибоким внутрішнім визнанням вартости об'єкту пошани. Пошана без внутрішнього визнання це лицемірство, а іноді і зневага. В'язень у сибірському таборі, чи в таборах націстської Німеччини, повинен був зовнішне надзвичайно захоплюватися й шанувати "отця народів" або Гітлера, хоте, що такі люди мали на серці в той час, що вони думали про цих осіб, не важко відгадати. Така пошана являє собою в дійсності зневагу.

Говорячи про шанування всіх людей, ми маємо на увазі не стільки зовнішнє визнання будького, а внутрішне визнання вартости людини, її цінности і прав. При такому розумінні цілком слушне буде запитання: "Чому ми повинні шанувати всіх людей?"

Природньо ми схильні зовсім до протилежного. Одна країна принижує іншу, один університет, підносячи свою гідність, ставиться з якоюсь зневагою до іншого, деякі особи вважають, що вони у всіх відношеннях вищі на цілу голову від інших і т. д. Часом такий стан перетворюється в науку про "вищі раси", про "надлюди", про "білі", "цивілізовані" люди і т. д. Отже, щоб шанувати всіх людей, ми повинні мати вичерпну й обгрунтовану підставу. Таку підставу дають тільки засади християнства, наука нашого Господа про вартість людини. Немає сумніву в тому, що сучасне поганське ставлення до вартости людини залежить від занепаду християнського впливу на суспільство.

Звичайно людину характеризують як ссавця вищої кляси. В основному нас навчають, що людина — це звірина. Якщо так, тоді немає підстав для доктрини шанувати всіх людей. Звірі не шанують один одного. Між ними завжди точиться гостра боротьба: за засоби до існування, за місце перебування тощо. Звірі мають усі підстави, щоб ставитися вороже й зневажливо один до одного.

Ми є свідками, коли думка про шанування людини доведена до логічного кінця в державних маштабах. Людей масово винищують, буквально цілі нації зникають з лиця землі в наслідок примх самозваних реформаторів людства, подібно до того як нищать щурів. Цінність людей, запідозрених у тому, що вони не симпатизують диктаторові влади, менша від цінности зрубаного дерева, тачки вугілля або жмені золота на Магадані. Неможливо шанувати всіх людей на підставі матеріялістичного або атеїстичного світогляду. При цих світоглядах людина тратить свою істотню вартість і не набуває жадної іншої, крім вартости робочої худоби, або гвінейських свинок.

Якщо ми закликаемо шанувати всіх людей на підставі науки Слова Божого, то ми повинні дати і грунтовні для цього підстави. Чому ми повинні шанувати всіх людей?

Насамперед тому, що всі люди створені по образу Божому. Людина подібна до Бога, вона має розум і волю, свідома свого існування. Про це Паскаль пише так: "Людина як тростина, найслабша річ у природі, але це тростина, що думає. Не потрібно, щоб увесь всесвіт намагався роздавити її. Досить випаровування або краплини води, щоб знищити її. Проте, коли б всесвіт і знищив людину, то вона все ж шляхетніша від

(Продовження на ст. 2)

ПОХОРОН КОРОЛЯ ГЕОРГА

(Лондон, 14 лютого 1952 р.)

Залю Вестмінстера, де була виставлена труна з тілом померлого короля, тільки за перші два дні відвідало близько 185000 осіб, щоб попрощатися з королем.

На похорон короля з'їхалися представники, які репрезентували: Грецію — король Павло, Швецію — король Густав і королева Луїза, Норвегію — король Гаакон, Данію — король Фредерик і королева Інґрід, Люксембург — велика княгиня Шарлотта, Францію — президент Венсон Оріол, Югославію — президент Рибар. Делеґацію Совєтського Союзу очолював посол у Лондоні — Зарубін. США репрезентували державний секретар Ечісон і генерал Айзенгавер.

Серед близько 100 тис. вінків вирізнявся вінок єгипетського короля з написом: "Фарук, король Єгипту і Судану".

Похорон короля Георга VI розпочався 15 лютого ц.р. о 9.30 хв. ранку. Солдати королівської гвардії винесли труну з великої залі Вестмінстера і встановили на лафет. Траурна процесія поволі вирушила, розтягнувшись на одну милю.

Безпосередньо за труною в кареті їхали: молода королева Єлисавета II, королева - мати, принцеса Марґерит і принцеса-сестра короля.

За королівською каретою йшли пішки: герцог Віндзорський поруч герцога Кентського, а позаду них — герцог Единбурзький і Глостерський. Далі йшли іноземні монархи і голови держав, на чолі з французьким президентом Венсон Оріолем і Югославським президентом Рибарем. Загальну увагу привертала висока фігура канцлера Західньої Німеччина Аденауера.

За почесними представниками йшли члени англійського уряду на чолі з Черчілем, лідери робітничої і ліберальної партії, представники англійської знаті.

Корпус замикали війська всіх видів зброї.

На похороні було близько 2,000,000 чол.

Віддаль — три з половиною милі, від Вестмінстер до двірця Педдінгтон, процесія пройшла за 2 го. 40 хв.

На двірці на процесію чекав спеціяльний потяг, в якому труну з тілом короля перевезли до Віндзору.

У Віндзорі, на східцях каплиці св. Георга, кортеж зустрів архиепископ Кентерберійський. Коли труну внесли до каплиці, на бажання королеви відбулося двохвилинне мовчання, після чого розпочалося урочисте богослуження.

Після закінчення служби Божої, труну опустили до склепу й замурували. Перед тим королева взяла пучку землі з срібної вази і кинула на труну батька.

Коли тіло короля Георга VI опустили до склепу, прогремів салют з 56 пострілів — по одному пострілу на кожний рік його життя.

Вдова королева Мері, в наслідок похилого віку (84 роки), не могла взяти участи у похоронах сина. Проте вона весь час стежила за траурною процесією з вікна палацу Малборо. Характерно, що королева Мері на своюму віку була присутня на похоронах королеви Вікторії, Едуарда VII, свого чоловіка — Георга V, королеви Олександри і тепер власного сина Георга VI.

У спеціяльному посланні до населення, королева Єлисавета мати подякувала всім народам цілого світу, які за посередництвом своїх урядів висловили її співчуття з приводу смерти короля Георга. Свою подяку королева закінчила закликом прийняти "нову королеву Єлисавету II з любов'ю".

До каплиці св. Георга, де похований король, не припиняється паломництво. Тільки за два дні, після похорону, могилу відвідало понад 150 тис. чол.

ВАРТІСТЬ ЛЮДИНИ

(Закінчення з ст. 1)

нього, бо вона знає, що вмирає, а всесвіт, навіть перемагаючи її, не знає своєї сили". Нижчі створіння можуть мати певну міру розуміння, але тільки людина має свідомість, може витворити розуміння свого існування, може пізнати свого Творця. Религія пізнання Творця являє собою ту прірву, що лежить між людиною і нижчим створінням. Осел і струсь можуть перевищити людину фізично, проте сильні мускули часто сполучені з слабим розумом. Розум і здатність пізнавати Бога — такі характерні риси людини. Звірина не може ні молитися, ні славити Бога. Свободна воля і моральний вибір відображають образ Божества в людині. Цей образ Божий в людині виявив людям Христос своїм трактуванням людини. Бачучи, що є в людині поза зовнішністю, Христос дозволяє вуличній жінці обмити сльозами свої ноги. Він називає Ірода лисом, але навчає жінку самарянку при криниці в Сихарі найглибших правд Божих. Багатство, науковість, бідність і слабість завжди перед очима людей, але Христос дивився глибше і поза всім цим бачив божественний образ в людині. Він бачив безсмертну душу, створену по образу Божому

Бог шанував тих, кого людство зневажало, і обминав тих, що їх люди шанували. Вість про народження Христа була об'явлена безграмотним примітивним пастухам у полі, а не первосвященикам, цареві чи мудрецям. На зборах у синагозі, Христос насамперед побачив паралізовану людину, а не місцеву впливову шляхту. Основна цінність кожної людини настільки велика, що всі інші різниці стану, маєтку, знання і т. д. в очах Бога стають малозначні. Отже, Господь нехтував ці зовнішні різниці, а священство і провід дивувалися й обурювалися. Образ Божий в людині і приклад нашого Господа найважливіші підстави, чому саме ми повинні шанувати всіх людей.

Смерть нашого Господа на хресті не менш важлива підстава, чому ми повинні шанувати всіх людей. Він був в образі Божому і не вважав хижацтвом бути рівним Богові, але принизив себе аж до смерти, смерти ж хресної, і це для всіх людей. "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос, що дав себе на викуп за всіх". І Тим. 2:5, 6а. Саме через це у хреста Христового ми пізнаємо пошану, що належить усім людям. Наш Господь умер, щоб очистити душу людини, просвітити її розум, звільнити від гріховного тягара, щоб відновити гідність людини, як найвищого утвору рук своїх.

Його страждання, неймовірні муки і зневага, його смерть, опльовування, биття і терновий вінець, рани — все це незаперечні доводи того, що людина, в її найбільшому і найглибшому падінні, деморалізації все ж повинна бути об'єктом пошани, бо за неї умер цар Слави. Про це навчає життя і смерть Ісуса Христа, цю правду з його наказу проповідували апостоли, цю правду повинна стало підносити церква.

Чи ми повинні шанувати ВСІХ людей? Так, усіх. Наука Св. Письма не припускає жодних винятків. Пошана належить кожній людині, як людині, без ріжниці. Бідність і багатство не повинні бути підставою нашого трактування людей. Людина, що заробляє $20 на тиждень варта такої саме пошани, як і людина, що заробляє $2,000. Плутократія звичайно вимірює вартість людини розміром її рахунку в банку. І на селах становище і вартість хлібороба часто залежить від кількости десятин чи моргів, що він посідає. Цей дух поганства, на превеликий жаль панує універсально. Багатство має свої обов'язки і відповідальність. Цього не можна заперечувати, проте ніхто не має права відмовити в пошані безсмертній душі, що, під час її іспиту і перебування на землі, Бог не дав їй стільки добра, як іншим.

Друга крайність, так би мовити, модерна — з великою пошаною ставитися до людини за те, що вона і її батьки ніколи нічого не мали. Ні пролетарське походження, ні посідання маєтку не повинні мати впливу на основний обов'язок — кожну людину шанувати як людину.

Обов'язок шанувати кожну людину не припускає жодних клясових привілеїв. Шанувати людину тільки за те, що вона добре пам'ятає імена своїх предків, або зовсім нічого не знає про власних батьків, — це значить зневажати правду. Провід кращих людей потрібний, але коли він вироджується в клясову гордість і клясову винятковість, то тоді він стає чинником, що заперечує науку Христову. В нашому суспільстві ми маємо обидві крайності. Поперше, це позначається надзвичайним уподобанням до титулів. Досить пригадати, як у нас на батьківщині, особливо в Західній Україні, були поширені: "Пан Д-р від Банку", "Пан Д-р від кооперації" і т. д. І горе простому смертному, коли він звернеться до такої особи, не скаже титулу з усіма відтінками його значення. Подруге, і тепер у певних країнах тільки безбатченко вважається за людину, що варта влади, привілею і великої сили. Це заперечує правдиве право кожної людини на пошану, не зважаючи на інші моменти.

Нарешті, шануючи людину, ми не повинні зважати на расову приналежність. Австралійський дикун, мурин з нетрів Африки і найосвіченіша біла людина мають однакове право на пошану, що належить кожному з них, як людині. Теорія про "надлюди", підкреслення особистої вартости "білої" людини і т. д. — усе це пережитки безсоромного поганства. Церква повинна сміливо поборювати всі намагання до пошани матеріяльної цивілізації, що виникла лише в наслідок сприятливих обставин протягом століть і впливів християнства. Людоїд в Африці, що вбиває будького з голоду, заслуговує на менший осуд, ніж біла людина, що в божевільній гордості виробляє мило з людей іншої раси.

Брак розвиненого розуму багатьом перешкоджає шанувати інших. Усі майже погоджуються, що ні маєток, ні походження, ні раса не повинні бути мірилом пошани, проте твердять, що інтелект, безперечно, робить особу винятковою. Можливо, але не в пошані, що належить однаково всім людям. Кінець-кінцем сатана має один з найбільш розвинених інтелектів і злі генії людства не є слабоумні.

"Усіх шануйте" — таке правило християнського життя. Шануймо тих, що при владі, шануймо талант, шануймо відвагу, шануймо навіть успіх. Не обмежуймо своєї пошани до цих річей, проте шануймо образ Божий і тих, що не посідають цих речей зовсім. Пошану звичайно ми не повинні висловлювати у зовнішній ввічливості. Правдива пошана, крім ввічливости, має і практичний зміст. Усяка місійна праця, утримання шпиталів, допомога ближнім, всяке добре діло — являє собою висловлення пошани і виконання наказу слова Божого. Усе це є справжнім наслідуванням Христа, який зціляв слабих, годував голодних, допомагав бідним. Він робив це як Отець небесний, що посилає світло і дощ однаково для всіх людей.

Г. Людів

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ АДЕНАУЕРА

Під час дебатів у німецькому парляменті з приводу формування в Західній Німеччині дванадцяти дивізій для оборони Західньої Европи, канцлер Аденауер сказав:

— На випадок нападу СССР на Західню Европу першим театром військових дій стане Західня Німеччина. На її території англійцям, французам і американцям доведеться вступити у бій з советськими військами. На берегах Ельби стоїть могутня червона армія. Як тільки Кремль дасть сигнал, армія ця кинеться на захід.

— Німеччина не може й не повинна допустити, щоб тільки англійці, французи й американці боронили Західню Німеччину. Для відсічі советській агресії Західня Німеччина повинна мати власну армію.

"МИ НЕ ПРОДАМО НАШИХ ДУШ"

В перших числах лютого ц.р. ген. Айзенгавер зробив огляд союзним військам. В огляді брали участь частини американської, англійської, французької, бельгійської, голландської і канадійської армій.

Після огляду командувач звернувся до присутніх з промовою, яку закінчив так:

— Ми ніколи не продамо наших душ і не пожертвуємо свободою для мира. Ми віримо у свободу. Ми віримо, що людина народжується не для того, щоб стати рабом.

ПОКИНУВ СОВЄТСЬКИЙ РАЙ

Головний редактор двох східньо-берлінських газет д-р Г. В. Ліпперт втік до західнього Берліна. Його мали арештувати державна поліція безпеки.

СТАВАЙ У РЯДИ АКТИВНИХ БОРЦІВ ЗА ВОЛЮ БАТЬКІВЩИНИ — ВПИШИСЬ НА ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ!

М. Фесенко

РЕЛІГІЙНІСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(9 березня 1814 — 10 березня 1861)

Усі українці справедливо вважають Тараса Шевченка за великого патріота, геніяльного поета, одного з найбільших будителів народу. Пантелеймон Куліш писав: "Вся краса української поезії відкрилася одному Шевченкові". І справді, майже кожна сторінка "Кобзаря" це палкий заклик любити свій нарід і край, це пророцький осуд всякої неправди і неволі.

Сміливий осуд насильства, релігійного лицемірства і соціяльних неправд ставлять Тараса Шевченка нарівні з старозавітними пророками. Могутній протест проти неправди у Шевченка, сполучений з глибокою правдивою вірою, що випливає з глибин його єства.

Спроби комуністів зробити Шевченка атеїстом просто смішотворні. Адже ніхто з українських письменників не вживав так часто і з такою глибокою побожністю ім'я Бога, як Шевченко. В усьому "Кобзарі" вжито ім'я Бога побожно 495 раз і марно тільки 12. З 230 творів "Кобзаря" ми маємо 25 суто релігійного змісту.

Слово Бог Шевченко вживає з глибокою любов'ю й пошаною: "милий Боже", "святий Боже", Господь Бог мій" і т. д. Це є найкращим доказом, що Шевченко не був атеїстом. Невже атеїст перекладав би псалми, або писав твори релігійного змісту? А ці твори у Шевченка прекрасні. До того ж у кожному із своїх творів він вживає з великою побожністю слово Бог, пересічно два-три рази.

Як же пояснити вирази Шевченка, що на перший погляд здаються богохульні? Такі вирази богохульні для православних і католиків, тільки не для евангеликів. Ми стверджуємо, що в Шевченкових творах немає жодного виразу, який доводив би про його нахил до безбожництва. У поемі "Сон" Шевченко Бога називає "милим". Україні він радить: "Годуй діток: жива правда у Господа Бога". У цій же поемі, змальовуючи з обуренням сваволю поміщиків, злиденне життя й нестерпне страждання кріпаків в Україні, він каже, що коли може бути таке зло, то, очевидно: "Немає Господа на небі". Так, це є протест. Проте він не може бути доказом, що Шевченко був атеїстом. У Торонто був евангелик, глибоко релігійна людина. Молячись, цей евангелик з захопленням говорив: "Чого Ти, Господи, не відкликнешся, якби Тебе не було зовсім". Такі вольності в молитві до Бога у п'ятидесятників і баптистів звичайні. Ми, пресвітеріяни, не визнаємо молитов, в яких бракує глибокої пошани. Але факт залишається фактом: віруючі люди вживають таких гострих виразів: Шевченко говорить, що Бог: "...може бачить, та помага як оті гори". Такі вирази ми маємо у Св. Письмі. У пс. 83 Давид каже: "Не мовчи, не німуй, озвися Боже". У пс. 44:23 він звертається так до Бога: "Пробудися, чого спиш, Господи?" Проте ніхто не обвинувачує псалмиста в атеїзмі. Отже згаданий вираз Шевченка, безперечно, різкий, як і у псалмиста, але не атеїстичний.

В поемі "Сон" Шевченко висловлює таке почуття: "Я Богу помолюсь... Я так її, я так люблю мою Україну убогу, що прокляну святого Бога. За неї душу погублю". Це не є доказ безбожности Шевченка, а його глибока любов до свого народу. Ап. Павло висловлює таді саме думки: "Бо я сам бажав би бути відлученим від Христа за братів моїх рідних мені по тілу". Отже почуття глибокої любови до народу ми знаходимо в ап. Павла і в Шевченка. Що Шевченко не мав на думці хулити Бога, доводять до того попередні слова: "Я Богу помолюсь".

Чимало творів Шевченкових ритуалісти вважають за богохульні, тоді як евангелики приймають їх з спокійним серцем. Наприклад, твір "Світе ясний, світе тихий" скерований проти православної обрядовщини, що мертвила дух і гасила Боже світло. Цей твір евангелики вважають гаслом реформації. В поемі "Юродивий" Шевченко обурюється проти ока, що спить в кіоті, і запитує, чи воно бачить усі ті кривди, що діються в Україні. Це око він називає іронично "всевидящим." Напади Шевченка на "око в кіоті" викликає співчуття в евангеликів. Для евангеликів такі кіоти з очима це ідоли, які давно пора знищити.

Треба раз назавжди пам'ятати, що всі ніби богохульні вирази у творчості Шевченка скеровані не проти Бога, а проти православної мертв'ячини, обрядовщини і ритуалу, проти усього того, що Шевченко називає візантійщиною. Шевченко змальовує двох богів, а саме: бог "візантійський", представлений в православ'ї, і Бог Ісус Христос, якого він палко любив і про якого говорить: "Збрешуть люди і візантійський Саваоф одурить, Не одурить Бог". "Візантійський Саваоф" для Шевченка це православна церква, яку він не любив усім своїм серцем.

Що православні й католики вважають у творчості Шевченка за хулу евангелики визнають це за правдивий критицизм. Безеперечно Шевченко не мав симпатій до православ'я. Візьмімо хоч би його враження ("Щоденник 1857) від православної церкви:

"Війшов я до притвору і з перестраху спинився. Мене перестрашило якесь препогане чудо-диво намальоване на триаршинній округлій дощці. З початку я думав, що це індійський Ману чи Вишну заблукав до християнського капища — поласувати ладану та оливки". "...Де християни? Де безплотна ідея добра і чистоти? Скорше в шинку ніж у цих зогиджених капищах".... "Зайшов до собору (катедри) послухати архиерейської півчі. Дивно, чи це з непривички, чи так воно й есть — це певніше — але в архиерейській службі з усією її обстановою і взагалі в декорації показалось мені щось тибетське або японське. І при цій маріонетковій комедії читається Евангеліє. — Найпоганіший контраст"!

Звичайно Шевчено брав певні мотиви і на православні теми, як, напр., оповідання про "Іржавецьку ікону," але це він використовував як цікаві легенди.

Не мав жадних симпатій Т. Шевченко і до римо-католиків. Найкращим доказом цього є його поема "Єретик". В ній Івана Гуса — чеського патріота, борця за народню правду, який немилосердно картає папу, що

Людською кровію торгує
І рай у найми оддає.

Шевченко називає "правдивий", "сміливий", "великий мученик" і т. д. Духовенство ж порівнює з воронами, гадюками, собаками, у них "в ясних ризах... лютії очі" тощо.

Які же тоді були властиво релігійні погляди Шевченка? Найближче його світогляд підходить до евангельського. Лише евангелик може читати "Кобзаря" з цілком спокійним серцем і повним задоволенням. Шевченко безперечно вірив у Бога. Пишучи до свого приятеля на вістку про перенесену ним утрату, він радить йому: "Вір глибоко розумно". Це не є порада невіруючого.

Шевченко глибоко вірив у молитву. Його твори сповнені порад молитися. Він не раз пише про свої молитви. Він вірив Христові і любив Його. Ненавидів фарисейство й ідольство, православ'я і католицизм. Ми знаходимо в Шевченка без кінця і краю суто релігійні вирази, ними повний "Кобзар." В "Невольнику" він пише "Скрізь неправда, де не глину, скрізь Господа лають". В "Кавказі" він визнає: "Христе, Сине Божий". В "Неофітах" він називає Христа "Сином Божим у плоті" і т. д.

Усе це підтверджує, що всі симпатії Шевченка були по боці евангельського руху. І цілком зрозуміло, що всі його переспіви псалмів евангелики з великим захопленням співають на своїх богослуженнях.

Щоб не мати сумніву в евангельських настроях Шевченка, подаємо уривки з Шевченкових творів, що їх так старанно замовчують православні й католики, і які з великим захопленням читають евангелики.

"А я нишком
Богу помолюся,
Щоб усі слов'яни стали
Добрими братами
І синами сонця правди,
І еретиками
Отакими, як Констанцький
Єретик великий!
Мир мирові подарують
І славу во віки"! ("Єретик")

Тут Шевченко висловлює свої найглибші переконання. І тут же ми бачимо, що протестантів ("еретиків") він вважає "синами сонця правди". Для нього Іван Гус "еретик великий" — духовий велетень. Це "еретики" такого духа, що "спроможуться подарувати мирові мир і славу". Шевченко бажає, щоб і українці стали "еретиками" такими, як протестант І. Гус.

Шевченко завжди попереджає "сторінніх людей" і, вдивляючись зором мудреця вглибінь наступних поколінь, віщує:

"Не смійтеся, чужі люди!
Церква-домовина
Розвалиться, а зпід неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти".
("Суботів")

(Продовження на ст. 4)

РЕЛІГІЙНІСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(Закінчення з ст. 3)

Це пророцтво здійснюється на наших очах. Ритуалістичні церкви розвалюються і наближається день, коли на Вкраїні кожний матиме можливість помолитися вільно, без опіки "батюшки" з МВД чи "Охоронки."

При всьому бажанні ритуалістам важко зробити Шевченка православним чи католиком, як і атеїстам зобразити його безбожником. Звичайно в советських обставинах, де чимало громадян не мають найменшої уяви про евангельський рух, дуже мало часто поінформовані автори розвідок про Шевченка, не знають як окреслити світогляд Шевченка. Беручи до уваги всі дані, що його не можна вважати за людину з ритуалістичним світоглядом, і не маючи ніякого уявлення про науку евангельської церкви, вони пробують зобразити його як поборника безбожности, наперекір глибоким релігійним почуттям, що так яскраво відбиті в його творах. Часто-густо це проробляють порядком "соцзамовлення".

У Тараса Шевченка, як і у старозавітних пророків Ісаїї і Єремії, глибока релігійність сполучена з гострим протестом проти релігійного лицемірства і всякої неправди. Візьмімо хоч би такі рядки його творчости:

"Храми, каплиці, і ікони,
І ставники, і мірри дим,
І перед образом Твоїм
Неутомленнії поклони —
За кражу, за війну, за кров:
Щоб братню кров пролити,
просять,
А потім в дар Тобі приносять
З пожару вкрадений покров..."
("Кавказ")

Або:

"Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить,
Людською кров'ю торгує
І рай у найми оддає!
О, Боже! Суд Твій правий всує,
І всує царствіє Твоє!"
("Єретик")

До речі, ці найкращі рядки творчости Шевченка греко-католики викинули з нового видання Т. Шевченка українською мовою для всіх вірних, видрукованого перед другою світовою війною.

Тарас Шевченко з великим захопленням перекладає і наслідує старозавітних пророків, бо відчуває в них споріднений дух. Дуже важко уявити, як православний може читати хоч би такі рядки:

"Світе ясний! Світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
Защо ж тебе, світе-брате,
В своїй добрій, теплій хаті
Оковано, омурано,
Премудрого одурено,
Багряницями закрито
І розп'ятієм добито?

Не добито! Стрепенися
Ти над нами просвітися,
Просвітися!.. Будем, брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закуряти,
Явленними піч топити,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати."
("Подражаніє Ісаії")

Стверджуючи, що люди-фарисеї навіть Бога свого вважають співучасником своїх злочинів, сотворивши його "по образу своєму й подобію", як, наприклад, "візантійського Саваофа", Шевченко звертається до "всевидящого ока."

"Чи ти дивилося з-висока,
Як сотнями в кайданах гнали
В Сибір невольників святих,
Як мордували, розпинали
І вішали?! А ти не знало?
І ти дивилося на них
І не осліпло? Око, око!
Не дуже бачиш ти глибоко!
Ти спиш в кіоті, а царі . . .
Та цур їм тим царям поганим!"
("Юродивий").

Правду, любов і братерство Шевченко вважає за найдорожче добро, якого бажає собі і всім людям:

"Мені ж, о Господи, подай
Любити правду на землі"!
("Молитви")

Євангелики, не вагаючись, погоджуються з почуттям Т. Шевченка і його думками, що він їх висловив у "Світе тихий". Разом з тим евангеликам таке близьке й співзвучне визнання Т. Шевченка, написане до княгині Репніної: "Новий Завіт я читаю з благовійним трепетом". Щоб зрозуміти, як Т. Шевченко ставився до Біблії, досить прочитати "Не погасай, моє світило".

До якої з евангельських течій найближчі релігійні погляди Т. Шевченка? В "Неофітах" він визнає божественність Ісуса Христа і називає Його "Сином Божим у плоті". В поемі "Марія" він зображає, що Христос родився так, як і всі люди.

Соцініяни, духові послідовники Арія, мали впливи на певні евангельські течії. Представники цих течій, визнаючи Христа за втілення Бога на землі, вважали, що не було істотним для Бога родитись від діви. Вони навчали, що Христос мав батька, як і всі люди, і одночасно був втіленням Бога. Академік німець, протестант Бюлов мав великий вплив на релігійні погляди Шевченка. Можливо, що від нього він перейняв деякі з поглядів, що відрізняють його від інших евангеликів.

У всякому разі Шевченко має незвичайно взнеслі погляди на Христа, хоч в поемі "Марія" допускає думку, що Його народження не було виняткового характеру. Цей погляд мильний, проте на підставі його не можна поставити Шевченка за межі церкви, маючи на увазі, що він сам без будьякої допомоги прорубував собі стежку віри в нетрях ритуалізму.

Христос навчав, що слова, які люди казатимуть проти Сина Чоловічого, простяться їм, але залишається без прощення гріх проти Святого Духа, бо це гріх проти самої правди.

Отже, ми шануємо Тараса Шевченка не тільки, як геніяльного письменника і будителя народу, але як і великого пророка духової волі і нового життя. І поки наш нарід матиме в руках "Кобзаря" та твори Сковороди, доти не переведуться на Україні евангелики-протестанти.

Тарас Шевченко

ІСАІЯ. ГЛАВА 35

(Подражаніє)

Радуйся, ниво неполитая!
Радуйся, земле, не повитая
Квітчастим злаком! Розпустись,
Рожевим крином процвіти!

І процвітеш, позеленієш,
Мов Іорданові святії
Луги зелені, береги!
І честь Кармілова і слава
Ливанова, а не лукава,
Тебе укриє дорогим
Золототканним, хитрошитим,
Добром та волею підбитим,
Святим омофором своїм.
І люди темнії, незрячі
Дива Господнії побачать.

І спочинуть невольничі
Утомлені руки,
І коліна відпочинуть
Кайданами куті!
Радуйтеся вбогодухі,
Не лякайтесь дива,—
Се Бог судить, визволяє
Долготерпеливих
Вас, убогих. І воздає
Злодіям за злая!
Тоді, як Господи, святая
На землю правда прилетить
Хоч на годиночку спочить, —
Незрячі прозрять, а криві,
Мов сарна з гаю помайнують.
Німим отверзуться уста;
Прорветься слово, як вода,
І дебрь-пустиня неполита,
Зцілющою водою вмита,
Прокинеться; і потечуть
Веселі ріки, а озера
Кругом гаями поростуть,
Веселим птаством оживуть.

Оживуть степи, озера.
І не верстовії,
А вольнії, широкії
Скрізь шляхи святії
Простеляться; і не найдуть
Шляхів тих владики,
А раби тими шляхами,
Без гвалту і крику,
Позіходяться докупи,
Раді та веселі,
І пустиню опанують
Веселії села.

(С. Петербург, 1859, 25. III.)

РАДІОПЕРЕДАЧА ВЕЛИКОДНЬОГО БОГОСЛУЖЕННЯ

В неділю, 20 квітня, о год. 11 ранку відбудеться радіопередача Великодного Богослуження з Української Пресвітерської Церкви в Торонто. Радіостанція CJBC Торонто.

Якщо людина не поступає наперед, щоб стати ангелом, будьте певні, вона опускається, щоб стати дияволом. Вона не може зупинитися на становищі звірини. **С. М. Колрідж.**

КАРТКА З СВЯТОЧНИМ ПОБАЖАННЯМ

Губерт А. Флагерті з м. Дженів, Н.Й., в 1941 р. працював на острові Ґвам. Саме в цей час йому була надіслана картка з святочним побажанням. Поки картка дійшла на адресу, Флагерті дістався до японської неволі. Проте вперта пошта не відмовилася доручити картку адресатові. І як не дивно, а Флагерті одержав згадану картку саме тепер, тобто через десять років.

Ів. Зоренко

МИКОЛА ВАСИЛЬОВИЧ ГОГОЛЬ

(1852 — 4 березня н. ст. — 1952)

Минуло сто років з дня смерти Гоголя. Тим часом ні біографи, ні критики не подали вичерпної думки про цю надзвичайно складну постать. Ще й на сьогодні серед критиків панують думки: "Загадковий Гоголь," "Гоголь невідомий" і т. д., а проф. Чубатий М. ("Свобода" № 296, 1951 "Чи Микола Гоголь український письменник?"), з виглядом вченого знавця, розписавшись у своєму безсиллі перед величчю Гоголя, закінчує свою статтю так:

"Для автора цих рядків немає сумніву, що Микола Гоголь — не український, а російський письменник. Це письменник малорос, **тимбільше небезпечний для укр. народу** (скрізь підкр. наші. І.З.), що саме такі типи Росія пропагувала і нині пропагує як ідеал українця."

Отже, за проф. Чубатим, Гоголь "не український," а "російський" письменник, і знову таки "письменник малорос," а тому проф. Чубатий взяв на себе "велику історичну" місію. Як колись київський митрополит Йосаф Кроковський викляв гетьмана Мазепу за те, що він був найкращим сином України, так тепер проф. Чубатий оголошує **Гоголя, цього великого сина України,** "небезпечним для українського народу," тобто за советським стилем "ворогом українського народу." Чи не нагадує вам така "критика" героїв Гоголя, неуків Сквозників-Дмухановських, Тяпкіних-Ляпкіних? Що й казати, безсмертний Гоголь! Адже його "герої" живуть і досі, навіть тут, на еміграції, серед українського суспільства. Звичайно, суд історії це скаже свою критичну й справедливу думку про Гоголя, про якого Шевченко в листі до княгині Репніної писав:

"Перед Гоголем треба благоговіти, як перед людиною обдарованою найглибшим розумом і найніжнішою любов'ю до людей."

Микола Васильович Гоголь народився 1 квітня 1809 р. в с. Сорочинцях, на Полтавщині, в родині небагато поміщика. Батько його мав прекрасну бібліотеку, дуже цікавився домашнім театром, для якого написав кілька комедій українською мовою. Вплив батька, читання книжок, відвідування домашнього театру — все це створювало відповідний грунт, що на ньому розвинувся талант майбутнього письменника. З дитинства Гоголь вже цікавився народніми легендами, історичними переказами. Його частенько можна було бачити на народніх святах, де він з дитячою цікавістю спостерігав побут і звичаї українського селянства. В юнацькі роки Гоголь вивчає історію України. Він збирає українські народні пісні, думи, захоплюється творами Котляревського, Гулака-Артемовського і взагалі минулим України. **Безперечно у нього була під рукою і "Історія Русів."** Під її впливом він пише короткі нариси для "Історії України," хоч фактично написав тільки повість "Тарас Бульба." Отже **Гоголь був щільно пов'язаний з Історією і культурою України.**

"Людина, — писав наш незабутній філософ і предтеча евангельського руху Григорій Сковорода, — це маленький світ і так тяжко пізнати її міць, як тяжко у всесвітній машині найти основу"... "Глибоке серце зрозуміле тільки одному Богові, це не що інше як необмежена безодня наших думок". Саме Гоголь, як може ніхто інший, так яскраво і рельєфно являв собою цей "маленький світ" з "глибоким серцем" і "необмеженою безоднею думок." Саме через це зрозуміти творчо-життєвий шлях Гоголя, справедливо оцінити його, дуже тяжко, як і "тяжко у всесвітній машині найти основу." І справді, постать Гоголя дуже складна. Батько російського письменника Аксакова у своїй "Історії знайомства з Гоголем" про це пише так:

"Його ніхто не знав цілком. Деякі друзі і приятелі, звичайно, знали його добре, але знали, так би мовити, частинами. Очевидно, що тільки з'єднання цих частин може скласти ціле, вичерпне знання і визначення Гоголя."

Це зауваження надзвичайно цінне і на сьогоднішній день, бож і справді тільки в такий спосіб можливо кінець-кінцем усвідомити всю велич Гоголя.

Гоголеві повісті з українського життя ("Вечори на хуторі біля Диканьки," "Сорочинський ярмарок," "Ніч перед Різдвом," "Страшна помста" та ін.) яскраво відображають у собі українську народню творчість. Не в меншій мірі в них ми бачимо великий вплив української літератури того часу. Представники простого народу — такі центральні постаті цих повістей. Головна ж заслуга Гоголя в тому, що він своїх героїв змальовує не тільки як людей, що існують, а як людей, що думають, відчувають. Він розкриває перед читачем душу простої людини, з усіма її найкращими рисами, показує непідроблений народній гумор. Українське життя, навіть з його величезними хибами, героїв своїх повістей, хоч би й таких, як Афанасій Іванович і Пульхерія Іванівна ("Старосвітські поміщики") Гоголь змальовує такими теплими, різнобарвними фарбами, що вони збуджують українську свідомість, викликають у читача до себе симпатії, просто зачаровують. Навіть гіркий сміх Гоголя є не що інше як любов до свого народу. Яскраво ж виявлені українські почуття автора в повістях ніби підсилюють великий вплив цих повістей на читача, за що, цілком справедливо підкреслює акад. М. Грушевський: ..."**ми не маємо ніякої причини викидати Гоголя з історії українського національного руху, розвою української свідомости.**" В повістях з українського життя, хоч і написаних російською мовою, Гоголь виступає як письменник такий нам рідний, близький, свій.

Гоголь, як духовний велетень, не міг не бачити тієї неправди і зла, що панували в усій самодержавно-кріпосницькій Росії, до складу якої входила й поневолена, покріпачена Україна. Отже його приваблює **ідея — вплинути своїми думками на це спотворене реальне життя.** Згодом Гоголь **стає формально російським письменником, залишившись українцем.** Що він не став росіянином—досить виразно стверджують іноземні критики. Напр., американець, проф. Кларенс Маннінг, пише, що Микола Гоголь ніколи не міг стати правдивим росіянином. Українське походження й виховання непереборно були йому на перешкоді стати правдивим росіянином. Бруно Гец у передмові до німецького перекладу творів М. Гоголя (Цюріх, Швайцарія 1949 р.) підкреслює:

"Крім всієї пов'язаности з російською культурою і духом, **Гоголь завжди залишався свідомий своєї української народности. І ми ніколи не зрозуміємо особливостей Гоголя,** що відрізняють його від усіх інших російських письменників, **якщо в ньому будемо бачити тільки росіянина, а не також і українця.**"

Ніхто не може заперечити того, що й визначні українці того часу, як напр., Шевченко, Куліш, Максимович та ін. ставилися до Гоголя, як до українця.

Дальша творчість Гоголя глибоко викривальна. У своїй безсмертній комедії "Ревізор" Гоголь нещадно шельмує самодержавно - бюрократичний миколаївський лад. В яскравих фарбах він показує характерні риси цього ладу: **неуцтво, хабарництво, беззаконня й деспотизм.** Змальовуючи в "Мертвих душах" постаті кріпосницько-поміщицької верхівки тодішньої Росії, Гоголь констатує, що **паразитизм і кріпосницька сваволя** — ось де грунт для цього зла, **де такі типи, як Плюшкін, втрачають образ людини,** а крутії Чичикови брехнею й шахрайством набувають капітали. Тим часом темне, неграмотне селянство тільки й того, що животіє. А хіба це зло панувало

(Продовження на ст. 6)

Тарас Шевченко

М. В. ГОГОЛЮ

За думою дума роем вилітає:
Одна давить серце, друга
— роздирає,
А третя тихо-тихесенько плаче
У самому серці — може й Бог
не бачить.

Кому ж її покажу я,
І хто тую мову
Привітає, угадає
Великеє слово?
Всі оглухли, похилились
В кайданах — байдуже!..
Ти смієшся, а я плачу,
Великий мій друже!
А що вродить з того плачу?
Бур'ян, мабуть, брате!
Не заревуть в Україні
Вольнії гармати,
Не заріже батько сина,
Своєї дитини
За честь, славу, за братерство,
За волю Вкраїни.
Не заріже: викохає
Та й продасть в різниці
Москалеві . . .
Себто, бачиш,
Лепта удовиці
Престолові, "Отечеству"
Та німоті плата . . .
Нехай, брате!
А ми будем
Сміятись та плакать.

(С. Петербург, 1844, 30. XII.)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ.
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

Гнат Дядюренко

ДЛЯ ВИЗВОЛЕННЯ КРАЮ

Із крапель море,
Гора складається з піщин . . .
Якби для визволення краю
Усі дали ми — як один, —
Ми по краплиці, по піщині
Створили б мури і вали;
І те, що втратили донині,
В борні б навіки здобули!

"Мільйони архиєпископа Сави"

Майбутній історик наших часів матиме повне право у своїй історії, дати наголовок тому, що ми тепер переживаємо, "бій Церкви із світською владою." Ще мабуть ніколи у світовій історії оборона Христових правд на землі, не коштувала стільки крови й стільки жертв, ще мабуть, ніколи підлазки "нової епохи," як це залюбки звуть комуністи, не вживали таких хитрощів, щоб не тільки азовні, але — й то в першу чергу — всередині, розвалити духову істоту людини, рідні, організації, Церкви.

Нещодавно англійську публичну опінію сколихнула просто сенсаційна вістка, яку подала лондонська преса під наголовком "мільйони архиепископа Сави." Вістка ця, що її частинно передрукувала білоруська закордонна преса, не найшла належного відгомону в українській пресі й — як не дивно — в польській пресі. А між тим, "мільйони архиепископа Сави" не є явищем відокремленим і що найважніше, особистим. Це тільки одна ланка, одно коліщатко в цьому безперервному ланцюгу, що його починає — на разі — антіохійський патріярх Олександер і кінчає — теж на разі — пастор Мартин Німеллер.

Перед кількома місяцями в Лондоні помер голова Польської Автокефальної Церкви, член еґзильного польського парляменту "Ради Народовей," архиепископ Сава. Це був один із завзятіших польонофілів та польонізаторів православних українців і білорусів, діяльний член усіх польських політичних організацій, а в тому й відомої польської організації "Звйонзку Одзисканя Зем Пулноцно-Всходніх." На одному із засідань "Ради Народовей" архиепископ Сава нагло помер.

Покійний жив дуже бідно, вбого вдягався. Єдина його тітка, що із цілої рідні його залишилася ще в живих поза залізною заслоною, перебуває в одному із будинків опіки в Парижі. Старенька, російська емігрантка ще з після першої світової війни, кілька разів зверталась до архиеп. Сави з проханням допомоги, одначе завжди безуспішно, Архиеп. Сава відмовляв, бо не мав з чого.

Після ж наглої смерти архиепископа Сави, коли судова влада почала переглядати записки й папери покійного, виявилось, що в заповіщанню, яке залишив архиеп. Сава, единим спадкоємцем є згадана російська емігрантка й все рухоме й нерухоме майно унаслідкує вона. Крім того, виявилось, що архиепископ Сава був мільйонером в повному розумінні цього слова й вартість його майна перевищує суму кількох мільйонів долярів: крім грошевої готівки, вміщеної по англійських і американських банках, архиеп. Сава був власником 20 камениць в Лондоні...

Вістка про мільйонове майно архиеп. Сави зелектризувала всю еміґрацію. Посипались питання: звідки, за такий короткий час перебування на еміграції архиеп. Сава міг зібрати таке майно? Навіщо й для кого він купував будинки в Лондоні? Хто давав йому такі величезні суми й з якою ціллю, коли сам покійний жив бідно і його вірні часто робили складки на його прохарчування? І, врешті, кому припаде це величезне майно?

Згідно з завіщанням архиеп. Сави, всі ці мільйони долярів повинна дістати його тітка, російська націоналістка, чи докладніше кажучи, біла російська еміграція. Одначе судові власті Англії заквестіонували важність завіщання, яке було списане без свідків і не затверджене нотарем, згідно з законом. Майно отже архиеп. Сави повинно б перейти на власність Вел. Британії. Але архиеп. Сава не був британським громадянином, отже в цьому випадку домагання уряду Вел. Британії не було б згідне з законом. Домагання таке міг би висунути польський еґзильний уряд, одначе уряд Вел. Британії польського еґзильного уряду не визнає. Залишається уряд комуністичної Польщі й він єдиний має право домагатись передачі йому мільйонів архиепископа Сави.

Чи тільки передачі? А може звороту? — питається лондонська преса. Мільйони архиепископа Сави це щось більше, як компромітація Польської Автокефальної Православної Церкви. І хоч є ще білорусини — як пише білоруський часопис "Бацькаушчына" у звязку з цією справою "мільйонів архиеп. Сави" — які далі активно допомагають у відбудові польської православної Церкви, хоч усі центральні парофіяльні будинки є на списку приватної власности пок. архиеп. Сави — і не відомо ще, хто виграє, чи біла московська еміґрація, чи червона Варшава — сьогодні легко уже можна догадатись, хто і з якою ціллю давав гроші. А в історії Польської Православної Автокефальної Церкви "мільйони архиепископа Сави" творитимуть окремий — і хто зна чи не останній — розділ.

("Америка")

Микола Васильович Гоголь

(Закінчення з ст. 5)

тільки в Росії? **Було воно, і ще в більшій мірі, і в окупованій Україні,** як складовій її частині. Підносячи проти цього зла свій різкий протест, Гоголь тим самим підніс протест і за обездолене, покріпачене прибите українське селянство, тобто за своїх рідних братів і сестер.

Викриваючи немилосердно всіх столичних обивателів, про злочинне й безглузде життя яких сам Гоголь в одній із повістей говорить: "Нудно на цьому світі, панове!", він разом з тим зображає героїчні постаті в повісті "Тарас Бульба," побудованій на матеріялах з історії українського народу. В ній Гоголь змальовує невмирущі героїчні образи людей, які безмежно служать ідеї визволення батьківщини. Гордий, суворий і волелюбний Тарас Бульба тільки й живе думкою про перемогу народу над ненависними загарбниками, про визволення батьківщини. Так думали кращі люди України до Гоголя і коли творив він цю повість, так думають і тепер. Жодні муки і страждання не можуть зломати сили Тараса Бульби. Ось він вже на вогнищі. "Та не на багаття дивився Тарас, не про вогонь він думав, яким збиралися палити його; дивився він, сердешний, у той бік, де відстрелювались козаки"... Тарас думає тільки про перемогу народу:

"Прощайте товариші! — гукав він їм зверху: — Згадуйте мене і на ту весну прибувайте сюди знову та гарненько погуляйте!..." А вже вогонь здіймався над багаттям, захоплював його ноги і розіслався полум'ям по дереву... Та хіба знайдуться в світі такі вогні, муки і така сила, що пересилила б українську народню силу?"

Безперечно Гоголь для критиків і досі являє собою трагічну загадкову й невідому постать. Ключ для вияснення цього подає сам Гоголь, який писав: "Я не знаю, яка в мене душа: українська чи російська?" Так, він мав душу українську, але хвору, покалічену і пошматовану московськими утискачами. Тільки через цю смертельну хворобу, яка не покидала, мучила його, він, хоч блискуче показав усе зло тодішнього спотвореного життя бюрократично-кріпосницької Росії, але не зробив висновків про те, як можна змінити ту гірку дійсність, як це ми маємо в творах Тараса Шевченка. Російське середовище, за винятком передових верств, аж ніяк не могло зрозуміти Гоголя, як письменника. Проте, за висловом І. Тобілевича, він не відважився повернутися в "своє старе гніздо," в Україну. Немає сумніву, що такий крок оздоровив би Гоголя в цілому. Не знайшов і не міг знайти Гоголь порятунку і духової підтримки в православ'ї, знесилюючи себе голодом, простоюючи на колінках перед образами, поширюючи не властиве йому проповідництво. Усе це було причиною того, що Гоголь, впавши в фанатично - релігійний стан, помер під тиском тяжкого морального занепаду.

Минуло сто років з дня смерти людини "глибокого серця," "необмеженої безодні думок," неперевершеного майстра художнього слова, людини винятковою таланту, світового генія, такого нам близького і рідного — Миколи Гоголя.

Отже, схиляючи в найглибшій пошані наші голови перед світлою пам'яттю Гоголя, **як перед людиною, великим сином України, ми й на сьогодні залишаємося віддані ідеї Тараса Бульби у визволенні нашої скрівавленої батьківщини,** про автора якого Шевченко сказав:

— О, Гоголь, наш безсмертний Гоголь!

За залізною заслоною

"БАГАТО НЕДОЛІКІВ"...

Як повідомляє кор. "Радянської України" (грудень 1951 р.), недавно відбувся пленум Львівського обкому КУ(б) України. Звичайно секретар обкому партії тов. Чучукало не поскупився на чергове підлабузництво.

Завдяки піклуванню товариша Сталіна, — сказав він, — при постійній допомозі ЦК ВКП(б), Союзного уряду, всіх народів СССР і, насамперед, великого російського народу, трудящі Львівської области, як і всіх західних областей України, провели значну роботу по соціялістичному перетворенню народнього господарства, розвитку соціялістичної змістом і національної формою культури.

Отже згадав усіх, тільки забув про допомогу "українського народу й уряду". Правда, їх не варто було згадувати. Адже їх "допомога" позначилася дуже великими недоліками, про які розповіли присутні на пленумі, що виступали в дебатах, а саме:

...Ці успіхи були б значно більші, якби обласна партійна організація не допустила серйозних недоліків і помилок в ідеологічній роботі, в справі комуністичного виховання трудящих.

...Обласний комітет, міськоми, райкоми партії, первинні партійні організації глибоко не вникали в роботу творчих організацій, проглєділи ряд ідеологічних збочень у творчості окремих письменників, композиторів, у роботі театрів. Завідувач обласного відділу в справах мистецтв тов. Смоктій занедбав виховну роботу серед творчих працівників.

...Істотні хиби є і в роботі закладів філіалу Академії Наук УССР. Наприклад, інститут суспільних наук опрацьовує другорядні, дрібні теми. В пляні інституту немає жодної теми, спрямованої на викриття підлої діяльности українських буржуазних націоналістів.

...Рівень викладання суспільних наук і особливо марксизму-ленінізму у вищих наукових закладах надзвичайно низький.

...Незадовільно поставлена лекційна пропаганда. Майже не читається лекцій про сталінську дружбу народів нашої Батьківщини, про пролетарський інтернаціоналізм, про соціялістичні перетворення в західних областях України. Про лекції, які б викривали підлу діяльність українських буржуазних націоналістів, не доводиться й говорити.

Виходить якось дивно. Секретар обкому партії тов. Чучукало у вступній промові заявив, що "трудящі Львівської области, як і всіх західних областей, провели значну роботу", а члени пленуму, безпосередні виконавці цієї роботи, стверджують, що майже нічогісінько не зроблено, особливо щодо "діяльности буджуазних націоналістів". Запитуєте, для чого і для кого все це роблять? Насамперед для того, щоб мати "винних", і відповідну про це постанову. Звичайно "порядком критики і самокритики" учасники пленуму в дебатах "добровільно" визнали — "свою вину", мовляв, нічогісінько не зробили, а пленум обкому ухвалив "розгорнуту постанову", про зміст якої "Р.К." і не згадує. Це — для чого все це роблять. А тепер, маючи розгорнуту постанову", НКВД (таємна поліція) покаже не тільки членам пленуму обкому, а й всім трудящим Львівської области, де раки зимують, як саботувати директиви партії і любимого вождя тов. Сталіна. А це — для кого все це роблять.

Словом, у Львівській області, після згаданого пленуму, не один трудящий поплатиться життям за "підлу діяльність українських буржуазних націоналістів". Така вже советська дійсність.

Ів. Гнівний

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

У справозданні UNESCO сказано, що на сьогодні у цілому світі ми маємо 224 міл. примірників різних газет. Крім цього, для інформації у світі працює 182 міл. радіоапаратів, 15 міл. апаратів телевізійних і 112.000 кін.

СОВЄТСЬКЕ ПОЛІТБЮРО

Московське радіо опублікувало прізвища Політбюра, а саме: Сталін (72 роки), Ворошилов (71 р.), Молотов (62 р.), Крушев (58р.), Каганович (58 р.), Булганін (57 р.) Андреєв (56р.), Мікоян (56р.), Берія (53 р.), Маленков (50 р.) і Косигін (48 р.).

HEALTH FOR EVERY DAY

by Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

It is not likely that John will ever have scarlet fever again. The useful poison that is in his blood after this attack will protect him and he will not take scarlet fever again. We call this state of affairs immunity and we say that John is immune from scarlet fever now. But he has been in bed in the hospital for five or six weeks and you and his mother have been anxious about him. His mother did not sleep very well for the first two or three weeks after John went to the hospital. And you and she were both anxious about the other children.

They might have got the infection from John and then they would also have had scarlet fever. But that did not happen, thank God. John was the only one who had scarlet fever. Of course it cost the city quite a lot of money to build the hospital for him and to pay the ambulance that took him there and the doctors and nurses who took care of him there. But that is all right. We know now that we can and should and must take care of the sick and we are glad to do it. So you and his mother need not worry about that at all. We take care of the sick in Canada. And we know how to take care of the sick. But what about the other children? John will not take scarlet fever again. At least, it is not likely that he will take scarlet fever again. It is very unlikely. But the other children may take scarlet fever the next time some little girl or boy at the school has scarlet fever. What can we do for the other children? How can they get the immunity that John has and be protected against scarlet fever? The cells in John's body and the blood in John's body somehow knew they would have to make a useful poison to kill the bad poison that the scarlet fever germs were making and so John's body made that useful poison which killed the scarlet fever germs and destroyed the bad poison or toxin of the scarlet fever. Then John was immune. He was protected from taking scarlet fever again. Is there any way that we can warn the blood and the cells of the bodies of the other children and make them set to work to make the useful poison that will give them immunity? Yes there is. In a laboratory we can get some of the scarlet fever toxin and make it feeble so that it is nothing but a warning to the cells. We take nearly all the power and strength out of it, so that it can do no harm and then it is nothing but a warning.

But it works. And the cells and the blood are warned when a tiny little drop of the feeble bad toxin that can do no harm is given to each of John's brothers and sisters. Then each one of them has the same immunity that John has and will not get scarlet fever.

НОВІ ВИДАННЯ

Оксана Драгоманова: "ПО ТОЙ БІК СВІТУ". Літературна Бібліотека ч. 2. Видавництво Миколи Денисюка, Буенос Айрес 1951 р. Стор. 156. Двобарвна обкладинка роботи Б. Крюкова. Передмова І. Качуровського.

"По той бік світу" — це картина з життя в Аргентіні. Читач знайде в ній цікавий кольорит цієї південно-американської країни. На тлі аргентінської природи і великоміського життя столиці розвивається дія — доля наших поселенців, їх життєві стремління.

Ціна кожної книжки ЛБ 80 ам. центів. Ціла серія ЛБ — з коштами пересилки 4.— ам. дол.

Юрій Тис: "СИМФОНІЯ ЗЕМЛІ". Літературна Бібліотека ч. 1. Видавництво Миколи Денисюка, Буенос - Айрес 1951 р. Стор. 128. Двобарвна обкладинка, портрет автора і рисунки Б. Крюкова.

"Симфонія землі", літературні есеї-нариси. Це описи славних місць і подій нашої батьківщини, описи сіл і міст, людей і історичної долі народу.

Ціна кожної книжки ЛБ 80 ам. центів. Ціла серія ЛБ — з коштами пересилки 4.— ам. дол.

Анатоль Галан: "ПАХОЩІ". Літературна Бібліотека ч. 3. Видавництво Миколи Денисюка, Буенос-Айрес 1951 р. Стор. 128. Двобарвна обкладинка роботи Б. Крюкова. Передмова Гр. Голіяна.

У "Пахощі" читач знайде духову поставу наших людей до буднів советської дійсности, протиставлення людини з її шляхетною душею жорстоким умовам життя, витвореним штучно червоною системою.

Ціна кожної книжки ЛБ 80 ам. центів. Ціла серія ЛБ — з коштами пересилки 4.— ам. дол.

Замовлення і гроші слати на адресу:

Miss Olga Denysiuk
c-o St. Columbons
Silver Creek, N. Y., U.S.A.

THE WAY IS OPEN

By Albert A. Rand

Andy Boyd squeezed into the tiny space between the two bigger boys on the back seat of the car. Then he grinned gratefully at Harry Wilson, the driver.

"All set, Harry," he said happily "Thanks for taking me. This is a break. I might not get to the picnic at all except for you."

"Aw, that's all right, kid," Harry answered carelessly. "Forget it. Maybe you can do me a favor sometime. Now hold on tight, fellows. I want to show you what this chariot can do."

And show them he did. Harry had been driving only a few weeks and the thrill of his new power was still with him. The car sped on, eating up the miles faster and faster.

"You'd better slow down, Harry," one of the boys beside Andy suggested, "there's a motorcycle cop following us."

Regretfully Harry slowed to a moderate pace.

"Tough luck," he commented. "Just as I was really getting her into her stride."

He glanced in the mirror at the road behind him. The officer was close now

"Looks as if he means business," Harry remarked. "Well, if he says anything we weren't going faster than thirty-five miles an hour That's right, isn't it?"

"Yes that's right, that's what we will say."

Two of the boys said that. Andy, remembering that the speedometer had been nearing sixty, said nothing. But the others did not seem to notice his silence.

The officer came alongside and motioned Harry to pull over to the side of the road and stop.

"What's the idea?" he demanded harshly. "Think you're on a race track or something?"

Harry turned a surprised and slightly hurt expression to the officer

"Of course not. I wasn't driving more than thirty-five miles an hour," he declared firmly. I don't want to break the law and thirty-five is the limit. That's so, isn't it fellows?"

Again two of the boys backed up Harry's statement. And again Andy said nothing, hoping his silence would be overlooked.

But the keen-eyed officer had noticed him and saw the expression on his face.

"Well, what about you?" he asked. "I notice you didn't join in the chorus. How about it? Was he going more than 35, or not?"

Andy looked as if he would like to slide down under the seat out of sight. The other boys were watching him and their looks were not friendly. He swallowed hard, seemed about to speak, then hesitated.

"Well, speak up," demanded the officer. "Was he going more than thirty-five miles an hour, or not? Yes or no."

Poor Andy could not utter a word. But he nodded his head.

The officer grunted and drew out his book of tickets. He filled one of them out and passed it to Harry.

"After this see that you stick to the speed limit," he said as he mounted his motorcycle and rode on.

But Harry did not start the car. Instead, he reached over and opened the door.

"Out!" he ordered sharply as he looked at Andy. The boy hesitated.

"I said out," Harry repeated. "This is as far as you go. I thought you appreciated the favor I did you by giving you a ride. You take a funny way of showing it."

Andy's distress showed in his face

"I know," he said miserably. "It was good of you to give me the ride. But I know you were going more than thirty-five and so do you. Anyway, it wouldn't have made any difference if I had backed you up. That officer knew how fast you were going."

"Maybe so, but that's not the idea. You could have done your part by showing that you were with us anyway whether the officer knew or not."

"There's nothing else I could do," Andy defended himself. "I couldn't lie about it."

"Oh, yeah? Well, if you can't tell a lie, there's one thing you can do. You can get out and walk And while you're walking you can think about the rewards of telling the truth. Come, get along."

Andy looked at the others and saw no sympathy in their faces. He got out of the car and stood beside the road, watching them go on toward the picnic. He was in a spot all right. He was five miles from the picnic grounds and five miles from home. And he felt as low in his spirits as he had ever felt in all his life. He really began to feel like that heel that Harry had hinted he was.

But he could not stand here all day. He had to do something about getting away from here. He did not like the idea of thumbing rides. So he started to walk toward the picnic ground. Perhaps somebody would come along and pick him up

As he walked his thoughts flashed back to that day last winter, to that Sundayschool lesson about Andrew. He remembered what the teacher had said.

"Andrew was the one who always brought others to Jesus," he said. "Every time he is mentioned in the Bible he was leading someone to his Master."

Those words had stayed with Andy. His name was Andrew, too. And he had made a resolve that he, like that early disciple, would make it his purpose to lead others to Jesus. And he knew that if a fellow was going to do that he had to lead a good Christian life.

That was why he could not tell that lie about the speed that Harry was going even if the others did think him ungrateful. But what had his standing for the truth brought him? Those boys in the car and any others who would hear about what he had done would certainly not listen to any words of his about following Jesus.

Andy did not have to walk very far. Somebody else who was on the way to the picnic gave him a ride. And it turned out that Harry got off with a warning about speeding.

But that made no difference in the way the boys felt toward Andy. One day when he was having an ice cream at the Snack Bar several of the fellows walked in When they saw him they stopped, looked at each other meaningly and then turned and went out.

Andy flushed painfully He left without finishing his ice cream This was getting to be almost more than he could stand. The fellows were too hard on him They were unfair

Since the others would have nothing to do with him, Andy was obliged to spend much time by himself and with his own thoughts. Those thoughts were not always cheerful. But he did not forget to pray God to help him find the solution to his problem.

He spent a lot of time riding around on his bicycle. He rode out into the country, down to the seashore and along the river. He got quite a thrill out of exploring spots that he had never seen before.

It was on a Tuesday night after he had spent part of the afternoon collecting pine cones that he heard about Harry Wilson's new trouble.

A barn belonging to a Mr. Jackson got afire. The fire was quickly extinguished and little damage was done. But Mr. Jackson accused Harry of setting it.

"I saw him over near there a few minutes before the fire started," the man insisted. "I drove him away from my place once before and he was sore about it. He said he would get even."

But Harry denied that he had set the fire.

"I was nowhere near Jackson's place this afternoon," he said. "He may have seen a fellow who looked some like me I was over on Sable Mountain. But who will believe me?" he added bitterly

Andy was very thoughtful during supper. He ate the meal almost in silence. As soon as he was through he excused himself from the table.

"I have an important errand to do," he told his father and mother.

Ten minutes later he was ringing Harry's doorbell When Harry saw who his visitor was he started to close the door.

"Wait, Harry," Andy said quickly. "I must speak to you. It's very important."

Harry held the door partly open and waited. There was no welcome on his face.

"I just heard about your trouble," Andy said

"Oh, yeah? And I suppose you came over to say that you're glad. You really are, you know, and you cannot tell a lie."

The sneering tone made Andy wince and flush but he went on with what he had come to say.

"No, Harry, you're wrong. I'm not glad. I'm sorry. And I came to help you I can prove that you were over on Sable Mountain this afternoon. I was over there getting pine cones. I saw you but I didn't let you see me. I will tell the police that I saw you. Perhaps they will believe me."

It was good to see the change that came over Harry. He looked like a new boy.

"Believe you?" he cried "Of course they will You have a reputation for telling the truth. Anyway, all we need to do is find that officer who gave me the ticket for speeding. He knows that you don't tell lies. And, boy, am I glad that you didn't lie that time"

"You're a square chap, Andy," he went on. "After the way I treated you, you could have kept still"

"No, I couldn't Harry A Christian can't keep still when he has a chance to help somebody."

"All I can say is that you're a great friend to have, Andy. I won't forget this"

As Andy hurried home he felt happier than he had ever remembered feeling before. And he knew that now the way had been opened. When he talked to Harry and the other boys about following Jesus, he was sure they would listen.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIII. Число 4. Торонто, Онт. КВІТЕНЬ 1952 APRIL Toronto, Ont. Рік XIII. Число 4.

ПЕРША ПОЯВА ВОСКРЕСЛОГО ХРИСТА

Як же вони про це говорили, сам Ісус став серед них, і сказав їм: Мир вам!

Вони ж, налякавшись і перестрашившись, думали, що духа бачать.

І сказав їм: Чого стривожились? І нащо такі думки встають у серцях ваших?

Гляньте на руки й ноги мої, це ж я сам! Доторкніться мене й переконайтеся; бо дух тіла й костей не має, як бачите в мене.

І, сказавши це, показав їм руки й ноги.

І як ще з радости не вірили й дивувались, він сказав їм: Маєте що їсти тут?

Вони подали йому кусник риби печеної і стільникового меду.

І взявши, їв перед ними.

Сказав їм: Це ж слова, які я говорив вам, ще бувши з вами, що має справдитися все, написане про мене в Законі Мойсейовому, у пророків і псальмах.

Єв. Луки 24:36.

Кожна з появ нашого Господа із мертвих має свої характерні риси. Неможливо в одній статті висвітлити всі ці появи. Проте перша поява Ісуса Христа ученикам в день його воскресення повна переконливих доказів і була кульмінаційним пунктом для інших подій і доказів про те, що він воскрес із мертвих.

Домовину знайшли порожню. Кожний мав можливість переконатися в цьому, бо великий камінь, що ним закрили вхід у печеру, був відкочений. Віруючі жінки мали видіння ангелів, які сповістили, що Христос був живий. Магдалина бачила воскреслого Христа особисто. Петро і Йоан бачили порожню домовину. Всі говорили про те, що Господь воскрес і об'явився Симонові. Христос об'явився Симонові, який так недавно зрадив його. Ця подія досить визначна і тільки Христос міг зробити так. Коли одинадцять сиділи за їжею, дуже дивуючись поголоскам, два ученики прийшли з села Емаус і розповіли їм про свою зустріч з Христом, як і вперше вони не пізнали його, аж поки він не відкрився їм. Проте ученики не переставали сумніватися. Тим часом докази нагромаджувалися і ставали переконливі. В своїх сумнівах одинадцять мали відкинути свідчення Марії Магдалини та інших віруючих правдивих жінок, вони повинні були заперечити правдивість оповідання Симонового, нарешті, їм треба було обвинуватити в неправді двох учеників з Емауса.

Домовина була порожня. Вороги Христа не мали найменш задовільного пояснення події. Під час цих сумнівів і вагань "сам Ісус став серед них." Двері були замкнені, але наперекір усім перешкодам Христос був серед них.

В чудовій появі Ісуса Христа апостолам ми маємо такі два важливі моменти:

1. Безперечне воскресення нашого Господа. Жоден з історичних фактів не має такого вичерпного підтвердження, як воскресення Ісуса Христа. Факти, що людство приймає, як історичні, не мають і десятої частини тих доказів, що їх має воскресення Ісуса.

Коли Христос появився в кімнаті ученики мали найперше доказ слуху. З'явившись, Ісус Христос промовив до них. Вони знали його мову, бо "ніколи не говорив чоловік так, як цей чоловік." Усе, що Христос сказав їм, гармоніювало з його попередньою наукою. "Мир вам!" Він був миротворцем і джерелом спокою. Після такого привітання ученики не могли не пізнати свого вчителя. Він тихо докоряє їм: "Чого стривожи-

(Продовження на ст. 2)

Редакція "Євангельської Правди" шле своїм співробітникам, кореспондентам, читачам і прихильникам найкращі святочні поздоровлення, сердечне і радісне

Христос Воскрес!

Редакція "Євангельської Правди"

Президент Української Народньої Республіки, Президія Української Національної Ради, її Виконний Орган з великим сумом сповіщають, що 18 березня 1952 року упокоївся в Бозі на 68 році життя в Авгсбурзі великий український патріот і заслужений політично-громадський діяч, член Виконного Органу Української Національної Ради, колишній премієр-міністер і міністер внутрішніх справ Української Народньої Республіки та колишній голова Виконного Органу УНРади

Проф. Д-р Ісаак Прохорович Мазепа

У глибокій жалобі схиляємо голови перед світлою постаттю покійника, що до останніх днів свого життя працював і боровся для Батьківщини.

Вічна пам'ять і вічна слава непохитному Борцеві за визволення укр. народу й державну незалежність України.

ЗА МИР У ВСЬОМУ СВІТІ

4 березня ц. р. почала працювати на кораблі "Кур'єр" перша у світі рухома радіонадавча станція. Своєю потужністю ця станція перевищує всі американські станції. Голос її доходитиме до всіх закутків земної кулі.

З промовою, призначеною для народів СССР і Китаю, виступив президент Трумен. Цю промову Трумена окреслюють, як послання надії і миру для цілого світу. Важливість промови полягає в тому, що президент Трумен вперше звернувся понад голови урядів СССР і Китаю прямо до народів тих країн з закликом до спільної акції в поборюванні комуністичної загрози.

Текст цієї важливої промови такий:

"Я говорю до вас сьогодні з корабля. Це спеціяльний корабель, який має перед собою особливу місію. Корабель цей не озброєний гарматами, чи іншими знаряддями нищення. Це відважний боевик за справу свободи. Він буде везти доро-

(Продовження на ст. 2)

Б. Лисянський

НАШ ВЕЛИКДЕНЬ

"Христос Воскрес" — лунає в небесах
І кличе радісно забуть життя скорботу . . .
А перед нами ще кривавий хресний шлях
На вкриту мороком далекую Голготу.

"Христос Воскрес" — співає вся земля
В натхненні молодім весняного тремтіння . . .
А у думках зубчастий мур Кремля —
Емблеми мук, насильства і терпіння.

Несе весна природі ніжний дар,
Оздоблює її в зеленосяйні шати . . .
А в спогаді — недавніх днів кошмар,
А у думках скривавлені Карпати.

"Христос Воскрес" — співають небеса,
Нагадують душі божественну офіру . . .
І вічна Правда, вічная Краса
Гартують в серці знов захитаную віру.

(Із збірки "Pro Patria")

ПЕРША ПОЯВА ВОСКРЕСЛОГО ХРИСТА

(Закінчення з ст. 1)

лись? і на що такі думки встають у серцях ваших?" Його докори — це прихована втіха. Чи цей докір не нагадав їм пригоду на Галилейському озері і такий саме докір, або подію, коли він прийшов до човна по воді. Тоді вони злякались, думаючи, що бачать привід, але він сказав їм: "Це я, не лякайтесь!" Ученики не змінились тепер, як і при інших пригодах, "вони ж, налякавшись і перестрашившись, думали, що духа бачать." Вони не сподівались бачити свого Господа. Отже, їх твердження, що вони переконалися під впливом фактів, бо ж вони на власні очі бачили воскреслого Господа, надзвичайно важливий доказ.

Вони мали доказ не тільки для свого слуху. Те, що вони бачили, було переконливим понад все. Спаситель сказав їм: "Гляньте на руки мої і ноги мої, це ж я сам!" І сказавши це, показав їм руки і ноги." Вони бачили і переконалися, що перед ними було тіло Спасителя. Вони ясно бачили сліди від цвяхів на його руках і ногах. Ця поява не була хвилева. Апостол Йоан пізніше писав, що апостоли свідчать про те, що вони "бачили очима і на що дивилися." Вони мали вистарчальну нагоду цілком впевнитися, що перед ними було не якесь видиво, а сам Господь у воскреслому тілі.

Так само ученики мали цілковиту можливість переконатися в тілесній присутності Христа, торкаючись його. Він казав їм: "Доторкніться мене і переконайтеся; бо дух тіла й костей не має, як бачите, в мене." Про це Йоан згодом пише також у листі до церков "чого руки наші доторкалися." Безперечно, Христос стояв перед учениками і хотів, щоб вони не мали найменших сумнівів про тілесний характер його воскресення.

2. Яким є Христос після воскресення із мертвих? Він є таким самим, яким він був і до воскресення, бо "він той самий вчора, сьогодні і назавжди." Як і завжди, він перейнятий бажанням усталити мир у серцях свого народу: "Мир вам!" Наш Господь хоче, щоб ми були радісні і веселі, "нехай не турбується серце ваше ані тривожиться." Він, як і раніш, докоряє нам за недовір'я і заохочує до віри. "Чого стривожились? і нащо такі думки встають у серцях ваших?" Він хоче, щоб ми вірували в нього і знайшли спокій. В науці Христа нема випадку, що викликав би сумнів, або залишав людей в непевності. Проповідники недовір'я проголошують скрізь право "чесного сумніву." Це є смерть радости і отрута для всякого спокою. Христос робив навпаки. Він докладав усіх сил, щоб зміцнити віру учеників "Доторкніться мене." Це не так легко сказати. Проте Христос вважав за краще, щоб люди торкалися його, ніж сумнівалися.

Воскреслий Господь з надзвичайною терплячістю ставився до учеників. Коли вони не могли вірувати з радости і здивування, він дає їм інший доказ і підтвердження своєї справжньої тілесної присутности. Він питає їх: "Маєте що їсти тут?" Він бере мед і рибу "І взявши, їв перед ними." Безперечно Його тіло могло прийняти їжу, але не мало в ній потреби. Споживаючи мед і рибу перед учениками, він дав їм доказ своєї присутности в спосіб, що цілком усував будь які сумніви з їх серця.

Важливо зауважити, що Ісус Христос і після воскресення трактує Святе Письмо з великою любов'ю. Він каже ученикам: "Має справдитися все, написане про мене в законі Мойсейовому, у пророків і псалмах." "Писано бо" було його відповіддю спокусникові і злим людям. Отже наш Господь і після воскресення вказав ученикам на Слово Боже, як джерело знання і правди, тому Біблія і Біблія поодиноко повинна бути основою нашої віри.

Після воскресення із мертвих наш Господь прагне спасіння людей з такою самою інтенсивною і глибокою любов'ю, як і раніш. Саме при цій нагоді він і сказав ученикам "прийміть Святого Духа." Цей дар дав ученикам силу і мудрість йти і проповідувати благовістя всім людям. Завзяте поширювання вісти визволення від гріха і смерти є одна з найважливіших ознак дітей Божих. Тому стараймося плекати місійний дух у праці церкви.

(З проповіди С. Г. Сперджона)

ЗА МИР В УСЬОМУ СВІТІ

(Закінчення з ст. 1)

гоцінний вантаж — вантаж, що зветься правдою.

Цей корабель називається "Кур'єр." Назва добре добрана, бо він вестиме послання. Він вестиме послання надії і приязні для всіх тих, кого сьогодні поневолила тиранія; він вестиме послання правди і світла для тих, кого звела на манівці повінь неправди, що її поширив у світі комунізм.

Цей корабель — це пливуча радіонадавча станція. Вона передаватиме програми "Голосу Америки." Вона буде пересуватися з місця на місце, пересилаючи нашу правду до народів поза залізною заслоною, яких досі ми не могли досягти.

"Кур'ер" — це малий корабель, він менший за винищувача, але його значення велетенське. Його значення полягає в тому, що він зводитиме бій за свободу на полі, де єдино можна досягти вирішальної перемоги — на полі людського розуму.

Стан у світі сьогодні примушує вільні народи держати значні збройні сили, щоб захиститися перед аґресією. Але кінцеве розв'язання для хвороби, яка нависла над світом, ніколи не може бути в арміях, фльоті, літунстві. Кінцевого розв'язання неможливо досягнути, поки всі держави світу не будуть бажати жити в згоді. Кінцевої перемоги неможливо досягти, поки правда не зробить всіх народів вільними.

Кремлівські правителі роблять всі зусилля, щоб цілий світ підкорити безбожному, тоталітарному кредо комунізму. Вони ширять всюди пропаґанду, яка має посіяти ненависть і підбурити один народ проти другого.

Вільні нації світу не піддалися штурмові советської пропаґанди. Ми вжили заходів, щоб на пропаґанду відповісти правдою, бо ми знаємо, що правда це найкраща відповідь. Щоб довести правду до свідомости всіх людей, де б вони не були, ми використовували журнали, газети, кінофільми, бібліотеки, інформативні центри в усіх частинах землі. Ми мусимо використати всі засоби, щоб поборювати пропаґанду невільництва.

Цей корабель становить важливу частину цієї кампанії. Наші аргументи, хай і найкращі, не матимуть впливу, якщо всі народи не почують про них. Я повторюю. Наші аргументи, хай і найкращі, не матимуть впливу на людей, якщо вони не почують про них.

Завданням цього корабля — довести до всіх наші послання.

Сполучені Штати Америки працюють день і ніч, щоб здобути світові мир. Як президент Сполучених Штатів, я говорю усім моїм серцем про те, що ми прагнемо миру, що ми хочемо працювати з усіми народами, щоб забезпечити мир.

Ми не маємо спірних справ з народами Советського Союзу, ні з якимсь іншим народом будьякої країни.

Майже два століття народ Сполучених Штатів жив у згоді з народами Росії і Китаю і інших країн, яких уряди сьогодні на нас нападають.

Я хочу сказати тим народам сьогодні, як ми вже говорили: Ми ваші приятелі. Немає ніяких різниць між нами такого порядку, щоб ми не змогли їх наладнати, якщо ваші правителі закинуть їхню бездумну політику ненависти і терору і підуть шляхом миру.

Сьогодні аґресивна політика ваших правителів примусила нас зброїтися, щоб себе боронити. Але в наших серцях ми не можемо знайти нічого такого, щоб було сповнене ненавистю проти вас. Ми знаємо про те, що ви терпите під поневоленням і переслідуваннями. Ми знаємо, що коли б ви були вільні сказати те, в що ви справді вірите, ви б об'єдналися з нами, щоб усунути загрозу війни і здобути мир для всіх людей доброї волі.

Ваш уряд, разом з своїми газетами, радіо буде пробувати вас переконати в тому, що Сполучені Штати ворожа країна, яка прагне війни. Це неправда. Я хочу, щоб ви знали про те, що наша найвища мета — мир, приязнь і кінець страхіттям війни.

Слухаючи це радіопересилання, пам'ятайте, що народ Сполучених Штатів простягає до вас руку приязні через моря. Майбутнє може виглядати чорним, але дозвольте нам всім разом мати віру, що одного дня всі народи світу стануть на сонячний шлях миру і справедливости."

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА ОРГАНІЗУЄ БОРОТЬБУ ЗА САМОСТІЙНУ СОБОРНУ УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВУ. — СКЛАДИ ПОЖЕРТВУ НА ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ!

І. Глова

СУТЬ ВЕЛИКОДНЬОГО СВЯТА

Великдень — це урочисте свято в цілому християнському світі, найбільше свято у році. Тим часом мало хто з християн знає про суть цього свята.

Пересічний християнин вважає, що Великдень це свято на спомин воскресення Христового на третій день після Його розп'яття. Якщо так, то що спільного з цією надзвичайно важливою подією мають паски, різноманітні наїдки, новий святочний одяг, гаївки під церквою тощо?

У словниках і енциклопедіях ми знаходимо, що у стародавніх друїдів північної Европи, які вірили і поклонялися злим духам, була богиня життя й весни — Астара. Історики доводять, що богиня Астара є та сама богиня Астарта, або Іштар, яку шанували стародавні народи Халдеї, Вавилону і Фінікії. З часом змінювалися тільки назви: Істер (по англійськи), Астара, Астарта, Іштер, Остара і т. д. Найбільше вживана назва Астарта від слова "Аштарт," що значить: "жінка, яка будувала вежі." Саме тією жінкою була Семирамис, дружина Німрода; вона допомагала йому будувати вавилонську вежу. Коли вона померла, стародавні народи піднесли її до божества і назвали "царицею неба." З поширенням між народами історії будування вавилонської вежі, розвивався й зміцнювався культ шанування "цариці неба," богині Астари. Вважаючи її за богиню життя й весни, отже, і свято на її честь відбувалося на весні, коли природа пробуджувалася до нового життя. Одночасно це свято відбувалося по лісках, гайках, так звані весняні "гаївки." Ця цілком поганська "традиція" була запроваджена в життя перед приходом Христа і заховала свій характер аж до сьогодні у Великодньому святі. Весняне поганське свято богині Астари узаконив за Великоднім християнським святом римський імператор Костянтин Великий.

Отже, воскресення Христове, таку важливу подію, сповнену надії й запоруки нашого життя поза гробом, коли кожна християнська душа очікує зустрічі з воскреслим Ісусом, поєднали з різноманітними наїдками, гаївками та рештками поганського святкування богині Астари. Чи можна ще гірше зневажити ім'я Ісуса, чи можна ще гірше висміяти духову радість зустрічі з воскреслим Христом?

Богиня Астара знана в старому завіті Біблії. Соломон накликав на себе гнів Бога, бо святкував свято Астари. (1. Царів 11:5, 31.) Жидів Бог карав за свято Астари (Судді 2:11-14.). Пророк Єремія плакав, бо жиди пекли медівники та хліб, як посвяту для богині Астари (Єр. 7:18; 44:17-25.)

Великодне свято, що ґрунтується на поганських засадах, впровадив для християн Костянтин Великий в IV ст. по Р. Х.

Ні в життю Христа, ні в Діях Апостолів немає навіть натяку, щоб апостоли, чи християни святкували—істер. Чотири століття християнство не святкувало ніякого Великодня, як память воскресення Христового, бо святом воскресення Христового у християн є **кожна неділя в році.**

Петро Карпенко-Криниця

СВЯТІСТЬ

В простій позолоті проміння
З рукою на згибі грудей,
По гострім камінні,
Ступаючи звільна, іде.

Молюся. Це мати. Похила.
Не знаю й чия вона тут,
Та власну віддав би їй силу
В надмір'ї пекучому скрут.

Дорогою б ліг без вибоїн,
Щоб легше ішлося старій
З своєю важкою журбою,
Що ніби дарунок гіркий...

О, мати мого Подніпров'я,
Крутих українських шляхів!
Коли б і в могилу зійшов я,
Для тебе б лишитись хотів

Хоч костуром—гілкою клена,
Пройнятого міццю тепла,
Щоб ти обіперлась об мене
І далі ішла, і жила.

ВІД ЧИСЛЕННОЇ ЕМІГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ЧЕКАЄ ВСЕБІЧНОЇ ПІДТРИМКИ У БОРОТЬБІ. НЕ ГАЙСЯ! — ЖЕРТВУЙ НА ФОНД ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ.

Ф. Москалюк

Дзвони

Гей задзвоніть в ті ї дзвони,
Котрі ще зостались
На Вкраїні на Великдень,
Щоб гори здригались.

Гей задзвоніть у всі дзвони
Кличте всіх до бою
На Великдень на Вкраїні
З ордою лихою.

Дзвони дзвонять, грізно дзвонять,
Дзвонять не стихають,
У ворогів на Вкраїні
Серця умлівають.

Бо надходить День Свободи
Грає вже зірниця
Христос Воскрес! Всі зрадіють
І в нашій світлиці.

Проп. Теодор Галенда

БІБЛІЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

(Спогади)

Було це дуже давно, понад п'ятдесят років тому. Один американський пресвітерський проповідник, пастор однієї з найбільших церков у Пітсбурґу, др. Мекюен, мав щире бажання, щоб усі новоприбулі до Америки мали можливість пізнати християнську релігію, побудовану на засадах Св. Письма. Одного разу він відвідав місцевість, де мешкали тільки слов'яни. Вони йому дуже подобалися своєю простодушністю й щирістю. Ці риси, за його словами, відбивалися на їх обличчі. До речі, др. Мекюен був також головою пітсбурзької пресвітерії.

Настала весна 1900 року. На одному із засідань пресвітерії др. Мекюен порушив питання про те, щоб зазнайомитися з слов'янами і розпочати серед них місійно-евангельську роботу. Обговоривши докладно це питання, збори ухвалили згадану роботу розпочати. Для цього був утворений відповідний комітет, на голову якого було призначено д-ра Мекюена. У жовтні цього ж таки року для цієї роботи було покликано д-ра Лоса на голову всіх слов'янських місіонерів.

Піонерами серед українців, що зацікавилися місійною роботою, було нас три брати: Петро, Дмитро і Теодор Голенди. У 1901 р. пітсбурзька пресвітерія усіх нас трьох покликала до місійної роботи, до поширювання слова Божого серед слов'ян.

Між проповідниками, які були зацікавлені місійною роботою серед слов'ян, був і голова Біблійного Товариства д-р. Едвард. Особисто він зацікавився мною, як наймолодшим місіонером на Евангельській ниві і наймолодшим з трьох братів Галендів. При нагоді він попросив мене розповісти йому про свою місійну роботу. Я поінформував його про мій досвід у цій роботі і зауважив, що мені дуже важно розповсюджувати серед українців Біблію не в українській мові. Д-р Едвард попросив до себе д-ра Лоса і запитав: "Чому українці досі не мають Біблії в українській мові?" Не одержавши від д-ра Лоса конкретної відповіді, він звернувся до мене з такими словами: "Як тільки знайдемо перекладача, то я постараюся якнайшвидше видрукувати вам Біблію українською мовою."

Запевнення д-ра Едварда буквально захопило мене. Я відразу кинувся до колишнього свого священика Стефановича і передав йому нашу розмову. Вислухавши мене, свящ. Стефанович схопився на ноги і вигукнув: "Слава Богу! Нарешті і наш нарід дочекається слова Божого у своїй власній мові!" Потім, повернувшись до мене, він зворушливим голосом зауважив: "Біблія перекладена на українську мову вже років з десять та немає грошей, щоб її видрукувати. Скажіть, будь ласка, про це д-рові Едвардові. Коли видрукуєте Біблію, то обов'язково принесіть мені один примірник."

Д-р Едвард був дуже здивований, коли я повідомив про те, що переклад є. Він зараз написав листа до Біблійного Т-ва в Англії. Не минуло й року, як ми одержали перші зошити видрукованої Біблії — переклад Куліша.

Взявши ці зошити, я поспішив до Стефановича. Схопивши зошити Біблії в українській мові, свящ. Стефанович поцілував їх і кілька хвилин не міг промовити ані слова.

Через деякий час ми одержали кілька сот примірників Біблії для розповсюдження. З цієї кількости одержав одну Біблію і свящ. Стефанович, який наступної неділі вперше зачитав у церкві Евангеліє українською мовою.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ.
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

Цікаві факти

КРОПИВА ДОПОМОГЛА

Св. Бенедикт, один з визначних католицьких святих. Родився він у шляхетній родині, і, після здобутого виховання в Римі, присвятив себе служінню релігії. Майже три роки він жив у печері і за цей час зробив силу чудес. Наприклад, він ударом кулака вигнав сатану з одного монаха а з другого ударом бича. До речі, очевидно цей метод в наші модерні часи не допомагає, бо не зважаючи на постійні бійки під ритуалістичними церквами, активна діяльність нечистого не припиняється.

Із заздрощів сатана об'явився Бенедиктові в формі шпака і обновив в його серці образ жінки, яку він бачив у Римі. Сатана розпалив такий вогонь пристрасти в тілі святого, що той согрішив. Але скоро, згідно з твердженням його біографа Мабілона, він знайшов на це добрий спосіб. Качаючись голий по кропиві та колючках, він так подер собі тіло, що йому вже було не до жінок.

Отже отець ордену Бенедектинів мав труднощі і, очевидно, це була людина це абиякої сили волі. Цікаво, що роблять священики і ченці, які ніколи не качаються по кропиві і колючках, а мають такі саме спокуси?

Перо, молоко і сльози

Др. Йосиф Закчело подає, що в Римі в каплиці "Скала Санта" можна побачити такі речі: перо ангела Гавриїла, пляшку молока Діви Марії і сльози нашого Спасителя.

Хвіст осла

У католицьких церквах в Італії і Европі найцікавіші такі речі: кавалок драбини, що її бачив Яків у сні, пляжка дихання святого Йосифа, пляшка єгипетської темряви, хвіст осла, що на ньому Христос віхав в Єрусалим. Цей хвіст був у великій пошані у Домініканців у Генуї, де навіть служили літургію на честь осла.

БІДНИЙ КИРИК

(Що зробила великодня сповідь)

Відомо, що художня література це такий вид мистецтва, який показує нам дійсність у словесних образах. Письменник не фотографує дійсність, а вибирає характерне й важливе, об'єднує в образі однієї людини ряду рис, характерних для цілої групи людей. В такий спосіб письменник розкриває суттєві сторони життя. Візьмімо хоч би такий факт. Відомий український письменник Пантелеймон Куліш (1819 — 1897) у другому томі "Записокъ о Южной Руси" вмістив вірш про "Бідного Кирика." У вірші яскраво змальована постать священика, ласого до грошей і безсердечного до своїх парафіян. Через брак місця, подаємо зміст переважно в описовій формі.

Під час жнив помер у Кирика хлопець. Кирик звернувся до священика з просьбою поховати дитину і зачекати з винагородою до весни, бо не мав у хаті ні хліба, ні соли. Священик не погодився і пішов Кирик засмучений.

По дорозі Кирик зустрів свого пана-дідича, який порадив йому самому поховати померлого і показав місце, де можна було копати яму. Копаючи яму, Кирик докопався до казанка з грішми. З цих грошей він заплатив священикові 15 карб., справив похорон синові, а решту грошей сховав.

Священик та його дружина здивувалися: звідки взяв Кирик гроші? Тоді попадя порадила чоловікові дізнатися про це на великодній сповіді, що він і зробив.

Дізнавшись від чоловіка, який випитав у Кирика про це на великодній сповіді, що у нього є ще казанок з грішми, попадя зняла з бантини волову шкуру, розп'яла її на столі, намочила водою, нарядила в неї священика, зшила дратвою, а на голові встромила волові роги. Так перебраний піп прийшов до Кирикової хати і, настрашивши Кирика пеклом, забрав у нього казанок з грішми:

> А піп над казанком не став розмовляти,
> вхопив скоріш карбованці, та й помчав до хати.
> А попадя вже в кватирку давно виглядала:
> "Бачиш, попе, швидко справивсь! Я тобі казала!"
> Оце ж хотів піп попаді казанок оддати,
> так уже не хочуть його руки від казанка одстати.
> Оце ж хотіла попадя з його волову шкуру зняти,
> та чорта з два, вже не можна й ножем одідрати!
> "Ех, — кричить піп косматий, ви гроші прокляті!
> Ой, на що мені було вас у Кирика брати!"

Прийшла попадя до Кирика просити порятунку. Кирик пішов до пана, а той звелів зібрати громаду і вести попа до Почаїва. Повели його по базарах, а по церквах почали дзвонити:

> Збиралися шевці, кравці і малиї діти
> усі на те велике чудо, на диво глядіти.

Привели, нарешті, попа до почаївської Божої Матері, перед якою він упав на коліна і почав благати:

> "Ой, здійми з мене, Божа Мати, воловую шкуру!
> Перестану вже жінки слухати, покажу натуру!"

З надзвичайно великим гумором і сарказмом передана у вірші жага до грошей і безсердечність, які глушать у священика почуття обов'язку. Зміст вірша характеризує стан духовенства за часів Куліша у Бобруйському повіті, на Волині, проте, з історії ми знаємо, що це зло на той час панувало серед духовенства скрізь в Україні. А хіба серед духовенства ритуалістичних церков на сьогодні немає жаги до грошей? Воно аж труситься до грошей і щиро використовує всі можливості до набуття їх. Загляньте, будь ласка, до церковних саль православної чи греко - католицької громад хочби у Торонто. Що там творяться під час різних вечірок, азартних ігор тощо, то тяжко на словах передати і на письмі описати. І весь цей "бізнес" можна тільки пояснити жагою до грошей, яка в панотців цих церков глушить усяке почуття їх релігійного обов'язку.

М. Зозуля

УВАГА!

Теперішня адреса пастора Д. Галенди:
REV. D. HALENDA,
2400 Saranac Ave.
Pittsburgh 16, Pa., U.S.A.

БЮДЖЕТ КАНАДИ

Міністер фінансів Канади Ебот запропонував парляментові бюджет на 1952-1953 рік, який виносить 4,335,800,000 дол. Це найвищий бюджет в часі миру в історії Канади. Майже половина бюджету 2,106,400,000 дол. припадає на збройні сили, оборонну продукцію і цивільну оборону.

"ПЕРЕДВІСНИКИ СОВЄТСЬКОЇ СИСТЕМИ"

Цього року припадає 100 років з дня смерті Гоголя, 150 років з дня народження Гюго, 500 років з дня народження Леонарда да Вінчі Комуністична пропаганда. за в к а з і в к а м и Кремля, стверджує й намагається переконати цілий світ, що Гоголь, Гюго і да Вінчі були передвісниками совєтської системи, сталінської епохи.

ЄДИНА МОВА

Совєтське радіо подало широку інформацію про те, що з перемогою комунізму в цілому світі буде вживана тільки єдина мова. Не важко догадатися, що цією мовою буде російська.

400.000 ... ПОЛІЦАЇВ

Кількість східньонімецької поліції, організованої за нормальним військовим зразком, збільшена до 400,000 чол.

БЕЗРОБІТТЯ В КАНАДІ

Безробіття в Канаді чимраз зростає. Зокрема в Торонто кількість безробітних с я г а є близько 30 тис. чол. Міністер праці Ґреґ заявив у парляменті, що безробіття має сезоновий характер.

РЕКОРДНА ЦИФРА

Департамент Охорони Здоров'я опублікував цифру народжень за 1951 рік — 3,833,000 чол. Цифра ця рекордна в історії С.Ш.А.

Дитяча смертність значно зменшилася в 1951 р. і становила 28,8 на 1000. Смертність ця в 1930 р. дорівнювала 64,8 на 1-000, а в 1940 — 47,4.

НАЙБІЛЬША ВАРТІСТЬ

Згідно з повідомленням Статистичного Бюра в Оттаві, вартість канадійського врожаю в 1951 р. перевищила два більйони долярів і являє собою найбільшу вартість в історії Канади.

УСУНУТИ СОВЄТСЬКЕ ПАНУВАННЯ

Шотляндська Ліґа Европейської Свободи склала меморіял, який підписав голова цієї Ліґи Джон Стюарт. Цей меморіял переслано до 50-ти представників держав-членів ОН. Текст цього меморіялу такий:

"Ми просимо звернути вашу увагу на два дуже поважні випадки поневолення совєтами, що в них, як ми вважаємо, обов'язком ОН була б інтервенція.

Совєтський уряд є одним з учасників Декларації прав людини і декларації про народовбивство. В 1941 р. Росія окупувала і прилучила три мирні держави — Естонію, Латвію і Литву. Ця так зв. "анексія" ніколи не була визнана ніякою державою, крім тодішніх ворогів Заходу — Німеччини і Японії. Ті країни окуповано чужою силою без будьякої леґальної підстави. Сотні тисяч мешканців тортуровано, масакровано або вислано до невільничих таборів. Відомо, що Москва задумує цілковите винищення цих трьох народів, які цілковито належать до Заходу і не мають нічого спільного з Росією.

Винищенню підлягає тепер теж багато більше народів, які винищує Москва в СССР, і які є народами не-російськими. В двох таких випадках ОН мають рішуче право інтервеніювати і визволити їх від панування чужої сили. Ми маємо на думці Україну і Білорусь. Обидві ці держави є повноправними членами ОН, і їх признано державами відмінними від Росії. Обидві вони мають уряди наставлені чужою силою — совєтською Росією, і в дійсності їх контролює Москва, хоч вона до цього не признається. В дійсності всіма не-російськими державами СССР володіють не номінальні уряди, але секретар комуністичної партії, який є завжди росіянин.

Україна це країна з 40 міл. людности, друга в Европі після Німеччини. Її народ ніколи не погодився на російське панування і цілими сторіччями боровся проти нього.

Те, що українці противляться московському пануванню, є виразно доведене фактом, що Росія, чужа сила, може втримати їх у системі СССР лише при допомозі інвазії та окупації червоною армією та НКВД, депортацією мільйонів у Сибір, Східню Прусію і арктичну Росію. Росія втримує своє панування лише тортурами, розстрілами, плянованими епідеміями та здержанням медичної допомоги, навмисними голодами, з яких один лише 1933 р. вбив 6 міл. мирних чоловіків, жінок і дітей

Те, що стосується до України, стосується теж до Білоруси. Це стосується до всіх не-російських держав СССР, але ми вибираємо лише ті дві, які є членами Вашої Організації, тому вони, як члени, мають право на таку саму оборону, як і Ваша держава. Їх десяткується іншим членом ОН, який не має на них більшого права, ніж мав би він на це в Вашій країні.

Три балтицькі держави були повноправними членами Ліґи Націй, попередника ОН, і вони мають ті самі вимоги до Об'єднаних Націй, які вони могли б мати до їх попередника, якого, на нашу думку, Ви є спадкоємцем.

Що ці люди цих країн борються за свободу, доводиться ще й тим, що вони воюють і вмирають за її справу, і що вони вестимуть свою боротьбу так довго, доки не матимуть усі свої народи за собою. Вони не бажають собі, щоб їм накидали атеїзм, і вони не хочуть брати участи в аґресивних війнах Росії. Вони бажають собі, щоб їх включити наново до Европи, до якої вони належать.

Якби совєти закидали, що така акція, якої ми домагаємось, є втручанням у внутрішні справи Совєтського Союзу, то ми вважаємо, що так не є. Згідно з совєтською конституцією всі країни мають право відокремитись.

Тут треба ще додати, що якби навіть інші неросійські народи в СССР були звільнені, але залишалася б контроля Москви над Україною, то російський імперіялізм і російська мета опанувати світ знов піднесе голову; а без України російський імперіялізм мусить упасти, а світ матиме мир."

За залізною заслоною.

На що скаржаться колгоспники

"У Срібнянському районі на Чернігівщині, торговельні орґанізації погано дбають про те, щоб задовольнити зрослі потреби трудящих. В районному центрі, наприклад, не можна купити ні патефонних голок, ні пластинок." Так пише до "Радянської України" Г. Омелянненко — колгоспниця артілі ім. Шевченка (село Гриціївка).

Як видно, Омелянненко забула про те, що районні керівні орґанізації прекрасно розуміють свої завдання. Дай патефонні голки і пластинки, то чого доброго колгоспники захотять час-від-часу відпочити, потанцювати, розважитися... а хто ж виконуватиме пляни, п'ятирічку? А до того ж, і може це найголовніше, де ж їх взяти?

*

М. Кокорін, колгоспник артілі "Комунар", Привільнянського району, Миколаївської области, з обуренням надсилає листа до "Р.У.", в якому пише:

"Лобріївська зооветеринарна дільниця має в своєму штаті п'ять працівників, які з успіхом можуть обслужити колгоспи Привільнянського району.

Проте тваринники цих колгоспів ніякої зоотехнічної допомоги не дістають. Працівники дільниці майже ніколи не бувають на тваринницьких фермах, не знають, як там поставлені годівля й догляд худоби. Тільки через брак зоотехнічного нагляду за утриманням тварин у колгоспах у цьому році був падіж худоби."

Воно цілком і зрозуміло. Працівники дільниці добре знають, що зоодопомогою худоби не нагодуєш, то чого їм відвідувати колгоспи і дивитися, як гине з голоду худоба. Мусить гинути, бо під час хлібоздачі колгоспи робітничо-селянська влада підчищає, як кажуть, під гребінець.

*

Секретар к о м с о м ольської організації промартілі ім. Жданова (Києво - Святошинський район) тов. Хорунженко в листі до редакції "Р.У." писав, що правління промартілі не дбає про задоволення побутових і культурних потреб членів артілі, а партійна організація не реагує на це.

Києво - Святошинський райком партії повідомив редакцію, що подані факти цілком підтвердилися, що вже склали плян роботи і має бути організована громадська їдальня, влаштовані лекції, голосні читки газет і т. д.

Словом, райком і не чув, і не знав, що у нього під носом робиться і тільки підтвердив правильність фактів. Щоб виправити припущені недоліки, "склали пляни," тобто — "обіцяв пан кожух, та слово його тепле." Так у совєтах дбають про людей.

Іван Правдивий.

КАТИНСЬКИЙ ЗЛОЧИН

Вашінгтон. У Пентаґоні нарешті розшукали рапорт полковника Хенрі Шиманського про масові розстріли польських офіцерів у Катинському лісі. Отже комісія палати представників, що працює над висненням Катинського Злочину, тепер має досить цінний матеріял. Особи, що ознайомилися з змістом рапорту, заявляють, що й полковник Шиманський впевнений, що за масові розстріли польських офіцерів у Катинському лісі відповідає совєтський уряд.

НАРОДОВБИВСТВО В [illegible]

Під час обговорення Катинської масакри в Конґресі США від 11 березня ц. р. репрезентант Джан Е. Ренкін з Мізурі, заявив: "Дозвольте звернути вашу увагу на злочини, поповнені комуністичною Росією проти християнського народу України, які своїм звірством переходять катинську масакру, якщо це взагалі можливе. В 1-933 році були слабі жнива в Україні, а комуністична банда з Москви забрала ще й те, що було, залишаючи нарід України без будьяких можливостей жити, так, що мільйони чоловіків, жінок і дітей того одного з найліпших християнських народів померли з голоду в своїх домах."

В дальшому репрезентант Ренкін зацитував кілька своїх запитів, на які колишній американський амбасадор в Москві В. С. Булліт відповів, що українці належать до "найкращих народів в Европі," що Москва виморила голодом до п'яти мільйонів цього народу. Булліт тоді теж запропонував Конґресові фотознімки з людоїдства в Україні, до якого Москва змусила голодом цей "найліпший нарід в Европі." У висновку репрезентант Ренкін запитує Конґрес: "Чи хто небудь, читаючи свідчення цього злочинного голоду, — жертвою якого впало до п'яти мільйонів чоловіків, жінок і дітей, буде здивований душегубством цих десяти чи п'ятнадцяти тисяч безпомічних польських жертв в катинському лісі?"

Українські історичні дати

Квітень

2—1918. Помер письменник Іван Нечуй - Левицький. Народився в священичій родині (1838 р.) в Стеблеві над річкою Россю. З батьківського дому виніс любов до рідного народу, ознайомився з українською історією, прочитав "Кобзар" — Шевченка, отже, не підпав під денаціоналізаційний вплив московської школи. Найкращі з його повістей. "Гориславська ніч," в якій старий рибалка на річці Росі, Панас Круть, оповідає в місячну ніч своему молодому товаришеві спомини про свое життя; "Микола Джеря" — змальване життя кріпака; "Бурлачка" - історія дівчини, зведеної панським посесором; "Кайдашева сім'я" з життя двох родин; "Причепа" — про міщанське життя; "Хмари" — сучасний Левицькому український інтелігентський світ. Досить веселий малюнок подано в "Старосвітських батюшках та матушках" про дві священичі родини.

7—1811. Народився поет Маркіян Шашкевич. Зазнайомившись з скарбами народньої поезії, він пориває з мертвою церковщиною й обертається до мови свого народу, стає на чолі всього національного відродження галицьких українців. Шашкевич був першим письменником нового письменства в Галичині, тим живим мотором, що приєднав західню Україну до всеукраїнського національного руху.

19 — 1917. Відбувся Перший Всеукраїнський Конгрес у Києві.

22—1910. Помер батько українського театру Марко Кропивницький. Сильний сценичний талант, оригінальний і глибокий артист, Кропивницький знайшов свою природжену дорогу в сценічній діяльності, витворив театральну школу і у 80-х роках поклав міцні підвалини для нового українського театру. Після того як указом 1876 р. було заборонено без будьяких винятків "различныя сценическія представленія и чтенія на малорусском языкѣ," український театр під керівництвом Кропивницького здобуває широку популярність, стає могутнім чинником не тільки національної самосвідомости серед українського громадянства, а також і для розвитку українського драматичного письменства.

В країнах "народньої демократії"

ВІДКРИТТЯ ПОЛЬСЬКО-СОВЕТСЬКОГО ІНСТИТУТУ

Варшава. "З кожним роком стає глибша і сердечніша дружба між польським і советським народами. Новим вкладом для зміцнення дружби двох вільних і миролюбних народів є створення у Варшаві Польсько-радянського інституту.

В інституті найближчим часом має бути організована катедра російської мови і літератури.

Велику ролю покликаний відіграти Польсько - радянський інститут у готуванні кадрів учителів російської мови для польської середньої і вищої школи". В таких рожевих фарбах змальовує "Правда" майбутню роботу і завдання польсько-советського інституту.

Цікаво було б знати, що ж інститут має робити для польської культури?

БЛИСКУЧІ ПЕРЕМОГИ

Букарест. "Центральне статистичне управління при Раді міністрів Румунської Народньої Республіки опублікувало повідомлення про виконання державного пляну в 1951 р.

Річний плян щодо випуску гуртової продукції промисловість республіка виконала на 104,5 проц. Видобуток нафти проти 1950 р. збільшився на 22,1 проц., вугілля — на 19,4 проц., залізної руди — на 20,9 проц., сталі — на 15,7 проц. У сільському господарстві зміцнюється соціялістичний сектор. В наслідок збільшення нових підприємств кількість робітників зросла проти 1950 р. на 220 тис. чол. 311 тис. осіб ліквідували свою неписьменність. Значно підвищився життєвий рівень, поліпшилося культурне й медичне обслуговування трудящих".

Читаєш всі ці цифри і згадуєш покійного старосту Советського Союзу Калініна, якому завжди радили скидати окуляри, коли він доповідав про "блискучі цифри росту Союзу". На превеликий жаль, кореспондент "Правди" згадані цифри про Румунію писав напевно в окулярах.

РІК ВЕЛИКИХ УСПІХІВ

Софія. "Народня Республіка Болгарія державний плян за 1951 р. перевиконала на 19 процент проти минулого року. Великих успіхів досягла республіка у розвиткові сільського господарства. Збільшилися засівні площі, особливо цукрових буряків, тютюну та ін. Продуктивність праці зросла на 13,7 проц. За рік радіофіковано 335 сіл. 7.000 молодих спеціялістів з вищою освітою стали до праці в народньому господарстві".

Якщо Болгарська республіка досягла таких "великих" успіхів за один рік, то через п'ять років там напевно будуть мати справжній советський рай.

АГІТАЦІЙНА РОБОТА НА СЕЛІ

Тирана. "В албанському селі розгорнулася велика політично-виховна робота. Тисячі агітаторів щодня роз'яснюють селянам політику албанської партії праці, провадять розмови про успіхи мирного будівництва в Советському Союзі і країнах народньої демократії, про велику битву народів за мир. В країні налічується понад 22 тисячі сільських агітаторів. Цю роботу на селі провадить Товариство дружби Албанії з СССР".

Як видно, селяни Албанії з великим захопленням сприймають згадану політично-виховну роботу, коли треба було кинути на село аж 22 тисячі агітаторів, звичайно надісланих з СССР.

(За матеріялами "Правди" 1952 р.)

Ів. Гнівний

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДИПЛОМАТ ПРО СТАЛІНА

Визначний американський дипломат у розмові з журналістами заявив, що на його думку "розсудливість і почуття відповідальности" утримують Сталіна від нової світової війни.

Дипломат вагається сказати, що може статися після смерти генералісимуса; заступниками його є люди набагато молодші й імпульсивні і чекати від них сталінської обережности не доводиться.

Сталін дуже пишається своїми територіальними здобутками за останні п'ять років, що він їх набув без війни. Навряд чи відважиться він все поставити на карту. Проте потрібна надзвичайно пильна обережність.

ВИПРАВДУЮТЬСЯ . . .

Останнім часом польська комуністична преса передрукувала повний текст советського комунікату, опублікованого 8 років тому. В цьому комунікаті совети обвинувачують німців у вбивстві польських офіцерів у районі Катиня.

1952 рік — вирішальний

Звертаючись до Конґресу про асигнування кредитів—7 мільярдів 900 міл. долярів для військової допомоги союзним державам, Трумен заявив:

— Коли вільному світові пощастить піднести свою оборону на належну височінь, тоді неминуче настане розклад рабського комуністичного світу. Але вільний світ без американської допомоги озброїтися не може.

Для народів Західньої Европи 1952 рік буде вирішальний. Протягом цього року військова підготовленість Европи стане, нарешті, досить солідна. Всі учасники Північно-Атлянтійського Союзу, разом з Туреччиною і Грецією, зміцнюють свою оборону. Комунізм у Західній Европі вже не такий міцний, як був раніш навіть у Франції та в Італії. Небезпека інфляції в Европі значно зменшилася. Проте становище на Далекому Сході залишається серйозним. Червоний Китай загрожує всім своїм сусідам.

До 31 грудня 1951 р. Північно - Атлантійському Союзові було надіслано військового озброєння на 1.200 міл. долярів. Зокрема Західня Европа одержала: 7310 танків і броньовиків, 29875 автомобілів, 8990 радіоапаратів і радарних апаратів, 10888 гармат, 316 кораблів, 365 літаків для авіонерів, 952 літаки для авіації, 670308 кулеметів і 240 міл. набоїв.

АТОМОВА АРТИЛЕРІЯ

Ел Пазо, в стейті Тексас. Ген. Лотон Коллінс, голова ген. штабу армії, повідомив, що незабаром армія буде мати атомову артилерію, над якою відбувалася праця майже два роки. Секрет цієї артилерії полягає у тому, що гарматні кулі мають головку з атомовим матеріялом.

ДО ВІДОМА УПОВНОВАЖЕНИХ І ЖЕРТВОДАВЦІВ

Місцевих уповноважених грошевих збірок на Фонд Визволення України та окремих жертводавців на ту саму ціль прошу гроші надсилати:

1. Поштовими переказами на мою адресу:
50 Cambell, Toronto 9, Ont.
2. Чеками на конто:
Liberation Fund for Ukraine.
Account 271 So-USC
(Toronto) Credit Union Ltd.
404 Bathurst St., Toronto, Ont.

М. Садовський

Листи читачів

СІЙТЕ СЛОВО ЄВАНГЕЛЬСЬКЕ

Сердечно дякую Редакції й особисто пасторові Фесенкові за "Євангельську Правду." Прошу й надалі надсилати мені її. Сійте слово Євангельське в усьому світі. Нехай Господь вас благословить!

Ваш у Христі брат
Е. Свобода
Sol[illegible]gen, Germany,
Britische Zone

*

ЦІННИЙ ЧАСОПИС

Надсилаючи передплату на "Єв. Пр." на 1952 р., прошу цей цінний часопис надсилати мені й надалі. Бажаю вам Божих благословінь на ниві Господній.

Монтреал. Ваш **А. Маяк.**

*

ОЧІКУЮ "ЄВ. ПР." ЯК ЛАСТІВОЧКУ

Перечитавши "Єв. Пр." за 1951 р., я тепер не можу бути без цього, такого дорогого часопису. Отже, надсилаючи передплату на 1952 р., прошу надсилати мені "Єв. Пр.," яку я очікую як ластівочку до мого дому. Дякую всім дописувачам "Єв. Пр.", пасторові Фесенкові, редакції і вітаю всіх читачів.

Бажаю щастя й здоров'я у вашій важливій роботі для слави Господа.

Ваша сестра у Господі
Параскева Новотна.
1415 N. La Salle St.,
Chicago, Ill.

*

ДЯКУЮ ЗА ЛЮБОВ ДО МЕНЕ

Дорогих братів у Христі щиро дякую за "Єв. Пр.", яку я одержував у 1951 р. і одержую тепер. Я звертаюся до вас, як до братів, хоч я є православний, бо цілком усвідомлюю, що людей об'єднує любов до Бога і людей, а не обряди релігії. Ось чому я ще раз дякую вам за вашу ласку й любов до мене, бо ви евангелики не вносите розбрат між людей, а об'єднуєте їх своєю любов'ю.

З великою до вас пошаною і любов'ю, **Іван Скрипиця.**
88 Rue de Betheny,
Reims (Marne),
France.

СТАЛІН ДУЖЕ ХВОРИЙ

Лондон. Інтелледженс Дайджест" повідомляє, що Сталін дуже хворий, що він буквально інвалід. Кремлевські лікарі попередили Політбюро, що Сталін може померти в першу-ліпшу хвилину у сні від закупорки судин (тромбозис).

HEALTH FOR EVERY DAY

By Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

IMMUNITY

Immunity means protection. When we say that John will not take scarlet fever again we mean that he is immune from scarlet fever and that he is protected from scarlet fever. We can protect children from scarlet fever so that they will not take it at all by giving them a little dose of very very weak scarlet fever poison, so very weak that it cannot do them any harm but can only act as a warning to the cells of their bodies and the blood in their bodies to protect the body against the poison of scarlet fever.

Does the dose hurt? No, only about as much as a pin-prick hurts. Does it make the children sick? No, they are hardly sick at all. Sometimes they may have a little headache next day and may say they do not want any breakfast. Then just let them stay in bed this morning and sleep and they will likely want to get up for dinner or for supper and be alright.

It takes a little while — perhaps 2 months to 6 months for the protection to work. It is a wonderful power, this power of protection or immunity. How do you give children the little dose of very weak scarlet fever poison to protect them? You have to put the dose right into the body, right into the blood. The best way is to use a needle. The needle that Doctors and Nurses use for this work is called a hypodermic needle. Never mind the long word. Hypodermic only means under the skin. Nurses and Doctors keep their hands and their needles and their bottles and all their materials very very very clean. And this hypodermic needle is clean and hollow and the little dose is filled into the hollow and then the needle is put under the skin. It hardly takes a second. A little place on the skin of the arm is cleaned by the nurse. She uses a bit of soft white clean absorbent cotton to clean the skin. Then she throws that bit into the waste basket. Then she has another little clean bit ready and she presses it quickly on the skin where the Doctor has just stuck the needle in. But it was only like the prick of a pin. No, you can't see where the Doctor put the needle in. The hole is too small to see. You really cannot find it. The whole thing is over. Is anybody crying? No, of course not. Canadians do not cry for nothing. And the children who have had this treatment are safe from scarlet fever. It was a great discovery, this discovery of how to protect children from the diseases that killed so many of them in old times and in other lands. It was a great discovery and it took a great many people and a great many years to find it out.

RISEN INDEED

By Chester Shuler

Janice Graham washed and wiped Aunt Jane's dishes with great care. Aunt Jane herself was still at work in the dairy barn, although darkness had long since fallen over the April landscape. A farmer's wife, Janice reflected, had a difficult time of it; a very different kind of life from that which her own dear mother had lived in the great city mansion, surrounded by servants, maids, and butlers, to do her every bidding.

"I may never be a farmer's wife," Janice decided, a queer little smile flickering across her pretty face, "but there doesn't seem much likelihood of my being a rich man's wife, as Mother was."

Quickly changing her line of thought, she considered the telephone call which had come that afternoon from Mrs. Jennings, teacher of her class in the little Sunday school across the fields. Would Janice help with decorating the church for Easter services? Mrs. Jennings was certain that the girl, "who had lived in the big city and knew all about such things," would be of much assistance in making suggestions.

How tangled life had become for Janice Graham, during the past six months! It was difficult for her to realize that it was all true. Her wealthy father, suddenly losing his fortune, had struggled for a year to regain a portion of it, when a heart attack had taken him. Her mother, heartbroken over her great loss, soon followed, leaving Janice an orphan, with very little money and no interested relatives excepting good Uncle Edwin and Aunt Jane, farmers, to whom she had turned in her hour of crisis.

She remembered that the two families had never been very closely associated. Uncle Edwin and Aunt Jane had always felt that they really would not be "at home" in society circles. Although Janice and her parents had visited the farm on several occasions, she had never really known her uncle and aunt until the day she came to them as an orphan, largely dependent upon their kindness and generosity.

It had been a bitter experience for the girl. Accustomed as she was to wealth and luxury, farm life had seemed new and difficult. For a time bitterness had filled her soul. But Uncle Edwin and Aunt Jane had been most kind and understanding, and gradually Jane had come to realize that she must make the best of things as they were. Now she was bravely trying to do this and to be useful around the great farm.

Dishwashing had been the first task assigned her — and a real one it was indeed! After breaking several dishes, she had determined to be more careful and to acquire skill. Tonight she was doing her best. A broken dish or even a dozen of them in her mother's kitchen had been a mere trifle; in Aunt Jane's house it was an event.

Mrs. Jenning's invitation to help with the Easter decorations was of interest. Janice would go, if Aunt Jane approved. It would take her away from the kitchen with its uninviting tasks. She might contact other young people, too. Sunday school had been almost a curiosity to Janice. Certainly, she had never been in a small country school before coming here. While her parents had taken her to the big church on the Avenue regularly, she seldom went to Sunday school. Daddy had never had time for much besides making money. It seemed terrible to be without him now.

Uncle Edwin's slow tread and Aunt Jane's quick, business-like step sounded now on the big porch. Janice quickened her activities at the dishpan. She had a real desire to make good at some of these unaccustomed tasks. Aunt Jane had been so kind and patient, even when some of her best china had crashed. And good Uncle Edwin declared she was "the picture of" her mother — his own twin — when she was young.

"Surely you may go, Janice," Aunt Jane agreed when the girl told of Mrs. Jenning's invitation. "I'm so glad you are willing to help at the church. We are so short of workers, especially young people. I know that Mrs. Jennings will be happy to have your help and suggestions."

Next afternoon Janice found herself in conference with Mrs. Jennings, who taught in the consolidated high school and gave

(Continued on p. 8)

RISEN INDEED

(Continued from p. 7)

much of her time to church work. June Beery, Alice Saunders, and Sam Billings and Jim Henderson, of the young people's department, were also present.

The conference opened with prayer. To Janice's surprise, Mrs. Jennings called upon June to pray. Janice hoped fervently that she would not be asked to do anything like that! Why, she'd hardly know how. Praying, she thought, was the job of the minister; it had been that way back home, at least.

"Our chief problem this year will be to find suitable flowers," the teacher said. "Flowers are late this spring; so few of our members have lilies which they can lend the church."

Janice was about to ask why not send to the florists for some, when she remembered her present location and position. Perhaps that bothersome question of money was the reason.

"I know of one possible place to get lilies — if someone will go see," Mrs. Jennings was saying. "Old Mr. Fileson always raises Easter lilies for market. I hear he has been ill and hasn't been able to sell them this year, so if —"

"Oh, I'd be afraid to ask him," Alice exclaimed. "He seems like such an old grouch! And they say he has the biggest crossest dog . . ."

"And what a dog he has," chuckled Sam. "As big as a lion any day."

"I hesitate to ask you young people to do that which I can't," Mrs. Jennings said, smiling. "I'm not afraid of either Mr. Fileson or his dog, but since I've had the misfortune to turn an ankle, I simply cannot walk to his cabin, and to drive there is out of the question. So if we are to get flowers from him —"

"I'll go, Mrs. Jennings," Janice spoke up quickly. She would show these youngsters! "I'll go, if someone will tell me how to find this man's — er — greenhouse."

"Greenhouse," laughed Jim. "It's hardly even a 'house.' But," he added, "I'm not afraid to go, if some of the others will."

"We'll go, too," Sam and June said.

Next afternoon, Janice found herself with the group, reinforced by Pete Banks and his sister Amy, on their way across Uncle Edwin's meadow, up through a wood, along a narrow woods road to Fishing Creek. At last they saw a small house ahead. It was unpainted, queer in shape, and seemed uninhabited.

"D-does he have a cross d-dog?" asked Alice, timidly.

"Whoof! Whoof!"

Before anyone could reply, a huge dog dashed around one corner of the building and bounded toward the gate. Alice and June started to run. Janice who was nearest the gate stood her ground. She liked dogs, and this one didn't seem too vicious. "Hello," she said in a low tone. The big animal stopped and looked at her. Then he wagged his great tail, and "whoofed" again.

"See, he's only saying, 'Hello,'" Janice called to Alice and June.

A voice inside the house called the dog, and he dashed to the door, put one shoulder to it and pushed, then disappeared inside.

"Let's go inside and see the man," Janice said, starting toward the porch. Slowly the others followed. She knocked. A voice inside called: "Come!"

They saw an aged man seated before the fire in a wheel-chair. He was rubbing one arm with liniment. The air was laden with the odor of medicines. "Well, what is it?" he asked.

"Excuse us, sir," Janice said. "We are trying to find some lilies to decorate the church for Easter, and were told you might have some."

"Church, hey?" He stopped rubbing and looked at them over his glasses.

"Yes, sir. We need lilies, and they are hard to find this year."

He sat silent for so long they thought he had forgotten them. Janice coughed politely. "Would you have any, sir?"

"Hey! Lilies — church? Well now, seems I ain't been to a church for so long I hardly know what one looks like. This rheumatism has me down. But I might have some lilies. They're in there." He pointed to a back room. "Go look at them, if you like."

The boys pushed open the door. It was dark inside. Gradually their eyes became accustomed to the gloom. Then they uttered exclamations of delight. "The most beautiful lilies I've ever seen!" Janice declared. "Oh, aren't they lovely?"

"Like 'em, hey?" Mr. Fileson called out. "I guess you can have some then. I can't get 'em to market anyway. Wish I could."

Sam and Jim looked at each other, then they spoke in low tones. "Mr. Fileson," Jim proposed, "if we take them to market and sell some, will you give us some others for the church?"

"Yes, indeed!" he agreed. "As many as you want."

It was a busy day for all. The girls wrapped white crepe paper around the cans. The boys got their wagons and hauled a lot of lilies to market where they sold readily. Others they hauled to the church, and the girls and Mrs. Jennings arranged them tastefully on the rostrum.

"I'm sure the Lord Jesus is pleased with this," June said in a low tone to Janice, when they had finished the work. "Don't you just love Easter time? It makes one think of the Lord and His wonderful resurrection. And these lilies, so white and pure, made one think of Him, too."

Janice didn't know how to answer. These girls and boys spoke of the Lord as a Friend. Back home in the big church, the minister spoke of Jesus and God, of course. But in her home, little had been said by her father, although she sometimes heard Mother singing hymns and saw her read from the Bible. She went home that evening, thinking about the Lord Jesus, Easter, and what they might mean to young folks today.

Her aunt and uncle were pleased with the report. "I knew our girl would help fix the church," Uncle Edwin smiled. "You know, she looks so much like her mother did when her age, that I almost feel like a boy again. Your mother and I, Janice, were reared in this community, as you know. We used to go to that same little church together. And she never missed helping with just such things as you are now doing. She learned to know the Lord very early," he added in a reverent tone. "Yes, she knew He is risen indeed."

Janice felt a quick joy as she heard these words. Maybe she could be like Mother yet! Not rich, perhaps, but good, kind, and a Christian! Aloud, she said: "You aren't old, Uncle Edwin! And if you want to pretend you're a boy and run around with me — it's O.K."

He laughed. "Thanks, honey. Maybe we will some time. Your mother was my twin, and we were very close."

Easter morning was a busy one on the farm. Janice tried to help in every way possible, so they could go early to the little white church. The fields and woods were so fresh and green. Early spring wild flowers showed their happy faces here and there. Even the old car seemed to rattle along joyously. Uncle Edwin tried to hum the tune to "He Lives". Janice had no doubt that the Lord did indeed "live within the heart" of her uncle. Then when he changed his humming to, "Christ, the Lord, Is Risen Today," she found herself humming along. That was the piece she and the girls were to sing that morning at the Easter service.

"I have another trip to make, folks," Uncle Edwin said as he deposited them at the church door. "Be back directly."

"Now where can that man of mine be going?" Aunt Jane wondered. "One thing's sure, it's on a good errand for the Lord," she added smiling.

The Sunday-school lesson was very interesting. Mrs. Jennings made the story of the Lord Jesus' resurrection clear and plain. Janice had never heard the story in quite that way before. Gradually, her young heart began to long for such a Friend and Savior. Jesus in the heart must be the reason why these folks, and her dear uncle and aunt, were so happy. How she did need some real joy in her drab young life! She would find out more about it real soon.

There was a slight interruption just as Janice and the other girls went to the front of the church to sing. The door opened and three men, one her uncle, entered, pushing a fourth in a wheel-chair. It was old Mr. Fileson. He had come to see his lilies! Janice felt glad in her heart to see him there. Why, he didn't look "grouchy" now — he seemed happy, in spite of his "rheumatiz." She would try to sing joyfully — for the Lord — this day, also. She would ask Him to come and live in her heart, too!

A moment later her well-trained, rich soprano was leading off with the glad message, "Christ, the Lord Is Risen Today!" As she sang, the glad thought came that perhaps, years ago, her own dear mother might have sung the same message — with Uncle Edwin!

Uncle Edwin and Aunt Jane were delighted when Janice told them she had a desire to know the Lord Jesus better, and wanted to be a real Christian. Of course they were glad to help her, and explain the way. The blessed Holy Spirit opened the way that she might see, and blessed her efforts richly. Uncle Edwin never grew tired of telling folks how very like her mother — his beloved twin — Janice was becoming every day.

"I am sure the good Lord sent her to us because we needed her so much," he said.

But Janice, in her heart, knew it was the other way around — He had sent her there that she might indeed find a Savior who was risen indeed!

—Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIII. Число 5. Торонто, Онт. ТРАВЕНЬ 1952 MAY Toronto, Ont. Рік XIII. Число 5.

УВІРУЙМО В ІСУСА ХРИСТА

"Добродії, що мені робити, щоб спастися?" Вони ж сказали: Віруй в Господа Ісуса Христа, то спасешся ти і дім твій."
(Діяння Ап. 16:30, 31)

Спасіння як угода. Воно складається з двох сторін. Одна з них — це Бог, який у своєму великому милосердю до упалого людства приготовив і подав, як дар від себе, повне спасіння кожному, хто бажає прийняти його. Друга сторона — це людство, ви, я і кожний, хто того прагне.

Бог, як перша сторона, цілком і повністю виконав усе, залежне від Нього, щодо нашого спасіння від гріха і від кари за гріх, віддавши за нас свого Єдинородного Сина Ісуса Христа, що узяв на себе належну нам кару, помер на страшному хресті за наші гріхи й проступки, третього дня воскрес із мертвих і зійшов на небо, щоб бути там нашим посередником перед Божим троном, перед своїм Отцем, і щоб там приготовити місце і для нас. Отже, що треба було Богові зробити для нас, Він виконав досконало і завершено, і дав усе даром для всіх нас.

Щоб скористати з цього спасіння ми повинні насамперед визнавати існування Бога. Ісус Христос — це найдосконаліший і найправдивіший доказ існування Божого. В святому письмі ми знаходимо, що Ісус своїм чудесним народженням, своїм безгрішним життям, своїми незчисленними чудесами, своєю безмежною любов'ю до грішного людства, своєю жертвенною смертю за нас на хресті, своїм воскресенням та вшестям на небо, звідки Він прийшов на землю, вичерпно підтвердив свою божественність і Боже існування. Ніхто б усього цього не доконав, хіба тільки Втілений Бог, якого ми називаємо нашим Господом і Спасителем, — Ісусом Христом. Доказ, тобто Боже Відкриття ми маємо в посланні до жидів, а саме:

"Часто й всіляко промовляючи здавна Бог до батьків через пророків, в останні ці дні глаголав до нас через Сина, якого настановив наслідником усього, яким і віки створив. Цей, будучи сяєвом слави і образом особи Його, і двигаючи все словом сили своєї, зробивши собою очищення гріхів наших, осівся по правиці Величчя на вишинах (в небесах)." — До Жид. 1:1-3.

Ми повинні вірити в існування Єдиного, вічного, справедливого, святого, всемогутнього, премудрого, всезнаючого і незмінного Бога, що виявив себе нам у трьох виразних особах: як Бог Отець; як Бог Син; як Бог Дух Святий. Визнати існування Бога — це головна засада нашого спасіння. Без такого визнання ніхто б не побажав шукати для себе спасіння, та й ніхто б його не дістав без віри в Триєдиного Бога.

Ніхто не буде хотіти їсти, або пити, аж поки не відчує, що він голодний або має спрагу. Звичайно ніхто не буде шукати лікаря, вживати ліків, не піде до лікарні, аж поки не переконається, що він хворий. Як буває в нашому тілесному житті, так само діється і в нашому житті духовому. Ніхто не стане шукати спасіння, доки не переконається, що він його потребує. А ми маємо багато доказів, які показують, що ми потребуємо спасіння. Ми потребуємо спасіння, бо ми грішні. "Нема на світі такого праведного чоловіка, щоб чинив добро, ніколи не грішивши." — Еккл. 7:20. "Ось бо я в беззаконню родився, і в грісі почала мене мати моя." — Пс. 51:5. "Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо, і нема правди в нас." — I Ів. 1:8. Ми грішні, бо про це наше сумління підказує нам. Митникове сумління підказало йому, коли він був у святині, що він грішний, і примусило його бити себе в груди й казати: "Боже милостивий, будь мені грішному!" — Єв. Лук. 18:13. Сумління підказало й блудному синові, що він був великим грішником, примусило його вернутися до свого батька і сказати: "Отче, згрішив я на небо і перед тобою, і вже недостойний я називатися сином твоїм." — Єв. Лук. 15:21.

Є люди, які переконані в тому, що спасуться постами, тривалими молінням, колінопреклонінням, сповідями, відпущенням гріхів під час смерти і багатьма іншими релігійними обрядами. Слово Боже говорить, що ми не можемо спастися тільки виконанням і додержанням усього цього. Через ап. Павла Дух Божий каже, що ми спасені "не з діл праведних, що ми робили, а по своїй милості спас нас (Господь) купеллю новонародження та обновлення Духа святого." — Тит. 3:5. Якби ми могли спастися нашими власними вчинками, церковними обрядами, церемоніями тощо, то не було б потреби Христові приходити, мучитися й вмирати на хресті за нас. Господь, говорячи про дорогу щодо спасіння, підкреслює: "У людей це не можливе, у Бога ж усе можливе." — Єв. Мат. 19:26. Отже спасіння цілком приготоване для нас і дане нам Богом, а ми маємо прийняти його вірою в Господа Ісуса Христа як добровільний дар від Бога.

Усі ми своєю природою грішні, духово ми мертві завдячуючи нашим провинам; ми є зовсім пропащі і живемо в духовій темряві, ось чому ми потребуємо Ісуса-Христової допомоги. Ми потребуємо Христа, як:

а) Віковічного "Агнця Божого", що узяв на себе гріхи світу. — Єв. Ів. 1:29.

б) Справжне джерело духового життя, що його він має дати нам. Сам Христос сказав: "Я дорога, і правда, і життя; ніхто не приходить до Отця, як тільки мною." — Єв. Ів. 14:6 Ап. Павло сказав: "Я розп'ятий з Христом, живу ж уже не я, а живе Христос у мені; а що живу тепер у тілі, то живу вірою у Сина Божого, що полюбив мене і видав себе за мене." — Гал. 2:20.

в) Духове світло, що його Він має дати нам, щоб ми не ходили й надалі в темряві, а у світлі, як Христос сказав: "Я світло світові. Хто йде слідом за мною, не ходитиме в темряві, а матиме світло життя." — Єв. Ів. 8:12.

г) Єдиного нашого Спасителя, що має дати нам своє спасіння, бо Він і тільки Він може це зробити. Слово Боже підтверджує що це так, а саме: "Нема ні в кому другому спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спастися нам." — Діян. 4:12.

г) Нашого заступника, тобто посередника перед престолом Божим, що має благати за нас, бо крім Нього немає будького іншого, хто міг би заступитися за нас. Ап. Павло каже: "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос, що дав себе на викуп за всіх: свідчення временами своїми." — 1 Тим. 2:5, 6.

Приймімо ж Ісуса як нашого Спаса, бо він зробить з нами так, як ми робимо з Ним. Він прийме нас у своє царство, щоб бути з Ним вічно і тішитися Його славою, якщо ми приймемо Його тепер в наші серця. Безперечно Він відкине нас під час Його другого приходу, якщо ми відкинемо Його тепер. До таких на страшному суді Ісус скаже: "Ідіть від мене, прокляті, у вогонь вічний, приготований дияволові та ангелам його . . . І підуть ці на вічні муки, а праведні на життя вічне." — Єв. Мат. 25:41-46.

Приймімо ж Ісуса в наші серця так, як ми приймаємо в себе повітря, живлення, або звуки в наші вуха. Ми повинні прийняти Христа вірою, що він віковічний Син Божий, улюбленням Його як свого Спасителя, як це зробили Його учениким, коли "вони покинули все, та й пішли слідом за Ним." — Єв. Мат. 19:27. Відкрити для Христа наші серця, щоб Він вселився в них жити і керувати нашим життям; прийняти Його слуг, яких Він посилає до нас. "Хто приймає вас, мене приймає, а хто приймає мене, приймає Того, хто послав мене." — Єв. Мат. 10:40; прийняти Його святе слово, тобто Євангеліє, бо: "Слова, що я глаголю вам, це дух і життя." — Єв. Ів. 6:63; — такі в основному шляхи щодо прийняття Ісуса Христа.

(З кн. "Що нам робити, щоб спастися?" — проп. Дмитра Галенди).

До Дня Матері — 11 травня

УКРАЇНСЬКА МАТИ

Мати відповідає за душу дитини і перед Богом і перед нацією. Отже виховати дитину на славу Божу і на користь народові — таке основне завдання матері. І не дивно, що "День Матері", якому поклала початок американка Анна Джарвіс, майже за 40 років запроваджений в усіх культурних народів цілого світу.

Мати! Яке чарівне слово. Як воно приваблює своєю красою, як захоплює кожного з нас своїм глибоким змістом. Які чудові образи матері ми маємо у світовій і українській літературі. Ось перед нами образ козацької матері, у повісті М. Гоголя "Тарас Бульба". Це образ матері, що розлучається з синами, які для добра рідної землі їдуть на Запоріжжя:

"...Тільки стара мати не спала. Вона, припавши в головах своїх любих синів, що лежали поруч, розчісувала гребінцем їх буйні, безладно покошлані кучері, поливаючи їх рясними сльозами. Вона дивилася на своїх діток і, крім них, нічого не бачила на світі, немов всі інші почуття завмерли, вона вся перетворилася в один погляд, дивилася й не могла надивитися. Вона вигодувала їх власною груддю; вона зростила, виплекала їх — і тільки на одну мить бачить їх перед собою. "Сини мої, сини соколята мої милі! Що буде з вами? Яка доля вас чекає?" — казала вона, і сльози спинилися в зморшках, які змінили прекрасне колись її обличчя... Всю свою любов, всі почуття, все, що є ніжного й пристрасного в жінці, вона повернула на материнське почуття. Вона з запалом, з пристрастю, з слізми, як степова чайка, вилася над своїми дітьми. Її синів, її любих синів беруть від неї, відривають силою від її серця, щоб вже ніколи не могла вона їх побачити... Ридаючи, дивилася вона їм в очі, коли всемогутній сон починав склепляти їх, вона сиділа й думала"...

У цій же повісти автор подає неперевершений зразок глибокої пошани до матері у козацькому житті й побуті:

"Тепер благослови мати, дітей своїх!" — сказав Бульба.

"Моли Бога, щоб вони воювали хоробро, боронили б завжди честь лицарську, щоб стояли завжди за віру Христову, а як ні — нехай краще пропадуть, щоб і духу їх не було на світі. Підійдіть, діти, до матері: молитва материна і на воді і на землі рятує".

Маємо ми і образ новітньої української матері. В яскраво, до болю зворушливих тонах, передає трагедію скривавленого материнського серця такої матері С. Григоріїва в нарисі "Мати".

"1943 рік... Стрілецька площа у Львові. Натовп примусово зігнаних гітлерівцями людей чекає у двадцятому столітті на Неронівське видовище. Страх міняється з цікавістю: "Хто ж будуть ці християни?" Бо людських звірюк усі бачуть... Аж ось, приводять гурт юнаків — підпільників... В цей час збірної відповідальности складали жертву й невинні. Привели, а між ними, о, Боже; мати пізнає свого сімнадцятилітнього сина... Нелюдський крик вирвався з її грудей... Читають присуд смерти. Далі сальва стрілів... Завіса впала. Вистава для людей закінчилася. Та не закінчилася вона для матері-страдальниці. Не закінчилася вона і для тисячі до неї подібних матерів, що пішли у світ з пораненою душею".

В одному з найкращих своїх творів, в поемі "Наймичка", Шевченко змальовує образ матері-покритки. Вона підкидає свою дитину заможнім селянам, а сама стає до них у найми. Усе це вона робить для того, щоб завжди бути з своїм сином, бачити його, доглядати. Тільки вмираючи, вона признається синові в материнстві.

О, яке велике всеосяжне слово мати! Який великий обов'язок матері — виховувати дітей в любові до Бога, в любові до рідного краю. Особливо це стосується української матері — скитальниці, якій доводиться виховувати дітей на чужині. Опинившись на еміграції, українські матері частенько і досить швидко забувають про цей обов'язок. Підпадаючи під чужі впливи, наші матері забувають про родину, кидаючи дітей напризволяще. Відсвяткувавши "День Матері", міцно подумаймо над цим складним питанням, основою кожного народу, пошукаймо шляхів і способів, постараймося створити образ української матері - емігрантки такий, який уже живе в уяві сучасного українського поета:

Українська мати! Будь горда собою!
І будь як та мати велика, святая,
Що сина єдиного вела на Голгофу,
А сльози скривала, лиш думка у неї:
. . . він вмре для ідеї.

Ів. Гнівний

УКРАЇНСЬКИМ ЄВАНГЕЛІКАМ БАПТИСТАМ

З нагоди 100-літнього ювілею евангельсько-баптистського руху в Україні редакція "Євангельської Правди" засилає найсердечніші поздоровлення українським евангелікам баптистам і бажає успіхів у дальшій плодотворній діяльності на ниві Христовій.

Нехай Господь благословить вашу працю на добро українського народу.

РЕДАКЦІЯ "ЄВАНГЕЛЬСЬКОЇ ПРАВДИ"

ПЕРШОТРАВНЕВА РАДІО-ПРОМОВА ЕТТЛІ

З нагоди свята 1 травня лідер англійської робітничої партії Еттлі звернувся по радіо до "робітників, закутих у пута" в країнах за залізною заслоною.

— Радянські керівники, — сказав Еттлі, — подібно до асирійців і Чінгіз Хаха, обертають народи на рабів, відрізаних від світу.

Народи підсоветських країн не мають поняття про свободи, що існують поза межами советської імперії. Вони не знають, якими правами користуються народи, що входять до складу британської співдружби націй, вони не обізнані з пляном "Коломбо", який передбачає підвищення життєвого рівня в країнах південно-східньої Африки, не мають поняття про соціяльні реформи в Англії, що їх запровадив в життя робітничий уряд.

- В день 1 травня, — закінчив Еттлі, всі наші думки з вами, з людьми, закованими в пута.

Поширюйте "Єв. Правду".

ТРАДИЦІЙНИЙ ПАРАД У МОСКВІ

Як повідомляє московське радіо в Москві, на Червоній площі, відбувся традиційний першотравневий парад, в якому взяв участь Йосиф Сталін.

Маршал СССР Леонід Говоров, який командував парадом, заявив:

— Советські збройні сили борються за збереження миру, але вони готові дати рішучу відсіч усім намаганням імперіялістичних агресорів, якщо б вони відважилися порушити творчу працю советських людей. Американські й англійські імперіялісти намагаються кинути світ у нову світову війну. Советський Союз відстоює політику миру і чесно виконує взяті на себе міжнародні зобов'язання.

СОБОР УКАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Черговий Собор Українського Євангельского Об'єднання відбудеться 22—25 серпня ц.р. в Українській пресвітерській церкві (м. Торонто, Онт.).

У боротьбі за Україну борці-герої жертвували свою кров і життя! — Невже ми пошкодуємо на ту саму ціль свого гроша? — Ні, ми зараз же висилаємо і свою складку на Фонд Визволення України на адресу: **50 Кемпбелл Аве., Торонто, Онт., М. Садовському.**

М. Подворняк

В дорозі

О, Боже, вчуй молитву — я благаю;
Не дай в життевім морі потонуть,
Ти бачиш Сам, як хвилі налягають,
І човен мій побитий заливають
Й чому така скорботна моя путь.

Плету вінок не з квітів, не з калини,
Хай чашу горя вип'ю до кінця . . .
Спасителю, я кличу без упину,
Не кинь мене, без Тебе я загину;
Ти бачиш, як стомивсь я та охляв.

Далеко десь огні ясні згасають
І знов зірвався лютий буревій,
І знов на човен хвилі налягають . . .
Не допливу, бо сили покидають . . .
До Тебе кличу, Боже дорогий!

І бачу я: неначе тінь по хвилях
Спаситель мій на поміч мені йде;
І чую я: О, ти, слабий, безсилий —
Лиш вір! Тебе я виведу з могили
Й життя до тебе знов прийде.

ЗГАДАЙМО БОРЦІВ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

У неділю, 27 квітня ц.р., у 5 станиці Союзу Бувших Українських Вояків у Торонті відбулися урочисті збори. З великим напруженням і увагою збори вислухали докладну доповідь учасника бою полк. Силенка про бій під Бродами дивізії Галичина. Доповідь розкрила перед слухачами увесь трагізм боротьби українського вояка-патріота під чужою командою.

З словом, спеціяльно присвяченим пам'яті борців за волю України, виступив ген. Садовський. Його зворушливе слово справило на всіх присутніх надзвичайно велике враження, викликало глибокий патріотичний настрій, що переніс багатьох з нас у живих спогадах у ті незабутні славні бурхливі часи боротьби, коли пліч-о-пліч стояли ще з поляглими побратимами віч-на-віч проти ворога. З незвичайно глибокою пошаною і палкою любов'ю до всіх тих, що поклали своє життя за волю й державність України звучали слова промовця:

В сьогоднішній день, коли весь християнський світ згадує своїх рідних, своїх близьких, що відійшли у вічність, — згадаймо й ми — вояки — своїх побратимів, що впали на полі бою за Україну, за рідний край. Згадаймо всіх тих, що від початку нашої боротьби за Соборну Україну принесли своє життя на вівтар батьківщини.

— Схилімо голови і згадаймо наші перші жертви в боротьбі з москвинами, ще в 1917 р., коли на Посту-Волинському, під Києвом, поляг частинно наш 1 Богданівський піший полк.

— Згадаймо тих, що загинули в лавах добровільних патріотичних військових формаціях Вільного Козацтва по всій Україні.

— Згадаймо тих, що під проводом Симона Петлюри брали приступом від комуністів арсенал у Києві, як й тих, що на вулицях столиці свої буйні голови склали.

— Згадаймо наших дітей — безсмертних крутянських студентів-героїв, що полягли в бою нерівному, на підступах до Києва.

— Згадаймо лицарів походу на Крим війська нашого та тих лицарів, що в наступі за звільнення Лівобережжя України в боях упали.

— Згадаймо лицарів листопадового зриву й боїв за княжий Львів.

- Згадаймо вояків Галицької Армії, що в славному бою під Чортковом впали, як і всіх тих, що в боях кривавих із Польщею своє життя віддали.

— Згадаймо лицарів трикутника смерти і героїв-лицарів славнозвісного Зимового Походу.

— Згадаймо і тих борців армій УНР й УГА, що в спільному братерському поході на Київ-Одесу могутнім соборницьким чином від ворога столицю України, Київ, відбивали.

— Згадаймо бійців циклю славнозвісних переможних боїв з денікінцями під Вапняркою.

— Згадаймо вояків другого походу на Київ і всіх тих, що рясно трупом своїм вкрили кривавий шлях відходу від Києва.

— Згадаймо велетнів духа, що своїми грудьми під Замостям грізну червону армію Будьонного відбили.

— Згадаймо жертв буревійного форсування бурхливого Дністра під Ніжньовим.

— Згадаймо жертв останніх запеклих і жорстоких боїв війська нашого при відході з рідних земель України й кривавого переходу річки Збруч.

- Згадаймо всіх тих, що впали в другому Зимовому Поході та 359 кривавих жертв й героїв-мучеників за Україну, розстріляних під Базаром, на Волині.

— Згадаймо й вояків-лицарів численних повстанських загонів, що по неосяжній Україні боронили землю рідну від ворога.

— Згадаймо й вояків Карпатської Січі, що в боях лютих і кривавих за Срібну нашу землю загинули.

— Згадаймо багатьох безіменних жертв останньої воєнної хуртовини з перших повстанських загонів бойової Поліської Січі.

— Згадаймо вояків — молодь нашу — з дивізії Галичина, що під Бродами в страшній масакрі молоде життя віддали.

— Згадаймо всіх тих вояків що в українських формаціях, але в складі чужих армій, на полі бою впали, отже згадаймо УСС-ів, героїв Маківки та бійців Українського Визвольного Війська, як і всіх вояків-побратимів, що в боротьбі за Україну скрізь свої буйні голови склали.

— Згадаймо й найстарших керівників війська нашого — генералів, що близько сотки полягли на полі слави, чи підступно від руки ворожої, чи життя свої віддали на чужині за свою матір-Україну.

— Згадаймо й побожно схилімо голови перед маєстатом найвищого достойника українського війська, Головним Отаманом Симоном Петлюрою, що впав на сторожі державности від рук ворога на чужині за землю рідну, за нарід свій, за Україну.

— Згадаймо і молодь нашу патріотичну, що гинула і тепер гине в лавах сучасної збройної сили, в лавах УПА.

— Згадаймо усіх, усіх, усіх вище названих і неназваних, героїв безіменних, та Бога молімо, щоб простив їм гріхи їхні й двері раю відчинив, бо вони своєю смертю й кров'ю святою всі гріхи свої земні змили.

М. Битинський

Незабутні травневі дати

3 травня 1925 р. загинув трагічно ідеолог і перший трибун самостійницького українського руху, організатор збройних українських сил — Микола Міхновський.

25 травня 1926 р. большевицький аґент замордував на вулиці в Парижі Головного Отамана і Голову Уряду Української Народньої Республики—Симона Петлюру.

13 травня 1933 р., під час жахливого терору Єжова, згинув трагічно, як жертва Москви, визначний письменник, ідеолог українського відродження, невтомний ідеологічний борець проти політики компартії, пропаґатор за цілковитий відрив України від Москви — Микола Хвильовий.

23 травня 1933 р. розірваний пекельною машиною, що її підступно підставили большевицькі аґенти, основоположник і перший голова проводу Організації Українських Націоналістів, колишній командант корпусу Січових Стрільців — полк. Евген Коновалець.

Українські історичні дати

Травень

2—1648. Богдан Хмельницький став гетьманом.

5—1836. Народився поет (буковинець) Сидір Воробкевич, відомий під псевдонімом Данило Млака. Воробкевич дав багато ліричних поезій (збірка "Над Прутом"), балад і поем ("Гостинець з Боснії", "Нечай", "Мурашка"), оповідань ("Хто винен" та ін.).

6—1910. Помер мовознавець і письменник Борис Грінченко. Не тільки як талановитий письменник і визначний громадський діяч, Грінченко відомий як зразок непохитности в боротьбі з тяжкими обставинами. Через усе своє життя він непохитно ніс ідею:

Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля
І неситий не виоре
На дні моря поля.

Прекрасні його твори: "До праці", "Смутнії картини", "Сонячний промінь", "На розпутті", "Серед темної ночі" та ін.

15—1848. Скасовано кріпацтво в Галичині й Буковині.

24—1918. Повстав Український Національний Союз, на чолі з Вол. Винниченком, для повалення гетьмана Павла Скоропадського.

28—1916. Помер поет Іван Франко, який визначався яскравим талантом і кипучим темпераментом. Рідний нарід це була підстава його діяльности, добро народне — мета, розум, наука — шлях до мети. Він один із перших у Галичині рішуче порвав з старою цвіллю галицького життя:

Обриваються звільна всі пута,
Що зв'язали нас з давнім життям!
З давніх брудів і думка розкута, —
Ожиємо, брати, ожиєм!

Мов велетень духа — Мойсей, якого оспівав Франко у своїй останній поемі "Мойсей", він не увійшов до землі обітованої, на самому її порозі впавши, але як Мойсей же, він буде довго духовим проводирем українського народу.

30—1876. Російський уряд заборонив писати й читати по-українськи в усій Україні.

Травень — 1933. Комуністи організують жахливий голод в Україні.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ КОМІТЕТ.
Видає М. Фесенко
Адреса редакції.
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6082

ОТЧЕ НЕБЕСНИЙ, БОЖЕ МОГУТНІЙ!

(Радіопередача Великоднього богослуження)

Українська пресвітерська церква в Торонті, працюючи на ниві Христовій, відзначила 20 квітня свою роботу новими досягненнями — радіопередачею через ст. C.J.B.C. Великоднього богослуження, яке провадив пастор громади М. Фесенко.

Заходиш до церкви. Усі присутні неначе завмерли в напруженому чеканні. За хвилину одинадцять. Серед незвичайно урочистої тиші, в якій відчувається така близька присутність нашого Спасителя, хор під орудою дириґента п. П. Сича разом з присутніми звертається до Бога з піснею, в його ж обробці, глибокої віри й слави

Отче небесний, Боже могутній,
Ти утішитель, дух правди Ти,
Ти, що все знаєш і скрізь присутній,
Світло від світла, нас просвіти.

І всі присутні линуть своїми думками до Отця небесного, щоб Він очистив їх від усієї скверни, привернув їм небо, спас їх душі. Ще хвилина, дві і ці думки зливаються з молитвою, за Україну, що її так зворушливо й щиро від усього серця промовляє паст. М. Фесенко.

Не встигає пастор М. Фесенко закінчити читання псальма 16 словами: "Ти бо не оставиш душі моєї в підземній пропасті, і не даси твому побожному бачити зотління. Ти вкажеш мені дорогу життя; перед лицем твоїм повноти радощів, по правиці твоїй блаженство повсякчас", як з грудей усіх присутніх линe пісня торжества:

Христос воскрес!
Радість з неба сяє ясна;
Завітала Пасха красна.
Всі радіють щиро нині:
Бог дав щастя всій родині,
Бог дав радість нам з небес:
Христос воскрес!

З великою увагою присутні слухають Євангеліє від Луки — 24·1-9.

". . . І ввійшовши не знайшли тіла Господа Ісуса . . . Немає його тут, бо воскрес . . . А вернувшись від гробу про все те сповістили одинадцятьох та всіх інших."

Це зворушує всю церкву, яка з великим і глибоким переконанням і вірою висловлює свою радість піснею торжества:

"В домовині немає Христа!
В домовині Христос не лежить!
Воскресив Його Бог до життя!
По правиці в Отця він сидить!
Не шукай, не шукай
Де Господь в домовині лежав!
Не шукай, не шукай!
Бог Христові зітліти не дав!

Глибоко-релігійну проповідь на тему "Воскресення Христа" на підставі Св. Письма, обґрунтовану науковими даними, виголошує паст. М. Фесенко, який стверджує, що.

"Віра у воскресення Ісуса Христа існувала в церкві від самих початків і була універсальна. Цього факту не заперечують навіть противники християнства. Тоді постає питання: чому апостоли так вірили? Тому, що в Новому Завіті сказано, що Христос дійсно воскрес з мертвих і вони були живими свідками.

Якщо відкинути це пояснення, то як ще можна пояснити віру апостолів?

Теорія священиків і старшин церковних, що ученики вкрали тіло Христове і фальшиво проповідували про його воскресення тепер відкинута універсально.

Історики з певною репутацією погоджуються, що перші ученики були глибоко і щиро переконані у воскресенні Христа, але вони пояснювали це переконання галюцинаціями. Якщо так, то християнство являло б собою фальшиву релігію. Якщо апостоли мали галюцинації, то тіло Христа повинно було бути в домовині. Чому священики не показали його народові? Вони не зробили цього, бо тіла Христового в домовині не було. До того ж галюцинації це витвір хворого розуму на підставі власних матеріялів і уявлень. Отже не може бути двох осіб, щоб мали ті самі галюцинації. В даному разі одинадцять осіб з найрізноманітнішим минулим і життєвим досвідом, людей різного розумового рівня, але всі ніби мали галюцинації ідентичні в усіх деталях. Така галюцинація була б більшим чудом ніж саме воскресення.

Щоб зрозуміти факт воскресення треба почати з існування Бога. Що хтось власними силами може воскреснути з мертвих — це неймовірно. Проте чому має здаватися неймовірним, що БОГ може воскресити з мертвих людину? Це прерогатива Бога робити чудесне і надприродне. Знову таки неможливо, щоб звичайна людина воскресла власними силами з мертвих. Але щодо Христа, то було б неймовірним, що смерть могла панувати над тим, хто сам мав владу Бога над смертю.

Воскресення Христа це наша підстава для віри в особисте безсмертя.

В цій вірі жили стародавні віруючі Йов 19·23-27.

В цій вірі живуть віруючі наших часів."

В процесі радіопередачі богослуження хор виконує старанно підготовлені художні речі релігійного змісту, а саме: "Отче наш" М. Кишакевича, "Вірую" Д. Бортнянського, "Ангел сказав до Діви Марії" М. Вербицького, "Через поле широкеє" Д. Котка, "Згадай мене Господи" Леонтовича, "Христос Воскрес". Як хор, так і солісти (п. А. Мамалига, п-на Е. Майстрович, п-ні Ю. Фесенко, п-на Н. Сич), а також органістка Е. Фесенко, всі ці речі виконали культурно й бездоганно з погляду мистецького.

Незабутнім залишиться в пам'яті присутніх і напевно всіх радіо-слухачів "Плотію уснув" у прекрасному, до глибини душі зворушливому виконанні арт. п. М. Голинського в супроводі хору й органа (п-нна І. Слюсар). Від щирого серця і з великим релігійним піднесенням п-ні І. Черняк виконала "Алілуя" — Моцарта в супроводі піяніна п-ні А. Степняк, а п. П. Черняк — "Осана" Джюль Ґраньєра в супроводі піяніна п-ні І. Черняк.

На закінчення Великодньої служби Божої всі присутні разом з хором проспівали:

"Боже Великий Єдиний,
Нам Україну храни . . ."

і пастор М. Фесенко уділив присутнім благословення.

■

Після служби Божої пастор М. Фесенко щиро подякував братам бабтистам, які відгукнулися на його заклик і допомогли хорові з честю виконати таке важливе й відповідальне завдання, як радіопередача Великоднього богослуження. Сердечно подякував пастор М. Фесенко за жертвенну працю і хористам з солістами, а також і окремим виконавцям і особливо невтомному і щирому в праці дириґентові братові П. Сичові. Свою коротеньку промову пастор М. Фесенко закінчив так:

Радіопередача сьогоднішньої Великодньої служби Божої це не тільки справа української пресвітерської церкви, тобто українських евангеликів. Це справа Всеукраїнського значення перед лицем усього світу. І цілком слушно, що в ній взяли участь разом з евангеликами й українці бабтисти і православні, і греко-католики, за що ще й ще раз всім щиро дякую.

★

Радіопередача Великодньої служби Божої з української пресвітерської церкви в Торонті відбулася 20 квітня ц.р. на високому ідейному і мистецькому рівневі з прекрасно дібраним матеріялом. Я не помилюся, якщо від імені всієї громади складу глибоку подяку за це пасторові М. Фесенкові.

М. Зозуля

Х. Алчевська

Гомоніли люди:
"Та що з того буде?"
Гомоніли люди:
"Ми вже омертвіли!"
Гомоніли люди:
"По степах широких
Вже не встати, — спати
Нашій Україні!" . . .
А Вкраїни доля
З їх усіх сміється —
В небесах широких
Горлицею в'ється . . .

ПЕРЕД ЛИЦЕМ УСЬОГО СВІТУ

Московський патріярх Олексій недавно скликав нараду всіх церковних і релігійних організацій СССР. І справді, хто може повірити, що в Советському Союзі немає релігії?!.. Що й казати, патріярх Олексій перед лицем усього світу виконує свою злочинну роботу.

ВИКЛАДАННЯ ЗАКОНУ БОЖОГО

Федеральний верховний суд більшістю 6 голосів проти 3 узаконив викладання Закону Божого в школах штату Нью Йорк

КОРОНАЦІЯ ЄЛИСАВЕТИ II

Коронація Єлисавети II відбудеться 2 червня 1953 р. На голову коронаційного комітету королева призначила герцоґа Единбурзького. Комітет складається з 36 членів. 23 англійці, решта — представники Канади, Нової Зеландії, Австралії і т. д.

Листи читачів

ВІТАЄМО І ДЯКУЄМО

Екзекутива відділу українських ветеранів Канадійського Легіону з приємністю довідалася, що ви, дорогий Фесенко, маючи на увазі постійні намагання пропаґувати українську релігійну культуру подбали про те, що в день Воскресення Христового надана була українська радіопередача Великоднього богослуження через радіовисильні C.J.B.C.

Не тільки вітаємо вас з успіхом, а й дякуємо вам за те, що даєте нагоду тішитися виявом вашого патріотичного наставлення до всіх проблем, що складаються на цілість посланництва української еміґрації на чужині, а ним є служба доброму імені поневоленої України.

Здоровимо вас щиро традиційним привітом "Христос Воскрес"

С. Павлюк Яр. Погорецький
Торонто.

КРІПШАЙТЕ!

З радістю знову вітаємо редакцію "Єв. Пр." і особисто вас, брате Фесенко, з родиною, в імені воскреслого нашого Спаса Ісуса Христа, який подолав найбільшого ворога людства і отворив йому двері для безсмертя й нетління.

Радійте!

Багато читачів і особисто ми з дружиною високо цінимо "Єв. Пр.". Кріпшайте й знайте, що ваша праця не марна у визволенні нашого поневоленого народу й батьківщини.

Нехай допомагає вам Всевишній у ваших успіхах!

Залишаємося в гарячій любові брат і сестра в Христі
Боднарі
Клівеленд, О.

Чи передплатили Ви "Єв. Правду"?

Рецензія

Митрополит Іларіон — "БЕРЕЖІМО ВСЕ СВОЄ РІДНЕ"

Видавництво „Наша Культура" ч. 7 Вінніпеґ.

Проф. Огієнко, що посідає посаду "митрополита" в православній церкві, написав невеличку брошурку "Бережімо все своє рідне". Назва чудова і треба було сподіватися, судячи по назві, знайти в цій книжечці гарячий і щирий заклик до шанування наших національних і культурних цінностей. Рідна мова, звичаї, пісні, рідна земля і нарід все це творить найвищі культурні цінности українського народу. Це є святощі і неприпустимо їх вживати для демагоґічних цілей, або в боротьбі з релігійними опонентами. До речі, в наші дні, коли вам доведеться зустрінути будьякого "палкого патріота", що рубає з плеча, в якого ніби земля горить під ногами від патріотизму, то це певна ознака, що такий добродій творить патріотичну димову завісу, щоб приховати свої патріотичні прогріхи. Правдивий патріотизм це тиха, але потужна сила, він далекий від істеричної лайки.

Ми глибоко розчаровані змістом книжечки проф. Огієнка митрополита Іларіона. Гарні й святі речі він підступно використав для опорочення тих, хто з ним не погоджується.

Згадана книжечка своїм змістом виявляє дивовижне незнання теології. Це незнання настільки елементарне, що його не можна вибачити звичайному членові церкви, не кажучи вже про "митрополита".

В першому розділі "Бережімо всі свої рідні звичаї" знаходимо розумний і цінний заклик до заховування українських звичаїв. Проте невміла спроба проф. Огієнка обґрунтувати його словами і наукою Христа виявляє повну ігнорантність автора щодо концепції "закону" в Святому Письмі.

Проф. Огієнко прирівнює закон Божий, даний людству через Мойсея і пророків, просто до звичаїв народу. Тимчасом між звичаями кожного народу, жидівського, українського та інших і законом Божим ми маємо величезну різницю. Саме тоді, коли народні звичаї являють собою національного генія даного народу, закон Божий (про який Христос казав, що він прийшов його "сповнити" а не "доповнити", як пише проф. Огієнко) є відкриттям одвічної правди Божої. Отже, закон Божий не можна трактувати як "народні звичаї", бо він є надзвичайним відкриттям природи самого Бога. Тому Христос каже: "Доки перейде небо й земля, одна йота, або одна титла не перейде з закону, аж поки все станеться." — Єв. Мат. 5:17.

Христос не міг говорити так про "уклад звичаєвого життя", як це твердить проф. Огієнко. Ми глибоко переконані, що крім проф. Огієнка, ніхто в світі з віруючих людей навіть і на думці не має інтерпретувати слово "закон" в такий свійський спосіб. Ця "інтерпретація" виявляє дивну необізнаність автора з наукою Святого Письма. Так добрий заклик до шанування своїх рідних звичаїв проф. Огієнко покалічив "теологічними власними вигадками".

В додаток до цієї своєрідної теології "звичаїв" "митрополит", не вагаючись, виявляє цілковите незнання Святого Письма. Він пише: "Від Престолу Господнього кличу тебе зрозуміти глибокі Христові слова: "Проклятий народ, що не знає Закону". Знову ж на ст. 26 проф. Огієнко наводить ці слова і подає, що це взято з Єв. Ів. 7, 49. Якщо ми візьмемо Біблію і уважно прочитаємо місце, що його вказує проф. Огієнко, то побачимо, що ці слова сказали фарисеї, а не Христос.

Таке неохайне використування слова Божого дискредитує автора і його працю. Рідні звичаї треба берегти, це великі святощі. Проте це нікому не дає права при нагоді калічити слово Боже, перекручувати Святе Письмо, творити власну дивовижну теологію, в якій ставиться знак рівності між одвічним Законом Божим і звичаями того чи іншого народу. Закон Божий не менша святість, ніж народні звичаї, і його слід трактувати поважно, а тим більше, коли його трактує високий достойник церкви. В противному разі це буде богохульство.

Розділ "Бережімо свою Віру й Церкву". Прекрасна назва та спотворений зміст. Висловлюючись фігурально, проф. Огієнко дав великого ляпаса великій кількості членів церкви, що її він тепер очолює.

В Канаді усім відомо, що українську православну церкву організували греко-католики, які зневірилися в Римові. Греко-католицька церква має за собою цілі покоління. Вона була опорою для галичан протягом тривалого часу проти спольщення. Греко-католицька церква кінець-кінцем для галичан стала правдивою батьківською вірою. Греко-католицька церква являла і являє віровизнання, що для західних українців становить безперечно "свою, рідну і батьківську". Інша річ, що ця церква пізніше зрадила святу національну минувшину, і, підпавши під вплив Риму, дала привід до схизми в своїх лавах. Проте не можна заперечити того, що для греко-католиків наших часів ця церква була своя і батьківська, в повному розумінню цих слів.

Тепер у Канаді маса греко-католиків відірвалася від Риму і створила греко-православну церкву, яку очолює митрополит Іларіон — проф. Огієнко. Отже й виходить, що він радить всім своїм вірним повернутися до "своєї батьківської віри", тобто до католицизму, бо віра православна для них зовсім нова, недавня. Для бувших греко-католиків православна віра не є віра їх батьків. Для нас не буде дивним, коли почуємо, що певна кількість православних церкви, очолюваної проф. Огієнком, прочитавши його книжечку, повернеться до своєї батьківської римо-католицької церкви. Можливо проф. Огієнко хоче позбутися галичан, але з ким він тоді лишиться? В кожному разі його мова просто непристойна для церковного ієрарха і він не щадить релігійного почуття своїх нових овець: "Коли людина (пише він), або ціла громада, кидає свою рідну віру й рідну церкву й приступає до інших, тим самим кидає й свій рідний народ, цебто зраджує йому. Це найбільша й найтяжча рана свойому народові — зміна віри й церкви! Це найдошкульніший удар по рідному народові, удар, який усе тяжко мститься і на зрадниках, і на зраджених". Отже тисячі бувших греко-католиків дістали тяжкий ляпас від свого "митрополита", бо немає сумніву, що свою батьківську віру і церкву вони змінили на православну і то з великою боротьбою. Нам здається, що найбільші вороги своєї "батьківської" церкви є її власні ієрархи.

Ми не хочемо зупинятися на приписуванні Христові в випадку з хананеянкою жидівського шовінізму. В дійсности Христос лише випробовував її віру. Бог не зважає на лиця. Роз-

(Продовження на ст. 6).

Митрополит Іларіон—"БЕРЕЖІМО ВСЕ СВОЄ РІДНЕ"

(Закінчення з ст. 5).

діли про любов до народу, до рідної землі, мови і пісні написані добре і без ексцентричностей. До цих розділів можна додати лише — амінь.

Щодо заклику носити "свою рідну одежу", то щиро дякуємо і просимо, щоб проф. Огієнко перший подав нам приклад. Одна справа одягти широкі, як море, сині шаравари, вишиту сорочку, жупан — такий одяг для народнього національного свята цілком пристойний. Зовсім інша справа прийти в такому одязі на працю, або до канцелярії. Адже в усьому треба мати розум і міру. Отже, поки ми не почуємо, що проф. Огієнко сам не ходить вулицями Винніпегу, як запорожець або чумак, ми трактуватимемо цей заклик, як гумористичний. Тяжко зрозуміти, чому в даному разі проф Огієнко посилається на пророка Софонія або митрополита Євгена (Гакман) З таким же успіхом проф. Огієнко міг би цитувати на підкріплення свого аргументу Зоратустру або Буду.

В останньому розділі проф. Огієнко знов накидається всім своїм митрополичим гнівом на тих "хто зрадив свою батьківську віру й батьківську церкву" Отож слухайте бувші греко-католики, що стали православні. Проф. Огієнко каже, що такі люди будуть "цілі довгі віки тяжко каратись сумлінням своїм, а Бог і люди цієї зради не забудуть на віки віків" і т. д. Нема сумніву, що проф. Огієнко вважає всіх тих, що попереходили з одних церков, до яких належали їх батьки, до інших "зрадниками" Звичайно зрадників усі порядні люди повинні оминати А чи ж так робить наш "митрополит"?

Зовсім ні. Ось, наприклад, у Канаді близько 25 тисяч українців "зрадили" традиційні церкви і стали протестантами Ці "зрадники" заходилися навколо нового перекладу Святого Письма Наперекір здоровому розумові до цієї праці, що й розпочали "зрадники - протестанти" українці . протестанти, відповідальні за цю працю, запросили проф. Огієнка Проф. Огієнко не тільки не відмовився з великим гнівом від 'співпраці з "зрадниками батьківської віри", але щиро співпрацює з ними, час-від-часу вимагаючи нагороди в доларах від зрадників, або їх братів по вірі - англійських протестантів. Де ж послідовність? З одного боку проти "зрадників", як повірити митрополитові, Христос, цар Давид, Слово Боже, і т. д. і ці люди, що покинули батьківську віру є не що інше, як "татарські люди" "туми" і т. д. З другого боку ми бачимо, що цей самий митрополит сидить за одним столом з "татарськими" людьми їсть їх хліб і з приємністю співпрацює.

Лицемірство один з переступів, що його Христос найчастіше осуджував. Писанина, до якої вдався проф. Огієнко, мішаючи патріотизм, Біблію, пророка Софонію і багато інших речей, лише дискредитує його.

Зміна віри інтимна річ, величезної ваги, її треба глибоко шанувати. Якщо дана особа змінила віру щиро, то ніякі демагогічні напади і лайки не доможуть Якщо греко-католик вирішив стати православним, то це є його святе право й ніхто не має права його за це осуджувати. Якщо православний вирішив стати протестантом, то це знову не підлягає будьякій юрисдикції. Ці всі зміни мають глибокі і вичерпні причини Наш Господь і апостоли покинули стару жидівську, фарисейську віру, в якій вони були виховані. Ця віра була вірою їх батьків. Христос проголосив нову дорогу спасіння, Новий Завіт, нову віру. Чи проф. Огієнко осудить і свого Господа Всі ми, що сталися євангеликами, йдемо слідами Христа Ми покинули стару віру, бо вона пройнялася фарисейством і потрапила до рук таких ієрархів, як проф. Огієнко.

Зміна церковної приналежности не робить людину кращим або гіршим патріотом За Україну клали і кладуть своє життя православні, католики і протестанти Проголошувати всіх, хто не належить до даної церкви, "зрадниками", це вузкозоре сектярство. Зокрема, коли це є добре відомим фактом, що в той час, коли наша "сектярська" молодь проливала кров за свою свободу і свободу інших народів, будучий митрополит посилав поздоровлення Гітлерові з днем народження. Якщо хто хоче боронити свою правду, то повинен це робити, не обкидуючи болотом своїх опонентів Виливати свою мстивість у друкованому слові, прикриваючись патріотизмом, неприпустиме лицемірство

М. Фесенко

"ДУХОВНА ОСОБИСТА ПРАЦЯ"

Написав Р. А. ТОРРЕЙ

(Переклад з англійської мови на українську)

Віруючі в цілому світі читали цю книжку в англійській мові й багато скористали духово Ця книжка буде й вам великим благословенням. Її використовують у своїй праці різні Біблійні Школи

Ця книжка роз'яснює, як поводитися з невіруючими людьми, щоб навести їх на шлях до спасіння. В ній подано відповіді, на підставі Слова Божого на всякі питання невіруючих щодо їх спасіння.

У цій книжці є відповідь і тим, що раз-у-раз твердять: "Я не грішник." "Я не вірю в Бога." "Бог мене не вкине до пекла, бо Він любов" і т. д.

Загалом ця книжка вчить, як вести розмови з людьми про спасіння

Кожний віруючий повинен прочитати цю книжку.

Ціна—$1.75 з пересилкою. 2.00 для Канади (амер. грішми).

Замовлення надсилайте на адресу:

The "PILGRIM EVANGEL", 9 East 7th St., New York 3, N. Y.

Демагогія п-на Бойдуника

Частенько з Европи до Канади приїздять представники різних політичних течій. Вони відвідують українські колонії, ознайомлюють українців чи свої власні угруповання з станом української визвольної боротьби і працею свої групи Це все цілком нормальне Проте здається дивним, коли такі "державні мужі" починають відбирати хліб у католицьких місіонерів у Канаді, закликаючи присутніх "триматися батьківської віри"

Наприклад пан Бойдуник, виступаючи в Ошаві, відразу виявив свою державну незрілість. Звичайно, своєю демагогією він старався догодити місцевим "отцям духовним" Адже кожна людина розуміє, що питання релігійних переконань є суто особиста справа і не підлягає юрисдикції „партійних діячів До того ж церковне питання незвичайне складне і його абсолютно неможливо розв'язати такими простенькими вигуками, як "тримайтеся, люди добрі, батьківської віри!"

За довгі роки перебування в демократичних країнах наш місцевий провід нарешті навчився, чи власне розучився, наказувати людям, які церкви вони мають відвідувати До речі, серед державних мужів Канади, чи США, ні при яких обставинах не почуєте наївних і демагогічних закликів триматися тієї чи іншої церкви. Для людей політично зрілих це річ нечувана. Головне в тому, що пан Бойдуник своїм "закликом" в Ошаві порушив ряд релігійних канадійських проблем, що їх вряд чи можна розв'язати і в "Юнайтед Нейшонс". Візьмімо хочби такі моменти.

В Канаді масу православних становлять колишні греко-католики Вони покинули греко-католицьку церкву і створили православну. Заклик п. Бойдуника для них великий осуд, бо вони не втрималися при батьківській греко-католицькій вірі. Чимало з них є члени УНО, до якого належить і п. Бойдуник. Недавно греко-католицька церква перехрестилася на чистих католиків Знов зрада, тоді як ми маємо зречення старої освяченої віками боротьби назви

Знову, якої віри мають триматися тисячі нових емігрантів, що утекли від комуністів. Батьки їх були без релігії, а діти виросли без церкви. Яка віра для них батьківська? Правдива батьківська віра православних це віра в Перуна і Даждь-Бога.

Закликаючи інших триматися "батьківської віри", ритуалістичні "прелегенти" і "референти" самі її не тримаються. Їх приналежність до церкви чисто формальна, паперова.

Чи не пора для тих з наших керівників, що й справді бажають служити українському народові, покинути релігійну демагогію. Нехай вже займаються політичними справами, для яких, як вони думають, їх покликано Справи релігійні треба лишити людям, що на них розуміються далеко краще.

М. Ошавець

Відійшли від нас
М. ГРАБИНСЬКИЙ

У Буєнос Айрес помер голова т-ва "Відродження" Михайло Грабинський, який народився в с. Несловичі — Зах. Україна. М. Грабинський був одним із піонірів в утворенні українських організацій в Аргентині.

І. ГРИНЕНКО

Д-р Іван Гриненко помер у Буенос Айрес 4-го березня ц. р. Покійний народився 1882 р. в Ніжині, на Чернигівщині. Після 1905 р. еміґрував до Італії, де майже 30 років працював в Інтернаціональному Інституті Хліборобства (Рим). До Аргентини прибув в 1949 р., де брав діяльну участь в українському громадському житті і був членом "Відродження".

Цікаві факти

ЯК ЖЕ ТЕПЕР БУДЕ?..

"Новий Шлях" (1-го травня 1952) містить замітку про те, що парох церкви в Доґласвил у Джорджії доручив місцевому маляреві Г. Л Падові намалювати чорта Цей малюнок мав парох використувати на загальних зборах. Пад взявся до праці. Не встиг він мазнути пензлем, як здійнялася сильна електрична буря. Грім звалив електричні стовпи перед хатою маляра, погасив у хаті світло і т д. Маляр відмовився кінчати малюнок

ЗУБНА ЩІТОЧКА І . . . ЧАРІВНИЦТВО

В невеличкому селі, недалеко Никича (Чорногорія) жив літній чорногорець Вунавчек, якому американський турист подарував зубну щіточку. Вунавчек ніколи не бачив зубної щіточки і чищення зубів йому дуже подобалося Завжди, коли він чистив на дворі зуби, сусіди неприязно поглядали на нього. Раптом невідомо хто розбив вікно одному з господарів села. "Не інакше, як це витівки диявола" Так ствердили селяни і саме ці витівки запідозріли в зубній щіточці Вунавчека. Визнавши чищення зубів за чарівництво і пов'язавши це з биттям вікон, селяни заходилися виганяти диявола з Вунавчека. Вирвавшись до його хати вони почали його так бити, що через кілька хвилин він помер.

СУВЕРЕННІСТЬ ЯПОНІЇ

Президент Трумен підписав мирний договір з Японією в наслідок чого Японія знову стала суверенна держава. Згідно з підписаним договором 28 квітня ц.р. кінчився стан війни на Спокійному Океані.

SURPRISE FOR MOTHER KIPP

By Chester Shuler

(A Mother's Day Story)

James' face lighted with a huge smile as he fingered the half-dollar which the pretty girl had pressed into his hand in exchange for a copy of the "News-Sun". "Keep the change," she had told him, which was very kind. But James had liked even better the bright, happy smile which she had given him Anyway, the fifty cents was pure profit. It would help swell the amount in his Secret Fund, too.

An hour later, James sold his last paper for the day, and hurried toward home. He had much to think about tonight. Two days until Mother's Day — a day which brought sad-sweet memories of his own mother, who had been a year with the Lord now. How happy they had been together' James remembered her smile and kiss at the door each evening Say! That pretty girl's smile tonight made him think of Mother's. James hoped she'd come again for a paper. He wished he knew her name.

Then there was kind Mother Kipp, the lady who had given him a home and food in exchange for such things as he could do to help her Profits from his paper route paid for his clothing, and lately, he had managed to save something for his Secret Fund - with which he planned to buy a Mother's Day gift for Mother Kipp. He grinned as he thought how surprised Mrs. Kipp would be to receive a gift. And he intended to buy her something real nice, too. In fact, something almost as nice as he would have wanted for his own dear mother.

Increasing hunger caused James to lope across lots, down alleys, via the shortest route to Mrs. Kipp's little house on the edge of Oldport Then, just as he entered the gate, he saw a little dog. It was hungrily clawing at the garbage can James stopped and watched, his kind heart going out to the little stray "Here boy!" he called, softly "How are you, old fellow!"

The dog turned, startled, with tail between legs, prepared to run. James spoke soothingly, kindly again "Don't be afraid, boy. I'm not going to hurt you C'mere, boy!" The shaggy little creature allowed James to approach. When he dropped to one knee and placed an arm around the quivering little form, the dog looked up so pleadingly that a lump came into James' throat.

"Are you hungry, Shag?" Somehow, he could think of no name, quite so appropriate. The puppy looked so shaggy and forlorn. "How'd you like to come into the house with me, and have a good meal? Mrs. Kipp is very kind She won't turn you away. She's good to — folks, like us, who haven't any real homes."

Shag whimpered and tried to lick James' cheek. His short tail thumped on the ground. "Okay, old fellow. We're both hungry. But everything's going to be all right soon. Come along."

With the dog at his heels, James ascended the steps to the door. A delicious aroma of cooking things greeted him as he entered the kitchen. There was the smell of freshly baked bread. He sniffed, then detected something else — his very own favorite kind of stew!

Mrs. Kipp came from the cellar just then. She was carrying a fat apple pie. "For our dessert, James," she said, smiling her welcome. "I made it this afternoon especially for —" She stopped abruptly as her eye lighted upon Shag. "Land's sakes, James, where did that puppy come from? He looks half starved, poor thing!"

"I believe he is, Mrs. Kipp," James said. Then he told how he had found Shag. "He looked so pitiful that I couldn't help bringing him into the house. I — I hope you won't mind, Mrs. Kipp. He can have half my share of the supper."

"There's plenty of stew, James. So that won't be necessary. Come, find a dish, and we'll fix a good supper for the puppy in no time at all. My, but he's skinny!"

Soon a dish of stew was placed where the hungry dog could get at it. With a joyful "yip" he bounded forward and began eating ravenously, while James and the lady watched.

"Come now, James, and we'll have our supper," said Mrs. Kipp, placing the food on the table James had a warm, comfortable feeling inside him. As he ate, he watched the little dog from the corner of his eye. Soon the puppy had finished, licked the dish very clean, then stretched out comfortably underneath the stove. James was enjoying his own supper immensely. Mrs. Kipp was an excellent cook, and so kind, too.

But try as he would, James could not keep his longing from showing in his face. He knew he dared not mention it, nor even think much about it. He could never ask kind Mrs. Kipp to take in another mouth to feed, - even a small puppy's mouth. She had been so kind already, just to give him a good home, when there was no other place except an orphanage — and what boy or girl wants to go there, if he can have a really good home elsewhere?

"I know the poor dog hasn't any home," James told himself, sadly. "And he's so little and so thin I do wish I could keep him!"

Shag was still in the kitchen when James went upstairs to bed. He could not sleep immediately. He was too busy thinking about the little dog, and wishing, wishing . . .

Then, after a long while, he heard the outer door open and close.

Now Shag was out in the cold, hard world once more!

James did not sleep well that night. He had several annoying dreams. When morning came, he went down to breakfast, and looked hopefully for the dog, even though he knew the little animal was gone. He managed to say nothing, although it was hard to keep the ache in his heart from showing on his expressive, sensitive face

Mrs. Kipp seemed very kind. She talked more than usual James tried to seem cheerful. But he had to think about Shag. On his way over to school, he looked in vain for the puppy. "Poor little fellow," he kept thinking, sadly, "if only I could have him for my own pal! I'd be so very happy But I know Mrs. Kipp can't keep us both, so that's that"

That evening, as he sold papers on the corner, after passing those on his route, James almost forgot about Shag. He was in a hurry to end his work Because that evening he would buy Mrs. Kipp's gift!

What fun it would be . . . or would it? Suddenly, James realized that he hadn't the remotest idea what to buy for her! If only he could go to some lady and ask advice in choosing a suitable Mother's Day gift.

And then he saw her — the pretty girl who had given him fifty cents She was coming to buy her paper, too She smiled, and again thrust too much money into James' hand, with, "Never mind the change, please."

James muttered a grateful "Thanks!" And then he heard himself saying, "Could you tell me what would make a nice Mother's

(Continued on p. 8)

SURPRISE FOR MOTHER KIPP

(Continued from p. 7)

Day gift for an awfully kind lady."

As soon as he had spoken the words James felt terribly ashamed. But the girl had stopped, and was saying: "Well, now, let me see —" She glanced at her tiny wrist-watch. "I see you have sold all your papers. Would you like to come along with me to the store up the street? I'm going there to do a bit of shopping myself, and perhaps I could help you select a gift there."

Her bright smile made James feel good again. "Surest thing in the world!" he said, eagerly, falling into step with her. "Say, you're awful — I mean v e r y kind, and say — you sort of make me think of my mother!"

"I do?" She smiled at him again. "And you wish to buy a nice gift for your mother? That's lovely of you, and —"

"No," James shook his head. "No you see, my mother is — well, she's been with the Lord for over a year now," he added, remembering how often his mother had spoken about going to be with the Lord Jesus. "I want to buy a nice gift for Mrs. Kipp, the kind lady who lets me stay at her house, and —"

"Mrs. Kipp?" The girl questioned him quickly. "Well, now, that's nice. You see — er — what did you say your name is?"

"James. James Dalton."

"Well, James, I'm Marlyn Evens. And look. I know Mrs. Kipp very well. She is a wonderful lady, and I'll be so happy to help you choose a nice gift for her. We girls call her 'Mother' Kipp, you see."

"'Mother Kipp'?" James thought it over. "Maybe," he said, slowly. "I'll call her that, too."

Marilyn led James to a counter where she knew the sales girls well. Soon they had helped him decide upon a lovely collar-and-cuffs set, which all of them declared would go nicely with Mother Kipp's new black "Sunday" dress. "She was in here a few days ago, and bought it," one of the girls told Marilyn. "Margie, my girl friend, sold it to her. So I know."

"She'll wear that dress to Sunday school and church, too," another girl said.

James paid for the gift with his Secret Fund money, thanked the girls, and hurried away.

"Tell Mother Kipp I send her my love, will you, James?" Marilyn called after him.

"Surest thing!" he answered, happily.

James almost forgot about Shag as he walked home, wondering where he could hide the gift until tomorrow morning. Finally, he decided to slip it into a box in an out-building, where the wood and kindling were stored. He'd smuggle it up to his room later, when Mother Kipp wasn't looking.

They had a happy meal together, talking and laughing. Neither mentioned Shag. James was glad, because it only made him sad to think of the little stray out alone in the cold world, hunting food and maybe getting kicked around.

Later, he and Mrs. Kipp did the dishes, and sang beautiful hymns as they worked. It made James think of his own mother again. He was glad he could help make this, his "second mother," happy, though.

Next morning, James was awakened by something wet and cold against his cheek. He had been dreaming that Shag had come up to him, carrying Mrs. Kipp's present in his mouth . . . Now he was awake, and it was all a dream —. Then he opened his eyes, and with a whoop of joy, bounded out of bed!

"Yipe! Yipe!. Yipe!" barked a shaggy little creature, rubbing a cold nose against the boy's cheek, and wagging a stubby tail so fast it made James almost dizzy to watch it.

"Shag, Shag! Is it really you?" James cried, hugging the dog tightly — and suddenly realizing that Shag had had a bath, and his hair "combed." A note was fastened to the puppy's collar. James opened it and read:

"Dear James

"As you will have a birthday next week, I am going to celebrate Mother's Day by giving you a birthday present. If no one claims the puppy — and I feel confident no one will — you may keep him as your own. Happy birthday!

Mother Kipp."

James read the note several times. He looked at the signature, "Mother Kipp." Then he felt suddenly very close to the kind lady. Seizing Shag in his arms, he dashed down to the kitchen.

"Oh, Mother Kipp! Thank you ever so much!" James shouted. And before the surprised lady knew what had happened the boy was hugging her so hard it almost took away her breath. "Where'd you ever hide him all yesterday?" James asked, when they had finished their happy greetings.

"I had Mr. Davis keep him out of your sight," she laughed. "You were so brave — and considerate, James. Yet I knew exactly how badly you wanted to keep the puppy. Since I had trouble deciding on a birthday gift which you would like, I felt the dog would be just the thing."

"Oh — excuse me, please!" gasped James, dashing up stairs. He returned and thrust his gift into her hands. "Happy Mother's Day, Mother Kipp!" he cried.

What a happy time they had that morning. Finally, both were ready for Sunday school and church. "A friend of mine is stopping for us with her car," she explained. "And we must be ready."

James had another surprise when the "friend" turned out to be pretty Marilyn Evans — with her same bright, wont-come-off smile.

"Why, I had no idea you came to our Sunday school," James said, wonderingly. "But I'm glad — awful — I mean v e r y glad!"

"Thanks, James," Marilyn said. You see, I've been a member of a girls' class in another part of the Sunday-school building. But today I'm to begin teaching some boys in the basement. So perhaps we'll be seeing more of each other."

James thought that over, then he asked, "Say, you're not going to be teacher of the 'Goodfellows' Class', are you?"

Marilyn thought a moment. "Well, now, let me see — I'm not quite certain, but that does sound like the name the superintendent mentioned. I'm not very well acquainted, yet, with those boys I'm to teach. Do you know these 'Goodfellows', James?"

"Know 'em I'll say I do — they're my own class! And am I ever glad you'll be our teacher! Say," he added, grinning, "I'll make all those fellows behave and listen, too! If one of 'em so much as squeaks, I'll —"

Marilyn's merry laugh interrupted him. "With such help, I'll surely get along fine." She turned to Mrs. Kipp. "I think this is going to be a wonderful Mother's Day for all of us."

Mother Kipp nodded. "It's already been the happiest I've known since my own children left home. I believe that even James, here, has enjoyed this much of it," she added, smiling fondly at the lad.

"Oh, I must tell you about Shag!" James exclaimed. And then Marilyn heard the glad news about the surprise which Mother Kipp had given James.

"I guess I'm happier today than I've been since — since Mother went to be with Jesus," James added, as they parked the new car in front of the pretty little church.

Health For Every Day

by Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

PROTECTION FOR CHILDREN AGAINST DISEASE

So we can protect children from some diseases. When is the best time to do it? Your own Doctor or the School Doctor or the School Nurse will tell you that. For Scarlet Fever the best time is when the child is between one and two years old, but for Diphtheria the best time is when the child is in babyhood, before the baby is a year old. You know we call it toxoiding now, for short, when we mean that we give children toxoid to protect them from Diphtheria. That is a very good plan. We have been more successful in preventing Diphtheria than in preventing any other disease. No child should have Diphtheria now in Canada and no child should ever again die from Diphtheria in Canada. But we Doctors have to go on learning all the time and one thing we have learned in the last year or two about toxoid is, that if toxoiding is done once, it protects the child from Diphtheria for a long time, but it does not protect him forever. If the baby has had toxoid before he was a year old, when does he need it again?

The answer to that question is that he needs it again about the time he goes to school, when he is five or six years of age. We did not know that before but we know it now and you will likely hear about it in the papers. Pay good attention to it, for it is true. You know that toxoiding has to be done three times to make it successful in protecting children from Diphtheria. These times should be about three weeks apart. If the Doctor has given Mary toxoid on November 1st, then he will arrange to give it to her again in three weeks. That will be on November 22nd. Then the third time will be on December 13th. But if one of these dates is on Saturday or a Sunday, the Doctor will arrange for another convenient day.

Five Times

So toxoiding for Diphtheria has to be done three times, three weeks apart. But the protection for Scarlet Fever has to be done five times in order to be successful and the five times need to be only one week apart. The best time to do it is when the child is about one or two years old and the protection will last for about two years afterwards.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIII. Число 6. Торонто, Онт. ЧЕРВЕНЬ 1952 JUNE Toronto, Ont. Рік XIII. Число 6.

ДУМКИ БОГА ПРО НАС

"Многі чудеса твої явив еси, Господи, Боже мій, і помисли твої про нас." Пс. 40:5.

Думка — це продукт розуму. Про матерію можна думати, вона може викликати думки, але сама матерія думати не може. Думка річ цілком відмінна від матерії. Вона належить до духа й існує лише як продукт духа. Тому Той, хто є єдиним чистим Духом і Отцем духів не може не посідати думки.

Думку можна пізнати лише тоді, коли вона відкрита. Це є правдиво щодо людей: "Хто бо з людей знає, що в людині, крім духа людського, що в ній?" І Кор. 2:11. Коли думка невисловлена, то її не можна пізнати і вона залишається затаєна. Оскільки це правдиво щодо людських думок, то це більш правдиво щодо думок Божих. Думки нескінченного і вічного розуму настільки глибокі, звершені й великі, що навіть найбільш взнеслі створіння не в стані прочитати їх.

"Глибино багатства і премудрости і розуму Божого, як не збагнені присуди Його і не досліджені путі Його! Хто бо зрозумів ум Господень? або хто порадником Йому був?" Римл. 11:33, 34. Зважаючи, що ніхто з людей не може прочитати думок Божих, Бог усталив засоби, щоб передати свої думки людям, і в такий спосіб Бог промовляє до людей, якби лицем в лице.

Праця людей відкриває їх думки. Художник, письменник, архитектор, артист промовляють своєю працею, хоч би ми і не чули їх мови. Не тільки мистецька праця, але й всяка інша праця, відкриває нам її автора, розповідає про його думки, не зважаючи на те, чи праця є висококваліфікована чи звичайний фізичний труд.

Як людина працею відкриває нам свої думки, так само і Бог своєю працею відкриває нам Його думки. Кожний акт Божий, кожний Його вчинок являє собою втілення і вислів божественних думок і для вдумливого розуму вони свідчать про Його силу, мудрість, милосердя і велич.

Ідея створення виникла в божественному розумі, схему всесвітів і їх організацію сплянував Бог. Все, до найменших дрібниць, було намічено в Його розумі. Отже всесвіт становить відкриття думок Божих для нас. "Небеса являют славу Божу і простір сповіщає про діла рук Його".

Все, що існує у всесвіті, перебуває під контролем законів. Від колосальних туманностей, що складаються з світів, до невидимих електронів і атомів, всім керують закони. Немає нічого, щоб не підлягало законам. Так звані випадки мають також свою закономірність і навіть свобідна воля людини підлягає законам. Закони ці часом тяжко спостерігати, але вони завжди є. Закони — це думки Бога, який впорядкував все і наперед визначив, щоб кожна річ, явище і єство поводилося згідно з наперед усталеним пляном.

Це є правдиво щодо морального закону. Моральний закон це не тільки авторитетне проголошення правил поводження. Він є разом і з тим проголошенням думок Бога. Бог все проголошує назовні в моральних законах. Основа моралі полягає в божественності її походження.

Кожна подія становить думку Бога, бо Він або спричинює, або дозволяє її, щоб виконати свої завдання. Вся історія людства і кожної окремої людини, не зважаючи часом на видиму скомплікованість подій в основі, служать цілям Бога. "Добре і зле все служитиме для сповнення Його плянів." "Бог сміється з людського гніву і останками його підпережеться".

Святе Письмо це збір думок Божих для людей. Використовуючи людську мову, історичні події, людські здібності Дух Божий відкрив людям волю Божу. Тому, слухаючи Святе Письмо, ми чуємо голос Божий, що відкриває перед нами в людських словах думки й цілі Його нескінченного розуму. "Все Писання Богонатхненне і корисне для науки, для докору, для виправлення, для наказу по правді, щоб звершений був Божий чоловік, до всякого доброго діла готовий" — 2 Тимотея 3:16, 17.

Думка, будучи продуктом розуму, виявляє його характер і силу. Відповідно до духової і моральної сили, відповідно до своєї мудрости, кожний розум витворює свої думки. Вузький, нерозвинений розум, не витворить великих думок, дріб'язковий розум не витворить великодушних думок, розум, зіпсутий самолюбством, злом і любов'ю до світу не витворить шляхетних і духових думок. Яке дерево, такі й овочі.

Думки людей глибокого, великодушного і шляхетного розуму часто мають такий вплив, що наступні покоління заховують їх. Якщо так, то які великі думки нескінченного, всесильного Бога. Він сотворив усе і втримує своєю силою і мудрістю. Він знає безмежність минулого і майбутнього. Які великі думки у Бога, яка безмежна їх кількість. Яка велич Божа і любов відкриті нам у природі, провідінню і Біблії. Хто може підсумувати їх або оцінити? Великі відкриття були зроблені від днів геніяльного вченого Ньютона, але коли порівняти всю усталену правду наших часів в невідомою масою правди, що ще залишається прихована, то все це знання виглядає досить недостатнім. "Як великі утвори твої Господи. Глибокі вельми задуми твої." Пс. 92:5. Все що ми можемо зробити, то схилити наші голови перед незрівняною потугою і звершеністю Бога, та молитись: "Відкрий очі мої і нехай я побачу чудеса закону твого!" Пс. 119:18.

У Святому Письмі сказано, що "помисли Божі про нас". Це значить, що Бог не тільки бачить, судить і досліджує нас, але що Він турбується про нас. Для кожного з нас Він має плян життя, повчання, допомогу й прощення. Що[illegible] нас Бог відкрив себе як Батько, як любов і підтвердив свою любов і батьківство, з'явившись серед нас у тілі. В світлі хреста Христового ніхто не може сумніватися в звершеній любові Божій.

Бог завжди думає про нас і бачить наші великі потреби. А потребуємо ми насамперед прощення і виправдання. "Лукаве понад все серце людське, хто його зрозуміє". Ап. Павло каже, що хочемо робити добре, але не маємо сили і зле лежить перед нами. Багато бо грішимо всі. Не менша наша потреба в науці. Наш розум затемнений гріхом і воля збочена ним. Нам тяжко відокремити зло від добра. Навіть коли ми знаємо, що це добре, то нам бракує сили його робити. Велика наша потреба в силі духа, щоб чинити добре. Ми потребуємо прикладу, бо набагато легше наслідувати прикладові, ніж іти за словами. Тому всі педагоги закликають батьків більше навчати дітей добра власним прикладом, ніж словами.

Усі ці й інші наші потреби Бог мав у своїх думках, розв'язав і задовольнив їх у звершений спосіб. Він з'явився сам серед людей. Він не доручив цієї важливої праці ангелові, або буденній людині. Ні, Він сам безпосередньо все виконав. Він прийшов як один з людей, народившись у стайні в Вифлеємі. Він заплатив усі довги наші перед Богом і людьми. Він очистив нас, виправдав і простив. Так задовольнив Бог нашу першу й найбільшу потребу. Він дає нам силу Духа Святого, щоб ми могли виконувати закони Його. Він подав нам авторитетну звершену науку про дорогу спасіння. "Ніколи

(Продовження на ст. 2)

"Молися безперервно." **Це приведе тебе до Того, хто очищує тебе і шукає блаженства твого; немає нічого найбільшого, чого б наш Бог не зробив, і немає нічого найслабшого, чого б Він не врятував.**

(За Єв. від Марка)

ДУМКИ БОГА ПРО НАС

(Закінчення з ст. 1)

не говорив так чоловік, як цей чоловік". Він своїм власним життям в тілі людини показав нам приклад, як людина повинна жити, і що так жити можна.

В Христі Ісусі Бог відкрив свої думки і свою природу в усій Його звершености й любові. Отже, коли в нашому власному житті, або в житті інших людей, щонебудь здається несправедливе, або незрозуміле, то в таких випадках слід дивитися на хрест Христів. Бог, що полюбив світ так, що Сина свого єдинородного дав, не може мати меншої любови чи милосердя, ніж ми, але Він має безмірно більшу мудрість, милосердя і знання, ніж ми. В світлі Його безмірної любови мають зникнути усі наші сумніви і вагання. Бог на все має достаточну й добру причину, хоч можливо, що ми за свого життя її ніколи не пізнаємо, не зрозуміємо.

Ще в другому столітті по Христі, Цельзій, що гостро поборював християнство, використовував арґумент давного походження, що думки Бога про нас заперечують уяву про Його велич. Він прирівнював віруючих до жаб у болоті, які уявляють, що боги думають про них. Це здавалося йому смішним. В наші дні цей арґумент підносять у зв'язку з розмірами всесвіту. Встановлено, що всесвіт у своїх розмірах більший, ніж це колинебудь може уявити людський розум. Земля становить безмежно малу піщинку в безкраїх небесних просторах, що мають безліч різних світил. Хибність цього арґументу полягає в тому, що не можна моральні й духові цінності виміряти матеріяльним мірилом. Значення духової речі не залежить від фізичного розміру місця, де вона сталася. Адже вбивство не стає менше від того, що вбивця був би ліліпут. Бог досить великий, щоб дбати за найменше.

Бог думає про нас і ми повинні свідомо поставитися до того, що життя для нас — це школа, або арена, що на ній ми повинні розвинути нові здібності й властивості, пам'ятаючи, що все послане Богом нам, в наслідок своїх помислів про нас, є добре.

Теперішне наше життя це тільки підготовка до славного безсмертя. Отже все, що нам посилає Бог для здійснення своєї цілі, є добрим, і з таким усвідомленням ми повинні жити.

М. О.

Др. С. С. Сасс

ВІДКИНЬТЕ УСІ ЗАБОБОНИ

„Чи добре, що відкидаєте заповідь Божу, щоб переказ ваш хоронити." Єв. Мар. 7:1-9.

Привертаючи вищу владу для закону свого народу, Ісус Христос усталив новий закон у повноті світла і блиску. Саме для цього Він і прийшов, щоб його об'явити людям ,прихильникам Бога. Ніхто не може заперечити, що всі ми знаходимося в життедайному вузлі Його навчання. Ніяке затемнення традиції не змогло і не зможе затьмити ясності об'явлення.

Насамперед Ісус відкидає традиції, що їх запровадилила в життя казуїстика пізнішого юдаїзму, на вигнанні, довкола Мойсеєвого закону. Вони присвоїли собі самі цю владу. Ці традиції могли знищити й закон. Широким розмахом сокири Він прорубує соняшну прогалину в густій пустині. В густому лісі заповідей, звичаїв і приписів. Він каже: "Чи добре, що відкидаєте заповідь Божу, щоб переказ ваш хоронити." — Єв. Мар. 7:9. І саме на ці заповіді Він звертає увагу.

Замість коритися волі, було обов'язковим дбати про винятков обрядову чистоту. Це надавало жидівській побожності леґального характеру, в одних, — формальнбго в других. А тих, що не були в силі зігнути хребта перед такими вимогами, гостро засуджували.

Бог дав своєму народові через Мойсея один закон. Жиди повинні були коритися цьому законові. Отже Ісус прагне не руйнування закону, а цілковитого його виконання. Він його любить і заявляє, що: "Ані йота єдина ані жодна титла (значок) із закону не згине, аж поки все не збудеться." — Єв. Мат. 5:17-19. Проти волі своїх сучасників, Він відкидає різницю між великими і малими заповідями, хоч вона була б завжди приємна нашим людським слабостям.

Синівський пієтизм, що його виявляє Ісус завжди для Старого Заповіту і глибока пошана до закону, не стримують Його ніколи від радикальної критики його найбільш автентичних приписів, Роблячи закон правилом для найбільш інтимних почуттів, як і для зовнішних учинків, Він надає йому свого повного блиску і повноти. Нечиста думка, невідповідне пожадання підпадають під удар сокири осудження. На певні зміни, що Ісус приносить силою свого власного авторитету для закону, осягає Він і бажаних наслідків. Ваги цього акту не могли не визнати його противники. "Ви чули, що сказано: "Люби свого ближнього і ненавидь свого ворога". А я вам кажу: "Любіть ворогів своїх, благословляйте отих, що вас проклинають, робіть добро тим, що ненавидять вас, і моліться за тих, що вас переслідують." — Єв. Мат. 5:43-44.

З яким спокійним впевненням Він уневажнює приписи з "Левіт" щодо ритуалістичної чистоти! "Хіба ж не розумієте ви, що все те, що входить ізовні в людину, — не може сквернити її." — Єв. Мар. 7:18. "Субота повстала задля чоловіка, а не чоловік для суботи, в тому Син Чоловічий — Господь і суботі." — Єв. Мар. 2:27-28.

В повноті Божих заповідей, Ісус відчув вічний принцип. Вони мали своїм завданням приготовити об'явлення і подяку людства. Цей принцип полягає в тому, що людину і все, що жиє, Бог покликав до підпорядкування одному законові, законові свого життя. Лиш через прийняття його, підпорядкування йому, людина може осягнути своєї мети.

У чому ж полягає закон людського життя? Бажати — чого Бог бажає. Людина не станеться тим, чим вона повинна бути, не зреалізує свого призначення, хіба тільки через підкорення Божій волі, що побудила її до буття. Бог хоче, щоб людина бажала того, чого Він бажає для неї.

Не слід припускати, що Ісус, покладаючи кінець обрядовщині, залишив людину напризволяще, тобто, щоб вона собі сама встановлювала закон. Якщо Ісус Христос, наприклад, не каже вливати нового вина в старі міхи, якщо Він ізза слушних причин здіймає ярмо законних рабських учинків, що було запроваджене в життя людськими приписами, то це не значить, що ми можемо звільнитися від Божої опіки і піддатися потребам тіла. Євангелія вимагає від людини беззаперечного підкорення волі Божій, щирої вдячности Богові за Його повсякденну опіку. Закон Ізраїля дуже часто скривав перед людиною Бога, Бога-Правду вічну. Христос відкриває перед людиною природню і Божу основу всього людського, морального життя. Він пригадує йому, що він союзник Бога. Якого ж Бога?

Навчання Ісуса завершується об'явленням. Його Бог — Бог святий і справедливий. Він Отець, Бог любови і доброти. Він є Отець, що не хоче змушувати, насилувати людської волі. Він тільки закликає збуджує її, щоб вона, ця воля, зобов'язалася добровільно коритися волі Божій. Бажати добра вільно, чого бажає Отець, — такий для людини закон її життя — тайна її призначення.

Таке пояснення закону любови Божої волі, що його дав нам наш Спаситель, ще далеко не усвідомив український нарід. Дві обрядовщини опутали його: римська і халдейсько-грецька. Новітні представники обрядовщини стоять на стороні букви закону. Обряди — це їх життя, а що нарід має поверхову віру, їх мало це обходить.

Збудити український нарід зможе тільки буква закону Євангелії, яка виховує в людях глибоку й правдиву віру, яка становитиме ґранітну основу Української Держави. Марні зусилля обрядовщини затьмарити правду шелестом своїх риз. Церква без обрядів, що її Голова Спаситель Христос, існує і ми з нею.

Відкиньте від себе усі забобони,
До Божого слова зверніться.
В зовнішних обрядах спасіння немає!
Хто вірить в Христа, той спасеться!

ПОМЕР ГЕН. МИХАЙЛО ОМЕЛЯНОВИЧ-ПАВЛЕНКО

29 травня 1952 р. помер від запалення легенів, в Парижі, на 74 році життя, генерал-полковник Михайло Омелянович-Павленко, колишній командант Української Галицької Армії, начальний командант Армії Української Народньої Республіки, командант Зимового Походу українських армій в 1919—20 рр., президент Найвищої Військової Ради УНР, голова европейського Союзу українських комбатантів, кавалер хреста Зимового Походу, кавалер воєнного хреста Української Галицької Армії, кавалер хреста Симона Петлюри та численних чужинецьких відзначень.

Вічна пам'ять і вічна слава невтомному борцеві за визволення українського народу і державну незалежність України.

НЕ ДВІ, А ТРИ УКРАЇНСЬКІ ЦЕРКВИ

У статті "Церква в Україні" ("Америка" від 11 квітня 1952) о. Б. Курилас досить правдиво характеризує стан релігійности населення в Україні. Автор між іншим пише:

. . . "Після першого захоплення відновленням релігії, незабаром виявилося, що 20 років підсоветського життя своє зробили. Дуже незначна частина населення звільнених від большевиків областей в дійсності повернулась до церкви і це переважно: священик, реґент, ктитор, хористи і їх родини і де-не-де старі жінки. Ось як виглядав стан церкви в Україні: В Таганрозі до революції було 60 тисяч населення і 10 церков. В 1941 р. в Таганрозі було близько 150 тисяч населення. Відкрили одну церкву і цього було аж надто досить, бо церква ніколи не була повна. В Ростові до революції було 310 тисяч населення і 30 церков, а в 1942 р. було 520 тисяч і вистарчало тільки одного старого собору. Я сам був в Ростові на богослужбі архиєрейській, де більш трьох десятків людей не бачив там. Чи то були правдиві віруючі, чи просто цікаві, — не знаю. В Дніпропетровську, де перед революцією було 500 тисяч населення, відкрили одну церкву. В Нікополі з 100 тисяч населення — одну церкву, в Полтаві, Кременчузі, Сумах, Вінниці, Камянці Подільському — скрізь відкрили тільки по одній церкві."

. . . "Один молодий інженер з Житомира мені оповідав, що хоч він і православний, проте в православ'я не вірить, бо воно не перешкодило большевикам опанувати Україну і цілу Росію. Церква на Україні має бути інша — казав цей інженер, — а не православна."

. . . "Можна вважати, що в Україні, після звільнення її від большевиків, відкрили понад одну тридцяту кількости колишніх церков, що були в 1917 р. Відсоток віруючих в церквах за німців не перевищував 5% давнішого числа віруючих, а до сучасного стану населення ця кількість віруючих і до одного відсотка не наближалася.

. . . „Отже треба признатися, що советській владі пощастило цілком виелімінувати релігію з життя людей, а християнську мораль заступити здебільшого матеріялістичним примітивіз[illegible]"

Зокрема автор згаданої статті, як очевидець, стверджує, що згідно з його спостереженнями, кількість православних в Україні не становить і 1% від усієї кількости населення.

Немає підстав сумніватися в об'єктивности цих спостережень. Тридцять років безбожної пропаґанди, переслідувань і жорстокого контролю над вихованням молоді, ледве чи могли дати комуністам будьякі інші результати. Характерно, що такий незначний відсоток православних, виявлений під час німецької окупації, коли населення не побоювалося переслідувань за відвідування церкви.

З цих постережень можна зробити висновок, що комуністам пощастило знищити православну церкву в Україні, а рештки примусити служити комунізмові. Не краща доля спіткала і греко-католицьку церкву.

В боротьбі з комуністичною безбожністю тільки евангельські церкви виявили не абияку живучість. Не вважаючи на переслідування, в'язниці, заслання евангельська церква кількісно невпинно зростала. Досить того, що за большевицькою статистикою 1925 р. евангеликів в Україні було близько 3,000,000, тобто 10% усієї кількости населення.

Цікавим є зазначити, що в той час як православні затримали в своїх рядах здебільшого старших віком людей, евангельський рух в Україні — це рух молодих і середніх віком людей. Глибока віра, раціональний світогляд, чесне життя, вичерпна й досконала відповідь на пропаганду безбожників — ось головні чинники, що врятували евангельський рух від знищення, допомогли і допомагають його зросту.

Ритуалістичні церкви і український політичний провід повинні вже тепер робити належні висновки, зважаючи на нове співвідношення і поділ релігійних рухів в Україні. Після звільнення України, в переважній масі населення пануватиме байдужість до всякої релігії. Це будуть мільйони людей, що виросли на ґрунті безбожництва, без будьякої церкви. Отже для всіх трьох українських церков відкриється поле для величезної, відповідальної і разом з тим почесної праці. Євнагелики, православні і католики матимуть перед собою націю, що в своїй масі нічогісінько не знає про релігію і церкву. В таких обставинах боротьба між окремими церквами, взаємне переслідування, були б виявом глибокого нерозуміння справи і своїх релігійних обов'язків. На превеликий жаль, церковний ритуалістичний клер цього й досі не хоче зрозуміти. Під їх тиском український політичний провід ледве-ледве і то напівофіційно толерує українських протестантів, що становлять і будуть становити найсильніший релігійний рух в Україні.

Відродження віри в народі, надзвичайно складна й відповідальна справа. Ритуалістичні церкви ще й на сьогодні мають чимало незрозумілих для них самих церемоній, що їх так легко поборюють большевики. Віра ж евангельська не тільки зможе раціонально відбити кожну атаку безбожників й розгорнути протинаступ з певним успіхом. Час вже ритуалістичному церковному проводі зрозуміти, що в наслідок своїх переступів вони втратили душу українського народу і щоб її відшукати потрібні нові свіжі сили. Отже, замість бойкотування українських протестантів, набагато краще було б одверто і щиро визнати існування третьої української церкви — церкви евангельської і залучити її до співпраці на всіх національних і духових ділянках. Наша визвольна справа від того тільки б виграла, бо українські протестанти, крім усього, мають широкі зв'язки за кордоном. До того ж міцна українська протестантська церква відгородила б високим муром українців від зазіхань російської комуно-православної церкви.

Звичайно православна ієрархія за традицією не може відмовитися від необмеженої монополії на духове життя українського народу. Проте державний провід повинен насамперед керуватися державною доцільністю, яка на сто відсотків арґументує на користь прихильного трактування українського евангельського руху. Зважаючи на сучасне і керуючись нашим майбутнім, вже давно пора говорити не про дві а про три українські церкви.

М. Жмут

Тільки ж не та релігія і церква нам в нашій світській боротьбі за Україну допоможе, яка буде найбільше "національна" та найбільше "українська" і яка во ім'я "націоналізму" буде визнавати всіх наших "отаманів" і толерувати наші руїнницькі національні прикмети; — не та, яка в себе вбере найбільше елементу земного, світського, політичного і якої пастирі захочуть знайти (кажучи фіґурально) місце офіцерів ґенерального штабу і до наших плянів військових вмішати своє зовсім не військове релігійне діло — а та, яка найкраще навчить своїх вірних в їх світській боротьбі за українську державу виконувати вічні і загально людські закони творчої громадської моралі. Та церква і релігія, що обмежить нашу взаємну злобу, а навчить нас з любов'ю класти життя своє "за друзі своя", що обмежить нашу звичку до зрадництва, егоцентризму та отаманії і навчить нас чесноти, посвяти, послуху і дисципліни, а тим самим навчить нас єдности і організованости, без яких ніде і ніколи перемоги не буває. Та, врешті, церква і релігія, що нашу боротьбу за Україну виведе з її дотеперішньої безпросвітної егоїстично-матеріялістичної темряви і дасть їй вищу, ідеалістичну, Законом Бога значену печать.

В. Липинський

АДЕНАУЕР ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО РАБСТВА

Канцлер Західньої Німеччини Аденауер заявив по радіо, що підписання мирної угоди з союзниками про включення Західньої Німеччини до союзу европейських держав не може бути перешкодою для об'єднання Німеччину в майбутньому.

— Я вважаю своїм обов'язком, — заявив Аденауер, — за всяку ціну домогтися конфедерації чотирьох великих держав, яка повинна розв'язати питання вільних виборів на всій території країни в інтересах об'єднання Німеччини. Але я вважаю абсолютно за неможливе сприяти тому, щоб німці стали советськими рабами.

ЧАСТИНУ СВОГО ЗАРОБІТКУ ДАЙ НА ОРГАНІЗАЦІЮ БОРОТЬБИ ЗА ВОЛЮ БАТЬКІВЩИНИ СВОЄЇ. — СКЛАДИ ПОЖЕРТВУ ДО ФОНДУ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ НА АДРЕСУ: 50 КЕМПБЕЛЛ АВЕ., ТОРОНТО, ОНТ. М. Садовський.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ.
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

МОСКОВСЬКА ДУХОВНА АКАДЕМІЯ

(В перших роках XX століття)

Зовсім інше враження справив на мене інспектор академії архимандрит Євдоким. Це був високий монах, з приємним подовгастим обличчям. Він був дуже делікатним у стосунках з студентами. Здавалось, що йому чужі були пиха і дрібні честолюбства. Він іноді закликав мене до себе, при чому, як господар, поводив себе дуже просто і ввічливо. Йому я, бувши на третьому курсі, читав свої перші літературні твори. А проте, і в нього, як і в епископа Арсенія, я не помітив рис, характеристичних для християнського пастиря. Він, напр., при розмовах зо мною на різні теми, ніколи не торкався тем релігійно - християнських. Взагалі це була світська людина в чернецькій одежі, добре вихована, культурна, з приємною вдачею. Він не зробив такої блискучої кар'єри, як епископ Арсеній. Вже під час большевицького панування я одержав відомості, що Євдоким перейшов до т. зв. "живої церкви," що, як відомо, була організована за найактивнішою участю ГПУ.

Серед адміністрації Академії єдиним, хто зробив на мене враження релігійної людини — це був помічник інспектора ієромонах Анастасій, теперішній митрополит російської закордонної церкви. Але він мав дуже малий вплив на життя Академії.

Тижнів через 2-3 після початку навчання в Академії, настало свято Покрови, храмовий день Московської Духовної Академії. Ще напередодні студенти накупили багато горілки, вина, пива і всяких закусок.

В самий день свята відбулась Служба Божа з участю митрополита московського Володимира, а після Служби — урочиста Академія. Остання відбулася в розкішній актовій залі колишнього Єлизаветиного палацу.

Після академії відбувся обід: для професорів і почесних гостей — у приміщенні ректора, для студентів, як звичайно, в їдальні. Після обіду студенти пішли до своїх приміщень у гуртожитку, і тут почалось Храмове свято молоді. Нічого подібного я в свому житті до того часу не бачив. Деякі студенти, особливо з північних семинарій, буквально накинулись на горілку. Приблизно через годину в кімнатах гуртожитку першого курсу стояв неймовірний галас. Студенти кричали, реготали, обіймались, іноді чути було московську лайку, що вживалась, як вставні слова, або навіть як вияв своєрідної близькости до співбесідника. І тут у першу чергу відзначались мешканці півночі... Я не пив і не брав участи в цій вакханалії, а ходив із кімнати до кімнати і спостерігав це дике видовисько. Що особливо привернуло мою увагу, так це те, що на обличчях товаришів, що галасували й реготали, я не бачив виразу справжньої радости й веселощів. Люди кричали, реготали, стрибали так, ніби в них і через них діяла якась стороння дика сила. Тому іноді здавалось, що кожен з них надів собі на обличчя потворну машкару.

Приблизно коло 11-ої год. вечора в найбільшій кімнаті гуртожитка почалась незрозуміла для мене метушня. Студенти поставили на середині кімнати стіл і принесли декілька пляшок горілки. На кожному розі столу були поставлені чарки, і в них налита горілка. В скорому часі в сусідній кімнаті почулись нібито церковні співи. В кімнату з кльовнською врочистістю увійшли чотири особи в церковних ризах, троє з них мали на голові мітри. Це була "всеп'янейшая, всешутейшая ієрархія," в складі "патріярха" — студента 4. курсу, "митрополита" — студента 3. курсу, "архієпископа" — студента 2. курсу, та "протодиякона", що мав гучний бас. Прийшли вони для того, щоб прославити нового, члена "ієрархії" — епископа від 1. курсу'. Кандидатом на цей "високий стан" товариші вибрали студента - вологодця, що вже встиг прославитись як гіркий і витривалий п'яниця. Він мав потворну зовнішність. Вираз обличчя був нахабний. Він вже був п'яний. Його взяли під руки і підвели до столу. Почався блюзнірський чин посвяти на епископа. "Патріярх" і "протодиякон" виголошували слова чину. "Хор" відповідав їм. Аж ось "протодиякон" взяв під руку кандидата на "епископа," підвів його до одного рогу стола і з глумом нахилив його голову до стола Кандидат духом випив чарку горілки. Співаючи блюзнірських пісень, його підвели до другого, потім до третього й четвертого рогу стола. Кандидат випив чарку за чаркою. З цинічними пародійними співами його обвели навкола стола, при чому він випив підряд 20 чарок горілки. Всі присутні, а в першу чергу, члени "ієрархії заголосили: "аксіос, аксіос, аксіос!" Так закінчилась та жахлива й цинічна церемонія. **Відбувалась вона в мурах Богословської Академії, що мала за своє основне завдання виховувати високих достойників російської православної церкви.** (Підкр. наше. Ред.)

До болю було жалко, що не пощастило мені вступити до Київської Духовної Академії. Можливо, там не було того бруду, що я бачив його тут.

(Уривок із спогадів проф. Г. Ващенка "Укр. Самост." № 14. 1952.)

Здійснюймо свої мрії!

Розсіяна по цілому світі українська молодь, яка працює по копальнях, фабриках, фармах, лісах, молодь, яку життя примусило перервати високошкільні студії або навіть не дозволило розпочати, і яка не покинула мрій про студії, може здійснити свої мрії в Інституті Заочного Навчання.

Інститут Заочного Навчання дає цій молоді високу освіту і задовольняє її потяг до знання насиченого українським духом та рідною культурою, з тим що коли прийде пора й повернемося на Батьківщину, вона стала справжнім співтворцем культурно-громадського життя України.

Інститут Заочного Навчання із своїми лекціями - скриптами загляне й до найбільш забутої, глухої місцевости, до найубогішої хатини, де б'ється українське серце.

Інститут Заочного Навчання шукає відгуку і в тих щасливців, що їм доля дозволила вчитись в чужинецьких високих школах. Там вони навчаться багато доброго, але зв'язок з українською духовістю на чужині може дати тільки Інститут Заочного Навчання.

Інститут Заочного Навчання поставив собі за мету розвивати тільки українознавчі науки, яких наша молодь не може навчитися в жадній чужинецькій школі.

Інституту Заочного Навчання є заборолом проти денаціоналізації. Такі інститути заочного навчання є у всіх державних народів, хоч у них є багато високошкільних установ. Кожна держава приділює на такі інститути великі гроші. А ми — народ без держави на еміграції. Про розвиток нашого Інституту Заочного Навчання може подбати тільки наше громадянство, бо допомоги не маємо ні від кого. Тому звертаємося до шановних громадян з закликом ширити ідею Інституту Заочного Навчання і приєднувати студентів. При високому числі студентів не треба буде шукати допомоги і Інститут Заочного Навчання зможе розвиватися та ширити український дух і українську культуру.

**Інститут Заочного Навчання
при
Укр. Вільному Університеті**
27, rue des Bauves
Sarcelles (S. et O.)
France.

ПЕРЕПИС ОЗБРОЄННЯ

Делеґат від США в ОН Коен подав комісії 12-ти в справі розброєння плян США про перепис озброєння. В новому пляні, що на його опрацьовання витрачено чимало часу, США пропонують встановити правила для подання відомостей про озброєння. Усі такі відомості мають негайно перевірити невтральні й інші інспектори, яким буде надане право відвідати на літаках країни, що підпадатимуть контролі.

Советський делеґат відкинув цей плян, не читаючи його навіть. Він заявив, що це "стара пісня", що С.Ш.А. бажають у такий спосіб дістати відомості від інших країн, а самі дадуть нікому непотрібні нформаці.

Е. Слонівський

МЕТОДА БАБУСІ КАТЕРИНИ II

Російський імперіялізм це явище не сьогоднішнього дня. Своє коріння він має в глибинах давно минулої історії російського народу. Специфічний процес розвитку російської нації, зумовлений історичними особливостями, відрізняє його від імперіялізмів інших народів. Основоположниками російського імперіялізму були деспотичні монархи, а сама Росія була завжди тією країною, в якій прислів'я "Воля Божья, суд царьов" було законом для кожного росіянина. Імперіялістичні нахили, що їх прищепила росіянам їх правляча верхівка, стали за невід'ємну рису майже для кожного росіянина, а російський імперіялізм став явищем глибоко закоренілим. Отже, для народів, що були і є жертвами російського імперіялізму байдуже, хто очолюватиме Росію: монархісти, соціял-демократи, соціял - революціонери чи комуністи. Всі вони імперіялісти. Ідеологічно - партійний поділ має значення тільки для самих росіян, це їх внутрішня справа. На зовнішньому відтинку в росіян не існує ідеологій, є, лише ідеологічні спекуляції, якими вони послуговуються для найліпшого досягнення своїх імперіялістичних цілей. Катерина II, надсилаючи секретну інструкцію до князя А. М. В'яземського, президента сенату і міністра юстиції в 1774 р. писала: "Думка, що вони малороси є нація обсолютно відмінна від нашої, є аморальна. Борітеся з їх фальшивими, непристойними республіканськими ідеями. Малоросія, Лівонія і Фінляндія—суть провінції, які управляються своїми, власними законами, що були їм забезпечені. Було б нетактовно скасувати їх усі відразу. Було б більш, ніж помилкою, я б сказала справжньою глупотою, называти їх чужинцями й поводитися з ними, як з такими . . . Треба примусити їх самих делікатним способом зрусифікуватися (Архів Сенату, т. 102, ст. 406). З тексту цієї таємної інструкції виплинає, що Катерина II прекрасно розуміла національну різницю між своїм народом і українським, але практично це розуміння приховувала від зовнішнього світу.

З діяльності сучасних російських імперіялістів, різних ідеологічно - політичних забарвлень, ми маємо яскраву ідентичність аргументації щодо незалежности України з позицією, що її висловила ще Катерина II. Сучасний російський імперіялізм виступає в двох течіях, що ідеологічно один одну поборює, а саме: советсько-російський імперіялізм з одного боку, і російська еміграція з другого. Це дві різновидности одного цілого. Всі вони готують грунт для світової гегемонії російської імперії коштом народів, що на сьогодні залежать від російської імперії. Советські імперіялісти виступають під гаслом: "Визволення народів від капіталізму," а російсько-еміграційні імперіялісти під кличем: "Визволення народів від большевизму." Перші об'єднують народи советсько-російської імперії для досягнення своєї мети — створення світової комуністичної держави на чолі з Росією, а другі намагаються затримати народи, що їх окупувала Росія під вивіскою "братньої федерації" з гегемонією, тієї ж таки Росії.

Ці два ідеологічні вороги, але імперіялістичні спільники, при невних обставинах можуть дуже легко об'єднатися. Треба тільки, щоб західньо-демократичні держави офіційно заявили, що вони остаточно стали на шлях—розчленування російської імперії. Цього досить, щоб завзяті борці проти большевизму — російські еміґранти стали щирими партнерами Кремля. І не один би з них постарався, як це було під час останньої війни, потрапити в царство Сталіна, щоб допомогти йому в боротьбі проти "американских империалистов." Один царський полковник, який давненько вже проживає за кордоном, у розмові зо мною сказав: "Я самый заядлый враг Сталина, но в то же время он мой найбольший друг, потому что он, даже своей паршивой Грузии от России не отделил и за это я перед ним свою лисую голову преклоняю." Саме така психологія всіх тих лисих голів, з яких складається імперіялістичне кодло російської еміграції, що намагається нас об'єднувати на боротьбу проти большевизму

Методи російської еміграції та її імперіялістичної братії а Кремля ідентичні. Полягають вони в фальсифікації історії українського народу, в брехливо-провокаційних способах пропаганди, в демагогічних наклепах на українців. За зразок такого фальсифікаторства і провокації маємо сьогодні аж шість "українських" партій в СОНР, з їх друкованим органом "Східняк." У числі 3-му цього пропагандивно - агітаційного листка вміщено ряд статтей, в яких з неймовірною злобою обливають болотом українців, подають коментарі стандартної російської пропаганди. Візьмімо хоч би уривок із статті під заголовком "Кілька слів східняку": "Цим добродіям (треба розуміти українцям. Е. С.) не треба забувати нашої правдивої української поговірки "Хто сіє вітер, той пожне бурю." Далі до речі треба пригадати, що ми всі і українці, і росіяни — одного хрещеного батька, святого київського князя Володимира, діти, що в нас єдина кров, єдина віра, єдині звичаї, єдина доля і єдина надія, а по цьому ці діти, звичайно, є рідні і вони бажають і надалі "в одній хаті" жити, а також лихо і радість, як і раніш, між собою ділити і я певний, що ніяким божевільникам не вдасться колесо історії повернути назад." Отже, українцям, не вдасться колесо історії повернути назад, автор його те колесо повертає. Автор нічого нового не сказав. Він, просто, висловив все, що сказала Катерина II в її секретній інструкції двісті років тому.

Шкода, що автор не знає того, що схему історичного процесу історії східнього слов'янства не тільки відкинула і засудила сучасня українська, а почасти й світова історична наука. Адже ніхто інший, як історик М. Покровський з його школою в категоричній формі відмовився від старої схеми і вимагав шукати початків Росії у Волго-Камському басейні. За це М. Покровського поховали без почестей, а його учнів Сталін репресував. Твердження автора про єдність звичаїв і традицій українців і росіян також неправдиві. В історичній розвідці відомого історика Костомарова, що з симпатією ставився до обох народів, читаємо: "Від давньої бувальщини лишилася ледве примітна тінь. Отже її поки ще досить на те, щоб бачити як рано південна Русь (Україна) почала рости іншим, своїм власним шляхом і не так, як північна (Московщина). На півдні цілком інакше, як на півночі, розросталися, устатковувалися, переміня-

(Продовження на ст. 6)

Українські історичні дати

ЧЕРВЕНЬ

4—1946. Відбувся II Конґрес українців Канади.

5—1648. Богдан Хмельницький здобув велику перемогу над поляками під Корсунем.

5—1775. Зруйновано Запорізьку Січ.

7—1843. Помер Мар. Шашкевич, справжній піонер національного відродження галицької України. Він пориває з мертвою та облудною церковщиною і звертається до мови свого народу. "Письменство у кожного народу, — говорив Шашкевич, — це його життя, його спосіб думати, його душі образ; воно повинно заклюнутись і вирости серед народу і розквітнути на його ж таки ниві, щоб не скидатись на того райського птаха, про якого розповідають, що немає ніг, а через те мусить до віку в повітрі виснути". З вірою в розвиток рідного народу, Шашкевич працював як письменник, як перекладач Євангелії та слов'янських поетів на рідну мову, брав участь в організації просвітньої літератури тощо, ставши зразком ідейности й витривалости для наступних поколінь.

17—1895. Помер Мих. Драгоманов. Як визначний вчений, як людина глибокого творчого розуму, Драгоманов витворив програму українства, як широкого громадського руху, всіма сторонами зв'язаного з вселюдським поступом.

22—1929. Помер визначний український громадський діяч Євген Чикаленко.

22—1941. Розпочала війна — (друга світова) між Німеччиною і СССР на українських землях.

22—1943. Відбувся Перший Конґрес українців Канади.

23—1917. Проголошено в Києві Перший Універсал Української Центральної Ради.

ПРИБУТКИ СТАЛІНА

Згідно з підрахунками аґентства "Італія" щорічний прибуток Сталіна виносить один мільйон карб. або 250 тис. долярів. Як голова ради міністрів Сталін одержує 60.000 карб. Книжки дають йому 600.000 карб. Утримання 3 дач і 4 особових авт коштує советським платникам податків 100.000 карб. Крім того, Сталін дістає 80 проц. знижки на всі товари, що він їх купує.

МЕТОДА БАБУСІ КАТЕРИНИ II

(Закінчення з ст. 5)

ли свій вигляд одні й ті самі загальні основи. Північ, а ще більше північний схід, до половини дванадцятого віку нам мало відомі." („Дві руські народності," Стор. 27). Саме з цього росіяни і повинні починати свою правдиву історію. Далі, в тій же роботі, Костомаров пише: "Громадською стихією Москви є загальність (Общинність), знищення особистости, навпаки тому, як на Україні, де принцип особистости раз-у-раз виявляє свою живучість. З церквою у Великоросії сталося як раз навпаки тому, що було в Україні. В Україні церква мала велику моральну вагу й силу, але вона не доводила своєї сили до того, щоб на віру, без доказів освячувати успіх справи, на сході (Росія) церква неминуче повинна була в особі своїх верховних достойників зробитися органом верховного, остаточного суду і все ж на те, щоб, яка справа добула собі характер божої ласки, треба було щоб це признав хтось такий, що орудував правом такого визнавання. Тим то на сході церковна влада стояла незмірно вище понад народньою масою, мала куди більшу змогу виявляти свою самовладну силу, ніж на Україні. („Дві руські народності," стор. 61). Цього цілком вистачає, щоб перекреслити всю фальшиву пропаганду українських квіслінгів, фабриковану під диригуванням російських імперіялістів.

Стаття: „Дещо про нашого батька Тараса," вміщена в тому ж самому числі "Східняка", такого шахрайського порядку. В даному разі автор намагається нашого геніяльного поета зробити прихильником російського імперіялізму тоді, коли вся творчість Шевченкова є обвинувальним актом проти деспотії та імперіялізму Росії. Правда, Шевченко не збирався нищити російського народу, але він не терпів російського уряду за його брутальність, деспотизм та гноблення інших народів. Проти цього він протестував і за це третину свого творчого життя провів в політичних репресіях.

Нарешті про відозву цього ж "Східняка". Зрозуміло, що вона стосується насамперед українців. Відозву, як зазначає редакція, надіслали відомі американські діячі, що добре обізнані з колишніми й сучасними міжнаціональними відносинами народів Росії, що всі однаково страждають під я р м о м большевизму. Цікаво, що слова "всі однаково" надруковані великим друком. Очевидно, щоб читач на це звернув пильну увагу. В розумінню російських імперіялістів еміграційного порядку це один із стимулів до об'єднання народів Росії. Відозва присвячена дню демократичної революції в Росії, 12-го березня 1917 р. У відозві зазначено, що ця революція була спільним досягненням усіх народів Росії. Цього не заперечуємо. Саме через це російська демократія повинна бути вдячна іншим народам і визнати їх суверенність ще в 1917р. А що ж ми маємо? Замість виправити помилку, припущену в 1917 р., і визнати суверенні національні держави тепер, російські демократи стали на такий же фальшивий шлях, як і тоді. Набагато виграли б російські демократи, як би вони закликали відозвою не лише повалити большевизм, щоб відновити знову, хоч і демократичну, але російську імперію, а, навпаки, знищити большевизм, щоб задовольнити жадання тих народів, що колись допомогли російській демократії. Такого змісту відозва відразу змобілізувала б народи, уярмлені Москвою, до остаточного розгрому большевизму і заклала б основи співпраці, дружби і тривалого миру з демократичною Росією. Відозва своїм змістом ніякого впливу на українців не справляє. Навпаки, кожний українець переконується, що ті американські діячі з міжнаціональними відносинами народів Росії ані в минулому, ані тепер не обізнані. Міжнаціональна проблема залишається не розв'язана. Ми схильні думати, що міжнаціональна проблема, якої російська демократія не зуміла розв'язати, стала одніею з причин краху російської демократії. Російська демократична революція не розв'язала національних потреб інших народів, тому рівнобіжно з нею виникли національні революції, що коштували великих людських жертв, яких і тепер російські демократи не бажають добачати через свої імперіялістичні окуляри. Факт звернення з відозвою до народів Росії американських діячів, а не російських демократів, зовсім не підносить авторитету тієї відозви в очах українського визвольного руху. Ми добре знаємо, що серед американських діячів так само є імперіялісти, або симпатики російського імперіялізму, як і прихильники українського визвольного руху.

В згаданій же відозві подана думка президента Америки Вудро Вільсона про Росію, що він її висловив 2 квітня 1917 року: "Ті, що знали Росію добре, знали, що вона справді завжди була демократична духом своїм, в усіх життьово п р и р о д н і х звичках своєї думки, в усіх інтимних взаєминах своїх людей, що в них виявлявся їх природній інстинкт, їх звичне ставлення до життя. Великий демократичний російський нарід приєднався в усій своїй простодушній величі й могутності до сил, що борються за всесвітню волю, правду й мир. Ми маємо тут гідного співчлена для почесної ліги." Якщо президент Вільсон говорив так, як думав, то він Росії зовсім не знав, бо це одна з країн в Европі, яка за тими ознаками, що згадав президент Вільсон, ніколи демократичною не була. Демократична революція в Росії була великим здивуванням не тільки для президента Вільсона. Що ж міг Вільсон, як людина наскрізь демократична, зробити інше, як не привітати росіян з їх великим прогресом в історії — переходом від деспотично-монархічної форми правління до демократичної. Для людей, що знають Росію, факт торжества демократичної республіки був чимсь надзвичайним. Для Вільсона, як для демократа і керівника демократичної держави, вигідніше й приємніше було бачити демократичну Росію, ніж монархічну. До того ж, виходячи з міркувань американської вигоди, він хотів, сказавши, що Росія і її нарід були завжди демократичні, заохотити демократичну Росію до боротьби проти Німеччини. Як вислів Вільсона, так і вся відозва російських демократів дуже мізерна зброя в руках росіян в боротьбі за їх імперіялістичні інтереси.

З усього сказаного напрошується один висновок: і шість "українських" партій СОНР'у, і "Східняк", і відозва американських русофілів це випробувана російськими імперіялістами пропагандивна метода — каламутити воду, когось "делікатно" обдурювати, когось залякати авторитетами, а в кінцевому результаті самім сісти зверху. Метода стара, ще з часів бабусі Катерини II. Нічого не вдієш, така природа росіян.

Відійшов від нас

4-го червня відбувся в Торонті похорон визначного церковного і релігійного діяча Івана Бодруга. Вся близька рідня і велике згромадження приятелів та знайомих зійшлися віддати останню шану визначному українцеві.

Це буде завдання біографа подати детальні відомості про життя й працю покійного. Ми лише хочемо зауважити, що Іван Бодруг служив українському народові в ті дні, коли не можна було допроситись священиків і проводу з рідного краю. Він заснував перший український часопис у Канаді, організував церкви і школи. В наслідок його навчання тисячі наших людей покинули Рим. Частина з них стала православними і є членами теперішньої укр. православної церкви, велика частина довела релігійну реформу до логічного кінця і стала протестантами.

Нема сумніву, що праця і життя Івана Бодруга наклало глибоку печать на життя української еміграції в Канаді. Іван Бодруг був теж великим промовцем і чудовим організатором.

Редакція "Єв. Пр." висловлює глибоке співчуття родині покійного.

ВИЧЕРПНИЙ ПІДРУЧНИК

Юрій Шерех — "НАРИС СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ". "Нарис сучасної української літературної мови" проф. д-ра Юрія Шереха це перший виданий в українській еміграції **повний науковий курс** української мови. Книга підсумовує дотеперішні досягнення українського мовознавства, а також подає багато нового матеріялу. Книжка побудована в світлі досягнень і нових метод світового мовознавства нашого часу. Книжка проф. Шереха являє собою вичерпний підручник для кожного, хто хоче опанувати нашу літературну мову і зрозуміти тенденції її розвитку, а водночас довідник про всі головні факти нашої літературної мови."

Ціна: DM 16,—
фунтів 1,5 (півтора ф.)
дол. 4, — зглядно рівновартість доляра в ін. валюті.

Замовлення надсилати: на адресу в-тва "Молоде Життя" — Мюнхен, на адресу представника в-тва "М.Ж." у даній країні, або на адресу:
Sarcelles (S. et O.) 27 rue des Bauves, France.

Health For Every Day

by
Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

Mother's Work

Mother—will you come out with me for a walk? The children get a walk on their way to school and again on their way back home, and they play games in the school yard and all that means fresh air and exercise. But when does Mother get her walk? Your husband goes out every day to his work and I hope his work is not so far away that he mast take a bus or a street car to get him there and back in good time. Even if he does, he could walk a bit after work before he gets on the bus or car. So your husband can get a walk. But when can Mother get her walk?

Mother's work is never done, so perhaps it is a good plan to make her walk fit in with her work so that the walk will not be forgotten. She has to buy some food today and we all know what advantage it is to see the food we are buying for the family. Whether it is meat or vegetables or fruit or groceries, it does make a difference to know about foods, to see them for yourself, to be able to tell if meat is fresh and kept covered from dust and from flies. This means that Mother will have to take a walk to the meat-market today and to other places where food is sold. I will go with her and we shall have a pleasant walk and I will help to carry her parcels home.

Tomorrow's Walk

soon be coming home from school.

What time is it now? Just about 3:00 p.m. and the children will Mother and I will go to meet them. She has not yet had to walk today. About 3:30 children begin to come out of the school door and down the steps and out of the school gate.

There is Mary. Mother has two little girls at this school. Mary is the older of the two and I must ask Mother the name of the little one. She began to go to school only last month. Mary goes to the other door to meet the little sister and they are both so surprised and pleased to see that Mother has come to meet them. Of course they want Mother to come in and see Teacher and of course Mother wants to do that and so do I.

Presently we come out, and say goodbye and the two children go off home hand in hand with their Mother.

March is the first month of Spring, the sun shines bright and soon the children will take their Mother to the nearest park for a more interesting walk.

BLESSED ARE THE MERCIFUL

By Dorothy Koert

"You are always helping other people but I don't see anyone bothering about us. From now on I am not going to think of others, it is time we take care of ourselves! Everything goes wrong for us. Last week I bought a dog; she hung herself before the day was over!" Bob said that evening in the early spring of 1932.

His troubled hazel-green eyes shifted from the dark patches on the knees of his faded jeans to the unpaid bills lying on top of the sewing machine. The boy swallowed several times, as though the lump in his short throat could not be removed; the effort was such a strain that his whole face quivered.

"The bank took all the check except five dollars today," his mother told him.

He stared at her.

"You mean," he blurted out, "the bank took all the check except five dollars, so that we have no more money until the next month?"

His mother's plump figure had turned quickly from the stove, where she was washing the dishes; because the boy's voice had disturbed her thoughts, she held a fork in mid-air, while the soap suds dried on her wrists. She saw, she understood, she wept.

Bob's jaw fell; he pushed his fingers through his blond hair.

His comment was sharp. "That means we have reached the end!"

"What makes you think that?" she inquired. The words did not intrude but were as caressing as soft music, while her dark eyes were full of love and suffering. Pain swelled in her countenance as her eyes remained on her son's face.

"I—I don't think. I know!" Bob contended with tightly-pressed lips.

The two small girls playing on the floor, with their dolls, flung a glance at them.

The mother moved so quietly, and stood still; and then she sank into a chair by the table The Bible lay on the red-and-white checkered tablecloth; she opened it, and her hungry eyes devoured the words. Bob gazed wide-eyed at the light seeping over her face, lifting the weary lines, making the round countenance reposeful, her brow smooth and serene. He watched, he realized, he resisted. When all hope was lost, when there was nothing left to hope for, she turned to God and like Job she would wait and trust in her trials.

Behind her bent back was the window, where the rags were stuffed into the cracks of the casing, when the winter winds blew. The kitchen floor sagged toward the southeast corner, where the grey cupboard sheltered the white dishes behind black screen doors.

He was sixteen. This had begun before his birth; the struggle had started with his father's accident and the sore in his back which had never healed.

Bob leaped to his feet and stumbled toward the door.

"Bob!"

He paused and turned with his hand on the knob of the door, looking at her face which was always so steadfast. Above her head a big clock ticked on the wall; he watched the brass pendulum swing back and forth.

She asked, "What did Mr. Jackson say today?"

Bob winced, and shrugged his square shoulders.

"The same thing he said ever since Dad died three years ago," he gulped and followed in a rush of words. "He says we will never make his farm pay. Our herd is run down. The soil is no good for dairy farming. Now we cannot pay our bills because we had to pay $100 on that note at the bank. We're sunk!"

The mother spoke out her thoughts: "I will pray for Mr. Jackson. He does not see that we need his help. We must not be bitter or judge hastily. There are so many hidden things in people; if we knew everything we would be able to forgive. God has given us the grace to see the needs of others; He will reward us in his way and in His time. I cannot feel defeated. Mr. Jackson does not realize or he would be more neighborly."

They stared at one another in the silence.

"The banker advised you to buy more cattle; he said two years ago that your note was good," insisted Bob.

"No one knew then, that a depression would come. The bank is crowding everyone," explained his mother.

"How can you take this so quietly?" cried Bob with trembling lips.

She jerked her heard up and looked him full in the face, and Bob saw her face grow radiant with love.

"I am not afraid of sorrow and pain any longer. What I am afraid of is this: that I shall not maintain dignity in the hour of trial; I pray for courage and strength to endure gracefully," she said.

Bob dropped his eyes to the brown spot on the linoleum.

"I don't understand you. Even last week you gave canned fruit to that family down the road. You are calm, things don't affect you much. You were like this those weeks before Dad died: and then afterwards, too."

She lifted her glowing eyes with a gentle, humble expression about her mouth and cheeks.

"When the pain is deep it does not come to the surface. No one can comfort because no one knows; it is then that we need Jesus. I have learned to string the experiences of life like beads held by the clasp of memory. In those last weeks I watched quietly and it was as though every part of my body was saying: "Keep this, hold it tight, listen to his voice, watch him move his head—you can't lose this. It is as though I were listening to a beautiful melody which would be enclosed forever in my brain. Because the time was short, God gave an abundance of living in each hour."

Bob stared at the crack in the wall paper on the ceiling. Suddenly he know why this house never seemed cold, ugly and bare—his mother changed the commonplace into the extraordinary. But thre wa more—it was as though God had opened her eyes so that she saw things in a superior light.

His mother was speaking. Bob stared at the sagging floor, the cracks in the wall paper, and he was ashamed of his poverty. He hated this struggle and so refused to yield to her words.

"I taught you when you were small never to touch things. So much in life is just looking on, a few things do come into the hollow of our hands; however, so much falls away again. If you can remember this, Bob, you won't ever despair in dark moments. Jesus knows and His love and comfort is ever with us. We don't have to possess things in order to be happy. It is the emotional experiences which make us rich, an ability to love deeply, to understand even in moments of sacrifice, and to be able to forgive.

Bob could not meet her eyes with this rebellon in his heart.

"Mr. Jackson made me an offer," he murmured brokenly.

"The same as the last time?" asked his mother rubbing the callous on her right palm.

"Yes," he admitted, "he honestly doesn't think the place is worth any more. He wants the land because it adjoins his farm."

"You know, Bob, how I feel about this place," she replied softly. And then she added with a

(Continued on p. 8)

BLESSED ARE THE MERCIFUL

Continued from p. 7)

sigh, "Already ,we have lost one farm, this is all we have left. I had no thought of selling the place."

"Yes, I know, I know," he repeated as his soft eyes darted about the room.

The house was no more than a shack; scrubbing and doors were kept it clean. The doors were boards over which the wall paper had been pasted. The wide crack and hinges marked the opening in the wall; an ordinary hook kept the door from swinging back into the adjoining room.

Bob's shoulders sagged. That was the way it was—nothing in all the world could tear her away. She would read the Bible, find comfort, and calmly face another day. But Bob knew what was going on; he had heard the fellows talking at school: there was Davis drifting from one town to another simply because his folks did not have enough at home to feed all the children.

Suddenly the kitchen was unbearable warm and too small for Bob; he had to escape into the yard. He wrenched open the door and rushed out into the twilight. The cool breeze touched his flushed face. The stir of evening air moved on to sway the fresh green leaves of the grape vine climbing over the south side of the house. On the roof the honeysuckle and climbing rose were swelling with new leaves. Shadows crept across the lawn and night folded its arms about the weather-beaten walls. The branches of the pear tree drooped in a lacy pattern of light green over the driveway.

Bob stopped and picked up a twig from the path, and pressed his thumb against the thin branch. His head ached, the pain pushed against his forehead and crept along his jaw and back to his car. If he could have flung himself down on the ground and wept, this tightness within him might have been swept away. He broke off another inch of the stick in his desperate loneliness. Four people to feed, no money, and in a depression. In the thickening darkness the boy's figure moved pathetically without direction. The shoulders slumped under the burden of indecision. Time pressed, spring was here, the full side of it was in the air pushing up new life from the soil. It was time for planting. Right now, tonight, he had to work out some plan.

The youth picked his way in the moonlight along the dirt path toward the rambling building which contained the woodshed, log cellar, and the stairway which led to the storage attic over the cellar. The dirt floor was as firm as cement. Right here in the entrance Bob's shepherd dog had hung until dead. Bop stepped around the spot.

The sound of a footfall on the dirt, a feeling that someone was watching, Bob's thoughts were disturbed. He stooped, he listened, and then rushing wildly to the entrance he looked about the empty yard cautiously.

He turned and stepped back around that patch of dirt. Because everything had been strange the dog had been tied by a long chain that first day so that she would not run away. She had been trained to wear a harness and draw a cart. He had taken the money out of his savings to buy the dog for his sisters.

A heavy feeling filled Bob's heart as he gazed at the patch of dirt and remembered the dog's long, graceful body with its silken hair. She had gone up the stairs, the chain had caught on the old trunk, she had slipped and the chain had been pulled tight by the weight. It was in the evening that Bob had found her henging a foot from the floor. Her collar had been put into a tin box and buried beneath the cellar floor.

Now Bob strode to the cellar door, pulled on the heavy chain, slid the loop over the rusty spike and pushed the heavy door open. It scraped on the hard floor; he had to throw his weight against the planks in order to swing it open.

Behind the door was the place for canned fruit and vegetables. At the right were the tiers of empty apple bins. Beyond this was the empty potato bin, and across the narrow dirt aisle was the space for carrots, onions, and cabbage. The small window at the end let in a feeble shaft of light. Bob struck a match and peered into the darkness. He did not like groping without a light, as there were too many mice around.

One, two, three, four! Where was the hole? He began counting the steps from the door. It had to be here The tall form knelt on the damp dirt and dug with the left hand while the match's flame burned down to the fingers of the right hand. Puckering his lips and blowing, he was about to strike another match when his fingers touched the tin box. His body stiffened with fear.

Running steps, a rush at his back and the flinging weight of a heavy body. He fought, he squirmed, he struggled; finally he broke free. Immediately a light flashed in his face and blinded him.

"Give that to me!" commanded a hoarse voice.

Bob backed up—helpless.

"Look here, all I want is something to eat and a place to sleep," said the voice.

Immediately Bob thought of Davis. This was someone like Davis.

"Sure," he said, "but move that light away from my face."

The light switched to the floor.

Bob's grasp never slackened on the black box.

"Listen," said Bob evenly, "we will give you a meal and a place to sleep tonight. Mom never has refused one person who ever came to her door for help. Many a tramp has warmed his feet on her oven door."

"You have money there?"

"Only a little. I've saved it for years. I sold my roosters when I was eight years old; that money is here. I picked berries in the summer—some of the money is here, and we need it desperately now. There is only about eighty dollars. I'll give you five dollars. There are four of us and we only have five dollars cash to live on this whole month. The bills have not been paid."

"Listen, fellow," the man said slowly. "I never begged before or tried to take anything that did not belong to me. I keep looking for work but there are no jobs. I have not eaten a square meal for two days."

"Here!" said Bob as he handed the man a five-dollar bill. "Come to the house. Mom will give you a good supper. You can stay here tonight."

"Thanks."

They walked in silence toward the house.

Bob did not explain. He asked, "Mom, could this man have something to eat?"

Her eyes swept the dark young man and she moved quickly to the stove, as her hand gestured toward the chair at the table.

Conversation did not begin until after the stranger had finished the meal

"Thanks," he sighed and leaned back in his chair.

The mother's estimating gaze held a note of charity which the stranger had not seen for several weeks in an adult's eyes when they were directed at his face.

Bob began to talk about farming and his problem of poor soil. The man's face brightened, the persuasive warmth in the mother's smile helped him.

"Tell me about it, maybe I can help you. I received my degree in agriculture at the State College this spring. It was hard getting that degree; I worked my way through school. In these days a man can't find a job. I would like a chance to put that knowledge to good use."

"You would? "Oh!" A long drawn gasp of relief sprang from Bob's lips.

"Sure; I wast trained to help young farmers, like you."

Their eyes met—but Bob's slipped aside and moved to his feet.

"I have no horse or tractor with which to plow. We had to sell the horse last month," said Bob.

"Surely you have a neighbor who would be willing to help you out at planting-time," protested the man.

The mother's face brightened, while the son's countenance clouded.

A sharp rapping drew their attention. The stranger jerked his startled face around as Bob strode to the door.

Mr. Jackson stood on the porch, peering into the room.

"I have been thinking. I mean —I thought you might need help," Mr. Jackson said with genuine concern. "I mean—I have been thinking since Bob came over today."

Bob turned speechless toward his mother, but her smile told him that she knew much about the loving-kindness of God.

They had been blessed because even in their trouble they had been merciful to a stranger. Bob saw, he understood, he surrendered.

МАСАКРА В КАТИНІ

Комісія Палати Репрезентантів США переслухала Йосифа Чапі, якому генерал Андерс доручив справу про звільнення польських офіцерів для утворення тоді польської армії. Він зізнав, що совети не звільнили ні одного офіцера. Один із помічників Лаврентія Берії заявив, що неможливо звільнити польських офіцерів, бо "сталася жахлива помилка". Масакру в Катині Чапі приписує Сталінові та Берії.

Із життя Канади

НІКЕЛЬ У МАНІТОБІ

Недавно в північній Манітобі відкрили величезні поклади ніклю, які становлять три четвертих усіх світових ніклевих резервів. Отже Манітоба стає світовим ніклевим осередком.

ПШЕНИЦЯ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

Західня Німеччина закупила в Канаді 13 мільйонів бушлів пшениці.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIII. Число 7-8. Торонто, Онт. ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ 1952 JULY-AUGUST Toronto, Ont. Рік XIII. Число 7-8.

До Собору Українського Євангельського Об'єднання

Сила благовістя Христового не полягає стільки в громадських і політичних впливах організацій віруючих, скільки в тихій але досить потужній праці духа евангельського в серцях людей. Отже політичний вплив евангельських церков може бути дуже малий, але його творча, що перероджує, сила величезна.

Змінюючи думки і ставлення загалу проголошенням правди Божої, благовістя поволі, але упевнено перероджує все життя народу. В ритуалістичних церквах, в світських організаціях, в підприємствах, внутрішньою духовою силою благовістям Бог перероджує суспільство. Тим то перше і найголовніше завдання кожної евангельської організації — це принесення сміливого свідоцтва любови Божої і правди в благовісті Христовому. Евангелізм здобуде перемогу не політичними впливами своїх організацій, не кількістю членів, чи « будьякою іншою людською силою, а проголошенням правди Божої.

Звичайно, визнаючи цю засаду, евангелики не повинні нехтувати нагоди робити добро і через свої організації і впливи. Для цього українські евангелики потребують об'єднання. Свобода совісти в евангельському русі веде до певного розпорошення, проте евангелики різних напрямів об'єднуються добровільно в товариства для виконання певних завдань. Українське Євангельське Об'єднання є одна з таких добровільних організацій. Отож ми хочемо хоч би коротко подати кілька зауважень до наступного Собору цього Об'єднання.

Насамперед ми потребуємо більшої консолідації українських евангельських сил. В цьому напрямі зроблено дуже мало. Велика кількість пасторів і громад реформованого напряму не беруть діяльної участи в праці об'єднання. Треба відшукати причини цього і постаратись їх усунути. Це являє собою першорядне завдання не тільки для порядку денного Собору, а й для майбутньої діяльности нової управи. Так само невідкладне питання — це пожвавлення співпраці з іншими українськими евангельськими організаціями.

Чимало питань евангелики можуть розв'язати тільки спільними зусиллями. Адже новий переклад Біблії став можливий в наслідок з'їзду всіх українських евангельських деномінацій і їх співпраці. Щоб голос українського евангелика наші брати по вірі почули і на рідних землях, щоб нас не ігнорували в радіо-передачах, що їх скеровують демократичні уряди на Україну, треба знову пожвавити працю Всесвітнього Союзу Протестантських Церков. В противному разі нетолерантні й пройняті ворожнечою проти евангельської правди ритуалістичні провідники постараються зайняти наше місце, як це вони і пробують робити.

Сила друкованого слова в наші дні має виняткове значення, що його ми не можемо недоцінювати. Питання добре опрацьованого й продуманого пляну друкування евангельської літератури повинно не тільки привернути пильну увагу Собору, а й посісти почесне місце в практичній роботі У.Є.О. Досі цю літературу видавали без пляну. Окремі пастори видавали те, що їм здавалося найбільш потрібним на місцях. Через це ми маємо брак так потрібних евангельських підручників, а велику кількість автобіографій. Безперечно, що й автобіографії мають так само свою цінність, але не першорядну.

Біблія — це найцінніша й найпотрібніша книга для нашого народу. Завдячуючи добрій волі Британського Біблійного Товариства українські евангелики мають нагоду таку Біблію надрукувати. Проте характер, поводження і становище перекладача — проф. Огієнка, що його було покликано ще перед війною до цієї праці, до того змінилися і стали ворожі проти евангеликів, що виникає серйозне побоювання про те, чи спроможний він успішно закінчити цю важливу працю. Собор повинен сказати своє переконливе слово, а У.Є.О. вжити рішучих заходів, щоб новий переклад української Біблії не був знівечений в непоправний спосіб. Адже вже на сьогодні ми маємо факти, що новий переклад виглядає далеко гірше, ніж старий Куліша.

Ми маємо тисячі українських скитальців в Европі, серед яких ще є чимало евангеликів. На превеликий жаль, ми про них забули. Невідомо з якої причини, але після повернення паст. Кузіва з Европи, його місце і досі ніхто не заступив. Тим часом в Европі залишилася велика кількість старших людей і хворих, що найбільше потребують пасторської опіки. Українські державні еміграційні органи ще в Европі, але інтереси українських евангеликів ніхто не боронить в цих інституціях. Є конечна потреба нав'язати міцні стосунки з протестантськими централями Данії, Німеччини та інших народів, що відогравватимуть поважну ролю в подіях наступних років. Собор повинен докладно обговорити це питання з тим, що У.Є.О. якнайшвидше відрядило свого репрезентанта в Европу. На це є можливості, але треба трохи більше попрацювати.

Активізація праці серед молоді й жіноцтва, заохочення молоді до евангельської діяльності й підготовка нових кадрів, молодих пасторів, і ряд інших важливих питань повинні також бути відображені на порядку денному наступного Собору У.Є.О.

Бажано, щоб найбільша кількість пасторів і представників окремих громад взяли участь у роботі Собору. Для цього управа У.Є.О. повинна завчасно надіслати повідомлення з запрошенням взяти участь у роботі Собору, що відбудеться 29-30-31 серпня ц.р. в Українській Пресвітерській церкві в Торонто.

М. Фесенко

Заклик

голови Собору Пресвітерської церкви в Канаді до українців

ПРИВІТ!

З щирою прихильністю і з доброї волі шлю найсердечніші привітання і найліпші побажання вірним у Христі з усіма, що на кожному місці прикликають ім'я Господнє.

Прошу батьків і молодь прийняти щире рішення про те, щоб щодня читати Біблію і молитися протягом Нового Року. Цей нескладний вчинок, якщо його виконувати щиро, сповнить вас ласкою і багатством благословення.

Вірний вам

І. А. Макінніс,

Голова Генерального Собору 1952 р.

До загального відома

На зміну попереднього оголошення повідомляємо, що Собор Українського Євангельського Об'єднання відбудеться 29-30-31 серпня ц. р. в Українській Пресвітерській Церкві в Торонто.

Редакція "Єв. Пр."

НАПЕРЕДОДНІ СОБОРУ УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Соборе, тобі належить слово!

Якщо М. Фесенко, Ів. Зоренко, Б. Леонидів, та інші цілком щиро і науково поставилися до критики в "Єв. Пр." нового перекладу Св. Письма, що його виконав проф. Огієнко, то цього не можна сказати про проф. Садиленка. У досить просторій статті в "Єв. Пр." за січень-лютий ц. р. проф. Садиленко намагається довести, що, мовляв, згадані автори не скритикували перекладу, а висловили лише свої думки, що справа ця надзвичайно складна, важлива і т. д. Особливо накидається проф. Садиленко на Б. Леонидіва, що, мовляв, він, критикуючи переклад проф. Огієнка, сам неправильно тлумачить деякі стихи.

Я не маю на увазі вдаватися в дискусію в даному разі. Скажу тільки коротко, що й проф. Садиленко, наводячи переклад Б. Леонидіва псалом 33:10, сам помиляється. Дослівний переклад з гебрейської мови цього псалма такий:

"Господь робить безрезультатними (הפיר) раду чужинецьких народів, уневажнює (הניא) думки народів."

Проф. Садиленко мильно перекладає слово הניא „руйнує" „ламає," справжне значення якого буде „уневажнює."

Проте суть не в цьому. Євангеліє Господа Христа, це наука про життя й Царство Боже для людей на землі сущих. А коли це наука, то слід і розглядати її, як науку, тобто з відповідним знанням і вірою Христовою. Слово Боже — це Богонатхнене слово, — писане Духом Святим. Чи став би хто критикувати, скажімо, якусь музичну річ, не маючи жадної уяви про гармонію, про музику? Або розглядати хемічні сполуки не знаючи елементарної хемії, чи судити про агрикультуру і аґротехніку, не маючи знання з аґрономії! І чому б проф. Садиленкові не сказати відверто, що переклад Св. Письма, який зробив проф. Огієнко, не досконалий. Це було б згідно з тим, що "Про духове слід розуміти духово," бо-ж за проф. Садиленком виходить, що критика нічого не варта, а проф. Огієнко "своє зробив." Чи ж так?

Правда, проф. Садиленко не хоче цілком оцінити якість Огієнківського перекладу і пише: "..у Куліша значно більше огріхів і архаїзмів, **ніж у проф. Огієнка**" (підр. наше. І. Г.) Отже і проф. Садиленко визнає огріхи і архаїзми, що про них так багато писали згадані автори, щоб допомогти виправити припущені в перекладі Св. Письма хиби. А раз так, то напрошується запитання: "Як же можна святе слово давати віруючим людям, як науку Господа Всеправедного, з огріхами і архаїзмами?" Краще тоді було зовсім не робити нового перекладу, а виправити ці огріхи й архаїзми у Куліша.

Проаналізувавши матеріяли, вміщені в "Єв. Пр.", беру на себе сміливість зробити для Собору висновок, що новий переклад Св. Письма проф. Огієнка:

а) місцями неправдивий історично;

б) перекручений і зіпсутий власними додатками і змінами автора;

в) не відповідає сучасній українській мові;

г) не відповідає духові творців слова Божого, зокрема в Псалмах;

д) місцями має характер блюзнірський.

Про всі ці моменти було досить докладно висвітлено в "Єв. Правді".

Ми хочемо мати новий переклад Св. Письма прекрасною українською мовою, в якому не було б огієнківських безбожних вигадок і додавань від себе, ані оригінальностей безвідповідального перекладача. Чого варті, хоч би такі перли в перекладі проф. Огієнка.

"...Не в'яжи уст волу, що молить". (І лист ап. Павла до Коринтян).

Яка нісенітниця "вченого" перекладача? Виходить, що віл має уста... Чи ж не краще сказати, як говорить наш нарід: „Не затуляй рота або пащі волові" Або, що це значить "одідичити Божого Царства," коли мовиться про наслідування, придбання, заслуження вічного життя.

Переклад псалмів скидається на буквально якийсь жахливий футуризм проф. Огієнка. Співець псалмів символічно вихваляє ласку Божу та премудрі діла Його про те, як Він усе прекрасно створив у духовому розумінні! Як Милосердний все робить для щастя й добра людей, що на землі живуть! Яким глумом видаються на тлі цього Божественного співу Давидового огієнківські: "торощить," "розбиває головоу" тощо. Це е наочний доказ того, що перекладач не розуміє величі Божої, не розуміє Самого Бога, і про діла Його незбагнені й чудові для нас говорить неприпустимо, по-блюзнірському.

Такий новий переклад Святого Письма українською мовою, як його зробив проф. Огієнко, тільки може спричинитися до безбожництва й зневаги слова святого. Українське Євангельське Об'єднання повинно цілком від нього відмежуватися.

Слово в цій важливій справі належить Соборові.

Ваш у Христі

Ів. Гнівний.

Л. Шульга

Чи ми будемо стояти осторонь?..

Собор Українського Євангельського Об'єднання, що відбудеться наприкінці серпня ц. р., підсумує працю за минулий рік, накреслить шляхи і відповідні заходи на майбутнє. Отже кожний евангелик має невідкладне й відповідальне завдання: як слід підготуватися до Собору духово.

Такі з'їзди у всіх країнах світу мають різноманітний характер. Здебільшого їх постанови залишаються на папері, вкриваються порохами, про них забувають. У нас, зважаючи на духову скрутність, що опанувала світ і беручи до уваги загальний стан українського життя, Собор У.Є.О. повинен не тільки опрацювати й ухвалити постанови щодо розв'язання духових проблем української евангельської церкви, а й практично подбати, щоб вони були життеві й виконані.

Церква евангельська виникла під час духового відродження народів, а шлях її стелиться через хрест до воскресення. В історії її розвитку були періоди піднесення й занепаду. Проте Христос, як основа церкви, її Господь і Спас, веде її до вічних, мирних днів і вона, як той мітичний фенікс підноситься із вогню і згарищ до небуденних духових висот. І на сьогодні церква Христова в багатьох країнах зносить у жахливих муках криваві переслідування і терор. Це тільки допомагає їй накреслювати шляхи й методи роботи, що їх визначив близько 2000 років тому її Творець і Голова.

Яка ж роля жіноцтва в будівництві Христової церкви, в реалізації її завдань? Чи ми будемо стояти осторонь Собору У.Є.О., або тільки пасивно прислухатися до його нарад? Українські евангельські жінки вже мають свою традицію в історії евангельського руху. Вони нарівні з чоловіками вважаються його піонерами. Вони прекрасно усвідомили шляхи, які визначили їм жінки, що були свідками Христової дійсності і слави, імена яких записані в "Діяннях Апостолів". Христос неодноразово підкреслював значення участи жінки в діяльності церкви. Найбільше й найчастіше промовляв Він до жінок словами найглибшого духового значення. Цим Він давав доказ, що бажає вирвати їх із світу буденщини і вселити у свій світ — безпосередньо йти за Ним. Був час, коли всі учні Його покинули, але немічні жінки залишились Йому віддані аж до кінця, вартуючи біля Його гробу. Христос оцінив цю відданість і щирість. Адже нікому іншому, як тільки першій Марії Магдалині об'явився Він після воскресення й дав доручення світового історичного значення. "Іди до братів моїх і скажи їм: Я сходжу до Отця мого й Отця вашого, і Бога мого й Бога вашого"... (Єв. Ів. 20:17). Ця нова ера творчої праці жінки для Христа почалася вранці на Великдень і триває аж до сьогодні. Збігли століття й присипана порохом, цілком забута не одна ідеольогія. Доручення ж Христове: "Іди до братів моїх і скажи їм" — й на сьогодні не втратило своєї животворної й рушійної сили.

Сповнені щирим бажанням і надалі реалізувати цей Христовий наказ, ми, жінки Укр. Єв. Об'єднання повинні громадно прибути на Собор, висловити наші думки, подати пропозиції щодо напрямку української евангельської праці, зобов'язатися взяти найширшу участь в її щоденній діяльності, нарешті, серйозно подумати над справою ширшої організації жіноцтва. При всіх майже церквах іс-

(Продовження на ст. 3)

Прошу слова!

Я дуже уважно перечитав всі статті в „Єв.Пр.": М. Фесенка, Ів. Зоренка, Б. Леонидіва, проф. Садиленка та ін. Скажу одно: слава Богу, що ми українці маємо такі високо-культурні сили, які можуть нам, простим людям, допомогти розібратися в такій важливій справі, як новий переклад українською мовою Св. Письма.

Особливо припала мені до душі стаття Ів. Зоренка "Важко читати, а ще важче розуміти"... Прочитавши цю статтю, я відкрив новий переклад і впав мені в око такий стих:

...І це скажу, браття, що тіло та кров одідичити Божого Царства не можуть, ані тління нетління не одідичить". (І лист ап. Павла до Коринтян).

Довго я роздумував над цим стихом, над тим, що значить "одідичити", і на сьогодні не можу його зрозуміти. Що цим я хочу сказати? Цим я хочу сказати, що в новому перекладі, який зробив проф. Огієнко, не зважені бажання широких мас віруючих. Ми не науковці й довіряємо цю справу нашим освіченим людям. Ми хочемо тільки мати новий переклад Св. Письма такий, щоб його зміст не був перекручений, відповідав би оригіналові й поданий сучасною українською літературною мовою, словом, щоб його "Легко було читати, а ще легше розуміти".

Саме на це моє зауваження прошу Собор звернути увагу, розглядаючи цю виняткову важливу справу.

Ми повинні пам'ятати ще й про те, що коли Господь наш Спас допоможе нам усунути "залізну заслону", то потреба серед української людности на Св. Письмо, після такого тривалого духового голоду, сягатиме неймовірних розмірів. Отже ми евангелики ні в якому разі не можемо допустити, що новий переклад українською мовою дискредитував Св. Письмо серед віруючих.

Нехай же Господь Бог благословить Собор в його плодотворчій праці на користь евангельської церкви і цілого українського народу!

Петро Яременко

Чи ми будемо стояти осторонь?..

(Закінчення в ст. 2)

нують жіночі товариства, які великою мірою допомагають церкві. Чи ж діяльність ця, що обмежується в рамках місцевих церков, на сьогодні може нас задовольнити? Чи не пора вийти нам у ширший світ, поза межі нашої громади й подумати про поглиблення загальної духової праці серед наших сестер? Чи не час подумати про жіноче об'єднання з відповідним жіночим проводом, підпорядкованим У.Є.О.? Це об'єднання могло б скликати річні зїзди жіночих організацій, влаштовувати спільні Богослуження, дні молитви і т. д.

Ці коротенькі пропозиції подаю до уваги нашим сестрам напередодні Собору У.Є.О. Готуючись до Собору, разом з тим молімося, щоб в його роботі відбилася єдність думок і рішень, щоб вселюдське, загальне панувало над особистим, ідеалізм над матеріялізмом, християнська любов над нетерпимістю.

Нехай час напередодні Собору буде в усіх нас багатий на духові готування. Нехай у кожній жіночій організації, в чотирьох стінах наших приміщень не стихають щирі й палкі молитви, щоб Бог благословив Собор У.Є.О., щоб в його нарадах і рішеннях відбилася присутність святого Духа.

"Іди до братів моїх і скажи їм"! В цих словах Христових ми маємо найглибший зміст нашої праці перед, під час і після Собору. Слова Христові, що Він їх висловив в давню давнину, знову лунають непереможньо і стукотять до нашого серця. Евангельські Сестри! Ми всі повинні їх почути і виконати!

Істино, істино глаголю вам: Хто вірує в мене, має життя вічне. Я хліб життя. (Єв. Ів. 6:47-48).

ЗГОЛОСІТЬСЯ І ПОВІДОМТЕ

Справа народовбивства в системі СССР, а саме жахливих масових мордів, що були підготовані й виконані на українському народі в Україні, вимагає докладного дослідження і передусім збірання фактичного матеріялу.

Загально відомі большевицькі злочини в Україні, на приклад під час відвороту червоної армії у 1941 році в часі німецького походу на Схід, починаючи масовими мордами у Львові, Станиславові, Бучачі, Золочеві, Тернополі, Луцьку, Кам'янці, Здолбунові, Винниці, Києві, Харкові, Дніпропетровську і в багатьох інших містах України, де помордовано десятки тисяч українських людей, мають бути виявлені на фактах і підтверджені достовірними свідченнями тих людей, що це бачили на власні очі, або мають в цій справі інші достовірні документи.

Ця справа незвичайно ваги. Упорядкування матеріялів, що належать до неї, тут у Канаді, залежить від широкої й совісної співпраці з Комітетом Українців Канади всього українського громадянства.

Суть у тому, щоб передовсім новоприбулі українці, що можуть мати такі матеріяли, надсилали їх у належній формі і з відповідним поясненнями від себе до нашої канцелярії.

Не виключене також, що деякі матеріяли е в наших місцевих організаціях, а то й у приватних осіб — листування з рідними, знимки і т. п.

Для розгляду матеріялу буде покликана згодом спеціяльна комісія й упорядкує його так, як того вимагає справа.

На терені США такі матеріяли вже почав збирати Український Конгресовий Комітет. Ресортовий керманич В.О. УНРади д-р С. Витвицький вислав уже в цій справі спеціяльний мемурандум до Об'єднаних Націй і нав'язав з нами стосунки в справі документів про найжахливіший большевицький злочин масового морду щодо українського народу в місті Винниця.

Наша просьба до українських організацій і окремих осіб, які можуть в цій справі нам допомогти, щоб вони, прочитавши цей заклик, зголосилися до нас і повідомили, які матеріяли ми можемо від них одержати. В додаток будуть надіслані їм наші ближчі інструкції.

Комітет Українців Канади

Українські історичні дати

ЛИПЕНЬ

1—1918. Засновано Український Університет у Кам'янці Подільському.

8—1709. Відбувся бій між Україною і Росією під Полтавою.

22—1944. Помер поет Олександер Олесь, який відбив у своїй поезії всі події бурхливих років, починаючи від надій на сподіване визволення, і кінчаючи жалем за розбити надіями:

Я більше не плачу.
Я муку свою
В кайдани стальні закую:
Народ мій закутий в кайдани,
Горять його рани . . .
І душу свою
Я ранам його віддаю.

Обуренням проти насильства, гніву за скривджених пройнята поезія Олеся. Особливо грізний його біблійний пафос, в якому відчувається натхнення пророка, як наприклад:

Вам казано — любіть братів,
Діліть добро, не будьте псами,
Бо Бог в рабах запале гнів
І піде нас судить з рабами,
І вчине суд страшний на вами...

27—1834. Засновано Київський Університет св. Володимира.

27—1657. Помер Б. Хмельницький, найбільший гетьман України.

СЕРПЕНЬ

1—1913. Померла поетеса Леся Українка, яка пронизала всю свою поезію гаслом:

Так! — я буду крізь сльози [сміятись.
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись —
Буду жити! Геть, думи сумні!

Надзвичайно глибокий вплив Біблії відбився у творчості Лесі Українки. М. Драй-Хмари, біограф Л. Українки стверджує, що вона "Своєю ідеалістичною мовою, своїм символічним думанням, Леся Українка нагадує стародавніх пророків".

8—1818. Народився Пантелеймон Куліш, найвизначніший письменник того часу, який відродженню рідного краю послужив словом і ділом. Великий вклад у культурну скарбницю українського народу П. Куліш зробив тим, що переклав Біблію на українську мову.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ.
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

ТРУДНОЩІ

„Та ж чеснота ваша, немов темрява рання, немов роса, що скоро зникає." Осія 6.4.

В тропічних країнах, де панує спека і розкидані безводні пустині, вода становить одну з найбільших цінностей. Брак води — це страшна кара. Хмара на небі обіцяе дощ і врожай. Хмара без дощу — велике розчарування. Тому ми знаходимо в Біблії багато алегорій пов'язаних з цими явищами. Віруючих, що живуть байдуже, Петро називає "джерела безводні", апостол Юда — "хмари безводні". Пророк Осія дорікае людям, що вони часто подавали надію змінити своє життя, проте щоразу ці добрі наміри і чесноти зникали, як темрява, як рання роса. Чимало людей, маючи релігійні переживання, звертають всі свої помисли до Бога, проте через деякий час вони знову стають байдужі і часом робляться ще гірші. Часто люди під час хвороби, або перед загрозою смерти чи нужди, благають Бога "Господи спаси, бо гибаем". Як тільки минула загроза, минає і їх побожність з усіма чеснотами. В чому полягае причина всього цього? Поперше в тому, що всі ці мінливі віруючі ніколи не навертались до Бога щирим серцем. Подруге, поверхові переживання, що спричиняли релігійне захоплення, змітали певні труднощі. Отже розглянемо деякі з цих труднощів.

I. Багато з тих, що цікавляться питаннями віри, хотіли б мати ясну і вичерпну відповідь на всі теологічні проблеми.

1. Якщо вони не можуть примирити науку про молитву і Боже передбачення, ласку і свободу вибору, пояснити початки зла, приречення і свободу волі, то вони залишаються в стані безвір'я. Ми не заперечуемо, що труднощів немає. Ми не претендуемо і на те, щоб дати вичерпну відповідь на всі ці проблеми. Як би ми могли це зробити, то безперечно затьмили б своєю теологічною геніяльністю Августина, Кальвіна, Лютера і всіх світських і духовних філософів і теологів. Ні, на це ми не претендуемо. Ми хочемо лише ствердити, що ці труднощі не тільки властиві для релігійного відкриття. Вони властиві для всякого знання. Ті самі проблеми, тільки під іншою термінологією, становлять предмет дебатів між філософами світу на протязі тисячіліття. І на сьогодні точиться завзята дискусія про детермінізм і індетермінізм, про свободу і приречення й т. д.

Труднощі виникають не тому, що факти відкриття є хибні, а в наслідок обмежености людського знання. Як би ми знали усе перфектно, то всі суперечності зникли б. Таке абсолютне знання мае тільки один Бог. Оскільки Бог не передав нам усього свого знання, то перед нами залишаються таемниці.

Неможливо втиснути необмежене в обмежене і неокінченне в конечне. Саме через це в самій природі речей, нескінченний, всемогутній, що все знае, Бог не може передати нам, обмеженим істотам, всю сукупність одвічного знання. Тим то всяке відкриття, що його дае нам Бог, в силу згаданих міркувань, повинно мати труднощі, яких ми не спроможні зрозуміти, і які перевищують наш розум.

Посилаючи відкриття людям важливо було не уникнути всіх таемниць, оскільки це неможливо в силу обмежености людини. Треба було дати правдиве знання, щоб воно могло привести людей до Бога і дало б засади для їх поводження на землі.

Отже таемниці у відкриттю становлять його невід'ємну частину. Бог відкрив себе в природі і природа сповнена таемниць. Бог відкрив себе в Слові і воно сповнене таемниць.

2. Труднощі, що ми їх маемо у відкриттю, є ті самі, що й в щоденному нашому житті. Іноді запитують: "Для чого молитися до Бога, коли він наперед знає, що станеться"? Проте в щоденному житті, це міркування не спиняе нас звертатися з просьбою. Якщо цей факт не спиняе нас щодо людей, то чому саме він мае спиняти нас щодо Бога?

Щодо вибору й покликання, то чи не бачимо ми щодня, що одні люди народжуються вибрані для роскоші а другі в великій біді. Чи кожен з нас не бачить, оглядаючи минуле, як якась руке вела нас в обставинах життя.

Знову ми повинні додержуватися принципу, що труднощі відносно речей, що в них ми маемо сумнів, не повинні стояти на перешкоді безсумнівних обов'язків. Щоб людину не турбувало, вона добре знае, що робити зло — це гріх. Совість примушуе всіх нас признати, що негаразд робити зло при будьяких обставинах. Отже, лишивши теоретичні міркування, ми повинні практично дбати про це. Такий наш обов'язок. Тоді все, в чому ми мали сумнів, зникне і поверхове релігійне знання перетвориться в духову певність: "Коли хто хоче волю Його чинити, знатиме про науку, чи від Бога вона". Єв. Ів. 7:17.

3. Ми не повинні відкладати жадного духового обов'язку, аж поки не розв'яжемо усіх теологічних проблем. Пригадаймо, що Христос сказав Петрові, котрий пробував допитуватись в подібний спосіб. "Що тобі до того? Ти йди слідом за мною". Єв. Ів. 21:22.

4. Дехто може сказати, що ми дискутуемо богословські проблеми, а що робити з модерними дослідами і досягненнями науки. Якщо ми будемо завжди розрізняти між самими фактами і їх інтерпретацією, то всякі труднощі зникнуть. Бог є автором усіх явищ і фактів природи і Він же є автором відкриття. Тому факти відкриття і факти природи повинні бути в повній гармонії.

Тепер інтерпретують факти відкриття і явища природи люди і дуже часто хибно. Часом помилялись релігійні дослідники фактів відкриття, часом помилялись вчені дослідники фактів природи. Провідні ієрархи церкви в середні віки, прийнявши теорію стародавнього науковця Птоломея, твердили, що земля рівна як стіл. Це була хибна інтерпретація, про яку в Св. Письмі немае підстав. Навпаки Св. Письмо скрізь говорить про земську кулю, як про "круг земний". Крім того, деякі дослідники фактів природи можуть так само прикро помилятись. Французька Академія Наук минулого століття докорила голові міста і радним за засвідчений звіт про те, що з неба в їх околиці упав великий камінь. Вчені того часу твердили, що це неможлива річ. В Америці проф. Кук, знайшовши окам'янілий зуб, оголосив його зубом доісторичної людини і навіть з гіпсу виробив, на підставі цього одного зуба, цілий бюст чи то напівмавпи, чи то напівлюдини. Коли ж інші вчені, продовжуючи в тому самому місці розкопки, знайшли решту зубів і щелепи, то виявилося, що то були щелепи вимерлої безроги. Скандал був великий.

Не слід поспішити визнавати теорії за факти. Якщо ми це будемо робити, то ніщо не захитае нашої віри. Чимало вчених, глибоко віруючих, що беруть активну участь в церковній діяльності, вірять в молитву і разом з тим викладають наукові лекції. Тільки для людей з поверховим знанням тяжко примирити науку і віру. Для людей же глибокої науки не було ні в минулому, ні тепер жодних труднощів, бо по суті між фактами природи і відкриттям немае внутрішнього заперечення.

II. Друга причина, що нищить початкові враження і рішення йти за Богом полягае в переслідуванні й глузуванні.

1. Такі закиди, як "зрадив батьківську віру", образи, різні інсинуації і погрози не легко знести, і уникаючи конфлікту, вони стискають свої переконання. Не слід перебільшувати цю небезпеку, бо це явище не таке страшне. Треба тільки відважитися й одверто проголосити своє становище. Переслідувачі, побачивши вашу послідовність і відважність, не тільки перестануть нападати, а й будуть поважати вас. Поодиноким ліком проти страху є сміливий вчинок. "Доволі з тебе благодати моеї, бо моя сила в твоїй слабості звершуеться".

2. Невідповідне оточення, погані приятелі часто спричиняють духовий занепад. Я знав одного юнака. Він весь час запевняв мене, що стане евангеликом, і незабаром зможе назвати мене братом у Христі. Гарний, досить здібний юнак. На жаль, його приятелі, тобто його оточення, складалося з покидьків суспільства. Що ж ми маемо? Не так давно я з ним здибався. Тяжко було його пізнати. Опущений, п'яний, ви-

(Продовження на ст. 5)

Діма

Люби життя!

Ми питаемо часто у себе, у інших,
Ми пожадливо риемось в нашім бутті.
Ми шукаемо: „Що у житті найцінніше,
Що найкраще за все у житті?"

І почути ми хочемо щось особливе,
Щось таке, що зворушило б наші чуття.
А не знаемо часто, що саме щасливе
І найкраще в житті, — це життя.

Люби життя сумне, погане,
Як любиш добре і ясне
Тоді тепліше серцю стане,
Неначе з неба в нього гляне
Проміння сонячне, рясне.

Нехай довкола дійсність чорна,
А ти, мов тінь, поміж людей . . .
Й, здаеться горе непоборне . . .
Люби життя, й воно пригорне
Тебе, як матір до грудей.

46. Париж.

ТРУДНОЩІ

(Закінчення з ст. 4)

глядае як старець. Сам каже: "Ось до чого довели приятелі".. Вирішив їхати "на родіну". Найкращий приятель — це Христос. Хто не бажае бути Його приятелем, не повинен бути нашим другом.

3. Розбещені звички сковують людину неначе кайданами, що їх тяжко розірвати. Така людина, як Фелікс перед Павлом, почувши благовістя, тремтить від страху і переконання, але не знаходить в собі сили розірвати кайдани. Розпуста, сріблолюбство завжди доконають людину, якщо вона не вирішить: "Встану і піду до батька мого". Боротьба ця не легка, але на вазі ми маемо життя душі і вічність.

III. Третя причина, що впливае на занепад перших релігійних захоплень, полягае в житті тих, що називають себе християнами.

Якщо особи, які визнають себе за учнів Христових, живуть нестримно, часом нечесно, глузують з духових речей, ставляться до них з недбайливістю, то новий віруючий мае право думати: "Якщо вони, що вже пізнали правду, так живуть і говорять, то тим більш чого я маю турбуватися про чистоту. Скептик, бачучи такого християнина, цілком природньо скаже: "Якщо це християнство, то я можу дуже добре обійтися без нього". Не велика відповідальність.

Не можна виправдувати таку непослідовність. Але треба знати, що релігія є особистою річчю. Непослідовність віруючих нас не оправдае. Чи зможе людина оправдуватись у суді так: вона вкрала це так, але є багато інших людей, що називають себе чесними і крадуть. Правда, що в церкві є члени, що приносять несляву церкві, проте наш обов'язок — насамперед пильнувати самих себе. Запевнімось у своему спасінні, а тоді зможемо допомогти і тим, що непослідовні. Відтак не можна судити всіх християн по тих, що є непослідовні. Коли ви прийдете до яблуні, рясно вкритої яблуками, ви не будете судити урожаю, по гнилих і хробачливих яблуках, що лежать на землі, бо на дереві знаходиться багато добрих яблук. Їх є немало в церкві і якщо ви мали нагоду пізнати їх, це лишиться добрим впливом на ціле ваше життя. Я знав одного віруючого, що мав сумніви аж поки він не почав ходити на студії до одного біблійного коледжу, де була добірна віруюча молодь. Протягом року всі його сумніви зникли.

Нарешті ми маемо звершений і благословенний приклад у житті нашого Господа. Його приклад і життя це звершена компенсація за всю непослідовність, що ми її можемо бачити в інших. Кінець-кінцем "краще боротися за добро і правду, ніж ремствувати на зло".

Віруючі повинні раз назавжди пам'ятати, що той, хто приходить до Христа і починае читати Біблію, читае її через нас і по нас міркуе про правду благовістя. Отже, кожна наша непослідовність зменшуе їх упевненість і ми стаємо для них каменем спотикання, замість того, щоб бути ступенем до пізнання правди.

Пам'ятайте, як часто Св. Письмо розповідае про випадки, коли учні не пускали до Христа інших і забороняли дітям. Те само часто трапляеться і в наші дні.

О. М.

Мовна пошесть

Останнім часом доводиться чути на вулиці, в театрі, на різних академіях і т. д. якусь предивну "українську мову". Ось, наприклад, розходяться після вечірки в „Укр. Нар. Домі" два приятелі. Раптом один з них:

— Закоулуй, будь ласка, до мене, як будеш мати тайм...

Особливо цей жахливий жаргон лунае в приміщеннях, куди збираються на вечірки, академії, вистави тощо. Ось якась пані, під час вистави, нахиляючись до своеї знайомої:

— А чи чули ви, що Петро Іванович, купив гауза, в якому вісім румів...

Тут же, поруч вас, якийсь добродій виливае своє горе знайомому:

— Хотів було купити радіо, але коштуе ту-мач...

Телефонуете ви до знайомого, а вам відповідають:

— Його немае, гі із аут...

Підчас обіду на роботі доноситься до вас розмова:

— Ти знаеш, що моя дружина так драйвуе карою, як справжня канадійка...

Ця жахлива мовна пошесть надзвичайно шириться серед українців і загрожуе не тільки знівечити, а зовсім усунути з щоденного вжитку прекрасну українську мову — цей дорогоцінний скарб усього нашого народу, ця невід'емна ознака для нас, як для культурної нації. І справді, чого може навчитися наша молодь, наші діти, слухаючи від старших такий жахливий жарґон. Англійську мову ми повинні знати, але ніхто не дав нам права нівечити свою рідну мову. Отже треба розмовляти чистою англійською або чистою українською мовою, а не жарґоном. Мовна пошесть шириться. Всі, без винятку, українські організації й особливо преса повинні звернути на це найсерйознішу увагу і розгорнути відповідну боротьбу, щоб у корені її зліквідувати.

Час не жде, а небезпека велика!

М. Зозуля

РЕАКТИВНІ МИСЛИВЦІ

Канада вироблятиме реактивні мисливці. Швидкість льоту цих мисливців становитиме понад 1600 клм. на годину.

Цікаві факти

"КИТ—РИБА!"

"Наша Мета" в ч. 48 1951 р. містить матеріяли про те, що м'ясо кита можна їсти і в інші дні посту. "Кит — риба!" — проголошуе Ватикан.

Маючи деякі сумніви щодо постанови Ватикану, ми звернулися до Кембріджської енциклопедії. В енциклопедії написано: "Кит — це звір, що найкраще пристосований до води". В інших енциклопедіях так само визначають кита, як звіра, а не як рибу. Далі дізнаемося ми, що самиця-кит годуе своїх малят молоком, як і всі звірі.

Але, що Ватиканові до науки. Для церковних цілей кит — риба і кінець. Просто Ватикан проголошуе, що кит — риба і всі католицькі вчені в цілому світі повинні заховати свої підручники зоології, зректися життевої істини, що кит не звір і вважати його за рибу. Як в українській пісні: "Чоловік каже, що везе рибу, жінка каже: рак! Нехай так, нехай так, нехай риба буде рак".

Такі перетворення одних істот в інші декретами з Риму відкривають необмежені релігійні можливості. Припустімо, що віруючому захотілося доброї української ковбаси в піст. Що робити, щоб уникнути гріха? Просто Ватикан проголошуе, що ковбаса це пісний оселедець і проблема розв'язана.

Що й казати, нема лиха без добра.

А ЧУДЕС НЕМАЄ . . .

В селі Фатима (Португалія) у жовтні м. р. з усіх кінців країни та ін. держав зібралося 500,000 чол. Паломництво до цієї місцевости весь час зростае тільки в наслідок того, що віруючі переконані в шестикратному об'явленні тут в 1947 р. Божої матері, до чого досить широко заохочуе католицька церква.

Навколо цього селища майже на десять акрів розчистили і вибрукували площу. Побудовані просторі приміщення для хворих і калік. Утримують все це монахи. Тут тисячі хворих чекають на своє сцілення. Але найцікавіше в усій цій акції те, що, як повідомляе католицька преса, випадків чудесного сцілення ще не спостерігалося.

Проф. Г. Ващенко

ТЕМПЕРАМЕНТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Як надзвичайно цікавий і актуальний матеріял і на сьогодні, взято з доповіді, виголошеної на II. Конгресі Спілки Української Молоді, що відбувся у квітні 1948 р. в Авгсбурзі — Німеччина.

Основоположником науки про темперамент був грецький лікар Гіппократ. Він поділяв темпераменти на чотири групи і зв'язував їх з перевагою в організмі людини однієї з таких рідин: червона (артеріяльна) кров, чорна (венозна) кров, жовч і флегма. Перевага червоної крови дає темперамент санґвінічний, чорної — меланхолійний, жовчі — холеричний, лімфи — флегматичний. Клясифікація темпераментів, подана Гіппократом була прийнята і в нові віки з дуже невеликими змінами. Учені нового часу подали інше фізіологічне підґрунтя психічних властивостей різних темпераментів, але характери стику їх залишили майже незмінною.

Головні риси чотирьох темпераментів, відповідно до вчення Гіппократа, такі.

Санґвінік має такі риси: швидкість і поверховість реакції, швидка зміна настроїв і уподобань, перевага веселого настрою і безтурботність, жвавість без напологливости, блеск без глибини. Санґвінік дуже легко сходиться з людьми і дружить з ними, але дружба його ненадійна.

Холерик має реакції швидкі і сильні. Йому властиві бурні афекти, особливо афекти гніву, він настирливий і впертий в прагненні до поставленої мети і не зупиняється перед перепонами. Часто він через свою аґресивність буває неприємним в суспільстві й має багато ворогів.

Меланхолік має реакції сильні й повільні. Враження поволі, але глибоко проходять в його душу і довго тримаються в ній. Звідси перевага внутрішніх переживань над зовнішньою діяльністю, а також нахил до смутку, журби і песимізму. Меланхолік трудно сходиться з людьми, має нахил до підозрінь і недовірства, зате, зійшовшись, він залишається вірним другом.

Нарешті, флегматик має реакції повільні й слабі. Він не має ні сильних бажань, ні пристрастей. Він спокійний і урівноважений. Рухи його повільні, але це не означає, що він лінивий. В праці йому властива упертість і послідовність.

В кожному народі є представники всіх названих вище типів темпераментів. Але можна сказати з певністю, що якийсь тип темпераменту переважає у того чи того народу.

Який же темперамент властивий українському народові?

На підставі багатьох даних можна сказати, що серед українців переважає темперамент холерикомеланхолійний. В значно меншому відсотку трапляється темперамент флегматичний.

Чистий холеризм, ознакою якого є, між іншим, аґресивність, не властивий типовому українцеві. У нього холеризм зм'якшується деякими рисами меланхолізму. Останній, як відомо, характеризується повільністю і глибиною реакції. Академік Павлов характеризує меланхолійний темперамент, як загальмований. Отже, моменти гальмування, властиві типовому українцеві, пом'якшують його холеризм. Українець здібний запалюватись сильними почуттями; йому властива енергійна дія, але запалюється він не зразу, а поступово. Почуття наростають у нього повільно, але досягають великої сили. У цій повільності виявляються меланхолійні риси темпераменту українця. Але від типового меланхоліка українець відрізняється тим, що реакція на подразнення в нього спрямовується не лише на свій внутрішній світ, а й на світ зовнішній, приймаючи іноді бурхливі форми. Поєднання елементів холеризму й меланхолізму виявляються також у тому, що йому властиві як сильні стенічні почуття (радість, гнів у бурхливій формі риси холерика), так і сильні почуття астенічні (смуток, журба — риси меланхоліка).

Ці властивості темпераменту виявляються перш за все в масових рухах українського народу. Вони не виникають раптом з приводу якогось випадку, а завжди мають довгий підготовчий період, потім вибухають з нестриманою силою й довго тримаються. Так було з повстанням Богдана Хмельницького, так було і з гайда-

Зате в мирних обставинах для типового українця характеристична стриманість.

Українці виявляють стриманість. Навіть на українських ярмарках стоїть глухий гул і рідко можна почути галас і крики. З особливою стриманістю поводять себе українці в кіні, театрах, під час лекцій, доповідей і т. ін.

Старовинні мандрівники, особливо араби, що відвідували Україну, відзначають веселість вдачі українців, нахил до танків, гуляння і т. ін. Ця риса зберігалась і в княжі часи, особливо в часи могутности Київської держави. Все ж трагічна історія нашого народу і кривава боротьба з кочовниками, втрата своєї держави, тяжке панування Польщі, а потім Москви, кріпацтво, — все це не могло не вплинути на настрої народніх мас, не викликати в них смутку й журби.

Але все це заслабе, порівнюючи з тими дійсно жахливими стражданнями, що зазнав і зазнає український нарід під большевицьким пануванням. Скільки було знищено наших людей в часи воєнного комунізму, скільки їх померло під час голоду в 1932-33 рр., скільки загинуло на каторжних роботах в концтаборах, а скільки горя зазнає наш нарід після останньої війни, коли його нищать в нерівних боях і мільйонами вивозять у далекі чужі країни! Все це робилось і робиться з садистичною, сатанинською жорстокістю, щоб викликати якнайбільше мук і страждань та якнайогидніше знущатись з людської гідности.

Не мало горя завдавали нашому народу й німецькі окупанти.

Тому й не дивно, що в нас так багато сумних пісень, і що українці, особливо з Наддніпрянщини, здаються сумними спостережливим чужинцям.

Але взагалі треба сказати, що навіть у найтяжчі години своєї історії український нарід у своїй масі зберігав частково життєрадісність. Для нього характеристичний стан, визначений словами: "З журбою радість обнялась."

Таке поєднання журби й радости відбилось і в нашій народній пісні: поряд з піснями сумними наш нарід створив і багато пісень веселих та жартівливих; іноді в тій самій пісні поєднуються елементи смутку й радости. Таке поєднання відбивається в самому способі співати пісні. Наші кобзарі-бандуристи, як це відзначив ще Шевченко, любили й люблять після сумних пісень співати також пісні веселі й жартівливі.

Нарешті, за своєрідне поєднання журби й радости можна визнати питомий українцям гумор, цей, як казав Гоголь, видимий сміх крізь невидимі світу сльози.

І темперамент українського народу і його історія сприяли силі й глибині його почувань. Про глибину й силу переживань горя, журби й смутку свідчить знову ж таки українська народня пісня й музика, що промовляють до глибини душі. Гадаю, що не в багатьох народів можна знайти пісні, пройняті таким сильним почуттям туги та журби, як наші невільницькі й деякі кріпацькі пісні, або пісні про кохання, в яких співається про розлуку з милим.

Сильні й глибокі в українця й такі почуття, як радість, гнів, кохання та інші. Про здібність українців до інтенсивної радости свідчать також наші пісні, а особливо танки.

Те ж саме треба сказати і про інші почуття, про стійкість почувань найбільше свідчить уперта боротьба українського народу за свою самостійність, що триває вже сотні років і все ж таки не припиняється. В цій боротьбі, безперечно, велику ролю, крім національної свідомости, відіграють такі почуття, як любов до Батьківщини й ненависть до її ворогів.

Українцеві властивий гнів, але він відрізняється від гніву деяких інших народів, що мають іншу спадковість та історію. Гнів типового українця рідко набуває характетру безоглядної, стихійної жорстокости. Це ніби заперечує історія українського народу, зокрема боротьба з поляками в XVI, XVII сторіччях і гайдамаччина. Дехто навіть слово "гайдамака" вживає як синонім жорстокого розбійника. Крім того, дехто, як на доказ жорстокости українців, вказує на жидівські погроми, що були на Україні у 1919-1921 рр.

Все це — наслідки упередженості. Кривава боротьба з поляками і зокрема гайдамаччина зовсім не свідчать про жорстокість українця, як типову рису характеру нашого народу. Це був у першу чергу вияв прагнення народу до волі, що його уярмили насильники, а подруге, це була справедлива помста за жахливі знущання, вбивства й катування працьовитого, свободолюбивого народу. Тут на перше місце висту-

(Продовження на ст. 7)

Темперамент українського народу

(Закінчення з ст. 6)

пає не стихія, а свідомість своїх людських прав, потоптаних насильниками. Це шляхетний, справедливий гнів людини, а не шаління звірячих, руйнуючих інстинктів.

Характеристичною з цього погляду є постать Гонти. Він убиває своїх власних дітей, але доконує цей жорстокий вчинок не в запалі розбурханого стихійного гніву, а з свідомости свого обов'язку нищити ворогів українського народу, ворогів його прав і віри.

Щодо жидівських погромів, то жах їх дуже перебільшений. Ці погроми в Україні мали також характер помсти за те, що значна частина жидівського населення в часи визвольної боротьби українців діяла на користь большевикам, виявляючи при цьому велику жорстокість.

Події большевицької революції й визвольної боротьби українців у 1918-1922 рр. якраз і свідчать про те, що українцеві не властива безоглядна стихійна жорстокість. Особливо це стає ясним, коли порівняти поведінку большевицьких загонів, що складалися переважно з росіян, з поведінкою українських вояків.

Большевики виявляли безоглядну жорстокість, що мала в собі багато садистичного. Вони нищили не тільки українських вояків, що попадали до них у полон, а неймовірно знущались і з мирного населення: убивали беззахисних старих чоловіків, жінок і навіть дітей. Нещасних жертв большевики здебільшого піддавали неймовірним тортурам; вирізували пасма шкіри, палили, розпинали, клали на них дошки і сідали зверху, як на лавки і т. ін.

Особливо неймовірну садистичну жорстокість виявляли чекісти.

Нічого б не було дивного, коли б український нарід на всю цю жорстокість насильника відповів такою ж жорстокістю покривдженого. Але навіть в умовах справедливої боротьби українці не виявляли великої жорстокости. Як правило, українські вояки не вбивали, а навіть часто випускали на волю полонених червоноармійців. Були випадки, коли в запалі бою українці не вбивали переможених ворогів, а дарували їм життя.

Відсутність нахилу до безоглядної жорстокости виявили українці і в останню війну, зокрема в боротьбі з німцями і большевиками. З розповідей вояків УПА, що прибули до Німеччини, довідуємось, між іншим про такі факти. Ведучи нерівну боротьбу з большевиками, що виявляють неймовірну жорстокість і підступність, українські вояки нещадно нищать лише НКВД-истів, бо це запеклі вороги, яких не можна залишати живими, це люди, що з власної волі стали катами. Зате ці ж самі вояки не вбивають полонених червоноармійців, а навіть відпускають їх на волю, будучи свідомі того, що ті воюють не з власної волі, а з примусу. Українські вояки також не нищать польських сіл, де населення не виявило особливої ненависти до українців і не шкодило Українській Повстанчій Армії. Як бачимо, тут діє не сліпа жорстокість, не тваринні інстинкти, а почуття, керовані розумом і справедливістю.

Менш, ніж деяким іншим народам, властива українцям і паніка. Ще в царській армії українські частини визнавались за найбільш стійкі. Таку стійкість, здібність не підпадати тваринному жахові виявили українці і в останню війну та після її закінчення. Вояки УПА розповідають про численні факти, що свідчать про холоднокровність українця в бою, коли йому зазирає в очі смерть. Тільки завдяки цій здібності УПА могла так довго боротись з незрівняно сильнішим ворогом, і при неймовірних труднощах пробратись через терен, густо обсаджений большевицькими військами, озброєними найновішою зброєю.

Що ж позитивне й негативне в накреслених вище рисах українського народу?

Відповідь на це дає нам історія. Холерико - меланхолійний темперамент українців у одні моменти історії спричинявся до наших успіхів у галузі політики й культурного життя, в інших — до наших поразок. Здібність запалюватися ненавистю до ворогів, рішучість боротись до загину за Батьківщину, завзяття й впертість виявлятися в княжий період і спричинялися до того, що наш нарід не тільки відбивав напади численних кочовий орд, але робив славні походи в чужі країни й опанував великі простори аж до Волги й Кубані на сході й до Сяну — на заході.

Так само цей холеризм породив козацькі повстання і виявився в упертій боротьбі з поляками й татарами. Нарешті, він же, цей холеризм, спричинився до надзвичайного завзяття і до героїзму УПА в нерівній боротьбі з большевиками, що викликав подив серед чужинців.

Але поруч з тим цей холеризм і зв'язаний з ним егоцентризм спричинявся й спричиняється до наших взаємних внутрішніх сварок, що заважають нам з'єднатись в одну міцну спільноту і створити свою державу. Так виявив себе наш холеризм у взаємній шкідливій боротьбі князів у Київський період, в часи руїни, в часи наших Визвольних Змагань 1917-1920 рр. Так само виявляє він себе і на еміграції у взаємних сварках, партійній гризні та самопоборюванні.

Позитивні й негативні наслідки в житті українського народу давав і дає також і наш меланхолізм, бо здібність до глибоких внутрішніх переживань, до рефлекції, — це одна з основ нашого естетизму. На ґрунті його розвинулась наша багата на зміст і тонкі почуття народня пісня й кращі твори нашої літератури. Але поруч з цим меланхолізм спричинився до зневіри й занепадництва значної частини українців після невдалої довготривалої боротьби. Він же продовжує у нас і шкідливе почуття меншевартности.

Афекти гніву й страху у нас, як правило, рідше набувають стихійного характеру, ніж у деяких сусідів. Українцеві взагалі не властива експансивність. Він стримує свої афекти, але останні мають звичайно довготривалий характер. Це риса взагалі позитивна: вона свідчить про те, що культура вже увійшла у нашу плоть і кров. Але і в цій більш культурній формі названі вище афекти, особливо афекти гніву, часто шкодять нашому народу і в громадському і в політичному житті. У взаємній боротьбі українці здібні пройматися дуже великою ненавистю, що може тривати роки.

Постає питання, чи слід взагалі переборювати холеризм і афект гніву. Здавалось би, що двох відповідей на це питання бути не може. Гнів, лють, ненависть — це ті сили, що вносять у життя дуже багато зла. Сварки в родинному житті, боротьба в житті громадському й політичному, убивства, — все це вияви афекту гніву. З ним зв'язане також найбільше зло в житті людства — війна, що супроводиться жахливою руйнацією здобутків культури й масовими вбивствами часом зовсім невинних людей. Все це, здавалось би, дає підставу твердити, що людині треба за всяку ціну викорінювати у себе й інших почуття гніву.

Але підійдімо до цієї складної проблеми з іншого погляду. В природі нема нічого недоцільного. Зло в житті виникає в наслідок зловживань з боку людини силами природи. Тому й гнів, як цілком природне явище, теж мусить мати свій сенс. Цей сенс і викривають дослідження в галузі фізіології.

А особливо ми не можемо ставити собі за завдання переборювати наш холеризм в сучасних умовах нашого політичного життя. Точиться уперта й жорстока боротьба за самостійну Українську Державу, а може й за наше існування, як нації. Ця боротьба вимагає титанічного напруження сил, а воно можливе лише під впливом палкої любови до Батьківщини і такої ж саме ненависти до її ворогів. Тут якраз і має виступити на сцену наш холеризм. Саме він був діючою силою в упертій боротьбі наших предків за часів Хмельниччини і Гайдамаччини. Таку ж ролю він має відіграти і в тих вирішальних боях за волю, що вже почалися на рідних землях, і, віримо, приведуть наш нарід, а разом з ним і інші поневолені народи до самостійного державного життя. Цієї мети може досягти лише покоління, що вміє сильно любити і так же сильно ненавидіти.

Але холеризм треба вкласти в певні культурні і моральні рамки, бо інакше він стане за силу, руйнує, а не будує. Емоції повинні бути підпорядковані високим національним і загально-людським ідеям. Гнів молоді мусить бути шляхетний і справедливий. Він повинен спрямовуватися проти неправди й насильства і не виникати з дрібних особистих амбіцій та егоїзму. Об'єктом нашого гніву мусять бути не свої люди, що в чомусь розходяться з нами, а запеклі вороги українського народу, що хочуть тримати його в найтяжчому рабстві.

Такий гнів не тільки не суперечить законам моралі, а цілком відповідає їй. Не можна бути байдужим, коли неправда, злочинство і підступ прагнуть до панування над світом.

Отже, у бій зі злом за правду і волю!

"SCIENCE HAS SCALES THAT CAN TELL THE WEIGHT OF A WORD, BUT NOTHING CAN MEASURE ITS INFLUENCE"

We imagine St. James would have underlined the above quotation had he come across it in his reading, because in his epistle he makes some forceful observations about that "unruly little member," the tongue, with its inconsistencies and its power for evil and good. "The tongue," he says, "Is a fire, a world of iniquity." But he also says, "if any man offend not in word, the same is a perfect man."

There is a tremendous power in our words. Through them we can make people happy or miserable, hopeful or dejected, courageous or fearful, whatever we choose. But, unfortunately, we seldom bother to choose, we cannot resist saying what is in our minds at the moment, regardless of the effect. With our words we may wound so deeply that even years will not remove the scar. But we can also heal. Perhaps that is why St. James cautions us to "be swift to hear" but "slow to speak."

In all successful human relations words are a most important factor, whether between members of a family, among our friends or business associates or even strangers. What we say determines largely how happy or unhappy our home life is, determines how many friends we shall make and keep, has an important bearing on our success. A word may turn the stranger at your elbow into a friend, or at least send him on his way gladdened by a little human fellowship.

Since we all want to be successful we should consider seriously the kind of words that are most pleasant to ourselves, for we can be sure that they are the ones other people like, too. Polite words always please. It is never a waste of time to be courteous, and it is no indication of weakness, as is sometimes erroneously believed. It will keep things running smoothly with friction not an inch away.

But politeness is not enough. We need kindness as well, words that show the love that we have for people and our appreciation of the service they are rendering to us or to others. William James the famous Harvard psychologist said "the deepest principle of human nature is the craving to be appreciated," and that applies to people of every age. Much of life that seems difficult and dull could be made easier by a little word of appreciation now and again. Children need it from their parents and vice versa. No sacrifice seems too great when it is appreciated. Appreciation solves problems of discipline, too. "Mrs. Wiggs of the Cabbage Patch" said she always used compliments on her children instead of switches — and they were effective. Employees do more and better work when they receive appreciation, and employers like it too. Everyone, everywhere is made happier by words of sincere appreciation, so pass on the praise.

Pleasant words end a quarrel and are awfully good for envy or bad temper too, though difficult to summon when one is in such moods. They work like magic.

William Stidger tells a story of his daughter that illustrates beautifully the lasting influence of our words on other people. The incident was nine, and this is what she said about it ten years later. "Years ago when I was a little girl, my father used to take me for a walk each day and we always had some kind of an adventure. One evening our adventure was seeing a crescent moon and a cradled star, as my Dad called it. He made me look up at it a long time and then said: 'Betty, whenever you see a crescent moon and a cradled star I want you to think of me and remember that I love you.' That night I suddenly sensed, for the first time in my life, the majesty and beauty of the sky, the moon and the stars. A great feeling of awe and reverence came to me. And I also saw and felt for the first time how much my father loved me; and I shall never forget that adventure."

People do not forget what we say either; why not give them pleasant things to remember.

Beth Stevenson.

LAMPS OF GOD

His lamps are we
To shine where He shall say;
And lamps are not for sunny rooms,
Not for the light of day,
But for the dark places of the earth,
Where shame and wrong and crime have birth;
Or for the murkey twilight gray,
Where wandering sheep have gone astray;
Or where the light of faith grows dim,
And souls are groping after Him;
And as sometimes a flame we find,
Clear shining through the night —
So bright we do not see the lamp,
But only see the light,
So may we shine — His light the flame,
That men may glorify His name.

Author unknown

HEALTH FOR EVERY DAY

by Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

HEALTH INSURANCE

March 16th, 1943 was a great day in the history of Canada. A Bill in Draft Form for Health Insurance in Canada was laid before the House of Commons Committee for Reconstruction by the Hon. Ian MacKenzie, Minister of Pensions and National Health.

On Feb. 5th 1942, an Order-in-Council was passed by Dom. Gov. appointing an Advisory Committee on Health Insurance with Dr. J. J. Heagerty, Director of Health Services in the Department of Pension and National Health as Chairman. The members of this Committee represent Medical Associations, Nursing Associations, Public Health Officials and the general public. The Committee have worked hard during the year and have listened to the views of all concerned, as far as possible, and they have been able to prepare a Bill for the purpose of preventing Sickness in Canada and providing medical, dental and hospital care for all who need such care. Everybody wants sickness to be prevented. We know now that sickness can be prevented. Everybody wants sick people to be cared for and cured if possible. We have doctors and nurses and dentists in Canada who can do this and we have hospitals where it can be done.

This Health Insurance Bill presents a plan by which it can be done and by which it can be paid for.

Who is to pay for the Health Insurance and how can it be managed? The Bill proposes that the Dominion Government shall pay part and the Provincial Governments shall pay a part. The Employer who pays your wages is to pay part and the wage-earner or employee is to pay a part. How much would it all cost and about how much would you have to pay? The Committee has studied a great many facts and figures and they think that the average cost to you would be about $26.00 a year or 50 cents a week. That would enable you to have medical care for your children also and if you have children it would not cost you any more for the children. It is provided in the bill that if 50 cents a week is more than 3% of your wages or $3.00 of every $100 that you earn, then you will not pay more than 3% of your wages. For his wife's health insurance, a man pays 7/10 of 1% of his wages.

But we must remember that the Health Insurance Bill for Canada is not passed yet. It has only been printed for the members of the Canadian Parliament and the Canadian people to study. I think you should study it. It is hoped that about 50 cents a week would save you all your Doctor's bills. You would have your own doctor, just as before, and your Doctor's bill would be paid, but it would be paid out of that fifty cents a week.

За залізною заслоною

"МОЯ БАТЬКІВЩИНА — ТАБІР РАБІВ"

Колишній голова чехословацької делегації при ОН Папанек в комісії в справах розслідування рабської праці заявив: "Моя батьківщина перетворена на величезний табір рабів." В Чехо-Словаччині на сьогодні функціонує 247 концентраційних таборів, в яких мучиться близько 350 тис. чол. Фактично 13 міл. населення республіки — це раби комуністів.

Свої свідчення Папанек підтвердив документами, що він їх зібрав під час подорожі в Европу, і численними свідченнями людей — жертв комуністичного режиму Чехо-Словаччини.

В Америці на авіяційних заводах Райта в Петерсоні будують для міністерства авіяції нові вантажні чотири - моторні транспорти С-124, які треба вважати найбільшими у світі.

Чи вирівняли ви заборгованість з передплати "Єв. Пр."?

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIII. Число 9. Торонто, Онт. ВЕРЕСЕНЬ 1952 SEPTEMBER Toronto, Ont. Рік XIII. Число 9.

СПОКУСИ

"У чому бо сам пострадав, спокушуваний бувши, може і тим, що спокушаються, допомогти". — Жид. 2:18.

Життева подорож віруючого до вічного города, якого будивничий і творець є Бог, не легка. Вона повна змагань і боротьби, труднощів і спокус. Віруючих каменували, випитували на муках, часто вони смертю від меча вмирали. Хоч і не всі віруючі були каменовані і вмирали від меча, але всі вони були спокушувані.

Бути спокушуваним значить або зносити певні терпіння, або коли людину кортить на якесь зло або гріх. Усі діти Божі були спокушувані. Сатана так скоро як зобачить віруючого з оновленим серцем, відразу старається спинити працю Духа Божого, знищити радість в серці віруючого і так само знищити працю віруючого і його вплив через гріх. Хоч Сатана і не скрізь присутній, проте він має силу помічників. Вони надзвичайно хитрі і знають добре людську природу. Отже, коли Сатана намагається знищити нас, то ми можемо мати захист тільки в Христі, бо тільки Він один може допомогти тим, що спокушаються.

Не тільки Сатана спокушає нас. Світ завжди спокушає дітей Божих, незалежно від того, яку позицію вони посідають. Цар на престолі спокушається як і звичайна убога людина вдома. Вчений не менше спокушається, як і зовсім неписьменний. Зміна становища людини не врятовує її від спокуси. Скажімо, як би хворий хотів позбутися хвороби і перейшов з одного ліжка на інше його біль лишився б з ним і на новому ліжку. Зміна становища людини не звільняє її від спокус світу. Багатий має не менш спокус, ніж бідний. Як би не було ні спокус світу і Сатана лишив би нас зовсім, то ми все ж мали б спокуси. "Кожен же спокушається, надившись і лестившись похоттю своєю": (Як. 1:14). Кожен віруючий має цю внутрішню боротьбу. Це може спричинитися до того, що найкраща і найчесніша людина може обернутися в дикого звіря. Ми маємо в собі з милосердя Божого світло, але друга сторона нашого духа темна, як ніч. В ній містяться усі найгірші можливості гріха. Ми в собі маємо дві людини, що ведуть смертельну боротьбу між собою. Кожен із нас спокушає себе своєю похоттю. З цієї боротьби ми можемо вийти переможцями тільки тоді, коли одержимо підкріплення від того, хто був сам спокушуваний, і може допомогти нам.

Дехто, впавши в спокусу, виправдується тим, що він не зміг устояти. Це виправдання безпідставне. Адже всі ті, що перебувають у вічності з Христом, так само були спокушувані і вийшли переможцями. Сам Христос "зазнав усякої спокуси. . . . крім гріха" (Жид. 5:15). Вони мали ті самі труднощі і зуживали ті ж знаряддя в боротьбі з спокусами, що й ми і вийшли переможцями. Це позбавляє нас будьякого виправдання коли ми піддаємося спокусі і грішимо. Хто пильнує в Христі, той завжди переможе спокусу. Проте ми повинні змагатись і не сумувати. Спокуса не гріх, бо наш Спаситель був спокушуваний, але без гріха. Переступ повстає тоді, коли ми піддаємося спокусі і чинимо волю Сатани, світу, або своїх похотей.

Спокуси, що приходять до дітей Божих, різноманітні. У Св. Письмі сказано, що Христос був спокушуваний і зазнав усякої спокуси. Отже, немає такої спокуси, що її зазнає віруючий, якої не перетерпів Христос. Ті, що вже в небі, так само зазнали всіляких спокус. Вони бідували, були мучені, скитались по пустинях, тощо. Їм пропонували багатства за зраду, почесті за відступництво, свободу за ганьбу. Перед ними на вогнищах, коли вони терпіли пекельні муки, ченці тримали розп'яття, кажучи: "Тільки поцілуй, поцілуй і ти матимеш свободу і всілякі почесті в життю." Але вони воліли краще муки вогню, ніж знеславити Бога і себе, цілуючи ідола, бож вони вірили, що Бог існує не в дереві, зробленому в формі хреста, а в нерукотворних хмарах Любов до своїх дітей і родини стояла на дорозі багатьох. Перед смертю жінка, вказуючи на дітей, благала не покидати їх безпритульними, але прийняти вимогу мучителів і спасти родину від голодної смерти. Проте вони любили Христа більше ніж найближчу родину. Вони зносили спокуси властиві для них і властиві нам. Порівнюючи наше життя з їх життям, ми повинні відверто й щиро визнати, що ми неварті цих людей, що нам тяжко зростати в постаті Христовій.

Всі спокуси в житті віруючого скеровані на знищення його віри, незалежно від того, чи його спокушає Сатана, світ або власна похоть. В перші часи жиди переслідували їх за те, що вони прийняли Христа як Месію. Пізніше погани примушували їх поклонятися поганським богам. Отже, люди, що назвали себе священиками, оголосили, що до Бога можна прийти тільки через них і їх установи і нещадно катували усіх, хто відкидав їх вигадки. В наші дні це продовжується, лише безбожність додає свою міру спокус і терпінь до наших віруючих. Атеїзм підняв велике полювання на дітей Божих, намагаючись знищити їх дощенту. Глибина іхо ненависті незмирима і немає такої річі, щоб її не заподіяв світ дітям Божим для знищення їх віри.

Думаючи про велику боротьбу з гріхом, неправдою і тьмою, мимоволі виникає питання: "Чому Бог дозволяє своїм людям зносити такі терпіння?"

Спокуси і терпіння це ніби сито, яким відсівають лицемірів від дійсно віруючих дітей Божих. Спокуси очищають церкву і оновляють її, вони привертають їй силу і чистоту свідоцтва. Як би дорога до віч-

(Продовження на ст. 2)

Інформаційне повідомлення

Собор Українського Євангельського Об'єднання, що відбувся в м. Торонто 29-31 серпня ц. р., обговорив діяльність Об'єднання за минулий час і опрацював плян для майбутньої роботи.

Собор ухвалив постанову про підтримку Виконного Органу Національної Ради у визвольній праці. Зокрема надіслані привітання президентові А. Левицькому, президії Національної Ради і Виконного Органу.

Собор звернувся через Canadian Broadcasting Corporation — "Голос Канади" з привітом "До українців на Рідних Землях", який друкуємо в цьому числі. Цей привіт з доручення управи У.Є.А. виголосив проф. І. Флоринський.

Всі торонтонські англомовні часописи вмістили звіт про роботу Собору і надіслали своїх представників.

Собор ухвалив резолюції лояльности і надіслав їх Її Імператорській Величності Королеві Єлизаветі і "Дюк оф Едінборо," генерал-губернаторові і прем'єр міністрові Канади. Текст резолюцій і привітань та відповіді вміщені на 8 стор. цього числа.

Нову Управу У.Є.О. Собор обрав у такому складі: Голова — паст. М. Фесенко. Заступники голови: паст. І. Р. Ковалевич на Західню Канаду, паст. В. Боровський на Сполучені Штати. Референт укр. еванг. літератури: проф. І. С. Флоринський. Члени управи: пастори — Г. Адамс, І. Яцентий. Секретар: паст. Л. Стандрет. Скарбник: С. Салмерс.

Постанови Собору і докладні матеріяли про його роботу будуть подані в наступному числі "Єв. Пр".

Редакція "Євангельської Правди"

СПОКУСИ

(Закінчення з ст. 1)

ного города була вкрита хлібом і рибою, то сам Сатана пішов би цією дорогою на прощу. В дні страшних переслідувань Римської імперії, коли віруючих кидали диким звірям, публічно розпинали по парках, обливали смолою і підпалювали, в ці дні безперечно на їх зібраннях у катакомбах не було лицемірів. Темними ночами, ризикуючи життям, віруючі збиралися в глибоких підземних проходах, щоб прославити ім'я Ісуса Христа, тоді як лицеміри сиділи на перших місцях у поганських храмах і займалися їх переслідуванням. В дні панування католицького клеру, коли віруючі ховали Біблії під підлогою, та під страхом смерти в застінках інквізиції ночами студіювали Слово Боже, вряд чи були серед них лицеміри, які в ті дні правили парастаси. В наші дні, коли віруючому в Советській Росії загрожує втрата посади, заслання і в'язниця, ви не найдете серед них лицемірів.

Спокуси так само є доказом навернення. Бачучи як брат, або сестра перемагають їх, ви радуєтеся, маючи певність, що їх віра не марна. Ще вчора, в неділю, добродій А. спав до 12 год., по полудні поїхав на пікнік, а ввечері пішов на забаву. Як він проводив неділю, таким був і тиждень, в думках, в справах, в словах. Тепер всі його приятелі нарікають, глузують на нього. І справді, якщо в неділю ви хочете побачитися з ним, то обов'язково зайдіть на зібрання віруючих. На пікніках і виставах в неділю, ви його не побачите. Людина в світі не зречеться найменшої речі для благовістя. І якщо брат, або сестра змагаються з спокусами свого оточення, то в їх серці зародилося нове життя

Перемога дитини Божої над спокусами лишає світ без вибачення. Дивлячись на їх життя і віру, люди світу в глибині свого серця відчувають, що життя віруючих є дійсне і правдиве, а їх життя цілком фальшиве. Цього вони не можуть їм простити. Тому, коли віруюча людина попадає в товариство невіруючих, то вони накидаються на нього як вовки на зайця. Глузування, нетерпимість скеровується проти дитини Бога.

Спокуси впливають добре на душу віруючого тим, що нагадують йому про його слабість і безпорадність без Христа. Вони змушують його до молитви.

Кожна перемога віруючого збільшує Славу Божу, вона готує дітей Божих до життя вічного. В спокусах характер очищається, стає тривалий, віруючий зростає в силі і ласці Божій. В усіх спокусах діти Божі повинні завжди всім серцем шукати допомоги у свого Спасителя, бо без Нього вони не зможуть мати перемоги.

Католицька церква на боці ворогів визвольної української боротьби

Рим, що нараховує тисячі українців-католиків, цілком їх ігнорує і в особі папи Пія XII одверто простягнув руку запеклим ворогам української справи, наносячи удар по українському народові і без того знесиленому в боротьбі за правду і волю, свою і інших народів.

Папа Пій XII видав 7-го липня ц. р. "посланіє" до "народів Росії." Таке послання міг написати тільки завзятий ворог українців. В ньому немає ні слова про українців як нарід, говориться лише про "народи Росії." Це "посланіє" буквально грабує історію українців, а українських князів Володимира і Ярополка зараховує до росіян, Київ вважається російським містом і т. д. Шкода зупинятися докладніше на цьому дивовижному посланні. Навряд чи навіть російський чорносотенець відважився б так писати в наші дні. Навіть комуністичні імперіялісти не наважаються зачисляти Києва до Москви.

Ватикан повинен би знати, що великороси походять від північних слов'янських племен, що перемішалися з місцевими фінськими племенами. Вони нічого спільного не мають з південно-слов'янськими племенами, з яких походять українці. Під час татарської навали певна кількість українців виемігрувала на північ і принесла росіянам вищу культуру. Ці українські емігранти не становили великої кількости. Росіяни використали цей факт і пізніше цілком безпідставно проголосили, що Київ, "мать городов русских." Англійський Лондон можна скорше назвати матір'ю городів американських, ніж Київ матір'ю городів російських. Крім спільної татарської неволі між Києвом і Москвою немає нічого спільного.

Ватикан все це ігнорує, як і ігнорує українську визвольну боротьбу, в якій за вільну і незалежну батьківщину кладуть своє життя найкращі сини і дочки України. Рим, в особі папи Пія XII, через їх трупи своїм посланням підхлібно тисне криваву руку червоного московського наїзника. Це робить представник "церкви," що повинна була б обстоювати приниженних і поневолених.

Дехто виправдує це послання нібито тим, що папа Пій XII має російських дорадників. А хіба там бракує і українських дорадників? Напевно не бракує. Нарешті, кожна доросла людина, якщо вона при здоровому розумі і твердій пам'яті, а до того претендує на "непомильність," не має права виправдувати свої злочини поганими дорадниками.

Лист-послання папи Пія XII до "народів Росії" ясно промовляє до українців, що Рим одверто став на боці ворогів української справи. Цікаво, які з цього зроблять організаційні висновки українські католицькі ієрархи? Чи вистарчить у них патріотизму, щоб цей ганебний крок папи Пія XII рішуче осудити і відокремитися від Риму, чи вони і далі цілуватимуть пантофлі людини, що зневажає їх батьківщину.

М. Жмут

Маніфестація — протест

У м. Торонто, в днях від 23 до 9 серпня ц. р., відбувалася Конвенція Міжнародньго Червоного Хреста. У зв'язку з цим 27 липня ц. р. відбулася величезна маніфестація-протест, в якій взяли участь: українці, хорвати, румуни, мадяри, словаки, литовці, естонці і болгари. Всі промовці звертали увагу на жахливий тоталітарний режим Советів, які немилосердно нищать вільну думку, криваво придушують будьяке прагнення до вільного життя. Подаємо уривок із зачитаного тексту промови голови Анти-большевицького Бльоку Народів (АБН) п. Яр. Стецька:

"Наша демонстрація, яку ми влаштували з приводу конференції Міжнародньго Червоного Хреста, має на меті зрушити індеферентність Західнього світу, з'ясувати ввесь жах трагедії, що має сьогодні місце поза залізною заслоною, яка пошириться в цілому світі, якщо Захід не подасть допомоги народам, поневоленим комунізмом. Міжнародній Червоний Хрест це інституція, яка завжди символізувала найшляхетніші моральні властивості людства. Вона була променем світла і радости в пекельному шалі війни і знищення. Вона заховувала завжди все те, що було доброчинне, взнесле, людське і християнське. З тих то причин не може бути місця в рамках МЧХ для Росії і її сателітів, для яких всі, ідеї тієї організації чужі і ненависні . . .

Большевизм це система оперта на ненависти і мізантропії і тому комуністи не можуть мати місця, як члени, в тій інституції . . . Комуністичні режими винні в злочині народовбивства. Ми обвинувачуємо Кремль в застосуванні бактеріологічної війни вперше в історії. Такий метод війни був вжитий проти повстанців. Ми маємо документи і можемо подати свідків, які підтвердять факт, що большевики застосували хемічну і бактеріологічну війну проти УПА і проти повстанців Кавказу, Білорусі, Словаччини, Литви, Латвії, Туркестану, Козакії, Ідель-Уралу, Мадярщини, Румунії, Болгарії, Хорватії і інших. Тиф, дизентерія і навіть венеричні недуги були поширювані в теренах, де діяли повстанські групи. В аптеках тих районів продавали заінфековані заразками ліки, заразки в ампулках з ін'єкційними ліками, в деяких районах отруювали теж воду, якою користувалися повстанці, чи їм приязне населення.

Ми обвинувачуємо Кремль і в іншому злочині проти гуманности, в злочині винищування цивільного населення, вбивствах полонених, . . . в тотальному винищенні декількох народів — кримських татар, чеченців, інгушів, кабардинців, надволжанських німців, у винищенні голодом мільйонів українців в 1932-33 роках, в масових депортаціях на Сибір, в запроторюванні мільйонів мирних громадян до тюрем і в використуванні примусової праці в концтаборах . . .

Ми апелюємо до західнього світу зірвати всякі взаємини з СССР і його сателітами . . .

СОБОР УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ ВІТАЄ В ХРИСТІ ІСУСІ УКРАЇНЦІВ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

До українців на рідних землях

Дорогі брати і сестри!

Собор Українського Євангельського Об'єднання, що саме тепер відбувається в Канаді, в місті Торонто, від щирого серця вітає в Христі Ісусі українців на рідних землях.

Українське Євангельське Об'єднання репрезентує українських протестантів у Канаді і Сполучених Штатах Америки. Тільки в Канаді, згідно з урядовими статистичними даними, числиться понад 30,000 українців протестантів.

Ми уболіваємо душею за ваші нелюдські муки і терпіння, але віримо, що настане час, коли сам Господь визволить усіх ув'язнених на волю дітей Божих, бо Христос прийшов у світ, як сказано в книзі пророка Ісаії, щоб . . . "проповідувати невольникам визволення на волю, а в'язням відчинення темниці."

Найпочесніше й найбільше завдання кожної держави, кожного народу—забезпечити волю своїм громадянам. Воля! Який глибокий і чарівний зміст цього слова, такого короткого, але й великого своїм значенням, як і слово — життя!

Воля — це розтрощення кайданів. Воля — це знищення народовбивства, нелюдських тортур, катування і мук. Воля — це повалення тиранів, скасування влади збожеволілих фанатиків. Воля — це усунення невільницької праці. Воля — це поєднання розуму й душі людства в щирому братерстві.

Дорогі брати і сестри!

Погляньмо тільки на ті приховані й неприховані, але такі для нас величні могили, що рясно вкривають терени рідних земель і неосяжні простори Сибіру. Це могили найкращих людей українського народу, які в жорстокій боротьбі з одвічним ворогом віддали життя за волю. З невимовним сумом і глибокою пошаною схиляємо голови перед їх світлою памяттю.

За волю і сьогодні віддають життя найкращі сини й дочки скривавленої України. Цим непохитним борцям за щасливе й вільне життя людини передаємо наш палкий привіт.

Ми безмірно щасливі, що знайшли цю волю в нашій новій батьківщині—Канаді. Знаючи, що допомога Божа безперечна, а сила правди — всепереможна, і пам'ятаючи псалом 29 . . . "Господь подасть силу Своєму народові, Господь поблагословить спокоєм народ Свій", ми віримо, що незабаром свята воля запанує на поневолених українських землях і дасть змогу нашій батьківщині Україні квітнути в мирних умовах життя, а змученому нашому народові ця воля приверне найдорогоцінніші людські скарби життя, християнську віру, творчу й вільну працю, спокій, радість і братерську любов. Так, надходить дванадцята година! "Господь поблагословить спокоєм народ Свій" і збудуться прорчі слова Тараса Шевченка:

"Хто ж пошле нам спасіння,
Верне добру долю?
Колись Бог нам верне волю
Розіб'є неволю".

Господь наш Ісус Христос поставив перед нами закон найвищої духової досконалости, закон любови до Бога і ближніх. Отже, на кожному кроці, чи то під час праці, чи в засланню, чи в жорстокій боротьбі за волю, завжди пам'ятайте, дорогі брати і сестри, про Господа Ісуса, який, як говориться в посланні апостола Павла до Євреїв . . . "спасти може до кінця, хто приходить через Нього до Бога, бо Він вічно живий, щоб заступитися за них".

Дорогі брати і сестри!

Від рідних земель нас відокремлюють величезні сухопутні і водні простори. Проте ми думками й помислами завжди з вами. Ми з вами, як неподільне ціле у боротьбі за здійснення нашої споконвічної мрії.

Собор Українського Євангельського Об'єднання по цей бік океану щиро благає Всевишнього прискорити день торжества свободи для нашої багатострадальної батьківщини і українського народу на славу Єдиного Вічного, Нетлінного Бога і на загальне добро його улюбленого творіння-людини.

Кріпіться; дорогі брати і сестри, вогнем пречистої віри, любов'ю, що рве найсильніші окови!

Нехай же благословить вас Господь і зміцнить силою Своєї Божественної благодаті!

ПРАЦЮЙМО І БЛАГАЙМО ВСЕВИШНЬОГО

(З промови проф. І. Флоринського — делегата Собору від Торонтонської громади)

Вельмишановні
Делегати Собору!

Теперішній Собор Українського Євангельського Об'єднання зібрався в надзвичайно складний, тривожний і відповідальний момент в житті людства. Весь світ, наче втративши життєвий дороговказ, блукає в сутінках, в царстві темних ночей, з великою тугою вичікуючи ясного дня. Це покладає велику відповідальність на делегатів Собору в розв'язанні поставлених на порядок денний питань.

На пропозицію Собору надіслати привіт "До українців на рідних землях" як хочу сказати коротко про ті основні моменти, на які ми повинні зважити в цьому привіті.

Погляньмо в реальному освітленні на світ в цілому. На сьогодні земна куля поділена на дві частини. На одній з них панує большевизм. По суті це найжахливіший, незнаний ще в історії людства, без будьякого компромісу, терор. Понад 30 років ллється кров ні в чому невинних людей, на неосяжних просторах так званого "волелюбивого" Советського Союзу. У тайгах далекої півночі невпинно зростають концентраційні табори, масові могили. Мільйони мучеників ждуть у цих таборах на смерть, як на єдине визволення.

Особливо цей терор бушує в Україні, де наш нарід під проводом У.П.А. ні на хвилину не залишає позицій визвольної боротьби. Адже невипадково в 1933 р. в Україні від червоно-фашистівського терору, в умовах організованого штучного голоду, загинуло понад 8 міл. українських жінок, дітей, робітників, селян і інтелігентів. І сьогодні рясно вкриваються терени українських земель і неосяжного Сибіру могилами кращих синів і дочок України, що кладуть своє життя в боротьбі за свою і інших народів волю, з непереможною вірою в Божу допомогу і в торжество правди над злом.

"Великий" Сталін, що не має меж у досягненні своїх кривавих цілей, розцінює це народовбивство досить цинічно й просто: "Якщо в родині вмирає будьхто — це трагедія. Якщо ж гинуть мільйони — це статистика". Уявіть собі, до якого морального занепаду, до якого садистичного цинізму, нарешті, до якої слабості від страху треба дійти, щоб висловити таку думку. Адже звір, і той, наївшись, заспокоюється. Обжерливості Сталіна, цього торгаша людською кров'ю, немає меж.

Не зважаючи на все це, "геніяльний" Сталін проголошує в кремлівських мурах "нову єру людства", "людову демократію", удає із себе покровителя Російської Православної Церкви і найщирішого оборонця миру в усьому світі.

Не поскупилася виявити своє антихристиянське обличчя і Православна Церква. Для ілюстрації візьмімо хоч би кілька цитат із збірника "Русская Православная Церковь в борьбе за мир". Издание Московской Патриярхии. Москва 1950. У відозві ієрархів православних церков до християн усього світу читаємо:

"Ми, служителі Православної Церкви, глибоко болісмо серцем, що замість голосу мира і християнської любови із кріпості католицизму — Вати-

(Продовження на ст. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ.
Видає М. Фесенко
Адреса редакції.
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9285
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Українські історичні дати

ВЕРЕСЕНЬ

1—1722. Народився на Полтавщині (с. Чорнухи) український фільософ, предтеча українського евангельського руху — Григорій Сковорода. З палицею в руках, у простій селянській свиті, з торбою за плечима ходив Сковорода по селах і вчив народ. Майно його складалося з кількох книжок, рукописів власних творів і Біблії, до якої тягнула Сковороду якась непоборна таємна сила. Біблію Сковорода вважав за науку не обмежену ні часом, ні простором, яка дійсно універсальна і вчить самопізнання. Біблія, за навчанням Сковороди, "це символічний світ тому, що в ній зібрані фігури небесних, земних і підземельних сотворінь, щоб були монументами, які ведуть нашу думку в розуміння вічної Природи, втаємниченої в тлінній, як рисунок, своїх барвах... Людина є початком і кінцем Біблії, але людина внутрішня, вічна, нетлінна, божественна ідея людини, яка міститься в Бозі". Таємнича сила впливу Сковороди на учнів і оточення полягали в тому, що у нього була цілковита згода між його навчанням і особистим життям.

1 — 1939. Початок Другої Світової Війни.

3 — 1709. Помер гетьман Іван Мазепа

9 — 1769. Народився в м. Полтаві Іван Котляревський. Своєю літературною творчістю Котляревський вніс елемент реалізму в українську літературу, змалював правдиво картини з життя і побуту України кінця XVIII і початку XIX століття. На смерть Котляревського молодий Шевченко писав:

Все сумує, — тільки слава
Сонцем засіяла;
Не вмре кобзар, бо навіки
Його привітала.

22 — 1944. Помер композитор і дириґент Олександер Кошиць.

29 — 1866. Народився історик Михайло Грушевський, який найбільше прислужився в добу революції 1917. р., коли поспіхом творилися на Україні нові форми життя і кувалася її доля майбутня. "Минули ті обставини, — писав Грушевський ще на початку революції, — коли ми мусіли виступати з петиціями, доказувати свої права навіть на культурне самовизначення . . . Українського питання вже немає . . . Є вільний, великий український народ, який будує свою долю в нових умовах свободи."

МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ

Проса покошено. Спустіло тихе поле.
Холодні дні з високою блакиттю.
Не повернуть минулого ніколи:
Воно пройшло і вже здається миттю!

А скільки мрій було зеленою весною,
Як пінились вони, мов золоті потоки!
Вони спливли, і я один з тобою,
Високе небо — синє і високе.

ЗНОВУ ШУКАЮТЬ КОВЧЕГ [illegible]

З дозволу турецького уряду відновлені шукання ковчега Ноя на горі Арарат. Дозвіл одержала французька експедиція де-Рік'єра.

КАНАДА — ДІТЯМ

Уряд Канади переказав додатково 500,000 долярів фондові допомоги дітям при О.Н. На цю потребу Канада асиґнувала протягом 5 років близько 8 міл. долярів.

ПРАЦЮЙМО І БЛАГАЙМО ВСЕВИШНЬОГО

(Закінчення з ст. 3)

кана й із гніздa протестантизму — Америки ми чуємо благословення новій війні і хвалебні гімни винаходам, призначеним для знищення людського життя".

Митрополит Крутицький і Коломенський Мик. свою промову (у цьому ж збірнику) на засіданні советського Комітету Захисту Миру закінчує так:

"Майбутнє належить не підпалювачам війни, історію творять, історію посувають наперед новим шляхом проґресу і цивілізації непереможні, незлічені сили демократії з Советським Союзом, що їм дає натхнення, на чолі якого стоїть перший поборник миру — Великий Сталін".

Цей же митрополит на II Всесоюзній Конференції миру заявляє:

". . . У боротьбі за мир, пліч-о-пліч з своїм народом —оплотом миру в усьому світі, народом, яким керує геній людства — Великий Сталін, становить обовязок нашої Православної Церкви і дає їй найглибше задоволення".

Коментарії зайві. Можна тільки сказати: "Господи, доки ці криваві злочинці будуть говорити і вершити справи від імени суспільства ради своїх мерзотних і корисних цілей?"

Ми з вами, дорогі брати і сестри, живемо зовсім у відмінних умовах, коли кожний з нас, користуючих життєвими благами, може вільно славити Всевишнього. Проте ми не маємо права стояти осторонь світових подій і чекати їх розвороту. У світі триває жахлива боротьба між добром і злом і ми повинні бути на передових постах, боронити справедливість. Для цього ми повинні, крім міцного об'єднання, бути як слід духово озброєні. Конкретно це значить: ми повинні мати Біблію на сучасній українській мові, подбати про допоміжню евангельську літературу і про кадри молодих пасторів — проповідників. Здійснивши ці заходи, ми піднесемо український евангельський рух на значно вищий рівень. Ми мусимо працювати вперто й наполегливо, без будьяких нарікань, пам'ятаючи вогнені слова нашого великого й незабутнього поета — Івана Франка, який в "Каменярах" так образно, яскраво і переконливо закликає: "Ми ломимо скалу, рівняєм правді путь" —"дарма, що щастя всім "прийде по наших аж кістках", але:

"Розібємо скалу, роздробимо граніт
І кров'ю власною і власними кістками
Твердий змуруємо гостинець і за нами
Прийде нове життя, добро нове у світ".

Наш національний пророк — Тарас Шевченко писав:

"І день іде, і ніч іде . . .
І голову схопивши в руки,
Дивуєшся, чому не йде
Апостол Правди і Науки?"

Ми, українські евангелики, разом з усім евангельським християнством і найблагороднішою частиною людства з великим нетерпінням чекаємо на Шевченківського "Апостола Правди і Науки". Ми віримо, що він прийде і визволить світ від загрози впасти жертвою темних сил. Всеперемагаюча сила правди, непохитна віра в безпречну допомогу Божу найкраща запорука цьому.

Дедалі все більше у всесвітній художній літературі появляються прекрасні образи повновного приходу Сина Божого. Дехто з письменників навіть пише про те, що його форпости вже є на землі. Правда, це художні уявлення письменників і поетів. А покищо працюймо, дорогі сестри і брати, та благаймо Всевишнього, щоб Українська Євангельська Церква стала справжнім духово-культурним форпостом для вільного українського народу на звільнених від червоного дракона українських землях.

*

Проф. Флоринський зачитує привіт Собору "До українців на рідних землях". Собор з великим піднесенням одноголосно ухвалює привіт і доручає Президії вжити заходів, щоб його було видруковано в пресі і передано по радіо через "Голос Канади".

*

Від Редакції. Привіт Собору "До українців на рідних землях" переданий по радіо через Canadian Broadcasting Corporation (Ukrainian Section) 18 вересня ц.р. о 10 год. 45 хв. ранку.

ДОГОВІР З НІМЕЧЧИНОЮ

Труман підписав договір з Німеччиною і угоду про спільну оборону Европи. При цьому президент привітав повернення Німеччини в родину незалежних країн Европи.

Ів. Зоренко

"САМОВИЗНАЧЕННЯ" А НЕ "ВИРІШЕННЯ НАПЕРЕД"

V Конгрес американських українців, що відбувся в Нью Йорку на початку липня ц.р., пройшов при надзвичайно високому політичному й ідейному рівневі. Робота Конгресу була підпорядкована питанню, що проблема українська на сьогодні цікавить як український нарід, так і американський. Той факт, що в роботі Конгресу взяли участь всі політичні й громадські українські групи, течії й середовища говорить за те, що V Конгрес американських українців являв собою величну манifестацію нашої єдности і сили в боротьбі за волю України. Це досить яскраво підкреслив у привітанні Конгресові й представник У.Н.Р. д-р Витвицький:

"Над головами всіх нас простягає свою руку страждающа Україна, яка благословить нас тугою за своїми дітьми, що розбрелися по всьому світу, ласкою свого терпіння й молитвою, щоб Бог послав нам однодумність у наших серцях і умах, єдність у нашій справі, що має завершитися визволенням народу!"

Не встиг Конґрес довести до загального відома свої постанови, як російська еміґрація заворушилася, ставши у своєму безсиллі буквально на шлях залякування, невідомо кого.

І справді, хіба можна залякати, наприклад, сенатора Гомера Кейпгарта (республіканець з Індіяни), який надіслав Конгресові привітання такого змісту:

"Я хочу, щоб Ви знали про великий подив, який я маю до Вашого народу та до невпинної праці Вашої організації, щоб високо тримати смолоскип волі проти сили гноблення" . . .

Або, що варті нікчемні залякування російської еміграції і для сенатора Вільяма Бентона (демократ з Конектикату), який у привітанні Конгресові заявив:

"...Ви маєте мою цілковиту підтримку у Вашій меті, щоб визволити поневолений український нарід із советської неволі та створити вільну демократичну Україну".

Чи ж можуть вплинути безглузді залякування на сенатора Ірвінг Айвеса (республіканець з Нью Йорку), який у посланні Конґресові пише:

"Завзяті й багатостраждальні українці та їх брати в цілому світі й надалі протиставляться тоталітарному лихові Советської Росії. У цій всеосяжній боротьбі всі волелюбні народи повинні триматися разом проти сил безбожного комунізму. Об'єднані цілями, ми повинні здобути неминучий тріюмф над нашим противником. Я молюся, благаю Всевишнього, щоб цей день визволення був недалекий".

А залякування тривають. Ось п. Д. Далін в статті "Національний сумбур" (Н.Р.С. від 29 і 30 VII 52 р.), неначе божевільний обурюється, що V Конґрес американських українців привітав президент Труман, а член американського уряду Оскар Чепмен сам прибув на з'їзд, де виголосив програмну помову, в якій підкреслив такі моменти:

". .Вже багато років росіяни тримають у кабалі українців. Ця кабала щороку ставала тяжча; особливо вона стала гнітюча перед нападом Німеччини"

". Програма комунізації України являла собою спробу зруйнувати українську культуру... Масові вбивства, заслання й програмна колективізація, що викликала страшний голод, становили частину цієї програми Кремля".

Не подобалося п. Далінові і його однодумцям, що Чепмен у своїй промові не забув сказати святу правду про те, що російська нація придушує українську, що Сталін — це вождь природнього російського імперіялізму і пригнічення України. Не маючи оргументів заперечити цю святу правду, п. Д. Далін, хапаючись за голову, в розпуці робить висновок:

". . . Немає сумніву, що із зростанням антисоветських настроїв, посилюється в Америці орієнтація на національний сепаратизм серед народів Росії й еміґрантських течій".

Безперечно, п. Далін не помиляється. Тільки не "орієнтація на національний сепаратизм", а беруться до уваги "цілком справедливі історичні вимоги поневолених Росією народів". Проте, опам'ятавшись, п. Далін потішає себе, що:

". . .Через кілька місяців уряд С.Ш.А. буде змінений і національні питання, що про них ми говоримо, можуть бути по-новому розв'язані. Але може все залишиться й по-старому, або навіть перетвориться на щось гірше" . . .

А й справді, що робити, як все залишиться по-старому або стане гірше, звичайно для великого російського народу. Тоді, як заявив митрополит Леонтій в Лос-Анжелосі представникам американської преси (Н. Р. С. від 27 VII 52 р.):

". . .Коли російський нарід буде мати щиру підтримку дружніх націй, то він повстане проти советської влади. Проте розчленування визволеної від комунізму Росії російська народня маса зустріне вороже".

Словом, повинна бути "единая, неделимая Россия", "единая православная церковь", яка на сьогодні, за проводом комуністичної партії, галасує на весь світ про американців, як підпалювачів війни.

Не відстає і придворний блазень "Нового Русского Слова" п. А. Дикий. Один мій знайомий, росіянин, федераліст, надзвичайно чесна в своїх політичних поглядах людина, якось мені сказав: "Откровенно сказать, этот Андрей Дикий такую дичь (нісенітниці) несет на страницах "Н.Р.С.", что прямо таки краснеешь!" . . . І справді Візьмімо "Н.Р.С." хоч би від 4 серпня 1952 р. В статті "К украинскому Конгрессу" п. А. Дикий між іншим пише:

". . . Ні для кого не секрет, що не тільки в релігійному відношенні, але також в побутовому, і навіть мовному Галичина різко відрізняється від решти українців.

. . . Чому ж галиційський конґрес розв'язує українську проблему?

. . . І ось з цим "Конґресом" розмовляють американські політичні діячі, як з представниками України".

І в своєму оскаженілому безсиллі п. А. Дикий закінчує статтю так:

". . . Сподіваючись, що ці рядки принесуть краплю користи у загальну справу, я їх і пишу".

Ми запевняємо п. А. Дикого, що такого арґументу, ніби галичани не українці, можуть дотримуватися в наші часи лише люди, які втрачають або втратили розум. Що сказав би хоч би і п. Дикий, як би будьхто з українців написав, що федерації з Україною хотять москвичі, суздальці, бо то виходці з України, рязанці ж, саратовці та інші — цього не хотять. "Божевільний!" — сказав би п. А. Дикий. Те саме можна сказати про його писанину — "Божевільний!"

Рекорд із залякуванням у такій важливій справі побив "Комітет Захисту Історичної Правди про Росію". Відзначивши в листі до голови Американського Комітету п. Кирка, що "...Антиросійська пропаганда, що її провадять деякі національні організації за кордоном, не відбиває справжнього стану по той бік "залізної заслони", що "...Різні антиросійські виступи державних і політичних діячів союзників дають большевикам арґумент для антисоюзницької пропаганди в СССР і підбурюють патріотично настроєну червону армію і людність проти союзників", Комітет заявив:

"Якщо ж союзники підуть шляхом антиросійської політики (треба розуміти: проти "единой неделимой". І. З.), то вони потраплять у вовчу яму, де марно загинуть мільйони їх синів".

Страшно!.. Що й казати. А головне випробуваний метод, випробувана тактика — добитися за всяку ціну спокою, тобто старого російського принципу "Сначала успокоение, а потом реформы", інакше кажучи, домогтися векселя на федерацію, а потім—самовизначення, яке для кожного народа буде встановлене однією фразою: "Не было, нет и быть не может!" Прагнення росіян цілком природне. І вряд, чи допоможе росіянам взятися за розум відповідь п. Кирка Російському Комітетові в якій він пише:

". . . Самовизначення" не може бути ні в якому разі витлумачене як "вирішення наперед". З цього погляду політика Американського Комітету була завжди ясна й послідовна. Це є політика визволення всіх, свободи для всіх. Тільки така політика співзвучна як з історичною правдою і ідеалами, так і з практикою справедливої свободи . . . Свобода досягається її практичними застосуваннями, а не будьяким іншим способом. Демократія не може бути досягнута недемократичним способом . . . Суть політики Американського Комітету — Визволення! Чи виберуть майбутні вільні громадяни території СССР центральну федерацію, чи окремі незалежні форми правління, в цьому питанні ми не можемо дозволити собі висловити будьяку певну думку".

Відповідно конкретна, ясна, цінна й повчальна. Потрібна тільки добра воля, щоб її усвідомити. Цього саме бракує й дуже бракує росіянам.

Відійшов від нас

ВОЛОДИМИР СІКЕВИЧ

27-го липня ц. р. помер в Торонті відомий український військовий діяч, генерал армії УНР, Володимир Сікевич. Покійний прожив 82 роки. За ввесь час свого побуту в Канаді, він брав активну участь у громадських справах, зокрема виступав у багатьох українських поселенчих пунктах з промовами.

Активний учасник визвольних змагань 1917-20 рр. ген. Сікевич був 12 разів відзначений різними військовими нагородами, в тому Хрестом Заслуги, що ним його наділив Симон Петлюра.

Покійний залишив дружину, сина і дочку.

Діма

Вітер з-за Дніпра

З обличчя сум похмурий витер,
Тепло у серце вніс...
Чи не з Дніпра повіяв вітер
Сьогодні через ліс?..

Я бачу в нім помірну втому
Мандрівки довгих днів,
Розмову чую в нім знайому
Дніпровних берегів.

Степів широких України,
В нім тихо пісня гра,
О вітре, вітре, ти прилинув
Я знаю, з-за Дніпра.

СПІЗНИВСЯ . . .

Чехи, Петро і Василь, потрапили до в'язниці.

— За що тебе посадили? — питає Петро Василя.

— За те, що я спізнився...

Як то, спізнився?

Дуже просто. Вчора я зустрівся з моїм старим приятелем і звичайно поговорили по душі. Думав я зайти зараз до секретної поліції, щоб розповісти про нашу розмову, але відклав на завтра. Прийшовши сьогодні до поліції я побачив, що спізнився, бо приятель на мене доніс вчора.

ПОПРАВКА

Через технічний недогляд в статті Ів. Гнівного ("Єв. Пр." ч. 7-8) "Соборе, тобі належить слово!" вкралася досить прикра помилка, а саме: надруковано: "Не в'яжи уст волу, що молить", а треба: "...Не в'яжи уст волу, що молотить".

Редакція просить вибачення у читачів.

Рецензія

"Україна і Світ"

(Зошит шостий-сьомий 1952 р.)

Перед нами журнал під такою назвою. На обкладинці зазначено: "Література, наука, мистецтво і громадське життя." Добротній папір журналу не зовсім кепський друк. Є в журналі, так би мовити на задвірках, короткі статті цікавого змісту, як, напр., стаття д-ра В. Щербаківського "Дещо про церковну архітектуру."

Видавці журналу, невідомо чому, не зазначили, що саме цей журнал призначений для католицької пропаганди. Таких журналів і часописів католицька церква видає для українців чимало. Результати цієї праці, що її так старанно фінансує Рим, дуже жалюгідні серед українців. Наприклад, в Канаді зростає кількість українців евангеликів, православних, тільки не українців католиків. Це означає, що католицька церква щороку втрачає тисячі парафіян. І не дивно. Минули часи, коли загал приймав усяку вигадку за святу правду тільки тому, що так твердить церковний провід.

Вигадані наклепи на опонентів, незнання науки інших рухів, одверта неправда і інші подібні методи, перетворюють католицьку пропаганду серед українців на дитяче лепетання і вона зовсім безсила.

Ось хоч би в рецензованому зошиті "Україна і Світ", в статті Іллі Сапіги "Чуйність і активність," ми маємо таке твердження: "Відмовою від Христа, як від Сина Божого протестантизм сам себе осуджує". Хто ж може повірити в таку нісенітницю? — Адже кожному відомо, що протестантські церкви на всій земній кулі виразно і недвозначно визнають Христа як Сина Божого. Що тоді означає це твердження п. Сапіги? Обман чи ігнорантність? З такою пропагандою багато не зробиш. І не дивно, що кожний пересічний католик вважає такі твердження за дурниці.

Або такий шедевр: "Точкою зору шкільного лютеранства є цілком свідома капітуляція перед злом і недосконалістю світу цього. Лютеранізм легко ділить моральне життя на дві в основі моралі: внутрішню, евангельську і зовнішню, яка цілком добровільно підкоряється існуючим правопорядкам і навіть таким, які противні сумлінню християнина." Автор буквально фантазує. З таким же успіхом до згаданої інформації він міг би додати, що протестанти їдять дітей живцем, а хрестять їх в бензині.

Треба відверто визнати, що п. Сапіга великий фантазер. Адже далі він пише, що "марксизм розложив Православну і Протестантську церкву," що "республіканізм, який повстав з моментом відпаду диявола від Бога" і т. д., і т. д. Фантастичні і бундючні "проголошення," перемішані з особистою лайкою проти опонентів, — і більш нічого. І цілком зрозуміло, чому така "пропаганда" не має успіху. Можливо, що ті священики, що непомирили з автором статті є дійсно паганими людьми. Проте, цивілізовані журналісти не використовують сторінок журналів для особистих лайок. П. І. Сапіга пише, наприклад, що директор якоїсь канцелярії "п. Лисянський відомий інтригант." Якщо "віруючі люди" починають так обзивати один одного в пресі, то безперечно кінець їх церкві.

Марно шукати в цій статті за духом об'єктивности і ввічливости. Аргументувати так само неможливо, як і неможливо чесній людині аргументувати з кимнебудь, хто їй у вічі каже, що він "зарізав рідну матір".

П. Сапіга пише, що йому невідомо про масові переходи українців з католицької церкви до інших. Адже утворена в Канаді православна церква переважно складається з колишніх українців-католиків. Українці протестанти, яких ми маємо в Канаді понад 30,000, також переважно колишні українці-католики. Хіба це не масові переходи українців з католицької церкви?

Стаття Ігоря Костецького "Етюди про католичний світогляд" більш витримана. Її найголовніший дефект це використання термінів, без попередньої їх дефініції. Правда, автор статті застерігає читачів, що його "сприйняття світу наскрізь емоційне." Проте, щоб читач міг зрозуміти, про що автор твердить, треба було б чітко використовувати слова. Автор пише: "Не питаємося про раціональне значення обрядів і формул церкви. Усвідомлення їх може бути лише усвідомленням — символічним". Ключ до розуміння цього речення це слово "символічний". Що автор розуміє під символом? Це слово вживають у різних значеннях. Наприклад, "Символи віри". В даному разі слово "символ" означає сформульовані правди віри. Знову кажуть про символ, як зовнішній знак, що в цілях обміну думок заступає певну реальність. Якщо автор вживає символ щодо формул церкви і обрядів в останньому значенню, то він підлягає католицькій церковній карі, бо католицька церква проклинає тих, що заперечують реальну і актуальну силу церковних обрядів. Адже католицька церква навчає, що під час хрещення дітей, свята вода являє собою не тільки символ чистоти, а й має актуальну силу змити первородний гріх, що хліб і вино в причасті не тільки символ благовістя, а й правдиве тіло і кров Христа. Так вчить католицька церква і того, хто не вірить, церква проклинає не в якийбудь символичний спосіб і усвідомлення, а в правдивий, дійсний спосіб.

Отже автор твердить, що він католик і разом з тим заперечує важливу науку католицизму, наряжаючи себе на небезпеку церковного прокляття. Правду кажучи, думки п. Ігоря Костецького по суті чисто протестантські. Важко зрозуміти, як його статтю пропустила церковна цензура. Хоч п. Костецький проти раціоналізму, але половина змісту його статті це спроба раціоналізувати марновірства католицизму так, щоб інтелігентна людина могла цей католицизм сприйняти без внутрішнього умового неспокою. В результаті ця стаття репрезентує пана Костецького як протестанта, що формально належить до католицької церкви, але аргументує, як евангелик.

Щодо інших речей, що їх п. Костецький приписує католицизмові, то з таким же правом можна сказати про кожний християнський напрям. В статті є чимало тверджень, що хоч і виявляють любов автора до слова "католицький" по суті не можуть зменшити закиду, що стаття написана в "еретично-протестантському" дусі.

Рекомендуємо статтю І. Костецького кожному католикові для вивчення. Він і справді недалеко Царства Божого.

М. Фесенко

ЕВОЛЮЦІЙНА ТЕОРІЯ СЬОГОДНІ

("The Evangelical Quaterly" — James Knight)

І. На запитання, яку позицію посідає еволюційна теорія тепер, автор Джеймс Найт в основному дає таку відповідь: "Від еволюційної теорії лишилося дуже мало, і навіть те, що лишилося, дедалі більше дискредитується." Це незвичайне твердження потребує докладного пояснення.

Ми маємо два значення терміну еволюція: популярний і технічний. В популярному розумінні еволюція означає просто розвиток в найширшому розумінні. Отже ми говоримо з однаковою легкістю про еволюцію парової машини, автомобіля, парляментарного уряду, вищого виховання для жінок і т. д. Це значення універсальне і його визнають без дискусії.

Технічне значення терміну застосовується винятково до живих істот. "Під еволюцією ми розуміємо походження живих істот в минулому від інших істот, що багато різнилися від них." (Б. С. Галдейн, "Причини еволюції," ст. 4.) Проф. МакБрайд так само стверджує це "Еволюція", шт. 9). На початку що стосується до живих речей і тільки до них" (МакБрайд, "Еволюція," шт. 9). Но початку XIX ст. термін цей мав набагато ширше значення, коли трансформізм Ламарка (1809), теорію одноманітности Лайеля і небулярну гіпотезу Лапласа (1769) Герберт Спенсер скомбінував в його матеріялістичній "Синтетичній філософії" (1860-96). Згідно з цією теорією все, органічне і неорганічне, фізичне і розумове, навіть естетичне і релігійне, нібн походило від первісної небули, що її невідомо хто с о т в о р и в, яка оберталася невідомо як. Цей всеосяжний принцип Спенсер назвав "еволюція". Дуже мало лишилося від його великої схеми, яку тепер називають "простою і поверховою." (МакБрайд, "Еволюція" ст. 8).

Теорія самозародження давно мертва, як і Лапласова гіпотеза походження сонячної системи з небули. Останню дискредитували математики. Хемія довела, що всі хемічні або неорганічні сполуки завжди змінюються в напрямі простіших форм. Ця постійна деградація енергії, здається, являє собою нормальну історію нашого всесвіту. Хіба що денебудь відбувається компенсація в формі перетворення радіації в матерію. Отже світ життя є єдиний захист еволюції.

ІІ. Наука нічого не може сказати про початок матерії. Не тільки це. Сьогодні наука не певна, чи матерія взагалі існує. В. Браг про це гумористично оповідає так: "Ми працюємо використовуючи клясичну теорію (хвиль) в понеділок, середу і п'ятницю, теорію квантів у вівторок, четвер і суботу. Слава Богу, що ще є неділя, коли ми привертаємо розумову рівновагу." Щодо походження життя на землі ми абсолютно нічого не знаємо. Спекуляції про це більшою або меншою мірою марні". Д. С. Джордан: "Створення через еволюцію". "Є тільки один т и п життя в нашому світі, це організація протоплазми. Що це, ми не знаємо." "Все життя, наскільки ми знаємо, починається від життя." Наскільки ми знаємо, немає хаосу у всесвіті і його ніколи не було" (Джордан ст. 11) Створіння треба брати в його найширшому значенні, як агрегацію інтелігенцій і енергій, що вступають в розвій всесвіту." "Теорія (органічної) еволюції коротко твердить, що в нашому світі жадні живі істоти або їх сукцесії ніколи не лишають точно такі саме протягом певного часу, короткого чи тривалого, і крім того, знову, що всі зміни відбуваються згідно з певним порядком, і ніколи, як результат випадку, вибагливости чи прихильности. За словами Гакслея: "Ніщо не існує, лише потік енергії і раціональний порядок, що наповнює її." (Див. Джордан). Це є цілковите залишення старих претензій XIX ст. Вчені останнього часу, як, напр, Берг, заперечують ці теорії.

Давні еволюційні напрями можна поділити на:

1. Атеїстичні (Карл Вогт, Б'юхнер і Малешот).
2. Агностики (Гакслей, Тиндал і Спенсер).
3. Теїстичні (Дана, Грей, Овен, Давсон, Карпентер, И. Гершель, Келвін, Ст. Джордж Мівbooрт, А. Русел Валейс. Правдоподібно Дарвін на початку і наприкінці).

Представники першого напряму твердять про створення кількох первісних клітин і логічно лише однієї клітини; прихильники другого напряму вказують що по два різних родів створінь могла виникнути через посередні або природні чинники, але в окремих випадках безпосередньо, окремим актом створення; третій напрям додержувався того, що Бог є іманентний у всіх природних законах. У XIX ст. було щось аж сім еволюційних теорій, за такою схемою::

1. Саморозвиток і прогрес через використання і зусилля (М. Боддо, Ламарк, Коп).
2. Модифікація в наслідок обставин (Ст. Гілейр, Кватрефейджес, Дрейпер, Спенсер).
3. Природній добір і перемога найкраще пристосованих (Дарвін, Гекель).
4. Наперед визначена сукцесія в силу внутрішньої тенденції (Овен, Мівbooрт).
5. Несвідома і н т е л і генція (Морела, Лейко, Морфі).
6. Творча еволюція без перерв (Грей, Повел, Дюк оф Аргіл).
7. Божественна іманенція з спеціяльними і н т е р венціями, зокрема щодо людини (Дана, Валейс).

ІІІ. Правдивий батько еволюційної теорії, в тому вигляді, як вона дійшла до нас, є Ламарк. В 1809 р. в своїй "Філософічній зоології" він проголосив принцип під назвою "трансформізм". Фактично це модифікації в наслідок оточення і внутрішнього побудження у відповідь на оточення. Популярною мовою це означало б, що жирафа має довгу шию через те, що стало тягнеться, щоб дістати соковите листя з верхівок дерев. Зміна оточення викликає зміну звичок у звірів, зміна звичок викликає пристосування, розвиток, або занепад певних органів через їх використання і нарешті ці звички і анатомічні зміни передаються потомству. Від правдивости останнього твердження залежить дійсність цієї концепції. "Колись думали, що всі різниці, які виникають в наслідок оточення, передаються в спадщину потомству. Тепер ми знаємо, що це неправда" (Б. С. Галдейн "Причини еволюції").

"Це є тип змін, що про них ми маємо найменше доказів" (С. Г. Паркер "Біологія і соціальні проблеми").

Не варто витрачати час на теорію Спенсера. Проти цієї теорії ми маємо два основні заперечення: неспроможність пояснити виникнення життя та істотня подібність усіх живих створінь, включаючи рослини, зловживання словом "спадковість", що й досі використовується в щоденній мові. Як МакБрайд вказує, дитина не дістає свого тіла від батьків, а лише мікроскопічний зародок; вона витворює своє власне тіло. Більшість людей ставить знак рівности між еволюційною теорією і Дарвінізмом. Субстанцію його "Походження видів" (1859) легко підсумувати з ясністю. Всі організми розмножуються так швидко, що за короткий час вся земля не могла б вмістити їх. Ще менш вона могла б живити їх нащадків. Наприклад, звичайний дрізд несе яйця, починаючи від другого року життя, і живе пересічно десять років. Дрізд виводить два рази на рік, по четверо пташенят. Припустімо, що жодне пташеня не згинуло протягом десяти років, тоді на час, коли згине перша пара дроздів, їх кількість збільшилася б до 19½ мільйонів. У наступні десять років це число побільшилося б до 200 більйонів і наприкінці третього десятиріччя до 1,200 трильйонів. З цієї величезної армії дроздів на всій земній кулі могла б знайти місце тільки одна стоп'ятьдесят тисячна частина. Проте ми знаємо, що загальне число дроздів протягом людської історії не побільшилося, навпаки зменшилося. Ми знаємо, що процеси, які зменшують їх кількість, стало діють у природі, (природні вороги, брак поживи, зміни температури і т. д.) і виживають найбільше відпорні. Це і є за Дарвіном боротьба за існування, яка призводить до того, що залишаються жити найкраще пристосовані. Він твердить, що всі організми певною мірою змінюються через переміни в оточенні, такі як клімат, постачання поживи і інші причини. Такі зміни нескінченні в їх напрямах, і випадкові характером, але ті, що стають корисні, залишаються і передаються наступному поколінню, тоді як шкідливі зникають. Переважна кількість гине в боротьбі. кількість же щасли- в боротьбі, кількість же щасливих, що мали випадкові зміни жити і передають потомству свою відпорність і енергійну природу. Це Дарвін назвав природнім добором, а Спенсер переживанням найкраще пристосованих. На підставі цієї теорії, коли все нижне листя на деревах спожите, тільки ті жирафи, що мали довгі шиї, могли знайти поживу і залишалися жити.

Джеймс Найт

Переклав **М. Фесенко**

(Закінчення в наступному числі)

UKRAINIANS NAME ALLIANCE OFFICERS

Rev. M. Fesenko of the Ukrainian Presbyterian Church of Toronto yesterday was named president of the Ukrainian Evangelical Alliance of North America.

The Alliance, which held a three-day conference here over the week-end, drew delegates from Eastern and Western Canada and from the United States.

Also named to the Alliance executive were: Rev. John R. Kowalevitch, editor of the Ukrainian United Church publication in Winnipeg, and Rev. W. Barowsky of the Ukrainian Reformed Church of Detroit, vice-presidents; Rev. L. Standret of the Church of All Nations, Toronto, secretary; S. Salmer of Oshawa, treasurer.

The conference laid plans for further spread of evangelical Protestantism in North America. The Alliance's work in Eastern Europe has been cut off since the end of the war by the Iron Curtain.

—Globe and Mail,
Sept. 1, 1952.

Loyal addresses.

August 30, 1952

To the Qeen's Most
Excellent Majesty:

May it please your Majesty:

The Ukrainian Evangelical Alliance in Canada at present meeting at the Ukrainian Presbyterian Church in the city of Toronto, Province of Ontario desires to assure your Majesty of its loyalty and devotion, and it's sincere and earnest prayer for your personal welfare, as well as for that of His Royal Highnes Duke of Edinborough and other members of the Royal Family.

It is the Alliance's constant prayer that God will inspire your Majesty's Councillors and Statesmen with wisdom and judgement in these days so fraught with grave issues for the World.

The Alliance commends to the protection of Almighty God the person of Your Majesty and the great family of nations over which God has been pleased to place you as Sovereign Ruler.

On behalf of The Ukrainian Evangelical Alliance in Canada

Moderator M. Fesenko
Secretary L. Standret.

To His Excellency the
Right Honourable
Vincent Massey
Governor General of Canada
Ottawa, Ont.

The Ukrainian Evangelical Alliance now convened at the Ukrainian Presbyterian Church in the city of Toronto, Province of Ontario desires to share in the welcome extended to Your Exellency on your appointment as the representative of Her Majesty the Queen, whom you so happily and worthily represent among us.

The Alliance commends Your Excellency to the favour of Almighty God and prays that Grace, Mercy and Peace may abound unto you.

We respectfully pray that you as the Queen's Representative will be so kind as to forward to Her Majesty, the address of loyalty which we enclose.

Moderator M. Fesenko
Secretary L. Standret

To the Right Honourable
Louis St. Laurent
Prime Minister of Canada

The Ukrainian Evangelical Alliance in Canada, now meeting at the Ukrainian Presbyterian Church in the city of Toronto, Province of Ontario wish to extend to you their sincere greetings and we pray that God may send you health and guidance in these days of grave issues for Canada and the whole World.

Moderator M. Fesenko
Secretary L. Standret

Letter from the Private Secretary to The Queen.

BALMORAL CASTLE

The Private Secretary is commanded to convey to the Members of the Ukrainian Evangelical Alliance in Canada, the sincere thanks of The Queen and of The Duke of Edinburgh for their kind and loyal message, which they deeply appreciated.
10th September, 1952.

Letter from the Secretary to the Governor General

GOVERNMENT HOUSE, OTTAWA.

Office of the Secretary
to the Governor-General

9th September, 1952.

Dear Mr. Fesenko,

The Governor General has requested me to thank you very much indeed for your letter of the 30th August. His Excellency greatly appreciates the good wishes which you and Mr. Standret so kindly extended to him on behalf of the Ukrainian Evangelical Alliance in Canada.

The Governor General also wished me to assure you that your address of loyalty to Her Majesty The Queen has been duly forwarded to Buckingham Palace.

Yours sincerely,
J. F. Delaute
Secretary to the Governor General
(Administrative)

The Rev. Michael Fesenko,
506 Ossington Avenue,
Toronto, 4, Ontario.

Letter from the Prime Minister

OFFICE OF THE PRIME MINISTER

Ottawa, September 13, 1952.

Dear Mr. Fesenko:

On my return to Ottawa from British Columbia, I received your letter of August 30th.

I would appreciate it if you would convey to the members of the Ukrainian Evangelical Alliance in Canada my warm thanks for their prayers and good wishes.

Yours sincerely,
Louis St. Laurent

Reverended Michael Fesenko,
506 Ossington Ave.
Toronto 4, Ont.

КУРЦІ, ЗВАЖАЙТЕ!..

Журнал Американської Медичної Асоціяції (АМА) звертає увагу курців на те, що тютюновий дим дуже подразнює голосові зв'язки, в наслідок чого на них виникають невеликі пухлини, які доводиться часто усувати хірургічним способом. Журнал стверджує, що кожний, хто популяризує ті чи інші сорти папірос, безпосередньо бере участь у поширенні нової хвороби, що відома тепер під назвою "Smokeris larynx", тобто страшної хвороби горла. Кожний курець може застрахувати себе від цієї хвороби, тільки кинувши курити.

МОДЕРНИЙ АЕРОДРОМ

В околицях Гранд-Сентер федеральний уряд Канади почне будувати наймодерніший у світі аеродром для військових і цивільних потреб. Будівництво це коштуватиме 10 мільйонів долярів.

АГРИКУЛЬТУРНА ЛЯБОРАТОРІЯ

Канадійський уряд збудував і устаткував в Лондоні, Онт., хемічну лябораторію. В цій лябораторії відбуватимуться досліди над новими хемічними препаратами для хліборобства. Вартість будівництва виносить 1.500 тис. долярів.

HEALTH FOR EVERY DAY

by Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

Home Accidents

The Baby and the small children spend most of their time in the home and so of course most of the accidents that may happen to them will happen in the home. Sharp tools are dangerous for children but there are many other things in the house that are dangerous to them.

Burns

Matches are dangerous. They should be kept in a metal box on a high shelf, out of reach of little children. Be careful yourself to put a burnt match right out and drop it in a safe place such as an ash-can. There are pots, kettles and sauce-pans with handles and spouts on the stove and Baby and the Ex-Baby who are full of curiosity will want to get hold of the spouts and handles. Always turn these handles and spouts away from the front or back or edges of the stove so that little hands cannot lay hold of the spout and perhaps pull the kettle over and so get burned.

Stairs

Stairs should be properly lighted and should have hand-rails for children and aged persons to hold by. Have a gate at the head of the stairs to provide for safety of little children. It is a good plan to whitewash the lowest step of the cellar stairs or paint it white.

Be Tidy

Never leave shoes, clothes, toys, tools, pails, mops, brushes, brooms, books, boxes, parcels or anything else lying round for people to fall over. Have a place for pins, needles, buttons, marbles, scissors and everything else and keep them in that one place. Do not have a rubbish pile. Don't throw dirty dusters in a closet. Empty waste-basket and garbage pails regularly, keep them dry and clean. Have a metal bucket to hold ashes. Keep things in good repair. Never leave a nail sticking out of a piece of wood.

Drugs, Medicines and Poisons

The fewer the better. Do not keep poisons in your house at all. All drugs and medicine bottles should have labels on them and we should always read the label carefully before pouring out the medicine. Keep all these things in a cupboard high enough to be out of the children's reach. The cupboard should have a good door with a secure fastening.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIII. Число 10-11. Торонто, Онт. Жовтень-Листопад 1952 October-November Toronto, Ont. Рік XIII. Число 10-11.

ЩИРО ДЯКУЄМО БОГОВІ

"Ти увінчав рік добротою твоєю, і сліди твої повні товщі". Пс. 65:11.

Карлайл сказав, що ми повинні означити себе як зеро і від нього рахувати кожну ступінь вперед, як нагоду для подяки. Дар життя є найбільшим за всі даром і першим з черги. Кожний із нас, що бачив смерть близько і дивився їй в очі чи чекав на неї, знає, якою великою радістю є життя. Тому насамперед ми дякуємо Богові за життя, що Він дав нам. Проте Бог не тільки дав життя, Він і "сповнив усяку потребу нашу" (Фил. 4:19). Благословення Божі, що ми їх одержали, можна розподілити на дочасні, духові і вічні

Усіх братів і сестер можна поділити на дві категорії. Перші — скитальці, що вирвалися з великого горя, і другі, що пережили часи европейської руїни в затишку, на цьому боці моря. Правда, і по цей бік моря брати і сестри мали свої проблеми і труднощі. Проте одні й другі сьогодні від щирого серця дякують Богові за дари його, бо й справді Він увінчав рік для нас всіх добротою своєю і сліди Його повні товщі.

Пригадаймо матеріяльний стан скитальців кілька років тому. Перед ними стояв і зазирав в очі безпощадний голод і холод. Кожен сподівався насильної смерти, якщо не під стінкою, то від багнета, бомби або просто в наслідок примхи озвірілих людей. Наставав ранок і людина думала вже про ніч, а вночі нетерплячи чекала з жахом ранку. Без права, без надії, без захисту тисячі найкращих людей буквально животіли. Дяка Богові, все це минулося й ось всі ми стоїмо на місці певному. Ми можемо сказати: "Я лягаю на спочинок і встаю веселий, бо мене пильнує Бог на моїй постелі". Ми маємо чесну працю, маємо хліб і маємо до хліба. Страхіття наше зникло і ми привернули рівновагу духа. Часом деякі особи, які вже чимало часу живуть у Канаді, нарікають. Це зрозуміло, бо людина часто цілком усвідомлює велике благословення лише тоді, коли вона його втратить. Один канадієць пошкодив собі руку, не міг працювати. В дуже кепському настрої вийшов він пройтись вулицею. Він почував, що доля його надзвичайно скривдила. Йдучи вулицею, він зустрів людину тільки з однією ногою, яка продавала на розі олівці й мала веселе обличчя. Пройшовши кілька кроків він зустрів сліпця, який постукуючи білою палицею, шукав собі дорогу, і насвистуючи якусь мелодію. Далі назустріч йому рухалася похоронна процесія, потім поліція везла якихось кримінальників у закритому авті, нарешті коли він дійшов до будинку божевільних він зовсім забув про свою руку і радів, що він має ще так багато дарів. Бог збагатив нас дочасними дарами і за це Йому належить подяка. Всі дари його природи ми маємо в нашому розпорядженні, дійсно сліди Його повні товщі.

Бог створив людині тіло і задовольняє наші тілесні потреби. Створивши так само дух людський, Бог не лишив його без своїх благословень. Людина в світі дбає найбільше за своє тіло, годує його, одягає, возить на вистави, але цілком забуває про дух, що занедбаний занепадає і гине. Бог дбає за наш матеріяльний добробут, але насамперед за безсмертну людську душу і її потреби. Яка бо користь людині, якщо вона здобуде увесь світ, але загубить душу?

Сьогодні ми дякуємо Богові за щоденне прощення наших переступів, бо ми стало грішимо і кров Ісуса Христа заступається за нас. Ми потребуємо кожного дня нової сили для боротьби з гріхом і неправдою, ми потребуємо зброї для боротьби. Бог посилає нам Святого Духа. Наші духові потреби без числа, нам треба мудрости, сміливости в усьому доброму, вміння в духовій праці.

Бог посилав нам все це протягом минулих днів. Тільки дякуючи цим Його благословенням ми можемо славити Його разом сьогодні в храмі. Він врятував нас від приниження, ідольства і марновірства і від нерозуму безбожности і дав нам ясний розум і мудрість поклонятися Йому духом і правдою.

Бог відкрив нам про ще більші дари й благословення, які Він приготував для тих, що люблять явлення Його. Бог має для нас вічні благословення в безсмерті. Коли будинок цей розпадеться ми нерукотворний вічний маємо на небесах. "Дожидаємо бо города, що має основини, котрого будівничий і творець Бог" (Жид. 11:10). В цьому городі немає труду, ні горя, ні сльоз, тільки радість повноти життя і звершеного служіння. Дяка Богові за всі дари Його.

ДО ЙОГО ЕКСЕЛЕНЦІЇ ПАНА ПРЕЗИДЕНТА А. ЛИВИЦЬКОГО

Мюнхен—Німеччина

Собор Українського Євангельського Об'єднання, що саме тепер відбувається в українській пресвітерській церкві, в м. Торонто, Канада, від щирого серця вітає Вас. Ми молимося, щоб Господь послав Вам і Виконному Органові благословення, успіх і дав свій провід в ці дні великої боротьби нашого народу за волю.

Голова Собору—М. Фесенко Секретар—Л. Стандрет.

ДО ВИСОКОДОСТОЙНОГО ПАНА С. БАРАНА, ГОЛОВИ ВИКОННОГО ОРГАНУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ

Мюнхен—Німеччина

Собор Українського Євангельського Об'єднання, що відбувається в м. Торонто (Канада) щиро вітає Вас і бажає Вам та Виконному Органові Божої опіки і проводу у Вашій праці за Самостійну Українську Державу.

Нехай Господь благословить Вас у цій святій боротьбі!

Голова Собору—М. Фесенко Секретар—Л. Стандрет.

Українська Національна Рада
ВИКОННИЙ ОРГАН

Мюнхен, 17 жовтня 1952р.

До Високодостойного Пана
Михайла Фесенка,
Голови Собору Українського Євангельського Об'єднання
Торонто, Онт.

Високодостойний Пане!

Виконавчий Орган Української Національної Ради сердечно дякує Соборові Українського Євангельського Об'єднання в Канаді за його теплі побажання, переслані нам в листі від 6 жовтня 1952 року.

Виконавчий Орган надсилає Вам з свого боку свої найщиріші і найкращі побажання у Вашій діяльності на користь Рідного Краю і Народу.

З правдивою і щирою пошаною
Др. Степан Баран,
Голова Виконного Органу УНРади.

До загального відома

Доводимо до загального відома, що адреса Головної Управи Українського Євангельського Об'єднання така:

UKRAINIAN EVANGELICAL ALLIANCE
423 Queen St. West, Box 375, Toronto 2-B, Ontario.

ДО НОВИХ ПЕРЕМОГ НА ЄВАНГЕЛЬСЬКІЙ НИВІ!

ЗВІТ ПРО РОБОТУ СОБОРУ УКР. ЄВ. ОБ'ЄДНАННЯ

(29 серпня — 1 вересня 1952 р.)

Собор Українського Євангельського Об'єднання (УЄО) відбувся в вищезазначених днях у м. Торонто (Канада). Відкриття Собору відбулося 29 серпня 1952 р. ввечері в приміщенні української пресвітерської церкви богослуженням під проводом пастора М. Фесенка з участю делегатів і гостей. Проповідував голова УЄО пастор Лев Бучак.

Ділові наради Собору розпочалися 30 серпня ц.р. о 9 ранку. Посвят провів пастор М. Фесенко. До президії обрано на голову пастора М. Фесенка, на секретаря — пастора Л. Стандрета. Голова, привітавши учасників Собору, проголосив наради за відкриті.

Собор ухвалює надіслати заяву льояльности королеві Єлисаветі й привітання прем'єрові Канади, президентові Української Національної Ради, голові Виконного Органу УНР. Після цього ухвалюється порядок денний і вибирається пресова комісія, до якої ввійшли пастори: Г. Адамс, Л. Стандрет і М. Фесенко.

Пастор І. Ковалевич повідомляє, що відвідав хворого в шпиталі пастора П. Крата, який передав Соборові братній привіт. Ухвалено, щоб від Собору відвідали пастора П. Крата пастори В. Кузів і І. Глова.

Собор вислухав звіти членів Головної Управи УЄО а саме: голови, пастора Л. Бучака, заступника голови, пастора В. Боровського, секретаря, пастора Л. Стандрета. Крім того пастор Л. Бучак склав звіт, як референт іміграційних справ, а пастор В. Кузів про діяльність Українського Євангельського Допомогового Комітету, що він його очолює, а також і про касовий звіт комітету, оскільки скарбник, бр. Е. Онищук, не міг прибути на Собор.

Над звітами розгорнулася широка дискусія. Делегати подавали критичні зауваження, відзначаючи позитивні й негативні моменти в праці Управи за два минулі роки. Зокрема стверджено, що Управа виконала досить позитивну працю у виданні євангельської літератури. Собор особливо відзначив працю скарбника, бр. С. Салмерса, яку він виконував з великою пильністю і посвятою.

Пастор В. Кузів порушує питання про те, що зробила Управа в справі приєднання до УЄО українських євангеликів решти деномінацій, оскільки тепер у складі УЄО є тільки українські пресвітеріяни з Канади і США, українські євангелики із Злученої Церкви в Канаді. У цьому напрямі, як підкреслив пастор І. Яцентій, можна зробити чимало, але для цього при Управі повинен бути подорожуючий місіонер-організатор. Далі пастор В. Кузів висловлює думку щодо співпраці з українськими баптистами, принаймні з тими, що бажають кооперувати свою роботу з іншими українськими євангельськими групами. Така співпраця повинна бути в інтересах українського євангельського руху в цілому. Учасники Собору однодушно висловлюють бажання і готовість співпрацювати з різними українськими євангельськими групами, якщо вони до цього ставитимуться прихильно.

Пастор І. Ковалевич вносить пропозицію, які підтримує бр. С. Гарцула, про затвердження звітів. Собор ухвалює звіти і головній Управі висловлює абсолюторіюм.

Вечірнє засідання 30 серпня Собор розпочав молитвою. Після цього читаються і приймаються до відома привітальні листи від: пастора Й. Велентійчука й Української Євангельської Громади в Клівленд, Огайо; пастора д-ра М. Яремка й Української Євангельської Злученої Громади в Етелберт і околиці; пастора д-ра С. Саса з Едмонтон, Алта; проф. Світозора Драгоманова з Рочестер, Н.Й. і Українського Баптиського Братства і його голови, пастора П. Кіндрата з Вінніпегу, Ман.

З доповіді пастора Л. Бучака учасники Собору дізнаються, що не тільки УЄО, а й окремі українські євангельські громади допомогли значній кількості скитальцям - українцям прибути до Канади і США. На пропозицію пастора В. Кузіва, що її підтримав пастор І. Вінявський, ухвалено зібрати інформації про іміграційну діяльність окремих громад і передати їх головній Управі для опрацювання.

На пропозицію пастора І. Ковалевича, яку підтримав бр. С. Салмерс, гол. Управу УЄО обрано в такому складі: пастор М Фесенко (Торонто) голова; пастор Л. Стандрет (Торонто) секретар; бр. С. Салмерс (Ошава) скарбник; пастор В. Боровський (Детройт), заступник голови на США; пастор І. Ковалевич (Вінніпег), заступник голови на західну Канаду; пастор Л. Бучак (Гамилтон, Онт.) і місіонерка Л. Щульга (Торонто), контрольори; пастор І. Яцентій і паст. Г. Адамс (Ошава, Онт.), радні; проф. І. Флоринський (Торонто) — референт євангельської літератури.

Голова Собору надає слово проф. І. Флоринському, який з доручення головної Управи передав від Собору УЄО через "Голос Канади" (радіостанція СБС) братній привіт українському народові під советським режимом на рідних землях. Проф. Флоринський виголошує стислу й досить яскраву промову про політичні, економічні й релігійні відносини в Советському Союзі. Він про все говорить як очевидець, а тому учасники Собору вислуховують його промову з великою увагою і одноголосно, з надзвичайним піднесенням схвалюють переданий ним привіт Собору українцям на рідних землях.

Собор переходить до питання нового перекладу св. Письма. Пастор М. Фесенко доповідає про новий переклад Святого Письма. Відзначивши деякі, досить грубі дефекти в перекладі проф. Огієнка-Іларіона, він подає до відома, що вже розпочалася праця над поправкою і виданням Святого Письма перекладу Куліша. Пастор В. Кузів, голова ревізійної комісії в справі перекладу Святого Письма проф. Огієнком-Іларіоном, складає звіт про працю Комісії і повідомляє, що комісія вжила відповідних заходів щодо перекладу. текст яких зачитує.

Після досить докладної дискусії, що розгорнулася над новим перекладом Св. Письма, погодилися з можливістю, що буде два відмінні переклади і видання Святого Письма і що це українській євангельській справі ніяк не пошкодить.

На пропозицію пастора І. Ковалевича, що її підтримав Л. Стандрет, Собор ухвалює:

1. Собор УЄО схвалює зауваження ревізійної комісії щодо перекладу Святого Письма проф. Огієнком-Іларіоном і рекомендовані нею поправки у тому перекладі.

2. Собор приймає до відома повідомлення пастора М. Фесенка про розпочату працю над виправленням і виданням Кулішевого перекладу Святого Письма.

Пастор В. Кузів, доповідаючи про загальний стан українського евангелизму в США, стверджує, що цей стан незадовільний, що місійна праця надзвичайно тяжка, хоч є потреба і нагода її поширити. Як би були відповідні місійні працівники, то успіхи праці запевнені.

Пастор В. Боровський звітує, що недавно розпочата місійна праця в Детройт, США, не зважаючи на дуже несприятливі умови, дає прекрасні результати. Молода Українська Реформована Євангельська Громада діяльна як на релігійному, так і на українському громадському полі.

Учасники Собору раділи з успіхів детройтської громади і висловлювали їй і її пасторові заслужене признання.

Бр. І. Петращук (Детройт) говорить про те, як зміцнити наші євангельські громади. На його думку одним із засобів до цього була б організація взаємодопомоги українських євангеликів.

Пастор Л. Бучак доповідає про місійну й допомогову працю серед українських скитальців у західній Европі. Собор доручає головній Управі й пасторові В. Кузіву розглянути можливості для поширення цієї праці. Пастор В. Кузів заявив, що нічого не має проти того, щоб виїхати на місійну працю до західньої Европи, якщо йому дозволить здоров'я.

Пастор І. Ковалевич порушує питання у справі 50-річного ювілею українського евангелизму в Канаді і США. На його думку, УЄО з цієї нагоди повинно видати "Ювілейний Збірник" про український евангельський рух. Ухвалено, щоб УЄО змобілізувало евангельські громади на відзначення ювілею. Зокрема головна Управа повинна подбати про видання збірника. У ювілейному, тобто в 1953 році, Собор УЄО скликати в Вінніпегу, Ман.

Оголосивши програму роботи Собору на наступний день, голова закриває засідання молитвою.

31 серпня ц.р., в українській пресвітерській церкві відбулося урочисте Богослуження, на якому були українські евангелики з Торонто, Ошави, Гамілтону й околиць. Богослуження провадив пастор М. Фесенко при співучасті восьми пасторів — делегатів Собору. Бр. П. Черняк з великим піднесенням виконав під час Бо-

(Продовження на ст. 3)

ДЕНЬ РЕФОРМАЦІЇ

Наприкінці жовтня протестантський світ відзначає "День Реформації", тобто річницю славетного виступу Мартина Лютера до нерівної боротьби за очищення християнської церкви від поганських навчань і практик. З цього моменту датується організований протестантський рух, що згодом поширився майже на всю західну Европу і оформився в різні евангельські деномінації.

Цей рух приніс вольності, якими сьогодні люди в демократичних і культурних країнах користуються. Користається ними і українська спільнота в Канаді і С.Ш.А.

Дякуймо Богові за тих, що боролися і жертвували за правду і волю, і молімо Його, щоб допоміг нашим православним і католицьким братам пізнати правдивого Христа з його Евангелії і об'єднатися в одну Евангельську Христову Церкву.

ДО НОВИХ ПЕРЕМОГ НА ЄВАНГЕЛЬСЬКІЙ НИВІ!

гослуження "Владико неба і землі". Проповідь на тему "Жнива" виголосив пастор В. Кузів.

Після Богослуження відбувся обід у приміщенні Злученої Церкви, де міститься Українська Євангельська Злучена Громада. Під час обіду гостей обслугували сестри цієї громади, які й обід приготували. Пастор Л. Стандрет звернувся до гостей з закликом скласти добровільні датки на культурну роботу УЄО. Зібрано 60 долярів. Пастор І. Яцентій від імени УЄО подякував сестрам за обід, а гостям за датки.

Вечірнє засідання Собору 31 серпня було присвячене організаційним справам українського евангельського жіноцтва. Місіонерка Л. Шульга виголосила реферат на тему "Роля жіноцтва в місійній праці української евангельської церкви". Після реферату розгорнулася дискусія, в якій багато делегатів взяло участь. Ухвалено створити Жіночий Ініціятивний Комітет при УЄО. До Комітету ввійшли такі сестри: Л. Шульга, П. Котик, А. Шупляк, А. Стандрет, В. Боровська. Ю. Фесенко, М. Бучак, М. Яцента. Нюарська церква назначить свою представницю після Собору.

Засідання закривається молитвою.

Ввечері цього ж таки дня в Злученій Церкві відбулося поминальне Богослуження по покійному пасторові І. Бодругові. Богослуженням провадив пастор Л. Стандрет при співучасті шести інших пасторів. Під час Служби Божої п. М. Голинський, оперовий співак і друг покійного, виконував сольоспів "Плотію уснув", що надавало Службі Божій великої урочистости, підносячи релігійний настрій присутніх. Присутні співали при супроводі могутніх органів, на яких грав бр. Я. Салмерс. Проповідь виголосив пастор І. Глова, який колись співпрацював з пастором Бодругом на місійній ниві. На Богослуженні була поважна кількість присутніх з м. Торонта і поза міських.

1 вересня ц.р., голова Собору відкрив засідання молитвою о 9 год. ранку. Після цього голова інформує присутніх про привіт, який передав пастор В. Кузів від імені Собору організації СУЖЕРО, з нагоди її з'їзду в Торонто.

Пастор В. Кузів порушує питання про утворення українського евангельського архіву і відведення для нього відповідного приміщення. Проф. І. Флоринський подає думку, що фактично треба утворити не архів, а організувати історичну секцію УЄО. Ухвалено створити історичну секцію УЄО. На пропозицію пастора І. Яцентого, яку підтримав бр. І. Петращук, ухвалено організувати історичну секцію УЄО і приміщення для неї відвести в Українській Пресвітерській Церкві в Нюарк-Ірвінгтон, С.Ш.А. На пастора В. Кузіва покласти обов'язки директора секції з тим, щоб він опрацював плян її, організацію праці й подав на затвердження головної Управи.

Пастор В. Боровський доповідає про українську евангельську літературу, пропонуючи видавати книжки про таких великих людей-евангеликів, як Швайцер, Кагава і др. "Хай українські інтелігенти прочитають, що вчені й дійсно великі люди можуть бути віруючими християнами, а не обов'язково атеістами", сказав пастор В. Боровський. Зокрема, на його думку, треба виправити й перевидати такі книжки, як "Іван Гус", і "Дорога до правди" покійного З. Бачинського і "Папа чи Христос?" І. Глови.

Собор УЄО ухвалює підготовити і видрукувати великий український евангельський співаник, требник, українську евангельску антологію, книжку про Сковороду, про життя і піонерську місійну працю пастора І. Бодруга і виправити і перевидати книжку "Папа чи Христос". Собор доручив новій Управі підготовити і видати історію українського евангельського руху в Канаді і США, для чого окремі брати і сестри повинні написати історію місцевих громад, а головна Управа повинна цей матеріял опрацювати і видати.

Щоб усунути нездорову практику на ниві Евангельської літератури, коли окремі особи пишуть, редагують, видають і продають, Собор ухвалює, щоб усяку українську евангельську літературу, видану під фірмою УЄО, апробувала головно Управа УЄО, чи бо особа, яку головна Управа на це уповажнить. За приватні видання УЄО не відповідає і не зобов'язане поширювати їх, якщо вони не відповідають вимогам Літературного Комітету УЄО.

Ухвалено, щоб на рік 1952-1953 до Літературного Комітету УЄО входили члени головної Управи, пастор П. Крат і проф. І. Флоринський, як референт.

Пастор І. Р. Ковалевич, редактор "Канадійського Ранку," закликає українських евангеликів підтримувати українські евангельські часописи, передплачувати їх і розповсюджувати. Його заклик звернений як до наших евангельських пасторів, так і до загалу членів і прихильників наших церковних громад. Собор приєднався до цього заклику і просить пасторів і всіх, що можуть дописувати, надсилати до часописів матеріяли. — Ухвалено:

1. Кінематограф і мультиліт, власність УЄО, продати, а гроші використати на видання літератури.

2. Фільми, що їх привіз з Европи пастор В. Кузів, передати пасторові І. Яцентому для вікінчення.

На основі звітів і спостережень з церковного життя різних українських евангельських угруповань стверджено, що свідомі українські евангелики, хоч організаційно зв'язані з своїми деномінаційними центрами, проте щиро бажають мати свій український центр, яким тепер є Українське Евангельське Обєднання.

Голова представляє Соборові п. сотника Панчука, директора Української Секції Голосу Канади. Вітаючи Собор, п. Панчук у своїй півгодинній промові підкреслив потребу визнавати й шанувати свободу політичних і релігійних переконань поодинокої людини, отже й поодинокого українця. В нашому громадському житті треба трактувати кожного українця не на підставі його конфесійної чи партійної приналежності, а на підставі його індивідуальної вартості. В тому полягає справжня демократія.

Голова дякує п. сотникові Панчукові за привіт і за його таку цінну промову.

Собор закінчує свою роботу молитвою, яку виголошує пастор В. Кузів.

Михайло Фесенко,
голова Собору УЄО.

Лука Стандрет,
секретар Собору УЄО

Яр. Славутич

Сковорода в дорозі

Громи зітнулися в поривнім герці,
Степами гонять молоду грозу.
"Григорій Савич! . . . Проше, підвезу". —
Притьмом одчинені ридвана дверці.

"Хе-хе!" (Копита човкають в озерці)
"Ярмаркував. Червінчиків ясу,
Повизбирав . . . І в хутірець повзу", —
Аж тане радість у шляхетськім серці.

І вмить встає хмурний Сковорода,
І край дороги, де мулка вода
Здіймає бульби ржавим споришинням,
Іде, — як туча, — несучи сіряк:
— На поторж міряний хистким аршином,
О, лживий світе, взятий за п'ятак!

(Із збірки "Правдоносці")

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ.
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
606 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

ЄВАНГЕЛЬСЬКА МІСІЯ

Подаємо до загального відома, що в Канаді організовано місійну працю навернених колишніх монахів і священиків. Ці мужі, що радше повірили у Бога і Його святе Слово, прийняли Христа за свого особистого Спасителя — відроджені згори — тепер працюють над справжнім спасінням душ. Центр місії у Торонто.

Головні завдання праці місії такі:

1. Допомагати католикам, чи то слов'янським чи англомовним, східних і західних обрядів, знайти правдивого Христа і вернутися до віри перших християн і покинути "закодочену релігію".

2. Допомагати християнам запалитись відновленою ревністю працювати для Христа й душ, і пізнати страшні загрозливі небезпеки для християнства.

3. Допомагати колишнім священикам, монахам і монахиням духово і матеріяльно.

Основоположник і загальний керівник Євангельської Місії у Канаді є проп. Г. Г. Адамс, навернений колишній монах і священик Чину св. Василія Великого. Репрезентує Євангельську Місію на заході проп. Ілько Ґлова, навернений монах того самого Чину (автор книжечки "Куди ти йдеш, Україно, мученице?").

До Євангельської місії можуть належати лише такі колишні монахи і священики, що без сумніву тепер народжені згори, люблять Христа понад усе, і бажають щиро працювати для Нього.

Члени Євангельської місії на вашій службі, як представники Слова Божого, проповідники правдивої науки, оборонці нашої християнської-євангельської спадщини і віри святим раз переданої. Під час проповідей, нарад, зїздів, ці Божі слуги запалять Вас палким посланням від Бога. Вони мають важливу місію у цих критичних часах. Вони посвятили себе проповідувати Євангеліє спасіння. Не забувайте їх у ваших молитвах. Пам'ятайте про їх духові потреби. Заохочуйте їх своїм співчуттям. Допомагайте їм фінансово. Все, що можете, зробіть для них.

Минулого року один відомий монах і священик у Канаді покинув Рим, бо не міг погодити римського збаламученого навчання і хитрої пропаганди з чистим навчанням Христа у Біблі. Будучи монахом, без цента опинився поза мурами монастиря, без найменшого приготування до звичайного життя, яке Бог приказав. Хоч з глибокою наукою філософії і теології, але це все на ніщо не придатне, хіба для римської служби і пропаганди. Мав надію, що допоможе рідна мати, отож вдався до неї. Та католицька мати, замість допомогти рідному синові, нагнала з дому, ще назвала "зрадником", і т. д. Таким нехристиянським ставленням мати знеохотила свого сина-монаха так, що не знайшовши допомоги (католикам не вільно допомагати "зрадникам Риму"), без душевного спокою, розчарований у житті, повернувся до монастиря і залишився надалі попихачем Риму і римської системи.

Такі і подібні випадки діються у північній і полудневій Америці. Близько сто священиків покидає Рим щороку тільки в С.Ш.А. Не всі відразу знаходять Христа, не всі мають духову і матеріяльну допомогу. А диявол не спить. Він кидає під ноги колоди навіть від найближчої рідні. Глузування, усі свої і приятелі відсахнулися, без приготування до життя! На ці й різні інші проблеми натрапляє кожний бувший священик чи монах. Людина, залишаючи Рим на 30-му році життя, чи пізніше, має чималі труднощі. Ніхто не може збагнути душевних переживань таких людей, хіба тільки такі, що самі були в такому стані.

Тому поклинкав нас Бог допомагати таким — насамперед знайти Христа і повіри у Нього, бо без того немає спасіння.

"Істинно, істинно, кажу тобі: Коли хто не народиться згори, не може бачити царства Божого" — Єв. Ів. 3:3.

"Що бо за користь людині, хоч би світ увесь здобув, а душу свою занапастив? або що дасть людина у заміну за душу свою?" Єв. Мат. 16:26.

Євангельська місія старається молитвами і співпрацею допомагати духово і фінансово всім наверненим священикам, щоб вони могли знайти притулок, працю під час критичного перехідного часу.

Євангельська місія організує фалангу навернених священиків і монахів для проповідування правдивої Христової Євангелії всім католикам і іншим, що потребують спасіння.

Зацікавлених осіб просимо звертатися на адресу:

EVANGELICAL MISSION,
Box 445, Terminal "A".
Toronto, Ontario.

"Щоб настала свобода релігій"

Таке бажання висловив Україні Др. В. Кушнір, президент Комітету Українців Канади — (КУК), у своїй першій промові через "Голос Канади", підкресливши, що в Канаді "наше життя — вільних людей".

Це є чудові думки і почування. За ці взнеслі цілі борються і українські евангелики: "за свободу релігій", "за життя вільних людей". Нема цих речей за залізною заслоною. Саме в цьому полягає трагедія нашого народу.

Проте ми хотіли б бачити, щоб Др. Кушнір старався аби ці засади були послідовно впроваджені в життя його власною католицькою організацією і церквою. Чи можна вважати за "свободу релігії" факт, коли президія КУК вперто відмовляється прийняти до свого складу представника Українського Євангельського Об'єднання (У Є.О.)? У.Є.О. не церква, а культурно-освітня організація, членами якої є українські протестанти Канади. Нема жадної легальної причини, щоб представника У.Є.О. не було прийнято в склад президії КУК. У.Є.О. є домініяльна організація і має значно більше членів ніж українські соціялісти чи гетьманці разом. Проте ці невелкі українські утруповання, що нараховують своїх членів десятками, мають представництво в президії КУК, тоді як У.Є.О., яке репрезентує тисячі українців, відмовлено репрезентації. Той факт, що декотрі українці евнагелики є членами інших нижчих інстанцій КУК, справи не міняє, бо вони репрезентують лише самих себе. Це наставлення тим більш дивне, що У.Є.О. послідовно й безкомпромісово підтримує КУК у всіх громадських акціях, та ставиться з гострою опозицією проти комуністів. Зрозуміло, що в цій справі велику ролю відограє опозиція католицького клеру, побудована на ненависті проти українців протестантів. Це не що інше як заперечення "свободи релігій". Було б краще і логічно, як би від КУК промовляв представник, якому не можна було б закинути будьщо в релігійній нетолерантності.

Що українці католики мають переважні впливи в усіх українських організаціях у Канаді, явище льокальне і тимчасове. Тому українці католики приготовляючись до радикальної зміни співвідношень на Україні повинні були б наперед так поводитись, що коли вони самі опиняться в меншости, то вони могли б мати моральне право на рівне і справедливе трактування. Так далеко ця тимчасова випадкова перевага в Канаді ними надуживається зокрема проти українських протестантів.

В Канаді вони становлять найбільшу кількісно групу серед українців. Фінансово вони стоять найкраще, маючи невичерпне грошове джерело у французьких і інших католицьких ієрархів. Десятки тисяч долярів щорічно витрачається на католицьку акцію серед українців в Канаді.

В Україні до першої світової війни найбільша кількістю й найбагатша була православна, за нею йшли греко-католики, протестанти і католики.

Тепер найбільшу групу в Україні становлять люди, що виросли без всякої церкви, після них — протестанти, потім православні і на останньому місці —католики.

Якщо хто і не погодиться з деталями цього аналізу, то все ж немає сумніву, що католики в Україні будуть у меншості. Переслідуючи українських протестантів тепер, вони тим самим відбирають собі моральне право протесту, коли самі опиняться в меншості в Україні.

Ів. Гнівний

Леся Храплива

Листопад

Осінь йде у тумани сповита,
Журавлі понад полем летять,
І всміхається спомином літа
Той тужливий, сумний Листопад.

Над стернею зчорнілою вітер
Кучерявить поблідлі вогні;
Біля ватри розсілися діти,
Що худобу пасуть на стерні.

Вітер дивні гадки навіває,
Гонить хмари важкі угорі —
І здається: мчать коні булані
І закуті у сталь лицарі!

Тихо стелиться бабине літо,
Журавлі понад полем летять,
Вітер казку розказує дітям,
Тим, що створять новий Листопад!

"Жіночий Світ"

ЩЕДРИЙ ДАР

2,990,000 долярів Фордовський Фонд передав у розпорядження Об'єднаних Націй на допомогу втікачам, що перебувають в Европі. Кількість утікачів в Европі сягає близько 10 міл. чол.

В розмові з представниками преси директор Фордовського Фонду Хоффмен заявив:

"Проблема втікачів є одна з основних світових проблем. Врегулювання цієї проблеми великою мірою сприятиме встановленню миру в Европі".

В СССР НІЧОГО НОВОГО

XIX з'їзд компартії СССР закінчився 15. 10. ц.р. Як можна було передбачити, з'їзд ухвалив одноголосно всі проектовані зміни партійного статуту, змінив назву партії з ВКП(б) на КПСС (Комуністичну Партію Советського Союзу) та обрав ЦК партії. До ЦК, що складається зі 125 членів і 110 заступників, увійшли всі члени кол. політбюро, як теж такі особи, як А. Вишинський, Громико, Малік, Пономаренко, Суслов, а з військовиків — маршал Конев, Соколовський, Будьонний, Тимошенко, Жуков та генерал Чуйков.

Президія, що заступатиме в дальшому і політбюро і оргбюро, складається з 25 членів. До її складу ввійшли всі члени кол. політбюра за винятком Андреїва і Косигіна. На голову президії "обрано" Сталіна. Отже, в СССР нічого нового.

14.X.1952 УПА 14.X.1952

Цієї осені минає 10 років з того часу, коли в сучасній добі нашої історії на українських землях — на Поліссі — почала творитися збройна сила українського народу — Українська Повстанча Армія.

Ціль і завдання УПА були ясні й виразні — боротися за українську державу проти кожного ворога, за всяких умовин. "УПА бореться за самостійну соборну українську державу, а в спілці з іншими поневоленими народами за самостійні національні держави на їх власних землях. УПА б'є і буде бити всіх тих, хто хоче так чи інакше поневолити Україну". "Свобода народам, свобода людині", "за самостійну соборну українську державу" — основні кличі УПА.

В травні 1945 року закінчилася друга світова війна. Але боротьба УПА не припинилася, бо ціль українського народу не була тоді досягнута.

В березні 1950 року впав у бою Головний Командир УПА — Тарас Чупринка. Та ані ця найбільша втрата, ані великі й важкі втрати, які поніс український визвольний рух на протязі років боротьби, не захитали фронту боротьби українського народу.

"Не складемо зброї і не припинимо нашої боротьби доти, доки Україна не буде визволена" — клянуться воїни УПА.

Але й сьогодні" . . . в Україні кипить жорстока боротьба, не втихають стріли, не вгасають пожежі. Скрізь стоїть український народ на визвольних барикадах. Стоїть скривавлений, але невгнутий, неподоланий, нескорений. Взявши раз свою долю в свої руки, він рішився кувати її до кінця. І кує без перепочинку".

Відзначаючи ці роковини тут, поза межами України, схилімо наші голови і віддаймо глибоку пошану тим всім, що впали в боротьбі і продемонструймо нашу єдність з українським народом на рідній землі, нашу готовість допомогти нашим борцям та рішеність разом з ними йти і дійти до нашої великої мети.

Вічна слава впавшим героям української визвольної боротьби!

Хай живе Українська Повстанча Армія!

(З відозви "Головної Управи Ліги Визволення України".)

ПРОТИ МОЖЛИВОЇ АГРЕСІЇ

Президент Труман заявив на недавній пресовій конференції, що США розбудовуватимуть свою військову силу до того рівня періоду 2-гої світової війни. Така сила потрібна — за словами президента Трумана, — щоб стримати советську можливу агресію, як теж, щоб зв'язати свободу советських рухів.

На думку Трумана, збільшення військової сили не має на меті агресивної акції Заходу, а тільки забезпечення перед такою акцією. Вважають, що така заява Трумана мала своїм завданням уточнити погляд на завдання військових сил США і НАТО (країн Північно Атлянтійського Пакту) в цілому, коли сподіваний рівень в узброєнні буде досягнутий.

Останнім часом частина політиків і військових діячів висловлювали переконання, що в тому випадку, коли НАТО досягне потрібної військової сили — можна буде відважитися на твердшу політику щодо СССР, а не тільки обмежуватися політикою т. зв. стримування.

РОЗКОШУЮТЬ ПРИ "НАРОДНІХ" РЕЖИМАХ

Частенько можна дізнатися з преси країн так званих "народніх демократій", що в них розкошують тільки советські дипльоматичні представники, члени советських місій і радники Кремля.

В Будапешті, наприклад, советський посол Кисильов живе в розкішній позаміській віллі, що займає майже цілий квартал. До столу в його родині подаються вишукані страви.

В Болгарії кожним болгарським полком командують два советські полковники, які дістають платню у чотири рази більшу, ніж болгарські полковники. Советські полковники і їх родини дістають спеціяльні харчові приділи, одяг і кращі приміщення.

Советські представники, що прибувають до Албанії, мають на собі досить поношений одяг і виглядають дуже зле. Через деякий час вони буквально розбухають і франтять в одежі з англійської матерії.

Українські історичні дати

ЖОВТЕНЬ

6 — 1918. Відкриття українського університету в Києві.

15 — 1866. Помер поет П. Гулак-Артемовський. Поетична спадщина Артемовського різноманітна: байки, балади, пісні й інші ліричні твори. Його творчість принесла в укр. літературу нові жанри, продовжила зближення її з народною поезією.

14 — 1624. Напад запорожців на Царгород.

18 — 1918. Створено Народню Раду у Львові і проголошено Західну Українську Республіку на українських землях під Австрією.

19 — 1596. Проголошено на Берестейському Соборі унію української церкви з апостольською столицею. Частину православних українців переведено до римо-католицької церкви.

29 — 1794. Помер український Сократ, предтеча українського Євангельського руху — Гр. Сковорода.

ЛИСТОПАД

4 — 1872. Народився письменник і поет Богдан Лепкий.

6 — 1892. Помер композитор і диригент Микола Лисенко.

8 — 1918. Український Сойм Буковини проголосив злуку з Україною.

10 — 1838. Помер Іван Котляревський — батько українського письменства. Твори Котляревського, зокрема "Енеїда" і "Наталка Полтавка", мають велике пізнавальне й художнє значення.

11 — 1921. Помер поет-байкар Леонід Глибів, найпопулярніший між українськими байкарями. Всі знають (частенько і співають) чудовий малюнок "Стоїть гора високая" з журливим акордом:

А молодість не вернеться,
Не вернеться вона.

14 — 1918. Заснування Української Академії Наук у Києві.

14 — 1865. Народилася письменниця Ольга Кобилянська з усіх укр. письменників нового часу найближча до модерністичних европейських напрямів.

20 — 1917. В Києві проголошено III Універсал Української Центральної Ради.

22 — 1921. Большевики розстріляли 359 укр. повстанців під Базаром.

АЙЗЕНГАУЕР — ПРЕЗИДЕНТ С.Ш.А.

Сполучені Штати Америки мають нового президента Двайта Айзенгауера. День 4 листопада 1952 р., коли близько 60 міл. виборців, без будьякого тиску, виявили реєстрацією на виборчих машинах свою вільну думку, є одним з незаперечних доказів справжнього демократичного, політичного, устрою країни.

Цю демократичну традицію країни надзвичайно яскраво змалював у своєму привітанні переможцеві Айзенгауерові переможений Стівенсон, говорячи:

"Країна зробила свій вибір і я вітаю Вас. Уповаю, що Ви, як служитель і охоронець миру, покінчите з лихом і перетворите долину тривоги на переддвер'я надії".

На це привітання Айзенгауер відповів телеграмою такого змісту:

"Дякую Вам за ваше мужне і шляхетне послання. Не мало труднощів перед нами в майбутньому. А тому є конечним, щоб люди доброї волі обох партій забули про політичні розходження й суперечки, через які ми вже пройшли, і присвятили себе єдиній меті: За краще майбутнє! Я вірю, що так буде".

З днем 4 листопада ц.р. закінчився 20-річний період правління в США демократичної партії. Перемога ген. Айзенгауера, який здобув 439 електоральних голосів з усіх 531, нагадує блискучі виборчі успіхи Ф. Д. Рузвелта. Так само кількість добутих голосів виборців (понад 5 мільйонів більше від демократичного кандидата Стівенсона), свідчить про цілковиту перемогу Айзенгауера. Коли до того додати добуту більшість місць в Конгресі і в Сенаті, то повернення республіканців до керми державою справді має тріюмфальний характер.

Остання виборча кампанія, яка закінчилася перемогою республіканців, належить до найбурхливіших в американській історії. На порядок дня були висунуті і внутрішні американські справи і теж проблеми зовнішньої політики.

Економічно зміцнені Сполучені Штати, світова провідна роль їх, як демократичної держави, що допомагає майже всім некомуністичним державам і відсталим країнам по цей бік залізної заслони — такий баланс передають демократи новому президентові. Усунення опору комуністичної агресії в Кореї і в цілій Азії, створення умовин, щоб її уникнути в Европі, сприяння відродженню свободи в країнах, що перебувають під тиранією, збереження і посилення дальшого розвитку добробуту і демократичного устрою в самих Сполучених Штатах — ось ті надзвичайно тяжкі й колосальні світового значення завдання, які має розв'язати новий президент.

Розглядаючи надзвичайно поважно свій новий обов'язок і відповідальність, як президента США, Айзенгауер на зборах у своєму штабі заявив:

"Друзі мої! Це не день тріюмфу, а день прийняття обітниці. Я переживаю почуття не тільки гордости, а й почуття покірливости. Я ясно усвідомлюю весь тягар відповідальности, що беру на себе, і запевняю вас, що не забуду про цю відповідальність, коли буду в Вашінгтоні.

...Тільки об'єднаний нарід може виконати громадське завдання, що стоїть перед нами. Спробуємо здійснити те, про що я висловився в телеграмі до свого колишнього противника.

...Об'єднаймося ж в ім'я кращого майбутнього для Америки, для наших дітей і внуків".

Генерал Айзенгауер — десятий генерал, обраний на президента США. Раніше посідали цей пост генерали — Джордж Вашінгтон, Ендрю Джексон, учасник у війні 1812 р. з Англією, В. Херрісон (в 1841 р.), Тейлор (в 1849 р.), Пійрс (в 1853 р.), Хейс (в 1877 р.), Гарфілд (в 1881 р.), Б. Херрісон (в 1889 р.).

Формально новий президент розпочне виконувати свої обов'язки 20 січня 1953 р.

Нехай же Господь Бог благословить і допоможе президентові США Айзенгауерові здійснити успішно ті велетенські, світового значення завдання, що стоять перед ним!

"В інтересах кращої долі нашого народу мусимо боротися за демократичний лад на Україні і творити свою провідну верству так само демократичним шляхом".

(І. Мазепа — "Підстава нашого відродження".)

ДРУГИЙ З'ЇЗД СУЖЕРО

В днях 30 й 31 серпня та 1 вересня відбувся в м. Торонто Другий Всеканадійський З'їзд Союзу Українців Жертв Російського Комуністичного Терору. З'їзд відкрив Голова СУЖЕРО С. О. Підгайний, після чого було обрано президію всkладі: голова інж. В. Поліщук, заступники голови п. Віра Канарейська, п. О. Петришин, секретарі І. Сандул та М. Гринь.

Звітну доповідь про діяльність СУЖЕРО склав п. І. Сердюк, про роботу контрольної комісії п. А. Гурський, після чого відбулася ділова дискусія. На доповідь статутарної комісії під головуванням п. П. Шадурського прийняті зміни й додатки до статуту СУЖЕРО.

З'їздові надіслані привітання від митрополіта УАПЦ Полікарпа, митрополита Іоанна Теодоровича, Голови Виконного Органу УНРади С. Барана, Комітету Українців Канади д-ра о. В. Кушніра, Високопреосвященішого архиепископа Греко - Католицької Церкви Східньої Епархії Канади Ізидора, Центрального Комітету УРДП, редакції "Українських Вістей", Головної Управи Добрус'и Західньої Німеччини, Ліги Політичних В'язнів і Генерального Комісара Позички Визволення України С. Довгаля, професорів С. Симпсона і В. Кірконелла й багатьох інших.

Персонально вітали З'їзд архиепископ Торонто і Сх. Канади Михаїл, архиепископ Мстислав, єпископ реформованих церков В. Кузів, сенаторка Олена Кисілевська, голова Укр. секції Голосу Канади капітан В. Панчук, генерал М. Садовський, полковник Кузьминський, представники Укр. Робітничого Союзу США й Канади п.п. Г. Мазурик, С. Грудзинський та С. Кривоус, який, вітаючи, одночасно склав дар для СУЖЕРО, від Роб. Союзу, голова МУР'у Улас Самчук, редактор "Гомону України" п. М. Сосновський, представник ДОБРУС'у США редактор "Укр. Прометея" п. П. Маляр та представник ОУРДП США п. С. Федорівський.

На голову Головної Управи СУЖЕРО з'їзд обрав п. С. О. Підгайного, на членів Головної Управи: ред. П. Волиняка, інж. М. Приходька, п. І. Сердюка, інж. П. Шадурського, проф. І. Сандула, п. М. Карабана, п. О. Петришина та п. Ф. Бойка. До Головної Контрольної Комісії обрані: проф. Е. Слонівський — голова, та п. Галина Сердюк і інж. А. Гурський — члени. До координаційного центру обрано: С. Підгайного і П. Шадурського, до центральної редакційної колегії П. Волиняка та проф. А. Степового.

Е. Слонівський

ДЕЯКІ ПОГЛЯДИ НА ФЕДЕРАЦІЮ

(В порядку дискусії)

Сучасна світова політика західньо - демократичних держав настільки невиразна, що народам, які перебувають сьогодні під окупацією чи під безпосередньою імперіялістичною загрозою большевицької Росії, тяжко уявити собі, якими державними одиницями, малими чи великими, цікавитимуться західньо - демократичні держави на Сході після розгрому большевизму. Сьогодні ще нічого не відомо про певні, американсько - англійські майбутні позиції щодо суверенности народів, уярмлених Москвою.

Вже не раз українці демонстрували перед західнім світом свої прагнення до національно-державної незалежности. Проте може статися, що аліянти не захочуть мати справу з роздрібленими одиницями, а волітимуть бачити в Европі великі конгломерати.

І чи повинні ми розгубитися і чекати доки нас не віддадуть під зверхність якоїсь імперії чи поділять між кількома імперіями? Звичайно, ні. Ми повинні негайно, щоб часом не спізнитися, шукати якоїсь компромісової концепції, що задовольнила б і західні держави і разом з тим розв'язала б національну проблему. Цю справу треба поставити на широке обговорення не тільки українського громадянства, а й цілого бльоку поневолених большевиками народів і треба не тільки поговорити, а й досягти практичних наслідків. На нашу думку, такою резервовою концепцією може бути **федерація**.

Колись Михайло Драгоманов в своїх листах до Франка писав: "Тоді як раціоналізм нале-

(Продовження на ст. 7)

ДЕЯКІ ПОГЛЯДИ НА ФЕДЕРАЦІЮ

(Закінчення з ст. 6)

жить до справ духових, демократизм до справ соціяльних, то федералізм — до справ державних". Драгоманов вважав, що забезпечити вільний розвиток української нації можливо через федерацію народів Европи, в тому числі й з Росією. Поставивши Росію на европейський грунт і перетворивши її на волелюбну країну, Драгоманов думав, що в її особі можна буде мати доброго партнера федерації. Цього не можна заперечувати, але при умові, що росіяни в тій чи ін. федерації становили б значну меншість, були б позбавлені можливостей для імперіялістичних проявів. Адже наші діти й батьки неодноразово були свідками федерації українських гетьманів з Росією. А хіба ми не живі свідки жахливої деспотичної федерації? Дуже добре знаємо що являють собою різні федерації з Росією. Маючи гіркий досвід зробили б велику помилку, коли б необдумано, відразу стали на шлях федерації з цією країною. Така федерація завжди перетворюється у зверхність Росії над іншими народами. І тільки через те ми б воліли, принаймні тимчасово бачити федерацію тих народів без Росії.

Поставмо собі за завдання згідно з концепцією Драгоманова, забезпечити повноцінний розвиток націй, але в першу чергу, поневолених чи загрожених російським імперіялізмом. Тому, на нашу думку, треба творити велику, федеративну державу, до складу якої увійшли б майже всі народи Середньо-східної Европи і Кавказу, що перебувають тепер у боротьбі проти російського імперіялізму і до певної міри пов'язані своїми кордонами. Ми маємо на увазі такі країни: Фінляндія, Карелія, Естонія, Латвія, Литва, Польща, Білорусь, Україна, Молдавія, Крим, Кубань, Чехія, Словакія, Угорщина, Румунія, Югославія, Болгарія, Албанія, Греція, країна донських козаків, Грузія, Вірменія, Азербейджан та інші малочисельні народи Кавказу. Це мала б бути держава приблизно з населенням в 180 міл. чол. і з площею в 6 міл. кв. кілометрів. Росія повинна б залишитися поза цією державою доти, поки не відмовиться від імперіялістичних зазіхань. Після цього, на її бажання, вона могла б бути прийнята до складу федеративної держави, — як рівноправний член.

Це була б така федерація, в якій принцип зверхности, можливости гегемонії, застосування нерівноправности чи виявлення нетолерації одного народу до іншого раз назавжди були б усунені, бо ця федерація була б заснована через добровільне бажання народів, що в сучасний момент загрожені російським імперіялізмом. Якщо продукт так званої советської "федерації" — СССР на зовнішньому форумі демонструє, що його складові частини — республіки є цілком самостійні держави, а всередині своєї країни з тими республіками поводиться гірше, як поганий господар з худобою, то з нашою майбутньою федеративною державою було б зовсім навпаки. Зовнішньо це була б одна держава, а всередині неї процвітало б цілком вільне, незалежне, національно - демократичне життя.

Не вдаючись у подробиці майбутньої державної організації такої федерації, в загальних рисах подаємо коротенько її структуру. На чолі неї мав би бути федеральний уряд, утворений з представників від кожної республіки, обраних на республіканських виборах. Число кандидатів до федеративного уряду завжди б контролювалося державним законом пропорційного відношення числа кандидатів до загальної кількости республіканського населення. Так, наприклад, як би Україна на 40 мільйонів населення повинна була б дати до федерального уряду 100 представників, то Польща з 20 мільйонами тільки 50, Чехія на 10 мільйонів — 25, Листва з 3 мільйонами — 7, Латвія з 2 мільйонами — 5, Естонія з 1 міл. населення — 3 представники і т. д. Президента федеративної держави обирають окремо з кандидатів спеціяльно поданих на голосування громадян цілої федеративної держави, але ці кандидати повинні були б бути обрані на республіканських виборах. Щоб запобігти зайвих побоювань, що президентом завжди буде кандидат від республіки з більшого кількістю населення, можна застосувати принцип бльоків, наприклад: під час виборів Польща, Латвія, Литва, Естонія, Чехія, Словакія, за згодою об'єднують свої голоси за одного з їх представників на президента. Таким чином можна зберегти і демократичність і гарантію кожній республіці на президентське місце.

Права федеративного уряду, президента і громадян мала б визначити й оберігати відповідна конституція, як основний державний закон. Тільки федеративному урядові повинні були б підлягати кілька найголовніших ділянок, керованих відповідними міністерствами, а саме: 1. Залізничні, водні й повітряні шляхи сполучення, 2. Фінанси, 3. Армія, 4. Економічна ділянка (промисловість, корисні копалини, сільське господарство, лісове господарство й т. д.), 5. Зовнішня торгівля, 6. Закордонні справи. Національно-республіканські уряди щодо цих галузей повинні бути тільки виконавцями розпоряджень і вказівок федеративного уряду. Виняткова залежність цих ділянок від федеративного уряду дає можливість впорядкувати рівномірний розподіл продукції між республіками, піднести матеріяльний добробут всіх країн — членів федеративної держави і забезпечити розвиток військової обороноздатности цих народів. Для успішної співпраці на цих ділянках має бути забезпечене правильне співдіяння і чесне довір'я між федеративним і республіканськими урядами, належне керівництво федеративного уряду, сумлінне виконання його розпоряджень і вказівок республіканськими урядами.

Інші суспільно-життєві ділянки, крім вищезгаданих, як освіта, культурно-духові справи, охорона здоров'я, соціяльне забезпечення, юридична ділянка, справи науки, моралі, праці, виховання, побуту і т. д. повинні належати урядам національно-республіканським, без будь-якого втручання федеративного уряду.

Кожний громадянин федеративної держави є одночасно громадянином однієї з республік, тобто кожний громадянин має два горожанства.

Гадаємо, що немає потреби для всіх народів федеративної держави творити єдину мову. Кожна республіка послуговувалася б своєю рідною мовою, а всі директиви федеративного уряду давались би в мові тієї чи іншої республіки.

За кожною республікою забезпечується право вільного виходу чи повернення до федеративної держави. Це бажання тієї чи іншої нації має підтвердити дві третини голосів республіки (плебісцит). Так само та чи інша республіка за постановою федеративного уряду за провини може бути виключена з складу федеративної держави. Рішення уряду має бути стверджене голосуванням — 75% членів уряду. За провини треба вважати порушення постанов, систематичне невиконання вказівок федеративного уряду, самовільне порушення миру чи виявлення агресії щодо якогось іншого народу і т. д.

Що дає федерація?

1. Підносить у світовому значенні авторитет народів, що належать до такої держави.

2. Забезпечує вільний розвиток націй і нормальне співжиття цих народів.

3. Встановлює економічно-матеріяльну незалежність цих народів від Заходу й Сходу.

4. Федеративна держава, що лежатиме між двома великими колишніми імперіями: Німеччиною й Росією, забезпечить себе від імперіялістичного нападу і в крайньому разі зможе себе захистити від цих двох віковічних агресорів.

5. Закладає основи тривалого миру не тільки в Европі, а й в цілому світі.

6. Держава, що володітиме морями: Чорним, Балтійським і Середземним відograватиме провідну ролю в світовій торгівлі.

Звичайно, знайдуться політики, які відразу будуть проти подібної федерації, обгрунтовуючи це мовними труднощами, економічними, невідповідними партнерами і т. д. Проте час не жде. Треба відкинути дріб'язкову самозакоханість і в ім'я високої ідеї державности, в разі потреби, пожертвувати своїми вузько-партійними амбіціями чи національно-домінантними прагненнями, пам'ятаючи, що з такою великою федеративною формацією в майбутньому рахуватимуться великі народи, як близькі так і далекі територіяльно від нас.

XV ОЛІМПІЯДА

3 серпня ц. р. у Гельсінках (Фінляндія) відбулося урочисте закриття XV Олімпіяди, на якій команди США домоглися величезних перемог. Американці закінчили змагання з рахунком 614 пунктів, на другому місці — Советський Союз — 553½ пункти. США припало 40 медалей, а Советському Союзові — 23.

XVI Олімпіяда відбудеться в Мельбурні (Австралія) в 1965 році.

"НЕМА НАРОДІВ РОСІЇ"

Лист Шкотської Ліги за свободу Европи

27-го серпня 1952 року вислала Шкотська Ліга до Папи Пія XII листа підписаного Головою Ліги Джоном Ф. Стюартом, в якому Ліга з'ясовує своє становище до відомого папського "Послання до всіх народів Росії". Лист цей є важливим документом, і тому передруковуємо його (з деякими скороченнями).

Ваша Святосте!

Дозвольте звернутися до проголошеного Вашою Святістю Послання до **народів Росії. Народи** Росії не існують; в тюрмі народів, що називається СССР, чи точніше — російською імперією, були і є росіяни й інші народи, що були і є не більшими росіянами, ніж Ваша Святість. Ми певні, що Ваше звернення до російських **народів** і "південних провінцій Росії", а під останніми Ви без сумніву розуміли Україну, викличе багато неспокою, турботи та тривоги між українцями, що є окремою 45 мільйоновою нацією, про що, як здається, Ваша Святість не знає. Велика частина з них є католиками, а решта — приналежні до православної церкви. Але ціллю їх усіх є суверенна і повна с а м о с т і й н і с т ь їхньої країни й усунення всякої залежности від Росії, чи царської, чи соціялістичної, чи большевицької, комуністичної або атеїстичної. Це не є релігійне, але політичне і патріотичне питання.

Ви могли б переконатися, що українці є окремою нацією, в цивілізації і культурі старшою на століття від росіян, простудіювавши російську історію від 12 століття й українську сиву давнину.

Торкаючись сучасної доби, ми вказали б на це, що в 1917 році, коли російська імперія розпалася і різні нації встановили свої власні суверенні самостійні уряди, Україна була в и з н а н а Великобританією, Францією, Польщею, Аргентиною, Німеччиною й іншими, але в наслідок французького спротиву не була піддержана і попала знову під російську тиранію, цим разом — большевиків.

Україна була визнана знову навіть Об'єднаними Націями й одержала в них місце члена.

Те саме можна сказати і про Білорусь, що визнана як окрема нація і має своє місце в Об'єднаних Націях. Білоруси також прагнуть скинути російське ярмо, якого роду воно б не було. Послання Вашої Святости може бути також для них потрясенням, як і для відданих католицизмові держав Хорватії, Словаччини, Литви й інших.

Ваша Святість говорить про "блискучі й героїчні діла" росіян у минулому. Автор (цього письма) присвятився інтензивній студії російської історії від часу появи Росії на історичній арені, згідно з його відомостями. Ці "блискучі й героїчні діла" виявлялися впродовж 700 літ у безперервній дикій агресії, підбоях, масакрах і плюндруванні слабших сусідів. Це дуже страшна листа, не переривана ані одним промінчиком світла гуманности. Голод і нужда, про які Ви згадуєте, були впродовж століть Росією плекані.

Ваша Святість помиляється, кажучи, що католицька ієрархія в Росії була знищена; в Росії католицької ієрархії ніколи не було в жадний історичний час і тому вона не могла бути знищеною. В дійсності католицька ієрархія була в Україні і вона була різними способами знищена Росією.

В Росії була ієрархія православної церкви, що ніколи в жодному часі не визнавала Риму і властиво була йому завжди ворожою. Релігійним головою церкви був патріярх, а головою властивим пануючий цар, який правив нею при помочі прокурора Святішого Синоду, що властиво був звичайним відділом уряду.

Російський уряд не визнавав від століть Риму, бо він проголошував амбіцію російських можновладців у розбудуванні Росії як третього Риму.

Це характеризує дію російських володарів у минулому, але автор цього листа може додати також дещо із своєї власної практики. В ранніх 30-их роках йому було дозволено, у зв'язку із професійною працею, побувати в численних районах Росії далеко від битих шляхів, де мабуть жадному чужинцеві від часу революції не пощастило заглянути. Він жив у багатьох домах, з численними селянами так як і вони — в різних періодах. Він багато розмовляв з старшими селянами про релігійні й інші справи. Він також ходив кожної неділі до церкви, він був в Росії в церквах, в Москві, в одній великій катедрі дальше на Сході, в багатьох церквах різних маленьких містечок, через які переїжджав. Він також мав нагоду порозмовляти таємно із священиками. Але ані одного разу не помітив він між тими священиками або старшими побожними селянами найменшої познаки прихильности для визнання Риму чи римського католицизму.

Ми побоюємося, що читання російської історії Вашою Святістю і розглядання сучасної ситуації є неправильне і ми віримо, що Ваша Святість змінить Ваше Послання і дасть надію не тільки Україні, але й іншим уярмленим народам, з яких багато, як напр., литовці, майже в цілості є католиками.

Недоцільно пробувати вмовляти ці народи в тому, що коли еміґранти стануть на Сталінове місце, то ці народи стануть вільними; не-росіяни просто в це не вірять, бо їхній досвід до цього їх не спонукує.

Автор пробув поважну частину кожного року в державах на західніх кордонах СССР і зміг відчути ставлення цих народів до Росії.

Ми звернули б Вашу увагу на недавні слова першого в світі авторитету в питаннях України і слов'ян, визначного професора слявістики в колюмбійському університеті, Кляренса Менінга. Він сказав: "Світ ще слухає пісоньки антибольшевицьких росіян. Ці представники консервативно-військової кляси та соціял-революціонери з своїми союзниками вважають, що Росія є одна і неділима, що всі різні народи, які знаходяться на території, приналежній колись до російської імперії, повинні розглядатися як цілість. Хоч видно, що Сталін боїться небезпеки націоналізму в різних народів СССР. Захід слухає лише голосів деяких царистів чи керенських, що говорять якраз протилежне. Вони вірять, що вільна Росія, лише у формі неподільної є єдино російською. Для них нічого не означає, що Сталін нищить цілі групи, за їх опозицію до Росії. Що він стверджує факт, що лише від росіян мають совєтські перемоги піддержку. Це все не означає нічого при порівнянні зі словами царських генералів або Керенського, що говорять навпаки".

Ми також звернули б Вашу увагу на важливе інтерв'ю, дане американському кореспондентові Літвіновим коротко перед його смертю, в якому він підкреслював, що росіянам не можна вірити. Так думають неросійські народи СССР, а вони знають!..

...Автор стоїть у близьких стосунках з їхніми провідниками. Всі ці не-російські народи є в особливому завзятті, боряться і вмирають — чоловіки, хлопці, жінки і дівчата за свою справу. Якщо Ваша Святість не схоче їм допомогти в тому, то я певний, що їм Бог допоможе.

Ваш відданий

Джон Ф. Стюарт

("Укр. Самостійник")

СОВЕТИЗАЦІЯ ПРИБАЛТІЙСЬКОГО КРАЮ

Балтійський Національний Комітет недавно скликав у Бонн (Німеччина) нараду політичних еміґрантів Естонії, Латвії і Литви. Деякі промовці заявили, що близько 1,5 міл. естонців, латишів і литовців (25% населення цих трьох республік) комуністичні уряди заслали до сибірських та інших примусових таборів.

Є чимало документальних доказів про винищення тисяч латишів, литовців і естонців у процесі советизації прибалтійського краю

ГОЛОД У ПОЛЬЩІ

Як повідомляють з Відня, харчове становище в Польщі останім часом надзвичайно погіршало. Немає не тільки звичайного м'яса, а й конина, яку продавали на чорному ринкові, зникла. Дві третини населення ще не одержали карток на м'ясо й жири на 1952 р. Масла зовсім немає; на чорному ринкові фунт масла коштує понад 6 долярів.

КОМУНІСТИЧНІ ВИГАДКИ

Китайська комуністична преса весь час галасує, що нібито американські літаки скидають на північну Корею "різні бактерії", що нищать рослини. США рішуче заперечили ці комуністичні вигадки.

ПОЧИНАЮТЬ ХАЗЯЙНУВАТИ

Комуністична преса Китаю повідомляє, що з 30 травня 1952 р. управління Китайської частини Південно - манджурської залізниць перейшло в розпорядження директора, якого назначила Москва.

1 з 5,000

На початку серпня ц. р. в місті Ганновер, Західня Німеччина, відбувся з'їзд лютеранів усього світу. Східня Німеччина вибрала на з'їзд 5,000 делеґатів. Комуністичний уряд дав дозвіл на виїзд тільки . . . одному делеґатові.

ЗА ЩОЖ ЇХ МОЖНА ШАНУВАТИ?

В "Канадійському Ранку" від 1-го квітня ц. р. в статті "Лев Толстой на суді" наведено з "Нашої Культури" за лютий ц. р. що, мовляв, московська інтелігенція ставилася вороже до свого православного попівства, а в Україні православне духовенство було прекрасно підготовлене "філософськи".

Неписьменний, придушений тяжкою працею, вічно в злиднях...хіба міг такий нарід шанувати священиків? До того ж священики здебільшого були неосвічені, цілком деморалізовані. На попа росиянин дивився як на "колдуна", який йому був потрібний для виконання незрозумілих йому обрядів: хрещення, вінчання, похорон, сповіди, ходження "с крестным ходом" по хатах, коли дяк, батюшка, церковний староста і старшина наливалась "до положения риз". Досить того, що на Перміщині ще до першої світової війни на св. Юрія "отцы" різали в жертву Богові корови.

Нарешті, чого вартий Распутин, цей витвір московського православ'я!

Кілька слів і про Україну. У "Нашій Культурі", не сказано, що на Україні священиків інтелігенція шанувала. Мовляв, на Україні "духовенство було дуже підготоване філософськи". Цього недосить. І нічого не сказано, як це духовенство було обізнане з Св. Письмом та християнським богослов'ям.

Льоґічно треба було показати, що в Україні інтеліґенція шанувала духовенство. Тим часом цього не було і в Україні як не було і на Московщині. Не шанувала попів ні наша інтеліґенція, ні наші селяни. Українська інтеліґенція дивилася на православних батюшок, як на неуків. Ґімназісти вже в четвертій клясі казали, що "релігія потрібна тільки дурням та селянам". Попи - законоучителі, що викладали в ґімназіях "Закон Божий" від першої до восьмої кляси, не змогли виховати з ґімназистів віруючих християн, бо самі ті "законоучителі" не вірили у те, чого інших вчили. І немає нічого дивного, що большевикам вдалося так легко повалити православну церкву.

З кращою освітою були православні епископи, які здебільшого закінчили Духовну Академію. Освіта ця була марна, бо вчені епископи не дбали про нижче духовенство, про озброєння його знанням, особливо християнськими засадами, як це ми маємо в англійській церкві.

Від 1902 р. священики в Україні стали державними секретними агентами. Вони допомагали поліції виловлювати революціонерів. За це їх зненавиділи революційні партії, а як прийшли большевики, в о н и майже винищили доноги тих православних духовників, хто з них не сховався або не зрікся приналежности до православ'я,

А які темні сторінки в житті православного духовенства в Україні мають жидівські погроми, що їх в л а ш т овували чорносотенці під проводом і благословенням батюшок.

Православне духовенство заґалом не відзначається освітою в цілому світі. Наприклад, в Сирії і в Македонії і тепер ще є малописьменні священики. Те саме ми маємо і в православних монастирях. Або чого варті "духовні танці" з парасольками на ринках, православних священиків в Абесінії.

В Україні, особливо по монастирях, "висвячували" на священиків просто дяків. Відпустивши бороду, натягнувши ризи і камилавку, а на груди почепивши величезний срібний "наперстний крест", такий священик з дяка мав бути духовним пастирем для народу, не маючи до того відповідної освіти.

Українські селяни попів не шанували, вони їх боялися. Для них піп був теж, як і для росіян чаклуном. Їм треба було, щоб піп випросив у Бога дощу, відвернув посуху, приготовив перед смертю хорого свяченим миром, освятив воду, хату, дав шлюб, охрестив дитину, поховав небіжчика, а що найбільше відпустив їм гріхи та запричастив "тілом і кров'ю" самого нашого Господа тим же попом з хліба та вина створених.

Християнства, як про нього сказано в Св. Письмі, особливо у посланнях ап. Павла, православні священики нашого народу не навчили. **Їхня "філософія" була безсильна побороти дарвінізм і марксизм.** Православ'я впало в Україні, знищили його не большевики, а рука Божа.

По другій світовій війні до Канади прибуло кілька сот православних священиків, які утворивши по таборах в Німеччині православні церкви, не християнства навчали скитальців, а старалися їм довести, що ніби "якою великою мученицею за Україну було у нас православ'я," що, мовляв, "хто не стоїть при православ'ю, той не українець".

Тепер у цій Канаді, цій високо-культурній країні, це темне попівство намагається колишніх скитальців відгородити від світла правди своєю "египетською тьмою". Кадять, світять свічки, дзвонять у дзвони, правлять службу Божу в ризах блискучих, що за давнини носили поганські жерці. У своїх проповідях не х р и с т и я н с ь к о ї науки вчать, а вигадують, яка ніби була національна свідома православна церква в Україні. А найголовніше, луплять з прихожан гроші до схочу, а під церквами квітнуть бінґо, танці і пиятика

Нехай "Наша Культура" доведе: "За що ж їх можна шанувати?"

П. Крат

Повідомлення

Повідомляємо українських евангеликів різних угруповань у Канаді і США, що Головна Управа Українського Євангельського Об'єднання призначила пастора Григорія Адамса організатором УЄО. Оскільки йому позволить час і його місійна праця, він відвідуватиме українські евангельські громади в справах УЄО. На бажання громади він може проповідувати на богослуженні або промовляти на зібраннях громад.

Як відомо, пастор Г. Адамс донедавна був українським греко-католицьким священиком, а від кількох років працює самовіддано на евангельській місійній ниві. Просимо ставитися до нього з повним довір'ям, прийняти його, як брата в Христі й ревного евангельського місійного працівника, і, в разі потреби, давати йому братню відтримку.

Народжений і вихований у Канаді пастор Г. Адамс, українець, володіє добре українською і англійською мовами.

За дальшими інформаціями про УЄО взагалі, а в справі відвідин пастора Г. Адамса зокрема, просимо звертатися до Головної Управи Українського Євангельського Об'єднання.

Гол. Управа У.Є.О.

Цікаві факти

Прозрівають

Федір Кубанський у відкритому листі (Н.Р.С. 24 VII 1952) до преосвященного Никона, епископа Флоридського між іншим пише:

"...Я зовсім не докоряв у своєму листі людям, що жертвують великі суми на прикрашення церков. А тільки відважився сказати, щоб ці жертвувателі не забували живих людей, які перебувають в Европі у великій нужді. А жертва для врятування живої людини далеко приємніша Богові і цінніша від усяких дзвонів та позолочених панікадил".

*

В Гаєвський в листі до редакції (Н.Р.С. 25 VII 1952 р.) пише:

"Парафії повинні дбати, говорить владика, про процвітання церковного життя, про будування церков і пам'ятників, оскільки це є фундамент для нового майбутнього нації. Але не всі російські люди належать до складу парафій, а через те ми маємо мало жертвувателів.

Значить, тільки торжества і зовнішня краса не насаджують віри!? Проте ми знаємо, що перші християнські проповідники і мученики успішно ширили Нову Науку не з допомогою зовнішньої, показної краси, а особистим життям і своєю жертвенністю на фоні загального морального занепаду. Саме через це допомога ближнім, що опинилися в нужденному стані в Европі, є перший обов'язок церковних організацій".

С. Руданський

Там її кінець

Архірей один заморський
Такий звичай мав,
Як без грошей була просьба
То і не приймав.

Аж дяк якось коротенько
Просить стихаря
І на білу середину
Кладе хабаря.

Архірей і не гадає,
Що там далі є,
Пробіг жваво його просьбу
Та й назад дає.

— Той і просить: "Прочитайте!"
- - Та я прочитав!
— "Та іще раз прочитайте!"
— Ще раз прочитав.
"Моя просьба на тім боці
Там її кінець!"
Аж тоді затримав просьбу
Святий пан-отець.

Л. Шульга

МІЖ МИНУЛИМ, СУЧАСНИМ І МАЙБУТНІМ

Коли усідомимо собі історію християнської церкви, то з радістю ствердимо, що жінки нарівні з чоловіками були її піонерами. Так само Біблія, подаючи світлі жіночі приклади, доводить, що Христос ставився до місійної праці жіноцтва однаково поважно, як і до чоловічої. Не комусь із апостолів Він уперше після воскресення, тільки жінці, Марії Магдалині, дав доручення далекосяглої ваги й історичного значення: "Іди до братів моїх і розкажи їм: Я йду до Отця мого й Отця вашого, Бога мого й Бога вашого". (Єв. Ів. 20:18). Отже жінка має свідчити й голосити благу вість. Це нечуване посланництво в світлі історичного факту стає сильніше через непоказність особи Марії Магдалини. Саме через це зміст цього першого жіночого благовістя є могутній. Воно дзвенить, як бойова пісня бійців після переможного бою. Зміст же цієї пісні полягає в тому, що тільки Христос є переможець і ніхто не зможе Йому опертися, ніяка сила не зможе Його покопати по всі віки.

Вранці, на Великдень, коли Христос починає свій тріюмфальний похід вшестя на небо, до свого Отця, як Його вічний син, починається нова ера творчої праці жінки для Христа. Стисле речення Христове "Іди до братів моїх і розкажи їм..." це королівський подарунок Воскреслого для нас усіх жінок на всі часи. Цими словами Христос визначив нам активне місце у своїй громаді, з якого ніхто нас усунути не може, і впровадив нас у святість спільного служіння з чоловіками для спільного Бога.

Виникає питання: "Чи жінки ранньої Христової церкви виправдали довір'я Христове до них?" Простудіювавши уважно книгу "Діянь Апостолів", з радістю можемо дати на це питання позитивну відповідь. В книзі "Діянь Апостолів" знайдено багато жіночих імен, що мали величезний вплив на діяльність першої церкви, і на прикладах яких ми, сучасні євангельські жінки, повинні будувати свою працю. Тавитта, що була кравчинею в Йоппі, служила церкві допомагаючи вбогим, вдовам і сиротам (Діян. 9:36-43). Марія, мати Йоана, званого Марком, відчинила двері свого дому для християнських братів, де б вони сходилися і молилися за ув'язненого апостола Петра (Діян. 12:12-20). Лідія, купчиха кармазином навернулася під впливом провіді ап. Петра й після хрещення виявила бажання служити церкві (Діян. 16: 1 2-16). Прискилла зуміла переконати блискучого жидівського проповідника Аполлоса, що знаючи тільки про хрещення Йоанове мильно навчав про Господа (Діян. 18:24-28). Фива була льояльна діячка церкви в Кенхреях і її з респектом ап. Павло рекомендував церкві в Римі, бо вона була заступницею багатьох і самому йому (Рим. 16:12). Лоїда й Евникія спрямували своїх дітей на християнську дорогу й до служіння церкві (2 Тим. 1:5). Так само, коли читаємо в Филип. 4:3 про тих, що "працювали в благовіствуванні й яких імена записані в книзі життя" то ми певні, що між ними були також і жінки. Апостол Павло сам згадує в листі до Галат 3:28, що "Нема жидовина ні грека, нема невільника ні вільного, нема мужеської статі ні женської: всі бо ви одно, в Христі Ісусі". Ці перші піонерки християнської церкви провадили всебічну місійно-організаційну й харитативно - допомогову працю. Вони виправдали довір'я Христове до них, яке покладалося на них дорученням. "Іди до братів моїх і розкажи їм".

Як же виглядає праця сучасного українського євангельського жіноцтва? Чи воно також виправдало довір'я Христове до них? На підставі історії українського євангельського руху на це питання можна тільки частково позитивно відповісти. Правда, факт незаперечний, що українські жінки нарівні з чоловіками були піонерами євангельського руху. Ще й досі ми маємо церкви, де організована група жіноцтва, яка активізує роботу громади. Звичайно, праця наших жіночих організацій була дуже однобічна. Вони проводили тільки харитативно - допомогову акцію, усуваючи на другий плян акцію місійно-організаційну й біблійно-освітню.

Щоб українські євангельські жіночі організації дійшли до розквіту, ми повинні їх діяльність поширити й доповнити. Зрозуміло, що ми не можемо позволити собі на місійну працю серед кольорових і поганських народів. Наша церква сама в стадії розвою й наші прагнення ще протягом багатьох років підуть у напрямі поширення й зміцнення місійних завдань серед нашого рідного народу. Тим більше, що живемо в дуже хаотичні часи, але для нас це осторога й спонука. Осторога — не розгубитися у прагненнях, спонука—до збільшення активності. Христовий голос не розгубився в історії століть. Він ще й досі голосно закликає нас, як закликав колись Марію Магдалину: "Іди до братів моїх і розкажи їм!" І немає кращої праці, немає кращого життя, як служити Христові й бути вірним аж до кінця.

Щоб праця жіночих євангельських організацій мала успіх, її головними факторами повинні бути три чинники: 1) віра, 2) молитва, 3) почуття особистої в і д п о в і дальности. Зрозуміло, що ми всі віримо й молимось, але віра й молитва більшості сучасних християн є пересічна, тому й пересічні наші вчинки. Український же євангельській місії потрібні люди віри й молитви, що гори й світ порушують, щоб і непересічними сталися успіхи її. Діти світу цього часто показують нам, що значить жертвувати своє життя не для близького й сучасного, але для далекого й незнаного майбутнього, для прийдешніх генерацій і століть. Чи ж і ми кінець кінцем не зрозуміємо й не пізнаємо, що значило б у службі високо прославленого нашого Спасителя шукати за Його царством і Його справедливістю, що значило б у надхненній вірі у вічне Боже Царство бути готовим і жити й вмирати?

В одному місті Алберти на зборах молоді пресв. церкви після звіту про засади проводу була дискусія на тему: "Яких прикмет духа, що їх мали провідники ранньої Христової церкви, бракує нам?" Під час живого обміну думок євангельська молодь дійшла до висновку, що нам усім бракує почуття особистої відповідальности за місію. Це почуття особистої в і д п о в і дальности прийшло з великою силою до апостола Петра після трикратного відречення й розп'яття Христового й тільки воно повело його на вершини думки й чину в боротьбі за продовження праці його Учителя. І в історії української євангельської місії настав час на щось більше, ніж добра воля й слова підтвердження, настав час особистих рішень і особистої відповідальности кожного члена зокрема:

„Кожен думай, що на тобі
Мільйонів стан стоїть,
Що за долю вільйонів
Мусиш дати ти одвіт".

Зв'язок між минулим, сучасним і майбутнім саме це та золота нитка, що нею будемо старатися пронизувати наше життя, черпаючи з минулого досвіду незабутнього життя Христового силу й напряні до сучасних і майбутніх наших дій за здійснення правди Христової серед нашого народу.

Нехай слова Христові: "І ось я з вами по всі дні, до кінця світу" будуть реальною запорукою всебічного розквіту праці жіночих євангельських організацій і цілковитої перемоги євангельської думки серед українського народу!

Про що говорять цифри

Результати останнього перепису подають незвичайно цікаві зміни щодо поділу українців на різні релігійні віроісповідання в Канаді.

Згідно з переписом 1941 р. українців католиків нараховувалося 190,484 чол., а згідно з переписом 1951 р. ця кількість майже не змінилася і виносить 190,831. Інакше кажучи, кількість українців католиків в Канаді зросло за десять років тільки на 347 чол. А де ж природній приріст католицького населення і велика католицька іміграція останніх років?

Брак належного зростання української католицької церкви почасти вказує на те, що українці тисячами покидають цю церкву. Як видно, нічого не можуть зробити ні добре фінансована преса, ні пропаганда, ні націоналістичні вигуки і т. д. Не слід забувати, що в наслідок проголошення папського привітання "Народам Росії" кількість українців католиків ще зменшиться. Церква, що замовчує терпіння великого народу не варта його лояльности Але цього всього ще недосить, щоб пояснити таке банкротство католицької церкви в числах.

Православна церква виявляє незвичайне зростання. В 1941 р. було 88,874 православних ук-

(Продовження на ст. 11)

ЕВОЛЮЦІЙНА ТЕОРІЯ СЬОГОДНІ

("The Evangelical Quaterly" — James Knight)

(Закінчення. Початок див. "Єв. Пр". ч. 9, 1952 р.)

Ця теорія потребує, щоб:

1.) зміни були настільки чисельні, щоб могли включати між нових характеристик і такі, що виявилися б корисні;

2.) нові характеристики могли передаватися в спадщину;

3.) ті, які продовжували жити, робили це в силу того, що вони мали в собі щось кориснішого, тобто, щоб смертність не була випадкова, згідно з добором;

4.) кількість тих, що залишилися жити, була б менша порівнюючи з тими, що загинули, інакше еволюція працювала б в протилежному напрямі, тобто вела до деґенерації.

IV. Дарвін додав до цього свою теорію статевого добору, на тій підставі, що багато самиць ніби вибирають собі самців і ніби самці намагаються звертати на себе увагу самиць своїм виглядом. Крім того, в певних видах в боротьбі за самиць дістає її переможець. Зауваження МакБрайда щодо цього просте і не залишає нічого від теорії: "Теорія Дарвіна в дійсности не являє собою жодного пояснення і є тільки визначний і гідний подиву приклад "рефікації слів", перетворення звичайних загальних термінів в уявні речі" ("Еволюція" проф. МакБрайд ст. 19). "Говорячи коротко, той факт, що вбито Якова, не робить якоїбудь різниці для структури Томи"; ще менш це може вплинути на ґенераційні клітини Томи. "Гіпотеза Дарвіна побудована на принятті факту, що постійні варіяції у всіх напрямках стало мають місце і передаються в спадщину, але приняття цього без доказів викликає ціле питання." "Природний добір це є різець, що обтинає дикі паростки, але не дає пояснення причини виникнення їх ні напряму, в якому вони ростуть". Б. С. Ґалдейн, говорячи про так званий статевий добір, підкреслює: "Його вартість для родів звіря в цілому сумнівний" ("Причини еволюції, ст. 128) і повторює так потрібну осторогу, звертаючи увагу на "фальшиві погляди, відповідальні за велику кількість отруйної глупоти, що її було написано про етику в ім'я Дарвіна, специяльно в Німеччині, перед війною, і в Сполучених Штатах і Англії після війни. Помилкове твердження, що природний добір завжди робить організм більш пристосованим в його боротьбі з оточенням". "Навпаки, здається більш правдоподібним, що вони (біологічні результати компетиції) роблять види створінь в цілому менш придатними в боротьбі з оточенням" ("Причини еволюції", ст. 125-6). На превеликий жаль, ми це маємо в людській расі, бо кожний знає, що кляси людей, які розмножуються найбільше в людському суспільстві, сьогодні найменш розвинені.

В такий спосіб теорія природного добору вважає за доведені ці два твердження, які заперечуються з переконанням і щораз з більшою силою: поперше, що ніби різноманітні зміни в організмах стало і без перерви виникають в усіх напрямках; подруге, що ці зміни переходять в спадщину. Це рішуче заперечує Берг у кожному випадку ("Номоґенезіс" 1926). Добре відомо, що природа завжди прагне заховати пересічне, і в світі вільної компетиції, у відміну від штучного світла ляболаторій, все ненормальне і незвичайне скоро пропадає. Син, високого батька на зріст, вищий, ніж пересічна людина, але не такий високий як його батько і т. д. Як багато штучних різновідностей голубів зможуть вижити один рік в умовинах безперервної боротьби за існування? Ті, що плекають чисті породи, врешті приходять до сліпої стіни де проґрес далі стає неможливий, та результати дослідів з "чистою лінією", які пророблили Велдон, Аґар, Дженінґс і Джогансен "нанесли смертельний удар думці, що природний добір — це головний аґент, який спричиняє еволюцію" ("Еволюція" МакБрайд ст. 23). Так, проф. Галдейн, говорячи про досліди з дрософіла меланоґастер (фруктова мушка), пояснює, що по двадцятьох ґенераціях різних модифікацій, не було жодного проґресу на протязі сорока інших наступних ґенреацій. Він каже: "Десять років тому було доведено, що Дарвін помилився, припускаючи, що зміни викликані оточенням передаються в спадщину" ("Причини еволюції" Галдейн ст. 18), і далі: "Мильність принципу Ламарка була доведена ще з більшою повнотою, ніж Дарвіна. Ламарк вірив, що органи, які атрофувалися через брак використання, передавалися в спадщину з атрофією наступним поколінням. В кожному разі, коли були пророблені вичерпні уважні досліди, цього ніколи не траплялося" ("Причини еволюції" Галдейн, ст. 20).

V. Де Врі, почавши експерименти з Oenothere lamarckiana, висунув "Теорію мутацій". Згідно з цією теорією нові роди створінь ніби можуть виникати з несподіваних мутацій (нових рис), що трапляються без будь якої означеної причини, в усякому разі з причин, що не знаходяться в оточенні. Проти цієї теорії, що тепер досить популярна, МакБрайд знаходить непереборні труднощі. Поперше, поява таких нових характеристик трапляється дуже рідко, до того рідко, що Дарвін відмовився дивитися на них як на фактор. Подруге, ці мутації

(Продовження на ст. 12)

Про що говорять цифри

(Закінчення з ст. 10)

раїнців у Канаді, а в 1951 р. — 172,271, тобто кількість українців православних фактично подвоїлася, або зросла майже на 100% (83,397).

Як пояснити це незвичайне зростання? Фактично кількість православних по церквах з року в рік залишається без змін. Тільки по великих містах вони спроможні утримувати церкви. Священство на провінції бідує через брак засобів і парафіян. Ніякого великого потягу серед українців у Канаді до православ'я протягом минулого десятиліття не було. Церква зростала поволі нормально, природньо. Не можна припустити й того, щоб перехід близько 90,000 українців з однієї церкви до другої був би непомітний. Отже це зростання не могло бути за рахунок українців-католиків. Він суто паперовий і не виявляє правдивого зростання православної церкви. А суть вся ось у чому.

Серед українців була поважна кількість прихильників комунізму. Коли останнім часом, перед переписом 1951 р., в Канаді почалися деякі неприємності для комуністів, то вони масово стали переписуватись на православних, бо цю церкву Сталін взяв в Росії під свою опіку і запровадив таку саму церкву примусово в Галичині. Оскільки українські москвофіли не дбали, як вони записувалися під час перепису 1941 р., і не бажаючи зраджувати себе, писались байдуже греко-католиками, то тепер комуністи масово переписалися як православні, бо в Галичині Москвою вже запроваджена православна церква і вона під пильною опікою Н.К.В.Д.

Цей паперовий здвиг пояснює дивовижний факт. Саме тоді, як українська іміґрація до Канади в останні роки була переважно католицька, в наслідок чого українська католицька церква повинна була б зрости на пару десятків тисяч чол., фактично церква збільшилася лише на пару соток чол. Відомо, що новоприбулі укр. католики завзяті фанатики і писатися православними, приїхавши до Канади, вони не могли. Не було також помітно по православних громадах в Канаді подвійного зростання, що його виказує статистика.

Справа розв'язується дуже легко. Українські комуністи і комунізуючі масово переписалися на православних, тим вони зменшили цифру зростання католицької церкви і подвоїли число православних. Користи православним від того немає абсолютно жадної. Цікаво відзначити, що на час перепису 1941 р. і 1951 р. тисячі комуністів сховалися під назвами католиків або православних, а не відважилися зареєструватися атеїстами.

Число українців, що належать в Канаді до протестантських церков невпинно зростає. В 1941 р. українців протестантів було кругло 24,000 чол. В 1951 р. це число зросло до 32,000 чол. За десять років число українців зросло на 8,000 чол., або побільшилося на одну третину.

Це зростання цілком виправдує побільшення числа громад і активного членства. Тепер українці евангелики в Канаді становлять приблизно 9% всього числа українців, або приблизно на кожних шість українців католиків і п'ять православних припадає один українець протестант.

Це співвідношення повинно було б переконати український провід в КУК що вже час дати і українцям протестантам репрезентацію в президії. Жоден ідейний релігійний рух ніколи не був знищений переслідуванням.

М. Жмут

ЕВОЛЮЦІЙНА ТЕОРІЯ СЬОГОДНІ

(Закінчення з ст. 11)

не становлять поліпшення, а навпаки вони зменшують ефективність і здатність до життя. Морган, керівний прихильник теорії мутацій, погоджується, що всі нові відміни бананової мушки "Різняться від дикої бананової мушки тим, що вони менш життєздатні, мають меншу відпорність, мають коротше життя, гинуть далеко легше, навіть коли їх пильно доглядається. Слабість конституції пропорційна віддалі зміни від нормальної структури при мутації. Звичайно мутації нічого не обіцяють для природного добору" ("Еволюція" МакБрайд, ст. 26, 27); Другий автор позбувається їх як "паталогічних причуд".

Привернення втраченої характеристики, що часто буває, заперечує теорію мутацій, підтверджуючи пропозицію, що природа шукає заховати і привернути нормальне. Ґалдейн каже, що більшість еволюційних змін були деґенеративні (ст. 139) і всю теорію дискредитував Бейтсон в його Торонтонській лекції 1921 р. "Ми не маємо труднощів, — каже він, відшукати зміни ознак, що трапляються в наслідок страт, але зміни в наслідок додавання це рідкість, якщо такі трапляються" ("Британська асоціяція", Торонто). Всі ці дискусії часів Вікторії стали старомодні в наслідок нового трактування закону Менделя Бейтсоном, і підтвердженням теорії Вейсмана про зародок-плазму, і недавніми винаходами про вирішальну вагу, що її мають хромозоми в репродукції і спадковості.

Наука не знає процесу, з допомогою якого можна було дати нові ґени і хромозоми. Їх можна подвоїти, потроїти і т. д., але в такому випадку ми маємо ті самі елементи лише в побільшеному числі, нових елементів не буде. Всі мутації виникають в наслідок страти ґенів, тільки не в наслідок додавання. "І якщо вони вже неприсутні в хромозомах, немає способу, з допомогою якого мутації могли дістатися ззовні".

VI. Чимало говорять про закон рекапітуляції Гекеля. "Онтоґенія, розвиток індивіда, є рекапітуляція філоґенії, або розвиток раси". "Треба визнати відразу, — каже МакБрайд, що цей, так званий закон, являє собою тільки сміливе припущення", припущення, що його ембріологічні досліди не підтвердили. Не тільки лінія походження, збудована на цій гіпотезі, не згідна з палеонтологією і порівняльною анатомією. Є безперечним, що багато ембріональних структур не могли представляти предків звірів. "В результаті цей, так званий закон, загально втратив репутацію серед вчених". "Цей Закон, — каже Воґт, — про який я довго думав, що він добре обґрунтований, абсолютно і радикально фальшивий". Проф. Колері, з Парижу, про це саме пише так: "Вже більше не може бути й питання про систематичний розгляд індивідуального розвитку, як повторення історії походження". "Цей висновок походить на підставі проґресу, що його зробили під натхненням цього уявного закону, закону біоґенезу" (Смітоновський Інститут, 1916, ст. 325).

VII. Перше враження від геологічних дат, що ніби вони натякають на еволюцію від простіших до складніших форм. Детальніші досліди заперечують це. Тепер свідчення скам'янілостей абсолютно заперечують усі еволюційні теорії, що були до сьогоднішнього дня.

На підставі кожної такої теорії ми повинні знайти в самих раніх шарах нічого, крім найпростіших форм життя; і в найпізніших нічого, як тільки розвинені й складні форми. Знову, кожна формація повинна була виказати не тільки рештки форм — рештки з попередніх формацій, але й початки нових форм, що осягли свого повного розквіту в горішніх формаціях. Дійсні факти говорять про щось інше. Так, Кембрійські формації скам'янілостей, що є найраннішими, що повинні були мати тільки протозоа і до них подібні, виказують шість з семи підрозділів звірів, бракує лише хребетних. Морська зоря Салурійського періоду цілком і перфектно розвинена і нічим не різниться від тих, що існують сьогодні. Лінґула Салурійського періоду, що за Дарвіном має історію принаймні 300,000.000 років, ні в чому не відстає від її потомків, які живуть тепер. Зверніть увагу, які колосальні зміни в оточенню це створіння повинно було перейти, і тоді спитайте, який результат мали зміни оточення в його крайніх формах на спадковість у цього молюска. Теплі випаровувальні болота вуглетворного віку (Карбоніферного) уступили місце сухим пустиням Перського періоду, а цей знову заступив найбільший і найжорстокіший льодовий період, що його земна куля колинебудь знала. Проте ці різноманітні зміни і досліди найменшою мірою не вплинули на це створіння. В таблицях самого Лайеля в його "Принципах Геології" ніщо так не вражає, як факти, що цілі роди звірів і види раптово зникають без будьякого попередження, ніби їх відтяли ножем. Ще більш показовий факт, що нові роди і види раптово появляються без всякого попереднього підготування. Посередні переходові форми, що згідно з модерною генетикою, повинні бути в подвійному числі, порівняно з іншими, вражають своєю цілковитою відсутністю. Скелі не показують навіть їх слідів. І в той час, як є пережитки старих форм, зовсім немає початків нових форм. Нові види і роди, як правило, появляються раптово. І в геології, як і у фізиці, ми маємо знову повернутися до правила: "*Natura non facit per saltum*", бо тепер здається, що природа лише це і робить.

Чисельні приклади тривалости живих форм з найдавніших часів подані в таких працях як Астін Кларка "Нова Еволюція", 1930, "Еволюція в Світлі Модерного Знання", збірна праця 1925, і Дювана "Труднощі Еволюційної Теорії", 1931. Проф. Галдейн модифікуючи панівну теорію одноманітности, визнає катастрофічну акцію, раптове знищення цілих груп, і переконаний, що неможливо пояснити жодним еволюційним законом раптову появу нових груп.

Щодо рослинного життя, проф. Бовер не менш виразний. "Це є багато значним, що більш точне знання ранішних рослинних скам'янілостей не змогло досі поєднати різні поділи рослин, так щоб утворилося спільне "еволюційне дерево", яке уявлялося в умі тих, що були безпосередньо під впливом запальних писань Гекеля" ("Еволюція в Світлі Модерної Науки", ст. 167). Галдейн знову, твердить: "Ми не маємо справді задовільних доказів досконалої і без перерв еволюції рослин, тоді як докази раптової продукції видів є найсильніші".

VIII. Багато писалося про так звані "рештки" органів, що вироджуються в людині й вищих звірях. Проте "не завжди можливо встановити, чи дана структура вестигальна. Більшість органів, що їх за такі вважали, зовсім ними не були" (Дювар). Велика кількість з них, як наприклад, різні гланди, абсолютно необхідні для життя. "На початку моїх студій анатомії, — каже Двайт, — я думав, що я надзвичайно ігнорантний, бож я не міг зрозуміти, чому появу в людині якоїсь подібности, властивої якійсь звірині, і яка була поза всякою можливістю спадковости, назнвати зворотом . . . Тільки пізніше я усвідомив, що причина чому я не міг зрозуміти ці речі, полягала в тому, що не було чого розуміти. Це була фальшива наука з початку і до кінця".

На зборах Британської асоціяції в 1929 р., в Йоганесбурзі, сучасну позицію проголосив проф. Д. М. С. Ватсон в промові до Зоологічної секції. "Саме тоді, — говорив він, — як еволюцію прийняв кожний біолог, спосіб, в наслідок якого вона виникла, і механізм, що діяв в ній, підлягають ще дискусії. Дві теорії еволюції, які набули загальної циркуляції, — теорія Ламарка і Дарвіна — ґрунтуються на дуже непевній основі. Правдивість тверджень, на підставі яких вони збудовані, рідко хто серйозно зважував. До того ж вони не цікавлять більше молодших зоологів". І він робить такі підсумки: "Сучасна позиція зоології незадовільна. Ми з певністю знаємо, що еволюція була, але ми не знаємо як ця еволюція сталася. Докази, що ми назбирали, недостатні не тільки кількісно, а й своїм характером, щоб можна встановити, яка з пропонованих теорій являє собою правдиву причину еволюції".

Інакше кажучи, певні зоологи ще вірять в еволюцію в звичайному не-християнському розумінні. Вони вірять у діяння сліпих, так званих природних сил. Проте всі докази, що вони їх дослідили, невистарчальні, не тільки кількісно, а й якісно. Отже еволюція перетворилася на звичайне вірування, а віра без діл мертва єсть.

Джеймс Найт

Глазгов.

Переклав М. Фесенко

Від редакції: В статті "Еволюційна теорія сьогодні" ("Єв. Пр." ч. 9), починаючи від слів "проф. Бак Брайд" (31 рядок спочатку) і кінчаючи: "і тільки до них", треба читати так: "Проф. Мак Брайд так само стверджує це: "Еволюція для нас це феномен, що стосується до живих речей і тільки до них".

Помер пастор Володимир Демчишин

(Замість некрологу)

Несподівано, 6-го жовтня 1952 р., помер в Детройті пастор Української Євангельсько-Реформованої Церкви — Володимир Демчишин.

Пастор В. Боровський не тільки з великим жалем поховав покійного, з яким часто працював спільно на місійній ниві, а й попращав його в останню путь в імені Української Євангельсько - Реформованої Церкви, Укр. Євангельського Об'єднання в Північній Америці та місцевої Української Євангельсько-Реформованої Громади.

Дуже хотів покійний скласти свої кості в рідній Україні, та не судилося йому, на то Божа воля.

*

Пастор Володимир Демчишин, син греко-католицького священика, о. Миколи Демчишина і Теофілі, з дому Перепиленська, народився 17 березня 1895 р. в Підгайцях, Перемишлянського повіту, Західна Україна.

Не було Володимирові ще й півтора року як помер його батько, а на шостому році життя він стає круглим сиротою, яким опікується тітка Кордуба в Тернополі. Закінчивши чотири клясову народню школу, Володимир вступає до Львівської української гімназії і стає стипендіятом митрополита Шептицького.

Живучи в бурсі, він бере участь у шкільному хорі. Учитель музики частенько забирав малих "художників" до театру, де вони мали змогу почути клясичну музику й навчитися західньо-европейські опери. Отже гімназист Володимир стає палким прихильником театру. Будучи надзвичайно здібний, він допомагає в науці своїм товаришам, а за вдячну лепту купує музичну й театральну літературу і дбає, щоб не пропустити будьякої вистави.

Маючи 17 років, він складає іспит на атестат зрілости і, як стипендіят митрополита, вірішує студіювати теологію. Раптом, через рік, вибухає перша світова війна, яка застає його на канікулах у товариша на Підкарпатті. Обидва вони вирішують зголоситися до Українських Січових Стрільців. Згодом бере участь у боях, в Карпатах.

Через деякий час сотник Волошин викликає його до Львова, як кадрового секретаря. Тут він записується на правничий факультет і слухає виклади протягом 4 семестрів; включається в громадську працю, зокрема бере активну участь в театрі під керівництвом пані Рубчакової і знайомиться з корифеями українського театру, як Рубчаки, Осиповичева й іншими.

Як активний артист та адміністратор театру вибирається на турне до Чернівців на Буковині, де знайомиться з артисткою - співачкою театру Стадника — Марією Кошарич, з якою 23 листопада 1918 р. одружується.

На початку 1919 р. молоде подружжя переноситься до Станіслалова, бо румунська влада не дала їм дозволу на побут на Буковині. Тут вони не залишаються довго і переїздять на Східну Україну, до Могилева-Подільського, де їх Садовський запрошує до театру.

Небезпечна ситуація, "щоночі інша влада", примушує їх покинути Могилів і переїхати до Києва. 1920 р. тікають з Києва перед большевицькою навалою, з думкою, повернутися до Галичини. В "Чотирикутнику Смерти" хворіють на тиф, і по важкій мандрівці знову повертаються до Станіслалова. Тут Демчишин зовсім поринає в театральне життя: організує з аматорських сил театр ім. Тобілевича, керівництво якого перебрав пізніше В. Блавацький.

В 20-х роках Володимир працює, як секретар, в адвоката д-ра Партицького, а дружина як співачка-солістка в хорі Дм. Котка.

1925 рік. В Станіславові, в німецькій церкві на Сапіжинській вул., почуло українське громадянство вістку про організацію Української Євангельської Церкви. Проповідує проп. Сташинський; великі маси народу слухають його проповіді; точиться жвава дискусія серед української інтеліґенції. В. Демчишин знайомиться з проповідником Сташинським і докладніше ознайомлюється з завданнями евангельського руху. Сташинський допомагає йому нав'язати контакт з суперінтендентом Євангельської Церкви Авгсбурського і Гелвецького, Віровизнання—д-ром Теодором Цеклером, який пропонує йому стипендію на теологічні студії. Хоч д-р Партицький радить кінчати правничі студії, що могло дати йому добру кар'єру, проте Володимир вибирає студії евангельської теології. Його дружина Марія істотно допомогла йому з цьому життєвому вирішенні.

1925 р., восени, розпочинає Демчишин богословські студії в Познані, куди переїжджає і його дружина. Після двох семестрів у Познані одержує він стипендію від "Ґустав Адольфа Організації" на продовження студій в Берліні, куди їде також і його дружина.

В евангельському русі, на Станіславщині, виникає криза Сташинський, як людина авантурна, кидає український евангельський рух, кінчаючи своє життя трагічно. Пастор Теодор Ярчук, що очолює укр. еванг.-лютерську групу, не може ліквідувати непорозумінь серед укр. лютерських громад. Тоді суперінтендент Цеклер домагається, щоб В. Демчишин припинив студії і повернувся до місійної праці. 1929 р. Демчишини повертаються до Станіслалова, де в повній посвяті віддає себе місійній праці.

Спершу Демчишин працює на Станіславівщині, Богородчанщині, згодом на Товмаччині, де організує еванг.-лютерські громади: Палагичі, Озеряни, Чорнолізці, Братишів й інші. Маючи небуденний дар промовця, добрий голос і народолюбний спосіб поводження, він за досить короткий час здобуває собі заслужений авторитет. Невтомною помічницею в його місійній праці завжди була його дружина.

Влітку 1930 року вертається він знову до Німеччини — тепер тільки сам, щоб в Ерлянгенському університеті (Баварія) закінчити богословські студії. Не зважаючи на тодішні світочі лютерської теології, як: Бахманн, Альтгаус, Прокш, він формує своє віровизнання в іншому напрямі. Будучи в близькому контакті з комісаричним доцентом для реформованого визнання на теол. факультеті, пастором Юнгом, почав він усвідомлювати, що тільки вчення реформованої церкви кладе зовсім нові підвалини церковного й особистого життя.

Восени 1930 р. Демчишин складає іспит на теологічному факультеті Ерлянґенського університету й повертається до Галичини, в Товмачів. Тут він обслуговує громади вже організовані, організує нові. Через два роки залишає українську лютерську групу, що гуртувалася навколо церкви д-ра Цеклера, остаточно переходить до Української Євангельсько - Реформованої Церкви і переїздить до Коломиї, де редагує "Віру і Науку". Незабаром Демчишин одержує призначення обслуговувати українську реформовану громаду в Львові. У Львові він працює недовго і одержує призначення як душпастир до Перемилова, на Поділлі.

1936 р. Демчишин переноситься до Рівного на Волині, де перебуває аж до вибуху другої світової війни. Тут він організує громади, співпрацюючи з проповідниками Т. Довгалюком, Т. Семенюком і П. Чирвою. Війна й прихід большевицької влади застають його з родиною в Рівному. Стає арештованим НКВД, закидаючи йому обвинувачення незаконного видавання перепусток до Німеччини. Йому вдається переконати НКВД, що це не були перепустки, а тільки посвідки про народження, які він видавав членам Євангельської Церкви, і його звільняють. Після цього він таємно організує втечу на Захід, що й щастить йому й багатьом приятелям і знайомим. В листопаді 1939 р. переходить Буг і виїздить з родиною до Варшави, де працює в Українському Допомоговому Комітеті. В серпні 1941 р. його арештовує німецьке Ґестапо, у звязку з проголошенням самостійности України у Львові. За невтомними заходами його дружини виходить на волю.

В 1942 р. виїжджає до Лодзі, де працює в текстильній фабриці і бере активну участь у громадському житті української кольонії. У квітні 1943 р. одержує сумну вістку про трагічну смерть від підступної кулі найдорожчого сина-одинака Дениса, який мав 22 роки. Цю смерть надзвичайно важко переживають батько й мати.

Зимою 1945 р. втікають Дем-

(Продовження на ст. 14)

"Дорогий читачу!

Чи знаєш ти, що станеться з тобою після смерти? Чи врятований ти через покаяння і віру в Ісуса Христа? Коли ти не певний, чи ти спасений, тоді покайся і прийми Ісуса Христа як твого Спасителя тепер, нині, бо завтра може бути уже пізно".

(З кн. "Що нам робити, щоб спастися?"—проп. Дм. Галенди).

ПОМЕР ПАСТОР ВОЛОДИМИР ДЕМЧИШИН

(Закінчення з ст. 13)

чишини на захід, у глиб Німеччини, до Галле (Саксонія). Але через кілька місяців, в наслідок наступу советів, примушені тікати до Геттінгену, в англійській окупаційній зоні. Тут В. Демчишин організує український табір для втікачів і стає його командантом. Советські агенти, за підтримкою англійської влади, намагаються його зліквідувати, примусивши його всісти до НКВД-ського авта. Проте мешканці табору відбивають свого команданта від советських агентів. Цей випадок примушує його тікати до американської окупаційної зони Німеччини, до евангельського села Гайльсдорф, коло Марбурга. Тут працює він як допоміжний пастор у двох німецьких громадах.

На весні 1946 р. Демчишин переїжджає з дружиною на короткий час до Д.П. табору в Авгсбурзі, а потім до Ділліген-у. Тут працює він багатогранно на громадському полі: веде культурно-освітній реферат, учителює в українській гімназії. Восени 1947 р. їде до Авгсбурга на Євангельський Зїзд, який організовав суперінтендент В. Кузів.

У серпні 1949 р. Демчишини еміґрують до США, до Детройту, Мишиґан. Тут вони проводять спокійним життям, заробляючи на існування працею по ресторанах.

Важкі переживання й серцева недуга завчасно перетинають життєву нитку драматичного життя, В. Демчишина. 6 жовтня 1952 р. під час праці, важко хворого відвозять до шпиталю, де він о 12 год. 30 хв. назавжди попрощався з цим світом.

Похорон відбувся 11 жовтня 1952 р. перед полуднем. Ховав паст. В. Боровський при співучасті паст. Григорія Кузева і Д. Кузева. Близькі приятелі і знайомі відпровадили тлінні останки Володимира Демчишина на кладовище Еверґрін в Детройті, і з болем серця попрощали громадського й церковного діяча.

Нехай буде покійному легка, вільна й гостинна американська земля! В.Б.

Советський побут

Кулачні бої

Під таким заголовком "Комсомольська Правда" від 10 липня 1952 р., впавши в розпач, містить оповідання, що своїм змістом яскраво й правдиво відображає советський побут. Подаємо уривок з цього оповідання.

Тимофія Кожевнікова в сільському советі не було.

— Де голова?

— Його сьогодні не буде. Сьогодні на селі бійка.

— Яка бійка?

— Стінка на стінку. В козирний день це у нас як за календарем.

"Козирними днями" в с. Козаки називають церковні свята: Великдень, Вшестя, Тройця. І саме в ці дні Кожевніков тікає з села. Звичайно він тікає не через те, що він боягуз.

Секретар сільського совета Сергій Архипович пояснює це так:

— Тимофій Гаврилович — людина освічена, інтелігентна, а в дорученому йому пункті такі пережитки, що й ніяково, а через те й тікає.

Від пережитків не тікають, а з пережитками борються.

Сергій Архипович безнадійно махає рукою:

Не ми запровадили ці бійки, не при нас вони кінчаться. Це у нас повелося з часів царя Гороха.

За часів царя Гороха, коли козирні дні були у великій пошані відвагу й справді вимірювали кулаками. Хто кого переможе — нагірна частина села підгірну, чи підгірна нагірну? І вулиця йшла проти вулиці стінкою. Так було не тільки в с. Козаках, а майже по всіх селах области і навіть у повітовому місті Єльці. Так було . . . Так і є! І на сьогодні "стінки" у великій пошані в с. Козаках.

— Це у нас традиція — підкреслює Сергій Архипович. — Починають звичайно бійку пацани-хлопчики. Особливо ж захоплюються бійками старші люди.

— А ну, Васнлько, підскоч і стукни Грицька!

Хоч би було за що стукнути. Адже вчаться Василько і Грицько в одній групі, сидять на одній лавці, тільки й того, що живуть у різних місцях: один — по той бік річки, а другий — по цей.

— А ти бий без причини, — нацьковує над вухом дід Гарасим.

До Василька підходить сусід:

— А ти чому не йдеш проти нагірних?

— Не маю охоти.

— Скажи краще — злякався! — в'їдливо говорить сусід.

— Хто? Я?! — запалюється Василько і, підтягнувши штанці, летить стрімголов до мосту.

А назустріч йому Грицько, якого нацьковує його ж дідусь.

Хлопчики сходяться. Грицько сором'язливо поглядає на приятеля, немов хоче йому сказати:

"Та пробач, Васильку, я пішов проти тебе не з своєї волі, це мене дід Іван навчив".

"А мій дід, думаєш, кращий? Такий саме забіяка" — в думці відповідає Василько і схоплюється з Грицьком.

— Ну, й гаразд, — радісно говорить дід Гарасим і кричить через річку до діда Івана:

— З святом!

— З козирним! — відповідає той, — і діди починають засукувати рукави.

Тим часом до річки збігаються підлітки, юнаки й дорослі чоловіки . . . Хвилина-дві, діди дають команду "З Богом!" — і починають колошматити один одного. Деякі з дідів ледве стоять на ногах, проте лізуть у бійку. Дві невістки Тихона Степановича Семеніхина намагаються вивести свого тестя з бою.

— Та з вас, татку, — докірливо говорить одна, — даруйте, пісок сиплеться, а ви туди ж, навкулачки . . .

Старий відбивається від невісток, як тільки може:

— Пустіть! — ледве говорить він, — не соромте мене перед людьми ! . .

Невістки виносять старого на гору, кладуть на траву, і знову вертаються витягати з бійки своїх чоловіків:

— Господи, і який такий дурень вигадав ці козирні свята!

— То хіба тепер свята? — бурчить їм вслід старий... — От колись було! Бувало кожної Тройці і руки ламали і ребра, а скільки зубів вибивали ! . .

Раптом дід Гарасим кричить:

— Шабаш! Перерва на перекур.

Бій припиняється, і противники, як нічого й не було, позичають один в одного тютюнець закурить, поговорять, відпочнуть, і знову за командою якого небудь дідка бій відновлюється.

На мосту до самої ночі ні пройти, ні проїхати. Скрізь тиняються постаті побиті, обірвані, а міліціонер тільки й того, що намагається урезонити забіяк:

— Громадяни, — говорить він, — прошу вас по-доброму розійтися, будьте культурні . . .

Міліціонерові не хочеться складати протоколів. Він докладає всіх сил розв'язати справу по-доброму, весь час думаючи: "Як би мені зараз на допомогу з десяток комсомольців, миттю розігнав би стінку".

Але комсомольців поблизу немає, немає і інших сільських активістів. Правда, з'явився коло мосту член партії, голова кооперативу Добрин, який, замість розвести забіяк, сам почав битися. Цілий тиждень після цього ходив з синяками під очима.

— Це в мене з козирного дня! — з гордістю говорив Добрин кожному. — Синяки бойові, неначе жетон "за пильність" від самого Господа Бога.

— І вам не соромно за такий жетон?

Добрин, почуваючи, що перехопив у похвальбі, починає виправдуватися:

— Та це мене старі обплутали ! . .

А хіба в с. Козаках немає молоді, щоб могла б'вплинути на діда Гарасима й діда Івана? Є, тільки комсомольців аж 170 чол. Але вони додержуються невтралітету.

В с. Козаках є щось з п'ять шкіл, близько 70 учителів, які до всього цього байдужі, як і комсомольці, мовляв:

— Наша хата з краю!

Директор семилітньої школи Губарів з погордою заявляє, що він учителю 15 років у Козаках, проте ні разу в таких випадках не відвідав мосту.

— Адже в цих же бійках-стінках беруть участь і ваші учні?

— Так, я знаю про це, — говорить директор, — мені про це доповідає шкільний сторож.

Сторож доповідає, а директор навіть не червоніє. Не червоніють і десять тисяч мешканців с. Козаків, що їх село називають в окрузі "Забіяками".

А покищо кожного Великодня, Вшестя й Тройці мешканці с. Козаки лічать один одному ребра.

Дорогі читачі!

Наближається Новий Рік. Не забутьте вирівняти заборгованість і поновити передплату на "ЄВ. ПРАВДУ".

ON A SAVAGE ISLAND

By Chester Shuler

John and Mary Sprague glided along the jungle trail noiselessly. Suddenly they heard voices. John gently guided his sister into a thick clump of undergrowth. They dropped to their knees, and sat there motionless, listening.

The voices approached. Natives were talking. John wrinkled his brow, trying to understand. "Can you get any of that jabber, Sis?" he asked.

Mary shook her blond head slowly. "Not much. A word now and then. They sound angry, though."

"They sure do," agreed John. "Look—" He pulled Mary lower. Other voices joined the first. A group of natives paused now within sight and hearing. The white boy and girl lay there, straining ears and eyes.

"I wish I knew their language better," John whispered. "If Daddy could hear this, I'm sure he'd be interested." He listened again. "I understand that, don't you, Sis?"

Mary nodded. "They are plotting against someone. Oh, John, do you think it's our mission?"

John motioned for silence. Two huge, painted warriors glided along a nearby trail. But the dense undergrowth hid him and Mary from their sight. The two hoped no snakes or scorpions were near! Savage Island was noted for such pests. Most of the natives were, or had been, cannibals, too.

John listened intensely, his eyes troubled. At times he nodded or shook his head. Mary, too, tried to understand what was being said. But she had more difficulty. And then, just as suddenly as they had appeared, the natives vanished into the jungles.

"I think it's safe to go home now, Sis," John said after a time. Only the jungle noises could be heard, and the two stole quietly toward the mission house, where they lived with their parents.

The Spragues had recently returned to Savage Island after a year's furlough in the United States. It had been delightful to see that land, which was so new and strange to the girl and boy who had been born on the mission field. In two more years they would return again with their parents and attend American schools. But just now they were glad to be "back home" on their island once more. Only the scraps of conversation which they had picked up from the native warriors marred their happiness.

"I think we'd best tell Father," John said. "It may be there's nothing to fear. But he should know."

"Yes," Mary agreed. "Let us tell him at once."

Mr .Sprague listened calmly to what they told him. He asked some questions, and repeated some of the scraps of conversation which John had remembered "Well, thanks, children, for telling this to me," he said at length. "Let us not be unduly alarmed, though. These may have been natives from another part of the island, too. I hardly think the local tribes would become antagonistic so soon."

Later, however, Mr. Sprague said, "I have been out on a tour of some nearby villages, Mother, and I fear that a change for the worse has taken place during our absence in America. Frankly, I cannot understand the reason. These cannibals never were too enthusiastic about the gospel or about missionaries, but I believe many of them almost hate us as well as the message of our Lord. I hope I am mistaken."

John and Mary paused in their eating, and stared at their parent. It was the first time they'd heard him speak in this way. Usually, he was very calm and cheerful about the outlook.

"I believe," Mrs. Sprague said, soberly, "that trouble between the natives and the white traders who have come through here is at the bottom of this. I understand there was a terrible fight, just a week prior to our return. The traders shot and killed a native chief, and carried some of the men away as slaves."

Father sighed. "Yes, dear, that is tragic. These traders come here to seek gold, and care nothing for the God we proclaim. Because their skin is white like ours, the natives learn to hate all white people. We shall have to pray earnestly to the Father in heaven. With Him all things are possible."

"Yes, Father, and He will protect and guide us always, I am sure—"

Loud shouts from many voices interrupted her, and all started up in alarm.

Mr. Sprague leaped to the doorway, John at his side. "Keep calm, dear ones," the missionary said, in a low tone. "I fear these natives are very angry. And I notice Chief Ugala is leading them. But perhaps they merely want some favor or—"

The old chief, brandishing a club over his head, approached the house from the front. His warriors danced behind him brandishing their spears and clubs. Mr. Sprague dodged back, and gently closed the door.

"I fear we shall have to run for it," he said, quickly. "They are very angry. I can tell by their conversation. Quickly—do what I tell you, and try to be calm. Let us slip out the rear, and dash for the canoe. Perhaps we can escape to the other shore of the lake."

"Open the door!" shouted Chief Ugala in his native tongue. "Open—or we'll come in and kill you all, you white enemies!"

Quietly leaving by the rear door, the little family fled to the canoe tied up at the lake's shore. Leaping into it, Mr. Sprague began to paddle rapidly into mid-stream, just as the chief discovered them.

With wild yells, the natives rushed toward the water.

"Come back! Come back!" called the chief. "If you do not, I will send my swiftest canoes after you. I will shoot you all!"

Mr. Sprague ceased paddling. He bowed his head, asking God's guidance and protection. "Let us go back," he said. "It might be the only sensible thing to do. The Chief can easily carry out his threat if he chooses to try. And it may be," he added hopefully, "that we have exaggerated the danger. God will protect us."

"I suppose it will be best," his brave wife said, calmly. "We have risked our lives among these people often before. If they kill us, we shall be together in heaven with the dear Lord Jesus. Let us trust God. Possibly it is He calling us—through the voice of the chief."

"We may be running away from our post of duty," Mr. Sprague said, turning the canoe toward shore.

John prayed silently as they returned to the point where savages danced around brandishing weapons. Occasionally, he could understand a few words. He thought of things the natives had said in the jungle, too. It all added up to—danger.

Mary, too frightened to pray, clung desperately to her mother.

When the canoe touched the shore, the chief was waiting to receive them. He brandished his club in the air as if eager to kill them on the spot. He shouted for them to come ashore.

Brave Mrs. Sprague, taking Mary's hand, arose to obey. As the club swung round and round over their heads, Mary screamed. Then she quickly clamped a hand over her mouth. She so wanted to be brave! Like, Mother, Father, and John.

Suddenly the chief turned to his men and shouted, "We will not kill them now. Shut them up in their own house, and guard them well. We shall finish our work today. Then on the morrow we shall come back and finish them off!"

The little family were roughly herded into their own cottage. The doors were closed and fastened from without. Native guards surrounded the place. Escape was impossible.

Mary began to cry again. "Don't cry, Sis," John said. "It won't help any. Let's try to be brave. Maybe the natives are like the American Indians used to be. I've read that they admired bravery on the part of the whites. So, if we're real brave, maybe—"

Mary nodded, and stifled her sobs. "I k-know. B-but it's all s-so terrible!" She wiped her eyes resolutely. "I'll t-try—hard!"

"Attagirl! Maybe when it gets dark, we can escape, too."

"I don't think so," Mary said.

(Continued on p. 16)

НОВА СОВЕТСЬКО-КИТАЙСЬКА УГОДА

Тайпей. — Тут повідомляють про новий советсько-китайський таємний договір, на підставі якого встановлюється ще міцніше воєнне співробітництво Москви і Пепіна. СССР і Китай зобов'язуються "провадити війну до переможного кінця, тобтодо цілковитого усунення američanців з Кореї". Якщо війна набуде світовоог характеру Китай всі свої озброєні сили має підпорядкувати советському командуванню.

Совети вже прибрали до своїх рук управління Тайкенським воєнним депо, де з допомогою японських полонених будуються легкі танки.

МРІЇ АЛКОГОЛІКІВ ЗДІЙСНЮЮТЬСЯ

Чимало алкоголіків мріють про якийсь чудодійний засіб, що можна з його допомогою позбутися страшної хвороби — пристрасти до алкоголю. Нарешті їх мрії майже здійснюються. Американські лікарі, після трьох років випробування, визнали, що таким засобом є "Антабюз". Саме цей засіб і має ті цінні властивості, що про них мріють алкоголіки, — він викликає цілковиту огиду до спиртних напоїв. "Антабюз" можна вживати тільки під доглядом лікаря.

On A Savage Island

(Continued from p. 15)

"Those guards would kill us for sure, if we tried."

It was a long terrible day of waiting. Mr. Sprague tried to be calm and speak cheerfully. He and his wife were often in prayer. John tried to pray too. And once or so, Mary did.

It was much worse when darkness came. Perhaps the cruel warriors would not wait until morning to attack!

"Dear ones," Mr. Sprague said, in low tones, "unless God sees fit to work a miracle, we may face serious trouble in the morning. But let us remember, He is mighty to deliver! We are in His hands Perhaps He is sending, even now, legions of angels to encamp round about our cottage—"

"As He did in the Old Testament story!" John said, eagerly. "Oh, do you think so, Father?"

"I do not know His will for us, son. But this I do know: if He desires to save our lives, He is amply able to do so. Let us trust ourselves wholly to Him."

"I think we should pray as a family," Mother Sprague said, "and thank Him for the protection He has given us to this hour. Surely, we have been in grave danger from these people on many occasions. This is merely somewhat more alarming in form. And let us ask God to give us courage to be very brave in the face of this danger. Let us show these natives that a Christian is not afraid to die. Who knows, but we may have a chance to testify mightily for our dear Lord, even in this experience?"

They knelt then, and all prayed. A peace came into their hearts. They were less afraid, less anxious.

After a time, John and Mary became sleepy. They struggled to keep awake, but finally they slept soundly.

Father and Mother Sprague continued to watch and pray throughout the long, dark hours. Their ears were alert to hear the slightest sounds of the natives' return

Dawn came at last.

Soon afterward the dreaded voice of the old cannibal chief could be heard in the distance. Mary began to tremble. Father and Mother Sprague knelt again in earnest prayer for deliverance and courage.

After a time the chief shouted: "Come out! I am ready for you now!"

John gritted his teeth, trying to be as brave as his father. Mary stifled her sobs, but felt numb from fear. She remembered her mother's words about showing the natives how brave a Christian could be. She wanted so much to be brave! And she whispered a little special prayer as they prepared to go outside.

But when Mary saw the fierce warriors, painted, and brandishing clubs and spears she began to sob again.

The chief paid no attention to Mary and John. He went toward the parents, looking as fierce as he could. Suddenly he stopped, stood motionless, and stared at them steadily.

Breathing a prayer for strength, the brave missionary and his wife were able to stand very calmly in the face of great peril. Finally the chief said, in his native language, which Mr. Sprague could understand well:

"Before I kill you, answer this question: How was it that you came back to the island when you saw me there with the power to kill you? If my men and I had been in your place, we should have escaped. How did you do it? Answer me!"

Mrs. Sprague was first to answer. "Our God, our loving Father in heaven," she said, "helped us to do as we did, Chief. You called us to come back. We came back because you asked us to come. We would like to help you, if you would allow us. We are now at your mercy. But we are also in the hands of a great and powerful God, who is unseen, but who dwells up in heaven—" She pointed to the clear blue sky overhead. "Our God sees everything, hears every word. He sees you at this moment, Chief. He knows what you intend to do to His people."

Mr. Sprague, who had been quietly praying as his wife spoke, now added: "Yes, Chief Ugala, we are your friends. If you kill us now, remember that you will be killing those who truly love you and your people. We have come many miles from our homes to help you know our God. We have been your friends for a long time. We want to be your friends now, and to make you happy. Why do you seek our lives, Chief Ugala?"

John closed his eyes to pray now. Mary choked back her sobs, trying to be brave. All listened breathlessly for the Chief's verdict. Would he hear, or would he order their deaths?

Chief Ugala stood motionless for what seemed a long while. Then, very slowly, he sat down on a nearby log. He motioned for the white family to sit down with him. "Tell me," he said, "about the powerful God you have. The God who makes you brave. Our gods do not help us like that."

With glad, fast-beating hearts, the missionaries told the "old, old story" of God and Jesus; how Jesus had died on the cross for sinners, "that whosoever believeth in Him need not perish but have everlasting life."

Suddenly the Chief raised his hand for silence. "Did God's Son really die?" he asked. Is it possible that I, Chief Ugala, can be forgiven?"

"Yes, Chief. And salvation is possible for your people, too."

"Tell me again," the chief said eagerly. "Explain more about this powerful God that sees and hears me!"

And so the day was spent in telling again the gospel story the missionaries loved so well, to this wicked old cannibal. Never had there been a more eager listener. Never had those servants of God prayed more fervently to Him.

"I think I understand now," Chief Ugala said at last. "This God who helps white people so much shall be the God of Ugala and his people, too. This Savior, Jesus, shall be our Savior, also. We shall live together in peace. We shall help each other. Chief Ugala will help conquer this island for Jesus."

He meant it, too. If you were to visit that same island now, you would find our missionary friends still there. John is now a young missionary doctor, and Mary a nurse. Many natives, once cannibals, know the Lord Jesus as their Savior. But John and Mary never tire talking about their terrible day and night on Savage Island when death seemed near, but the dear Lord Jesus was nearer to bless and protect.

(Instructor.)

Health For Every Day

by Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

Street Safety

What do you do before you cross the Street? First, you choose your place to, cross. The right place to cross the street is at a Street Crossing. A street crossing is where one street crosses another. These traffic lights are a great safety. The Green Light, or the Go-light people call it in some American cities, was quite an invention. Walkers cross with the Green Light. You never cross when you see a Red Light in front of you. A Red Light says Stop. But we cannot have green and red lights at every crossing. It would cost too much. What do you do before you cross a street where there are no Traffic Lights?

Look and see that you are at a real street crossing. When the other street does not really go across the one on which you are walking, but stops short of it, that is only a half crossing. Look out there before you step off the sidewalk down on to the roadway. Someone may be coming along at the fastest pace allowed by the speed limit and perhaps he does not think that you will cross at a place where one street stops and the other street goes on. So Look Out!

There you are then at a real street crossing with no traffic light. What do you do? First you look to your right and see if there is any vehicle coming on the roadway. No—the street is clear. Then you look to your left to see if any vehicle is coming. No—all clear on the left. Then you go steadily across at your usual smart walk and you should get across safely. But if you see anything coming, you wait till you can cross safely. It is understood that you are allowed to finish your crossing without interference. If some vehicle comes unexpectedly round the corner, stretch out your right hand, pointing in the direction you are going, so that the driver will take warning and let you go past. But use common sense. There are laws about the age at which a driver can get a license to drive. If this driver looks too young or the least bit unsteady or if he shows any sign of intoxication, make way for him. He is dangerous. Let him pass. But take down his license number and give it to the policeman on your beat and tell him just what happened. That driver should be warned and a timely warning helps to prevent future accidents.

LEFT US

Miss Bessie MacMurchy passed away in the hospital after an accident. Miss MacMurchy was for many years a treasurer of the Women's Inter-Church Council, and a member of the Council Executive of the Women's Missionary Society of the Presbyterian Church in Canada. Miss MacMurchy was vitally interested in home and foreign mission work. In the early days of the building up of the Ukrainian Presbyterian Congregation in Toronto she took a personal interest in the problems of the mission.

An active and practical Christian, she was untiring in the good work of the church. With the passing of Miss MacMurchy, Ukrainians lose a sincere friend.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIII. Число 12. Торонто, Онт. Грудень 1952 December Toronto, Ont. Рік XIII. Число 12.

Народження Христа

Вставайте, вставайте, бо свято велике!
Погляньте, на небі зоря ось зійшла!
Засяла блискуча у нас на Вкраїні!
Хвилини не гайте, бо мить це свята!

Хлоп'ятко вродилося у яслах на сіні!
Цар Правди на землю зійшов нам з небес,
Щоб світ цей спасати, з гріхів визволяти,
На волю пустити люд змучений ввесь.

Погляньте, здалека волхви ось надходять,
Коштовні дарунки дитинці несуть.
До Єрусалиму спитатись заходять,
А їх царські слуги в палати беруть.

Там з Писань їм кажуть, що у Вифлеємі
Призначений прихід Месії-Царя.
Господь їм в пустелі дорогу простує,
До цілі проводить їх ясна зоря.

І ви поспішайте віддати дитинці,
Цареві Христові, дарунки свої!
Він висушить сльози заплаканій Неньці,
Добром обдарує убогу її.

("Книга Хвали")

Діма

Подяка

Тобі, життя, я дякую сьогодні
За те, що ти живеш в очах моїх,
За всякі дні, заситі, за голодні,
За сум і сльози, за веселий сміх.

За те, що можу я також ходити
По цій землі стогрішній і святій;
За те, що літом будуть знов рясніти
В полях жита весело-золоті.

За те, що осінь знов мені навіє
Холодним вітром спогади сумні,
За те, що знову їх прогнать зуміє
Струмок бадьоро-ясний на весні.

Й хоч знаю я: похмурі і турботні
Застелять дні непройдений ще шлях,—
Тобі, життя, я дякую сьогодні
За те, що ти живеш в моїх очах.

Українське Євангельське Об'єднання і редакція "Євангельської Правди" передають усім братам і сестрам, співробітникам, кореспондентам, читачам і прихильникам

найсердечніші побажання

і палко всіх вітають радісним

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Веселих свят і щасливого Нового Року!

У.Є.О. і редакція "Євангельської Правди"

Різдвяне привітання українському народові на рідних землях

Дорогі брати і сестри!

Боротьба українського народу за волю триває. Вимоги цієї боротьби до української спільноти з часом змінюються. Якщо колись найбільша вимога полягала в пробудженні від сну неволі і в усвідомленні, то сьогодні найбільша вимога, щодо українського народу, це єдність. Без різниці походження з українських земель, релігійних переконань чи партійної приналежности, єдність нашого народу становить вимогу дня і найбільшу життєву потребу. Цю вимогу часу ми повинні сприйняти одностойно, з цілковитим усвідомленням, відважно і мудро.

Розвиток життя українського народу, його поступ і перемоги потребують для свого здійснення допомоги Божої. Як колись, так і тепер, ми потребуємо від Бога віри, мудрости і сили в наших змаганнях для здійснення й торжества правди Божої.

Різдво Христове є найкращим доказом того, що порятунок прийде, бож Бог не лишив нас і не забув про нас. Про це ангел Господень сповістив Йосифові: "І дадуть Йому ім'я Еммануїл, що в перекладі значить "Бог з нами" Єв. Мат. 1:23.

Це наша незламна сила і невмируща надія. В його ім'я Українське Євангельське Об'єднання вітає вас:

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

За управу Українського Євангельського Об'єднання

М. Фесенко

НАУКА З ОБ'ЯВИ ХРИСТА МУДРЕЦЯМ

"Колиж народився Ісус у Вифлеємі Юдейському, за царя Ірода, прийшли мудреці із сходу в Єрусалим, говорячи: Де народжений цар Юдейський? Бачили бо ми зорю Його на сході, і прийшли поклонитись Йому" Єв. Мат. 2:1, 2.

У відвідуванні мудрецями младенця — Христа заховується кілька важливих життєвих засад. Насамперед, у чому полягає таємниця успішної влади і панування? Чи це є сила і примус, страх і кара, чи може за справжню підставу влади повинна бути цілком інша засада? Мудреці із сходу без примусу і страху шукали і знайшли царя Христа.

Є царі настановлені людьми і є цар настановлений Богом. В підставах правління людського царя і царя по праву Божому існує радикальна різниця. Люди поклоняються людському цареві здебільшого через страх, або шукаючи користи. Часто, вихваляючи свого царя диктатора, вони ненавидять його всім своїм єством. Авторитет такого царя ґрунтується на силі і примусові, він свавільний і автократичний.

Підстави царювання царя, настановленого Богом, — царя Ісуса Христа, базується на цілком протилежних засадах. Його авторитет і влада збудовані не страхом, або, в результаті шукання користи. Хто визнає Ісуса Христа за єдиного царя над своєю совістю, той поклоняється Йому цілком добровільно, без будьякого примусу, не сподіваючись нагороди. Таємниця влади Христової над серцем людським полягає в тому, що сам Христос поко-

(Продовження на ст. 2)

НАУКА З ОБ'ЯВИ ХРИСТА МУДРЕЦЯМ

(Закінчення з 1 ст.)

рявся іншій волі. Це одна з найяскравіших засад життя Ісуса Христа. Цю засаду, що "він не прийшов здійснювати волю свою, але волю Того, що послав Його" він проголошував дуже часто людям.

Бог обмежений своїми атрибутами і вони являють собою звершену справедливість і звершену любов. Христос прийшов виконати призначене Йому від настання вікір. Ця покора Христа іншій волі знайшла свій найвищий вислів на хресті, де вимога Божої справедливости і Божої любови до людей були поєднані. Христос не здійснював власну волю, а покорявся волі Отця свого, покорявся, аж до смерти хресної. Тимто Бог його високо підніс. Це є секрет кожної влади, що шукає дійсної покори і визнання. Покора законові, що над нами, підпорядковує нам волю і розум інших людей, тих, що ніколи б не покорилися б, як би ми накидали їм власну волю.

Отже, хто хоче панувати над іншими, той повинен панувати насамперед над собою. Це ключ до кожного впливу і влади. Така влада будується на добровільному визнанні вищого закону, обов'язкового для всіх.

Друге спостереження з відвідування мудрецями младенця Христа. Ми бачимо в Вифлеемі, як наймудріші з стародавнього світу стоять на колінах перед немовлям і поклоняються йому.

Дивлячись на мудреців із сходу, як вони поклоняються немовляті, ми починаємо розуміти, що адорація приводить нас ближче до Бога, ніж аргументування, що любов, поклоніння і віра відкриває нам небо краще, ніж науковий аргумент. Звичайно незатемнений логічний аргумент кінець-кінцем повинен нас привести до Христа. Проте є певніший і доступніший всім метод, дорога, що нею кожний може прийти до Ісуса. Цією дорогою є віра, молитва і виконання волі Його. Ця дорога дає певне знання Сина Божого і відкрита для всіх без різниці. Дитина ближче до Бога, ніж ми. Це глибока наука Христа, що коли ми не навернемося і не станемо, як діти, то не ввійдемо в царство Боже.

Нарешті радість мудреців із сходу. Вони бачили зорю на сході. Вони йшли за нею дні і ночі через різні краї, але, коли вони прийшли до Єрусалиму, то зоря зникла. Не дістали вони допомоги і від священиків. Князі народу і нарід малощо знали про народження Месії. Діставши досить неясні вказівки, вони пішли до Вифлеему. І там зоря знову почала освітлювати їх стежку. "Побачивши ж вони зорю, зраділи вельми великою радістю".

Дехто може пояснити це оповідання, як би з свого життя. Чимало з нас мали свою власну зорю в минулому житті. Одні ідейно захопились винищувати соціяльне зло на землі власною рукою, без Бога і Христа. Інші взяли своєю провідною зорею визволення народу з чужоземної неволи своїми власними силами, проголосивши цю свою зорю зверхнею цінністю життя. Знов інші ні про що не дбали більше, як про свій власний особистий добробут. І ось як збігали роки вони зрозуміли, що те, за чим вони йшли, не була зоря, а блукаючий вогник, що світить на цвітарях і болотах і заводить до домовин мертвих, або в пустелю і болото. Щасливі ті, хто в момент свого найбільшого розчарування своєю зорею, побачили правдиву зорю, як ті мудреці із сходу і зраділи радістю великою. Знайшовши немовля в яслах вони в ньому знайшли все, що шукали. Соціяльна справедливість не може бути здійснена без духа Христового; тільки той нарід буде жити вільним життям, який знайде зміст своєї волі в Христі; ніякі страти матеріяльні не захитають людину, яка знає і посідає ті скарби, що їх не їсть міль, і злодії не можуть вкрасти.

На закінчення звертаємо увагу на той факт, що жидівський нарід вважав і досі вважає, що Бог піклується тільки ним. Ви є обраний нарід, а решта людства існує тільки для його зручности. Різдво Христа заперечує цю науку. Коли Христос народився, то священство, що служило при його храмі, нічого не знало про народження Месії. Сам храм, всі ритуали, сама установа священства були пророцтвами в особах і церемоніях про Христа, проте, коли Христос прийшов, вони не пізнали його. Вони поставили зовнішність і символ понад змістом й дійсністю. Факт залишається фактом, що Христа не привітав ані клер, ані князівство того часу.

Чужинці з далекої країни були перші, що поклонилися Христові. Цей дух юдаїзму панує і досі в богатьох. Ви бачите як постають кияві церкви і проголошують виняткову і абсолютну монополію на спасіння, на дорогу правди на життя вічне. Всі, що належать до їх специфічної організації, погиблі люди. При народженні Христа виявилося, що хто вважав себе в посіданню правди, той був далеко від неї, а далекі погани стали близькими.

Ця подія повинна була б навчити нас духу релігійної толерантности і братерства, бо у вічності буде чимало великих несподіванок для тих, які думають, що вони мають ключі до життя і смерти.

Анатоль Галан

ВІРА

Це оповідання вміщене в збірці А. Галана "Пахощі". Воно правдиво й яскраво змальовує, як в поневоленій большевиками Україні, де панує безбожництво й жахливий терор, пробиваються у законспірованих таємних національних організаціях паростки нового життя.

Дві коси, два золоті перевесла лежать на її грудях, кучеряве пасмо спадає на чоло, а в западинах, як сірі пташенята, — глибокі розумні очі.

В її метричній довідці записано: Рік народження 1922, ім'я і прізвище — Невіра Шкурат.

Сімнадцять років тому, у міському клюбі, відбувались урочисті "звіздини". Батько й мати з немовлям на руках сиділи за столом президії, голова по черзі надавав слово присутнім.

Першим промовляв ватажок партії. Він згадав про релігійні забобони хрищення, про те, що священик наражає дитину на небезпеку захворіти, занурюючи її в купіль з неміряною температурою води . . .

Хтось із залі запитав: чи не застудився бува ватажок під час хрищення і як він це пережив?

Запитання викликало веселий рух, бо промовцеві аж ніяк не можна було поскаржитися на своє здоров'я. Проте голова знову скерував хід зборів на поважну стежку, і порядок далі не порушувався.

У кінці підвівся батько і запевнив присутніх, що він виховає дитину в новому дусі, вільному від релігійного туману, і на доказ того іменує доньку Невірою.

Батька нагородили оплесками, відзначили високу політичну свідомість подружжя Шкуратів, дали цінні подарунки.

Збігали роки. Дівчинка росла здорова й розумна, добре вчилась, але від тринадцяти років несподівано проявила характер. Вона сказала батькам:

— У моїй метриці помилка. Такого імени немає. Мене звуть Віра.

Батько спробував наставити на розум доньку та дістав відсіч:

— Я ж тобі, тату, не кажу, щоб ти з Івана обернувся на Неівана . . .

У кого вона вдалася? Аж дивно. Здається її ніхто такого не розповідав, а вона питає у матері:

— Мамо, Христос заповідав любити свого ближнього. А чому у нас не люблять ближніх?

Або:

— Чому на Україні говорять російською мовою? Адже у нас є своя . . .

Віра багато читала. Вона просто трусилися за книжками, шукала в них відповіді на свою дитячу цікавість. Вона приносила книжки дуже давні, пожовклі від часу і ніколи не лишала їх на очах у батьків, хоронила десь у своїй кімнаті, в скриньці під замком, користаючись принципом "невтручання" дорослих у її справи.

У день, коли її сповнилося чотирнадцять років, вона зайшла до старого священика, що животів на спокої, в далекій міській околиці, і попросила:

— Охристіть, мене отче . . .

Священик здивувався:

— А чия ти, дитино?

Віра назвала своє прізвище.

— Ти донька судді?

— Так . . .

— А чи знають батьки про твоє бажання?

— Ні. Їм це знати непотрібно.

Священик спочатку вагався, боячись провокацій, але дівчина так гаряче просила, запевняючи в цілковитій таємниці, що відмовити було не можна. Отже, в чотирнадцять років закріпили за нею християнське ім'я.

І знову збігав час. Падали у безвість краплини днів, сукала-

(Продовження на ст. 3)

ВІРА

(Закінчення з 2 ст.)

ся нитка життя, рвучись на вузлах, що називаються смертю. Ой, скільки тої смерти пройшло містами гомінкими, селами тихими. Не від хвороб, не від старости, а від злого людського хотіння.

— Чому ти сумна, дитино? — питалася мати у Віри. — Слова від тебе не почуєш. — Чи не вистачає їсти та пити? Чи немає в тебе доброго вбрання? Чому ти така?

Віра хитала головою.

— Не скажу, мамо. Не можу я цього сказати, краще й не питайте.

Радилася мати з батьком:

— Хто зна? Дівчині сімнадцять років. Може б і заміж пора?

Та батько сміявся:

— Вигадуєш. Вона ж весь час над книжками, любить науку. І щоб я єдину доньку виїхав за якогось йолопа, лишив без освіти? Ось незабаром поїде в столицю, вступить в інститут, то й хмара з неї зійде.

Віра виїздила восени, коли вже почали жовтіти клени, і туман став довше затримуватися над річковим плесом. Чи шкода їй було тих милих краєвидів, вулиць ходжених — переходжених, зрештою, добрих до неї батьків?

Мовчала Віра. І прощальний погляд, і поцілунок її були холодні, тільки якось нервовіше тріпнула золотими косами.

— Пиши, доню! — благала мати. — Пиши частіш. Чуєш?

— Добре.

І поїхала з візником на станцію, не озирнувшись.

Того вечора батько пізно прийшов із суду.

— А ти знаєш, — сказав дружині, — трапилася неприємність. Загубився речовий доказ у справі Логвиненка, — його лист до товариша, де він лаяв владу. Намітив передати слідчому в особливих справах, а довелося відпустити на поруки, та й справу, мабуть, припиню, бо немає підстав.

Дружина промовчала.

Старіюсь, певне, — продовжував чоловік по павзі. — Це не перший випадок; я тільки не казав. І завжди гублю щось важливе, на чому побудовано справу. Коли б дізналися, була б тоді . . . .

— А ти не хвилюйся, — заспокоїла дружина. — Обійдеться.

І в той же час виринув з під намулу забуття один випадок. Колись вона несподівано зайшла до кімнати доньки й побачила, як та щось палила над свічкою. Це було рік тому. Мати, правда, нічого не спитала, але Віра почервоніла, як буряк.

Так, тепер зрозуміло. Хоч мати ніколи нізащо не скаже чоловікові. Чудний він. І живуть разом вже давно, і дітей від нього мала (двоє вмерло), і постарілися обоє, а от досі не збагне. Лагідний і суворий. Не кричить, не лається, не п'є навіть, а від закону не відступить, від того свого судового закону. Справедливий. Жодного разу не взяв хабаря, хоч і часто пропонували. Злостився. Гнав у шию. А все ж таки багато через нього пролилося слів і . . . крови. Іменем закону. Підписав вирок і забув уже. Сміється, бавиться з дитиною. А там, у загратованому кам'яному мішку тяжко мучиться людина, що мусить викреслити з життя п'ять, десять, п'ятнадцять років, або ж і все життя за коротку мить. Іменем закону . . .

Пробувала мати почати колись таку розмову:

— Іване, тобі не здається, що не все гаразд у нас . . . Люди насправді, як ніколи, мовчать, тяжко добувають собі шматок хліба. Чи так було раніше, Іване?

Глянув, усміхнувся вибачливо, як до малої або темної, відповів:

— Нове життя будуємо. Діти краще побачать, а ми якось... Усе йде так, як мусить.

Більше не говорив про це, тільки про хатні справи. Вірить бо і не зневірюється, тверде має серце. Дитину свою, проте, любив дуже. Майже ніколи без гостинця не приходив і замість Невірки Вірою називав після тої її категоричної заяви.

Поїхала Віра і нервується батько сьогодні, бач, про пропажу розказує, чого ще ніколи не було. Пообіцяв колись: сина в мене немає, то я ж її в люди виведу, високим політичним діячем зроблю. І сидів з нею вечорами, вкладав премудрість у юну голову, навчав своїх ідей.

І правда, добра піонерка і добра комсомолка була Віра Шкурат. Точна, працьовита, невтомна. І в школі, і в клюбі, і на село з охотою виїздила для якоїсь культурної допомоги. Пропонували їй стати секретарем, тобто керівником комсомолу (в сімнадцять років!), та відмовилась.

— Ні, ні, яке там секретарство, мені ще вчитися треба.

Поїхала. Як порожньо стало в просторій господі судді. Ох, як порожньо!

І сьогодні суддя, ніяково усміхаючись, попросив дружину сходити в крамницю (самому незручно) і купити горілки.

— Чи занедужав?

— Та . . . холодить щось. Сходи, будь ласка.

Випив дві чарки підряд, покривився і випив третю, дивно порушуючи свою традицію. А потім пішов спати.

День чіплявся за день, як гачок за гачок. До вечора сидів Шкурат у суді, писав, писав, виправдував і засуджував, до вечора нудилася безробіттям мати, бо яка в тому місті праця, крім базару та кухні?

Колись у селі було не так. Там дня давай та й давай. Сумує мати. Немає втіхи, далеко десь дитина. І чекає мати щодня на дзвінок листоноші.

— Тільки газети? Листів немає?

Зате, яка була радість, коли побачить синій конверт — улюблений колір Віри. Жде не діждеться чоловіка, бо сама таки погано розбирає писане. Зустрічає на вулиці, і вже здалека розуміє суворий Шкурат, у чому справа.

А листи були здебільша коротенькі, хоч і теплі. Віра повідомляла про свої успіхи в навчанні, про те, що вона має добрих друзів, культурні розваги, просила не турбуватися про неї.

Подружжя Шкуратів оживало, наче молодшало після цих листів. Ходили до театру або ж кудись до знайомих, і мовчазний суддя дивував дружину веселими дотепами.

— Буде з Вірки толк, буде! — казав він уже вдома. — Розумна, вперта, свого досягне.

Та одного дня, щось через півроку після відїзду доньки, повернувся батько з суду за годину, як пішов, повернувся стурбований і — до дружини:

— Іду в столицю. Приготуй щось на дорогу.

Дружина злякалася.

— Чому так нагло? Може щось з Вірою? Чи здорова?

— Ні, ні, в службових спра-[illegible]

Не розпитувала жінка, бо ніколи не втручалася в ті справи.

— Швидко повернешся?

— Та швидко. Днів за три.

І поїхав. Не на три дні, а на тиждень. Уже й з установи приходили питати, чи не писав, бува.

Повернувся вночі, зайшов до кімнати, не роздягаючись, сів на стілець і... заплакав.

— Ой, Іване, кажи, не муч! — скрикнула дружина. Немає Віри? Так?

— Немає! — прошепотів Шкурат.

Билася в сльозах мати, билася з годину, і нікому було її заспокоїти, бо наче закам'янів суддя, байдуже дивився перед себе, не в силі здолати власного болю.

Немає Віри. Лишився тільки в батька в портфелі протокол слідчого, і там було написано ось що:

"Віра Шкурат, вісімнадцяти років, належала до організації українців - державників, що складалася, переважно, з студентської молоді. Розповсюджувала нелегальні листівки з закликом боротися проти чужої влади, як боролись колись предки. Вгорі листівки було гасло: "За віру, за батьківщину!" Листівки знаходили на багатьох заводах, а також по селах, у колгоспників. Під час арешту, збоку членів організації був виявлений збройний спротив: тяжко поранено двох працівників органу безпеки. Віра Шкурат позбавила себе життя, вистрибнувши з вікна четвертого поверху".

Л. Шульга

Молитва

Боже, в час перемог вампірів,
Коли земля уся в крові,
Збережи мою Ти віру,
Мого духа обнови!

Серед ночі і прокльону,
Сяйво променів простує
Від божественного трону,
І світанок вже віщує.

І крізь згарища й руїни,
Що покриті рясно кров'ю,
Тихо йде по Україні
Таємничий дух обнови.

Мільйони він зворушив,
Бо це час Твоєї слави,
Бож і сам диявол Тобі служить,
Боже, Боже — величавий!

І як дух обнови йде в надміру,
Такий близький і дорогоцінний,
Зміцни ж, Господи, і мою Ти віру,
Боже, світлий і промінний!

ПОМЕР БЕНЕДЕТТО КРОЧЕ

На 86 році життя помер відомий італійський філософ Бенедетто Кроче. Слава Кроче була настільки велика, що навіть Муссоліні, до якого він ставився з глибоким презирством, не відважувався з ним покінчити.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ.
Видає М. Фесенко.
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

СОВЕТСЬКИЙ ПОБУТ

Нижче подаємо матеріяли із советської преси, які досить яскраво змальовують родинні відносини і життя молоді в СССР. Большевики це вважають за "здорову критику", а фактично це є правдиве відображення гіркої дійсности. Подані факти не є винятковi. Такий стан у родинних відносинах і в житті молоді існує майже на всій території неосяжного "висококультурного" і "свободолюбивого" Советського Союзу.

ПОСТІЙНИЙ ГІСТЬ ЗАГС-у

Працював він на посаді завідувача міського фінансового відділу. Проте завжди Василя Кутрюмова можна було зустрінути не у фінансовому відділі, а в найближчому ЗАГС-і (відділ запису актів громадянського стану).

Тут він мав роботи по горло: або женився, або розводився.

Невеличке місто Топки. Тихий і скромний районний центр Кемеровської области. Здавалось би, що немає де й розвернутися в такій тісноті. Але все залежить від здібностей і широти натури. Наш герой і на невеличкій території розгорнув велику діяльність, втягуючи в сферу свого впливу нових і нових осіб.

Зупинимося коротенько на визначних етапах у житті і роботі цього активного гостя ЗАГС-у.

Вперше Кутрюмов одружився з громадянкою Ш. Це було в 1938 р.

В 1940 р. він виявив, що його дружина постаріла за два роки. Це відкриття завдало йому глибокого суму.

Сумував він недовго. Він скоро підбадьорився, покинув Ш. і одружився з М.

З громадянкою М. він прожив п'ять місяців. На шостий твердо вирішив: не зійшлися характерами.

Не відкладаючи справи, він залишає М. і повертається до Ш.

Спокійне родинне життя триває аж чотири місяці, після чого топкінський панич заявляє, що він остаточно розчарований Ш., але очарований Я.

Скрізь, де тільки можна, він вихваляє Я. Нарешті, він, сирота, знайшов справжнього друга серця. Оце прекрасна дружина!

Незабаром він розстається з Я., і проголошує своєю дружиною і другом серця громадянку П.

Проте й П. не виправдала сподівань Кутрюмова. Він скаржиться своїм товаришам, що, мовляв, дружина працює, як касир, "завжди коло грошових засобів, а грошей не приносить". Не подобається йому така легковажність.

Недовго думаючи, він її покидає. І — дозвольте відрекомендувати вам нову подругу життя Кутрюмова — громадянку В.

Так Кутрюмов, жартуючи й граючись, ходив стежками і доріжками Топок, ганяючись за новими й новими пригодами.

Що можна сказати про таку огидну "гру", про такі мерзотні "жарти"?

Не слід забувати, що М., і Ш, і Я — це не просто літери, а живі люди, кожна із своєю долею. А часом мова повинна йти не про одну людину, а про дві — про матір і дитину.

Такі обставини дуже хвилювали Кутрюмова тільки через те, що треба платити на утримання дітей (аліменти). Така проза була не до душі Кутрюмову.

Скориставшись тим, що його звільнили з посади завідувача міського фінансового відділу, він виїхав з Топок. Як досвідчений фінансіст, Кутрюмов підрахував, що йому вигідніше зникнути з міста, залишивши своїх дружин і дітей, але не залишивши адреси.

Як з'ясувалося, Кутрюмов, шукаючи щастя, попростував аж у Середню Азію. Проте там він не зміг як слід влаштуватися.

І ось Кутрюмов знову в Топках. Звичайно знайшлися друзі-приятелі. Кутрюмов дістав призначення: він директор ресторану Топкінського торгу. Підприємство спокійне, але наш герой і тут, на такій невеличкій території, показав себе.

Добру половину своєї заробітньої платні він примушений віддавати на дітей (нічого не зробиш, доводиться платити!). Залишається йому досить скромна сума. Проте й ці невеликі гроші його цілком задовольняють.

Кутрюмов купив садибку, збудував хатку, придбав корову і взагалі в грошах не мав потреби.

Правда, деякі заздрісні відвідувачі чайної при ресторані писали директорові Топкінського Торгу Чернову скаргу: мовляв, їх обважують, обміряють і обкрадають (так, було й таке образливе слівце!), а через те треба надіслати ревізора.

Надіслали ревізора, який встановив: "порушення касово-фінансової дисципліни" і "відсутність обліку реалізації страв за собівартістю".

Кутрюмову тільки оголосили догану і навіть попросили пробачення, що потурбували.

Чи так повинно бути?

("Известия" 28. 10. 1952)

Розкладений Комсомол

Ростовський обласний комітет (обком) комсомолу (Комуністичного Союзу Молоді) не раз вже зазнавав критики за серйозні хиби в роботі з кадрами. Досить відзначити, що за останні два роки бюро обкому примушене було зняти з роботи 59 працівників райкомів і обкомів.

В Ремонтненському райкомі на посаді другого секретаря працював Луговенко. Це пройдисвіт, що не заслуговує довір'я. Дивно, як він міг влаштуватися на комсомольській роботі?

Тільки два місяці тому в Миколаєвському районі довелося зняти з роботи Вагонова за аморальні вчинки.

За півтора року змінилося в області за різні непристойні вчинки перших секретарів — 61 і других — 84. Понад 400 секретарів довелося зняти, оскільки не справилися з роботою.

У доповідних записках, що надходять до обкому від райкомів, подаються інформації, які стверджують, що скрізь все гаразд. Проте ані слова немає про хиби і виховну роботу серед молоді.

В окремих селах Азовського району частина молоді підпала під вплив церковників, виконує релігійні обряди. Райком комсомолу ставиться до цього байдуже. Секретар райкому Світличний погодився навіть на те, щоб до футбольної команди села Кагильник був прийнятий дячок місцевої церкви Павло Захаров, людина аморальна і дуже погано впливає на молодь.

В Ростові невелика група хуліганів тероризує молодь влаштовує бешкети і бійки, дезорганізує по парках і клюбах вечірки, концерти тощо. Міліція не вживає жодних заходів, щоб припинити ці безчинства.

Безпорадно розводить руками керівники обкому і міському комсомолу.

("Комсомольська Правда" 12 листопада 1952 р.)

Показовий процес 14 в Празі

У листопаді ц.р. в Празі був організований величезний показовий процес 14 колишніх комуністичних сановників, обвинувачених у змові проти існуючого режиму. На лаві підсудних 14 осіб, з яких 12 — евреї. Головні підсудні — кол. генеральний секретар комуністичної партії Чехії Сланський і кол. міністр закордонних справ Клементіс.

Звичайно всі підсудні "визнали свою вину". Одинадцять підсудних, в тому числі Володимир Клементіс і Рудольф Сланський — присуджені до смертної кари через повішення, решта — на довічне ув'язнення.

Процес цей розпочали з наказу Москви, щоб ще більше ізолювати Чехо-Словаччину, а з нею і інших комуністичних супутників СССР, від зовнішнього світу. Цілком зрозуміло, що всі групи, які мали будьякі зв'язки з західнім світом, поступово ліквідуються. Спочатку це були політичні діячі, потім — представники інтеліґенції, далі католики, що "мали зв'язок" з Ватиканом. Очевидно надійшла черга й до евреїв, що їх інтерес до держави Ізраїль, на думку комуністичних верховодів, являє собою небезпечну тенденцію.

Українські історичні дати

Грудень

3—1848. Помер відомий український байкар — Євген Гребінка. Байки Є. Гребінки ("Ведмежий суд", "Рибалка", "Ячмінь", "Віл" та ін.) досягли такого високого ідейного й художнього рівня, як ні в кого з тогочасних українських байкарів. Його байки — це здебільшого сатири на різні явища кріпосницького ладу.

4—1803. Помер на Соловках останній кошовий Запорізької Січі Петро Кальнишевський.

5—1878. Народився поет О. Олесь. Його поезії пройняті глибоким обуренням проти насильства, гнівом за покривджених. Біблійний пафос, натхнення пророка вчуваються іноді в піснях, що справді стрілами крилатими влучають "в серця катів і зрадників гидких".

5—1917. Відкриття Української Академії Мистецтв у Києві.

7—1936. Помер український письменник Василь Стефаник. Всі його оповідання ("Новина", "Виводили з села", "Синя книжечка", "У корчмі" та ін.) це коротенькі образки, окремі малюнки з життя селянства на Західній Україні.

14—1918. Війська Директорії зайняли Київ.

21—1764. Цариця Катерина II скасувала гетьманщину в Україні.

23—1873. Засновано у Львові Наукове Т-во ім. Т. Шевченка.

29—1724. Помер гетьман Павло Полуботок у тюрмі в Петербурзі.

ДЕНЬ ПОДЯКИ

27-го листопада ц. р. Америка святкувала День Подяки. З нагоди цієї урочистости командувач військами ОН в Кореї генерал Марк Кларк і командувач американськими військами ген. Вен Фліт опублікували спеціяльні накази. У цих наказах вони закликали солдатів дякувати Богові за те, що Америка залишається вільною країною, в якій кожний може вірувати і молитися за власним розсудом.

ЧЕРЧІЛЬ ВІДСВЯТКУВАВ 78-РІЧЧЯ

У листопаді ц. р. Вінстону Черчілю минуло 78 років. На запитання представників преси, чи залишить він, після коронації Королеви, 2 червня 1953 р., свій пост, він відповів негативно.

Замість фейлетону

"ТРЕПОЛОГІЯ"...

("Коли об'їхати по всій Канаді та придивитися" . . .)

Трепологія — базікання це жахлива і майже ще не досліджена для лікування хвороба. Відомо тільки, що виникла вона в Советському Союзі одночасно з так званою безкровною жовтневою революцією. Найбільше ця хвороба уражає язик, який починає дуже свербіти й хитатися в усі сторони, неначе на шарнірах.

В Советському Союзі на трепологію хворіють майже всі члени партії, активні працівники професійних спілок, члени Союзу Комуністичної Молоді (комсомолу) і навіть діти, так звані піонери й жовтенята. Про працівників преси і пропаганди не доводиться й говорити. Всі вони хворі на трепологію безнадійно. Таких хворих в СССР називають трепачами - базікалами.

Симптоми цієї нищівної хвороби досить характерні. Здорова людина, раптом все бачить навиворіт і починає говорити про явища та різні речі у світовому маштабі. Тип такого трепача досить образно поданий в советській п'єсі "Любовь Яровая" в особі матроса, який, придивляючись до місяця, говорить:

- Ех, і місяць!.. Красота! А що було б, якби він був у світовому маштабі . . .

Світовим трепачем, тобто безнадійно хворим на трепологію, вважається Сталін. Не вірите. Будь ласка. Скільки часу "непомильний" Сталін намагався довести всьому світові, що по другій світовій війні має безпосередньо сколихнути цілим світом важка і тривала економічна криза. А що ми маємо в дійсності? Небувалий розквіт повоенного господарства в США дав можливість їм допомогти загроженим большевицькою аґресією країнам аж на 87½ мільярдів долярів. Одержав і СССР 11 мільярдів дол., але не повернув на сьогодні і цента. Отож за кого можна вважати Сталіна за такі "прогнози". Трепач, та й годі!

Та не про це я хотів говорити. Для мене це досить висока матерія. Нехай в цьому розбираються наші науковці, а я людина стара, з наукою необізнана, і хочу по-звичайному сказати про деякі незвичайні речі.

Як це так сталося? Уряд стільки витратив грошей на різні медичні комісії в Европі для контролю здоров'я скитальців, що еміґрують до Канади, і, прошу вас, оця сама большевицька хвороба трепологія вже є в Канаді. Є, є! Повірте мені старому, що є . . . До речі, для суспільства трепологія особливо небезпечна, коли, скажімо, трепач починає протягувати свої думки в пресі. Візьмімо хоч би такі факти.

Виходить в Торонто "Слово" — орган самостійної української евангельської церкви. Так ото в ч. 3 "Слова" за 1952 р. надрукована стаття І. Станькова під заголовком "Причини безсилля українського евангелизму", де між іншим він пише:

"Коли обїхати по всій Канаді та придивитися. зблизька життю і духово - культурній праці віруючих людей українського походження майже усіх протестантських деномінацій, то бачиться виразно загальне обезсилення духової активности майже в усіх їхніх церковних громадах. Немає нігде духового пробудження ані чисельно замітного зросту церковних віруючих громад. Мало де й коли ці церковні громади переживають поважніші духові пожвавлення. Духова прогресивність серед них занепадає".

Обвинувачення досить серйозне. "Майже в усіх протестантських деномінаціях бачиться виразно загальне обезсилення духової активности". Проте, щоб це твердження обґрунтувати, то, як радить сам п. Станьків: "Треба обїхати по всій Канаді та придивитися зблизька життю"... Саме і суть у тому, що треба обїхати та придивитися. А п. Станьків — і не об'їхав, і не придивився зблизька, а узяв та й бахнув холостий постріл у світовому маштабі, не вказуючи ні часу, ні місця, ні назви громад, словом, "безсилля українського евангелизму" та й годі. Це могла зробити людина тільки хвора, саме на оту большевицьку трепологію. І п. І. Станькова по заслузі можна вважати за трепача, шкода тільки, що в релігійній пресі.

Виявляє ознаки хвороби трепології і п. М. Лук'янович. Замість урезонити п. І. Станькова, що він пише глупоти, він бере його статтю (Див. "Наша Мета" ч. 45, 1952) переписує в свою статтю під назвою "Чуже бачать під лісом" і підкреслює деякі місця. Прошу вас:

"Коли об'їхати по всій Канаді — пише автор згаданої статті — та придивитися зблизька життю і духовно - культурній праці віруючих людей українського походження майже усіх протестантських деномінацій, то бачиться виразно **загальне обезсилення духової активности** майже в усіх їхніх церковних громадах. **Немає ніде духового пробудження, ані чисельно замітного зросту** церковних віруючих громад. Мало де й коли ці церковні громади переживають поважніші духові пожвавлення. **Духова прогресивність серед них занепадає".**

Навіть сам п. Станьків не відважився підкреслити ці місця, бож написав про "безсилля українського евангелизму" у світовому маштабі, не конкретно, звичайно, як роблять трепачі. Та доробив його трепологію трепач п. М. Лук'янович.

Один написав, другий переписав і підкреслив. Проте, ні той, ні другий не знає про кого і, про що **конкретно йдеться.**

Лихі люди переказують, що в портфелі однієї з Торонтонських редакцій лежить цілком переписана стаття п. І. Станькова, тільки під заголовком "Причини безсилля українського православ'я" і підпис — І. Гвоздьов. Не добра це людина Гвоздьов, відібрав шматок хліба у мого знайомого І. Цвяхова, який збирався надіслати до "Свободи" переписану статтю І. Станькова під заголовком "Причини безсилля українського греко-католицизму". Що й казати, трепологія, таке обвинувачення можна закинути кому хочете, адже нічого конкретного...

Недавно повідомлялося по радіо, що представники американської медицини надзвичайно зацікавилися хворобою під назвою "трепологія". Вони провадять досліди над організацією українських федералістів, які видають при "Н. Р.С." стороннє повідомлення — "Східняк". Цікаво, що в цій організації майже всі хворі на трепологію. Покищо встановлено, що коли такий трепач вмирає, то у нього язик хитається ще 3 години після смерти.

Уявіть собі, яка страшна хвороба.

Геннадій Колючка

Жах, та й годі!

М. С.

Стародавні релігійні культи в сучасних ритуалістичних церквах

Первісна людина була безпорадна перед грізними явищами природи. Грім, блискавка, вогонь, повінь, землетрус наводили на людину цих часів жах. Вона не розуміла цих явищ, не могла пояснити їх і приписувала їх дії вищим істотам, якійсь силі, що панує на цьому світі; вона обоготворювала і самі явища і ті сили, або істоти, що їх спричиняли. Так народжувалися релігійні культи. Первісна людина намагалася словами і діями або віддячити божеству за все, що сприяло її добробуту, або відвернути від себе можливі наслідки дій ворожих сил. Утворюються молитви, гімни, пісні, прохальні, вдячні, приносяться жертви, присвячуються божеству різні речі, будуються спеціяльні приміщення, храми.

Примітивна людина цим не задовольнялася. Їй хотілося наочно втілити свого "бога" в якусь фігуру, бачити його образ, його зображення. Отже вона починає майструвати ідолів, різьбити з дерева, каменю, а потім із мармору і дорогих металів статуї богів. Спочатку це були самі примітивні чурбачки, що тільки трохи нагадували людську фігуру, іноді страшні і потворні, а потім, з удосконаленням мистецтва, і статуї богів набули високої художньої форми.

Якути, мешканці Сибіру, хоч офіційно вважалися християнами, до останнього часу мали фігури божків з дерева, надзвичайно примітивної форми, що ледве нагадувала людську істоту. Збираючись на полювання, якут молився до цього чурбака, просив його, щоб він дав йому добру здобич, годував цього "бога" кашею. Якщо полювання було вдале, він знову обмазував "бога" кашею, а коли не було успіху, він його лаяв, а то і бив різкою. У більш розвинених народів, як египтяни, греки, римляни, релігія була більш удосконалена, мала певне оформлення, чудові храми, статуї, художні поетичні форми молитов, прекрасні процесії.

В стародавні часи було чимало різних релігій. Одні люди вважали, що все, що оточує людину, є божеством; вся природа, дерева, рослини, тварини, гори, гаї (пантеїзм). Другі створили собі певні групи богів, надавши кожному окрему функцію, як у греків і римлян (політеїзм); інші вірили, що в світі існує дві сили, два божества, добре і зле, що постійно сперечаються і борються між собою, як релігія Ормузда й Арімана, стародавніх персів (дуалізм); і тільки деякі вірили в единого бога, як жиди (монотеїзм).

Існує апокрифічне оповідання про те, як один мудрець дійшов до віри в єдиного Бога. Він був за фахом різбар і різьбив статуї богів. Одного разу, закінчивши статую бога, що називався Варисат, він розпалив вогонь і вирішив повечеряти. Відходячи за продуктами для вечері, він звернувся до бога Варисата, статую якого поставив до стіни, з словами: "Варисате, Варисате, блюді огнь! аще угаснет, дми нань, да ся возгоріт"! ("Варисате, Варисате, пильнуй вогню! Якщо погасне, подуй на нього, нехай загориться"). І щож сталося? Повертається мудрець і бачить, що вогонь погас, а Варисат лежить у попелі з обгорілими ногами. Він перестав вірити в таких нездалих богів і, розмисливши, поступово дійшов до "пізнання справжнього Бога".

Майже всі релігії римлян і греків були дуже подібні. В обох народів існували певні групи богів, кожному богові була визначена його функція. Один відав громами і блискавкою (Зевс, Юпітер), другий їздив по небу і втілював сонце (Феб, Аполон), був бог війни (Арес, Марс) і т. д. Боги з такими ж функціями були у слов'ян, стародавніх германців, литовців і інших народів.

З розвитком суспільства, з появленням нових галузів господарства цим же богам приходилося виконувати і додаткові обов'язки. Так Аполону прийшлось взяти під свій омофор мистецтво, і він керував ним з допомогою своїх сестер-муз. Гермес (Меркурій), що був напочатку тільки посланцем богів і виконував їх доручення, став відати торгівлею, і його статуї були на всіх перехрестях доріг, як покровителя купців і подорожніх. Навіть злодії і розбишаки, йдучи на промисел, молилися його статуям, а тим теж підпали під його покров.

Тим часом життя ускладнялося. З Малої Азії в Грецію поступово переносилося виноградарство. Старі боги вже були так переобтяжені різними обов'язками, що не найшлося бога, якому можна було доручити цю нову галузь. Тоді цілком перенесли із Азії в Грецію культ Діоніса (Вакха), з усіма його процесіями, піснями, почотом слуг і служниць, з різними аксесуарами релігійних церемоній.

Із Азії, Єгипту, Асирії в Грецію і Рим, і навпаки, ширилися різні впливи, переплітались, утворювали нові форми, заміняли старі, доповнювали одне одного. Була цілковита толерантність, ніяких релігійних суперечок, ворожнечі не помічалося. В Римі, наприклад, всі релігії мали свої храми, своїх жерців, вільно відбували свої церемонії, свої процесії.

Немає нічого дивного, що з появою християнства перед керівниками нової релігії стало надзвичайно трудне завдання. До нової релігії приєднувалися особи різних релігійних культів. Вони звикли до певних форм молитви, до певних ритуалів, до різноманітних процесій, до храмів. Вони мали потребу виявляти своє релігійне почуття. Цю потребу треба було задовольнити. Старі форми і їх зміст для цього були непридатні. Треба було творити нові форми, нові молитви, вкладати в них зовсім новий зміст, нову ідеологію. І не дивно, що довелося де в чому зовнішню форму старих культів пристосувати до нової релігії, дещо запозичити, але вкласти новий зміст.

Головним моментом в усіх релігійних церемоніях в старовину було принесення жертви. В жертву приносили яровину, птахів, ягнят, телят і дорослих биків. Поки люди жили невеличкими групами, всі релігійні церемонії виконував голова родини. З виникненням більших об'єднань, з'явилася каста жерців, що привласнила собі право на виконання релігійних церемоній. Жерці це найздібніша й найбільш освічена частина тодішнього суспільства. Вони були обізнані з анатомією, медициною і філософією. Цезар оповідає, що на півдні Франції найбільший вплив мали жерці-друїди. До них сходилося багато учнів, яким вони передавали свої знання, але вимагали все вивчати напам'ять, не дозволяючи ніяких записів, а самі користувалися грецькими літерами. Як видно, друїди знали твори грецьких філософів, що давало їм можливість відповідати на питання, які могли виникнути в умах тодішніх людей.

Жерці утворили певний ритуал щодо принесення жертви. Тварину очищали, вистригали те місце, де треба було різати; різали обов'язково ножем з твердого каменю. Хоч тоді вже була мідь, бронза, залізо, проте традиція вимагала кам'яного ножа. Очищену тварину поливали вином і оливою і потім палили. При цьому жерці проказували або співали відповідних релігійних пісень, в яких теж було багато архаїзмів, мало зрозумілих простим смертним, і відомих тільки жерцям. Спечену жертву розподіляли на кусочки. Кращі кусочки доставалися жерцям, а решту розподіляли між людьми, що були присутні при цій церемонії.

Основний момент релігійних церемоній стародавніх культів — принесення жертви — відображений і в християнських Богослуженнях. І справді, головне в богослуженнях сучасних ритуалістичних церков є літургія, основний зміст якої — принесення "Безкровної жертви". Літургія складається із трьох частин: "Проскомідія, Літургія оглашених і Літургія вірних". В Проскомідії відбувається "закланіє агнца". Провадиться символічне "закланіє" жертви, при чому диякон проказує слова "проколи", або "надріж", а священик р о б и т ь відповідні рухи і промовляє слова: "яко овча на заколеніє ведеся, прямо стригущему его безгласен, тако не отверзает уст своїх" і т. д. Це цілком нагадує старовинний процес "жертвоприношення". В Літургії оглашених підготовляється жертва до "всепалення", а в Літургії вірних відбувається начебто спалення жертви, її розподіл і споживання її священнослужителями і вірними.

Звичайно, ніякого, дійсно, "жертвоприношення" не відбувається, все це має тільки символічний зміст, але деякі дії і слова нагадують стародавній ритуал. За церковними приписами священики повинні стежити, щоб агнцем причащалися тільки священнослужителі. Адже так було й в старовину, коли кращі кусочки жертви споживали жерці. Крім того, в церковному вжитку часто користуються словом "жертва". Частина вівтаря носить назву "жертівник", в молитвах можна зустріти слова: "жертва вечірняя", "жертва тучна (жирна)",

(Продовження на ст. 7)

СТАРОДАВНІ РЕЛІГІЙНІ КУЛЬТИ В СУЧАСНИХ РИТУАЛІСТИЧНИХ ЦЕРКВАХ

(Закінчення з ст. 6)

"жертва всепалення", "милость мира — жертву хваленія" і т. д. Все це залишки давнини.

Одяг жерців і їх прислужників теж був пристосований до ролі, яку кожний з них виконував при принесенні жертви. Цей характер одягу зберігся і досі в ритуалістичних церкавх. Так, диякон, що тільки допомагав священикові, а колись прислуговував жерцям, носив на правому плечі "орар", це колишній рушник, що його він подавав жерцям для обтирання рук. Священик носить подвійний "орар" (Єпітрахиль), бо він брав більшу участь у церемонії. Той, хто ще ближче стояв до жертви, мав ще фартух ("набедреник"). Г о л о в н и й же жрець ще носив з правого боку "палицю". Це не що інше, як колишній кам'яний ніж, що ним заколювали жертву. Крім того, священик підперізується поясом, а на руках має нарукавники (поручі), шати ж перед "жертвоприношенням", для зручности, піднімає догори і застібає на ряд ґудзиків, що спеціяльно нашиті вряд на верхній частині шат. Єпископ обов'язково носить "палицю", бо йому одному яко первосвященикові власне належало право заколювати жертву. Іноді його заступав старший жрець. На голові єпископ носить "митру". У католицького єпископа ця "митра" нагадує високу з гострим верхом шапку чабанів, що ще недавно її носили пастухи на Волощині й навіть Кубані. Шапку цю пастухи називають "куйнара". В руках католицького єпископа "посох" з закрученим верхом. Це чабанська герлига, якою чабан міг за ногу затримати вівцю, коли йому потрібно було її взяти з отари. Єпископ "пастир", і йому належать атрибути колишнього чабана. Православний єпископ насить "митру" круглу, яку колись носили еврейські первосвященики, а в руках у нього "посох" — палка з двома гадючими головками на верхньому кінці. Держачи в руках такий "посох", православний епископ становився на круглий килимок, на якому вишиті голуби. Це означало, що епископ повинен завжди пам'ятати вираз: "Будьте кротції, які голубі, і мудрі, які змії". Одяг католицького епископа нагадує колишніх пастухів, а митри і посох православного епископа взяті — перша з еврейського побуту, а другий з египетського, де гадюку вважали за священну тварину. Католицьке духовенство зберігло білий одяг колишніх римських жерців.

П а х о щ і кадильні, ладан, смирно, світильники, вино і єлей все це християнська церква запозичила з далекого Сходу, від египтян, жидів, греків і римлян. Навіть храми християни будували на зразок колишніх поганських храмів, з колонами трьох стилів, капітеллю, фронтоном. У католиків зберіглися статуї святих на зразок колишніх римських статуй богів. У православних статуй нема, бо греки уперто боролися проти залишків поганського культу в церквах і один час намагалися знищити в своїх храмах навіть ікони ("іконоборство").

Від редакції

Людство, шукаючи пізнання Бога, витворювало собі різні релігії. Оскільки людський розум був затемнений гріхом, ці пошукування не змогли витворити правдивого знання Бога і його волі. Люди витворювали собі релігії, малюючи Бога на свою власну подобу або на зразок того, що вони бачили в природі. Отже, всі релігії завжди вражають дослідників антропоморфічною уявою про Бога. Часто перед вами та ж людина, але у світовому маштабі з усіма вадами людської природи. Стаття М. С. слушно описує повстання і розвій таких релігій.

Зовсім інша є дорога спасіння. Бог, бачивши повну безрадність людини в пошукуванні релігійної правди, відкрив себе, свою волю і свій характер, прийшовши на землю в тілі в Христі Ісусі. Це не якийсь еволюційний розвиток і пошукування затемненого гріхом людського розуму, як було в релігіях світу, а раптове, несподіване і цілком незнане людям відкриття Правди Божої.

Тепер це відкриття Правди Божої для переховання і розповсюдження було доручено людям. Дуже часто, як це ми бачимо в ритуалістичних церквах, люди змішали одвічну Правду з своїми релігійними витворами, проте, читаючи цю статтю, просимо пам'ятати, що "Почасту і всяково промовляючи здавна Бог до батьків через пророків, в останні ці дні глаголав до нас через Сина, котрого настановив наслідни- описує постання і розвій таких релігій.

THE CHRISTMAS LIGHT

By May Hall Thompson

The storm broke after Whit had been on the trail for two hours. He had tried desperately to beat it but had failed.

"I hope it's not one of our bad storms," he muttered to himself.

Whit knew how bad such storms could be when earth and sky were churned to a white, smothering chaos.

So he plodded on. The 16-year-old boy with the blond wavy hair and bright blue eyes looked like a giant cocoon in furs and parka. His sled was loaded with Christmas cheer for the Mission at Bethalt, and on his feet were snowshoes.

Already the winter night of the Arctic had set in — a strange, mystic period lighted by the moon, the stars, and the violet streamers of the aurora borealis or northern lights. Moons must pass before the sun would rise again through the Arctic haze. Yet it was not too bad when there were no storms.

"Wish I could have had dogs for the sledge," he thought, "instead of having to pull it myself. But the men and boys had to go hunting and needed their dogs. Too bad food is scarce in the Eskimo village this year. Even this Christmas treat will help if I can only get it there."

He strained through the bleak whiteness while icy flakes swirled. His leg muscles began to ache but he dared not stop. He must press on while he could still find the trail. He must get to the Mission, which was headed by his uncle, the Reverend Hastings, if at all possible.

The thought of helping the natives gave the young boy strength. He remembered, too, the special present which had come for them from mission headquarters. He smiled in spite of the storm, and then ducked his head lower to protect his face, as he thought of their enthusiasm for the white man's gadgets.

He remembered how Nup-su, one of the Eskimo boys about the same age as Whit, and a few of the men, had put electric light fixtures in the church. And when no light came they were puzzled and disappointed. Whit had told them they had to have a dynamo.

His uncle had said, "I hope they are taking to our religion, too. They seem to, and I pray that they understand."

"I hope they do, too," Whit had replied.

Now the thought of all this gave renewed strength to the white boy who had picked up mail and presents and supplies at the trading post at Narvu. But soon the trail was obliterated.

Then suddenly as the temperature plummeted downward, colder and colder, the s t o r m ceased. Whit knew the general direction in which he must go and plodded on. The cold was deadening by the time he reached Goose Lake. From all around the white-glazed wilderness came sharp reports as from a gun as the atmosphere snapped and cracked with the cold.

Then suddenly through the sharp cold air, he thought he heard a whistle. He answered back and in a few minutes Nup-su, a young native boy, appeared before him like a furry bear. Never in all his life was Whit so glad to see anyone. Nup-su instinctively knew the trail and how to get through in the easiest manner.

"I come to help you," he announced. "Came back from the hunt. We get many ptarmigan."

He motioned for Whit to get on the sled but Whit would not. He could walk, he said, though his steps showed how weary and aching he was. Furthermore, his eyes were almost swollen shut and it was difficult for him to see. But he plodded on behind while Nup-su relieved him of his Christmas burden.

Suddenly Whit gave a hoarse cry as he felt the earth slipping beneath him. Down he shot like a rocket with the avalanche of snow over the walls of a precipice. For a moment he was stunned as he lay under a cloud of snow; then realization coming upon him, he tried to get up. But he could not. With horror he realized that his legs were pinned under him. They were caught under a log.

Far above he saw Nup-su peering down at him, his black beady eyes shining like living coals. Nup-su was already letting down a rope for Whit.

With panic in his heart Whit looked up at the dark face. Would Nup-su help him when he learned what had happened? Would he brave the dangers of sliding down a precipice whose icy walls would be almost impossible to scale again? Whit knew that the native would risk almost any danger for food but that was the law of self-preservation working within him. Would he consider it worth while to risk his own life now?

Whit called up to him: "My

(Continued on p. 8)

[illegible]

(Continued from p. 7)

feet are caught; I can't get up." He had to yell loudly and repeat several times before Nup-su could understand. Then Nup-su only looked at him blankly for a minute before suddenly disappearing, leaving Whit alone.

Alone! Whit started shoveling away the snow with his hands. He tried to wriggle his feet but could not. However, he could move his toes some what and rejoiced in that. His feet were not injured badly, only caught.

As he worked furiously, he had time to think. At first only resentment filled his chest. Resentment against Nup-su. No decent white man would let a fellow companion freeze while he went off. Perhaps no decent native would either. Maybe Nup-su was the exception. Whit dared hope so. Yet he knew that his uncle regarded Nup-su as one of his most trustwothy boys. So perhaps none of them were worth the effort and money being expended on them.

But no. He mustn't feel that way. Not even if death took him. He himself must be true to Christian principles. It was then he realized that Nup-su, though he had slid down after him, could not have got him up over the precipice again. Whit's bitterness gradually left him. It was no use risking Nup-su's life, he reasoned, on a hopeless task, and maybe the boy could bring back help in time.

As Whit's brain worked, so worked his hands. He kept shoveling the snow away from around the log. As long as he worked he could keep from freezing. As long as he worked he also felt hope surging within him. Yet deep down he knew it was a hopeless task. He could see the log now and it was a large one holding both feet securely. Whit had struck it in his fall and it, in turn, had then rolled over on his feet.

Whit now took his pocket knife and started chiseling the log. His feet were numbed now and no longer could he wriggle his toes. But he had to keep working. It would keep him from freezing. He found some pemmican in his pocket and ate it greedily. It would give him strength to carry on. Yet as he looked up at the snow walls around him, he wondered if by some miracle he could ever get out of the ice canyon in which he was trapped.

Nothing daunted, however, he kept on, and the hours passed. But finally he could move no more, complete exhaustion having overcome him. He fought drowsiness like a wild animal figthing an enemy, but clouds of darkness floated over him again and again. Whit prayed then for power and strength and faith.

Was that the howl of a wolf that he heard? Or were his senses deceiving him? No, it came again and again. But it was not the howl of a wolf It was the call of a human voice.

A human voice down here? It seemed incredible. But it was true. And waves of joy and thanksgiving swept over Whit, giving him another spurt of energy.

And then he cried aloud, "Nup-su! Nup-su!" For there stood the Eskimo youth looking down at him, admiration showing in his usually stolid face when he noticed that the white boy had kept himself alive.

"I find way out of here long ago. Not. so much hard climb. I come around that long way to get you."

Nup-su had not deserted him after all. Whit's gratefulness knew no bounds.

Unceremoniously, Nup-su piled Whit upon the sled, which he had unpacked and brought with him, and the two started off. Whit was still conscious when they climbed up out of the canyon — the long, round-about way the native had come.

Once on top, the native lad built a fire, warmed some food which Whit had in his pack, took off Whit's boots, and dressed the injured feet quickly. Then he repacked the sled so that Whit would have room along with the load, and once again started off, drawing the sledge.

Though Whit dozed some, he was conscious of the movement of the sled and noticed the long strides Nup-su was taking in spite of his snowshoes. On and on through the northern night lighted by the aurora borealis they traveled. At last the settlement came into sight — the native huts and the mission buildings.

Later, Whit's injured and half-frozen feet did not keep him from helping install the dynamo and hook up the lights which the native men had once put in. For the surprise present to these people was the dynamo. Whit showed them how the dead lights finaly received power from the great force back of them.

Their simple faces were filled with amazement, then wreathed in smiles as the lights glowed brightly. And Whit noticed that Nup-su's face had become as bright as the new light itself. Whit was amazed at the transformation that was taking place on the native boy's countenance. Could it be that having electric lights in the church would bring that much happiness to him?

And then Nup-su struggled for words. "I understand now. This is like the light Reverend Hastings tells us about. God is the great power; we are the lights."

"That's right, Nup-su," replied Whit enthusiastically. "And we cannot shine without the Great Power — God who came as the Light of the world in Christ Jesus. And you love Christ, Nup-su. You showed that by your action on the trail."

Nup-su smiled broadly and the natives nodded their heads in sudden understanding.

Whit went on. "The Christmas trail is really the Christian trail and should be used every day of the year. And the Christmas light should shine the whole year, too— forever."

(The Instructor)

HEALTH FOR EVERY DAY

by Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

In autumn and winter, when we get less sun, less fresh air, less fruit and fresh vegetables and less exercise in the open air, we have to take better care of ourselves.

Farming is much improved since Grandfather's time. He never heard of the virus diseases of the potato. He u l to say that the seed of Early Rose potatoes had "run out," and he was right.

Perhaps you never heard of Early Rose Potatoes. They perished very likely from a virus disease. Now, at the Guelph Agricultural College and elsewhere, virus diseases of vegetables, especially the potato, are carefully studied. The virus diseases of the tobacco plant are very important to us in some parts of Canada.

Improvements in farming are equalled by improvements in Medical work. It is not only the potato that suffers from virus diseases. People suffer from them too

Germs and Viruses

It seemed strange that for a long time nobody could find the germ that causes measles. We have known since 1882 about the germ that causes Tuberculosis. Koch discovered it in 1882. And the germ that causes Diphtheria was discovered in 1883.

There were plenty of cases of measles every year but nobody could find the germ that causes measles. Why not? Because measles is not caused by a germ. It is caused by a virus. So is small-pox. So is infantile paralysis. Measles and small-pox and infantile paralysis are all caused by viruses. So is influenza. And Colds are caused by a virus that may be a good deal like the virus that causes influenza. A virus that causes influenza was discovered in 1933 by Smith, Andrewes and Laidlaw, three Research Workers of the Medical Research Council.

The virus was found to be the cause of influenza in many countries in different parts of the world. But in 1939 there were epidemics which were not caused by the virus found in 1933.

Size

A virus is something like a germ but viruses differ from germs in three important ways. A germ is very small. You cannot see it at all except of a microscope. But a virus is much smaller than a germ.

[illegible]

A germ is very easy to feed. Germs can live on any food that we human beings live on. Milk suits them perfectly. They grow and flourish and increase in milk with almost unbelievable rapidity. But a virus will not live anywhere or on anything except inside a living cell.

Shape

A germ always has some kind of shape. The germ that causes tuberculosis looks like a little bit of thread when you look at it under a microscope. The germ that causes pneumonia is like a little ball. It has a cover or capsule over it and generally appears in pairs. But a virus has no special shape, any more than a cloud has. If you look at a virus with a microscope you can tell where the virus begins and ends and that is all you can say about its shape:

The first virus ever discovered was found by a Russian research worker in 1892. That was the virus which causes the mosaic disease of the tobacco plant. By 1939 there were 163 viruses discovered in plants. There are 35 virus diseases of human beings. Birds and fish also have virus diseases.

87½ МІЛЬЯРДІВ

Міністерство торгівлі опублікувало відомості про допомогу США іншим державам. Ця допомога в 1940 р. по 1951 р., тобто за 12 років, становить 87½ мільярдів. Характерно, що СССР, який одержав понад 11 мільярдів, досі ще й цента не повернув.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIV. Число 1-2. Торонто, Онт. СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 1953 January-February Toronto, Ont. Рік XIV. Число 1-2.

СВЯТО САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ

Історія України записала на свої скрижалі такі слова Січневих Актів:

22. СІЧНЯ 1918 РОКУ

"Український Народе! Твоєю силою, волею словом утворилася на Українській Землі свобідна Українська Народня Республіка. Сповнилася давня мрія твоїх батьків, борців за волю і право робучого люду.

Віднині Українська Народня Республіка стає самостійною, від нікого незалежною, вільною суверенною Державою Українського Народу".

(IV. Універсал Української Центральної Ради, проголошений в Києві 22. січня 1918 року.)

22. СІЧНЯ 1919 РОКУ

"Віднині зливаються в одне віками розділені одна від другої частини України — Галичина, Буковина, Закарпаття і Придніпрянська Україна в одну Велику Україну. Сповнилися відвічні мрії, для яких жили і за які вмирали найліпші сини України. Віднині Український Народ увільнений могутнім поривом своїх синів для створення нероздільної, незалежної Української Держави, на добро і щастя Українського Народу . . ."

(З декларації Урядів УНР та ЗОУНР, проголошеної в Києві 22. січня 1919 року.)

Комунікат Головної Управи У.Є.О.

Собор У.Є.О. доручив Головній управі У.Є.О. видати збірник евангельських відправ. Управа без допомоги пасторів цієї праці виконати не може. Отже просимо кожного пастора прислати нам в лютому ц. р. проект одного або кількох евангельських богослужень. Збірник буде містити відправи для хрещення, вінчання, похорону, раніші і вечірні богослуження, орденація пасторів, призначення старших братів, конфірмація і т. д. Тип відправ пастори вибирають на свій погляд. Ці проекти послужать матеріялом для виготовлення збірника.

"Книга Хваля" майже вичерпується. Невідомо, що Новий Рік дасть нам, хоч ми сподіваємося від Бога чогось величного. Невиключена можливість, що доведеться висилати співанники на рідні землі після звільнення їх від росіян-комуністів. Виготовлення нового співанника неможливо відкладати надалі. Так само просимо пасторів надіслати зауваження щодо співанника і спис пісень, що в них кожний пастор особисто зацікавлений.

Управа одержала чимало прохань від світських віруючих і навіть від православних священиків, щоб У.Є.О. видало збірник проповідей. Вони чули проповіді в наших церквах і вважають, що цей духовий скарб і наука з Слова Божого повинні стати вжитком ширшого українського загалу. В зв'язку з цим управа У.Є.О. готує матеріяли для збірника проповідей з фотографіями українських пасторів і короткими їх біографіями. Крім духової користи, такий збірник був би ювілейною пам'яткою українського евангельського руху. Надішліть, будь ласка, дві проповіді для збірника, фотографію і короткий свій життєпис.

Бажаємо вам благословення Божого у вашій праці.

Головна Управа Укр. Євангельського Об'єднання

Відкритий лист

ДО ВШ. ПОСЛА ІВАНА ДІКУРА

Високошановний пане Дікур!

У своїй промові у Віндсорі, як повідомляє "Новий Шлях" від 31 грудня 1952 р., ви, закликаючи українців "не сваритися", між іншим сказали: "... Ми, посли в Оттаві, знаємо, що між українцями є багато тертя... **У нас є тільки дві церкви** (підкр. наше. Ів. З.) . . . В інших народів є більше церков, а сваряться менше . . . Маси не хочуть тертя . . . вони хочуть спільними силами тягнути спільні обов'язки".

Так, пане Дікур! Маси не бажають "тертя". — Проте ваше твердження, що "у нас є тільки дві церкви" завдає великої кривди українським протестантам й викликає досить гостре "тертя".

Переважна більшість українських державних мужів і керівників додержується думки, що нікому не можна наказувати, до якої церкви вони мають належати.

Український нарід мріє про ті дні, коли у вільній демократичній Україні буде стільки церков, скільки того він захоче, а не дві, як ви стверджуєте, з ласкавого дозволу "вождів", що на повідку церковної єрархія тієї чи іншої церкви.

Існування і невпинне зростання української протестантської церкви — факт доконаний. Тільки в Канаді близько 35,000 українців, за даними останнього перепису, зголосилося як протестанти. В Україні українців-протестантів мільйони.

Чимало українців-протестантів під час виборів голосували і за Вас. В подяку за це ви відмовляєте їм навіть в праві існувати.

Чимало визначних українців протестантів полягло у визвольній боротьбі, як, наприклад, полковник Палієнко, що командував артилерією в Українській Дивізії Галичина. Невже ви не визнаєте його за українського патріота, тоді як ціла дивізія згадує його ім'я з гордістю?

Ненависть церковного ритуалістичного проводу проти українського протестантизму, з благословення якого прилюдно виголошуються такі твердження, всім відома. Звичайно іншої зброї вони не мають. Проте ми віримо, що українські громадські діячі і керівники, а тим більше наші посли, кінець-кінцем, стануть на захист правди і справжньої демократичної свободи щодо української протестантської церкви.

З глибокою пошаною

Ів. Зоренко

"Величезний Табір Рабів"

У розмові з представниками преси берлінський протестантський епископ Дібеліус заявив, що комуністи перетворили Східню Німеччину на "величезний табір рабів", які завнають жахливих мук. В копальнях, де добувають уран, — підкреслив епископ, — працюють десятки тисяч рабів в умовах, що неможливо їх навіть передати ні на словах, ні на письмі. Селяни переслідуються. Недавно тільки в одному районі заподіяли собі смерть 30 фермерів.

Заява Дібеліуса має винятков політичне значення. До цього часу епископ вважався прихильником угоди з Советським Союзом і прийняв навіть запрошення відвідати Москву, куди мав вилетіти 22 листопада ц.р.

Звичайно після згаданої заяви ці відвідини Кремль відмінив. Офіційна причина відміни — "нагла хвороба" голови православної церкви патріярха Олексія.

ЧИ БОГ СОТВОРИВ ЛЮДИНУ?

"І створив Господь Бог людину з землі польової, і вдихнув йому в ніздрі живе дихання, і стала людина душею живою" — І Мойс. 2 7

Студіюючи першу книгу Мойсея, ми на початку довідуємося, що Бог насамперед створив з нічого первісні елементи, після чого дорогою Провідіння оформив все, що існує, протягом шистьох періодів. Як довго тривали ці періоди, ми не знаємо. Гебрейське слово, що його переклав у Св. Письмі Куліш "день", означає так само "якийсь період часу". Кальвін вважав, що шість періодів створення були скоріше оформленням створеного світу, ніж окремими актами нового творіння. Тепер виникає питання: чи Бог покликав до існування людину таким же порядком, як і інші істоти, чи він створив її окремим творчим актом?

Згідно з Словом Божим людина появилася не в результаті праці Божого Провідіння, а в наслідок безпосереднього творіння. В створенні людини Бог певною мірою використав усі засоби, що вже існували Бог узяв "землю польову". Це могли бути первісні елементи, це могла бути якась високо розвинена істота в звірному царстві тощо . . . Проте залишається незаперечним фактом, що цю "польову землю" в тій або іншій формі Бог зробив людиною актом творчости подібним до того, як він створив з нічого небо і землю.

В наші дні в наукових колах панує еволюційна теорія. Прихильників цієї теорії чимало. Серед них певна кількість визнає Провідіння Боже в процесі еволюції. Ми маємо на увазі головно еволюційні теорії, що заперечують надприродню появу людини. Вони вважають за доведений факт, що людина розвинулася в силу існуючих законів природи і лише в наслідок цих законів. Осіб, що не погоджуються з матеріялістичними еволюційними поглядами, як правило, вважають за ігнорантних і назадницьких. В дійсності питання еволюційної теорії ще далеко від встановленої правди і досі являє собою ще теорію. Зацікавлені цим питанням можуть прочитати статтю "Еволюція сьогодні" в попередніх числах "Євангельської Правди".

Світові вчені, що непохитно додержуються еволюційної теорії, чесно признаються в своїх наукових працях, що труднощі в доведеній правдивости цієї теорії надзвичайно великі, що свої переконання вони будують здебільшого на вірі, бо іншої теорії вони не мають. Ми не маємо на увазі дискутувати цієї теорії, оскільки питання про створення людини не може бути розв'язане на підставі біоології, палеонтології чи інших природничих наук. Питання створення людини належать до зовсім іншої сфери, в якій звичайний віруючий є остільки ж компетентний як і найвизначніший вчений.

Для ілюстрації візьмімо народження нашого Господа Ісуса Христа. Він народився від Діви Марії, без людського батька, силою Святого Духа, був розп'ятий, вмер, воскрес і вознісся на небо. Припустімо, що його тіло залишилось би на землі і вчені еволюціоністи знайшли б його. Дослідивши структуру тіла і всі інші наочні докази, вони, безперечно прийшли б до висновку, що Ісус Христос являє собою останнє кільце в довжелезному еволюційному ланцюзі, що тягнеться від амеби до людини.

Своїм тілом Ісус Христос не відрізнявся від інших людей. Проте еволюціоністи зробили б величезну помилку, не знаючи, що фактично Ісус Христос родився без батька від Діви Марії через Духа Святого. Знання фізіології, біології, археології і інших наук не мали б вирішального значення в цьому. Народження Ісуса Христа належить до цілком іншої сфери знань. Ми цілком свідомі того, що багато людей не вірять в народження Ісуса Христа від Діви, але це не міняє грунту дискусії. Адже дискусія точиться скажімо, не між біологією і наукою Св. Письма, а між людьми, що вірять в Бога, і тими, що цю віру заперечують. Якщо Бог є, то Він міг прийти на землю в тілі. Цього питання природничі науки не можуть розв'язати, оскільки вони не покликані до цього.

Питання про створення перших людей має аналогічний характер. Матеріялістичні еволюціоністи не можуть примусити замовчати тих, що не мають наукової підготовки і знання наукових фактів про життя на нашій планеті, бо питання полягає в тому, чи Бог, що існує, міг створити людину? На це питання кожна людина кваліфікована дати відповідь. Тому віруючі люди можуть бути спокійні до кінця днів існування нашої планети, [illegible]. Подібність структури тіла і всі ін. аргументи мають легку відповідь у тому, що подібність умовин існування на землі і т. д., викликали потребу в подібності структур.

Як неможливо довести, що немає Бога, так неможливо довести, що Бог не створив людину. Ми спокійно залишаємо еволюціоністам їх досліди. Правдиво встановлені факти ми радо приймемо, бо все від Бога, що існує в природі. Проте, коли будьякий вчений, переступивши границі своєї компетеції і науки, намагатиметься диктувати віруючим людям в питаннях віри, то цілком природньо, що він віддасть себе лише на посміх.

Багатьох турбує оповідання про створення першої жінки. Причина трудности полягає в примітивній інтерпретації традиційних церков оповідання сну Адама, що Бог створив йому жінку з ребра. У Слові Божому сказано, що Бог створив чоловіка і жінку відразу: "І створив Бог людину в свій образ, в образ Божий створив її, як чоловіка і жінку створив їх" (І Мойс. 1:27). В другій главі кн. Мойсея, стихи 21-24, Бог подав Адамові і Єві науку в формі сну. Цей метод часто застосовується в Святому Письмі.

Це оповідання являє собою сон, що має своїм завданням навчити Адамів усіх часів про їх ставлення до жінки. Це оповідання нічого немає спільного з актуальним створенням Єви. У сні Адам бачить, що Бог творить жінку з частини його тіла близько серця. Жінка для чоловіка повинна бути другом і товаришем. Отже Бог не створив її з голови, щоб жінка не панувала над чоловіком, а з ребра, з його боку близько серця, як дружину. Проте залежність жінки і зверхність чоловіка підкреслена тим, що у сні показано, що жінку створено з чоловіка. Для порядку в родині чоловік має бути за голову, але ні чоловік без жінки, ні жінка без чоловіка. Фактично це чудова проповідь, що не втрачає своєї цінности на всі часи.

Знаючи, що нас Бог створив, що ми не звірі, які еволюційно розвинулися до вищих форм, ми повинні достойно носити цю божественну гідність в своєму житті. Віра людини обумовлює її життя. Хто переконаний, що він походить від нижчих істот, від звірів, той схильний до такого ж життя. Хто знає, що він носить образ Божий в собі, той гідно шанує цей образ в своєму житті.

Ф. Москалюк

З Новим Роком!

Пошли, Боже, Україні
Нове щастя з Новим Роком,
Св'ятій правді дай віднині
Розливатися потоком.

В щирій вірі дай нам силу
Збудувати без "укazу"
Україну всім нам милу
Від Карпатів до Кавказу.

Рік Новий нехай на радість
Зновим даром завітає,
Несе щастя, несе єдність,
Життя й волю відновляє.

З Новим Роком Україна
Знов дітей своїх благає:
За народ, свободу стійте!
Най в цім Бог вам помагає.

На випадок смерти Сталіна

Деякі англійські комуністичні кола твердять, що, на випадок смерти Сталіна, якого здоров'я дуже погіршало, на чолі советсько-московського уряду стане тріюмвірат Молотов-Берія—Маленков, які тепер є віце президентами Верховної ради СССР.

Ці самі середовища запевняють, що здоров'я Сталіна погіршало до тієї міри, що недавно Совети мусіли кликати чотирьох спеціялістів з Берліна і Відня, щоб оглянути комуністичного диктатора. Знову ж офіційні рапорти з Москви службовиків західніх урядів твердять, що чергової серцевої атаки Сталін не переживе.

Західні дипломатичні кола думають, що хвороба Сталіна має вплив на советську закордонну політику. На випадок його смерти, СССР буде шукати миру, щоб вдержати внутрішній лад у цей переходовий час.

ШВЕДСЬКА АТОМНА ЛЯБОРАТОРІЯ

У центрі столиці Швеції, на території одного з парків, будується перша шведська ляборатория в справі атомних дослідів. Будівництво це має бути закінчене на початку 1954 р.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

(Радіо-передача різдвяного богослуження на рідні землі)

10 січня 1953 р. "Голос Канади" передав по радіо різдвяне богослуження від Українського Євангельського Об'єднання на терени України.

Богослуження відбулося під проводом голови У.Є.О. пастора М. Фесенка при участі секретаря У.Є.О. паст. Л. Стандрета і хора української пресвітерської церкви в Торонто під орудою диригента п. П. Сича.

Служба Божа розпочалася величною і глибоко зворушливою колядою:

Бог Предвічний народився!
Прийшов днесь Він з небес,
Щоб спасти люд свій весь
І світ втішився.

В Вифлеємі народився
Божий Син, світу Спас!
Господь наш для всіх нас
Об'явився там.

Стихають останні слова коляди, чудове виконання якої залишає незабутне враження у слухачів, і пастор Л. Стандрет читає Євангеліє від Луки, гл. 2, ст. 1-14:

"І були пастухи в стороні тій, що мали нічну сторожу біля отари своєї.

І ось ангел Господень став коло них, і слава Господня осіяла їх; і полякались страхом великим.

І рече їм ангел: Не бійтесь, ось бо благовіщу вам радість велику, що буде всім людям.

Бо народився вам сьогодні Спас, Христос Господь, у місті Давидовому

Слава на вишинах Богу, а на землі спокій, між людьми благовоління. Амінь".

Після читання Євангелії арт. П. Черняк прекрасно виконує, з властивим йому почуттям віруючої людини, коляду "Через поле широкее" в не менш прекрасному супроводі хору. Ця коляда своїм суто народнім мотивом не тільки зачаровує, а й вражає і зворушує.

Неначе завмирають останні акорди коляди і пастор Л. Стандрет звертається до Господа Бога з молитвою, яку промовляє з великим релігійним почуттям і піднесенням:

"Всемогутній і вселаскавий Боже! Ми дякуємо Тобі за те, що Ти все з небуття викликав до існування, створив людину за образом і подобою своєю, та всякими дарами прикрасив її. Дякуємо за те, що Ти не погорджуєш грішниками, а для їх спасіння послав на цей світ свого единородного Сина, щоб кожний віруючий у Нього не загинув, а мав життя вічне.

Ми дякуємо Тобі за нашого Спасителя — Того, що, прийнявши людське тіло, народився від Діви Марії у Вифлеємі. Ми благословимо Тебе за те, що провідна зірка вифлеємська по сьогоднішній день присвічує всім людям доброї волі, а між ними і нашому знедоленому українському народові; за те, що Різдво Христове засяяло всім народам світлом розуму, втіленою правдою і любов'ю. Ми радіємо з того, що від цього світла крушаться в порох держави й установи, які побудовано на неправді і пригніченні; що від цього світла паде блідий жах на ворогів правди і волі та щезає гріх у всіх його видах і формах, а зате поневолені, покривджені, погорджувані і визискувані діти Твої прокидаються до нового життя.

Дякуємо Тобі за те, що допоміг і нашому народові прокинутися до нового життя. Ми віримо, що Ти благословиш його в тяжкій і нерівній боротьбі за волю, за справедливість, за державну незалежність; за те, щоб він був справжнім господарем на своїй землі; щоб міг вільно поклонятися Тобі і всебічно розвивати таланти, якими Ти обдарував його і тим чином виконував волю Твою.

Благослови силою звиш тих, що стоять у рядах борців нашого народу. Провідникам, вчителям і всьому народові дай любов, мужність, мудрість, витривалість і відданість великій визвольній ідеї. Будь з тими, що терплять від переслідування, холоду й голоду, як на рідніх землях, так і на чужині. А всьому українському народові духа єдности пошли. Прости наші провини й очисти нас від усякого зла.

Вислухай нашу молитву, благаємо Тебе в ім'я і ради заслуг народженого в Вифлеємі Спасителя. Амінь".

Молитва закінчена, наближається час проповіді. Зміст богослуження набирає найвищої урочистости. В підтвердження тієї великої радости, яку благовістив ангел пастухам про народження Спаса, Христа Господа, арт. п-ні І. Черняк в супроводі піаніно з захопленням виконує "Нині миру спасіння" — Людкевича, після чого пастор М. Фесенко виголошує проповідь, глибоко-релігійного змісту, обгрунтовану науковими даними. Він говорить:

„Дорогі брати і сестри!

Відзначаючи свято Різдва нашого Господа і Спасителя, Сина Божого, ми пригадуємо день, коли Бог стався людиною. Незрівняне чудо, подія, що охопила всесвіт і змінила весь курс історії людства. З того часу весь цивілізований світ поділяє історію людства на періоди до Христа і після Христа. В чому полягає таємниця, що весь світ приділяв і приділяє Ісусові таку увагу? Що було в Ньому такого, що піднесло його понад усі віки, раси, людські кляси й змагання? Адже Він не мав армій, не будував імперій, не завойовував царств, не мав великих посілостей, походив з бідної родини, народився в стайні, в досить непривабливих обставинах. Таємниця ця полягає в тому, що тільки Бог міг осягти те, що зробив наш Господь і Спаситель Ісус Христос. Це є таємниця Божого втілення, бо як сказано в посланні ап. Павла до Филипян: "Христос... бувши в образі Божому, не вважав хижацтвом бути рівним Богові, тільки ж умалив себе, прийнявши вид слуги, ставши подібним до людей і на вигляд став як людина, принизив себе, був покірний аж до смерти, смерти ж хресної".

Всі люди народжуються не з своєї волі, вони навіть не знають про це. Вифлеємське немовля народилося тому, що Друга Особа Триединого Бога, яка створила весь світ і все, що існує, в своїй безмежній любові до страченого в смерті і гріхах людства, прийняла на себе людське тіло, щоб умерти за наші гріхи і тим зробити нас вільними від кари і смерти. Народження Христа було добровільним вчинком народженого і народжений був сам Бог. Перед цим вчинком безмежної любови схиляємо наші голови з великим захопленням і в глибокій пошані.

Дорогі брати і сестри!

Різдво Христове і цього року людство зустрічає в умовинах ворожнечі і непримиренности. Зокрема наш нарід Різдво Христове зустрічає в обставинах нечуваного знущання і насильства, коли українські землі закривавлені в боротьбі за волю, за торжество правди.

Нехай серце кожного з нас стане Вифлеємом, освітленим промінням Сонця Праведности, через народження нашого Господа і Сина Божого.

Нехай Різдво Христове зміцнить нашу віру і стане для нас невмирущею надією, що в ці бурхливі й нещастливі часи Христос перебуває з нами, подасть нам мир, пошле кращу долю, приверне нашому українському народові і нашій батьківщині—Україні волю.

Нехай же благословення Господа, що для нас народився і в нас народжується буде з усіма вами!"

Наприкінці різдвяного богослужения на рідні землі хор виконує молитву про Батьківщину.

". . . . Боже Великий Єдиний,
Нам Україну храни
І Духа Твого Пресвятого
Щедро їй уділи".

На закінчення богослуження пастор М. Фесенко уділяє благословення:

"Благодать Господа нашого Ісуса Христа, любов Бога Отця і причастя Святого Духа нехай буде з усіма вами. Амінь".

М. Жмут

ВІДІЙШОВ ВІД НАС

ПРОПОВІДНИК ПАВЛО КРАТ

25 грудня 1952 р. помер відомий в громадській і церковній праці в Канаді піонер-діяч проповідник Павло Крат. Покійний, повертаючися додому від своєї доньки, наче задрімав в авті і серце перестало битися. Так тихо скінчилося бурхливе життя покійного, цієї справді віруючої людини, невтомного працівника на ниві Христовій.

Слухайте "Голос Канади"

Українська радіопрограма Канадської Радіокорпорації — Радіо Канади передається з Монтреалю щодня о 9.45 а.м. за східньо-канадським часом на хвилях 16,84 і 19,75 метра.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282

ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. EA 6062

Послання Королеви Єлисавети II

З нагоди Різдва королева Єлисавета II. виголосила привітальну різдвяну промову. Це перша різдвяно-святкова промова королеви Єлисавети II, з якою вона звернулася до населення всіх країн британського коммонвелту.

Різдво — за словами королеви Єлисавети II. — це велике свято кожної родини і всі люди святкують його в оточенні своїх найближчих. Проте — говорила королева, — не слід забувати, що всі ми становимо національну спільноту, яка є тією великою родиною, що в'яже всіх людей. Про це треба нам'ятати зокрема сьогодні, у цей важкий час.

"Багато важких проблем ми маємо всі, але з оновленою вірою в давню і блискучу традицію, що її передали нам наші предки, з наполегливим бажанням піти далі поза безпечні межі минулого, я знаю, що ми станемо на висоті завдання. Понад усе ми повинні втримати живим той дух пригодництва, як найкращу прикмету молодости; а під молодістю я не розумію тільки тих, що молоді роками, але всіх тих, що молоді своїм серцем, без огляду на те, як старі вони роками. Дух процвітає в цій нашій старій країні і в усіх молодших частинах нашого коммонвелту.

На цій широкій основі розбудовуймо наше пізнання самих себе і наших співгромадян, щоб поглибити терпимість і зрозуміння між націями, щоб належно використати велетенську силу науки; навчитися використати її для поліпшення долі людини на цій землі. Коли ж ми всі виконаємо ці три завдання з відвагою, завзяттям і покорою — тоді напевно ми досягнемо мир на землі, добру волю серед людей, що являє собою відвічну суть Різдва".

Своє послання королева Єлисавета II. закінчила просьбою до всіх своїх підданих молитися за неї, щоб Господь Бог подав їй потрібну силу в службі своїм народам.

За залізною заслоною

СТАНОВИЩЕ ЄВРЕЇВ В СССР

"Голос Америки" повідомляє про кричущі факти трагічного становища євреїв в СССР, особливо в Україні. Наприклад, у Києві заарештовані за "космополітизми" та інші ухили Фрідель, Мінкевич, Сарнацький. У зв'язку з цим заарештований і українець Капиця, голова комітету в справах мистецтва в Україні, який обвинувачується за допущення "еврейського впливу" в мистецтві і літературі. Чистку неблагонадійних проводив емісар із Москви тов. Білогутов. Саме цей Білогутов позбавив праці Гуревича, автора популярних дитячих книжок. Йому пред'явлене обвинувачення в тому, що він використовував дитячі книжки для розголошення... ряду найважливіших державних секретів. Серед еврейських вчених останнім часом підпали під репресії такі професори і лікарі медичного факультету, як Лур'є, Браун, Каган, Левковський, Айзенберг, Ерліхман та інші. Всіх їх обвинувачують в анти-советських тенденціях в медицині.

Великі арешти евреїв відбуваються і в Москві, Азербайджані, Арменії. Переважно арештованих депортують до Хабаровського краю на примусові роботи. Саме тут останнім часом організовані концентраційні табори в таких пунктах, як Чінгай, Союзное, Ленінськ та ін

Характерно, що вся еврейська автономна область Біробіджан перетворена на суцільний концентраційний табір, куди звозять евреїв з усіх кінців Советського Союзу.

В. Гуцалюк

СЛАВА ГОСПОДНЯ — ТУТ НА ЗЕМЛІ

Господь Бог створив землю і все, що на ній. Кому ж за це належить слава? Невже ж людині, яку Господь Бог теж створив? Звичайно ця слава належить безпосередньо Господу Богові. Людина, що не хоче визнавати Господа Бога за Творця і привласнює славу собі за той чи інший винахід, робить великий злочин. Адже хто дав людині розум, як не Творець, якого вона відкидає від себе. Адже, щоб людина не робила, вона зобов'язана славити Всевишнього за Його ласку, яка полягає в тому, що Бог створив людину й дав їй розум для життя.

Правда, тут на землі, не все так робиться як повинно бути. Людина впала в гріх так глибоко, що часто вона починає роздумувати про Бога Творця майже не по-людському, відходить від правдивої людської дороги, що веде до Господа Бога. Словом, людина стає на шлях тваринний, не визнаючи духового життя. Така людина являє собою буквально тварину, що не може піднести своєї голови, глянути на висоти небесні, захопится красою небесною, що її створив Господь Бог. Така людина завжди думає про справи земні, світські, забуваючи, що є ще життя вічне, життя духове.

Чому людина впала в таке тяжке і безпросвітне становище, не бажаючи визнати свій гріх і звернутися до Господа Бога, щоб мати спасіння в Ісусі Христі, Господі Спасителі нашому?

Суть у тому, що людина полюбила більше зло ніж правду. Саме через це людина вважає за краще жити в гріховній темряві. Як злочинця кортить зло робити, так само людину грішну кортить творити справи грішні. Адже в Святому Письмі сказано: "Багато бо званих, мало ж вибраних" (Єв. Мат. 22:14; Єв. Лук. 14:24). Людство полюбило широкий шлях життя земного, а шлях небесний, шлях царства Божого — то шлях вузький, шлях тернистий, шлях Голгофський. Цей шлях не подобається людству. Отже мало є ще таких, що вибирають шлях вузький, який провадить до життя вічного.

Ісус Христос, говорячи про шлях вузький, знав, що мало буде таких, які побажають цим шляхом іти. Це цілком зрозуміло, оскільки людина полюбила більше зло ніж добро. Проте, хто має добре серце, щире для свого ближнього, палає любов'ю до Господа Бога, той не задумується над тим, що шлях вузький, шлях тернистий, а йде за своїм Христом Спасителем. Така людина добре знає, що хоч цей шлях тяжкий, але йти ним не тяжко. Така людина добре знає, що беручи ярмо Христове на свої плечі, вона матиме від Господа Бога і силу Христову переносити і поборювати всі труднощі й неприємності. Така доля всіх вірних Христових тут на землі, які славлять Бога на кожному кроці свого життя, бо слава належить тільки одному Господу Богові, Творцеві неба і землі, Господу Богові Отцеві і Синові й Святому Духові — інших богів немає. Так навчає Свята Біблія, а кожне слово написане в Біблі, правдиве, бо воно вийшло з уст Божих.

Отже слава Господня перебуває на землі на кожному кроці, бо все, що є на землі, створив Господь Бог.

Дякуймо Богові, Богові Любови і Милосердя, Богові милости й спасіння через Господа нашого Ісуса Христа, який своєю святою кров'ю на хресті, на Голгофі, відкупив нас від всіх гріхів і провин і дарував вічне життя дітям Божим.

Тіто — президент Югославії

14. 1. ц.р. відбулося чергове засідання югославського парляменту, на якому згідно з ухваленою попереднього дня конституцією тайним голосуванням було обрано президентом югославської республіки дотеперішнього югославського комуністичного диктатора — Тіта. Тіта обрано 568 голосами проти одного. За новою конституцією югославський парлямент складається з т. зв. Ради трудящих (верхня палата) і т. зв. Народньої ради (нижня палата). Функції президента накреслено у значній мірі за американським зразком.

Чи передплатили ви "Єв. Пр." на новий рік?

В. Кучер

ЧОГО ХРИСТОС ПРИЙШОВ?

"Вірне це слово і всякого прийняття достойне, що Христос Ісус прийшов у світ спасти грішників, з яких я перший" — 1 Тим. 1:15.

Ці слова мають своїм завданням звернути пильну увагу на питання, що над ним задумувалися не тільки теологи протягом майже двох тисяч років, а й соціологи, історики, філософи, політики, реформатори, загалом усі, хто серйозно задумувався над буттям і долею людства і людини зокрема. Дехто з них прийшов до висновку, що Ісус Христос прийшов у світ, щоб принести велику правду Божого батьківства і людського братолюбства. Інші твердять, що Ісус Христос прийшов у світ, щоб реорганізувати суспільство на нових підвалинах і усталити нову форму суспільства у вигляді Царства Божого на землі. Ще інші запевняють, що Він прийшов у світ, щоб завершити Божу первісну думку в створенні людини. Були й такі думки, що Ісус прийшов у світ як носій нових етичних законів, з допомогою яких люди повинні організувати своє життя.

Усі ці припущення не мають особливого значення. У Слові Божому ясно й недвозначно сказано, що "Ісус Христос прийшов у світ, щоб спасти грішників". Що Ісус Христос дійсно прийшов у світ, щоб спасти грішників, ми маємо свідоцтво не тільки в згаданому тексті, а й в інших місцях Біблії. Візьмімо хоч би Його розмову з Никодимом, князем Ізраїля (Єв. Ів. 3 : 3), або Його незліченні (Єв. Ів. 21 : 25) уздоровлення біснуватих, прокажених, хворих, нужденних, кривих, сліпих і т. д., і т. д.

Так, Ісус Христос дійсно прийшов, щоб спасти грішників. Він залишив красоту і славу небес, щоб через Свої муки, Голгофську смерть і воскресіння дати всім тим, що вірують у Нього, життя вічне (Єв. Ів. 3 : 16). Він прийшов, щоб спасти грішників від гріха, щоб "мали життя, і надто мали" (Єв. Ів. 10 : 10). Ісус прийшов і "сліпі бачать, і криві ходять, прокажені очищаються, і глухі чують, мертві встають, і вбогі проповідують благовістя" (Єв. Мат. 11 : 5). Він "не прийшов, щоб кликати праведних, а грішників до покаяння" (Єв. Мат. 9 : 13). Ісус Христос прийшов не судити грішників (Ів. 3:17), а прийшов, щоб бути "другом грішників і митників" (Єв. Мат. 11 : 19). Він не прийшов до самоправедних фарисеїв, але Він прийшов до тих, які знають, що вони грішники. Він не прийшов, щоб спасати самоправедних, а прийшов, щоб спасати тих, які спрагнені правди (Єв. Мат. 5:6). І не випадково стверджує ап. Павло: "Вірне це слово і всякого прийняття достойне, що Христос Ісус прийшов у світ спасти грішників". Отже основна ціль Його приходу — спасти грішників.

Гріх — це зіпсута, злосна, ненависна, бридка, злощасно-прихована річ. Гріх — це спротив проти Божої волі, це повстання проти самого Бога, проти Його волі, любови й ласки. Гріх — це хвороба, проказа, смерть. Гріх містить у собі все, результатом чого є смерть. Грішник є втіленням всієї цієї нечистоти, зіпсутости, нікчемности, підлоти й бридкости. І не зважаючи на все це, Ісус Христос, Святий Син Божий, прийшов у світ ради грішників. В інтересі і зацікавленні палестинської місії Ісуса Христа були чоловіки й жінки, які **були грішниками.** Він приймав грішників, розмовляв з грішниками, кликав грішників, їв за спільним столом з митниками й грішниками, бо ціллю Його приходу було ніщо інше, як тільки спасіння грішників (Єв. Лук. 19:10; Єв. Мат. 9:13). Він і вмер за грішників (Рим. 5:8). Він радо приймав грішників навіть вночі даючи їм слова спасіння, слова життя, слова потреби, народження згори (Єв. Ів. 3:1-7). Ісус говорить самарянці про воду життя, про воду, що тече в життя вічне, хто п'є її. Ісус спасає жінок кажучи: "Віра тво спасла тебе — йди з спокоєм" (Єв. Лук. 7:50; 8:48). До Симона, що був один з десятьох очищених, Він каже: "Вставши, йди, віра твоя спасла тебе" (Єв. Лук. 17:19). Молодого, багатого юнака, який провадив високо-моральне, побожне, щедре й культурне життя, Христос засмутив. Юнакові здавалося, що він виконує всі десять Заповідей Божих. Фактично ж першої заповіді, в якій сказано: "Не будеш мати інших богів, крім Мене", він не виконував, бо іншим богом його було багатство (Єв. Лук. 18:18-25). Закхея, якого проводирі жидівського народу зачисляли до грішників (Єв. Лук. 19:7) Ісус знайшов, спас і зайшов у гостину до нього тільки тому, що він був грішник і шукав спасіння від гріхів.

Отже, Ісус був зацікавлений **в грішниках.** Вся ніжність і любов Його була для **грішників.** Надзвичайно лагідний і ласкавий Він був до грішників, нещадний і жорстокий до всіх тих, що пишалися їх власною добротою, релігією і праведністю. Таких осіб Він називав "побіленими гробами" (Єв. Мат. 23:27), "непомітними гробами" (Єв. Лук. 11:44), "сліпими проводирями" (Єв. Мат. 23:16, 24), "синами убивців пророків" (Єв. Мат. 23 : 31), "зміїним родом" (Єв. Мат. 23:33).

Так, Ісус Христос прийшов, щоб спасти грішників. Чи ти, дорогий читачу, бажаєш щоб Він спас і тебе? Чи ти бажаєш прийти до Нього таким як ти є: знедоленим, знесиленим, негідним, нікчемним грішником? Якщо так, то саме Ісус Христос і прийшов для тебе. Він і сьогодні кличе тебе. Якщо ти шукаєш радости, життя, спасіння, то Христос прийшов для тебе. Довірся Йому, прийми Його, як твого Спасителя, а Він прийме тебе. Він дасть тобі радість, невимовну радість; Він дасть тобі повну радість (Єв. Ів. 15:11). Він дасть тобі щастя, щастя вічне, щастя, яке тільки від Нього, в Ньому, і з Ним. Він дасть спокій твоїй душі і серцю твоєму (Єв. Ів. 14:21; Єв. Мат. 11:28), та життя вічне (Єв. Ів. 10:27), бо Він прийшов не ради праведних, але ради грішників. Він прийшов, щоб спасти грішників.

О, скільки людей замикають собі дорогу до неба не через кількість їх гріхів, а тому, що в наслідок гордости вони не бажають покаятися, не бажають щиро сказати: "Боже, будь милостивий до мене грішника". Таким Ісус Христос сказав: "Поправді кажу вам, що митники та блудниці попередять вас у царство Боже" (Єв. Мат. 21:31)

Своїм змістом згаданий на початку текст вказує на широко відчинені двері спасіння (Єв. Ів. 10:9) для всіх тих, які знають що вони грішники, і готові визнати себе грішниками. Так, двері спасіння відчинені навіть для найбільших грішників (Єв. Мат. 11:28). Вислухай ще раз уважно: "Вірне це слово і всякого прийняття достойне, що Христос Ісус прийшов у світ спасти грішників, з яких я перший". Чи чуєш ти це? Адже ради грішників Ісус прийшов у світ, а ти є один з них. Ісус прийшов ради тебе, і небо для тебе, і спасіння для тебе, і життя вічне для тебе. Тільки довірся Йому, а Він прийме тебе, бо "Вірне це слово і всякого прийняття достойне, що Ісус Христос прийшов у світ спасти грішників"... Христос прийшов, щоб спасти грішників від їх гріхів. Ап. Павло в листі до Галат пише: "Христос викупив нас від прокляття закону ставши прокляттям за нас", а в листі до Коринтян сказано: "Бо Того, хто не знав гріха (Ісуса Христа), Він (Бог) учинив за нас гріхом, щоб стали ми Божою правдою в Ньому".

Христос взяв нашу вину на себе і, таким чином, спас нас від гріха. Христос, який не знав гріха, стався гріхом за нас, щоб виправдати нас перед Богом. Своєю смертю на хресті Ісус усунув гріх.

Христос прийшов не тільки спасти грішників від гріхів і кари за гріхи. Він прийшов спасти їх теж від сили гріха, бо "кожен, хто чинить гріх, невільником гріха", "Коли Син визволить вас, справді будете вільні" (Єв. Ів. 8:34; 36).

Ісус Христос, Син Божий, який віддав своє життя за наші гріхи й воскрес для нашого виправдання, якому дана "всяка власть на небі і на землі" (Єв. Мат. 28:18) є Спасителем усіх. Він не тільки спасає від гріха і кари за гріх. Він завжди спасає з неволі гріха (Євр. 7:25). Христос радо спасає всіх тих, які приходять до Нього. Христос охоче дає життя вічне всім тим, які з щирим, смиренним і покірливим серцем шукають Його. Христос радо прощає кожному, хто визнає свої гріхи, визнає що він знедолений, знесилений і негідний грішник, шукає захисту в Ісусі, покладає надію свою на Нього, довіряється Йому. Христос спасає радо, охоче й назавжди (Єв. Ів. 10:28).

Чи бажаєш ти, дорогий читачу, щоб Він спас тебе? Пам'ятай, що Він прийшов для тебе і ради тебе. Пам'ятай, що Він прийшов щоб спасти тебе, бо "Вірне це слово і всякого прийняття достойне, що Христос Ісус прийшов у світ спасти грішників, з яких я перший".

В ОБОРОНІ ЗАХІДНЬОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

Ген. Франко, голова еспанського уряду, заявив, що "Еспанія готова всіма можливими способами допомогти Сполученим Штатам в обороні західньої цивілізації перед большевизмом".

Е. Сломінський

НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ ПРЕСІ

Вступаючи в новий — 1953 рік, не маємо права замовчати підсумків роботи нашої преси.

Праця, що її вклала преса у фонд боротьби за волю українського народу, за незалежність і соборність Української Держави — велика. Щоб у новому році ця праця була ще ліпша і наслідки її імпозантніші, ми повинні звернути увагу й усунути припущені недоліки і хиби, які можна звести до таких основних моментів:

1. Відсутність пресових конференцій між редакторами та журналістичними силами, що підриває взаємопорозуміння між одними й другими. В наслідок цього часто неправильно розміщується пресовий матеріял, іноді бракує матеріялу в редакціях, часто часописи заповнюються одноманітним нецікавим матеріялом, як, наприклад, релігійними справами, до речі, тільки однієї церкви. На нашу думку, політичні часописи повинні надавати перевагу політично - економічним питанням. Для церковних справ спеціяльно існує церковно-релігійна преса. Преса націоналістів і соціялістів чомусь кохається в міжпартійних кляузах льокального порядку і цим відвертає увагу читача від головного. Пресові конференції безперечно допомогли б виправити ці хиби й недоліки.

2. Керівники преси, в особі редакторів, часто виявляють крайній суб'єктивізм щодо авторів. Цей суб'єктивізм помітний по двох лініях. Одна частина редакторів, переважно демократичного напрямку, визнає тільки так би мовити сильних публіцистів. Статті таких авторів друкуються без змін, навіть тоді, коли редактор і не погоджується з думками автора. Статті менш відомих авторів, хоч би вони й були своєю тематикою важливі, місяцями лежать в редакційних столах, втрачають свою актуальність і, кінець-кінцем, не доходять до читача. Ми всі шануємо наших видатних журналістів, їм належить перевага. Проте не слід зневажати і менш здібних журналістів, бож св'ятий обов'язок кожної редакції виховувати молоді кадри, які нам будуть так потрібні при відбудові української держави.

Редактори націоналістичної преси орієнтуються здебільшого не на кваліфікацію журналіста, а на партійно-політичні переконання, релігійну приналежність, етнографічне походження, знайомство, спорідненість автора і т. д. Ця категорія редакторів, так званого об'єктивного суб'єктивізму, завдає великої шкоди нашій пресі. Наприклад, письменник Т. Осьмачка в приватній розмові з автором цих рядків підкреслив, що укр. пресу на еміграції роз'їдає суб'єктивізм і партійщина, що його статтей ніхто не друкує крім "Українських Вістей" і "Українського Прометея". Звичайно це явище не нове. Адже свого часу один з найбільших українських публіцистів Михайло Драгоманов в листах до Франка скаржився на пресові органи Галицьких народовців, що вони приховували від українського суспільства його статті (не друкували), тоді як вони друкувалися в англійських, французьких і швайцарських журналах.

Інколи стаття того чи іншого журналіста не публікується через політичні чи економічно-бізнесові комбінації редактора. Наприклад, один з журналістів написав статтю, скеровану проти діяльности націоналістів. Зрозуміло, що такої статті націоналістична преса не могла вмістити. Проте й демократичні часописи відмовилися надрукувати цю статтю з тих же самих причин.

Часом редактори, боючись образити "непомильні почуття автора", друкують його матеріяли в неопрацьованому вигляді. Так, наприклад, сталося й з редактором демократичного журналу "Нові Дні" п. Волиняком. Останнім часом у згаданому журналі друкується стаття інж. Туркала під назвою: "Сорок п'ять" з спогадів судового процесу СВУ 9. 3. — 20. 4. 1930 р. Тематика, безперечно, важлива, надзвичайно потрібна і варта уваги читача. На превеликий жаль, цього не можемо сказати про статтю інж. Туркала. Фактично сарказм, який розвиває автор у своїй статті над історично - героїчними постаттями української культури, рушіями розвитку її в умовах терористичного большевизму, буквально скидається на якийсь пасквіль. Читач не хоче і не бажає вірити, щоб проводирі нашої культури, що ставили собі завданням визволити її з-під рабської залежности, так блідо виглядали, як це освітлює інж. Туркало. Можливо, що автор надає перевагу особистій думці про тих членів СВУ, з якими у нього в минулому були недобрі стосунки, або просто не вміє передати свою думку на письмі. Треба тільки підкреслити, що писати таким тоном про нашу історію, про наших керівних людей, які, можливо, вже давно повмирали, крім неґативного впливу на наше молодше покоління нікому нічого не дає. Така писанина воду ллє на чужий млин. Дивно, що п. Волиняк такі речі друкує. Цікаво було б знати, з яких саме мотивів?

3. Надмірне захоплення редакторів скороченнями та переробленням статтей на свій смак, в наслідок чого часом втрачається зміст статті, викликається невдоволення автора, перекручується його журналістична майстерність. Нарешті знижується вартість часопису, який рясніє одноманітністю. Правда, керівництво часопису зберігає за собою право скорочувати, переробляти статті. Проте доцільно було б хоч би в принципових моментах мати згоду автора, як ми маємо в модерній англ. пресі. Адже не секрет, що автор так само зацікавлений в якості своїх матеріялів, як і редактор.

4. Брак в редакційних колеґіях точного фінансового обліку і хаос господарського ведення справ. Маємо на увазі ряд випадків, коли з передплатників вимагається по два рази гроші і, навпаки, з боржника нічого. Часто надсилається по два примірники часопису того самого числа. Не береться під увагу зміна адрес передплатників, хоч вони й повідомляють про це редакції. Деякі нереґулярно отримують пресу і т. д.

Усунути всі ці хиби й недоліки — таке наше побажання керівництву української преси в новому році.

Своїми завваженнями не маємо на увазі за хиби в роботі преси обвинувачувати тільки її керівництво. Треба підкреслити, що ми всі винні в цьому. Адже більшість наших редакторів і їх співпрацівників працюють з громадського обов'язку. Не маючи матеріяльного ґрунту, редакторам доводиться працювати наосліп. Ми не маємо права стояти осторонь такої важливої справи. Ми повинні зосередити свою увагу на таких основних проблемах:

1. Створити фінансово-матеріяльну базу для преси. Жодного еміґранта, що не передплатив би будьякого часопису.

2. Всі наші журналісти повинні активно писати до часописів без гонорару, маючи на увазі, що цим вони прислужуться визвольним змаганням свого народу.

3. Для налагодження пресової роботи бажано, щоб принаймі демократична преса об'єдналася в пресові спілки за місцем свого перебування, на чолі з обраною радою. Така рада могла б реґулювати виняткові організаційно-фахові питання (проведення пресових конференцій, розв'язання окремих конфліктів між часописами, журналістів з керівництвом часописів, встановлення зв'язків між українською пресою і чужинецькою і т. д.).

4. Для посилення фінансово матеріяльної бази, доцільно було б, щоб кожний еміґрант платив річний пресовий податок, в доступному для нього розмірі, який визначила б рада спілок.

Вважаємо, що ця стаття є голосом всіх зацікавлених у розвиткові нащої преси. Мобілізуймо всі наші сили на змінення нашого пропаґандивного фронту — української преси.

Листи читачів

ЩИРО ВІТАЮ

Редакцію "Єв. Правди" з Різдвом Христовим і Новим 1953 Роком. В наслідок вашого християнського ставлення до людей я мав можливість одержувати минулого року "Єв. Правду", за що дякую й прошу її надсилати надалі.

З великою пошаною і любов'ю, брат ваш у Христі

Скрипіщц Іван

Франція.

З ДОПОМОГОЮ "ЄВ. ПРАВДИ"

Від щирого серця дякую за "Єв. Пр.". Нехай Господь допомагає вам у духовій праці, яка так потрібна сьогодні нашому українському народові. Скажу вам відверто, що мій чоловік, хоч і росіянин, але високо цінить "Єв. Пр.", уважно перечитуючи кожне число і раз-у-раз зазначає: "Це один з найкращих часописів на евангельській ниві". З допомогою "Єв. Правди" він прекрасно вивчив українську мову, якою "Єв. Пр." і справді може пишатися.

Надсилаю передплату і прошу висилати "Єв. Пр." мені і сестрі.

Бажаю вам від Господа добра, щастя й благословення.

Ваша менша в Господі сестра

Антоніна П. Фільчук

С.Ш.А.

Генерал Айзенгауер склав присягу і приступив до обов'язків президента

34-ий президент С.Ш.А. Двайт Д. Айзенгауер склав присягу на вірність Конституції і, в інавгураційній промові, виголосив програму з дев'яти пунктів, яка повинна забезпечити мир, і якою він буде керуватися, як президент.

Отже 20-го січня ц. р. нова адміністрація під проводом генерала Двайта Д. Айзенгауера перебрала офіційно керівництво зовнішньої і внутрішньої політики Сполучених Штатів. Закінчився двадцятирічний період правління Демократичної партії і до влади знову прийшли республіканці.

Тисячі людей приглядалося церемонії інавгурації нового президента США і його заступника, на площі перед будинком Конґресу.

Згідно з постановами конституції США з 1787 року, Айзенгауер склав присягу, якою зобов'язався "чесно сповняти уряд президента Сполучених Штатів" і "відповідно до найкращих моїх спосібностей заховувати, охороняти і боронити конституцію Сполучених Штатів".

Сама церемонія інавгурації мала порівнюючи звичайний характер. Представники трьох культів — католицького, протестантського й еврейського, прочитали спеціяльно написані молитви, благаючи благословення Божого на нового президента. Сотні тисяч людей слухали ці молитви. Над величезним майданом панувала незвичайна тиша.

Перший склав присягу віцепрезидент Ніксон, голосно повторивши за сенатором Каліфорнії Ноулендом кожне слово.

Після присяги Ніксона, президент Айзенгауер вийшов наперед. З правого боку біля нього став головний член Верховного Суду Вінсон. Посередині став секретар Конґресу, тримаючи в руках старовинний примірник Біблії, що належав Джорджу Вашінгтону.

— Ви, Двайт Д. Айзенгауер, урочисто присягаєте, що будете робити справедливо . . .

- Я, Двайт Д. Айзенгауер, урочисто присягаю, що буду робити справедливо . . .

І, повторивши за Вінсоном всі слова присяги, президент закінчив:

— Нехай допоможе мені Господь!

Вінсон і Айзенгауер потиснули один одному руки після чого Вінсон сказав:

Поздоровляю вас, пане президенте!

Айзенгауер, що став президентом, підійшов до Трумана, який перестав ним бути, і міцно потиснули один одному руки. — Залунали перші акорди "Старс Спенглед Баннер" і Айзенгауер завмер у звичайній для нього військовій позі.

Після присяги президент Айзенгауер виголосив коротку інавгураційну промову, в якій в загальній формі накреслив напрямі своєї політики.

Айзенгауер ствердив співвідповідальність США за долю вільного світу, в проводі якого сьогодні Америка находиться. Тільки в єдності цілого вільного світу лежить гарантія і миру і свободи. Не може бути мови про політику епізменту щодо агресора, бо безпеки не можна купити. "В кінцевому виборі — говорив Айзенгауер наплечник вояка ніколи не є таким великим тягарем, як кайдани невільника".

Стверджуючи, що "свобода є неподільна", Айзенгауер запевнив що відповідно до тієї ідеї і буде реалізована політика США. Американському народові чужий імперіялізм, США не прагнуть нікому накидати свого способу життя і своїх інституцій, але прагнуть, щоб всі люди і всі народи мали змогу жити вільним життям відповідно до своїх бажань.

США допомагатимуть іншим націям, які є "приятелями свободи" досягти максимальної безпеки і добробуту. З тією метою США будуть сприяти розвиткові продукції всяких дібр і торгівлі.

Об'єднані Нації — за словами Айзенгауера — це "живий знак для всіх народів в надії на мир". Уряд США докладе всіх зусиль, щоб перетворити ОН в ефективну світову силу мира.

На закінчення інавгурації в пополудневих годинах відбулася при участі през. Айзенгауера і його заступника Ніксона парада частин збройних сил США, а вечером два інавгураційні балі.

Після короткої молитви голови протестантської церкви, церемонія інавгурації була закінчена о 1 год. дня.

Церемонію інавгурації передавали по радіо і телевізії.

HEALTH FOR EVERY DAY

Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

Rheumatism

Yes, a dry well-built house does a great deal to keep you and your family safe from rheumatism. So does taking care of yourself. Taking care of yourself means from 8 to 10 hours of sleep every night, and wearing clothing suitable to the weather and keeping your feet dry and warm and eating three regular meals everyday, and eating slowly and chewing your food thoroughly so that you get the good of it. It also means taking two or three drinks of water every day, but not at meal-times. The best time to take a drink of water is half-way between meals.

But we have not come to the most important thing of all yet. What is it? — It is sunlight. Get all the sun you can into your house. And go out in the sun and fresh air every day. If the sun is not shining today, the sun is in the sky every day and that means that we get sky-shine every day. Sky-shine is next best to sunshine and both sunshine and sky-shine help to protect you against rheumatism. And one more protector against rheumatism is exercise. Walking is good exercise. Running is good exercise. All games are good exercise. These things strengthen your body and make your muscles grow big and strong and help your blood to flow freely all over your body and all these things help to protect you from rheumatism. We do not know much about rheumatism yet But all Doctors and Nurses are trying to learn more about rheumatism.

The British Empire has an Association called the British Rheumatism Council for studying and preventing and curing rheumatism.

There is a Rheumatism Research Centre at the University of Manchester in England. It was founded by Lord Nuffield, who is the Manufacturer of Morris Automobiles and is a kind man, and a wealthy man. He gave Manchester University a grant of £100,000 which is about $400,000 to be spread over ten years and to be used for tme Manchester Rheumatism Research Centre.

THE VANISHING TURKEY

By May Hall Thompson

At Noon Jennifer hurried out to see Jace and the turkeys The boy who greeted her looked very much like the girl, for they were twins. And the 14-year-olds had blue eyes, redish hair, and fine though tanned complexions. Jace was much bigger built, though, than his sister

"Mother says you'd better come to the house to eat today," Jennifer told him, her eyes taking in the flock of magnificent bronzed birds grazing under the gnarled cedars and blue-berried juniper trees. She loked with pride at the turkeys. "They've saved our ranch," she said simply.

"Yes, and it's all because Black Crow. Wonder why Black Crow and his people didn't come this year."

The Indians came to higher country in the summer time, and two summers ago an Indian youth stood at their door one day with blood spurting from his arm. He was much frightened.

Quickly Jace and Jennifer, who had both studied first-aid, knew it was a pierced artery, and came to his rescue. With a properly tied tourniquet they stopped the blood and dressed the wound, which the Indian boy said had resulted from a fall on a sharp snag of a tree. They fed Black Crow and let him sleep that night on a pallet on the floor. But by the next morning he had disappeared.

"Not very appreciative," said Jace.

Jennifer laughed. "What do you want for a good deed, mister? The world with a fence around it? You ought to know a little about Indians by now."

Jace shrugged, and Mrs. Lee only dismissed the matter from her mind as weightier problems took its place. Mrs. Lee was a recent widow, when her husband was thrown from a bucking horse. With a mortgage on the place she was about to give up the ranch, which ran some cattle but needed much improvement. The children had begged her to stay.

This matter was greatly on their minds when one day the Indian boy stood at their dor again. This time he had a brace of wild turkeys in his hands.

"We come to high country every year to hunt," he said in broken English. "Get wild turkey and deer."

(Continued on p. 8)

THE VANISHING TURKEY

(Continued from p. 7)

"I know," said Jace. Jace and his father had always hunted some, too, in the fall. But they had always shot their game, while this young pair of turkey was alive. And as Jace looked upon their bronzed beauty a sudden idea came to him.

"Let's not kill them", he said. "Let's raise them instead."

"Raise wild turkeys!" exclaimed Jennifer.

"Why not? Remember that Indian ruin we found? There were pens in it and turkey remains."

Jace noticed that Black Crow was nodding vigorously. The Indian youth pointed to the cedar brakes "Eat cedar and juniper berries," he said. Then again he was off, unceremoniously.

'If the ancient ones could raise wild turkeys, we young moderns ought to be able to," Jennifer said.

The turkey were enclosed in a pen which Jace made. They were fed juniper and cedar berries and sunflower seed, which the two laboriously gathered. More turkeys were trapped and several flocks of young ones were hatched. The two were well in the turkey business by now.

That first year the birds thrived. A few of them were sold but most of them were held to breed the coming year. Mrs. Lée sold the range stock to tide the family over. The flock grew to large proportions. Areas of rangeland were fenced for the turkeys to graze in. They were easily domesticated.

And now the harvest had come. This year the flock was a real bonanza, only waiting to be sold. Jennifer and Jace wanted so much to show them to Black Crow, but the Indian boy had not shown up this year.

After lunch Jace rode horseback to the grazing ground, leaving his twin at home. As he neared it, he knew that something was amiss. The silence was ominous. The boy stuck his heels into his pony's flanks and raced to the spot. There he drew sharp rein and then sat as stunned upon his raw-boned mustang, looking despairingly at the vacant spaces beneath the trees.

Less than an hour before his flock of bronzed turkeys had grazed there peacefully. Now every one had gone. He couldn't believe his eyes. What had happened in this brief span of time too have wiped away the fruit of his idea and labor? At first Jace was too stunned to move.

"We've got to get them back," he breathed desperately. 'We've just got to."

Yet is was obviously useless to look for turkeys in a place where they were not, so suddenly he turned and galloped back to the house like mad, calling for Jennifer.

Jennifer would not believe it until she saw for hedself. Then she, like Jace, asserted. "We've got to get them back, Jace! We've simply go to!" But how could they?

The two dismounted from the horse's back, where they had ridden double, and began searching through the timber land on foot, first on the inside of the enclosure and then on the outside. The country was a vast rolling cedar belt rising gradually to far distant buttes and peaks. It was wild and uninhabited, and a look of hopelessness settled on their faces as they searched.

Jennifer suddenly felt tears squeezing through her lashes. Quickly dropping her head, lest Jace see, she suddenly exclaimed, "Look, Jace, a footprint!"

Jace feell on his knees and saw in the loose ground a moccasin track. An Indian's. Upon examining it more closely, he noticed that it resembled Black Crow's footprints. What would Black Crow be doing here except to visit his friends?

He saw Jennifer's eyes upon him strangely and quickly he had the same thought.

"Do you think he took our turkeys?" asked Jennifer quickly.

Jace shook his head. "I don't know. It looks queer. But why would he do such a thing?"

"Turkeys have value," mocked Jennifer.

"But I couldn't believe that of Black Crow. He seemed so good to us. And last year when his people returned to the high country, he seemed to be so interested in our experiment."

"I know," answered Jen, "but our turkeys are gone and there's no clue to their disappearance except this footprint. Maybe Black Crow is an Indian giver. You know they say Indians give gifts and take them back if they want."

"I've heard that's what is meant by an Indian giver. But to think an Indian would expect that much interest—"

Sudden anger flamed within him. "Let's track him. He can't get away with this."

"Let's," acquiesced Jennifer staunchly. "After all, the sheriff lives twenty miles away."

The tracks continued through the jumbled forest of gnarled cedars. The two followed them as in a daze, resentment still rushing over them like a landslide. The prints were not hard to follow and soon, from on top a sandstone promonotry, Jace saw an Indian youth ahead of him creeping like a wild animal on his hands and knees.

"Black Crow," he whispered.

"But where are the turkeys? Surely he hasn't got them. Oh, Jace, Black Crow wouldn't take them," whispered Jennifer, "even if he could." Jennifer had relented as she saw the Indian youth who had really started them in the venture.

"What's he doing then?" asked Jace.

Jennifer shrugged. The mystery was even more overwhelming than before. But Jace was moving on down the little hill.

The two then started creeping on hands and knees, following the Indian ahead of them. They went on silently, their hearts pounding with both exertion and suspense.

Then to their ears came the call of turkeys. Jennifer nudged Jace, and he nodded. Their suspicion had been well founded after all. Black Crow in some mysterious fashion had taken the turkeys. The gabble came fondly to their ears. Jace crawled forward, his boody tense, Jennifer following after him.

Suddenly Jace leaped up and out of the bushes. Jennifer thought his next leap would be at the Indian bou, but she noticed that he did not move again. Instead, she saw Black Crow's eyes upon him, while the Indian boy's finger at his lips was signifying silence. Somehow Jennifer could not distrust the youth now, and she knew that Jace felt the same way.

Black Crow motioned them to follow Stealthily they made their way through the brush. Suddenly the Indian boy stood up, a smile on his face. From down below came the gabble of turkeys once more.

"They come into my trap all right," Black Crow said.

Sure enough there was a clever turkey trap. Corn had been strewn to lead into it. The fowls could find their way down into the enclosure but could not find their way out again through the narrow entrance.

Still Jace and Jennifer did not understand what it was all about. In a second more Black Crow explained.

"I come late this year. I build turkey trap for wild turkey. Near your place I see a flock of wild birds calling to your turkeys, and I knew your turkeys would fly away with them unless you had clipped their wings very short. Sometimes they do when the wild ones call and your turkeys were listening to the call of wild blood."

"Oh," breathed Jennifer, "of course."

Black Crow went on. "Soon I see your turkeys fly over the fence and into the air. I watch them. They go to wild turkeys. Pretty soon they see my corn. They begin to eat it. They follow it to trap. All get in it." He smiled at his friends.

Jace grinned sheepishly. "You saved the turkeys," he said. He grasped for Black Crow's hand and shook it. "How can we thank you?"

Black Crow only grunted and grinned. "Take more wild ones from my bunch," he said quickly, generously. "They take away your turkeys, now you take them to put with flock. Next year you have many more."

"But we can't take your turkeys," protested Jace, feeling bitter with himself for having suspected his Indian friend of wrong doing

"Yes, you take more," insisted Black Crow. "I take just enough for us to use — my family — no more."

"Indian giver," spoke up Jennifer meaningly, and Jace knew that she, too, was condemning herself. "Black Crow, you're a real friend. And we want you to have Thanksgiving dinner with us. God has been very good to us, Black Crow. And now we have learned the meaning of true friendship. We want you to know how we feel about it."

Black Crow grinned, his white teeth gleaming, his straight black hair glowing in the autumn sun. "Black Crow knows already. White friends very kind to Black Crow. White friends saved my life. Black Crow very thankful."

And the twins had never felt the spirit of Thanksgiving as they did at that moment.

(Instructor)

ЛЮБИМО "ЄВ. ПРАВДУ"

Надсилаю передплату і прошу надсилати "Єв.Пр." надалі. Я і моя родина дуже любимо читати "Єв.Пр.", в якій ми маємо матеріяли не тільки релігійного змісту, а й з інших питань, що на сьогодні цікавлять і хвилюють кожного українця.

В любові Христовій залишаємося до вас

родина А. Самолюків

С.Ш.А.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIV. Число 3. Торонто, ОНТ. БЕРЕЗЕНЬ 1953 MARCH Toronto, Ont. Рік XIV. Число 3.

9. III. 1814 ТАРАС ШЕВЧЕНКО 10. III. 1861

ДО ЄВАНГЕЛІЇ

НЕ ПОГАСАЙ МОЄ СВІТИЛО,
ДУШЕВНУ МРЯКУ РОЗГАНЯЙ,
ВБИРАЙ МЕНЕ У ТВОЮ СИЛУ
І ПУТЬ КРІЗЬ ТЕРНЯ, ПУТЬ СМУТЛИВУ
НЕБЕСНИМ СЯЙВОМ ПОЛИВАЙ.
ПОДАЙ ДУМКАМ ТВОЮ СВЯТИНЮ,
СВЯТИМ НАТХНЕННЯМ НАПОЇ,
ЩОБ ГОЛОСИВ Я БЛАГОСТИНЮ,
ЯКУ ПОДАЛО ТИ МЕНІ.

Тарас Шевченко

"БОРІТЕСЯ — ПОБОРЕТЕ"

Шевченко ніколи не турбується про остаточну перевагу добра над лихом. "Борітеся — поборете", промовляв він усією своєю поезією і всім жит- [illegible]

Чи буде суд, чи буде кара
Царям, царятам на землі,
Чи буде правда між людьми?

І тут же відповідає просто й твердо:

Повинна буть! Бо сонце стане
І осквернену землю спалить.
("О люде, люде")

Шевченко фізично не може уявити іншого кінця нашим людським змаганням; перемога правди для нього — це аксіома, не зважаючи на всі удари мерзенної дійсности. Він навіть передбачає той сподіваний час і знову тут ми маємо у нього щиро-біблійні факти й так натхненого пророка.

Тоді як, Господи, святая
На землю правда прилетить
Хоч на годиночку спочить—
Незрячі прозрять, а криві
Мов сарна з гаю помайнують,
Німим отверзуться уста,
Прорветься слово, як вода,
І дебрь пустиня неполита
Сцілющою водою вмита
Прокинеться.

("Подражаніє Ісаії").

ЄРЕТИК
(уривки)

Привітай же в своїй славі
І мою убогу
Лепту — думу немудрую
Про чеха святого,
Великого мученика
Про славного Гуса!
Прийми отче. А я тихо
Богу помолюся,
Щоб усі словяни стали
Добрими братами
І синами сонця правди
І еретиками
Отакими, як Констанцький
Єретик великий!
Мир, мирові подарують
І славу вовіки.

Кругом неправда й неволя,
Народ замучений мовчить.
А на апостольській престолі
Чернець годований сидить.
Людською кровію шинкує
І рай у найми оддає!

Задзвонили у Констанці
Рано в усі дзвони.
Збиралися кардинали,
Гладкі та червоні,
Мов бугаї в загороду,
І пралатів лава,
І три папи, і баронство,
І вінчані глави.
Зібралися, мов Юди
На суд нечистивий
Проти Христа. Свари, гомін
То реве, то вие,
Як та орда у таборі.

І цілу ніч бенкетували
Ченці, барони... всі пили
І п'яні, Гуса проклинали.

Задзвонили в усі дзвони,
І повели Гуса
На Голгофу у кайданах.
І не стрепенувся...

Від Редакції

Подаємо нижче переклад відповіді посла п. І. Дікура на "Відкритий лист", вміщений в "Єв. Правді" (ч. 1-2, 1953 р.). На підставі відповіді доводиться констатувати, що кореспондент "Нового Шляху" у своїх матеріялах, якими скористався автор листа Ів. Зоренко, приписав деякі думки послові, що він їх зовсім не висловив.

Від щирого серця бажаємо, щоб думки, які подав посол п. І. Дікур у відповіді, стали переконанням усього українського проводу духовного, світського і КУК.

Оригінальний текст відповіді п. І. Дікура містимо в англійській секції (ст. 8).

Редакція "Євангельської Правди"

Редакторові "Євангельської Правди"

Вельмишановний Добродію!

Мою увагу привернув "Відкритий лист" до мене в "Євангельській Правді" за січень-лютень 1953 р.

Дуже шкодую, що сказане мною якийсь час тому в Віндзорі, могло бути в той чи інший спосіб витлумачене як заперечення існування 35.000 канадійців — українського походження, які належать до протестантських церков. Я цілком свідомо визнаю існування цієї групи і ті позитивні речі, що вона зробила на добро Канади, так само як і все позитивне, що зробили групи інших релігійних визнань.

Я думаю, що я сказав, або мав намір сказати про те, що дуже часто канадійці українського походження мають непотрібні тертя в двох головних релігійних деномінаціях і це має негативний вплив не тільки на наш канадійський спосіб життя, й зокрема негативно впливає на канадійців українського походження.

Я переконаний, що переважна більшість українців-канадійців чинить опір усякій пропаганді, що має своїм завданням викликувати тертя на ґрунті релігійного віровизнання. Крім того, я певний, що таку пропаганду ненависти ширять тільки незначна купка осіб.

Тут, в Канаді, ми маємо свободу поклонятися Богові так, як ми бажаємо. Канадієць українського походження, що належить до протестантської віри, не гірший канадієць і не менш гордий з свого походження і спадщини, ніж будьякий канадієць іншого походження чи іншого віровизнання.

Близько шістдесят років тому, мій дід покинув рідну країну, де він родився, і приїхав до Канади. Він приїхав до Канади не тільки тому, що тут, як його запевняли, кращі будуть життєві вигоди для нього і його дітей, а й тому, що він відчував, що в Канаді він матиме, крім інших свобід, свободу поклонятися Богові так, як він бажає.

Канадійці українського походження в наслідок їх історичної минувшини мають можливо більше причин, ніж їх товариші, канадійці інших походжень, тішитись і боронити релігійні свободи, що вони знайшли їх тут, в цій нашій землі.

Щиро ваш

Іван Дікур

Оттава, березня 12, 1953.

ЧОГО НАВЧАЄ УКРАЇНЦІВ МУДРІСТЬ БАТЬКІВ

"Бо розпитай тільки про давні часи". 5 Мойс. 4:32

Ніколи в історії України не потрібна була для українського народу так добра порада як у наші дні. Коли Гітлер твердив, що історія Німеччини обумовлена боротьбою на тисячу років, боротьбою, яку він провадив, то ми можемо сказати, що існування України залежить від рішень і напряму політичних, суспільних і релігійних змагань, які виявлять наші державні мужі. Ми стоїмо напередодні незвичайних світових подій. Важливість цих подій вимагає від проводу і всього нашого народу великої розважливости. Саме в таких випадках варто звернутися до скарбниці життя нашого народу, виявити, в чому полягала сила наших батьків, яка дала їм можливість втриматися на поверхні життя в жорстокій боротьбі. Корисно зробити висновок: чого навчає українців досвід і мудрість батьків.

Духові скарби українського народу великі. Проте часто ті, що звертаються до скарбів наших батьків не беруть чинників, що робили їх могутніми, а пробують нав'язати нам чинники, які фактично були причиною їх невдач. Покійний лорд Джан Русель у своїй промові в англійському парляменті сказав: "Ми говоримо багато, думаю дуже багато, про мудрість предків. Я бажав би, щоб ми сповнилися їх відвагою."

Це надзвичайно важлива порада для нас українців. Тим часом наші провідники ідуть до скарбниці минувшини нашого народу і повертаються, так би мовити, з оберемками назадництва, закостенілости і мертвечини, що були тягарем навіть і для наших батьків. Замість духа піонерів, що відважно прорубували нові стежки життя, вони приносять нам "орієнтації", "пристосування", закликають до давно віджилих, мертвих форм життя.

Саме тепер український нарід насамперед і понад все потребує відваги своїх батьків. Мудрих і досвідчених людей ми маємо чимало. На жаль відчувається велика потреба у людях відважних. Звичайно ми маємо на увазі відвагу в духових речах, бо фізичний героїзм українського народу викликав і викликає подив усього світу.

Якої ж духової відваги, що робила наших батьків могутніми, ми потребуємо? Насамперед відваги прокладати нові стежки і шляхи в нових обставинах і нових сферах життя. Цим відзначалися наші предки. Вони не боялися і не вагалися покинути старе, застаріле, що не відповідало новим умовам життя, і творили нове й краще, чого вимагає поступ народу. Наші предки вкрили себе славою, як відважні моряки і завойовники нових країв. Святослав з своєю відважною дружиною був славний походами в далекі краї. Запорожці на непевних човнах не раз обкурювали порохом стіни Царгороду. Їх човни бували і в Середземному морі.

В духовому житті наші батьки не вагалися прорубувати нові дороги, коли того вимагало добро народу, його боротьба за краще існування. Вони відважно шукали правди, і, знайшовши її, боролися за неї. Наприклад, Володимир Великий, бачивши, що поганство заважає будувати краще життя народу, не вагаючись, руйнує поганську релігію на Україні і запроваджує християнство, з цілковитим усвідомленням духу часу і його потреб. Це була раптова, незнана масі нашого народу дорога, але дорога конче потрібна.

Цього вчинку наш сучасний церковний провід не може зрозуміти. Вони думають, що Володимир Великий запровадив візантійське християнство в Україні навіки, що воно окаменівши і сповнившись марновірствами має стати навіки за єдину форму нашої релігійности. Гіршого нерозуміння духа реформи і вдачі великого українського князя не можна уявити. Він не був зацікавлений усталити навіки ту або іншу форму релігії на Україні, а прагнув запровадити в Україні церкву, що відповідала б вимогам його часу. Як би ми мали в наші дні провідника, що відвагою і мудрістю не поступився перед Володимиром Великим, то він, не вагаючись, поклав би кінець ритуалістичному ідолопоклонству, назадництву і деморалізації і потужною рукою запровадив би євангельську церкву. Істеричні вигуки ритуалістичного проводу про "козацьку віру", "віру батьків", "святі порохи" і т. д., заперечують духову відвагу і споконвічну мудрість нашого народу і його найкращих провідників. За це наш нарід розплачується великим терпінням, назадництвом, темнотою і приниженням. Як нарід ми плетемося в хвості походу народів. Наперед нас не пускають не чужі, а свої обскурантисти, люди без відваги і видіння, що його мав Володимир Великий.

Наші часи своїм характером подібні до часів великого князя. Вони повні нових здвигів, рухів. На наших очах трансформується життя людства. Наша трагедія полягає в тому, що ті, хто повинен був би бачити ці зміни і нові вимоги, не розуміє, не бачить потреб часу, від яких залежить саме існування народу. Настав найвищий час, щоб спустити Дніпром старі божища, які сковують життя народу, допомагають займанцям і наїзникам визискувати його. Націсти на Україні в останню війну видали секретні інструкції щодо ставлення до населення. У цих інструкціях між іншим сказано, що українці мають забобонну віру, яку слід українцям залишити, бо нової, кращої віри ти, німче, "їм не даси". Комуністи пробують відібрати нам всяку віру. Націсти погоджувалися з нашими ритуалістами, що нам вистарчить і того, що маємо. В результаті руїна. Тільки правда чистого Благовістя Христового піднесе наш нарід на нові висоти. Михайло Грушевський, найвидатніший з наших модерних істориків благав українців евангеликів закордоном старатися ширити евангелизм в Україні і навіть просив зацікавити цією справою чужинецькі евангельські кола. Він твердив, що на православ'я, навіть зреформоване, він не має надії. Релігія лежить в основі усього народнього життя. Це розумів Володимир Великий, але цього не розуміють сучасні короткозорі церковні провідники.

Не менш важлива риса в житті наших батьків це була відвага в боротьбі за правду. Це яскраво змалював Гоголь в сцені, коли Тарас Бульба карає своєю рукою відступника сина Андрія. Є драбина лояльностей. Лояльність проти Бога завершує її, дальше лояльність проти свого краю, лояльність проти своєї родини тощо. Реакція української католицької ієрархії на енцикліку Папи, що зневажає Україну, виявила, що завершує їх лояльність ні Бог, ні Україна, а лояльність проти італійця в Римі, якого вони називають Папою.

Нашим девізом має бути мото, що його можна прочитати в одній з шкіл в Торонті: "Будемо вірити, що правда є сила і в цій вірі будемо з усією силою робити те, що ми вважаємо за правду".

Досвід славної минувшини наших предків навчає нас також про важливість проводу. Наш нарід мав чимало великих провідників зпоміж князів і гетьманів. Їх вчинки оспівуються і досі в піснях і думах на всій Україні.

Коли нарід їде новими шляхами важливість доброго проводу є вирішальна для успіху. В наші дні кожний українець, при бажанні може знайти провід найкращій з усіх. Таким звершеним провідником для кожного народу є Ісус Христос. Ні церква, ні священство, ніщо інше, а Він і його провід становить виняткову гарантію успіху в житті і боротьбі народу.

Знайти Його ми завжди можемо в Слові Божому, в якому сказано: "Нема ні в кому другому спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спасатись нам". Діян. 4:12.

Діма

ЗА ТЕЧІЄЮ

Вчора день був такий, як сьогодні,
Завтра буде такий, як учора,
Й хоч міняється часто погода,
Хоч міняються люди, події,
Течія залишається стала.

Хтось помер, інший хтось народився,
Хтось заплакав, а хтось засміявся . . .
Течія від цього не змінилась,
І не можна іти проти неї.
Як не можна іти проти Бога.

Я співаю сьогодні, а завтра
Вже вуста розтулити не зможу . . .
І на зміну мені своїми криком
Десь дитя до землі усміхнеться,
Й попливе за життям-течією . . .

І. [redacted]

ПРОБЛЕМА ДЕМОКРАТІЇ НА УКРАЇНІ

В протилежність до диктатури демократія — це вільний розвиток всіх активних творчих сил нації. Тому для нашого народу, що затримався в своєму розвиткові, демократія є найкращим і найреальнішим шляхом для його всебічного та успішного розвитку. Постає лише питання: чи наш український народ вже доріс до демократії і чи вистачить у нього вміння й сил для встановлення в себе такої складної системи суспільної організації, як демократія?

Щоб дати відповідь на поставлене питання, треба зазначити, що фактично ми сьогодні маємо змогу вибирати лише між двома головними формами суспільного ладу: демократією і диктатурою. Всі інші форми державного устрою, як республіка або монархія, покриваються цими системами суспільного ладу, і не вони тепер відіграють вирішальну ролю. Бо як за республіки, так і за монархії може існувати і демократія і диктатура. Так, нпр. в конституційних монархіях — в Англії, Швеції, Данії, Норвегії, Голяндії існує взірцева демократія, а в таких деспубліках, як Чіле, Аргентина, Параґвай, Бразилія, фактично панують диктаторські режими. Тому спір про те, чи нам потрібна республіка чи монархія, це справа другорядного значіння.

В умовах сучасного, дуже скомплікованого господарського й суспільного життя і поширення політичної рівноправности на всіх громадян головну ролю в державах відограють не монархи, а ті провідні організовані суспільні сили, що фактично виконують ролю проводу в сучасних суспільствах. Тому значно важливішим для сучасного ведення державних справ є питання не про республіку чи монархію, а про те, яку форму суспільного ладу — демократію чи диктатуру — ми хочемо завести у себе в Україні.

З цього погляду стара звичка поділяти людей на прихильників монархії і її противників сьогодні значною мірою є вже пережиток. Сьогодні для політичної характеристики монархістів вирішальним має бути не те, що вони називають себе монархістами, а те, за яку систему суспільного ладу вони стоять — за демократичну чи за диктаторську. Залежно від цього визначається їх політичне становище в нашому суспільстві: чи вони стоять на боці демократії, чи, навпаки, їх місце в таборі прихильників диктатури. Ніякого третього становища не може бути. Українське суспільство мусить знати справжнє обличчя тих політичних груп, що борються за свій вплив на організацію нашого народу. Тільки в таких умовах зможемо встановити у суспільний лад, що знайде підтримку цілої нації, а не тільки її окремих груп.

Безперечно нашим історичним традиціям і нашим сучасним завданням найбільш відповідає демократична форма суспільного ладу. Іншого шляху для нашого визволення немає й не може бути: якщо наш нарід хоче визволитися зпід опіки деспотичної Москви, то його життєвим завданням є виховувати своїх членів у дусі наших національних традицій — европейського демократизму, а не московського деспотизму. Тільки в демократичних порядках на Україні єдиний шлях для всебічного й успішного розвитку наших національних сил. Український нарід, що в найтяжчі періоди своєї історії не тратив почуття своєї відокремлености від сусідних народів і завжди прямував до свободи, не може скоритися перед диктатурою тієї чи іншої групи, хоч би й своїх українських людей, запаморочених впливами чужих ідей і чужих традицій.

Український нарід вибере собі демократичну форму суспільного ладу як найбільш відповідну до особливостей його історичного розвитку і його національної вдачі. Ця форма буде найлегша для встановлення й закріплення її в наших українських умовинах. Демократія це не якийсь шабльон або строго уніфікована система, яку скрізь треба запроваджувати тільки за одним зразком. Напр., в таких країнах, як Швайцарія, Франція, Англія, існує демократичний лад, але ні одна з цих країн своїм суспільно-політичним устроєм не подібна до другої. Можна сказати, що відмін демократій є стільки, скільки тих народів. Це залежить від характеру народів, його традицій, загального культурного рівня, особливостей історичного оточення і т. д. В кожній демократичній країні державно-суспільний устрій, щоб бути міцним, має бути пристосований до місцевих умов, і тому форми демократії бувають різні. Може бути демократія на чолі з виборним президентом або конституційним монархом; може бути демократія, де право вибирати послів до парляменту надається всім повнолітнім громадянам і громадянкам або тільки їх частині; може бути демократія з двома або одніею законодавчою палатою і т. д. Але при всіх цих різноманітних формах суть демократії залишається одна: можливість вільної думки і вільного розвитку членів суспільства.

Не можемо сумніватися, що після всього пережитого Україною за останні десятиліття нашим людям не забракне державного розуму і доброї волі для встановлення в нас такого суспільно-державного ладу, який би найбільше відповідав внутрішнім відносинам на Україні. Маємо підстави твердити, що сучасна Україна — це вже не Україна кінця XIX або початку XX віку. Це вже не та Україна, коли нашим провідникам доводилося витрачати енергію на те, щоб роз'яснити робітникам і селянам, "хто такі українці і чого вони хочуть". Це вже не Україна, про яку світ нічого не знав, і треба було доводити йому, що існує український нарід. Порівнюючи з тим, що було 30 років тому, Україну світ вже знає, як здається, ще ніколи раніше. Найважливіше, що українське населення за цей час стало без порівнання свідомішим національно й політично. Фактом великої ваги для нашої сучасної дійсности є те, що український нарід **має дуже мало неграмотних**. Цей факт творить важливу підставу для того, щоб успішно проводити підготовчу роботу серед мас для зміцнення ідей і практики демократії.

Не менше значення має також і той факт, що наш нарід **пережив революцію**. І хоч большевицький деспотизм завдав нашому народові страшних ударів, але це поневолення викликало в народніх масах стремління до свободи і ненависть до диктатури. Ми бачили на прикладі Німеччини, що то значить, коли нарід не мав у своїй історії революційної епохи і в боротьбі попередніх поколінь не здобув демократичних традицій.

Великий революційний рух у нас, на Україні, пробудив народні маси до активного політичного життя. Боротьба з московським большевицьким насильством научила наш нарід любити й дорожити свободу, відродила в ньому традиційні змагання до волі й незалежности. Можна, не перебільшуючи, сказати, що починаючи від першої окупації України московськими большевиками на початку 1918 р. і по сьогоднішній день, тобто більше як чверть століття, життя на Україні — це безнастанна, повна великої енергії й жертвенности боротьба українських мас з чужоземною неволею, за свою національну й людську свободу. Це — великий досвід, і цей досвід ніколи не пропаде даром: його використає наш нарід для встановлення нашого традиційного демократичного ладу. Ця школа революційної боротьби з московським насильством не тільки пробудила наш нарід національно, а й політично. Вона на ділі переконала його, що нам, українцям, не по дорозі з москов. деспотичними традиціями і порядками.

Протилежно до російського народу, якому бракує демократичної традиції, наш нарід таку традицію має, і це здобуток великої ваги. З цього погляду також наше національне відро-

(Продовження на ст. 5)

Б. Лисянський

КИЇВ

З очима мрійними, з піднесеним чолом,
В хотінні творчому міцна в собі мов криця, —
Стоїть віками чарівна столиця
Над непокірливим Славутою-Дніпром.

Змагання довгого біжить пінливий вал,
Ідуть у небуття держави і народи . . .
Та сяйне гасло правди і свободи
Столиця береже як вічний ідеал.

Хай знов насунуться криваві століття —
Те гасло над Дніпром лунатиме живе . . .
І, певна сил своїх, в борні переживе
Столиця гордая всі бурі лихоліття.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282 Проп. Дмитро Галенда

ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

За залізною заслоною

ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА В СССР

Опинившись у надзвичайно тяжкому становищі за другої світової війни, Сталін вирішив використати релігію, яку ще Карл Маркс вважав за "опіюм народу". Безперечно Сталін не помилився, бо відроджена російська православна церква в СССР щиро виконує завдання комуністичної політики. Словом, як колись за царату православна церква "вірою й правдою" служила царському урядові, так тепер вона ще з більшим піднесенням служить Сталінові. В передмові до збірника "Русская православная церковь в борьбе за мир" так і сказано:

"Проповідуючи і запроваджуючи серед людей любов і мир, що їх приніс на землю Господь наш Ісус Христос, Російська Православна Церква чуйно прислухається до моральних запитів сучасного людства і вважає своїм безпосереднім обов'язком сприяти його найкращим прагненням".

Отже, російська Православна Церква "чуйно прислухається до моральних запитів сучасного людства", щоб часом не спізнитися в підпорядкованні цього людства ненажерливому Сталінові. Вона від "щирого серця" благає Всевишнього послати протестантській Америці, що являє собою "головного підпалювача нової війни", свого ангела, який відкрив би її очі для Христової Заповіді: "Любіть один одного", допоміг би їй усвідомити, що дух християнської віри і справжня церква Христова мають своїм завданням "покірливість, слухняність і жертовність". Православна церква благословляла і благословляє захист Соціялістичної Батьківщини, бо вона вважає цей захист (а хіба пропаганда СССР іншої думки? І. Г.) як святий обов'язок, як найвищий вияв любови до Вітчизни, як подвиг, на який вказує Слово Боже, бо "...немає більшої від тієї любови, як коли хто покладе душу свою за друзі свої (Єв. Ів. 15:13). Словом — хай живе соціяльна революція в цілому світі, тільки... на чолі з Сталіном!"

Треба відверто сказати, що є чимало наївних людей по цей бік залізної заслони, які щиро вірять в цю брехливу агітацію Російської Православної Церкви. Звичайно, "мудрий Сталін" тільки посміхається, як кажуть, в кулачок. Йому цього треба. Проте він гостро тримає вухо, прислухаючись, чи часом не починають вірити... свої люди. А випадки такі вже є.

Комсомолець Гниломедів із с. Рудня, Воронезької области, в газеті "Комсомольській Правді" від 4 липня 1952 р. порушив питання про ставлення комсомольців до релігії. В основному на це пекуче питання "Комсомольська Правда" відповідає так:

"...В нашій країні зліквідоване соціяльне коріння релігії, знищені експлуататорські кляси. Переважна більшість советських людей вільна від релігійних забобонів.

...Проте є ще люди, що не звільнилися від релігійних забобонів і марновірства. Головна причина живучости у свідомості людей релігійних забобонів полягає в наявності капіталістичного оточення, що намагається за взяку ціну оживити і підтримати ці пережитки у свідомості советських людей.

...Сталінська конституція визнає свободу антирелігійної пропаганди і свободу виконання релігійних культів. Але комуністична партія і советська держава не вважають релігійні пережитки за нешкідливі і зовсім не байдуже ставляться до них. Партія ніколи не мирилася з релігійними забобонами. Справжній марксистсько-ленінський світогляд несполучний з ідеалістичними поглядами, з релігією.

...Релігія — нетільки антинауковий, але разом з тим і реакційний світогляд. Вона одурманює свідомість людей, робить їх пасивними у боротьбі з труднощами, послаблює у віруючих волю до творчої праці й дерзання. Релігійна мораль в корені протилежна моралі комуністичній. Отже боротьба з релігійним марновірством є найважливіша складова частина комуністичного виховання.

...Комсомолець не повинен байдуже ставитися до релігії, а бути активним борцем проти релігійних забобонів".

Чи може в таких умовах вільно існувати релігія в СССР? Звичайно, представники Російської Православної Церкви, позичивши очей у Сірка, будуть галасувати на весь світ, що "захист Соціялістичної Батьківщини — найвищий вияв любови до Вітчизни", а "боротьба з релігійним марновірством є найважливіша складова частина комуністичного виховання" — це внутрішня справа СССР, бо партія ніколи не мирилася з релігійними забобонами.

А хіба ж може бути інакше? Повинна ж Православна Церква залишити якісь традиції і після Сталінського царювання.

Ів. Гнівний

Де й коли шукати спасіння?

Є багато таких, що хочуть спасіння і ревно пробують знайти його. Шкода тільки, що не всі ми знаємо, де його шукати, або де його можна знайти. Дехто з нас пробує осягти спасіння власними добрими ділами. Це страшна помилка! Добрі діла важливі і потрібні для кожного щирого християнина для того, щоб ними довести наше християнство, що воно є добре. Як "кожне добре дерево приносить овоч добрий", так і правдиве християнство повинно робити добрі діла. Однак добрі діла ні в якому разі не можна вважати за підставу, або джерело нашого спасіння. Дух Божий через ап. Петра сказав: "І нема ні в кому другому спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спастись нам". — Діян. 4:12.

Є знову й такі, що шукають для себе спасіння в їх церквах, в причастю, в церемоніяльних відправах, богослуженнях і в усяких побожних вчинках. Ми повинні знати, що все це встановили церковні провідники, і запровадили в християнську релігію не для того, щоб дати нам спасіння, а для того, щоб дати тим із нас, що вже спасені, місце і спосіб, яким ми могли доводити наше спасіння, що ми його вже знайшли і одержали вірою в Господа нашого Ісуса Христа.

Є й такі, що шукають свого спасіння через св'ятих і ангелів. Ці також помиляються, бо в Біблії сказано: "Один бо Бог і один Посередник між Богом і людьми, — чоловік Ісус Христос". — 1 Тим. 2:5.

Пам'ятаймо ж, що коли ми шукаємо для себе спасіння, ми повинні шукати його тільки в Ісусі Христі Господеві та Спасителеві нашому, який так полюбив нас, що себе віддав за нас.

Між нами є такі, що хочуть спастися, думають шукати для себе спасіння, але колись — в майбутньому. Багато з них твердять: "Я почну про це дбати, але на старості літ. Тепер ще ні, бож маю багато на моїй голові роботи, інтересу і всяких родинних справ. Отже почну шукати для себе спасіння аж тоді, коли стану старим". Проте, кожний знає, що коли людина стала старою, то вона має більше клопоту, ніж коли вона була молодою. Старі люди здебільшого недужі, нервові, змучені, хоровиті, стають глухі й прислілуваті, журяться день і ніч, завжди їх що небудь непокоїть, і раз-у-раз сердяться. Такі люди не шукають для себе спасіння, бо їх тільки обходять їхні старечі клопоти. Багато з них відходять без спасіння у темноту, безнадійну вічність, що її Слово Боже називає "пеклом".

Мій друже, хто б ти не був, задля твого власного добра та щастя, поки ти ще спроможний зробити це, усвідом твою потребу щодо спасіння, і шукай його в Ісусі Христі Господеві нашому. Послухай поради Божої, поданої в Біблії: "Шукайте Господа, доки можна знайти його, кличте його, коли до вас близько". — Іс. 55:6. І далі: "Що то за користь людині, хоч би світ увесь здобула, а душу свою занапастила? — або, — що дасть людина у заміну за душу свою?" — Єв. Мат. 16:26.

Чи можеш ти, дорогий читачу, і надалі занедбувати спасіння, не шукаючи і не приймаючи його тепер від Господа Ісуса Христа, що вмер за те? Ні, ти не можеш і не повинен занедбувати його. Коли так, то прийми те спасіння тепер, через віру в Ісуса Христа, а тоді Бог милосердний п о б лагословить тебе і прийме до Себе в радість нескінченну.

ПРОБЛЕМА ДЕМОКРАТІЇ НА УКРАЇНІ

(Закінчення зі ст. 3).

дження в XIX ст., що так само відбувалося як у чехів під знаком народоправних ідей, не могло не залишити помітного сліду в психологічному наставленні нашого народу. Вплив цієї дати, безперечно, матиме так само позитивне значення для майбутности нашого народу.

Крім усього цього, запроваджуючи свій внутрішній суспільний лад, ми повинні будемо дивитися на справу реально. Не слід забувати, що столітнє перебування народу під московською деспотичною владою, безперечно, залишить певні свої негативні впливи на наше суспільство, на його психіку і на ціле його духове наставлення. Тому очевидно тяжко буде від системи большевицького рабства раптом перейти до повної демократії. Цей перехід від большевицької насильницької системи до режиму демократії має відбуватися на підставі добре продуманої політичної і господарської та соціяльної програми. Всякі раптові, не пристосовані до наших українських відносин зміни, справі не допоможуть, а навпаки, тільки можуть їй пошкодити. Треба пам'ятати, що напр. англійська демократія значною мірою тим міцна й сильна, що вона виростала органічно, поступово. В цій країні кожний крок вперед робився тільки після того, як здобуте раніше защіплялося міцно й безповоротно.

Тому також у нас, на Україні, для встановлення міцної демократії доведеться йти систематично, дбаючи насамперед про розвиток ініціятиви й самодіяльності населення в формі розбудови органів місцевого самоврядування, поширення кооперації в різних її формах, виховання молоді в дусі поступових ідей і т. д. Словом, розгортати демократичну систему у нас доведеться по мірі того, як вона буде зміцнюватися й зростати з психологією, звичаями і потребами мас народу. Тоді демократичний лад, кристалізуючися в тій чи іншій формі, може уникнути різних перебоїв та криз і дасть нашому народові, як і його провідній верстві, можливість всебічного та успішного розвитку. Тим більше, що в розвиненому демократичному суспільстві до провідної верстви нації підіймається з народніх глибин все, що є здібнішого та активнішого.

(І. Мазепа — "Підстави нашого відродження" част. II).

Немилосердний багач

Умирав багач . . .

Був він надзвичайно скупий і через те за ціле своє життя набув велике багатство.

Частенько люди йому натякали на його скупість, але він завжди зарозуміло відповідав:

— Я інакше робити не можу. В житті гріш це все. З допомогою гроша все зробиш!

Ось тепер, коли смерть стала йому перед очима, йому спало на думку, що й на тому світі напевно гроші мають велике значення... Отже, щоб часом не мати клопоту, треба і там їх мати.

Подумавши так, він закликав до себе дітей і, прощаючись з ними, дав розпорядження, щоб поклали в домовину мішок золота.

— Та не скупіться там! — ледве говорив він. — Насипте мішок як слід.

Тієї ж таки ночі розпрощався він з білим світом.

Діти, звичайно, виконали волю батька і поклали в домовину мішок, в якому було щось на пару тисяч долярів золота.

Коли наш скупердяга опинився на тому світі, розпочалося урядування! Скрізь писали, записували, вимагали присягати, відсилали один до одного. Адже ж і там є різні урядовці, бюра, суди...

Ледве бідолаха діждався вечора. А був голодний, як вовк. До того ж і пити так хотілося, що язик присох аж до піднебіння.

— Пропаду я тут — подумав. Раптом бачить він довгий — великий стіл, а на ньому різні смачні страви та напої. Навіть щось смажиться на сковороді, та таке пахуче...

— Ні — говорить він сам до себе — таки я можу похвалитися своїм помислом. Адже я добре знав, що мені гроші тут потрібні будуть. Тут зовсім, як у нас було. Аж тепер я з'їм і вип'ю досхочу.

Доторкнувшись з усмішкою до свого мішечка, він підходить до столу і, показуючи на якусь смачну рибу, питає:

— Що це коштує?

— Два центи — відповідає слуга.

— Дешево! — думає багач.

— А це? — запитує знову — і показує на тарілку печені.

— Також два центи — відповідає слуга, усміхнувшись.

— То дайте мені, будь ласка, потрійну порцію риби, а також і печені.

— У нас платять наперед — зауважив слуга.

— Наперед? Гаразд, — промовив гордо багач і кинув золоту штуку на стіл:

— Прошу!

Слуга оглянув золоту штуку й каже:

— Ні, це не цент, а ми лише центами приймаємо.

Віддавши багачеві золоту штуку, слуга попросив його вийти. Здивувався багач і зажурився:

— Цікаві речі — думає собі. — Проте треба обов'язково виміняти гроші, бо довше так не витримаю...

Отож наказує багач своїм синам у сні:

— Візьміть собі золото, бо воно мені не потрібне, а замість нього дайте мішок з центами, бо тут інших грошей не приймають.

Перелякані сини виконали волю батька. Забрали з домовини золото, а поклали туди повнісінький мішок з центами.

— Маю вже центи — з радістю заявив наступного дня коло столу багач. — Давайте їсти!

— У нас платять наперед — відповідає слуга, не рушаючись з місця.

— Прошу, прошу! — вигукує багач і кидає на стіл купу центів. — Тільки, будь ласка, швиденько!..

Глянув слуга на багача і, усміхнувшись, каже:

— Малощо ти навчився на землі. Ми беремо тут не ті центи, що ти їх маєш при собі, а ті, що ти їх давав іншим. Пригадай собі, чи давав ти колинебудь бідним, чи порятував ти їх у нещасті?

Опустив багач очі й замислився.

Так, за ціле своє життя він і цента не дав бідному, ніколи не знав біди — нещастя інших.

І відвели багача набік.

ПІСТ

"Ось — піст, який я люблю: зміни кайдани несправедливости; розв'яжи пов'язи ярма, одпусти придушених на волю, і розірви всяку кормигу; поділись із голодними хлібом і заведи в хату бурлаків бездомних, як побачиш обідранця, прикрий наготу його, і від однокровного твого не ховайся".

Іс. 58 : 6, 7.

Листи читачів

БАЖАЄМО УСПІХУ!

З нагоди Різдва Христового й Нового 1953 Року ми, група євангеликів, що читаємо "Єв. Пр.", бажаємо вам від щирого серця успіху в дальшому поширенні науки Христової серед українського народу. Дякуємо й ще раз дякуємо за вашу багатогранну й корисну духову працю.

З доручення ваш брат у Христі

А. Регат

Бельгія.

ЩОБ ПІЗНАТИ ПРАВДИВОГО БОГА

В нашому таборі в Аугусдорф, Німеччина, є чимало братів українців духово засліплених, які шукають правдивого Бога. Надсилайте, будь ласка, нам "Єв. Правду", яка великою мірою допомагає пізнати Бога на основі Євангелії.

З глибокою пошаною й палким привітом залишаюся, ваш брат у Христі

І. Андрієнко

Німеччина.

Гумор

Піп на пущі

Начитався піп удовий,
Як святії жили.
Як то вони по пустинях
Господа молили...

Тай задумав і сам грішний
З світом попрощатись,
Зайти собі межи пущі,
Тай собі спасатись...

І зібрав усю громаду,
З нею розпростився...
Взяв з собою молитовник,
В пущу віддалився...

Але де йому до пущі!
Привик до ковбаски...
До чарочки, горілочки,
До борщу, до кашки.

Привик собі як часами
То й дечого вжити...
То де йому серед пущі
Корінцями жити?..

Пробув в пущі одні сутки...
Ба щось не прядеться...
Пробув другі піп удовий...
Ба, вже й нитка рветься.

Взяв добродій молитовник,
Назад повертає...
"А щож то ви не на пущі?"—
Громада питає...

— Не питайте, добрі люди!
Став піп говорити —
Не з такими животами
Серед пущі жити!..

С. Руданський

ЗА ЩО МЕНЕ БЄШ?

(Написав о. Володимир Ковалик ЧСВВ, Вид-тво оо. Василіян, Ню Йорк, Вересень 1960)

Редакція "Слово Доброго Пастиря" у передмові до книжечки "За що мене беш?" застерігає читачів, що це є відповідь католиків на несправедливі закиди проти греко-католицької церкви, що унія — це зрада прадідної віри українського народу, була нам насильно накинена, що вона служила до спольщення, тобто, до винародовлення української нації. Щоб якнайкраще переконати читача в правдивості доводів автора, редакція підкреслює, що "Автор книжечки є о. д-р Володимир Ковалик ЧСВВ, теперішній настоятель василіянської віцепровінції в Аргентині, який підчас студій в Римі джерельно студіював справи Унії."

Звичайно книжечка має пропаґандивну ціль і написана **досить тенденційно** (скрізь підкр. наші. І. З.), історичні матеріяли використані не об'єктивно, а такі твердження, як напр., "вертаються до Голови Христової Церкви", "Україна постійно схилялася до Риму", "У нас зворот до Риму був неначе природний" і т. д., потребують великої дискусії. В даному разі ми хочемо звернути увагу читачів на те, що автор, хоч і "джерельно студіював справи Унії", але в книжечці ні слова немає про творчість Івана Вишенського, найвидатнішого українського письменника кінця XVI — початку XVII ст., який у своїх посланнях так яскраво й правдиво висвітлив справи Унії після Брестського Собору 1596 року.

Д-р Ковалик пише: "Маючи історичні джерела, розуміючи їх і **шукаючи правди** не дивно нам, що Україна постійно схилялася до Заходу, до Риму" (ст. 9)... "Прихильники Унії протиставили п а т р і ярхатові Рим із **сильною владою папи, де не було ніяких сумнівів і ваганб, де всі догматичні справи були впорядковані, ересі засуджені,** духовенство і вірні підпорядковані дисципліні" (ст. 19). Чи й справді так було і в Польщі об'єднаній в релігійному відношенні з Римом? .

У своєму найвизначнішому й найхарактернішому творі — "Писаніє до всѣх обще в лядской (польській) землі живящих" Вишенський ставить такі питання:

"Де тепер в лядській землі віра? де надія? де любов? де **правда й справедливість суду?"...**

Відповідаючи на ці питання, Вишенський з великою силою почуття і надзвичайно яскраво змальовує картину морального розкладу духовенства і світського панства, про торжество зла у суспільних взаєминах шляхетської Польщі. Він пише:

"Сьогодні в лядській землі **священики всі, як давно колись... жерці, черевом, а не духом служать.** А панове над Бога богами вищими для своїх підручних підданих поробилися... А замість покірної простоти й убозтва — гордість, хитрість, ошукування і лихоїмство панують! А **замість суду й правди — несправедливість, брехня,** кривда, перехитрювання, переспорювання, наруга, лицемірство, лестощі й насильство антихристів панує".

Чи можна було в таких обставинах шукати правди, про яку говорить д-р Ковалик?

Д-р Ковалик, підкресливши, "що на ініціяторів і реалізаторів Унії впливали не зовнішні, не **фізичні примушуючі причини, але внутрішні, душевна жажда правди й добра"** (ст. 20), з захопленням вигукує: "...Хай історики обох віроісповідань викажуть: **хто примусив** митр. В. Рутського чи Мих. Рогозу до Унії? Хто накинув Унію єпископам І. Потієві, Гр. Германові, Кир. Терлецькому?"... (ст. 24).

В "Писаніи к утекшим от православное вѣры епископам",— вельмишановним панам — М. Рогозі, І. Потієві, К. Терлецькому та іншим представникам, що підписали Унію з римською церквою Вишенський пише:

"...Покажіть мені ви — о, зав'язувачі згоди, — де й хто з вас, в мирському житті будучи, отих шість заповідей, Христом узаконених, сам виконав, тобто: **голодних нагодував, спрагнених напоїв, мандрівних упокоїв, голих зодяг, хворим послужив, у темниці одвідував?**

...Чи не ваші милості голодних оголоднюєте і спрагнучими робите бідних підданих, що такий самий, як і ви, образ Божий носять; на сиріт церковних пожертви лупите і з гумна стоги та ожереди волочите. Самі з своїми слуговинами проїдаєте отих труд і піт кривавий, лежачи й сидячи, сміючися й граючися, пожираєте. Горілки проціджувані курите, пиво трояке **добірне варите і'в прірву ненаситного черева вливаєте.**

...Чи не ваші милості ради того й єпископства доколалися, щоб більші надбання майна, маєтностей, скарбів грошових і прибутків у церкві Божій здобути?

...А коли неправду кажу, **одвалимо той надгробний камінь і побачимо наяв все життя ваше в мирському стані і нині,** в так званому духовному: хто **чим колись був,** і що мав, і хто він тепер є, і що має?

...Перше, його милость каштелян Потій. Коли і каштелянства титул досяг, то тільки чотири слуговини і в одежі, яка барва вичиститися могла, за собою волочив. А нині, коли єпископом став, пересягне числом і за десяток, і барва скупа дорожча і славніша.

...Так само і його милость архиепископ. Коли простою Рогозиною був, не знаю, чи й двох служників на службі своїй мав. А нині числом переважить з десяток, барвою рівною з першими.

...Так само й Кирило. Коли був простим попом, тільки дяка за собою волочив, якому окрайками з пирогів платив. А тепер, коли єпископом став, дожене слугами та барвами перших...

...Бачу, що не в слід Христа, а в слід світу цього усі вище названі паломництвом трудяться.

...Отак-то й ви, панове біскупи, сидите на місцях єпископських, але не сидите на гідності й чесності; пануєте над селами, але над вашими душами диявол панує; пастирями себе зовете, **але есте вовки;** зовете себе священими, але есте прокляті; йменуєте себе єпископами, але есте мучителі; **міркуєте, що ви духовні, але ви поганці й язичники".**

За автором книжечки "За що мене беш?" всі ці ініціятори й організатори Унії були сповнені "душевною жаждою правди і добра". Коментарії — зайві.

Як ставився український нарід до Унії, ми бачимо із вступу до згаданого послання, де Вишенський пише:

"Доводжу до вашого відома ваших милостей, що дійшло до **мене вашого подвигу, праці, ретельності і старанності писання під назвою "Оборона згоди з латинською церквою і вірою Римської служби"** — вами піклувальниками і будівничими тієї змінної згоди, **унії гадючої, як її руський народ зве".**

З надзвичайною правдивістю змальовує Вишенський, чому значна частина духовенства **прийняла Унію: вони перейшли:**

"Від убогих до багатого, від простих до хитрого, від невільників до найсвавільнішого, від покірних до гордого, від бідного до того, хто чинить біду, від мучеників до мучителя, від тих, хто нічого не має, до того, хто над світом панує".

Розповідає Вишенський і про те, що в Польщі на ті часи добивалися єпископства хабарництвом, підступами:

"Славнішим секретарям і референтам, дохлібникам і таємним брехунам його королівської милості... сто... червоних золотих у руки тиць", а далі, що нижче стоять, **"великими білими талярами, а тим півталярками, тим хортами й четвертаками,** цьому в руку тиць, тому тиць"...

Нарешті письменник, відображаючи думку українського народу, впевнений, що він не піде за уніятами:

"Не надійтесь, влада світська, королі та всякі наставники і всякий слуга папи римського! З вами ні в чому православні погоджуватися не хочуть і папі поклонитися не зволять. Не надійтеся сьогодні, не надійтеся завтра, не надійтеся післязавтра, в будучині і навіки віків".

Після таких документів дуже важко переконати читача, до чого намагається д-р Ковалик, що унія була добровільна і не прагнула винародовлення української нації.

Тим часом папір все витримує.

Ів. Зоренко

"Горе вам, письменники та фарисеї, лицеміри, що уподобнюєтесь до гробів побілених, які зверху ніби і гарні, а в середині повні кісток мерців і всякої нечистоти". (Єв. Мат. 23-27)

Справи іміґраційні

Закордонні паспорти, папери іміґраційні (перміти), громадські папери, пенсії.

Розшук близьких і знайомих і знайомих у Краю і закордоном.

Для новоприбулих скитальців у справах:

1. Рент (ів. отримуваних у "Крінгсопферферсорґунґ" на терені Зах. Німеччини,
2. Відшкодувань (за кацет), коли їх справи знаходяться в "Відерґутмахунґскаммер", там же на терені Зах. Німеччини.

За інформаціями пишіть:

П. КОНОПЛЕНКО
Гаффорд, Саск., Канада.

ЗМІЦНІМО НАШ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД

(До українських евангеликів, братів і сестер в Христі)

Згідно з статутом Українське Євангельське Об'єднання провадить евангелізаційну працю серед українського народу в усьому світі. В міру своїх сил Об'єднання виконує цю працю протягом тридцяти років. Поширення Святого Письма і євангельсько - християнської літератури було і є основним завданням УЄО, бо коли люди не освічені світлом Божого Слова і не відроджені духово, то даремні їх зусилля досягти чогось справді кращого в особистому і в громадському житті. Цією передумовою справжнього духового поступу керувалося й керується УЄО в своїй праці. Ніхто не стане заперечувати, що в нашій євангельській місійній праці саме тепер дві пекучі потреби: поправлений переклад Святого Письма і відповідна українська евангельська література.

Про видання поправленого перекладу Святого Письма подбало Британське Біблійне Товариство, яке, як відомо, видає Святе Письмо на мовах усіх народів. Щодо виготовлення і видання евангельської літератури, то про це маємо подбати ми, українські евангелики. Керуючись цією потребою, Собор УЄО, що відбувся минулого літа в Торонто, вирішив видавничу працю пожвавити, а Головній Управі доручив цю працю якнайскоріше розпочати.

Закінчити розпочату працю Головна Управа зможе тільки тоді, коли буде мати достатні фінансові засоби. Виготовлення змісту книжок не коштуватиме майже нічого, або дуже мало, але друк вимагає поважних коштів. Тут саме потрібна співпраця і підтримка від усіх членів і прихильників УЄО. Щоб здобути кошти на видання української евангельської літератури треба вжити таких заходів:

1. Кожна українська евангельська громада в Канаді і США, (або відділ УЄО при громаді) повинна заплатити свою вкладку.

2. Якщо громада не є членом УЄО і не має при собі відділу УЄО, то така громада надсилає добровільний даток на видавничий фонд. Це буде доказом, що громада прихильно ставиться до УЄО і, крім своєї льокальної праці цікавиться також загально українською евангельською справою та підтримує її.

3. Якщо громада одержала від УЄО чи його скарбника, бр. Стефана Салмерса, книжечки, то повинна негайно сплатити їх вартість. Якщо сплатила тільки частину, то повинна якнайскоріше сплатити решту. (Пояснення. За книжки треба сплатити незалежно, чи вони продані, чи ні. Громади одержують певну кількість книжок і книжечок, платять за них, а потім розпродують їх, в деяких випадках дають безплатно. Це може потривати рік і довше. Таке поширення евангельської літератури треба вважати теж за місійну працю окремої громади в своїй місцевості).

4. Громади, які ще не замовили в УЄО літератури, повинні надіслати замовлення якнайскоріше. Просимо не вважати це за наказ, але за добровільний християнський обов'язок. Виконуючи цей обов'язок, прислужитесь багато справі, що дорога серцю вашому й нашому.

5. Окремих членів УЄО, що не належать до українських евангельських церковних громад тому, що в їх місцевостях таких немає, просимо сплатити членські вкладки, а окремих прихильників УЄО надіслати добровільні датки на видавничий фонд УЄО.

6. Просимо всіх членів і прихильників, як громад, так і поодиноких осіб, при нагоді збирати добровільні пожертви на видавничий фонд УЄО.

Всі членські вкладки і добровільні датки, як від громад і відділів, та і від поодиноких членів і прихильників треба надсилати на адресу скарбника УЄО:

MR. STEPHEN SALMERS,
159 Simcoe St., South,
Oshawa, Ontario.

Українські евангелики! Ви всі щиро бажаєте, щоб ряди наші міцніли і більшали. Ви напевно радієте з того, що згідно з канадійською урядовою статистикою з 1951 року число українських евангеликів-протестантів за останніх десять років зросло на вісім тисяч. Сьогодні в Канаді є 32 тисячі українських евангеликів - протестантів. Тож ставтесь до видавничої справи поважно, щиро, підтримайте її фінансово і інших заохочуйте.

Щиру працю Бог поблагословить.

ГОЛОВНА УПРАВА УЄО

ТРИ ВАЖЛИВІ ЧИННИКИ

(На увагу Наукового Т-ва ім. Шевченка)

Минуло чимало часу з дня смерти Тараса Шевченка, проте ми ще не розуміємо як слід нашого національного пророка, Апостола Правди й Науки — Тараса Шевченка. Чому це так? На мою думку тому, що нам бракує в усвідомленні його величі трьох важливих чинників: знання, розуміння й діяння.

Щодо знання, то формально дещо зроблено. Всі українці знають про Шевченка, скрізь в українських родинах є портрети його, обвішані рушниками, щороку шанують його пам'ять крикливими академіями, здебільщого за певним трафаретом.

Щодо другого й найбільш важливого чинника, чи розуміють всі Шевченка, то, на превеликий жаль, треба ствердити, що й на цій ділянці не все гаразд. Наприклад, вірш "Світе ясний, Світе тихий!" проф. Смаль-Стоцький пояснює дуже загально, мовляв, Шевченко був віруючою людиною. Цього мало. Адже цей вірш, хоч і невеличкий розміром, але надзвичайно глибокий змістом, змальовує три великі епохи нашого народу. І справді, ось його зміст:

Світе ясний! Світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
Защо ж тебе, світе-брате,
В своїй добрій, теплій хаті
Оковано, омурано
(Премудрого одурено)
Багряницями закрито
І розп'ятієм добито?
Не добито, Стрепенися
Ти над нами просвітися,
Просвітися ! . . Будем, брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закуряти,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати!

Перші рядки говорять про те, що український нарід колись поклонявся різним рукотвореним ідолам, проте між собою жили як справжні брати. Отже Всевишній благословляв їх чесне і моральне життя. Шевченко напевно цікавився поганським життям нашого народу й написав коротко й правдиво.

Дальші рядки свідчать про те, що Володимир Великий примусово охрестив наш нарід, прийнявши ніби Христову Віру, але формою: обрядовщина, блиск, кадило, кропило та ідол, а не змістом — поклонитися Богові духом і правдою. Це, за розумінням Шевченка, спричинилося до духової неволі нашого народу, яка набагато гірша від фізичної неволі.

Нарешті останні рядки говорять про те, що наш нарід з Божою допомогою просвітиться в науці Ісуса Христа, пізнає справжнього Бога з Євангелії Правди. Коли це станеться, то не потрібні будуть нашому народові ні чужі боги, ні кадила і кропила, бо вони не можуть дати спасіння.

Наукове Т-во ім. Шевченка повинно подбати про відповідну друковану працю в розрізі цих трьох чинників, яка великою мірою допоможе у визвольній боротьбі нашого народу за належне йому місце серед народів світу.

Іван Петращук

Яр. Славутич

СТЕПИ ХЕРСОНЩИНИ . . .

Степи Херсонщини, степи родимі,
Соломоверхі, клуні на току,
Вишневий сад у ранішньому димі, —
Вас не забуду на своїм віку!

Хлюпоче риба в сонному ставку,
Дзвенить бджола у рвійному нестримі,
Несуть батьки журбу свою гірку
В степи Херсонщини, степи родимі.

Тримаю в серці голубий ставок,
Верхи тополь і вітрякових крил,
Де загубив дитинство між квіток,—

А рідну землю, що мене зростила
На боротьбу за життєдайні дні,
Я над усе люблю на чужині!

(Із збірки "Правдоносці")

THE EDITOR EVANGELICAL TRUTH

Dear Sir:

My attention has been drawn to your "open letter" directed to me in the January-February issue of your publication "Evangelical Truth".

I regret exceedingly that what I said in Windsor some time ago would in any way be interpreted as denying the existence of some 35,000 Canadians of Ukrainian origin of the protestant faith. Of course, I'm aware of this group and the contribution they make to Canada as well as the contributions made by other groups of other religious faiths.

What I think I said, or what I intended to say, is that too often Canadians of Ukrainian origin are subjected to unnecessary friction in the two main religious denominations and which has the effect of being detrimental not only to our Canadian way of life but to Canadians of Ukrainian origin in particular.

I am convinced that the vast majority of such Canadians are opposed to any type of propaganda which tends to create friction because of religious faith. I am convinced further that such propaganda of hatred is being disseminated by a handful of individuals only.

Here in Canada, we have the right and the freedom to worship God as we choose. A Canadian of Ukrainian origin who belongs to the Protestant faith is no less a Canadian and no less proud of his origin ond heritage than any other Canadian of any other origin or any other faith.

Nearly sixty years ago, my grandfather chose to leave the land of his birth and come to Canada. He came here not only because he was told that there were better opportunities for himself and his children but also because he felt that in Canada he had among other freedoms, the freedom to worship God as he chose.

Canadians of Ukrainian origin because of their historical background probably have more reasons than their fellow Canadians of other origins to cherish and safeguard the religious freedom found here in this land of ours.

Yours sincerely,

JOHN DECORE

HEALTH FOR EVERY DAY

Dr. Helen MacMurchy, C.B.E.

Rheumatic Fever

One form of rheumatism is called rheumatic fever. We generally think of rheumatism as a disease of older people and it is true that the stiffness and pain in the joints which older people often suffer from is due to rheumatism. It is often called arthritis. Another form is called sciatica, because it affects the sciatic nerve, a large nerve which is near the hip. But rheumatic fever is different from other forms of rheumatism because it occurs in children more than in older people. Many of the cases are in children from 5 to 15 years of age. When a child loses weight, or has a poor appetite, complains of pains in arms and legs, and of feeling tired, perhaps the cause is rheumatic fever and the Doctor's advice is needed. The heart is often affected in the rheumatic fever of children. Sore throat or tonsillitis or repeated colds are sometimes followed by rheumatic fever, and this is a reason for keeping children who have colds or tonsillitis or sore throat in bed till they are quite better, even if it takes some days.

After an attack of rheumatic fever, the child should be kept quiet for a time, and should not sit up at first for more than half an hour a day. Rheumatic fever may last for a month or perhaps for six months or longer and the Doctor's advice should be carefully followed during this time and during all the time that the Doctor advises. The School Nurse and the School Doctor are a great help to parents and teachers in taking care of children who have had rheumatic fever. It is a disease which is likely to recur, but often children make a good recovery and can lead a normal life both at home and at School.

Simple, nutritious food, especially milk, is the best, while the child is in bed. Light warm bed-clothing adds to the comfort of the patient, and heat is valuable to relieve pain.

After recovery the Doctor should see the child at regular intervals to make sure that his progress to health is satisfactory. If the tonsils are enlarged, it is often a benefit to the child's health to have them removed, but this is not done until recovery is complete.

Духова причина могутности С.Ш.А.

Український часопис "Америка" подає склад американського сенату. З усієї кількости сенаторів тільки девять римо-католики, православних немає, решта — протестанти, з них 12 пресвітеріяни.

На всій земській кулі С.Ш.А найбільш впливова й найбагатша країна. Безперечно це щільно пов'язане з тим, що С.Ш.А. країна протестантська, яка толерує всі віровизнання, нікого не переслідує.

Характерно, що кілька мільйонів римо-католиків в С.Ш.А. спромоглися обрати тільки дев'ять сенаторів. Очевидно, що більшість римо-католиків голосує за протестантів, як кращих людей.

Не менш цікавий і той факт, що Папа Римський надіслав благословення президентові С.Ш.А. пресвітеріяннинові Айзенгаверові, тоді як ритуалісти намагаються всякими способами переслідувати українських протестантів.

Лише коли в Україні повстануть свободи, які існують в Канаді і С.Ш.А., тоді правда Христова опанує країну так, що самі люди до українського парляменту вибиратимуть тільки тих, що навчилися поклонятися Богові духом і правдою (Йоана 4:24, Іс. гл. 44).

Політична короткозорість

(Делеґація УКК на авдієнції у Папи)

"Америка" повідомила, що Папа прийняв делеґацію УКК до Европи в складі проф. Л. Добрянського, д-ра Галичина, адв. С. Яреми і редактора "У. Б." В. Душника.

Нам здається, що делеґація УКК просто змарнувала час, принижуючи свою національну гідність. Адже всім відомо, що всі співчуття, які висловлює Папа, і різні побожні побажання щодо волі і незалежности українського народу — це тільки церковна дипломатія.

Рим завжди підтримує тих, хто має більше дивізій. Делеґація УКК повинна була це знати. Українці ніколи не мали якоїбудь користи від Риму і вряд чи матимуть. Нарешті, чому така перевага? Крім католиків, УКК складається з православних, його підтримують протестанти-українці. Якщо делеґація УКК визнала за потрібне відвідувати церковний клер в Европі, то слід би було відвідати і провідників протестантських та інших церков. Адже УКК не є стисло католицька організація.

Делеґація мала своїм завданням нав'язати контакт з европейськими державними діячами, а не оббивати пороги церковних достойників, до того ж ворожих нам, які самі шукають допомоги в протестантських країнах.

"Побачити Папу" це не дипломатичний подвиг. Кожний американський, чи будьякий інший турист, якщо не знає що робити з своїм часом у Римі, може мати авдієнцію з Папою. Усім таким "туристам" Папа, як добрий дипломат, скаже щось приємного. Якщо делеґація УКК спромоглася побачитися і поговорити з провідними державними мужами европейських потуг, то це буде неабияке осягнення.

Відвідуючи Папу, делеґація УКК виявила політичну короткозорість. Звичайно, тут не обійшлося без натиску ритуалістичної ієрархії.

К. Л.

Помер диктатор СССР—Сталін

В перших числах березня ц.р. помер кривавий диктатор СССР — Джугашвілі-Сталін. Померла лиха людина, злий геній незнаного в історії людства насильства, терору й тиранії. Померла людина з звірячою хитрістю, що не знала ні жалости, ні справедливости, людина з необмеженим прагненням людської крові, в наслідок чого загинули мільйони жертв ні в чому не винних. Помер великий безбожник і разом з тим великий злочинець, сконав диявол в тілі людському.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй“

Рік XIV. Число 4. Торонто, Онт. Квітень 1953 April Toronto, Ont. Рік XIV. Число 4.

Воскресення мертвих

"Я виноградина, ви віття" — Єв. Ів. 15:5а.

На запитання: хто був найбільший завойовник світу, напевно можна було б почути імена Чингізхана, Цезаря, Александра, Филипа, Наполеона. Проте ніхто не назвав би імени найбільшого. Порівнюючи з ним, імена всіх завойовників світу здаються такі мізерні. Потуга цього завойовника для людей непереможна. Смерть — ось найбільший завойовник. Крім Христа, ніхто не може уникнути його смертельного удару. Але трон цього завойовника впаде і влада його буде також знищена. "Бо прийде час, що в гробах почують голос Його, і повиходять: що добро робили, у воскресення життя, а котрі зло робили у воскресення суду" — Єв. Ів. 5:28, 29.

Силою воскреслого Христа ми встаємо до нового життя. Через народження згори ми єднаємося з Христом, стаємо частиною тіла Христового. Ми єднаємося з Христом не тільки в Його смерті, а й у воскресенні. Отже, воскресення Христа це запорука нашого воскресення.

Слово Боже з незвичайною ясністю навчає, що всі люди встануть в призначений Богом час із мертвих. Багато віруючих зупиняються на переконанні в особистому безсмерті в формі безтілесного духа. Наука Слова Божого відкриває більше. Воно навчає не тільки про безсмертя духа, а й про воскресення тіла (Див. "Перше послання апостола Павла до Коринтян" гл. 15).

Проти науки Ісуса Христа про тілесне воскресення всіх людей із мертвих ми маємо ряд заперечень. Розглянемо їх і спробуємо усунути труднощі.

1. "Як устануть мертві і в якому тілі прийдуть?" Здається, що труднощі для прийняття цієї доктрини непереможні, хоч у дійсності вони і не такі. Уявімо собі, що на протязі минулих тисячоліть тіла мертвих розкладались і елементи розкладу знову включались в потік життя природи. Очевидно, що ті самі атоми не раз ставали за складову частину інших тіл. Чи можливо відновити тіла мертвих, що їх складові частини розсіяні в часі і просторі і не раз становили складову частину інших тіл? Це не поодинока трудність. Св. Письмо навчає, що всі люди встануть з мертвих: стародавні єгиптяни, індуси, вавилонці, американські індійці і всі інші. Не буде раси, народу чи племені, які були б виключені в день воскресення мертвих. Мільйони мільйонів людей повернуться до життя.

Від цього уявлення розум вагається і воно здається фантастичне. Де знайти місце для всіх цих мірійд воскреслих? Не тільки поверхні континентів було б мало для всіх воскреслих, навіть не вистарчило б поверхні і всіх океанів, щоб вмістити цей велетенський натовп людських рас. Яку відповідь ми можемо дати на всі ці заперечення, що, на перший погляд, здаються непереможні.

2. Звернімося насамперед до людей науки, що мали віру. Визначний віруючий вчений наших днів І. Н. Моррісон написав книгу: "Християнська віра і наука сьогодні". В цій книзі він незвичайно докладно зважує фундаментальні вірування християнства й усталені факти науки. Він вважає, що наука не має ніяких фактів, що заперечували б християнському світоглядові. Між іншим він торкається науки св. Письма про воскресення мертвих. Що ж пише цей визначний вчений про цю проблему? Користаючись досягненнями модерної фізики, він цілковито усовує всі наведені вище заперечення. Моррісон пише: "Фізичний аналіз матерії виніс нас геть наперед і залишив позаду те місце коли ми говорили про видимі частини тіл, чи про можливість усталити тотожність цих частин. Як ми бачили (наводячи знову з Вейл'а) вже немає сенсу говорити про ту саму частину матерії в різні періоди часу. Матерію в її конечному фізичному аналізі тепер уявляють як безперервний потік енергії, безконечно скорі серії пульсацій подібні до потоку фотонів, що створюють враження сталого світла. Світло залишається те саме щодо зовнішности, хоч у дійсності воно вічно змінюється, і як би ми погасили світло, то немає потреби збирати ті самі фотони, які світили вчора, щоб мати світло знову сьогодні. В такий саме спосіб кожне матеріяльне тіло може бути усунене, перестати існувати і може бути знову покликане до існування, так само легко, як ми можемо погасити і знову засвітити світло. В усякому разі модерна фізика не має ніяких заперечень проти цього". Ця модерна наукова концепція про будову і характер матерії, як про потік енергії, що вічно обновляється, усуває всі згадані заперечення щодо можливості універсального воскресення із мертвих.

Всі заперечення проти можливості воскресення мертвих ґрунтуються на примітивному уявленні про матерію, як про зібрання матеріяльних частинок, що вічні й незмінні в своїй природі. Це уявлення факти модерної фізики цілком знищують. Матерія тепер це тільки форма сталого безперервного потоку енергії. Ця нова концепція про склад матерії не тільки не може заперечити факту воскресення мертвих, але досить легко пояснює його можливість.

Знову в чому полягає ідентичність тіла? Візьмімо хоч би камінь. Він має форму і матеріял. Зітріть цей камінь на порох. Чи цей порох можна назвати каменем? За нашого життя складові частини тіла змінюються кілька разів, але ми залишаємося незмінні, щодо своєї особистости і форми. Розкладіть воду на складові гази, частинки ті самі, але води вже не буде. Наша ідентичність у воскресенні із мертвих не залежить від ідентичности матеріяльних частинок нашого тіла. Вимога цієї ідентичности невіруючими являє їх власну вигадку. Вони створюють труднощі, а потім арґументують проти них.

Щождо проблеми місця на землі для всіх воскреслих, то у св. Письмі сказано, що місцем їх перебування буде нова земля і нове небо. Цієї нової землі і нового неба безперечно вистачить для всіх цілей, що їх Бог має щодо людей.

3 Ми так само маємо кращий арґумент на користь віри у воскресення мертвих. Його порушив апостол Павло перед царем Агрипою: "Що? невірним здається вам, що Бог воскрешає мертвих?" — Діян. 26:8. І справді, може здаватись неможливим, щоб мертві воскресали самі, але чому має здаватись неможливим, що Всемогучий Бог, творець мільйонів світів не міг би воскрешати лю-

(Продовження на ст. 2)

С. Ч.

Воскресення

Лине гомін на загони
Мертва Правда воскресла.
Сонце в срібні арфи дзвонить
Край тужливого села.

Вірю сильно і невгнуто,
Що краса повстала жить.
День, мов струна, день, мов лютня
Вітру подихом дрижить . . .

Лиш безумний міг би мовить,
Бог з могили не воскрес ! . .
Чом же в зелені діброва,
Чом же синь така небес?

Чом співають солов'ї
І дзвенять кругом пісні? —
Ні, воскрес, воскрес Месія
У розспіваній весні.

ВОСКРЕСЕННЯ МЕРТВИХ

(Закінчення з 1 ст.)

дей. Неможливість і неймовірність зникають у присутності Бога. Нарешті ми віримо, що Бог створив світ з нічого. Це більше чудо ніж чудо воскресення. Якщо ми віримо в перше, то вірити в друге далеко легше. Найкращі люди в минулому силою Духа Божого свідчили про цю правду. Йов проголошував "Я знаю Відкупитель мій живе, і він в останній день підійме з пороху оцю шкіру мою, що розпадається, і я в тілі моєму побачу Бога. Я сам побачу його, мої очі, не очі когось іншого побачать його. Аж ниє серце в груді моїй". Пророк Ісайя свідчив про цю правду так: "Та мерці твої оживуть, встануть мертві тіла! Оживайте ж, веселіться, що в порох лягли, бо роса в тебе, — роса, що живить травицю, і земля викине померлих" — Іс. 26:19. Цю саму науку ми знаходимо у Даниїла пророка: "І багато з тих, що сплять у поросі земному, прокинеться, одні на вічне життя, другі на вічний сором і ганьбу" — Дан. 12:2.

Старий Завіт, як і Новий, сповнені свідченнями щодо дійсности воскресення.

4. Було б помилкою уявляти, що мертві встануть у тому самому тілі, що вони мали попередньо. Складники нашого тіла змінюються стало, але ми заховуємо свою ідентичність. Св. Письмо відкриває, що тіло воскресення буде ідентичне тілу формою, але в той же час це буде тіло слави подібне до тіла воскресення Христового. Воно буде звершене, надприродне з незвичайними здібностями і силою. Воно не піддаватиметься зіпсуттю, корупції й тлінню, а буде безсмертне.

Талановиті і геніальні люди жили цією надією. Веніямін Франклін, про якого знає кожний американець, перед смертю сам написав для себе епітаф. "Подібно до обкладинки старої книжки, що з неї вирвані листки і стерто букви і позолоту лежить тут пожива для черв'яків. Але праця не загине. Бо вона — як він вірить — з'явиться знову в новому і більш елегантному виданні, поправлена і перевірена автором".

Отже, тільки віруючий може казати "Благословенні мертві, що вмирають в Господеві віднині", бо їх чекає вічна й повна радість, вічна й повна слава. Все це дари нашого Господа і Спасителя Ісуса Христа.

М. Фесенко

Лідія Шульга

Де є мій Бог?

Це було в час, як я шукала Бога,
Хоч в серці вперто ще лежав сумнів,
Не знала я, яка судилася дорога
Мандрівникам незнаючим Його шляхів.

Та думка знову все питала: де Він?
Й шукала я Його на схрещенні доріг,
Там, де вітри гасають без потреби
Й мене завернуть все під мій хатній поріг.

То знову ввечері шукала я вгорі
Рефлексу вічності у зір блідих очах,
Не дали відповіді серцю срібнозорі,
Й мандрівкою мені стелився дальній шлях.

І в збіганні вічнім я Його шукала,
У чергуванні й осталості щорічних пір,
Та вперто думка про нове усе питала,
Спинаючих по скелях непрохідних гір.

Де є мій Бог? В одчаю я квиліла довго
І вихор гнав мене, змагався й не жалів;
Хай згину я в шуканні, не знайшовши Його!
І стомлена лежала я на перехресті шляхів.

Та сталось: хтось Невідомий та інтенцій добрих
Ішов дорогою і, мовчки, там мене підняв,
І блиск Його очей шовкових і хоробрих
І дотик рук Його про все мені нараз сказав.

Із щастя я забула про подяки слово,
А Він пішов і я дивилась Йому вслід.
В душі мені дзвеніло радісно й чудово
І була ясність до моїх майбутніх літ.

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО

(Основні моменти реферату, що його виголосив проф. І. Флоринський на академії (22 березня ц.р.), присвяченій пам'яті Т. Г. Шевченка)

Гетьмани, гетьмани, якби-то ви встали,
Встали, подивились на той Чигирин,
Що ви будували, де ви панували!
Заплакали б тяжко, бо ви б не пізнали
Козацької слави убогих руїн.

Кінчався останній етап Переяславського трактату приєднання України до Росії. Знесилюючись у визвольній боротьбі під тягарем страхітливих фізичних і духових утисків

Гомоніла Україна,
Довго гомоніла,
Довго, довго кров степами
Текла, червоніла.

Страшне лихоліття перетворювало колись квітучу й житерадісну Україну буквально в суцільну, з усіх поглядів, руїну. Україна, як і сьогодні, неначе завмирала. Як держава, вона майже зникає з географічної мапи. І ось серед таких жахливих обставин

"Не на шовкових пелюшках
І не в палаці панства,
В хатині бідній він роднвсь,
Серед неволі й кріпацтва".

І дійсно, 25 лютого (9 березня за н. ст.) 1814 року в с. Моринцях на Київщині, в убогій кріпацькій родині Григорія Шевченка, народився хлопчик Тарас — майбутній геніальний поет і національний пророк українського народу. Це був справжній кріпак, знав народне життя, не тільки згори на нього поглядаючи, а й на власній шиї перетерпівши все, що доля призначила для кріпака. Про своє дитинство Шевченко згадує так:

"Мені аж страшно, як згадаю
Оту хатину край села —
У тій хатині, я бачив пекло...
Там неволя, робота тяжкая,
Ніколи помолиться не дадуть."

На 11 році Тарас залишається круглою сиротою. Залишається сирота, але не звичайна, а сирота з гострим допитливим розумом. Про це Шевченко згадує так:

Давно те минуло,
як тими шляхами,
Де йшли гайдамаки —
малими ногами
Ходив я та плакав,
та людей шукав,
Щоб добру навчили.

На жаль цих людей у сироти Тараса не було. Люта мачуха, катюга дядько Павло, дяк, маляр, учитель-хиромант, пан — всі вони тільки гнітили безталанного хлопця. Це засівало в душі Тараса огиду й протест, але разом з тим у нього була непереможна віра в людину.

1831 року Шевченко опинився в Петербурзі, куди переїхав його пан. Влітку, коли в Петербурзі бувають білі ночі він ночами бігав частенько в Літній сад і перемальовував там статуї. В одну з таких ночей в 1835 року він тут здибав земляка — художника Сошенка, який помітив у нього справжній художній талант. Сошенко почав йому допомагати в малюванні, звернув увагу секретаря Ак. Мист. Григоровича на талановитого кріпака. Через деякий час він знайомить Шевченка з відомими на той час художниками Венеціановим, Брюлловим, з відомим російським поетом Жуковським і визначним українським байкарем — Гребінкою.

Всі вони зацікавилися обдарованим юнаком і вирішили викупити його з кріпацтва. Почалися переговори з п. Енгельгартом. Він зажадав 2500 карб. Брюллов малює портрет Жуковського, організують лотерею і на виручені гроші Шевченко стає вільною людиною. Це сталося 23 квітня 1838 р.

Вийшовши на волю, Шевченко вступає до Ак. Мист. і стає улюбленим учнем Брюлова. Він не тільки навчається мистецтву, а й слухає лекції в уні-теті, студіює історію мистецтва, загальну історію, літературу, фізику, зоологію і інші науки. Він ознайомлюється з творами російської, польської й світової літератури. До Шевченка доходить еміграційна література, в якій висвітлювалися передові загально-европейські думки і змагання. Словом він освоює багатий світ науки, мистецтва й поезії.

Найголовніші чинники, які відограли винятковую ролю у формуванні Шевченкового світогляду, були:

1. Святе Письмо, яке він вже знав з малих років. Найкращим доказом цього є його звернення до Євангелії:

Не погасай моє світило,

(Продовження на ст. 6)

Сила Життя Нетлінного — Сила Воскресення Христового

(Великодня радіопередача за „залізну заслону“)

Такий основний зміст Великоднього богослуження, яке Українське Євангельське Об'єднання передало у квітні ц. р. через СВС на рідні землі.

Богослуження р о з п очалося співом „Осанна“ Ю. Гріньєра. Захоплення, з яким арт. Черняк виконав цю річ, передавалося, доходило до с е р ц я слухачів і залишало в ньому незабутнє враження.

Пастор Л. Стандрет читає євангеліє від Луки про Воскресення Христове і виголошує щиру молитву, пройняту подякою, і разом з тим тугою за правдою, волею і воскресенням українського народу. Він говорить:

"Послухаємо Божого Слова, записаного в 24 розділі Євангелії від Луки.

Першого ж дня в тижні вельми рано прийшли вони до гробу, несучи наготовлені пахощі, і інші були з ними. Знайшли ж камінь відвалений від гробу. І ввійшовши, не знайшли тіла Господа Ісуса. І сталось, як вони не могли зрозуміти цього, ось два мужі стояли перед ними в ясних шатах. Як же полякались вони і схилили лице до землі, ті сказали їм: "Чого шукаєте живого між мертвими? Нема його тут; він воскрес. Пригадайте, як Він говорив вам ще бувши в Галилеї, кажучи, що повинен Син чоловічий бути відданий в руки грішних людей і бути розп'ятий, і третього дня воскреснути". І згадали слова Його. А вернувшись від гробу, сповістили про це все одинадцятьох і всіх інших.

Нехай Бог благословить для нас прочитану частину з Слова Його.

Господу помолимося!

Владико неба і землі, милосердний Боже і Отче наш! Зроби нас гідними силою Твого Святого Духа неосудно і чистими серцями молитися до Тебе, поклонитися Тобі духом і правдою та прославити Тебе в Трійці святій — Отця і Сина і Святого Духа.

З глибини сердець наших дякуємо Тобі за всі Твої благодаті, видимі й невидимі. А сьогодні дякуємо Тобі особливо за те, що по стражданнях і смерті Господа нашого Ісуса Христа на Голгофі настало Його світле воскресення, Його перемога над смертю. Відзначаючи цей урочистий і святий день Христового Воскресення, як свято свят і торжество торжеств, ми молимо Тебе, сповни серця наші справжньою великодньою радістю та укріпи нас у тому переконанні, що Христове воскресення є найбільша запорука воскресення до вічного життя нашого і всіх тих, хто вірує у Нього, як свого Спасителя.

Благаємо Тебе, воскреси нас до нового життя вже тепер, так, щоб ми могли краще служити Тобі і нашим ближнім, і таким чином прославляти Тебе нашими ділами і вчинками.

Воскреси в нашому українському народі нову і непохитну віру в те, що з Твоєю допомогою він відвалить камінь від гробу, в якому людська злоба і самолюбство поховали його волю, і дай, щоб у цій вірі він жив і боровся, і навіть "проти надії надіятися".

Благослови рясно Канаду, нашу прибрану вітчизну, де ми, українці, нарівні з іншими народами маємо повну свободу поклонятися Тобі згідно з нашим сумлінням і розумом. Молимо Тебе, милосердний Боже, прискори той час, коли і наш народ на своїх рідних землях зміг би користуватися такою самою свободою думки, слова і діяння.

Прости наші провини і вислухай наші благання, молимо Тебе в ім'я Того, що, воскресши із мертвих, смертю смерть здолав, і тим, що у гробах життя дарував. Амінь".

Молитва закінчена, до сердець слухачів линє прекрасний, що не тільки вражає, а й зачаровує, спів "У Христа" — Фора, одна із визначних релігійних композицій, у виконанні арт. П. Черняка й п. Кліфорда Аткіна. Характерно, що Кл. Аткін англієць з походження, але, співаючи, передавав український текст без будьякого акценту.

Серед тиші, яка триває кілька хвилин, і в якій відчувається так яскраво присутність нашого Господа Ісуса Христа, пастор М. Фесенко виголошує проповідь. Він говорить:

„Для Великодньої проповіді ми беремо сімнадцятий стих з сьомої глави послання апостола Павла до Євреїв, в якому сказано про "Силу життя нетлінного".

Силою життя нетлінного апостол називає силу воскресення Христового, цього невичерпного джерела всякої духової сили для дітей Божих і усього людства.

Насамперед це сила над страхом, як найбільшим ворогом людини. Існує велика кількість страхів: страх слабости, страх за кусок хліба, страх смерти, страх старости і багато інших. Люди за „залізною заслоною“ мають ще страх арешту і передчасної смерти, страх тортур, страх переслідування таємною поліцією.

Страх, опанувавши людину, часто обертає її в раба, позбавляє людської гідности, вбиває її. В старовинній легенді розповідається, як один чоловік їхав до Константинополя і якась стара жінка попросила її підвезти. Селянин згодився. Їдучи, він глянув на неї, і переляканий питає: "Хто ти?" Жінка відповідає: "Я — холера". Селянин запропонував їй злізти і йти пішки. Тоді вона переконала його підвезти її з умовою, що вона знищить в Константинополі не більше як 5 осіб.

Сто двадцять осіб вмерло в Константинополі. Обурений селянин, відшукавши привезену ним до міста жінку, хотів її вбити. Вона зупинила його, кажучи: "Я додержала слова. Я знищила тільки пятьох, решту знищив страх".

Страх нищить більше людей, ніж будьяка пошесть. Страх паралізує волю, обезброює людину. Тільки страхом тримаються диктатори і всі насильницькі уряди, де купка людей з допомогою страху, терору і насильства панує над мільйонами. Страх позбавляє людину гідности, робить її нездатною до життя і праці.

Сила життя нетлінного, сила воскресення Христового усовує всякий страх, запевняючи нас в особистому безсмерті. Воскресення Христове запевняє нас у тому, що Христос завжди присутній з нами і подає нам повсякчасну допомогу. "Ось я з вами в усі дні, до кінця світу" — були останні слова нашого Господа перед вшестям на небо. Це надає надлюдських сил борцям за правду, світло і волю. На вогнищах, в катівнях МВС вони приносили і приносять відважне свідоцтво сили життя нетлінного. Людина, що її життя сповнене цією силою непереможна.

Сила життя нетлінного так само являє собою силу над усякою несправедливістю. Ісус Христос геройчно переносив переслідування і ніким невиправдану ненависть людей. Коли ж настав час, Він переміг людську несправедливість і саму смерть своїм воскресенням. Це повчальний приклад для всіх нас, особливо в ці трагічні дні для нашого народу. Саме тепер всі українці повинні піднестися духом, воскреснути до нової боротьби за правду, людську гідність і волю, в єдности і взаємній терпимості поборювати всяке зло. У цій святій боротьбі з ними сила життя нетлінного, це сила воскреслого Христа. Вона нескінченна, багатогранна і багатством свого змісту невичерпна. Це сила над гріхом і спокусою, сила для служіння, сила для звершеної радости і миру, сила зростання і святости.

Немає такої людської нужди, щоб її не могла заспокоїти сила воскреслого Христа. Цю силу, яку ми особливо відчуваємо у великодні дні, ми проголошуємо радісним:

Христос Воскрес!"

Неначе відповідаючи "Воістину воскрес" три рідні сестри Єфренія, Любов і Ганна Борисенки з великим піднесенням виконують "З любови до Христа", після чого пастор М. Фесенко закінчує богослуження благословенням:

„Благодать Господа нашого Ісуса Христа, любов Божа і причастя Святого Духа нехай буде з усіма вами“.

ПОМЕРЛА КОРОЛЕВА МЕРІ

На 85-ому році життя померла в Лондоні королева Мері, дружина британського короля Георга V. Королева Мері користалася великою популярністю серед населення Британії й була найвищим авторитетом у справах британської королівської родини Віндзор. Похорон королеви відбувся 31 березня ц.р. в родинній гробниці у Віндзор, а її тлінні останки зложено на вічний спокій біля гробу її чоловіка.

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
508 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Огляд преси

"ЛЯМПАДА" ЧАДИТЬ..

В США виходить інформаційний бюлетень "Лямпада", призначений тільки для католицького українського священства. "Лямпаду" апробувала вища духовна влада, і права передруку матеріялів застережені. Отже "Лямпада" являє собою конспіративну українську католицьку листівку для священиків.

Коли береш до рук бюлетень "Лямпада", то сподіваєшся знайти в цьому взнеслі духові речі щодо зміцнення духовенства в душе-пасторській праці, прекрасну культурну мову, настанови про організацію священиків у патріотичному дусі. Фактично "Лямпада" своїм змістом гірко розчаровує читача.

Ось перед нами примірник від 1 лютого 1953 р. На ст. 13 ми маємо замітку: "Щоб баламута не ширилась". У ній "Лямпада" своїм злованним чадом у досить брутальний спосіб намагається підірвати авторитет і працю ЗУДАК-у, мовляв, що він сам себе уповажнив збирати пожертви по людях, і друкуються не перевірені пльотки з Европи. Отже ЗУДАК одержав душе-пасторський удар, тоді як так потрібна допомога в Европі. Це яскравий приклад того, як український католицький провід тихо й смиренно руйнує українські народні організації і намагається опанувати їх.

Мова розділу під назвою "Під розвагу собі і другим" буквально вулична. В цьому розділі "Лямпада" скеровує свій чад проти українських часописів, мовляв, чи повинні українці мати українського кардинала?. Щоб відстояти свій чад, вживають таких виразів проти опонентів, як "безличні" "письмаки" "нахабний якийсь греко-католик з редакторами Гомону України" і т. д. Воює "Лямпада" в цій замітці з "Народнею Волею", "Гоміном України" і "Українським Голосом". Священикам наказується "зареагувати" проти всіх цих часописів.

Аргументи "Лямпади", якими вона підтримує Ватикан проти призначення українського кардиналу не варті найменшої критики. Не говорячи про тон і мову, головний аргумент, що його висовує "Лямпада" полягає в тому, що українці не мають ні грошей, ні своєї держави, ні священиків, тобто українці нічогісінько не мають, значить їм непотрібний і кардинал. Нам здається навпаки, якщо українці-католики нічого не мають, то нехай би на втіху мали б хоч свого кардинала.

До речі, "Лямпада" констатує, що українці не мають грошей на утримування власного кардинала. А де ж діваються величезні грошеві суми, що їх зтягають з людей за сповіді, хрещення, похорон, вінчання, бінго, танці і продаж трунків?

Ось Ватикан призначив вже давненько російського князя Трубецького кардиналом для Росії, а на допомогу йому пару єпископів. Росіяни католиків не мають. У всякому разі не до порівняння з українцями. На це Ватикан гроші знайшов, а для українців немає та й годі.

"Лямпада" вражає читача убогістю думки і брутальною мовою. Тим часом це є орган церкви для священиків. Що ж тоді діється серед народу?

Перед читачем "Лямпади" відкривається завіса на царство тьми, самолюбства і нетерпимости. Як довго редактори "Лямпади", що так немилосердно чадить, керуватимуть думками народу, він ніколи не зможе піднестися в своєму духовому житті.

Згідно з інформаціями, що ми їх маємо, за бюлетень "Лямпада" і його зміст відповідає еп. Сеньшин.

М. Жмут

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Европейська конституційна асамблея одноголосно схвалила статут Европейського Союзу. До союзу входять: Франція, Західня Німеччина, Італія і країни Бенелюксу.

Новий диктатор СССР — Маленков

"Юнайтед Стейтс енд Ворлд Репорт" від 20. 3. ц. р. опублікував заяву одного американського дипломата (прізвища не подано) про Г. Маленкова.

"Я зустрівся з Маленковим — розповів дипломат — на прийнятті в Кремлі в 1947 році. Вже тоді я чомусь був впевнений, що він буде наслідником Сталіна. Маленков зробив на мене враження фанатика і в його приявності вичувається момент сили . . . Ця людина, як диктатор Росії, є небезпечніша — набагато небезпечніша від Сталіна. Вона до фанатизму вірить в могутність Росії. В часі прийняття в Кремлі, він мені заявив: "Так, Америка осягнула великі діла, але в порівнанні до того, що ми пляну́ємо зробити з Росії — Америка не зробила нічого".

. . . Це те, що робить його небезпечним — подібно, що робило небезпечним Гітлера. Він перецінює власну силу і силу Росії. Він може поробити такі ж помилкові розрахунки, як їх поробив Гітлер . . .

. . . Росія розбудувала безмірний апарат і навіть для Маленкова буде за важко втримати все під контролею і в тому скривається наша нагода — там у Східній Европі, в Польщі, Мадярщині, Чехословаччині. Настав час, щоб подбати про серію клопотів у тих місцях . . . Що ж до Китаю . . . Сталін уникав непогоджень з пейпінгським режимом зручною дипломатією. Маленков же виглядає, як бик в магазині з китайською порцеляною. Почекаємо і побачимо, що зробить він у Китаї.

. . . Не думаю, що Маленков схоче закінчити війну в Кореї. Маленков буде намагатися її продовжувати і навіть зміцнить допомогу комуністичним арміям. Він вірить в забезпечення в глибину. Тому він буде намагатися з поглядів безпеки якнайдалі відсунути пояс безпеки від кордонів Росії. В цьому розумінні він буде агресивний . . .

. . . Безперечно, Маленков небезпечний внаслідок свого обмеженого світогляду. Але, мені здається, що власне це для нас вигідне. Маленков набагато скоріше готовий робити грубі помилки ніж Сталін. Він може примусити Молотова до акції, яка поставить його (Маленкова) в небезпечну ситуацію. Ми мусимо бути готові використати ці помилки. Ясно, що, спираючись на помилкові розрахунки, Маленков може приспішити таку ситуацію. Залишається тоді знайти відповідь, чи з нашого погляду це буде злим чи добрим".

За залізною заслоною

Маленков "щиро" бажає миру

15. 3. ц.р. в Москві відбулася позачергова сесія Верховної Ради СССР, скликана з приводу змін в уряді СССР після смерти Сталіна.

На цій сесії Маленков вперше "відограв роль" центральної фігури. Верховна Рада під традиційні "бурхливі аплодисменти" одноголосно схвалила всі зміни, запроваджені вже в життя. А хіба ж могло бути інакше.

Промовляючи, Маленков багато разів повторяв слово "мир", заявляючи і голосно підкреслюючи, що СССР прагне миру, буде за мир змагатися і що советський уряд не бачить ніякої перешкоди для того, щоб у світі встановити мирні відносини і наладнати мирне співжиття з усіми народами. Навіть з США — за словами Маленкова — є всі вигляди поладнати спірні проблеми.

Советський уряд — твердив Маленков — без змін буде продовжувати свою дотеперішню мирну політику, політику, яку випробовано в минулих роках. СССР прагне втримувати міжнаціональну співпрацю і розвивати торговельні взаємини з іншими країнами. Зокрема советський уряд буде ще більше зміцнювати взаємини з Китаєм і країнами народніх демократій. Всі країни — запевняв Маленков — включно з Сполученими Штатами, можуть бути впевнені, що політика миру, яку провадить СССР, варта довір'я.

Звичайно, така "щира" заява Маленкова, коли на Заході в кожній советській дрібничці готові вбачати справжні мирні пропозиції, викликала великі надії на мир. Тим часом "щирість" Маленкова безперечно має своїм завданням і надалі деморалізувати Захід. —

Шануємо Нашого Рідного і Геніяльного Поета

(Евангельський вечір-академія пам'яти Т. Г. Шевченка)

22 березня ц.р. в приміщенні Української Пресвітерської Церкви в Торонто відбулась академія, присвячена 139-тим роковинам народження і 92-им роковинам смерти генія України Тараса Шевченка. Академія була організована з ініціятиви жіночого товариства.

*

Сьома година вечора. Заходиш до церкви. Незвичайна кількість присутніх братів і сестер вражає вас. "Так, так — пригадуєте ви. - Сьогодні, після богослуження, академія на честь Тараса Шевченка, отже, евангелики — брати і сестри ділом доводять про свою відданість ідеї незабутнього Кобзаря України, що й досі будить із сну духової й політичної неволі своїм посланням: "І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм".

Ви приєднуєтесь до вечірнього богослуження в якому відчувається глибоке релігійне піднесення, велика урочистість... Богослуження наближається до кінця. Ще хвилина, дві і всі присутні неначе завмирають і стихо лунають слова благословення пастора М. Фесенка:

— Благодать Господа нашого Ісуса Христа, любов Божа і причастя Святого Духа нехай буде з усіми вами!

⁂

Академію відкрила від імені жіночого товариства п. Лідія Шульга, яка звернулась до присутніх з такою короткою промовою:

— Кожна нація у своєму житті має незабутні дні, що так яскраво й виразно виступають на тлі сірих буднів. Роковини героїв і борців за волю, дні поетів, письменників і національних пророків, що прикладом свого життя і ідеєю своєї творчости є невмирущі, пригадують нам і зміцнюють у нас переконання, що немає кращої любови, як життя віддати за друзів своїх. Ми, українські евангелики, дорожимо Тарасом Шевченком не тільки, як невтомним борцем за політичну свободу українського народу, а також як палким і відважним прихильником евангельської думки. Всі ми, разом з нашим рідним поетом віримо, що цей час уже дуже близький, коли в Україні

"Встане правда, встане воля,
Й Богові одному
Поклоняться всі язики,
Вовіки і віки!"

Останні слова п. Шульги неначе потопають у морі бурхливих оплесків учасників академії.

Починається концертна частина академії. В першій частині концерту взяли участь діти недільної школи при українській пресвітерській церкві в Торонто. Перед вами неначе на кіноекрані проходять малята — хлопчики і дівчатка (від 5 до 11 років) такі веселі, бадьорі з великим національним почуттям і гордістю за свого рідного поета, генія України — Тараса Шевченка.

Ось, на сцені Галя Максимлюк (6 років), на долю якої припала честь розпочати концерт. Вона почуває себе, як справжня артистка, а національне вбрання надає їй незвичайно привабливої краси. Під акомпанемент п. І. Бовкуна на акордеоні вона своїм ніжним і тонесеньким, що просто зачаровує, голоском співає: "Думи мої, думи мої!" Громом оплесків вітають присутні її виконання. Проте Галя невдоволена і на доказ цього ще декламує цей вірш.

Поважно, хоч поспішаючи, виходить на сцену Гнат Дмитришин (8 р.) і з дитячою щирістю декламує "Мені тринадцятий минало". Ви зворушені до глибини душі... І тільки звуки піаніно привертають знову вашу увагу до сцени. Це Леся Тічка (10 р.) виконує сонатину — Куліо. Своєю грою, в якій вже відчувається певна техніка й музикальність, вона захоплює присутніх. Ще не встигли стихнути останні акорди музики, як перед вами на сцені Євгенія Іванило (5 р.) так вправно, з незвичайним піднесенням, промовляє: "Учітеся, брати мої"...

Важко, важко відірвати очей від цих милих дітей, таких щасливих, що так можуть вільно вшановувати свого рідного поета. Своїми виступами вони зосереджують увагу присутніх на величній постаті нашого геніяльного поета, переносять їх в далеке, далеке минуле, коли він жив, творив і діяв, в минуле таке близьке й дороге кожному українцеві. Ви намагаєтесь поділитися думками з приятелем, що сидів поруч, але сцена... сцена! А тимчасом на сцені Юрій Шульга (11р.) дає велику мистецьку насолоду учасникам академії своїми декламаціями: "В Тарасове свято" і "Тарасова пісня". Він в козацькому одягу, що надає його декламації, так би мовити, серйознішого характеру. Але близнята (7 років) — Марія і Валеріян Глушки не хотять пасти задніх. Вони буквально вибігають на сцену і з правдивим артизмом декламують "Тарасу Шевченку" і уривок із поеми "І живим, і мертвим, і ненародженим землякам моїм". А хіба ж Алочка Ткаченська (5 років) гірше від них скаже вірш. О, пробачте! Це ж вона з такою відвагою і завзятістю декламує уривок із поеми "Кавказ". Змагання малих виконавців наближається до кінця і Іванна Кузьбит (6 років), яка декламує вірш "Село", прекрасно віддзеркалюючи почуття поета рухами рук. Ви не тільки здивовані й зачаровані, а й задоволені. З такою зміною Україна воскресне. Ваші думки неначе підтверджує Ліда Середа (5 років), якій припало закінчити першу частину концерту. Вона з такою дитячою щирістю і відвертістю промовляє вірш "Я кубаночка маленька" і таким чином розповідає учасникам академії про те, як вона палко любить країну своїх батьків.

Українська мова, що нею так прекрасно володіє більшість дітей, значно помітне в дітях почуття національної гідности і гордости, — все це є найкращим доказом того, що українська пресвітерська церква в Торонто, в особі її пастора М. Фесенка, і жіноче товариство, яке репрезентує в громаді п-ні Л. Шульга, провадять неабияку виховну роботу в недільній школі для дітей, за що всі члени громади повинні бути їм дуже вдячні.

⁂

В другій частині концерту взяли участь дорослі члени громади. П-на Софія Каменецька прекрасно виконала на піаніно інтерпретацію "Імпромпту ін еф флет" — Шуберта і "Малагвіну" — Лекуона. З сердечним теплом, що так захопило учасників академії, п-ні Марія Богуська продекламувала "Там, де Дніпро пливе, грає". Програма концерту наближалась до кінця і в артистичних виступах п-ні І. Черняк ("Хусточка", "Плавай, плавай, лебедоньку") і п. П. Черняка ("Вогні горять") присутні мали правдиву мистецьку насолоду. Виступили в концерті (сольо-спів) також і англійці (учні п. Черняка) а саме: п-на Маргарета Прайз ("Горить моє серце") п. Джим Мек-Наб ("Ой не лугай пугаченьку"). Бурхливими тривалими оплесками присутні цілком заслужено винагородили п-ну Прайз і п. Мек-Наба за чудове виконання пісень і прекрасну українську вимову.

Мистецька програма академії залишила у всіх присутніх незабутнє враження краси й сили. Не встигли стихнути слова останньої пісні, як проф. української літератури п. І. Флоринський виступив з докладним і надзвичайно яскравим щодо змісту рефератом на тему: "Тарас Григорович Шевченко". В цьому рефераті програма вечора-академії знайшла своє глибоке духове й інтелектуальне завершення.

Пастор М. Фесенко від імені громади щиро дякує всім учасникам за прекрасне виконання програми, а присутнім за участь в академії, після чого всі встають і могутній спів молитви-благання лине з грудей присутніх до Всевишнього:

Боже Великий Єдиний,
Нам Україну храни
І Духа Твого Пресвятого
Щедро їй уділи.

⁂

Так евангелики громади української пресвітерської церкви в Торонто пом'янули "не злим, тихим словом" свого рідного, геніяльного поета й національного пророка — Тараса Григоровича Шевченка.

В. Невишиваний

ІДЕН ПРО ПОЛІТИКУ ЗАХОДУ

Асоціяція закордонної політики влаштувала обід, на якому британський міністр Іден заявив, що смерть Сталіна не може вплинути на зміну політики західніх держав. Західній світ повинен продовжувати "частинну війну" в Кореї, але рівночасно повинен бути готовий на той випадок, коли советський бльок виявить бажання поладнати спірні проблеми порядком переговорів. Свою промову Іден виголосив після докладного обміркування дальшого напрямку політики з през. Айзенгавером і державним секретарем Далесом.

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО

(Продовження з ст. 2)

Душевну мряку розганяй,
Вбирай мене у твою силу
І путь крізь терня, путь смутливу,
Небесним сяйвом поливай.
Подай думкам твою святиню,
Святим натхненням наної,
Щоб голосив я благостиню,
Яку подало ти мені.

Хіба ж це не є звернення справжнього евангелика? Думаю, що так.

2. Твори нашого незабутнього предтечі українського евангелизму — Сковороди, які він списував, "ще в школі в учителя-дяка".

3. "Історія Русів", що обіймає історію України до скасування гетьманства, яка пронизана провідною ідеєю про державність України.

Пройшовши тяжкий, тернистий життєвий шлях, від кріпака до вільної людини, Шевченко ні на хвилину не забував про український знедолений нарід. Не тільки думками, а й обставинами життя, він був міцно з ним зв'язаний. Ставши поетом він душею лине до своєї бідної України, яка "обідрана, сиротою понад Дніпром плаче", пригадуючи її перекази, повторюючи її пісні, уявляючи собі її життя та природу. Він співає про її минуле життя, співає про її сучасне. Змістом своєї поезії він такий близький до українських дум і пісень, в ній відчувається глибока українська народність. Про свої думи він з гордістю міг сказати:

Думи мої, думи мої,
Квіти мої, діти!

Пісня й дума, як народня святиня українського народу, глибоко пронизують творчіть Шевченкову. Тут ми маємо палку, що не вгасає, любов до батьківщини, і славу минулих подвигів наших предків; тут відчувається таке ніжне почуття жіночої, особливо материнської любови; тут зосереджені всі насущні життєві інтереси укр. народу. Отже нашу пісню й думу Шевченко підносить на неосяжну висоту:

Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине . . .
От де, люди, наша слава,
Слава України!

Без золота, без каменю,
Без хитрої мови,
А голосна та правдива
Як Господа слово!

В 1843 р. Шевченко їде на Україну, де не був 14 років. Тут поета глибоко вразило становище закріпаченого селянства. Шевченко глянув тепер на життя не очиба підлітка-кріпака, а очима дорослої досвіченої людини з передовим політичним світоглядом. Він побував і в поміщицьких садибах і в кріпацьких хатах. Він побачив, що навіть українські пани жорстоко знущаються з кріпаків. Напр. пом. Лукашевич прислав до Шевченка з листом кріпака пішки за 30 верства з тим, щоб він обов'язково повернувся того ж дня. Шевченко з обуренням порвав всяке знайомство з цим паном. Раз Шевченко в товаристві ще одного письменника завітав до пана Трепова. У вітальні сидів слуга-кріпак і дрімав. Пан підбіг і стусанами його розбудив. Шевченко обурився, надів шапку і вийшов, щоб більше не бачити пана Трепова. Картини дикої сваволі і знущання панів над кріпаками запалюють серце поета невимовною ненавистю до гнобителів. Його поезія набирає глибокого протесту проти смертельного його ворога — неволі, кріпацького ладу. З-під його пера виходять такі перлини, як "Чигирин", "Сон", "Єретик" або Іван Гус, "До живих і мертвих ", "Кавказ" та ін.

Земляки починають вважати Шевченка не тільки за письменника, а й за національного пророка. Шевченко висуває нове гасло: "Борітеся поборете". Цим гаслом він пронизує всю свою поезію й життя. Він ставить пекуче питання:

Чи буде суд, чи буде кара
Царям, царятам на землі,
Чи буде правда між людьми?

І тут же відповідає просто й твердо:

Повинна буть! Бо сонце стане
І осквернену землю спалить.
("О люде, люде")

Ради "найменшого брата" Шевченко здіймає бунт проти соціяльного укладу, проти державних форм, проти релігійної обрядовщини, яка потурає й прикриває кривди та знущання з народніх мас щодо оновлення життя на землі. Шевченко покладав великі надії на слово:

Возвеличу
Малих отих рабів німих!
Я на сторожі коло них
Поставлю слово.
("Подр. XI Псалму")

Шевченко створив незабутній образ української жінки, яка все своє життя століттями віддавала панщині Живо й поетично змальовує Шевченко в поемах "Тополя", "Наймичка" й "Катерина" життя і ніжні почуття дівочі й материнської любови

Ціле життя нашого незабутнього Кобзаря являло собою боротьбу проти кріпацтва. Ніхто в тодішній Росії не завдав таких смертельних ударів системі людовладства як Шевченко. На схилі віку свого він бачить і наслідки цієї боротьби: Кріпацтво на його очах конало, Шевченко нетерпляче очікує щасливого дня, коли

Спочинуть невольничі
Утомлені руки
І коліна одпочинуть
Кайданами куті.
("Подраж. Ісаї")

Як відомо, маніфест про волю підписано за життя Шевченка, але не судилося йому дожити до його оповіщення.

Чи був Шевченко релігійною людиною? Так, Шевченко був глибоко релігійна людина, але всім серцем своїм ненавидів обрядовщини, ненавидів неправди, що крилась під вірою в Бога й Христа. В "Кавказі" він пише.

"За когож, Ти, розпинався
Христе, Сине Божий?
За нас грішних,
чи за слово істини?
Чи може, щоб ми
з Тебе насміялись?
Воно так і сталось..
Храми, каплиці і ікони,
І ставники, і мірри дим,
І перед образом Твоїм
неутомленні поклони
За кражу, за війну, за кров...
Щоб братню кров
пролити просять,
А потім в дар Тобі приносять
З пожару вкрадений покров".

А в поемі "Єретик":

Кругом неправда й неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить.
Людською кровію шинкує
І рай у найми оддає!

Шевченко сміливо здирає гарні покривала з нелюдських учинків і показує їх справжню облудно-фарисейську природу.

Особливо гостро виступає Шевченко проти релігійної обрядовщини у "Світе ясний". Тут він вказує на її надзвичайно реакційну роль і висловлює думку про її кінець:

Будем брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закуряти,
Явленними піч топити,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати.

Своїм релігійним світоглядом Шевченко близький і рідний нам евангеликам. Він вірив у справжнього Бога на підставі Євангелії. Хіба не є найкращий доказ цього його звернення до Бога в поемі "Єретик":

..А я тихо
Богу помолюся,
Щоб усі слов'яни стали
Добрими братами
І синами сонця правди
І еретиками
Отакими, як Констанцький
Єретик великий!
Мир мирові подарують
І славу вовіки.

В 1846 р. будучи в Києві, Шевченко зблизився з членами таємного т-ва так зв. Кирило-Методіївського Братства, а в 1847 р. царська жандармерія розгромила братство заарештувала всіх братчиків і Шевченка і посадила в Петропавлівську фортецю. Цар Микола I сам керував слідством. Звичайно сповнена гострого протесту поезія великого "Кобзаря" являла собою значно більшу загрозу для самодержавства, ніж мирні ідеї братчиків. Отже Шевченка виділяли як найбільшого "злочинця".

Вирок у справі Шевченка був такий:

"Художника Шевченка за складання бунтарських і в найвищій мірі зухвалих віршів, як обдарованого міцною будовою тіла, віддати рядовим в Оренбурзький окремий корпус з правом вислуги, доручивши начальству мати найсуворіший нагляд, щоб від нього ні під яким виглядом не могло виходити обурливих і пасквільних творів".

На вироку Микола I дописав власною рукою

"Під найсуворіший нагляд з забороною писати й малювати".

Весною 1858 р. Шевченко повернувся із заслання. Десять років заслання підірвали його фізичні сили, хоч не зламали його духу й поглядів. У 1860 р. Шевченко захворів, стан здоров'я його швидко гіршав і 26 лютого (10 березня за н. ст.) 1861 року він помер. Поховали Шевченка спочатку на Смоленському кладовищі в Петербурзі, а потім перевезли на Україну й поховали на горі під Каневом згідно з його заповітом:

"Щоб лани широкополі
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути
Як реве ревучий".

Смерть і похорон Шевченка викликали великий рух серед

(Закінчення на ст. 7)

WHEN YE STAND PRAYING, FORGIVE

By Dorothy Koert

In the ramshackle house, facing the alley, David's eyelids lifted. The bed was near the window. He did not look at the railroad tracks smearing the landscape like a birthmark; instead he gazed at the shaft of golden light pouring over the clouds.

He wanted to be somebody, and he was nobody. He wanted to be happy, and he was miserable. He wanted to be proud, and he was ashamed

The rose-red light of sunrise rose over the mountains. The running light swept the valley. Every morning David opened his eyes and looked up. Then he could forget how dull and ugly everything was. Then the things the boys said at school were not remembered. In unguarded moments the words crept up and choked the breath out of him, but when he looked at the free air of heaven — all the world was gay, and he could not hear the taunt.

"Hey, fellas! Did you hear the latest about the moron across the tracks?"

David turned his head on the pillow, and gazed at his brother Jay — the empty face of the 7-year-old was slack in a heavy sleep, he was breathing through his mouth. Look at the little simpleton lying flat on his back. What a pitiful sight it is! Where could he find a more heart-rending spectacle?

Jay was the laughing stock of the neighborhood, and his head was the shape of a walnut; it was the kind of walnut whose meat is shriveled and dry. The feeble brain did not know right from wrong. If they could find a time when Jay spoke only what he thought and told only what he knew — that would be at least, a sign of intelligence.

In the morning light seeping into the room, David heard the tick-tock of the battered alarm clock on the dresser. It was time for dressing. He had not switched the light on last night, but had dropped his clothes on the floor, and had crawled into bed in the darkness beside the sleeping Jay. Now David jumped out of bed, and pulled his pants up over the narrow shelf of his hips.

Suddenly he cried, "Hey!" in alarm, with arms akimbo; and then his face shriveled as he stared at the objects on the floor. He fell on his knees, crouched on the rag rug, sniveling as he fondled the pieces — all hope was gone.

Jay — Jay — Jay; it was always Jay who held him back, and Jay had done it again. Jay always had done it, and always would do it. Looking more closely, David was shocked to see every airplane had been destroyed.

David was the brightest boy in school, but the boys teased him about Jay. He had worked on these airplanes for weeks. He was sure of winning the prize offered by the Chamber of Commerce. He had made Jay promise to leave them alone. It was not a promise that he could expect of another boy. If the fellows at school promised anything, you watched closely that they promised; and then did not mutter the words, "Over the left". If it was whispered faintly, the boy fancied himself free to break the promise. But David was certain he understood everything before he made a promise, and he knew he must never break his word. He had tried to make Jay understand that a promise must be kept.

To begin with, the thought of fighting with Jay seemed to David a mad idea. Jay was not like other boys. But all affection had become the cinders of hate. David shuddered at the sight of his brother sitting up in bed. David fed his anger with words.

"Pumpkin-head! You did this to hurt me?" he accused.

Jay's face was blank. In a dried voice he jabbered meaningless words. David could make neither head or tail of it. Jay was drooling, a silly grin twisted the innocent mouth.

David roared, "Don't sit there like an owl! Say something!"

Jay's eyes were turned toward him; his face was strange with the fixed, vacant expression, it showed no sign of agitation. His upper teeth were protruded over his lower lip.

There was in David a gentleness that forgave, and a selfishness that hated.

Jay burst out laughing.

David regarded him silently, he was moved. Suddenly everything became as clear as the strong sun to David. In his sadness and silence he found patience. He had to endure this pain of his disappointment. In a flash it came to him that God knew. Christ knew the burden he carried.

He pulled on his shoes, stood up, and moved quietly out of the room. It was important to be alone. He went out the front door to avoid his mother in the kitchen.

David needed to think, to put this swelling feeling in his breast into words; and then it would become something he could never lose. What did he feel? He looked neither to the sky nor to the tracks. It was something about Christ that he must ponder through to the end — thoughts would bring freedom.

"David! David!" his mother was calling him.

This beautiful thing, which he coud not name, was gone. He looked as if he were ready to cry. Feeling discouraged, he abandoned the hope of ever being free of his trouble. He turned and moved slowly toward the house, his feet made no sound on the walk.

"David, you do not look well," asserted his mother when he entered the kitchen. He ignored her remark as he blurted out, "Some day I shall be rich."

Half-heartedly he sat down to the table

"Is this, indeed, your only ambition?" she inquired with her red hands on her hips.

"Yes," he retorted and his face was stubborn and melancholy. "Then you won't have to wash and iron for other people."

His mother eyed him severely.

"What has Jay done now?" she asked.

Now was the time to decide. This day would pass away, and another day would come: but the poverty and Jay would remain.

Finally David uttered, "Jay is in bed"

She sat down opposite him. Their eyes met briefly before they bowed their heads. Out of David's consciousness came a voice, amazingly like his own voice. With terrible suddenness the words of the memory verse he had learned last Sunday came before him.

(Continued on p. 8)

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО

(Закінчення)

народніх мас. Серед селян довго ходили перекази, що поет не вмер і не був похований на горі під Каневом, що він живий і стане незабаром на чолі народного повстання.

Шевченко відкрив цілому світові красу й силу українського слова. Він впровадив українську літературу в коло світової літератури. Він на весь голос сказав світові, що ця література належить народові з багатим історичним минулим, що ніколи не шириться з неволею.

Прожив Шевченко 47 років. 24 роки був кріпаком, 10 років у засланні, в неволі, 3½ роки під суворим доглядом поліції й тільки 9 років вільною людиною.

Шевченко — це не наше вчора, минуле. Шевченко — це наше сьогодні, це велике наше завтра, велике наше майбутнє. Шевченко — це наш національний стяг, на якому написано найкращий заповіт "живим, і мертвим, і ненародженим землякам".

Ми наближаємося до тих щасливих днів коли, за словами Шевченка:

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син і буде мати
І будуть люди на землі.

коли як слід віддячимо великому Кобзареві України не тільки ми українці, а все людство, як співцеві "Великої, вільної, нової сем'ї".

Нехай же — правда, любов і братерство, які виставляв Шевченко за найдорожче добро, якого благав собі і всім людям:

Мені ж, о Господи, подай
Любити правду на землі,

будуть непорушним дороговказом у дальшій боротьбі, нашого скріавленого, але непереможеного українського народу, за торжество правди, за перемогу добра над злом за свою і інших народів свободу.

Бувши апостолом правди не тільки для свого рідного краю, а й для всієї людскости, Шевченко мав глибоку надію, що правда все переможе. Цю невмирущу надію він висловив у "Заповіті":

І мене в сем'ї великій,
В сем'ї вольній, новій
Не забудьте пом'янути
Не злим тихим словом.

Згадуючи сьогодні тут, в нашій прибраній батьківщині — Канаді, яка пригріла нас, як рідних дітей, "не злим, тихим словом" нашого рідного, геніяльного поета і національного пророка Тараса Григоровича Шевченка благаймо Всевишнього допомогти кожному з нас перейнятися його палкою любов'ю до нашої багатострадальної батьківщини:

Свою Україну любіть,
Любіть її... во время люде,
В останню тяжкую мінуту
За неї Господа моліть.

When Ye Stand Praying, Forgive

(Continued from p. 7)

"And when ye stand praying, forgive if ye have ought against any that your Father also which is in heaven may forgive you your trespasses".

David became humble and submissive. Jay was stupid and helpless, but was not he, David, as ignorant and powerless in the sight of God?

The boy sat with his head in his hands, the heaviness bearing down. His lips pressed tightly and thoughts raced in his brain. No use to say anything! All you would get would be advice or criticism, but no one would lighten the burden. His mother had grown heavy and weary with the years. Why had God given her one son with so much quick thinking and understanding; the other, lean-minded and oafish? Why had it not been an equal portion for both?

David's worship became a thing without words His whole being was a supplication, an appeal from a heart bowed down with anguish Faith stirred within him, but there was nothing which he could see. Yet this truth was felt in the comfort and great love which flowed over his bowed head. This was the beautiful thing he had wanted to put into words—his burden had been lifted by Christ's love

Immediately it came to David that his decision had been made. His intelligence would be used as a service for others. David prayed with a forgiving heart; he asked God to help them in their trouble.

He lifted his head and smiled at his mother. A light flowed over her tired features, and some of the barren tediousness of her day was swept away.

After giving thanks for food, he said goodbye, and went from the house to the school. In blind contemplation David failed to notice anyone as he walked along Surely God would not leave them in this predicament. David would wait and trust. He hoped that he would be able to help his mother. He believed that God had heard his prayer. He knew that God was working out His plan in their lives. These thoughts guided him down the quiet street They restored his courage; they led him near to God.

Unexpectedly someone slapped him on the back and shouted, "Keep your eyes peeled, you old wool-gathering Shakespeare"

David stopped short, glanced up with a sheepish grin at his friend Jordan.

"Where are your planes?" Jordan asked as he patted the box under his arm. "I am turning mine in this morning"

"I am not entering the contest," David replied with difficulty.

"Whoopee!" Jordan yelled. "Now, I have a chance!"

"I hope you win", David answered in an unassuming manner as they walked together.

Presently, they made a sharp turn round the corner of the bank building. Before them the avenue ended suddenly into the school yard. Over a cluster of trees appeared the red tile roof of the school, and as they drew nearer they saw their classmates loitering on the walk and the steps.

David went directly to his classroom; he was at his desk when his teacher came into the room.

"Good morning, David!" his teacher greeted him with a smile of recognition. "Jordan says you are not entering the airplane contest. Is this true?"

"Yes," affirmed David respectfully.

"Good!" the teacher exclaimed. "Here is something really worth your time and effort I think you can win the county prize if you enter. The first prize is fifty dollars"

David stood open-mouthed, breathless.

"You must write an essay."

She advised him to center his efforts on a worthy cause.

"Humph!" was David's only response

"Of course, you will win Why not?" encouraged his teacher. "Your high rating makes you eligible for this contest."

David sat down, unable to believe this remarkable thing which had happened to him. Here was happiness in the chance to help his mother.

The teacher sat quietly waiting for his answer. David began calmly, yet from his very first words he showed great eagerness.

He replied, "It is not for my sake that I will do this. There are others whom I must consider What shall I write? What is the topic?"

As he listened to his teacher he felt the joy, the blessedness, the power of knowledge.

On the whole the morning hours passed quickly as David thought of his essay. He would put his feelings into his written words. He would discover how to use words as his tools. That would be another miracle

As David walked home for lunch he heard the motors, he smelled the fumes of gasoline, he saw a flower with its petals curled back. On the porch he stopped to hear the chattering of a bluejay, and the shrill piping call of a treetoad. Suddenly the boy's body was alert in the drowsy noonday heat. The monotonous click of the wheels on the rails reached his ears, the click of the wheels grew louder. He could see Jay nowhere.

Like a shot David heard the rumble, and the whistle which gave warning of the approach of the train. At the same time he saw Jay spring up from his play, and dart toward the tracks. Then like a black snake the train came crawling around the curve. In one jump David was after him. David's speed was equal to that of a racehorse. In an instant the squeak and grinding of the brakes rent the air, but the train did not stop.

Jay, in a simple minded manner, picked up his shivering kitten; and then he stood with hair standing stiff on end and eyes staring from their sockets, helpless. Desperately David pressed on. He saw the train speeding toward Jay. He leaped to the tracks, frantically grabbing Jay's shirt, and grasping it tightly, jerked him along as he sprang over the rail. David felt the movement of the air raise his hair as the train swept passed.

His mother's shriek rang loud.

A few minutes later, David came up the walk carrying Jay in his arms — little Jay who could never think for himself. His face was streaked with dirt; the strands of yellow hair clung to his sticky forehead. In one hand he held the frightened kitten.

Silently David put Jay down at his mother's feet; her face was ghastly pale. The table had been set, and his lunch was ready. Quickly the hands were washed, he was holding the towel between his palms when his mother came to the bathroom door. The soft chestnut-colored eyes were fixed on him.

"The teacher wants me to write an essay. The first prize is fifty dollars," he informed her.

A radiant smile broke through the wrinkles — for a minute his mother's face was beautiful. This brilliant son made her a happy parent, but the witless boy was the sorrow of his mother.

The meal was eaten in silence. David finished his lunch, excused himself, combed his hair, and dashed out of the kitchen.

On the way back to school the boy noticed the fleecy clouds which studded the blue. He took a long sniff of the spring air before he entered the school building.

In the afternoon David began his essay. How joyfully he worked. Breathlessly he let his thoughts run wildly: slowly he trained them to turn at his command until an idea became clear as crystal.

Once the teacher asked, "Can I help you?"

"No—no, thanks."

Walking home from school at 4 o'clock David meditated on the essay, and Jay's narrow escape.

Later, when the evening paper was thrown against the porch, David spread it open and was astonished to find his face looking out from the printed page—they called him a hero. He showed his mother the page.

"Aw—that was nothing!" David pointed out with his tongue running fast. "I was really scared that time Jay set fire to the woodbox and his clothes."

At this moment in the soft sunshine down their alley, came a serious young woman. She appeared out of place in this community of dilapidated houses. This was something to relieve the sameness of their days. The stranger had a jolly face, and a smile that promised love. She approached them, introduced herself, and quickly stated the purpose of her visit. She had read about Jay in the newspaper. Did they know that here in their city was a new hospital and school for mentally handicapped children? It had been built by money donated by Christian people everywhere. Jay could live at the school. There he would be protected from the harsh world. There kind people would care for him, and teach him to be useful

All of a sudden the evening was filled with the glory of God. A happy boy was David because he had known forgiveness when he had prayed that morning.

("The Instructor")

ЗУСТРІЧ: АЙЗЕНГАВЕР — ЧЕРЧІЛЬ — МАЛЕНКОВ

Лейбористи домагаються, щоб британський уряд виявив ініціятиву про влаштування зустрічі між Айзенгавером, Черчилем і Маленковим. Ця зустріч, на їх думку, мала б допомогти розв'язати спірні проблеми і забезпечити у світі мир.

ДО 300-РІЧЧЯ "ВОЗ'ЄДНАННЯ УКРАЇНИ З РОСІЄЮ"

З Львова повідомляють, що в січні 1954 р. минає 300 років з дня воз'єднання України з Росією. Отже, трудящі області гідно готуються до відзначення цієї "знаменної" дати в житті українського народу.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIV. Число 5. Торонто, Онт. ТРАВЕНЬ 1953 MAY Toronto, Ont. Рік XIV. Число 5.

НОВИЙ ЗАВІТ

"Ось надходять дні, говорить Господь, коли Я укладу новий завіт з домом Ізраїлевим... Ось який завіт, що Я його укладу з домом Ізраїлевим після тих днів, говорить Господь: вкладу закон мій у внутрощі їх і на серцях їх напишу його, і буду їм Богом, а вони будуть моїм народом. І вже не будуть навчати один одного, брат-брата і говорити: "Пізнайте Господа", самі бо знатимуть Мене від найменшого до найбільшого, говорить Господь, бо я прощу провини їх і не згадуватиму вже гріхів їх" — Єр. 31:31-34.

Бог діє з своєю церквою через завіти з самого початку. Бог мав завіт з першими людьми, потім завіт з Авраамом, завіт з Мойсеем. Це все — старі завіти. Пророк Єремія говорить у поданому вище тексті про "Новий Завіт" і його відмінні риси.

Пророк Єремія відзначає три головні риси "Нового Завіту".

1. Бог каже, що в церкві Нового Завіту" закон Його буде в серці у людей. "Вкладу закон мій у внутрощі їх". До "Нового Завіту" поклоніння Богові чимраз набирало зовнішніх форм. Воно відбивалося в ритуалах, обрядах, тисячах правил і приписів, словом, щоб на прикладі "Старого Завіту" навчити людей, що "ділами закону не спасеться жодне тіло". Ап. Павло називає закон учителем, що мав привести людей до Христа, щоб вірою оправдатися. Одна ж з головних рис "Нового Завіту" це внутрішність і духовість. Ми поклоняємось Богові вже не через обряди і церемонії, а "духом і правдою".

Відмінна риса "Старого Завіту" полягала ще й в тому, що він був пов'язаний з одним народом, певним краєм і місцем, був обмежений в часі. "Новий Завіт" стосується всього людства, він універсальний: "Хто хоче, нехай прийде". Походження, стан, чи раса не можуть тепер стати нікому на перешкоді вступити у завіт з Богом. За часів "Нового Завіту" поклоніння Богові переноситься в сферу духа. Воно не пов'язане з місцем або краєм, бо правдиві поклонники поклоняються Богові духом і правдою. Цей завіт і духовий, тобто цілом незалежний від жадних церемоній і ритуалів, він триватиме повік.

2. Друга риса "Нового Завіту" це безпосереднє знання Бога. "Вже не будуть навчати один одного... і говорити: "Пізнайте Господа"... самі бо знатимуть Мене".

За часів "Старого Завіту" віруючий не міг приступити до Бога, як тільки в певному місці, у храмі в Єрусалимі, обов'язково з жертвою в руках, з посередництвом священства, а виконанням певних ритуалів і приписів. За часів "Нового Завіту" це радикально змінюється. Христос сам став жертвою і єдиним священиком для нас. Бог каже, що тепер ми самі будемо знати Його. Ми не потребуємо посередництва людей священиків, святих чи Діви Марії. Нам непотрібні обряди і ритуали, щоб приступити до Бога. Він каже, що ми самі будемо знати Його від найменшого до найбільшого. Ми будемо знати Його в Христі Ісусі, що кличе нас "прийдіть до мене". Якщо тепер будьхто буде твердити, що "владою від Бога мені даною" не можна обійтися без нього, без його обрядів, без його церковної організації, то він каже неправду. Потрібна церква, потрібний їй провід, інструктори, певний порядок. Проте ніхто не має права твердити, що без цього всього людина не може пізнати Бога, прийти до нього. Сам Бог каже, що за часів "Нового Завіту" ми не будемо потребувати, щоб будьхто навчав нас, ми самі будемо знати Його. Це все здійснюється в проповіді благовістя — через працю Святого Духа.

3. Третя істотна риса "Нового Завіту" це прощення гріхів. "Я прощу провини їх і не згадуватиму вже гріхів їх". Без цього неможливе знання Бога. "Старий Завіт" не приносив прощення. Він був тільки вчителем, вина залишалася. Він підготовляв церкву до усвідомлення любови Божої, до розуміння безмірної грішности гріха. Він навчав, що жодні обряди, церемонії і діла праведности не спасуть людину, тільки ласка Господня.

В "Новому Завіті" Бог посилає повне прощення дітям Божим. Це подано в чудових образах і обіцяннях. Бог каже, що Він кине в глибину морську провини наші, що так далеко як схід від заходу віддалить від нас беззаконня наші. "Новий Завіт" найбільш досконало подається нам у Тайні Господньої Вечері. Беручи участь в Господній Вечері віруючий тим самим проголошує і визнає Ісуса Христа як свого спасителя, визнає свої гріхи, покладаючи всю надію на нього одного. Бог в символах в хлібі й вині пригадує нам про свою звершену відкупну жертву на голгофському хресті. Що в причасті хліб перетворюється на Христове тіло, а вино на кров, — все це неправда, вигадки церковної ієрархії. Правда полягає в тому, що так як ваше тіло живиться хлібом і вином, так у відкупній жертві Христовій ваш дух сповняється новою силою Божою для переможного життя. Господня Вечеря проголошує безпосередню близькість Бога до нас у Христі Ісусі. Він каже "самі бо знатимуть Мене". Якщо ви хочете жити, ви повинні їсти самі за себе. Так само в особистій вірі в Ісуса Христа, як свого спасителя, ви здобуваєте життя вічне і прощення ваших провин. Цього замість вас і для вас не може зробити ні священик, ні ангел, ні будьхто інший. Один бо посередник між Богом і людьми чоловік Ісус Христос.

Господня Вечеря, що являє собою головну і типову установу "Нового Завіту", проголошує його духовість, універсальність і звершеність. Вона пригадує віруючим, що тіло Христове було ламлене на залишення гріхів і що кров його була пролита, щоб ми знайшли прощення. Він зробив все, що треба було зробити для нашого спасіння. Акт відкуплення був звершеним актом Бога. Ми нічого не можемо додати до нього, тільки прийняти дар з безмірною вдячністю. Тепер ми не маємо потреби їхати до Печерської Лаври, або подорожувати до Єрусалиму. Дяка блаженному Богові,—казав Сковорода,—що непотрібне зробив трудним, а потрібне легким.

Поновлюючи свій завіт з Богом ми проголошуємо свою віру, просимо у Нього прощення наших провин і обіцяємо боротись з гріхом, що є в нас, надіючись на ласку Божу в Христі Ісусі.

Скликання Собору У.Є.О.

Повідомляємо членів і прихильників Українського Євангельського Об'єднання, що згідно з ухвалою Головної Управи, Собор УЄО відбудеться 17—19 липня 1953 р. в приміщенні української пресвітерської церкви в Ошава, Онтеріо.

Просимо українські євангельські громади і відділи УЄО вислати на Собор принаймні по одному делегатові. Запрошуємо гостей з ближчих і дальших місцевостей Канади і США.

Як делегатів, так і гостей, просимо повідомити вчасно Головну Управу про свій приїзд, щоб місцевий Комітет в справах скликання Собору міг підшукати для всіх приміщення.

На превеликий жаль, Собор з різних причин не може відбутися в західній Канаді, як про це було вирішено минулого року.

Делегатам, що прибудуть з далеких місцевостей, буде звернена частина коштів на оплату подорожі.

В справах Собору просимо писати до Головної Управи:

UKRAINIAN EVANGELICAL ALLIANCE
423 Quen St. W., Box 375, Toronto 2B, Ontario.

Михайло Фесенко, Голова УЄО.
Стандрет Лука Секретар УЄО.

ЦИФРИ ГОВОРЯТЬ ЗА СЕБЕ

(Число українських евангеликів в Канаді за переписом 1951 р.)

Крайове Бюро Статистики кінець-кінцем надрукувало повний офіційний звіт про результати перепису 1951 р. щодо релігійної приналежности канадійського населення. Цей звіт виявляє цікаві релігійні зрушення серед канадійського українського населення. Наприклад, українців протестантів ми маємо 62.369 чол. Українці належать здебільшого до баптиської, англіканської, пресвітерської, лютеранської і менонітської церков. До цих церков належить 50.416 українців, а 11.953 до інших дрібних релігійних рухів.

Оповіщення попередніх даних не були остаточні, а тільки провізоричні. Тепер тільки ми можемо судити про духові зрушення серед українського народу в Канаді.

Українське населення в Канаді становлять 395.043 особи, з яких:

українців	католиків	7.1%
"	протестантів	15.7%
"	православних	28.1%
"	гр.-католиків	41.7%

З наведених цифр ми бачимо, що українські протестанти тепер становлять 15.7% усього українського населення в Канаді. Десять років тому українців протестантів в Канаді було 23.942, або якихось 7% українського населення. Отже за десять років кількість українців-протестантів зросла більше ніж на 150% і в два з половиною рази більше проти 1941 р. Це наочний доказ того що, не зважаючи на гостру опозицію ритуалістичних церков і деяких світських провідників, евангельський рух невпинно набирає сили.

Православні серед українців зросли з 83.397 (1941 р.) до 111.045 (1951 р.) — на одну третину свого числа і тепер становлять 28.1% української суспільности. Число православних побільшили прихильники комунізму з Західних Земель, що стали масово переписуватися з греко-католиків на православних відколи большевики знищили греко-католицьку церкву і запровадили там силою православ'я.

Українців греко-католиків ми маємо 164.765 осіб або 41.7%. В 1941 році їх було 190.484. Отже число греко-католиків радикально зменшилося. Українців католиків нараховується в 1951 році 56.650 осіб або 7.1%.

Раптове зменшення числа українців греко-католиків можна пояснити хоч би тим, що частина їх почалася реєструватися, як католики, після того як церковний провід завів назву для українців "католик" замість "греко-католик". Статистичні дані показують, що ця спроба не має успіху.

Якщо взяти до уваги, що православні і католики числять і дітей членами церкви, і що населення природньо зростає, то безперечно ритуалістичні церкви в Канаді тратять ґрунт під ногами.

Число протестантів зростає в пять разів швидше, ніж православних, і в двадцять разів швидше, ніж укр. католиків і греко-католиків разом. Якщо цей процес триватиме і далі так, то всі факти вказують на те, що при наступному перепису українські протестанти числом зрівняються з католиками і православними.

Безперечно український нарід евангелізується швидким темпом, защо нехай буде дяка Господеві, бо без цього нарід застряне в марновірствах і назадництві.

Характерно, що близько 16% українського населення в Канаді є протестантських переконань. Тим часом через інтриги невеликої групи ритуалістичних фанатиків вони ще й досі не мають представництва в екзекутиві КУК.

М. Жмут

"ПАСТОР" ЕНДІКОТТ

Відомий агент Кремля "пастор" Ендікотт недавно повернувся з Москви, де він за свою зрадницьку роботу на терені Канади одержав сталінську медаль і премію в 25000 долярів.

НЕЧУВАНІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПРОТЕСТАНТСЬКОГО ДУХОВЕНСТВА

Пастор Мімеллер (Берлін) звернувся до православного єпископа Бориса з просьбою заступитися перед ген. Чуйковим за лютеранське і протестантське духовенство, що підпало незвичайним переслідуванням і утискам у Східній Німеччині.

На стіні головної евангельської церкви Маріен Кірхе була виставлена афіша протесту голови церкви доктора Грубера проти таких нечуваних насильств. Советські охоронники цю афішу зірвали.

Помер проф. Борис Юрієвич Іваницький

4 квітня ц.р. в детройській лікарні помер після довшої недуги на 74 році життя проф. Борис Юрієвич Іваницький, видатний український громадсько-політичний та науковий діяч.

Бл. п. проф. Б. Ю. Іваницький народився 21 березня 1878 р. в місті Суми, на Харківщині. Середню освіту закінчив у рідному місті (1896 р.), а потім Лісовий Інститут у Петербурзі.

Борис Ю. Іваницький належав до Українського Національно-Державного Союзу (У.Н.Д.С.) і від початку заснування Української Національної Ради був її членом і головою (від 16 липня 1948 р.).

Смерть проф. Бориса Юрієвича Іваницького — це велика втрата для всього українського народу що бореться за своє визволення.

Від Укр. Єв. Об'єднання брала участь в похороні проф. Іваницького делегація в складі: проп. В. Боровський, О. Каранець і І. Петращук. Проп. Боровський у своїй промові висловив найщиріше співчуття родині покійного та Укр. Нац. Раді через присутнього представника У.Н.Р. д-ра Витвицького.

Поминальне богослуження розпочав молитвою священик авто - кефальної православної (соборноправної) церкви о. Биковець, а закінчив його так само молитвою проп. Боровський. Детройська громада укр. евангеликів поклала від імени У.Є.О. на могилу покійного квіти.

І. П.

240 ТИСЯЧ ІМІГРАНТІВ

Президент Айзенгауер звернувся до Конгресу з пропозицією ухвалити закон про допущення в США 240 тисяч нових імігрантів протягом найближчих двох років.

10 РОКІВ УВ'ЯЗНЕННЯ

В советській зоні Берліна трибунал у квітні ц. р. засудив пастира Дрешлера на 10 років ув'язнення, як "фашистського провокатора і підпалювача війни".

Допоможімо щиро і якнайшвидше

(До українських евангеликів у Канаді і США)

Дорогі в Христі брати і сестри!

Як вам відомо, на скитальщині, в західній Европі, лишилося чимало українців, які, з незалежних від них причин, не могли виїхати до заморських країн. Між ними є чимало старих, хворих і нездатних до праці.

Є також між ними українці-евангелики, що потребують взагалі допомоги і найбільше духової опіки.

Беручи на увагу духові потреби українських евангеликів і прихильників евангелизму на скитальщині, проп. д-р М. Костів розпочав місійну працю між ними. Працює він у надзвичайно несприятливих обставинах, обслуговуючи людей і проповідуючи Слово Боже.

Головна Управа УЄО на засіданні 11 квітня, ц. р., ухвалила надсилати д-рові Костіву тридцять долярів ($30) щомісяця, починаючи від квітня ц. р. Щоб ця підтримка була регулярна, треба, щоб українські евангельські громади, відділи УЄО і всі українські евангелики склали для цього грошеві пожертви від щирого серця й якнайшвидше.

Брати і сестри в Христі! Дякуймо Богові за те, що допоміг бр. Костіву розпочати працю на ниві Христовій між українськими залишенцями, нашими знедоленими братами і сестрами. Пам'ятаймо, що, жертвуючи на цю почесну і християнську ціль, ми допомагаємо тим, що саме тепер нашої допомоги найбільше потребують.

Інформуємо, що проп. д-р М. Костів колишній редактор нашого евангельського часопису, який виходив у Коломиї, щирий евангелик і прекрасний місіонер-проповідник.

Всі пожертви просимо надсилати на адресу скарбника УЄО:

MR. STEPHEN SALMERS
159 Simcoe Street, Oshawa, Ontario.

Будучи впевнені в тому, що ви відкликнетеся на цю просьбу відповідними пожертвами, Головна Управа пообіцяла бр. Костіву регулярну місячну підтримку в його праці.

Головна Управа УЄО

Т. Каменецький

ДИВОВИЖНЕ ЛИЦЕМІРСТВО РИМСЬКОГО ПАПИ

За кілька років перед другою світовою війною римський папа закликав увесь християнський світ, усі християнські церкви до єдности, щоб спільними силами повести боротьбу проти безбожного, антихристиянського комунізму, що загніздився в Росії. Крім цього, після другої світової війни папа екскомуніковував усіх тих католиків, що симпатизували комунізмові. Був у стані безоглядної війни з комунізмом, пропаґував хрестоносний похід проти нього. До речі, комунізм найбільше й шириться тепер у католицьких країнах, які є під його зверхністю. Отже, папа хотів воювати проти комунізму не своїми власними, католицькими силами, а **силами** протестантських країн, тобто силами англосаксонського світу, — словом, папа був настільки войовничий, що готовий був боротися з комунізмом до останнього . . . протестанта. І не дивно, що чимало людей, особливо з-поміж українців — католиків, щиро вірили, що папа й справді єдиний оборонець християнської цивілізації, міжнародньої та соціяльної справедливости в світі.

Раптом, як грім серед білого дня, несподіване й величезне для всіх розчарування. Виявилось, що папа почав, як кажуть, линяти, тобто перефарбовуватись на . . . червоний колір. Він пише "послання до народів Росії", в якому деклярує себе великим другом-приятелем тієї безбожної Росії, проти якої він ще не так давно змобілізовував увесь християнський світ! Зокрема в посланні папа виявив себе великим ворогом України, не визнавши нашої історії, наших змагань до волі, замовчавши про наші жертви, за свою і інших народів волю, знехтувавши наше існування як окремої самобутньої нації. Своїм посланням папа по-зрадницьки всадив у спину ножа українцям-католикам, які керовані засліпленими "духовними отцями", наївно вірили в нього, як єдиного оборонця українських визвольних змагань, вважаючи його за найбільшого провідника, за заступника Христа на землі.

Своїм змістом послання ясно доводить про те, що "непомильний" папа починає піддобрюватися до Росії, до її безбожного комуністичного уряду. Він побачив, що голова російської православної церкви, патріярх Олексій, за вірну службу Сталінові дістав найвищу нагороду — орден Леніна. Він побачив, що червоний декан Джансон за свою ганебну працю дістав від Сталіна в нагороду золотий хрест з брилянтами (діямантами) і сто тисяч долярів готівкою, отже і папа не від того, щоб і собі дістати від російського комуністичного уряду хоч би уральський брилянт.

В Україні оповідають жарт про одну стареньку, побожну бабусю, що прийшовши до церкви, купила за всі гроші, які мала, свічок і поставила їх перед "святими" образами, які тільки були у церкві. Лишилась ще одна свічка й вона не знала де б її поставити. Але в притворі побачила вона ще одного "святого" — образ сатани — з рогами, хвостом та страшними крилами. Стала ото вона, подумала, три рази перехрестилась, забила поклона, запалила свічку й поставила перед ним. "Що ви, кумцю, робите?" — зауважила їй інша бабуся,— "та ж то не святий, а чортяка!" "Е, кумцю, так не говоріть! — відповіла їй та, — "хто знає де прийдеться бути нам на тім світі: з святими чи з чортами?" Як та забобонна бабуся, так робить "непомильний" папа, "заступник" Христа на землі.

Більше того! Коли конав незнаний в історії людства, кат, убивця мільйонів невинних людей, найбільший безбожник, ворог Христа — Джуґашвілі-Сталін, папа щиро молився, щоб він одужав, інакше кажучи, мав можливість знову катувати невинних людей. Молився він не тільки сам, а й наказав усім католицьким церквам молитися за нього. "Український Прометей" з дня 12-го березня, ц. р., в статті п. з. "Дивовижне Братання" подає, що в двох українських католицьких церквах у Дітройті українські священики молились за душогуба — Сталіна. Треба думати, що й в інших українських католицьких церквах, за прикладом папи, молились за Сталіна. Тим часом ми маємо випадки, коли українські організації бажали вшанувати память своїх найбільших синів народу — Т. Шевченка, І. Франка, С. Петлюри, то католицькі священики відмовлялись молитись за них, бож Шевченко й Петлюра були схизматики, а Франка католицька церква викляла, як великого ворога церкви. Так, Франко був ворогом католицької церкви, бо, як ґеніяльна людина, він добре розумів, що криється під тією церквою.

Або візьмімо хоч би такий факт. Коли в 1938 р. Сталінів агент замордував пекельною бомбою сл. п. полковника Є. Коновальця, ввесь український загал, без різниці політичних чи релігійних переконань, був глибоко зворушений тією страхітливою подією, — бо ж всі вважали Коновальця за великого борця за волю України, за людину з великим державницьким хистом. Автор цих рядків жив тоді в Ошаві. Ошавська пресвітерська **громада** влаштувала з тієї нагоди жалібне богослуження спеціяльно підготоване. Церква була переповнена українцями усіх релігійних визнань. Пастор Л. Стандрет виголосив зворушливу проповідь. Коли ж католики звернулися до свого пароха, свящ. П. щоб він відправив панихіду по Коновальцеві, який був католиком, то він категорично відмовився, бо мовляв "Коновалець був . . . соціяліст". Отже, українська "прадідня" католицька церква відмовляється молитись за великих людей нашого народу, які життям поплатилися у боротьбі за волю України, а за її ката Сталіна, що тільки одним заходом вимордував у 1933 р. близько 10 мільйонів українського народу, **молився.** (Підкр. скрізь моє. Т.К.)

Чи ж можна молитись за таких людей як Сталін? Розгляньмо це питання з суто християнського погляду.

Деякі католики намагаються виправдувати нехристиянський вчинок папи тим, що ніби то християнська церква повинна молитись за всіх грішників. Чи ж так? Для людей, що обізнані з християнством тільки з католицьких молитовників та пацьорок, це питання **досить** складне. Для тих же, що читають Святе Письмо, воно просте й ясне. Розкриймо Святе Письмо. В Євангелії від Йоана, гл. 17, ст. 12 ми маємо такі слова Спасителя: "як був я з ними в світі, я беріг їх в ім'я Твоє; котрих дав еси мені, стеріг я, і ніхто з них не погиб, тільки **син погибельний,** щоб писання справдилось". З наведених слів ми бачимо, що Христос молився за своїх апостолів і учнів; за зрадника — Юду, що призначений був на вічну погибіль, Він **не молився.** А чим ліпший Сталін від Юди? Далі: в І Соб. Посл. ап. Йоана Богослова, гл. 5, ст. 16, читаємо: "коли хто бачить брата свого, що грішить гріхом не на смерть, нехай молиться, і (Бог) дасть йому життя тим що грішить не на смерть. Єсть гріх на смерть; **не за сей кажу, щоб молився".** Отже, з цих слів ясно, що за грішників, які грішать на смерть, молитись заборонено.

Якщо взяти для прикладу таких грішників на смерть, синів погибельних, як зрадник Юда, архиєреї Анна та Каяфа, Понтійський Пилат, гонителів первісних християн — Діоклетіян, Нерон, Юліян-відступник та ін., — то Сталін усіх їх перевищив; перевищив він не тільки усіх їх разом, а перевищив навіть джерело погибелі — самого сатану. Бо сатана визнає Бога, а Сталін не визнавав. Сталін, за котрого "непомильний" папа молився, вимордував десятки мільйонів невинних праведних **людей!** Злочинно зорганізованим голодом на Вкраїні в рр. 1932-33 він вимордував близько 10 мільйонів українського народу. Він зруйнував і опоганив християнські святині, вимордував десятки тисяч чесних, віруючих священиків і єпископів; не оминули його катівських рук і українські католицькі священики та єпископи. Чи ж не знає всього цього папа? Знає, дуже добре знає, але його серце не зворушилось, не відчуло болю, не прихилилось до неймовірних страждань нашого народу, не писав він тоді протестів та послань до цілого світу. Варто ж було, щоб американський суд засудив на кару смерті атомових шпигунів Розенберґів, і президент Айзенговер відмовився помилувати їх, як **папа вступився за них. Значить, життя двох злочинців-зрадників цінніше для папи, ніж життя десятків мільйонів народу вимордованого Сталіном.** І коли катюга Сталін конав, папа докладав усіх сил, щоб йому була відчинена брама до неба.

Молитва папи за Сталіна це величезна зневага, ганьба Бога. Цим вчинком папа хотів своїм дивовижним лицемірством показати всьому світові, що, мовляв, він більш милосердний, ніж сам Бог. Це страшна й непростима хула. Бог, будучи джерелом любови, милосердя й добра, разом з тим є також і джерелом **справедливості.** Чи ж подумав "непомильний" папа над тим, що Божа справедливість може визначити йому за те у вічності місце разом з Сталіном.

Молитва папи й католицької церкви за Сталіна дала комуні-

(Продовження на ст. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
[redacted] Ossington Ave.,
Toronto 4 Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
[redacted]
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

ДИВОВИЖНЕ ЛИЦЕМІРСТВО РИМСЬКОГО ПАПИ

(Закінчення з ст. 3)

стам прекрасне, хоч небезпечне для вірних католицької церкви, знаряддя пропаганди. Звичайно комуністи скрізь, де тільки можливо, будуть галасувати: "Ось бачте, Сталін зовсім не був такою злою людиною, як вам говорили про нього. Як би це була правда, то його святість, папа римський, видимий голова церкви Христової, не молився б за нього". Таким аргументом комуністи не одного вірного католицької церкви піймають на свою удочку.

"Я є дорога й двері життя", сказав Христос. Українці! Простуймо правдивою дорогою — дорогою Христа, а не блудливими крутими стежками попри бездонної прірви італійських Альп, якими провадить папа. Куди ведуть ці стежки, досить чітко видно.

ПОПЛАТИВСЯ ЗА . . . СВЯТІ КАНОНИ

Часопис "Новий Шлях" на підставі англійської преси у Вінніпеґу розповідає про подію, що так яскраво характеризує православні справи.

Протоієрей В. Сагайдаківський не погодився з митроп. Іларіоном, щодо канонів. Йому більше подобалися канони еп. Богдана. На цьому ґрунті його церковна громада, так би мовити, розкололася. Одного дня коли він правив "службу Божу" прихильники канонів митр. Огієнка ввірвалися в церкву, виволокли протоієрея Сагайдаківського і побили його аж до крови.

Цей релігійний "вияв геройчного подвигу" прихильникам канонів митр. Огієнка коштував кожному з "ґероїв" $75.00 поліційної кари. Крім того, судця досить гостро скритикував вищий церковний православний провід за писання до суду доносів.

Жах бере, коли порівняти таке поводження церковних достойників і темних людей, з яких вони зробили фанатиків нетерпимости, з наукою Ісуса Христа, що ніби ритуалістичні церкви проповідують. Немає нічого дивного, що дев'ятсот років такого виховання підготували прекрасний ґрунт для большевизму в Україні. Невже ж Бог допустить і дальше панування цієї "еліти" над душею нашого народу?

Якщо православні так молотять один одного і своїх священиків, маючи співчуття вищої ієрархії, то не дивно, що часом і нам протестантам перепадає. Очевидно там впроваджують "нову релігійність" за гаслом: "Бий свій свого, щоб чужий духу боявся".

Страх бере за рідний нарід, за його духове життя в майбутньому.

Потреба реформи усього церковного життя наочна.

М. Левченко

РОМАН ШУХЕВИЧ-ЧУПРИНКА

У березні ц.р. минуло три роки від дня трагічної смерти Романа Шухевича — Тараса Чупринки, що загинув від руки комуністичного російського окупанта в Україні.

Роман Шухевич очолював УПА і був головою проводу О.У.Н. Невтомний революціонер - підпільник, безстрашний воїн, свідомий політик — так тільки можна схарактеризувати велетенську постать Романа Шухевича-Чупринки. Світла пам'ять про нього житиме віками в серцях українського народу, бо, як сказано в поемі О. Веретенченка "Повстанці":

"Тарас Чупринка був і є,
І буде в сяйві слав:
Свій рідний край, життя своє—
Без бою не віддав!"

О. К.

Конґрес Антибольшевицького Бльоку Народів

22 березня ц. р. в Торонто відбувся I Конгрес Антибольшевицького Бльоку Народів Канади, який у своїх резолюціях стверджує наступне:

1) Большевизм розглядаємо, як найновішу, модерну форму російського імперіялізму;

2) Теперішня холодна війна в цілому світі і "гарячі" війни в Кореї, Індокитаю, на Маляях — це наслідок дій російського імперіялізму, який прагне до поневолення цілого світу;

3) Прикриваючися гаслами, він спрямовує свою діяльність проти релігії і проти економічного розвитку народів, що ще не найшлися під пануванням Москви;

4) Російський, імперіялізм при ніяких передумовах не зупинить своєї політичної, економічної і територіяльної експанзії;

5) Ніякі півзаходи, як, наприклад, політика стримування, ізоляціонізм, чи саме посилене зброєння не буде достаточним, щоб зупинити агресію;

6) Немає ніякої різниці між національним і інтернаціональним комунізмом. З того погляду підтримка Тіто означає підтримку комуністичних імперіялістичних ідеалів і відступом від західніх ідеалів християнської справедливости, миру, свободи і рівности;

7) Перебудова тільки російської імперії і встановлення там іншого режиму, не є рівнозначним з досягненням тривкого миру. Беручи це до уваги, Конгрес АБН у Канаді звертається з заклином до західнього світу:

а) Саме знищення большевизму при збереженні російської імперії в якійсь іншій формі, не забезпечить тривкого миру в світі;

б) Тільки розчленування російської імперії на незалежні національні держави усуне загрозу нових імперіялістичних воєн і створить передумови для культурної, економічної і політичної співпраці між народами;

в) Тому ми цілком солідаризуємося з постановами визвольних політичних центрів і національних визвольних рухів народів СССР, схвалених на конференції у Мюнхені, 14. 12. 1952 р. у зв'язку з т. зв. Координаційним Центром Антибольшевицької Боротьби.

г) Тільки ідея національного визволення, тільки право на суверенні національні держави в етнографічних кордонах, ідеал соціяльної справедливости — можуть бути зброєю в руках вільного західнього світу;

8) Ми закликаємо Канадійський Уряд, Об'єднані Нації і ввесь вільнолюбний світ:

а) Проклямувати декларацію свободи для поневолених Москвою народів,

б) Визнати повстанчі армії і революційні формації, як збройні сили народів відповідно до постанов Газької конвенції з 1899 і 1907 років,

в) Заборонити діяльність комуністичних партій.

9) Ми заявляємо нашу льояльність до Канади і готовість всіми силами підтримати діяльність Канадійського Уряду з метою встановити у світі мир, справедливість і свободу для всіх народів.

Діма

Подорожня згадка

Стукали колеса швидко і поспішно,
Далі, далі везли в невідому путь . . .
Пам'ятаю: поле, одинока вишня . . .
Вишне моя, вишне, чи ж тебе забуть? . .

Стукали колеса . . . Небо синє-синє . . .
Небо — ані краю, небо — ні межі.
А на фоні синім білий цвіт весінній
Контуром самотнім, мов туман лежить.

Простяглися віти, дивляться довкола,
А довкола пусто . . . Ні дерев, ні віт.
Тільки поле, поле . . . Тільки простір голий,
Та вгорі блискучий, ясно-синій світ.

Залишилась згадка теплая і втішна . . .
Може, і за мною гілки сльози лють? . .
Пам'ятаю: поле . . . одинока вишня . . .
Вишне моя, вишне, чи ж тебе забуть?

Симон Петлюра — Символ Вільної України

25 травня 1926 р. загинув від руки большевицького агента в Парижі Головний Отаман і Голова Уряду Української Народньої Республіки — Симон Петлюра. В статті „Пам'яті поляглих за державність, присвяченій дню 22 січня 1926 р. Петлюра писав: "Хай свято сьогоднішнє навчить нас шанувати пам'ять поляглих і бережно плекати традиції боротьби за українську державність, такі чисті і пречисті, такі ушляхотнюючі, бо і оправдані і скроплені святою кров'ю найкращих синів нації". Це є найкращий дороговказ для нашої визвольної боротьби. Борімося ж і надалі за українську державність так, як боровся Симон Петлюра, який в добу великих історичних зрушень став народнім героєм — Символом Вільної України.

США і СССР

(До проблеми справедливого миру для всіх народів)

Виступаючи на зборах редакторів американських газет, що недавно відбулися у Вашингтоні, президент Айзенгауер сказав:

..."Я щасливий, що маю змогу говорити перед цими зборами, бо мені доводиться говорити про проблему, яка в серцях і умах всіх на першому місці, про проблему, що кидає виклик і вимагає мудрости і відваги нашого народу. Цією проблемою є мир.

Цієї весни 1953 року вільний світ підносить і важить одне питання перед усіми іншими: нагоду для досягнення справедливого миру — справедливого миру для всіх народів. Щоб зважити цю нагоду, треба пригадати інший недавній період великого рішення. Він був на весні 1945 року, що сповнена була ще більше надією на перемогу і свободу. Надією всіх чесних людей того часу також був тривалий і справедливий мир.

Від того часу минуло вісім років, надія почала гаснути і, майже, завмерла. Над світом нависла тінь великого страху... Цієї весни перемоги вояки західніх союзників зустрілися з вояками Росії в центрі Европи. Вони були тоді товаришами тріюмфу по зброї. Їх народи поділяли їх радісні пляни будівництва на честь поляглих єдиного гідного їх памятника — вік справедливого миру.

Змучені війною народи поділяли тоді пристойне переконання про те, що треба пильно дбати, щоб ніяка поодинока непогамована аґресивна сила в світі не запанувала знову на будьякій частині землі. Ця спільна ціль існувала короткий час і зникла. Народи світу ступили на два різні шляхи...

Одним шляхом ідуть народи під проводом США, другим під проводом СССР.

Що саме становить основу шляху, що ним ідуть США? Ця основа складається з таких п'яти тверджень:

1. Не можна жодного народу на землі, як народу, вважати за ворога, бо все людство ділить спільний голод миру і співдружби та справедливости.

2. Не можна досягнути для будької нації безпеки на довшу мету і добробуту в ізоляції, але тільки в ефективній співпраці з іншими націями.

3. Непорушним є право кожної нації формувати уряд і вибирати економічну систему за власним бажанням.

4. Всяке намагання будь якої нації визначати іншим націям їх форму правління, не може бути нічим обґрунтоване.

5. Надія народів на тривалий мир не може бути твердо оперта на змаганні в зброєнні, а на чесних взаємовідносинах і справжньому порозумінні між націями".

Ці п'ять тверджень—за словами Айзегауера — і становлять основу для американської політики і для політики ОН, тоді як СССР ґрунтує свою політику на силі, на матеріяльній перевазі за всяку ціну. Свою безпеку хоче СССР організувати на запереченні такої безпеки для всіх інших народів. Така концепція допровадила в світі до того, що маємо тепер, це призвело до розвинення такої збройної сили (на Заході), яка б була спроможна завдати будьякому аґресорові негайної і жахливої кари.

Не зважаючи на збройну готовість, західні держави і далі хотіли б, щоб допровадити до замирення з СССР, бо їхнє зброєння не має ніяких аґресивних намірів.

Нові советські лідери виявили останньо бажання найти розв'язку в конфлікті Захід-Схід. Захід готовий піти на зустріч і теж США з умовою, що СССР виконає такі передумови:

— Укладення почесного миру в Кореї і розгорнення політичних розмов, які б призвели до проведення вільних виборів на терені цілої Кореї і до об'єднання тієї країни.

— Закінчення з прямою чи непрямою аґресією в Індокитаї і на Маляях, щоб у той спосіб допровадити до повного замирення на азійському континенті.

— Упорядкування всіх інших політичних спорів в інших частинах світу (в тому насамперед укладення мирного договору з Австрією і виведення з тієї країни чужих збройних сил, розв'язання німецької проблеми і у висліді об'єднання німецьких земель в одній державі).

— Забезпечення "повної незалежности східньоевропейських націй, що означатиме кінець теперішнього неприроднього поділу Европи". (Стосується виключно т. зв. сателітів).

Здійснення цих передумов дасть змогу запровадити в життя плян обмеження зброєнь в цілому світі і розпочати новий етап у житті людства, що буде позначений "новою війною", але війною за збільшення продукції, за добробут, за розквіт культури, за кращі життєві умовини, за добрі шляхи і школи, словом, за новий світ, що буде цілком звільнений від загрози будької аґресії, насилля і страху перед жахливою війною, в якій була б використана атомова зброя".

***

Промова през. Айзенгауера, в якій він запропонував конкретні заходи щодо встановлення в світі миру, знайшла відгук в Москві. На сторінках "Правди" і "Ізвестії" появилася стаття, в якій советські чинники обговорюють пропозиції Айзенгауера і запевняють, що СССР "готовий привітати кожний крок США, чи будьякого іншого уряду, якщо він буде спрямований на те, щоб у мирний спосіб розв'язати спірні проблеми". В статті виразно підкреслюється, що СССР не думає відступати від своєї теперішньої політики.

***

Звичайно прагнення президента США Айзенгауера і його уряду, щодо поліпшення взаємин у світі, щирі. Інша справа, наскільки вони можуть бути реальні для СССР, який в принципі не визнає справедливости.

Жалібний похід

14 червня 1953 р. в Торонто відбудеться (12—2.30 год.) жалібний похід на відзначення 20-их роковин голоду в Україні. Маршрут походу: Белвудс і Квін, Батурст, Каледж, Квінс Парк.

Взяти участь у маніфестаційному поході-протесті проти московсько-большевицької окупації українських земель, — святий обов'язок кожного українця-євангелика.

Ів. Кагарлик

Пам'яті Коновальця

(Полк. Євген Коновалець загинув 28 травня 1938 р. від руки большевицького агента)

Немає слів, немає виразу у мові,
Нема таких понять,
Щоб можна було море пристрастей і зради
У береги якісь прибрать.
Ось патріотизму крик,
Що межі і границі розгубив,
І для вузької ідеї особистої
Він нарід би увесь згубив.
А ось у церкві богомолець,
Навколішках рікою сльози ллє,
І тут же із пекельної машини
Невинну він людину б'є.
Хто розбере, де патріот і де злочинець,
Хто дійсний богомолець, а хто шпик,
І хто поможе Матері Вкраїні,
Що ще скрівавленая спить?
Лиш всі разом позбувшись пихи,
В однім гурті, плече в плече,
Коли від сильного народнього удару
Не власна, а ворожа кров стече.

Торонто, 10 травня 1953.

Чи можна перестати курити?

На сьогодні ми маємо дуже мало курців, яких треба переконувати в тому, що куріння шкодить здоров'ю. Проте, вся суть у тому, що не кожний курець може твердо постановити перестати курити і додержати цієї постанови на ціле життя.

Кожний добре знає, що единий спосіб відвичаїтися від куріння — це перестати курити. Тільки один це робить без будьяких труднощів, а для другого перестати курити — справа незвичайно тяжка й складна. Відповідно до цього курців можна поділити на чотири типи. Перші — курять тільки для товариства; другі з призвичаєння, як нпр., багато з призвичаєння жує кавчукову ґуму; треті — бо відчувають в курінні приємність; четверті — примушені курити, бо куріння заспокоює їх нерви.

До перших трьох типів належать курці, яким легко перестати курити. Їм тільки треба усвідомити шкідливість і наслідки куріння, щоб без великих вагань і труднощів перестати курити. Найгірше з курцями, що належать до четвертого типу. Такі курці так звикають до куріння, що й на короткий час не можуть без нього обійтися. Не стане тютюну в такого курця, то він не може взятися до ніякої роботи. Таким курцям перестати курити і справді тяжко: їх нерви до того стали вразливі, що не можуть обійтися без нікотину, що є в тютюні, хоч щиро признаються, що куріння їм шкодить, що це велике зло.

Проте в житті людини немає нічого такого, чого б не можна було осягнути, немає таких хиб, яких би не можна було позбутися. Отож і затяті курці, для яких куріння стало неначе другою натурою, можуть перестати курити. Для цього:

1. Треба змінити погляди на куріння. Затятий курець повинен неначе зростися з думкою, що тютюн — зло, що він руйнує здоров'я (болі голови, серця, брак апетиту, а найголовніше — грудні недуги), що тютюн висмоктує поважний гріш і т. д. Такий курець повинен рішуче ухвалити: чи бути рабом невеличкої папіроски і занепадати на здоров'я, чи бути вільним і завжди здоровим. Боротьба за таких умов завжди дає бажані наслідки.

2. Уникати на деякий час оточення, яка дає часто нагоду до куріння (приятелі що курять, забави тощо).

3. Не вживати алькогольних напоїв і інших наркотиків.

4. Вистерігатися всіх перчених, солених, квасних і гострих страв, бо вони подразнюють нерви і викликають бажання курити. В їжі треба давати перевагу мучним та цукровим стравам, треба пити побільше молока, утримуватися від мясних страв, кави й чаю.

Хто із затятих курців застосує ці заходи, той безперечно виграє боротьбу з тим злом, як куріння. Треба тільки провадити боротьбу рішуче, без вагання, виявляючи непохитну силу волі до перемоги. **М. О.**

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ В КАНАДІ

З ініціятиви президії Комітету Українців Канади відбулася ії 2 травня ц. р. у Вінніпезі перша крайова нарада редакторів українських газет і журналів, що виходять в Канаді. На нараді були заступлені 12 газет і журналів.

Нарада вислухала й обговорила три доповіді, а саме: "До основних питань українського організованого життя в Канаді (ред. І. Сирник), "Комітет Українців Канади в житті канадійських українців" (ред. М. Гикавий) та "Українська преса і Комітет Українців Канади" (ред. М. Погорецький).

Нарада одноголосно ствердила потребу створення в Канаді товариства українських журналістів. Для проведення підготовчих робіт організовано окрему комісію.

Від "Євангельської Правди" в роботі наради брав участь проп. Вінявський.

Фонд Української Культури ім. Сергія Єфремова

До всіх українців на чужині!

В наслідок окупації всіх земель нашої Батьківщини московським большевизмом, майже припинився зглядно викривився розвиток української культури, особливо в галузях історії, історії літератури, педагогіки, філософії, тощо.

Економічні і соціяльні проблеми хоч розробляються на рідних землях, але в такому викривленому вигляді, що не можуть вважатися справжньою наукою.

Це накладає на нас, українців, по цей бік за слони великий і невідкличний обов'язок, напружити всі наші сили і використати всі можливості для створення умов розвитку справжньої вільної української науки.

Позатим на нас всіх тяжить найважливіше завдання подавати правдиву наукову інформацію про Україну і Схід Европи в чужих мовах.

За ініціятивою Спілки Визволення України створюється Фонд Культури ім. Сергія Єфремова, якого ціллю є фінансувати дослідчі праці та видавати наукові праці в українській і чужих мовах.

Цим ми, що нижче підписалися, закликуємо всіх українців по цей бік залізної заслони, незалежно від того, з яких земель України вони походять, та до яких політичних середовищ вони належать, підтримати ініціятиву Спілки Визволення України і допомогти, спільними силами створити Фонд Української Культури ім. Сергія Єфремова.

Тимчасовий Центральний Організаційний Комітет Спілки Визволення України визначив з своїх членів тимчасову Управу Фонду в складі: проф. д-р Курінний, о. д-р Іван Гриньох, о. протоєрей Іван Заяць, д-р Богдан Кордюк, п. О. Калинник.

З розвитком діяльности Фонду — має бути створена Кураторія, до якої будуть запрошені представники наших наукових інституцій, високих шкіл і інших культурних установ, яка змінить або затвердить склад управи фонду і буде контролювати її працю.

Збірку на фонд провадитиме Спілка Визволення України через свою мережу і через всі громадські установи і організації, які захочуть взяти активну участь в створенні фонду Української Культури ім. Сергія Єфремова.

За Тимчасовий Центральний Організаційний Комітет Спілки Визволення України:

Проф. д-р Плющ Василь, голова.

Інж. Гарабач Євген, секретар.

З народніх легенд

РУТА

Вели Христа на гору Голгофу.

Упадав під тягарем хреста; сліди Його кроваві не порушили кам'яних сердець людей; сміявся лютий натовп, не зважаючи на рани і кров Христа.

Зате каміння на дорозі плакало, а де тільки упала крапля крови Христової, там зараз же виростала рута, яка також вкривала свої листочки сльозами.

Від того часу листочки рути подібні до спадаючої сльози.

НЕЗАБУДКА

Вогкі луки і пасовиська часто-густо вкривають дрібненькі синенькі квіточки, що називаються "незабудки". Назва ця, як передають народні легенди, походить від перших днів, як тільки Господь Бог створив світ.

Коли Бог привів Адама до раю і віддав йому для користування той прехороший сад, то він став давати назви всім звірам, травам і квітам, наказуючи, щоб кожне пам'ятало своє ім'я.

Одного разу Адам з Євою, ходячи по раю, почали приглядатися до квітів. Єва почала зривати такі прекрасні квіти і прикрашати своє волосся. Аж раптом вона чує, що невеличка синенька квіточка до неї промовляє:

— Візьми й мене!

— А як тебе звати? — спитав Адам.

Квіточка похилилася сором'ливо й каже:

— Я забула!..

І розплакалася квіточка дрібними сльозами. Єві дуже стало жалко такої гарної квіточки і вона сказала Адамові:

— Нехай ця квіточка віднині буде називатися "незабудка".

Отже тепер "незабудки" так гарно й любо цвітуть, але неначе соромлячись, нахиляються до землі і неначе плачуть, зрошуючи під собою землю, яка завжди вогка там, де вони ростуть.

ВІДМОВЛЯЮТЬСЯ ВІД КОЛГОСПІВ

Югославські комуністичні лідери рішили відмовитися від продовжування колективізаційної політики щодо сільського господарства. Організація сільского господарства на терені Югославії буде в дальшому відбуватися за кооперативним принципом.

А. А-ко

ПРОГРАВ...

(гумореска)

Це хіба якась штука! Якісь чари! — Прилинули до мене слова від сусіднього столика. Говорила понура людина з чорними змоклими вусами, з скляним здивованим поглядом.

Чорні, мокрі вуса, волосся, що спадало майже на брови, і скляний погляд доводили незаперечно про те, що власник згаданих рис був викінчений дурень.

Один з його приятелів наляв собі пива, потер руки і ска- [illegible]

— Єдине — тільки зручність і швидкість рук.

— Це чари! — твердив уперто чорнявий, жвякаючи завзято свої вуса.

Людина, що вихваляла справність рук, глянула глумливо на третього в тому товаристві і тільки вигукнула:

— Гаразд! Хочете, щоб я доказав вам, що це ніякі чари?

Чорнявий гірко усміхнувся.

— А чи ви є пре-сті-ді-ґа-тором?

— Правдоподібно, коли це говорю. Хочете, йдемо з вами на парі в сто карб., що за п'ять хвилин відріжу вам усі ґудзики і попришиваю їх назад.

Чорнявий не знати пощо шарпнув ґудзик при камізельці і заговорив:

— За п'ять хвилин? Відріжете і пришиєте? Неймовірне!

— Цілком ймовірне! Отже закладаєтеся на сто карб.?

— Ні! Це забагато. Маю тільки п'ять.

— Все одно... Можна менше — аби на три пляшки пива?

Чорнявий уїдливо усміхнувся.

— Програєте?

— Хто? Я? Побачимо!..

Подав руку, стиснув костисті пальці чорнявого, а третій з їх товариства перебив руки.

— Дивіться тільки на годинник і пильнуйте, щоб не тривало довше, як п'ять хвилин!

Ми всі були здивовано зацікавлені, а навіть заспаний кельнер, якого попросили подати тарілку і гострий ніж, отрясся з отупіння.

— Раз, два, три! Починаю!

Людина, що вдавала штукаря, взяла ніж, поставила тарілку і почала вкидати на тарілку відрізані від камізельки ґудзики.

— Чи маєте ґудзики також при блюзі?

— Очевидно!.. На рукавах, при кишені.

Ґудзики падали з бреньком на тарілку.

— При штанах також маю! — сміявся до упаду чорнявий.

— І при гамашах!

— Добре! Добре! Думаєте, що хочу привласнити собі хоч один ґудзик? Будьте певні, всі повідрізую!

Горішні частини залишилися без "предметів сполучення", настала можливість перейти до долішніх частин.

Коли відпадали від штанів останні ґудзики, чорнявий задер глумливо ноги і поклав їх на столі.

— При гамашах маю по вісім ґудзиків. Побачимо чи встигнете їх пришити?

"Штукар" нічого не відповідаючи, вимахував горячково ножем.

Обтер скоро мокре чоло і, поставивши на столі тарілку, що на ній — ніби якісь незнані ягоди — лежали різнобарвні ґудзики і спинки, забурмотів:

— Готово, всі!

— Вісімдесять дві штуки. От тобі майстер!

— Тепер принеси мені голку і нитки — приказав штукар. — Гайда! Швиденько!..

Третій, вимахуючи годинником, несподівано вигукнув:

— Пізно! Кінець. Минуло п'ять хвилин. Ви програли.

"Штукар" кинув з злости ніж.

— Що ви кажете? Програв?!.. Га, трудно!.. Кельнер! Прошу на мій рахунок дати тим панам три пляшки пива і попрошу рахунок.

Чорнявий зблід.

— Що ви, куди ви йдете?

Штукар позіхнув.

— До дому... Хочу спати. Намордується людина через день.

— А... ґудзики, хто пришиватиме?

— Що? Пощо мав би я їх пришивати, коли й так я програв. Я не встиг виконати свого завдання, щож на те пораджу... Програне пиво я чесно поставив... до побачення!

Чорнявий простягнув благально руки до "штукаря", який був уже в дверях, і при тому русі неначе шкаралупа з курчати, що викльовується, спали з нього штани. Підтягнув сором'ливо штани із переляком почав моргати очима:

— О, мій Боже! І щож тепер буде?

Що з ним сталося, не знаю. Я вийшов разом з третім з того товариства.

Незнаючись між собою особисто, стали ми на розі вулиці один проти одного і розсміялися без слів.

НОВИЙ МІНЕРАЛ — УМОХІТ

Геологи і мінералоги Колумбійського університету виявили в штаті Юта новий мінерал — Умохіт, що містить у собі 48 процентів урану.

"СВІТОВІ РЕКОРДИ"

85 тисяч пропагандистів, як повідомляє "Правда", допомагають робітникам, колгоспникам і інтелегенції України опанувати твір Сталіна "Економічні проблеми соціялізму СССР" і матеріяли XIX партз'їзду. Відбулося 287 тис. лекцій і доповідей взагалі і 15 тисяч спеціяльно для партійного активу. "Світові рекорди", що й казати.

CONTRARY COWBOY

Simon C. Walburg

Neva Nightingale sat down beside the crude desk in her room which was connected to the Red Lake Mission Chapel. She brushed back her golden hair, while crystal-like tears kept brimming out of her blue eyes. In an effort to purge the wild emotions from her soul, she started to write.

Red Lake, Arizona
March 10, 1947

Dear Mom:-

The cactus are in bloom and the air is keen, but my heart aches like a sore tooth. The mission board warned me about difficulties at this post but I didn't know they were so hard to overcome.

My problem is a Contrary Cowboy. He's six feet tall with hair as black as the mustang he rides. He has sharp features; wears a red shirt, a silver-studded belt and carries a pearl-handled revolver. He seems to be city bred, and although they call him "The Sphinx" because nobody here knows his past, his face always wears an open smile.

He seems to be a born leader and as long as he opposes my work, I can't get anywhere with these Arizona folk.

I know you're busy out there in Illinois, Mom, but just a word from you will brace my waning spirits.

Love,
Neva

In less than a week, Neva received an answer. It was a telegram from her levelheaded mother whose accent was always on the spiritual. It read simply:

Work and Pray. Love, Mother.

Neva studied the cryptic note for a full minute. Then on a sudden impulse she framed it and hung it above her desk where she could see it each day.

"My dear Mom's motto," she said, "I'll make it mine, too."

Next morning she got up with the sun, her head buzzing with plans! She started the day with prayer asking for divine guidance in dealing with the obstinate Sphinx.

In a few minutes she had her pinto pony saddled and was riding in the direction of the Circle C ranch. The Sphinx owned the ranch and she knew surely he would be somewhere on the premises.

As she rode, Neva took note of the scenery. It was like peeking through a vast Kaleidoscope. Looking towards Red Rock Mesa which skirted the Circle C ranch, she saw purple sage shimmering against bare ridges of yellow rock. The sun's rays colored crags until they looked like gold-tipped cathedral spires. Domed buttes stood out like bold letters carved by the Creator's hand.

Neva saw and felt the mysteries of this great vastness. It stirred her soul and seemed to say, "Be still and know that I am God".

After traveling several miles, she stopped her pony at the corral of the Circle C ranch. The Sphinx's big St. Bernard dog came bounding and barking. Fast on his heels came his master, shouting, "Who rides?"

"It is I, Miss Neva. Call off your dog, please."

"Oh, you? C'mon, Goldie, don't bite the pretty girl," he teased, his face wreathed in smiles.

"What can I do for you?" he asked politely.

But Neva noticed that his tone was bantering. And, though his face was crinkly with smiles, it was just a mask, hiding the sinister soul underneath.

"I came to ask your cooperation," she pleaded. "The Red Lake Mission Chapel has a lot of empty seats and you're the man who can help me fill them."

"Me missionary? Ugh! Heap disgustum," was his reply, in imitation of an Indian, and turning on his heel he walked back to the ranch house.

"Score, twenty to nothing in favor of The Sphinx," commented Neva, as she put her pony to a lope in the direction of the Red Lake Mission Chapel.

But Neva wasn't licked. She had

(Continued on p. 8)

CONTRARY COWBOY

(Continued from p. 7)

other plans. Her next step was an attempt to win The Sphinx through his beautiful but dangerous steed, Dynamite. This black-as-coal mustang was the pride of the ranch, and although part thorough-bred, was wild and mean as an unbroken bronco. Dynamite was really a one man horse, and The Sphinx was proud as a peacock of that fact.

Next day, Neva leaped astride her pinto pony and started for the little Ranch Store at Red Rock Mesa. On the way, she talked to her pony. She had gotten into the habit since nobody seemed to side with her in the battle against evil. Oh, there were a few, but they were old standbys. The rank and file were on the other side with the mysterious Sphinx.

"We've got to circulate around Red Rock Mesa to see if we can get a few leads," she chatted to her pony. "There must be a weak spot in the armor of this Sphinx. He's ruining the King's business when he has no right to."

The pony shook his head up and down as if in agreement, and soon their trail ended at the hitching post of the Ranch Store.

Neva noticed The Sphinx's prize Dynamite tied to the rail near at hand. She took a cube of sugar and chuckled sweetly while offering it to the black mustang. To her surprise, he took it quick as a flash. She gave him another tid-bit of sugar which disappeared equally fast, and an inspiration flooded her mind.

"So sugar is his weakness," she thought to herself. "Maybe that's part of my answer."

With this in mind she kept feeding the black mustang sugar every chance she got. In fact, Neva went out of her way to get near the ferocious Dynamite to pat him, slowly and gently and carefully. First Dynamite's ears went back, his teeth bared and his forefeet were ready to strike. But time and again she soothed him with soft-as-silk words and a lump of sugar. Unbeknown to The Sphinx she actually got to the point where she could step in the stirrup and slip into the saddle of the high-powered, fire-eyed animal. It took a lot of patience, but Neva figured the way to The Sphinx's heart might well be through Dynamite. And, she felt as long as his heart was contrary, her work at Red Lake was severely handicapped.

Nearly a month had passed since Neva received that "Work and Pray" telegram from her mother. She felt that the time was ripe once more for a show-down with The Sphinx. To her surprise the opportunity came quicker than she had expected.

Neva was just returning from a short trip to an old, invalid lady when she met The Sphinx and his cowhands on their way to the herd. She admired his soldierly bearing, and the way he rode the spirited Dynamite. It was a picture worth seeing.

With a prayer in her heart, she hoped that this time she might win over this wild man of the West.

She waved him to a stop. He came to where she sat on her pinto pony, bravely challenging him with her blue eyes.

"What's this time?" he mocked. "What would fair lass ask of me but an uncouth cow-wrangler?"

"Will you promise to tell all the Circle C cowhands and their families to be at Red Lake Mission Sunday — if — if —!"

"If, what?"

"If, I'll prove to them that Dynamite isn't a one-man horse."

"Why, uh—yes, yes," he stammered, a queer look glazing his fiery eyes. "But there isn't anybody can ride him outside of myself. I'll stake my ranch on that!"

"Come here, men," he bellowed excitedly. And when the cowhands understood the thrust of Neva's challenge, the chills crept down their spines.

"Don't, girl, don't you ride him. He'll kill you like he did Don and Mike."

But Neva slid off her pony, walked slowly up to Dynamite, gave him another morsel of sugar and a kind word and a pat. And, before The Sphinx and his cowhands had time to catch their breath, she was in the saddle triumphant.

"Want me to ride herd for you today?" she teased.

The Sphinx was thunder struck.

"Remember your promise," said Neva as she rode away on her pinto pony.

But the Sphinx re-acted violently. That same night he went out into the velvety blackness, when the coyotes were howling. He rode alone, a sinister look in his eyes. When he came to the Red Lake Mission Chapel, he threw out his lasso, hooked a projecting log on the chapel and told Dynamite, "Pull for all you're worth. This young Miss Neva meddling with my prize mustang. We'll teach her a lesson!"

The Mission Chapel collapsed, only Neva's quarters remained intact as if her shrine of prayer were kept by a special guardian angel.

Several days later rain came down in torrents. Cataract Creek tumbled down gullies and kicked out the lightly built bridges that got in its way.

The Sphinx, riding Dynamite, got caught in the storm and came riding into the Circle C ranch in the pitchy hours of early morning.

Jimmy, a bow-legged cowboy met him at the gate. "How'd you get here?" he blurted. "Did you come from the other side of Cataract Creek?"

"Sure enough," responded The Sphinx, weary and bedraggled.

"Impossible. The bridges are all washed out."

"We'll see when it's daylight," snorted The Sphinx, unbelievingly.

Dawn came and the quest was on. The Circle C gang went down to see where The Sphinx had crossed Cataract Creek the night before.

After seeing the debris of several washed-out bridges floating about in the wild stream, the cowboys looked at the Sphinx strangely.

"You couldn't have crossed Cataract Creek. There's not a bridge in fifty miles," said Jimmy, the bow-legged cowboy.

"Here's where I crossed it," suddenly remarked the Sphinx.

They saw the tracks partly rain-washed and one big log going from shore to shore stuck on either end against a tree.

"A miracle," they all shouted. "The horse took you across that steady as can be. And you didn't even know it."

The Sphinx got off his horse and studied the log and the horse's hoof prints on it. All at once his eyes were riveted on a tin type motto with raised lettering. He read, "Come now, and let us reason together, saith Jehovah: though your sins be as scarlet, they shall be as white as snow; though they be red like crimson, they shall be as wool" (Isa. 1:18).

The Sphinx's face turned the color of ash. He realized that this was a log of the Red Lake Mission Chapel which he had wrecked in a sudden rage. He felt remorseful, and for the first time his conscience was smitten.

In a few words he explained to his cowhands what had happened. In one breath they asked, "Neva, what of her? If this is a log of the chapel, she, too, may have drowned."

Double remorse clutched at the soul of The Sphinx. A search of the creek bed and both banks was organized. But hours of searching proved fruitless.

The evening sun was just resting its chin on a rainbow colored peak when a golden-haired girl on a pinto pony came on a fast lope.

"Neva! Neva!" they all shouted.

"What's to do?" she asked, her face in serious lines.

"Where were you? We thought you had drowned."

"Up to the mountains to pray," she responded soberly. "The Master did it often, and there seemed nothing else I could do. The Sphinx kept blocking—"

"Wait a minute, don't call me 'The Sphinx'," came a deep bass voice. "My name is Philip Rockwell, a disillusioned, spoiled backslider who was fed up on religion and all the fine things of life because—"

"Because what?" they all chorused.

"Because my business in New York failed, and I came out west to be a tough character so I could pamper my pride."

"And wreck churches," added Neva.

"But I've changed," he demonstrated. Then in a few words he explained to Neva how he rode safely over a log of the Mission Chapel and was miraculously saved from the fury of mad Cataract Creek. Also how he had come back to see the log and read the text which was sharper than any two-edged sword.

With a wave of the hand he motioned for silence. Then he announced. "Folks, we're having a building bee this coming week. The House of God is going to be rebuilt, and we're all going to help Miss Neva here fill it brimming full."

"Amen," they all agreed, while Neva thanked God for the sudden turn of events.

ЗБРОЯ ДЛЯ ЮГОСЛАВІЇ

Згідно з договором Югославії і США, Югославія одержала реактивні літаки й іншу військову зброю.

THE FIRST
AMERICAN-UKRAINIAN NAUTICAL DICTIONARY
(Containing over 5000 marine terms)
is scheduled to appear in the beginning of March, 1953.
Address:
W. J. Stepankowsky, 147-10 71 Road, Kew Gardens,
New York 67, N. Y.
Telephone: BOulevard 8-6366.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIV. Число 6-7. Торонто, Онт. Червень-Липень 1953 JUNE-JULY Toronto, Ont. Рік XIV. Число 6-7.

КОНЧЕ ПОТРІБНА РІЧ

Коли мовами людськими говорю і ангельськими, любови ж не маю, то стався я як мідь, що дзвенить, і бубон, що гуде.
Коли маю пророцтво і знаю тайни і все знання, і коли маю всю віру, так щоб і гори переставляти, любови ж не маю, то я ніщо.
І коли роздам увесь маєток мій, і коли тіло моє передам на спалення, любови ж не маю, то ніякої користи мені (з того).
Тепер же пробувають віра, надія, любов, ці троє; більша ж з них любов.
(I Кор. 13:1, 2, 3, 13)

Світ не думає, що любов між людьми конче потрібна життєва річ. Багато хто у світі так думає, що любов людини до людини являє собою добрий ідеал, прагнути якого варто. Але мало хто думає, що любов між людьми це єдина умова для розвитку, успіху, поступу і справедливости.

Здебільшого люди в світі з своїми керівниками вчать і проголошують, що саме ненависть і є та динамічна сила, яка допоможе їм запровадити кращий лад. Це може бути клясова чи національна ненависть, у всякому разі тільки ненависть може допомогти осягнути визначеної мети. Німецький націоналізм одверто додержується засади, що право на все найкраще в житті мають тільки сильні, — всі слабі повинні бути немилосердно винищені. Російський комунізм вчить, що клясова ненависть приведе їх до перемоги, після чого вони запровадять щось краще. Отже, проповідуючи ненависть, німецький націоналізм і російський комунізм висловлюють дух нашого часу, фактично дух поганства за старих часів. В цій системі думання слово любов може й чудова річ, але не конче потрібна, бо це є ознака слабости. Людей, що говорять про любов, вважають за непрактичних ідеалістів. Саме слово любов викликає якесь почуття ніяковости, бо це неприродньо, щоб людина любила людину. Риба рибу пожирає — така засада життя в світі.

В слові Божому, яким Бог відкрив людям своє думання, свою волю, Бог навчає, що любов це єдина умова примирення з Богом, єдина умова щастя, успіху і прогресу. Любов — це виконання всіх наказів Бога і сам Бог — це любов. Далі в слові Божому сказано, що всі найкращі осягнення людства без любови не варті абсолютно нічого. Все, що людство вважає за найбільш важливе, потрібне й цінне, Бог оголошує без усякої вартости, якщо все це не ґрунтується на любові. Це досить переконливо стверджує текст з Св. Письма, поданий вище.

Стих перший згаданого тексту говорить, що нехай людина має незвичайні здібності і таланти, велике знання і красномовність, що дорівнює ангельським мовам, проте коли вона не має любови до ближніх, то така людина "як мідь, що дзвенить, і як бубон, що гуде". Чи чули ви коли бубон? Мало хто захоплюється цим інструментом. Незалежно від того, яку посаду займає людина у суспільстві, чи це священик, чи політичний лідер, великий вчений, чи голова країни, народу, або церкви, перед яким гнуть шиї великі тисячі, якщо вона не має любови в серці, то в очах Бога уся її вартість дорівнює вартості бубна, що гуде. В той самий час любов робить найнезначнішу людину цінною перлиною в очах Бога і найбільшою в його царстві.

Знання і сила без любови не мають в собі нічого такого, що могло б допомогти іншому, зміцнити і поліпшити його життя. Серед католиків досить поширена байка, в яку вони вірять. Ми використаємо її тільки як ілюстрацію. Оповідають, що в одному монастирі усі ченці здеморалізувались, забули про Христову науку і стали робити незвичайні речі. Ігумен монастиря вирішив запросити визначного місіонаря, відомого своєю побожністю і любов'ю до людей. Про це довідався нечистий і, щоб запобігти реформі в монастирі, він вирішив затримати місіонера і, замість нього, самому приїхати до монастиря проповідувати. Так він і зробив. Звичайно ченці радо прийняли місіонера і він почав проповідувати на тему, що з нею був найкраще обізнаний. Став він проповідувати про пекло і про пекельні муки. Вирвавшись звідти, він постарався намалювати страшну картину пекла. Від його проповіді кілька ченців знепритомніли, багато з них тряслися від страху як листя. Нечистий скінчив проповідь і поїхав, в монастирі ж все пішло по старому і ченці почали жити ще гірше. Але ось приїхав правдивий місіонер. Тоді тільки всі довідалися, що то їм проповідував нечистий. Його красномовство і знання фактів викликали великий страх, але не виправили ченців, бо він говорив до них з ненавистю знаючи, що без любови його знання, здібности і красномовство ченцям не допоможуть.

Другий стих слова Божого стверджує, що досконале знання слова Божого і посідання всіляких надприродніх чудесних здібностей і навіть самої віри, без любови, в очах Бога ніщо. Люди можуть мати здатність сціляти, розуміти пророцтва, або мати глибоку віру. Проте, коли в їх серці нема любови, усе це ніщо. Христос про це говорив людям свого часу, змальовуючи день суду: "Багато хто мені того дня так скаже: Господи, хіба ми не ім'ям Твоїм пророкували? И чи не Твоїм імям біси виганяли? И не Твоїм імям великі чудеса творили?" І промовлю до них: "Ніколи я вас не знав. Відступіть від мене, ви, що робите беззаконня". (Мат. 7:22). Віра без любови — ніщо. Про це апостол Яків пише: "Віра без діл мертва". Тепер ми маємо чимало церков, найбільше ритуалістичних, що відзначаються різними чудесами. То на людині появляться криваві знаки, то на вікні вимальовується образ людини і т. д. Бог не вважає за ніщо. Він бажає не цих чудесних явищ, але любови. Отже, коли людина любить людину, то це найбільше чудо, яке радує серце Бога.

Зміст третього стиха знов таки підкреслює ту саму правду. Якщо ми віддамо усе бідним і навіть віддамо своє власне тіло на спалення для них, і все це будемо робити без любови, то з того не буде користи. Тільки любов робить жертву і смерть вартою похвали. Люди будуть битись і вмирати за Христа, але не будуть жити в Ньому. Це парадокс людського серця і доказ панування гріха. Тільки любов робить жертву доброю річчю.

Група лікарів на Філіпінських островах вирішила винайти причину жовтої гарячки. Для цього треба було, щоб кілька осіб добровільно згодилися на них зробити досвід. Хто дав на це згоду, був під загрозою смерти, але він відмовився взяти плату за це. Частина з них вмерла. Вони віддали своє життя з любови.

В останню війну в Іспанії записувалося чимало авантурників, що потім гинули, проте їх смерть не була корисна, бо вони все робили не з любови до людей.

Останній стих підкреслює, що хоч "любов, віра і надія пробувають", проте "більша є з них любов". Це тому, що віра і надія належать до людської природи. Любов робить нас подібними до Бога і являє собою природу Бога. Віра і надія діє для нас і для нашого добра. Любов діє для добра інших. Віра і надія перебувають тільки в цьому житті, бо у вічності ми побачимо Того, в Кого тепер ми віруємо, і наша надія здійсниться, але любов існуватиме вічно.

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА

Доводимо до загального відома членів і прихильників Українського Євангельського Об'єднання, що черговий Собор У.Є.О. відбудеться 17-19 липня 1953 р. в приміщенні української пресвітерської церкви в Ошава, Онтеріо.

Запрошуємо гостей з ближчих і дальших місцевостей Канади і С.Ш.А.

Михайло Фесенко,
Голова У.Є.О.

Стандрет Лука,
Секретар У.Є.О.

Королівські титули Її величности королеви Єлисавети II

(З промови, що її виголосив 3 лютого 1953 р. п. Луї Сен Лоран, прем'єр Канади)

Звертаючись до голови палати п. Сен Лоран каже:

Я вважаю, що закон про королівські титули Її Величности Королеви Єлисавети II має велике значення і думаю, що кожний член Палати повинен присвятити йому якнайбільше уваги. Розділ перший закону передбачає, що Парлямент дасть Її Величності згоду на впровадження в Канаді наступного титулу.

"Єлисавета II, з ласки Божої Королева Об'єднаного Королівства, Канади й інших країн і земель своїх, Голова Бритійської Спільноти Народів, Захисниця Віри."

Цей текст був прийнятий у грудні м.р. на конференції прем'єрів у Лондоні. Там же було висловлено загальне бажання, щоб королівський титул відповідав конституційному станові різних членів бритійської спільноти народів і можливо одностайний, беручи до уваги специфічні умови різних членів бритійської спільноти народів.

Відносно деяких членів Бритійської Спільноти Народів були труднощі. Так, наприклад, щодо Пакістану ствержено, що форма допустима для населення Об'єднаного Королівства могла б спричинити непорозуміння, коли йде про населення Пакістану. Виявилось, що це стосується і населення Південно-африканського Союзу. Щодо Австралії, Нової Зеландії й Канади зроблені заходи для прийняття одностайної форми для кожної країни — за винятком назви самої країни. Остаточно осягнено згоду відносно цього питання і висловлено одностайне побажання — я не скажу за чиєю ініціятивою, але мені здається, що цю думку подали майже одночасно представники трьох країн, Австралії, Канади й Нової Зеландії — щоб залишити в титулі, так, як його вживається в наших країнах, щось, що вказувало б, що ми визнаємо суверена Об'єднаного Королівства сувереном наших країн, і що ми бажаємо, щоб це було зазначено в королівському титулі, а не так як це було досі, де поодинокі країни згадували про це, окреслюючи решту Бритійської Спільноти Народів, як інші країни й землі королеви.

Мені здається, що це відповідає історичному розвиткові наших конституційних взаємовідносин. Її Величність є тепер Королевою Канади тому, що вона Королева Об'єднаного Королівства, і що народ Канади радо визнає своїм сувереном особу, яка є сувереном Об'єднаного Королівства. Це не є окремий уряд. Це є визнання традиційного розвитку наших інституцій, а саме: наш Парлямент очолений сувереном; суверен цей визнаний як суверен Об'єднаного Королівства, який є нашим сувереном, і якого ми лояльно, з любов'ю визнаємо сувереном нашої країни. Ми всі відчували, що слід залишити в титулі визнання цього факту, як вияв традиційного, історичного зв'язку між нашою країною й Об'єднаним Королівством.

Тоді виникло питання, чи доцільно залишати в новому титулі традиційні слова суверен, "з ласки Божої". Ми були переконані, що наш народ розуміє, що справи цього світу не залежать тільки від волі людей, що люди діють як знаряддя вищої сили. З ласки тієї вищої сили ми маємо щастя мати таку людину своїм сувереном. Потім виникло питання про залишення слів "Захисниця Віри". В Англії існує законом установлена Англіканська церква. В наших країнах таких церков немає. Проте в наших країнах є люди, які вірять, що премудре Провидіння керує людськими справами. Отже ми вважали, що було б добре, коли б світські власті проголосили, що їх організація обстоює суцільну віру в вищу силу, яка керує справами смертних людей, що ніхто з віруючих у Найвище Єство не матиме нічого проти суверена, голови світської влади, якщо ми назвемо його віруючим і оборонцем віри.

На мою думку, правдивим вузлом, що об'єднує різних членів Бритійської Спільноти Народів, є їх спільні ідеали, спогади про спільне минуле, їх глибоке переконання, що спілка в минулому вийшла на добро народові, та їх бажання зберегти цю спілку в майбутньому для добра не тільки своїх народів, а для добра вільних людей в цілому світі.

Всі ми знаємо з досвіду, пророблeного в нашій країні, що наша єдність, єдність усіх складових частин нашого населення ґрунтується і повинна ґрунтуватися на визнанні рівних прав канадійського громадянства, не зважаючи на їх походження, традиції і культуру.

Завдячуючи мудрості наших прадідів, які розуміли, що не обов'язково треба всі елементи в нашій країні втискати в одну форму, ми маємо сьогодні канадійську націю. Всі ми горді, що ми канадійські громадяни, бо ми можемо ними бути й користуватися всіми правами, які з цього випливають, не забуваючи про наше національне походження, наші прадідівські традиції, та без того, щоб хто-небудь з наших співгромадян намагався зробити з нас канадійця іншого роду, ніж ми є, завдячуючи нашим прадідівським традиціям і нашому походженню.

Ця сама засада діє теж у нашій спільноті вільних народів. Мені здається, що на цій сталій основі може спиратися й розвиватися однакова гордість усіх нас за нашу вірність спільному суверенові. Дехто з нас визнає суверена Об'єднаного Королівства своїм сувереном. Зовсім льояльні відносини існують між нами й групою, для якої цей суверен є тільки головою, будучи головою Бритійської Спільноти Народів.

Усе, що ми сьогодні робимо тут, і що інші роблять у своїх Парляментах, безперечно змічнить наш ідеал єдности замислу й бажання співпраці, що таке помітне у нас у даний моент, і яке так виразно виявилося під час зустрічі прем'єрів у Лондоні, в якій я мав щастя брати участь.

Боже, королеву бережи!

(Коронація королеви Єлисавети II)

Коронація королеви Єлисавети II це перша коронація королеви після 1837 року, в якому була коронована королева Вікторія. З того часу, тобто протягом 115 років, в Англії були тільки королі.

Коронація відбулася в історичній святині Англії, у Вестмінстерському абатстві, в якому досі короновано 38 володарів Бритійської імперії.

2 червня ц. р., в 11 год. 15 хв. королівська процесія підійшла до абатства. Королева прибула в чудовій історичній кареті, запряженій у 8 білих коней, оточена достойниками, що були в дуже мальовничих історичних строях.

Після того, як королева закінчила приватну молитву і з'явилася на троні, розпочався старовинний коронаційний церемоніял. Архієпископ Кантерберійський, Лорд Канцлер і головний церемоніймейстер, один на північ, другий на південь, третій на схід і захід, промовили традиційну фразу:

Ми представляємо вам королеву Єлисавету, вашу безперечну королеву. Чи готові ви їй віддати шану і служити їй?

З усіх сторін собору пролунало бурхливе:

Хай живе королева!

Далі Єлисавета склала присягу, зобов'язуючись володіти своїми народами на підставі існуючих законів, творити правосуддя і милосердя та оберігати протестантську реформовану церкву. У цей момент королева весь час тримала праву руку на Св. Письмі. Підписавши присягу, королева поцілувала Біблію, яку їй піднесли з словами:

— Це є справжня мудрість. Це є закон королівський і живий голос Господній!

Після причастя й миропомазання Єпископ благословив королеву в ім'я Отця і Сина й Святого Духа і почався надзвичайно урочистий момент церемонії. Під звуки гімну, що його виконав хор і симфонічний оркестр з 400 осіб, королева підходить і сідає на трон. Архиєпископ високо підносить старовинну корону Едуарда і повільно опускає на схилену голову Єлисавети, говорячи:

— Господь коронує вас короною слави й справедливости!

Пролунали фанфари. Всі встали й три рази вигукнули:

— Боже, бережи королеву! Хай живе королева!

Перший склав присягу королевій кантерберійський архиєпископ. Потім до трону підійшов герцог Единбурзький, який своєю присягою зобов'язався жити й вмерти в ім'я королеви, благаючи на це допомоги у Господа Бога. Потім почали підходити до королеви всі присутні і вітати її.

Коронаційний церемоніял закінчився національним гімном, що його виконали хор, оркестр і всі присутні в соборі.

Проп. Теодосій Довгалюк

НЕ ХЛІБОМ САМИМ...

"Тоді повів Ісуса дух у пустиню на спокусу диявольську. І постив Він сорок днів і сорок ночей, потім побажав їсти. І, прийшовши спокусник до Нього, каже: "Коли ти Син Божий, звели цим камінням зробитись хлібом." Він же, озвавшись, сказав: "Писано: Не самим хлібом житиме людина, а кожним словом, що виходить із уст Божих."

Здавалося, що після славного хрищення в ріці Йордані, коли то над Ісусом об'явилася слава Бога Отця й коли то злинув на Нього Дух Божий, дух мудрости й сили,—Христос виступить між народ, вогненним словом порве за собою маси й приблизить на землю ось те довгожданне, мріями шовковими виткане царство Боже, царство правди, любови й добра, — нове життя між людьми. Христос не йде між народ, але на якийсь час відходить від людей. Він іде на сорок днів у пустиню, щоб бути на самоті, сам на сам з Богом. Він хоче вдуматися, глибиною душі пізнати волю Отця Небесного, гідно й належно підготуватися до свого високого посланництва, до своєї великої місії. Там, у пустині, остаточно кристалізується могутній і твердий, як криця, характер Месії. Там, на самоті, в розмові з Богом, теплом і сяйвом любови вирізьблюється аж до звершення велика душа Ісуса. Там цілком Він посвячується ідеї, перемагає сам себе й усі спокуси лукавої, темної сили.

Як же й нам потрібна нераз така пустиня, — коли хочемо, щоб життя наше стало справді вартісним, коли хочемо пізнати й відчути глибший зміст, красу і чар буття, коли хочемо, щоб життя наше стало службою Богові й народові, щоб дні наші й ночі були осяяні промінням з висот, промінням ідеї. Божа пустиня, це вміння відірватися від буднів, від усіх клопотів і турбот, вміння покинути всіх і все і залишитися тільки з Богом. Божа пустиня — це заглибитися, заглянути в душу свою, сконтролювати себе, перевірит свої діла і замисли. Божа пустиня — це перейти купіль і вогонь щирого покаяння і відмолодитись, піднести дух свій в блакиті прозорі, на вершини віковічним світлом осяяні. Божа пустиня — це вдихнути чистого, небесного, свіжого, гірського повітри, перемогти себе й усі сили лукавого, посвятитися єдиній, найбільшій справі, абсолютній правді, волі Божій.

Яке щастя — припасти до джерела життєтворчого Слова й пити з нього живу, кришталево-чисту, свіжу й цілющу воду! Яке щастя — купатися в золотих проміннях сонця Божої любови! Яке щастя кріпшати й зростати духом у храмі Божої величі, сили й краси! Який чар і яка радість невимовна бути сам на сам з Господом!

Христос у пустині зголоднів, бо тілом був такий, як і ми люди. Голод — не жарт. Голод — страхітлива сила. Голод примушує до бунту. Людина стає немов би звір. З голоду матері дітей своїх роздирають й пожирають. Голод народжується з проблеми хліба, проблеми існування. Проблема ж хліба така стара як і люди. Зголоднілий Христос відчував її цілим серцем. Він почув голоси зпоза пустині, голоси з життя. Все кричить: "Хліба, хліба, хліба!" Це перше й найважливіше в нашому житті." Все кричить: "Їсти, їсти, їсти!..." Зголоднілий Христос відчув долю всіх покривджених, упосліджених, обдертих. Побачив жах і трагедію нужди, горя і нещастя. Побачив Лазаря, що лежав під багатиревою брамою, поранений, жовтий від муки, виснажений, голодний. Собаки приходили і його рани лизали. Собаки мали в свому серці більше милосердя й співчуття як люди. Це світ і життя. Це дійсність! Земля багата, врожайна, квітуча, повна скарбів і добра! А скільки кривди і недолі. І земля ця від крови аж до центру перепоєна сльозами й кров'ю. Чому?!

Серця людей немов каміння те в пустині. Тверді, черстві, мертві, холодні... Учителю юний з Назарету! Ти, що в душі своїй про світ новий лелієш! Ти, що рай утраченний вернути хочеш! Чи зробиш Ти з каміння хліб? Чи перетвориш людські, скам'янілі серця? Чи викрешеш у холодних, сонних душах пламенну Божу іскру? Чи викрешеш огонь любови, милосердя, щирости й добра? В чому та нова рушійна сила, що граніти ломить? Де динаміт, що розриває скелі темряви, ненависти, облуди, визиску і кривди? Який Твій шлях, який Твій лік, який крилатий клич і зов?

"Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що виходить з уст Божих" — така розв'язка проблеми! Так, цим переможеш! Розрубаєш найбільший гордіїв вузол, розгадаєш найглибшу загадку буття. Не хлібом самим! Не хліб, але Бог на першому місці! Не хліб, а слово Боже, заповідь Божа, правда Божа! Не хліб, а ідея. Не тіло, а дух! Тоді, коли люди стануть справжніми людьми, коли серця камінні в Бозі переродяться, коли не їжа стоятиме на першому місці, а Бог; не матеріялізм, а ідеалізм; не те, що гине й проминає, а те, що вічно діє; — тоді матимуть люди хліб і надто матимуть. Тоді, коли настане між людьми царство Боже, царство миру й любови, добра і краси, мудрости і правди, — тоді матимуть люди хліб і до хліба. Шукайте насамперед царства Божого й Правди Його, — а це все вам додасться...

Судилося нам жити під час війни і революції. Земля дрижала від гуркоту гармат. Загравою пожеж стелилась революція. Україна встала, воскресла. Та прийшли з сходу нові жорстокі орди, сплюндрували храм волі нашої, морем крови залили Україну. Вони без Бога й проти Бога. Для них — Маркс і Ленін, їх клич — матерія і хліб! Ми чули жорстокі, грубі, б о г о х у л ь н і голоси: "Геть з Богом! Геть з вірою! Геть з церквою! Без Бога створимо рай на землі. Дамо хліб і визволення, буде рівність, братерство і свобода!" І що ж ми маємо?

В колись квітучій, з невичерпними багатствами Україні, ми маємо пекло. Справжнє пекло! Прийшли здичавіння й озвіріння. Ті, що кричали про свободу, скували страшні, відливі кайдани. Ті, що обіцяли рівність і братерство, стали найбільшими катами й демонами кровожадливими. Мільйони людей невинних виморили голодом. Міста і села позначили тисячними розстрілами, поля вкрили могилами, а шлях далекий на Соловки вистелили кістками. Боже, борони нас від такої долі! Верни нам Україну нашу! Вирви її і спаси з кігтів демона! Дай нам на віки бути з Тобою!

А я на хвилю йду в Твою пустиню, щоб знов іти у вир змагань і боротьби. Молюсь, як Анте Дукіч молиться:

Боже!

Введи мене у храм без квітів,
без свічок;
У скромний храм — подорожній, тихий...
Відроди мене і цілком очисти
У тім храмі подорожнім
і темнім,
Щоб і запахом квітки і полум'ям свічки, був там —
Я сам!...

ВІД РЕДАКЦІЇ!

Проповідник Української Євангельсько-Реформованої Церкви в Західній Україні і на Волині, Теодосій Довгалюк, загинув в одному із советських концентраційних таборів в 1943 році.

Десяті роковини його мученицької смерти відзначаємо вміщенням його проповіді "Не хлібом самим"... і вірша "До Тебе йдем!"...

Редакція "Єв. Правди"

"Господь Ісус Христос сказав: Я хліб життя, хто приходить до мене, не голодуватиме, і хто вірує в мене, не прагнутиме ніколи". (Єв. Ів. 6:35).

Проп. Т. Довгалюк

ДО ТЕБЕ ЙДЕМ!...

Коли клекоче гураганним вітром схід,
Багровить обрії розпаленим мечем
І чуємо всесвітніх бур новий, нестримний хід, —
До Тебе, Христе, йдем!...

Коли від гуркоту гармат здригається земля
І Молох знов говорить кров'ю та вогнем,
Зливає морем сліз розритії поля, —
До Тебе, Христе, йдем!...

Коли й між нами темний гнів шаліє
Й кидає на все зловіщу, чорну тінь;
Аж серце соромом і болем паленіє, —
Нас, Христе, не покинь!...

Бо хтож і як вогні пожеж загасить,
Бо хтож і як криваву бурю втишить,
Бо хтож наш зрив чеснотами украсить
І зов любови у серця напише?!...

1938 рік.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $1.00. Окреме число 10ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

В. Гуцалюк

Покайтеся і прийдіть до світла Христового

Господь Бог сказав: "Люби Господа Бога твого... Люби ближнього твого, як себе самого". Єв. Мар. 12:30-31. Отже, хто не виконуватиме ці найголовніші дві заповіді, — той не матиме вічного життя і не війде в царство Боже.

Тим часом як часто невіруючі люди зневажають ім'я Господне за любов, виявлену в Єдинородному Сині Ісусі Христі Спасителі людства, бо "Так полюбив Бог світ, що Сина свого Єдинородного дав, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, мав життя вічне". Єв. Ів. 3:16.

Народи, впавши в безбожництво, потрапили в тяжку життеву ситуацію. Вони шукають, так би мовити, всяких модерних засобів, щоб вийти з цієї ситуації. На жаль, вони не шукають найголовнішого, Господа Бога. А саме в цьому й полягає головна причина нещастя, що опанувало майже всю землю. З Слова Божого часто глузують і не бажають його слухати, воно наводить на них страх. Їх серце скам'яніло, як це було з серцем народу жидівського, коли вони розпинали свого Месію.

Усе це є найкращим доказом того, що гріх надзвичайно опанував землю Господню, що так довго тривати не може. Як перші люди за свої гріхи були знищені потопом — так і тепер даються свідоцтва, попередження народам, щоб покаялись, бо день кари Господньої наближається (Єв. Мар. 13:8; Єв. Лук. 21:10-11).

Як один Ной був спасений з своєю родиною з ласки Божої, так і тепер будуть спасені ті, що повірять Слову Божому і матимуть віру в Ісуса Христа — Сина Божого. Решта буде знищена, як це було з першим грішним народом, що впав у великий гріх і не бажав покаятися, щоб поклонитися Господу Богові — Творцеві неба і землі (Одкр. 16:18-21).

О, як би народи зрозуміли любов Господню до них! На превеликий жаль, замість прийняти спасіння і життя вічне в царстві Божому, вони відвертаються від свого Творця і служать дияволові, що запровадив їх в такий стан (Одкр. 9:20-21).

О, народи нерозумні! Господь Бог завжди вас шукав і шукає, завжди вас кликав і кличе до спасіння. Він повсякчасно дбає, щоб витягнути вас з гріховної темряви. Не відкидайте ж свого Відкупителя. Прийдіть усі з щирим покаянням до Ісуса Христа Господа Спасителя. Прийдіть і вселіть Його в свої серця і будете спасені. Зрозумійте, що хто противиться Господу Богу і не бажає коритися Слову Божому, того чекають вічні муки (Одкр. 20:14-15).

Слово Боже повсякчасно закликає до спасіння. На цей заклик кожний з нас повинен відкликнутися, щоб не йти на погибель, а мати життя вічне в Ісусі Христі — Сині Божому, який принизив себе, зійшов у світ гріховний, проповідував, сціляв, творив чудеса, тяжко страждав, прийняв смерть, воскрес і сидить по правиці Отця, аж до часу, коли всі вороги Його будуть положені в Його підніжжя (Єв. Лук. 20:42-43).

Покайтеся і прийдіть до світла Христового, яке вас осіяє, бо завтра буде пізно.

ЄРУСАЛИМСЬКА БІБЛІЯ

У травні ц. р. державний секретар США Доллес відвідав Єрусалим. Під час обіду, який був влаштований на честь його приїзду, прем'єр Ізраїля підніс йому, як подарунок, Біблію. Цю Біблію недавно видав єрусалимський університет і взагалі вона являє собою першу Біблію видруковану і видану в країні Біблії.

У ДВАДЦЯТІ РОКОВИНИ НАРОДОВБИВСТВА

УКРАЇНЦІ!

Двадцять років тому — в 1933 році — большевицька Москва довершила на українському народі жахливого злочину — вимордувала голодом сім мільйонів наших братів і сестер.

Це не сталося в часі війни, не було тоді теж жодного землетрусу, пошесті, посухи чи будьякого іншого катаклізму. Ні, — навпаки, — це було в мирному часі й тоді, коли московський "старший брат" обнімав особливою "братньою" опікою "молодшого" брата — Україну. У цих то "братніх" диявольських обіймах Москви загинули тоді мільйони нашого народу.

Триклятим з проклятих назвав народ цей — 1933 рік.

Найбільший ворог українського народу — Москва на протязі століть різними злочинними способами й засобами нищила й нищить Україну, всіми силами намагаючись стерти з лиця землі український народ.

. . . "всі казні, гибелі і втрати
не перечислити й не зрахувати" . . . — каже наш поет — Юрій Клен.

Але, не зважаючи на всі ці намагання, Москві не вдалося досягнути її диявольської мети. Ворог не зміг знищити нашого народу.

Двадцять років тому Москва до всіх інших своїх злочинних засобів додала ще один, безприкладний в історії спосіб знищення України — свідомо, пляново й навмисне зорганізований голод.

Голодом зламати український народ та так впрягти його в московське ярмо — було метою московсько-большевицького окупанта. Московські опричники силою й терором забрали ввесь хліб з України і в наслідок цього, з голоду згинули мільйони українців.

Та триклятий ворог не зламав українського народу. Не знищив нас і не знищить ніколи!

Цільний стріл бойовика ОУН сл. п. Миколи Лемика в чоло московського представника в советському консуляті у Львові в жовтні 1933 року був гідною відповіддю Москві за її злочин над українським народом.

І сьогодні таку відповідь дає український народ московському окупантові повсякчасно. Український народ бореться сьогодні за те, щоб не повторився 1933 рік. Бореться за свою свободу, за своє життя, за самостійну соборну українську державу. І боротися буде так довго, доки московський окупант не буде прогнаний з нашої землі.

Аж до повної й остаточної перемоги!

УКРАЇНЦІ!

В цьому році вся українська спільнота в цілому світі відзначає 20-ті роковини цієї трагічної події. Відзначаючи ці сумні роковини, ми схиляємо наші голови перед нашим страдницьким, але непоборним народом та віддаємо пошану пам'яті погиблих мільйонів.

Одночасно ми розкриваємо перед цілим світом ввесь жах московського злочину і протестуємо проти народовбивства, доконаного Москвою і доконуваного сьогодні на нашому народі, та проти найбільшого злочинця світу — ненаситного московського імперіяліста.

Разом з цим ми перестерігаємо вільний світ перед тим, що загрожує і йому від Москви, коли він і далі потуратиме московським злочинцям.

Закликаємо всі вільні ще сьогодні народи світу до боротьби проти ворога всього людства: станьмо всі єдиним спільним фронтом проти нашого спільного ворога! Станьмо сьогодні, поки ще не пізно!

УКРАЇНЦІ!

Пам'ятаймо, що Москва всякої фарби є нашим ворогом і тому український народ, щоб жити вільним самостійним життям, не має іншого шляху, як боротися з цим ворогом аж до перемоги.

Український народ на рідній землі бореться. Допомагаймо нашому народові в цій важкій боротьбі. Допомагаймо всі, постійно, завжди й скрізь.

Україна бореться й переможе!

Травень-червень, 1953.

ГОЛОВНА УПРАВА ЛІГИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Анатоль Галан

Свідок

(Уривок)

Подаємо уривок з оповідання Анатоля Галана "Свідок", в якому так правдиво і в таких яскравих фарбах змальовано голод в Україні.
Ред.

Ще кілька днів побув дома Черняк, і проводила його Галя на близьку, за три кілометри, станцію. Плакала, як колись лишаючи матір. До речі, Черняк тепер слав гроші і її матері, і та раділа, що має доброго зятя.

— Ну, Галочко, заспокійся, не на фронт їду, — казав Черняк. — Знайду кватиру, трохи її обладнаю, і будем весь час разом. Лишайся здорва, люба!

Свиснув паротяг, махнув хустиною з вікна кремезний і ніжний чоловік Галі, і залишилась вона сама біля залізничної колії.

Нічого. Два місяці минуть непомітно в праці, а там...

Людина завжди має свої пляни, і майже завжди вони не здійснюються. Тоді надходила тяжка осінь 1932 року. Хапалися, збирали урожай. Під страхом суворої кари було заборонено всім, хто працював у колгоспі, лишати село. Пригнали з міста службовців, та яка з них праця? Позирають на годинники, той слабий, той не вміє. Голова колгоспу аж вилаявся:

— Для таких помічників шкода хліба!

Не знав ані він, ані рядові колгоспні люди, що даремні зусилля села. Десь у Кремлівських палатах заплянували голод і були вже обізнані здалегідь: стільки й стільки тисяч гектарів урожаю висипеться, зогниє, загине. Хай гине. А потім прийде черга на людей, на отих чортових самостійників.

"Не хочемо колгоспу! Хочемо свого!"

Тож матимете.

Галя й Катря приходили після праці чорні від утоми. Давно з городньої бригади їх пересунули в польову. Вони й жали й косили й тягали на собі аж до скирти важкі снопи. Ні, не встигли люди врятувати врожаю. Пішли дощі, висипалось зерно, а картоплі годі було копати в мокрому чорноземі.

Голова колгоспу никав, як божевільний.

Коли б ще не той плян хлібоздачі, може б якось дотягли до нового...

Коли б? А як житиме індустрія? Що важніше від советської влади? Від світової революції? Дайош хлеб!

Хлібозаготівлі того року почалися гостро. Викликали в партійний комітет голів сільрад і колгоспів, і "накачували".

— Висувайте зустрічні пляни. Якщо Липці дають тисячу центнерів, Дергачі мусять дати тисячу двісті. Таким чином Липці підтягуються і додатково пропонують Дергачам двісті зустрічних. Розумієте завдання партії й уряду? Марш!

Більш чесні сільські керівники пробували сперечатись:

— Звідки ж ми візьмемо? А люди?

— У людей і візьмете. У підкуркульників, що наховали по ямах. Досить!

Як шакали ринули на села "хлібозаготувачі", уповноважені партійного комітету й комсомолу. Разом з "сільським активом" — місцевими юдами нишпорили по хатах, по горищах, тягли останній мішок з хати.

Одного вечора Катря повернулася додому в сльозах.

— Чого ти, доню? — кинулась до неї мати. — Може хтось образив?

І Катря, схлипуючи, розповіла, як комсомольці били шомполами вдовицю Мірошниченко за те, що та приховала три пуди хліба для дітей і не призналась.

Прийшли кінець-кінцем і до родини Черняків.

— Хліб маєте?

— Маємо. Те, що заробили.

— Здаєте добровільно?

— Здаємо.

— Сип!

І висипали, лишивши на місяць їсти, та й те через заступництво голови колгоспу, бо казав: сім'я всіма знаного донбаського робітника.

— Боже мій! Чим жити? Чим жити?! — плакала стара Черняччиха.

— Не плачте, мамо, — заспокоювала Галя. — Дмитро поможе, тай я вас не кину тепер у тяжкій біді.

Ой, біда, біда страшна, чорна. Люди ринули в поле збирати зерно і копати напівгнилу картоплю. Робили "заготівлю" для себе, поспішали, бо вже льодовим вітром дихали хмари, ось-ось зима.

І вона лягла рано. Притрусила зерно, останню надію, стужавила землю, щоб ніхто не видер з неї картоплини.

20-го листопада у Черняків забракло хліба, а 21-го вони одержали від Дмитра перший пакунок із сухарями й пшоняною крупою, і це врадувало, наче золото.

А навкруги діялося страшне. Люди смажили собаче м'ясо, варили зупу з картопляної гички, підсушували і їли кияк. Декого спасали виснажені, що ще не поздихали, корови, але корів пильнували, як скарбу, бо їх уночі видоювали голодні.

Організувалася артіль горобцеловів, мишоловів, хтось змолов борошно з дерева. Незабаром появилися пухлі, серед "сільського активу" — також. Але цих ніхто не жалів. Хай дохнуть, коли допомагали тягнути останнє...

І почали дохнути, переважно чоловіки. Іде, пересуває ногами, як дві верби, а тоді — брик і віддав духа.

Якось у день Галя пішла до криниці. Раптом вернулася з порожніми відрами і заголосила:

— Ой, що я бачила, що я бачила!

— Що, Галочко? — скрикнула Катря.

— Павлиха їсть свого мертвого чоловіка. Там, коло верби. Уже з'їла носа й щоку, береться за другу. Ой, мої рідні!

А від Дмитра йшли пакунок за пакунком, і він писав Галі:

"Моя люба, я шлю сухарі і твоїй мамі, не турбуйся за неї. У нас можна купити комерційного хліба, тож буду купляти"...

Село вимирало. Майже не було двора без покійника. Деякі хати стояли порожніми, всіх прибрала смерть.

І в цей час ломилися від хліба державні елеватори. У цей час шуміли, вщерть навантажені харчами, поїзди закордон. У цей час привозили на села газети з описом щасливого і радісного життя...

Чорні тіні минулого! Чи вважаєтесь ви іноді тим, хто править краєм? Чи лоскочете кістлявими руками грубі шиї "борців за світлу революцію"? Ах, ви тільки слабі кістяки. Ви погній для нового царства, яке ніколи не прийде. Ви жалюгідна гусінь, розчавлена "колесом історії". Як добре спиться правителям! Орденоносно-світлосяйним вождям, богам на землі. Нічого не було. Ані голоду, ані смертей. Все це переспано і назавжди забуто.

Юрій Клен

Прокляті роки

(Уривки)

У ті роки великої руїни
Такий, рясний нечуваний врожай
Послав Господь нещасній Україні,
Якого доти ще не бачив край.

Зерно у купах пріло під дощем,
Кудись у море, в безвість, за границю,
Щоб насадити скрізь цей наш едем,
Немов витріскуючи із криниці,
Переливаючись рідким вогнем,
Текло струмками золото пшениці.

Тоді дурні Грицьки і Опанаси
Вмирали, як у зливу комарі.
Тоді по селах їлось людське м'ясо,
І хліб пекли з розтертої кори.

Натуживши охлялі рештки сил,
Ті трупи, що недавно поховали,
Викопували потай із могил.
Одежу з них, грабуючи, здирали.
Чи ж не складали падло до барил.
І не витоплювали з мертвих сало?
Тоді по хліб до міста йшов селюк
І там лягав, вмираючи на брук.

В той рік позницувано всі собаки
І повиловлювано всіх котів.

Які багряні й грізні епопеї
Нащадкам міг би геній розгорнуть,
Якби писав він кровію своєю,
Плеснувши нам в лице ту каламуть,
І змалював нового фарисея,
І до Голготи страдницької путь!
Але всі казні, гибелі і втрати
Не перечислити й не зрахувати.

Проп. Т. Галенда

ПАПСТВО І ХРИСТИЯНСЬКА ВІРА

"Боротьбою доброю я боровся, дорогу скінчив, віри додержав. Накінець готовиться мені вінець правди, який дасть мені Господь того дня, суддя праведний, і не тільки мені, а й усім, хто полюбив явлення Його" — 2. Тим. 4:7-8.

Християнську релігію можна порівняти з великою рікою. Вода такої ріки випливає з різних джерел досить чиста, проте перепливши між різними містами і фабриками, вона стає дуже брудна і небезпечна для людини. Щоб цю воду могла знову споживати людина, її треба перечистити, профільтрувати.

Так само ми маємо з християнською релігією. Після того, як її проголосив сам Христос, вона була чиста немов джерельна вода, мала великий вплив і силу відроджувати людські серця, до нового життя, як про це сказав сам Христос: "Мусите ви народитися згори". (Єв. Ів. 3:7). Безперечно, Христова наука зробила дуже багато добра для всіх народів світу. Звичайно на початку, коли страхітливо переслідували християн, то легковірні відпадали, але ті, що щиро вірили, залишалися, і в наслідок переслідувань ставали ще міцніші у своїй вірі, немов золото в огні перечищене. Засмічення християнської релігії великою мірою почалося з 325 року, коли Костянтин Великий об'єднав християнську релігію з державою. Костянтин Великий з щирою пошаною ставився до християнської віри і сам став християнином. Виникла велика потреба в релігійних провідниках, тоді як освічених людей дуже й дуже бракувало. Отож звернулися до військової старшини, щоб ставала до лав духовенства. Чимало таких осіб стало священиками, але не в інтересах християнської віри, а тільки, щоб мати матеріяльні вигоди. Нарід з Святим Письмом не був обізнаний, отже не міг розрізнити добра від зла, правду від неправди. Кінець-кінцем з релігією сталося те саме, що буває з рікою, яка перепливаючи поміж різних місцевостей, забруднює свою воду нечистотами, стає шкідлива для вжитку. І не дивно, що через пару століть в християнських церквах були запроваджені різні поганські ритуали.

Правда, були і щиро віруючі духовні особи, що намагалися очистити і відновити християнську віру, але труднощі були непоборні. Були відважні і завзяті борці за чистоту християнської віри. Ось, наприклад, 726 року король Асаріян Лев III. в малій Азії постановив очистити християнські церкви в своїй державі і наказав повикидати з християнських храмів ікони, що знеславлюють християнську віру. Папська влада виступила проти такої реформації, поширюючи й зміцнюючи всіма засобами іконошанування.

Король - реформатор Чарлєцей в 794 р. скликав собор. Цей собор ухвалив провести нову реформу в католицьких церквах і заборонив поклонятися іконам. Папа римський знову з цим не погодився.

На соборі в Констанції 1415 р. було ухвалено, що в римо-католицькій церкві тільки священики під час причастя вживають хліб і вино, а звичайні миряни мають бути запричащані тільки хлібом, тоді, як сам Христос заповів під час причастя вживати хліб і вино.

В XIII ст. було запроваджено в католицьких церквах "ружанець Пречистої Діви Марії". Це справді є велика зневага для самої Діви Марії. Сам Ісус Христос про це говорить так: "Як же молитеся, то не говоріть багато, як погани; бо вони думають: що за тривалі молитви будуть вислухані. Не приподоблюйтеся ж до них..." (Єв. Мат. 6:7-8).

Папство досить широко впровадило в римо-католицьку релігію ідолопоклонство. Папство перетворило причастя на жертву за гріхи, тоді як сам Христос про причастя сказав: "Це робіть на мій спомин". Отже причастя не являє собою нової жертви за гріхи, бо жертву за гріхи Христос закінчив на хресті, сказавши: "Звершилося!" (Єв. Ів. 19:30). Апостол Павло це стверджує так: "Одним бо приносом звершив навіки освячуемих А де відпущення гріхів, там нема вже приносу за гріхи". Єв. 10:14-18. Впровадження нової жертви за гріхи людські, треба вважати за найбільше порушення Слова Божого. Апостоли ніколи не згадували про нову жертву за гріхи, бо для них Христова жертва на хресті була вистарчальна. Тим, що були іншої думки про це, апостол Павло говорив: "Та, коли б і ми або ангел з неба проповідував вам більше того, що ми проповідували, нехай буде анатема". Гал 1:8-9. Проти засмічування віри всім противним слову Божому сам Христос говорить: "Свідчу ж також кожному, хто слухає словес пророцтва книги цієї: коли хто доложить до цього, доложить йому і Бог пораз, що написані в книзі цій. Коли ж хто уйме від словес книги пророцтва цього, уйме Бог часть з книги його життя, і з города святого та й з того, що написано в книзі цій". Одкр. 22:18-19.

Впровадило папство і "Канонізацію Святих", тобто проголошення угодників римо-католицької церкви святими, до яких католики мають молитися. Папа Іван ХУ вперше канонізував в 993 р. Ударліха, епископа в Авгсбургу. За стародавніх часів були дуже побожні люди, як наприклад, Ной, Авраам, Мойсей та ін. Проте ні до одного з них, коли вони повмирали, ніхто не молився, ніхто не визнавав їх за святих. Святими можуть бути тільки безгрішні, а такими є тільки ангели Божі. Про людей апостол Павло каже так: "Яко ж написано: що нема праведного нікого... Блаженні, кому відпущено беззаконня, і кому прикрито гріхи. Блажен чоловік, котрому не полічить Господь гріха". Рим. 3:10; 4:7-8.

Відомо, що часто канонізують найбільших грішників і злочинців. Візьмімо хоч би "українського святого Кунцевича". Культ "святого Йосафата Кунцевича" дуже поширений в Галичині і на Підкарпаттю. Його замордували православні в м. Витебську (13 листопада 1623 р.) і труп кинули в ріку. Пій IX проголосив Кунцевича святим, а папа Пій XI видав енцикліку, в якій закликає католиків і православних святкувати його день та молитися до нього.

Хто ж такий був Кунцевич? Кунцевич був архиерей для католицької церкви. Отже він казав замучити на смерть православного священика. Звичайно, нарід обурився і поклав катові кінець. Перед своєю ганебною смертю, цей саме "святий Кунцевич" дав розпорядження викопувати померлі тіла православних з гробів і кидати собакам на поталу.

Для того, щоб читачі уявили справжній образ Кунцевича, подаємо в скороченому вигляді лист - відповідь йому, написаний Сапігою, цим палким прихильником унії з Римом, з 12 березня 1622 року.

"Преосвящений Владико, архипастирь Полоцький!

Оскільки ніякими доводами Ваше преосвященство не можна переконати, і Вас переінакшити, відповідаю тільки на Ваш лист.

Безперечно, я особисто старався поширити унію. Але ніколи мені не спадало на думку, щоб Ваше преосвященство насилувало людей до унії такими жахливими заходами. Всевишній кличе ласкаво всіх людей: "Прийдіть до мене всі!" Силою притягнених рабів Він не потребує. Ви ж жахливими заходами примушуєте руський нарід до унії і тим самим скеровуєте його до бунту і непослуху Його Величности. Про це ясно говориться в численних скаргах, що їх подають на вас польські урядовці та урядовці Великого Князівства Литовського. Вам напевно відомі нарікання простого руського народу, що краще бути в турецькій неволі, ніж терпіти такі страшні переслідування за віру.

Ви пишете "про навернення відступників і т. д." Так, таких людей треба навертати, щоб було єдине стадо і єдиний пастир. Проте це треба робити розумно, зважаючи на обставини. Ваша відданість справі і бажання до об'єднання віруючих повинні грунтуватися на правилах любови, що їх висловив апостол Павло. На жаль, Ви відійшли від науки апостола і не дивно, що навіть і ті, що корились Вам, тепер Вас не слухають.

"Я зобов'язаний" — кажете Ви, — "бути наслідником св. епископів, наслідувати їх у прославленні Бога, брати приклад з Златоустого і інших пастирів." Це дуже похвально. Але також треба з них брати приклад побожности, науку, терпіння тощо. Адже життя побожних епископів не сповнене скаргами, утисками, судовими процесами, підбурюванням до вбивства побожних священиків, а тільки прославленням Бога, благовістям про спасіння.

Тим часом Вашими скаргами і доносами заповнені місцеві суди, магістрати, трибунали, ратуші, різні канцелярії.

Ви пишете, що Вам вільно топити православних, відрубувати їм голови тощо. Невже ж Вам невідома Божа заповідь, яка забороняє будьяку помсту?

Ви пишете, що " на соймах підносять голос проти унії та

(Продовження на ст. 8)

Проп. В. Боровський

ЛЮБОВ НЕЛИЦЕМІРНА

"Любов нехай буде нелицемірна. Ненавидячи лихе прихиляйтесь до доброго" (Рим. 12:9).

I.

Багато в світі, особливо в християнському, говориться про любов, ніби любити найлегше. Характерно, що найбільше говорять про це ті, які найменше мають тієї любови у власному житті. Говорять, бо не розуміють, як тяжко й правдиво й щиро любити інших не словом, а ділом. Любов, що її виявляють в улесливих фразах і похвалах на чиюсь адресу в присутності даної особи, — рідко коли являє собою щиру мову людського серця. Апостол Павло заохочує християн до любови нелицемірної, щирої, не тільки в очі, а й позаочі. Любов—це ненависть до всього лихого прихованою в нашому людському серці, це — плекання в собі та в свому оточенні всього доброго.

Загалом люди вміють любити на далеку віддаль, коли, наприклад, один в Европі, а другий в далекій Америці. Що ближче живуть люди один від одного, тим більше любов поміж ними зникає. Це можна спостерегти в житті багатьох родин, зокрема між сусідами. Над сусідськими взаєминами ми повинні докладніше зупинитися. Впорядкувати сусідське співжиття на нелицемірній любові, це для кожного з нас життева потреба. Добрі й щирі взаємини полегшують життя, оберігають нас від різноманітних негативних явищ.

Насамперід зупинимося на ворогах щирої любови в наших сусідських взаєминах. Справжня дійсність нашого життя рясніє про це цікавими фактами. Часом вони незначні, проте підточують любов у сусідському співжитті. Візьмімо хоч би такий факт. Сиджу одного разу у знайомого в хаті увечорі. В хаті, як звичайно у нас в Україні, вікна незаслонені. Раптом всі до вікна: "Хтось під вікном, хтось заглядає". Підглядування чи підслухування ми часто вважаємо за щось нормальне. Нікому воно не подобається, але ніхто не має відваги заборонити ці ганебні явища.

Іншим разом відвідав одну родину. Зараз же за мною входять до хати підіслані батьками сусідські діти, а часто і самі таки сусіди. Сусідська цікавість! Ви почуваєте себе ніяково. Ви не можете нічого сказати, бо за кілька годин рознесуть кожне ваше слово по цілій місцевості. Господар злоститься, каже: "Ото, так завжди з сусідами". Ховає в серці лють, а у вічі вдає приятеля.

Раненько, ледве люди з ліжок підвелися, скрізь безладдя, господарі немиті й нечесані, треба братися за роботу, щось варити, а тут тобі в хату сусідка. Розсілася і починає про останні "новини" та свої сни. Господар лютує, проклинаючи в серці сусідку останніми словами. Чекає, коли нарешті вона винесеться з хати. Голосно ж потакує, ніби й рад, що її слухає. Пішла. Тепер береться до дружини: "Ти винна, що вона до нас ходить". В хаті здіймається сварка.

Відвідини, без поважних причин, забирають чимало дорогого часу. Висиджування без діла по чужих хатах — це прикра болячка багатьох наших людей. Такі люди не цінять свого часу, тому й не шанують його в інших.

Таких прикладів можна було б навести чимало. Проте досить і наведених для того, щоб переконати, що такі вчинки турбують спокійне життя не тільки поодиноких родин, а й сусідське співжиття в цілому.

II.

В чому ж полягає причина таких прикрих помилок у людському співжитті? В тому, що ми дуже часто безпідставно бачимо в людях правдивих християн і наших приятелів там, де їх найменше треба шукати. Ми мало знаємо людей, що про них Шевченко пише:

Мій Боже милий! Як то мало
святих людей на світі стало!
Один на другого кують
Кайдани в серці, а словами
Медоточивими устами
Цілуються і часу ждуть,
Чи швидко брата в домовині
З гостей на цвинтар повезуть.

Не слід вбачати в усіх людях своїх приятелів, а бути в свому серці приятелем для всіх. Свої клопоти не викладайте людям, а тільки Богові в молитві. Він єдиний знайде спосіб своєчасно допомогти вам. Справжнім вашим приятелем може бути тільки правдивий християнин, — своїм духом з Бога народжений. Така людина з вашого горя тішитись не буде, вона буде за вас і з вами молитись і, в разі потреби, зуміє вам у вічі сказати свою думку, щоб допомогти вам. На жаль, таких християн серед нашого народу ще дуже мало.

Ваша родина повинна бути зцементована найщирішим довірям і любовю. Вона повинна вміти заховати в собі радощі й смуток перед непокликаними людьми. В ній має панувати правдива взаємна приязнь. Наш дім, наша родина повинна бути правдивою оселею родинного тепла та життевої радости. Тільки за таких умов і коли ми навчимося нелицемірно любити й шанувати своїх найближчих, дорожити їх честю та спокоєм, — наша любов до інших стане напевно щира й правдива, буде приносити всякому не лихо, а добро й радість.

III.

Основна засада нашого життя повинна полягати в тому, щоб не цікавитися життям іншої людини, чи родини. Це можемо дуже делікатно робити хіба тоді, коли треба комусь щиро допомогти, або коли нас просять щось зробити. Як християни, ми повинні всіх щиро любити. Не відвідувати без потреби інших родин, не уживати підчас розмов непристойних слів і жартів, не плювати на долівку, не курити, говорити про інших тільки речі перевірені, цілком правдиві, не випитувати на вулиці у дітей: "А де тато? Чи продали вже будинок, а скільки взяли?" і т. п. — ось що в основному повинно пронизувати наше співжиття, справляти справжню приємність.

Дуже велике зло у нашому співжитті — це заздрість. Не так давно один американець українського походження розповів мені, що заздрість серед наших людей доходить до того, що часто українці обминають дане підприємство, щоб власник його — українець, не збагатився. Мимоволі пригадується досить характерна для нас легенда. Колись св. Миколай роздавав дітям різних народів подарунки. Жидівські діти просили золота, англійські — кораблів і т. д. Коли ж св. Миколай запитав бідну українську дитину, чого вона собі бажає, вона відповіла: "Хай св. Миколай так зробить, щоб у нашого сусіда корова здохла. Як ми не маємо, хай і він не має".

З заздрістю треба рішуче боротися. Десята заповідь Божа наказує: "Не пожадай!" Сюди належить і заздрість. Вона ж породжує пожадливість (злодійство, морд, підпали, брехню тощо). Ми повинні не заздростити, а тішитися добрим і щастям інших людей.

Якщо ми застосуємо в нашому щоденному житті згадані братні поради, а їх можна було б ще багато навести, то наша любов у взаємному співжитті з людьми напевно стане щира і з сусідами будемо жити в добрих взаєминах. Ми не будемо собі шкодити, а допомагати й тішитися добрим в житті нашого ближнього, а не його нуждою.

"Любов нехай буде нелицемірна. Ненавидячи лихе, прихиляйтесь до доброго", — нагадує нам ап. Павло.

Закінчуючи, візьмімо у наші серця з глибокою розвагою слова Шевченка. Нехай вони також будуть наукою для нас, як маємо інших не любити. Перевірмо свою любов в світлі цих слів. Шевченко пише:

Не так тії вороги,
Як добрії люди —
І окрадуть жалкуючи,
Плачучи осудять.
І попросять тебе в хату,
І будуть вітати,
І питать тебе про тебе,
Щоб потім сміятись.
Щоб з тебе сміятись,
Щоб тебе добити.
Без ворогів можна в світі
Як небудь прожити,
А ці добрі люди
Найдуть тбе всюди,
І на тім світі, добряги,
Тебе не забудуть!

Нехай Господь оберігає нас від такого лукавства серця.

НЕ РОБИТИ РІЗНИЦІ

Рада університету в Тенесі більшістю 78 голосів проти 6 ухвалила не робити жадної різниці між білими і неграми під час приймання студентів на богословський факультет.

ЗНОВУ . . . ЖИДИ

Українська газета "Сталінське плем'я" в статті "Ротозії-підсобники ворога" пише: "Чим іншим, як не притупленням політичної пильности і ротозійством можна, наприклад, пояснити, що в Одеському державному університеті орудувала підла група жидівських буржуазних націоналістів - сіоністів? Керівництво університету і комсомольської організації допустили ротозійство, вчасно не давши відповідної оцінки цьому фактові".

ПАПСТВО І ХРИСТИЯНСЬКА ВІРА

(Закінчення з ст 6)

осуджують її і навіть побожне римське духовенство". Причина цих нещасть полягає в унії. А хіба може бути інакше, коли ви насилуєте народню совість, замикаєте церкви, щоб люди без побожнсоти і не по-християнському вмирали, як нехристи, коли Ви зловживаєте владою короля. Православні мають усі підстави припускати, що Ви з державною владою у змові для гноблення їх. Хоч цього ніколи не було.

Ви пишете, що "всіх, хто не пристає до унії, вислати з держави і т. д." Це ж було б нечуване беззаконня в нашій державі. Краще тоді, — а це було б більше користи для держави і громадянства, — порвати з тією невгомонною унією, бо ми ніколи не мали в громадянстві такого розбрату, якого наробила нам унія.

Ви пишете, що "треба віддати церкви на поталу і т. д." Невже Ви не розумієте, що печатати ,замикати церкви, знущатися над ким би то не було, це погуба для суспільства, нівечення братнього співжиття, порушення спокою? Покажіть, Ваше преосвященство, чи багато Ви придбали вірних для суспільства, суворістю, строгістю, печатанням і замиканням церков? Мені здається, навпаки, Ви не тільки нікого не придбали, а навіть чимало вже від вас відвернулися, бо з овець Ви поробили козлів, досить небезпечних для держави, які можуть бути і погибеллю для всіх католиків. Замість радости лукава унія принесла нам тільки горе, неспокій. Отож краще нам було б без неї.

Король наказує відчинити православну церкву в Могилеві. Якщо Ви цього не виконаєте, то я сам дам наказ відчинити церкву, і передати народові, щоб він міг виконувати свої християнські обряди. Подумайте тільки. Жидам і татарам не забороняється і в королівських місцевостях мати синагоги і мечеті, а Ви печатаєте християнські церкви!

Це моя відповідь на Ваш лист. Не хочу починати суперечок з Вами, тільки прошу Всевишнього, щоб ощасливив Вас благами, яких собі бажаєте, зміцнив у Вас дух покірливості і любови до ближнього.

Залишаюсь з поважанням,

Лев Сапіга,
Канцлер Литовський.

Цей лист яскраво доводить про те, що архиепископ Кунцевич був жорстоким катом для українського православного народу. Він абсолютно не мав християнського милосердя до ближнього. І не дивно, що він загинув, не встигши навіть сказати "Боже, будь милосердний мені грішному!" Рим зробив цього злочинця святим і наказує до нього молитися, тоді як він сам собі не може допомогти. Місце для такого "римського святого" між тими, що мучили християн і проливали невинну кров на землі.

Рим і досі додержується таких звірячих засобів. Степанад, архиепископ в Югославії за часів Гітлера, робив те саме з православними сербамим. Він наказував мордувати православних священників буквально на вулицях, сербів з його розпорядження били нагаями і катуванням примушували публічно визнавати себе римокатоликами. За таке злочинно огидне навертання людей на католицьку віру нагороджено Степанада кардинальською славою. Такого навертання Христос не визнавав. Він запрошував лагідно, кажучи: "Прийдіть до мене, всі знеможені та отягчені, я впокою вас". Єв. Мат. 11:28.

Християнську віру встановив сам Христос, який своєю смертю на хресті за гріхи людські став єдиним посередником між Богом і людьми.

Ми, евангельські проповідники, стараємося відкрити очі нашому народові на Слово Боже, навернути з його допомогою наш нарід на справжню християнську віру, на путь спасіння, вдовольняючись за це тією винагородою, на яку очікував ап. Павло: "Боротьбою доброю я боровся... Накінець готовиться мені вінець правди, який дасть мені Господь того дня, суддя праведний..."

АНГЛІЙЦІ ЗДОБУЛИ ЕВЕРЕСТ

Англійська експедиція досягла найвищого пункту Гімалаїв — Еверст (29.002 фути).

ПЕРЕЛІТ БЕЗ ЗУПИНКИ

Англійський турбінний літак "Комета" перелетів без зупинки Отава—Нью Йорк—Отава, маючи на борту 16 пасажирів.

ПОМЕР Д-Р СТЕПАН БАРАН

4 червня 1953 р., після короткої недуги, помер в Мюнхені (Німеччина), на 73-му році життя, голова Виконного Органу УНР, д-р Степан Баран.

Палкий патріот, визначний діяч, д-р Степан Баран усе своє трудове життя присвятив на служіння рідному народові.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Одарка з Бучаків Тарчанин перенеслася у Вічність.

Невблагана коса смерти, що косить старе, висохле бадиля, косить також і квітки. Дня 25 травня ц.р. упокоїлася в лічниці, в Гемільтоні у самому розцвіті життя Одарка з Бучаків Тарчанин. Покійна побачила світ 1928 р. у Львові, в Західній Україні. По закінченні української середньої Рідної Школи студіювала медицину та музику в Музичному Інституті ім. Лисенка. Большевицький арешт пастора Бучака її студії перервав і в році 1946 Покійна виїхала з батьками до Америки, та після того до Канади. Тут студіювала в Торонтоськім Університеті а відтак в МекМестер Університеті в Гемільтоні. Останніми роками працювала як урядовець в Комерційному Банку. Кожну вільну хвилину по своїй праці трудилася жертвенно на культурно національнім полі при Українському Національному Об'єднанні та на релігійному полі при Українській Пресвітерській Церкві як органістка. Хрустально чистий харакер, вроджена і набута інтелігенція, християнські чесноти прикрашали її трудяще й примірне життя.

Похорони Покійної відбулися 28 травня з похоронного закладу Братів Троскат у Гемільтоні при великій кількості приятелів і знайомих. Через три дні приятелі й знайомі відвідували Покійну в каплиці, шануючи її пам'ять морем квітів.

Похорони проводив пастор Лука Стандрет з Торонта, а пастори Іван Яцентий з Ошави і Ф. Тамсон з Гемільтону прощали Покійну глибоко-змістовними проповідями. Над гробом Покійну пращав п. Петро Божок від ім. Українського Національного Об'єднання а п. Б. Гуторів від ім. хору і драматичного гуртка Філії УНО, де Покійна брала дуже живу участь.

Наша невіджалувана Сестра і Громадянка збіралась тільки щойно жити, та Всевишній постановив покликати її до себе. Українська Євангельська Громада Гемільтону, Аматорський і Співочий Гуртки при Українському Національному Об'єднанні охоплені глибоким жалем, батьки: пастор Лев Бучак і його дружина Марія прибиті горем по розлуці з одинокою любою дитиною. Українське свідоме громадянство Гемільтону втратило ідейну та хрустального характеру членкиню, Українська Євангельська Громада втратила великих християнських чеснот Сестру-органістку, батьки втратили одноку надію їхньої старости, а чоловік, п. М. Тарчанин, втратив зразкову, вірну дружину. Плачуть по Покійній всі, хто знав її добру, чесну, трудящу і жертвенну.

Нехай же канадійська земля, для якої Покійна трудилася, буде їй легкою, а пам'ять про Неї нехай триває вічно.

За Українську Євангельську Громаду

В. Микитчук

ПОДЯКА

Дня 25 травня ц.р. уподобалось Всевишньому покликати у вічний спокій нашу невіджаловану одиноку доню і дружину бл. п. Одарку Тарчанин, уроджену Бучак. Складаємо щиру подяку всім тим, що в нашому горю і невідзисканій втраті поспішили нам з потіхою, співчуттям та взяли так численно участь у похороннім богослуженні та відпровадженні на місце вічного спочинку Покійної. Дякуємо пасторові Луці Стандретові за провід у похоронному богослуженні; пасторам Ів. Яцентому і Ф. Тамсонові за глибоко змістові похоронні проповіді, та громадянам Петрові Божкові і Б. Гуторові за пращальні слова над гробом. Також дякуємо організаціям: Українському Національному Об'єднанню, Організації Українок Канади, Українській Стрілецькій Громаді, Українському Євангельському Об'єднанню, Управам Домініяльного і Комерційного Банків. Євангельським Церквам: Укр. Пресвітерській Церкві в Ірвінгтон, США, Укр. Презвітерським Церквам у Торнті, Ошаві, Гемільтоні, Жіночим Місійним Євангельським Товариствам, та багато-числен-

(Продовження на ст 9)

П. Боднар

ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Народе мій замучений, розбитий,
Ти довгі століття перебував у тьмі,
Сльозами й кровію твій шлях политий,
А скований ти є і досі, мов у тюрмі

Твій дух до волі часто поривався,
В літ, неначе птах той в далечінь,
Він вирватись крізь ґрати намагався,
На жаль, до льоту крила були заслабі.

Ось світло крізь окови вже тобі сяє;
Це світло Того, Хто за весь світ умирав,
Могутня правда Його визволяє
Усіх, хто зрозумів її й прийняв.

Його ім'я ІСУС — це значить Визволитель.
Для того з небес прийшов Він у цей світ,
Щоб всіх нас від гріхів увільнити
І виконати Отця свого заповіт.

Правду цю Христос велить усім звіщати;
Прийми її, народе мій, і будеш ти повік щаслив.
Я Бога буду за тебе благати,
Щоб Він це визволення на тобі здійснив.

Великі страждання припали на долю нашого поневоленого народу. І не дивно, що вже тепер наші політичні, й релігійні провідники думають над тим, якою повинна бути вільна, демократична, самостійна Україна. Визволення нашого народу зпід чужого ярма це одна з найбільших проблем. Треба визнати, що наші предки потерпіли багато невдач, будуючи самостійну державу не на камені, а на піску. Це примушує нас глибоко подумати над тим, в чому власне полягає причина нашого народнього лиха. Ми повинні усвідомити причину нашого поневолення, навчитися від інших народів, як саме практично ми можемо здобути наше визволення. Відомо, що в XУІ ст. деякі европейські держави в наслідок релігійної реформації, створили таку політичну й суспільну систему, при якій суспільству стало значно краще жити. На превеликий жаль в Україні ця реформація не була проведена.

Вчімося від ізраїльського народу, який має досить повчальну історію і для нас. Ця історія показує нам, на чому саме була побудована його національна могутність і слава; вона дає можливість зрозуміти причину його занепаду й поневолення.

Коли ізраїльтяни поселились в Ханаанській землі, то вони користувалися свободою, аж доки не вдалися до поганських релігій і беззаконня. Засліплені їхні керівники завжди приводили нарід до занепаду і неволі. У процесі свого історичного життя цей нарід часто забував про Бога. В наслідок цього він попадав в неволю до інших народів, де його мучили доти, доки він не визнав своєї провини і не звернувся з благанням до Бога своїх предків. Тоді Бог посилав до нього своїх слуг — пророків, — пригадати йому причину поневолення. В Святому Письмі сказано: "Як почали ж сини Ізраїлеві знову коїти зло перед очима Господа, і передав їх Господь на поталу Мадиянім на сім років. І дуже зубожів Ізраїль від Мадиянів, і заголосили тоді сини Ізраїлеві до Господа. І коли заголосили сини Ізраїлеві до Господа на Мадиянів, послав Господь пророка до синів Ізраїлевих, і сказав їм так Господь, Бог Ізраїлів, устами пророка: Я вивів вас з Єгипту, визволив вас з дому рабства, визволив вас від руки египтян і від руки усіх, що гнобили вас, прогнав їх від вас, і віддав вам їх землю, і сказав вам: "Я — Господь Бог ваш; не шануйте богів Аморійських, що в їх землі ви живете; та ви не послухалися голосу мого" (Кн. Суддів 6:10 - 16).

Коли ізраїльтяни покаялись, тоді Бог використав малозначну людину — Гедеона і настало народне визволення. Візьмімо ще хоч би й такий момент. Коли ізраїльтяни почали діяти проти волі Господа, перестали його шанувати, тоді: "І запалився гнівом Господь на Ізраїля, і віддав їх до рук Филистимлян і до рук Амонітян; вони мучили й гнобили Ізраїльтян від того року вісімнадцять років, усіх синів Ізраїля по тім боці Йордану в землі Аморійській, що в Галааді. І поклинкнули сини Ізраїля до Господа й промовляли: Провинили ми проти тебе, що покинули нашого Бога та служили Баалові. І відказав Господь синам Ізраїлевим: "Чи не пригнітали ж вас Єгиптії, Аморії, Амонії та Филистії, та Сидонії, Галамикії та Мадиянії? Тоді звали ви до мене, й Я рятував вас із рук їх; ви ж покинули мене та служили богам іншим: за те Я не стану рятувати вас вже далі: Ідіть собі краще до тих богів, що вибрали собі; нехай рятують вас в тісноті". І промовили тоді сини Ізраїлеві до Господа: Провинили ми: чини з нами все, що схочеш, тільки визволь нас тепер. І повідкидали від себе чужих богів й почали служити одному Господу, й не стерпів Він злиднів Ізраїля". (Кн. Суддів 10:7, 8; 10-16).

Один з вождів народу ізраїльського, Неемій, що добре знав історію його, у своїй молитві говорив: "Та стали вони неслухняні й зворохобились проти Тебе, й знехтували законом Твоїм; убивали пророків Твоїх, що вговорювали їх обернутись до Тебе, й завдавали велику зневагу. І Ти віддав їх у руки ворогів Твоїх, що гнобили їх. Та коли вони в лиху годину покликали до Тебе, Ти вислухав їх із небес, і по великому змилуванні Твойому посилав їм визволителів, і вони визволяли їх із рук ворогів їх". (Кн. Неемії 9:26, 27).

Щодо всіх народів, то Бог через пророка Єремію заявив: "Як же обернеться той народ, що я погрожував Йому, та покине ледарство своє, то Я відкладаю те лихо, яке задумав йому заподіяти".(Єремія 18:8). Премудрий Соломон писав, що тільки "Праведність підносить в гору народ, а безбожність - сором народів" (Пр. Сол. 14:34).

Ні один нарід без християнських чеснот щасливого державного життя ніколи мати не буде. Тільки ті народи будують сильну державну будівлю на камені, які слухають голосу свого Творця. Нарід, що живе проти Божої волі, веде свою державу до занепаду й втрачає свою самостійність. І український нарід втратив свою самостійність тільки тому, що багато дечого робить проти волі Божої. Бог завжди готовий визволити наш нарід з неволі, треба тільки зрозуміти й прийняти Його правду.

Наші духові велетні, поети та письменники в своїх творах яскраво виявляли й виявляють віру в майбутнє визволення нашого народу. На жаль, тільки поодинокі з них вказують на конкретні заходи для здійснення цієї віри. Іван Франко, наприклад, вірив у силу і "в день воскресення" нашого народу. Він вірив у силу слова, що "вздоровлює і огнем живущим буха". Ось його власні про це слова.

"О, ні! Не самі сльози
і зітхання,
Тобі судились! Вірю в силу
духа
І в день воскресний твойого
[illegible]
І в слово, що в хвилю
ту блаженну
Вздоровлює й огнем живу-
щим буха!"

Найбільше ж розумів заходи, що їх треба застосувати для визволення нашого народу, Тарас Шевченко. Він непохитно вірив, що встане Україна тільки тоді, коли "Світ правди засвітить і розвіє тьму неволі". Він бачив не тільки зовнішню політичну неволю, в якій мучився наш народ, а й внутрішню духову неволю, що сковує наш нарід. Шевченко пише:

"Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить...

. . . .

Нема кому взятись,
Нема кому, Боже, Боже!
Чиж то і не буде?
Дозволь, Боже,
Розкувати одностайно,
Всім разом нам стати
За Євангеліє правди,
За темнії люди".

Тарас Шевченко, бачучи кругом неправду і неволю, в якій наш нарід замучений мовчить, болів, бо немає кому "стати за Євангеліє правди, за темнії люди", щоб їх розкувати. Він вірив у силу Божу і в Його живе слово, що "встане правда, встане воля". Його пророчі слова почали здійснюватися серед українського народу, головно після першої світової війни. З того часу почали творитись гуртки евангеликів і "проповідувати полоненим визволення і сліпим прозріння, випускати замучених на волю". Іван Франко вірив у слово, що "вздоровлює і огнем живущим буха", в слово Господа нашого Ісуса Христа. Він силою свого слова затишив бурю й хвилі на морі, словом уздоровлював хворих і воскрешав духово і фізично мертвих. Він один володів огненим живущим словом, яким палив полову неправди. Він сказав: "Я прийшов огонь

(Продовження на ст. 10)

ПОДЯКА

(Закінчення з ст. 8)

ним нашим і Покійної приятелям за зложення так багато квітів, що украсили похоронну каплицю Покійної...

Нехай же канадійська земля буде Їй легкою а пам'ять добрих людей вічною.

Горем прибиті

Лев і Марія Бучаки, батьки.
Микола Тарчанин, чоловік.

ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

(Закінчення з ст. 9)

кинути на землю, — й як' Я прагну, щоб він уже запалав"! (Лук. 12:49). Від Його живущих, огненних слів, серця учнів горіли. "І казали вони один до одного: Хіба ж серця наші не горіли в нас, як промовляв до нас у дорозі, і як розкривав нам писання?" (Єв. Лук 24:32). "Хіба ж мое слово не похоже на огонь,—говорить Господь?" (Єремії 23:29).

Диявол неправдою поневолив наших предків у раю і таким чином створив на землі для роду людського тюрму. Правда, що її виголошував наш Спаситель, може усіх від цього звільнити. З усіх наук у світі є тільки єдина жива наука, яка має у собі діючу, визвольну силу увільнити від духової й фізичної неволі кожну людину, — це наука Господа нашого Ісуса Христа. Жиди казали Христові, що вони нічиїми невільниками не були ніколи. "Відповів їм Ісус: Поправді, поправді кажу вам, що кожен, хто чинить гріх, той невільник гріха... Коли Син отже визволить вас, то справді ви будете вільні". (Єв. Ів. 8:34-36).

Правдиве визволення нашого народу не може бути аж поки ми будемо невільниками різних гріхів, які в духовому розумінні являють собою кайдани для нашого духа. Визволення з усяких кайдан одиниць, чи народів залежить від усвідомлення правди. Ось що сказав наш Спаситель: "Коли пробуватимете у слові моему, справді ви учні мої будете, і зрозумієте правду, й ПРАВДА ВИЗВОЛИТЬ ВАС". (Єв. Ів. 8:31, 32). Справжнього визволення не може бути без Ісуса Христа і без зрозуміння Його науки. Коли бажаемо, щоб наш нарід став вільний, ми повинні насамперед зрозуміти й усвідомити правду Христову. Ап. Павло писав до колишніх невільників так: "Дяка ж Богові, що ви були слугами гріха, та послухали від серця тої науки, якій і піддались. Визволившися од гріха, зробились ви слугами правди". (Рим 6:17, 18). Зрозуміло, що насамперед треба від щирого серця послухати цієї визвольної Христової науки, виявленої через апостолів в силі Духа Святого, піддатись їй, після чого настане правдиве визволення нашого духа з кайданів омани та з усіх гріхів. Тим то ап. Павло в листі до Римлян (1:16) заявив, що він не соромиться проповідувати Євангелію Христову, бо він переконався в тому, що вона являе собою справжню силу Божу для визволення кожного віруючого.

Отже, коли ми бажаемо раз назавжди позбутися всякого ярма і гнобителів, то ми повинні підкоритись науці нашого Визволителя Ісуса Христа, бо у Слові Божому сказано, що Він "Самого Себе дав за нас, щоб НАС ВИЗВОЛИТИ ВІД УСЯКОГО БЕЗЗАКОННЯ та очистити Собі людей вибраних, у добрих ділах запопадливих". (Лист ап. Павла до Тита 2:14, 15).

Христос готовий і може усіх нас визволити, тільки приймімо цю чудодійну, живу, визвольну науку Його, приймімо через віру і Його Самого у наші серця, а тоді справді станемо вільні! (Єв. Ів. 8:36).

СКРОМНА ПРОСЬБА

Міжнародня (Брюсель) організація боротьби з концентраційними таборами звернулася до Берії — советського міністра внутрішніх справ з проханням допустити на територію Советського Союзу комісію для вияснення обвинувачень в справі існування в СССР концентраційних таборів.

"НА БЛАГО КРАЇНИ"

Уряд комуністичної Чехо-Словаччини скасував восьмигодинний робочий день, вважаючи, що всі повинні працювати "на благо країни" стільки, скільки потребує держава.

ЗАХОДИ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ АРМІЇ

Щоб зміцнити армію, в Югославії скасовано, згідно з розпорядженням Тіто, інститут політичних комісарів в армії. Цей інститут був утворений за зразком советських політруків.

ЧЕРЕЗ АТЛАНТИЧНИЙ ОКЕАН

15 американських реактивних літаків B-47, що піднімають атомні бомби, перелетіли через Атлантичний океан за 5 год. 53 хв. з пересічною швидкістю 520 миль на годину.

З народніх легенд

СУНИЦІ

Була чудова весна. Одного разу маленький Ісус вибіг у гай, щоб назбирати пахучих квіточок.

Гай був напрочуд гарний, вкритий прекрасними квітами. Ісус бігав від квіточки до квіточки, радісно зривав їх і в'язав у китицю. Аж раптом він замітив одну, дуже низеньку, з трьома листочками квіточку. Коли Ісус наблизився до неї, вона поклонилася йому аж до землі і сказала:

— Нещасливе і сумне мое життя! — Усі діти бігають за моїми сестричками, яких Господь Бог украсив прегарними барвами і приемним запахом, а на мене ніхто й не гляне. Проте я не нарікаю, що Бог не дав мені гарної вроди, бо я добре знаю, що те саме сонце, яке огріває кращі від мене квіти, огріває й мене, так само й та золота роса, яка вмивае моїх сестричок, вмивае й мене, а любий Бог є моїм опікуном.

— Змилувався Ісус над тужливою рослинкою, зірвав її квіточку й сказав:

— Квіточко моя люба! За те, що ти вдоволена своею долею, яку тобі дав Господь Бог, нині тебе мій Отець винагородить. Віднині ти станеш для всіх улюбленою поживою, якої всі будуть шукати.

При цих словах Ісус поцілував біляву квіточку, яка перетворилася в червоненький овоч.

Так виникли гайові суниці.

КИТАЙСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ДІЮТЬ

Чіянг Кай Ші звернувся з закликом до всіх китайців, що проживають поза засягом комуністичного режиму об'еднати всі свої зусилля до боротьби за недалеке визволення материка. Чіянг Кай Ші заповів теж, що буде проведена повна мобілізація людських і матеріяльних резерв, які є до диспозиції китайських націоналістів, щоб започаткувати визвольну акцію і звільнення з-під комуністичного панування.

ДОГОВІР МИРУ Й ОБОРОНИ

В Атенах підписано договір приязні й співпраці між Грецією, Югославією і Туреччиною. Мета договору — це втримання миру і закріплення приязних зв'язків між договірними сторонами та співпраці на різних ділянках, в тому теж і в питанні оборони.

ОСЕРЕДОК СВУ В ТОРОНТІ

В Торонто утворено Осередок Спілки Визволення України (СВУ).

На голову Управи Осередку СВУ одноголосно обрано п. проф. Марченка. До складу Управи Осередку увійшли: п. С. Саранчук, панна Ю. Триріг, п. Г. Гук, п. І. Стус, п. К. Мулькевич і п. М. Водославський.

До Контрольної Комісії Осередку обрано: п. М. Бойка (голова), п. Т. Данилякa і п. Б. Назарка.

ТРОХИ ГУМОРУ

Ст. Руданський

Камінний святий

Раз обходили ляхи
Навкруги косцьола,
Захопили що хто міг,
Носять наокола.

Ото Мазур і собі
З набоженства свого,
Перед себе захопив
З каміня святого

І аж крекче неборак,
І святого носить,
Та щоб живо обійшли —
Пана Бога просить.

А тут йому на біду
Тількищо ступають,
А навколо обійшли,—
Знову починають.

Бачить Мазур, що ніяк
Справи не докаже,
Бух об землю тим святим,
Та до нього й каже:

"Бувесь, каже, молодий,
То тоді носили,
А тепер ходи і сам,
Мені не до сили."

ЧИТАЙТЕ Й ДОГАДУЙТЕСЬ!

"Наша Мета" (ч. 24, 1953) у замітці "1954 рік.— святий рік" подае досить цікаве твердження про те, що непорочне зачаття Діви Марії ніби сталося за Папи Пія IX у 1854-му році. Буквально про це написано так:

"У ватиканських колах поширені чутки про те, що 1954-ий рік буде проголошений Святим Роком як відзначення догми про Непорочне Зачаття Прч. Діви Марії за Папи Пія IX у 1854-му році".

Дивно, що папір усе витримує, навіть таку безглузду нісенітницю в такій важливій справі.

Словом, люди пишуть, редактори редагують, а читачі, пробачте, нехай читають і догадуються, чи то догма була встановлена за часів Папи Пія IX, чи було Зачаття Прч. Діви Марії.

THE ENDURING CROWN

By R. J. Berlis*

The Wise-man who asked this question lived in the long ago. But he lived in times not unlike our own. It was a time of the breaking of nations. All values—both personal and political—were suspect. Nothing was sacred. The most powerful kings were subject to swift change and the sudden caprice of Fate. Royal dynasties rose and fell with bewildering rapidity. Violent men stretched out bloody hands to seize the diadem of majesty—only to have it snatched from them by the bloody hands of other violent men.

A wise philosopher, pondering these things, asked a pertinent question. He inquired: "Does the crown endure to every generation?" It was a rhetorical question. The answer he expected and which he himself supplied was a flat negative "No." A crown does not endure to every generation. It is a plaything of the gods—a mere bauble at the mercy of fate.

In the New Testament, the early fathers of the Christian Church had a similar attitude to crowns and kings. To them, a king's crown was insubstantial—impermanent—here to-day—gone tomorrow. To them, an earthly crown was typical of the changes of this earthly life. In contrast, they spoke of other crowns which had nothing to do with kingdoms and empires. And so, St. Paul spoke of a crown of rejoicing—St. James spoke of a crown of life—St. Peter spoke of a crown of glory—and St. John in his heavenly visions saw one who wore a crown of twelve stars. In a supreme moment of ecstasy he beheld the High and Holy One—and on His Head were many crowns. Thus, to all Biblical writers, the enduring crown belonged to the realm of the spirit. For them, there was no enduring crown on earth.

Against such a background as this, I think of a remarkable tribute once paid by Mr. Churchill to the enduring quality of the British Crown. In his broadcast to the British people after the death of King George VI. he said:

"In the present generation it (the crown) has acquired a meaning incomparably more powerful than anyone had dreamed possible in former times. The Crown has become the mysterious link, indeed, I may say, the magic link, which united our loosely bound but strongly interwoven Commonwealth of nations, states and races.

"Peoples who would never tolerate the assertions of a written constitution which implied any diminution of their independence are the foremost to be proud of their loyalty to the Crown."

What a striking contrast is here! Centuries before the birth of Christ, a philosopher-statesman could ask cynically!, "Doth the crown endure to every generation?" And he would expect the answer "No." But to-day—in this topsy-turvy modern world—the most eminent of our philosopher-statesmen can ask the same question: "Doth the crown endure to every generation?" And he makes answer in glad affirmation, "Yes, it does!"

What are the reasons for this remarkable contrast? What are the reasons for the enduring quality of the British Crown?

In the first place—in a world of growing chaos and confusion, the British Crown represents certain moral and spiritual qualities which are constant and abiding. The Church Fathers would probably have put in another way. They would have said: "The earthly crown has been touched with that grace and goodness which belong to the Heavenly Crown, and so it stands fast amid the vicissitudes of this earthly life."

The Crown represents the continuity of spiritual ideals—something that is beyond the flux of fashion and fortune. Here is a link with all the glory and grandeur of the past. We think of Ethelbert, King of Kent, receiving the first Christian missionaries to England; we think of King Alfred building the first British battle-fleet to ward off the heathen Danes; we think of St. Edward the Confessor building his Abbey Church at Westminster; we think of Richard Coeur-deLion leading the chivalry of England to wrest the Holy Land from the clutches of the infidel; we think of the crude but pious mediaeval monarchs who build colleges, dedicated Churches, and endowed hospitals and alms-houses which endure to this day; we think of Queen Elisabeth I riding to Tilbury to address the mariners of England before they engaged the Popish Armada; we think of King James I authorising the translation of the Bible which bears his name; we think of St. Charles, the martyr king; we think of Victoria who dedicated herself for the longest and most glorious reign in British history by saying simply, "I will be good." What a sweep of history that is! Only two institutions have survived so much so successfully—the Church and the Crown!

And the Crown remains the hope of the future. The most appaling war in history could not drive the Sovereign from Buckingham Palace. The common people seized on that as a symbol of hope and confidence—and they will not forget. The Sovereign is still in the Palace. In a world of blatant vulgarity—nobility remains; in a world of sordid self-interest—the ideal of service remains; in a world of crude force—here is gentleness; in a world of shouting commissars—a shy young Queen remains. The Sovereign remains. The earthly Crown endures because it is touched by moral and spiritual qualities that are not at all earthly!

In the second place, the Crown endures because it is the symbol of the British family of nations, and the British way of life. The Sovereign makes striking and dramatic what might otherwise be only a vague abstraction. I have always been profoundly impressed by the importance of symbolism. Show me a nation's symbols and I can tell you the quality of that nation.

I think of the United States. What is its most precious symbol? A parchment document—the Declaration of Independence—framed in glass in the Library of Congress! What is Canada's symbol? A Gothic tower rising above the wooded banks of a northern river separating Ontario and Quebec. Such symbols are illustrative of the ideas and ideals in the life of a people.

And the symbol of the British Commonwealth? A Crown—glittering, beautiful, exalted—to be worn by a serious young woman who goes to her desk each morning like multitudes of her subjects—a Queen who wears the symbols of majesty, yet finds her chief joy as a wife and mother.

The Crown not only symbolizes the State, it symbolizes the Church too. The Coronation is a religious ceremony. Queen Elizabeth will be crowned by the Archbishop of Canterbury. When she is in England, she is an Anglican, when she is in Scotland, she is a Presbyterian—a blessed omen that one day British Christendom will be united.

One final word. The Crown endures because, by its splendour and magnificence, it invests our lives with something of splendour and magnificence too. Ardent republicans sometimes feel that a monarchy degrades men, robbing them of dignity and worth. Actually, the truth is just the opposite. There is nothing servile about a Scot, nothing fawning about an Englishman, yet they are convinced monarchists. There is a glory about the throne which is shed on all, the King and the commoner, the sovereign and the servant.

One of the most splendid personalities in the world today is Winston Churchill. He is the Happy Warrior par excellence. Across the years, he has done battle for the things in which he believes. And he is still ready to do battle! In a moving speech, he once declared:

"I, whose youth was cast in the august, unchallenged and tranquil glories of the Victorian Era, may well feel a thrill in evoking once more the prayer and the anthem, 'God Save the Queen'!"

"Doth the Crown endure to every generation?" Yes, it does endure!

GOD SAVE THE QUEEN!

(Presbyterian Record)

*Dr. R. J. Berlis is the minister of the Church of St. Andrew and St. Paul, Montreal and achieved distinction as an army chaplain during World War II.

THE TUMBLED-DOWN CHURCH

By Dorothy C. Haskin

"That's splendid," Ellen cheered as she surveyed the church yard and saw that not a weed had been missed.

"Now, the bonfire, missy," José reminded. His face was dirty, and his clothes torn, but he had worked hard because Miss Ellen had promised a bonfire if the children pulled every weed.

"Yes" she nodded. She checked to be sure there was no wind, and that there was a wide swath of earth about the piled weeds. "We shall rest while the fire burns, and then mend the fence."

Ellen lit the fire, and dropped to the ground. Her ash blond hair was mussed, and her pink print dress was soiled. She had worked as hard as the children. Pedro, Isadra, José, and Maria crowded about her, and watched, with wide eyes, as the flames shot into the air.

"Missy, why you clean the church?" Pedro questioned.

Ellen beamed. "When I was a child, we had Sunday school here. The church was painted and clean. All the neighbors came."

(Continued on p. 12)

THE TUMBLED-DOWN CHURCH

(Continued from p. 11)

"Why they come no more?"

"They have cars and drive into the city to church, but I'm going to clean it up and we'll have our own Sunday school."

The Mexican children were new to the district. There was a large number of them. They had come with their parents, imported for farm labor. They lived in little shacks by the river and no one paid any attention to them.

"Will you paint it?"

"I'm afraid I can't do that, and there is a leak in the roof, but we can put some pans under it when it rains."

"No one will chase us away?"

"No one's been near it for years."

A new, shiny car drove up and stopped. Ellen jumped up and stamped out the remaining embers of the fire. The children crowded shyly behind her. Mr. Comstock, and Mr. Anton, neighboring farmers, got out of the car. Ellen called, "Hello."

"Hello, Ellen," they replied, walked down the path, opened the church door and went in.

"Were they going to open the church again?" Ellen wondered. Mr. Comstock and Mr. Afton had been elders. If they did, it would be splendid, better than the little she could do. "Go home," she shooed the children. "We'll mend the fence tomorrow."

They grinned at Ellen and raced down the gravel road.

Ellen could hear the men talking. She waited patiently until they came out, then she asked, "Are you going to open the church?"

"It isn't worth it. No one would come."

"The children would."

"They're only transients. The land has some value. Afton and I feel the best thing we can do is sell the church for a few hundred dollars and send the money to the denomination."

"Oh." Disappointed, Ellen walked slowly down the road.

The next day when the children came, she shook her fair head, and admitted, "It's no use."

"Aren't we going to hear about Jesus?"

"I'm afraid not."

"The men stop you?" José guessed.

"Yes."

"Always we are chased away."

"I tell you what, Maria, Pedro, and Isadra, we pray," José decided.

The date for the auction was set. Signs were posted in the combination post office and general store at the cross-roads. The day of the sale Ellen's father gave her 50 dollars to bid. She went early. Mr. Craig, a tall, stoop-shouldered, gray-haired man was there. He had been the Sunday school's last superintendent and had kept the church open as long as possible. She told him why she wanted the church.

"I'd help in a minute," he said, "only I sent all my spare cash to Jim. He's coming today."

Jim! For a second Ellen thought how she'd enjoy seeing him again. Then, she sighed. Why did he have to come now, when his coming prevented his father helping with the church?

The farmers and their wives gathered. Ellen spoke to the wives. They sympathized, but sympathy didn't buy land.

Slim Pierce, the local auctioneer, called for bids.

Ellen bid her 50 dollars. The bidding continued, until the church was knocked down to Buck Lancaster for 300 dollars. He owned the adjoining land.

The crowd dispersed. Only Ellen and Buck were left. Ellen stared at the church, sadly.. Buck gazed at it appraisingly. He was a tall, large-boned man, who was fond of saying the only sentiment he knew was the practical kind.

A coupe came down the road, stopped, and a young man jumped out. It was Jim Craig. Ellen called, "Hello, Jim."

"'Lo, Ellen, 'Lo, Buck. Mom said Dad was here."

"He's gone home. Welcome home." Ellen thought that Jim was as good looking as ever. He had put on a little weight but his eyes were as brown and friendly as ever.

Jim nodded his head toward the church, and asked, "Was the church sold?"

"I bought it," Buck answered with a shade of pride. "It was a bargain, but there weren't many bids against me. Being as I own the adjoining land, it was handier for me to own it."

A puzzled expression crept over Jim's face. "What are you going to do with a church?"

"There isn't much that I can do with the church part. I can plant the strip of land that goes with it, and maybe use the church for a barn. Probably for pigs. There is more and more said about keeping the pigs separate from the other stock."

"You can't do that with the church!" Jim protested, his eyes growing dark with emotion.

"Why can't I? I bought it. And I'm a practical man. Always have been. No one comes here any more. Why let it set and rot?"

"Will you sell it?" Jim countered.

"Who to and for what?" Lancaster cocked his head on the side and sized up Jim.

"Dad sent me the money to come home. He thought I needed it but I didn't. I'll give you a hundred for the place."

"I paid 300 cash and Im' not aiming to lose money."

"I've 50 dollars," Ellen spoke up. She tingled with excitement at the thought of Jim's saving the church.

"That'd only be half."

"If Ellen will help, maybe the others will, if it is put to them right. If I can raise the money, will you let me have the church?"

"For 350, yes. If I can make 50 dollars within 24 hours, that's good interest."

"Come on, Ellen. We'll see what can be done."

Jim and Ellen hurried into the car. Jim started the motor. Ellen asked, "Why are you so anxious to save the church?"

A warm glow spread over Jim's face. He remembered, "When I was a chunky boy of 12, one Sunday afternoon I was troubled by what my Sunday school teacher had said that morning. I went back to the church and al alone, I gave my heart to Christ. It's sacred to me. I figure, maybe the others will feel the same way."

"Who was your teacher, and who was in you class?"

"Mrs. Worth, and there was Pete Elsmore, Fanny La Grange, and Sue . . ."

"She married and moved away."

"And Buck Lancaster's son, Ed."

Ellen's face grew long as she remembered Ed Lancaster. He had been the one boy in the district who had never returned from the war. Buck Lancaster farmed with his other two sons, but the neighborhood missed Ed. He had been practical like his father, handy with tools and always repairing someone's tractor or car.

Ellen and Jim went from farmhouse to farmhouse. Nearly everyone entered into the enthusiasm of the young couple. They had been married in the church, been baptized, gone to their parents' funeral there. Certain pews, certain spots were sacred to each one of them. They had not wanted to see the church sold, but what could they do?

Jim told them, "You can donate what you can, and if we get enough, we'll buy it back from Buck, and put it in a trusteeship."

Jim collected 300 dollars. It's not enough for Buck to make a profit."

"Let's offer it anyway," Ellen urged.

"I'll go with you, and see if I can't talk him into seeing it's kind of holy and should be saved," Russ Harris, the last farmer Jim had visited, offered.

"Thanks," Jim accepted. "But Buck isn't the sentimental kind."

They found Buck in the kitchen. Jim offered, "Buck, we've enough to give you back your money and you don't need the extra land."

"Haven't you any memories like the rest of us?" Russ spoke up. "You and your family always came. It'l be a pretty shrine."

Lancaster thought a minute, then shook his head, "I've memories, but I'm a practical man."

"If you'll only take the money, then I can teach the children there," Ellen pleaded.

"What children?" Russ demanded.

"The Mexican transients."

"We're saving it for a shrine," Russ argued. "Isn't that what you said? We don't want children hanging around, destroying things."

"A church is a place to grow," Ellen protested. "To learn about the Lord."

The three men stared at her with mixed expressions.

"She's right," Jim agreed.

"Well, as long as it's saved. It's up to Buck," Russ conceded.

Ellen turned anxious, pleading eyes on Buck.

"I'm a practical man. I couldn't see the sense of a shrine, but if you open it so the children can come, I can see that. I'll take the money and call it even."

Ellen smiled. Buck was practical, but so was God. He had answered the prayers of the children.

(The Instructor)

Only as we behold the Christ crucified will we have the true spirit of suffering. Then the weapons of pride, haughty self-exaltation, world-contempt, and stony isolation are utterly laid aside. The Lowly Redeemer will reign and rule and the mind and heart will be calmed and pacified.—R.

Чи вирівняли ви заборгованість з передплати на "Євангельську Правду?"

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIV. Число 8. Торонто, Онт. Серпень 1953 August Toronto, Ont. Рік XIV. Число 8.

"ЩО Я, ГОСПОДИ, МАЮ РОБИТИ?"

Господь же до мене промовив: "Уставай, йди в Дамаск, а там тобі буде сказано про все, що постановлено тобі робити" (Діян. ап. 22 10).

У 22 гл. "Діяння апостолів" докладно і яскраво розповідається про одного з найбільших переслідувачів дороги Христа, як він зустрів того, кого переслідував. Наслідки цієї зустрічі відомі всьому світові віруючих. Павла, що стеріг одяг тих, що каменували Стефана в Єрусалимі, Павла, що з дорученням від старшин єрусалимських розправляється з учнями Христовими в Дамаску, Павла, що витягував віруючих з хат і кидав їх у в'язниці, ми бачимо у ніг Христа. Зустрівши Христа, Павло народився.

В нашому житті так само бувають хвилини коли ми зустрічаємо Христа. Можливо, що це не буває в такий чудовий спосіб, як з Павлом, проте при зустрічі ми чули Його голос: "Чого мене гониш?" Отже, наше наступне життя цілком залежить від того, як ми відгукнемося на заклик Христа. Апостол Павло, почувши голос Христа, відповів повною готовістю віддати своє життя в руки Христа. Зустрівши Спасителя по дорозі до Дамаску, його ненависть змінилась на любов, таку ж велику, як була до того його ненависть. Усе це прекрасно відображено в його словах: "Що робити мені?" Це було б чудове правило, коли б кожний віруючий звертався до Христа з таким запитанням в усіх справах, великих чи малих. Роблячи все з дозволу Христа, ви будете почувати себе як найщасливіша людина у світі. Чи ви думаете щось купити, або продати, чи почати якусь справу, завжди слід звернутися до Христа: "Що маю робити з цим?" І Христос безперечно дасть вам найкращу відповідь. Робити ви повинні згідно з цією відповіддю, щоб не засмучувати Духа Божого в собі. Завжди перед нами повинна бути постать Павла, нової людини, що являла собою ворога і гонителя, а сьогодні це покірний, люблячий слуга.

Цікава відповідь Христа: "Уставши йди". Христос не залишив Павла там, де він лежав під час зустрічі з ним. Він не відкрив відразу йому своїх плянів щодо його служіння, Він не залишився з ним на довший час. Христос тільки дав йому наказ: встати і йти. Це все, чого Христос бажав від Павла на той час. Навернення Павла це прекрасний життевий зразок і для нас.

Іноді ми маємо нахил залишатися на перших щаблях нашого религійного життя. Впавши перед Христом, ми так і лежимо протягом свого життя, хоч Христос бажає, щоб ми йшли вперед. Христос не має потреби в лежачих учнях. Кожен, хто носить ім'я Його, повинен йти вперед. Це єдина умова поступу в житті віруючого. Хто не йде наперед, буде йти назад, середини для учнів Христових немає. Коли ми лежимо, то рано чи пізно, це лежання перейде в сон смерти, хоч би який глибокий досвід ми мали на початку. Тільки тоді, коли ми йдемо вперед, по волі Спасителя, ми стаємо дедалі ближче до Нього, сповнюємося силою Його Святого Духа. Посуваючись наперед, перед нами відкриваються стадії нашої дороги. Христос ска[illegible] Павлові: "Уставши, йди . а там тобі буде сказано про все". Треба рушитись і тоді тільки ми здобудем потрібне [illegible] знання дороги. Апостол Павло встав і пішов, не зважаючи на те, що на той час він став сліпий. А ми знаємо, якою могутньою силою свідоцтв нелюдськими змаганнями сповнене його життя, повне пере[illegible] і радости. Готуючись прийняти смерть, Павло з радістю підсумовує наслідки свого життя в листі до Тимотея: "Боротьбою доброю я боровся, дорогу скінчив, віри додержав".

Перед видінням Павло жив за гаслом: "Бери від інших, що можна, навіть їх життя". Після видіння він почав давати іншим, що тільки мав. Якщо ми не почали давати іншим, ми ще не встали, а може й зовсім не чули голосу Христа. Йти по наказу Христа, значить жити так, щоб давати іншим. Обов'язкове правило цього життя; хто не дає, той і не одержує, ніхто не може дати перш ніж не одержить сам. До речі, слово "дай" найбільш ненависне серцю людському Це слово, поки ми обростаємо різними речами, для нашого слуху являє собою найсолодшу музику в світі. Коли ж ми маємо щось віддавати, то в глибині нашого серця ворушиться якесь вороже почуття, приховане незадоволення, хоч на вигляд ми можемо бути веселі. Уряд, що надто зловживає словом дай, припустімо, в податках, обурені громадяни скидають. Ваш приятель, коли почне часто чогось просити, то може статися вам ворогом. Коли церква або інша організація, домагається від вас внесків, які на вашу думку великі, ви кидаєте її. Коли один нарід вимагає багато від іншого, виникає війна. На слові "дай" побудована клясова і всяка інша боротьба. Наука Христова побудована так само на цьому слові. Коли Христос покликав Павла йти Його дорогою, то Він побажав, щоб він віддав йому усе, що мав, навіть і життя. Виконавши це, Павло ніколи не шкодував, навпаки, він відчував гордість в тому, що віддає.

Слово "дай" у Бога і Христа має зовсім інше значення, ніж у світі. Слово "дай" у світі веде до смерти, у Христа — до життя. Христос не вимагає давати Йому, але Він наказує давати, що тільки можливо ближньому. Така неодмінна риса Його учнів. Світ бере собі, діти Божі дають іншим. Кожна дитина Божа повинна добровільно і з радістю віддати частину своїх прибуткві тим, що не мають де прихилити голову, сиротам і голодним. Якщо ми цього не робимо, тоді ми не діти Божі. Звичайно це нічого не має спільного з даванням духовенству, або на будови чи вигадані святощі. Це виняткова справа між вами і вашими ближніми. Горе тому, хто забуває свого голодного меншого брата. "Хто чує крик убогого байдуже, той сам кричатиме, і вислуханий не буде"— сказано в Св. Письмі.

Найважливіше для дітей Божих це ділитися новиною благовістя і дорогою спасіння. Христос каже, що той, хто соромився Його перед людьми, того і Він буде соромится перед Отцем. Коли ми, почувши голос Христа, встанемо і підемо цією дорогою з гаслом "дай і тобі дасться", тоді тільки ми пізнаємо все, що Бог приготовив для нас. Коли ми цього не робимо і вся наша релігійність полягає тільки в тому, щоб поклали 10 центів у церкві на тацу, то це значить, що ми лежимо і не бажаємо слухати голосу Христа: "Уставши, йди!"

Коли визнаватимеш Господа Ісуса твоїми устами й віруватимеш твоїм серцем, що Бог воскресив Його з мертвих, ти спасся, бо серцем віруеться на праведність, устами ж визнається на спасіння. Рим. 10:9-10

До читачів "Єв. Правди"

Підвищення коштів друку "Єв. Правди" примусило В-во збільшити і передплату до 2 (двох) долярів на рік, починаючи з 1 серпня 1953 року. Ми певні, що кожний передплатник не тільки вирівняе свою залеглість, а й надішле нову передплату — два доляри на рік.

Разом з цим повідомляємо, що В-во надсилає велику кількість "Єв. Правди" скитальцям до Европи безплатно. Отже, розмір передплати ажніяк не покриває коштів друку. Ми певні, що передплатники "Єв. Правди" візьмуть участь у цій важливій місійній праці своїми пожертвами на пресовий фонд "Єв. Правди". Просимо також всіх наших передплатників подбати про поширення кола читачів "Єв. Правди".

Памятайте, дорогі брати і сестри, що "Єв. Правда" існує на кошти своїх читачів

З братерським привітом

В-во "Єв. Правди"

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

17-19 липня ц.р. в м. Ошава (Онт.) відбувся Собор Українського Євангельського Об'єднання. На Собор прибула велика кількість делегатів і гостей з усіх кінців Канади і С.Ш.А.

На голову Собору було обрано паст. І. Ковалевича (Вінніпеґ), на заступника паст. Л. Бучака (Гамільтон) і на секретаря паст. В. Віцявського (Вінніпеґ).

Голова управи діючого Українського Євангельського Об'єднання пастор Михайло Фесенко (Торонто) після відкриття Собору виголосив науку слова Божого на тему " В чому полягає сила і суть Українського Євангельського Об'єднання". Паст. Фесенко підкреслив, що сила евангельського руку характеризується ні кількістю, ні матеріяльними багатствами, ні політичною організованістю і впливами. Сила і суть евангельського руху полягає тільки в правді, досить виразно і чітко окресленій. Ця правда втілена в Христі Ісусі нашому Господі. Це правда про Бога, що Бог є дух і Йому треба поклонятися духом і правдою. Це правда про людину, що відкриває нам велич людини і її безмежне падіння. Пізнати цю правду це значить в покаянні шукати прощення. Ця правда навчає нас, що немає людини, якій би можна було дати необмежену владу в державі чи в церкві. Це правда про безсмертя людини і життя вічне, "бо коли будинок цей розпадеться ми нерукотворний вічний маємо на небесах".

Ця правда евангелії непереможна. Це гарантія успіху евангельського руху і його остаточної перемоги, а тому головне завдання Українського Євангельського Об'єднання полягає в проголошенні правди Божої всім людям.

Собор ухвалив резолюції льояльности королеві Єлисаветі II, Генеральному Губернаторові Канади і Канадійському Урядові. Собор надіслав привітання Українському Президентові і Національній Раді.

Собор вітали представники найбільших канадійських англомовних деномінацій в Канаді. Від пресвітерської церкви промовляв др. С. Ґлен, ректор пресвітерської духовної академії. Від з'єднаної церкви в Канаді вітав Собор др. І. Макдоналд, секретар крайової церковної екзекутиви. Собор також вітали: український посол до Отави М. Старчевський, президія СУЖРО, проф. С. Драгоманів і багато інших.

Собор У.Є.О. прийняв до відома звіт делеґації до Конгресу Українців Канади та прийняття У.Є.О. до складу організації КУК.

Нову Управу Українського Євангельського Об'єднання обрано в такому складі: Голова паст. М. Фесенко, заступники -- паст. Р. Ковалевич і паст. В. Боровський, секретар — паст. Л. Стандрет, скарбник — бр. С. Салмерс, голова видавничого комітету проф. І. Флоринський, члени управи — паст. І. Яцентий, Л. Бучак, контрольна комісія: сестр. Л. Шульга і паст. Л. Бучак. Пасторів Дмитра Галенду і Теодора Галенду за їх віддану довголітню працю на евангельській ниві Собор обрав на незмінних членів головної управи У. Є. О.

Докладні матеріяли про роботу Собору будуть подані в наступному числі "Єв. Пр.".

Привітання Собору У. Є. О. (подаємо в цьому числі) на рідні землі було передано через канадійські радіо-станції.

Редакція "Евангельської Правди"

IV КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

8-10 липня ц. р. у Вінніпезі відбувся IV Конґрес Українців Канади. Наради конґресу розпочалися 8. 7. перед-полуднем.

Президент КУК адв. Яремович у вступному слові зокрема підкреслив, що КУК повинен бути тим місцем де б зосереджувалися погляди різних груп і де б оформлювалися напрями загальної його політики. Головна передумова для цього полягає в максимальній терпимості до поглядів інших, без чого ніяка співпраця неможлива.

На конґрес прибули прем'єр Канади, Сен Лоран разом з губернатором Манітоби МекВилямсом, міністром судівництва Гарсоном, державним секретарем Пікерсґілем та прем'єром Манітоби Кембелом. Ґуб. МекВилямс привітав конґрес, відзначаючи досягнення українців у Канаді та їхній вклад у розбудову канадійського життя, згадуючи теж визвольну боротьбу українського народу в Европі.

Досить доклану промову виголосив прем'єр Сен Лоран, який поінформував про мету своєї поїздки до Західньої Канади, після чого зупинився винятково над завданнями і ролею українців у Канаді, а також з'ясував становлення уряду до справи допомоги визвольній боротьбі народів, поневолених большевизмом.

Прем'єр підкреслив, що "всі чесні канадійці поділяють надію в тому, що Европа буде звільнена від комуністичної тиранії". При тому прем'єр відмітив, що було б "жорстоким непорозумінням, коли б ми робили в нашій пропаганді, чи в нашій політиці враження, що ми находимося в такій ситуації, що можемо подати збройну допомогу. Теж не можемо ми заохочувати передчасно до повстань, які викличуть тільки дикунську відплату. Це причина, чому нашим обов'язком є бути обережними, що стосується заохочувань і не акцептувати щирях, але при тому немудрих вказівок груп і осіб, які дораджують провокативну і самовбивчу політику".

Конґрес КУК ґрунтовно змінив запропонований передконґресовою комісією проект нового статуту.

Резолюції Конґресу Українців Канади охоплюють всі найважливіші ділянки українського життя.

До складу КУК прийнято такі нові організації: НТШ, У.В.А.Н., Пласт, Братство Карпатських Січовиків, Союз б. Українських Вояків, УНДС, Українське Євангельське Об'єднання, УНС, ОДУМ і СУЖЕРО.

ЩИРО ВІТАЄМО УКРАЇНЦІВ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

(Привітання передане по радіо на Рідні Землі від чергового Собору Українського Євангельського Об'єднання)

Дорогі брати і сестри!

Собор Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці, що саме тепер відбувається в Ошаві, Канада, шле свої найщиріші привітання українцям на рідних землях.

Собор благає Всевишнього, щоб Він благословив рідний край і визволив його з неволі і насильства.

Цією молитвою ми вітаємо вас в Христі Ісусі. Ми певні, що Слово Боже живе серед українського народу і на рідних землях, не зважаючи на переслідування окупантів.

Дорогі брати і сестри!

У шістнадцятому псалмі сказано:

"Бог Господь урве безбожним
Їхню путь лукаву,
Знищить їх! І їхня слава
Стане їм в неславу".

Уже тепер ми на власні очі бачимо, як лукава путь безбожних кінчається темрявою, як їх слава стає неславою. Тарас Шевченко, молячись "Дай-то Боже милий", надхненно передвіщав часи волі і братерства.

Щоб наблизити цей бажаний час, українці повинні скрізь шукати правди, бо наш Господь навчав "пізнайте правду і правда визволить вас".

Ця правда насамперед навчає нас про Бога, що Бог є дух і Йому треба поклонятись духом і правдою.

Це є правда про прощення кожного, хто приходть до Христа. "Віруй в Господа Ісуса Христа і спасешся ти і дім твій".

Це є правда про безсмертя, що нищить усякий страх,. "Коли будинок наш розпадається ми не рукотворний вічний маємо на небесах" — говорить Слово Боже. Пастор Довгалюк, який загинув у рабських таборах Сибіру, лишив нам заклик:

"Не ламайте рук з розпуки,
Не росіть очей сльозами,
Не вмлівайте. Ваші муки
Рознесуть вітри по полю.
Усміхнеться щастя доля.
Йдімо з Богом, йдімо в силі
Обновлення і синівства,
Через труд, змагання, діло,
Щоб у душах заясніло
На пробудженій Вкраїні
Сонце правди, щоб світило".

Ці слова його нехай послужать нам утіхою і заохоченням у прагненні до волі і світла.

Нехай же сам Господь благословить наш шлях до правди і свободи.

19. VII. 1953 р.

Михайло Фесенко
Голова Укр. Єв. Об'єднання.

ЧИ ГОТОВІ МИ?

Саме тепер, коли відбувся черговий Собор Українського Євангельського Об'єднання, який підсумував наслідки праці за минулий час і накреслив плян для майбутньої роботи, повстає досить **в а ж л и в е** й складне питання: "Чи готові ми?"

Відхиливши заслону далеких віків, перед нами вирисовується глибока змістом і могутня силою картина.

Христос, син Божий стоїть перед звичайною смертною людиною первосвященником Анною. І тут же слуга первосвященика вдаряє Його в лице. "За що мене б'єш?" — питає Христос.

Жодної відповіді.

І взяли Ісуса й повели...

І нісши свій хрест, Він вийшов на місце Череповищем зване, по еврейськи Голгота. Тут Його розп'яли. І на всій земній кулі відбилося луною:

Хрести... Розп'яття... Голгота гора...

Чи чуєш ти з неї моління?
За грішних, за тебе Господь умира,
Людству здобуває спасіння!

Чи чуєш, чи чуєш?! За муки та смерть
Своїм ворогам він прощає!
Не суд, а спасіння у світ Він приніс!
За тебе, за всіх нас вмирає!

Так, Ісуса розп'яли. Христос в нелюдських муках вмер на хресті. Фарисеї і підбурений ними нарід, вимагаючи для Христа такої страшної смерти, думали, що в такий спосіб буде розп'ята правда і справедливість, яку проповідував Христос. Але сталася незнана в історії людства подія, сталася найбільша перемога в історії земної планети. Христос переміг непереможне, принісши на землю любов, бо як сказано в першому соб. листі ап. Івана:

"Любов Божа до нас явилася тим, що Бог сина свого єдинородного послав був у світ, щоб ми через нього жили".

Христос знищив смерть. Людина тепер живе вічно. Вічне життя приніс Христос з любови до людей, через невимовні страждання, ціною своєї крови:

Чи чуєш, як тяжко страждає наш Спас
За гріх твій, за — людности злої?
З неволі гріха визволяє Він нас
Такою страшною ціною!

Так, Христос жив, страждав, помер, був похований і воскрес.

Воскресення Христа — це ствердження Його науки, це підпис Його на скрижалях Нового Завіту "Бо так як в Адамі вмирають усі, так само в Христі всі оживуть". Воскреслий Христос привітав жінок-мироносиць: "Радуйтеся!" Стривожені учні-апостоли не повірили у воскресення Христове, надто було велике їх горе, коли вони побачили свого Господа мертвого, а свої надії поховані в домовині. Але з'являється їм Христос і апостоли, а з ними мільйони, увірувавши в Христа, стверджують цю величну подію словами: "Христос Воскрес" — "Воістину Воскрес!"

Апостоли йдуть в народ, проповідують науку Христову. І ця наука охоплює дедалі ширші верстви, а згодом і маси всіх народів. В перемогу науки Христової вірили перші Христові апостоли, перші християни. Вірили тоді, коли сходились у катакомбах, вірили й тоді, як на аренах муки приймали і за віру свою вмирали. Ми, укр. евангелики, прийнявши ідею Христа за основу свого світогляду, глибоко віримо в перемогу Христової науки і серед нашого українського народу.

Наше життя, опромінене Христовим Воскресенням, пронизане глибоким змістом. Наше існування — це щастя, бо воно наснажене ідеєю вічного життя.

І ось ми, українські евангелики, прославляючи вільно Господа Бога в нашій прибраній батьківщині — Канаді, раз-у-раз переносимося думками далеко-далеко за большевицьку залізну заслону, на рідні землі нашої знедоленої батьківщини. Перед нами повстає знову картина часів Христа. Голгота . . . Кругом могили, могили, ріки сліз, крові, нелюдських страждань і невимовного смутку. Тут розп'ята наша скривавлена батьківщина — Україна. "За що мене б'єш?". — неначе виривається з її залитих кров'ю уст. І замість відповіді:

"Там стогін, муки і прокляття,
Там зойк дітей і матерів"...

Там, як писав колись Тарас Григорович Шевченко в "Неофітах":

"Нема сім'ї, немає хати
Немає брата, ні сестри,
Щоб не заплакані ходили,
Не катувалися в тюрмі,
Або в далекій стороні"...

Там безбожницька рука немилосердно викорчовує в українському народі віру в Бога. Потоки крови й сліз зрошують українські землі. Проте в цьому пеклі кривавих днів не пригасає в українському народі вогонь завзяття. Визвольна боротьба на українських землях триває. Знесилена, але непереможена Україна, покладаючись на допомогу Божу, очікує великого дня перемоги справедливости над злочином, вона очікує дня воскресення до вільного і самостійного життя, коли їй буде повернена віра в Бога і право вільного існування.

Виникає кардинальне питання: "Чи готові ми?", тобто чи ми, українські евангелики на еміґрації, готові понести благовістя на звільнені від червоної сатани рідні землі? Готові, але не зовсім. Нам ще бракує головного: більшої активности і дружньої співпраці всіх наших організацій. Ми часто впадаємо у велику помилку, мовляв, нам евангеликам державні справи не потрібні. Це надзвичайно шкідливе твердження. Адже тільки спільними силами усього українського народу, складовою частиною якого є і ми, можна здобути Соборну Україну, привернути їй суверенне життя. А ці сили повстають у наслідок Божої допомоги, з великої любови до батьківщини, з великого бажання боротися за її честь, славу і вільне життя.

Сучасна молода українська поетеса Діма, до речі глибоко релігійна людина, яка перебуває на еміґрації, в одному з своїх творів пише:

О, земле українська, неозора,
Чи ж ти не чарівниця?!
Кому хоч раз дано пізнать твої простори,
З джерел твоїх води напиться—

То і далека чужина
Любов до тебе не поборе.
Бо чи ж спроможні руки хворі,
Гартовану зігнути крицю!

В духовних історичних грамотах ми маємо досить влучний вираз "Якщо Бог орду знищить". Століттями жила впевненість у тому: що "Бог орду знищить", на що чекали всі поневолені татарщиною.

А хіба ми, українці, не чекаємо, знесилюючись, загибелі нової татарщини? Багато відішло від нас, не дочекавшись цього бажаного дня, інші втратили надію дожити до нього. Чимало ще помре в пустині еміграції. Проте ніхто з нас не повинен мати сумніву в тому, що "Бог орду змінить" і воскресне Соборна Україна.

Колись великі честолюбці наказували своїм слугам щодня їх запитувати: "Що ви сьогодні зробили для слави?" Кожний український евангелик, тут на еміґрації, повинен щодня себе запитати: "Що ти сьогодні зробив для поширення в майбутньому евангельського руху на звільнених українських землях?", пам'ятаючи, що на рідні землі ми повинні вернутися з словами псалма Давидового: "Не відступило назад серце наше і стопи наші не відхилилися від путі Твоєї".

З глибокою вірою у воскресення Соборної України, зміцнюючи нашу єдність, будемо і надалі працювати на евангельській ниві на користь нашого українського народу, бо:

"Хай довгим є наш шлях терпіння —
Ми йдем до сяйних перемог;
Бо з нами—Правда, з нами Бог
І все так близьке воскресіння".

ЗАКОН ПРОТИ ДИСКРИМІНАЦІЇ

Канадійські робітники користають тепер з охорони нового канадійського закону "Фер Емплоймент Пректісес А к т". Згідно з тим новим законом, працедавець провинюється перед законом, якщо не однаково трактує робітників чи то з уваги на їх расу, кольор шкіри, релігію, національність чи походження.

Антидискримінаційний закон стосується тільки тих галузей промисловости, які підпадають під федеральну юрисдикцію. До них належать залізниці, мореплавний і каналовий транспорт, радіовисильні, банки та всі підприємства, що їх можна **п і д т я г н у т и** під юрисдикцію парляменту.

Деякі провінції мають подібні закони щодо дискримінації і застосовують їх до інших галузей промислу.

Це федеральне робітниче законодавство відноситься приблизно до 400,000 робітників. При тому це ділянка, на якій за малими вийнятками було мало непорозумінь, якщо мова про дискримінацію. З другого боку, цей закон відноситься теж до профспілок і забороняє дискримінацію зі згаданих мотивів під час приймання робітників у члени "юній". **Б і л ь ш і с т ь** робітничих профспілок є проти всякої дискримінації, а деякі з них енергійно вели виховні кампанії проти дискримінаційних проявів.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 0282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Володимир Кучер

БОГ І СВІТ

Проблема Бога й світу набуває особливого значення у відношенні до зла. Загально кажучи, зло буває двох родів. фізичне зло й моральне зло, або гріх.

Зло фізичне пов'язане з фактом, що людське життя має кінець. В даному разі насамперед треба мати на увазі фізичне терпіння і фізичну смерть. Оскільки фізичне зло нерозривно пов'язане з умовами життя, то з погляду християнської віри фізичне зло, будучи частиною порядку творення, не має в собі нічого противного волі Божій і не може бути від неї відокремлене. Таке відокремлення означало б заперечення Божого суверенітету, тобто заперечення Бога як царя і володаря над смертю та кінцем фізичного існування. Воно вказувало б на те, що людина не цілком залежна від Бога, а така думка була зовсім нехристиянська і небіблійна. Разом з тим християнська віра ясно стверджує, що моральне зло, як гріх, з усіх поглядів являє собою спротив волі Божій.

Ми не повинні забувати, що Бог створив усе добрим (1 Мойс. 1:31). Людина ж через свій непослух, тобто через гріх, зловживала й зловживає, нищила й нищить добре. Людина в своему спротиві проти Бога й волі Його робить добро злом (Еккл. 9:18), бо "люди полюбили більш темряву ніж світло" (Єв. Ів. 3:19). Крім того, "Світло світить у темряві й темрява не обгорнула Його" (Єв. Ів. 1:5; 8:12).

Бог у своїй любові до світу, як за часів "Старого Завіту", через пророків, так і за часів "Нвого Завіту", через свого сина Ісуса Христа й слуг Його, бажве "відкрити очі обездоленим і духово засліпленим людям, щоб повернути їх із темряви та від сатаниної влади" (Діян. ап. 26:18), "наказуючи тепер усім людям щоб скрізь каялися" (Діян. ап. 17:30). Тепер світ живе в ласці й благодаті Божої, що прийшла у світ в Його сині, а нашому Господі Ісусі Христі (Єв. Ів. 1:17; Рим. 3:21) й тому хоч "всі згрішили й позбавлені слави Божої" (Рим. 3:23), всі можуть бути "оправдані Його ласкою, як даром, через відкупителя що в Христі Ісусі" (Рим. 3:24). Не каючись, відкидаючи ласку, правду й благодать Божу, не віруючи в Ісуса, люди тим самим грішать і ставлять самих себе перед судом і гнівом Божим, бо Господь, під час свого приходу щоб судити живих і мертвих, "обгорне їх гнівом і вогонь пожере їх" (Пс. 21:9). Адже "хто вірує в сина той має життя вічне, а хто в сина не вірує той життя не побачить, а гнів Божий пробуває на ньому" (Єв. Ів. 3:36). Ті, що не вірують в Ісуса, відкидають ласку й любов Божу, не пізнали доріг Божих і тому блудять постійно серцями своїми як блукав Ізраїль протягом сорока років у пустині. І як на Ізраїля спав гнів Божий і Ізраїль до відпочинку Божого не ввійшов так само буде з усіми грішниками теперішнього світу (Євр. 3:10-11). Тому то Дух Святий каже усім: "Сьогодні, коли голос Його ви почуєте, не робіть затверділими сердець ваших" (Євр. 3:7-8).

Люди завжди намагаються виправдати себе перед іншими й думають що все гаразд, що, мовляв, можна служити Богові й мамоні. Однак Ісус ясно й недвозначно сказав і каже сьогодні: "Жоден слуга не може служити двом панам..." (Лук. 16:13). Він рівнож сказав фарисеям і каже таким же фарисеям сьогодні: "Ви старяетесь виправдати себе перед людьми, але ваші серця знає Бог, бо що високе в людей те гидота перед Богом" (Лук. 16:15; 18:9-14). Світ полюбив гріх не знаючи, що "кожна душа що згрішить умре" (Єзек. 18:4), бо "заплата за гріх — це смерть, а дар ласки Божої — це вічне життя в Христі Ісусі Господі нашому" (Рим. 6:23).

Розглядаючи проблему Бога і світу, в світлі слова Божого ми бачимо два види керівнитва: а) керівництво Божої ласки; і б) керівництво Божого гніву. Де люди відкидають ласку Божу, там керує гнів Божий, а де керує гнів Божий. там — **смерть.** І, навпаки, де люди приймають благодать і праведність Божу, там керує любов Божа, там — **життя.** "Цей, хто вірою праведний, житиме" (Рим. 1:17; Гал. 3:11) каже ап. Павло. А в пятому розділі свого листа до римлян він пише: "Отож, виправдавшись вірою маємо спокій із Богом через Господа нашого Ісуса Христа, через якого ми вірою одержали доступ до тієї ласки що в ній стоїмо, і хвалимось надією слави Божої" (Рим. 5:1-2). Бо кожний хто вірує в Ісуса перейшов із смерти в життя; сам Христос живе в ньому (Гал. 2:20) і він живе в Христі. Христос спас його від загрози смерти й прийняв його в славу життя.

ВІЙНА В КОРЕЇ КІНЧИЛАСЯ

27 липня ц.р. війна в Кореї кінчилася. Через три роки, один місяць і два дні, після вторгнення комуністів у Південну Корею, на всьому фронті запанувала цілковита тиша. На війну в Кореї США витратили 20 мільярдів долярів і понесли втрати в людях: 24.965 чол. забитих, 101.368 чол. поранено і 11.414 чол. пропало без вісті.

ОСУДЖЕННЯ ЄПИСКОПА ОКСНЕМА

Американська Рада Християнських Церков опублікувала заяву, в якій гостро осуджує методистського єпископа Окснема за його ухильні відповіді комісії в справах розсліду-вання анти-американської діяльности. "Організації, — заявляє Рада Церков, — з якими єпископ був пов'язаний, доводять про його прокомуністичні симпатії. Його діяльність на користь тоталітарного руху безперечна".

З нагоди 40-их роковин з дня смерти

Леся Українка

Було се за часів...

Було се за часів святої Германдади:
Кати—ченці взяли еретика
І повели його до Торквемади,
На інквізицію. І чутка є така:

Спочатку мученик мовчав, і тільки сльози
Текли по непорушному лиці,
Мовчав на допити, мовчав на всі погрози,
Раз застогнав, — і мук ще додали ченці.

Раз крикнув. "Є на каяття надія",
Сказав великий серцевідець-кат:
"Залізом і вогнем ми виженемо змія
З його душі — і вигоїться брат!

Завдайте ще йому!" І завдали тортури
Несвітської, нема на неї слів,
Здавалося, впадуть від жаху мури,
Моливсь один з ченців, щоб еретик зомлів.

Він не зомлів. І сталось дивне диво:
Всміхнулися побліддії вуста,
Погаслі очі спломеніли живо,
І мовив мученик: "Ченці, ради Христа,

Давайте ще вогню! Вогонь моя відрада.
О, дайте ще, благаю вас катні"
"Спаліть його зовсім, — дав вирок Торквемада, —
Надії вже нема. Перемогли чорти!"

Примітка. Германдади — братства, союзи міст Кастильської (Іспанія) монархії. Вони боронили міські вольності від королів і магнатів (XIII—XIV ст.). Згодом королі зліквідували ці союзи і організували "Священну Германдаду" для переслідування їх супротивників

Торквемада Томас — домініканський монах, який 1483 року став головним інквізитором. За 15 років він присудив спалити 8800 чол., протестантів проти католицтва

Інквізиція — кривавий суд католицької церкви для викорінення протестантів проти церкви і королівської влади.

Релігійна нетерпимість

Діловий комітет у справі відзначення 20-их роковин голоду в Україні, вмістив в пресі (Див. напр. "Гомін України" ч. 31, 1953 р.) "Повідомлення" про свою працю. Повідомлення підписали: Петро Волиняк, голова; М. Сосновський, секретар; Члени комітету: Д-р В. Муж, І. Вараниця, Т. Буйняк, П. Дрозд, А. Тершаковець, І. Вітошинська, інж. К. Мулькевич.

У четвертому розділі "Повідомлення. підкреслено:

4) Комітет також тішиться можливістю ствердити активну й численну участь у поході й у вічі духовенства **обох церков** та з подякою відзначає, що **духовенство обох церков** спричинилося до успіху демонстрації своїми закликами до вірних узяти активну участь у ній".

Невже у ділового комітету, який складався з православних і католиків, не вистачило громадянської мужности відзначити "всі" церкви українські, що брали участь у демонстрації-протесті. Адже не секрет, що в Канаді, а значить і в Торонто, **існує три українські церкви: православна, католицька і евангельська.** Відомо також кожному, що український загал давно вже покінчив з таким середньовічним ставленням і нетерпимістю представників одного віровизнання до представників іншого віровизнання. Про це яскраво свідчить постанова недавнього Конгресу Українців Канади про прийняття до складу КУК "Українського Євангельського Об'єднання".

Замовчуваня в "Повідомленні" про участь українських протестантів у поході дивне ще й з того погляду, що голова ділового комітету п. Волиняк Петро особисто звернувся до голови У.Є.О. пастора М. Фесенка з запрошенням, щоб українські евангелики масово взяли участь у поході. "Евангельська Правда", друкуючи у черговому числі (ч. 5, 1953 р.) Заклик в цій справі, підкреслила: "Взяти участь у маніфестаційному поході-протесті проти московсько-большевицької окупаці українських земель — святий обов'язок кожного українця евангелика". Отже українські евангелики м. Торонта і їх пастори масово взяли участь у поході-протесті. Правда, вони не складали окремої колони, а кожен йшов з організацією, що до неї належав.

Об'єктивність і чесність вимагала і вимагає, щоб діловий комітет у своему "Повідомленні" відзначив і про участь у поході-демонстрації і українських евангеликів. Нарешті члени ділового комітету, на чолі з п. Волиняком П. повинні були зрозуміти, що релігійна ненависть і нетерпимість не тільки шкідливі в громадському житті, а просто віджили свій вік у цивілізованому суспільстві. До речі, Дж. Дрю, який промовляв на мітинґу, і якого такими бурхливими оплесками вітали присутні, також протестант.

"Повідомлення", яке так глибоко пройняте ненавистю що мовляв, неварто їх і згадувати, **цілком дискредитує осіб, які його підписали.**

Генадій Колючка
Учасник походу-демонстрації

Советський побут

"ЛИХІ ПРИГОДИ АВТОМОБІЛІСТА"

Під таким заголовком вміщена стаття в урядовому органі СССР "Известиях" від 24 квітня 1953 р. У цій статті шофер М. Калік розповідає досить цікаві пригоди з купленим автомобілем, що так яскраво характеризують і в цій ділянці советський побут. Він пише:

"Коли мої знайомі дізналися, що я вирішив купити легкову автомашину, вони насамперед запитали, чи маю я гараж. Моя відповідь — "Був би автомобіль, а гараж знайдеться".

З цього саме й почалося.

Я звернувся до виконкому Дзержинської районної ради м. Москви, де секретар Шустов мені заявив:

— Місце для збудування гаражу відводиться індивідуальним власникам автомашини, якщо вони таку машину мають і технічний паспорт.

М. Калік, не гаячись, купив автомобіль марки "Москвич", зібрав усі документи і звернувся до міжвідомчої комісії з проханням відвести йому ділянку землі в сім квадратних метрів для збудування на ній гаражу. Уявіть собі, як був здивований він, коли йому відмовили задовольнити його просьбу через брак... підстав. І далі він пише:

"Які ж підставі потрібні? З цим питанням я звернувся до заступника голови райвиконкому тов. Бодункова, який заявив:

— Я вважаю, що ви зробили велику помилку, купивши автомобіль...

— Проте, як же бути?

— Автомобіль треба продати і таким чином питання про збудування гаражу буде зліквідоване.

Звичайно М. Калік автомашини не продав і вона з кожним днем, перебуваючи просто неба, втрачає свій блискучий вигляд.

Закінчує свою статтю М. Калік так:

— В Москві майже для всіх індивідуальних власників автомашин питання про відведення сім-десять квадратних метрів землі для збудування гаражу, — надзвичайно пекуче. Бажано було б знати, чи скоро це питання розв'яже московський міський виконком?

Словом, доки сонце зійде, роса очі виїсть.

Відкритий лист

До пана коментатора радіо-передач В. Шарвана в Бафальо проф. Сагана

Звертаючись до Вас з цим листом, дорогий пане професоре, я маю на думці Ваші пресові коментарі, або пресові монтажі. В цих коментарах останнім часом Ви не раз згадуєте і злим, і лихим, і голосним словом Українську Національну Раду. В даному разі я не збираюся боронити УНРаду, хоч кожний українець та ще й націоналіст-патріот повинен це вважати за свій святий обов'язок.

Багатьом слухачам, в тому числі й мені, залежить на самому способі Ваших коментарійних нападів. Коли Ви говорите про УНРаду, то говорите з таким азартом і з такою ненавистю, що буквально через етер видно піну на Ваших устах. Цього не відчувається, коли Ви говорите про большевиків і взагалі про інших наших ворогів. Чому це так, пане професоре?

Я (а таких серед українців, слухачів Ваших коментарів, є чимало) зовсім не намовляю Вас співати дифірамби УНРаді, хоч рецева критика ніколи не шкодить. А хіба те все, що Ви пускаєте до етеру щодо УНРади можна назвати критикою? Невже УНРада більший Ваш ворог, ніж наші справжні вороги? Я навмисно ставлю наголос на слово "Ваш".

Ви найбільше цитуєте з таких газет, як: "Український Робітник", "Сучасна Україна", "Самостійник". А хіба Вам, пане професоре, заборонено користуватися відомостями з інших українських газет? Хіба Вам не відомо, що газета "Укр. Робітник" чужа для української визвольної справи? І от на таких неправдоподібних джерелах Ви, дорогий пане професоре, будуєте Ваші такі важливі коментарі про УНРаду. Не дивно, коли це роблять редактори згаданих газет. Для них один шлях - треба брехати, щоб доляра дістати. Вам же, дорогий пане професоре, зовсім не до лиця таке робити. Ви, як учений, повинні кожну вісточку так розібрати, так пересіяти, щоб лишилася чиста, незаперечна ПРАВДА. Ви ж бо на те вчений. Треба казати в очі, але ПРАВДУ.

Подумайте, дорогий пане професоре, до чого ми докотилися.

Я вважаю, що Ви знаєте історію не менше, ніж проф. Чубатий, який напевно незабаром у своїх "наукових" працях віддасть і Шевченка москалям. Але відверто й щиро скажіть, чи Ви, дорогий пане професоре, її як слід розумієте? Ваші коментарі на цю тему цього ажніяк не підтверджують. Вам напевно відомо, що чорна смута пронизує нашу історію — **н е з г о д а.** Коли ж Ви як слід розумієте нашу історію, то скажіть, будь ласка, **що Ви особисто зробили, користуючись радіо, щоб усунути це наше лихо — НЕЗГОДУ?** — Нічого! Звичайно це має зробити **хтось, але не Ви,** дорогий пане професоре. А на мою думку, треба починати від себе, як кажуть від люстерка. Загляньте чистосердешно до того люстерка і Ви, дорогий пане професоре, там побачите **корінь зла і НЕЗГОДИ.** Тоді й **ЕТЕР буде чистий,** не скаламучений. Тоді ніхто не наважиться сказати: "Допалися у Шарвана до радіо, як Мартин до мила".

З правдивою до Вас пошаною

І. Янішевський

Новоканадійці неосамітнені

Новоканадійці, які колинебудь жили під комуністичним пануванням, мають змогу зробити велику прислугу своїй новій країні поселення.

Дост. Джордж Дрю у своїй промові на великім протестаційному зібранні, що відбулося у червні в Торонті з приводу 20-их роковин великого голоду в Україні, звернувся до новоприбулих українців з закликом: "...йдіть і скажіть вашим приятелям - канадійцям, що таке комунізм тоді, коли він має змогу користуватися своєю страшною силою."

Голод, що вважають одним з найстрахітливіших злочинів, який колинебудь бачило людство, був — як відомо — організований Москвою в рр. 1932-33, з метою зломити силу спротиву вільнолюбивого українського народу проти советсько-московської диктатури.

Близько 25% українського народу загинуло з голоду. Цілі села, які колись квітли буйним життям, перетворилися на великий цвинтар.

Джордж Дрю, провідник прогресивно - консервативної партії, говорив своїм слухачам: "Я був в Україні після того, як люди вашої країни перейшли через це безприкладне нещастя". В його голосі можна було відчути велике зворушення, коли він додав, що "ніхто не в силі викинути з своєї пам'яти цієї жахливої трагедії, - якщо він бачив її жахливі наслідки".

Дрю говорив далі: "Ніякий комуністичний симпатик не може й ніколи не зможе заперечити факту загибелі мільйонів від штучного, з розмислом спричиненого голоду 20 років тому. Вони були виголоджені з розмислом, щоб змусити їх покоритися советській неволі".

Далі промовець підкреслив: "новоканадійці повинні сказати Канаді, що немає різниці між европейським комунізмом, азійським комунізмом, африканським комунізмом та навіть північно - американським комунізмом, який для багатьох людей на цьому континенті виглядає позбавленим всякої безпеки. Всі, що бачили комунізм близько в багатьох країнах, знають що скрізь він являє собою складову частину світового комунізму, який одержує свої доручення від Москви."

"Я бачив його в Росії, Україні, Східній Німеччині й багатьох інших країнах — казав Дрю — і я не міг найти між ними ніякої різниці. Це прямо неможливо відрізнити - казав Дрю — терору, який шаліє з ласки комуністичного режиму в Угорщині чи Польщі, від того, який накинув Мав Мав в Африці, чи розпалили малайські комуністи в далекій Азії".

Промовець розправився з актуальною кремлівською мирною офензивою. **"Я уважаю справою першорядної ваги — казав він — вказати нам на ці факти саме тепер, коли тут і там високопоставлені особи начинають вірити, що суть советського комунізму змінилася просто тому, бо від ряду літ оце вперше лагідні слова понлили зпоза мурів Кремля."**

Гучні оплески переривали промову Дрю, поки він міг говорити далі. "Це тим більше важне говорити про це сьогодні, коли мужі на відповідальних постах, як виглядає — є схильні дозволити комуністам пробивати собі шлях до Об'єднаних Націй і може ще дальше, в роках, що прийдуть" говорив Дрю.

Ентузіязм великих народніх мас без сумніву вплинув і на широко відомого провідника прогресивної консервативної партії. Це відчулося, коли він могутнім голосом заявив: "Є один і тільки один доказ, яким може Кремль доказати свою добру волю. Це зовсім простий доказ! Нехай Кремль дозволить вільним голосуванням в Україні вирішити, якого уряду хоче український народ. Нехай він дозволить Польщі вільно голосувати за такою формою уряду, який її народові до вподоби. Нехай він дозволить Румунії, Угорщині, Болгарії, Чехословаччині, Балтійським державам та іншим недавно поневоленим народам самим вирішити свою долю і форму свого уряду порядком вільних виборів. Це є, очевидно, тільки те, що обіцяла Москва, підписуючи Хартію Об'єднаних Націй — продовжував Дрю — і ми вимагаємо тільки зробити те, що обіцяно".

"Ми не маємо казати народові Росії, який він має мати уряд. Це його виняткова справа! Проте - - казав Дрю — **ми маємо право висунути таке саме домагання в імені кожного народу, який тепер опанований Москвою.** Це очевидно. Якщо ми маємо вірити в Об'єднані Нації і в ті засади, які лягли в основу їх побудови, ми маємо обов'язок домагатися, щоб Москва їх респектувала і виконувала."

Дост. Дрю закінчив свої висновки словами: "Це буде довге, важке, оперте на терпеливості зусилля домогтися від тих, які укладали Хартію Об'єднаних Націй у 1945 році, здійснити ці ідеї і запровадити їх в життя."

"Одначе, поки цей день прийде — казав Дрю — даймо відчути народові України й народам, тепер поневоленим советським комунізмом, що ми їх не забули, що ми не забули їх жертв і їх тривалої боротьби за волю".

Свою промову Дрю кінчив по українськи: "Слава Україні!"

По закінченні промови, маси зробили Дрю величезну овацію, доказуючи тим, які близькі їм його слова, що вони свято вірять в те, що воскресне вільна, незалежна соборна Україна.

Один з присутніх, висловлюючи думку всіх присутніх, сказав: "Я хотів би, щоб було більше таких людей, як Дрю. Його слова дають надії і відвагу не тільки канадійським українцям; а й угорцям, полякам, латвійцям, естонцям, литовцям, югославцям, чехам, словакам, румунам, болгарам, східним німцям і багатьом іншим, які знайшли гостинне прийняття в цій країні та стали добрими канадійцями, одначе не зважаючи на це, не перестають пам'ятати й журитися долею своїх залишених батьківщин".

НЕГР — ЗАСТУПНИК ЧЛЕНА ДЕЛЕГАЦІЇ

Негр Кейрі призначений заступником члена делегації США в ОН. Батько Кейрі був єпископом африканської методистської церкви.

БЮДЖЕТ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Бюджет Об'єднаних Націй на 1954 рік встановлений в 48,123.400 долярів на 2 мільйони менше проти бюджету 1953 року.

БУДУВАННЯ ШЛЯХІВ У КАНАДІ

Провінційні парляменти Канади ухвалили ок. 382,000,000 дол. на будування нових шляхів. У 1953-54 рр. найбільше шляхів буде збудовано в провінції Онтеріо, на що призначено 153 міл. дол. Далі йдуть Квебек (73 міл. дол.), Алберта (48 міл дол.) і Британська Колюмбія (39 міл. дол.).

За залізною заслоною

СОВЄТСЬКИЙ НАРІД ОБУРЕНИЙ

"Правда" від 1. 7. 53 інформує, що "трудящі СССР організують мітинги", на яких виявляють свій "гнів і обурення на авантюру чужинецьких наймитів" в Східньому Берліні. "Берлінська провокація фашистської зграї — пише "Правда" — викормленої за американські доляри, викликала гнівне обурення колгоспного селянства нашої країни. Колгоспники заявляють про свою солідарність з німецьким народом, а зокрема з німецькими селянами, які активно виступають в обороні миру і демократії".

ПІДПИСКА ЗАКІНЧЕНА...

27 червня ц.р. було стягнуто з населення на "державну позику для розвитку народнього господарства СССР, випуск 1953 року" 15.343.000.000 карб., а 28 червня ц.р. уряд повідомив, що підписка на позику закінчена.

Советська преса інформує, що "підписування позики" відбувалося з небувалим піднесенням. Як тільки надійшло повідомлення про позику — пише "Правда" — робітники і колгоспники та трудова інтелігенція того ж дня почала масово підписуватися, при чому багато громадян вплачувало позику готівкою.

Що й казати, метод випробуваний!

НЕСПОДІВАНІ ТРУДНОЩІ УГОРЩИНИ

Нова економічна політика викликала в Угорщині несподівані труднощі, про які уряд пише в пресі так:

"На багатьох підприємствах нову програму уряду неправильно зрозуміли, мовляв, тепер все буде по-новому. Цим скористався прихований ворог, який зміцнив на заводах і фабриках свою руїницьку роботу. Заводські адміністратори не вживають відповідних заходів щодо винних, побоючись обурення робітничих мас. Уряд вимагає припинити ці ганебні явища".

БАЖАН ЗАМІСТЬ КОРНІЙЧУКА

Президія Спілки Радянських Письменників України (С.Р.П.У.) обрала на голову спілки М. П. Бажана замість О. Є. Корнійчука, якого призначено на заступника голови Ради міністрів УРСР.

Канада це мозаїка

Канада, яку відкрили французи й довели до стану зрілої нації британці, дедалі набуває того горнила, в якому стоплюється чимало людей з багатьох різних країн.

В 1871 році, першому переписному році Канади після конфедерації, відсоток небританських і нефранцузьких переселенців був такий малий, що його не вважали за потрібне відзначати. В 1901 році приплив імігрантів з Европи стало зростав, европейці зросли до 8% від усього населення Канади. Десять років пізніше, в 1911 році цей процент збільшився до 13%. Останній перепис, що відбувся у 1951 році, виказав, що кожний п'ятий канадієць був европейського, небританського й нефранцузького походження.

Звичайно іміграція зростала й зменшувалася разом із змінами в міжнародній ситуації, а також від панівних політичних та економічних умов у Канаді. І хоч в роках, від часу закінчення II світової війни і в порівнанні з роками депресії іміграція значно зросла, то всетаки вона відставала в порівнанні з тією іміграційною хвилею, що припадає на роки 1911—1914, тобто на час урядування консервативного правління сера Роберта Борден'а. Під час першої світової війни іміграція була стримана; вона почалася знову й помітно зросла між двома світовими війнами, а після II світової війни вона навіть поважно зросла.

Першими европейськими поселенцями, хоч і не дуже чисельними, були ісляндці; вони стали сюди прибувати, почавши від 1875 року, оселюючись переважно в Манітобі. Другими прибули сюди українці, які допомогли опанувати нововідкритий Захід, прибуваючи туди вже наприкінці XIX ст. В перших роках нашого століття, досить численно почали прибувати поляки, німці, голяндці, скандинавці, серби, італійці, хорвати, чехи та інші.

Сьогодні німці становлять третю щодо числа групу по англьо-саксах та французах. Українці щодо кількості становлять четверту групу. Далі йде голяндська група, як шоста, за нею польська, італійська, російська та інші.

Імігранти принесли до Канади не тільки велике багатство вміння і культури, а й великою мірою спричинилися до зростання матеріяльних надбань країни. Завдячуючи своїм виробничим здібностям і ініціятиві, новоканадійці заснували нові підприємства і стали працедавцями для інших, як для нових, так і для старих канадійців.

Від 1939 року, новоканадійці принесли з собою до нової країни приблизно 500 мільйонів долярів у добрах і нових капіталах. Загальна вартість витворюваних ними продуктів виносить близько 100 мільйонів долярів річно. Одна тільки платня виносить близько 20 мільйонів долярів.

Канада одержала багато артистичних сил: співаків, танцюристів, малярів, різьбарів та інших. Спеціяльні вмілості, як виробництво шкіряних товарів, кераміки, тканин, машин та інших речей, спричинилися до побільшення багатства країни.

Іміграція — це віджива для крови, м'язів і мозку нації; без цієї відживи молода країна не може зростати.

ДОПОМОГА США ФРАНЦІЇ

Допомога США Франції з початку війни дорівнює 10.-500.000.000 долярві. Ця сума відповідає державному бюджетові Франції на поточний рік.

Christians, too, soon lose their sweet notes and songs of praise to God when they go with companions who are not Christians. We are to find our fellowship with those who also belong to the Lord Jesus. Only in that way can we keep our song of victory and the righteousness which Jesus wants us to have continually.

—Exchange

ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ НЬЮ ЙОРКУ

Вперше в історії Ню Йорку республіканці виставили кандидатом на на голову Менхетенського муніципалітету негра-адвоката Картера.

ПОЛЬСЬКІ ПАРТИЗАНИ ДІЮТЬ

З вірогідних джерел повідомляють, що в Нижній Силезії, на кордоні з Східньою Німеччиною, помітно посилилась діяльність польських партизанських загонів.

Коли хто хоче волю Його чинити, знати ме про науку, чи від Бога вона.

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

СТАТТЯ НАПИСАНА ПРАВДИВО

Шановний Пане Кам'янецький!

Насамперед засилаю привіт Вам з родиною і бажаю всім доброго здоров'я.

Прочитавши в "Єв. Правді" написану Вами статтю під заголовком "Дивовижне лицемірство папи римського", вважаю своїм обов'язком зазначити, що стаття своїм змістом цілком правдива щодо заподіяних кривд папою римським українському народові. Щиро дякую Вам. Як би такої думки були наші керівні мужі щодо української справи, то ми не мали б того розбрату, який так дається нам взнаки.

Залишаюсь з пошаною,

Ваш приятель

Ошава, Онт. А. Музика

ЩАСТИ ВАМ, БОЖЕ!

Недавно ми одержали два номери "Єв. Правди". Я і мої приятелі читаємо "Єв Пр." з великою насолодою, бож вона своїм змістом і мовою найкраща з усіх релігійних часописів, які нам досі доводилося читати. Особливо нам подобається, що "Єв. Правда", проповідуючи благовістя, разом з тим і не забуває про рідні землі, про наш знедолений нарід.

Ми віримо, що Євангельська Церква в майбутньому на рідних землях здобуде собі почесне місце.

Справа ця нелегка, але щасти Вам, Боже! Надсилайте і надалі нам "Єв. Правду".

З правдивою пошаною до Вас

Іван Пекарчук з дружиною

Новий Ульм, Німеччина.

MATE FOR THE "STALWART"

By Jack Anderson

Jim Saxon tottered along the deck of the sailing ship **Stalwart**, which was pushing through heavy seas around Cape Horn. Wrapping his oilskin tighter around his body, tugging sharply at his great leather boots, Jim wondered how much longer the battered wooden sides of the ship could keep the wheat cargo safe from the storm.

For seven weeks the **Stalwart** had wrestled with lashing greybeards. Her wooden sides were beaten open, so that she leaked at the seams and had to be pumped at regular intervals. It was a serious test.

It was Jim's first voyage as able-bodied seaman, and it was a test for him, too. He wanted to make good—for Captain Alex Waters, the big skipper who had given him a chance to be something better than cabin boy and apprentice seaman. Over the lashing wind he heard again the clear voice of Captain Waters.

"It will be a hard trip." The captain's eyes, usually full of humor, had been serious. "The weather is always bad around the Horn. And I'm full of doubts about the mate I've signed on."

Jim worked his way toward the bow of the ship. Out of the smoke of spray and spume he saw Captain Alex Waters. Clad in seaboots, oilskin, and sou'wester, he was thundering toward the mate.

"I had a thought it would come to this!" His voice had a strange, angry bite. "But you have my orders. It's make westing! Do you hear? 'Frisco needs and expects this wheat. She'll get it. We're **not** turning back!"

Tightening, Jim waited, listened. Mr. Lester Smith, the mate, had a cruel, quick tongue, and he expected trouble.

The mate turned, however, without saying a word. Seeing Jim, the captain rocked through the spume. "Come with me to the cabin—now!" he said.

Jim followed. The **Stalwart** was shaking in a sea that reminded him of a giant gasping for breath. The wind was shouting in the stays, bellowing in the shrouds, thrumming and whistling from the myriad ropes. These sounds were distant and Jim's ears filled with the dismal creaking of the ship when the cabin door closed behind.

The captain's grey eyes still had a hint of rage pushing through them. "Did you hear the mate?" he asked.

"No, sir," Jim said. "But I heard you telling him to make westing."

"We must make westing!" the captain said grimly. "Those are the sailing directions for the Horn. It's the only way we can make 50 degrees south in the Pacific. No matter how many times the west wind batters us back, we must dig in and make westing!"

Jim could feel the captain's eyes on him as he added, "I have watched you carefully." He broke off, and his voice was low. "I think the mate is going to crack. If it does, I want you to take over!"

"Me, sir!" Jim gasped.

(Continued on p. 8)

MATE FOR THE "STALWART"

(Continued from p. 7)

The captain nodded. "You wonder why." He shook rain from his oilskin. "Men are of two kinds: shallow and deep. The shallow kind are tough men on the surface. They hammer their ways through life, like a bull, or a jungle tiger. As long as things go their way they are domineering, hard to please."

The captain paused. "But, when a pinch comes, the shallow man goes to pieces. If it is a hard personal problem on shore, he breaks down and weeps, or goes off alone, or goes to see a doctor. He has bluffed his way along—but he has had no hidden resource! . . . If it is on a ship, say around the Horn, he either tries to influence the crew to mutiny or cannot come on deck in a crisis!"

Jim swayed with the sea, salt smell in his nostrils, the creaking in his ears.

"A deep man has consideration for others," the captain said. "When a test comes, he calls upon all his strength—" He broke off, added, "And gets through. I don't know my crew; nobody but you, who have been my cabin boy. I have faith in you."

A thrill danced up Jim's spine But he was not too clear on the captain's full meaning '

• • •

He was bothered as the **Stalwart** fought on. He watched the mate, wondering

Mr. Smith was not much older than himself. He was tall, husky. Until recently he had been a lover of argument and was feared and disliked because of the embarrassing jokes he played on others. Now, however, he was quiet and his eyes looked swollen.

Jim thought perhaps he was tired. Every man aboard the **Stalwart**, like the ship herself, was tired.

Grey men in a grey world—that was Jim's thought. The ship was leaking badly, requiring caulking, pumping, and lessening of sails—and this, to men afflicted with sea boils and weakened by poor, salt-soaked food, was torture.

Only Captain Waters did not seem to weaken. Strangely, the test seemed to give him added strength. He rode the ship as if he was part of it. Although soaking wet day and night, he relaxed in his cabin and read the Bible while he was not required on deck. Jim, too, was in the habit of reading the Bible a half-hour daily, and because of the captain's example, never forgot the duty despite the strain and weariness.

Toward the close of day a sailor roared down from the lookout: "Danger on starboard!"

Clutching at the railing while he looked across the vast, pitching sea, Jim heard the captain's grim voice behind.

"The gravestones!"

Fear searched for Jim's heart, gripped it. He recalled the tales of old sea-faring men. Black-toothed rocks jutted from smoke-crested seas. They were the graveyard of ships which made easting. Shuddering, he saw the broken masts of sunken ships, protruding from the grey, cold sea.

Hearing a whimper, Jim turned. Mr. Lester Smith, the mate! His eyes were swollen, glassy. His face was ashen-grey. The lines curved down his parchment face to trembling lips. Jim knew the man was cracking and was not surprised when he stumbled across to Captain Waters and clutched him by the oilskin.

"We must turn back! We must —" He broke off, his whimpering crackling wierdly in the stormwind.

Captain Waters ripped the quivering hands from his oilskin. "You are to set an example for men aboard this ship!" he roared. "We have a duty. We have wheat to get to San Francisco. We are being depended upon. With God's help we will perform our duty!"

The mate threw his hands over his eyes. "I . . . I'm sick. I've got to go below!"

He turned, and Jim watched him tottering along. The crew watched with grim, quiet faces. Captain Waters' voice pierced clearly through the wind: "From now on Jim Saxon is mate of the **Stalwart.**"

Hearing, Jim stiffened. He clamped his jaws. Silently he prayed for strength and courage.

The captain said: "I know this set! I know this wind! We're slowly turning to westing. If we can ride out this night, we're safe!"

Jim swallowed hard.

He fought the fear of the desolate, howling cavern of the night. He knew of those jutting rocks and shipwrecks lying out there in the blackness; knew of the opened seams and overworked pumps; knew of the weak and weary men.

Stumbling across the deck, Jim recalled Captain Waters waist-deep in the sea, wind-battered but clear-eyed and fearless. Suddenly a thought came to him.

He knew what Captain Waters had meant by deep and shallow men, now! The captain himself was a deep man. The mate, Mr. Lester Smith, had been shallow. And the difference was — faith in God.

The thought was a comfort, even while the ship was shaking and quivering beneath.

Captain Waters staggered toward him, rising out of the wind-swept darkness like a black phantom. His voice was hoarse, "She'll not stand it much longer!"

Jim realized that he meant the ship, and shuddered. 'What shall we do?" he shouted back.

"We've got to take some of the weight from the ship. These waves, pressing down—will drive the **Salwart** under! . . . **Knock holes in her bulwark!"**

"Aye, aye, sir." Turning, Jim roared to several of the crew. A sudden crash broke through his voice and the shout of a sailor was rocky.

"The maintopsail cracked off!"

Jim didn't answer, but somehow he kept his fear under control as he led the way to the lazaret and lighted a sea-lamp with fumbling fingers. He grasped axes and handed them to members of the crew. The seas were crashing across the bow and spurted over the deck, flooding Jim to the waist and almost sweeping him into the sea. Clutching at masts and rails, he stumbled along, making out the dim black outline of the raised parapet which he knew was the bulwark.

Reaching the bulwark, Jim roared, "Cut holes anywhere to let the waves through! Watch you don't hit each other! And hold fast!"

A wave struck him, driving him against the bulwark and knocking the breath from him. He struggled back, swung viciously with the axe, feeling and hearing the bite of it into the wood Waves crashed past but he hung on.

A man washed toward the starboard rail. He grasped the oilskin, sliding past. Clutching a mast, he fought the man back on his feet.

"Thanks, mate!"

He felt a deep thrill. Captain Waters!

With renewed determination Jim returned to his task. After his axe had broken through he heard the captain's shout: "We'll weather the night, now!"

Dawn broke clear, with the sun lighting the heavens for the first time in weeks. The sea was running moderately, but was calming. Captain Waters ordered on the royals and grinned. "We're making westing at 14 knots, mate!" As Jim returned the grin he added, "It was a desperate fight and I hope that no man aboard ship fails to thank God for bringing us through."

"I'm certain they won't, sir!" Jim said. That afternoon, while the crew was shouting the news that 50 degrees south in the Pacific was passed, he listened as the captain spoke with Mr. Lester Smith.

"What have you to say for yourself, Mr. Smith?"

The former mate had clearer eyes than Jim had noticed before. "I realize, sir," he said seriously, "that a man can't depend entirely on himself—as I figured. There are times in his life when he needs help . . . I think I found that help, in prayer, this morning."

The captain stepped forward, offering his hand. "You are a better man, Mr. Smith, than you were at 50 degrees south in the Atlantic. I believe that if you remember that, you will make some sea captain a very fine mate!"

(Instructor)

A CORONATION PRAYER

Almighty God, we humbly and gratefully acknowledge that the ultimate source and sanction of all true civil rule and obedience is in Thy will and purpose. Behind the things that are seen and temporal are the things unseen and eternal. We rejoice that in Thy unerring wisdom and providence Thou hast called and furnished Elizabeth the Second, our Queen, and hast set her upon the throne of this nation and commonwealth to bear rule over us.

Bless, we beseech Thee, and sanctify this Thy servant; and as Thou dost—as at this time—set a crown of pure gold upon her head, so enrich her royal heart with Thine abundant grace, and crown her with the virtues everlasting. Direct all her counsels and endeavours to Thy glory, and the well-being of her subjects.

Grant unto us Thou King of Kings that we under her may lead quiet and peaceable lives in all godliness and honesty; that we and all the Commonwealth being so richly blessed of Thee may be the instrument of Thy grace and blessing to all mankind; through Jesus Christ Thy Son, our Lord, Who liveth and reigneth with Thee and the Holy Spirit, ever one God, world without end. Amen.

(Presbyterian Record)

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIV. Число 9-10. Торонто, Онт. Вересень-Жовтень 1953 September-October Toronto, Ont. Рік XIV. Число 9-10.

СОРОМ ХРИСТА

"Котрий замість радости, яка була перед Ним, витерпів хрест, не дбаючи про сором, і сів по правиці престолу Божого."
ЖИДІВ 12:2.

Коли ми уявляємо собі страждання Спасителя і ту страшну ціну, що нею Христос заплатив, як наш викуп від гріха, прокляття і смерти, то наше серце сповнюється невимовною вдячністю за цю велику любов до нас.

Сила любови людини до людини вимірюється тим, скільки ми готові страждати і терпіти для того, кого ми любимо. Одних ми любимо так, що не пошкодували б для них частини свого майна, для других віддали б усе, що маємо. Мати для своєї дитини готова, в разі потреби, навіть віддати життя. Чим більша любов, тим більшу жертву вона готова принести. Жертва і страждання Христа перевищують людське розуміння. Його муки і глибину його терпінь не може охопити людське серце. Саме через це віруючі східніх церков говорять про незнані муки Христа, про муки, що ми їх не можемо уявити. І як безмірно великі були муки Ісуса Христа, так безмірно велика була Його любов до всіх людей.

Спинимося думками на тих стражданнях Христових, що вкрили Його соромом під час Його мук. У Св. Письмі сказано, що Він: "витерпів хрест, не дбаючи про сором". Часом мовчання краще передає почуття, ніж незвичайно красномовний опис. І справді, наближаючись до страждань Христових, ми цілком свідомо відчуваємо, що ми не можемо охопити чи описати їх глибину. Ми відчуваємо, що слова Ангела до Мойсея: "Іззуй обув'я твоє з ніг твоїх, місце бо, що на ньому стоїш, земля свята", цілком стосуються і нас. Що ж це за сором, який переніс Христос?

Сором для людини — це щось страхітливе. Навіть найбільш здеморалізовані особи намагаються уникнути за всяку ціну сорому. Сором для чесної, правдивої і невинної людини гірше, ніж тисяча смертей. За всіх часів для багатьох смерть була кращим виходом, ніж сором і зневага від людей. Коли Абимелекс, бажаючи опанувати одне місто, наблизився до міських воріт, якась жінка, скинувши частину жорнового каменю йому на голову, тяжко поранила його. Щоб не мати сорому, що він загинув від руки жінки, він наказав своєму зброеносцеві добити себе. Саул, втікаючи від филистіїв, був тяжко поранений. Не бажаючи бути осоромленим, що він помер від руки филистіїв, він заподіяв собі смерть, кинувшись на меч. Цар Седекія не хотів потрапити до рук халдеїв, бо боявся сорому від жидів, що були з Новуходоносором. Сором — надзвичайно тяжке страждання. Чимало людей вибирають краще смерть, ніж терпіти сором. У вічності для всіх ворогів світла і правди сором буде чи не єдина з найбільших кар. Пекло — це місце одвічного сорому, де нечисті душі будуть у вічній зневазі один у одного, у відкуплених дітей світла, в ангелів і у самого Бога.

В своїх стражданнях Христос перетерпів такий сором, що ми не можемо його визначити будьякою конкретною ціною. Соромом вкрився Спаситель з самого початку, коли Його обвинувачували перед Пилатом. Спасителеві, що прийшов виконати волю свого Отця, який вчив людей любити Бога всім своїм серцем, всім своїм розумінням і волею, пред'явили обвинувачення в богохульстві і поставили на рівень з покидьками людства, що не мають нічого святого. Саме тоді, коли Христос навчав людей вірности і правдивости, коли він вимагав від тих, що хотять увійти в царство світла, абсолютної щирости і вірности, Йому пред'явили обвинувачення в зраді. Його вважали за лиходія, як про це пророкував Ісаія. (Гл. 53, вірш 12), і вкрили його тяжким соромом.

Цього було недосить. Христа передали в розпорядження брутальних римських воїнів, що виросли й виховалися в жорстокости, в насолоді людською кров'ю, людей, за професією вбивців. Ці воїни немилосердно бичували Христа і били його. Увесь світ тепер знає, як страшно катує невинних людей російська поліція. Страшна річ потрапити до рук жорстоких людей на їх цілковиту ласку. Це зробили з Христом, що не мав за собою ніякої вини, але мав нести сором беззаконників. Воїни, збільшуючи сором і знущання, роздягли Христа і глузували з нього. Бог, коли перші люди согрішили, дав їм одяг, щоб прикрити їх сором і захистити від холоду. Діти ж Адама, коли дістали до своїх рук царя Слави, здерли з нього останній одяг і знущались над ним.

Найбрутальніші образи сипались на Христа, збільшуючи сором його страждань. Люди своєю нечистою слиною плювали на нього і били тростиною по голові. Вони не знали меж своїй злобі і насміхались з нього. Пам'ятаючи, що він виконував місію пророка, вони зав'язували йому очі і били його в лице брудними жорстокими руками, кажучи, щоб він угадав, хто це зробив. Вони насміхались з нього як, із священика, хоч він і був єдиним і праведним священиком у Бога. Вони вигукували, коли він висів на хресті: "Спасися сам, зійди з хреста коли ти син Божий".

В усіх країнах — крім Росії — і за всіх часів, коли людину карали смертю і вона хотіла перед смертю помолитися, їй це дозволяли, залишаючи її в спокої під час молитви. Найбрутальніші уряди дозволяли це. Але Спасителеві людей навіть у цьому привілеї відмовили. Коли він висів на хресті і звернувся до Бога в короткій молитві: "Ілі, ілі лама савахтані", то натовп став реготати і насміхатись. "Дивись,— кажуть,— Ілію кличе".

Ніхто з людей і ніколи не зазнав і частини чаші сорому, що її Христос випив до дна. Його смерть була звершенням цього приниження і сорому.

За часів Христа смерть на хресті являла собою найганебнішу кару. На хресті розпинали тільки рабів і тільки тоді, коли вони зробили будьякий страшний морд, або інший подібний злочин. Христа ж, що не мав гріха, віддали на жах-

(Продовження на ст. 2)

ІВАН ФРАНКО

Христос і хрест

Серед поля край дороги
Стародавній хрест стоїть,
А на нім Христос розп'ятий
Висів теж від давніх літ.

Та зчасом прогнили гвоздi,
Вітер хрест розколихав,
І, Христос, вгорі розп'ятий,
Із хреста на землю впав.
Зараз же трава висока,
Що росла вокруг хреста,
Радісно в свої обійми
М'якко прийняла Христа.
Подорожники й фіялки,
Що там пахли з-між трави,
Звились, мов вінець любови,
У Христа край голови.
На живім природи лоні,
Змитий з крови, ран і сльоз,
Серед запаху і цвітів
Сумирно спочив Христос.
Та якісь побожні руки
Спать Йому там не дали,
І, хрестячись, з-поміж цвітів
Знов угору підняли.
Та, нових не мавши гвоздів,
Щоб прибити знов Христа,
Хоч з соломи перевеслом
Прив'язали до хреста.
Так побожні пересуди,
Бачучи за наших днів,
Як з старого древа смерти,
Із почитання богів,
З диму жертв, з тьми церемоній
Із обмани, крови й сльоз,
Словом — як з хреста старого
Сходить між людей Христос
І, як ставши чоловіком,
Ближчий, вищий нам стає,
І святим приміром своїм
Нас до вольности веде, —
Силуються понад людськість,
Будь-що-будь піднять Христа,
І хоч брехні перевеслом
Прив'язати до хреста.

СОРОМ ХРИСТА

(Закінчення з ст. 1)

ливу і сповнену ганьби смерть. Без одягу, його ноги і руки прибили до дерева великими цвяхами. Коли він пробував на хресті спертися на ноги, то цвяхи в'їдались у рани ніг, а коли його коліна слабнули, цвяхи впивались і роздирали рани на руках. Під час цих страшних і ганебних мук, всі Христові думки були про людей, він палко молився за своїх мучителів.

Ніхто не може уявити собі тієї ганьби, що її переніс син Божий, усього того сорому, що він узяв на себе. Сором — великий тягар для злочинця, сором для невинної людини гірше смерти. Перед соромом Месії, Спасителя світу і царя слави ми можемо зупинитися тільки в глибокому здивованні.

Що власне було головним мотивом, що Бог прийняв на себе цей безмірний сором і страждання? Цей мотив полягав у любові Бога до свого творення. Радість у виконуванні волі Божої і радість у робленні добра людям.

Одні віруючі думають, що найголовніше в житті це говорити на "незнайомих мовах". Інші домагаються чудес. Декотрі шукають незвичайних видінь. Якщо Бог посилає ці речі, то слава йому. Проте найголовніше — це робити добро іншим людям у любові. Чудеса і зцілення можуть мати тільки одиниці і не завжди, а дар любови доступний усім. Усі ми можемо мати велику радість, роблячи людям добро. Ця радість найкраща і найбільша. Адже, багатьом із вас доводилось часом допомогти голодному, одягти бідного, захистити слабого. Пригадайте, яку чудову радість ви мали в своїй душі, коли робили це добро. Сам Господь тоді перебував у вашому серці. Що більше ви робите добра, то більше зростає ваша радість, джерелом якої є Христос. Його серце сповнене любов'ю. Ця любов привела його на хрест задля нас, бо без нього ми голодні, босі й голі. Тільки Христос має силу нагодувати і одягти нас, говорячи "Я — хліб життя". Пригадуючи свою любов і радість у робленні добра, ми не повинні забувати різниці між любов'ю Бога і нашою любов'ю. Наша любов може допомогти людині, але вона ніколи не може відкупити від гріха чи спасти її від загибелі. Любов Христа купила для нас життя вічне, прощення наших гріхів і мир з Богом і: "хто вірує в нього не осоромиться". Вірою в Ісуса Христа ми здобуваємо життя вічне.

Ми любимо більше тих, що нас люблять, або тих, що нам принайменні не зробили зла. Христос полюбив ворогів своїх. Він полюбив нас, коли наше серце було сповнене ненависти до нього. Ми ганьбили ім'я його, ми відмовлялися вірити йому, ми не хотіли слухати його і робили все напереkір його бажанням. І замість кари і смерти за все це, Христос у своїй любові купив нам прощення і життя вічне в своїх стражданнях, пройнятих соромом і муками. Це є для нас велика тайна.

Сперджен наводить таку ілюстрацію. Уявіть, що ви йдете вулицею де знаходиться будинок великого вашого ворога. Раптом ви бачите, що натовп біжить до цього будинку, який вже в огні і хмарах диму. Ваш знайомий, що так ненавидить вас, кричить з вікна 2-го поверху. Його не можна врятувати, бо й сходи вже в огні. Проте ви кидаетесь по сходах в огонь, забувши про небезпеку для власного життя, пробиваетесь до нього в кімнату і хочете його винести. Він упирається, кусає вас і старається з прокляттями пхнути вас в огонь. Чи можна уявити собі таку любов в людині? Таких випадків любови в житті не буває. Усякий кинув би такого ненависного напризволяще. Тимчасом Христос виявив Божу любов щодо нас. Ми подібні до того ненависника в огні. Наше серце сповнене спротиву і ненависти до Бога. Що Бог не зробив би — ми завжди критикуємо і не хочемо його знати. Серце ж Спасителя мало таку глибоку любов, що навіть смерть, муки і сором не зупинили його. Своєю кров'ю він купив нам спасіння. Нехай славиться його святе ім'я!

Якщо Христос переніс для нас безмірні страждання і сором, то чи не зобов'язані ми бути вірними йому при всяких обставинах, терпіннях і ситуаціях? Чи ми відвернемось від Христа тільки через те, що ми щось втратили, або тому що нас будуть за це переслідувати? "Тим же оце й ми, маючи навколо нас таку тьму свідків, відложивши всяку гордість і гріх, який путав нас, з терпінням біжімо на боротьбу, що перед нами, дивлячись на Ісуса, починателя і звершителя віри, котрий замість радости, яка була перед ним, витерпів хрест, не дбаючи про сором, і сів по правиці престолу Божого". (Жид. 12:1,2).

"Укр. Робітник", протестанти і православні

"Укр. Робітник", що претендує бути органом гетьманського руху, помістив статтю "600 протестантських священиків комуністами" в котрій автор статті дозволяє собі демагогічні і неправдиві напади на протестантів і православних.

Стаття розрахована на людей, що примітивно думають, що ненавидять усіх, хто не є "їх віри".

Кожному відомо, що комуністи пробують лізти в усі громадські організації. Не бракує їх і серед католицьких священиків. Нема чого дивуватись, що серед десятків тисяч протестантських пасторів знайшлася певна кількість комуністичних агентів. Важним є те, що протестантській провід і загал ставляться гостро негативно до комунізму. Це є загально знане, що Рим на випадок війни звернеться до протестантських країн по допомогу. Варто памятати, що ніхто не чув, щоб центральний провід протестантських церков чи окремі пастори молилися за Сталіна, в той час, як Папа Римський благав Бога, щоб цей кат видужав.

Звершенням неправди являється твердження. "Всякі протестантські і православні церкви не мають сили встояти перед комуністичним прониканням, не мають відпорної сили й дуже легко піддаються під комуністичні впливи. Одиноким заборолом проти комунізму є католицька Церква".

Фактично комуністичні партії являються найсильнішими в тих країнах, де панує католицизм, та в католицьких країнах найбільш поширені безбожність, революції і безладдя. В Европі найсильніша комуністична партія зорганізована в Італії, там де знаходяться усі центральні світові інституції католицької церкви і живе сам [redacted]

Оскільки ми розуміємо, правдивий гетьманський рух не втручається в релігійні переконання громадян, та гетьманський рід все належав до православної церкви. Примітивні напади "Укр. Робітника" на інші церкви вказують на повну анархію і руїну гетьманського руху в Канаді.

М. Жмут

Нечуване богохульство

В числі за березень 1950 року, в журналі католицького е- [redacted] "Perseverancia Revista De O. E. P. Barcelona", читаємо про священиків:

"Священик має силу над тілом Христа, нечуване чудо, що немає повторення навіть на небі.

"Священик має силу над душами людей. Тільки він може подати прощення.

"Бог зробив два дива: найсвятішу діву і священика.

"Тривалі роки студій, молитви і покути виковує цей Христовий кандидат, який є увінчаний присягою невинности, в ангела на землі.

"Священики, ви є молитвою самі в собі, ви є одне з Богом і одне з людьми. Ви наказуєте Богові, ви робите його і маєте його до свого розпорядження."

("The Converted Catholic Magazine")

Коментарі до цієї хули зайві.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ . . . КУЛЬТ ОСОБИ

"Комуніст", політичний журнал і орган ЦК КПСС за травень 1953 р. в статті "Комуністична партія — керівна сила советського суспільства" — пише м. ін.:

"Наша партія виховує свої кадри в дусі відданости народові, робітничій клясі, комуністичній партії, соціялістичній державі. Вона бореться проти культу особи, що означає ідеальне роздування ролі особи, приписування її надприродніх властивостей, суевірне схиляння перед нею, ігнорування ролі мас, партії, кляс. Культ особи шкідливий тому, що він виховує у трудящих не активність і ініціятиву, а пасивність, вижидання того, що зроблять окремі особи, керівники, начальство. Марксизм-ленінізм не має нічого спільного з такого роду ідеологією, він високо цінить активність, ініціятиву народніх мас, що під керівництвом комуністичної партії творять свою історію, формують нове суспільство"...

Собор Українського Євангельського Об'єднання

Суть евангельського руху полягає в правді, втіленій в Христі Ісусі нашому Господі

Черговий Собор Українського Євангельського Об'єднання відбувся 17—19 липня 1953 р. в Ошаві, Онтаріо, в приміщенні української просвітерської церкви.

17 липня ц. р. відбулося вечірне богослуження під проводом місцевого пастора Ів. Яцентого. Проповідь виголосив голова УЄО пастор М. Фесенко на тему "В чому полягає сила і суть Українського Євангельського Об'єднання". Пастор Фесенко підкреслив, що сила Євангельського руху характеризується ні кількістю, ні матеріяльними багатствами, ні політичною організованістю й впливами. Сила і суть Євангельського руху полягає тільки в правді, втіленій в Христі Ісусі нашому Господі. Це правда про Бога, що Бог є дух і Йому треба поклонятися духом і правдою. Це правда про безсмертя людини і життя вічне. Отже головне завдання Українського Євангельского Об'єднання полягає в проголошуванні правди Божої всім людям.

Після богослуження, голова УЄО паст. М. Фесенко, привітавши делегатів і гостей, оголосив Собор відкритим.

До складу президії Собору були обрані: паст. Ів. Роберт-Ковалевич (голова), паст. Л. Бучак (заст. голови) і паст. В. Вінявський (секретар). До резолюційної комісії увійшли пастори: В. Боровський, Л. Стандрет і В. Вінявський. До складу комісії для перегляду матеріялів "Відправи Євангельських богослужень" обрано пасторів: Дм. і Т. Ґалендів, Л. Стандрета, М. Фесенка, Ів. Яцентого і Ів. Роберт-Ковале- [redacted]

Запланувавши порядок денний, Собор розпочав його обговорення.

Собор ухвалив і надіслав резолюції льояльности королеві Єлисаветі II, Генеральному Губернаторові Канади і вітання президентові УНР п. А. Лівицькому і голові Української Національної Ради п. Ів. Багряному.

Собор УЄО приєднується до

ЗВІТ ПРО РОБОТУ СОБОРУ

всеукраїнського протесту проти свідомого вимордування голодом мільйонів українців у 1932-33 роках московсько-комуністичним режимом в Україні і домагається від ОН і урядів демократичних держав, в тому США і Канади, розслідувати цей страшний злочин і приспішити ухвалення Об'єднаними Націями міжнароднього закону проти ґеноситу (свідомого мордування людей). Собор УЄО просить ОН і уряди демократичних держав посилити акцію в досліджені поліційної системи в Советському Союзі, що цілком обмежує релігійно-політичну свободу людини і народів, переслідуючи їх жорстоко тюрмами, розстрілами і висилкою в концентраційні табори примусової праці. Це вимагає від культурного людства рішучого осудження цього варварського насильства над людьми в XX столітті.

На пропозицію паст. М. Фесенка, Собор ухвалив висловити листовно паст. Ів. Григорашові співчуття з приводу того, що він через хворість не міг прибути на Собор.

На цьому Собор закінчує свою поточну працю молитвою.

Свою роботу 18 липня ц. р. Собор розпочав молитвою, яку виголосив паст. В. Боровський. Далі були зачитані привітання, надіслані від: п. М. Старчевського, посол до Оттави, президії СУЖЕРО, проф. С. Драгоманова, Рочестер, пастора Ів. Григораша, Канора, Саск., паст д-р С. Сасс, Едмонтон, Алберта, паст. Валентійчука, Клівленд, паст. д-р Юстаса, Вінніпеґ, п. М. Лиха, Німеччина, п. С. Ковальського, Лос Анджелес, США. Пастор В. Боровський передав привітання від п. В. Ломея, Ваендоте, пані Боровської і паст. Б. Тарнавського, Бостон, США.

Після цього Собор вітали представники Євангельських громад, а пастори та делегати складали коротенькі звіти про працю на місцях. З цих коротеньких звітів цілком можна собі уявити стан місійної Євангельської праці на місцях. Правда, ще є багато дечого недоробленого. Подекуди на місцях відчувається брак ініціятиви, більшої активности. Проте треба відзначити, що в цілому українські Євангельські громади зросли не тільки членством, а й духово, значно зміцніли вони й матеріяльно. Це заохочує багатьох Євангеликів ширше розгорнути свою працю для добра українського народу і для слави Божої. Звіти з місць доводять, що праця українських Євангельських громад не піде марно, що посіяне зерно слова Божого не пропадає, а приносить досить рясні наслідки для царства Божого. Усі звіти делегатів і пасторів пронизує одна думка: "Наш обов'язок проповідувати — сіяти зерно — слово Боже, а зростання й плоди дасть Творець життя".

Собор вислухав звіт головної управи УЄО. Голова УЄО паст. М. Фесенко коротко але досить яскраво зазначив, що було виконано, а що ще залишилося до виконання. Щоб головна управа УЄО могла успішніше працювати, пастор Фесенко звернувся з закликом до учасників Собору, підтримувати УЄО духово і матеріяльно.

Паст. Л. Стандрет, секретар, і брат Ст. Салмерс, скарбник УЄО, у своїх звітах підкреслили, що працю УЄО треба ширити і реклямувати, що може безумовно зміцнити стан каси.

Пастор Ів. Роберт-Ковалевич, заступник голови УЄО на Західну Канаду, звітував про його працю на Заході Канади. Він підкреслив, що найбільше досягнення його праці полягає в тому, що УЄО прийняли в члени КУК, на четвертому Конґресі КУК, який відбувся в Вінніпеґу 8—10 липня 1953 р.

Заступник голови на США, паст. В. Боровський подав перебіг його праці на терені США.

Голова контрольної комісії паст. Л. Бучак ствердив, що провадження касових книг і стан каси в найкращому стані.

На пропозицію паст. Л. Бучака, що її підтримав д-р Р. Кацунів, Собор висловив подяку Головній Управі за її працю. Голова Собору щиро подякував в імені всіх учасників Собору управі.

Пропозицію паст. М. Фесенка, прийняти братів пасторів Дм. і Т. Ґалендрів, як почесних членів Головної Управи УЄО, за їх піонерську та довголітню працю на полі місійному серед нашого народу в США, Собор ухвалив гучними оплесками.

В порядку дискусій ухвалено видати збірник найбільш відомих пісень, для тимчасового користування. Великий співаник старанно опрацювати і видати пізніше. До комісії редаґування співаника, на пропозицію паст. Л. Стандерта, покликано ще пастора д-р Кацунова.

Собор доручив управі видрукувати статут УЄО, і розіслати всім громадам і відділам УЄО. Для цього нова управа має покликати статутову комісію, яка приготовить статут до друку.

Собор прийняв до відома, що Пресвітерська Церква в Канаді має видати свій статут українською мовою.

Собор доручив Головній Управі продовжувати підготовку матеріялів для видання Ювілейного Збірника, з нагоди 50-річчя українського евангел. руху в Північній Америці, нового співаника та збірку проповідей.

Собор вважає за потрібне вжити рішучих заходів щодо приєднання до УЄО тих українських евангельських домінацій, що ще стоять осторонь, і з якими можна співпрацювати.

Собор доручає Головній Управі скласти доповідь в справі методів провадження місійної праці і звернутися з цим до Місійних Управ Пресвітер-

(Продовження на ст. 4)

До Його Екселенції пана Президента А. Лівицького

Собор Українського Євангельського Об'єднання, що саме тепер відбувається в Українській Пресвітерській Церкві в Ошаві, Канада, щиро вітає Вас. Ми молимося, щоб Бог дав Вам і Виконному Органові сили успіху в Вашій праці і боротьбі за Самостійну Соборну Українську Державу.

До Високодостойного пана Ів. П. Багряного, Голови Української Національної Ради

Собор Українського Євангельського Об'єднання шле Вам і Національній Раді сердечні побажання благословення Божого в Вашій праці на добро рідного Краю. Ми молимося, щоб Сам Господь наблизив час визволення України з під чужинецького ярма.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

ЗВІТ ПРО РОБОТУ СОБОРУ

(Закінчення з ст. 3)

ської і Об'єднаної Церков у Канаді та Пресвітерської Церкви в США, а також в найбільших англомовних журналах помістити інформаційні статті про нашу місійну працю.

Собор зобов'язав усі українські евангельські громади в Канаді й США присвятити неділю 15 листопада ц. р., як неділю УЕО, з відповідною проповіддю про значення та працю УЕО. По можливості з цеї нагоди слід провести грошову збірку на потреби УЕО.

Собор УЕО прийняв до відома прийняття УЕО до складу КУК і закликає усіх членів УЕО брати активну участь у роботі КУК.

Собор ухвалив нав'язати стосунки з европейськими евангельськими деномінаціями з тим, щоб інформувати їх про потребу підтримування серед українців евангельського руху в Европі.

Собор ухвалив продовжати заходи в справі вислання англомовними протестантськими деномінаціями українських місіонерів для праці між українцями, що залишилися в Европі.

Собор звертається до кожної української евангельської громади з проханням прислати місячну датку в сумі 5 дол. на підтримку місійної праці, яку провадить проп. д-р М. Костів між українцями, що залишилися в Німеччині.

На пропозицію паст. Ів. Яцентого, що підтримав паст. В. Вінявський, головну управу вибрано в повному складі з минулого року, а саме: голова паст. М. Фесенко, секретар пастор Л. Стандрет, скарбник бр. С. Салмерс, заступник голови на США паст. В. Боровський, заступник голови на Зах. Канаду паст. Ів. Роберт-Ковалевич, голова видавничого комітету проф. Ів. Флоринський, члени управи паст. Ів. Яцентий і пастор Л. Бучак. Контрольна комісія — місіонерка Л. Шульга та паст. Л. Бучак.

Через відсутність голови ревізійної комісії в справі перекладу Святого Письма, паст. В. Кузіва, питання це залишилося нерозв'язане. Проте Собор ствердив, що Святе Письмо укріанською мовою майже вже вичерпане. На пропозицію паст. Л. Бучака Собор доручив Головній Управі звернутися з проханням до Американського Біблійного Товариства прискорити друкування Біблії українською мовою великого і малого форматів, поправленого перекладу П. Куліша.

Собор ухвалив примістити український евангельський архів в приміщенні Ошавської церкви аж поки не буде підшуканее для цього відповідне місце. Управі УЕО доручено подбати про особу, яка б тимчасово заопікувалася архівом.

Пастор В. Боровський подав цінні інформації про допомогову акцію Методистської Церкви в США в справі переселення українців до США, про матеріяльну допомогу новоприбулим на місцях. Сталося це за старанням українського методистського пастора Б. Тарнавського. Собор прийняв до відома ці інформації і ухвалив листовно подякувати від УЕО проводові Методистської Церкви в США.

Собор звертається до пасторів і делегатів громад заохочувати молодих людей вступати на студії евангельської теології, щоб новими силами зміцнити ряди наших працівників.

Собор ухвалив звернутися з заклнком в українській і англомовній евангельській пресі, до евангеликів українського походження, які належать до інших церков, щоб у цей спосіб зацікавити їх українською місійною справою.

Ухвалено, що наступний Собор має відбутися у Вініпегу в червні 1954 року.

На цьому закінчені соборні наради молитвою, яку виголосив паст. Ів. Роберт-Ковалевич — голова Собору.

***

19 липня ц. р. в 11-ій год. ранку відбулося богослуження в місцевій церкві під проводом паст. Ів. Яцентого. Під час богослуження вітали Собор та проповідували представники двох англомовних церков в Канаді, д-р С. Глен, ректор пресвітерської духовної академії від Пресвітерської Церкви та д-р М. С. Мекдоналд, секретар крайової церковної екзекутиви від Об'єднаної Церкви. Коротко проповідували брати-пастори Дм. і Т. Галенди, піонери евангельського руху в США.

Після урочистого богослуження для гостей був спільний обід в церковній залі, влаштований жіночим т-вом Евангельської ошавської громади, на якому був запрошений посол М. Старчевський з дружиною. В промові посла М. Старчевського яскраво відчувалася близькість до української евангельської громади, близькість до української спільноти в цілій Канаді.

Під час обіду присутніх звеселили панство Черняки з Торонта своїми чудовими виступами (сольо та дует). Д-р Кацунов з Монтреалу під власний акомпаніямент чудово виконав українську й болгарську пісні.

Комісія в справі Збірника "Відправи Евангельських богослужень" під проводом проф. Ів. Флоринського продовжувала свою працю.

Вечірне богослуження відбулося під проводом голови Жіночого Товариства пані Лідії Шульги з Торонта, після чого відбулися жіночі наради, звіти та вибори проводу Жіночого Товариства при УЕО.

На пропозицію комісії в справі перегляду матеріялів для Збірника "Відправи Евангельських богослужень" Собор затвердив плян і матеріяли цієї роботи, що їх опрацював проф. І. Флоринський.

Від імені Собору було передане по радіо привітання українському народові на рідні землі (Зміст див. "Єв. Прав", ч. 8, 1953).

Вичерпавши порядок денний, голова президії паст. Ів. Роберт-Ковалевич оголосив Собор закритим.

В незвичайно напруженій тиші лине молитва-благання до Всевишнього благословити пророблену працю Собору на славу Божу і на добро українського народу.

(За матеріялами протоколу)

"Між папами є більші й менші"...

У замітці під заголовком "50 років по смерти Папи Льва XIII" ("Наша Мета", 5 вересня 1953) читаємо:

"В липні цього року минуло 50 років, як великий Папа Лев XIII закінчив своє туземне життя, повністю присвячене для слави Бога, поширення св. Церкви і добра людей.

. . . .

На престолі Намісників Христових Папа Лев XIII зайняв одне з перших місць. — Христос запевнив своїм заступникам на землі непомильність в справах віри і обичаїв, але ніколи не сказав, що кожний з них буде великаном, коли йде про духову інтегральність і розум. Саме тому між Папами є більші і менші індивідуальности."

Цікаво було б знати, коли саме Христос запевнив своїм заступникам на землі непомильність у справах віри? Якщо папи непомильні у справах віри, то чому між ними є більші і менші індивідуальності? Хіба тільки тому, що "Христос ніколи не сказав, що кожний з них буде великаном". Воно далеко було б ясніше, якби було написати так: Папи на зріст бувають більші й менші, а щодо духової інтегральности й розуму, то всі вони однакові, бо всі як один напускають туману на віруючих людей. М. К.

ДУХ ХРИСТОВИЙ ЖИВЕ І ОКРИЛЮЄ МІЛЬЙОНИ

У серпні цього року в Гамбурзі (Німеччина) відбувся великий З'їзд Німецьких Евангелистів. В нарадах З'їзду брало участь близько 60 тисяч присутніх.

Після З'їзду відбулася велетенська маніфестація перед хрестом у Гамбурзькому порті, в якій взяло участь приблизно 250 тисяч учасників. Цією маніфестацією німецькі Евангелики продемонстрували свої непохитні прагнення бути правдивою народньою Церквою, пройнятою Христовим духом, який вони несуть у народні маси.

На З'їзд прибуло 12 тисяч делегатів із Сх. Німеччини, окупованої большевиками. Вони наочно переконалися, що в Західній Німеччині для Церкви і для християнських переконань немає жадних перешкод. З'їзд проходив під знаком слів ап. Павла в посланні до Євреїв:

"Не тратьте вашого уповання, яке осягне велику заплату".

Рецензія

МАРЕННЯ ХВОРОЇ ЛЮДИНИ

Сидір Запорожець: "КОЖНИЙ ПОВИНЕН ЗНАТИ", Ню Йорк, 1952, ст. 283.

Зміст книжки С. Запорожця "Кожний повинен знати" являє собою сумбурне марення хворої людини. За це говорить хоч би той факт, що цю книжку неможливо прочитати до кінця. Візьмімо хоч би таке одно з основних його тверджень (ст. 187):

"Вже тепер світ є поділений поміж двома потугами: однією, що контролюється жидами з Москви під проводом жидівського прапору Соломона (п'ятирамення зірка) і другого, що керується американськими жидами з Вол Стріту, яка виступає під синьо-білим прапором Об'єднаних Націй, тим самим синьо-білим прапором, якого вживає держава Ізраїль".

Чи ж може людина при здоровому розумі і твердій пам'яті таке верзти? Думаю, що ні. Автор і сам не вірить у свою писанину і намагається запевнити читача, а саме (ст 282 - 283):

"Вчення Св. Апостолів з Євангелії, а також різні цитати з книг, газет та журналів наведені в їх точних висловах".

Але ж недосить подати "точні вислови", треба їх розуміти і знати коли їх слід використовувати.

Автор пише:

"Крім того, прошу ласкаво, читаючи книжку "Кожний повинен знати", не відносити мене до антисемітів, бо я ним ніколи не був і не є.

Ще за молодих років свого життя з жидами я дружив, далі з ними разом працював, а ще далі разом з ними й жив, а під час страшної трагедії я їх і від німців рятував".

Прекрасно! Так і повинно бути. Мовляв, не подумайте, що всю цю нісенітницю про жидів пише антисеміт. Борони Боже! Про все це пише справжній... християнин. Раптом приступ марення знову і автор знову верзе (ст. 283):

"І я вимагаю від світового жидівства кинути топтати правду і вийняти ядовитозміїні жала з ні в чому невинних тіл націй світу та дати можливість і їм жити так, як дозволяє керівник всесвіту — Господь Бог".

Таке може верзти тільки людина, яка хвора на манію величности. Взагалі всі аргументи, що їх подає автор, не варті й гроша, як і зміст книжки в цілому. Деякі з них мають просто дешевенький провокаційний характер. Усе це виправдується безперечно тяжкою хворобою автора, до того некультурного й малоосвіченого.

Українському суспільству згадана книжка не пошкодить, і нам, українцям, не має за що відповідати, як багато дехто думає, бо це справа не українська. Для жидів же ця низькопробна дешевенька агітка являтиме "глас вопіющого в пустині".

Не все гаразд у книжці з українською мовою. Рясніє ця книжка такими виразами, як "в їх одруженні заторкнена кревність" (ст. 108), або такі "перлини" (ст. 11):

"Усі села, хутори, залізничні двірці, роз'їзди й переїзди того району були поставлені на ноги".

Дивно, як це їх поставили на ноги?!

Не пошкодило б і автора кн. "Кожний повинен знати" поставити на ноги, бо здається він стоїть на ... голові, тоді, напевно нікому не довелося б витрачати такого дорогого часу на читання нікому непотрібної писанини.

Генадій Колючка

ЗА ЗМІНУ СТАТУТУ ОН

Виступаючи з промовою на зібранні американської правничої асоціяції, державний секретар США Далес висловився за те, що треба в найближчому часі змінити статут ОН, бо дотеперішній статут не відповідає вимогам нових обставин.

ТІТО І СССР

На думку югославського диктатора Тіто Кремль опинився на шляху основної зміни своєї політики. Тіто заявив, що він вважає зміну політики СССР, як наслідок зрозуміння власних помилок Кремля в минулому і як наслідок теперішньої слабости.

Чи надіслали Ви нову передплату на "Єв. Правду" згідно з новими розцінками?

Ластівка

(Народня легенда)

Чи бачили ви ластівку, що має під горлом червоний пушок-пір'ячко?

Не всі породи ластівок мають таке червоне під горлом. Є тільки одна порода таких ластівок. Про їх походження в народі передають ось що:

Коли Ісус Христос висів на хресті і молився за своїх ворогів, ніхто не змилосердився над ним, а всі лаяли його і висміювали. Уся природа обурилася на людську злобу. Земля задрожала, сонце закрило з жалю своє лице, громи загриміли, здавалося, що надходить світові кінець.

Христос терпів тяжкі муки й прощав своїм ворогам, що не мали серця.

Саме у цей час сіла на хресті маленька ластівка. Стало жаль пташині, що Христос так тяжко терпить. Отже вона стала дзьобиком витягати з голови Христа терня, що з тернового вінка пов'їдалося в його тіло. Що витягне терня, то відразу з рани виплине червона кров. Так ластівка покровавила собі кров'ю Христа ціле підгорля.

Від того часу та порода ластівок по сьогоднішній день приходить на світ з червоним ковніриком.

Повідомлення

Передплату на "Єв. Правду" надіслали від 17 серпня до 5 жовтня ц. р. такі особи:

Н. Бура	$1.00
А. Бура	2.00
К. Костів	2.00
Ст. Степчук	1.00
І. Мельник	2.00
А. Болотенко	2.00
Н. Морей	2.00
Н. Залесчук	5.00
І. Петращук	3.00
Н. Іваненко	2.00
Б. Тарнавський	2.00
І. Сандул	2.00
Д. Галенда	2.00
І. Юстас	2.00
В. Вінявський	3.00
І. Роэгін	2.00
О. Сандул	1.00
В. Яміщак	2.00
Г. Лементовський	3.00
А. Легенькі	2.00
І. Бовкун	3.00

Щиро дякуємо згаданим тут особам і просимо це повідомлення вважати за розписку в одержанні грошей.

В-во "Єв. Пр."

УКРАЇНСЬКИЙ АРТИСТ-СПІВАК П. ЧЕРНЯК

Петро Черняк, як артист-співак, добре відомий українському і англійському громадянству в Торонто. У 1952 р. П. Черняк здобув перше місце серед тенорів на Українському Фестивалі в Торонто, а цього року — перше місце на мистецьких виступах на Канадійській Виставці в Торонто.

П. Черняк евангелик і бере діяльну участь в евангельській роботі. Нехай Господь Бог благословить П. Черняка на дальші успіхи в українському вокальному мистецтві.

ВИБОРИ ДО КАНАДІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

Під час виборів до канадійського парляменту, що недавно відбулися, українці вислали до законодавчого органу Канади аж чотирьох послів, а саме: Іван Дікур (ліберал), М. Старчевський (прогресивний консерват), А. Головач (суспільно-кредитовець) і Ф. Заплітний (ССФ-соціяліст).

ПЕРЕГЛЯД КОНСТИТУЦІЇ ФРАНЦІЇ

Більшістю 468 голосів проти 127, Національне Зібрання ухвалило законопроект про реформу конституції.

Відійшла від нас

Др. Гелен МакМеркі, визначна жінка лікар з поміж десятьох світознаних жінок лікарів, померла 8-го жовтня в Торонті.

Др. МакМеркі займала цілий ряд визначних посад і відома своїми науковими працями. Короткий опис її життя ми містимо в англійській секції.

Читачі "Єв. Правди" пам'ятають її незвичайно цікаві і популярні статті під заголовком "Здоров'я для кожного дня".

З її смертю Канада втратила визначного вченого і щиру християнку.

ЮРІЙ ТИС

КОЗАЦЬКІ МОГИЛИ ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ

Замість рецензії друкуємо оповідання Юрія Тиса з його збірки "СИМФОНІЯ ЗЕМЛІ". Ред.

Не в десяту п'ятницю, коли то щорічно відбувалися прощі до козацьких могил, а в річницю бою під Берестечком, прийшов я туди зложити поклін воїнам і відвідати останки тих, що на війні гралися житям і ворогові складали лицарський салют перед боєм. Це були шляхетні часи, коли на українському небосхилі горіла планета воєн, а на землі існувала надзвичайна людина, Його Милість гетьман Богдан Хмельницький. Такі люди знають вагу заліза, палахкотіння своєї душі кидають у народ, а їхні величні ідеї діють сотні років у майбутньому, коли вже прах героїв розвіяли бурі і в пам'яті людській потонули події лицарські.

Хмельницький, що бив монети з рисунком шаблі, його регіментарі і товариство військове, наважилися в імені правди бравурно проскочити кордони смерти і сміхом стрічати лявіну, якій самі, відомо, дали початок. Це ті, що своїми чинами змінили добу і перемогли природні границі часу.

Але це було давно, так давно, що дійсність осіб і подій перестала існувати. Залишилося тільки незбагнене проміювання, що таємними силами діє через століття і к горі підносить духа нащадків.

Липень покласв спеку на зрілі поля, позаду мене майоріли ще дахи передміських хат Берестечка, а далі, попереду простелився незайманий край; болотиста ріка вільно котила свої води поміж левадами і піщаними горбами ген кудись за обрії, за синяву смугу волинських лісів. Таке воно, це марсове поле, де гнів нісся з вітром понад полями і понад часом, де призначення зродило легенду дійсности, що нині зацвіла наново: іти вперед і діяти!

Сонце тонуло у мляво-багряній мряці і звільна потопало на заході, десь у далекій Польщі. Вітер гонив піском і небо затяглося темними, порозриваними хмарами. Йшла туча. Маленька дерев'яна церковця, що видніється самітньо серед могильних гробів, ціла у зелені яблунь і кущів ясмину. В долі, ріка Стир вимиває вряди-годи рештки поломаної зброї і кости воїнів, що не мали часу роздумувати про смерть. Ми знаємо ці хвилини, коли вона, смерть, стоїть над людиною. Пам'ятаєте? Над тобою і наді мною — я побіч кладе гетакомби!

Тоді, майже триста років тому, дві сили стали одна проти другої. Ось там стояли добірні гусарські хоругви Яреми Вишневецького — ліве крило королівських військ Річипосполитої Польської. А тут полки Богуна і Джеджалії. За горбом, артилерія козацька: пушки і фальконі, серпентини і герматки, обшиті шкірою. Гармаші готовлять міхи пороху і в похідних казанах ллють олив'яні кулі. Ген — на пів обрію розляглося військо Хмельницького, кольорове і туге, горде перемогами жовтоводськими, пилявецькими і львівськими. Цілком ліворуч, у хащах і верболозах, стоять, закриті для ворога, татарські загони. Нові союзники України. Їм найбільш догідно з боку засипати противника хмарою стріл із луків. Вони теж мають розпочати бій. Звідтіль загомоніли нагло звуки поспішних літаврів, а по полках замаяли полкові і отаманські значки. Салют— і бій почався.

І враз татари, не добігаючи ворога, завертають. Праве козацьке крило не має охорони. Ніхто не знає, що сталося — і гетьман бачить татарські загони, як в бойовому порядку, звільна з'їзджають з поля бою. Риссю скочив до хана— з ним його найближчі. Військо хвилину вагається — захиталися широкі лави козацтва — пшениця під буйним поривистим вітром. Але вже регіментарі наводять порядок і полки переходять у наступ.

Неспокійно горять темні очі хана, і жовте костисте обличчя відбиває зеленаві тіні в півсмерку ханського шатра. Хмельницький — гнів і пекло, безодня й божевілля. Довкруги очі сторожі, довкруги плетена зброї турецьких яничар. Зорять за кожним рухом гетьмана. Хан схвильований, але лице спокійне у застиглому зморщенні:

— Великий гетьмане — тепер ти в моїй неволі.

Хмельницький мовчить. Він розуміє — турецький світ не бажав собі могутнього сусіда, вільної Річіпосполитої Української. А хан — на Аллаха — мусів виконати наказ, або прийняти зелений шнурок з Істамбулу.

З ханського шатра видно обидва війська, річку і далеке місто. Поляки готові відбити наступ, шикують драгунів і кінноту Яреми — бойові дими гарматної і мушкетної пальби розвіває вітер на подерті білі мли. — Враз у козацькому війську вагання, ворог наступає. Коронний гетьман завважив відкрите крило, слабу сторону козацьку. Згортає сили, щоб ударити — але ось забили бубни, затремтіли дрібні трубки козацькі — відступ.

Хмельницький бачить, як легко можна б змінити вислід бою, він знає, що важкі хоругви Яреми не можуть діяти в болотах, і тільки рішучий безстримний наступ може врятувати бій. Він затискає п'ястуки — яка доля — бачити відворот і безчинно глядіти, йому, що тримає майбутнє землі української в руках, йому, що чин кладе понад усе і знає, що таке спокій і безділля. Схрещені рогатини сторожі нагадують йому дійсність, і він чорною хмарою завертає вглиб шатра.

Вечір залягає над світом. Мовкнуть стріли, тиша огорнула ворожі табори. І коли перший світ зійшов на землю і білі мряки опали срібними краплинами на зелень, поляки побачили, що в козацькому таборі нема нікого. Піхотні і кінні відділи польського війська кинулися вперед, в хаосі і з криком бігли до порожнього табору. І нагло стрінув їх вогонь козацьких мушкетів — останньої сторожі на втрачених постах, воїнів неустрашимих, що хоронили нічний відступ війська. Це полковник Богун вивів усі полки і майже усі гармати і лісами подався на схід.

До останнього боронили переходу задні сторожі. До останньог погинули на полі бою. Ще на острові, невеличкому клаптику землі, кудою можна було податись за козаками, боронився останній відділ.

— Просіть пардону — гукали поляки, — але у відповідь загреміли мушкети. І коли останній з останніх залишився в живих, і ранений набивав рушницю — сам король дарував йому життя. Але він піднісся, рештою сил викинув у воду гроші і своє вояцьке майно і націлив рушницю. Вистрілити не мав уже сили. Польський драгун увійшов у воду по груди і пробив його рогатиною.

Хмельницький вирвався з полону і почав будувати укріплення коло Білої Церкви. Туди теж прийшли берестецькі війська, що ще в лісах розгромили ворога, який наступав і гонив їх волинською землею. Поляки завернули назад. А околицю накрила чорна смерть, пошесть, що забирала людей гірш війни, морове повітря, проти якого не було поради.

В Білій Церкві Богун махнув рукою: "Хоч Хмельницький програв під Берестечком, нещастя нам з лихвою нагородиться".

Й так сталося.

— Чи в них один Хмельницький — говорили у Варшаві, — тисячами їх рахувати треба. Це не хлопи, а воїни, страшні самому цісареві отоманському.

На берестецькі поля зайшла ніч. Вітер свистав понад рікою і пісками, гонив безцільно хмари, але води пливли спокійно й могили чорніли непорушно в братерській близькості одна від одної. Вода звільна підходила, і пісок вздовж берегу став мокрим і темним. Тоді щось кругле забіліло біля води; рука торкнула мокрий, холодний череп.

Старий місяць півсерпом виплив з-поза хмар і кинув жовте проміння на мої руки. Глибокі порожні очодоли черепу отінила гладка кість чола, але над правою скронею чорніла пощерблена яма пострілу. Кість на берегах вигладжена водою, на протязі століть не втратила заломів від мушкетної кулі.

Обережно розглядаю череп людини, безконечно вартісної людини — воїна, що згинув за нас, віддав свою теперішність за нашу майбутність. І я простягнув руки. Череп світив зеленуватим світлом на моїх долонях:

— О, ви, їхні діти і діти дітей, що жили й живете пізніше цих подій: Оце святий пам'ятник вашого існування!

Буря загула тисячами несамовитих тонів і перші важкі краплі дощу впали на землю. З багов примчали біляві клуби мряки. Вітер закрутив ними і погнав кудись поза могили. Блискавки освітили по дивному вигнуті вітром дерева і глуху даль землі, оглушливий грім роздер повітря, і небо ринуло дощовою зливою. Жах охопив душу. Вітер ніс голосіння неземних істот, загублених у просторах, якісь темні тіні гналися над берега-

(Продовження на ст. 7)

Teacher Lewis Holmes of Etobicoke's Park Lawn Public School shows his fascinated pupils a model of a Canada Goose, in a follow-up to one of the CBC National School Broadcast series "Voices of the Wild". The school broadcasts have won wide acclaim from teachers across Canada who, like Mr. Holmes, increase their pupils' interest in the programs by added information and illustrations. The National School Broadcasts, now in their eleventh season, provide absorbing stories of wild-life, historical adventure, and music, as well as full-length Shakespearean dramas and programs of current events for students of all ages and grades.

КОЗАЦЬКІ МОГИЛИ ПІД БЕРЕСТЕЧКОМ

(Закінчення з 6 ст.)

ми і викопували спорохнявілі черепи. В багряних відблисках замиготіли обриси земляних валів, лицарі мчали на конях, і чорна смерть гонила з вітром і пригнула мене до землі у стіп крайньої могили.

І враз серед хаосу знищення, серед неземних видінь полинула душа туди, — де дерев'яна невеличка церковця на козацьких могилах. Там у світлі блискавок заблистів хрест. І я з черепом у руках побіг туди проти вітру й бурі, туди, де затишний спокій і надія, де височів символічний хрест на могилах.

За що гинули ви усі, що ваші черепи нам на глум виполіскують бурі? За які цінності ви боролися, за які фантоми? За гетьмана, що тавром своєї особистости позначив добу? Що ніс смолоскип і передав його далі, нащадкам? Чи знали ви свою долю— коли йшли на шлях повстань і воєн? Я знаю, вашим фантомом була Україна, і чую у витті бурі ваші тихі слова:

"Не плачте по нас, плачте за собою і за своїми гріхами"!

Хто зрозуміє ці могутні відрухи народу, що їх відчув Великий Гетьман і їх здійснив? Хто зуміє сприйняти розумом велику силу, яка каже гинути тисячам?

Я пригорнув череп до грудей і враз зрозумів, що смерть перемінюється у вічне життя і що все минуле, усі часи і всі предки, живуть разом у кожній хвилині сучасности. І поки ясніє над похоронним місцем героїв знак Божий, доти існує в наших серцях суть їхнього перерваного життя. Все дано від Бога, всі удари треба з вдячністю прийняти й Йому підкоритися.

Буря вщухла. На небі появилися зорі. Ті самі зорі світили воїнам триста років тому. А завтра буде день і сонце.

60-РІЧЧЯ "СВОБОДИ"

15 вересня ц. р. минуло 60 років від появи першого числа українського щоденника в Америці "Свободи", який вніс великий вклад в організацію життя української спільноти в США і в Канаді.

A DAY

Twenty-four hours make a day,
Time for work, and sleep, and play!
In every week are seven days
To do God's will and sing His praise.

— Olive Plants

BOMBA AND LITTLE ASHES OF FIRE

By Jennie Rose Male

Little Bomba stood in the doorway of the missionary's cottage, her black eyes wide with wonder. Suddenly she streaked away between the avenue of grass huts.

"They have come back!" she cried excitedly, "and the little one is with them!" Her face glowed with pride because she had been the first of the children to know it.

The missionaries had come back this morning early before the great ball of fire had come up over the jungle and when the Ooglie children were still fast asleep.

There was a stir of excitement as the little girl told about the arrival of the "blessed missionary" and his woman and their new girl-child. Everyone in the village had been waiting breathlessly for weeks. Hadn't Bay-Bonja, his majesty, received a message by fast runner from the far-off village next to the great water, telling that "The Tall One" and his family would come by the next trade-steamer from far-off America. They had promised to bring back many beautiful gifts and more new songs for the black people to learn to sing.

"What does the little one look like?" the little black children all asked. They had never seen a little white baby in all their lives.

"She looks like ashes of fire, all white and lovely," their enthusiastic informer told them in her native tongue. "Let's call her 'Nas-wa-wa'!"

"Yes, 'Nas-wa-wa'," they all cried. They were anxious to see the beautiful child.

So that is how little baby Mary Hart was called "Ashes of Fire".

Mrs. Hart had smiled warmly as Bomba stood before her in the doorway and looked in awe at the beautiful little white baby.

The missionary lady rocked softly in the morning quiet after the long trip by boat up the great river. Bomba hadn't waited long enough for an exchange of words. Mrs. Hart knew that the little girl was off to tell the rest of the children of the village. She loved these little black children very much. She was looking forward to the Christmas pageant that she and the doctor had planned for the village children.

Presently she heard soft pattering of many feet and whispering. She had anticipated just such a gathering. She had decided not to delay these children from their first glimpse of her baby, even though the doctor had tried unsuccessfully to persuade her to wait for a day or so until she and the child had rested after their long tiresome journey. "Alya-sol-ya" or "Precious Jewel" as the natives called Mrs. Hart, had stood her ground.

"They will be disappointed if they have to wait. I want them to see our baby. We can rest after they have gone. They will have something to talk about until we are rested enough to work on the pageant."

"Alya-sol-ya," said her husband. He looked tenderly down at his wife and the slumbering baby in her arms. "Of course you know best. That is why they call you their 'Precious Jewel'. You always think of them first."

Presently she heard the children's voices ringing.

"When He cometh . . . when He cometh . . ." The notes chimed joyously and the word "Jewel" rang out above the rest of the song.

Mrs. Hart felt a sudden fulness of pride for these youthful singers. She had taught them the song. It was the first one that the doctor had ranslated into their native Lon-oun-da. They loved it.

Mrs. Hart carried the baby out on the screened porch where the children were assembled and held her up for all to see. They gazed at her in wonder. They whispered and nudged each other, all trying to get a better look. Mrs. Hart passed among them so they could see. Then they began to chatter happily and cried, "Nas-wa-wa! Nas-wa-wa!" and Mrs. Hart knew that her baby had been named.

Dr. Hart had been standing quietly in the doorway. When each had had a chance to see the baby, he came forward and greeted them kindly. He explained that Mrs. Hart and the baby were very tired from the long journey and would need rest for a day or so. Quietly the children filed through the door and ran away into the village. They had much respect for "The Tall One."

That evening Doctor Hart and the villagers held a meeting around the camp fire. Everyone was there except Mrs. Hart and the baby.

"I tucked them both into bed for the night," the doctor explained, when everyone asked where they were. "But I promise that Mrs. Hart will soon be

(Continued on p. 8)

BOMBA AND LITTLE ASHES OF FIRE

(Continued from p. 7)

rested enough to come into the circle with us."

The natives all nodded their approval. They seemed to realize how tired their friends must be

Everyone sat cross-legged, squatting on the ground, even Doctor Hart, for he always tried in every way to make his people feel that he was one of them.

They sang songs and clapped their hands in rhythm. Then Doctor Hart told them about the pageant they were going to have. His message of the evening was about the birth of Jesus. The story was one they had heard many times. They never tired of hearing it.

Presently one of the people asked about the gifts that had been promised.

"It is so near Christmas that Mrs. Hart and I have decided to wait until the day of the pageant to open the missionary boxes. We will have a Christmas party and everyone will receive gifts from their friends in America."

There were shouts and grunts of excitement and approval and much mumbling under their breaths. Everyone anticipated the joy of Christmas time once more.

A few days later Mrs. Hart came to the meetings. She left the baby in the care of Moange, the nurse. Moange had been a wonderful and faithful servant ever since "The Tall One" and his wife had been with them. Her services had been more or less forced upon them from the beginning. Now she was a permanent fixture in the Hart household.

The family and the village children began to work very hard on the pageant. Doctor Hart let them use his big flashlight to light up the improvised manger.

There was much practicing and fixing of costumes. The older boys helped the doctor build a small platform. They hung curtains on a pole behind the platform for a backdrop, and also in front so that they would hide the platform until time for the pageant. Then they could be pulled back by two of the girls.

The day of the pageant soon arrived and everyone was excited. The missionary boxes were opened and many useful things were found in them that could be used in the pageant. Gifts were passed out to everyone. Songs were ringing everywhere throughout the village. It was a joyous occasion.

Many consultations were held that day. Mrs. Hart was the happiest one of all as she took a tuck here and a pleat there. She fixed hems on robes, and found safety-pins and sewed on strings. Her nimble fingers had a part in almost everything.

Once in a while Mrs. Hart tiptoed onto the porch to look tenderly down at the sleeping baby. Moange always was at hand, smiling lovingly at them. These two were her own special charges.

"Don't you worry about that child now!" Her bright maroon eyes shone.

"I'm not worrying Moange. I know I'll never have to with you here to take care of her. I just have to take time out once in a while to be with her. The first thing you know she won't be a little baby any more. I want you to put her in her little carriage and come to the service this evening. This is Christmas Eve. We wouldn't want you to miss seeing the pageant. The children have worked very hard to make it a success."

"You are always so thoughtful of everyone Mrs. Hart, it's no wonder that the villagers love you so."

"Why Moange, I guess it is because I love them, too."

"You sure do, Honey! Everybody knows that, and no mistake."

About that time they heard a knock at the front of the cottage.

"I'll go Moange. It is probably one of the children."

"You are going to be awfully tired when this pageant is over, I'm afraid. You haven't rested one bit since you strated working on it."

"People never get tired doing the Lord's work, Moange."

• • •

The time for the pageant finally arrived. Large torches were burning at each side of the platform, and the curtains were drawn. There was a buzz of excitement as the villagers filed into the clearing and took their places on benches made out of logs.

Everyone became quiet as Doctor Hart appeared through the curtains. There was a short prayer. Then two little native girls drew back the curtains.

Bomba, dressed in a blue and white robe, her little shiny black face gleaming in the firelight, rested on a bed of straw on the little platform. Sahran-go, the tallest native boy, played the part of Joseph. Each recited their memorized Scripture line easily and calmly.

Two little kids nestled in the hay, their little wooly heads bobbing up now and then questioningly. They bleated with baby voices.

Some of the other native boys were dressed in old robes and long dresses or blankets. One of the boys carried an old curved-handled umbrella for a shepherd's staff. Everything was beautiful. The things in the missionary boxes had come in very handy for the pageant.

Carols rang through the jungle and the tropical stars shone down upon the ting Bethlehem scene. One of the stars seemed to shine a little brighter than the rest as they sang "Away in a manger . . ." and "Oh, little town of Bethlehem . . ."

Doctor and Mrs. Hart had joined Moange and the baby. They looked on with great pride as these black children of their, children both young and old, raised their voices and sang with all their hearts.

The Harts experienced one of the happiest moments in their lives knowing that these people were truly followers of the Christ-child whom God had given even unto them as their personal Savior.

—The Instructor.

Mourn Famed Doctor Helen MacMurchy

Dr. Helen MacMurchy, CBE, died October the 8th at Queen Elizabeth Hospital. The readers of the Evangelical Truth remember the very interesting and popular articles printed under the heading "Health for Every Day" written by Dr. Helen MacMurchy for the Evangelical Truth. These articles were widely read and appreciated by Ukrainians.

We reprint from the Evening Telegram Obituary of this outstanding woman scientist.

"Recognized as one of the 10 leading women physicians of the western world.

Dr. MacMurchy was one of the first women to graduate in medicine from University of Toronto. She completed the course with first-class honors in medicine and surgery in 1901.

Famed internationally for her work in child welfare, she was also an outstanding authority on multiple phases of public life, and author of a number of books.

Born in Toronto, she was the daughter of the late Dr. Archibald MacMurchy, one-time principal of what is now Jarvis Collegiate.

Dr. MacMurchy received her early education at Toronto Normal School, then studied medicine while an English teacher at the Old Grammar School.

FIRST INTERNE

She was the first woman to interne at Toronto General Hospital, and first Canadian woman to study under Dr. William Osler at Johns Hopkins Hospital, Baltimore.

As an author, she gained nation-wide recognition with her Little Blue Book, known to generations of Canadian mothers.

Her other books included Handbook of Child Welfare Work in Canada; Hospital Map of Canada; Mother, a Little Book for Women; Mother, a Little Book for Men and Good Food for Little Money.

In 1949, Dr. MacMurchy was named one of the western world's leading women physicians, at a special convocation of Hobart and William Smith Colleges.

In 1934, she was made a Commander of the British Empire, and five years later was elected an Academy of Medicine life member.

Dr. MacMurchy worked for both the Ontario and Dominion Governments. She was for seven years provincial inspector and assistant inspector of hispitals, prisons and charitable institutes. During the years 1920-1934 she was chief of the division of child welfare and public health, Dominion Government.

As a private practitioner in Toronto, Dr. MacMurchy specialized in child care, obstetrics and gynecology. She was also associated with Toronto General Hospital and faculty of medicine, University of Toronto, and lectured at St. Margaret's College, Havergal College, Branksome Hall and Bishop Strachan School

RETIRED IN 1934

After her retirement in 1934, she continued to write, and many of her articles were widely published and taught in provincial Normal Schools.

In 1950, she received an honorary Bachelor of Medicine from the University of Toronto, and attended, with a dozen other graduates of half a century ago, the University's medical convocation for that year.

She was an honorary member of the University Women's Club, a past president and honorary member of the Women's Canadian Club, and member of St. Andrew's Presbyterian Church."

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIV. Число 11. Торонто, Онт. ЛИСТОПАД 1953 NOVEMBER Toronto, Ont. Рік XIV. Число 11.

ЯЗИК

"Ним благословляємо Бога і Отця, і ним проклинаємо людей, що створені за подобою Божою. Із тих же уст виходить благословення і прокляття. Не подобає, браття моє любе, цьому так бути".

Якова 3 : 9-10.

Всі народи мають приказки про язик, які становлять підсумки народнього досвіду і вислів його мудрости. Людство додержується одиієї думки щодо великої сили слова і негативних наслідків, коли словом зловживають. Ось якої думки окремі народи про язик. Греки: "Хоч язик малий, слабий і без костей, але має силу розщавлювати і вбивати". Турки: "Язик нищить більші орди, ніж це робить меч". Перси: "Довгий язик — скора смерть". Китайці: "Язик може сказати слово, що його скорість перевищує біг коня". Араби: "Скарбниця язика — це серце". Найкраще про язик подає Святе Письмо: "Хто стереже уста свої і язик свій, той од біди життя оберігає".

Слово може убити людину фізично, пригнітити її, відібрати її силу до життя. Слово може вбити людину духово, знищивши щастя, дружбу, надію, невинність і віру. За спостереженням апостола Якова язик подібний до смертоносної отрути. Така отрута спричиняє смерть в найменших дозах і шириться з незвичайною швидкістю. Обговорювання неминуче руйнує не тільки людей, що його ширять, а й товариство, в якому вони перебувають. Візьмімо хоч би великий корабель. Його збудовано з стальних плит і великої кількости залізних і дерев'яних частин. Що ж цементує все це разом? Стальні болти. Вони роблять корабель таким міцним. Якщо відразу повитягати всі болти з корабля, то він розпадається і всі, що на ньому, гинуть.

Кожна родина, церква й організація подібні до корабля. Вони складаються з певного числа осіб, пов'язаних разом. Що їх в'яже? Правда і довір'я. Як би всі осуджували б один одного і говорили неправду, то не було б довір'я і існування родини, церкви чи будьякої організації було б неможливе. Рано чи пізно вони розпались би.

Дуже небезпечно мати на кораблі особу, яка, маючи відповідний прилад, тільки й те робила, що скрізь витягала болти. Таким приладом, що витягає болти в кораблі людського співжиття, є людина з безконтрольним язиком, що завжди обговорює інших. Люди з таким язиком дуже небезпечні. У Св. Письмі сказано, що під язиком у них отрута гадюча.

Очорнювання є одним типом зловживання, переслідування є іншим типом надуживання язика, що його осуджує Св. Письмо. "Ним проклинаємо людей, що створені за подобою Божою". Ті, хто носять ім'я Христа, проклинають своїх братів і переслідують їх. В Римі і до наших днів, раз на рік, у спеціяльному богослуженні, папа проклинає всіх християн, що інакше думають. Постанови всіх соборів ритуалістичних церков кінчаються формулою прокляття. Протягом вісімнадцяти століть вони твердять: "Якщо будьяка людина іншої думки, то нехай вона буде проклята". Вони забували і забувають, що людина носить образ Божий і, проклинаючи іншу людину, вони проклинають цей образ. Чи не досить для кожної людини з страхом і трепетом дбати про своє власне спасіння?

Людина з безконтрольним язиком завдає насамперед великої шкоди сама собі. Деморалізуючи власний характер, така людина не матиме життя вічного. У 21 гол. кн. "Відкриття" описано у надзвичайній поетичній і повній красі формі вічний город. За Св. Письмом у цей город не війдуть ті, хто робить "гидоту і неправду".

Друга величезна шкода безбожницького язика, що його неможливо оздоровити. Уявіть собі, що побудовано терасами гаті, кожна наступна нижча від попередньої. Якщо перша гать прорветься, то наступна повинна витримати подвійний тиск води. Якщо вона не витримає, то наступна має стримати потрійний тиск. Отже через знищення першої гаті може бути зруйнова вся будова терас. Безконтрольний язик саме й становить той перший прорив, який важко сконтролювати чи виправити. Спробуйте зібрати мішок пір'я, розвіяного вітром. Навіть коли очорнення спростоване, лишається упередження, як кажуть, поки правда взується, то брехня босоніж світ оббіжить.

Третя шкода безконтрольного язика полягає в неприродності очорнювання. "Не подобає, браття моє любе, цьому так бути. Чи ж криниця з одного джерела випускає солодке і гірке?" — питає апостол. Хіба може смоківниця масличи родити або виноградина смокви? Що ж таке зло, як не протиприродне явище. Це найкраще визначення зла. Зло є злом тому, що воно проти природи, щось чуже і зовнішнє для неї. Язик має призначення благословляти, а не проклинати, тому всяке очорнювання неприродне і являє собою зло. Всякий, хто очорнює іншого, робить із себе щось дивовижне і вся природа проти нього.

Нарешті четверта шкода безконтрольного язика гніздиться в самому характері очорнювання. Такий язик, як сказано у Св. Письмі, запалюється од геєни. Очорнювання — це праця диявола. Саме слово диявол значить — той, хто очорнює. Вперше він виступив, як сказано в Біблії, з очорнюванням характеру Бога. "Бог знає, що так скоро як попоїсте з нього, відкриються вам очі "і будете як боги".

В книзі Йова диявол очорнює Йова перед Богом: "Чи то ж Йов дармо такий богобоязливий?" Фарисеї не могли заперечити праці Христа, бо ж її наочно бачив кожний. Тимто вони приписували її силі Вельзевула. Саме при цій нагоді Христос сказав, що люди відповідатимуть за кожне слово, бо хто скаже проти Святого Духа, той не матиме прощення в цьому і в майбутньому віку.

Бачити божественну правду і називати її диявольською — пекельне зло. Як же боротися з цим злом? Ми можемо знати зло, але не мати сили в собі його перемогти. Знання — це тільки допоміжний засіб. Тільки любов'ю можемо виконати закон. Людина, що любить Бога і людей, не буде не проклинати їх, не злословити.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

Сторононько рідна!..

Сторононько рідна!
Коханий мій краю!
Чого все замовкло в тобі,
заніміло?
Де-не-де озветься пташина
несміло,
Немов перед бурею
В темному гаю,
І знову замовкне...
Як глухо, як тихо...
Ой, лихо!
Ой, де це бо ти, воле,
ти, зоре таємна?
Чому ти не зійдеш на землю
із неба?
Осяяти землю безщасную
треба!
Ти бачиш, як все в нас
покрила ніч темна?
Ти чуєш, як правду неправда
скрізь боре?
Ой, горе!
О, люде мій бідний,
моя ти родино,
Брати мої вбогі,
закуті в кайдани-
Палають страшнії,
незагойнії рани
На лоні у тебе,
моя Україно!
Кормигу тяжку хто розбить
нам поможе?
Ой, Боже!

Черчіль — лавреат нобелівської премії

Шведська Академія надала нобелівську премію з літератури першому міністрові Англії серові Вінстону Черчілю. 30-го листопада ц.р. Черчіль відсвяткує день свого народження, а в грудні поїде до Стокгольму, щоб особисто одержати з рук короля Ґустава Адольфа диплльом лавреата, золоту медалю і чек на 83 тис. долярів.

В. Боровський

БОЖА І САТАНИНСЬКІ ЄВАНГЕЛІЇ

"Бо я не соромлюсь евангелії, бож вона — сила Божа на спасіння кожному, хто вірує" — Римл. 1:16.

"Шукайте ж найперш царства Божого й правди Його, — а все це вам додасться" — Єв. Мат. 6:33.

"Поправді, поправді кажу Я тобі: Коли хто не народиться згори, то не може він бачити Божого царства" — Єв. Ів. 3:3.

Апостол Павло в листі до християн столиці колишньої Римської Імперії зазначає, що він не соромиться евангелії Христової. На світанку християнської ери треба було мати велику відвагу й особисту віру в відроджувальну силу евангелії, щоб без будьякого страху її проповідувати.

До проповіді евангелії ставились тоді з презирством і правовірні жиди, і зарозумілі із своїх філософських наук — греки і горді володарі тодішнього світу — римляни. Вони всі вважали смішним, щоб якийсь там вчорашній тесля, видавши себе за месію і скінчивши своє життя на шибениці, за спробу замаху на римське панування в Палестині, мав нести спасіння світові.

Такої думки був колись і Павло. Він належав до найзапекліших гнобителів християнства. Коли ж на нього зійшло сонце благодати Божої, він зрозумів суть ідеї Христової. Ідея ця зводилася до того, що при всій своїй зарозумілости, тодішній світ конав в моральному занепаді, що врятувати його могло тільки морально-духове відродження, тобто добровільне підкорення людини Богові. Цього спасіння від загибелі потребували і жиди, що потунули у формалістично-зовнішній побожності, і погани, що відійшли великою мірою від звичайних природних законів життя.

Свідомість конечного внутрішнього духового відродження людства, якщо воно не має загинути цілком, і що це може тільки зробити проповідь про Христа, зробила Павла фанатичним носіем ідеї царства Божого, не зважаючи на всіх, що цієї правди ще не розуміли і котилися в прірву занепаду. Чи ж можна було при наявності таких фактів соромитися евангелії, яка була і є единим засобом порятунку тих, що погибають? Злочином і ганьбою було б не рятувати їх. Пізніший жахливий розвиток історії жидівського народу і Римської держави цілком підтвердили ставлення до цієї справи Христа.

До 1939 року Европа жила таким життям, як теперішня Америка. Скрізь ширили думки, що наука заперечує християнство, що християнство являє собою застарілий пережиток, що це нереальна утопія, якої неможливо здійснити в практичному житті. Зокрема твердили, що релігія потрібна державі для кращого поневолення мас, що її потребують капіталісти для ліпшого визиску трудящих, що проповідники це люди, які не бажають працювати, що християнство взагалі нікому і нічим не допоможе. Скрізь вимагали ширити в народі науку, піднести культурний рівень, використати технічні здобутки, дати людям краще життя і вони самі стануть кращі.

Я бачив убоге життя українського народу в Західній Україні, підлеглій Польщі. У мене не раз вже тоді, коли я був проповідником, з а к р адалася думка: чи справді згадані твердження мають під собою грунт? Адже люди повинні мати добре й щасливе життя.

Всі мої сумніви, чи треба ставити проповідь евангелії на першому місці у відродженні людини і суспільства, розсіяли большевики, які захопили Західню Україну. Власне найбільше закидали християнству комуністи і їх прихильники. В місцевості, де мене застали большевики, знав я одного комуніста, який був дуже захоплений ідеєю комунізму, хоч тільки теоретично, і до мене ставився він з неприхованим презирством. Переживши кілька часу комунізм на практиці, він одного разу зауважив: "Досі ми—трудящі, були наймитами, а тепер будемо рабами".

Грецьке слово евангелія в українському перекладі означає "добру новину", "добру вістку". Причина того, що багато теперішніх людей соромляться евангелії, цієї доброї новини, недоцінюють її, полягає в тому що в світі появилися людські евангелії, тобто сатанинські "добрі новини". Сатана дуже спритний. Хоч його малюють з хвостом і рогами, проте він завжди приходить до людей в такому вигляді і з такими аргументами, що нікому і на думку не спаде, що ви маєте справу з дияволом. Він приходить до людей, як політик і соціяльний реформатор, як людина науки, ф і л о соф, письменник, поет, навіть як релігійний проповідник, чи новатор, або "віруючий" християнин з Біблією в руках.

Таким він прийшов у цей світ і в нашому столітті. Жахливі злочини в усіх країнах за останні 30 років, нелюдські страхіття другої світової війни, безперечно, сталися більш в наслідок сатанинських "евангелій". Адже й сьогодні тут, в Америці і Канаді, часто можна чути: "Мені Біблія не потрібна, це книжка для нецивілізованих людей". Або: "Ми не потребуємо ніякого Христа. Ленін і Сталін спасуть людей. Це наші Христи".

Сатанинсько-комуністична "евангелія"

"Євангелія" комунізму проповідувала рівність, братерство і волю, знищення багачів-капіталістів, усунення визиску. Влада мала перейти до рук народу, земля селянам, фабрики робітникам. Вона проповідувала рівний заробіток, кількагодинний робочий день, безплатну освіту, свободу всім народам, ліквідацію тюрем, каторг і поліції. Говорилося про скасування посад генералів і офіцерів із золотими пагонами, про ліквідацію релігії — опіюму народу, мовляв, освіта техніка, стануть джерелом поступу, добробуту й справедливости і т.д. Все це звучало ангельським співом, що зачарував некритичних людей. І сьогодні багатьох людей в країнах, що ще не обізнані з комунізмом на практиці, ці звуки приваблюють, запаморочують.

Комунізм у пропаганді своєї ідеї користується тільки брехнею і замовчуванням своєї жахливої життевої дійсности. Одного разу я запитав комуніста: "Невже ви не вірите тим листам, що іноді надходять із-за залізної заслони, які своїм змістом дають зрозуміти про жахливе життя там?" На це він вдповів: "Ви ще не знаєте американської цензури. Вона не допускає до Америки листів, де пишуть добре про Советів". На такій огидній забріханости побудована вся комуністична пропаганда про "рай" в їх країні. Дійсність говорить зовсім про щось інше. Візьмімо хоч би такі факти.

Україна пережила два рази страхітливий голод. Найжахливіший був 1933 рік, коли то 7,000,000 чол., робітників, селян, дітей, інтелігенції згинуло з голоду, який свідомо організував злочинний большевицький уряд, щоб примусити селян віддати все своє майно державі і перейти на працю до колективів. Адже були часті випадки, що люди їли людей, а матері своїх рідних дітей. І це було тоді, коли в Україні був багатющий врожай і збіжжя вивозили за кордон.

За 30 років під комуністичною владою, населення України на багато мільйонів зменшилося. Такий жахливий факт ми маємо в країні, де природний приріст населення до 1914 р. був найбільший в Европі. Правда, на зменшення населення України вплинули не тільки голод і низький життевий рі-

(Продовження на ст. 3)

Кров'ю написана книга

До
ВПП Андрія Вишинського,
Голови делегації уряду
СССР до ООН,
Нью Йорк, США.

Високоповажаний Пане!

Союз українців жертва російсько-комуністичного терору уважав за вказане надіслати Вам 1-ий том Білої Книги про чорні діла Кремля, як вступну частину з обвинувального акту про злочинні, народовбивчі дії Вами репрезентованого уряду СССР.

Ми, як колишні громадяни СССР, колишні робітники й селяни України, ми, жертви Вашого терору й політики народовбивства, переслали Вам перший том нашої книги, як початок нашого обвинувального акту, але, ми Вас запевняємо, що ми його продовжимо в кількох томах. Якщо Ви, чи уряд СССР, посмієте заявити, що в цій нашій кров'ю написаній книзі є хоч тінь якоїсь неправди, то Ви маєте можливість за оскарження Вами репрезентованого уряду покликати авторів цієї книги перед суд, але не Ваш, советський "суд", а справжній демократичний, незалежний міжнародній суд, де ми підтвердимо перед цілим світом правдивість всіх злочинів народовбивства, поповнених Вашим урядом.

С. Підгайний, голова Союзу
І. Сандул, секретар

БОЖА І САТАНИНСЬКІ ЄВАНГЕЛІЇ

(Продовження з ст. 2)

вень, багато нижчий, як був за царя, а й масові розстріли, розбудовані й п е р е повнені тюрми, жахливі сибірські концентраційні табори, в яких гине і тепер понад 14 мільйонів чол. комуністичного "раю". Шпіонаж, доноси й розстріли —такі характерні риси справжнього підсоветського життя в большевицькому царстві.

Ленін, прийшовши до влади в 1917 р., писав: "Вистарчить усунути капіталізм й зникне число злочинців. Тоді тюрми будуть зайві. Їх переустаткують на школи й музеї. В переходовому часі від капіталізму до соціялізму не треба буде винуватих карати, а лікувати, тобто треба буде з допомогою відповідних методів виховання зробити їх корисними членами нового соціялістичного суспільства". Згодом виявилося, що ця проповідь сатанинської "евангелії" була цілковитою ілюзією. Навпаки, в большевицькій Росії скоро відчули гострий брак в'язниць, а сам робітник став державним рабом. Большевики в своєму здичавінні, караючи невинних людей, побоюючись, як той лютий Ірод, за своє незаконне панування, знищили:

В першому голоді в р. 1921-22 населення до	6,000,000
В першому терорі 1917-1923 р. згинуло інтелігентів, академиків, професорів, письменників, художників, вчителів і студентів	160,000
Старшин, урядовців і буржуазії	740,000
Поліції та жандармерії	50,000
Духовенства	40,000
Селян і робітників	1,300,000
Розстріляно в Чека в 1929-30	2,050,000
Другий голод (колективізація) 1930-33	7,000,000
Ліквідація "кулаків"	750,000
Розстріляно в ҐПУ-НКВД 1933-37 р.	1,600,000
Розстріляно в "Єжовській чистці" 1937-38 р.	
Старшин Червоної Армії	30,000
Комуністів протисталіністів	340,000
"Ворогів народу", вояків і інтелігентів, робітників і інших	635,000
НКВД розстріляло в 1938-47 р. старшини і молодшого командного складу	23,000
"Ворогів народу", "шпонів", "шкідників" і інших	2,720,000
Вмерлих в концентраційних таборах	21,000,000

Отже, від часу приходу носіїв комуністичної "евангелії" до влади, від 1917 до 1947 р., від руки душогубів, що обіцяли скасування тюрем і переустатковування їх на школи і музеї, згинуло 44,438,000 чол., не враховуючи тих, що загинули на фронтах і в громадянській та останній світовій війнах. (Ці цифри взято з бельгійського журналу "Ренесанс").

Свободи слова й думки советський "рай" не визнає. Тут голодного робітника стахановськими "методами" праці примушують робити за кількох, а платять за вироблену кількість продукції. За найменше спізнення на роботу —тюрма і заслання. Селянин за дуже мізерню платню змушений робити в державному господарстві. Загалом советські люди любуються добробутом тільки на пропагандивних картинах, а живуть обіцянками.

Для боротьби з р е л і гією большевики організували "Союз безбожників", який твердив, що ми знищили земних царів, знищимо й небесних богів! Майже все духовенство різних визнань було винищено, а церкви були перетворені на кіна, магазини, хліви для коней і т. д. Святкування неділі скасували і запровадили п'ятий день відпочинку з тим, щоб трудящі відпочивали в різні дні. Батькам заборонено виховувати дітей в релігійному дусі. Діти, що доносили поліції на батьків, вважалися героями комуністичної б а т ь к і вщини. Так зване "урівноправнення жінок" в роботі приводило до того, що діти лишалися без догляду, як безпритульні.

Нарід у своїй більшості хоч і з великим запізненням, зрозумів, що його посатанинському обдурено зрадливими обіцянками. Він прозрів, але запізно. Сатана не прийшов з рогами та копитами, а "благовісником". Чого вартий хоч би такий факт. Одному бідному українцеві принесли ч а с тину речей забраних з одного застріленого большевиками польського поміщика. Він відмовився їх приняти, зауваживши, що він цінить і любить тільки те, що придбав своєю власною і чесною працею.

Такої думки про комунізм християни, що ставлять евангелію Христову вище сатанинської "евангелії". Комуністи, добившись до панування, ніяк не збираються випустити його із своїх кривавих, злочинних рук та віддати палати бідним і упослідженим. Весь цей рух опертий на ворожнечі до Бога та Його закону побудований на принципі цілком антихристиянському.

Націстична "евангелія"

Якщо комуністи грали і грають ошуканством на соціяльних інтернаціональних, миролюбивих почуттях народів, то націсти, бачучи комуністичну загрозу для німецького народу, грали на національних і соціяльних струнах.

Одного разу сидів я в Німеччині на одній вкритій чудовим лісом горі. Біля мене на сусідній лавці сиділи старенька німка і німець. Вони розмовляли голосно і я міг слухати їх розмову. Старенький німець, розчарований програною німцями війною, твердив, що коли він слухав промову Гітлера ще до його приходу до влади, то він думав, що коли цей дійде до цілі, в Німеччині почнеться тисячолітнє царство, тобто Царство Боже на землі.

Гітлер проводив пропаганду досить хитро, беручи в основу провидіння.

Його "евангелія" зводилася до такої "радісної новини": німці найздібніший та найкращий нарід в світі. Вони скривджені іншими народами. Німцям територіяльно затісно, їм потрібні нові земельні простори. Німецький нарід повинен жити заможним життям. Він повинен з'єднати всі німецькі землі, очистити німецьку духовість і тим позбутися християнства, як продукту жидівської духовости. Характерно, що комуністи, проповідуючи інтернаціоналізм, а Гітлер — націзм, разом всім своїм єством ненавиділи християнство і поборювали його немилосердно.

Фізичне винищування жидів і опозиційних політичних партій, організація "німецького християнства", о б м е ж е нням друку християнської преси, позбавлення молоді науки релігії в школі, арешти духовенства, прилученням Австрії, Чехії; напад на Польщу, нелюдське бомбардування і обстріл з літаків цивільного населення, винищування цілих народів, насильне спроваджування людей на невільничу працю до Німеччини, утворення, концентраційних таборів з газовими камерами й печами смерти, нищення полонених і т. д. — так здійснювали німці "націстичну евангелію".

Свідомі німці твердять, що ганьби, якою вкрив Гітлер німецький нарід, неможливо змити за тисячу років. Один німецький проповідник з усього цього зробив досить справедливий висновок: "Якщо комунізм завдячує свої успіхи своєму союзові з сатаною, то ми, німці, могли б були перемогти його тільки в союзі з Богом. На жаль, ми цього не зробили".

Божа евангелія

До 1939 р. людство багато очікувало від культури та поступу. Німці в цілому світі вважалися одним з найкультурніших народів. І справді, вони мали великі заслуги в історії людства. Вони зробили величезний вклад своєю реформацією церкви. Вони дали чимало в ділянці науки, технічних винаходів, в письменстві, в філософії, в мистецтві, музиці і т. д. Зовнішній вигляд німецького краю чарував усіх своєю загосподарованністю, чистотою, порядком і зовнішньою красою. Німеччина вкрита масою шкіл і до того найвищого типу. Проте все це, що ми називаемо культурою, наукою, прогресом не врятувало німецький нарід перед найгіршими злочинами. Отже, що є тоді культура і поступ? В даному разі нескінчений ланцюг гріхів і страхітливих злочинів як російських комуністів так і німецьких націстів. В результаті всього цього людина обесцінена і цілком поневолена. Ці сатанинські "евангелії", обдуривши людей і цілі народи, привели їх у жахливу руїну і рабство.

До 1939 р. в Европі скрізь доводили, що церковна проповідь про гріх не гідна модерної людини. Це тільки спроба лякати людей, які цілком ще не такі зіпсовані. Люди від природи добрі. Псує їх убогість, брак освіти і взагалі несприятливі обставини, що їх оточують. Тепер же виявилося, що гріх страшна й гірка дійсність, що церква мало звертала уваги на докладне й вичерпне висвітлення цієї проблеми.

Людина насамперед повинна бути примирена з Богом через посередництво Христа, тобто бути визволена з пут гріха і темноти. Вона повинна відро-

(Продовження на ст. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

"Непотрібна резолюція"

"Християнський Вісник" (Вересень-Жовтень 1953) у замітці під таким заголовком критикує постанову собору У.Є.О. про заохочення Амер. Біблійного Товариства видати поправлений Кулішівський переклад Біблії.

Собор У.Є.О. був примушений шукати виходу, щоб задовольнити гостру потребу віруючих в Біблії українською мовою. Комітет в справі нового перекладу Біблії, що його покликало до життя Брітійське Біблійне Товариство на чолі з завзятим ворогом евангеликів митр. Огієнком, не подає ніяких ознак життя. Принаймні ні в світській, ні в евангельській пресі немає ніяких комунікатів про їх працю. Можливо, що цей комітет вже не існує. Вся праця комітету, якщо вона є, оповита якоюсь дивовижною таємницею.

Редактор "Хр. Вісника", який, на нашу думку, напевно належав до цього комітету, краще зробив би, вмістивши докладні інформації про стан справи. Зрозуміло, що тоді собор У.Є.О. такої резолюції не ухвалив би.

„Нарешті, чому український сорока-п'яти мільйоновий нарід має вдовольнитися перекладом Біблії, який за твердженням "Хр. Вісника" "чекає свого видання". Знову, на підставі чого "Хр. Вісник" чи його дописувачі твердять: "Ми знаємо, що більшість українських протестантів є проти перевидання Біблії перекладу Куліша". Хто (коли і де) провадив цей Біблійний плебісцит? Кому потрібно робити такі дивовижні твердження? Заклик до віруючих, щоб вони звернулися з просьбою до Американського Біблійного Товариства "не видавати Біблії" вражає читача своїм нехристиянським змістом. Віруюча людина на це сказала б: "Якщо вони хотять видавати ще десять перекладів, то нехай видають, бо це ж Слово Боже".

Тільки сили тьми боряться з поширенням Св. Письма. Радимо авторові замітки "Непотрібна резолюція" і редакторові "Хр. Вісника" прочитати посл. ап. Павла до Филип'ян гл. 1:15-18.

Петро Орел

Від Поштового Відділу Виконного Органу Української Національної Ради

Щоб відзначити два 700-літніх українських ювілеї, а саме: ювілей 700-ліття коронації короля Галицько-Волинської Держави, Данила, та 700-ліття від заснування міста Львова — Поштовий Відділ ВО Української Національної Ради видає цими днями дві серії поштових марок.

Незабаром вийде також третя серія, що буде присвячена найвидатнішим українським державним мужам — борцям за українську демократію І. Мазепі, Б. Іваницькому та С. Баранові.

Пам'ятаючи, що українські поштові марки є не лише видатним засобом нашої пропаганди між чужинцями, але й частковою матеріяльною підтримкою нашого Державного Центру — просимо всіх прихильників Української Національної Ради і українських патріотів замовляти ці три серії поштових марок за посередництвом Уповноважених Фінансового Ресорту УНРади, або в управах місцевих Товариств Сприяння УНРаді, або безпосередньо в Поштовому Відділі ВО Української Національної Ради: München 25, Dänkhelstr. 4/0, Germany.

Ціна першої і другої серій по 0.50 НМ, а ціна третьої серії - 1НМ, або їхня рівновартість в чужих валютах.

При замовлюванні поодиноких серій проситься вирівнювати належність міжнародніми поштовими купонами: серії І і ІІ по 2 купони, а серія ІІІ — 4 купони.

БОЖА І САТАНИНСЬКІ ЄВАНГЕЛІЇ

(Продовження з ст. 3)

дитися, стати новим створінням. Зіпсована людина, а люди всі такі від природи, не може нічого зробити доброго. Христос говорить: "Зроджене від тіла — тіло, а зроджене від духа—дух". (Єв. Ів. 3:6). Отже, потрібне покаяння і впорядкування провин минулого життя. Покаяння означає ґрунтовну зміну в світогляді, переоцінку всіх життєвих вартостей. Покаятися — це значить дивитися на життя, світ і людей поглядом Христа. Для цього людина повинна цілком відродитися. Тому Христос говорить: "Коли хто не народиться згори, то не може він бачити Божого Царства" (Єв. Ів. 3:3).

Наука, техніка, культура й багатство самі по собі не вдосконалюють, а погіршують людину. Матеріяльний і розумовий розвиток людини, вартости якого не можна відкидати і недоцінювати, повинен відбуватися разом з духово-моральним розвитком. Думка Христа: "Шукайте ж найперш царства Божого й правди Його, — а все це вам додасться" (Єв. Мат. 6:33) — показує тут всю свою реальність. Будьте спершу самі Божими, новими людьми, тоді зможете добрі речі робити в цьому світі; вони тоді самі по собі прийдуть в цей світ, як овоч вашого доброго настановлення.

Без здійснювання принципів Христової евангелії в особистому і суспільному житті, немає проґресу, немає майбутности. Тільки евангелія Христова, Слово Боже можуть спасати, оновляти людину. За таких умов людина рве з старим гріховним та самолюбним світом, а стає на шлях нового життя, чесноти, любови та самопожертви. Змініть людину і зміниться світ і порядки в ньому.

Розвиток матеріяльного добробуту має відбуватися одночасно з духово-моральним удосконаленням людини. В противному разі людина опиниться в великій небезпеці і занепаді. Поліпшення людського життя в матеріяльній ділянці, розумні соціяльні реформи, культура, техніка й наука, — все це невичерпні багатства, що їх посилає Бог людству. Треба тільки усунути негідні християнства прояви в житті християн та духовенства. Христос перший приніс проповідь братерства, свободи та справедливости в цей світ. Це підтверджують Його слова: "... хто великим із вас хоче бути, - хай буде слугою він Вам". (Єв. Мат. 20:26). "Хто чинить гріх, той невільник гріха . . . Коли Син отже визволить вас, то справді ви будете вільні" (Єв. Ів. 8:34-36). "Блаженні, що їх переслідують за справедливість, бо їхнєє Царство Небесне" (Єв. Мат. 5:10). Проте, цього не можуть зробити безбожні, лихі люди і невластивими дорогами, незалежно від того, яких би обіцянок вони не застосовували. Або людина і світ спасеться, відродившись Христом, або зо всіма своїми обіцянками і надіями згине від свого "поступу", хвальби, гріха та . . . атомної бомби.

На студентських зборах у Німеччині один німецький пастор сказав: "Ми бачили у всіх своїх страхіттях одних і других (націстів і комуністів) і не бажаємо до нікого з них уподоблюватися. Ми хочемо залишитися тільки людьми в Христі, дітьми небесного Отця, з свідомістю, що належимо до великої родини. Ми собі не чужі, а брати і сестри. Пам'ятаючи про це посвячення, ми швидше розв'яжемо всі проблеми національного, соціяльного, клясового та інтернаціонального характеру, ніж як будемо розвивати ненависть і розбрат між собою".

Нехай нам Господь допоможе в нашому житті розрізняти сатанинське від Божого і, обновлюючись духом Божим, словом евангелії Христової, йти шляхами, що ведуть до щасливого особистого й суспільного життя тут на землі і в блаженній вічності.

ПОВ'ЯЗКА ДІВИ МАРІЇ
А далі... рукавички

Як доносить американська преса, в Сирії знайдено пов'язку, яку носила Пречиста Діва Марія. Про це писав православний патріярх Антіохій Єфрем І. сирійському єпископові в США Америки, Атанасієві Самуїлові. Пов'язка була знайдена під вівтарем церкви Св. Діви в Гома. Церква ця є збудована в 59 році і від того часу Св. Престіл не був порушений. Пов'язка знаходилася у скляному начинні, яке під дотиком людської руки розсипалося в порох. Справою цією зацікавився християнський світ, як рівнож і вчені археологи, які вивчають знахідку, як об'єкт наукових дослідів.

("Гомін України" ч. 41 (230) 1953)

Рецензія

Проф. Мирон Дольницький "ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ", Книгарня і Видавництво "Батьківщина" в Детройті, 1953, ціна $1.50.

Цей досить стислий підручник "Географії України" прекрасно написаний і своїм змістом цілком відповідає потребам самоосвіти. Рекомендуємо нашим читачам якнайдокладніше ознайомлення з цим підручником, щоб справді мати можливість собі уявити нашу чудову батьківщину — Україну.

Звичайно, подекуди в підручнику є твердження не переконливого характеру. Напр., на ст. 57 сказано: "У 1939 р. були на українських землях 24 великі міста з населенням понад 100 тисяч". Які ж це саме міста? Дуже скупо сказано про Донбас, тоді як його значення для України надзвичайно велике і т. д.

Проте ці огріхи автор напевно виправить у наступному перевиданні. А покищо поява цього підручника є великим вкладом у культурному житті українського суспільства на еміграції. Особливо вражає в підручнику справжня українська мова. Візьмімо хоч би такий уривок (ст. 25): "Всі поліські річки пливуть широкими, забагненими долинами, а вздовж кожної річки повно рукавів, стариць, охаб, озерець, підмоклих лісів, мохових рудавин і т. д. Вододіли між одинокими річками такі низькі й плоскі, що з весною, коли підуть снігові води, або вліті, коли випаде довга сльота, всі річки лучаться з собою і творять одно велике озеро. "Тоді видно на Поліссю лиш небо, воду й у воді потопаючий ліс".

Прекрасно! Радимо цей підручник кожному прочитати.

І. З-ко

ПІВРОКУ БЕЗ СТАЛІНА

"Ню Йорк Таймс" у статті з 6 вересня ц. р. намагається з'ясувати, чи справді сталися в СССР зміни після смерти Сталіна для вільнішого й кращого життя, які могли б допровадити до ліквідації диктатури, внутрішнього й зовнішнього напруження, створеного диктатурою. "Ню Йорк Таймс" з розпачем констатує, що в СССР і тепер керує залізна диктатура, як і за часів Сталіна, і що населення перебуває під владою того самого тоталітарного апарату.

Кость Гордієнко-Головко

Заходами Управи Осередку Спілки Визволення України в Торонті та Станицею Братства І-ої Дивізії УНА 4-го жовтня ц. р. у залі української греко-католицької церкви в Торонті відбулися спільні ширші збори, на яких п. д-р П. Шкурат виголосив доповідь на тему: "Національний Провідник — Кошовий Запорізької Січі Кость Гордієнко-Головко".

Доповідач зумів з любов'ю вирізьбити монументальний образ цього державного мужа, національного провідника і героя, войовничої сили, глибокої мудрости і кришталевого характеру зразкової людини.

Цей військовий провідник становить взірець послідовної боротьби за Самостійну Україну, винищуючи московського наїзника.

З цим славним кошовим пов'язаний ряд героїчних битв, особливо бій під Царичанкою, коли він розгромив москалів, ідучи назустріч гетьманові Мазепі і Карлу XII-му, щоб з ними об'єднатися проти Московщини. По програній битві під Полтавою, на вигнанні він разом з гетьманом Орликом укладали Українську Конституцію, яка й сьогодні має необияке значення.

Та козацький дух не давав йому спокою на чужині і він пробився нелегально на Україну, підіймаючи козацькі шаблюки проти московських наїзників.

Доповідач відсунув тіні, якими вороги затемняють наших національних героїв, і серед них заговорив до нас славний Кость Гордієнко-Головко, у повній своїй величі. І так кожному з присутніх хотілося бути подібним до нього у національній честі, відвазі і твердій послідовності.

Доповідь, що тривала понад годину, пролетіла, була енергійна і цікава.

На зборах було понад 200 осіб. Гарячими оплесками дякували присутні доповідачеві п. д-ру П. Шкурату.

П. Колісник інформував присутніх про акцію членів СВУ проти комуністичного зборища, т. зв. "Конгресу миру", яке відбувалося в Мессі Гол і на якому промовляв голова цього ж "Конгресу миру" в Канаді комуніст з-під ряси, ренегат Джемес Ґ. Ендікотт.

Ця подія набрала широкого розголосу серед англомовного канадійського світу. Мова йшла про те, як члени Спілки Визволення України на цьому "Конгресі миру" розкидали з бальконів і в партері протикомуністичні листівки, виступаючи проти канадійського Юди Джемес Г. Ендікотта.

На закінчення збори проспівали національний гімн "Ще не вмерла Україна", після чого вписувалися в члени СВУ.

Відділ Інформації і Преси СВУ в Канаді

Концерт Української Капелі Бандуристів

2 листопада ц.р. в Торонті відбувся черговий концерт Української Капелі Бандуристів під мистецьким проводом Григорія Китастого і Володимира Божика. Заля Мессей Гол не змогла вмістити всіх тих, що бажали бути на концерті. Серед публіки була досить поважна кількість і не-українців. Концерт пройшов з незвичайно великим успіхом.

Цікаво, що білети на найкращі місця на концерт були розпродані за місяць наперед ще перед тим, як концерт було оголошено. Очевидно, що ці найкращі білети дістали приятелі, знайомі і однопартійці тих, хто завідував продажею. Так не повинно бути. Звичайно всі білети даються на продаж публіці одночасово з оголошенням в пресі і хто приходить перший їх купувати той має нагоду дістати краще місце. Розпродаж білетів з під поли та ще й за місяць наперед перед концертом є зловживанням довір'ям загалу.

Хворі марення

У жовтні ц.р. відбувся в Оштаві ХУІ З'їзд "Об'єднання поляків у Канаді". З'їзд від імені цілого Об'єднання заявив: "Польонія, орґанізована в "Об'єднанні поляків у Канаді", всім серцем підтримує польський уряд в його домаганнях втримати одвічні п'ястовські землі по Одру і Ніссу. Рівночасно ми прагнемо, щоб корінні польські землі з Вільном і Львовом стали знову складовою частиною польської вітчизни".

Як видно, поляки й досі ще хворіють на імперіялістичну гарячку. Про це їм можна тільки сказати: "О, мрії, мрії"...

Яр СЛАВУТИЧ

Смерть Івана Мазепи

(Уривок)

Без перемоги і без слави,
Не на привіллі рідних трав, —
У хаті бідної Молдави
Творець козацької держави
Іван Мазепа умирав.
Стояли мовчки надовкола
Повиті жалем козаки,
На рубцюваті смаглі чола
Струмили відблиски свічки.

Та ось важкі труджені руки
Звелись порвано, як колись,
І для останньої науки
Слова протяжно полились:
"Під пануванням лихоліття
Я домагавсь козацьких прав
І всенародньої просвіти
По школах щиро пильнував
Щоб — опоганений Москвою -
Наш край до світлої мети
Під нечужою булавою,
Як за Богдана, повести.
Нехай же кріпне й ваше серце
І ваша буйна голова
У мирний час і в битві-герці
Не забуває ці слова:
На слугування Україні
Своє життя, свої думки,
Душі горіння, гнів палкий, —
Усе віддати ви повинні"...

І гетьман змовк. Важкі повіки
На очі тихо опустив
І, заспокоєний, навіки
Сумирно, вільним сном спочив.
І хоч навкіл мовчали браття,
Та дві свічі у головах
Палали владно, як багаття,
Як непогашене завзяття
В полтавській битві на степах.

ЩО КОШТУВАЛА ЛЮДСТВУ КОРЕЙСЬКА ВІЙНА

За неповними даними, втрати США в корейській війні виносять 142,277 осіб. В тому числі вбитими нараховується 25,604 особи, ранених — 103,492, зниклих без вісти — 8,529.

Втрати США у першій світовій війні були: 364,800 осіб, в 2-ій світовій війні — 1,125,369.

Втрати всіх інших союзних держав в корейській війні виносять — 47,500 вбитих, 146,000 ранених, 9,450 полонених (остання цифра відповідає тільки числові, що його подали комуністи, погоджуючися на обмін полонених). В тому числі корейці нараховують тільки вбитими в боях до 45,000 вояків і старшин.

Втрати комуністів за підрахунками альянтів сягають до 1,540,000 осіб, в тому 120,000 полонених. Китайські "добровольці" втратили в боях вбитими і раненими близько 900,000 осіб, північні корейці — 520,000.

За залізною заслоною

Готуються до... "великої дати"

На недавніх зборах "Спілки радянських письменників" М. Бажан закликав усіх присутніх, щоб, готуючись до "300-річчя воз'єднання України з Россією" у художніх творах відобразити "як у дружбі з російським народом зміцнюється економічно Радянська Україна, зростають її люди - робітники, колгоспники, інтелігенція, як виковується в них почуття патріотизму, інтернаціоналізму, почуття дружби до братніх народів".

Інститут історії Академії УССР має підготувати публікації на тему "Гідно зустріти всенародне свято — 300-річчя воз'єднання України з Росією". Проте, як повідомляє "Радянська Україна" з 4 жовтня ц.р., головні видання до цього свята будуть видані в Москві. Воно й зрозуміло. Побоюються, щоб часом у Києві, борони Боже, не висвітлили по справжньому Переяславську річницю.

Увічнення пам'яти П. К. Саксаганського

Російська Телеграфічна Агенція повідомляє, що на знак увічнення пам'яти П. К. Саксаганського, на мармуровій меморіяльній дошці, встановленій на стіні будинку (Київ, вул. Жаданівського ч. 96) золотними літерами вибито: "В цьому будинку жив з 1912 р. і помер в 1940 р. корифей української сцени, народний артист СССР, Саксаганський Панас Карпович. — 3.5.1859—17.9.1940".

Байдужість колгоспів

"Радянська Україна" (19. 9. 1953) скаржиться, що мінеральні добрива вилежуються на залізничних станціях в Київській, Сумській, Житомирській та інших областях, порозкидані і псуються. Колгоспи не поспішають їх забирати навіть під цукрові буряки".

Звичайно, яка плата, така й праця.

ЧИ ПЕРЕДПЛАТИЛИ ВИ "ЄВ. ПРАВДУ"?

Спілка Визволення України в Канаді

(Оголошення)

Спілка Визволення України (СВУ) в Канаді повідомляє, що канцелярія Тимчасового Крайового Організаційного Комітету та Управи Осередку СВУ в Торонті міститься у будинку Гетьманців - Державників (вул. 362 Батирст).

Канцелярія урядує щоденно від 7 год. 30 хв. до 10 год. вечора. У неділю від 3 год. пополудні до 7 год. вечора.

Тут ви маєте нагоду дістати матеріяли про СВУ на рідній землі, про розбудову СВУ на вигнанні, різні видання часописів, журналів і наукової чи літературної праці. Ознайомившись з ними, бажаючі можуть вступити до складу СВУ.

ВИТЯГ З СТАТУТУ СВУ

І. Загальні засади. 1. Спілка Визволення України загальнонаціональна, ідейно - моральна організація, що продовжує світлі традиції загально-національних українських організацій минулого.

2. Спілка Визволення України ідейний спадкоємець СВУ в Україні і вдновлює свою працю на чужині у духовому зв'язку з рідним краєм.

3. Спілка Визволення України діє на засадах християнської моралі і пошани до людини, на позиціях визнання визвольної боротьби в рідному краю і ставиться з найбільшою пошаною до державницьких традицій українського народу.

II. Мета. 4. Мета Спілки Визволення України:

а) боротьба за визволення України й українського народу з-під російсько-большевицької окупації;
б) боротьба за відновлення Вільної, Незалежної, Соборної Української Держави в її етнографічних межах;
в) боротьба з комунізмом і російським та іншими ворожими Україні імперіялізмами, зокрема з російсько - большевицькою системою тиранії.

III. Членство СВУ, права і обов'язки членів. 7. Членом Спілки Визволення України може бути кожний українець(ка), з 21 року життя, що погоджується з основною метою СВУ, її статутом, і зобов'язується виконувати всі постанови статуту, вказівки СВУ і бути дисциплінованим членом СВУ.

9. СВУ співпрацює з кожною українською організацією, політичною партією, українськими політичними і громадськими установами, які визнають згадані вище ідейно-політичні постуляти Спілки Визволення України. (З партіями комуністичними і прокомуністичними СВУ не співпрацює, але всіма засобами їх поборює). Отже, членами СВУ чи його прихильниками можуть бути члени інших українських загально-національних, політичних, громадських і наукових організацій, члени українських партій, працівники українських політичних і громадських централей чи міжнародних центрів, при умові, що вони визнають статут СВУ".

— — — — — —

Найвищим та законодавчим керівним органом СВУ є **Велике Віче СВУ.** Потім — **Пленум Головної Управи СВУ.** Нарешті — **Президія Головної Управи СВУ.**

У кожній країні діє: **Крайова Рада СВУ, Пленум Крайової Управи СВУ, Крайова Управа СВУ.** У кожному меншому поселенні діють: **Загальні Збори Осередку СВУ, Управа Осередку СВУ чи Уповноважений Крайової Управи СВУ.**

Управа Осередку СВУ в Торонті

Українці!

До Різдва вже недалеко. Спішіть з замовленнями на І том "Білої Книги про чорні діла Кремля".

Використайте можливість поширити правду про Україну під російською комуністичною окупацією серед наших співгромадян англомовного світу, підносячи їм "Білу Книгу" в формі різдвяного подарунку.

Ціна 5 долярів. Замовлення разом з "моней" ордером слати на адресу:

"SUZERO", 79 Ulster St., Toronto 4, Ont., Canada.

Вісім років тяжкої праці

24 жовтня ц.р. Об'єднані Нації віднзначили восьму річницю свого існування. Вісім років тяжкої, напруженої праці для здійснення інтернаціональної співпраці і для розв'язання економічних, соціяльних і гуманітарних проблем для людства. Президент США Айзенгауер цілком влучно схарактеризував значення ОН в житті сучасного людства: "Об'єднані Нації репрезентують найліпше зорганізовану надію людства замінити поле бою на конференційний стіл. Беручи на увагу, що кожний новий винахід науки приносить нові можливості для знищення світу, я вважаю, що ОН стають абсолютною потребою".

НОВІ АТОМОВІ БОМБИ В СССР

Московське радіо повідомило 18. 9. про те, що в СССР за останніх кілька тижнів випробувано кілька нових атомових бомб. Американські чинники підтвердили правдивість цієї інформації. Подаючи таке повідомлення, ТАСС висловив бажання советського уряду, щоб на основі відповідного міжнародного договору заборонити продукцію атомових і водневих бомб та атомової зброї.

НІМЕЧЧИНА НА ШЛЯХУ ВІДРОДЖЕННЯ

6 вересня 1953 року німецький нарід під час виборів, блискучою перемогою християнських демократів, на чолі з д-ром К. Аденауером, засудив комунізм і нацизм, продемонстрував, що в ньому немає ніякого страху перед погрозами советського режиму, і що він з укладом советської політики не пов'язує своєї долі. Тепер майбутнє Німеччини безперечно пов'язане з західнім світом.

Листи Читачів

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ПРО МЕНЕ

Сердечно дякую Вам за надіслану мені "Євангельську Правду".

Прошу Вас і надалі не забувати про мене, бо "Єв. Пр." приносить мені велику радість.

Одночасно подаю Вам мою нову адресу і залишаюсь

З поважанням,
Д-р. Вацик

Адреса:
Dr. Alexander Wacyk
Flensburg
Klueser Winkel 11
Germany

GO - SELL - COME - FOLLOW

By Ada M. Zimmerman

"I say, John, I haven't turned a page for the last half hour," and Tim Holcombe closed the ponderous book before him with an air of annoyed boredom. "I've read one paragraph six times, but couldn't repeat a word of it. I think I'll try a walk."

"Walk! How about a show and a night off?" drawled John lazily, puffing at a newly-lighted cigarette.

Tim said no more, but prepared to leave the room. Out on the streets the mad rush of the day-time traffic had ceased. The calm night air was gently rocked by cool breezes from the river. Now and then faint strains of music floated through the deep shadows, or across the dimly-lighted streets. Lights flickered from ninth and tenth story windows. Cars, as though unmindful of their rendezvous, ambled to and fro upon the avenue.

"A night off, indeed," mused Tim. John had already had too many "nights off." Too often Tim had bathed John's drunken face and stretched out his miserable, unconscious body in the hope of awakening in him the desire to become a man. Again and again drink had trapped the unwary youth in spite of Tim's prayer and pleadings.

Tim sauntered along the city streets and unconsciously turned to Riverside Drive and river front. He wanted very much to be alone. Yet, more than that he wished for some one who would understand. This was no time to be bending over books. What could it be; this restlessness than kept recurring? Sometimes it gripped him as again tonight. At such times as this his friends meant little and his books much less.

Tim Holcombe dimly understood the hidden undercurrent of his soul. Having fallen heir to a half-knowledge of a truth he knew not whether to pursue it or to strive for blissful forgetfulness. He had made a feeble attempt at both.

For days New York had fulfilled the acme of his dreams. It far exceeded his wildest imagination of a seventh wonder. From the "deep South" he had come to lose himself in preparation for a great career.

"Our country needs more Christian men at law," he had argued with his father while still in his early teens.

"Our country needs more Christian men, my son," his father had replied. "I cannot chose for you. If God has led you to make law your choice, then you shall have my blessing."

Months later Tim puzzled over the strange way his father had dropped the "at law" and added "my son."

Years had passed. Already he was entering the third year of his professional preparation. No youth had ever entered N—— Law School with more zeal than he. Professors predicted an illustrious career. No one knew but Tim himself that he had not found all that he had hoped for. Professionally he lacked nothing at his stage of preparation. But gradually there same the dawning realization of a void which his training could not satisfy.

Tonight as many times in the past few months, he drifted to the gardens between the Hudson and the Drive. He had spent hours here in restful silence watching the river's night traffic from his lofty perch. But now at this hour he came resolved to understand himself.

Of one thing he was certain and that was that he was saved. He had become a Christian early in his life and had faithfully continued his Bible reading throughout his college years. Even now when his work seemed heaviest he persisted. Among his classmates he had found many an opportunity to testify. It was through his personal contacts with his fellow students that he first became aware of a great need. He found young men whose ruthless debauchery blurred their

(Continued on p. 8)

НЕ ПРОПОНУЮТЬ, А ВИМАГАЮТЬ

"Поліпшити партійне керівництво пресою". Під таким заголовком вміщено статтю в "Правді" від 1 червня ц.р. В статті закликається всі партійні осередки пильно стежити за пресою, яка повинна "мобілізувати советських людей для виконання і перевиконання завдань п'ятилітнього пляну. виховувати трудящих у дусі советського патріотизму, дружби народів, комуністичного відношення до праці і до соціялістичної власности". Ствердивши, що цих завдань не виконується в задовільний спосіб, "Правда" пише: "Центральний комітет партії **вимагає** від ЦК компартій союзних республік, крайкомів, обкомів, міськомів і районів, щоб вони конкретно керували газетами, постійно їм помагали"...

За кращу долю й волю Батьківщини

Слова паст. Довгалюка

Оживи нас, і будемо призивати ім'я Твоє — Пс. 80:19.

За кращу долю й волю Батьківщини,
За віри збільшення у нас в серцях,
За мир і щастя кожної родини,
До Тебе, Боже, линем в молитвах.

Приспів:

Брати та сестри, зеднані у Вірі,
Христів прапор угору підіймім!
Брати та сестри, однодумно, жваво
Вперед за нашим Господом ідім!

2. В блакить небесну дух нас пориває, —
За прихід Царства в Господа просім!
Над нами сонцем Боже Слово сяє, —
Те Світло Боже в нарід наш несім!

3. Дай, Боже, кращу долю Батьківщині,
Твоє дай Царство, Боже, нам в серця;
Дай, щоб жили Тобі ми та Вкраїні
І вірними зістали до кінця! Амінь.

GO - SELL - COME - FOLLOW

(Continued from p. 7)

intellect—dozens of them. Of such was his own roommate. Others were cold and cynical; some, curious—while a few were sincerely interested.

Of this, too, he was certain. He could not follow his studies with a continued insecurity. His goal seemed less clear and infintely less appealing than when he first began his training. For days he had not permitted himself to think seriously about the future. However, one morning he had read the tenth chapter of Mark. Suddenly he had met the Master in the way, saying, "One thing thou lackest: go thy way, sell whatsoever thou hast, and come, take up thy cross, and follow me."

Since then these words were among his first thoughts in the morning and his last thoughts at night. He heard them above the voice of the lecturer in the classroom. He found them between the lines of documentary writings. There was no escape.

Turning his back to the busy river front, he faced the quiet shadows of the lonely park. Ie seemed to him that the Lord was asking of him just that for his future. "Go sell" did not mean landed possessions, but a career about which he had dreamed for years. Slowly through the years he had realized that he had been richly endowed with talents. It had been his desire that through them he might come to his full strength. But now for the first time he felt utterly helpless and alone.

Could he stop now? Men would label him a quitter. There were those of course who would understand. A vision of his father rose before him. He was truest friend he had ever known.

Thirty minutes later he was sending a 20-word message across the wire to his home in a southern city. At 12 o'clock there was a reply:

Dear Tim:

Come home via Nashville. Visit Ben Clinton. God bless you

FATHER

Tim leaned back in his seat as his taxi whirled him through Nashville's busy streets. "Visit Ben Clinton." What a strange request. What could the senior partner of the great Clinton and Davis Manufacturing Company have to do with a young man who had come to a spiritual crossroad in his life?

[illegible] nounced the driver, interrupting Tim's meditations. He awoke with a start. Almost before he was aware of it he was lifting the brass knocker and announcing his presence to a pretentious southern home. Almost instantly a little colored maid appeared at the door.

"Tim Holcombe is my name," he announced. "Is Mr. Clinton in?"

The maid simply smiled and said, "Follow me." She led him to a small room that overlooked the avenue and offered him a chair. No sooner had she gone when his eyes fell upon a painting. At first it startled him. He had seen it many times before on the wall of his father's study. There was an expression of infinite sadness on the face of the rich young ruler. Tim felt that now he understood. But the face of the Master held him transfixed. For a moment he was completely lost in the thought that he failed to hear footsteps on the carpet behind him. Suddenly he became aware of another presence in the room. He turned in confusion to look into the eyes of a kindly-faced white-haired man.

"Tim Holcombe, I believe," and the great man took Tim's hand into both his and shook it warmly. "I am Ben Clinton," he beamed. "You like that picture?" he inquired, nodding in the direction which Tim had been facing.

"I'm just beginning to understand it," replied Tim disarmed by the old man's kindness. "You talk as though you had known me."

"Known you? Certainly, I would have known you among thousands in London."

Tim smiled questiongly.

"You are the son of William Holcombe, preacher of righteousness, the grandson of Timothy Holcombe who, a generation or two ago, shook our city and brought hundreds to the feet of Christ throughout the cities of the South. It was through him that Ben Clinton came to a knowledge of the richness of a life in Christ Jesus."

The stately old man had led the way to his study. Tim was quick to notice on his desk an open Bible. Now he understood why the man could not be found in his office when other business men considered the hour important. "He is always at home at this hour," the secretary had informed them.

Tim never knew how it happened, but before the close of the first hour he had unburdened his innermost feelings to this veteran of the Cross. Home in the precincts of his father's study he related the incident:

"I just told him, Father, I don't know why. I hadn't planned to. He seemed to understand. When I finished telling him my experience he simply said, 'Let's talk to the Lord about it.'

"We knelt together there in his study. His prayer, Father, I shall never forget. I forgot everything else. For a while I forgot that he was praying, God came so near. I felt His presence between us. It took all the unwillingness out of my heart. I thought that I had consecrated my life, but I knew then that I hadn't.

"Finally he said, "Tim, will you pray?" I did. It wasn't difficult at all. The Spirit gave me the very words I meant from my heart to pray."

For a moment Tim was silent. At last his father broke the silence, "And now that the unwillingness in your heart is gone, what have you planned for the future?"

"I mean to 'go . . . sell' and 'come . . . follow,' " he said joyously.

And so he did. He laid aside the dream of a lifetime because he met the Master in the way. Today he is moving from city to city ardently preaching the Word of Life to thousands of youth who need the gospel.

—*Christian Monitor*

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА В ТОРОНТІ.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIV. Число 12. Торонто, Онт. ГРУДЕНЬ 1953 DECEMBER Toronto, Ont. Рік XIV. Число 12.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

Народження Ісуса Христа

(Єв. Мат. 1:18-25)

Народження Ісуса Христа сталося так; Скоро його матір Марію було заручено з Йосифом, то перше, ніж вони зійшлися, спостережено, що вона має в утробі від Духа Святого. Йосиф же, чоловік її, бувши праведний, і не бажавши ославити її, хотів потай відпустити її. Та як він про це задумав, аж ось явився йому у сні ангел Господень і сказав: "Йосифе, сину Давидів, не бійся взяти до себе Марію, твою дружину, бо, що в ній зачалося, є від Духа Святого; І вона породить Сина, і даси йому ім'я Ісус; Він бо спасе людей своїх від їх гріхів. А це все сталося, щоб справдилося Господнє слово, сказане пророкам: "Ось діва почне в утробі і породить сина, і дадуть йому ім'я Еммануїл", що в перекладі значить: "З нами Бог!" Йосиф, прокинувшись від сну, зробив так, як ангел Господень звелів йому, і прийняв до себе свою дружину. І не знав її, аж поки вона народила сина свого первородженого, і дав йому ім'я Ісус.

Всі люди народжуються не з своєї волі, вони навіть не знають про це. Вифлеємське немовля народилося тому, що Друга Особа Триединого Бога, яка створила весь світ і все, що існує, в своїй безмежній любові до страченого в смерті і гріхах людства, прийняла на себе людське тіло, щоб умерти за наші гріхи і тим зробити нас вільними від кари і смерти. Народження Христа було добровільним вчинком народженого і народжений був сам Бог. Перед цим вчинком безмежної любови схиляємо наші голови з великим захопленням і в глибокій пошані.

Над вертепом зоря ясна в небесах зас'яла

В світі радість стала!

В світі радість стала,
Яка не бувала!
Над вертепом зоря ясна
В небесах засяла.

Ангели співають,
Бога величають,
Всім народам ту чудову
Новину звіщають.

Там Господь з'явився,
З Діви народився;
Мов людина, пеленами
Вбогими вповився.

Пастухи з ягнятком
Перед тим дитятком
На коліна припадають,
Бога величають.

Ми також співаймо,
Бога величаймо!
Свого Спаса і Владику
В колядах прославмо!

НЕХАЙ ЖЕ СЕРЦЕ КОЖНОГО З НАС СТАНЕ ВИФЛЕЄМОМ, ОСВІТЛЕНИМ ПРОМІННЯМ СОНЦЯ ПРАВЕДНОСТИ, ЧЕРЕЗ НАРОДЖЕННЯ НАШОГО ГОСПОДА І СИНА БОЖОГО!

У радості заспіваймо Господеві

(Псал. 95)

Прийдіть, у радості заспіваймо Господеві, з покликом звеселімось перед скелею спасіння нашого!

Бо Господь Бог великий, і великий цар над всіми богами. В руці його всі глибини землі, його ж і гори високі. І море його, він створив його; і сушу руки його створили.

Прийдіть, поклонімося йому побожно, преклонімо коліна наші перед Господом, що створив нас!

Бо він Бог наш, а ми нарід пасовисько його, і стадо руки його. Ой, коли б ви сьогодні, як почуєте голос його, та не стали тверді серцем, як у Мериві і як у день спокуси в пустині. Як батьки ваші спокушували, випробовували мене, хоч бачили діло моє.

Сорок років був рід той огидою для мене, і я сказав: вони нарід, що блукає серцем, і не пізнали вони доріг моїх.

Так що я поклявся в гніві моїм, що вони не ввійдуть у спокій мій.

Всемогутній і вселаскавий Боже, що дав нам єдинородженого свого Сина, щоб узяв на себе природу нашу, і якби, ось тепер, урочисто народився від чистої Діви. Благаємо Тебе: допоможи нам, щоб і ми після відродження стали з ласки Твоєї дітьми Твоїми, і могли щодня відновлюватися Духом Твоїм святим у тому ж самому Ісусі Христі Господі нашому, що живе і царює з Тобою і тим же Духом, один Бог навіки вічні. Нехай Різдво Христове зміцнить нашу віру і стане для нас невмирущою надією, що Христос перебуває з нами, подасть нам мир, приверне українському народові і нашій батьківщині-Україні волю.

П. Боднар

НЕБЕСНИЙ САДІВНИК

(Радіопередача з Клівленд, Огайо)

І Христос розповів їм таку притчу: "Один якийсь мав у своєму винограднику посаджену смоківницю; тай прийшов шукати плоди і не найшов. І сказав виноградареві Оце третій рік, як приходжу шукати плодів на цій смоківниці і не находжу; зрубай її, на що і землю займає? Той же, відповідаючи, каже до нього: Залиши її, пане, і на цей рік, аж поки я обкопаю її довкола й обложу гноєм, чи не дасть вона плодів? — а коли ні, то зрубаєш її" — Єв. Лук. 13:6-9.

Згадані слова святої Євангелії стосуються до всього людства. Садівник не без цілі посадив у винограднику смоківницю. Він сподівався мати від неї плоди. Бог Творець всесвіту, створив людину для величного й врочистого призначення: шанувати і прославляти Його ім'я, приносити добрі плоди Богові. Протягом тисячоліть існування людини на землі, Бог, як добрий садівник, приглядається до всього людства, до всіх народів, до кожної людини зокрема, очікуючи від них плодів. Але "лукаве над усе в світі серце людське і ледаче". Єр. 17:9. Його зіпсував гріх докраю. Замість добрих плодів, воно приносить "дикі ягоди" Іс. 5:2. Людина через гріх утратила своє велике призначення. І тому "Бог... тепер ось усім людям наказує, щоб скрізь каялися" Діян 17:30, бо покаяння і визнання своїх гріхів перед Богом, — єдиний вихід з гріховної недолі, щоб наново привернути людині "образ Божий", належну гідність, щоб вона могла приносити Богові добрі плоди.

Бог милосердний, довготерпеливий і справедливий. Про це ми маємо чимало яскравих біблійних прикладів. За днів Ноєвих Бог довго чекав доброго плода від людей. Вони-ж були байдужі до Бога. Дочасним і безплідним справам вони присвячували дні свого цінного життя, а про Божу волю не дбали. Посилав до них Бог пророків, але вони їх не слухали, не каялись у гріхах своїх. Бог же терпеливо чекав плода від них. Вони ж "їли, пили, женились, виходили заміж аж до того дня, коли Ной увійшов до ковчегу" Єв. Лук. 17:27. Милосердя Боже тривало. Навіть тоді, коли Ной збудував ковчег, Бог ще шукав плода на землі, але не найшов. Останній рік, подарований людям на покаяння, добігав до свого кінця. І Бог вирішив зрубати безплідне дерево — тодішній світ, — щоб землі не займало. Кінчилося довготерпіння Боже, настав Його справедливий суд. "І коли першого світу не пощадив, а самовосьмого Ноя, проповідника правди, охоронив, повідь на світ нечистивих допустивши", 2 Пет. 2:5. Так кінчився останній рік безбожного світу.

Чекав Бог довго і від жителів Содому і Гоморру покаяння, але його не було. Вони зовсім не думали про Бога. Рік-у-рік/їх життя давало гіркі плоди, а їх гріхи накликали на себе Божий суд. Між ними не знайшлося навіть десяти праведників, ради яких Бог залишив би Содом і Гоморру. І коли останній рік для них кінчався, тоді Господь прийшов шукати плода, але не найшов. Там "їли, пили, купували, продавали, садили, будували" Єв Лук. 17:28, — а про Бога не думали. Коли праведний Лот перестерігав їх, що надходить суд Божий — вони глузували з нього. Не хотіли вони слухати його, бо були дуже зайняті своїми справами. І прийшов на них справедливий суд Божий. "І бурхнув Господь на Содом і Гоморру сіркою та полум'ям від Господа з небес" .. "спопелив, засудивши на знищення, і дав приклад для майбутніх безбожників, а врятував праведного Лота" І М. 20:24-25, 2 Пет. 2:6-7. Так було зрубане безплідне дерево -- Содом і Гоморра. Так кінчився останній рік безбожних міст.

Зовсім інакша доля припала для міст Ніневії. В книзі пророка Йони читаємо, що жителям Ніневії на покаяння залишилось було тільки сорок днів з їх останнього року. З кожним днем Боже очікування і довготерпіння наближалось до кінця. Надходив вирішальний час. І коли пророк Йона на вулицях міста об'явив мешканцям, що за їх гріхи наближається кара Божа, тоді Ніневітяни повірили Богові. Кожен з них схаменувся і покинув ледачу дорогу свою і неправдиві вчинки рук своїх. Вони негайно вчинили гідний плід покаяння. "І побачив Бог їх учинки, що вони покинули свою ледачу дорогу, й пожалував Бог наслати на них те лихо, яким їм був загрозив, і не послав". І не загибель прийшла на них, а прийшло спасіння.

Бог завжди милосердний і справедливий. Благословенна доля людини, що слухає і приймає волю Божу, що вертається до своєї Богом призначеної гідности. І згадуючи про Ніневію, Ісус Христос сказав: "Ніневітяни стануть на суд з цим родом, — і осудять його, вони бо покаялися через Йонину проповідь" Єв. Лук. 11:32.

Жахливі дні потопу, страшна кара Содому і Гоморри, благословенний досвід Ніневії — все це давно минуло, залишившись прикладом майбутнім поколінням про Божу любов, довготерпіння і справедливість. Ми живемо в дуже важливій добі. Не тому, що людина винайшла ще одну таємницю — атомну енергію, а тому, що наближається час, коли "на небі появиться знак Сина Чоловічого, що йтиме на хмарах небесних з великою силою й славою" Єв.Мт. 24:30. Про прихід того дня ніхто не знає. Але події в світі показують, що він наближається. Ісус Христос сказав: "Як було за днів Ноєвих, так буде й прихід Сина Чоловічого" Єв. Мат. 24:37.

Байдужість багатьох людей до Бога за наших часів яскраво підтверджує, що наші дні дуже подібні до Ноєвих. І сьогодні на порозі великих подій Бог терпеливо чекає доброго плода від цілого світу, від усякого народу, від кожної людини і кожного з нас зокрема.

Бог чекає від нас плода покаяння. Як Іван хреститель остерігав жидів перед судом Божим, говорячи до них: "Отож — учиніть гідний плід покаяння. Бо вже до коріння дерев і сокира приложена: Кожне ж дерево, що доброго плода не родить буде зрубане і до вогню буде вкинене". Ізраїльський народ відкинув цю пересторогу і тому як смоківниця був зрубаний і розпорошений.

Дорогий друже! Якщо ти досі не покаявся і не прийняв спасіння Божого через Господа нашого Ісуса Христа зроби це сьогодні. Бог любить тебе! Він чекає на тебе! Нехай Бог милосердний благословить вас! Нехай лице Його сіяє над вами, і милує вас через Господа нашого Ісуса Христа.

Ф. Москалюк

СТАРЕНЬКА ХАТИНКА

Хатинко старенька, соломою вкрита,
Невмирущий мій храме на рідній землі!
Чи ж можу коли-небудь забути я
Віконця маленькі, мальовничо-чарівні такі?

О, ні! ... Я не можу забути хатинки старенької.
Вона міцно живе в глибині мого серця,
Як і образ старенької рідної неньки,
Що лишив я, прощаючись, всю в сльозах у віконця.

В твоїх стінах убогих, від незабутньої неньки
Я пізнав усю велич правдивого Бога і братерства святого.
Тут зміцнив я дух свій до кращого завтра
І озброївся вірою в ласку Божу для роду людського.

І тепер, на чужині, як засвітиться перша різдвяная зірка,
До тебе я лину всім серцем, моя старенька хатинко,
Щоб думками прославити Бога в тобі, як і колись:
"Радуйся, ой, радуйся земле, Син Божий народивсь!"

Благословіть Господа, всі діла Господні: хваліть Його і величайте Його навіки.

Бажаємо
ВЕСЕЛИХ РІЗДВЯНИХ СВЯТ
і
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всім братам і сестрам, Євангельським громадам, приятелям і прихильникам, кореспондентам, передплатникам і читачам "Єванг. Правди".
УЄО, Редакція і В-во "Євангельської Правди"

Генадій Колючка

"Сльози Пречистої"

(Чудесні події в Сиракузі)

Під таким кричучим і разом з тим зворушливим заголовком вміщено статтю в "Нашій Меті" (ч.45/205, 1953) о. Петра Хомишина. Треба щиро визнати, що о. Петро Хомишин на цей раз взявся за досить вдячну для ритуалістичних церков тему — пропаганда чудес! Правда, своїм змістом його стаття розрахована на людську легковірність, на людей засліплених релігійними забобонами, що не можуть відрізнити правдивого чуда від вигаданого.

Автор статті — "Сльози Пречистої", о. Петро Хомишин, цілком слушно намагається вияснити суттєву природу чуда. Він пише:

"Чудо це явище в природі, якого ми собі в природний спосіб ніяк не можемо витолкувати. Нині теж такі явища, тобто чуда трапляються, тільки що нинішня "модерна" і — як їй здається — високосвічена людина не хоче у своїй слабенькій вірі та в своїй гордості і впертості признати нічого такого, чого вона в природний спосіб не може собі вияснити".

Ми не цілком згоджуємось з цим твердженням. Треба відзначити, що не тільки "високоосвічена людина", а навіть звичайна пересічна в і р у ю ч а людина і загалом широка суспільність дуже скептично, іноді і зовсім негативно, ставиться до чудес в наші дні! Справа не в тому, що "людина у своїй слабенькій вірі", як це твердить о. Петро Хомишин, не хоче визнати чудес. Суть полягає в тому, що ритуалістичні церкви, для побільшення грошового зиску, в минулому стільки сфабрикували чудес, що викликали цілком справедливий скептицизм до чудес серед віруючих людей. Уявіть собі, скільки вигадали чудотворних ікон! Або чудотворні мощі в Києво-Печерській Лаврі — це ж легко висловлюючись, — звичайнісінькe шарлатанство. Адже ніхто не може заперечити того, що чудотворні мощі мали в собі що хочете, тільки не було там людських останків. Усе це є безперечним грунтом для скептицизму щодо чудес серед людей, що розсудливо і розумно думають. Не проти цього і о. Петро Хомишин, констатуючи:

"Чуда (звичайно правдиві —Г.К.) не діються нині так часто, як це було нпр. тоді, коли Божественний наш Спаситель, Ісус Христос, ходив по землі та своєю Божою силою, одним своїм всемогучим словом сціляв всілякі недуги, ба навіть воскрешав померлих".

Звичайно, ми допустили б велику помилку, щоб на підставі фальшивих, вигаданих чудес не визнали б правдивого чуда. Один з найвизначніших мислителів свого часу в Европі, Паскаль, про це пише таке: "Мені здається, що справжня причина існування багатьох фальшивих чудес полягає в тому, що існують і справжні чудеса". І справді, без правдивих чудес неможливе було б наше існування. Адже створення Богом світу є не що інше як величезне чудо. Для спасіння людства від первородного гріха потрібне було чудо. Таким незвичайним чудом був прихід Бога в тілі на землю. Незвичайним чудом було Воскресення Христове з мертвих, Його вознесення на небо. А хіба ж не є чудесним навернення і спасіння людини вірою в Ісуса Христа? А хіба це не чудо, коли ви не через свої заслуги, або інших людей чи церкви, а через непохитну віру в Ісуса Христа одержуєте дар безсмертя, силу до боротьби з злом, повноту щастя? До речі, такі чудеса, як наприклад, с т в о р е н я світу, прихід Христа, Його вознесення — не можуть повторитися. Проте чудеса меншого маштабу можуть бути і в наші дні. Що ж сталося в убогій хатині на передмісті Сиракузи при вул. Віа делі Орті ч. 11? Для змалювання цієї події о. Петро Хомишин не пошкодував ні яскравих фарб, ні своєї буйної фантазії. Він пише:

"На передмістю Сиракузи, при вул. Віа делі Орті ч. 11, стоїть убога хатина, а в ній, в такій же кімнаті, серед найконечнішої обстанови висіла над ліжком згадана плоскорізьба — образ Прч. Діви Марії. В кімнаті мешкало молоде подружжя, Анджельо і Антоніна Яннузо, які в березні цього року побрались.

— — — — —

Антоніна очікує потомства і дуже тяжко переходить цю зміну і в своїм організмі і в цілій нервовій системі. Чоловік її прудкий, запальний, йому тяжко опанувати свої нерви. Тому часто приходило між ними до сварки і небажаних сцен, після яких Антоніна звичайно молилась перед образом Прч. Діви, що ще більше йшло Анджельові на нерви. Дня 29 серпня прийшло знов до великої авантури між ними, в часі якої Анджельо загрозив: "Я викину цю Богородицю через вікно". Антоніна лежала на ліжку і плакала. **Коли підняла свої очі до Пречистої, побачила, що її сині очі повні сліз, які спливають по її лиці, блистять у світлі та скапують на подушку.** Антоніні здавалось, що це привид, але приходять її мама і братова та тета її чоловіка. Всі бачать, що Пречиста Діва Плаче, і тому дуже злякались, а тета вважає це прокляттям дому. Та приходять сусіди, вістка про незвичайну подію облетіла блискавкою передмістя і люди тиснуться до маленької хатини, щоби на власні очі побачити сльози Пречистої, як вони безупину ллються з її очей на плоскорізьбі з теракоти. Приходять і представники найвищих властей в місті — посадник міста і директор поліції. Жінки положили медаліон Богоматери на подушку, але сльози з її очей ринуть безустанно. Анджельо побіг з вісткою до місцевого пароха, але той викинув його за двері — така неймовірна була вістка.

— — — — —

Від 29 серпня до 1 вересня, до год. 11.30 вполудне, плакала Матір Божа з перервами, які були ще більш незбагнуті як самі сльози.

— — — — —

Дня 1. вересня, в год. 10 перед полуднем, взяли один кубічний центиметер сліз та перевели хемічну аналізу, — вислід якої заскочив усіх: "Теча, що пливе з очей статуї Божої Матери, має точно ті самі хемічні складники й густоту, що й людські сльози".

Годину після тієї аналізи сліз Пречиста Діва перестала плакати. Ще одну годину пізніше наступило перше чудесне уздоровлення: 49 літний робітник Нунціо Вінчі, діткнувшись до вати, замоченої в сльозах Пречистої, видужав на місці з дволітнього артретизму, що його був цілковито здеформував.

— — — — —

Впродовж одного місяця занотовано понад 300 незрозумілих виздоровлень, т о ч н о сконтрольованих лікарями.

— — — — —

Крім лікарів, численних учених і/тисячних мас народу були свідками чудесних уздоровлень на головній площі міста обидва ерхиепископи, Сиракузький і Катанський".

Отже в. Сиракузах нічого чудесного не сталося, бо ж о. Петро Хомишин основного не висвітлив, чи сам образок, тобто дерево плакало, чи плакала Преч. Діва Марія, зображена на цьому образкові. Проте це не так вже важно. Головне, що "сльози мають ті самі хемічні складники і густоту, що й людські сльози". Інакше воно й не могло бути. І о. Петро Хомишин, задоволений своєю "літературною працею", закінчує її так:

— А нам віруючим у силу Божу, не залишається ніщо інше, як закликати: Дивні діла Твої, Господи!

І справді, не один віруючий, читаючи цю казочку для дітей молодшого віку, зітхнувши, скаже.

- - Дивні діла Твої, Господи!

Чудеса безперечно відограли велику ролю в поширенні благовістя. Проте це не значить, що в Сиракузах сталося правдиве чудо. Ясно одне: ритуалістичні церкви, пропагуючи сфабриковані чудеса, покинули науку благовістя і відступили від правди. Чи чудо підтверджує правду чи зло — така настанова св. Письма. А про Сиракузьке чудо, як і про всі чудеса ритуалістичних церков досить яскраво сказано в Єв. Мат. (7:22,23):

"Многі казатимуть до мене того дня: Господи, Господи, чи не в Твоє ж ім'я ми пророкували? і не Твоїм ім'ям біси виганяли? і не Твоїм ім'ям великі чудеса робили? І промовлю тоді до них: Ніколи я вас не знав. Ідіть від мене ви, що чините беззаконня".

Ми живемо в чудесному світі. Світ цей почався чудом, відкуплений чудом, і має кінчитися чудом.

Дякуємо Богові, що ми, євангелики, несучи правдиве благовістя в маси, можемо відрізняти правду від зла, правдиве від фальшивого, опираючись у наших людських слабостях на нашого Бога і Спасителя Ісуса Христа, Який є єдиним творцем правдивих чудес.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Дещо з медицини

Тютюн викликає рак легенів

(Зиски купуються дорогою ціною)

Др. Е. Л. Виндер і відомий хірург Е. А. Граам з Ст. Люіс довели до загального відома, що куріння тютюну викликає рак легенів. Вони стверджують, що це безперечний факт, обгрунтований на наукових даних. Ці лікарі з допомогою машини, що викурювала тисячі сигарет, діставали смолу і мастили мишей, які кінець-кінцем починали хворіти на рак.

Вони стверджують, що тютюновий дим має певний складник, який викликає рак у курців.

Цікаво, що фабрики тютюну і сигарет не дали жодних фондів на досліди шкідливости тютюну і їх усунення, тоді як вони мають колосальні зиски з курців. Правда, ці зиски купуються дорогою ціною. В 1953 році передбачається, що на рак легенів від куріння буде хворих близько 18 тисяч чоловіків і понад 3 тисячі жінок.

РАБСЬКА ПРАЦЯ

Економічна соціяльна комісія Об'єднаних Націй у листопаді ц. р. ухвалила досить важливу резолюцію. Суть її полягає в тому, щоб "ОН негайно обговорила в 1954 р. наслідки обслідування рабської праці, що його провела спеціяльна комісія ОН". За резолюцією голосували представники 36 країн, проти 5 - комуністичних, решта стрималася від голосування.

КАРДИНАЛ ВИШИНСЬКИЙ В ЛУБ'ЯНСЬКІЙ ТЮРМІ

З Ватикану повідомляють, що голову католицької церкви в Польщі — кардинала Вишинського, якого арештували комуністи, таємно перевезли до Москви і ув'язнили в Луб'янську тюрму.

ПРЕДСТАВНИКИ УЄО В КОМІТЕТІ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Пленарне засідання Головної Управи Українського Євангельського Об'єднання в Канаді призначило паст. І. Р. Ковалевича представником в Президії Комітету Українців Канади в Вінніпегу. Др. С. Сасс (з Едмонтону) і паст. В. Вінявський (з Вінніпегу) призначені в Президіяльну Раду КУК.

ЗЕМЛЕТРУС В ГРЕЦІЇ

2 грудня ц. р. у кількох районах Греції відчувалися підземні поштовхи. Зруйновані близько 90 будинків. Потерпіла знову центральна частина країни і Іонські острови.

ЗАГРОЗА КОМУНІЗМУ НЕ ЗМЕНШИЛАСЯ

Генерал Марк Кларк, ідучи недавно до місця своєї постійної праці, на деякий час зупинився в Ню Йорку. Представникам преси, які звернулися до нього по інформації, він заявив:

— Сьогодні загроза комунізму зовсім не зменшилася. Мені довелося вісім років мати справу з червоними і я маю настрій далеко не оптимістичний. І справді: два роки ми домагаємося угоди з комуністами щодо Австрії, але покищо нічого не виходить. Недавно ми розпочали переговори з комуністами відносно Кореї і справа майже без будьяких виглядів на успішне її розв'язання.

П'ЯТИРІЧЧЯ "НІМЕЦЬКОЇ ДЕМОКРАТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ"

З нагоди п'ятиріччя "Німецької Демократичної Республіки" в східній Німеччині відбувся великий парад, в якому взяло участь близько 50 тисяч чол. Серед плякатів найбільше майоріли з написами:

— "Геть конференцію трьох на Бермудах! Вимагаємо скликати конференцію міністрів закордонних справ чотирьох держав у Берліні!"

Рецензія

Гр. Домашовець: — "НАПЕРЕДОДНІ СВІТОВОЇ РЕФОРМАЦІЇ". Стор. 157, Нюарк—Саскатун.

Цю книжку можна вважати за один з проблисків світла серед темряви сьогоднішнього часу, коли світ опинився в стані надзвичайної гострої кризи, коли скрізь лунають тривожні голоси про порятунок.

Книжка має три частини. У першій частині змальоване сучасне становище світу з релігійного погляду, в другій — з національного, і в третій — з суспільного. Ці три великі царини людського життя автор розглядає на підставі Євангелії.

Досить докладний розгляд найважливіших подій з історії людства доводить автора до переконання, що дотеперішнє сприймання християнства було недосить глибоке. Навчання Христа не було ж бо тільки протестом проти всіх тих часів релігій, але повною перемогою світу й людини. Тим часом світ пішов не на переродження, а на механічний перехід з однієї релігії в іншу. В результаті ми маємо весь час кризи й непорозуміння. Вихід з цього безнадійного становища можна знайти в Євангелії, тільки з умовою, щоб людство, пригнічене своїми злиднями, звернулося до глибини святого єства й справедливого джерела свого духа. Це повинна зробити кожна людина, бо тільки тоді вона буде здатна сприймати дух, а не букви з Євангелії.

Велика боротьба за і проти християнства, що саме тепер точиться в цілому світі, вказує на наближення тієї вирішальної хвилини, коли буде відновлене християнство перших апостолів. Зло не полішиться само по собі, не полішиться гріх: їх усуне людина в боротьбі з собою і світом, підносячись під час такої до стану справжньої Божої дитини. Ці нові люди створять підвалини для правдивої проповіді євангелії, для нової великої зміни і загальної світової реформації.

Національні справи чим раз більше пронизуються соціяльним питанням. Звичайно вони не чужі ні людській природі, ні Божим наказам. Бог наділяє людей відповідними дарами для підтримання життя. Суть тільки в тому, що ласкаві сусіди звзіхають на чужу власність, Богом дану, і тим порушують Божі закони. Взаємне шанування і признання рівности між народами можуть створити нормалізацію національних взаємовідносин, бо кожна нація є вічним утвором Бога. Як рослина знищена на одному місці відроджується на другому, так само і нація. Щоб така нормалізація стала можлива, люди повинні кермуватися у боротьбі принципами духовими, а не принципами насильства.

Суспільне зло полягає на випередженні техніки моральних спроможностей людини, а не підкорятися їм. Техніка належить до розумової людської сфери, релігія до чуттєвої. Встановлення гармонії між обома сферами — ось головне завдання сучасної доби. В цій гармонії сфер наберуть іншого значення і всі суспільні питання, бо люди цілком зрозуміють тоді дійсну ціль життя, яка є потойбічна, а матеріяльні, поцейбічні справи є тільки засобом для неї. Зрозуміло, що це намагання до встановлення гармонії повинно бути цілком щире.

Зважаючи на надзвичайно пекучі справи нашого часу, автор рекомендує привернути порядок у відносинах людини до Бога, людини до себе самої, і до інших людей. При цьому можуть бути допоміжні релігійні місії. Проте вони виконають тільки тоді свої завдання, коли будуть виходити з окремих історій кожного народу, щоб повсякчасно відчувати при проповідях його суспільне і національно-політичне становище, щоб повсякчасно ділити з ним долю і ставати в його обороні, якщо його кривдять.

Книжка написана порівняно доброю українською мовою, хоч при другому виданні треба буде дещо виправити.

Богдан Тарнавський

275 ГОДИН ЗА РОЯЛЕМ

Німецький піяніст Арнд встановив новий "світовий рекорд" тривалости гри на роялі. Арнд грав протягом 275 годин, роблячи щодня годинну перерву.

ВЕЛИЧНІ РОКОВИНИ

В грудні цього року минає 700 років з дня двох важливих подій в житті княжої доби України, а саме: коронації короля Данила Романовича і заснування міста Львова. Заслуги короля Данила для українського народу і цивілізованого світу в справі оборони перед татарською навалою надзвичайно великі. "Україна, задумана королем Данилом, як самостійна сила між Заходом і Сходом, повинна відродитися в наших мріях, щоб згодом стати живою дійсністю" (З відозви Ювілейного Почесного Комітету).

На відзначення цих величніх роковин подаємо відповідні художні матеріяли.

Ред.

Юрій Тис

ЛЬВІВ

Нема українця на світі, якому не заб'ється гарячіше серце на згадку про це місто, друге після Києва, місто, де засяяло світло волі і де відроджувалася новітня історія України.

Львів від віків є заборолом українства. Із філософським спокоєм перетривали старовинні мури усі напади і окупації. Ці невеликі, пощерблені останки старого каміння із стрільницями, порослими травою, і куртинами, облупленими з тинку. Ще нині від Бернардинської площі видно тих свідків польських, татарських і угорських збройних нападів; це на них глядів Богдан Хмельницький триста років тому, коли виїхав з почотом на арабському коні і довго, довго і задумливо споглядав давню столицю галицьких князів.

Львів, "семпер фіделіс", завжди вірний, прищухав і мовчав, коли його вулицями котилися хвилі німецьких найманців, шведів Карла XII і гордовиті загони польської шляхти. Він пережив століття польської неволі, але легендарна Лиса Гора, що пам'ятає часи своїх українських князів, що сприймала загони Кривоноса і нині стоїть над Львовом, надщерблена віками, ця Лиса Гора є вічним мементо історії для усіх чужинців, що сягають і сягатимуть по владу над містом. Львів не промине, він мовчить, насуплений і грізний — Львів чекає ще свого часу. Для нього століття це хвилини, а хвилини важать нераз як століття. Інакше пливе час в людському житті, а інакше в історії.

Що знаєо про його початки? Майже нічого. Король Данило поклав підвалини — ось що записав старовинний літописець. А поза тим? Поза тим, це місто гарне духом, місто вічного життя, вічного ритму, чудесне в боротьбі і горде в падінні. Львів це жива течія, а не спокійна заточина. Львів, може, не є містом, гарним вулицями і кам'яницями; на европейську міру воно має атмосферу сходу, а з погляду сходу — є містом европейським. Бо воно стоїть на грані обох світів, є брамою між двома могутніми центрами людства, і туди проходила віками культура і господарська виміна, тим же самим шляхом проходили воєнні мандрівки і походи.

Це не модерне місто і не старовинне. Але люди! Які чудесні люди у Львові! Львів не знає міщанина західньо-европейського типу, без фантазії, без поривів, з дрібною тільки господарською ініціятивою, здібного до мурашиної праці, якою збагачує ґенерації свого народу. Ні — львівський міщанин, це не той ремісник заходу, що з гордістю показує вам свій дім: ось тут мешкає мій рід триста років! Львів не має такої традиції. Ніяка родина не мешкає мабуть і п'ятдесять років на одному місці. Бо містом раз-у-раз сколихують події, і вічний буревій не дозволяє на закорінену матеріяльну традицію.

Львів — це не східне місто, де людина — вічний мандрівник, де в її душі дрімають безтрадиційні і безісторичні інстинкти мандрівних племен.

Львівські люди мають свою традицію в серці! Вони живуть без багатих пам'яток давнини, без палат, свідків минулої культури, без пергаменів і документів. Одні пам'ятки знищили наїздники, зруйнували до ґрунту і спалили, інші переховуються ще нині по музеях у столичних містах здобичників: Москві і Варшаві. Але осталася Лиса Гора, оборонні мури і Святий Юр, що стоїть нині на місці, де колись, в прадавній сірині, стояла невеличка дерев'яна церква і манастир. Юр — символ Львова. Юр — духова святиня, в якій княжив незабутній Митрополит Андрій Шептицький.

Є ще невидимі символи. Братство при Волоській Церкві, що давало століттями непрослідженний ще сьогодні вклад у духову культуру Львова і в члени якого вписався гетьман Сагайдачний з цілим військом запорізьким.

Жили мешканці Львова й символом свято-юрської гори, жили ним без багатих пам'яток, з чистою любов'ю в серці, плеканою десятиліттями і століттями. Ось невидні й незрозумілі другим сили, які дозволили, що Львів випрямив своє могутнє тіло і стряс пил забуття і заліза неволі. 1918 рік. Але ще перед тим весна народів розбуджує місто, що, здавалось, мовчить, закляте історію. 1848 рік і Руська трійця це перший вияв чогось нового. Львівські купці пачкують перші "Кобзарі" з Києва, а згодом українську пресу. У Львів з'їжджаються перші емігранти з-під царського режиму. І чим далі, тим сильніш пульсує нове життя Львова. З нього промінює у край знання і наука. Просвіта, Наукове Товариство ім. Шевченка — це смолоскип нового життя. У Львові родиться Прометей і Мойсей Франка, тут перші початки політичного життя. Ще нині пам'ятає Львів політичні промови і віча Будзиновського. Тут постають Січі і Соколи, батьки Українських Січових Стрільців, за Львів падуть у вісімнадцятому нові українські жертви. І на вежах міста мають наново рідні прапори. Цитаделя і двірець — нові пам'ятки визвольних боїв, переходить до історії побіч будинку Просвіти і львівських в'язниць.

А опісля в цьому місті постає УВО — Українська Військова Організація і ОУН, тут оформлює Ковжун нову українську книжку, а Голубець і Седлецький творять традицію старовинних українських родів.

У Львові гинуть Басарабова і обидва лицарі абсурду Білас і Данилишин, а на ринку, де колись збирали окуп старшини Хмельницького з Тимошем на чолі, і на Руській вулиці, що пам'ятає змови мазепинських висланців проти царя, там, в тих місцях розбиває польська поліція могутній похід і маніфестацію в честь Карпатської України.

У Львові лежить похований начальний Вождь УГА — ген. Тарнавський, окружений могилами своїх вояків. Тут теж лежать останки тисяч українських патріотів в одній збірній могилі, ці останки, що їх зібрали з усіх в'язниць Львова. Це 1941 рік, і новий напис, кутий в камені, поставлено на високій могилі:

"Героям, що погибли від большевицьких банд".

Ще інші жертви, повалені німецьким наїздником, лежать у дальших спільних могилах.

Львів це місто, де кувалися ідеї повстань і де створено УПА. Це місто, де зорганізовано Українську Дивізію, коли стало очевидним, що німецький окупант не довго останеться паном цієї землі.

Нині Львів знову у ворожих руках. Тільки що наїздник заводить іншу тактику — закривається освободженням і з'єднанням усіх українських земель. Промовчує тільки, що усі ці землі сковані і поневолені. Тому вулиці і кам'яниці переховують ще інших людей, лицарів мовчазних, із вічним вогнем у серці і з зброєю в кишенях.

Львів знову прищух і притаївся. Готується до свого часу, коли на його вежах замають нові прапори, а хрести Святого Юра позолотить весняне сонце свободи.

(Із зб. оп. "Симфонія Землі")

Б. Лисянський

Чуже й своє

Живеш роки в чужій країні,
А в серці — Київ наш і Львів
Барвисто вквітчані й донині —
Легендою минулих днів.

Віків блискуча культура
Даремно манить і зове —
Міцна стихії креатура
В душі не згине, не завмре.

Нехай кипить життя бурхливе,
Будує втіх ясний вівтар —
Екстазне, радісне, вабливе,
П'янких для серця повне чар.

Хоч як могутнє і побідне,
Свій дух воно все ж береже
І залишається нерідне,
Душі далеке та чуже.

Чужії розкоші та слава
Не вбили спогад давніх літ —
Воскреста рідная держава,
Живе як вічний заповіт.

Живе як святощ, як емблема,
В ясну майбутність сяйна путь,
Як невідступная дилема,
Як наше "бути чи не буть".

А в серце б'є палка стихія,
Гартує дух до чинних днів. . .
І шепотить юнка надія:
"Наш рідний Київ, рідний Львів".

(Із збірки поезій "Pro patria")

Л. Шульга

ЗВІЛЬНЕННЯ ЖІНКИ ВІД ПРОВИНИ

Перед нами слово Боже, записане в книзі першій Мойсея (1:28): "Плодіться і намножуйтесь, і сповнюйте землю й підневолюйте її". Це було сказано до першої пари людей на землі у формі доручення. Коли ж ми візьмемо тисячелітню історію жінки, повну страждань, принижень, смутку й болю, то у нас може виникнути сумнів, чи ці слова Божого доручення "сповнюйте землю й підневолюйте її" відносилися і до жінки, чи може тільки до чоловіка. Ми з вірою беремо згадані слова Божі, які відносилися як до чоловіка, так і до жінки.

Немає сумніву, що це було волею Божою, щоб жінка, як помічниця свого чоловіка, з ним разом панувала над землею і морем, над горами й долами, над усім, що є на землі. Одначе не мала вона панувати самовладно, як і чоловік. І цей чудовий райський город, що його посадила рука Божа, був на те, щоб дати першій людині місце осідку, де вона могла б почувати себе щасливою і Божі дари зберігати й помножувати працею, що не мала бути тягарем, тільки радістю й щастям. Перше Боже доручення людині було далекосяжного значення, бо до нього Бог додав їй творчі сили, здібності, розум і волю.

Перша людина, впавши в гріх, і бувши вражена прокльоном Божим, скочується з своєї райської висоти і з смертельною раною в серці йде виганана в дикі простори необробленої землі. І от уся праця, що була найбільшою честю й щастям, стає тягарем на неврожайній землі: "Тернину та осет родитиме вона тобі і їстимеш польове зело. У поті лиця твого їстимеш хліб твій, аж покіль вернешся в землю, що з неї й узято тебе" (І Мой. 3:17-18). Поруч чоловіка його жінка зранена й схвильована в глибинах своєї душі, бо дійсно слова Божого прокльону: "І наготую тобі муки в вагітності твоїй, мучившися родитимеш дітей, а до чоловіка твого пориватиме тебе, він же ж пануватиме над тобою" (І Мойс. 3:15) — відносились тільки до неї.

Ці слова страшні і смертельні. Вони зворушують найбільш животворчі сили тіла й душі жінки. Усе те, що в спільному житті з чоловіком було ідеальним і чистим Божим даром, залишиться для неї темною й важкою долею, що охоплює тисячелітню історію жіночого горя й жіночого життя.

Відомі книжки Катерини Майо "Мати Індії" й Карін Міхаеліс "Золотий шнур" ілюструють життя індуської жінки, що за звичаями своєї країни й за родовою традицією вже на 9 або 10 році життя повинна була виходити заміж, і нести відповідальність за всі тягарі життя. В історії Африки записано, що під час вінчання молода лягала на землю, а молодий клав на неї свою ногу. Це не індивідуальна брутальність якогонебудь брутального африканця, а частина Божого прокльону в житті жінки. Коли до цього додати життя жінок, що для грошей торгують собою, або коли пригадати з анналів України про ясир і гареми турецьких султанів, то хоч ці останні факти були зумовлені історичним поневоленням народу, в них є яскраві сліди фаталізму жінки на підставі згаданого слова Божого (І Мойс. 3:15).

Зрозуміло, становище жінки білої раси було багато краще, особливо коли в наслідок християнства переоцінені давні погляди на жінку взагалі. Проте на житті жінки тяжить неначе якась важка доля. Сучасні модерні жінки не бажають про це й чути. Вони думають, що виконують ціль свого життя, посвячуючись своїй родині, професії, спортові, політиці тощо. Порожнечу ж в душі, яку вони відчувають, коли залишаться самі з своїми думками, вони пояснюють нервами, або як наслідок фізичного недомагання. Багато з них намагається рятувати себе зовнішньою позою, намагаючись удавати чоловіків і захопити владу і провід у щоденному житті. Найбільша хиба жіночого руху полягає в тому, що він витворив тип жінок-чоловіків, що своїм ідеалом уважають засвоїти чоловічі прикмети.

Щоб життя і служіння жінки були творчі, щоб вона позбулась Божого прокльону, їй потрібне навернення й відкуплення. Як через першу жінку прийшов гріх у світ, так само і до чоловіка, так через другу жінку Бог дав світові Відкупителя. Обтяжене прокльоном людство Він уласкавлює через жінку з найбільшою таємницею, яку світ досі знав, бо людське тіло, що було передане смерті й зіпсуттю стало святинею живого Бога. Жінкою була також ця непомітна, упосліджена й висміювана людьми, — бо мучена сімома бісами — Марія Магдалина, що після Марії, матері Христової, в історії жіночого роду достойна найбільшої слави і чести, бо першу свою зустріч після воскресення Христос мав із нею й перші свої слова Воскреслий промовив до неї: "Не приторкайсь до мене, ще бо не зійшов до Отця мого, а йди до братів моїх і скажи їм: я сходжу до Отця мого й Отця вашого, Бога мого й Бога вашого" (Єв. Ів. 20:17). Яке велике духове відродження в мученій і опанованій бісами, щоб відважитись піти між людей і свідчити їм, що Христос є переможцем, словами що перемагають і бісів, і смерть і світ!

У св. Письмі думки про жінку майже завжди пов'язані з гріхом, покаянням і відкупленням. У світлі Воскресення Христового треба розуміти по суті. Ще перед своїм Воскресенням Христос зустрічав жінок, що їм говорив слова далекосяжного значення. На гробі Лазаря Він сказав до Марти могутні слова про життя: "Я воскресення й життя! Хто віруе в мене, коли й умре, житиме" (Єв. Ів. 11:25). І Марію кличе Він до себе як живий і як Той, що оживляе мертвих: "Учитель прийшов і кличе тебе" (Єв. Ів. 11:28). Цими словами Христос кличе не тільки Марію й Марту, а кожну з нас зокрема, бо через жінку прийшов гріх і смерть у світ і в світлі слова Божого кожна з нас частково обтяжена тягарем провини. В цьому саме й полягає таємниця Божого прощення, бо де провина і гріх усвідомлені, там творче слово Божого прощення лікує і оживляє. Це подиву гідне, як часто Христос саме жінці говорить слова з найглибшим духовим змістом! Він цим дає доказ, що бажає визволити її з світу буденщини, втягнути в свій світ — безпосереднього слідування за Ним. Радістю сповнює серце той факт, що ідеї, які проповідував Христос, як покаяння, ласка, милосердя і віра, мали відгомін у серцях жіночих і між тими, що йшли за Христом. Жінка остання відходить від Його хреста й перша приходить вранці вартувати біля Його могили, стає першим свідком Його Воскресення. Христос, що панує над життям і смертю, дозволяе жінкам виявляти собі цю опіку і ніжність. Він приймає вияв любови й відданости від грішної жінки, лікує й очищає її, і підносить її ім'я на вершини невмирущої слави.

Цим упривілейованим становищем жінки Нового Завіту Христос винагороджує жінку за всі її терпіння й удари в минулому, що зрозуміло були заслужені й викликані в наслідок слів Божого прокльону. Ми, жінки, цілком усвідомлюємо дари Божі, що їх незаслужено щоденно приймаємо. Найбільше ж ми вдячні за безсмертний дар відкуплення в Христі Ісусі. В наслідок його первісна сила прокльону скасована для віруючої жінки раз на завжди, а перемінена в благословення. Одним своїм реченням до Марії Магдалини: "Іди до братів моїх і скажи їм" Христос визначив жінці місце у своїй громаді, з якого ніхто її усунути не може. Він впровадив її в святість спільного служіння з чоловіком для спільного Бога. Чоловік не панує вже більше над жінкою на правах тирана. Подружжя, як найтісніший її зв'язок з чоловіком, в світлі Нового Завіту відбиває весь зв'язок Христа з Його громадою.

Отже звільнена й відкуплена жінка стоїть сьогодні в сфері можливої діяльности для Бога, як помічниця свого чоловіка. На терені Божого Царства не може бути місця для таких, що стояли б осторонь, вичікуючи, приглядалися. Про служіння відкуплених в св. Письмі сказано: "І як ви обернулись до Бога від ідолів, служити живому й правдивому" (Солунян 1:9).

Жінка-християнка, як помічниця свого чоловіка включає своє служіння в орбіту служіння й змагань свого чоловіка, щоб спільними зусиллями помножувати добрі діла, як плоди їх віри.

Молодому українському євангельському рухові потрібно багато навернених жінок, що визнають Христа своєю Дорогою, Правдою і Життям, що в контрастах щоденних і в обличчі неуспіху і боротьби не розгублюються й не йдуть на манівці, а дякують і прославляють Бога, як невичерпне джерело переможної сили.

BRIGHTEN THE CORNER

Christmas Story by
Chester Shuler

The rattle of sleet on the window-panes and the incessant howl of the December storm roused Dan Burk 10 minutes early. He looked at the alarm clock underneath his pillow. Then, thankful for the brief extra time, he snuggled down deeper into his blankets, for a few moments of prayer. This talking-time was a habit taught him by his good parents before they went home to Glory and left Billy and him alone. Dan didn't like to go to work without first praying. It made things easier, and kept him happier. And keeping happy was something Dan wanted to do—it was a sort of game with him these days

This morning, however, Dan had something extra special to tell Jesus. It was about His work in the world. And very soon, now, folks would be celebrating His birthday again, too. Christmas was very close, and Dan's heart thrilled with the glad thought

Of course, Christmas would not mean very much to Billy and him, as far as gifts and fine eats were concerned. But Dan had worked hard lately. He had hustled faster and sold more papers, even helped Spud to cover his paper route a few times on commission. He had a neat little bag of nickles and dimes and a few quarters laid aside. Billy would have some gifts, and something special to eat, too. And maybe he could find a thrown-away spruce or pine bough to bring to their shack-home for a tree.

Last night, Dan and Billy had worked a long time at the little table in their home. And today, Dan would go to work with a bulging pocket—filled with those nicely printed Christmas tracts which he had gotten from the Mission. The ones the Smiling Lady had spoken about.

Dan was so glad for the Smiling Lady's interest in Billy and him. She reminded him a lot of Mother—the way she smiled . . . her clear, blue eyes that seemed able to look right through you, and also to see things that were invisible. She nearly always managed to buy two papers from him each day, morning and evening. Sometimes she told him to keep the change. She always gave him a bright smile and a kind word, and often invited him to special services in the Mission, around the corner.

Two evenings ago, Dan had taken Billy over to the services. Billy soon fell asleep, his tousled head nestling against Dan's ragged coat. But he had heard the Pretty Girl sing their favorite song, *Brighten the Corner Where You Are.* Billy had learned to sing parts of it himself. And Dan called it his "theme song"—rather, his theme *whistle*, as he could whistle lots better than sing! Then, too, Dan felt he had a special "corner" to keep bright—the one where he sold his papers. So many folks looked sad, worried, in trouble, and all in a great hurry, these days. Someone ought to brighten things, he reckoned.

Dan loved the Lord Jesus very much. His mother had taught him to do that. He remembered how they used to go to the little white church far across the big city, where they once lived, when Daddy earned lots of money. He was glad that Jesus lived over here in the slums, too. Jesus was with him everywhere he went. He and Billy often went over to the Sunshine Mission, Lord's Day afternoons. The Pretty Girl sometimes came and taught Billy's class of little boys. Mr. Horton taught Dan's group—some of the fellows were really "tuffies," too.

The tract idea had been Dan's own. He liked the pretty colored tracts which the Mission gave him and Billy. He wished other kids might have some, too. And then he thought of adults—the worried sort, who must not know about Jesus and His Joy. The Smiling Lady had agreed—and Dan came home with a supply of good tracts about Jesus.

"From Your New's Boy, Dan," he had written neatly on some of the adult tracts. He meant to hand them to some folks with their papers. He wonderd if they'd care. Some might be angry—even stop buying from him. Folks were queer that way, he knew. That's why he needed to tell Jesus about it this cold, dark morning.

Dan dressed hastily in the cold room, keeping the light low so Billy would not awaken. He kindled fire in the stove and cooked enough oatmeal for both, setting Billy's carefully aside. Billy would sleep a long while yet.

"Papers! Papers! Late morning papers! Read all about it! Paper, mister!"

The sleet stung Dan's ruddy cheeks, as he danced around that morning, making change with stiff fingers, saying, "Thank you, sir!" "Merry Christmas, sir!" "Nice storm, mister!" Always with a cheery note—interspersed with shrill whistles of *Brighten the Corner*— Folks learned to know Dan. Many smiled at him. But a lot didn't smile—they looked sad, worried, troubled, even angry, as they hurried to work, impatient over the slightest delay on Dan's part. But always he managed a cheery "Thank you!" And deftly, he managed to slip a tract into the papers of those whom he thought looked most in need of Jesus' cheering message.

Once or twice, Dan managed to whisper a little prayer to Jesus that morning, about the tracts. Well, maybe these busy folks wouldn't even read them—but he'd done his bit, anyway. "Brighten the Corner Where You Are—" shrilled his whistle louder than ever at the happy thought of doing something for Jesus.

"It's my birthday present for Him!" The thought struck Dan as he had slid a tract into a paper

(Continued on p. 8)

День народження Черчіля

У день свого народження (30 листопада ц. р. минуло 79 років) перший міністр Англії, Сер Вінстон Черчіль, одержав понад 2,000 вітальних телеграм з усіх кінців світу.

Історик Л. Рауза про Черчіля пише:

"Він в найбільшій мірі, ніж будьхто, уособлює першу половину нашого століття. Черчіль виступає на політичне поле діяльности в кінці минулого століття і бере надзвичайно діяльну участь в першій світовій війні. Нікого з головних представників цієї епохи немає серед живих: ні кайзера, ні Ллойд Джорджа, ні Вільсона, ні Леніна. Немає вже серед живих і людей, що відогравали керівну ролю в другій світовій війні. Загинули Гітлер і Муссоліні, померли Рузвельт і Сталін. Залишився тільки Черчіль, легендарна фігура на невеликій сцені нашої сучасної історії".

Зникла ланка

(Великий скандал в науці)

Три англійські вчені, озброєні модерними методами і хемічним аналізом, встановили, що так звана людина з Пілдаун (Evanthropus dawsoni) є звичайний обман. Про це вони довели до загального відома, що викликало велику сенсацію в науковому світі.

Цього "першого англійця" ніби знайшов Чарлс Давсон в 1911 р. в ямі, де видобували дрібне каміння. Він знайшов куски черепа і челюсть, що була дуже подібна до мавп'ячої. Вчені авторитети вирішили, що це є та ланка, що її бракує між мавпою і людиною. Назвали цю мавпоподібну людину на честь знахідника і спорудили при ямі йому пам'ятник.

На підставі цих кісток вчені відновили цілу постать мавпи-людини з низьким чолом, широким носом і бичачою шиєю. Науковий світ це прийняв за універсальний доказ правдивости еволюції. Тепер все це довелося відкинути. Встановлено, що куски черепа дійсно людські, але челюсть далеко пізнішого походження і належить чистокровній мавпі. От і маєш великий скандал!

Треба підкреслити той апльомб і переконаність, з якими так звані "наукові авторитети" твердили про певні осягнення модерної науки щодо цього питання. Очевидно, що вартість наукових теорій, окремо від фактів має тільки перехідне значення. Якщо теорії деяких вчених заперечують науку слова Божого, то це не повинно дуже турбувати віруючих. Кінець-кінцем виявиться, що теорія була мильна або просто обгрунтована на обдурюванні, як це ми бачимо з Пілдаун людиною.

Цікаво, що вчені обчислили навіть час, коли саме ця істота, що в природі не існувала, жила. Це мало бути якихось 950,000 років тому.

Словом, все пропало, треба шукати нову ланку.

О. К.

ДАЛАЙ ЛАМА ПРОТИ КОМУНІСТІВ

Як повідомляють із Лхаси, духовний голова Тибету Далай Лама відмовив комуністам у дозволі підняти над його зимовою резиденцією, в Поталі, червоний прапор.

ПОМЕР БЕНЕГАЛЬ РАУ

Як повідомляють з Швеції, помер від тяжкої хвороби представник Індії в Гаагському Міжнародньому Трибуналі сер Бенегаль Рау. До приходу в трибунал Рау очолював делегацію Індії при ОН.

BRIGHTEN THE CORNER

(Continued from p. 7)

bought by a cross-faced lady who scowled when he'd said, "Nice storm, lady! Thank you, ma'am'" It was a happy thought.

Just then, in the dense crowd of folks rushing to work and to the stores, Dan heard a sweet, familiar voice "Good morning, Dan! That whistle of yours is wonderful—in a storm like this. God bless you richly, dear boy!" The Smiling Lady had come, receive[illegible] er paper, and vanished. And then Dan realized he'd given her a paper "loaded with a tract"—one he'd intended for a sorrowful man coming along! Well, she'd know he was on the job, anyway. Even if *she* didn't need the message.

When things had quieted down a bit, a big limousine paused at the curb. A well-dressed man waved for a paper. Dan rushed over "Yes sir! Here you are, sir, Merry Christmas!" The man thrust a quarter into his hand and waved the chauffeur ahead before Dan could make change. It worried him. The man hadn't said "keep the change." Well, he'd watch for him and make it right some day. Oops! He had given the big man a tract too—well, he was glad of that! Maybe he needed to know Jesus

Billy had urged Dan to put a few of the little-boy tracts in the papers, too. "Some little boys may get 'em," Billy had said. Remembering, Dan reached into his other pocket. He saw a lady coming who always bought papers. Maybe she had little boys at home. She smiled her nicest smile, took her paper, and passed on.

"Here comes Mr. Awful Sad," thought Dan. Mr. Awful Sad wasn't dresed very warmly either. Dan knew how cold he must be Maybe he had a lot to be sad about. He looked pale, maybe he was ill "Thank you, sir! Dandy storm, isn't it, sir? Merry Christmas!"

The man turned and looked keenly at Dan. Then a little smile overspread his pinched, wan face "Yes, sonny, it *is* a dandy storm—I suppose. Never thought of it in just that way before, though. But the farmers need snow for their crops. Yes, it's a fine day. Merry Christmas to you, too!" He went on then, walking faster. Dan whistled *Brighten the Corner*. And suddenly the man stopped, turned, waved and smiled!

That evening he and Billy went to the Mission for special Christmas services. The snow was deep. There'd be gifts, too, the Smiling Lady and the Pretty Girl had told them. Well, Dan reckoned, Billy *needed* gifts if any kid did! It'd help brighten Billy's "corner" some.

The Pretty Girl sang again—a lovely solo about the Baby Jesus in a Manger. Billy sat wide-eyed and listened. He looked and looked at the pretty tree in the front corner of the mission hall. And then a man spoke. He said they had a visitor tonight, a Mr. Jamison Polke, a good friend of the Mission. Mr. Polke arose—and Dan almost said something out loud! It was the big fellow he'd seen in the limousine! But he didn't seem brusk or worried now. He was smiling and happy. "This is a happy season of the year," he said, "or it *ought* to be if we know the Lord Jesus as our Savior and Lord, as many of you people do . . ." He talked for five minutes, telling about Jesus' birth and life and death. Then he said: "When Jesus went back to heaven, He left a big job for us to do down here on earth. He wants us to carry on His work of glorifying the Father and telling folks about the way to be saved, and to help make life brighter and happier for all. This morning, on my way to the office, I met a boy who is doing that in a wonderful way. I don't know the boy's name, but he sells me papers. He thanked me for buying a paper. He wished me a Merry Christmas. And—" Mr. Polke paused, then added very clearly, "—he gave me a beautiful little gospel tract with my paper In all my life, I've never gotten a Christian tract from a newsboy before! I read it through *before* I read my paper. It did me good. It made my day brighter. I hope I was a more tolerant, kindly employer, too. I wish that boy were here tonight, that I might thank him in person!"

Dan squirmed. He hoped the big man wouldn't see him. He'd be terribly embarrassed to stand up in all that crowd. He sank lower into his rear seat, and finally Mr. Polke sat down.

Testimonies followed. One tall, thin man arose. Dan couldn't see his face from where he sat, but his voice was familiar. "I, too, received a gospel tract today with my newspaper," he said, in a clear, glad voice "I think I must have gotten it from the same Christian paper-boy who gave one to Mr. Polke. But he gave me *more* than a tract and a Merry Christmas. He put a tune into my mind which refused to leave me all day—he whistled *Brighten the Corner Where You Are*. I used to sing it when I was a lad in the good old country Sunday school back home. Haven't heard it lately. But it has a message. That boy is brightening his corner. I tried to brighten mine, today, and hope I succeeded. And I just wish—" he added, looking over the audience, "—I just wish he were here to whistle that tune for all of you as he whistled it this cold, stormy morning!"

The Pretty Girl stood up just then to sing. But before she sang, she smiled a lovely smile—right back at Dan and Billy. "I see that the Christian paper-boy mentioned *is* here tonight. And perhaps he will consent to whistle for all of us . . . How about it, Dan? Billy, you may come up here too—and hold Dan's hand." Her smile was too much for Billy. He stood up, and tried to drag Dan forward. Some of the people laughed. Dan had to come, red-faced and embarrassed.

"Thank you, Dan," Pretty Girl said. "Thank you—and God bless you. Now folks, keep very quiet, please, while Dan whistles—and then we all are going to sing that wonderfully cheerful song together!"

At first Dan's "whistler" wouldn't work. He was too much frightened. But the girl whispered. "Jesus will help you, Dan—just trust Him." Suddenly Dan felt relaxed. The people became just the same crowd that surged around him all day long on the busy Ave. He was selling papers again . . . and the clear, cheery whistle sounded forth . .

Then the Pretty Girl led them in singing the words. Billy helped, singing at the top of his shrill voice. Rich Mr. Polke, on the front seat—which was much too narrow to hold him—sang in a powerful baritone. The thin, sickly man sang too. And the people made the building shake with their combined volume. Murphy, the big cop on the beat, paused at the door to listen, and grin. Alcohol Alf, the drunkard, stumbled in the entrance, and grinned, too.

And then as they were given the gifts, Mr. Polke pulled Dan and Billy over to him on the narrow seat. He put an arm around each. He was smiling as broadly as a pleased boy. And when someone offered him a little donkey hitched to a cart as his gift, he took it and laughed till he shook. But he managed to slip it to Billy before the meeting ended.

Pretty Girl was with them before they could move. "Daddy," she said, "I'm so glad you know my friends Dan and Billy! They are the 'gentlemen guests' I've wanted to have to dinner on Christmas. So you will soon learn to know them better."

"Great, my dear!" boomed the big man. "Wonderful! See that they get around, Lucy. I wouldn't miss this for the world."

Dan and Billy could not get to sleep for a while that night. They were happy—and puzzled, too. How would they ever "fix up" fit to eat in a great big mansion home? Well, they'd just thank Jesus for this, and for the nice gifts, and trust Him to work it out. That was all they could do, Dan guessed.

Lucy appeared on Dan's "bright corner" next day—just when things were dullest. She told him exactly what to do. Meet her, with Billy, at a certain store that afternoon, before paper time. And not to worry. "Just keep the corners bright," she added, hurrying away.

Dan and Billy could hardly recognize themselves in the tall store mirror, later. Lucy and the Smiling Lady were there to see that things were just right. The boys had washed carefully at home and combed their hair. "Aren't they handsome young gentlemen, Aunt Sally?" exclaimed Lucy. "How honored I shall be to have them to dinner!'

Big Mr. Polke talked a lot with Dan on Christmas Day. Wanted to find out a great many things. Dan was glad to talk—it seemed just a little like having dear Dad around again. And Billy was so happy, to. There had been nice gifts, books, and candy. And tomorrow morning when Dan went to sell his papers, he'd not be cold either — Mr. Polke's new outfit would see to that! Deep in his young heart, Dan was thanking his dear Friend, the Lord Jesus, for it all. His heart was bright inside—and that had helped make other's corners brighter.

The heavenly Father looked after Dan and Billy, and Mr. Polke was His willing agent. He saw to it that both found good, Christian homes soon after that memorable Christmas time.

Dan means to study hard and some day become a real "brightener of corners"—a missionary giving his life to tell the Old, Old Story of Jesus and His Love. Meanwhile, he and Billy like to work in the Sunshine Mission and in the neat little church near their homes. But both try hard to brighten the corner where they happen to *be*. For that, they have found, is the really important thing. Because there are so many dark corners in the world today.

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XV. Число 1-2. Торонто, Онт. Січень-Лютий 1954 January-February Toronto ,Ont. Рік XV. Число 1-2.

ЖИВИЙ, ЧИ МЕРТВИЙ ЄСИ?

"Знаю твої діла, що маєш ім'я, що живеш, а мертвий єси" — Відкр. 1 : 3.

Тоді, як прогомоніла радісна вістка в Сардах і Христос вселився вірою в серцях тих, що його прийняли, — тоді, як вони слово Боже (з радістю приймали й корилися йому, тоді, як Святий Дух міг впливати на уми і серця тих людей і змінювати їх життя, — тоді була в Сардах зразкова громада живих, активних християн. Згодом ті наочні свідки Христових апостолів, ті перші піонери стали один по одному прощати цю землю, і християнство, що лишилося в спадщину молодим, починало занепадати. Саме тоді, коли потрібна була велика чуйність і ревність праці, коли треба було розвинути надбання, зміцнювати дедалі релігійне життя, громаду в Сардах знесилював дух байдужости й поверховости.

Чому так сталося? А тому, що ті християни стали дотримуватися того, що прийшло до них як зовнішня історична спадщина. Життя своє вони будували на традиції і на людській мудрості, а не на слові Божому. Це почало витискати з порядку дня головний зміст християнського життя — Христову науку, а замість цього впроваджувалася мертва форма, що вбивала те правдиве життя від Бога, що іскрилося ще в деяких членів громади. Залишалася форма.

Якою б ця форма назовні не була мистецька, чарівна й привабдива, проте не могла вона замінити духа і життя. Християнство, що обмежилося зовнішніми формами й обрядими перестало бути творчим чинником. Воно стало таким, що про нього можна було сказати: "що більше зносливим є життя без християнства, як християнство без життя". Це твердження цілком логічне і правдиве. Тому громада в Сардах, колись одна з перших, вже по кількох роках заслужила на гострий докір Ісуса Христа. Вона зовні пишалася, але Господеві не було до вподоби, бо "Господь дивиться на серце". Перед людьми можна вдавати, люди можуть хвалити, але найважливіше, що Бог думає про нас.

Колись Ісус Христос устами свого улюбленого учня докоряв громаді християн в Сардах словами: "Знаю твої діла, що маєш ім'я, що живеш, а мертвий єси". Він пригадав їй первісне життя говорячи: "Тимто згадай, як прийняв і чув єси і хоронив і покайся". Пригадай з якою радістю приймалося живе слово Боже, яка міцна віра була в тебе!

"Ти маєш ім'я, що живеш, а мертвий єси" — такий острий закид робить Ісус не кому іншому, а первісним християнам в Сардах. Це могутнє й поважне слово і нехай воно примусить нас подумати: "Чи не говорить це Христос до мене й тебе?" Чи не говорить він до нас євангеликів та усіх християн? Запитай себе: "Який я християнин?" Церква, що має багату форму, що славиться тисячолітньою традицією, що створила християнський талмуд і вважає це за головне — вона мертва. Таку саме християнську церковну спадщину має наш нарід і називають її "прадідівською, чи козацькою вірою." Ця віра, як та земелька, автоматично переходить з роду в рід і люди вже мають таку вроджену вдачу, що інстинктивно тримаються міцно "побілених гробів", що "в середині в них кісток повно."

Багато є серед нас таких, що люблять мертвечину і вавеняють себе, як це наш геній Тарас Шевченко писав:

"Ми не погани,
Ми настоящі християни...
Храми, каплиці і ікони,
І ставники, і мірри дим,
І перед образом Твоїм
Неутомленії поклони —
За кражу, за війну, за кров..."
("Кавказ")

Живий чи мертвий єси? Людина хоче жити. Щоб продовжити на кілька років фізичне існування людини, щоб осолодити й освіжити її в старості, працює невпинно медицина. Вже дещо позитивного вдалося їй осягнути в цьому напрямі. Хоч це коштує великі гроші, але ті, що прагнуть помолодіти, ще трохи пожити, платять ці гроші.

Медицина оздоровляє сьогодні деяких хворих тим, що в їх організм вливають кров від здорової людини. Це також дорого коштує, але не шкодують гроша ті, що хочуть жити.

Про тілесне існування люди дбають, бо бажають мати живуще й здорове тіло. Але часто забувають про свою внутрішню істоту, про духове існування. Багато людей забувають, що мають цінну й живущу душу, про яку не дбають і вона в них завмирає. Духове, внутрішнє життя має головну й суттєву вартість. Коли воно мертве, то це негативно впливає і на тілесну істоту.

Починається весна. Теплі сонячне проміння будить природу від зимового сну. Інакша атмосфера. Скрізь розвиток життя. А людина... Вона часто творить великий контраст. Не живе, а животіє. Мертва. Живий, чи мертвий єси?! — питає Христос. Він своїм словом, своїм духом оживить кожного, хто щиро прагне життя. Слова Христа це "дух і життя" і хто духа й життя Христового не має — той не Христів. Тому бажай життя, оновлення, щоб бути активним членом живої церкви й свого народу. А молитва нашого народнього пророка Тараса Шевченка нехай буде тобі живим прикладом:

Не дай спати ходячому
Серцем завмирати
І гнилою колодою
По світу валятись.
А дай жити, серцем жити
І людей любити!

Т. Семенюк

Українське Євангельське Об'єднання з глибоким сумом повідомляє, що 17-го січня 1954 р. помер, в Німеччині, на 75-му році життя,

АНДРІЙ МИКОЛАЄВИЧ ЛІВИЦЬКИЙ,

Президент Української Народньої Республіки.

Др. С. Витвицький в. о. президента УНР

В зв'язку з смертю президента Української Народньої Республіки Андрія Лівицького, й тим, що після смерти проф. Іваницького новий голова Української Національної Ради ще не обраний, права й обов'язки президента, згідно з Тимчасовим Законом про реорганізацію Державного Центру, ст. 23, перейшли на Голову Виконавчого Органу д-ра Степана Витвицького.

(Укр. Інформ. Бюро).

ВАЖЛИВІ РЕЗОЛЮЦІЇ

Пресвітерія західнього Торонто ухвалила і надіслала резолюції до канадійського уряду такого змісту:

"Ми, пресвітерія західнього Торонто глибоко стурбовані і і протестуємо проти відрядження до Ватикану амбасадора, який би репрезентував наш народ. Ми переконані, що таке призначення було б не в інтересах Канади".

"Пресвітерія західнього Торонто просить міністерство закордонних справ внести офіційно протест проти переслідування наших протестантських братів в Колумбії".

Над могилою пок. През. УНР А. Лівицького

(З промови голови Виконного Органу УНР д-ра Ст. Витвицького)

Жалібна Громадо!

Проводимо на вічний спочинок Голову Української Держави, тої, яка створилася 22 січня 1918 року, і якій ім'я — Українська Народня Республіка. Не дзвонять на ту сумну вістку дзвони Софії, не клониться перед тінню покійного державні прапори, не чуємо прощального гомону гармат, не віддає покійникові свого останнього салюту українська зброя, а тихий збір еміґрантських вигнанців виправляє Президента Української Народньої Республіки в його останню дорогу. Не судилось бо йому правити народом на своїй території, не розпоряджав він теж множеством военних полків, не пишався зовнішніми ознаками влади, проте являв своею постаттю Маестат найвищої нашої цінности, якій ім'я Україна.

Моторошно стае кожному з нас, коли бачимо, як в чотирьох стінах вузької труни замикаються і немов закінчуються всі життеві мрії і замагання людини, її сподівання на привабливе щастя і життеві її осяги. І коли закриється це безоглядне віко домовини та потім засипле його сіра земля, здається нам, що все скінчилось. А хіба це було б справжне і ціле життя, що так мало б кінчитися? Ні, бо поза цим і понад цим е ще друге і більше реальне життя. — "Хто віруе в Мене, той, хоч би вмер — буде жити" — сказано в одному місці святої Євангелії. Покійний вірив в ту основну суть, яка місититься у цих величніх словах. Він вірував теж і в ту її частину, яка називається Україною, вірив в неї в один з найбільш критичних моментів нашої історії, коли вона була пробуджена у вогні й бурі. З тою вірою пішов покійний на вигнання, щоб засвідчувати перед народом і перед світом, що Українська Держава існуе, що її територія тільки часово окупована ворожою силою, що на сторожі прав поневоленого народу стоїть його законний Уряд, який у противагу до накинутого насильством чужого режиму репрезентуе справжню волю народу, і який не спочине, поки не здобуде державної незалежности.

Як важко доводилось нашим будівничим і провідникам народу боротися з самими собою, коли треба було рятувати і зберігати самі основні елементи державности. Пам'ятаймо про всі труднощі, які доводилось поборювати покійному, як одному з представників найвищої державної влади, зараз після закінчення першої світової війни. Маемо це на увазі особливо, коли бажаемо розцінити без зайвих лестощів і славослов'я його образ, як людини з усіми присущими саме людині вальорами і недомаганнями. Отож, після окупації України большевицькими агресорами, припав на плечі покійного Президента, як тодішнього міністра закордонних справ Української Народньої Республіки, важкий обов'язок — зберегти для української держави бодай якусь частину її території. В стані примусової конечности обидва найвідповідальніші державні мужі: Симон Петлюра і покійний Андрій Лівицький були приневолені піти на догоду з Польщею, оформлену т. зв. Варшавським Договором. Проте Головного Отамана Петлюру та покійного Президента ми вважаемо великими постатями нашого недавного минулого, бо зміст і значення згаданого політичного акту, хоч і помилкового, почались і зродились в чистому джерелі глибокого патріотичного почування, в бажанні знайти реальний захист українській державній ідеї, себто у чистих ідейних спонуках. І це розуміе українська людина, коли однаково з пам'яттю Симона Петлюри вшановуе пам'ять А. Лівицького. Як людина умів теж покійний визнати свою помилку і вмів її теж виправити.

Час проводу покійного Президента припадае на один з найважчих періодів нашої історії. Це доба революційного зриву та пізнішого занепаду під ударами, коли в кліщах ворожого терору перебувала східна Україна, а західна її область виносила на собі лихоліття польської займанщини. Берегти в той час у належній повазі символ української державности — перевищувало нераз людські спроможності. Проте, покійний доніс до останніх своїх днів цей символ в повній його достойності і передав нам, його наступникам. Як би всі ми знали, скільки дошкульного болю крилось нераз під привітною усмішкою Президента і скільки покори в служінні народові мусів він виявляти — тоді ми уміли б належно оцінити жертвенний труд покійного. Покійний зміг вдержатися у великій частині еміґрації, встиг забезпечити її існування і створити деякі умови для культурно-наукової праці.

Разом з тим треба підкреслити основну рису характеру покійного: це його почуття української соборности. Всі питання щодо цілости української політики вирішували часто за почином і під проводом пок. всі політичні чинники.

По лінії цих основ української державної політики пішла теж акція покійного Президента на еміґрації після закінчення другої світової війни. Він вжив заходів для реорганізації Державного Центру Української Народньої Республіки, щоб зміцнити справність і успішність його праці, і створити одностайний, соборний фронт української політичної еміґрації. Це досяг він актом заснування Української Національної Ради з дня 16 липня 1948 р. Завдячуючи його ініціятиві, невсипущому його трудові та винятковій умілості лагодити політичні противенства, звершився того дня акт об'єднання майже всіх політичних груп української еміґрації. Це свідоцтво великого і зрілого державницького розуму тодішніх проводів наших політичних організацій. Це, хоч, на жаль, проминаючий, але все таки найясніший промінь серед мізерного нашого еміґрантського буття, це найсвітліший вияв справжньої любови до української Батьківщини, який всетаки буде освічувати шлях закритого перед нами невідомого майбутнього.

Під проводом покійного Президента українська державна політика досягае своїх давніх намірів — об'еднати зусилля поневолених народів СССР для спільної визвольної боротьби: створенням Паризького Бльоку наближаемо цей намір до його реалізації.

Для виконання важких завдань державного проводу Бог наділив покійного Президента цінними рисами його характеру. Він вложив йому у колиску неабиякий талант: дав йому ясну, погідну, зрівноважену вдачу. Це дуже щедрий дар для провідного державного мужа, коли у нього всі сили розум і серця зведені в одну спокійну гармонійну симфонію думок і почуттів, слів і діл, коли не доводиться змагатись самим з собою, з непокірними демонами нашої фізичної напруги. При тому мав Андрій Лівицький ясний, доброзичливий підхід до всіх справ і до всіх людей, вмів у кожному комплексі і в кожній людині відкрити і використати все, що позитивне і творче, викувати з того конструктивну вартість. Мав Андрій Лівицький великий дар бачити справи і людей серцем. Воно — це знання, здобуте серцем, наймудріше і найцінніше. Умів до того забути і вибачити—це велика ласка, про яку просимо в щоденній нашій молитві.

Мандрує дух покійного Президента по Україні з різдвяним привітом. Стукае до тюремних ґрат, переступае кільчасті огорожі концентраційних таборів, заглядае до хат українських людей і вітае їх привітом: "Христос родився". І так у цій мандрівці по Україні заспокоюеться дух Президента. Бо хоч він бачить, що український люд, сповитий жахом терпіння, то цей смуток його недолі перемагае ще більш могутній патос ґероїзму у нестримній боротьбі за волю. Кожний тиск ворожого гніту і терору відтискається на Батьківщині розквітом нових моральних чеснот, що наближають нас до перемоги.

І з України, через непрохідну завісу проривоються до могили Президента незліченні квіти найкращих почувань мільйонів українських сердець і вкривають рясним плачем домовину. Вони вистелюють йому путь в ті хороми, де царюють великі постаті української історії, князі, гетьмани і духові провідники народу, і де довкруги них збираються тіні всіх тих борців, яких остання думка і останній віддих належали Україні.

У тому царстві житиме повсякчас душа покійного Андрія Миколаевича Лівицького.

Вічний спокій тобі і вічна тобі пам'ять, пане Президенте!

ПРЕКЛОНІМО КОЛІНА ПЕРЕД СПАСИТЕЛЕМ

(Різдвяна радіопередача Укр. Євангельського Об'єднання)

Урочисто й з великим піднесенням, що відразу викликав святковий настрій у слухачів, розпочав Різдвяну радіопередачу хор Українського Євангельського Об'єднания під керівництвом диригента Дмитра Костенюка, колядою:

Бог Предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь —
І світ втішився.

Зворушливо затихають останні слова коляди "Об'явився нам" і пастор І. Яцентий читае Євангеліє від Луки (2:1-20). Слухачі переносяться думками в ті далекі часи, до Вифлеему, де народився Божий Син, світу Спас.

Повстають незвичайної краси образи. Перед вами, неначе на яву, вертеп, ясла і сповите немовля-Христос. Ось ангел Господній промовляе до пастухів: "Не лякайтеся, ось бо благовішу вам радість велику, що буде всім людям. Бо сьогодні в Давидовому місті народився Спас, що е Христос Господь". Ви уважно вслухаетесь у ці величні слова Євангелії, вас опановуе невимовна радість, бож народження Сина Чоловічого це найбільший дар люблячого Бога для визволення людства з неволі гріха.

Після Євангелії хор виконуе колядку "Ой, леліе...", яка справила прекрасне враження. З благальною різдвяною молитвою звертається до Бога пастор Л. Бучак:

"Боже, отче небесний і благий! В день народження немовляти Ісуса шлемо наші мольби перед твій трон із словами хваління: "Слава на висоті Богу, а на землі спокій і між людьми благовоління". Разом з мудрецями сходу ми складаемо наш поклін народженому і в глибокій задумі з Марією роздумуемо над великою тайною твого втілення. З пастирями отар вітаемо цю добру новину вічного спасіння.

Всеблагий! Допоможи тут, на землі, мати перед собою завжди Ісуса. Нехай образ його святого життя стане образом нашого життя, щоб ми могли жити в мирі і любові з усіми християнами. Нехай здійсниться наша невмируща надія, що і ввесь український нарід в едності і братерській любові біля ясел народженого восхвалить тебе у вільній, рідній землі.

В тобі, Отче, наша надія і викуплення! Даруй, щоб так як в давнині, і грядущими віками Син Твій потужно перемагав Ірода, щоб ми перемогли зло і гріх; щоб чистим серцем повсякчас хвалили тебе на небесах, а на землі жили у благодаті мира і любови, в тому ж Ісусі Христі. Амінь!"

Дедалі передача створюе у слухачів ще більший релігійний настрій колядою "Через поле широкее", яку прекрасно виконав брат. П. Черняк, в неменше чудовому виконанні акомпаніяменту хором. Як могутньо й переконливо звучать останні слова коляди:

"Хвалимо тебе, Сине Божий,
Хай твоя ласка нам поможе".

Передача наближаеться до кінця. Голова УЄО, пастор М. Фесенко, звертаеться до українського народу з різдвяним привітанням:

Дорогі брати і сестри!

Багато років тому дивне немовля народилося у Вифлеемі. Батьки його були бідні. Немовля не мало навіть звичайних дитячих вигод. Ставши дорослим, ця людина не зробила нічого такого, що світ звичайно визнае великим. Гроші, слава, політична могутність, літературна творчість не були полем діяльности цієї людини. Провідні мужі тих часів, які посідали все це, глузували з неї. Померла вона смертю раба і злочинця.

І ось ця людина змінила суть життя всього світу. Адже скільки людей жило і померло, з глибокою і невмирущою вірою в цю святу і величну людину, визначи її науку. В наші дні ця людина мае більше учнів ніж будь коли. Її засади визнають навіть ті, хто відкидае її авторитет. Ввесь світ провадить літочислення людської історії на земній кулі до дня і від дня її народження.

Дивне немовля, наш Господь і Спаситель, Син Божий народився для того, щоб вищою правдою оновити людське життя і вказати нам путі до Царства Божого у житті вічному. Йдучи за Христом, ми творимо це царство, на основі Божої правди і любови, тут на землі, в незвичайних умовах нашого грішного і пронятого великими стражданнями світу.

Отже тайна Христового впливу полягае в тому, що він не тільки відкрив людям закони духового життя, а й сам у своїй особі був їх втіленням. В Ньому Бог не тільки відкрив людям правду, а й сам стався людиною. В Христі ми маемо принципи життя і саме життя, що сталось тілом.

Згадуючи в день Різдва народження Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа, преклонімо коліна перед Спасителем і привітаймо Його з цілковитим усвідомленням, що Бог прийшов на землю в особі немовляти. Без цього усвідомлення ми не будемо мати справжнього Різдва, а тільки залишки старих суспільних звичаїв і традицій.

У другому посланні апостола Павла до Коринтян сказано: "Дяка ж Богові за невимовний дар Його". Народження Спасителя — це великий дар Бога Отця для людства. Віруючі люди, згадуючи про це, дають дари один одному. Народження Сина Чоловічого спричинилося до визволення людства з неволі гріха. Це був перший і найбільший дар люблячого Бога для людства.

Різдво Христове проголошуе, що для людей тепер широко відкрите безсмертя. Бог в Христі посилае нам повноту життя і обіцяе перемогу над беззаконням, тиранією і неправдою. Проте факт народження Спасителя не принесе жодної користи, якщо кожний з нас не знайде для нього місця в своему серці. Серце кожного з нас повинно стати тим Вифлеемом, де народилося дивне немовлятко. Тільки так сприйнявши народження Христа, ми зможемо усунути наші теперішні болі, і прийняти радісне, щасливе й вільне життя, як великий дар люблячого Бога.

В серцях людей і в країнах, де для немовляти-Христа немае місця, панує, як і в дні поганства, безправ'я, насильство, безнадійність, розпач і смерть. Людина, чи країна без Христа, це страчений світ.

Різдво нагадуе нам, що Христос приходить у цей страчений світ з великими дарами. Ці дари Христос несе і українському народові, бо потреба нашого знедоленого народу в дарах Христових дуже велика.

Недолю народу Тарас Шевченко змальовуе так:

"Гине слава, батьківщина,
Немае де дітись;
Виростають нехрещені
Козацькії діти.
Кохаються невінчані,
Без попа ховають,
Запродана катам віра,
В церкву не пускають."

Тільки Христос може визволити нас з цієї недолі, бо Він народився і для українського народу. В цій непохитній вірі і в цій невмирущій надії Українське Євангельське Об'еднання вітае український нарід на рідних землях і в розсіянні

Христос Рождається!"

Різдвяну радіопередачу хор закінчуе урочисто колядою:

Нова радість стала,
Що на небі хвала,
Зоря ясна над вертепом
Ввесь мир осіяла.

Пастор Л. Стандрет уділяе благословення:

"І благодать народженого в Вифлеемі, Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога-Отця та спільність Святого Духа нехай буде з усіма нами тепер і завжди. Амінь."

А. Д—ко

ПОДЯКА

Українське Євангельське Об'єднання висловлює глибоку подяку пасторам: Яцентому, Бучаку і Стандрету, членам хору Торонтонської Української Євангельської громади, на чолі з диригентом Д. Костенюком, групі Ошавської Євангельської громади: О. Салмерсу, В. Юркевичу, п-ні В. Юркевич, п-ні А. Щупляк, п-ні Грайник і п-ству Мандрик, на чолі з диригентом С. Салмерсом, за цілком свідоме і християнське ставлення в підготовці і проведенні різдвяної радіопередачі У.Є.О. Особливо відзначаемо посвяту групи Ошавської Української Євангельської громади, якій доводилося, в надзвичайно тяжких обставинах трудових буднів, приїжджати на співанки до Торонто.

Нехай різдвяна радіопередача, що відбулася на високому релігійному і мистецькому рівневі, буде скромним вкладом в евангельській роботі на славу Всевишнього і на добро українського народу!

М. Фесенко,
Голова Укр. Єв. Об'єднання.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видав М. Фесенко
Адреса редакції:
606 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

СПОДІВАЄМОСЯ І МОЛИМО БОГА

(Новорічне слово федерального прем'єра Канади Сен Лорана)

З нагоди Нового Року федеральний прем'єр Люї Єен Лоран у своєму посланні до суспільства Канади підкреслив, що міжнародне становище подає надію на тривалий мир і добробут у світі. Він сказав:

"Знову припала мені честь передати Новорічні побажання своїм друзям канадійцям тут вдома і тим, що покликані виконувати обов'язки, опинилися далеко від своїх рідних і друзів. У цім часі думаємо передусім про наші війська в Кореї та в Европі, які, з своїми побратимами з інших вільних держав, служать справі справедливости і волі в світі.

Кинувши оком на пройдені 12 місяців, ми вдячні і горді за свою країну. Канада дальше швидко розвивалася. Наші відомі природні ресурси теж успішно розвивалися, а разом з тим великі нові винаходи сприяли зростанню величезного матеріяльного багатства, що вже приносить таку велику користь канадійському народові. Третій підряд рік наші фармері мали справді багаті жнива. Безперечно ми маємо всі підстави, щоб бути вдячними і вдоволеними.

Минулого червня я мав честь брати участь у коронації нашого улюбленого молодого суверена, королеви Єлисавети II. Разом з своїми друзями канадійцями я подивляв її відвагу і посвяту для обов'язку, коли Її Величність прийняла на себе велику відповідальність за високий уряд і коли вона посвятила себе доживотній службі для своїх підданих. У своїй коммонвелтській коронаційній промові через радіо я знав, що висловлюю думки всіх канадійців, заявляючи відданість і любов нашій новій королеві.

Минулий рік теж позначився новою подією в житті наших демократичних інституцій — виборами послів нового парляменту Канади. Виборча кампанія дала мені нагоду відбути подорож по нашій розлогій країні і зустрінутися з своїми друзями канадійцями в усіх 10 провінціях — від Атлантику до Пацифіку. Під час таких подорожей можна належно оцінити Канаду і канадійський нарід. І при таких нагодах я завжди захоплювався виявами живучости й сили нашої нації.

Міжнародня ситуація дає підстави сподіватися миру і добробуту для всього людства, чого ми так бажаємо. Війська ОД, серед яких військо Канади на третьому місці щодо кількости, спинили комуністичну агресію в Кореї. Наші вояки ще там, але боротьба вже припинилась. В Европі члени НАТО на зібранні в грудні знову повторили свою постанову спільно обороняти наші спільні ідеали. Минулого місяця голови урядів Великої Британії, США і Франції конферували в Бермуді як з'єднені провідники вільного світу.

Канада, як держава що зростає, відограє щораз більшу ролю в цій боротьбі за світовий мир. До її голосу вже більше прислухаються і респектують у світі. Протягом минулих 12 місяців ми вітали в себе японського престолонаслідника Акігіта, президента США, канцлера німецької федеральної республіки і прем'єра Франції. Незадовго я виберуся в подорож довкола світу. Я певний, що говоритиму від всіх вас, передаючи поздоровлення з Канади країнам, які відвідуватиму, і зможу запевнити їх, що ми об'єднані з ними в справі миру.

Сподіваємося і молимо Бога, щоб цей Новий рік привів нас ближче до миру в світі і збільшив благовоління між людьми.

Бажаю всім вам щасливого Нового року!"

Президент УНР Андрій Лівицький

(Коротка біографія)

Андрій Лівицький народився 9. квітня 1879 року в маєтку свого батька в Ліплаві, Золотоноського повіту на Полтавщині. Походив він із старого козацького роду лівобережної Гетьманщини. Середню освіту покійний майбутній Президент здобув в колеґії Павла Ґалаґана (тут вчилися діти української козацької шляхти), а правничу — в Київському університеті, що його закінчив у 1904 р.

Виховався Андрій Лівицький в атмосфері старих українських традицій, а тому й не дивно, що він ще з своїх наймолодших літ, з палкою душею юнака-патріота, пірнув у працю для звільнення поневоленої Батьківщини.

Ще будучи студентом, у 1900 році, Андрій Лівицький стає членом Революційної Української Партії (РУП), а в 1905 році, коли Революційна Українська Партія перетворюється на Українську Соціял-Демократичну Робітничу Партію, він стає її членом, а пізніше вибивається на одно із провідних становищ у партії. Провадить революційну підпільну працю на Полтавщині, кількакратно у зв'язку з цим притягається до судової відповідальности, а один раз навіть був поставлений перед військовий суд . . . Та революція 1905 року не перемогла: А. Лівицький працює дальше, не тратячи віри в майбутнє своєї Батьківщини.

Прийшла перша світова війна, а слідом за нею і довгоочікувана революція. З перших днів Лютневої революції Андрій Лівицький працює днями і ночами, коли ж у Києві була утворена центральна українська влада — Центральна Рада та Генеральний Секретаріят, Лівицький стає ґуберніяльним комісарем на Полтавщині. Тут Небіжчик виявив свої небуденні адміністративні здібності: за ввесь час очолювання ним ґубернії, ця область України була, не зважаючи на революційний хаос, найкраще організованою.

1918 рік. Стався гетьманський переворот. Нова влада, розуміється, усуває Лівицького з його високого становища, але, зважаючи на великий авторитет, не наважується ліквідувати Полтавську самоуправу. А тому, як виняток в цілій Україні, під гетьманським режимом відбуваються на Полтавщині губер. земські вибори під гол. Андрія Лівицького.

Український нарід, під проводом Симона Петлюри, поваляє гетьманський режим, і влада Української Народної Республіки покликала Андрія Лівицького до Києва. Тут він стає міністром юстиції, а пізніше міністром закордонних справ. При всіх змінах кабінетів Андрій Лівицький майже безперервно лишається в складі уряду. Та, не зважаючи на всі заходи уряду і Головного Отамана Симона Петлюри, а також на гарячкові дипльоматичні потягнення Лівицького, молода Українська Держава не витримала і була переможена в боротьбі з російським большевизмом. Але не капітулювала. Уряд і частини армії зі зброєю в руках відступили до Польщі і до Румунії.

Почалося життя на еміґрації. Трагічне 25 травня 1926 року. Голова держави і Головний Отаман Петлюра гине від зрадливої руки большевицького аґента. Його пост займає, згідно з конституційним законом з 12 листопада 1920 року, тодішній голова ради міністрів Андрій Лівицький.

Друга світова війна застає Президента А. Лівицького в Польщі. Німецька окупація — це був дуже важкий час. Але покійний, непохитно віручи в перемогу демократії, не йде на ніякі угоди з режимом Гітлера.

Воєнні хуртовини минули. Українська політична еміґрація поповнилася кількома сотнями тисяч нових еміґрантів. Почалося, особливо в Німеччині, бурхливе українське політичне життя. Президент А. Лівицький розпочав реорганізацію Державного Центру.

Аж ось 17 січня 1954 року Українське Інформаційне Бюро дістає сумну вістку з Карльсруге, що Андрій Лівицький не живе. Урвалось життя пильного трудівника, великого державного мужа і відданого українському народові його найвищого репрезентанта — Президента Української Народньої Республіки. Батьківщина ніколи не забуде його відданої і жертвенної праці: у вільному Києві в Пантеоні найславніших українських мужів поруч з Симоном Петлюрою лежатимуть і тлінні останки його співпрацівника і наступника А. Лівицького.

(За матеріялами Українського Інформ. Бюро).

Ів. Зоренко

ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ ДОГОВІР

(До "святкування 300-річчя возз'єднання України з Росією")

Московські прислужники в уряді і наукових установах УССР розгорнули велику пропаґанду з нагоди "Переяславського Договору" під гаслом "Добровільне й навіки возз'єднання України з Росією". Ця пропаґанда надзвичайно яскраво подана в опері "Богдан Хмельницький", висвітлюваній в журналі "Україна" (листопад ч. 11, 1953 р.) з майстерно виконаними ілюстраціями, особливо ілюстрація фінальної сцени опери — зустріч Богдана з послами великої Русі. Тут же ми читаємо зміст опери:

"Перед глядачами постають картини ХУІІ сторіччя. Страшне лихоліття на Україні. Польські магнати знущаються з пригнобленого українського народу. Стогнуть люди в тяжкій неволі під панськими канчуками, в кайданах. Але нарід не скорити! Там, на Січі Запорозькій, Богдан Хмельницький разом з Максимом Кривоносом, Богуном і іншими синами України готують військо запорозьке, щоб завдати удару польським поневолювачам і врятувати рідну землю. На Січ-матір, як називав цю вольницю народ, сходиться голота, покривджені і знедолені, з усіх кінців підневільної України — з косами, сокирами, пістолями. Прийшов на Січ і Максим Кривоніс з своїми загонами. Зростає Січ, дужчає. Навіть зрада польського запроданця Лизогуба з підступною Геленою, яка пробралась до Богдана в табір, щоб заподіяти смерть гетьманові, не спинили народнього наступу на ворога. Військо Богдана Хмельницького завдає нищівного удару польським магнатам і їх хвальному війську, очоленому Потоцьким — цим катом українського народу. Ворожими трупами вкрилась наша земля.

Але Україна цим ще не врятована. І в Богдана Хмельницького народжується думка про возз'єднання України з великою матір'ю Росією, народ якої — рідний брат. До Москви їдуть Богданові посли просити московського царя про возз'єднання.

1654 рік, січень. В Переяславі славному збирається народ на раду з Богданом і його друзями.

І ось виходить Богдан Хмельницький з послом великої Росії. Іде процесія — корогви, прапори, вище духовенство зібралося благословити цю знаменну подію. Відбувається урочисте возз'єднання України з Росією.

Гетьман і посол скріпляють цю дружбу двох народів:

—"З Росією навіки!"

Звичайно, щоб довести цілому світові "правдивість" цієї пропаґанди, большевики не забули і про Шевченка. В цьому ж таки журналі в статті "Малюнки Т. Г. Шевченка" сказано:

"...Ще замолоду, до викупу з кріпацтва Тарас Григорович компонує малюнки з далекого минулого, беручи до них сюжети з історії Росії та України.

...Особою Богдана Хмельницького, видатного полководця і діяча, Шевченко цікавився ще в ранній доакадемічний період творчости. Про це свідчить майстерно виконаний ним малюнок "Смерть Богдана Хмельницького".

...Великий український поет високо цінив полководницький геній і державний розум Богдана Хмельницького.

...В малюнках Т. Г. Шевченка ми бачимо правдиве висвітлення історії визвольної боротьби українського народу і високу оцінку діяльности Богдана Хмельницького, який присвятив своє життя розв'язанню двох основних завдань: визволенню своєї Батьківщини від іноземних поневолювачів і возз'єднанню України з Росією".

Таким брехливим змістом, фальшивим висвітленням історичних фактів пройнята вся большевицька аґітація "про возз'єднання". І справді: хто може повірити, що одним із основних завдань життя Богдана Хмельницького було "возз'єднання України з Росією?" Адже кожному відомо, що Богдан Хмельницький, цей великий син українського народу, геніяльний полководець і державний муж, який все своє життя присвятив боротьбі за визволення українського народу від поневолювачів, на створення Соборної і Незалежної Української Держави. І ось ми є живі свідки того, як за вказівками большевицької Москви, в УССР доклали всіх сил, щоб 300-річчя "Переяславського Договору" представити цілому світові у фальшивому історичному вигляді, що, мовляв, "возз'єднання України з Росією" було "добровільне і навіки", що український нарід, як і 300 років тому, прагне залишитися вкупі з "своїм старшим братом" — російським народом і т. п. І невипадково вся ця пропаґанда пройнята основним гаслом, яке досить яскраво відображене в згаданій опері: "І в Богдана Хмельницького народжується думка про возз'єднання України з великою матір'ю Росією".

Щоб мати справжнє уявлення про "Переяславський Договір", про його конкретні наслідки і тим самим виявити фальшиву суть московської пропаґанди "про возз'єднання України з Росією", звернемося до змісту договору. Статті, на підставі яких гетьман України Богдан Хмельницький "приєднався" до Росії, були такі ("Полное Собраніе Залонов Россиской Империи", т. І, стр. 322-327):

"1. Насамперед, щоб не було непорозуміння, повинен ти, Государ, затвердити права й вольності наші, — так як ці права й вольності ми споконвіку мали.

2. Щоб в суди наші, — як місцеві, так і військові — ні бояри, ні воеводи, ані ставники московські не входили.

3. Україні мати власне військо — як городове так і запорозьке.

4. Як по містах, так і по селах, вся старшина (урядовці, війти, бурмістри, старости) щоб з наших людей радою обиралися.

5. При гетьманській булаві залишається староство чигиринське.

6. Нарід і військо, на загальній раді, самі зпоміж себе обирають гетьмана і всю старшину, — бо ж це є стародавній український звичай.

7. Земель козачих і селянських відбирати ніхто не може, а вони переходять дітям, якими вольності мати — як мали їх діди й батьки.

8. Права й вольності, що ми їх маємо з часів князівства, — як духовенства так і мирян — щоб порушені не були.

9. Гетьман з старшиною може приймати чужоземних послів, — як то ще споконвіку було.

10. Перше, ніж забрати подушне, треба умовитися з Гетьманом і старшиною, які і призначать своїх урядовців.

11. Українські церкви і духовенство мають цілковиту незалежність від Москви.

12. В затвердження непорушности цього трактату просимо цю хартію вольностей підписати і печатками затвердити, щоб навіки вічні непорушено було.

Государ затвердив і бояри підписали".

Отже, в "Переяславському Договорі" досить виразно зазначено, що українці повинні зберегти "вольності, які вони мали споконвіку" (п.1), "Україні мати власне військо" (п. 3), що "народ і військо вибирають гетьмана, бо ж це є стародавній український звичай" (п.6), щоб "хартія вольностей України і українського народу була навіки вічні непорушена" (п.12) і т.д. Ці факти є безперечним доказом того, що за Богдана Хмельницького існувала незалежна Українська Держава, і що "Переяславський Договір" Україна і Росія уклали, як дві самостійні держави, на рівних правах. Що цей договір не міг бути вічний, не доводиться й говорити. Поперше історія людства не знає "вічних" договорів, бо тим більше для Росії такі

(Продовження на ст. 6)

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

ДЕ ТІї СТРУНИ...

ДЕ ТІЇ СТРУНИ, ДЕ ГОЛОС ПОТУЖНИЙ,
ДЕ ТЕЄ СЛОВО КРИЛАТЕ,
ЩОБ ЗАСПІВАЛИ ПРО ЦЕ ЛИХОЛІТТЯ,
ЩАСТЯМ І ГОРЕМ БАГАТЕ?
ЩОБ ПОНЕСЛИ ВСЕ, ПРИХОВАНЕ В МУРАХ,
ГЕТЬ НА ПРОСТОРІ МАЙДАНИ,
ЩОБ ПЕРЕКЛАЛИ НА ЛЮДСЬКУЮ МОВУ
ПІСНЮ, ЩО ДЗВОНЯТЬ КАЙДАНИ?
ЄРУСАЛИМ МАВ СВОГО ЄРЕМІЮ *),
ЩО ГОЛОСИВ СЕРЕД ПОЛЯ;
ЧОМ ЖЕ СВОГО ЄРЕМІЇ НЕ МАЄ
НАША ЗРУЙНОВАНА ВОЛЯ?
ПОЛУМ'ЯМ ВІЧНИМ НА УСТАХ ВСІМ НАЩАДКАМ
ДАНТОВЕ ПЕКЛО ПАЛАЄ;
ПЕКЛО СТРАЖДАННЯ ГОРИТЬ В НАШІМ КРАЮ, —
ЧОМ ЖЕ В НАС ДАНТА НЕМАЄ?
ГЕЙ, БЛИСКАВИЦЕ, ГРОМОВА СЕСТРИЦЕ,
ДЕ ТИ? РОЗБИЙ ЗЛІЇ ЧАРИ!
ХАЙ МИ ХОЧ РАЗ ЗАГОВОРИМО ГРОМОМ
ТАК, ЯК ВЕСНЯНІЇ ХМАРИ!

*) Єремія — біблійний пророк

ПЕРЕЯСЛАВСЬКИЙ ДОГОВІР

(Закінчення з ст. 5)

не існують, а подруге в "Переяславському Договорі" нічого не сказано про "вічний договір з Росією", як це пропагують большевики — "З Росією навіки!", а тільки в п. 12 підкреслено, щоб "вольності України навіки вічні не порушено було".

Чи ж додержала Росія згаданого договору і зокрема 12-го його пункту? "Здійснення" цього договору позначилося нечуваним в історії людства віроломством Москви. В своїй пропаґанді Москва не пошкодувала фарб для зображення Польщі, як віковічного ворога України. Замовчала тільки Москва, що в цьому є певна частка і її участи. Замовчить напевно Москва, святкуючи "возз'єднання, і про віроломне "здійснення" "Переяславського Договору".

Богдан Хмельницький ще за свого життя констатував, що Москва ганебно порушує "Переяславський Договір". Проте він, внаслідок смерти, не встиг вжити відповідних заходів. За кілька ж років після його смерти Україна стає ареною запеклої визвольної боротьби і разом з тим перетворюється на велику руїну. Чого не знищили на Україні татари і турки, те докінчили поляки й росіяни. Цей жахливий стан український нарід відтворив у своїх піснях:

"Славне було Запорожжя всіми сторонами,
А тепер не можна прожить та під москалями".

Або:

"Наступила чорна хмара — настала ще й сива:
Була Польща, була Польща, та стала Росія".

Систематичне руйнування України майже не припинялося.

Російський міністер освіти Валуєв своїм циркуляром від 18 липня 1863 р., в якому сказано: "никакого особеннаго малороссийского языка не было, нѣт і быть не можетъ", ніби завершує не тільки фізичну, але й духову руїну України. Під тиском жахливих, нелюдських утисків:

"Гомоніла Україна,
Довго гомоніла,
Довго, довго кров степами
Текла, червоніла."

Конкретні наслідки "Переяславського Договору" Тарас Шевченка змальовує так:

Гетьмани, гетьмани, якби то ви встали,
Встали, подивились на той Чигирин,
Що ви будували, де ви панували,
Заплакали б тяжко, бо ви б не пізнали
Козацької слави, убогих руїн!

Так поневолення, руїна фізична й духова, убогість і сльози. Ось наслідки "Переяславського Договору", а по большевицькому — "це славне трьохсотріччя возз'єднання України з Росією".

Про всі ці факти під час "святкування 300-річчя возз'єднання України з Росією" безперечно не згадають. Віроломство триває... Що не встигла зробити царська Росія, довершує большевицька... Проте кожний українець і українка повинні пам'ятати, що наведені фатки являли собою непорушний грунт для нашої низвольної боротьби, яка розпочалася зараз же після підписання "Переяславського Договору" і триває досі. Така вже віроломна природа "великої матері Россії" і "старшого брата" — росіян.

Так, Богдан Хмельницький від щирого серця намагався договоритись, дбаючи про краще життя українського народу, з Москвою, яка віроломно зломила "Переяславський Договір". Український нарід і в сьогоднішніх, надзвичайно складних міжнародніх обставинах, провадить і надалі визвольну боротьбу. Невмирущим дороговказом у цій боротьбі, не зважаючи на наші великі жертви, для нас є Четвертий Універсал Центральної Ради від 22 січня 1918 року, в якому сказано:

"Від нині Українська Народня Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною державою українського народу".

Нехай же постать Богдана Хмельницького буде для нас у цій боротьбі надхненням і рушійною силою, а "Переяславський Договір" яскравим застереженням нечуваного в історії людства віроломства Росії — чи то білої, чи червоної.

Богдан Хмельницький, підписуючи 300 років тому "Переяславський Договір", передбачав зовсім інший стан Української Держави і українського народу, ніж ми маємо сьогодні. Отже український нарід не має жодного права для урочистого відзначення цієї дати. Ми тільки можемо цю дату згадати, як початок нелюдського визиску, гноблення і поневолення українського народу "матір'ю Росією", як нечуване віроломство "старшого брата" — росіян щодо України і українського народу.

Т. Бай

ЯК СЛУХАЄТЕ?

"Вважайте отже, як слухаєте; хто бо має, дасться тому; а хто не має, і що, здається, має, візьметься від нього" — Єв. Лук. 8:18.

Хто може "слухати", той має великий дар від свого Творця. Люди вважають, що той, хто може багато говорити, має лихий язик. Звичайно, язик у людини відограє більшу силу, ніж сила ух. Припускають, що велику шкоду можна іншим зробити тільки язиком. Тому дуже малу увагу ми звертаємо на слухання, яке зіпсувало чимало людей, особливо дітей і молоді. Знаючи вагу слухання, Ісус застерігає: "Вважайте, як слухаєте!" Вважайте, що слухаєте! Слух підпорядкований нашій контролі. Ми слухаємо "як" і "про що" хочемо. Отже вже й наша народня мудрість остерігає нас: "Слухай кожного, але свій розум май!"

Ісус радить нам: "Вважайте, як слухаєте!" Щоб добре слухати, треба вважати, розбирати, вибирати, критикувати, вирішувати. Як багато різноманітних голосів стукає до наших ушей і бажає вступу до них. Людська душа залишається непохитна, але поки людина не почала слухати диявола. Тільки послухавши його, людина відразу втрачає свої чесноти.

Голоси, що ми їх слухаємо, формують не тільки наші опінії, а й нас самих. Отже, ми повинні вважати на те, яких саме голосів ми слухаємо. Ми повинні вибирати все те, що для нас добре, добре для інших і для Бога.

Один атеїст аргументував з сільським господарем на тему "слухання" і доводив, що добре послухати все. "Може й так, у вас, — відповів сільський господар, — а у нас інакше. Ми навчилися в цій справі від корови. Я даю своїй корові сіно; в ньому є чимало патиків, різного листя тощо. Корова того всього не їсть; вона вибирає сіно, а решту відкидає набік. Чи корова має бути мудріша від мене? Корова знає, що треба їй їсти, так як і ми знаємо, що треба нам слухати".

Це надзвичайно яскравий приклад. Правдиву поживу треба уважно вибирати. Отже "слухай, вибирай, перебирай". Саме в цьому полягає майбутність нашого життя, в цьому корінниться наша духова сила.

Ісус добре знає, що люди не всі однакові. Одні мають здібність і розуміють, яке насіння добре, а яке ні. Інші таких здібностей не мають. Вони мають очі, а не бачать, мають уші і не чують. "Хто має уші, — каже Ісус, — нехай слухає". Як легко нам вислухувати зло і як тяжко його потім знищити і слухати добре.

Щоб ми могли вважати, критикувати, вибирати, ми повинні слухати нашим розумом. Ісус Христос каже: "Слухайте мене всі, та й розумійте". Єв. Мар. 7:14. "Хто читає, нехай розуміє". Єв. Мат. 24:15. "Чи розумієш, що читаєш?" Діян. 8:30.

Чи розумієш, що ти чуєш? Життєвий закон стверджує, що хто слухає мудро, хто слухає розумно, той одержує щось мудре і розумне. "Хто бо має, тому й дається". Хто слухає розумом, той вчиться що добре і корисне. "Хто бо має, дасться тому; а хто не має, і що, здається, має, візьметься від нього".

Ісус повсякчасно говорить до нас через слово своє і через св. Духа. Чи слухаємо ми Його? Чи розуміємо ми, про що Христос нам говорить? Чи усвідомляємо ми вартість Його слова, Його правди, Його спасіння?

Якщо ні, то візьметься від нас й те, що, здається, маємо. "Вважайте, вважайте отже, як слухаєте!"

В. Боровський

ЧИ МОЖНА ЩЕ ВІРИТИ В БОГА?

"Славлячи себе мудрими, потуманіли, й обернули славу нетлінного Бога на подобу образа тлінної людини... Тому то передав їх Бог нечистоті.. Вони замінили істину Божу на неправду і поклонялись і служили створінню більш, як Творцеві, що благословенний навіки. Амінь" (Римл. 1:21-25).

Живемо в добі, коли людство потішається з великих здобутків техніки. В повітрі кружляють величезні літаки, вигідно в кімнаті сидить людина, слухаючи по радіо чародійний спів, музику, промови, вісті, або все те бачить і чує в телевізійному апараті.

Сучасна людина сповнена гордістю. Скрізь лунають твердження: "Сьогодні люди — боги — пани, володарі й будівничі свого щастя й добробуту. Геть з буржуазною вигадкою Бога!"

Чи справді сучасні осягнення техніки дають право людині так високо нестися? Остання війна, наприклад, цього ніяк не підтвердила. В даному разі скорше виступає яскрава правдивість висновків тексту слова Божого, в якому сказано: "Славлячи себе мудрими потуманіли!" Потуманіли, це ще не значить, що подуріли. Ні, бо коли туман залиже землю, тоді переконуємось, що земля та сама, що на ній все те саме, тільки через туман ми бачимо перед собою найближче розташовані об'єкти. Отже, проти нашої волі стаємо короткозорі.

Ці "великі" здобутки оп'яніли багатьох. Людям в голові покрутилося, вони стратили можливість бачити речі в їх правдивій, неперебільшеній вартості. Замість того, щоб величати Творця, величають Його створіння. Бо й справді, що являє собою телевізійний апарат чи літак? Якби Творець не створив матерії, не заховав у природі дивних радієвих хвиль, не дав людині розуму, щоб зуміла використати їх, згідно з Божим наказом "сповняйте землю і підневолюйте її" (1 Мойс. 1:28), чи можливі були б тоді ці здобутки? Чи худобина відкрила б будь які винаходи? Що ж сталося? Люди замість почитати Бога-Творця, обернули славу нетлінного Бога на подобу образа тлінної людини. Власне це є та нерозумна суть сьогоднішнього матеріялізму, його засадниче затуманення. Замість прославляти вічного Творця, прославляють його утвір, вважаючи себе мудрими. Хіба ж можна, дивлячись на картину, всю похвалу і подив віддавати тільки їй, забуваючи про маляра. Адже не картині належить признання, а її творцеві-малявеві. Отже всякий новий винахід мав би викликати в нас не гордість, а покору й славлення Того, що заховав нам стільки дивних сил в природі, стільки творчої мудрости в нашому розумі.

Поза цим несвідомим атеїстичним поглядом, що відкидає існування і діяння Бога, є ще інший фальшивий погляд про Бога. Якщо перший погляд обожествляє створіння, людину й розум, то другий — намагається зробити з Бога людину. Візьмімо хоч би наші українські приміщення, або ритуалістичні церкви. Скрізь тут ми маємо Бога на різних образах. Сидить собі старенький, сивобородий дідусь на троні, під ногами в нього земля, в руках скіпетр і т. д. До цих образів моляться й вже маленька дитина, показуючи пальчиком на образ, каже: "Там Бозя!" Цікаво, що образи Бога колись в Україні продавали жиди, тоді як у них ви не знайдете образів Бога. Хоч вони і вірують в Бога, але не забувають другої заповіді Божої, яка забороняє це робити.

На гуцульщині часто розповідають таку пригоду. До одного з гуцулів звертається торгаш: "Може ви купите в мене дуже гарний образ Господа Бога?" А гуцул йому: "А може ви мені намалювали б образ мого покійного батька?" "Чому ні, — відповідає торгаш, — тільки дайте мені його фотографію." "А без фотографії ви його не можете намалювати" — відказує гуцул. "Ні, адже я його не бачив." Тоді гуцул: "А Бога ви бачили, що його хтось намалював, а ви мені хочете його продати? Забирайтесь з мого подвір'я!"

В цій пригоді захована глибока правда. Бог далеко не такий, як його багато християн уявляють. "...Бога ніхто не бачив ніколи; єдинородний Син, що в лоні Отця, той виявив" (Єв. Ів. 1:18).

Щоб пізнати Бога і вияснити, чи ще можна в наші модерні часи вірити в Бога, звернемося до науки і до Святого Письма.

Що твердить наука про Бога? Ми маємо на увазі правдиву науку й дійсно вчених людей. Правдива наука подає наслідки опрацьованих проблем, питань тощо на 100% певні й перевірені. Але багато речей залишаються для науки таємницею. Тому наука не завжди може бути єдиним і непомильним авторитетом у розв'язанні життєвих проблем. Особливо це стосується питання про існування Бога, що є духовим єством і не може бути нашими тілесними змислами збагнений. Та сама наука не може довести, що собою являє електрика і енергія. Вона стоїть перед цими поняттями безпорадна, хоч і зуміла поставити їх на службу людству. Що ж тоді говорити про найвищого Творця і рушійну силу всесвіту?

Багато речей ми не бачимо, але свято переконані, що вони існують. Наприклад: магнет, електричний струм, проміння радіометалу, рентгенівське проміння, радіохвилі і т. д. Намагнетизований кусок заліза нічим не різниться виглядом від ненамагнетизованого. Що даний магнет намагнетизований, ми переконуємося на його діянні. Невидиме проміння радіомагнету сильніше, ніж сонячне проміння, яке ми маємо можливість бачити, і т. д.

Щодо науки, то вона не може довести, що Бога нема і не може довести, що Бог є. Великі люди науки були здебільшого глибоко віруючі. Розповідають, що астроном Ньютон, коли в його присутності згадував хтось слово Бог, він здіймав головний убір. На запитання чому він це робить, він відповідав: "Досліджуючи небесні простори, все мусить подивляти мудрість, силу і велич Творця. Я, як порошинка, не можу інакше поступати проти цього великого Бога."

Дискутуючи про Бога, безбожники часто споcилаються на Дарвіна, що відкидав існування Бога. Це не відповідає правді. Одного разу цього саме Дарвіна, який давав певні припущення про виникнення життя на землі, запитали: "Ви кажете, що початком життя на землі була клітина, хто ж тоді тій першій клітині дав життя?" Дарвін, не вагаючись, відповів: "Творець!" Отже, Дарвін цим своїм висловом підтвердив свою віру в існування Бога-Творця. Знаємо також Дарвіна, як людину, що підтримувала християнську місію між поганами, бо сам переконався, як праця християнських місіонерів змінювала життя дикунів і їх жорстокі звичаї. Це щодо науки. Найвизначніший український письменник (1819-1897) Панько Куліш, перекладач Біблії на українську мову, яскраво й науково змальовує існування Бога в письмі-молитві так:

Всесильний! Я Тобі молюся,
Всесвіту щілка я Твого.
Хто Ти? Який? Даремно пнуся.
Ні, не збагну во-вік то.

Во-вік наука не обійме
Всього, що Ти створив еси;
Даремно розум наш крилатий
Шукає краю небеси.

Знетігшися на ту пилину
Спускається, що ми звемо
"Вселенною", що на хвилину
Її в імперії рвемо.

І тут безодня животвору,
І тут премудрість без кінця,
Однаково горі й долині
Сіяє блеск Твого лиця!

Молюсь, не дай мені з розпуки
Зректися розуму мого!
Хай світло не згаса науки
В промінях сяєва Твого!

Нехай між дух в земній юдолі,
Не знижується до звірят;
З Твоєї пресвятої волі,
Нехай навіки буде свят!

Що ж говорить про Бога Святе Письмо? Чимало атеїстів погоджуються, що якась вища сила в світі повинна існувати, але чому її треба називати Богом. Це свідчить про необізнаність таких людей з Біблією. Власне у Біблії ми маємо багато назв для Бога, які всебічно характеризують прояви Його єства. Біблія в "Старому Завіті" називає Його Богом, Господом-Паном, Владикою, Творцем, Всевишнім. Мойсеєві Бог об'являється, як Сущий-Існуючий. В "Новому Завіті" в Христі Бог виразно об'являється, як Батько-Отець. Ісус Христос говорить: "Бог є дух", а апостол Іван каже: "Бог є любов".

Ці новозавітні об'явлення Бога для нас найкоштовніші. Якщо в "Старому Завіті" люди собі уявляли Бога, як справедливого, суворого суддю, майже тирана, то в "Новому Завіті" — Бог в Христі стався нашим люблячим Батьком. Людство мало б бути Його дітьми, між собою однією великою родиною, братами й сестрами.

Бог — хоч невидимий, але існує. Це можна порівняти з вітром, повітрям, електрикою, магнетом, енергією й радієм. Ми їх не бачимо, але в існуванні їх не маємо сумніву, бо ба-

(Продовження на ст. 8)

Про що пишуть в пресі

Гріх і сором

В статті "Марійський Рік — 1954-ий" ("Наша Мета" ч. 1-2, 1954) о. Михайло Гаврилюк пише:

"Досі знаємо з преси, що і наша Українська Католицька Церква в ЗДА приготовляє величаві Марійські торжества в місті Филаделфії. На ті торжества мають прибути кардинали, епископи, духовенство, ато і вірні всіх обрядів Католицької Церкви з цілого світу.

Хоч через всі віки християнської ери культ Пресвятої Богородиці був дуже поширений, то однак спеціяльно в новіших часах він дуже помітно зріс і то по всіх країнах світу".

Щоб підкріпити це твердження незаперечними доказами, потрібне будьяке "чудо". Отож о Гаврилюк далі і підкреслює:

"Між іншим до поширення культу Богородиці безперечно причинилися теж і чудесні появи Матінки Божої в останніх часах. Хоч тих появ було більше, то однак дві чудесні появи в останніх часах набрали світового розголосу, а місця тих появ стали славними відпустовими осередками цілого світу".

Дійшовши до висвітлення "чуда", о. Гаврилюк ділом, тобто своєю безглуздою, блюзнірською щодо Діви Марії писаниною, виявив, що у нього замість голови, яка повинна думати, кадильниця, що так шкідливо чадить. Ось як він змальовує появу, як він висловлюється "Матінки Божої і розмову її з дівчинкою":

"Першим із них є безперечно славне відпустове місце Люрд, де в минулому столітті одній бідненькій скромненькій дівчинці Бернадетті з'явилася Матінка Божа із вервицею в руці. Коли залякана Бернадетта питала тієї Пречудної Маєстатичної Пані, яке її ім'я, то Вона відповіла: **"Я є Непорочно Зачата..."** (Підкр. наше — Г.К.).

Скажіть, будь ласка! Хто може повірити, щоб Пречудна Маєстатична Пані мала таку розмову і до того ж з дівчинкою Бернадеттою?... Це не тільки образа, а в буквальному розумінні слова ганьба Діви Марії. Цікаво було б знати, що б написав о. Гаврилюк, якби раптом дівчинка запитала у Пані: "А що то значить непорочно зачата?" Словом — пан-отець дописався...

Гріх перед Богом, сором перед людьми.

Дивне підлабузництво

"Америка" описує зустріч української католицької ієрархії на чолі з Кир Іваном з римським папою так: "Українська група зустріла ласкаві слова Святішого Отця гарячими окликами. А коли Святіший Отець відпливав у своїй сніжно-білій шаті, в лектиці високо понад головами учасників авдієнції і коли поодинокі групи прощали Його оплесками, Українці з а і н т о н у в а л и многоліттєвіє. Тоді Архипастир, з одуховленим обличчям аскета, спинив свою лектику біля української групи, охопив нас таким повним тепла й любови зором, що ми відчули в Ньому всіми нервами нашої душі нашого великого духового батька і великого оборонця та опікуна."

Чи так можна людині писати про людину? Тим більше, що папа римський ніколи не був приятелем українців. Коли поляки катували українців в Галичині і на Волині, папа про це мовчав. Його недавній лист до російського народу, в якому він так ганебно зневажив історичні змагання українського народу і віддав Київ росіянам, викликав бурю протестів серед українців. Довершив все це він, молячись за здоров'я Сталіна перед його смертю.

Чи у світлі цих фактів годиться плазувати перед людиною, що публічно б'є наш нарід в лице?

Треба, кінець-кінцем, мати якусь національну гідність!

ЧИ МОЖНА ЩЕ ВІРИТИ В БОГА?

(Закінчення з, ст. 7)

чимо їх діяння. Оскільки Бог-любов, то люди можуть себе потішати, що він буде своїм дітям у всьому потурати. Ні. Бог нам у Христі об'явив свою всепрощаючу любов, але прощає вину тільки грішникові, що кається. Бог очікує, щоб ми з глибини серця любили й слухали Його. Ця любов повинна виявлятися в любові до ближнього, бо хто не любить ближнього, не любить і Бога. Божа любов це не любов людська, зрадлива, користолюбна. Божа любов, як пише ап. Павло в 1. листі до Коринтян в 13-тій главі, проявляється в терпеливості, милосерді, неспокусливості, в стримуванні себе від гніву, в любові до правди і т. д. Хто цих ознак не має в свому житті, той не має любови і не знає Бога, а люди без цієї любови — безбожники.

Віра в Бога любови, надзвичайно поважна річ. Відкидають люди існування Бога, або Його олюднюють тільки тому, що не пізнали єства правдивого, живого Бога. Адже найгірший безбожник не заперечить, що без наведеної любови в світі неможливо нічого зробити. Бог власне й об'явив себе в Христі найвищою любов'ю. Отже, хто і після цього заперечує існування Бога, той вірить в насилля, кривду, брехню, підступ, підлість, морд і т. п. Сучасне безбожництво своїм життям і практикою є найкращим доказом цього.

Коли після цих висновків запитаємо себе: "Чи можна в наші часи ще вірити в Бога?" — то свідомо й цілком рішуче повинні відповісти: "В такого Бога, як нам об'явив Христос, не тільки можемо, а й повинні вірити. Це є життєва конечність і така потрібна, як повітря для дихання". До цього можна додати, що вірити, це означає пізнати й признавати Бога своїм найвищим авторитетом, довіритися Йому і підпорядкувати Його волі й законові своє життя у всіх проявах. Пізнаємо ми Бога через пізнання Ісуса Христа, як живе втілення Бога. Сам Христос говорить: "Блаженні чисті серцем, бо такі побачать Бога" (Єв. Мат. 5:8). Чистість, святість нашого серця — такі неодмінні кроки в пізнанні Бога. Чистота ж серця полягає в примиренні людини з Богом через Христа, яке вимагає нашого покаяння і віри в Ісуса Христа, як нашого Спасителя. Бог у Христі перестає бути для нас далеким, абстрактним.

Боротьба проти Бога стара як і світ і завжди була безуспішна. Під час великої французької революції жорстоко знищили віру в живого Бога. Те саме ми маємо тепер в Советській Росії. Декрет про те тоді прочитав урочисто Робеспієр, який згодом був арештований і засуджений на кару смерти. В момент, коли гільотина мала відтяти йому голову, підійшов якийсь старець і сказав: "Тепер бачиш, що є Бог!" Так завжи кінчається боротьба проти Бога. "З Бога насміятися не можна, бо що людина сіє, те саме й жатиме" (Гал. 6:7).

"Америка" про "Український Голос"

"Америка" — католицький часопис, "Український Голос" — православний.

Подаємо думки одного ритуалістичного часопису про другий. Вважаємо, що вони повинні знати один одного. В даному разі нас цікавить питання: Чи культурні люди мають право так провадити дискусію в пресі?

"Гірша справа з тими, що ставились і ставляться засадничо неґативно до ідеї Торжества 700-ліття Коронації, які очорнюють і підважують саму ідею, які закидали й закидають організаторам Торжеств фальшування історії, які малощо не вбачають в коронаційних торжествах акту "протинародної контрреволюції".

Просимо не думати, що тут мова про явний московсько-большевицький чинник. Тут, для прикладу, мова про виступ канадійського тижневика "Український Голос".

Коли ми в заголовку поставили питання, чи це український чи татарський голос, то на цьому місці ми відповідаємо: Це безсумніву голос татарський. Це один із голосів тих татарських сил і людей серед нас, що валили і валять у своїй сліпоті всяку нашу цінність, всяку нашу ієрархічну вартість, всяку нашу владу, в минулому й сучасному. Це є ті татарські люди, що маючи з хресту українське імя, ходять до чужої духової церкви, це ті, що й досі не перестали жити на духовій території татарській чи московській, і тому нездібні думати по-українському, а лише по татарському чи московському. Це просто — шкідники"

Генадій Колючка

Переклад Біблії

7 грудня м.р. в Торонто перебував паст. В. Кузів, голова комітету в справах перекладу Біблії українською мовою.

В Торонто мала відбутися нарада митр. Огієнка, українського пресвітерського пастора В. Кузіва і англійських протестантських пасторів. Через хворість митр. Огієнко на нараду не прибув. Проте нарада з Бр. Бібл. Товариством відбулася. По нараді паст. В. Кузів зустрінувся з членами управи У.Є.О. і дав інформації про переклад Біблії. Подаємо ці інформації для загального відома, оскільки евангелики-українці цікавляться цим питанням.

Комітет для перекладу Біблії — зазначив паст. Кузів — існує і продовжує працю. Проте кожний може дістати інформації про стан праці від Британського Біблійного Товариства безпосередньо.

Правда, в складі комітету сталися деякі зміни. Вся канадійська секція комітету не виявила активности, не просила від комітету матеріялів і тому нічого не робила. Над перекладом активно працюють: Митр. Огієнко, як перекладач. (Відомий серед евангеликів в Канаді своїми пасквільними нападами на українських протестантів, з англійськими протестантами він в добрих стосунках. — Ред.); паст. В. Кузів, паст. Жабко-Потапович, паст. Кмета Єфімович і проф. Ковалів. На нараді з представниками Бр. Біблійного Товариства в Торонто паст. Кузів переглянув разом з Бр. Б. Товариством усі заперечення щодо нового перекладу Митр. Огієнка, подав свої пояснення про заперечення і про осіб, що ці заперечення робили. Всього було перевірено 33 зауваження щодо перекладу Нового Завіту митр. Огієнка. З них ця нарада знайшла слушними тільки три. Про анапест нічого сказано не було. Очевидно, що цей ритм залишиться надалі в перекладі. Як скоро новий переклад вийде в світ невідомо, але праця посувається наперед.

В світлі цих інформацій цікаво було б знати, чому члени канадійської секції ревізійного комітету нічого не робили і не роблять? Вони добровільно прийняли на себе обов'язки і не чути було, щоб вони від них відмовилися. Зпоміж канадійців в комітеті були паст. Кіндрат, паст. Л. Стандрет, паст. Костів.

Ці інформації не викликають ентузіязму. Якщо торонтонська нарада знайшла тільки три помилки, то що буде з рештою? В складі комітету є два знавці української мови: проф. Ковалів і митр. Огієнко. Митр. Огієнко, який відомий ще спробами крайньої мовної оригінальности в перекладах. Так, він пробував торощити "залізними різками" "череповину" і перекладав анапестом. Проф. Ковалів не має цих ексцентричностей і, як знавець мови, безперечно буде помічним. Є побоювання, що православні теологічні концепції відіб'ються на перекладі.

Вважаємо, що до виходу в світ нового перекладу, всім українським евангеликам, що не погоджуються з методами і духом праці ревізійного комітету, варто утриматись від будьяких акцій. Після того, як новий переклад буде надрукований, тоді буде слушний час, оцінивши справедливо цінність перекладу, прийняти його, або шукати шляхів до видання нового перекладу.

Будемо надіятись на краще.

О.М.

ПИШІТЬ ДО "ТЕЛЕГРАМ"

Англомовний щоденник "Телеграм" повідомив редакцію "Єв. Пр.", що всі новоприбулі люди до Канади, які ще не цілком опанували англійської мови, можуть подавати матеріяли до "Телеграм", написані рідною мовою. Для цього редакція має спеціяльних перекладачів, які будуть опрацьовувати надіслані матеріяли.

Читайте щоденник "Телеграм" і пишіть до нього. В такий спосіб ми налагодимо тісніші взаємини з англомовним світом і наші зауваження у формі листів до різних питань канадійського життя, висвітлювані в згаданому щоденнику, дадуть неабияку користь.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

За залізною заслоною

Колгоспна система в СССР занепадає

Лондонський кореспондент Дрю Мідлтон досить докладно описує в нью-йоркському "Таймс"-і про занепад советської колгоспної системи. Описує про це він на підставі зібраних і детально перевірених матеріялів за три роки.

Уряд Маленкова - Хрущова докладає усіх сил, щоб врятувати становище, але нічого не можуть зробити.

Брак робочої сили, непевні умови для тваринництва, погана робота машинно-тракторних станцій, великий податковий тягар і брак персональної зацікавлености колгоспників — такі головні причини цього занепаду.

Наприклад, по б а г а т ь о х колгоспах України працюють тільки... жінки і воли і то в досить кепському стані, не маючи відповідних харчових продуктів.

Брак робочої сили найбільше викликаний арештами і депортацією людей, що залишилися по колгоспах під час німецької окупації. Обвинувачують їх за співробітництво з німцями.

Починаючи з 1950 року, уряд примушує всіх демобілізованих червоноармійців повертатися до своїх сіл. Червоноармієць, який не має довідки про звільнення з колгоспу, не може дістати роботу на фабриці.

По колгоспах Курщини часто, крім переконання, застосовують і силу, щоб примусити колгоспників виконати негайну роботу.

Поголів'я худоби в СССР набагато менше, ніж було за царських часів. В Марійській республіці по багатьох колгоспах коні ледве стоять на ногах і чимало з них перебувають у "підвішаному" стані.

Машинно-тракторні станції на Харківщині застаріли, потребують великого ремонту. Колгоспники сплачують надзвичайно великі кошти за користування тракторами, комбайнами та іншими машинами машинно-тракторних станцій. Як правило колгоспники сплачують великі податки на "культурні потреби" і державні позички.

Якщо у колгоспах і залишається деякий гріш, то за нього немає чого купити, товарів в сільських крамницях майже немає. Отже такі колгоспники купують самогон, який дешевий і міцніший, ніж державна горілка. Самогон і танці — єдине розвага колгоспників.

Дарма, що комуністична бюрократія вживає рішучих заходів, колгоспна система занепадає. Жодні кари не можуть вже усунути причини її розвалу.

МАЛЕНКОВ "ПОДОРОЖУЄ"

Закордонні журналісти в Москві інформують про те, що советський прем'єр Маленков подорожує по СССР. Подорож ця має неофіційний характер і населення про це нічого не знає. Відвідав Маленков і Київ. Відвідуючи колгоспи, Маленков намагається вияснити стан і умови, серед яких живуть колгоспники. Інформації ці ще не підтверджені. Проте, коли це так, то напевно з колгоспами в СССР не все гаразд.

СОВЕТСЬКИЙ ГОЛУБ

До Італії прилетів советський голуб, інакше кажучи втік з країни соціялізму. На одній з лапок голуб має ярличок з написом "288-547, Мурманськ" і червону зірку. Голуб пролетів майже 2,000 миль і приземлився на рибацький човен.

НЕ ВИКОНУЮТЬ І КРАЙ...

Варшавське радіо подає заяву президента Берута про те, що сільське господарство в Польщі вже чотири роки не виконує встановлених урядом плянових завдань.

СОЦІЯЛЬНЕ ЗАМОВЛЕННЯ

Московське телеграфне агентство повідомляє, що понад 200 советських інженерів працюють над укладенням всесвітньої історії в X томах. Цю роботу вони виконують згідно з пропозицією ЦК.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ СССР

Статистичний департамент Об'єднаних Націй опублікував цифрові дані про міжнародню торгівлю за 9 місяців 1953 р. Торгівля СССР за цей час з вільними державами зменшилася майже на третину, порівнюючи з статистичними даними за такий же період 1952 р.

Що дасть людству 1954 рік?

На це досить актуальне й пекуче питання державні провідні мужі у своїх новорічних посланнях висловили віру в те, що 1954 рік буде кращий і спокійніший від минулого, що він покладе кінець кривавим війнам у світі.

В посланні Конгресові Айзенгауер заявив, що він, як і увесь американський нарід, бажає миру. "Наша військова могутність, що дедалі зростає, — сказав президент США, — це наша оборона і попередження агресії. Ми не будемо агресорами. Але ми і наші союзники маємо і будемо мати масивну спроможність відповісти ударом на удар".

Британський прем'єр Черчіль у новорічній промові по радіо підкреслив: "Новий рік подає великі надії на спокійний час. Сила вільного світу, що дедалі зростає, і його бажання осягнути справедливі і гідні угоди, зменшити можливість міжнародного конфлікту".

Югославський президент Тіто сказав: "На обрії бачимо дедалі більше проміння світла, що пробивається через велетенські хмари, які нависли над людством".

Французький президент Оріол, говорячи, що світ іде до кращого, творчого життя, зазначив: "Проте неможливо тільки розмовами впорядкувати взаємини між великими партнерами в світі".

Еспанський провідний муж Франко у новорічному посланні закликає Захід використати глибоку кризу в Советах, що виникає після смерти Сталіна.

Диктатор СССР Маленков на запитання головного управителя Інтерн. Нюс Сервіс — Кінгстюрі Сміта "Чи можна сподіватися, що Новий рік позначиться зміцненням дружбою між народами США і СССР?" — відповів: "Всі народи бажають тривалого миру і є добрі нагоди на дальше зменшення міжнародного напруження в 1954 році. Уряди, зокрема уряди великих держав, не можуть легковажити голосу народів і не зважати на бажання тривалого миру, що його домагається советський уряд, який робив, робить і робитиме все, щоб дати нагоду людям жити в мирі і злагіднити міжнародне напруження.

Діти - наш скарб

(Ялинка в українській евангельській громаді м. Торонто)

Діти — квіти життя. Діти — наш найцінніший скарб. Діти — наше майбутнє. Виховати українську дитину, зокрема народжену на чужині, в релігійному і національному дусі — великий, почесний, складний і відповідальний обов'язок всіх, без винятку, українських організацій і, насамперед, матері українки. Не розгубити цей скарб в еміграційній пустині, не дати загинути дитині у вирі чужого життя — таке пекуче й невідкладне завдання. Що ж ми маємо в дійсності?

Сьогодні ялинка в українській евангельській громаді м. Торонто. Ото ж завітали і ми, як гості, до громади.

Заходимо, а назустріч нам досить бистра дівчинка, в українському вбранні. "А як тебе звати?" Бадьоро з гордістю відповідає: "Галя Максимлюк". Тут же підбігає друга, також в українському вбранні. "А ти як називаєшся?" "Я... Ліда Середа". "А що це у вас сьогодні за свято?" "О-о-о!" вигукнули обидві разом. "Сьогодні у нас концерт. Ми виступаємо.... У нас буде дідусь Миколай! О, він вже давно через снігову хуртовину пробивається до Торонта!... А які він несе нам подарунки!" Для нас стало ясно, що ми потрапили на свято ялинки.

Раптом заля затихає. Сідаємо і ми. На дитячих обличчях вимальовується радісна усмішка. "Дідусь Миколай, дідусь Миколай!!!" Хвилина — дві і неприємне розчарування. На сцену виходить пастор М. Фесенко і відкриває вечір промовою про значення свята ялинки. Дивишся на ці радісні, веселі, безжурні обличчя дітей, і в голові стукотить журливий акорд пісні Глібова:

"А молодість не вернеться,
Не вернеться вона"...

Ні, ні. Це не так. Наша молодість відроджується в наших дітях. І справді. Ось на сцені **Іванна Кузьбит**. Вона з великим захопленням розповідає, як ця прекрасна ялинка потрапила до евангельської громади м. Торонта. Ось Наталочка Черняк з запалом деклямує:

"Дзвоніть дзвони голосніше,
Щоб почули оцю вістку
Аж на Україні"...

А далі Ліда Середа, Гнат Дмитришин (скрипкове сольо), Юрчик Коник, Людмила Коник, Юрчик Шульга — всі у своїх виступах виявляють, що вони українські діти і не забувають своєї рідної батьківщини — України.

Незабутнє враження залишив виступ Галини Бовкун (2 роки) і Галі Максимлюк, які під акомпаніямент акордеону (п. І. Бовкун) виконали різдвяну пісню.

Прекрасно виконали діти інсценізацію "В різдвяний вечір" (Нат. Черняк, Галинка Бовкун, Ліда Середа, Юрчик Шульга, Галя Максимлюк) перед приходом дідуся Миколая. На славу був дідусь Миколай (Ф. Москалюк), який чудово промовляв і щедро обдарував дітей подарунками.

Виступи дорослих: тріо — різдвяні мелодії (піяно пані І. Слюсар, банджо — п. І. Бовкун та чело — п. Д. Костелюк), п. Джім МекНаб (пісні — "Ой, не пугай, пугаченьку", "Голі Найт"), п. Джим Барбер (пісні "Місяцю ясний" і "Фадер ін Гевн") неначе доповнили цей чудовий, що залишився назавжди в пам'яті, вечір.

—o—

В одному з своїх творів Леся Українка звертається до дитини:

"Тішся, дитинко, поки ще
маленька,
Ти ж бо живеш навесні,
Ще твоя думка літає
легонька,
Ще твої мрії ясні".

Незабутній Симон Петлюра символ нашої державности і соборности завжди закликав:

"А ти, козаче, позір май,
Коли кохаєш рідний край!"

Ці думки для українського народу, який провадить і сьогодні жорстоку визвольну боротьбу, стали непорушними скрижалями, невмирущими заповітами.

—o—

Жіноче товариство української евангельської громади м. Торонто, недільна школа, що її очолює пані Л. Шульга, і пастор М. Фесенко, який буквально боліє за справи громади, не словами, а ділом, по-християнському, пов'язуючи в роботі принципи релігійного виховання з національним — здійснюють зі заповіти. Вони пильно й невпинно дбають про те, щоб навчити дітей української мови, прищепити їм любов до своєї батьківщини, розповісти їм про її славне минуле, щоб їх мрії про неї були і справді ясні, щоб чужі ідеали не замінили їм рідних, щоб в ту щасливу хвилину,— а вона, безперечно, настане,— молоді українські евангелики на заклик рідного краю, звільненого від нечуваної тиранії, до творчої праці, могли з усією відповідальністю сказати:

— Ми готові!

В очікуванні цього великого Божого дару для нашого народу, складаємо українській евангельській громаді м. Торонто щире українське спасибі за виховання в релігійно-національному дусі гідної зміни:

— Слава!

Гості **Сем. Підвисоцький** і **Марія Кузьменко**

"ВІЛЬНИЙ СВІТ СТАЄ СИЛЬНІШИЙ"...

(З послання Айзенгауера Конгресові)

Президент заявляє, що в процесі дальшого будівництва американської оборони особлива увага буде приділена військовій авіяції і виробництву атомної зброї для війни. Це дасть можливість зменшити збройні сили США.

Далі президент заявляє, що ініціятива холодної війни перейшла до США і їх союзників. Вільний світ ні в якому разі не повинен цю ініціятиву випустити з своїх рук.

— Сполучені Штати Америки силою дадуть відповідь на першу ліпшу спробу комуністів відновити агресію в Кореї.

— Становище США досягло такого рівня в світі, що ми можемо сміливо обговорювати з Советським Союзом найгостріші поточні справи.

— Військова допомога союзникам і технічна допомога відсталим країнам повинна бути і надалі.

— Вільний світ стає дедалі сильніший, тоді як тиранія за залізною заслоною зазнає все більше труднощів.

БОРОТЬБА З КОМУНІЗМОМ

Конгресмен Стегерс заявив представникам преси: "Президент США обіцяв йому обговорити з кабінетом питання про утворення спеціяльної комісії для вияснення питання щодо оголошення комуїнстичної партії поза законом".

В річницю смерти пастора Павла Крата

В річницю смерти пастора Павла Крата ми хочемо коротко згадати найголовніші моменти його праці на евангельській ниві.

Треба зазначити, що місійна праця на рідних землях почалася головно з його ініціятиви. Він був першим пастором, який відвідав Українську Господарську Академію в Подєбрадах і промовляв до цілої студентської громади, стараючись зацікавити їх евангельським рухом. Розбудову української евангельської церкви в Галичині і на Волині неможливо згадати не згадавши праці паст. П. Крата.

Новий переклад Біблії на українську мову так само почався з його ініціятиви. Паст. П. Крат, згідно з його споминами, перший порекомендував теперішнього митр. Огієнка, а тоді проф. Огієнка, для праці перекладчика св. Письма.

Треба підкреслити одну із визначних рис характеру покійного, а саме, що він мав усе особисту відвагу одверто признати свою помилку, що є рідким явищем.

Паст. Крат потім дуже жалував, що за його старанням проф. Огієнко був покликаний за перекладача, бож він зовсім не виправдав його надій в цій важливій праці.

Дехто пробує представити покійного, як прихильник так званої "самостійної" групки серед укр. евангеликів. Дійсно він розпочав цю працю і був серед укр. евангеликів. Правда, досить активний. Але згодом, побачивши неправильність цього становища в укр. ев. середовищі, покинув редагувати орган цього руху і одверто скрізь підкреслював свою повну незгоду з дорогою та методами, якими ця невелика ґрупка укр. евангеликів послуговувалася.

Нема сумніву що життя й праця паст. Крата мали свій вплив на евангельський рух в Канаді й на рідних землях. Те добро, що він зробив, буде йому тривким пам'ятником, а людські помилки, що спільні усім нам, забудуться і зникнуть.

На запрошення президента Селал Баяра голова югославського уряду Тіто має намір відвідати Туреччину.

ЗВЕРНЕННЯ

ГОЛОВНОЇ РЕДАКЦІЇ "ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА"

Закінчивши в 1952 р. першу, загальну частину "Енциклопедії Українознавства", Редакція під проводом проф. д-ра В. Кубійовича готує тепер другу, гаслову, частину "Енциклопедії Українознавства", де матеріял буде поданий у вигляді словника. В ході редакційної праці складено орієнтаційний каталог з понад 17,000 українознавчих гасел, який, постійно поповнюючись, має досягти 20,000 гасел. За пляном Редакції "Енциклопедія Українознавства" обійматиме в чотирьох томах 100 аркушів друку, себто 1,600 стор. великого формату (з них 100 ст. припадає на малюнки, карти й діяграми).

На еміграції, на жаль, бракує багатьох матеріялів, які стосуються до Центральних і Східніх Земель; щодо решти української території — так само бракує багатьох відомостей за період від 1939 р. Зокрема бракує даних про визначних осіб, які стали жертвами терору різних окупантів в останнє двадцятиріччя. Редакція свідома того, що тільки за допомогою великого числа співробітників, і то не лише науковців-фахівців з різних ділянок знання, але з ширших кол громадянства, можна зібрати імена, факти й дати, які досі ніде не були зафіксовані, й цим врятувати їх від забуття. Користаючи з уже ділом доведеної прихильности української преси до нашої роботи, Редакція "Енциклопедії Українознавства" сподівається і надалі не раз цим шляхом звертатися до суспільности з проханням допомогти відповідями на конкретні запитання. Редакція певна того, що кожен, кому не байдужа справа збереження українського минулого й сучасного, відгукнеться на цей заклик і подасть інформації, які, можливо, тільки йому відомі.

Просимо надсилати відомості про громадських діячів, єпископів, священиків і церковних діячів, науковців, працівників народнього господарства, зокрема кооператорів, правників, інженерів, агрономів, лікарів, діячів освіти, літератури й мистецтва, що за останнє двадцятиліття визначалися в різних ділянках і стали жертвами терору. Нас так само цікавлять дати смертей визначних людей, що припадають на цей період.

Ми просимо також подавати дати народження видатних у різних ділянках людей, що й нині працюють на батьківщині або на еміграції. Зокрема з таким проханням ми звертаємось до наших земляків — добрих знайомих чи родичів видатних науковців і діячів мистецького світу.

Схема відповідей дуже проста — важливо тільки в наших спільних інтересах дбати за максимальну точність: Прізвище, ім'я (якщо можна, то й ім'я батька), дата народження й смерти (або — дати невідомі, або — засланий в .... році); фах, місце й рід конкретної роботи; якщо це автор друкованих праць — назви найважливіших із них по змозі з датами появи (можуть бути ще окремі зауваження — псевдоніми їх тощо).

Відповіді просимо надсилати на адресу:

Societe Scientifique Sevcenko, 27, rue des Bauves, Sarcelles (S.&O.), France

Сподіваємося на ласкаву допомогу від українського громадянства —

Головний Редактор "Енциклопедії Українознавства"
проф. д-р Володимир Кубійович

"Знов же промовляв їм Ісус, глаголючи: Я світло світу, хто йде слідом за мною, не ходитиме в темряві, а матиме світло життя". Єв. Ів. 8:12.

Рецензія

Поширюймо цю книжку серед своїх і чужих

Свого часу "Недостріляні" С. Підгайного захопили українську еміграцію талановитим і реалістичним описом терпінь українських в'язнів у російських концентраційних таборах.

Чулося багато голосів, що для кращої інформації чужинців про терпіння і боротьбу українського народу за волю, треба перекласти цю працю на англійську мову. Ці добрі побажання тепер здійснено.

Burns & McAecheren Publ. Co.,
Toronto, Ont., Canada,
випустила цю незвичайну книжку в світ в англійській мові під назвою:

"THE ISLANDS OF DEATH"
("ОСТРОВИ СМЕРТИ")

Читач захоплюється книжкою, взявши її раз в руки, тяжко відкласти, н е с к і н чивши. Сторінки цієї книжки свідчать про нелюдські терпіння українських в'язнів і в'язнів інших народів у російських в'язницях.

Ігор Ґузенко, відомий на цім континенті своїми ревеляціями про організацію російського шпіонажу, у передмові до книжки підтвердив правдивість поданих у ній фактів. Це надає неабияку вагу їй в очах чужинців, як матеріялові, збудованому на фактах.

Професор В. Кірконнел у своїм передслові радить усім прочитати цю книжку.

І завданням українського загалу є, щоб англійське громадянство широко ознайомилося з її змістом.

"Острови смерти" написані з української національного погляду і з любов'ю до свого поневоленого народу.

Видання "Острови смерти" відмічає новий етап в літературній діяльності української еміграції. Ця книжка заповнює важливу прогалину, інформуючи чужинців про терпіння українського народу в формі, що її легко читати.

"Острови смерти" написані для англомовного читача, тому з неї усунені всі моменти, які хоч і є правдиві, але могли б викликати недовір'я до її змісту. Проте кожний розділ цієї книжки — це викінчене драматичне оповідання, що повертає до читача лицем якусь нову фазу терпінь покривдженого народу. Кожний розділ "Островів смерти" насичений зворушливими переживаннями і від першої до останньої сторінки увага читача перебуває у великому напруженні.

М. Яремко

AT THE LINE CAMP

By May Hall Thompson

The young Hopi Indian, Nequa-tewa, looked wistfully across the fence to the white man's range. Long had he envied the young white cowboy at the line camp, for it was Nequa-tewa's desire to ride a good horse, wear high-heeled boots and a big sombrero.

"The white man think we not good rider; we not good cow herder; we not good cayuse wrangler. But the white man not try us young riders like they said they would." Then he added, "I can ride. I have a mustang of my own."

A white line tightened about his mouth, looking ghastly beneath the natural bronze of his skin. Then suddenly he looked across the fence again. Something seemed wrong. At the corral he saw a saddled horse standing droop-hipped and riderless, probably waiting for its rider to come out. Yet it was time when a rider was more apt to be coming in.

Nequa-tewa looked at the little cabin constructed roughly of pinyon and cedar logs. There was no smoke coming from it. The youth then looked all around, but could see no one. He called but no one came out. Then, leaving his sheep with a great shaggy dog, he crawled under the barb-wire fence to investigate.

He knocked at the door and then knocked again. No answer. Then he grunted, "How!" which is the Indian word for hello. Still no answer, and a feeling that all was not well took hold of him.

Cautiously he opened the door. He was fearful because the white man would think he was stealing if he saw him there. "But I don't steal," he muttered to himself. "The Bible says not to steal. I study Bible. I know." Then, as he stepped inside the cabin, he saw that it was empty.

The Indian boy strolled out to the corral to examine the horse. Sure enough, he knew something was wrong now; one of the reins was missing. The horse had evi-

(Continued on p. 12)

AT THE LINE CAMP

(Continued from p. 11)

dently run away, leaving his rider some place.

A thought leaped through Nequa-tewa's mind. Maybe now he could take the rider's place. Maybe the white man would hire him to watch the range and the cattle at this lonely line camp. "I go back to my sheep; maybe the boss come for me; I want good job."

As Nequa-tewa started back under the fence, his mind caught hold of his conscience. "Maybe white man hurt; maybe I better see."

With that decision he went toward the horse, which stirred away from him with a snort. A wild cayuse that one was, he thought, but a good one. He found a piece of rope with which he mended the broken rein. Then mounting, he was off, tracking as he went.

"The sheep will be all right for a while with the dog. Boco good dog."

Far out onto the range he rode, seeing the white man's cattle browsing here and there. On the other side of the fence was the Indian range, mostly for sheep, while in the distance mountains and mesas and buttes shimmered in multicolors of that high plateau which was the Indian's home.

When the sun set and darkness came quickly, he reined in his horse and waited for the moon. Waiting, he listened intently, his ears strained toward the vast and silent rangeland. There came the first yips of a coyote on a ridge nearby, then the call of a hoot owl as it greeted its nocturnal life once more. The bawling of cattle also came to his ears and the soft strumming sound of tiny insect life. And that was all.

The moon came out big and yellow, and soon the landscape was bathed in phosphorescent yellow. Then again Nequa-tewa traveled on, his horse's unshod hoofs making a soft plunk in the sandy earth. Over and above this noise his acute ears caught the sound of something new, almost like the sighing of the wind through the junipers, but not quite. He drew rein sharply. Then he heard someone moaning.

As the sound came from a draw, Nequa-tewa turned his mustang in that direction. He had gone only a short distance before he saw the dark shape, moving like an octopus with arms and legs flailing the air. The cowboy was muttering, too, and tried to fight off Nequa-tewa when he dismounted and got down beside him.

It was with difficulty that the Indian tried to examine him. If the horse had thrown the cowboy, it seemed as though he would have been indisposed through a broken member of his body or bad injury. Instead, the young man was moving arms and legs, fighting the Indian with all his might. It was more likely that he had been sick when he fell from the horse.

Nequt-tewa finally had to strike the cowboy in the chin before he would ease his struggling. Then, like a sack of flour, he flung him across the saddle in front of him and started on the long trip to camp.

Nequa-tewa himself could hardly stand when he finally got there, and it took his remaining strength to get the cowboy into the cabin and onto the bunk. Nequa-tewa stretched himself on the floor for a few minutes, relaxing every tired muscle. He knew how to revive himself quickly by driving out all thought and tension for a time. Then, as the sick man stirred again, the Indian roused himself. After first tending to the horse and taking a quick look across the fence to see if his sheep were all safely bedded down, he returned to the cabin and began working with the white man.

He sponged his hot body and then, covering him up with blankets until finally the man began to perspire profusely. Again he made him drink water, and after a little chill, the man again began perspiring. Then he fell asleep and Nequa-tewa rolled up in a blanket on the floor and slept too.

In a day the man's fever was broken. Nequa-tewa reveled in his work the next few days, but though the cowboy improved, the Indian was not sure whether he approved or not. Nequa-tewa made him broth, while he filled his own stomach with beef from the supply he found on hand, but the best part of his work was caring for the horse and riding the range. Each day he rode to see how the cattle and the fence were, and each day he had to move his sheep to a new grazing place. It was all hard work but he liked it.

During this time the cowboy said nothing and Nequa-tewa became more and more sure that he resented him. He had never been friendly with him when they had met occasionally at the trading post. Maybe he resented the fact that an Indian boy took charge. Nequa-tewa did not know. The white man had strange ways.

On the fourth day, when he saw a cloud of dust in the far distance, he knew that the big boss was coming. Maybe the cowboy would rather not have him know that he had to have help. He wondered just what would happen when they all met. But maybe they had better not meet. Nequa-tewa would slip through the fence before he got there.

But first he would ride the horse once more. How he loved to ride that horse. How he wanted to be a cowboy. He had found a sombrero in the saddle shed and had been using it when he rode. Now, fondling the big hat, he put it on again—just one more time, he thought sadly.

As he plunked along through the sands of a broad wash, he noticed groups of cattle bunched here and there, grazing or basking in the warm sunshine. As he moved along, they moved ahead of him, one group joining another until there soon assembled a small herd.

Then suddenly ahead of him came a series of wild bellows; then the heavy thunder of cattle as they exploded into action. Over the rim of the wash slinked a great lobo, their worst enemy, whose very smell often caused waves of fear to pass over the cattle. Gathering momentum like an unchecked avalanche, they surged down the wash in mad stampede. And with them went the Indian boy like a wild wind. Nequa-tewa knew they would go right through the heavy barbed fence of the drift line, injuring many, perhaps killing some, and he must stop them.

With deft rein he worked his horse to the edge of the herd. Inching forward, he gained on the leaders. If he could turn those first cattle, the rest would follow. Cattle trained to be driven and handled by horsemen are usually quick aware of a man on horseback, and the leaders, though still in wild gallop, began to swerve. Soon the whole herd was a billowy, moving arc. The fence was very close now.

Giving no heed to himself or the danger he was in, the young Indian rode on, ever turning the cattle away from the fence. Then suddenly he heard the pounding of hoofs close by. It was the white man riding after him. The Indian boy's heart fell. He would think he was stealing the cattle, driving them hard that way. Also, he rode the white man's horse and had on his hat.

Nequa-tewa knew great fear now. He knew that the white man did not always like the ways of the Indian. And if he was taken in this act, he would have to face the white man's laws.

The cattle had now settled down in a long lope. Nequa-tewa wanted to gallop madly away. Maybe he could jump off the horse as it neared the fence and crawl through on the other side. He could run to his sheep. But no, that would look bad. Instead, he slowed to a walk and let the white man come to him.

He tried to explain, but failed miserably. "Good medicine," he said. "He needed good medicine," and he pointed to the log hut. I—"

The words would not come, and the boy still stood there, dejected and apathetic. Then with frantic effort he began again. This man must understand. He must not be angry with him. He must not think he was trying to steal.

"Good medicine," he said again, pointing in the direction of the line camp.

"Yes, I know," said the man. "I know what you did to that fellow back there and how you handled the cattle. And now this emergency, this stampede—I know all."

Nequa-tewa relaxed in the saddle. The worried look went off his face. Then he heard the white man go on talking.

"Yes, it took good medicine for it all. And I need someone who can use good medicine when the time comes. I've held out on using Indian boys too long. But say, boy, would you like to work for us? Start right now? I need you to help Larry back there. He wants you, too. He told me everything. And I've been chasing you to ask you about it."

The Indian youth's face brightened like sunshine appearing where there had been a cloud. And Nequa-tewa had the job his heart had yearned for so long. Good medicine had worked for him at last. And the really good medicine was really the good way, the Christian way, the way of saving faith through Christ. It would work for red and white alike. There lay the only hope for proper and happy relations between red and white.

(The Instructor).

PRAYER FOR KIND WORDS

Dear God, help me be kind today,
To think of pleasant things to say
To all I meet at school or play.
Help me keep loving thoughts with me
The whole day through, so I shall be
Never very far from Thee.

A proud heart and a lofty mountain are always barren.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XV. Число 3. Торонто, Онт. БЕРЕЗЕНЬ 1954 MARCH Toronto, Ont. Рік XV. Число 3.

ЗРЕКТИСЯ САМИХ СЕБЕ

"І коли око твоє спокушає тебе, вирви його; краще тобі однооким увійти в царство Боже, ніж з двома очима бути вкинутим до пекла вогненного" — Єв. Мар. 9:17.

Ці слова Ісуса Христа не завжди розуміли однаково. В давні часи дехто з віруючих брав їх в буквальному розумінні. Оріген, розуміючи їх дослівно, зробив собі незвичайну операцію, припускаючи, що цим він виконує волю Божу. Чи дійсно Христос навчав робити ампутацію різних органів свого тіла, щоб уникнути гріха?

Таке тлумачення безперечно помилкове і суперечить науці Христа в цілому. Брати окремий стих Св. Письма і тільки на ньому будувати науку—метод цілком помилковий. Ми повинні брати науку Св. Письма в цілості, для чого треба його добре знати. "Бо з серця беруться лихі думки, душогубства, перелюби, розпуста, крадіж, неправдиві свідчення, хула". - Єв. Мат. 15:19, Єв. Мар 7:21. Отже, переступ заховується не в оці і не в руці, або в нозі, а в серці людини. Око людини не винне, що серце у неї зіпсуте, ноги ж і руки людини тільки виконують волю її серця. Людина може повідрубувати ноги і руки, повиривати очі, словом, не зможе абсолютно нічого робити, проте коли її серце сповнене злом і переступами, вона таксамо буде винна перед Господом, якби вона їх і справді зробила. Тому на підставі науки Ісуса Христа, що зло в людині породжується в серці, не можна розуміти його поради вирвати око дослівно, а тільки як приклад. В цих словах Христових ми маємо глибше значення. І справді, що собою являє око для людини, нога або рука? Це наше власне тіло. Це ми самі. Людина ніколи не згодиться добровільно стати сліпою або калікою. Це наше реальне багатство. Але Господь нас навчає, що бувають випадки, коли ми повинні зректися навіть самих себе. Це ми повинні робити, коли правда Христова вимагає від нас цього. Тут Христос вимагає більшого, ніж зовнішнього зречення багатства, або слави, або якого іншого добра. Він вимагає від нас зректися самих себе, бо, вважаючи щонебудь вище від його правди, ми не ввійдемо в царство небесне. Око є частина нашого тіла. Проте ми повинні зректися його, якщо воно веде нас до переступу. Це приклад того, як кожна дитина Божа має принести в жертву Богові усе дороге і близьке їй, коли цього вимагає правда, любов і смерть Христова.

Ми можемо любити себе більше, ніж правду і Христа. Ми можемо йти за Христом, оскільки це не порушує плянів нашого особистого життя. Проте під час конфлікту між вимогами Христа і розумінням нашого добробуту ми часто вибираємо свій добробут. Один власник пивоварні, на заклик приятеля віддати серце Богові, відповів: "Віддати моє серце Богові? Я не маю серця. Як би ви змогли докопатись до місця, де повинно було б бути моє серце, ви знайшли б там щось на зразок великої пляшки пива". Отже, коли гроші, самолюбство, карти, любов до розваг, вистав пронизують серце людини, то воно перетворюється на колоду карт, на мішок золота, або на щось ще гірше. Така людина повинна вирвати з свого серця все це, щоб ввійти в царство Боже. Так само речі законні самі по собі і добрі можуть стати для нас вище Христа і його правди. Любов до родини, нації або льояльність до партії — добрі речі. Проте, хто в ім'я їх жертвує справедливістю, правдою і нехтує наукою Христа, той не ввійде в царство Боже.

До наших часів збереглася стародавня леґенда про одного керманичого, що плив морем під час великої бурі. Він був поганин. Опинившись перед великою небезпекою, він звернувся до бога моря Нептуна: "Батьку Нептуне! Ти можеш втопити мене, коли хочеш; ти можеш врятувати мене, якщо це тобі сподобається; але, що б не трапилось, я буду до кінця міцно тримати кермо". Ми маємо бути віддані Христові, як керманич своєму обов'язкові. "Коли око твоє спокушує тебе, вирви його!" Людина не має сили вирвати своє око, бо біль, жаль і інші мотиви не дадуть їй цього зробити. Чи не те саме трапляється з людиною, коли вона хоче позбутися речей, знаючи, що вони неправедні, але глибоко вкорінилися в її серці? Хто ж дасть нам силу встановити престол Господа в нашому серці і підпорядкувати йому все навіки? Христос закликає: "Прийдіть до мене!" Не до церкви, не до церковної ієрархії, не до святих, а до Нього безпосередньо, і Він дасть нам повну перемогу над тим злом, що панує в наших серцях.

Ця наука Христа відноситься цілком до життя духа і не має на увазі винуватити людську руку чи око за злочини серця.

ГЕНІЙ УКРАЇНИ

(Світлої пам'яті Т. Г. Шевченка)

Звертаючись до Євангелії, Шевченко благав:

"Подай думкам твою святиню,
Святим натхненням напої,
Щоб голосив я благостиню,
Яку подало ти мені."

Читаючи ці рядки, перед нами вирисовується, неначе живий образ Шевченка, як справжньої людини — християнина, що пізнала Бога на основі Євангелії, як вселюдського апостола правди, як великого українського поета й національного пророка.

Своїм вогненним словом Шевченко збудив національний організм, що конав у смертельних муках, живцем похованої України, і вивів його на спасенну путь оновлення. Це міг зробити тільки світової сили геній. Таким генієм для України і став Тарас Григорович Шевченко — геніяльний син українського народу, родоначальник нової української літератури і літературної мови, титан української поезії непохитний і полум'яний борець за вільне й щасливе життя поневолених і гноблених.

До всіх фракцій УНРади та до української преси

Заява

В зв'язку з смертю с. п. президента УНР, А. М. Лівицького, цим доводжу до відома всіх фракцій УНРади й всього українського громадянства наступне:

Згідно з діючим ТИМЧАСОВИМ ЗАКОНОМ ПРО РЕОРГАНІЗАЦІЮ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ, стаття 22, — у випадку смерти президента права й обов'язки його переходять до голови УНРади, який автоматично стає президентом УНР.

Головою УНРади, після передачі мені писемно всіх справ і обов'язків сл. п. доктором Б. Іваницьким на підставі ст. 11 того ж діючого ТИМЧАСОВОГО ЗАКОНУ, до сьогодні був я, і тепер мусів би, у виконання ТИМЧАСОВОГО ЗАКОНУ, тягар обов'язків президента перебрати на себе.

Одначе, в існуючій ситуації, керуючись добром української справи, щоб не розпалювати пристрастей певних політичних середовищ, я з того права, передбаченого ст. 22 діючого ТИМЧАСОВОГО ЗАКОНУ ПРО РЕОРГАНІЗАЦІЮ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ, резиґную.

Вважаю, що питання про нового президента має бути розв'язане на Третій Сесії УНРади у всій повноті цієї складної проблеми.

Іван Багряний,
Голова Української Національної Ради

Г. Ф. Браун

Наслідки римо-католицизму

Христос навчав, що ми пізнаємо вартість осіб, рухів і організацій по наслідках їх праці. Римо-католицьку церкву найкраще можна пізнати по її впливах на народи. Для ілюстрації ми беремо цитати з "Канвертед католік маґазін".

"Подиваимось на Сіцілію, де протестантизму ніколи не було, де римська церква мала абсолютну владу протягом 1,500 років. Сіцілія являє собою лябораторію, так би мовити дослідне поле для методів і принципів католицизму.

На земній кулі ми маємо дуже мало місць, де б ігнорантність і марновірства існували в гіршому вигляді, ніж у Сіцілії. Безперечно, сила, що не змогла зробити нічого кращого з народом, їй цілком підпорядкованим, не має права виступати з претенсіями вихователя і реформатора американського життя.

Опис ігнорантности, злиднів і бруду південної Італії недавно був надрукований в журналі "Лайф". На ст. 95 читаємо: "Вони палко релігійні і часто-густо марновірні... В деяких околицях понад 50% вміють читати і писати". У книжці "Христос зупинився в Еболі" (видання Фаррар, Страус Ко., Нью Йорк) подано: "В Ґрассано майже регулярно вранці і ввечорі можна бачити, як вікна відчиняються нишком і зморщені руки старих жінок випорожнюють нічні горшки на вулицю" (ст. 95).

"Вівці й козли бігають по вулицях, завалених сміттям, а напівголі, виснажені діти ганяються один за одним між покидьками". (ст. 167).

"Часто з людськими кістками в зубах, на яких видно шматочки свіжого м'яса, пси ганяються один за одним в італійському місті". (ст. 70).

Чого вартий хоч би такий опис італійського католицького міста: "До приміщень світло пробивається **т і л ь к и** через фронтові двері. Деякі з них не мають входу, а тільки люк і драбину. В цих темних дірах, з стінами, виритими з землі, я бачив (пише автор) жалюгідні меблі, ліжка і лахміття, що сушилося. На підлозі лежали пси, вівці, козли і свині Здебільшого родини мають одну печеру для життя і вони всі сплять разом — чоловіки, жінки, діти і худоба. Так животіють якихось 20,000 людей в місті". (ст. 86). "Гірші умовини життя тяжко уявити" (ст. 164).

Звичайно багато життєвих труднощів у католицьких країнах можна було б усунути, як би на перешкоді не стояв клер, що його автор змальовує так: "Священики стало п'яні" (ст. 40). "Священик відомий своїм розкішним столом і кількістю дітей" (ст. 103).

Кожний, хто жив в південній Америці, Італії чи Еспанії, може підтвердити правдивість цього опису. Результат впливів такого життя на мораль страшний.

"Більша частина дітей незаконно роджені... Ідентичність батька не є вже стисло важлива". (ст. 102).

Результат католицизму в цій країні такий: "Убогість така гнітюча і жалюгідна, що дорівнює рабству без надії на визволення". (ст. 178).

По 1,500 роках римо-католицького панування люди ще нарікають: "Як би ми вміли читати і писати, вони не змогли б нас грабувати у такий спосіб". (ст. 243).

—х—

Дивно, що серед українців є ще й такі, які мріють, щоб римо-католицизм запровадити в майбутньому і в Україні.

В Канаді і США представники римо-католицизму, будучи на очах у протестантів, пильнують себе і своєї **п р а ц і**. Дайте ж їм край до цілковитого розпорядження і нарід за короткий час матиме напівдике, голодне життя.

Православна культура не на багато краща. — (**Р е д.**).

УКРАЇНЦІ СТЕЙТІВ НЬЮ ЙОРК, ОГАЙО І КАНАДІЙСЬКОЇ ПРОВІНЦІЇ ОНТАРІО!

Слухайте нашу українську евангельську радіо-програму кожної неділі в годині 9.45 рано з станції ВВОЛ — 1120, Бофало, Нью Йорк.

П. Боднар.

ВПЕРТЕ МОВЧАННЯ

(Злі сили діють)

В Торонто та інших місцях циркулюють писані "молитви з погрозами". Хто цю молитву не перепише в дев'ятьох примірниках і не розішле іншим, матиме на дев'ятий день велике нещастя, а якщо так зробить — велику радість.

Одна віруюча людина в Торонто три тижні тому спалила папір з написаною молитвою. І уявіть собі: на дев'ятий день йому не сталося ні нещастя, ні радости.

В поясненні до молитви зазначено, що голос переказав цю молитву під час літургії в Єрусалимі. Цим підсказується думка, що нібн ця молитва надприродного походження, від Бога. Тим часом мова молитви, її зміст цілком виявляють розумовий рівень автора, старокрайового дяка. Правда, автором може бути і вищий ієрарх.

Деякі варіянти цієї молитви містять просьбу про помилування у Христа в ім'я Діви Марії. Це ясно доводить, що Бог з цією молитвою не мав нічого спільного, бо слово Боже навчає: "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос". І Тим. 2:5. (Див. так само Діян. Гл. 12, ст. 12). Якщо один посередник, то тоді ніхто інший не може ним бути, навіть і Діва Марія.

Цікаво, що ця справа анонімна. Невідомо, чий голос говорив? До якого епископа? В якій церкві в Єрусалимі це сталося? Коли Бог щось робить, то Він це робить одверто і слово Боже завжди проголошує — "Так говорить Господь". Ми знаємо кого Бог посилав і в яких обставинах. Ця молитва оповита непотрібною таємницею. "Говорив голос". Який? Може хтось просто поставив голосник в церкві і говорив? На якій мові "говорив голос", і хто цю молитву перекладав на українську мову? Знову, в поясненні сказано, що потім молитва була послана епископові. Якщо молитву виголосила якась надприродня сила, тоді хто був посланий до епископа? А може пошта в Єрусалимі була використана? Де саме оригінал, що його написала надприродня сила, і що то за сила? Нічого невідомо.

Ми, наприклад, знаємо, що сатана, спокушаючи Христа, прекрасно цитував з Святого Письма. Отже якщо дійсно щось було надприродного, то, безперечно, джерела були нечисті. Погроза кари, пов'язана з молитвою, підтверджує цю думку. Бог ніколи нікого не буде карати, ні погрожувати за звичайне переписування слів якоїсь молитви. Тим більше, що зміст її біденький. Візьмімо, наприклад, молитву Господню. В ній ми маємо мудрість Божу. В кількох словах ця молитва торкається усіх людських потреб життя дочасних і духових. Молитву Господню дав Бог. Згадана ж молитва виглядає, як твір дуже обмеженого розуму людини ритуалістичного світогляду.

В поясненні підкреслено, що хтось в Харкові спалив цю молитву і йому померла дочка. Чому в Харкові, і як ім'я тієї людини? Просто тому, що нема змоги дізнатись з Канади про Харків, та ще й без адреси. А тут, в Торонто, один евангелик спалив цю молитву для доказу її видуманого походження і йому нічого не сталося.

Лихо в тому, що маємо ще багато людей, які не знають науки слова Божого і, діставши таку "молитву", з захопленням її переписують і розсилають. Така віра нічого не варта.

Священики повинні роз'яснити своїм прихожанам, що ціла ця справа є цілковите обдурювання, глузування над почуттям віруючої людини. Звичайно, під час поширення цієї молитви у когонебудь може статись випадково якесь нещастя, але це ще не значить що це від молитви; так само і щодо "радости". Такі випадки треба приписати діянню злих сил і боротися з ними. Не можна чисту віру в Бога, що являє собою любов, перетворювати на ганебне глузування. Чому епископ, хоч би вже в Торонто, послухавши голосу таки своєї совісти, не забороняє своїм прихожанам цю дискредитацію церкви і віри? Що значить таке вперте мовчання?

Сем. Підвисоцький

Л. Пірсон,
міністр закордонних справ Канади

СОВЕТСЬКА ЗАГРОЗА НЕ ЗМЕНШИЛАСЯ

(З промови у канадійському федеральному парляменті)

Зменшення напруження в Европі, що почалося рік тому, і про що було згадувано в парляменті, вдалося втримати. Не зважаючи на це, далі продовжує існувати загроза советського імперіялізму. Зовнішня та оборонна політика нашої країни і інших країн вільного світу повинна виходити з цього факту. Я думаю і ми не повинні про те забувати, що, якщо і настане поліпшення, то це буде тільки в наслідок збільшення сили і єдности вільного світу, зокрема в рамках Атлантійського союзу.

В СССР від смерти Сталіна є деякі зміни. І в зовнішній і у внутрішній політиці (СССР) є відхилення від твердости сталінської політики. Серед цікавих советських внутрішніх розвиткових тенденцій спостерігається піднесення колективного керівництва в Москві, в противагу до персонального диктаторства і модифікація російських народів Советського Союзу. Зокрема незвичайний внутрішній розвиток в Советському Союзі за цей час позначився в економічній політиці, де програму збільшення споживчої продукції дуже розрекляймовано. Невдача уряду у виконанні обіцянок викличе серед населення велике незадоволення і можливо навіть заворушення.

Советська зовнішня політика і далі являє собою мішанину різних справ, які або подають надію, або — вперто зневохочують. Проте, я вважаю, що нічого в тому всьому немає такого, щоб можна було вірити, що основні цілі советської зовнішньої політики змінилися, чи що советські лідери є готові справді акцептувати розумні розв'язки цілих міжнародніх проблем.

Німеччина повинна бути об'єднана. Там повинні бути проведені вільні вибори і створений демократичний уряд. Це не може статися в результаті злиття комуністичного і некомуністичного німецьких урядів. Ми добре пам'ятаємо, що сталося для справи демократії в Польщі і Чехословаччині, коли російським комуністичним агентам було дозволено перейняти на себе частину відповідальности в уряді разом з справжніми демократами. Це було щось жахливе, коли б така сама трагічна помилка повторилася в Німеччині.

Канада підтримує думку про включення Німеччини до Европейської Оборонної Спільноти, пов'язання з Атлантійським союзом. Було б нереально обґрунтовувати будьяку постійну політику на роззброєнні, контролі і невтралізації 65-ти мільйонів німців в їх теперішніх кордонах. Набагато краще пов'язати Німеччину з рештою не тільки Европи, але і з Атлантійською спільнотою. Було б великою помилкою, як би ми це завдання занехали. Створення Европейської Оборонної Спільноти, закріплення НАТО — все це найкращий шлях для реалізації політики оборони европейського континенту.

НАТО має перед собою три головні завдання: зберігати постійну оборонну готовість; зміцнити економічні і соціяльні зв'язки і політичну єдність на Заході; намагатися шляхом переговорів з СССР знайти, якщо це можливо, вихід з теперішньої напруженої ситуації.

В Азії західній світ повинен закріпити свої позиції. З комуністичною збройною агресією не може бути ніякого компромісу.

Наша політика в Азії, якщо основні принципи правильні, не може бути політикою опозиції до комунізму. Вона повинна бути політикою конструктивною, а антикомунізм не може зводитися тільки до закликів про нашу допомогу.

Помилково є недоцінювати загрозу комуністичного перевороту в Китаю. Цей переворот — не тільки "аграрна революція", а й закріплювання там нової сили, ворожої Заходові і демократії.

Канадійська зовнішня політика спирається на добросусідських взаєминах з Британією і іншими країнами британського коммонвелту, і з США. Взаємини з США для Канади мають засадниче значення. Коли Канада і США не зможуть ще тісніше зв'язатися в дружбі, що буде ґрунтуватися на взаємному шануванні і розумінні, без чого приязнь не мислима, то тоді дуже малі вигляди на мир і стабілізацію у решті світу.

Джордж Дру,
лідер опозиції в парляменті

Ми хочемо миру для всього людства

(З промови у канадійському федеральному парляменті)

В "уморальнення" Маленкова я не вірю, а надії на зміни в СССР не мають справді ніякого реального ґрунту. Режим провадив і далі провадить політику, яка має за свою кінцеву мету — накинути неволю цілому світові. Так само немає ніякої основи переконувати, що агресивна політика СССР зумовлена формуванням військових баз США. СССР раніше готовив для себе потрібні пляцдарми і далі продовжує ту саму акцію. Що ж бо означає комуністична агресія в різних країнах Азії, в Европі, як не поширювання випадових баз?

В Китаю не було ніякої внутрішньої революції. Це була інвазія китайської комуністичної п'ятої колони під проводом Мао і під керівництвом Москви. Це продовжується сьогодні. Москва перетворила Китай на свого сателіта, про що найкраще говорить намагання Молотова домогтися визнання Китаю і включити китайських комуністів до інтернаціональної організації.

Я мушу ствердити, що є ще люди, які готові акцептувати існування комуністичних урядів, накинених силою або під загрозою сили, як статус кво і які задоволені, що самі можуть перебувати під промінням сонця власної свободи та не збираються підтримати надію на світло для тих народів, які проживають зараз в комуністичній неволі.

Я не маю на увазі військову акцію, чи війну з накиненими урядами. Суть вся в тому, щоб самому зберегти тверду віру у власні переконання і поставити домагання перед Росією, яка підписала чартер ОН весною 1945 року, дати змогу всім поневоленим народам в Росії, вільними виборами визначити власну форму правління.

Чи це пустий і нерозумний ідеал? Чи можемо ми забути мільйони мешканців Польщі, які мають надію? Чи можемо забути мільйони населення України, яка сьогодні надіється і яка теж була вільна? До речі, ніхто не може сказати, що Україна — частина Росії. Бо якщо так, то тоді представник України не має права сидіти як представник незалежної держави в ОН.

Росія — і та не може заперечити, що Україна незалежна країна, бо власне вона (Росія) настоювала, щоб Україна була визнана незалежною країною і щоб її представник був в ОН. Отже ми можемо вимагати російської підтримки на внесок, що Україна незалежна країна. Я надіюся, що прийде час, що ця підтримка буде мати свою незвичайну вагу для українського народу і для всіх, хто любить свободу.

Західній світ не може забути ні Чехословаччини, ні Мадярщини, ні Румунії, ні балтійських країн. Всім їм належить свобода. Отже, доки будемо розмовляти з Росією, зажадаймо, щоб вона виявила добру волю. Я повторюю: доказ доброї волі вона може виявити дуже легко, дозволивши вільні вибори в тих всіх країнах, що їх я згадував, як перший крок для відзначення пошани чартеру ОН. Хай вона вибере Польщу, Україну, Чехословаччину, Мадярщину, Болгарію, Румунію, Литву, Латвію, Естонію, Китай чи будьяку іншу окуповану нею країну, включно з Тибетом; хай виявить тим способом бодай частину доброї волі. В противному разі ми будемо простувати старим шляхом, що веде до руїни. Шлях до спасіння треба шукати не лінією укладання догідних контрактів. Ми хочемо миру для всього людства. Хай доля збереже нас від найбільшої катастрофи (війни), але дозвольте нам не сумніватися, що Канада не укладатиме жодних угод з дияволом.

МІЛЬЯРД ДОЛЯРІВ

За відомостями Американського Інформаційного Агентства, Москва минулого року витратила на п р о п а ґ а н д у 1,160,000,000 долярів.

Чи передплатили ви "Евангельську Правду" на 1954 рік?

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

RU 9282

ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Непрохідна прірва між свободою і рабством

(Даллес про наслідки берлінської конференції)

Виступаючи по радіо з доповіддю про наслідки берлінської конференції, державний секретар США Далес заявив:

..."Не виключена можливість, що в Москві готові забезпечити мир в Азії. Проте немає жодної надії на розв'язання конфліктів в Европі.

..Згоду, що її дали США на скликання в Женеві конференції з участю пекінського уряду, не можна й не слід розцінювати, як визнання червоного Китаю. Навпаки, червоному режимові в Женеві буде запропоновано дати відповідь за його агресію.

..Советський Союз не погодився б на наші умови скликання в Женеві політичної конференції про Корею, як би не сподівався від конференції будьяких вигод для себе. Проте й ми сподіваємося на це саме.

...З дня смерти Сталіна Захід припускав, що зовнішня політика нового советського уряду набере іншого курсу. В Берліні ми переконалися, що жодної зміни не сталося.

...Советська позиція на берлінській конференції усунула будьяку можливість для справжніх переговорів. Не могло бути й мови про компроміс щодо Німеччини і Австрії. Між вільними виборами, що їх запропонували союзники, і виборами, які пропонувала советська делегація — прірва. Така сама прірва між нашим поняттям про вільну Австрію і советським поняттям про Австрію, окуповану червоною армією. Словом, непрохідна прірва лежить між свободою і рабством".

Берлінська конференція

Як треба було сподіватися, берлінська конференція закінчилася без жодних результатів. Всі питання на конференції, як "Німецька проблема", "Австрійська проблема", "Проблема на Далекому Сході", "Проблема інтернаціональної контролі атомової енергії" залишилися, з ласки міністра закордонних справ СССР, Молотова, і надалі... проблемами. Витрачено чимало людської енергії, багато коштів і, в результаті — даремна витрата часу. Не вагаючись, можна вже тепер констатувати, що й женевська конференція, на яку дали згоду великі держави Заходу, на домагання СССР, матиме такі самі наслідки.

Проти компромісу з деспотами!

Центральний Комітет Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) надіслав був до учасників берлінської конференції закордонних міністрів США, Великої Британії, Франції і СССР телеграму такого змісту:

"Об'єднані в Антибольшевицькому Бльоку Народів національні центри і визвольні організації поневолених Москвою народів, остерігають вільний світ перед компромісом з Росією. Кожний, хто укладає з Москвою компроміси, сам через них гине. Долі вільного світу не можна відокремити від долі уярмлених большевизмом народів. Свобода неподільна. Компроміс з Москвою дорівнює капітуляції перед тиранами. Ціле благородне людство тужить за миром, одначе, за миром вільним від тиранів і вільним від страху перед поневоленням, яке загрожує ще вільному світові. Ми будемо далі безупинно боротися проти компромісу з деспотами в ім'я найбільше шляхетних цінностей людства, національної свободи, демократичних ідей і свободи релігії".

Тепер в Женеві за... круглим столом

На берлінській конференції Молотов (СССР) домігся від представників держав Заходу згоди скликати конференцію в Женеві з участю делегації червоного Китаю. Який саме уряд репрезентуватиме делегація Китаю?

Помічник державного секретаря США, Робертсон, в Палаті Представників у справі асигновок заявив: "З усіх комуністичних режимів китайський найкровавіший".

І справді. "Китайська Народня Республіка", яку очолює уряд Мао Цзе-дуна, була проголошена 1 жовтня 1949 р. До сьогодні в цій "Народній Республіці" комуністичний режим знищив близько 15 мільйонів осіб. Китайська людність гине від голоду, а режим дістає гармати, літаки, танки, словом— все потрібне для агресії. Червоний Китай масово й прилюдно винищує політичних і клясових противників режиму. Китайський комуністичний режим — це смертельний ворог демократії.

Ось який уряд репрезентуватиме китайська делегація на женевській конференції. Представникам великих держав Заходу доведеться вперше сісти за стіл для обговорення питань, пов'язаних з всесвітнім миром, з озвірілими винищувачами невинних людей, кровопивцями, засліпленими прихильниками теорій Леніна-Сталіна щодо підопрядкування усього світу кровавому комуністичному режимові.

Чи ж можна говорити про будьякі бажані для всього людства наслідки миру на Женевській конференції? Дарма! Знову витрата людської енергії, великих коштів, а в результаті добра нагода для Молотова зайвий раз агітнути, що тільки СССР може врятувати людство від нової війни, забезпечити йому "щасливе й мирне життя". Безперечно, такі ж жалюгідні будуть результати "компромісу", на який погодилися представники Заходу з Молотовом (СССР) скликати конференцію в Женеві.

Наслідуйте і годі!..

Перед нами "Радянська Україна" від 13 січня 1954 р. Впадає в око досить характерна для большевицької пропаганди стаття В. Довженка — 'Творчі зв'язки братніх музичних культур". Між іншим він пише:

..."В нашу советську епоху надзвичайно зросло значення російської клясичної музики, як основного джерела для дальшого розвитку вітчизняного музичного мистецтва. Саме тоді, коли дехто з советських композиторів через ідейну обмеженість та відрив від художніх запитів свого народу став на порочний шлях наслідування західньої буржуазної занепадницької музики, коли формалізм почав підточувати советську музику і загрожував її існуванню, комуністична партія суворо засудила формалістичний напрям в советській музиці і висунула як першочергове завдання композиторів — повсякденно і глибоко вивчати клясичну вітчизняну музичну спадщину.

...Великі традиції дружби і творчого зв'язку між українськими і російськими мистцями завжди давали користь українському мистецтву.

Завдання творчих організацій Спілки советських композиторів України, підтримуючи все нове, прогресивне, своєрідне, рішуче боротися проти спроб відійти від благотворчих традицій, які заповіли нам клясики російської і української музики... Треба глибше вивчати і популяризувати традиції дружби між музичними культурами України і Росії, очистити наше музикознавство від чужих советському мистецтву поглядів українських буржуазних націоналістів і космополітів, які приховували, замовчували факти співдружности, спотворювали історію культури братніх народів".

Виходить згідно з директивами партії: розвивайте культуру "національну формою і соціялістичну змістом". Словом, наслідуйте і годі. Грайте підсоветські українці тільки... твори великого російського братнього народу, співайте тільки... його пісень, танцюйте тільки.... його танці, якщо не хочете "спотворювати" свою українську культуру...

Дивно, що й казати!

І. Гнівний

Ів. Зоренко

Національна політика в СССР

Під час військового комунізму, в одній з київських околиць, на Деміївці, стався досить характерний інцидент.

Одного прекрасного дня на Деміївку прибув комісар — тов. Александров. Наївна учителька, Л. Барановська, — а таких тоді було багато — користуючись тим, що комісар був колись її учнем, звернулася до нього з таким питанням:

Це ви наказали закрити українську школу і спалити всі українські книжки?

- Так, я! — відповів комісар.

- Що ви мали на меті?

- Звичайно, щоб їх не було... Такий наказ я дав скрізь.

— І ви свідомо це робили?

— Не турбуйтеся, будь ласка. Я звик до такої роботи. Шкодую тільки, що досі ми потурали вашому націоналізмові.

Школи і підручники по вашому націоналізм?

Я, — підкреслив комісар, — вважаю за націоналізм все, що роз'єднує один народ. Ніякої вашої України не було, немає і бути не може. Все це буржуазно-інтелігентська сентиментальна дурниця, проти якої я буду боротися немилосердно. Розумієте, НЕМИЛОСЕРДНО!

Звичайно тепер такі комісари не проти національних республік, які силою примушені танцювати за вказівками Кремля на ... їхній рідній мові. Проте факт залишається фактом. Національна політика в Советському Союзі — це нещадна боротьба з усім, що **"роз'єднує один народ".** (Скрізь підкр. наше.— І. З). Цей "один народ" вже на початку революції большевики розуміли як советський, тобто російський.

Жовтнева революція ліквідувала Романових і пов'язані з ним феодальні елементи. **Російська революційна демократія, на чолі з Керенським, намагалася (і тепер намагається) за всяку ціну зберегти імперію з єдиним російським народом,** і тільки трохи її реформувати. Проте жовтневий переворот, обгрунтований на демагогії, дав можливість большевикам знову надіти на народи імперії кайдани російської форми самодержавства. Новаторство большевиків полягає в тому, що вони довели владу Миколи І до ідеальної абсолютности, розширивши його жандармсько-бюрократичні функції на все економічне й духове життя суспільства в цілому, і кожної людини зокрема. В цьому саме й полягає перебудова, тільки не лікбідація б. російської імперії. Так розуміли взагалі політику, а разом з тим і національну, Ленін і Сталін, так розуміє її Маленков і Хрущов, так розуміє її комуністична партія, нарешті, так розуміє її "великий російський советський народ", а з ним і переважна частина російської еміграції, яка мріє про федеративну Росію тільки під пануванням "великого російського народу". Це досить яскраво й відверто стверджує провідна советська преса.

Візьмімо хоч би такі факти:

Закінчилася друга світова війна. На урочистому засіданні советського генералітету вождь народів — Сталін виголошує тост: **"Я п'ю за великий російський народ!"** Власне кажучи, саме в цьому полягає вся суть національної політики в СССР, саме це є продовження цієї політики, що її провадив згаданий на Деміївці комісар. Нічогісінько не змінилося, хоч часу збігло чимало. В Советському Союзі є советський, тобто російський народ, який мовою Леніна-Сталіна, тобто російською, розвиває й посуває шляхом прогресу соціялістичну культуру, а "братські народи", для людського ока, повинні розвивати культуру "національну формою і соціялістичну змістом". А раз так, то чи варто їх згадувати в тості, хоч вони і мали великі втрати під час війни.

Що в Советському Союзі поняття "російський" і "советський" тотожні, немає ніякого сумніву. Ось перед нами журнал ("Славяне" — журнал Славянского Комитета СССР, ч.5, май, 1950 г.), призначений, так би мовити — "лицем до Европи". В передовій статті генерал-майора А. Щербакова (ст. 5) читаємо:

"Наш вождь і учитель, надхненник і організатор всіх перемог советського народу, генераліссімус Советського Союзу товариш Сталін, у своєму історичному зверненні до народу в день перемоги — 9 травня 1945 року — говорив:

— Тепер ми можемо з цілковитою відповідальністю заявити, що настав історичний день остаточного розгрому Німеччини, **день великої перемоги російського народу над німецьким імперіялізмом!"...**

Автор згаданої статті безперечно член партії. Не можна сказати, що він не розуміє суті національної політики, проте практично він повинен додержуватися неухильно вказівок партії і вождя, що "всесвітню історичну перемогу над німцями здобув російський, тобто советський народ", що 'здобутки великої жовтневої соціялістичної революції відстояв російський народ" і т. д.

А. А. Ігнатієв в статті "Великий російський полководець" (ст. 48 згаданого журналу) ще виразніше пише:

"До визначних російських людей, вславлених своїм самобутнім розумом і талантами, належить Александер Васильович Суворов, **великий полководець, геніяльний теоретик і практик російського военного мистецтва, традиції якого... становлять складовий елемент і советського военного мистецтва"...**

Патріярх московський Олексій (збірник "Русская православная церковь в борьбе за мир", Москва, 1950 г.), у своїй відозві (ст 20) пише:

"...Прагнення до миру властиве кожній людині, що любить свою батьківщину і бажає їй розквіту в мирних умовах життя; **воно особливо властиве російській людині, яка від природи миролюбна і готова всіма способами боротися за цей мир.**

... І тепер, в наші дні, **не тільки ми, росіяни,** а й весь мир знає і бачить прагнення нашого уряду відстояти мир в усьому світі".

Митрополит Крутицький і Коломенський Миколай у своїй промові, щиро, не криючись, (ст. 26 цього збірника), вигукує:

"... Тепер голова католицької церкви, засліплений давньою ненавистю до православних і, особливо до слов'ян, а серед них — у найвищій мірі **до російських советських людей,** цей затятий ворог Советського Союзу відверто увійшов в табір факельників нової пожежі".

Такі факти можна було б наводити й наводити. Проте досить і згаданих, щоб уявити собі ясно, що національна політика в СССР — це блеф, замилювання очей. Її большевики використовують як своєрідний спосіб агітації. Ще в 1914 р., коли царський уряд заборонив відзначити сторіччя з дня народження Тараса Шевченка, В. І. Ленін писав:

"Заборона вшанувати пам'ять Шевченка була таким чудовим, прекрасним, на диво щасливим заходом з погляду агітації проти уряду, що кращої агітації і уявити собі неможливо".

А хіба це не яскравий зра-

(Продовження на ст. 6)

М. Богуцька

ПРАЦЯ НЕ ЖДЕ!

(Наслідування Ів. Франка)

Налігши над плугом, оре хлібороб,
І рясно вкривається потом його чоло . .
Аж хруснуло щось і плуг зупинивсь:
Кістяк під широкий леміш підкотивсь.

Спинився плугатар, кістки розрива
І раптом: заржавлена шабля гнучка
І спис, немов свідок живий колишніх подій,
І інша козацькая зброя — в могилі сирій.

Чи чуєш, плугатарю, праця не жде!...
Чого голову так сумно схилив ?
Які тебе думи в одну мить обняли ?
Від плуга, від рала куди завели ?

Згадав про козацькую славу, про волю святу
Сумні, але такі рідні й захоплюючі думи !
Хоч і минули славетні козацькі часи,
Та лишились в Україні невмирущої слави сліди . . .

Не до мрій в цю тяжкую годину, — тепер не до того! . . .
Заховай твої думи й мрії в глибині серця твого.
І, налігши над плугом, ори землю, не вагайся, не жди!
Ріднчи невмирущої слави слідами до вже так близької мети.

Національна політика в СССР

(Закінчення з ст. 5)

зок "кращої агітації і уявити собі неможливо":

"... Розкішно прослалася під ласкавим українським небом прекрасна країна, оспівана Шевченком. Множиться добробут Радянської **України**, розцвітають сили і таланти багато обдарованого народу. Як кошмарний сон, встають у пам'яті затавровані поетом старі важкі часи.

..Вільно звучить від краю до краю співуча українська мова. Царський уряд намагався запечатати джерела українського слова. Він заборонив твори Шевченка, переслідував саму пам'ять про великого українського поета... Буржуазно-націоналістична шлигуська погань (читай: кращі сини і дочки українського народу — І.З.) намагалася отруїти шовінізмом джерела української соціялістичної творчости. Радянський народ (треба розуміти: російський — І.З.) розтоптав фашистську погань, роздушив, як блощиць". (З передової "Правди" від 6 березня 1939 р.).

Цей "добробут" Советської України досить докладно описує в нью-йоркському "Таймс" в статті "Занепад колгоспної системи" лондонський кореспондент Дри Мідлтон, на підставі перевірених детально матеріялів за три роки, так:

"Уряд Маленкова - Хрущова докладає усіх сил, щоб врятувати становище, але нічого не можуть зробити.

Брак робочої сили, непевні умови для тваринництва, погана робота машинно - тракторних станцій, великий податковий тягар і брак персональної зацікавлености колгоспників — **такі головні причини цього занепаду.**

Наприклад, **по багатьох колгоспах України працюють тільки... жінки і воли і то в досить кепському стані, не маючи відповідних харчових продуктів.**

Брак робочої сили найбільше викликаний арештами і депортацією людей, що залишилися по колгоспах під час німецької окупації. Обвинувачують їх за співробітництво з німцями".

Отже, коментарі зайві.

Суть большевицької, як і царської, національної політики полягає в тому, щоб не порушити панування **великого російського народу.** Цю суть советська преса особливо піднесла на високий політичний і практичний рівень в перебігу процесу Берії. Наприклад, в передовій "Приговор народа" ("Медицинский работник", ч. 103, 25 декабря, 1953 г.) так і сказано:

"Зрадник Берія і його прихильники вжили ряд злочинних заходів для того, щоб активізувати рештки буржуазно-націоналістичних елементів в союзних республіках, посіяти ворожнечу і розбрат між народами нашої країни і насамперед **підірвати дружбу народів СССР з великим російським народом".**

Так виглядає національна політика в СССР.

"Говорити серйозно про національну політику в СССР, — як висловився в близькому оточенні член партії Панас Любченко, колишній голова Раднаркому УССР (знищений як ворог народу.— І.З.), —це за большевицьким лексиконом - "тріпатися по пустому".

Оцінка цілком справедлива і відповідає дійсності.

Іди до Ісуса!

Коли твоє серце від мук заболить,
І тяжко і скорбно тобі буде жить,
Іди до Ісуса, повідай Йому,
Він в горі поможе, розвіє всю тьму.

Він бачить і знає всі сльози твої,
І хоче тобі дати Він сили свої;
Пізнаєш ти знову спасіння Христа
І пісня хваління поллється свята.

Нещасних багато, усюди вони,
Стомились, страждають в дорозі земній,
Скоріше скажи їм про світло Христа,
Що вмер він за грішних, дає всім життя.

Через віру — до Христа!

(Лист із Західної Німеччини)

Щиро дякую за надіслані 50 прим. "Єван. Правди", які я надсилаю до двадцятьох місійних пунктів. Буду дуже вдячний, коли і на майбутнє зможу одержати таку саму кількість, бо потреба дуже велика. Кількість тих, що бачать майбутнє нашого народу в евангельській вірі, зростає. Наша сила саме полягає у відродженні кожної одиниці через віру в Христа. Не через обряди, молебни й молитви, а тільки через живу віру, тобто не говорити Богові приємні слова, а діяти й жити по вірі. Треба нарешті зрозуміти, що вартість людини, суспільства й народу виявляється в внутрішній духовій силі, в братерській любові.

Тому кличем сьогоднішнього дня повинно бути: "Через віру — до Христа, через Христа до любови і через любов до єдности!"

Пам'ятаймо, що любов це найбільший дар Христа, найбільша творча сила в житті одиниці і народу. Без цього дару немає життя, немає розвитку, немає свободи, немає ні радости, ні щастя.

Д-р М. Кост...

РОЗБІЙНИКИ

Пастор розмовляв із одним чоловіком, що твердив, що він є християнин.

"Чи ви стали членом церковної громади?" — питав його пастор.

"Ні, розбійник, який помер на хресті, ніколи не був членом церкви, а проте дістався на небо" — відповів той.

"Чи ви колинебудь брали участь у Господній Вечері?" — питав пастор.

"Ні, — відповів цей, — розбійник, що помер на хресті, ніколи не причащався, а його було прийнято як достойного".

"Чи ви колинебудь жертвували на місійні цілі та ширення слова Божого?" — питав його пастор.

"Ні, — сказав цей, — вмираючий розбійник ніколи не робив цього і його не було за це осуджено".

"Якщо так, мій друже, — сказав пастор, — то різниця між вами обома полягає тільки у тому, що цей перший був умираючий розбійник, а ви живий розбійник".

Кілмер

Відійшла від нас

ВАРВАРА ЮСТАС

23 грудня м.р. померла дружина пастора української евангельської громади у Вінніпеґу Варвара Юстас. Покійна народилася в Канаді (Перт в Онтаріо). Як людина сильного християнського характеру, Варвара Юстас була зразковою матір'ю, дружиною і громадянкою, виявляючи велику активність в праці на евангельській ниві. Вічна їй пам'ять!

ДЕНЬ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

З нагоди "Дня червоної армії" (23 лютого ц.р.) на зібранні в московському центральному театрі армії міністр оборони Булганін оголосив наказ збройним силам Советського Союзу, в якому сказано:

"Наші збройні сили мають тепер все потрібне для охолодження гарячих голів, які відважились би напасти на нас, щоб позбавити нас свободи і незалежности".

Маршал Соколовський у своїй статті в "Известиях" просто киває на США:

"Американські імперіялісти готують нову війну проти Советського Союзу і народних демократій. Проте сили СССР і держав попутників готові відбити цей напад з допомогою атомної зброї".

У кілька рядків

- В Києві розпочав працю перший театр стереокіно. Будинок театру міститься на розі Хрещатика і Бесарабки.
- Найбільше місто і столиця Альберти (Канада) Едмонтон у 1941 р. мав 94 тис. мешканців, а тепер 175 тис.
- Збройні сили СССР догягають 4.750 тис. вояків усіх родів зброї. В країнах сателітів — 1.190 тис. вояків. Ззройні сили червоного Китаю — 4.000 тис., а міліція нараховує близько 10 мільйонів осіб.
- За статистичними даними 70 відсотків людности Канади вживає алькоголь, що надзвичайно негативно відбивається на здоров'ї.
- Населення Бритійської Колюмбії на сьогодні нараховує близько 1.250 тисяч осіб. Найбільше місто цієї провінції Канади — Ванкувер, в якому живе 550 тис. чол.

НОВІ ВИДАННЯ

Юрій Тис — "Не плач Рахиле" . . . . Різдвяна містерія-драма в 3 діях. Театральна Бібліотека ч. 1. Видавництво Миколи Денисюка, Буенос-Айрес, 1952. Двобарвна обкладинка Б. Крюкова. Передмова Ю. Григоренка.

Новий твір Юрія Тиса пов'язує події з часів народження Христового, з роками збройних змагань УПА і візією визволення нашої Батьківщини. Це не є твір для виключного вжитку театрів. Містерія-драма "Не плач Рахиле" читається теж, як повні драматичної поезії картини, в яких тисячоліття з'єднуються в одне і стають перед нами проблемою долі людини і нації. Твір збагачують різдвяні поезії Богдана Кравцева й Ігоря Антонича, поза М. Черемшини й перлини давньої й призабутої народної творчости. Дорога Батьківщина оживає перед нашими очима: у старих звичаях святкування Різдва Христового, в збройному спротиві новочасному Іродові.

Ціна книжки 0.40 дол. Замовлення і гроші слати на адресу: Publisher Mykola Denysiuk, — G. P. O. Box 1476, New York 1, N. Y. — U.S.A.

Леонтій Форостівський — Київ під ворожими окупаціями. Політична Бібліотека ч. 2. Видавництво Миколи Денисюка. Буенос Айрес, 1952. Ст. 80. Двобарвна обкладинка Б. Крюкова.

Наче на фільмовій стрічці пересувається життя нашої столиці в час війни. Автор, один з відомих громадських діячів, колишній голова міста Києва, без зайвих слів характеризує визиск, руйнування й ліквідацію українського Києва обома окупантами. На основі статистики і джерел міської управи та інших документів стають перед нами жахливі події воєнних років. Наочно бачимо з поданих фактів, як московський імперіялізм ліквідував усе українське, однаково в масці комуністичної влади, чи руками німецького окупанта, як агенти Гештапо. Наочно виростає перед нами жорстока правда, що і Москві і Берлінові залежало на знищенні української інтелігенції, української культури й історії, і взагалі українства, як творчої державної сили.

Ціна книжки 0.70 дол. Замовлення і гроші слати на адресу: Publisher Mykola Denysiuk, — G. P. O. Box 1476, New York 1, N. Y. — U.S.A.

Цікава книжечка. Вийшла другом нова досить цікава книжечка Параскеви Боднар "Збірка Євангельських Свідчень". Зокрема книжечка призначена для тих, що вступили на дорогу до царства Божого.

Ціна одного прим. 25ц., або пять — за одного доляра. Хто не має змоги заплатити, вишлемо даром.

Пишіть на адресу:
Mrs. P. Bodnar, 14225 Montrose Road, Cleveland 11, Ohio, U.S.A.

THE BIG FIRE

By Anita Miller

Timothy gazed in horror at his smoky, scorched clothes. Now he'd have some explaining to do. He trembled with fright. He reminded himself if he had done as his mother asked him to do, this would never have happened. He realized if he told the truth about how his clothes got burned, his mother would know he had disobeyed her. He would have to think up some false excuse.

Billie was telling him what to say as they walked away from the still smoldering hills. "Say you drove my jalopy going home and got scared when another car ran into you and turned over and caught on fire." Billie was fourteen and three years older than Timothy and a lot wiser. "Shucks, I'm not afraid of anybody," he boasted. "I always get out of scrapes." Then Timothy felt a lot braver and tried to forget about his mother telling him to hurry home from school that morning and all about his new ruined suit.

After school Billie begged him to go down to the creek with him to look for pecans. "Come on," he urged. "Maybe we'll find a big sack full and surprise your Mom." Timothy always liked going to the creek and seeing the birds, trees and animals. But they were no sooner there when Billie lit a cigarette and to Timothy's horror threw the match into some dry grass and started a big brush fire.

"Help me put it out," Timothy called as he pulled a green limb from a tree and began thrashing the leaping flames.

But Billie held back. "Aw,

(Continued on p. 8)

Редакція "Єв. Правди" відповідає

ЧИ ХРИСТОС СПРАВДІ ЖИВ?

Нас запитують, що можна сказати про твердження деяких вчених про те, що Христа ніколи не було, що все написане про нього — це тільки міт, як скажімо міт про Прометея.

До речі, немає вченого серед прихильників цієї теорії, який мав би солідну вагу в науковім світі. Проф. Г. Г. Вуд в своїй книжці "Чи Христос справді жив?" пише: "Не можна розглядати, як правдивого науковця на полі історії жодного автора, який обстоює теорію Христос — міт. (ст. 160). Кожний з них (автор цієї теорії) не трактує доказів об'єктивно. Всі вони надають наукового авторитету упередженням і угадуванням, які не можна вважати за критичні історично-наукові дані".

Проф. Вуд не християнин у нашому розумінні. Він визнає історичність особи Ісуса Христа, але відкидає Його божественність. Отже йому не можна закинути упередження на користь християнської доктрини.

Крім сили важливих заперечень цієї теорії, варто звернути увагу на наступні. Всякий міт — це витвір думання і вірувань певного народу, він ніби відбиває їх віру. Отже міт про Прометея міг витворити тільки грецький нарід з його віруванням в богів, що своєю вдачею малощо відрізнялися від людей, перевищуючи їх силою і розмахом в робленні добра і зла.

Жидівський нарід, визнаючи безкомпромісово єдиного Бога, такого міту витворити не міг. Це було б психологічним абсурдом і неможливістю. В Палестині були повстання тільки тому, що на значках римських леґіонів була фігура орла.

Наука Христа про те, що Він Бог на землі, привела його до розп'яття. Щоб апостоли увірували в Христа, як Сина Божого, потрібні були незвичайні свідоцтва, наука і чудеса Христа протягом трьох років Його навчання. Ті жиди, що увірували в божественність Христа, становили незначну меншість народу. Все це усуває всяку можливість для виникнення подібного міту серед жидів. В основі вірування первісної церкви мав бути незаперечний, надприродній, потрясаючий факт, наскільки могутній своєю переконливістю, що сила столітніх традицій і вірувань жидівського народу не змогли його уневажнити. Цим фактом був факт життя, смерти і воскресення з мертвих нашого Господа.

Навіть при сприятливих умовах (скажімо міт про Прометея у греків) всякий міт потребує тривалого часу для свого розвитку. Покоління даного народу обробляють, додають і змінюють первісну редакцію міту. Як доводить історія, міт не може розвинутися протягом одного покоління і така байка ніколи не зможе викликати кого будь на героїчні подвиги і життя, як це ми бачимо в християнській церкві первісних часів.

Ми певні, що цих міркувань вистачить для кожного об'єктивного читача. Навіть такий ворог християнства, як покійний міністр освіти в Советському Союзі, Луначарскій, примушений був визнати історичність листів ап. Павла. Якщо так, то для розвитку міту в жидівському середовищі не було місця і часу.

Проте з найдавніших часів в церкві існувало вірування в Ісуса Христа як сина Божого. Оскільки це вірування не являло собою того міту, очевидно, воно було засноване на історичному факті, ясному і незаперечному.

В останню хвилину

ДЕНЬ СВЯТОГО СТАЛІНА

Московський патріярхат православної церкви видав календар на 1954 рік, в якому відзначено нове "релігійне" свято, а саме: "5 березня — річниця смерти Сталіна". Словом, православні ще мають одного . . . святого.

ПОЗБАВЛЕНИЙ ПАСТИРСЬКОГО СТАНУ ЗА ЄРЕСЬ

Пресвітерія в Детройті позбавили пастирського стану С. С. Віліамса за те, що він нібито сприяє комунізмові. Пастор Віліамс подав апелляцію до вищого суду Пресвітерської церкви.

THE BIG FIRE

(Continued from p. 7)

shucks," he said. "Let it go. Won't hurt nothin' and besides we'll get all dirty."

But Timothy saw a farm house off in the distance and the wind was blowing the fire in that direction. He knew innocent people woud suffer.

He ran to the creek and dunked the green tree limb into the water and came back to fight harder than ever, while Billie sat on a knoll and watched. Soon the fire was put out, but Timothy's new suit was ruined. It was the first suit his parents had been able to buy him and he was really proud of it. It was made of corduroy and was smooth and silky. He was plenty scared. It would not be easy to explain a thing like that.

Timothy thought of what he was to say all the way home, over and over in his mind, but it didn't help much, because when he got there he couldn't hardly force himself to go into the house.

He went around and entered the back door. "Hello, Timmie," his mother called pleasantly, and didn't notice his clothes. She didn't act mad, but Timothy knew better than to believe for sure that she wasn't. He wouldn't know until later.

"I drove Billie's car home from school and got scared when another car ran into it and turned over and it caught on fire," Timothy blurted out and stood bravely before his mother so that she could see for herself. He trembled for fear of what might happen.

His mother stared in alarm at the ruined suit. "Well, my dear," she said. "How terrible. You missed your Uncle John. He came to take you to the Sunday school picnic at the fair ground. But Susie came home on time and he took her instead." Susie was the little girl next door and Uncle John was Mother's brother who looked after them when Dad went on one of his long trucking trips as he was now. Uncle John was a policeman and was kind to all the kids

Now Timothy felt pretty badly. He suddenly didn't like Billie very much. If it hadn't been for him, he wouldn't have missed going to the Sunday school picnic with Uncle John and Susie.

He took off his coat and his mother examined it and the trousers, too. "Better change into your old jeans," she said. "I'll have to try to mend them and have them cleaned."

Timothy hated his old jeans. Now he'd have to wear them to school, because his parents didn't have much money and couldn't afford to buy another suit soon.

He ran up to his room to change. He wanted to escape from his mother's kind eyes. He could forget what had actually happened away from her and the falsehood he had told. But one nice thing—she had believed him.

He was sorry he had missed his Uncle John. He wanted to go to the picnic more than anything most and he liked being with his Uncle, too. Uncle John was a good sport, always letting him ride his motorcycle and always on hand to give good advice. He was a Christian and knew what boys should do and how they should act. "Always be honest, Timothy," he would say. "God is wise and knows what we do, good or bad. The good we do comes back to us doublefold and so does the bad."

"Are we rewarded for being honest, Uncle John?" Timothy asked.

"We are rewarded within ourselves if in no other way," Uncle John replied. "By the happy way we feel and the good we do for others and the respect and love of our friends and acquaintance and in knowing God loves us. No one ever likes a dishonest person."

Timothy knew he had been dishonest and had told a big lie. He was sure God knew about it. He felt miserable.

The next morning was Saturday and no school and Uncle John came by to tell about the picnic. "We had lots of fun," he said merrily. "There were games, races, hamburgers and hot dogs, but don't feel so badly, Tim," he added. "I have a nice surprise for you. I found a good little jalopy and got a permit for you to learn to drive. Now you can run that paper route and help out with the expenses here at home."

"Oh, but Timmy can't have a car yet!" his mother exclaimed. "He is so afraid of driving cars."

Uncle John looked surprised. "You don't say," he said. "I didn't know my nephew was afraid of a thing like learning to drive. I thought he was brave and fine and wanted to help out by earning a little money."

"He drove a friend's car yesterday," his mother explained, "and had an accident. Seems that a man in another car hit him and he got scared and turned over and the car he was driving caught on fire." She gave Uncle John a guarded look which could mean anything.

"Aw, Mom," Timothy protested. "It was just an old jalopy and not very good." He tried to forget that he was still telling lies.

"Just the same," Uncle John said. "Guess we'll just have to wait until he grows up more. Maybe we can think of another kind of job for Timmie. One he won't be afraid of doing, like mowing lawns, chopping weeds, and doing chores. That's too bad".

Timothy swallowed the big lump in his throat. He couldn't hardly keep back the tears. His mother and Uncle John were looking very serious.

"I don't know who would be afraid of driving a good car," he protested. "I know I'm surely not."

"If you got scared and had an accident with one car," Uncle John pointed out, "you might do the same with another one."

He rose to go. The discussion about cars was over.

Timothy didn't feel like going to Sunday school next day, so his mother stayed at home with him. Oh, wonderful, he thought. It was fun being at home in bed. His Mom would bring up his breakfast on a tray. There'd be poached eggs on toast, milk, and maybe some butter and jam. But his mother didn't bring his breakfast. Instead she brought a bottle of dark-looking medicine and a glass of water.

"Just in case you're coming down with something," she explained. "It just isn't natural for you to be afraid of anything and ruining your new suit like that."

Timothy wished he had gone to Sunday school. He wished he had remembered to do what was right and come home from school on time and none of the horrible things would have happened.

After supper that night, Timothy heard voices down stairs. He knew Uncle John had come over to see them. He ran down stairs just as his Uncle was telling about finding the best little jalopy in town for Timothy as soon as he was old enough to drive it.

"Where is this fine car?" Timothy asked. "When may I see it?"

"Suppose I made a mistake, Tim," Uncle John said. "Guess we'll have to leave it where it is and look for another one when and if you learn how to drive without getting so scared and tearing up your clothes and worrying your mother. There are other jobs, you know."

But Timothy didn't want other jobs. He wanted the paper route and the good little jalopy. He wanted more than anything to work hard and earn enough to help his dad.

"That is right, Timmie," his mother agreed. "Making extra money is not as important as your not being frightened ever again."

It was all because he did wrong and told the big lie. He would give anything most if he hadn't done it. He wished desperately that his mother hadn't believed the untruth and would go ahead and give him a licking. And God knew about it, too, and was sad because he had been dishonest. He couldn't keep back the tears that began to roll down his cheeks or the sobs that came up from his throat.

"I'm . . . sorry . . " he gulped. "I didn't drive any car. Billie and I went to the creek to look for pecans, and Billie . . . lit a match and started a big fire and I put it out . . ."

He ran up to his room and closed the door. He tried to stop the tears and the big sobs as he wondered what punishment he was going to get. It wasn't long before his mother came and took him back down to talk to her and Uncle John

"Sorry you forgot to be honest, Timmie," Uncle John said. "Your mother is too, and we know God is sorry. I was over to see your friend Billie and he told the same story you did, so it sounds as if you are telling the truth this time."

"What happened to Billie?" Timothy asked.

"He got a licking and was put to bed with a big dose of castor oil," Uncle John explained. "So you see, Tim, it dosen't pay to be dishonest."

"Yes, sir," Timothy agreed. "Now do I get a licking, too?"

"You had your medicine this morning," his mother spoke up. "I forgot about the licking. And since you put out the brush fire and saved the farmer's home, we'll forget it this time."

"And," Uncle John said slowly, "I bought the little jalopy and put it in the garage just in case it turned out like this and you realized your mistake.

'Yes, sir," Timothy exclaimed joyfully, as he started for the door. "Thank you Uncle John. Please, may I go see it now?"

Billie wasn't so smart after all, Timothy thought as he left the house. From now on I'm going to be your boy, dear Lord, he thought. And thank you, too, with all my heart.

("The Instructor")

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XV. Число 4. Торонто, Онт. КВІТЕНЬ 1954 APRIL Toronto, Ont. Рік XV. Число 4.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОСКРЕСЕННЯ

В чудовому і повному краси оповіданні про воскресення Христа, слова з евангелії від Матвія (Гл. 28, ст. 2), найкраще виявляють повноту і велич перемоги Христа над смертю: "Ангел Господній, зійшовши з неба, прийшов, відкотив камінь від дверей, і сів на ньому".

Ангел відкотив камінь і сів на ньому! Христос переміг смерть! Небесні сили розбили вщент жорстокі і загрозливі сили зла і тьми.

Кілька років тому популярний англійський письменник написав книжку під назвою: "В дні тьми".

Оповідання своїм змістом відображае великі зусилля одного багатого атеїста дискредитувати християнство. Він намагаеться всіми способами підірвати у людей віру в воскресення Христа. З цього погляду його плян був хитро і доцільно продуманий. І справді. Як би можна було переконати людство, що воскресення Христа не було, то християнство втратило б всякий вплив і силу.

Саме цей багатий атеїст найняв продажного археолога, який за поважну суму грошей оголосив, що він з іншими дослідниками знайшли набальзамоване тіло Христа в околицях Єрусалиму, і що при вході до печери ніби був напис, який свідчив, що власник домовини вкрав тіло Христа і сховав його.

В оповіданні змальовано вплив цього "відкриття" (якщо його вважати за правду) на християнський світ, на церкву і на людську цивілізацію взагалі. В яскравих і сильних образах автор новели описуе, як повільно занепадае і розкладається християнська церква, як чоловіки і жінки поринають в розпусті, виявляючи звірячу жорстокість, і як полум'я надії завмирае в кожному серці.

Дякуемо Богові, що Христос воскрес із мертвих, і новеля англійського письменника становить тільки опис життя осіб і країв, що свавільно відкидають і заперечують історичний факт воскресення нашого Господа. За воскресення Христа говорять кращі докази ніж за якубудь іншу історичну подію.

"Устав, нема його тут. Ось місце де положено Його". Цей епітаф на домовині Христа перекреслюе всі інші епітафи.

Воскресення Христа сповнюе радістю серце людини і разом з тим проголошуе обов'язок: "Тільки ж ідіть і скажіть".

В одній з своїх книжок С. Д. Ґордон зображае як Гавриїл питае Христа на небі після воскресення, чи світ відгукнувся в той чи інший спосіб на божественні терпіння для нього. Христос відповів, що тільки кілька в Палестині знали про це. Гавриїл думав, що більше людей повинні знати про це, що весь світ повинен знати про подію. Він питае: "Який е Твій плян Господи, як скажеться їм про все?" І тут же він вкладае в уста Христа відповідь: "Я сказав Петрові, і Яковові, і Іванові, і Андрієві і кільком іншим, щоб вони присвятили свое життя, на те, щоб переказати іншим про подію і науку, а ті розкажуть іншим, а ті знову іншим, аж поки остання людина в найдальшій країні не почуе про спасіння і не відчуе його силу". "Але якщо вони не перекажуть іншим, тоді що?" — питае Гавриїл. Тоді Христос відповідае тихо: "Гавриїле, я не маю жодного іншого пляну. Я разраховую на них".

Ця уявна розмова Христа з ангелом правдиво передае, поперше, природу пляну Божого щодо поширення Його правди серед людей, подруге підкреслюе наш великодній обов'язок, який ми повинні виконувати щодня. Христос покладається на нас, що ми скажемо іншим про добру новину про Його народження, життя, науку, смерть і воскресення. Отже, "Ідіть і скажіть", не вагаючись, і не зволікаючи. Кажіть знову, і знову. Кажіть, не перестаючи, благословенну новину, бо ще мільйони людей не чули про неї.

Радість з неба

РАДІСТЬ З НЕБА СЯЄ ЯСНА:
ЗАВІТАЛА ПАСХА КРАСНА!
ВСІ РАДІЙМО ЩИРО НИНІ:
БОГ ДАВ ЩАСТЯ ВСІЙ РОДИНІ;
БОГ ДАВ РАДІСТЬ НАМ З НЕБЕС:
ХРИСТОС ВОСКРЕС! ХРИСТОС ВОСКРЕС!

МИР НАМ САМ ХРИСТОС ПРИНОСИТЬ,
МИР НАМ НЕБО ДНЕСЬ ГОЛОСИТЬ!
МИР ТОЙ БОЖИЙ ВСІ ВІТАЙМО!
ВОСКРЕСЕННЯ ПРОСЛАВЛЯЙМО!
БОЖЕ ЧУДО ВСІХ ЧУДЕС:
ХРИСТОС ВОСКРЕС! ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ГІМН АПОСТОЛИ СПІВАЮТЬ,
СТРАХ І СМУТОК ЗАБУВАЮТЬ;
БОЖЕ СЛОВО ВСІМ ГОЛОСЯТЬ,
ПРО СПАСІННЯ ВІСТЬ ПРИНОСЯТЬ, —
А СПАСІННЯ ЙДЕ З НЕБЕС!
ХРИСТОС ВОСКРЕС! ХРИСТОС ВОСКРЕС!

В БОЖІЙ ПРАВДІ ПРОСВІТІМСЯ,
В БОЖІЙ ПРАВДІ ЗВЕСЕЛІМСЯ!
ЩЕЗЛА ТЕМРЯВИ НЕВОЛЯ,
ЗАВІТАЛА КРАЩА ДОЛЯ,
БОЖА БЛАГОДАТЬ З НЕБЕС:
ХРИСТОС ВОСКРЕС! ХРИСТОС ВОСКРЕС!

("Книга Хвали")

"Він воскрес!"

Як минула ж субота, на світанку дня першого в тижні, прийшла Марія Магдалина та інша Марія побачити гріб. І ось стався великий землетрус, ангел Господній, зійшовши з неба, прийшов, відкотив камінь від дверей і сів на ньому. Вигляд його був, як блискавка, а одежа була біла, як сніг. І від страху затряслася сторожа перед ним і стала, як мертва. Ангел же, озвавшись, сказав жінкам:

"Не лякайтеся, бо знаю, що ви шукаете Ісуса розп'ятого. Немае його тут, — бо він воскрес, як сказав. Підійдіть, погляньте на місце, де лежав Господь. Ідіть же хутко і скажіть його учням, що він воскрес із мертвих і ось попередить вас у Галилеї — там його побачите. Ось я вам звістив."

І пішли вони хутко від гробу, з страхом і радістю великою, і побігли сповістити його учнів. Аж ось перестрів їх Ісус і сказав: "Радуйтеся!" Вони ж підійшли, обняли його ноги і вклонились йому. Тоді каже їм Ісус:

"Не лякайтесь! Ідіть, дайте знати братам моїм, щоб вони йшли в Галилею і там мене побачать."

Як же йшли вони, аж ось деякі з сторожі, прийшовши до міста, сповістили архиереїв про все, що сталося.

(Єв. Мат. гл. 28 ст. 1-11)

ХРЕСТИ... РОЗП'ЯТТЯ... ГОЛГОФА-ГОРА...
ЧИ ЧУЄШ ТИ З НЕЇ МОЛІННЯ?

Тихо спить Сіон...

Вже північ... Тихо спить Сіон...
По небі лине рій хмарин.
Олива-гора дрімає он,
Лише не спить там Божий Син.

Вже північ... Спас насамоті
В молитві до землі припав;
Поснули учні, сад заснув,
Як він свого Отця благав...

Минає ніч... Йому з чола,
Мов краплі крови, піт потік,
"Хай чаша ця мене мина!"
Благає Богочоловік.

Світає вже... "Хай буде так,
Як, Боже Отче, хочеш ти!"
Прийшли кати... І Спас лішов
Свій хрест за всіх нас віднести.

Розп'яття Ісуса

А коли прибули на місце, що називається "Череповище", там розп'яли його і злочинців, одного з правого, а другого з лівого боку. Ісус же говорив: "Отче, відпусти їм — бо не знають, що роблять." Коли ж ділили його одежу, то кидали жереб.

А люди стояли й дивилися... Насміхалася з ними і старшина кажучи: "Інших спасав, нехай спасе й себе, коли він Христос, вибранець Божий." І воїни глузували з нього, приступаючи, оце йому подавали, кажучи: "Коли ти цар Юдейський — спаси себе сам!" Був же і напис над ним, написаний письмом: грецьким, римським і еврейським: "Це цар Юдейський".

А один з повішених злочинців зневажав його, кажучи: "Чи ти не Христос? То спаси себе і нас!" Другий же, обізвавсь, докоряв йому, кажучи: "Чи не боїшся ти Бога, коли й сам на те саме засуджений? Та ми справедливо, бо приймаемо достойне за наші діла; цей же ніякого зла не вчинив." І сказав Ісусові: "Спомяни мене, Господи, коли прийдеш у царство свое!" І сказав йому Ісус: "Поправді кажу тобі. Ти будеш сьогодні зо мною в раю."

(Єв. Лук. гл. 23 ст. 33—43)

Голгофа — гора

Хрест... Розп'яття... Голгофа-гора...
Чи чуєш ти з неї моління?
За грішних, за тебе Господь умира,
Людству здобуває спасіння!

Чи чуєш, як тяжко страждає наш Спас
За гріх твій, за — людности злої?
З неволі гріха визволяє Він нас
Такою страшною ціною!

Чи чуєш, чи чуєш? За муки та смерть
Своїм ворогам Він прощає!
Не суд, а спасіння у світ Він приніс!..
За тебе, за всіх нас вмирає!

"Скінчилося!.." В пітьмі Голгофа-гора...
Чи чуєш ти з неї моління?
За грішних, за тебе Господь це вмира,
Доконує жертву спасіння!..

("Книги Хвали")

Ісусова смерть

Як же настала шоста година, темрява була по всій землі до години дев'ятої. А в годині дев'ятій скрикнув Ісус сильним голосом: "Елої, Елої ляма совахтані" — що в перекладі значить: "Боже мій, Боже мій! Нащо ти мене покинув?" І деякі з присутніх, почувши, сказали: "Іллю кличе." Один, намочивши губку оцтом, і, настромивши її на тростину, дав йому пити, кажучи: "Чекайте, побачимо, чи прийде Ілля зняти його." Ісус же, скрикнувши сильним голосом, віддав духа. І завіса у храмі роздерлася на двое, від гори аж до низу. А сотник, що проти нього стояв, як побачив, що він так духа віддав, сказав: "Воістину чоловік цей був Син Божий!"

Були й жінки, що здалека дивилися, між ними Марія Магдалина і Марія, Якова молодшого та Йосії мати, і Соломія.

(Єв. Мар. гл. 15 ст. 33—40)

В Гефсиманському саду

Темніє... Незвичайна тиша...
Враз спалахнули промені світил
І яскраво-повний місяць
Сад Гефсиманський освітив.

В траві, під віттями маслин,
Сини Божественного Слова,
Єрусалиму шум забувши,
Спокійно сплять три апостоли Христові.

Та тяжко спав світ суворий:
В обіймах споконвічного порока,
З прокляттям вічним праотців,
І заплямований неславою глибоко.

Але час свободи вже настав —
І, неприречний до загальної ганьби,
Посланець Бога в ці хвилини
Долю світу всього вирішав.

За слово істини високої
Голгофський хрест Він передбачав,
І, почуттям скорботи сповнений,
Отцю молився Він одиноко.

Що думав Він в цю мить,
Як чоловік і Божий Син,
Що гріх підняв тисячоліть?..
Про те знав лише Отець Його один.

І погляд в тузі невимовній
З небес на землю звів,
І, мучений скорботою,
Наблизився до учнів Він.

А учні все спокійно спали;
І Спаситель їм сказав:
"Вставайте! Вже близький день печалі
І зради час настав!"

І звук мечів гострокінцевих
Сад Гефсиманський розбудив,
І відблиск факелів зловісних
Лице Іуди освітив.

Володимир Кучер

ЦАРСТВО БОЖЕ СТАЛО ДІЙСНІСТЮ

Евангелія, що її проповідувала апостольська церква, і передусім ап. Павло, не була розповіддю про життя Ісуса. В ній сказано: "Христос умер за наші гріхи за Писанням і що Він був похований і що третього дня Він воскрес за Писанням" (1 Кор. 15:3-4; 6:14; 2 Кор. 4:14; Гал. 1:2; Кол. 2:12; Д. Ап. 2:24, 32; 3:15; 13:30, 34; 17:31 і т. д.). "Чи то ж я, чи то вони, так проповідуемо і так ви увірували" (1 Кор. 15:11). Цими словами ап. Павло ясно вказує на те, що проповідування евангелії про народження, смерть і воскресення нашого Господа Ісуса Христа було спільною рисою проповіді всіх апостолів. В "Діян. апостолів" ясно сказано, що проповідування евангелії являе собою проповідування Царства Божого, тобто проголошення сили, любови й ласки Божої, проявленої в Христі Ісусі через Духа Святого.

З приходом Ісуса Христа на землю настала нова ера, а саме: Царство Боже, яке було тільки обітницею, стало дійсністю. З проповідуванням евангелії (Мар. 1:14-15) розпочалося царство ласки (Лук. 4:18-19; Мат. 11:2-6; Лук. 10:9-11; 10:17-20; Мар. 6:7, 12-13). В Христі Ісусі, у Сині Божому, сила Бога спрямована на спасіння. Він сказав і сталось (Мар. 1:25-26; 2:11; 3:5; 4:39); Він проголосив прощення гріхів і вони були прощені (Мар. 2:5, 10-11; Мат. 9:2; Лук. 5:20). Всі чотири евангелії свідчать про те, що Бог Ізраїля об'явив повноту своеї слави й сили в Христі Ісусі. Близькість і дійсність Царства Божого в Христі Ісусі творить нове суспільство — церкву, що характеризується новим життям: повнотою довір'я й залежности від свого Творця й Царя — Бога.

З приходом Сина чоловічого здійснилася пророча надія (Мат. 11:5; 13:16; 11:22-24; 12:39, 41-42; 23:37-39; Лук. 10:23, 13-15; 11:29, 49-51; Мар. 8:12). У Христі Ісусі ми бачимо поеднання приниженого слуги (Ісаї 53; 32:1-2; Лук. 22:63-65; 23:35-38; Филип'ян 2:6-8) й славного Сина чоловічого (Мар. 1:11; Мат. 8:17; Ів. 1:51; Лук. 3:22; 22:69; Мар. 9:2-7; Фил. 2:9-11; Рим. 14:9; Кол. 1:19-20). Це ж Син чоловічний, що п'е чашу страждань за гріхи світу (Мар. 10:38; 14:36; Мат. 20:22; Лук. 22:42-44), що приймае хрещення кров'ю (Мар. 10:38; Лук. 12:50; 22:44), що дае життя на викуп за багатьох (Мар. 10:45; Мат. 20:28; Івана 10:11, 15), що закликае своїх учнів до страждання (Мар. 8:34-37; Мат. 16:24-25; Лук. 9:23; Івана 12:25; 15:20).

У Христі Ісусі настало царство ласки (Ів. 1:17; 3:17) завершенням якого буде царство слави, коли Син чоловічий прийде в славі своїй, щоб судити живих і мертвих (Мар. 13:26; Івана 21:22-23; Д. Ап. 1:11; 1 Кор. 11:26; Об'яв. 1:7). У Христі Ісусі Бог Отець "визволив нас із влади тьми і переніс у царство Сина любови" (Кол. 1:13; Єф. 2:4-7); у Христі Ісусі Бог Отець зробив нас "достойними участи в наслідді святих у світлі" (Кол. 1:12; 2 Кор. 3:6; Д. Ап. 26:18). У Христі Ісусі віруючі християни — це "вибраний рід, святий народ, люди вибрані, щоб звіщати чесноти Того, хто покликав їх із темряви до свого дивного світла" (1 Петр. 2:9).

Ап. Павло проповідує людям прощення, спокій з Богом і оновлення їх життя (Рим. 5:1-5; 7:24-25; 8:24, 31-39; 1 Кор. 15:55-57; 2 Кор. 5:14-19). Саме через це усі сторінки евангелії відбивають у собі думку, що любов — це ознака християнського життя. "Бо хто в Христі Ісусі той створіння нове, — стародавне минуло, ото сталось нове" (2 Кор. 5:17). Християнство — це спільнота любови (Рим. 14:15; 15:5-6; 12:9-21; 8:38-39; 16:16; Псал. 119:33-38; Мар. 12:28-34; 1 Кор. 13:1-13; 1 Сол. 5:15; 1 Івана 4:1-21), — це спільнота спокою (Івана 14:27; 16:33; Псал. 46:2; 33:20; 37:5; Рим. 15:1; 8:6; I Сол. 5:23; 2 Сол. 3:16; Гал. 5:22; 2 Кор. 13:11; Єф. 2:14; 4:3; 1 Петр. 5:7; Фил. 4:6; Д. Ап. 10:36), — це спільнота оновлення життя (Мат. 18:8; Мар. 9:43; Івана 5:40; 10:10-11, 28; 20:31; Д. Ап. 17:25; Рим. 1:17; 6:4; 8:11; 1 Кор. 6:14; 2 Кор. 5:4-17; Гал. 2:19-20; Кол. 3:3; 2 Тим. 1:9-10).

У церкві Христовій настало царювання Ісуса Христа. У церкві Христовій ми бачимо здійснення слів ап. Павла: "Бог у Христі примирив світ з собою самим". Христос царює в серцях і в житті кожного віруючого християнина, інакше кажучи: Христос воскрес у серці й у житті кожного віруючого християнина. Христос воскрес, Христос царює, Христос прийде. В цьому й полягае глибина сили, любови й ласки Божої та величність воскресення, присутности й приходу нашого Господа. Сила воскресіння Христового являе собою передумову й запоруку воскресіння всіх тих, які увірували в Нього, — в Його прихід, смерть і воскресіння — і які вірують у воскресіння мертвих й у своє особисте тілесне воскресіння (1 Кор. 15:12-28). В цьому й заховується радість і певність спасіння віруючого християнина (1 Кор. 15:54-58; Іван. 5:16; Фил. 4:4; Рим. 8:38-39; 5:1-11).

Нехай Всемогутній і ласкавий Бог благословить ці слова радости, віри, надії й любови в наших серцях і нашому житті. Нехай Йому буде слава тепер і назавжди.

III СЕСІЯ УНРАДИ

В Мюнхені (Німеччина) 6 березня 1954 р. відбулася III сесія УНРади. На голову УНРади обрано Осипа Бойдуника, на голову ВО — Семена Созонтіва і на президента УНР — д-ра Степана Витвицького.

УКРАЇНЦІ КАНАДИ ЗАМАНІФЕСТУЮТЬ

СТРЕМЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ДО ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

У 300-ліття Переяславського договору великого гетьмана Богдана Хмельницького з московським царем Олексієм Михайловичем, Комітет Українців Канади заряджує, при співучасті Ліги Визволення України, вічево-демонстраційну акцію під гаслом "ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ", по всій Канаді.

Це зарядження виконають Відділи й Складові Організації КУК, Відділи Ліги Визволення України та всі інші українські організації і товариства.

Для проведення цієї акції призначений день, а саме, неділя 30-го травня 1954 року.

УКРАЇНЦІ!

Москва зламала Переяславський договір з Україною, так, як вона це робила на протязі віків з іншими народами. В Переяславі Москва зобов'язалася пошанувати державну незалежність України, в тринадцять років пізніше, договорювалася з Польщею в Андрусові вже про поділ України. І та сама Москва має нині лице говорити перед цілим світом про добровільне об'єднання України з Москвою і то на "віки вічні"!

Кремлівські заговірники вибрали 300-ліття договору в Переяславі для проведення у світі широко закроеної акції, стараючись його переконати, що Україна е по своїй добрій волі нероздільною частиною Росії. А внутрі вона хоче того, щоб убити українського духа спротиву, що в новішій історії вже більше, як тридцять років тривожить Москву й не дає їй затріюмфувати в її успіхах.

Щоб осягнути свою ціль, Москва перекручує історичні факти й підлабузнюеться до українського народу, щоб украстися в його довір'я. Москві треба прихильности України, бо вона добре знає, що Україна, це неспожита сила.

Українці, що живуть у вільному світі, мають обов'язок, у 300-ліття Переяслава, сказати правду не лише про те, як фальшовано й ламано зроблений договір, але, що важніше, підняти голос за визволення України. Україні конечно треба щирих приятелів, щоб уміли оцінити її боротьбу й дали помічну руку українському народові.

Під гаслом "ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ" українці Канади приготовлятимуть всенародню маніфестацію і в 300-ліття Переяславського договору виявлять перед вільним світом справжню волю українського народу.

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
606 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

В. Гуцалюк

НАРОДИ МЕТУШАТЬСЯ

Господь Бог, створивши людину, дав їй розум і все потрібне для життя. Проте людина споконвіку шукає чогось нового, надзвичайного, що могло б зворушити її серце. Про це ми маємо багато прикладів. Коли Господь Бог вивів жидівський народ з неволі египетської, коли його вела рука Божа через пустиню, то він все нарікав на свого Спасителя і просив Мойсея дати йому щось нове.

А хіба наш сучасний світ не подібний до жидівського народу? Сучасна людина дійшла до доби атома, страхітливого винаходу, смертоносного винищування таких же, як і вона, істот. А чи задоволена цим сучасна людина? Ні. Світ став на велике роздоріжжя. Немає згоди між людьми, шириться безбожництво, неспокій, страшні часи . . . Про це ось як написано в Святому Письмі: "Багато днів буде Ізраїль без Бога істиного і без священика, що навчає, і без закону, але коли він обернеться в своїй нужді до Господа, Бога Ізраїлевого і шукатиме Його, то й Він дасть їм знайти себе. Того часу не буде миру ні виходячому, ні входячому, бо буде велике зворушення в усіх осадників у землі; народ буде воювати з народом, і місто з містом, бо Бог приведе їх у тривогу всякими нуждами" II Парал. 15:3-6; Іс. 9:19-20; 17:12.

"Се з того, що нарід мій безглуздий — не знає мене. Ой нерозумні вони діти, нема в них глузду; мудрі вони на лихе, добре ж не вміють чинити" — Єр. 4:22. "Бо між людьми моїми знаходяться безбожні: залягають, як птахоловці, припадають до землі, наставляють сіті, щоб ловити людей" — Єр. 5:26. "Вони повні всякої неправди, лукавства, зажерливости, злоби, повні заздрости, убивства, суперечки, омани, лихих звичаїв" — Рим. 1:29.

Це тому: "Бо з серця виходять лихії думки, душогубства, перелюби, розпусти, крадіж, неправдиві засвідчення, богозневаги" — Єв. Мат. 15:19.

Як апостол Петро писав і давав попередження: "Насамперед знайте оце, що в останні часи прийдуть із насмішками глузії, що ходитимуть за своїми пожадливостями та й скажуть: "Де обітниця Його приходу? Бо з того часу, як позасипали наші батьки, все позостається так від початку творіння" — II Петра 3:3-4.

В посланні до Солунян апостол Павло писав так: "Хай ніхто жодним способом вас не зведе! Бо той день не настане, як перше не прийде відступлення і виявиться людина беззаконня, син погибелі" — II Солунян 2:3, а тоді появиться: "Господь Ісус Христос в полум'яному огні, що даватиме помсту на тих, що Бога не знають і не слухаються евангелії Господа нашого Ісуса" — II Сол. 1 : 8.

А хіба ж тепер не сталося відступлення від святої евангелії? Пізнали слово Боже, пізнали Господа Ісуса Христа — Сина Божого і наприкінці відкинули від себе, а тому як сказано в Біблії: "Позникали з землі милосердні, нема між людьми справедливих: всі засідають, щоб кров проливати, брат на брата сіть заставляють. Тоді годі буде діймати віри другові, тоді не звіряйсь приятелеві, ба й перед тою, що лежить на лоні твойому, стережи двері уст твоїх. Тоді бо син зневажатиме батька, дочка повстане на матір, невістка на свекруху, — ворогами стануть чоловікові домашні його" — Міхея 7 : 2, 3, 5, 6.

"І видасть на смерть брат брата, а батько—дитину. І діти повстануть проти батьків і їх повбивають" — Єв. Мат. 10: 21; Марка 13:12; Єв. Лук. 1:53.

Ці пророчі слова вже здійснилися на сході Европи починаючи з большевицької революції, що триває й досі. Ми є [illegible] свідки всього того страхіття, що творилося там і твориться досі. Про це пророк Єремія писав так: "Остерігайсь один одного, й не звіряйть братові, кожен бо брат заставляє підступи, кожен побратим обносить клеветами. Один обманює другого, правди не говорять; навчили язики свої говорити неправду, лукавлять аж до утоми" — Єрем. 9:4-5; Ісаї 9:16; Припов. 4:16-17; Єрем. 12 : 6.

Серце людське відчуває, що насовується щось страшне на все людство. Воно хотіло б визволитися від гріха, але доброї волі в тому немає. Отже воно чекає того, що має впасти на всесвіт. Спокій для всесвіту у великій небезпеці. Людство грішне знає, що не сьогодні, завтра, а воно не уникне від атомного знищення, що його приготувала людина сама для себе.

Метушня між народами триває. Берлінська конференція нічого нового не дала. Син беззаконня хоче опанувати світ і запровадити рабство, як на сході Европи, самому стати богом. Хіба ж може при таких обставинах бути мир у світі?

"Його прихід — за чином сатани, буде з усякою силою, й знаками та з неправдивими чудесами, з усякою обманою неправди між тими, що гинуть, бо любови правди вони не прийняли, щоб їм спастися. І за це Бог пошле їм дію омани, щоб у неправду повірили. І тоді то появиться той беззаконник, що його Господь Ісус заб'є духом уст своїх і знищить явленням приходу свого" — II Сол. 2:9, 10, 11.

Отже, не бажаючи прийняти правди Божої, повигадували різні людські доктрини, які даються їм взнаки, особливо доктрина комуністична. Це ж нова релігія сатани. Про це ось як сказано в Святому Письмі: "Настане бо час, коли здорової науки не будуть держатись, але за своїми пожадливостями виберуть собі вчителів, щоб вони їх уші улегшували" — II Тим. 4:3-4. "Та до мене не хочете прийти, щоб мати життя" — Єв. Ів. 5:40. Так сказав Христос, а тому: "За те, що знання ви зненавиділи й страху Божого не прийняли" — Прип. 1:29 — тому "Євангелія закрита для тих, що гинуть, — у них бог цього віку осліпив був розум невіруючих, щоб для них не засіяло світло евангелії слави Христа, — а Він — образ Божий" — II Кор. 4:3-4.

Так Євангелія їм закрита за їх безбожництво, тому що: "Вони запаморочені розумом, відчужені від життя Божого за неуцтво, що в них, за отверділість їх сердець" — Єфес. 4:18. "Вони кару приймуть, — вічну погибель від обличчя Господнього та від слави потуги Його, як Він прийде того дня прославитися в своїх святих і стати дивним у всіх віруючих" — II Сол. 1:9-10; Мат. 25:41; 13:43; І Ів. 3:2.

Ми маємо явний доказ сучасного часу, коли звірина панує між народами і зводить світ: Об. 13:11-18. І дійсно, ми переживаємо епоху панування звірини, від рух якої мільйони невинних людей загинуло, звірини, що прагне нової й нової крові людської. Берлінська конференція — живий доказ цього.

Про це пророк Данило казав так: "І спорудить кріпку твердиню з чужим богом; хто буде признаватись до нього, тим збільшить він почесті, наділить властю над многими і землю роздасть у нагороду" — Дан. 11:39. Звірина збудувала свою твердиню з богом комуни, а щоб затягнути в тенета свої народи, то в нагороду давала панську землю. А чи ж довго та власність була в руках селян? Ні... Через досить короткий час ця ж звірина зробила всіх їх ще гіршими рабами, як за часів панщини, а ті що протиставились — голодом були знищені. Такий рай земний — рай сатанинський, де кожний тремтить за своє життя і не певен за завтрішній день. Ось чому і не може бути спокою на землі і згоди, бо звірина хоче опанувати всю земну кулю.

Метушня між народами триває. "Підніміть очі ваші на небо вгорі, гляньте на землю внизу: Ось, небеса поникнуть, як дим, і земля мов стара одежина, а спасення моє з віку в вік пробуватиме, й справедливість моя не зникне" — Ісаї 51:6; Пс. 102:27; Мат. 24:35. "День же Господній прибуде, як злодій вночі, коли з гуркотом небо мине, а стихії розпечені, рунуть, а земля та діла, що на ній, погорять" — II Петр. 3 : 10.

Долю народів вирішуватиме атомна енергія, інакше й бути не може. До цього допровадить егоїстичне серце людське — далеке від Бога і ласки Його.

ЧИ ДІВА МАРІЯ НАРОДИЛАСЯ БЕЗ ГРІХА?

(З НАГОДИ "МАРІЙСЬКОГО РОКУ")

Папа Пій XII проголосив 1954 рік "Марійським роком" на вшанування Діви Марії. Цього року саме минуло сторіччя з того часу, коли римо-католицька церква проголосила науку про "непорочне зачаття" матері нашого Господа.

8 грудня 1854 р. папа Пій IX проголосив на весь світ, що Діва Марія: "В першому моменті її зачаття... була виключно охоронена від усякого заплямування первородним гріхом". Цей дивний факт, за твердженням папи, "відкрив Бог".

Всякий римо-католик, щоб не порушувати добрих взаємин з церквою, повинен вірити, що Марія, мати Ісуса, народилася без гріха, тобто, що вона була "непорочно зачата".

Для послідовного католика "непорочне зачаття" Діви Марії це тепер факт, що не підлягає дискусії. Чому? Тому що його церква так ствердила і край.

Як все почалося? Все це почалося дуже давно, більш ніж тисячу років тому. Декотрі з отців церкви, що писали наукові трактати на теологічні теми, не могли вірити, що Ісус, безгрішний Син Божий, міг народитись від грішної матері. Цього не могло бути!

Тоді вони почали писати і говорити про безгрішну жінку, безгрішну мати, безгрішну Марію. Були такі, які твердили, що батьки Марії були "під надприродним впливом Божим під час її зачаття". Інакше кажучи, в момент зачаття Марії її батьки були охоронені від гріха. Були й такі, які твердили, що Марія народилась від діви матері.

Як нам відомо, не було спроб встановити безгрішність діда і баби Діви Марії або її інших прабатьків. Хоч логіка підказує потребу безгрішних батьків аж до брами Едему.

І так воно розвивалось. Скоро традиція безгрішної Марії пустила коріння. Що спочатку становило філософську спекуляцію, з часом почали трактувати як прийняту "науку отців церкви". Почали твердити, що "Марія народилася без плями первородного гріха, що вона була чудесно зачата в утробі її матері, одна з усього людства".

Як і слід було сподіватися, що жінка, виділена в такий спосіб зпоміж інших людей, стала об'єктом невимовної посвяти, любови і адорації. Один з "отців церкви" дописався про небесні чесноти Діви Марії до того, що його прозвали "Трубадуром Марії". Св. Єфраїм, наприклад, пише: "Моя Пані, все-святіша, все-непорочніша, все - чиста, все - незіпсута, все-недоторкана.."

Століття минали і автори церкви приєднувались до хору, що постійно зростав, звеличання додавались до звеличань, висловлювання пошани, слави і адорації множилися без міри. Кінець-кінцем скромну дівчину з Вифлеємської стайні зробили: "Царицею неба і землі... вивищену понад усі хори ангелів та категорії святих..., яка стоїть по правій руці її единородного Сина". (Папа Пій IX).

Домагання безгрішности Діви Марії були так вперті, що в 1854 р. римський папа (виступав як заступник Христа на землі, привласнивши цю назву) визнав за можливе проголосити фікцію непорочного зачаття Марії, як факт. Те, що було звичайною людською традицією до 7-го грудня, 1854 р., стало божественно відкритою доктриною 8-го грудня і навічні віки потім.

Дивно, але не для римо-католиків. Для протестантів справа, коли проголошуються божественні доктрини людськими декретами, досить дивна. Проте для римо-католиків немає нічого дивного. Для протестанта Біблія це едине і вичерпне джерело духового знання. Біблії досить, щоб кожного: "вмудрити на спасіння вірою в Христа Ісуса". (2 Тим. 3:15). Для римо-католика Біблія не зовсім вистарчальна. Він має інше "непомильне джерело" духового знання. В катехизмі Трентського Собору (католицьке визнання віри) говориться: "Всякий сорт науки, для навчання вірних міститься в слові Божому, яке поділяється на Св. Письмо і традицію". Виходить, що для римо-католика традиція це частина слова Божого.

Як традиція стає "Словом Божим". Згідно з твердженням Риму, Христос сказав багато дечого Петрові і апостолам, про що не записано в Біблії. Це твердження само по собі правдиве. Вони твердять, що багато дечого сказано Спасителем і не записаного, передавалось від апостолів до їх наслідників і так були переховані (через церкву) для усіх наступних поколінь. Римо-католицька церква твердить, що Христос говорив про римо-католицьку ієрархію, з папою на чолі, коли він сказав, що Святий Дух пригадає їм всю Його науку. (Єв. Ів. 14:26). Специяльно ту науку, що не була зарекордована в Св. Письмі.

Отже, римо-католицькі теологи, читаючи писання отців церкви, і натрапляючи на тему, повторювану кілька разів, наприклад "Непорочне зачаття Діви Марії", починають вірити, що саме це і є та наука, яку Христос дав своїм учням. І хоч її не зарекордовано в Біблії, Святий Дух пригадує її знову церкві. Коли протягом століть назбирані "докази" стають досить солідні, папа, як непомильний заступник Христа на землі (порадившись з іншими церковними авторитетами), має божественне право і обов'язок піднести загально прийняту традицію до доктрини, яку — "відкрив Бог".

В такий спосіб в 1854 р. папа Пій IX встановив офіційну доктрину, яка зобов'язує кожну римо-католицьку совість, мнимий факт непорочного зачаття Марії. В такий же спосіб тільки недавно (1-го листопада, 1950 р.) папа Пій XII встановив офіційну доктрину мнимий факт "тілесного взяття Марії на небо". В обох випадках були "переконливі докази" в писаннях отців.

Не жартуючи, можна сказати, що через кілька століть при наявності спосібних до писанини осіб і при буйній уяві, цей процес може кінчитися тим, що Діву Марію зроблять почесним членом Святої Трійці. Навіть в теперішніх католицьких творах вже є багато дечого, що звучить: "Отця, Матері, Сина і Святого Духа".

Немає в Св. Письмі. Суть усього сказаного для протестанта полягає в питанні: "Чи ця наука міститься в Св. Письмі?" Відповідь на це запитання просте: "Ні!" Фактично римо-католицькі авторитети навіть не пробують серйозно доводити, що наука про Діву Марію є в Біблії. Вони цього і не потребують. Це доктрина, що вони її одверто базують на традиції — традиції, яка стала "словом Божим". Для протестантів, що шукають правди, нехай буде ясно раз і назавжди: В Біблії немає абсолютно нічого, що посередньо або безпосередньо, явно або скрито навчало б, що мати нашого Господа була зачата і народилась без гріха. Біблія навчає якраз протилежне.

Чого Біблія навчає? Біблія твердить, що Марія була побожна жидівська дівчина, яку Бог вибрав стати матір'ю Його Сина. (Єв. Лук. 1:16-38). В Біблії сказано, що Марія була грішна людина і потребувала прощення від Бога, що вона "зрадувалась у Бозі Спасі її". (Єв. Лук. 1:47).

Біблія каже, що коли Марія докорила Ісусові в храмі (Йому було тоді дванадцять років), Він докорив їй з пошаною словами: "Хіба ж ви не знали, що в тому, що є Отця мого, треба бути мені". (Єв. Лук. 2:49).

Біблія оповідає, що коли Марія хотіла втрутитися в Його служіння на весіллю в Кані Галилейській, Він знайшов за потрібне, з усією належною пошаною вказати їй її місце: "Що мені і тобі, жено?" (Єв. Ів. 2:4). Зміст грецького оригіналу можна було б передати краще словами: "Коли приходить до мого божественного служіння, то що ти і я маємо спільного?"

Про останні роки життя Марії Біблія не згадує майже нічого. Все, що ми знаємо, це те, що по розп'ятті Спасителя апостол Іван "з тієї години узяв її... до себе" (Єв. Ів. 19: 27). Останній раз її згадано в Біблії в Діяннях 1:14, де сказано, що вона була з учнями в Єрусалимі в дні перед П'ятидесятницею.

Тільки одна безгрішна особа. В Біблії ми маємо тільки одну особу, яка була непорочно зачата і народжена без гріха. Це Ісус Христос. "Бог..." "Того, хто не знав гріха за нас гріхом зробив, щоб ми були праведністю Божою в Йому". (Кор. 5:21).

Протестанти щасливі пам'ятати Марію як жінку, яку Бог вшанував понад усі інші, вибравши її бути людською матір'ю Ісуса Христа, Його єдиного Сина. Проте протестанти відмовляються брати участь в ідольстві римо - католицької церкви, яка протягом століть додавала фікцію до фікції і на сьогодні мати Христа піднесла аж до стану, майже рівного з її божественним Сином.

Чимало з наведеної науки може послужити на користь і православним, які прямують стежкою римо-католиків, поволі, але в тому самому напрямі.

Петро Благовіщенський

ЗА КРАСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

"Так, ми на те у наш убогий мир прийшли,
Щоб мову з мас людських принижених, забвенну
З народніх уст узять і в перло возвести." (П. Куліш)

Тяжкий і тернистий життєвий шлях гордого, волелюбного й здібного українського народу. Простуючи ним, він у нерівній з ворожими силами боротьбі, то втрачає свої політичні і економічні здобутки, то знову їх набуває, вносячи в своє життя все нові й нові культурні скарби. Ось і тепер ми живі свідки тих політичних, культурних і економічних експериментів, яких доконує в жорстокій боротьбі над українським народом так званий "старший брат" в особі російсько - большевицької Москви.

На щастя нашому народові залишився від далеких прадідів єдиний і непорушний скарб — рідна українська мова і писане нею рідне письменство. Рідна мова — це велетенський духовий вияв українського народу. Рідна мова для українського народу була й є рушійною силою, яка в найважчі часи його життя нагадувала йому, що він жив, живе й буде жити. Рідна мова для українського народу це пам'ятка його колишньої слави, це невмируща надія, правдивий життєвий дороговказ для його розквіту. Рідна мова надавала й надає в найтяжчі часи українському народові живих дієвих сил, людської й національної свідомости. Тому український нарід глибоко вірив і вірить в силу рідної мови.

Початки новітньої української літературної мови ми маємо в першій половині XIX ст. Українські письменники цього часу за основу своєї творчости брали києво - полтавські говірки, оскільки ці території на той час були осередками досить швидкого культурного й економічного розвитку. Остаточне формування основ новітньої української літературної мови закінчив своєю творчістю Т. Шевченко. Мову своїх творів Т. Шевченко будував не на говірці свого села, а на всіх говорах України і на старій літературній традиції.

До політичного національного чинника українська літературна мова піднеслася наприкінці XУIII ст., тобто з моменту виходу в світ "Енеїди" І. Котляревського (1798 р.).

Котляревський виступив на літературну ниву в найтяжчі в історії українського народу часи. Величезне напруження усіх сил народніх у національній боротьбі з Польщею, яке потягнуло за собою величезні жертви. Відкривалися перспективи для українського народу на відповідній розвиток у спілці з північними сусідами, на підставі Переяславської угоди, підписаної між Росією і Україною. Та не так сталося, як бажалося. Москва щодо України залишилася Москвою. Вкорочення "старожитних прав і вольностей", скасування гетьманщини, зруйнування Січі, розклад серед певної частини української інтелігенції, яка кинулась на поклоніння Москви (Рибак, Богданович, Кашнієр та ін.), — ось з якими наслідками опинилася Україна з осамітненим простим народом. Покинуло цей нарід і православне духовенство, сподіваючись здобути на спинах рідного народу від Москви "великия і богатыя милости". Якщо Польща хотіла сполонізувати Україну, але не мала на це сил, то Росія для русифікації України мала досить випробувані засоби. Ці часи український нарід в одній із своїх пісень відтворює так:

Ой, наступила чорна хмара, та й стала вже синя:
Була Польща, була Польща, та й стала Росія".

При таких обставинах російська мова стає літературною мовою і в Україні. Українська мова живе тільки в устах народу і малоосвічених верств, стає мовою "мужицькою". В Україні все затихає й завмирає: здавалося, що українська мова швидкими темпами наближалася до загибелі, після чого Україна цілком втратила б своє національне обличчя.

І ось серед такої дивовижної тиші пролунав дошкульний сміх Івана Котляревського, який, висловлюючись фігурально, сміявся українською мовою, гостро бив по совісті земляків. Український нарід з його рідною мовою — ось що було підвалиною для літературної діяльности І. Котляревського — батька нового українського письменства. На його творчості надзвичайно позначився вплив Гр. Сковороди, що, мовляв, наука й письменство повинні служити цілому народові, усім тим, "хто має право сказати: і я людина, і мені, що людське, то не чуже".

Дальший розвиток української літературоні мови відбувався знову таки в надзвичайно несприятливих суспільних і політичних умовах. Суть у тому, що ще до виходу в світ "Енеїди" зах. частина України була приєднана до Австрії (1772) а решта належала до Росії. Ця, так би мовити, роз'єднаність української мовної території надзвичайно гальмувала розвиток української літературної мови.

Не зважаючи на такі жахливі обставини, українська літературна мова виходить на широкий шлях свого розвитку. Українська клясична література є найкращим доказом цього. Візьмімо хоч би такі факти.

"Народні оповідання" Марка Вовчка (1834—1907) — ("Інститутка", "Ледащиця", "Отець Андрій", "Одарка" та ін.), як висловився Шевченко, блиснули "зіронькою святою". І справді. Прекрасна мистецька форма, глибокий зміст, чудова, щиронародня, добірна українська мова — такими характерними рисами пройняті оповідання М. Вовчка. Ось, наприклад, якою прекрасною мовою виступає село в її оповіданні "Інститутка":

"Здається, що в хуторі тихо й мирно: цвіте хутір і зеленіє. Коли б же поглянув хто, що там коїлось, що там діялось! Люди прокидались і лягали плачучи, проклинаючи... Воли в ярмі, та й ті ревуть, а то щоб душа християнська всяку догану, всяку кривду терпіла і не озвалася!"

Шевченко у своїй поезії — "Марку Вовчку" пише:

Недавно я по-за Уралом
Блукав і Господа благав,
Щоб наша правда не пропала,
Щоб наше слово не вмирало, —
І виблагав! Господь послав
Тебе нам, кріпкого пророка
І обличителя жестоких
Людей неситих.

Більшість оповідань Ол. Стороженка (1805—1874) мають примітку — "з народних уст". Чудова, українська мова зворушує, зачаровує читача. Ось хоч би кілька рядків з його оповідання "Матусине благословення":

"Яка то наша гарна старовина була! Що то за люди, що то за душі були у нас під ту велику руїну. Тільки й життя нам споминками. Ну, та дарма. Хоч один дуб зостався та багато на ньому жолудів. Матуся наша, Вкраїна, не покинула нас без благословення".

Дзвенить українська мова і в ліричних творах Якова Щоголева (1824—1898). В поезії, напр., "Опізнився", ми маємо неперевершені образи, передані українською мовою:

"А Дніпро реве, гуркоче,
Говорить мені не хоче
І сердитий в скелі б'ється,
З скель до моря подається.
З моря вітер повіває,
Материнку колихає;
Материнка важко плаче:
"Опізнився ти, козаче".

З якою переконливою силою й красою лунає українська мова в поезії Лесі Українки:

"Так! Я буду крізь сльози сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись —
Буду жити! Геть, думи сумні!"

("Contra spem spero")

Або:

"Хотіла б я вийти у чистеє поле,
Припасти лицем до сирої землі
І так заридати, щоб зорі почули,
Щоб люди вжахнулись на сльози мої".

("Горить моє серце")

А хіба не являє собою ту "перлину", про яку віщував Куліш, українська мова в поезії Ів. Франка:

"Я не люблю тебе, ненавиджу, беркуте!
За те, що в грудях ти ховаєш серце люте,
За те, що кров ти сієш, на низьких і слабих
З погордою глядиш, хоч і сам живеш із них;
За те, що так тебе боїться слабша твар, —

Б. Лисянський

Наша мова

Осміяна, погорджена, забута,
Ти ниділа століття в порохах...
І в душу ллялася думок чужих отрута,
Чужі слова бреніли на устах.

Та раптом сонце волі засяніло,
Розвіялась ворожих сил імла.
І стрепенулося твоє завмерле тіло,
І квітом чарівним ти ніжно розцвіла.

Квіток тих запашних весняні аромати
Розлинулись ген - ген далеко по землі
І втіху молоду понесли з хат до хати
У кожнім хуторі, у кожному селі.

А нині йдеш ти кроком переможним
До щастя мрій, до сяйних височин...
І зором дивиться услід тобі побожним
Твого народу вільний, гордий син.

("Рідна Мова")

ЗА 10 РОКІВ ПОНАД 4 МІЛЬЙОНИ

"Телеграм" один з найбільших часописів у Канаді від 25 березня 1954 р. повідомляє, що за недавними підрахунками понад 4,000.000 римо-католиків покинули за останніх десять років римо-католицькі церкву і стали протестантами.

Секретар - асистент Національної Католицької Допомогової Акції в Вашінгтоні монсеньйор П. Ф. Таннер зауважив, що це не новина. Наведений факт, що чимало римо - католиків відпадають від віри.

Звичайно, це не новина. Новиною безперечно є факт масового переходу на протестантизм римо-католиків. Звичайно, хто знає римо-католицьку науку і практику, для того в цьому нічого дивного немає.

Ненавиджу тебе за теє, що ти цар!"

("Беркут")

Наш геніяльний поет і національний пророк Т. Шевченко остаточно "возвів забвенну принижену українську мову в перло" і тим самим впровадив українську мову і літературу в ряди великих світових літератур.

Трудно собі уявити те величезне значення, яке мала й має рідна мова у відродженні українського народу, в його національному, політичному і культурно-економічному розвиткові. Саме тепер, коли творяться нові форми життя й виковується доля народів, ми з глибокою побожністю повинні поставитися до рідної мови, бо ж тільки вона донесла до цих бурхливих часів наші невмирущі ідеали, наші одвічні бажання, бо ж тільки рідною мовою ми доводямо цілому світові:

"Чия правда, чия кривда
І чиї ми діти"...

Українська літературна мова, як і вся культура України, знову переживає жахливі часи. Це покладає на українців, що перебувають тут, на волелюбній гостинній землі, в прибраній батьківщині Канаді, надзвичайно велику відповідальність — поважно ставитися до рідної мови, оберігати її як зіницю ока від усякого засмічення і чужого намулу, дбати, щоб вона в наших устах і в пресі дзвеніла чисто, як і в нашій клясичній художній літературі.

Користаючися в щоденному побуті рідною мовою, нашим гаслом повинно бути:

ЗА ЧИСТОТУ Й КРАСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ!

За ту красу, якій наш поет Микола Вороний готовий був все віддати:

"Її я славлю і хвалю
І кожну їй хвилину
Готов оддать я без жалю!
Мій друже, я красу люблю —
Як рідну Україну".

("Краса")

Еміші

Не всі знають, що саме тепер в Америці існує релігійна секта — еміші. Це група побожних, заможних людей. Їх побут і спосіб життя побудовані на їх релігійних переконаннях, які майже не відрізняються від побуту і звичаїв їх предків, що двісті років тому знайшли притулок у новому світі.

На перший погляд еміші можуть видатись, наче вони тільки що зійшли з стародавньої картини, з їх капелюхами з широкими крисами, простим і темним убранням, яке було обов'язкове для всіх членів секти з часу її заснування в Швайцарії в кінці XУII ст. Оселившись спочатку в Пенсильванії, вони розмовляли німецькою мовою і були відомі як пенсильванські данці. Їх часто можна було бачити на дорогах в їх легеньких фургонах, запряжених кіньми. Їх релігія вимагала від них бути чесними, порядними людьми і добрими фермерами. Такими вони і справді є.

Еміші фактично являють собою галузь менонітів, секти заснованої у Швайцарії в XУI ст. Вони, як і меноніти, додержуються життя перших християн. Переслідувані в Европі, вони почали еміґрувати до Америки. Тепер в США їх є від 30 до 40 тисяч осіб. Найбільше вони живуть в Огайо, Індіяні та Пенсильванії. Менші групи їх живуть в Ореґоні і в Онтаріо, в Канаді.

В середині XIX ст. еміші поділились на дві головні галузі консервативних емішів і емішів Старого Ордена, або церковних і безцерковних. Перші об'єднались з менонітською церквою в Америці і прийняли модерніший спосіб життя. Еміші - безцерковники дотримують суворих правил у побуті і в релігії, як учив їх засновник секти Якуб Емман, чи Емен, який відійшов від менонітів за допущення ними дисципліни. Вони протестують проти будування церков, а збираються для молитви по домах своїх членів, обираючи по черзі священиків і єпископів.

В своїх домах, побудованих міцно і заможно, вони не визнають жодних прикрас, як фіранки, килими чи картини. Не дозволені також і телефони, електрика, чи різні машини для хатнього вжитку. Носять вони дуже просту одежу, без жодних прикрас, без ґудзиків, а з крючками. Ґудзики нагадують їм військову одежу, а вони противники всього військового. Для польових робіт користуються тільки кіньми. Одружені еміші не носять вусів, а тільки бороди. Неодружені завжди виголені.

Еміші визнають тільки освіту, яка потрібна для їх простого фермерського життя. Релігія вимагає від них бути тільки фермерами. Їм краще відсидіти у в'язниці за те, що не посилають дітей, старших від 14 років, до школи, ніж порушити приписи своєї релігії.

Еміші — ідейні противники війни і ніколи не носять зброї. Проте під час війни, не нарікаючи, виконують найтяжчу працю. Вони акуратно платять податки, не визнають допомоги і "соціяльного забезпечення", розвязуючи своїми силами всі проблеми. Провадять дуже просте життя і користуються великою пошаною. Коротко, еміші наочний доказ того, що в Америці є місце для різноманітних людей, які тільки існують у світі.

КИДАЮТЬ ТЕМНОТУ...

50 священиків в Німеччині залишили католицьку церкву протягом 1953 року. 50 священиків урочисто прийнято до складу протестантської церкви на конференції в Бенсгайм. Всі вони висловили щире бажання зевангелізувати батьківщину і звільнити свій нарід від римо-католицької темноти дорогою проповіді спасіння на підставі заслуг Христа.

АМЕРИКАНСЬКЕ ВІЙСЬКО ЗАЛИШАЄТЬСЯ В ЕВРОПІ

З поінформованих джерел повідомляють, що уряд США дає французькому урядові формальне запевнення, що, коли Франція ратифікує договір шости держав про колективну оборону Західньої Европи і про сформування єдиної західньо-европейської армії, то американське військо залишиться в Европі.

Читайте і поширюйте "Єв. Правду".

В. Вінявський

"ПОПЛИВИ НА ГЛИБІНЬ"

Слово Боже подібне до дорогоцінного діяманту, що випромінює незвичайного кольору барви, яких досі жаден з найбільших художників не в силі був відобразити на полотні. В слові Божому ми завжди знаходимо щось нове, життедайне, що відсвіжує людину. Але все це залежить від нашого ставлення до слова Божого.

Слово Боже освітлює найглибші закутки душі й серця; всі шляхи нашого щоденного життя. Промені слова Божого сягають так далеко, де наше око не в силі заглянути. Вони сягають до глибини душі. У світлі слова Божого ми бачимо не тільки наше обличчя, а й нутро наше. Це все підтверджує Євангелія від Луки (гл. 5 ст. 1-11), де змальовано покликання рибалки Петра в ряди апостолів Христових словами: "Попливи на глибінь!" Послух і покора Петра спричинилися до великого улову риби з Божого благословення. Петро через послух приходить до віри, а значить і до служіння у винограднику Христовому. Петро стає рибалкою не риби, а людей.

Це для нас прекрасна наука, як йти за Христом.

Перед нами чудовий образ. Ісус Христос проповідує з човна. Скупчений народ на березі пильно слухає Великого Учителя. Його проповідь полонила їх серця і душі, полонила їх істоти. Вони забули про все. Їх увага звернена на Того, хто проповідує так чудово, зворушливо. Вони захоплюються і бачать тільки Ісуса Христа.

Навіть без міри стомлені рибалки, а між ними і Петро, які цілу ніч ловили рибу, полонені наукою Ісуса. Вони забули про все, про свою втому і нічний невдалий улов. Щоденні турботи і клопоти не займали слухачів на березі, ані стомлених в човнах. Вони цілим серцем і душею слухали слово Боже з уст Ісуса, що так цілюще спливало на їх зболілі серця, на їх стурбовані душі.

Слухання й послух слову Божому привели Петра до Ісуса Христа, бо "сьогодні, як голос Його ви почуєте, не робіть затверділими ваших сердець".

Рибалки, працюючи цілу ніч, нічого не зловили. Що ж, тепер, вдень, мають плисти на глибінь? Досвід рибальський підсказує зовсім противне, — на глибінь по рибу треба тільки вночі плисти. Вони ж старі, досвідчені рибалки... Великому Учителеві піддається Петро, в послусі і вірі, й не на свою відповідальність, а на відповідальність Ісуса: "на Твоє слово" — пливе на глибінь,—і яке щедре благословення Боже, невід почав прориватись від риби.

Сама праця, це ще не все. "Молитва стягає благословення Боже з неба, а праця видобуває з землі" — говорить мудрець. Бог спочатку навчає, а потім дає дари. Хто спочатку шукає золота, а потім Бога, або дбає тільки про хліб, а забуває про слово Боже, той дуже часто нічого не має, хоч ціле життя тяжко працює.

Покірного Бог благословляє. Люди легко стають зарозумілі. Коли їм добре, тоді в них прокидається егоїстичне "я". Петро теж міг сказати Ісусові: "Я старий рибалка, я знаю, як і в яку пору рибу ловити, і знаю коли треба плисти на глибінь". Петро цього не зробив; він покорився Ісусові й зробив те, що Ісус йому наказав. Бог любить тих, хто з його благословення працює. Що більша наша пошана до Бога — тим більше Його благословення для нас. Наша віра в Бога-Творця, не дає нам перестати працювати для царства Божого.

Віри в Бога не можуть притишити або знищити жодні ворожі сили. Не припинили і не знищили живої і правдивої віри перших християн, жорстокі й страшні переслідування Нерона, не знищила її папська інквізиція, не переможе її червона тиранія двадцятого віку.

Йди за Господом, Він кличе тебе. І Петро, залишивши все, пішов за Ним. В Ісусі Христі Петро знайшов дорогоцінну перлину, яка просто захопила його. За ту перлину він все віддав, навіть своє звання, свій дім і рідню. Ніщо Петра не спинило піти за Ісусом Христом. За справу Христову Петро віддав своє життя. В житті Петра настав поворот від земного до небесного, від усього, що минає, до вічного, — з темряви до світла.

"Пливи на глибінь" і ти, дорогий друже, приятелю! Це означає: будь правдивим християнином. Не стій, не сиди при березі на мілині в болоті, коли час, пора плисти на глибінь. Залиши щоденні турботи і клопоти, що приковують тебе до землі, не дають тобі глянути в глибину чистих вод слова Божого, звідки випливають неоцінені багатства благословення Божого, для тебе, для твоєї родини, для твоєї громади, для твого народу.

"Хто хоче пити, ідіть усі до вод, у кого нема срібла, ідіть, купуйте й споживайте... вино й молоко" — закликає усіх пророк Ісаія. Прийди до джерела вічної правди і скоштуй якою солодкою вона є. "Пливи на глибінь" це теж означає: порви зв'язки з тим усім, що тебе тримає при березі, в болоті брудного щоденного життя і не дає тобі виплисти на чисті води духового, вищого, справжнього християнського життя.

Порви зв'язок з гріхом, перестань бути невільником, а будь вільною людиною. За тебе Ісус Христос вмер на голгофському хресті, щоб ти був вільною людиною. "Христос для волі нас визволив. То ж стійте в ній та не піддавайтесь знову в ярмо неволі" (Гал. 5:1).

В ім'я Ісуса Христа й на відповідальність Божу, спробуй, попливи на глибінь чистих вод, як колись зробив Петро "на Твоє слово" — а переконаєшся у правдивості благословення Божого. Бог тебе на манівці не заведе.

Культура моголонів

В той час, коли королі та імператори у Західній Европі вели другий хрестовий похід проти сарацинів у XIII ст., індіянське плем'я в теперішньому стейті Нової Мексики жило багатше, вільніше і комфортабельніше, ніж европейські селяни тих далеких днів. І справді, ці індіяни XIII ст. жили ліпше, ніж багато людей подекуди живуть тепер. Такий висновок зробили археологи з музею природничої історії в Шікаґо. Вісімнадцять років тривали ретельні розкопування колишнього поселення чи пуебло на вершині гори на березі ріки Сан Франціско, недалеко від кордону між Новою Мексикою та Аризоною.

Невідомо, як називали себе індіяни, що жили колись в цьому селищі. Науковці-археологи назвали їх моголонами від назви найближчого міста Моголон. Гадають, що ці індіяни жили тут від 2500 року перед Христом до 1300 року після Р. Хр., коли з невідомої причини вони вирішили покинути насиджене місце і переселитись невідомо куди. Рештки відкопаного тепер селища належать до останнього періоду їх життя, там і на пару сотень років молодші, ніж перший приїзд Колюмба.

Індіянське селище, або пуебло, являє собою комунальну будову, іноді на кілька поверхів, з багатьома кімнатами і місцем для релігійних церемоній. Недавно відкопане селище має два поверхи. На велике здивовання археологів, ці індіяни XIII ст. мали "кондиціоноване повітря" в свойому будинку, бо, справді, свіже повітря до багатьох великих внутрішніх кімнат подавалось по трубах, що проходили через підлоги і виходили назовні. Припливало свіже повітря з допомогою розкладеного вогню в одній з внутрішніх кімнат. Гаряче повітря підіймалось і виходило назовні через отвір у стелі, а на його місце приходило свіже повітря.

Кімнати були теплі взимку, прохолодні влітку і до того розташовані так, що члени родини могли працювати вкупі.

З розвитком сільського господарства, моголонські індіяни запровадили також модерні способи праці. Вони не задовольнялись уже кукурудзою як звичайною їжею їх предків. Вони запроваджували нові сорти рослин, вибираючи такі, що могли переносити посуху і давали кращий урожай.

Ці індіяни були дуже вправні у виробництві плетених кошиків, тканин, глиняних глечиків та різних інструментів з каменю та кістки. Їх глечики звертають на себе увагу не тільки своєю різноманітністю, формами і розцвіткою, а також і гарною орнаментацією.

Є дані гадати, що це плем'я мало розвинене духове життя та релігійні ідеї. Про це свідчать їх способи поховання мертвих, особливо маленьких дітей. Розкопування свідчить, що ці індіяни були мирним плем'ям.

В цілому культура моголонів ще цілком не вивчена. Багато кімнат і приміщень ще не викопано. Але вже відкрите дає підставу припускати, що незабаром вдасться розгадати багато таємниць загубленої цивілізації.

Ошавська Українська Євангельська Громада

ВШАНУВАЛИ "НЕЗЛИМ ТИХИМ СЛОВОМ"...

(З нагоди 140 роковин з дня народження Т. Г. Шевченка)

14-го березня ц. р. в церковному приміщенні Ошавської Української Євангельської Громади заходами управи і пастора Яцентого була влаштована академія з нагоди 140 роковин з дня народження Т. Г. Шевченка.

Участь в академії взяла також група братів і сестер Торонтонської Української Євангельської Громади.

Після того, як академію відкрив член управи громади брат М. Николишин, всі присутні звернулися до Всевишнього з піснею хвали:

"Царюй над нами, Спасе!
Нехай рука твоя
Премудрости шляхами
Веде нас до життя.

Яви у світі чудо:
В собі всіх нас з'єднай;
І вірним всім на світі
Свій супокій подай . . . "

З докладним рефератом на тему "Геніяльний син українського народу", що зворушив усіх учасників академії до глибини серця виступив проф. І. Фларинський.

Реферат проф. Флоринський почав так:

Дорогі брати і сестри!

У ці урочисті хвилини, коли ми зібралися тут вшанувати пам'ять нашого великого поета і національного пророка — Тараса Григоровича Шевченка, перенесімося думками на рідні землі — в Україну, де Шевченко народився, жив, боровся за кращу долю своєї батьківщини і поневоленого українського народу, де перестало битися його велике серце.

Славетний український мандрівний філософ, найвидатніший письменник XVI-XVIII ст., предтеча укр. евангелізму Григорій Сковорода стверджував, що "людина — це маленький світ і так тяжко пізнати її силу, як тяжко у всесвітній машині найти основу . . . Справжня людина і Бог це те саме . . . Глибоке серце, зрозуміле тільки одному Богові, це не що інше, як необмежене безодня думок". Ці твердження цілком можна застосувати до постаті Шевченка. І справді, тільки людина з глибоким серцем могла виявити необмежну безодню думок, що їх ми маємо в зверненні Шевченка до Євангелії:

"Не погасай моє світило,
Душевну мряку розганяй,
Вбирай мене у твою силу
І путь крізь терня, путь
  смутливу,
Небесним сяйвом поливай.
Подай думкам твою святиню,
Святим надхненням напої,
Щоб голосив я благостину,
Яку подало ти мені".

Читаючи ці рядки, перед нами вирисовується, неначе живий, образ Шевченка, як справжньої людини — християнина, що пізнала Бога на основі евангелії, як вселюдського апостола правди, як великого українського поета й національного пророка.

Велич Шевченка, як великого народного поета, непохитного виразника заповітних прагнень народних мас, силу й красу його надхненної поезії,— досить влучно можна схарактеризувати його словами з його поезії "Пророк":

"Неначе той Дніпро широкий
Слова його лились, текли
І в серце падали глибоко
І ніби тим огнем пекли
Холодні душі . . . "

Такі його слова "огнем пекли холодні душі". Він сміливо підніс прапор боротьби за волю й щастя народу. Для України Шевченко був тим сонцем, що "за собою день веде", — день нового народження на світ великого культурного народу. Його поезія стала найкращим виразом національної самосвідомости в Україні. Своїм вогненним словом він збудив національний організм, що конав у смертельних муках, живцем похованої України, і вивів його на спасенну путь оновлення. Це міг зробити тільки світової сили геній. Таким генієм для України і став Тарас Григорович Шевченко — геніяльний син українського народу, родоначальник нової укр. літератури і літературної мови, титан укр. поезії, непохитний і полум'яний борець за вільне й щасливе життя гноблених і поневолених.

Схарактеризувавши життя й творчість Т. Шевченка, проф. Флоринський докладно зупинився на його релігійному світогляді.

Шевченко був глибоко релігійна людина, але всім серцем своїм ненавидів обрядовщини, ненавидів неправди, що крилась під вірою в Бога й Христа. Наприклад в поемі "Кавказ" він подає незрівняну картину самодержавного хижацтва в наслідок чого:

. . . А сліз, а крові! Напоїть
Всіх імператорів би стало;
З дітьми і внуками втопить
В сльозах удових. А дівочих
Пролитих нишком серед ночі,
А матерніх гарячих сльоз,
А батьківських, старих, крива-
  вих —
Не ріки, — море розлилось;
Огненне море!

І все це людське лихо коїться під "гаслом православ'я, братерської любови, християнського закону та справедливости".

Шевченко сміливо здирає гарні покривала з нелюдських учинків і показує їх справжню облудно - фарисейську природу.

Він з обуренням в поемі "Кавказ" пише:

Храми, каплиці і ікони,
І ставники, і мірри дим,
І перед образом Твоїм
  неутомленії поклони
За кражу, за війну, за кров . . .
Щоб братню кров
  пролити просять,
А потім в дар Тобі приносять
З пожару вкрадений покров".

Або в поемі "Єретик":

Кругом неправда й неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить.
Людською кровію шинкує
І рай у найми оддає!

Особливо гостро виступає Шевченко проти релігійної обрядовщини у "Світе ясний". Тут він вказує на її надзвичайно реакційну роль і висловлює думку про її кінець:
Будем брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закуряти,
Явленними піч топити,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати.

Релігійним світоглядом Шевченко близький і рідним нам евангеликам. Найкращим доказом цього може бути його звернення до Бога в поемі "Єретик":

. . . А я тихо
Богу помолюся,
Щоб усі слов'яни стали
Добрими братами
І синами сонця правди
І еретиками
Отакими, як Констанцький
Єретик великий!
Мир мирові подарують
І славу вовіки.

На закінчення проф. Флоринський говорить:

— Нашу баатьківщину знову поневолила червона російсько-большевицька навала. Україна рясно вкривається могилами й поливається кров'ю кращих її людей. У нас силою, в нерівній боротьбі, відібрали найцінніший для людини скарб—батьківщину. Але з нами залишається наш рідний поет і наш національний пророк Тарас Григорович Шевченко. Як довго Україна буде в неволі, так довго залишається для українського народу діючим його заповіт:

"А ви Україну ховайте,
Не дайте матері, не дайте
В руках у ката пропадать!"...

Ми віримо, що Україна воскресне. Отже благаймо Всевишнього, щоб допоміг кожному з нас перейнятися палкою любов'ю до нашої багатострадальної батьківщини до якої закликав Шевченко:

"Свою Україну любіть,
Любіть її . . . во время люте,
В останню тяжкую мінуту
За неї Господа моліт".

Доповідача проф. Флоринського учасники академії вітають бурхливими оплесками.

Після реферату відбувся невеличавий, але досить змістовний концерт.

Трійка в складі: батько-брат Й. Дзикевич і два сини на духових інструментах виконали кілька релігійних пісень, які справили на присутніх дуже гарне враження. Сестра М. Богуцька з великим захопленням і щирим почуттям, яке передалося і присутнім, продеклямувала вірш присвячений Шевченківським роковинам: "Там, де Дніпро пливе, грає"... Брат І. Бовкун прекрасно виконав на акордіоні в'язанку українських пісень на слова Т. Шевченка, які цілком справедливо захопили присутніх. Сестра Л. Шульга привітала учасників академії від імені жіноцтва Торонтонської громади.

Всіх виконавців учасники академії нагородили гучними оплесками.

Так Ошавська українська Євангельська громада вшанувала "незлим таким словом" нашого рідного поета і національного пророка, генія України — Тараса Григоровича Шевченка.

Учасник академії

Ф. Москалюк

"ГОСПОДИ! ДУХА ЛЮБОВИ — ДАРУЙ МЕНІ!"

("Свято православ'я і великий піст)

"Українське Православне Слово" (Березень 1964 р.) містить статтю прот. С. Гаюка під назвою "Свято православ'я". Зміст цієї статті глибоко пройнятий непослідовністю між наукою, що її подано в статті і діянням православного проводу.

В першу неділю великого посту, — пише автор, — православна церква оголошує анафему "не тільки іконоборцям", а й всім тим, які "свідомо не виконують приписів і настанов православної церкви".

Війна проти "іконоборців" — основна суть змісту статті. Автор розповідає, як православна церква перемогла спроби імператора Льва Ісавряника (717—741) зреформувати церкву і усунути поклоніння образам.

Звичайно, цей визначний імператор був дуже сміливий, з великою моральною відвагою. Для православного прот. С. Гаюка він "іконоборець" і "еретик", а для нас — евангеликів — це людина, яка від щирого серця бажала поклонятися Богові духом і правдою. Можна тільки підкреслити, що величезна кривда була заподіяна людності, коли темні елементи в церкві перемогли реформи цієї визначної людини.

Про "остаточну перемогу" і про "повну перемогу" над "іконоборцями", як це робить автор згаданої статті, говорити ще рано. Адже тепер "іконоборців", інакше кажучи, протестантів на світі мільйони. Правда, авторові статті і православній церкві вільно думати і писати так, як вони це роблять. Ми тільки дякуємо Богові за свободи, які існують в країнах, де сильні впливи протестантів-іконоборців. В умовах православ'я чи католицизму про такі свободи і мріяти не доводиться.

Зміст статті не так вражає своїм фанатизмом, як непослідовністю в житті і діянні православного проводу. Якщо православній церкві приємно проклинати протестантів-"іконоборців" і так розпочинати піст — це її право. Але тоді не слід підхліблюватись до протестантів.

Анафема для "іконоборців", до складу яких автор залічив атеїстів, безбожників і не знати ще кого, щоб цим, очевидно, ще більше їх принизити, справа дуже серйозна. Анафема — це відлучення від церкви. Оскільки ж православні впевнені, що спасіння як правило, можливе тільки в їх церквах, то таке відлучення просто треба вважати за призначення людини на погибель. Православна церква, а найбільше її провід повинен таких людей цуратись. Що ж ми маємо в дійсності?

Після другої світової війни, покійний митрополит Полікарп від імені православних дякував, вітав і благословляв "Світовий Союз Християнських Церков", за допомогу скитальцям. А Союз цей — складався з протестантів-іконоборців.

Ось і тепер, в Канаді, православний митрополит Огієнко перекладає Бібілію для Британського Біблійного Товариства, звичайно, одержує і винагороду. Знову таки "Британське Біблійне Товариство" організація "іконоборців"-протестантів.

Коли православні українці розпочинали життя в Канаді, їм бракувало грошей. Український протестантський пастор в Нью Йорку і великий "іконоборець" роздобув досить солідну суму грошей знову ж таки від "іконоборців".

Таких фактів можна було б навести чимало. Про що вони говорять?

Вони говорять за те, що православна церковна ієрархія не послідовна. В першу неділю великого посту вони проклинають і оголошують анафему "усім" "іконоборцям", а в понеділок її представники з блаженним лицем і простягнутою рукою йдуть до них по дари.

З нагоди великого посту бажано було б, щоб провід православної церкви "очистився від ненависного гріховного покрову". Треба зліквідувати середньовічний нехристиянський звичай і оголошення анафеми добрим людям взагалі, і іконоборцям зокрема. Якщо ж цього неможливо зробити, то треба категорично відмовитися одержувати різні дари від "іконоборців".

Отці православної церкви! Як зразок християнського наставлення до людей пригадую вам слова молитви православного Єфрема Сиріна:

"Господи й Владико життя мого! Духа лінивства, **СУЄМУДРІЯ,** владолюбства й **ПУСТОМОВСТВА** не дай мені. Духа ж чистоти, покори, терпіння та **ЛЮБОВИ** даруй мені, рабу твоєму. Так, Господи Царю! Дай мені бачити гріхи мої і **НЕ ОСУДЖУВАТИ БРАТА МОГОГО,** бо Ти благословенний еси навіки вічні. Амінь".

Іконоборець

Генадій Колючка

НОВІ ВИДАННЯ

М. Подворняк: "НА ШЛЯХУ ЖИТТЯ". В-во "Дорога Правди", ст. 126, 1953 р., Вінніпеґ.

Цікава і корисна збірка християнських віршів і оповідань (38), частина друга. Цілком слушно сказано в передмові: "Друковане евангельське слово має величезне значення в духовій праці серед нашого народу". Зміст цієї книжки — це наче проповіді доброго пастора.

Радимо цю книжку прочитати кожному евангеликові.

—о—

"ПІД НЕБОМ ВОЛИНІ". — Зміст цього оповідання це спомини українського баптистського пастора. Книжка описує терпіння українського народу та час останньої війни на Волині. Спомини повні нелюдських страхіть і насильства від "своїх" і чужих і в той же сам час вони виявляють віру в остаточне торжество правди.

Автор цілком безсторонньо і правдиво описує події. Радимо кожному прочитати ці спомини, як цінний історичний матеріял і, разом з тим, як прекрасне оповідання.

Книжку можна набути у:

Rev. John Barchuk,
1300 N. Campbell Ave.,
Chicago 22, Ill.

НАСЕЛЕННЯ КАНАДИ

Ще в 1867 році не величезних просторах Канади було тільки 3 мільйони чол. Тепер населення країни зросло аж до 15 мільйонів.

"РОЗМОВАМИ КОМУНІСТІВ НЕ ЗУПИНИТИ"...

Повертаючись з Формози, президент Південної Кореї в розмові з представниками преси заявив: — "Дайте нам можливість і надалі воювати з червоними... Розмовами комуністів не зупинити"...

ДО ЧИТАЧІВ "Є. ПРАВДИ" В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Прошу усіх читачів "Евангельської Правди", які проживають в Західній Німеччині і досі не мають листовного зв'язку зо мною, зголоситися листовно на адресу:

Dr. M. Kostiw,
Stettenhofen b. Augsburg,
Industriegelaende 52/b. I.

АБИ "ЗАТЯГНУТИСЯ"!..

(Куріння і рак легенів)

Два визначні американські вчені опублікували результати своїх дослідів і ствердили, що куріння викликає рак легенів. Чимало курців, не маючи сили волі покинути куріння, потішали себе тим, що ці досліди не вирішальні. Раптом повідомлення міністра здоров'я І. Маклауда в англійському парляменті знову їх стурбувало. Комітет англійських найкращих фахівців перевірив, чи справді існує зв'язок між курінням і раком. Після тривалих і пильних студій комітет прийшов до висновків, що їх англійський міністр здоров'я оголосив парляментові. Це іофіційне, цілком об'єктивне і авторитетне повідомлення про шкідливість куріння містить у собі такі висновки:

1. Встановлено, що куріння викликає рак легенів.

2. Смертність не зменшиться раптово якщо й куріння припиниться, бож хвороба-рак для свого розвитку забирає багато років, отже молодь повинна бути якнайкраще попереджена про небезпеку пов'язану з курінням.

Фабриканти різних тютюнових виробів гостро заперечили, що, мовляв, "немає доказів". Характерно, що серед них немає навіть вченого медика. Та суть в тому, що їх зискам загрожує велика небезпека. Щоб рятувати ситуацію, вони дали $700.000 для наукових дослідів, тобто, щоб встановити, що тютюн нічого спільного не має з цією жахливою хворобою.

Немає сумніву, що зиски фабрикантів зменшаться. Проте ми певні, що чимало слабовольних, або байдужих до свого здоров'я людей, будуть і надалі себе труїти тютюном, не зважаючи ні на що. Словом, аби сьогодні "затягнутись", а завтра хоч би і смерть...

О. М.

Смерть пані Молитовні Збори

Читаємо у "Вістях Вільного Вибору", що пані Молитовні Збори померла. Гадаючи, що приятелі покійної можуть бути зацікавлені цією наглою смертю, ми містимо цю посмертну згадку. Пані Молитовні Збори померла недавно в Першій Занедбаній Церкві на Світовій вулиці. Вона народилась багато років тому під час великого духового оживлення і глибокої віри.

Виростала вона, як сильна і здорова дитина. Годування її найбільше складалося з студій Бібілії та послідовного життя. Виховано її в школі християнського служіння під доглядом і наукою світознаного вчителя Святого Духа і Святого Письма. Ставши дорослою, вона була знана на цілому світі протягом багатьох років, бувши найбільш впливовим членом відомої церковної родини.

Протягом останніх кількох років пані Молитовні Збори стала занепадати здоров'ям і хворіти. Згодом вона зовсім стала безсила через задерев'янілі коліна, холодність серця, слабість посвяти, брак віри і діяльности. Кінець-кінцем вона стала тінню самої себе. Її останні слова були слабим шепотом про тих, кого вона любила, але які не були при її постелі. Вони в той час були зайняті громадською працею, або сиділи на виставах і в театрах.

Спеціялісти, включаючи доктора Діло, д-ра Реформу і д-ра Церковника, не могли погодитися про причини її фатальної слабости. Вони дали їй великі дози організаційности, концертів, товариських вечірок і підприємств. Але ніщо не помагало. Розтин тіла покійної виказав брак духової поживи, сполученої з браком віри, відчутої серцем.

Що її близькі безсоромно її покинули, ніхто не давав їй підтримки, усе це так само приспішило її смерть.

Тільки кілька осіб були присутні при її смерти. Гірко вони плакали над її минулою пам'яттю, красою і силою. Її тіло поховане на прекрасному цвинтарі "Минулих Спомнинів", чекаючи на суд.

На знак її смерти церковні двері будуть замкнені кожної середи ввечері, крім третьої середи кожного місяця, коли Жіноче Товариство імені "Рожевого Лимонаду" організує чашку чаю для чоловічого клюбу.

ДО РЕДАКЦІЇ "ЄВАНГЕЛЬСЬКОЇ ПРАВДИ"

(лист)

За допомогою Вашого Часопису бажаю подати до відома всім заінтересованим у перекладі Біблії на українську мову, що я, як член екзекутиви Британського й Закордонного Біблійного Товариства на Саскачеван і член Ревізійної Комісії Українського Перекладу Біблі, згідно з моїм найкращим знанням перевірив поодинокі манускрипти українського перекладу Біблії, що мені поступово надсилало Національне Бюро Британського й Закордонного Біблійного Товариства в Торонто, відповідно позазначував мої суґестії, щодо змін деяких фраз, слів і друкарських недоглядів, — і ввесь матеріял повернув своєчасно на адресу секретаря Ревізійної Комісії згідно з листами й інструкціями Rev. W. H. Hudspeth, M.B.E., M.A., б. генерального секретаря Б. й З. Б.Т. на Канаду, та панни Mary C. Urquhart, бюрової секретарки з Торонто.

Поруч згаданих прізвищ в "ЄП" ч. 1-2 за 1954 рік, до Ревізійної Комісії українського перекладу Біблії треба додати ще такі: проф. Володимир Марцінковський, визначний український знавець гебрейської мови, якому й було доручено зробити кінцеву коректу манускриптів, пастор М. Фесенко й директор Я. Гомінюк.

К. Костів

Від Редакції: Пастор М. Фесенко вийшов із складу Комісії, про що було оголошено в пресі.

Причини виходу в Комісії паст. М. Фесенка були такі:

Брит. Бібл. Т-во відмовилося усунути "ананест" проф. Огієнка в перекладі й інші абсолютно негідні Св. Письма речі.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

В останню хвилину

"Під гомін дзвонів"...

Під таким заголовком вміщена стаття в советському журналі "Молодой Колхозник" (Квітень 1954). Автор розповідає про вінчання в церкві колгоспника Костромської області комсомольця Миколи Сенцова. Наречена Сенцова, так само комсомолка, поставила умову — обов'язково вінчатися в церкві. Далі автор пише: "В день вінчання в церкву не можна було пробитися. Кожний бажав подивитися на вінчання комсомольської пари. Почервонівши по саме волосся, Сенцов нервово підступив з своєю нареченою до олтаря".

Через кілька днів після вінчання загальні збори виключили згаданих молодят з складу комсомолу.

Така "свобода релігії" в Советському Союзі.

Easter Joy For Hairy Harry

By Chester Shuler

Our gang is always on the lookout for new boys for our Sunday school class, and so, when my sister Mary told me she'd heard that there was a new boy living in Hairy Harry's mountain cabin, we fellows scurried out there to invite him to Sunday school. When we returned, we were fit to be tied. For instead of welcoming us, Hairy Harry had ordered us off his land, and warned us never to set foot on it again.

While we were holding an indignation meeting, my sister Mary, who says she's a member of our gang too, came by, and chirped: "It's just too bad that I wasn't along. You boys get scared so easily!" When we began to protest that we weren't one teeny-weeny bit scared (maybe), Sis just chattered away: "You know what *I* think? Well *I* think Hairy Harry should be invited to Sunday school along with the boy. If you fellows had been polite enough to ask *him*, maybe—"

Our derisive laughter stopped her. The idea of rough, red-whiskered Hairy Harry in church was just too amusing. No one knew—or semed to care—much about Harry; where he came from, what he did, or anything, except that he was considered queer and was a hermit—at least, until this kid came there to stay with him.

Fat Shull, my pal, squirmed. "I think," said he, "that Mary's right. We ought to invite Hairy Harry to Sunday school, and—"

Josh glared at Fat "You mean that *you'll* invite him?"

Fat's face became redder. "Joey's my pal," he said. "If I go out there to invite Harry, Joey will go with me. Won't you, Joey?"

I squirmed, and my voice seemed to leave me. "I guess—so," I gulped, "but—"

"That won't help our class any," Bill objected; "we want the boy, not Hairy Harry, in Sunday school."

"Now, look, Bill," said Mary, in that soft, aren't-you-ashamed-of-yourself tone she can use, "the Bible says that Jesus died and rose again for our salvation, doesn't it?"

Bill nodded. "I—guess so, but—"

"And this Hairy Harry needs Christ just as much as every other lost sinner. If we're Christians it seems to me we ought to do something to help him as well as the boy."

"Let's talk with Miss Wallis about this," Fat proposed.

"Right," said Frank Mack, our leader. "Fat, you and Joey are appointed a committee to talk with her. Get going!"

Miss Margaret Wallis, our teacher, is pretty and good. We like her so much. She not only teaches us well on Sunday; she keeps tab on us during the week, too. It makes us better boys than otherwise, because we don't want to do anything of which we'd be ashamed on Sunday.

Just before Fat and I went to call on Miss Wallis that evening, Mary came to me with the silliest question. "Joey," she asked, "are you fellows quite sure there is a boy, and not a *girl* out at Hairy Harry's?"

"Don't you s'pose I know a boy when I see one?" I scoffed.

"I *hope* you do," Sis giggled. "Okay, then."

Miss Wallis felt we ought to invite Hairy Harry as well as the boy staying with him. "I'm rather curious about this," she smiled "The girls declare that a girl is out there, while you fellows speak of a boy. Your sister Mary was here an hour ago," she added to me; "with her chum 'Tommy'."

(Continued on p. 12)

Easter Joy For Hairy Harry

(Continued from p. 11)

We said we didn't see how girls could possibly mistake a boy for a girl and that our whole gang had seen a *boy* out at Hairy Harry's.

* * * * *

Fat Shull tries to do anything Miss Wallis asks or suggests, and so he was determined to return to the cabin and invite Hairy Harry to Sunday school. "I'll do myself, if the rest of you are afraid," he declared—and then, of course, all of us *had* to go. I've heard missionaries relate thrilling experiences in the jungles, but I had never known how they must quake sometimes until we were approaching Hairy Harry's cabin that day. We had agreed to stay strictly on the public highway. Frank, whose voice was strongest, was to do all the talking.

Hairy Harry was in the yard when we approached. The white-faced boy was at the window. Harry disappeared instantly. "Probably going for a gun or the dog," commented Bill, trying to sound amusing.

"Hello, Harry!" yelled Frank.

Almost instantly the man's bewhiskered face popped out the door. His hair was gray but his whiskers, which "just grew" in all directions, were still red. "You kids back here again?" he yelled, angrily. "Didn't I tell you never to set foot on—"

"Now look, Harry," said Frank, trying to sound real friendly, "we don't mean any harm. We've just come to invite you and the boy to our Sunday school, see? We want *you* to come, too, understand?"

The man stared at us a moment, then burst into loud laughter which frightened us worse than his fog-horn voice "Haw, haw, haw!" he guffawed. "Me in Sunday school! Well, I guess not! None o' that churchy stuff for me. And now, for the last time, I'm tellin' you kids to git—"

Frank stood his ground. "Look, Harry. If you won't come yourself, why not let the boy come to our class? We'll come on Sunday morning and get him, and bring him home, and—"

"The kid couldn't come if he had a mind to—which he ain't!" snapped the man. Then, with an odd curiosity, he asked, "Who sent you kids out here?"

"No person sent us. We want you and the boy to come to our Sunday school, that's all. Sunday will be Easter, Harry. You'd like our special service. And you'd be welcome as—"

"Hah!" Harry snorted. "Me welcome—among them hyprocrites? Good joke! No, kid, not after the way they've treated—" He checked himself, then yelled angrily, "The church people ain't got no use for a man unless he's rich an' wears good clothes, and—" Still muttering, Harry went back into the house; but we thought he didn't sound quite so angry any more. And he didn't slam the door this time.

The white-faced boy at the window tried to make some queer motions to us. But he, too, was whisked out of sight next instant.

* * * * *

"Then why don't we take some Easter joy to Hairy Harry?" was Miss Wallis' question when we had given our discouraging report. "An early-dawn service, perhaps, held so near his cabin he'd *have* to listen?" Leave it to our pretty teacher to keep us on our toes!

"You mean—sing Easter music to Hairy Harry? Things like that?" asked Fat.

Miss Wallis nodded. "Easter music, yes. We may be able to find some young people who will sing, and you fellows can play your band instruments, can't you?"

"Sure," I said. "Will you go with us, Miss Wallis?"

"Certainly," she smiled. "I wouldn't miss it for anything. Besides, you know my motto: "Never ask my boys to do anything I wouldn't be willing to try myself'.' This, we knew, was very true.

Frank can play a trumpet well, and Fat is taking trombone lessons. Josh and I have a drum, but we figured it would hardly fit into an Easter dawn service. Miss Wallis invited some of her girl friends, who invited their boy friends, and soon they had organized a sextette to sing. She persuaded our minister to go along, and several of our dads promised to go—just in case Hairy Harry showed any signs of being interested in our Men's Bible Class. I confess I had trouble hiding a grin when I thought how unlikely that was!

I was glad Easter morning dawned cold. It gave me an excuse for letting my teeth chatter as we walked along the dark mountain trail. We were silent as we hiked—all except Mary and Tommy, who had the giggles. I told Sis I was ashamed of her, but it didn't do any good. "Joey," she countered, "if that boy at the cabin turns out to be a girl, he—I mean she—is to be in my class, not yours, see?"

I snorted. "Of course, she—I mean he—I mean— Say, cut out all this silly 'girl' talk, and that giggling, won't you?"

Frank pointed to the cabin. "Harry's awake. See the smoke coming from his chimney? Now we won't frighten him into using his shotgun!"

"Some of those sour notes you blow on your trombone may cause him to shoot, though," teased Bill, poking Fat in the ribs.

We lined up on the highway near the cabin, and Miss Wallis said to Frank and Fat: "Okay, fellows. Let's have some music."

They leveled their instruments toward the cabin and cut loose. Frank can play well, and I knew the tune was meant to be *Christ, the Lord, Is Risen Today* — although some of Fat's notes didn't fit in well at times. The results did the trick though.

In about 10 seconds flat, Harry's hairy face popped out the door. Then he stood on the porch and glared at us. Fat was scared so badly he missed six notes. I was busy watching the white face in the window—and if it wasn't the face of a *boy* I've never seen one. I nudged Sis, to show how wrong she was. But she just giggled, punched me back, and pointed to the porch. Harry, who had dodged inside, now reappeared, and alongside him stood—a *girl!* Her face was white and looked exactly like the face I'd just seen at the window —which had now vanished. Fat was so amazed he blew a badly-fermented note just as the tune ended.

"Good morning, Harry," said our minister in a friendly tone. "We wanted to share our Easter cheer, and trust you don't mind." Harry hesitated, then moved a step nearer, rubbing his red beard.

"Reckon," he said, "I like singing better'n that." He pointed a big finger toward Frank and Fat.

"Surely," said the preacher. "We'll sing for you, then." He motioned to Miss Wallis, and her sextette started a glad Easter song. Harry listened a minute, then dodged back inside the house, the girl following. But in a short while they returned to the porch, pushing a crude, home-made wheelchair. In the chair, wrapped in blankets, sat a white-faced boy.

"Identical twins?" said Frank, rubbing his eyes. "No wonder we—" The boy was smiling, and began making those odd motions with his hands. When the song ended, Harry looked interested.

"Sing more," he said, in a gruff voice. The minister had gone closer to him, and he added in a low tone, "Kind-a makes me think o' Jennie. She usta sing like that . ."

When the next number ended, the girl called out: "Hi Mary and Tommy! Come here." The girls obeyed, and soon the trio were talking like old pals. Harry came over to the fence after a while and said:

"First hymn-singing' I've heard for a long time. Jennie—she was my wife—could sing good like that." He nodded toward the girls' sextette, and all of us felt better.

It turned out that Mary and Tommy had come out the trial one day with Miss Wallis and a boy friend of hers, when Hairy Harry wasn't at home. The girls had gotten acquainted with the twins—which accounts for all Mary's giggling. Harry told the minister that these were grandchildren of his. Their parents had died six months before, and he'd had to take care of them since, Johnny was a cripple and unable to talk.

No, we didn't get them to Sunday school that Easter. But Harry promised that the girl, Jessie, could go when she had better clothes; and Miss Wallis took care of that in a hurry. Some of the men went out there occasionally and got better acquainted with the old hermit—and one Sunday astonished everyone by piloting him into the Men's class. He'd had a shave, his whiskers trimmed, a bath, and someone had gotten him a decent suit of clothes.

We fellows took turns each Sunday morning after that sitting with Johnny and holding Sunday school with him. Miss Wallis would meet us before class time and point out the important things in the lesson. She'd mark us present on the roll, then two or three of us would hop on our bikes and scurry out to Johnny's cabin. As it turned out, Bill was the only one who knew "deaf-and-dumb" language, but we made him give us lessons, and after a while all of us could talk with the white-faced boy, much to his delight.

Miss Wallis claims we fellows had a lot to do with "rolling away the stone" from old Hairy Harry's heart. But we say our pretty teacher should have most of the credit. Anyway, I'm sure that was the happiest Easter our gang had had up to then. We've found out that the best way to have a happy time yourself is to pass along some of your joy to others—and I guess it's even sweeter if you get up and do it "very early in the morning," even if your teeth do chatter, as mine surely did! Try it sometime yourselves, and see, won't you?

(Instructor)

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XV. Число 5. Торонто, Онт. ТРАВЕНЬ 1954 MAY Toronto, Ont. Рік XV. Число 5.

Вавілонська башта

"І сталось, як мандрували вони від схід сонця, що знайшли поділля в Синеяр землі, та й осілись там. І мовляли одно-одному: "Нумо лищень робити цеглу та випалювати". І була в них цегла за камінь а земляна смола за вапно. І мовляли: "Нумо споруджувати місто з баштою, щоб її верх був до небес, і зробімо собі пам'ять, щоб не розпорошитись нам по всій землі".

І зійшов Господь побачити місто і башту, що споруджували сини чоловічі. І рече Господь: "Оце ж рід один, мова одна в усіх, а це тільки почин їх заходу коло праці; і тепер ніщо їх не зупинить від нічого, що задумали зробити. Зійдемо ж униз та помішаємо їх мову, щоб не розуміли один одного". І розсіяв їх звідти Господь по лицю всієї землі; і покинули споруджувати місто і башту. Тим приложено йому ім'я Бабель: бо там помішав Господь мову всієї землі, і звідти розсіяв їх Господь по лицю всієї землі". — **Мойсея, Гл. 11, стих 2—9.**

Традиційне тлумачення цього оповідання викликає у декого з віруючих сумніви. Згідно з цим тлумаченням в цьому оповіданні ніби подано історію виникнення мов на землі. Таке розуміння далеке від дійсного змісту оповідани. У св. Письмі ми маємо відомості, що люди почали розселятися по землі задовго перед подіями, що їх висвітлено в гл. 11. Так, в гл. 10, ст. 5,10,19 сказано:

"5. Від цих розселились люди в краïнах невірних, по землях своїх, по мовах своїх, по родинах своїх, по племенах своїх".

"10. Царювання ж його розпростерлося на Бабилон, і Т-рех, і Аккад, і Калне у Синеяр землі".

"19. А займище Кананеїв сягало від Сидону до Герару, до Гази, до Содому і Гоморри й Адами й Зевоїму аж до Лаши".

Історично події, висвітлені в гл. 10-ій попереджують події подані в гл. 11-ій. Поділ мов існував задовго перед тим, як почали будувати Вавілонську башту, як на це вказує стих 5 гл. 10-ої.

Читаючи гл. 11-ту: "І була вся земля мова одна і слово одно", треба пам'ятати, що перший стих цієї глави логічно належить до гл. 10-ої. Поділ на глави зроблений в модерні часи і автор розподіляв матеріял на глави часом без достатньої причини.

Глава 11 повинна початися другим стихом, в якому висвітлена, як одна активна група (1 Кн. Мойсея гл. 10, ст. 8-10), мандруючи на схід сонця, осілась в долині Єфрату і вирішила не скоритися наказові Бога розселитись по землі. Другий стих не говорить, що "всі" люди мандрували, а тільки, що мандрували "вони", не кажучи, хто саме? Такі вирази як "вся земля" треба розуміти льокально. Наприклад, ми говоримо, що "вся земля" непридатна під оранку. В таких випадках ми маємо на увазі якусь околицю, а не цілу земну кулю.

Щоб зміцнити себе в своїх цілях і мати спільний, опірний і об'єднуючий пункт та пам'ятник, вони заходилися будувати башту.

Заходи цієї групи цілком не мали успіху. В процесі тривалого будування виникли різниці у висловах і цілях. В стародавні часи величезні будови будували покоління, наприклад, піраміди.

Будуючи Вавілонську башту з роду в рід, кожний з будівничих розвинув своє власне заняття. Одні добували засоби для життя полюванням, інші — рибальством, треті — хліборобством. Такі родини могли постачати робочу силу і харч будівництву, але це не було для них життєвим інтересом.

Різноманітність занять безперечно викликала мовні різниці. Навіть у наші часи мова фармарів в південних штатах США до того різниться від мови мешканців північних індустріяльних міст, що при зустрічі їм доводиться з великими труднощами порозумітися

Цілі і ідеали людей можуть бути до того різноманітні, що дві особи, говорячи одною мовою, можуть не зрозуміти один одного. Це явище часто можна спостерігати серед української еміграції. Зберіть українців різних політичних партій для дискусії спільної всім проблеми і ви цілком будете уявляти, що творилось біля Вавілонської башти. Не зважаючи на спільну мову, представники політичних течій просто не можуть порозумітися, бо категорії, що ними вони думають взаємно протилежні і методи осягнення цілей цілком розбіжні.

Наука цього оповідання суто духова і не має на увазі навчати якоїсь мовної правди, чи способу, яким розвинулись мови.

Немає сумніву, що в основі згаданого оповідання лежить дійсна історична подія. Не виключена можливість, що ціле оповідання було вставлене для цілей науки як проповідь. Непокора, сваволя і гордість роз'єднали людей під час будування Вавілонської башти. Пізніше, в день П'ятидесятниці, Бог об'єднав людей різних мов однією мовою любови Божої через благовістя Христове.

Роз'єднаність серед людей, так зване — "стовпотворіння Вавілонське" і досі триває серед українців і й інших народів. Немає іншої дороги до порозуміння і об'єднання, як прийняття науки Ісуса Христа і здійснення її в життю.

Тепер люди можуть говорити на найрізноманітніших мовах і, не зважаючи на це, розуміти один одного духово, мати одну ціль і любити один одного. Це чудо стало можливим тільки в Христі Ісусі.

Нарешті декого турбує "антропоморфічний" опис актів Бога. Сказано, що Бог "зійшов побачити місто" і т. д.

Слово "антропоморфічний" означає подібний до людини, або що Бога описується в людських рисах. В цьому нема зла, якщо ми зрозуміємо, що за цими описами криється вища духова правда, якщо ми не беремо ці слова як дослівні відкриття, а як символи вищої правди.

"Антропоморфізм" є властивий кожному людському опису явищ. Вчений не може написати наукової праці інакше як в людських термінах і образах.

Артист і маляр передають свої ідеї не інакше як "антропоморфічно". Немає нічого дивного, що і в религії застосований цей універсальний метод, властивий людині, бо інакше людина і не могла б передати своїх думок іншій.

ВЕЛИКОДНЄ ПРИВІТАННЯ

(передане по радіо)

Дорогі брати і сестри!

В день світлоносного Христового Воскресіння ми думаємо про перемогу життя над смертю, про торжество правди Божої над кривдою. В ці святі дні ми сповнені духової радости, бо бачимо прихід нового життя.

Все це дари Божі, що їх принесло воскресіння Ісуса Христа для тих, що бажають прийняти їх в Його ім'я. Отже, розп'ятий і воскреслий Спаситель завжди кличе всіх взагалі і наш нарід зокрема: "Прийдіть до мене!"

Найбільша потреба нашого часу для українського народу полягає в тому, щоб правдиво зрозуміти значення цього свята. По цім боці океану ми дякуємо Богові за дочасні дари, за паски, писанки, за столи, багато вкриті різними стравами. Але в ці хвилини не забуваймо про тих, хто на рідних землях відзначають Великдень тільки кусниками черствого хліба або й без нього.

Писанки, паски і співи прикрашають день цього величного свята. Проте це не головна суть цього великого свята. Радість Великодня — це радість душі визволеної з великого смутку і горя на волю дітей Божих. Цієї радости і цієї волі ми бажаємо всьому нашому народові на рідних землях і в розсіянні сущому.

Відчуваючи особливо цю радість у великодні дні, вітаємо вас:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

М. Фесенко,
Голова Українського Євангельського Об'єднання

КУЛЬТ БОГОРОДИЦІ В УКРАЇНІ

(Коротка історична довідка)

Культ Богородиці на українські землі був перенесений з Царгороду, звичайно, з богородичними іконами і пов'язаними з ними леґендами. Цей культ був саме основним грунтом для творення богородичних леґенд в Україні. Початки цього творення ми знаходимо в Київській Печерській Лаврі, яка з церквою Успення Богородиці була багатим джерелом богородичних леґенд.

У Царгороді була дуже популярна богородична Влахернська ікона Андрій Юродивий і його учень Єпіфаній під час війни греків з сарацинами побачили у Влахернській церкві Божу матір з святими. Вона молилася за світ і розпростерла свій омофор над християнами, додаючи їм відваги. Отже, греки побили сарацинів.

В леґенді поява Влахернської Чудотворної Богородиці в Україні висвітлена так:

"Чудотворна Влахернська Богородиця в Царгороді побажала оселитися над Дніпром. Тому прикликала до себе царгородських мулярів, перед котрими в її справі з'явилися Антоній і Теодосій Печерські. Для виміру площі під церкву звеліла Богородиця мулярам ужити Христового пояса, якого знову ж, з її наказу, передав печерським преподобникам син варязького князя Шимон. З її рук одержали мулярі також храмовий образ Успення для печерської церкви. Вийшовши від Богородиці, мулярі побачили над собою в повітрі плян церкви, що її вони мали збудувати в Києві; таку саму церкву бачив колись і поранений у битві Шимон, пообіцявши побудувати церкву Богородиці за своє урятування. Далі в леґенді сказано, що Богородиця подбала й про те, щоб церкву було помальовано. Сталося це через десять років після смерти преподобних Антонія і Теодосія. Влахернська Богородиця покликала до себе малярів і поставила їх перед печерськими преподобниками, щоб склали угоду з ними. Коли малярі вже плили Дніпром, то раптом у них виникло бажання вертатися до Царгороду. Тоді здійнялася велика буря і загнала їх човен аж до Києва. Тут вночі з'явилася їм сама Богородиця, веліла їм вернутися і заповіла, що поставить їх усіх з човном коло своєї церкви. Згідно з словами Богородиці поплив човен проти води і спинився аж під монастирем. Коли ж малярі прикрашували вівтар, тоді ікона Богородиці сама на відповідному місці засіла. Богородиця сама скликала епископів на посвячення своєї церкви".

Культ Богородиці в Україні невпинно ширився. Вже Володимир Великий вибудував (996 р.) на честь Богородиці першу катедральну Десятинну церкву (на її утримання призначив десяту частину своїх княжих прибутків). Син Володимира Ярослав Мудрий побудував 1037 р. над Золотими Воротами церкву Благовіщення і т д.

Богородичні леґенди заповідали чудотворність ікони, а на підставі чудотворности ікони виникали численні леґенди про те, як печерська Богородиця уздоровлювала недужих, обороняла невинних, карала кривоприсяжників, оборонялася перед злодіями, відпирала напади половців і т. ін.

Були в таких леґендах і національно-виховні елементи. Наприклад, Богородиця сумувала з приводу вічних незгод на Україні. Богородиця нераз виручала у малюванні своїх ікон монастирського маляра Алімпія, якому замовляли ікони для церков Богородиці по різних закутках України.

Крім печерської, досить була популярна Богородична ікона в єлецькому монастирі Успення Богородиці в Чернігові. Монастир цей виник ще за княжих часів, бо головну церкву побудував ще Святослав Ярославич 1060 р. Збірник леґенд "Руно орошенное" про чудеса чернігівської богородичної ікони упорядкував Дмитро Тупталенко. Була поширена збірка леґенд про чудеса жидачівської Богородиці під назвою: "Руно орошенное Пречистой Дѣви Маріи, чудодѣйственная благодати роса от чудотворнаго эя образа истѣкающая въ Жидачевѣ".

В Західній Україні тішилася великою популярністю ікона почаївської Богоматері і збірник про її чудеса під назвою "Гора почаївська". Цей збірник великим тиражем друкувався церковнослов'янською і польською мовами. Її популяризації спричинилася леґенда про облогу почаївського монастиря турками 1675 р.:

"Три доби тривала облога, з трьох боків робили приступи турки, але безуспішно, бо преподобний Йов (Залізо, що вмер 1651 р.) з'явився з Богородицею на даху великої церкви св. Тройці. За його молитвами заступилася Богородиця за беззбройний монастир і турки втекли від страху ,відбиті невидимою силою".

Леґенда про чудесне врятування почаївського монастиря відображена також в дуже популярних піснях: "Пасли пастирі вівці на горі" і "Ізійшла зоря вечеровая, над Почаевом стала".

Під впливом і натиском духовенства, монастирського і світського, ширило культ Богородиці й козацтво, як у Гетьманщині, так і на Запоріжжі.

На Запоріжжі всю свою організацію, повстання і славу запорожці приписували Богородиці. Ось як розповідає одна з леґенд про це.

"Не було на Січі орґанізації, аж поки не зійшла на запорожців ласка Богородиці. Живуть собі козаки. "Коли це обновилась у їх ікона; дивляться, аж під нею й підпис. вам запорожці, вам, славне низове військо, ця молитва написана. Як будете цю молитву знати, як будете її добре пам'ятати, то ні до кінця світу, ні до кінця віку не буде вас ніякий огонь брати. Заведіть, запорожці, у себе сорок тисяч чоловіка, держіть суди, вибирайте старших, тоді ви будете славні одвині і довіку". Запорожці послухалися та й зробили собі Січ і побудували дерев'яну церкву в честь Покрови Богородиці на Чортомлику, з трьома банями, що підіймалися над шістьма курінями, оточеними високим валом, на якому стояли три гармати на колесах. І сліду не лишилося від тієї церкви після того, як Петро Великий велів зруйнувати Запорозьку Січ за геройський подвиг Мазепи в 1709 р. Леґенда в це не вірить і розповідає, що як москалі зблизилися до порожньої церкви, "а вона від них... Потім отак ходила та й пішла крізь землю перед самісінькими очима москалів. Уся, яка була, з дзвіницею і з хрестом так і пірнула. Одна яма од неї тільки й зосталась".

Оригінальна ікона Богородиці церкви на Чортомлику досить цікава. На липовій дошці намальована вгорі Богородиця з св. Миколаєм і Михайлом по боках, а внизу по обох боках запорожці з виголеними головами, в кунтушах з зеленими поясами, в широких шараварах, у чоботях, у повній зброї. Серед них знамена і все козацьке узброєння. Від уст передного запорожця вгору до Богородиці простягнена лента з написом: "Молимъ, покрый нас честным твоимъ покровомъ, избави нас отъ всякого зла!" А над головою Богородиці написана, неначе її відповідь: "Избавлю и покрыю люди моя".

М. В—к

—О—

Від Редакції: Так православне і римо-католицьке духовенство, використовуючи леґенди і різноманітні фікції, ширило і ширить культ Богородиці серед українського народу як єдиної заступниці перед Богом, піднісши її аж до стану, що майже дорівнює з її божественним Сином. Вартість цих леґенд є суто літературна, а не релігійна. Адже в слові Божому ясно сказано, що єдиним Спасителем є Ісус "і нема ні в кому другому спасіння, бо й нема іншого імени під небом, даного людям, щоб ним спастися нам". Діян. 4:12.

Громада українських евангеликів м. Торонто і редакція "Євангельської Правди" висловлюють співчуття д-рові П. Панченкові з приводу смерти його дружини Тамари, з дому Стрілецьких.

Управа громади українських евангеликів м. Торонто

Редакція "Євангельської Правди"

ДО ВІДОМА ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ

З огляду на переобтяженість працею і інші поважні особисті причини, я склав з себе обов'язки голови У.Є.О., які згідно з статутом У.Є.О., автоматично переходять до заступника голови паст. І. Ковалевича.

Проситься всіх звертатись в справах У.Є.О. до паст. І. Ковалевича, як нового голови У.Є.О.

Я певний, що всі українські евангелики будуть старатись допомогти йому у виконуванні його обов'язків з такою ж щирістю, як вони допомагали і мені.

М. Фесенко

МИХАЙЛО СТАРИЦЬКИЙ

(До 50-річчя з дня смерти)

27 квітня ц. р. минуло 50 років з дня смерти, за словами Сергія Єфремова, "співця важкого, повного зруйнованих надій і найдошкульніших реальних ударів часу", визначного українського драматурга, поета, прозаїка і перекладача — Михайла Петровича Старицького.

Народ, його минулі нещастя і сучасні злидні — такий був головний зміст творів українського письменства в 70-х роках. Широка любов до рідного краю, яка не заплющує очей на найтемніші сторони життя, — такий основний мотив бринить в творчості українських письменників цих часів. В перших лавах цих письменників був Михайло Старицький.

Михайло Старицький народився 14 грудня 1840 року в дворянській родині на Полтавщині. Залишившись сиротою, своє дитинство він провів в родині свідомих українців Лисенків, з якої походила його мати. Навчання в Полтавській гімназії, потім в Харківському і Київському университетах, де студентство тих часів захоплювалося революційними ідеями, — все це мало великий вплив на формування світогляду Старицького.

Національний гніт, народні злидні, розлад і зневір'я в інтеліґентних верствах — все це надзвичайно яскраво відбилося в його поезії. Старицький — це один з піонерів того часу, який залишив поширену тоді думку "література для хатнього вжитку", а почав творити літературу, висвітлюючи будні і теми найширшого характеру. За це новаторство йому дорікали і свої, і чужі. Про це в поезії "Коли засну" він пише:

Злобителі мені в'язали руки,
А друзяки не рятували, ні.

На час творчости Старицького припадає велика громадська боротьба. Він цілком свідомо в поезії "Поету" протестує проти будьякого замикання перед "страшною силою" у власних інтересах:

Ні, тричі ні! Хай краще струни
Порве мій стогін навісний!
Коли кругом в дочасні труни
Борців лягає гурт тісний,
Коли юнацька сила в'яне,
А там сміється щось погане —
Не про кохання, не про рай,
Співаче, голосно співай!..
Співай, ридай і будь готовий
Замість лаврового — терновий
Вінець узяти на чоло.

Головний мотив поезії Старицького — це "Той умирати лише зна, хто зна любити свого брата". Його пророк ("Пророк") визнає, що "для себе жити можна між миром лише, але сконати можливо для інших". Тому він в поезії "До молоді домагається безмежної любови до рідного краю, не шкодуючи свого життя:

Бо стоголовий людський кат
Лютує, дужчає щоднини...
Не можна тратить і хвилини,
Поки ще стогне менший брат...
Най кат жене, а ви любіть
Свою окрадену родину, —
Й за неї сили до загину
І навіть душу положіть.

В поезії "Дочка Ієфая" з неперевершеною силою і красою Старицький змальовує самопожертву для рідного дочки Ієфая. Вона переконана й непохитно вірить, що власною смертю зміцнить рідний край в затяжній боротьбі з ворогом,

Що одужа народ, не знесе більш ярма
І розправить натружені груди,
Що на рідній землі просвітліша пітьма,
Правди сонце засяє повсюди, —
І на вільних полях в свою землю ратай
Кине зерна добірного жита
І красуня-дочка той збере урожай
Не даючи напаснику мита.

Зраду ідеалам Старицький вважає за "вину проти Духа свята". За зраду він не визнає прощення. Так робить Месія в популярному перекладі Старицького поезії "Потайні учні":

Усе простив він ворогам;
Він душогубу, лиходію
В раю зустрітись дав надію, —
Та чи простив же він друзям? —

так запитує поет-перекладач. Тут він розуміє тих учнів, що спостерігали муки вчителя, приховуючи в глибині душі свої непотрібні жалі. Говорячи про зрадників, що "за ласощі, великопанський гній" переходять до переможців, Старицький підкреслює, що, мовляв, на них світ не стоїть, що:

Знайшлися й куті з криці груди,
З яких біда кресала лиш вогонь;
Вони несли без ляку світло всюди
І в боротьбі не стали осторонь.

В поезії "Занадто вже" Старицький глибоко вірить, не зважаючи на надзвичайно тяжкі часи, що з'явиться

Загублена сподіваная воля —
І проміні, як пишная весна,
В вінку рясним з квіток свого вже поля
І з світочем яскравим у руках,
З усмішкою несказаної вроди
З відрадістю у лагідних очах
І з прапором любови, правди і згоди.

Залишив Старицький чимало і драматичних творів. До них належать такі популярні п'єси, як "Чорноморці", "Ой, не ходи, Грицю", "Крути та не перекручуй", "Циганка Аза", "Ніч під Івана Купала" та ін. Найкраща ж його драма "Не судилось". В ній висвітлена болюча тема — взаємини між інтеліґенцією і народом. Останні драматичні твори Старицького — це на історичні сюжети, з минулого України: "Богдан Хмельницький", "Оборона Буші", "Маруся Богуславка", "Остання ніч".

Михайло Старицький помер 27 квітня 1904 р. Світла пам'ять про нього житиме назавжди в серцях українського народу, як про палкого патріота своєї батьківщини, що присвятив усе своє життя за краще її життя, на збагачення й розвиток української культури, який вірив, що робота на рідній ниві не загине, що

Хоч не ми, то може внуки
Дочекають того жнива.

Д—ма

ДО ДНЯ МАТЕРІ

МАМУСІ

Все, що найкращого в світі ти мала,
Що лиш знайшла на життевій дорозі, —
Все це ти завжди мені віддавала,
І по сьогодні даруєш ще й досі.

Хліба, бувало, останній кусочок
Ти віддаси мені в чорнії дні,
В зиму холодную теплий куточок
В першую чергу був також мені.

Скільки для мене ти винесла муки
На нещасливій життевій дорозі,
Скільки твої перетерпіли руки,
Скільки зробили не по своїй змозі...

Дякую, люба, безцінна мамусю,
За твої ніжні турботи тяжкі...
А коли знову до дому вернуся,
Краще, що матиму, — дам я тобі.

ПЕРЕМОГА УРЯДОВОЇ ПАРТІЇ

На недавніх парляментських виборах в Туреччині перемогла урядова — демократична партія, одержуючи 514 місць з 541.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА”
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
456-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Радіють і... з жалем стверджують

В житті українців-католиків сталася велика радість. Про це досить скромно, щоб, мовляв, не порушити добросусідських взаємин з Ватиканом, "Гомін України" (ч. 18, травень 1954 р.), аж на п'ятій сторінці, дрібненьким шрифтом, інформує читачів так:

"З Ватикану повідомляють, що папа Пій 12 іменував Кир Константина Богачевського, апостольського ексарха українців католиків в США, титулярним архиепископом Берзе.

Про цю радісну для нас подію інформує теж англомовна преса. Але з приводу цієї інформації доводиться з жалем ствердити, що Ватикан дальше придержується назви "рутенці" на означення українців греко-католиків. Відповідальні греко-католицькі церковні круги повинні добитися того, щоб не вживати в офіційних документах і повідомленнях назви "рутенці", бо це вводить баламутство серед чужинців та викликає незадоволення серед самих українців".

Отже, будь ласка: "радісна для нас подія", "доводиться з жалем ствердити", "добитися, щоб не вживати в офіційних документах "рутенці" і т. д. Виходить, що тільки в офіційних документах треба вживати українці, а так були "рутенцями" і є "рутенці".

Звичайно українцям-католикам не звикати, що їх час-від-часу так ганебно ображає папа. Він їх визнає за кого тільки хочете, — це ж факт! — тільки не за українців, хоч ця назва відома вже цілому світові і репрезентована в ОН.

Редактори з "Гомону України" пишуть, що слово "рутенці вводить баламутство серед чужинців та викликає незадоволення серед самих українців". Ні, панове редактори! В такій писанині криється щось важливіше. Час-від-часу такі базікання папи завдають удару українцям-католикам, що становлять складову частину українського народу, який — саме тепер — бореться за своє визволення, як української самобутньої нації, української самостійної соборної держави, українського культурного народу, гідного бути в сем'ї вільних культурних народів світу.

Якщо цього "св. отець" папа Пій XII не розуміє, або не хоче зрозуміти, то що ж робить та сила українських підлабузників, що крутяться коло нього, і зпід пера яких виходять чергові образи від папи українцям-католикам?

З таким ставленням папи до українців-католиків пора покінчити, щоб через деякий час знову не довелося "радіти і . . . з жалем стверджувати".

А доведеться!

Генадій Колючка

ПАРЛЯМЕНТ СПІВДРУЖБИ

Делеґати Франції, Західньої Німеччини, Італії, Белгії, Голяндії і Люксембурґу погодилися на тому, що "Парлямент европейської співдружби" буде вибраний народами кожної із згаданих країн. Отже парлямент, що його утворення передбачає "Договір про европейську спільну оборону" буде складатися з делеґатів, яких делеґують національні парляменти, або безпосередньо виберуть народи.

АНГЛІЙСЬКА ВОДНЕВА БОМБА

За відомостями Дейлі Експрес, в Англії виробляється воднева бомба. Ця бомба набагато простіша й дешевша, ніж в США. Секрет її ні в США, ні в Советському Союзі, невідомий. Англійська воднева бомба була випробувана минулого року в Австралії. Як видно, советському шпіонажеві так і не пощастило добути відомості про будову згаданої бомби.

"ГРОБНИЦЯ ДАВИДА"

"Гробниця Давида", як відомо, знаходиться на горі Сіон. Це місце вважали за святиню мусульмани, християни і евреї. Територія ця належить тепер Ізраелеві. Мусульмани тут побудували мечеть, до якої протягом 400 років не допускали ні християн, ні евреїв. Недавно представники християнської церкви констатували, що мечеть перетворена на синагогу. Це викликало велике обурення серед мусульман, які звернулися до ОН в справі "опоганення евреями в Ізраїлі мусульманських мечетей".

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ІМІГРАЦІЇ

В перших числах травня ц.р. в Женеві відбулася конференція в справі імміграції. Конференція в основному обговорила питання про розселення скитальців з Европи. Державний секретар США Далес, виступаючи на конференції, заявив, що США цілком співчувають ідеям конференції і готові практично полегшити становище іміграції. Бюджет Міжнародньої Організації в справах іміграції на 1954 рік визначений в 50 міл. долярів.

КІЛЬКІСТЬ ПСИХІЧНО-ХВОРИХ ЗРОСТАЄ

Кількість психічнохворих в лікарнях Нью-Йорку невпинно зростає. Якщо в 1933 році в 19 лікарнях таких хворих було 60 тис. чол., то в 1953 році в 27 лікарнях ця цифра зросла аж до 112 тис. чол. Лікарі підкреслюють, що це зовсім не означає, що кількість психічнохворих за 20 років подвоїлася. Суть у тому, що населення, поперше, почало більше звертати увагу на свій психічний стан, і, подруге, через надзвичайно дороге лікування таких хворих у родині, почали здебільшого їх віддавати до шпиталів.

МІГ-15 В СЕУЛІ

5 травня ц.р. в Сеулі (Корея) приннзився на літакові МІГ-15 північно-корейський літун лейтенант Нох Кум Сак, який передав згаданий літак американцям. За це він одержав від головного командувача ген. Кларка 100,000 долярів.

НОВІ ПОКЛАДИ УРАНУ

Нью-Йоркський штат дозволив Чалмерсу, який встановив наявність урану на території військового табору Сміта, в Пікскільських горах, розпочати досліди роботи. Якщо дійсно на згаданій території буде урану досить, то Чалмерс розпочне його добувати. За фунт урану уряд платить 3 дол. 50 ц.

ЮГОСЛАВІЯ ГОТОВА ПРИЄДНАТИСЯ

Міністер закордонних справ Югославії Попович підтверджує, що Югославія готова приєднатися до утворення загально-европейської армії з умовою, що її участь не буде обмежена тільки технічними справами оборони.

Коротко

- Советський торговельний аташе Самойлов запропонував Мексиці розпочати наради в справі купівлі для СССР м'яса, бавовни, кави, цукру і інших продуктів.
- Маршал Папагос подав Англії вимогу про повернення Греції до 22 серпня ц.р. острова Кіпр. Після цього терміну Греція має звернутися з відповідною скаргою до ОН.
- В Дортмунді (Німеччина) комуніст Ганкель засуджений на рік ув'язнення за повідомлення компартії східньої Німеччини важливих державних секретів.
- На фото травневих свят в "Правде" головне місце займає перший секретар центрального комітету партії Нікіта Хрущов.

ВІД РЕДАКЦІЇ

В четвертому числі "Єв. Пр." (за квітень) вкралися досить прикрі помилки, а саме:

1. В ст. "За красу української мови" (ст. 6) в 5-му абзаці надруковано прізвище "Кашнієр", а треба читати **"Капніст"**.
2. В ст. "Чи діва Марія народилася без гріха?" (ст. 5) в другій колонці надруковано "непорочного зачаття Христа", а треба: "непорочного зачаття **Марії**".

В листі до редакції (ст. 11) подано "ананест", а треба **"анапест"**.

Редакція просить вибачення у читачів.

ТАМАРА ПАНЧЕНКО

(Світлої пам'яті незабутньої дружини)

Походила з старовинної шляхетної родини Стрілецьких. Народилася в Києві й виховалася в домі батька-судді Георгія Стрілецького, який передав своїй єдиній дочці шляхетну вдачу і лагідний, веселий характер. В Києві ж закінчила ігмназію. Перша світова війна й буря революції забрали Тамарі любимого батька, якого розстріляли большевики. Втеча з Києва до Могилів-Подільського, де дві наші істоти міцно злилися в єдину нерозривну цілість, щасливе подружжя, яке без найменшої хмарки тривало майже 35 років.

Українське військо. Третя Залізна Стрілецька Дивізія з її командиром генералом О. Удовиченком, який назвав Тамару "зірочкою 3-ої Стрілецької Дивізії". Тамара, в розмові з ген. Удовиченком, завжди підкреслювала: "Дивізія Стрілецька і я з дому Стрілецька. Отже дивізія моя власна велика родина".

А далі: постійні бої, відступ за Збруч, польський "табір інтернованих" в Калішу, з його несвобідним життям. Пізніше радісні студентські роки в Чехії, в Подебрадській Академії, і Львів. Нарешті Західна Україна. Рідна земля й люди, серед яких ми вже не почували себе чужими.

В Західній Україні перед Тамарою відкрилося широке поле громадської діяльности: "Союз Українок", постійні там секретарські обов'язки, засідання, з'їзди, ялинки для дітей, дитячі вистави з балетом її власного укладу і т. д. Ця діяльність була втіхою для Тамари. Її популярність була так велика, що серед інтелігентних кіл майже всі знали "Пані Тамару".

Друга світова війна і втеча з Львова, через Перемишль, до Кракова. Перемишль був тоді під управлінням українців. Д-р Околот був головою суспільної опіки управи міста, а Тамара його секретаркою і правою рукою. Холодна осінь висунула проблему опалу, харчів, приміщень. Тамара працює без відпочинку і на моє запрошення приїхати до мене до Кракова, де я дістав працю, відписувала, що вона ще не готова, що працю вона не може "так кинути".

Краківський період. Знову та сама гонорова, шаленим темпом, праця в Суспільній Опіці Українського Центрального Комітету, головою якої був тоді о. Д-р М. Сопуляк. Постійна опіка над хворими по шпиталях, політичними в'язнями по в'язницях і полоненими по німецьких таборах, така була єдина ціль життя Тамари. Тільки Тамарі я і інж. В. Вакуловський зобов'язані своїм звільненням з німецької в'язниці і концентраційного табору. Тільки їй одній і її великим старанням!

Рівнобіжно з цим Тамара знаходила час і на працю касирки в нелегальній тоді Краківській Гетьманській Організації. Після наглого арештування полковника В. Євтимовича, Тамара цілу ніч палила, в його помешканні, компромітуючі його і інших папери, як, напр.: нотатки і листи митрополита А. Шептицького й інших галицьких епископів, які тоді секретно надсилали гроші на гетьманський рух.

Протягом майже трьох місяців носила Тамара разом з інж. Богданом Шеметом, який тоді жив у нас, до в'язниці В. Євтимовичу їжу, виклопотала у німців дозвіл йому курити і писати у в'язниці. Тоді це було дуже тяжко зреалізувати. Вийшовши з в'язниці, В. Євтимович, наш старий приятель, назвав Тамару "громадською мамою". Це окреслення оцінювало її глибоко-християнську діяльність.

Загрожений большевиками Краків! Чергова втеча до Берліна, де відбувалися часті побачення з гетьманом Павлом і гетьманською родиною. Нова втеча з Берліну до Веймару, знову часті зустрічі з гетьманом. Від'їзд і смерть гетьмана. Далі сумні блукання по таборах ДП. Приїзд до Торонто з його тяжкими фізичними і психічними переживаннями, нарешті, — передчасна смерть Тамари на чужій землі.

Відійшла в небесні висоти ПРАВДИВА ЛЮДИНА з чудово-чистим серцем, серцем, яке містило в собі Божий дар: постійно реагувати на чужі страждання, чуже горе.

Її кришталеве серце завжди було готове на найбільшу самопосвяту не тільки для найближчих, а й для чужих, горем обтяжених, людей.

Пишуть мені: "Ні, до моєї свідомости ще не може дійти ця страшна вістка. Я не можу уявити собі, що Тамарочка вже не живе. Перед моїми очима стоїть завжди така весела, люба, гарна, чарівна Тамарочка! Все моє життя я відчувала до Тамари велику подяку за її поміч у тяжкі хвилини мого життя. Я відчувала до неї великий сантимент і до де-якої міри подив, а також і заздрість, що вона мала таку чарівну вдачу і, що вона була щаслива, що ваше життя було таким ясним і безхмарним ..."

Глибоко релігійна, Тамара тяжко переживала церковні непорозуміння, визнаючи єдиного християнського Бога, що в тяжких муках вмер за наші гріхи. Для неї християнська церква являла собою цілу Вселенну.

За її глибоку віру Господь Бог послав їй 21 квітня 1954 року в 4-ій год. дня, безболісну раптовну смерть, смерть зовсім несподівану, яка принесла мені великі страждання, що мене не покинуть аж до моєї смерти.

Сьогодні моя незабутня Тамара вже знаходить радість в розмовах з гетьманом Павлом, страдальницею гетьмановою, В. Євтимовичем, з своїми шкільними друзями: д-ром І. Лоським, якого вона у Львові відпровадила на вічний спочинок, Олексою Батем, Зарицьким, Кротківим, Оленою Телігою, Харитою Кононенко й багатьма, багатьма іншими.

Її чиста й праведна душа любовно дивиться на нас з далекого Божого царства і моїми устами осиротілої людини, що майже стратила ціль до життя, — дякує всім тим, що віддали їй останні земні почести й відпровадили мою кохану Тамарочку в її останню путь.

Дай Боже тобі, моя незабутня дружина, сестра й мати рівночасно, — царство небесне в далеких небесних оселях нашого Господа Бога Ісуса Христа, на які ти своїм праведним життям і чистим серцем у Бога заслужила.

Я глибоко вірю, що смерти немає. Є тільки перехід до іншого, вже вічного, життя, де немає земних скорбот. Ми обіцяли один одному, що в разі смерти кого-небудь з нас, той, що залишиться ще при житті, буде старатися цей грішний світ якнайскорше покинути. Я твердо пам'ятаю цю нашу умову й благаю Всевишнього прискорити цей перехід до вічного безскорбного життя, до скорого й радісного побачення з тобою.

Я вірю, що Господь Бог почує це моє благання і пошле мені велику радість — якнайскорше знову поєднатися з тобою, вже навічні часи, у Божих оселях.

Спи спокійно, моє щастя, моя радість і чекай на скоре побачення зо мною.

Вічна тобі пам'ять!

Осиротілий, тяжким горем прибитий чоловік

Петро Панченко

"Об'єктивність" Енциклопедії Українознавства

"Енциклопедія Українознавства" безперечно цінний вклад в скарбницю українських духових багатств. Науковість і об'єктивність "Е.У." кінчається однак так скоро як виникає потреба трактувати релігійні питання. Правдивий науковець історик може особисто не любити той або інший рух, але коли йде питання про правдиве висвітлення такого руху, то тоді для нього справа особистої чести і дійсної науковости подати вичерпні і об'єктивні інформації про нього.

Як же трактуються українські протестанти в "Енциклопедії Українознавства"? Релігійних рух українських протестантів веде свої початки від періоду реформації в Европі. В наші дні, згідно з ворожою релігії большевицькою статистикою, українці протестанти становлять не менш як 10% всієї людности на рідних землях. В Канаді українців протестантів ми маємо близько 65,000 з загального числа 395 тисяч чол. української людности. Не менший відсоток становлять українські протестанти в С.Ш.А.

Про цей новий, потужний рух, в "Е. У." на ст. 617 вміщено досить короteньку замітку і до того дуже дрібним шрифтом під назвою "Сектантський рух на Україні". Замітка ця тенденційна змістом і доводить цілковите необізнання автора з евангельським рухом. Цікаво, що іншим, дрібничковим питанням, відведено в "Е.У." цілі сторінки, українським протестантам приділено кілька рядків і зневажливо названо "сектантами". Автори замітки, очевидно, навіть не читали праці проф. Грушевського "Історія релігійної думки на Україні".

Об'єктивність і науковість у редакторів "Енциклопедії Українознавства" в питаннях релігійних, очевидно, кінчається там, де починаються впливи ритуалістичних ієрархів. Таке ставлення не робить чести ні енциклопедії ні редакторам.

М. Фесенко

Марія Цуканова

БУЗКОВИЙ ЦВІТ

(Уривок)

М. Цуканова виросла й виховалася у підсовєтській, поневоленій Україні. Творчість її, несучи у собі іскру Божу, відбиває в собі любов до людини, шляхетність духа людського. Замість рецензії подаємо уривок з оповідання "Бузковий цвіт" із збірки оповідань "Бузковий цвіт". — Ред.

Додому йшов швидко, бадьоро. Нудота, сум залишились десь далеко в минулому. Тепер була мета. Була Надія, родина, для яких потрібне було його життя.

Завтра треба купити маленькому Юркові справжній паротяг. Він засміявся, уявляючи, як загоряться радістю очі хлопчика.

В готелі Ромаша чекав адміністратор. Ця спритна людина, яку Ромаш цінив, але недолюблював, здалась йому в цей вечір дуже симпатичною. Адже адміністратор дбав про нього, про кожну дрібницю. Завжди своєчасно був приготований найкращий нумер у готелі, місце в спальному вагоні. Навіть про одяг адміністратор дбав, вишукуючи найкращих кравців та дістаючи крам.

І Ромаш у цей вечір довго тиснув адміністраторові руку і дивився з любов'ю в гостреньке, з маленькими темними оченятами, личко...

Адміністратор поглянув здивовано і зацікавлено і у відповідь, як здалось Ромашеві, усміхнувся зовсім лагідно.

Потім адміністратор почав підраховувати с ь о г о д н і ш н і прибутки. Але Ромаш, завжди байдужий до грошей, сьогодні виявив зацікавленість.

Скільки? Десять т и с я ч? Цього не багато. Йому потрібні гроші. Багато грошей. До речі, чи не знає адміністратор, де міститься крамниця дитячих іграшок? Чи є там паротяг?

Адміністратор зовсім вирячив очі на свого маестро. Застигши на деякий час з розявленим ротом, спитав: чи не гадає маестро одружитися?

— Що ж! Усе можливе! Все можливе! Не довіку ж парубкувати.

Лежачи в ліжку, Ромаш, усміхаючись, думав: А що, як і справді одружитись? Дійсно, не довіку ж парубкувати.

А чи схоче цього Надія?

І щось підказувало йому, що схоче.

Пробудження було теж радісне. Весняне сонце, вдершись у вікно, лукаво зазирало в очі, пестило обличчя і дзеркальним відблиском гралось на стіні. Десь у напівсвідомості майнула думка, що в житті його сталась якась зміна. І раптом він згадав учорашній вечір, матір, Юрка і її . . . Надію.

Він швидко скочив і почав одягатися. Їсти було ніколи, занадто багато справ. Він захопив ноти, скрипку і пішов до крамниць. Довго перебирав паротяги, поки знайшов те, чого потребував. Купив дорогих цукерків, тістечок, а на розі—великий жмут бузкового цвіту.

Ішов, до краю переобтяжений пакунками, але дуже задоволений.

Ось знайомий двір і маленька похила хижка. Серце йому закалатало.

Юрко, побачивши його з вікна, вибіг назустріч, а коли вгледів паротяг, спочатку остовпів, потім з радісним вигуком кинувся до хати. Але на порозі спинився і замовк.

А старенька зустріла Ромаша ще більше розгублена, ніж учора. Вона заметушилась, коли він простяг їй пакунки з тістечками, але поклавши їх на стіл, навіть не подякувала, а жалібно і злякано сказала:

— А Надійка... захворіла.

Він був такий щасливий, що спочатку не збагнув її слів, але потім стривожився.

— Захворіла?... Як?... Чому?

Старенька знову заметушилась.

— Та ви заходьте... Вона чекає... заходьте.

Стискаючи однією рукою скрипку, а другою бузковий цвіт, він проліз поміж шафами і став. Надія лежала в ліжку і, як йому здалось, спала. На темному вкривалі різко вирізьблялась її бліда, худа рука. Спочатку він не міг розгледіти її обличчя, але згодом очі звиклись з напівтемрявою, і Ромаш побачив жовте, ніби вирізьблене лице із загостреними рисами, з тим урочисто спокійним виразом, який з'являється, коли смерть кладе своє тавро.

Ромаш відчув, як холод, кинувшись на нього полозом, обгортає груди, впивається в серце. Йому здалось, що Надія вмерла. Але вона повагом розплющила занадто великі від синців, що окружляли їх, потьмарені очі і злегка обернула до нього голову.

— Прийшли, — більше догадався ніж почув він.

Поклавши скрипку і квіти на стіл, він кинувся до неї.

— Надіїнько... Що сталось? Що з вами?

Десь ззаду почувся жалібний голос старенької:

— Ви б їй сказали, щоб лікаря покликати... не хоче...

— Звичайно, лікаря... Негайно!...

Хвора захвилювалась, обличчя їй боляче зморщилось.

— Мамо... Я ж просила... Ви знову...

Уста їй зовсім по-дитячому засіпались, і на очі набігли сльози.

Ромаш стояв перед нею розгублений, потім приглушеним, чужим голосом почав умовляти, що неодмінно треба покликати лікаря, професора, якщо не заради неї, то заради матері, Юрка і заради нього...

Надія втомлено заплющила очі і відвернулась, а Ромаш кинувся по лікаря.

Годину згодом славетний професор, старий, поважний, з сивим пухнастим волоссям, що окружляло блискучу лисину, і з сердитим лицем, оглянув хвору, а Ромаш, сидячи за шафами і пригорнувши до себе Юрка, мовчки, нерухомо дивився перед себе... Хвилини тягнулись довго, нудно. Ромаш чув, як професор наказував старенькій обернути хвору, потім питав, коли це почалось. Старенька відповідала розгублено, не до ладу, і професор, видко, сердився. Потім настала тиша. Мабуть, професор писав рецепти. Потім він вийшов, обгортаючи свою шию шарфом. Ромаш, поклавши в професорову руку гроші, подався за ним на двір, напружено вдивляючись в нерухомо-сердите лице:

— Ну, що?... Що з нею?... — нарешті спитав він.

Професор одривчасто сказав щось з латини, чого Ромаш не зрозумів, і сердито додав:

— Не треба доводити до такого стану. Медицина — не Бог. Треба було раніш. А тепер занадто пізно. Занадто. Серце знесилене.

— І.. Це серйозно?...—приглушеним голосом питав Ромаш.

— Більше, ніж серйозно.

— Але... Може на дачу... Крим... Кавказ?...

Професор нетерпляче покрутив головою.

— Не тепер... Тепер їй рухатись не можна. Коли трішки зміцніє... Подивимось.

— Значить, надія є?

— Надія завжди має бути, до кінця, — повчальним тоном сказав професор.

Потім, наказавши, як і коли давати ліки, і звелівши завтра заїхати по нього, сів в авто.

Ромаш розгублено подивився йому вслід і вернувся до хати.

Надія, як і раніш, лежала в ліжку, але той урочисто-спокійний вираз, що нагадував про смерть, зник з її лиця, очі дивились лагідно і ясно. Вона тихо говорила до старенької, що безпорадно совалась по кімнаті, перекладаючи речі з одного місця на друге.

— Я казала, не треба кликати лікарів, — говорила Надія. — Вони тільки лякають. Мені вже краще. Вночі було погано. А тепер краще. У мене тільки серце. А з хворим серцем можна жити довго. Тільки хвилюватись не можна.

Ромаш мовчки підійшов і сів біля ліжка. Надія запитливо подивилась на нього і з докором сказала:

— Ну що . . . задоволені?

Ромаш нічого не відповів, а Надія говорила далі:

Мені вже зовсім добре Я навіть їсти захотіла. Мамо, чуєте?

Старенька заметушилась, побігла за шафи, загримала там і принесла молока і тістечко. Обоє, Ромаш і старенька, допомогли Надії підвестись, підклавши під спину подушку, і принесли їжу.

— Як біля архієрея, — пожартувала хвора і дійсно з охотою їла.

Обличчя їй трішки порожевіло, і в Ромаша зажевріла несмілива надія.

Раптом погляд Надії спинився на бузкових квітах, і радісний промінь пробіг по її лиці.

— Бузкові квіти... Які гарні... Дайте мені...

І, коли Ромаш підніс квіти, вона тонкими прозорими пальцями почала перебирати їх і, зірвавши цвіт, лукаво сказала:

— Знайшла... щастя...

І, усміхаючись, простягла Ромашеві. Потім вона забажала пограти з Ромашем. Він, злякавшись, почав сперечатись, але Надія жартівливо, але й рішуче, нагадала, що їй не можна хвилюватись, а коли він сперечатиметься, вона неодмінно буде хвилюватись.

Старенька допомогла їй одягтись, а Ромаш підвів до піяніна і посадовив її в крісло, підклавши подушку. Потім поставив ноти. Надія спочатку взяла акорд. Потім зняла руки з клявішів і тихо сказала:

— Давайте своє... Українське... Як колись. Пригадуєте?

Ромаш мовчки подивився на

Ів. Григораш

ДОРОГА, ПРАВДА, ЖИТТЯ!

"Я — дорога і правда і життя" (Єв. Ів. 14:6).

В одній з останніх розмов з учнями, перед своїм розп'яттям, Ісус сказав: "Я — дорога і правда життя!" В цих словах Христос подає причину, чому Він прийшов на цей світ.

ДОРОГА. Христос відкрив Собою людині Бога. Христос змінив характер світу, почав нове життя, йдучи дорогою свого творця. Тільки йдучи дорогою, що її відкрив Христос, світ може мати щастя і спокій.

Юлій Цезар збудував прекрасну сітку доріг, які були головною системою комунікації. Всі вони вели до Аппійської дороги, а ця остання — до Риму. Інакше кажучи, ця дорога вела до законів, культури і миру в римській державі.

Ісус сказав: "Я — дорога!" Це треба розуміти як дорогу до ближення до Бога, бож цією дорогою людина приходить до кінцевого джерела закону, культури і спокою. Християнська церква повинна йти дорогою учителя, бож, як сказав Христос: "Я — дорога!"

ПРАВДА. З незапам'ятних часів люди намагаються вияснити суть правди. Адже Пилат не був перший, що цинічно запитав: "Що то є правда?" Ісус відкрив усю суть справи, виявивши Себе за найбільшу правду. Зокрема Він відкрив три великі правди.

Перша з цих правд стосується Бога. Ісус ніколи не аргументував про Бога. Він Його відкрив нам. Він називав Його Отцем. Він навчав, що Бог — це дух, свята любов. Він говорив, що хто бачив Його, той бачив Бога. Своїм характером Христос був справедливий, святий і праведний. Його життя було кришталево чисте. Його завданням було: відкрити людині Бога, привести людину назад до Отця. Придивляючись до Христа, люди говорили: "Справді Христос як Бог, а Бог як Христос". І ці саме люди почали проповідувати Христову правду. Христос відкрив нам Бога як Отця, що завжди піклується про своїх дітей, яких Він любить і бажає їм добра.

Друга правда, це правда про людину. Маючи в собі божественну і людську природу, Ісус міг відкрити в собі людину. Христос являв собою нормальну людину, терплячи спокуси, проби і досвіди життя, так, як і ми. Він був також ідеальною людиною, бо Він все це переміг. Своїм життям і смертю Христос відкрив нам, якою повинна бути людина, і чим людина може статися через Нього. Любий назареєць показав людині, як далеко вона відійшла від слави Божої; як гріх загніздився в її душі; як вона потребує відпущення, очищення серця, чистоти душі і нового життя, як вона все це може осягнути через ласкаву любов Отця і відкуплення Сина. Ісус відкрив нам, що Бог ніколи не перестає дбати про людей, бо всі люди — це діти Божі, мають в собі іскру Божу. Людство віками намагалося пояснити суть людини і якою вона повинна бути. Наш Господь приніс цю правду для людства: Всі люди — це діти Божі.

Безсмертя — була третя велика правда, що її відкрив нам наш учитель. Власне безсмертя є найголовнішим пунктом заснування першої Християнської Церкви. Перші апостоли мало говорили про народження Ісуса Христа, про Його розп'яття, а найбільше вони говорили про воскреслого Господа. Для них була найважливіша річ перемога над смертю, відкриття нового і величного життя з Богом. "Бо Я живу, і ви жити будете також" — так Він сказав тим, що були з ним. Це була велика правда, що запалила їх душі.

Воскреслий Христос, який живе і царює, є найкраща запорука для всіх віруючих, що смерть на землі як це було з ним, є тільки звичайним переходом до більшого і величнішого життя з Богом.

ЖИТТЯ. Дорога і правда становлять великі відкриття для людини. Проте Ісус додав ще одно, коли сказав: "Я — життя!" Життя! Який глибокий зміст і суть заховуються в слові життя для людини! В літературі написано чимало про чоловіків і жінок, які відважно боролися за життя. Якщо люди змагаються, щоб серце їх довше билося, щоб кров циркулювала в їх жилах кілька днів довше, то з якою посвятою ми повинні змагатися за вічне життя.

Ісус сказав: "Я — життя". Так, Ісус воскресення і життя. Він прийшов, щоб люди життя мали і надто мали. Надто життя! Чи ми можемо від кого іншого отримати це життя, крім нього?

Будда навчав іти призначеною дорогою. Ісус сказав: "Я — дорога!"

Сократ писав про великі правди і говорив: "Пристосовуйтесь до них". Ісус сказав: "Я — правда!"

Як люди не намагалися дати вичерпне пояснення, що таке життя, і все марно. Ісус сказав: "Я — життя".

Християнська релігія — це релігія життя. Наш Відкупитель живе. Його життя — це наше життя. Криниці цілющої води, що заспокоювали його спрагу, можуть заспокоїти нашу спрагу. Дух, що був його провідником, готовий бути і нашим провідником, бо Він жив і ми можемо жити так само. Про це життя Ісус сказав: "Я виноградина, ви віття" (Єв. Ів. 15:5а). Як відрубане віття висихає і не дає овочів, так і душа, відлучена від Христа, вмирає, а залишаючись з Христом, живе вічно.

Життя з його таємничим оточенням — найбільша дійсність нашого щоденного досвіду. Скажімо, пожива, яку ми щодня споживаємо, стає кров'ю, кістками і мускулами, або земля, повітря, світло сонця і вода перетворюються на прекрасні квіти, або смачні овочі — все це складові частинки нашого щоденного досвіду. Так і наше життя в Бозі з Христом. Життя християн, що пізнали Христа, являє собою найбільшу дійсність досвіду, бо Господь наш живе і дає життя.

Один мудрець стверджував, що:

Без дороги нема ходу!
Без правди нема знання!
Без життя нема живучости!

Ісусе Христе! Ти — дорога, і правда і життя! Веди нас твоєю дорогою і допоможи нам пізнати правду, і даруй нам під достатком життя!

неї. Йому згадався вечір у консерваторії, присвячений Шевченкові, коли Надія з'явилася в українському вбранні, з вінком на русявому волоссі, в барвистих стрічках, у блакитній вишиваній корсетці. Така рожева, юна, радісна... А тепер сидить вона зломлена, з блідим змученим лицем, на якому життя поклало товро страждання, болю...

Жаль, туга за щастям стисли йому груди. Майже такий самий блідий, як і Надія, він безсило сперся на піяніно.

І раптом десь у ньому забриніла тужна, далека пісня, що зародилась у степах, без краю широких, злетіла на села і пораненим птахом билась у вишневих садках.

Ромаш підвів смичок. І звуки зірвались, полинули.

Спочатку тихо шелестіло жито, розповідаючи про минулу славу, про життя козацьке, неспокійне, але величне. Потім налетіла буря, що руйнує все на своєму шляху, вириває з корінням могутні дерева...

І забриніла пісня, повна страждання, горя розпуки. То мати плакала, тужила... А шляхом ішли її діти, закуті в кайдани, знесилені, змучені. Йшли, падали, вмирали і знову йшли.

Це було верхів'я творчости, до якої Ромаш не сягав досі. Нестримані, могутні звуки, плакали, рвались, благали, бились об стіни хижки... І разом з ними рвалось і благало його серце...

А на столі розкішні, блакитно-фіялкові вінчики бузкового цвіту купались у промінні весняного сонця, розповідаючи про те невмируще, безмежне, що горе робить радістю, а смерть — безсмертям, і посміхались лагідно і ніжно.

"Harry and John Get Even"

by Lloyd J. Christie

Harry Hill and John McKinley were boyhood chums; they had lived all of their young lives on the outskirts of Centerville, and within walking distance of the many farms nearby. The boys in the fall had always gone together and gathered hickory nuts on Mr. Moore's farm. There were several big trees in the woods there, and Mr. Moore, the owner had never bothered to gather any more nuts than he wanted for his own use. "Just help yourselves, boys", he always said, and Harry and John would each gather a large bag full for the winter months.

During the past summer, Mr. Moore had sold his farm to Mr. Selby, and had gone to live with his daughter in the city. Harry and John had never given it a thought as to not being allowed to harvest the nuts as they had in the past years. When the first sign of frost arrived and the nuts came tumbling down, they went as they had been accustomed to doing, with their bags and coaster wagon.

It was a crisp Saturday in early October; the skies were blue, the trees brilliant in coloring; the air

(Continued on p. 8)

"HARRY AND JOHN GET EVEN"

(Continued from p. 7)

invigorating—one of those days when it seems especially good to be alive.

Harry and John talked of the fun that they would have during the coming winter months as they walked along the road to the old Moore farm. "John", said Harry, "do you think that we will be able to go with the Sunday school group on the weiner roast this Friday? If we have enough nuts, we might get our mothers to make us a cake to take along."

"I don't know," replied Harry; "we will have to see how many nuts we will have. I should truly hate to miss the weiner roast. I have been looking forward to it for a long time."

As the boys were walking along the road they noticed that the squirrels were having a good time too. The squirrels knew that the nuts were ready to be gathered and this was the time for work. It was also a grand day to play, and they scurried around and peeped at the boys from behind the branches.

After stopping to watch the squirrels for some time, they began their self-appointed task of gathering the nuts. Before they knew it they had spent the morning. In all too short a time their appetites warned them that it was time for them to go home.

"Before we go," said Harry, "let's get all the nuts together and divide them evenly."

"Yes, Harry, it would be a good idea to do it now and then we would not have to do it later."

The boys gathered up their smaller piles and piled them into one great heap and sat down to fill their bags. "Before we put them into our bags, let's each take five at a time," said John. "You take five and then I'll take five until we get them all." Finally with each taking two of the last four left the job was done, and they got up to put the bags into their wagon and start home.

Suddenly they had a feeling that someone was watching them. They then heard a queer sort of laughter, and in a moment Mr. Selby stepped before them with a bushel basket in his hands.

"I am much obliged to you boys," but his voice did not sound in the least grateful. "You have saved me a lot of work and trouble by picking up my nuts (he did emphasize the MY), and now I'll thank you to put them right here into this basket of mine."

Harry seemed stunned with amazement, but John hastily said, "I guess we will not; Mr. Moore always lets us pick a few nuts for ourselves."

"Well, I'm not Mr. Moore. You surely know that; and if you know what is good for you, you will put those nuts, every last one of them into this basket and do it quickly. I have a good mind to have you arrested for stealing; how would you like that?"

Stealing! How that terrible word stung; how well the boys remembered their Sunday school lessons. The Commandment said, "Thou shalt not steal." But, sensing the fact that they had not asked permission to gather the nuts, they emptied their bags, and turned homeward. The whole thing had been so sudden that neither boy made even a hint of an apology.

As soon as the two were out of reach of Mr. Selby's ears, Harry, who usually had quite an influence on John, began to talk of getting even.

"I cannot agree with you there," said John. "Remember the proverb that we had last week in our lesson?"

"I do," replied Harry. "I am sure that you mean the one from chapter 15, 'A soft answer turneth away wrath, but grievous words stirreth up anger'."

"I cannot see where it would apply to us," said Harry.

Neither boy at heart was a bad boy, but Harry felt that he should do something to get even, though this was something out of their line of thought and actions

Cows were grazing in the new owner's pasture. It was Harry who suggested, "We might let down the fence, and his cows would wander away. Only that might hurt the cows if they would get in the road. I shouldn't want to hurt the cows."

All the way home the boys talked of how they could get even with Mr. Selby, but everything that they could think of doing for revenge made them feel mean themselves, and they decided that perhaps they should abandon the idea of paying Mr. Selby back.

Monday, the two met as usual and started for school. They had to pass Mr. Selby's farm, and were still feeling unhappy about the treatment that he had given them. Although when they talked it over with their parents, it was explained to them that there were two sides to the matter.

The trees certainly belonged to Mr. Selby, and so the nuts were also his. He had been very unkind in his method of dealing with them, but what displeased him most was they had failed to ask his permission to take the nuts. He thought that severe dealing was the best way to teach them a lesson.

"He might at least have given us some of them for picking them up," Harry said stoutly. "That was a lot of work, and I guess he would have had a hard time gathering them himself as old as he is."

At the sight of the farm, and the impending Friday night weiner roast, their grievance was brought back in full force. The loss of the nuts brought an additional problem, for without the nuts they could not get Harry's mother to bake a cake, and without the cake to contribute to the weiner roast, it would not be as good. As they passed the barn there stood a great wagon loaded with milk cans ready for the creamery. The two big horses were restless, eager to be off.

Suddenly there was a joyful bark. Pal, Jon's pet collie, had escaped from his kennel and was following John to school. He was full of frolic, and barked at the boys, and ran toward the horses and barked at their feet. They started off, ready to break into a run.

Why, was that not a good way to get even? Pal had come when John thought he was safe in his kennel. He barked at the horses without being told to do so. A capital way to get even!

Now the horses would soon go galloping down the road, upset the wagon no doubt, and spill many of the cans of milk. It would not be the boys' fault at all, and it would serve old Mr. Selby just right. As the horses were getting ready to bolt, Mr. Selby limped out of the barn, shouting and shaking his fist at the boys as though they were scaring his horses to make them run away.

At the sound of Mr. Selby's voice choking with anger, the horses started to go as quickly as they could. He cried, "Whoa," again and again, but the horses were determined to get away.

Suddenly to the surprise of Mr. Selby he saw Harry spring, and with a quick sprint leap to the back of the wagon, crawl over the milk cans, and seize the reins.

Whoa! Whoa! he shouted as he tugged on the reins and attempted to bring them to a stop. Harry was hardly a match for the big team, as he tugged at the reins; it took every ounce of his muscles to bring them to a halt. All the while John was whistling to Pal and managed to get him to heed.

Harry was not strong or skilful enough to turn the big wagon and drive back to the barn. It was all he could do to hold them and keep them under control until Mr. Selby was able to come limping up. He had been near enough to see that the boys had nothing to do with starting the horses and that they had not caused Pal to scare them. He had noted that they had not brought Pal with them, for he had seen the boys' frantic greeting as he dashed up behind them.

The churlish old man was abashed in spite of himself. He shifted about on the wagon-seat as the boys continued on their way to school, with Pal running alongside.

"Boys! Boys! Wait a minute," he called. "Come back a minute."

The boys returned to the wagon, to see what Mr. Selby wished

"I understand you boys are going on a weiner roast this Friday?"

"Yes, sir," replied Harry, "we hope to."

"Well, you boys did me a good deed, and I'd like to show my appreciation if I may," was Mr. Selby's reply. "I have several bushels of apples and a few gallons of apple cider that you can have if you would like."

"Thank you," the two boys echoed in unison

"And say, boys, you can stop on your way back and get those nuts too; I have no use for them and you will be quite welcome to them."

"Thank you, sir," Harry and John answered politely.

With that the boys continued on their way to school, discussing the latest turn in events. "Well, I'm glad that nut business turned out the way it did, aren't you, Harry?" nodded John.

"We will have nuts so that our mothers can bake the cakes, and we will have cider and apples to go with it," was John's last remark.

More than once, when they cracked and shelled the nuts together in the weeks that followed, the boys quoted Scripture verses to each other, such as, "Love your enemies, do good to them which hate you," and "As ye would that men should do to you, do ye also to them likewise," for the boys knew their Bible well.

(The Instructor)

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XV. Число 6-7. Торонто, Онт. Червень-Липень 1954 June-July Toronto, Ont. Рік XV. Число 6-7.

ВІРА АВРААМА

"І Бог сказав: Візьми сина твого, єдиного твого, що його ти любиш, Ісаака; та йди в Морія землю, і там принеси його у всеспалення-жертву на одній з гір, про яку я тобі скажу". — 1 Мойс. 22:2.

Огонь загартовує сталь, вона стає краща. Огонь переплавляє і очищає золото. Випробуванням Бог зміцнює віру своїх дітей. Віруючий, прийнявши Христа, вважає що його життя буде вкрите квітами, але скоро розчаровується. Бог, зміцнюючи випробуванням нашу віру, дає нам ще більші випробні завдання. Христос закликав своїх дітей до боротьби. Його церква войовнича Кожний її воїн, вийшовши переможцем з одного змагання, має перед собою нове. Воїн Христа відпочне тільки в славі у ніг свого Спасителя.

В життевій боротьбі ми ніколи не самі, з нами наш Бог і Спаситель. Він сказав: "І ось я з вами до кінця світу". В цій боротьбі, хоч часом ми можемо зазнавати тимчасових поразок, але ми впевнені, що переможемо.

Бог зміцнює нашу віру і приготовляє нас прийняти його благословення через випробування. Авраам пережив ряд великих випробувань і вийшов переможцем. На початку його духового життя Бог випробовував Авраама в його любові до батьків і Бога. Бог наказав йому покинути батьківщину, батьків і мандрувати в іншу країну і жити там серед чужого народу. Виконанням цього наказу Авраам довів, що він любить Бога більш ніж батьків і батьківщину. і

Коли Авраам був на схилі віку, Бог наказав йому принести свого єдиного улюбленого сина в жертву. Це випробування найтяжче. Кожне слово наказу являло собою для Авраама неначе гострий меч. "Візьми сина твого, єдиного твого, що його ти любиш"... Хто з нас не похолодів би від цих слів? Взяти сина, що його люблю я всім серцем, і власною рукою позбавити його життя, життя єдиного сина! Уявіть тільки собі: дитині, що ви пестили з малих літ і вважали найбільшим багатством, що його дав вам Бог, ви повинні заподіяти смертельну рану. Замість сина Авраам був готовий віддати все своє багатство, навіть власне життя. Проте наказ був: "Візьми сина твого"... Якби хто інший мав виконати цей наказ Авраамові було б легше. Якби один з його слуг мав принести цю жертву, Авраам не відчував би такого гострого жалю. Так ні, Авраам власною рукою повинен був тримати ніж, що по ньому мала стікати кров його власного сина.

Три дні Авраам роздумував. Щоб дістатися до місця, де він мав принести свого сина в жертву, треба було три дні. Отже три дні, дивлячись на сина, він милувався його очима, прислухувався до його голосу, знаючи, що незабаром від його власної руки ці очі закриються і голос замовкне навіки. В ті дні Авраамові пригадалося, що Бог пообіцяв розмножити його потомство, як пісок морський, і ось його один син має вмерти. Його душа з усією силою повинна була чинити опір цьому. Він знав, що Бог сповнений любови, милосердя і доброти. Він знав усі накази і заповіді Бога. Отже останній наказ був для нього цілком незрозумілий, бо він йшов врозріз з усім тим, що Бог йому відкривав і наказував досі. Так само перед його очима вирисовувалася його майбутня репутація. Адже дружина, мати Ісаака, після його повернення, запитала б: "Де син мій?"

Всі сусідні племена вважали його за криваву людину, що піднесла руку на власного сина. Проте Авраам знав, що його Бог, то Бог світла і правди, що в ньому нема темряви. І незважаючи на те, що він не міг зовсім зрозуміти наказу, він мав настільки глибоку віру в святість Бога, що без вагань, спротиву, чи благань змінити наказ, готовий був принести свого сина в жертву. Виконання волі Божої для Авраама було важливіше ніж його влас-

(Продовження на 2 стор.)

А тим часом учні просили його й казали: "Учителю, їж!" Він же сказав їм: "Я маю поживу, що ви про неї не знаєте". Учні ж його говорили між собою: "Хіба хто приніс йому їсти?" Каже їм Ісус: "Моя пожива — чинити волю того, що послав мене, довершити його справу. Чи не кажете ви: Ще чотири місяці й настануть жнива? А от кажу вам: Підійміть свої очі та гляньте на ниви, як поповіли вони вже до жнив! А хто жне, заплату приймає і збирає плоди на життя вічне; щоб хто сіє і хто жне — разом радувалися." (Єв. Ів. 4:31-36)

Т. Довгалюк

Гей, живіть, не в'яньте!

Гей, живіть, не в'яньте,
Гей, цвітіть весною!
Гей, живіть красою воскре-
На всміхнен небо (сення;
Подивіться, гляньте!...

Океан синяви, проблеми зорін-
Бог до серця мовить; (ня—
Ласка втіх весняних,
Струї мрій рожевих,
Зроджує змагання...

Тіштесь боротьбою,
Тіштеся змаганням!
Подолаєм злобу;

Працею дружньою
З Божою рукою
Вирвем долю з гробу!..

Життя повне чарів,
Життя повне віри;
Віра кріпить сили,
Підійма з могили,
Гей, живіть, не сохніть,
Розганяє хмари...

Ізза хмар сіяє
Промінь щастя й слави;
Бог благословляє,
Душа обновляє
Сяєвом заграви...

"Пізнання себе самого полягає не в тому, щоб пізнати до найменших подробиць своє тіло, а в тому — щоб пізнати свій дух, який панує над тілом.

Тіло людини розпадається, але дух, що живе в ній — вічний. Отже людина, яка живе життям духа, має життя вічне. Те, що люди називають смертю, не являє собою знищення життя, а тільки переміну форми життя, перехід до нового життя".

(Гр. Сковорода)

Молитва подяки

Всемогутній Боже, Отче вселаскавий! Від щирого серця дякуємо тобі за всю твою доброту і ласку до нас і до всіх людей. Дякуємо тобі: за всі твої благодаті цього життя і найбільше за твою неоцінену любов у відкупленні світу через Господа нашого Ісуса Христа, за одержані ласки і за надію на вічне життя. Всесвятий Господи Боже! З глибини нашого серця благаємо тебе: прости нам наші минулі провини і перебувай з нами по всі дні життя нашого; оберігай і керуй нами у всіх пробах і спокусах наших, щоб могли ми зростати в благодаті твоїй і з радістю скінчити своє життя. Молимо тебе: допомагай нам достойно, з вдячністю, відчувати твою безмежну ласку, прославляти Тебе, не тільки устами нашими, а й всім нашим життям, сповненим святости і справедливости; у Христі Ісусі Господі нашому, якому з Тобою і Святим Духом нехай буде честь і слава навіки вічні. Амінь.

ЧИ ВИ ВЖЕ ПЕРЕДПЛАТИЛИ "ЄВ. ПРАВДУ?"
ЯКЩО НІ, ТО ЗРОБІТЬ ЦЕ СЬОГОДНІ!

ВІРА АВРААМА

(Закінчення з ст. 1)

ві почуття і розуміння, ніж репутація його власного імени.

Порівнюючи свою готовість виконувати волю Божу з готовністю Авраама, ми бачимо, що наша віра стає невірством. Адже часом ми не можемо додержати звичайної заповіді, встановленої тільки для нашого добра. Часто на угоду здичавілим невіруючим неукам ми готові зректися свого Спасителя. Часто наше найбільше бажання полягає в тому, щоб не стільки виконувати волю Божу, як старатись бути таким, як і всі. Навіть коли ми виконали будьякий наказ, то ми негайно сподіваємося великої нагороди від Бога, особливо коли нам довелося трохи перетерпіти за нашу праведність. Якщо все це вважати за віру, то що тоді треба назвати невірством?

Віра Авраама була цілком правдива. Візьмімо хоч би поводження Авраама під час того як, його випробовував Бог. Діставши наказ, він, не намагаючись переконати Бога, що цього не слід робити, без будьяких вагань виконує його. Авраам не благає Бога змінити наказ, а вважає своїм обов'язком його виконати. Це велика наука для нас. Маючи до виконання певні обов'язки, ми не повинні благати Бога звільнити нас від цього. Сперджен наводить про це прекрасний приклад. Він говорить, що коли ви бажаєте, щоб вода не замерзала, треба її мішати. І справді. Спочатку вода вкривається тонким прозорим шаром льоду, а через якийсь час цей шар стає таким товстим, що по ньому возом можна їхати цілком безпечно. Так само буває і з совістю. Якщо ми будемо нехтувати вимоги голосу совісти і накази Бога щодо дрібних речей, то наша совість поволі вкриється льодом, цілком скам'яніє. Наш обовязок — покоритися голосові Бога в нашому серці.

Авраам не намагався уникнути виконання свого обов'язку, навпаки, він виконував його, від щирого серця. Він подбав усунути всі дрібниці, що могли б стати на перешкоді виконати наказ. Авраам, як голова племени, не посоромився наколоти дров для всеспалення і взяв вогонь. Як часто ми, маючи до виконання наказ слова Божого, намагаємося довести, що так неможливо зробити, що наше життя залежить від тих чи інших обставин і т. д. Мудрий Авраам у виконанні волі Божої не визнає жодних перешкод, навіть найдрібніших. Він робить усе, щоб наказ Бога виконати щиро й віддано.

Через три дні Авраам прибуває на місце всеспалення, залишаючи слуг під горою, він з сином підніматься на гору. Ісаак, як доросла людина, міг досить легко не скоритися батькові, проте він виявляє велику віру, як і батько, і покірно дає себе зв'язати і покласти на жертовник. І коли "Простяг Авраам руку свою, щоб узяти ножа заколоти сина свого", ангел Господень зупиняє його.

Вірою Авраам приніс Ісаака в жертву. Він вірив, що Бог сповнений світлом, любови і милосердя, воскресить Ісаака з мертвих. Віра Авраама перевершила всі його міркування, страхи, сумніви. Він настільки вірив у святість і любов Бога, що скорше тотовий був зректися себе, ніж свого Творця.

Ми так само маємо накази від Бога. Бог дав нам їх не для виправдання нашої віри, а для нашого власного добра. Як же ми ставимося до тих наказів? Здебільшого ми їх зневажаємо, мовляв, так роблять усі. Чи можна це вважати за віру?

Така віра має щось спільного з вірою Авраамовою? Чи може вона принести нам благословення і силу?

За послух Авраам мав велику від Бога нагороду. Випробування його припинилося. Ісаак залишився живим.

Авраам усвідомив, що Бог не шукає всеспалень, а присвяченої живущої душі. Бог не потребує будьяких приношень. Справжня жертва для Бога це покаянне серце. Тілесну жертву, приношення Ісаака, Бог відкинув, проте жертву душі Авраама, його присвячення і віру, Бог прийняв і в нагороду сказав йому: "Велико благословлю тебе, і розмножу твій рід як зорі небесні". Це благословення здійснилося. Рід Авраама став "як зорі небесні", бо кожна дитина Божа, що примирилась з Богом, через Ісуса Христа, належить до насіння Авраамового по вірі.

У цьому випробуванні Авраам набув глибокого і цілковитого знання Христа, який казав жидам: "Авраам, рад був побачити день мій, та він побачив і зрадів". (Єв. Ів. 8:56).

Якби віруючі корилися наказам Бога і вимогам слова Божого і совісті так віддано, як Авраам, то цей світ виглядав би зовсім інакше і церква не була б в такій зневазі.

Нехай Бог подасть нам бажання і сили мати відвагу додержуватися наших переконань.

Т. Бай

"МИЛОСЕРДЯ ХОЧУ, А НЕ ЖЕРТВИ"

"Іди й ти роби так" — Єв. Лук. 10:37

В притчі про "Милосердного самарянина" маємо п'ять характерів: законник, священик, левіт, самарянин і "чоловік один". Перші три належали напевно до одного народу і однієї релігії. "Чоловік один", що йшов з Єрусалиму в Єрихон, не міг бути жидом, якщо зважити ставлення до нього левіта.

Законник, один з церковних стовпів, ставить Ісусові цікаве питання: "Що робити, щоб мати життя вічне?" Таке питання вперше поставив македонський наставник темниці Павлові: "Добродії, що мені робити, щоб спастися?" — Діян. 16:30. "Віруй в Господа Ісуса Христа, то спасешся ти і дім твій" — була відповідь. Ця відповідь показує, яке важливе місце посідає Ісус у серцях тих, що його пізнали і за ним пішли. Він посів місце закону і старих пережитих форм релігії. Ісус став втіленою любов'ю і правдою. Для законника відповідь Сили та Павла була б богохульством. Тому Ісус, знаючи упередження церковного мудреця, відповідає питанням: "В законі, що написано? Як читаєш?" Щоб наслідити життя вічне, законник читав, знав, тлумачив закон; в такий спосіб він любив Бога. Так розумів він першу заповідь: "Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією силою твоєю, і всією думкою твоєю."

Священик виконував закон любови приношенням жертв, молитвами за свої і людські гріхи, бувши посередником між Богом і людьми.

Левіт служив в Христі; він був старшим братом.

Якщо легко було церковним проводирам виявляти свою любов до Бога, то не так легко було їм з виконанням другої заповіді — "люби ближнього свого, як себе самого". Жиди вважали, що жид може бути ближній тільки для жида, що ближнім може бути той, хто належить до даного народу, його релігії і церкви.

Для Ісуса поняття "ближній" охоплює ціле людство; Ісус застосовує це поняття до всіх людей. Підкреслюючи у своїй притчі "один чоловік", Ісус цим показує, що цей чоловік може належати до якогось-небудь народу. Всі люди — ближні. І справді. Як можна не любити брата, якого ти бачиш перед собою, й любити Бога, якого ти не бачиш? "Ото ж бо віра чиста і неопоганена перед Богом і Отцем, щоб відвідувати сиріт і вдовиць у горю їх, і держати себе неопоганеним від світу". — Яків 1:27.

Релігія, неначе дерево: для свого зростання потребує сонячного проміння. Вона повинна мати глибоке коріння в серцях людей. Інакше вона загине як гине дерево, що не має коріння в землі. Отже релігія згаданих церковних провідників не має коріння, не дає жодної користи людям. Вона мертва, оповита формою й словами, не має живих сил для зростання.

В самарянині ми бачимо віру, що має коріння, дерево й віття. Це жива віра. Ісус підкреслює, що самарянин мав серце правдивої любови, що його віра вкорінилася глибоко в спасенню людськости. Ісус радив фарисеям: "Отже ідіть та навчіться, що значить: "Милосердя хочу, а не жертви" Л Єв. Мат. 9:13. Самарянин ділом довів милосердя; священик і левіт приносили жертви і проповідували тільки СЛОВА.

Ми, християни, повинні запалитися світлом л ю б о в и, правдою Божою і боротися проти всього, що псує, принижує людську гідність і вартість людини. Що ж робити, щоб мати життя вічне? Людство тепер тяжко хворе, шукаючи відповідніх ліків. Ці ліки ми маємо в Христовій любові. Треба тільки любити Бога і ближнього не лише словами, а й ділами. Наша віра повинна зростати в любові Божій до людей, відсвіжуванні в його правді і силі. "Отже ідіть та навчіться, що значить: Милосердя хочу, а не жертви".

НАРОДЖЕННЯ ЗГОРИ

Нове народження є одна з найважливіших передумов для нашого спасіння, бо без такого народження немає спасіння. Нове духове народження потрібне кожному з нас тому, що в Адамі всі згрішили і втратили свою первісну невинність, тобто — святість і невинність первороду.

Разом з Адамом ми всі відпали від первісного святого стану і повмирали духово. Слово Боже підтверджує це: "В Адамі усі вмирають". — 1 Кор. 16:22.

Ми вмерли в Адамі тілесно й духово. Ця духова смерть спричинилася до того, що ми зовсім позбулися, втратили в саду усе невинне й святе. Замість цього ми охоплені такою зіпсованістю, що слово Боже б'є тривогу і говорить:

"...нема праведного нікого, нема, хто розумів би, нема, хто шукав би Бога, всі відхилилися; вкупі нікчемні стали; нема, хто робив би добро, нема вже до одного. Гріб відчинений — горло їх язиками своїми підводили; отрута гадюча під чубами їх; яких уста клятви і гіркости повні; скорі ноги їх проливати кров; руїни та злидні на дорогах їх; а дороги мирної (вони) не пізнали. Нема страху Божого перед очима їх." — Рим. 3:10—18.

Це все стосується людей, що не народжені від Бога Святим Духом.

Тілесне життя людини починається з моменту народження від батьків, і духове народження від Бога через св. Духа. Ми стаємо членами людського роду через народження; членами Божої родини ми стаємо через народження від Бога. Перевиховання, приєднання до будьякої церкви, побожність, надхнення настанова "чинити добрі діла", відвідування церкви, підтримування церковної справи, сповідання в гріхах і навіть участь у Господній Вечері, не можуть дати нам нового життя. Господь сказав: "Повинні ви народитися згори". Єв. Ів. 3:7. Наша природа, в наслідок гріхопадіння — цілком зіпсута. Але Бог, з великої любови до упалої людини, дає їй нове життя, бо: "Хто в Христі, той нове створює". — 2 Кор. 5:17.

Ми потребуємо переродження, тобто народження згори, від Бога, бо без цього ми мертві через Адамове гріхопадіння і наші власні гріхи. Знаючи це, Господь сказав: "Коли хто не народиться згори (від Бога), не може бачити царства Божого. Повинні ви народитися згори". — Єв. Ів. 3:3—7.

Ми потребуємо народження згори, від Бога, радя нашого спасіння, бо і "...не з діл праведних що ми робили, а по своїй милости спас нас купелю новонародження та обновлення св. Духа". — Тим. 3:5.

Ми потребуємо нового, тобто духового народження згори, від Бога, бо без нього ми грішники, зовсім пропащі. Ми маємо розум, проте ми не розуміємо того, що Боже. Ми маємо очі, але ми не бачимо самих себе і нашого зовсім безпорадного стану. Ми маємо й вуха, однак ми не чуємо слова Божого і його святої поради: "Шукайте Господа, поки можна знайти його; кличте його, коли (Він) до вас близько. Нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої та нехай обернеться до Господа, а Він помилує його; і до Бога нашого, бо він на ласку пребагатий". — Іс. 55:6.

Народження згори — велика таємниця. Ми не розуміємо цього, бо наш розум не може цілком осягнути цієї таємниці. Ми не знаємо, коли воно починається, де і як може кінчитися. Господь порівнює його з вітром: "Дух (вітер), де хоче дише (віє), голос його чути, та не знаєш, звідки він виходить і куди йде; так усякий народжений від Духа". — Єв. Ів. 3:8.

Нове, тобто духове народження, неможливо описати, розумом осягнути, показати, оглянути, бо це не тілесний прояв, а духовий чин Божий, який змінює, тобто перероджує наше внутрішнє єство, нашу душу, уміння й характер.

Народження згори від Бога, це відмінення або відновлення нашого серця, про що молився цар Давид, коли він казав: "Створи мені, Боже, чисте серце, і віднови в мені духа сильного." — Пс. 51:10. Народження згори — це особиста переміна доконана в душі людській св. Духом. Це переміна в людині всього її духового єства, тобто природи, відновлення її розуму, а в душі образу Божого. Це називається "новим народженням, воскресен н я м, початком нового життя, смертю для гріха, а життям для праведности; переходом з темряви у світло, впровадженням Божої природи в нашу душу, відновленням Божого образу в нашому житті, нове духове творення Боже, вивершене в нашому внутрішньому єстві".

Бог обіцяє все це в його святому слові тим, хто бажає покаятися й покоритися йому, кажучи: "І вложу вам нове серце і дам нового духа, і викину кам'яне серце з вашого тіла, а дам вам серце тілесне." — Єз. 36:26. Народження згори, від Бога, це початок життя нашого Господа Ісуса у нас, як ап. Павло каже: "Христос живе в мені." — Гал. 2:20. Сам Христос сказав: "Перебувайте в мені, я в вас." — Єв. Ів. 15:4.

Через тілесне народження ми стаємо наслідниками смерти, а через народження згори — наслідниками життя і безсмертя. "Раз народжена людина має вмерти два рази — тілесно й духово, а два рази народжена людина умре тільки раз — тілесно; після цього прийде їй воскресення і вічне життя в небесах".

Людина, народжена згори, раптом прокидається з духового спання, починає виявляти ознаки духового життя; у своїх вчинках вона стає жвава, діяльна, очі її душі прозріли; вона стає здатна узріти свій безпорадний, грішний духовий стан і починає соромитися свого попереднього життя; духовий жах охоплює її і вона, повернувши лице своє до Бога, починає благати прощення, як митник, коли він казав: "Боже милостивий, будь мені грішному". — Єв. Лук. 18:13. Така людина починає вірувати в Ісуса Христа, готова з дорогою душею прийняти його за свого Спасителя, свого Господа, як свого Бога.

Перероджена людина починає робити добро, давати нові плоди, плоди св. Духа, якими є: "Любов, радощі, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, тихість, стриманість". — Гал. 5:22-23. Святий Дух дає такій людині нове життя, життя вічне, що про нього Ісус каже: "Істинно, істинно глаголю вам: Хто слухає слово моє і вірує в Того, що послав мене, має життя вічне, і на суд не прийде, а перейде від смерти у життя". — Єв. Ів. 5:24.

Боже Всемогутній! Допоможи нам, в ім'я Ісусове, усвідомити потребу народження згори, від Бога, і знайти його в св. Дусі

(Дм. Галенда — "Що нам робити, щоб спастися?")

Т. Шевченко

Давидові псалми

Псалом 1

Блаженний муж на лукаву
Не вступає раду,
І не стане на путь злого,
І з лютим не сяде.
А в Законі Господньому
Серце його й воля
Навчається, і стане він —
Як на добрім полі
Над водою посажене
Древо зеленіє,
Плодом вкрите. Так і муж той
В добрі своїм спіє.
А лукавих, нечестивих
І слід пропаде, —
Як той попіл, над землею
Вітер розмахає,
І не встануть з праведними
Злії з домовини;
Діла добрих оновляться,
Діла злих загинуть.

Псалом 12

Чи ти мене, Боже милий,
Навік забуваєш?
Одвертаєш лице своє,
Мене покидаєш?
Доки буду мучить душу
І серцем боліти?
Доки буде ворог лютий
На мене дивитись
І сміятись?.. Спаси мене,
Спаси мою душу,
Да не скаже хитрий ворог:
— Я його подужав. —
І всі злії посміються,
Як упаду в руки,
В руки вражі. Спаси мене
Од лютої муки!
Спаси мене! Поклонюся
І воспою знову
Твої блага чистим серцем,
Псалмом тихим, новим.

Псалом 52

Пребезумний в серці скаже,
Що Бога немає,
В беззаконії мерзіє,
Не творить благая.
А Бог дивиться: чи є ще
Взискающий Бога?
Нема добре творящого
Нема ні одного!
Коли вони, неситії
Гріхами, дознають?
Їдять люди замість хліба,
Бога не згадають.
Там бояться, лякаються,
Де страху й не буде.
Так самі себе бояться
Лукавії люди.
Хто ж пошле нам спасеніє,
Верне добру долю?
Колись Бог нам верне волю,
Розіб'є неволю.
Восхвалимо Тебе, Боже,
Хваленієм всяким;
Возрадується Ізраїль
І святий Іаков.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Цікаві факти

Нашого полку прибуло

("Канонізація нових святих")

"Наша Мета" (ч. 23, 1954) урочисто інформує читачів, що святіший отець Пій XII 29 травня 1954 р. проголосив папу Пія X святим. "Н.М." пише:

"..Новий Святий Католицької Церкви — Папа Пій X походив з Венеції і вмер у 1914-му році в перших днях І. світової війни, що її мимо своїх зусиль не міг здержати. Від року 1712 аж донині не був ніякий Папа проголошений Святим, щойно Пій X-ий доступив тієї великої слави, що був в суботу винесений на престоли всеї Католицької Церкви.

...Тисячні маси духовенства і вірних вносили оклики на честь Папи, як він засів на високому троні при вході до базиліки і проголосив: "Ми рішаємо й проголошуємо блаженного Папу Пія X Святим та вписуємо його до катальогу Святих".

Роздались радісні оклики й оплески тисячних мас, з копули базиліки св. Петра загули дзвони, до яких прилучилися дзвони 300 інших церков Риму, співаючи гимн слави на честь нового Святого. Водночас з фасади церкви знято заслону, з-під якої показався образ нового Святого — Папи Пія X."

Має роботу папа, має роботу і "Наша Мета". За досить короткий час "Н.М." (ч.25, 1954 р.) знову повідомляє, що:

"В неділю, 13. червня ц. р. Св. Отець Пій XII проголосив п'ятьох нових Святих Католицької Церкви в часі величавої церемонії на площі перед церквою св. Петра в Римі. Це — після проголошення Папи Пія X святим в суботу 29. травня ц. р. — вже друга канонізація у цьому Марійському Році.

Між п'яти новими Святими є хлопчина, Доменіко Савіо, який помер у 1857 року недалеко Торіна в чотирнадцятому році життя... Це перший хлопчина в історії Церкви, проголошений Святим, хоч не поніс мученичої смерти. Багато чуд записано за його причиною."

На закінчення "Н.М." повідомляє, що "після тих канонізаційних торжеств Св. Отець покидає Ватикан та удається до своєї літної віллі Кастель Ґандолядо на відпочинок."

По роботі і плата. А робота щодо проголошення святих, хоч і поплатна, але надзвичайно тяжка.., Пора, пора й відпочити, бо через деякий час треба буде придумати і чудеса для всіх "нових святих".

Гр. Сластенко

За що купили, за те продаємо...

"Молитва Папи Пія XII на Марійський Рік" ("Наша Мета" ч.19, травень 1954) своєю суттю майже не різниться від леґенд про поширення культу Богородиці, хіба що тільки ширше розгорнутими думками славословлення, яке місцями буквально зневажає постать Богородиці. Візьмімо хоч би такі уривки:

"...Хоч ми принижені нашими провинами і пригнічені нашою безмежною ничтожністю, проте подивляємо і славимо незрівняні багатства величніх дарів, якими Бог наділив Тебе, понад усі інші сотворіння від першої хвилини Твого Зачаття аж до дня, коли, по Твоїм Вневбовзяттю, Він коронував Тебе Царицею Всесвіту. О, хрустальне Джерело віри, скупай наші уми у вічних правдах. О, пахуча Леліє всіх святостей, полони наші серця Твоїм небесним запахом. О, Побіднице зла і землі, натхни нас глибоким страхом перед гріхом, який робить душу огидною для Бога і невольницею пекла.

О, улюблена Богом, вислухай гарячих благань, які піднімаються з кожного серця в цьому присвяченому Тобі році. Нахилися ніжно над нашими болючими ранами. Наверни злих, висуши сльози засмучених і пригнічених, потіш убогих і покірних, вгамуй ненависті, осолоди жорстокість, стережи квіту чистоти у молоді, хорони св. Церкву, дай, щоб люди відчули привабливість християнської доброти. В Твоєму імені, що гармонійно відбивається у небі, хай люди пізнають, що вони є братами та що нації є членами одної родини, над якою нехай заєдно світить сонце загального і щирого миру."

А на закінчення:

"За кожноразове відмовлення тієї молитви, з набожністю і з розкаянним серцем, вірні зискують 5 років відпусту.

Відпуст повний можна одержати за відмовлення тієї ж молитви в день Непорочного Зачаття 1954-го року і в усі суботи Марійського Року під звичайними умовинами (Сповідь, св. Причастя, молитва по намірі св. Отця)."

Молитва пронизана традицією поширення культу Богородиці. Словом, за що купили, за те продаємо. За "відмовлення" "вірні зискують 5 років відпусту", "повний відпуст" і т. д. Забув "Св. Отець", що Єдиний Спаситель — це Ісус: "І нема ні в кому другому спасіння, бо й нема іншого імени під небом, даного людям, щоб ним спасатися нам." — Діян. 4:12. Отож

"Відкиньте від себе усі забобони,
До Божого Слова зверніться,
Ні в кому другому спасіння немає!
Хто вірить в Христа, той Спасеться!
Ходімо,— пора! Ходім до Христа!

П. Б—ий

Сором і жах!

(Посвячення дзвонів, запрошується кумів, тривала памятка в парохії . . .)

Звичайно кожна редакція застерігає собі право не відповідати за зміст оголошень. Але за мову й стиль повинна відповідати. Тим часом дуже часто в наших часописах ми маємо, наприклад, такі оголошення:

"Дня 13. червня ц. р. в Свято Сошествія Св. Духа відбудеться у Виндсорі, Онт.

ВЕЛИКЕ ТОРЖЕСТВО

Архиєрейське посвячення дзвонів

якого довершить при сослуженні місцевого духовенства Преосвященний Кир ІСИДОР БОРЕЦЬКИЙ.

Порядок торжества:

1) 10 година: АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА.
2) 12 година: ХРЕЩЕННЯ 3-ох ДЗВОНІВ:
   1. на ім'я св. Володимира й Ольги, збірна жертва парохіян, ваги 1320 фунтів,
   2. на ім'я св. О. Николая, збірна жертва членів Братства св. О. Николая, ваги 640 фунтів,
   3. на ім'я св. Івана Хрестителя, збірна жертва кол. громадян м. Куликів, пов. Жовква, ваги 365 фунтів.
3) Гостинне прийняття в церковній залі для Достойних Гостей і всіх Парохіян.

Всіх Фундаторів, Жертводавців та Гостей запрошується на кумів. Жертви на дзвони полишуть тривалу пам'ятку в парохії і в місті Виндсор, який саме цього року відзначує 100-ліття свого оснування.

ПАРОХІЯЛЬНИЙ УРЯД".

Яка жахлива мова! "Парохіяльний", "парохіяни", "оснування", "збірна жертва", "полишуть" і т. д. А такі речення, як наприклад, "збірна жертва членів Братства св. О. Николая, ваги 640 фунтів", то неможливо й зрозуміти: чи члени братства важать 640 фунтів, чи св. о. Николай, чи щось інше.

Панове редактори! Невже ви вважаєте за доцільне залишати таку гумористичну мову в оголошеннях? Якщо в розділі "Гумор", тоді, будь ласка. В противному разі — сором і жах!

М. Климків

Відгуки на статтю в "Єв. Правді" — "За красу української мови"

Марія Гнатенко

"МОВОЗНАВЦІ"

(Замість фейлетону)

Засідання пасторів українських евангельських громад, що мало своїм завданням розв'язати кілька питань релігійного змісту, раптом перетворилося на засідання "мовознавців".

Перебиваючи один одного, промовці говорили до непритомности, наводили приклади до нестями, обурювалися, ще раз висловлювалися, знову обурювалися і... знову висловлювалися.

— Так, так! — з невимовним запалом говорить Аполінарій Теодорович. — "Єв. Правда" в статті "За красу української мови" закликає всіх боротися проти засмічування рідної мови. А як же стоїть справа в самій редакції? Негаразд, негаразд!.. Напишеш "згідно св. Письма", а тобі й виправлять "згідно з св. Письмом". Часом візьмеш і напишеш такий вже український вираз, як "необхідно зробити", а в газеті читаєш: "треба зробити". Один жах, що й казати!

— Ви маєте цілковиту рацію, – додає Капітон Конкордіївич. — Ось вже п'ятдесять років як я говорю й пишу "рахую своїм обов'язком", а в редакції "Єв. Правди", виправляють на "вважаю за свій обов'язок"...

— І справді, діється щось дивне, — поспішаючи, щоб часом не забути, вставляє Амфіон Данилович. — Візьмімо таке прекрасне, що аж дзвенить, речення: "У нас маються добрі люди". Як приємно, гармонійно звучить — "...маються"! Яка краса?! Так ні! Редакція "Єв. Правди" переробляє на: "Ми маємо добрих людей". Речення від цього втрачає стиль, правильність і красу. Про це мені навіть сказав наш неперевершений шановний мовознавець Акакій Петрович . . .

— Я й досі ще не можу заспокоїтися, — зауважує Патрикій Натанаїлович. — Надіслав одного разу до редакції "Єв. Правди" протокол засідання управи нашої громади. І щоб ви думали? Скрізь, де було написано "зачинене" і "відчинене" засідання, виправлено на "закрите" і "відкрите" засідання... Бога побоялись би нівечити так мову...

Нарешті забирає слово Акакій Петрович, як висловився Амфіон Данилович, "наш неперевершений шановний мовознавець". Що правда, то правда. Акакій Петрович, як він сам про це твердить, добре обізнаний з філософією, теологією, навіть католицькою, генекологією, має зв'язок з "визначними мовознавцями", частенько в проповідях вживає засвоєні і цілісінькі речення з літургії для православних церков, перекладеної на українську мову, розмовляючи, не може обійтися без англійського слова "велл" і т. д. Поправивши окуляри, відкашлянувшись, Акакій Петрович урочисто почав:

— Дорогі брати у Христі! Треба відверто визнати, а це наш пастирський обов'язок, що з мовою в "Єв. Правді" не все гаразд. Справа ця не тільки політичної й культурної, а головне релігійної ваги... Ширити благовістя такою українською мовою, як в "Єв. Пр.", — сором перед людьми і гріх перед Богом. Кажу я це не для того, щоб когось обвинувачувати, боронь Боже... Кажу я це тому, що в мені живе не тільки ідея самостійної України, самостійного українського народу, самостійної української мови, самостійного українського евангелизму, самостійної евангельської преси, словом, ідея всього, що може бути самостійним, аж до самостійного українського бізнеса... Так, так! Самостійність для українського евангелізму, поширення благовістя самостійною українською мовою — це єдиний вихід для того, щоб Бог поблагословив нас рясними успіхами. Чи справляється з цим завданням "Єв. Правда"? Безперечно, ні. Яке ж це осамостійнення української мови, коли редакція "Єв. Правди" слово "толеранція", таке зрозуміле для всіх, буквально українське слово, виправляє на "терпимість". Чи доцільно це робити? А правопис? Суцільна плутанина!.. В реченні — "Росте багато бур'яну", в слові "бур'яну" маємо апостроф, а в реченні "В буряну ніч", в слові "буряну" апострофа немає... Чому? Адже в обох словах збігається р і я. Дивно! Я не можу спокійно про все це говорити. Уявіть собі, тепер дописались до того, що пишуть разом "навіки", а згодом (на цьому слові Акакій Петрович замислився) чого доброго почнуть разом писати "довіку", "споконвіку" і т. д. В українській мові завжди писалося окремо "на віки"... До чого так ми можемо докотитися? Я запитую вас! Пробачте, дорогі брати, але . . .

В цей момент по всій залі розляглося:

— Знайшов, знайшов, питання розв'язане... Треба писати окремо "на віки" і край. Ось у "Соборному молитовнику" на ст. 288 так і надруковано"... і на віки ми зберегли тіло й душу".

Всі неначе зраділи, мовляв, цього треба було сподіватися.

— Що ви кажете? Це такий саме молитовник, як у мене? А тут ось на 233 ст. надруковано разом "... щоб нам навіки пробувати в ньому".

Присутнім стало ніяково. Акакій Петрович неначе остовпів. Голова засідання розвів руками. Врятувати ситуацію взявся церковний сторож Андрій Григорович, який весь час сидів у куточку і уважно слухав промовців.

— Дозвольте мені кілька слів. . .

— Просимо, просимо — загуло в залі.

— Я людина проста, освіти високої не маю. Але, даруйте мені на слові, і не вважайте за образу. Ваші палкі й досить упереджені розмови, чи писати "на віки" — окремо, чи "навіки" — разом нагадують мені анекдот про висміювання малописьменних людей, прихильників місцевих говірок, а саме:

"Як-им ішов, трохи-м не впав, мало-м я ся не забив".

І виходить:

"Яким ішов, Трохим не впав, малом Яся не забив". Ось було колись "ні се ні те", а тепер "нісенітниця". Мова живе, розвивається. Скажу відверто й щиро: літературна українська мова, про яку писала "Єв. Правда", прекрасна... Вона приваблює, зачаровує... Ось послухайте: "...А з диму того часами запалювалися і гасли, вогники одчаю, маленької злости, маленького суму, поганенькі смердючі вогники, од яких тільки чаділо"... Прекрасно! Пробачте, пробачте! Щодо правопису, то це справа наших справжніх мовознавців.

Присутні здивовано глянули один на одного.

— Так тільки може говорити справжній евангелик! —зауважив Теофіл Макаріянович, який неначе прокинувся від неприємного сну.

Знесилений голова засідання ледве промовив:

— На цьому дозвольте вважати засідання за закрите. Акакій Петровичу, виголосіть молитву.

І Акакій Петрович, неначе опам'ятавшись, від імені присутніх і себе щиро благав Всевишнього:

"Боже, що провидінням твоїм призначив кожній людині роботу. Смиренно молимо тебе. Відверни всяке непорозуміння і всяку боротьбу між нами. Визволь нас від усякої заздрости й пожадливости, дай нам бажання справедливости і рвіности спільно працювати в братній любові та згоді для твоєї слави і на добро нашої багатостраждальної батьківщини — України і всього українського народу.

Амінь".

— А питання релігійні? — підводячись з крісла, вигукнув Амфіон Семенович, який весь час солодко дрімав.

— Зачекають! — пригнічено пролунало по всій залі, залишаючи неприємне враження.

ВСІХ ЧИТАЧІВ ПРОСИМО ВИРІВНЯТИ ЗАБОРГОВАНІСТЬ З ПЕРЕДПЛАТИ.

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА

Незабаром вийде з друку "Збірник проповідей", який містить в собі серію проповідей на теми: "Чи є Бог ", "Певність безсмертя", "Небо" та інші. В проповідях висвітлені цікаві релігійні питання, обгрунтовані на наукових даних.

Тираж "Збірника проповідей" — обмежений. Отже просимо попередні замовлення на "Збірник проповідей" надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди,

Ціна $1.50. **Редакція "Єв. Правди"**

Ів. Григораш

"СХІД З ВИСОТИ"

"По благій милості Бога нашого, в якій відвідав нас Схід з висоти". — Єв. Лук. 1:78

І справді. Що може бути більше взнеслим, як світання, ранок, "Схід з висоти"? Як світання приходить після темної ночі, пронизуючи своїм проміннням, так Христос прийшов на світ після тривалої і нудної ночі.

У своїй пісні Захарія твердив про обітницю спасіння, про яку говорили пророки від "початку світу". Було це тривале очікування і тривала ніч від першого пророцтва. Як фізичний день приходить в призначену годину, так Христос прийшов у вибрану і призначену годину. "Як настало ж виповнення часу, Бог послав свого Сина, що родився від жінки і був під законом, щоб викупити підзаконних, щоб усиновлення ми прийняли" (Галат. 4:4-5).

Було це тривале очікування. Як світло маяка на морі кидає свої промені крізь темряву і бурхливі морські хвилі, так світло пророцтва пронизувало тривалу ніч. Здавалося, що світло зникло. Протягом чотирьохсот літ не чути було голосу: світло пророцтва не пробивалося крізь темряву. Одначе тиша і темнота були передвісниками світла, що так довго пробивалося на світ.

Світло прийшло несподівано. "Схід з висоти" побачив землю. Багато дехто не знали, що то мало значити. Ті, хто звик до темряви, не зрозуміли світла. Всі, що вичікували і виглядали світла, почали пристосовуватися — прирівнювали вибраних таких, як Іван, побожний Симеон, вісімдесятилітня Анна, що не бажала опустити церкви аж доки не побачить світла — пізнавши його і благословила, коли воно зійшло. Симеон молився: — "Тепер відпускаєш раба твого, Владико, за словом твоїм у спокої: бо бачили очі мої спасіння твоє, що приготовив перед всіма народами, світло на відкриття поганам і на славу народу Твойого Ізраїля". (Єв. Лук. 2:29-32). Старий священик був радий — готовий умерти, бо знав, що Бог у Христі дав цілому світові світло — жидам і поганам, світло, яке ніколи не згасне.

В одній книжці ("Світання") описане життя Христа і прихід християнства. Суть у тому, що, властиво, з приходом Христа на світ нічого більше не сталося, як світання після ночі. Було ніби створення світла на початку, коли світло проломилося понад хаос, що зникло у почині. Про це ап. Павло сказав: "Бо Бог, що звелів був світлу засяяти з темряви, в серцях наших засяяв, щоб освітлити знання слави Божої в обличчі Ісус-Христовім". (ІІ Кор. 4:6).

Неможливо дати в кількох словах комплетний і гарний вислів, чому Христос прийшов на цей світ, і що зробив Христос. Проте в словах Захарії маємо прекрасний, вичерпний вислів: Христос прийшов, щоб дати світло людям, які перебували в темряві. Коли народився Христос, світ був дуже жорстокий. Ірод, що вичікував убити новонародженого царя, правдиво відображає ставлення світу до дитинства. Наприклад в уривкові з листа, що його писав перед Різдвом Ісуса Христа, Іларіон до дружини Аліси, читаємо:

"Поздоровляю. Не жахайся, коли я з головним походом не приїду, а залишусь в Александрії. Я молю і прошу тебе, щоб ти зважала на дитину. Коли одержу платню, то зараз тобі вишлю. Коли дитина вже народилася і чоловічої статі, то залиши її живою, коли ж дитина жіночої статі, то викинь її геть".

Яке страхітливе слово "викинь". Це доказ того, що значить світ з Христом і без Христа. Світ був дуже зіпсутий, пронизаний страхіттям, про яке згадує ап. Павло на самому початку листа до римлян. Це не перебільшення, бо про те саме згадують і поганські письменники. Це був світ без Бога і без надії. Сенека писав: "Світ повний злочинів і переслідувань. Точиться сильна боротьба проти несправедливости. Невинність не тільки рідкість, а можна сказати, що її нема". Христос своїм приходом дуже змінив світ. Євангелія Христова поширює своє світло, як світання, що настає після нічної темряви. Христос прийшов, бо мав прийти, як каже Захарія, щоб вести наші ноги дорогою до миру. Він прийшов на світ, щоб навчити людство жити. Перед приходом Христа людство не знало, що значить прощати. Щастя полягало в тому, щоб ніхто не виявляв милосердя приятелям, або клопоту ворогів. З приходом Христа, в ніч ненависти, світання явилося вісткою відпущення.

Христос прийшов дати світло тим, що перебували в темряві смертній. Чудові вислови про це писали римські філософи і мудреці. Візьмімо хоч би такий напис на гробі:

"Як скоро ми йдемо з нічого в ніщо,
Раз ми були дурні; тепер ми такі, як були.
Я не був; Я був; Мене нема; Я не дбаю."

Апостол Павло пише до чоловіків і жінок у Солуні: "Бо коли ми віруємо, що Ісус був, помер і воскрес, так і спочилих через Ісуса приведе Бог з Ним." (1 Сол. 4:14). "Отож потішайте один одного цими словами." (1 Сол. 4:18). Тому "Новий Завіт" твердить, що Христос, подолавши смерть, приніст життя і безсмертя до світла через евангелію. Люди вмирають і сьогодні, але для них смерть це не темна ніч, як було колись: Ісус, його власне воскресення, освітлюють надію, що ніколи не згасне "аж поки зачне розвиднятися та світова зірниця засяє по ваших серцях". (2 Петра 1:19).

Молитва за всіх

Всемогутній Боже! Згадай, Господи, за людей твоїх, що схилили голови перед тобою. Дбай за немовлят і молодь, підтримуй старих і слабодухих. Будь з подорожніми, борони вдовиць, заступися за сиріт, увільни поневолених, вилікуй хворих. Будь порятунком для кожного, хто в журбі, нужді або в нещасті. Боже! Ти, що знаєш потреби кожної людини і, вчувши її молитву, допоможи їй з твоєї милосердної доброти й вічної твоєї любови; у Христі Ісусі Господі нашому. Амінь.

Молитва під час читання слова Божого

Всесвятий Ісусе! З великого милосердя Твого перебувай завжди в мені. Смиренно і від щирого серця благаю Тебе: не попусти, щоб сатана спокушав мене, бо в мені є насіння зла. Господи Боже, царю святий, Ісусе Христе. Охороняй мене світлом, що ніколи не меркне — Духом Твоїм Святим, що ним Ти освітив своїх учнів. Подай мені недостойному (ній) слузі твому (ій) спасіння: просвіти розум мій світлом зрозуміння Євангелії Твоєї, душу — безмежною любов'ю до Тебе, серце — чистотою слова Твого, тіло моє твоїми безвинними страстями, щоб я міг (ла) славити Тебе з одвічним Твоїм Оттцем і Святим Духом навіки. Амінь.

Православні переслідують протестантів

Журнал "Таймс" (ч.20, 1954) пише, що православні епископи переслідують протестантів в Греції. З їх ініціятиви уряд не дав дозволу збудувати протестантську церкву в Неос Милотопос. Провідника грецьких протестантів арештували за поширення Святого Письма в друкованому вигляді.

На початку цього року було проголошено, що грецькі евангелики не будуть брати участи в з'їзді Світового Союзу Церков.

В листі до "Крістіан Сентюрі" голова грецьких протестантів пояснив: "Ми тепер переживаємо правдиве переслідування від Православної церкви". Характерно, що ініціятиву до цього подали люди, що тісно поєднані з рухом до світового об'єднання церков, наприклад, Тесалонський епископ Пантелеймон, провідний член Православної делегації до Еванстону (місто світової конференції протестантських церков).

Щодо протестантів ставлення католицької церкви одверто вороже. Це примітивно, але принаймні чесно. Православні в Греції (і наші не без того!) беручи активну участь у світових протестантських церковних організаціях, разом з тим немилосердно переслідують протестантів.

Негідне церкви лицемірство в гонитві за користю.

28,000 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

Сенат США ухвалив кошторис на оборону в 28,000 міл. долярів. З цієї суми авіяція одержить 11 мільярдів, фльота — 10 і армія 7,5 мільярда.

Члени УНРади звітують

(УІБ) Члени УНРади, повернувшись з Мюнхена до Лондону, звітували перед громадянством про ІІІ сесію УНРади.

1. На загальних зборах Об'єднання українців у В. Британії (в Лондоні) мгр. М. Семчишин дав коротку інформацію про перебіг роботи ІІІ сесії.

2. На запрошення Лондонського гуртка УНДС численно зібралося українське громадянство Лондону, щоб вислухати звіт ред. М. Добрянського про ІІІ сесію Національної Ради. Доповідач докладно розповів про дискусії над звітом Виконавчого Органу. Про широке заінтересування сесією свідчить факт, що запитання після доповіді й відповіді на них забрали три з половиною годин.

3. Представництво ВО в Лондоні влаштувало конференцію представників краєвих проводів політичних партій і організацій, сконсолідованих в УН Раді, щоб дати можливість вислухати звіти про роботу ІІІ-ї сесії від членів УНРади з терену В. Британії. Проф. Феленко, ред. М. Добрянський і мгр. М. Семчишин доповіли про підсумки роботи ІІІ сесії, висвітливши завдання, які з цього випливають для українського громадянства у В. Британії. Після звітів доповідачі відповідали на ряд запитань.

Цифри світового значення

★ Західні країни мають населення близько 1,300 мільйонів чол., з них США — 160 міл і Західня Европа — 280 міл. Совєтський Союз разом з сателітами має близько 800 млн. чол.

★ США продукують щороку близько 400 млн. тонн (половину всієї світової продукції) нафти, тоді як совєтський бльок тільки 50 млн. тонн.

★ Річний видобуток вугілля західніх країн становить понад 1,300 млн. тонн, тоді як Совєтський Союз має щороку тільки 370 млн. тонн.

★ Продукція сталі в США становить пересічно щороку 120 млн. тонн, в Західній Европі — понад 80 млн. тонн, а в Совєтському Союзі разом з сателітами — близько 41 млн. тонн.

П. Петренко

ХРИСТОС — НАША СКЕЛЯ

"Миші народ слабосилий, а в скелях хати собі будують". Припов. 30:26

Ці слова про мишей містять в собі науку і для людей. Беззахисні і безсилі миші знаходять захист собі у скелі. На відкритім місці миші тремтять від страху в очікуванні несподіваної небезпеки. Як тільки миші дістаються до скелі, вони почувають себе безпечніше, ніж люди в кріпості.

Поглядаючи на практичні осягнення людського розуму, ми часто з гордістю вважаємо себе за сильний народ, сильну расу, і з великим жалем ставимося до долі мишей. В дійсності людство так само народ слабосилий: і розумом, і серцем, і волею. Про це ми маємо силу історичних доказів. Що, наприклад, люди знають про істотню природу світу, що оточує їх? Небагато більше від того, що вони знали тисячу років тому, а в деяких питаннях і менше. Збудувати хмарочос, чи виготовити авто, ще не значить показати силу розуму. За сильний розум треба вважати такий, що дав би задовільну відповідь на питання: "Що таке життя?" "В чому полягає його зміст?" "Яка його ціль?" Коли ви запитаєте про це найбільших, з людського погляду найсильніших представників людської мудрости, то кожний з них відповість: "Я знаю тільки те, що я нічого не знаю". Це цілковите визнання слабосилля свого розуму. І завжди на питання, що мають найбільше значення і потребують дійсної сили розуму, ви завжди почуєте ту саму відповідь, можливо тільки в інших виразах.

Ми дійсно народ слабосилий, сліпий і розбитий. Ми більше не розуміємо, ніж розуміємо. Більше того, все ми розуміємо в такий спосіб, що наступне покоління своїм розумінням все перекреслює.

Людського розуму ледве вистачає для життєвих практичних цілей. І справді. Чи розумний той господар, що спочатку збудував би дім, а другого дня його зруйнував? Фактично люди так роблять. Такий стан виправдується тим, що, мовляв, людська історія — це історія помилок і переступів. Те саме ми маємо в житті кожного з нас. Наше серце слабосильне. Ми живемо більше почуттям, ніж думкою, а почуття завжди сліпе і в цьому його слабість. Наша воля йде слідом за розумом і почуттям, а часом з чуттям проти волі і розуму. Ми часто робимо те, що осуджуємо, і осуджуємо те, що робимо. Бракує нам сили. Так, ми народ слабосилий. Ми слабосильні не тільки в собі, й безсильні проти зовнішніх небезпек: проти князівства, властей і миродержателів тьми віку цього, піднебесних духів злоби. Що ми можемо протиставити їм, що ми маємо в собі, коли ми беззахисні як ті миші. Коли це так, то ми повинні бути не менше мудрі, ніж вони. Коли ми свідомо визнаємо свою слабосильність, то ми повинні шукати захисту.

Дякуємо Богові, що ми цей захист маємо: Христос — наша скеля. В Христі зникають всі наші слабості. Слабосильні стають сильними, немічні міцними. Наш розум, серце і воля перестають між собою ворогувати. Найглибші прагнення нашої душі тоді задоволені. На всі ці пекучі життєві питання ми маємо відповідь. Перед обновленим розумом відкривається новий обрій, повний краси і благословення.

Миші не можуть збудувати кріпости, але вони опановують вже все готове. Ми не можемо приготовити собі захисту, але ми приймаємо все, що Бог всемогутній приготовив для нас. У ніг Христа, в тіні розп'яття, ми маємо все, чого наша душа прагнула так довго. Існує тільки один спосіб прийняти Христа, як свій захист: поставити Його на своє місце, передати всі наші переступи і попросити нести їх. Він безмежно любить нас і обіцяв ніколи не відмовитися від речей, що ми їх просимо, які б вони не були жахливі. Ці речі були до того жахливі, що Бог Отець, побачивши свого Сина з тягарем людських переступів на собі, — бруд і жах наших діл, пощадив Його. Христос випив до дна чашу, приготовлену для нас. Це була незвичайна ціна, яка ні в якому разі не може бути зменшена.

Під час французької революції були арештовані син і батько. Коли викликали арештованих іти на гільотину, син почав переконувати батька, що він вже старий, що йому треба спокійної смерти, що він піде першим. Батько відіпхнув сина і вийшов першим. Автор цього оповідання з захопленням описує любов і пожертву батька. А ми? Ми майже з холодом в серці дивимося на страждання Сина Божого.

Один віруючий завжди носив з собою невеличку книжку з трьох аркушів, різних кольорів. В книжечці нічого не було написано. Коли його запитали про значення цих аркушів, то він відповів: "Бачите, перший аркуш — чорний, як вугіль, другий — червоний і третій — білий. Коли я дивлюся на чорний аркуш, то я думаю про своє життя і переступи. Мені здається, що папір цей недосить чорний, щоб їх відобразити. Коли я дивлюся на червоний, то моє серце сповнене жалю, бо за мене Христос пролив свою кров. Білий аркуш — це моя душа тепер. Дякую Богові, що я знайшов прощення.

Коли одного хлопця запитали, чого Бог не може зробити, то він відповів, що Бог не може зробити тільки одного — бачити наші гріхи через кров Христа.

Так ми народ слабосилий, але коли ми будемо мати свій дім в скелі, ніщо нам не страшне. Подбайте, щоб ваш дім був збудований на скелі, бо в світі чимало злих несподіванок.

П. Петренко

Молитва перед богослуженням

Господи Ісусе Христе! Благаю Тебе: допоможи мені з щирістю, любов'ю і пильною увагою взяти участь у богослуженні і з чистою совістю і всім серцем молитися Тобі, милосердному Богові. Благослови науку слова Божого і дай дар Св. Духа пасторові в навчанні благовістя, підготуй серця присутніх, щоб вони могли з побожністю сприйняти слово Боже і керуватися ним в повсякденному житті. Вислухай мене, Господи, і прости мені гріхи мої, бо Ти один милосердний і Тебе прославляю з Отцем і Святим Духом навіки. Амінь.

АДЕНАУЕР ВИМАГАЄ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

В розмові з представниками преси Аденауер заявив: — Настав час, коли Західна Німеччина повинна бути цілком незалежна. Уряд, парлямент і населення Зах. Німеччини цілком довели, що вони цілком дозріли для цього.

Коли Кириченко здійняв окуляри... стало ясно

(Із звіту ЦК Комуністичної партії України)

На XVIII з'їзді партії, що відбувся в березні 1954 р., секретар ЦК Комуністичної Партії України тов. А. І. Кириченко ("Радянська Україна" ч. 71, 1954) до непритомности говорив (до речі в окулярах) про досягнення в Радянської України. Звичайно його агітація — це чергове замилювання очей. Проте деякі моменти в його доповіді безперечно відображають справжній стан в Україні.

Доповідь урочисто починається, як і завжди, словослов'ям:

" . . Товариші! Після XVII з'їзду Комуністичної партії України минуло півтора року. За цей порівняно короткий час в житті Комуністичної партії і всього радянського народу сталися події великого історичного значення.

" . . . Центральний Комітет Комуністичної партії і Радянський уряд проявляють невтомне піклування і повсякденну увагу розвиткові економіки і культури України. Рік у рік в республіці зростає промислове і житлове будівництво, сільське господарство безперервно оснащується новою технікою. В наступному році закінчується будівництво Каховської ГЕС. Збудовано ряд великих автомагістралей. Великою допомогою в справі дальшого розвитку металургійної промисловості республіки є створення на Україні Міністерства чорної металургії.

"... Яскравим проявом довір'я Комуністичної партії і Радянського уряду, великого російського народу до українського народу є передача Кримської області до складу Української РСР. Цей важливий історичний акт свідчить про безмежну любов російського народу до українського народу і ще більше зміцнить дружбу двох великих братніх народів.

"...XVIII з'їзд КП України проходить в обстановці, коли всі народи нашої Батьківщини відзначають пам'ятну історичну подію — 300-річчя возз'єднання України з Росією...

"...Український народ, тісно згуртований навколо Центрального Комітету КПРС, Союзного уряду, сповнений рішучості віддати всі свої сили на виконання величних накреслень партії, спрямованих на побудову комунізму в нашій країні."

Советська преса підхоплює це славослов'я і її сторінки досі рясніють приблизно такими коментарями: "На Дніпрі, в Карпатах, на берегах Чорного й Азовського морів, біля вишок Борислава, біля копрів Донбасу, розлягається дужа пісня. То славить нове життя український народ". Або: "Куди б не пішов, куди б не поїхав — усюди на Україні розквітає промисловість, землеробство, культура. Рівна серед рівних, вільна серед вільних в сім'ї Союзу Радянських Республік — квітуча, співуча, щаслива Радянська Україна"...

Далі тов. Кириченко здіймає окуляри і, дивлячись в написану й сконтрольовану доповідь реальними очима, говорить:

"... Систематично перевиконують плани за кількісними і якісними показниками колективи Харківського тракторного заводу, Київського заводу "Червоний екскаватор". Одеського — ім. Жовтневої революції та багатьох інших. Все ж ряд заводів не справляється з виконанням виробничих завдань. Погано працюють підприємства сільськогосподарського машинобудування, особливо заводи Дніпропетровський ім. Ворошилова, Харківський — "Серп і молот", які недодали значну кількість бурякокомбайнів, культиваторів, підбирачів - копнувачів. Незадовільно виконуються плани виробництва запасних частин до тракторів і сільськогосподарських машин, що створює певні труднощі в роботі МТС і радгоспів.

"... Багато підприємств випускають недоброякісні товари, що не відповідають встановленим стандартам і технічним умовам; значна частина продукції особливо легкої і харчової промисловості, виробляється зниженої сортності. Великої шкоди завдає неритмічна робота підприємств, що призводить до неповного використання виробничих потужностей, збільшення браку, подорожчання продукці, зриву роботи суміжних підприємств.

"...Партійні і господарські організації ще мало приділяють уваги підвищенню продуктивності праці. Керівники багатьох підприємств безтурботно ставляться до справи зниження собівароcті продукції, допускають безгосподарність, перевитрати сировин, матеріалів і палива, великі наднормативні залишки і непродуктивні витрати".

Нічого не вдієш, треба часом і правду сказати. На проти цього й тов. Кириченко, який далі промовляє:

" .. Радгоспи нашої республіки працюють ще незадовільно. Більшість з них не виконує встановлених планів по врожайності, продуктивності тварництва і здачі сільськогосподарської продукції. В радгоспах погано використовується земля, вони мають мало худоби. В багатьох радгоспах дуже висока собівартість продукції, що завдає великих збитків державі.

"... В республіці є ще значна кількість колгоспів, які надто повільно розвивають своє громадське господарство. В цих колгоспах немає належної трудової дисципліни, погано організована праця, низька її продуктивність, не по-хазяйському використовується земля, в результаті чого вони мало виробляють сільськогосподарських продуктів і одержують дуже низькі доходи".

Відзначаючи, що "піклування про благо народу є найвищим законом всієї діяльности Комуністичної партії," тов. Кириченко підкреслює, що:

"...Торговельні організації погано вивчають попит населення. При розподілі товарних ресурсів погано враховуються сезонний попит, а також особливості побуту населення областей і районів республіки.

"... Повільно розвивається торговельна сітка. Кошти, асигновані на будівництво торговельних приміщень, з року в рік не освоюються; не використовуються за призначенням і наявні приміщення. Господарські і радянські організації ряду областей не повернули торговельним організаціям приміщення, які їм належать. Це передусім стосується Харківської, Дніпропетровської й Запорізької областей та міста Києва.

"... Погано розвивається також сітка громадського харчування. Якість страв, їх асортимент і культура обслуговування в багатьох їдальнях, ресторанах, чайних далеко ще не задовольняють вимог трудящих.

"... В торгівлі ще не покінчено з порушенням державної дисципліни, розтратами, крадіжками, обмірюванням і обважуванням споживачів. Міністерство торгівлі і Укоопспілка ще недосить борються з цим злом.

"... Орієнтуючись лише на одержання централізованих фондів, Міністерство торгівлі, Укоопспілка, обкоми та облвиконкоми багатьох областей не приділяють уваги розгортанню колгоспної, зокрема комісійної, торгівлі, як великого резерву в забезпеченні населення міст і промислових центрів продовольчими товарами. Багато колгоспних ринків неблагоустроено і занедбано. Колгоспникам не подається потрібна допомога в доставці на ринки продуктів і не створюються відповідні умови для їх продажу".

Відзначивши з захопленням, що на основі зміцнення й розвитку економіки здобуті дальші досягнення в галузі освіти, науки, літератури і мистецтва, тов. Кириченко додає, що:

"... Президія Спілки радянських письменників України хоч і пожвавила свою роботу, проте важливі творчі питання ще не стали в центрі її уваги. Багато часу витрачається на всякого роду засідання, а випускається з поля зору головне—напрям літературної творчості, якість творів і художня майстерність письменників. Відсутність справжньої роботи з творчими працівниками привела до того, що значна частина письменників протягом останніх пяти років не написала жодного нового твору.

". В багатьох театрах ще мало ставиться нових п'єс, нема справжньої боротьби за високий художній рівень постановок і майстерність митців сцени. Недостатньо приділяється уваги вихованню молодих акторів, їх роками не висувають на провідні ролі. Це стосується і наших столичних театрів, зокрема Київського Академічного українського драматичного театру ім. Франка.

"... Наші письменники ослабили увагу до життя колгоспного села за останні роки вони опублікували на цю тему лише кілька романів і повістей, більшість яких написана без глибокого знання справи, спрощено, в ідилічних тонах. У багатьох книжках колгоспна дійсність зображується неправильно, не показуються труднощі, напруження боротьби і радість перемоги".

Нарешті традиційне запевнення:

"...Товариші! Дозвольте від імені нашого з'їзду і всієї партійної організації республіки запевнити ЦК КПРС у тому, що Комуністична партія України ще міцніше згуртує свої ряди навколо Центрального Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу, докладе всіх зусиль, щоб з честю виконати поставлені партією і Союзним урядом перед нашою республікою завдання по дальшому розвитку промисловості, сільського господарства, культури, по підвищенню матеріального добробуту і культурного рівня трудящих."

(Бурхливі, тривалі оплески.

До всього цього вряд чи можна додавати будьякі коментарі, припущення тощо. Але, прочитавши все це, можна собі уявити стан нашої знедоленої, придушеної й уярмленої батьківщини.

Ол. К-ко

Наша відповідь

"ЯСНІ ЗОРІ, ТИХІ ВОДИ"...

Відділ у справах репатріяції при Раді Міністрів Української Радянської Соціялістичної Республіки ще в 1950 р. видав невеличку книжечку "Вісті з України". В зв'язку з останніми політичними подіями московські підлабузники цю книжечку знову почали розповсюджувати серед українців в Канаді.

На одній з перших сторінок книжечки вміщений гімн, який закінчується:

"Слава Союзу Радянському,
слава —
Слава вітчизні народів —
братів!
Живи, Україно, радянська
державо,
Возз'єднаний краю навіки-
віків!"

Далі читаємо розділ "Твоя батьківщина":

"Здійснилася давня мрія українського народу: від Закарпаття до Дінця, від Чорного моря до стародавнього Путівля розкинулася возз'єднана Радянська Україна.

— Ось вона — під сонцем
квітне твоя
Батьківщина — Радянська
Україна!"

Не забракло й поезії, щоб можна було вплинути (большевики на це великі майстри) на почуття людини, що примушена була, під натиском незнаного в історії людства терору, залишити батьківщину. Поет В. Сосюра крізь сльози, не то від радости, не то про людське око від смутку, про колишню українську "долину орлину" вигукує:

"Ясні зорі, тихі води,
Далина орлина, —
За заводами, заводи...
Це — моя Вкраїна."

А далі знову звичайнісінька большевицька агітація:

"Ясні зорі, тихі води... Де б ти не був, але вони все ввижаються тобі, друже! Землю, на якій народилися, жили, працювали, боролися за щастя свого народу батьки твої, землю, на яку вперше з підтримкою матері малим дитям ти ступив босою ніжкою, землю, на якій вперше ти усміхнувся, вперше походив, вперше пізнав радість праці, радість життя, почуття єдиної сім'ї — народу, ту землю ти не можеш забути.

У народі здавна славиться мудре прислів'я: "Людина без батьківщини — соловейко без пісні". Та й справді — де ж та співуча душа людини, де її мрії, її творчість, радість, коли вона блукає під чужим небом, на чужій землі, далеко від батьківщини, коли вона не чує рідної мови... Немає більшого смутку, немає більшої журби, як смуток і журба за батьківщиною, за рідною землею, за своїм працьовитим, вільним, гордим народом!.."

Уявіть собі. Яка прірва брехні: "Землю, на якій ти вперше пізнав радість праці, радість життя..." Ця брехня примушує з болем у серці хоч би кількома словами відповісти советським борзописцям.

Які прекрасні картини, які чудові образи, які зворушливі приклади— "Людина без батьківщини — соловейко без пісні". А чи ж є про що сумувати й співати людині, яку примусово позбавили найдорожчого для людини скарбу — батьківщини? Безперечно є. Багато є про що сумувати, крізь сльози співати... Ми на чужині сумуємо, що наша батьківщина і досі в неволі, що наш працьовитий, волелюбний і гордий нарід в кайданах, рясно вкриває могилами і поливає кров'ю рідні землі у своїй визвольній боротьбі. З нашої пам'яти ніколи не зникнуть страхіття "щасливого большевицького життя". Наша батьківщина, стогне, як стогнала, в кайданах найстрашнішого невільництва, з тяжкою примусовою працею, з голодним життевим рівнем, з придушеним духовим життям, з примушеними молитвами по церквах за безбожників — гнобителів... Так, наша поневолена батьківщина викликає у кожного з нас великий смуток і журбу. Ми не можемо забути нашу батьківщину, на якій ми вперше пізнали не "радість праці й життя", а найжахливіший терор, примусову працю, колгоспи, голод, злидні, концентраційні табори, тюремні підвали, де зростають масові гробовища, ні в чому невинних кращих дочок і синів України, де віра в Бога карається, як найтяжчий злочин... Цього ми ніколи не забудемо.

Ми ні на хвилину не забуваємо заповіту нашого національного пророка Тараса Шевченка:

"Свою Україну любіть,
Любіть її... во врем'я люте,
В останню тяжкую мінуту
За неї Господа моліть."

В першу-ліпшу хвилину ми готові душу свою покласти за волю рідного краю.

Всім своїм почуттям і думками ми живемо про повернення до тихих вод, під ясні зорі, тільки не пригнобленої батьківщини України, а вільної України. В це ми глибоко віримо, бо ж прийде кінець-кінцем Шевченковий "апостол правди й науки" і здійсняться слова співця псалмів Давида:

"Мені Господь пристанище,
Заступником буде
І воздасть їм за діла їх
Криваві, лукаві,
Погубить їх, і їх слава
Стане їм в неславу."

Ів. Гнівний

Молитва покаяння

Всемогутній Боже, Творче всього видимого і невидимого! В глибокому смиренні визнаємо перед Тобою всі гріхи наші, які ми зробили словом і ділом. Просимо Тебе: поглянь на нас з милостю і помилуй нас! Згадай, благий, про нас! Провинилися ми! На Тебе покладаємось, бо Ти Бог наш! Господи Боже, відверни лице Твоє від гріхів наших і подай нам прощення — ради Спасителя нашого Ісуса Христа. Амінь.

Практичне християнство

Миловар, проходячи містом з проповідником, сказав йому:

— Очевидно, що благовістя, яке ви проповідуєте, не приносить багато добра в світі, бо світ аж кишить лихими людьми.

Проповідник промовчав. Коли вони дійшли до групи дітей, що були вимазані, проповідник сказав миловарові:

— Очевидно, мило не зробило багато добра в світі — гляньте, скільки бруду і немитих дітей в світі.

— О, ні! — заперечив миловар. — Ви забули, що мило корисне тоді, коли його уживати.

— Так воно і є, — відповів проповідник. — Так і з благовістям, що ми його проповідуємо. Воно дає добрі наслідки, коли його приймають.

Леся Українка

СКРІЗЬ ПЛАЧ . . .

Скрізь плач, і стогін, і ридання,
Несмілі поклики, слабі,
На долю марні нарікання,
І чола, схилені в журбі.

Над давнім лихом України
Жалкуєм — тужим в кожний час,
За плачем ждемо тії години,
Коли спадуть кайдани з нас.

Ті сльози розтроюдять рани,
Загоїтись їм не дадуть.
Заржавіють від сліз кайдани,
Сами ж ніколи не спадуть!

Нащо даремнії скорботи?
Назад нема нам вороття!
Берімось краще до роботи,
Змагаймось за нове життя!

ПОНАД 600 ТИС. БАПТИСТІВ

В СССР нараховується понад 600 тис. баптистів. Кількість ця з 1935 року невпинно зростає.

ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Незабаром закінчується 6 років праці реорганізованого на підставі "Тимчасового Закону з 10 червня 1948 р." Державного Центру Української Народньої Республіки. Український Державний Центр, крім всіх труднощів і перешкод, які виникали й виникають на його шляху, успішно виконує визначені для нього завдання організації визвольної акції й боротьби українського народу.

Запорука його успіхів великою мірою полягає в тому, що Державний Центр опертий на традиції, створеної волею й силами українського народу в 1917-20 роках нашої національної державности, що його парляментське тіло Українська Національна Рада, до складу якої входять представники різних політичних течій українського організованого громадянства, об'єднує українські політичні сили з усіх країв української землі й спирається на українське громадянство. Отже Українска Національна Рада відтворює думки й прагнення українського народу, уярмленого московсько-большевицьким окупантом на Батьківщині, і українського загалу у вільному світі та в єдності їх історичних прагнень, як і в творчій різноманітності ідеологічних і політичних поглядів.

III сесія Української Національної Ради цілком довела, що ідея визвольної боротьби й об'єднання українських національно-політичних сил на засадах державних традицій наших "Визвольних Змагань" за відновлення фактичної суверенности самостійної й соборної України, дедалі заглиблюється в свідомості нашого громадянства, як єдиний і ясний дороговказ на шляху до здійснення наших національних цілей.

Сесія ствердила дуже поважні успіхи провадження Державним Центром і його органами нашої визвольно-державницької акції так у ділянці дальшого згуртування українських сил, як і в створенні спільного фронту поневолених комуністичною Москвою народів, в якому Український Державний Центр є одним з найповажніших і найвідповідальніших чинників. Акція Виконавчого Органу Української Нац. Ради на міжнародньому полі відіграла надзвичайної ваги роль у поважних зрушеннях серед провідних міжнародніх чинників на користь кращого й правильнішого зрозуміння значення України і її визвольної боротьби в справі подолання спільного ворога всього вільного світу — московського червоного тоталізму й імперіялізму.

Всі ці здобутки й досягнення в діяльності Державного Центру і його органів були можливі ще й тому, що свідоме патріотичне українське громадянство своєю жертвенною підтримкою, моральною і матеріяльною, забезпечило їх реалізацію, зокрема забезпечило цілковиту незалежність політики Української Нац. Ради і її Виконавчого Органу. Ця підтримка становить базу всієї діяльности нашого Державного Центру.

Стан нашої національної й державної справи і завдання визвольної боротьби владно диктують потребу неухильного розгортання дальших заходів, пов'язаних з цими завданнями. Здійснити це можливо лише дальшою мобілізацією відповідних коштів і засобів. ЄДИНЕ ДЖЕРЕЛО, з якого, в умовах перебування Державного Центру в екзилі, він може черпати ці засоби, являє собою жертвенність українського громадянства. Тільки українське г р о м а д я н с т в о може створити для української визвольно-державної акції відповідну й належну матеріяльну базу, так само, як воно становить базу в моральному й політичному розумінні. Віримо, що українське громадянство докладе до цього своїх сил, як докладало досі.

Не забуваймо, що кожна, навіть мінімальна, але добре організована і, найголовніше, систематично подавана підтримка від кожного окремого громадянина допоможе створити міцну і сталу підбудову для всієї діяльности Державного Центру і його органів, зможе забезпечити безперервний, постійно збільшуваний хід і обсяг їх праці, забезпечити тверду основу для неї.

Пам'ятаймо, що визвольна політика потребує незалежної матеріяльної бази. Ми знаємо, ціною яких зусиль і напруження українці, що перебувають поза межами України, здобувають собі хліб щоденний. Але ми знаємо також у яких невимовно тяжких умовах і під яким терором живе наш нарід у поневоленій батьківщині, змагаючись за своє визволення. Свідомі цього, ми закликаємо українських патріотів тут, у вільному світі, поза межами того терору, приділити з своїх трудових заробітків на наші національно-державні й визвольні цілі, щоб створити потужний фонд для української визвольної боротьби й державної праці, і тим самим причинитись до їх успішности з окремих, хоч би й малих трудових внесків створімо цей, так потрібний для незалежної визвольної боротьби, фонд.

Закликаємо всіх українських громадян, кому дорога справа визволення змученого чужинецьким терористичним пануванням рідного народу і справа відновлення державної самостійности нашої батьківщини, кому лежить на серці дальша успішна праця нашого Державного Центру, відгукнутися на це звернення — допомогти всіма можливими способами й засобами

Сплатіть тепер і сплачуйте регулярно надалі податок 22 січня! Передплачуйте далі "Позику Визволення України!" Нехай не буде українського громадянина, якому близькі наші завдання, що не передплатив би позики! Старих передплатників закликаємо набути нові облігації позики!

Громадяни! Стало підтримуйте ваш Державний Центр!

Українські організації! Дбайте про матеріяльне забезпечення Українського Національно-Державного Фонду!

Підміновуйте твердиню чужинецького, тиранічного панування над Рідним Краєм, над нашим народом, над вашими найближчими!

Голова Української Національної Ради
Осип Бойдуник

Голова Виконавчого Органу
Симон Созонтів

Генеральний секретар
Василь Діберт

Спільне засідання

(УІБ) 14 травня 1954 р. відбулося засідання президії УН Ради під головуванням голови УНРади інж. О. Бойдуника, і засідання Виконавчого Органу під головуванням Голови ВО інж. С. Созонтова. На засіданні ВО присутні обговорили теперішню загальну ситуацію і розглянули пляни праці ВО, його окремих ресортів, які будуть подані на затвердження президії УНРади.

15 травня ц. р. відбулося спільне засідання президії УН Ради й Виконавчого Органу під головуванням голови УН Ради інж. О. Бойдуника. На цьому засіданні були заслухані інформації дотеперішньої діяльности ВО, розглянуті пляни роботи всіх ресортів Виконавчого Органу та ці пляни затверджено.

Спільне засідання президії й Виконавчого Органу ухвалило відозву до українського громадянства в справі активізації підписки на "Позику Визволення України" й збирання податку 22 січня. Засідання ствердило, що справа мобілізації фінансових засобів серед українського громадянства стає тепер одним з найголовніших завдань в діяльності Державного Центру УНР.

РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНИЙ КОНЦЕРТ
(Враження звичайного слухача)

Ініціяторам "Зустрічі українських митців США й Канади з українським громадянством" безперечно належить признання і похвала від українського громадянства Торонта. Треба відверто визнати, що це перша публічна вистава в Торонто, яка була влаштована гідно і репрезентаційно. Звичайно привабливість подібних сесій в минулому знижували тим, що їх влаштовували в "галях" або десь на фармах, в невідповідних для цього місцях. В таких місцях присутні не знали, чи відбиватись від хмар комарів і мух, чи слухати промовців. Організатори "Зустрічі" мали досить мудрости і розуміння, щоб влаштувати виступи артистів в найкращих публічних приміщеннях м. Торонто.

Програма "Зустрічі" була цікава і різноманітна. Справді це був духовий бенкет першоклясної якости. Досить згадати, що в концерті взяли участь: Й. Гірняк, Михайло Мінський, Дарія Гординська-Каранович, Стефа Федчук, Рома Прийма, Євген Цісик, Люба Левицька, Роман Рудницький, Григорій Ярошевич, Осип Гошуляк, Вероніка Максимович, Христя Колесса-Герич, Лев Рейнарович, Василь Тисяк, Борис Максимович, Наталка Носенко, Євгенія Мозгова, Михайло Голинський і проф. Л. Туркевич.

Tot homines quot sententiae. Немає сумніву, що кожний слухач оцінить виступ кожного артиста за своїм уподобанням. Користаючись цим правом хочемо відзначити, що Михайло Голинський прекрасно виконав "Минули літа" О. Нижанківського і "Довбушева пісня" В. Балтаровича. Перед вами виступає артист у цілковитому розумінні цього слова, який вмів, зворушливо й захоплююче передає голосом зміст згаданих поетичних сумних творів. Про виступ Михайла Голинського можна цілком справедливо сказати: "Є ще порох в порохівниці і не ослабла ще козацька сила".

З захопленням і здивованням ми прислухались до чельо в руках Христі Колесси-Герич. Нам ніколи і на думку не спадало, що з цього музичного інструменту можна добути таке багатство різноманітних тонів і акордів, як і на скрипці. Перед авдиторією безперечно виступав віртуоз, що знайшов нові невичерпні музичні можливості в інструменті, що з правила уступав місце скрипці. Христя Колесса-Герич виконала на чельо "Концерт Д-дур-алеґро модерато" — Й. Гайдна і "Думку" — В. Барвінського.

В межах цієї коротенької замітки неможна дати належної оцінки виступам всіх наших артистів. Треба було б написати цілу книжку.

Наталка Носенко була незрівняна у виконанні "Вітре буйний" Г. Китастого і "Вечірня пісня" — К. Стеценка. Борис Максимович захопив слухачів звершеною грою на фортепіяно "Героїчний етюд" — В. Косенка і "Прелюд" — Л. Ревуцького. Гра ця була не тільки досконала технічно, а й зворушувала і торкалась серця. Василь Тисяк виконанням "Гетьмани, гетьмани"— М. Лисенка і "Синя чічка" — М. Гайворонського викликав бурю аплодисментів. Це тим більш визначно, що власне "Гетьмани, гетьмани" краще надаються для баритона ніж для тенора. Як і завжди, своїм прекрасним голосом зачаровувала присутніх Стефа Федчук, виконавши "Думка" — О. Степового і "Крилець, крилець", — Б. Матюка. Роман Рудницький,— 11-літній піяніст своїм прекрасним виконанням ("Капріччіо" — Скарлятті та ін.) подає великі надії на майбутнє.

Власне кожний з артистів збагатив програму концерту. Якщо ми докладніше не зупиняємось над виступами інших, то не тому що їх виконання було не на рівні першоклясної якости, а тому, що треба було б, як ми вже відзначили, написати цілу книжку. Хто, наприклад, з слухачів може забути сміх крізь сльози від виступу Й. Гірняка?

Висловлюючи своє захоплення мистецькою програмою зїзду українських митців, хочемо подати кілька зауважень на майбутнє. Зустріч митців — це справа народня, справа взагалі українців, незалежно від того, з яких земель України вони, до якої церкви належать тощо. В оголошеннях і в роботі організаційного комітету цього принципу дуже й дуже бракувало.

З цілковитим браком такту організаційний комітет, створюючи "почесний протекторат", не визнав за потрібне запросити до складу протекторату представників українського евангелизму. На нашу думку, найкраще було б зовсім не запрошувати духовенства. Дуже важко зрозуміти, чому в нашому українському громадському житті, починаючи від варення голубців і вареників для пікніків, і кінчаючи "Зустрічею митців", ми повинні влаштовувати, так би мовити, парад церковних представників? Живучи серед канадійців довший час ми ніколи не спостерегли, щоб при подібних нагодах, чи то в "Масей Гал" чи то в "Мейпл Ліф Гарден", виволікали з церковної тиші і миру імена кардиналів, єпископів чи пасторів.

Чи це є Laudum immensa cupido з боку церковної ієрархії чи страх переслідування з боку комітету? В усякому разі, якщо було вирішено шукати почесного церковного патронату, то треба було безсторонньо звернутися до всіх, зокрема і до української евангельської церкви, яка вже набула прав громадянств серед української спільноти на рідних землях, в Европі і на цьому боці океану. Таке незрозуміле трактування українського протестантизму тим більше дивне, що на з'їзді митців були визначні українські артисти і вчені, що не ховаються з своїми протестантськими переконаннями. Протестанти не бажали б, щоб ім'я церкви було вживано при всякій нагоді, проте: Non equidem invidio, miror magis. Нарешті з їх допомогою можна було б притягти на "Зустріч" поважну англомовну авдиторію.

Друга негативна організаційна риса — це цілковитий брак представників Наддніпрянщини в складі комітету. Волинь це не Наддніпрянщина. Тим часом цей жалюгідний дефект порушує принципи соборности, що має виняткове значення при такій широко плянованій імпрезі. Чи не пора нам цього вже позбутися?

Вважаємо за цілком ненормальне явище, що не всі визначні українські сили були використані. Наприклад, чому комітет не запросив взяти участь в концерті п. П. Черняка, добре відомого всім у Торонто артиста-співака? Особисті чи релігійні порахунки, та й ще в середовищі митців, щось дивне, неприпустиме. А п. П. Черняк безперечно своїм виступом збагатив би програму концерту.

Незрозуміло також, для чого було такий високомистецький концерт перетворювати на церковний пікнік. Невже комітет вважав виступ якогось католицького священика, що ніби приїхав аж з Південної Америки вітати митців в Торонто, за обов'язкову й невід'ємну частину програми концерту? Якщо так, то треба було запросити і православного священика. Адже у них є також такі, що приїхали з далеких місць і могли б розповісти про свою подорож. Не бракує таких релігійних скитальців і в українських евангеликів. Такі виступи залишають тільки неприємне враження.

Привітання провідних ритуалістичних ієрархів нагадувало: "Нате й мою баньочку на дьоготь". Ні ввічливість, ні побожність не вимагають цього. Навпаки, виступ таких ієрархів поставив їх в ніякове становище. Католицька церква теоретично підносить целібат і невинність думки як найвищу чесноту. Аскетизм це ідеал православних, — таке, принаймні, в писаннях отців церкви. До речі, балерина Рома Прийма була незрівняна і повна грації у виконанні "Русалки". А чи має право високий ритуалістичний достойник відкритими очима дивитись в публічному місці на світську красу жіночого тіла і грації? Члени певних черничих орденів, зустрівши жінку при людях, мають опустити очі до долу. Отже, чи доцільно було реклямувати виступом присутність церковних ієрархів під час виконання такої прекрасної програми? Тут інкогніто було б в більшій гармонії з наукою їх церков. Ми не проти того, щоб вони були присутні, але тоді треба одверто змінити науку їх церков і стати на протестантський грунт — бачити Бога у всякій красі.

Буфет був прекрасний, але бруд і сміття відбирали апетит.

Те що Ціцерон сказав про твори взагалі правдиве і до всіх речей. Non ignoro quae bona sint, fieri meliora posse doctrina; et quae non optima, aliquo modo acut tamen, at corrigi posse.

Теодор Кукурудза

BETWEEN BETHEL & AI

The alarm clock buzzed!

Sleepily, Lila Paxton lifted her hand from under the rose-colored quilt and pressed the "shut-off" on the clock. She squinted one eye towards her teen-age sister, Ruthie, beside her. Ruthie's breathing was even. Good—the alarm had not awakened her! Lila had been anxious that Ruthie sleep. Ruthie was not strong. Lila smiled as she thought how much Ruthie meant to her since their mother had passed on, and she had been mother and sister to Ruthie.

Lila's hand dropped onto her Bible. She had set the alarm half an hour early so she could have some time with the Lord in prayer and reading His Word. She hadn't read her Bible since school began. She had been so busy keeping house, teaching school and her work at the community church. She had decided she must take time, but, she sighed, surely the Lord would want her to have the extra sleep so that she might serve Him better. Her hand dropped back onto the covers and she drifted off to sleep.

'Lila, Lila."

Lila sat upright in bed, opening her brown eyes, and shaking her shoulder length, chestnut hair.

"It's late," the slight, fair-haired Ruthie exclaimed, pointing to the clock.

"Oh!" Lila had not only slept through her quiet time but beyond her usual getting up time.

The next hour was a blur as Lila dressed and cooked breakfast for her father and Ruthie. Her father went out to feed the chickens. He was a quiet man, used to running the farm and since his wife was gone, he was content to let Lila run things. Ruthie finished her breakfast, picked up her books

and ran out onto the highway to catch the bus to the Union High School.

As Lila washed the dishes, she glanced out the window. Next to the Paxton's were the Stott's. Old Doctor Stott had been the neighborhood doctor ever since Lila could remember. Now his son, Owen, had not only taken over his practice, but had bought an airplane so he could reach isolated cases . The landing field was empty. Owen must have left early on an emergency call.

Owen did so much! Yet his spirit always seemed unflurried, while her life went around in circles.. She wondered, what was Owen's secret?

She sighed, threw the dish towel over the rack and put on her heavy coat. She walked down the highway, passed the Stott's to the small union grammar school. When she had been given the school, she had been pleased. It seemed handy to each near home, and be able to keep house for Ruthie and hre father. But because everyone knew her, so much was expected of her. Her hands trembled as she unlocked the schoolhouse She felt drained, as if she were starting the day without reserve.

And a full day it was. Lila didn't have a conscious breathing spell until after the children had left. She had locked the door, and was standing in the yard when Owen's plane circled the schoolhouse and made a smooth landing. She started down the highway; when she reached the Stott's, Owen lopped across the yard and joined her.

"Where have you been?"

He told her of his call. He looked handsome and friendly as he stood, six feet tall, in his flying clothes, with his blue eyes smiling, and his sandy hair tousled. He asked, "How about my coming over this evening?"

She shook her head. "You forget I'm sponsor of our young people's meeting, and the leaders always come to my house Friday evening to plan the meeting."

"And tomorrow?"

"I have to clean house in the mornig. There's orchestra practice in the afternoon. In the evening Ruthie is having the gang in. I must find time to bake cookies. Probably those Trojan cookies. Ruhtie likes them best "

"Why not let her bake them? She's old enough to know how."

"She can, but she likes me to bake them when she's having company. Besides, she'll probably spend the afternoon at Audrey's You know, they only see each other every day, and by afternoon Ruthie'll have loads to tell her " Lila leaned against the gate, and laughed, expecting Owen to laugh with her.

He didn't, but eyed her professionally. He reminded, "You know, it's possible to over-do."

"You're a fine one to talk, flying all over the country. Besides, everything I do is for the Lord."

Owen's blue eyes seemed darker as he thought, but he only murmured, "See you Sunday morning."

"At Sunday school."

Lila saw Owen Sunday morning as she sat with her class of teenage girls and Owen with his junior boys. Lila thought, "He does as much as I do, and doesn't seem tired. Probably that's because he's a man and stronger." She frowned and leaned over to quiet one of her girls.

After church Ruthie invited Audrey to dinner. Lila got dinner, and afterwards Ted Philips came by for his sister; Ruthie went home with them. Lila walked over to the church She always kept the library open on Sunday afternoon

It began to rain. Lila stood by the window and watched the drops pelt against the pane. She wished Ruthie were home. Only the highway was passable when it rained. The dirt roads soon turned to mud. Only two couples stopped at the library, and Ruthie did not come home.

Lila closed the library, made a light supper for her father and then trudged back again to church. Because of the rain, there were only a few at the meeting. Lila sat in the back row, too tired to enjoy it. She wonderd, why had she lost her enthusiasm for the things of the Lord? She had had joy in the Lord, and now—

She felt like going home when the older group arrived for church, but there were so few, for the rain was coming down in torrents, that she felt she couldn't leave. Ruthie was supposed to play for the service, but she didn't come, so Lila filled in, playing the hymns mechanically. During Brother Karlson's message, she sat in the front row. When he announced the benediction, she came to with a start. Her mind had been wandering.

Brother Karlson drove her home. She was glad, for she was worried about Ruthie. When she opened the kitchen door, her father was putting wood in the stove, and Ruthie was sitting in front of it with her feet in a pan of hot water.

"Ruthie's got acold," Mr. Paxton explained.

"We got stuck in the mud. I tried to help Ted and got soaked."

Lila put her hand on Ruthie's forehead.

"I gave her some hot milk," Mr. Paxton added

"I think I'll have Owen look at you," Lila decided. "He'll give you something to check your cold."

"I'll be all right," Ruthie objected crossly.

Lila gave her a worried glance and went out into the rain. She ran across the fields to the Stott's back door and knocked.

Mrs. Stott, a stout, gray-haired woman, opened the door and said, "Lila, what can I do for you? Come in."

Lila stepped into the warm kitchen and explained, "Ruthie got wet this afternoon; I though, maybe, Owen would come over and look at her."

"I'm sorry, Owen's out on a call and his father went with him, but if you put her to bed, and keep her warm, she'll be all right."

"Ruthie isn't very strong, but thank you," Lila nodded and hurried home

Anxiously she put Ruthie to bed, and laid down beside her. She started to pray, but she was so worried, she couldn't pray coherently Nothing must happen to Ruthie! She drifted off to sleep.

Toward morning Lila woke, conscious that she had been half awake for some time because Ruthie was tossing in her sleep. She turned on the light and glanced at Ruthie. She was hot and feverish. Lila put on her blue robe, and applied cold cloths to Ruthie's forehead, but she didn't quiet down. Lila decided to get Owen. He wouldn't be up, but a doctor was used to being disturbed.

It was cold as she walked across the field in the early dawn. She was surprised to see a light in the Stott's kitchen. She knocked. The door opened. "Owen," she exclaimed. "I though you were out late on a call."

"I was, but—"

"Will you come and see Ruthie?" she broke in. "She got wet yesterday and she's feverish."

"Surely," he nodded.

In a few minutes, they were back at the Paxton's place. Mr. Paxton was up and went into the girls room with Owen. Lila paused in the doorway, then she turned abruptly, went into the living-room and dropped on her knees.

She bowed her head, expecting to pray, but no words came. She felt as if God were a long ways from her. She dropped her hands and opened her eyes. Why should she feel like that? She believed in Christ as Savior; many times in the past He had answered her prayers, and now, when she needed Him, she couldn't reach Him. She felt a presence in the room, and glanced around. Owen stood in the doorway.

"How's Ruthie?"

"She'll be all right. It's only a cold. You shouldn't have been so worried."

"Maybe, only I was tired, and —" her brown eyes were wide with alarm, "Owen I can't seem to pray."

"How long since you've prayed?"

"Why, I pray every day."

"You speak to God in passing, but how long has it been since you waited on iHs presence, listening to Him?"

"I'm busy doing things for Him," she defended.

"When you're too busy to pray, you're too busy."

"You're busy," she countered, standing to her feet.

"Lila," his blue eyes darkened with the seriousness of what he was to say. "Why do you think I was up so early this morning, after a late call? Let me show you a verse." He glanced about the room until he saw the large family Bible. He picked it up and turned to Genesis 12:8. "See."

"'And he pitched his tent having Bethel on the west and Ai on the east and there he builded an altar,' " she read aloud, then admitted, "You are right. I haven't taken time to build an altar. I shall give up everything but my school and housework." She stepped toward the telephone.

"But where did he build the altar?" Owen reminded.

"Where?" she repeated with a frown.

'Between Bethel and Ai. Bethel is the symbol of communion with God, and Ai is the symbol of the world. Abraham pitched his tent between the two—some communion with God, and some service. Don't stop anything until you've gone to God for guidance as to what He would have you do."

Lila leaned against the door and sighed, "It is surprising how far one can drift from the Lord without being conscious of it."

'Time to get breakfast, isn't it?" Mr. Paxton stepped to the door.

Lila hesitated, then asked, "Dad, will you please get breakfast this morning. I want to be alone for a few minutes."

"Sure. You do too much, anyway," he agreed.

Mr. Paxton and Owen stepped into the hall Lila closed the door and leaned against it, alone—with the Lord.

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XV. Число 8-9. Торонто, Онт. СЕРПЕНЬ - ВЕРЕСЕНЬ 1954 AUGUST - SEPTEMBER Toronto, Ont. Рік XV. Число 8-9.

НЕПОХИТНА ОСНОВА

"Ще раз захитаю не тільки землею, а й небом. Це ще раз "показує заміну захитаного, як створеного, щоб пробувало непохитне". — Лист ап. Павла до євреїв.

В світі все перебуває в русі і розвитку, ніщо не залишається незмінним. Великі катастрофи час від часу навіщають наш життевий порядок. Це буває в природі і в людському суспільстві. Землетруси, війни, революції та інші потрясіння випробовують людство. Все, що може захитатися і впасти, падає; все, що стоїть непохитно, залишається надалі.

Саме цей спосіб Бог використовує в духових питаннях, в справах віри, в життю своїх дітей і своєї церкви. Великі потрясіння навіщають нас з тим, щоб все нездатне встояти непохитно впало, а все одвічне і непохитне залишалося надалі.

Текст, поданий вище, насамперед стосується еврейської віри "Старого Завіту". Колись старозавітні установи були центром духового життя. Жертви і церемонії "Старого Завіту" мали глибоке духове значення для віруючих. Вони навчали їх зрозуміти благовістя Христове і підготовляли до прийняття духової правди.

Але згадану еврейську установу можна було потрясти. Цей час потрясіння прийшов. В наші дні духовий Ізраїль, правдиві діти Божі, не мають ні священика, ні жертви, ні храму, ні олтаря. Єрусалим сплюндрований і місце де був храм, зоране.

Чому можна було потрясти і завалити старозавітні установи?

Одна з причин полягала в тому, що духова дорога спасіння була представлена людям в "Старому Завіті" в матеріяльних символах, оскільки вони тоді ще не доросли до винятково духового розуміння спасіння. Вони потребували кам'яного храму, жертовника з каменю і тельця для жертви. Для цього треба було мати жерця-священика і відповідні установи. Усі ці речі були матеріяльні і знищити їх можна було матеріяльно. Храм і жертовник могла знищити рука грабіжника, який міг позбавити життя і священика, пошесть могла знищити ягня і тельця. Всі ці речі не були непохитні, їх можна було потрясти і, коли Бог потряс їх, вони впали. Проте непохитні основи "Старого Завіту" пронизують наше життя й досі. Ніякі потрясіння не могли їх знищити. Такою непохитною основою "Старого Завіту" була віра в Христа — спасителя світу. Заповіді святости правди і любови залишилися незмінні і знання, що праведний вірою живий буде, залишилось нам як основа спасіння. Ця непохитна основа віри залишилась незмінна. Вже ніхто не приносить тельця в жертву, але ми знаємо, що Ісус Христос умер за наші гріхи за Писанням.

Знання відкуплення Христового і віру в нього не міг знищити ні меч жорстокого ворога, ні пожежа, ні пошесть. Ця віра і знання духові, нематеріяльні і їх неможливо знищити. Ці речі "Старого Завіту" непохитні і залишились з нами навіки, решта речей під час потрясінь матеріяльних впала, бо їх нищить час.

Ми були також свідками подібних потрясінь. Вже за наших часів православні і католики пробували відновити ці матеріяльні ритуали і церемонії, забувши про їх зміст і значення. Статуї, ікони, священики в ризах, мощі святих і інші матеріяльні речі — все це стало святинею церкви. Проте Бог на наших очах потряс ними в Европі і вони впали. Якщо не змогли устояти старозавітні церемонії і обряди, бо потреба в них і час їх перейшов, то тим більше за наших часів, при нових потрясіннях у світі, ці всі установи заваляться, бо не вважають на науку і волю Божу, що проголошена людству в його слові.

Бог потряс не тільки церквою і народами, щоб очистити їх від гнилизни і всього непотрібного. Особисто кожний з нас має випробовування від Бога, що мають своїм завданням залишити в нас все непохитне і знищити все хитке й нестале. Ми часом твердимо, що я віддався Господеві і йду за ним. Чи це твердження побудоване на справжній вірі? Ось, наприклад, сталося якесь нещастя, потім друге, потім смерть близького, потім знов втрата. Якщо людина має віру непохитну, то вона не заламається. Часто ми маємо спокуси, що потрясають нас як буря листям. Чи впадемо ми? Якщо наш віра буде побудована на непохитній основі, то ми все це переживемо і залишимось непохитні.

Що тоді є певне і непохитне в нашій вірі, що допоможе нам переносити усі потрясіння? На це в Св. Письмі сказано про Ісуса Христа: "І нема ні в кому іншому спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спасатись нам". Для кожного з нас родина, дружина і діти — велика радість. Проте вони не вічні. Маєтки і слава це речі, що легко хитаються і падають, здоров'я і життя залежать від часу. Абсолютно усе на світі перехідне. Але ми маємо від Бога дар, що ніколи не зникне, ніколи не захитається, ніколи не впаде; небо і земля перейдуть, а любов Ісуса Христа до своїх дітей ніколи не перейде. Отже ми повинні з всією силою душі прагнути любови Божої. Тільки тоді ми пізнаємо, що: "Тим, що люблять Бога, усе допомагає на добре, які покликані Його постановою". Римл. 8:28.

Юрій Федькович

ОТЧЕ НАШ!

Ти, Отче наш, Котрий еси на небі
І на землі і під землев і всюди:
Котрий сповняєш гори, скали, скиби,
Зірниці, воздух, світ і наші груди.

Імя святое Твое да святиться
Усюди, де Тя знають і не знають;
Усюди слава Твоя да поеться,
Як анголи у небі ю співають.

І да прийде царство Твое святое
І на землі вовіки запанує;
Втолиться плач і кров і брань і бої,
Страшні мечі в плуги ся перекують.

І буде воля Твоя преблагая
По всій землі людьми всіми владіти;
Усі тюрми порозмикають
І перетворять їх в доми просвіти.

Твій хліб святий, насущний дай нам, Боже,
Та не на те, себе щоб лиш кормити;
Але на те даруй нам хліб Твій Боже,
Щоб з бідним своїм братом го ділити.

І нам прости проступки наші грішні,
Так, як й ми їх радо мем прощати;
А ми всегда казати мемо втішні,
Що Ти нам есь Отець, Тебе нам величати.

І не вводи нас, Боже, у спокусу,
Слабаж бо є і ніжна наша сила;
Для тогож від лукавства нашу душу
Охорони, спаси, о Боже милий!

Бо Ти один лиш Господь всего світа,
І лиш Тобі одному ся кланяем,
Не як раби, а як вітцеві діти;
Учи нас, просвіщай, помилуй! Амінь!

І запитався його один старшина, кажучи: "Учителю добрий, що робити мені, щоб унаслідити царство Боже?" Сказав йому Ісус: "Чого називаєш мене добрим? Ніхто не є добрий, — тільки сам Бог. Заповіді знаєш? "Не чини перелюбу", "Не вбивай", "Не кради", "Не свідчи неправдиво", "Шануй свого батька і матір". Він же каже: "Усе це я хоронив змалку". Почувши це, Ісус промовив до нього: "Ще одного тобі бракує: усе, що маєш, продай та й роздай убогим, і матимеш скарб на небі; та й приходь і йди слідом за мною". Він же, почувши це, засумував, бо дуже був багатий. Побачивши Ісус, що той вельми засумував, сказав: "Як тяжко тим, що мають багатство, ввійти в царство Боже! Легше бо верблюдові пройти крізь ушко голки, ніж багатому ввійти в царство Боже". Ті ж, що чули, говорили: "Хто ж тоді може спастися?" А він відповів: "Неможливе у людей — можливе у Бога".

(Єв. Лук. 18; 18-27)

Леся Українка

БОЖА ІСКРА

Вороги:

Геть їх, поетів! Навіщо їх співи?
Хто тепер слухать їх рад?
Нас оглушили вже "тихі мотиви"
"Снів" тих, "фантазій", "балад"!
Чули ми й тую "громадськую тугу",
Все то слова голосні,
Хату нагріти в зимову хугу, —
Навіть на те не судні!
Годі тих співів! і так уже сумно.
Посміхом спів ваш бринить...
Слова не тямите мовить розумно,
А віршувать, аж — горить!

Прихильні:

Ні, не стихайте, солодкії співи,
Всяк з нас їх слухати рад,
Любо колишуть нас тихі молитви
"Снів" ваших, "мрій" та "балад".
Тільки навіщо той смуток і туга,
Все ж бо і так ми сумні.
Хай же колишуть, як пестощі друга,
Ваші лагідні пісні!
Ніч налягла безпросвітним склепінням,
Очі й серця нам тьмарить,
Хай же привітним і тихим промінням
Божая іскра горить!

Поет:

Годі вам, гурт ворогів і прихильних,
Марні слова промовлять.
Краще ідіть научіть божевільних,
Як їм притомними стать!
Бачили ви, як велике багаття
Кида вогонь аж до хмар?
"Божая іскра" — то тяжке прокляття,
Дикий і лютий пожар.
Вогнища того не може людина
Ні запалить, ні вгасить,
В кого ж запала хоч іскра Єдина, —
Вік її буде носить.

Вечірня молитва

Всемогутній і віковічний Боже, царю всякого створіння! Прости мені гріхи, які я заподіяв (ла) цього дня ділом, словом і думкою. Очисти, Господи, грішну мою душу від усякої нечистоти душевної і тілесної. Подай мені, Господи, цієї ночі спокійний сон, щоб, вставши наступного дня, я міг (ла) поклонятися духом і правдою імені Твоєму і перемагати всіх ворогів, що повстають проти мене. Охорони мене, Господи, від думок і недобрих бажань, що забруднюють мене. Бо Твоє є царство і сила, і слава навіки вічні. Амінь.

Молитва під час ранішнього богослуження

Всемогутній Боже! Приходимо до Тебе з хвалінням на устах наших за те, що створив нас і піклуєшся про нас. Щиро дякуємо тобі за всі твої благодаті цього життя, а найбільше за твою неоцінену любов у відкупленні світу через Господа нашого Ісуса Христа, за одержані ласки і за надію на вічне життя.

Молимо Тебе, Отче небесний! Поглянь і зжалься над болями наших сердець. Благослови нас тут вібраних і з ласки твоєї вислухай прихильно наші молитви.

Дай нам щире каяття, прости всі гріхи наші, бо грішимо ми чимало, обдаруй нас благодаттю Святого Духа, щоб ми жили згідно з вимогами святого слова Твого, наслідуючи життя Господа Спаса Ісуса Христа. Нехай щоранку, коли починає зоріти день, з сяйвом проміння сонця увійде в серця наші твоє світло і осіяє їх твоєю благодаттю, премудрістю і любов'ю.

Наймилостивіший Боже! Благослови все людство, Святу Соборну Христову церкву і всіх християн. Допоможи, щоб серед них завжди процвітало Твоє слово, панували мир і згода, спокій і щастя, правда і справедливість, богобоязливість і побожність.

Найласкавіший Боже! Не залишай без твоєї опіки тих, що подорожують на суші, на морі і в повітрі, ув'язнених, поможи і зміцни віру хворих та засмучених, підтримай своєю безсмертною любов'ю тих, що впали в тяжкий гріх.

Даруй, Боже, благодать усім, що проповідують благовістя, щоб вони життям своїм і навчанням були гідним і живим прикладом правдивих християн.

Благослови Боже і цю країну, до якої Ти нас привів. Даруй її проводові мудрість, щоб він безсторонньо служив справедливості, використовуючи надану йому владу на славу твою і на добро народові, караючи все лихе, для зміцнення правдивої віри і християнських чеснот.

З глибини сердець наших благаємо тебе, Всемогутній Боже, і за наш український нарід. Обдаруй його благодаттю Святого Духа, допоможи йому визволитися з фізичної й духової неволі, щоб він, привернувши собі вільне життя і християнську віру, міг прийти до вічної радості і щастя в Христі Ісусі Господі і поклонятися Тобі духом і правдою.

Боже Духу Святий! Освяти і нашу громаду своєю присутністю. Просвіти уми людей твоїх чимраз більшим сяйвом вічної Євангелії. Приведи блукаючі душі до пізнання Бога і Спаса, а тих, що йдуть твоєю дорогою життя, веди непохитно аж до кінця.

Усе це ми просимо ради заслуг Господа і Спаса нашого Ісуса Христа, якому з Тобою і Святим Духом нехай буде честь і слава навіки вічні. Амінь.

Царюй над нами, Спасе!

Царюй над нами, Спасе!
Нехай рука Твоя
Премудрости шляхами
Веде нас до життя.
Яви у світі чудо:
В собі всіх нас з'єднай;
І вірним всім на світі
Свій супокій подай.
В думках, в ділі — дай єдність
В серця вщепи любов;
В борні зо злом — відвагу
В нас розбуди ізнов.
Пошли на всіх нас з неба
Безміри благодать;
Хай словом та ділами
Тебе твої хвалят. Амінь.

("Кн. Хвали", 72)

ЧИ ВИ ВЖЕ ПЕРЕДПЛАТИЛИ "ЄВ. ПРАВДУ?" ЯКЩО НІ, ТО ЗРОБІТЬ ЦЕ СЬОГОДНІ!

До 120-их роковин з дня народження

ЮРІЙ ФЕДЬКОВИЧ

(Коротка літературна довідка)

Юрій Федькович, буковинець з роду, народився 8 серпня 1834 р. в містечку Сторожинець-Путилів.

Перебуваючи замолоду в австрійському війську, Федькович брав участь в кривавих походах в Італію. Це досить яскраво відбилося на його "жовнярській" поезії, яка належить до найкращих творів ("Дезертир", "Рекрут", "Святий вечір", "В арешті", "Товариші", "Трупарня" та ін.).

В своїй поезії найбільше Федькович зупиняється на непомітних жертвах війни. Він прекрасно, колоритними буковинськими народніми зворотами й формами змальовує як за тим одним трупом виступають розбиті надії, людське лихо та злидні:

Не видиш, милий брате, — он-де на підлозі,
Де кров вмерлому з груди капле в дві дорозі,
Сидять діточок двоє, видко сиротині,
Головкою б'ють до лави, аж ослони сині?
А за тими діточками повдовіла мати
Хиляє бідну голов, ніби хоче спати;
Ні плаче, ні голосить, бо відай не може,
Лиш часом, часом йойкне: "Боже, милий Боже!"

("Трупарня")

В своїх оповіданнях ("Безталанне закохання", "Три як рідні брати", "Люба — згуба" та ін.) Федькович талановито змальовує життя жовнярське і селянське — найбільше гуцулів, яких він перший вивів у літературний світ.

Загалом творчість Федьковича багатогранна. Він виступав у різних жанрах — в поезії, прозі, драматургії. В його поезії відчувається живе серце, сповнене палкою любов'ю до свого народу. "Я готов все моє принести на вівтар матці Русі, на вівтар людськості" — так завжди твердив Федькович.

Подаючи думки про пізнання людської душі, Федькович перший на всю Західню Україну звернувся безпосередньо до народу, черпаючи від нього мотиви й зміст для своїх творів. Він образно й яскраво показував поневіряння народу, що його "драв пан, драв піп, драв дяк, драв дячий, драв навіть і піддячий".

Історичні поеми Федьковича ("Лук'ян Кобилиця", "Довбуш") висвітлюють запеклу боротьбу народніх мас за своє політичне, культурне й економічне життя.

З великим обуренням і гнівом говорив Федькович і про римського папу, який захопив "півсвіту в свою сіть".

Борючись за торжество правди, Федькович не може зносити всього того, що діється кругом його:

Я маю душу,
І чути мушу, і дивити мушу,
Що тутки на світі, ах, тутки ся діє.

Юрій Федькових займає в українському письменстві одно з визначних і почесних місць.

Помер Юрій Федькович 11 січня 1888 року.

Коротко й зрозуміло

(До 300-річчя воз'єднання України з Росією)

31 травня ц. р., як повідомляє советська преса, на Червоній площі в Москві відбувся парад на відзнаку 300-річчя воз'єднання України з Росією.

Суть цього "урочистого відзначення" коротко й зрозуміло подав у своїй промові генеральний секретар комуністичної партії України Кириченко. Він у своїй промові підкреслив:

"Україна, не зважаючи на великі зруйнування в наслідок війни, знову стала великим центром советської военно-економічної потужности. Виробництво важкої промисловости перевищує цифрові дані довоєнного часу. **Тепер Україна дає третину виробництва всього советського вугілля й сталі, половину заліза і значну частину машин та електричного устаткування"**. (підкреслення наше).

І. З.

"Гомін України" (ч. 33 від 14 серпня 1954 р.) вмістив радіокоментар проф. Зенона Сагана, виголошений в радіопрограмі Василя Шарвана 31 липня ц. р., з нагоди 25-річчя ОУН (Організації Українських Націоналістів), під заголовком "Єдино правильним шляхом". В цьому радіокоментарі автор ставить питання: "Чи йшли ми і досі йдемо правильною дорогою, чи ні, чи наша догматика — націоналістичний катехізм корисно, чи шкідливо формує душу й світогляд українського народу, а в тому числі й нас самих, чи може він ще віддаляє нас від того, за що ми боремося?"

Підкресливши, що "на рідних землях українські націоналісти знають тільки одного провідника Степана Бандеру", що "розсіяні українці в широкому світі тільки його вважають за провідника", автор з властивим йому захопленням закінчує: "Так, ми йдемо правильною дорогою, йдемо дорогою, яка єдино може довести наш нарід до основної нашої національної мети".

Редакція "Єв. Правди" одержала чимало листів, в яких читачі запитують, чи дійсно згадані твердження проф. Сагана актуальні й корисні для нашої визвольної боротьби і яким шляхом у сучасних світових обставинах ми повинні йти в нашій визвольній боротьбі за Незалежну Соборну Українську Державу.

Виспівувати в наші часи дифирамби бандерівщині, що "вона формує душу й свідомість українського народу", як це робить проф. Саган, значить зневажати український нарід.

На запитання наших читачів, як єдино правдиву відповідь, друкуємо (стор. 6) розділ "Єдиний шлях — шлях демократії" з "Кінцевого слова" праці проф. І. Мазепи "Підстави нашого відродження" (част. II).

Редакція "Єв. Правди"

В КАНАДІ ПОНАД 15 МІЛ. НАСЕЛЕННЯ

За даними статистичного бюро в Оттаві населення Канади на 1 червня ц. р. становить 15,195,000 чол. За останній рік населення країни зросло на 414 тис. чол.

АТОМНА СТАНЦІЯ В СССР

Радіо Москва повідомило, що в Советському Союзі відкрита перша станція, яка працює на атомній енергії. Станція потужністю в 5000 кіловат постачає енергію промисловості та сільському господарству найближчих районів.

Яр Славутич

ХАТИНА

Над синім Дніпром, на зеленій горі,
Де гречка на сонці кипіла,
Стояла в тополях, у щасті й добрі
Хатина, як маківка біла.

Шуміли дощі берегами Дніпра,
Поля колосились хлібами,
І дочками славилася мати стара,
І батько хвалився синами.

Та хто це опівночі зрушив пили,
Кого на вигнання скарало?
Свій вік на чужині батьки дожили,
Кістьми полягли за Уралом.

По світі блукають і дочки й сини,
Пригадують будні на полі,
А може десь б'ються за правду вони,
Своєї шукаючи долі?

Хатина ж горює на смутній горі
І молиться в небо дірками.
Усохли тополі; на голім дворі
Вітри завивають вовками.

(Зб. "Правдоносці")

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видав М. Фесенко
Адреса редакції:
606 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

РОДИННА ДРАМА

Під таким заголовком ("Комсомольська Правда", 2 липня 1954) автор висвітлив звичайне побутове явище в Советському Союзі. Друкуємо ці матеріали для того, щоб наші читачі могли собі уявити "родинні стосунки", які панують в поневоленій червоним драконом країні. — Ред.

— Я буду боротися за свою дитину і не віддам її нікому і нізащо! — з обуренням говорить людина молодого ще віку, майже юнак. Йому двадцять шостий рік. Він дуже рано овдовів. Не так давно померла його дружина і дворічна Марина осиротіла. Родичі дружини забрали у нього доньку — єдину втіху — і відмовляються повернути її батькові. Народний суд третьої дільниці Жовтневого району м. Москви звернувся до відділу народньої освіти того самого району з просьбою з'ясувати цю справу.

Так розпочалася справа. Інспектор відділу народньої освіти в справі захисту прав малолітніх Корнеева розпитала всіх, що знали щонебудь про це.

Дійшла черга й до батька Марини — Івана Попова. Сидить ото Попов перед інспектором, літньою жінкою, і болісно промовляє:

— Відірвати дитину від рідного батька! Хто ж їм це дозволить?

— Ніхто не дозволить, якщо на це не буде підстав.

— Які тут можуть бути підстави?! — вигукує Іван Попов, виправляч артілі "30 років Жовтня". — Після похорону Шури мати покійної забрала до себе Марину і не повертає її. Довелося звернутися по допомогу до суду.

Інспектор Корнеева просить Попова розповісти про його родинне життя.

— Дуже добре ми жили. Мирно жили. Всі сусіди нам заздростили.

— І ніхто не порушував спокою вашої родини? — запитала Корнеева. — Може кревні дружини встрявали у ваш побут? Адже ви оселились в їх кімнаті?

Ні, Іван Попов не мав до них претензій. Батько Шури, Костянтин Карташов, розійшовся з дружиною і зник з дому. Незабаром виїхала й теща. Молоді люди залишились самі в кімнаті, яка належала батькам Шури. Щоранку Попов йшов до артілі. Шура вже не перший рік працювала на тютюновій фабриці "Ява". Маленьку Марину відносили до дитячого садочку. Наприкінці дня родина вже знову була разом. Так змалював своє родинне життя Іван Попов.

—O—

В одному з комунальних московських приміщень на вул. 5-го Ямського поля жила комсомолка Шура Карташова з батьком і матір'ю, які працювали в тролейбускому парку столиці. На фабриці "Ява", де вона була стахановцем виробництва, знали, що Шура людина скромна й досить скупа на слова.

Коли з'явився на Шуриному горизонті Іван Попов, вона нікому не розповідала про свої почуття до нього. Близькі помітили її потяг до Попова... Незабаром народилася Марина... І Шура стала самітною матір'ю.

Марині йшов другий рік, коли Іван Попов запропонував Шурі оформити шлюб. Після цього він став жити разом з дружиною і донькою. Йому видали на це дозвіл тимчасовий — на один рік: отже кімната належала не Шурі, а її батькові й залишалася на його прізвищі хоч він тут і не мешкав.

Тісненько було для чотирьох осіб в одній кімнаті. Іван Попов постарався усунути невигоди. Незабаром йому пощастило зменшити населення кімнати на одну одиницю. Теща Попова втекла.

Доводиться сказати кілька слів на захист тещі. За свідченням сусідів, вона від щирого серця обслуговувала молоду родину і втекла не від доброго життя. Їй дуже тяжко було спостерігати, як поводився Попов з її єдиною дочкою. Він бив її на очах тещі й дитини, які в ці страхітливі хвилини старалися втекти з кімнати. Коли Надія Михайловна заступилася за дочку, Попов побив і її.

Отже в кімнаті залишилося троє: Іван Попов, Шура і Марина. До речі, Марина завжди зникала з кімнати коли батько її приходив напідпитку. Малятко, переховуючись у сусідів, було дуже незадоволене, коли його приводили до дому.

Мешканці цього приміщення, де замість стін влаштовані тоненькі перегородки, знали про знущання Попова над дружиною, але вважали за незручне втручатися в чуже особисте життя. Не зробив цього і батько Шури, який також знав про знущання Попова над дочкою.

—O—

6 грудня 1953 року Іван Попов жорстоко побив дружину. Він добре знав, що напередодні Шура, на його домагання, зробила нелегальний аборт й почувала себе дуже погано. Побиту жінку того самого дня привезли до лікарні. Дві добі промучилася Шура Карташов. В останні хвилини свого життя вона, нічого не ховаючи, сказала батькові, що її відвідав:

— Іван весь час говорив мені, що йому не потрібні діти. Не віддавайте йому Марину... Нехай живе у своєї бабці, якщо мене не стане. А якщо видужаю, зміню своє життя... Так дальше неможливо!..

За причину смерти Шури визнано аборт. Проте у свідченнях Репки, що він їх дав інструкторові в справі опіки, записано так: "Треба думати, що Попова померла від тяжких переживань і побоїв чоловіка".

Такої саме думки додержуються й сусіди.

Навіть у труну молоду жінку поклали всю в синяках. Це були наслідки останньої дикої розправи, яку виконав Попов. А проте це не пошкодило Попову стати біля труни в позу пригніченого горем чоловіка, коли фотограф, якого запросили кревні, робив знімок з покійної.

—O—

Попова мало турбувала доля Марини. Батьківські почуття, немов морські хвилі, насунулися на Івана Попова, коли закінчилася його... прописка (він мав дозвіл на рік!) паспорта в міліції.

Попов знав, що за советськими законами тепер кімната належить маленькій Марині. Отже, щоб мати житлову площу, він і пред'явив батьківські права на дитину.

—O—

На суді Попов енергійно ганьбив свідків, які говорили правду про його злочинне поводження з покійною дружиною. Але, припертий фактами, не відважився заперечити, що за півроку, після смерти дружини, він ні разу не зайшов до дитячого садочка відвідати свою дитину, ні одного карбованця не дав на її утримання.

Суд, звичайно, став на захист дитини і відмовив Попову в його позові.

Прокурор запропонував ухвалити постанову про додаткове виясненння причини передчасної смерти матері Марини.

Цікаві факти

ДОСИТЬ ДОГМ...

Ватиканська преса повідомляє, що папа Пій XII проголосив перше листопада цього року особливе свято на честь пречистої Діви Марії — цариці неба й землі. Це проголошення не буде вважатися за догму, а тільки встановленням спеціяльного богослуження.

Що й казати, досить вже догм. Треба дати щось реальне, що доходило б до душі віруючого.

"КРОВОТОЧИВА СТАТУЯ ХРИСТА"

На кладовищі в Согерті (США) вдова померлого Мікоеля Фабіяно поставила на могилі статую Христа з італійського мармуру. Кілька тижнів тому п-ні Фабіяно прийшла відвідати могилу і побачила на статуї "сліди крові". Поки робили аналіз цієї крові, то на кладовищі, бажаючі побачити на власні очі "нове чудо", зібралося стільки цікавих, що довелося біля могили поставити велику охорону.

Знову антирелігійна пропаганда в СССР

ЩО СТАЛОСЯ?..

2 липня 1950 року в Лугачовицях (Чехословаччина) була скликана конференція духовенства всіх християнських віровизнань. Виступаючи на цій конференції, як представник Російської Православної Церкви, митрополит крутицький і коломенський Миколай сказав:

"Настав час, коли Господь закликає нас, представників різних віровизнань, до об'єднання в загальнолюдській справі захисту миру і соціяльної правди. Нам треба тепер не в теорії, а на ділі довести вірність Христу.

Ми, християни, не повинні стояти осторонь від світових подій, від потреб часу, пасивно вичікуючи розгорнення подій. Поки в цьому світі триває боротьба між добром і злом, ми повинні бути в найнебезпечніших місцях, на передових постах, захищаючи справедливість.

До цього ми, православні, і закликаємо всіх послідовників Господа Ісуса Христа. Нехай властивість духа кожного віровизнання — молитовність православ'я, активність католицтва, розсудливість протестантизму — об'єднаються для створення миру, що його заповів нам Христос, щоб палкими доказами Павла, рішучими вчинками Петра й палкою любов'ю Івана розкрити всьому світові християнський ідеал миру й перемогти всіх, хто йде проти цього.

Нехай запанує благословенний Богом мир в усьому світі!" ("Русская Православная церковь в борьбе за мир", 1950 р.).

Цей же саме митрополит на першій всесоюзній конференції прихильників миру в Москві (26 серпня 1949 р.) в своїй промові підкреслив:

"Ми, церковні російські люди, не можемо тепер мовчати. Керуючись не тільки почуттям нашого громадського обов'язку, **але й виходячи з глибини нашої релігійної совісти** (підкр. наше), як віруючі православні християни, ми повинні засудити перед лицем всього світу злочинні заходи світової реакції".

Читаєш все це й не віриться, щоб релігія в такій безбожницькій країні, як Советський Союз, була в такій пошані, на такому високому ідейному рівні. Адже тільки так можна розуміти твердження згаданого митрополита "але й виходячи з глибини нашої релігійної совісти". На превеликий жаль, це говорить не митрополит, що вірить в Бога, а енкаведист в митрополичій ризі.

Що сталося? Адже кожному відома своїм нечуваним в історії людства (винищення духовних пастирів, віруючих, церков та ін.) боротьба советської влади проти релігії за гаслом "релігія це опіюм народу". А сталося те, що повинно було статися. Антирелігійна боротьба не дала большевикам бажаних наслідків. Навіть по великих містах люди продовжували вірити в Бога, а про сільське населення не доводиться й говорити.

Раптом війна. Вірою в Бога большевики вирішили піднести патріотизм і використати в інтересах здійснення своїх далекосяжних кривавих плянів в опануванні цілого світу. Вони впроваджують релігію, обсаджуючи посади духовенства енкаведистами, яких переодягнули в ризи. Та не так сталось, як бажалось. І ось тепер в усьому Советському Союзі маємо нову хвилю антирелігійної пропаганди. Що сталося?... Сталася звичайна річ. Віра в Бога на теренах Советського Союзу шириться. Партія, советська влада не можуть справитися з контролем, в своїх інтересах, над цією духовою ділянкою життя і беруться знову ліквідувати її випробуваними методами — винищенням, яке підготовляють антирелігійною пропагандою. Звичайно в цьому процесі спостерігаються деякі моменти марновірства, що нічого спільного не мають з правдивою вірою в Бога. Проте й вони є найкращим доказом того, що свободи релігії в Советському Союзі немає.

Подаємо матеріял із советської преси "По святу водицю...", який відбиває справжній стан релігії в Советському Союзі.

П. Рено

Більшовицькі будні

"По святу водицю"...

(Скорочено)

Розгортаючи антирелігійну пропаганду, советська преса особливу увагу приділяє місцевості Глінково (під Москвою), де об'явилася "свята вода". Сюди по "святу водицю" приїжджають навіть советські сановники. — Ред.

— Та ви до лікаря б сходили.

— Ох, лікарі, лікарі! Нічого не можуть вони зробити. Все таблетки дають, а толку — жодного. Як би то до Глінкова поїхати...

— Куди?

— До Глінкова. Джерело там є священне, попити водиці тієї...

— Але даруйте, тітусю, яке там джерело священне? Вам напевно, стрептоцид треба приймати, а не святу воду.

— Який бо ти, прости Господи, вайло — відповіла тітуся. — Вигадав якийсь там стрептоцид. Просто не хочеш машину дати старенькій.

Голос у тітусі був скрипучий, ображений. Петро Петрович завжди побоюється, щоб часом його кревні або знайомі не запідозріли його, боронь Боже, в зажерливості. Ні, серце у Петра Петровича — не камінь. І, дочекавшись неділі, посадив він тітусю у власну машину, поклав у багажник бідон для святої води. Виїхала машина на широкі московські вулиці і помчала до священного джерела, по святу водицю.

Одного недільного ранку ми також відвідали Глінково. На пагорку, де розташовані джерела, вишикувалися літні жінки з бідонами в руках; деякі з них співають псалми. Під горою, в пожовклому струмку, що його також вважають священним, хлюпощуться старі жінки, якісь бородачі... Тут же наближається авто. Солідний дядьо в капелюсі, з досить старанно зав'язаним галстуком, висунувшись з вікна, запитує мокрих баб:

— Де тут, мамуні, машину поставити?

Таких, що запитують, дуже багато. На узліссі виблискує на сонці цілий парк автомашин.

Ось прибула автом "Москвіч" дружина заступника директора приладобудівельного технікума ім. Орджонікідзе Ломакіна. А ось зупинився другий "Москвіч", який належить інженерові Економову. Тут же стоїть "Победа", в якій приїхали по святу водицю для старенької матері старший лаборант механіко-математичного факультету Московського університету Розанов і його дружина, студентка інституту іноземних мов. А в центрі виблискує чорними боками "ЗІМ" начальника управління капітального будівництва міністерства промислових товарів широкого вжитку СССР Мінасар'яна... Поки одні стоять в черзі по воду, інші лежать на травичці і діляться з шоферами враженнями:

— Що там не кажіть, а диму без вогню не буває. Вже щось є корисне в цій воді...

— Можливо, що так. Я ось матір привіз. А вона в мене така жінка, що дарма не поїде. Звичайно, дізналася, вияснила.

Кілька років тому поголоски про "святу водицю" дійшли до районової влади. Переполошилися:

— А що коли в Глінкові справді яканебудь цілюща вода? Адже тоді ми зможемо організувати курорт з скляними санаторіями, з мармуровими купальнями...

Запросили фахівців. Фахівці набрали з джерела водиці,

(Продовження на ст. 6)

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА

Незабаром вийде з друку "Збірник проповідей", який містить в собі серію проповідей на теми: "Чи є Бог?", "Певність безсмертя", "Небо" та інші. В проповідях висвітлені цікаві релігійні питання, обґрунтовані на наукових даних.

Тираж "Збірника проповідей" — обмежений. Отже просимо попередні замовлення на "Збірник проповідей" надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди".

Ціна $1.50. Редакція "Єв. Правди"

Єдиний шлях — шлях демократії

Революція 1917 року в період Центральної Ради породила український національний рух, що наперекір усім неспри‌ятливим обставинам завершився проголошенням державної незалежности України. Але устояти перед міцними й ліпше зорганізованими противниками нам не вдалося. Наші внутрішні сили були замало свідомі і не підготовані до опанування нашої великої території. Цим пояснюється поширення "отаманщини", розпорошення рухів з місцевим, "повітовим" патріотизмом і з персональними амбіціями ватажків, що поза цим не розуміли загально-національних інтересів. Після програної визвольної боротьби з'явилися у нас ідеологи (на еміґрації і в Галичині), що відвернулися від демократичної нашої традиції і кликали до ідей диктаторських (фашистівських, большевицьких або абсолютистичних).

Однак ці ідеї, при зустрічі з живим життям і потребами нашого народу, виявили себе непридатними для розвитку й поступу України. Після другої світової війни вже і найзапекліші противники демократії мусять прикривати свої дійсні наміри демократичною маскою. Як большевики, так і фашисти розуміють добре, що в теперішніх обставинах їх відкрита пропаґанда своєї партійної диктатури не могла б мати ніде в масах ніякого відгуку і успіху. З тим більшою настороженістю і недовірям маємо ставитися до всякої спроби оживити скраховані ідеології диктатури, що неминуче приводять до громадянської війни і політичного та матеріяльного упадку.

Ціле людство нашої планети переживає після другої світової війни велику переломну добу. Живемо в часи, коли розвиток модерної техніки вимагає нової організації міжнародніх зносин в напрямі створення більших державних комплексів, до яких входили б різні народи як рівноправні члени. Але це не повинно впливати на наші визвольні змагання. Ми мусимо й далі з непохитним завзяттям боротися за свою свободу. Якщо нашому народові пощастить вирватися з московської большевицької неволі і ввійти в сім'ю вільних народів світу, то ніщо не може стати на перешкоді нашому всебічному розвиткові.

Проблема визволення України — це насамперед проблема **загального культурного, соціяльного і політичного піднесення нашого народу та створення української належно розвиненої провідної верстви. Єдиний шлях для такого розвитку нашого суспільства це шлях демократії.** Цей шлях найкраще надається для відновлення "органічної будови" нашого скаліченого попередньою неволею суспільства. Тому всякого роду змагання до заведення у нас диктатури, до привернення старих, віджилих порядків мусимо рішуче відкинути. Захоплення середньовічними "ідеалами" було б для нашого народу самогубством. Це ясно показав приклад деяких інших сучасних народів, як, напр., Італія або Німеччина. В інтересах кращої долі нашого народу мусимо боротися за демократичний лад на Україні і творити свою провідну верству так само демократич-[illegible]

За демократичну методу організації нашого суспільства говорять наші історичні традиції, а також і наші сучасні національні завдання. Тільки при демократичному ладі, що дозволяє найкраще мобілізувати всі сили нації, українське суспільство зможе досягнути свого всебічного розвитку і сформувати в собі сильну та міцну еліту. Тому в теперішньому змаганні між московським большевизмом і західньо-европейською демократією наше місце на стороні тих, що обороняють найкращі традиції европейської цивілізації — свободу особи і вільність націй проти деспотизму — якого б то не було походження.

Український нарід вже пережив свою первісну культурницьку стадію відродження. Наше суспільство вступило в новий **політичний** етап свого розвитку. Відповідно до цього мусимо ставити свої чергові завдання. Після всього того, що наше суспільство пережило за останні десятиліття — бурхливого революційного життя і гарячкових шукань різних "нових шляхів", є вже найвищий час для всіх нас **перейти від безконечних ідеологічних дискусій до конструктивної, творчої праці.**

Не забуваймо, що такої страшної катастрофи, як тепер, Україна після татарського погрому ще не переживала ніколи. Московський большевизм веде систематичну невпинну боротьбу не тільки проти українського визвольного руху, але нищить і саму фізичну субстанцію нашого народу. Тепер вільна українська думка, традиційна українська культура можуть існувати тільки поза межами України. Це все накладає на українців на чужині великі, відповідальні завдання.

Наша сучасна еміґрація мусить виконати свій обов'язок перед українським народом. Роля еміґрації у всіх поневолених народів була завжди велика. Так само наша теперішня еміґрація, що своїм числом перевищує всі попередні українські еміґрації, повинна допомогти українському народові в його боротьбі за свою національну і людську свободу. Користуючись умовами вільного демократичного життя на чужині, ми мусимо зробити все можливе для того, щоб не дати ворогові знищити в нашому народі того, що творилося протягом довгих століть і становить його найцінніше надбання, це: **постійне невгасаюче змагання до свободи і людяности.**

Щоб ці завдання виконати, мусить бути за межами України свій авторитетний український осередок. Цей осередок має об'єднувати навколо себе всі свідоміші українські елементи, розсіяні по цілому світу, допомагати належному вихованню та підготові активніших і здібніших з нашої молоді і не давати гаснути серед нашого суспільства, так на чужині, як і на рідній землі ідеї вільної, демократичної України, проголошеної революцією 1917 року.

Українська революція дала нам ясну національну ідею **Незалежної Соборної Української Держави, з демократичним ладом.** Тому нема чого дискутувати над тим, що є вже "святим святих" кожного свідомого українця.

В цей критичний момент, коли наш нарід стоїть перед страшною загрозою свого повного національного, а навіть фізичного знищення, завданням усіх українців, де б вони не жили, повинно бути: **стати однодушно до праці для визволення нашого народу.** А коли визволимося, то знайдемо шляхи для впорядкування нашого внутрішнього життя на рідній землі так, щоб це відповідало нашим народоправним традиціям, які ніколи не вмирали в Україні.

(І. Мазепа — "Підстави нашого відродження", част. II, "Кінцеве слово")

"БОГ НАША ОХОРОНА Й СИЛА, ДОПОМОГА СКОРА В НЕЩАСТЯХ". — (Пс. 46:1).

"По святу водицю"...

(Закінчення з ст. 5)

пробобили належні операції і дали відповідь:

— Водичка непогана. Холодненька. В переваренoму вигляді можна пити. На жаль, жодних цілющих властивостей в ній немає.

Як немає — то немає. Шкода, звичайно. Не буде, значить, в Глінкові ні склянних санаторій, ні мармурових купалень... І засмучені представники влади махнули рукою на джерело:

— Нехай собі тече... Треба тільки в недільні дні поставити міліціонерів, щоб часом бабусі в черзі не бешкетували.

З того часу і до сьогоднішнього дня стоїть біля джерела міліціонер. І хлюпощуться в струмку старенькі бабусі.

А втім, мова йде не тільки про бабусь. Деякі бабусі й тітусі беруть з собою підлітків, школярів, а деякі привозять навіть немовлят. Тут їх купають саме у жовто-бурій, непроточній воді, де весь час хлюпощуться хворі...

— Незручно, звичайно, але що, що зробити? — виправдуються в райцентрі. — Люди по водицю приїжджають здалека, з міст. А щодо самого джерела... Свого часу намагалися його закрити, але справи не довели до кінця. А втім в Московському обласному виконкомі про це знають. Нехай там цю справу й розв'язують...

— Незручно, це правда, — погоджуються й власники машин. Але, правду кажучи, відмовити рідній тітусі, або, скажімо, дідусеві в такій дрібниці, як машина, також не можна. Образяться...

І вантажаться машини бідонами. І мчаться вони "до священного джерела по святу водицю".

("Труд", 25 липня 1954)

НОВИЙ МИЛЯТИН

Районний центр Львівської области — Новий Милятин — розкинувся близько шосе Львів-Київ. Тут, піднявши до неба кудлаті голови, неначе завмерли, виготовлені на скульптурній фабриці, берберійські леви, так би мовити, живий свідок керівництва ново-милятинського району. Біля цих кам'яних свідків щодня в очікуванні попутних машин мешканці. Ідуть вони в різні кінці.

— Ви куди сьогодні, Іване Івановичу? — запитує літня неголена людина худенького дідуся з набитим портфелем.

— В Буск, — відповідає власник портфелю. — Думаю чоботи полагодити та й в лазню заскочити, якщо часу вистачить. А ви куди?

— До Нового Яричева, — стиха відповідає неголений, — м'ясо кінчилося, крупів немає, хочу по крамницях походити, звичайно, й поголюся...

Як не дивно, але в районному центрі, відзначеному берберійськими левами, немає ні хлібопекарні, ні організацій промислового та харчового комбінатів. Печений хліб до Нового Милятина привозять за кілька кілометрів — з Львова, м'ясо й мясні вироби — з сусіднього районного центра — Буска, деякі інші товари з райцентра Новий Яричів.

В Новому Милятині немає лазні, перукарні, шевської і швацької майстерень. Працівники районного комітету партії, виконкому їздять до сусідніх районів помитися в лазні, полагодити взуття, пошити щонебудь, навіть поголитися.

Сім років тому був тут райпромкомбінат. Не маючи відповідного догляду, це підприємство самоліквідувалось.

Хто в цьому всьому винен? В Львівській області створилося становище, коли переважна більшість підприємств місцевої й кооперативної промисловости зосереджена у Львові. Артілі в Львові дають 90% всієї продукції і тільки 10% припадає на підприємства в районах. Район відчуває гостру потребу цегли, черепиці, вапна та інших буідвельних матеріялів. Цього року потрібно цегли й черепиці 17 міл. штук, а цегольні можуть дати тільки 9 міл. штук. Решту доведеться завезти із Закарпаття. Для цього потрібні сотні вагонів. А де їх взяти?...

("Правда", 29 липня 1954)

A MATTER OF PRESTIGE

By May Hall Thompson

Joella Webb glanced out of the dormitory window and only half noticed that the long willow leaves made mottled black patterns on the green lawn. A few students moved back and forth across the campus like a shuttle. Being a student here at Litton gave one prestige, Joella knew, yet her eyes were not rested on the spire of the chapel of Freeman College in the distance. Freeman, a self-help, religious college, intrigued her. The students went to chapel every day, took Bible courses, and some prepared for missionary work and the ministry. Joella often had an intense desire to attend the college herself.

To learn more of the Creator and His Word, the Bible, and His purposes for mankind and for herself meant more that the kind of prestige one got by going to Litton. There must be a reason for everything in the sight of God — for life and death, for heaven and hell, for an existence now and the hope of another existence later. Joella felt she must learn all she could, even though she already knew something of the Bible. Not only that, but she felt she should do something about it. She had slipped away to lectures at Freeman on her free evenings when girls and boys of Litton were out for pleasure, and the more that she had heard on religious education the more burning was her desire to learn more.

Now the willow-slim girl with strong, intense features, frowned. Her mind was on matters at home, and she couldn't help thinking of sacrifices her mother made to keep up the Webb prestige, and particularly to keep her in college, for her mother was now a widow whose income went all too fast. Joella glanced at her fine, small gold wrist watch and saw that it was time to leave for a class. She hurried from the room, still wishing she were going to

(Continued on page 8)

Рак і куріння

"Британський Медичний Журнал" опублікував дослідження д-ра Ричарда Долл і проф. Бредфорда Хілл, про зв'язок між курінням і раком легенів. Британські вчені цілком підтверджують висновки американських вчених у цій справі.

В 1951 р. згадані вчені надіслали англійським лікарям близько 60 тисяч анкети з таким питанням: "Чи курите ви і яку кількість тютюну чи папірос ви вживаєте щодня?".

40 тисяч лікарів надіслали відповіді. За останні три роки померло 789 лікарів, а саме: в 35 випадках (всі без винятку курили) від рака легенів і в 36 випадках рак прискорив смерть.

Д-р Долл і проф. Бредфорд Хілл опрацювали відповідну статистику. На 1000 чол., віком 35 років і старші, протягом найближчих двох років помре один, що не курить, і три чол., які викурюють щодня 25 папірос або 25 грамів тютюну.

ВОЄННИЙ ДОГОВІР ЮГОСЛАВІЇ, ГРЕЦІЇ Й ТУРЕЧЧИНИ

9 серпня ц. р. міністри закордонних справ: Югославії — ген. Коча Попович, Греції — Стефанопулос і Туреччини — Копрул підписали договір про воєнний союз. Договір укладений на 20 років і має своїм завданням забезпечити ці три Балканські країни проти нападу СССР та советських сателітів.

США — КАНАДА — АНГЛІЯ

Недавно відвідав Канаду перший міністр Британії Черчил, який докладно поінформував уряд Канади про розходження в політиці Англії та США.

Розходження ці мають для Канади величезне значення. Будучи частиною американського континенту, Канада надзвичайно зацікавлена в цілковитій згоді з США. Разом з тим, будучи частиною британської спільноти, Канада не може не зважати на позицію Англії. Отже Черчил на парадному обіді цілком слушно підкреслив:

— Канада являє собою ланку, яка пов'язує Англію і США.

ВИБОРИ НІМЕЦЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА

У липні ц. р. в Берліні відбулися вибори президента Західньонімецької федеративної республіки. На президента обрано д-ра Теодора Гойса, визначного німецького політичного діяча, члена "Вільної демократичної партії Німеччини".

ДЕЗЕРТИРСТВО ЗРОСТАЄ

За даними західньо-німецької поліції, за останні шість місяців на Захід дезертирували 1462 чол. — працівників східньо-німецької поліції.

ПОМЕР ЕККЕНЕР

На 86-му році життя помер (Фрідрихгафен — Зах. Німеччина) відомий конструктор цепелінів доктор Еккенер.

Коротко

- Президент США проти зменшення закордонної допомоги, визначеної в 3,447,700,000 долярів.
- В США збирають щороку близько понад 85 більйонів долярів податку, тоді як видатки становлять понад 100 більйонів долярів.
- У Західній Німеччині відбулися маніфестації з нагоди перших роковин протикомуністичного повстання у східньому Берліні.

"З ПЕРЕХОДОМ НА ТВОРЧУ РОБОТУ?!..."

Як повідомляє "Радянська Україна" від 3 липня ц. р., пленум Центрального Комітету КПУкраїни "розглянув прохання тов. Корнійчука О. Є. про звільнення його від обов'язків члена президії ЦК КПУкраїни у зв'язку з переходом на творчу роботу і задовольнив це прохання".

СОВЄТСЬКИЙ ПАНТЕОН

Рада міністрів СССР офіційно повідомила, що на передмістю Москви в районі т. зв. Узгір'я Леніна, недалеко села Семеновське, буде побудовано в найближчому часі советський Пантеон, де будуть складені тлінні останки Леніна, Сталіна і інших советських достойників.

A MATTER OF PRESTIGE

(Continued from page 7)

a Bible class instead of English III.

On the campus she bumped into Maurice Stevens. "Hello," she greeted him. "What's new?" She had known Maurice from childhood.

"I'm leaving college today, Jo," the young blond boy told her.

"Really? Did your father finally consent?"

"No. Dad still doesn't approve. But I have to live my own life. I wanted to go to an agriculture college in the first place but Dad wouldn't have it. I've tried studying law here at Litton but I'm no good at it. But now somehow, some way, I'm going to be a farmer."

"I know just how you feel, Maurice. You know I was only thinking I wish I could go to Freeman."

"Freeman!" Maurice was plainly surprised. "Why Freeman when you can go to Litton?"

"I don't exactly know except that I'd like to study the Bible and go to chapel and maybe even be a missionary."

"Now I am surprised. Does your mother know?"

"Of course not. Mother's ambition is for me to marry rich, now especially since we've lost so much money."

"By the way," said Maurice, "how's your brother Dan coming along? Getting better?"

"What do you mean, better?"

"Why, didn't you know he had pneumonia? Mother wrote me that he was a mighty sick boy. Dr. Stearn told her."

Joella flushed. Suddenly she felt very small, almost cheap. Her mother had not told her that her little brother Dan was sick because her college life must go on smoothly. Yet now she could understand why her last allowance had been so long in coming.

Suddenly the girl said, "I'm going home with you, Maurice, on the same train—today. I'm not going to college any more either, not Litton at any rate."

When Joella arrived home, she found both her brother and mother pale and listless, but Dan was out of danger.

"How could you, Mother?" she asked.

"Why, I did it for you, my dear. You know how much I've set my heart on your going to Litton?"

"That's sweet of you, Mother, but I'd rather have helped if I could."

"There was nothing you could do. It was even better, your staying there. The extra expense, you know."

Joella's face flamed. "Don't worry about the expense of my coming home," she said. "I'm not going to use any more money going to Litton."

She knew there would be a scene. There was. Her mother was first shocked, then indignant, then tear-stricken. "An education will mean everything. Especially one at Litton. That means prestige, my dear. And I won't have anything else for you. It would be selfish of you not to go."

Joella finally consented to finish her education. That much she promised and no more. When she got back to Litton, she would formulate her final plans. May-be Mother was right. Anyone would think she would be but Joella herself. A daughter should be grateful to get to go to Litton.

The next morning she went down town with a pearl-studded ring to sell. Her father had given it to her years before and it was valuable. It would pay the cost of her trip, and more. On the way down she bumped into Maurice again. She saw that the enthusiasm had left his face, but his chin was still firm. Joella knew he had had trouble with his family.

"Dad won't give me money to go to an agricultural college," he told her. "But I'm going some way."

"Have you ever thought of Freeman? While a religious college, it has an ag department. Besides, you could get practical training on its farm run by students."

"Say, that's an idea. I've always thought of Freeman as a college where I'd have to study Bible and maybe become a minister. But the way you put it. And going to chapel and studying the Bible wouldn't be bad for a farmer, would it?"

"It would be wonderful. Oh, dear, there I go again. I had tried to quiet my feelings, at least for a while."

It came as suddenly as an earthquake, for it was an earthquake. Walls swayed, bricks and boards and mortar and broken glass suddenly showered about them. Maurice put his arm around Joella and drew her close to the side of a building. Both were too shocked to say a word. People screamed and some went down under the debris.

Soon it was over but some of the city people were injured and their homes wrecked. As a Red Cross ambulance made its way down the street, Joella suddenly ran forward, surprised that she was still whole and well. "I'm going to help," she shouted to Maurice.

He ran after her. "I'm going to help, too."

Never had Joella worked so hard in her life as she did now, but then Joella had never worked very hard before. Maurice was much better fitted to do his share. His body was hardened from track work, as he was an athlete at Litton. He was used in lifting and carrying stretchers. Joella helped with bandages and the dressing of minor wounds.

She was still working hard when her mother and Mr Stevens arrived.

"Joella!" cried her mother in exasperation. "I've been worried sick. I thought you were hurt and here you are . . ."

"Where's Maurice?" asked Mr. Stevens.

"He's all right; he's helping, too."

The young girl looked at her mother and suddenly felt grown up. And in spite of her weariness it was a good feeling. It seemed as though for the first time in her life she was doing something useful.

"I felt helping here was best, Mother. I knew if you'd been hurt, you'd be taken to a hospital or here or some place."

A very old man with a bandaged head suddenly spoke up. "Well, if it ain't Mrs. Webb. So this is your daughter—but I might have known. It's just like your kind of people to put their shoulders to the wheel in an emergency. I remember when old Mrs. Webb—must have been the girl's great grandmother—helped with the harvesting when help was scarce. She wore a sunbonnet and worked like a man but the next day she was a lady again."

Joella smiled at him sweetly as he went on. "And take the Stevens family. They never shirk an emergency." He put out his old gnarled hand for Mr. Stevens to shake. "Yes sir, these two old families have prestige here in the city. They've always had faith in God and man and themselves."

Joella took a deep breath. She knew now why she felt as she did. She was free.

"Don't bother about me, Mother," she said. "Go back to Dan. I'll be home soon. And, Mother, I want to tell you I made my final decision about college. I want to finish my education, of course. But I'm going to go to Freeman. This will take the burden off your shoulders and I'll be getting what I want. What better prestige could I have than to be a Christian? It's the only kind of setting apart I want. I appreciate all your sacrifice. But this is the way it must be now."

At that moment Maurice came up. "And I'm going to enter Freeman, too. I can work my way through college there and learn to be a good farmer—as well as a good Christian."

Mrs. Webb looked strangely at her old friend, Mr. Stevens. Finally she spoke, "Sometimes it takes an earthquake to shake us up."

Mr. Stevens smiled. "We were in a rut with all our beliefs. But the young ones are right. What more could we ask for them?"

Joella was suddenly very happy. Her mother approved. And so did Maurice's father. Yes, her mother approved, for she heard her mother saying, "Go, then, my dear, to Freeman. And may God bless you."

—The Instructor.

THE CURSE OF COMPANY

A Christian was asked, "Why were you not at church Sunday?" The answer was, "I had company."

A school teacher was asked, "Why were you not at school Monday?" Her answer was, "I had company."

A merchant was asked, "Why did you not open your store for business Monday?" His answer was, "I had company."

Does the reader say that he knows better than that? No teacher or merchant ever gave such an answer. No one ever gave such an answer except those that miss church. The reason is, whether they acknowledge it or not, that they think the church service is of less importance than the school or the store.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твое світло на стежці моїй"

Рік XV. Число 10. Торонто, Онт. ЖОВТЕНЬ 1954 OCTOBER Toronto, Ont. Рік XV. Число 10.

ЛЮБОВ — ДАР БОЖИЙ

"...а найбільша між ними: любов" (І Кор. 13:13).

Тринадцятий розділ першого листа ап. Павла до коринтської церкви є ядром відповіді на цілу проблему коринтських братів. Своїм змістом цей розділ з'ясовує справжню мудрість, справжню любов, правдиву форму християнського ентузіязму, щиру, чесну й щляхотну духовість, яка не залишає місця й кладе кінець всяким суперечкам і змаганням між віруючими християнами.

Вже останнім віршем дванадцятого розділу ап. Павло вказує на кращу дорогу, про яку він говорить в цілому тринадцятому розділі. Любов в тринадцятому розділі змальована як дар Святого Духа. Це любов, якої не можна заслужити ні здобути своїми власними зусиллями. Це любов, яка дає саму себе в жертву; це діюча, динамічна любов; це любов, яка не шукає свого; це любов, якої властивість — любити; це любов — вічна. Любов ця найкраще виявлена на голгофському хресті.

З аналізу змісту цілого листа випливають такі приклади:

Знати Христа й Його розп'ятого — це знати цю любов (розділи 1—2).

Жити життям апостолів, які, коли їх злорічили — вони благословляли, коли їх переслідували — вони терпіли, коли їх лаяли, вони молилися, — це знати цю любов (4:10-13).

Повік не їсти м'яса, щоб не спокусився слабший брат, за якого Христос умер — це знати цю любов (8:1—3, 13).

Стати для всіх усім, щоб придбати їх для Христа — це знати цю любов (9:19—23).

Бути гідним учасником Господнього столу й робити все на славу Божу — це знати цю любов (розділ 10;11:17—32).

Ждати на інших на вечері любови — це знати цю любов (11:33—34).

Дати можливість іншому говорити замість того щоб перебивати й спричинювати замішання — це знати цю любов (розділи 12 і 14),

Старатись, щоб проповідування евангелії було зрозуміле і ясне — це знати цю любов (розділ 14).

Всі ці приклади, які так яскраво пронизують лист, ап. Павла, мають свое завершення в тринадцятому розділі. Тринадцятий розділ представляє нам самого Господа Ісуса Христа. Життя Христа Ісуса сяє крізь рядки й слова цього цілого розділу. Розділ цей описує нам розп'ятого Христа, який присутністю своєї любови й сили через Духа Святого в житті віруючого християнина творить із нього новий утвір, нову людину (2 Кор. 5:17). Отже під кожним словом любов треба розуміти Христа. Коли ми говоримо про Христа, то ми говоримо про любов і наші думки линуть до Джерела й Красоти тієї любови, якою є сам Господь Ісус Христос. Це ж Він, що терпить усе; це ж Він, що не гордиться; це ж Він, що не шукає свого, що не думає злого, вічно сущий. Тут віра в Христа сяє крізь життя й у житті Його дітей (1 Кор. 4:9-13, 2 Кор. 4:5-18; Матв. 5:1-12).

Тринадцятий розділ відкриває нам любов, яка повністю буде в Церкві Христовій тоді коли Христос прийде і настане царство слави. Автор і Джерело цієї любови — Господь Ісус Христос. Любов ця вічна (13: 8-10, 12-13), від неї ніщо не може відокремити нас (Рим. 8:38-39). Це сила Божа, якою Бог дає життя там, де панує смерть. Це є тайна Божественної цілі щодо воскресіння мертвих. Отже розділ тринадцятий передбачує те, про що сказано в розділі п'ятнадцятому, ясно вказуючи на протилежність того, що **тепер**, і того, що **потім** (13-8-10, 12). Коли ж пророцтва знищаться? коли ж мови замовкнуть? коли ж знання знівечиться? коли ж знищиться частинне? Відповідь: **потім**, тобто після воскресіння мертвих.

В тринадцятому розділі, так як і в цілому листі, сказано про першість і другорядність: любов, або мови людські й ангельські; любов, або пророкування; любов, або всі тайни й усе знання; любов, або вся віра, щоб переставляти навіть гори; любов або роздавання всього майна і навіть віддавання свого тіла на спалення.

Любов — це відношення людини до Бога й людини до людини, — це дар Божий — це сила Божа, що діє в житті віруючої людини. Любов ця не людське осягнення, вона не може бути здобута людськими зусиллями, й вона не має свого початку в людині. Любов приходить від Бога в Христі Ісусі в силі Духа Святого й є даром Божим та силою Божою, щоб виконувати волю Божу.

Саме про таку любов говорить апостол Павло, закінчуючи свій псалом любови такими словами: "А тепер залишаються ці три: віра, надія, любов, а найбільша між ними: любов.

Володимир Кучер

Б. Лисянський

УКРАЇНІ

Україно — широка пустеля,
Україно — пригноблений край,
Все стоїш ти — незрушна як скеля,
Все стоїш — як привабливий рай.

Всі змагання, всі спроби ворожі
Твого серця не вбили тремтінь;
Ти і далі стоїш на сторожі,
Віковічних, незломних стремлінь.

Ти — найбільшая радість у світі,
Ти — найвища життя благодать;
За-для тебе так радісно жити,
За-для тебе не жаль і вмирать!

Так веди ж нас шляхами офіри,
У пітьмі смолоскипом ясній;
Будь і далі нам символом віри,
Будь емблемою вічних надій!

І в цей час, о, Велика Руїно,
Чашу муки ми вип'ем до дна...
Ти повстанеш, моя Україно,
Знову славна, могутня, міцна.

Ти повстанеш хай мороком тьмяним
Тебе криють твої вороги...
Ти воскреснеш і сонцем весняним
Знов засяєш усім навкруги.

Діямантом, живим самоцвітом
Заяснієш в життевій імлі,
Розцвітеш пишнорадісним квітом
На щасливій, на вільній землі!

(Зб. "Pro Patria")

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА

Незабаром вийде з друку "Збірник проповідей", який містить в собі серію проповідей на теми: "Чи є Бог?", "Певність безсмертя", "Небо" та інші. В проповідях висвітлені цікаві релігійні питання, обгрунтовані на наукових даних.

Тираж "Збірника проповідей" - обмежений. Отже просимо попередні замовлення на "Збірник проповідей" надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди".

Ціна $1.50.

Редакція "Єв. Правди

Проп. Теодор Галенда

Була і є свята воля Божа

Відбувалися весняні збори Пітсбурської Пресвітерії. Шановний пастор дуже великої пресвітерської церкви д-р Мекюен промовляв до Пресвітерії так: "Оглянувши цими днями околиці Пітсбурга, які займають різні слов'яни, я сказав сам до себе: "Ось яке чудове та велике поле для місійної роботи". І справді, ми посилаємо місіонарів до різних народів світу. Це добре. Але Господь посилає і до нас різні народи. Ось хоч би у нас тут: скільки ми маємо слов'ян, до яких належав і Іван Гус, мученик за Христову віру. Проте ми нічого не робимо для цих людей. На мою думку треба покликати проповідника, який проповідував би цим людям евангеліє царства Божого зрозумілою їм мовою". Для здійснення цього збори обрали місійний комітет, головою якого став д-р Мекюен. Для роботи серед людности було покликано чеського пресвітерського проповідника д-ра Лоса.

Протягом місяця д-р Лоса не зміг зібрати до громади людей, щоб можна було їм проповідувати евангеліє царства Божого. Після цього він звернувся до д-ра Мекюена з заявою про те, що він повертається до своеї церкви в Небрасці, бо місійної роботи неможливо розгорнути. Голова місійного комітету відповів коротко: "Це справа Божа, отже звернемося з благальною молитвою до Господа, щоб сам Господь дав нам вказівки, що маємо робити". Після щирої, з глибокого серця молитви, д-р Мекюен спокійно запитав д-ра Лоса: "Що ви тепер думаєте робити?" Д-р Лоса зворушеним голосом відповів: "Після молитви моя думка змінилася. Я відчув, що Господь мені допоможе, що все таки є тут люди, які приймуть Боже спасіння". Д-р Лоса почав знов працювати. Про свої початки ось що він розповідав: "Отже я знову йду відвідувати і запрошувати людей на збори. Перед одним будиночком стояла громадка молодих людей. Глянувши на них, я звернувся з короткою молитвою до Всевишнього: "Дай мені, Господи, бодай чотирьох з цієї громадки залучити до боротьби за своє спасіння". Серед згаданих людей були три брати Галенди і господар дому Василь Рьопка. Я порозмовляв з ними по-чеському і запросив всіх завітати на вечірні збори, де я навчав англійської мови і викладав св. Письмо . . . Так з Божою допомогою ми почали."

Фактично так і було. На перші збори прийшли чотири брати — Петро, Дмитро і Теодор Галенди і Василь Рьопка.

Після цього ми почали регулярно відвідувати збори для релігійних розважувань і вивчення англійської мови. Ці релігійні розважування мене заохотили до читання Святого Письма. Незабаром я виявив різницю між наукою Святого Письма та науку, яку я мав у вихованні. Я намагався одержати в цій справі вичерпливу відповідь від греко-католицьких священиків. На жаль, вони нічого не говорили про Святе Письмо, а старалися в моїх прагненнях пізнати правдивого Бога, заспокоїти мене різними доказами з життя святих і церковних авторитетів. Я почав уважно вивчати Святе Письмо і незабаром переконався, що евангельська віра — єдиний шлях до пізнання правдивого Бога, якому належить поклонятися духом і правдою. Так я став евангеликом.

1901 рік. Мене і моїх братів Петра та Дмитра покликано до місійної роботи в пітсбурській Пресвітерії. Тут я мав нагоду і надалі студіювати Святе Пись[illegible]

1903 рік. Брати — Петро та Дмитро виїхали в інші країни для місійної роботи і я лишився в громаді, яку очолював пастор д-р Лоса, учителем недільної школи для дорослих. Крім того, я часто заступав д-ра Лоса, відвідував людей і запрошував на богослуження, інформував пастора, кого й коли він має відвідати і роз'яснити слово Боже про спасіння душі.

Саме цього року під час роботи я зустрінувся в одній родині з двома юнаками — Кульчицьким та Нижанківським. Я запросив їх на богослуження і запевнив їх, що на цих богослуженнях вони докладно дізнаються про те, що значить Св. Письмо для нас християн. Звичайно вони прийшли і вступили до громади. Згодом Кульчицький став доктором медицини, а Нижанківський — евангельським проповідником. Саме тоді було покликано студента-українця З. Бичинського редагувати український часопис, а на піяністку й учительку недільної школи для дітей чешку, панну Ружинку Рибар, з якою я і одружився.

Це була перша жінка, що провадила місійну роботу серед слов'янських народів. Як моя дружина, вона чимало допомагала мені в місійній праці серед української людности.

Місійна робота мене захоплювала. Я часто зустрічався з людьми, від яких я міг дечого навчитися. Так 1907 року молодого ще тоді Василя Кузева я запросив на вечірнє богослуження, яке вже я проводив українською мовою і запросив його поінформувати присутніх, як в краю студенти-матуристи ставляться до християнської віри. Кузів радо прийняв запрошення. У своїй промові він підкреслив, що в краю взагалі великий брак християнської віри між студентами, бо вони не мають доброго прикладу від свого духовенства. Василь Кузів залишився при нашій громаді.

1906 рік. Перша пресвітерська церква для слов'янських народів в Престон коло Пітсбургу реорганізується на три національні групи. Пастор д-р Лоса очолив чеську пресвітерську церкву в Кораополис, Па. Пастор Франк Шваха заступив д-ра Лоса і відправляв богослуження в місцевій церкві на Престон щонеділі рано для всіх слов'ян. Мене призначила пресвітерія для проповідування в українській мові щонеділі ввечорі. Рано я провадив недільну школу для дорослих чеською мовою для всіх слов'ян. За моєю порадою пастор Шваха, в порозумінні з церковною радою, відрядив Василя Кузіва на студії богослов'я, щоб в майбутньому він міг стати українським проповідником.

1912 рік. Закінчивши богослов'я в Пітсбурському семінарі, я був ординований на проповідника пітсбурською пресвітерією і став пастором для української групи в тій першій церкві, де першим пастором був д-р Лоса.

З церкви на Престон, в якій я також був пастором для українців, вийшло 18 чеських проповідників, 6 — українських, 4 українські місіонерки і понад 25 чеських.

1916 рік. Я розпочав місійну роботу серед українців в Гартфорд, Конн.

1920 рік. Мене покликано на пастора чесько-словацької церкви в Албіон, Па.

1922 рік. Я знову повернувся до Гартфорд, Конн.

Коли ми 1903 року розпочинали місійну роботу рідною мовою серед українців, ми не мали релігійних пісень, щоб під час богослуження славити Бога. Довелося багато над цим попрацювати. Я склав чотири такі пісні, що ними користувалася українська група евангельських християн. Ось одна з них:

Слухай! Христос тебе кличе. Що ж відкладаєш?
Часто чуєш Його голос: "Коли ся вернеш?"
Ти вже довго відкладаєш. Чого ж чекаєш?
Скоро життя переплине, де ж ся подієш?

Не відкладай! Спас тя кличе: "Навернись!"
Віддай ціле серце, душу, поки ще час!
Спас тя кличе: "Не відкладай, тепер навернись!"
Бо не знаєш, чи Він завтра закличе ще раз.

Можливо, що в цих піснях бракує сучасної української мови, глибшого релігійного змісту, але на той час, коли їх вперше заспівали, вони зворушили до сліз всіх присутніх. Одного разу д-р Лоса запросив нас і ми прославили Бога нашими піснями на богослуженні в церкві для чехів і словаків. Всі були захоплені й дивувались, що ми — українці так щиро ставимося до пізнання правдивого Бога.

1906 року ми мали вже близько 50 пісень. Слава Богу!

Ці коротенькі історичні факти свідчать, що для навернення українського народу до Євангельської віри, на основі Святого Письма, — була і є свята воля Божа.

"Шукайте Господа", доки можна знайти Його, кличте Його, коли до вас близько. Нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої, та нехай обернеться до Господа, а він помилує його, і до Бога нашого, бо він на ласку найбагатший". Ісаія 55:6-7.

ЧИ ВИ ВЖЕ ПЕРЕДПЛАТИЛИ "ЄВ. ПРАВДУ?"
ЯКЩО НІ. ТО ЗРОБІТЬ ЦЕ СЬОГОДНІ!

Мокрота, темнота, чудо й богохульство

Усім побожним людям відомо, що в одній з православних церков м. Торонто з'явився "чудотворний образ св. Миколи Мокрого", який віками перебував у Софієвському Соборі в Києві.

Багато написано про цей образ, але найбільше поширена леґенда, в якій досить яскраво й зворушливо висвітлене значення цього образу.

В якихось купців, що переправлялися через Дніпро, через необережність впала у воду дитина. На гарячу молитву матері св. Микола витягнув дитину з води, привернув її життя, і поклавши у церкві під своїм образом, наказав матері у сні прийти й забрати її. Мати так і зробила. Але забираючи дитину, вона зауважила, що з образу тече вода. Це був наочний доказ того, що св. Микола сам був у воді і, рятуючи дитину, до нитки промок.

Як воно справді було, історичних відомостей ми не маємо. Відомо тільки, що з того часу образ св. Миколи почали шанувати як чудотворний і назвали "образ св. Миколи Мокрого". Ритуалістичні церкви вважають цей образ за покровителя-рятівника утопленників. Переказують, що російська царська фльота визнавала цей образ за свого небесного опікуна. На нашу думку цього не могло бути. Адже російську фльоту японці розторощили в бою під Цусімою. Чи могло це статися, якби св. Микола Мокрий був її покровителем?

Цей, великої сили й слави, образ опинився в Торонто. Про нього заговорили на сторінках преси редактор "Н.Д." п. Волиняк ("Нові Дні" ч. 56, 1954 р. "Чудотворний образ св. Миколи Мокрого в Торонті") і о. В. Сагайдаківський ("Гомін України" ч. 39, 1954 р. "З листів до редакції").

Як пише п. Волиняк, образ опинився в Торонто "якимсь чудом." До речі, серед віруючих снують чутки, що образ втік сам з речами якогось священика. Хоч образові й не було уділено прав (чи безправ'я) "ДП", проте він вемігрував до Канади цілком легальним порядком, тобто порядком, який п. Волиняк вважає "якимсь чудом". Отець Сагайдаківський запевняє, що: "Св. образ опинився в Торонті не "якимсь" чудом, як висловлюється п. Волиняк, а — ми віримо — з Божого Провидіння".

Розповідаючи про образ св. Миколи Мокрого, одна бабуся з таким глибоким почуттям робить висновок: "Скажіть, будь ласка, скільки то часу минуло, а коли дивишся на образ св. Миколи Мокрого, то й сьогодні неначе сльози стікають з його очей". І справді, образ св. Миколи Мокрого заливається гіркими сльозами. Плаче він тому, що навколо його імені розгорнулися такі непристойні суперечки, плаче він тому, що в нашому релігійному житті ще й досі даються взнаки мокрота, темнота, чудо й богохульство.

Св. Микола за свого життя був незвичайно побожний. Хоч він визнавав деякі марновірства, що їх православна церква запровадила в життя за його часів, але він любив Бога і шанував його всім серцем. І ось тепер він читає в українських газетах, що Богові приписується таємна "конфіскація" його образу з церкви, переховування по таборах на скитальщині і, нарешті, сенсаційна об'ява в Торонто. Про це о. Сагайдаківський так і пише: "А образ опинився в Торонті, не "якимсь чудом"... а Божим чудом і з Божої волі". Таке "чудо" для св. Миколи можна вважати тільки за богохульство. Якби Бог хотів врятувати образ свого святого, то Він не робив би так, як це роблять грішні слабосилі люди. Не можна ім'ям Бога приховувати наші слабості. Ми певні, що образ св. Миколи Мокрого волів би краще залишитися на місці, з своїм народом, ніж покидати його і тікати на чужину. І справді, хто ж тепер буде дбати за утоплеників у Києві?. . Звідки отець духовний знають, що Бог мав щонебудь спільного з досить неясною появою образу св. М. Мокр. в Торонто?

Плаче й гірко плаче образ св. Миколи Мокрого і над методами, якими п. Волиняк рекомендує "рятувати" українську православну святиню. Методи ці пройняті погрозами, обвинуваченнями, закликами, нечуваним гнівом.

Образ св. Миколи Мокрого — це духовий скарб українського народу. Треба по-християнському дійти порозуміння, щоб влаштувати його у відповідному місці і в належний спосіб. Для українців-ритуалістів образ цей становить релігійну, культурну й національну вартість, для протестантів, українців-евангеликів — вартість мистецьку й національну. Ні в якому разі не можуть поодинокі особи, чи окремі групи, парафії чи організації проголошувати виняткове право на образ, як це робить о. Сагайдаківський.

Образ св. Миколи Мокрого плаче (разом зним плачуть і чесні люди), рясно вкриваючись сльозами. Плаче він тому, що точиться боротьба не про врятування його, як великої культурної й національної цінности, а про використання його, як церковного "бізнесу". Про це о. Сагайдаківський свідомо пише:

"Духовенство і вірні нашої парафії з Високопреосвященішим Архиепископом Палладієм на чолі і з його благословення зупинились на постанові збудувати спеціяльний храм-підземелля, в якому збереження св. образу було б запевнене повністю".

Своїми гіркими сльозами образ св. Миколи Мокрого протестує проти претензій о. Сагайдаківського, що він ніби його повірений і знає його думки. А докази? Отець Сагайдаківський пише: "Святитель Божий Миколай обрав для свого образу... м. Торонто, а в Торонті — скромну українську православну церкву при вул. Квін". Це твердження викликає великі сумніви. Хто знає, що думав чи думає про все це святитель Миколай? Скажімо, хтось вкрав образ чудотворця Микити і завіз аж до Бразілії. Чи можна це вважати за доказ, що св. Микита чи його образ цього бажали? В Торонто скрізь можна купити добру мапу міста. Незрозуміло, чому саме образ св. Миколи Мокрого не придбав цієї мапи і тим самим оминув козацьку православну церкву в Торонто з добрим хором і диригентом, а осівся на Квін вул. Чи він мав голос у цій справі? Дуже й дуже сумнівна річ. Немає нічого дивного, що дехто висловлює думку, що якби образ св. Миколи Мокрого мав вільний вибір, то він напевно б оселився в Українській Пресвітерській Євангельській Церкві, а "щирі релігійні патріоти" намагаються довести, що всі ці суперечки безпідставні, бо св. Микола Мокрий походив з Галичини і його образ повинен належати одній з греко-католицьких церков у Торонто. Непробачна темнота!

Щодо образу св. Миколи Мокрого, то церкви можуть мати ще якесь право, засноване на релігійному характері. Проте, яке право має якась окрема церква чи особа монополізувати й оперувати останками князя Ярослава Мудрого? Треба, нарешті, мати якусь пошану до своєї минувшини і без примусу, суперечок і нікому непотрібної непристойної писанини запропонувати українській спільноті, в особі нею визнаних громадських установ, заопікуватися цими останками. Огидно спостерігати, коли з наших історичних святощів місцеві люди намагаються організувати якийсь ярмарок і джерело прибутків.

Образ св. Миколи Мокрого вже виставлений для всенародного почитання в православній церкві св. Андрея Первозванного при вул. Квін. Відбуваються урочисті безперервні богослуження. З почуттям духової радости о. Сагайдаківський під час богослуження закликає: "Обнімімо один одного перед чудотворним образом св. Миколи Мокрого!" Необов'язково робити це перед самим образом, хіба у когонебудь для цього є велике бажання. Вистачить, коли о. Сагайдаківський та всі, що з ним дискутують, — обнімуть один одного денебудь, але від щирого серця як справжні християни, після чого образ св. Миколи Мокрого та останки князя Ярослава Мудрого будуть урочисто передані на збереження відповідним українським організаціям. Ці історичні цінності, незалежно від того, хто і як їх вивіз, належать українському народові. Жодна партія, група, організація чи парафія і поодинокі особи не мають ніякого права претендувати на ці цінності з тим, щоб прикриваючись релігією, перетворити їх на джерело додаткових прибутків.

Андрій Підвисоцький

Відкиньте від себе усі забобони,
До Божого Слова зверніться.
В зовнішніх обрядах спасіння немає,
Хто вірить в Христа, той спасеться!

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Проблема старих робітників

Більшість проектів забезпечення робітників старчею пенсією передбачає обов'язковий перехід на пенсію людини в віці 65 років, бо саме з цього віку починається виплата соціяльного забезпечення для старих людей. Проте, дехто з урядових кіл, а також з промисловців починає приходити до думки, що вік 65 років — це ще надто рано для багатьох людей залишать працю. Виравховано, що число людей після 65 років збільшується майже удвоє скоріше, ніж число людей молодих. Фактичне число людей у віці 65 і старше, що їх маємо тепер, у 1960 році збільшиться з 13,5 мільйонів до 17,5 мільйонів. Отже, якщо вік 65 років буде й надалі границею між середнім віком, тобто найпродуктивнішим періодом життя, і старим віком, коли людина перестає працювати для заробітку, то виплата старечих пенсій лягатиме дедалі важчим тягарем на решту населення.

Серед індустріяльних фірм, що вивчають можливості вийти гнучкішу програму старечих пенсій, є одна велика фірма на сході США, яка останнім часом провадить експерименти, дозволяючи деяким робітникам, за їх згодою, працювати далі і після 65 років. Наслідки цих експериментів непогані. Двадцятьом відсоткам робітників віком понад 65 років було запропоновано працювати й надалі. Дві третини з них на цю пропозицію погодилися.

Найрезонніші доводи того, що вік 65 років не є критичний, походили з того, що люди, які працюють на себе, як ось фармери, власники маленьких підприємств або професійні робітники, тобто особи, що мають змогу самі собі визначати час перестати працювати, дуже рідко кидають працю віком 65 років. Наприклад, майже 400,000 фармерів ще бадьоро та активно працюють, маючи 70 років

Бюлетень "Інституту Забезпечення Життя" зазначає, що дуже багато питань, які треба розв'язати перед тим, як впроваджувати в життя якусь нову гнучкішу програму забезпечення старечими пенсіями. Дуже важко, наприклад, запровадити коротший робочий тиждень для старших робітників, ще важче запровадити в життя проект переміщення робітників на легшу і нижчу оплачувану працю.

Якщо якусь нову вдосконалену програму визнають інші великі фірми, то це буде тільки часткове розв'язання проблеми робітників, що досягнули 65 літнього віку і захочуть далі працювати. Але той факт, що такі пляни опрацьовуються, свідчить, що відповідні чинники починають переглядати та ревізувати свої думки про те, коли ж справді починається в людини старечий вік.

Коротко

★ У США організувався новий театральний ансамбль під назвою "Український театр в Америці". Театр цей очолює Йосип Гірняк.

★ Цього року минає 30 років від заснування "Просвіти" в Аргентині.

★ В Нью Йорку має бути організована "Українська Школа Вищої Освіти" з правами американських шкіл.

★ Василь Авраменко закінчує фільм під назвою "Тріюмф українського танку".

★ Незабаром вийде з друку альманах "Новий Обрій", присвячений культурному життю української еміграції в Австралії.

★ "Листи до приятелів" повідомляють, що в Англії тепер є близько 30 тис. українців.

★ Після другої світової війни до Венесуели прибуло понад 5 тис. українців.

Нова адреса пастора М. Гітліна така:

P.O. Box 365,
Saskatoon, Sask., Canada

Президент УНР серед української еміграції

У серпні ц. р. Президент УНР д-р Степан Витвицький разом з керівником ресорту преси і інформації інж. Ф. Пігідо відвідали табори української еміграції в британській зоні Західньої Німеччини.

На головному двірці в Ганновері пана Президента зустріла численна делеґації від ближчих таборів: Бухгольц, Шуленбурґ та Ботфельд. Професор Зайців-Абрамович привітав Президента іменем української громади згаданих таборів та висловив побажання довгого віку, здоров'я та успіхів у тяжкій і відповідальній його праці. Пані Раїса Ковальська від українського жіноцтва піднесла високому гостеві квіти.

Президент УНР відвідав табори Авґустдорф, Діпгольц, Гайденау та Фалькенберґ-Фішбек. Скрізь українське громадянство вітало Президента, як законного представника Української Народньої Республіки. Вітали Президента т а к о ж крайс-директор округи Діпгольц пан Йорде, команданти таборів пан Брикнер (Діпгольц), пан Дорфлінгер (Гайденау) та пан Шольце (Фалькенберг).

Відвідав Президент також табор Української Пластової Команди над Ізаром, в якому згуртовано понад 150чол. українських дітей.

Відповідаючи на привітання, пан Президент в своїх промовах докладно висвітлював обставини, в яких постала Українська Національна Рада, її завдання та діяльність зовнішне і внутрішне. Крім цього, пан Президент докладно подав характер відносин з різними міжнародніми чинниками, зокрема з Американським Комітетом Визволення від большевизму (АКВБ) щодо радіопередач на Батьківщину і про використання Інституту для вивчення історії й культури СССР (матеріяли подамо в наступному числі). Пан Президент скрізь закликав до єдности і гуртування навколо Українського Державного Центру УНР, пам'ятаючи, що найнебезпечніша зброя для нашого ворога наша єдність.

(За мат. "Укр. Ін. Бюро")

Нові видання

Доц. Іван Павелко: УКРАЇНА-РУСЬ І МОСКОВІЗМ" — науково-популярна студія. Науково-популярна Бібліотека ч. 1. Видавництво Миколи Денисюка, Буенос-Айрес 1953. Стор. 112. Двобарвна обкладинка В. Крюкова.

Автор, відомий наш науковець, незвичайно образно проходить століттями та показує в популярній формі державний розвиток українського народу. Яскраво бачимо, наскільки розбіжними є шляхи розвою русько-українського і російського державного процесу

Ціна книжки 3,80 дол.

Замовлення і гроші слати на адресу:

Publisher Mykola Denysiuk
G.P.O. Box 1476
New York 1, N.Y. — USA.

Що чути у світі

● Населення Токіо — столиці Японії на 1 серпня ц.р. становило близько 8 міл. чол. Отже Токіо є найбільше місто в Азії і посідає третє місце у світі.

● Советський амбасадор в Англії Я. Малік відвідав "червоного єпископа" д-ра Джансона і разом з ним оглянув Кентеберійський собор. За словами Джансона собор зробив на Маліка чудове враження.

● У східньому Тибеті вибухнули заворушення проти комуністичної окупації.

● Недавно президент УНР д-р С. Витвицький відвідав США з тим, щоб розв'язати деякі зовнішньо-політичні та внутрішні справи.

Читайте "ВІСТІ ПОШТОВОГО ВІДДІЛУ"

Вони містять новини поштових видань УНРади і цікаві статті з української та світової ФІЛАТЕЛІЇ. Виходять "Вісті Поштового Відділу" раз на місяць. Ціна в Німеччині — 30 пф., в інших країнах 10 ам. центів.

Замовляти: "Вісті Поштового Відділу"
MUENCHEN 25, Daenkhelstr. 4/o, Germany.

Більшовницькі будні

Престольне свято

Ми віїхали до колгоспу "Правда Півночі" раннього ранку. Трава ще не встигла обсохнути і роса виблискувала на польових квітах. В низинах, де ще тримався вогкий, прозорий туман, тягло прохолодою.

Коли кінчився кучерявий лісочок, наш "Москвіч" опинився серед величезного викошеного лугу. Далеко-далеко, наскільки може охопити око, немов линули до нього рівні ряди скошеної трави. Шофер Петро Миколаєвич зупинив машину, взяв трохи конюшини й стиснув у долоні. Пересохла конюшина захрустіла.

Гине сіно, — з болем у серці сказав мій супутник. — А на полі — ні душі. Ось що коштують нам свята.

І справді. Майже з півгодини іхали ми лугами колгоспу "Правда Півночі" і нікого на них не бачили. Ані гомону тракторів, ані дзвону коси

Не могли ми відшукати й Цвєткова, що заступав голову артілі. На дверях правління колгоспу — величезний замок. Вдома ми Цвєткова також не застали, хоч у світлиці було чимало гостей. Після деякого збентеження, нам сказали, що господар "напевно по колгоспах поїхав".

Повірити було важко: в кімнаті пишався стіл, рясно вкритий пляшками; і гості і домочадці встигли вже пропустити не одну чарчину...

Так само довіть пильно ми розшукували і секретаря комсомольської організації Тоню Смірнову. А коли, зневірившись, запитали, чи немає тепер в селі хоч одного комсомольця, то й комсомольців не було.

— А чи часом не до Сергієва зібралися? — звернувся до нас якийсь дідусь, бачучи, що ми стоїмо такі безпорадні біля машини. — Адже свято сьогодні. "Тихвинська". Хіба не чули?! Там народу...

Народ святкує, а сіно гине... — Робітнички!

— Пересихає, пересихає — ось як сонечко припікає — зауважив дідусь. — Та часом не підкинете мене до Сергієва? Кум там пиво зварив...

Широка вулиця села Сергієва вщерть набита народом. В Сергієві "тихвинська" — престольне свято. Сюди щороку збираються з усієї округи. Чому це так — ніхто нам не міг з'ясувати. Адже в Сергієві і церкви немає!

"Розважаються" тут по три-чотири дні коли польові роботи саме в розпалі.

Біля одного з будинків стояла група міліціонерів. Обличчя в них спітнілі й запорошені.

— Ось уже п'яту ніч не сплю, — скаржиться сержант. — Доглядаємо, щоб не було бешкету. Не встигли в радгоспі "Дикому" відсвяткувати "купальницю" як настав "Іванів день", а тепер святкують "тихвинську", а там "казанську", а незабаром "перша причиста"...

Він безнадійно махнув рукою і, здійнявши кашкет, почав витирати хустинкою голову.

Побачивши машину, з натовпу вийшов кремезний чорноволосий колгоспник і підійшов до нас.

— Голова сільської ради Біловусів, — відрекомендувався він і неприязно додав: — Полюбуватися приїхали? Чотириста гектарів сіна кошеного гине, трава висихає, а у нас — бачите? Самих себе обкрадають... І ви думаєте, що тут віруючі зібралися? Дурниця! Ось запитайте того юнака, що йде з гармоністом — чи вірить він в "Тихвинську Божу Матір"?

Михайло! Підійди но на хвилинку! Ось ці люди цікавляться, що це за свято "тихвинська" і чому ти його святкуєш?

Юнак ніяково усміхнувся

Та хто його знає, що то за Тихвинська. Старі мати говорять, що свято

Біловусів весь час говорить жовчно, нібито обурюючись, і разом з тим дає зрозуміти, що цього викоренити ажніяк неможливо: як за старих часів запроваджено, так і буде!

Про це саме дають зрозуміти і завідувач сільського клюбу Валерій Краснораменський і секретар комсомольської організації Тоня Смірнова, яку ми також відшукали на гулянні з нагоди "Тихвинської Божої Матері" на чолі комсомольської організації.

Для чого прибули саме сюди комсомольці. Хіба може для того, щоб присоромити своїх товаришів і запросити їх на роботу?

— Та що ви?! усміхнулась Тоня, — та хіба вони підуть?! Ні, це у нас запроваджено ще за старих часів. Що ми можемо зробити?

Минулої зими в колгоспі "Червона Зоря" не вистарчило корму й багато згинуло худоби. А все в наслідок того, що під час косовиці колгоспники святкували.

За відомостями обласного комітету комсомолу, за час релігійних свят в 1953 році під час збирання врожаю втрачено 10 тисяч робочих днів.

Що ж роблять советські й партійні організації?

Наприклад, у Сергієвському районі протягом року не було лекції на антирелігійну тему. Працівники обласних організацій не вважають за потрібне відвідати колгосп "Правда Півночі" допомогти комсомольцям організувати боротьбу проти пережитків, проти впливу церкви.

Від м. Вологди до Сергієва щось тридцять кілометрів. Проте там ще не бачили працівників обласного управління культури. Ніхто не думає про те, щоб молодь могла побувати в театрі, на концерті, послухати лекцію чи доповідь. Як не дивно, а колгоспна молодь Сергієвськогго району майже нічого не знає про спортивні ігри, мало знає советських пісень.

("Комсомольська Правда", 29 липня 1954.)

УВАГА! УВАГА!

Небувала подія на книжковому ринку!

КНИЖКА ОЛЕКСИ КАЛИНИКА

"Що несе з собою комунізм?"

(Документи про російсько-комуніст. терор в Україні)

На 14 розділів книжка советських таємних документів про колективізацію, заготівлі хліба і інших продуктів, розкуркулення, методи катування, голод і т. д.

Це перша на еміграції книжка видана заходами СВУ (Спілки Визволення України), яка містить у собі директиви, протоколи, судово-слідчі справи та інші большевицькі документи.

Цю саму книжку друкує англійською мовою ЦК СУМ-у в Англії. Тираж обмежений. Замовлення на книжку надсилати на адресу:

Iwan Haluschka,
Muenchen 2,
Dachauerstr. 9/II,
Germany

Ціна книжки:
в Німеччині — 3.00 НМ.;
в Англії — 6 шилінгів;
в США і Канаді — $1.50.

Рецензія

Праця варта студій

"Нові дні" ч. 51-55, 1954 р., містять наукову розвідку видатного українського науковця проф. І. Розгіна, який працює як вчений біолог в дослідних інституціях Дітройту. На Україні, до еміграції, він працював як один з асистентів проф. Богомольця.

У розвідці під назвою "Всесвіт і людина" проф. Розгін аналізує відношення людини до всесвіту та її місце в природі. Самі назви розділів вказують на цікавість проблем, що їх порушує проф. Розгін. "Філософія природи", "Будова живих систем", "Енергетика живої системи", "Організм як жива сила", "Жива істота як колоїдна система" та інші.

Погляди проф. Розгіна можна зачислити до ідеалістичної течії в науці. Разом з рядом визначних вчених він сміливо визнає існування Бога як автора і будівничого природи. Професор Розгін пише: "Найдокладнішим проявам мудрости Творця є життя на землі"

Світогляд проф. І. Розгіна тим більш цікавий для нас, що він ілюструє цілковиту неспроможність комуністичного атеїзму і матеріялізму скувати незалежну думку. Проф. І. Розгін студіював ціле своє життя на рідних землях, де всім дослідникам силоміць накидався офіційний м а т еріялістичний світогляд. І, не зважаючи на це, сміливі, що незалежно думають, науковці, наперекір усім намаганням державно-партійної машини, зуміли знайту правду і Бога, досліджуючи об'єктивні факти природи.

Згаданою розвідкою проф. Розгін вносить вклад не тільки в природознавство, а також доповнює українську наукову термінологію, уникаючи крайностей і заховуючи яскравість української мови.

Розвідка проф. І. Розгіна "Всесвіт і людина" має науково популярний характер і радимо ширшому загалу ознайомитися з її змістом.

М. Фесенко.

Проф. В. Боровський

Раби не родяться, їх виховують!

Автор книжечки "З венесуельського щоденника" (Видавництво Миколи Денисюка, Аргентина) Лев Стаховський згадує дещо про релігійність мешканців того краю. Згадуючи про еспанського національного святого — св. Якова, з ім'ям якого вони поневолювали й індійські племена, на ст. 8-ій він пише:

"Ще довго героїчні індійські вожді, як Сонакайма, Таманако, Катія, Курікуріян дошкулювали конквістадорам (еспанським завойовникам). Ще тривало два століття, доки їх силу зломано. А до бою з ними еспанці кидалися з криком: "Сантіяго у а ельос!", бо св. Яків з Компостелі був не лише патроном Лосади, але й цілої Еспанії. Цей войовничий святий 38 разів спускався з неба, щоб допомогти еспанцям воювати з маврами. Знаменита його поява була в 939 році в битві у Клявіхо. На білім коні з білим розвіваючимся прапором він появився серед еспанського війська, і в той день 60.000 маврів полягло на полю бою... Його знаком є мушля, вона ж потім стала і символом хрестоносців".

Про забавні анекдоти, які йому оповідав один співподорожний про католицьку релігійність індіян, на сторінці 29-ій він пише так:

"Розповідав теж забавні анекдоти, як уже більш цивілізовані та переведені в католицьку віру індіяни обходяться за панібрата з католицькими святими. Так, в одному селі довго не було дощу, і засуха загрожувала катастрофою голоду. Мешканці села спочатку молилися святому, що завідує дощами (забув його імя). Коли ж молитви не приносили бажаних наслідків, то вони рішили вжити більш радикальних засобів. — "Тобі добре, стоїш у холодку церкви і навіть не знаєш, що нам на полях усе сохне!" — винесли його статую в поле і поставили під тропічне сонце. І щоб збільшити ефект, поклали йому до уст солону рибу. — "Ось на тобі, спробуй сам, що значить спека і коли нема дощу!" — Невідомо, чи бідний святий після цього послав їм дощ, чи ні.

Велике також серед населення захоплення лотереєю. І коли в церкві священик підіймає вгору святі дари, вони виймають з кишені свої лотерейні квитки і махають ними перед св. дарами. Такий квиток не може не виграти".

Коли б це тільки був жарт. На жаль, це дійсність, висміяна жартом. Все це можливе тільки тому, що церква, яка цих індіян виховує, не тільки що не шанує, а усунула другу заповідь Божу, яка забороняє і "християнське" ідолопоклонство. Ця заповідь говорить: "Не роби собі ідола або чогось схожого до того, що на небі в горі, чи на землі долі або в водах під землею. Не бий поклонів перед ними і не служи їм; Я бо Господь — Бог твій, Бог ревнивий, **що за гріхи батьків карає дітей їхніх, навіть на третім і на четвертім роді тих,** що ненавидять Мене, і являє ласку тисячам тих, що люблять Мене і заповіді Мої сповняють". В іншому місці св. Письма про таку релігійність сказано: "Бо, пізнавши Бога, не прославляли Його, як Бога, й не дякували, але знікчемніли своїми думками, і запаморочилось нерозумне їхнє серце. Вони казали, що мудрі, — й стали нерозумні, і славу нетлінного Бога змінили на подобу образа тлінної людини, і птахів, і четвероногих, і гадів. Тому то й видав їх Бог у пожадливостях їхніх сердець на нечистоту, щоб вони самі знеславляли тіла свої. Вони Божу правду замінили на неправду, і честь віддавали, й служили створінню більш, як Творцеві, що благословенний навіки, амінь... А що вони не вважали за потрібне **мати Бога в пізнанні,** видав їх Бог на розум негідний, - щоб чинили непристойне" (Римл. 1:21, 23, 25, 28).

Тяжко тих людей в незнанні сутті християнства обвинувачувати. Вина тут припадає на тих, що не принесли цьому народові правдивого пізнання Бога. А чи наше ритуалістичне християнство не таке? Чи наш нарід може похвалитися, що має Бога в пізнанні, а не обрядах, церемоніях, образах, статуях і т. д.? А коли цього нема, то згідно з другою заповіддю Божою на кожному й "християнському" ідолопоклонникові лежить кара Божа, що передається і на майбутні покоління, поки вони таки не навчаться поклонятися Богові духом і правдою (Єв. Ів 4 : 23-24).

Ми мусимо ствердити, що велика частина нашого народу боїться читати Біблію. Таке негативне явище ми маємо тоді, коли сам Христос нас до цього заохочує, говорячи: "Досліджуйте но Писання, бо ви думаєте, що в них маєте вічне життя, — вони ж свідчать про мене" (Єв. Ів. 5 : 39). Про цю боязнь д-р. Юрій Мулик-Луцик в своїй статті "До біо-генези типу релігії", вміщеній в 2-му числі "Волині", пише:

"...Ще сьогодні волинські селяни зберігають старе повір'я про "гріх" читати всю Біблію від початку й до кінця. Вони переконані, що Бог карає за це помішанням розуму. Для них прочитати значить те саме, що зрозуміти Біблію, яка для них являє собою святе табу, тобто заборонену святу річ; заборонену в даному випадку для розуму...

Маємо два явища: 1. активне намагання освічених верств привести народ до розуміння релігії та 2. пасивний спротив народу цьому накидуваному розумінню.

З точки погляду народньої психології таке ставлення народу можна б окреслити як примітивне та притаманне всім народам у всіх часах на примітивному щаблі культури. Проте живе сприймання українським народом всіх інших новин поступу при одночасному консерватизмі свойого своєрідного світогляду не уповажнює це останнє явище механічно вияснювати консерватизмом, нехіттю до поступу взагалі. Тому то сучасне переконання мас (старшої ґенерації) на Волині про "гріх розуміти" св. Письмо треба розглядати глибше, не обмежуючись до формального етнографічного ствердження. Як відомо, ця свято-табуальність св. Письма має свої залишки в цілій Україні... Не так своєю наявністю, як саме довгим життям своїм в Україні, це повіря змушує спинитися над ним глибше. Перш усього, воно у "цивілізованій" формі виступає на протязі історії і у верств освічених. Правда, в них це явище наявне як більш чи менш свідоме намагання не допустити до сфери релігії раціоналізму. Прикладів — багато. Найперший — о. Григорій зі Смоленська (XI ст.), який дорікає митрополитові Климові Смолятичеві вживання в писаннях релігійних цитат мислителів Платона й Аристотеля. Найвизначніший з них — Іван Вишенський, який остро осуджує уводження в релігію думок згаданих мислителів (Поради о очищенію церкви") в XVI-XVII ст. І, очевидно, вони мали за собою більшість українців. Отож народне повіря в "гріх" розуміти св. Письмо та виступи верств освічених проти розумового аналізування релігій — це те саме і має спільний корінь. Цей корінь — в українській вдачі, що від початку прийняття християнства виявляє тенденцію не до розуміння релігії, а до переживання в містерії обряду.

Георграфія типів релігії: протестантського й католицького виразно свідчить про це, що етично-профетичний тип релігії (протестантизм) вийшов від нордійців, схильних до раціоналізму *), а католицизм тримається в расах альпейській та середземноморській; це тому, що ці останні схильні до містицизму (Е. Кречмер: Ґеніялє Меншен. Берлін 1929, ст. 86 і слід.). Расовий тип українця після дослідження Х. Вовком, С. Руденком та І. Раковським окреслено як альпеізовану відміну ядранського типу... Коли ядранський тип, як "психологічно безбарвний" (Кречмер, оп. цit., ст. 85), дав елемент неокреслений, то очевидно елемент альпейський, альпо-ядранський та середземноморський обмежений до типу релігії містичного, що й проявилося в гоні до містерії культу, в релігійному ірраціоналізмі..."

Отже після розважань д-ра Ю. Мулика-Луцика виглядало б, що згідно з українською природженою вдачею, **українець не виявляє тенденції до розуміння релігії, а до переживання її почуваннями в містерії обряду.** Якби це припущення було правдиве, то це було б трагічним свідоцтвом для нашої української вдачі й нашого лінивства думки в найважнішій ділянці життя людини, а саме — в сфері її вірування. Це було б підтвердженням слів ап. Павла: "А що вони не вважали за потрібне мати Бога в пізнанні (Куліш переклав "в розумі"), видав їх Бог на розум негідний" (Римл. 1 : 28). Отже без належного пізнання Бога не можна мати гідного розуму, а св. Письмо нас до цього веде. Хоч свої твердження автор прибрав вченими фразами й словами, проте важко з ними погодитися. Адже найкращі й освічені представники української вдачі та духовости висловлюються про це зовсім інакше.

Перший Григорій Сковорода про це переживання релігії "в містерії обряду" пише:

"Щождо обрядів і церемоній, то вони не приємні Богові, бо вони не можуть врозумити добру та розумну душу... Скільки століть мудруєте в церемоніях і які наслідки цього, крім самих розвалів, забобонів та лицемірства? Ледачі! Глупі, побудували на тіні цій своє блаженство... О, дрожайший рай! Найсолодша істина Господня! Коли продиремося до Тебе? Не пускає нас **терен церемоніяльний.** У ньому ми й застрягли... Страх Божий уводить у внутрішню заслону Біблії, немов би взявши таку людину за руку, вводить її у внутрішній палац, якого вона зроду й не бачила... Біблія ледачому падіння, а доброму повстання..."

Ці думки українського філософа найкраще заперечують здогади д-ра М. Луцика про не звихнену українську вдачу і підкреслюють корисність читання Біблії, яке помагає доброму до доброго, а шкодить тільки ледачому.

Про релігійний світогляд Т. Шевченка проф. Д. Чижевський в своїй статті "Шевченко й релігія" (В Варшавському виданні творів Шевченка) пише: "Перегляньмо уважно ті місця, що вражають та можуть вразити релігійного (треба розуміти — православного, або католицького, примітка моя — В. Б.) читача: Усі вони мають той самий подвійний сенс — неґацію форми (цебто "містерію обряду" — прим. моя — В. Б.), але через цю саму неґацію — визнання змісту. Почитання образів, як самої лише форми даного змісту, це поганство, "де ж християни?" (запис 27. 9. 1857). Релігійне почуття Шевченка вражає той факт, що при згаданих вище театральних умовах (тобто "містерії обряду", — прим. моя — В. Б.) читають евангелію, . поета обурює це протиріччя протиріччя між святим змістом Св. Письма та зовнішньою пишністю й поверховою обрядовістю ("містерією обряду", — прим. моя — В. Б.) церковної єпископської відправи (Запис 16. 2. 1858 р.)... Шевченко вважає, що треба сучасну християнську релігію звільнити від чужих їй елементів. Це очищення для нього, як і для "Книг Битія Українського Народу" полягає на встановленні **безпосереднього** відношення індивідиума до Бога. Лише Бог має бути предметом віри та поклоніння: "І Тобі **Одному** поклоняться всі язики у віки і віки".

І тут ті самі думки, що і в Сковороди. Шевченко відкидає форму, визнає зміст. Він хоче звільнення християнства від чужих елементів та безпосереднього відношення людини до Бога.

Отже припущення д-ра Мулика-Луцика безпідставні, бо не звихнена чужими впливами українська натура, таки свідомо хоче вірити і де треба вживати й розуму, що також не потребує бути тотожним з раціоналізмом, бо розум також відограє не малу ролю в житті віруючого, коли він просвічений Духом Святим. Св. Письмо говорить нам про це так: "І не стосуйтесь до віку цього, але **переміниться відновою вашого розуму,** щоб пізнавати вам, що то є воля Божа — добро, приємність та досконалість" (Рим. 12 : 2). "Але ви не так пізнали Христа, якщо ви були чули про Нього й навчились в Нім, як правда в Ісусі, щоб відкинути, за першим поступованням, старого чоловіка, що зотліває в зваблиних пожадливостях, та **відновлятися духом вашого розуму** й зодягнутися в нового чоловіка, створеного по Богу в справедливості й святості правди" (Єфес. 4 : 20-24). "Через це **не будьте нерозумні, але розумійте, що є воля Господня**" (Єф. 5 : 17). Про це прекрасно висловився перекладач Біблії на українську мову -- Панько Куліш:

Молюсь: Не дай мені з розпуки
Зректися розуму свого;
Нехай наука не погасне
В проміннях сяева Твого!

Нехай мій дух в земній юдолі
Не знижується до звірят,
З Твоєї пресвятої волі
Нехай навіки буде свят!

Коли Т. Шевченко згадує про чужі елементи в християнській релігії, то саме цю боязнь читати Св. Письмо, а де треба й вживання голови — була прищепила народові панівна церква і початково цілком не була вложена Творцем в нашу вдачу. Тут має рацію Д. Берез, пишучи: "Це, що на нашім ґрунті переважає безвольний, непрактичний, закукурічений тип раба, який в обличчі наказу хвилі (має на думці визвольні змагання укр. народу, — прим. моя — В. Б.) не спромігся на масовий чин — **це є один з відємних впливів пануючої релігії, яка замість збудити, приспала людину."** Це так само відноситься до того, що релігія в багатьох українців опинилася в "містерії обряду", або в "християнському" поганстві та ідолопоклонстві, інакше кажучи — порушила другу заповідь Божу та не зрозуміла науки Христа про поклоніння Богові духом і правдою. Це мститься на нас лінивством та убозством думки в релігійному житті, або як пише Д. Берез — проявляється в безвольності та духовій оспалости. Це мститься на нас, як одиницях і народові, на кожному кроці. Іван Франко тут просто таки сказав: "Яке християнство насадили, таке й мають". В іншому місці він пише: "Обряди і вірування нашого народу, навіть ті, які прийняла й освятила церква, далеко більш надихані поганською вірою в оживленні сили природи, ніж в единого, всемогучого, всевідучого Бога... Правдива релігійність вимагає чогось зовсім іншого і **тої правдивої релігійности,** ви, тисячолітні вчителі нашого народу, не дали, не прищепили тому народові".

Найвища пора не прикривати цю нам накинену ганьбу й трагедію пишними науковими фразами, а може ще й пробувати з цього робити нашу національну чесноту, а почати рішучу акцію, щоб вивести наш нарід з цієї фатальної оспалости, безвольности та тупоголов'я. Т. Шевченко в поемі "Іван Гус" вже давно кинув гасло до цього святого зриву, закликаючи:

Прозріте, люди, день настав!
Розправте руки, змийте луду.
Прокиньтесь, чехи, будьте
люди,
А не посміщище ченцям!

Говорячи про чехів мав він на думці наш український нарід і журився тим, що наш вільний розум окований кайданами лихої ночі і тому кликав, щоб ми нарешті: прозріли, розправили руки та змили луду. Не Бог, а несовісні слуги церкви довели до цього сумного стану.

Раби не родяться, їх виховують!

ANCHOR TEST

By Jay Worthington

Dirk Barker turned his head as he heard spikes pounding behind him. He knew he shouldn't, in the last 20 yards of a quarter-mile race, but Dirk wanted to reassure himself that he could win.

Needles of fear stabbed his thumping heart, as he saw the crimson jersey drawing alongside. Dirk Barker's jersey was blue—Royal Blue, with ALPINE in white lettering across the front. He was Alpine High School's best quarter-miler, and anchor man on the relay team.

He might still win the 440, Dirk told himself. The finish line was only a few yards ahead—

And then his left foot caught in a hole. The gray track was rutted by the many spiked shoes that had dug past the cheering grandstand this warm spring afternoon in the track season's climax, the District Meet. Dirk had been watching for these treacherous pockets—until he made the mistake of turning his head.

The crimson figure flashed by him, as he stumbled. Dirk fought to regain the lead, but the fear had added to the stiffening in his weary leg muscles. His red-jerseyed rival broke the cotton thread, and Dirk Barker stumbled across the line in second place.

Five points for Hooverton, the winner's team. Only three points for Alpine.

Dirk tried to smile as he shook hands with his conqueror, a yellow-haired youth named Osgood, but he knew that his lean, tanned face showed his chagrin.

"Pretty fine!" panted Osgood, his cheeks red against his blond hair. "I thought you had me!"

Another yard, thought Dirk, and I would have had you . . .

"Good race, Dirk," said Coach Ellington, as the youth reached the Alpine bench.

But the grey-haired coach's eyes mirrored disappointment. Dirk knew why. Hooverton High was the team favored to win the big meet. Alpine had been given only a slight chance. And now Dirk had lost, instead of gaining, two points to the favored team, with victory almost in his hand.

"I would have won, if I hadn't stumbled into a rut," he mumbled, and pulled his blue sweatshirt over his close-cropped brown hair.

"Forget it. We're still running close to a tie with Hooverton in total points." Coach Ellington smiled, and patted Dirk's shoulder. "You can get those points back in the mile-relay, the final event. You'll be running against Osgood again, too. Osgood is Hooverton's anchor man."

"Osgood—?"

Nervous doubts pricked Dirk again. Yet, he might have beaten

(Continued on page 8)

ANCHOR TEST

(Continued from page 7)

Osgood, if he hadn't stumbled.

"If the fellows give me a one-yard lead, I can win the relay," said Dirk.

"*If* they give you a one-yard lead? *If* you hadn't stumbled—?" Coach Ellington's smile had faded "What are all these *if's*, Dirk? This is no time for doubting. The team is depending on you. How can your teammates have faith in you, if you don't have faith in yourself!"

Dirk stared at the green grass of the infield, and felt hot shame pouring into his neck and cheeks. He could take criticism from almost anybody—except Coach Ellington.

Ellington had always been his model, a true Christian leader. Dirk wanted to be like the tall, greying coach, who every year welded a group of awkward, inexperienced youths into a clean-limbed fighting unit. Coach Ellington taught a Sunday school class, and his faith shone from his clear, grey eyes like a beacon of strength.

And now Dirk sensed that he was failing this man— the man he wanted most to be like when he grew to maturity—on the last day he would run for him. He lifted his eyes to meet Ellington's.

"I'll do my best," be promised.

"That's better!" Warmth returned to the coach's voice, although he withheld his smile. "You're the anchor man on this relay team, remember. There can't be any doubts about an anchor, Dirk. An anchor's got to be strong, dependable!"

The strength in the older man's voice made Dirk feel almost weak, by comparison. Did he lack something to become a leader in the real sense of the word? a spiritual leader? How could he overcome these doubts that tormented him?

His teammates performed valiantly, as the sun moved westward and the District Meet neared its close. Hooverton and Alpine were far in front of the other teams, when all the events had been completed, except for the mile relay. Hooverton was leading, however, by the slim margin of one and one-quarter points The relay would decide the championship.

Dirk licked at his dry lips, as he unzipped his sweat togs. He could feel the nervousness creeping into his limbs.

"All ready, Dirk?" asked Coach Ellington, at his shoulder.

"Yes, sir," Dirk swallowed. Then, as he eyed Hooverton's crack crimson quartet moving towards the track, led by Whitey Osgood, Dirk couldn't help adding, "I know I can win, if they'll only give me that yard—"

"Forget that yard!" The coach's long fingers gripped Dirk's slim shoulder like a vise. "A time of doubt is the time for faith. Remember that always, Dirk, whether you're in a track meet of wherever you are!"

A time of doubt is the time for faith . .

Dirk repeated the thought, as he walked to the track's rim with his blue-jerseyed teammates. Of course. Any leader would tell you that . . .

Then he was lost in the whirl of track officials and rivals in various-colored uniforms. Alpine drew the third lane Hooverton was on the pole, in the first lane.

Little Joe Rymer was the lead-off man for Alpine, and Joe got off to a good start, clutching the light, hollow baton in his left hand. Three runners fought for the lead all around the first circuit of the quarter-mile track Joe was one of the three, in Alpine's blue jersey and white trunks. The other two were Hooverton's crimson and an orange figure.

Dirk thought that little Joe was going to finish his leg in first place, as the pace-setters fought down the final stretch, but the Hooverton's runner stretched out in the last few yards and handed the baton to his crimson teammate. Still, Joe had run a game race.

Capozzi, number-two man for Alpine, held his position all the way. Capozzi had received the stick about a yard behind his crimson-jerseyed opponent, however, and the first two positions remained unchanged as the third lap began.

Dirk Barker stepped out on the track, ready to run the anchor leg for Alpine He was conscious of yellow-haired Whitey Osgood, taking his place in the first lane.

"Come on, Bombo!" breathed Dirk, as Bombo Poole trailed his Hooverton rival around the first curve

Dirk would run to win, no matter what happened. Still, he couldn't help feeling how much more confident he would be if Bombo could only give him that one-yard lead to start off against the dangerous Osgood.

Bombo's blue jersey was at the red runner's shoulder, all the way up the backstretch and around the last big curve. The other runners were dropping back. The race clearly was between Hooverton and Alpine

Now Bombo was pulling out, challenging, as they came down the last straightway towards the anchor runners. Now Bombo was inching ahead!

Dirk almost jumped up and down, waiting for his teammate to hand him the baton. Bombo was a yard ahead. Bombo was giving him that lead!

The crowd was yelling hysterically, the way they always did during a relay race, when weary runners fought with every scrap of strength and courage.

Then Bombo's heavy legs faltered, 10 yards away from the transfer point Dirk could see the film of exhaustion glazing his teammate's eyes, as Bombo fought to remain upright.

Dirk's stomach twisted into a knot The crimson figure was creeping up, coming alongside Bombo!

"Come on, Bombo—!"

Dirk had started running forward, looking over his shoulder, right palm stretched out in back of him, the way relay runners always did in the transfer zone. Now he was running faster, as the Hooverton runner stretched his baton towards Whitey Osgood.

A choking gasp from Bombo's tortured lungs halted Dirk. Too late, Dirk realized that he had been running too fast for Bombo. Now he waited Bombo lurched forward, slapped the stick on Dirk's waiting palm, and sprawled on the track.

Dirk leaped forward. Despair dragged at his heart. Instead of that one-yard lead he had envisioned, he was trailing the yellow-haired Osgood by three or four yards. How could he ever hope—

Then he suddenly remembered the coach's strong voice, as his spikes dug desperately around the first curve.

"*A time of doubt is the time for faith . .*"

New power seemed to flow into his flashing legs, as he angrily cast out his fears. His team wouldn't be losing now, if he hadn't doubted himself in that other race. He never would have stumbled in the first place, if he hadn't turned to look at Osgood, he suddenly realized. His weakness, not the stumbling, had lost that race.

And now he had betrayed his teammates a second time. He could have started this anchor leg on even terms with his rival, Osgood. Instead, he had run away from Bombo, in his anxiety to gain an advantage. He had lost precious yards by halting and then starting again, almost from a dead stop. He had been responsible for the poorest baton exchange the team had executed all season. All because of his doubts . . .

He poured determination into his legs. He gained steadily on the backstretch, until he was at Osgood's shoulder as they started around the last big curve. The effort drained speed and strength from his body. His legs were heavy. His chest was fiery, and his throat and mouth dry and choked.

They came off the curve, into the home stretch. The crowd was yelling crazily.

Could he pass Osgood now, and have enough strength to finish?

Strength? His body had no feeling, except pain. He couldn't trust his body, anyway, and there wasn't time for doubt. This was the time for faith, for inner strength.

He pulled out, forced his legs to move alongside the crimson-jerseyed figure The yelling became louder.

Osgood's yellow head was back, bobbing. Osgood was moving on sheer will now, too. He had beaten his blue-jerseyed rival once this day. He wouldn't give up.

Dirk yanked at one leg, then the other He couldn't gain. The white cotton wavered in front of his blurring eyes, 10 yards away. Such a long 10 yards. The yelling was part of the roaring in his ears.

Step . . . Step . . Only a few more steps, now . . Faster, or he would lose . . .

He thought it was a tie, a dead heat, as the white yarn loomed suddenly in front of his chest. Then Osgood stumbled and slid back, gasping in defeat, and Dirk felt the yarn break across his blue jersey

Coach Ellington was helping to support him, as he stumbled across the inner curb. Blue-shirted teammates grinned proudly at him, ready with his sweat togs.

"We had a real anchor man today," said the coach. "No doubt about that!"

"No more doubts," panted Dirk, his dry mouth cracking in a smile," "about anything!" -Instructor.

SONGS OF THE BIBLE

The words "sang," "sings," "singer," "singers," "singeth," "singing," "song," "songs," "music," "musical," "musician," and "musicians," occur at least 333 times in the Bible.

Spiritual songs have power: power to cheer, to soothe, to carry the story of salvation, and to change lives.

Only those who never knew our God can refuse to sing—children of the heavenly King may sing their joys abroad *Child's Friend*

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XV. Число 11. Торонто, Онт. ЛИСТОПАД 1954 NOVEMBER Toronto, Ont. Рік XV. Число 11.

"ЩО ВИ ДУМАЄТЕ ПРО ХРИСТА?"

Кожний чув про Христа від інших, або сам читав про нього у Св. Письмі. В Канаді ви ледве чи знайдете людину, котра б ніколи нічого не чула про Христа. Отже на питання: "Що ви думаете про Христа?" (Єв. Мат. 22:42) ми повинні дати відповідь. Це питання по суті різниться від таких, як скажімо: "Що ви думаете про церкву, чи проповідника або пресвітеріян?" Воно винятково стосується Христа. Питання — "Що ви думаете про Христа?" може мати тільки дві відповіді. Або людина визнае Христа як Богочоловіка і признае його своїм Спасителем, або зневажае його ім'я, даючи іншу відповідь. Той, хто вважае Христа тільки за велику людину, чи пророка, тим самим стверджуе неслушність науки Христа про свое божествение походження, про те, що Він і Бог е одно. Такі твердження закидають Христові Спасителеві світу, що він не знав про що говорив.

Перш ніж запитати один одного: "Що ви думаете про Христа?" запитаемо тих людей, що жили за часів Христа, бачили його в щоденному житті, були свідками його смерти, чули його науку з власних його уст. Насамперед нас особливо цікавить що думали вороги Христові про нього.

За що не любили фарисеї Христа? Вони твердили: "Ця людина приймае грішників". За це саме ми славимо Господа і любимо його. Що було б з нами, як би Христос не приймав грішників? В ньому ми знаходимо прощення своїх переступів. Він любив нас ще тоді, коли ми жили в грішному світі і ненавиділи його правду. Дякуемо Богові, що Христос приймае грішників. Коли Христа розп'яли і він висів в жахливих муках на хресті, фарисеї глузували з нього: "Інших спасав, а себе не може спасти!"

Христос безперечно міг спасти себе, проте він не хотів уникнути хресних мук і смерти, і тим самим набути собі право приймати грішників. Як би Христос спас себе від цих мук і смерти, то кожний з нас повинен би зазнати кари за свій гріх. Христос же, згідно з пророцтвом Ісаї: "Взяв болесті і недуги наші на себе, а нам здавалось, що це Бог його покарав, побив та понизив. Він же поранений був за гріхи наші й мучений за беззаконня наші". Христос добровільно взяв на себе смертну кару і муки, які належали нам. Зробив він це тому, що любив грішників більш ніж себе самого.

За що осудив Христа Кайяфа? Первосвященик Кайяфа присудив Христа до смерти за те, що Христос сказав йому: "І бачитимете Сина Чоловічого, що сидить по правиці сили, і йде на хмарах небесних". Кайяфа осудив Христа за те, що він був Син Божий.

Що думав про Христа Пилат? Це була людина жорстока, самолюбна і нещадна. Це була людина, яка в осягненні своеї мети не знала меж. І цей жорстокий і гордий представник Риму публічно заявив: "Я ніякої не знайшов вини в чоловікові цьому". Дружина Пилата, коли він судив Христа, надіслала посланця до нього з словами: "Нічого не роби праведнику цьому, багато бо зазнала я сьогодні у сні через нього". Отже для неї Христос був праведником.

Цікаво почути відповідь Іуди, того з Христових учнів, який зрадив свого вчителя. Іуда знав Христа дуже близько. Що думав Іуда про Христа? Коли серце Іуди було сповнене муками, він приніс гроші священикам і архиереям і сказав: "Я зрадив кров невинну". Отже Христос навіть для зрадника був втіленням правди і невинности.

Ось перед нами римський сотник. Це він наказав покласти хрест на плечі Спасителя. Це він уважно доглядав, як воїни забивали жорстокі цвяхи в руки і ноги Христа. Це він був свідком його пекельних мук і смерти. І на питання: Що думав римський сотник про Христа? маемо його відповідь: "Справді Божий Син був цей".

Пригадаймо собі розбійника на хресті. Людина, що буквально закам'яніла в ганебних злочинах. І ця людина в останні хвилини свідчить про Христа: "Цей нічого недоброго не зробив". І це твердження перетворюеться в проголошення віри: "Спогадай мене, Господи, як прийдеш у царство твое".

З усіх цих відповідей ми бачимо в сяйві слави постать Богочоловіка, Спасителя світа. Навіть вороги Христа і його науки, добровільно, або проти своеї волі, віддали йому славу.

Якої ж думки були про Христа ті, що пішли за ним? Ось апостол Петро. Це він в хвилині слабості і страху відрікся Христа, коли його вели на неправедний суд. А що сталося пізніше з Петром? Після вознесення Христа на небо ми бачимо Петра в Єрусалимі, де він проповідуе вість про спасіння в Христі: "Господом і Христом зробив Його Бог, цього Ісуса, що ви його розп'яли". Свое визнання апостол Петро скріпив своею власною кров'ю. Іван починае Євангеліе про Христа так: "У почині було Слово, і Слово було в Бога, і Бог був Слово". Апостол Матвій пише про Христа як про царя неба і землі, як про того, якому належить уся слава і сила. Марко описуе нам Христа як слугу, підтверджуючи, що Бог умалив себе, прийнявши вид слуги, і принизив себе аж до смерти, смерти ж хресної. Лука змальовуе Христа як Сина Чоловічого, що йде з славою на хмарах небесних. Апостол Тома, не зважаючи на хвилини сумніву, побачивши Христа, сказав: "Господь мій і Бог мій". Апостол Павло переслідував і зневажав Ісуса Христа. Після зустрічі з воскреслим Христом по дорозі в Дамаск, усе життя його змінилося. Пізніше він пише до громади в Филипах про Христа: "Ради якого я все втратив і вважаю все за сміття, аби придбати Христа".

Не тільки люди, а й нечисті духи визнавали Ісуса Христа, вигукуючи: "Ісусе Сину Бога Вишнього". Ангел радісно благовістив пастухам: "Благовіщу вам радість велику, що буде всім людям. Бо народився вам сьогодні Спас, що єсть Христос, Господь". Всі, що вже відійшли на вічний спокій, незлічена кількість душ людських, що їх апостол Іван бачив у видінню, прославляли Христа як Бога: "Спасіння Богу нашому, що сидить на престолі, і вгнцеві". Бог Отець, що створив усе, об'явив себе людям і проголосив про Ісуса під час хрещення на Йордані: "Ти єси Син мій любий, що я сподобав".

Яка буде наша відповідь на питання: "Що ви думаете про Христа?" Чи ми осудимо його? Чи можемо ми прожити без Христа? Чи вистачить у нас сили щоб боротись з гріхом і прийняти смерть? Яка буде наша участь у вічності?

Христос кличе: "Прийдіть до мене всі знеможені і отягчені і я дам вам спокій". Нехай дух Божий навчить нас і дасть нам знайти винятково правдиву відповідь на згадане питання. На цій відповіді залежить наше вічне і дочасне життя.

Прийди, прийди!

Прийди і ти до Спаса,
Мій друже дорогий!
Тебе зморив, замучив
Тягар гріхів тяжкий.

Прийди, прийди! Не бійся!
Христос усіх прийма!
Скажи йому, що в тебе
В душі панує тьма.

Іди і не вагайся!
У Господа Христа
Ти знайдеш вічну радість
Небесного життя!

Володимир Кучер

ТІЛЬКИ ГОСПОДЬ НЕЗМІННИЙ

"Ісус Христос учора і сьогодні такий самий і навіки"
— Ап. Павло Євр. 13:8.

Автор листа до евреїв має своїм завданням довести, що Ісус Христос являє собою завершення старозавітньої жертви. Він підкреслює, що жертва за гріхи, втілена в Ісусі Христі і через Ісуса Христа, остаточна, кінцева жертва.

Всім змістом листа автор скеровує думки, серце й життя читача до Ісуса: Він Той через якого промовляв Отець небесний в останні ці дні (1:1-2); Він той, яким Бог віки створив (1:2); Він той, який був сяйвом слави та образом істоти Божої, що носив усе словом сили своєї, що учинив собою очищення наших гріхів, що засів по правиці величности Божої на висоті, що унаслідував славніше ім'я понад усіх ангелів (1:3-4;8:1); Він той Господь, який землю заснував і небеса являють утвір рук його (9:10).

Ісус Христос — це Син Божий, це великий первосвященик, який співчуває нашим слабостям (4:14-15); Христос завжди спасає тих, що через нього до Бога приходять, бо Він завжди живий, щоб за них заступитись (7:24-25).

Христос — це той, якого кров очищає наше сумління від мертвих учинків, щоб служити нам живому Богові (9:14). Христос — це посередник Нового Завіту, щоб через смерть, що була для відкуплення від переступів, покликані прийняли обітницю вічного наслідця (9:15); Він за гріхи приніс жертву один раз і по Божій правиці назавжди засів, й далі чекаючи аж вороги його будуть покладені за підніжка його ніг, бо жертвоприношенням одним він удосконалив тих що освячуються (10:12-14).

Давши короткий огляд історії спасіння (11-ий розділ), автор листа знову звертає очі, думкі й серця читача до Ісуса: "Дивлячись на Ісуса, на почателя й виконавця віри, що замість радости, яка була перед ним, перетерпів хреста, не звертавши уваги на сором, і сів по правиці престолу Божого. Тож подумайте но ви про того, що він пертерпів такий перекір проти себе від грішних, щоб ви не знемоглись і не впали на душах своїх" (12:2-3). І тут же автор підбадьорює й остерігає нас, кажучи: "Тому то опущені руки й зомлілі коліна випростуйте, і чиніть прості стежки ногам вашим, щоб кульгаве не збочило, але краще виздоровіло. Пильнуйте про спокій зо всіми, й про святість, без якої ніхто не побачить Господа".

Вказавши на різницю між горою дотикальною і горою Сіонською, між Єрусалимом земним і Єрусалимом небесним, між кров'ю Авелевою і кров'ю Ісуса Христа (12:16-24), автор листа дає ряд вказівок і порад для правдивого християнського життя, говорячи: "Ісус Христос учора й сьогодні й той самий навіки". (13:8). Яке надзвичайно важливе твердження, коли його порівняти з нашим щоденним життям! Візьмімо хоч би й нас. Кожний рік, місяць, навіть і день приносять якусь зміну в нашому житті, здоров'ї, думках, переживаннях, досвіді, надіях. Ще не так давно ми були немовлятами, потім збігли дитячі й юнацькі роки, а тепер ми дорослі батьки й матері, щоб з часом постарітись, посивіти й зблизитися до кінця земної дороги. Що саме за цей час ми зробили для Бога й для наших ближніх? Ми, яким Бог дав життя, здібності, майно, ми, що змінюємося, і з кожним днем наближаємося до вічности. З якою відповіддю ми станемо перед тим, який ніколи не змінюється, який навіки той самий?

В житті все змінюється. Візьмімо квіти в саду, лісі чи на леваді, або просто у вазоні. Вони також змінюються. Вони сходять, ростуть, цвітуть, в'януть і обсипаються. Поглянь-мо тільки уважно на природу. Ось недавно була весна; потім настало літо, його змінила осінь, а потім стала зима. На перший погляд здається, що кожна пора минулого року така сама як і цього. Фактично це не так. Наприклад, торішня весна відійшла, вона ніколи не вернеться, ніколи не повториться.

Таких прикладів можна було б навести чимало. Проте і згаданих досить для того, щоб переконатися, що усе змінюється. Тільки Ісус Христос, наш Господь, незмінний: "Він учора, сьогодні такий самий і навіки".

Твердо стійте!

(Свято реформації в Ошаві)

Серед урочистої тиші могутнім акордом, у виконанні оркестри і громади, пролунали слова пісні хвали:

Христос основа церкви,
Її Господь і Спас,
Він словом та водою
Створив її для нас.

Так розпочала українська Пресвітерська Громада в Ошаві свято реформації, яке відбулося 31 жовтня ц. р.

На запрошення громади у святі взяла участь оркестра під керівництвом Й. Дзікевича. Своїм артистичним виконанням загально відомих евангельських пісень "Над Христа немає друга", "Є один — нам треба знати" оркестра створила у присутніх щиро релігійний настрій, надала ще більшої урочистости в проведенні свята. Оркестра неначе промовляла, закликаючи всіх присутніх:

Як тебе твій друг покине,
Не журись,— ще ти не сам!
Спас тобі його заступить, —
Найвірніший друг він нам.

Прекрасне враження своїм виконанням справила на присутніх Леся Базовська ("Давня композиція" — акордіон) і Богдан Дзікевич (пісня "Не піддайсь спокусі" — корнет, сольо).

Реферат на тему "Початки української реформації" виголосив пастор М. Фесенко з Торонто. Зробивши короткий перегляд причин і перебігу реформації на заході Европи, він ширше зупинився на українській реформації. Проаналізувавши релігійні твори Сковороди, Драгоманова, Франка і Шевченка, подавши ряд цитат і ілюстрацій, в яких яскраво виявлений реформаційний напрям думок цих геніяльних синів України, пастор Фесенко закликав присутніх наслідувати їх заповіти в поширенні евангельського світогляду серед українського народу.

На завершення свята всі присутні і оркестра виконали з великим піднесенням пісню боротьби й перемоги, слова якої глибоко запали в душу кожного учасника свята:

Твердо стійте! Бач прапор наш
В небі майорить?
Поміч нам в-сам-час надходить:
Спас Господь спішить!

Свято закрив молитвою пастор громади І. Яцентий. Програму свята провадив голова громади бр. Михайло Николишин. У святі взяла участь поважна кількість членів громади і гостей.

Засилаю пасторові І. Яцентому, голові громади бр. М. Николишину і ошавській громаді за влаштовання такого прекрасного свята щире евангельське спасибі.

Гість П. Климків
з Торонто

Заспівайте Господеві!

(ПСАЛОМ 98)

Заспівайте Господеві пісню нову!

Він бо створив чудеса; правиця його і святе рам'я його дали побіду йому.

Господь об'явив спасіння своє, перед очима народів відкрив справедливість свою.

Згадав про милість свою і про свою вірність для дому зраїля; всі кінці землі побачили спасіння Бога нашого.

В радості співайте Господеві, вся земля!
У захопленні пісні похвальні заспівайте!

Принесіть похвальні пісні Господеві при гуслях, приспівуючи при гуслях голосами.

Трубами кованими і голосом рога засурміть перед царем Господом!

Нехай заграє море і повнота його, круг землі і що живе на ній!

Нехай ріки в долоні плещуть, гори разом торжествують перед Господом.

Він судитиме землю по справедливості, і по праводі — народи.

НОВИЙ ЦІННИЙ ВКЛАД

("Збірник проповідей", накладом Жіночого Місійного Т-ва Пресвітерської Церкви в Канаді, 1954, Торонто, Онт., ст. 138)

В історії української релігійної літератури, оскільки відомо авторові, не були поширені збірники проповідей. Релігійні трактати в Україні були написані церковно-слов'янською мовою. Пізніше видавалися розвідки на релігійні теми або біблійні студії українською мовою. Можливо, що були проповіді українською мовою, друковані на звичайній машинці. Словом, на книжковому ринку, при всьому бажанні, неможливо набути збірника проповідей українською мовою. Саме через це треба вітати вихід у світ "Збірника проповідей" (Накладом Жіночого Місійного Т-ва Пресвітерської Церкви в Канаді) за редакцією проф. І. Флоринського і пастора М. Фесенка.

"Збірник проповідей" — це новий і цінний вклад в українську релігійну літературу історичного значення. Будемо сподіватися, що ця книга стане початком для збагачення релігійної літератури українською мовою новими виданнями такого характеру. "Збірник проповідей" — це новий етап у розвитку української релігійної думки. Безперечно "Збірник проповідей" через деякий час стане цінною рідкістю, як перша книга проповідей серед українського народу українською мовою.

Не перебільшуючи, треба відзначити, що "Збірник проповідей" виданий з великим старанням. На змісті кожної проповіді яскраво відбиваються тривалі студії, молитви й роздумування. В проповідях докладно використані філософські й наукові джерела, думки подані в популярній, кожному зрозумілій формі.

Проповіді в своїй основі побудовані на науці слова Божого і трактують об'єктивно найважливіші питання, як існування Бога, народження Ісуса Христа, його воскресення з мертвих і т. д. Вміщені проповіді і про практичне християнське життя, а також проповіді, в яких висвітлені проблеми нашого модерного життя в світі.

"Збірник проповідей" — це фактично скарб духових аргументів, доводів і міркувань, що зміцнюють віру. Глибоко-релігійний зміст, на основі наукових даних, прекрасна українська мова, цілковита майже відсутність друкарських помилок, нарешті досить оригінальна обкладинка (синій фон з білими літерами), — все це робить "Збірник проповідей" не тільки новим цінним вкладом в релігійну літературу українською мовою, а також і новим цінним вкладом в українські книжкові скарби.

П. Рено

ЗБЕРІГАЙМО НАШІ ДУХОВІ НАДБАННЯ!

(Звернення Осередку Української Культури й Освіти в Канаді до українського громадянства)

Десятиріччя (1944—1954) існування в Канаді Осередку Української Культури й Освіти, що буде відзначене ювілейними святкуваннями в листопаді цього року, зобов'язує нас пригадати прилюдно основну правду, що тільки той нарід збереже своє життя, який розуміє вартість своєї духової творчости.

Матеріяльна культура й цивілізація, це важливий засіб, але він невирішальний. Вирішальне значення для народу має духова культура, до якої належать всі ті цінності, що ними опікуються бібліотеки, музеї і архіви. Через них пов'язане минуле з сучасністю і від них залежить майбутність кожного народу.

Українські духові надбання опинилися під окупацією чужих і ворожих сил. Там нема для них захисту. Українська наука і всі українські культурні осередки в неволі; українську історію і всі українські духові надбання окупант насильно пристосовує і привласнює для своєї потреби. По розгромі осередків українських історичних пам'яток у Празі, Парижі, Берліні і Варшаві нема нині у вільному світі подібних центрів, що могли б збирати й переховувати українські духові надбання.

Це передбачували ініціятори, основуючи десять років тому Осередок Української Культури й Освіти у Вінніпегу. Вони зрозуміли, що для зібрання, упорядкування й переховання матеріялів, без яких не може бути виявлена правда про Україну, повинно бути безпечне місце. Таким місцем є Канада.

Від 1944 року по нинішній день Осередок Української Культури й Освіти у Вінніпегу зібрав від розкиданих по цілому світі українців велику кількість таких матеріялів і документів, що їх вартість дуже важко оцінити. В трьох відділах Осередку — бібліотечному, музейному і архівному — вже тепер переховуються перлини української духової творчости і вони стоять до послуг українського загалу та для праці спеціялістів-науковців. Цю тиху і постійну працю Осередок провадить безупинно далі і щораз то більше людей звертає на неї увагу та користає з надбань.

Осередок Української Культури й Освіти у Вінніпегу — велике надбання для всіх українців. Він не має субсидій, його утримує тільки свідоме громадянство. З нагоди першого десятиріччя його існування, належало б українському загалові, і насамперед в Канаді, звернути більшу увагу на Осередок. Для його праці непотрібна реклама, а тепло українських сердець, щира підтримка моральна і матеріяльна, бо це наша спільна, українська конечність.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ!

— Ставайте членами Осередку Української Культури й Освіти!

— Ставайте співробітниками Осередку та його добродіями!

— Надсилайте документи та вартісні музейні й архівні матеріяли!

— Видавництва: надсилайте свої видання, книжки, журнали, газети!

— Автори! Ваша творчість — рукописи й видання — будуть переховані для майбутности!

**Головна Дирекція
Осередку Української
Культури й Освіти**

Адреса:
Ukrainian Cultural &
Educational Centre
P.O. Box 791,
Winnipeg, Man., Canada

Т. Шевченко

Ми восени таки похожі

Ми восени таки похожі
Хоч капельку на образ Божий,
Звичайно, що не всі, а так
Хоч деякі.
Крутий байрак,
Неначе циган чорний, голий,
В діброві вбитий або спить.
А по долині, по роздоллі
Із степу перекотиполе
Рудим ягняточком біжить
До річечки собі напитись.
А річечка його взяла
Та в Дніпр широкий понесла,
А Дніпр у море; на край світа
Билину море покотило
Та й кинуло на чужині.

І жаль тобі її стане,
Малої билини.
Підеш собі, зажурившись,
Гаем по долині.
Гай шепоче, гнуться лози
В яру при дорозі,
Думи душу осідають
І капають сльози.
І хочеться сподіватись,
Серце розповити,
І хочеться... Боже милий!
Як хочеться жити,
І любити твою правду,
І весь світ обняти!

Благо тобі, друже-брате,
Як є в тебе хата.
Благо тобі, як у хаті
Є з ким розмовляти.
Хоч дитина немовляща,
І воно вгадає
Твої думи веселії...
Сам Бог розмовляє
Непорочними устами.

А тобі, мій одинокий,
Мій друже єдиний,
Горе тобі на чужині
Та на самотині.
Хто з тобою заговорить,
Привітає, гляне?..
Кругом тебе простяглася
Трупом бездиханним
Помарнілая пустиня,
Кинутая Богом.

Кос-Арал
1849

АСАМБЛЕЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

Недавно в Нью-Йорку відбулося засідання Асамблеї поневолених европейських народів. Засідання звернулося до Об'єднаних Націй з просьбою обговорити акти советської агресії, які являють собою загрозу для підтримання миру і небезпеки в усьому світі. Асамблея ухвалила також резолюцію проти прийняття Албанії, Болгарії і Румунії до ОН, оскільки ці держави не суверенні і цілком залежать від Москви.

„ЕВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видав М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Радіопередачі українською мовою

16 серпня 1954 року о 17 год. розпочалися передачі українською мовою з радіостації "Визволення". Це великий чинник у зміцненні сил, які борються з большевицьким окупаційним режимом в Україні та за її межами. Це наслідки реальної політики УНРади, представники Виконавчого Органу якої провадили попередні переговори з Американським Комітетом Визволення Большевизму (АКВБ) про політичні напрямки у конкретній роботі радіопередач, зокрема української редакції.

Співпраця з Американським Комітетом неросійської еміграції народів СССР в ділянці психологічної боротьби з большевизмом стала набувати реальних форм тільки тоді, коли Американський Комітет почав виявляти розуміння національно - визвольних завдань поневолених народи СССР.

Тільки після розпаду КЦАБ-у відкрилася можливість неросійським групам еміграції розпочати переговори з АКВБ про включення до радіостації "Визволення" української та білоруської редакцій (азербайджанська, вірменська, грузинська, північнокавказька, татаро-башкірська й туркестантська редакції вже були включені раніше).

В основу роботи української редакції лягли виразні національно - державні чинники, на основі яких відбувалася в минулому і сучасному боротьба українського народу за своє визволення й відновлення незалежної державности в формі Української Народньої Республіки. Саме ці моменти в радіопередачах українською мовою будуть згадуватися підчас роковин визначних історичних подій, на основі їх буде побудована вся політична пропаґанда для українських слухачів.

Після того як АКВБ згодився на вимоги українських політичних кіл і Виконавчого Органу УНРади щодо української антибольшевицької пропаґанди та інформації, була сформована українська редакція, до складу якої входять: Микола Ковальський, Андрій Ромашко, Микола Степаненко, Михайло Добрянський, Юрій Таркович і Олена Юрченко. Згадані особи — досвідчені журналісти, мають поважний журналістичний стаж і кваліфікації, дехто з них перед тим працював в інших радіовисильнях, а деякі провадили працю в редакціях українських часописів, всі вони відомі громадяни й віддані українській національно - визвольній деї люди. Це найкраща запорука, що українська редакція радіостанції "Визволення" успішно виконає свої завдання.

Перша передача 16 серпня 1954 р. містила в собі статті з переглядом історичних етапів державного існування України за часів княжих — Київська Русь, за козацьких часів, і проголошення IV Універсалом Української Центральної Ради 22 січня 1918 року суверенної держави — Української Народньої Республіки. Передача закінчилася національним гімном "Ще не вмерла Україна".

"Радіостанція "Визволення", що її дав змогу використовувати АКВБ українським політичним силам еміграції, ме могутне знаряддя в боротьбі за визволення України зпід чужинецького панування й за відновлення незалежної демократичної державности. За це українська громадськість висловлює щиру подяку американській демократії, що йде назустріч визвольним змаганням народів СССР, зокрема України.

Редакції національних груп народів СССР привітали початок передач українською мовою, і в своїх передачах повідомили про це і побажали українській редакції повного успіху. Адм. Леслі Стівенс, голова АКВБ надіслав телеграму привітання українську редакцію подав до преси комунікат з повідомленням про цю важливу подію. В комунікаті адм. Л. Стівенс підкреслює, що "український народ, сьогодні поневолений большевицькою диктатурою, безперечно займе своє місце у сім'ї вільних народів".

(За мат. "Укр. Інф. Бюро")

Коротко

★ Кількість безробітних в США в березні ц.р. становила 3.725.000 чол., а у вересні — 3.099.000.

★ День 25 жовтня ц.р. був визначений в США, як День Об'єднання Націй, з нагоди дев'ятих роковин міжнародньої організації.

★ З Токіо офіційно повідомляють, що кількість японської армії до 1955 р. буде доведена до 200 тис. чол.

★ Італійські війська зайняли Трієст і англійський генерал Вінтертоп при урочистих обставинах передав владу італійському ген. — Рієнці.

★ Протягом минулого року в американських лікарнях було 750 тис. чол. хворих на нерви.

Понад 800 іншомовних часописів

За останньою статистикою Загальної Ради Американської Єдности іншомовна преса в США і далі відограє важливу ролю в справі інформації громадськости. У минулому році в США виходило вісімсот п'ятдесять сім часописів в сорока мовах, крім англійської. З них 83, тобто майже десять відсотків, щоденні. Тридцять сім півтижневих, 295 тижневих, 61 півмісячників, 279 місячників і 102 різних неперіодичних.

Найбільше іншомовних видань виходить іспанською мовою— 108, з них 11 щоденних. Німецьку пресу репрезентують 82 часописи, з них 4 щоденних. Далі йде італійська — 69 видань, включаючи чотири щоденники. Польська група має 53 видання, з них 8 щоденних, і литовська та чеська, кожна має 40 видань, з них по чотири щоденники. Інші групи з понад десятма щоденними або тижневими часописами: арабська, фінська, французька, норвезька, словацька, шведська, японська та китайська. Флямандська, грузинська, корейська, валійська, лужицька та есперанто — мають кожна по одному часопису.

Загальне число іншомовних часописів в США з 913 в 1951 році до 857 в 1953 році, тобто на 56, найголовніше за рахунок тижневиків з тим самим числом щоденних часописів. Перестали виходити десять іспанських тижневиків, чотири польських та чотири мадярських.

Найбільше зросла російська та українська преса. В році 1949 виходило тільки 17 українських часописів, з них 2 щоденники, 5 тижневиків і 9 місячників. В році 1953 українська преса складалась з 28 видань: 3 щоденники, 4 тижневики, 18 місячників і 3 різних неперіодичних. Як бачимо, українська преса зросла протягом останніх чотирьох років майже на 60 відсотків. Значно зросла також литовська преса.

Існує також 228 видань, виданих різними національними групами або для них англійською мовою. З них 138, або 61 відсоток, англо-жидівських тижневих або місячних.

НОВІ ВИДАННЯ

Олекса Калиник: "ЩО НЕСЕ З СОБОЮ КОМУНІЗМ?" (Документи про російсько-комуністичний терор в Україні).

Замовляти на адресу: Iwan Haluschka, München 2, Dachauerstr. 9/II, Germany.

Ціна в Німеччині — 3 НМ, в Англії — 6 шілінгів, в США і Канаді — 1,5 дол.

Книжка Олекси Калиника "Що несе з собою комунізм?" — це ще один цінний вклад до загальнолюдської справи - боротьби проти комунізму...

"...Тут постанови облвиконкому, райвиконкому, сільради; тут телефонограми, телеграми, накази РВК, райпаркому, ба навіть самого Менделя Менделевича Хатаєвича, а то й наркомів. І все це документи з датами, підписами, на урядових блянках, — "таємно", "совершенно секретно" і т. д.

Фотокопії багатьох з цих документів додано в кінці книжки."

"...Ми не можемо навести тут усіх зібраних у книжці цікавих документів, що від них віє могильним холодом у справжньому розумінні цього слова..."

"...Треба бачити й перечитати ці документи."

(Ф. П. "Українські Вісті", Н. Ульм, Німеччина, 1954)

РЕЛІГІЙНИЙ ВІНЕГРЕТ

Перед нами "Українське Православне Слово" (ч. 10. за 1954 р.). Це число цікаве тим, що відбиває в собі усі протиріччя і непослідовності православ'я.

Автор статті "Неділя Св. Отців 7-го Вселенського Собору" полемізує з іконоборцями. Авторові явно бракує аргументів. Він пробує довести слушність почитання ікон леґендою про те, як Христос рушником обтер своє лице, після чого рушник з своїм образом дав Авгарові для зцілення. Леґенда це ще не переконливий доказ. Якщо автор статті змушений покинути грунт Святого Письма і шукати підтверджень у байках, то ясно, що таке твердження безпідставне. Виходить релігійний вінегрет.

Автор погоджується, що "в перші часи християнства, коли ще були гоніння на християн, вживання ікон слабо було поширено". Ми додамо, що не тільки "слабо", а зовсім ні. Перші християнські групи складались переважно з жидів, які мали побожний жах перед усякими спробами малювати Божество, або робити його статуї. Жидівська релігія фанатично боролась з всякими спробами представити Божество в формі статуї або образа. Це настановлення вони перенесли в християнську церкву. Подобизни орлів на значках римських легіонів, що окупували Палестину неминуче викликали повстання жидів.

Запровадження ікон відноситься до пізнішої ери, коли християнська церква перейнялась поганським елементом. Різні символічні зображення перших часів християнства за ікони вважати ніяк не можна. Давши однобічний огляд історії іконоборства автор зауважує, цілком слушно, що "отці церкви погоджувались з філософськими виводами противників іконопочитанія". (Феодор Студит, Св. Нікифор Константинопольський, Іван Дамаскин і інші).

Згідно з доводами атвора "Православна церква мала на увазі... простим умам іконою замінити книгу". Краще було б як би церква навчила свою паству читати книгу замість заміни її іконами. Звичайно в цій думці нема нічого злого. Це стисло протестантське настановлення. В своїх недільних школах для маленьких дітей ми показуємо релігійні образки. Але автор статті наочно змальовує широку дійсну практику своєї церкви. Цей довід в "Слові", очевидно, призначений для "вищих" умів.

Коли протестанти користуються образками, то до них ніхто не молиться і не відбуваються ритуали. Якщо ікона лише "засіб зношення нашої думки, нашої душі в області заочні", як твердить автор, то в який спосіб ці ікони набувають у православних чудодійної сили, зціляють, обновляються, рятують утоплеників і т. д. Ось в Торонто православні провадять завзяту боротьбу за чудотворну ікону Миколи Мокрого, що ніби рятує утоплеників. До речі, в страхітливій поводі, що сталася недавно в Торонто, в наслідок урагану, втопилося понад сто дітей, жінок і чоловіків. І диво, що чудотворний образ Миколи Мокрого нікого не врятував. Тим часом його ікону православні шанують як чудотворну силу рятувати з води. Всі ці надприродні сили приписувані іконам, не можна назвати заміною іконою книги простим умам. Фактично це є заперечення Св. Книги іконою і наявне ідолопоклонство.

Ці всі факти автор статті замовчує, хоч про них він повинен добре знати. Він становиться на протестантську точку зору, бо очевидно пише до "вищих умів", бо не тільки філософські висновки, але наука слова Божого і звичайний людський розум доводять, що розмальована дерев'яна дошка не може бути носієм духових надприродних сил і поводитись як ангел, чи людина. Отже статтю про "Неділю Св. Отців..." міг би помістити кожний протестантський часопис за незначним винятком.

На ст. 7-ій журналу маємо статтю "Чудо". Автор "Чуда" своєю статтею уневажнює всі доводи свого попередника. Без жодного вагання і "філософських виводів" він пише: "На рідних українських землях, зокрема перед 1930 роком, було Богом явлено багато різних чуд. Обновлення образів, різні сяйва, явлення образу Божої Матері в криниці, прострілений хрест з розп'яттям, з якого текла кров і багато інших".

Це вам приклад як православна церква замінила книгу іконою, щоб "зноситись думкою в області заочні".

Мойсеїв храм мав образ ангела. Проте він не підмінював книгу, не обновлявся, не текла з нього кров. Цей образ просто являв собою прикрасу без ніякого релігійного забарвлення.

Стаття проф. П. Коваліва "Релігія в світлі сучасної науки" має науково популярний характер і в ній немає нічого специфічно православного.

Отже, в православній церкві співіснують різні протилежні світогляди. Одна наука подається "глибоким умам", а зовсім протилежна "простим умам". Така метода відгонить лицемірством. Ісус Христос мав один заклик для всіх і "простих" і "мудрих": "Прийдіть до мене!" — закликав Він. Не до ікон, не до святих, не до кого іншого, до Нього безпосередньо. Кожна церква, яка ставить на дорозі душі, що шукає, якусь перешкоду, ікону чи що інше, зраджує своє посланництво.

Михайло Первак

ТІЛЬКИ 20 ЦЕРКОВ

Кореспондент "Н.Й. Таймс" Кліфтон телеграфує з Києва: "В столиці Советської України, в якій понад один мільйон людности, функціонують тільки 20 православних церков. Решти приміщень церковних відведені для музеїв. Саме тепер в Києві ремонтують Софійський Собор, що його побудував в 1037 р. Ярослав Мудрий. Після ремонту тут буде міститися історичний музей. Працює також одна еврейська синагога на 200 тис. чол. еврейського населення. Печерська Лавра хоч і відкрита, але скрізь, де тільки можливо, рясніють антирелігійні плякати".

ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ ... ТОРГУЄ

В доповіді на ім'я комісії при ОН в справі боротьби з торгівлею наркотичними виробами американський федеральний комісар Енслінгер підкреслює, що цю контрабандну торгівлю (опіюм, героїн і морфін) очолює червоний Китай. Тільки в 1953 р. з червоного Китаю вивезено 800 тонн наркотичних виробів на 60 міл. долярів. Торгівля згаданими виробами становить одно з основних завдань китайського комуністичного режиму, який за всяку ціну намагається ослабити населення вільних держав.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА — СУВЕРЕННА ДЕРЖАВА

На нараді 9 держав (США, Англія, Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голяндія, Канада і Люксембург), що недавно відбулася в Парижі, досягнута цілковита згода про перетворення Західньої Німеччини з окупованої ворожої країни на рівноправну суверенну держав. Зокрема кількість нової німецької армії не повинна перевищувати 500 тис. чол.

Більшовицькі будні

"Тихіше! Мамуся працює..."

(В Кишиневі ворожать...)

На подвір'ї будинку ч. 1 на Свічній вул. м. Кишинева граються діти. Верховодить Света Іванова. Граються в ворожку й ворожіння. Света виявляє прекрасне знання ворожіння. Вона швидко розповідає про валети, про королів, про дам, про якісь турботи тощо.

Звідки в советських дітей такий нездоровий інтерес до такого жахливого пережитку минулого?

Мати дівчинки, за словами газети "Молодь Молдавії" — ворожка і "ворожка, якщо можливо так висловитися, з вищою "спіритичною освітою".

Справа організована досить широко. Платні аґенти цілісінькими днями вербують довірливих простачків.

"Програма ворожіння" — досить широка: мале, велике, на руці, ворожіння з воском або на кофейній гущі. Є й такі нечувані сеанси, як кидання "чорта" у воду, виколювання очей на "фотографії кривдника". А що коштує сеанс з заячою кров'ю! "Напоївши нею "зрадника", можна приворожити його так, що він "буде бігати за вами швидше, ніж заяць".

Хто ж саме ця ворожка? Це дружина Льва Андрієвича Іванова, завідувача навчальної частини середньої молдавської школи в м. Кишеневі. На його очах вона обкрадає марновірних людей. А Іванов допомагає їй. Під час "сеансів" він ходить навшпиньки та покрикує на дітей:

"Света, Света, тихіше! Мамуся працює"...

("Правда", 29 VI. 1954 р.)

Іститут вивчення історії і культури СССР

Засновано цей Інститут в 1950 році. В Інституті господарювали тільки росіяни. Наукові діячі неросійських народів СССР не мали туди доступу. Російські наукові кола й технічні службовці використовували значні матеріяльні засоби, що їх арнділяв АКВБ для дослідної роботи, але ту роботу провадили по лінії російських імперіяльних інтересів, ігноруючи інтереси неросійських народів СССР та їх національно-визвольні рухи.

Такий стан не задовольняв американців, не кажучи вже про еміґрацію поневолених народів СССР, наукові кола якої довго й марно доводили шкідливість підтримки одніеї національної групи.

Восени минулого року була покликана Комісія в справі переговорів з Американським Комітетом щодо реорганізації Інституту та вироблення передумов, при яких національні центри могли б рекомендувати своїм науковим діячам співпрацю з Інститутом. Склад комісії був такий: голова — С. Довгель (Україна), Барасбі Байтуґан (Півн. Кавказ), С. Кабиш (Білорус), А. Кордзая (Грузія), Мустафа Валі (Ідель-Урал), Бердімурат Аман (Туркестан), С. Торосіян (Вірменія).

Комісія в своїй праці прийшла до таких висновків:

1) Запропонувати АКВБ реорганізувати Інститут на основі створення національних секцій, що їх склали б наукові діячі поодиноких народів, з тим, щоб секції були пов'язані між собою спорадичними науковими конференціями, що їх би скликали для обміркування наукових проблем та для вислухання доповідей.

Або:

2) Запропонувати АКВБ підтримати створення окремого Інституту у складі наукових діячів неросійських народів.

Або:

3) Запропонувати АКВБ реорганізувати існуючий Інститут так, щоб на чолі його стояла Наукова Рада, складена з наукових діячів різних народів СССР.

Ці висновки були погоджені через представників згаданих національних груп з їх національними центрами і запропоновані представникам АКВБ при Інституті. Після переговорів, що їх провадив С. Довгаль з доручення Комісії, тільки в грудні м. р. американські представники почали згоджуватися на реорганізацію Інституту на основі третьої пропозиції, поданої вище.

Після проведення надзвичайно великої й тяжкої підготовної роботи, відбулася 13 липня, 1954 Асамблея в Тутцінгу, яка ухвалила запропонований проект статуту і визначила керівні органи Інституту так: 1) Найвищим органом Інституту є Асамблея дійсних членів, 2) Асамблея обирає Наукову Раду з 7 осіб (2 росіяни, 2 українці, 1 кавказець, 1 білорусин, 1 туркестанець або хтось інший від мусульман), 3) Дирекція складається з 3 осіб (директор, його заступник і науковий секретар). До цієї Асамблеї було покликано 13 українців, 3 білоруси, 2 кавказьці, 7 предсатвників від мусульманських народів. До Наукової Ради були обрані: від українців — проф. Борис Мартос і проф. Яким Вакуленко, від росіян — проф. П. Ковальковський і проф. В. Мерцалов, від білорусинів — др. С. Станкевич, від кавказців — др. С. Торосіян (вірменин), від мусульман — проф. Ц. Тоган (тюрко-башкір), а в його заступництві — др. Тдіге Кірімал (кримський татарин). Наукова Рада обрала на голову проф. Б. Мартоса, на секретаря д-ра Станкевича. До Дирекції Асамблея обрала: Б. Яковлева (росіянин), доц. Івана Бакало (українець), ,ученим секретарем — проф. М. Міллера.

До співпраці Інституту включилось до 60 українських учених, з яких уже 27 осіб дістали стипендії для виготовлення наукових праць з різних ділянок советознавства, до 4о осіб з українських дослідників додатково зголошено на стипендії. Незабаром Інститут видаватиме наукові праці наших дослідників у мовах англійській, українській та в мовах інших народів СССР. Після проведення запланованих змін, Інститут буде перетворений на дослідну інституцію країн і народів, які тепер входять до СССР.

Одностайні виступи українських наукових діячів спільно з іншими науковими силами неросійських народів найкраща запорука, що Інститут буде служити дійсним національно-визвольним інтересам всіх народів країн, тепер поневолених большевизмом.

(За мат. "Укр. Інф. Бюро")

До 10-их роковин з дня смерти

ОЛЕКСАНДЕР ОЛЕСЬ

(Коротка літературна довідка)

Олександер Олесь являє собою першорядного лірика в найновішій українській поезії. Його, як визначного українського поета, акад. Сергій Єфремов характеризує так: "Син свого часу — то великонадійного, то зневір'я повного . . . Він пережив разом з громадянством і одбив у своїй поезії всі перегнетії бурхливих років, починаючи до перших несміливих надій на сподіване визволення й кінчаючи поетичним виразом жалів за розбитими надіями, зневір'я до недавного руху, прокльонів страшливій дійсності". І справді, в бурхливих життевих подіях Олесь вбачав нову величну красу, перед якою, набожно схиляючи голову, з захопленням промовляв:

Яка краса — відродження країни!
Ще рік, ще день назад тут чувся плач рабів,
Мовчали десь святі під попелом руїни
І журно дзвін старий по мертвому гудів.
Коли відкільсь взялася міць шалена,
Як буря, все живе схопила, пройняла, —
І ось — дивись: в руках замаяли знамена
І гимн побід співа невільна сторона.

Дивна краса відродження країни полонила, зачаровувала поета. Він стає палким співцем цього відродження. Його поезія звучить в тон с прискореними темпами і подіями гарячого часу:

Я більше не плачу. Я муку свою
В кайдани стальні закую:
Народ мій закутий в кайдани,
Горять його рани . . .
І душу свою
Я ранам його віддаю.
Я більш не співаю: в борні уночі
Співають залізні мечі . . .
Народ мій мечі розсікають,
До бой скликають, —
І меч мій в борні
Нехай заспіває мені.

Глибоким обуренням і гнівом пройняті його поезії за окривджених. Часами вони насичені високим біблійним пафосом:

Вам казано — любіть братів,
Діліть добро, не будьте псами,
Бо Бог в рабах запале гнів
І піде вас судить з рабами
І вчине суд страшний над вами . . .

Великі надії минають. Настає зневір'я. І Олесь із співця гніву стає співцем зневір'я. Мотиви розчарування, жалів на тяжку самотність починають панувати в його поезій; хоч кінець-кінцем, він не скорився перед буденщиною і новими палкими піснями починають рясніши його поезії:

О, ще не всі умерли жалі,
Не всі проспівані пісні,
Не всі захмарилися далі ! . .

Олесь знову з незвичайною силою б'є по серцях, запалюючичи байдужних і небайдужних, і закликає:

Нових і сил і діл блискучих,
Нових озброєних надій,
Бажань і поривів могучих
І грому в бурі молодій ! . .

Діма

ЛИСТОПАД

ТИХО Й ПОВІЛЬНО
НА ЗЕМЛЮ НАМОКЛУ
ПАДАЄ МРІЙНЕ
ЛИСТЯ ПОЖОВКЛЕ.

СОНЦЯ ПРОМІННЯ
ПОБЛІДЛО, НЕНАЧЕ
ВІТЕР ОСІННІЙ
ЖАЛІБНО-ПЛАЧЕ . . .

СПІВИ ПТАШИНІ
ДАВНО ВЖЕ ЗАМОВКЛИ,
ПАДА ОСІННЄ
ЛИСТЯ ПОЖОВКЛЕ.

Др. П. Панченко

Незабутній дружині Тамарі

21 жовтня минуло 6 місяців як ти, моя незабутня дружино, залишила мене раптово й несподівано на ласку Господа Бога.

Здавалося мені, що в ті трагічні дні серце мое не витримае тягарів терпінь, які випали на мою долю, що й мої дні ось-ось кінчаться. З Божої волі я ще, однак, живу. Знаю, що живу для того, щоб підготовити себе на той щасливий день, коли Господь забере й мене з цієї грішної землі на вічне радісне життя.

Довгою кінематографічною стрічкою в ці довгі дні й ночі переходили переді мною чудові образи нашого з тобою подружнього життя, життя безхмарного, життя повного радости і великого щастя.

Серце виривалося з грудей від спогадів такого ще недавнього щасливого минулого й сумно стискалося від тягара думок, тяжких і болючих, які, як океанські бурхливі хвилі, намагались затопити мене в своїх безмежних водяних просторах.

Я не стратив розуму в ті трагічні дні, моя кохана дитино, тільки тому, що мав велику моральну підтримку наших приятелів, які намагалися стримати мене від нерозважних кроків і вляти в мою, тоді напів уже мертву душу, імператив дальшого життя. Я дуже вдячний їм сьогодні за їх старання і дружню сердечну теплоту, яка зогрівала мое хворе і вимучене серце теплим промінням християнської приязні й любові.

Бог дав мені тебе, моя Тамаро, Бог же і забрав тебе до себе, залишивши мені, як пише пані Ірина Павликовська, тільки "пустку". Так, дійсно, страшну й безмежну "пустку", — серед моря людей, які вже втратили свое серце в гонитві за "мамоною".

За тиждень до твого відходу від мене ми разом читали книгу проф. В. Ф. Марцинковського: "Записки віруючого". Кілька разів ми перечитували цю чудову книгу і кожного разу, не соромлюся признатися, плакали над нею, які діти, подивляючи велику віру в Бога її автора. Своїм змістом ця книжка очистила наші душі своїм ясним світлом і настроїла нас так лагідно й побожно. В цьому настрою, з серцем, сповненим віри й любові в Бога, ти відійшла від мене в далекі, небесні простори пару днів пізнише.

Безпросвітний час, цей лікар обездолених, болюче переходив наді мною, не даючи моїй душі полегшення. Ти, моя кохана і незабутня дружино, що за свого життя читала всі мої думки, як в розкритій книзі, все старалася відсунути від мене зайві хвилювання і турботи. Ти й з того далекого нам світу знайшла спосіб потішити мене і врятувати мою душу від розпачу. Ти, тобі лише знаними дорогами, випросила у Бога велику ласку для мене. Одного, тяжкого дня у моему житті без тебе, я одержав заокеанський лист з Ізраїля від проф. В. Ф. Марцинковського, до тої пори мені незнаної особи, яку ми з тобою разом так сильно подивляли.

Цей зовсім несподіваний лист і надіслані книги релігійного змісту, як і пізніші його чудові листи до мене, стали основою мого духового відродження, якого мені, ти це добре знала, так сильно бракувало.

Студії книг проф. В. Ф. Марцинковського відкрили мені зовсім інші духові горизонти і дали відмінне розуміння Божої науки і завдань наших на землі. Я зовсім ясно з'ясував собі повноту своеї гріховної натури, одержавши для щоденного роздумування велику кількість релігійних тез, міцний духовий фундамент, на основі якого я сьогодні, згідно з твоїм бажанням, намагаюся молотися не устами, а цілим своїм обездоленим серцем. Я зрозумів ясно і виразно, що Всемогутній Бог забрав тебе, моя ти радосте, першою до себе, як досконаліший Божий утвір, залишивши мене, грішного, на цій землі страждань, для очищення моеї душі, яку сьогодні намагаюся примирити з Богом.

Сьогодні я вірю непохитно, що смерти немае. Вмирае наше тіло, бо душі наші безсмертні. Душі наших дорогих, що відійшли від нас, не треба шукати в місці їх спочинку. Душі їх постійно перебувають з нами, з тими, кого вони так сильно за життя любили. Вони невидимі для нас, але так близько біля нас, щоб стало підтримувати нас в тяжких хвилинах нашого земного існування.

Я свято вірю, що кришталева душа твоя, Тамаро, постійно зо мною, щоб підтримати мене знесиленого і самотнього. За цей час моеї самотности ти так багато доказів дала мені про те, що ти існуєш; що твоя душа зо мною.

Нехай же твое тіло спокійно спочивае у дорогій могилі, а твоя, широко відкрита для великої любові й християнського милосердя, кришталева душа, нехай постійно перебувае біля мене, щоб, як і за твого життя, бути моею дорогою опорою, моїм розумним дорадником, ніжним приятелем і вірним другом!

З волі Божої ти, моя кохана Тамаро, своею ангельською усмішкою, блискучими іскрами життерадісного гумору, і безконечною щирістю й добротою чарувала всіх, хто мав щастя бодай одну хвилину побути з тобою на нашій багатогрішній землі. Чаруеш ти тепер також і там, в радісних і так від нас далеких небесних оселях, і душі всіх тих, що відійшли від нас, займаючи Богом призначене тобі становище.

Сьогодні ти на власні очі бачиш Бога, Його Небесне Царство, в яке ти так щиро вірила і якого собі так сильно бажала.

З ласки великого Бога, якому ти з сльозами в своїх блакитних, як небо, очах, так щиро на землі і за себе і за мене молилася, пам'ять про тебе дасть мені потрібні сили і рівновагу духа, щоб гідно довести до кінця призначені мені мої земні дні, щоб знову зустрітись, коли прийде і для мене так давно бажаний час моеї останньої щасливої дороги.

ВІЧНА ТОБІ ПАМЯТЬ!

SWAMP BOY

By May Hall Thompson

Cast adrift in the dread swamp, choked with lily pads, reeds, and moss-hung cypress trees, and inhabited by the slithering snake, the hungry alligator, and the stalking cougar, was the last place in the world Rickey would have chosen to be. Yet his uncle had chosen it without hesitation—in preference to death.

How the two happened to be so far away from their headquarters at Heartfelt Academy was actually the young boy's doing. When a number of money-order donations had come to the institution from a little post office some 50 miles away, the elder missionary and his nephew were curious. Rickey was so curious, in fact, that he had persuaded his uncle to make the trip with him to find out about the money. They would go to the village from where the donations came. Since the people were poor in that vicinity the donations were indeed a mystery.

Rickey was a big, husky boy for his 17 years. He looked, as indeed he was becoming a young man. His shoulders were broad and square, his chin firm, and his hair a reddish blond. Clad in khaki breeches, and leather puttees, a wide-brimmed straw hat on his head, he had felt equal to any emergency which might arise in his strange quest with Uncle John in the swampland.

On the other hand, Uncle John Kidder was a short man for all his maturity, and not physically strong like his nephew. For years he was head of Heartfelt, a mission boarding school for young people of the backwoods and swamps.

Now as the two were adrift in the dread swamp, Rickey felt compunction for his part in this affair. But then he had been so curious about the money and also about the disappearance of one of the pupils some time back. Now suddenly he said, "I wonder if Thad has something to do with our misfortune. He disappeared so suddenly from the school and never came back. He seemed such a good boys and a Christian but . . ."

"Do not judge him. He may have met the same doom as we."

Rickey's mind went back to their

(Continued on page 8)

ГЕНЕРАЛ КУРТ МЕЙЕР

Німецький генерал Курт Мейер під час другої світової війни командував дивізією націстської молоді. За жорстоке поводження з канадійськими полоненими Мейер був засуджений на довічне тюремне ув'язнення. Через деякий час цей вирок був скорочений до 14 років тюрми.

Тепер Мейер має 43 роки і звільнений з тюрми. Населення його рідного міста Мюнхен-Гладбах влаштувало Мейерові урочисту зустріч.

SWAMP BOY

(Continued from page 7)

trouble. He and his uncle had gone by car to the post office in question but did not find out who the donors were. Then they decided to tramp into the swamp country to try to learn something about the mystery from people living close by.

After walking for an hour, a tumble-down shack came into view. Rickey, in the lead, saw the gleam of a muzzle before him as a man stepped out on the porch. Behind the gun the man looked grizzled and dirty with a tobacco-stained mouth.

"Revenuers," he spat at them.

"Moonshiners," gasped Rickey to Uncle John. "But I say," he hurried on, "we're not revenue men. We're—"

"Button yore lip," hissed the man. "Hain't given a care who ye be but yuh'll never git out o' here agin."

The two were speechless.

The old man went on. "Always snoopin' in a feller's consarns. Begrudgin' a man tuh make a livin'. Corn whiskey hain't nothin' I kin see tuh have the law messin' intuh all th' time."

"But," expostulated Uncle John.

"But," sneered the swamp man as he calmly spat a streak of tobacco juice into the air missing Uncle John's face by only a quarter of an inch, "revenue men come in here jest the same."

The moonshiner was walking toward them now. He pushed them ahead of him. Rickey, suddenly realizing the danger of the situation, again vehemently remonstrated. "We're missionaries. We're . . ."

He felt the impact of the gun against his back.

"Servants of the Lord, be ye?" hooted the old man. "Worse than revenuers. Then let the Lord git you out o' here. What'll hit be? A bullet in your hide or the swamp?"

And the two had immediately chosen the swamp.

"Reckon th' swamp hain't a-going tuh tell no secrets anyway," shrugged the moonshiner. "And it has lots of 'em. We git rid of snoopers this here way."

So saying, he pushed them onto a rickety raft and shoved them out into the water, the raft drifting slowly but surely into unknown menace.

Perspiration now stood out in heavy beads upon Uncle Kidder's forehead. It had been like a dream to him until he now actually found himself adrift. He started to speak at that moment a deadly moccasin unwound its reptilian body from a live-oak limb, its beady eyes gleaming, its tongue casting darts of fire. He gasped in horror, but Rickey took his hat and swept the snake into the warmish, sweetish water.

"My life doesn't matter much," said Uncle John, now getting control of his nerves, "but you are young—too young to die."

"Why, we're not going to die!" exclaimed Rickey. "Even the old moonshiner said let the Lord get us out of here. If I only had a pole, I could push this barge along."

Rickey spoke confidently then but as the day wore on and the swamp became more and more smothered with vegetation and insects, his courage lagged. There was a hundred miles of this spongy marsh, steaming with heat and moisture and foliaged plants. He tried to keep into the main channel but the raft would stick in the lily pads and water reeds almost as soon as he thought he had it in the current.

Just how long would it be until one of them was bitten by the poisonous water mocassin? Or would the man-eating crocodile tip their boat and devour them both? Or would hunger get them in the end? Rickey fought these depressing thoughts by constantly bolstering his faith.

Often the two bathed their faces with water and supped a little of the brackish ooze from the palm of their hands. Toward evening Rickey found some pieces of candy in his pocket. These the two ate ravenously, while the boy wondered how much nourishment could be derived from eating stems and leaves and bark of plants.

The moon was like a flickering gash of light above the foliage when it came up above the twilight shadows. Rickey was still keeping the boat in the main channel but he was becoming very tired. He kept at the work while Uncle John finally dozed. His muscles, though hardened, could not stand the strain of constant poling. More and more he had to rest them. Finally he grew drowsy. With caution he pulled in his pole so as not to lose it if he slept.

The scream of a wildcat awoke him as shivers and chills chased up and down his spine. It was nearing daylight, and so he pushed the raft out of the lily pads into the stream and moved on.

At daylight he heard voices. Uncle John moved his cramped position and listened. "Sounds like Thad's voice," he said.

Rickey's muscles gained renewed strength as he pushed on. Suddenly he exclaimed, "It is Thad! He will save us."

Thad and some men were at the side of a hut constructed on props over the water. One of the five rowing out to them. He tugged at their raft and towed it to the shack. And all the while Thad gave no sign of recognition, and his strange attitude warned both Rickey and Uncle John to be quiet.

"Thought they'd git away," snarled the man who was towing them. "Some more snoopers got this far. Nary a one gits through this swamp though."

Rickey's heart fell and a new terror dawned upon him as he saw the evil roll of the men's eyes. His own appealed to Thad but the young boy paid no attention to him.

Instead, he leaped down into the boat. "I'll take 'em to the Bottomless Pit," he announced. The man who had towed them in pulled himself up on the poles to the hut. From within came the reeking smell of corn liquor.

The two who had been cast on the swamp now found themselves being tugged out to the Bottomless Pit. Rickey realized that this was the area of deep quicksand. Pushed out on this both would be sucked down. He shuddered violently. He tried to plead with Thad but the boy in a low voice told them to be quiet.

The lad of the swamp poled expertly through the water, the muscles in his back rippling in the morning sun. Seldom did he get hung up in the pads or reeds, nor did the raft securely chained to his own. With burning eyes Rickey watched the ever-steady strokes of the swamp boy leading them on to destruction. He tried to smile at Uncle John, whom he knew was quietly praying.

Suddenly he saw a landing, beyond which stretched firm ground once more. And at last the swamp boy spoke.

"I'll tell you how I happen to be with those men. I left school one day a year ago to visit my folks. I got myself a raft and decided to take a short-cut through the swamp when I got picked up by these men, the same as you. But since I am a swamp boy myself they didn't suspect me but wouldn't let me go out into the world again for fear I might say something about their moonshinin' business."

Finally the boy went on. "I've played along with them, pretending to be one of them because I soon learned the terrible thing they were doing. They were capturing any snoopers and letting the swamp take care of them. Any who got as far as the still—that's the hut where I live—are sent on to the Bottomless Pit."

Even Thad shuddered as he went on. "Not many ever get our way but I stayed with the men, though I could have escaped before now, because I wanted to save any victims that I could."

"You saved us, Thad," gasped Rickey. "You saved our lives."

Thad nodded soberly. "When I am told to pole a victim to the Bottomless Pit, I take him back to the road by a secret channel. Not even the men know anything about this channel. I took it with my first man in order to try to save him, and I learned a way around the Bottomless Pit."

"Yes, yes, go on," urged Uncle John.

"When they offer me money for saving their lives, I tell them to send a donation to Heartfelt Academy and to inform the officers of the law about this place."

Rickey's eyes shone with understanding. "So that's where the money came from. It was that which started us on our journey in the swamps," he told Thad.

"But no raiding party has ever come," said Thad. "I guess the victims are too scared or else can't tell exactly where the moonshiners are. But I want you to get a posse in here as soon as you can. Send them by this secret channel. I'll mark it with some red flannel strips on my way back. Hurry but be mighty careful."

"Can't you come with us?" asked Uncle John.

"No, I'll stay until a raid is made or the men will get suspicious. And I may save some other person from the fate of the swamp too. Reckon I didn't go to mission school and learn to be a Christian for nothing."

"I should say you didn't," declared Uncle John. "And I see your point."

"We'll get you out, Thad, and that very soon. Be careful, now," called Rickey.

The swamp boy set his boat in motion. In a minute the jungle of swamp swallowed him up. But he knew that at last he himself would be rescued. He prayed a prayer of thankfulness at the same time that Rickey and Uncle John were hurrying along the road with a prayer also in their hearts.

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XV. Число 12. Торонто, Онт. ГРУДЕНЬ 1954 DECEMBER Toronto, Ont. Рік XV. Число 12.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

Народження немовляти Христа принесло для людства нове животворне світло і перероджує його. Цивілізація, освіта і християнізація — такі наслідки цієї незвичайної події в історії людства. Гуманітарні, філантропічні і релігійні інституції нашого віку — такий результат впливів Ісуса протягом минулих поколінь. Його світло освітлює людство живущим промінням, викликаючи до життя все, що є найкращого в людині.

РАДІСТЬ СТАЛА!

"Люд, що перебував у темряві, побачив Світло Велике". — Ісаія 9:2

В світі радість стала,
Яка не бувала!
Над вертепом зоря ясна
В небесах засяла.

Там Господь з'явився,
З Діви народився;
Мов людина, пеленами
Вбогими вповився.

Ангели співають,
Бога величають.
Всім народам ту чудову
Новину звіщають.

Пастухи з ягнятком
Перед тим Дитятком
На коліна припадають,
Бога величають.

Ми також співаймо,
Бога величаймо,
Свого Спаса і Владику
У піснях прославмо!

К. Р.

Навчи мене, Боже, любити!

НАВЧИ МЕНЕ, БОЖЕ, ЛЮБИТИ,
ВСІМ РОЗУМОМ ТЕБЕ Й ПОЧУТТЯМ,
ЩОБ І ДУШУ ТОБІ ПРИСВЯТИТИ,
І ВСЕ ЖИТТЯ З ЙОГО СЕРЦЕБИТТЯМ.

НАВЧИ МЕНЕ ВИКОНУВАТИ
ЛИШЕ ТВОЮ СВЯТУЮ ВОЛЮ,
НАВЧИ ДАРМА НЕ РЕМСТВУВАТИ
НА СВОЮ ВЕЛИКОТРУДНУ ДОЛЮ.

УСІХ, ЯКИХ ПРИЙШОВ ТИ ЗВІЛЬНИТИ
СВОЄЮ ПРЕЧИСТОЮ КРОВ'Ю, —
БЕЗКОРИСЛИВОЮ, ГЛИБОКОЮ ЛЮБОВ'Ю
НАВЧИ МЕНЕ, БОЖЕ, ЛЮБИТИ!

СВЯТО ВЕЛИКЕ!

Вставайте, вставайте, бо свято велике!
Погляньте, на небі зоря ось зійшла!
Засяла блискуча у нас на Вкраїні!
Хвилини не гайте, бо мить це свята!

Хлоп'ятко вродилось у яслах на сіні!
Цар Правди на землю зійшов нам з небес,
Щоб світ цей спасати, з гріхів визволяти,
На волю пустити люд змучений ввесь.

Погляньте, здалека волхви ось надходять,
Коштовні дарунки Дитинці несуть.
До Єрусалиму спитатись заходять,
А їх царські слуги в палати беруть.

Там з Писань їм кажуть, що у Вифлеємі
Призначений прихід Месії - Царя.
Господь їм в пустелі дорогу простує:
До цілі провадить їх ясна зоря.

І ви поспішайте віддати Дитинці,
Цареві Христові, дарунки свої!
Він висушить сльози заплаканій Неньці,
Добром обдарує убогу її.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

і

Новим - 1955 - Божим Роком!

В-во і Редакція "Євангельської Правди",

Любов і правду Спас Господь приніс у грішний світ

Божий світе, веселися! Нині Спас твій народився!

Сталося ж тими днями, вийшов наказ від кесаря Августа переписати всю вселенну. Цей перепис був перший за правління Квірінея в Сирії. Йшли всі записуватися, кожний до свого міста. Пішов також і Йосиф з Галилеї, з міста Назарета, в Юдею, до міста Давидового, що називається Вифлеєм, бо він був з дому й роду Давидового, щоб записатися з Марією, зарученою з ним, що була вагітна.

І сталося ж, як були вони там, сповнились дні родити їй. І породила Сина свого первенця, і сповила Його, і поклала Його в ясла, бо не було для них місця в гостиниці.

І були пастухи в стороні тій, що почлігували та стерегли сторожею вночі отари своєї. І ось ангел Господній з'явився коло них і слава Господня осяяла їх; і полякались страхом великим. І сказав до них ангел: "Не бійтеся, ось бо благовіщу вам радість велику, що буде всім людям. Бо народився нам сьогодні Спас, що є Христос Господь, у місті Давидовому. І це вам ознака: "Дитятко знайдете, що сповите, лежить у яслах".

І раптом з'явилася з ангелом велика сила воїнства небесного, хвалячи Бога й кажучи: "Слава на вишинах Богові, а на землі спокій, між людьми благовоління!"

(Єв. Луки 2:1 - 14)

МОГУТНЯ ЖИТТЄТВОРЧА СИЛА

"На це з'явився Син Божий, щоб зруйнувати діла диявола". — 1 Ів. 3:8

Наука Святого Письма ставить народження Христа, як центральну подію в пляні діяння Бога з расою, що чинить беззаконня. Все було скероване до цього приходу Бога на землю і розвивалось у напрямі до цієї події. Коли ця подія сталася, тоді всі попередні відкриття і вчинки знайшли в народженні Христа своє здійснення і роз'яснення.

Проголошення пророків, мудреців і псалмопівців більшою або меншою мірою були сповнені цим сподіванням. Так само всі події, що розгорнулися після народження Христа, виходили з нього і залежали на приході Сина Божого.

Згідно з словом Божим, Христос прийшов, щоб "зруйнувати діла диявола", "щоб гріхи наші взяти" — Єв. Ів. 3:5, відкрити Отця — Єв. Ів. 14:9, щоб у другому приході встановити царство Отця — Посл. до евреїв 9:28.

У згаданому тексті сказано, що однією з цілей народження Христа було зруйнувати діла диявола. В тексті слово "з'явився" вказує на існування перед об'явою. В людині з Назарету була об'ява Того, Хто існував задовго до людини з Назарету.

Втілення Бога не було вчинком, яким Бог почав би існувати в будьякому розумінні. Це був вчинок, що ним Бог об'явив свою близькість до людського життя в людській історії. В такий спосіб Бог мав можливість зробити все в людському житті і людській історії, чого Він не міг би виконати поза об'явою в тілі.

Син Божий прийшов знищити діла диявола. У восьмій главі евангелії (ст. 44) від Івана Христос проголошує, що: "диявол був душогубцем від почину... бо він брехун і отець брехні". У Св. Письмі диявол змальований як зрадник і джерело гріха. Праця вбивці — знищення життя, праця брехуна — погашення світла, праця зрадника — зневажання любови, праця грішника — зламання закону. Такі діла диявола.

Знищення життя — це насамперед руйнування духового життя. Відчуження від Бога це праця диявола, правдива сліпота, це розумова смерть, хворість, біль і неадужання, як передвісники фізичної смерти, є ділом диявола. Отже диявол душогубець, губитель душ у духовому значенні, засліплює їм розуміння Бога, приносить усяку фізичну слабість і руїну тіла.

Більше того. Диявол — брехун. Він гасить всяке світло, щоб люди блукали на бездоріжжю. Неуцтво, розпач і блукання наосліп — такі життєві наслідки людини, в якої духове світло в розумі згашено.

Зневажання любови — праця диявола. Це наочно й доситьяскраво показує той факт, коли диявол увійшов в серце Іуди і зробив його зрадником. Усяка заздрість і жорстокість — праця диявола.

Нарешті диявол — найбільший грішник. Гріх — беззаконня. Це значить не бути без закону, але бути проти закону, ламати його. Отже все зло, що його чинять Богові в його світі, все зло, що його зазнає людина від людини, все зло, що людина робить сама собі — все це праця диявола.

Син Божий — наш Спас прийшов, щоб знищити діла диявола. Це Він робить, руйнуючи ненависть даром любови, беззаконня — даром закону. Він нищить діла диявола, приносячи життя там, де панує смерть. Насамперед Він дає духове життя, що являє собою спільність з Богом, а також розумове життя, що дає можливість людині ясно бачити розв'язані таємниці. В такий спосіб всяка дитина Божа, вдивляючись в явища природи, ясно вбачає в них лице Бога.

Бог нищить темноту, посилаючи світло. Там, де панує смерть, царює темрява. Світло приносить знання, надію і провід. Тепер людина не має потреби блукати наосліп. Приносячи світло в людське життя, Христос руйнує діла диявола. Ненависть, заздрість, самолюбство Христос нищить даром любови, а беззаконня — даром закону, усвідомлювання правди Божої і служіння людям.

В історії людства ця нова могутня й життєтворча сила діє вже близько девятнадцять століть, нещадно знищуючи діла диявола. Ця сила прийшла у наш грішний світ з народженням Христа. Діла диявола ще явні, діла тіла наочні. Проте явні й діла Духа життя, що прийшов з народженням Христа. Саме через це у світі ми бачимо серед брутальности і жорстоких діл диявола так само любов, правду, вірність, чесність і самопожертву. Це лише світанок. Ясний день настане. Все, що народження Христа принесло в світ, набуде повної краси, сили і слави.

Христос прийшов, щоб знищити діла диявола і в нашому особистому житті. Чи вони знищені? Чи може, як і досі, вони рясніють і розвиваються?

Якщо сили зла діють в людині нестримно, то, не гаячи часу, треба звернутися до Того, Хто прийшов зруйнувати діла диявола в усіх людях.

ГЛЯНЬ У НЕБОЗВІД!

"Твої небеса і земля твоя". — Пс. 89:11

Глянь у безконечний синій небозвід,
Подивись розважно в той небесний світ:
Сонце, місяць, зорі, океан світил!
Все те Всемогутній Бог Господь створив.

Глянь в морські глибини: що там животин,
Багрових коралів, сяючих перлин;
Китів - великанів, різних дивних риб!
Все те Всемогутній Бог Господь створив.

Подивись в повітря, зором довкола кинь:
Скільки там комашок шлях верстають свій;
Орлів, жайворонків, співаків - пташин!
Все те Всемогутній Бог Господь створив.

Глянь навколо себе на килим землі:
Цвітом уквітчались луки та гаї;
Кільки там прерізних бачиш ти рослин!
Все те Всемогутній Бог Господь створив.

Подивись на себе, в душу зазирни:
Найдивніше диво — це ти сам єси!
Щоб кого любити, хто б його любив,
Нас собі небесний Бог Отець створив.

("Кн. Хв." ч. 35)

ХАЙ ДОВГИМ Є НАШ ШЛЯХ ТЕРПІННЯ — МИ ЙДЕМ ДО СЯЙНИХ ПЕРЕМОГ; БО З НАМИ — ПРАВДА, З НАМИ — БОГ І ВЖЕ ТАК БЛИЗЬКЕ ВОСКРЕСІННЯ!

ПРИВІТАННЯ НА РІДНІ ЗЕМЛІ

Дорогі брати і сестри!

З далекої волелюбної і благословенної Богом країни вітаємо вас з Різдвом Христовим: "Бог Предвічний народився!"

Нам тяжко уявити життя в країні, де уряд і провідна партія одверто і нещадно поборюють Христа і його науку. Деякі з визначних письменників, по цей бік залізної заслони, пробують в художніх творах уявити собі життя людства без Христа. Автор одного з таких оповідань: "Коли б Він не прийшов" змальовує страхітливу картину. Жінки й чоловіки впадають в розпусту, виявляють жорстокість і звірячі інстинкти. Свободи зникають, відновлюється рабство поганських часів у найгірших його формах. Інституції, що виникли в наслідок впливів християнства, занепадають. Сильний немилосердно пригнічує слабкого, колишні борці за свободу і правду стають жорстокими визискувачами. Усе життя опановує безрадність, безнадійність, розпач і страх. Якщо це у нас тільки уявлення в художній формі, то у вас це — справжня дійсність.

Фактично знищити цілком впливи науки Христа неможливо, бо християнство в найрізноманітніших формах глибоко пронизує життя кожного народу. Комуністичні уряди пробують це зробити за всяку ціну, в цьому ви на власному досвіді переконані.

З "Бога насміятись не можна". Наперекір жорстоким переслідуванням правди, в мільйонах українських сердець на рідних землях все світиться вогник любови Христової і невмируща надія: "Христос рождається"! Народження Христа являє собою запевнення життя для тих, які люблять правду і світло, і неминуче пророцтво про загибель і руїну ворогів Христової правди, бо, як сказано в слові Божому: "Ті бо царства й народи, що тобі не схочуть служити, погибнуть і такі народи нещадно вигублені будуть" (Іс. 60:12).

Народження Христа сповіщає не тільки перемогу над злом і безбожністю. Народжене у Вифлеємі немовля одного прекрасного дня стане царем всесвіту. Двері вифлеємської стайні відкривають дорогу до палацу царя, до місця найбільшої святині. Христові не знайшлося місця в гостинниці, як йому немає місця в багатьох людських серцях і країнах. Проте щаслива людина, яка вселила в своє серце Христа, і, не вагаючись, з радістю може відповісти на стародавне українське привітання — "Христос рождається!" словами: "Прославляймо Його!".

Не зважаючи на переслідування, безбожність, політичний терор, що ним рясніє ваше життя, пам'ятаймо слова ангела під час народження Христа: "Не лякайтесь, ось бо благовіщу вам радість велику, що буде всім людям!" Зоря у Вифлеємі своїм світлом відбивала дивне сполучення смутку і радости. Смуток, бо не було Христові місця в гостиниці. Проте смуток зник у великій радості. Ви маєте смуток, але радість велика обіцяє, що смуток ваш зникне.

Нехай сам Господь наблизить для вас і для всього українського народу цей день духової свободи!

В імені Торонтонської Пресвітерської Громади вітаємо вас Христос рождається!

Д—ма

УКРАЇНІ НА РІЗДВО

Краю мій, степом мальований,
Думко моя яснокрила,
Скарбе мій, в серці захований,
Смутку мій, радість і сила!

Скільки безцінних, незлічених
Дав подарунків мені ти...
Давнім минулим позначених,
Всіх не згадать, не злічити.

Пісні, зі мною мандруючі,
В серці назавжди залишив,
Ясним узором чаруючим
Їх на житті моїм вишив.

Ті подарунки незлічені
Довго вже тут, на чужині,
В серці, життям покаліченім,
Я бережу, як святині.

Що ж за дарунок коштовний
В світле, Різдвянеє свято,
Краю мій, степом мальований,
Зможу тобі я послати?

Я — не герой... Особливее
Щось в подарунку не маю,
Просто майбутнє щасливее
Щиро тобі я бажаю.

Максим Рильський

МОЄМУ КРАЄВІ

ЧИ ЗНАЄШ ТИ, О КРАЮ МІЙ,
ЩО КОЖНОЮ СЛЬОЗОЮ
ТИ ВИПИКАЄШ СЛІД СТРАШНИЙ
ЩО В ГРОБ ВІЗЬМУ З СОБОЮ?

ЧИ ЗНАЄШ ТИ, О КРАЮ МІЙ,
ЩО ВСІ УБИТІ ДІТИ
ВОЛАЮТЬ У ДУШІ МОЇЙ;
УБИВЦЯМ ВІДПЛАТИТИ!

ЧИ ЗНАЄШ ТИ, О КРАЮ МІЙ,
ЩО ТЬМА ТВОЄЇ НОЧІ
І ДЕНЬ ВЕСНЯНО - ГОЛУБИЙ
МЕНІ КРИВАВИТЬ ОЧІ?

ТАК ХАЙ ЖЕ Я ЗНАЮ — ЦВІСТИ
ТОБІ, МІЙ РІДНИЙ КРАЮ!
ЧИ ЧУЄШ ТИ, ЧИ ЗНАЄШ ТИ? —
І ГОЛОС: ЧУЮ! ЗНАЮ!

Ф. Москалюк

СВЯТ-ВЕЧІР

Свят - Вечір!.. Незабутня радість!
О, рідна земле, Україно розп'ята!
Скажи мені, моя страднице люба:
Чи зустрічаєш ти тепер Різдвяні Свята?
Чи знаєш ти, що в світі радість стала,
Яка не бувала?

Скажи мені, моя знедолена мати,
Вся в сльозах, оповита болем і журбою,
Чи засядеш ти за стіл з колядою:
"Бог Предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій весь!"

Далека чужина... Знов Свят - Вечір!
І знову, неначе живу, тебе бачу, моя Україно!..
І в цей радісний для всього людства вечір
З невимовним болем в серці благаю безупину:
"Боже! Верни нам батьківщину!
Верни нам нашу матір — рідну Україну!"

Ів. Франко

ОРИ!

(Уривок з поезії "Наймит")

Ори, ори й співай ти, велетню, закутий
В недолі й тьми ярмо!
Пропаде пітьма й гніт, опадуть з тебе пута
І ярма всі ми порвемо!

Не даром ти в біді пригноблений враг[illegible]
Про силу духа все співав,
Не даром ти казок чарівними устами
Його побіду величав.

Він побідить, порве шкарлущі пересуду,
І вільний власний лан
Ти знов оратимеш, властивець свого труду
І в власнім краю сам свій пан.

УКРАЇНО — ПРИГНОБЛЕНИЙ КРАЮ! ТИ ВОСКРЕСНЕШ І СОНЦЕМ ВЕСНЯНИМ ЗНОВ ЗАСЯЄШ УСІМ НАВКРУГИ!

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
508 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9262
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Проп. Дм. Галенда

ПРИЙМІМО ІСУСА ХРИСТА ЯК НАШОГО СПАСИТЕЛЯ

Коли ми хочемо щось мати, то ми повинні це щось шукати, прийняти або дістати в посідання. Те саме стосується і нашого Господа та Спасителя Ісуса Христа. Якщо ми прагнемо мати Його, ми повинні шукати і прийняти Його як нашого Спасителя. Якщо ми бажаємо, щоб Христос прийняв нас в Його благословенне царство, то насамперед ми повинні прийняти Його в наші серця. Бо, як ми не приймемо Його тепер, так будьмо певні, що Він теж не прийме нас у своє царство. Ми повинні прийняти Господа Ісуса як нашого Учителя, нашого Господа, нашого Спасителя, нашого Царя та нашого Бога і вселити Його в наші серця.

Усі ми своєю природою грішні, духово ми мертві завдячуючи нашим провинам; ми є зовсім пропащі і живемо в духовій темряві; ось чому ми потребуємо Ісуса-Христової допомоги. Ми потребуємо Христа, як:

а) Віковічного "Агнця Божого", що узяв на себе гріхи світу. — Єв. Ів. 1:29.

б) Справжнє джерело духового життя, що його Він має дати нам. Сам Христос сказав: "Я дорога, і правда, і життя; ніхто не приходить до Отця, як тільки мною" — Єв. Ів. 14:6. Ап. Павло сказав: "Я розп'ятий з Христом; живу ж уже не я, а живе Христос у мені; а що живу тепер у тілі, то живу вірою в Сина Божого, що полюбив мене і видав себе за мене". — Гал. 2:20.

в) Духове світло, що його Він має дати нам, щоб ми не ходили й надалі в темряві, а у світлі, як Христос сказав: "Я світло світові. Хто йде слідом за мною, не ходитиме в темряві, а матиме світло життя". — Єв. Ів. 8:12.

г) Єдиного нашого Спасителя, що має дати нам своє спасіння, бо Він і тільки Він може це зробити. Слово Боже підтверджує що це так, а саме: "Нема ні в кому другому спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спасатися нам". — Діян. 4:12.

ґ) Нашого заступника, себто посередника перед престолом Божим, що має благати за нас, бо крім Нього немає будького іншого, хто міг би заступитися за нас. Ап. Іван каже: "Діточки мої, це пишу вам, щоб не грішили, а коли хто згрішить, заступника маємо перед Отцем, Ісуса Христа праведника. А Він вблагання за гріхи наші" — 1 Ів. 2:1, 2. Ап. Павло каже: "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос, що дав себе на викуп за всіх: свідчення временами своїми" 1 Тим. 2:5, 6. Приймімо ж Ісуса як нашого Спаса, бо:

А) Це Його Божа воля, щоб ми так зробили.

Ісус нарікав на євреїв, що ті не прийняли Його, кажучи: "Я прийшов в ім'я Отця мого, і не приймаєте мене. Коли інший (антихрист) прийде в ім'я своє, того приймете" — Єв. Ів. 5:43. І знову Слово Боже каже: "У своє Він (Христос) прийшов, і свої не прийняли Його. Котрі ж прийняли Його, дав їм власть дітьми Божими статися, що вірують в ім'я Його". — Єв. Ів. 1:11, 12.

Б) Він зробить з нами так, як ми робимо з Ним.

Він прийме нас у своє царство, щоб бути з Ним вічно й тішитися Його славою, якщо ми приймемо Його тепер в наші серця. Безперечно Він відкине нас під час Його другого приходу, якщо ми відкидаємо Його тепер. До таких на своєму страшному суді Ісус каже: "Ідіть від мене, прокляті, у вогонь вічний, приготований дияволові та ангелам його... І підуть ці на вічні муки, а праведні на життя вічне". — Єв. Мат. 25:41 - 46.

Приймімо ж Ісуса в наші серця так, як ми приймаємо в себе повітря, живлення, або звуки в наші вуха.

Ми приймаємо Христа:

а) Вірою, що Він віковічний Син Божий, як ап. Петро, віруючи, сказав: "Ти єси Христос, Син Бога живого!" — Єв. Мат. 16:16. Так і ми повинні говорити.

б) Улюбленням Його як свого Спасителя, як це робили Його учні, коли "вони покинули все, та й пішли слідом" за Ним — Єв. Мат. 19:27.

в) Відкриттям для нього наших сердець, щоб Він вселився в них жити і керувати нашим життям, як Закхей це робив, про якого сказано: "І зліз він швиденько з дерева і прийняв Його радіючи. І сказав він Господеві: Ось половину достатку мого, Господи, даю вбогим; і коли кого чим обідив, віддаю вчетверо". — Єв. Лук. 19:6 - 8.

г) Прийняттям Його слуг, яких Він посилає до нас, оскільки Христос сказав: "Хто приймає вас, мене приймає; а хто приймає мене, приймає Того, хто послав мене". — Єв. Мат. 10:40.

ґ) Привітанням малих і простих віруючих в Нього, як Він сказав: "І хто прийме одно таке хлоп'ятко в ім'я моє, мене приймає". — Єв. Мат. 18:5.

д) Прийняттям Його Святого Слова, себто Євангелії Його, бо Ісус сказав: "Слова, що я глаголю вам, це дух і життя" — Єв. Ів. 6:63. Отже, той, хто має духове життя, має Христа, бо Христос каже: "Я дорога, і правда, і життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки мною" — Єв. Ів. 14:6.

Таким чином, хто приймає Христове Слово, приймає життя; а той, хто приймає життя, приймає Христа, бо Христос— Життя. Приймімо ж Ісуса Христа в наші серця, бо "Хто має Сина, має життя; хто не має Сина Божого, життя не має" — 1 Ів. 5:12.

Мій друже! Чи прийняв ти Христа як свого Спасителя, чи ти вселив Його у своє серце як твого Господа, як Бога і як Царя твого? Якщо ти зробив це, ти щасливий; якщо ні, то нехай Бог допоможе тобі це зробити, поки ще не пізно.

Як зруйнувати Церкву

1. Не приходь до церкви.
2. Якщо прийдеш, то обов'язково з запізненням.
3. В церкві будь завжди з нахмуреним обличчям.
4. При кожному богослуженні запитай самого себе: "А що я з того всього маю?"
5. Ніколи не виконуй церковної праці. Тільки приглядайся і критикуй інших.
6. Йди до іншої церкви тоді, коли відбувається богослуження в твоїй церкві. Цим покажи пасторові свою неприязнь. Найкраще бути самостійним.
7. Пастир все зробить. Ти тільки спостерігай.
8. Не давай перший пожертви на релігійне діло.
9. Ніколи не заохочуй і не підбадьорюй проповідника. Як сподобалася тобі його проповідь, то мовчи.
10. Якщо гості завітають до церкви, постарайся обов'язково поінформувати їх про помилки свого пастора, бо інакше вони можуть і не зауважити їх.
11. З таким пастором, як твій, не можна залучити нових членів для церкви, отож, нічого не роби.
12. Якби з'явились у церкві ревні працівники, ти часто протестуй, що церква під впливом кліки (малої сильної групи), що водить всіх за ніс.
13. Якщо життя твоєї церкви гармонійне, не сиди тихо, а скрізь галасуй, що всі сплять, недбалі, та що бракує їм ревності. Галасуй скільки можеш, тільки ніколи нікому не кажи, що в твоїй церкві все гаразд.

Тоді зруйнуєш церкву!

"Єв. Паломник"

ВІДІЙШОВ ВІД НАС

Видавництво і редакція "Євангельської Правди" висловлює своє глибоке співчуття родині пастора Івана Грегораша. Господь покликав до себе цього визначного працівника на евангельській ниві і всі, що його знають, глибоко відчувають страту.

Іван Морган

СЛОВО ХРЕСТ У СВЯТОМУ ПИСЬМІ

"Коли ти Син Божий, зійди з хреста". — Єв. Мат. 27:40

Хрест означає насамперед кару, що її зазнав Ісус Христос: "Який замість радости, що була перед ним, витерпів хрест, не дбаючи про сором". — Євр. 12:2.

Кара смертю на хресті була великим презирством в євреїв. В п'ятій книзі Мойсея сказано: "Бо шибеник це прокляття Боже" — Второзак. 21:23. В "Новому Завіті" Павло цитує "Старий": "Проклят хто висить на дереві". Це була найганебніша і найстрашніша кара, навіть на ті жорстокі часи. Римляни так само вважали кару смерти через розп'яття за надзвичайно ганебне явище. Ціцеро наказує: "Нехай слово хрест буде найдальше не тільки від тіла римського громадянина, а навіть від його думок, його очей, його вух".

Цю кару широко використовували в Римській імперії, Єгипті, Палестині і інших країнах сходу. Від неї були звільнені римські громадяни. Їм замість розп'яття відрубували голови. Смерть через розп'яття була для рабів і всіх поневолених народів. Розпинали за найогидніщі злочини, а саме: за зраду, дезертирство під час війни, мордерство, розбій на морі і т. д. Ця кара існувала аж до часів Костянтина. Людину перед розп'яттям бичували, щоб прискорити смерть і тим зменшити муки. Дуже часто жертва не тільки втрачала свідомість, а й вмирала під ударами. Якщо жертва залишалася в живих, то її примушували нести свій хрест до місця розп'яття, клали на хрест, прибивали великими цвяхами, після чого хрест підносили і опускали нижній кінець в яму. Жертву залишали на сонці аж поки вона не вмирала. Генрі Доскер так описує хресні страждання: — "Страждання розп'ятого були неймовірні в жаркому кліматі. Гострі місцеві запалення разом з втратою крови з роздертих цвяхами ран травматичну гарячку, що погіршувалася від спеки сонця, від неприродно підвищеної позиції тіла і від пекучої спраги. Рани розпухали навколо грубих цвяхів, розірвані нерви і жили викликали страшну агонію. Артерії голови і живота переповнювалися кров'ю, в наслідок чого був страшний головний біль. Розум жертви пронизувався страхом, передчуттям і жахливими уявами аж поки виснажена жертва не вмирала. Це була повільна і жахлива смерть".

Ісус Христос зазнав цієї жахливої смерти і страждань для нашого спасіння. Він умер рабською смертю щоб визволити нас з рабства смерти. Його фізичні страждання були безмірні, але духові перевищували фізичні муки. Словами: "Боже мій, Боже мій, чому мене покинув єси?", Христос виявляв свої духові муки тоді, коли наші переступи відокремили Його від Отця, коли Бог відвернувся від нього з гнівом, бо на ньому були наші гріхи. Хресні муки спричинили йому смерть, хоч Христос умер також і від душевних мук. Залишений всім світом і самим Богом на злорадство сил тьми, праведник постраждав за неправедних. Кров і вода, що витекли з рани після смерти Христа, на думку багатьох дослідників, являють незаперечний доказ, що Христос умер не тільки від фізичних мук, а від духової розпачі, від розриву серця.

Слово хрест означає цю страшну кару, що Син Божий добровільно прийняв з любові до нас, щоб спасти нас від жахливої і неминучої кари за нашу зіпсованість. Хто відкине цю жертву, нестиме моральні і фізичні хресні муки тут і у вічності.

Хрест у Св. Письмі так само означає закінчену дорогу спасіння: "Слово бо про хрест погибаючим дурощі, нам же, що спасаємось, сила Божа" — 1 Кор. 1:18.

У католиків і православних знак, тобто саме дерево, якщо над ним священик пророблить певний ритуал — спасає. Знак хреста має силу ніби захистити людину від сил тьми. Це все марновірство і забобони, що не мають нічого спільного з Св. Письмом. Сатана може хреститися перед образом без перестанку. Йому нічого не станеться, як нічого не буває його дітям, що це роблять. Хрест це сила Божа на спасіння тільки в одному розумінні: кров Ісуса Христа очищає нас від усякого гріха. На хресті Христос сказав: "Звершилось!" Так, на ньому звершилося велике визволення, про яке передрікли пророки за тисячу років наперед, в усіх деталях. День визволення нас від смерти, тління і гріха, примирення з Богом, коли ми з його ворогів обернулись кров'ю Христа в його дітей навіки. Христос спас нас від мук пекла для радости вічного життя. І чимало людей матимуть велику несподіванку після смерти, яку колись мав багач. Він одержав те, в що не хотів вірити.

Нарешті хрест означає терпіння, переслідування і втрати, що його учні мають зазнавати в цьому житті в ім'я Його. "Коли хто хоче йти слідом за мною, нехай відречеться себе самого й візьме хрест свій та й іде слідом за мною" — Мат. 16:24.

Це не ті втрати і терпіння, що ми їх зазнаємо в наслідок своїх помилок і переступів, або переступів наших батьків, чи нашого народу. Цей хрест — це власний мій. Ми маємо нести хрест, що його нам дає Христос. Христос каже, що всі, які будуть праведно жити, гонені будуть. Коли ви втрачаєте приятелів, жертвуєте товариством, втрачаєте майно і часом життя, ви можете сказати, що несете хрест. Коли ви йдете за течією і пристосовуєтесь до загалу, то ви не несете хреста, фактично ви його зреклися. Ваша віра марна і не сподійтеся на порятунок від Бога. Але радість нести хрест Христовий полягає не в гонінні, а в тому, що яке б не було гоніння, ми ніколи не будемо знищені, не зазнаємо поразки. За хрестом і смертю завжди буває воскресіння з мертвих... Отже для нас смерть не має жала, пекло не може мати перемоги, а гоніння Господь обертає у велику радість. Все це залежить на одному: чи ми любимо Його щиро і чи ми любимо його понад все і більш ніж ті речі, що ми їх маємо в світі. Життя кожного з нас відкрие і доведе наше справжнє ставлення до нашого Бога і нашого Спасителя.

Трохи гумору

С. Руданський

ПІП З КРОПИЛОМ

На Ордані, як звичайно
У людей буває,
Ходить батюшка з кропилом,
Хати окропляє...

Ходить батюшка з кропилом;
Чого-ж тут боятись?
Але одна молодиця
Аж пищить сховатись.

Ставить діти на припічку,
Каже їм сказати,
Що матері нема вдома,
На ярмарку мати...

Сама лізе під постелю,
Лежить, упріває...
Далі чує — отець входить,
"В Ордані" співає.

Отець входить, всюди кропить
Образи й пороги,
Вікна, стелю і постелю...
Та й заглянув в ноги.

І нічого... дає дітям
Хреста цілувати,
Та й питає, мов не знає:
"А де ваша мати?"

— Пішла мати на ярмарок,
Нема вдома мами. —
Закричали малі діти
Рівно голосами...

— То скажіть-же своїй мамі —
Й показав рукою,
— Нехай бере на ярмарок
І ноги з собою!

Т. Шевченко

**

Во Чудеї во дні они,
Во время Ірода царя,
Кругом Сіона й на Сіоні
Романські п'яні легіони
Паскудились. А у царя,
У Ірода таки самого,
І у порогу й за порогом
Стояли ліктори. А цар...
Самодержавний государ!
Лизав у ліктора халяву,
Щоб той йому на те, на се...
Хоч півдинарія позичив;
А той кишенею трясе,
Виймає гроші і не лічить,
Неначе старцеві дає.
І п'яний Ірод знову п'є!
Як ось не в самім Назареті,
А у якомусь у вертепі,
Марія сина привела.
І в Вифлеєм з малим пішла...
Біжить почтар із Вифлеєма
І каже: — Царю! Так і так!
Зіновать, кукіль і будяк
Росте в пшениці! Кляте плем'я
Давидове у нас зійшло!
Зотни, поки не піднялось!
— Та що ж, — промовив Ірод п'яний, —
По всьому царству постинать
Малих дітей; а то, погані,
Нам не дадуть доцарювать. —
Почтар, ніроку, був підлитий,
Оддав сенатові приказ,
Щоб тільки в Вифлеємі били
Малих дітей.

НА РІЗДВО

(Уривок з романа-хроніки "Волинь" Уласа Самчука)

Український нарід глибоко побожний. Його побожність природня й щира. Як зразок цієї побожности друкуємо уривок з роману-хроніки "Волинь" У. Самчука, в якому яскраво й правильно змальоване святкування Різдва на Волині. Як хто б назвав ці святкування православними, то він глибоко помилявся б. Майже всі українські різдвяні звичаї (за винятком деяких молитов і згадувань про Ісуса Христа, внесених до програми святкувань) походять з передхристиянських часів, коли український нарід поклонявся Даждь-богові, Сварогові, Велесові та іншим стародавнім українським богам.

Імена цих давніх богів канули у вічність, проте ритуали і певні звичаї перенесені у християнські свята. Поганське походження багатьох різдвяних звичаїв і колядок доведене. Можна з певністю ствердити, що всі ці "різдвяні" звичаї — це давній витвір природньої побожности українського народу, а не "святі" православні звичаї. Звичаї ці не заперечують християнства, бо їх або інтерпретують у новому дусі, або значіння їх цілком забулося.

Євангелики не мають потреби ні поборювати ці звичаї, ні плекати їх. Це рештки стародавньої побожности українського народу і, як живущі історичні пам'ятки його життя, мають свою цінність. З розвитком правдивої духової побожности, що протиставляє дух букві і зміст зовнішності, ці звичаї цілком змодифікуються і нарід виконуватиме їх більше для розваги, ніж з почуття релігійности. Тоді правдива й глибока релігійність українського народу знайде своє здійснення в переконанні, що "Бог є дух і йому треба поклонятися духом і правдою".

Ред.

Поволі наближались до Різдвяних свят.

Готуватися до них почали вже тиждень перед ними. Цього року не виглядатимуть вони надто пишно. Льоху, що годували, "земля з'їла", а без "свіжини" що то за свята? Ані тобі ковбас, ані печені, ані сала. Але все таки — звідти-звідти і якось зібгалось. Мовляв, коли вже цілий піст на хлібі та воді, то хай хоч у свято дещо по-людськи. Куплено риби, рижу, цукру. Сушені груші, сливи та яблука свої. Господи Боже — мало не два карбованці готовими грішми видалося, аж страх подумати таке нечуване марнотратство. Але ж на Святий-Вечір, як не кажи, а без дванадцятьох страв обійтися не можна, хоча тепер ті "забобони" відходять і хоча Матвій усіми силами проти цих забобонів. Що там казна, що видумувати, наїжся по-людськи, Богу помолися, піди, як можеш, до церкви, книгу добру, божественну, прочитай і маєш свято.

Але за забобонами горою Настя — як батьки, як діди так і ми будемо робити, не ми ті закони писали, не нам їх і касувати, а не добра та пташка, що свого гнізда цурається. І вона пече, і варить, і смажить, правда, дванадцять не дванадцять страв, а до половини завжди доходила. І фасольову юшку з олією, і смажену та запечену в тісті рибу, і душену капусту на вареники, і кутю з узваром, і всілякі там інші калачі, книші, ковбаси, та різні, різні витребеньки, що їх і не перелічити. Не забуто також і за пару пляшок. Якби так хто надумав навинутися з Різдвом Христовим привітати далеких хуторян. І хіба для такої бідної родини треба ще чогось іншого? Що це пани які, чи багатії, чи хто-зна що.

Сіна на покуть та дідуха з жита — це вже Володькова турбота і виконує він її дуже ретельно, дай Боже, щоб „усі свої справи так пильнували. І носив, і розволікав скрізь сіно, і смітив, і вигляд мав при тому, ніби він піп який, що служить урочисту службу в церкві. Чекав же він того свята і не міг ніяк дочекатися, так йому вже той піст набрид, ціла та проклята цибуля, та картопля, та огірки, а особливо та самота і та щоденна праця. А тут ось свято, усього буде повно, і поїдуть до церкви, і побачать усіх своїх, а потім напевно приїде дід із Запоріжжя, тітка Зінька із Залужжя, можливо обидві Катерини — залузька і клопітська, дядько Єлисей, можливо й дядько Омелько. Володькові весело, гостинці, щось почує нового, похвалиться як то він вже читати й писати вміє, а там піде з колядою до мельника та побережника, заколядує копійок з п'ять грошей, а там і до них колядники навинуться чого доброго зі звіздою та дзвінком церковним. І як тут не радіти зі свята і як тут не метушитися?

І от нарешті останній день — Свят-Вечір, і от нарешті вечоріє. На дворі все впорано, січки на цілий тиждень нарізано, дров цілий стос наколено, води повну діжку наношено. У хаті ж також напечене та наварене і такі тут пахощі, що хоч би святим був, то й не вдержишся, щоб не згрішити і чогось смачного, як мама не бачать, заздалегідь не покуштувати.

І нарешті всі сходяться до хати, і нарешті всі готуються сідати за святу вечерю. Розуміється, що Володько скрізь першим товчеться. Мати каже, що де його не посій то вродиться. Хведот і здалека йому не дорівнює, хоча й той не дармує. А для Володька то все так чомусь робиться повільно, всі такі вайлуваті, не рухливі і чому б, коли вже свято, та не сідати раз-два за стіл, брати нові ложки і їсти. І чого тут ще всілякі проволоки. А тут ще ось засвітили перед образами лямпадку та свічки і всім кажуть ставати навколішки і молитися.

Хоча все це Володькові досить подобається, і та лямпадка, і ті свічки... у хаті напівясно, і тепло, і гарно. Мати застелила стола таким чистим і вишиваним настільником, що до нього аж страшно доторкнутися. А на столі під настільником жито та всіляка пашня, а зверху з одного кінця калач білий з плетінкою, а з другого книш круглий з кружечком зробленим квартою, з якої п'ють воду.

І от усі, не виключаючи і Хведота, моляться. Батько, звичайно, спереду, з книжкою, молиться він довго, сорокате "Господи помилуй", та ірмоси, та кондаки всілякі, широко і уважно хреститься. Зате Василь, а особливо Володько гонять, ніби на рекорд, ніби їх хто жене в шию, а тому їм дуже хутко не хватає молитов, особливо у Володька, вони зовсім не знають що далі робити, а вставати ніяк не можна — гріх великий. Володько переказує ті самі молитви по кілька разів, швидко й часто хреститься, розглядається по всіх, як ті моляться, стежить за батьком, коли то він нарешті скінчить, бо його думка вже давно десь там біля риби та на покуті, біля того сіна і дідуха. А Хведот — той тільки для виду тут же вертиться, раз стає навколішки, раз зводиться на ноги, то потім знов навколішки. І при тому "мухи гонить", бо він тільки й знає, що "Вомаця, Сина і Святого Духа" та, здається, першу частину "Отченашу".

Найщиріше й найспокійніше молиться мати. Вона стоїть дещо збоку, щоб їй не заважали, поволі, виразно, шепотом переказує всі, які знає молитви, б'є глибокі до самої землі, поклони, іноді вдаряє правим кулаком у груди і переказує: "Боже милостив, будь мені грішній!", а Володько все дивується, що "мама моляться по-мужицьки", не по-книжному, а по-своєму, і йому здається, що така молитва не може бути справжньою, бо справжньою є лише та, написана у книзі, що її читає батько. Але йому хочеться вже вставати і він довго про це не думає.

І кінчається молитва лише тоді, коли батько, відступивши пару кроків від столу, сам б'є три поклони з словами: "Господи Боже, і нам даруй життя вічне!" І не встигне батько ще звестися на ноги, як Володько, а за ним Хведот, уже женуться і вже вмощуються за столом на найпочеснішому місці, очікуючи на юшку та вареники, тримаючи в руках нові, дерев'яні ложки. І, розуміється, і тут ще не без перешкод. Їх ще звідтіль виженуть, мовляв, вони тут не найповажніші парсуни і що негаразд дітиськам скрізь першими сунутись, але то вже не така біда. Вони навіть за таке не ображуються. Ось і батько вже поволі на своє місце сідає, за ним Василь, мати ставить перші страви, Володько і Хведот можуть нарешті вмоститися на тривало, при чому Володько все намагається сидіти біля самого сіна на покуті; тут йому дуже приємно, він уявляє себе у якомусь іншому, небуденному світі, десь ближче від того маленького Христа, що цієї ночі у яслах народився.

А їсти доводиться поволі й уважно, бо при столі батько, і це те найгірше для Володька, а особливо для Хведота. Цей просто знов і знов переживає свою вічну трагедію, бо немилосердно все розливає. Його ложка не хоче ніяк його слухатися і чим більше він намагається не розливати, тим більше розливає, аж поки батько змушений взяти його на коліна і годувати. Але як же після того людина себе почуває? Настрій Хведотів зовсім падає і коли б не таке свято, він би напевно розревівся, лише тепер він не наважується цього зробити. Така лагідна тиша, так гарно горять над головами свічі, такі всі спокійні й щасливі. І це триває, ніби добра лагідна, весняна погода, коли літають метелики і співають птахи.

— Ну, я ж і наївся! — кряче Володько, коли скінчилась вечеря і він мусить покинути своє місце на покуті.

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ ЮРІЯ КЛЕНА

"Крізь полум'яний шум страшних пожеж
Лови ти чуйним слухом дальні дзвони,
що вітер їх несе з незримих веж".

Ю. Клен

13 листопада ц.р. в залі української православної церкви на Баторст вул. відбувся вечір пам'яті Юрія Клена, що його влаштувало Т-во прихильників видання його творів.

Програму вечора розпочав п. М. Сосновський короткою й змістовною промовою. Др. Ю. Русов, друг поета, прочитав реферат на тему "Містерія поезій Ю. Клена". Референт виголосив реферат з глибоким почуттям і щирістю, підкреслюючи і ілюструючи те, що цілком слушно можна назвати містикою поезій Юрія Клена. Брак друкованих творів цього геніяльного українського письменника позбавляє можливости розгорнути ширшу дискусію над цією темою, проте ненадруковані уривки, що їх цитував референт, яскраво характеризують драматичну містику поета. Ця поезія насичена трагічним, надприроднім, сповнена таємниць і разом з тим чудово відображає сучасні модерні проблеми і боротьбу нашого народнього життя.

Поет Євген Маланюк подав "Літературний портрет" Юрія Клена. Його біографічні зауваження були цікаві й цінні. Їх варто було б зберегти на письмі для майбутніх часів, як велику цінність для біографів. Змалювати літературний портрет великого письменника не легке завдання, яке Є. Маланюк виконав талановито й прекрасно. Слухаючи його доповідь, перед вами, неначе на екрані, вирисовувалася постать людини великого дару, щирого українського патріота, який в духовій боротьбі за правду свого народу не заломався, не пішов на компроміс, а всі свої сили, талант і енергію, віддав для того, щоб залишити свому народові нерукотворний вічний пам'ятник. Не зважаючи на передчасну смерть, це завдання Ю. Клен виконав.

Твори Ю. Клена вражають не тільки силою і звершеністю форми, а й глибоким духовим змістом. Вони відбивають усю ідейність і принциповість автора, його велику любов до свого народу і розуміння народньої душі. Характерно, що коли Ю. Клен мріяв переїздити до Канади, то його перше запитання в цій справі до пастора М. Фесенка було: "Чи зможу я в Канаді служити свому народові літературною творчістю?"

Його думки були не про врятування від репатріяції, не про добробут своєї родини. Він розцінював усі свої пляни з погляду, чи матиме з цього духову користь його нарід, чи ні. Без фанфар, без шуму він виконував велику творчу працю. Пройдуть покоління і імена багатьох тих, що ними тепер рясніють сторінки української преси, забудуться. Пам'ять про Ю. Клена житиме так довго, як житиме нарід.

Досить цікава була мистецька частина вечора. Юрій Починок — "Пам'яті Ю. Клена", Ніна Тарновецька — "Зимовий похід", Юрій Бельський — "Репатріяція" — своїми декляменціями захоплювали і зворушували слухача. Власне це є справжнє мистецтво. Мистецька частина вечора цінна й тим, що вперше в Канаді українська авдиторія мала нагоду почути цю незрівняну й драматичну, повну містики поезію. Чия вина, що ці перлини української творчости й досі невидруковані? А вина безперечно велика. Адже український нарід позбавлений обізнання з цим чудесним скарбом. Незвичайно, до глибини душі, вражає й оригінальний метод декляменції, сполучений з грою на фортепіяно п-ни Галини Голинської.

Вечір пам'яті Ю. Клена був духовим бенкетом великої художньої вартости, за що належить щире спасибі організаторам і виконавцям програми вечора.

Як відомо, тепер зорганізоване Товариство Прихильників Видання Творів Юрія Клена. В роботі цього товариства повинен взяти участь кожний українець. Національна і мистецька цінність творів Ю. Клена надзвичайно велика. Ми не можемо допустити, щоб ці першорядні твори були невидруковані. Про докладніші інформації в цій справі належить звертатися на адресу:

"Yuriy Klen Foundation"
282 St Clarens Ave.,
Toronto 4, Ont.

Для добра справи дозволимо собі подати кілька критичних зауважень.

Під час вечора до залі весь час доносився якийсь варварський шум. Несамовиті вигуки, співи, неначе п'яного хору, дикі звуки "оркестри" для танців — все це вносило диносанс в атмосферу мистецтва і посвяти. Потім стало відомо, що в сусідній залі "розважалася" молодь. Про що думала адміністрація православної громади? Замість того, щоб порадити молоді взяти участь у вечорі пам'яті великого українського письменника, адміністрація відвела молоді залю та дозволила влаштуавти буквально Вальпургієву ніч. Як видно, в громаді з вихованням молоді не гаразд. Танці, очевидно, більше мають для громади значення, ніж вшанування пам'яті великого українського письменника.

Нам здається, що програму вечора можна було б збагатити участю фахового літературного критика, який надав би оцінку творів Ю. Клена. Таких людей в Торонто ми маємо і загалом, готуючись до академій, треба ширше використовувати наші фахові сили, бо дуже часто буває, що історик читає лекцію з генекології, а доктор медицини доповідає про будову мостів. Часом воно буває не так зле. Проте авдиторія бажає слухати про генекологію від генеколога, а про мости від інженера. Що ми часто не розуміємося ні на тому, ні на другому — справи в принципі не змінює.

М. Фесенко

— Ти проси Бога, щоб розсівся, — додає Василь.

— Я такоз наївся, — подає голос Хведот.

— То моліться Богу і спати. Завтра навсюношну, — каже мати.

— Я, мамо, так налопався, що ось-ось лусну, — хвалиться далі Володько.

— І я такоз навопався, — не відстає Хведот.

— Не базікайте мені тутенька, а поноліться Богу! — каже швидко мати, що швидко збирає зі столу, в якої ще повні руки роботи і якій дещо неохоче помагає Василь.

— — — — — —

Але ось батько затягає церковні ірмоси. "Христос рождається", "Рождество твоє, Христе Боже, наш". Він їх усі знає і все напам'ять. Василь йому дещо помагає. Потім переходять на колядки. "Дивная новина", "Небо і земля", "Христос Спаситель в полноч родився". Батько сидить у чистій сорочці і в "куцані" наопашки, біля столу, напроти нього, на стільці — Василь. Волосся Василя, хоч і наоліяне та причесане, але сторчить на всі боки, як віхоть пшеничної соломи. Володько і Хведот сидять просто на долівці і, задерши голови, дивляться сливе до рота батькові, намагаючись вловити мотив. Володькові це інколи вдається і він підтягає своїм, надто ще молодим, дискантом, але Хведот лише може тут хіба роззявити рота й дивуватися, як то у них усіх так гарно виходить.

На дворі мороз, але сьогодні він не має доступу до цієї родини. Тут сьогодні і тепло, і затишно. Вікна замальовані ласицями, місяць обливає їх своїм сяйвом і вони горять перелівно і дивовижно, ніби те пальмове листя лите із срібла.

Леся Українка

ВСЕ-ТАКИ ДО ТЕБЕ..

І все-таки до тебе думка лине
Мій занапащений, нещасний краю!
Як я тебе згадаю,
У грудях серце з туги, з жалю гине.

Сі очі бачили скрізь лихо і насилля,
А тяжчого від твого не видали,
Вони б над ним ридали,
Та сором сліз, що ллються від безсилля.

О, сліз таких вже вилито чимало, —
Країна ціла може в них втопитись;
Доволі вже їм литись, —
Що сльози там, де крови мало.

"IF I HAD NOT COME"

From "Stories of Long Ago"
By Nan Weeks

It was Christmas eve; and after Bobby had carefully hung his stocking by the fireplace he went off to bed. Usually Bobby did not like to go to bed early, but tonight he was eager to get to sleep so as to be sure to wake up early to see his gifts.

For their daily Bible lesson that day Bobby and his father had read Jesus' own words to His friends, found in John 15:22. Five words had stayed in Bobby's mind, and he kept saying them over and over until he fell asleep. They were the words, "If I had not come".

It seemed as if he had not been asleep any time when a cross, harsh voice said: "Get up! Get up! I tell you! It's time to get up".

Thinking about the skates he wanted, and the flashlight, and the motor, and the books for which he'd been wishing, Bobby got up and hurried into his clothes and went downstairs. But all was still. No one was there to greet him; no stocking hung beside the fireplace; no wreaths were in the windows; no splendid tree was there.

Hurrying to the door Bobby looked down the street. The factory was open, and he could hear the rumble of the machinery. He grabbed his toque and sweater and raced down the street to the factory door, and there stood a grim-looking foreman.

"What's the factory running for on Christmas?" asked Bobby.

"Christmas?" asked the man. "What do you mean? I never heard that word. This is one of our busy days, so you clear out o' here."

Filled with wonder, Bobby hurried on down the street toward the stores, and, to his amazement, he found them all open. The grocer, the drygoods man and the baker—each one was busy and cross, and each said in reply to his question, "Christmas! What's Christmas?"

When Bobby tried to explain, "It's Jesus' birthday, and the first part of the word 'Christmas' means Jesus," he was gruffly ordered to move along as this was a "very busy day."

Going around the corner, he thought: "I'll go to our church, our own church, for there's going to be a Christmas service there." All at once Bobby stopped short before a big vacant field, and he mumbled to himself: "I guess I'm lost. I was certain our church was here. I know it was." Then he noticed a signboard in the centre of the big vacant lot, and on going nearer to it read the words, "If I had not come".

Suddenly the meaning of it all dawned on the puzzled boy, and he said: "Oh, I know. 'If I had not come',—that's why there's no Christmas Day or any Church."

He was wandering along in a gloomy way, when he thought of the box of toys and games his class had sent to the Orphan's Home, and he said half aloud: "I guess I'll go up to the Home and see the children get their presents." But when Bobby reached the place, instead of seeing the name of the Home over the gateway, he read those same five words, "If I had not come", and beyond the archway there was no fine building.

Seeing an old man, feeble and ill, by the roadside, Bobby said: "I guess you are sick, mister. I'll run to the hospital and tell them to send an ambulance for you". But when he reached the grounds no splendid buildings were to be seen, nothing but signs and posters bearing the words, "If I had not come".

As Bobby hurried back to the corner where the Rescue Mission had been, he said, "I'm sure they'll take the poor old man in here anyway". But men with angry faces were gambling and swearing, and over the door Bobby saw, instead of the name of the mission, those same words, "If I had not come".

Thinking still about the poor old man, Bobby hurried home to ask his father and mother to help him. On his way across the living room he waited to look up in a Bible those words, "If I had not come". Turning past all the pages of the Old Testament he found that there was no new part. After Malachi all the pages were blank, and as he held them up to the light, on each one he could see a faint outline of the words, "If I had not come".

With a sigh, Bobby said, "Oh, what a terrible world this is! No Christmas, no churches, no homes for little orphan children, no hospitals, no Rescue Missions, no almshouses, nothing but jails and gambling places and police-patrols and sickness and wrong and—"

Just then there came the sound of bells. The chimes were playing. Bobby listened, and, sure enough it was his favorite hymn, "Joy to the world, the Lord is come", and then he heard his mother's cheery voice saying, "Merry Christmas, Bobby!"

With a joyous bound Bobby was out of bed and, kneeling down, he said, "O Lord Jesus, I thank you that you did come; and I'll show you how thankful I am by always trying to be the kind of boy I know you want me to be".

Діямантовий ювілей електрики

21 жовтня 1879 р. група американських науковців, до якої входив і Томас Альва Едісон, зібрались навколо маленької скляної лямпочки, в якій електричний струм проходив через карбонізовану бавовну, утворюючи блискуче тривале світло. Це світло тривало 40 годин. Цей день тепер вважають за початок електричної доби.

Ще до кінця того самого року Едісон виставив на публічний огляд електричну лямпу нового типу, влаштувавши освітлення частини міста Менло Парк, Нью Джерсі. А протягом трьох років на Перл стріт у місті Нью Йорку почала працювати перша центральна електрична станція, даючи світло відразу на 440 лямпочок.

Сімдесять п'ять років, що минули від дня, коли перша практична і дешева лямпа була винайдена, розвиток електричної індустрії в США може бути прикладом нечуваного прогресу та експансії. В 1902 р. в США було 3,600 центральних і близько 50,000 ізольованих станцій, що виробляли 1,000,000 кіловат-годин електрики на рік. Минулого року виробництво електрики досягнуло 513,000 мільйонів кіловат-годин.

Цю майже неймовірну кількість електричної сили продукують не тільки приватні компанії, що складаються з понад 3,000,000 індивідуальних акціонерів, а й федеральні, стейтові та муніципальні підприємства, яких багато на півдні та заході.

Розвиток продуктивности електростанцій разом з величезним ужитком електричної енергії набагато здешевили її ціну від того часу, коли маленька станція на Перл стріт почала працювати. В ті часи, щоб виробити одну кіловатгод. електричної енергії, треба було витратити десять фунтів вугілля, і вона коштувала тоді 24 центи; тепер електростанції пересічно витрачають три четверті фунта вугілля на одну кіловат-годину енергії, що коштує тепер тільки пару центів.

Ці три чверті століття існування електрики цілком змінили основний характер американської економіки. Перед тим праця тварин становила 79% від загальної енергії, уживаної в США, решта це була людська сила та сила машин. В 1960 р., як тепер вирахувано, машини постачатимуть 96% всієї енергії, людська сила тільки три відсотки і тварини — один відсоток. Пересічний американський робітник матиме у свому розпорядженні 15,835 кіловат енергії, що збільшує його пересічну заробітну платню з 8 долярів за 54½-годинний тиждень до 72 долярів за 41-годинний тиждень в 1953 р.

Хоч майже три чверті всієї випродукуваної електричної енергії йде на комерційні та індустріяльні потреби, вплив, який вона має на індивідуальні приватні будинки можна тільки уявити собі, переглянувши листи вироблюваних тепер електричних приладів. Крім електричного світла, холодильники, тостери, праски, машини до шиття, пилосмоки, радіоприймачі, телевізійні апарати та електричні годинники облегшують та спрощують працю господині дому. Пересічна американська родина, що в 1900 р. вживала 200 кіловат-годин, тепер — 2,355 кіл.-годин.

Захоплення чудесами електрики трохи затьмарене страхом перед можливістю застосування атомової енергії. Але без електрики не було б і атомової енергії, а застосування її для мирних потреб було б неможливе без електрики. Електричні компанії беруть участь у розв'язанні проблеми застосування атомової енергії для мирних потреб.

Коли Томас Альва Едисон помер у 1931 р. було запропоновано для вшанування його пам'яти вимкнути на одну хвилину всю електрику на терені США. Зважаючи на величезну шкоду, що її ця одна хвилина могла спричинити, цей плян відкинули. Одна свідомість того, яку величезну ролю відіграє електрика в нашому житті, була вже найкращим признанням Великому Прометеєві наших днів.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVI. Число 1-2. Торонто, Онт., Січень-Лютий 1955 January-February Toronto, Ont. Рік XVI. Число 1-2.

СЛУГА ЧИ ВЛАСНИК?

Ми часто обманюємо самих себе, припускаючи, що ті чи інші речі належать нам, тобто наша власність. Виходячи з цього, ми будуємо різні пляни, у нас виникають часом і нездійснені мрії і т. д. Звичайно, рано чи пізно, ми переконуємося, що наші погляди помилкові. І справді, якась економічна криза, чи політична подія, або катастрофа, нарешті, — смерть раптом перекреслює всі наші пляни й мрії, вказуючи, що не тільки все, що в нашому посіданні, не належить нам, а й ми саме не належимо собі. (Псал. 90:1-12. І Кор. 6:19). Тоді ми переконуємося (якщо є ще час для цього), що згідно з словом Божим, ми тільки скитальці й пришельці на цій землі.

Щоб краще з'ясувати все сказане, візьмімо хоч би такі приклади. Уряд тієї чи іншої країни забезпечує дітей-школярів потрібними до навчання книжками. Фактично книжки— це власність уряду, тоді як дитина вважає їх за свої і завжди це підкреслює: "мої книжки"; вона не каже: "державні книжки". Перший-ліпший урядовець завжди каже: "моє бюро", тоді як бюро належить якомусь підприємцеві, в якого він тільки працює. Часто доводиться чути: "наша вулиця", "наша дільниця міста", "наш парк", "наша річка", "наші гори", "наша країна" і т. д. Усе це неправильні поняття, які часто позбавляють людину правильно орієнтуватися в щоденному житті.

Тимчасом біблійне поняття слуги й власника зовсім загубилося в сучасному світі. Саме через це ми маємо стільки розчарувань, журби й понівечених сердець. Через це людське життя, яке дав нам Бог, не є таким, яким його хоче бачити Всевишній, не є справжнім людським життям, а людина дуже далека від поняття щасливої людини в біблійному розумінні.

Сучасна людина, не думаючи серйозно про смерть, тим самим не думає серйозно й про життя. Замість спрямовувати своє життя на Автора, Творця й Спасителя життя — самого Бога, людина орієнтується на ідолів (гроші, жінка, діти, майно, будинки, авто, телевізія, холодильник і т. д.). Отже життя втрачає свій зміст, своє значення, свою ціль.

Сьогоднішня людина навіть коли читає, або промовляє слова нашого Спасителя Ісуса Христа: "Шукайте ж найперш Царства Божого й правди його, а все інше вам додасться" (Єв. Мат. 6:33. Єв. Лук. 12:31), то не думає серйозно над значенням цих слів, над тим, щоб здійснювати їх у повсякденному житті. Ось ап. Петро каже: "Кінець вже всьому приблизився, тому будьте мудрі й пильнуйте в молитвах!" (1 Пет. 4:7). Читаючи це слово Боже, сучасна людина часом може подумає: "А чи справді кінець усьому наблизився?"

Проте Бог дивиться на наше життя інакше, ніж засліплена своїми гріхами та ідолами людина. Боже слово правдиве й святе. Усе сказане в ньому має велике значення для людини, яка через духову сліпоту не бачить цього, а тому не може зрозуміти і його ваги. Ап. Петро пригадує нам: "Будьте мудрі й пильнуйте в молитвах!" Безперечно в даному разі мова йде про Божу мудрість в Христі Ісусі, яка вселяється в серця всіх тих, хто цілком довірився Богові і непохитно вірить у здійснення Його волі й Його слова святого. Саме про цю мудрість говорить і ап. Павло, підкреслюючи, що Христос Ісус став нам мудрістю від Бога, правдою, освяченням і відкупленням (1 Кор. 1:30). Автором цієї мудрости є Дух Святий, на що ясно вказує ап. Павло в І Кор. 1:18-25 і 2:6-16. Мудрість ця виявляється в наших молитвах і в щирій любові до наших ближніх. Отже ап. Петро закликає: "Найперше майте щиру любов один до одного, бо любов покриває багато гріхів!" (1 Пет. 4:8). Мудрість ця виявляється також у гостинності один до одного, а тому ап. Петро кличе: "Будьте гостинні один до одного без нехоті!" (І Пет. 4:9). Мудрість ця виявляється в правильному служінні один одному тими дарами, що ми їх посідаємо, бо ми їх одержали як слуги всякої Божої ласки (І Петра 4:10). Усім цим ап. Петро пригадує нам, що наше життя, розум і серце, здоров'я, майно, гроші, мова, родина і т. д. належать Богові, який дав нам життя і все потрібне до життя, щоб ми ним користувалися, згідно з Божою волею, служачи один одному. Ап. Петро пригадує нам, що не тільки все, що ми посідаємо, і чим ми користуємося, являє собою власність Бога, а й сама людина становить Його власність, Його утвір, куплений Його дорогоцінною кров'ю (Д. Ап. 27:23; 2 Кор. 5:17; І Кор. 6:20; 7:23; І Пет. 1:18-19; Мар. 9:41 і т. д.). Отже наше ім'я, родина, майно, словом — все наше життя належить Богові. І невипадково ап. Петро застерігає: "Коли хто говорить то нехай говорить як Божі слова; коли хто служить, нехай же служить по силі, що її дає Бог, щоб у всьому прославлявся Бог через Ісуса Христа, якому слава та влада на вічні віки, амінь" (1 Пет. 4:11).

Володимир Кучер

Щиро дякуємо за "Збірник проповідей"

"Збірник проповідей" одержали, за що від щирого серця дякуємо редакції "Єв. Правди". Ми дуже відчуваємо гостру потребу в евангельській літературі. Раптом одержуємо "Збірник проповідей". Яка тяжка, велична й разом з тим потрібна й корисна, пророблена праця, з благословення Божого! Який глибоко-релігійний зміст кожної проповіді, прекрасна й така зрозуміла українська мова.

На нашу думку всі проповіді у "Збірнику" творять одну цілість, яка промовляє і до серця і до розуму людини. Ми з дружиною читаємо Св. Письмо щодня, але часом багато дечого не розуміємо. "Збірник проповідей" відразу став нам і учителем, порадником і великою духовою поживою.

"Збірник проповідей" так добре опрацьований, що кожна проповідь не тільки доходить до глибини серця, а й захоплює, дає велике духове задоволення. Саме в цьому й велика заслуга "Збірника", особливо тепер, коли людство прагне правди, прагне пізнати правдивого Бога, а йому запаморочують голову різними нісенітницями, тобто пастирі каламутять воду, а вівці залишаються в болоті...

Живемо ми на хуторі. Просимо не забувати про нас, бо ми прагнемо Христової правди.

Брат і сестра в Христі

14 січня 1955 р.
Cancyville

Олена і Семен Мандрики

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА

Доводимо до загального відома, що вийшов з друку **"ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ", 1954, Торонто, Онт., стор. 138.** "Збірник" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обгрунтовані науковими даними.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Єв. Правди":

506 Ossington Ave., Toronto 4, Ont., Canada.

Ціна $1.50.

Редакція "Єв. Правди"

ПІД ЗНАКОМ ЛЮБОВИ БОЖОЇ

(Ялинка в Українській Пресвітерській Громаді м. Торонто)

Поволі збігали останні похмурі й коротенькі осінні дні... Наближався холодний морозний ґрудень. Життя почало набирати значно живіших темпів. Особливо це було помітно серед дітвори. Тільки й чути: "Звідки має приїхати отой св. Миколай?" "А чи привезе він подарунки?" "А чи буде він старенький?" "А чи ходить він з паличкою?" і т. д.

Аж ось одного прекрасного дня, під час недільного богослуження, пастор М. Фесенко повідомив про те, що він одержав телеграму від св. Миколая, який має бути в громаді під час різдвяної ялинки, 17-го грудня, і що його треба як слід зустрінути.

Слухаючи це повідомлення, діти наче завмерли, забули навіть, що їм пора вже йти до недільної школи.

Та дітворі було не до школи. Головне тепер ялинка, забава, зустріч св. Миколая, чим його потішити, що з ним говорити... Уявіть собі, яке коротеньке повідомлення, а скільки клопоту й турбот!.. Галинка обов'язково хоче деклямувати, а Юрко співати, Лідочка танцювати, а Ганнуся св. Миколая вітати... От і робіть, що знаєте, а часу залишилося дуже й дуже мало. Заворушилися батьки й дорослі члени громади.

— Діти — говорить пастор Фесенко — це наша зміна, це наша надія. Ми повинні робити так, щоб, з благословення Божого, вони в своєму житті мали якнайбільше радісних і щасливих хвилин... Це гордість українського народу і майбутня міцна основа нашої Батьківщини — України.

Наполегливою й плодотворною працею відповіли на заклик пастора батьки, дорослі члени громади і діти. В роботі було чимало приємних і неприємних хвилин. Проте все зроблено, підготовлено, щоб справді діти мали щасливу й радісну хвилину.

А чи ж усе було гаразд?

І редакція "Єв. Правди" доручає мені почесне завдання: відвідати 17-го грудня громаду. Подякувавши, я почав з нетерпінням чекати цього дня.

17-го грудня 1954. Вечір. Велика заля церковного приміщення, а повернутися немає де... Скрізь діти, батьки, гості... На обличчі кожного з присутніх щаслива й радісна усмішка. Дзвінкі дитячі голоси зливаються в чарівну симфонію радости. Гордо, чудово прикрашена, височить в різнокольоровому сяйві ялинка, так би мовити, основа основ дитячої "різдвяної" забави. Навколо ялинки купи різних подарунків... Якщо дорослі батьки тільки звертають увагу на ялинку, то малята зачаровані, захоплені нею, і, дивлячись на її красу, просто завмирають.

Швидко минають перші хвилини дитячого захоплення й скрізь в залі чути: "А де ж св. Миколай?" Дорослі, звичайно, задовольняються повідомленням по телефону, що бушує снігова хуртовина і св. Миколай трохи спізниться, але дітям, правду кажучи, це не.. подобається. І справді, такі цікаві дарунки під ялинкою, а ти — чекай!

Врятовує ситуацію сестра М. Фесенко, яка пропонує розпочати програму дитячої забави співом колядок під акомпаніямент Роди Фесенко (піяніно). Колядки проспівали, прекрасно! А де ж св. Миколай?! І пастор М. Фесенко поспішає звернутися до дітей з коротенькою промовою. Під час Різдва — говорить він — ми з великою радістю обмінюємося подарунками. Що це значить? Це значить, що ми згадуємо про дар Божий, коли Бог народився як немовлятко у Вифлеємі, і цим об'явив свою любов усім людям, зокрема дітям. Отже ваша сьогоднішня різдвяна забава, ялинка, приїзд св. Миколая з подарунками, і, нарешті, вся програма забави, відбивають у собі вчинок любови Божої до людей.

Гучні аплодисменти заповнюють залю... Хвилина-дві і знову: "А де ж св. Миколай?!" Проте доводиться заспокоїтися, бо вчителька недільної школи Леся Бурбеля урочисто починає читати уривок з Св. Письма про народження Христа. Уважно слухають присутні св. Письмо і радість, духове піднесення опановують їх, бо й справді "В світі радість стала, яка не бувала!".. Любов та правду Спас Господь приніс у грішний світ.

Вислухали й діти уважно читання св. Письма. Та думки про св. Миколая їх не покидають. Доки ж чекати?!.. Адже Галинка Бовкун не може дочекатися, щоб вийти на сцену, а Вітя Слонівська ось-ось і сама піде на сцену, щоб показати свої артистичні здібності.. Словом — горе і радість! Войовничий настрій наростає, "незадоволення" набирає загрозливої сили... Досить жартів! Де св. Миколай? Давайте подарунки! Раптом все стихає, як у весняний вечір після дощової зливи. Що сталося? Невже прибув св. Миколай?

О, ні! Замовкли всі присутні, від найменшого до найстаршого, бо вражені, захоплені й зачаровані. На сцені стояли дві маленькі постаті — Галинка Бовкун і Лідочка Середа — в прекрасному українському вбранні. Ні деклямації, ні співів. Це символ нашої батьківщини України, колись такої квітучої, пишної й чарівної, а тепер такої знедоленої й поневоленої. Під грім аплодисментів Галинна і Лідочка залишають сцену

Не встигають діти опам'ятатися, щоб запитати про св. Миколая, як Людмила Коник з великим піднесенням деклямує вірш, пройнятий палкою любов'ю до рідного краю. Деклямація Людмили справляє велике враження на присутніх, які нагороджують її гучними аплодисментами.

Наталочка Черняк розважила присутніх своєю прекрасною, на її літа, грою на піяніно, а Ганнуся Черняк на велике задоволення всіх малих і дорослих учасників забави продеклямувала релігійного змісту вірш: "Любіть Ісуса Христа!" Знову таки і Наталочка і Ганнуся залишають сцену під бурхливі аплодисменти.

З великою посвятою вклала свою данину в програму дитячої забави й вчителька рідної школи п-ні К. Слонівська. Живий образок з участю зайчика й квітки, який підготувала п-ні Слонівська, був надзвичайно милий. Досить зворушливо виконували свої ролі Галинка Максимлюк, Юрко Коник і Вітя Слонівська. Особливо забавна була малюсінька Вітя.

Бурхливі аплодисменти, якими нагородили присутні виконавців "живого образка"—Галину, Юрка й Вітю, як по команді, раптом стихли. Що сталося? Телефон!.. А до нього уважно весь час прислухалися діти. Хвилина-дві і в залі блискавично пролунала вістка: св. Миколай близько церкви... І дійсно, через кілька хвилин, побрязкуючи дзвіночками, в червоному жупані, з білою, як сніг, бородою, св. Миколай (Ф. Москалюк) переступив поріг залі. Дорослі і, особливо діти, привітали його буквально громовими аплодисментами, які дуже рідко випадають на долю кого-небудь іншого. В короткій, але змістовній і повчальній доповіді, св. Миколай розповів про свою подорож, згадав про Україну, похвалив чемних, слухняних, що добре вчаться діток, дав пораду неслухняним, і почав роздавати подарунки.

Одержуючи подарунки, всі дітки обіцяли св. Миколаєві бути чесними, слухняними, вчитися добре і відвідувати богослуження. Можна бути впевненими, що під батьківською опікою пастора М. Фесенка, який приділяє винятков увагу вихованню молодого покоління, діти свою обіцянку виконають.

Як почували себе діти після приїзду св. Миколая, коротко дуже важко описати, а докладно неможливо через брак місця в "Єв. Правді". В основному всі щось цікаве дістали, всі були задоволені. Ось, наприклад, Лідочка Середа, проходить, неначе та королева. Чому? — питаєте. А тому, що вчителька недільної школи Рода Фесенко дала їй першу нагороду за найкраще відвідування школи. Правда, Галинка Максимлюк і Наталочка Черняк одержали другу нагороду, але й вони дуже задоволені і вважають, що всі присутні в залі всю свою увагу звертають тільки й тільки на них. До того ж Наталочка Черняк одержала ще першу нагороду за малюнки релігійного змісту.

Так "Під знаком любови Божої" в Укр. Єв. Громаді м. Торонто відбулася дитяча різдвяна забава, з участю батьків та гостей, під ялинкою, з приїздом св. Миколая і одержанням прекрасних подарунків.

Дитяча різдвяна забава пройшла з великим успіхом. Проте було б непробачною помилкою, якби ми не відзначили при цій нагоді кількох дуже скромних осіб, які своєю невтомною, часто, на перший погляд, непомітною працею й турботами, сприяли цьому успіхові. Це сестра Юлія Фесенко, яка керувала цікавою програмою дитячої забави, господиня Жіночого Т-ва — сестра Тетяна Кам'янецька, що з допомогою молоді влаштувала смачну вечерю-закуску, і сестра Марія Маланюк, яка приготувала знаменніті, так знамениті, тістка для великої кількости учасників забави. Від імені всіх, а цього напевно ніхто не заперечить, учасників різдвяної дитячої забави — дорослих і дітей, від громади, редакції "Єв. Правди" і від себе висловлюю згаданим сестрам щире евангельське спасибі.

Різдвяну дитячу забаву відсвяткували. З ласки Божої діти, а разом з ними і дорослі пережили щасливі й радісні хвилини. А тепер знову трудові будні...

Нехай же Господь Бог благословить наших діток, щоб вони росли й розвивалися, як справжні християни, на славу українського народу і своєї любимої батьківщини.

Слава Україні!

Власний кореспондент
"Євангельської Правди"
В. Невишиваний

РІЧНИЦЯ ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

1918
22 СІЧНЯ

ПРОГОЛОШЕНО В КИЄВІ IV УНІВЕРСАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ ПРО САМОСТІЙНІСТЬ УКРАЇНИ

1919
22 СІЧНЯ

ПРОГОЛОШЕНО В КИЄВІ СОБОРНІСТЬ УКРАЇНИ, ТОБТО ОБ'ЄДНАННЯ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

УКРАЇНЦІ!

Здійснюючи волю українського народу, перший парлямент Української Народньої Республіки — Центральна Рада — 22 січня 1918 року в Києві проголосив Четвертим Універсалом самостійність і незалежність Української Держави.

Рік пізніше, 22 січня 1919 року, Всеукраїнський Трудовий Конгрес у Києві проголосив соборність українських земель в єдиній суверенній Українській Народній Республіці.

В тяжких збройних кількарічних змаганнях уряд Української Народньої Республіки, разом зі своєю Армією, під агресивним напором збройних сил московського большевизму та інших загарбників змушений був залишити рідний край. Підступом і терором московські большевики окупували Україну і накинули нашому народові чужий для нього політичний, соціяльний і економічний лад. Український народ позбавлено свободи, яку він собі виборов під час великої Національної Революції, і запроваджено жорстокий тоталітарний режим, що заперечує всі права особисті й громадські. Забрано землю, що її передала українському народові українська влада при проведенні аграрної реформи, а замість того запроваджено колгоспну панщину. Терором позбавлено український народ свободи совісти і релігії, свободи виявляти та розвивати свою рідну культуру й науку та інші форми національного життя.

Не зважаючи на ті жорстокі форми поневолення, український народ невпинно веде боротьбу за відновлення суверенности Української Держави на чолі з урядом Української Народньої Республіки, що тепер перебуває в екзилю.

Ми певні того, що стан, який існує тепер в країнах диктатури й тиранії, довго тривати не може. З тією тиранією український народ веде боротьбу впродовж десятиліть. У цій визвольній боротьбі й надалі треба виявити якнайбільшу активність всіх сил народу.

Світові події ведуть до неминучого зудару двох протилежних сил. Український народ мусить бути готовий до великого моменту здійснення своєї мети у визвольній боротьбі — відновлення Української Народньої Республіки.

Державний Центр Української Народньої Республіки, беручи на увагу прямування народів до свободи, здійснить свої визвольні завдання при всебічній підтримці українського громадянства.

Ми свідомі труднощів і перешкод, які зустрічаємо на шляху до мети, але спільними силами, об'єднаними навколо Державного Центру Української Народньої Республіки, ці труднощі поборемо та здійснимо ідеал українського народу, що його проголосила Центральна Рада і Всеукраїнський Трудовий Конгрес в Києві 22 січня вікопомних років.

На чужині, 22 січня 1955 р.

Президія і Виконавчий Орган
Української Національної Ради

Іван Бовкун

КОЛИ?

(Землякам на еміграції, сущим)

Коли з'єднаєтесь ви, злидарі нужденні,
Розбиті чварами ненависти й незгод?
Коли скарбуєте величний гімн вогненний
За страждущий і розп'ятий народ?

Коли в потоці бід окрилете надію
Найбільш впослідженнх на просторі землі?
Коли зогрієте великий виклик днини
В руслі змонтованих як криця, як граніт?

І в поступі нестримнім аж до сонця,
Коли ви станете як з братом рідний брат,
Щоб небо зайнялось у марші правдоносців
І в'язень усміхнувсь з-за павутиння грат?

Коли відчуєте ваги страшної голос,
Один з небагатьох на протязі віків?
І з мудрістю століть, коли віллєтесь в колос,
Перед обличчям грізної борні?

І чи уклонитесь ви покликові крови
За брата брат — лавиною грудей,
З серцями спраглими до згоди та любови
Перед порогом Матірних дверей?

Бо знаю, — в час тяжкий, — з метою вбити Матір
Нас кат поставить всіх соборно під стіну...
І розіпне багнетами на гратах,
Щоб нами і для нас віддалити весну.

БУДЬМО ГОТОВІ!

Виконавчий Орган Української Національної Ради, вітаючи всіх українців в поневоленій Батьківщині та у вільному світі з Різдвяними Святами і Новим Роком, закликає до активности в організації визвольних сил українського народу, до національної дисципліни, до підтримки Державного Центру Української Народньої Республіки, що очолює боротьбу українського народу за повне й всебічне визволення України та за відновлення його суверенної демократичної держави — Української Народньої Республіки.

Будьмо готові стати всі в ряди активних борців, коли настане історична хвилина розплати з гнобителями України!

Хай 1955 рік принесе волю нашій Батьківщині!

(З "Різдвяного привітання В.О. УНР")

Марія Богуцька

Молю, благаю!

Новий Рік!.. Кругом лунає:
Здоров'я, щастя, многих літ!
Я ж, Боже мій, єдиного бажаю:
Дай всім людям мир в Христі —
Молю, благаю!
Новий Рік!.. О, краю мій, часи тяжкі!
До Тебе линуть всі мої думки.
І всім єством моїм єдиного бажаю:
Дай, Боже, волю краєві моєму —
Молю, благаю!

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
806 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

EU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квіи Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

АРХИЕПИСКОП БОРИС

(Посланець московського патріярха)

Недано Нью-Йорк відвідав, маючи візу на два місяці, архиепископ Борис, екзарх московського патріярха. Журнал "Ньюзвік" опублікував надзвичайно цікаве інтерв'ю представників журналу — завідувача церковного відділу Геррі Феррер і експерта в справі російських питань Леона Волкова.

Хто такий Борис?

Архиепископ Борис, у світі Борис Іванович Вік, має 48 років, народився в Саратові. В 1949 р. з архиепископом стався дуже прикрий випадок, за що його Святіший Синод позбавив катедри. А сталося ось що. Під час процесії, в день Водохреща, на Волгу, владика дозволив кільком віруючим кинутися в ополонку, яка була прорубана на льоду за хрестом. Газета "Правда" з обуренням накинулася на о. Бориса за... "зневажання прекрасних звичаїв, бо віруючі, які кидалися в ополонку зо хрестом, не мали на тілі купальних трусиків"...

Цей епізод не мав великого значення, бо, як бачимо, о. Борис приїхав аж до США з візиторською візою.

Працівників журналу "Ньювік" в Св.-Миколаївському соборі зустрів І. Дзвончик—соборний настоятель. На запитання, чи можна бачити архиепископа Бориса, І. Дзвончик сухо відповів: "Владика відпочиває". Раптом з'явився якийсь чолов'яга, в окулярах, і по-російськи запитав: "Хто це?" "Вони представники преси" — відповів настоятель. — "Будь ласка, проведіть їх до владики".

Так журналісти опинилися у вітальній кімнаті владики. Представник агентства ТАСС міцно вмостився на дивані, поруч з американськими журналістами. На одній стіні яскраво світилася червона лямпадка. На другій стіні висів великий портрет патріярха московського Алексія.

Хвилина-дві і на порозі з'явився архиепископ Борис. Висока й кремезна постать з широкою бородою, в темному підряснику з панагією. За ним, неначе тінь, увійшов чолов'яга в окулярах. Це був його "секретар" (дуже нагадував представника МВД) — проф. Ленінградської Духовної Семінарії — Олександер Шішкін.

Настоятель собору взяв на себе функції перекладача і почалося інтерв'ю. До речі, архиепископ Борис не знав, що один з американських журналістів — п. Волков, володіючи російською мовою, все розумів, коли владика обмінювався думками з своїм "секретарем", який буквально не давав йому говорити. Це надавало інтерв'ю досить цікавого характеру.

Чого саме архиепископ Борис прибув до США?

Не встиг владика сказати кілька слів, як його "секретар" зупинив і настоятель Дзвончик передав журналістам декларацію владики, яка була написана на машинці англійською мовою, в якій між іншим значилося: "Я приїхав до США, щоб прийняти справи православної церкви московської юрисдикції. Вірю, що Господь благословить народи наших країн і в Новому Році пошле їм мир".

Чи має намір владика Борис нав'язати контакт з митрополитами Леонтієм та Анастасієм, які обслуговують близько 500 тис. віруючих?

Настоятель Дзвончик передає думку владики по-англійськи: "Російська православна церква завжди прагнула миру серед віруючих... Ми від щирого серця жалиємо тих, що покинули матір церкву".

Як православна церква співпрацює з владою в СССР?

При цьому запитанні владика, нахилившись до "секретаря" Шішкіна, сказав: "А чи не пора вже припинити інтерв'ю?" "Дайте відповідь на запитання і годі" — зауважив Шішкін. І Дзвончик передав відповідь владики: "Політика нічого спільного з церквою не має. Ми віримо в єдину апостольську церкву". Всі присутні усміхнулися, а обличчя владики і Шішкіна неначе закам'яніли.

На закінчення настоятель Дзвончик, з дозволу "секретаря" Шішкіна, звернувся до журналістів по-англійськи:

— Як правило, в газетах переробляють інтерв'ю, скорочують, додають від себе. Ми вам дали докладне інтерв'ю і будемо сподіватися, що ви його без жодних змін надрукуєте...

Коли цю вимогу Дзвончик пояснив архиепископові Борисові, то він по-російськи випалив:

— У нас в Росії поширений жарт: коли газети брешуть, то вони пускають утку... Я бажаю американському народові побільше уток на обідньому столі і поменше в пресі...

Всі аж качнулися від сміху. Найбільше сміявся сам архиепископ Борис. Не сміявся тільки "секретар" Шішкін.

Розпрощавшись, журналісти пішли до виходу.

ЩАСТИ БОЖЕ!

(Важливе проголошення для православних)

Як подає преса, архиепископ Мстислав в супроводі вищого православного духовенства відвідав "Білий Дім" у Вашінгтоні, де мав розмову з представником президента Айзенгавера. При цій нагоді президентові була передана чудова евангелія з найкращими побажаннями та опінією української православної ієрархії про президента. Між іншими хвалебними епітетами президента названо "взірцевим християнином".

Саме на це ми й хочемо звернути увагу православного загалу, щоб він міг зробити для себе відповідні висновки з цього офіційного проголошення керівного проводу православної української церкви.

Кого ми називаємо взірцевим християнином? Це людина, що, поперше, має правдиву віру, правдиве знання християнської науки, подруге, це людина що живе праведним життям, беручи собі за взірець Ісуса Христа. Людина, що чесно живе, але не визнає Христової науки, може бути і магометанином. Людина, що обізнана з наукою Христовою, а живе свавільно, являє собою звичайного лицеміра.

Президент Айзенгавер, маючи правдиве знання Христової науки, старається в світлі цієї науки жити праведним життям Отже цілком слушно українська православна церква вважає його "взірцевим християнином", тобто християнином, що його життя і вірування мають бути взірцем для всіх, отже і для православних. Це надзвичайно важливе проголошення і, на нашу думку, православні повинні знати у що вірить президент Айзенгавер, щоб мати можливість наслідувати його.

Президент Айзенгавер належить до пресвітерської церкви в Вашінгтоні. Пресвітеріяни вірують в Єдиного Бога, в життя вічне, воскресення з мертвих, прощення гріхів і що Ісус Христос був справді Сином Божим. Пресвітеріяни визнають єдиного посередника між Богом і віруючим — Ісуса Христа. Пресвітеріяни відкидають посередництво святих, Діви Марії, священиків і церкви. Пресвітеріяни не визнають поклоніння образам, молитов до святих, наушної сповіді, і вважають, що пасторів (священиків) повинні обиратися віруючими, а не призначатися згори.

Пресвітеріяни цілком заперечують необхідність целібату для чорного священства (монахи, епископи іт.д.) і вважають Святе Письмо за єдиний авторитет в питаннях життя і віри, тобто постанови соборів і писання отців церкви пресвітеріяни визнають тільки такі, які не розходяться з Св. Письмом.

Ми дуже задоволені, що, нарешті, православна ієрархія знайшла добрий взірець для життя і вірувань своєї пастви, і сподіваємося відповідних реформ в православній церкві: Усім бо відомо, що слово православного ієрарха рідко коли розходиться з ділом.

В добрий час! Щасти Боже!

Іван Морган

Чи ви вже передплатили "Єв. Правду"?

1954
"СПІВІСНУВАННЯ"...
ЧАС ВЖЕ ЗНЕВІРИТИСЯ

Міжнародня політика некомуністичного світу дуже різко відрізняється від такої саме політики комуністичного світу. Якщо некомуністичний світ свою міжнародню політику будує на щирості й відвертості, то комуністичний світ цю політику провадить підступно й лукаво. В такій саме атмосфері відбувалися, під знаком "мирного співіснування" найголовніші події в міжнародньому житті протягом 1954 року. Найголовніші події були такі:

1. Укладення в Женеві індокитайського миру, на підставі якого буквально розірвали на дві частини В'єтнам. Цей ганебний мир треба вважати, поперше, за тяжку розплату некомуністичного світу за свою щирість і, подруге, за велику перемогу комуністичного світу, здобуту підступністю й лукавством.

2. Організація азіятського союзу на манильській конференції в складі США, Англії, Франції, Сіями, Пакістану, Філіпін, Австралії і Нової Зеляндії. Цей союз має своїм завданням припинити просунення комунізму в Південно-східній Азії і, тим самим, дати можливість "мирного співіснування" в цій частині світу.

3. Створення "Західньо-Европейського Союзу" в складі Англії, Франції, Італії, Бельгії, Голляндії, Люксембургу й Західньої Німеччини. Некомуністичний світ щиро заявляє, що це найкраща запорука не тільки до "мирного співіснування", а й для здобуття миру для всього людства. Комуністичний світ підступно твердить, що це основна загроза для "мирного співіснування".

Советський Союз, який очолює комуністичний світ, в усій своїй пропаганді, на цей раз, цілком відверто і щиро (журнал "Слав'яне", ч. 5, Москва, 1950) заявляє некомуністичному світові:

"Советський народ хоче миру. Але його миролюбність — миролюбність сильних. Ми маємо всі засоби, в тому числі й сучасні, щоб дати нищівну відсіч агресорам. Не може бути сумніву в тому, що коли пани імперіялісти накинуть людству третю світову війну, гнилий капіталістичний світ завалиться назавжди і поховає під своїми руїнами всіх підпалювачів війни та їх підсобників".

Отже миролюбність Советського Союзу — це "миролюбність сильних", яка веде до запровадження комунізму в цілому світі. А ця "миролюбність сильних" вже проковтнула не одну країну, які, потопаючи в крові насильства й терору, "йдуть вперед по шляху до комунізму". Ось як советські борзописці змальовують ("Українська Рад. Соц. Республіка" — В. Нижник, 1950) поневолену, придушену й винищувану Україну:

"З кожним днем все більше й більше зростають славні перемоги українського народу, який сповнений почуття гордости і радости за свою соціялістичну Батьківщину — великий Радянський Союз, в складі якого під переможним прапором Леніна-Сталіна росте й міцніє Радянська Україна. Возз'єднаний в єдиній Українській Радянській державі, український народ під керівництвом комуністичної партії більшовиків України разом з усіма братніми народами великого Радянського Союзу героїчно бореться за дальший розвиток народного господарства й впевнено йде вперед по шляху до комунізму".

А хіба, скажімо, поневолена Чехо-Словаччина не "тішиться своїм життям"? В журналі "Слав'яне", ч. 5, Москва, 1950 р., читаємо:

"Над Чехо-Словаччиною війшло сонце нового життя. Народ, який віками зазнавав гноблення від загарбників, підніс голову й випростав плечі, назавжди і непохитно став на єдино правильний шлях — шлях будівництва комунізму".

І так без кінця... Всі без винятку, країни, які до сьогоднішнього дня силою поневолені, "простують по шляху до комунізму", тобто до комунізму в цілому світі. А некомуністичний світ, на чолі з США, щиро й відверто вірить у "мирне співіснування" з комуністичним світом. Час вже зневіритися.

Рік 1954 відійшов у вічність. Що дасть людству рік 1955, — побачимо.

Сем. Підвисоцький

1955
БУДЬМО ГОТОВІ!
"Відповімо на акт агресії..."

Така була основна думка в новорічному посланні конгресові президента США Айзенгавера. "Минулого року — заявив президент — відбулися великі події, які дають нам право сподіватися не тільки на дальше зміцнення миру, а й на торжество справедливости й свободи в усьому світі. Вільні держави світу тепер набагато міцніші колективно ніж коли-небудь у недавньому минулому. Будьмо готові, щоб відповісти негайно й рішуче на всякий акт агресії, скерований проти кого-небудь з нас".

РІК МИРУ І РОЗКВІТУ

Перший міністр Канади Л. Ст. Лоран у новорічному посланні підкреслив, що 1955 рік принесе Канаді мир і розквіт, скорочення безробіття, розширення закордонних ринків і піднесення заробітків та життєвого рівня всього населення країни.

"ГЕТЬ НА БАТЬКІВЩИНУ!"

У новорічному посланні президент Сінман Рі висловив бажання про найшвидше об'єднання Південної й Північної Кореї. Настав момент, коли комуністам китайським, на думку президента, треба рішуче сказати: "Геть на батьківщину!"

"Ворог підступний і невмолимий!.."

Так заявив державний секретар США Даллес на новорічному прийомі представників преси.

— Вільні держави світу — заявив Даллес — в 1954 році виграли більше, ніж програли. Саме через це загроза війни трохи зменшилася. Єдність вільного світу і його обороноздатність зміцнили. Новий Рік вільний світ зустрічає з оновленою вірою у власні сили. Проте сили противника не послабшали Наш ворог залишається підступний і невмолимий. З неймовірною силою він намагається нас обдурити й приспати нашу пильність. На це ми повинні зважати, не покладаючись на те, що наші заходи для всесвітнього миру закінчаться успішно.

"ВІЙНА ЗА ФОРМОЗУ НЕ ЗА ГОРАМИ!"

Чан Кай-Ші в новорічному посланні підкреслює, що бомбардування червоними Ташенських островів і Кемой треба вважати за початок боїв за Формозьку протоку. Разом з тим він застерігає, що "війна за Формозу не за горами і може вибухнути в першу-ліпшу хвилину".

"ГРІЗНИЙ І ПОНУРИЙ РІК"...

Таку думку висловив про 1955 рік епископ Діебеліус — голова німецької евангельської церкви.

ПІД ЗНАКОМ СПОКОЮ

Прем'єр Великої Британії Черчіль висловив надію, що 1955 рік буде проходити під знаком спокою і розвитку міжнародньої господарської коньюнктури. Зміцнення єдности й сил Заходу — найкраща запорука цьому.

НЕПОХИТНА ВІРА НЕРУ

Голова уряду Індії, Нєру, в новорічному посланні висловив непохитну віру в те, що 1955-ий рік стане роком сталого миру між Заходом і Сходом.

Немає чого радіти

Урядова газета СССР "Правда" пише, що 1955 рік "не приніс радости робітникам в капіталістичних країнах" і "злий дух німецького мілітаризму вітає над Европою".

Федір Кропива

ЛИЦЕМІРСТВО

"Горе вам, письменники та фарисеї, лицеміри, що проходите море й землю, щоб зробити одного нововірця, і коли станеться, робите його сином пекла, удвоє гіршим вас."
"Горе вам, письменники та фарисеї, лицеміри, що подібні до гробів побілених, які зверху здаються гарними, а всередині повні кістох трупних і всякої нечисти." — Єв. Мат. 23:15, 27.

Читаючи наведені рядки Св. Письма, на перший погляд, виглядає дивним, чому Спаситель наш, Господь Ісус Христос, так гостро докоряв письменникам та фарисеям, тодішній провідній верстві жидівського народу, які в очах суспільства й римської влади виглядали дуже гарними, чесними, побожними людьми, які точно й буквально додержувалися приписів Мойсеевого закону та переказів, провадили зразкове родинне життя, а до явних, відвертих грішників, і навіть поган, ставився лагідно, з співчуттям?

З евангелії ми знаємо, що Христос спасав, прощав таких грішників, як наприклад, біснувату Марію Магдалину, блудницю що сльозами омивала й цілувала Йому ноги і волосям голови своєї витирала їх, жінку, піймату на перелюбі, захланного митника Закхея та багато інших. Чому це так? Тому, що по природі всі ми грішні. Нема праведного нікого. Для того сам Господь з любові до нас прийшов у світ в людськім тілі, щоб спасати людей своїх від гріхів їх. Спасав Він тих, які приходили до Нього, які усвідомлювали всю глибину свого падіння, каялись і шукали в Нього прощення. Він казав: "Прийдіть до мене всі знеможені та отягчені, я заспокою вас". "...Хто приходить до мене, не вижену геть".

Гріх великий переступ, страшна гидота перед святим, праведним Богом. Хто чинить гріх, невільник гріха і противник Бога. Всі ми засуджені на вічну погибель, бо всі ми грішні. Примиритись з Богом, найти прощення у Нього ми можем тільки через покаяння й віру в Спасителя нашого Господа Ісуса Христа.

Явні грішники приходили до Спасителя шукати прощення, письменники ж та фарисеї цього не робили. Совість у них була заглушена, духово вони були сліпі й глухі. Виконуючи формально всі приписи Мойсеевого закону та батьківські перекази, але без внутрішнього відчуття любові до Бога й ближніх, вони думали, що їм нічого не бракує, що вони звершенні, безгрішні. Тому то Спаситель так гостро докоряв їм.

Слова гострого докору Спасителя відносяться не тільки до сучасних Йому письменників та фарисеїв, вони мають не тимчасове значення, а містять у собі глибоку науку, пересторогу для людства на всі віки.

Лицеміри найгірші, найнебезпечніші вороги не тільки проти Бога, а й проти суспільства. Вони далеко гірші від явних злочинців, засуджених на довічне ув'язнення, або на кару смерти. Лицемірний учень Христів, Юда Іскаріотський, поцілунком зрадив свого Спасителя. Лицемірні патріоти зраджують свій край, свій нарід. Від явного ворога встерегтися можна, але від приятеля-лицеміра неможливо.

Ми знаємо з "Діянь Святих Апостолів" і з історії християнської церкви, з яким великим успіхом ширилося в усьому світі християнство. Апостоли й учні Христові — наочні свідки Його чудес, Його воскресення з мертвих і вознесення на небо, сповнені Духа Святого, проповіддю евангелії завойовували для Христа імперії з далеко більшим успіхом, ніж теперішній слабкий світ з допомогою танків, літаків, атомових та водневих бомб.

Урочистого руху християнства, опертого на вірі в Христа Спасителя, на рівності, братерстві всіх людей і любові до ближніх, і особливо **опертого на вірі в життя вічне в Христі Ісусі**, не могли стримати ні страшні тортури, ні смерть на хрестах, ні смерть від диких звірів в Колізеї Риму.

Первісні християни відбували свої молитовні зібрання не в прекрасних катедрах, прикрашених "чудотворними" іконами та статуями святих, а в катакомбах, в звичайних домах, або в полі чи лісі, де щиро, в глибокій вірі, молились та славили Господа Бога. І Бог щедро благословляв їх. Апостоли та учні Христові відправляли богослуження в звичайній одежі, не надівали на себе золотих риз, ні великих наперсних золотих хрестів, не накладали на голови оздоблених золотом та брилянтами тіяр чи митр, не вживали ні кадил, ні антимінсів "з частинками мощей святих мучеників". До речі, ритуалістичні церкви вчать, що без антимінсу з частинками "святих мощей", посвяченого епископом, не може бути богослуження. Яка нісенітниця! Адже Христос ясно сказав: "Тіло не годяться ні нащо. Слова, що я глаголю вам, це дух і життя" — Єв. Ів. 6:63. Бідні святі мученики за правду Христову! За життя їх тортурували поганські кати, а після смерти не дають їм спокою теперішні модерні кати, в золотих ризах, які неначе м'ясники ріжуть їх тлінні останки і торгують ними.

Проповідуване апостолами християнство з непереможною силою Духа Божого ширилося в усьому світі. Ті, хто приймав християнство, той ставав новою народженою згори людиною. Християни тоді являли собою світло і сіль землі серед моря жорстокого й здеморалізованого поганства. Під впливом цього світла багато римлян, не тільки нещасних рабів та бідних, голодних плебеїв, а й багато патриціїв і воїнів ставали тайними християнами. Християнство тоді було чисте, святе. Таким воно було до перших початків IV століття.

Від намірної розкоші римська провідна верства здеморалізувалася і Римська Імперія почала занепадати. Підневільні народи почали бунтуватися і згодом стали загрозою й для Римської Імперії. Римський імператор, Костянтин Великий, збираючись на війну з ними, не був певний щодо перемоги, бо бачив перед собою величезну силу противника. Будучи досвідченим полководцем, він знав, що перемога залежить не від кількості війська, а від якості, від геройчного духа. Знаючи, що в рядах його армії переважна більшість християн і що християни чесні, відважні люди, які без страху вмирали за свої переконання, він почав хитрувати. З його наказу, досить хитрого, на військових прапорах були намальовані хрести з написом: "Цим переможеш!" (В ті часи християни вважали хрест не за святощі, а за **символ**). Воїни християни, захоплені таким вчинком імператора, з великим ентузіязмом кинулися у бій і перемогли противника. Імператор Костянтин, з вдячности до християн, оголосив християнство рівноправним з поганством, а згодом і з державною релігією. Це примусило багатьох поган, з страху, щоб не втратити свого провідного, вигідного становища в державі, лицемірно перейти на християнство. До церковного проводу ввійшли нові письменники та фарисеї, лицеміри, які почали запроваджувати в церкві, наперекір науці нашого Господа, поганський культ. Пройняте жертвоприношенням і церемоніями християнство почало втрачати свій зміст і християнська церква почала занепадати. Ось до чого може довести лицемірний провід у церкві,

В християнській церкві виникають непорозуміння, розбрат, боротьба за першість, за владу. З Індії переноситься в християнську церкву буддійський аскетизм, чернецтво, ідольство: духовенство не має права одружуватися... Почались "святі інквізиції"... Отже під прикриттям християнства відновилося поганство. Були побудовані величні катедри, монастирі, церкви, каплиці, але Христа в них не було. Дух ритуалістичних церков схарактеризував з незвичайною геніяльністю російський письменник Ф. Достоєвський в "Легенді про великого інквізитора" (роман Ф. Достоєвського "Брати Карамазови"). В цій легенді інквізитор гостро питає Христа: "Це Ти? Це Ти? Чого Ти прийшов до нас? Чого Ти прийшов нам перешкоджати?.. Ми робимо в ім'я Твоє, але ми не з Тобою, а з ним!" (Розуміється, з дияволом. — Ф.К.).

Жидівським письменникам і фарисеям хоч і пощастило вбити й поховати Христа, привалити великим каменем і запечатати Його гріб та й поставити ще сторожу, проте через три дні Він воскрес. Новим письменникам і фарисеям хоч і пощастило поховати Його в жертвоприношеннях і церемоніях, замурувати Його в стінах церков та монастирів і поставити цілі армії інквізиторів стерегти Його, але Він воскрес і житиме вічно. Бог послав сповнених Духа Святого реформаторів, які ціною власного життя здійняли людям духову полуду з очей, і світло правди Божої знова засяло всім людям в Його повній красі величі і чистоті.

Бог не позбавив своєї ласки і українського народу. На початку XVIII ст. появився на українських землях предтеча українського евангелізму, народний філософ і великий мислитель Г. С. Сковорода. Його усна й писана наука, його поезії, до яких він сам компонував музику, були глибоко пройняті релігійним і суто евангельським змістом. Яскравим виразником українського евангелізму був і наш геніяльний поет та національний пророк Т. Г. Шевченко. Під впливом науки Св. Письма пролунало його пророче, огненне слово в обороні покривдженого українського народу. Одні вважають Шевченка за атеїста, другі — за вільнодумця, треті — за православного. Усе це безпідставні припущення. Досить прочитати такі твори, як: "Кавказ", "Іван Гус", "Юродивий", "Світе ясний", "Неофіти", "Дневник", щоб переконатися, що Шевченко був глибоко віруюча людина в суто евангельському дусі.

Г. С. Сковорода і Т. Г. Шевченко мали великий вплив на розвиток евангелізму на українських землях. Велику ролю в розвиткові українського евангелізму відіграв визначний український письменник Пантелеймон Куліш, який разом з письменником І. Левицьким і д-ром богослов'я Пулюєм, переклав Біблію на українську мову. Британське Біблійне Товариство видрукувало її тисячами примірників. Наш нарід дістав нагоду читати Слово Боже в рідній, зрозумілій для нього, мові.

Ще за російського царату — в часи найжорстокішої й найчорнішої реакції — почав ширитися на українських землях евангелізм. Православний клер, щоб спинити евангельський рух, звернувся до російського уряду. Уряд жорстоко карав евангеликів тюрмами та засланням до Сибіру. Проте, як жидівські письменники та фарисеї безсильні були затримати Христа у гробі, так і православні письменники та фарисеї безсильні були затримати Його святе слово. Не зважаючи на жорстоке переслідування евангелізму, він буйно шириться серед українського народу. (Остання советська статистика подає, що в Україні, є тепер понад три мільйони евангеликів. Ф. К.).

Велика матеріяльна нужда та політичні утиски примусили сотки тисяч українського народу внемігрувати за океан — у вільні країни Північної Америки — до США і до Канади. Тут також, з Божою допомогою і в наслідок моральної підтримки місцевих братів евангеликів, діставши Єв. Письмо в рідній мові, українці почали переходити на евангельську віру. В різних місцевостях Канади і США почали організовуватися евангельські громади. Тільки в Канаді, як подає урядова статистика, ми маємо понад 30 тисяч українців евангельського визнання.

Проте сатана не спить. І до евангельських церков пролізають його амбасадори — нові письменники та фарисеї, лицеміри. Прикидаючись ангелами, вони роблять сатанинську роботу. Візьмімо хоч би такий факт. До Америки приїздить молодий греко-католик з початковою освітою. Коштом евангельських церков він здобуває середню й вищу теологічну освіту. Здавалось би тільки треба дякувати Богові та проповідувати благу вість серед українського народу. Так ні. Ця людина вступає до католицької духовної семінарії нібито "для доповнення знання латинської мови". (Хіба в протестантських каледжах нема професорів — знавців латинської мови? — Ф.К.). Отже людина, навчена евангельських правд, повертає знову до католицької церкви, б'є поклони перед "святим" Йосафатом Кунцевичем та іншими ідолами, визнає папу за свого непомильного й непогрішного зверхника, за намісника Христа. Яке страшне лицемірство! Яка хула! Та цього недосить. Довідавшись, що католицьким священикам в Америці не вільно женитися, ця людина відмовляється від кандидатури на священика, і примощується на вільне місце проповідника в одній з українських евангельських церков. Прикидаючись великим евангельським реформатором "з подвійною теологією" і великим українським патріотом-націоналістом, цей "проповідник" завзято й безпощадно поборює комунізм.

Друга світова війна з її страхітливими наслідками. Комуністична, безбожна Росія стає союзником Великої Британії й Америки. Що ж робить цей "патріот", "християнин"? Він починає галасувати за те, щоб посилати допомогу комуністичній Росії! Яке лицемірство! Та це ще не все.

Перекочовуючи з однієї евангельської деномінації до другої, цей "проповідник" не може загріти собі місця, — мало платять. Але залишившись і без малої платні, він починає галасувати тепер про незалежність українських евангельських церков. (Тоді, коли йому платили, він був проти незалежности. — Ф.К.). Цю "незалежність" він не йде пропагувати в ті місця, де нема українських евангельських громад, де люди потребують благовістя, а йде в організовані евангельські громади, вносить розбрат і злобу в їх життя. Яке жахливе лицемірство!

Ми, українські евангелики, розуміємо незалежність — і до неї прагнемо, щоб з Божою допомогою стати незалежними фінансово, самих себе утримувати, і мати духові зв'язки з всіма евангельськими деномінаціями. Християнство, блага вість спасіння, не є власність якоїсь окремої нації чи держави, — це дар Христа Спасителя для цілого людства. Ціль приходу Христа Спасителя у світ полягала в тому, щоб була "слава на вишинах Богу, а на землі спокій, між людьми благовоління". (Єв. Лук. 2:14).

Звичайно такі "проповідники" не можуть мати якогось поважного впливу на розгорнення евангельського руху серед українського народу.

Ми віримо, що з допомогою Духа Божого, евангелізм буде ширитися і завойовувати все нові, все ширші простори для Імперії Христа. Ми віримо, що прийде той блаженний час, коли настане Царство Боже на землі й буде єдине стадо і один пастир: ні папа, ні патріярхи, ні розсварені українські митрополити-партизани, а сам Господь, наш Спаситель Ісус Христос.

Благаймо Господа Бога, щоб ми могли бути гідними членами Його пастви.

ВІД РЕДАКЦІЇ

"Слово" — орган Української Незалежної Реформованої Церкви в Канаді в ч. 1 за 1955 р. в "Замітках і помітках" за підписом **Обсерватора** пише:

"**Ще в справі "непотрібної резолюції"**. Свого часу на сторінках баптиського "Християнського Вісника", "Канадійського Ранку" і "Евангельської Правди" обговорювано т. зв. "непотрібну резолюцію" Собору УЄО в справі поправленого видання Святого Письма перекладу Куліша. Цю "резолюцію" треба назвати **неіснуючою**, бо тепер вийшло на яв, що Собор УЄО нічого подібного не ухвалив, як про це свідчить протокол з Собору, підписаний його головою і секретарем. Це був блоф добре відомих осібників, в яких інтересі було таку "резолюцію" сфабрикувати і опублікувати. Вони находять велику насолоду в поширюванні блофів. (На жаль вони також називаються евангеликами.)"

Беручи на увагу, що в замітці згадується "Евангельська Правда", редакція **вважає за** свій обов'язок довести до загального відома, що в її архіві **зберігся оригінал протоколу Собору з текстом "непотрібної резолюції"**. Протокол цей написаний від руки секретарем Собору і засвідчений двома підписами: голови і секретаря Собору. Отже "непотрібна резолюція", на превелике диво пана Обсерватора з "Слова", **існує**. Причини, в силу яких управа Українського Евангельського Об'єднання, друкуючи протокол Собору, опустила "непотрібну резолюцію", для редакції "Єв. Правди" невідомі.

Надзвичайно о б у р л и в и й факт. Автор згаданої замітки, заховавшись, як той полохливий заяць, під псевдонімом **Обсерватор**, і не маючи громадської відваги й мужности назвати прізвища "двох відомих осібників", які, на його думку, "сфабрикували резолюцію" в такий брутальний спосіб фактично кинув обвинувачення взагалі евангеликам. Так може робити тільки людина, позбавлена елементарних правил християнської етики.

Дозволивши на своїх сторінках **Обсерваторові** безпідставною, нічим неоправданою, брутального змісту заміткою незаслужено й публічно звести ганебний наклеп на евангеликів, "Слово" в цьому ж числі (ст.8) люб'язно відводить місце для статті "Вигляд слуги", в якій автор **Л. С.** лицемірно твердить:

"Христос і Його справжня церква поширюють свої впливи і здобувають людські серця діючою любовю, яка завсігди виявляється в служенні ближнім"

Залишаємо читачам оцінити зміст "замітки блефу" пана **Обсерватора** і характер "діючої любови" його природнього двійника пана **Л. С.** — "невтомних" працівників "Слова", та їх методи "здобування людських сердець".

Редакція "Єв. Правди"

THE QUEEN ANNE TEAPOT

Esther D. Hooey

Mrs. Green kept a shop on Jane Street. Some people laughingly called it "The Old Curiosity Shoppe." This did not bother Mrs. Green in the least. She knew that it contained a great variety of things, for she obliged her friends by putting anything they wished to sell in her windows and on her shelves, charging a small commission if they were sold. She made a fairly good living, for her needs were few, and she had a tiny nest egg in the bank against a rainy day.

One day a frail, bent, old lady came into the store carrying a parcel under her arm. "Why, Mary, whatever is the matter? You look very worried."

"I am worried. Mr. Horcroft called last night to say that if the interest is not paid on the mortgage, he is going to foreclose. You know I had that big doctor's bill to pay and it took all my ready money, so I fear that I am going to lose my home."

"Dear, oh, dear, that is too bad, and when does the interest fall due?"

"The first of December, and I have just a little over a month to get it ready. The only thing of value that I own is that old teapot that belonged to my grandmother. My mother told me it was solid silver. It was given to her by a lady she nursed, as a wedding gift, a long time ago." As she was talking Mary uncovered the teapot and handed it to Mrs. Green.

"I know it right well and am sorry to see it leave your dresser, but I hope that I can get a good price for it."

"Mother told me that she thought it was worth about thirty dollars. But I would be grateful if you could get twenty-five for it."

Mrs. Green took the teapot and reaching for a silver cloth she rubbed it until it shone. "Now, that will look better," she said as she put it in a prominent place in the window.

"I am so glad you called, Mary, for I just had a couple of pickerel given to me, and you know I am not very fond of fish. I want you to take one for your dinner."

The old lady took the fish and with tears in her eyes she thanked Mrs. Green for her kindness. She was grateful for the fish as she had not tasted meat for several days.

A few days passed but no one asked about the teapot. On Sunday, just as Mrs. Green was returning from church and was putting the key in the lock, she saw a man gazing at the teapot.

"How much do you want for that?" asked the man pointing at the silver teapot.

"Thirty dollars, but I do not sell anything on Sunday. You will have to come some other day."

"But I am just passing through the town and will not come back this way. I like the looks of it and if you will open the store and let me have it, I will give you thirty-five dollars for it. It is far more than it is worth, but I am in a hurry and would like to have it."

For a moment Mrs. Green hesitated. She thought of poor Mary and wondered if she should let the man have it. Then she remembered that the Lord had promised to care for the fatherless and the widow; could she expect Him to do this if she did wrong?

"Come, be quick, nobody will be the wiser and I am in a hurry," said the man. She shook her head and said, "I cannot sell on Sunday."

The man went away, murmuring something about sanctimonious people, and Mrs. Green went into her home with a heavy heart. She wondered if she should have let the man have the teapot, as she might not get another chance to sell it. She felt so miserable she could not eat any dinner. Then she went into her room and told the Lord all about it and how she had been tempted to let the man have it. After placing her trouble in the Lord's hands she felt better, but still she worried lest she should not sell the teapot and Mary could not pay the interest.

"I could loan her some of the money I have been saving against sickness. Why, oh, why did that man have to come on a Sunday? How happy I would have been if it had been a week-day and I had sold the teapot."

About a week later, a little, wizened, old man stopped at the shop and gazed long and earnestly at the teapot in the window. She went to the door and asked him if he would not come in and examine it. He did so and as soon as he got the teapot in his hands, and noticed the trademark he would not let it go. He glanced again and noticed that it was an early seventeenth century hallmark, and would just exactly match an antique collection that a client of his wanted. He started to count out thirty-five dollars to the shopkeeper, when she remarked, "It belonged to a poor widow who is going to lose her home if she cannot raise enough to pay the interest. She had been ill, and that is why she had to use the money she had saved to pay the interest."

The man began to feel very uncomfortable. He knew right well that the teapot was worth 20 times more than he was giving for it. "If that is the case I will give you five dollars more," he said, as he handed that amount to Mrs. Green and turned away.

It was getting late when he reached his home. He could not understand why he felt so miserable when he ought to be rejoicing because he had made a good deal. It was not often that an antique dealer got a prize like he had. He could easily get eight hundred dollars for it from the man who was making the collection. He went to bed but he could not sleep. He tossed and turned until it was quite late. 'I gave that woman five dollars more than she asked so she ought to be satisfied."

He fell into troubled sleep and woke thinking of his mother, whom he had loved dearly. Vividly he remembered her last dying words: "Good-bye, Laddie. I'll see ye in heaven. May God keep you from stumbling."

He had wondered far from the straight path since then. He had prospered in this world's goods, and had forgotten the Savior whom his mother had taught him to love. In the darkness of night, his sins rose before him with amazing clearness. He felt as guilty as if he had stolen the Queen Anne teapot from its owner, who did not know its value. This was terrible! He rose and took a sleeping tablet that his doctor had given him, but even this opiate failed in making him sleep. His sins rose before his eyes like a great mountain. "I will send that woman a check in the morning," he said, but sleep did not come in spite of this. He rose from his bed and fell on his knees imploring God's forgiveness for his sins. There came into his mind the words, "A broken and a contrite heart, O God, thou wilt not despise."

The next day he took the teapot to the man who was making the Queen Anne collection, and sent a check to Mrs. Green for the amount the man had given him. "The forty dollars I gave her will help to enable that poor widow to keep her home."

When Mrs. Green received the check she was so astonished she could not speak. "To think I doubted the Lord and feared no one else would buy it! Truly His ways are wonderful and past finding out. If I had sold that teapot on the Lord's Day, poor Mary would have lost her home. I have learned my lesson. Truly God says, 'They that honor me I will honor.' I will never doubt Him again."

When she took the check, also the forty dollars, to Mary, at first she could not understand, but when her old friend explained the whole matter, she was overjoyed. She could now pay, not only the interest, but the amount of the mortgage. Her home was safe and she could live on in it until she died.

"I will praise the Lord as long as I live," she said reverently.

—The Instructor.

Листи читачів

Визнання посвяти

Нижче друкуємо частину листа з Пітсбургу, що стосується праці пасторів братів Теодора і Дмитра Ґалендів. Ми певні, що читачі приєднають свій голос до автора листа з почуттям вдоволення працею цих двох правдивих пасторів на ниві Христовій.

"В одному з чисел "Євагельської Правди" нас дуже зацікавила стаття пастора Т. Ґаленди — "То була воля Божа". В статті докладно й правдиво висвітлена релігійна праця серед нашого народу в Пітсбурзі. І справді, в наслідок зусиль пасторів Дмитра і Теодора Ґалендів нові душі народилися в Царство Боже — плоди невмирущої їх праці. Хоч де-хто потім і приєднався до інших деномінацій, проте всі, що увірували, зросли для прекрасного християнського життя.

"Не було фанатизму" або "нестримного вогню". Все було в досконалому порядку і здоровому розумі. Бог має своїх власних служителів, яких Він використовує для проголошення посланництва цього чудесного благовістя".

Катерина Волощак

Не забудьте передплатити "Єв. Правду" на 1955 рік

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVI. Число 3. Торонто, Онт. БЕРЕЗЕНЬ 1955 MARCH Toronto, Ont. Рік XVI. Число 3.

ЗАКОН

"Буква бо вбиває, а дух животворить" — 2 Кор. 3:6.

Закони, з допомогою яких ми стараємось жити сьогодні, з допомогою яких ми намагалися провадити наше життя в минулому, дуже втрачають своє значення і підпадають великій критиці.

Закон насамперед забороняє. Власне тому завжди є бажання уникнути, або, так би мовити, "обійти" закон. Візьмімо хоч би такий приклад. Приїхавши до міста якийсь добродій запаркував своє авто, вкинув належну суму грошей до контрольної каси і пішов розв'язувати справи. Оплачений за паркування час збігає, він, глянувши на годинник, підходить до авта, тримаючи гроші в руці, щоб вкинути їх в касу, якщо надійде поліцай. Оскільки він чекає на дружину, то йому доводиться весь час оглядатися, чи часом не йде поліцай. Словом, в такий спосіб наш добродій намагається "обійти" закон. Або такий приклад. Закон дозволяє їхати автом 50 миль на годину. Шофер, не маючи часу, натискає на газ і авто набирає швидкости 65—70 миль на годину. В такий спосіб шофер порушує закон. Дружина шофера пригадує йому, що закон так не дозволяє їхати, і він зменшує швидкість. Але, як навмисне, два авта, які були далеко позаду, випереджають шофера, що поспішає. Тоді шофер, прискорюючи швидкість, злісно каже дружині: "Бачиш, з вами жінками нічого не вдієш, тут не слід зважати на закон, а треба так робити, як інші роблять." Раптом поліційне авто і наш шофер знову зменшив швидкість.

Досить і цих двох прикладів, щоб переконатися в тому, що люди в той чи інший спосіб завжди намагаються уникнути, або "обійти" закон. Це можна спостерігати в приватному, в суспільному, навіть у державному житті.

Проте людський закон це не закон Божий, який являє собою ласку, виявлену в кожній ділянці нашого життя, і найяскравіше в Його Сині і нашому Господі Ісусі Христі. На превеликий жаль, люди, думаючи про закон Божий, забувають про ласку Божу. Часто люди намагаються зрозуміти ласку Божу через закон, не знаючи, що закон Божий пізнається Його ласкою й тільки Його ласкою, що закон Божий відкривається в ласці Божій, в Божій любові, в Божому прощені, в добрій новині для спасіння людства: в євангелії.

Людство, втративши біблійне поняття закону Божого, сьогодні впадає у дві крайності: в диктаторство (тиранію), або в хаос (безладдя). Оскільки диктаторство і хаос не походять від Бога, а від сили, що протидіє любові, ласці, волі й порядкові Божому, то людство, замість служити Богові і виконувати волю Його в його щоденному житті, служить тому, що нищить його життя і призначення. Це значить, що люди втратили правдиву ціль і правдиву орієнтацію в їх житті. Саме через це люди підлягають законові: не законові ласки, виявленої в Христі Ісусі, в силі Духа святого, а законові, даному Богом для переступів. Ап. Павло ясно говорить: "Що ж тоді закон? Він був для переступів. Його додано, доки не прийде насіння (тобто Христос!), якому обітувано . . ." — Гал. 3:19. І далі: "Тому то закон був нам учителем аж до приходу Христа, щоб нам оправдатися вірою. Як та віра прийшла, то ми вже не під учителем" — Гал. 3:24-25.

Люди, що не знають ласки Божої в Христі Ісусі, безперечно підпадають під закон, який осуджує їх і є їх учителем аж доки вони не покаються й не приймуть оправдання вірою в Господа Ісуса Христа. Тоді, як каже ап. Павло, вони вже не під учителем, "бо праведний вірою жив буде" — Гал. 3:11. А дальше він продовжує такими словами: "Христос викупив нас від клятьби закону, ставшись за нас клятьбою... щоб на поган благословення Авраамове прийшло в Христі Ісусі, щоб обітування Духа прийняли ми через віру"—Гал. 3:13-14.

Отже тільки людина, що пізнала повноту ласки Божої в Христі Ісусі, так, як пізнав її ап. Павло, може сказати: "Бо законом я вмер для закону, щоб жити для Бога. Я розп'ятий з Христом; живу ж уже не я, а Христос живе в мені; а що живу в тілі тепер, то живу вірою в Сина Божого, що мене полюбив і видав себе за мене" — Гал. 2:19-20.

У згаданих стихах ап. Павло свідчить тільки про себе самого. В інших стихах він говорить про всіх віруючих християн і, насамперед, віруючих з євреїв, тобто про тих, для яких був даний закон для їх переступів: "Ми по природі евреї, а не грішники з поган; та знаючи, що людина не може бути оправдана ділами закону, а тільки вірою в Христа Ісуса, і ми увірували в Христа Ісуса, щоб оправдатися вірою в Христа, а не ділами закону; бо жодна людина ділами закону не буде оправдана" — Гал. 2:15-16.

І не тільки в листі до Галат, а теж у всіх інших своїх листах ап. Павло, еврей з евреїв, ясно вказує на конечність віри в Христа Ісуса й конечність пізнання повноти ласки й любови Божої (Єфес. 1:3-14; 2:5-9; Рим. 5:1-11; 3:20, 24; 4:9-15; Филип'ян 3:4-10; Кол. 2:8-23; 2 Кор. 5:16-21; Єфес. 3:14-19, і т. д.). Тим то у листі до братів у Римі ап. Павло говорить про праведність Божу, підкреслюючи ясно й недвозначно що: "праведний вірою жив буде".

Віруючу людину провадить Дух Святий. Ап. Павло каже: "Коли ж Дух вас провадить, то всі ви не під законом" — Гал. 5:18. Перечисливши вчинки тіла, для яких був даний закон, ап. Павло говорить про плід Духа: "А плід Духа: любов, радість, спокій, довготерпіння, доброта, милосердя, віра, лагідність, здержливість. На таких закону нема" — Гал. 5:22-23.

Так само ап. Павло пише браттям у Римі: "Так, мої браття, і ви вмерли для закону через тіло Христове, щоб належать вам іншому, Воскреслому з мертвих, щоб приносити плід Богові. Як були бо ми в тілі, то пристрасті гріховні, що походять від закону, діяли в наших членах, щоб приносити плід смерті. Тепер же ми звільнились від закону, умерши для того чим були зв'язані, щоб служити нам в обновленні духа, а не у ветхості писання" — Рим. 7:4-6.

Віруюча людина виконує волю Божу в її щоденному житті; вона служить Божому законові ласки, витисненому не на камінних таблицях, а на тілесних таблицях серця. Її життя, її праця, її досягнення, її майно, її здібність є від Бога й в Бога, бо "Він дав нам силу бути слугами "Нового Завіту", не букви, а Духа; "буква бо вбиває, а дух животворить" — 2 Кор. 3:2-6.

Володимир Кучер

Т. Шевченко

Чи ми ще зійдемося знову?

Чи ми ще зійдемося знову?
Чи вже навіки розійшлись?
І слово правди і любови
В степи і дебри рознесли?

Нехай і так!.. Не наша мати,
А довелося поважати.
То воля Господа. Годіть!

Смирітеся, молітесь Богу
І згадуйте один другого.

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
В останню тяжкую мінуту
За неї Господа моліть!

12 березня ц. р. в Українській Пресвітерській Громаді м. Торонто відбувся "Шевченківський вечер".

Докладні матеріяли про вечер подамо у квітневому числі "Єв. Правди".

Редакція "Єв. Правди"

ВІН ПОВСЯКЧАСНО БУВ ТАМ...

Куди вони йшли, він був там. Ось він на глиняній долівці, в бідній хатині "Нового Світу". Ось він зігнувся в човні, який посувається тихо понад узбережжям страхітливого на небезпеку для життя. Ось він пробивається верхи між дикими корчами, вузькою стежечкою, що вела від одного поселенця до другого. Ось він на скрипучому возі, що котиться по запорошеній дорозі, яка перетинає великі і далекі простори.

Божа людина з назви, а часто суддя — учитель і лікар, в разі потреби. Він не йшов шукати золота, слави, а тільки служити. І він будував життя в тяжких умовах, на чужині, для майбутніх поколінь.

Народжується дитина, він, без запрошення, з'являється, благословляє і радіє. Наближається смерть і він в домі потішає, зміцнює віру. Там, де втрачали надію, він підбадьорює й запевняє в краще майбутне.

Він відчував страх, самітність і біль, так само як всі інші. Його організм зазнавав мук від холоду. Його м'язи були знесилені і хворі. Його шлунок відчував голод, бо був порожній. Проте він ішов між них поважно, спокійно, з благородною усмішкою, бо то була частина його роботи. Виконуючи цю роботу, він допомагав будувати велику, багату й могутню країну — Америку.

Ніхто ніколи не довідається, скільки разів він був, в якій великій мірі та спокійна, незнана сила і незломна віра, були підпорою для тих людей, що їх ділами так рясніють томи історичних книжок. Ніколи й ніхто не зможе встановити ту моральну силу, що він вложив у фундамент способу життя "Нового Світу".

Він повсякчасно був там, тут і є нині з нами. Не в бідній хатині, не в човні понад небезпечним узбережжям і не в скрипучому возі, а у великому провідному і керівному дусі нашого життя.

Ви знайдете його скрізь, в домі молитви і що дня в своєму приміщенні. Нехай кожний подумає над цим і зайде до дому молитви раз на тиждень, і переконається, як це допомагає в житті людині.

Такі статті часто містять американські поважні журнали. Як тяжко було будувати життя першим поселенцям в "Новому Світі" — Америці. Такий в основному зміст цих статтей.

З нагоди п'ятидесятиріччя українського евангельського руху в Америці і Канаді, варто пригадати як перші еміґранти-українці будували своє життя в "Новому Світі" в надзвичайно тяжких обставинах.

Божих людей, які підтримували б молодих будівників духово, а часом і матеріяльно, було дуже мало. Правда, було чимало власних чорноризників фарисеїв, з яких одні прислухувалися папі римському, а другі московському православ'ю, а треті — власній кишені. Доми Божі перетворювали на торжища, а віруючі, з нудьги, за керівництвом отців, розбивали один одному голови хрестами і свічниками. О, який жах!

Українська еміґрація складалася переважно з мало-письменних переселенців. Не маючи духового проводу, всі вони знаходили собі потіху в корчмах, де одні заливали горе, а інші розважались. Проте Провидіння Боже не залишило еміґрантів українців без світла правди Христової. Воно просвітило їх словом Божим і вони почали духово відроджуватися, будувати справжнє християнське життя.

П'ятдесят років минає, як в Америку й Канаду до українців завітали Божі люди. Вони гостро запротестували проти обдурювання, обману і релігійних забобонів, закликаючи віруючих звернутися до Св. Письма. Історія українського евангельського руху в Америці й Канаді запише небагато прізвищ перших його піонерів. Велика кількість Божих людей не буде відзначена в цій історії. Проте треба підкреслити, "що вони там були" і сіяли зерно правди Христової, зміцнюючи евангельську віру. А було їх чимало.

Досить згадати, як сорок пять років тому в Неварку, Н. Дж., в США, довелося організувати евангельську громаду. Тернистий був шлях цієї організації. Труднощі з допомогою Божих людей, які щиро несли слово Божої правди, були усунуті і українські евангелики в Неварку і до сьогоднішнього дня тішатся плодами правди Христової. Правда перших організаторів в громаді є тільки кілька братів, але ті, що роз'їхалися, на місці нового побуту продовжували бути Божими людьми і несли в українські маси евангеліє — добру новину.

Сміливо можна ствердити, що праця перших українських евангеликів не загинула. Дедалі то більше лунають голоси, що в різних країнах українські Божі люди, з Св. Письмом в руках, "розколюють скелю" темноти, забобонів і марновірства. Євангельський рух серед українського народу зростає. Не тільки в Америці й Канаді, а й на рідних землях український народ прагне пізнати правдивого Бога на основі Євангелії. Це найкраща запорука до визволення нашого народу з неволі духової і фізичної, бо, як сказав наш Спаситель Христос:

— Без мене не можете зробити нічого.

Переклав з англійського журналу "Лайф" і з власними коментаріями подав **Т. Рудий.**

Леся Українка

На роковини

Не він один її любив,
Немов красу-дівчину,
Поети славили в піснях
Віддавна Україну.

Від неї переймали сміх,
І жарти, і таночки,
Її байки, немов квітки,
Сплітали у віночки.

Той в ній давнину покохав,
Той мрію молоденьку, —
Він перший полюбив її,
Як син кохає неньку.

Хоч би була вона стара,
Сумна, змарніла, бідна,
Для сина вірного вона
Єдина, люба, рідна.

Хоч би була вона сліпа,
Каліка, недоріка, —
Мов рана ятрилася в ньому
Любов його велика.

Вкраїна бачила не раз,
Як тії закоханці
Надвечір забували все,
Про що співали вранці.

І, взявши дар від неї, йшли
До іншої в гостину;
Вони не знали, що то є
Любити — до загину.

Він перший за свою любов
Тяжкі дістав кайдани,
Але до скону їй служив
Без зради, без омани.

Усе знесла й перемогла
Його любови сила.
Того великого вогню
І смерть не погасила.

Під знаком зростання

(Річні збори Української Пресвітерської Громади в Торонто)

7 лютого б. р. під головуванням паст. М. Фесенка відбулися річні збори Української Пресвітерської Громади в Торонто, при секретареві проф. І. Флоринському, якого збори обрали одноголосно.

Від ради управителів скарбник бр. А. Максимилюк склав фінансовий звіт. Рахунок зисків і витрат за 1954 р. виносить $4,057.58, а обороти дорівнюють $8,729.25. Беручи до уваги, що евангельські церкви не дозволяють в своїх громадах бінго, танців та інших, не властивих для церковної організації, способів здобування фінансів, згадані суми вказують на особисте зацікавлення членів громади працею церкви та на добру господарку.

Загальні збори підвищили свою частину платні пасторові і ухвалили в 1955 р. сплатити 1,000 долярів церковного боргу. Ухвалено також зібрати $240 на місійну працю в Індії, Африці та інших країнах.

Членам ради управителів загальні збори висловили подяку і вибрали нову раду в складі: інж. П. Черняк, інж. М. Федорів, бр. В. Грисюк, бр. І. Бовкун. Згідно з попередньою постановою члени церковної сесії автоматично входять до складу ради управителів. Отже членами сесії є: паст. М. Фесенко і брати: Т. Кам'янецький, І. Середа, А. Максимлюк.

Загальна кількість громади — 103 дорослих особи. При громаді видається щомісячник "Єв. Правда", який редаґує окремий комітет, працюють недільня й рідна школа для дітей.

Загальні збори з задоволенням відзначили зростання громади, поліпшення фінансового стану і побільшення видавничої діяльности.

Культурно-Освітній Відділ Громади

"ДОСТОЙНО БЛАГОВІСТЯ ХРИСТОВОГО ЖИВІТЬ, ЩОБ Я ПОЧУВ ПРО ВАС, ЩО ОДНОДУШНО БОРЕТЕСЬ ЗА ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ВІРУ" — ДО ФИЛ., 1:27.

В Монтевідео (Уругвай) організована Українська Євангельська Пресвітерська Громада. Щиро вітаємо братів і сестер, що стали на шлях українського евангелізму і бажаємо вам Божого благословення на ниві Христовій. Для ширшого ознайомлення з роботою громади подаємо, з незалежним від редакції запізненням, різдвяне послання, передане по радіо (ЧХ-44 Соліс, Монтевідео): "На Свят-Вечір", і заклик "До української еміґрації Уругваю".

Ред. "Єв. Правди"

У СВЯТ-ВЕЧІР

(Різдвяне послання, передане по радіо)

Українська Євангельська Громада в Монтевідео (Уругвай) вітає український нарід на рідних землях і всю українську еміґрацію, в усьому світі розсіяну, з святами Різдва Христового та з Новим 1955 Божим роком.

Сьогодні Свят-Вечір. Українці у вільному світі засядуть за святочні столи, щоб за українським звичаєм спожити кутю і урочисто зустріти народження Господа нашого Ісуса Христа.

Цієї святої ночі, пригноблений, знесилений і виснажений тяжкою і духово пригнічений і матеріяльно пограбований український нарід на рідних землях, благає народженого Христа, щоб Він визволив його з неволі московсько-безбожницького червоного дракона.

У цей Свят-Вечір я закликаю усіх тих, у кого б'ється українське серце, хто не забув біленьких хат, вишневих садків, Дніпра Славути, Зелених Карпат і бурхливого Дністра, разом з евангельською громадою помолитися за Рідний Край і за наш многострадальний нарід.

"Господи, Боже наш! Боже ласки та милосердя! Ми віримо правді твоїй і визнаємо, що все ти посилаєш нам по заслугах наших, бо караєш грішних і милуєш праведних.

Вислухай же теплу молитву нашу, яку приносимо тобі з сльозами на очах. Винні ми перед тобою, бо й справді часто забуваємо про тебе, Бога нашого. То не суди нас, Боже, за безмірні провини наші, бо ти милосердний і ласці твоїй не має кінця. Змилуйся над нами, Всемилостивий, прости нам всі гріхи наші і верни нам вільну батьківщину — Україну.

Там, в далекій пригнобленій Україні, тужать беззахисні наші батьки, матері, брати та сестри, сини та дочки. Загрій їх ласкою своєю, і оборони від напасти ворожої та помсти кривавої.

Край наш рідний зруйнований, а нарід гине в Сибірських просторах на невільничій праці. Боже! Зглянься над безмежним горем народу нашого, не дай йому загинути в тяжкій неволі і не допусти землі рідної до загибелі. Звільни від лютого ворога наш любий край, пошли змученому українському народові давно бажаний спокій".

Дорогі во Христі брати і сестри!

В цей знаменний в історії людства святий вечір, після благальної молитви до Всевишнього, український нарід лине думками на Захід, до української еміґрації. Український нарід вимагає від української еміґрації якнайширше популяризувати серед народів вільного світу визвольну боротьбу українського народу за свою і інших народів волю.

Батьківщина вимагає від своєї еміґрації ліквідувати ворожнечу між церквами, політичними партіями та різними товариствами і організаціями. Україна наказує нам єдиним фронтом домагатися перед урядами країн нашого поселення допомоги українському народові в його визвольній боротьбі.

Дорогі брати і сестри! Перед тим, як засісти за святочний стіл, відкрийте свої серця і душі перед Господом і запитайте самі себе. Що зробили ви для рідного краю? Чи зреклися ви поганських вчинків і чи унаслідували ви науку Ісуса Христа? Чи маєте ви любов до ближнього і чи виявляєте ви християнську і національну жертовність? Ви будете глибоко розчаровані, бо життя ваше далеке від життя християнського і наскрізь пройняте великою заборгованістю перед Богом. Отже, припиніть ваше безцінне існування на землі, розкайтеся перед Богом у своїх християнських і національних гріхах, відкрийте свої серця і прийміть в серця ваші свого Спасителя Ісуса Христа. Тоді ви перебудуєте своє життя, пізнаєте правду Божу, здобудете мудрість, силу і енергію, щоб жити справжнім християнським життям, бо як сказано у святому Письмі: "І пізнаєте правду, а правда вас визволить" — Єв. Ів. 8 : 32.

Дорогі брати і сестри! У сьогоднішній Свят-Вечір разом з евангельською громадою звернімося з благальною молитвою до Творця нашого полегшити наше життя на чужині:

"Всевишній Боже! Приходимо до тебе з хвалінням на устах наших, за те, що оберігав нас, піклувався про нас. Щиро дякуємо за всі твої благодаті цього життя, а найбільше за твою неоцінену любов у відкупленні світу через Господа нашого Ісуса Христа, за одержані ласки і за надію на вічне життя.

Молимо тебе, Отче небесний! Поглянь і зглянься над болями наших сердець, благослови нас в Уругваю розселених, з ласки твоєї вислухай благання наші. Дай нам щире каятися, прости всі гріхи наші і обдаруй нас благодаттю Святого Духа, щоб ми жили згідно з вимогами Святого Письма твого, і щоб серця наші були осяяні світлом твоїм, твоєю благодатю, премудрістю і любов'ю.

Милосердний Боже! Благослови ввесь нарід український по всьому світі розсіяний і допоможи нам, щоб серед нас завжди процвітало твоє Слово, панували мир і згода, любов до ближнього і братерство.

Наверни нас, Боже, до науки Ісуса Христа, правдивого національного відродження, християнської культури і освіти та технічно - господарського прогресу. Всемогучий Боже! Пошли волю нашій пригніченій Україні, визволи нарід наш з московсько - комуністичної неволі, не допусти нас до загибелі на чужині, і допоможи нам вернутися в Рідний Край.

Благослови Боже Уругвайську Республику, до якої ти нас привів. Даруй її проводові мудрість і розум щоб він безсторонно служив справедливості, використовуючи надану йому владу на славу твою і на добро народові, караючи все лихе для зміцнення правдивої віри і християнських чеснот.

Освяти, Боже, нашу громаду своєю присутністю. Просвіти її світлом святої евангелії. Приведи блукаючі душі до пізнання тебе, а тих, що йдуть твоєю дорогою життя, веди непохитно аж докінця, бо твоя влада і твоє есть царство і сила і славаОтця і Сина і Святого Духа. Амінь".

В. Дзюба

Заклик

(До української еміґрації Уругваю)

З ласки Божої і з допомогою Української Пресвітерської Церкви в Канаді, Української Реформованої Церкви в Північній Америці, та в порозумінні з Об'єднанням Євангельських Церков в Уругваю, Монтевідео, організована Українська Євангельська Громада, яка покликала до життя Українську Пресвітерську Церкву, про що Управа Громади доводить до загального відома.

Українська Пресвітерська Церква, прагнучи звільнити свій нарід від темряви, релігійних забобонів, і розбрату, змагається за його духове пробудження і відродження, за яке боролися найкращі сини України: Шевченко, Куліш, Сковорода, Котляревський та інші.

За єдине джерело своєї науки Українська Пресвітерська Церква визнає тільки слово Боже — Біблію, кладучи в основу своєї роботи серед членів громади єдність, любов, братерство і толерантність.

Любов до ближнього і допомога ближньому — такі основні засади українського евангелізму — засади християнського життя культурної передової державної нації. Отже, Українська Євангельська Громада в Монтевідео закликає всю українську еміґрацію Уруґваю співпрацювати з нами, вступати до складу нашої громади, відвідувати наші богослуження, ширити Святе Письмо і евангельську літературу.

Управа Української Євангельської Громади в Монтевідео.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата за рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

НАШ НАЦІОНАЛЬНИЙ ІДЕАЛ

Шевченко, роздумуючи про майбутній лад на Україні, бере за взірець не самодержавну Московщину і не первісний, ще не оформований остаточно устрій старої Київської держави, або пережитий становий лад часів Хмельницького-Мазепи, — а новочасну заокеанську республіку в Америці, що в другій половині XVIII ст. визволилася під проводом Вашінгтона:

Коли
Ми діждемося Вашінгтона
З новим і праведним Законом?
А діждемося таки колись!

Шевченко з його геніяльною інтуіцією, не тільки правильно зрозумів нашу історію, наші народоправні, демократичні традиції, але й відчув ясно загальний характер нашого народу, його вдачу і ті завдання, що стоять перед нашим суспільством в сучасну добу. Тому поруч з закликом до революційної боротьби за волю України ("...обух громадою сталити") і поруч з вірою в те, що Україна таки діждеться колись "свого Вашінгтона", він рівночасно проповідує для нашого народу також вищі моральні почуття — любов до правди, добра й освіти. Це ж він писав на адресу пануючої кляси: "Схаменіться, будьте люди!" Цей ідеал людяности, гуманности, що від давніх часів живе в нашому народі і ніколи не вмирав.

Про українців-полян, що жили над Дніпром, літописець в XI ст. писав, що вони мають "нрав кроток і тих". Християнство поглибило людяні нахили та звичаї в українському народі. Відомо, що коли в українських містах було заведене т. зв. Магдебурзьке право, то згідно з українським звичаєм усі жорстокі приписи цього права були в нашій судовій практиці скасовані, бо українська народня совість не хотіла миритися з чужим нелюдяним правом і законом.

Уся українська література пройнята ідеями гуманности, любови до "найменшого брата". Також наш філософ Сковорода, цей український Сократ, що ціле своє життя провів серед народу, завжди проповідував вищі моральні почування. Численні приповідки та псалми Сковороди, що перейшли й збереглися в народі, свідчать про те, що ідеї людяности та народолюбства, які він проповідував, знаходили дуже вдячний ґрунт в психіці та світогляді нашого народу.

Наш нарід відрізняється від народу польського і московського. З "Політичних пісень укр. народу XVIII—XIX ст.", що їх свого часу опублікував М. Драгоманів за кордоном (Женева 1881 р.), видно, що народні маси на Україні й після великої руїни, жили іншими думками і поглядами на громадські справи, ніж народні маси в Московщині або Польщі. "З усіх пісень, котрі ми переглянули, — пише Драгоманів, — видно, що український народ і в XVIII ст. дуже ясно розумів свою осібність од Москви — і як осібної породи, і як осібної громади. Думка про осібність і від Польщі, і від Москви не щезла в українському мужицтві й досі, не зважаючи на те, що вона не підпиралась осібними державними порядками і не розвивалась письменством на власній народній мові. Українські мужики близько підійшли до найвільніших думок нових европейських освічених людей. В усіх піснях нема й сліду прихильності до царського уряду, а видно досить подрібний показ усього лиха, яке виходило од нього для тодішньої України. Не тільки московські селяни-хлібороби, але й міські робітники досі стоять **дальше од думок нової европейської освіти, ніж селяни-хлібороби українські.** Це виходить з великої лошани московських мужиків до царя, як до чогось святого, а також із звички думати про церковні обряди ... Україна здавна, — а найбільше з XVI ст. до половини XVIII ст. **була відчинена для вільного входу заграничної освіти** і мала свої, вільні громадські школи, — тоді як Московщина залишалася до XVIII ст. зовсім без шкіл, а потім мала тільки такі, які заводило і терпіло царське начальство".

Все це мусіло, на думку Драгоманова, спричинитись до того, що в "українському мужицтві стало більше вільних думок і звичаїв, ніж в польського селянства, а ще більше, ніж в московського мужика. Народ український довго жив спільним життям з широким европейським світом і йшов з Европою до самого XVIII ст., поскільки це йому дозволяла його нещасна доля, що посилала на нього татарські руйнування. Тільки міцний царський кордон, а потім відчуження від українського народу панських станів власне з XVIII ст. — поклало межу між українцями і европейським світом. А все таки й досі багато вільних і світлих европейських думок і амагань здибуємо серед українського мужицтва".

Дійсно український нарід наслідком особливих обставин своєї історії довший час жив спільним життям з західньо-европейським світом і тому мав свої відмінні погляди на громадські справи, в порівнанні з народом московським і навіть польським.

В українських ідеологічних течіях, що існували перед або під час революції 1917 р., всюди бачимо одне: у нас приймалися, росли й розвивалися лише ті течії, що відповідали духові та вдачі нашого народу. В значній мірі цим пояснюється **протибольшевицький характер** українського руху від самого початку революції 1917 р. Большевики, як продукт чисто російських відносин, на Україні не мав і не має ґрунту. Тому аж до приходу московських окупаційних військ у нас ніяких **українських** большевицьких організацій не було. Як колись ідеал єдности слов'янських народів, принесена до нас із Зах. Европи, знайшла у нас інший вираз, ніж у росіян, так тепер світова ідея соціялізму набрала у нас форми соціялізму **демократичного,** західньо-европейського, а не диктаторського, московського.

Українські соціялісти були і є того погляду, що державне рабство, яке завели московські большевики, не має нічого спільного з соціялізмом. Без політичної свободи соціялізм неможливий. Соціялізм може перемогти тільки як рух свобідно виявленої волі більшости народу і для добра всього народу. Такого погляду були і є прихильники соціялізму в цілому світі.

Тому безпідставно большевицька пропаганда на Україні намагається представити Шевченка як предвісника большевицького руху на Україні. Якраз навпаки. В поезії Шевченка знаходимо майже всі основні елементи тої **ідеї демократичної української держави,** що після вибуху революції 1917 р. була проголошена в Універсалах Української Центральної Ради і Всеукраїнського Трудового Конгресу. Це була ідея самостійної української держави, що народилася вже за часів Хмельниччини і тільки тепер остаточно скристалізувалася в огні і бурі великої української революції.

Наша революція дала нам формулу національного ідеалу, що є синтезою нашого минулого з сучасним. В старе поняття держави влито новий соціяльний зміст відповідно до вимог і потреб модерної нації і держави, що основані на широкій, всенародній базі. В цьому є запорука, що цей наш ідеал вільної самостійної України, за який поклали свої голови тисячі й мільйони наших предків і сучасників, є реальний і невмирущий.

Богдан Хмельницький, Дорошенко, Мазепа, Орлик, Шевченко — це наша жива традиція, з неї мусимо виходити при будуванні нашого сучасного, так і нашого майбутнього.

Наш національний ідеал — вільна, незалежна Україна, з орієнтацією на культурно-демократичний Захід, а не на деспотичний схід. Тільки зах.-европейська культура, з її засобами свободи людини, ініціятиви й самодіяльности суспільства, може забезпечити нашому народові всебічний розвиток і належний опір згубному для нас впливу московських деспотичних традицій. Борючись за цей ідеал, ми боремося за перемогу ідеалів цілого культурного людства і тим самим здобуваємо собі право бути рівними серед інших вільних народів світу.

(І. Мазепа: "Підстави нашого відродження", ч.II)

Чи ви вже передплатили "Єв. Правду"?

А ЧИ Й СПРАВДІ ВОНО ТАК?

(Не "Український Голос", а "голос православної нетолерантности" знову згадав українських евангелинків)

"Український Голос" в ч. 5 від 2 лютого 1955 р. містив статтю за підписом В. К. "Перегляд минулого", в якій автор, згадуючи українських евангеликів, пише:

"Згадати, що в початках і протестанти окремо робили заходи, щоб притягнути українців до себе. Крім тих, що до них прийшли, вони окремо виховували "проповідників" з українців, платили їм і посилали проповідувати. Старалися притягати родини навіть дарунками. Всіх таких "проповідників" мали в Канаді коло 60, одначе загал за протестантами не пішов, крім хіба деяких поодиноких родин. І нині протестантів українців і не згадується".

Звичайно, якби редактор "Укр. Голосу" читав, і до того уважно, вміщувані до газети матеріяли, то напевно він викреслив би таке примітивне, безграмотне і далеке від правди. твердження. На жаль, редактор "Укр. Голосу" такої практики не додержується. А шкода....

Кожна чесна людина, прочитавши: "І нині протестантів українців і не згадується" про себе подумає: "Припустімо, що автор статті "Перегляд минулого" людина безграмотна, темна в історичних питаннях, а може й тяжко хворіє на пошесну хворобу — "православної нетолерантности", але ж редактор повинен хоч би щонебудь знати про українців протестантів!"

Повинен знати не тільки редактор, а також і автор хоч би про те, про що пише. Отож, дозвольте кілька слів правди.

Український евангелізм розпочався ще на рідних землях. Проф. Грушевський у своїх працях згадує про десятки громад на Волині, в Галичині ще в XVII ст. В основі українського евангелізму ми маємо Святе Письмо. Яскравими виразниками евангелізму в Україні були Сковорода і Шевченко.

Українські інтелігенти і інші особи, надхнені евангельськими ідеалами, приїхавши до Канади, ширили ці взнеслі думки духової свободи серед свого народу. Природньо вони співпрацювали і єдналися з однодумними їм братами інших народів і англійським. Евангельський рух має в собі колишніх священиків, пастирів, що прийняли слово Боже через проповідь англійських пасторів, а також і тих, що пізнали правду через Євангелію або приїхали до Канади як протестанти. В братерській любові вони допомагали один одному і не раз рятували з біди тих, що були в нужді. Висміювати такий стан може людина, позбавлена елементарної моралі. Не менш нечесний і закид, що все це робилося "за плату".

Наклепи в згаданій статті "Укр. Голосу" тим більш дивні, що сама православна церква багато в чому повинна дякувати українським протестантам та їх пасторам за їх допомогу, на початку свого життя на чужині. Невже ця церква забула про ту велику фінансову допомогу, що її дістав для неї від американських пресвітеріян український пастор в Нью Йорку? За це його тоді вшанували почесним обідом, а тепер називають разом з іншими "проповідником" в лапках. Якщо "нині протестантів українців не згадується", то чому митрополит Іларіон перекладає разом з українськими баптистами, пресвітеріянами та пасторами з'єднинених церков Біблію на українську мову для протестантського Британського (англійського) Біблійного Товариства? Чому тоді митрополит Полікарп в Европі прилюдно дякував англійським і іншим протестантам за щиру і щедру допомогу? Чому тоді православна церква з вдячністю приймала від паст. В. Кузіва свічки тощо, що їм толерантно передавали українські протестанти в Европі? Нарешті, православний еп. Мстислав публічно називає президента Айзенгавера "взірцевим християнином". А чи знаете ви, "церковні науковці з "Укр. Голосу", що президент Айзенгавер належить до пресвітерської церкви?

Чи й справді про українських евангеликів "і не згадується"? Будь ласка, останній домініяльний перепис в Канаді "згадав", що понад 60,000 українців зголосилися як протестанти. Під час попереднього перепису, десять років тому, українців протестантів було близько 30,000. А чи відомо редакторові "Укр. Голосу", що толерантне українське суспільство, визнаючи місце і значення українського протестантизму серед нашого народу, впровадило їх представника до президії КУК?

Віротерпимість не являє собою ознаки всіх православних. Проте редактор "Укр. Голосу" повинен вважати за свій обовязок перечитувати виготовлені до друку матеріяли, а не заховувати в статтях під ініціялами нечесні наклепи на поважні церковні організації.

В. Климків

"Іди і не гріши більше"

В одному з китайських оповідань автор висвітлив способи, що їх навчають різні релігії про дороги спасіння.

Подорожній впав у глибоку, темну яму. Лежав він на дні в болоті і тяжко стогнав.

Якийсь прохожий, почувши стогін, підійшов до ями, але не допоміг подорожньому в його нещасті. Він глянув у яму і спокійно пішов далі. Це магометанство.

Конфуцій, проходячи мимо, також підійшов до ями і сказав: "Друже! Я співчуваю тобі. Чому ти був такий нерозважний, що аж в яму потрапив? Я раджу тобі: коли ти видістанешся з цієї ями, то остерігайся, щоб знов не впав до іншої". "Я не можу вилізти навіть з цієї ями", — відловів нещасний. Це конфуціянство.

Буддійський священик проходив пізніше, і, побачивши подорожнього в ямі, каже йому: "Шкода мені тебе, бідолахо, до болю. Якби ти зміг видертися принаймні до половини стіни ями, щоб я міг тебе схопити, то я поміг би тобі". А подорожній в ямі не міг навіть зрушитись з місця. Це буддизм.

Нарешті прийшов Спаситель. Почувши крики про допомогу, він спустився на дно ями, узяв подорожнього, виніс його на гору і сказав: "Іди і не гріши більше". Це християнство.

С. Гордон

Сповідь без дихання

В короткій замітці, надрукованій в "Оссерваторе Романо" — офіційній газеті Ватикану, читаємо: "Гігієнічний акустичний апарат для сповідання має великий успіх. Це патентована маленька шухлядка, названа "фільтравокс". Вона має чотирокутний вигляд і її можна застосувати для кожного отвору в конфесійній будці. Особи, які сповідаються, часто мають погане дихання або навіть хворі і дихають на священиків-сповідників. Герметична мембрана цього винаходу оберігає священиків-сповідників від заразних бактерій".

Міністерство здоров'я в Італії устаткувало 120 фільтравоксів в шпитальних каплицях для сповідників. Римський Канадійський Каледж замовив 30. Замовлення надходять в великій кількости з Німеччини і Швайцарії. Один священик з гір Абруцці сказав: "Винахід цей посланий Богом, особливо, коли парафіяни (подібно до моїх) люблять цибулю і часник".

("Таймс", 6-12-1954)

ПІСТ

Вони ж бо питають у мене щодня про путі мої, наче б вони були такі люди, що живуть праведно, і не відкидають законів Бога свого; вони допитують у мене про справедливість судів моїх; хотіли б наблизитися до Бога "Чому воно так, що ми постимо, а ти не бачиш цього? Впокоряємо душі наші, а ти не знаєш?" — Ось бо, в день вашого посту ви виконуєте волю вашу і вимагаєте тяжкої праці від інших. Ви постите хіба для сварки й розбрату, щоб немилосердною рукою бити інших; ви не постите того дня так, щоб голос ваш було чути на небі. Чи це такий піст, який Я собі вибрав, — день, коли людина впокорює душу свою, хилить, наче тростина, голову свою і попіл та руб'я підстилає під себе. Чи це назвеш ти постом і днем, угодити Господеві?

"Ось — піст, який я люблю: зніми кайдани несправедливости; розв'яжи пов'язи ярма, опусти придушених на волю, і розірви всяку кормигу; поділись із голодними хлібом і заведи в хату бурлаків бездомних, як побачиш обідранця, прикрий наготу його, і від однокровного твого не ховайся" — Іс. 58:2, 7.

П'ять порад християнинові

ОСЬ П'ЯТЬ ПОРАД! Коли їх будеш додержуватися, будуть допоміжними тобі щодня.

Дотримувані, вони триматимуть тебе від звернення на лиху дорогу.

Хоч сатана спокушуватиме тебе, та зайдуть проби, ти безперечно переможеш і у Христі залишишся.

1. **"Дивися на Ісуса"**, — Він ніколи не опустить тебе; іди за Його стопами, наслідуючи Його усе. Марні принади світу цього зникнуть зперед зору твого, як дивитимешся на Ісуса, твого Спаса-всесвіту.

2. **"Читай щодня Біблію"**, коли хочеш бути дужим, щоб свідчити про Ісуса та бути прикладом для інших; "Творець", "святе Письмо" та "Читачі" залишаються, а ті, що занедбують слово Боже, певно пропадають.

3. **"Молися безперервно"**. Це приведе тебе до Того, хто очищує тебе і шукає блаженства твого; нема нічого найбільшого, чого б наш Бог не зробив, і немає нічого найслабшого, чого б Він не врятував.

4. **"Свідчи про Спаса іншим"**. Будь завзятим ради твого Творця; допомагай всім відшукати їх спасаючого Господа; бо що ж можеш ти подати кращого всім над Ісуса Спаса, приятеля тим, що потребують?

5. **"Роби все щось для Ісуса!"** Він спас тебе від вічного болю; отож будь готовий завжди виконувати Його волю; шукай щодня нагоди боротися за людську долю, це дасть тобі багато радощів і вічний спокій.

(За евангелієм від Марка)

Ясно й зрозуміло

В каліфорнійській російській газеті "Наше Время" (ч. 196) Г. Н. Бобров пише:

"Советський режим знищив інститут приватної власности тільки на час свого існування. Все, що залишиться після розвалу цього режиму, являє собою власність попередніх власників, які були в Росії до большевиків... На добро колишніх власників, що тепер перебувають за кордоном, народ не може претендувати, бо ж він не може себе вважати за советських грабіжників... В Росії, до комуністів, при вільній ініціятиві й вільній праці про визиск не могло бути й мови... Матеріяльне становище Росії після її визволення від большевиків може врятувати тільки негайна передача всього, що залишилося від комуністичного режиму, попереднім власникам. Усунути попередніх приватних власників, що тепер перебувають за кордоном, від відродження Росії і позбавити їх права на одержання своєї власности, ніхто і ніякого права на це не має".

До цього можна тільки додати:

— Хай живе самодержавна, неподільна, вільна, багата й православна Росія!

Уявім собі тільки, щоб такі рятівники Росії, як би їм пощастило ними бути, зробили б з Україною... Один жах!

П. К-о

Коротко

★ За повідомленням західньо-німецького бюро в справі втікачів, за минулий рік із советської зони Німеччини втекло до західньої понад 200 тис. чол.

★ На кінець червня ц.р. кількість наземної армії США буде скорочена до 1,100 тис. чол.

★ На 91 році життя помер ерцгерцог Євген Габсбург, який під час першої світової війни був головнокомандувачем австрійської армії.

★ В Удіні (північна Італія) закрився відділ товариства друзів Советського Союзу.

★ Недавно канцлер Німеччини Аденауер відсвяткував своє 79-річчя.

400 ЛІТАКІВ

Протягом поточного року Японія має одержати від США 400 літаків. Певна кількість літаків будуть турбінні найновішого типу.

[illegible] РІК

Голова "Дженерал Моторс" Харлоу Кортіс заявив, що в 1955 р. автомобільна промисловість США дасть 7,600 тис. легких і вантажних машин (минулого року виготовлено 6,950 тис.). Національний прибуток, на думку Кортіса, досягне рекордової цифри — 370 мільярдів долярів.

Пам'ятні збори

(Панахида в Народному Домі)

"Народний Дім" в Торонто вшанував пам'ять своїх визначних членів спеціяльними зборами і панахидою. Такі пам'ятні збори безперечно треба вітати. Сама по собі думка варта похвали. Пам'ять людей, що працювали на добро свого народу в народних організаціях, повинна бути дорога нам. Не слід забувати людей так скоро, як вони зійшли з сцени життя. Добре, що такі люди зробили, нехай буде прикладом для наступного покоління.

Звичайно, такі пам'ятні збори найкраще організовувати в формі академій з відповідною програмою. Панахиди доцільні в межах організацій суто церковних, які переконані, що молитви, які виголошує священик під час панахиди, можуть поліпшити чи полегшити долю покійних, хоч наука слова Божого про цю долю говорить ясно: у вічності доля людини залежить на вірі в Ісуса Христа, доведеній послідовним життям. "Хто вірує в мене, не осудиться" — говорить Ісус Христос.

Мені здається, що масові панахиди за членів світських організацій цілком недоцільні. Багатьох покійних членів такими панахидами ми не вшановуємо, а зневажаємо. Візьмім визначних протестантів пасторів І. Бодруга і Павла Крата. Ціле своє життя вони боролися з темнотою, а разом з тим і проти панахид. Тепер "Народний Дім" вшанував їх пам'ять, відправивши по них панахиду, для чого запросив православного священика. Якщо додержуватися такого методу вшанування, то, наприклад, людину, яка ціле життя боролась з п'янством, треба вшановувати великою пиятикою. Для померлих членів організації найкраща пошана була б тоді, коли б їх згадали добрим словом і не зневажали панахидами їх поглядів.

Нарешті, чи не час вже зрозуміти, що релігія — це річ особиста і для громадської експлуатації не надається.

Прихильник "Народного Дому"
М. Петренко

Організація видавничої спілки

Ініціятивна група Української Пресвітерської Громади в Торонто організувала 18 лютого ц. р. українську видавничу спілку, яка ставить своїм завданням видавати українську евангельську і світську духову літературу.

Збори спілки, які відбулися в церковному приміщенню Громади, вибрали Управу спілки в складі: голова спілки — І. Флоринський; заступник — М. Фесенко; скарбник — Ф. Москалюк; секретар — Й. Гринишка; радні — Т. Кам'янецький, П. Панченко і М. Богуцька.

Членом спілки може стати кожний, хто цікавиться виданням української духової літератури, не залежно від релігійної чи якої іншої приналежности.

Членський уділ десять долярів.

Видавнича спілка вже друкує працю проф. І. Флоринського — "Сковорода — предтеча українського евангелізму".

Готуються до друку: "Великий релігійний бунтар", "Релігійний світогляд Ів. Франка", "Біблійні мотиви в творчості Лесі Українки", а також виправляється переклад "Нового Завіту" і "Псалмів", зроблений Кулішем, Пулюєм і Левицьким.

Управа спілки вважає, що переклад Св. Письма, який зробив Куліш, являє собою надзвичайно великий народний скарб, який за всяку ціну треба зберегти і надалі. На цьому перекладі виховалися покоління українських евангеликів. Його вартість і в наші дні незрівнянна. Цей переклад повинен і надалі служити криницею духового знання для українського народу. Спроби замінити переклад Куліша новими перекладами невистарчальні, бліді і своєю якістю набагато нижчі. Бракує в ньому тільки сучасної літературної української мови, над чим саме тепер видавнича спілка працює.

Хто бажає надіслати свої уділи, або мати докладніші информації в справі видавничої праці, просимо звертатися на адресу "Євангельської Правди" —

506 Ossington Ave., Toronto, Ont.

Управа Видавничої Спілки

Пропаганду — на вищий рівень

Можна думати, що боротьба за визволення України вступає в останню, вирішальну фазу, а тому саме тепер передова частина української еміграції повинна розгорнути енергійну пропаганду серед населення кожної країни.

Трилітня практика показала, що вжитий нами тут спосіб пропаганди по радіо дає добрі наслідки, бо чарівна краса української пісні в душах слухачів прокладає широкий шлях для сприйняття інформацій про високу українську культуру і, головне, про боротьбу українського народу за свою національну правду. Велич української культури і героїзм борців за волю України, подані на фоні чудової національної музики, викликають у радіослухачів зрозумілий подив і зміцнюють думку про те, що український нарід, як творець цих високих духових цінностей (культура і героїзм) не може і не буде жити в неволі.

Наші радіопередачі відбуваються в супроводі чудових українських пісень, у виконанні найкращих українських хорів і солістів. Зокрема ми передаємо в мові еспанській науково-популярні відомості про високу українську культуру, про її великих світських і духових представників, про будівничих Української Держави, про славних героїв України.

Щира й сердечна подяка за цю культурну акцію, насамперед, належить державній владі Венецуели, яка дозволяє українські радіопередачі провадити в Державному Радіо столиці Венецуели.

Сердечне українське спасибі висловлюємо і всім жертводавцям, які не забувають свого обов'язку перед поневоленою батьківщиною — Україною.

У нас виступають люди різного віку і різних політичних переконань (до речі, про які ніхто не запитує) в цій праці для добра України.

СЛАВА УКРАЇНІ!

Проф. Петро Макаренко,
організатор і керманич "Осередку для вивчення культури України" у Венецуели.

Ракетні "птахи"

Не зважаючи на різноманітні заспокоювання, припущення й висловлювання про всесвітній мир, якими так рясніє міжнародне життя, Канада весь час готується до оборони. Департамент оборони уважно готується до можливого нападу літаків аґресора, тренуючи армію, озброюючи авіяцію винищувачами найновішої реконструкції і т. д. Останнім часом до оборонних заходів долучена ракетна зброя, так звані "птахи", які мають апарати далекого керування. Ці "птахи" — винищувачі можуть нищити ворожі бомбардувальники без великої небезпеки для себе.

БОРОТЬБА З БЕЗРОБІТТЯМ

Безробіття в Канаді дедалі зростає. Уряд розпочинає рішучу боротьбу з безробіттям. Найближчим часом будуть організовані громадські роботи, на які буде асиґновано 100 міл. долярів. Стоїть на порядку денному й питання про фінансову допомогу безробітним, тобто, щоб збільшити термін на одержання допомоги і асиґнувати кредити на додаткові виплати.

ЗАЛІЗНИЦІ КАНАДИ

Канадійські залізниці мають понад 58 тис. миль. В залізничному транспорті, який за минулий рік перевіз близько 70 мільярдів миль-тонн, працює понад 214 тис. чол.

ТРАНСПОРТНИЙ ЛІТАК XC-132

Міністер воєнної авіяції (США) Тельбот в розмові з представниками преси заявив, що на заводах Доглес будують величезний транспортний літак XC-232 на 80 тонн корисного вантажу.

Трохи гумору

ПАНАМ СКРІЗЬ ДОБРЕ

Іде бідний пішки, а багач їде в авто та й питає його:

— А звідки ти, чоловіче?

А він і каже:

— З тамтого світу.

— А що ж там наші батьки роблять?

— А що ж, вельможний пане. Панам скрізь добре: в котлах сидять, люльки палять, а бідні дрова рубають та під них підкладають.

Листи читачів

"Очікую появи наступної праці"...

"Збірку проповідей" одержав. Ще не встиг прочитати всіх проповідей, однак приємно мені ствердити, що "Збірка" написана доброю, літературною мовою і своїм змістом безперечно зацікавить широкий загал.

Складаю всій редакції "Євангельської Правди" якнайкращу ґратуляцію і очікую з нетерпінням появи наступної праці "Сковорода — предтеча українського евангелізму".

З братерською пошаною та привітом

К. Костів.

До загального відома

Доводимо до загального відома, що вийшов з друку **"ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ", 1954, Торонто, Онт., стор. 138.** "Збірник" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди":

506 Ossington Ave., Toronto 4, Ont., Canada

Ціна $1.50.

Редакція "Єв. Правди"

THE SECRET FIVE PROMISE

By Baker Wilson

"Wait, there's just one thing I want straight before we close this meeting," Big Bert Dawson declared as he jumped to his feet. The boys of the Secret Five Club always called him Big Bert because although all the boys were 10 years old, Bert's small round head, short stocky neck, and big bulky body made him appear somewhat of a small giant to the others.

"Okay, Big Bert. What is it?" Jim Allison asked rather irritated. "I promised Brother Dodd I'd mow the church lawn this afternoon and it's late."

"I know. Sometimes I think you'd be happier if we junked the Secret Five and joined your class instead," answered Bert.

Jim dared not admit that this was actually true. All of his efforts to persuade the members of the Secret Five to join his Sunday-school class would be wasted if they knew that was the principle reason he joined the secret club.

"I'd like to pass a rule that all of us must promise not to tattle on any member of the Secret Five while at school," Big Bert said. The big boy was forever in trouble at school, and it was not hard for the others to guess why he wanted such a rule.

"None of us would agree to lie to Miss Moore, Big Bert. And you know it," Jim protested.

"You don't have to tell her anything," Big Bert argued. "Just keep quiet. That's all." Jim frowned. He did not like the idea. "Let's take a vote," Big Bert said.

Jim looked at the other boys There was Rex Nelson. He was a red-headed boy with bright freckles all over his face, and a mouth that smiled easily. But Jim knew how Rex would vote. Big Bert would always tease Rex about his freckles, if he did anything to displease the big boy.

Frank Williams, with his black hair and piercing black eyes, was one of Jim's best friends. But Jim knew that he could not count on Frank. It was only last week that Frank had come home from school with his nose bleeding and his left eye swollen. He refused to talk about the incident, but when Big Bert arrived at school the next morning with his upper lip pouched out, the boys knew what had happened

Jim looked at Bill Mason. He was a small boy for his age. A small, pale boy, with a haunting look in his restless blue eyes. Some said it was because he had been ill so much, and this was probably true. But Jim could expect no help from him. Being small and frail, Bill had a

Continued on page 8

THE SECRET FIVE PROMISE

Continued from page 7

fascinating hero-worship for Big Bert.

"If only there were some way of winning Big Bert over, the others would be happy to follow his example and join our Sunday-school class," Jim thought. "But Big Bert calls me a fancy-doer every time I invite him to our class."

Jim's thoughts were interrupted. "I said let's take a vote!" Big Bert roared. "All those in favor of the new rule raise your right hand."

Big Bert quickly shot his hand into the air. Bill methodically followed his example. Rex eyed Big Bert a second, then raised his hand. Frank glanced away from Jim's questioning eyes and with slow determination, brought his hand to his shoulder.

"Four out of five; The new rule is carried," Big Bert blurted out. "Meeting adjourned!"

"Don't forget my party tomorrow afternoon," Bill reminded them.

"Don't worry, we won't," Jim answered dejectedly, shoving his hands into his trouser's pockets as he walked out of the club house.

At school the next morning, the recess bell rang and the pupils began filing out into the spacious hall. Their gay voices filled the air which was strong with the odor of chalk and pencil shavings.

Bill, one of the first out, came running back into the room just as Big Bert and Jim left their desks.

"Miss Moore," he cried. "The outside door is stuck and we can't get it open."

The kindly Miss Moore stopped straightening the books on her desk and smiled down at the pale youngster.

"Just a minute, Bill, and I'll see if I can open it for you," she said.

Deep little furrows plowed across the boy's forehead. "Hurry, Miss Moore, hurry. Our team is supposed to be in town."

"All right, then. If it's that urgent, you finish arranging these books, and I'll go on. You should be through by the time the door is opened."

Bill's drawn expression turned to one of excitement, as Miss Moore's calico-printed skirt swished through the door.

"Ah, go on Bill. I'll clean the desk off for you," Big Bert insisted.

Surprised, Bill muttered his thanks as he dashed into the hall. Jim saw Big Bert hurriedly put the books in order. Then he quickly opened the top drawer of the desk, slipped something into it, closed the drawer again, and smiled to himself as he left the room.

Recess over, the class had just begun it's geography lesson. Miss Moore reached into the drawer of the desk for a ruler to point out the city of Calcutta on the map.

There was a sudden scream of terror and Miss Moore jumped from the desk, shaking her hand vigorously. Wide-eyed, the pupils sat speechless as they watched their teacher burst out of the room and rush down the hall

Presently, Miss Moore, having re-gained her composure, appeared with Mr. Blake, the principal.

"Bill Mason," Mr. Blake called. "Miss Moore tells me that someone put a mousetrap in her desk." Bill gulped hard and stared at Mr. Blake with two frightened blue eyes.

"Miss Moore also tells me that you were the only one who had an opportunity to be near her desk during the recess period." Mr. Blake paused and then continued, "Have you anything to say for yourself, Bill?"

It seemed to Jim that all the blood in Bill's face had oozed completely away. He could see Bill's fear-ridden eyes still glued on Mr. Blake. Jim knew now what Big Bert had been doing at the desk, but he couldn't tell. The rule had been passed and he never broke a promise, even though it had been made against his better judgment.

Big Bert moved uneasily as Bill was called to the front of the room. For a moment, Jim thought he was going to say something, but he didn't

Bill's spindly legs were shaking visibly as he walked up the aisle. Except for his footsteps, the room was silent. It seemed to Jim that he would never reach the front.

"Bill," Mr. Blake said, "I'm really surprised to find that you have nothing to say for yourself. I was hoping you were innocent. It is so unlike you to do a thing like this:"

Bill glanced at Big Bert and bit his upper lip. Big Bert sat motionless.

Mr. Blake continued rather hesitantly, "I'll have to punish you. You realize that, don't you?"

In a shaky voice that was barely audible, Bill answered, "Yes, Sir."

Mr. Blake nervously cleared his throat. He thought this a distasteful business; Jim could tell by the expression on his face.

"This is the first time you have been into trouble, Bill, and I'm going to make it as light as I can. You'll have to remain after school for one hour this afternoon."

Bill swallowed to push the lump back down his throat. His eyes fell to the floor and a big wet tear rolled down the side of his nose and splattered on the toe of his shoe.

Janie Watson jumped to her feet. "But, Miss Moore, you can't keep Bill after school today. It's his birthday and his mother has invited us to a party."

"I'm sorry Janie," Miss Moore answered. "But he has to be punished."

As Jim thought of the ice cream and cake his mouth watered. Then he realized how humiliating it would be for Bill not to be present for his own birthday party. He leaped to his feet.

Big Bert looked frightened. He leaned over and whispered, "Remember your promise, Jim. You agreed to it."

Yes, Jim knew he had agreed to the new rule. Now, he wondered how he could ever have agreed to something so unfair.

"Mr. Blake," Jim heard his own voice saying. Mr. Blake turned to him and asked, "Yes?"

"Bill didn't put the mouse-trap in Miss Moore's desk. I was in the room when he left and I'm ready to take his punishment." There were several ohs and ahs of disbelief in the classroom.

However, Mr. Blake looked very relieved. Bill was such a quiet boy, no one thought him guilty. He didn't question Jim further, but gave Miss Moore instructions to keep him after school.

There was a puzzled expression on Big Bert's face as Jim walked back to his desk.

When school was out, Jim remained at his desk as the other boys and girls filed past him, into the hall and out into the bright sunlight. He could hear their screams and shouts as they lingered on the school yard playing kickball.

Then someone shouted, "Let's hurry or we'll be late for Bill's party." A moment later a heavy silence had fallen over the empty school yard.

Jim worked on some problems Miss Moore gave him. He glanced at the clock every few minutes.

Three forty-five. The others were probably just now reaching Bill's house and they were handing him presents as they entered the door. Mrs. Mason would be standing near by to take their wraps.

Three-fifty. Everybody would be playing games. Guessing games were to be first, Bill had told him. Being a studious boy, Jim was good at these.

Four o'clock. Miss Moore became irritated with Jim's clock-watching, and asked him to keep his mind on his work. But he didn't have to watch the clock to know that the party was well under way now, and that his friends were probably playing musical chairs.

Four-fifteen. The last game was to be pinning the tail on the donkey. This was always a big hit at all parties. How Jim liked it. Then everyone would march into the dining-room and stand around the big table as they made wishes for Bill. Then he would blow out the candles and everyone would have ice cream and cake. Jim's mouth watered again at the thought.

A stocky figure opened the door of the room and walked slowly to Miss Moore's desk. The teacher was grading papers.

"Miss Moore," Big Bert said quietly.

Startled, Miss Moore dropped the papers and turned towards the boy. Jim looked up from his work. The boy had his hands behind him and his head lowered a little.

"Miss Moore," he hesitated, then continued, slowly forcing the words out of his mouth. "I came to tell you that Jim didn't put the mouse-trap in your desk. I did it." Jim could hardly believe his ears.

"Bill and Jim wouldn't tell you because of a silly rule I passed for our club," he said. "But all afternoon at the party, I kept thinking of how Jim stood up for what he thought was right, and how he preferred to be punished for something he hadn't done rather than let Bill be unjustly punished, or to break his promise to me."

Both Miss Moore and Jim stared at Big Bert. This was a new Big Bert, one neither of them had known before.

"Jim," the boy said as he walked to his desk. "We'll do away with that rule, but I don't think we'll ever need it again, anyway," he smiled.

"And if that invitation to join your Sunday-school class is still open for me, I'd like to take you up on it. There's something I seem to be missing."

Jim said, "We'll be very happy to have you, Bert."

Bringing a small bundle wrapped in a napkin from behind him, Big Bert handed it to Jim, as he added, "Here, I brought you my cake. I had no way to bring the ice cream, so I ate it."

Jim grinned broadly and broke off a piece of the cake and ate it.

Miss Moore smiled thoughtfully as the two boys, arm in arm, walked out through the dark hall and into the friendly sunshine, munching the cake happily.

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVI. Число 4. Торонто, Онт., Квітень 1955 April Toronto, Ont., Рік XVI. Число 4.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

А першого дня тижня рано вранці прийшли вони до гробу, несучи наготовлені пахощі, та й застали, що камінь був відвалений від гробу. А ввійшовши, не знайшли тіла Господа Ісуса. І сталось, як вони не могли зрозуміти цього, ось два мужі в блискучих одежах стали перед ними. Коли ж вони налякались і посхиляли обличчя до землі, ті сказали їм: "Чого шукаєте живого між мертвими? Нема його тут, — він воскрес. Пригадайте собі, як він вам говорив, коли був ще в Галилеї, кажучи, що Син чоловічий повинен бути виданий у руки людей грішників, і бути розп'ятий, і третього дня воскреснути. І згадали вони його слова. А вернувшись від гробу, сповістили про все те одинадцятьох і всіх інших. (Єв. Лук. гл. 24, ст. 1-9).

Воскресення Ісуса Христа

Щоб зрозуміти факт Христового воскресення, треба брати християнство в цілому: насамперед факт існування Бога. В той час як неможливо довести, згідно з законами логіки, що немає Бога, все вказує на Його існування. Велика нужда людства через гріх і факт існування Бога викликають певність, що Бог не залишив людей на призволяще і в певний момент людської історії, який був наперед приготований, Він як Богочоловік включився в хід подій на землі. Безпосередні докази на користь воскресення Ісуса Христа, як, наприклад: свідчення апостолів, порожня домовина, історичні пам'ятки, виникнення церкви і багато інших важливих аргументів треба брати в зв'язку з величною постаттю нашого Спасителя.

Деякі з людей можуть сказати, що вони ніколи не бачили, щоб будьхто воскрес з мертвих, — це правда. Проте, ні ми, ні вони не бачили такої людини, як Ісус Христос. Це є неймовірним, що хтось із звичайних людей воскрес з мертвих, однак коли ви пізнаєте Ісуса Христа, як Він представлений в писаннях, ви ствердите, що хоч і здається мало ймовірним, щоб звичайна людина воскресла з мертвих, але що стосується Христа, то якраз навпаки. Є неймовірним, щоб смерть могла стримати Його. Ісус Христос абсолютно винятковa особа. Його влада над природою, життям і смертю, його наука, його моральна чистота і сила, його наука про себе, — все це робить воскресення фактом незаперечним.

Людство вичікувало на цю подію тисячоліттями і пророцтва підтверджують її дійсність.

Апостол Петро, ніби передбачаючи вигадки скептиків наших часів, писав: "Не за байками бо, хитро придуманими, йдучи, об'явили ми вам прихід Господа нашого Ісуса Христа, а бувши самовидцями величі Його" — 2 Петра 1:16.

(З проп. М. Фесенка "Воскресення Ісуса Христа", "Збірник проповідей")

Редакція і Видавництво "Єв. Правди"
ВІТАЮТЬ ВСІХ
З СВІТЛОНОСНИМ ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

МИР ВАМ!

Жоден з історичних фактів не має такого вичерпного підтвердження, як воскресення Ісуса Христа. Факти, що людство приймає, як історичні, не мають і десятої частини тих доказів, що їх має воскресення Ісуса.

Коли Христос появився в кімнаті, учні мали найперше доказ слуху. З'явившись, Ісус Христос промовив до них. Вони знали його мову, бо "ніколи не говорив чоловік так, як цей чоловік". Усе, що Христос сказав їм, гармонізувало з його попередньою наукою. "Мир вам!" Він був миротворцем і джерелом спокою. Після такого привітання учні не могли не пізнати свого вчителя. Він тихо докоряє їм: "Чого стривожились? І на що такі думки встають у серцях ваших?" Його докори — це прихована втіха. Чи цей докір не нагадав їм пригоду на Галилейському озері і такий саме докір, або подію, коли він прийшов до човна по воді. Тоді вони злякались, думаючи, що бачать привид, але він сказав їм: "Це я, не лякайтесь!" Учні не змінились тепер, як і при інших пригодах, "вони ж, налякавшись і перестрашившись, думали, що духа бачать". Вони не сподівались бачити свого Господа. Отже, це твердження, що вони переконалися під впливом фактів, бож вони на власні очі бачили воскреслого Господа, надзвичайно важливий доказ.

Вони мали доказ не тільки для свого слуху. Те, що вони бачили, було переконливим понад усе. Спаситель сказав їм: "Гляньте на руки мої і ноги мої, це ж я сам!" І сказавши це, показав їм руки і ноги. Вони бачили і переконалися, що перед ними було тіло Спасителя. Вони ясно бачили сліди від цвяхів на його руках і ногах. Ця поява не була хвилева. Апостол Іван пізніше писав, що апостоли свідчать про те, що вони "бачили очима і на що дивилися". Вони мали вистарчальну нагоду цілком впевнитися, що перед ними було не якесь видиво, а сам Господь у воскреслому тілі.

(З проп. С. Сперджон "Перша поява Воскреслого Христа", "Збірник проповідей").

Б. ЛИСЯНСЬКИЙ

Вже не рік...

Вже не рік, і не два, не три
В чужині я отут пропадаю...
Понесіть же, весняні вітри,
Мій поклін до далекого краю.

Розкажіть усім любим братам,
Як за ними я тяжко сумую,
Що душею все з ними я, там —
Не сприйняв я тут радість чужую.

Не сприйняв в своє тіло і кров
Всі спокуси принадно-вабливі,
І зберіг в своїм серці любов
До того, чим були ми щасливі.

Не пристав до чужої юрби —
Бо ж чи може душа проміняти
На тутешні блискучі скарби
Наші рідні, убогії хати?!

Та чи ж можна забути колись
Наше сонце, і небо, і ниви,
Що вином золотим налились
І гойдаються пишно щасливі?!

Та ж чи можна не згадувать знов,
Наші тихі зоряні ночі,
Такі теплі — як людськая кров,
Такі ніжні — як шепіт дівочий.

То чи ж час колись в душі зітре
Урочистий наш спів великодній,
Що могутніми хвилями йде
І потопає в небесній безодні.

Ну, а рідная наша весна —
Та чи ж рівна їй є ще на світі?
Так стихійна, так пишно ясна,
Так усміхлива в ніжнім привітії!

То ж не може вже серце й на мить
Призабуть чар рідної хати...
Тільки там йому хочеться жить,
Тільки там йому любо вмирати!

Володимир Кучер

ЛЮБОВ

Воскресення Господа Ісуса Христа являє собою складову частину Його хресної смерти, Його втілення та приходу на землю.

Таємниця евангелії царства Божого приходить в наслідок ласки Божої через віру в Його сина, а нашого Господа Ісуса Христа. В цьому полягає міць християнської віри, збагачення в Господньому ділі, певність, що праця віруючих християн не марна в Господі — 1 Кор. 15:58.

Звертаючи увагу коринтських братів і сестер на евангелію, евангелію спасіння, "яку він їм благовістив, яку вони прийняли, в якій вони стоять і якою вони спасаються", ап. Павло каже так: "Якщо пам'ятаєте ви, яким словом я благовістив вам і якщо тільки ви увірували не наосліп". Цим ап. Павло домагається від коринтських братів і сестер правдивої віри, пригадуючи притчу про сіяча й добрий грунт, сказану Господом Ісусом Христом. Увірувати наосліп значить, що зерно евангелії не впало на добру землю, а "край дороги", або "на кам'янистий грунт", чи "між терен". Якщо тільки ви увірували не наосліп, то щоб підтвердити правдивість свого благовіствування ап. Павло каже: "Бо я передав вам найперше, що й прийняв, що Христос умер за наші гріхи, за писанням, і що поховано Його, і що воскрес третього дня за писанням" — 1 Кор. 15:3-4. Це нагадує слова нашого Спасителя, який, даючи останню науку своїм учням, сказав: "Це слова, що говорив я вам, ще бувши з вами, що повинно справдитися все, писане в Законі Мойсеєвому, і в пророках, і в псалмах про мене" — Єв. Лук. 24:44. І далі: "Тоді Ісус розкрив їм розум розуміти писання" — Єв. Лук. 24:45. До того учні не були тверді у вірі, вони вагались. Як тільки Христос розкрив їм розум, вони почали розуміти писання і, отже, Христос сказав їм: "Так написано й так треба було терпіти Христові и воскреснути з мертвих третього дня; проповідувати в ім'я Його покаяння і відпущення гріхів між усіма народами, почавши від Єрусалиму. Ви ж свідки цього" Єв. Лук 24:46-48.

Павло, як найбільший апостол Спасителя, цілком усвідомлював, як потребу розуміти писання, так і доконечну потребу правдивої віри. Він знав, що правдива віра в Ісуса Христа, це віра не тільки в Його прихід і в Його смерть, а також в Його воскресення. Він знав, що хрест пізнається через воскресення, що Голгофа не мала б жодного значення якби Христос не воскрес. Ап. Павло знав, що Христос "був виданий за наші гріхи й воскрес для нашого оправдання", що Христос воскрес, щоб ті всі, які увірують в нього, теж воскресли. Тому Павло й пише: "Коли ми надіємося на Христа тільки в цьому житті, то ми найнещасливіші від усіх людей. Тепер Христос воскрес із мертвих; первістком між мертвими стався. Яко ж бо через людину прийшла смерть, так через людину воскресення з мертвих. Яко бо в Адамі усі вмирають, так в Христі всі оживають" — 1 Кор. 15:19-22.

Христос прийшов, щоб знищити жало смерти — гріх, щоб знищити силу гріха, щоб дати життя вічне всім, хто увірує в нього.

У благовіствуванні евангелії ап. Павло вважав за найважливіше воскресення Ісуса Христа: "Коли ж бо Христос не воскрес то марна проповідь наша, марна ж і віра ваша. Ми знайшлися б тоді неправдивими свідками Божими, бо свідчили про Бога, що воскресив Христа — Дії Ап. 2:24,32; 3:15; 13:30,34; 1 Кор. 15:15; Гал. 1:1; 2 Кор. 4:14; Кол. 2:12, якого не воскресив, коли не воскресають померлі. Бо коли мертві не воскресають, то й Христос не воскрес. А коли Христос не воскрес, то марна віра ваша; ви ще в гріхах ваших" — 1 Кор. 15:14-17. Якщо б Христос не воскрес, то проповідування евангелії являло б собою пусту фразу, містичну концепцію; поява Ісуса Христа учням тоді не могла б бути — 1 Кор. 15:5-8; не було б і правдивої віри — 1 Кор. 15:17. Віра була б "вірою" без відкриття, без пережиття, без певности прощення гріхів, без праці Святого Духа. Інакше кажучи — це була б віра "наосліп".

Прихід, смерть і воскресення Господа Ісуса Христа пророкували ще за часів "Старого Заліту". Ап. Павло каже: "...Христос умер за наші гріхи за писанням, і що поховали Його, і воскрес третього дня за писанням" — 1 Кор. 15:3-4. Якщо третій стих, коли на ньому зупинитися, викликав би у нас безнадійність: — Христос, Син Божий умер..., то наступний стих подає нам невимовну радість: "Цей, який умер і був похований, воскрес на третій день" — Дії Ап. 2:24,32; 3:16; 13:30,34; 2 Кор. 4:14; Гал. 1:1; Кол. 2:12.

Воскресення Господа Ісуса Христа зумовлює життя і існування Христової Церкви; воскресення Ісуса Христа народжує і творить нову спільноту, нове служіння, нову, певну й сповнену радости надію. Цей, "який створив всі віки" — Євр. 1:8,10; Єв. Ів. 1:3; 1 Кор. 8:6, цей, хто "початок і кінець" — Об'яв. 1:8, цей "над усіма благословенний Бог" — Рим. 9:5, прийняв тіло людини, умер за наші гріхи і воскрес третього дня за писанням.

Далі ап. Павло вказує на появу Ісуса Христа Петрові, дванадцятьом апостолам, п'ятьомстам братам, Яковові та й самому Павлові — 1 Кор. 5:5-8. Ап. Павло свідчить і про своє минуле грішне життя, про ласку Божу в Христі Ісусі, якою Бог не тільки простив йому його гріхи, а й дав йому місце працювати в Його винограднику більше за всіх — 1 Кор. 15: 9-10. Павло усвідомив, що його служіння це служіння не його, а Господнє, проповідування евангелії він вважав повинністю — 1 Кор. 9:16. В наслідок ласки Божої Павло, "бувши бо вільним від усіх, стався слугою для всіх, щоб більше придбати" — 1 Кор. 9:19. В наслідок любови Божої Павло "для жидів був, як жидовин, щоб жидів придбати; для підзаконних був як підзаконний, хоч сам підзаконним не бувши, щоб підзаконних придбати. Для тих, що без закону, він був беззаконний, не бувши беззаконний Богові, а законний Христові, щоб беззаконних придбати. Для недужих він був як недужий, щоб придбати недужих. Для всіх Павло був усім, щоб конче спасти деяких" — 1 Кор. 9:20-22. Роблячи все це "для благовісти, щоб бути спільником у ньому", — 1 Кор. 9:23, ап. Павло закликає коринтських братів, кажучи. "Жадайте дарів кращих, і я покажу вам ще кращу дорогу" 1 Кор 2:31. В даному разі ап Павло має на увазі дорогу свідомости в служінні евангелії. Дорога, що про неї говорить Павло, не є дорога "наосліп". Це дорога сповнена віри, надії і любови, де домінує любов — 1 Кор. 13:13. Бо во ім'я тієї любови "Христос постраждав за наші гріхи, щоб привести нас до Бога" — 1 Пет. 3:18; Ів. 3:16; Рим. 5:1-11; 1 Ів. 4:7-16, во ім'я тієї любови всі, які увірували в Христа Ісуса, одержали власть статися дітьми Божими — Єв. Ів. 1:12-13.

Знаючи про брак любови в коринтській церкві — 1:11; 3:3; 4:6; 4:8-13, ап. Павло закликає коринтян до справжньої любови, яка не шукає свого, а дає себе в жертву, яка терпить і ніколи не зникає — 1 Кор. 13:4-8. В цих словах ап. Павла криється повеління Господа Ісуса Христа: "Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм і всією душею твоєю, і всією думкою твоєю, і всією силою твоєю... І люби ближнього твого як самого себе" — Єв. Мар. 12:28-34. Саме про любов, що являє собою ознаку справжнього християнського життя, говорить і ап. Іван: "Улюблені, любімо один одного; бо любов від Бога, і кожен, хто любить, родився від Бога й знає Бога" — 1 Ів. 4:7.

Справжня любов — це ознака дорослого християнина. "Коли я був дитиною, то я говорив як дитина, думав як дитина й розумів як дитина. Коли ж я став дорослим то відкинув дитяче" — 1 Кор. 13:14, ап. Павло закликає коринтян: "Браття, не будьте дітьми розумом своїм, будьте в злому дітьми, а в розумі досконалими будьте".

Знаючи добре убогість духового стану коринтян, ап. Павло пише їм: "І я, браття, не міг говорити до вас, як до духових, а як до тілесних, як до немовлят у Христі. Я вас годував молоком, а не їжею, бо ви не могли її їсти, та й тепер ще не можете, бо ви ще тілесні. Бо коли заздрість та суперечки між вами, то чи ж ви не тілесні, й хіба не по-людському робите? Бо коли хто каже: "Я ж Павлів", а інший: "Я апостолів", то чи ж ви не тілесні?"

Любов — дар Божий. Тільки довірившись Всевишньому, людина може мати цей дар. Ап. Павло бажає, щоб життя коринтських братів було справді християнським. Домагаючись, щоб усі їх вчинки були узгіднені з волею Божою і на славу Божу: "То ж, коли ви їсте чи коли ви п'єте, або коли інше що робите — все на Божую славу робіть", ап. Павло закликає: "Пильнуйте, стійте в вірі, будьте мужні, будьте сильні, хай з любов'ю все робиться в вас".

В небесах лунає, вся земля співає: Христос воскрес!

ХРИСТОС ДІЙСНО ВОСКРЕС

Всі історики тепер погоджуються (християнські і нехристиянські), що ті, які слідували за Христом і стали основоположниками церкви, були переконані, що Христос воскрес з мертвих. Але, що ж викликало це переконання? Що стало причиною тому, що перші учні стали вірити і твердити, що Христос воскрес з мертвих? Саме тут починається серйозна різниця в твердженнях.

"Новий Завіт" дає ясну й цілком задовільну відповідь на це питання. У "Завіті" сказано, що Христос дійсно воскрес з мертвих. Віра учнів виникла в наслідок того, що вони і справді бачили на власні очі й торкались воскреслого Ісуса. Вони вірили, бо на досвіді переконалися, що воскресення було фактом. Вони не тільки бачили порожню домовину, але й бачили самого Ісуса живим після смерти на хресті.

Якщо ми відкинемо це пояснення про виникнення віри учнів у воскресення Христа, то яким іншим поясненням можна було б його замінити?

Пояснення жидівської старшини може й було хитромудрим кроком за часів Христа, в наші ж дні відкидають його навіть найгірші опоненти християнства. Вони твердили, що учні прийшли і самі викрали тіло Христа. В даному разі звертаємо увагу на психологічну неймовірність цього. Людина, припустімо, обманює, щоб здобути користь, або славу. Проповідь апостолів про воскреслого Христа примусила їх зректися всього майна, доброї кар'єри, перетворила їх життя на стале страждання. Побої, ув'язнення, зневага, голод, холод, нелюдські знущання — ось у чому полягало їх щоденне життя. Їх вважали за шкідливих криміналістів і неслава їх дорівнювала їх стражданням. Майже кожного із них було жорстоко замордовано. Є психологічною неймовірністю, щоб дванадцять осіб і чимало інших були готові зносити все це за свідомий обман. В наші дні вигадка священиків часів Христа втрачає всяку силу, бо ми знаємо характер, життя і працю апостолів. Безперечно, що всі вони вірили цілим серцем аж до смерти, що Христос воскрес з мертвих і в ім'я цієї віри принесли в жертву геть усе: майно, ім'я, славу гоніння і саме життя.

Починаючи від Штрауса, якихось сто років тому, поширилася в різних редакціях теорія пояснення віри в учнів Христа в Його воскресення під назвою "теорії видіння". Майже всі невіруючі наших днів обстоюють це пояснення. Вони твердять, що фактично учні не бачили Ісуса після Його смерти. В наслідок певних паталогічних процесів в їх тілі, вони просто мали галюцинації. При галюцинації нерви ока перебувають не під впливом зовнішнього об'єкту, а подратовані якимось паталогічним процесом у тілі галюцинянта. Отже виходить, що коли б апостол Петро та інші мали на той час фахового невролога, до якого вони могли б звернутися по допомогу, то християнства не було б.

Якщо воскресення Христа є справді історичним фактом, тоді християнтсво являє собою правдиву дорогу. Якщо ж християнство збудоване на галюцинаціях перших учнів Христа, то дарма, що ми будемо говорити прекрасні речі про Ісуса, проте в даному випадку християнство буде фальшивою релігією і твердження її основоположника будуть рівнозначні ганьбі й межуватимуть з ненормальністю.

Чи справді Христос воскрес з мертвих? Згідно з "Новим Завітом" об'явлення Ісуса Христа були наочно тілесні. Правда, Його тіло набуло нових незвичайних властивостей, Його об'явлення мали щось таємниче. Проте немає сумніву, що перед учнями Він був в тілі, розмовляв, вони могли торкатися Його, Він приймав поживу. Ми не маємо наміру детально розбирати теорію галюцинації. Скажемо тільки, що ця теорія має єдине заперечення: вона не в силі перемогти. Це заперечення виявляє цілковиту її безгрунтовність. Отже скептики повинні шукати якихось нових аргументів, щоб і надалі залишатися в невірстві.

ГР. ДОМАШОВЕЦЬ

Воскресний дзвін

Воскресний дзвін — дзвенить усюди;
Не земний дзвін, а дзвін небес.
В світанку ранок — встали люди;
Скрізь Божий мир. Христос воскрес!

Воскресний дзвін, мов грім лунає...
Й голос рветься і летить...
До всіх кінців землі сягає,
Щоб серця людські пробудить.

Воскресний дзвін гуде. Природа
Проснулась. Ранок. Все встає...
І сила вірного народу
З воскреслим Спасом вже живе.

Воскреслий дзвін все б'є. Не стане,
Щоб світ увесь збудить зо сну.
Він битиме і народ наш встане,
Зустріти радісну весну.

Дзвенить вже дзвін...Народ воскресне!
І житиме в своїм краю...
Про царство знатиме небесне
І буде жити, як в раю.

(Із Зб. "Промінні")

Нехай весь світ радіє

СЬОГОДНІ ВОСКРЕСЕННЯ!
ХАЙ ЗНАЄ ВСЯ ЗЕМЛЯ,
ЩО ПАСХА ВИЗВОЛЕННЯ
ВІД ГОСПОДА ПРИЙШЛА!

З НИЗИН ЗЕМЛІ ДО НЕБА,
ВІД СМЕРТИ ДО ЖИТТЯ
ГОСПОДЬ ІСУС ВЕДЕ НАС!
ЗА ЦЕ ЙОМУ ХВАЛА!

СВОЇ СЕРЦЯ ОЧИСТІМ
ЩОБ БАЧИТИ МОГЛИ
МИ В СЯЄВІ ВЕЛИЧНІМ
ВОСКРЕСЛОГО З МЕРТВИХ!

ЩОБ ЛАГІДНИЙ ТОЙ ГОЛОС
МИ ВЧУЛИ З УСТ ЙОГО
І ПЕРЕМОЖЦЯ СМЕРТИ
СЛАВИЛИ ДНЯ ЦЬОГО!

ХАЙ НЕБО ТОРЖЕСТВУЄ!
ХАЙ ТІШИТЬСЯ ЗЕМЛЯ!
НЕХАЙ ВЕСЬ СВІТ РАДІЄ
ЦЬОГО СВЯТОГО ДНЯ!

НЕВИДИМЕ Й ВИДИМЕ
НЕХАЙ РАДІЄ ДНЕСЬ.
ГОСПОДЬ, СПАСІННЯ НАШЕ,
НАШ ЦАР І БОГ — ВОСКРЕС!

Леся Українка

До тебе, моя Україно!

До тебе, Україно, наша бездольная мати,
Струна моя перша озветься.
І буде струна урочисто і тихо лунати,
І пісня від серця поллється.

По світі широкому буде та пісня літати,
А з нею надія кохана
Скрізь буде по світі літати, між людьми питати,
Де схована доля незнана?

І, може, зустрінеться пісня моя самотная,
У світі з пташками піснями,
То швидко полине тоді тая гучная зграя
Далеко шляхами—тернами.

Полине за синє море, полине за гори,
Літатиме в чистому полю.
Здійметься високо-високо в небесні простори
І, може, снітка тую долю.

І, може, тоді завітає та доля жадана
До нашої рідної хати,
До тебе, моя ти Україно мила, кохана,
Моя безталання мати!

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282

ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

ВЕЛИКИЙ РЕЛІГІЙНИЙ БУНТАР

(З реферату, що його виголосив проф. І. Флоринський на "Шевченківському вечорі" 12 березня 1955 р. в Українській Пресвітерській Громаді м. Торонто)

Прагне і розум, і серце великої
 праці такої,
Щоб і вікам тим, що будуть,
 зосталась вона дорогою,
Щоб і потомки далекі добра
 Зазнавали від неї,
Звали того невмирущим, хто сяу
 Зробить її мав.
(Б. Грінченко: "На віщо"?)

Цю велетенську й страшну боротьбу за "велику працю", щоб і "віками зосталась вона дорогою", завжди пронизує пекуче питання "Для кого?"

У відповідь того, кого ми з з вами — "потомки" сьогодні вшановуємо світлу пам'ять і називаємо "невмирущим", завжди була та сама: "Для рідного краю!"

Я так її, так люблю
Мою Україну убогу,
Що проклену святого Бога,
За неї душу погублю.
("Сон")

Своєю любов'ю, своїми думами про вічність наш невмирущий духовий велетень — Шевченко прикував себе до рідного краю — України, розп'яв себе на ній:

Він перший за свою любов
Тяжкі дістав кайдани,
Але до скону її служив
Без зради, без омани.
 Усе знесла й перемогла
 Його любови сила.
 Того великого вогню
 І смерть не погасила.
(Л. Українка: "На роковини")

Шевченка ми шануємо не тільки як віруючу людину, а також як і великого релігійного бунтаря. Здійнявши бунт своїм вогненним словом в релігійному житті українського народу проти беззаконня, ідолопоклонства, проти людських переказів, марновірства, деспотизму, гордости, тупости, нетерпимости, обрядовщини ритуалів, проти зматеріялізованого сурогату людських вигадок, що ними т. зв. "помазаники Божі", "заступники Христові" та "рівні посередники" між Богом і людиною отруюють душу і розум віруючої людини, великий релігійний бунтар Шевченко закликав і кличе український нарід повернутися до слова Божого, до Христа, до духового досвіду первісних християн. Досвід цей Шевченко передає нам з неперевершеною силою в образі матері ("Неофіти" — з життя первісних християн), яка стала до боротьби за справу сина, який, з наказу римського імператора Нерона був покараний на смерть за те, що став християнином:

 І тяжко, страшно зарядала
 І помолилася в перший раз
За нас розп'ятому. І спас
Тебе розп'ятий син Марії.
І ти слова його живії
В живую душу прийняла.
І на торжища і в чертоги
Живого Істинного Бога
Ти слово правди понесла.

Великий релігійний бунтар Шевченко відхиляє завісу далеких, далеких віків... Перед його очима вирисовується глибокий змістом і потужний своєю силою враження образ.

... І, нісши свій хрест, Ісус прийшов на місце, Череповищем зване, по-еврейськи Голгофа. Тут його розп'яли. І по всій земній кулі, як і сьогодні, пролунало:

Хрести... Розп'яття... Голгофа-гора..
Чи чуєш ти з неї моління?
За грішних, за тебе Господь умирв.
Людству здобуває спасіння!

Христос в нелюдських муках вмер на хресті. Фарисеї і підбурений ними нарід рішуче вимагали для Христа такої страшної смерти. Вони думали, що в такий спосіб буде розп'ята правда й справедливість, яку проповідував він. Та сталася незнана в історії людства подія. Христос, який народився, жив, діяв, страждав, помер, був похований — воскрес, ствердивши цим правдивість своєї науки, здобувши ціною своєї крови життя вічне для людини.

Відчуваючи всім своїм єством, всім своїм серцем, цю, сповнену краси, величі і сили, подію, Шевченко свою віру в розп'ятого Христа висловлює так:

Тоді вже сходила зоря
Над Вифлеємом... Правди слово,
Святої правди і любови
Зоря всесвітняя зійшла!
 І мир і радість принесла
 На землю людям. Фарисеї
 І вся мерзенна Іудея
 Заворушилась, заревла
 Неначе гадина в болоті.
І сина Божого во плоті
На тій Голгофі розп'яли
Межи злодіями. І спали
Упившись кровію, кати,
Твоєю кровію. А ти
Возстав од гроба, слово встало,
І слово правди понесли
По всій невольничій землі
Твої апостоли святії.
("Неофіти")

Але перед очима Шевченка стоїть і другий образ, образ розп'ятої, з н е д о л е н о ї його батьківщини, де:

Немає сім'ї, немає хати,
Нема брата, ні сестри,
Щоб не заплакані ходили,
Не катувалися в тюрмі,
Або в далекій стороні.
("Неофіти")

Перед Шевченком уярмлений український нарід, перед ним стоїть не вимріяна, а реальна, жива людина — цей вінець творення Божого, але людина скривджена, духово та фізично поневолена. І великий релігійний бунтар — Шевченко, з властивим йому обуренням проти такої страхітливої неправди, відкидає посередників між Богом і людиною царів, панів і попів, ставить цю людину перед Богом, перед Тим, "який возстав од гроба" і запитує.

За кого ж ти розіп'явся
Христе, сине Божий?
За нас добрих, чи за слово
Істини... Чи може,
Щоб ми з тебе насміялись?
Воно ж так і сталось.
("Кавказ")

Це крик страдницької душі, сповненої боротьби за божественний ідеал правди, це голос людини християнського серця, пройнятого щирою любов'ю до Христа, сина Божого. Так тільки може звертатися до Христа людина, яка прийняла його в своє серце, людина, яка й думки не припускає, що з Бога можна насміятися. А "воно ж так і сталось". І великий релігійний бунтар — Шевченко виводить на світ Божий православ'я, яке, прикриваючись "вірою в Бога і Христа", підтримує кріпосницький лад, допомагає царизмові в його грабіжницькій політиці. Шевченко як старозавітний пророк картає православ'я своїм вогненим словом Христової правди:

Храми, каплиці і ікони
І ставники, і мірри дим,
І перед образом твоїм
Неутомленії поклони
За кривду, за вину, за кров,—
Щоб братню кров пролити
 просять,
І потім в дар тобі приносять
З пожару вкрадений покров.
("Кавказ")

Не проти Бога здіймає бунт Шевченко, а проти релігійної темноти, неуцтва, назадництва, лицемірства, суесловія, проти православного духовенства, яке, закривши перед народними масами живого Бога, обрядовщиною, ритуалами і кадильним димом, яке, потопивши слово Боже — евангельські істини у вирі власних вигадок і різноманітних нісенітниць, благословляє кріпосницькі порядки, підтримує й прославляє загарбницьку, криваву політику царату, поширює темряву, виправдує поневолення й гноблення людини людиною:

А тюрм, а люду!.. Що й лічить!
Од молдаванина до фіна
На всіх язиках все мовчить,
Бо благоденствує! У нас
Святую біблію читає
Святий чернець і научає,
Що цар якийсь-то свині пас
Та дружню жінку взяв до себе
А друга вбив. Тепер на небі!
От бачите, які у нас
Сидять на небі! Ви ще темні,
Святим хрестом не просвіщені!
У нас навчіться... В нас дери
 Дери та дай,
 І просто в рай,
 Хоч і рідню всю забери!
("Кавказ")

Перед очима віруючого Шевченка стоїть невичерпне море людського лиха:

А сліз, а крови! Напоїть
Всіх імператорів би стало
З дітьми і внуками втопить
В сльозах удов'їх. А дівочих
Пролитих тайно серед ночі!
А материних гарячих сльоз!
А батькових, старих, кривавих —
Не ріки — море розлилось.
Огненне море!
("Кавказ")

Віруючий Шевченко бачить, що все це море невичерпного людського лиха бушує під гаслом "любови, християнського закону та справедливости". І великий релігійний бунтар — Шевченко гнівно зриває з усіх цих ганебних, нелюдських вчинків, так лицемірно офабриковане облудно-фарисейське покривало, і своїм потужним словом звертається з іронією до "всевидящого ока":

А ти, всевидящее око!
Чи ти дивилося з-висока,
Як сотнями в кайданах гнали
В Сибір невольників святих,
Як мордували, розпинали
І вішали?! А ти не знало?
І ти дивилося на них
І не осліпло? Око, око!

Не дуже бачиш ти глибоко!
Ти спиш в кіоті...
("Юродивий")

І після величного бунтарства своєї великої душі й полум'яного серця, віруючий Шевченко звертається до живого, правдивого Бога:

Господь лихих карає,
Душа моя знає;
Встань же, Боже, — твою славу
Гордий зневажає.
Вознесися над землею
Високо, високо,
Закрий славою своєю
Сліпе, горде око.
(Пс. "93")

Велич великого релігійного бунтаря і віруючого Шевченка полягає не тільки в тому, що він викриває, картає все, що заважає людині пізнати живого Бога, а й в тому, що він вказує шлях до такого пізнання, шлях до справжнього християнського життя.

Івана Гуса — цього палкого чеського патріота, який так могутньо підніс голос "за Євангелії правди"; "за темнії люди", Шевченко вважає за "праведного", за "великого мученика". Констатуючи, що хоч Івана Гуса за постановою Констанцького собору "Ченці осудили, запалили... та Божого слова не спалили", Шевченко висловлює щире і взнесле бажання:

 А я тихо
Богу помолюся,
Щоб усі слов'яни стали
Добрими братами,
І синами сонця правди,
І еретиками
Отакими як Констанцький
Єретик великий!
Мир мирові подарують
І славу вовіки.
("Єретик")

В цьому, неперевершеним своїм змістом і красою, бажанні ми маємо "символ віри" великого релігійного бунтаря і віруючого Шевченка. Шевченко бажає, щоб такий дорогий йому український нарід, — всі до одного, стали протестантами ("еретиками"), "добрими братами", "синами сонця правди", такими "як Констанцький еретик великий" патріот Іван Гус, які, поклоняючись живому правдивому Богові, духом і правдою,

Мир мирові подарують
І славу вовіки.
("Єретик")

Бажання великого релігійного бунтаря і віруючого Шевченка здійнюються на наших очах. Євангельський рух серед українського народу, як на рідних землях, так і на еміграції, шириться, розвивається, набирає потужної сили. В релігійному житті українського народу наближається 12-та година, коли за пророчим, вогненним словом геніяльного сина України, великого релігійного бунтаря, віруючого Шевченка:

Церква-домовина
Розвалиться, а з-під неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти.

Своєю творчістю Шевченко не тільки ознайомлює нас з тим, що діялося за давніх часів в Україні, а й навчає нас вірити в правдивого, живого Бога, любити українську землю, український нарід, ближніх, любити правду, добро, ненавидіти зло, ставитися з презирством до неправди і підступности. В живих образах Шевченко показує нам великі подвиги і ганебні діяння. І в усій його творчості ми відчуваємо його шляхетний напрям думок, щиру віру в Бога, безкомпромісову непримиримість до всього, що затемняє в релігійному житті людини істини Євангелії, відчуваємо його глибокий і розумний патріотизм, любов до всього прекрасного і доброго, любов до людини.

Благаймо Всевишнього зміцнити в наших серцях віру, любов і братерство, — ці невмирущі евангельські ідеали, які так велично проніс у своєму християнському серці, через усе своє страдницьке життя, великий релігійний бунтар і віруючий Шевченко.

Вірмо в правдивого, не в кіоті, а в живого Бога, як вірив Шевченко:

Молюсь тобі, Боже милий,
Господи великий!
(Сон "Гори мої високії")

Вірмо, що "жива правда у Господа Бога", як вірив Шевченко:

А ти, моя Україно,
Безталанна вдово!..
Годуй діток, жива правда
У Господа Бога
("Сон")

Вірмо в перемогу добра над злом, в торжество Божої правди, як вірив Шевченко:

Встань же, Боже, суди землю
І судей лукавих!
На всім світі твоя правда,
І воля, і слава!
(Пс. "53")

Борімося за визволення нашої батьківщини-України з-під ярма московського безбожницького дракона, як боровся Шевченко:

Не вмирає правда наша,
Не вмирає воля,
І неситий не виоре
На дні моря — поля.
Не скує душі живої
І слова живого.
("Кавказ")

Любімо український нарід, ближніх, як любив Шевченко:

Холоне серце, як згадаю,
Що не в Україні поховають,
Що не в Україні буду жить,
Людей і Господа любить.
("В неволі тяжко")

Любімо нашу батьківщину-Україну, як любив її Шевченко:

Свою Україну любіть,
Любіть її... Во врем'я люте,
В останню тяжкую мінуту
За неї Господа моліть.
("Чи ми ще зійдемося знов?")

Кличмо український нарід "трубним голосом" старозавітних пророків звернутися до евангелії з таким взнеслим благанням, як звернувся Шевченко:

Не погасай, моє світило,
Душевну мряку розганяй,
Вбирай мене у твою силу
І путь крізь терня, путь смутанву,
Небесним сяйвом поливай.
Подай думкам твою святиню,
Святим надхненням напої,
Щоб голосів я благостиню,
Яку подало ти мені.
("Тризна")

—O—

У ці урочисті хвилини, коли ми згадуємо "незлим тихим словом" геніяльного сина України — Шевченка, ми думками линемо на рідні землі — в розп'яту Україну, де стогін, муки й прокляття, в Україну, де зойк дітей і матерів, в Україну, де в пеклі кривавих днів не пригас вогонь завзяття й віри в її воскресіння, в Україну, де витає великий дух нашого національного пророка Шевченка і кличе:

Встане правда! Встане воля!
І Тобі одному
Поклоняться всі язики
Вовіки і віки.
("Кавказ")

в Україну, що про неї Шевченко благав:

О, Боже, сильний і правдивий!
Тобі можливі чудеса!
Сповни хвалою небеса
І сотвори святеє диво!
Воскреснуть мертвим повели,
Благослови всесильним словом
На подвиг новий і суворий
На визволення землі!
("Тризна")

У своїй вірі у "визволення землі" український нарід стоїть як скеля. Він вірить, що наближається той час, коли слова його геніяльного невмирущого поета і національного пророка Шевченка,

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син і буде мати,
І будуть люди на землі.
("І Архімед і Галилей")

стануть реальною дійсністю. Так, шлях терпіння українського народу довгий і тернистий. Але ми впевнено йдемо до великих перемог, бо з нами правда, з нами Бог, Бог живий, правдивий, в якого так щиро вірив великий релігійний бунтар — Шевченко, і який заповів нам:

 Не хрестись,
І не кленись, і не молись
Нікому в світі. Збрешуть люди,
І візантійський саваоф
Одурить! Не одурить Бог
("Лікері")

За залізною заслоною

Дайош "добровольців"!

Перший секретар ЦК партії Нікіта Хрущов, який повернувся з подорожі по далекосхідніх районах СССР, на комсомольських зборах заявив:

— Минулого року 150 тисяч молодих людей як "добровольці" поїхали обробляти цілинні землі (Сибір, Казахстан та ін.). Цього року ми повинні навербувати ще більше "добровольців", ніж у минулому.

Особливу увагу треба звернути на Алтайський край. Чимало з наших громадян уявляють цей край як місце заслання. Але я особисто переконався, що там тільки бракує людей. А ми повинні пам'ятати: що більше у нас людей, то сильніші ми.

... Людність Советського Союзу нараховує близько 200 мільйонів чол. Проте коли б було ще 100 мільйонів, то й цього було б мало... Отже молоді люди повинні їхати і там утворювати родини.

... На далекосхідніх землях вже опрацьовано 17 міл. гектарів. Цю площу треба збільшити до 30 мільйонів. Нова земля краща ніж в Україні, а живуть на ній тільки зайці та козли. Там усе є, крім людей".

Що й казати, зайців та козлів не примусиш працювати, а людей, то будьте певні, будуть працювати, "как часи", чого завжди жадав "великий Сталін".

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ВЕЧІР

(Українська Пресвітерська Громада м. Торонто)

У своєму рефераті, глибоко продуманому, яскравому своїм змістом і новою темою "Великий релігійний бунтар", що його ми вислухали на "Шевченківському вечорі" 12 березня 1956 р. в Українській Пресвітерській Громаді м. Торонто, проф. І. Флоринський підкреслив: "Шевченкова любов до України не знає меж. Його любов до України можна порівняти тільки з любов'ю материнською, бо тільки єдина мати має силу всі свої почування повернути на материнську любов, бо тільки єдина мати з любови до дитини готова віддати своє життя". Цю любов до України болісно відчуває кожний з нас, що перебуває поза межами України. Особливо глибоким сумом і невимовною тугою відбиваються в наших серцях Шевченкові переживання в засланні:

Чи ми ще зійдемося знову?
Чи вже навіки розійшлись?
І слово правди і любови
В степи і дебри рознесли?
Нехай і так!.. Не наша мати,
А довелося поважати.
То воля Господа. Годіть!
Смиріться, молітесь Богу
І згадуйте один другого.
Свою Україну любіть,
Любіть її... Во время люте,
В останню тяжкую мінуту
За неї Господа моліть.

Цією невгасною любов'ю до України був пройнятий і зміст реферату і концерт "Шевченківського вечора" в Українській Пресвітерській Громаді м. Торонто, яка вшанувала світлу пам'ять геніяльного сина України — Тараса Григоровича Шевченка.

* *
*

Нарешті ми в залі церковного приміщення. Вражає велика кількість присутніх не тільки членів громади, а й гостей... Деякі родини прибули навіть з немовлятами. Відчувається якесь приємне піднесення, святковий настрій. Ось біля нас якийсь дідусь розмовляє з знайомим:

— Кажу вам правду... Ось вже сорок років, як я в Канаді, а Україну не можу забути... Шевченка люблю над усе! Оце ледве дочекався сьогоднішнього вечора, щоб щось послухати про Шевченка... Кажу вам правду...

— Цікаво, цікаво — звертається до своєї дружини, досить поважний добродій, видно науковець, — "Великий релігійний бунтар" — зовсім нова тема!

— Пані Маріє! Ви ж казали, що не будете на вечорі...

— Так, так, але я ніколи б собі не подарувала, що такий величний вечір і я не пішла. Це ж був би сором!

— Звичайно, коли дітвори стільки прийшло, то про нас дорослих не доводиться й говорити...

А в глибині залі прикрашений чудовим українським рушником портрет Шевченка неначе промовляє:

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій
Не забудьте пом'янути
Незлим тихим словом.

Раптом все стихає. Линуть урочисті звуки (піяніно Е. Фесенко) канадійського гімну, після чого пастор громади М. Фесенко відкриває "Шевченківський вечір" коротким привітанням і конферансьє п. Й. Гринишак розпочинає концертову програму.

Програма вечора складалася з 25 номерів (2 відділи), добірної музики, деклямацій, інструментальних і вокальних соло і дуетів, в основі яких переважно були Шевченкові твори. Щоб докладно розповісти про всі виступи, то довелось би писати цілу книжку.

Отож скажемо коротко.

Присутні були не тільки вражені, а й зачаровані виконанням п-на Черняка ("Огні горять, музика грає", "Лічу в неволі дні в ночі", "Владико неба і землі") і п-ні Черняк ("Ой не світи, місяченьку!", "Хустина", "Розвійтеся з вітром". З незрівняним артизмом, темпом, щирістю і силою почуття і враження виконав п-н Черняк "Гетьмани, гетьмани, якби-то ви встали!", а п-ні Черняк до глибини душі зворушила присутніх високоякісним і задушевним виконанням — "Хусточка".

Великий друг і приятель громади, оперний співак сербської опери, п. Мілан Узелець захопив присутніх своєю інтерпретацією клясичної музики ("Waisa Erbes", "Pour un baiser"), а також сербськими народніми мелодіями ("На Бембасу" та ін.). У виступах п. Мілана Узелця відчувався талановитий артист.

З почуттям, що його так відчули присутні, виконала на скрипці "Intermezzo" — муз. Маскані п-на Наталя Лайдига.

З неперевершеною щирістю висловив п-н Т. Кам'янецький почуття всіх присутніх, деклямуючи "Мені однаково, чи буду...". Крізь сльози, старечі сльози, звучав на устах п-на Кам'янецького останній акорд деклямації:

Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її окраденую збудять.
Ох, не однаково мені.

Деклямуючи "Гамалія" п-н Й. Гринишак створив буквально живий образ полонених запорожців у турецькій неволі. З потужньою силою передав п. Гринишак окремі епізоди, які зворушили кожного з присутніх до глибини душі, — тугу запорожців у неволі, героїчну боротьбу і, нарешті, визволення:

Слава тобі, Гамаліє,
На ввесь світ великий,
На всю Україну,
Що не дав ти товариству
Згинуть на чужині!

Наприкінці першого іввділу програми вечора проф. І. Флоринський виголосив реферат на тему "Великий релігійний бунтар". Своїм рефератом проф. Флоринський відкрив новий підхід до розуміння творчости Тараса Шевченка. Відомо, що до цього часу доповідачі про Шевченкову творчість неначе умовилися не згадувати таких творів з "Кобзаря", які могли б дратувати релігійні почуття ритуалістів.

На їх жаль такими творами дуже рясніє "Кобзар". Через цю "умову замовчування", як правило, в рефератах подається слухачам лише фрагментальний образ величі великого українця, до того знівечений тенденційною інтерпретацією. Образно висловлюючись, Шевченка обкрадають, щоб припасувати його до католицизму або православ'я. На цей раз ми перший раз почули об'єктивний і глибокий аналіз Шевченкової творчости. Наводячи чимало цитат і слушних ілюстрацій, проф. Флоринський науково довів, що Шевченко не був ні атеїстом, ні православним, з обуренням ставився до католицизму, не захоплювався й мнимим прометеїзмом. Релігійний світогляд Шевченка слід окреслити як евангелика в широкому розумінні цього слова, тобто, як людини, що її життя насичене евангельськими ідеалами.

В своєму рефераті проф. Флоринський змалював правдивий образ Шевченка, цього геніяльного поета і будителя, як віруючого і великого релігійного бунтаря, що будував свій "бунт" на Біблійній науці. Перед слухачами неначе жива стала велична постать Івана Гуса.

Другий відділ концерту розпочали діти в чудових українських одностроях. З властивим дітям захопленням, Наталочка Черняк продеклямувала "Село", Галя Максимлюк "Сонце заходить, гори чорніють" і Ліда Середа — "Заповіт". Щасливі діти! З яким піднесенням вони деклямували твори такого близького й дорогого їм Шевченка, коли "йому тринадцятий минало" і який "пас ягнята за селом", якому так було "любо, любо неначе в Бога".

Поважно, урочисто, з глибоким почуттям і зворушливо продеклямувала п-ні Марія Богуцька "Там, де Дніпро пливе, грає". Ця деклямація неначе написана спеціяльно для Шевченківського вечора. Своїм виконанням п-ні М. Богуцька торкнулася сердець слухачів і не одного зворушила до сліз.

Бездоганно виконала п-нна Наталія Дмитришин на скрипці "Медитацію" муз. Таїс і народній танець. Блискуча техніка і вміння володіти інструментом полонили присутніх.

"В'язанка українських пісень", що її виконав на акордіоні п-н Іван Бовкун, пригадала всім присутнім чарівну їх Батьківщину-Україну. В піснях цих відчувається журба і надія.

Вальс Шопена у виконанні п-нни Софії Кам'янецької (піяніно) звучав прекрасно, на високому художньому й технічному рівні. Звуки впевненої, плинної гри линули, немов сонячне проміння і відбивалися приємною луною в серцях слухачів.

Акомпаніямент для учасників концерту був в надійних руках п-нни Олі Пензей, п-ні Іраїди Черняк і п-нни Елеонори Фесенко, які великою мірою спряли успіхові вечора. Ну, а конферансьє п. Йосип Гринишак своєю простотою, щирістю і вмілим провадженням програми вечора був чарівний.

Усіх виконавців програми вечора присутні цілком заслужено нагороджували бурхливими оплесками.

На закінчення концерту-вечора всі присутні з великим піднесенням і глибокою вірою у воскресіння України проспівали український національний гімн "Ще не вмерла Україна".

Розпорядчик вечора п-н Іван

Зухвальство автора

Автор статті "Єдина Церква і роз'єднане християнство" ("Українське Православне Слово" в ч. 3 ц.р.) стверджує, що "Східню Православну Церкву заснував Спаситель Христос". Історія церкви стверджує, що православна й католицька церкви виникли в процесі засмічення християнства поганством набагато пізніше. Христос заснував церкву евангельську, про що ап. Павло пише: "Тільки достойно благовістя Христового живіть, щоб, чи я прийду та побачу вас, чи то й не буду між вами, почув про вас, що стоїте в одному дусі, і однією душею боретесь за віру евангельську" — Фил. 1:27.

У первісній церкві окремого одягу для апостолів або єпископів (старших церковних) не було. Відправа церковна не мала літургії, а складалась з читання св. Письма, молитви, науки і співів (див. зразок богослуження, що його провадив ап. Павло в Трояді — Дії 20:7-11). Апостоли навчали, що Христос єдиний посередник між Богом і людьми і що нема іншого імени, крім імени Христа, щоб ним спастись — Дії 4:12 і 1 посл. Павла до Тимофея 2:5. Це виключало віру в посередництво святих, священиків.

Отже, зовнішня форма богослужень, одяг єпископів, наука, в церкві в ті часи нічого не мала спільного з сучасною наукою і практикою православної чи католицької церков. Лютер, Іван Кальвін та інші реформатори не заснували нової церкви, а тільки відродили чистоту евангельської віри, засмічену ритуалістами в пізніші віки. Твердити, що Христос заснував православну церкву, що вона зберегла в непорушности і чистоті науку Христову, це просто зловживати фактами історії. Твердження автора статті, що православна церква має "безперервність Апостольської спадкоємности" — це фікція, якої не потребує ні Св. Письмо, ні здоровий розум. Віра в те, що духову благодать можна передати фізичними рухами рукоположення, дуже поширена у примітивних народів. Бог же вимагає від людини насамперед святости. Яку, припустім, благодать положенням рук може передати п'яниця або перелюбник, незалежно від того, яку посаду в церкві він посідає? Таких в історії церкви серед вищих ієрархів було чимало. Довести історично існування спадкоємности також неможливо.

Вибори старшини в церкві з самого початку підтверджують апостоли — Дії 6:1-7. Щодо тайн, то Христос установив тільки "Господню Вечерю" і "Хрещення". Решту тайн Христові безпідставно приписує церковна ієрархія. Не маючи підстав у Святому Письмі, ні в словах чи наказах Христа, решту тайн, очевидно, будується на "переказах", постановах соборів і т. д. Такий спосіб дає широкі можливості додавати різні нові теорії і вигадки.

Автор згаданої статті впевнений, що серед православних ніхто не знає історії церкви і тому пише з незвичайним зухвальством.

А чи й справді так!?..

М. Макух

ПОПРАВКА

У звіті річних зборів ("Єв. Пр." ч. 3 ц.р.) Укр. Пресвітерської Церкви в Торонто вкралася прикра помилка, а саме: пропущено прізвище доктора **П. Панченка,** вибраного членом ради управителів.

Редакція "Єв. Правди"

ЧИ ПЕРЕДПЛАТИЛИ ВИ "ЄВАНГЕЛЬСЬКУ ПРАВДУ"?

Середа своєю теплою гостинністю і зразковим порядком, коли кожний з присутніх мав можливість мати місце, почувати себе невимушеним і в спокійних, культурних обставинах вислухати реферат і концерт, безперечно здобув чимало приятелів.

—О—

Отже, як умовились про все коротко. Дозвольте, дорогі читачі, кінчати. "Шевченківський вечір" в Українській Пресвітерській Громаді м. Торонто пройшов з неабияким успіхом. Концертна частина була чудова. Реферат — "Великий релігійний бунтар" — кинув слухачам чимало свіжих, цікавих і актуальних думок. Можливо, що реферат не переконав усіх присутніх, проте зробив сміливий виклик, що вимагає задовільної відповіді. Однак, ви запитаєте: "А все таки, кому належить пальма першенства на вечорі?" Галинці, тільки Галинці Бовкун. Навряд, чи хто з присутніх на вечорі забуде, як це малятко (3 роки) в прекрасному українському вбранні, неначе символ України, кілька разів поривалося на сцену, щоб потішити своїм дитячим словом дідуся Тараса, як воно переживало і, кінець-кінцем, заплакало... Цим Галинка пригадала присутнім Шевченка, який в дитинстві не раз "в бур'яні виспівував та плакав", своїми сльозами Галинка пригадала присутнім Шевченкові дитячі сльози, про які проф. Флоринський в рефераті сказав: "Святі, великі й щирі дитячі сльози! Вони й викликали Боже благословення на майбутнього геніяльного сина України". Так, пальму першенства на вечорі здобула малюсінька Галинка Бовкун.

"Шевченківський вечір" в Українській Пресвітерській Громаді м. Торонто був змістовний, на високому культурному й художньому рівні, повчальний, — чудовий! Висловлюємо щире українське спасибі пасторові громади М. Фесенкові, Управі Громади, Культурно-Освітньому Відділові Громади, які з великою посвятою, власними силами влаштували на чужині вечір глибоко співзвучний з Шевченковими думками:

І коли тебе забуду
Ієрусалиме,
Забвен буду, покинутий,
Рабом на чужині.
І язик мій онеміє,
Висохне лукавий.

Слава Україні!

Гості:

Сем. Підвисоцький
Марія Кузьменко

HEARTS RESURRECTED

By Doris L. Kersting

Elinore stretched herself lazily and remembered that it was Easter morning. A day of resurrection. She smiled to herself derisively. There was no happy Easter for her. Just the same old battle. Above the sound of running water she could hear Art happily humming.

"Don't you know it's Sunday morning? You can sleep late!" she sang out teasingly. She hoped she sounded cheerful. She didn't want Art to think she was breaking down at this late date and regretting her stand.

"Not me," he called back, "Pokey and I have to get over to the mission early. We're expecting a big crowd today." No doubt about his being cheerful! The exuberance of Easter itself seemed to be all through him.

Elinore heard Pokey's slippered feet shuffle into the kitchen, and the familiar click of the coffee maker as the kitchen door swung open. She could hear the two voices muffled into unintelligible sounds by the walls between. She heard the icebox open and shut, the clink of the milk bottles.

Elinore felt left out and lonely. She wished there were something she could do to dull the gnawing of unhappiness and defeat within her. It was difficult indeed to act happy day after day when you weren't. And she was especially unhappy this morning. Art had asked her to sing at the Easter service at the mission, and as a matter of precedent, she had refused.

A year ago Art had given up Trinity Church for the Eastside Mission. Elinore's will had been firmly set against such a move, and she had refused to attend worship with him or assist him in any way. "You'll realize one of these days," she told him, "what a shame it is for an impressive man like you to waste yourself down in the slums. After all, the better class of people have to have someone to minister to them, and you're just the type for them. Anyone can preach in a mission!"

But a year had passed, and none of Elinore's words, however bitter, touched or hurt him. No amount of trials could drive a wedge between him and his "little ragamuffins" as Elinore called them, so deeply did he love them.

And Pokey! She had crawled right into his heart that first night he had found her outside the mission door, a little mite of an Italian girl, with no home, no name, no kith or kin.

"I'm just pokey," she said, "as the kids call me."

Elinore had to admit to herself that she was an alluring little creature, and she was almost sorry to see her leave. The month she had been with them had changed her from a pale, dark-eyed little witch, into a smiling bright-eyed, little charmer. Mr. Van Brogh need not be sorry if he kept his promise. "If you cannot find her a good home by Easter Sunday," he had said, "my wife and I will take her, to get her off your hands. If we can't get along with her we can always put her in a home, but my wife is getting along in years, and could use some help and company."

"Such an ungracious way to take a child," Elinore fumed to herself. "I'd keep her myself, if it wouldn't tickle Art so much. And I'll do nothing to please him until he takes

(Continued on p. 8)

HEARTS RESURRECTED

(Continued from p. 7)

back Trinity Church, and preaches to civilized people. How stubborn he has been to hold out against me for a whole year. But I'll not give in! I'll not give an inch!"

She was sitting disconsolately at her bedroom window when Art and Pokey came in dressed for church. Pokey had on a dress of sunshine yellow with a ribbon to match—an outfit entirely of Art's choosing, and she was as beautiful as a child could be. And even if Elinore hadn't loved Art, she would have had to admit that he looked magnificent. She did love him, and she had lived a stubborn year practically without him. The lump that had been gathering in her throat grew so large at sight of them that she could scarcely speak.

"So you're leaving us today, Pokey," she said; "I hope you'll like your new home." She didn't let her eyes meet Art's. She wished they would hurry and go before she cried right there before them both.

The child stepped up and kissed her on the cheek. "I thank you so much," she said bravely. "Where God sends me, I will go."

Art stood twirling his hat and looking down at Elinore. Oh, how she longed to spring up and say, "Wait, I'll go with you!" But she was too proud. She had held out this long and Art must learn that she was in the right. But, oh, a year was a long time to quarrel. It held a lot of Sundays when she had walked off to Trinity with her head high, and seen Art drive away to the Eastside Mission.

Yes, the Sundays were piling up and this was Easter Sunday. A day, Art always said, to arise from our old mistakes and start again.

"Well, good-bye, dear," he said, as he stooped to kiss her. She lifted her face with a show of indifference. "Good-bye."

It seemed to her that his shoulders sagged just a little as he went out.

In the kitchen she found everything in perfect order, and every dish washed and put away. She ate a languid breakfast, and dressed slowly for church, her new Easter hat topping her attire. She was all in style for Trinity Church as she went down the walk Heads turned as she passed. She was Mrs. Art Cambridge and she really was "a looker." Why couldn't she still be Mrs. Art Cambridge, wife of the pastor of Trinity Church? She dissolved the lump in her throat as she walked along, by telling herself that Art had disgraced her. She had come from one of the best families, had married well, was educated, refined, charming. Yes, she was everything a woman could be, and Art had disgraced her. These were the things she made herself believe as she walked along in her lovely new suit and hat, her pretty feet taking each step neatly and surely.

Less than two blocks from home, she came upon a child who was weeping bitterly as she walked along. Elinore quickened her pace and walked with the child. "Can I help you?" she asked.

The girl was perhaps 10 or 11 years old, possessing a very fine and sensitive face. She surveyed Elinore a moment quietly before she committed her confidence. Then she said, "I was to sing the solo parts in the Easter music today at the Eastside Mission"—her voice broke—"and now I can't go!"

"Why can't you go?"

"Mother is too sick for me to leave, and I've just been down to my cousin's to see if she would take my part, but she says it's too short notice."

"What is your name?" Elinore asked, her feet clipping along very fast to keep up with the hurrying child.

"Enid Brown. I live in the back alley of the next avenue here. I like to go down to the mission since Father lost his money, because folks are so nice to you no matter how you dress.

"And today is the dedication of the building addition"—her voice was full and running over with tears—"and I had a new dress and everything." Enid quite broke down.

"You mean," Elinore asked, "that they have built on to the Eastside Mission this year," Art hadn't mentioned it to her.

"Oh, yes," Enid said, brightening, "we had so many people to service you know—even sometimes real important people who like to hear Rev. Cambridge—oh, you should hear him! He's the nicest man in the world!"

Tears stung under Elinore's lids. How well she knew he was.

"We had so many every Sunday," the child went on, "that there wasn't room. Folks said it was impossible to get money and materials, but Rev. Cambridge and God can do anything! The new part is so pretty, and for today it's got Easter lilies all around, and that's where the service is. Pokey is going to play 'The Resurrection' on the violin, and she has magic in her fingers, I think. I'm the only one that can't be there, and Rev. Cambridge practiced with us so hard. I know he'll be disappointed."

Elinore put her hand on the child's arm. "Perhaps I could sing the solo parts," she offered.

"Oh, would you really? But you're on your way to your own church."

"I'll be glad to do it, Enid." And as Elinore spoke the words, her heart seemed to leap up, like a chained creature given its freedom. They stopped at the little house on the back alley, and Enid ran in and brought out the music. She looked at Elinore appealingly, as if there were one thing she longed to ask but dare not. Elinore smiled. "Something more?" she asked.

"I hope you'll forgive me, but the folks down there just don't dress Fifth Avenue style—they can't, and you'll kind of put them in the shade—" She stopped embarassed at her own boldness.

"Thank you for reminding me," Elinore smiled. "I'll go home and change into something simpler, and call a taxi. And thank you, Enid, for letting me sing your part. I hope I shall do even half as well."

Half shyly, Enid admitted, "I prayed for someone to sing it, but it seemed so hopeless. Next week at Junior League I can tell how I had a prayer answered this week."

Elinore walked away with wet eyes.

Attired in a very simple but becoming outfit, Elinore entered the back door of the mission unobserved. Stepping silently into the vestibule, she heard Art's voice saying, "Where is Enid?"

"Enid isn't here," several voices answered. "Her mother is sick."

"Don't forget to take them a touch of Easter today," Art said. "Omit the solo parts. The organist may play them without the voice."

Elinore stepped in from behind and laid a hand softly on his coat sleeve. "I just met Enid," she said, "and was beguiled into singing her part." Elinore knew she would never forget the look on Art's face at sight of her. It was something she never wanted to forget.

Elinore was carried completely out of herself as Pokey played the violin. She had, as Enid had very aptly put it, "violin magic in her fingers," yes, and in her heart.

The crowd of murderers at the Mount of Olives, the staves, the spears, the angry voices, the tramping feet—they were all there. And then the agony of the Cross, the blackness over the earth, the deep night of sin. "And I was that vile, Lord," whispered the heart of the perfect woman, Mrs. Art Cambridge, "I was that vile."

What glory did the little genius put into the resurrection morn! She finished with a flourish of triumph, her face aglow. A ripple of sound went through the building as the congregation took a deep breath. Handkerchiefs were out, not a few, and Elinore's among them. Art's message was short and powerful. No child wiggled in his place as he spoke. It was the loveliest Easter service Elinore had ever attended, barring none. She knew that Trinity Church itself could not have compared with it.

She laid a detaining hand on Art's arm as he started to the back of the room after service. "Tell Mr. Van Brogh we are keeping Pokey," she whispered.

"Art," she said, as they were riding home, Pokey between them on the front seat, "do you realize this is the first time I've *ridden* home from church for a year?"

"Dear," he said, "I've prayed for this day for a long time. It surely is the Lord's Easter gift. Our home has risen from the dead. Eh, Pokey?"

Pokey's dark lashes curled bashfully on her round cheeks, as she said, "I wanted to ask God to let me stay with you, but I thought maybe He would think that was His business where I stayed."

Over Pokey's head, Art and Elinore's eyes met in a smiling glance. "Have you given your heart to the Lord, Pokey?" Art asked.

The dark lashes lifted. "This morning when you gave the invitation, I said in my heart, "I will come to Jesus." Her voice was low, but sure.

"And I have had a resurrection in my heart," Elinore confessed. "Art, I was all wrong. You've proved that. I know now that I enjoyed the honor and prestige that we received from people of the world when you had Trinity Church. But I don't care anymore. Every time I look at Pokey I'll remember how she looked the first day you brought her and compare her with how she looks now. I want to have a part in your transformations down there, Art.

They pulled up the alley and into their own garage. Art turned off the ignition, and flung open the car door.

"Welcome home, Pokey," he said, and his voice was reverent.

"A new home," Elinore said softly, "full of new hearts." And giving a hand to each of them they went into the house.

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVI. Число 5. Торонто, Онт., Травень 1955 May Toronto, Ont., Рік XVI. Число 5.

ТРУДНІСТЬ СПАСІННЯ

"І коли праведник тількищо спасеться, то безбожник і грішник де явиться?" — І Пет. 4:18.

Основна думка про трудність спасіння полягає в тому, що життя праведника повинно бути пройняте змаганням, працею і боротьбою, що спасіння не легка річ. Це не значить, щоб ми своїм змаганням і працею спасали себе, бо "не спасеться ділами закону жодне тіло". Ми спасаємося виняткова працею і покорою Христа. Але у змаганні до спасіння праведник тількищо спасається, бо: "Богато лиха у праведника" — Пс. 34:19.

Трудність дороги спасіння походить із звершености вимог Бога. Христос наказав нам бути подібними до небесного Отця. Для цього, як Христос сказав в заповідях блаженства, життя людини повинні пронизувати: тихість, жадання і прагнення правди Божої, милосердя, чистота серця, прагнення миру, цілковитий брак гордости, бідність духа, вірність Христові в глузуванні, гонінях і горю. Хто скаже, що легко йти цією дорогою? Хто скаже, що він усе це вже осягнув, що йому немає за що боротися? Хто скаже, що він має всі ці плоди духа, що про них сказано в Св. Письмі: "Любов радощі, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, тихість стриманість. На таких нема закону?" — Гал. 5:22. До цього ап. Павло додає: "Явні ж діла тілесні; оце вони: перелюб, блуд, нечистота, роспуста, ідолослужіння, чарування, ворогування, свари, ненависть, гнів, суперечки, незгода, ересі, заздрість, убивство, п'янство, бенкети й таке інше. Це наперед глаголю вам, яко ж і наперед глаголав, що хто таке робить, ті царства Божого не наслідять."

Отже, праведник тількищо спасеться, якщо він буде в житті напружувати всі здібності свого духа, всі сили души і тіла, на виконання без винятку згаданих вимог і дотримуватися дороги правди.

Дорога спасіння трудна ще і тим, що Бог випробовує нашу праведність, її справжню вартість. Праведник проходить серію випробувань, що зміцнюють його віру і праведність, коли він встоїть і не впаде. Коли ви були голодні і не обманювали і не крали, були гнівні і не ображували і не лаялись, мали нагоду мати незаконні розваги і утрималися, тоді ви праведник. Терпіння відкриває чи наша праведність справжня перлина чи підроблене шкло. Щоб добре зерно в колосі на стеблі стало хлібом споживання, його треба скосити, змолотити, перевіяти, змолоти, замістити тісто на воді і спекти на вогні. Процес досить складний. Не менш складна й тяжка дорога праведника Він повинен зазнати всього того, чого зазнає й добре зерно. Дітей тьми Бог не випробовує, їх гнилизна і смерть явна, вони можуть жити в багатстві і славі світу цього собі на погибель. Для праведника потрібна школа життя в праведності. Змагаючись у боротьбі і у випробуваннях, праведник тількищо спасеться. Про це кожний знає з власного досвіду.

Погляньмо на своє життя, загляньмо в наші серця і ми визнаємо правду слову Божому. Як тяжко було вивести ізраїльтян з Єгипту. Так само тяжко додержувати вимог праведности. Потрібне велике змагання й боротьба. Зовні спротив і переслідування Фараона, в середині підлість знечищеної рабством душі, що за египетську юшку була готова продати свободу. Такі самі змагання ми маємо в душі праведника. Врятувати Лота з Содому було не так легко. Всі кревні Лота відмовились тікати з осудженого міста, за винятком найближчих. Сама дружина Лота загинула, рятуючись. "Тим же, хто думає стояти, нехай дивиться, щоб не впав." — 1 Кор. 10:12.

Тимчасом осудження незвичайно легке. Коли праведник тількищо спасеться, то безбожник і грішник де явиться?" Ніде. Що ж треба робити, щоб бути осудженим? Вбивати, різати, чи красти? Зовсім ні. Ми маємо жити життям світу і робити, що робить світ без Христа. Світ забуває про одну велику правду. Люди світу впевнені, що вони стоять на якомусь невтральному грунті, з якого підуть у життя вічне, або на погибель. Справа стоїть зовсім інакше. Невтрального грунту немає. Світ проклятий Богом, він вже погиб і його бог —Сатана. Над ним виконується кара, що її Бог прирік за неправедність. Нас карає природа, люди, ми самі себе, — все йде широким потоком в море погибелі. Щоб загинути не треба нічого робити надзвичайного, треба просто провадити життя світу аж до кінця і погибель для людини забезпечена. Спастися через покаяння і віру в Ісуса Христа ми можемо. Щождо погибелі, то ми давно мертві в гріхах, давно осуджені і на нас вже виконуються початки кари. Де явиться безбожник, без молитви, без Бога, без світла, без правди? Судіть самі.

Дорога спасіння трудна, вона пройнята великим змаганням, дорога погибелі легка й весела. І це тому, що гріх є безмірно грішний. Богові було неймовірно тяжко визволити нас з в'язниці Диявола. В Гефсиманському саду Христос плакав і кривавий піт стікав з його чола. Він знемагав, бачучи перед собою чашу смерти і Божого гніва. Його агонія на хресті і муки були невимовні. Ми схиляєм голови в глибокому мовчанні, усвідомлюючи, яких неймовірних страждань він зазнав для нас. Пам'ятаючи, якою ціною Він купив нам прощення і свободу; і, знаючи, що тепер ми маємо спасіння як дар крови Його, і якщо наша віра нелицемірна, то ми повинні всім єством прагнути до праведности, не звертаючи уваги на трудність дороги, на тяжкі випробовування. Той, хто інакше робить, царства Божого не наслідить.

Як же вийти переможцем в змаганні? Насамперед, треба мати перед собою завжди Ісуса Христа. Пригадайте Петра, що як тільки він переставав дивитися на Христа він почав потопати, як ішов до нього по морю. Не нехтуйте найсильнішої зброї — молитви, Сатана тремтить як бачить дитину Божу на колінах. Найслабкіша людина виходить переможцем в змаганні, якщо вона не нехтує молитви. Не нехтуйте Слова Божого. Це меч духовий. Наш ворог озброєний до зубів. Його зброя наймодерніша і найпідступніша, без меча, з голими руками, вам не встояти. Отже досліджуйте св. Письмо, бо в ньому ви знайдете життя вічне. Робіть все тільки з благословення Божого. Якщо думаєте щось робити і не знаєте, чи це добре чи зле, то краще не робіть, і не зробите помилки. Візьміть щит віри в Ісуса Христа, як свого Господа і Спасителя. Цією вірою зможете усі стріли лукавого вгасити.

Вітаємо з Воскресенням Христовим

Українська Євангельська Громада в Монтевідео (Уругвай) поздоровляє редакцію "Євангельської Правди", всі евангельські громади, церкви і установи в Канаді і Пів. Америці, всіх пасторів і проповідників св. Письма та всіх дітей Божих з святом Воскресення Христового.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Твердо віримо, що воскреслий Спаситель благодаттю Святого Духа об'єднає нас в одну українську родину і приведе нас до Рідного Краю—в Україну, де ввесь український нарід на підставі Євангелії величатиме Єдиного і Всемогутнього Господа нашого Ісуса Христа.

За Управу Укр. Євангельської Громади

Б. Лаврушко, голова.

Р. Задорожний, секретар.

ВЕЛИКОДНЯ РАДІО-ПЕРЕДАЧА В УКРАЇНУ

(Передав через СБС проп. Ів. Роберт-Ковалевич)

Дорогі Брати і Сестри в Україні і в розсіянні сущі!

Знову, з ласки Божої радіємо великим днем і світлим святом Воскресення Христового. І знову вітаємо один одного традиційним: "Христос Воскрес!"

Ніхто не спроможний висловити тієї глибокої радости, що сповняє серця людей, які люблять Христа. Цією радістю і любовю, що її дарував нам наш Спаситель, ділимося нині з вами й щиро вітаємо вас, дорогі наші брати і сестри в Україні і з всіми її дітьми в розсіянні лихою долею по широкому світі.

Христос Воскрес із мертвих і для всіх нас віруючих в Його Воскресення все стало новим. Ми були відчужені від Бога, але тепер маємо доступ до Нього; ми ходили в грісі під владою смерти, — тепер ми маємо власть називатися дітьми Божими, бо ми, як каже апостол Петро: "Але ви — вибраний рід, священство царське, народ святий, люд власности, щоб звіщати чесноти Того, Хто покликав був вас із темноти до дивного світла Свого, колись не народ, а тепер народ Божий, колись не помилуваний, а тепер помилуваний" 1 Пет. 2:9-10.

Життя, наука, смерть і воскресення Ісуса Христа малоцінне для людей, які Його не прийняли в своє серце, як свого особистого Спасителя, і не воскресли з ним із свого гріховного життя, щоб жити в любові з Богом і своїм ближнім. Серед таких людей ми маємо й державних провідників, які стараються ущасливити людей і запровадити мир у світі з допомогою брехні і насильства, відкидаючи Бога, нехтуючи його правду, любов і справедливість, що їх оповістив світові його Син, наш Спаситель Ісус Христос. Такі провідники були й тоді, коли Христос прийшов, щоб сповістити про Царство Боже людям на землі. І коли він з'явився посеред них у великих ознаках і вказав на їх страшне беззаконня, — вони його схопили і розп'яли на хресті, думаючи, що навіки заховають правду Божу в гробі. Проте їх злобні заміри тоді, так як і сьогодні темні діла й заміри новітніх фарисеїв, Каяф, Іуд, Пилатів — Христос обернув в нівщо Своїм Воскресенням.

Воскресення Христове запевняє, що Христос завжди з нами і подає нам повсякчасну допомогу в боротьбі за вільне життя. Він сказав: "Ось Я зз вами в усі дні до кінця світу." Запевнення і віра в Христа дають силу і відвагу борцям змагатися і вмирати за правду Божу і волю людини. Найкращі сини нашого народу приносили й приносять відважне свідоцтво віри і сили життя нетлінного в катівнях МВД та в лавах УПА. Людину, що її життя сповнене цією силою, — не переможуть жодні темні сили. Ісус Христос сам терпів геройчно нічим не виправдане переслідування, приниження, катування, але коли настав час, він переміг людську жорстокість і саму смерть силою Свого Воскреення. Це нам дає запевнення, що й український народ видержить в боротьбі і діждеться свого воскресення волі, бо бореться він за Богом дане йому право на власне вільне життя.

В цей урочистий день — Воскресення Христового — ми дякуємо Богові за його велику ласку, що вивів нас з "дому неволі" у вільний край-Канаду, де маємо можливість жити вільним духово-релігійним і соціяльно-політичним життям, чого ми не мали тоді, — а наші брати нині не мають на своїй рідній землі. Уряд нашої країни-Канади дає нам ще й ту можливість, щоб передати цей наш радісний великодній привіт через державну радіо-станцію вам, брати і сестри в Україні, та зепевнити вас, що ми вас ніколи не забуваємо а також запевняємо Вас, що наша країна Канада не є Вашим вогором, але бажає Вам і всім народам волі, добра і мирного співжиття з вами.

В день Воскресення Христового не забуваймо науки великого Христового апостола Павла: "Отож, коли є в Христі яка заохота, коли є яка потіха, коли є яка спільнота Духа, коли є яке серце та милосердя, то доповніть ви радість мою: щоб думали ви одне й те, щоб мали ту саму любов, одну душу, один розум. Не робіть нічого підступом або з чванливости, але в покорі майте один одного за більшого від себе. Нехай кожен дбає не про своє, але кожен і про інших. Нехай у вас будуть ті самі думки, що й у Христі Ісусі."—Фил. 2:1-5.

Дорогі наші брати і сестри в Україні і на вигнанні сущі!

Передаємо всім вам з вільної Канади наш щиросердечний братній привіт та бажаємо, щоб радість Воскресення Христового була все з Вами.

Христос Воскрес!

За Українське Євангельське Об'єднання

Ів. Роберт-Ковалевич
голова

В. Вінявський
секретар

"КОЛИ Ж ХРИСТОС НЕ ВОСКРЕС, ТО МАРНА ПРОПОВІДЬ НАША, МАРНА Ж І ВІРА НАША. І ЯВЛЯЄМОСЬ КРИВИМИ СВІДКАМИ БОЖИМИ, БО СВІДЧИЛИ ПРО БОГА, ЩО ВОСКРЕСИВ ХРИСТА, ЯКОГО НЕ ВОСКРЕСИВ, КОЛИ МЕРТВІ НЕ ВСТАЮТЬ" — Пос. І Кор. 15:14—

До дня матері

І. ГАРАСЕВИЧ

МАТЕРИНСЬКА ЛЮБОВ

Спустилася тиха вечірня година;
У млі потапає зелена долина, —
Усе засинає . . . Дитино засни.
Маленька дитино!

Ось швидко біжить до малої хатини
Блідий місяць і промінь свій кине,
І буде шептати тобі тихії сни . . .
Маленька дитино!

Засни ж ти на крилах безвинної мрії,
Про тихий потічок і ніжні лілеї,
Про рай, що співають в гаю солов'ї,
Маленька дитино!

Ледь-чутно співатиму я колисанку
Тоді, моє щастя, рожеві, як ранки,
Аж очка ти стулиш під співи мої,
Маленька дитино!

Коли ж у серденько вкрадуться примари,
А чоло невинне думка захмарить, —
Згадай, над тобою Вселюблячий Бог,
Маленька дитино!

Він висушить сльози любов'ю своєю,
І серденько з туги увільнить рукою . . .
Він хоче, щоб діти не знали тривог,
Маленька дитино!

Вже небо засіялось густо зірками!
Ось бачиш, одна ясно сяє над нами
І шепче для тебе рожевії сни, —
Тихенько засни . . .

(Із. Зб. "Проміння")

Федір Москалюк

Молитва

Скрізь плач і зойк, жорстока боротьба,
Народ знедолений, скривавлений надсилу.
На тебе, Господи, надію покладаєм,
Допоможи нам, Спасе, пережити цю руїну.

З пекельних тюрм, з сибірських тайг,
З могил глибоких, близьких і далеких,
Палкі благання до Тебе линуть, Божий Сину!
Воскреси нам, Спасе, нашу Україну.

В далекій чужині, розсіяні в цілому світі,
Ми линемо завжди думками в рідні землі,
Яких не забуваємо ні на хвилину,
Поверни нас, Спасе, в рідну нашу Україну!

БОГОХУЛЬНІ КОМЕДІЇ

(Як римо-католики створюють святих)

Щоб заворушити нервами римо-католиків, а також і українців католиків, що плентаються у хвості, потрібна часвід-часу "величня подія", тобто треба відіграти велику комедію і вислати якогось "святого" до неба. Таку комедію релігійні маси не розуміють і ніколи не зрозуміють, проте грають її з надзвичайною церемонією — помпою, словом — на славу "людини і Бога".

Римо-католицька церква уважно дбає про вписування імен на сідалище своїх святих. Головна церемонія відбувається на площі св. Петра в оточенні кам'яних подобин — святих. Головну ролю виконує папа Пій XII.

На стільці-ношах, або як їх називають "стілець держави", несуть кремезні хлопці папу, понад головами віруючих, до престола, спорудженого на сходах Базиліки св. Петра.

Папа зручно вмощується на троні. На голові у нього виблискує корона, прикрашена дорогоцінними брилянтами, а навколо кардинали і біскупи.

Папа, звернувшись до Святого Духа по допомогу, виголошує молитву:

— На славу пресвятої Тройці, на зміцнення католицької віри і збільшення християнської релігії, авторитетом Ісуса Христа і св. ап. Петра і Павла і "нас" самих, після тривалого роздумування і в наслідок багатьох просьб: "Ми вирішуємо і стверджуємо, що посвячений Пій X святий".

Комедія ця відбувається в супроводі дзвонів по всьому Ватикані, після чого римо-католики повинні: а) уважати італійського шевця сина, знаного в історії як папа Пій X, за святого; б) щиро вірити, що він на небі має велику силу посередництва, що до нього треба звертатися з молитвою і він все зробить у Бога, що він має силу робити чудеса.

Так папа Пій X став 4,394-им святим на списку "Мартирольогіум-Романум", після рекордів. Загальна кількість святих від початку римо-кат. церкви сягає двадцяти тисяч.

Яка ганьба! Римські монахи в безумному засліпленні закликають св. Духа, св. Трійцю, св. апостолів і навіть Спасителя Христа брати участь в богохульній комедії. Охоплені буквально божевільним засліпленням, вони неспроможні зрозуміти, що існує єдиний "Ревний Бог" з наказу десяти заповідей Божих, що Бог — мудрість, життя і порядок, що всякий, хто порушує його волю, гине.

Святі у римо-католиків у великій моді. У XIX ст. Ватикан створив аж 65 святих, в XX ст. покищо 42. Поза церквою святими починають цікавитися. Письменник Гратам Грінн в одній з своїх новель пише: "Тепер святі можуть носити модерне вбрання, пити Мартіні і часто бути близькими майже грішникам". Однак процес канонізації все ще вважається за містерію, бо як людина може бути канонізована святим?"

Ватиканські теологи уважають за диявольський вплив, називати за життя кого-небудь з пап, чи інших святим і віддавати йому належну святим почесть. Проте вірні римо-католики називають своїх пап "найсвятішними отцями" за життя, що заперечує твердження їх власних теологів.

Виникає питання, як живий і грішний папа і всі грішні кардинали і епископи — за наукою їх власних теологів — можуть зробити когось мертвого святим?

Спробуйте у св. Письмі знайти про те: "Хто і як має створювати святих?.."

На закінчення в статті говориться, що папа Пій X, вмираючи, сказав тихими словами до свого лікаря: "Разом в одно — все в Христі". Ці слова говорять самі за себе. Інакше папа не міг сказати і себе дурити, бо правда в Христі і через Христа до Всемогутнього Бога-Отця, Творця вселенної, бо тільки Бог являє собою джерело життя і святости. Ні папа, ні ієрархія якої б то не було релігійної групи, не були і не будуть більші від ап. Петра, хоч би понадягали на себе всі діяманти цього світу, який з надхнення Св. Духа у своїй проповіді в Єрусалимі сказав: "Про цього (Ісуса Христа) всі пророки свідчать, що всякий, хто вірує в нього, відпущення гріхів прийме через ім'я його" — Дії ап. 10:43.

За **Анатолем Грунвальдом.** Переклав скорочено з своїми коментарями з тижневика "Лайф"

П. Рудий

"СПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ — ЦЕ СПРАВА ЦІЛОЇ НАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ, А НЕ ЯКОЇСЬ КЛЯСИ ЇЇ ЧИ ПАРТІЇ".

С. Петлюра

До дня мученицької смерти—25 травня 1926 р.

Борис Лисянський

Квітка на могилу Симона Петлюри

Ховалося сонце, густішали хмари,
Каміння вкривало всі наші путі,
Ворожих шакалів хижацькі отари
До нашого серця шукали шляхи.

Розкрились відразу всі їх таємниці,
Коли від злочинця підступливих ран
На вуличний брук світової столиці
Упав непритомно наш Вождь-Отаман.

Стріляли — в ідею, забили людину.
Забили лише її тіло слабе.
Даремні зусилля огидного чину:
Величня ідея і далі живе!

Живе, розливається буйним потоком,
Що путь собі вільну знаходить між скель,
І вісником правди, надхненим пророком,
Пливе переможно до рідних осель.

Пливе, як могутня, нестримна стихія,
Що сил набирає нових звідусіль, —
Як символ потуги, як світла надія
На зріст молодий всенародніх зусиль.

Упав наш Апостол . . . та вогнище віри
Незгасне для нас по собі залишив
І теплою кров'ю своєї офіри
Нам шлях у майбутність посвятно скропив.

То ж та його жертва була недаремна
І овоч коштовний відразу дала,
Бо сила ворожа — брутальна і темна —
Ударів од неї тяжких зажила.

І хочем у нього сказать на могилі:
"Спи, Батьку, спокійно — без болю й тривог,
І далі будь певний в святім Тобі ділі,
Бо шлях наш в прийдешність—це шлях перемог.

Хай нині немає між нас Мойсея,
Що в Рідную Землю путі нам шукав,
Веде нас і далі безсмертна ідея,
Вона нас готує до з'єднаних лав.

Остання впаде нам колись перепона
І рідні ниви та рідний наш степ
Ще зродять, дадуть нам з глибини свого лона
Новітніх Богданів, новітніх Мазеп.

Услід за Тобою підуть ті герої
Та виявлять творчий розумний почин,
І силою духа, і силою зброї
Завершать достойно твій жертвенний чин!"

(Із Зб. "Pro Patria")

ВЕЛИЧНА ІДЕЯ ЖИВЕ

В травні від руки найлютішого ворога українського народу — московського комунізму — загинули великі сини Соборної України: Головний отаман — наддніпрянець Симон Петлюра (в Парижі 26 травня 1926 р.) і полковник — наддністрянець Євген Коновалець (в Роттердамі 28 травня 1938 р.). В особі Симона Петлюри і Євгена Коновальця Україна втратила ідеальних українців, для яких не існула ні Наддніпрящина, ні Галичина, ні Буковина, ні Закарпаття, а тільки СОБОРНА УКРАЇНА. Вороги прорахувались. Величня ідея за державну самостійність і соборність України, що за неї віддали своє життя Симон Петлюра і Євген Коновалець, живе і навіки житиме серед українського народу.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
806 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

HU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Федір Кропива

РОЗУМНЕ СЕРЦЕ

"Навчи нас, як дні наші лічити, щоб придбати розумне серце!" — Пс. 90:12

Господь Бог у своїй безмірній любові й милосерді до грішного людства вибирає одиниці, яких обдаровує силою згори і доручає їм відкрити людству свою правду, свою волю. До таких великих вибранців Божих належить пророк Мойсей.

У другій книзі Мойсея висвітлена така історична подія. Жидівський нарід, перебуваючи в Єгипті, багатів і сильно розмножувався. Єгипетський фараон, думаючи що для його краю може бути велика небезпека від жидів, в разі війни, наказав пригнічувати їх тяжкою невільничою працею. Побачивши, що це не дає бажаних наслідків, він вдався до народовбивства. Фараон дав наказ убивати всіх новонароджених у жидівських родинах немовлят чоловічої статі. Плян був жорстокий, сатанинський, хитрий. Через кількадесять років у жидівського народу залишилось би саме жіноцтво. Жінки, в силу природних обставин, одружувались би з єгиптянами, отже був би зник з лиця землі весь жидівський нарід. Бог не допустив до цього.

Коли народився Мойсей, мати його, бажаючи врятувати свою дитину від смерти, переховувала його через цілих три місяці. Коли неможливо вже було переховувати, вона робить кошик, покриває його смолою, кладе в нього своє немовлятко й ховає його в очереті ріки Нилу.

Відомо, що Єгипет находиться в горячому підсонні. Ліси й поля його кишать дикими хижими звірями, різними отруйними гадюками та величезними повзунами; ріки, озера й калюжі переповнені страшними земноводними пажерами — крокодилами; в повітрі хмарами носяться хижі птахи, отруйні мухи та комарі.

Яка велика небезпека була для залишеної в очереті дитини! Важко уявити собі горе й розпач бідної матері. Треба вірити, що вона молилась, благала Бога за свою дитину — молилась не устами лише, а всім серцем, всім своїм еством. "Молитва віруючої матері з дна моря спасає" - так говорить народне прислів'я. Так сталось і з Мойсеем. Бог спас його. Бог спас його тому, що призначив йому бути його вибранцем, — щоб через нього відкрити людству свою святу волю, свою правду; щоб, після відкриття тієї правди, люди жили, не як дикі звірі в джунглях, а як діти Божі, створені за образом і подобою його.

Часто Бог для чудес використовує природні явища або людей. Так сталось з Мойсеем. Дочка фараона, в оточенні рабів і рабинь, йде до ріки купатися. Раби починають ходити поміж очеретом, полохати крокодилів, щоб охоронити царівну від небезпеки, і раптом знаходить немовля. Царівна підходить, придивляється і відразу пізнає, що немовля жидівського походження. Перед нами велике чудо. Фараон видає жорстокий наказ — вимордовувати жидівських немовлят-хлопчиків, а в його доньки пробуджується велика материнська любов до знайденого жидівського немовляти.

Царівна бере немовля до двору свого батька-фараона й усиновляє. Мойсей виростає при дворі, дістає шляхетне виховання й найвищу на ті часи освіту. Ставши дорослою людиною, перед ним відкрилися двері до всіх вигод і розкошів фараонової родини. Мойсей все це відкидає. Він сповнений великої любови до свого поневоленого народу. З Божого повеління він стає його вождем. Силою великих ознак і чудес, даних йому від Бога, він збирає весь свій нарід і виводить його з Єгипту до обітованої землі.

Жиди перебували в Єгипті близько чотириста тридцять років. З Святого Письма ми знаємо, що сини Якова, за винятком праведного Йосифа й малолітнього Веніяміна, були дуже зіпсуті. Перебуваючи так довго серед поганства, в погорді, в рабстві, вони ще гірше здеморалізувались. Великі чудеса й добродійства від Бога, які наочно спостерігали, — як перехід через Червоне море, хліб (манна) з неба, добуття чистої, холодної води з скелі в безводній, гарячій пустині та багато інших, не впливали на них. Вони завжди нарікали на Бога й на Мойсея за те, що вивів їх з Єгипту, мовляв, вони мали там повні казани м'яса й досить хліба. А що їм довелося зазнавати немилосердних египетських нагаїв, день і ніч гнути спини, про це вони забули. Нарід цей був впертий, жорстокий і запеклий серцем.

Бог кличе Мойсея на гору Сінай, щоб відкрити йому свою волю, дати людству дороговказ в їх життю — своїх Десять Заповідей. Слабодухого Аарона люди змушують вилити їм із золота теля. Люди кланяються йому, вигукуючи, що це їх бог, який вивів їх з неволі египетської. Люди часто відкидають чисту, святу правду, а йдуть за неправдою; відкидають правдивий шлях життя, а йдуть манівцями. Жиди відкинули Бога-Творця, а почали поклонятися образові худобини. Раз телець став богом, то нема чого соромитись: повна свобода диким, низьким пристрастям, звірячим інстинктам. Появилися в таборі тубільні розпусні жінки і починаються дикі оргії. Яке страшне зіпсуття! Яка зневага милосердного, люблячого Бога, яка страшна трагедія для їх вождя — Мойсея!

Чому Бог вибрав для себе такий зіпсутий, здеморалізований нарід? Чи ж не було в світі кращих, шляхетніших народів? Були, але праотцем жидівського народу був Авраам, якого Бог полюбив за його велику віру й відданість, якому пообіцяв, що в його насінні благословляться всі народи, — це значить, що з цього народу мав прийти у світ Спаситель людства — Ісус Христос. Обітниць своїх Бог не змінює, бо хоч всі ми грішні, але він любить нас. Часом Бог зсилає на нас великі кари, але разом з тим має велике милосердя до нас.

Мойсей просить милосердя для людини, просить розбудити її совість, розум, щоб вона зрозуміла свої обов'язки щодо Бога й ближніх своїх, — він благає: "Навчи нас, як дні наші лічити, щоб придбати розумне серце!"

Під серцем, про яке згадується в багатьох місцях Св. Письма, треба розуміти серце не фізичне, а духове серце. Духове серце — це центральний осідок нашої волі, розуму, думок, бажань, цілей і прагнень; джерело, з якого зроджуються добрі й злі вчинки.

Чому саме Мойсей молився, щоб Бог допоміг людині придбати розумне серце? Тому, що розумне серце допомагає людині зрозуміти правду Божу, яка визволить її з усякої неволі, бо через лихий стан серця людського все зло у світі. "Лукаве над усе в світі серце людське й ледаче; хто його зміркує?" — Єр. 17:1.

"Добра людина із доброї скарбниці серця свого виносить добре; а лиха із лихої скарбниці серця свого виносить лихе. Бо чим серце переповнене, про те промовляють уста його" — Єв. Луки 6:45.

"Навчи нас, як дні наші лічити, щоб придбати розумне серце" — молився Мойсей якихось три тисячі сімсот років тому. Три тисячі сімсот років! Скільки за цей період повстало народів, потужних держав, а скілько безслідно зникло з лиця землі! "Небо й земля перейде, слова ж мої не перейдуть", — сказав Спаситель — Єв. Мат. 24:35. Так, ми переходимо, зникаємо, а слово Боже вічне.

Чому такі несподівані, катастрофальні зміни, така нестатість у світі, стільки горя, нужди й несправедливости? Тому, що люди — одиниці і цілі народи — не лічили і не лічать днів життя свого, не молились і не моляться Богові, щоб придбати розумне серце; тому, що люди відкинули правдивого Бога, якого нам відкрили пророки і сам Спаситель Ісус Христос. Якщо люди звертаються до Бога з молитвою, то здебільшого роблять це не щиро, лицемірно, бо їх боги, їх власні забаганки, пристрасті, які походять не від розумного, а від лукавого й ледачого серця. Людство подібне до того багача, з Христової притчі, якому земля зародила багато овочів і він, з самолюбним вдоволенням, говорив: "Розберу клуні мої та більші побудую, і звезу туди всі плоди мої і добро моє, і скажу душі моїй: "Душе, маєш багато добра, зложеного на літа многі; спочивай, їж, пий, веселися" — Єв. Лук. 12:18 і 19. Не знав багач того, що цієї ж таки ночі заберуть у нього душу.

Відомий російський письменник, Максим Горький, ще за царату, готуючи ґрунт для комунізму, у своїх творах прославляв босяків, людей дня, бувших людей, словом — був "творцем босяцької слави". Він писав: "Віруйте в розум і не загинете; розум — падлюка, а серце — ґлупота." Цей погляд суто матеріялістичний, наскрізь помилковий і отруйний.

Джерелом усіх пратнень людини, як вже було сказано, є серце. Від доброго, розумного серця випливає добрий, чесний розум, добра воля, віра в Бога, любов, співчуття, милосердя, справедливість, здорові взнеслі думки, вищі ідеали — прагнення до звершенности, до краси життя. Від злого нерозумного серця, випливає противне. Розум це знаряддя серця: він виконує те, що підказує серце. Розумне серце спонукає наш розум робити розумні, шляхетні діла, а дурне — скеровує на злі, нерозумні діла. Отже, заперечувати, відкидати серце (зрозуміло, духове — Ф.К.), це те саме, що їсти хліб і заперечувати, що той хліб родить земля, або, пити чисту джерельну воду і заперечувати існування джерела, з якого та вода витікає.

Холодний розум не від розумного серця не дає добра ні одиницям, ні людству, ні тим, хто його має. Ось перед нами сучасні диктатори: Ленін, Сталін, Муссоліні та Гітлер. Це люди незвичайного розуму, це генії, але злі генії. І справді, що дав людству їх розум? Смерть мільйонів людей, невимовні страждання, ріки крови, руїну... Часто навіть здібні, розумні люди, через брак розумного серця, руйнують самих себе, свої родини, гинуть п'яні під парканами, вдаються до страшних злочинів, попадають до в'язниць або на шибеницю.

Люди з розумом від розумного серця — з розумом Христа — являють собою велике благословення для людства. Тільки такі люди можуть вивести людство на правдивий шлях життя, — на шлях царства Божого на землі.

Чи просили ми Бога, щоб він навчив нас, як дні наші лічити, щоб придбати розумне серце! Життя наше, порівнюючи з вічністю, дуже й дуже коротеньке, але відповідальність наша, оскільки ми вищі істоти — дуже велика перед Богом: "Бо хоч ти зробив його трохи меншим від ангелів, то увінчав за те славою і честю. Поставив його господарем над ділами рук твоїх, усе положив еси під ноги його" — Пс. 8:5 і 6. Ми завжди повинні бути готові стати перед лицем Божої справедливости і скласти свій звіт. За час нашого короткого, але бурхливого життя ми дуже багато згрішили. Як же нам виправдатися перед Богом? Молімося, щоб наше серце стало розумним, щоб спонукало нас покаятись, навернутись поки ще не пізно, і в ім'я заслуг Христа Спасителя нашого, благаймо у нього прощення, щоб в ім'я його заслуг ми могли стати перед лице його чистими й оправданими.

Огляд преси

РЕЛІГІЙНЕ МРАКОБІССЯ ТРИВАЄ...

В газеті "Новое Русское Слово" — Нью-Йорк від 18 березня 1956 р. вміщена досить цікава стаття А. Воронова — "Релігійність в СССР" (передр. із "Соц. Вестника"). Намагаючись висвілити справжній стан релігійности в СССР, автор пише:

"Релігійних сект в Росії завжди було багато. А тепер, коли церква своєю спільною роботою з советською державою себе скомпроментувала в очах багатьох віруючих — цих сект стало ще більше. І особливо вони приваблюють до себе молодь."

Виходить, що суть вся в "сектах" і в тому, що "православна церква себе скомпрометувала." Що це саме за секти? Побоючись сказати відверто, що евангельський рух, який навчає пізнати живого Бога, в СССР шириться й розвивається, особливо серед молоді, не отруєної обрядовщиною й ритуалами православної церкви, автор між іншим додає:

"Є в СССР і баптисти. Вони навіть недавно відбули міжнародній конґрес у Москві. Секта адвентистів 7-го дня в одному Ґорькому протягом року прийняла 19 нових членів — пише "Комсомольська Правда" - всіх комсомольського віку. Кілька місяців тривала боротьба за душу одного комсомольця. Кінець-кінцем секта 'перемогла, комсомолець повернув комсомольський білет і приєднався до секти. Релігійні послання ходять по руках в містах і колгоспах і, як визнає влада, їх молодь читає з більшим інтересом, ніж партійну літературу.

Особливої шкоди завдають впливові комсомолу серед колгоспної молоді зібрання сектантів. В колгоспі "Ленінець" біля клюбу стоїть великий будинок, в якому, при зачинених віконницях, відбуваються дивні речі, — розповідає "Літературна газета". — Чути спів старих релігійних пісень, і видно, що горять свічки. Туди натовпом поспішає молодь, на яку даремно чекають в комсомольському клюбі. Кореспондент московської газети розповідає, що в одному з таких будинків "при закритих віконницях" він навіть вислухав проповідь одного дуже активного студента висуванця на тему: "Треба протиставити загальній диявольській активності свою пасивність".

Отже, без обрядовщини й ритуалів, а на підставі слова Божого, евангелізм допомагає поневоленим червоним безбожницьким драконом трудящим масам в СССР пізнати живого Бога і поклонятися йому духом і правдою.

Чим же "себе скомпрометувала" православна церква? Зовсім не тим, що "співпрацює з советською владою," як про це твердить автор статті, а тим, що своїм релігійним мракобіссям вона не може задовольнити справжніх релігійних потреб віруючої людини. А релігійне мракобісся православної церкви в СССР, як і колись в царській Росії, триває, про нього автор згаданої статті, А. Воронов, пише так:

"Цілі загони міліції охороняли колгоспників, що зібралися в розпалі жнив святкувати "чудо у башті святогр Антонія недалеко від Тифліса" — писали з обуренням советські газети. Напіврелігійні, напівсуевірні збори відвідали всі тяжко хворі й калікі з околиць. Масовая істерія і масовий психоз, що так яскраво позначився в цьому, можливі були тільки тому, що віра в небесні "чудеса" в народі далеко сильниша, ніж віра в проголошувані десятки роки "чудеса соціялістичного будівництва."

Є в СССР, звичайно, і "чудотворні озера" та інші місця паломництва. Туди прибувають хворі не тільки з околиць, а й з далеких місцевостей, сподіваючись зцілитися від хвороби або від фізичної та душевної недуги. Як в аналогічних місцях в католицьких країнах Заходу, там продаються "чудотворні" образки, "цілюща" вода і різні дрібнички, яким приписується цілюща сила . . . Не зважаючи на вживані владою заходи, "святі місця" процвітають, вироби продаються з великим успіхом і паломництво не припиняється".

Релігійне мракобісся православної церкви в СССР у формі різноманітного марновірства процвітає й розвивається. Не відстає в цьому і православна церква за межами СССР. В згаданому числі цієї же газети на сторінці третій читаємо таке оголошення:

Настоятель, правління парафії, церковно-господарчий комітет, церковний хор, сестрицтво соборного храму Христа Спасителя в Нью Йорку, Т-во інституток величности имп. Марії Федорівни
доводить до відома парафіян і всіх віруючих російських людей про те, що
У Хрестопоклонну неділю, 20 березня,
БОЖЕСТВЕННУ ЛІТУРГІЮ І МОЛЕБЕНЬ
ласкаво відправить наш первосвятитель
Високопреосвященний ЛЕОНТІЙ,
Митрополит Всея Америки й Канади
в сослужінні окружного духовенства і протидиякона
ВОЛОДИМИРА МАМОНОВА
Т-во кол. інституток величности Імператриці Марії Федорівни, очолюване К. В. Денікиною, одержало від Сірійської Православної Церкви з міста Бейрута безцінний подарунок:
ЧАСТИНУ ЖИВОТВОРЧОГО ДЕРЕВА ГОСПОДНЬОГО
— і —
ЧАСТИНУ ПОЯСА БОГОМАТЕРІ.
Цю Святину Т-во інституток передало до храму.
Після Літургії Владика Митрополит Леонтій винесе Святиню на середину храма для поклоніння віруючих.

Цікаво, чи надовго вистачить для православної церкви "пояса Богоматері" та "животворчого дерева христового" для підтримування її релігійного мракобісся?

Ів. Зоренко

НОВИЙ ПЕРЕКЛАД БІБЛІЇ

(Скрегіт зубів і . . . плач)

В журналі "Тайм" від 11-го квітня, 1955 р., вміщене коротке оповідання про те, як митрополит Огієнко зробив новий переклад Біблії українською мовою. Оповідання це надзвичайно цікаве. Починається оповідання так: "В Київському університеті, 45 років тому, молодий український поет Іван Огієнко скреготав зубами коли читав Біблію в українській мові. (Переклад Куліша, Левицького і Пулюя. — М.Ф.) Переклад був пронизаний довгими періодами, архаїзмами, переобтяжений незграбними російськими фразами. Отже поет Огієнко вирішив присвятити своє життя для перекладу Біблії на живу українську мову" і т. д.

Це оповідання, побудоване на інформаціях, що походять з кіл близьких до Огієнка, своїм змістом завдає великої кривди Кулішівському перекладові Біблії.

Кулішівський переклад Біблії це один з найкращих, які ми маємо на слов'янських мовах. Він відрізняється точністю передачі оригіналу і красою мови. Церковно - слов'янські вирази Куліш використав для урочистости. Отже критику поета Івана Огієнка Кулішівського перекладу Біблії треба вважати за велику зневагу такої цінної праці визначного українського письменника.

Якщо поет Іван Огієнко "скреготав зубами", читаючи, 45 років тому, Кулішівський переклад Біблії, то від нового перекладу Біблії, який зробив колишній поет, а теперішній православний митрополит Огієнко, українські евангелики не тільки скреготуть зубами, а гірко, гірко плачуть. Для прикладу візьмімо хоч би Псалом 7 ст. 1:

У Куліша цей стих звучить:

"Господи, Боже мій! На тебе я вповаю, спаси мене від всіх гонителів моїх, і визволи мене!

У згаданому оповіданні в "Тайм" колишній поет Огієнко вважає такий переклад "архаїчним, пронизаний довгими періодами і т. д." І, присвятивши 45 років новому перекладові, колишній поет, а теперішній православний митрополит Огієнко переклав цей стих так:

"Господи, Боже мій — я до Тебе втікаю: спаси Ти мене від усіх моїх напасників, і визволь мене!"

Порівнявши ці два переклади, чого й дивуватися, що від нового перекладу Біблії, який зробив митрополит Огієнко, українські евангелики не тільки скреготуть зубами, а гірко, гірко плачуть. Чи варто було витратити 45 років, щоб так знівечити переклад Св. Письма? На превеликий жаль, такими "перлинами" новий переклад Біблії дуже й дуже рясніє. Для ясности подаємо кілька фактів, досить важливих, до згаданого оповідання.

Пишучи історію нового перекладу Біблії, треба було зазначити, що за практичні початки нового перекладу відповідальні й українські пастори пресвітерської церкви: Павло Крат і Василь Кузів. Це ж вони перекомендували тоді ще професора І. Огієнка Біблійному Товариству на перекладача.

Крім того, пастори В. Кузів і Жабко-Потапович доклали "чимало праці" до нового перекладу. Не будь їх впливу і протекції митр. І. Огієнко давно вже був би усунутий від перекладу з огляду на протести українських евангеликів, які були обурені запровадженням анапесту в перекладі, та мовними зворотами перекладача. Подаючи в оповіданні таланти перекладача митр. Огієнка, треба було згадати хоч би з вдячности згаданих пасторів, які витратили чимало часу та здоров'я, працюючи над новим перекладом Біблії разом з митр. Огієнком.

Перша редакція перекладу "Нового Завіту" не варта була жодної критики. За згодою своїх помічників перекладач митр. Огієнко змінив звичайну прозу "Нового Завіту" на стародавню ритмичну прозу, яка називається анапестом. В стародавній Греції цей тип прози використовували в театрах, а також вояки, йдучи на війну, співали пісень, складених анапестом. Віруючі і досі не можуть зрозуміти, як людина може дозволяти собі так вільно поводитися з Словом Божим. І справді, якщо можна перекласти слово Боже анапестом, то чому б його не перекласти ямбом або хореєм?

Про красу мови нового перекладу Біблії не доводиться й говорити. Немає сумніву, що краса української мови була принесена в жертву вимогам анапесту.

Переклад має явні доказн віри перекладача. В багатьох важливих місцях перекладач, нехтуючи зміст оригіналу, нав'язав змістові православну теологію, штучно міняючи зміст слів. Якщо в остаточній редакції згадані хиби не усунені, то перед українськими евангеликами стане невідкладне завдання: зробити новий переклад Св. Письма, що не був би так страшно спотворений.

М. Фесенко

СЕР ВІНСТОН ЧЕРЧІЛЬ

У квітні ц. р. залишив пост першого міністра Англії сер Вінстон Черчіль, якого треба вважати за найвидатнішого державного діяча XX ст. і найвизначнішого англійця наших часів.

Президент США Айзенгауер звернувся до Черчіля через телебачення з такими словами:

— Мій старий і дорогий друг Вінстон Черчіль залишив пост голови уряду Її Величности. Природньо, що ця подія викликає в моїй пам'яті чимало споминів воєнного й мирного часу. Я завжди надзвичайно цінив свій зв'язок з такою великою людиною, як Вінстон Черчіль.

— А тепер дозволю собі сказати кілька слів безпосередньо серу Вінстону.

— Всі ми у вільному світі з великою пошаною ставимося до вашого рішення залишити офіційний пост і жити спокійним життям. Але ми ніколи не примиримося з думкою, що ми більше не зможемо користуватися вашими порадами. Ваш величезний досвід, мудрість і мужність ще дуже потрібні вільному світові.

— І ми знаємо, що кожного разу, коли ми звернемося до вас по допомогу, ви ніколи нам в цьому не відмовите. Бажаємо вам і вашій родині щастя й щастя.

Др. П. Панченко

В річницю смерти Тамари Панченко

(21. 4. 1954 — 21. 4. 1955)

"Життя — сон, а смерть — пробудження" — писав в своїм деннику російський філософ і письменник граф Л. Толстой.

Дня 21 квітня ц. р. минув рік такого, так для мене сумнотрагічному "пробудженню" від "життевого сну" моеї незабутньої дружини Тамари! "Пробудженню", містичну таємницю якого може відкрити лише велика віра в Творця Вселенної, волею Якого повстав цей терміновий "життевий сон" і радісна "смерть-пробудження" до нового вічного життя в небесних оселях.

Незмінний Божий закон "життевого сну" і "пробудження" невблаганно і без винятку у призначений нам час —очікує кожного з нас для радости чи покутних терпінь на тому, незнаному нам світі.

За свого так короткого "життевого сну" ти, моя люба Тамаро, являла собою ніжну польову квітку, що постійно спрямовувала свої пелюстки до голубої блакиті далекого неба і так богато прагнула сонця й чистого повітря.

Як квітка, що тягнеться до сонця, ти постійно прагнула радости й щастя для себе й для інших, незмінно щаслива, ти стало обдаровувала всіх своєю чарівною усмішкою і веселим безжурним сміхом, створюючи коло себе атмосферу приязні й дружби щирим поглядом своїх добрих, блакитних, як небо, очей.

Найбільшим же твоїм безцінним скарбом було твоє кришталево-чисте й безмежно-добре, кожної хвилі готове на самопосвяту, серце, яке примушувало тебе, зовсім непрошеною, з'являтися там, де була потрібна твоя допомога, яку ти так щедро подавала тим, що її потребували.

Там, де була ти, там постійно панували радість і щастя, бо вся твоя істота, була сповнена Божого дару, який ти так щедро розсипала навколо себе.

Нехай твоє тіло спить спокійно в дорогій могилі, а твоя душа нехай постійно перебуває зо мною до часу призначеного мені мого щасливого "пробудження" від мого сьогоднішнього тяжкого "життевого сну"!

ВІЧНА ТОБІ ПАМЯТЬ!

"Збірник проповідей" — взнесла праця

Хочу з щирого серця сказати, що "Збірник проповідей" впливає так глибоко на людську душу, що коли починаєш його читати, то не можеш відірватися. Чудові проповіді змістом, написані такою доступною мовою. В усіх проповідях відчуваєш божественність людського духа, окремі слова, цілі речення неначе ллються з животворчого джерела.

Сказати, яка проповідь найкраща, неможливо, всі прекрасні, всі порушують такі цікаві питання для християнського життя кожної людини, всі відзеркалюють у собі божественний дух.

"Збірник проповідей" цінний ще й тому, що проповіді написані не одніею особою, а кількома.

Варто, щоб у кожній українській родині був "Збірник проповідей". Висловлюю щире спасибі всім, всім, хто не пошкодував своє праці для такої цінної і потрібної книжки, бо й справді проповіді взнеслі й повчальні. Шкода тільки що більше проповідників не взяли участи у "Збірнику проповідей". Але це можна виправити при наступному виданні "Збірник проповідей".

Бажаю дальшого успіху на освітній Христовій ниві.

Щасти Боже!

Марія Богуцька

Бажаю Божого благословення

Вітаю редакцію "Єв. Правди" ім'ям Господа Ісуса Христа і бажаю багато благословення в житті та в праці для Христа.

Цими днями я одержав "Збірник проповідей". Цінна ця книга своїм змістом, написана вона прекрасною українською мовою і так дбайливо видана. Дуже приємно не тільки самому читати таку книгу, а й не соромно рекомендувати її іншим. Хай Бог вам допоможе в цій видавничій праці для нашого знедоленого народу.

У нас в Аргентині взагалі бракує доброї змістом і гарно виданої літератури на рідній мові. Правду кажучи, вона є, але бідно виглядає і змістом слабенька. Власне в цьому полягає причина того, що наші люди захоплюються чужою літературою. Наші видавці повинні видавати таку літературу, щоб була нашою гордістю, щоб нею цікавилися й чужинці.

За видання "Збірника проповідей" вітаю сердечно редакцію "Єв. Правди" та Жіноче Місійне Товариство Пресвітерської Церкви, яке допомогло видати цю цінну книгу, що стане не одному у великій пригоді.

Прошу надіслати мені каталог книг вашого в-тва, за що дуже буду вам вдячний, а також поінформувати, в який спосіб я можу надсилати вам передплату та пожертви на нове видання добрих книг.

Пробачте, що так попросту звертаюся до вас, але не забувайте нас в Аргентині. Сам я походжу з Волині коло Рівного, прибув до Аргентини в 1938 році, маючи 12 років; належу до віровизнання евангельських християн; Україну ще так пам'ятаю, ніби тільки вчора з неї приїхав.

Пробачте, що слабо пишу по українськи, але я мало ходив до рідної школи. Думаю, що ви добре зрозумієте мій лист.

Прийміть моє сердечне привітання.

Ваш брат в Христі

Роман Хімчук

Буенос Айрес

Від редакції

"Обсерватор" з "Слова" — орган української незалежної реформованої церкви знову (ч. 2, березень-квітень 1955 р.) твердить, що собор У.Є.О. не ухвалював резолюції, яку прихильники перекладу св. Письма митр. Огієнком охрестили "непотрібною."

Текст "непотрібної резолюції", що зберігся в архиві "Евангельської Правди" такий:

"На пропозицію паст. Л. Бучака Собор доручив Головній Управі звернутися з проханням до Американського Біблійного Товариства прискорити видрукування української Біблії великого і малого форматів ПОПРАВЛЕНОГО перекладу П. Куліша". Протокол написаний рукою пастора Вінявського і засвідчений головою собору.

Вважаючи, що дискусія про "непотрібну резолюцію" абсолютно нікому непотрібна, що в ній тільки зацікавлений "Обсерватор" з "Слова", щоб вводити в оману своїх читачів і мати можливість показати свій природний хист до висловлювання в пресі в брутальний спосіб своїх думок, Редакція "Єв. Правди" на цьому дискусію припиняє.

Редакція "Єв. Правди"

THE ROD OF CORRECTION

By Dorothy Koert

Judd was depressed. His deep-set eyes scanned the wide desert in the July sunlight. Dust rose about their feet as the camels moved forward in an easy lunging gait of three miles an hour. Had it not cost him his blue convertible, he could have been happy indeed about this trip into the Central Desert of Australia. The party consisted of Lloyd Brown, a scientist; Frank Mason, a missionary, and four native families besides himself.

"I could define this trip in four words", thought he. "I could well call it 'Dad's Rod of Correction.' I know just why I am sitting on a camel and going at a snail's pace instead of riding behind the wheel of a blue convertible," he thought as he stared in disgust at the old camels and the shabby gear of saddles and camel boxes. These were dromedaries trained to go without water for long periods in the wasteland where they ate the leaves of mulga and the low-growing acacia for refreshment.

Judd with his yellow hair and tan shirt looked like a part of the desert.

"Dad thinks I will get rid of what he calls foolishness on this trip. What difference will this trip make?" he reflected.

"The short-wave transmitter set," Judd said to himself. "At least I can have some fun with that!"

Hopefully, he turned to Frank Mason.

"Where did you pack the transmitting set?" he asked.

"The box camels are packing the scientific equipment. They are third in line. But the set has refused to work. That cuts us off from communication with civilization."

"Well, that leaves us the natives, the camels, and the red sand. It should be, I suppose, an exciting change, though there are times when I doubt it," remarked Judd.

"Come now, it's not quite that bad," cheerfully responded the square-shouldered man. "There is real adventure in this trip. Few men have ever climbed Ayers' Rock. Look there! See that tree with its twisted branches silhouetted against, the yellow rock gleaming in the sun, and the blue sky above. That's beauty. Here is the lure of adventure, inspiration, and the excitement of danger. Let us carry on without murmur or dispute."

"You mean this is not going to be too safe?"

"There may not be enough water in the soaks. The water camels can only carry a supply of four eight-gallon drums. Sometimes there is a hundred miles between the soaks. And then the colts carrying the flour and sugar might bolt at any time. We may get lost: we must trust these natives entirely to take us through to Ayers' Rock, but we must also trust in the protection of God."

Judd rode in silence.

"It is my own fault," he thought. "If I had kept my mouth shut that night at dinner, Dad would not have been so set on sending me on this trip. That night turned the trick for me; my convertible went up in thin smoke right there over my apple pie. And what do I get? This! This trip as a birthday present instead of a little blue dream of floating power. That's why this whole trip makes me irritable."

Judd remembered clearly what had happened at the dinner table. He had been feeling in good form so he had let loose just like he did with the gang.

His mother had asked, "What are your teachers like this year?"

Judd had been really quite happy with that question. But he had stuck his foot right into his mouth at that moment and it had landed him smack out here in the desert. If only his Sis had stopped him with a kick under the table, but she had added fuel to the fire with her giggle. Naturally, he thought he was doing all right. He had begun his description of the teachers with Miss Harper, his art teacher.

"Well, there is Miss Harper, she waddles. A fellow I know says she looks like she has been on a horse

(Continued on p. 8)

THE ROD OF CORRECTION

(Continued from p. 7)

all her life. Old Pebbleshack is our math teacher."

"Pebbleshack?" his mother had interrupted.

"Yes, Stonehouse, you know her."

"Mrs. Adams is your music teacher. Do you like her?" egged on his sister.

"That woman with the hoarse voice. I never heard any other voice like that, at least I don't think I ever have. When I first heard her I did not know whether she was talking or blowing a horn. And when she sits, she sits like a grand piano, what I really mean is that I don't like women who plank their feet far apart like a cowhand."

The laugh he had expected froze right in the middle when his dad had said, "I see, so you are oozing with respect for your teachers. Now when I was in school -"

Judd had quickly responded with dripping patience. "Yes, Father, I know. When you were in school, you told me all about that before."

"Young man, I see what you need is to be taken down a peg or two."

Judd was certainly relieved when that meal was over, but that night he had overheard his dad talking to his mother.

"If you will let me handle that young fellow. I'll get him straightened out. He thinks he is a big wheel in this small town. I must have been asleep to let it go so far. What he needs is to get out in a strange environment where the props of his family won't count. Frank Mason is going on an expedition into the Australian Desert; I think I could get him to take Judd along this summer."

"So here I am," thought Judd in a sullen mood. "I certainly must be cutting a wide swath out here in the open spaces. I'm throwing my weight around, and winning every heart. Here I am wasting my youth. Oh, have you met Judd? No, what's he like? Oh, he is terrific. He sits almost on the tail of a camel and sulks all day long. The kid is dead from the heels up. Oh, he is terrific! What a heel I've turned out to be."

His throat felt parched.

"I'm thirsty," Judd told his companion. "What's the chance of getting a drink?"

"That's what I tried to tell you. We are out of water, and Amarari soak is six miles ahead. We will have to wait."

Judd's thirst grew with this knowledge. It became an obsession. He had to have water.

"Imagine that, not even a soda fountain in sight!" he commented dryly.

Suddenly he demanded, "Why must we go to Ayers' Rock?"

"Ayers' Rock is an important part of our research. In the caves are rock paintings which reveal much about the life of the primitive tribes before the white man had arrived," stated his friend. "Lloyd Brown is collecting material for his book. Naturally every man seeks his own; I came for this opportunity to observe the native life with the hope that our Church might begin work among these people."

Time dragged, and Judd was full of heaviness as he struggled for two hours with his thirst. Finally, he realized the camels were stopping. Before them in the red sand and patches of yellow grass was Amarari soak. With impatience the youth watched the slow movements of the natives.

"What are they going to do?" asked Judd irritably.

"The natives will not drink from the spring until they have made a fire of spinifex to frighten away the 'wonambi.' This is an evil work, for we worship God in the spirit and rejoice in Jesus Christ."

"Weariness, heat, emptiness! Even a tear would be a jewel in this forlorn land," thought Judd. "How can Mason be so cheerful and calm. He is thirsty too."

He gazed at the fire near the spring and thought over his observation of the natives. He had watched the children play in the creek beds, hunt for food, and sing their songs by their small fires. He had noticed the amount of love and attention the parents and adults gave the children, yet they had not been allowed to approach the old men when they talked of ceremonial matters.

"Even in primitive tribes youth must be disciplined and taught respect and courtesy for their elders: I see that is an important factor in society of any kind," reflected Judd.

In a drowsy numbness he glanced toward the missionary who was bringing him a drink. Judd stared into the soft, dark eyes. The loneliness was shattered, the weariness was destroyed, the humdrum was broken; a flush glowed in Judd's face. Eagerly, he grasped the cup of water held out to him, and drank until his thirst was quenched.

"The natives are always ready to stop traveling and to go on a hunt. A fresh kangaroo or wild turkey track makes them wish to halt the camels. I am glad the party leader keeps them moving," said Judd.

"The stop at the spring will not be long," replied his friend.

The sand dunes rose from 20 to 50 feet in height completely hiding Mt. Conner and Ayers' Rock from their view. But, though the camel man had no compass, they moved steadily towards their goal. The guide simply lit a line of fires to chart their direction.

All that day and the next, they traveled across the red sand. But finally, on the third morning, Ayers' Rock was before their eyes; an enormous mass with precipices rising perpendicularly from the ground to a thousand feet in height. All day they approached across an open plain. Late in the afternoon when they drew near the campsite a gloom settled over the party as the Rock shut off the light from the western sky. The air grew cold with the approach of night. With the darkness a weirdness crept over the tumbled boulders as the party halted, and "Hooshta" rang out as an order for the camels to drop to their knees. The natives began to make camp, and soon they had a roaring fire.

"How big is the Rock?" asked Judd.

"Two miles across," replied his companion quickly with a vibrant tone which to Judd had the draw of a magnet. "There are many deep bays and protruding headlands"

Judd fell aslep feeling very small in the shadow of the great Rock After a night's rest he felt better about the prospect of the stiff climb. There were six in their party. About a third of the way up, the angle became so sharp that they were forced to lie on their sides, working with both hands and feet they moved inch by inch up the bare rock. Judd kept watching his footing; a detached fragment could easily cause a serious accident. At any instant he might plunge down. Once he slipped, grasped at nothing for security, slid three feet, a jutting fragment held him from falling. When they finally reached the summit, Judd looked down at the specks below which were the tents of the camp. At this height the tents were unbelievably small.

As they stretched out on the rock to rest their weary bodies, the native guide told them about the "manu."

"Only the medicine man can fight the 'manu'. He is a tree-dwelling demon who attacks the native's spirit at night. They are always seeking the spirits of little children, whose spirits leave their bodies when they sleep."

A silence hung over the group.

"Sometimes the 'manu' catches the little spirits for a meal," the native added.

The missionary spoke boldly and reproved him: "You make it sound like a cat and mouse game. This is not the true way of life."

"His faith is quenching all the fiery darts of the natives," thought Judd.

"It is time we go down now," said the native leader.

The party began the descent slowly. They reached the ground at sunset. As soon as the climbers walked into camp they could sense the tension. Men sat with their shot-guns under their arms. They kept the fire small, and crouched around the blaze to hide the light.

"What's the matter?" questioned Judd.

Frank Mason went over to a native, and began a hurried conversation. Dread crept everywhere in the gathering darkness.

"What's the matter?" insisted Judd.

"They think they found the mark of the 'kadaitcha.' He is an invisible man sent to avenge an offense against a law of the tribe. These men walk in darkness. We can have no fellowship with them".

"These natives are surrounded by violence," observed Judd.

All at once Judd discovered something.

"The only thing I know about these natives is what they say and do. Why, that is the only way we know about anyone! That's why it is important to be careful of what we say and do. No wonder Dad was disgusted! I was foolish. Frank Mason has made me ashamed because he does nothing in strife, or vain-glory. In humbleness of mind he esteems others better than himself."

Then Judd remembered the proverb he had memorized. "The mouth of a righteous man is a well of life; but violence covereth the mouth of the wicked."

"I want to know Christ and the power of His resurrection, and the fellowship of His suffering. It will never be that I have attained, or that I am perfect, but I will follow after," Judd said to himself.

Suddenly, Judd realized that the 'Rod of Correction' had driven the foolishness out of his heart.

—The Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVI. Число 6. Торонто, Онт., ЧЕРВЕНЬ 1955 JUNE Toronto, Ont. Рік XVI. Число 6.

РОДИННЕ ЖИТТЯ

Правдиву основу життя кожного християнина становить любов, що походить від Бога, дар Божий. Це стосується й родинного життя, для якого правдива любов Божа являє собою основну підвалину. Тільки правдива любов може створити щасливе родинне життя.

Творцем і царем християнської родини, як і християнської церкви, є Бог. Родинне життя складає невелику частину християнської церкви. Люди можуть творити різні організації, часом подібні своїм виглядом до християнської церкви. Проте автором і творцем християнської церкви є тільки Бог. Христос сказав: "Скажу ж і я тобі, що ти еси, Петро, і на цьому камені збудую церкву мою, і сили пекельні не переможуть її" — Мат. 16:18. Творцем і християнської родини є тільки Бог.

Бог покликав нас бути членами своєї церкви. Це покладає на нас велику відповідальність. Ми повинні бути слугами Бога й свідками його могутніх дій в історії й в нас самих. Тимто Божа любов є в нас, діє в наших родинах. Про цю любов ап. Петро говорить: "Насамперед майте щиру любов один до одного, бо любов покриває багато гріхів" — 1 Пет. 4:8. Ап. Павло так само підкреслює: "Любов довго терпить, милосердствує; не осоромлює, не шукає свого, не поривається до гніву, не думає лихого; не веселиться неправдою, а веселиться правдою; все покриває, всьому йме віри, на все вповає, все терпить, ніколи не зникає" — 1 Кор. 13:4-8.

Правильне поняття любови, животворчий її досвід — формуються й викристалізовуються там, де царює Бог, тобто в житті християнської церкви і християнської родини. Правдива любов має свій початок у Бозі. Це дар Божий. Любов ця яскраво відбивається в нашому ставленні до Бога, в наших родинах, у взаємовідносинах, тобто в нашому відношенні до Бога, до наших жінок, наших чоловіків, наших дітей, наших батьків.

Формування й діяльність правдивої, щирої любови в родинному житі великою мірою залежить від батьків. Ап. Павло каже: "Батьки не дратуйте дітей своїх, а зрощуйте їх в науці і напоминанню Господньому" — Єф. 6:4. На це повинні зважати батьки, які часто додержуються думки, що виховування дітей в науці Божій це завдання вчителів недільної школи і пастора церкви. Така думка хибна. Ми, батьки, відповідаємо за наших дітей. Наш обов'язок полягає в тому, щоб виховувати наших дітей в науці Божій. Це святий обов'язок кожного батька і кожної матері. Святкуючи "День матері", "День батька", ми тим самим пригадуємо собі великої ваги і обов'язок, що його Бог поклав на нас у вихованні дітей. Відзначаючи такі дні, ми тим самим краще усвідомляємо нашу відповідальність за виховання дітей.

Родинне життя починається актом подружжя. Подружне життя — велика життєва школа надзвичайно складної й повчальної науки. Подружжя не кінчається церемонією весільного дня, це тривалі роки трудового життя. Присяга, що її складають молоді під час шлюбу, це не який-небудь атрибут весільної справи. Присяга — це рушійна, творча сила на все життя для подружжя. Вона завжди актуальна. Тільки Божа любов допомагає про неї пам'ятати й додержувати її в подружньому житті.

Діти особливий дар і особливе благословення в нашому земному житті. Діти надають родинному життю більшого змісту, цілеспрямованости. Батьки своїми взаємовідносинами, поводженням повинні бути зразковим прикладом для дитини. Зайві пестощі так само шкідливі, як і часом непотрібне відштовхування від себе. В родині дитина повинна здобути все те, що потрібне для справжнього християнського життя: віру в Бога, любов до ближнього, освіту, пошану до праці, любов до своєї батьківщини.

Ап. Павло не зазнав подружнього життя. Проте він прекрасно знав таємницю щастя родинного життя, яку відкрив йому, як слузі євангелії, Бог. Він знав, що родинне життя є тільки тоді щасливе, коли воно побудоване на правдивій любові, автором якої є Бог. Ап. Павло знав, що тільки правдива любов, цей дар Божий, становить основу щасливого родинного життя. Де Бог, там любов; бо Бог — автор і творець правдивої, щирої любови.

Навчаючи про родинне життя, ап. Павло мав на увазі родину як клітину церкви, в якій царює Бог. Він мав на увазі батьків і дітей, усіх членів родини. Отже слова науки ап. Павла про родинне життя актуальні і для нас: "Діти, — слухайтеся своїх батьків у Господі, це бо по правді. Поважай батька твого і матір, це перша заповідь з обітуванням: щоб добре тобі було, і був ти довголітній на землі. І ви батьки, не дратуйте дітей своїх, а зрощуйте їх у науці і напоминанню Господньому" — Єф. 6:1-4.

ПРИСУДЖЕННЯ ДИПЛОМІВ

30-го травня б. р. в залі Торонтонського університету відбулося урочисте присудження дипломів медичним сестрам, які закінчили трирічний курс навчання при шпиталі св. Михайла в Торонто. На святі були присутні у великій кількості визначі гості, кревні та приятелі медичних сестер.

Дипломи видавав др. Е. Ф. Врукс — гол. хирург шпиталю.

Дипломи одержали сто одна особа. Це один з найбільших випусків медичних сестер в історії шпиталю.

Промовляв до медичних сестер священик І. Е. Мағіган. В короткій промові він підкреслив, що вznecлість служіння медичної сестри полягає в тому, що, полегшуючи страждання слабих, вона тим самим служить самому Христу.

Шпіталь св. Михаила в Торонто перебуває під адміністрацією католицької церкви, але великою мірою утримується на протестантські кошти. Чимало найкращих лікарів протестантів обслуговують шпиталь. Головний хірург так само протестант. Курси для медичних сестер при шпиталі у своєму складі мають чимало студенток-протестанток, відзначаються доброю підготовкою медичних сестер.

Серед медичних сестер, що закінчили курси, ми маємо двох українок, членів української пресвітерської церкви в Торонто: панна Ірина Каменецька і панна Наталія Сич. Родини їх добре знані серед українців в Торонто своєю виховною посвятою.

Від імені української євангельської громади м. Торонто і редакції "Єв. Правди" вітаємо Ірину і Наталію і бажаємо успіхів у дальнішій праці.

Наталія Сич

Ірина Каменецька

ЗВЕРНЕННЯ

Головної Управи Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці

Повідомляємо членів Філій і Відділів УЄО, проповідників та управи їх церковних громад в Канаді і США, що згідно з рішенням Головної Управи УЄО на засіданні у вересні м.р. в Торонто — Собор УЄО цього року відбудеться в перших днях вересня на "Лейбор Дей" в церкві української евангельської реформованої громади Детройт, Міч., США.

Закликаємо всі українські евангельські громади, різних деномінацій і відділи УЄО взяти участь в роботі Собору через своїх делегатів. Одночасно запрошуємо на Собор і гостей з близьких і далеких місцевостей Канади і США.

Делегатів і гостей просимо своєчасно повідомити Головну Управу УЄО про свій приїзд в тим, щоб місцевий Комітет в справах скликання Собору міг підготовити для всіх приміщення.

Управа УЄО доручає скласти доповіді на Соборі таким особам:

1. "Стан українського евангельського руху і його завдання на майбутнє" — проп. В. Кузів, Кренстон, Н. Дж.

2. "УЄО, його трудноші і вихід з них" — проп. Л. Бучак, Гемілтон, Онт.

3. "Євангельська преса, її завдання і трудноші" — проп. Ів. Роберт-Ковалевич, Вінніпеґ, Ман.

4. "УЄО і співпраця українських і чужинних церков різних віровизнань та його спостереження, як учасника З'їзду Світової Ради Церков в Еванстон, США" — проп. Ів. Яцентий, Ошава, Онт.

5. "УЄО і тридцятиліття українського евангельсько-реформованого руху в Західній Україні та стан місійної праці в Европі тепер" — проп. В. Боровський, Детройт, Міч.

6. "Ставлення УЄО до світських організацій і громадських установ та визвольних змагань українського народу" — проп. Л. Стандрет, Торонто.

7. "Потреба в евангельській літературі та її поширення в народі" — проп. М. Фесенко, Торонто, Онт.

8. "Конечність посилення евангелізації для піднесення морально-культурного рівня та християнського співжиття і співпраці" — проп. В. Вінявський, Вінніпеґ, Ман.

9. "Роля жінки-матері в рядах УЄО" — пані Марія Бучак, Гемілтон, Онт.

10. "Чого сподівається українська евангельська молодь від УЄО" — один з молодих членів української пресвітерської громади в Ірвінґтон, Н. Дж.

11. "Євангельський рух серед українського народу на рідних землях і на еміграції і український інтелігент-науковець" — проф. С. Д.

12. "Роля УЄО серед новоприбулих" — брат Іван Петращук, Детройт, Міч.

13. "Довголітні спостереження з українського еванг. руху в Канаді — його додатні і від'ємні сторони" — брат Ст. Салмерс, Ошава, Онт.

Часу до Собору залишається ще чимало. Однак вважаємо за потрібне подати в цій справі основні моменти, щоб усі зацікавлені роботою УЄО і Собором мали можливість продумати питання, які ставить Собор перед собою, а доповідачі могли докладно й вичерпно підготовити матеріяли з доручених їм питань для загального обговорення на Соборі.

Якщо хто має будьякі думки, резолюції чи зауваження щодо Собору і праці УЄО, то просимо подати до Головної Управи УЄО для внесення їх до ділової програми Собору. До цього закликаємо не тільки братів і сестер, що живуть у Канаді і США, а всіх розсіяних по широкому світі, яким дорога евангельська справа і добро рідного народу.

Подаємо до відома, що згідно з рішенням на засіданні Г.У. УЄО 15 лютого ц.р. в Торонто, проп. В. Вінявський перебрав обов'язки секретаря і скарбника УЄО. Усю кореспонденцію щодо Собору і гроші просимо надсилати на його адресу: 180 Селкірк Аве., Вінніпеґ, Ман.

Ми всі, які стоїмо близько справ УЄО, яким лежить на серці евангельська справа знаємо, що Собор має розв'язати багато важливих і трудних справ. Проте, коли в нас буде добра воля, то з Божого благословення ми ці трудноші переможемо. Отже невідкладний обов'язок всіх, і насамперед проповідників та всього членства евангельських громад в Канаді і США, полягає в тому, щоб взяти участь в роботі Собору громадно, пам'ятаючи, що тільки спільними силами можна розв'язати великі, важливі, трудні справи. Делеґати, особливо доповідачі повинні наперед подати конкретизовані думки на письмі під час нарад Собору, або завчасно надіслати до секретаря. Підкреслюємо, що думки найширшого загалу дуже бажані для розв'язання питань і вироблення для Собору програми, а також для успішного продовження евангелізаційної праці і зміцнення організації УЄО.

Немає більше взнеслої мети в житті, як служити Богові, засівати насіння святої евангелії Христової в серцях рідного народу. Це завдання Христової церкви, значить завдання УЄО. Звернімося в щирих молитвах до нашого Господа, щоб зробив нас гідними в служінні йому і нашому багатострадальному народові, щоб дух Христів керував у серцях наших під час праці Собору.

Пам'ятаймо, брати й сестри, що не Головна Управа УЄО до цього вас всіх закликає. Віримо, що сам Христос, якому ми зобов'язані служити через наше поєднання в ньому, до вас відкликається.

За Головну Управу УЄО:

Ів. Роберт-Ковалевич, голова **В. Вінявський**, секретар

> **"Ішло за ним багато народу. І, обернувшись, сказав до них: "Коли хто приходить до мене, і не зненавидить батька свого і матір, і дружину, і дітей, і братів, і сестер, та ще й душу свою,—той не може бути моїм учнем. І хто не несе свого хреста, і не йде слідом за мною, той не може бути моїм учнем."**
> **Єв. Лук. 14:25-27**

До нарад Собору УЄО

І. Тарасюк

До праці!

До праці, до праці, Ісусові слуги!
До праці, ще доки приємний є час;
Мерщій поспішайте й години не гайте,
До діла, бо кличе Христос усіх вас!

На ниві Ісусовій праці багато,
Там кожний роботу для себе знайде;
То-ж всі одностайно працюймо завзято,
Аж доки Господар наш з неба прийде.

Корчуйте, рубайте, оріте новину,
Бадилля вогнем ви нещадним паліть!
Глядіть, аби знищити всяку тернину;
Робіть же, робіть, що Господь вам велить!

Каміння з дороги святої скидайте,
Щоб людям до правди було легше йти,
Всім в'язням Христову свободу звіщайте,
Скажіть, що Спаситель всіх хоче спасти.

Спішіть на поміч всім бідним, нещасним,
Кого придушила неволя лиха,
Ви їм послужіть своїм прикладом власним,
Рятуйте їх швидче з кайданів гріха.

Упавшому братові дайте ви руку,
Сумних потішайте ви словом життя,
Не будьте байдужі до горя і муки
І кличте ви всіх до нового життя.

Ставайте ж до праці на праведній ниві,
Бо вашу роботу ніхто не займе!
Тож щиро працюйте, не будьте ліниві,
По праці ж усіх вас Бог в славу прийме!

(Із збірки "Проміння")

> **"Горе вам письменники та фарисеї, лицеміри, що проходите море й землю, щоб зробити одного новувірця, і коли станеться, робите його сином пекла, удвоє гіршим вас." — Єв. Мат. 23:15.**

Ів. Франко

Каменярі

Автор "Каменярів" Іван Франко — наймогутніший своєю літературною творчістю поет пошевченківської доби. В українській літературі Франко посідає місце поруч Шевченка і Лесі Українки. Творчість Франкова розкривається перед кількома поколіннями, не втрачаючи своєї актуальности. Акад. С. О. Єфремов цілком справедливо охарактеризував Франка як "співця боротьби і контрастів". Поезію "Каменярі" написав Франко, маючи 22 роки. Це одна з перлин творчости Франка, як величного українського поета, якого ми не маємо жодного права забувати.

В одному з наступних чисел "Єв. Правди" подамо докладні матеріяли про Франка, щоб наші читачі, серед яких точиться розмова про його творчість, могли її зрозуміти як слід. Ред.

Я бачив дивний сон. Немов передо мною
Безмірна, та пуста, і дика площина,
І я, прикований ланцом залізним, стою
Під височенною ґранітною скалою,
А далі тисячі таких самих, як я.

У кождого чоло життя і жаль порили
І в оці кождого горить любові жар,
І руки в кождого ланци мов гадь обвили,
І плечі кождого до долу похилились,
Бо давить всіх один страшний якийсь тягар.

У кождого в руках тяжкий залізний молот,
І голос сильний нам згори мов грім гремить:
"Лупайте сю скалу! Нехай ні жар, ні холод
Не спинить вас! Зносіть і труд, і спрагу й голод,
Бо вам призначено скалу сесю розбить."

І всі ми, як один, підняли вгору руки,
І тисяч молотів о камінь загуло,
І в тисячні боки розприскалися штуки
Та відривки скали; ми з силою розпуки
Раз-по-раз гримали о камяне чоло.

Мов водопаду рев, мов битви гук-кривавий,
Так наші молоти греміли раз-у-раз;
І пядь за пядею ми місця здобували
Хоч не одного там калічили ті скали,
Ми далі йшли, ніщо не спинювало нас.

І кождий з нас те знав, що слави нам не буде,
Ні памяті в людей за сей крівавий труд,
Що аж тоді підуть по сій дорозі люди,
Як ми проб'ем її та вирівняем всюди,
Як наші кості тут під нею зогниють.

Та слави ж людської зовсім ми не бажали,
Бо не герої ми і не багатирі,
Ні, ми невольники, хоч добровільно взяли
На себе пута. Ми рабами волі стали:
На шляху поступу ми лиш каменярі.

І всі ми вірили, що своїми руками
Розіб'ємо скалу, роздробимо ґраніт;
Що кров'ю власною і власними кістками
Твердий змуруємо гостинець, і за нами
Прийде нове життя, добро нове у світ.

І знали ми, що там далеко десь у світі,
Який ми кинули для праці, поту й пут,
За нами сльози ллють мами, жінки, і діти,
Що други й недруги — гнівнії та сердиті —
І нас, і намір наш, і діло те кленуть.

Ми знали се, і в нас нераз душа боліла,
І серце рвалося, і груди жаль стискав,
Та сльози, ані жаль, ні біль пекучий тіла,
Ані прокляття нас не відтягли від діла,
І молота ніхто із рук не випускав.

Отак ми всі йдемо в одну громаду скуті
Святою думкою, а молоти в руках.
Нехай прокляті ми і світом позабуті!
Ми ломимо скалу, рівняем правді путі,
І щастя всіх прийде по наших аж кістках.

Володимир Кучер

ПЕРЕСПІВ XXIII ДАВИДОВОГО ПСАЛМА

Господь мій пастир,
В недостатку не буду я;
Він любить мене так,
Як люблю його і я.

Він душу мою оживляє
Ради імени свого;
Веде мене й стереже
Від всього зла кругом.

В долині темряви
Він теж знайде мене;
І виведе й простить
І до себе забере.

Для мене сам Господь
Стіх мій наповнив;
І голову оливою
Мені він намастив.

Добро й благодать
По всі дні супровадять мене.
І в домі Господньому
Місце буде моє.

Там, де Дніпро пливе, грає

Там, де Дніпро пливе, грає,
Степ широкий процвітає.
Там то в давній час
Розкинувся город славний,
Древній, давній, давній
Київ — батько наш.
Вбрався в славу й красу,
Держав українську булаву
Через многії роки,
А в багатій Україні
Жили славні й вільні
Сини — козаки.
Була краса, була й сила;
Дружба, любов там гостили;
Народ панщини не знав,
Жили в згоді і братерстві,
Та під небом українським
Прапор волі повівав.
Позаздростив світ долі:
Прийшли татари й монголи,
Москалі й ляхи;
Криваві ріки поплили,
Україну трупи вкрили,
Жаріли шляхи...
Життя клали козаченьки
В обороні України-Неньки,
Гинули мов цвіт...
Проблиск волі немов згас,
Кривди в небо голосили...
Тяжкий то був час!
Раптом серед темряви й руїни
Сходить зоря в Україні:
В хатині бідній і нужденній
Родиться кріпак Тарас —
Син великий України,
Українського народу геній.
Це він відкрив правду
І розказав перед світом,
Хто ми, чиїх предків діти,
Ким і за що закуті,
Що люд гноблений ярмо скине,
Україна не загине.
Тремти, лютий враже,
Слава предків не поляже:
День Божого суду прийде,
Правда неправду переможе,
Сонце щастя й волі
В Україні зійде.
— Не спіть, зброю куйте,
Борітеся — поборете!
Борітеся, діти мої,
Вам Бог помагає,
За вас правда, за вас сила,
І воля святая!
І славетних предків внуки,
Ухопились за шаблюки;
Клич до волі залунав
І жорстокий бій счинився,
Лютий ворог покорився
І царат безсило впав.
Скрізь по милій Україні
Прапор волі й щастя майорить;
Про свободу дзвони дзвонять,
Одні одного вітають;
Раптом ворог лютий і підступний
Ярмо знову відновив.
В боротьбі кривавій, тяжкій,
Вся соборна Україна гомонить:
— Честь тобі, Тарасе батьку!
Слово твого заповіту буде жить
Поки сонце світло посилає
І стояти буде світ.

Цей вірш деклямувала пані М. Богуцька на "Шевченківському вечорі" в громаді (12 березня 1956 р.). Виконуючи просьбу деяких братів і сестер, друкуємо його в "Єв. Правді". — Ред.

ПРОТЕСТ ПРОТИ СМЕРТНОЇ КАРИ

Пастор Бродвейської церкви конґреґатів, Джозеф Гентлі, виступив з вимогою скасувати смертну кару як жорстокою, нелюдською, нехристиянською, аморальною спосаду боротьби з злочинами.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

З ІСТОРІЇ КАТОЛИЦЬКОЇ І ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКОВ

В "Історії української літератури" — проф. М. Возняка ми маємо надзвичайно цікаву характеристику католицької і православної церков. Візьмімо хоч би такі уривки:

"Наслідки люблінської унії показалися для української нації тим грізніщі, що люблінська унія припала саме на час католицької реакції в Польщі. Розпочали її езуїти, спроваджені 1564 р. до Польщі. Перед їх приходом католицька церква в Польщі находилася в повному розкладі. Причина цього роскладу лежала не стільки в успіхах реформаційного руху, скільки в самім польськім духовенстві, що не дбало про усунення надужить в церкві й усю свою вагу зосередило сливе виключно на обороні своїх матеріяльних інтересів. Щезла всяка дисципліна. Духовенство й не сповняло вложених на нього обов'язків і часто мало думки, протилежні думкам, які голосила католицька церква. З матеріяльних користей шляхта давала парохії своїм дітям так, що плебанами були малолітні або хоч і дорослі, але такі, що не висвятилися. Серед духовенства розпаношилася крайня розпуста й неморальність. Доступ до вищих духовних посад мали тільки особи шляхетського походження й неодному з них становище епископа було потрібне тільки на те, щоб мати можність жити пишно й багато. Зокрема витворився погляд на манастирі як на джерело наживи. Ігуменства здобувалися часто при помочи підкупства. Ігумени вели себе як повні господарі манастирських маєтків: дарували їх або віддавали на користування різним особам, впливовим на королівськім дворі, щоб добитися номінації на епископів. Не диво, що не тільки мужеські, але й жіночі манастирі стали гніздами розпусти" ("Історія Укр. Літератури" — М. Возняк т. II, сторінка 37).

"Політична й економічна недоля українських земель, реформаційні течії й католицька реакція в Польщі, недостача школи на Україні та заязку православної церкви з грецьким патріярхатом, такі й інші обставини спричинили розгардіяш і деорганізацію в українськім церковнім житті. Вищі достойники православної церкви прикривали світські привички архиерейською одіжжю. Свої посади одержували вони при помочі зв'язків і патронату сильних і підкупу королівської надвірної служби. В управі церковними маєтками в усім наслідували світське панство; як старости, тримали у себе товпи слуг і озброєні відділи й нерідко нападали на сусідів. Церковні маєтки роздавали владики й архимандрити немов приватну власність своїм дітям, братам і своякам. Бували випадки, що знатні шляхтичі випрошували собі у польського короля епископські й ігуменські місця й протягом багатьох літ лишалися непосвяченими, уживаючи рівночасно церковного хліба. Між епископами були жонаті, між духовенством двоженці, а деколи священики зовсім не женилися, але жили з наложницями. Ігумени манастирів жили відкрито з любовницями, мали й виховували дітей: не так часто можна було стрінути в манастирях чернечі подвиги, як п'янство й шумні оргії. На роскішне життя треба було як найбільше грошей, а тим самим як найбільше доходів. Діставали їх з маєтків при помочі утисків народніх мас, також при помочі податків, наложених на нижче духовенство; в разі, коли підвладні священики не заплатили податку, владики вкидали їх до тюрми й били. З манастирів, призначених епископським місцям, поробили собі хутори й утримували там псярні"... (З тієї ж історії т. II, ст. 43).

Проф. М. Возняк пише, що коли верхи укр. нації — шляхта й вище духовенство — почали переходити на унію й польщитися, коли езуїти почали моральним і фізичним терором "навертати" українців на "батьківську віру", — серед свідоміших мас українського народу почалась сильна реакція. Провід взяли в свої руки міщани. Вони почали організувати при церквах братства. Цілью й завданям тих братств було: боронити свою віру, ширити серед українського населення освіту, а також стежити за моральним станом духовного проводу, який дуже низько впав.

Найсильнішим з таких братств було Ставропогіяльне Братство у Львові, яке набрало великого національного значення й сили в 1586 р. На чолі того братства були високоосвічені люди. При тім братстві була висока школа, в якій набували науку молоді люди без різниці походження чи маєткового стану. На одного з членів того братства, Юрія Рогатинця, який був учителем тієї школи, напав в році 1587 Васько Балабан (мабуть брат або своак епископа Гедеона Балабана — Т. К.) і, б'ючи його, говорив: **"тому, що пишеш і читаєш святі книги, що пристойне духовній особі, а не тобі, то й справедливо, щоб за імя Христа терпів муки"** (Том II, стор. 72). (Треба підкреслити, що проф. М. Возняк хоч і католик, але, будучи чесним науковцем, безсторонньо висвітлює історичні факти, пише правду. На превеликий жаль, наші католицькі епископи й священики також добре знають історію, але на велику шкоду українському народу фальшують її — Т. К.).

Проф. М. Возняк висвітлює життя української православної церкви, другої половини XVI ст. Не було це життя краще і за часів козаччини. Візьмімо для прикладу хоч би таку подію. На початку XVIII століття великий син України, гетьман І. Мазепа, бажаючи визволити Україну зпід московської неволі, уклав договір з шведським королем Карлом XII. Коли через поразку шведів під Полтавою, його акція не вдалася, українська "рідна", "козацька" церква, з її митрополитом Теофаном Прокоповичом на чолі, викляла Мазепу за зраду цареві Петрові й дуже тішилась з перемоги Петра. Митрополит Прокопович привітав царя-ката пишно-мовною промовою. Згодом він виїхав до Москвщини, як права рука Петра. Чи ж так діяла в таких випадках первісна християнська церква?

В Збірнику "Четьї-Мінеях" (щомісячне читання) висвітлений такий випадок. Римський імператор вирушив в одну з своїх колоній, в якій вибухло повстання. Це повстання він придушив дуже жорстоко, вимордувавши чимало невинних людей. Повернувшись з походу, імператор хотів зайти в церкву (треба припускати, що він був християнин). Єпископ Вавіла вийшов йому назустріч, гостро докорив йому за жорстокість, за пролиття крові невинних людей і не дозволив йому ввійти до церкви. Ось як діяли пастирі первісної християнської церкви.

Згадуючи **немилосердного** ката для українського народу, царя Петра, не можна замовчати того факту, що він не був сином царя Олексія. За тих часів був у Росії досить здібний, а разом і неймовірно жорстокий патріярх Нікон. Він користався владою нарівні з царем. За його патріярщества стався в російській православній церкві розкол. Розкольників — епископів і священиків — карав Нікон жорстоко, саджаючи на палі, а звичайних мирян засилав до Сибіру. У приватному житті ця людина була дуже неморальна. Від співжиття Нікона з другою дружиною царя Олексія — Наталією Наришкіною народився Петро, який дістав у спадщину від свого батька-Нікона жорстокість і послідовність в осягненні своїх цілей. Досягнув він престола страшним терором; ув'язнив свою старшу сестру (від першої дружини царя Олескія з Мирославських) Софію; вимордував чимало бояр, які, знаючи, що він син неправного ложа, старалися не допустити його до престола; ув'язнив свою першу дружину, а взяв дружину на "віру"; власними руками замордував свого сина Олексія; під час боротьби з гетьманом Мазепою й шведським королем Карлом вимордував дощенту населення міста Батурина з жінками й дітьми. Щодо України Петро являв собою кривавого ката, далеко гіршого, ніж Чінгісхан.

Порівнюючи первісну християнську церкву з "нашою прадідівською", "козацькою" православною, ми маємо дуже сумні, але й повчальні факти. Єпископ первісної християнської церкви, Вавіла не допустив до Божого храму римського імператора за жорстоке винищення в далекій римській колонії напівдиких людей, а українська православна церква, з високоосвіченим митрополитом Теофаном Прокоповичем на чолі, з радістю вітала московського царя, кривавого ката для України, а великого сина України, гетьмана Мазепу, що бажав здобути волю свому народові, проклинала.

Цар Петро, побоючись правдивої християнської церкви, касує патріяршество й утворює святійший синод, з підпорядкуванням його міністрові, т. зв. обер-прокуророві. Отже російська і українська православні церкви залишають своє безпосереднє завдання — нести в широкі маси благовістя і стають вірними слугами царя, підтримують і прославляють його в усіх його жорстоких проявах щодо людности. Кандидатів на епископів призначують царі. Амбітних і самолюбних людей епископство приваблювало не тільки своїм становищем у тодішньому провідному суспільстві, а також і своєю прибутковістю. Як колись особи, що бажали бути епископами, підкуповували двірську службу польських королів, так само й за російського царату здобувалися епископства підкупом царських прибічників. Православна церква починає втрачати авторитет серед віруючих. Нарід, бачучи зіпсуття церковного проводу, відпадає від віри. Наслідки всього цього ми бачимо і переживаєм тепер. Московський комунізм, з його безбожництвом, — рідна дитина православної церкви.

При царському дворі було чимало різних посередників, що з їх допомогою різні пройдисвіти здобували високі духовні та світські посади. Наймогутнішим посередником за часів останнього московського царя Миколи II був сибірський конокрад, п'яниця й роспусник, Григорій Распутін, який вважав себе за святого. Бажаючим дістати епископську посаду, треба було обов'язково відвідати Распутіна, вклонитися йому в ноги, поцілувати в обидві руки, піднести (це головне) коштовний дарунок. Після цього цей п'янчуга йшов до царя й полагоджував справу. Не важко собі уявити, що міг дати такий епископ для віруючих. Проте факти залишаються фактами. З допомогою Распутіна здобув собі посаду петербурзького митрополита й головування в святійшому синоді колишній екзарх Грузії, епископ Пітірім, людина зіпсута з усіх поглядів. Досить того, що митрополит Пітірім висвятив на епископа т. зв. келейника, якого тримав при собі, як наложника. Неймовірне, але правдиве. Про все це знали, але нічого не можна було зробити: він мав за собою царя й Распутіна.

На Волині, в місті Крем'янці, був вікарний епископ Діонісій, з походження росіянин. Коли Україна стала незалежною державою, епископ Діонісій стає щирим українцем, доводячи студентам духовної семинарії, що українська мова найкраща, наймилозвучніша мова в світі. Як тільки Волинь захопила Польща, епископ Діонісій відразу перефарбувався на польського патріота. Почав вимагати від священиків, щоб вони святкували й правили служби Божі з нагоди польських національних свят, іменин і дня народження Пілсудського тощо.

Ставши митрополитом, Діонісій почав запроваджувати т. зв. "польське православ'я". Він гостро наказав священикам святкувати всі свята разом з поляками, тобто за новим стилем. В результаті цього розпорядження під час великих українських свят церкви замикалися; віруючі молилися під церквами; під час свят за новим стилем нікого не було в церквах, — тільки священики та дяки, а люди працювали на полях. На загальний протест українського населення своє розпорядження Діонісій примушений був скасувати. В особистому житті митрополит Діонісій умовив дружину колишнього лісничого державних лісів Юденка на співжиття з ним, за що Юденкові дав **посаду** члена духовної консисторії. Про це знала вся волинська епархія. Часто можна було чути нарікання священиків, що "православною **митрополією** править не митрополит, а груба баба." Саме ця аморальна людина, цей, з дозволу сказати, митрополит Діонісій, "напередодні другої світової війни висвятив для української автофекальної церкви професора Івана Огієнка, (теперішний митрополит православної церкви в Канаді) — передав йому "благодать" і апостольську "сукцесію".

На превеликий жаль, чимало подібних сумних фактів ми маємо в житті православнрї й католицької церков і сьогодні. Життя цих церков потребує реформи, як людина повітря.

Доводимо до загального відома, що вийшов з друку

Збірник Проповідей

1954, Торонто, Онт., стор. 138

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обгрунтовані науковими даними.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Єв. Правди":

506 Ossington Ave., Toronto 4, Ontario
Ціна $1.50.
Ред. "Єв. Правди"

Листи читачів

ДЖЕРЕЛО НАУКИ ДУХОВОЇ

"Збірник Проповідей" я одержав, сердечно дякую. У цій книзі я знайшов джерело науки духової, сповненої життям правди. Мені ще не доводилося чути так ясно висловлені думки про слово Боже і його значення для вічного життя людини, яка вірує в Бога, любить і виконує його волю.

Нехай Бог благословить усіх тих, хто щиро працює на ниві Господній!

Як тільки вийде з друку книжка про Гр. Сковороду, прошу зараз же мені надіслати, за що буду дуже вдячний.

Ваш брат у Христі Ісусі,
Теодор Котур.

ДЛЯ ВСІХ ХРИСТИЯНСЬКИХ ВІРОІСПОВІДАНЬ

Сердечно дякую за надіслану так цінну й цікаву книжку "Збірник проповідей". З погляду релігійної філософії — це глибокі розвідки, рівноцінні для всіх християнських віроісповідань.

Сердечно вдячний,
Ст. Килимник

ЧЕРВНЕВІ ІСТОРИЧНІ ДАТИ

5—VI—1775

З наказу цариці Катерини ІІ російські війська зруйнували Запорізьку Січ.

5—VI—1648

Гетьман України Богдан Хмельницький здобув велику перемогу над поляками під Корсунем.

23—VI—1917

Українська Центральна Рада проголосила в Києві І Універсал.

22—VI—1941

Німеччина розпочала війну з большевицькою Росією на українських землях.

МУДРО НАПИСАНА КНИЖКА

Щиро дякую за надіслану мені книжку "Збірник проповідей". На сучасну пекучу потребу серед українського народу здорової євангельської літератури, згадану книжку треба вважати за незвичайно корисну й цінну.

Проповіді у "Збірнику" безсторонні, цікаві своїм змістом, мудро написані, висвітлені прекрасною мовою. Тематика дуже відповідна й актуальна. Глибина думки і легкий та ясний спосіб її висловлення роблять книжку доступною для широких мас громадянства. До речі, проповідь покійного Теодосія Довгалюка дорогоцінна духова перлина у "Збірнику".

Дай, Боже, щоб подібних книжок багато більше появилось на євангельському полі. Дуже дякую за ласкаву пам'ять. Радію, що маєте на увазі видати друком більше подібних книжок для поширення євангелізму між українським народом.

З щирим християнським привітом
Ів. Кубрин

ПОПРАВКИ ДО ЗАКОНУ ПРО ІМІГРАЦІЮ

На бажання президента Айзенгауера до обох палат Конгресу подані поправки до закону 1953 року про допущення в США 214,000 Ді-Пі.

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА

Видавництво "Дорога Правди" видало чергову книжку, працю З. Бичинського **"Іван Гус"**. Ціна її $1.50. Книжку можна замовити у

REV. M. PODWORNIAK
56 Harbison Ave.,
Winnipeg, Man., Canada

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Петро Шмалій

ВИШИТІ СОРОЧКИ

(Нарис)

Гучно "відсвяткували" москалі всіх кольорів і відтінків трьохстоліття "д о б ровільного приєднання" України до Московії. Щоб це "приєднання" не виглядало штучним, фальшивим або примусовим, а було виявом бажань українського народу, то саме цей український народ, "ратифікував цю угоду" мільйонами жертв в боротьбі з Московщиною, від Переяславської угоди аж до сьогоднішнього дня... Щоб переконати світ про "братнє возз'єднання," москалі витратили сотні тисяч тонн паперу, десятки тисяч тонн фарби і мільйони грошей. І все це марно. Вірити в цю брехню можуть ще тільки московські поплентачі, бо залишається й надалі найкращим переконливим способом "добровільної угоди" - московський наган.

Щоб увіковічити це "братнє возз'єднання," "в о з двигнули памятник нерукотворный" і уквітчали його найдорожчими самоцвітами — трупами найкращих синів і дочок України; трупами козацькими, трупами під Карпатами, Базаром, у Сибіру, Соловках, Казахстані, Воркуті, 1933 року, в різних каналах і... у Вінниці. І, як би ж то вже на цьому кінець ... На жаль, імперіялізм та манія "величия" засліпили москалям очі і відібрали розум. Осушити море крови в якому купається їх ім'я, дуже важко.

Вінниця — це одна з "коштовних" перлин, що "оздоблює" той "памятник нерукотворный". Про цю "перлину" хочу дещо сказати.

Чотири роки збройної боротьби українського народу з червоними і білими москалями, в неймовірно тяжких обставинах, за відновлення суверенної Української Держави — найкращий духовий вияв українського народу, що ним він заперечує і перекреслює московську пропаганду про "добровільне возз'єднання". Під тиском большевицьких орд героїчна армія України, на чолі з Головним атаманом і Головою Уряду Української Народньої Республики, Симоном Петлюрого, залишае рідні землі. Опинившись на чужині, уряд УНР розпочинае боротьбу з червоною Москвою іншими способами й методами.

Так культурно-громадській і науковій праці для українців збігае час аж до 1939 року, коли в повітряних просторах загули літаків мотори, несучи смерть і руїну. Скрізь загриміли гармати і зацокотіли кулемети, знищуючи все живе й рухоме . . . В усьому світі запанував "танок смерти", який в усій своїй смертоносній силі розгорнувся на просторах України. В обставинах такого страхітливого життя в українському народові зростали надії, кріпла віра для осягнення своїх ідейних прагнеєнь, розпочатих у 20-их роках. Одначе реальні, жорстокі події перекреслили ці сподівання. На Україні змінилося тільки прізвище узурпатора . . .

Побачити рідну хатину, в якій я спинався до життя, охопило всю мою істоту. Хотілося ще раз почути під ногами землю моїх предків, яку вони оберігали так свято, по якій і я мав щастя брати участь у бойових переходах під час визвольних змагань . . . Для цього я почав вживати рішучих заходів. В липні 1943 р. мені, нарешті, пощастило дістати офіційну відпустку до моїх батьків, яких не бачив протягом 23 років. Не гаючись, я вирушив у подорож.

Я не намагався приховати своїх піднесених переживань, які опанували мене, коли потяг наближався до кордонів України. Я жив єдиною думкою, яка мене захоплювала й зворушувала: нарешті я побачу моїх рідних, друзів і земляків, розпитаю про їх життя, дізнаюся, чи й справді "советський соціялізм" випередив "царизм", створивши для своїх громадян "рай!" На жаль, ця думка зникла, як тільки я переїхав кордон і опинився в Україні. Моє захоплення й зворушення перетворилося на біль і обурення. Обурювався я брехнею, якою так огидно большевики обдурюють світ і наївних "патріотів" за кордоном. Невимовний біль пройняв мене, коли я побачив "советський рай". Похилені, з обшарпаними стінами і дірами в стрісі, колись чисті й чепурні, стоять біленькі хатки. Довкола цих "куренів" лобода й пустирі . . . Зникли колишні клуні, стайні, та повітки. Зникли тини, садки, не видно квітів перед вікнами, в яких так кохались українські жінки . . . Мої земляки якісь похмурі, замкнуті, з поглядом недовір'я в очах, зодягнуті в лахміття і босі . . . На моє запитання, а як же з одягом у зимову пору, мені відповіли: "Так само. Тільки ноги обмотуємо в ряднину або онучі" . . . Один жах! Але на мене чекали ще більші несподіванки.

Висівши з потяга у Вінниці, я не впізнав цього, колись чепурного, що потопало в садках, міста. Вигляд його був сірий і убогий, як і його мешканців. Так само обшарпані будинки, а дахи від іржі стали червоні, неначе під стиль режиму. Тільки й того, що дощі їх обмивають а вітри висушують. Нових будівель не видно, але височить новозбудований прекрасний, в модерному стилі, будинок НКВД. Прекрасна і залізнична станція. Церковні будівлі знесені і площі, на яких вони стояли, незабудовані. Готель "Савой", колишня краса міста, виглядае як заїжджий двір.

Зголосившись в німецькій комендатурі, і, діставши дозвіл на перебування та харчовий приділ, я вийшов на вулицю, в цілком пригніченому настрої. Злидні, марні й сумні голодні обличчя людей, знову чужий "господар" на рідних землях, все це гнобило мене. Я замислився . . . Я відчув у цьому нещасті моїх земляків якусь долю й моеї вини . . . Ось я, одягнений як багач. І справді, своїм зовнішним виглядом я звертав на себе увагу. На мені було гарне спортове вбрання, англійський кашкет, (кепка), жовті черевики і шкіряні рукавички. Словом, звичайний одяг, що на нього ніхто в Європі не звертае уваги. Так, в "гнилій" Европі, де робітники, як ввесь час галасують большевики, "вмірають з голоду" . . . Я прожив на чужині 23 роки спокійно, в достатках, а вони на рідній землі в голоді й холоді . . . Мій поганий настрій збільшували турботи про засоби дальшої подорожі, куди не було залізниці. Обмірковуючи це питання, я почув українську мову. Глянувши, я побачив двох вояків в німецькій уніформі.

— Здоровенькі були, панове! — привітав я їх.

— Доброго здоров'я! — відповіли разом вояки і зупинились. Я назвав себе і пояснив, чому саме я подорожую.

— Як так, то просимо зайти до нас, пане сотнику . . . Познайомитесь з нашим сотенним командиром . . .

Поки ми дійшли до приміщення, я вже знав, що мої нові знайомі буковинці, належать до українського куреня (дві сотні), що вони кілька днів тому прибули до Вінниці, розбивши червоний партизанський відділ, а тепер не знають куди закине їх доля.

Командир першої сотні (друга була на іншому примищенні) молодий, енергійний поручник, прийняв мене дуже чемно і гостинно. Правда, спочатку він був досить обережний, але, перечитавши мої старі посвідки, і, дізнавшись, що я належав до армії УНР, зрадів і відразу ми нав'язали вояцький контакт.

— Що ж там чувати у вас, пане сотнику? Адже ви перебуваете ближче до горнила, в якому перетоплюються політичні й військові події . . . — заговорив поручник.

— Для нас, українців, крім поганого, немае нічого доброго — відповів я. — Думаю, що про це ви знаете з перебігу подій. Доля знову обернулась до нас спиною і ми повинні ще міцніше змагатися, щоб світ чув і знав про нас . . .

— Так воно е, пане сотнику... Мої хлопці також не хочуть змагатись у складі німецького вермахту . . .

— А хто ж вас примушуе до цього, пане поручику? . . . На Волині оперують організовані повстанчі відділи отамана Бульби, а це рукою подат . . . Принаймні будети змагатись за рідну ідею, під рідним прапором і . . . без "контролі" . . .

— Поділяю вашу думку, пане сотнику! Але наш курінний, "фолькс". . . .

— А на якого дідька він вам здався, друже поручику? "Загубіть" його десь, в дорозі . . . Адже війна . . .

Поручик щиро з а р еготав. Обіцяв обміркувати це питання і допомогти мені в справі мого дальшого пересування. Разом з тим порадив мені піти у "Парк Культури" і подивитись на наслідки, які залишили по собі московські червоні "брати".

— Там саме провадяться розкопки. До сьогодні видобули 1700 трупів . . .

— Дуже дякую . . . І де ж би я пропустив нагоду побачити на власні очі "піклування батька народов" про своїх громадян. . .

(Закінчення в наступному числі)

Раптом завітав фаховий маляр...

(Замість фейлетона)

Поява в одній з торонтонських православних церков чудотворного образу св. Миколи Мокрого свого часу викликала чимало дискусій, непорозумінь тощо. Урочисто, з участю єпископа (цієї ж церкви) і священиків образ виставили в церкві для поклоніння віруючих.

Образ цей найбільш славився тим, що в Україні рятував утоплеників. Росіяни, позаздрівши українцям, зробили цей образ навіть патроном своєї фльоти. Це фльоті не допомогло. Можливо, що Микола Мокрий, будучи українського походження, поставився до російських плянів не дуже прихильно. В усякому разі фльота та довго не існувала.

Коли стало відомо, що цей образ незвичайної чудотворної сили, з'явився в Торонто, то щирі і побожні православні, яких ще не торкнулася зараза канадійського скептицизму або якої іншої ересі, з нетерпінням чекали на якесь чудо. Найбільше ж були зацікавлені в тому, щоб образ Миколи Мокрого показав англійцям свою чудотворну силу. Збігали тижні, місяці, сталося чимало нещасних випадків на воді, в наслідок ураганів загинуло чимало людей у водних глибинах. Як же на все це реагував образ Миколи Мокрого? Його начебто в Торонто й не було... Чому це так? Тільки тепер усім стало ясно.

Торонто відвідав п. Михайло Дмитренко, український маляр, який розуміється на малярстві, а на образах зокрема. Оглянувши образ, він заявив, що це не оригінал чудотворного образу Миколи Мокрого, а тільки... копія. (Див. "Віра і Культура" ч. 5, 1955). Докази п Дмитренка досить слушні. Отже, в Торонто ми маемо не оригінал, а фальсифікат чудотворного образу. Якщо важко повірити, щоб оригінал образу Миколи Мокрого міг творити чудеса, то про фальсифікат не доводиться й говорити.

Правда, чимало православних і надалі будуть сподіватися чуда. Можливо, що й не без підстав. Католицька і православна церкви навчают, що особа через рукоположення в священики дістае окрему, на все його життя, благодать. Такий священик може бути дуже поганою людиною, але благодать, що він її одержуе, діе. Наприклад вночі, з суботи на неділю, священик зробив великий злочин. Проте в неділю, під час тайни евхаристії, згідно з його словами, що він їх промовляе, хліб перетворюеться в тіло, а вино в кров Христову, так в справжне тіло і кров. Жодних заперечень проти цього згадані церкви не визнають.

Дехто доводить, що хоч торонтонський образ Миколи Мокрого і фальшивий, але в наслідок єпископської благодаті разом з благодаттю священиків, які з захопленням влаштовували, благословляли і служили перед цим образом, він безперечно набув чудотворної сили, не зважаючи на своє походження. І справді, якщо так може бути з священиком, то чому так само не може статися з образом?

На мою думку п. Дмитренко не повинен був доводити до загального відома свого відкриття. Яка з того користь? Адже хто вірив, що образ чудотворний, той і надалі буде вірити... Священики ж будуть виголошувати проповіді, що, мовляв, "темні сили диявола ополчилися проти чудотворного образу". Словом, мрякобісся триватиме.

Особисто я не знаю п. Дмитренка. Проте мені здається, що він щось має проти православ'я. І справді, своїм відкриттям п. Дмитренко завдав нищівного удару молебнам, молитвам та іншим церемоніям, що з таким захопленням і піднесенням влаштовуе православне духовенство перед згаданим образом. А чи подумав п. Дмитренко про те, скільки праці, грошей і часу витрачено і раптом... марно. Серце від болю стискається, коли згадаєш, скільки церемоній і прибутків втрачено!.. І треба було п. Дмитренкові завітати до Торонто... Як на гріх, треба було йому бути фаховим малярем... Краще був би він звичайнісіньким православним. Тоді він домагався б, щоб образ належав до тієї чи іншої православної церкви — і все було б гаразд! А то фаховий маляр! Недосить розумітися на малярстві і доводити віруючим, що їх так ганебно обдурюють... А скільки горя, яку небезпеку створив п. Дмитренко для догми православної церкви?! Треба було про це здорово подумати...

Що ж тепер буде з "підземною церквою?" А бизнес був би чудовий!.. Що не кажіть, а п. Дмитренко зробив негаразд. Треба було мовчати та й годі. Хіба це перша фальшивка чудотворного образу в православній чи католицькій церкві? На таких "образах" і "чудесах" зросла сила церковної організації серед малоосвіченого народу. А може п. Дмитренко приховуе пляни реформації православної церкви? Якщо так, то нехай починае з своєї власної церкви і парафії. Знайдеться і там йому чимало праці.

Православні м. Торонто! Не звертайте уваги на відкриття п. Дмитренка. Яка різниця? Кінець-кінцем і фальшиві речі часом роблять великі чудеса.

Григорій Сухий

Оголошення

У видавництві "Бібліотека Українського Євангелика" можете набути таку літературу:

Українські Біблії, ціна	$1.35
Нові Заповіти, перекладу І. Огієнка	0.75
Др. Л. Цегельський: "Звідки взялася і що то є ев. віра?"	0 25
В. Боровський: "Ще і ще про "віру батьків"	0.10
Паст. Д. Галенда: "Що нам робити, щоб спастись?"	0.50
В. Боровський: "Історія мойого визволення"	0.50
В. Боровський: "Теодосій Довгалюк"	0.20
Ян Амос Коменський: "Лябіринт світу й рай серця"	0.90
"Збірник проповідей"	1.50
І. Петращук: "Як я став евангеликом?"	0.10
"Хто ми?" (Летючка)	0.03

Замовлення надсилайте на адресу:

REV. W. BOROWSKY

1934 Florence Street Detroit 3, Michigan

THE UNHEARD-OF WAY

CHESTER SHULER

Esther Jennings was in the midst of the week's ironing when "Aunt" Hanna Perkins called. The visit was not entirely unexpected. Esther had heard considerable about Aunt Hanna, and was rather eager to meet the titled lady, who was "aunt" to everyone in Greenmoss.

Aunt Hanna, too, was eager to call at the Jennings' home. She knew perfectly that it had been exactly two months and seven days since a new family had moved into the town. Therefore, it became her duty to know more than anyone else about the newcomers. And, too, she had a message of great importance for Esther, her brother John, and any other member of the Jennings' household interested.

For some time now, the village gossips had been busy wondering, talking, surmising. Why, for example, didn't Mr. Jennings come home except over week-ends, and some times not even then? Did Esther know how to keep house properly? Did John, her 17-year-old brother, make good marks in school? These were a few of the questions discussed at almost every meeting of the various sewing clubs, committee meetings, and the like, where talkative folks, like Aunt Hanna, assembled.

"I'm going over there to call right soon," Hanna had vowed. "And then we'll know the answers".

This bright afernoon she had kept her promise. She wasted few words on the introduction. Esther was rather surprised by her opening statement: "My, you have a nice place here. But I surely do sympathize with you people!" Aunt Hanna sighed heavily.

"Sympathize with us?" repeated the girl, puzzled. "But why, Miss Perkins?"

Hanna sighed again. Sighing, Esther decided, was a part of the good lady's sympathizing. Hanna let her gaze wander about the tidy kitchen, thence through the clear windows to a spot in the yard where Esther and John had been planting flowers. Another long-drawn sigh. Esther repeated her question, "Tell me, please?"

"Well, 'course you know, I don't like to tell new folks unpleasant things. Then again, it's my duty to do it. My Christian duty. You know the Good Book says we are to 'weep with them that weep'. So why shouldn't we sympathize with those who—"

Esther's patience was threadbare. She was becoming somewhat alarmed, too. "Tell me, please, what is this? Has something dread-

(Continued on page 8)

THE UNHEARD-OF WAY

(Continued from page 7)

ful happened to my brother, or father, or—"

Aunt Hanna elevated her thin hands at an angle before her face. "No, no, it's not quite that bad! Not quite. But dear, dear, I do pity you young people—or anyone, for that matter—who moves into this here community and tries to fix things pretty! It just ain't worth while! Indeed it ain't. You just don't know your neighbors, Miss—er—may I call you Esther? It'll seem more neighborly like, you know."

Esther breathed again. She hardly knew whether to feel angry or amused But she did feel relieved. "Surely, you may, if you like. But I don't understand your meaning about the neighbors, and—"

"I notice you're great for flowers and nice things in your yard That's grand of you. I used to have a pretty yard—before I came to this town. But it's no use here. Not a bit o' use. These boys are the worse allowed to live. Yes, ma'am! They'll run 'cross your lawn, tramp down your flowers, an'—would you believe it!—some o' those littlest Higgins' boys actually go into yards an' pull flowers out o' the ground! Just thought you ought-a know. It's my Christian duty to tell you."

Esther replaced the socket of her iron on the electric switch. "It's kind of you to tell me this. But I don't think the boys will annoy us greatly."

"I'm glad you think that, my dear—you may call me 'Aunt' Hanna; most everyone does—but I just know what those brats can do. And if they miss your yard, it'll surprise me!"

"I think we shall manage," Esther smiled, beginning to iron again.

"I see your brother's big and strong, and can run like a streak. Maybe if he grabs some o' 'em an' shakes 'em good, it'll have a good effect. I do hope it will, anyway! I must be goin' now. Have six more calls to make this afternoon. Keeps one movin', but I'm pretty spry yet."

Esther smiled as she saw her caller vanish into a neighbor's house. "Going to compare notes, most likely," the girl thought. "But she's interesting, and she means well. After all, it's as well to be forewarned."

John was amused when he heard of Aunt Hanna's "sympathy." "I have a hunch those same 'brats', as she calls them, haven't been spoiled by an overdose of real kindness in this town."

The Higgins' boys visited Esther and John as soon as their flowers had been planted and the lawn mowed twice. Evidently they were just looking the situation over, for they did not disturb anything.

Esther and John tried to make friends with them. But the boys were shy, and would not come near.

"Them's the ones!" Aunt Hanna said in a loud whisper, arriving on the scene just as the boys departed. "Keep your eyes open now—they're plannin' mischief, you mark my words!"

She was not mistaken. Three days later, Esther's patience was tried severely. Several of her most-prized plants had been wantonly broken down.

"That 'aunty' of yours wasn't too far wrong, I guess," John grunted, when Esther told him of the destruction. "If I catch those little rascals, I'll—"

Esther's look stopped him. "I think there is some other way to stop this," she said, thoughtfully. "At least, we ought to try."

She told John of her plan. "I guess maybe you're right," he agreed. "At least, it's worth a trial."

As if disappointed that they had not been pursued for their first offense, the Higgins' boys returned that evening just at dusk. They amused themselves by breaking off a half-dozen of Esther's choicest peonies. John came 'round the corner just in time to see it.

"The little scamps!" he muttered. "If it weren't for Esther's idea, I'm afraid I'd half kill some of them. But she's usually right." He grinned. "However, a little fright may not harm them."

Next evening about dusk, John hid himself behind a clump of thick bushes. Esther worked quietly in the shadow of the porch vines.

There was a slight rustle at the hedge, and two of the "brats" appeared inside the yard. They glanced quickly around, then began trampling down some of the plants. They watched the house carefully, ready to run if need be.

John stole silently from his shrubbery. Suddenly each boy felt a strong grip on his collar. They looked into the kindly but grave eyes of John Jennings.

Realizing they had been caught in the act, they struggled to get free, but John held them tightly. Thus far he had said nothing. Had he spoken angrily, the boys would have felt it was fun; this silence, however, they didn't relish.

Just then Esther strolled up to them. "Good evening boys", she said kindly. "Do you live around here?"

Tim and Ben looked at her, at each other, then at their captor. But they were too surprised to speak.

"Who are your two silent friends, John?" Esther smiled. "You might introduce me."

"W-we don't wanter be interduced!" Tim blurted suddenly. "Honest, we didn't mean to hurt—"

Esther pretended she hadn't heard. "Have you boys come to see our flowers?" she asked. "Evidently you're fond of flowers. Just look about and enjoy them. Which do you think are the prettiest?"

"T-they're purty, I guess," Ben muttered.

"Give the boys some to take along home, John," Esther said. "They may choose any they like."

"We—we don't want any flowers," Ben said. "Our dad don't like flowers. We never have any at home."

"Oh, that is too bad! But let me get some roses for you." Esther quickly cut some lovely roses. "There, take those home and place them in water. They'll remain pretty for some time that way."

Two begrimed hands stretched forth for the roses. Two pairs of half-startled, half-moist eyes looked up into the smiling face of the pretty girl. "Thanks," Tim managed to say. "I'm—sorry—'bout the flower stalks."

"Me, too," Ben muttered. "We won't do it any more." John released both boys, but they remained there. "Sure are pretty roses," Ben continued. "You — I guess you're awful kind. Our Mom was kind. She usta have roses, an'—"

"And where is your mother now?" Esther was leading the two over to a bench. "Is she at home this evening?"

"She—she's—dead," Ben choked. "She's been dead three years."

"You poor boys," Esther sympathized. "No wonder you like flowers so much. But look, it's late now. You'd better go home, but be sure to come over tomorrow evening and help John and me, won't you? Maybe, if you work real hard, we can pay you something for your help."

Two faces brightened. "Honest? After—after this?"

"Certainly. And besides, I know you won't break any more of our plants. When you want flowers, just ask me for some."

Two days later Aunt Hanna received the shock of her life when she found Esther and the two boys on their knees among the flowers. At one side, in the shade, a bushel or more of cut flowers were strewn about. Carefully-made bouquets lay in neat rows on the porch.

"What's all this?" Hanna gasped.

Enjoying her visitor's confusion, Esther answered, "I have two of the best helpers, here. We've been making bouquets for the sick folk at the hospital. Tim an Ben are going to get cleaned up now, and take them over to the wards. The boys are so fond of flowers, and haven't any of their own, so they like to help John and me over here, you see."

"Yes, but I—I—ah— Well, I declare!" Hanna was comical in her surprise. She sat down suddenly and gazed in wonder.

Two days later Hanna came back. "Esther, I have something won-der-ful to tell you! I was over at the hospital yesterday visitin' old Mrs. Gipes, and while I was there in comes a gang o' boys and girls. Each has an armful of the prettiest flowers, an' they begins to distribute them among the sick folk. I could hardly believe my two eyes, when I saw those two Higgins boys in the lead. I just never have seen such a change in any young-uns before." Hanna smiled suddenly. "And I guess it's all due to you, Esther Jennings!"

"Oh, you met my Sunday school class at work, eh?" Esther smiled. "I sent them over there, and as they had to go alone, I'm glad to hear that they did their work nicely."

Hanna gasped. "Your Sunday school class? You don't mean to say them Higginses is in Sunday school? Well. I never!"

"Certainly. Why not? They have souls to be saved just the same as any other children."

"Well, I guess that's true, too. But I never thought — "Aunt Hanna was speechless for almost half a minute. Then she smiled. "You people sure have an unheard-of way to get on the good side o' folks, an' 'specially them boys, Esther Jennings. Anyway, it worked!"

"I once read, Aunt Hanna," Esther answered thoughtfully, "of One who believed in kindness as a cure for many human ailments. So you see, John and I have merely tried to use somewhat the same 'prescription' as best we could. The Great Physician, Jesus, wrote it with His finger in the sands of Galilee long years ago, as you may recall."

Hanna nodded, vigorously. "Yes, yes, I know. I know. Pity is, it's not used more these days!"

—The Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVI. Число 7-8. Торонто, Онт., Липень-Серпень 1955 July-August Toronto, Ont. Рік XVI. Число 7-8.

СЛАБОХАРАКТЕРНІСТЬ ІЛІЯ

В першій книзі пророка Самуїла (2-5 гл.) висвітлена жахлива руїна Ізраїля. Десятки тисяч найкращих бійців полягли в бою від мèча філістіїв, нарід опинився в рабстві, країна немилосердно пограбовано. Родина первосвященика загинула, а найбільша святиня, що була свідком падіння стін Єрихону, святиня з скрижалями Мойсея і жезлом Аарона, в якій перебувала Шекайна, потрапила до рук поган.

Що привело нарід, церкву ч весь край до такої страшної руїни?

На чолі тодішньої церкви стояв первосвященик Ілій. Походив він з роду Аарона, його сини були священиками при храмі Господньому. Одночасно Ілій виконував і обов'язки світського провідника, як суддя над Ізраїлем.

В руках Ілія була зосереджена світська і церковна влади. Отже він мав велику відповідальність перед людьми і Богом.

Чесний, щирої вдачі, Ілій був глибоко релігійний і покірний перед Богом. В ньому не було заздрости. Через хлопця Самуїла, що служив при храмі, Ілій одержує від Бога докірливе відкриття про передбачену його руїну. Ілій прийняв це відкриття з тихою покорою, сказавши: "Він — Господь, що йому до вподоби те й вчинить". Він не намагається доводити, що така кара страшна, що мовляв, він робив що тільки міг, словом, він не виправдується.

Кара справдилась. Ілій сидів при храмі. З поля бою прибігає посланець. Він розповідає йому, що десятки тисяч народу загинули, що його сини полягли від меча філістіїв. Ілій любив свій нарід, любив і своїх синів. Такі відомості дуже вразили його, але він зміг їх перенести. Проте, коли посланець сказав, що "Ковчег Завіту" потрапив до рук невірних, серце Ілія не витримало і він впав мертвий на землю. "Бо серце його найбільше боялось за Ковчег Божий".

Перед нами дві постаті: Самуїл і Ілій — Самуїл — хлопець, що прислуговує в церкві, і Ілій — патріярх, представник найвищої церковної влади. Не зважаючи на таку велику ріжницю між своїм і церковного служника становищем, Ілій покірно, без заздрости, без претензій на якесь священство, вислуховує відкриття про кару від Бога. Отже, постать Ілія справляє гарне враження. Він має багато доброго в собі. Він любив Бога, свій край і своїх синів. Що ж привело його до руїни?

Слабохарактерність — такий основний дефект Ілія. Брак моральної рішучости — ось що привело його самого, його родину, церкву і край до цілковитої руїни. Він знав, що ділося в храмі. Він знав що його сини-священики насильно обкрадають людей, які приходили до храму з жертвами. Це насильство набрало таких розмірів, що люди перестали приходити до храму. Він знав про їх поводження з жінками і докоряв їм: "Ні, діти мої, недобрий іде про вас поголос, який я чую, ви приводите до переступу нарід Господній". Дальше цих словесних докорів щодо злочинів синів Ілій не пішов.

Тим часом сини, слухаючи батьківські докори, робили й далі, що їм тільки хотілося. Два рази одержав Ілій попередження від Бога про поводження синів в храмі. Проте Ілій не відважився на будьякі рішучі заходи. Устами невідомого пророка Бог сказав Ілієві: "Ти поважаєш синів твоїх понад мене". Цей докір як і інші залишалися без наслідків. Ілій тільки й те робив, що сварив і умовляв здеморалізованих синів.

Слабосильні люди завдають людству чимало зла. Одверте безчинство викликає обурення і спротив, але безвольна доброта обезброює людей. Як би на місці Ілія був би якийсь беззаконний первосвященик, такий як і його сини, то нарід з гнівом усунув би їх. Добросердість, м'якість, патріотизм і релігійність Ілія обезброювали нарід. Своєю ж слабохарактерністю Ілій накликав гнів Божий на себе, на церкву і на край, — сталася жахлива руїна. Цей приклад з слова Божого дає нам прекрасну науку для врятування нашої батьківщини — України.

Що має спільного ця стародавня ізраїльська трагедія з нашим модерним часом, зокрема з українською справою? Насамперед те, що ми бачимо, як на наших власних очах повторюється у всеукраїнському маштабі гріх первосвященика Ілія з такими ж трагічними наслідками.

Толеранцію зла в суспільстві і умовлення, що привели український нарід до руїни, ми практикуємо в нашому житті і надалі. До речі, яскравим Ілієм у всеросійському маштабі був Керенський, який знову намагається рятувати Росію.

Ця слабохарактерна людина під час революції намагалася умовленням спинити пожежу модрів, насильства і беззаконня. Керенський — це предтеча Сталіна. Без Керенського Сталін був би неможливий.

Стежкою умовлень і м'якотілої толеранції зла проєтує й українське суспільство. В результаті стан України не кращий від стану Ізраїля за часів первосвященика Ілія. Нарід у рбастві, церкви опоганені, грубою силою викорчовується віра в Бога. Потрібні рішучі заходи для зміни духового життя нашого народу, його моральних якостей. Що ж ми робимо для цього? Говоримо, умовляємо й толеруємо зло. Фактів про це не бракує й в житті української спільноти на еміграції.

Ілій повинен був позбавити своїх синів священства і гостро покарати їх. Цим він врятував би край від руїни і своїх синів. Українське суспільство повинно взяти за правило, щоб у проводі церковно-громадського життя не було людей типу синів Ілія.

Визвольна боротьба українського народу рішуче потребує морального й духового оздоровлення. Наш святий обов'язок полягає в тому, щоб усунути марновірство, припинити толеранцію неморального життя, п'янства, скандали, і виховувати в людині чесність, відданість і праведність. Тільки опанувавши ці чесноти, наш нарід стане ще міцнішим в осягненні своєї остаточної мети у визвольній боротьбі. Для цього і, насамперед, такі чесноти повинні мати його світський і церковний провід.

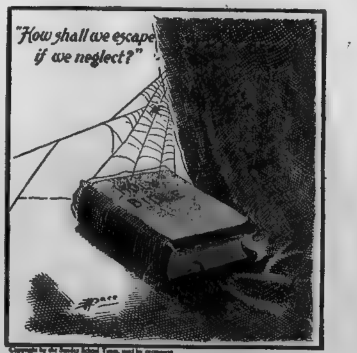

Генеральний 81-ий собор пресвітерської церкви

1—8 червня 1955 р. відбувся генеральний собор пресвітерської церкви.

Уряд пресвітерської церкви будується виняткова на науці слова Божого. Він складається з ієрархії, так би мовити, невеликих парляментів, тоді як уряди православної і католицької церков, складаються з ієрархії осіб. Уряди ритуалістичних церков в основі є монархистичні, тоді як уряд пресвітерської церкви суто демократичний і діє під проводом духа науки Христової.

В Діяннях апостолів, ми маємо докладне висвітлення виборів провідних мужів для керування добродійними і фінансовими справами церкви, як зазначено вище.

В Єрусалимі перший собор церкви розв'язував справи порядком обговорення і своїх уповноважених вибирав: "Ухвалили тоді апостоли і старші і вся церква вибраних мужів з між себе послати в Антіохію з Павлом..." — Діян. ап. 15 : 22.

Отже, кожною громадою в системі пресвітерської церкви керує обрана церковна сесія. Члени сесії вибираються на ціле життя. До їх компетенції належать справи духові і церковної дисципліни. Справами фінансовими і маєтковими керує рада управителів.

Влада єпископів в ритуалістичних церквах в пресвітерській церкві належить пресвітерії. Пресвітерія складається з вибраних представників від кожної громади в даному місті чи околиці. Звичайно вибирається два делегати, один з них пастор. В пресвітерії завжди має бути половина звичайних членів громад і половина пасторів. Раз на рік відбувається синод. Всі члени пресвітерії можуть брати участь в синодальних засіданнях, які мають суто духовий характер, ціллю їх є вивчення слова Божого, духова спільність, братерська дискусія різних проблем, що виникають в межах провінції, такі основні завдання синодальних засідань.

Найвищу інстанцію пресвітерської церкви, яка дорівнює за своїми функціями ролі патріярха і собору в ритуалістичних церквах, представляє генеральний собор церкви. Собор складається пропорційно до числа членів пресвітерії - один на вісім членів пресвітерії. У складі собору має бути рівне число звичайних членів громад і пасторів.

Робота собору пресвітерської церкви цього року була глибоко пройнята діловим характером. Кількість пожертв на місійні цілі (бюджет на 1956 рік) підвищена до 1,200.000. Вислухавши й обговоривши звіти своїх комітетів, собор ухвалив відповідні постанови для дальшого поліпшення роботи.

Голова собору вибирається на час сесії собору, проте він виконує деякі функції аж до наступного собору і виборів нового голови. Собор також призначає сталих секретарів різних комітетів (бордів). Комітети ж поновлюють третину свого складу щороку і виконують усю працю церкви. Працюють комітети домашніх місій, закордонних місій, адміністраційний комітет, архітектурний, евангелізаційний та інші.

В роботі собору пресвітерської церкви цього року брали участь три українських делегати, а саме: пастор Л. Бучак (Гамілтон), пастор д-р С. Сасс (Едмонтон) і пастор М. Фесенко (Торонто). Гостив на соборі і пастор І. Яцентий (Ошава). Згадані пастори, скориставшись нагодою, гідно репрезентували в різних нарадах собору справу українського народу.

Собор звернувся з закликом до всіх церков збільшити пожертви, оскільки відчувається гостра й велика потреба в місіонерах, шпиталях, школах та інших інституціях в країнах, де нарід неспроможний цього сам для себе зробити.

Собор в подякою вислухав звіти про виникнення китайської пресвітерської церкви на Формозі, що почала сама керувати своїми справами. Так само великий релігійний рух і організація великої кількости пресвітерських громад серед так званих "мисливців за головами" в горах Формози являють собою підтвердження для всіх, що Бог в своїй ласці не зважає на лиця.

Поле праці потреби проповіді науки Христової величезні. Бракує коштів. Віруючі Канади мають цілковиту можливість ці кошти побільшити пожертвуваннями. Собор певен в тому, що це завдання буде виконане з честю й християнською любов'ю.

"...Дванадцять апостолів покликали громаду учнів та й сказали: "Не личить нам, покинувши слово Боже, служити при столах. Нагляді́ть же, брати, між собою сім мужів доброї слави, повних Духа святого та мудрости, — їх настановимо для цієї потреби. Ми ж у молитві та служінні слову завжди перебуватимемо". І сподобалося це слово всій громаді, і вибрали Стефана, людину повної віри й Духа святого, і Пилипа, і Прохира та Никанора, Тимона та Пармена, і Миколу — нововірних з Антіохії, — яких поставили перед апостолами, і, помолившись, поклали вони руки на них. І росло слово Боже, і дуже множилося число учнів в Єрусалимі, і велика кількість священиків покорилася вірі" — Дії ап. гл. 6:2-7.

ЦІКАВИЙ КОНЦЕРТ — ПІЯНО

(Королівська Музична Консерваторія в Торонто)

24 червня 1955 р. в Королівській Музичній Консерваторії м. Торонто відбувся концерт-піяно учнів Алексадра Флорука, який належить до учительського складу консерваторії.

Це був незвичайно цікавий концерт, в якому взяло участь 15 учнів. Батьки і знайомі та просто прихильники музики заповнили концертову залю.

Діти з напруженням і деякі з них нервово чекають на початок концерту. Ось появляється молодий, досить рухливий учитель. На знак діти одне по одному виходять на сцену і ввічливо вклонившись авдиторії, виконують музикальні речі. Присутні зустрічають всіх виконавців гучними оплесками. Буквально під грім оплесків виконавці залишають сцену, не зважаючи різниць виконання. Всі дістають цілком заслужену нагороду і заохочення для дальшого навчання.

Діти вражали певністю і виключно талановитим виконанням вивчених ними композицій. Зокрема слід відзначити таких молодих виконавців, як Ніна Маковкін, Анджела Фуско, Ростислав Левицький, Ірина Гладкова і Дарія Марцинківська. Проте всі виступи, без винятку, виявляли добру підготовку, в якій яскраво відбилося навчання майстерного вчителя, що ставиться з великою любов'ю до дітей і до музики. Цей концерт не тільки виявив музикальні здібності дітей, а й не в меншій мірі музикальну й педагогічну талановитість їх молодого вчителя.

Помітно було, що деякі з батьків переживали не менше, ніж їх діти на сцені під час гри. Проте всі присутні безперечно були задоволені концертом. Присутні на концерті мали нагоду послухати в прекрасному виконанні дітей композиції Баха, Форреста, Моцарта, Столцела, Косенка, Берліна, Бетховена, Чайковського, Шумана, Глюка та інших.

Чарівність музики не втрачала на якості, а навпаки побільшувалася наївним, але щиро-дитячим виконанням молодих піяністів.

Немає сумніву, що Александр Флорук і його школа запевнений розквіт і майбутність.

Серед присутніх гостей на концерті був визначний канадський композитор Б. Берлін. Так само концерт відвідали пастор Фесенко з дружиною, інж. І. Янішевський з дружиною та інші.

Сем. Підвисоцький

Б. Грінченко

Зорі

"Мамо люба! Глянь, як сяють
Ясно зорі золоті!
Кажуть люди, то не зорі,
Сяють душі то святі.

Кажуть, хто у нас на світі
Вік свій праведно прожив,
Хто умів людей любити,
Зла ніколи не робив.

Бог узяв того на небо
Ясно зіркою сіять . . .
Правда, мамо, то все душі,
А не зорі там горять?

Так навчиж мене, голубко,
Щоб і я так прожила,
Щоб добро робити вміла,
А робить не вміла зла."

БЕЗПІДСТАВНЕ ЗАХОПЛЕННЯ

(Новий переклад Біблії д-ра Огієнка найгірший з усіх перекладів нашого часу)

"Християнський Стяг" (ч. 2, 1955) вмістив статтю пастора П. Костева: "Митрополит д-р Огієнко, як перекладач Біблії". Пастор П. Костів констатує: "Найбільшою прогалиною в церковному й культурному житті українського народу була відсутність повної Біблії на зрозумілій для всіх мові".

Далі, з надзвичайно великим перебільшенням, автор статті характеризує д-ра Огієнка, як знавця грецької і гебрейської мов.

Поринаючи в морі надуманих слів, не зважаючи на справжній стан перекладу, П. Костів пише: "Українська Біблія в перекладі проф. д-ра Ів. Огієнка клясична й найкраща з усіх досі існуючих перекладів чи не між всіми слов'янами. Мистецтво кожного перекладу полягає в тому, щоб якнайточніше зберегти характер оригінальної мови без порушення фразеології та взагалі законів перекладної мови... В цьому сенсі митрополит Іларіон показав себе справжнім майстром".

Про що ж саме говорять факти?

Візьмімо "Новий Заповіт" і "Псалтир", в перекладі д-ра Огієнка, і "Новий Завіт" та "Псалми" — в перекладі П. Куліша і порівняємо переклади деяких псалмів. Наприклад:

Ст. ст. 1—3 псалма 19 в перекладі д-ра Огієнка звучить: "Небо розповідає про Божую славу, а про чин Його рук розказує твердь. Приськає словом день дневі, а ніч ночі показує думку, — без мови й без слів, не чутний їхній голос".

Тут ми маємо штучність і незграбність думки і вкрай незрозумілу мову. І справі. Що значить "Приськає словом день дневі"? Якщо для кожного зрозумілі такі вирази, як "кіт приськає до сірка", "він приснув від сміху" і т. д., то вираз "приська словом день дневі" являє собою глибоку таємницю перекладача. До того ж гебрейський текст зовсім не потребує "приськання".

Взнесло, побожно, згідно з оригіналом і з великим натхненням, що передається й читачеві, переклав згадані стихи 19 псалма П. Куліш так: "Небеса являють славу Божу, і простір звіщає про діла рук його. День дневі сповіщає про них, і одна ніч дає вістку другій. Ні це мова, ні це слово, але чути їх голос".

Коментарі зайві, а висновок про якість перекладу зробіть, дорогі читачі, самі.

Читаємо в перекладі д-ра Огієнка псалом 23:

"Господь — Пастир мій, тому в недостатку не буду!

На пасовиськах зелених мене покладе, на тихую воду мене запровадить.

Він душу мою відживляє, ради Ймення Свого Він провадить мене по стежках справедливости.

Коли я піду хоча б навіть долиною темряви, то не буду боятися злого, бо Ти при мені! Твоя палиця й підпора Твоя — вони втишать мене!

Ти передо мною стола наготовив при моїх ворогах, мою голову Ти намастив був оливою, моя чаша — то надмір пиття.

Тільки добро й милосердя гонитися будуть за мною всі дні мойого життя, а я буду стояти в Господньому домі на довгі часи".

Перекладом цього псалма д-р Огієнко розкриває "свою велич" як "знавця стародавніх мов, неперевершеного перекладача і... поета". Що значить "долина темряви"? Що то за вираз "моя чаша — то надмір пиття", або "добро й милосердя будуть гонитися за мною"? Цим слабеньким перекладом, сурогатом поезії, на яку спроможний учень другої або третьої кляси середньої школи, д-р Огієнко відібрав у церкви чудову, правдиву поезію, що нею пронизаний зміст 23 псалма у П. Куліша, і який звучить так:

"Господь — пастир мій, не матиму недостатку.

Дав мені оселю серед лугів земних, він веде мене до тихих потоків.

Він справляє душу мою; він веде мене по праведній дорозі задля імени свого.

Хоч би я ходив по долині тіни смертної, то не боюся жодного лиха, Ти бо єси зо мною; Твоя палиця й підпора дає мені духа.

Ти наповняєш стіл мій перед очима ворогів моїх; ти помазав голову мою і кубок мій повний, аж переливається.

Так, милосердя й благодать будуть проводжати мене по всі дні життя мого; і житиму в домі Господнім по всі дні".

На нашу думку, навіть неможливо порушувати питання про те, що 23 псалом у перекладі д-ра Огієнка далеко кращий, ніж у перекладі П. Куліша. Хіба ж може, наприклад, огієнківський вираз "моя чаша — то надмір пиття" замінити кулішівський вираз "і кубок мій повний, аж переливається"?

Цілковите нехтування оригінальних мов червоною ниткою проходить через весь переклад псалмів. З самого початку перекладач "товче залізною різкою посуд гончарський" і так "товче переклад" аж до кінця.

Досить і цих фактів, щоб переконатися в тому, що захоплення пастора П. Костева новим перекладом Біблії, який зробив д-р Огієнко, безпідставне. Д-р Огієнко, як видно з перекладу, знає грецьку й гебрейську мови зле, великою мірою відстав і від сучасної літературної української мови, його новий переклад Біблії — найгірший з усіх перекладів нашого часу на слов'янських чи будьяких інших мовах. Українському народові на довгі роки відібрано добрий переклад. Замість нього друкується якесь екцентричне, занапастоване, ділетантське тлумачення.

Не краще стоїть справа і з перекладом "Нового Завіту". Проф. Огієнко або не знає грецької мови або її нехтує. В Єв. від Мат. (гл. 2 ст. 15) сказано: "щоб справдилось, що сказав Господь через пророка". У д-ра Огієнка маємо: "Щоб збулося сказане від Господа пророком". Оригінал твердить, що Господь сказав через пророка, д-р Огієнко твердить, що пророцтво було сказане пророком від Господа. В перекладах немає різниці принципової, але є велика різниця мовна, яка виявляє незнання мови.

Надзвичайно велику помилку припустив д-р Огієнко в перекладі ст. 17 гл. 5. Єв. від Матвія: "Не думайте, що я прийшов знівечити закон або пророків, не прийшов я знівечити, а СПОВНИТИ". Д-р Огієнко перекладає цей стих так: "Не подумайте ви нібн Я руйнувати Закон чи Пророків прийшов, Я не руйнувати прийшов, а доповнити". Таким "перекладом" д-р Огієнко відкидає науку про те, що Ісус Христос своїм життям і смертю сповнив усі вимоги праведного закону Божого, що тепер, хто вірує в Христа, тому сповнення Закону Христом зараховується без заслуг ласкою Божою. Православна церква з цією наукою не погоджується. Вона навчає, що людина спасається не тільки вірою, а й ділами закону. Отже д-р Огієнко наперекір ясному змістові оригінала заміняє слово "сповнити" словом "доповнити", тобто вимога виповнення закону як умови спасення залишається в силі. Цю думку д-р Огієнко підкреслює й в посланні ап. Павла до римлян, пишучи слово "закон" з великої літери. Цим він підкреслює, що мова йде не про загальні вимоги праведности, не про загальний закон Божий, але про "Закон", даний через Мойсея. Знову врятовано (правда штучно і наперекір ясному змістові оригінала) православну доктрину про спасіння ділами.

На підставі яких мовних даних д-р Огієнко, знову таки наперекір ясному змістові оригінала, перекладає в посланні ап. Павла стих 27 (гл. 1) так: "...Почув я про вас, що ви стоїте в однім дусі, борячись однодушно за віру В ЕВАНГЕЛІЮ". Навіть православний російський синодальний переклад не відважився змінити цього неприємного для православної церкви місця. В синодальному перекладі, в перекладі П. Куліша та інших перекладах, згідно з оригіналом, цей стих звучить так: "..Почув про вас, що стоїте в одному дусі, і однією душею боретесь ЗА ВІРУ ЕВАНГЕЛЬСЬКУ".

Такі приклади можна наводити без кінця. Вони говорять за те, як д-р Огієнко, цей, за твердженням пастора П. Костева "справжній мистець перекладу" знівечив слово Боже.

В перекладі П. Куліша ми маємо архаїзми, проте в цілому переклад Біблії виконаний сумлінно, з великим знанням стародавніх мов, з трактуванням слова Божого, як святині. Цього ні в якій мірі ми не можемо сказати про переклад д-р Огієнка.

Дехто з православних висловлює побоювання, що д-р Огієнко, співпрацюючи з протестантами, допустить протестантські впливи в перекладі. Ці побоювання безпідставні. Д-р Огієнко, а на це він великий мистець, зумів так обкрутити протестантів — членів ревізійної комісії в справі перекладу Біблії, що вони, знаючи ще менше стародавні мови, ніж д-р Огієнко, **без застережень прий-**

(Продовження на ст. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

KU 9262
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6082

П'янство і міжнародня політика

Читача здивує такий заголовок. І справді, який зв'язок може бути між цими двома поняттями? Нормально такого зв'язку безперечно не може бути. На жаль, фактично він існує. Навіть така важлива конференція, як Женевська, не обійшлась без бенкетів.

Міжнародню політику, на якій залежить війна і мир, добробут або руїна мільйонів людей повинні провадити тверезі люди, в тверезому вигляді. Цього ніхто не може заперечувати. Навіть такий брутальний спорт, як боротьба, і то вимагає від борців утримуватися від алкоголю.

Хіба вчитель може навчити дітей в п'яному вигляді? Хіба на найдрібнішій праці терпітимуть людину, що зловживає алькоголем? Звичайно людина може собі дозволити випити, не підчас праці, а у вільний час.

З цього універсального правила останніми часами зроблено виняток для міжнародньої політики. Ось недавно всі часописи висвітлювали перебіг конференції представників східньої потуги — СССР з Тіто, в Сербії, подавали фото. Люди, що очолюють комуністичну державу, яка контролює життя третини людства на земній кулі, представлені на фото в п'яному вигляді, ледве тримаючися на ногах. П'яний як ніч Хрущов намагається цілувати чужих жінок, а Булганін з ідіотською посмішкою на обличчі націлюється до піднесеної чарки. Що може дати світова політика для людства, якщо вона перебуватиме в руках п'яниць, які навіть не соромляться показуватися публічно в п'яному вигляді.

На банкетах, під час конференцій в Ялті, Потсдамі, конференцій, таких жахливих своїми наслідками, представники великих держав, як передавала преса, випивали по двадцять тостів. Це викликує подив, що до споможності великих державних мужів споживати алкоголь, але разом з тим це викликає страх за долю людства. В результаті договору в Ялті, де до речі, Сталін пив тільки воду, в пляшках від горілки, а гості водку, мільйони людей потрапили в комуністичне рабство, сотні тисяч загинули страхітньою смертю (репатріації, лінц і т. д.) Пили й в Потсдамі.

Ці факти вимагають цілковитої заборони вживати алкоголь на міжнародніх конференціях. Парляменти вільних країн повинні ухвалити закон, що всі договори, підписані на конференціях, де споживались алкогольні напої, автоматично уневажнюют-ься. Алкоголь і дипломатію ще більш небезпечно змішувати, ніж алкоголь і бензин. Ніхто того не заперечує, що хто бажає, той має право споживати алкоголь, проте жоден державний муж під час виконання своїх обов'язків не має найменшого морального права отруювати свій розум алкоголем.

На Україні у запорожців у мирний час кожен міг пити, скільки хотів, але під час походу пянств'о каралося на горло. Це був мудрий закон.

В Росії досить поширений вислів, що складної проблеми "без горілки не разбереш". Представники західних демократій повинні довести ділом, що міжнародня політики й п'янство несполучені.

Найганебніша риса міжнародніх нарад це безперечно публічне п'янство провідних мужів. Як правило, з таких нарад нічого не виходить, крім зла, терпіння і страждань для мільйонів людей. Факт наочний Женевської коференції "великої четверки". З'їхалися, поговорили, випили і . . . роз'їхалися. А людство, непевне завтрішнього дня, як стояло, так і стоїь в обличчі третьої, страхітливої своїми наслідками, світової війни.

М. Подворняк

СПОГАДИ

Пройшло багато літ. Минулі дні,
А спогад в серці ще жевріє . . .
Колись у нашій рідній стороні
Апостол Божий правду сіяв.

Зо сну будились села і міста,
Степи широкі оживали . . .
Наш рідний край із темряви устав,
Усе хвалу Творцю співало.

Христові піонери скрізь пішли,
Народові вказали путь дорогу,
І світло правди й волі понесли,
І грішних кликали до Бога.

Своїх апостолів Господь послав
Простих, із нашого народу,
І кожен з них писав і сповіщав
Про Божу правду, про свободу.

По українських селах і містах
Христове світло засіяло,
І люди каялись в своїх гріхах,
Степи заснулі оживали . . .

Минуло відтоді чимало літ,
А спогад в серці все жевріє . . .
Про те, як в нашій рідній стороні
Апостол Божий правду сіяв.

(Із Зб. "Проміння")

Безпідставне захоплення

(Закінчення з ст. 3)

няли всі його "православні інтерпретації".

Д-р Огієнко зробив велику прислугу православним теологам своїм "новим перекладом Біблії".

У світлі цих прикладів, взятих випадково, стає ясним, що новий переклад д-ра Огієнка кульгає на обидві ноги. Його можна читати тільки як ілюстрацію, як не треба перекладати Святого Письма. Цим перекладом абсолютно неможливо користуватися під час богослужень. Він тенденційний і неточний. Дивно й цілком незрозуміло, чому саме пастор П. К. Костів захоплюється цим перекладом. Адже висловлюючи своє захоплення перекладом у згаданій статті пастор робить погану прислугу правді і евангельському рухові.

Той факт, що українські баптисти нічого не зробили, щоб в самому початку зліквідувати цей "переклад" не виправдує їх претензії на вищу вартість. Найголовніше, що вони свого обов'язку перед своїм народом не виконали і тепер ми всі будемо примушені читати по наших церквах, на велике здивовання присутніх, такі "перлини", як один день "приськає" до другого, та інші надумані й вигадані нісенітниці, що знецінюють зміст слова Божого.

М. Фесенко

● Під час землетрусу в східній частині провінції Шензі (Китай) загинуло 1000 чол.

● За відомостями лондонських торговельних підприємств СССР купує в Канаді 600 тис. тонн (22 міліони бушлів) пшениці.

Збірник Проповідей
1954, Торонто, Онт., стор. 138

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковними даними. Ціна $1.50.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Єв. Правди":

506 Ossington Ave., Toronto 4, Ontario

Святий обов'язок редактора

До редакції кожної газети надходять матеріяли, в яких автори, висвітлюючи те чи інше питання, разом з тим часом висловлюють безпідставні твердження на адресу інших організацій, чи осіб. Святий обов'язок редактора, або не подавати в газеті тверджень, що йдуть у розтіч з справедливістю, або зазначити, що редакція з такими безпідставними твердженнями не погоджуєть-ся.

"Шлях перемоги" (від 26 червня 1955 р.) містить листа про "Страшну секту". Секта описана й справді страшна. На жаль, автор листа, описуючи "страшну секту", свідомо, чи несвідомо, згадує одним духом і "всяких баптистів, евангеликів і т. д.". Автор пише: "Скільки наших новоприбулих еміґрантів опинилося у лабетах ріжних сект на терені Бразілії. Вже не кажу про всяких баптистів, евангелістів і т. д.".

Якщо автор допису не знає, то редактор "Шляху перемоги" повинен знати, що баптиська та інші евангельські церкви — це поважні релігійні організації, які існують по всіх цивілізованих країнах світу. Адже теперішній президент США так само пресвітеріянин. Вже пора, щоб і редактори української преси в цьому питанні як слід розбиралися.

Не так давно кардинал Маґіган в Торонто публічно закликав протестантів і католиків до взаємної толеранції. У нас немає сумніву, що й редактор газети "Шлях перемоги" так само визнає релігійне переконання за особисту справу кожного громадянина. Воно так і має бути в Україні, звільненій від безбожницького червоного дракона. Чому тоді редакція газети "Шлях перемоги" містить твердження необізнаних авторів, в яких поважні евангельські церкви ототожнюеться з якоюсь збоченою сектою?

Що "страшна секта" витворювала в Бразілії, то "свята інквізиція" масово виробляла в не так далекому минулому. А згадаймо релігійні погроми невинних людей в Домініканській республиці в наші дні.

Якщо автор згаданого допису і редактор газети "Шлях перемоги", який, вмістивши такі безпідставні твердження, погоджується з ним, бажають знайти дух сектярської ненависти, подібної до "страшної секти", то насамперед треба заглянути і то пильно в свою душу.

Толеранція — властива риса українського народу і ми повинні свято її додержуватися, особливо в релігійних справах.

Генадій Колючка

Огляд преси

Кому потрібна така писанина?

"Українське православне слово" (червень, з 1955 р.) містить статтю "Протестанти на богословськім роздоріжжі".

В цій статті подані такі "перлини богословського роздоріжжя":

"На одній давнішій конференції їхніх богословів в Европі були навіть страшенно сміли, як на протестантів, голоси, що кликали повернути назад до почитання Божої Матері. "У нашій Церкві сумно та студено, бо забрали нам матір, а без матері в родині жити важко"...

Отже "богослов" нарікає, що забрали нам матір".

Спадає на думку: де, коли, хто серед протестантів міг говорити чи писати такі нісенітниці? Ми не будемо заперечувати того, що серед протестантів є поодинокі особи, що збившись пантелику, часом можуть сказати або написати щось подібне. Таких слабосилих людей чимало у світі. Але коли хтось закидає лованому релігійному рухові самозаперечення його центральних доктрин, то треба подати джерела і прізвища таких осіб.

Автор згаданої статті винайшов якогось "методистського епископа", на прізвище Френсис Г. Енслій. Цей епископ, як що вірити авторові, проголосив, що: "протягом ґенерацій... протестанти базували своє богословське навчання на грецькому богословському навчанні".

Як видно, згаданий епископ перебував весь час на Марсі, або його думки навмисне перекручено. Адже відомо, Іван Кальвін і Мартин Лютер разом з іншими реформаторами будували своє богословське навчання безпосередньо на слові Божому.

Богослов'я протестантизму засноване на кальвіністичній інтерпретації, а це нічого спільного не має з грецьким богословським навчанням. Воно гостро різниться від православної теології, зокрема в питаннях спасення вірою і інших. В основних тезах кальвіністичного протестантського богослов'я яскраво підкреслені суверенність Божа, зіпсуття людської природи, безумовний вибір Божий грішників до спасіння, обмежене відкуплення, непереможна ласка Божа і невідкличне спасіння покликаних. Визначні протестантські теологи і теологічна преса стоять на цих позиціях.

Ця наука в різних формах знайшла свій вислів у всіх пресвітерських, реформованих і баптиських деномінаціях світу. Визнання віри англіканської церкви індетичне з визнанням віри пресвітерської. Методистські церкви трохи різняться від пресвітерських у питаннях кооперації людини в справі спасіння і пов'язаних з цим доктрин.

Автор статті про "богословське роздоріжжя" виявляє повну необізнаність з протестантською теологічною літературою, стверджуючи, що: "Пошматований і позбавлений християнської глибини протестантський світ, устами одного з своїх учених визнавців шукає доріг до оздоровлення".

Якщо епископ Енслій і сказав те, що йому приписує автор статті, то в такому разі ця людина так само ігнорантна щодо протестантської теології, як і автор статті. Кому потрібна така писанина?

Припустімо, що ми знайшли якогось православного священика, який би написав не знати що про свою церкву та її вірування. А чи ж мали б ми право нав'язувати погляди такого священика усій православній церкві? Безперечно, ні. Це значило б свідомо обдурювати читача.

Радимо авторові статті про "богословське роздоріжжя" читати такі видані теологічні протестантські журнали як "Прінстон Теолоджікал Ревю", "Теолоджі Тудей", "Еванджелікан Квотерлі". Читаючи ці журнали, вряд чи можна відважитися накидати всім протестантам дивні погляди окремих одиниць.

Щодо "пошматованости" протестантських церков, то треба сказати, що між різними протестантськими деномінаціями більше кооперації і любови, ніж між православними. Існує сила "православних" церков: патріярша, синодальна, автономна, підсовітська, канонічна, благодатна, і багато інших, які часто називаються іменами їх епископів. Всі ці церкви завзято ворогують між собою, а їх "пастори", не вагаючись, очорнюють один одного. Отже найбільшу "пошматованість" виявляють самі православні.

Ми певні, що автор статті "Протестанти на богословськім роздорожжі" не зрозумів того, про що читав, або просто не зміг правдиво передати прочитаного, а тому і не згадуємо його прізвища, щоб зайвий раз не соромити його.

Ів. Зоренко

"Зміцнюймо міжнародню торговлю"

"Такої в основному думки додержувався Доллес, виступаючи недавно на засіданні комісії Палати Представників в справі вишукування засобів. Доллес сказав:

— Потужність вільних держав набагато перевищує военну потужність советського бльоку. Військові сили західніх союзників — це основа нашої мирної політики. Нашими договорами ми створили могутні військові бази, з яких ми можемо в першу-ліпшу хвилину завдати нищівного удару агресорові, який може втратити більше, ніж виграти, і це примусить його опам'ятатись. Але все це треба підкріпити ліберальною політикою в міжнародній торгівлі, для чого існуючі торговельні угоди треба продовжити ще на три роки. Ми повинні уважно дбати про життеві інтереси західніх держав. Зміцнюймо міжнародню торгівлю, бо це є майже вирішальний чинник для піднесення добробуту держав і разом з тим основна передумова для забезпечення безпеки вільних держав.

БЮДЖЕТ КАНАДИ

Бюджет Канади вперше після кількох років зведений з дефіцитом в 146 мільйонів долярів.

ЗАКАРПАТСЬКА ГІДРОЕЛЕКТРОСТАНЦІЯ

Як повідомляють "Известия" в Карпатах будується велика гідроелектростанція (біля озера Сіневір) між Тереблеви, яка витікає з озера, і Рікого, яка протікає у кількох кілометрах на захід.

Петро Шмалій

ВИШИТІ СОРОЧКИ

(Нарис)

Величезний колишній овочевий садок графа Грохольского большевики перетворили в "Парк Культури". Розкинувся цей садок за півтори верстви від Вінниці, по шляху Літин-Лятичів-Проскурів. Над широкою брамою напис: "Парк Культури Вінницкаго Району". Сухе бадилля і галуззя, якими напис був колись удекорований, позвисало, справляючи досить неприємне враження.

Увійшовши до "Парку" і пройшовши яких 150 метрів, я почув знайомий мені ще із студентських часів трупний запах . . . Зробивши ще з десяток метрів, я побачив рови, з обох боків яких була насипана свіжа земля, а між деревами розтягнуті дроти, на яких висіли: кожушки, свитки, катанки, вишиті рушники, скатерки, військові миколаївські ватянки і багато іншого лахміття . . . На поверхні всього цього, неначе покривало, були у великій кількості вишиті сорочки . . . Таких величезних ровів було аж чотири. Глянувши в один з них, мене охопив неймовірний жах і захопило дух. Повнісінький рів людей в різних позах... Хто на спині, хто на животі, хто на боці, уздовж і впоперек . . . Здавалося, що вони ворушаться і ось-ось почнуть вилазити з рову . . . Нога одного нещасного лежала на сусідові, ніби він намагався встати, ще живцем кинутий до рову, але його придушив інший . . . Тут же лежать двоє стулившись обличчям, не наче злились в поцілунку смерти . . . А ось голова одного лежить на плечі другого, ніби він щось говорив тому на вухо . . . Ввижається жахлива картина, як цих людей вбивали і кидали до рову. Навіть людина з наймiцнішими нервами, вряд чи могла б спокійно на все це дивитися . . .

— Пане, прошу вас відійти! — говорить міліціонер. — Зараз прийдуть робітники і будуть виймати цих нещасних.

Я не в силі опам'ятатись і зовсім не реагую на міліціонера. Помітивши, що я не розумію його, чи, може, української мови, міліціонер по хвилині додав німецькою мовою: "Bitte schön Herr, gehen sie weg! Hierbleiben ist verboten." (Прошу вас пане відійти! Тут залишатись заборонено).

Нещасні! . . . Нещасні! . . . Нещасні! . . . стукотить в моїй голові . . . А хіба ж це поняття вичерпує розуміння московської гуманности до цих жертв?..

Я переходжу до другого, порожнього рову. Всі жертви, які були в ньому, лежать біля нього. Між ними чимало таких, що добре збереглися, решта — кістяки. Руки у всіх зв'язані шнурком на спині, а від пострілу зіяють дірки в потилицях. Жіночі трупи окремо, їх не так вже багато. Звертає увагу один труп, який своєю будовою тіла, вказує на те, що жертва була молода, добре збереглася... Русяве, довге волосся розсипалось довкола голови і в ньому гребінчик. Чую голосіння. Доходжу до кінця і натикаюсь на стареньку бабусю, яка сидить на пеньочку перед кістяком. Біля неї в кров'яних плямах вишита сорочка. Бабуся зовсім не реагує на мою присутність. Час від часу вона переводить погляд від сорочки на кістяка і знову на сорочку, ворушить губами. Молиться чи говорить з кістяком? Глянувши на кістяк, який видавався мені, що це був ще молодий юнак, питаю:

— Бабусю, це ваш син?

Старенька здригнулась від мого голосу, підвела голову і я побачив худеньке, рясно порізане зморщками страдальницьке лице матері.

— Це ваш син? — питаю вдруге.

— Так, паночку! Мій Павлунь, наймолодший . . .

— То ви, бабусю, маєте ще синів?

Перевівши погляд на розвішаний на дротах одяг, вона дивилась кудись в далечінь. По хвилевій мовчанці, старенька відповіла:

— Колись мала, а тепер самітна . . .

— А деж вони?

— Там, де й Павлунь . . . і кивнула в бік кістяка головою.

— Цього ось, хоч кісточки знайшла, а про тих не знаю, де спочивають . . .

— На війні, мабуть загинули?

— Еге, на війні . . . Андрійко, старший, у Петлюри воював, а Карпунь, середущий, пішов у повстання, до Шепеля, там і загинув . . . Казали, що Шепель теж, за Петлюру воював...

— Так, бабусю, за Петлюру... Я теж петлюровець.

В очах бабусі засвітилось хвилеве зацікавлення, але зараз же й погасло. Вони знову стали сумні й байдужі. Я зауважив, що вона мені не повірила, але біль і горе гнітили її. Вона відчувала потребу поділитись своїм горем. Хвилина—дві і вона знову заговорила:

— Не мала я, паночку, на цьому світі радощів, тільки сльози . . . Чоловік загинув на війні в п'ятнадцятому році. Цю втрату заміняли мені діточки, але . . . У вісімнадцятому році загинув Андрійко, десь аж на Чернигівщині, від москалів. (Мені спало на думку, що він напевно був у бригаді полков. Болбачана), а Карпунь рік пізніше, від денікінців. Павлунь був ще тоді маленьким, а як підріс і почав ходити до школи, то не злюбив москалів. Нічого, я не могла подіяти. Тягали його кілька разів, а у 1937 році як забрали, то я вже більше його не бачила. Було йому тоді вісімнадцять рочків . . . Скільки я находилася, напросилася, щоб вернули мені мого Павлуня . . . І знайшла його аж тут . . . По сорочці впізнала — І покотилися з очей бабусі рясні, гарячі материнські сльози... Я, розгубився. Вояк і, загартований бойовим життям, я не міг дивитися, як криваві сльози матері спливали по змученому, вистражданому обличчі... Я відчув потребу полегшити страждання матері, яка подарувала Україні трьох синів і . . . боявся. Боявся образити її святе, материнське почуття, боявся, щоб не вразити своїми такими звичайнісінькими словами її страждань, глибину яких, крім матері, дуже важко кому-небудь іншому збагнути. І скільки в Україні таких матерів-бабусь, що навіть і кістяків своїх дітей не відшукали . . . Тіштесь, малороси! За Вінницький "бенкет" і те все, що відбулось в Україні, вам належить пальма першенства! . . .

Я зняв з голови кепку, нахилився і, взявши спрацьовану, худу руку бабусі, підніс до уст . . . Бабуся перестала плакати, і, поклавши другу руку мені на голову, сказала:

— Нехай тобі Бог заплатить, сину! — промовила вона. — А я було не повірила, що ти петлюровець . . . Пробач мені, сину! Ох, діти мої любі, діти . . .

Над кістяками біля третього рову голосили жінки, а довкола них стояли з похиленими до долу головами прибиті горем дядьки.

— Чого ви плачете? — звертаючись до дядьків запитав я.

— не дивуйтесь. "По бійці кулаками не махають." Бачите, яке колосисте жито виросло на цій земли, що нею вас наділили москалі, і яке ви посіяли!... Так, так! Треба було підтримувати Петлюру, який закликав боронити Україну, а не чужих московських зайд. А тепер маєте і добробут, "рай".

— Та хто ж ви будете? — запитав один з дядьків.

— Я саме петлюровець, з яких не один поклав своє життя за рідний край . . . — відповів я.—Двадцять три роки перебував на чужині, а тепер приїхав подивитися на добробут, що ним наділила вас московська комуна, і потрапив саме на похорон . . .

— Щож, паночку, — відповів той самий дядько, — ми були темні, неосвічені ! . . . нас обдурили . . .

— Стара пісня, дядьку! Як би хтось вам сказав бити головою об стіну, ви напевно цього не зробили б?

— Воно, звісно . . . істинна правда . . .

— Отож пам'ятайте, що бити ворога, ніколи не пізно ! . . Зрозуміли?

— Зрозуміли! О, тепер ми розуміємо — загули дядьки.

— Пам'ятайте, що коли хочете щасливо жити і працювати спокійно, то треба подбати, щоб не "хазяював "москаль", або будь-який інший зайда . . . Розумієте?

— Розуміємо, добре розуміємо! . . .

— А нам казали, що петлюровців вже нема — почувся голос з гурту.

— Це неправда, дорогі земляки! Петлюровців тепер більше, як було колись . . .

Обвівши очима ці рідні мені постаті, я побачив, що це не гурток, а вже чимала громада. І як вона так швидко зросла!... Ці знесилені, стероризовані істоти, пронизували мене своїм поглядом і жадібно чекали, що я їм скажу "ще щось" більше... Вони вже не були затурканими дядьками з "общего котелка"... Їм можна було "дещо" сказати, але . . . говорити було небезпечно. Скрізь снували "приятелі" нового "хазяїна"... Махнувши кепкою в повітрі, я вигукнув:

— Бувайте здоровенькі! Нехай Господь Бог допомагає вам, на все добре! . . .

В п'ятидесяти метрах від жахливих ровів вирисовувалися дві могили з замордованими жертвами. Біля могил сила народу, різні комісії від закордонних держав, журналісти, фотографи, кінооператори і чимало військових. Я протиснувся до однієї з могил. 350 кістяків, притрушених травою, материнкою і чебрицем. На краю могили два високі дубові хрести з написом:

"Тут спочиває 350 жертв московсько-большовицького терору. Вічна їм пам'ять!"

Плачуть присутні, тихо, подекуди плач переходить в ридання . . . Від болю й сорому за наслідки московської "людяности", сонце сховалось за дерева. Тихим подихом повітря галуззя дерев сумно й ніжно посилало останній привіт жертвам "добровільного воз'єднання" . . .

Передо мною могили, біліють кістяки . . . Притулившись щільно один до одного, вони неначе утворювали безконечний, білий шлях . . . яким мандрує безперервно у засвіти не одне століття український народ . . . А уздовж цього шляху повіває символ його життя і мук — вишиті сорочки . . .

ДОБРЕ І ЗЛЕ

Священик заступає для тебе Ісуса Христа. Шануй його.

Священик — твій найбільший добродій. Будь йому вдячний.

Священик молиться за тебе. Не забувай про нього.

Священик це лікар твоєї душі. Відкрий перед ним провини свої.

Священик провадить тебе до Бога. Зберігай його вказівки.

Священик є теж немічна людина. Не осуджуй його за слабості.

Священик має людське серце. Потішай його чемним і добрим словом.

Священик може помилитись. Молися Богу, щоб Він його просвідчував.

("Голос Спасителя", ч. 2, лютий 1955, Йорктон).

АТОМНИЙ ЗАВОД

Міністр праці Гоу (Канада) заявив представникам преси, що уряд має на увазі асигнувати 7-8 міл. дол. на збудовання заводу, який працюватиме з додопомогою атомної енергії. Це має бути гідроелектична станція в Онтеріо. Спорудження цієї станції коштуватиме 15 міл. долярів.

ПОНАД 15 МІЛ. НАСЕЛЕННЯ

За даними Статистичного Бюро (Оттава) населення Канади на 1 грудня минулого року дорівнювало 15,410,000 чол.

Нова й оригінальна теорія

В журналі "Нові Дні" (червень 1955) вміщена стаття проф. Е. П. Сластененка — "Гібридизація як фактор еволюції". В статті проф. Сластененко висвітлює нову й оригінальну теорію щодо ролі гібридизації в процесі еволюції. Думка хоч і не нова, проте революційна в наші дні в біології, оскільки проф. Сластененко порнває цілком з теорією дарвінізма, даючи нові і більш задовільні пояснення змінам, що повстають в еволюції живих істот.

Ми хочемо вказати коротко на далекосяглі філософські наслідки цієї теорії. Насамперед нова теорія проф. Сластененка веде до логічного висновку, що повинен був бути певно означений час "масового утворення видів".

В Біблії ми так само маємо твердження про певний період в розвитку життя на землі, коли види виникли масово. Проф. Сластененко не договорює, що саме викликало виникнення видів. Оскільки теорія проф. Сластененка заперечує теорію Дарвіна щодо виникнення видів, то логічно залишається тільки надприродний шлях для цього, тобто визнання, що Бог являє собою остаточну причину їх повстання в певний період і в певних формах.

Нова теорія проф. Сластененка з усіх існуючих теорій нашого часу найбільше наближається до Біблійного розуміння виникнення і розвитку життя. Де в чому вона пригадує нам теорію другого визначного біолога минувшини Кювьє.

Праця проф. Сластененка обґрунтована фактами, власними спостереженнями і працями інших науковців. Це безперечно цінний вклад не тільки в українську науку, але і в науку світового знання. Ця праця буде надрукована в провідних наукових журналах англомовного світу.

Безперечно, праця проф. Сластененка викличе живу дискусію. В наші часи, хоч науковий світ загально визнає невистарчальність дарвінізму в поясненню явищ розвитку життя і видів на землі, проте не маючи іншої кращої теорії, більшість вчених, догматично дотримуються старих тез.

М. Ф.

Свобода тільки для себе

VI Український конгрес, що недавно відбувся в Нью Йорку, одноголосно ухвалив резолюцію, в якій конгрес протестує проти переслідування російськими комуністами православних і римо-католиків. Конгрес просить, щоб уряд США виступив в цій справі в Москві з домаганням дозволити вільно виконувати свої функції тільки двом церквам: православній і римсько-католицькій. ("Новий Шлях" ч. 47, 1955).

Характерно, що в резолюції нічогісінько не сказано про переслідування, що їх зазнавали і зазнають українські евангелики в Україні, яких тепер нараховується там сотні тисяч.

Дивує й те, що конгрес прохає свободи тільки для двох ритуалістичних церков. Що це значить? Безперечно члени конгресу досить обізнані з існуванням в Україні українського евангельського руху. Знають вони і про переслідування евангеликів в Україні, про що не раз писалось в українській і англійській пресі.

Очевидно, що VI український конгрес перебуває під таким тиском клеру ритуалістичних церков, що хоч і знає все це, але не відважується піднести свого голосу на захист усіх віруючих людей в Україні, які зазнають неймовірних страждань від безбожницького комунізму.

Конгрес бажає зберегти свободу тільки двом ритуалістичним церквам, а щодо решти, його це не цікавить. І знову таки дивно що при цім Конгрес вважає себе демократичним, гуманним і свободолюбним, проте з таким немилосердям ставиться до українців, що вірують інакше, ніж члени конгресу. Невже члени українського конгресу не розуміють, що коли свободу матиме тільки якась одна група, то вона обертається в тиранію.

Нехтуючи українських евангеликів і людей інших віровизнань в Україні, конгрес тим самим став на шлях заміни комуністичної тиранії ритуалістичною. В Україні має панувати свобода совісти й релігій.

Такі резолюції лише дискредитують українців перед чужинцями.

П. Г.

ПОПРАВКА

В попередньому числі "Єв. Пр." (ч. 6, червень 1955) з технічного недогляду пропущене прізвище автора статті "З історії католицької і православної церков" — **Т. Каменецький.** Просимо вибачення у читачів і автора.

Ред. "Єв. Пр."

ЖЕНЕВСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

22 липня 1955 р. закінчила роботу Женевська конференція, в якій брали участь: Айзенгауер (США), Іден (Англія), Фор (Франція) і Булганін (СССР). Конференція доручила міністрам закордонних справ надалі опрацьовувати три питання, які вже голови згаданих держав обговорили, але не дійшли до будь-яких реальних постанов.

БУДУЮТЬ БОМБОСХОВИЩА

Західньонімецький парлямент обговорює плян побудови бомбосховищ в усіх містах і пунктах з населенням 10 тис. чол. Згідно з пляном на це будівництво уряд має витратити близько 285 міл. долярів.

КОРОТКО

- Уряд Ізраїля замовив у Франції 15 турбінних літаків. Швидкість польоту цих літаків перевищує швидкість звука.
- Заводи Західньої Німеччини одержали від США на 20 міл. дол. воєнних замовлень.

ПЛЕМЯ ПАПУАСІВ

Австралійський патруль виявив в глибоких нетрах Нової Гвінеї племя папуасів, які ніколи ще не бачили білої людини. Папуаси дуже приязно зустріли патруль, цікавилися шкірою, одягом білої людини. Папуаси запевняють, що їх племя має близько 20 тис. чол. Приміщення свої влаштовують вони на деревах, окремо для чоловіків і жінок. Всі вони високі на зріст і досить міцно збудовані.

ПОЗИЧКА ІТАЛІЇ

Міжнародній Банк при ОН дав Італії позику (70 міл. долярів) на відбудування країни.

GOD IS JUDGE

By Anne Bovendam

Mary Ann sat in the last row on the platform at the eighth grade graduation exercises, her pretty new hankerchief, which had been her brother Peter's gift, wadded into a tight moist ball. All 50 pairs of eyes had turned expectantly toward Mister Philips as he mounted the platform, his arms loaded with diplomas and special awards.

Mister Philips smiled broadly at the audience of parents and friends, then turned to the pupils, a teasing twinkle in his eye.

"It is my privilege to present the diplomas and awards to this fine group of boys and girls. Each one is given with my personal hearty congratulations to graduate and parents."

Mary's gaze strayed to her parents down in the middle section. Mother was holding the squirming Linda Mae. Father was beaming with pride and his hungry eyes seemed to devour the plain, dark-haired girl in yellow. She hastily looked away. Hope and fear hammered away at the walls of her chest.

"Oh, I just must win one of those awards!" she thought.

The diplomas for everyone were first in order. But when the last one of these had been presented, the tension tightened. First in the special recognitions were the straight-A students. All the eighth-graders knew that Marilyn James's and Duncan Holcomb's names would be called.

"Marilyn had everything," Mary Ann reflected—"brains, looks, clothes." And Duncan? Well, maybe you wouldn't call him handsome exactly, but he surely knew how to wear his clothes for a boy and his sleek black hair and brown eyes, the capable confident way he did everything — from that terrible science to playing the piano and tennis — always made Mary Ann feel clumsy, even though he never pretended superiority.

Next came awards for the 10 highest-ranking students. Mary stole a hasty glance around. Some, like Lola and Bob — who were just marking time until the athletic letters would be given — were indifferent, but others, she knew were listening anxiously, like herself. Subtracting the two A-students left eight possibilities. One by one these were also checked off.

"The places for nine and ten are a tie," Mister Philips announced. "I will call them both at this time."

Mary Ann's heart stopped its terrific pounding and stood sickingly still for a second.

"Ralph Cameron and Lola Jones."

Lola! Mary Ann recalled that she had spent a valuable evening helping her with her English notebook. Lola had expected only an athletic letter. Now, she'll get that, too, Mary thought a trifle bitterly.

"Ralph and Lola are tied with ninety-two points," Mister Philips announced.

Mary, fingering the edge of her report card enclosed with the diploma, wondered about her score.

"Our last award and perhaps of the most merit is the Outstanding Service Award which is given for service to the school, whether on the playground, the classroom or extra activities."

Hope flared faintly within Mary's breast once more. Her friends had often observed, "Mary's a good scout," or expressed appreciation of her help and thoughtfulness.

"These awards are determined by a committee of the teachers and the class from a secret ballot of the class and teachers. Since the votes were so close with much outstanding leadership, I am privileged to award three plaques."

Although it was over in a minute, it seemed such a long minute, as with blurred eyes the girl in yellow organdy watched Duncan, Marilyn and her best friend, Sue, go forward to receive the last and most honored awards.

Mary Ann did not linger with her chatting classmates. On her way down the hall, she slipped, unobserved, into a deserted cloak room to take a quick peek at her report card.

"Ninety-one," she exclaimed in a whisper; "ninety-one — so close. Yet it might as well be eighty-one! If I hadn't helped Lola with her notebook she'd never have made it and if I'd spent that evening on my science instead—"

The boys and girls swarmed by on their way to greet their parents. Mary Ann hastily pressed her ball of a handkerchief to her eyes and prepared to join the others.

"Oh, Mary Ann," Sue was searching her friend's face anxiously, "I've looked everywhere for you. I—" she fumbled helplessly as she looked with imploring eyes into the other's face. "Oh, Mary Ann, I wish you would have gotten the Service Award instead of me!"

Tears welled up in Mary's eyes, but as they came they washed away something ugly. She put an arm around Sue, hugging her quickly. "No, Sue," she whispered, "I'm glad you got one. You deserve it."

Abruptly, she left her to join her family. A hasty glance assured the surprised girl of the same pride and happiness lingering in their faces.

"Whatja get on your report card, Sis?" Peter wanted to know. "I passed. Wanta see?"

Baby Linda was tugging at her hand. "Mary, you look booful."

Mary Ann picked her up and hid her wet cheek in the baby's curls. Her heart was murmuring, "You darling; even if taking care of you did take time from school projects and probably cost me the Service Award, I love you."

Her brother was watching curiously. "You didn't win anything, did you, Sis?" Mary recognized the sympathy in the somber blue eyes and the hushed tone, but it stung like a whip lash.

"Oh, yes, she did," his father corrected quickly; "our Mary is a winner all the way through." He pulled gentle fingers through his daughter's dark hair. "Come on, son, let's get the car for our women."

There were surprises at the dinner table that evening. Mother had fixed the table with candles and flowers There was fried chicken, mashed potatoes and her favorite desert of ice cream and cookies.

"Is Mary got another birfday " Linda Mae wanted to know, which made them all laugh. Mary Ann, who had not thought she could laugh, was surprised at the warm glow in her heart.

Her mother arose from the table and came back with a beautiful white Bible which she handed to Mary Ann with a loving, proud smile.

"From your Daddy and Mom. We have placed the marker at Psalm seventy-five which has some verses on God's promotion. Would you like to read the Psalm for our devotions?"

Mary began in a tremulous voice: "Unto thee O God, do we give thanks, unto thee do we give thanks; for that thy name is near thy wonderous works declare." She remembered soberly that this afternoon she had not been feeling very thankful. She paused, startled, when she came to verse five; then continued aloud, thoughtfully: "Lift not up your horn on high; speak not with a stiff neck. For promotion cometh neither from the east, nor from the west, nor from the south. But God is the judge: He putteth down one, and setteth up another."

Peter had been listening with interest. "I guess that is what you meant when you said Mary was a winner, huh Dad? Mary Ann, I guess it means that you can count on God for awards and promotions." A sudden flash of fierce brotherly defense and pride came into his eyes: "And I guess God's awards will be better than Marilyn James got, even if she is so smart and has such pretty clothes and gets to do everything."

The family still lingered happily at the table after Father's closing prayer of thanksgiving for this special day, when the telephone jangled into their talk. Mother's nod told Mary that she might answer.

She was back in a minute, her eyes shining, questioning. "It is Sue. Mr. and Mrs. Dennis are taking Sue on a vacation trip among The Islands for her graduation gift and they've invited me to go, too". She paused. "I don't know what to say, Mother. I know you're behind after working on my dress and I've not had much time to help you, but Sue insists she doesn't want to go without me!"

Her parents were exchanging quiet glances. They did not seem the least surprised. Father said, "Well, here's Peter. He will have some free time on his hands. He's our fifth-grader, now. How about it, Peter?" He clapped a hand on his son's shoulder.

"Uh—" Peter swallowed hard, a crest-fallen look on his face. He glanced from Father to Mother who were waiting quietly and then at his sister's hopeful face. His own face brightened as though a reflection of Mary's. He said, "Sure, Sis, you go right ahead. I —I guess I can be a winner, too."

Mary's heart was too full for words, but her smile of thanks included them all as she hurried to give Sue her answer.

In her own room, that evening, Mary Ann knelt a long time beside her bed.

"I thank Thee, dear Lord, for my own dear family — and for Sue. Most of all, I thank Thee for winning in my heart, today—and for Thy promotions."

— Bible Truth

РЕКОРДНА ЦИФРА ВТІКАЧІВ

У травні ц. р. кількість утікачів із Східньої Німеччини до західньої становить 12 тис. чол. Це рекордна цифра за останні 14 місяців.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVI. Число 9. Торонто, Онт., ВЕРЕСЕНЬ 1955 SEPTEMBER Toronto, Ont. Рік XVI. Число 9.

ПРОРОК БІЛЕАМ

Ізраїль був на прикінці свого сорокалітнього походу в пустині. Старше покоління, що виявило стільки непокори і спротиву Богові все вигинуло. Очищені і зміцнені полки Ізраїля отаборились на кордонах обіцяної землі. Чудеса, що Бог вчинив поміж них, і їх побідний похід збентежив моабійського царя Балака. Бо це як раз на його кордонах отаборився цей незнайомий їм, але сильний нарід. Цар Балак не покладався в цім випадку на силу своєї зброї, він хотів помочи від Бога в цій війні. Він чув, що в країні Петор над Єфратом жив славнозвістний пророк, людина дуже побожна, що її слухав сам Бог і він посилає посли з подарками до нього в надії здобути поміч. Він робив те, що робили і мабуть будуть робити усі уряди і народи світа в часах війни. Звичайно це ставить модерних Білеамів в дуже трудні обставини, бо вони мають благати Бога разом за обидві воюючі сторони. Але це вже не наша, а їх прикрість.

Пророк Білеам не був звичайною людиною. Слава про його розійшлась по всіх сусідніх країнах і сягла аж до моабіїв.

Його популярність була подібна до популярности декотрих модерних релігійних лідерів, що пробують догодити всім і готові йти на компромис з чим будь, аби лише догодити приятелеві. Ці люди не є без гарних і шляхотних рис характеру. У всякім разі слава Білеама лунала по тих краях.

Він був людиною глибоко релігійною. Він не був атеїстом чи скептиком, зовсім ні. Серед народів, що не знали праведного Бога, він мав якесь духове знання. Це на нього зійшов Дух Божий, коли він пророкував про Ізраїля: Він мав видіння і сни від Бога, та бачив навіть ангела Господнього. Його бажанням було померти смертю праведника (4 Мойс. 23:10). Сам по собі він був людиною незвичайно правдивою. Коли посли Балака принесли йому всіляки дарунки, щоб він прокляв Ізраїля, він відловів їм, що наколи б Балак наповнив золотом свої палати для нього, то навіть і тоді він би не зміг і не сказав би неправди, але лише те, що Бог наказував би йому. Із оповідання ми довідуємося, що як йому не хотілось подарунків і золота Балака, все ж він сказав моабському цареві правду. Не дивлячись на все це, Білеам не помер смертю праведника. Писання каже, що його вбито мечем з іншими мідіянами.

В чим полягала вина Білеама? Білеам знав свої обовязки, але не був в виконанню їх ані щирим, а ні правдивим.

Його головним пороком була зажерливість. Ненаситна любов маєтку. Коли прийшли до нього посли від Балака з подарунками він відмовив їм, бо Бог заборонив йому йти. Коли Балак післав знову до нього вже не старшину, але князів з ще більшими подарунками та обіцянками почестей, Білеам знов сказав їм, що нічого не зможе зробити навіть коли б кімнати палаца царського були повні золота для нього. Але це були лише слова. Білеам знав, що небезпечно йти проти Бога. Що він робить? Він пробує уговорити Бога зробити те, що Бог відмовив йому передтим. Він просить послів зістатись, аби він мав нову нагоду змінити намір і пляни Бога. Бог позволив йому йти, але цей дозвіл був карою за прохання. І що це була кара, Білеам довідався через свою худобу, котра спасла його від смерти.

Коли Білеам прибув до Балака, його відношення до Бога не змінилось. Хоч він і не сміє переступити наказ Бога, він все пробує змінити його пляни підкупом. Коли Білеам зустрів Бога в перше, то перше, про що він каже Богові є розмір його жертв і приносів. Ось він поставив сім жертвеників і приніс сім бичків і баранів Богові. Коли Бог замість прокляття знов благословляє Ізраїль через Білеама, він іде на інше місце з новими і більшими жертвами і так пробує три раза. Він думав, що як його можно було підкупити золотом так само і його Бога можно було підкупити дарами. Ця богохульна уява ясно вказує, що Білеам мав знання про Бога, але не мав віри в Нього. Цей гріх Білеама ми повторюємо кожний раз, коли пробуємо набути благословення від Бога і прощення своїми добрими ділами. Коли забуваємо, що ми неможемо мати заслуг і що спасення набувається поодиноко через віру в Ісуса Христа поодиноко Його заслугами, ділами і смертю. Це є специфічний гріх Католицизму і Православія, котрі вчать, що спасення залежить на наші власні зусилля і що ми можемо не тільки вповні догодити Богові і спасти себе ділами, але зробити більш ніж треба. Надвишок добрих діл у них можна зарахувати на рахунок інших людей, котрі наробили більш зла ніж добра. Білеам і не думав во всім слухатись Бога і не був чесним з Ним. Правду він мусів казати, бо очевидно, що йому ходило про репутацію правдивого пророка. Наколи б хоч раз його пророцтво не сповнилось, то вся його репутація як пророка пропала б. Тому він пробував за для почестей і золота Балака, уговорити Бога проклясти Ізраїля, коли це не вдалось, він пробує підкупити Його жертвами. Коли і це не вдалося, він в найчорніший спосіб пробує іншої схеми, аби віддiлити Ізраїля від Бога і накликати на них гнів Божий. Коли він побачив, що він не може знайти способу змінити волю Бога супроти Ізраїля, Білеам пробує змінити відношення Ізраїля до Бога. Це йому легко вдається і він тим наклинкує на них гнів Божий. Білеам радить Балакові, щоб розпустні жінки і мужчини серед мидіян сприятелювались би з ізраїльтянами та завели їх в нечистоту і ідольство. Цей плян був виконаний і мав успіх. Тисячі ізраїльтян погибло за цю провину.

Пророк Білеам є типічним представником релігійної кляси людей, що знають Бога але живуть по своїй волі, стараючись лише про свій добробут і свою користь.

З. Гощинський

В моїм занепаді

В моїм занепаді, в струхлінню мого духа
Тобі найперш я звірю біль свою,
О Господи, бо знаєш мою тугу,
Мої потреби, душу всю мою.

Із серця ллю ці сльози покаяння;
Я їх не знав, не відав дотепер.
У них вогнем пала моє страждання,
В них дух мій квилить, дух, що був цример.

Куди ж з безміром болів тих піду я?
З струхлінням тим до кого обернусь?
Світ цілий — дім Твій, скрізь у нім домуєш;
Скрізь вчую подих Твій, де тільки не найдусь.

Ти в кожну мить мене звалити можеш,
І піднесеш з упадку Ти один,
Коли схилюсь від кар твоїх, о Боже,
У тлін безрадісних і спалених долин.

Сьогодні кличу, — змилуйсь надо мною,
Врятуй мене; з недолі піднеси;
Постав мене всесильною рукою
І шлях мій, Господи, надією зроси!

З збірки "Перед троном правди і краси".

СВЯЩЕНИК ЯК ТВОРЕЦЬ СВОГО ТВОРЦЯ

Підчас коли протестанти узасаднюють свою науку виключно на св. Письмі, католики будують свої вірування і панування по більшій части на традиціях. Важну ролю відграють в справах релігійних розважання бездільних, переповнених сліпим девоцтвом монахів, а вже рішаючим голосом в католицизмі є безперечно гадки-розумовання так званих "св. отців." Їх власть спирається на таких богохульствах, що певно неодин з трудністю повірить, що такі річи істнують як на папері так і в практиці.

Такий заголовок, як повище, мусить зацікавити кожного думаючого чоловіка, що плекає в собі духа релігійного—християнського. Визначні доктори Римської Церкви підтверджують такі заголовки в своїх писаннях, а ці знову стають апробовані спеціяльною папською комісією. Такі авторітети висказують свої власні погляди, папи через комісії їх підтверджують і така наука, хоч і незгідна з св. Письмом, як що тільки пасує для папських плянів стає доґмою і поза її границі не може вийти ніякий католик і не вільно йому спитати — для чого той так писав, казав, на чім обґрунтував свої твердження, чи так воно дійсно є, бо тоді його назовуть "еретиком", "протестантом."

Та воно часто і не безпечно давати своїм вірям такі книжки читати. Хоч католик призвичаївся бути без власної думки та по перечитанню неодного з тих творів, богохульних в найдальших границях, може пробудитись у нього думка, може пробудитись розум — а тоді такий чоловік, не знаючи нічого правдиво-християнського, скаже лишень: "геть з католицизмом." Чоловік з якою-такою самостійною думкою мабуть ніколи не зможе бути католиком.

Щоби це все не виглядало на голословні твердження, подаються нище аргументи з авторитетних творів католицьких святих отців і авторів.

Сила цілого папства, сконцентровується в священстві, яке присвоює собі силу рівну Всемогучому Сотворителю. Це твердження взято з книжки святого Альфонза Лігурі, доктора, котрого твори одобрені католицькою церквою. Цитуємо з творів св. Лігурії:

"Що до сили священиків над правдивим тілом Ісуса Христа, це вірно, що коли вони проголосять слова освячення, Тілесно Слово (тілесний Ісус) служає їх і віддається в їх руки під видимими знаками тайни. Остовпіємо з дива коли почуємо, що Бог послухав Йозуї — Господь послухав голосу чоловіка і зупинилось сонце, коли він сказав: "Сонце стій над Габаоном . . . " і зупинилось тоді сонце. Але оскільки більше диво для нас, коли видимо, що на зазив слів священиків — Hoc est corpus meum (це є тіло моє) — Бог самий сходить на вівтар, що Він приходить, де тільки Його кличуть, так часто як Його кличуть і віддається в їх руки, хоч би вони були Його ворогами. По своїм приході, Бог зістається цілковито в їх розпорядженню; вони (священики) можуть переносити Його де самі хотять, замкнути Його в кивоті, виставити на вівтар, або виносити за церкву; вони можуть, коли схотять, їсти Його тіло і давати як корм другим. "О, як велика їх власть" каже св. Лоренс Юстиніян, говорячи про священиків. "Падає слово в їх уст і хліб матеріяльно переміняється в тіло Христове і Тілесне Слово сходить з небес і правдиво буває присутним на столі вівтаря Ніколи доброта Божа не дала такої власти ангелам. Ангели перебувають з Богом, але священики беруть Його в руки, розділяють Його вірним і сами беруть участь в цім кормі."

"Достоїнство священика перевисшає достоїнство ангелів, які також поважають священство", говорить св. Григорій Назіазенський. Всі ангели разом не можуть відпустити хоч би одного гріха (пише Альфонс.) Ангели-хоронителі стараються про ласку для повірених їм душ, щоб вони могли удатися до священиків, щоб розгрішив їх. "Хоч ангели можуть бути присутніми," каже св. Петро Дамян, "однак вони чекають на силу священиків, бо ні один з них немає власти ключа — звязувати і розвязувати".

"Що більше, власть священика перевисшує власть благословенної діви Марії; бо хоч та мати божа молиться за нас і все може отримати, чого тільки захоче, таки вона не може увільнити християнина ані від найменшого гріха." "Благословенна діва була далеко більше совершенною як апостоли, але Господь не їй повірив ключі царства небесного, а апостолам," каже Інокентій III. Св. Бернард з Сієни писав: "Пресвятая Діво, вибач мені, бо я проти тебе не говорю: Господь поставив вище священство як тебе." Той святий подає причини висшости священиків від Марії; вона втілила Ісуса Христа раз, а при посвяченню евхаристії священик втілює Христа коли тільки йому забагнеться; так, що колиб до цього часу не було в світі особи Спасителя, священик вимовляючи слова освячення, дає світови цю велику особу — Богочоловіка. "О чудне достоїнство священства" — викликує св. Августин; в руках священиків, як в утробі Марії, воплощається Син Божий. Звідси священики називаються родичами Ісуса Христа: такий титул дає їм св. Бернард, бо вони є причиною того, що Христос перебуває в благословенній "гостії."

"Так отже священик може називатися свого рода сотворителем свого Сотворителя (пише св. Алфонс) тому, що вимовляючи слова освячення, він творить Христа в сакраменті, даючи Йому тайне перебування і віддає Його як ягня на жертву предвічному Отцю. Як в сотворенню світа вистарчило, що Бог сказав "Нехай станеться і сталося," — так досить сказати священикові: "Hoc est corpus meum" ("це є тіло моє") і ось хліб вже не є хлібом, але тілом Ісуса Христа." "Власть священика є власть божественної особи," каже св. Бернард з Сієни, "бо переміна хліба в тіло, вимагає стільки ж сили, як і сотворення світа." А св. Августин пише: "О поважана святість рук! О щаслива чинність священиків! Той що сотворив мене, дав мені власть (як що так можу сказати) сотворювати Його; і Того що сотворив мене без мене, я сам Його самого можу сотворити!" "Як слово Боже сотворило небо і землю, так," каже св. Еронім, "слова священика творять Ісуса Христа." "На знак Божий з нічого повстала твердь небесна і розляглася земля; але не менша є сила слів священиків".

Підчас жертви в "службі Божій" головним жертвуючим і жертвою є Ісус, каже о. Манзі; як священик — Він благословляє священика, але як церкву — священик благословляє Його.

Коли Христос вознісся на небо, Він лишив священиків на землі, які мають заступати Його місце, посередника між Богом і людьми, спеціяльно на вівтарі. "Нехай священик приступає до вівтаря, як другий Христос," каже св. Лаврентій Юстиніян. Каже св. Кипріян, що священик при вівтарі заступає самого Христа. Каже св. Хризостом: "Коли бачите жертвуючого священика, подумайте собі, що Христос невидимо ділає там своє рукою."

Священик заступає самого Спасителя, коли говорить: "Ego te absolvo a peccatis tuis" (розгрішаю тебе від гріхів твоїх). Цю велику власть, яку Христос дістав від свого предвічного Отця, Він передав священикам. "Ісус наділяє священиків своєю силою," каже Тертуліян. Щоб простити один гріх — треба всемогутности Божої. Бачимо отже, що Христос простив гріхи розслабленному, Жиди справедливо говорили: "Хто може простити гріхи як тільки один Бог?" Але те що Бог може чинити всемогутністю своєю, то може зробити священик сказавши: "Ego absolvo te . . . розгрішаю тебе". Яке б було велике чудо, колиб хто переміпив негра в білого чоловіка; але священик чинить щось ще більше чудесного, коли говорить "Розгрішаю . . ."

він переміняє грішника в праведника, Божого ворога — в Божого приятеля, з невільника творить вільного і наслідника рая."

Оці повисші твердження почавши від слів: "Що до сили священиків..." аж до "і наслідника рая"—це рядки вибрані з книжки св. Альфонса Лігурі. Твори цього св. позволяє церковний авторітет читати декретом з 22 липня 1831, "позволяє вірним своїм заховувати всі думки цього святого, без розбору причин, на котрих міг автор спиратися."

Так звучать богохульства найстарших провідників римської церкви! Дехто, а може і ніхто, не повіривби, що усе вище наведене писав "святий" і може подумає, що ми кидаємо неславу на католиків, що це помилка — то на це така рада: Купіть собі книжку під заголовком: "Dignity and Duties of the Priest: or Selva," by St. Alphonsus de Lignori, Benziger Brothers Publ. Co., New York, N. Y. — а там вже найдете сторони 31-35, з котрих ось подане вище переведене майже дословно.

БЕЗПІДСТАВНЕ ЗАХОПЛЕННЯ

(До перекладу Святого Писання проф. І. Огієнком)

(Продовження)

Цікаве те, що в випадку з українським перекладом ревізійна комісія відступила від звичайної практики Бр. Біблійного Товариства. Так наприклад новий переклад Біблії в російській мові Бр. Б. Т-во піддало під розгляд і оцінку всіх пасторів і в наслідок цього було усунено з перекладу багато вульгаризмів.

Новий український переклад Старого Завіту та поправки до Нового Завіту і псальмів лишаються таємницею. Лише декілька членів ревізійної комісії мають уяву про характер перекладу, решта загалу побачить його, коли переклад буде надрукований і коли годі буде щонебудь поправити.

Те що новий переклад Нового Завіту був злим, доводить той факт, що згідно з повідомленням ревізійної комісії, автор перекладу погодився на сотки поправок. Це в той час як всякі автори цитують, як авторитетні мильні тексти перекладу, недавно занехані перекладчиком. Фактично весь переклад Нового Завіту і псальмів потребує цілковитої переробки. В цілях оцінки характеру праці перекладчика та членів ревізійної комісії ми мусимо користатись лише тим текстом, що його раніш надрукувало Бр. Б. Товариство.

Мова перекладу проф. Огієнка, що був вже опублікований, в першу чергу вражає неприроднім порядком слів. Власне тяжко знайти якийбудь порядок в реченнях проф. Огієнка. Нормальний порядок слів в українській мові подібний до такого ж порядку в грецькій мові. Перше стоїть підмет потім присудок відтак додаткові частини речення. Правда, що такі мистці прози як Липинський з успіхом міняли цей порядок слів.

Оскільки завданням проф. Огієнка було подати правдивий переклад Святого Писання і оскільки йому ніхто не доручував поліпшувати мову оригіналу, то він повинен був притримуватись нормального порядку слів у реченнях, який є однаково властивий грецькій і українській мовам. Що ж ми знаходимо в перекладі? З правила порядок слів в перекладі Нового Завіту і псальмів так штучно і непотрібно перемішаний, що часом необхідно просто дошукуватись змісту речення. Те, що вдавалось талановитому Липинському, на даючи оригінальности його мові, у д-ра Огієнка вийшло просто мовною пародією і плутаниною, затемнюючи ясний зміст тексту. Наприклад у проф. Огієнка знаходимо: "І ходив Він по всій Галилеї, по їх синагогах навчаючи, та Євангелію Царства проповідуючи, й уздоровляючи всяку хворобу й всяку неміч між людьми" — Мат. 4:23.

Мова П. Куліша безперечно більш плинна, порядок слів нормальний, його легше читати і розуміти: "І ходив Ісус по всій Галилеї, навчаючи по школах їх, і проповідуючи євангелію царства, та сціляючи всякі недуги і всякі болесті поміж людьми."

Непотрібні перекручення порядку слів знаходимо на кожній сторінці в перекладі проф. Огієнка. Див. Мат. 4:5; Пс. 19 і інші місця.

Переклад проф. Огієнка також вражає великою кількістю непотрібно вжитих займенників, найчастіше особових. З них перше місце по числу надуживань займає займенник "він".

В грецькій мові подібно до української закінчення дієслова вказує на особу. Наприклад Мат. 6:19, Куліш перекладає згідно з духом грецької і української мови: "Не збирайте собі скарбів на землі". Але д-р Огієнко цілком без потреби вставляє "ви" і перекладає "Не складайте ви скарбів собі на землі". Це робить мову дуже кострубатою та тяжко зрозуміти, що примусило перекладчика так її нівечити. Таких місць у перекладі д-р Огієнка без числа. В стиху 16 гл. 6, він перекладає: "А коли постите ВИ, то не будьте сумні". Куліш вповні правильно перекладає без "ВИ". "Коли ж постите, нехай не буде в вас, як у лицемірів, сумного виду". Підкреслюємо, що грецький текст цих окремих займенників в оригіналі немає, та не вимагає їх і українська мова.

Д-р Огієнко претендує на доброго знавця грецької мови, чого з перекладу зовсім не видно.

Наприклад в 9 гл. ев. від Мат. ст. 18-26 знаходиться оповідання про воскресення дочки одного старшини. Д-р Огієнко перекладає слова старшини до Христа так: "Дочка моя хвилі цієї вмирає". У Куліша ж знаходимо правильний переклад: "Дочка моя тільки що скінчилась". В грецькім тексті вжито слово "етелеутейзен" — це є перший аоріст від слова "телеутао", яке означає "скінчитись", "умерти". Тепер в грецькій граматиці д-ра І. Г. Мейчена знаходимо таке визначення першого аоріста: "Аоріст подібно до імперфекта відноситься до минулого часу, але імперфект відноситься до акції, що продовжується, **в той час як аоріст є простий минулий час**". Всупереч цій граматичній дефініції знавця д-р Огієнко мильно перекладає простий минулий час як теперішній час, і пише: "Дочка моя хвилі цієї вмирає", в той час як елементарна граматика вимагає перекладу Куліша: "Дочка моя тільки що скінчилась".

З вище наведеного виходить, що перекладач або не знає грецької граматики, або насилує зміст Святого Писання і своїм перекладом чудо воскресення перетворює в чудо сцілення. Що гірше лишаємо судити читачеві.

Незвичайно дивовижним є друге насильство над ясним змістом, що його робить перекладач в дуже важнім місці. Д-р Огієнко всюди, де в Куліша вжито вираз "Син Чоловічий" перекладає це своєрідним, але наскрізь мильним виразом "Син Людський". Звичайно читачам Святого Писання не ходить про те, що перекладач думає, проте як автори святих книг повинні були писати, але всім цікаво знати актуальний зміст.

В грецькій мові, подібно до української, існують наступні терміни щодо людей: "анейр" — мужчина, "ґюней" — жінка, "антропос" — чоловік, " антропотейс" — людськість". Останнє слово в ті часи можливо ще не було поширене, але напевно вживалось інше подібне "антропісмос". З усіх цих слів в Єв. Маттей вибрав (в грецькім тексті, Матт. 9:6, 12:8, 32 і т. д.) слово "антропос", воно має значіння українського слова "чоловік" і може бути вжито по відношенню до людини взагалі, як так само і в більш стислім змісті "мужчини."

Таке ж значіння має в англійській мові слово "мен". Цікаво що всі англійські старі як рівнож і модерні переклади зроблені колегіями першоклясних мовознавців переклали повищий вираз як "Син Чоловічий" (Сон оф мен). Російський синодальний переклад, що вражає своєю точністю перекладу так само вживає цей вираз.

Не вважаючи на це все, Др. Огієнко переклав повище місце як "Син людський." Цім він порушує єдність Писання і затемнює його зміст. Ісус Христос називаючи себе "Сином Чоловічим" в першу чергу мав на увазі не стільки вказати на свою людськість як підкреслити свою божественність. Щоб зрозуміти вповні цей вираз ми повинні прочитати стихи 13 і 14 з 7 гл. кн. пророка Даниїла: "І бачив я в ночних видивах, аж це З НЕБЕСНИМИ ХМАРАМИ ЙШОВ НІБИ СИН ЧОЛОВІЧИЙ . . . 'Власть його власть віковічна що ніколи не минеться, і царство його не повалиться."

В цім стиху в гебрейськім тексті вжито слово, що означає в першу чергу "чоловік". Отже Ісус Христос застосовує до себе це надприродне видіння з кн. Пророка Даниїла підкреслюючи цім свою божественність і сповнення в нім цього незвичайного пророцтва. Переклад д-ра Огієнка "Син Людський" розриває цей цінний звязок з пророцтвом і цілком затемнює значіння. "Син людський" немає ніякого звязку з надприроднім "Сином Чоловічим" в книзі пророка Даниїла. Цей вираз хіба може вказувати на людське в Христі Ісусі, в той час як дійсним значенням виразу є підкреслення Божественности Христа та його працю як обіцяного Месії. В такий спосіб поганим перекладом зубожено багатий на зміст текст.

Знову незвичайно важним є, чи усунено анапест в перекладу Нового Завіту і псальмів? Де-які наївні члени ревізійної комісії виправдуються тим, що ніби хто нехоче не потрібує читати анапестом. Це твердження виявляє або особисте незнання або повну зневагу евангельського загалу. Анапест є ритмом, який вимагає нагопа

(Продовження на ст. 5)

Повищі богохульні претензії рітуалістичного клеру вражають ще більше, коли ви читаєте ось такі новини в часописах: "Священик Римо - католицької церкви Яків Главін явився перед суддею С. А. Тобурн вчора і признався в знасилуванні сімілітньої дівчинки". Торонтто Дейлі Стар, серпня 25, 1955 р.

Проте церква вчить, що на слово повищого священика хліб і вино перетворювалися в правдиве тіло і кров Христа. Коментарії зайві.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

EU 9282
ГАРІ Р. РАНКС КО.
ПОГРЕБНИК
455-57 Квін Ст. Вест,
ТОРОНТО
Телефони:
Оф. WA 5370; Дом. RA 6062

Україні

Десь в безмежність пливуть наді мною хмарини,
Кличуть думки в безмежність до себе . . .
Я далеко від Тебе, моя Україно,
Та серцем й думками — у Тебе . . .

Вдень і вранці, думки мої завжди з Тобою,
Навіть ніччю до Тебе літають,
Й то з Дніпровою довго говорять водою
То із вітром в степу розмовляють;

То полинуть на Київ, на Лавру поглянуть,
На церків золотаві низки . . .
Володимиру, Лаврі святій, та Богдану,
Мої думки уклоняться низько . . .

Так весь час в Україну думки мої линуть,
Над Дніпровою ставши водою . . .
Я далеко від Тебе, моя Україно,
Та серцем й думками — з Тобою . . .

Д—а.

Нова книжка

Др. М. Костів переклав з німецької мови працю Ганса Бранденбурга "Дорога до Христа." В цій книжці читач знайде багато глибоких думок і помічних євангельських міркувань. В книжці помітні сильні впливи пієтизму та подекуди, що є властиве німецькому пієтизмові, злегка обходиться догматику. Пересічний читач ледве чи це замітить.

Книжка написана популярно і легко читається. Відємною річчю є той факт, що перекладач, цитуючи Св. Письмо, користується перекладом проф. І. Огієнка. Поперше цей переклад вже радикально в багатьох місцях змінено. Подруге переклад проф. Огієнка зовсім не надається в такій серіозній і глибокій книжці як "Дорога до Христа." Місцями наведені тексти перекладу проф. Огієнка заперечують думки автора. Наприклад на ст. 20, в розділі "Кінець усім релігіям" автор слушно доводить, що Христос є "кінець усім релігіям" в тім змісті, що в Нім сповняється все найкраще, що інші релігії мають і в той же час "Він— це відповідь Бога на всі релігії людства." Як поперття перекладчик наводить стих 17 Єв. від Маттея, гл. 5, в перекладі проф. Огієнка "Я не руйнувати прийшов, а доповнити". Якщо Христос прийшов лише "доповнити" старозавітний закон, то очевидно цей закон лишається в усій силі і є актульним. Тоді Христос не сповнив найкраще в Законі, але лише підтвердив і доповнив його. В такім випадку Христос не є "кінцем" старозавітній релігії.

Оріґінал вимагає перекладу, що його дав Куліш: "Не прийшов я зневічити, а сповнити." Переклад Куліша є в абсолютній гармонії з думками розділу, як це ясно побачить читач. Тако-ж проф. Огієнко часом витворює слова, що мають подвійний зміст і затемнюють думку. Напр. на ст. 23 в тексті вжито слово "богобійний." Що це слово означає, чи сотник боявся Бога, чи Бог його побив, чи він був проти Бога? Кулів вжив краще слово "богобоязливий." В слідуючих виданиях цієї книги рішуче треба замінити всі тексти текстами перекладу Куліша. Спроба д-ра Костіва скористатись в теологічній праці перекладами проф. Огієнка є осторогою для інших, бо переклад проф. Огієнка для таких праць цілком не надається. Він надто вільний і неточний.

Книжку "Дорога до Христа" можна набути по адресі:

DR. M. KOSTIW,
(13b) Langweid-Forst
ueber Augsburg
West Germany

Воскресіння

Магомедане вірять, що має з'явитися Магді, цебто післанець Аллаха (Бога), що довершить діло Магомета. 1881-го року з'явився був, як Магді, дервіш (магометанський подвижник) Мохаммед-Ахмед, який зібрав багато стоонників у горішньому Єгипті й Судані та очолив повстання проти англійців. Супроти нього виступив англійський генерал Ч. Д. Гордон, що отримав кілька перемог над військом Магді. Але одного разу сам потерпів поразку і навіть попав у неволю.

Коли Гордона привели до Магді, то той подивився на нього і сказав: "Білий генерале! Хвилини твого життя пораховані й ще сьогодні трупа твого закопають у землю. Чи хочеш сказати дещо?"

"Воскресну" — відловів Гордон із повною певністю й аб-
[illegible]

По обличчі чорного властителя пройшов жах. Він зрозумів слова Гордона буквально, а знав із досвіду, що Гордон говорив завжди правду, й що все, що він говорив, докладно виповнювалося, а це значить, що нема підстави сумніватися, що й ця його заява не здійсниться. Отже, якщо до цього часу він, як звичайний генерал, завжди перемагав, то що буде, як він воскреслий стане на чолі своїх військ. Ні, краще вже змагатись зо звичайною людиною, ніж з воскреслою. І Магді приказав звільнити невільника й відіслати його до своїх.

Друзі! Чи вірите в своє воскресіння, як генерал Гордон? Така віра, дійсно, дає повний спокій навіть в обличчю смерти, а внаслідок того дає часто перемогу вже тут. Сам Христос сказав, що воскресіння буде. Вірою в воскресіння ми перемагаємо страх смерти, а саме воскресіння буде повною перемогою над самою смертю.

Ми очікуємо тієї щасливої хвилини, коли затрубить Господня труба й всі віруючі, що поснули, воскреснуть із мертвих!

Відійшов від нас

Дня 17 липня, 1955, в неділю, в Гоней Гарбор, Онт., помер інженер Борис Крат, брат покійного пастора Павла Крата. Талановитий інженер електромеханік, він скінчив інженерний відділ в Едмонтонськім Університеті та одержав посаду по фаху в Вестінгґауз Ко., Гамілтон.

Енерґійний і працьовитий він скоро видвинувся на праці та мав перед собою великі перспективи, коли несподівана смерть на 57 році життя перетяла його працю. Його бувши колеґи і знайомі згадують його як доброго товариша.

Покійний полишив жінку Марію, з дому Винничук, два сини і сестру Александру Палієнко. Борис Крат родився на Великій Україні і 25 років прожив в Гамільтоні, де належав до Онтерійського Товариства Інженерів.

Покійний з родиною був членом Євангельської Злученої Церкви в Гамільтоні.

[illegible]

Людність США становить 165,200 тис. чоловік. Це в 55 раз більше кількости на момент оголошення декларації незалежности — 4 липня 1776 року.

КОРОТКО

- Група ортодоксальних рабінів в Америці звернулася до советського уряду з проханням дати їм дозвіл відвідати СССР.
- Газета "Дейлі Мейл" (Англія) повідомляє, що закінчується конструкція першої британської водневої бомби. Досліди з бомбою відбудуться найближчим часом.

ТЕРОР У ВЕНГРІЇ

З Будапешту надходять відомості про посилення терору в усій Венгрії. Неспокійний стан в країні досяг таких розмірів, що урядові довелося застосувати рішучі й негайні заходи не тільки проти звичайних громадян, а й проти деяких поважних адміністраційних і партійних керівників.

В країні запроваджений суворий контроль документів всіх автомобілістів. Американське й британське посольства перебувають під безперервним доглядом. Мешканцям міст суворо заборонено збиратися групами на вулицях, змічнена охорона всіх харчових складів.

БЕЗПІДСТАВНЕ ЗАХОПЛЕННЯ

(Продовження з ст. 3)

лосу на кожнім третім складі. Візьмемо як приклад з:

"Hymn to Proserpine" by Swinburne:

"Ye are Gods and behold ye shall die, and the waves be upon you at last."

"Descent of Sennacherib" by Byron. "And the sheen of their spears was like stars on the sea where the blue waves roll nightly o'er deep Galillee".

З повищих прикладів ясно, що природний наголос слова має збігатися з наголосом анапеста. Те, що написано анапестом, неможна читати інакше, бо прийшлось би калічити нормальний наголос слів. Отже твердження, що занапестований проф. Огієнком переклад Нового Завіту можна читати і без анапесту, є несенитницею призначеною для неграмотних людей. Правда, прийняття де-яких нових поправок могло в тих місцях нарушити ритм анапесту, але решта лишиться як було. Отже лишається принціпове питання, яке моральне право мав перекладач міняти звичайну не ритмовану прозу Нового Завіту на штучний ритм анапесту, який до того вживалося в парнографичних виставах стародавнього грецького театру, та яким грецькі вояки співали свої зухвалі військові пісні? Більшої зневаги Слова Божого тяжко уявити. Не тільки це, проф. Огієнко аби дотримати анапесту мусив добірати слів, які хоч і не передавали змісту оріґіналу проте пасували до ритму. Цею необхідністю пояснюється безліч непотрібних займенників в перекладі, перекручення порядку слів і сила інших хиб.

Всякий перекладач морально забовязаний подати, як найточніший переклад оріґіналу. В випадку перекладу Святого Писання — відповідальність незвичайна, бо Святий Дух вживаючи як інструменти авторів окремих книг дав нам відкриття правди Божої, тому перекладач мав дбати за точність перекладу в першу чергу а відтак за подібність форми. На жаль в перекладі проф. Огієнка нема ані одного ані другого.

Наведені хиби перекладу є лише ілюстраціями, бо фактично переклад є переповнений неточностями і ексцентричностями.

Питанням є, що евангельський загал буде робити з цим нещасливим перекладом? Потреба в Бібліях є величезна і нема сумніву, що загал буде з захопленням купувати "новий переклад" не розуміючи його маловартности.

Проте велика відповідальність лишається на евангельськім проводі. Наш край у нас забрано силою наїздників, чужинці забрали у нашого народу свободу, але нам власний провід відбирає у народа можливість пізнати Слово Боже без людського над ним насильства.

Переклад Куліша мав свої хиби, але з всіма своїми хибами він стоїть куди вище і більш сумлінно зроблений ніж переклад проф. Огієнка.

М. Фесенко.

Доводимо до загального відома, що вийшов з друку

Збірник Проповідей

1954, Торонто, Онт., стор. 138

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Єв. Правди":

506 Ossington Ave., Toronto 4, Ontario

Ціна $1.50. Ред. "Єв. Правди"

НОВЕ НЕБО

"І бачив я нове небо й нову землю, перве бо небо і перва земля перейшла, а моря вже більше не було". Відкр. 21:1

Соломон, що є найбільшим філософом всіх віків серед людей, казав, що нема нічого нового під сонцем. Але наше серце прагне найбільш за новими річами, і це прагнення буде вповні задоволено, коли Бог усталить нове небо і нову землю, доки ж це буде, в цім житті ми будемо завжди свідками учинків, що вже мали місце колись в один або другий спосіб. Проте річи можуть стати для нас новими коли ми приймемо Христа як Месію і Спасителя: "Тим же, коли хто в Христі, той нове сотворіння, старе минуло, ось стало все нове". 2 Кор. 5:17. Річи стануть новими, коли Ісус Христос знов прийде на землю і усталить нове небо і нову землю. Одною з ознак новизни, що на неї звертає увагу Святе Писання є що: моря вже більш не буде.

Декотрі з віруючих розуміють це в той спосіб, що на новій землі не буде зовсім великих просторів води. Можливо що і так, але в Біблії, коли ми зустрічаемо слово море, в пророцтвах, які відносяться до будуччини, як наприклад в 7 гол. кн. Даниїла, море означає людство в цім світі, розбурхане всілякими течами, боротьбою, стихійне і непокірне, але в тексті, що ми прочитали, море є символом тих річей, що нематимуть місця на новій землі.

Що представляє море для нас тепер? Море є повно тайни. Вчені кажуть нам, що можливо цілі континенти сховані на його дні такі як Атлантіда. Можливо історії цілих народів затаєні в його глибинах. Які богатства природи таяться в нім і ті що воно вирвало від людей. Скільки драм і трагедій воно бачило, певно, море є найбільшим кладовищем на землі. Але в нім є не тільки смерть. Воно повне життя, його глибини наповнені незнаними сотворіннями. Оповідання про невідомі морські змії і чудища час від часу появляються на сторінках ґазет. Що є в морських глибинах ніхто не знає. Це є світ — наповнений тайнами. Писання каже, що моря вже не буде, не води, що є в морі, але що в новім небі і на новій землі — тайни зникнуть. Це не значить, що ми будемо все розуміти, цього ніколи не станеться, і на новій землі зостануться речі, які наш розум просто не зможе похопити, не буде всилі зрозуміти, і так ті річі зостануться незрозумілими для нас, але усі наші особисті питання, що здавались таємними і тяжкими, стануть ясними і простими. Життя і смерть, сотворення, любов Бога, світ природи, що оточує нас, всі вони втратять свою таємність. Наші особисті тайни, все зле і добре і нічого не буде тайного, щоб не сталось явним. Навіть наші думки стануть явними. Того часу на новій землі усе буде щиро, одверте, явне і чисте.

Другою рисою моря є непевність. Ясна і сонячна погода може за кілько годин змінитись в страшенний ураган. Ті, хто плавали морями в старі часи, може якесь покоління назад, не все були певні, що вони повернуться. У нас є приказка, що хто на морі не бував, той горя не видав. Навіть в наші дні техніки і великих кораблів час від часу ви читаєте, що один або другий пароплав пішов до дна. Дійсно, море є непевне і вибагливе. На новій землі щезне всяка непевність, моря вже не буде. В цім житті нема речі, про котру я міг би сказати: ось я її маю і ніщо її від мене не візьме. Люди в світі цінять найбільш за все здоровля тіла і матеріяльний добробут. Речі, що є найменш певні, є багатства і здоровля. Біржева кріза вимела була і знищила колосальні багатства, мільйонерів повернула в бідних. Декотри з них наложили навіть з горя на себе руки.

Російська революція обернула десятки тисяч багачів в бідняків. Нема певности в посіданню — вчить нас життя. Здоровля, його і за гроши не купити, той хто стратив, а той хто має, боїться, щоб його не стратив. Смерть, слабости, хліб щоденний, все це повно непевностей. На новій землі слабих не буде, і про багатства люди і не думатимуть, бо все буде їх, а вони Христові. Речі духові, що ми про них так мало тепер дбаємо, стануть тоді нашим найбільшим багатством.

Ми всі знаємо про неспокій моря, воно вічно хвилюється великими або малими хвилями. То воно з силою бє об скали, то потроху обгложує і агла-

(Продовження на ст. 6)

НОВЕ НЕБО

(Продовження з ст. 5)

жує береги, ніхто ніколи не бачив моря спокійним, як поверхня озера в тихий ранок. Людство подібно до моря, що його бачив Даниїл в видінню, на котрім змагались чотири вітри. Всі ці народи, нації, держави змагаються і борються один з одним, анархісти, комуністи, фашисти і т. д., ведуть провід в цій боротьбі, партія з партією, народ з народом, за землю, за повітря, за воду, за багатство і що тільки хочете, все хвилюється як розбурхане море. У Бога моря вже більш не буде, всі люди знатимуть, що вони браття, обеднані не кровю батьків, не узами нації, не інтересами кляси, але увязю що є вічна, кровю що цілить і робить чужих близшими ніж брати, кров Христа зробить тихими води людства, братерство і мир що перевищує всяке розуміння пануватимуть на новій землі.

В старі часи, та почасти і в наші, море все розлучало. Раніш, щоб переїхати море, брало місяці, воно розлучало на віки, тепер на довгий час. Коли нас відділяє земля, то ми не відчуваємо розділення так глибоко, як коли нас відділяють великі водні простори. Ванкувер нам здається блищим ніж Лондон, але в дійсности воно може бути навпаки. Тепер море відділило нас від наших рідних, від нашої землі, від усього, про що ми часом любимо вспімнути, і про що ми ніколи не забуваємо. В стародавні часи люди не знали де кінчаеться море і тому море було для них ще більш ніж для нас символом розлуки.

В новім небі і на новій землі моря вже більше не буде. Чи ви маєте кого, що ви стратили? Кожний із нас має відправитись в далеку дорогу і одні із нас підуть скорше другі пізнійше, кожен в свій час, може за якихсь 60-70 років зі всіх, що тут сьогодня є, вже нікого не буде. Але хоч ми зійдемо з цього світа, то ті всі, хто приняли Христа і надіялись на него, всі хто записані в книзі життя, знов зустрінуться. Коли безвірний провожає до могили свойого близького, то його серце надривається і повне розпукою; для нього ця страта є стратою на віки, ця розлука є розлукою на віки. Він чи вона знатимуть, що вже ніколи вони не почують милого голосу, що їм вже нема на ко-го спертися в труднощах життя і це розділення на віки.

Але дітям Божим сам Господь каже, що моря-розділення більше не буде. Ми зустрінемо всіх тих, кого ми любили, знов, ми будемо з ними і їх приязнь і любов по довгій розлуці буде для нас ще цінніша, бо сам Господь мав наше імя записаним в книзі життя. Певність, розуміння, мир, зустріч, будуть дійсно новим, але Господь обіцяє нам ще більші багатства і дари.

"І обітре Бог усяку сльозу з очей їх, і смерти більш не буде, ані смутку, ані крику, ані труду не буде вже, перве бо минуло." Відкр. 21:4.

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

ДЕНЬ ПРАЦІ ТА АМЕРИКАНСЬКЕ РОБІТНИЦТВО

Щороку в перший понеділок вересня американське робітництво святкує своє, створене з його власної ініціятиви свято — День Праці. Ще на початку 80-х років відбувались подекуди паради організованого робітництва, поступово перетворившись в національне свято Праці, присвячене соціяльним та економічним досягненням американських робітників, що зробили свою вкладку до справи зміцнення, процвітання та добробуту нашої країни.

Життеві сили американського робітництва зробили дуже багато для створення найвищого в світі життевого стандарту та найбільшої в світі продукції, таким способом наблизивши нас до повної реалізації наших традиційних ідеалів економічної та політичної демократії. Сила та діяльність нашого профспілкового руху свідчать про дійсне намагання нашого народу забезпечити і підтримувати свободу для кожної окремої особи та її добровільних асоціяцій.

Робітництво теперішньої Америки — як чоловіки так і жінки — сильні. Вони мають все — почуття своєї достойности й певности, так само як і комфорт у приватному житті, про який ще його діди не насмілювались і мріяти. Досягнення робітництва є досягненням цілої нашої нації. Робітництво зробило націю сильнішою, багатшою, розвинуло торгівлю і добробут торгівців, працедавців, фармерів.

Протягом останніх років основні права робітництво діста-ли оборону та підтримку з боку закону. Право робітників об'єднуватись у робітничі юнії і через ці юнії підписувати контракти з працедавцями, виборюване протягом довгих років, тепер уже міцно вкоренілось. Юнії та промисловці навчились співпрацювати, спільно опрацьовувати умови праці в атмосфері миру та взаємного розуміння. До тепер уже підписано близько 100,000 договорів з юніями, і тільки деякі з них, і то дуже рідко, оголошували страйки або припинення праці для відновлення своїх контрактів.

Протягом останніх 20 років число членів американських юній зросло з 3,250,000 аж до 15-16 мільйонів. Число робітників, охоплених програмою пенсій та забезпечення завдяки колективним договорам зросло буквально з нуля до поважного числа в 9 мільйони робітників користаються платними відпустками. Пересічна тижнева платня за цей час зросла в долярах і центах більше як на 250 відсотків, а в розумінни реальної заплати та купільної спроможности — майже на 90%.

Організоване робітництво зуміло також знайти нові і дуже ефективні способи забезпечення робітників на час безробіття. В червні дві великі автомобілеві фірми — Форд і Дженерал Моторс — погодились виплачувати з фірмових фондів "додаткову допомогу на безробіття" для робітників, звільнених підчас застою в роботі. Обидві фірми погодились вкладати по 5 центів від робочої години до спеціяльного фонду, звідки і буде виплачуватись робітникам допомога. Сподіваються, що фонд Дженерал Моторс буде доведено до суми 150 мільйонів, а фонд Форда до 55 мільйонів долярів.

Незабаром такі самі вимоги, очевидно, будуть виставлені в індустріях сталевій, фармерського машинобудівництва, гумовій та електричній, а можливо також і в залізничній та мясопакувальній. Є шанси, що нові умови праці далі поліпшать матеріяльне становище американського робітника, збільшить соціяльну відповідальність американського капіталізму двадцятого віку і запровадить до екеноміки ще один елемент стабільности.

— Common Council.

Нарада Українського Ошавського Євангельського Обєднання

В неділю, 21-го серпня, відбулася спільна вечеря Ошавського Євангельського Обеднання з участю представників Української Торонтонської Пресвітерської Церкви.

Панство Купер з звичайною їм доброзичливістю запросили всю громаду для цієї цілі на свою фарму. Фарма панства Куперів знаходиться недалеко Ошави. Через фарму протікає потічок, біля якого розкинувся невеликий гарний лісок.

На нараді було присутніх біля тридцяти членів і прихильників Єв. Обеднання. Торонтонську громаду репрезентували Пастор М. Фесенко, Бр І. Середа, Сестра К. Середа. Молодь репрезентували Мар'яна Каменецька і Рода Фесенко.

На чистім повітрі, під відкритим небом, в братерській розмові під проводом Пастора Української Ошавської Церкви, І. Яцентія, брати і сестри обмінялись думками про діла Євангельського руху. Було підкреслено потребу більшої духовости та обов'язковість припинення антагонізмів особистого і загального характеру, що часом вносять розколи і дісонанси в життя громад. Говорилося про конечність більшої жертвенности на потреби евангельського руху.

Спостережено гарний поступ Ошавського УЄО та позитивну працю на користь церкви під умілим проводом Бр. Николишина, голови товариства.

Жіноча секція товариства приготовила вечерю для всіх присутніх. Віддавши подяку Небесному Отцеві, брати і сестри продовжували нараду за спільним столом. Брати Т. Котик і Н. Заліщук подбали про харч і напитки на цілий день.

Також спостережено велику активність жіночого членства громади і дружини Пастора Яцентія в праці УЄОбеднання. Гостинність і прихильність членів української пресвітерської церкви разом з їх пастором добре знані в Торонті.

Представники торонтонської громади подякували братам і сестрам та розпрощались з ошавськими друзями.

Іван Середа

Досягнення медицини за п'ятдесят років

Щеплення американських дітей проти поліо вакциною д-ра Солка вписує ще одну блискучу сторінку до історії медицини. За останнє півстоліття медична наука зробила надзвичайний поступ у боротьбі з деякими страшними хворобами, що від них в деяких частинах світу вимирали сотні тисяч людей.

Ці досягнення сучасної медицини стають особливо очевидні, коли порівняти пересічну тривалість життя людини тепер і пятдесят років тому. В 1900 році пересічний вік людини був 50 років. Тепер він наближується до 70 років. Півстоліття тому тільки одна особа з кожних трьох народжених доживала до 70 років. Тепер більше як половина всіх народжених досягають цього віку.

Цей прогрес ми здебільшого можемо завдячувати контролеві заразних хвороб, особливо дитячих. Сироватки, які щеплюють дітям, щоб запобігти хворобам, а також протиінфекційні ліки (антібіотики, як ось пеніциліна та срептоміцина) частково спричинились до зменшення випадків смерти від зараження. Частково це ми можемо також завдячувати санітарному доглядові за продуктами та контролю їх постачання, підвищенню санітарних умов життя, боротьбі з паразитами та комахами і поширенню інформацій про санітарію та гігієну.

Колись дітей косили такі 5 дуже поширених заразних хвороб, як віспа, дифтерит, кір, скарлятина та коклюш. Дифтерит та віспу вдалось побороти майже дощенту щепленням відповідних сироваток. Комбінацією щеплення та антібіотиків зведено до мінімуму небезпеку від коклюшу. Кір зробили менше страшною хворобою ін'єкціями ґамма ґлобуліни. Комбінаціями щеплення та хемічної терапії знижено число випадків смерти від шкарлятини.

В багатьох частинах світу майже зникли тиф і дизентерія. Успішно провадиться також боротьба з малярією. Вакцинація виявилась дуже ефективною в боротьбі з холерою, сказом та пропасницею.

На початку нашого століття туберкульоза являла собою найголовнішу причину смертности, за нею йшли інфлюенція та запалення легенів. Тепер опановано контролю над туберкульозою комбінацією ліків, заходами охорони здоров'я, хірургією та щепленням. Число смертних випадків від туберкульози значно поменшало. Те саме можна сказати про запалення легенів та інфлюєнцію, бо антібіотична терапія зменшила число випадків ускладнення після тих двох хвороб, які ще 50 років тому часто були фатальними. Шлункові хвороби немовлят, які колись були надзвичайно небезпечні, тепер майже зовсім зникли.

Не зважаючи на всі ці успіхи, сучасна медицина досі ще має великі проблеми з деякими хворобами, коли смерть має ще великі врожаї. Хоч пересічне життя людини довшає, проте серед деяких груп людей щодо віку збільшується відсоток смертних випадків від таких хвороб як рак і серцеві хвороби, що стоять на першому місці на листі хвороб, які спричиняють смерть, не рахуючи нещасливі випадки.

По всій країні, по всіх лябораторіях іде гарячкова праця в напрямі винайдення способів боротьби з цими страшними хворобами. Американське Товариство для боротьби з раком, Американська Асоціяція для боротьби з серцевими хворобами з допомогою різних громадських організацій роблять все нові й нові атаки на цих страшних ворогів людства. Будемо сподіватись, що й їх пощастить незабаром подолати.

Common Council

За залізною заслоною

МОЛОДЬ НА "ЦІЛИНІ"

"Комсомольська Правда" пише, що до Будамшанського радгоспу (Чкалівська область) прибуло на так звану "цілину" п'ятдесят учнів (трактористи і машиністи) Халідовської школи. Що ж вони роблять? Вісімнадцять трактористів виконують випадкову роботу, а решта; в наслідок поганої організаційної праці, — вештається в радгоспі. Всі одержують дуже мізерну платню. Живуть учні в тісноті, сплять на підлозі, харчуються в сухом'ятку. Директор радгоспу — А. Є. Щукін — людина бездушна, ходить собі та посвистує.

OPEN RANGE

By May Hall Thompson

Heat hung like a veil over the land. Cattle bawled restlessly, hot and hungry. Young Glen Morse knew the situation was serious and he wanted to do something about it. Finally he had an idea.

"We'll drive the cattle and horses to the river," he told his foreman. "There's free grazing land there"

But the foreman, a Westerner named Boyd, did not agree. "Those poor people below have only a few acres of land of their own and they depend on that river range. They couldn't buy feed under any circumstances."

Glen, though born an Easterner, had attended a ranch school in the Southwest and had then persuaded his father to buy the T-Bar ranch. All had gone well until the present drought.

Now Glen frowned. He remembered seeing one young nester or small farmer using small parcels of land between big ranches. This was a boy named Dent Hatcher, who rode a scrawny pony and who had eyed Dent's own beautiful horse with admiration as the two passed each other and exchanged a few words. Quickly he put the mental picture of the boy out of his mind.

Instead, his eyes pierced through the dusty haze to the line of the stream in the distance, looking like a greenish snake winding its way along the floor of the valley, which happened to be open range. The nesters had homesteaded around it but none had ever tried to homestead it. Neither had the big ranchers

"Come, Boyd," said the 17-year-old boy with the reddish hair and bright blue eyes, "are we going to take our stock there?"

"No," answered the foreman. "I told you I don't think it's neighborly or friendly or Christian."

Glen flushed. "I suppose you think it's all right spending my dad's money for expensive feed when we can legally get some for nothing." He walked off without waiting for an answer. He knew what he was going to do in the absence of his father, who had gone back East for a few weeks.

First he bridled his horse, Starlight; then he rounded up his own string of horses, a dozen or more. He packed two of them with provisions and then began driving them to the valley.

It was a long drive over to Saltbush creek. Always before, Glen had galloped along on Starlight, but driving a string of hot, sweating horses was much different.

Finally he was almost to the first reaches of the stream when, squinting his eyes against the sunlight, he saw the lean, ribby buckskin horse of Dent Hatcher, the young boy nester. Dent looked a bit like a scarecrow himself as he rode toward him with arm upraised. His eye took in Glen's bay horse longingly.

Glen drew to a halt. Starlight was wet with sweat which was caked with dust. His mouth slavered. Glen felt the legs quiver and knew Starlight and all the horses had been hard hit by the heat and by thirst and this hot drive. Dent's lean horse seemed to be in better shape. No wonder, thought Glen in irritation. They have the forage and stream down here. "What do you want?" he asked.

"I've come to tell you to take your horses away."

"Why? This side of your fences is free, isn't it?"

"Yes, but we're having a hard time down here, too, and this range won't stand any more grazing. I've come to tell you that some of the men saw you ride in and are angry. They may drive you out."

"They wouldn't dare!"

"Maybe not: But then I've come to tell you, too, that the water isn't good."

"But you use it!" scoffed Glen.

Den'ts face colored under his heavy tan. He started to say something more but Glen's words came first. "That's only another way of trying to make me turn back. But I'm not going to turn back. I've my interests to protect and I have my rights same as you."

A baffled look showed on Dent's face as he turned his scrawny pony. Dent was not only courteous and kind but a real Christian, hence he would do nothing wrong. Already Glen noticed that his horses were along the stream nosing the water thirstily but distastefully. Glen rode Starlight to the edge of the creek He was a bit worried about his favorite horse. The animal needed a drink of water, so Glen slacked the rein and let him bend his head low and nose the stream As he did so, he noticed that Dent cast a look backward.

Then Starlight snorted and lifted his head and Glen forgot all about Dent's actions in thinking about the horse. Starlight waited a moment before once more nosing the water. This time he drank. "He doesn't like it," thought Glen half

(Continued on page 8)

OPEN RANGE

(Continued from page 7)

angrily. "If he wasn't so hot and thirsty, I don't believe he'd drink it."

The other horses were acting in about the same manner. Finally all had drunk, however, and began to graze dispiritedly on the green forage along the banks. They shied away from the scrawny cattle that grazed nearby. Glen thought almost with humor, "They're high-brow, our horses." And then Glen took a drink from his own canteen.

The sun was westering and soon rested at the very edge of the horizon, a swollen red ball indicative of more heat the following day. Glen made a meal of boiled potatoes and canned pork and beans. After he had eaten, he took a look at the horses again and noticed that they were slowly drifting back toward home. This time the situation wasn't even slightly humourous to the youth.

In exasperation he saddled Starlight again and started after them. They were easy to round up because they weren't moving fast but they were hard to turn. "They want to go home. Don't they realize that there isn't any decent grazing on our ranch any more? I thought horses were smarter than that."

He got them down into the valley again but was afraid to leave them alone. He should have help here. Perhaps he was the one who wasn't so smart. He changed his saddle to another horse so that Starlight could graze and then began night herding. "They'll probably settle down to grazing soon and forget home. Then I can sleep," he thought. He rested but did not take time to pray.

The moon came up and a coyote yipped from the ridge above. Then he heard gruff voices behind him. "We'll show that stuck-up boy", he heard one man say.

"All we can do is drive his horses back. We don't want to get into trouble."

"Ranchers used to give us nesters plenty of trouble trying to keep the whole range open."

"I know, but these ranchers were pretty good. Didn't try to drive us away. And the boy and his father are newcomers."

Glen sat rigidly in his saddle, anger waves running up and down his spine. He was a bit frightened, too, knowing he could do little in case these men wanted to get rough. Then he heard Dent's voice, "Let the boy be. He has a right here same as us. The range is open. To hurt him is un-Christian."

Then another man said, "Reckon Dent is right. We'll wait and see if they bring in cattle. Then we can still act."

They rode on back through the scrubby brush, leaving Glen to face the night alone. He dared not try to sleep now. After a time he felt his horse shudder beneath him. He noticed that the animal was wet with sweat though the night had cooled off and the horse was doing little work. Getting down from the saddle, Glen also noticed that the horse's mouth was flecked with foam. Great waves of fear now passed up and down the boy's back.

Quickly he walked to where Starlight stood dejectedly in the moonlight. Glen had noticed that the horses had grazed only a little. And now he saw that Starlight, too, was foam flecked and shivering and that all the horses seemed to be sick. Glen was panic stricken.

"I'll have to let Boyd know right away," he said to himself. "But I'm afraid to leave the horses, and I'm afraid to try to get them back to the ranch the way they're acting. What can I do?"

Then a thought came to him. Maybe he could find a phone close by. No, the nesters were not friendly with him. They would think he was trespassing. His mind then went to the boy, Dent. Maybe Dent's folks had a phone. If not, maybe Dent would ride to the ranch for him with a message to Boyd. He would pay him well. Yes, he'd try to risk finding the boy — it was the only thing he could do. But at that he would have to wait until daylight.

Never had a night been so long and lonely, and never had Glen felt so friendless. He felt so distracted he didn't know what to do. And if the horses died! If they died, it would be all his fault.

At dawn he was startled by a cheery whistle close by. With heart leaping he saw the pony buckskin coming through the brush. And it's rider was Dent! Those few words he had heard Dent speak to the men made him seem a friend. And now he needed a friend. "Dent!" he called.

Before he could explain the matter, Dent had seen for himself. "It's the water, like I told you. It has half-way poisoned them."

Glen stiffened. The boy could not be speaking the truth. "Why, your cattle and horses drink it," he blurted out, taking off his sombrero to wipe his brow. If the boy were not sincere, what could he do now?

"They're used to it from the beginning. Kind of like being vaccinated, so to speak. But you can see that the water isn't much good. Reckon that's the reason nobody's ever tried to get this land. It comes in handy for us small ranchers though, especially in time like this with wells going dry and the range all dead."

"Will you take a message for me, Dent? I'll pay you well. Maybe our foreman will know what to do, or will call a vet. And we got to get these horses back."

Starlight was shuddering in convulsive movements. Glen was terrified once more.

"I'll go, shore. And you don't need to pay me. Reckon neighbors ought to help each other. But going won't do much good. The horses can't get back now until they get to feeling better."

Glen felt as wet now as the horses looked. And his body shook slightly, too,, even though he had not drunk any of the water. However, as the blood-red sun came over the horizon, bringing new heat, he felt thirsty and wiped his lips. The water in his canteen was gone. And he knew at that moment that both he and the horses would have to have water.

"I love horses," he heard Dent say. "I've gone up to your ranch lots of times just to look across the fence at those horses. Of course, I love my little buckskin, too. She's a good mare even if she is just a mustang. I wouldn't know what to do without her. So I know how you'd feel losing your Starlight. And I want to help you and the horses."

"Help us? Can you help us, Dent!"

Dent didn't answer, for at that moment he saw one of the horses head for the stream, and quickly he was after it. The little buckskin was fleet of foot and wiry, even if she didn't look like much, thought Glen. "If she had some good feed, she'd be a good horse, if not a beauty." Then he wondered why he had thought of that at a time when he was so fraught with anxiety. "I guess it's because I'm learning to be more mindful of other people's trouble. I know now the hard life these people live. And I realize Dent's real kindness to me. I'd like to do something for Dent."

At that moment Dent called him. "Help me round up the bunch and we'll drive them to our ranch. We've got a deep well of good water and it's not dry yet. The horses can drink a lot of good water to get rid of the poison. Then your foreman can truck over some hay to feed them for a day or two until they're well enough to go home."

"But, Dent, you're short on water! Everybody is now."

"No matter. It will save the horses. Look at this sorrel. Kind of sick but almost as pretty as your Starlight."

"That's Gleam. And he's yours now, Dent. And there'll be hay to feed him until the range is good again. I'll bring it over in the truck. I'll bring enough for your buckskin, too."

There was joy in the boy's eyes such as Glen had never seen before in any eyes. "Aw, you shouldn't do that." Dent's voice was hoarse.

"Sure I should. You've saved all the horses. That shows you're a friend and a neighbor and a Christian. I've learned a lot since yesterday, and I want to be a friend and neighbor and a good Christian, too. I know the Christian way but since coming out to this country I have neglected it. Your good example has set me right again. Glen's eyes were now as joyful as Dent's.

Together the two boys began driving the horses to cool, fresh water.

—The Instructor.

"МИ ВСІ ВІРНІ ЗАПОВІТАМ ХРИСТА"...

Митрополит Мінський і Білоруський Пітирим, який очолював групу представників совєтського духовенства, що недавно відвідали Англію, прийняв в Единбурзі представників преси, яким заявив:

— Часто нам закидають, що ми беремо участь у боротьбі за мир під тиском нашого уряду. Запевняю вас, що це не так, що в цьому питанні православна церква Совєтського Союзу цілком незалежна від уряду. Беремо ми участь у цій боротьбі тому, що ми вірні заповітам Христа".

Голова "Всесоюзної Ради Євангельських Християн-Баптистів", І. І. Жидков, сказав журналістам, що в СССР тепер 500 тисяч баптистів, — тобто більше ніж в Англії.

Що евангельський рух в СССР зростає це цілком природньо і цифра 500 тисяч безперечно реальна. Проте запевнення митрополита Пітирима, що, мовляв, православна церква в Совєтському Союзі цілком незалежна від уряду, — дуже тоненькими нитками шита. Хто може в це повірити?

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVI. Число 10-11. Торонто, Онт., Жовтень-Листопад 1955 October-November Toronto, Ont. Рік XVI. Число 10-11.

БЛИЗІСТЬ БОГА

Діяння 17:24-28

Приповістка: "До Бога високо, а до царя далеко" висловлює думку про самітність людини в світі і неможливість знайти порятунок. На землі — тому, що людській уряд і взагалі люди є безсердечні у Бога ніби тому,, що Він так далеко від нас, що не чує нашого благаючого голосу. Безперечно, ця приповістка була складена людиною, що в своїм життю стратила усякий звязок з Богом. Її повторюють найбільше ті, що їх досвід був подібний до досвіду людини, яка складала цю приповістку. Ця приповістка висловлює переживання людини, яка не може знайти Бога і не бачить Його а ні чує.

Чи дійсно Бог є далеко від нас? Апостол Павло каже що Він недалеко від кожного з нас. Наколи ми не відчуваємо Його то лише тому, що ми є опановані духовою сліпотою. Ми дивимось і не бачимо, слухаємо і нечуємо.

Бог незвичайно близький до нас. Нема жадної іншої істоти чи речі щоб була до нас ближче ніж Бог. "Ним бо живемо й двигаємось і єсьмо. Його бо і рід ми." Уся природа, що Бог сотворив, є пересякнена Ним. Коли ми обернемось лицем до світа, що оточує нас, ми зустрічаємось майже лицем до лиця з Богом.

Але часто ви зустрінете людину, що відкидає це, вона казатиме вам, я не вірю ні во що чого я не бачу і не торкнуся. Як я дивлюсе на світ, я бачу всілякі явища і я приймаю їх, але я не бачу ніде Бога. Те, що я небачу, для мене не існує. Це є так званий наївний матеріялістичний світогляд. В дійсности люди того що є, так як воно є, ніколи не бачили, а бачать те, чого в дійсности нема. І це не є гра слів, але усталена дійсність.

Майже [illegible] відсотків [illegible] ного знання про [illegible] внішні речі ми одержуємо через зір. Але наш зір є такийже неправдивий як і наші інші чуття. Зір [illegible] мує нас в фарбах і формах [illegible] те чого ми ніколи не пізнаємо в правдивім стані. Усі кольори що ми бачимо лише існують в нашій уяві, так само як світло і тьма. Якісь таємничі хвилі падають на ті речі, що оточують нас, відбиваються від них попадають нам до ока. В оці певні електро-хемичні процеси викликають в мізку враження світла і кольорів. Їх нема поза нашою головою. Те що ми бачимо в дійсности не випадає так як ми його бачимо.

Знов ми небачимо багато річей що існують. Наприклад, людство жило тисячі років і ніколи не підозрівало, що є міліярди мікроскопічних істот навколо нас, які грозять нам смертю. Ми п'ємо їх, вдихуємо з повітрям, їмо. Наше обличчя, руки і усе тіло вкрите ними. Вони є страшно огидні на вигляд, декотрі подібні на хробаків та від них умирають міліони людей що року. Це добре, що ми їх не бачимо, бо інакше наше життя було б страхіттям. Ми їх не бачимо, але проте вони є. Скільки-ж є ще інших річей які існують, хоч ми їх і не бачимо? Нема сумніву що існує незчислима кількість речей, які ми не бачимо і те що ми бачимо зовсім не є таким як ми уявляємо собі. Ті люди які кажуть, що вони вірять тільки тому, що вони бачать, в дійсности вірять в те, чого нема, а те що є того не знають. Наші інші органи подають нам ще гірші інформації ніж око. Тайни і чудеса оточують нас на кожнім кроці, річи що привищують розуміння найбільших геніїв людства, рука Бога торкається нашого щоденного життя і ми все ж остаємось сліпими. Ми могли без кінця наводити чудесні явища які оточують нас, але на котрі ми не звертаємо уваги лише тільки тому, що ми привикли до них. Наприклад, чи ви задумувались коли над питанням чому камінь падає на землю, а не продовжує летіти в гору? Його щось тягне. Виявилось з дослідів, що ця сила оперує на всім всесвіті. Електрони в атомі керуються нею так само як і найдальші зорі. Вона тримає місяць близько землі, а землю близько сонця. Без цієї сили неможливе життя, без неї неможе існувати матерія. Вона передається в мент з одного краю всеесвіта в інший. Наколи ви піднімете руку то в силу закона тяготіння в один мент цей рух відбивається на найдальших зорях всеесвіта, звідки світло доходить до нас лише за міліони років.

Що є сила тяготіння ніхто не знає. Чому ця сила діяє згідно певної формули так само невідомо. Ісаак Нютон, який відкрив закон тяготіння каже, що він думає, що Бог навмисно сотворив силу тяготіння так щоб ближчі зорі не перешкаджали одна одній в своїх рухах. Це є найкраща відповідь що її має наука. Ми не будемо торкатись сьогодня таких містерій як час, простір, вічність, життя, існовання, матерія. Це є явища в котрих ми торкаємось поли одягу Бога. Ми мабуть ніколи не пізнаємо, що ці речі є в собі аж поки не перейдемо в вічність і навіть тоді деякі річі можуть залишитись вище нашого, розуму. Тільки скрайне зрозуміла людина може твердити, що вона знає усе, це, що є, а чого нема. Найкраще місце для таких людей в домі божевільних. Ми живемо в світі великих тайн і кожна подія і явище природи кричить до нас про мудрість і силу Творця, дійсно Бог є не далеко від нас, але ми дивимось і не бачимо.

Бог є незвичайно близько нас не тільки в природі. Він проявляє себе з такою ж силою в нашім життю так само. Пригадаємо кожен своє життя, чи не знайдете ви моментів і днів коли ви були на краю гибелі і певної небезпеки. В той час коли здавалося що всяка надія була для вас страчена, якась невидима рука втрутилась і рятувала вас від [illegible] Його навіть від усяких випадків. Ми бачимо руку Божу лише тоді, коли Він чудесно вирятує нас від смерти, але ми маємо не меншу причину дякувати Йому за чудову охорону, котр ми маємо що дня.

Тільки сліпий не бачитиме руки Бога в своїм життю. Дан Крауфорд, який лишив усе і поїхав в Афрнку як місіонер, оповідає про свої пригоди. Він поїхав на свою відповідальність і його-ніхто не утримував. Він жив тим, що міг дістати на місці сам для себе. Він описує як він мав дістатись до свого місійного центру Їх дорогу перетяла річка яка розлилася від дощів і її не можна було а ні перебрести, а ні переплисти. Тоді він звернувся до Бога з проханням. За якийсь час величезне дерево, що стояло на другім березі річки похилилось і впало навпоперек річки, роблячи природний міст. Дан Крауфорд пише, що небесні царські інжинери збудували понтонний міст для слуги Бога. Меер Лондону одного року поїхав в Африку на полювання. Коли вони розклались табором в однім місці, захоплений красою природи він віддійшов стежкою геть від табору в ліс без зброї. Коли він вийшов на полянку в однім місті, йому на зустріч вискочив лев. Меер Лондону не знав що робити, але він пригадав опівідання про Даниїла в ямі з львами. Він впав на коліна і закривши очі звернувся до Бога з гарячою молитвою про порятунок. Коли пройшло кілька хвилин і нічого не сталося, він відкрив очі, але льва не було. Коли він вернувся до Лондону, він установив спеціяльний фонд і кожного року в той день в церкві на зібранню мало проповідуватись про близість Бога в життю людини. "Ним бо живемо і двигаємось і єсьмо." Один по[illegible] запитав у християни[illegible] "Де є Бог?" Той відповів [illegible] скажи мені, де [illegible]

[illegible]ОЛЮЦІЯ [illegible] ПРАВІ ВЖИВАННЯ АТОМОВОЇ Й ГІДРОГЕННОЇ БОМБ

З огляду на загрожуючу не[illegible]

прийнята на Со[illegible]го Євангельськ[illegible] в Північній А[illegible] 3—5-го вересня [illegible] Детройті, Мічіга[illegible] [illegible] нас в річах [illegible] ують нас. [illegible] на[illegible] найбільше

(докінчення [illegible] ст. 2)

Близість Бога

(продовження зі ст. 1)

Він наближується нас в Христі Ісусі. В природі Бог близкий нам як сотворитель, в життю як Господь, і в Христі як Спаситель. Близість Христа до нас є близістю крови. Ніщо так не звязує людей як кров. Кров важе. Кров привязує брата до брата і батьків до дітей. Кровью, що Христос пролив на Голготі Він притяг нас до себе.

Наколи Ви приймете цю кров в покаянні, ви станетесь Богові такими ж близькими як і Його Син. Христос купив цю близість для нас тим, що умер замість нас на Голгофі. В світлі цієї жертви, слова, що Бог є далеко від нас є чорною невдячністю і хулою. В Христі Бог є ближче до нас ніж наші діти, наш нарід чи що інше. Звичайно ми можемо зріктися близости Бога. Дивлячись на світ, що він сотворив, ми можемо признавати лише зовнішність, в своїм житті ми можемо відмовитись подякувати Йому за Його дари. Ми можемо потоптати кров Христа. Але коли ми відділимо себе від Бога, ми добровільно приєднаємось до духа всесвітньої злоби, чекаючи разом з ним на погибель в ненависті. Звичайно, причиною сліпоти людини є гріх, тайний або явний. І доти доки людина не покається в своїм обманстві і грісі, вона ніколи не прийме Бога в своє серце. Бог же каже: "Прийдіть до мене і хто прийде до мене, не вижену геть."

Чому Бог, прийшовши в тілі дозволив бити себе, плювати на себе, допускав катування, невічення свого тіла і врешті дозволив замордувати себе?

Цього вимагали Його власні атрібути, незмінні закони справедливости. Згідно них грішникам належиться кара за гріх. Ці закони яскраво висловлені Мойсеєм: "Око за око, зуб за зуб, кров за кров, шкода за шкоду."

Усе людство, кожен із нас, винен перед Богом і людьми.

Це ми заслужили своїм життям аби на нас плювати, аби нас катовано, аби з нас точили кров і в решті віддали с... ті першій, а від, так др... в цім не бу... на... кривди.

Ті поличн... жили, Бог ... ли мали па... витерпів ці ... мала текти ю. Коли нам належало бути розпятими на хресті за наше життя, Він добровільно дав розпяти себе за нас. Коли ми мали вмерти, Він переніс смерть за нас і був відділений від Бога хмарою наших переступів. "Ілі, ілі лама савахтані" — це крик духового жаху перед безмежною гидотою людського життя. Він перейшов смерть і Бог воскресив Його із мертвих на свідоцтво нашого примирення з Ним.

"Справедливість у Бога покрие одна жертва крови Христа на хресті."

Копернік ще за свого життя склав епітаф для свого надгробного памятника. Але цей епітаф так само може добре бути прийнятий всіма людьми ще за їх життя. Копернік написав: "Я не прошу такої ласки, яку мав Павло, я не прошу такого милосердя, як Ти дарував Петрові. Але прощення, яке Ти дарував розбійникові на хресті, цього я щиро жадаю."

Думки

Починай кожний день з Богом. Не журись; працюй тільки, скільки можеш; роби як найліпше, а решту лиши.

Зауваж собі людину, що шукає і знаходить щось доброго в кожнім. Це є великодушна людина.

Світ дає найліпше наперед, але на кінець кусає як гадюка. Ісус дає що найліпше при кінці. Чим дальше йдемо з Ним тим більше добра, тим більша радість.

Рухайся сам, а порушиш світ. Це одинокий спосіб до поступу

Тиран — це чоловік, що знаходить своє щастя в нещастю других.

Хто уважно робить малі діла, той може сподіватися, що незадовго буде мати перед собою великі.

Мусиш добре науздити і осідлати свою волю коли хочеш спокійно жити.

Любов витримає великі бурі, але не витримає полярного морозу простої рівнодушности. Любов затримається на чуваленькій надії, але не на безнадійности.

Найбільше отруйний газ

В "Листах до приятелів" за червень 1955 року поміщено такий анекдот: "Мусоліні, щоб принизити дипломата старої школи, послав його на якусь маловажну конференцію в справі газів. Дипломат здає звіт: — Виявилось, каже, що є один газ, найбільше отруйливий, на який ради знайти не можливо. — Який? — питає дуче. — Кадило — ексцеленціє! — відповів дипломат.

Чому цієї андкеоти не вивчити б на память усім кадильницям і подавачам плащів у наших середовищах?"

Правда, тут йде мова про всіх тих, що вміють, шукаючи користи, підхлібюватись до сильніших цього світа, хвалити їх та підносити нещиро їхні заслуги, здібности й благородність. Людська натура дуже ласа на такі признання й звеличування, але раніш чи пізніш людина переконується, що за всім цім переважно криється фальш і що це є короткотривалим.

Але може бути ще інше символічне значіння цього кадила, це — фальшивої, самоошуканчої, зовнішньої набожности. Тому для більшости сьогоднішних християн — кадило є символом внутрішнього, духовного зачадження, а тим самим найбільш трійливого газу для людського духа.

Слово Боже про це говорить: "На віщо мені множество жертов ваших говорить Господь... Як приходите, щоб явитись перед лицем моїм, то хто від вас вимагає, щоб топтали двори мої? Не носіть уже більше дарів надармо: **палення кадила огидло мені;** нових місяців і субот, та сходин святочних не можу стерпіти: беззаконність поспіль із святкуванням! Новомісячя ваші й свята ваші ненавидить душа моя: вони стали ваготою мені, тяжко мені нести їх. І коли ви простягаєте руки ваші, то я одвертаю очі мої від вас, а як ви умножуєте молитви ваші, то я їх не чую, ваші бо руки повні крови, обмийтесь, станьте чистими; одкиньте далеко ледачі вчинки ваші зперед очей моїх; перестаньте чинити зло; навчітесь чинити добро; шукайте правди, рятуйте придавленого, обороняйте сироту, заступайте вдову; а тоді прийдіть — і розсудимось, — говорить Господь. Коли б гріхи ваші були, як багряниця — я, мов сніг їх убілю; коли б, як кармазин, були червоні, — обмию їх, як вовну. Схочете слухняним робом у мене ходити, — буде вас земля усяким благом наділяти; затнетеся ж, опір ставши,— тоді меч пожере вас; це уста Господні говорять!" (Ісаї 1,11-20).

Один біблійний коментатор подає до цих Господніх слів таке пояснення: "Жертви, ходження до церков, святкування свят, молитви, інакшими словами — **зовнішні** вправи набожности, які не мають освячуючого впливу на серце й життя людини, є безвартісними та є Богу **гидотою,**" а ми від себе додаємо, — а для людини самообдурюванням, або зачаджуванням свойого сумління.

"Коли людина має зовнішньо поправитися, тоді треба цю поправу почати з середини. Треба відступити передовсім від того, що злом в очах Божих. Змінене життєве наставлення людини має проявитися в робленню діл справедливости й доброти," а не виконування чисто зовнішніх обрядів, форм і церемоний.

В цьому випадку релігія може дійсно стати "опіюмом народу," а ми, на жаль, і маємо переважаючо подібний рід релігійности в нашому народі. Найвищий час протверезитись і вийти на свіже й чисте повітря непофальшованого Слова Божого.

В Боровський

Найкращий Різдв'яний подарунок

Збірник Проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обгрунтовані науковими даними.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Єв. Правди":

506 Ossington Ave., Toronto 4, Ontario

Ціна $1.50. Ред. "Єв. Правди"

ВІДБУВСЯ СОБОР УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБЄДНАННЯ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

Цьогорічний Собор Українського Євангельского Обєднання Північної Америки відбувся в днях 3-5-го вересня ц. р. в Детроті на запрошення Української Євангельсько-Реформованої Церкви в цьому місті.

На Собор прибули делегати й гості, проповідники й світські члени, з Канади й США, міжними загально відомий та шанований бувший Суперінтендент Української Євангельсько-Реформованої Церкви в Україні — **Василь Кузів,** який тепер є пастором Української Пресвітерської Церкви в Н ю а р к у. Предсідником Собору було вибрано паст. Л. Бучака з Гамільтону, Канада, а секретарем— редактора "Канадійського Ранку," паст. І. Ковалевича. Собор ухвалив вислати привіти панові Преидентові Д. Айзенгаверові, де проситься його і Американський Уряд, мати на увазі в своїх міжнародніх аспіраціях, що Український Нарід стогне в нелюдській неволі й прагне до вільного й незалежного життя та Президентові Уряду Української Народньої Республіки в екзилю — панові С. Витвицькому з побажанням, щоб Бог поміг йому найти шляхи до обєднання всієї української еміґрації для здійснення завітних мрій Українського Народу.

В суботу, 3-го вересня, було обрано нову Управу Українського Євангельського Обєднання, до якої між іншими обрано Суперінтендента — Василя Кузіва, головою; проф. Михайла Левицького з Детройту, заступником на США, а паст. Івана Ковалевича з Вінніпегу заступником голови на Канаду. Пастора Володимира Боровського з Детройту вибрано екзекутивним секретарем, а добр. Іван Петращука з Детройту — скарбником.

В неділю по полудні відбулося врочисте Богослуження присвячене 30-літньому Ювілею Української Євангельсько-Реформованої Церкви в Україні, яка під цей час не є в стані проявляти там якоїбудь діяльности. До чисельно зібраної святочної громади проповідували Суперінтендент — В. Кузів та проповідники — І. Ковалевич і В. Боровський. Сольоспіви виконали пані В. Максимович, дружина відомого українського пяніста, та Є. Волдс (Волощук) в супроводі органу.

Зараз же по Богослуженні відбулося прийняття. І на Богослуженні й на прийняттю були присутні визначні українські приятелі з американського протестантського світа, а присутні представники з ріжних українських організацій міста Детройту в своїх теплих промовах склали на прийняттю свої привіти. Багато інших запрошених визначних американців і українців, що з ріжних поважних перешкод не могли прибути на це свято, висловили з цієї причини свій жаль та прислали свої привіти та побажання листовно.

ЗМІСТ ПРИВІТУ ВІД СОБОРУ УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ОБЄДНАННЯ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ДО ПАНА ПРЕЗИДЕНТА СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО

Ваша Ексцеленціє!

Собор Українського Євангельського Обєднання Північної Америки, що відбувся в днях 3-5-го вересня б. р. в Детройті, засилає Вам свої найщиріщі привітання. Нашою молитвою є, щоб Господь дав Вам, єдиному й дійсному репрезентантові лігітимного Українського Уряду й Вашим співробітникам, Свойого благословення для успішного обєднання української еміґрації для спільних зусиль в боротьбі за привернення волі й незалежности Україні, країні батьків наших.

Володимир Боровський, пастор
Екзекутивний секретар УЄО.

★

ПРИВІТ ДО П. ПРЕЗИДЕНТА Д. АЙЗЕНГАВЕРА УХВАЛЕНИЙ СОБОРОМ УКР. ЄВАН. ОБЄДНАННЯ В П.А. В ДЕТРОЙТІ В ДНЯХ 3-5-го ВЕРЕСНЯ, 1955

Українське Євангельське Обєднаення Північної Америки зі свойого цьогорічного Собору, що відбувся в днях 3-5 вересня в Детройті, засилає Вам свій сердечний привіт та запевнення нашої щирої співпраці у Ваших благородних стремлінням запевнити ЗДА та всьому світові мирний розвиток та братне співжиття між народами на основах повної рівности та пошанованню їхньої гідности й природних прав до вільного життя, дбаючи рівночасно про справедливе й доцільне розвязання їхніх економічно - соціяльних проблем.

Тому, що волелюбна країна батьків наших — Україна, все ще стогне в політичній, економічній та духовій неволі накиненого їй чужою силою нелюдського політичного режиму, ми просим Вас і Ваш Уряд мати цю нестерпну ситуацію в країні батьків наших у Ваших міжнародних аспіраціях, поки Україна не стане в повному розумінні вільною й незалежною державою

Ми молимося за Вас і Ваших співробітників. Хай Господь руководить Вами у Ваших рішеннях й дасть Вам здоровля для успішного сповнювання Ваших обовязків та змагань.

Укр. Єван. Обєднання Північної Америки.

Підписав:

Пастор В. Боровський,
Екзекутивний секретар

★

РЕЗОЛЮЦІЯ В СПРАВІ ЗМІНИ ДАНИХ В ДОКУМЕНТАХ ДП.

З огляду на те, що в останій світовій війні було порушено тоталітарними режимами основні права людини й прийняті в культурному світі елементарні норми міжнародного життя, жертвами цього порушення, на жаль, стали в деякому відношенні і певні демократичні чинники. Це викликало в багатьох втікачів з-під тоталітарних режимів і боязнь і недовіря в пошанування правопорядку в демократичних країнах. Наслідком цього було те, що багато ДП в Европі були змушені заасекурувати своє житя зміною персональних даних в своїх документах. Опинившися в вільному світі й переконавшись, що демократичні країни таки є твердо рішені боронити прав азилю політичних втікачів, вони тепер є раді виправити в своїх документах ці неточности.

В звязку з цим Собор УЄО просить уряди вільних демократичних країн, а в першу чергу ЗДА, піти на зустріч прагненням цих людей і тим направити помилки минулого й дати їм нагоду відчути всю радість життя вільної людини в вільній країні.

Урядові Канади висловлюється подяка за позитивне полагодження цієї справи.

★

РЕЗОЛЮЦІЯ В СПРАВІ ВЖИВАННЯ АТОМОВОЇ Й ГІДРО- [illegible]

З огляду на загрожуючу небезпеку вживання атомової й гідрогенної бомб в евентуальних будучих війнах, Собор УЄО вважає, що се довело б до жахливої масакри невинного населення й давало б перевагу не покривдженим і поневоленим, а маючим силу. Не війни, сила та імперіялістичні тенденції мають розвязувати міжнародні конфлікти, а абсолютна пошана до природних, справедливих, Богом установлених прав народів до вільного й самостійного життя та непорушність прав і гідности людини.

З огляду на загрожуючу небезпеку вживання атомової й гідрогенної бомб в евентуальних будучих війнах, Собор УЄО вважає, що це довело б до жахливої масакри невинного населення й давало б перевагу не покривдженим і поневоленим, а маючим силу. Не війни, сила та імперіялістичні тенденції мають розвязувати міжнародні конфлікти, а абсолютна пошана до природних, справедливих, Богом установлених прав народів до вільного й самостійного життя та непорушність прав і гідности людини.

Обєднані Нації мали б стати тим авторитетним арбітром, що мав би стояти на сторожі прав не "великодержав", а всіх народів, не керуючись їхньою величиною, а слушністю їхньої справи. До цього Обєднані Нації мали б пристосувати свій статут і діяльність. "Право великих" і їхнє "вето" дає нічим морально неоправдане "право Советському Союзові" тероризувати цілий світ і тримати масу народів в бридкому рабстві та нелюдській експлуатації. І білий і червоний економічний і політичний імперіялізм, належить до не завжди почесних пережитків минулого і є негідний людини 20-го століття. Це все суперечить основним моральним принципам християнського світогляду й Богом установленому порядку.

Проситься Обєднані Нації доложити всіх старань, щоб атомові і гідрогенні бомби були вилучені з ужитку в евентуальних будучих войнах.

★

РЕЗОЛЮЦІЯ з нагоди святкування 30-літнього Ювілею Української Євангельсько - Реформованої Церкви в Україні принята на Соборі Українського Євангельського Обєднання в Північній Америці в днях 3—5-го вересня 1955 року в Детройті, Мічіган, США. /

(докінчення на ст. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
608 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон EM 8-5370

Що читачі думають про "Євангельську Правду"

В. Рудюк, Бразилія:

"Щиро по-українському дякую Вам за предорогого журнала, яким Ви так гарно послужили нам."

А. П. Фільчук, Зл. Держави.

"Дякую щиро за Вашу святу услугу — "Євангельську Правд". Відвідувала нас регулярно, приносила нам добрі вісті . . . Нехай Милосердний Отець Небесний дає Вам сили, і допомагає в тій святій роботі, не тільки на 1955 рік, але на многія літа."

"Все добре в "Євангельській Правді!" Отакі журнали я дуже люблю і поважаю". "Мій муж говорить: "Це самий найкращий журнал зо всіх журналів."

А. Богуславський, Торонто, Канада.

"Ласкаво прошу приняти мою передплату за цінну газету "Є. П."

Р. Хильчук, Буйнос Арес, Аргентина.

"З глибини мого серця щиро дякую за журнал 'Євангельська Правда.' Цей журнал для мене дуже цікавий і він мені подобається."

Проф. І. Розгін, Дітройт, Міч.

"Висловлюю Вам подяку при цьому надсилаю передплату на газету 'Євангельська Правда.' Дякую за працю і бажаю Вам всякого добра а головне успіху."

Симон, Татьяна і Тарас Варагаш, Німеччина.

"Ми дістали від одної жінки Вашу газету 'Євангельську Правду,' котра нам дуже подобаєтьси, бо читаєш Слово Боже."

А. Чабанюк, Німеччина.

"В імя Бога дякуємо Вам за Вашу часопис 'Єв. Правда,' що є дуже гарна часопис. Нехай же Бог Вас надалі благословить, своїм рясним благословенням."

Пастор Вл. Куркащ, Параґвай.

"Бажаю Вам Божого Благословення у Вашому виданню журнала 'Є.П.' Бажаю Вам найкращих Божих успіхів у виданню Вашого журналу. Нехай Бог благословить і розширить цей журнал".

Юстина Чамборик, Саскатун, Саскачеван.

"Дуже радо читаю Ваш журнал . . . Як найкращі побажання для Вашої великої праці."

Брат і Сестра Погоріли, Німеччина.

"Дорогий брате, хочу передати Вам, як від себе так і від других братів та сестер, щиру подяку, що допомагаєте нам у духовному життю, яке Ви висвітлюєте на сторінках часопису 'Євангельська Правда'."

Бр. і Сестра Михайло і Катерина; Франція,

"Привіт з Франції. Дорогі прошу, щоб Ви висилали нам журнал 'Євангельську Правду'. Я так люблю Слово Боже читати."

Проф. С. Килимник, Торонто, Канада.

"Є. П.' читаю з любовю."

Асоціація Суспільної Опіки. "Торонто Дженерал Госпіталь"

"Ми хочемо, щоб Ви знали, що 'Євангельську Правду' дуже цінять і вдячні за неї. Щиро дякуємо".

Ф. Чабаненко, Аргентина.

"Дякую за Євангельську Правду. Вже немало Ви допомогли християнською літературою, яка безумовно знаходила відповідний ґрунт для посіву християнських засад."

А. Самолюк, Сан Франциско, Злучені Держави

"Вперше хочу Вам подякувати за то що Ви висилаєте Ваш журнал. Я люблю його читати."

Л. Регач, Бельгія.

"Група евангеликів, котрі читають 'Євангельську Правду,' щиро дякують Вам за висилання Є.П'."

І. Андрієнко, Німеччина.

"Дякую Вам щиро за присилання Вашого багатоцінного часопису. Він являється тут не аби-яким помічником в духовному труді посеред нашого народу. Нам удалося придбати для Христа 10 душ. Багато в цім спрняла нам Ваша дорогоцінна 'Є.В'."

П. Саннар, Англія.

"Щиро дякую Вам за Ваш цінний часопис."

М. Дзяман, Гефорд, Саск.

"Щиро дякую за дорогоцінну 'Євангельську Правду'. Я тішуся тим, що можу відбити всякі неправдиві наклепи на правдиву Реформовану Церкву."

І. Скрипиця, Франція.

"Дякую Вам за 'Євангельську Правду'."

Н. Залещук, Ошава, Канада.

"Щиро дякую Вам за 'Євангельську Правду'. В ній є гарні статті від початку до кінця".

Сестра Катерина; Франція.

"Дякую за 'Євангельську Правду'. Я дуже вдоволена Вашим часописом. Я багато навчилася з нього і передала іншим".

Від Редакції: Редакція і видавництво щиро дякують всім братам і сестрам за їх сердечні побажання і благословення. Жалуємо, що не змогли помістити всіх листів, які ми одержали. Повищі опінії наших читачів є нашою найбільшою нагородою і заохоченням до праці. За минулий рік ми дістали лише одного листа, що гостро осудив нас. Редакція помістила б і цього листа, але на жаль автор його не дав нам на це дозволу. Ми дякуємо Богові за всі добрі серця, які так щиро готові помогти нам ласкавим словом та просимо Господа, щоб Він поміг нам оправдати їх похвалу і надії.

Резолюція

(продовження зі ст. 3)

З нагоди 30-літнього Ювілею Української Євангельсько-Реформованої Церкви в Україні, який під цей час може бути святкований тільки в вільному світі, Собор Українського Євангельського Обєднання Північної Америки ухвалив: — закликати всіх Братів і Сестер та прихильників українського церковно - реформаційного руху в Україні та в світі, не спроневірюватися життєтворчим ідеям цієї Церкви та взагалі евангельського християнства, що були також заповітними мріями кращих і передових синів Українського Народу, але бути їм вірними та продовжувати відповідно до можливостей даних обставин здійснювання цих ідеалів, що мають вести наш нарід до духовного пробудження й відродження. Особливо в вільному світі робити все можливе, щоб якнайширше поширити між українцями в розсіянню розуміння евангельського християнства й цим належно підготовляти ґрунт до нових завдань, коли б в країні батьків наших — Україні, змінилися обставини й прийшло до повної свободи сумління. Робити це через побільшування й масове розповсюджування вартісної й безсторонньої евангельсько - християнської літератури, через посилення місійної акції й організацію українських евангельських громад по краях поселення нашої еміграції, через українські евангельські радіо передачі, вишкіл нових богословських кадрів, опрацьовання й видання в українській та англійський мові "Історії Української Евангельсько - Реформованої Церкви" та підручника про науку й завдання цієї Церкви.

Взивається до ревної й постійної молитви за наших Братів і Сестер в Україні та людей всякої віри в Советському Союзі, що не можуть втішатися правдивою й повною свободою віри, особливо тих, що стали жертвами терору існуючого там безбожного режиму.

Сніжний дощик

В танку легкім, в танку ніжнім,
Зачаровуючи всіх,
Пада, пада дощик сніжний,
Білокрилий пада сніг.

Де не глянь — усе біліє,
Все собою сніг покрив,
Навіть чорні-чорні вії
У дівчини побілив.

Мов метеликів біленьких
Незчисленний рій десь взявсь.
Закружляв сніжок легенький
І за вітром вслід подавсь.

А вітрець жартує ніжно,
Кида знов наверх від ніг,
І кружляє дощик сніжний,
Білокрилий пада сніг.

Д-ма

Оголошення!

НОВИЙ ЗАПОВІТ

висилається бажаючим один примірник безкоштовно на різних мовах.

Просимо осіб, що прочитають це оголошення, познайомити з ним своїх сусідів та чужинців.

Звертатися на адресу:

P. u. A. PACHNIUK
D.P. Lager Wehnen
(POSTLAGERND)
(23) Post OFEN
über Oldenburg (Oldb.)
Deutschland (Germany)

Дещо з економіки

Систематичні студії показали, що автомобілі служать тепер довше, ніж колись. В 1925 році пересічна кількість миль, яку міг зробити автомобіль, була неповна 22,000, а в 1945 році — 81,000 миль.

На початку 1950 року на кожні три особи понад 14 років припадало одне авто; передбачається, що в 1975 році одне авто припадатиме на дві або дві з половиною особи того самого віку.

Тоді як для перевезення однієї тони вантажу потягом треба витратити 56,6 грамів вугілля, дизель для тої самої праці потребує тільки дві чайні ложки нафти.

Адміністрація Нюйорського порту гадає, що року 1960 місто матиме два міліони пасажирів на гелікоптерах. По цілій Америці на цей час сподіваються мати понад шість міліонів осіб, що користуватимуться послугами гелікоптерів.

Одна третина бюджету пересічної американської родини іде на їжу, спиртні напої та тютюн. Минулого року кожний американець випив близько 17 галонів пива та інших солодових напоїв, 4 галони міцних напоїв і чотири кварти [illegible]

Фермерські родини витрачають на їжу такий самий відсоток свого бюджету, як і міські родини.

Протягом останніх 50 років радикально змінились американські звички щодо традиційного родинного меню на користь фруктів та городини. Господині вже більше не наполягають їсти мясо та картоплю на обід чи кашу на сніданок. Салати, фруктові соки, особливо останні допомагають робити їжу ріжноманітною і збільшують її споживність.

Понад біліон долярів було виплачено минулого року індустріяльними підприємствами на компенсацію робітникам за різні каліцтва підчас праці.

Як повідомляє Фонд Двадцятого Століття, найбільше вугілля здобувають в Европі — майже 45% всього здобуваного в цілому світі вугілля. Злучені Держави дають 34% світової продукції вугілля. Решта припадає в рівній долі Совітському Союзові та всім іншим країнам узятим докупи.

Перший зареєстрований організований страйк у Злучених Державах відбувся в Ню Йорку 1776 року, коли міські малярі припинили працю, вимагаючи підвишки.

Найбільше страйків у Злучених Державах відбулося на прикінці Другої Світової війни. Приміром у 1946 році у страйках брало участь 4.6 міліонів робітників, через що було втрачено майже півтора відсотки потенціяльного робочого часу.

—Common Council

ЩО О. КОНИСЬКИЙ ДУМАВ ПРО ДУХОВНИЙ СТАН В РИТУАЛІСТИЧНИХ ЦЕРКВАХ

Ми подаємо нижче духовний протест О. Кониського проти церковного занепаду. О. Кониський був сам православний та є відомим автором молитви за Україну "Боже Великий Єдиний,"

Не призивайте всуе Бога,
Не призивайте ви Христа,
Не оскверняйте ви святого
Животворящого хреста.

Христос учив народ любити,
І за народ Христос страждав,
А ви грабуєте освіту
І те, що Бог народу дав.

Христос носив вінець терновий,
Святую кров Свою пролив,
Своєю смертію святою
Народ з неволі іскупив.

А ви — народ рабом зробили,
Братів за гроші продали,
Народ у терніях водили,
І піт і кров Його пили.

Не християни ви, а Юди!
Цілуєте ви хрест святий,
А хрест народові на груди
Щодня кладете ви тяжкий.

Ви гірше Юди! Той вдавився,
Виж тими грішми живете,
Що менший брат для вас
трудився
І брату жить не даєте.

Не призивайте ж всуе Бога,
Не призивайте ви Христа,
Не оскверняйте ви святого
Животворящого хреста.

"ВІДСТУПЛЕННЯ"

Кардинал Нюман в одній зі своїх книжок описує початок обрядів в католицьких церквах.

Читач Нового Завіту знає дуже добре, що про це нічого не пишеться в ніяких документах з апостольських днів. Майже всі ці обряди походять з пізніших днів, з днів "відступлення", про котрі говорив ап. Павло, що мають прийти по ньому, згідно з словами пророка.

Колиж велике число членів церкви відпало від примітивної віри і стратили Святого Духа, церковні головачі змішали з Християнством всякі поганські обряди і філософію, щоб тим способом придбати собі послідувателів. Кардинал Нюман так пише про цей факт:

"Правителі первісної церкви були завжди готові прийняти і освятити існуючі обряди і звичаї людства, як рівнож і філософію, коли лиш показувалось, що цього потрібно. Вони думали, що сила християнського духа буде годна опертися насиллю зла, що більше, буде годна навіть і диявольський спосіб поклонення перемінити на християнський. Вони знали, що ці звичаї (обряди) походять з примітивних уявлень, які породжував інстинкт природи і що змагаючись винайти те, що їм було потрібне, якщо і не уживали те, що винайшли, то з часом вони скривались. Всеж таки у них був праобраз з котрого у поган лишилась лиш тінь."

Про часи, коли найбільше було перенято поганської обрядовщини, так говорить Кардинал Нюман:

"В четвертім століттю два напрями чи течії встиснулись в Християнство зі скоростю властивою тільки церкві: одна течія це — аскетизм (пустиножительство) а друга — обрядовщина або церемоніялізм. Про це говорив Евсебій, що Константин (Великий), в ціли скоршого прийняття Християнства поганами, вбрав його (Християнство) в зверхні форми, окраси, до котрих погани вже були звикли в своїй релігії."

Так, говорить він, святині посвячувано спеціяльним святим, кадило, свічки, свячена вода, обернення до сходу, (пізнійше) образи і інші обряди модерної Римської Церкви увійшли в звичай. Це все є "поганського походження, говорить кардинал, але посвячене і прийняте за своє католицькою церквою.

Сталося це так, підтверджує Др. Киллен в передмові до своєї "Первісної Церкви":

"В періоді від апостолів до Константина, Християнська громада змінила свій вигляд. Епископ Риму, цілковито не знана особистість авторам Нового Завіту, виріс в цім часі високо і згодом обняв провід всіх церковних громад. Обряди і церемонії, про які Петрові та Павлові і не снилося, влізли по тихоньку до церкви а дальше, оголосилося їх яко божеські постанови."

Коли Господь вивів Свою церкву з Єгипту, Він дав церкві спеціяльні накази, щоб вона уникала і не мішалися з поганськими богослуженями, ні з їх обрядами. "То бережись, щоб не запутався ти із ними, та щоб не почав ти шукати богів їх, питаючи: Як служили ці народи богам своїм? Чинитиму і я так. Не будеш чинити таке Господеві Богу твому . . Усе, що заповідаю вам старайтесь сповняти; нічого не причиниш і нічого не уймеш". (5 Кн. Мойсея 12:30-32).

Так отже Господь дивився на небезпеку "відступлення" від чистоти духовного богослуження старих часів. Але час від часу церков Ізраїля додавала і відкидала що їм здавалось добрим до Його слова і завела поганські церемонії і звичаї, що спричинило корупцію і зіпсуття правди.

Люди відступали від первісної простоти віри, люди відвернулись від слова Божого. Люди дещо вкоротили в Святім Письмі — а додали традицію. Вони були цілком готовими прийняти і наслідувати "самі звичаї і обичаї" дияволослуження".

В старо-завітні дні Господь говорив, що ті речі (обряди) ненавиділа душа Його (Ісаія 1). Вони не мають нічого спільного з Євангелієм Божественного спасіння, яке приніс нам Посередник між Богом і людьми, через Котрого всяка душа приходить до Бога. (1 Тим. 2:5). Така система обрядовщини заступає грішникові вічного Священика, служачого в небі, до Котрого приходимо впрост без жадного людського посередництва. Це Його слова, що кличуть до кожної душі: "Прийдіть до мене всі знеможені та отягчені, а я впокою вас.

ЛИСТ З УРУГВАЮ

В Уругваї нараховується українців біля 10,000 осіб. Все це заробітчанська еміграція із Волині, Галичини, Лемківщини та Закарпаття, які лишили свої землі в роках 1925-1933. Післявоєнних українських еміґрантів біля десятка родин.

Всі ці еміґранти з дебільшого осіли на кольоніях як фармери і закріпилися на землі як господарі підчас другої світової війни. Значно менша частина замешкала в столиці і занята в місцевій індустрії. Живуть ці робітники в найбідніших районах міста і 60-70% не мають своїх хат.

Вся еміґрація під оглядом релігійним в основному розділена на дві частини: це греко-католики, а тепер римо-католики і православні. На переферії значна частина українців є протестантами і обєднані в російські громади, суботників, пятодесятників і інших.

В Монтевідео є українська католицька церква о.о. Василіян. Укр. православної церкви немає і вірних приєднала до себе російська православна закордонна церква. Також є православна церква московського патріярха. Під оглядом національним 90% всієї маси укр. еміґрації вважають себе "руськими." Тому в розмові можна чути: "Я руській з Волині, руський з Галичини, або Закарпаття." 10% українського населення вважають себе дійсними українцями. Є в Уругваї Т-во Просвіта, де головно членами є католики. Також є Т-во Відродження — православні. Як і водиться в нашому жалюгідному життю, ці два Товариства гризуться між собою і тому в цій країні немає єдинного українського тіла.

Русифікація українців пояснюється відсутністю інтеліґенції та сваволя білої російської еміґрації і совітської кольонії. "Советські патріоти" які находяться під контролем і керівництвом советської амбасади.

На протестантів українського походження має великий вплив Американське Словянське Євангельське Обєднання на чолі з П. Дейнекою, який усіх заганяє до единої російської кошари.

В серпні 1951 року за допомогою і під керівництвом пастора Л. Бучека з Гамільтону, в Уругваї організувалась українська евангельська громада яка пізніше покликала до життя Українську Пресвітерську Церкву. Укр. Єв. громада на сьогодні обєднує більше число свідомих українців. Працюємо ми цілком самостійно і користаємось опікою і допомогою Американської Методиської Церкви в Монтевідео. Головою громади є брат Богдан Поврутко, секретарем Ів. Коваленко, скарбником Роман Задорожний. Загальне провідне керівництво я взяв на себе.

В організації нашої евангельської громади ми наразилися на важкий спротив з боку укр. католиків, головно о.о. Василіян і то навіть атаки довелось витримати мені. (Дивись: Укр. Слово" як напад та "Наш Клич" як захист). Але ці атаки не тільки не пошкодили нашій орґанізації, але навпаки скріпили нас морально, духовно і орґанізаційно.

В перших днях нашого життя деякі українці віднеслися до нас як до "зрадників національної справи." Бо мовляв всі "штунди" це російські наймити. Для уругвайської української маси український евангельський рух є новиною, бо ці люди ніколи не чули Слова Божого в українській мові. Ці люди під натиском католицької або православної "церковщини" так відстали від життя, що не взмозі зрозуміти правди Христової. Тому в Уругваї є велике поле дії для українського протестантизму. Бо ультра католицьке виховання і крайне російське православіє довело українське населення до повного упадку як під оглядом моральним так під оглядом духовим. Так наприклад в домівці тов. "Просвіта" в Монтевідео майже два рази на місяць мають місце так звані "забави". Сюди приходить молодь і старші люди, сюди також приходять матері з дітьми, і замість культурно-національних розваг та освітної праці починається частування горілкою. Через дві години всі учасники таких "забав" напів пяні і пізніше починаються фокстроти і інші вульґарні "танці." На превеликий жаль матері привчають до горілки і малих дітей, мовляв "щоб не померзли" (бо танцюють на дворі).

Цікаво це тим, що всі ці "розваги" проходять на очах католицького священика чину Василян Іванишина. Тому наша евангельська громада взяла курс на духовне і національне відродження української еміґраційної маси в Уругваї. Але наші успіхи в цьому дуже мізерні бо кожен із нас живе із праці своїх рук і то не регулярної і постійної праці.

Місіонерська праця тут вимагає коштів і часу, а ми не маємо ні одного ні другого. За рік нашої праці крім наших зібрань, ми провели три радіо передачі національно релігійного змісту. Наші радіо передачі викликали велике зацікавлення українців, але ми їх частійше не можемо давати за браком коштів. Пів години радіо передачі коштує 18-22 долярів. Всю літературу на евангельські теми ми роздали населенню безкоштовно і цим зробили добру пропаґанду для справи евангелизьму. У громадсько-політичному життю наші братчики приймають активну участь. І так, комітет сприяння УНРаді на 80% складається із евангеликів. Найліпшим доказом нашої діяльности на національно-культурній і політичній ниві є факт, що я був делеґатом на другий конґрес проти советської інтервенції в країнах Латинської Америки, який відбувся в Ріо де Женейро, в днях 22-26 серпня ц. р. Цікаво те що евангелики Коваленко, Лаврушко і Задорожний, а також Дулевич М. і В. склали пожертви на покриття моєї подорожі на конґрес в розмірі двох тижневого заробітку. Це говорить за високу національну свідомість наших евангеликів.

Наші потреби і наші завдання. Нашим завданням є проповідувати і поширювати Слово Боже серед нашого народу і через духовне відродження піднести національну свідомість нашої еміґрації. Щоби виконати ці завдання, ми повинні кількісно і якісно зрости щоби могти самостійно існувати як під оглядом духовним так і під оглядом орґанізаційним. Для цього нам потрібний від праці вільний місіонар, який би займався духовною, культурною, освітною і орґанізаційною діяльністю. Другими словами, ми мусимо показати людям, як мусить виглядати духовне, особисте і культурно освітне і національне життя українського евангелика.

В додаток до цього ми мусимо не менше як один два рази в місяць давати радіо авдиції на релігійно-національні теми в еспанській і українських мовах.

Цих так важливих завдань ми дякуючи малій кількости і фінансовій мізерії виконати не можемо і тому звертаємось за допомогою і вказівками до Українського Євангельського Обєднання на американських теренах.

Нашим репрезентантом на теренах Канади і США є пастор Л. Бучак.

З дорученням Управи Укр. Єв. Громади в Монтевідео, Уругвай,

Інженер Василь Дзюба

Що бачили росіяни на американських фармах

Всім цікаво, що 12 советських фармерів розповідатимуть вдома і як звітуватимуть про свою місячну подорож і оглядини багатих фарм у родючому стейті Айова, де росте висока кукурудза і де свині досягають дуже великої ваги. У всякому разі, вони не намагались навіть приховати своє здивовання.

Вони були вражені родючостю тамтешнього ґрунту та плодючістю і здоровим виглядом худоби по фармах. Вони були глибоко здивовані, коли побачили, що одна американська фармерська родина, маючи різні машини, може провадити 200-акрову фарму, не наймаючи робітників.

Продуктивність американських фарм росіяни добре пізнали на прикладі одного фармера з Айови, який минулого року випродукував 168,000 фунтів свинини, 5,600 дюжин яєць, 7,000 бушлів кукурудзи, 1,500 бушлів ячменю і 21 тону сіна на своїй 160-акровій фармі.

Механізація американських фарм, а також науковий підхід до сільсько-господарських процесів дали змогу зібрати 37.1 бушлів кукурудзи з одного акру, тоді як у Советському Союзі збирають тільки 17.8 бушлів. Американські фарми тепер мають майже 100 міліонів рогатої худоби, проти 60 міліонів по советських колхозах. А ще яких 30 років тому совети мали 62 міліонів голів худоби, тоді як Америка мала тільки 59 міліонів.

Організація і провадження фарм у стейті Айова, як зрештою і по інших американських фармах, добре оброблені поля, величезні качани кукурудзи, модерні трактори і доїльні машини, нові види здобрювачів ґрунту, прекрасні дороги і шоси від фарм до ринків збуту, все це вражало фармерів-колгоспників, що приїхали з країни, де існує зовсім інша система господарювання. Вони змушені були визнати, принайміні самим собі, що далеко менша розміром але добре обладнана фарма в стейті Айова далеко переважає в розумінні продуктивности величезні колгоспи в Советському Союзі.

Як і треба було сподіватись, росіяни побачили багато такого, що вони могли зрозуміти. Наприклад, вони здивувались, коли побачили, що після жнив тут так ретельно не збирають руками колосків на нивах, як у Советському Союзі. Але найбільше вразило їх стосунки американських фармерів з американським урядом. У протилежність до Советського Союзу де продукція колгоспів контролюється з центру, американські фармери, на їх велике здивовання, вільні прийняти чи відмовитись від державного контролю їх способу провадження господарства. Так само вони ніяк не могли зрозуміти академічної свободи американських стейтових університетів, які не потребують і не дістають директивів з Вашинґтону.

Не менше здивувало американців те, що росіяни виявили такий великий інтерес до фінансового боку американських фарм: скільки дістає фармер за свою продукцію? Скільки він платить податків? Що саме дає йому змогу запровадити такий високий життєвий стандарт?

—Common Council

Лист в справі "атомової" резолюції собору У.Є.О.

Вп. Пане Редакторе:

Резолюція собору У.Є.О. про "виелімінування вживання атомової й ґидреґенної бомб" в міжнародних конфліктах пробує розвязати проблему міжнародної справедливости з мильного кінця. Чому шукати лише виелімінування атомових бомб, смерть від отруйних газів, або від бактерій не менш страшна і не менш масова. В решті вбити людину можна вдаривши сокирою по голові. Як що вже домагатися якогось "виелімінування" то треба було б домагатись припинення методу розвязання міжнародних конфліктів збройною силою взагалі. Бо якою б зброєю воюючі народи не нищили один одного, мирне населення все буде терпіти. Але нам здається, що і резолюція про заборону війни поміж народами не збулаб в наші дні на місці. Мир який толерує страждання і розтління сотків міліонів людей в тяжкій неволі є гірше атомової війни. Атомова війна відбере багатьом з мирного населення життя, але існування в рабстві у комуністів розтліває душу, невічить характер і в решті решт вбиває тіло. Різниця поміж комуністичним рабством а смертю від атомової бомби лиша та, що в комуністичнім рабстві людина вмирає поволі, вмирає духом і тілом, від атомової бомби смерть скора і не торкається характеру і душі людини. Отже неможливо говорити про примусовий мир на земській кулі, аж поки кожний поневолений нарід не здобуде свободу а серед них українці на першім місці. Резолюція собору У.Є.О. повинна була домагатись в першу чергу від народів світу знищення комуністичного і іншого рабства, як що треба то збройною рукою, від так запровадження тривалого миру і проголошення всякої війни злочином.

Солоденькі слова про пошанування прав людини і т. д. додані до резолюції, принципіального питання не міняють. Перше свобода а потім мир.

З евангельським привітом,

Петро Галущак

TWANGA'S VERSE

By

Esther Miller Payler

From the very first day Twanga came to the mission school, there were two big wants which filled his soul and mind. He wanted to be a Christian and he wanted a bicycle. When Twanga saw the kind smile of Dr. Paul, and he said to him: "Twanga, you are welcome to the school. All of us are your friends and want to help you". Twanga knew he wanted to be a Christian too, just like Dr. Paul.

In the afternoon of the first day at school, after lessons were over, Twanga was told: "Help Gara with the chickens."

Twanga was not used to sitting still so long, and he was glad to run down the path with tall Gara, to the chicken pens. As they fed the chickens and filled their water pens, Gara whistled like a bird. Twanga tried to imitate him, but the sounds were so different, both laughed. "I will teach you the words, Twanga, then you can sing them," said Gara smiling. "Dr. Paul taught us."

"They are the words I heard you singing in chapel," said Twanga. "It sounded like such a happy song and I want to sing it too!"

After Twanga had repeated the words several times and could sing the tune with Gara's help, he said, "The Bible is the book which tells about Jesus, isn't it?"

"Yes", answered Gara. "It is the book of life. It has in it the verse which was given to you for your own by the teacher."

"Trust in the Lord," answered Twanga. "The teacher said if I will trust in the Lord Jesus I will not be afraid. Now I am afraid of the evil spirits, of fire and darkness."

"I was afraid of evil spirits and darkness," admitted Gara, "but I was never afraid of fire. Fire is good, for it cleans, and helps the new grass to grow. It warms our bodies when the wind blows chill, and cooks our food."

Twanga's dark eyes got bigger and rounder and the whites seemed to bulge from his black face, as he whispered, "See, what fire did to me when I was little! It burned my mother and me, and I still remember the hurt of the pain." He pointed to a long pink scar on his back. "Our village was burning the old grass. The fire was so big we could not stop the evil spirits of it and they ate up our village too!"

"Whenever you are afraid, keep saying your verses and praying and Jesus will help you," said Gara. "Dr. Paul is never afraid, for he is a Christian. I am trying to be like him, but he says I must try to be like Jesus."

"I want to be a Christian too, and not be afraid," exclaimed Twanga. "I want to be a Christian so much that it hurts me down

(Continued on Page 8)

Хлопець, що виробляв мило

Його імя було Самуїл. Коли йому було шістнадцять років, він лишив свій дім пошукуючи праці. В одній руці він ніс пакунок, в котрім було все, що він мав. Як він вийшов з дому, він зустрів старого приятеля. Цей, коли довідався де хлопець йде, сказав: "Старайся почати в добрий спосіб і ти матимеш добрий успіх". Самуїл сказав йому, що він знає лише одну річ, котру він може робити, а це виробляти свічки і мило. Він вивчив це ремесло вдома. "Добре, сказав старий капітан баржи, "помолимся разом перед тим як ти підеш далі, а від так я дам тобі маленьку пораду". Вони стали на коліна під відкритим небом, і старий чоловік помолився за хлопця і просив Бога захистити його і опікуватись ним в великім місті. Коли вони знов сіли разом, старий чоловік сказав хлопцеві: "Хтось скоро буде першим серед усіх тих, хто виробляє мило в Ню Йорку. Ним можеш бути ти так само добре, як хто інший. Я надіюся що це буде так. Старайся бути добрим хлопцем і віддай своє серце Христові, віддай Господеві все що належить Йому з кожного доляра, що ти заробиш. Роби чесно добре мило, давай повний фунт і я є певний, що ти станеш багатим чоловіком."

Хлопець лишив свого приятеля і пішов в велике місто, де він знайшов, що працю знайти тяжко. Памятаючи на пораду свого приятеля він приєднався до церкви і з першого доляра, що він заробив, він дав десять центів для Господа. За якийсь час він знайшов постійну працю, з часом він стався спільником а від так і власником підприємства. Він усе додержував і сповняв пораду старого капітана, і в той час як його підприємство зростало і ширилось він давав десятину з всього свого прибутку Господеві. Потім він почав давати одну пяту частину і все ж його підприємство зростало. Пізніше він став давати три десятини, потім чотири десятини, пять десятин, і на кінці коли він виховав свою родину, він віддавав увесь свій прибуток. Його підприємство зростало постійно і до своєї смерти він віддав Господеві міліони долярів.

Його імя є Колґейт-Самуїл Конґейт і коли ви прочитаєте це імя на милі або інших виробах ви можете пригадати собі це оповідання про хлопця, який віддав своє серце Ісусу і котрий пробував жити так як Бог хотів щоб він жив.

TWANGA'S VERSE

(Continued from Page 7)

inside," he thumped his chest, and his eyes shone. "Trust in the Lord."

Gara and Twanga gathered the eggs in a big basket and carried them carefully back to the kitchen of the school. As they walked they were singing, "Jesus loves me." Twanga was so happy to be learning the words, so he could sing them by himself now. He said to Gara, "I am learning to be a Christian."

Gara nodded. "As soon as we give the eggs to the cook boy, I must go down to the village to get some supplies the ox-cart man is bringing in for Dr. Paul."

"It will be dark when you get back. The village is far," murmured Twanga. Fear was in his eyes picturing the dark jungle and the cries and sounds of the wild animals.

"I will go on the bicycle and it will not take as long as walking," said Gara.

"Can you ride a bicycle?" asked Twanga. "I saw one once but it belonged to a government official and we were not allowed to touch it."

"Yes, I can ride a bicycle. Dr. Paul taught me and I shall ask him if I cannot teach you too," grinned Gara.

As the boys were going into the kitchen, Dr. Paul called to them. "How is it going, Twanga?"

"Fine," grinned Twanga. "I want to be a Christian and I am going to try hard."

"Remember your verse," said the doctor.

"May I teach Twanga to ride the bicycle?" asked Gara.

"Of course, when you get back from your trip to the village. Then we will always have another messenger handy," answered Dr. Paul.

As Gara got on the bicycle, Twanga watched him. He put his hand on the wheel, touched the shiny chrome, and rang the bell. "It is wonderful. I want to learn to ride it and some day I want to have a bicycle of my own."

"So do I," said Gara, as he pedalled off.

Twanga watched Gara go down the path through the jungle. He watched until he could not see him any more.

As he worked, Twanga kept watching the sun. "Surely Gara can't be back yet. Even with a bicycle he could not fly so quickly to the village and back, but I want to see him come back and get my riding lesson."

Down the long path, Twanga could see Gara coming. Gara waved to him. Twanga thought: "How wonderful it must be to skim over the ground like that and only moving your legs with that easy motion, instead of walking slowly! I must learn and I must get a bicycle!"

Gara gave the bundle to Dr. Paul and then said, "Now for the lesson in bicycle riding."

Twanga touched the bicycle lovingly. While Gara held it, he climbed into the seat. He put his feet on the pedals. He laughed aloud as he pressed his foot and the pedal went down and the wheel spun. Gara kept telling him what to do and holding the bicycle as they circled the open space in front of the mission school. Other boys came out and watched, or stopped their work to look. Twanga exclaimed, "Let me go by myself."

For a few feet he wobbled and then over he went, scratching his leg. He scrambled to his feet again, trying to smile. "Trust in the Lord," he murmured to himself and tried again. By the time the supper bell rang he could ride by himself. "You are a fine pupil. Tomorrow we will practice again."

"Every day until I am a fine rider," cried Twanga.

Twanga studied hard. Often as he looked up from his book or the chart the teacher was pointing to, he saw the bicycle in the shed under the palm trees and it always made him glad he could ride it. "Some day," Twanga kept telling himself, "I shall have a bicycle of my own and then I can ride all over the country. I will go to tell people about Jesus and how He does not make people afraid, but He helps them to forget fear. The bicycle will take me twice as far as my feet could carry me."

Gara was Twanga's best friend. He helped him with his lessons patiently. He let him take the bicycle on trips and errands, instead of going himself as he knew how Twanga loved to ride. They worked together and studied together. One morning Gara was not up to take care of the chickens with Twanga as usual. Twanga went over to Gara's sleeping hut. "Gara, wake up," he said, shaking his shoulder.

Gara did not move, or open his eyes. His shoulder felt burning hot to Twanga. "He's sick!" Twanga cried aloud and ran to Dr. Paul. He stumbled in his haste and when he felt the fear choking him, he kept saying over and over, "Trust in the Lord."

Dr. Paul came quickly and examined Gara. "Twanga, will you go to the hospital on the other side of the village where you were with me last week, and get me some medicine?"

"Yes, yes," said Twanga.

"Here, it is written on a paper. Get is as quickly as possible and come back, as Gara's life depends upon it," said Dr. Paul. "We will pray for you. I dare not leave Gara."

Twanga pedaled as fast as he coud. Soon the sun was very hot and he could feel the perspiration running down his back and salty on his lips, but still he pedalled on not stopping to rest. When he got tired, he sang to himself "Jesus loves me" and remembered Gara teaching him. "'Trust in the Lord' is my verse, so I must do that about Gara."

When Twanga was almost to the village, he sniffed, "I smell smoke!"

The smoke got thicker and blacker. Soon he heard the crackle of flames. He kept pedalling on, his heart beating so fast he felt smothered. On the side of the path, he could see the flames and the smoke. "Grass fires! The village is burning off the old grass!" he said aloud. "Trust in the Lord," he kept saying and praying.

"I'm going back and tell Dr. Paul I can't get through the fire," thought Twanga in a panic, the old fear clutching at him. He remembered Gara's kindness to him and how sick he was and how his life depended upon his medicine. Twanga felt empty in the pit of his stomach and sick. The closer he got to the fire the worse he felt. He wanted to turn back and not go through the fire.

Tongues of flame licked across the path he had to go through. Smoke billowed across it so he could not see the village. Praying aloud and saying his verse, Twanga went through. Sweat poured from him and he choked and coughed. Now the smoke grew less, and no more flames licked at his legs so he could feel the scorching heat.

"God be praised, I'm through the fire," he cried and pedalled on.

He waved to the villagers and sped on, but the medicine man stopped him by grabbing hold of the handlebars. He glared into his face, monkey paws and bones, swinging from his neck, as he held on. "Where are you going?" he thundered.

"Let me go. I must hurry and get medicine for Gara who is sick," said Twanga.

"The evil spirits are getting even with you for being Christians. Take me back to Gara. I'll get him well with my herbs and spells and the help of the jungle gods."

"No, no, let me go!" cried Twanga.

"I will give you anything you want, if you will take me to Gara and we shall bring him back and both of you will return to your old belief."

"No, let me go on!" cried Twanga. He was praying quietly and saying his verse.

The medicine man's evil eyes were like fiery points. "You want a bicycle like this for your own. You shall have it. I shall get one for you from the trader. I have many palm nuts to sell."

Twanga felt weak. A bicycle for his very own. How badly he wanted one, but then he remembered Gara's sick face, and Dr. Paul's words. "No!" shouted Twanga and jerked the bicycle out of the medicine man's hands. "I want a bicycle but I want to be a Christian even more!"

Twanga forgot the fire, he forgot how tired he was; he only felt sure that he was trusting in the Lord and He was with him and in spite of thinking of Gara, it made him feel happy deep inside.

Only while they were getting the medicine at the hospital did Twanga rest and eat; then he was on his way back again. He knew the medicine man would be waiting for him, but he kept praying and saying his verse. As he neared the village, he remembered a path he used to walk as a child, which went around the village. Swiftly Twanga went around that path. "I will have to go through the fire farther that way," he thought, but he kept on going.

The fire was dying down. The men were beating at it. The flames were not across the road. Twanga kept saying his verse and praying. "The fires are past." He breathed more deeply of the clear air. "Soon I'll be back to the school and Gara."

Twanga saw the mission buildings through the trees. He pedalled as fast as his tired legs would. His muscles ached. Twanga leaned the bicycle against a palm and ran to the hospital door. Dr. Paul met him: "Gara's still alive. I didn't think you could be here yet."

"Jesus went with me," smiled Twanga, and suddenly he knew how tired and hungry he was. "Fear's gone!"

Dr. Paul smiled. "Yes, indeed, 'Trust in the Lord!"

Twanga nodded.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVI. Число 12. Торонто, Онт., Грудень 1955 December Toronto, Ont. Рік XVI. Число 12.

Божий світе, веселися! Нині Спас твій народився!

Сталося ж тими днями, вийшло повеління від кесаря Августа переписати всю вселенну.

Ця перепись була перва за правлення Киринея в Сирії.

Йшли всі вписуватись, кожен у свій город.

Пійшов вже і Йосиф із Галилеї, з города Назарета, в Юдею, в город Давидів, що зветься Витлеєм: (був бо він з дому й роду Давидового)

вписатись із Марією, зарученою йому жінкою, що була тяжка.

Сталося ж, як були вони там, сповнились дні родити їй.

І вродила Сина свого первоpідня, і сповила Його, й положила Його в ясла, бо не було їм місця в гостинниці.

І були пастухи в стороні тій, що почлігували та стерегли сторожею в ночі отари своєї.

І ось ангел Господень став коло них, і слава Господня осияла їх; і полякались страхом великим.

І каже їм ангел: Не бійтесь, ось бо благовіщу вам радість велику, що буде всім людям.

Бо народивсь вам сьогодні Спас, що есть Христос Господь, у городі Давидовому.

І це вам ознака: Знайдете дитину сповиту, лежачу в яслах.

І зараз явилось з ангелом множество воїнства небесного, хвалячи Бога й глаголючи:

Слава на вишніх Богу, а на землі впокій, між людьми благоволення.

І сталось, як пішли від них на небо ангели, пастухи казали один до одного: Ходімо ж аж у Витлеєм, та побачимо слово це, що сталось, що Господь обявив нам.

І пішли з поспіхом, та й знайшли Марію і Йосифа, й дитину лежачу в яслах.

І побачивши, обявили слово, сказане їм про хлопятко це.

І всі, слухаючи, дивувались тим, що розказували пастухи перед ними.

Марія ж ховала всі слова ці, роздумуючи в серці своїм.

Євангелія від Луки Гл. 2

РІЗДВЯНА МЕДИТАЦІЯ

Витлеємське немовля і ви

Немовля родилося у Ветлеємі багато років тому. Його батьки були бідні і дитина не мала надзвичайних вигод. Осягнувши вік дорослої людини, Він не командував арміями, не підбивав царств, не посідав великих маетків та не мав рахунку в банку. Він не написав книжки, не намалював образа, не створив музики.

Великі світа цього насміхались з нього і він умер смертю злочинця. І все-ж цей чоловік змінив цивілізований світ. Нелічима кількість людей жила і вмерла, тріумфуючи силою віри в нього та корячись Його науці. Він має в наші дні більш учеників ніж коли раніш. Його засади визнаються навіть тими, хто відкидає Його авторитет, бо вони є найшляхотніші й найчистіші. Жодна людина ще не змогла найти дефектів в Його характері. Що ви робитимете з Ісусом, що Його називають Христом? (Ф. Брукс).

Христос і Різдво

Христос є центром і джерелом правдивого Різдва. Якщо ми не приклонимо колін перед Спасителем і не привитаемо Його цього дня, якщо ми не усвідомимо собі, що Бог прийшов на землю в особі немовляти, яке родилось у Витлеємі, ми не матимем дійсного Різдва, а лише залишки старих, потертих суспільних звичаїв і традицій, які є сполучені з традиціями і мертвими обрядами; більшість з них є малокорисні.

Христос, якого Народження на Різдво ми святкуємо, є Спасителем світа. Цього благословенного часу присвятіть себе знову благовістю. Написи на хресті були на трьох мовах, щоб усі люди могли скористати з великого дару. Отже думаймо за тих, що ще в темряві.

Дари на Різдво

Давайте згідно своєї змоги, але не забудьте дати себе, бо це найважніше. Оповідають про одного індійця, що слухав проповідь благовістя, про любов Божу до нього. Під той час, коли він слухав, його серце зворушилось і він сказав: "Я мушу дати щось Христові." Я віддам Йому свого собаку. Це була велика жертва для бідного індійця, який жив з полювання. Його собака був йому товаришем і помічником при полюванню, він любив його. Тому, що він любив його і тому, що собака помагав йому заробляти на життя, індієць високо цінів його. І цей маєток, що він так незвичайно цінив, він хотів віддати Ісусові.

Він слухав знову науку про чудесну любов і про чудесного Спасителя. Знову він сказав: "Я мушу подарувати Йому свою рушницю." Рушниця була для індійця цілим життям, однак він був готовий віддати її тому, хто зробив і переніс для нього так багато.

За хвилину пізніше, він сказав: "Я віддам Христові себе". Тепер індієць внутрішньо доріс до того духового стану, в якому Бог хотів його бачити. Він був готовий віддати все, навіть себе Синові Божому.

Чи ми дорослі вже до такого духового стану і розуміння?

Др. Говард Келі, світознаний гінекологіст відомий своїми науковими працями і визначний авторітет в науці каже: "Я вірю, що Ісус Христос є Сином Божим, що Він родився немаючи людини батька, що Він зачався від Святого Духа і народився від Діви Марії."

З ВИСОТ НЕБЕСНИХ

Справедливість буде в Нього поясом стану, а правда підперезанням чересел у Нього. Ісаія, 11:5.

З висот небесних уночі в світ згриженний сумний
Небесний хор приніс бальзам, чудовий спів новий:
"Мир, доброволя між людьми і слава в Небесах!"
Ввесь світ заслухавсь був тоді у дивних тих словах.

Та Пречудова Новина до нас приходить все,
Христова Церква Вістку ту по світу скрізь несе.
Під стріхи хат, домів, палат приходять ті слова,
Що над вертепом хор з Небес колись давно співав.

Та, замотавшись в марноті, воює світ, терпить!
Хоч двадцять сот мине ось літ, а зло таки рядить!
На мужа муж з мечем іде, не чує слів святих,
Що Божі слуги кажуть нам: "Отямтеся, брати!"

Та, ви, що Вістку ту собі сховали у серця,
Що вірите, що Спас Ісус — Син Вишнього Отця, —
Дивіть: зближаються ось дні братерства між людьми!
Кріпіться, путники трудні, надію майте ви!

Швиденько час цей промина . . . , Ісаія пророк
Що на землі буде гаразд, що прийде Правди Вік.
Господь Ісус ось в світ прийде, як переможний Цар,
Повалить царство Сатани, встановить вічний рай! Амінь.

Найголовніші пророцтва "Старого Завіту" про народження Ісуса Христа

Весь "Старий Завіт" існував надовго до часів Христа. Остання книга "Старого Завіту" була написана на яких 400 років перед народженням Христа. Встановлено, що цей збірник книг існував сотні років до Христа.

В "Старому Завіті" ми маємо ряд місць, що ясно передрікають нардоження Ісуса Христа. Для всіх людей будуччина, як правило, закрита. Ми маємо споминн про минуле, ми свідомі теперішнього, але будуччина оповита цілковитою непевністю і непроглядною темрявою. Що з вами буде за рік? Ви не знаєте. Ще менше ви можете сказати де ви будете і що ви будете робити за десять років. "Старий Завіт" сотні років наперед передрік усе про Ісуса Христа, про Його народження, життя, науку, страждання, смерть і воскресення з мертвих.. Оскільки знання будуччини зовсім неможливе для людей, лише один Бог міг відкрити ці факти людям наперед як підтвердження подій, що сталися пізніше.

Про Христову родину

Ось, надходить час, говорить Господь, і збуджу Давидові праведного пагонця, що володіти ме, як цар, і мудрим робом ходитиме й чинити ме суд і справедливість на землі.

За днів його спасеться Юда, й жити ме безпеч Ізраїль, і ось імя його, яким його звати муть: Бог — оправдання наше.

Єремії 23:5, 6.

Тих днів і того часу зрощу з Давида пагонця праведного, — цей чинитиме суд і справеддивість на землі.

В ті часи буде Юда спасен і Єрусалим житиме в безпеці, і дадуть імя йому: "Господь — оправдання наше!"

Так бо говорить Господь: Не переведеться у Давида муж (наслідник), що сидіти має на престолі дому Ізраїлевого.

Єремії 33:16, 17.

Стан родини під час його народження

Хто піиме віри тому, що ми чували, й кому явна правиця Господня?

Він бо виступив перед ним, як пагонець, і як паросток із землі сухої; а нема в йому ні виду, ні величності; й ми бачили його, та не було в йому вподоби, щоб надила нас до него.

Ісаї 53:2.

І вийде пагонець із кореня Ессейового і вітка виросте з кореня його.

І спочине на йому дух Господень, дух премудрості й розуму, дух ради й кріпості, дух знання й побожності.

І сповниться страхом Божим; і судитиме він не, як око бачить, і не, як ухо чує, — присуд видавати.

По справедливості судитиме вбогих, а справи злиденних на землі по правді рішати. Палицею слова ударить він землю, і безбожного погубить уст своїх духом.

Справедливість буде в його поясом чересел, а правда — підперезом ребер у його.

Ісаї 11:1-5.

Час Його приходу

Двигну всі народи, — й прийде Той, що його бажають усі народи, й сповню дім цей славою, говорить Господь сил небесних.

Моє срібло й моє золото, говорить Господь Саваот.

Велич цього останнього храму буде більша, як давнішого, говорить Господь Саваот, й на це місце пішлю мир, говорить, Господь небесних сил.

Аггея 2:7-9.

Так дізнайсь і розумій: від того часу, як вийде приказ, щоб одбудувати Єрусалим, до Христа Владики — сім сімок і шістьдесять дві сімки; й вернеться нарід і збудовані будуть вулиці та мури, але в тісних часах.

А як мине сім і шістьдесять дві сімки, відданий буде на смерть Христос, і не буде народом його той, що його одцурався. А місто й святиню рзбурить народ воєводи, котрий прийде, й буде кінець його наче від повені, аж до кінця війни буде пустошення.

І утвердить завіт із многими одна (послідна) сімка, а в половині сімки перестане жертва й приносини, а святиня стане гидкою пусткою, накінці же постигне давно призначена погибель й самого пустошника.

Місце Його народження

Тепер ще узброюйсь, товпо розбишацька, облягай нас облягом; нехай бють по щоші лозою володаря Ізраїлевого!

І ти, Ветлеєме — ти Ефрато, хоч ти малий між тисячами в Юдеї, але з тебе вийде мені Той, що має бути Володарем в Ізраїлі, а його народини — від почетків, від днів вічності.

Михея 5:1-2.

Його народження від діви

Оце ж дасть вам сам Господь знак: Ось невинна дівиця почне в утробі та й породить сина, й дадуть імя йому Емануіл (Бог із нами).

Іс. 7:14

Бо хлопятко народилось нам — син данний нам; власть на раменах його, а дадуть імя йому: Дивний, Порадник, Бог кріпкий, Отець будучого віку, Князь, мира.

Царству його й миру його не буде границь; на Давидовім престолі й царстві він сяде, щоб утвердити й укріпити його судом справеливим від тепер по віки. Ревнива любов Господа Саваота це вчинить.

Іс. 9:6, 7

ПРОПАГАНДА, ЩО НЕВДАЛАСЬ

Безбожник, як то діється й тепер в Україні, їздив по містах і селах та читав протирелігійні відчити. Одного разу, кінчаючи свій богозневажливий реферат, безбожник так сказав: "коли б дійсно Бог існував, то Він не дозволив би мені так свобідно Його зневажати. А гляньте на мене; я сильний, завжди веселий і задоволений." Один з присутніх селян відповів йому: "В мене є пес, що часто ночами бреше на місяць, чи то місяцеві щось шкодить? Він обертається в своєму світлі по небозводі й не завважує мого пса". Так само і Господь. Що станеться Йому від гавкання всіх богозневажників укупі. Його сонце сходить і світить однаково як добрим так і злим.

Рецензія

Паст. Г. Брандербург: ДОРОГА ДО ХРИСТА

З великою втіхою треба ствердити, що бідна кількістю українська християнська література останньо збогатилася кількома новими вартісними виданнями. Сюди можна віднести "Збірник проповідей", виданий старанями паст. М. Фесенка; книжку "Іван Гус", покійного еванг.-реформованого пастора З. Бичинського, що вийшла тепер уже третім накладом та чудову працю Директора Місійного Товариства для поширення Євангелії (бувше Т-ва "Світло на Сході") в Штутгарті, Німеччина, паст. Г. Бранденбурга п. з. "Дорога до Христа" в перекладі Д-ра М. Костіва.

Ця книжка заслуговує на нашу особливу увагу та поширення з огляду на її надзвичайну актуальність. Вона не займається віроісповідними проблемами, а дає відповідь на такі всіх турбуючі проблеми, як: релігія, Бог, Біблія, Христос, покаяння, навернення, віра і т. д. Автор місцями говорить вченою мовою, але тим самим український інтелегент та науковець знайде в цій книжці цікаво розроблену християнську тематику, якої він дотепер не міг знайти в нашій мові.

Авторові цієї праці та перекладачеві належить тут висловити велике признання й подяку за видання цієї так потрібної книжки, а нам усім треба докласти всіх страпь, щоб вона якнайширше розійшлася між нашими людьми без огляду на їхню віроісповідну приналежність. Інакшими словами, кожен з нас має подбати про те, щоб розпродати як найбільше примірників цієї книжки між своїми сусідами та приятелями.

Треба тільки тішитися, що вже в друку знаходиться друга книжка цього самого автора п. з. "Блудний син".

"Доргга до Христа" має 170 сторінок і коштує тільки один долар.

В. Б.

Українська Пресвітерська Церква

20 Клермант вул., Торонто, Онт.
Богослуження кожної неділі в 11 год рано і в 7 год. вечором.
Молитовні збори в середу в 8 год. вечора.
Всіх радо вітаємо.

"КОЛИ Б Я НЕ ПРИЙШОВ"

На Свят Вечір, по тім як Богдан повісив свої панчохи на ліжку, він поклався спати. Звичайно Богдан не любив йти спати так рано, але цього вечора він хотів заснути раніш, щоб він міг проснутися рано слідуючого дня і побачити різдвяні подарунки.

Цього дня для денного читання Писання Богдан і його батьки взяли власні слова Ісуса Христа до його приятелів з Євангелія від Івана 16:22. Пять слів залишились в памяті Богдана і він повторяв їх знову і знову аж поки не заснув. Ці слова були: "Колиб я не прийшов".

Здавалося, що він не спав дуже довго, коли суворий голос сердито казав: "Вставай! Вставай! Я кажу тобі! Вже час вставати!"

Думаючи про лижви, які він сподівався, кишеньковий електричний лихтарик і мотор, та книжки, які він хотів мати, Богдан встав, скоро зодягся і збіг на долину. Але все було тихо. Не було нікого, хто привітав би його. Не було різдвяного вінка в вікні, ані ялинки.

Богдан підбіг до дверей і подивився на вулицю. Фабрика працювала і він чув шум машин. Він зодяг плащ і побіг до дверей фабрики. В дверях стояв сердитий надзиратель.

"Чому фабрика відкрита на Різдво?" — спитав Богдан.

"Різдво? — здивувався надзиратель. — Про що ти говориш? Я ніколи не чув цього слова. Сьогодні ми маємо багато праці і ти біжи геть".

Збентежений Богдан спішив до склепів і на своє здивування, він знайшов, що всі вони були відкриті. Торговець, різник і банкір — кожен був занятий і сердитий, і кожний сказав у відповідь на його питання, "Різдво?" "Що це є Різдво?".

Коли Богдан пояснював: "Це є день народження Ісуса Христа" — йому казали щоб він біг далі, бо вони "дуже заняті сьогодні".

Тоді він подумав: "Я піду до нашої церкви, бо там мусить бути Різдвяне Богослуження". Раптово Богдан зупинився перед великим пустим місцем. "Я мабуть заблукав" — сказав він. "Я був певний, що наша церква була якраз тут. Я знаю це напевно". Тоді він побачив оголошення в центрі пустого подвіря, і наблизившись прочив: "Колиб я не прийшов".

Раптово значіння усього, що з ним трапилось, стало ясне збентеженому хлопцеві і він подумав: "О, я розумію, "Коли б я не прийшов" — тому нема Різдва і нема церкви".

Він ішов поволі засмучений і відтак пригадав собі пакунок різних забавок і книжок, що його клас післав до сиротинця. Він рішив: "Я думаю, що я піду до сиротинця і побачу чи діти дістали пакунок". Але коли Богдан дійшов до місця де мав бути сиротинець, замість назви сиротинця на воротах були написані пять слів: "Коли б я не прийшов". За воротами був пустир, будинки та діти десь зникли.

Зобачивши стаця при дорозі, що був слабий і безпомічний, Богдан сказав: "Ви мабуть слабі діду, я побіжу до шпиталя і скажу, щоб вони післали когось за вами". Але коли він прибіг на місце де мали стояти чудові будинки шпиталя, він нічого не знайшов окрім оголошення з словами: "Коли б я не прийшов".

Богдан спішив тепер до вулиці де була Місія Спасення. Він казав: "Я є певний, що вони приймуть старого, слабого дідуся там". Але в тім будинку було щось інше, — люди грали в карти і клялися. На дверях Богдан прочитав ті самі слова: "Коли б я не прийшов".

Думаючи про старого, слабого чоловіка при дорозі, Богдан тепер спішив до дому, щоб попросити свого батька і матір помогти йому. Переходячи через гостинну кімнату, він хотів знайти в Біблії слова "Коли б я не прийшов". Перелиставши весь Старий Завіт він побачив, що Нового Завіту не було. По книзі Малахія всі сторінки були білі, а коли він приніс їх ближче до світла, на кожній він міг побачити відбиток слів: "Коли б я не прийшов".

Зітхнувши Богдан сказав: "О, який страшний став тепер світ! Без Різдва, без церков, без сиротинців, без шпиталів, без місій спасення, без домів для старих людей, — лише вязниці, корчми, жорстокість, поліційні патрулі, слабість, зло"... і якраз тоді він почув дзвони. Богдан прислухався, це була його улюблена мелодія, що її вигравали дзвони:

"У Ветлеємі нині новина:
Пречиста Діва вродила Сина!
В яслах на сіні Його поклала,
Пісню тихенько Йому співала."

Крізь сон він почув голос матері: "Христос Рождается! Богдане!".

Веселий він випригнув з ліжка, став біля нього на коліна і молився: "О Господе Ісусе, я дякую Тобі, що Ти прийшов, і я доведу свою вдячність тим, що завжди буду таким хлопцем, яким Ти хочеш щоб я був".

Ісус Христос чудом народжений від Бога

Народження Ісуса Христа було чудесним, цебто надприродним. Він народився від діви Марії і від Святого Духа. В наслідок цього народження "Син Божий" стався "Сином Чоловічим." Він узяв на себе людське, однак безгрішне, тіло, щоб Він міг спасти нас, тих, що вірують в Нього і приймають Його як свого Спасителя.

В Слові Божому ми маємо підтердження, що Ісус Христос мав чудесним способом народитися, а саме:

Почувши архангелове благовіщення, діва Марія спитала Його: "Як буде це, коли чоловіка не знаю? І, озвавшись ангел, рече їй: Дух Святий найде на тебе, і сила Вишнього отінит тебе; тим і, що вродиться святе, називатиметься Сином Божим"—Єв. Лук. 1:34, 35.

"Як він (Йосиф) про це думав, аж ось явився йому вві сні ангел Господній, глаголючи: Йосифе, сине Давидів, не бійся взяти до себе Марію, жінку твою; бо що в ній зачалося, те від Святого Духа. І вродить вона сина, і даси йому ім'я Ісус; бо він спасе юдей своїх від гріхів їх" — Єв. Мат. 1:20, 21.

Ісус Христос не тільки людина, а й Божественна Істота

Ми повинні в це вірити, бо Слово Боже виразно і вичерпно стверджує, що це так. Дух святий про Христа через пророка Ісаію каже:

"Порадник, Бог кріпкий, Отець майбутнього віку, Князь мира" — Іс. 9:6.

Усі ці божественні імена і властивості були приписані Ісусові Христові.

Ап. Іван, розовпідаючи про Ісуса, сказав:

"У почині було Слово (Ісус Христос), і Слово було в Бога, і Бог було Слово . . . Все Ним сталося . . . В Ньому життя було; і життя було світлом людям". Єв. Ів. 1:1-4.

Ісус казав, що Він не тільки рівний Богові, а що Він односущний з Отцем.

"Хто видів мене, видів Отця; як же ти кажеш: Покажи нам Отця?" — Єв. Ів. 14:9, 10. І знову: "Я і Отець — одно" — Єв. Ів. 10:30.

Після того як Христос оздоровив одного біснуватого, Він сказав йому:

"Вернись до дому твого та розкажи, скільки зробив тобі Господь. І пішов він по всьому городу, проповідуючи, скільки зробив йому Ісус" — Єв. Лук. 8:39. В даному разі Ісус і Господь одна й та сама істота.

Його ученики вірили, що Він Бог. Після свого воскресення Ісус з'явився перед учениками вдруге, коли і Тома був між ними. Ісус показав йому на своїх руках і ногах рани від цвяхів і рану в боку від списа і Тома скрикнув: "Господь мій і Бог мій!" — Єв. Ів. 20:28.

Ап. Павло каже:

"Тим достерігайте себе і все стадо, в якому вас Дух Святий настановив вас епископами, щоб пасти церкву Божу, яку придбав кров'ю своєю". — Діян. 20:28. Тут Христову Церкву і кров апостол називає Божою Церквою і кров'ю, бо Христос Бог, явлений нам в людському тілі, що народилося від Бога. І далі: "Бо в Ньому живе вся повнота Божества тілесно" — Кол. 2:9.

Маючи таку силу доказів, ми також повинні вірити, що Ісус Христос є не тільки людська істота, не тільки Божий посланець, а що Він Сам Вічний Бог, Творець неба та землі, Який прийняв на себе людське тіло, і таким чином Бог стався людиною, щоб спасти усіх тих, що вірують в Нього та приймають Його як свого Спасителя.

Ісус Христос прийшов на цей світ з небес

Ісус не земна, а небесна Істота. Він прийшов на цей світ, щоб "знайти та спасти погиблих". Тут ми маємо пам'ятати що:

1. Ісус був посланий на світ з небес від Бога, свого Отця. Про себе Ісус Никодимові сказав: "Не послав Бог Сина свого на світ, щоб осудив світ, а щоб спасся Ним світ" — Єв. Ів. 3:17.

Іван Хреститель розповідає про Ісуса так: "Хто згори гряде, той над усіма; хто від землі, той від землі, і від землі говорить; хто з неба гряде, той над усіма" — Єв. Ів. 3:31.

Ісус каже: "Зійшов Я з неба, не щоб чинити волю Мою,

(докінчення на ст. 6)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
900 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон EM 6-5370

"Божественні" люди

"Українське Православне Слово" в ч. 11 так описує священиків:

"Бог покликав нас на це достоїнство, щоб ми були посередниками поміж Богом і людьми:

Без священиків і їхніх св. функцій діло освячення людського роду не є можливе. За словами св. Івана Золотоуста, священство виконується на землі, але воно належить до небесних чинів. Що священик виконує на землі, те Бог довершує в небі. Св. мученик Ігнатій каже, що священство з-поміж усіх земних благ і почестей є найвищим ступенем людської гідности. Знову ж Діонисій Ареопагит називає священика просто "божественною" людиною. — "Священику, — каже св. Касіян, — коли зважиш висоту небес, то ти є вищий; коли подивляєш красу сонця, місяця і зір, то ти кращий; коли дивуєшся величності ангелів, то ти величніший. Тільки один Бог і твій Сотворитель стоїть вище від тебе".

Чи дійсно Бог зробив священиків "посередниками поміж Богом і людьми"? Чи дійсно "освячення людського роду не є можливе без священиків"? Чи дійсно вони є "божественні" і є вище місяця, сонця, ангелів і лише один Бог Сотворитель стоїть вище їх?

Всякій думаючій людині ці екстравагантні претензії здаватимуться, як що не свідомим богохульством, то результатом хоробливої уяви, зокрема як що людина мала нагоду мати стосунки з цими "божествами" в щоденнім життю. Але найважнішим те, що Слово рішуче заперечує ці богохульні самозвеличення. В першу чергу Слово Боже заперечує, що є більш посередників поміж Богом і людьми ніж один Ісус Христос. "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос", 1 Тимотея 2:5. Святе Писання також вчить, що люди можуть спастися лише і виключно через Ісуса Христа і ніким більше. "І нема ні в кому другому спасення, бо й нема іншого імя під небом, даного людям, щоб спастись нам" Діяння 4:12.

Щодо самозвеличення взагалі, то Христос так навчав: "Ви ж не зовіться учителями, один бо ваш учитель-Христос, усі ж ви брати. І отця не звіть собі на землі, один бо Отець у вас, що на небі. І не звіться наставниками, один бо в вас наставник — Христос, більший же між вами нехай буде вам слугою".

Як далекі горді претензії "божественного" священства від тихости Христової.

"У.П.С." в науці про священиків наводить на поперття своєї науки (1 Петра 2:9) "Ви ж рід вибраний, царське священство, нарід святий, люди прибрані, щоб звіщали чесноти Покликавшого вас із темряви у дивне своє світло."

Повищі слова Писання зовсім не відносяться до церковної ієрархії. Послання Петра скероване не до священиків а до віруючих людей взагалі. Перший стих послання Петра ясно виявлює до кого він звертається: "Петр апостол Ісуса Христа, вибраним захожанам розсіяння". Як раз оціх "захожан розсіяння" апостол Петро і називає "царським священством"

Церковна ієрархія немає найменшої підстави приписувати ці слова, що ніби вони відносяться до них.

Загально, Слово Боже навчає про універсальне священство всіх віруючих здобуте Ісусом Христом для всіх дітей Божих. Так Йоан Богослов в Одкриттю пише: "Зробив нас царями і священиками Богу і Отцеві своєму" (Одкр. 1:7).

В слові Божім чимало написано-і про священиків і про архиереїв, написано ясно і недвозначно, але чомусь усі ці місця, які безперечно до них відносяться і в цім не лишають ніякого сумніву, вони цитувати не люблять.

НЕМА РІЖНИЦІ

Ураїнська преса стало приносить відомости з рідного краю про обмеження свобід і ріжні безконечні заборони російського комуністичного уряду та його насильства над українським народом. Російська преса твердить, що всі ці насильства та комуністичні методи не є властиві російському народові. Російська преса стало підкреслює, що російський нарід одне, а комуністи щось іншого. Ця пропаганда можливо переконує лише самих авторів.

Неважно, який би уряд не був в Росії, українці від нього можуть сподіватися лише заборон і брутальностей. Ось перед нами "Союз"—тижнева часопись для українського народа'. Цей часопис виходив в Пітсбургу і його редактором був загально знаний Паст. Е. М. Глова. В ч. 49 "Союза" за грудень 1914 року поміщена стаття "Львів під Росією". Галичина була тоді окупована російськими царськими військами. Як що в повищій статті замінити слова "губернатор" словом "комісар", а слово "Львівська губернія" словами "Львівська область", то читач буде думати, що це є найновіші розпорядження російської комуністичної влади в Галичині. Отже для цікавости нижче ми містимо без змін статтю з "Союзу" — "Львів під Росією":

ЛЬВІВ ПІД РОСІЄЮ

Російські часописи доносять ріжні вісти про теперішний Львів. Подаемо тут читачам ці вісти; деякі з них відносяться не лише до самого міста, але до цілого обшару східної Галичини, занятої Москалями.

Губернатор военний видав оці розпорядження:

1. Заказується у всіх печатаних письмах подавати які небудь вісти з военного терену, та про діяльність російських властей; заборонено також обговорювати політичні й суспільні питання — без попереднього дозволу цензури.

2. Заказується печатати й розповсюднювати плякати, оголошення та роздавати які небудь летучі листки й образки без дозволу поліційної власти.

3. Заборонена є книгарняна продаж і випозичування книжок в російській і українській мові о скільки вони видані поза границями російської держави.

4. Заказується продаж і випозичування книжок в інших мовах, о скільки їх зміст є ворожий російському урядови і державі.

5. Забороняється виставляти театральні штуки без дозволу російської цензури; не вільно устроювати концертів і відчитів без дозволу місцевої поліційної власти.

6. Не вільно виставляти в кінотеатрах образків, коли фільми не були цензуровані поліцією.

Ці, що не послухають цього розпорядження, будуть покарані вязницею до 3 місяців, або грошевою гривною до 3000 рублів.

Дальше оголошує генерал-губернатор Галичини:

"Дішло до моеї відомости, що Австрійці в Галичині розпустили поголоски, неначе би російський начальний вожд цофнув обітницю дану Полякам, що дасть їм автономію. Я уповажнений заявити, що в цих поголосках нема ніякої правди. Начальний вожд зовсім не змінив своїх поглядів щодо будучої судьби Польщі. Ці поголоски розсівають Австрійці й Німці, щоби впровадити непорозуміння між обєднаних Славян".

Школи. Свого часу появилися вісти, що в школах буде впроваджена московська розговірна мова. Тепер доносять петроградські часописи, що в біжучім році школи зовсім будуть замкнені ізза недостачі фондів. Натомісць приватні школи будуть могли бути отворені, одначе вони будуть підлягати контролі державних інспекторів.

Львівська губернія. Організація львівської губернії вже скінчена; зміни є лише предвиджені в розмеженню губернії львівської від галицької. Останними часами іменовано: помічником голови львівського повіта д-ра Сохоцького, бувшого москвофільського адвоката в Бродах; начальником долинського повіта Н. Любченка, його помічниками: І. Желінського і І. Руди.

ЙОГО НАРОДЖЕННЯ

"Ось Діва матиме в утробі і вродить Сина, і дадуть Йому ім'я Емануїл, що в перекладі є: "З нами Бог" — Мат. 1:23.

"І вродить вона Сина і дасть Йому ім'я ІСУС; бо Він спасе людей своїх від гріхів їх" — Мат. 1:21.

Енциклопедія Українознавства

Появився перший зошит другої (словникової) частини Енциклопедії Українознавства. Повний твір буде обіймати 4 томи, 1600 сторінок, 20 зошитів.

Перший зошит виказує, що монументальна підготовча праця була переведена першорядними фахівцями в приготованню матеріялів. Пояснення окремих слів є стисле але вичерпуюче і є не тільки на рівні з енциклопедіями подібного характеру, що набули світової слави, але нічим їм не уступають. Видання другої частини Енциклопедії Українознавства треба вітати як велике осягнення.

Проте на жаль склад редакторів церковного відділу нічого доброго не обіцяє українським протестантам. Нас було скривджено в першій частині, очевидно, що і в другій частині представлення українського евангельського руху буде віддано на поталу "редакторів", що в силу своїх становищ в ритуалістичних церквах будуть просто неспроможні обективно писати про українських протестантів.

В одній Канаді, при останньому перепису, 65 тисяч українців зголосились як протестанти. В Злучених Державах їх вдвічі більше. На рідних землях українських протестантів міліони. Це є один з найактивніших релігійних рухів серед нашого народу. В супереч цих фактів з страху перед рітуалістичною гіерархією редакція енциклопедії не знайшла можливим покликати так само і українського протестанта в склад редакційного комітету. Українські протестанти мають серед себе фахівців і науковців, які нічим не уступають іншим особам покликаним співпрацювати в Енциклопедії. Чи це є обективно і науково. Лишаемо про це судити читачам. Управа Українського Євангельського Обєднання зверталась в цій справі з протестом до головного редактора енциклопедії, але навіть не дістала відповіди. Ми не віримо, щоб головний редактор чи інші світські особи, які є відповідальні за всю працю, є рітуалістичними фанатиками, але очевидно, що як в часи середньовичча, рітуалістичні церкви серед українців ще і доси викликують страх і покору навіть ціною "науковости".

ВІРШ - ЗАГАДКА

Хто це, хто це усе місто
В легке-білее намисто
Одягає?
Дерева, будинки, люди,
Всіх намисто всюди-всюди
Обсипає . . .

Все за ранок побіліло,
Все намисто так змінило,
Мов не те.
Стало все, неначе нове,
А намисто знову й знову
Все паде . . .

Наче пух, таке легеньке,
Покружляє, й потихеньку
Упаде до ніг . . .
Ходять люди всі по місті
В легко-білому намисті
Просто сміх!

Д-ма

ОГОЛОШЕННЯ

Вже можна набути слідуючі книжки духовного змісту:
ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ, стор. 140. Ціна $1.50
ІВАН ГУС, З. Бичинського, стор. 200. Ціна $1.50
ДОРОГА ДО ХРИСТА, Г. Бранденбурга, стор. 170 Ціна $1.00
Замовляти по адресі:
REV. W. BOROWSKY,
1934 Florence Street,
Detroit 3, Michigan

ОГОЛОШЕННЯ

До каси Українського Євангельського Обєднаня в Північній Америці вплинули такі вкладки та пожертви:

Паст. Д. Галенда від Гуртка Молоді (С.Е.) при Савт Сайд Пресвітерській Церкві в Пітсбургу $50.00
Українська Пресвітерська Церква в Нюарку $100.00
Сестра Варніцька, Нюарк $25.00
Укр. Єван. Реформ. Церква в Детройті $50.00
Укр. Єв. Реформ. Церква в Ошаві, Канада $55.00
Укр. Пресвітерська Церква в Торонті $25.00

Щиро дякуем всім членам і жертводавцям за чинну співпрацю на Ниві Христовій. Хто слідуючий?

Коли б у цьому виказі зайшли якісь помилки, дайте знати про це скарбникові.

Свої членські вкладки і пожертви посилайте на адреси скарбників УЄО:

В Канаді:
REV. WASYL WINIAWSKY,
123 Royal Road N.
Portage la Prairie, Man.
В США.:
MR. IWAN PETRASZCZUK,
1153 Glynn Court,
Detroit 2, Michigan.

Давид Брейнер місіонер до кан. індійців

Давид Брейнер був місіонером поміж індійцями в самих початках, коли білі лише почали селитися в Новій Англії. Одне індійське племя відзначалося непримиримістю і жорстокістю супроти білих, та робило постійні напади. Давид Брейнер хоч і в слабім здоровлю рішив один без зброї прийти до них і проповідувати їм Благовістя.

По довгій і виснажуючій подорожі він прийшов близько головного місця осідку цього племені та поставив свое маленьке шатро. Декотрі індійці, що полювали в тій околиці, зобачили його і донесли ватажкові племені про білого чоловіка. Ватажок зібрав раду і вони рішили його вбити. Декілько вояків було послано убити Брейнера. Індійські вояки люблять робити засідки, тому коли вони дійшли до місця де було шатро Брейнера, вони поховались в кущах чекаючи на те, щоб Брейнер вийшов з свого шатра і тоді б вони його легко могли убити стрілами.

Але в той час як вони чекали, Брейнер молився. Пройшло досить часу, але він все пробував в молитві. Індійцям надоїло чекати і вони рішили, що чотири з них підкрадуться до шатра і довідаються чого він не виходить. Вони тихо підкрались до шатра і заглянувши до середини зобачили місіонара, що він молився. Він стояв на колінах спиною до них. Вони бачили, що він з кимсь говорить, хто це був вони немогли бачити, але що він наочно добре його бачив, бо інакше не промовляв би так щиро до когось. Це зробило глибоке враження на індійців і вони рішили почекати і дивитись далі. Але, що це? Величезна гадюка просунула свою жахливу голову під одну сторону шатра і вповзла до середини. Вона вповзла до ніг Брейнера, перелізла через ноги і піднесла свою голову, як би маючи намір укусити його в шию.

Але ні, гадюка цього не робить, і зробивши декілько рухів, вона виповзла з шатра і зникла в траві. Здивовані індійці слідкували за рухами гадини з страшним захопленням. Те що гадюка не вкусила чоловіка для них було великою несподіванкою тайною. Безшумно вони приєднались до своїх товаришів і оповіли їм те, що вони бачили в шатрі. Вони рішили повернутись до ватажка і розповісти йому усе. В міжчасі Брейнер так був захоплений молитвою, що нічого не знав про всю цю подію, а ні про візит гадюки, ані про індійських вояків. Він встав з колін і пішов до індійського поселення, незнаючи як його приймуть дикі індіяне, що так ненавиділи білих. На його велике здивовання і радість, здавалось, що все поселення привітало його, як ніби він був дорогий приятель. Вони радо слухали його науку і за якийсь час багато з них увірувало.

РЕЦЕНЗІЯ

Появилася друком книжка Івана Слобожанина (Видавництво "Вільна Україна") "Нариси з аграрного питання." Ця розвідка трактує одне з найважніших питань української сучасности і будуччини, а це земельне питання. Праця написана обективно, заснована на фактах, та не базується на якийсь наперед прийнятій ідеології.

Головні висновки автора звучать переконуюче, наприклад, незаперечне твердження, що "Початок звільнення України від тоталітарного большевицького режиму мае бути одиаково й початком кінця колгоспної системи в сільському господарстві". Так само важне підкреслення автора, що аграрне питання нероздільно повязане з індустріяльним розвитком. Вирішальна роля кооперації для розбудови здорового сільського господарства є солідно обґрунтована. Добробут селянства не є самоціллю, але мае служити вищім інтересам цілого краю. Це все добре повязане.

Нам лише здається, що автор погоджується наділити землею забагато категорій граждан. В результаті площа кожного окремого наділу землі може бути економічно недоцільною.

Термін "нетрудові власники" був в минулім остільки надуживаний, що автор зробив би добре означивши свое розуміня цього терміну, або замінив його іншим більш ясним. Ця праця в цілости заслуговуе повної уваги, а зачеплені питання широкої дискусії.

М. Фесенко

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ?

Нова програма Об'єднаних Націй в справі допомоги біженцям

Всі знають про біженців. В пресі часто можна зустрітити описи драматичних обставин утечі людей зза Залізної заслони на захід, але про долю тих, що по таборах роками очікують рішення своєї долі, пишуть дуже мало, і громадськість майже нічого не знає про неї.

Зараз в Европі є 200 офіційних таборів для біженців з населенням понад 70,000 душ і, мабудь, не менше, як 50,000 живуть по неофіційних таборах. Крім того, є не менше, як 200,000 таких, яких доля ще не вирішена і які живуть у жахливих умовах по пивницях, горищах по перенаселених містах і селах Західної Европи.

Переважно це колишні ДП (переміщені особи). З багатьох і дуже компліковаиих причин вони не мали змоги почати нове нормальне життя. В дуже небагатьох випадках, проте, деякі порушення правил громадської безпеки, часом дуже незначні, а часом і злочини, перешкоджають їм у переселенні.

Загалом число таких безпритульних людей, що втратили свою батьківщину і не мають змоги знайти нову, доходить до 300,000, і це число править за трагичне нагадування про нерозвязану досі проблему про втікачів. Тепер їх становище стало ще більш нестерпним, бо доведено, що його можна поліпшити і проблему цю можна розвязати. За доказ того може служити минулий рік, коли заходами добровільних організацій під керівництвом Високого Комісара в справах утікачів і з фінансовою допомогою фонду Форда було дещо зроблено для поліпшення становища втікачів.

Минулого року Генеральна Асамблея ОН вирішила, що для того потрібні інтернаціональні зусилля, і встановила спеціяльний фонд при ОН для фінансування роботи і виробила програму праці, яка полягала в: 1) давати термінову допомогу в окремих випадках, 2) розселювати людей на постійне життя в Европі та за океаном і 3) допомагати старим і непрацездатним людям, які потребують спеціяльної опіки.

Принципи цієї програми дуже прості. Навчання людей якогось ремесла, на яке є попит. Якщо людина має якийсь фах, але не має грошей, щоб купити струмент або найняти майстерню, то їй треба допомогти грішми. Селянам, що хочуть працювати коло землі, допомогти землею та раманентом і т. п.

Завдання полягає в тому, щоб зібрати потрібні для виконання програми фонди — 4,200,000 долярів. Але ще не обізвалось багато країн, які могли би допомогти. Успіх праці фонду залежить тепер від громадськости.

Дуже показовий приклад Голяндії. Якщо зараз є змога приступити до виконання програми допомоги Австрії та Греції, то цим можна завдячувати внескові Голяндії в сумі одного мільйона долярів. Але фонду біженців при ОН потрібна підтримка всіх країн і всіх народів. Тільки тоді він зможе виконати програму допомоги втікачам, програму, яка має своєю метою закрити одну з найтрагичніших і найганебніших сторінок історії сучасности.

Common Council

Чудом народжений

(продовження з ст. 3)

а волю Пославшого мене" — Єв. Ів. 6:38.

2. Ісус був посланий на цей світ з небес Богом, Його Отцем, для того, щоб "знайти і спасти" вас, мене і кожного, що бажає бути спасеним.

Оповідаючи, для чого Він прийшов на цей світ з неба, Ісус сказав: "Прийшов бо Син чоловічий, щоб шукати й спасти погибле" — Єв. Лук. 19:10.

Дорогий читачу! Чи спасений ти нашим Господом Ісусом Христом, що був посланий Його Отцем на цей світ з неба? А може ти надалі залишаєся не спасений? Гляди, щоб не було пізно! Не відкладай, будь ласка, того, бо ти не знаєш, що може статися з тобою завтра.

Д. Галенда

Найкращий Різдв'яний подарунок

Збірник Проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обгрунтовані науковими даними.
Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Єв. Правди":
506 Ossington Ave., Toronto 4, Ontario
Ціна $1.50. Ред. "Єв. Правди"

І. М.

РИМСЬКІ ІСТОРИЧНІ ДЖЕРЕЛА ПРО ІСУСА ХРИСТА

Про Ісуса Христа, по-за Новим Заповітом, свідкують ще інші дійсно історичні документи. Цих документів не є, правда, багато, — і ця їх обмаль — як свого часу, так і тепер — являється у безбожників причиною недовірства в дійсне історичне існування особи Ісуса з Назарету. По своїй же яскравості й ті документи, що залишились, аж надто вистарчають.

Іх можна поділити на три групі: римські, жидівські й мусульманські.

Перше ніж будемо розглядати історичні свідчення римлян про особу Христа, необхідно коротенько вияснити, чому їх у рилян так мало. Треба памятати, що за життя Ісуса Христа Юдея була тільки маленькою провінцією великої Римської Імперії. Політично провінція та нічим особливим не виріжнялась; підбита, як і багато інших навіть більших провінцій, непереможною зброєю Риму. Заселював її не дуже численний жидівський народ, що в ті часи, як твердить Йосип Флавій (Йосип Флавій: "Про стародавність жидівського народу") не цікавився ні торгівлею, ні війнами, а обробляв свою багато обдаровану землю. Був це народ з високо розвиненою релігійною культурою, яка, одначе, в ті часи була вже захитана й культивувалася кількома не згідними з собою сектами. Дотого там час-до-часу вибухали народні бунти і розрухи, так маловартні в подіях великої імперії.

І ось у тій то провінції сталася подія: обурена народня маса розпяла на хресті, за вимушеною згодою римського намісника Пилата, молодого свойого релігійного діяча, що своїми думками та проповідями йшов у розріз з усталеними релігійними традиціями, з національно - політичною ідеологією цілого народу. Пилат хоч і бачив усю безпідставність засуду, одначе, уникаючи народнього незадоволення, а можливо й бунту, поглянув наче крізь пальці на самовілля юрби, якою кермувала політична думка аристократів-фарисеїв. Аж ось тривожною хвилею пробігла чутка, що тіло, поховане в осібнім гробівищу, цього розпятого проповідника десь у дивний спосіб зникло. Невеличкий гурт людей з захопленням і якоюсь дивною вірою твердив, що він воскрес; інші скептично, хоч і неспокійно, говорили, що тіло було викрадено з гробу його послідовниками. Швидко все це наче притихло. Але то тільки на перший погляд. В дійсності ж то тут, то там почали виникати гуртки людей, що визнавали себе послідовниками науки цього розпятого провідника — Ісуса.

Так уявилась ця подія згідно тодішнього римського публичного світогляду. Носились чутки, що цей Ісус робив ріжні чудеса . . . . Але хіба це могло тоді когось здивувати. Це ж був час наївної віри в незвичайне. Ще не цілком втратила силу віра в міти, ріжні легенди й дива. Кожний обяв природи мав свого бога, і являвся нічим іншим, як чудодійною волею тих богів, а людські події проходили в уяві народів під знаком втручання тих богів у людські справи. Одже на тлі тодішнього logансько-мітичного світогляду чутки про чудеса Ісуса Христа мусіли видатися дуже непомітними.

Перейдемо до історичних документів.

Римський історик з першого віку нашої ери, Тацит, що його вважають за одного з кращих істориків клясичного Риму, в свой знаменитій "Історії", де описано історію римських цісарів, змальовуючи події від смерти Нерона, до смерти Доміціяна (тобто з 68 до 96 року), згадує Христа і християн. Пишучи про пожежу Риму в 64 р., вину якої Нерон звалив на християн, Тацит говорить, що дійсним спричинником пожежі був сам Нерон, ща захотів знищити у б о г і квартали столиці, а заразом (він уважав себе великим поетом) полюбуватись величністю палаючого міста. Ось у цім місці Тацит, даючи характеристику устійчивости віри християн, і їхньої небоязні мук, каже про них: "Той, від якого ця назва, Христос, був при імператорі Тиберії — прокуратором Понтієм Пилатом відданий на смерть. Внедовзі після того подавлене, погубне суєвіря стало знову розпоширюватись і не тільки по Юдеї, де воно повстало, але й у самому Римі, де найбільш обурюючі й ганебні заблуди, що їх приносять звідусюди — знаходять гарячих споклонників."

Ці слова, як бачимо, досить вороже наставлені, одначе не дивлячись на свою злонехіть до християнства, ці слова являються найяскравішим документом, що підкреслює історичне існування Христа і свідкує про Його Особу, як Особу Того, що Його наука робила вплив не тільки в Юдеї, але й у самому Римі.

Наскільки ця опінія є важна в свойому історичному значінні, може переконати нас те, що такий критик християнства як Е. Новет, відмовляючи в своїх працях всяку віру в правдивість евангельських подій, не може відкинути факту розпяття Христа при Понтії Пилаті (тим самим факт його дійсного існування), і лиш тому не може, бо про це говорить Тацит в своїй "Історії"

В "Аналах", — другій своїй історичній книзі, Тацит свідкує про це, що в його часи переймались християнством ("чужоземним суєвірям") представники римської аристократії, що є цілком згідне зо сідченням ап. Павла (Филип. 4-22).

В творі Светонія, історика також І-го віку нашої ери, "Віта Клавді" є знову ж таке свідчення про християн і Христа: "Клавдій вигнав з Риму жидів, що ввесь час хвилювались під впливом Хреста".

За те, що Светоній ужив Хреста, а не Христа, ухопились критики християнства, доказуючи, що не Ісуса Христа мав на увазі Светоній, коли писав це, а очевидно якогось політичного жидівського провідника, що звався Хрестос. Але їх намагання були розбиті цілим рядом дослідників, які доказали, що Хрестос у Светонія це тільки інша вимова імени Христос; і що ці дві вимові були актуальними в часи Светонія і досить розповсюдненими, на що вказують історичні дані. Знову ж про таке вигнання жидів з Риму говорить і Діяння Апостолів, де у 18 голові читаємо, що "Клавдій повелів усім жидам вийти з Риму".

В іншому місці у Светонія читаємо: "Були видані на муки християни, люди, що визнають нове і шкідливе суєвіря". Крім того про християн і особу Христа можна найти яскраві свідчення у Цельца, пітагорійця Нуменія, епікурійця Лукіяна . . .

Також до римських документів ще можна зачислити так назва'ний "Рапорт Пилата до Тиверія цісаря". Правда, походження цього документу ще критично не провірено, і пропонувати його за дійсний рапорт історичного Пиата ми не сміємо, але цілим своїм змістом він дуже близько підходить до історичної правди.

("Будівничий Церкви Божої")

ЖНИВО ВЕЛИКЕ

Нижче ми містимо науку Паст. В. Довгалюка одного з найкращих працівників на рідних землях. Цей відданий і талановитий пастор згинув в Сібіру за імя Христа.

Лука 10:1-24

Ось Я посилаю вас, як ягнят між вовки. Лук. 10:3.

З дивними словами висилає Спаситель своїх р о б і тників: "Жниво велике, робітника ж мало: просіть же Господа жнива, щоб випровадив робітників на жниво своє". Жнивом називав Спаситель те, що ми б назвали пустинею, а в найкращому разі — полем без овочу. В Його очах — це поле готове до жнива. Він бачить серце людини, бачить, як знівечено воно, бачить, що дуже жадне воно підкріплення — і це, за думкою Спасителя, називається жнивом, готовим до жнив. Бо що ж давали пастирі свойому стадові? Застоєну, зіпсуту воду, безліч жадань і твердий бук, яким підганяли своє стадо. Але Господь милосердний післав жниво спасіння - та брак було женців. Як прикро дивитись, коли настануть у полі жнива, — збіжжя доспіло, з за браком женців з перестояного колосся обсипаеться зерно.). Так було і з тими сімдесятьма. І перше, що їм каже Спаситель робити то це — просити Господа, щоб післав робітників. Як же це воно? Хіба ж це не Його справа, не Його річ? Авджеж! Та Його справа повинна бути нашою справою. Хто просить робітника на жниво Господа, то почуває, що його самого замало, що сам він не справиться з роботою, і він ніколи не буде пересяклий завистю на свого товариша по роботі.

Посилаю вас як ягнят поміж вовків. Що за дивовижа, подумає дехто. Проти вовків слід би посилати львів, а не безборониих ягнят. Та на диво — ягнята мают бути сильніші, аніж вовки. У своїй безборонності знайдуть вони силу в одному лише слові: "Я посилаю вас!" Коли Він з вами, то хто може бути проти вас? Вовчому успосібленню світа треба ж протиставити успосіблення ягняти Ісуса, а зброєю має бути не дикість, не роги й зуби, але терпеливість; терпіння і сльози.

Оттак узброює Христос своїх людей. Тією зброєю невинне ягня побороло світ і само стало львом.

А оце тепер кілька вказівок на дорогу: "Не носіть калитки, ні торбинки, ні обув'я. В першу чергу треба вірити тому, хто сильніший над усіх. Про ягнят піклується пастир в першу чергу, їх привілей бути поперед усього нагодованими. На ягнят пастир уважає найбільше, тому і каже Христос: посилаю вас, як ягнят а не каже — як овець.

"Нікого в дорозі не вітайте!" Це виглядає так непривітно, бо чейже мандрівники радо вітають один одного. Але коли б ви знали, з якими церемоніями були получені в цій країні вітання, прикрашені довгими облесними словами в супроводі довгих повільних рухів, то зрозуміли би Спасителя, чому Він заборонив їм вітатися й на те гаяти час. Його справа вимагала поспіху. Це треба розуміти й нам і мати на оці Слово Боже й душевну справу людини.

Друга вказівка С п а с ителя звучить так: " котру ж господу ввійдете, перш кажіть: Впокій домові цьому! — і коли там буде син упокою, спочине на ньому впокій ваш: коли ж ні, до вас вернеться." Заборонено було їм вітати когось у дорозі, так оце поручається зробити це вдома. Правда, годі знати, чим хто дихає і чи в хаті жиє людина жалібна Божого спокою, чи це байдужне дитя світа. І це вітання мало бути мірилом, що ясно вказує, куди попало привітне це слово, — на добрий грунт, чи на твердий камінь.

Третя вказівка: "У тім же домі воставайтесь, ївши й пивши, що є в них: достоен бо робітник нагород свової. Не ходіть од хати до хати. І в котрий город увійдете, й приймуть вас, їжте що поставлять перед вами, і сціляйте в ньому недужих, і кажіть їм: "Наблизилось до вас Царство Боже". Так само, як і при висилці дванадцятьох, забороняє Ісус вештання від хати до хати, бо знає, що це не спричиниться до чогось доброго. З радістю повинні приймати те, чим їх гостять й нічим не гордити. Хто дає поживу духову то-б то це, що є в життї найкращим, має право користуватись дарами тілесними, потрібними до життя. Словами: "Достоен робітник своєї нагороди" Спаситель оказав на всі часи своє піклування про долю проповідників Слова Божого. Подібно висловлюється й апостол Павло: "Коли ми духовне сіяли вам, то чи велика річ, коли ми тілесне ваше жатимем" (1 Кор. 9:11). Але геть з думкою, щоби пасти череду ради зиску... Тут треба погодитися з влучною думкою Григорія Великого: "Дійсний проповідник проповідує не тому, щоб дістати нагороду, але бере нагороду, щоб могти проповідувати".

"У котрий же город прийдете й не приймуть вас, вийшовши на улиці його, скажіть: і порох, що поприлипав до нас із города вашого, обтрушуємо вам; тільки ж це знайте, що наближилось до вас Царство Боже" — оце остання вказівка для апостолів. Вона ідентична з вказівкою даною дванадцятьом. Правдиві пастирі не повинні, в разі коли їх не приймуть, нарікати і обтрушувати порох з звітах і статтях часописних, але тихо отрясти порох зо своїх ніг. Вони повинні знати, що Слово Христове було предвісником життя і смерти. Є ж бо й мертві громади, для котрих кожна проповідь є цвяхом для їхньої домовини. Громадам, котрі відкидають евангелію, грозить Ісус й предрікає їм долю гіршу, ніж Содомі й Гоморі. Класичний приклад — це Капернаум. Скільки чудових слів, скільки чудотворних уздоровлень та великих діл Ісуса бачило це місто усе надаремно! Через це й такий грізний суд спав на нього.

(Далі буде)

PEACE ON EARTH

By Nova

It was with a feeling of bitter futility that John Thurston closed his ledger at 5 o'clock on Christmas Eve and looked out the window at the milling crowds of Christmas shoppers in the street below. "Look at the worried faces," he thought. "Every one of them making a last minute dash because they forgot Aunt Susie or rich Uncle Al! I guess Uncle Lester is right after all. Christmas is strictly a money-making proposition and it's a good idea to rake in the cash while we can".

John's sober, blue eyes rested for a moment on a ragged little urchin standing on the corner near the news-stand. He was especially noticeable because he was wearing a bright red cap and scarf which was a startling contrast to his gray, grimy clothes. For a brief minute he remembered his Uncle Bill who had been in partnership with Uncle Lester until his untimely death. Beloved Uncle Bill had once said, "Christmas is not just a date — December 25. It is the heart of Christianity." But the moment was fleeting and Uncle Lester's greedy philosophy pervaded his spirit once again.

Out on the street the biting wind flicked his face with darts of snow. People were crazy, he reflected, to be out in this weather doing last minute shopping. Of course, he didn't shop because he had only Uncle Lester left, and Lester's viewpoint didn't include Christmas in his soul as anything but a chance to add to his bank account.

Faintly he heard the strains of "Silent Night" from afar. Involuntarily his heart leaped. That was Uncle Bill's favorite Christmas hymn. Then he looked in the shop window he was passing where a large sign proclaimed, "Get your last-minute bargains here. Forty per cent Discount for Clearance!" His mouth curled. Silent night! Bargain night! Too bad we couldn't have Christmas twice a year so people could clear out their stocks and start over again more often.

Uncle Lester would be home when he got there. He woud say, "Well, John; did you get the books to balance?" It was the same every night. Then he would open his paper to the stock market section and study the page thoroughly until John had cleaned up for supper. Martha, the housekeeper, would say that "supper's on" and the two of them would sit down to a desultory meal and discuss the possibilities of expanding the store's business. After the meal they would go into the drab living-room which was furnished with bare necessities and listen to the news on the radio. Just because it was Christmas was no reason to have a wreath at the window or a few friends in for company. They had no close friends.

Suddenly John found himself wanting to get away from the routine. He had always taken the same route from the office to the apartment where he and Uncle Lester lived. If he could only follow a different path just once. The strains of "Silent Night" came a little closer. He turned the next corner instead of following the street that led home.

A few yards away a child screamed. John walked faster as he noticed a knot of youngsters ahead of him, arms flailing and a confusion of high-pitched voices. As he neared the group, a well-dressed boy of about 10 pitched into a dirty little ragamuffin with a bright, clean red scarf and cap. He recognized the figure he had viewed from the office window. John hurried to the scene and roughly separated the two boys. "Here! What's the matter? Don't you know boys shouldn't fight?" His voice, though gruff, held a hint of amusement.

Both boys started shouting at once. The other children crowded closer and all of them were shouting. "That's my cap and scarf," the well-dressed one hollered as he tried to lunge towards the culprit. "That's mine! I know it is and he can't have it!"

"But you have a nice cap, and a pretty white silk scarf, too," John reasoned. The grimy little fellow hung back and didn't say anything.

"Just a minute now," soothed John. "What makes you think that's your cap and scarf, fellow?"

"I'm Mortiner Perkins, that's what." Mortimer stuck his lower jaw out belligerently. "That kid couldn't buy a toothpick! I know it's mine because I saw my mother unwrap it at home and it's mine because she always buys me things. He stole it! He stole it! He stole it!" Mortimer's voice reached a high screech as a long, low, black car drew up to the curb. He whirled around and loosed himself from John's grasp, running to the car and calling, "Moth-er-r-r! Tell this man that kid's got my cap and scarf. Tell him. He won't let me get it back. Mother-r-r!"

A tall, be-furred lady stepped from the car, a tight, worried expression about her lips. She ordered the chauffer to break up this crowd of ruffians and get Mortimer into the car. The crowd dispersed, and Mortimer sullenly crawled into the back seat of the big shiny limousine.

"I'm sorry if Mortimer made a fuss here," she said in a hard, crisp voice. John still had his arm around the shoulders of the ragged youngster. "I did give that cap and scarf to the church to distribute among the poor. After all, it is Christmas," she explained, "and we Perkinses never let it be said that we don't do our duty at Christmas time. If you will read tonight's paper, you will see that Mr. Perkins and myself have given very generously to charity this year in spite of the hardships it puts upon us."

John's lips tightened. "Yes, Mrs. Perkins. You and your husband and son are very generous at Christmas time I'm sure. Your hearts must be full of the spirit of giving and of—of—hard, cold diamonds."

He grabbed the little boy by the shoulder and said, "Come on, son."

They walked along in silence for several minutes. The strains of church hpmns were louder now. A sniffling noise came from the little felow. John looked down.

"What's the matter, Butch? Cold?"

He shook his head.

"What's your name?"

"David."

"Where are you going now, David?"

David's eyes lighted. "I'm going to meet my mother at the church. Will you come with me? Please, mister, I want you to meet my mother. Please, mister," he pleaded.

"Well, I —" John hesitated. He hadn't been inside a church since Uncle Bill had died.

"Please?" David tugged at John's hand. "It's just up in the next block." Then suddenly David thought of something. He said hesitatingly, "Or—is your little boy waiting at home for you?"

John smiled. "I have no little boy, David. Maybe you'll be my little boy for tonight. Come on, where's that church?"

Their footsteps hastened. In a few moments they were at the church door where a sweet-smiling woman was clutching at the shawl around her shoulders, her bare hands red with cold.

"David," she cried, "you're late. Where have you been?" In a torrent of jumbled words, David told his mother about Mortimer and the cap and scarf.

"I didn't fight back, though, Mom. I honestly didn't I turned the other cheek, like you said, Mom. And then this man came and everything's all right now. But Mom," his large round eyes searched hers as John looked on, "Mom—it is my cap and scarf, isn't it?"

From the imposing, greystone building rising against the snowy night came loud and clear the voices of the choir.

"Hark, the herald angels sing"

Together the three entered the large doors of the edifice.

"Glory to the new-born King,"

They found a seat towards the back of the auditorium. John's confusion suddenly left him. The meaning of life, of Christmas broke upon his spirit in sharp, clear truth. Here was Uncle Bill's philosophy, bound together in one brief incident — culminated in these two, loving people; personified by mother and son who lived according to the gospel. He made a swift comparison of the woman who had her name in the papers because she had donated wordly goods, retaining more than plenty for her own selfish use, and this kindly mother who had only her belief in the teachings of Jesus to give to the world. She had taught her child in the ways of righteousness and already, at so young an age, he had learned the value of one of these lessons. There would be many more lessons before the lad reached manhood.

"Peace on earth and mercy
mild"

John breathed deeply. His eyes filled and his throat contracted with the significance of the great lesson he had learned this night. Reaching for David's hand and giving it a hearty squeeze, his lips noiselessly formed the words,

"God and sinners
reconciled."

—Instructor

Оголошення!

НОВИЙ ЗАПОВІТ

висилається бажаючим один примірник безкоштовно на різних мовах.

P. u. A. PACHNIUK
Lager Wehnen
(Postlagerad)
(23) Post OFEN ueber Oldenburg
WESTERN GERMANY

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVII. Число 1-2. Торонто, Онт., СІЧЕНЬ-ЛЮТЕНЬ 1956 JAN.-FEBRUARY Toronto, Ont., Рік XVII. Число 1-2.

Митрополит Василь Липківський і українська церковна реформація

"Тим же оце й ми, маючи кругом нас таку тьму свідків, відложивши всяку гордість і гріх, що путав нас, з терпінням біжім на боротьбу, що перед нами, дивлячись на Ісуса, починателя і звершителя віри, котрий замість радости, яка була перед Ним, витерпів хрест, не дбаючи про сором, і сів по правиці престола Божого"

До Жидів 12:1, 2.

Митрополит Василь Липківський народився 7-го березня 1864 року в селі Попудні на Липовеччині в сім'ї священика Костянтина Липківського, вихідця з Галичини. Від 1873 до 1879 року вчився в Уманській бурсі. 1879 року вступив до Київської Духовної Семінарії, яку закінчив 1884 року. Потім вступив до Київської Академії і закінчив її 1889 року з богословським ступенем "кандидата богослов'я". По закінченні Духовної Академії викладав закон Божий в Черкаській прогімназії. По висвяченні на священика був переведений на настоятеля Липовецького собору. Перебуваючи на різних церковних посадах, він увесь час залишався українським патріотом, за що не раз терпів переслідування. 1917 року його обрано головою з'їзду духівництва і мирян, на якому ухвалено постанову про автокефалію Української Православної Церкви. З цього часу священик Василь Липківський (пізніше митрополит) став одним з найвизначніших діячів автокефального руху і ніхто інший не вплинув так дуже на зформування ідеології і праці цієї церкви, як митрополит Липківський, який мав з собою групу активних відданих співпрацівників. Його обрано на митрополита УАПЦ на Всеукраїнськім Соборі 1921 року, а 1927 року усунено на вимогу російського НКВД. В 1938 році київське НКВД в останній раз викликало митрополита Липківського до себе. Оскільки НКВД відмовлялось потім дати будь-які відомості про митрополита його сестрі, можна гадати, що він загинув від їхніх рук у той час.

Митрополит Липківський мав великі здібності, моральну силу і незвичайну відвагу. Оточений сексотами, не раз арештовуваний, він знав, що його життя закінчиться десь у льохах комуністичної поліції, а все ж свідомо і відважно до кінця боровся за правду і служив своїй церкві.

Коли йому піддавали думку, щоб він уступився з свого становища, зважаючи на брутальне переслідування поліції, він відповів: "Христос будував церкву не лише тоді, коли вільно благовістив, але й тоді, коли на хресті страждав. Я мушу вважати керівництво церквою можливим за всяких умов, коли на те буде воля Христова, воля церкви."

На Соборі 1927 року, коли терор НКВД осяг найвищої міри і погрози перетворювались на брутальне переслідування, учасники собору стояли перед вимогою російського НКВД, що домагалося уступлення митрополита.

На цім соборі ніхто не зважувався забрати слово, мовчав і митрополит. Нарешті, після напруженої тиші, митрополит з властивою йому прямотою звернувся до присутніх: "Чого злякались? Чого перестрашились? Хто могутніший за Бога? Кого, крім Нього, маємо боятись?" В цій вірі він склав своє життя на доказ любови до Бога і свого народу, як пам'ятник посвяти і героїзму віри для наступних поколінь.

Наука митрополита Липківського — це наслідок довголітніх студій і роздумування. При чім покійний митрополит мав найвищі освітні кваліфікації та досконале знання науки традиційної православної церкви, отже, кожне його слово є слово знавця, який виріс і виховався в традиційних православних колах. Ні один з сучасних українських православних митрополитів чи єпископів не можуть дорівнюватись йому ані богословською освітою, ані розумом, не кажучи вже про героїчність характеру. Власне, через брак зазначених прикмет, замість продовжувати його працю, вони зреклися усіх засад соборноправности як богословських, так і в керуванні церквою, та навипередки один перед одним поспішили заманіфестувати свою лояльність перед традиційною візантійщиною, з якою митрополит Липківський розірвав навіки.

Митрополит Липківський — людина великих організаторських талантів, проникливого розуму і теплої людяної вдачі. Для всіх він мав лагідне слово, якесь забхочення і потіху. Найменше він думав про себе, найбільше про інших, про свій народ, про церкву. Ідейність і чесність у нього були сполучені з глибокою вірою. За довгі століття український народ ось тепер породив велетня духа, людину, обдаровану геніяльною проникливістю. Митрополит Липківський без попередників, без довшої підготовки мав прорубувати нові шляхи в пралісі темноти і змагальних самолюбних інтересів. Він мав проти себе всю російську церкву з її багатствами і впливами з одного боку, а з другого — весь терористичний апарат комуністичної поліції, але він безстрашно дивився в очі ворогам, без жадного вагання працюючи над здійсненням своєї мети. В ті дні, коли черговими хвилями різні окупаційні ворожі армії заливали Україну, то відходи з неї під героїчним відпором українських патріотів, в ті дні, коли часто панував хаос, митрополит Липківський будував з великим успіхом нову українську церкву. Дійсно, для цієї праці треба було мати титанічну відвагу, глибоку віру в Бога і безмежну любов до України. Все це митрополит Липківський мав і через це залишив слід у житті українського народу, який ніколи не зітреться і ім'я його ніколи не забудеться.

Його праця не загине, а його думки про волю церкви і духа вічно житимуть і принесуть свій плід у свій час на добро народові, що його він так віддано любив. Митрополитом Липківським починається нова епоха в житті української церкви і в релігійності українського народу, тому в цій статті я маю на меті коротко вказати на ті радикальні зміни, що їх вніс в релігійне життя українського народу цей геніяльний релігійник праведник.

Щоб цілком зрозуміти радикальність релігійних реформ митрополита Липківського, треба пригадати собі науку і устрій православної церкви за його часів. Вони лишилися фактично без змін і в наші дні.

Одним з найважливіших питань в кожній релігії є питання: На чому засновується авторитет її навчання? В православній церкві таким авторитетом є: передання, канони, постанови Вселенських соборів і вкінці Святе Письмо. Православна церква навчає, що постанови соборів і канони надхненні Святим Духом не менше, ніж Святе Письмо. Тому від другого Нікейського Собору (787) практично не було жадних змін в церковній науці і практиці. Всякі спроби внести щось нове розглядались як еретичні потягнення. На протязі 900 років церква не допускала літургічних змін, змін в формуванні доктрин (в догматиці) і в веденні церковних справ. Церква навчала, що спасіння можна здобути тільки через церкву. Церква мала дуже мало поживи для ума або серця, проте, мала відправу сповнену розкішними до варварства обрядами і ризами та різними театральними діями.

Тоді як римо - католицька церква являє собою релігійну монархію, православна церква має устрій олігархії патріярхів. Найвищим органом церкви є рада патріярхів: Константинопольського, Александрійського, Антіохійського і Єрусалимського. Всі патріярхи рівні, лише один із них вважається першим серед рівних без будь-яких спеціяльних привілеїв.

Церква навчає так само про існування так званого "апос-

(Продовження на стор. 2)

Митрополит Василь Липківський

(Продовження з стор. 1)

тольського наступництва". Ця наука полягає в тому, що церковна ерархія твердить, що від часів Христа через положення рук передається спеціяльна благодать від епископа до епископа без перерви аж до наших днів. Ця благодать не покидає епископа навіть тоді, коли б він був зовсім зіпсутою людиною, та є найголовнішою підставою його посади і авторитету. Лише ті епископи і священики, які є в лінії цього наслідства, мають право на свої посади в церкві і право виконувати свої функції. Усі інші духовні особи, що на них згадані епископи не клали своїх рук (в обряді посвячення), є нібн самосвяти і узурпатори.

Вони не мають права відправляти жадних обрядів ані виконувати жадних функцій священика. Вся влада і авторитет церковної ерархії походили згори, а не були передані знизу від мирян. Собор епископів репрезентує у православних церкву і те, що вони, епископи, ухвалять, є непомильний голос Святого Духа. В деяких церквах на місцях дозволялося мирянам брати участь в церковних справах, але ця участь обмежувалась тільки справами маетковими і фінансовими

Канони, церковні догми і постанови соборів уважалися за незмінний вияв волі Святого Духа, і міняти їх не можна було ні в якому разі.

За часів митрополита Липківського (як і за наших днів) православна церква являла собою непорушну скам'янілу купу канонів, традицій і обрядів, вивершену олігархічною владою ради епископів. Порушення найменшої речі в цій купі викликало підозрення і негайно ліквідувалось, як еретичне.

У цім царстві тьми і назадництва мав прокладати дорогу молодій українській церкві тоді ще священик Липківський з групою відданих співробітників.

Митрополит Липківський з підтримкою широких мас українського народу і інтеліґенції безстрашно прокладав новий шлях в безпросвітних нетрах православної темноти і комуністичної опозиції та творив при великій радості народу нову Українську Автокефальну Церкву. Його навчання як рівно ж і постанови Всеукраїнського Собору вражають гли́биною думки, згодою з навчанням Святого Писання і рішучим розривом з старими скам'янілими формами православної релігійности. Ці далеко сяглі реформи геніяльного митрополита розуміли його сучасники, розумів український народ, але не розуміють ті з ерархів, що тепер за кордоном привласнюють собі ім'я "соборноправних", вживаючи цю назву, що її витворив митрополит Липківський, всує, та прикриваючи нею назадницькі традиції візантійщини.

В чім же полягали реформи Всеукраїнського Собору й митрополита Липківського? Передо мною лежить пожовкла від часу книжечка. Вона являє собою тепер, безперечно, бібліографічну рідкість. На першій сторінці надруковано:

"Всеукраїнська Православна Церковна Рада", далі, "Статут всеукраїнського об'єднання релігійних громад Української Автокефальної Православної Церкви, яка скорочено зветься УАПЦ". На книжечці вицвіла від часу автентична печатка УАПЦ. Передмова в книжці датована лютим 1927 року. Ця книжка заблукала до Канади з України якихсь 29 років тому. В ній є більш релігійного динаміту, ніж в багатьох писаннях і проповідях провідних українських протестантів.

Всеукраїнський Собор своїми постановами навіки перекреслив епископську олігархію і їхню владу в церкві, знищив апостольське наслідство, незмінне надхнення канонів і соборів, відкинув навчання про вищість чернечого стану. Але нехай статут правдивої УАПЦ говорить сам за себе. Хто є найвищий керівний орган церкви? Патріярхи? Єпископи? Клір? Зовсім ні. Собор проголосив новий радикально відмінний принцип: "Вищим керівним органом . . . . церкви є Всеукраїнський Православний Церковний Собор". "Собор вирішує всі питання церковного життя Всеукраїнського Об'єднання релігійних громад УАП-Церкви."

Згідно з статутом, собор складається з мирян і священиків. Пропорція мирян і священиків є точно усталена на користь мирян. Наприклад, до складу Районового Церковного Собору має ввійти по п'ять представників від кожної парафії, два від причету і три від мирян. І так в усіх інших соборах рівне право забезпечено мирянам нарівні з кліром. Тоді як українська реформована церква вимагає, щоб від кожної реформованої громади число делеґованих на собори священослужителів і мирян було рівне, статут правдивої УАПЦ іде куди далі в цім питанні. Право мирян і їх вирішальний голос проходять червоною ниткою в статуті. Парафіяльний церковний собор вирішує "всі справи" і обирає членів причету. Округовий церковний собор обирає епископа. Всеукраїнський собор обирає митрополита. Посвячення відбувається не згідно з канонічними правилами, а згідно з навчанням Святого Письма через рукоположення пресвітерами.

Вищенаведений устрій є точна копія устрою українських реформованих (пресвітерських) церков. Канони і ухвали УАПЦ дозволяють епископам женитись, та проголошують, що: "В справі набуття епископського сану ченці не повинні мати ніяких привілеїв." Всі справи рішаються більшістю голосів на соборах.

Всеукраїнський Собор, перебравши на себе вищу церковну владу, має тепер право міняти канони й догми і фактично це робить.

Надання найвищої церковної влади соборові, який має складатись пів на пів з мирян і кліру, тим самим широко відкриває двері до церковної реформи і поступового розвою церковного життя до вищих форм. Вищий церковний суд, що може судити найвищу ерархію, складається наполовину з мирян.

З погляду "канонічних" церков всі ці ухвали є скрайньо "еретичні", вся ерархія УАПЦ — "самосвяти" й самозванці. Тепер уже не могло бути примирення між старою скам'янілою церковною організацією та новою українською зреформованою церквою. Голосом свого митрополита-генія ця церква розірвала кайдани назадництва і хоч на ті часи не провела послідовно до кінця реформу всієї зовнішности, проте, провела радикальну реформу в науці про релігію і тим широко відкрила двері до духовного поступу і реформи.

Послухаймо, що сам митрополит Липківський говорить про ці питання. Нижченаведені цитати взяті з кн. "Матеріяли до Патерика," що її уложив прот. М. Явдась. Митрополит пише:

"Найголовніше визволення й відродження всякої церкви при нових світових змінах — це мусить бути визволення від старих затверділих форм церковного життя."

"Церковні канони це є корисний архів для нової творчости, а не збірник законів для виконаня, і в цьому архіві (церква) повинна перш за все відмовитись від того, що витворено в ньому під впливом державним, як то єрархізм, нерівність станів у церкві, приниження мирян і т. д." (Рівність станів у церкві є специфічно евангельська - реформована наука. М.Ф.).

"В події всенародної висвяти епископа всі відчули великий церковно-визвольний рух, яким церква визволилась від головної ознаки епископського панування над нею і знов перейняла на себе право обрання й висвяти собі своїх службовців, яке епископи монополізували для себе й цілі тисячоліття міцно тримали в своїх руках, видавали його навіть за догмат православія".

"Утворення Української Єрархії Собором 1921 року підвищилось над традиційним ерархічним ладом, відновило першоапостольський спосіб хіротонії руками пресвітерства та вимогу життя зробило вартіснійшою від колишніх канонів".

"От чому ця подія Собору 1921 р. утворила окрему течію благодати в Церкві, що вже не може злитися з звичайним староканонічним річищем і вона або мусить бути зліквідована, або мусить почати собою нову сторінку в загальному житті церкви".

Митрополит Липківський ясно говорив про те, що стараються промовчати церкви, які є "соборноправні" лише устами. Він писав: "Затьмарені наукою про апостольське наступництво в єдину благодатну силу їх рук, всяке визволення від цієї науки вважатимуть за найбільшу ересь. Але правда Бога в церкві сильніша правди людської, вона мусить перемогти".

"Отже, утворення ерархії та інші діяння I Всеукраїнського Церковного Собору 21 року для Української і для Всесвітньої церкви **мусять мати не епізодичне, а так би мовити епохальне значення."**

Митрополит гостро засуджував науку про апостольську сукцесію (наступництво). Він писав: "Єпископська волота нитка (сукцесія або апостольське наступництво) це ні що

інше як ржавий ланцюг. Цей ланцюг Всеукраїнський Собор справді розірвав."

Він говорив про "непроходиме провалля" між канонічними і соборноправною церквами.

Не менш радикально - реформаторське наставлення було в автокефальній церкві і до "канонів". Митрополит Липківський заперечує їхню надхненність, та вважав їх за звичайні правила, які собори можуть приймати, відкидати і міняти.

"Ми повинні ясно розрізняти, — пише він, — заповіді Божі, що є незмінні, вічні, від наук і переказів людських у справах віри, що є тимчасові і підлягають змінам, повинні йти за Христом, а не за законниками".

"Отже, заповіді Божі є й відносно віри й моралі життя і ті, і ті містяться в Святому Письмі".

Ми бачимо, як митрополит свідомо ставить Святе Письмо як найвище правило в питаннях життя і віри, знову чисто евангельська, реформована засада.

Він питає: "Але ж які є в церкві заповіді, чи перекази, чи закони людські? Це ті закони людські, що їх звуть канонами, що їх сама Церква, в особах своїх Соборів чи окремих отців, утворила для свого керування".

"Сьомий (останній) Всесвітній Собор . . . . майже надав їм (канонам) значення Святого Письма, визнав їх творами Святого Духа й підтвердив заборону зміняти їх чи підробляти."

Мало не всі міркування великого митрополита нагадують думки іншого українського велитня-мислителя Гр. Сковороди. Митрополит замість "канонів" радить: "Любов до Бога і до братів, на них вся віра і мораль".

В цій засаді думки митрополита зливаються з думками найбільших реформаторів західного світу.

Не менш реформаційно правдива соборноправна церква ставилась і до догматів. Митрополит мав глибоку віру і в той же час наочно вірив у свободу духа. Він питає: "А як же з догматами? Спитають, чи й у догматах та моралі може бути вільна творчість? Так! І в цій галузі безмежні простори для творчости . . . в їх розумінні, в заглибленні в них своїм розумом, своєю волею".

Ще з його думок:

"Самодержавний епископський устрій, що його епископи визнають за канонічний, насправді не є ані апостольський, ні благодатний . . . від яких церква повинна визволитись".

Отже, в усіх основних питаннях віри митрополит визнав лише авторитет Святого Письма і свободу совісти. Самий устрій церкви з виборним духовенством в деталях подібний до устрою реформованих церков, ріжниця лише в деяких термінах.

Його наставлення до догматів чисто протестантське, рівно ж як і відношення до постанов соборів і всяких канонів.

Митрополит залишив стару зовнішність, певні обряди і Служби Божі, але це не зовнішність, що найбільш різнить церкви, а в першу чергу духова наука. Єпископальна церква має силу ритуалів, але визнання віри у неї чисто протестантське, таке ж як і у реформованих. Лютеране залишили багато з церемоній, але в тім, що вони євангелики, ніхто не має сумніву.

Митрополит Липківський з своїми співробітниками не зміг закінчити розпочате велике діло, але він широко розрив двері для поступу і реформації, створив міцні підвалини для неї, відкинувши незмінність канонів, догматів, здемократизувавши церкву і надавши права соборам з мирян і кліру міняти догмати.

Червоний дракон знищив провід цієї церкви: сам митрополит, 30 епископів і 3,000 священиків запечатали своєю кров'ю повищу науку. Ця кров святих мучеників УАПЦ бороняє будь - кому вживати слово "соборноправний" в дешевенькім традиційнім православним змісті.

Мовляв, це означає право на участь мирян в церковним урядувані в той або інший спосіб. Слово "саборноправний" означає тепер безмірно більше. Це слово означає цілком нову систему церковного будівництва і навчання, та ґрунтовну реформу догматів. За кордоном багато православних груп звуть себе "соборноправними". Проте, ні одна з них не є правдиво "соборноправною".

Усі епископи цих церков, без винятку, подбали за те, щоб знову скувати себе і народ "ржавими ланцюгами" апостольського наступництва. Хто з них тепер говорить про право зміняти догми? Де подівся первісний соборноправний устрій.

Єдинний епископ, який і досі живе і який мав початково правдиве "соборноправне" висвячення, Іоан Теодорович, давно вже проміняв свою шаблю супротивному тоборові на митру митрополита. Всі інші ніколи ні чим іншим не були, як тільки реакційними візантійцями, і ні чим іншим не бажають бути.

Ми свідомі того факту, що різні українські церкви за кордоном, які канонічно стоять на цілком відмінному ґрунті від церкви митрополита Липківського, називають себе "соборноправними". Очевидно, вони просто хочуть скористатися славною традицією і популярністю серед українського народу правдивої соборноправної церкви, але в той же самий час відкидають усі найважливіші ознаки соборноправности. Наприклад, як зразок, візьмемо Українську Греко - Православну Церкву в Канаді. Стан інших "соборноправних" церков у загальних рисах є подібний до стану цієї церкви.

Порівняймо основні ріжниці між церквою, що її очолював митрополит Липківський, і церквою, яку очолює митрополит Огієнко.

Українська Греко - Православна Церква має "собор єпископів", якому належить вирішальне слово в усіх питаннях віри. Правдива українська соборноправна церква цієї інституції зовсім не знає. Собор вирішує усі питання віри. Митрополит Липківський гостро засуджував епископальний устрій в церкві, як реакційний. Згідно з статутом УГПЦ митрополит має право висвячувати священиків, переміщати їх, або позбавляти сану. В правдивій соборноправній церкві всі ці функції належали виключно парафіяльним, округовим, всеукраїнським соборам, і відповідним радам. Рукоположення навіть митрополита відбувалося первоапостольським звичаєм через рукоположення рук пресвітерів.

УГПЦ в Канаді, визнавши постанови вселенських соборів, тим самим визнала надхненність канонів, що їх прийняли ці собори.

УАПЦ на Україні не визнавала надхненности канонів і вважала, що їх вільно міняти, залежно від потреб церковного життя.

УАПЦ на Україні рішуче відкидала "апостольське наступництво".

УГПЦ в Канаді збудована на цім наступництві.

Приймаючи постанови вселенських соборів, митрополит Липківський вважав за звичайне їх міняти або відкидати в разі потреби.

УГП Церква в Канаді вимагає, щоб митрополит і епископи були або нежонаті, або вдівці. Правдива соборноправна церква на Україні ухвалила, що всі церковні достойники, включаючи й митрополита, можуть мати дружин.

Тоді як Всеукраїнський Собор мав ні чим необмежену владу в церкві в питаннях віри, догм, канонів тощо, Собор УГПЦ в Канаді зв'язав себе постановою про силу ухвал семи вселенських церковних соборві. Її статут залишає соборові другорядне місце в порівнянні з правами собору правдивої соборноправної церкви на Україні.

УГПЦ підкреслює свою догматичну єдність з іншими православними церквами, тоді як митрополит Липківський підкреслював свободу в інтерпретації догматів та проголошував, що між Українською Автокефальною Церквою, яку він очолював, та канонічними православними церквами лежить "непроходиме провалля".

Ми віримо, що правдива УАПЦ знов воскресне, але вже на Україні, і продовжуватиме велике діло славних українських мучеників за віру. До того часу кожний правдивий соборноправний православний українець повинен боротися з тим, щоб ім'я великого митрополита не було вживане для прикривання чогось зовсім протилежного, бо він завзято боровся за поступ в церкві і за волю народу і в цій боротьбі склав на вівтар церкви і батьківщини своє життя разом з сотками і тисячами наших найкращих людей.

Нема найменшого сумніву, що правдива Українська Автокефальна Православна Церква до табору назадницьких канонічних церков не належить. Між ними, як писав митрополит, лежить "непроходиме провалля."

З другого боку, між українськими реформованими церквами і правдивою Українською Автокефальною Православною Церквою існує міцний міст, такий самий добрий, як, скажемо, між реформованими і англіканами, або лютеранами. Вони всі належать до однієї великої родини церков, які визнали засаду, що "Буква вбиває, але Дух животворить."

Митрополит Липківський писав:

"Всеукраїнський Собор між "канонічними" і своїм єписко-

(Закінчення на стор. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
606 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон EM 8-5370

Митрополит Василь Липківський

(Докінчення з стор. 3)

патом викопав непроходиме проваллля, треба було вже одверто стати або туди, або сюди, і треба визнати, що майже все "благодатне" українське духовенство залишилось по той бік проваллля."

Не зважаючи на всі нещирі претенсії теперішнього українського "благодатного" духовенства на причетність до соборноправности, "проваллля", про яке писав митрополит Липківський, залишається. Лишається в силі і його вимога для всіх вірних бути чесними і "стати або туди, або сюди". Для цього потрібно, щоб миряни не стільки вважали на слова, як на суть своїх церков. По правді кажучи, окрім слів, соборноправного в них майже нічого не залишилось.

Михайло Фесенко

★

Використані матеріяли:

1. Митр. В. Липківський. "Українська Автокефальна Церква і радянська влада". "Вільна Україна", Збірники чч. 6 і 7.
2. Протокол надзвичайного собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді, 1951 р.
3. Статут і правила Української Греко - Православної Церкви в Канаді.
4. Статут всеукраїнського об'єднання релігійних громад Української Автокефальної Церкви. 1927 р.
5. Діяння Всеукраїнського Православного Собору в м. Києві. 1921 р. (Канони і Ухвали.)
6. Митр. В. Липківський. "Православна Христова Церква Українського Народу".
7. Прот. М. Явдася. "Матеріяли до Патерика УАПЦ" ч. 1.
8. Прот. А. Кість. "Незабутні дні". "Наша праця", ч. II.
9. Енциклопедія українознавства.
10. "Що це є укр. автокефальна церква?" К. Р.

Протестанти і сповідь

Прот. М. Федорович в "Православнім Слові" в статті "Криниця благодати" пробує навчати своїх читачів про речі, що йому цілком незнані. Цим він дискредитує і себе і свій часопис. Арґументувати з людьми, що думають інакше, можна і часом треба, але все ж таки треба дотримуватись правди і фактів. Згаданий автор пише так про сповідь і протестантів:

"Протестанти, нехтуючи цей небесний чинник в житті християнина — Божу і вседіючу благодать, та спираючись на самій тільки немочі людської природи, — відкинули св. таїнство Сповіді, а це тому, що вони бачать тільки слабу людину-грішника, а не Бога, що невидимо є з нами. Що асистує священикові у св. Сповіді."

Не вдаючись у ширшу дискусію, подаємо до відома прот. М. Федоровича, що всі протестантські церкви навчають про важливість сповіді, що всі протестанти практикують сповідь особисту і загальну і ніде ніколи її не відкидали. Вищенаведене твердження православного священика являє собою просто спробу завести своїх читачів, або виявляє непоінформованість автора.

Проте, всі протестантські церкви навчають на підставі науки Слова Божого, що кожна людина повинна сповідатись лише перед Богом через Ісуса Христа і що усі претенсії священства на посередництво між Богом і вірними в справі сповіді і в усіх інших питаннях спасіння є самозванством. Щоб у цьому переконатися, просимо прочитати такі уступи з Слова Божого: 1 Послання до Тимотея Гл. 2, вірш 5; Діяння апостолів гл. 4, вірш 12.

Увага!

Щоб ознайомити ширші кола з "Євангельскою Правдою", ми вислали безплатно певну кількість примірників її новим читачам, сподіваючись, що ознайомившись з нашим часописом, вони знайдуть можливим і потрібним його передплатити.

Редакція.

Невимовний дар Божий

По всіх християнських країнах є звичай під час Різдвяних свят приносити подарунки рідним, близьким друзям і знайомим. Звичай цей, безперечно, має свій початок у тих часах, коли мудреці зі сходу принесли були дари Спасителеві людства до Вифлеєму.

Але, на жаль, у сьогоднішньому комерційному й бізнесовому світі вартість дарів мудреців зі сходу й значення Різдва Христового потроху занепадають. Люди все звели до механічного й звичаєвого порядку. Тим самим справжнє християнство заслонює ширма номінального й комерційного християнства, в якому затрачується вся суть, глибина, радість і велич Різдва Христового.

Про прихід Ісуса Христа сповіщали пророки й сповіщало Святе Письмо вже з перших сторінок Біблії. І цей прихід Ісуса відбувся в означений час. А тому мудреці зі сходу (з країн на схід від Палестини) як тільки побачили зорю на небі — відразу пізнали, що народився Спаситель світу (Матвія 2, 1-2). Вони взяли дари й вирушили в дорогу, щоб поклонитися Ісусові. Ті мудреці є символом неізраїльтян, які шукали й сьогодні шукають Месії.

Тому то первосвященики й книжники Ізраїля сказали Іродові, на підставі Святого Письма, що Христос має народитися у Вифлеємі Юдейському (Мат. 2, 3-6).

Тому теж імператор Август був видав тоді наказ переписати всіх людей в римській імперії, щоб таким чином Марія могла прибути з Назарету до Вифлеєму, міста Давидового, щоб сповнилося пророцтво (Михея 5, 1-2; Лук. 2, 1-4).

Ап. Павло той час називає "повнітою часу," кажучи: "Коли ж час вповні прийшов Бог послав Свого Сина..." (Гал. 4, 4-5), а в 2 Кор. 9, 15, він каже: "Дяка Богові за невимовний дар Його." Так, дорогі читачі, Бог дав нам невимовний дар, а що ми дали Богові? Нехай ласкавий Бог допоможе нам розглянути наші серця, щоб ми справді могли пізнати й зрозуміти й вдячними бути за Невимовний Дар Його, бо тільки тоді Різдво Христове буде дійсним Різдвом для нас. Амінь.

Пастор **Вол. Кучер**

З Новим Роком

З Новим Роком, Боже милий,
Україні дай Ти сили —
Визволить народ з неволі
Та зазнати щастя-долі!
Хай народ у Рідній Краю
Заживе немов у Раю!
Правді нашій дай віднині
Панувати в Україні!

Ф. Москалюк

Маланка

(Щедрівка)

Маланочка, невісточка,
Пішла рано до місточка,
Та й купила повісмечка
Шерстівного прядивного,
Що Маланці потрібного.
Маланочка, невісточка,
На камені ноги мила,
Тонкий фартух замочила,
Потім вітра так просила:
Повій, вітре, буйнесенький,
Висуши фартух тонесенький.
Повій, вітре, і сяк і так,
Висуши фартух як мак,
Повій, вітре, на болото,
Висуши фартух як золото.

Подала **Марія Богуцька**

Ознака часу

Комітет тверезости методистської церкви виявив, що протягом трьох місяців, кінчаючи червнем 1954 р., відкрилося не менш як 9,053 нових шинків (салунс, готелс і т. д.). Але за цілий 1954 рік постало лише 6,697 нових церков. Отже, "салунс", "барс", "винні склепи" та інші види шинків перевищують кількість церков, синагог і храмів на 141,733.

В Сполучених Штатах 441,-789 шинків ріжного типу продають алкоголь і 300,056 храмів навчають релігії. До чого це доведе не тяжко передбачити. Не краще справи стоять і в Канаді. **"Еванджель"**

Дорогому пасторові,
Редакторові "Єв. Правди",
Бр. Фесенкові!

Українська Євангельська Громада в Монтевідео вітає Вас, редакцію газети і Вашу Пресвітерську Громаду з Новим — 1956 — Роком та святами Різдва Христового.

Нехай Господь Бог благословить Вас на нові успіхи в 1956 році. Нехай Ваша тяжка, але плодотворна праця, буде на хвалу нашого Господа Ісуса Христа і на славу нашої поневоленої Батьківщини.

За Управу У. Є. Громади в Монтевідео,

Пастор В. Дзюба.

Як російська православна церква купувала українську

Українська церква по нещасливім договорі Богдана Хмельницького з Москвою на якийсь час затримала була свою самоуправу. Проте, Москва за всяку ціну хотіла підбити собі і церкву. Щоб досягти цю мету, московська православна церква не зупинялась перед найбільш нечесними заходами.

Року 1685 російський посол до Царгороду Нікіта Олексеєв підкупив турецького візіря, а той вплинув на Царгородського патріярха Діонисія. Нікіті ходило про те, щоб патріярх Діонісій продав свою духову зверхність над українцями московському патріярхові. Нарешті Царгородський патріярх Діонисій погодився на цю трансакцію і зажадав грошей. Недовірливий Нікіта на це відповів: "Дай перше грамоту, а потім одержиш гроші". Річ у тім, що перед тим патріярх не раз уже брав гроші для цієї мети, але нічого не робив, бо сподівався дістати більше.

Діставши заплату від Нікіти, Діонисій дав йому розписку такого змісту: "Прінялі єсми мілостиню святого Вашего царствія от посланого Вашего господіна Нікіти Алексєєва трі сорока соболей і двесті червонних, податель же благих Господь да будет мздодавец Вашему державнейшому царствію".

Тепер Нікіті ходило про "канони". Треба було, щоб хтось довів, що трансакція була "канонічна". Він перше звертався до патріярха Єрусалимського Досіфея. Той його спочатку прогнав з криком, що він не зробить цього і за великі гроші, бо "це ганебна торгівля, це симонія". Але потім, довідавшись, що Царгородський патріярх добре заробив на цій справі, і він також погодився за "прилічное вознагражденіе" знайти потрібні канони. Досіфей за 200 золотих знайшов "св. канони", згідно з якими один єпископ, ніби, міг відступити свою єпархію іншому. Так ганебно торгували православні патріярхи своїм духовним правом над українською церквою.

До цих самих патріярхів останніми роками посунули юрбою, шукаючи "благодатности", і наші закордонні митрополити та єпископи. Але яка духова вартість речі, що її можна дістати підкупом через "рекомендацію" мусульманина і так же легко втратити. Чи це ж та славна автокефалія, що за неї боролися і загинули митрополит Василь Липківський, 30 єпископів, 3,000 священиків і сотні тисяч мирян?

Урочиста подія

Восьмого грудня в Першій Українській Пресвітерській Церкві після урочистої служби Божої проповідник Володимир Кучер прийняв пасторські обов'язки. В Богослуженні брали участь представники Синоду в Нью-Джерзі і представники дотичних пресвітерій, як рівнож і пастор В. Кузів, що передав обов'язки. Пастора В. Кузіва за його працю вшановано титулом емерітус.

Пастор Володимир Кучер закінчив протестантську духовну академію в Торонто (Накс Коледж), потім був пастором англомовної громади в західній Канаді. Здібний і працьовитий, він швидко розбудував громаду, що зросла членством і духовністю. Покликаний Нуарською Церквою, пастор В. Кучер переїхав до Сполучених Штатів. Його Канадійська громада з великим жалем прощалася з своїм молодим пастором, який за короткий час здобув собі багато приятелів у Канаді. Редакція "Євангельської Правди" бажає Божого благословення пасторові В. Кучеру і громаді в їхній спільній праці на евангельській ниві.

Вісті з Гамільтону

З Гамільтону надходять веселі вісті. Українська пресвітерська церква в Гамільтоні розвивається добре, зростаючи числом і духом. Громада вирішила з початком року купити церкву. З цією метою на протязі двох місяців гамільтонці зібрали вже $5,000. Громада має намір зібрати $10,-000 на початок.

Намір українських пресвітеріян збудувати церкву в Гамільтоні дає нагоду всім братам і сестрам приєднатись до святого діла своїми пожертвами. Пожертви можна надсилати на адресу:

REV. LEO BUCHAK,
209 East Ave. N.,
Hamilton, Ontario.

Дитячий різдвяний вечір в Українській Пресвітерській Церкві в Торонті

Дитячий різдвяний вечір відбувся з великім успіхом і вдовольнив усіх присутніх, найбільше дітей. Організувала і провадила програму вечора сестра Ю. Фесенко, а їй допомагали сестри М. Богуцька, К. Середа, Т. Каменецька. Сестри В. Ландига, К. Слонівська, Грисюк і Толомиченко подбали за те, щоб не бракувало добре спечених тістечок та інших смачних речей.

Вечір відкрила сестра Ю. Фесенко, закликавши присутніх до співу колядок. Потім Рода Фесенко, вчителька недільної школи, прочитала уступ з Євангелії від Луки, 2 гл. По молитві пастор М. Фесенко запитав дітей: "Хто є найважніша особа серед нас сьогоднішнього вечора?"

Анна Черняк (5 років), піднесши руку, заявила, що вона, Анна, є така особа. Не заперечуючи цього твердження, пастор М. Фесенко просив інших дітей також брати голос в цій справі. Двоє чи троє дітей твердили, що найважніша особа цього вечора не є Анна Черняк, а Святий Миколай. Нарешті, питання розв'язала Людмила Коник, яка сказала, що "найважніша особа цього вечора серед нас є Ісус Христос." З цим твердженням усі погодилися, а пастор пояснив, що цей вечір і ціла програма являють собою згадку про Ісуса Христа як найбільший дар Божий для всіх людей.

По духовій частині програми слідувала концертова, що була багата змістом, складена і добре виконана власними силами громади.

В концерті з великим успіхом виступали, викликаючи бурхливі оплески, такі виконавці:

Галина Бовкун, що була одягнена в чудовий український костюм, деклямувала і пізніше заграла на піяніно. Лідія Середа, теж у гарнім українськім костюмі, проказала напам'ять різдвяний вірш з Писання. Вікторія Слонівська, одягнена зайчиком, проказала гарний віршик. Людмила Коник продеклямувала чудову поезію про Христа, а її брат Георгій патріотичний вірш. Потім Людмила грала на піяно. Оксана, Анна і Марта Черняк виступили як тріо і захопили присутніх своїм виконанням. Анна Максимлюк, Наталка Черняк та Ірина Ушицька дуже добре деклямували вірші, а пізніше грали на піяно.

Наприкінці програми сестри почастували дітей, матерів і всіх гостей чаєм і тісточками.

Святий Миколай, який цього року рішуче приєднався до реформованих, ніби знав, коли закінчилась перекуска. Зачувши дзвін дзвоників, усі обернулись до дверей і побачили "Діда Мороза" (він же Святий Миколай), одягненого в червоні штани і жупан. Він мав мішок подарунків на плечах. Святий Миколай привітав усіх теплим словом, повідомив, що був недавно на Україні, і розповів, що там робиться. Нагадавши дітям про те, що вони повинні бути чемними, добре вчитися, слухати батьків й ходити до недільної школи, під оплески присутніх почав роздавати подарунки.

На самім початку сестра Леся Бурбела, вчителька недільної школи, передала першу нагороду за відвідування недільної школи і вивчення напам'ять віршів Анні Максимлюк і Ліді Середі. Вони не пропустили жадної неділі і багато віршів знали напам'ять. Наталка Черняк, хоч і не могла щонеділі відвідувати школу, все ж вивчила всі належні вірші з Біблії і дістала за це нагороду також. Другу нагороду дістали Ірина і Марина Ушицькі, які пропустили лише один день в недільній школі. Кожна присутня дитина дістала щось цікаве від батьків і церкви. Святий Миколай передав паст. М. Фесенкові спеціяльний подарунок від громади, як вислів приязні і признання за пророблену працю.

В імені громади паст. М. Фесенко висловив щиру подяку Елеонорі Фесенко за гру на органі в церкві, а Лесі Бурбелі і Роді Фесенко — за навчання в недільній школі. Відзначивши, як високо цінить громада їхню працю, пастор передав через руки Св. Миколая кожній із них подарунок від громади.

Нарешті Св. Миколай, попрощавшись з присутніми і побажавши всім веселих свят, залишив залю під гучні оплески.

Брат Ф. Москалюк на вечір спізнився і прийшов уже після того, як від'їхав Св. Миколай. Він дуже шкодував, що важливі справи затримали його і про-

(Продовження на стор. 7)

ЦЕРКОВНИЙ ЦИРК

Справа запрошення проводом Злученої Церкви в Канаді "представників" російської православної церкви є вже справа минула і широко була обговорена в пресі. Між іншим, деякі українські часописи писали, що цю "делеґацію" запросила Рада протестантських церков в Канаді.

Насправді ж протестантські церкви її не запрошували, а зіґнорували. Вітали цей цирк і запрошували до Канади лише провідники Злученої Церкви в Канаді. Ця церква відома тим, що її провід уважає, що він покликаний не тільки до церковної праці, але так само і до міжнародньої політики. Нещодавно цей провід вимагав від канадійського уряду, щоб він визнав китайський комуністичний уряд і т. д.

Дійсність доводить, що хоч би які великі успіхи вони мали на релігійнім полі, а в справах міжнародньої політики їм не таланить.

Провід цієї церкви запросив російську "делеґацію" тоді, коли "дух Женеви" вже "замерз" і цю саму делеґацію Сполучені Штати Америки відмовились пустити до себе. Отже, з цим запрошенням церковний провід вискочив "як Пилип з конопель."

Саме запрошення настроїло вороже широкі канадійські маси до цієї церкви за її нетакт, зокрема всі, кому пощастило врятуватись з-поза залізної заслони, були дуже здивовані безмежною наївністю і легкодумністю поважних церковних мужів.

Заслабували на "сосуществование" не тільки провідники Злученої Церкви. Римо-Католицька церква не відстає від них ані на крок. Нижче подаємо інформації про подивуґідні інтенції і висловлювання широко знаного в Сполучених Штатах римо-католицького єпископа Ф. Дж. Шін. Інформації взяті з оголошення управи УЄО в цій справі.

"Нещодавно американський римо-католицький епископ Фултон Дж. Шін, помічник кардинала Спелмана в Нью-Йорку, висловив бажання поїхати до Росії. В вересні в карпаторуській греко-католицькій церкві в Юньйонтавн, Пенсильванії, він відправив службу Божу в візантійському (східньому) обряді в намірені Росії. (Ці карпаторуси — це, на ділі національно несвідомі українці з Карпатської України, які називаються русинами або й росіянами. Такий самий національно несвідомий і їхній єпископ Ілько). В своїй проповіді єпископ Шін також назвав наших закарпатських братів росіянами та сказав їм, що в границях їхнього рідного краю знаходиться Кремль. Вкоротці єпископ Шін у своїй проповіді прилучив Карпатську Україну до Московщини і назвав цю Московщину улюбленою країною закарпатських українців. В тій же самій проповіді він хвалився, що носить російські ручний і нагрудний хрести, вживає російську єпископську палицю і при кожній ранішній відправі вживає російську чашу. Признався, що коли вперше зустрінувся з російськими православними священиками, впав на коліна і поцілував їхні руки. (Повний переклад проповіді з англійського в вінніпеґському "Вістнику" з 1 жовтня 1955)... Це, як бачимо, римо-католицька церковна "усміхнена дипломатія." Огидна, але смілива! (Цікаво, що все це промовчали достойники укр. католицької церкви, а також і їхня преса)."

"Останнім часом є в моді т. зв. усміхнена дипломатія. Кажуть, що перший почав її римський папа ще в 1952 році, написавши послання до "народів Росії." Виходить, що він мав на увазі не тільки росіян, але всі інші народи, яких імперіялістична Росія підневолила і міцно тримає в своїх кліщах диктатури. Ясне, що вислову "народи Росії" вжито на те, щоб задовольнити єдинонеділимські амбіції росіян, як білих так і червоних. Це свойого роду визнання сьогоднішнього "статус кво" взамін за майбутній перехід на унію, або сподіване місійне поле."

Прикра помилка

В числі "Євангельської Правди" за грудень, 1955 р. в статті "Нема ріжниці" надруковано, що пастор І. М. Глова був редактором "Союзу". Насправді ж пастор І. Глова ніколи не був редактором цього часопису. Його редаґував п. О. Косовий, а потім п. Зенон Бичинській. Пастор І. М. Глова багато років був редактором "Канадійського Ранку". Треба зазначити, що це в часи його редаґування "Канадійський Ранок" досяг найбільшого розквіту і впливу серед українського суспільства.

ПІД ОСУД ЧИТАЧІВ

Щоденник "Свобода" з дня 19-го жовтня 1955 р. подала таку новинку: "Лицарі Колюмба" встановили в публічному парку в Гайленд, Індіяна, на 20 стіп заввишки хрест. Під час відкриття цього хреста були присутні представники всіх віровизнань, між іншим, і представники Американського Леґіону та Дівочих і Хлоп'ячих Скавтів. Протестантська група звернулась до суду, щоб хрест усунути, бо мовляв, римо-католицька група порушила традиційне відокремлення церкви від держави".

Сама новинка досить каламутна. В одному реченні сказано, що під час відкриття цього хреста були присутні представники **всіх** віровизнань, отже, треба розуміти, що там були теж православні і протестанти. Але останнє речення заперечує це, бо каже: "Протестантська ґрупа звернулась до суду, щоб цей хрест усунути" . . . Отже, коли протестанти були проти цього хреста, то теж, певно, не брали участи в його відкритті. Однак, цікаво знати, що "Свобода" розуміє під словами "всіх віровизнань"?

Чи протестанти мали рацію домагатися усунення цього хреста, — це справа місцевого характеру. Взагалі протестанти не є противники чи вороги знака — хреста. В багатьох протестантських церквах і на церквах є хрести. Протестанти вважають хреста лише за знак-символ християнства. Протестанти не поклоняються жадним матеріяльним речам і не обожнюють їх, бо це рівнялося б ідолопоклонству. "Бож написано: Господу Богу своєму вклонятися будеш, і будеш служити одному Йому" — каже Ісус Христос (Матв. 4: 10). Протестанти лише протестують проти того, коли люди знаком хреста прикривають свої нехристиянські та взагалі нелюдські пляни.

Нижче ми подаємо присягу, яку "Лицарі Колюмба" складають, вступаючи до організації, й нехай читач сам розсудить, чи така присяга має щось спільне з наукою Ісуса і взагалі з людяністю.

"Я, (ім'я кандидата) тепер у приявності Всемогутнього Бога, Пресвятої Діви Марії, св. Івана Хрестителя, св. Апостолів Петра й Павла, і всіх святих, що перебувають на небесах, і Твоїй присутності, духовний Отче, генеральний настоятелю Товариства Ісусового, основаного св. Ігнатієм Льойолою, за понтифікату Павла III, яке існує досі, — заявляю і присягаю, що Його Святість Папа, є заступник Христа і єдиний голова Католицької або Вселенської Церкви на земній кулі; і що силою ключів "зв'язування і розв'язування", даних Його Святості моїм Спасителем Ісусом Христом, він має владу скидати з престолів еретиків королів, князів, руйнувати держави, володіння й уряди, що можуть бути зовсім знищені.

Тому до останку моїх сил я буду боронити цю доктрину і права та привілеї Його Святості від усіх узурпаторів еретичної або протестантської влади тощо, головно щодо Лютерської Церкви в Німеччині, Голляндії, Данії, Швеції, Норвеґії і тепер претендуючої на владу Англіканської Церкви в Англії та Шотляндії, і інших галузей, основаних тепер в Ірляндії і на Американському Континенті, чи де інде, як рівно ж їхніх прихильників, що можуть бути ними опановані і еретично противні святій Матері Церкві Римській.

Я тепер обвинувачуватиму, (доноситиму) й відмовлятиму всякому підданству еретичного короля, князя або держави, званої протестантською чи ліберальною, або послуху їхнім законам, суддям та урядовцям.

Далі я заявляю, що доктрина (вчення) Англіканської Церкви і Церкви Шотляндії, кальвіністів, гуґенотів і інших, що звуться протестантами чи масонами, має бути виклятою й вони самі прокляті, якщо не покинуть її.

Далі я заявляю, що буду помагати, спомагати й доражувати всім або деяким агентам Його Святості, де б я не був: У Швайцарії, Голляндії, Ірляндії чи Америці, або якомусь іншому королівстві чи території, на яку зайду, і що буду робити найбільші зусилля викорінити еретичні протестантські чи масонські доктрини, і нищити всю їхню уявну владу. Це робитиму леґально або іншим способом.

Далі я обіцяю і заявляю, помимо того, що я маю дозвіл приймати еретичну релігію, щоб пропаґувати інтереси Матері Церкви, що держатиму в секреті поради всіх агентів,

що вони їх від часу до часу даватимуть мені і навчатимуть мене, і не розповсюджуватиму, посередньо чи безпосередньо, словом чи письмом, згідно з обставинами, але буду виконувати все, що запропонує, доручить чи виявить мені мій духовний отець або хтобудь з того святого Чину.

Далі обіцяю, що не буду мати власної опінії чи волі або застереження, а буду немов трупом, і що без надуми виконаю кожний поодинокий і загальний наказ, що я одержу від моїх зверхників війська папського й Ісусового.

Що я піду до кожної частини світу, куди пошлють мене. До льодових північних околиць, індійських джунглів, до цивілізованих центрів Европи, чи до диких селищ варварських дикунів Америки. Піду без нарікання й надуми, і буду послушним у всіх речах, що будуть мені доручені.

Далі я обіцяю й заявляю, що коли надійде нагода, — вестиму затяжну війну, таємно чи явно, проти еретиків протестантів і масонів, так як мені буде наказано, щоб змести їх з лиця землі. При чому не щадитиму ані віку, ані полу, ані звання, і що **я буду вішати, палити, нищити, варити, здирати шкіру, душити і закопувати живих тих нечестивих еретиків. Розрізувати животи, вирізувати утроби жінок, розтрощувати об мури голови їхніх немовлят, щоб таким способом винищити їхній мерзенний рід. А коли б цього не можна було виконувати явно — я таємно вживатиму затруєного посуду, душливого шнура, сталевого стилета, олов'яної кулі, і без огляду на честь, посаду, гідність чи авторитет осіб, хоч би яке було їхнє становище: громадське чи приватне. Діятиму відповідно до конжочасної директиви агента папського чи настоятеля Братства Святішого Отця—Товариства Ісусового.**

На доказ вищесказаного я жертвую мою душу і всі тілесні сили, і підтверджую це моїм власним іменем, що й підписую своєю кров'ю. А якщо я виявився б фалшивим чи слабим до ношення меча, що його тепер одержую, я підписую присуд: хай мої браття й товариші — воїни армії папи — відрубають мені руки і ноги, мою горлянку переріжуть від вуха до вуха, нехай виріжуть мої нутрощі, живіт хай буде відкритий для горіючої сірки з усіма муками, що можуть бути завдані мені тут на землі, а моя душа нехай буде торторована навіки демонами в пеклі.

Що я буду завжди голосувати за католицького кандидата, даючи йому першість перед протестантом, головно масоном, і що мойому середовищу доручатиму так діяти. Що коли два католики є на листі кандидатів, я задовольню себе, голосуючи за того, хто краще піддержує Матір Церкву.

Що я не буду торгувати з протестантом, ані затруднюватиму його, якщо я зможу торгувати з католиком, або дати працю католикові.

Що я приміщуватиму католицьких дівчат у протестантських родинах, щоб вони робили тижневі звіти про внутрішній рух еретиків.

Що я забезпечу себе зброєю і амуніцією, щоб бути готовим, коли надійде наказ воювати, або коли мені наказано буде боронити церкву особисто — чи з армією папи.

Перш за все я (ім'я кандидати) присягаю святою Тройцею, яку зараз прийму, що виконаю і додержу цю мою присягу.

На доказ чого я приймаю найсвятішу тайну Евхаристії, а далі засвідчую це своїм ім'ям, що є написане кінцем цього меча, змоченого у моїй крові, і довершеним перед прийняттям св. Тайни."

Оце така присяга. А тепер порівняйте її з наукою Ісуса Христа: "Люби свого ближнього, як самого себе. Любіть ворогів ваших, і моліться за тих, що переслідують вас" . . . Христос не учить: палити, мордувати, тортурувати . . . так як це подано в тій єзуїтській присязі. Євангелист Іван ось що нам каже: "Як хто каже: Я люблю Бога, та ненавидить брата свого, той неправдомовець. Бо хто не любить брата свого, якого він бачить, як може він Бога любити, Якого він не бачить. Улюблені, — любім один одного, бо від Бога любов, і кожен, хто любить, родився від Бога та відає Бога" (1 Ів. 4:20, 21:4-7).

Розсудіть самі. Чи не прикривають хрестом своїх огидних плянів ті, що так присягають, як сказано в наведеній присязі?

Чи не подібні вони до тих шанувальників хреста, а не Ісуса Христа, про яких писав наш письменник Осип Маковей:

"І тут у ґрах хрест! От край проклятий,
Куди не глянеш — Бог на хресті розп'ятий.
Знання нема, а скрізь бездня віри,
І рабських шибениць без міри.
Споганюють святе лице природи
Страшним кінцем Христової пригоди.
Самі ж ідуть чортівськими шляхами —
Звірюки від колиски аж до ями!
О, Христе, глянь: ті Юди та Пилати
Від Тебе ждуть небесної заплати!
Хрестом Твоїм зацитькують сумління,
А їх серця, як ті хрести з каміння.
І шибениця в їх домах єсть Богом,
А Ти стоїш, Ісусе, за порогом".

В. Вінявський

Зауваження. Вищенаведену присягу "Лицарів Колюмба" взято з двох джерел: Перше— летючка під назвою: "Рак на живому тілі національно-духовому українського народу" або присяга 4-го ступня "Лицарів Колюмба", (згідно з Протоколом Конґресу США. Витяг із виборів Євгена К. Бонівела проти Т. С. Бутлера як це занотовано в Конґресових Протоколах — Гавз, 15-го лютого 1913 р. на стор. 3215 і дальших наказано занотувати "бай юнанімос консент" — за однодушною згодою. Долучено і видруковано на стор. 3216. А наведену присягу відписано з "Гавз Билл 1523"). Друге — книжка евангелиста Гарри Гампель "The Heresies of Rome", 1641 Downing Street, Denver 18, Colorado, USA., стор. 104-107. (Ціна книжки один доляр).

Дитячий різдвяний вечір

(Докінчення з стор. 5)

сив пробачення. Тут годиться сказати, що вечір був справді приятельський і веселий, і що всі розійшлися вдоволені, найбільше діти. Навіть ніхто з братів не міг нарікати, бо всі дістали також від Святого Миколая чудові подарунки — бавитись у вільні хвилинни, а саме —гарних котиків з довгими хвостами, зроблених із старих панчіх. Щоб належно оцінити всі виступи дітей, треба було б написати велику книжку, але цього автор не може зробити і хоче тільки зазначити, що всі виступи були мистецьки виконані, з великою сміливістю, тому дуже захоплювали авдиторію, яка зустрічала молодих артистів щоразу бурхливими оплесками.

Тішу себе надією, що нікого з виконавців не пропустив, бо цього собі я ніколи не простив би, хоч артистичних сил і було дуже багато. Приємно було дивитися на молоде українське покоління, що так добре вже знає свою мову. Звичайно, велика похвала за це належить батькам.

Присутній

"Книга Хвали"

Вийшла у світ нова "Книга Хвали" за редакцією паст. І. Роберт-Ковалевича і Д-ра Р. Г. Кацунова. Книга має в собі 228 пісень і додаток: молитви і медитації.

★

Лист до редакції

Дорогий і поважаний в Господі, брате М. Фесенко.

Впокій Вам!

Щиру подяку посилаю за Вашу корисну для всіх працю, за цінний часопис "Євангельська Правда". Сама назва часопису — "Євангельська Правда" — солодко звучить і гріє серце, бо це правда не знатних, чи мудрих і високих осіб, але Євангельська Правда, добра вістка за нашого Спасителя Ісуса Христа, який своєю дорогоцінною кров'ю викупив нас із неволі гріха. Слава Йому навіки!

Цінний Ваш часопис приходив до нашого дому реґулярно цілий 1955 рік. Він приносив нам добрі Євангельські вістки, радував нас, приносив також вістки про те, як живуть наші брати і сестри в Христі.

Тож бажаю Вам, дорогий брате Фесенко, здоров'я і благословення від Господа в роботі на Ниві Божій на 1956 рік. Дай Боже, щоб "Євангельська Правда" зайшла в ті місця, де вона ще не була.

Вітаю всіх читачів "Євангельської Правди" — і прошу підтримувати її.

Сердечний Вам, брате Фесенко, привіт від мого мужа росіянина, який дуже любить читати "Євангельську Правду". Оставайтеся з Господом!

Найменша сестра в Христі,
Антоніна П. Фільчук

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ПОШИРЮЙТЕ "ЄВ. ПРАВДУ"!!!

ACROSS THE LINE

By May Hall Thompson

Randy Sykes was as excited as everyone but not for entirely the same reason. True, he and his father wanted to get across the line and stake a claim for 160 acres of land. The land would come in handy for them in the way of a home and a livelihood; but if they didn't get it, they'd board around with different pioneers, or camp on their land, and do their preaching work.

It was the year 1889. President Benjamin Harrison had issued a proclamation that the Cherokee Strip would be opened to homestead settlement at 12 o'clock noon on the twenty-second of April. No less than 20,000 people were on the border waiting to cross over and find homesteads. It was land that had been bought from the Indians.

"At noon today," said Randy to his father, "the big race begins. Are we about ready, father?"

"We're ready, but our horses and wagon aren't as good as many. It's not likely we'll get anything. But we'll cross and carry on the gospel work just the same."

"But it would be nice to get land," said Sandy. "Mother and the younger ones need a home."

The young missionary was looking at the covered wagon that had been his home for many days. His mother was out by the campfire, cooking a late breakfast. His two younger brothers and little sister were playing around. He and his father were going over the harness and the wagon as the horses ate hay and grain.

"A bunch of Indians are here to see the race," said Mr. Sykes, "but I don't see your friend, Blue Feather. I thought he was going to go over with us and continue his study of the Bible You really got him interested, son."

Randy smiled, and his face lit up. Randy was a tall, thin youth, and his days in the covered wagon had made him even leaner. Now with talk of Blue Feather, his spirit was renewed. "Yes, Blue Feather likes me and he likes what he learns in the Bible. I shouldn't be surprised if he'd become an Indian missionary in time."

"You treated him well, son. You did the Christianlike act and he remembers that. The Indians have not been treated well by the white men. Since the Civil War many whites have come in and gained control for selfish ends."

"It's too bad," said Randy. "Real Indian country too. Besides the natives of the region — the Kiowas, Comanches, and Apaches— remnants of other tribes have come in — Choctaws, Chikasaws, Cherokees, Seminoles, and the like."

"Yes, if the white men did right most of the time they'd be a good example to many different Indians. It is too bad people are more concerned with their material welfare than their spiritual. And that's why we must not be too disappointed if we don't get any land today. We're thinking most of spiritual welfare, not only our own but others."

Mrs. Sykes looked up from the fire. "A home of our own would be mighty nice," she said wistfully. "And it would come in handy in the work — give us a place for a mission."

A young boy about Randy's age, Lester Wilkinson, came up to the wagon. "How you comin'?" he asked. "You reckon you can go fast enough in that?" He looked critically at their outfit as he added, "We got a fast team hitched to a light buggy. We aim to get good land."

"We'd like good land too," answered Randy. "But we've come mostly as missionaries, you know. We'll do the work if we get land or not."

"People not interested in preaching now," answered the youth. "Nobody except your Indian friend. And you took his part against white men."

"They were cheating him at cards. I saw one man reach down and take a card from his lap when they were playing."

"And now the Indian won't even play any more," answered Lester. "But do you think you do your cause any good makin' the right people dislike you?"

"Our cause is for right, not right people, as you say. Everyone who listens and follows the Word is the right person, you know."

The boy flushed. "I'm only saying what I heard. Well, good luck to you. Hope to see you later across the line." Then he called over his shoulder, "Thought Blue Feather was goin' with you. I don't see him."

"He'll be along," said Randy.

"Don't trust a Redskin," answered Lester. "Specially a Cherokee."

As time went on, Randy wasn't sure about Blue Feather. The Indian youth didn't show up. Maybe Lester was right. Maybe the teaching that Randy had given his Indian friend had not gone deep enough.

The family ate a hearty meal of salt pork, hominy grits, dried fruit, and biscuits. The day would be hard. They wouldn't have anything at noon.

Some minutes before noon, Randy and his father hitched the team. Blue Feather had not come, so Randy and his father swung themselves up on the seat after settling the rest of the family inside.

The shot was fired. Hundreds of wagons, buggies, and men on horseback moved forward. Many of them took a single direction, where they had heard the land was the best. Mr. Sykes and Randy moved that way too. Soon dust began to rise as wagons passed them.

"Maybe we ought to go in another direction," said Randy. "I doubt if we can get land where they're all ahead of us."

"Too late now," said Mr. Sykes, "to turn around."

Suddenly the team shied as an Indian boy rose up beside them.

"Blue Feather," cried Randy as Mr. Sykes brought the team to a halt. "You're hurt. What happened?"

"Pony bucked. He wanted to go one way at a certain place. Threw me. Hurt my hand and my hip. Couldn't get back on. But you hurry. Just wanted to tell you."

"We can't leave you," said Randy. "Your hand needs care. Maybe your hip."

"I can walk now. I'll be better soon."

"No," declared Mr. Sykes. "We're too late now, I'm afraid, to get land. Everybody's passed us."

Blue Feather's face suddenly lit up with an idea. "You get on my pony," he ordered Randy. "Turn him this way. Let him go where he wants."

"But, Blue Feather," expostulated Randy, not understanding what the idea was.

"I'll get on wagon. Arm will be all right. You tend later. Got to hurry."

The wagon crunched over the rocks and went on. Then they came to some brushy land with trees. They went around the trees as best they could, but were finally caught in a young scrub oak.

"We can't go on!" cried Randy. "Let me go alone."

"That's an idea," said Mr. Sykes. "But you're not old enough to stake the land. And others will grab it from you. I can go, and come back."

Blue Feather shook his head. "We can go," he said, "if you have axe. It's not far from here".

An axe was produced from out of the wagon box, and soon the growth was chopped down, and the wagon blasing a trail as it went.

The Indian pony went on willingly, knowingly. Randy had to hold it back at times. But he let it take the lead and have its own head. He obeyed Blue Feather, trusting him. Finally the pony stopped at a small spring of water. The wagon was not too far behind.

"We're here," shouted the Indian youth happily. "Our old summer grounds when the Indian owned the land. We took short-cut. Other people won't be coming for little while. My pony wanted to come here; that's why he threw me when I jerked him other way. He knows good place for you to live."

The family milled around their land in awe and wonder. A place of their own. And a spring of water. They owed it all to Blue Feather.

"You'll stay with us?" asked Mrs. Sykes as she bandaged the boy's hand, which was badly bruised.

"I stay. I study Bible, you know. I become missionary to my people some day," he added simply.

—Bible Truth.

THE BLUNT TRUTH

A man once came to Spurgeon and asked that great preacher if his church was a pure church. He said that he was looking for a pure church that he might belong to it.

Spurgeon said that he did not know about his own church. He did know that there were many good people in it; saintly people and truly Christian people; but there might possibly be a Judas among them, as there was in the company of Jesus' first apostles; and there might be some deceivers and idolaters and those who walk unruly, as there seemed to have been in the churches of Rome and Corinth and Galatia and Ephesus and Colosse and Philippi and Thessalonica, and all the others to which the New Testament epistles were written.

On the whole he thought that his church was not the one his brother was looking for. Indeed, he did not know that there had been such a church in all history.

"But," said Spurgeon, "if you should happen to find such a church, I beg you not to join it, for you would spoil the whole thing."

—Bernard Bain,
in The Christian Observer

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVII. Число 3. Торонто, Онт. БЕРЕЗЕНЬ 1956 MARCH Toronto, Ont. Рік XVII. Число 3.

ХТО МОЖЕ ОБЕРЕГТИ ВАС?

Тому ж, що може вас оберегати без спотикання, і поставити перед славою своєю непорочних в радості, єдиному премудрому Богу, Спасителю нашому, слава і величчя . . . Юди 24:25.

Однією з найбільших проблем християнського життя є питання, як жити без спотикання. Зокрема це здається незвичайно тяжким, коли ми пригадаємо, що такі досконалі істоти, як ангели, не всі устояли, але кілька з них відпало від Бога і стали Його ворогами, ворогами світла і правди. Якщо сотворіння, які жили в світлі невимовному, які посідали вищі інтелекти, які знали так багато не устояли, то як це тяжко для обмеженої, грішної людини, що в темряві шукає дороги. Перші люди, яких Бог сотворив за своїм образом і подобою, були безгрішні. Вони жили в присутності Божій, їхній духовий стан був досконалий. Бог був так близький їм. Вони жили не вірою, як ми, а видінням, і все ж, коли прийшов час іспиту і спокуси, вони не встояли, і утратили свій стан. Тепер усе людство і всі ми перебуваємо в стані відділення від Бога, через їхнє падіння. Бог сотворив собі народ з однієї родини, покликавши Авраама з Гарану. Жаден інший народ не бачив стільки надприродних об'явлень Божих, стільки чудес, як Ізраїль. Жаден народ не мав таких надхнених учителів і провідників, як цей народ. Коли Бог вивів ізраїльтян з египетської неволі, вони були свідками того, як людські хвилі, що перед тим були розділились, знову злилися і залили полки ворожі. Вони бачили надприродні чуда і об'явлення, але як тільки Мойсей забарився трохи на Сінайській горі, то відразу зробили собі золотого тельця, а первосвященик проголосив людям: "оце твій бог, ізраїлю, що вивів тебе з египетської неволі."

Якщо досконалі ангели, досконалі перші люди, весь народ, ведений Богом, не устояли в праведності, то хто ж може оберегти нас від спотикання? Дехто покладає надію на священників і пасторів. Самі священники заохочують мирян до цієї віри, навчаючи, що Бог їх якраз на це і поставив, щоб вони охороняли людей від спотикання, були посередниками між ними і Богом, та ніби даною від Бога їм владою прощали їхні провини. Чи це є так? Чи ми можемо покластись на священиків і пасторів, що вони охоронять нас від спотикання? Марна надія! Ніхто не заперечить, що апостол Петро був відданий Христові, палкий, він готовий був умерти за Нього, але прийшов час іспиту і він з лайкою зрікся Христа, кажучи, що не знає Його, і то зробив це не один раз, а тричі. Якщо шляхетний апостол не зміг оберегти сам себе, то як же він може оберегти інших, що є далеко трудніше. Апостол Павло, який склав свою голову під сокирою римського ката за Христа, признається в своїх посланнях до загальної внутрішньої слабости і боротьби, кажучи, що коли він хоче робити добре, то зле лежить перед ним.

Деякі дослідники Святого Письма твердять, що коли апостол Павло писав про цілковите зіпсуття людської природи і про нахил до зла усіх людей, не виключаючи і себе, то це він ніби писав до внутрішньої перемоги над злом. Одержавши цю перемогу, він уже жив без спотикання. Кажуть, наприклад, що в посланні до Римлян глави 3 і 7 стосуються часу перед перемогою; а в інших описується його життя після перемоги. Пояснення це цілком штучне. Бо апостол Павло не писав одного листа протягом цілого свого життя. Не було так, що сім глав з листа він написав одного року, а решту— п'ять років пізніше. Апостол, очевидно, написав листа за якийсь короткий час. Ніде в своїм листі до Римлян він не пише, що ось попередня моя наука стосується початкової боротьби з гріхом, а тепер пишу про переможне життя. Все це видумано, щоб урятувати штучну інтерпретацію. Весь лист до Римлян стосується цілого одночасного духового досвіду апостола, написано його в один короткий час і нема жадних вказівок на те, що сам апостол поділяв свій досвід, описаний в листі, на якісь періоди. Отже, цілий лист являє собою опис реальностей духової боротьби апостола і усіх нас від народження до смерти.

Якщо такі, безперечно, ідейні, взнеслі, глибоко віруючі люди, які на власні вуха чули науку Господа і власними очима бачили Його чудеса, не змогли встояти, то як можуть втримати не тільки інших, а навіть себе, священики і пастори, які стоять від Бога набагато далі, ніж покликані апостоли, і набагато слабіші і немічніші духом. Претенсії, безперечно, фантастичні. Нарешті, чи то ж не священики найбільш переслідували Христа в дні Його земного життя?

Дехто каже, що церква втримає віруючого від спотикання. Лихо лише в тім, що церква потребує сама, щоб її хтось стало тримав і рятував від спотикання. В церкві багато добра, але скільки зла має в собі видима церква. Вона може забути і загубити Слово Боже, як це було з Ізраїлем, і може наповнити храм Божий огидними ідоламн та поклонятись їм, замість поклонятися Богові. Церква може цілком відступитись від Бога. Чи ж "свята інквізиція" не катувала нелюдським способом людей лише за те, що вони інакше думали, чи вона не переслідувала і не вбивала жінок і дітей? Церква в більшій небезпеці, ніж окрема людина, бо в видимій церкві помилки і слабості людські помножуються на число людей. Церква може бути інструментом Бога до спасіння, як і одиниця, але вона може стати і "синагогою сатани" і це не раз бувало в історії церкви.

Можливо, тоді людина зможе спасти сама себе, коли старатиметься удосконалитись, і кожного дня роблячи щось добре — зростати своїми силами в правді. Цього не могли осягти безгрішні ангели, перші досконалі люди, віддані Христові і покликані ним самим апостоли. Як же це може зробити слаба і обмежена людина? Святе Письмо каже, що "нема праведного нікого : . . нема аж до одного," що лукаве понад усе серце людське і перелюбне, хто його зрозуміє. Чи ж не є нашим досвідом більш зло, ніж добро, і чи не відчуваємо ми себе часто перед лицем зла, як вода розлита. Слово Боже каже, що наші добрі діла, те, чим ми гордимося, все має в собі елемент гордости, гріха і зіпсуття і що наша праведність, як "поваляна одежа." Окрім цієї незаперечної слабости нашої, в усім добрім перед нами лежить до добра вузька і крута стежка. З одного боку провалля, з другого — простовисна скеля, а стежка ледве лишає місця для ноги. Мильний крок і людина летить в провалля. Ані п'яний, ані сліпий духово, ані кривий морально по цій стежці не перейде. Їм потрібна широка дорога, а такі дороги ведуть в протилежний бік. Лихо в тім, що, як стверджує Святе Письмо, всі люди мають такі духові вади в більшій чи меншій мірі. Окрім того, на цій стежці нас чекають вороги, щоб зіпхнути з неї у безодню, а це так легко. Світ з його спокусами і привабами, тіло з його слабостями, піднебесні духи злоби з своїми хитрощами і досконалим знанням людської природи, що вони його здобули, спостерегаючи людей і їхнє життя тисячоліттями. Нема надії, щоб нас могли оберегти від спотикання священики, церква чи ми самі, тому Св. Письмо проголошує: проклята людина, що покладає надію на людей і робить тіло підпорою своєю. Хто ж тоді зможе оберегти нас? Наш текст славить того, що може оберегти нас, це — єдиний премудрий Бог, Спаситель наш Ісус Христос. Христос це робить, містично роблячи свою оселю в нашім серці. Тоді тіло наше стає храмом Духа Святого. Він дає нам силу до праведности, Він оберігає нас від спотикання. В сво-

(продовження на стор. 4)

З огляду на величезну важливість впливів Слова Божого на життя народу, його вірування і зокрема на його мову, питання нового перекладу Святого Письма набирає першорядної ваги. Покищо в українській світській і релігійній пресі дуже мало місця приділяється новому перекладові проф. І. Огієнка, який має зайняти місце перекладу П. Куліша. Це є неприродний стан, бо відповідальні за цей переклад є не тільки перекладач і члени комітету, який перевіряв переклад, але й усе українське суспільство. Цей новий переклад має такі серйозні дефекти, що замовчувати їх — значить не виконувати своїх обов'язків перед церквою і українським народом. Річ у тім, що замість кращого перекладу нам подається переклад, який з погляду точности далеко нижчий своєю вартістю, ніж переклад П. Куліша. Не тільки це. Цей переклад зроблено так, що він уже підкреслює специфічні православні доктрини і в багатьох місцях являє собою лише приблизний переклад оригінальних текстів. Отже, цей переклад не можна вживати ні для теологічної дискусії, ані для богослуження. Хиби перекладу не походять ніби від того, що перекладач використав одні манускрипти, а критики інші. Пишучи цю розвідку, автор мав перед собою не тільки найкращі грецькі тексти, точність яких устійнена науковою дорогою, але й усі наявні і знані науці варіянти текстів.

У цій розвідці ми хочемо подати критичний огляд перекладу Євангелії від Матвія, що його зробив проф. І. Огієнко. Кожен, хто має грецький текст, словник і граматику, може перевірити наші зауваження, бо вони не вимагають великої науковости. Навіть і без елементарного знання грецької мови ця стаття буде зрозуміла пересічному читачеві.

Мова перекладу проф. І. Огієнка, що був уже опублікований, в першу чергу вражає неприродним порядком слів. Власне, тяжко знайти будь-який порядок у реченнях проф. І. Огієнка. Нормальний порядок слів в українській мові подібний до такого ж порядку в грецькій мові. Перше стоїть підмет, потім присудок, далі додаткові частини речення. Щоправда, такі мистці прози, як В. Липинський, з успіхом міняли цей порядок слів.

Оскільки перед проф. І. Огієнком стояло завдання правдиво перекласти Святе Письмо і оскільки йому ніхто не доручував поліпшувати мову оригіналу, то він повинен був притримуватись нормального порядку слів у реченнях, який є однаково властивий грецькій і українській мовам. Що ж ми знаходимо в перекладі? З правила порядок слів у перекладі Нового Заповіту і псальмів так штучно і непотрібно перемішаний, що часом треба просто дошукуватись змісту речення. Те, що вдавалося талановитому В. Липинському, і надавало оригінальности його мові, у проф. І. Огієнка вийшло просто мовною пародією і плутаниною, і затемнює ясний зміст тексту. Наприклад, у проф. І. Огієнка знаходимо: "І ходив Він по всій Галилеї, по їх синагогах навчаючи, та Євангелію Царства проповідуючи, й уздоровлюючи всяку хворобу й всяку неміч між людьми" — Мат. 4:23.

Мова П. Куліша, безперечно, більш плинна, порядок слів нормальний, його легше читати і розуміти: "І ходив Ісус по всій Галілеї, навчаючи по школах їх, і проповідуючи євангелію царства, та сціляючи всякий недуг і всякі болесті поміж людьми"

Непотрібні перекручення порядку слів знаходимо майже в кожному вірші перекладу професора І. Огієнка.

Переклад проф. І. Огієнка також вражає великою кількістю без потреби вжитих займенників, найчастіше особових. З них перше місце займає займенник "він".

У грецькій мові подібно до української закінчення дієслова вказує на особу. Наприклад, Мат. 6:19, П. Куліш перекладає згідно з духом грецької і української мови: "Не збирайте собі скарбів на землі." Але проф. І. Огієнко цілком без потреби вставляє "ви" і перекладає "Не складайте ви скарбів собі на землі." Це робить мову дуже кострубатою, і тяжко зрозуміти, що примусило перекладача так її нівечити. Таких місць у перекладі проф. І. Огієнка чимало. У вірші 16 гл. 6, він перекладає: "А як постите ВИ, то не будьте сумні." П. Куліш цілком правильно перекладає без "ВИ". "Коли ж постите, нехай не буде в вас, як у лицемірів, сумного виду." Підкреслюємо, що грецький текст цих окремих займенників в оригіналі не має, не вимагає їх і україн[illegible]

Євангелія від Матвія в перекладі проф. І. Огієнка

У цілій Єв. від. Мат. проф. І. Огієнко вжив 128 непотрібних займенників. Найчастіше це був займенник "він". Знову підкреслюємо, що всіх цих займенників не вимагав грецький текст, не потребувала їх і українська мова, але потребував анапест і в жертву примсі перекладача, який заходився перекладати Новий Заповіт анапестом, понаставляно де не треба всіляких займенників. Одне це засуджує цей переклад як маловартісний.

Друга вада перекладу — це недостатнє знання грецької граматики. Грецька мова має скомпліковані форми часу. Грецька мова має минулий час, що продовжується, і звичайний минулий час, минулий час середній і пасивний, минулий час скінчений пасивний, минулий скінчений середній, давноминулий час і давноминулий пасивний. Всі ці відміни часу мають свої окремі форми. Отже, грецька мова з незвичайною ясністю розрізняє звичайний минулий час і давноминулий. Не звертаючи на це уваги, проф. І. Огієнко часто перекладає звичайний минулий час, як давноминулий. Таких випадків в Єв. від Мат. багато. Їх не можна виправдати вимогами української чи грецької мови. В перекладі П. Куліша всюди ці місця перекладені в звичайнім минулім часі. Англійська мова так само має форми давноминулого часу, проте, перекладачі усіх англійських текстів завжди вживали звичайний минулий час там, де цього вимагав грецький текст. Наприклад, в 13 гл. Єв. від Мат. вірш 58. П. Куліш правильно перекладає: "І не зробив там многих чудес через недовірство їх." У грецькому тексті слово зробив "епоіейзен" має форму звичайного минулого часу (аорист). Що ж робить із цим текстом проф. І. Огієнко? Він перекладає: "І Він не вчинив був тут чуд багатьох через їхню невіру."

Як бачить читач, тут зовсім непотрібне слово "був", яким передається давноминулий час, бо якщо в цьому вірші треба було б давноминулого часу, то його грецький текст ужив би. Між іншим, непотрібен тут і займенник "він."

Взагалі цілий вірш скалічено і звульгаризовано. Зверніть увагу на слово "їхню." Отаких "був" в Єв. від Мат. є чимало і всі вони доводять, що перекладач "не знав був", як розібратись у різних відтінках минулого часу в грецькій мові.

Нижче ми подаємо усі місця в Єв. від Мат., де проф. І. Огієнко без усякої підстави замінив якесь слово грецького тексту своїм словом іншого значення.

Гл. 2, вірш 10. Пропущено слова "радість" і "велика." Чому перекладач викинув їх — зрозуміти тяжко. Всі інші перекладачі знайшли спосіб їх [illegible]

Переклад П. Куліша абсолютно точний: "Побачивши ж вони зорю, зраділи вельми великою радостю." Проф. І. Огієнко скоротив грецький текст і переклав: "А бачивши зорю, вони надзвичайно зраділи". Це, власне, не є переклад, але конспект.

Гл. 2, вірш 15. У грецькому тексті сказано: "щоб справдилось, що сказав Господь через пророка." У проф. І. Огієнка маємо: "Щоб збулося сказане від Господа пророком." Оригінал твердить, що Господь сказав через пророка, проф. І. Огієнко твердить, що пророцтво було сказане пророком від Господа. В перекладах немає різниці принципової, але є велика різниця мовна, яка виявляє незнання мови.

Гл. 3, вірш 16. В цьому вірші перекладач виявляє нерозуміння духу грецької мови. В грецькій мові кожний іменник має частинку перед словом, яка вказує на рід особи чи речі. Отже, часто річ чи істота, яка в українській мові є мужеського роду, в грецькій мові може бути жіночого і т. д. У випадку слова голуб українська мова має це слово в формах мужеського і жіночого родів. Грецька мова має це слово лише в формі жіночого роду. Як, наприклад, в українській мові слово "куріпка," що не має мужеської форми. В цьому вірші важливим змістом є той факт, що Дух Божий спустився на Ісуса при хрищенні в формі голуба-птаха, який символізує тихість. Зовсім неважлива стать цього птаха, тому П. Куліш правильно переклав "як голуб," а професор І. Огієнко з якоїсь причини підкреслює стать птаха і перекладає "як голубка".

Гл. 4, вірш 4. Грецький текст каже, що слово "виходить" з уст Божих, проф. І Огієнко перекладає, що воно "походить". Отже, додано інший відтінок значення.

Гл. 4, вірш 12. Грецький текст

каже, що Христос "почув", проф. І. Огієнко перекладає "довідався." В грецькій мові ці два слова пишуться цілком порізному і перекладач не мав права заміняти одне другим.

Гл. 4, вірш 16. Грецький текст каже, що люди були в "країні й тіні смертній", проф. І. Огієнко перекладає досить вільно: "в країні смертельної тіні." Граматична ріжниця досить велика.

Гл. 5, вірш 10. Тут говориться про блаженність тих, кого будуть переслідувати за "праведність", проф. І. Огієнко підставляє слово "справедливість", яке в грецькій мові пишеться цілком інакше. Ці два слова не є рівнозначні і оригінал говорить про "праведність", а не "справедливість".

Гл. 5, вірш 14. Грецький текст не має слова "вершині." П. Куліш обійшовся без нього в перекладі, не потребував його і проф. І. Огієнко.

Дуже великої помилки допустився проф. І. Огієнко в перекладі віршу 17, гл. 5, де сказано: "Не думайте, що я прийшов знівечити закон або пророків, не прийшов я знівечити, а СПОВНИТИ". Проф. І. Огієнко перекладає цей вірш так: "Не подумайте ви, ніби Я руйнувати Закон чи Пророків прийшов, — Я не руйнувати прийшов, а доповнити". Таким "перекладом" проф. І. Огієнко відкидає науку про те, що Ісус Христос своїм життям і смертю сповнив усі вимоги праведного закону Божого, що тепер, хто вірує в Христа, тому сповнення Закону Христом зараховується без заслуг ласкою Божою. Православна церква з цією наукою не погоджується. Вона навчає, що людина спасається не тільки вірою, а й ділами закону. Отже, проф. І. Огієнко наперекір ясному змістові оригіналу заміняє слово "сповнити" словом "доповнити," тобто вимога виповнення закону як умови спасіння залишається в силі. Цю думку професор І. Огієнко підкреслює й в Посланні ап. Павла до Римлян, пишучи слово "закон" з великої літери. Цим він підкреслює, що мова йде не про загальні вимоги праведности, не про загальний закон Божий, але про "Закон," даний через Мойсея. Знову врятовано (правда, штучно і наперекір ясному змістові оригіналу) православну доктрину про спасіння ділами.

Лишався ще один текст, який стояв на дорозі в справі спасіння ділами. А це з Посл. до Римлян, гл. 1, вірш 17. П. Куліш переклав цей вірш, подаючи зміст оригіналу досить добре: "Праведний вірою жив буде." Цей текст пов'язаний з текстом із Старого Заповіту. Див. Кн. Пророка Аввакума, гл. 2, вірш 4. "Ось серце горде не буде мати спокою, а праведний буде вірою своєю жити." Лютер зробив цей текст світознаним і він увесь час лишався прапором і гаслом протестантизму на цілім світі. Що ж із цим світознаним текстом зробив проф. І. Огієнко? Ось його переклад: "А праведний житиме з віри." Маленька зміна, але колосальна ріжниця в змісті. Одна річ "жити вірою", а зовсім інша річ "жити з віри". Ритуалістичний клір, беручи плату за всякі треби, "живе з віри," дитина Божа, що змагається зі злом у собі і в світі, "живе вірою." Якщо ходить про дослівний переклад з оригіналу, то його знаходимо в англійськім "Рівайзд Стандард Вержон: "He who through faith is righteous shall live." Тут, як бачимо, додержано основний зміст тексту, додержав його і П. Куліш, але зміст оригіналу цілковито змінено в перекладі проф. І. Огієнка, при чому без жадної підстави.

Гл. 5, вірш 18. Грецький текст твердить, що ні одна йота, або титла із закону "не перейде", проф. І. Огієнко широко, але невірно, грецьке слово "перейти" перекладає українським словом "згинути"

Гл. 5, вірш 33. Грецький текст подає, що стародавнім було "сказано," проф. І. Огієнко перекладає це словом "наказане". Чи таку методу можна назвати "перекладом"?

Гл. 6, вірш 32. Грецький текст уживає слово, що походить від "епідзейтео", яке означає "шукати," проф. І. Огієнко перекладає його словом "клопотатись."

Гл. 7, вірш 11. Текст каже "умієте", проф. І. Огієнко перекладає "потрапите."

Гл. 8, вірш 17. П. Куліш правильно перекладає: "Узяв Він на себе недуги наші, й поніс болещі наші," проф. І. Огієнко нівечить: "Він узяв наші немочі й хвороби поніс."

В 9 гл. від Мат., вірш 18-26, міститься оповідання про воскресіння дочки одного старшини. Проф. І. Огієнко перекладає слова старшини до Христа так: "Дочка моя хвилі цієї вмирає." У П. Куліша ж знаходимо правильний переклад: "Дочка моя тількищо скінчилась". У грецькому тексті вжито слово "етелеутейзей" — це є перший аорист від слова "телеутао", яке означає "скінчитись," "умерти". Тепер у грецькій граматиці д-ра І. Г. Мейчена знаходимо таке визначення першого аориста: "Аорист подібно до імперфекта відноситься до минулого часу, але імперфект відноситься до акції, що продовжується, **в той час як аорист є простий минулий час".** Всупереч цій граматичній дефініції знавця проф. І. Огієнко хибно перекладає простий минулий час як теперішній час, і пише: "Дочка моя хвилі цієї вмирає."

Проф. І. Огієнко своїм перекладом чудо воскресіння перетворює в чудо сцілення.

Незвичайно дивовижне друге насильство над ясним змістом, що його робить перекладач у дуже важливім місці. Проф. І. Огієнко всюди, де в П. Куліша вжито вираз "Син Чоловічий", перекладає це своєрідним, але наскрізь мильним виразом — "Син Людський." Звичайно, читачам Святого Письма не цікаво знати, що перекладач думає про те, як автори святих книг повинні були писати, але всім цікаво знати актуальний зміст.

У грецькій мові, подібно до української, існують такі терміни щодо людей: "анейр" — мужчина, "гюней" — жінка, "антропос" — чоловік, "антропотейс" — людськість. Останнє слово в ті часи, можливо, ще не було поширене, але напевне вживалось інше подібне "антропісмос". З усіх цих слів Єв. Матвій вибрав (у грецькому тексті, Мт. 9:6, 12:8, 32 і т. д.) слово "антропос", воно має значення українського слова "чоловік" і може бути вжите у відношенні до людини взагалі, як так само і в більш стислім змісті "мужчини."

Таке ж значення має в англійській мові слово "мен". Цікаво, що всі англійські старі, як рівно ж і модерні переклади, зроблені колегіями першоклясних мовознавців, переклали вищезазначений вираз як "Син Чоловічий" (Сон оф мен). Російський синодальний переклад, що вражає своєю точністю перекладу, так само вживає цей вираз.

Не зважаючи на це все, проф. І. Огієнко переклав це місце як "Син Людський." Цим він порушує єдність Писання і затемнює його зміст. Ісус Христос, [illegible] себе "Сином Чоловічим," у першу чергу мав на увазі не стільки вказати на свою людськість, як підкреслити свою божественність. Щоб цілком зрозуміти цей вираз, ми повинні прочитати вірші 13 і 14 з 7 гл. Кн. Пророка Даниїла: "І бачив я в нічних видивах, аж це З НЕБЕСНИМИ ХМАРАМИ ЙШОВ НІБИ СИН ЧОЛОВІЧИЙ" . . . "Власть його власть віковічна, що ніколи не минеться, і царство його не повалиться."

У цьому вірші в гебрейськім тексті вжито слово, що означає в першу чергу "чоловік". Отже, Ісус Христос застосовує до себе це надприродне видіння з Кн. Пророка Даниїла, підкреслюючи цим свою божественність і сповнення в нім цього незвичайного пророцтва. Переклад проф. І. Огієнка "Син Людський" розриває цей цінний зв'язок з пророцтвом і цілком затемнює значення. "Син Людський" не має ніякого зв'язку з надприродним "Сином Чоловічим" у Книзі Пророка Даниїла. Цей вираз хіба може вказувати на людське в Христі Ісусі, тоді як дійсним значенням виразу є підкреслення Божественности Христа та його працю як обіцяного Месії. В такий спосіб поганим перекладом зубожено багатий на зміст текст.

П. Куліш пише, що людей "випроваджено", проф. І. Огієнко перекладає, що їх "вигнано." Грецьке слово припускає обидва переклади, але з огляду на присутність Христа і лагідність Його характеру, слово "випроваджено" пасує краще.

9:36. У цьому вірші грецьке слово "есплагхністей" висловлює в першу чергу чуття, отже, Христос "жалкував над людьми". Проф. І. Огієнко перекладає це слово "змилосерджувався", що додає думку, окрім чуття, ще й вчинку.

Гл. 10, вірш 39. Проф. І. Огієнко перекладає: "Хто життя ЗБЕРІГАЄ своє." Грецький текст каже: "Хто б знайшов душу свою."

Гл. 11, вірш 12. Переклад П. Куліша цього віршу далеко зрозуміший, ніж у проф. І. Огієнка.

Гл. 11, вірш 14. Грецьке слово, що означає "прийняти", проф. І. Огієнко перекладає як "знати". В грецькій мові є окреме слово для означення "знати."

Гл. 11, вірш 19. Слово, що в грецькій мові означає "ненажера," проф. І. Огієнко перекладає словом "ласун."

Гл. 11, вірш 25, Грецький текст не має слова "навчаючи",

(продовження на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
506 Ossington Ave.,
Toronto 4 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон EM 8-5370

Відзначення молоді

Жіноче Товариство при Українській Пресвітерській Церкві в Торонті зробило милу несподіванку для тих з молоді, хто закінчив вищу фахову школу.

Жіноче Товариство запросило громаду на чайне прийняття, щоб усі провели разом вечір і краще ознайомилися одне з одним. Не зважаючи на несприятливу погоду, чимала група членів і членкинь зійшлася в суботу 11-го лютого до церковної залі.

Програма вечора не була велика, але цікава. Наталя Ландига заграла на скрипку з почуттям і добрим виконанням. При піяно була панна Юлія Скабарніцька. Брат П. Сич розповів кілька цікавих гуморесок, що викликали чимало сміху. Сестра М. Богуцька з захопленням продеклямувала "Там Дніпро." Брат Н. Бурбела деклямував вірші Тараса Шевченка. Кожен щось вклав від себе в програму вечора і присутні були щирі і щедрі на оплески.

Під час приятельської розмови за столом, голова Жіночого Товариства покликала до слова пастора, брата М. Фесенка. В короткій промові він розповів про талановиту молодь громади, зокрема про тих, що кінчивши з відзначенням загальну освіту, подбали про те, щоб набути цінні й корисні фахи. Дбаючи про освіту, молодь громади ніколи не забувала свого походження і українського народу. Чесні, релігійні, талановиті і добрі діти свого народу, вони є гордістю батьків і цілої громади. За їхне виховання признання належить в першу чергу родичам. Після цього пастор передав слово голові Жіночого Товариства, сестрі Фесенко.

Сестра Фесенко в своїй промові розповіла, як молодь виростала в громаді, згадавши ті дні, коли вони були ще маленькі. Тепер, виросши і здобувши освіту, вони можуть гордитись своїми осягненнями.

Сестра Фесенко назвала першими Наталку Сич і Ірину Каменецьку. Обидві панночки успішно закінчили школу сестер-жалібниць і вже працювали в шпиталях. Сестра Фесенко згадала час, коли ще маленькими вони брали участь у Різдвяній виставі Вертеп. Тоді обидві зображали дуже милих ангелів з крилами. Тепер, виросши, вони стали дійсно ангелами милосердя, служачи слабим, хоч і без крил, але в дійсно ангельській праці.

Потім названо Лесю Бурбелу, яка закінчила хемічний відділ в технічній школі і тепер завідує готуванням медикаментів в однім з Торонтонських шпиталів.

Далі сестра Фесенко в імені Жіночого Товариства привітала Софію Каменецьку з успішним закінченням Королівської Музичної Консерваторії в Торонті. Окрім того, Софія Каменецька, закінчивши "гай скул", закінчила також "скул оф комерс" і тепер займає визначне місце в одній з найбільших асекураційних компаній. Софія Каменецька мала за чотири дні виїхати в Лос Анджелос на більш відповідальну посаду.

Кожна з цих визначних панночок одержала невеличкий подарунок — гарні шпільки з самоцвітами на пам'ять від Жіночого Товариства.

Слід відзначити, що перекуска на вечорі була незвичайно смачна, та й не диво, бо такі сестри як М. Бурбіна, М. Богуцька, М. Грисюк, Т. Каменецька, К. Середа, М. Сич, В. Ландига принесли домашні печива. Вечір відбувся цікаво й весело. Були голоси за те, що варто робити такі приятельські сходини частіше. **О. Н.**

"Учительське Слово"

Об'єднання українських педагогів у Канаді почало видавати свій орган: "Учительське Слово." Покищо цей журнал друкується на мултиграфі. Редактор Др. Василь Луців. Журнал містить в собі ряд цікавих статтів.

Хто може?

(докінчення з стор. 1)

їм провидінні Він рятує нас від усякого зла. Тільки Він зможе поставити нас перед славою своєю непорочних у радості. Де ж тоді зникають наші пороки, переступи і слабості. Кров Ісуса Христа робить це чудо, омиваючи наші гріхи. Це є вільний дар Божий. Бог прощає і Бог освячує всіх, хто приходить до нього, віруючи в Сина Його единородного. Приймаємо ми цей дар з вірою, як розбійник на хресті, без гордости, без заслуг в ім'я безконечної любови Божої, що перевищує всяке розуміння, включаючи і розуміння тих, які хочуть раціоналізувати це прощення, цей дар або роз'яснити його глибину. Наймудріші ті, що приймають цей дар як діти. Потім їхне власне життя, їхній власний досвід дадуть їм докази, незаперечно переконають їх духовними і дочасними фактами з їхнього власного життя і досвіду, що їхній крок був правильний, що вони не помилились, коли благали Господа: "вірую, Господи, поможи моему недовірству."

Наш текст закінчується важними словами. Віддається хвала і слава Богові, але підкреслюється, що ця хвала належить Йому одному: "единому премудрому Богові." Отже, не пречистій Діві Марії, благословеннішій з жінок, не святим і мученикам, що їхне життя є прикладом для церкви, але уся слава належить единому Богові.

З прийняттям цього дару життя в серці віруючої людини постає радість, що її не знає і не може дати світ.

Чудовий подарунок

Ви, мабуть, маєте когось з приятелів чи знайомих, кого б хотіли переконати, що Христос справді воскрес. У цій справі вам допоможе "Збірник проповідей". Збірник має добре обґрунтовані наукою Слова Божого та іншими доказами розвідки. Такі як: "Порожня домовина," "Пророцтва і воскресіння Христа," "Життя апостолів і воскресіння Ісуса Христа," "Певність безсмертя", "Загальне воскресіння з мертвих" та інші незвичайно важливі і цікаві розвідки. Ціна "Збірника проповідей" — $1.50. Замовлення проситься надсилати на адресу редакції час. "Євангельська Правда." На замовлення кількістю більше 10 книжок знижка.

Куріння і рак легенів

Англійський часопис "Нью Стейтсмен анд Нейшон" доводить поза всяким сумнівом, що куріння тютюну спричиняється до рака легенів. Це твердження засноване на статистичних даних двох лікарів, представників Британської дослідної медичної ради, що опублікували наступні факти. З кожної групи мужчин, що доживають до 40 років і є помірковані курці, які скурюють якихсь десять або й менше сиґарет на день, 34 умре від рака легенів. З 1000 курців, що скурюють від 11 до 20 сиґарет на день, 52 чоловіка помре від рака. З 1000 завзятих курців, які скурюють більш ніж 20 сиґарет на день, 86 умре від рака легенів. Подібні ж статистичні досліди в Сполучених Штатах Америки, які охоплюють до 200,000, підтвержують англійські досліди. Відкрито, що хемічна речовина в тютюні, яка спричиняється до утворення рака, є бензпирін.

Ми не маємо надії, що завзяті курці, прочитавши ці злі для них новини, покинуть курити. Вони будуть думати, що коли з 1000 курців має вмерти 86, то вони якраз будуть поміж тих, які протягнуть трохи довше. Проте, імовірність для них уникнути рака куди менша, бо подані цифри стосуються до 40 років життя, а після 40 років відсоток курців, що дістануть рака легенів, безперечно, побільшиться і, скажімо, до 60 років життя їх умре вдвоє більше. Приблизно один з п'ятьох курців тоді має померти від рака легенів. Чи ж варто ризикувати — нехай курці самі вирішують. Проте, ми маємо надію, що молодь, яка ще не набула цієї брудної, коштовної і смертельної звички, серйозно подумає над вищеподаними фактами. Для них ще не пізно кинути куріння, що стає майже неможливим для запеклого курця.

"Сучасне Життя"

Появилось перше число журналу "Сучасне Життя". Редаґує новий евангельський часопис пастор Й. Велентейчук. Вмістили свої статті автори: Г. Г. Адамс, Г. Петрів, Т. Є. Гребінка, В. Боровський, П. Боднар. Вміщено так само переклад із російської мови проповіді еп. Йоана (Шховського).

Передплата на рік $4.50. Журнал, очевидно, виходитиме раз на місяць.

(продовження з стор. 3)

що його вжив проф. І. Огієнко.

Гл. 12, вірш 3. Слово "сказав" проф. І. Огієнко перекладає словом "відповів."

Гл. 12, вірш 33. Грецьке слово "поіео," що означає "зробити," проф І. Огієнко перекладає "виростіть". Англійський модерний переклад подає основне значення слова без шкоди для змісту.

Гл. 12, вірш 34. У цьому вірші проф. І. Огієнко цілковито змінив думку. Кулішів переклад добрий і згідний з текстом: "від переповні серця уста промовляють." Проф. І. Огієнко змінив основну думку і перекладає: "чим серце наповнене, тее говорять уста."

Гл. 12, вірш 40. Перекладач чомусь грецьке слово "черево" замінює словом "середина."

Гл. 12, вірш 49. Грецьке слово "ектеінас", що означає "простягши", чомусь проф. І. Огієнко перекладає "показавши."

Гл. 12, вірш 47. Христос був у синагозі (див. вірш 9). Хтось каже йому (вірш 47): "Он мати Твоя й брати стоять надворі". Проф. І. Огієнко чомусь слово "ексо", що означає "надворі", перекладає словом "осторонь".

Гл. 13, вірш 19. Грецький текст каже, що приходить лукавий і "хапає". Тут ужито слово "гарпадзеі", що означає хапати. Проф. І. Огієнко чомусь перекладає його словом "краде." По-грецькому красти — "клепто."

Гл. 13, вірш 54. Тут перекладач безпідставно додав слово "чудодійна" і навіть не позначив цього слова курсивом. У грецькому тексті цього слова [illegible]

Гл. 14, вірш 13. Перекладач пише, що Христос відплив у місце "самотне". Коли б він звернув більшу увагу на відношення грецьких слів у тексті, то побачив би, що слово "ідіан" відноситься до Христа, а не до місця. Отже, Христос був у пустині "сам один".

Гл. 14, вірш 29. Додано слово ма слова "зірвався." Просто: "вітер був супротивний". У перекладача слово "був" перетворюється в "зірвався" без всякої причини. Так можна перекладати лише байки, а не Святе Письмо.

Гл. 14, вірш 27. Пропущено з тексту слово "Йому."

Гл. 14, вірш 29, додано слово "Йому," якого нема в тексті.

Гл. 15, вірші 26 і 27. "Кюнаріон" означає маленький пес, а

Євангелія від Матвія в перекладі проф. І. Огієнка

зовсім не щеня, як це перекладає перекладач.

Гл. 16, вірш 5. Перекладач перекладає: "А учні Його, перейшовши на той бік." Учні були на однім боці озера. Як вони перейшли на другий, по воді? Річ у тім, що перекладач, очевидно, не знає, що слово "ерхомай", окрім значення "йти," має ще друге значення, що вказує просто на рух з місця на місце, не визначаючи засобу. Отже, П. Куліш це місце логічно перекладає "перепливши."

Гл. 16, вірш 18. "Ворота пекольні не подужають її" — правильно перекладає П. Куліш. Проф. І. Огієнко пробує поліпшити зміст і пише: "Й сили адові не переможуть її". В тексті слово "полей" означає "ворота", а слово "гаду" означає "пекло."

Гл. 16, вірш 21. У цьому вірші проф. І. Огієнко цілковито знівечив чудову науку слова Божого, замінивши слово "мусить" словом "потрібно". В тексті слово "деі" означає "мусить." Христос казав учням, що Він мусить іти постраждати в Єрусалим. Власне, Він не потребував іти, в цьому не було жадної потреби, але був духовий мус. Він мусів сповнити все призначене Йому Отцем. Це саме слово в Єв. від Івана, гл. 3, вірш 14, проф. І. Огієнко переклав правильно словом "мусить". Христос мусів бути в Єрусалимі убитим, і потім воскреснути. Чи можна в такому контексті підмінювати слово "мусить" словом "потрібно." Ця заміна виявляє цілковите нерозуміння тексту і нехтування основним значенням [illegible]

Гл. 16, вірш 22. В оригіналі нема слова "набік" Тако ж грецьке слово "епітемао" означає "докоряти", а не "перечити," як переклав проф. І. Огієнко. Петро казав Христові пожаліти себе, я не "змилуйся." Над ким? Зміст змінено.

Гл. 16, вірш 25. Слово "псюхеін", яке означає душа, проф. І. Огієнко перекладає по-різному: то життя, то душа, але непослідовно.

Гл. 16, вірш 28. Грецький текст в цьому вірші вживає слово, що означає "стояти." Проф. І. Огієнко вільно перекладає його як "приявних". Це цілком різні поняття.

У П. Куліша знаходимо: "Єсть деякі між стоячими тут" — це є точний переклад. Проф. І. Огієнко переклада це ж місце: "Деякі з тут приявних."

Проф. І. Огієнко забуває, що воля перекладача Слова Божого дуже обмежена, що він не має права підставляти слова іншого значення, коли йому це забажається. Він може підставляти слова подібного значення лише тоді, коли нема цілком відповідного слова в українській мові. Таких випадків трапляється дуже мало. Нарешті, ми маємо до діла не з романтичними пригодами "Марії єгипетської," а з святим Словом Божим.

Гл. 17, вірш 1. Проф. І. Огієнко пише, що на горі Преображення Христос "змінився". Грецьке слово, вжите в цьому вірші, походить від слова "метаморфоо" і означає "преобразився". Людина може змінитись на лиці і від страху. На цій горі вся тілесна природа Христа преобразилась.

Гл. 17, вірш 5. Проф. І. Огієнко пише, що хмара ясна "заслонила їх". "Епіскіадзо" в грецькій мові має первісне значення "отінити" — "overshadow". Отже, значення цілком інше. На сцені завіса може заслонити когось. Цього не трапилось на горі, де появилась хмара, що вкрила всіх тінню, вони всі бачили один одного і з цієї чудесної хмари почувся голос. Переклад проф. І. Огієнка переінакшив і то дуже хибно всю подію. Окрім цього, в тексті нема слова "почувсь". Перекладач мусів би подати це слово курсивом, якщо думав, що воно там потрібне.

Гл. 18, вірш 1. Проф. І. Огієнко перекладає: "Підійшли до Ісуса тоді Його учні, питаючи: "Хто **найбільший** у Царстві Небеснім?" У грецькому тексті стоїть другий ступінь порівняння "меідзон", що походить від слова "егас" — великий. Очевидно, перекладач не ознайомлений з ступнями порівнання в грецькій мові. Куліш правильно переклав це грецьке слово: "хто більший", а не "найбільший." Значення дуже різняться. Ту саму помилку знаходимо і в 4 вірші.

Гл. 18, вірш 10. В оригіналі нема слова "ані," автор повинен був позначити його курсивом.

Гл. 18, вірш 16. У цьому вірші проф. І. Огієнко слово "рейма", яке в своїм первіснім змісті означає "слово," замінює словом — "справа." "А коли не послухає він, то візьми з собою ще одного чи двох, щоб справа всіляка ствердилась устами двох чи трьох свідків."

У першу чергу цей вірш описує, як має провадитись розмова поміж двома сторонами, ходить про слова, а не про якусь ділову трансакцію, отже, переклад проф. І. Огієнка в супереч первісному значенню грецького слова переінакшує цілу думку. Англійський модерний переклад і П. Куліш подають точний переклад. П. Куліш: "Щоб при устах двох свідків, або трьох, стало кожне слово."

Гл. 18, вірш 19. У грецькому оригіналі нема слова "поправді", що його вставив проф. І. Огієнко. Мова 19 і 20 віршів дуже незграбна. Що за краса в такому вислові: "в ім'я Моє зібрані"?

Гл. 18, вірш 21. Проф. І. Огієнко пише: "Петро . . . запитався". Оригінал подає: "Петро . . . сказав". Слово "ейпен" у грецькій мові значить сказав. По-грецькому запитувати значить "еротао". Чи перекладач знав це? В цьому ж вірші оригінал не має слова "може" і перекладач не мав ніякої підстави його вставляти, навіть позначивши курсивом.

Гл. 18, вірш 30. "Всадив до в'язниці" передає зміст оригіналу, але звульґаризовано.

Гл. 19, вірш 6. В оригіналі вжито слово, що означає "з'еднати", а не спарувати.

Гл. 19, вірш 17. У цьому вірші перекладач робить прикру граматичну помилку і тим міняє зміст. Грецьке слово, що його проф. І. Огієнко переклав "виконай", цебто в доконанім виді, в оригіналі подане в теперішній наказовій формі і означає акцію, що має в дійсності продовжуватись. Різниця істотна. Христос каже одному: "виконуй заповіді".

Гл. 19, вірш 30. Проф. І. Огієнко замість слова "будуть" підставив "стануть." Зміст той самий, але це є непотрібна неточність.

Гл. 20, вірш 1. Проф. І. Огієнко перекладає: "господар... вийшов згодити." Грецький текст вживає в цім місці слово, яке походить від "містоо", що означає "наймати". Грецька мова для вислову думки "згодити" має інше слово: "сюмфонео".

Гл. 20, вірш 5. Вірш п'ятий починається в інших перекладах словами: "І вийшов він". Це, очевидно, просто недогляд.

Гл. 20, вірш 11. В оригінальному тексті нема слова, "поча-

(продовження на стор. 6)

Євангелія від Матвія в перекладі проф. І. Огієнка

(продовження з стор. 5)

ли". Проф. І. Огієнко любить додавати до тексту свої власні слова, рідко коли відзначаючи їх курсивом.

Гл. 20, вірш 17. Проф. І. Огієнко перекладає: "Побажавши до Єрусалиму" і т. д. Оригінальний текст уживає характерне слово "меллон", що означає не стільки бажання, скільки готовність щось робити. В грецькій мові слово "тело" — означає бажати. В цьому ж вірші слово "ейпен", що означає "сказав", перекладено словом "сповістив." Грецька мова має окреме слово на "сповістив".

Гл. 20, вірш 19. У цьому вірші проф. І. Огієнко слово "мастігосаї" перекладає як "катування," але в гл. 23, вірш 34, він це саме слово перекладає як "бичувати." Грецька мова має окреме слово на "катування," а окреме на "бичування." Перекладач повинен, знайшовши правильне значення слова, послідовно всюди вживати його в перекладі. Слово "мастігосаї" означає в першу чергу "бичування", "scourging".

Гл. 20, вірш 20. Перекладач з якоїсь причини викинув слова "з синами своїми," проте, вони є в усіх манускриптах і перекладах.

Гл. 20, вірш 25. Проф. І. Огієнко вживає архаїчного слова "владики." Чому не князі? У цьому ж вірші він пише: "вельможі їх тиснуть". Це вульгаризм нечім невиправданий. В оригіналі вжито слово, яке означає просто "управляти" підданими.

Гл. 20, вірш 31. Проф. І. Огієнко слово "легонтес", яке означає просто "кажучи", перекладає зовсім вільно словом "благаючи." На це він не мав ні потреби, ані права.

Гл. 21, вірш 7. У цьому вірші говориться про одежу взагалі, а не про "плащі." Це саме слово в наступному 8 вірші проф. І. Огієнко правильно переклав, як "одежа."

Гл. 21, вірш 12. У тексті нема слова "потому."

Гл. 21, вірші 28-30. У притчі про слухняного і неслухняного сина проф. І. Огієнко відкидає загально прийнятий усіма світовими науковими авторитетами порядок, та слідує за хибною редакцією оповідання універсально відкиненою. Він подає, що перший син сказав батькові, що піде працювати і не пішов, а другий сказав, що не піде і пішов. Ця перестановка не є важлива. Лише важливе прагнення перекладача все робити щось оригінальне, не зважаючи на те — корисне воно, чи ні.

Усі переклади подають протилежний порядок подій. Отже, той факт, що лише в українському перекладі змінено порядок, турбуватиме багатьох і дасть аргумент в руки скептикам, щоб баламутити непоінформованих.

Порядок подій, що його знаходимо в усіх інших перекладах, подано в тих важливих стародавніх манускриптах: Codex Sinaiticus, Codex Ephraemi i Codex Bezea.

Текст, що його подав проф. І. Огієнко, знаходимо в Codex Vaticanus.

Гл. 21, вірш 38. Слово "ейпен" означає казати, а не міркувати, як думає перекладач. Грецька мова має інше слово на "міркувати."

Гл. 22, вірш 4. Грецьке слово "лего" означає говорити, а не "наказувати", для цього поняття грецька мова має інше слово.

Гл. 22, вірш 43. Оригінал каже "в Дусі," а не "силою Духа."

Гл. 23, вірш 3. У цьому вірші нема слова "виконуйте", грецьке слово "теірео" означає держати.

Гл. 23, вірш 15. У грецькому тексті вжито слово "зробити," а не "предбать".

Гл. 23, вірш 33. Що то за "суд геенський", чи не краще "суд пекольний"?

Гл. 24, вірш 21. Грецький текст уживає в цьому вірші слово "тліпсіс", що означає "горе," "муку", не "скорботу", як думає перекладач.

Гл. 24, вірш 26. Що це за "криївки"? Чи не міг перекладач показати свою здібність і знайти краще слово для терміну "таміетон."

Гл. 24, вірш 27. "Ексерхомай" значить виходити, а не вибігати, як думає перекладач.

Гл. 24, вірш 32. "Параболеін" означає "притча," а не "приклад."

Гл. 24, вірш 38. Курсивне "всі" непотрібне, бо всі того не робили і в тексті цієї думки немає.

Гл. 24, вірш 51. Проф. І. Огієнко перекладає: "І він пополовинні його розітне." Чому конче "пополовині"? "Діхотомео" в грецькій мові означає просто розсікти на частки. Це є непотрібна деталь, що не має сенсу.

Гл. 25, вірш 6. "А опівночі крик залунав" — перекладає проф. І. Огієнко, а в тексті сказано: "Опівночі ж постав крик". Грецьке слово "гіномай" означає — "починатись", а не "лунати."

Гл. 25, вірш 7. "Схопились тоді всі дівчата" — оповідає проф. І. Огієнко, але текст каже, що вони "повставали". Тут ужито слово "ейгертейн", яке ніяк не можна перекласти словом "схопились".

Гл. 25, вірш 19. Текст каже, що пан "приходить", проф. І. Огієнко каже, що він "вернувсь". У грецькій мові на ці два поняття існують окремі слова.

Гл. 25, вірш 24. Що значить "тверда людина"? По-англійському це звучить добре, "hard man", але по-українському краще сказати "жорстока людина."

Гл. 25, вірш 30. Слуга згідно з текстом не є "непотрібний", але "нікчемний".

Гл. 25, вірш 35. На якій підставі перекладач ясні і прості слова оригіналу — "дали мені їсти" — замінив одним словом — "нагодували"? Грецька мова має також слово "нагодувати." Зрештою, переклад не є конспект і повинен, де можна, слідувати за текстом.

Гл. 25, вірш 41. Чому перекладач перекладає слово "ангел" в цьому вірші як "післанець," тоді як в багатьох інших місцях, "як ангел"?

Гл. 25, вірш 42. Точний переклад є "і не дали мені їсти", а не "не нагодували."

Гл. 26, вірш 6. Звідки перекладач знає, що Симон був слабий в той час на проказу? Можливо, що це була лише його кличка, можливо, він був слабий і видужав. П. Куліш подав краще.

Гл. 26, вірш 19. Перекладач, очевидно, не знає, що аорист у грецькій мові є простий минулий час, і значить, що дія скінчилась. Отже, його переклад: "зачали вони паску готовити" хибний. П. Куліш подав правильно — "і приготовили паску."

Гл. 26, вірш 22. Грецьке слово "лего" означає "казати", а не "питати," як думає перекладач.

Гл. 26, вірш 38. Переклад цього важливого віршу надто вільний. Це місце не мусіло б служити ареною для мовних вправ. Його треба було перекласти із страхом і так точно, як тільки це можливо. Переклад П. Куліша далеко кращий.

Гл. 26, вірш 39. Знову ж у тексті стоїть слово "казав", а перекладач підставляє слово "благав". Чи ж Євангелист Матвій знав грецьку мову гірше, ніж проф. І. Огієнко, і не знав, якого слова вжити в своїй евангелії?

Гл. 26, вірш 40. Текст каже, що Христос, "прийшовши," знайшов і т. д., а проф. І. Огієнко заміняє без потреби це слово словом "вернувшись". Ніби невелика неточність, але хто не буде вірний в малому, то як велике йому довірити?

Гл. 26, вірш 41. Згідно з текстом "дух"... "охочий", а не "бадьорий", як це подано в перекладі проф. І. Огієнка.

Гл. 26, вірш 49. Тут маємо "перлину". Стародавнім привітанням, поданим у Євангелії, було слово: "Радуйся." Воно передає точно зміст тексту і спосіб вітання в стародавньому світі. Його треба була затримати за всяку ціну, що й роблять усі перекладачі. Слово "радуйся" підкреслює нещирість вітання і зради Юди, але проф. І. Огієнко вульгаризує це все, перекладаючи слово "хайре" — "радуйся" словами "здоров був." Це вже виглядає на бурлеск.

Гл. 26, вірш 52. "Апострефо" означає "верни", а не "сховай", як думає перекладач.

Гл. 26, вірш 57. У цілім оповіданні про страждання Ісуса перекладач вживає слова "первосвященики", замість слова "архиереї". У жидів був головний архиерей (первосвященик) і також інші архиереї. З правила первосвященик мав бути один і рідко траплялось, що уступившого первосвященика іменували і далі первосвящеником, коли його місце займав інший архиерей. В усякому разі в таких випадках найбільше двох могли іменуватись як первосвященики.

Отже, коли Христа привели до синедріона, то це не було згромадження первосвящеників, але архиереїв, цебто духовної старшини, старших священиків. З огляду на це в перекладі треба було всюди, окрім випадків, коли слово стосувалось безпосередньо первосвященика, затримати термін архиереї. Ми розуміємо, що проф. І. Огієнко, будучи сам архиереєм, міг не любити пов'язання цього титулу зі злою працею за часів Христа, але . . . з пісні слова не викинеш.

Гл. 26, вірш 67. Тут знаходимо твердження: "Інші ж били киями". "Рапідзо" по-грецькому значить в першу чергу "бити по щоках". Тому перекладач не повинен був оригінальничати, а краще слідував би за загально прийнятим усіма перекладачами значенням цього слова.

Гл. 27, вірш 43. Грецький текст подає (як правильно перекладає П. Куліш): "коли хоче його." Проф. І. Огієнко змінює на — "Він Йому вгодний".

Гл. 27, вірш 46. Грецький текст означає "великий", а не "сильний." На це грецька мова має інше слово.

Гл. 27, вірш 51. Грецький текст уживає минулий закінчений час: "Скелі порозпадались," а не "зачали розпадатись," як перекладає проф. І. Огієнко.

Гл. 27, вірш 54. Не "Він," а згідно з текстом — "цей."

Гл. 28, вірш 6. Текст каже, що Господь "лежав" — "кетмай". Проф. І. Огієнко перекладає словом "знаходився."

Гл. 28, вірш 7. Ангел "сказав", а не "звістив." Проф. І. Огієнко, не вагаючись, заміняє слова тексту своїми там, де думає, що так краще.

Гл. 28, вірш 9. "Аж ось перестрів їх Ісус." Грецький текст каже щось інше. У грецькому тексті знаходимо, що "Ісус зустрів їх."

Гл. 28, вірш 9. Те саме слово, що його проф. І. Огієнко переклав раніш словами "Здоров був", у цьому вірші він уже перекладає: "Вітаю я вас". Краще було б подати за текстом — "Радуйтеся."

Гл. 28, вірш 19. Проф. І. Огієнко перекладає: "Тож ідіть, і зробіть всі народи, за учнів Моїх." Такого наказу Христос не давав, але Він наказував: "Ідіть же навчайте всі народи," або більш дослівно — "ідіть і зробіть учнів моїх з-поміж усіх народів."

У вищенаведеному перегляді неточностей, помилок, хибних інтерпретацій і невідповідних переробок оригіналу подано лише частину прогріхів багатого на серйозні хиби перекладу проф. І. Огієнка. Що діється в Псальмах і інших книгах Нового Заповіту, тяжко уявити. У П. Куліша ми маємо застарілу мову, для урочистости він уживав багато церковнослов'янських слів, але його переклад в порівнянні з перекладом проф. І. Огієнка незвичайно точний.

Тепер, щоб виправити переклад проф. І. Огієнка, треба проробити над ним в декілька разів більше праці, ніж над виправленням перекладу П. Куліша. У П. Куліша треба змодернізувати українську мову, в проф. І. Огієнка треба виправити і узгіднити з текстом мало не кожний другий вірш, не рахуючи дивовижного порядку слів у реченнях та своєрідних словотворів.

Невдала спроба перекладу проф. І. Огієнка доводить, що в наші часи ми не маємо на еміграції сил, знавців і талантів, які б були здатні добре виконати працю нового перекладу. І хоч би що члени комітету для перекладу Святого Письма і сам перекладач про себе думали, кожному ясно, що їхні знання грецької мови, як рівно ж і української, не є на тому рівні, який потрібний, щоб зробити добрий новий переклад. Зважаючи на брак сил, не треба було цього перекладу зовсім розпочинати, слід було покищо зачекати, обмежившись лише виправленням тексту Кулішевого перекладу та змодернізуванням його мови. Тепер переклад П. Куліша весь випроданий, а новий переклад настільки недостатній, що годі його читати в церкві. Отже, в наслідок зарозумілости перекладача і членів комітету церква тепер у гіршому стані щодо Біблії, ніж вона була раніш, бо взято у нас добрий переклад, а замість нього сколочено сурогат нижчого сорту.

Нема надії, щоб Бр. Біблійне Товариство щось зробило в цій справі. Перекладач і члени його комітету вперто твердять, що їхній переклад найкращий у світі. Провід Бр. Б. Товариства, на жаль, не знає української мови і їхні твердження перевірити не може. Провід і представники укр. баптиської церкви підтримують переклад професора І. Огієнка. Звичайно, вони не знають, що роблять, бо всі їхні представники в комітеті, здається, лише чули про грецьку мову. Не набагато краще справа і з іншими членами цього комітету. Для них усіх ця справа тепер є питанням особистої амбіції. Отже, щоб уникнути непотрібної боротьби серед своїх і чужих, найкраще було б усім, кому на серці лежить чистота Слова Божого, зорганізувати окремий комітет для видання поправленого перекладу П. Куліша. Нехай і в українців буде два переклади. Інші народи мають навіть по кілька перекладів.

Усіх зацікавлених у цій акції просимо звертатись на адресу редакції час. "Євангельська Правда."

Михайло Фесенко

Українські кредитівки в Канаді

Останніми роками серед українців у Канаді дуже поширилися кредитівки. Наприклад, майже кожна більша організація в Торонті має свою кредитівку. Три найбільші з них мають обороти понад мільйон долярів кожна. На жаль, ці кредитівки, хоч і приймають усіх без винятку в своє членство, все ж перебувають під крилом якоїсь церкви або політичної організації.

Було б великим кроком уперед, коли б усі ці кредитівки створили Центральний союз кредитівок. Така організація мала б мільйонові фонди і їй була б не страшна ніяка криза. Окрім того, в разі потреби, цей союз міг би допомогти своєму народові у визвольній боротьбі на рідних землях. Вплив такої великої і багатої фінансової організації відчувся б і в Канаді і завоював би нам більше поваги, ілюструючи український організаційний хист. Союз кредитівок міг би вкрити всю країну сіткою своїх організацій, посилаючи з цією метою своїх представників у центри, де є велике скупчення української людности. Не доводиться дискутувати важливости праці кредитівок у житті українського загалу, але ця праця вже розвинулась до такої міри, що її конче треба об'єднати на добро всієї української громади в Канаді.

П. Щупак

Релігія в Совєтах

"Шлях Перемоги", ч. 4, подає, за німецькою пресою, що на Новий рік, згідно з православним календарем (7-8 січня), російський патріярх Алексей відправив у Москві урочисту службу Божу. Цю службу комуністичні російські радіостанції передавали на коротких і средніх хвилях на віддаль 8 тис. клм.

Усім відомо, що Маркс, а за ним Ленін і Сталін, проголосили, що релігія це є "опіюм для народу." Проте, тепер самі комуністи цей "опіюм" п'ють і курять, та ще й в формі делегацій за кордон посилають.

Від часів царя ця справа оббігла повний круг і повернулась до віхідного місця. Колись священики і православна церква служили російській жандармерії, тепер вона, рос. церква, знову повернулась на службу поліції, але тепер ця поліція називається трохи відмінно — МВД.

Заклик

Річні Загальні Збори Української Пресвітерської Церкви в Торонті ухвалили розпочати акцію, яка б уможливила громаді повне самоутримання і дала змогу збудувати медичний будинок. Це було б корисне для цілої української колонії, якщо у її центрі існував медичний будинок для лікарів. Загальні збори рішили змагатись до повного самоутримання, створюючи спеціяльний "Фонд самоутримання" для вищезгаданих цілей. Усіх братів і сестер, які співчувають цій акції, як рівно ж і окремі громади, просимо дати посильну допомогу в цій важливій евангельській праці. Пожертви просимо надсилати на адресу:

Mr. A. Maksymiuk, Treasurer
Ukrainian Presbyterian Church,
20 Claremont St., Toronto, Ont.

Управа Громади

Почуваємось до милого обов'язку зложити Вам щиру подяку за пересилання до нашого Архіву й Бібліотеки своїх видань. Ми не мали змоги щоразу потверджувати всі Ваші посилки через брак відповідного приміщення, за що просимо пробачити нас.

Тому два місяці, завдяки княжому дарові ВШ д-ра М. Сіменовича — $5,000, — ми набули у власність дім, в якому знайдуть приміщення Музей, Архів та Бібліотека. Ми дістали позику, яку в скорому часі хочемо сплатити, тому за посередництвом Вашого часопису звертаємося до всіх українських патріотів, що розуміють вагу й значення українського Музею в Шікаго, щоб свої датки грошеві, як рівно ж і експонати, присилали на нову адресу, за що наперед складаємо щиру подяку.

Нова адреса:

UKRAINIAN MUSEUM,
2453 W. Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill., USA.

За Дирекцію Музею:

Д-р М. Сіменович, президент

Проф. Ю. Каменецький, екз. директор

Мгр. О. Городиський, писар.

Joe Barnes was certain he had never endured such pain in all his life. He wanted to leap from bed and run, run, run. But one move made the agony so much worse that he was glad to lie as quietly as possible. His head throbbed, his brow burned, his mind was confused. Somewhere he could hear his parents talking. Then Doc Smith's deep voice. Doc said something about "rushing him to the hospital — the quicker the better."

For a moment Joe almost forgot his pain. That word "hospital" seemed even worse! Joe didn't like hospitals. Made him think of poor Sam Stevens, who went there last winter and didn't come back. Joe had always hoped he'd never, never have to go into one as a patient. In fact, he had never gone there even to visit his young friends; always, he waited until they'd come back home, then went to see them often. But just then the pains came back, so severe that Joe momentarily forgot everything else.

He was half asleep when the ambulance came. The swift, smooth ride seemed all a part of a mixed-up dream. And then he was being carried . . . there were rustling noises, as stiffly-starched nurses glided past . . . a peculiar odor which he couldn't identify . . and then he was being placed in a cool, sweet-smelling bed. Somewhere in the distance Pastor Green's quiet, soothing tones were heard. Joe tried to pray, the way he'd been taught in his Christian home . . . and after a bit Mr. Green was right there, saying, so kindly, gently, "Just trust in the Lord, my boy. He is ever near in time of trouble. He will see you through."

Suddenly Joe realized where he was. The white-walled room, starchy nurses, pastor's face . . . "Oh, no!" he gasped. "Not in the — hospital!" There was terror in his tone. But with the minister's hand on his brow, he soon slept again.

Joe opened his eyes, and tried to think. Where was he? What had happened? He moved a foot, then a hand. A soft, gentle voice from the darkness said, "Lie very quiet, please, Joe. Open the mouth — wide. Atta-boy!" Joe remembered now—the hospital—that terrible place he'd always dreaded! A nurse — medicine — pain — But he was asleep once more.

Daylight streamed into the room when he opened his eyes next time. His head was clearer and the pain was less severe. He saw his white-clad nurse standing by the window. How young, small,

"NOT HALF BAD"

By Wirt Blaine

pretty she was! Not at all the way he thought nurses looked. But then, Joe had seen only severe, stern-faced ones, like grouchy Mrs. Botteiger who'd nursed Mother once, at home. He liked the way this nurse's stiff little white cap was perched atop her golden curls. Most of all, he liked her smile and gentle tones, as she turned and said, "You'll soon feel good as new, Joe. See if you won't."

But just then Joe found it difficult to believe even such a pretty little nurse. He was feeling terrible — weak, nauseated, full of pain. She gave him something to make him rest again. When he opened his eyes, Miss Baker had disappeared. An older nurse brisk, efficient, unsmiling, watched over him. His heart sank. This was what he'd expected. Maybe he'd dreamed about the golden-haired nurse. "Where is the— other nurse, the—" Joe caught himself in time. He was about to add, "the pretty one!"

"Miss Baker is off duty," Mrs. Gray said. "She will return tonight. Lie quietly now, and don't talk."

Joe's spirits sank. Sure, the hospital was exactly the awful place he'd always imagined! His room seemed gloomy, cheerless without Miss Baker's sunny smile and golden curls. Well, this older nurse needn't worry — he'd not talk to her any more than he had to!

A visit from his parents and sister cheered Joe for a few minutes. But the pain was worse when Mom pitied him and called him her baby. Joe hoped Mrs. Gray hadn't heard that! "Jim and Ted will visit you, Joe, when you are stronger," Dad told him when they left.

Joe lay silent, thinking — when the pain would let him. He got to thinking about Jim and Ted, his pals. Both his friends, yet so very unlike each other. Ted was always jolly, full of fun, telling jokes, the way Jim did. Ted was always ready to help someone. Went to Sunday school and church every Sunday, too. Now, Jim never went even to Sunday school. Maybe that's why he was different from Ted. Joe wished Jim would join Mr. White's class of boys; he would enjoy it heaps. And maybe he wouldn't get sore so quickly, nor say bad words when things went wrong. Joe remembered the day they'd lost Jim's new ball, and how angry Jim had been. Then, after they'd hunted a while, Ted had turned away, stood quietly, with his eyes closed for a bit. Joe guessed he'd been praying. Anyway, they found the ball before long. Ted never talked much about religious things; never about how good he was. If he talked, it was always about how wonderful the Lord Jesus was. And then once Ted had told him and Jim the story of Jesus' death on the cross; told it as interestingly as Mr. White or the minister could have. Yes, Ted was the real thing when it came to Christian boys. Joe was sure of that.

Once that day, when the pain was terrible, Joe closed his eyes and tried to pray — the way he imagined Ted would pray. "Dear God, please make me brave, and keep me from—"

Just then Mrs. Gray plopped the fever thermometer in Joe's mouth. "Shame on you, Joe," she said, with a queer laugh that made Joe furious. "What's the idea of a big boy like you crying?" Joe was glad the thermometer kept him from saying the hot, angry words that rushed to his lips. Crying? Who was crying? But the nurse was mopping a tear— real or imaginary — from one cheek! He guessed maybe the pain had made a tear form in his eye. Well, this old nurse wouldn't see another tear, if he could help it! He was glad he felt sleepy again, and soon was slumbering.

When Joe opened his eyes, he felt queer. Miss Baker was there, and the room seemed filled with doctors and nurses and instruments. Joe was suddenly afraid. Was he going to die, or something? "Better call his folks," someone said in a low tone. "And hurry with that transfusion, please." Then he heard Miss Baker say, "Yes, Doctor, right away. I'll be ready in a minute."

When Joe came back to consciousness Mrs. Gray was there again. Also Mom and Dad. Mom looked as if she'd been crying. Dad said something about a dandy catcher's mit waiting at home for Joe when he came, and to hurry get well. Joe wanted to ask about Miss Baker, but Mrs. Gray's stern face silenced him. When his folks had gone, however, the nurse said:

"Miss Baker will be away for a day. She gave blood for your transfusion, Joe. It was real nice of her, don't you think so?"

"I'll say it was! I feel lots better, too. But—but why did Miss Baker give blood for me?"

The nurse sat down alongside the bed. "For one thing," she said kindly, "no one else available had your type blood. You had to have a transfusion immediately. And too, I'm sure she wanted to give it. She is always doing nice things for people. I—I suppose it's because she is a Christian girl, Joe."

"Like Ted!" the words slipped out unbidden. "Oh, I don't mean that—yes I do—I mean I'm sure she's a real Christian!"

Mrs. Gray smiled. "She is a very sweet girl. All her patients think so, too. But she's more than just kind and sweet. She's a kind of missionary, Joe, if you know what that means—"

"Sure. I know. Tells people about Jesus and God, and—"

"Yes. She's sent many a patient away from here a different person, in more ways than one. Always a better person, Joe." Mrs. Gray looked at Joe for a bit. "I imagine she makes boys better, too," she added, as she left the room.

When golden-curled Miss Baker reappeared next evening, Joe was glad to see her pretty and healthy as ever. He tried to thank her, but she laughed and slid the thermometer into his mouth. "It was fun, Joe. Fun to do it for a nice boy like you." And then, somehow, almost before Joe realized it, she was talking about his Sunday school class, church, and Jesus. To this lovely girl Jesus seemed very real — like another Person right there in the little hospital room. Jesus, she said, had done so very much for her, that merely giving a little blood wasn't even worth talking about. And talk about suffering — when she finished, Joe was ashamed he'd even moaned. She wouldn't let Joe talk much, but it was great just to lie there and listen to her.

"I'd like to thank Jesus for all He has done for me," Joe told her the day he left for home. "Thank Him for letting me get sick, even! And for having you as my nurse. And for showing me that a hospital isn't a halfbad place to be when you're sick — 'specially if you have a Christian nurse."

Miss Baker smiled her brightest, loveliest smile. "Thank you, Joe. I'll be praying to Him about you, often. Won't you speak to Him sometimes about me, too?"

And of course Joe promised— with all his heart.

—Bible Truth

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ, ПОШИРЮЙТЕ "ЄВ. ПРАВДУ"!!!

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVII. Число 4. Торонто, Онт., КВІТЕНЬ 1956 APRIL Toronto, Ont. Рік XVII. Число 4.

ТОЙ, ЯКОГО ОЧІКУВАЛИ

(Мк. 11:1-10; 15:6-15).

Христос у цілому Своєму житті виконував волю Божу, не як зовнішній примус, накладений на Нього, не як результат змагання волі Божої із Його власною волею, ані не через замінення Своєї власної волі волею Отця, але воля Бога Отця була Його власною волею! Тому то ми не можемо уявляти собі Бога-Сина осібно від Бога-Отця, ані Бога-Отця осібно від Бога-Сина. Для того Ісус сказав: "Хто бачив Мене, той бачив Отця, бо Я в Отці, а Отець в Мені".

Бог створив людину на Свою власну подобу й тому ми вже природньо, тобто через сам акт Божого творення, є призначені бути синами й донями Самого Бога. Але те синівство мусить бути здобуте й воно не здобувається нашими власними зусиллями. Воно здобувається через Христа.

В часі місії нашого Господа Ісуса Христа в Палестині, Палестина була у процесі розпаду й знищення. Всі уми були заняті буттям і становищем Ізраїля; все було політика й то така політика доведена аж до краю розпачі. Політику таку можна назвати "політикуванням"; люди старались щось творити й самі не знали що. Не було чітко виробленого погляду, не було справжніх духових основ. Все було егоцентричне, поверховне й малонадійне. Забракло того духовного цементу, тої єдности й того об'єднання, які походять від Бога. Не було того животворчого, формуючого й духовотворчого духа, який був би з'єднав і оживив цілого Ізраїля. Щоправда, евреї очікували Месії, й тому вони дивилися в майбутнє, виглядаючи того дня, коли прийде для них поміч від Бога.

І ось тут прийшов Христос. Цей, Який міг напевно допомогти їм. Цей, Який єдиний міг усунути римську окупацію й збудувати незалежну ізраїльську державу. Тому то вони, побачивши Ісуса і все те, що Він може зробити, бажали зробити Його Царем Ізраїля, сподіваючись всього від Нього . . До речі, в'їзд Ісуса Христа до Єрусалиму, здавалося б, був неначе маніфестацією Його слави, могутности та сили, й тому то "багато народу стелили свою одежу по дорозі, а інші стелили дорогою зелень, натяту в полях; а ті, що йшли перед Ісусом і позаду Нього, викрикували: 'Осанна! Благословенний, хто йде в ім'я Господнє! Благословенне Царство, що надходить, Отця нашого Давида! Осанна на висоті'!" (Марка 11:8-10).

І ось раптово люди мусіли розчаруватися. Вони тішилися й були вже певні, що під проводом Ісуса здобудуть незалежність для Ізраїля, а тут Ісус залишив їх усіх і пішов у святиню. Там, оглянувши все й побачивши, що вже пізня година була, Він пішов у Віфанію разом із Своїми учнями (Марка 11:11).

Подібне явище було теж тоді, коли Ісус нагодував був чудом п'ять тисяч народу. П'ять тисяч людей, які зібрались були біля Ісуса голодними, нагодував Ісус у дивний спосіб. Та після того, як уже всі наїлись були, зібрали дванадцять кошів повних кусків хліба! (Івана 6:1-13). Тоді люди, що бачили чудо, яке учинив був Ісус, говорили: "Це ж справді Той Пророк, що повинен прибути на світ!" (Івана 6:14). А що ж тоді зробив Ісус? "А Ісус", — каже нам евангелист Іван, — "спостерігши, що вони мають замір прийти та забрати Його силою, щоб настановити Його Царем, знов на гору пішов Сам Один".

Тепер подумайте так самі: коли б так хтось із людей мав таку прекрасну можливість і міг так легко засісти на царському престолі та пишатися славою як це міг Ісус, то він зараз використав би таку нагоду. Чи ж не так? Але Ісус не прийшов у цей світ, щоб задовольнити егоцентричні людські бажання; Він не прийшов, щоб служити людським амбіціям і людським вимогам. Він прийшов, щоб творити волю Небесного Отця, яка в той же самий час була Його власною волею. Тому то Він сказав тим, що слухали Його: "Царство Моє не є з цього світу" (Івана 18:36).

Тому то евреї, будучи духово сліпими так як вони були, вбачали в тому, що Ісус так поступив, величезний обман і злочин супроти нації, супроти еврейського народу. Це ж сталось так немов би Христос вишукав найбільш яскравий контраст, найбільш злочинну протилежність ради того, щоб правильно висвітлити вічне Царство — Царство Боже —, зовсім протилежне всьому тому, що земне. Бож коли земна нуждота, й навіть саме існування цілого ізраїльського народу, — народу Божого, — доходили до скрайности, то хіба ж, думаючи по-людському, питання існування або неіснування Ізраїля не мало б бути розглянене перш усього?!

Христос здивував їх! Так як Він здивував був їх робленням чудес, так, може, ще більше здивував їх тепер, коли відкинув усю людську славу й усю людську популярність та величність! Христа розп'яли, тому що Він не шукав Своєї користи, ані Своєї слави, ані Своєї пошани. Його розп'яли тому, що Він був Любов і тому, що Він не хотів бути самолюбним. Його життя було таким як нікого іншого. Його життя було образою й спокусою для людей, що шукали слави, як теж і для скромних людей, для гордих і для тихих, для багатих і для бідних . . . Він не хотів належати до жадних партій, але Він бажав бути тим, чим Він був, а саме Правдою й бути нею в правдолюбності! Провідники й володарі ненавиділи Ісуса тому, що народ хотів зробити Його Царем, а народ ненавидів Ісуса тому, що Він не хотів бути Царем (Луки 23:1-2; Івана 6:14-15).

Христос був Тим, Якого очікували евреї, й мимо того Його розп'яли вони якраз тому, що вони очікували Його. Питання про те, що треба розуміти під 'Тим, Якого очікували' включає фундаментальний конфлікт поміж двома поняттями, а саме поняттям часу й поняттям вічности. В уяві й теоритично Христос є Тим Очікуваним для всіх людей, і Він є Ним вічно. Але якраз тут приходить цей зудар, якраз тут приходить цей конфлікт, бо самолюбні, егоцентричні, поверховні й духовосліпі люди хотіли використати й зужити Христа для своїх самолюбних цілей, для своїх особистих інтересів. Христос мав бути 'Тим, Якого Очікували', але в зміненій формі, в формі пристосованій до часу, в формі пристосованій до людської політики, щоб служити людським бажанням, людській славі й людській амбіції . . .

Подібне явище діється і в наші часи, мої дорогі. І сьогодні, люди зіпсутого серця, люди, які шукають слави й пихи, хочуть Христа, Біблію Святу, Слово Боже, пристосувати до їхніх амбіцій і до їхніх бажань та до "вимог часу." Але так аж ніяк не може статися! Бо ось тут перед нами стоїть Розп'ятий Христос, Який глядить на вас і вимагає від вас підкоритись і підпорядкуватись Йому: повірити в Нього й приняти Його в ваше серце й у ваше життя! Сьогодні людей зустрічає Розп'ятий Ісус і ставить їм те саме питання, яке колись Пилат ставив роз'яреній юрбі: "Що ти зробиш з Ісусом?"

Що ти зробиш з Ісусом, мій дорогий брате й дорога сестро? Що ти зробиш з Ісусом **сьогодні?** Він не буде служити твоїм амбіціям; Він не дасться достосувати до вимог часу, але ти мусиш служити Йому, служити Тому, Хто умер за тебе, Хто умер для того, щоб ти жив, — і то жив вічно—, і Хто воскрес для твого оправдання! Він **сьогодні** глядить на нас усіх і каже: "Зупиніться на дорогах ваших і подивіться, що для вас приготовив Сам Бог"; "Нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої, та нехай навернеться до Господа, а Він помилує його, й до Бога нашого, бо Він на ласку пребагатий."

То був гріх, який розп'яв був

(Продовження на ст. 2)

ТОЙ, ЯКОГО ОЧІКУВАЛИ

(Докінчення з ст. 1)

Ісуса, й там на Хресті основна природа гріха відкривається в усій глибині його страхіття. То не був лише гріх фарисеїв і садукеїв, що розп'яли Ісуса, але то був гріх, якраз точно такий же самий гріх, який панує в наших серцях. Бо коли б ми були там, то ми були б зачислені разом із тими, які розпинали Його, бо наш гріх і їхній гріх — це одно. Ба, що більше, ми були там, бо Хрест — це не лише історична подія. Так, він є справді історичною подією, але він є й чимось більшим. Бо саме якраз та історична подія, до якої ведуть всі попередні події й від якої беруть свій початок усі наступні події, дає нам виникнення у вічність серця Божого, будучи символом страждань, які людський гріх міг будь-коли заподіяти Божому серцю. Тому то, коли ми своїми гріховними вчинками відкидаємо Божу Любов і божественну дорогу життя, сприймаючи гріх у наші серця, ми відновляємо страждання Його серця й розпинаємо Сина Божого вдруге, наново (Лист до Євреїв 6·4-6).

Багато є людей сьогодні на землі, так званих "християн", які співають: "Осанна, осанна . . .", а відтак у їхньому щоденному житті, розпинають Ісуса Христа наново.

І тому то Його любов, що дає себе сама в жертву й незбагнута людським розумом, осуджує нас! І коли ми довіряємося Ісусові, й приймаємо Його в наші серця й в наше життя, то та Любов судить нас на спасіння, але, коли ми відкидаємо Ісуса, не хочемо вірити в Нього й довірятись Йому, то та Любов осуджує нас на вічний осуд, на вічну загибіль . . .

Коли ж Розп'ятий і Воскреслий Господь є певністю й досвідом нашого життя, то тоді ми можемо сказати разом із апостолом Павлом: "Отож, оправдавшись вірою, маємо спокій з Богом через Господа нашого Ісуса Христа, через Якого ми вірою одержали доступ до тієї ласки, що в ній стоїмо й хвалимось надією слави Божої. І не тільки нею, але й хвалимося в утисках, знаючи, що утиски приносять терпіння, а терпіння досвід, а досвід надію, а надія не засоромить, бо любов Божа вилилася в наші серця Святим Духом, Якого дано нам". (Рим. 5:1-5).

Володимир Кучер

Великодне привітання Української Пресвітерської Церкви в Торонті

(Передано через СВС на Україну)

Дорогі брати і сестри!

Тяжкі часи переживаємо. Здається, що сили тьми і зла загрожують цілому світові. Великі простори землі вкриті густою темрявою і в темних закутках чиняться над людьми великі насильства. Це діється на землі не вперше. Коли Син Чоловічий прийшов на землю, то люди відкинули Його і по великих катуваннях і знущаннях віддали на люту смерть, розп'явши на хресті. Він умер під глузування і кпини юрби збайдужнілих людей і архиєреїв.

У ті дні сонце було померкло і темрява вкрила землю, щоб сховати від зору катів святе обличчя. Ця темрява об'явила світові гнів Божий на сліпих, ігнорантних, нерозкаяних злочинців, на здичавілий рід людський. Здавалося, що зло і смерть перетяли нитку життя. Того, хто єдиний міг спасти кожну людину зокрема і все людство загалом. Зло і смерть, здавалося, нарешті, здобули велику перемогу. Але час, що здавався часом перемоги стародавнього дракона і його слуг, насправді був для них часом поразки. По смерті тіло Христа було поховане, але смерть не могла Його втримати, на третій день Він воскрес із мертвих. І з днем Його воскресіння починається переможний похід церкви. Воскресіння Христа перемогло стародавній поганський світ з його брутальностями і поганством. Воскресіння Христа на протязі всієї історії людства завжди виходило переможним у боротьбі з сліпотою, ігнорантністю і безбожністю в усіх її формах. Воскресіння Ісуса Христа переможе і теперішні сили зла, що осмілились повстати проти Творця усього світу. Це про них казав пророк Ісайя, що "Віл знає господаря свого, й осел — ясла пана свого", вони ж не знають свого Творця. Воскресіння Христа визволить усіх дітей Божих з пазурів стародавнього дракона, який в наші дні одягнувся в червоне. Сила Воскресіння Христового непереможна, і коли здається, що страчена всяка надія, тоді неминуче надходить день воскресіння, а з ним—прощення, визволення, мир і свобода!

У цій вірі в остаточну і скору перемогу сили Воскресіння Христового над злом і неправдою ми вітаємо вас, за стародавнім християнським звичаєм, світлим і радісним привітом: — Христос Воскрес!

Академія в пам'ять Тараса Шевченка

Академії в пам'ять Тараса Шевченка, які щороку почала влаштовувати Українська Пресвітерська Церква в Торонті, стають щораз більше популярними і завжди притягають поважну кількість гостей. До цього спричиняються вартісні музичні частини цих академій і добре приготовані реферати.

Академія, що відбулася 18 березня, була зразкова під кожним поглядом, і багата на талановиті виступи. Академія розпочалася канадійським гімном, що його виконала на піяно проф. гри на піяно панна Ю. Скабарницька. Потім пастор громади М. Фесенко привітав усіх присутніх і подякував артистам за їхню добру волю. В супроводі струнної оркестри Ярослава Слабого Іраїда Черняк надхненно і з властивим їй талантом заспівала "Заповіт", муз. К. Стеценка. Під час "Заповіту" всі присутні встали і по закінченню стримались від оплесків, хоч виконання заслуговувало на найбурхливіші оплески. Потім Іраїда Черняк (ліричне сопрано) співала "Учітеся, брати мо" ар. Котка теж у супроводі струнної оркестри. Ці виступи відразу поставили академію на належну височінь і обіцяли багату на мистецтво програму. Присутні не були розчаровані. Заля затихла й заніміла, коли Надя Дмитришин примушувала свою скрипку просто розмовляти. Її першим виступом була Соната ч. 8—Кoрелі. Її другий виступ у грі "Гейре-Каті" Губея виявив віртуозний талант молодої скрипачки, яка легко і ґраціозно переходила найтрудніші позиції, створюючи настрої і викликаючи хвилюючі почуття у слухачів. При піяно була панна Ю. Скабарницька.

Дитяча частина програми академії не лишала бажати нічого кращого. Програму розпочала Анна Максимлюк деклямацією: "Сонце заходить, гори чорніють." Її мила деклямація дуже сподобалась усім присутнім. За нею виступала Лідія Середа, деклямуючи "Заповіт". Уже з малих літ діти навчаються любити свій народ, як це доводила Лідія. Наталка Черняк із властивою їй серйозністю чудово продекламувала "Вечір" і перенесла слухачів думками в рідний край. Ірина Ушицька і її сестра Маринка деклямували "Учітеся, брати мої". Всі ці виступи цілком заслуговували на бурхливі оплески, які вони і викликували. Між іншим, підготовляючись вдома до виступу, маленька Ірина все хотіла закінчити деклямацію словом "Амінь". І лише на раду батьків цього не зробила. А шкода, бо "амінь" був би цілком на місці до цього твору Тараса Шевченка Діти були одягнені в гарні українські убрання, а всі їхні виступи були незвичайно популярні у присутніх. Це була багата частина академії, з якої батьки, безперечно, були горді. Але виступи дітей на цім не кінчилися. Відразу ж по деклямаціях маленька Галинка Бовкун здивувала присутніх грою на піяно. В той час, як її батько грав свою партію на мандаліні, талановита Галинка грала на піяно "Реве та стогне." Маленький Галинці чотири роки, але вона грала на піяно так якби їй було 24 роки. Пізніше вона заграла свою композицію "Для сестричок", нескладну, але дуже милу. Здивована авдиторія привітала бурею оплесків Галинку — віртуоза.

Надійшов час реферату. З військовою виправкою, военним кроком на плятформу вийшов Петро Максимлюк. Відразу вас вражала читкість і дисциплінованість рухів. Усі чекали з зацікавленням на реферат. Реферат, що його виголосив колишній майор Петро Максимлюк, зробив би честь всякому фаховому літературному зібранню.

Першу частину референт присвятив короткій біографії Тараса Шевченка. Широкими штрихами і не входячи в подробиці, він відмітив головні етапи життя великого поета і будителя українського народу. Те, що він говорив, було істотне і змістовне. По біографічнім нарисі Петро Максимлюк підкреслив змагання Шевченка за соціяльну справедливість, потім його ролю як національного будителя. Всі свої твердження референт ілюстрував уривками відповідних творів із

"Кобзаря." Остання частина реферата була присвячена питанню: Чи Тарас Шевченко був релігійний? По скінченні аргументів референта ні в кого не лишалось щодо цього жадних сумнівів і, окрім того, всі відчули, що Тарас Шевченко є духовий батько української реформації. Окремо треба відмі[illegible] талановиту деклямацію референтом поезії "Світе тихий". Бурхливі оплески нагородили референта за помічний реферат. Реферат був зразковий щодо змісту, як рівно ж і референт не зробив свого реферату надто довгим, а вибрав слушний час, коли його скінчити. Це є великий і дуже рідкий дар.

Першу частину академії завершив П. Гринишак захопливою деклямацією поезії Тараса Шевченка "Іван Підкова." П. Гринишак має небуденну здібність до деклямації і присутні були вдячні йому за виступ. На цім місці слід зауважити, що у читача, мабуть, створилася уява, що всі виступи плинно слідували один за одним. Так воно й було, але до цього спричинився конферансьє В. Грисюк, що зумів знайти добре слово до кожного виступу і кожного участника та був відповідальний за зразковий порядок і плинність концерту.

По короткій перерві академія тривала далі. Марія Богуцька почала другу частину академії деклямацією "Думи мої, думи мої." Виступи М. Богуцької вже знані громаді своїм чуттям. Під час деклямацій пані Богуцька забуває себе, присутніх, а серцем перебуває в рідним краю. Всі відчули це цього вечора.

Мілан Узелац, сербський оперовий співак, теж узяв участь в академій, заспівавши "Синє море" та інші народні сербські мелодії. Всі були однодумні, знову і знову викликуючи гостя бурхливими оплесками. Мілан Узелац, окрім чудового голосу, має талант і вишкіл.

Ольга Тарапатська збагатила вечір серйозною клясичною музикою. Дехто міг думати, що ця музика може бути декому незрозуміла, але українське серце відчуває красу інтуїтивно, навіть без попередньої музичної підготовки. Ольга Тарапатська грала на піяно Сонату, опус 2, ч. 1 Л. Бетховена. Хоч лише декілька було кваліфікованих дати правдиву музичну оцінку цьому виступові, проте, всі тішилися мистецьким виконанням цього клясичного твору.

Торонтонська авдиторія не потребує вже, щоб їй рекомендували Петра Черняка. Його виступи присутні зустріли бурею аплесків. Того вечора він був "у голосі", як ніколи раніш. П. Черняк виступив з "Огні горять" — муз. Лисенка, "Лічу в неволі" — муз. Січинського і "Гетьмани", муз. Лисенка. При піяно була Іраїда Черняк.

Вище ми згадали, що Іраїда Черняк співала в супроводі струнної оркестри Ярослава Слабого. Тепер ця оркестра мала свій власний виступ. Кожний член цієї оркестри міг би бути музикантом солістом на своїм інструменті. Знання музики, вільне читання нот, досконала зиграність, а понад усе поєднаність у духовій цілості роблять цю оркестру найкращою в Торонті серед українських оркестр. Оркестра виступила з такими творами: "Марш за Україну"—Короліва; "Дзвонів звук" і "Згадка". Оркестра своєю чарівною грою просто заворожила присутніх, які не хотіли її відпускати зі сцени.

По виступі оркестри Т. Каменецький деклямував уривок з "Гайдамаків." Не зважаючи на довгі роки перебування в чужім краю, Т. Каменецький зберіг глибоку любов до рідного краю. Його деклямація була сповнена щирим чуттям і всі відчули це, нагороджуючи оплесками деклятора.

Академія закінчилась співом "Ще не вмерла Україна" в супроводі струнної оркестри. Тепер співали всі, об'єднані вищою лояльністю і патріотизмом. Одне чуття об'єднало українських протестантів, православних, католиків і інших, одна любов була в серцях українців мало не з усіх українських земель. Так і повинно бути — це є урожай посіяного Тарасом зерна.

На при кінці хочу зауважити, що на столі спереду, лицем до авдиторії, стояв портрет Тараса, прибраний з великою любов'ю українськими рушниками. Це було діло рук пані Середи. Перед портретом лежала местецьки вирізблена бандура, що її приніс на цей випадок п. Іван Середа.

П. Іван Середа як господар вечора вітав гостей та старався, щоб кожен відчував себе як дома. В цілому вечір відбувся з великим успіхом, програма була багата і всі розійшлися з почуттям повного вдоволення. Академію скінчено вчасно, ще перед одинадцятою годиною.

Андрій Тарасюк

Стародавні манускрипти з-над Мертвого Моря

1947 року арабські хлопці знайшли звої стародавніх манускриптів у печерах близько Мертвого Моря. Преса зробила з цього велику сенсацію. Одиниці з скептично настроєних до Християнства вчених, які без всяких підстав твердили, що постання християнства було пов'язане з сектою ессенів, які ніби переписували і пізніше сховали згадані манускрипти. Декотрі сміливо, але безпідставно твердили, що Христос і перші християни запозичили свою науку і деякі обряди, як хрищення і господню вечерю, від ессенів.

Ось що було знайдено в печерах: повну книгу пророка Ісаї, переписану десь 100 років до Христа, книгу Самуїла, що її датують 225 р. до Христа, книгу коментарів до книги пророка Аввакума, тисячі кавалків манускриптів з різних книг Старого Заповіту. Нові знахідки являють собою багатий матеріял для дослідників стародавніх текстів, бо до цього часу найдавнішим манускриптом був Старий Заповіт у гебрейській мові, переписаний в 827 році по Христі.

Усі знайдені манускрипти підтверджують суттєву „точність сучасних текстів Старого Заповіту, хоч вони і мають невелкі ріжниці, які не є істотні.

Манускрипти також подають інформації про якусь жидівську стародавню секту. Ця секта складалась із мужчин, які практикували целібат, вони мали священників і старших та щодня практикували хрищення (омивання). Вони також мали спільні трапези, споживання їжі. Дещо з цього в дуже загальних рисах є подібне до деяких християнських звичаїв. Але християнство розвинулося в жидівськім середовищу та зовнішньо має багато з тим подібного. Наприклад, управа церкви старшими церковними збудована на управі перших синагог, як рівно ж тип богослуження і інші подібні речі.

Християнська церква перейняла з Старозавітної жидівської церкви все, що було в згоді з відкриттям Божим і йому не суперечило, тому подібності християнської практики в деяких зовнішніх речах до релігії жидівства християн ніколи не турбували. Ніхто цього не заперечував, навпаки, це підкреслювало факт, що прихід Христа і відкриття Божої правди сталося в певних історичних обставинах і ці подібності лише підтвержували його історичну правдивість.

Важливим є не зовнішня подібність до деяких звичаїв цієї стародавньої секти, але істотня ріжниця їх науки від науки Христа. Ця секта була сповнена духом леґалізму, який Христос рішуче засуджував на кожнім кроці.

Ця стародавня секта, згідно з найденими манускриптами, вивищувала стан священства, аскетизм і таємничість їх організації. Отже, вірним нема чим непокоїтись. Др. Барроуз, голова факультету східних мов у світознанім Ейлскім університеті, був директором Школи Східних Дослідів. На протязі кількох років він працював над цими манускриптами і переклав велику кількість з них англійською мовою. Він пише: "Нема небезпеки, щоб наше розуміння Нового Заповіту було так революційно змінене манускриптами з-над Мертвого Моря, що треба було б робити будь-який перегляди основних Християнських вірувань". Другий визначний учений, Др. Франк М. Кросс, каже: "Ніхто з християн не потребує боятися цих текстів. Навпаки, ми повинні дякувати Богові, що ми можемо тепер легше стати "сучасниками Христа" в історичнім розумінню." Др. Самуїл Сандмел, професор біблійної і старо-грецької літератури в Гебрейськім З'єднанім Університеті в Цінцінаті, в своїй лекції в Монтреалі недавно твердив: "Що (згадані) звої нічого не міняють, нічого не освітлюють та дуже мало додають до нашого сучасного знання християнства чи юдаїзму." Він скептично ставився до спроб, які намагаються довести, що мешканці давнього поселення біля Мертвого Моря, де знайдено звої, були ессени. Це є спроба замінити одне незнане іншим, каже він. Розглядаючи теорію, що Христос був ессен, він доводив, що ми знаємо дуже мало про ессенів, щоб таке твердити. В додаток до всього нещодавно аж п'ять визначних учених, які тепер працюють над разшифрованням звоїв опублікували листа в "Таймс", в якім рішуче заперечують, що в знайдених звоях є щонебудь, що говорило б або нагадувало про "розпяття вчителя праведности" і інші, видумані скептиками подібності до життя Христа

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.,
Toronto 10 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
456 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон EM 8-5370

Українське Євангельське Об'єднання потребує реорганізації

На протязі минулих років можна було зауважити певні вади в структурі організації Об'єднання. При кожній громаді організовувалося філії УЄО з окремими управами, які безпосередньо нав'язували стосунки з центральною управою УЄО. Ці філії, як правило, підлягають загальним зборам своїх членів, рідко коли зборам цілої громади, і ніколи не підлягають церковній сесії (управі). Це є неприродний стан речей. В першу чергу кожна евангельська громада має перед собою ті самі цілі, що й філії УЄО. Отже, зовсім непотрібна подвійна організація для виконання цих евангельських цілей. Кожна громада повинна в цілості входити в УЄО,а церковна сесія (управа) повинна заступати громаду перед головною управою УЄО. Якщо при громаді існує окрема філія, то звичайно ці філії мають свої власні грошеві збірки, які дуже часто йдуть врозріз з бюджетом громади та збірками церковної управи. В таких громадах марнуються сили в двох управах, тоді як всі найкращі сили в громаді повинні бути зцентралізовані. Ми не такі багаті на провід, щоб могли дозволити собі розкіш марнування сил в кількох управах, які всі працюють для тої ж самої цілі. Поміж різними управами часто постають розбіжності, які часом ведуть до прикрих непорозумінь у громадах. Не виключена можливість, що якийсь амбітний провідник у головній управі колись не захоче через філії керувати всіма громадами, що, безперечно, приведе до всяких розколів і непотрібної боротьби. Це є велика небезпека, яку для добра руху треба передбачати. Врешті, згідно з реформованими засадами найвищою інстанцією в кожній громаді є церковна сесія, на чолі з пастором і всі організації при громаді повинні підлягати церковній сесії в кожній справі, а не конкурувати з нею. Тому було б цілком на місці на майбутнє зліквідувати всі філії УЄО при різних громадах, а натомість всі громади в цілості повинні входити до складу УЄО. Таким способом використається вже наявну організацію, не буде жадних підстав для внутрішніх непорозумінь і праця на добро цілого руху, безперечно, піде наперед.

М. Фесенко

Любов

Люблю я місяця блиск тихий,
І спів зажурених гаїв,
Люблю лісів таємний шепіт
І далечінь, і чар степів.

Люблю зірок я мерехтіння
І сонця ясного привіт,
Люблю я бурі блиск, тремтіння
Й безмежну в небесах блакить.

Люблю я срібні води моря,
І дивні дзвони щовесни,
Люблю зими я дні суворі,
І сум і скарги осени.

Люблю людей душею й серцем,
Я їм віддав моє життя,
Але найбільш над все люблю я
Колись розп'ятого Христа . . .

Ів. Кмета-Єфимович

Оголошення

У видавництві "Бібліотека Українського Євангелика" можна набути таку духовну літературу:

Г. Бранденбург: **"Притча про блудного сина"** $0.30
Г. Бранденбург: **"Дорога до Христа"** $1.00
З. Бичинський: **"Іван Гус"** $1.50
Др. Л. Цегельський: **"Звідки взялася і що то є евангельська віра?"** $0.25
В. Боровський: **"Ще і ще про "віру батьків"** $0.10
В. Боровський: **"Історія мойого визволення"** $0.50
В. Боровський: **"Теодосій Довгалюк"** $0.20
Т. Галенда: **"Що нам робити, щоб спастись?"** $0.50
Ян Амос Коменський: **"Лябіринт світу і рай серця"** ..$0.90
"Збірник Проповідей" $1.50
М. Яремко: **"Православіє і Світова Рада Церков"** ..$0.60
"Новий Заповіт" у перекладі проф. І. Огієнка $0.75
"Хто ми?" (Летючка) ..$0.03

Замовлення слати на адресу:
REV. W. BOROWSKY
1934 Florence Street,
Detroit 3, Mich., USA.

Митрополит Іларіон -- почесний член протестантської організації

"Укр. Голос" повідомляє, що Брітійське і Закордонне Біблійне Т-во іменувало мин. року митр. Іларіона своїм почесним довживотним членом. Ми розуміємо, що митр. Іларіон охоче прийняв членство в цій світознаній протестантській організації разом із грамотою, що її підписали протестантські пастори Др. Н. Кокборн і В. Дж. Плетт. Брітійське Біблійне Товариство вшанувало митр. Іларіона за його "переклад" Святого Письма.

Якщо взяти до уваги гострі напади митр. Огієнка на протестантів взагалі, а зокрема на українських протестантів, то його згода прийняти цю пошану виглядає, як прикра непослідовність, бо Брітійське Біблійне Товариство заснували і утримують протестанти, яких проф. І. Огієнко так не злюбив, ставши митрополитом. До того часу він їх толерував.

Сам "переклад" Святого Письма такої шани цілком не заслуговує, бо якщо б будь-який гімназист на іспиті з грецької мови так перекладав завдання, то напевно іспиту не склав би. Дивує нас також, що вшановуючи митр. Огієнка, ні словом не згадано пастора Жабка-Потаповича, ані пастора В. Кузіва. Без пастора Кузіва митр. Огієнко ледве чи мав би змогу цю працю продовжувати, бо лише в наслідок його заступництва митр. Огієнко затримав працю. Паст. Жабко-Потапович працював над перекладом не менш перекладача і врятував переклад від багатьох дуже прикрих помилок, врятувати ж його цілком від знівечення йому, на жаль, не вдалося. Все ж йому належить подяка за все те добре, що він зробив. Цих двох пасторів, яким митр. Огієнко багато зобов'язаний і з якими він співпрацював роками, не згадується ніде ані словом.

Можливо, що митр. Огієнко заслуговує на пошану, але не за переклад.

З нових видань

Рікардо Ґуйральдес: ДОН-СЕҐУНДО СОМБРА, переклад з еспанської мови Олексія Сацюка. Видавництво Миколи Денисюка, Буенос-Айрес 1955, стор. 604, трибарвна обкладинка Б. Крюкова. Ціна книжки 2 дол. або рівновартість в іншій валюті.

Виданням "Дон-Сеґундо Сомбри" українська перекладна література збагатилася цим разом зразком південно-американської, а вірніше аргентінської творчости. Рікардо Ґуйральдес дає нам незабутню картину мужности і вітальної сили ґавчо, які своєю витривалістю і лицарскістю вражають і захоплюють читача. Герої аргентінської пампи — це "діти суворої долі", як сувора незаймана природа і дикі чи напівсвоєні тварини. Автор з особливою любов'ю описує аргентінські степи, а його картини відзначаються великою силою експресії, ідеалізму і тендітности. Цілий твір пронизує авторова ідея великої єдности людини з природою.

Арґентінська пампа і життя чабанів-ґавчо з їхнім народнім одягом, звичаями, світоглядом і повір'ями, врешті важким, але багатим трудом — це паралеля до українських степів і перших поселенців у минулих віках.

Цікаво читати "Дон-Сеґундо Сомбру" і відчувати в цьому національному арґентінському творі ритм життя і лицарскість, які перекликаються ніжним гомоном з минулим українського народу.

Юрій Тис

Адреса Видавництва в США.:
MR. MYKOLA DENYSJUK,
G. P. O. Box 1476,
New York 1, N. Y., USA.

Нова адреса Проп. М. Фесенка і "Євангельської Правди":
26 Robina Avenue,
Toronto 10, Ont.

Коли Бог буде з нами, то ми не сами

Читаємо в Святому Письмі, що Бог вибрав Авраама й уклав із ним угоду та обіцяв йому, що його покоління буде розмножене дуже чисельно, не зважаючи на те, що Авраам мав уже 100 літ, а Сара, дружина його, 90 літ. Бог обіцяв Авраамові, що Сара народить сина, й Авраам повірив Богові. Угода ця була затверджена тим, що кожен хлопець мусів бути обрізаний восьмого дня по народженні. Авраам не сумнівався, коли почув від Бога ту вістку, й не почувався самітним, хоч він, як кочовник, переходив зі своїм стадом із місця на місце. Все, що Бог сказав був, Авраам виконував. Маючи единого сина від своєї дружини Сари, коли Бог зажадав, щоб він приніс його в жертву й спалив на жертівнику, Авраам, не вагаючись, узяв Ісаака на гору, положив на жертівнику й коли він витягнув ножа, щоб принести його в жертву, то ангел Господній здержав руку Авраама й дав йому зрозуміти, що його вірність до Бога є правдива й що все те, що Бог об'явив був Авраамові, сповниться, коли він буде дальше вірний Богові.

Як бачимо, Бог вибрав був одного чоловіка й дав йому віру. З того одного чоловіка множився народ, який, з волі Божої, переходив із місця на місце по Малій Азії, й все Бог вибирав одного з них, який був готовим покладатись всеціло на Бога. І так Бог вибрав був Якова, а з-поміж Якововиx синів Йосифа, якого його рідні брати продали, через заздрість, купцям, що їхали в Єгипет. Але й там Бог був з Йосифом. Через Йосифа Бог врятував під час голоду від смерти тих же самих братів його, які були продали Йосифа в неволю. Через Йосифа розмножується в Єгипті велике число емігрантів Авраамового покоління, яке множиться й багатіє. Але через багатство й розкоші постає між тими емігрантами гордість, заздрість і зарозумілість й ті гріхи стягають кару Божу на них. Вони терплять страшні переслідування від єгиптян, і тоді вони каються й просять Бога о поміч. Бог вислуховує їхні молитви, прощає їм і покликує одного чоловіка Мойсея, чоловіка гикавого. Той гикавий Мойсей приняв поклик Божий і Бог вивів через нього тисячний ізраїльський народ в напрямі до обіцяної землі. Але по дорозі в тім народі встають бунтівники, які почуваються меншістю й бунтують народ проти Мойсея, мужа Божого. Коли зблизився ізраїльський народ до гори Сінай, то з наказу Божого Мойсей пішов на гору, щоб там уложити закон з Богом Отцем як повинен правитись ізраїльський народ. Ввесь Ізраїль стояв тоді навколо гори. А тут із огненного полум'я промовляв Господь: "Я Господь Бог твій, що вивів тебе з Єгипту, з дому неволі. Не будеш мати інших богів, крім Мене; не будеш робити собі жадної тесаної постаті, якої подоби це не було б . . ., ані не будеш бити поклонів перед ними й служити їм, бо Я є Господь Бог твій, Бог ревнивий, що карає гріхи батьків на дітях їхніх, ба на третьому й на четвертому поколінні тих, що ненавидять Мене, і являє ласку тисячам тих, що люблять Мене і заповіді Мої сповняють." Не минуло навіть сорок днів, а Мойсей все ще перебував на горі з Богом. Тоді ізраїльський народ налякався й почав ремствувати: "Нема Мойсея, хто ж буде далі вести нас?" Ідуть до Арона, первосвященика, й кажуть. "Зроби нам золоте теля, по звичаю египтян, якому ми могли б покланятися." Арон послухав розбурхану юрбу й замість чинити волю Божу—зробив їм золоте теля. Коли ж Бог побачив те, то тоді Він сказав Мойсееві: "Мойсею, йди мерщій додолу, бо показилися люди . . . " Мойсей, вернувшись скоро назад і побачивши, що народ забув про Бога й танцює перед золотим телям, кинув таблиці об землю, розбив їх і у великім гніві знищив золоте теля, суворими словами скартав свого брата Арона й цілий народ і в покорі серця пішов на гору, щоб просити прощення в Бога за свій непокірний народ, щоб виготовити наново таблиці закону.

Помимо того, що Бог провадив жидівський народ до обіцяної землі, мимо того, що народ той чув Божий голос з огняного полум'я й мав даний Богом закон, він не був задоволений і все нарікав. Тому то протягом сорока літ народ той мусів блукати по пустині поки те лукаве, шкідливе й невдоволене покоління не вигинуло в пустині й аж щойно молоде покоління, повне віри в Божу силу й ласку, удостоїлось увійти в так давно вже обіцяну землю.

Блукання Ізраїля по пустині кидає світло й допомагає нам легше зрозуміти блукання нашого українського народу. Воно вказує нам як Бог керує народами й як карає їх за їхні гріхи.

Тимко Рудий

Ньюарк-Ірвінґтон, Н. Дж.

Річні збори Першої Української Пресвітерської Церкви в Ірвінгтон, Н. Дж., відбулися дня 22-го січня 1956 р., в залі церковного будинку. Пастор Володимир Кучер відкрив збори молитвою й покликав бр. Петра Ковальчука, щоб провів збори, а бр. Т. Рудого на секретаря по-українськи й бр. І. Драґона на секретаря по-англійськи.

Відтак пастор В. Кучер здав справоздання із своєї двомісячної праці та зробив загальний огляд цілорічної праці, й подякував громаді й усім організаціям за їхню працю для Господа.

Потім голова Кураторів, бр. І Драґон, здав свій звіт і заявив, що мимо того, що наша Церква мала несподівані видатки, виконано минулорічний бюджет. Бюджет на 1956 р. буде значно більший тому, що Церква набула другу нерухому власність, а саме купила парафіяльний дім для пастора.

Опісля бр. Петро Яцентий здав своє справоздання, а голова Контрольної Комісії, с. Ф. Салюк, потвердила, що касові книги є в повнім порядку.

Комітет фонду парафіяльного дому заявив, що на перших зборах деклярованo 2,355.00 долярів, а вже зложено 2,100.00 долярів і дальші пожертви надходять. Церква, а зокрема Церковна Рада, дуже вдячні бр. П. Ковальчукові, який підшукав цей дім і сам покрив усі кошти. Церква вже давно мала намір набути дім для пастора, а тепер з допомогою бр. П. Ковальчука здійснила свою мрію.

Бр. В. Багрій здав звіт про працю недільної школи. В недільній школі є 30 членів, а пересічне відвідування біля 20-х. Прибутку в недільній школі, за минулий рік, було $172.74, з чого витрачено на літературу $42.45.

Звіт про працю гуртка молоді здав А Куйбіда. Гурток молоді має 15 членів. Молодь збирається майже щонеділі вечером для студій Біблії Молодь теж бере участь у влаштовуванні врочистих богослужень у Церкві.

Сестра М. Багрій здала звіт із праці жіночого товариства. На біжучий рік жіноче товариство обрало до проводу таких сестер: О. Зелдер — голова, М. Багрій —,містоголова, О. Чорномаз — секретар, И. Мудровська—кореспонденційний секретар і Е. Король—касієр. Сестру Мудровську вибрано теж до 'цвіточного комітету', разом із С. Куйбідою, а Е. Ковальчук для опіки над хворими. Церква висловила подяку с. М. Багрій за такий добрий звіт.

За чоловіче товариство здав звіт бр. І. Драґон. Чоловіче товариство виконало велику працю на протязі минулого року. На рік 1956 головою чоловічого товариства вибрано п. А. Ліснера.

Звіт із УЄО здав бувший пастор В. Кузів. Про це вже було оголошено в К.Р.

На 1956 рік переобрано до складу Церковної Ради двох старших братів: брата Олексу Панькова й брата Тимка Рудого, а на місце бр. Онищука, який тепер живе в Фльоріді, обрано бр. Павла Бемка.

До Кураторів переобрано бр. І. Драгона, бр. Ф. Салюка, й бр. Я. Мельничука, та добрано С. Куйбіду.

До Контрольної Комісії обрано таких сестер: Ф. Салюк, Р. Ліснер і О. Чорномаз.

Брата І. Драгона обрано на голову громади, а брата Г. Зелдера Церковна Рада призначила суперінтендентом Недільної Школи.

Ухвалено відправляти Богослуження в двох мовах, а саме: в українській для тих, що розуміють по-українськи, та в англійській для тих, що не розуміють по-українськи. Таким чином Церква взяла на себе подвійну працю: евангелізації й поширення Євангелії Спасіння в двох мовах.

Пастор Кучер виголосив кінцеве слово й накреслив плян праці на 1956 рік, і відтак Збори закінчено молитвою, яку провів бувший пастор Кузів.

З батньою любов'ю, **Т. Рудий**,
секретар річних зборів

ЧУДОВИЙ ПОДАРУНОК

Ви, мабуть, маєте когось з приятелів чи знайомих, кого б хотіли переконати, що Христос справді воскрес. У цій справі вам допоможе "Збірник проповідей". Ціна "Збірника проповідей — $1.50. Замовлення проситься надсилати на адресу редакції.

Другий зошит Енциклопедії Українознавства

(СЛОВНИКОВА ЧАСТИНА)

Вийшов у світ другий зошит "Е У". Головний редактор професор В. Кубійович, заступник проф. М. Глобенко. Зошит містить у собі багато цікавих інформацій і має чимало коротких біографічних згадок. Як правило, там, де на це нема релігійних причин, інформації подані об'єктивно. Зате в параграфах, де інформації торкаються релігійних подій чи осіб, приділяється більш місця католицькій церкві, ніж їй належить, якщо зважити її впливи в Україні.

Найгірше трактується українських протестантів. Інформації про протестантів подає особа, що не має навіть зеленої уяви про них, і, мабуть, має настільки ж велике упередження, наскільки їй бракує знання фактів. Ось, наприклад, під словом "Баптисти" приділено 11 рядків рухові, який нараховує в Україні не менш 1000 церковним громад із зареєстрованим членством в якихсь 500,000, не рахуючи Галичини, Волині і Підкарпаття. Цей рух має потрійне число прихильників і невпинно розвивається на рідних землях і закордоном серед українців, не зважаючи на всі цькування.

Автор замітки пише, що в Галичині, на Волині й Закарпатті баптизм "мав лише тимчасовий успіх." Звідки автор замітки дістав свої "песимістичні" інформації — відомо тільки йому одному.

Під словом "Бичинський Зиновій" пишеться, що він засновник укр. евангелицького руху в США. Це зовсім не так. Засновником реформованого (пресвітерського) руху в США були брати Дмитро і Теодор Ґаленди.

Під літерою "Б" зовсім не згадується Івана Бодрука, що зробив куди більше евангельської праці в Канаді і Сполучених Штатах, поширюючи евангелизм, ніж хто інший. Він, власне, розпочав реформаційний рух серед українців у Канаді.

Як ми вже зауважували, лише тим інформаціям "Енциклопедії Українознавства" можна довіряти, які не торкаються питань релігійних. У справах релігійних інформацій наочна рука Риму. В інших питання пророблена наукова праця великого значення і визначної користи для українського загалу.

М. Фесенко

З листів до редакції

Редакція "ЄП". щиро дякує читачам за прихильні листи в справі видання поправленого перекладу Куліша. Один з дописувачів зауважує, що йому відомо, що якихсь 200 поправок тексту перекладу проф. Огієнка уже прийняв ревізійний комітет перед тим як Новий Заповіт було послано до друку. Він питає, чи ці поправки не зроблять переклад Огієнка добрим.

На превеликий жаль, 200 поправок цілком недостатньо, щоб зробити добрим переклад Нового Заповіту, що його зробив проф. Огієнко. Річ у тім, що в самій евангелії від Матвія треба зробити 200 поправок і то дуже важного характеру. Базуючись на кількості помилок в евангелії від Матвія, цілий Новий Заповіт з Псальмами буде мати якихсь дві тисячі помилок. Такий підрахунок на місці, бо помилки закономірно викликаються методом перекладу проф. Огієнка та нехтування грецької граматики. Окрім того, майже в кожнім другім реченні необхідно розставити слова нормальним порядком. Проф. Огієнко переоцінив свої здібності щодо таланту надавати реченням оригінальні вражаючі форми. У нього з цієї спроби вийшла карикатура. Одна річ бути добрим лінгвістом, а друга річ бути поетом і творцем мовних форм. Проф. Огієнко в супереч його релігійно-еротичного твору про Марію Єгипетську так далеко на ім'я поета не заслужив. Отже, окрім помилок, треба проробити величезну працю, надаючи реченням нормальний порядок слів.

Переклад проф. Огієнка дуже неточний і тому потрібно порівняти з грецьким текстом кожне речення. В світлі цих фактів 200 поправок це є крапля в морі потрібної праці, яка б могла зробити переклад професора Огієнка добрим.

Потрібно набагато менш праці просто поправити наявний переклад Куліша, який з погляду точности стоїть на куди вищім щаблі, ніж переклад проф. Огієнка.

Дещо про браманізм

Браманізм одна з багатьох релігій індусів, що включає в собі найрізноманітніші релігійні світогляди — пантеїзм, монотеїзм, ідолопоклонство, фетишизм і т. д. Це є одна з властивостей гіндуїзму, як губка воду, вбирати в себе все добре і зле і все толерувати. Тому в межах цієї релігії дослідник знайде глибокодумні філософські міркування нарівні з найбільш примітивним ідолопоклонством.

Примiром, прагнення до високо морального життя нарівні з статевими збоченнями, що їх практикується як релігійні відправи, або поруч з самовідреченням — толерування скрайніх жорстокостей, як от прилюдне палення живцем удів індусів. Ця релігія є витвір шукання богатьох поколінь правди, тому в цій збиранині релігійних міркувань можна знайти, що один часто заперечує те, що твердить інший, і обидва можуть бути в той самий час великими релігійними авторитетами. Ця релігія так само ілюструє з найбільшою ясністю, що людський розум сам по собі, без Божого відкриття, нездатний знайти правду про Бога. Христос навчав міряти вартість кожної науки її плодами в житті народу.

Визначна письменниця Кетерін Майо, що пробула довший час в Індії, написала незвичайно цікаву книжку "Мати Індія". В цій книжці на ст. 224 читаємо таке: "Король чи селянини — корова для нього свята матір. Корова мусить бути присутня, коли він вмирає, і він мусить триматись за її хвіст, віддаючи своє останнє дихання." На ст. 304 вона пише: "Тоді я поставила повище питання великому індуському містикові, духовому провідникові мас, який вшанував мене перед тим шляхетною розмовою про метафізику і клясиків. Він відповів: "Що є правда? Зло і добро є відносні терміни. Ви маєте певні правила поводження, якщо вони помагають вам, ви називаєте їх добрими. Це не буде брехня сказати щось, що є потрібне, щоб здобути добре. Я не розрізняю чеснот. Усе є добре. Ніщо не є поганим само в собі." "Для індуса ніщо не є брехливим, якщо він бажає в те вірити. Інакше кажучи, все матеріяльне є ніщо, всі твердження про нього є брехнею. Тому він може вільно і без вини вибрати ту брехню, яка служить його цілі."

Моча корови, згідно з навчанням гіндуїзму, є найбільш ефективна в очищенню від усякої духової нечистоти, не кажучи вже про церемоніяльну.

Можна було б без кінця краю описувати дивовижні звичаї і вірування цієї релігії, які якось уживаються з глибокою філософською наукою її окремих мудреців Але прикладаючи мірку Христа до цієї релігії, зважуючи її плоди в житті мас, треба визнати, що ця релігія лише ілюструє невистачальність і неспроможність людського розуму пізнати правду Божу, без відкриття.

Посмертна згадка

Перша Українська Пресвітерська Церква в Ірвінгтон, Нью Джерсі, згадує з великим жалем і болем смерть дорогого брата в Христі, брата Константина Яцентого, який по довгій і важкій недузі умер дня 18-го березня. Бр. Яцентий прибув до Америки 50 літ тому. Він був одним із перших піонерів і основоположників Української Пресвітерської Церкви в Ньюарку. Він своєю щировідданою працею та посвятою для Господа був добрим прикладом для всіх інших. Церква й праця в Церкві були найважливішими в його житті. Коли ж обставини склались так, що бр. Яцентий купив був фарму в Четем (Меерсвіл), то й тоді, хоча Четем віддалене на яких 10 миль від Ірвінґтону, він ніколи не забував свою Церкву й підтримував її всіми способами. В своїм житті він відбивав образ Воскреслого Спасителя.

По собі Покійний залишив сестру Олену, яка тепер живе в Каліфорнії, брата Миколу, який живе в Четем, яких дві милі від фарми Покійного й який є старшим братом Української Церкви в Ірвінгтон, брата Івана, який є пастором Української Пресвітерської Церкви в Ошава, Канада, дружину Марію й четверо дорослих дітей.

Тіло Покійного поховано на цвинтарі в Меерсвіл. Пам'ять про брата Константина Яцентого сіятиме золотою зіркою в нашій Церкві.

Пастор Вол. Кучер

Шевченківський концерт в Ірвінґтоні

Дня 25 березня 1956 року Українська Пресвітерська Церква в Ірвінгтоні, Ню-Джерсі, врочисто відзначила чергову річницю смерти найбільшого сина й великого пророка України Тараса Шевченка.

Точно о год. 7:00 вечора пастор Церкви, Володимир Кучер, відкрив концерт кількома словами й привітав усіх присутніх, що наповнили були вщерть залю Церкви.

Церква вже довший час очікувала й готувалася до цього врочистого свята. Врочистість, ця випала якраз на Квітну Неділю, за новим стилем, немов би зливаючись зі згадкою про врочистий в'їзд Господа Ісуса Христа до Єрусалиму. Погода теж сприяла. Із неба усміхався білолиций місяць та мерехтіли зірки, а хор Церкви під проводом п. Г. Кириченка співав "Заповіт". Спів хору як цілющий бальзам і цінні пахощі вливався в серця всіх присутніх, які зібрались, щоб віддати належну хвалу й шану генієві України. Після "Заповіту" хор проспівав "Учітеся, брати мої", а пані Р. Кучер, дружина пастора Церкви, виголосила "Посланіє до живих і мертвих . . ."

Потім оркестра ім. Лисенка, під проводом п. А. Лісвера, відограла "В'язанку пісень", а д-р В. Бемко виголосив святочну промову, відзначаючи величність і вплив Т. Шевченка не лише на Україні, але й поза Україною

Опісля пастор Володимир Домашовець виконав сольо на бандурі: "Гетьмани, гетьмани", а солістка панна Леся Ґіба відспівала пречудовим голосом "Якби мені черевики" і "Плавай, плавай, лебедонько." Їй акомпаньювала пані Л. Спіцер.

Потім оркестра відограла другу "В'язанку пісень", після якої п. С. Кецен виконав скрипкове солво "Думка". А потім п. В. Домашовець виконав друге сольо на бандурі: "Думи мої". Відтак хор Церкви відспівав "Садок вишневий" і "Сонце заходить". Остання — це композиція диреґента хору Церкви п. Г. Кириченка.

Концерт закінчено українським національним гімном: "Ще не вмерла Україна," при супроводі оркестри.

Усі точки були взірцево виконані. Всі присутні роз'їхались радісні й задоволені. Комітет, що його покликала Церковна Рада для влаштування концерту, виконав солідно свій обов'язок Концерт спричинився значно до піднесення й оживлення духовної й національної праці в Церкві.

З братнім привітом,

Тимко Рудий

ЖНИВО ВЕЛИКЕ

І вернулись сімдесят назад з радощами, кажучи: "Господи, й біси коряться нам в ім'я Твоє", — оце звіт з їх подорожі. Не чуємо нічого, як приймали їх слово, як часто вони мусіли обтрушувати порох з ніг, або як часто вони вітали словами: "Впокій домові цьому," — про це вони не згадують, а тільки з радощами зголошують вони, що й біси корилися їм. Це було для них найважніше і найпохвальніше, в цьому було дещо самохвальби, а це могло дещо легше статися, бо вони пригадали собі, як ученики не могли уздоровити хворого біснуватого, а їм це вдається.... Почуймо ж тепер відповідь Спасителя, як Він уважно остерігає їх, щоб не вкралася в них гордість. Він стверджує це, що вони нанесли удар царству темних сил: "Видів Я сатану, як блискавка з неба падаючого. Ось даю вам силу наступати на гадюки й на скорпіони, й на всю силу ворожу, й ніщо вам не шкодитиме." Падаючого сатану бачив Ісус раз-у-раз, це згідне з Його словами, що Він прийшов знищити діла сатани. Кожна проповідь, кожне уздоровлення спричинялися до знищення сатанинських сил, і Христос їм пригадує, що цю силу вони одержали від Нього. Дальше він каже: "Не втішайтесь, що духи вам коряться, втішайтеся ж більш, що імена ваші записані на небесах." Христос звертає їм увагу, щоб вони не тішилися тим, що вони зробили, й що їм вдалося, але тим, що Бог з ними зробив. Хто працює для вічности, ім'я того буде незабутне в вічності, не в цьому спокій, що хто зробить для Господа, але що Він з своєї ласки зробить для нас. Скільки то імен, які пишуться в книгах цього світу та ріжних лексиконах, годі буде знайти останнього дня в книзі життя; а скільки знову ж таких людей, яких ніхто не бачить і не записує їх ніх імен тут на землі, будуть ясніти на сторінках книги життя.

Закінчується це вислання по хвальною псальмою із уст самого Спасителя: "Дякую Тобі, Отче, Господи неба й землі, що таїв це від премудрих і розумних, а відкрив недоліткам...." Під премудрими розуміє Христос усіх тих гордих і зарозумілих людців, які не хочуть чути про Бога і його ласку. Бог не дає тому, хто не хоче. Не можна б дати нічого людині в руку, коли вона її затискає, зовсім даремно світить сонце тому, хто від нього ховається до льоху. Покора серця це є — ворота, якими входить Божа мудрість. Книжники і фарисеї не хотіли нічого чути про бідного равіна. Для них була їх власна мудрість і їхній синедріон щось більше, як Ісус зо своїми дванадцятьома чи сімдесятьома учениками. Вони самі собі загороджували дорогу до неба й до правдивого пізнання Бога. Христос радіє, що Отець втаїв це від премудрих і розумних, радіє, що помимо того, що їх є більше, є гостка, яким Отець об'явивсь. Цю групку недолітків лишає собі Христос, що стоїть на сторожі світла, правдивого пізнання Бога і передає це грядучим поколінням.

EASTER ON THE RANCH

By Anna M. Schnizlein

"Please tell me, Jim, what is Easter, anyway?" eagerly questioned eleven-year-old Tommie, as he followed Jim Mallard about his evening chores. Jim stopped to stare in surprise at the boy.

"Don't you know what Easter is?"

"No, I don't! No one has time to tell me anything, since Mamma died. Daddy is away almost all the time and Mrs. Frey scolds when I ask questions — guess she don't know much, anyway. You see, I found a picture card in Mamma's book and it had a cross and angels on it and said 'Easter Greetings. He is risen.' Billy Jackson says Easter is when the chickens lay all kinds of colored eggs, but Tony said it was the rabbits that laid them and they almost got in a fight about it. Mollie said Easter was the time to get new clothes and hats and things, and if you don't wear something new on Easter you won't have any luck. Mrs. Miller says everybody ought to go to church on Easter, and was fretting because there was no church around here to go to. I just don't know what to think, so I thought I'd ask you—you know 'most everything!"

The boy's plaintive, wistful voice, with its burden of unanswered childish questions, touched eighteen-year-old Jim with a strange appeal. How well he understood. It was only such a few years ago when he, a child of the city's poorer quarters, had tried to solve the same problems.

He, too, wanted to know why Easter always means so many well-dressed people going into the big churches. Why so many windows held those wonderful white lilies, and the general spirit of holiday that even reached the tenement where he lived with the old crippled musician, who shared his little with the homeless lad.

He stood there at the bars of the corral and looked with unseeing eyes across the prairie to the low foothills far away. His thoughts were in the past, and he was seeing again the cold, hungry boys, in quest of enlightenment, sneaking into the big church on the Avenue. A number of boys were behind the railing in the only lighted spot, singing over and over songs that filled the unseen listened with a strange ecstasy. The air in the dim church was heavy with the fragrance of the beautiful lilies massed about the altar, and, a great longing to touch one of them and get nearer to the music drew the intruder until he was hidden among them.

Something was filling his heart to bursting—he wanted to sing—let out that feeling in the expression of the beautiful song those boys were repeating until every word was familiar to him. He knew he could sing it — could reach those high notes they always failed on, to the despair of their patient instructor.

So intense became his feeling, that, when the boys tried the chorus again, he forgot everything but that pent-up music in him. Standing among the lilies, he joined the chorus, soared easily to the highest notes and finished the rest as a solo, for the other had stopped in sheer surprise at the voice from the lilies.

Before he fully realized what he had done and turned to flee, one of the boys sprang over the railing and grappled with him. Frightened, he struggled to free himself, but assistance came to his captor,

(Continued on page 8)

EASTER ON THE RANCH

(Continued from page 7)

who was calling for aid to capture the strange song bird.

Sulleniy, he stood in their midst, wondering what they would do with him; expecting nothing less than to be turned over to the police. To his surprise, they seemed to have no thought of punishment, only wanted to hear him sing again. His captor, wise in diplomacy, suddenly disappeared, returning shortly with a basket of sandwiches and apples, and, by the time they were gone, the kindly tact of the leader had won from him his story.

After several trials of his voice, he was persuaded to help them with the special service on the morrow, the boys willingly rehearsing again to help him with the parts assigned to him. Not until then did he realize and appreciate what the old musician had done for him in drilling him so faithfully. He found his training was even better than the best of the others. He loved music, and had made the most of what the old man taught him.

It was the beginning of a new life for Jim, his new friends found work for him where he could also go to school, and the old musician soon had as many pupils as his failing strength would take care of. Two years sped swiftly by, then came the black day when the absent-minded clergyman's pocket-book disappeared, and, unfortunately, the evidence pointed to Jim.

He was not accused outright, but it did not take him long to learn that something was amiss and he in disgrace. He was powerless to prove his innocence and, the coolness and avoidance of his disappointed friends hurt his sensitive spirits to the very depths. He soon found it unbearable to mingle with them as formerly, and stayed away. Unfortunately, the chum who would have demanded investigation and justice for him was away, as well as the choir leader; no one else bothered to look him up or seemed to care to have him back.

Shortly after the old musician died. Jim left alone and homeless, decided to go where there would be no one to remind him of his lost friends. He found work on a ranch in a sparsely-settled district of the West, and, as the years passed, he came to be loved and regarded as a son by the childless couple who had hired him. To the scattered children of the region he soon became a hero who could do wonderful things.

Leaning there on the bars with his thoughts on the past he had forgotten Tommie, patiently waiting for the solution of his problems. A long-drawn sigh of disappointment recalled him.

"Don't you know, either, Jim? I thought you would be sure to know!"

He turned to the boy with a sudden resolve:

"How many youngsters of your age are there around here?"

"There is Billy and Tony, Jack and Henry White, Mollie, Carter, John and Jessie Williams, three Andersons, Carrie and Sammy Jones, myself and two Indians. How many is that?"

"Fifteen, and perhaps all knowing as little about Easter as I did or Tommie does now. I'll do it!

"Listen, Tommie. Get your pony and try to reach as many of these boys and girls as you can and tell them to come here Sunday afternoon at two o'clock. I'll tell them all I know about Easter."

"Oh, do you mean it? Will you tell all of us chaps at once? Will it be like the Sunday School Mrs. Mier told me about? Will we sing?"

The plaintiveness was all gone and Tommie was dancing about in his excitement.

"You may call it Sunday School if you want to, and sing also, if you know anything to sing!" laughed Jim, but with a wild whoop Tommie was gone before he finished.

"I guess I put my foot in it when I promised Tommie I'd tell them about Easter!" ruefully smiled Jim at supper when he told the folks his promise to Tommie.

"I'll warrant you'll have them all here, if Tommie has to ride half the night to reach them. He was so elated and excited over it that he even invited me to come!" laughed Mr. Winton.

Never were there more faithful messengers than Tommie and the two other boys he enlisted, nor were any of the children too far away for their efforts to reach them. Not only did they invite the children, but generously included their parents and every cowboy of their acquaintance. Some of the people laughed, but all were made to realize that they were in earnest and there was a general spread of the tidings that Jim Millard was going to start a Sunday School at the Winton ranch.

Expecting none but children, Jim was looking forward to the afternoon with some anticipation of pleasure, but when noon came and different families began to arrive — the elders making excuses for coming with the children, others frankly glad of some new interest to enliven the monotony of their lonely life; his heart sank with foreboding.

Soon the comfortable ranch house was filled to overflowing and Jim realized how generous Tommie had been with his invitations. With dismay he learned that all expected to hear his talk on Easter observance. His heart failed him and he wished he could slip away and hide. He knew his wellmeant intentions would end in failure, and he would be the butt of jokes and laughter as long as he remained in the community.

The sight of Tommie, riding full speed across the prairie with two cowboys, acted as a bracer. He had promised the boy, and could not fail at the last moment.

Fortunately, Easter was late that year and the yard in front of the house was dry. Jim busied himself getting his audience comfortably settled, as most of them preferred being out of doors anyway. In some trepidation, he at last faced them and explained in a few words about Tommie's question, his own ignorance at the same age, and how unequal he felt to talk to their elders.

"You just go right on and do the best you can and forget all about us grown folks! None of us know it all, and, it is time someone has waked us up to see our duty to these children. We have been letting them grow up worse than heathen!" heartily encouraged a big rancher.

A murmur of approval greeted his words, and an eager little woman suggested:

"Why couldn't we sing something first? I brought my old hymn book, and we ought to know some of the old songs we used to sing back home."

The suggestion revealed that others had also brought treasured old song books, and soon they were singing with a vim that put a new courage into Jim.

Beginning with the crucifixion, he read parts of the account from the treasured little Bible that had been given him by the loved teacher in the past, and explained it to the best of his ability. He went on giving the beautiful account of the first Easter morn, of the glorious Resurrection, reverently and simply, so the youngest child could grasp its meaning.

How long he talked he never knew; he saw only the intent, eager-eyed children directly in front of him, and needed not the others. He had not seen the two strangers who had arrived a little late with one of the neighbors. Their car had broken down and being obliged to miss their appointment, had resigned themselves to the inevitable and accepted their host's invitation to accompany them to the meeting.

In the silence that followed Jim's finished talk, the elder of the men stepped from his place behind Jim, and raised his hand. Instinctively a number of the heads were bowed while the strange voice was lifted up in earnest prayer. Jim could hardly believe his ears, and thought he must be dreaming of that familiar voice.

"Jimmy! Jimmy, old boy! To think of running across you at last! We have tried to trace you for the last three years!"

The young fellow was almost hugging Jim in his delight, who could only look at his two old friends with heart too full for words.

"Jimmy, my boy, I am certainly proud of you!" The elder man was wringing his hands. "But this is no time to talk—your people are waiting. Suppose you boys give them your old favorite, 'He Arose!'"

Standing together as of old, the two reunited chums sang from full hearts the beautiful Easter song, which held their hearers spellbound long after the last lingering notes had died away.

While George Sheldon was eagerly telling Jim how he had long ago been cleared of all suspicion by the missing pocketbook's being found, safe under lock and key, where the absent-minded clergyman had forgotten all about putting it, the enthusiastic ranchers were gathering in groups, warmly discussing the suggestion made by one, that Jim be prevailed upon to take charge of a similar meeting every Sunday.

After the joy the day's work had brought him, he had not the heart to refuse, but at his friends' suggestion several others volunteered to help him by taking turn about, helping each other.

By the time another Easter Sunday came around there was a neat little church building with a missionary pastor in charge and Jim was honor guest — home for the Easter vacation from the college where he was fitting himself for the life work he had chosen. —

— The Youth's Comrade.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVII. Число 5. Торонто, Онт. ТРАВЕНЬ 1956 MAY Toronto, Ont. Рік XVII. Число 5.

ДУХОВНЕ ПЕРШЕНСТВО

(Марка 10:35-45)

Коли ви приглянетеся уважно до світу, в якому живете, то завважите, що багато людей бажають бути першими. Візьміть, наприклад, хоча б гру бальоном („бол ґейм") на шкільному подвір'ї. Ви там побачите, що діти стараються бігти й звиватися один поперед одного: кожен старається бути першим, кожен старається краще грати у м'яча...

У такій грі, як і в інших змаганнях, немає нічого злого, якщоб ті, які змагаються, змагалися чесно, тобто так, щоб не пошкодити своїм співзмагунам. Бож чесним змаганням люди досягли й сьогодні досягають багато корисних речей. Без чесного змагання, без "фейр плей" не було б поступу вперед, а навпаки була б стаґнація, застій, і навіть поворот назад. Тому нічого дивного, коли великий музикант бажає грати на скрипці краще від усіх інших музикатнів. Таким чином він заохочує до кращої гри всіх інших музикантів і через те теж скрипкова музика розвивається, поліпшується і росте. Так само багато вчених науковців працюють безупинно, щоб осягнути кращі наукові знання, щоб пізнати краще ту або іншу царину науки.

Наш текст говорить нам про духовне першенство, про першенство в Царстві Небесному. Коли Ісус уже втрете сповістив усім про Свою смерть і про Своє воскресіння, то у деяких з них зародилася була думка, щоб стати першими в Царстві Небесному. То були Яков і Іван, сини Заведеєві. Вони напевно думали собі: „тепер є ще час, щоб просити Ісуса о першенство, бо Він ще є тут з нами." Але вони, на жаль не здавали собі справи, що таким учинком вони зранять серця всіх інших учнів, які теж були з Ісусом і які не були менше вірними Ісусові, ніж Іван та Яків (Мк. 10, 41). Тому то, коли вони сказали були Ісусові, щоб Він дав їм сидіти у славі Своїй, одному праворуч, а другому ліворуч від Нього, то Ісус відказав їм: „Не знаєте ви, чого просите. Чи ж можете ви пити чашу, що Я її п'ю, і хреститися хрещенням, що Я ним хрещуся?"

Ісус, напевне, болів серцем, що Іван і Яків не зрозуміли правди Євангелії. Вони так мало розуміли Святу Євангелію, що навіть сказали Ісусові, що вони можуть пити ту саму чашу й хреститися тим самим хрещенням, що й Ісус. Іван та Яків не могли зрозуміти тайни Євангелії; вони не могли зрозуміти, що духовне першенство є зовсім інше, ніж першенство світу цього. Вони не зрозуміли питання, яке поставив був їм Ісус, бо гордощі й пиха світу цього засліпили їхні очі й серце. Бо де ж би Яків і Іван, будучи грішними людьми, могли вмирати, так як Ісус, за гріхи світу? Чей же, коли Ісус приготовлявся пити голгофську чашу й молився в Саду Гетсиманському так, що "Його піт немов краплі крови спливав на землю" (Луки 22:39-46), то учні Його, замість молитися, спали з журби . . .

Ісус знав, що учні Його спатимуть; Він знав теж, що вони відречуться Його, коли Його схоплять римські воїни, книжники й фарисеї, і тому з болем у серці відказав Іванові та Якову: "Не Моє це давати хто має де сидіти, але як кому уготовлено." А відтак, щоб краще пояснити їм духовні речі, Ісус покликав їх і сказав: "Ви знаєте, що ті, що вважають себе за владик у народів, пануютъ над ними, а їхні вельможі їх тиснуть. Нехай так не буде між вами, але хто з вас великим хоче бути, нехай він буде всім вам за слугу. А хто з вас бути першим бажає, нехай буде всім за невільника."

А опісля, щоб навчити учнів Своїх, щоб вони нарешті вміли вчитись від Ісуса й брати собі з Нього приклад, Він говорить їм про Себе: дивіться, Я не прийшов на те, щоб займати перше місце, Я не прийшов у цей світ, щоб здобути гонори й славу, "Бо Син людський прийшов не на те, щоб служили Йому, але щоб послужити й життя Своє дати на викуп за багатьох."

Тими словами Ісус сказав їм, що першенство в Його Царстві міряється не мірилом світу цього, але мірилом Святої Євангелії. Тобто, першенство в Царстві Небесному залежатиме від того, скільки людина віддала себе й довірила себе Богові, так як Ісус молився в Гетсиманському Саду: "Не Моя, Отче, а Твоя нехай станеться воля."

Інший текст, дуже близький до нашого сьогоднішнього тексту, міститься в Євангелії від Івана в 13-му розділі. Там евангелист Іван описує нам як Ісус миє ноги Своїм учням. Усі учні зібрались були разом на вечерю. Всі Дванадцять сиділи з Ісусом за столом. Вони були втомлені й голодні . . . Ноги їхні були брудні від пороху й набряклі кров'ю та потом. Вони, напевне, познімали свої сандалі, щоб дати ногам трохи вільніше віддихати. Але що ж, коли б вони зайшли до якогось дому, де були слуги, то може ті слуги помили б їхні ноги. Тут же жадних слуг не було. Треба було комусь із учнів взяти воду й рушника та помити ноги іншим. Але, мабуть, кожен із них думав собі: "а, хай цей або той зробить", і так усі собі сиділи; ніхто не хотів послужити іншим, ніхто не хотів понизити себе. Кожен думав: "я так само втомлений, як усі інші; всі сидять і відпочивають, то й я посиджу й відпочину; чому мав би я служити тепер . . ."

І тут Ісус дає Своїм учням другу лекцію: Він нічого не каже, встає від стола, Сам наливає воду в миску, підперізується рушником і починає мити ноги Своїм учням. Усі ученики дуже здивувалися, побачивши це, так, що навіть не знали, що мають казати! А коли Ісус підійшов до Симона-Петра, то Петро сказав: "Ти, Господи, митимеш ноги мені?" А Ісус відказав йому: "Що Я роблю, ти не знаєш тепер, але опісля зрозумієш . . ."

Щойно після воскресіння Ісуса Христа Його учні зрозуміли були, що це значить бути першим. Вони побачили й пізнали, що Ісус понизився аж до смерти, — до смерти хресної, щоб спасти людей від їхніх гріхів. Вони пізнали, що в Царстві Божому той є перший, хто ради Євангелії зробить себе найменшим.

Пастор Вол. Кучер.

Вісті з Торонта

Українська Пресвітерська Громада в Торонті дала ініціятиву до заснування української евангельської ощадної каси (кредитівки). Інші українські евангельські громади в Торонті виявили зацікавлення і прислали на організаційні збори своїх відпоручників. На зборах були представники укр. баптистської громади, української п'ятидесятницької громади та інші.

З-поміж присутних двадцять братів підписались під аплікацією, як основники ощадної каси. Внедовзі ощадна каса одержить "чартер" від уряду і розпочне офіційно урядування. Головою кредитівки обрано одноголосно бр. П. Сміта, скарбником бр. П. Максимлюка, секретарем бр. Каменецького, головою ревізійного комітету бр. Т. Каменецького. В склад комітету для уділювання позик обрано бр. В. Грисюка, бр. М. Федорова і бр. О. Ушицького.

В Торонті існує багато соток українських евангеликів, яких українська евангельська кредитівка зможе об'єднати за якийсь час. Важливими рисами кредитівки є асекурація тих, що вкладають свої ощадности пропорційно до ощаджень до тисячі долярів, та асекурація тих, що позичають. Вразі їх смерти, або коли вони стали б інвалідами, централя сплачує весь їхній борг.

Для самодопомоги та щоб уникнути надмірних відсотків, було б добре, коли б усі українські евангельські громади створили кредитівки в своїх околицях, а потім створили б централю для певних спільних усім цілей.

До Хвальної Редакції газ. "Євангельська Правда"

З місійної праці в Німеччині

Щасливим збігом обставин цей рік розпочато двома біблійними курсами, один, що відбувся в днях 6 до 11 лютого для духовенства УПАЦеркви, а другий для ляїків у днях 22 лютого до 6 березня. Учасників на першому курсі було 17 духовників на чолі з Митрополитом Никанором, а на другому 22, в тому 18 українців трьох віроісповідань: п р а вославні, греко-кат. і реформовані. На першому викладали пастори Ганс Брандербург і К. Кох, а на другому — пробст Тисен, пастор К. Кох (обидва Данія) і М. Костів. Кошти цих обох курсів покрили Місійні Союзи Німеччини і Данії.

З літератури розповсюджено 16 прим. "Іван Гус" (пильними читачами цієї книжки були духовники УПАЦ, а також інші), "Дорога до Христа" понад 600 прим. і стільки ж прим. "Притча про блудного сина". Від першого січня отримано було понад сто листів й стільки ж написано. В рамцях допомогової акції було розподілено понад 700 клґ різного одягу, отриманого зі Швеції, та витрачено на цю ціль 118 ДМ, в цьому оплата транспорту Мюнхен-Авгсбург і поштові витрати на висилані пакунки мешканцям різних частин Німеччини. Частину цих коштів повернула Швеція (45 ДМ), а решта покищо залишаються моїми особистими витратами.

Заходить конечна потреба інтенсивнішої праці, себто конечність систематичного відвідування місцевостей, де замешкують в більшій кількості українці, це тим паче, що є повна можливість проповідувати Слово Боже без всяких перешкод у громадах, належних до УПАЦ. Ця співпраця у спільному змаганні до поглиблення християнської віри серед нашого народу, а саме тих людей, що опинилися в Німеччині, набирає тим більшого значення, коли усвідомити собі поширену діяльність російських баптистів і евангельських християн (тепер вони об'єдналися для спільної дії серед наших залишенців), що диспонують достатніми фондами і користуються безоглядною пропаґандою "общого котелка". Вони, своєю акцією роблять не лише національну шкоду, але й релігійну, бо проповідують примиримість до большевицького уряду, мовляв, там "користуються свободою наші брати баптисти".

Щоб противодіяти їм — замало самої літератури і писання листів до поодиноких осіб, чи навіть груп, треба ще, що властиво є найголовніше, постійної живої акції через систематичне відвідування наших людей і про відування Євангелії. А це вимагає коштів на покриття поїздок залізницею, що складає надто великі витрати, яких я, на превеликий жаль, не маю звідки покрити. Найкращою розв'язкою цієї проблеми була б купівля невеличкого авта, яке тут коштує 2500—3000 ДМ, зуживає малу кількість бензини (2½ літри на сто кілометрів) та невеличкі фіскальні оплати. Жадної стабільної платні за свою працю я ні від кого не вимагаю, тому вже другий рік усе сподіваюся, що таки знайдуться віруючі люди, що поможуть цю проблему розв'язати. На УЄО великих надій не покладаю, бо знаю, що воно не диспонує більшою кількістю гроша, а коли і має, то потребує на свої витрати. Я не раз читав у нашій евангельській пресі, що в США є кількадесят тисяч наших евангеликів, тому й далі сподіваюся, що між ними знайдеться яких сто осіб, що не пошкодують по кілька долярів на цю вартісну ціль.

Я був би дуже вдячний, коли б Хвальна Редакція "Єв. Правди" була ласкава помістити цього листа на своїх сторінках та одночасно і заопікуватися збором пожертв і пересилки їх на купівлю авта для місійних цілей. Це дуже сумно, що мені доводиться з таким трудом пов'язувати свою працю, це тим більше, що самий друк книжок ("Дорога до Христа", "Притча про блудного сина" і "Що мені почати з Біблією", остання друкується) коштував 5700 ДМ біля 1500 долярів, і їх покрили не українські евангельські установи, а Німецький Місійний Союз, який не раз ставить мені запитання: "що ж роблять ваші евангельські громади?" Зрозуміло, я мовчу, бо важко сказати гірку правду, що вони самозадоволені своїм власним існуванням. Важко тим більше, що мене не покидає віра, що колись і наші почнуть діяти, як це належить живим громадам. Кожного дня може заіснувати новий момент в житті нашого народу, момент волі і потреби широкої релігійної діяльности на рідних землях, і до цього чину треба заздалегідь готовитися, як це роблять наші національні вороги з-під стягу різних "слов'янських християнських союзів", що мають намір залити наші землі своїми "благовісниками" і літературою, щоб належно підготовити наш народ до "учредітельного общероссійського собранія", чи іншими словами — втягнути його в "общій котелок". Це що вони діють на еміґрації, є лише досить невиразний образок того, що задумують вони діяти в майбутньому, підтримувані засліпленими чужинецькими місійними колами.

Над цими справами слід задуматися не лише проводові УЄО, але і кожному членові української евангельської громади, в такій самій мірі і православним, щоб те, що прийде, не заскочило всіх приспаними і замилуваними у "своїх гараздах". Тоді може бути пізно миритися, єднатися і творити спільне добро для свого народу. Часи, які переживаємо, вимагають від нас усіх, кому дорога християнська віра, пам'ятати, що чейже нашим спільним прагненням є у проводі нашого народу, його етики, моралі й духовости, побачити величаву постать нашого Спасителя, Ісуса Христа. Цієї досконалости нам усім потрібно, незалежно від того, до якої Церкви ми належимо, бо всі ми далекі від того стану, коли можемо сказати, що ми справді християни!

Михайло Костів

Німеччина, 12. 4. 1956.

Православні докази

„Українське П р а в ославне Слово", ч. 4, 56 р., містить статтю О. Воронина про „Конґреґаціоністів" (між іншим, словник І. Бойкова і Ізюмова подає це слово як „Конґреґаціоналісти"). Статті бракує об'єктивности, крім того, автор часом суперечить сам собі. Наприклад, на ст. 8 він пише: „Протестанти взагалі, як відомо, відзначаються тим, що не звертаючи найменшої уваги на істину науку Віри, яка зберігалась і зберігається Вселенською Церквою Христовою, вважають за таку істину свої власні переконання." Це твердження наскрізь неправдиве, бо є фактом, що протестанти зберігають усе те в науці Вселенської Церкви Христової, що є в згоді з наукою Слова Божого. „Власні переконання" будь-якої людини, включаючи власні переконання православної ерархії цілковито ігноруються протестантами, якщо посідач цих переконань не зможе довести, що вони обґрунтовані на науці Слова Божого. Подібна „пропаґанда" користи православним не принесе, тим більше, що на ст. 9 автор заперечує попередні свої власні твердження, пишучи: „У питаннях віри конґреґаціоністи, загально кажучи, нагадують більшість п р о т е стантських сект, Святе Письмо вони визнають за основу і єдине джерело об'явлення . . ."

Цей тип арґументу архиєп. Михаїл називає „добрим грамотним опрацьованням та належним обґрунтованням православних положень".

Чи це так — нехай сам читач судить.

✝

Під час шестимісячного перебування И. Біденка в австрійських лікарнях, після невдалої й тяжкої операції апендициту, його дружина

М А Р І Я Б І Д Е Н К О

опущена й цілковито занедбана своїми людьми в австрійському таборі для біженців

дня 15 січня 1956 року

передчасно померла й похована на австрійському кладовищі міста Шпиталь/Драу в Каринтії, побіч свого приятеля члена Директорії УНР, бл. пам. Проф. О. Андрієвського.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Основі засади буддизму

Усе навчання буддизму просякнене скрайнім песимізмом. Будда бачив навколо себе деґенерацію і зіпсуття людства, і замість шукати доріг із знівеченого життя до повноти життя — він осудив саме життя і існування.

У цім є фундаментальна ріжниця між наукою Христа і Будди. Христос навчав, що життя є великий дар Божий, Христос сумував над злом і зіпсуттям людства, але його наука вказувала дорогу до повноти життя, до миру і радости. Він не тільки навчав, але є і джерелом сили для тих, хто бажають осягти повноти життя.

У протилежність до науки Христа Будда навчав, що: 1. Терпіння невіддільне від життя (існування), тому що життя приносить слабість, старість і смерть. 2. Він твердив, що біль (терпіння) походить від бажання і прогріхів, які ми чинимо або чинили в попередніх формах існування (Будда перебрав від браманізму науку про переселення душ). 3. Життя (існування) і тому терпіння (біль) можуть припинитись лише через нірвану. 4. Щоб осягти нірвани, треба цілковито знищити в собі усякі бажання, так само усі перешкоди до знищення бажань. Оце такі чотири найвищі правди буддизму.

Головним завданням буддизму є знайти спосіб втекти від зла існування через осягнення нірвани. Що буддизм розуміє під нірваною—уточнити тяжко, але найкращі авторитети твердять, що це є повне знищення свідомости.

Для буддизму важливішим є релігійне знання, ніж етика.

Згідно з наукою Будди, всяке існування є злом, включаючи існування богів, і стан нірвани є вищий від осягнення божественности. Існування богів є правдиве, але поклоніння їм не є конечним, включаючи самого Браму.

Основною помилкою Будди був висновок, що бажання являє собою джерело зла і терпіння, тоді як джерелом терпіння є ґріх. Зробивши мильний висновок, Будда далі пробує позбутись усяких бажань і самого існування, бо вони невіддільні від терпіння. Зло і терпіння не є цілим життям і життя має, окрім зла і терпіння, багато взнеслого, шляхетного і доброго, яке переважує в багато разів зло. Отже, задля певної міри зла не можна відкидати великого добра і дару, що ним є життя. Проте, Будда, зробивши помилку, був послідовний і навчав, що повне знищення свідомости (існування) є найвища мета людини.

Як ми бачимо, ця наука нічого спільного з наукою Христа не має і тому фантастичне твердження, що ніби Христос за молодих літ і перед своїм хрещенням був в Індії й переняв якусь науку від буддизму, не має жадних підстав. Наука Христа і Будди діяментрально протилежні. В той час як Христос навчав, як осягти повноту життя, Будда навчав, як це життя усунути назавжди. Будда навчав, що всяке бажання є злом і тому навчав людей, як позбутись бажань. Христос навчав, що всі бажання, які є в згоді з правдою Божою, є добрі і лише тих бажань, що противні волі Божій, ми повинні уникати. Будда указував дорогу до цілковитого знищення існування, Христос показав дорогу до життя вічного і безсмертя. Будда пробував сам розв'язати проблему життя і, зробивши мильний висновок, завів сотні мільйонів людей у безвихідне становище. Там, де шириться буддизм, разом із ним шириться нужда, назадництво і терпіння. Народи, які прийняли буддизм, утратили відпорність і силу, та підпали в рабство більш поступовим народам.

Етика буддизму заснована на чотирьох уже згаданих "найвищих правдах буддизму". Вона дорівнюється етиці Старого Заповіту. Але буддист, який дотримується усіх буддистських чеснот, є лише на дорозі до нірвани, бо тільки цілковите позбавлення всякого бажання приводить до нірвани. Це осягнення для мас людей цілком неможливе Та і взагалі претенсії деяких буддистських мудреців, що вони позбулися всіх бажань, є лише ілюзією. Поширюючись, буддизм вбирав у себе різні релігійні вірування — Таоізму, Кунфуціянізму і т. д. Зрештою буддизм, пристосовуючись до бажань мас мати намацального бога, витворив безліч маленьких Будд і богів. Тому що самий Будда неребував у нірвані і мав бути цілком несвідомий молитов і поклонінь віруючих, витворено йому заступників на землі, таким чином сучасний буддизм для мас привернув усе те, з чим боровся сам Будда..

Кінець-кінцем, буддизм сповнився поклонінням статуям, молитовними млинками, маґічними формулами і всяким марновірством. У цій релігії як і в браманізмі ми бачимо, що людина неспроможна сама своїм розумом, через його зубожіння гріхом, знайти правдивого Бога. Вважаючи на цю нову неспроможність людини пізнати Бога і Його правду, Бог, коли сповнилась повня часу — післав Сина свого Ісуса Христа, який відкрив людству правду про Бога, про життя і про світ.

Ця правда завжди була великим благословенням для народів, що її приняли, і спасінням для одиниць, які увірували в Ісуса Христа, відкупителя всіх грішників і милосердного Сина Божого.

Релігії світу являють собою шукання людини за Богом, наука Ісуса Христа — це шукання Богом людини. Хто увірує в Нього не осоромиться.

Смерть Будди була дуже прозаїчна. Вже будучи старим, в одній з його подорожей, коли він зупинився близько одного села, місцевий коваль приготовив йому їсти. Це була якась індійська страва з свинини. Будда, ніби наївшися тої страви, від неї помер. При чім перед смертю він винував коваля. Його остання розмова була про те, як ченці мають вітати один одного.

Не можна прирівняти цієї звичайної смерти навіть до смерти більшости апостолів, яким рубали голови, кидали диким звірям, розпинали за те, що вони боролись за вищу правду. Ісус Христос на хресті молився за своїх ворогів. Все це підкреслює прірву, яка існує поміж Сином Божим і визначними релігійними провідниками ріжних релігій. Вони були великі люди, але це все, що ми можемо про них сказати. Лише Христос може бути об'єктом віри кожної людини на спасення, бо в „Ньому вселилась вся повня Божества тілесно."

В пізніші часи, коли християнство поширило свою науку і на сході, декотрі провідники буддизму, зобачивши, що нірвана не є чимось, що могло б приваблювати маси, розвинули думку, що окрім стану нірвани, є дещо нижчий стан, але сповнений п р и є м н остями. Цього стану, вони навчали, можна осягти легшою дорогою, ніж нірвану. Цей тип буддизму, що власне заперечує початкову науку Будди про зло усякого існування, швидко поширився в різних країнах, окремо в Японії. Отже, в наші дні в буддизмі можна знайти найрізноманітніші вислови релігійних прагнень, які часто нічого спільного ані один з одним, ані з Буддою не мають.

Несправедлива критика

У зв'язку з поїздкою делеґації Союзу Християнських Церков до Росії, опоненти українських евангеликів користаються з цієї нагоди, щоб до цієї поїздки нав'язати і українців протестантів.

Ніби вони винні в тім, що протестантські церкви інших народів роблять непотрібні речі. Чимало лихого робили і роблять Рим чи православні патріярхи, але за це ніхто не обвинувачує українців православних чи римо-католиків.

Між іншим, управа Українського Євангельського Об'єднання в Сполучених Штатах зробила протест у цій справі до Союзу Церков, при чому згадала не тільки про кривди, що їх комуністи роблять українцям протестантам. Українські евангелики також піднесли питання переслідування комуністами в Росії і українців римо-католиків і православних. У цім вони показали свою моральну вищість. Бо до цього часу, якщо православні де виступали на захист, то лише православних, а римо-католики лише римо-католиків.

Ніби українець має менше права на людське життя, якщо він не належить до їх церкви. Очевидно, що їх провід ще не доріс до правдивого соборництва, яке охоплює не тільки всі землі, але і всі ріжниці, і любить українця не тому, що він належить до тієї чи іншої церкви чи партії, але тому, що він є син одного українського народу.

Між іншим, у Раді протестантських церков в Сполучених Штатах сидить також і представник православних. Під час голосування про висилку делеґації до комуністів він "утримався". Коли людина "утримується" при голосуванні, то тим самим вона приєднується до більшости, цебто до тих, хто хотів цю делеґацію вислати. Отже, православним, які критикують українських протестантів без усякої підстави, треба спершу витягти поліно з свого ока.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robins Ave.,
Toronto 10 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон EM 8-5370

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Сьогодні український народ відзначає роковини проголошення в Києві 22 січня 1918 року Четвертим Універсалом Української Центральної Ради самостійности Української Народньої Республіки й соборности її земель, що проголосив Всеукраїнський Трудовий Конгрес 22 січня 1919 року.

В цей вікопомний час український народ створив свою незалежну українську демократичну державу, до складу якої ввійшли й Західньо-українські Землі. Соборну Українську Народню Республіку очолював вільно обраний уряд, що відповідав перед вільно обраним всеукраїнським парляментом; Україна мала своє військо, свою дипломатію, свою адміністрацію та освітні й господарські установи, свої фінанси, і все, що належить мати самостійній державі. Українську державу визнали та перебували з нею в дипломатичних зв'язках чимало західньоевропейських країн. Український народ став господарем своєї землі і всіх її багатств та приступив до мирного будівництва свого вільного життя й добробуту.

Та недовго український народ тішився в революції здобутою свободою. Большевицька Москва збройними силами напала на молоду українську республіку, повела війну проти України. Український народ впродовж трьох років робив героїчний спротив, наша армія боронила свою рідну землю з нечуваним завзяттям і хоробрістю. Але комуністична Москва мала куди більше свого війська і зброї, тому українська армія і уряд Української Народньої Республіки змушені були вийти на чужину, щоб звідси продовжувати боротьбу з московським окупантом за незалежність України.

Наш народ опинився в тяжкій неволі. Масові повстання кращих синів нашого народу проти большевицького режиму комуністична Москва подавляла кров'ю і залізом. Большевицький окупант терором і вбивствами, в'язницями і концентраційними таборами ось уже 35 років нищить наш народ. Жорстокий окупант запровадив на нашій землі нечуваний поліційний режим, подавив свободу, голодом і нуждою морить народні маси, селян українських позаганяв до колгоспів, відібрав від них землю, знищив їхне господарство та поробив своїми наймитами; робітників наших позбавив усяких прав і прикріпив до виробничих підприємств, як невільників, яких тримає в голодному і нужденному стані. Свідомішу частину нашого народу, його священиків, політичних, культурних і наукових діячів повбивав або гноїть по тюрмах та на засланнях. Сотні тисяч українських селян, робітників і трудової інтелігенції повивозив до концентраційних таборів до далекої півночі, де вони гинуть від холоду й голоду. Московський комуністичний гнобитель провадить народовбивство, а щоб прикрити свою народовбивчу політику, на Україну призначив свою експозитуру та назвав її урядом Української Совєтської Соціялістичної Республіки.

Але український народ ніколи не визнає влади гнобителя. Народ наш невпинно бореться за свою свободу, за свою незалежну українську державу, в якій він і тільки він був би повним господарем своєї країни, всіх її дібр і багатств.

Виконавчий Орган Української Національної Ради, перебуваючи на чужині у вільних країнах світу, є продовжувачем державних традицій Української Народньої Республіки, є законним урядом незалежної демократичної України. На чужині безперервно діє Державний Центр Української Народньої Республіки на чолі з президентом д-ром Степаном Витвицьким. У складі Державного Центру — Українська Національна Рада, що є вільним парляментом, перед яким відповідає за свою політичну роботу Виконавчий Орган. Президент, Українська Національна Рада та її Виконавчий Орган— це три складники Державного Центру Української Народньої Республіки.

Державний Центр УНР очолював до своєї трагічної смерти Голова Директорії і Головний Отаман військ Симон Васильович Петлюра.

Державний Центр УНР невпинно провадить визвольну акцію на міжнародньому форумі. Він пильно слідкує за подіями в рідному краї, він знає про всі ваші терпіння і муки, яких зазнаєте всі ви в большевицькій московській неволі.

Державний Центр Української Народньої Республіки прикладає всіх своїх сил до того, щоб якнайшвидше визволити Україну з большевицької неволі й відновити свою незалежну демократичну українську республіку В цій роботі Державному Центрові України допомагає численна українська еміграція, розсіяна по всіх країнах вільного світу. Всі ми спільно з вами, дорогі брати і сестри, непохитно віримо, що незабаром прийде час, коли український народ здобуде свою державну свободу й незалежність та відновить на всіх просторах своєї землі Українську Народню Республіку. Тоді минуть всі ваші страждання і муки, настане пора будівництва своєї демократичної держави, в якій всі громадяни України житимуть по своїй волі на своїй землі.

Виконавчий Орган Української Національної Ради щиро вітає всіх вас із Святом Української Державности та бажає вам сили й витривалости в боротьбі за волю України.
На чужині, 22 січня 1956.

**Виконавчий Орган
Укр. Національної Ради**

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Року 1956 травня 25 минає 30 років як від ворожої руки загинув Голова Директорії Української Народньої Республіки й Головний Отаман Військ України Симон Петлюра.

Симон Петлюра належав до тих визначних особистостей, які не тільки впливали на історію, але й творили її.

Велич і значення Симона Петлюри ми, українці, усвідомили вже давно, і це позначилося в тих щорічних академіях, статтях в газетах і журналах, що з'являються в річницю його смерти там, де живуть українці на землях, вільних від большевицького панування.

Велич Петлюри полягає передусім у тому, що він, як один із перших політичних діячів українських, зрозумів, що свободу й незалежність України можна здобути лише в тяжкій і впертій боротьбі; що лише збройні змагання освячують велику ідею української державности і роблять народ гідним власної держави. І зрозумівши це, він з неухильною твердістю, безмежною відданістю, гарячим завзяттям здійснював те, в що вірував і що іcповідував.

А значення Симона Петлюри як історичної постаті, що наклала печать духа свого на цілу добу наших визвольних змагань, є в тім, що він справу незалежности України поставив з граничною виразністю. І він став символом тієї боротьби українського народу, в наслідок якої справа самостійної України не сходить з порядку денного історичного життя Сходу Европи ось уже майже 40 років. Це він своїм полум'яним патріотизмом, своєю великою вірою в український народ, в його ліпшу долю і світле майбутнє поривав до бою українські полки в нерівній українсько-московській війні 1919-1921 років. Це його дух і по невдачі наших змагань за державність не давав приспати українську справу, тривожив українське сумління, закликав до нових зусиль і нової боротьби. Це його ім'я стало гаслом для цілого нового покоління українського народу, для всіх тих, хто не приймав московсько-большевицької окупації і хто хотів Україну бачити вільною і незалежною.

Минає 30 років з дня його передчасної смерти. Нашим обов'язком, обов'язком нашої національної чести, є гідно вшанувати пам'ять Великого Патріота Землі Української, того, хто був Головою Української Держави в найтрагічніші і в той же час найгероїчніші роки її новітньої історії.

І відзначаючи цю річницю, ми водночас воскрешаємо в пам'яті славну добу Симона Петлюри, його героїчні чини, і воскрешаємо в душах наших його ідеї, його віру, його завзяття.

І це дає нам нові сили для боротьби за ту справу, якій Симон Петлюра присвятив ціле своє життя.

**Проф. Б. Мартос
Голова Ділового Комітету**

СКРАЙНЯ ЧЕМНІСТЬ

Католицька ерархія в Англії була призначила день молитви за християн, переслідуваних за залізною заслоною. Але на цей день якраз припали відвідини Англії найбільшими ворогами християнства Хрущевим і Булганіним.

Своїх переконань щодо християнства вони не ховають. Нам здавалося, що ця візита була б найкращою нагодою для такого дня молитви. Проте, католицька ерархія, очевидно, не бажаючи дратувати високих атеїстичних гостей відложила день молитви на іншу дату. Вчинок з боку церкви цілком незрозумілий. Католики вірять, що їх молитва помагає переслідуваним, отже, вони стримались від подання такої допомоги переслідуваним християнам, щоб не роздратувати тих, хто цих самих християн переслідують.

Цю „церковну дипломатію" тяжко зрозуміти і ще тяжче погодити з наукою Христа. Чому ж тоді римська церква молиться за душі померлих, які, як церква доводить, мучаться в чистилищі, і не боїться, що ці молитви мали б дуже розгнівати нечистого? Слідуючи за прикладом в Англії, їх треба було б відкласти на неозначений час — поки нечистий не забрався б з Риму.

ЧУДОВИЙ ПОДАРУНОК

Ви, мабуть, маєте когось з приятелів чи знайомих, кого б хотіли переконати, що Христос справді воскрес. У цій справі вам допоможе "Збірник проповідей". Збірник має добре обґрунтовані наукою Слова Божого та іншими доказами розвідки. Такі як: "Порожня домовина", "Пророцтва і воскресіння Христа", "Життя апостолів і воскресіння Ісуса Христа", "Певність безсмертя", "Загальне воскресіння з мертвих" та інші незвичайно важливі і цікаві розвідки. Ціна "Збірника проповідей" — $1.50. Замовлення проситься надсилати на адресу редакції час. "Євангельська Правда". На замовлення кількістю більще 10 книжок зниж-

ХРИСТИЯНСЬКИЙ РУХ У КОНЦТАБОРАХ

Преса на Заході подала розповідь одної німкені, Брігіди Ґерлянд, якій пощастило повернутися з концтабору на Воркуті, про спонтанний релігійний рух серед молоді в Совєтському Союзі. Про це явище Брігіда Ґерлянд розповідає таке:

"Воркута — це табір, де виключно перебувають політичні в'язні. Вони належать до чотирьох опозиційних рухів. Найбільшою й найсильнішою опозиційною групою є християнська молодь. Її засуджено за участь в організації християнської молоді, яка називає себе "віруючими," а охорона таборів прозвала їх "монашками," але й цю назву молоді християни прийняли з гордістю. Цей рух під назвою "монашки" знаний тепер в цілій країні. За сім років перебування на засланні, пані Ґерлянд перейшла біля 20 різних таборів, і в кожному з них вона зустрічала оцих монашків.

Монашки не мають ритуалів або церемоній. Їх богослужения більш подібні до богослужень квакерів. Кожен, хто чується покликаним, читає Біблію й коротко проповідує, звертаючи увагу на практичне застосування науки Біблії в щоденному житті. Подібні богослуження відбуваються і в таборах в'язнів, в яких беруть участь майже всі в'язні. Спочатку сторожа пробувала ліквідувати ті богослуження, але це їм не вдалося й сторожа держиться осторонь від цих богослужб. Напади на богослужби бувають лише тоді, коли до табору прийде більший контингент сторожі.

Між монашками є певне число зовсім нівчому невинних людей, яких без оскаржень та суду заслано до невільничих таборів праці. Їх заслано на 10 років, але багатьом підвищено реченець до 25 років. Однак, це не лякає молодих бо кожен слідуючий рік збільшує квоту новими невинними людьми.

Християнська молодь пропаґує методу пасивного резистансу. Вони не хочуть нічого чути про жадне насилля, і тому не кооперують з групами, що приготовляють нову революцію. Мимо того, вони піддержують всі акції страйку та дораджують людям не працювати для безбожного уряду."

(Прометей)

Світовий банк та його діяльність

За десять років свого існування „Інтернаціональний банк для Реконструкції та Розбудови" — „Світовий банк" — спричинився у великій мірі до зміни вигляду чималої частини земної поверхні.

Протягом цього періоду 32 члени-нації з загального числа 58 членів дістали позички на різні суми від $1,5 до $250 мільйонів. Позички ці видавались на різні цілі, як ось на будови гребель, на боротьбу з ерозією, заліснення степів, будівництво шляхів і залізниць, ірріґаційні проекти, а також на розвиток промисловости. Виконання цих проектів справді чимало вплинуло на зміну вигляду деяких частин земної поверхні та географію деяких країн.

У Центральній та Південній Америці 11 країн дістали позички від Світового банку. За типовий приклад тут може правити республіка Ел Сальвадор, найменша, але найгустіше залюднена країна Центральної Америки, де позичка від банку уможливила збудувати шосу вздовж берега океану завдовжки 150 миль, завдяки чому відкриваються нові дуже врожайні простори, до того неприступні через відсутність комунікації.

Сім країн і територій в Африці також мають справи із Світовим банком. Бельгійське Конго розбудувало порти, дороги і залізниці завдяки позичкам з банку. Конґо постачає на світовий ринок величезну масу надзвичайно важливої сировини: 70% світової продукції кобальту, 70% промислових діямантів і половину світової продукції урану.

Австралія, яка ще досі будує свою економіку на сільському господарстві та плеканні худоби, починає дбати за розбудову промисловости. Електровні, заводи та фабрики, а також найбільша в світі сталеварня були збудовані в Австралії завдяки допомозі від банку. В Тасманії було вичищено та осушено 13,000 акрів болота, що дасть змогу на тому місці розбудувати близько ста нових фарм.

Европа найперше використала організацію Інтернаціонального банку для допомоги країнам, де економіка була зруйнована під час війни. Майже $500 мільйонів було позичено для реконструкції промисловости у Франції, Голяндії, Данії та Німеччині.

За добрий приклад корисної праці реконструкції Европи можуть правити використання енергії гірським річок в Австрійських Альпах, удосконалення та модернізація бельгійських водних шляхів та порту в Антверпені.

Індія одержала сім позичок на суму $126 мільйонів, які були використані здебільшого на купівлю важких тракторів та іншого реманенту, що дасть змогу очистити мільйони акрів землі в Центральній Індії.

Світовий банк виріс з конференції в Бріттон Вудс у 1944 році, де брали участь представники 44 націй. Головна кватира банку міститься в Вашінґтоні, Д.С.

Капітал банку складається з акцій, що належать різним членам-націям пропорційно до їх засобів, що становить тепер суму в $9 більйонів. 20% від цієї суми призначено на видачу позичок.

Оголошення

У видавництві "Бібліотека Українського Євангелика" можна набути таку духовну літературу:

Г. Бранденбург: **"Притча про блудного сина"** $0.30
Г. Бранденбург: **"Дорога до Христа"** $1.00
З. Бичинський: **"Іван Гус"** $1.50
Др. Л. Цегельський: **"Звідки взялася і що то є евангельська віра?"** $0.25
В. Боровський: **"Ще і ще про "віру батьків"** $0.10
В. Боровський: **"Історія мойого визволення** $0.50
В. Боровський: **"Теодосій Довгалюк"** $0.20
Т, Галенда: **"Що нам робити, щоб спастись?"** $0.50
Ян Амос Коменський: **"Лябіринт світу і рай серця"** $0.90
"Збірник проповідей" $1.50
М. Яремко: **"Православіє і Світова Рада Церков"** $0.60
"Новий Заповіт" у перекладі проф. І. Огієнка $0.75
"Хто ми?" (летючка) $0.03

Замовлення слати на адресу:

REV. W. BOROWSKY
1934 Florence Street,
Detroit 3, Mich., USA.

Коли Бог буде з нами, то ми не сами

(Продовження)

До приходу Месії-Христа старі закони були дуже жорстокі; було дві кляси людей: пануючий і невільник. З приходом Месії, все почалось нове. Закон "око за око, зуб за зуб" був змінений. Увесь закон був зсумований в одній заповіді: „Люби Бога твого цілою душею твоею, цілим серцем твоїм, всіми твоїми думками і цілим твоїм еством, а ближнього твого так як самого себе." В такім стилю приходить нова віра — віра Христова, яку книжники й фарисеї намагалися знищити, але не знищили. Однак, через доброту й байдужність перших християн тут і там помалу почали вкрадатись забобони, ідоли та всякі поганські звичаї, і коли наш князь Володимир Великий вислав послів, щоб розвідати, котра віра найліпша, то віри правдивої було надто мало. В сусідніх державах була запроваджена насильно державна релігія. Нашим послам, які сами ще тоді були поганами і в духовних справах ледве чи могли орієнтуватися, подобався був грецький релігійний спів.

Не зважаючи на те, що княгиня Ольга, баба Володимира Великого, була християнкою, Володимир з тим мало числився. Він хотів поліпшити відносини з своїми сусідами греками й тому оженився з сестрою грецького імператора. Тоді Володимир Великий завів релігію на взір грецької. Силоміць заганяючи киян у ріку Дніпро, він христив їх там, але нічого не навчив. Як влізли кияни в Дніпро, так і вилізли сліпими. І так уже тисячу літ виспівують на нашій Україні літургії, антифони, кондаки й тропарі, але правдивої віри, якої учив і якої вимагає Ісус Христос, нема. Тільки невеличкі групки вибраних Богом братів і сестер, до яких сердець дісталося Слово Боже, збираються тут і там і славлять належно Бога.

Коли Візантія і Ватикан почали змагатися за "душу" українця, то тоді прийшла ще Московія, наслідком чого Україну розшарпано й знищено. Замість правдивої Христової віри в Україні "намножилось" багато отаманів і ґенералів візантійського, ватиканського й московського типу, й кожен з них шукає жолоба, прикрашуючи його всякими традиціями та бовванами. Пишні лахміття, позолочені тельці та цілий ряд інших ідолів, разом із виспівуванням "Господи, помилуй" та "подай, Господи" аж ніяк не можуть заступити правильної віри, яку приніс усім народам Син Божий — Ісус Христос! Отаманам тим не в голові добро України й відродження та краща доля українського народу, бо їм у голові є гонори, пиха та слава. Вони перекручують волю Божу на свій лад і держать в темряві наш народ, так що наш народ не може йти вперед і розвиватися духово, як це роблять всі волелюбні народи.

Так, як ми вже згадували раніше, Ізраїль страждав за те, що він не послухався Бога, за те, що його проводирі робили тельців та інших ідолів, замість того, щоб закликати Ізраїля до правдивого поклоніння живому Богові, так само діється і з нашим українським народом. За те, що український народ відкинув правдиву віру, брат повстав проти брата, батько проти сина, син проти батька . . . І це використали та й далі використовують „добрі сусіди" України для того, щоб розбити й знищити наш народ. Через бовванохвальство, запроваджене в Христову науку, впали греки, впав теж Рим та цілий ряд інших держав. За ті ж самі гріхи й наш народ не може знайти помочі нізвідки, бо правдива поміч прийде лише тоді, коли наш народ навернеться до Бога, визнае Його як свого Господа й Царя, й „Мойсей України" покличе голосом: „Слухай, Україно, й прийми до твого серця: „Господь наш Бог, ми не знаемо й не хочемо знати інших Богів!"

Так як за старих часів Бог посилав пророків до жидівського народу, вказуючи, де є причина їхнього лиха, так само Бог посилав час до часу пророків до нашого народу, як от: Шевченка, І. Франка, що обставали за ошуканим бідним селянином і виглядали українського Мойсея, Сковороду, що називав священиків ‚неотесаними стовпами в дому Господнім," М. Драгоманова й інших.

Тому, що Всемогучий наш Бог має Свої дороги й Свої способи, щоб відродити й збудити народи до нового життя, перед нашими очима сповняються пророцтва хоча й у відмінному виді. Ось, наприклад, Шевченко молився, „Чи діждеться наш народ свого Вашінгтона?", й якраз минає 50 літ, як найбідніша частина нашого народу почала шукати кращої долі на землі Вашінгтона. І якраз тут, в Америці та в Канаді, Богові приємно було покликати горстку невчених людей, які зрозуміли волю Божу й пізнали правдиву віру через читання Святої Біблії. І так, тут і там, почали організуватись евангельські громади, які з часом теж почали висилати місіонарів на рідні землі. Таким чином сповнилось пророцтво Шевченка, хоча в іншій формі, наші місіонарі йшли з землі Вашінгтона в рідний край. Однак, ті місіонарі не принесли бажаних наслідків . . . Україна ще не діждалась правдивого Мойсея, про якого мріяв І. Франко; навіть поміж евангеликами почала закрадатись єресь, зневіра й т. п., і деякі з них теж почали шукати гордощів та слави. Диявол і цим разом позаздростив українському народові й приніс чимало шкоди та перешкод у проповідуванні Св. Євангелії. Але, не зважаючи на всі ті труднощі, ми не складаемо рук, бо горе нам, коли ми не проповідуємо Євангелії (1 Корин. 9, 16), бо ж „вона — сила Божа на спасіння всякому, хто вірує" (Рим. 1, 16). Бог ніколи не залишав тих, яких Він покликав до служіння в Своему винограднику; Він не залишив Авраама, ані Йосифа, ані жадного з пророків, вимагаючи від них звіщати Божу волю тим, які ще не знають Його!

Т. Шевченко, будучи посланий Богом, народився в кріпацькій родині. І здавалося б, що доброго могло б вийти з кріпацької родини?; подібно ж питали фарисеї за часів Христової місії в Палестині: „Що ж питали фарисеї за часів Христу?" Але так, як Бог не оставив був Свого Сина, так теж Він не оставив і Шевченка. І Шевченко не був самітним; Бог промостив йому дорогу в Петербурґ і вселив у його серце віру в перемогу Правди й дав йому силу звіщати Правду, боротися за Правду та закликати своїх сучасників до боротьби за Правду. І так Шевченко зовсім пірвав з традицією тодішньої української політичної думки й залишивсь аж досі немов би непорушний новотвір у Божих руках, і його голос почули многі народи й задля його голосу російські царі змушені були скасувати кріпацтво. Іван Франко теж не був і не почувавсь самітним, хоч українські католицькі попи старалися всіми силами знищити його.

Тому то теж і ми, члени Української Пресвітерської Церкви, не почуваемося самітними, ані в меншині, а навпаки: Ми навіть не хочемо належати до брехливої й лукавої "більшости." Нашою основою є Сам Господь Ісус Христос, а нашим дороговказом є Його Святе Слово — Свята Євангелія, яку лукава й брехлива "більшість" тільки сліпо цілує, навіть не знаючи, що там написано. Ми є українці й нашого народнього імени ніхто не може змінити, бо ми визнаемо найвищий авторитет Бога Отця, Сотворителя всіх народів, як теж і нашого українського народу. Людська "більшість" — як солома в Божих руках, нині є, а завтра нема! Науки Сина Божого ніхто людським "проґресом" не побідить, ані не заступить жадним бавванопоклонством. Тільки правдива наука самодаючої себе в жертву любови, помочі потребуючим, потіхи придавленим горем, розради засмученим, нагодуванням голодних, поміччю хворим і поданням ратунку немічним зможе допровадити світ до Правди, про яку так мріяли Шевченко, Куліш, Сковорода, Франко, Драгоманів та інші. Тоді лише наступить правдивий поступ не лише інших народів, але і нашого народу. А це осягнути можна лише шляхом духовного відродження, яке дає нам Слово Боже й яке здобуваемо в Христі Ісусі! Тому то наша „меншість" є багато певніша, бо коли Бог з нами, то хто ж може бути проти нас?

Тимко Рудий

БОЖА ДОРОГА ДО СПАСІННЯ

Коли визнаемо наші гріхи, то Бог вірний і праведний є, щоб простити нам гріхи і очистити нас від всякої неправди.

І. Івана 1, 9.

★

Коли визнаватимеш Господа Ісуса твоїми устами й віруватимеш твоїм серцем, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасешся, бо серцем віруеться на праведність, устами ж визнаеться на спасіння.

Рим. 10, 9-10.

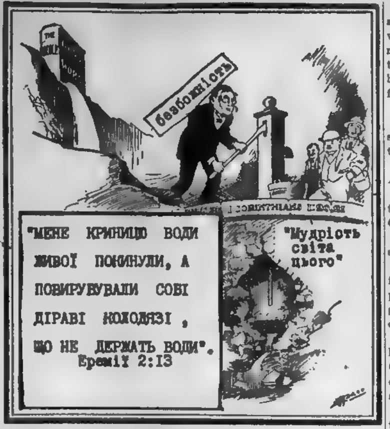

A FLAMING FIRE

By Dorothy Kobrt

Allen stood in the light of the creeping dawn that June morning in 1895, and thought about his difficulty.

"What can a 13-year-old boy do?" he asked himself.

He loved this forest; it was his home. This was his farm.

"Can I stand my ground or will they force us out?"

He pushed his strong fingers through his dark, curly hair.

"In this wilderness we need our neighbors; it's too lonely. If Grandpa were here I could ask him, but now I have to face these things alone. I must not trouble Grandpa. Where can I turn for help?"

Suddenly Allen knew. Deeply tanned, tall and manly, the distressed lad knelt and prayed that he might be delivered from the unreasonable and wicked men of the valley. Putting all his fears into words in this moment of communion with God, the power, wisdom and love of God became very real to him. Allen was an orphan, his grandparents had given him a home; he had been brought up by them.

As Allen rose to his feet he thought: "Tom Owens. The one I fear most of these settlers is the leader, Tom Owens. He has threatend to drive us out of the valley."

Firmly he grasped an axe in one dangling hand, and looked anxiously at the northern sky; it was a queer color, an outraged pink. Something was wrong. Allen, hearing footsteps, turned quickly. His grandmother hurried toward him.

"A fire in this wind!" she exclaimed, and her gnarled fingers frantically pulled the gray shawl tighter about her wrinkled cheeks.

Smoke began to drift in the swell and lull of the wind; soon a dark, thick, hazy vapor was blotting out the blue sky. Small particles of carbon floated down, and the soot clung to the back of Allen's hand.

A horse and rider came around the bend of the trail. Allen saw Tom Owens' roly-poly figure astride the hot, puffing pony; evidently he had been riding hard. The front of the man's shirt was wet with sweat, and he was covered with dust. Allen hesitated when he saw the man, the smoke made him cough.

"Could you lend me an axe?" Owens cried in a gaspy voice.

"I have one only," replied Allen in a rising tide of excitement.

Allen and his grandmother stood expectant.

"The fire is at the tracks!" Owens shouted. He was puffing with short breaths; the blood-shot eyes stared out of the blackened face. "We've been fighting it all night. They will fire three shots if it spreads across the railroad. If it does—the valley will be doomed!"

Owens rode a step or two nearer, and as Allen listened to the man's warning. It was a sunless atmosphere, sounds of alarm, and the horrible thought of animals being burned alive. This made his flesh creep.

"How did it start?"

"That thunder storm yesterday started the fire; lightning hit a tree."

"It is the dry wind," murmured Allen.

"If the wind would quit —" the words fell hopelessly from Owens' mouth.

"The wind is not likely to stop," Allen murmured.

They looked one another in the face; they were directly in the path of the fire-line, and in danger. Today they were fighting a common enemy.

"At this rate the fire will be here before noon," predicted Owens. He trembled. "It's a crown fire now, and those things spread fast."

Quickly, Allen glanced about at the cabin and log barn standing in the center of the two acres of stumps and green grass. Beyond the open circle was the forest; the tangled dead underbush made it impossible to walk in the wilderness without an axe. Beyond the garden plot a patch of shiny, sharp leaves of the Oregon grape covered the ground. The growth ended at the border of thick moss surrounding the base of a sequestered poplar. Allen looked up at the gaunt tree which was like a giant dog keeping watch over the homestead. Seventy feet high, into its pointed top the wind came; the bare upward-turned branches swayed mournfully with a low, sleepy growl. A squirrel ran a little way up the trunk.

"If the wind gets any stronger, that poplar may go. If it does, it will smash the cabin," Allen said as he looked toward Owens.

Their glance met and held; Allen saw nothing but withering contempt in the man's eyes.

Owens snapped: "Your grandfather should have cut it down before he built the cabin."

Allen was silent, for he knew that Owens was as stubborn as his oxen, and as touchy as they were tough. This pioneer sized a man up by the appearance of his gun. He had a habit of picking up a fellow's rifle, and inspecting it.

"Get to work! Your gun is dirty," he would say with disgust.

Now, while a forest fire raged, Owens shouted at the boy: "Well, I can't help you; I've got to look after my own place. A fellow must think of himself first."

Scowling, the man gave a savage jerk on the lines; he shouted at the horse and rode rapidly off down the road. The winding road was not much more than a wide trail.

"We must not antagonize that man," said his grandmother in alarm. "He can make it difficult for us here in the valley."

Once more Allen remained silent as he remembered the incident last summer, when his grandfather and he had gone to the settlement for supplies. As they crossed on the ferry Allen realized the difference between his grandfather and the other settlers.

Crossing the river with his ox team, Tom Owens drove them on board, and stood them in the center of the ferry. Just as the ferry left the bank, it suddenly gave a lurch. Allen yelled, and one of the oxen stepped forward. The yoke twisted the neck of the other ox, so he moved forward, too. Then Owens yelled, "Whoa!" The ferry settled in the front; the alarmed oxen stepped forward again, and the ferry dipped. One ox slipped forward into the water and dragged the other ox along; both went off the front apron into the river, and sank out of sight. As the ferry righted itself Owens began to yell.

In a few seconds the snorting oxen appeared at the stern and plunged about frantically. Finally they began to swim toward a sandbar and when they dragged themselves out of the water, Owens lashed out with hard words.

Then his grandfather rebuked the rebellious man: "We will have no blessing here in this new country if we do not reverence God. We may take homesteads, but we will lose them. Our children will not inherit this valley if we do not have God's blessing."

Owens glared at his grandfather, and with a sneer he moved away and snarled, "You mean you don't like the way I talk; well, I have my friends. Besides, I am sick of civilization and preachers!"

Now another scene came vividly to Allen: that day last fall when a thousand faint sounds had blended, and inside the cabin the hum had been sharp in his ears as he stared down on his grandfather's venerable countenance in the cedar coffin. It was after his grandfather's death that Owens really begun to threaten Allen and his grandmother.

Anxiously Allen turned to his grandmother. "Hear the wind howl," he said in a hushed tone as he stared at the tall poplar bending with the gale.

"I have seen two forest fires but

(Continued on page 8)

A FLAMING FIRE

(Continued from page 7)

nothing like this," she told him.

Three shot were heard; the firing rent the air. Neither he nor his grandmother spoke. She hurried into the cabin and Allen ran toward the porch, grabbed a pail and leaped to the ground. He raced to the creek to fetch water, and then ran toward the barn. Hastily he worked as he threw the water against the walls and roof of the barn. His heart pounded; he choked from the smoke.

Crash! Bang! A gun was discharged three times as he was feeding the cattle in their stanchions. Rifles cracked, men shouted, animals bellowed. Then another splitting sound rent the air — Allen came running outside the barn. His smarting eyes followed the whorls, and bellows of smoke. The fire was rolling. The poplar had split lengthwise about 10 feet from the ground. A bear swung its black body as it ran across the clearing in the direction of the river. The big eyes of an owl blinked at Allen as a deer loped out of the forest.

"Grandma! Get out of the cabin! The tree is going to crash!" Allen yelled. There was not a moment to spare. The mournful bellowing of a trapped cow filled the air with panic as his grandmother ran out into the yard, the wind tearing at her long, full skirt. The whole wilderness was like a tinder box. So many-reaching arms of fire made his grandmother hysterical and she gave a scream. The crack in the tree grew longer and wider, the top bent lower, and another violent thrust of the wind twisted the tree.

"It's going!" yelled Allen into the pillars of smoke. A cedar gave a deep hiss as it suddenly became a flaming torch. With a splitting, cracking sound the tree moved with a sudden convulsion downward, the top branches caught in two other giant trees 50 feet away, and it held swaying like an arch over the back porch.

"It's going to hold!" shouted Allen with relief. "The cabin is safe, now, if the fire does not reach these trees."

A fire was blazing on all sides. The smoke was a misty veil with glittering sparks which shown like tiny, dancing lights. The underbrush crackled. A particle of dry leaves, or an evergreen branch kindled to a flame; then another, until the forest became a glowing furnace as the flames licked out. Finally the sparks were kissing the green trees near by; they burst into a sheet of fire. Allen and his grandmother lay flat on the ground in order to breath. Now they were underneath the heavy smoke and intense heat; here the air was cleaner. Suddenly Allen squirmed and began slapping his pantsleg where a spark had lighted. At length the trees stood naked and bare, their trunks and limbs blackened by smoke. Nothing remained except lifeless, smoldering snags of disfiguration as the fire moved on. Where the flames had been was now desolation, a loneliness beyond sadness; the stripped trees were burnt black — tragic watchmen in a wasteland. The phantomlike sight of the forest was weird in the gray morning light, but the three trees in the yard, by some miracle—perhaps a shift in the wind—had been untouched.

"At least the buildings are saved!" exclaimed Allen, grimy, sweaty, and dead tired. He struggled to his feet.

"Come inside. I have your breakfast ready," insisted his grandmother, moving slowly toward the door.

They went into the cabin.

"Come!" His grandmother put the food on the table. "Here is the pork, and there are the eggs."

"I just can't eat now," he told her and ran his tongue over his cracked lips.

"You are going to eat if I have to cram it down you. A hungry man can't fight fire. They will need you down at Owens."

Allen sat staring at the plate of food, feeling sick. Then he began to eat and realized how hungry he was. It was already 11 o'clock.

As soon as he finished eating, he started down the fiery trail. Opposite the Owens' cabin Allen began to feel the heat, for the wind had freshened. Immediately the gale, blowing from the north, increased the flames, and caused the sparks to fly in the direction of the barn.

Suddenly Allen saw a cougar crouching on a huge limb. The big cat leaped as the red tongues of fire licked greedily at the fur coat. The boy felt the rush of air and smelled the singed hair. A falling bough scorched the back of his right hand. Spontaneously he jerked his arm back, endured the pain, and pushed on. He rushed forward into the yard and stood before the Owens family who were standing in the front of their cabin.

"Hurry up!" cried Allen. "Your barn is burning now, and if it goes up in flames your house will burn, too. This fire will take everything out clean."

The boy felt sorry for the woman with her dry-lined skin and the vacant stare. He snatched a pail and dashed off; behind the barn where over-hanging bushes bordered, ran the creek.

Soon Allen was climbing the ladder, throwing water on the blazing roof, while Owens, after giving instructions to his wife and children, rushed at breathless speed. In fact, there was not a second to waste. Work, work, work; all they did was work, and still they seemed to get nowhere. They were working under pressure, against time. Soon the flames were beyond control, the barn was doomed. The air was suffocating, and hot enough to roast an ox.

"My cattle!" cried Owens.

Allen stared [illegible]

"You did not leave the cattle in the barn?"

"I've lost everything! I am ruined!" mumbled Owens through parched lips.

"Oh, how could you?" cried Allen above the roar of the fire. "They will be roasted alive."

"I tried. I could not make them move after they smelled the smoke," muttered Owens. The youth stared into the face of despair.

"The walls will collapse on those cattle fastened in the stalls," gasped Allen.

A scream rent the air. Allen turned and looked toward the house where white-yellow flames shot out of the roof. A slab of blazing bark had started the fire on the cedar shakes. Owen's wife was standing in the yard, the baby clutched in her arms, the other children clinging to her skirt.

"Your house!" shouted Allen as he ran toward the burning structure.

Mrs. Owens stood like a lamp with the light suddenly blown out. Over and over her moan came from parched, cracked lips. "Danny—Danny."

Allen turned around to look. Danny, the little cripple was not in sight! He must be back in the burning house. Allen forgot himself when he saw the need. He leaped, jerked the pail from Owen's hand, threw the water over his body, and streaked toward the cabin door. He sprang into the smoke and flames. He coughed, choked; his eyes watered in the furnace-hot air. Breathing deeply, half-blinded with smoke, Allen threw his hands over his head and crashed through the flaming doorway into the bedroom. The fire had not reached in here. He slapped out the burning spots on his clothes. His heart was pounding too fast; he had to have more oxygen to keep going. The smoke swirled over him, the air was hot. He was blacking out. Quickly he took three deep breaths, rose to his feet, and rushed forward, Staggering, he felt ready to drop, but from the open window came a breath of fresh air. His head cleared.

"Come on." He grabbed and dragged the sobbing boy toward him.

But when he turned around, the fire was running, roaring, and devouring in explosive blasts of flame. The dry wood flared. They winced at the heat and choked with the smoke. The fire had cut them off from the outside door.

Outside, Owens rushed forward, but fear drove him back. The group watching saw nothing, heard nothing but Danny's terrible scream. Then a deathlike silence, only the crackling of the devouring blaze.

The roof fell in, the blaze sprang higher. The smoke cleared, and a few feet from the flaming mass Allen was lying prone in the backyard with Danny clasped tightly in his arms. They had escaped through the window.

Owens rushed forward and pulled them out of the heat. Allen was burned, his face and arm were bleeding from deep cuts. However, he was soon able to get up. Danny was unhurt.

"You — went where I — did not dare — to go!" stammered Owens in unbelief, for he was now a frightened, broken man.

But Allen, with the very God of peace sanctifying him wholly, smiled; for he knew Owens would never threaten him again. Through the grace of God he had won.

— The Instructor

THE PEACE OF GOD

How is it that believers so often fail to enjoy this promised blessing? Is it not that we fail to be anxious for *nothing*, and bring *everything* by prayer and supplication with thanksgiving before God? We may bring nine difficulties out of 10 to Him, and try to manage the tenth ourselves, and that one little difficulty, like a small leak that runs the vessel dry, is fatal to the whole. Like a small breach in a city wall, it gives entrance to the power of the foe. But if we fulfill the conditions, He is certainly faithful, and instead of our having to keep out hearts and minds—our affections and thoughts —we shall find them kept for us. The peace which we can neither make nor keep will itself, as a garrison, keep and protect us, and the cares and worries will strive to enter in vain.

—J. Hudson Taylor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй“

Рік XVII. Число 6-7. Торонто, Онт. ЧЕРВЕНЬ - ЛИПЕНЬ 1956. JUNE - JULY Toronto, Ont. Рік XVII. Число 6-7.

Коли Христос плакав

Котрий за днів тіла Свого приносив молитви і благання до Того, хто міг спасти Його від смерти, з великим голосінням і слізьми — Жид. 5:7; Йоан 11:35; Лука 19:41.

Втілення Бога в Христі є велика тайна, що її не може зрозуміти людський розум, але ми знаємо, що Слово стало тілом і славимо ім'я Господа за невимовний дар Його. Бог, бувши в тілі, був і Богом і досконалою людиною в той самий час. Тому, як люди, Христос гнівався, плакав і радів, але без гріха, як Бог — Він посідав атрібути знання і сили, що властиві лише Богові. Ми зупинемося над випадками, коли Бог у тілі плакав. Що були за причини, які примушували Царя Слави відчувати такий глибокий і зворушливий жаль? В Письмі Святому ми знаходимо лише три випадки, коли Христос плакав. Уперше, коли почув про смерть свого учня Лазаря. Удруге, коли дивився на Єрусалим, передбачаючи його долю. Утрете в Гетсиманськім саду перед стражданнями. Що спонукувало й зворушувало Христа в цих випадках? Коли Христос почув від Марії про смерть Лазаря, то він заплакав, і "Казали тоді Жиди: ось як Він любив його". Але чи дійсно лише сама смерть Лазаря була причиною його сліз? Ми знаємо, що Христос у другім місці Святого Письма радить нам радіти, коли ми вмираємо, і плакати при народженню. Тому що народження є початок боротьби і горя, смерть же для дитини Божої хоч і є ворогом, в той самий час є відкритими ворітьми до безсмертя, радости і щастя. Як же могло статися, що Христос радив нам радіти, вмираючи, а сам плакав, коли Лазар умер? Коли жиди гадали, що причиною сліз була лише смерть Лазаря, вони помилялись. Христос знав, де Лазар буде у вічності, Він його міг воскресити. Він дійсно його воскресив із мертвих. Христос плакав не над Лазарем, Він мав куди глибші причини. Смерть Лазаря лише була додатковим спомином, краплею, що переповнила чашу. Смерть Лазаря знов викликала в уяві Христа той тягар гріха, пороків і прокляття, що тяжить над людством. Людство не потребувало мати хвороб, смерти, неправди, терпінь і горя, коли б не зріклося Бога і не повстало проти Нього. Коли Христос плакав біля домовини Лазаря, Він плакав над усім людством, його сліпотою, впертістю, його горем і вінсованістю. Він плакав над тими, що вже відійшли і над тими, що жили. Він плакав так само і над вами і мною. Христос воскресив Лазаря із мертвих, Він може воскресити нас духом і тілом до життя, коли ми дамо Йому нагоду. Його сльози є доказ Його любови і готовности. І нехай Бог не допустить, щоб ми зневажали сльози Спасителя в нашім житті.

Ми находимо в Святім Письмі ще один випадок, коли Христос плакав. Це в ті дні, коли Він в'їхав в Єрусалим як Цар, коли народ вітав Його покликами: "Благословен грядущий Цар в ім'я Господнє". Коли Він наблизився до Єрусалиму і був на горі Оливній, звідки міг бачити Єрусалим, то Він заплакав над ним. Христос у той час бачив долю Єрусалиму, що мала сповнитись незабаром по Його смерті і воскресінні. Єрусалим мав бути зрівняний із землею і все в нім вигинути, в нім не мало залишитись каменя на камені, бо "не розумів еси часу одвідин твоїх". Христос плакав над містом і народом, які відкинули Його. Бог не хоче смерти грішника, і кожний грішник є самовбивець, якого Бог жаліє. Те видіння, що Христос бачив з Оливної гори, сповнилось в страшний спосіб. Незабаром по вознесінні Христа прийшли римляни і оточили місто. Єрусалим був загордий піддатись ворогові. В місті почався голод і пошесті, матері їли дітей своїх і люди годувались відпадками, в місті не зісталось живих собак і котів. Кінецькінцем, коли вони були примушені піддатись римлянам, ті дослівно не лишили каменя на камені: населення було відведене в рабство, силу замордовано і чимало розп'ято на хрестах. Це все тому, що вони не розуміли часу своїх відвідин. Тепер Христос стукає в наше серце, чи ми розуміємо час наших відвідин? Чи ми скажемо Йому: Господь наш і Бог наш, чи відвернемося від Нього і приймемо долю Єрусалиму в своїм житті, коли не лишається навіть очей, щоб ними плакати? Поки доля наша в наших руках — ми можемо вибирати смерть або життя, і нехай Господь не дасть нам зневажати сльози Його.

Останній випадок, коли в Святому Письмі згадується про сльози Христові, ми знаходимо в листі до Жидів, в якому пишеться, що Христос плакав в Гетсиманськім саду. Що було причиною Його сліз там? Чи Він боявся смерти? Чи то була неохота покинути цей світ, чи боліло Його серце за близькими? Ледве чи так. Наколи чисто звичайні люди не бояться смерти, то тим більше Син Божий, що мав ключі від смерти і пекла і котрому Бог підкорив усе під ноги. Світ є надто брудний, щоб Цар Правди тужив за ним, смерть Його не відділила б від Його отари. Коли Христос плакав у Гетсиманськім саду так, що кривавий піт стікав з Його обличчя, коли Христос знемогав у молитві тієї ночі, то це все Він переживав в очікуванні речі страшнішої, ніж смерть і найгірші фізичні муки. Бруд усіх віків від Адама і до кінця світу, пороки, вбивства, злодійства і всі мерзоти, що затуляли обличчя Боже від дітей людських, мали впасти на Його плечі. Він мав понести

(продовження на ст. 2)

КІНЧИЛА ВИЩУ ОСВІТУ

Надя Дмитришин

Панна Надя Дмитришин успішно закінчила студії в Торонтонськім університеті і дістала степень Бакалавра Штук (Бечелор оф Артс). Діставши наукову ступень в англійськім університеті, Панна Надя в той же самий час не нехтувала рідної мови і плинно говорить по українськи. Окрім того вона є талановитою скрипачкою і не раз з успіхом виступала на публічних концертах. Її батьки панство Дмитришини добре знані серед українців в Торонті як зразкова українська родина. Оскільки нам відомо, Панна Надя вступає до учительської колегії для дальших студій. В імені української пресвітерської громади в Торонті і редакції "Євангельської Правди" вітаємо Панну Надю і бажаємо дальших успіхів в науці.

Коли Духом живемо, Духом і ходімо

(Галат 5:25)

Наш Господь Ісус Христос був розп'ятий на свято Опрісноків, зване Пасхою (Мат. 26:2, Лук. 22:1-2) й воскрес теж під час цього свята. А це тому, що пасхальний агнець (пасхальне ягня) в єгипетській неволі був символом Агнця Божого, що бере на Себе гріхи світу — Івана 1:29; 1 Мойсея 12.

Ще перед Своєю смертю Ісус Христос обіцяв був Своїм учням, що Він зішле їм Духа Святого, який "навчить їх усього, пригадає їм усе, що Ісус їм говорив, буде свідчити про Ісуса, попровадить їх до всякої правди, виявить світові про гріх, про правду й про суд, і прославить Ісуса" (Івана 14:26; 15:26; 16:7-14). Рівно ж під час Свого вознесіння на небо, що відбулося через сорок днів після Його воскресіння, Ісус підтвердив цю саму обітницю Своїм учням, кажучи: "Ви приймете силу, як Дух Святий злине на вас, і Моїми ви свідками будете в Єрусалимі, і в усій Юдеї та в Самарії, та аж до останнього краю землі" (Дії Апост. 1:8).

Сповнення обітниці Ісуса Христа сталось через десять днів після Його вознесіння й через п'ятдесят днів після Його воскресіння, тобто на день П'ятидесятниці, або на свято тижнів (Дії Апост. 2:1-13; 2 Параліп. 8:13).

Зіслання Святого Духа означало народження, розвиток і місію нового ізраїля — Церкви Христової. Так само є і в наші дні: зіслання Святого Духа означає присутність Божу й силу Божу діючу й наглядну в житті та праці Християнської Церкви!

Свято тижнів, зване П'ятидесятницею, — це одно з трьох великих свят старого ізраїля. На це величаве свято велика кількість прочан збиралась "зі всіх народів під небом" до Єрусалиму (Дії Апост. 2:5). Єрусалимська святиня була переповнена вірними. Були там теж і учні Ісуса. І ось саме в цей час, о третій годині ранку (Дії Апост. 2:15), Бог зіслав Святого Духа на учнів: "І нагло зчинився шум із неба, ніби буря ґвалтовна зірвалася й переповнила ввесь той дім, де сиділи вони, й явилися їм язики поділені, немов би огненні, та й на кожному з них по одному сів" (Дії Апост. 2:2-3).

Богові було угодно, щоб новий ізраїль, — Церква Його, — мала свій початок у Єрусалимській святині, — в домі старого ізраїля, — і щоб Євангелія ласки Божої рознеслася до всіх народів і до всіх закутків землі через учнів Ісусових і через прочан, зібраних у святині, тобто через тих, які колись належали до старого ізраїля! Тому то евангелист Лука пише нам, що учні Христові "переповнились Духом Святим і почали говорити іншими мовами, як їм Дух промовляти давав" (Дії Апост. 2:4).

Учні Христові "зодягнулися силою з висоти" (Єв. Луки 24:49, Дії Апост. 1:8) і Євангелія Царства рознеслася в серця всіх вірних, зібраних у Єрусалимській святині. Люди дуже дивувалися (Дії Апост. 2:14-40) й "ті, що слово Його прийняли, охрестилися й пристало до них того дня біля трьох тисяч душ" (Дії Апост. 2:41). А далі евангелист Лука каже нам, що всі ті, що ввірували, не лише почали жити Духом, але й почали ходити Духом: "І вони пробували в науці апостольській та в спільноті братерській, і в ламанні хліба та в молитвах" (Дії Апост. 2:42). Інакше кажучи: "вони віддавали себе науці апостольській..."

Безсумнівно, що апостол Павло мав це саме на увазі, коли він писав браттям у Галатії: "коли Духом живемо, Духом і ходімо". А в сімнадцятому вірші п'ятого розділу свойого листа до Галат він каже: "бо тіло бажає проти Духа, а Дух проти тіла, й супротивні вони один одному, щоб ви чинили не те, чого хочете".

Щоб галатійським браттям легше було зрозуміти, що це значить "ходити Духом", ап. Павло вичисляє вчинки тіла (Галат 5:19-21) в одної сторони, а з другої сторони протиставить їм плоди Духа (Галат 5:22-23), бо ті, що Христові Ісусові, розп'яли тіло з пожадливостями та з бажаннями" (Галат 5:24).

Нехай ласкавий Господь поблагословить для нас ці слова, дорогі читачі, й нехай Він дасть нам силу й мудрість не тільки жити Духом, але й ходити Духом!

Володимир Кучер

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИСЛАЛИ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ?

ІВАН ФРАНКО

(ДО СТОРІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Іван Франко є один з духових велетнів, що їх породив український народ. Його вплив на покоління нашого народу ще не цілком оцінений. Пересічній людині тяжко збагнути генія, бо менше не може вмістити більшого. Тому й до наших днів ми маємо лише однобічні і частинні оцінки праці і значення Івана Франка. Кожен із авторів підходить до Франка з своєю власною мірою, яка наявно стає невистачальною на перших же кроках. Тому й досі ми не маємо повної уяви про творчість і світогляд Івана Франка.

Цілий ряд питань ще чекає на об'єктивних дослідників. Чи був Франко атеїстом, чи глибоко релігійною людиною, "атеїстом, що знає тільки Бога"? Чи був Франко соціялістом, чи просто глибоко болів серцем за покривджений народ?

Вищезгадані й подібні питання чекають на відповідь, але одне не лишає жадного сумніву, що перед нами виступає постать великої людини, геніяльного письменника, життя якого знівечили оточення і дрібненькі люди, які не могли зрозуміти всієї глибини його таланту. Ми віримо, що наступні покоління знайдуть і зрозуміють Івана Франка, як гармонійну особистість з глибоким релігійним чуттям. Як приклад різнобічности його досвіду, який включав і релігійність, ми наводимо деякі з його творів, які не є спеціяльно вибрані. Ось два уривки з його численних програмових віршів:

I.

Не високо мудруй,
Але твердо держись,
А хто правду лама,
З тим сміло борись!

Не бажай ти умом
Понад світом кружить,
А скоріш завізьмись
В світі праведно жить.

II.

Не слід усякого любити без розбору.
Як добрі щепи садівник плекає?..
Так, що всі зайві парості втинає,
Щоб добрі соки йшли вгору, вгору.
Господь сказав: "Яка тобі заслуга,
Коли кохаєш свого брата, друга?
А ви любіте своїх ворогів".
Подумай добре, що Господь велів!
Не мовив: "Моїх ворогів любіте?!"
Отже, брати, ви добре розумійте,
Що ворог Божий, ворог правди й волі
Не варт любови вашої ніколи.

Іван Франко мав геніяльний дар передбачати й робити проникливі аналізи. Нижче подаємо цитату з його статті "Що таке поступ?", написаної ще 1903 року.

Те, що геніяльний Франко передбачав, стало в наші дні страшною дійсністю.

"По думці соціял-демократів, держава — розуміється — будуща, народна держава — мала стати всевладною панею над життям усіх горожан. Держава опікується чоловіком від колиски до гробової дошки. Вона виховує його на такого горожанина, якого їй потрібно, запевнює йому заробіток і утримання, відповідне до його праці й заслуги. Вона, знаючи потреби всіх своїх горожан, регулює, скільки і чого треба робити в фабриках, скільки вся суспільність потребує хліба і живности, скільки кожний чоловік має працювати і скільки спочивати, а кінець-кінців може дійти й до того, скільки в ній дітей має родитися, аби цілість не була обтяжена, дбаючи про надмірне число дітей і аби живі мали чим вигодуватися. Оця віра в необмежену силу держави в будущім устрої, то головна прикмета соціяльної демократії. По її думці, кожний чоловік у будучому устрої від уродження аж до смерти буде державним урядником та пенсіоністом, держава дасть йому наперед відповідне підготовання; потім буде визначувати йому роботу і плату, давати заохоту та відзнаку, а на старість або в разі старости ласкавий хліб.

"Нема що казати, є дещо привабного в такім погляді, особливо для тих бідних людей нинішнього часу, що не знають сьогодні, де дітися і що в рот вложити завтра; для тих мільйонів беззахисних дітей, що виростають або зовсім без опіки родичів, або терплять не раз муки і знущання від злих, темних, п'яних або хворих родичів та опікунів, життя в Енгельсовій народній державі було б правильне, рівне, як добре заведений годинник. Але є у тім погляді деякі гачки, що будять поважні сумніви.

Поперед усього та всеможна сила держави налягла б страшенним тягаром на кожного поодинокого чоловіка. Власна воля і власна думка кожного чоловіка мусіла б щезнути, занидіти, бо ану ж держава признає її шкідливою, непотрібною. Виховання, маюче на меті виховувати не свобідних людей, але лише пожиточних членів держави, зробилось би мертвою духовою муштрою. Люди виростали б і жили б у такій залежності, під таким доглядом держави, про який тепер у найабсолютніших поліційних державах нема й мови. Народна держава стала б величезною народною тюрмою.

А хто були б її сторожі? Хто держав би в руках керму тої держави? Цього соціял-демократи не говорять виразно, та в усякім разі ті люди мали б у своїх руках таку величезну владу над життям і долею мільйонів своїх товаришів, якої ніколи не мали найбільші деспоти. І стара біда — нерівність, вигнана дверима, вернулася б вікном: не було б визиску робітників через капіталістів, але була б всевладність керманичів — усе одно, чи родовитих, чи вибраних — над мільйонами членів народної держави. А маючи в руках таку необмежену владу, хоч би лише на короткий час, як легко могли б ті керманичі захопити її назавсігди! І як легко при такім порядку підтяти серед людности корінь усякого поступу і розвою, і довівши весь загал до певного ступеня загального насичення, зупинивши його на тім ступені довгі віки, придумуючи всякі такі сили в суспільності, що пхають наперед, роблять певний заколот, будять невдоволення з того, що є, і шукають чогось нового. Ні, соціял-демократична "народна-держава", коли б навіть було можливим збудувати її, не витворилаб раю на землі, а була б у найліпшім разі великою завадою дійсного поступу".

Іван Франко

Земле, моя всеплодющая мати

Земле, моя всеплодющая мати,
Сили, що в твоїй живе глибині,
Краплю, щоб в бою сильніше стояти,
Дай і мені!

Дай теплоти, що розширює груди,
Чистить чуття і відновлює кров,
Що до людей безграничную будить
Чисту любов!

Дай і огню, щоб ним слово налити,
Душі стрясать громовую дай власть,
Правді служити, неправду палити
Вічну дай страсть!

Силу рукам дай, щоб пута ламати,
Ясність думкам — в серце кривді влучать,
Дай працювать, працювать, працювати,
В праці сконать!

Нуртують бурі...

Нуртують бурі й колотнечі,
світ розколовся пополам,
збанкрутували всі "предтечі",
"пророки" всі збрехали нам.

Із давніх-давен і донині,
неначе той страшний самум,
у нашій соняшній країні —
лютують чвари, заздрість, глум.

Не чути в нас живого слова,
хоч живемо в новітній час,
ми всі: хто в ліс, а хто — по дрова,
бракує єдности у нас.

Не вірять в нас одне одному
і всяк іде у ніч глуху:
шукати стежечки додому,
не бачить битого шляху...

. . . .

А ти на все це не зважай,
в майбутнє з вірою дивись,
за наш найкращий в світі краю —
завзято й сміливо борись!

Вар. Гаврилович

ПРАВОСЛАВНА АКЦІЯ ПРОТИ "УЕРДЕПІСТІВ"

"Українське Православне Слово" ч. 6 містить допис якогось священика, який гостро критикує "уердепістів". Він називає їх: "церковно малосвідомими", "епідемією", обвинувачує в спробах "захопити чолові позиції" в церкві. Пише, що вождіціє партії мають таку саму релігійну толерантність, яка існує за "залізною заслоною". Що вони Божим ім'ям лише прикривають "всю наготу їхніх партійних забаганок". Автор допису звертається до церковного проводу і загалу по допомогу в боротьбі з "уердепівською епідемією".

Усі ці закиди дуже серйозні, не кажучи вже про їхню скрайню образливість. Проте, нема руху і партії, хоч які б ідейні вони не були, які би хтось не лаяв. Важним є, що орган православної церкви в Сполучених Штатах цього листа надрукував і до того анонімно. Нам відомо, що члени УРДП в Канаді і США в переважній більшості православні і часом навіть фанатично підтримують православну церкву. Постає питання, чому ж тоді православна церква таким дипломатичним, але гострим способом починає боротьбу з УРДП. З правила жадний релігійний часопис не дозволить собі друкувати загальних нападів на поважну громадську організацію, не подавши добре устлених фактів. Напад у "Слові" не подає жадного факту, але тільки силу-силенну образ.

Ми хочемо навести лише один важний факт на користь УРДП, хоч вона й байдуже ставиться до укр. протестантів і члени її переважно православні: за короткий як порівняти час УРДП в Канаді і США спромоглася видати велику кількість наукової і пропагандивної української літератури, першорядної якости в англійській мові. Жадна українська організація, а деякі з них мають великі засоби, не може похвалитись такими наочними результатами. Хоча б уже за це одне шкода цих людей називати "епідемією" і тому подібними іменнями.

КОЛИ ХРИСТОС ПЛАКАВ

(докінчення зі ст. 1)

кару за нас і за всіх людей, за весь світ, за кожне наше слово, думку і діло. Не страх смерти викликав сльози, але огида гріха, коли Христос в усій своїй чистоті і досконалості мав своєю власною кров'ю змивати з нас гній переступу. Христос заплатив цю страшну ціну і тепер кожен віруючий у Нього матиме життя вічне. Нехай же Господь боронить нас, щоб ми зневажали Його сльози.

"Віруй у Господа Ісуса Христа і спасешся ти і дім твій". Сльози Христові є підтвердженням цього.

Нова Книга Хвали

В Торонті створено видавничий комітет для видання нової "Книги Хвали" з нотами. На голову обрано паст. Л. Бучака, паст. І. Яцентія на скарбника і паст. М. Фесенка на секретаря. Видавничий комітет потребує щонайменше $500 на видатки, пов'язані з підготовкою нового видання до друку. Проситься всі пожертви посилати на адресу скарбника:

REV. J. JACENTY
25 Elena St., Oshawa, Ont.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.,
Toronto 10 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон ЕМ 8-5370

Нова книжка

Накладом видавництва "Дорога Правди" вийшла книжка І. І. Лазарева "Єлисей Сукач". Це дуже цікаве оповідання з історії евангельського руху на Україні. З цього оповідання стає ясним нерозум уряду в ті дні.

Якщо б уряд замість жорстокого переслідування евангеликів на Україні дав їм свободу віровизнання, то можливо всі події під час революції пішли б цілком іншою дорогою. Та й можливо, що зміни не були б такі жорстокі і криваві. Аналогічним способом методистський рух урятував Англію від кривавої революції, але англійський провід мав більше розуму і толерантности, та дозволив рухові розвиватись без великих перешкод.

За наших днів серед українців шириться знову евангельський рух і нерозумні з-поміж проводу пробують робити йому перешкоди, але цей рух, можливо, є найкращою запорукою визволення нашого народу в останнім рахунку.

Читання цієї книжки викликує багато порівнянь і з неї мудрі могли б багато навчитись. Книжку можна замовити у видавництві:

"DOROHA PRAWDY"
148 Tecumseth St.,
Toronto 3, Ont., Canada.

ЛИСТ З УРУҐВАЮ

В неділю 27 травня наша громада відзначила 30-ліття з дня смерти бл. п. С. Петлюри. В нашому святкуванні взяла участь громада віруючих Методистської Церкви в Монтевідео. Підчас богослуження пастор Гітеноні звернувся до тисячної маси з такими словами: "Наші брати з Української Пресвітерської Церкви в Уруґваї сьогодні мають траурний день. День тридцятиріччя з дня смерти Голови Уряду УНР, С. Петлюри та 23-річчя голоду на Україні. Закликаю всіх вас молитися за кращу долю українського народу в далекій від нас Україні і близьких до нас братів пресвітерян в Уруґваї. — Господи Боже наш! Ти єдиний, справедливий і в Твоєму милосерді не маєш кінця. Зглянься на обездолений український народ. Пошли йому духової і національної єдности. Нагороди, Боже, цей народ витривалістю і вірою в його остаточну перемогу. — Всевишній Боже! Допоможи Пресвітерській Українській Церкві в Уруґваї в її духовій і культурно-освітній праці. Амінь."

Ця молитва була прочитана в еспанській мові і молились англійці, американці і уруґвайці.

Вечером цього ж дня Міжнаціональний Комітет, який складається із українців, поляків, литовців, латишів, вірменів і інших народів із-за залізної заслони, влаштував маніфестацію, присвячену жертвам комуністичного терору та трагічній смерті Петлюри і Коновальця. Цікаво те, що українські католики в цій маніфестації участи не взяли і в цей час організували свою жалібну академію.

На цій маніфестації, яка відбулася в центрі міста на площі "Волі", я виступив з доповіддю про визвольну боротьбу Українського народу. Додаю чотири фота з цієї маніфестації.

Щиро вітаю Вас та прошу Ваших молитов за нас недостойних.

Ваш **В. Дзюба**

ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ

Збірник має добре обґрунтовані наукою Слова Божого та іншими доказами розвідки. Такі як: "Порожня домовина", "Пророцтва і воскресіння Христа", "Життя апостолів і воскресіння Ісуса Христа", "Певність безсмертя", "Загальне воскресіння з мертвих" та інші незвичайно важливі і цікаві розвідки. Ціна "Збірника проповідей" — $1.50. Замовлення проситься надсилати на адресу редакції часоп. "Євангельська Правда". На замовлення кількістю більше 10 книжок знижка.

НЕБЕЗПЕКА НАУШНОЇ СПОВІДІ

Наближається хвиля нової реформації, і захоплює народи, які її ще не перейшли, і ті народи, що вже перейшли реформацію, та трохи приспали. Але та нова реформація, насамперед поставить на меті — змести з лиця землі рабське послушенство, з яким католики слідують за своїми священиками. Те рабство католиків супроти людини найсильніше промовляє за нову реформацію.

Перша і остання заповідь у католиків є: "Так сказав священик!"

Народ католицький перебуває під цілковитою владою кліру. І коли б тут, в Америці, католики мали більшість, то тутешній уряд був би: уряд священиків, через священиків і для священиків. Католицизм прагне того, щоб відобрати в людини самостійність душі, розуму й сумління.

Такий стан речей так довго триватиме, як довго сповідь перед священиком буде мати силу. Найбільшу владу над сліпими вівцями дає фальшива наука про наушну сповідь.

Було б бажаним, щоб самі католики пересвідчилися, на чому базується влада священиків відпускати гріхи. Нехай сам народ переконається, що присвоювання собі тієї влади є зухвале і богохульне. А коли народ в тому переконається, то священик стане тоді звичайною людиною, а його дикі претенсії будуть відсунені до дванадцятого століття, в якому вони беруть свій початок.

Сповідь дає священикові змогу неприродно втручатися до приватного життя людей, діставати інтимні й таємні відомості від них. Насправді здається, що не сміє священик нікому розповідати того, що почує при сповіді, але це є лише кпини, бо чим більше ми пізнаємо священиків, тим краще переконуємося, що це кпини.

Ми тут хочемо показати облудність, небезпеченство і неморальність наушної сповіді. Ми твердимо, що лише перед Богом нам слід сповідатися, щоб одержати прощення гріхів.

Сповідь перед духовним отцем

Ми тут подаємо дефініцію з католицького катехизису, що то є сповідь.

Пит. — Що то є сповідь?

Від. — Сповідь є покірнеісповідання наших гріхів перед священиком, щоб одержати відпущення.

Пит. — Коли сповідь є повна?

Від. — Сповідь є тоді повна, коли ми сповідаємося щонайменше з всіх смертних гріхів, котрі ми можемо собі пригадати, разом із числом їх і обставинами.

Пит. — Коли сповідь є ясна?

Від. — Сповідь є тоді ясна, коли ми згадуємо гріхи в простих словах, і коли ми так висловлюємося, що сповідник може ясно бачити стан нашої совісти.

(З великого катехизису Дегарба)

Найперше ми докажемо, що наука тут наведена, не є взята з Святого Письма.

Коли ми кажемо, що наука католицької церкви про сповідь не згідна зі Святим Письмом, то ми не маємо на думці протестантське Святе Письмо. Бо по правді кажучи, нема ані католицького, ані протестантського Святого Письма. Біблія, Новий Заповіт — грецький, а Старий Заповіт — жидівський. Наука про сповідь не згідна ані зі Старим, ані з Новим Заповітом.

У Святім Письмі ми знаходимо вісімдесят чотири місця, що згадують про сповідь. З них вісімдесят два місця говорять про сповідь гріхів прямо перед Богом. Два останні місця говорять про сповідь іншу як та, що перед Богом. На тім повинен би скінчитися наш доказ, бо коли аж 82 місця говорять, що сповідь повинна бути прямо перед Богом, то решта два місця, повинні бути витлумачені в світлі попередніх місць.

Все ж таки ми докладно зупинимося над тими двома місцями, приймаючи, що ціла наука католицької церкви про сповідь міститься в них. Ці місця: Яків 5:16; і І. Іван 1:8-10.

"Визнавайте один одному гріхи". Це є слова з послання Якова. Вони означають очевидно, що ми повинні йти до осіб, яких ми скривдили або образили і зробити перед ними цілковите зізнання. В цих словах Якова нема найменшої згадки, що ми маємо йти до священика сповідатися в наших гріхах, розуміється, з тим виїмком, хібащо ми зробили йому яку особисту кривду.

"Коли визнаєм гріхи наші,

то Він вірний і праведний, щоб простив нам гріхи, і очистив нас од всякої неправди". Правда, тут не говориться виразно, що ми маємо сповідатися перед нашим Господом, але ясним є, що коли Він має право простити нам гріхи наші, то перед Ним маємо ми й сповідатися. Тут говориться про гріх яко принцип, що його розв'язує сила Сина Божого. Про священика й мови тут нема.

У Святім Письмі є чотирнадцять місць, які говорять про апостольське наслідництво. Насправді це є богохульство називати священиків наслідниками апостолів. Але ми припустім на хвильку, що справді католицьке духовенство унаслідувало владу апостольську. В тих чотирнадцятьох місцях Святого Письма лише три згадують про владу відпускати гріхи. Коли б ми йшли за науковим і логічним викладом тих місць, то ні на хвильку не потребували б задумуватися над значенням тих трьох місць, адже бачимо, що й самі священики не надають їм жадної ваги. Бо коли б вони слідували за наукою тих місць Святого Письма, то ходили б у постолах, у двох убраннях, не брали б грошей, не мали б свого власного дому, лише мешкали б у вірних. Але нехай ті три місця становлять апостольське наслідництво. "Дихнув і рече їм: Прийміть Духа святого. Кому відпустите гріхи, відпустяться їм; кому задержите, задержаться" — Іван. 20:23. Ці слова Святого Письма означають: "Ви, що дійсно прийняли Святого Духа, маєте владу через Євангелію відпускати гріхи, а де люди не піддаються правді Євангелії, їх гріхи будуть свідчити проти них". Таке саме значення мають місця з Євангелії Матвія 18:19 і 16:19. Простими словами, ті місця означають, що апостоли дістали владу орудувати і порядкувати церквою і що можуть сподіватися допомоги від Святого Духа в сповнюванню тих обов'язків. Те, що вони чинили, було неначе відблиском того, що діялось у небі, але це не було умовою неба.

Наука католицької церкви, що священик чинить яко суддя, видаючи свій вирок щодо відпущення гріхів, не є наукою Святого Письма ніяким чином. Нема найменшої згадки в Святім Письмі, щоб апостоли або їх посланники відпускали гріхи в тім значенні, що змивали їх цілковито з-перед лиця Божого, або задержували їх в розумінні надавання їм тривалости вини.

Наушна сповідь є неетична і неморальна.

Суддейське розгрішення від гріхів священиками є противне природі Бога. Воно нищить всяке правдиве почитання. Коли б цю владу священиків можна доказати, тоді Бог не заслугував би на почитання від людей. Бо священик, як суддя, зобов'язує Бога до признання його рішень. Признати, що Бог буде ждати на посередництво церковної машинерії, заки Він сам покаже свою ласку через грішника, що кається, є не гідними думками про Бога і про Його милосердя. Іншими словами, признати право суддейське священикам, означає приписувати священикові право випереджати Бога в прощанню гріхів. Це є далеко гірше, ніж безвірство, бо воно підриває Святе Письмо, Божу мудрість і розумне думання. Священик як добра людина може лише проголосити можливість Божого прощення, але католицька церква противиться проголошуванню Божого прощення і твердить, що вона сама має владу прощати. Так отже наука католицької церкви про владу священиків відпускати гріхи є неетична.

Тут також треба зазначити, що католицька церква приписує собі лише виключне право відпускати гріхи, чого відмовляє всім іншим церквам.

Бідні, отуманені священики не можуть нічого іншого дати народові: ні розваги, ні супокою, ані розради, вони не мають сили навернути грішників до Бога, у них нема проповіді спасіння. Якщо священик не відпустить вам гріхів, ви перебуваєте в стані вини. Коли у вас неспокійне сумління, ідіть до священика, і якщо йому подобається, він вам дасть розгрішення; а коли він чує до вас уразу, то мусите в покорі відійти, в надії, що може пізніше з'єднаєте собі його ласку. Тут годі дивуватися темним людям, що вірять у ті маніпуляції. Але щоб священик, звичайна людина, приписував собі владу Божу відпускати гріхи, це є вже велике зухвальство і богохульство.

Як може людина приписувати собі таку Божу владу? Як може людина сказати: "розгрішаю тебе!", не знаючи, чи Бог справді в тій хвилі розгрішає грішника? Чи священик є всевідуючий, що знає серце грішника? А мимо того католицька церква учить, що таке знання є потрібне священикові, щоб міг відпускати гріхи. Але кожен знає, що вони не мають того знання серця людського, що то є облуда, поганство, фанатизм і то найгіршого сорту.

Ми б нічово не казали, коли б ритуалістичні священики приписували собі право рішати про відносини одиниці до видимої церкви; але вони приписують собі далеко вище право, вони кажуть, що їхне відпущення гріхів є відпущенням перед лицем Божим.

Далі, це відпускання гріхів при сповіді доводить священиків до спокуси, а багатьох із них і до одвертої неморальности. Ліґурі, славний католицький священик і письменник, пізнав це лихо і небезпеченство. Він так навчає священиків:

"Сповідник повинен бути дуже обережний, коли сповідає жінок. Сповідники, хібащо в конечній потребі, не повинні сповідати жінок, коли настане вечір, або заки настане ранок. Розумний сповідник повинен на це уважати, що коли сповідає молодих дівчат, то повинен бути радше строгий, ніж лагідний; також не повинен він на те дозволити, щоб вони приходили до нього перед сповіддю, ані не повинен дозволити цілувати себе в руки: Під час сповіді він повинен робити вигляд, що їх не знає, бо деякі жінки, які бажають удавати з себе побожних, коли бачать, що сповідник їх знає, не роблять повної сповіді; також нерозважно є дивитися на жінку, що відходить від сповідальниці або дивитися на неї довший час. Поза сповідальницею священик не повинен уникати всякого панібратства. Також не повинен приймати від жінок жадних подарунків; а передовсім не повинен заходити до їх дому, хіба лише на випадок великої слабости, і то лише тоді, коли його покличуть, і в такім випадку він дуже обережно повинен вислухати їх сповіді. Тоді то нехай він лишить відчинені двері й нехай сиде на такім місці, звідки б інші могли його бачити; нехай він ніколи не затримує свого погляду на жінці; а то передовсім у тім випадку, коли жінка є побожна, бо з такою є найбільше небезпеченство. Поводження з жінками взагалі повинно бути гостре і серйозне, священики повинні пам'ятати, що коли жінки є побожні, то тим більше повинні їх оберігатися, бо чим більше побожна жінка, тим більше вона є небезпечна".

Така пересторога для священиків є справді потрібна, і кожний з них повинен мати її виписану у своїм серці. Ба навіть тоді безстидні гріхи можуть виникнути із великої спокуси. Ті удавані заступники Христа на землі моляться "Не введи нас у спокусу!", а самі йдуть сповідати гарних жінок, кажуть їм одкривати перед собою свою душу, кажуть їм визнавати їх гріхи, ба навіть найменшу схильність до злого, до гріха тілесного й іншого. Мужчина відкриває свої блуди, жінка свої гріхи; і всі ті бруди вливається в розум священика, який стає неначе зливом усіх проступків і огиди його пастви. І як можна подумати, щоб той священик був чистий, коли весь бруд грішної пастви вливається до його розуму? Візьміть найсвятішу людину в світі, змусьте її сповідати, певно в короткім часі її внутрішне життя стане здеморалізоване, хоч зверхнє її життя буде видаватися чистим.

Найбільшою спокусою для самітних священиків, які мають такі самі пристрасті як і інші люди, є застереження, що його знаходимо в католицькім катехизісі:

"Сповідь мусить бути повна, кожний окремий гріх думки чи діла має бути виявлений разом із обставинами, серед яких був зроблений".

Нам би здавалося, що священики для чистоти власного серця, не будуть і не повинні входити в докладне розбирання кожного гріха. Але вони якраз навпаки витискають із своєї жертви кожну форму зла. Ось яким способом священики видушують із своїх жертв те, що вони називають повною сповіддю:

"Пам'ятай, сестро, що коли б ти затаїла який гріх, то жде тебе кара, що живцем будеш палена серед страшних мук, що годі їх словами описати. Будь, отже, обережна, щоб ти часом не затаїла перед мною якого гріха, бо інакше ждуть тебе вічні муки пекла".

Або ось друга пересторога, якої мають уживати священики, щоб видобути із жінок повну сповідь. Її знаходимо в книжці великого католицького учителя Ліґурі:

"Отець Іван Ранерез, проповідуючи в однім місті, був покликаний висповідати одну дівчину, яка вмирала. Вона по-

(продовження на ст. 6)

НЕБЕЗПЕКА НАУШНОЇ СПОВІДІ

(продовження зі стор. 5)

ходила з великого роду і часто вела святе життя; часто приймала святе Причастя, постила і бичувала своє тіло. При смерті вона висповідалася перед отцем Ранерезом, мала сльози в очах, так що він дуже тим утішився. Але коли він вернувся до мешкання, його молодий товариш сказав, що коли та молода дівчина сповідалася, він бачив як чорна рука душила її за горло. Отець Ранерез, почувши це, одразу пішов до хворої, але заки увійшов до хати, почув, що вона померла. Він тоді вернувся назад до свого мешкання, а коли він почав молитися, привиділася йому померша у страшних нелюдських муках, сильно скована ланцюгами, і сказала вона до отця Ранереза, що терпить ті муки тому, бо згрішила з молодим юнаком, і гріх той затаїла при сповіді і що при смертній сповіді хотіла визнати той гріх, але чорт розбудив у неї стид, і вона зі стиду з того гріха не висповідалася. Після тих слів вона щезла серед страшного зойку і бризкоту ланцюгів".

Таку і багато подібних байок оповідають священики і доказують, що у грішника було правдиве покаяння, але коли він затаїв свій гріх при сповіді, то душа його не врятована.

Зовсім природно і кожному зрозуміло, що священик, слухаючи гріхи людей на сповіді, сам підпадає спокусам, яким підпали його вірні. Доказів на це є дуже багато. Але відкинувши це, припускати, що священик, вислухуючи "масні" гріхи від гарної жінки, зберіг чисту думку, було б справжнім чудом.

Далі, вплив сповіді грішника, що кається, має дуже злі наслідки для його віри. Розгрішення священикове відбирає у вірних безпосередній приступ до Христа. Грішник, замість удатися до Отця Любови і Його молити про прощення гріхів, звертається по розгрішення до церковної організації. Прощення гріхів перенесено з небесного суду до земного суду.

На місце Бога, який тільки має право прощати гріхи, поставлено людську грішну організацію, і не дивно, отже, що сповідь не приносить із собою якоїсь вищої моральности. Чи ті, що ходять до сповіді, є ліпшими людьми, ліпшими горожанами, ліпшими мужами, чи вони менше кривдять, менше брешуть, менше грішать як ті, що не ходять до сповіді? Чи ті люди, в яких сповідь є звичаєм, визначаються кращими чеснотами, як інші люди? Ми сами знаємо дуже добре, як на ті питання відповісти. Народ переконаний, що хто більше сповідається, той більше грішить. В Сполучених Штатах на сто ко[illegible]марів є 80 католиків, а 70 із [illegible]х ходить до сповіді. Більшість жінок із домів розпусти ходила теж до сповіді. Нема жадного доказу, що ходження до сповіді зробить людину ліпшою. Навпаки, воно відкриває людині дорогу до гріха, коли вона побачить, що так легко позбутися гріха при сповіді. Якщо католики є спасенні, то певно не через сповідь.

Католицька церква твердить, що єресь є гірша як неморальність. Якщо п'яний католик збезчестить жінку євангельської віри, а опісля піде до сповіді, то він стоїть у кращих відносинах супроти Бога ніж та жінка, бо вона до наушної сповіді не ходить.

Сповідь є рішуче, не лише неетична, але й неморальна.

Це не означає, однак, що кожний католик, що ходить до сповіді, через те деморалізується. Можливо, що годі називати всіх людей, що п'ють п'янкі напої, неморальними. Але рідко хто знайдеться, щоб не назвав продаж п'янких напоїв неморальною. Одно слово, сповідь є неморальна.

Молоді люди, а передовсім дівчата, під час сповіді, довідуються про гріхи, про які вони в своїм серці ніколи й не думали. Ревність священика спонукує при сповіді витягнути з дівчинки, що сповідається, всі її гріхи з подробицями, він в своїй ревності боїться, щоб вона часом не забула або не затаїла якогось гріха і він старається допомогти її пам'яті, і пригадує їй гріхи, про які її невинне серце ніколи і не чуло і не думало. Одно слово, дуже часто він вкладає в її серце при сповіді злу, грішну, неморальну думку.

Ми не можемо писати більше про ті різні брудні питання, які священики задають жінкам і дівчатам при сповіді, бо вони не надаються до друку, а тим більше кожний чоловік і батько повинен пильнувати, щоб його жінка чи донька тих слів ніколи не чула.

Може який католик скаже, що він ніколи не чув нічого брудного зі сповідальниці. Це може бути правда, може бути, що та людина натрапила на сповідника, який мав моральне почуття і чисту думку. Однак, ми знаємо випадки, коли через такі неморальні й брудні питання під час сповіді жінки покинули назавжди католицьку церкву.

А тепер зупинимся над другою справою, незвичайно великої ваги. Ось що читаємо в католицькім катехизисі:

"Пит. Чи священик може стратити святий характер, який одержав при своїй ординації?

Від. — Священик ніколи не може стратити святого характеру, який одержує при своїй ординації; бо священство подібно як хрещення, витискає незмазане знамя на душу".

З того виходить, що священик може бути п'яницею, розпусником, злодієм.

Ми тут можемо сказати, що коли б безженство священиків у римській церкві було скасоване, а грек.-кат. священикам удівцям вільно було вдруге женитися і коли б знесено наушну сповідь, тоді моральність у ритуалістичних церквах значно піднеслася б.

Без огляду на те, як інтелігентними може видаватися чоловік чи жінка, але коли вони такої слабої волі, що угинають своє коліно перед священиком, вони без сумніву приносять нечесть людській гідності. Чоловік, що каже священикові: "мій духовний отче", і просить "його" відпустити всі гріхи, зовсім піддаючися його волі, безперечно, не може зачислятися до цілковито розвинених людей. Такому чоловікові бракує або морального почуття, або розуму. Ось тут перечитайте собі, що то значить, коли ви чоловік своєї дружини, або батько доньки, і покладаєтесь на священика:

Коли чоловік з почуттям людської гідности бере собі жінку, він хоче щоб вона шукала у нього поради і допомоги, і рівночасно він сам у неї засягає поради. Але щоб якась третя особа вмішалася і стала поміж чоловіком і жінкою і нарушувала тайни подружньої святости — це є противне всякій людській гідності, це також є противне християнському ідеалові шлюбу.

Нема нічого сумнішого, як бачити юрби людей, що міняють послушенство розумові, чистій релігії і Божому законові, за понизливе невільництво під священиками, нечесними чи чесними, брудними чи чистими. Одно слово, все тут описане, рабство.

Ви можете спитати, яке право мають евангельські — протестантські церкви проповідувати прощення гріхів, не привласнюючи собі того посередництва як це чинить католицька церква?! Відпущення гріхів, якого учив Ісус, тут не заважить, але добрі вісті Євангелії, проповідування якої учинило світ подібніший до неба. В нашій непевності і правдивім покаянню, коли ми можемо відповісти на питання щодо наших гріхів, ми кличемо: "Що нам робити, щоб доступити спасіння?", тоді Святе Письмо дає нам дуже точну відповідь — "Віруй у Господа Ісуса і будеш спасений". Так учить нас Євангелія Христова, але католицька церква учить зовсім інакше. Вона каже: "Ходи, висповідайся перед священиком, а він дасть тобі розгрішення". Господь наш Ісус каже: "Покайся і віруй в Євангелію", а католицька церква збиває Христові слова і кричить: "Вияви своє внутрішнє життя священикові". Коли жінка, зловлена на грісі, поклонилася перед Христом і здригалась, бо її обвинувачували, то Ісус Христос не сказав до неї: "Опиши мені докладно твій гріх і обставини, які тебе до того гріха довели", але Ісус Христос сказав: "І я тебе не осуджую, іди і не гріши більше".

Католицька церков повинна учитися зі слів католицького св. Августина, який мав досить добре поняття про сповідь, згідну зі Святим Письмом. Ось що він каже про сповідь:

"Пощо мені відкривати перед людьми рани мого серця? Чи мають вони владу вилікувати їх, вони, що такі є недбайливі про свої слабості, а більше звертають увагу на слабості інших? Ти єдино, Всемогучий Боже, є присутній навіть з тими, що перебувають далеко від Тебе! О, коли б вони могли навернутися, і шукати Тебе, так щоб ласка була над ними, так як вона є над всіма, які, зблудивши з Твоїх доріг, призналися перед Тобою до своєї вини; щоб вони повернули до тих змучених і знеможених, щоб шукати прощення і плакати на грудях Твоїх. Справді, Ти висушив їх сльози; але вони далі плачуть з радости і щастя, бо сам їх Сотворитель потішає і успокоює їх, а не людина, яка є лише тіло і кров".

А відповідь католицької церкви на ті всі слова є: Витягай із жінки гріхи, випитуй про гріхи молодости, старайся опанувати їх і заволодіти ними, а коли цього доконаєш, обдури їх тою пустою фразою: "Відпускаю тобі гріхи".

Ви чуєте в своїм серці, вам совість ваша говорить, що таке відпущення гріхів перед Богом не має вартости. Це людська видумка, щоб зробити людей рабами священства. Але ви повинні знати, що є друга правдива дорога до прощення. Протестуючи проти науки католицької церкви, ми кажемо, що жива і нова дорога до спасіння є лише через Ісуса Христа, якого смерть, воскресіння і жертва за гріхи людські означає силу в світі не лише відпускати вам гріхи, але також змінити ваше життя і ваш характер. Це є наука Євангелії про відродження духа, людина навертається в серці і в житті і стає новим сотворінням в Ісусі Христі.

Хрест Христів, своєю основою закопаний в землю, по якій ми повертаємося, своїм вершком сягаючий у небеса, до яким ми стремимо, своїми раменами взиваючий увесь рід людський, проголошує невідклично велике слово — прощення. Коли історія того хреста не викличе в ваших грудях правдивого покаяння і не відверне вас від гріха, то певно наушна сповідь ніколи цього не учинить. Хрест Христів означає для вас каятися, помиритися з Богом, слідувати за святістю, і знайти мир серцю своєму. Покаяння, прощення, відродження, помирення з Богом — заповітом Євангелії, якого сила ніколи не ослабне, якого слава ніколи не зменшиться.

Того великого дня, коли ми всі станемо перед судом Всевишнього, одно ім'я, ім'я Христове заважить понад всі розгрішення священиків, понад усі клятьби і анатеми пап, понад усі сили пекельні. Наша певність, наша віра, наше спасіння буде в тім однім імені й його всемогучій силі, в імені Ісуса, що Його ми любимо, Ісуса, якому ми служимо, Ісуса, якого ми почитаємо.

Хто вірить у Сина, той має життя вічне; а хто не вірить Синові, не зобачить життя, а гнів Божий залишиться на ньому.

Іоана 3.36

ВИ СВІДКИ МОЇ

(Ісаї 43:10-13; Дії Апос. 10:34-43)

Світська історія має до діла з дуже поважним явищем, а саме свідкуванням про події, факти, дії... Це саме відноситься теж і до історії спасіння, або історії відкуплення. Ціла Біблія є свідченням божественного пляну спасіння, або рекордом Божого самовідкриття для спасіння людства. Тому то Євангелія є "доброю новиною" Божого відношення до людини, в інтересі людини: **щоб спасти її!**

В Ісаї 3:10-13 читаємо, що ізраїль є свідком Бога, тому що "Бог вибрав його і відкрив йому Самого Себе, щоб він вірив і розумів, що Бог є Бог!"

Коли ми уважно розглянемо історію спасіння, то завважимо хронологічний і подвійнонаглядний розвиток: від багатьох до Одного й від Одного до багатьох, а саме: творення - - - людство - - - ізраїль - - - остаток ізраїля - - - Один (т. т. наш Господь Ісус Христос!) - - - апостоли - - - Церква - - - людство - - - нове творення (т. т. нове небо й нова земля).

З вищеначеркненої схеми спасіння бачимо, що ми знаходимося в ері Церкви, тобто в добі ласки Божої, — добі проповідування св. Євангелії. Завданням Церкви є звіщати Христа всьому світові (Мат. 28:19-20; Лук. 24:46-48; Іва. 21:24; Дії Апост. 1:8; 10:42-43). Для того кожен християнин є амасадором Ісуса Христа; кожен християнин є освячений і відділений для особливого завдання: **звіщати спасіння всім тим, які ще не знають Ісуса!**

Є дві речі, які кожен християнин зобов'язаний робити: 1. **служити Богові**, і 2. **свідчити** (Рим. 10:8-13). Тому Ісус каже, що кожен християнин мусить бути сіллю для землі й світлом для світу (Мат. 5:13-14). Тому то й ми мусимо служити нашому Богові й свідчити про нього на місці нашої щоденної праці, в школі, на фармі, у фабриці, в б'юрі і т. д.

Так як у природі всякі речі, організми й цінності пізнаємо й відрізняємо одні від одних по їхніх властивостях, прикметах і функціях, так само і в сфері духовного життя: християн пізнаємо по тому, як вони свідчать про Господа Ісуса. Це й ніщо інше Христос мав на увазі, коли Він говорив Своїм учням: "Стережіться фальшивих пророків, що приходять до вас в одежі овечій, а в середині — хижі вовки: **по їхніх плодах ви пізнаєте їх!"** (Мат. 7:15-16). Отже ж християн від нехристиян відрізняємо по їхніх плодах, бо, так як ми вище сказали, бажанням і завданням християнина є служити Богові й свідчити про Бога! Це ж християн, — тих які увірували в Ісуса, — Бог покликав до нового життя й тому **вони повинні завжди бути готовими до всякого доброго діла.** Недаром ап. Павло пише ефесянам: "Бо ми — Його твориво, створені в Христі Ісусі на добрі діла, які Бог наперед приготовив, щоб ми в них проживали" (Єфе. 2:10). А Тимофієві він радить заохочувати вірних, "щоб робили добро, багатилися в добрих ділах, були щедрі та пильні..." (І Тим. 6:18). А пишучи коринтянам, ап. Павло бажає, щоб Бог "примножив їхнє насіння і щоб зростив плоди їхньої справедливости" (ІІ Кор. 9:10).

Які ж тоді є плоди, про яких Ісус Христос учить нас, щоб розпізнавати християн від нехристиян? Плоди ці — це плоди Духа Святого, які ап. Павло вичислює в своєму листі до Галат, кажучи: "А плід Духа: любов, радість, спокій, довготерпіння, доброта, милосердя, віра, лагідність, здержливість. Закону нема для таких! Бо ті, що Христові Ісусові, розп'яли вони тіло з пожадливостями та з бажаннями" (Гал. 5:22-24).

Перш усього, ап. Павло говорить про любов, яка є плодом Духа Святого в житті віруючого християнина. Про це саме ап. Павло говорить у І Кор. 13. Там теж він ставить любов на першому місці й доказує, що коли людина не має правдивої, щирої християнської любови, то вона **ніщо!** Бо "любов **довго терпить, любов** милосердствує, не заздрить, не **величається, не гордиться, не поводиться нечемно, не шукає свого, не рветься до гніву, не думає злого..."**

Невіруюча людина завжди старається порівнювати себе до інших людей і старається вбачати в собі щось краще, цінніше або мудріше. Вона теж хоче, щоб інші люди думали про неї як про щось більше, про щось важливіше . . . Але не так стоїть справа з віруючими християнами, яких бажанням є носити в їхньому житті подобу смерти Ісуса Христа. Їхньою характеристикою є плоди Духа, а понад усе — любов. Тією любов'ю вони свідчать про Бога й служать Йому. Через цю любов світ їх ніяк не може зрозуміти, бо ненависть, ворожнеча, егоїзм, пиха й гордість є діяметрально протилежні Христовій любові! Нехристияни беруть початок свого думання від речей, які могли б піднести їхній престиж, підвищити їхній авторитет, збільшити їхню гордість і самозадоволення, а в той же самий час їхнє життя є життям постійної непевности й постійної боротьби за своє "я". Натомість життя віруючих християн є зор'єнтоване на Ісуса Христа й лише на Нього, бо "в Ньому ми живемо і рухаємось і існуємо", каже ап. Павло атенцям. Християни — це ті, які вмерли для світу цього; їхнє життя — сховане в Бозі; їхнє життя є на небі, звідки вони ждуть Спасителя й Господа Ісуса Христа, який перемінить тіло їхнього пониження, щоб стало подібне до славного тіла Його, силою, що нею Він може все упокорити Собі! (Фил. 3:17-21). Тому то історія спасіння, у протилежність до світської історії, біжить до Ісуса й від Ісуса, бо **Він є "Початок і Кінець"!** (Об'в. 1:8; 21:6; 22:13).

Володимир Кучер

CHERRY PICKING TIME

By Anita Miller

Don Kelley stepped from the bus to gaze with admiration and pleasure at the big fields of red ripe cherries, the most beautiful sight he had ever seen. As far as he could see, there were trees loaded with the luscious ripe fruit. He was glad, because it was necessary for him to earn some extra money quickly.

Don's dad had been rushed to the hospital for an emergency operation the day after school closed. It is good it happened now that I can work, he thought grimly. If it had to happen at all, now was a good time.

Don had never been away from home before and his mother was worried about him going. "You will be careful, won't you dear?" she said anxiously.

"I will try," he said grinning pleasantly. "I'm a big boy now, Mother. Time I was learning how to take care of myself."

Mr. Holmes, the owner of the cherry field where Don stopped, greeted him cordially enough at first, but Don soon found out that he was a hard man to work for.

(Continued on page 8)

CHERRY PICKING TIME

(Continued from page 7)

"No loafing," he said sternly, the first morning. "I expect my men to earn their pay." He meant exactly that. Don discovered that he once docked a boy who stopped for a moment when he came down from a tree.

Don tried as hard as possible to please Mr. Holmes, but it seemed that unrest prevailed among the workers. Mr. Holmes was always scolding them and hinting that they took the fruit. "I'm not getting my usual returns," he complained. Once he evan asked Don if he had been eating the fruit.

"I'm honest, Mr. Holmes," Don said, trying to hold his temper.

"How do I know?" the old man said crossly. "For all I know you're in cahoots with some of the others to rob me blind. You can eat a load of cherries in one day!"

"I am a Christian, Mr. Holmes," Don said seriously. "You have my word that I haven't taken any of your fruit."

"Bah," the man laughed. "One of those kind, eh? Hiding behind the cloak of some crackpot religion!"

"Excuse me sir," Don said, walking away and leaving the man. He couldn't trust himself to stay and hear anymore. The day lost its brightness and Don thought of his home with longing.

Don received a letter from his mother a few days later. His dad was doing as well as expected, but it would take longer than they thought at first for him to get well. The doctor ran into complications in the operation. "But you come home any time you wish, dear," she wrote. "We'll manage somehow."

Don determined to work harder than ever. He was 14 and that was old enough to start being a man. He wanted to prove to himself and his parents that he could earn money to help out.

As he worked, Don tried to forget the unpleasantness there at the cherry ranch. He climbed higher in the trees and filled his basket with the red cherries, faster than the others. Sometimes he sang songs he learned in church and sometimes he glanced at the beautiful blue mountains in the distance between handfuls of fruits which he dropped into the baskets.

Don worked with a Mexican boy named Pedro, who was religious and sang his songs in Spanish, until Mr. Holmes stopped them. "You boys bother the others workers," he said. "I hired you to pick cherries, not to sing Sunday school songs!"

After that, the boys chatted together and Pedro taught Don some of his native language. Don was determined not to let Mr. Holmes make him unhappy and dissatisfied.

Don and Pedro shared a stall in the bunk house with Johnny Meyers. Mr. Holmes ordered the lights out at 10 o'clock, but often the boys lay awake and talked.

"Say," Johnny said one evening. "How would you boys like to make some extra dough?"

Don's heart skipped a beat. He didn't like Johnny Meyers. He had seen him take fruit from the other worker's baskets and put it in his own. He dreaded to hear what he had to say.

Pedro raised up on his pillow. "How make extra money?" he asked. "We make good money now."

"I mean big money," Johnny said.

"Go to sleep," Don said. "We have to work hard tomorrow; we need our rest."

"Not interested, eh?" Johnny teased.

"No hurt to say," Pedro said. "How?"

"I have a friend with a truck," Johnny explained. "If we slip him some extra baskets of cherries, he will split the profit with us."

"No!" Don said springing from his cot. "Pedro and I aren't interested and if you know what is good for you, you aren't either!"

"Me neither," Pedro said.

"Speak for yourselves," Johnny said. "I want more pay. Old man Holmes is too cranky. He should be cheated a little."

"His faults aren't up to you to correct," Don said. "You don't gain anything by doing wrong yourself."

"You are the Sunday school kid, aren't you?" Johnny sneered. "I thought I saw you and Pedro going to church Sunday while the rest of us worked."

"We got permission to go without pay," Don said.

Don and Pedro enjoyed that day. The church nestled among rolling purple hills and the day was bright with sunshine and warmth. The message they received gave them both new courage and hope.

"Papa's pets, eh" Johnny said. "Well, I never!"

"Perhaps if you had come with us, you wouldn't wish to do this wrong deed," Don said. "Why not try it next Sunday?"

"No thanks," Johnny said turning over to sleep. "But I can't get over the old man letting you get away with it."

"Mr. Holmes seemed pleased," Don said. "Nothing wrong about going to church."

Don hoped that Johnny had changed his mind about taking the baskets of cherries, but the next day when he and Pedro came to the edge of the fruit field, he discovered that Johnny hadn't changed his mind.

There were two more boys with Johnny and they were taking baskets of cherries to a truck hidden from view behind a little hill. Johnny was going through with his plans.

Don started down the tree. "Do not interfere," Pedro warned. "Boys bad. You get into trouble, my friend."

"But we can't let them rob Mr. Holmes," Don said horrified. "We must do something."

"We talk," Pedro said, getting his basket and starting back. "Come, we make plans to stop robbery."

"What do you have on your mind?" Don asked following Pedro out of sight of the marauders "Perhaps we should have tried to stop them in the act. We have to get proof, you know."

"You think of something," Pedro said. "You are smart."

"I'm not too smart," Don said. "But I suppose the best thing to do is to tell Mr. Holmes."

"No," Pedro said. "Then he think we do it too!"

Don tried to think a way to stop the boys from stealing Mr. Holmes cherries the next day, but his mind was a blank. Johnny left after supper and wasn't back by bedtime. Don knew he was out gathering the cherries to be stolen.

A big rain storm blew up. Hard sheets of rain and wind beat against the bunk house rocking it on the foundation. "Cherry crop will be ruined," Pedro said. "All the cherries be on ground tomorrow."

Soon after midnight Johnny returned. He set the alarm for 2 o'clock and went to sleep. Don quietly turned off the alarm and touched Pedro's arm, motioning him outside. "We'll meet that truck," he said. "Johnny needs his rest!"

"What will you do?" Pedro asked anxiously. "Boys plenty bad."

"I will give them a chance," Don said. "If they promise not to repeat the performance, I'll keep quiet; otherwise I'll tell Mr. Holmes."

"Brave, but foolish," Pedro said.

The two boys rushed out into the dark rain-filled night. Thunder grumbled angrily in the skies and lightning made lacy edges on the clouds and branches of the trees and exploded in a field nearby.

"We go back, no?" Pedro inquired, shivering. "We get killed in the storm!"

"No, Pedro," Don said determined. "We'll wait for that truck!"

Through the darkness and a suden renewed downpour, the boys could see nothing. They stumbled down the soggy rows of trees until they reached the fence at the edge of the field. When they started under, Don stumbled on something. He reached out to see what it was.

"Cherries," he said. "Baskets of them! Let's move them out of sight so they can't be found."

Don and Pedro began moving the baskets of fruit, but to their amazement, there seemed no end to them. Hundreds were filled and left by the fence to be picked up.

"Truck load," Pedro murmured.

"They must have cleaned out the entire field," Don said.

Good thing storm came," Pedro said. "Now Mr. Holmes never know."

"Let's take them to the warehouse," Don said suddenly. "And save them for Mr. Holmes!"

The boys lost all trace of time and later when they stumbled, weary, wet and muddy in from the field, Mr. Holmes met them at the bunk house door. "What's the meaning of this?" he asked. "I saw you two come in from the field. Been out stealing my cherries, I suppose."

Don told him what happened. "We wanted to stop the robbery without bothering you, Mr. Holmes," he said. "But we decided saving the cherries was more important."

Mr. Holmes broke into loud laughter. "Two honest boys at last," he bellowed with merriment. "I didn't think I'd ever find one."

"I don't understand, sir," Don said puzzled.

"Son," he said. "I set a trap to catch the thieves. The truck is mine and the driver is my man. I had to find out who is honest and who isn't. I will need some permanent hands around here this summer. You and Pedro are hired!"

"Thank you," Don said, "ever so much."

"Me too," Pedro spoke up.

"And now we'll go thank the thieves for gathering the cherry crop," Mr. Holmes chuckled. "And you can go to church every Sunday," he added. "And from now on I'm going with you! If going to church makes good boys like you and Pedro, I think it can improve me too."

"Thank you, dear heavenly Father," Don thought in his heart.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVII. Число 8. Торонто, Онт. СЕРПЕНЬ 1956. AUGUST Toronto, Ont. Рік XVII. Число 8.

НЕЗМІННІСТЬ БОГА

Я бо Господь, я все той самий; через те ви сини Яковові, й не вигублені — Малах. 3:6

Усе навколо нас перебуває в русі і постійно змінюється. Ніщо не лишається незмінним. Змінюються і клітини нашого тіла. Старі атоми і молекули, зробивши свою працю, відмирають, їх замінюють нові і так у нашім тілі відбувається постійна зміна. Ця зміна є універсальне явище природи. Міняються пори року. Міняється все обличчя землі. Міняються народи. Навіть світи і сонця сходять з світової сцени. Навіть ті речі, що здаються нам незмінними через короткість нашого життя, не вічні, а кінець кінцем дають місце іншим. У цім океані змін і руху ми знаємо лише Одного, що зістається завжди незмінним, що є, що був і що прийде.

Один Бог лишається незмінним, коли в потоці часу все змінюється. "Я бо Господь, я все той самий". Мудрість у людини змінюється, людина зростає в мудрості, але Бог є такий самий безмежно мудрий тепер, як він був перед початками вічности. Ми підупадаємо на силах, Його сила незмінна, така сама як вона була, коли Він творив мільйони сонць і світів у дні творення. Його святість, справедливість і милосердя такі ж сьогодні, як вони були у дні падіння Адама, в дні потопу і дні Голготи. " бо Господь, я все той самий".

Бог ніколи не змінюється і так само лишаються незмінними всі Його обіцянки, всі Його благословення. "Бо скільки обітниць Божих, то (все) в Ньому "так" і в Ньому "амінь", на славу Божу через нас" — 2 Кор. 1:20.

Ісус Христос той же самий вчора, сьогодні і назавжди. Разом із Ним зістаються вічними і незмінними всі Його дари для нас. "Ось стою під дверима і стукаю". "Прийдіть до мене". "Я світло світові". "Я хліб". "Я життя".

Уся любов Божа незмінно пробуває як вільний дар для людей, та сама для Адама, для Аврама, для розбійника на хресті, для вас і для мене. Слава Богу, що Він увесь час той самий.

Бог незмінний в любові, Бог є так само незмінний у своїм гніві на всяку неправду і гріх. Це той самий Бог, що вигнав Адама з раю за непослух. Він знищив стародавній світ за неправду і нечистоту. Він поразив гнівом і смертю свого єдиного Сина, коли той став перед ним на місце грішника. "Страшно впасти в руки Бога живого".

У своїй любові і в своїм гніві Бог той самий в минулім, тепер і буде завжди. Кожне Його слово здійснилось невідмінно, чи воно було на смерть чи на життя — без ріжниці. Колись за беззаконства Тира Бог через Єзекіїля виповів Тирові долю: "Збурять... Тирові мури й повалять башти його; й вимету порох із його, й зроблю його голою скелею". Єз. 26:4. Так і сталось. "І зробиться єгипетська земля пустинею і безлюддям". "І заверну єгипетський полон... і будуть там царством невеличким". Єз. 29. Що сталось із Аскалоном, Екроном і Газою? "І зробиться Вавилон купою розвалищ". Ієрем. 51. Це говорилось, коли Вавилон був у розцвіті.

Таких прикладів повно в історії всіх народів, про яких Бог відкрив свою волю. Кожне Його слово здійснилось. Минуле є доказом цього. Воно є підставою нашої певности: "Смиріться ж під сильну руку Божу, щоб підніс вас угору свого часу, всяку журбу вашу скинувши на Нього, бо Він старається про вас". I Петр. 5:6, 7.

"Через те ви, сини Яковові, і не вигублені". Сини Яковові це всі ті, хто як Яків боролись з Богом і перемогли. Всі ті, хто як Яків знали Бога і шукали Його. Не важно, з якого народу чи роду вони походять. Тут Бог каже нам через пророка, що всіх вірних Він не вигубив лише тому, що Він наш Бог є незмінний Бог.

Це може бути несподіванкою для багатьох із нас. Чи ми не є окремий народ Божий? Чи ми не покликані до життя ще перед настанням світу? Чи Христос не умер за нас? Чи ми не відчуваємо, що ми трохи інші, ніж ті, що не вірять у Христа? Щоб ми не думали, щоб не відчували і яка б форма гордости не підіймала нас, Святе Письмо нам каже, що ми не згинули і не пропали до цього часу не тому, що у нас щось було добре, за що нас можна було б помилувати, а лише тому, що Бог не міняє свого пляну, свого слова, свого наміру. Пригадайте Якова. Чи Яків міг би спастись своїм життям. Він почав свою кар'єру тим, що видурив у брата за сочовицу права первородства. Обманув батька на смертному ложі. Хитрив з Лабаном і перехитрив цього старого дипломата. Правда, Яків мав багато шляхетних і гарних рис у своїм житті й характері. Його духовість і віра були такі глибокі, що він у певні періоди свого життя був так близький до Бога як ніхто інший. І все ж, коли б Яків пробував домагатись життя і благословення за свої лише заслуги, то перший крок в його житті вже осудив би його.

Ми є духові діти Яковові. В нас не менше неправди, ніж її в собі мав Яків. Часом ми маємо усю його неправду і дуже мало з його добрих якостей. І як Яків ми одержуємо прощення лише тому, що маємо незмінного Бога, який виконує кожне своє слово, і який не кається в покликаннях.

Наколи ви і я зі всіма нашими змаганнями до праведности і любови не маємо жадного права на спасіння і лише одержуємо прощення тому, що Бог мусить додержати своєї обіцянки, "Праведний", — каже Святе Письмо, — "лише спасеться", то що ж станеться з дітьми світу, проти яких Бог не має жадного обов'язку, крім обов'язку безстороннього судді? Наколи апостоли Павло, Петро, Стефан та інші спаслись лише тому, що їх Бог є незмінним Богом, а не тому, що вони були достойні спасіння, то що матимуть діти світу, і всі, хто люблять світ і не коряться благовістю?

Якщо батько суворо карає сина за переступ, то як він каратиме чужого? Тому нехай кожен із нас спішить примиритися з Богом, стати Його сином, покинути табір ворогів, інакше його життя, як стародавній Вавилон, стане купою розвалищ, але якщо ваше життя вже є купою розвалищ і слово Боже справдилось на вас, не забувайте, що Бог у Христі може відбудувати його знову, ще кращим, ніж воно було до руїни. "Оце ж будьте послідувателями Божими, як любі діти". Єфес. 5:1.

"Протестант" і "Католик" — чи є вони в Біблії?

Вульгата — латинською мовою — це офіційна Біблія Римо-Католицької Церкви. Єронім закінчив цей переклад десь в 385 р. П. Х. Собор у Тренті 1545 р. додав до Вульгати 14 апокрифічних книжок, які Єронім не знайшов потрібним включити в свій переклад.

Цей переклад поправили папа Сікст V. і папа Климент VIII. в 1592 р. У другій книжці Паралипоменон, у розділі 24-му, вірші дев'ятнадцятому католицька Біблія (Вульгата) каже:

"Mittebatque eis prophetas ut reverterentur ad Dominum, QUOS PROTESTANTES ILLI AUDIRE NOLEBANT", що в перекладі з латинської мови значить: "І посилав до їх пророків, щоб навертати їх до Господа, котрих, що були протестантами, вони відмовлялись слухати".

Це місце з католицького перекладу Біблії доводить, що "Протестантами" називалися діти Божі задовго до приходу Христа, коли про римо-католиків не було й чутки.

Чи Ви вже вислали своює передплату за "Євангельську Правду"?

СИЛА МОЛИТВИ

Наші молитви можуть світ перемінити. Як може пересічний громадянин вільного народу спричинитися до боротьби за здобуття й збереження свободи та досягнення остаточного миру?

Як відповідь на це питання послужать нам важливі свідчення багатьох визначних мужів. Тривалого миру можна осягнути лише через віднайдення духових засобів вільного світу, через відродження серед вільних народів динамічної релігійної віри.

"Миру не можна залишати лише дипломатам та військові", — сказав президент Айзенговер. — "Тут конче потрібно перетворюючої сили, що походить від мужів та жінок цілого світу, що відкликаються до їх найвищої відданости та найкращих почуттів. Справа миру потребує Бога".

"Захід помилився", — каже історик А. Й. Тойнбі,—"бо поборює комунізм комунізмом, власною матеріялістичною зброєю. Так довго як боротьба продовжуватиметься тим способом, то комуністи вигравати-муть. Західня демократія мусить базувати свій заклик на більшому як свобода й добробут; вона мусить базувати свій заклик на релігії. Лише таким шляхом західня демократія може успішно протиставитись комунізмові. Лише тоді Божа ласка може чудо зробити".

Карл Малик, бувший амбасадор Либанону в США, сказав: "Ніщо не є більше безглуздим як те, хто каже поборювати комунізм, а концентрується лише на економічних і соціяльних аспектах. Дійсний заклик — це інтелектуальний і духовий. Потрібно позитивного звернення, що гамує, перевищує і заторкує людські серця та їх потреби, щоб можна було прийти до зрозуміння передбачати щось надійного. Як може таке звернення подати дійсний порятунок, масам звичайних мужів і жінок, зворушених і піднесених релігійною вірою?"

Чи є дорога, через яку можна б дією релігійною силою потрясти подіями й зробити їх ефективними? Президент Айзенговер вірить, що є. Він поставив був цю справу перед асамблеєю Світової Ради Церков: "Як ми можемо помогти викресати іскру посвяти в сприятливих серцях народу? Особистою молитвою сотень серед сотень мільйонів. Мета не зовсім коротка, запрошувати кожну особу в кожному краю, яка вірить у Вище Буття, включитися до цього могутнього зосередженого акту віри. Коли така масова посвята почне безперервну кампанію за мир, піддержана молитвою, я є певний чудесних результатів".

Це переконання президента оперте на осуді інших провідних мужів, які під час великих криз визнавали свою віру в молитву. Коли 1787 року появилась загроза невдачі на конституційній конвенції, Веніямин Франклін закликав усіх до щоденної молитви: — "Панове, я прожив досить багато часу, і чим довше живу, тим більше бачу переконливих доказів, що Бог панує над всесвітом. Панове, ми маємо запевнення в Святому Письмі, що без Бога дім будувати, це марна праця. Я цілком вірю цьому; і я теж вірю, що без Його згоди й допомоги в нашому політичному будівництві, ми матимемо не кращі наслідки за будівничих Вавилону".

У хвилині важливого рішення Аврам Лінкольн сказав: "Я розмовляю з Богом. При праці мій ум знаходить полегшення й пояснення. Я був би зарозумілим і тупоголовим, коли б я сподівався досягнень без свідомости того, що вони від Бога походять, а не від людини".

Коли кожен із нас зосібна присвятить трохи часу на "щиру" молитву для здійснення миру, то чи не можна бути певним сподіватися чудових наслідків?

Відповіді на це питання не можна очікувати від скептиків та ігнорантів. Опінія тих людей про молитву, каже Др. Г. А. Батрик, "подібна до глухих суддів музики". Тут і як у кожній ділянці знання ми повинні звертатися до спеціялістів — мужів, які говорять про молитву з їх особистого спостереження та пережиття. "Коли б молитви не були вислухувані", — каже Др. Батрик у своїй книжці "Молитва", — моління було б уже давно зникло з людської безрадности й болю".

"Коли б молитви не давали результатів", — каже філософ Р. Джане, — "то вже давно не стало б людського роду. Був би занидів як безчинний організм. Та за наших часів, не в молитві недостача, — але недостача наших молитов". Др. О. Карель вірить, що "молитва є нашим найбільшим ресурсом сили". "Але, — додає він, — "вона є замало розвинена".

"Бог не накидає нам свого асистування", — каже о. Й. Келер. — "Ми можемо Божу поміч приняти або відкинути. Ключ до дверей дає нам Христос: Проси, Шукай, Стукай! Воно таке ясне й просте, як те оповідання про малого хлопця, що намагався піднести великого каменя. Надійшов його батько й спитав: "Чи ти ужив усіх сил, щоб піднести цього каменя?" "О, так", — відповів нетерпляче хлопець. — "А я не думаю, що так" — сказав батько. — "Ти у мене не просив допомоги". Дорога до певного й правдивого миру має теж своє тяжке каміння.

Др. Н. Піл, сказав: "Кілька років тому науковець Штаймніц пророкував, що настане час, коли молитва знайде місце в лябораторіях, і буде там великою силою. Незліченні одиниці в лябораторіях свого особистого життя пересвідчились, що може зробити молитва. Непохитна сконцентрована молитва науковців, зосереджена на людині й подіях, може знайти рятунок і створити в світі силу, проти якої не тільки дух злоби, але й комунізм не встояв би. Я вірю, що є десятки тисяч людей на світі, що готові включитися в цю спільноту й переживати такий досвід".

"Ми ніколи не позбудемось війни", — каже Б. Ґрем,— "поки ми не позбудемось несправедливости. Про це Бог говорить. Звідки походять війни і незгоди між вами... Чи не походять вони з вашої зажерливості? Бог сказав: Коли дорога людини в Господі, то вона навіть з ворогом прийде до порозуміння".

"Чи може бути тут якийсь сумнів", — питає Др. Нібур, — "що посвята впливала б на політику народів? Щоб перемогти самопевність і зарозумілість, що обплутують багато народів та є перешкодою до миру, то це завдання лише релігії. Діло маємо з безсовісним ворогом. Проте, чим краще як не духом, зродженим з наших молитов, зможемо переконати ворога про нашу чесність, наші наміри та щирість нашого бажання для миру?".

Від нашої посвяти через молитву можемо очікувати єдности для миру між народами світу, сильно зміцненої, бо її засоби духові, а не мілітарні й матеріяльні. О. Келер подає висновок Наполеона, коли він з острова св. Олени глядів на руїни його завоювань: "Це були дві світові сили — меч і дух. Дух завсігди перемагав меча".

"Бо в дійсності віра гори переставляє", — повторяє президент Айзенговер. — "За наших часів великих діл можна довершити лише за допомогою непохитної віри".

(За "Рідер'с Дайджест")
подав **В. Вінявський**

Вар. Гаврилович

ЧУДЕСА В ПРИРОДІ

1. ЛЕЖУ ГОРІЛИЦЬ . . .

Лежу горілиць під вербою,
дивуюсь мудрості Творця,
а навкруги і наді мною —
чудес без краю, без кінця!

Усіх не можна їх збагнути,
словами теж не передать,
бо людський розум ще закутий,
не в силі їх, на жаль, сприйнять.

Ось квіти криють килимами
широкі луки і поля,
сповнта мрійними гаями,
у млості ніжиться земля . . .

Ну хоч би квіти тільки взяти,
приємний цей і дивний дар!
Як може так їх змалювати
відвічний Чарівник-маляр?

А ось струмочки мелодійно,
собі воркочучи, біжать,
ось два метелики надійно
кудись, закохані, летять . . .

Усе чудесне тут, прекрасне,
та думка раз-у-раз летить
туди, де сонце сходить ясне,
де край мій змучений лежить.

2. ДИВЛЮСЬ НА НЕБО . . .

Дивлюсь на небо сіросине,
повітря ж грає і гуде . . .
Розкидав пера хтось струсині
по небу білі де-не-де.

Вони такі якісь прозорі,
такі легесенькі й пухкі,
а по краях — високі гори,
між ними урвища стрімкі.

Дмухнув вітер — і небо криють
химерні палаци якісь,
чудові квіти пломеніють,
а далі — смутком повились.

Ось ніби крила соколині,
а потім зміни ще і ще:
вже збились купами і линуть
і десь розіллються дощем

над рідним любим моїм краєм,
напоять ниви і сади,
і він багатим урожаєм
пишатись буде, як завжди . . .

Радіють десь там рідні й люди,
що вихор лютий вже затих . . .
На жаль великий, там не буде
мене ніколи серед них.

ЖИТТЯ В ХРИСТІ ІСУСІ

(Якова 5. 12-18)

Лист апостола Якова — це лист практичного християнського життя. Яків пише, як християни повинні жити й поводитися. Про християнське життя говорять багато теж інші апостоли: Петро, Іван і Павло.

Одною річчю в житті людини є цей момент, ця хвилина, коли вона покається й увірує в Господа Ісуса, а другою річчю є її нове життя, життя після навернення, християнське життя: **життя в Христі Ісусі.** Це життя в Христі Ісусі зветься ходженням у Христі, або ходженням у любові. В зв'язку з цим постає питання: Чому ми повинні ходити у любові, в Христі? **Щоб не впасти нам в осуд,** — каже ап. Яків.

Одною з речей в житті людини, про які згадує ап. Яків у нашому тексті, є страждання. Часто приходиться нам страждати, бо коли б не було страждання, то життя на цій землі не було б справжнім життям. Бог створив нас до праці. В праці й у нашому житті зустрічаємо багато труднощів. В тих труднощах відкривається наша безсилість і обмеженість. Через труднощі й через страждання ми відчуваємо більшу потребу Бога в нашому житті. В усіх наших стражданнях, каже ап. Яків, ми повинні звертатись до Бога: ми повинні молитися. Молитва улегшує страждання, приносить спокій серцю, приводить нас ближче до Бога.

Іншою річчю, про яку згадує ап. Яків, — це радість і втіха в житті віруючого християнина. В моєму житті я зустрів багато людей, які коли тішаться — співають. Тому то ап. Яків каже: "Чи тішиться хтось? Хай співає псальми!" Коли я прислуховуюсь до слів ап. Якова, то тут аж напрошується, щоб згадати цей прекрасний і загальновідомий псалом:

"Радість, радість Бог дарує,
Серце й душу веселить,
З вірних Церкву Він збудує,
Вічним хлібом їх живить."

А ап. Павло, говорячи про страждання й радість, каже: "Тіштеся з тими, що тішаться, і плачте з тими, що плачуть" (Рим. 12.15). Як ви можете плакати з тими, що плачуть і тішитися з тими, що тішаться? Тільки тоді, коли ви їх любите; тільки тоді, коли ви готові ділитись їхніми стражданнями й їхньою радістю. В парі, цим ап. Павло пише Галатам: "Носіть тягарі один одного й так виконуйте закона Христового" (Гал. 6.2).

Дальше ап. Яків говорить про хворобу. Подумайте, мої дорогі, скільки є хворих людей у світі, або скільки є хворих людей у США, Канаді, або навіть у вашому місті? Подивіться по шпиталях і по домах, а відтак запитайте теж самих себе: які ви здорові? Треба признати, що людей стопроцентово здорових є дуже і дуже мало, майже немає. Що ж ми робимо як захворіємо? Йдемо до лікарів. Лікарі є дані Богом; Бог помагає нам і лічить нас через лікарів. Але часто Бог уздоровляє людей і помимо лікарів, бо час-від-часу ви почуєте, що лікарі стратили були зівсім надію на життя даного пацієнта, а відтак Бог у дивний спосіб привернув йому здоров'я і продовжив життя. Тут ап. Яків дає нам певну пораду, кажучи: "Чи хворіє хто з вас? Хай покличе церковних пресвітерів, і над ним хай помолиться, намастивши його оливою в Господнє ім'я." Це саме має на увазі псальмоспівець, коли він каже: "Господь провини твої прощає, всі хвороби твої уздоровляє". (Псалом 103.3).

Ап. Яків говорить про церковних пресвітерів. Слово "пресвітер" означає старший, **духово** старший брат. На жаль, слово пресвітер ми сьогодні замінили словами: пастор, проповідник, або старший брат. Але краще було б, на мою думку, щоб ми й на дальше вживали це гарне, біблійне слово "пресвітер", так як його вживає Свята Євангелія. Первісною Церквою, як читаємо в Діях Апостолів 14.23; 20.17 і в листі ап. Павла до ТИТА 1.5 правили пресвітері (Порівняй 1 Петра 5.1 - 4). Ап. Павло настановляв пресвітерів і звелів був Титові настановляти пресвітерів, щоб вони правили церквами й щоб були за взір для членів церков.

В ранній Церкві слово "пресвітер" вживалось нарівні зі словом "епископ", як про це читаємо в Діях Апостолів 20.17-28 і в Тита 1.5-9 (Порівняй 1 Тим. 3.1-7). Потім люди зачали викривляти науку евангельську й почали заводити гієрархію, і таким чином слово пресвітер або епископ стратило своє первісне значення. Це призвело до духовного упадку й до викривлення та до скострубачення цілої структури Церкви.

Ап. Яків, у вищезгаданому тексті, радить нам таке: Коли хворіє хто з віруючих, то треба прикликати святих і бездоганних мужів Божих — церковних пресвітерів, — щоб вони помолились над ним і намастили його оливою в Господне ім'я, і молитва віри уздоровить недужого, і Господь його підійме, а коли він гріхи був учинив, то вони йому простяться. Інакше кажучи, ап. Яків хоче сказати, що коли ви закликаєте церковних пресвітерів, щоб вони помолились над вами, ви мусите відкрити їм своє серце, відкрити їм усі таємниці вашого серця, тобто: визнати всі ваші провини й гріхи. І тоді "молитва віри уздоровить недужого, гріхи його му простяться і Господь підійме його!"

Існують різні хвороби: через брак уваги й обережности, через простуду, через те, що люди ввійшли в контакт з хворобоносними заразками, чого наслідком є всякі заразливі недуги і т. п. Але є теж хвороби через гріх. І власне такі хвороби через гріх є дуже тяжко лічити лікарям. Коли ви йдете до лікаря, то він звичайно питає історію вашої хвороби, щоб таким чином встановити причину хвороби. Звичайно говоримо, що лікар хоче зробити діягнозу. Часто лікар, пізнавши хворобу й її причини, вилічує хвору людину при помочі відповідних ліків, але часом лікар є зовсім безсильний і не може ніяк вилічити...

Часто люди хворіють тому, що відійшли від Бога, що не мають спокою в серці й у житті, що не мають досить віри. Такий стан сучасна психологія зве "непевністю" — станом душевної кризи, душевного заломання, станом існування якогось несвідомого чи підсвідомого страху... В такому випадку лікар є зовсім безсилий; лише Бог може помогти. Лікар не може помогти, бо він не може заглянути в серце й душу людини! Біблія, яка вчить нас про відношення людини до людини й про відношення людини до Бога, йде далеко глибше! Біблія говорить нам про гріх! Біблія учить нас, що людина мусить визнати свої гріхи перед своїм Творцем і примиритися з Богом. Цей стан зміни в людському житті Біблія зве "покаянням". Покаяння — це стан новонародження і початок нового життя в житті людини. Сучасна психологія, яка старається збагнути й поліпшити життя й співжиття людини, підходить теж близько до цього, говорячи про "емоційний вплив серця" або про "вилив ядер душі". В римокатолицизмі дещо подібною до цього є "сповідь". Люди сповідаються і таким способом дістають певний спокій в своєму серці. Але це не вистарчаюче й не задовольняюче вповні. Це так звана "евангелія без Христа". До цього подібною є праця організації "Алкоголік Анонімос", яка вчить і вимагає від людини, що хоче покинути куріння, щоб така людина підпорядкувала себе "вищій силі".

Ми, евангелики, повинні робити так як учить нас у Святій Біблії: визнавати наші гріхи перед Богом і один перед одним! Великим благословінням у нашому житті є те, коли ми визнаємо гріхи один перед одним! Тому то апостол Яків каже: "Для того визнавайте один перед одним провини й моліться один за одного, щоб ви уздоровились!" Інакше кажучи, життя членів Церкви можемо порівняти до життя членів родини. Так як у житті **християнської** родини чоловік визнає свої провини перед жінкою, а жінка перед чоловіком, і так як батьки визнають свої провини перед своїми дітьми, а діти перед своїми батьками, так усі віруючі християни повинні визнавати свої гріхи один перед одним та молитися один за одного! Визнавання наших гріхів і бажання молитись один за одного творить цей близький, інтимний зв'язок, який є так дуже потрібний у нашому християнському житті. Тоді наступає відкриття сердець, що й є богослуженням. **Ми служимо Богові правильно тільки тоді, коли є дійсне відкриття сердець.** Така жертва служіння є угодна й приємна Богові!

Будучи членами одного Тіла, Головою якого є Ісус Христос, тобто членами Церкви Христової, — ми повинні бути кожен на своєму місці й кожен виконувати свою функцію. Таким шляхом буде ідеальна гармонія в Церкві й ми зможемо носити тягарі один одного та любов'ю служити один одному! Інакше кажучи, ми будемо ходити в обновленні життя (Рим. 6.1-4)! У світ-

(продовження на стор. 4.)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.,
Toronto 10 — Ontario

Життя в Христі Ісусі

(докінчення з стор. 3)

лі нашого життя **сьогодні** будемо бачити наше життя **вчора** та глядіти наперед на наше життя **завтра**, "коли з'явиться Господь і ми будемо подібними до Нього, бо будемо бачити Його, як Він є" (Івана перший лист 3.1-2).

Визнаючи наші провини один перед одним, молячись один за одного й ходячи в любові, **ми спасаємося й уздоровляємося!** Тоді немає перешкод поміж нами, бо Бог любов'ю зв'язав наші серця і наші уми! Ми уподібнюємось тоді до перших християн, які "всі одностайно були вкупі й пробували в науці апостольській, в спільноті братерській, в ламанні хліба та в молитвах! Вони славили Бога своїм життям і Господь щоденно прибавляв до Церкви тих, що спасалися! (Дії Апостолів 2.42-47).

Дальше ап. Яків говорить нам про силу молитви праведника. Він каже нам, що молитва праведника є дуже могутня! І щоб ми могли краще зрозуміти це, він дає нам за взір Іллю, мужа Божого, і каже, що "Ілля був чоловік, подібний нам пристрастями, і він молився молитвою, щоб дощу не було, — і дощу не було на землі три роки й шість місяців. І він знов помолився, — і дощу дало небо, а земля уродила свій плід." Це саме має на ввазі псальмоспівець, кажучи: "О, Боже, Ти, Який чуєш молитву!" Бог обіцяв вислуховувати молитви дітей Своїх і ця обітниця була підтверджена Його Сином, а нашим Господом Ісусом Христом. Тому то, коли наше життя буде в Христі Ісусі, — коли наше життя буде праведне, — наші молитви будуть вислухані й наші бажання будуть сповнені. Наше життя буде новим життям; воно матиме нову силу й новий зміст! Амінь.

Володимир Кучер

МОЛИТВА

Укрий, закрий нас ласкою Своєю
І батьківським жевріючим теплом,
Загрій болюючих і страждущих душею ! . .
Бо ждемо справедливости й обнови;
Хвали великої співаємо псалом
І ждемо діл великої любови ! . .
Прийми нас скривджених і згноблених врагами —
Ми хтіли лише правди і свободи;
Звалили нас, знущаються над нами . . .
Звалили нас, Ти Боже захисти
І не відмов за муки нагороди,
А за гріхи прости ! . .
Ми мертвимось! Не терпимо кайдан,
Не зносимо знущання і сваволі
І болю тяжких ран . . .
І знов стаєм до праведного бою,
Щоб в труді й вірі викупити волю.
О, з нами будь, ми будемо з Тобою ! . .

Т. Довгаль

Василь Смук

НЕСВЯТІ СВЯТОЩІ

Люди всюди і завжди шукають собі Божеської Сили, яка б вислухала їх просьби і обдарувала своєю ласкою. Але багато ходять у темряві, падають у вічну безодню, натрапляючи на каміння, яке в дорозі до Божеської Сили засівають сліпі проводирі. Камінням тим у всяких формах хочуть сліпі проводирі вдоволити вічне бажання — ним хочуть заступити ту Божеську Силу.

Але все ж таки "світло у темряві світить і темрява не обняла його". Це поле, покрите камінням, не вирівняне, зістанеться так довго диким, доки не прийде людина зі сталевим плугом освіти, — вона очистить його від каміння і зробить рівну ріллю.

Народня приказка каже, що: "Де поле має пшеницю родити — мусить плуг дикі квіти під скибу зложити". Святощі людські дуже подібні до каміння і всякого хабазля на дикім полі. Непотрібних церемоній є ще так багато, що можна написати кілька книжок про їхню історію і про їхнє значення, приписуване людьми. Але годі б про все це і згадувати. Та нашу увагу привертають до себе речі, які ще завзято дехто запроваджує, передовсім серед українців тут, у Канаді.

Чотки або "ружанець"

Цю штуку запроваджує клір між людьми як найсвятішу річ, а також іншими подібними цяцьками зводить темних людей. "Ружанець" (або чотки) стає одним з головних і обов'язкових артикулів католицизму. Чи вдома, чи то в церкві можна побачити у католика шнурок молебних пацьорків, повішений на шиї, чи перед іконою. По тому шнурочку рахували вони колись і рахують тепер Богові молитви, щоб, борони Боже, не скорбити Його своєю оригінальною молитвою.

Правдивому християнинові "ружанці" нагадують заборону Христову про марно повторювані молитви.

Чотки не є модерний винахід, та й не з християнських часів вони походять, і католики не мають на них монополії. Історія початку чи винаходу "ружанця" згублена в глибокій минувшині, в темряві передсвітової цивілізації на далекім сході. І хоч багато хто дивляться нині на нього як на річ мертву, поганську забавку й перешкоду, а не допомогу в релігійних почуттях, але все ж таки перед нами зразок, із якого видно, як марновірства відограли велику ролю в найвизначніших поганських релігіях, не меншу, ніж тепер у католицизмі, і як колись, нищать вони і нині уми людські, сіють темноту й формалізм.

Люди, що попращались з католицизмом, поглянули в минувшину і свідомим оком дивляться на світ, знайшли, що не лише католики рахують пацьорки, є вони нині і в поганських віровизнаннях.

Буддистські молитвенні пацьорки

Буддисти мають різні перекази про початок їхнього "ружанця", в який вони не менше від наших католиків вірують і то нарівні з усякими іншими святощами. Один з таких переказів, що його розповідають своїм вірним брагмени (гіндуські священики) звучить:

"Давно, давно, коли то ще боги по землі ходили, бог Шіва чогось дуже плакав, а його сльози падали на чорну землю і перетворювались на тверді грубі ягоди буракшового дерева. Ті ягоди стали святими, яких мусять вірні уживати при молитвах, інакше молитви не будуть важні, лише тими ягодами можна умолити бога Шіву".

Практикували це гіндуси дуже давно, ще перед приходом великого їхнього пророка Будди, значить — 600 років перед приходом Христа. "Ружанець" їх складався, власне, з тих ягід буракшового дерева і гіндуси вірили, що вони помагають просьбам до бога Шіви-грізьного. Знову ж інший "ружанець", зроблений з дерева, званого "шулі", помагав молитвам, повтор'юваним до бога Вішни-воздержителя.

Донині і хто знає як довго брагмен вірить і буде вірити, що невидима, незрозуміла для нього сила, відділена від нього навколишнім світом життя тілесного, і що належе її осягнути марним рахуванням молитов, тож і уживає він "ружанця", одного, зложеного з 64 пацьорків до бога Шіви, а другого — зі 180 пацьорків — до бога Вішни, щоб тим безконечним рахуванням осягнути односталість і витривалість думки, щоб, боронь Боже, з часом не став мудрішим і не прийняв Живого Слова.

Лами, буддистські священики в Тібеті, цінять найбільше "ружанці", зроблені з кісток їхніх святих, а що святих не так багато, щоб для всіх вистачило молебних пацьорків, зроблених із кісток святих, то змушені бідніші уживати "ружанців" з будь-якої кістки, значить, із звичайної, чи з вищенаведених ягід, які тепер заступає дика рожа (свирбивус), або виробляють з дерева, з дорогоцінного каміння, перлів, золота і срібла, та це залежить від того, хто скільки має грошей, такий і купляє собі "ружанець". А часом зуби померлих бувають на шнурках у вірних гіндусів.

Гіндуський теперішній "ружанець" зроблений із 108-ми пацьорків, з двома окремими шнурками по десять пацьорків,

а один із цих менших шнурків закінчується неначе малим дзвінком, другий знову неначе маленькою громовицею. Ці малі шнурки є на те, щоб на них зазначувати, скільки разів цілий "ружанець" уже уживав вірний гіндус.

У році 1290, славетний світовий мандрівник, Марко Поло, мандруючи східними країнами, зайшов раз до малабарського короля, буддиста. Між описами цих країн, Марко Поло подає про цього короля таке: "Король носив на шиї нашийник із сто чотирьох великих перлин, які він уживав до рахування молитов. На запитання, чому так робить і нащо, король відповів, що не може пояснити нащо, а робить це тому, бо так робили його предки, вони передали йому цю тайну цих перлів у спадщину, щоб він наслідував їх". Всюди та сама стара байка, тому, що предки ходили в блуді, то й нащадки мусять наслідувати.

Японський "ружанець"

У 16 столітті розвідчики папські під проводом Франца Ксавера (якого кат. церква зробила святим) були вислані до Японії як місіонери. Там знайшли вони також "ружанець", уживаний в такому самому значенні, як і католицький, лиш тут, розуміється, не до серця Марії, а до своїх подібних видуманих божеств.

Про цей "ружанець" пишуть ті розвідчики так: "Японці моляться на пацьорках так як і ми. Ті, що можуть читати, читають молитви з маленьких книжок, молитовників. Ті, що не уміють читати, то моляться на пацьорках. На кожну пацьорку проказують одну молитву, два рази так велику як наш "Отче наш", а цілий "ружанець" має сто вісім пацьорків"..

Японці говорять, що їх учені учать, що кожна людина робить щодня сто вісім різних гріхів, то щоб бути спасеним, людина мусить проказати за кожний гріх одну таку приписану молитву. Моляться японці мовою для них незрозумілою, власне, незрозумілою для неучених, як у нас, українців; була церковно-слов'янська, або в поляків та інших римо-католиків, латинська. Значить, поганин все те визнає за святе, чого не може зрозуміти. Але вже і в Японії проміння правди найшло місце, вже й там Христос забирає народ під свою опіку і звільняє людей з невільництва, темряви через поширення Євангелії рідною мовою, для народа, за який дав себе Спас розп'яти.

Мохаммеданський "ружанець"

Заглянувши у "віру" мохаммеданську, найдемо і там таке саме, як і в наведених релігіях.

Письменник Едвин Арнолд, в передмові до книжки "Перли віри, або Ісламський Ружанець" пише, що є звичай у побожних мусулманів уживати в їх релігійних відправах вінка з трьох шнурків, а кожний шнурок має по 33 пацьорки. Кожна пацьорка репрезентує одно ім'я з 99 прекрасних імен Бога Ала. В приписаних священиками часах вірний пересуває в пальцях тих 99 пацьорків, а за кожною пацьоркою повторяє одно ім'я мохаммеданського бога, віддаючи кожному осібний поклін.

Між ученими є загально визнане за правду, що католицька релігія, значить католицькі святці, перейняли звичай "ружанця" від мохаммеданців через посередництво хрестоносців. Та хоч без сумніву і це правдиве, що загально вживати "ружанця" католики почали після хрестоносних походів, але годі перечити, що ще перед хрестоносними походами були такі побожні одиниці, що уживали щось подібне до "ружанців", бо на це є деякі оповідання традиційні. Одна з таких традицій говорить, що побожна жінка Ґодива, в місті Ковентрі, умираючи, лишила в спадщині на пам'ятку одному релігійному домові, стяжку дорогого каміння, яке вона насиляла на шнурок у такому порядку, щоб пересуваючи один по одним у пальцях під час молитви, часом не помилитися в рахуванні і віддати угодникам божим повне число молитов. Це оповідання сягає до одинадцятого століття, отже, ще до хрестоносних походів.

Католицький "ружанець"

Теперішній к а т о л и ц ь к и й "ружанець" має сто п'ятдесят малих пацьорків, а по кожних десятьох менших є одна трохи більша. Їх завдання тримати порядок у рахуванні марного шептання, яке складається 150 разів "Богородице Діво" — одно на кожну меншу пацьорку, переплітаючи "Отче наш-ом" кожну більшу. По кожних 10 "Богородице, Діво" треба проказати один "Отче наш". А все те відбувається в сумніві при темній надії осягнути прощення гріхів.

"Ружанець" теперішній не має того самого значення, як колись. Також цікаве й те, чому установлено якраз число сто п'ятдесят, і чому теперішній католицький "ружанець" ріжниться від того, що був на початках його запровадження в католицьку регілію?

Щоб дістати ясну відповідь, чому само число пацьорків установлено аж сто п'ятдесят, треба конче заглянути в історію тих часів, коли, крім кількох священиків і монахів, ніхто ще не дбав про освіту, а вища наука то й не всім священикам була знана. Священик знав давати шлюб, "христити діти", кадити, прочитати псалтир, а більші науки були названі єретицькими, чого священикові не треба було знати.

Усі світські люди, та й церковні, що цілком не знали письма і не могли відспівати обов'язкових псальмів, одержали дозвіл від "святих отчиків", щоб за кожну невідспівану псальму проказали один "Отче наш". А що псальмів є сто п'ятдесят, то той, хто не знав на пам'ять жадної псальми, мав проказати сто п'ятдесят "отченашів", бо за давнім і теперішнім католицьким віруванні кожна людина повинна віддати Богові щоденно — належний борг з співання псальмів.

Папа Лукій III року 1185-го дав наказ, щоб усі князі чину св. Івана, що були неписьменні, повторяли чи то проказували щодня по сто п'ятдесят "отченашів", замість читати псалтир, як це годні були робити письменні. Тимто кожний "патерностер", щось подібне до теперішнього "ружанця"; а по тих пацьорках і сліпець міг би вирахувати докладне число молитов для Бога.

Люди були темні, не дбали за правду, які часто жили з грабіжництва й визиску, то що можна говорити про якийсь спротив проти такого запровадження, що було якраз водою на їхній млин. Вони радо виконували свій обов'язок язиковий, не думаючи навіть про те, щоб противитись такому зарядові. Вони знали, що клірові потрібні почесті, вигідне життя, гроші й вино, а Богові сухе шепотіння.

Це пояснює нам запровадження "патерностра", його потребу й вимогу, також і ріжницю між колишнім "патерностром" і теперішнім "ружанцем". Тодішній "ружанець" з в а в с я отченаш-ом (Paternoster), а не ружанцем. Патерностер почали звати ружанцем багато років пізніше.

Різні братства з 11 століття не знали ружанця до Пречистої Діви, зате патерностер так сильно був розповсюднений, що в Лондоні, при великій Лондонській катедрі, заселяли одну вулицю самі фахівці, що виробляли пацьорки. А слід їх і донині зостався в назві тієї вулиці, що зветься "Paternosters Row" (Вулиця Отченашників).

За тодішніх часів виробляння пацьорків на ціль божу було дуже поплатне і належало до найкращої штуки — артизму. Як близько пацьорки з молитвами були споріднені, знаходимо в англійському слові "bead" (бід-пацьорка). Слово це взяте прямо з староанглійського слова "biddan", молити-просити.

Те саме знаходимо і в слові пацьорка. Воно дуже близьке "патерностерові".

Польське слово "пацір", без сумніву є батьком слова "пацьорка", а схожість так близька, що й невчений може це легко завважити. А це й не дивно, що поляки, будучи дійною "коровою" для католицизму, давно, давно вже рахують свої шепотіння.

Слово пацьорка не є українське в жадній мірі. Наші селяни були трохи мудріші, як їхні західні сусіди, та уживали пацьорків і коралів на окрасу, а не на поганські молитви.

Вони, як бачимо з деяких писаних документів і переказів, уміли трохи ліпше оцінити живого Бога. Наше слово "цятка" ніяк не схоже з молитвою, воно є щось близьке, але селянське. Селяни звуть "цятками" їхні нашийники з гарних пацьорків, але вони їх надівають на шию лише для окраси ноші.

Нема згадок в історичних записках з одинадцятого століття, щоб молитва до Пречистої була сполучена з "патерностром". Сама назва "патерностер" дає нам змогу зрозуміти, що тодішній "ружанець" був лише на те, щоб на ньому вирахувати 150 разів "Отче наш".

Молитви до Матері Божої повидумувані і вписані в церковні книги багато років пізніше. Це, без сумніву, увійшло в життя через вплив св. Домініка в половині тринадцятого століття, і найперше був "ружанець" до Пречистої, що його вживали братчики домініканци й францішкани. Та не ма-

(продовження на стор. 6)

НЕСВЯТІ СВЯТОЩІ

(продовження з стор. 5)

емо певних слідів ані історичних правдивих документів, щоб довідатись, чому й коли саме назву "патерностер" перемінено на "ружанець". І всякі здогади і розсліди зістались дуже обмежені. Мусимо задовольнитися лише байками, яких у тім напрямі подостатком є в католиків. Записки, що "ружанець" був загально прийнятий замість "патерностра" знаходимо аж двісті років після смерти св. Домініка.

До речі буде тут згадати одну таку байку про перейменовання "патерностра" на "ружанець". Вона була добре знана підданим папським 700 років тому. В цій казці говориться таке: "Один побожний хлопчина придумав для себе і прийняв за обов'язок збирати квіти, а переважно рожі, і плести з них вінок та жертвувати його на прикрашення "фігурки" Пречистої, що була поставлена в полі, при дорозі. Цей хлопчина виконував свій придуманий обов'язок довший час, і це була його найулюбленіша робота щоденна. Але коли підріс, пощастило йому вступити в манастир монахом. Та в манастирі, на його жаль, не міг уже далі виконувати обіцянки і обдаровувати Пречисту рожами. Це його дуже непокоїло і пожалів він за вільним життям, яке провадив від дитинства.

Але старий монах, якому хлопець розповів усю свою журбу, порадив йому, щоб він проказував щодня 50 разів "Богородице Діво" і це буде нова жертва Пречистій в заміну за пахучі квіти, а що вона знае його буття, то й прийме щиро його новий "дар".

Цю пораду прийняв молодик до серця і виконував цей новий обов'язок з великою вірою. Та одного дня переходив він через великий ліс, де гніздились розбійники, та засіли при дорозі, щоб напасти на когонебудь. Коли розбійники підглянули, що хлопчина зближається, і роздивилися, чи не йде ще хтонебудь, то ждали на вигідну хвилину, щоб на нього напасти. Але він нагло став і почав проказувати його звичайний обов'язковий дар Пречистій — 50 разів "Богородице Діво".

У тій хвилині розбійникам привиділось, що прегарна Діва забирала молитви, що виходили з уст молодика, перетворювала їх на прекрасні рожі і плела вінок. Розбійники, бачучи це, пригадали собі у своїй совісті їхній задуманий гріх, і в ту ж мить покаялись — навернулись до доброго побожного життя".

Такою байкою задовольняються бідні засліплені люди, коли час від часу між ними знайдеться хтось такий цікавий, що запитає про початок "ружанця". Однак, людині, що шукає Правди Божої, ніяк не вистарчає байки у відповідь, чому і в якому випадку перемінено назву "патерностер" на "ружанець".

Наведена байка не дає повної потрібної відповіді, є це звичайна фантастична байка, і ніколи вона не може служити як історичний факт. Таких байок щодо початків "ружанця" є дуже багато. Вони модифіковані на один лад, для одної мети. Їх створили ті, що ширили і поширюють їх ще й нині в цивілізованому XX. столітті.

Однак, поглянувши на початок "ружанця" оком критики, дійдемо до висновку, що він не походить із джерела Христової науки, а прийнято його зі всіма "ружанцевими формами" від поган.

Та коли б ми сяк-так хотіли визначити початок "ружанця" навіть між поганами і взялись до критичного розсліду, то мусіли б сягати ще в передісторичні часи до 2000 літ перед Христом. Форму "ружанця" прийняла чи то винайшла людина, коли ще була у півдикім стані. Тоді, у тих часах, коли людина не мала назви на числення, не знала словом відріжнити: один, два, три і т. д., уживала собі до помочі у рахуванні подібних "ружанців" (щось, як дитина, що нарахує на пальцях до двадцяти, а далі не може). Це потверджують теперішні досліди між півдикими чорними африканцями.

Живі факти знаходимо в описах диких людей. В одній книжці "The Crime of the Congo", що її написав письменник A. Conan Doyle яко голос до культурного світу, щоб спішився з визволенням африканців у Конго.

Між іншим, находимо у тій книжці таке: "Льонтулю, найстарший війт із Боліма, прийшов із двадцятьма свідками і принесли з собою по десять патичків; одні були довші, а інші коротші. Найдовші патички являли собою погиблих війтів, трохи коротші — мужчин, а найкоротші — жінок і дітей.

Усі ті патички становили число погиблих африканців. Бельгійці примушували негрів приносити їм призначену кількість сирої ґуми, яку збирають вони по низинах. А що з часом ґуми поблизу не стало, бідні негри, щоб урятуватися від тиранства бельгійців, мусіли заходити в далеку пустелю; така подорож тривала не раз п'ять день.

Коли треба було робити на полі, то й тоді мусіли збирати і віддавати призначену кількість ґуми. Котрий нещасливий бідняга негр не міг принести тижнево призначеної кількости сирої ґуми, то королівські слуги, а часом і молоді негри нападали на таких людей і одних стріляли, а іншим відрубували ноги, руки, виколювали очі й пускали. Льонтулю і двадцять свідків, це делеґація негрів перед слідчу комісію, яку вислав бельгійський уряд уже тоді, коли треба було йому боронити свою честь перед світом."

Протестантські проповідники-місіонері, довідавшись про тодішнє господарювання бельгійців у Конґо, наробили крику по цілій Америці й Англії, засуджуючи брутальність і звірство бельгійців.

З наведеного факту бачимо, що негри, не знаючи способу рахування словами, уживають до помочі числення патичків, чи то камінчиків, оріхів, а до молитви — "ружанця".

Та це лише коротенький нарис відповіді на питання: коли і нащо винайдено форму "ружанця". Одно ще питання, досить важливе насувається, а саме:

Коли і для чого людина прийняла звичай рахувати богам молитви? Які обставини вимагали щось подібне придумати і приписати формі "ружанця" так важливе значення, цебто, прислужитись ними невидимій Силі божественній? На це, як і на попередні питання, можемо найти відповідь лише в людей півдиких. В записках історичних не знайдемо про це жадної відповіди, бо історію аж тоді могли писати, коли людина мала досконало вправлене письмо. Проте, молитви й співи мали люди задовго перед винаходом письма.

Повторювання б у д ь -якого віршика в пісні, правдоподібно покликало собі на поміч тодішнє знання рахункове патичками або паціорками. — Це природне, вроджене і конечне. Зрештою, у XX-тім столітті, нині ще не відспіває дириґент 40 разів "Господи помилуй", доки не уживе до цього рахування на пальцях.

Ще лишається нам розглянути, як машинальне рахування перейшло на релігійну ниву. На це знову потрібну відповідь знайдемо в книжках про звичаї диких людей. Індійці мають поняття про духів і вірять, що є двоякі духи — добрі і злі. І що добрі духи дають здоров'я, щастя, геройство і всяке благо; злі духи — все протилежне. Вони ослаблюють людину, насилають на неї нещастя, неславу і т. п. Проти таких злих духів, коли вони нападуть на людину, є звичай в індійців вчинити коло хворого переразливий крик, галас і то уздоровляє хворого, бо злі духи, перелякаються і оддразу ж залишають людину. Ті крики бувають певного змісту, залежно від того, як людина хвора. Якщо не дуже, то менше треба кричати, а якщо дуже слаба, то треба продовжувати крик аж доки злий дух не залишить своєї жертви, і це нам знову показує, що вимоги такі, без сумніву, покликали до себе форму "ружанця" — це є їх релігія.

От такий був початок теперішнього католицького, буддійського, мохаммеданського і японського "ружанця"!

Це знають і наші "ворожбити", та їм і потрібно це знати, бо вони є ті, про кого Христос сказав: "Самі не входять і тих, що бажають увійти, не пускають".

Замість Євангелії накидають людям "ружанці", прощі, корунки, листи розгрішення і ведуть сліпих на погибель вічну. Небо і земля перейде, а одно слово Христове не пройде мимо. Сини вони сатани і діла його наслідують.

Вищеподана розвідка про "ружанець", це праобраз цілого ряду поганських форм-обрядів, яких уживали перед Христом люди і вживають нині напівдикі народи. Це машинальне виконування мертвих актів, обчислених після всяких форм, часу, обставин, вищости або нижчости персоналу, числа, сприту і т. д., які, проте, досконало пояснюються в ритуальних требниках. Творцем їх є самі люди, що перед прийняттям християнства уже мали доволі всіляких обрядових церемоній, присвячених божкам: мали жертвопалення, мали кадило, жертвували десятину, давали і свічки; покланялись не лиш ідолам, а почитали і образи; ходили до храмів; була вже кляса жерців (попів); приносили жертви, був і обряд передавання жертв божищам; жерці відлучувались від звичайних людей, це праобраз теперішних манастирів; були різні божища, були і всілякі осібні служення, осібно Перунові, осібно Ваалові; інше свято "веснівка", інше "купала". І чим же ж різниться те все від обряду XX століття? І тепер є жертви, є кадило, свічки; осібна офіра Христу, інша Марії, Миколаю, Варварі. Христос Бог, але ж і божеством Його є серце і осібне, відрубне по обряду, бо осібно співається акафист Христу, а осібно Його серцеві, інша літанія Марії, а знову ж інша "do siedmiu boleści Panny Mariji". Служба Божа співається Христу, але св. Миколай приймає рівну з Христом жертву. Почитається Христа яко невидимого Бога, але Служба Божа по обряду не сміє відправитись тоді, коли нема на столі залізного або дерев'яного, чи хай би хоч глиняного хрестика і що найменше двох свічок. А церква — це музей, склад усіх божеств. Там є вівтар Христа, але по обряду мусить бути і вівтар Миколая й іншого святого — "его же есть храм". Свічки мусять горіти перед кожним. А кому приноситься жертва, тому й кадиться. Уклоняється людина образові або фіґурці Христа, але віддає теж той самий поклін фіґурці чи образові Йосафата Кунцевича. "Спаси нас, Христе", але ту саму просьбу засилається і до Марії, а навіть до святих. Є відпуст від Христа, але є від Марії заношення шматка і т. д., і т. п. Знову ж відрізнялись і колись поганські жерці від людей, становили осібний сорт людей, відокремлювались від них, те саме знаходимо і тепер.

Священик підноситься, навіть сміє сягати за посередництвом між Богом і людьми; він відокремлюється від світу і організує ватаги монашества із сотнями сестриць.

А Христос, бажаючи впровадити живе почуття серця, духа людини в кожний поклін Живому Богові, одному, невидимому, всюди-сущому, всевідучому, говорить: "Не уподоблюйтесь до них (до поган), бо Отець ваш знає, чого вам треба, перше ніж просите у Нього" (Мат. 6-8). Апостоли ж Христові нагадували всім вірним, щоб пам'ятали про Живого Бога-Духа, щоб не мішали ідолопоклонства до життя і віроісповідання християнського, кажучи: "Отож, бувши Божим тим родом, не думайте, що Божество подібне до золота, або срібла, чи до каменю, твору, мистецтва чи людської думки" (Діяння 17-29).

А коли заглянемо в Діяння Апостолів, а потім в історію християнства, то переконаємось, що перші християни були вільні від тих усіх форм: від літургії, акафистів до Йосафатів, наушної сповіді, чистилища; не було всього того, що тепер практикують католики й православні.

Христос зазначив виразно, що правдиві поклонники поклоняються Богові духом і правдою, а не жертвопаленням! Бо ж і пощо Богові золота чи срібла, хоча б і діяманту, чи ж не Бог усе те творив для людини?! Пощо Богові свічки? Чи не Бог встановив сонце, місяць і зірки, щоб світили безперестанно людям? Бог хоче, щоб люди примирилися з Ним в чистоті серця, в тверезості, братолюбії, миротворенню і щоб Царство Небесне-Христове засіяло так на землі, як на небі — цього просимо щодня в молитві: "Нехай прийде царство твоє. Нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі" (Мат. 6-10). Народ цього просить, а з ворожими Христу провідниками будує рівночасно і ідолопоклонство — царство сатани.

Та знову запитаєте, чи всі ті обряди повидумували католики, чи православні? Та фактична, докладніша і вже ясніша відповідь є на це, ніж на "ружанець".

Перші християни, навіть і ті, що жили в Римі, того всього уникали, бридились, називали поганським, спротивлялись йому. Те все, що католики й православні нині пропаґують, мали погани ще за 4000 років перед Христом. Христос, власне, прийшов дати людям Живе світло, визволити їх із формального й забобонного поганства, а воно під опікою проводирів темр'яви задержалось аж донині, хібащо під іменем Христа.

Давид Брейнер і чудо

Давид Брейнер був місіонером між індійцями в початках, коли білі лише почали селитися в Новій Англії. Одне індійське плем'я відзначалося непримиримістю і жорстокістю супроти білих, та робило постійні напади. Давид Брейнер, хоч і слабий здоров'ям, вирішив один без зброї піти до них і проповідувати їм Благовістя.

По довгій і виснажливій подорожі, він прийшов близько до головного місця осідку цього племени і поставив своє маленьке шатро. Деякі індійці, що полювали в тій околиці, побачили його і донесли ватажкові племени про білу людину. Ватажок зібрав раду і вони рішили його вбити. Декілька вояків були послані убити Брейнера. Індійські вояки люблять робити засідки, тому, прийшовши до місця, де було шатро Брейнера, вони поховались у кущах, чекаючи, щоб Брейнер вийшов із свого шатра і тоді б вони його легко могли убити стрілами.

Але в той час, як вони чекали, Брейнер молився. Пройшло досить часу, але він усе ще молився. Індійцям надоїло чекати і вони рішили, що четверо з них підкрадуться до шатра і довідаються, чого він не виходить. Вони тихо підкрались до шатра і, заглянувши до середини, побачили, що місіонер молиться. Він стояв на колінах спиною до них. Індійці бачили, що він з кимсь говорить, кого вони не могли бачити, але що він, очевидно, добре його бачив, бо інакше не промовляв би так щиро до когось. Це зробило глибоке враження на індійців і вони рішили почекати і дивитись далі. Але дивись! Що це? Величезна гадюка просунула свою жахливу голову під одну сторону шатра і вповзла до середини. Вона виповзла до ніг Брейнера, перелізла через ноги і піднесла свою голову, ніби маючи намір укусити його в шию.

Але ні, гадюка не кусає місіонера. Зробивши кілька рухів, вона виповзла з шатра і зникла в траві. Здивовані індійці слідкували за рухами гадини з страшним захопленням. Те, що гадюка не вкусила людини, для них було великою несподіваною тайною. Безшумно індійці приєднались до своїх товаришів і оповіли їм те, що вони бачили в шатрі. Вони рішили повернутись до ватажка і розповісти йому усе. Тим часом Брейнер так був захоплений молитвою, що нічого не знав про всю цю подію, ані про візит гадюки, ані про індійських вояків. Він устав з колін і пішов до індійського селища, не знаючи, як його приймуть дикі індіяни, що так ненавиділи білих. На його велике здивовання і радість, здавалось, що всі мешканці селища привітали його, як ніби він був дорогий приятель. Вони радо слухали його науку і за якийсь час багато з них увірувало і тим багато було зроблено для Бога.

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон EM 8-5370

THE BUNDLE

THEOBEL WING ALLEESON

Rolfe first heard the ceaseless roar. He drove down the runway and out onto the foam-flecked sand. At his left rose the lighthouse white against Rumbling Reef, and connected to the rocky shore by a hanging bridge.

The Pacific rolled to meet him like a gigantic plate of beaten eggs, forever spilling over. Rolfe got out and felt the damp velvet of the ocean floor. The sun, like an apricot lamp, was just sinking into the silver sea. He stood spellbound.

The light began to wink from the tower. Rolfe stared, fascinated, feeling the ache of hours of hard driving leave him. He had stopped at the house on the cliff where his uncle lived, but had found no one there. Well, they hadn't known just when to expect him, so he guessed he'd go and find a cabin for the night.

He backed the car up against a huge boulder and took out his bag. The ocean was barely murmuring now and the water seemed farther away than when he had come. He did not see a soul as he walked up toward the little settlement.

They were at breakfast when Rolfe arrived, the next morning. He liked Uncle Whit, round-faced and cheery, and Nella, 16, whose hair was like shining chestnut. Eric was tall, handsome and reserved. Rolfe was suddenly conscious of his overgrown frame, his shock of hair, his freckles and sunburn.

(Continued on page 8)

(Continued from page 7)

"Where's your car?" his uncle asked.

"Oh—just parked it down on the sand by a rock."

There was an instant of silence—electric sharp.

"Not on the beach!" cried Nella, in horror.

Uncle Whit raised startled eyes. "Don't you know better than that?"

Rolfe felt cold. "Why—why not? It was quiet—"

"Quiet!" broke in Eric. "Didn't you ever hear about tides?"

Nella spoke quickly. "Of course you didn't realize. You've never seen the ocean before."

"Thanks, Nella. Of course I know about tides, but I didn't dream—I'd better go down and look after my car, I guess."

"Look after it?" Eric's tone was scornful. "You'll have to look all up and down the coast. There's been a nine-foot tide running there all night."

Rolfe stood gripping the table with white knuckles. After a while he spoke, trying to keep the shock and bitterness out of his voice.

"I see. Good thing it was only an old wreck anyhow. I may be awfully dumb about the ocean, but I can learn." He looked straight at Eric and added, "Can you run a threshing-machine? Well, I can."

After that Rolfe recognized the wall between him and Eric. Eric played the cornet professionally, and often went into the city to play in an orchestra.

"And I can only play a harmonica," Rolfe thought, disgustedly. "But I wish he'd quit razzing me about my car."

Nella, however, made up what Eric lacked. She was a fine housekeeper and cook. Often she and Rolfe picknicked along the beach. She taught him to know the sea animals and plants, and the business end of a clam gun.

"You're getting to be a regular old salt," she laughed.

"I'd like nothing better. The farm was pretty good, but this beats it. Especially the Light."

"It's a very old Light. Dad will teach you to run it, if you like. Sometimes he has to be away, and Eric doesn't enjoy being cooped up there."

So the two spent many hours in the black-painted room at the top of the tower. They polished the hundreds of prisms in the huge reflector, and the windows. Rolfe was surprised to find the Light itself hardly larger than an ordinary reading lamp. When Uncle Whit allowed him in the room at night, carefully fitted with black glasses against the sheet-lightning

THE BUNDLE

glare, his interest was intense. Then there was the matter of keeping up the pressure. The Light burned kerosene which was pumped into it by hand from a tank in the next room.

"Pressure must be kept up to around 40 pounds," explained his uncle. "See—just a few strokes will do it."

"What happens if it falls? Does the light go out?"

"It must *never* go out at night. In 75 years it has never failed."

"The Reef is terrible in a storm," said Nella, "and lots of ships depend on our Light. I'm glad it has never failed!"

Rumbling Reef welcomed winter savagely. Some days the water would be boiling over it in a fury of creamy breakers, hour after hour. One evening, in a terrific welter of wind and waves, Uncle Whit suddenly appeared back home. He was white and was clinging to Eric's arm.

"Daddy! You're sick—Rolfe, call Dr. Worden!" cried Nella.

Uncle Whit groaned as they laid him on the couch. "I got—faint. Didn't dare try to stay the night. The Light—it must keep shining."

Rolfe telephoned. Uncle Whit looked at Eric.

"The Light—you must go, Eric."

Eric hesitated. He was dressed for a concert. But Rolfe stepped forward.

"Eric is due in town tonight, Uncle. It's all right, Eric. I'll take care of the Light."

"That's sure swell of you." Eric was relieved. "I wouldn't go if there was anyone to take my place. I'll hurry back after the concert. But you can do it all right."

"Of course," said Nella. "I'd go myself if I could leave Daddy. Oh, I hope this is nothing serious."

"So do I." Rolfe threw on his sweater.

"Put on my oil-skins," ordered his uncle. "The bridge is swinging like mad, but you can make it. Remember to keep the pressure up!"

Nella ran after him. "Try to keep the foam wiped off the windows. You'll find rags, and sheets for the bed in a package I sent over this afternoon."

"All right, Nella."

One glance at the beach showed it impassable—a raging maelstrom. He would have to go along the cliff. Rolfe inched his way against the shrieking wind and flying spray. The bridge was tossing like a wild thing as he grasped for it. He crossed, clinging doggedly to the railing. Finally he reached the door of the Lighthouse. It was then that he realized the tide had two hours to go before the full.

He climbed the circular staircase. When he reached the Light, it was going down a little. He took off the oilskins and put on his dark glasses. There was fog on the windows. He found a rag and started polishing—it would only take a minute. Plenty of time to pump in more oil. He rubbed, but was not satisfied. There was foam on the outside of the windows also. That would never do. The Light must shine perfectly on such a night. He'd better go out and polish the outside too.

As he laid his hand on the knob, he thought of the package Nella had mentioned. He'd need more rags. It was bulky, but he snatched it up. His one thought was to hurry. As he opened the door, the howling wind caught at the bundle and he bent to protect it. At that instant the door tore itself out of his grasp and slammed shut with a crash. He was on the narrow iron-railed platform, bareheaded, and with only a thin sweater. This was bad. He'd meant to lay the bundle down, but the wind prevented. So holding it in his left arm, he pulled out a rag. Guarding his eyes from the glare as the light swept round, he wiped off the windows. Then he went back and put his hand on the door handle. It would not open. Strange—what could be wrong He put the bundle down between his feet. He shook the door with all his strength. Then, terrified, he knew what had happened. When the door slammed, the force had jammed the latch. He was marooned.

Rolfe had no illusions about his predicament. How utterly foolish he had been not to have attended to the oil first! He could see the Light going down. He must not let it fail. Out in that raging darkness were ships depending on him. No one else could do his job. He had to think of a way. The sea below rumbled like artillery. Inside, the telephone bell was ringing—Nella, probably. Spray was freezing over him.

Rolfe faced the sea. "God—You know what a fix I'm in. Show me what to do. Help me, Father."

God would hear him as He had done many times before. He was sure of that. Like a flash, the thought struck him. The bundle! There were sheets. He would make a rope. Inching around to the least exposed part of the catwalk, he cautiously pulled one out. He slashed it with his knife. Fighting to keep the cloth from blowing away, Rolfe tore four long strips. He tied them together and sat on them, while he made a rope of the second sheet. He tied the two together, and tested the knots. Would the rope hold him? It had to. He fastened the rope to the railing and let it down. The Light went round — dimmer now. He must get to it. He laid hold of the twisting cloth.

"Dear God—help me now!"

He felt his body strike the side of the tower—a crushing blow. Down—down in a smother of spray to where Rumbling Reef waited for him—an inferno of giant combers. What would he do when the rope ceased?

"God will take care of me." It was his one thought.

Knot after knot he slid to the end. Could he make the drop to the bridge? He kicked out and felt his legs seized. Suddenly Eric was there yelling to him, "All right drop!"

Rolfe fell on the planking while the icy water swirled about him. "The Light! Hurry!"

"I'll fix it." Eric dragged him to his feet. "Can you make it home? I'll phone."

Rolfe never knew how he managed the distance. Fortunately the doctor was still there and treated his leg.

"I must go back, Doctor. Eric hasn't phoned."

"Reason is that the telephone wires went down after I phoned you," said Nella. "When you didn't answer, I knew something was wrong and called Eric. No, my number two patient stays right here."

With the dawn Eric came straight to the hospital that Nella had made of the living-room.

"How are you, Dad? Better, I see. And Rolfe—I'd never had the nerve to do what you did! Another five minutes and the Light would have been gone. It beats me how you happened to have that bundle with you when the door jammed! It was a miracle."

Rolfe's eyes lit. "Yes—maybe. All I know is, God told me to pick up that bundle when I went out on the catwalk. But if it hadn't been for Nella's good housekeeping, the sheets wouldn't have been over there at all."

Eric looked sober. "It all adds up to the fact that God does take care of us, doesn't it? I never thought much about it before, but I certainly will after this."

Uncle Whit smiled at them both. "Don't ever forget that, Eric. If you trust in God, you are equipped for whatever may come—always."

The longest chapter of the Bible is the one hundred and nineteenth Psalm with 22 divisions and 176 verses. The shortest Psalm is Psalm 117.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVII. Число 9. Торонто, Онт. ВЕРЕСЕНЬ 1956. SEPTEMBER Toronto, Ont. Рік XVII. Число 9.

В мене багато людей в цьому місті

Рече ж Господь у нічному відінні Павлу: Не бійся, тільки говори й не мовчи . . . бо в мене багато людей у цьому місті.—Діян. 18:9-11.

Місто, в якому Господь мав багато людей, був Коринт. Апостол Павло, покинувши Атени, вирушив до Коринту. Коринт в той час був найбагатше місто в Греції. Мешканці Коринту були надмірно розпущені й зіпсовані морально. Вони мали велику нехіть до військових походів, а найбільше кохалися в торгівлі. Коринт славився в Римі як місто пороків і всілякої розпусти. Через Коринт ішла торгівля сходу із заходом і в ньому можна було найти людей усяких націй і зі всіх кінців землі. Несення проповіди благовістя не було випадковим, як це нам може здаватися. Павло не йшов навмання, але ширив свою працю з місця на місце як Дух Божий вів його. І коли ви продумаєте і придивитесь до міст, де він ширив благовістя, то побачите, що ці міста були торговельними центрами місцевого або світового характеру, звідки благовістя могло найлегше ширитись по світу, морем, торговельними шляхами й іншими способами, та могло знайти людей усіх станів, кляс і занять. Певно Павло виконував плян Божий в своїй праці. Як і в усякім торговельнім місті, в Коринті була жидівська колонія, з неї Павло почав свою працю. Але замість успіху, Павло відразу зустрів велику опозицію і боротьбу. Бо жиди противились благовістю і гудили його. Коли ж Павло покинув їх і пішов до шкільного старшини Криспа, щоб продовжувати свою працю, то жиди все ж не могли заспокоїтись і, вибравши влучний час, забрали й повели Павла на суд до старости Галліона. Між іншим, тепер усталено поза всяким сумнівом, що староста Галліон дійсно був в Ахаї в 51 році по Христі. Це усталює безперечну історичність оповідання і праці Павла в Коринті. Тому, що в Коринті жидів не любили, як і всюди, то Галліон не хотів втручатись в їхні справи, а велів їх усіх прогнати з-перед себе. Як бачите, праця Павла не була легка навіть у тих місцях, куди його Господь послав сам. І чи міг Павло сподіватись великих наслідків у місті, повнім найогиднішої неморальности, повнім всякого багатства і в той же час незрівняної бідности. Місто, що мало дуже багато жидів, які були повні ненависти до благовістя, що його ніс Павло.* Навіть початок його праці не давав великої надії на успіх. Коли Павло прийшов уперше до жидів і благовіствував їм, то вони гудили його і сильно противились благовістю, так що Павло покинув їх, кажучи, що кров їхня буде на головах їхніх. Там були деякі, що увірували. Юст, Крисп і багато інших з Коринтян, але загальні вигляди не були оптимістичні і, можливо, що Павло не був певний, чи йому варто далі лишатись у Коринті. І тоді Господь каже Павлові у нічному видінні: "Не бійся, тільки говори й не мовчи... бо в мене багато людей у цьому місті." Це видіння сповнилося чудовим способом. Павло пробув у Коринті півтора року й коли лишав Коринт, щоб їхати до Сирії, то залишив у Коринті поважну громаду віруючих людей, яку доглядав деякий час Аполос, людина вимовна й сильна у Писаннях. Дякуючи в певній мірі цій громаді, ми маємо в Святім Письмі два листи, що Павло їх написав до віруючих у Коринті. Це до них Павло написав у першім посланні до Коринтян 13 і 15 розділи, які не мають нічого рівного собі і щодо змісту в людській літературі. Це він їм писав, що понад 500 братів бачило воскреслого Христа, з яких більшість живуть і досі. В наступні часи коринтська громада була найвпливовішим центром у Греції, аж поки Коринт був зруйнований. Завданням Павла було розбудити в Коринті і зібрати людей, що належали до Господа. Коли ще Павла не було в Коринті, то Господь мав багато своїх людей в цьому місті, призначених для спасіння. Тільки не було кому відкрити їм, що вони діти Божі, і вони марнували своє життя в проклятті гріха і всілякому нещасті. Вони, можливо, жадали й шукали правди, але ніхто не міг відкрити їм її. Навпаки, куди б вони не звертались, всюди їм подавали отрую. Коли б Павло зовсім не пішов до Коринту, або після першої невдачі забрався геть звідти, то, можливо, що чимало покликаних мали б надалі гинути і мучитись в кайданах сатани і на потіху йому. Чи не думаєте ви, що у вашім місті є багато людей, що належать до Бога, але тому, що ніхто не вкаже їм дорогу життя вічного, вони живуть в багні гріха.

Павло міг хитатись і тому Бог йому сказав, у мене тут багато людей, тільки не бійся, говори і не мовчи. І це ж саме з однаковою силою може відноситись і до нас. У Господа є багато людей у вашім місті, не бійся, тільки говори, а не мовчи. Павло послухався свого Бога і одержав нагороду. Ми ж здебільшого покищо мовчимо і боїмось. Бог же чекає на нас, коли ми почнемо свою працю, почнемо говорити іншим. Як довго Він чекатиме—я не знаю, але чим скоріше ми визволимося від страху і почнемо говорити, тим краще буде і для нас і для наших братів по тілу, що є ув'язнені в неволі гріха. Певно, що кожна зайва хвилина їхніх страждань записується на наш рахунок.

Цей досвід апостола Павла в Коринті повинен підтримати на дусі кожного працівника на ниві Господній. Початкові труднощі завжди обернуться в остаточну перемогу і тріюмф, якщо діти Божі не дадуть опанувати себе зневірі, розчарованню і знеохоті.

Якщо ви певні, що це Господь післав вас на працю туди, де ви є, то не звертаючи уваги на жадні труднощі і перешкоди змагайтесь, щоб осягти мету. "Не бійся, тільки говори, не мовчи!"

Ми певні, що ніхто не зрозуміє цього наказу в той спосіб, що наказ стосується лише самого акту говорення. Проте, часто постає непорозуміння в питанні, що говорити? Дуже часто працівникові радять приглянутись, яка течія чи думка панує в його місті і пристосувати свою працю і говорення до панівної течії і таким способом будувати. Рада добра хібащо для хамелеона. Зміст проповіди (говорення) працівника на ниві Господній є строго обмежений самим Богом: "Ісус Христос умер за наші гріхи по Писанням і поховано Його і устав третього дня по Писанням." Хто виголошує інше благовістя, той "нехай буде анатема" — каже Святе Писання. Апостол Павло в Коринті не пробував догодити ані панівній течії серед жидів, ані поганам. Не звертаючи уваги на їхне обурення, він сміливо проповідував слово правди і Бог потужно благословив його працю. Важливим є для кожного працівника на ниві Господній пам'ятати, що в Святому Письмі нема ніде наказу "будь успішний", але стоїть інша вимога — "будь вірний."

М. Ф.

Приповідка про брата

Одному чоловікові довелося раз вирушити вдосвіта в далеку дорогу. Коли він віддалився від своєї домівки досить далеко, то побачив у сутінку щось подібне до дикої звірини. Він злякався, а що не було де сховатися, то мусів іти далі. Коли трохи роз'яснилося, він переконався, що, те, що він уважав за дику звірину, був чоловік. Він ішов спокійно далі, а коли прийшов до того чоловіка зовсім близько, переконався, що то його брат, який ішов до нього в гостину.

Таке часто трапляється людям. Не знаючи чоловіка, ставимось до нього звичайно з підозрінням. Коли ж пізнаємо його, то бачимо здебільша, що це чоловік добрий, а коли зблизимося до нього щиросердо, то з радістю находимо в ньому брата.

ОДНІСТЬ У РІЗНОМАНІТНОСТІ

(2 Петра 1. 19-21)

1. Загальні зауваження

а). Біблія — Богонадхненне Писання, — Слово Боже, — "корисне до науки, до докору, до направи, до наказу по правді, щоб звершений був Божий чоловік, до всякого доброго діла готовий" (2 Тим. 3.16-17). Кожний вірш Біблії треба розглядати, — в молитві й покорі наших сердець та цілого нашого єства перед Господом Богом, — в рямцях його контексту, а цілий контекст знову ж у сяйві книги, в якій він міститься, а ту книгу в сяйві цілої Біблії та в сяйві відкриття Божого в Христі Ісусі (Дії Апост. 8.30-31; Рим. 10.4,10; 1 Кор. 2.14; 2 Кор. 3.13).

б). Євангелія від Луки творить разом із Єв. від Марка й Єв. від Матвія групу синоптичних евангелій, тобто (дуже коротко кажучи!) групу тих евангелій, які оповідають нам про місію Ісуса Христа в Галилеї, тоді як Єв. від Івана (знову коротко кажучи!) оповідає нам про місію Ісуса в Юдеї. Тому Єв. від Луки мусимо розглядати разом із Єв. від Марка та Єв. від Матвія у світлі того, про що говорить нам евангелист Іван у своїй евангелії. Євангелія від Луки має теж дуже тісний зв'язок із Діями Апостолів, тому що обидві ці книги написав той самий автор евангелист Лука. Тому то не диво, що Дії Апостолів, так само і Єв. від Луки мають перш усього евангелізаційну ціль, бо автор їхній, Лука, був захоплений ідеєю світової місії Церкви Ісуса Христа.

в). Загально можемо сказати, що завданням Єв. від Марка є звіщати, яким Месією став Ісус під час Його палестинської місії; завданням Єв. від Матвія є показати, що Месія-Ісус заснував нове, особливе суспільство, — Церкву, — давши їй новий "закон", або нові засади життя; завданням Єв. від Івана є вказати на потребу й значення вічного Царства вірою і у вірі в Месію-Ісуса, а завданням Єв. від Луки є звіщати про Ісуса, як про Спасителя світу, Який є Царем і Головою нової спільноти, — Його Земного Тіла, — Церкви Його, в якій "немає ані еврея, ані грека, ані невільника, ані вільного, ані чоловічої плоті, ані жіночої, бо всі одно в Христі Ісусі".

г). Єв. від Марка була написана до Церкви в Римі; Єв. від Матвія — до Церкви в Антіохії; Єв. від Луки — до Церкви в Македонії, а Єв. від Івана — до Церкви в Єфесах. Іншими словами, ми можемо сказати, що Єв. від Марка була написана для римлян; Єв. від Матвія — для евреїв; Єв. від Луки — для греків, а Єв. від Івана для всіх, а перш усього для віруючих християн. Таким чином всі чотири евангелії доповняють одна одну, творячи одну й нероздільну цілість. Вони є рекордом Божого самовідкриття для відкуплення людства; вони свідчать про відкриття Боже, про любов Божу, про історичну працю Бога в Христі Ісусі, а саме: в Його народженні, служінні, смерті, воскресінні й вознесінні. Вони теж вказують наперед на другий прихід Христа, коли Він прийде в славі Своїй, щоб судити живих і мертвих.

Суб'єктом евангелій є Ісус про те, що Бог зробив для нас у Христі Ісусі. Змістом евангелій є історія спасіння.

Вісткою Євангелії є те, що "Бог у Христі примирив світ із Собою Самим" (2 Кор. 5.18; Кол. 1.20; порів. Івана 20.31), та що "Христос був умер ради наших гріхів за Писанням і що Він був похований і що третього дня Він воскрес за Писанням" (1 Кор. 15.3-4).

Євангелія — це добра новина, яка звіщає нам, що Бог у Христі Ісусі став людиною, прийшов до нас, щоб спасти нас грішних, щоб привести нас до Бога (Лук. 4.18-19; Мар. 10.45; Івана 1.14; 3.16-17; 1 Тим. 1.15; 1 Пет. 3.18; Євр. 4.14-16). Тому Євангелія не є представленням ідеї, але діяльністю Божої сили для спасіння кожному, хто вірує (Авва. 2.4; Рим. 1.16-17; Гал. 3.11). Там, де Євангелія проповідується, там діє Божа сила для спасіння (1 Кор. 1.24; 2.5; 4.20; Филип. 3.10; 1 Сол. 2.13; Гал. 1.11-12; Дії Ап. 2.14-41; 4.23-31; 8.34-38; 14.1-11; 16.11-36).

II. Щодо родоводів

Евангелист Матвій, згідно з еврейською хронікою, подає нам легальне походження Ісуса, або так звану лінію Йосифа. Тим самим він вказує евреям, що Той Ісус, Якого вони розп'яли, — це дійсно Месія. Натомість евангелист Лука, пишучи свою евангелію перш усього для греків, — подає родовід, який не лише вказує на зв'язок Ісуса Христа з ізраїлем (так, як це робить Матвій!), але на Його зв'язок з усім людством (3.38 і порівняй засилки в його евангелії: Лук. 4.16-30; 7.36-50; 10.25-37; 17.11-19; 18.14; 19.1-10; 23.39-43). Лука менше говорить про Христа як про Месію, про якого проповідували пророки; він говорить більше і представляє нам Ісуса (особливо в родоводі!), як Спасителя всіх людей. Тому то він і проводить родовід Ісуса від дня Його народження через Давида, через Авраама аж до Адама! Євангелист Лука не лише дає нам природне походження Ісуса, але Його Євангелія представляє нам повноту людяности Ісуса Христа (Лук. 2.16, 27, 40, 46, 52; 3.21, 23; 5.16; 6.12; 9.18; 10.38-39; 7.36; 11.37; 14.1; 19.5; 22.31-32, 44; 23.34-46), а тим самим він доповнює те, що подають всі три інші евангелисти, й що особливо яскраво представляє нам у своїх листах "духовний батько" Луки, апостол Павло. В цьому й лежить ріжниця не лише між родоводами зокрема, але й між усіми евангеліями взагалі. **Ріжниця і рівночасно однісіть; неначебто суперечність, а в дійсності взаємодоповнення!**

Матвій подає родовід Царя Ісуса Христа від Авраама, через царя Давида, через Соломона до Йосифа, мужа Марії, вказуючи, що Ісус — це наслідник Давида та наслідник Авраама, через якого "благословіння поширилось на поган..." (Гал. 3.14; Гал. 3.8-29). Лука ж представляє походження Марії від "Натана сина Давидового" (Лук. 3.31), показуючи нам, що Ісус був "із насіння Давидового по тілі" (Рим. 1.3; Об'явл. 22.16). Лука відводить тілесне походження Ісуса до Авраама "батька ізраїлевого" (пор. Мат. 3.9; Івана 8.39) та аж до Адама "батька всього людства" (пор. Рим. 5.12-21; 1 Кор. 15.21-22), щоб тим самим вказати нам на Батька нового людства, — Голову Церкви, — на Самого Господа Ісуса Христа (Єфес. 1.22; 5.23; Кол. 1.18).

III. Закінчення

Багато речей у Біблії є трудно зрозумілими (2 Петра 3.15-16), але віруюча людина знає, що "цей хто вірою праведний житиме" (Рим. 1.17; Гал. 3.11). Віруюча людина знає теж, що **в Біблії є однісіть у різноманітності,** та що тепер вона бачить ніби в дзеркалі, в загадці, але потім буде бачити обличчям в обличчя..." (1 Коринтян 13.12).

Володимир Кучер

Іван Франко

Блажен муж

Блаженний муж,
Що йде на суд неправих
І там за правду
Голос свій підносить,
Що безтурботно
В сонмищах лукавих
Заціплії сумління
Їх тормосить.

Блаженний муж,
Що в хвилях занепаду,
Коли заглухне
Й найчуткіша совість,
Хоч диким криком
Збуджує громаду
І правду й щирість
Відкрива як новість.

Блаженний муж,
Що серед гвалту й гуку
Стоїть як дуб
Посеред бур і грому,
На згоду з підлістю
Не простягає руку,
Волить зломатися,
Ніж поклонитись злому.

Блаженний муж,
Кого за теє лають,
Клянуть і гонять
І поб'ють камінням;
Вони ж самі
Його тріумф підготовляють,
Самі своїм
Осудяться сумлінням.

Блаженні всі,
Котрі не знали годі,
Коли о правду
Й справедливість ходить:
Хоч пам'ять їх
Загине у народі,
То кров їх —
Кров людства ублагородить.

Українська Євангельська Кредитівка

7-го вересня державний секретар видав чартер для української евангельської кредитівки в Торонті. В Торонті існує чотири добре зорганізовані українські евангельські громади. Так само в Торонті мешкають сотки українських евангеликів, які, хоч і не є активними членами, все ж напевно стануть членами кредитівки. Знову евангелики мають тисячі членів-прихильників серед українського громадянства. Все це заповідає добру будучину новій кредитівці. Редакція "Євангельської Правди" радо подасть ширші інформації всім, хто цікавиться цією справою. Просимо телефонувати до паст. М. Фесенка, LE 1-6225, або писати на адресу "Єв. Правди."

П. Гавриш

Моє і дідусеве щастя

(Випадок у шпиталі)

Одного разу, по 7-ій годині вечора, коли до ліжок хворих моїх сусідів почали підходити відвідувачі — рідні і знайомі — підходить і до мене висока, худа, зодягнена в чорне вбрання, людина, і звертається доброю англійщизною, з просто спікерською дикцією, з такою виразністю, що, навіть, я починаю трохи розуміти зміст звернення і відповідаю на звичайні в таких випадках запитання: "Хто ви? На що хворі? Чи довго лежите?" і так далі.

Попросивши пробачити мене за мою недотепність, відповідаю, як умію. Потім пояснюю, що не все, сказане ним, розумію, і що він, можливо, теж не все з моїх відповідей зрозуміє.

— Ні, — каже, — я вас добре розумію.

— Хто ж ви? — зважуюсь, нарешті, запитати.

— Я — міністрі, — відповідає, — і дозвольте мені при вас і за вас помолитися...

Далі бере мою правицю, міцно стискає обома руками, стає на коліна біля мого ліжка, заплющує великі сірі очі і шепоче гарячу молитву, а буйні краплини сліз поволі збираються на кінчиках його вій, потім капають мені на руку, виблискуючи діамантами в електричному світлі.

З тихого шепоту я розумію тільки окремі слова: "О, Год!!! Саятика... О, Лорд!!! Ту гелп, гелп..."

Пильно придивляюся до лівого лацкана його вбрання і помічаю на ньому якісь незрозумілі мені два слова, викручені із золотого дроту, як ото викручують різні жіночі імення на брошках, а між тими словами висить малюсінький хрестик, теж із золотого дроту, тільки трошки товщого.

Помолившись кілька хвилин, повільно підводиться, прощається, потім підходить до безнадійно-хворого дідуся (має 74 роки), що лежав через одне ліжко від мене. Йому, дідусеві, понад місяць тому оперували шлунок, але рана ніяк не хотіла гоїтись, і він не міг нічого їсти, живився тільки глюкозою і пив "дженджерелу". Як видно було з їхнього поводження, лікарі не певні були за життя хворого. Щоденні його відвідувачі теж були невеселі і готувалися, як можна було спостерігати, до найгіршого...

Помолившись так само над дідусем, як і наді мною, "міністрі" відходить, на жаль, назавжди... Наслідки ж його єдиного приходу і щирої молитви до Всемогутнього були дивовижні:

На завтра — пекучий біль у моїй нозі і крижах одразу занімів, і я вже міг спокійно спати, а за кілька днів — оперований дідусь почав ходити по палаті, а ще за кілька днів — пішов додому, оточений щасливими внуками, — і цей день був для мене найприємніший з усіх днів, що я прожив у шпиталі, найбільшим для мене святом! Безугавні стогони хворих і сумні зідхання відвідувачів уже не так боляче ранили моє серце. Я вже надійніше дивився на життя, бо вірив непохитно, що багатьом із нас, хто лежить отут колодою, як і тому оперованому дідусеві усміхнеться щастя...

Чимало ще днів довелося мені пролежати в шпиталі. Довелося зазнати і операції, а після неї сім днів пити тільки саму "дженджерелу", щоб залити нею 105 (за тутешнім виміром) ступенів температури, але я весь час посміхався, бо вірив, що все буде "окей!"

Багато священиків різних віровизнань приходило щотижня до нашої палати. Кожен із них підходив до хворих членів своєї парафії чи то тільки членів своєї нації, а от отой високий і худий чомусь не раз більше не прийшов... Мені дуже хотілося його побачити, щоб висловити свою найщирішу подяку, але... Тепер я дякую щодень Богові, що був послав його до мене в тяжку хвилину, і благаю Його, Милосердного, щоб обдарував найщедріше незнаного мені "міністрі" ласкою і милістю Своєю.

("Хрест і Тризуб" ч. 3-4, 1956 р.)

ДОБРА КНИЖКА

Вийшла друком книжка професора І. Флорінського "Г. С. Сковорода — предтеча українського евангелизму." Ця праця відрізняється від інших праць про Сковороду безстороннім трактуванням навчання Сковороди. Власне професор І. Флорінський знайшов ключ до правдивого розуміння життя і праці цього визначного українського філософа. Цю книжку повинен прочитати кожен. Її читається легко, праця написана популярно і в той же час глибоко. Її можна замовити від редакції "Єв. Правди".

Молитва є сила

А. Карел (Світознаний лікар, учений і письменник)

Молитва не є лише поклоніння, вона є так само невидима еманація духа людини, що славить Бога. Найпотужніша форма енергії, яку можна витворити. Вплив молитви на людський розум і тіло можна здемонструвати так само, як і секрецію гланд. Результати молитви можна зміряти в термінах збільшеної фізичної активности, в зрості інтелектуальної сили, морального спротиву та глибшого розуміння реальностей, на яких постають людські взаємини.

Якщо ви матимете звичку щиро молитися, ваше життя буде дуже помітно і радикально змінене. Молитва кладе свою незмивну печать на наші вчинки і поводження. Спокійне поводження, ясне лице, в спокою тіло є ознакою тих, що їх внутрішне життя збагачене молитвою. В глибині свідомости горить полум'я і людина бачить себе. Вона пізнає своє самолюбство, глупу гордість, свої страхи, свою зажерливість, свої переступи. В ній виростає свідомість морального обов'язку, інтелектуальної скромности. В такий спосіб починається дорога душі до царства милосердя. МОЛИТВА Є СИЛА ТАКА Ж ДІЙСНА, ЯК І СИЛА ТЯГОТІННЯ. Як лікар, я бачив людей, які після того, як усі інші лікування їм не помогли, знайшли порятунок від слабости і меланхолії в глибокім зусіллі молитви. ЦЕ Є ПООДИНОКА СИЛА В СВІТІ, ЩО, ЯК ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, ПЕРЕМАГАЄ ТАК ЗВАНІ "ЗАКОНИ ПРИРОДИ."

Багато людей дивляться на молитву як на низку слів, захисток для слабосильних, або дитячі прохання про матеріяльні речі. Це є сумне недооцінювання молитви, подібне до того якби ми недооцінювали дощу, описуючи його як щось, що наповнює мисочки для птахів у нашім саду. Якщо ми розуміємо молитву належно, то вона є зрілою діяльністю, потрібною для найповнішого розвитку особистости, конечна інтеграція найвищих здібностей людини.

Слова "Просіть і дасться вам" були підтверджені досвідом людства. Правда, молитва може і не повернути життя мертвій дитині або полегшити фізичний біль. Але молитва, як радій, є джерело осяйної самоутворюваної енергії.

Коли ми молимось, ми зв'язуємо себе з безперестанною силою, що обертає всесвіт. Ми просимо, щоб частина цієї сили була уділена для наших потреб. Навіть коли ми молимось, наші людські потреби сповняються і ми встаємо посилені і кращі. Але ніколи неслід кликати Бога лише для задоволення наших примх.

Ми одержуєго найбільше сили з молитви, коли ми зуживаємо її не як засіб для одержання чогось, але як прохання, щоб ми могли стати більш подібні до Нього.

Ми знаємо, що коли ми звертаємось до Бога в щирій молитві, ми змінюємо своє тіло і душу на краще. Неможе так бути, щоб якийбудь чоловік або жінка молилися хоча б один момент і це не дало б добрих результатів. Жаден чоловік не молився, — каже Емерсон, — без того, щоб він чомусь не навчився. Ми можемо молитись всюди. На вулиці, в склепі, в школі, в своїй кімнаті, в церкві. Місце, час або позиція тіла не є важними.

Пророцтво Т. Шевченка про Україну

Так сміються ж з України
Сторонніі люди...
Не смійтеся, чужі люди!
Церква-домовина
Розвалиться, а з-під неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!

Прим. ред. "Церква-домовина" у Т. Шевченка означає ритуалістичні церкви на українських землях. Ця частина пророцтва сповнилась, "церкви-домовини" вже розвалилися на Україні і розвалюються на еміграції, хоч тут рух іде повільніше. Оскільки перша половина пророцтва Т. Шевченка сповнилася, мусить сповнитися і друга: "А з-під неї встане Україна". Ця Україна не буде безбожна. На Україні засвітить "Світ правди", а наш народ, що був у неволі, "помолиться на волі", отже, стане Євангельським народом. Нехай так буде.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА“
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.,
Toronto 10 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон EM 8-5370

Чого ми сподіваємося від УЄО?

Євангельський рух в усіх його формах відрізняється від традиційних форм релігійности в першу чергу тим, що надає найбільшого значення в житті церкви й одиниць духові, вважаючи форму й зовнішність за справу другорядну.

Релігійність евангеликів будується на формулі: "Бог є дух і Йому треба поклонятись духом і правдою"; "Дух животворить, буква умертвляє." Отже, УЄО в першу чергу повинно відбивати цю найважливішу рису євангельського руху. Це не означає лише негативне ставлення до тиранії форми і зовнішности в релігії, але в першу чергу плекання духового життя, плекання спільности з Богом і спільности одного з одним. На цю ціль перш усього повинна бути скерована увага й праця об'єднання. Не треба забувати, що УЄО не є ані церквою, ані судовою чи дисциплінарною установою, чи свого рода релігійною партією, але УЄО є добровільним товаришенням віруючих для плекання і досліджування духового життя. З цієї природи об'єднання випливає і характер його праці. Отже, УЄО мусить в лагідності шукати доброї волі дітей Божих. Цього можна осягти лише маючи в собі самих добру волю і терпеливість до всіх братів.

Там, де церкви шукають помочі об'єднання, воно не має права відмовитись; там, де з якихось причин якась група братів чи якась церква вважає, що об'єднання повинно стриматись від участи в місцевім житті, УЄО неповинно накидати свої послуги, але в терпеливості лишити братам на місці самим розв'язати свої проблеми, бо часом непрошена добра воля може наробити чимало труднощів та викликати вороже наставлення до об'єднання. Отже, загал повинен вірити й мати до цього підстави, що об'єднання лише прагне добра дітей Божих. При такім переконанні зовнішня місійна праця об'єднання буде дуже легкою, бо де є добра воля — там є успіх. Як же осягти цієї мети? Відкладаючи собори УЄО на декілька років, об'єднання робить якраз противне тому, що було б потрібно.

Це ніяка таємниця, що в УЄО, як і в усякій організації, яка складається з людей різних вдач, поглядів і т. д., природньо поставатимуть тертя і непорозуміння, але відкладаючи ці справи на пізніше, ледве чи можна буде багато допомогти, бо недоліки залишаються недоліками, що й є причиною байдужности й браком зацікавлення.

Оскільки духові потреби віруючих є річчю сталою і оскільки дух потребує реґулярної поживи не менш, ніж тіло, об'єднання не повинно цієї потреби нехтувати в тій мірі, яка являє собою специфічне завдання УЄО. Оскільки є речі, що потребують вияснення і полагодження, від них не треба ховатись. Заклики, гострі докори, обвинувачення особисті й загальні є найгірша метода для оживлення життя там, де воно завмерло.

Що ж робити? Треба знову почати там, де це служіння починає Євангелія. Відклавши всі інші питання, об'єднання повинно організувати місцеві й загальні з'їзди для молитви, дослідів Слова Божого і хвали, шукаючи присутности Господа. Скажемо, перш усього можна було б організувати місцеві здвиги провінціяльного характеру, відтак загальний з'їзд. На такий з'їзд можна було б запросити якогось визначного духового провідника з поміж англійських братів з певною метою, щоб він поділився зі з'їздом своїм духовим досвідом і знанням.

Якщо б усі брати з якихось причин не могли або не схотіли приїхати, то ті, які з'їхалися б, доконали б важливої праці в молитві й вивченні слова Божого.

Відтак їхня добра воля і прихильне наставлення до відсутніх перемогло б недовір'я решти. Ця праця і наставлення доброї волі супроти всіх у молитві повинні б бути основою діяльности УЄО, бо без цього воно буде мало чим різнитися від всякої іншої організації в світі, яка в першу чергу пробує збудувати "матеріяльну базу" та не дуже рахується з "принциповістю" чи доброю волею загалу.

Отже, забувши все, ми радили б УЄО не відкладати цієї праці, а поставити її на перше місце, скликавши десь з'їзд зі спеціяльною метою прославити Бога в молитві й духовій спільності. Вже сама мета з'їзду вкаже кожному на добру волю як підставу собору і ледве чи хто відмовиться від доброї речі. Усякі інші методи ледве чи приведуть до бажаної мети. Так далеко судячи по наріканнях управи УЄО результати могли б бути кращими, замість взаємних докорів об'єднання повинно створити й викликати дух доброї волі й вдячности. Ми не кажемо, що це легко, але твердимо, що це можливо.

На останок, не треба змішувати самого духового поєднання дітей Божих з організацією УЄО. Якщо УЄО буде прагнути й осягне духової едности дітей Божих, то тоді воно збагатіє само з цієї едности духово. Отже, в першу чергу треба вимагати не лояльности організації УЄО, а молитись за зріст духової едности й віри дітей Божих. Якщо ця єдність постане в добрій волі, то тоді зросте теж лояльність супроти організації УЄО, що має бути носієм цього вэнеслого гасла.

Домагатись лояльности супроти самої організації, не маючи доброї волі і правдивої духової едности серед віруючих, це те саме, що пробувати черпати воду решетом. Отже, нам здається, що найбільшим завданням УЄО **тепер** є плекати речі духа і принципи життя, що ж торкається до "матеріяльної бази," то наш Господь навчав, що коли ми знайдемо Царство Боже, то решта додасться нам, очевидно, без великих зусиль.

Знову провід об'єднання неповинен забувати, що кожний пастор у своїй місцевості, якраз працює для тих же самих цілей, що для них існує об'єднання. Успіх окремого пастора в своїй місцевості, неважливо, чи він є в складі об'єднання, чи ні, є успіхом об'єднання.

Оскільки праця об'єднання мала б доповнювати і допомагати розвитку євангельської праці на місцях, не можна протиставити або підвищувати працю УЄО над місцевою працею. Навпаки, в разі конфлікту якоїсь місцевої акції з акцією УЄО, акція УЄО має заняти друге місце, бо зрештою УЄО тільки тоді буде сильне, коли будуть сильні евангельські громади на місцях.

Конкуренція поміж агенціями об'єднання на місцях і місцевим церковним проводам в справі здвигів, фінансових збірок тощо зрештою викличе занепад цілої праці. Це є важливі справи, але всі вони залежать в першу чергу від духа доброї волн, який не зможе постати без плекання речей духа.

Доводимо до загального відома, що вийшов з друку

Збірник Проповідей

1954, Торонто, Онт., стор. 138

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Єв. Правди":

26 Robina Avenue, Toronto 10, Ontario

Ціна $1.50. **Ред. "Єв. Правди"**

До передплатників і непередплатників "Є.П."

Дорогі Читачі
"Євангельської Правди"!

Вам і нам хотілося б поліпшити зміст **"Євангельської Правди"** й допомогти їй виходити бодай раз на місяць. Час від часу ми одержуємо багато листів, у яких читачі й любителі "Є.П." питають, чи не можна б випускати газету щомісяця? Дотепер ми маємо спромогу друкувати "Є.П." лише десять разів на рік.

На всі ці листи ледве чи можна відповісти кожному авторові зокрема, й тому стараємося дати загальну відповідь. Так, "Є.П." можна б випускати щомісяця, а навіть збільшити кількість її сторінок, ба що більше — газ. "Є.П." можна б зчасом зробити навіть двотижневиком, так щоб вона могла приносити частіші й багатші відомості читачам, але одного покищо не вистачає... матеріяльних засобів.

Як вам відомо, ціни на все пішли і йдуть угору. В зв'язку з цим папір подорожчав і праця в друкарнях так само. Через це фінансові труднощі видавання "Є.П." значно збільшилися, а не треба забувати, що випуск "Є.П." залежить від тих, які читають і передплачують її. Багато є теж таких, що занедбали свою передплату, а багато є таких, які не можуть передплатити, бо "Є.П." висилаємо багатьом читачам на скитальщині: старим, хворим, сиротам, удовам і інвалідам, які не мають засобів, щоб піддержувати її.

Однак, є такі, які люблять Бога й євангельську літературу й які могли б допомогти "Є.П." частіше виходити й частіше розсівати Слово Боже по всіх закутках землі . . . Це завдання лежить на Вас, дорогий читачу! Якщо Вам дороге слово Євангелії й якщо Вам любий український народ, і якщо Ви бажаєте, щоб наш народ пізнав Правду Божу й навчився творити Волю Божу, то не занедбуйте Вашої передплати, а рівно ж постарайтеся приєднати ще одного-двох передплатників.

Бог дав Вам усе, а що Ви дали для Господа? Жниво Боже вже дозріло. Треба працівників збирати жниво, й треба охочих людей розсівати нове зерно Євангелії. Будьте тими сіячами; піддержуйте євангельську літературу; жертвуйте на ціль Євангелії, щоб через Вашу жертву люди, порозкидувані по окраїнах і закутках землі, могли одержати духову поживу, яку принесе їм газета **"Євангельська Правда"**.

Редакція "Є.П."

Фонд-Допомоги Українців Канади — Філія Торонто

ДО УКРАЇНЦІВ МІСТА ТОРОНТА І ПРОВІНЦІЇ ОНТАРІО

Дорогі Земляки!

У нашім громадськім житті стала пекучою справа заснування "Дому для старших віком громадян." Про те знає кожний, хто цікавиться життям української громади. Про потребу такого дому свідчить велике число самітніх, старших людей, позбавлених родинних зв'язків.

Подбати про такий дім є обов'язком цілої української громади, бо ні одиниця, ані одна організація тієї справи не розв'яже.

На те потрібні великі фонди, які ми мусимо зібрати. Доконати того зможемо тільки спільними зусиллями усіх нас.

Обов'язок започаткувати і створити потрібний фонд та заснувати "Дім для старших" беремо на себе ми, як Управа Філії ФДУК.

Ми свідомі того, який тягар на себе беремо і яка велика є наша відповідальність. Проте, ми віримо, що маючи на меті високоблагородну і конче потрібну ціль, ми доведемо діло до кінця, не зважаючи ні на ніякі труднощі.

З вірою і надією на всесторонню підтримку запрошуємо до співпраці всіх людей доброї волі і кличемо:

Поширюйте ідею потреби "Дому для старших"!

Складайте пожертви на заснування "Дому для старших"!

Хто тільки розуміє значення "Дому для старших", нехай іде нам на поміч!

Спільним зусиллям доконаємо великого діла!

Управа Філії ФДУК в Торонті:

П. Веприк, голова; Др. Л. Крохмалюк, заст. голови; Я. Козловський, секретар; Д. Боднарчук, орг. реф.; І. Колесник, скарбник. Члени Управи: Ст. Бріль, І. Гірняк, Т. Іваськів, О. Карманів, М. Кунікевич, Т. Лотоцький, сот. М. Луцький, Е. Остапчук, Ген. М. Садовський, М. Сахно, А. Сікорська, І. Ткаченко, інж. І. Янішевський.

Контрольна Комісія: Інж. Ю. Темник, І. Міщена, Н. Закидальська.

ЗАВВАГА: Збірка на фонд "Дому для старших" переводитиметься тільки дорогою продажу цеголок.

По цеголки звертатися на адресу:

UKRAINIAN CANADIAN
RELIEF FUND—TORONTO
BRANCH
c/o Mr. J. Kozlowsky,
151 Augusta Avenue,
Toronto 2-B, Ont.

Чому католики бояться залишати римо-католицизм

Модерні вівтареві прокляття на відступників і противників Римо-католицизму.

Уривок тієї Анатеми

"Нехай усі достойники патріярхи і пророки проклянуть його.

Нехай св. Іван Предтеча і св. Іван Христитель та св. Петро і Андрій та інші всі Апостоли разом проклянуть його. І нехай усі учні і евангелисти, що навернули світ на християнство своїми проповідями, і всі святі мученики і визнавці, нехай проклянуть його, бо вони стали великими угодниками перед Богом. Нехай святий хор святих дівиць, що ради слави Христової відмовилися від усіх світських розкошів, проклянуть його. Нехай всі святі від початку світу до кінця його, проклянуть його.

Нехай він буде проклятий, де він буде, чи то в своїй хаті, чи в стайні, в огороді, на полі, або в дорозі, чи в лісі, чи на воді чи хоч би в церкві. Нехай буде проклятий в житті і в смерті.

Нехай він буде проклятий при їжі, або питтю, в час спраги, в пості, в спанню, в дріманню, і коли сидіте буде, в житті, в роботі, у відпочинку і в кровотечі.

Нехай буде він проклятий у всіх членах і спосібностях його тіла.

Нехай він буде проклятий в його нутрі і на зовні. Нехай його мозки будуть прокляті, і його постать, та його писок, його лице і щоки, його ніс, його зуби і губи та горло, його рамена, і його руки і пальці нехай будуть прокляті.

Нехай його уста і груди, і серце і все нутро до самого шлунку. Нехай будуть прокляті його сустави, і бедра, його коліна і ноги, і його нігті в ногах. Нехай він буде проклятий від тім'я голови до підошви ноги, щоб перестало бути в них чуття.

Нехай Син Бога живого, зо всією славою і Його Маєстатом, прокляне його. Нехай небеса зі всією силою станугь проти нього, і нехай проклянуть і осудять його, аж доки він не покается і не принесе достойного овочу покаяння церкві. Амінь — і нехай так станеться, — Амінь і Амінь."

Це є доказ, щоб вірити, що таким прокляттям не дуже давно викляли римо-католицького священика Ґоґана, і інших в США згідно з цією вище поданою формулою.

З історії і досвіду знаємо, що кого Рим проклинав, то тих людей і ті народи Бог благословляв, а кого римські темнителі благословляли, там Боже прокляття падало на ті народи. Коли Німеччину Рим проклинав, то вона була благословенною країною, а відколи Рим почав Німеччину благословляти, від того часу вона стала падати морально і культурно. Те саме можна сказати про Англію: коли Рим її проклинав, то в ті всі століття вона була благословенною, а відколи Рим став благословляти Англію, а її князі та княгині з королівського двора стали ходити на поклоніння до папи, від того часу Англія стала падати. Так буває з одиницями і державами, а вкінці і вільна Америка шукає папського благословення, і її визначні люди починають заносити чолобиття італійцеві та шукати в його підмоги та благословення, то напевно Бог відступиться і від Америки.

Як далеко римські апостоли від навчання Ісуса Христа, який наказав любити ворогів і молитись за тих, що зневажають Його науку, і Сам Він молився за тих, що розпинали Його, а що римські апостоли роблять?

"Християнський Вісник"

Чи ви заплатили свою передплату за "Євангельську Правду?"

ВАЖЛИВІСТЬ МОЛИТВИ-ДЯКУВАННЯ

У сучасному християнстві молитва втрачає часто богоцентричне значення й стає більше висловом бажань людини, а часто навіть засобом заспокоєння людського розуму, при чому хвала й слава Богові приймає другорядне значення. І це діється не лише в католицизмі чи в православії, де молитви стали механічним обрядом, обов'язком і тягарем щоденного життя, але те саме діється теж і в інших сектах, де часто важливість людини підноситься понад людські обмежености, а тим самим простягається руку по те, що не належить людині, й це якраз є висловом первородного гріха.

Ця хвороба, вивищення людини до того, чим вона не є, й приписування людині того, чого вона сама в собі не має, вкрадається теж і до протестантських церков. Таким чином належне прославлення Бога в молитві затрачується й важливість молитви - дякування зменшується. Бо пристосуватися до більшости багато легше, ніж вказувати більшості на їхні помилки й обстоювати правду Св. Євангелії.

Біблія скеровує наш зір і наші серця до Бога, тому то молитви-дякування й псальми подяки та прославлення Бога є постійною мовою Біблії. З Біблії довідуємося, що Бог сотворив людину на Свій образ і подобу для того, щоб вона славила Бога. Тому то вже Міріяма, сестра Аронова, славила Господа, кажучи: "Ой співаймо Господеві, бо славно Він прославився, і коня і їздця Він повкидав у море!" (2 Мойс. 15:21), а в попередніх віршах того ж самого розділу маємо пісню Мойсея, яка є молитвою-дякування Богові, молитвою прославлення Господа (2 Мойс. 15:1-19). І так майже по всіх сторінках Біблії золотом тканою ниткою тягнеться мова про звеличення Бога, яке знаходить своє завершення в Голгофській жертві й у Воскресінні нашого Господа Ісуса Христа, й якого висловом є й повинна бути належна хвала й належна подяка в піснях і в молитвах віруючих християн.

Лише віруючий християнин може благословити Бога й дякувати належно Богові, знаючи, що Бог уже поблагословив його. Бог поблагословив мене, тому то й я благословлю Бога. Тому то цар Давид каже: "Благослови моя душа Господа і все нутре моє ім'я Його святеє. Благослови моя душа Господа і **не забувай** всі добродійства Його! Бо **Він** всі провини твої прощає. **Він** всі хвороби твої уздоровляє. **Він** від могили життя твоє визволяє. **Він** . . . " (Пс. 103, 1-22). Зір царя Давида скеровується на Бога й лише на Нього; він благословить і славить Бога, бо він переконаний й досвідчений у тому як Бог поблагословив і благословить його. Перший раз у нашому житті, коли ми є в стані належно благословити й прославляти Бога, настає тоді, коли ми переконаємося в благословіннях Божих, в Божій жертводаючій себе любові, й коли ми повіримо цілим нашим серцем і розумом у Голгофську Жертву нашого Господа Ісуса Христа.

Бог дав нам Його духовні дари для того, щоб ми віддзеркалювали Його славу на цій землі. Бог не лише зробив щось для нас, але ми стали спільниками Його природи. Тому то ап. Павло каже: "Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що нас у Христі поблагословив усяким благословенням духовним у небесних місцях, так як вибрав у Ньому Він нас перед заложенням світа, щоб були перед ним ми святі й непорочні. Він призначив нас наперед у любові, щоб нас усиновити для Себе через Ісуса Христа згідно з ціллю Своєї волі, на хвалу слави ласки Своєї, якою Він обдарував нас в Улюбленім . . . " (Єфес. 1:3-14).

Тому що Бог поблагословив нас так у Христі Ісусі ми повинні віддати наші тіла на жертву живу, святу, приємну Богові, як розумну службу нашу . . . " (Рим. 12:1-2). Наші тіла повинні бути "знаряддям праведности" (Рим. 6:13) й ми повинні "славити Бога в тілі своєму й в дусі своєму" (1 Кор. 6:20), а це означає, що наше ціле життя тут, на землі, повинне бути славою Божою.

Слава Божа означає, що Бог зрушив нас, переміг нас і перемінив нас силою Його величности й святости, й що Він Сам дав нам нове життя й нове мірило вартостей, наслідком якого всі речі, якими ми дорожили й які ми цінили раніше, й які ми знали раніше утратили їхнє значення й вартість. Ось послухаємо, що ап. Павло каже филип'янам: "Але все те, що для мене було за надбання, те ради Христа я за втрату вважав. Тож усе я вважаю за втрату ради переважного познання Христа Ісуса, мого Господа, що я ради Нього відмовився всього, і вважаю все за сміття, щоб придбати Христа, щоб знайтися в Нім не з власною праведністю, яка від Закону, але з тією, що з віри в Христа, праведністю від Бога по вірі, щоб пізнати Його й силу Його воскресіння та брати участь у муках Його, уподобнюючись Його смерті, аби досягнути якось воскресіння із мертвих" (Фил. 3:7-11).

Бог відкриває Себе як величавого святого Бога, не залишаючи місця до втечі й змушуючи нас звіщати те, що ми пережили й про що ми пересвідчилися. Тому то пророк Єремія каже: "Господи, Ти сильніший від мене й Ти переміг мене" (Єрем. 20:7), а пророк Ісая просить очищення, а після очищення й після заклику Господнього, сміло відповідає: "Ось я, пошли мене" (Ісаї 6:5-8). А ап. Павло каже: "Горе мені, коли я не звіщаю Євангелії" (1 Кор. 9:16). Для того то теж Сам Господь Ісус Христос молиться: "Отче, як волієш, — відверни Ти від мене цю чашу! Та проте — не Моя, а Твоя нехай станеться воля!" (Лук. 22:42). А учнів Своїх Він учив молитися: "Отче на . що на небі. Нехай святиться **ім'я Твоє,** нехай прийде **Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі так і на землі"** (Лук. 11:2).

З усього вищесказаного бачимо, що життя віруючого християнина як теж і молитва віруючого християнина повинні мати свою основу, свій центр у Самого Бога. Ми повинні славити Бога в нашому житті й у наших молитвах, знаючи, що **без волі Божої** ми **нічого** доброго й **нічого** приємного Богові робити не можемо. Дари, які дав нам Бог, повинні бути дзеркалом Його слави в нашому щоденному житті. Бажання славити Бога повинне бути **постійним** бажанням нашого серця й нашого розуму й зовнішнім виявом у наших молитвах та в наших ділах. Тільки тоді наше життя буде висловом того, що вчить нас Свята Біблія, й наша молитва буде приємною Богові й вислуханою **Богом** і буде запереченням всяких поганських ритуалів, сухих форм та обрядів.

Пастор **Володимир Кучер**

ЗЛО В СВІТІ

Питання, чому зло існує в світі, є дуже стародавнє. Людей дивувало, чому Бог дозволяє злові існувати в таких жахливих формах, як воно є тепер. І багато людей, що не хочуть до кінця продумати питання, роблять висновок, що, очевидно, нема Бога, коли зло має таку силу. Проте, Святе Письмо каже, що атеїзм є лише одна із форм людської глупоти. Нема потреби в тім, щоб хтонебудь нам перечислював, скільки зла є на світі, кожна людина це добре знає, бо не раз кожний із нас робив також щось зле. Визиск, вбивства, війни, грабіжництва, перелюб в ріжних степенях є щоденним явищем. Вся історія людства переважно є не що інше як історія морду, брехні і зради поміж особами і націями. Все зло ми можемо поділити на дві великі групи: зло моральне або гріх, і зло фізичне або біль в усіх його проявах. Такі речі як брехня, перелюб і т. д., — є моральне зло, гураган, землетрус, пожежа і хороби є фізичне бло. В житті ці два типа зла рідко коли зустрічаються окремо. Завжди гріх або моральне зло тягне за собою фізичне зло, і не раз останне ви зустрінете разом із перщим.

Є безперечним фактом, що світ повний всілякого зла в такій мірі, що ледве хто із нас може уявити. Наш досвід торкається лише малої частини, а скільки робиться зла, про яке ми не знаємо. Маючи все це на увазі, ми можемо запитати, чому Бог дозволяє злу існувати в світі і чому невинні часом терплять? Скажемо, чому стільки дітей загинуло під час голоду в Україні? Чому Бог не поміг, якщо Він міг помогти? Коли Бог всемогучий, то він певно міг це зробити? Перед тим як відповісти на це питання, ми маємо зупинитись над словом всемогучий. Що воно значить у відношенні до Бога. І я думаю, що труднощі людей здебільшого походять з неправильного розуміння слова всемогучий. Нема сумніву, що Бог у сфері сил фізичного характеру може все зробити, але в сфері моральній не все. Він може в сфері моральній робити лише те, що є в згоді з Його духовою природою, і нічого, що є проти неї. Бог не може робити неправди. Він не може робити

гріха або морального зла. Він не може зломати свого обіцяння. Це не значить, що якісь закони чи правила обмежують Його, але що Бог обмежив сам себе своєю природою. Тому слово всемогучий слід завжди уживати в тому розумінні, що Він може все, окрім того, що є проти Його природи. Отже, коли Бог творив людину, то Він міг сотворити морального автомата, істоту, яка б не могла робити зла зовсім, або Він міг сотворити істоту з свобідною волею, яка б посідала навіть змогу противитись волі Творця. Мати автоматів замість дітей ніхто б не хотів, ми хочемо мати дітей, щоб любили нас і слухались не як заведені машини, але по своїй волі і вибору.

Коли Бог сотворив людину, то Він сотворив її з свобідною волею. Він сотворив людину досконалу, і дав їй свобідну волю, тим самим відкрив можливість падіння.

Перша людина зовсім не потребувала зловживати тією свободою, як вона це зробила. Але Бог, давши волю людині, не може відібрати її назад, бо так же Він зламав би своє власне слово заповіту, що є вічне. Бог може знищити людей, будучи святим і праведним, але Він не може відібрати від них волі, що Він їм дав. Бог не може в один і той же час дати нам волю і відібрати її. Він може або відібрати нам життя за переступи, або лишити нам нашу волю і шукати іншої дороги до направи. Тепер, коли люди вибрали дорогу переступів і гріха, що може зробити Бог із світом? Він має лише дві дорогги. Одна — це новий всесвітній потоп, або який інший спосіб знищення нечестивої раси, або дорога любови. Цією дорогою любови є переконання, наука, приклад, відкуплення, оправдання, освячення. Не бажаючи смерти грішників, Бог вибрав дорогу любови і безумні, люди нарікають на нього за все. Дехто може сказати, що все ж Бог міг би карати усіх злочинців в той мент, як злочин був би зроблений. Скажемо, Він міг би вбивати громовими стрілами на місці усіх, що роблять моральні злочини, всіх брехунів і перелюбників і інших грішників.

Страхом і карою людей можна було б примусити жити зовнішньо праведно, але ні кара, ані страх ніколи не можуть змінити людину на краще.

Зовнішня праведність, яка постає з страху кари, без внутрішньої зміни в серці людини, не має ніякої моральної вартости.

Знову ж, якщо Бог мав би карати негайно усіх грішників, то Він мав би знову і негайно знищити всіх людей, без винятку через універсальність гріха в серці людини, "Бо немає праведного нікого, нема аж до одного". Очевидно, що дорога, яку Бог вибрав, пославши Відкупителя, є найкраща. Бог міг би покарати усіх злочинців, але це означало б поголовне винищення людської раси. Бог вибрав дорогу милосердя. Ви можете погодитись з цією ділемою, але сказати, що оскільки Бог не має іншого вибору як або винищити усіх, або терпіти наші гидоти і пробувати через Христа спасти людську расу милосердям, то як тоді пояснити землетруси, гуруґани, пошесті, засухи і т. д., що нищать і правих і винуватих. Насамперед ми маємо пам'ятати, що природа, яка нас оточує, і її характер, залежать від духової праведности народу. Коли ви хочете обернути квітучу країну в дику пустелю, оселіть в ній дітей тьми. Пустеля обернеться в квітучий сад з дітьми Божими. Тому часто фізичне зло є результатом впливів людської гріховности на природу. З другого боку уявіть собі світ повний гріха і всякої неправедности, але в якому не було б смерти і хороб, де б найогидніші вчинки були в обставинах краси, здоров'я і успіху. Це був би неможливий світ і в ньому мало хто хотів би жити з тих, хто не байдужі зовсім до правди.

Умова, що її Бог уклав з людиною, включає вільний послух людини, символом якої було заборонене дерево. В разі послуху людина мала всі благословення дітей Божих і вічне життя, в разі непослуху — смерть. Смерть або життя, але Бог в цій умові лишив людині її свобідну волю. 1. Мойс. 2:16-17.

Отже, любов Божа і свобідна воля людини роблять неможливим якебудь інше розв'язання проблеми гріха і зла, ніж на Голгофськім Хресті. Проте, цей стан речей і умова Бога з людиною, який дарував людині свобідний вибір, є обмежений в часі.

У другім приході Христа все зло буде знищене — як моральне, так і фізичне. Діти Божі осягнуть повного звершення в воскресінні із мертвих і їхня моральна вдача, ставши досконалою, не бажатиме нічого. Цю нову еру існування Слово Боже називає новим небом і новою землею.

Теперішня диспенсація має за ціль шляхом вільного вибору відбудувати характер людини. Це є диспенсація іспиту, боротьби, падіння і перемоги, але діти Божі в цій боротьбі і іспиті мають приклад Христа, прощення гріхів і нову силу до переможного життя.

Тому апостол Павло пише: "Муки теперішнього часу недостойні слави, що має явитись в нас" Римл. 8:18.

THE PEACE OF GOD

By Dorothy Kobat

Franz was 10, and it was October 6, 1802. He stood in the court-yard of a small house in the suburbs, and watched the sere leaves of the Viennese garden trees drift gently down in a fresh wind, which blew from the woods of the Kahlenberg. A frown grew between his thick, arched brows and it wiped the expansive smile from his broad face.

His thoughts were racing, attacking everything he had heard, but the real desire was to prove that Anna was wrong. Last night Anna, his old nurse, had come to his room and as was her custom, had insisted that he repeat the words of the prayer after her, but that was not the trouble—it had begun when she had started to pray for Beethoven.

He could still see her square, stiff body kneeling by his side; her thick, protruding lips moving in prayer, her peasant face growing humble and blissful, caressed by a celestial light. The sight was bewildering and frightening. It made Anna so powerful, as though he could not talk to God without her being there; and then her words burned in his heart.

"Let Thy peace rule in Beethoven's heart, and let him be forever thankful to Thee even in his deafness."

Franz had huddled there a long, cold moment, and time had stretched like a drop of water; he had felt that the end would never come to the pressing load, as his breast had lifted in a long-drawn sign.

Franz could not repeat this prayer because Beethoven was his friend and that very afternoon he had seen the man's despair as he realized that the great silence could not be removed. They had walked together by the Schreiber brook, which rippled down from the Kahlenberg wood, and on through the vineyards. Franz had listened to the birds singing in the trees along the banks, and Beethoven could no longer hear the music of nature, which he had loved so much. Franz heard the distant flute, and the shepherd's song, but Beethoven heard nothing. Music was everywhere in Vienna; it was in rustling leaves and rushing wind in the forests; in the meadows, gardens and churches. Music so full of feeling spilled forth from the churches and schools. Once Beethoven had listened, and then he had gone home to play the piano and to compose brilliant pieces.

One day Beethoven had confessed to Franz: "I am only happy in the midst of untouched nature"

Yesterday Beethoven had walked with Franz, ignoring his presence; his gray jacket of fuzzy cloth was open at the neck, his black hair in disorder, his face dark and unshaven—he had lost all hope of recovering his hearing.

That was why Franz could not pray with Anna last night.

"I can't pray that," Franz had protested. "He is my friend. I know how he has been hurt. He was so friendly once but these last two years he does not want to see any of his friends. I just can't—that is all!"

He had stared at Anna, stubbornly pressing his lips tightly.

"You are being naughty. I shall tell your parents," she had said.

"I am not naughty," Franz had puzzled. "He is only 31. He is always alone now. I can feel it when I walk with him. It is as if everything were dark and horrible."

At this moment Franz's thoughts were disturbed, for his parents stepped into the courtyard through the street entrance; his father wore a high buttoned black coat, with a broad tie and white collar; his mother was a charming picture in a crinoline and beribboned straw hat. Franz wondered if they knew about last night. They did not notice him as they contined their conversation.

"I tell you, Martha," his father said, "there is no place in the world like this city. Here is the musical talent of many nations. One finds here an appreciation of Italian melody and the French intellect. Here music belongs to the people like the clothes they wear and the houses they live in—it's the very air they breathe.

THE PEACE OF GOD

It's the people, the landscape, its history, the social order existing here—all this makes Vienna what it is."

Franz could not understand all this, for he only saw the dark, narrow streets, where Schubert, Gluck, Mozart, and Haydn had walked; and then his heart stood still, for his mother was talking about his hero.

She said, "Can it really be true that there is no hope for Beethoven's deafness? The servants say that he has shut himself up in his room all day. I have not seen him on the streets. Could it be only seven years since Haydn presented his young pupil in a recital? Time moves so swiftly. He had shown great promise as a pianist as well as a composer. Now he is deaf and can no longer hear his beautiful music. Only last week he told someone that 'music is the only spiritual entrance to a higher world of knowledge.' What will happen now?" she asked turning her earnest eyes up toward her husband's face

"It has been coming for three years. We had our first warning of his trouble when a poignancy of a tragic note sounded through his music. The man has hungered and thirsted for perfection in his art; no one can tell what this blow will do to him," replied Franz's father.

Franz thought of that night, when he had gone with his parents to the concert, of the boxes at the right and left of the stage, and of the large festival box, where members of the Imperial family sat. In the orchestra were officers, and brilliantly dressed men and women of the wealthy official families.

Beethoven, wearing a black frock-coat with black satin knee-breeches, silk stockings and buckled shoes, stood at the conductor's desk.

"I won't ever see him there again," muttered Franz as he wiped the hot tears from his eyes.

He knew how Beethoven had loved the beautiful countryside, and how he would sit all afternoon letting the Heiligenstadt brook gurgle through his fingers, his head bent forward—listening.

Franz lifted his blue eyes to the golden spire of St. Stephen's Cathedral, it gleamed in the limpid, blue sky, high over the center of the city. It was a small city of high town houses clustered together in dark streets around churches and palaces, with three or four small squares where market booths stood.

A watchman kept his vigil in the tower of St. Stephen's Cathedral. The city was a fortress, protected by the old walls and trenches, which the Turks had once stormed. The villages and meadows lay beyond the city wall, and here the Viennese nobleman had built their summer palaces with magnificent parks, and sandstone statues lining both sides of the paths.

Franz wanted to think of God as a watchman, someone loving and kind who watched over His people, and kept them from evil. This awful thing which had happened to Beethoven had blurred Franz's vision of God; the climax to all his mixed feelings had come last night in prayer with Anna. Now Franz did not know what to think about God. He would have tried to talk to Anna about this trouble but she was never any help

Once he had asked her: "When did the music first come to Vienna?"

She had laughed: "That's silly! There has always been music in Vienna ever since the Roman soldiers built the fortress on the Danube. In those days Vienna was a fortress with a market-place. The music grew richer when Mennesingers in the thirteenth century sang their songs of spring and love."

That was Anna—she put everything together and no one knew the beginning or the end of a thing, so there was no sense in asking Anna anything, especially not about God. She could look like that last night but she could never tell Franz in simple words her feelings about God—that was what Franz wanted to know. What was this thing called peace which God could give? Beethoven was deaf—how could he be happy about this?

Franz stuck his fingers in his ears to see how it would feel to be deaf. He knew Beethoven was not a peaceful man; he had a fiery temper. Franz had stood in the garden under the window of the Beethoven rooms; he had heard the man storming about and the slam of the lid of the piano.

Often of late Beethoven would mutter to himself as he walked with Franz.

"What a sad life I am now compelled to lead. I must avoid all this is near and dear to me."

Yesterday Franz had heard him muttering again as he stumbled along the path. "Only the humming in my ears continues night and day without ceasing. I may truly say that my life is a wretched one. For the last two years I have avoided all society, for it is impossible for me to say to people, 'I am deaf.' Were my profession any other, it would not matter so much, but in my profession it is a terrible thing; and my enemies, of whom there are not a few, what would they say to all this?"

Franz could not bear it any longer. He strolled out of the courtyard, down to a white house with a large entrance. The lad stepped into the courtyard and across to the rear, where a stone stairway led to Beethoven's apartment. He dropped himself on the lowest step and waited. Once he saw Beethoven's short, stocky figure at the window. The eyes in the pockmarked, florid and disfigured face were gazing mournfully at the Vienna Woods.

Franz's father had told him the literal meaning of Heiligenstadt. It was: "The Town of the Holy Ones."

Franz thought about that name now as he crept up the stairs and listened. He heard Beethoven's agonizing cry as though wrung from an awful struggle. Once Franz's ears caught the man's voice calling upon God, pleading that he could not quit this life until he had produced all he felt in music. Franz held his breath as he thought of the man's kindness, his sympathy for greatness and goodness everywhere.

"Surely God will hear him," reflected Franz. "Surely He will hear."

He turned and saw Amenda, Beethoven's friend, coming across the courtyard. Franz ran down the steps. The man put out his hand to stop the boy from running away.

"What did you hear?" he asked.

"Nothing much," replied Franz.

"He is composing," Amenda told him. "He has been at it all day. He would not let the servant bring him any food. I dare not go in." He paused to shake his head. "I tell you the man is going through a living death this day. It's a life and death struggle—that's what it is, and no one can help him."

"Can't you do something?" pleaded Franz.

"My lad," he said, "it is the finger of God. All day this battle has gone on in the man."

Franz raised his large, questioning eyes to the man's face.

"What do you think will happen?" he asked.

"Well, I have seen him in other hours of despair in the last two years but this is the worst. He can be strong and cheerful in disaster," he said.

"But what do you think will happen?" insisted Franz.

A stricken wail reached their ears. Their eyes met. They realized the man was making a grim fight for courage.

Amenda crept up the stairs and stood by the door listening. A smile trembled on his lips and then disappeared. He nodded his head and crept silently down the stairs to the boy.

"He is writing, he is pouring out his heart into music," he told the boy.

"How do you know?" questioned the lad doubtfully.

"I know that scratching sound," he assured Franz.

They looked up startled. Two men entered the courtyard, Amenda fled into the dark doorway. Franz stepped aside as the men mounted the stairs. They opened the door to Beethoven's rooms, the door swung shut on their backs. Franz crouched on the bottom step, his head propped in his hands, staring at something invisible. After a long while he heard someone playing the piano, and it was heavenly music.

Franz waited through the dragging moments, and finally the afternoon ended. Evening came unannounced as the two men left the apartment. In their excitement they did not observe the lad.

The older man was saying, "His deafness has freed music; he is no longer writing pieces to display his own dexterity on the keyboard."

The younger man answered rapidly in his enthusiasm.

"Today he poured out his feelings in exalted, sorrowful tones. There is ecstatic beauty in the notes. It is the most sublime, heartbreaking music I have ever heard."

"Yes, yes," commented the other man, "the Heiligenstadt Testament which he has written today is his supreme composition so far, it came out of hours of despair."

Franz heard, his heart quickened in its beat. He turned his face upward to the golden spire of St. Stephen's. He smiled as he remembered the watchman there. Franz was sure about God now.

"Do you think—could it be?" he faltered as he turned to the two men, and his face brightened as he stood motionless and made his discovery. He continued firmly: "I think God made Beethoven deaf to shut out the world so that he could hear only heavenly music, and God will make him happy while he creates His music."

Franz understood what the peace of God meant.

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVII. Число 10-11. Торонто, Онт. Жовтень-Листопад 1956 October-November Toronto, Ont. Рік XVII. Число 10-11.

ІДІТЬ СЛІДОМ ЗА МНОЮ

(Марка 1:16-20)

"Йдіть в Мій слід!" нам каже
Спас;—
За Христом ми підем!
Сам Господь провадить нас;—
За Христом ми підем!
Задля нас встав з'мертвих Він,
Щоб ми певність мали в Нім,
Щоб нам слава була в тім!
За Христом ми підем."

(Книга Хвали)

В Марка 1:16-20 читаємо про чотирьох чоловіків, які залишили свою працю і пішли слідом за Ісусом. Вони стали учнями Ісуса й віддали себе цілком новому життю, життю, яке Христос називає "ловленням людей" (Марка 1:17; Луки 5:9-11).

Ледве чи можна було б знайти багато таких людей сьогодні, які хотіли б залишити їхню працю й їхне заняття, працю, яка давала б їм матеріяльне забезпечення, і пішли б слідом за Христом. Інші люди, їхні приятелі й знайомі, дивлячись на них, відраджували б їх від цього, вважаючи, що їхній вибір не є добрий і не є поплатний...

Так, іти за Ісусом може лише така людина, яка пізнала Його любов і яка зважила сучасність з вічністю! Бож що варті наші земні досягнення у світлі вічности? Що ж варті наші надбання в хвилину смерти? Що ж за користь людині здобути ввесь світ, а занапастити життя?

Напевно Заведей, батько Якова й Івана, відраджував їх іти за Христом. Він, — старий еврей, добре знав, що служба для вічності е далеко важчою від служби тимчасовості. Йому важко було розставатись зі синами, яких він вигодував і які помагали йому заробляти на прожиток, ловлячи рибу. Тепер він залишався сам без помочі і йому напевно не легко приходилось на старість розлучатись з синами, яких він виплекав для помочі, й які були единою надією для нього в його старечому житті. Але поклик Ісуса був сильніший від наставлень і порад батька. Яків і Іван вибрали те, що лише вірою можна вибрати: вони вибрали вічне-невидиме людським оком, але певне для людського серця, якщо людина відкрие свое серце для служіння і для послуху Ісусові!

Через віру в Ісуса сини Заведеєві послухались Його так, як це зробили Симон і Андрій. Проблемою, з якою вони зустрілись, було те, з чим ми, християни, зустрічаемось сьогодні, а саме: як може людина найкраще служити, коли вона почує голос Ісуса?

Коли б Ісус сьогодні покликав тебе, дорогий читачу, іти слідом за Ним, то як ти зустрів би цей божественний голос?..

Люди привикли сьогодні думати про працю в формі стратифікації. Тут і там, у журналах і часописах, читаемо, що цей чоловік або ця жінка стали директорами або завідувачами такої чи іншої фірми. Це е природній економічний процес і розвиток та поступ людського духа.

Але в християнстві так не е. Христос ніколи не шукав своеї слави. Він теж ніколи ані не натякнув Своїм учням, що їх будуть славити тут, на землі. Ні. Навпаки. Христос сказав їм: "У світі зазнаете чимало горя, але будьте бадьорі, бо Я світ переміг". Він теж сказав: "Блаженні ви, як ганьбити вас та переслідувати будуть, і будуть облудно на вас наговорювати всяке слово лихе через Мене. Радійте та тіштеся ви, бо нагорода ваша велика на небі. Бо так переслідувано й пророків, що були перед вами!"

Христос завжди кликав і кличе людей через Церкву Свою, тобто через проповідь Святої Євангелії, щоб вони ставали в ряди Його учнів: щоб ішли слідом за Ним.

Перш усього ми мусимо позбутися неправильної і небіблійної ідеї, що лише проповідники або місіонері е й повинні бути тими, які йдуть слідом за Ісусом. Ми, всі християни, повинні йти за Ісусом, тобто творити волю Божу в нашому **щоденному** житті: встаючи вранці й лягаючи спати вночі, при щоденній праці, їдучи автом, чи летячи літаком, або йдучи пішком, — так як сказав Мартин Лютер: "Те, що ти робиш у себе вдома, має таку ж саму вартість, якби ти це робив у небі для нашого Господа Бога. Бо все те, що ми робимо тут, на землі, день за днем, згідно з Його словом і волею, Він зачислює нам немов би ми це робили для Нього на небесах. Здається, немов би малою й малозначною річчю е те як жінка варить їжу, чистить хату й робить інші хатні роботи. Але це слово "як" якраз вказуе на те, чи ціллю її заняття і праці е творення добра й прославлення Бога . . ."

Усім вищесказаним ми хочемо ствердити одне: Значення поклику Христа проявляеться в тому, як наше життя і наше щоденне заняття стає знаряддям Божої волі, правди й милосердя. Коли ми стараемося з дня на день, повсякчасно, творити волю Божу й шукати Його слави, то це е ознакою, що ми **почули, зрозуміли й відгукнулись** на Його поклик. Тому найважливішою річчю в житті людини е не допустити, щоб гроші, або кар'єра, або слава, або сила кликали нас, але щоб ми почули й прийняли поклик Христа!

Володимир Кучер

МОЛИТВА ЗА ІНШИХ

Молитва за інших — це найблагороднiша й найбільш християнська молитва; переповнена любовю — вона зростає до її найбільшої сили.

Молитвою здобувається більше речей, як світ про це знає. Таку думку мають ті, що моляться і вірують в молитву. Молитва, — це тайна кожної поодинокої людини, яка глибоко пережила спільноту духового впливу молитви. Ми знаємо, що в молитві для кожного з нас е сила величезного значення.

Чому ж тоді ми е так повільні з уживанням цієї сили?

Зачасто ми молимося тільки в час якоїсь кризи — коли клопоти прийдуть, коли хвороба навістить, коли наша безпека загрожена. Отже, молитва має відбудовувати, має бути засобом для одержання дечого від Бога тоді, коли інший засіб не дописує, і тоді молитва стає спазматичною та самолюбною. Тому й недивно, що люди, які так моляться, не осягають вдоволення.

Багато людей у своїх молитвах додержуються форми слів ще з дитинства, і вживають їх в дорослому віці, не думаючи про їх значення та реальну силу. Така молитва не е живою християнською молитвою та взагалі не е молитвою.

Трудноші, що здержують нас від молитви, часто бувають богословські. Коли Бог знає, чого люди потребують, заки вони просять Його, то пощо Йому про це розказувати? Коли, будучи вселюблячим і всезнаючим, Він е готовий зробити все найкраще для всіх людей, то пощо взагалі Його просити?

Щоб знайти відповідь на такі питання, пригляньмося ближче до певної форми молитви. Пригляньмося до молитви, коли молимося за інших.

Перш усього, чи ви думаете про ефект такої молитви на вас самих? Коли ви молитесь за когось, у вас не сміє мати місця зла воля, чи ворожість проти когонебудь. Однаково, чи ваші молитви мають який безпосередній ефект на того, за кого ви молитесь, чи не мають, але більш як певним е те, що ви сами бажаете бути ліпшими супроти них. Джордж Медеріт в цій справі ось як висловився: "Хто встає від молитви ліпшою людиною, — того молитва е вислуханою."

Молитва е найкращий узгідник усяких противностей, найкращий захисник правдивої дружби, найкращі ліки на заздрість і недовірство. Бувають люди, які недолюблюють вас або чимнебудь вас скривдили, яких ви теж недолюблюе-

(продовження на ст. 2)

МОЛИТВА ЗА ІНШИХ

(докінчення з ст. 1)

те та уникаєте. Моліться за них і станете більш терпеливі й милостиві. Ви переконаєтесь, що будете щасливішою людиною, та що живете в більш приємному світі як ви про це дотепер думали. Біблія каже: "Бог відвернув лихо від Йова, коли він молився за своїх приятелів."

Молитва за інших не тільки переносить недоладність, — вона теж зміцнює волю людини. Вона помагає нашій уяві бачити обставини теж і інших людей; вона порушує совість та чесне почуття серця; врештою вона змушує волю людини до акції, до дії. Правдива молитва є динамічною молитвою. Моліться так, а переконаєтесь, що хто молиться, той не буде покривджений. Коли ваша молитва буде гарячою та щирою, вона змусить вас теж діяти.

Коли людина молиться за своїх друзів, дорогих її серцю, вона напевно цікавиться ними, і тому активно відноситься до них. Коли людина гаряче молиться за свій край, вона буде совісним і льояльним громадянином, вона зробить цінний вклад цілого життя для своєї країни.

Чи ви не є щасливі, маючи запевнення, що хтось за вас молиться? Це є щирий, вірний та зміцнюючий вплив. "Чому це так" — запитав один офіцер свого капеляна, "що часами, коли мої нерви є дуже напружені, я моментально заспокоююся й стаю так спокійним, немов би я перебував дома, у своїй кімнаті?"

"Чи воно не є" — відповів капелян, — "що хтось молиться за вас?" "Справді", — сказав офіцер. — "Ви маєте рацію. Моя мати молиться за мене".

Коли ми молимося за інших, ми не спонукуємо Бога інтересуватися тим, за кого ми молимося. Ми даємо лише доказ, що ми ним інтересуємося й підкоряємося інтересам Божим. Стаємо чутливими на Його опіку й сприятливими Його силі. Більш за це, поза відкриттям шлюз для влиття Божої ласки в наші уми, ми є зобов'язані супроти наших ближніх духово в полегшенні їм, як теж і собі, пізнати Божу волю.

Думаючи про шляхи до розв'язання сили молитви, треба мати на увазі: воно може бути, що ми часто не молимося за інших, а причини прості — бо ми не дбаємо й не інтересуємося ними, бо ми зайняті своїми особистими справами й вигодами, бо нам бракує аспірацій, як теж і ввічливости.

Коли б ми мали аспірації, коли б ми досить дбали, коли б ми любили людей і дали привід до того — наші діти, наша церква, наш край — ми інстинктовно зверталися б до Бога в їх заступництві й шукали б підкріплення нашої любови Його любов'ю. Молитва — це зростаюча любов у її великій силі; молитва заступництва (не наймана за гроші, а з любови до ближнього) є найблагороднішою й правдиво-християнською молитвою, в любові й аспірації вона доходить до найвищого й найширшого значення.

(З англійської подав **В. Вінявський**)

КУРЯЧЕ ЯЙЦЕ

Серед багатьох див у природі яйця посідають перше місце. Таємницю висиджування яйця не зможе пояснити найбільший мудрець чи знавець світу. Процес висиджування триває від семи днів. Картопляний жук вилуплюється із яйця за сім днів, а канарки — за чотирнадцять днів. Курча вилуплюється з яйця за двадцять один день, а качення — за двадцять вісім днів. Одна порода качок вилуплюється з яєць за 35 днів. Папуги вилуплюються з яєць за сорок два дні. Ніщо не трапляється в природі випадково. Бог устаглює і наперед впорядковує всі справи життя чи то в тваринному світі, чи то серед рослин.

Чи ви думали про те, як це стається, що чудове пір'я пави з точними візерунками утворюється із яйця, яке має лише жовток і прозорий альбумін?

Як кольори дістались туди? Чому кольори завжди лишаються такими, які належать даному птахові? Як формується візерунок на пір'їнах таким способом, що коли пава розпустить хвіст, то всі візерунки перебувають на своїм місці і утворюють чудовий малюнок? Лише живий Бог може зробити це. Але, повертаючись знову до курячого яйця, будемо продовжувати.

Шкаралупа на вужчому кінці яйця набагато товща, ніж на ширшому кінці. Курча вилуплюється з шкаралупи через ширший кінець, тому Бог так сплянував шкаралупу, що курча може легко пробити її там, де вона тонша.

На товщому кінці яйця є комірка з повітрям. Це можна побачити, коли зняти шкаралупу з круто звареного яйця. Коли курча формується в яйці, то воно лежить так, що його голова міститься в товщому кінці яйця, а дзьоб у комірці з повітрям. Не робить ріжниці як часто квочка переверне яйце протягом трьох тижнів висиджування, вона ніколи не зрушить курчати з його положення в яйці. Це є друге Боже чудо. Людина не змогла б так зробити, і ми не розуміємо, як це стається. Не робить ріжниці як часто яйце було перевернене або вертілося на тарілці, це не нарушує внутрішнього порядку яйця. Курча завжди буде сформоване дзьобом у комірці з повітрям у товщому кінці яйця.

Цікаво розглянути будову жовтка. Його побудовано подібно до військового корабля. Нижня частина жовтка густа і тяжка, тоді як горішня легка і рідка. Це дає змогу жовткові плавати весь час в тому самому положенні. В додаток до цього існує шнур з альбуміну, який прикріплено до двох боків жовтка одним кінцем, а другим кінцем якимсь таємничим способом до внутрішньої стіни шкаралупи. Цей зв'язок незвичайно слизький, і хоч би скільки повертати яйце, жовток ніколи не перевернеться

Ці шнури тримають жовток у правильній позиції.

Маленький дзьоб у курчати такий мягкий, що не може продзьобати тверду шкаралупу. Для цього Бог зробив спеціяльний прилад, який вживається тільки один раз. Це є маленький конус з дуже твердої речовини, який пасує точно до дзьоба курчати. Цим твердим конусом курча продзьобує шкаралупу. В комірці з повітрям в яйці є повітря, що вистачить для курчати якраз на два дні. Коли курча починає дихати і години минають, приходить час, коли все повітря уже зужите. Повітря, яким курча дихає, трохи роздуває його і в той час як курча сунеться наперед, щоб дістати ще один подих повітря, якого вже там нема, удар дзьобу пробиває в шкаралупі дірку, а побільшене тіло курчати розламує шкаралупу настільки, що курча може вже вилізти. За якихсь два дні по народженні курчати твердий конус спадає з його дзьоба, бо він уже більше непотрібний.

Чи не є дивним, що курчата знають свою матір? Вони ніколи не бачили її раніш і, можливо, що яйця, з яких вони вилупились, були привезені з іншого місця і їх знесла інша курка. Що прив'язує курчат до квочки? Ми не знаємо. Ніхто не знає. Це ще одна таємниця Божа.

Чи ви колинебудь запитували себе, "Чому кури не падають із сідала вночі, коли вони засинають"? Ви не могли б спати на гілці, або на плоті чи навіть на дуже вузькій полиці. Це показує нам другий чудовий приклад мудрости Божої. Жили з чотирьох курячих пальців зливаються в одну жилу там, де сходяться пальці. Ця жила тоді йде наперед ноги, проходячи через дві глибокі виїмки, прямує до стегна, де вона розгалужується в мускулі. Коли нога простягнена, пальці на нозі розтопирюються і курка може ходити. Коли курка сідає, жила в нозі натягується і стягує пальці на нозі, які закриваються. Так довго як курка сидить на сідалі, її пальці автоматично і міцно охоплюють жердку і вона не може впасти, хоч би і спала. Як бачите, якщо б Бог не подбав про цей механізм в нозі курки, щоб вона могла спокійно спати, кури мали б попсуті нерви і перестали б нестись. Це було б дуже зле.

Чудове відношення, яке існує поміж квочкою і її курчатами, вжито Господом, щоб зілюструвати Його власну любов до нас. В єв. від Луки 13:34 Ісус сказав: "Скільки раз хотів я зібрати діти твої, як курка своє гніздо під крила, й не схотіли".

Ми знаємо тільки чотири випадки, коли квочка скликає курчат під крила. Перший, коли вона знайде щось їсти, крихту хліба, хробака або зерно. Вона негайно кличе дітей на обід і курчата збігаються, щоб з'їсти щось смачне. Так Христос каже: "Хто приходить до мене, не голодуватиме, і хто вірує в мене, не жаждуватиме ніколи". Івана 6:35.

Другий випадок, коли досвідчена квочка побачить у небі грізну чорну точку, що кружлячи, щораз більш наближу-

еться. Вона тоді кричить тривожно і скликає курчат під захист крил своїх від хижої шуліки.

Іншим разом вона чує гуркіт грому, бачить блискавиці, відчуває холодний вітер, що несе листя, — негайно вона тривожно квокче, даючи знати про небезпеку. Увечорі, коли починають падати й простягатись тіні і сонце сідає, вона тихо кличе своїх дітей до відпочинку і сну.

О, коли б ви могли прийти до Нього також!

(Переклад оповідання **Д-ра В. Л. Вілсона**)

"ІСТОРІЯ РУСІВ"

(Цінна книжка)

Українська література збагатилася новим цінним виданням, а це "Історія русів" під редакцією О. Оглоблина, переклад Давиденка, обкладинка Я. Гніздовського. Книжку видано на добрім папері і друкарська праця високої якости.

Обкладинка зроблена художньо, в дусі змісту книжки. Цю книжку повинен прочитати кожен українець не тільки тому, що "Історія русів" "здобула міцний і непереможний вплив на українську політичну думку" в минувшині, але навіть і в наші дні ця книжка не тратить своєї ваги.

Критичні голоси, що "Історія русів" ніби є твором "прихильним московській великодержавності" не мають підстави. "Історія русів" вперше була видана та поширювалася ще за часів поліційного режиму. Все "прихильне" Москві було додане наочно з метою уможливити циркуляцію книжки, та автор "Історії русів" в кожнім випадку, коли мусить сказати щось "прихильного" про російський уряд, зараз же потім містить оповідання, або свою характеристику чогось московського, що його попередні "прихильні" вислови невтралізує.

"Історія русів" має в собі так само багато сатири і тонкого гумору на адресу Москви, але так вправно висловлені і так вміло зодягнені в стародавній стиль, що російським цензорам не було змоги до чогось причепитись.

"Історія русів" розкриває перед очима читача одну з важливих причин української руїни і поневолення москалями та поляками, а це належність українців до православ'я і унії. Унія в Польщі і православ'я в Росії викопали українській волі глибоку яму, в якій вона і досі перебуває.

Якщо б український народ був евангельським, протестантським народом і в своїй масі прийняв реформацію, то ні Росія, ані Польща не змогли б використовувати "єдиновірности" для ослаблення української боротьби за волю. Ця проблема лишається і досі.

Коли гетьман Мазепа, один з найвизначніших українських державних мужів, виступив проти московської навали, то Москва поборювала його релігійно серед українського народу і то з добрим успіхом. Йому закидалося, як найбільший гріх, що він уклав спілку з єретиком лютеранином — шведським королем. Методи нацистської пропаганди не є модерними, а твердження, що хоч би яка була неймовірна брехня, але коли її проголошувати стало і голосно, то знайдеться чимало людей, які в цю брехню повірять, є власне московським винаходом.

Так, наприклад, був поширений "переказ народній" (по модерному пропаганда) "Будцім шведи, зневажаючи образи святі і топчучи їх ногами, змушували так само і Мазепу зневажати їх і топтати ногами чудотворний образ Богородичний у селі Дегтярівці." Це, звичайно, серед марновірного православного населення в Україні не змогло не викликати обурення проти Мазепи.

Не хто інший, як українські православні гієрархи виклинали цього одного з найбільших державних мужів української історії. Про це "Історія русів" пише так: "Похмура урочистість тая відбувалася в мурованій Миколаївській церкві . . . Духовенство і клірики були в чорному одінні і всі з свічками чорного кольору. Мазепин портрет, що висів перед тим серед міста на шибениці, волочений був по місті катами і втягнений до церкви. Духовенство, оточивши його, прочитувало і співало деякі псальми з Святого Письма (Яке скрайнє богохульство. Ред.) Потім, проголосивши і декілька разів повторивши: "Нехай буде такий і такий Мазепа проклятий!" обернуло на портрет його запалені свічки, а клірики, повторюючи те саме, співом, обертали свої донизу. Головуючий епископ ударив при тому кінцем жезла свого в груди портрета із словами: 'Анатема!' і тоді поволікли назад портрет із церкви і співали такий стих церковний: 'Днесь Юда покидає вчителя і приймає диявола,' і тим обряд той скінчився."

Робила всю цю ганьбу Мазепі українська православна гієрархія. Але їхні останні слова на адресу Мазепи найкраще пасували до них самих, бо в той ганебний день, проклинаючи Мазепу, вони дійсно "покинули вчителя, а прийняли диявола."

В протестантській Україні навіть у ті дні така річ була б просто немислима. Через одну віру з росіянами Україна осталась в неволі, а Мазепа програв героїчну боротьбу за волю.

Скільки крови і страждань викликала в Україні унія знають усі. Породжена насильством, вона згинула від насильства. Рештки українських унiятів в наші дні за кордоном Рим цілком окатоличив. Це перед очима в усіх.

В часи визвольної боротьби гетьмана Мазепи українські православні маси помагали своїм катам росіянам, які палили і грабували українські міста і села, а своїм природнім союзникам шведам православні українці чинили всіляку шкоду і вбивали їх при всякій нагоді. Шведи поводились культурно і за все платили, але тому, що вони їли скоромне в п'ятницю, темний православний народ ставився до них з ненавистю.

Страшну руїну, що її принесли Україні уніятство і православ'я, наочно ілюструє "Історія русів". Український провід повинен вчитися на минувшині. Оскільки ці церкви були причиною руїни в великій мірі в минувшині, то в будучині в Україні треба завести такий порядок, щоб церковна гієрархія не мала змоги вживати церкву для політичних цілей, часто ворожих українським національним інтересам. Для цього конче потрібно усталити повне відділення церкви від держави і повну свободу сумління і віроісповідань. Інакше наші сусіди підкупом і нагородами церковних гієрархів знову найдуть дорогу до фатального втручання в українські справи.

Читайте і поширюйте "Євангельську Правду"!

Енциклопедія українознавства

(Словникова частина)

Вийшов друком четвертий зошит словникової частини Е. У. По можливости всюди поміщені добрі ілюстрації до опису речей чи фотографії осіб. Зміст описів короткий, але змістовний. Видно, що в Енциклопедії вкладено багато пильної наукової праці.

Звіт пожертв

На видання книжки "Сковорода предтеча українського евангелизму" поступили наступні пожертви:

Ф. Москалюк, скарбник збіркового комітету передав	$115.00
П. Сміт	25.00
В. Грисюк	5.00
Збірка на Шевченківській академії	15.80
Разом	$160.80

Українська Пресвітерська Кредитівка

(Торонто)

Скарбник і секретар кредитівки урядують і приймають грошеві вклади і уділи щосуботи від 6 год. по полудні до 8-ої год. веч. в приміщенні кредитівки, 20 Клермонт вул.

1. Всі ощадності заасекуровані на випадок: вогню, кражи, страти і всякої пропажи. Кожний урядовець так само є асекурованим на ці випадки.

2. Якщо хто візьме позику і стане неспосібний до праці цілковито, то він не потребує повертати позичені гроші. Так само і в випадку смерти його родина звільняється від боргу. Цим боргом опікується спеціяльна асекурація.

3. Якщо хто матиме уділи або заощадження в кредитівці і вмре, то його родині не тільки звертаються усі уділи і ощадження, але окрім того в додаток виплачується сума грошей рівна ощадженням і уділам до $1,000.00.

4. На кінці року весь чистий зиск загальні збори ділять на уділовців пропорційно до кількости уділів.

5. Кредитівка платить 3½ процента на вклади (ощадження) і бере 7% за позики (несплачений баланс).

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
28 Robina Ave.,
Toronto 10 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО.
В. ЗАЛІЩУК
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
Телефон EM 8-5370

Вар. Гаврилович

З осіннього циклу

1. ПЕРЕДОСІННЄ

Минули вже бурхливі літні грози
і споважнів, замислився етер . . .
Ми день-у-день нові метаморфози
в природі ясно бачимо тепер:

Пісень уже пташиних ніжних звуків,
як ще недавнечко, ніде не чуть,
квітчастих килимів для нив і луків,
таємні сили вже давно не тчуть.

Ставок укрився зеленим покривалом,
снує свої леґенди і казки,
а понад ним тумани сунуть валом
і шелестять сріблясті бунчуки

недавно ще зелених очеретів,
що так змарніли й порідили вже . . .
І таємниць великих, і секретів
природа вже своїх не береже.

Жовтіють трави буйні і дерева,
граки ґвалтують в полі на стерні,
мутніє даль ще вчора кришталева,
чимраз коротшають помітно дні.

Ченці-вітри потребні свої меси
вже незабаром правити почнуть,
опале листя вкриє тихі плеса,
дощі навальні смуток принесуть.

2. БАБИНЕ ЛІТО

Повільно літо в'яне й тане,
клубочком котиться з гори,
вбиратись в барви Левітана
вже заходилися бори.

Природі хочеться вже спати,
бо натомилася в танку:
вона скидає пишні шати,
кладе їх жужмом, нашвидку.

Трава, засуджена на тління,
останні дні свої живе,
в повітрі біле павутиння
кругом мережками пливе.

Навшпиньки крадеться кущами
Похмура Баба в личаках:
несе мішки тяжкі з дощами,
розсіять хоче по ланах.

У лісі гамір затихає:
співати далі птаству лінь,
воно гуртками відлітає
у фіялкову далечінь.

Минає Бабине вже літо
під журний вітрів стогін-спів,
із неба шле усім привіти
трикутник сірий журавлів.

ПОКЛІН ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

Український літературно-мистецький клюб у Торонті 7-го жовтня в приміщенні УНО вшанував святочною академією століття з дня народження великого сина українського народу Івана Франка.

Академія була організована з великим знанням, тактом і була на високому рівні. Багато інших організаторів подібних свят могли б чимало навчитися з організації і програми цієї академії.

Академія почалася без звичайного півгодинного запізнення. Програма й зокрема доповідь були якраз так довгі, що не знуджували слухача і в той же час давали йому цілковите вдоволення.

Поява на концерті дочки і правнучки Івана Франка з іншими родичами була приємною несподіванкою.

Доповідь д-ра М. Шлемкевича не лишала бажати нічого кращого. Першорядний промовець, др. М. Шлемкевич мальовниче накидав, як вправний мистець, історичне й культурне тло і ґрунт, на якому появився Іван Франко.

У згаданих рисах, але з вистачальною повнотою, він схарактеризував працю, боротьбу і осягнення цього великого українського письменника.

Можна погоджуватись чи не погоджуватись зі вступними думками доповідача про раціоналізм і дисципліновану трудовитість західніх українців а протилежність до стихійної вдачі східніх, але слід визнати, що свої твердження доповідач подав з великим тактом, пересипаючи їх силою-силенною похвальних висловів на адресу східніх українців. В дійсності, можливо, ріжниця поміж українським сходом і заходом була і є ріжницею, що її викликали відмінні релігійні впливи, але ці ріжниці, не торкаючись основних расових ознак українського народу, в інших обставинах цілковито зникнуть і вже й зникають:

Заувага доповідача, сказана мимохідь, що Іван Франко весь час мав глибоку пошану до греко-католицької церкви і священиків, наочно була викликана більше тактом доповідача, ніж чимсь іншим.

Іван Франко безкомпромісово боровся проти клерикалізму й темряви. Умер він за межами греко-католицької церкви. Його опінії про неґативну ролю ритуалістичного священства в житті народу загально відомі.

При цім, безперечно, Франко був глибоко релігійною людиною, але його релігійність не вкладалась в рамки ритуалістичних церков.

Цікаво зауважити, що звичайно на подібних святочних академіях ви завжди побачите на передніх місцях багато священиків у церковних одягах. На цій академії вони були майже відсутні. Традиційні церкви і досі не можуть простити Іванові Франкові хоч і гострої, але справедливої критики.

Найбільш захоплюючою частиною академії був виступ відомого співака Михайла Голинського. Його інтерпретація "Не забудь юних днів" і "Пісне моя" були сповнені потужним чуттям і тугою. Михайло Голинський опанував душі присутніх і глибоко зворушив їх. Перед слухачами виступав великий артист. Коли ми зазначуємо це, то маємо на увазі не тільки якість голосу чи вмілість виконання, але й здатність полонити серця присутніх і передати їм з глибокою зворушливістю чуття і зміст творів. Авдиторія належно оцінила виступ Михайла Голинського, висловлюючись бурею щирих апльодисментів.

Виступ Юрія Почепюка був такої ж високої мистецької якости, як і решта рограми. Талант Юрія Почепюка як рецитатора безсумнівний. Пан Лев Туркевич, загально знаний серед української колонії, був при піяніно.

Академія відбулася з великим успіхом і була духовим бенкетом для присутніх та правдивим поклоном Іванові Франкові.

ДО СІЯЧІВ

Українське поле зорали гармати,
Не дощами з неба—кров'ю їх полито.
На вкраїнськім полі, у ці дні негоди,
Що ж ми будем сіять, що звістим народу?

Сіймо Слово Боже, поклик до свободи,
Єдність, Правду сіймо для свого народу.
Слово Боже зцілить, силу дасть, надію.
У нових змагання—здійснить давню мрію.

Ф. Москалюк

У ЧОМУ ЛИХО?

Нижче ми подаємо допис, надрукований в "Бюлетені благовістництва УАПЦ в Західній Німеччині", ч. 4, 1956 р. Просимо звернути увагу, коли ви будете читати листа, на те, що являло собою дійсну святість і було об'єктом поклоніння для обох воюючих фракцій православної церкви в Чікаґо.

"Дві плащаниці.

Парафіяни Св.-Покровської парафії УАПЦ (Соборноправної) в Чікаґо, США, є свідками того, що всепрощення й любови в цій парафії нема, а замість того панують злоба й ненависть. На протязі більш двох років точиться боротьба поміж групою парафіян, що вийшли з парафії, і тими, хто залишився в парафії. Справа є в суді, і ніхто не знає, коли й чим вона закінчиться. Як з одного боку, так і з другого — вже витрачено тисячі долярів на цей судовий процес.

Боротьба поміж двома ворогуючими групами дійшла свого верішка в дні Великого Посту, в дні, коли Церква особливо закликає своїх вірних до каяття, смиренства, всепрощення й любови. На Середохрестному тижні Великого Посту парафіяни були тут свідками того, як посеред храму на налой було положено ДВА хрести, з яких один був "наш", а другий — "їхній". Це дало привід до того, що парафіяни, підходячи до налоя, на якому лежало два хрести й ікона, й не бувши певними в тому, де саме є "наш", а де — "не наш", хрест, і щоб "не осквернитися", — знаменувалися лише до ікони, і відходили, оминаючи ОБИДВА ХРЕСТИ. Дуже мало знайшлося таких, що знаменувалися до ОБОХ хрестів. Пізніше, таких "несвідомих" представники їх групи обвинувачували в тому, що вони знаменувалися до ворожого — "їхнього" хреста.

Повна ж нехристиянськість була проявлена в дні Страстного тижня. Події цих днів огорнули сумом і болем тих парафіян, що стоять осторонь боротьби. В Страстний Четвер відбулося ДВА рази читання Страстних Євангелій. Частина парафіян з групи "противників" взагалі не була на читанні Євангелій, а товклися біля церкви, доводячи одне одному "свою правоту", що ледве не спричинилося до ще гіршого. В Страстну П'ятницю було винесено ДВІ Плащаниці. Одна — "наша" була положена на гробниці, коло самого амбону. Друга — "їхня" лежала на гробниці, майже у самих вхідних дверей. До того ж про "їхню" Плащаницю було пущено поголоски, що її принесено до храму не священослужителем і що вона є не то католицька, не то московська.

Все це доводило, що слова цих "пастирів" про любов — то фарисейство, що всі їх казання в храмі — то омана й брехня, що дії цих пастирів убивають в душах парафіян релігійність і побожність, що засади християнської любови ними потоптані й поругані. Ніхто з дійсно віруючих людей ніколи не зробив би того, що було зроблено ПРОВОДОМ ворогуючих сторін. Так могли чинити люди, у яких нема нічого святого в серці. Злоба й ненависть, що опанували серця ворогуючих "пастирів", затьмарили їхній розум. Світло Христової науки не змогло розвіяти ту чорну темряву, що є в їх серцях. Христос не був серед цих людей.

10. V. 56. Чікаґо, США."

Друкуємо ми цього листа лише з метою подати ілюстрацію змісту побожности ритуалістичних церков. В кожній церкві можуть бути розбіжності і боротьба, в кожній церкві, яка складається з живих людей, можуть бути прояви гіршої сторони людської природи, як серед кліру, так і мирян

Нам ходить про щось інше, а це той факт, що твердження ритуалістів про духовість їх релігії і про те, що образи, хрести, плащаниці і т. д. є лише "фотографіями близьких" чимсь, що "лише допомагає викристалізуватись вірі і духовості" не відповідає дійсності.

У вищенаведенім листі з Чікаґо хрести і плащаниці ясно виступають як самоцінні святощі, як скажемо фетіші у примітивних племен в Африці.

Хрест чи плащаниця, які не були відповідно посвячені духовими провідниками якоїсь сторони, ставали тим самим "табу", "оскверняли" правовірних. Декотрі з вірних, щоб не згубити якось благословення, цілували "обидва хрести", щоб не помилитись. Але ця хитрість не виходила їм на добре, бо їх потім обвинувачено в "несвідомім" цілуванні "ворожого" хреста.

Для християнина хрест є символом мук Христових і як такий він не може бути "ворожим." Неважно, чи хто кропив цей хрест святою водою, чи ні, він лишається правдивим символом. Всі люди, які шанують в серці муки Христові, повинні бути братами. Лихо ритуалістичних церков полягає в тому, що, крім невеликої групи інтеліґентів, які все інтерпретують символично (з огляду на протестантські зауваги), православні маси перебувають в стані, що його визначають як "матеріялізація релігії," цей стан з правдивою наукою Христа нічого спільного не має та знаходить свій вислів в наведених уже трагикомедіях.

Єдиним виходом з прикрої ситуації є прийняття науки Христа, що Бог є дух і Йому треба покланятись духом і правдою. Ця наука робить змагання про хрести і плащаниці просто неможливими, ушляхетнює життя і підносить народ культурно.

Також хочемо звернути увагу побожних православних і католиків на скрайно неґіґієнічність та небезпеку для здоров'я масового цілування хрестів, ікон і плащаниць в церкві, не рахуючи рук священиків.

Справа в тім, що певна кількість людей хворіє на сухоти, не так давно статистика твердила, що 10 відсотків мешканців Канади мають сіфіліс. З винаходом пеніцілини відсоток мабуть зменшився, але ця страшна недуга і надалі існує, є багато й інших недуг, які передаються з людською слиною і через дотик.

Отже, якщо одна людина поцілує хрест, ікону чи плащаницю, то як би вона собі не чистила зуби і не полоскала рота, а все щось лишить на тім хресті: частинки слини, шкіри і напевно мікроби, які ширять недугу.

Наступна людина, торкаючись губами того ж хреста чи плащаниці, додає своє, але в той же самий час забирає собі на губи, що лишили попередні люди, і так шириться зараза і багато людей дістають погані недуги, навіть не знаючи, що вони їх дістали в такий побожний спосіб.

До революції в час епідемії один російський губернатор у Києві наказав змивати ікони хемікаліями в Києво-Печерській Лаврі кожного разу після того, як хтось їх цілував. В найгіршому випадку, якщо вже люди рішили, що вони неодмінно мусять цілувати оті хрести і ікони, то лишається єдиний вихід з грізної ситуації. В кожній православній і католицькій церкві біля хреста, плащаниці і ікон мусить стояти відро з сильним дезинфекційним розчином і якась сестра-жалібниця повинна кожного разу обтирати хрест чи яку там святу річ як її хтось поцілує, а потім і губи тому, хто цілував оту святість. Щодо рук священиків, то вони наперед мажуть собі руки вазеліною, яка запобігає заразі від поцілунків, щождо віруючих, то їм знову треба обтирати губи, а часом і носа дезинфекційним розчином після того, як вони поцілують руку священикові. Згадані речі є важливі для народнього здоров'я, і їх не треба легковажити. Найкраще було б покинути цей лихий звичай масового цілування рук, хрестів, ікон і т.д.

Зрештою, як хто любить Бога, то найкраще це може довести добрим ставленням до всіх людей, щедрими дарами і святим життям. А що з того, що людина обцілує всі стовпи в церкві і тими самими губами накляне і обговорить ближнього.

Як скоро серед нашого народу прийде час просвітлення і перейде забобонність, тяжко сказати, покищо в усіх ритуалістичних церквах люди масово цілують всілякі святі речі. В декотрих церквах за це цілування іде жорстока боротьба. Проте, багато вже почали думати інакше і почали покланятись Богові духом і правдою і так навчати інших, в цім є порятунок нашого народу. Навіть священики і найвища церковна гіерархія свідомі небезпеки зарази в церквах. Тому папа римський затвердив для ужитку священиків спеціяльні електричні слухавки. Тепер, як що грішник, наївшись часнику, або діставши кашель, схоче сповідатись перед священиком, то в багатьох місцях має робити це через цей електричний прилад, а не дихати часником або кашляти в ухо свого душпастиря.

Хотіли б і ми, щоб наші вищенаведені зауваги не зосталися "гласом вопіющого в пустині," а спонукали загал до культурнішого і гіґієнічнішого вислову свого релігійного почуття.

Чи ви заплатили свою передплату за "Євангельську Правду"?

Побожна кооперативна нісенітниця

В "Новім Шляху," ч. 74 за цей рік, у статті "В день української кооперації" читаємо там сентенції: "Пригадуємо, що як кожного, так і цього року, 30 вересня, в день святої Софії та її трьох дочок Віри, Надії і Любови, всі українські кооперативи повинні відсвяткувати, по змозі своїх сил, день української кооперації." "Свята Софія — це патронка української кооперації: Під покровом св. Софії українська кооперація на рідних землях виросла на велику господарську потугу."

Ми хочемо зробити поправку до внеску. Заклик відсвяткувати день української кооперації є дуже добрий, але решта вищенаведеного звернення не відповідає дійсним фактам, являє собою релігійне лицемірство і зрештою зробить величезну шкоду кооперативному рухові, якщо його зовсім не завалить

Треба мати на увазі будучину рідного краю. Рано чи пізно комуністично - російська навала на Україні згине і доведеться на руїнах, що залишаться після росіян, будувати добробут народу і краю. Приватна інціятива і капітал в Україні давно вже знищені. Що заступить їхне місце, коли комуністичні господарські організації, які існують в цілях експлуатації росіянами українців, розваляться або будуть знищені? Лише кооперативний рух в усіх його розгалуженнях зможе врятувати край від економічної руїни і відбудувати його. Отже, розвій кооперативного руху для вільної України є питанням життя або смерти. До цього часу і завдання повинна готуватись і українська еміграція, бо скинути ворожу владу — лише половина праці, потім треба буде дати людям хліба та інші засоби життя. Якщо ми не хочемо стати колонією для збуту товарів інших держав та лишитись визискуваною нацією й перебувати в економічнім рабстві й залежності від сусідів, то єдиним, і швидким порятунком для України буде лише розвій кооперативного руху. Це є важлива справа і потребує спеціяльної уваги.

У цій замітці ми хочемо лише підкреслити незвичайну важливість кооперації для вільної України. Якщо так, то все, що шкодить розвою кооперативного руху в Україні; повинно бути усунене. По своїй природі кооперативний рух, прагнучи задовольнити елементарні потреби людини, мусить бути поза релігійними і політичними розбіжностями, бо такі розбіжності якщо не знищать кооперативного руху, то напевно затримують його розвій. Автор статті "В день української кооперації" якраз і робить цю фатальну помилку. Він нав'язує українську кооперацію до св. Софії і її трьох дочок та приписує цій святій заслуги в розвитку української кооперації. Доводиться дивуватися, як інтелігентна людина може писати такі речі. Перш за все св. Софія не мала навіть і зеленого розуміння про кооперацію і ніколи нічого про неї не чула. Не більше розумілись на кооперації і дочки св. Софії. Вони всі могли бути дуже шляхетні особи, але їхні часи від модерних часів і кооперативного руху відділяють століття.

Розвій української кооперації на рідних землях завдячує лише посвяті і патріотизмові українського народу і його інтелігенції. Якщо є потреба в якімсь "святім" для кооперативної уяви, то для кредитівок найбільш підхожим кандидатом був би "святий" Фрідріх Вільгельм Райфеізен (1818-88) батько сучасних кредитівок. Хоч він і був лютеранин, але в тім нема шкоди, нема шкоди і в тім, що його діти, мабуть, називались Генріх, Ганс і Маргарита.

Цій шляхетній людині банковий кооперативний рух завдячує своїми початками. Найкраще ж з кооперативного життя усунути релігійні дебати, на це є церква і священики. Не забуваймо, що релігійні сварки привели до руїни перші кооперативи Роберта Овена в Англії. В Україні, крім православних, протестантів і католиків, будуть ще буддисти і мохаммедани, крім того люди, які ще не вірішили, до якої релігії вони будуть належати. Весь український народ повинен мати вільний доступ до кооперативного членства, не зважаючи на релігійні чи політичні погляди. Ми побоюємося, що коли українську кооперацію опанує дух автора статті про "День кооперації", то тоді кожного, хто захоче взяти позику в кооперативі, будуть спершу примушувати відслужити акафіст до св. Софії за п'ять долярів в намірі сієї позики, а потім йому уділюватимуть позику.

Треба рішуче запобігти розвою подібних речей. Для кооперативного руха є важливою віра народу, але ця віра має бути справою приватною і особистою. Яке право має економічна інституція втручатися в питання теологічні і питання віровизнання? Є побажаним, щоб серед нашого народу утвердилась віра в Бога, віра в Ісуса Христа як Сина Божого, ця віра допоможе всякому будівництву, включаючи і кооперативне. Проте, якщо кооперативні провідники почнуть тягти людей за рукав до різних святих і церемоній, то окрім великої шкоди це нічого не принесе. Ми розуміємо, що "кооперативна сторінка" в "Новім Шляху" є присвячена поширенню ідей кооперації, а не місійній праці церков. Для добра руху цієї засади треба невідхильно додержуватись. На жаль, в Канаді з самих початків кооперативний рух серед українців роздробився політично і релігійно: є католицькі кооперативи, є православні, є протестантські, є гетьманські, є унівські і т. д. Вже є слушний час щось у цій справі робити і принаймні пробувати створити якусь централю замість закликів до давнопомерлих святих жінок, які нічого про кооперацію не знали, нічого для неї не зробили та й зробити не можуть.

М. Фесенко

ДО ПАСТОРІВ І ВСІХ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ У СПРАВІ ПЕРЕВИДАННЯ КНИГИ ХВАЛИ

Дорогий Брате:—

Одніею з найважливіших справ в евангельському русі, в розвою евангельської церкви, є пісні хваління, скарбницею якої весь час була Книга Хвали. Друге видання Кн. Хв. вийшло шістнадцять літ тому і тепер уже на вичерпанні. Конче потрібно видати пòновно третє видання цієї цінної книги. Для цього обрано Видавничий Комітеті (Пастори: Л. Бучак, М. Фесенно, І. Яцентий). Комітет вважає за потрібне приступити вже до видання К. Х. Це, очевидно, буде зв'язане на теперішній час з більшими коштами. Однак, користаючись з нагоди, що кліше Кн. Хв. збереглися, і що Жіноче Місійне Тов. Пресвітерської Церкви погоджується, покрити кошти друку, комітет охоче береться до цієї справи, бо для нас, української церкви, останеться невеликий видаток. Це будуть кошти, пов'язані з оплатою нових додаткових пісень з нотами, редагування, справлення співанника, адміністрація тощо. На це буде потрібно коло $500, що їх маємо ми покрити.

Цим ми звертаємось до Вас, дорогий Брате, в надії, що Ви не відмовитесь і візьмете участь у виданні такої важливої книги.

Просимо писати і висилати пожертви на адресу:
REV. J. JACENTY,
25 Elena Street,
Oshawa, Ontario.

У справах матеріялу, видання тощо, звертатися до:
REV. M. FESENKO,
26 Robina St.,
Toronto, Ontario.

Справа перекладу Біблії

Редакція "Євангельської Правди" дістає запитання в справі видання нового перекладу Біблії. Це є найважливіша справа сучасного евангельського руху. На превеликий жаль, чудову нагоду видати першорядний переклад Святого Письма в українській мові з допомогою Брітійського Біблійного Товариства цілковито знівечено. Перекладач з ревізійним комітетом взялись до праці, на яку, як виявилось, вони не мали відповідних кваліфікацій. В результаті ми маємо переклад проф. І. Огієнка, який щодо своєї точности стоїть куди нижче перекладу П. Куліша. Але навіть і цей дефективний переклад щось не виходить у світ. Тим часом тисячі українських евангеликів мусять користатись російськими і польськими Бібліями за браком українських.

У Торонті був заснувався комітет, який мав на меті видати новий поправлений переклад П. Куліша. На цілі друку були здекляровані потрібні фонди. Але в підготовчій праці виявилося, що в Канаді згідно брітійського права Брітійське Біблійне Товариство має виключне право на друк перекладу П. Куліша. Це право триває згідно закону п'ятдесят років з дня смерти перекладача.

Отже, цей закон унеможливив акцію нового видання поправленого перекладу П. Куліша. Тепер лишається одна можливість, а це розпочати

підготовчу працю для нового перекладу Біблії, непов'язаного з перекладом П. Куліша.

Таке видання є в межах фінансової можливости для зацікавлених братів, як це вже довела акція в справі видання поправленого перекладу П. Куліша.

Кожна книжка $1.00

Щоб заощадити час і уникнути клопотів з поштовими переказами, редакція "Євангельської Правди" продає всі нижче подані книжки по $1.00 за книжку. Ця продаж триватиме три місяці. Деякі книжки коштують багато більше, деякі на кілька центів менше, але з огляду на те, що всі гроші від продажу йдуть на евангельські цілі, ми пропонуємо покупцям кожну книжку за $1.00, не зважаючи на її вартість. Змістом кожна книжка перевищує всяку ціну. Це є високоякісна евангельська література, яку кожний евангелик мусить мати у себе та повинен ширити серед своїх знайомих. Подаруйте кожному з ваших знайомих одну чи дві з цих книжок і ви зробите добре шляхетне місійне діло. Таким способом ви виконуєте наказ Господа — "Ідіть і проповідуйте евангеліє."

Книжки на продаж по $1.00:

Що нам робити, щоб спастися. Написав паст. Д. Галенда. Ця книжка подає на підставі Слова Божого дорогу спасіння для всіх. Це є результат праці цілого життя паст. Галенди.

Дорога до Христа. Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. Чудова праця, що поможе кожному зрозуміти елементи благовістя.

Притча про блудного сина. Вищезгаданого автора. Першоклясний аналіз притчи з практичними висновками.

Збірник проповідей. Збірник розвідок високонаукового характеру про основні засади християнства.

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Нове трактування праці і науки Г. Сковороди, що дає ключ до розуміння світогляду цього найбільшого з слов'янських мислителів. Автор проф. І. Флоринський.

Непоінформованість

"Українське православне слово", ч. 8, 56 р., містить статті про протестантів. В цьому нічого не було б злого, якщо б статті були об'єктивні хоча б у найголовнішим і коли б автор статті дав собі більш труду простудіювати науку протестантських церков перед тим як взятися до писання. Ми не маємо на увазі подавати зауваги до всіх неточностей, бо їх надто багато, але не можна предупстити богословської малограмотности в релігійнім часописі.

Наприклад, автор статті "Святі мужі сходу" в розділі "На манівцях протестантизму" пише, що Лютер, відкинувши авторитетність традицій і оперши своє навчання "тільки на Св. Письмі, до якого єдиним ключем розуміння став (за його наукою) тільки слабий людський розум."

Твердження, що для Лютера "єдиним ключем розуміння став тільки слабий людський розум" являє собою повний вияв незнання лютеранської теології.

Лютеранізм, так само як і реформований рух, згідно з наукою Святого Письма навчає, що коли людина щиро досліджує Слово Боже, то її навчає і дає їй розуміння правди провід Святого Духа. Автор статті може з цим погоджуватись або ні, але морально був забов'язаний подати правдиву науку Лютера. Можливо, що автор статті просто є непоінформований про ті речі, які він так авторитетно трактує. В такім випадку це є обов'язком редактора доглянути, щоб статті не містили нічого такого, що не відповідає правді.

Можливо, що ми забагато сподіваємось від ритуалістичного проводу.

Створено Український Олімпійський Комітет

Дня 22 листопада 1956 р. починаються в Мельбурні (Австралія) 16 Олімпійські Ігрища, в яких братимуть участь спортовці 70 країн. У цій небуденній зустрічі різних народів, рас і віровизнань бере участь теж СССР, в збірній команді якого, силою комуністичного терору і залякування, мусять виступати також найкращі спортові представники народів, які перебувають тепер в російсько-большевицькій неволі. Серед цих спортовців вирізняються своєю чисельністю і знаменитими здібностями представники українського народу, яких успіхи, на жаль, ще й досі світова преса і громадськість зараховує на конто їхнього поневолювача — імперіялістичної Росії.

Щоб стати в обороні спортовців поневоленої України, щоб домагатися визнання української національности на 16 Олімпіяді, Міжнароднім і Національними Олімпійськими Комітетами та всією світовою громадськістю, щоб інформувати чужинецьку пресу і пресові агентства про їхні успіхи, щоб пропагувати український спорт та українську правду серед спортовців — для цих завдань і для цієї мети створено на чужині в серпні ц. р. **Український Олімпійський Комітет** з осідком, на час Олімпіяди, в Мельбурні і з діловим секретаріятом та постійним осідком у Вашінгтоні.

До складу УОК увійшли представники заінтересованих організацій та окремі особи в Австралії, Аргентіни, Канади, США, Франції і Німеччини. До УОК можуть належати всі українські організації, які стоять на принципі самостійности і суверенности української держави та які зацікавлені працею УОК.

Український Олімпійський Комітет звертається до всього українського громадянства в країнах вільного світу, до всіх українських меценатів на чужині, до всіх організацій і установ — дати йому свою моральну і матеріяльну підтримку. За всіми інформаціями просимо звертатись та всі пожертви і кореспонденцію просимо слати на адресу:

UKRAINIAN OLYMPIC
COMMITTEE,
2146 Florida Ave., N.W.—
Washington 8, D.C., USA.

Український Олімпійський Комітет

Ісаак Нютон

ВЕЛИКИЙ ВЧЕНИЙ — ВЕЛИКИЙ ВІРУЮЧИЙ

На його домовині красується такий напис: "Він був першим чоловіком, що, володіючи Божою силою духа, устійнив рух планет та їхні розміри, усталив дороги комети і закони морських припливів; питомості різних промінів і виникаючі звідси особливості барв Перед ним ніхто про такі речі й не домислювався. Він обережно, але докладно досліджував закони природи, а також студіював Слово Боже, вихваляючи величність Божу в своїх філософських трудах. Його життя відзначалося рідкою простотою і невибагливостю. Всі свої відкриття Нютон підвів під один вічний порядок, установлений Творцем всього світу видимого й невидимого.

*

Величезна сила людини показується в тому, що вона перемагає пристрасті й без боязні перемагає в собі страх; терп'яче переносить муки.

DAVE TAKES A DARE

By Clyde Wilson Watson

Dave tried to quiet his throbbing pulse as he made his way toward the cave where the gang met. He told himself there was nothing to be afraid of. He had come to know all the members of the gang since he had started to the country school. At least he felt he knew Joe and Jack and Harry.

But Rex, the leader, was somewhat hard to know. There was such a gruff air of superiority about him—like one of Mr. Cason's bulls that didn't want to be bothered. He was beefy like a bull, too—heavy-set and deep chested. When he was angry his voice was not unlike that of a bull.

Dave knew it was Rex he must please if he got into the gang. And becoming a member of the gang was a last resort to interest them in coming to church and helping him start a youth group like the one to which he had belonged in the city church. He had hoped to interest them by obtaining Mr. Cason's cabin for a meeting place. It was ideally located, just behind the church. But Mr. Cason had declined, expressing his distrust of a "bunch of kids" in no uncertain terms.

Dave hadn't liked that. But maybe it was best his request had been refused. The cabin might not have been as good a drawing card as he had thought. And he would like to have the gang help him organize a youth group for a better reason than just to enjoy the cabin. If he got into the gang perhaps he could cause them to have a better reason.

(Continued on page 8)

DAVE TAKES A DARE

(Continued from page 7)

"Halt! Who goes there?"

Dave's hand flew half-way to his mouth as he stopped abruptly and fixed his gaze on a cavern a few feet away. His voice quivered as he spoke his name.

Joe and Jack and Harry emerged from the cavern. Rex paused in the mouth of it and folded his arms across his chest.

"I . . . I didn't realize I was so close," Dave said, hoping this was explanation enough for the tremor in his voice.

"Are you ready for the test?" Joe asked.

"Wha—what is the test?"

"We call it 'Dare'," Joe replied. "Rex will dare you to do everything he does. If you fail—or take a dare . . ."

"Enough talking!" Rex's harsh voice cut in. 'Actions speak louder than words in this outfit!'

Despite Dave's uneasiness he liked Rex's words. It wasn't a bad motto.

Rex turned and started into the tunnel. "I'll bet I can lose you in here. I dare you to follow me and figure out how I get out."

As Rex went into the cavern the gang stepped aside to let Dave pass. "Don't let him give you the slip," Joe warned.

"Hurry!" Jack and Harry chorused.

Dave plunged into the tunnel but already Rex had disappeared in the semi-darkness. Dave ran recklessly forward but he saw no sign of Rex and his own feet made so much noise he could not hear him. As he went deeper and deeper into the cavern he passed several passages that branched off from the main one. His brow creased. Had Rex gone into one of those? Not knowing, he continued farther and farther along the main passage. But as he passed over small tunnels without detecting Rex a wave of fear swept over him. Had he failed so soon?

As the darkness increased Dave checked himself. He did not know whether Rex was in the main passage or one of the smaller ones. But of one thing he was certain. Daylight showed nowhere except from the place where they had entered. He turned quickly and went back toward the entrance until he had passed the smaller passages. Then he halted and called: "I'm waiting for you, Rex. I know you can't get out except by the way we came in."

As Rex came from one of the side passages Dave heard the gang exchange remarks of approval. "That was smart," Joe said.

Rex grunted as they went out into the light. He led the way toward a deep, wide gully. He paused a little way from it and said, "I dare you to follow me across that!"

Dave held his breath as Rex raced toward the big wash. Surely he was not going to try to jump to the far side. But, yes, he was too close to turn back. His feet left the near bank, his beefy body hurtled toward the far side of the ditch. He landed so close to the edge of the far bank it gave way beneath him. He would have fallen onto the jagged rocks in the bottom of the gully had he not grasped a root and pulled himself to safety.

Rex turned and looked across at Dave. "What are you waiting for? Scared?"

Dave felt the eyes of the whole gang on him as he backed away from the gully to get a running start. But let them watch. He'd show them he wasn't afraid!

He glued his eyes to a spot on the far bank as he hurled himself forward—the spot where he hoped to land. He kept his eyes fastened on it as he made the leap. His feet touched ground at the place toward which he had aimed. His knees bent to absorb the shock but he remained on his feet.

Shouts of approval came from Joe and Jack and Harry. He had made a better jump than Rex.

Rex's face flushed. It was easy to see that he was annoyed by being excelled by a "city slicker." But Dave continued to do everything Rex dared him to do, and most of them he did better than the leader himself. Dave's health habits were paying off. He was not as big as Rex but he had better control of his body.

Still Dave was glad when he had succeeded in walking the shaky footlog across the creek and the gang rushed forward to congratulate him. "You made it!" they shouted. "You passed the test!"

Dave's relief was cut short by an angry grunt from Rex. "The test is not over!" he declared gruffly.

The gang looked at their leader in surprise. Dave knew the test would ordinarily have been over. But Rex didn't want him in the gang. He was trying to think of something Dave couldn't do.

Then he seemed to have thought of it. He whirled and started away from the creek, toward Mr. Cason's farm. "I dare you to do what I'm going to do now!"

Before Dave bounded after Rex, Joe gave him a friendly look and said, "Don't worry. You can do it—whatever it is."

Rex led the way through the woods to a honeysuckle patch near Mr. Cason's barn. In the middle of the growth of vines Mr. Cason's two bulls were tied to separate stakes. Beneath a tree at the end of the honeysuckle patch Jane Cason was playing.

When Rex saw Mr. Cason's daughter, he dropped down behind a clump of vines and motioned for Dave and the gang to do the same. "Wait here until I come back," he said. "And don't let Jane see you."

As the leader crawled off through a tunnel in the vines Dave turned to Joe. "What's he going to do?"

Joe shook his head. "I don't know."

It wasn't long before Rex came crawling back, grinning triumphantly. "I untied one of the bulls. I dare you to untie the other one. You'd better not let it see you."

Dave caught his breath. He knew how dangerous those bulls were. But it would serve Mr. Cason right if he had to chase them, he thought a little grimly. This wouldn't be necessary if the farmer hadn't denied him the use of the cabin.

Still Dave hesitated. It just wasn't right, loosing the dangerous bulls. "I . . . I don't like the idea . . . ," he began.

Rex snorted. There was a note of contempt in his voice. "Nobody who refuses to take a dare gets into this gang!"

A strained silence settled over the gang. Dave felt all their eyes on him. His mind raced as he tried to decided what to do. If he refused to loose the bull he could not become a member of the gang. Without becoming a member he could not hope to persuade them to come to church and help him organize a youth group.

But what hope of success could he have if he pleased them by doing something wrong? Slowly he rose to his feet. "I didn't want to get into your gang so much as I wanted you fellows to get into mine," he said, "a youth group at the church."

Rex grunted derisively. "We don't want to belong to anything with a coward."

So loud was Rex's voice both bulls raised their heads and gazed in their direction. One of them took a few steps toward them, found itself free and charged.

"Look out!" Dave shouted. "He's after us!" He pointed to a tree a few feet away. "Let's get into that."

They lost no time in running to the tree, grasping branches and swinging themselves off the ground. When the bull saw that they were beyond its reach it paused and pawed the ground.

Hearing the commotion, Jane Cason had risen to her feet where she had been playing beneath the tree at the end of the honeysuckle patch. "Oh! It's loose!" she cried.

At the sound of her voice the bull turned and charged in her direction.

"Climb the tree!" Dave called.

But the tree under which Jane stood had no low branches. She whirled and ran frantically toward the barn.

Dave knew the bull would overtake her before she reached the barn. He dropped down from the tree and dashed after the racing bull, yelling loudly in an attempt to attract its attenion. He got so close to it he was almost stepping on the dragging rope. But the bull continued after Jane, gaining every second. When Dave realized his yells were futile, he reached down and snatched the rope. Then he braced himself and pulled.

Feeling the tug of the rope the bull stopped and, with new rage, turned and charged Dave. Still holding the rope Dave raced back toward the tree under which Jane had been playing. He did not have time to climb the tree. Neither did he have time to tie the rope to it. But he tried. He had flung it hastily around the trunk when the bull came at him with lowered head. He jumped aside and began to circle the tree, hoping the bull would wrap the rope around the trunk.

Around and around he went with the bull in pursuit. The circles the enraged animal made became smaller and smaller as the rope was wound around the tree. Suddenly the bull was brought to an abrupt halt against the tree itself. The rope had run out.

As Dave stood panting, Mr. Cason. who had been attracted by the noise, came running from the barn. He pushed his hat from his forehead with a great breath of relief when he saw the rope was wound securely around the tree. He turned grateful eyes on Dave. "You saved Jane," he said.

Joe and Jack and Harry came running from the other tree. Rex followed more slowly. The gang gazed admiringly at Dave. "You sure showed Rex,' Joe said. "The rest of us would like to join your youth group.'

Mr. Cason fumbled in his pocket and took out a key. He tossed it to Dave. The unlocks the cabin door.

Before Dave could speak Rex came up and said. "I don't guess I'm wanted—but I'd like to try to pass the test."

Dave grinned triumphantly. "I dare you!" he said.

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVII. Число 12. Торонто, Онт. ГРУДЕНЬ 1956 DECEMBER Toronto, Ont. Рік XVII. Число 12.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

РАДІСТЬ СТАЛА!

"Люд, що перебував у темряві, побачив Світло Велике" Ісаія 9:2.

В світі радість стала,
Яка не бувала!
Над вертепом зоря ясна
В небесах засяла.

Там Господь з'явився,
З Діви народився;
Мов людина, пеленами
Вбогими повився.

Ангели співають,
Бога величають.
Всім народам ту чудову
Новину звіщають.

Пастухи з ягнятком
Перед тим Дитятком
На коліна припадають,
Бога величають.

Ми також співаймо,
Бога величаймо,
Свого Спаса і Владику
У піснях прославмо!

РАДІОПЕРЕДАЧА БОГОСЛУЖЕННЯ
УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА В ТОРОНТІ
20 Claremont St.
передає по радіо ціле Богослуження
в неділю, 30 грудня, в 11 год. ранку
Радіостанція: CJBC, Toronto.
Пастор **М. Фесенко** — Диригент хору **П. Сич**
Органістка Елеонора Фесенко

ЗНАЧЕННЯ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

"Коли ж час вповні прийшов, Бог послав Свого Сина, що родився від жінки, що родився під Законом, щоб викупити тих, що під Законом та щоб усиновлення ми прийняли"
(Галатам 4:4-5).

Всіляко люди говорили й говорять про Різдво Христове, як теж всіляко пояснювали й пояснюють собі вищезгадані вірші зі Слова Божого. Деякі християни думають, що світ тоді був у найгіршому моральному стані, що, мовляв, повстання ішли за повстаннями, заворушення за заворушеннями, домашні війни й міжусобиці були на денному порядку, й т. д. Таке твердження могло б бути до певної міри виправданим, бо багато є в ньому правди, особливо, коли мова йде про тодішню Юдею та про ізраїльський народ, який жив у тодішній непевності й з нетерплячкою очікував приходу Месії, про якого звіщали пророки, щоб звільнив ізраїля, кінець-кінцем, із римського ярма. В зв'язку з тим ізраїльтяни думали, звичайно, про національну свободу, забуваючи про те, що духовна свобода є основний і єдиний речник для справжнього життя тут, на землі, й вічного життя опісля.

Від 170 до 150 р., перед приходом Христа, Юдея переживала так звані маковейські війни, під час яких вона боролась проти Сирії за свою незалежність. В той же час поміж самими ізраїльтянами відбувалась духовна боротьба між гелленізмом і юдаїзмом, тобто поміж садукеями та фарисеями. Перші були за те, щоби прийняти гелленську культуру й філософію, другі ж відкидали її та придержувались закону Мойсея.

В 140 р., перед приходом Христа, Юдея здобула незалежність на 77 років, але після сорокалітньої передишки знову розпочалась ціла низка домашніх воен між садукеями і фарисеями, які тривали аж до 63 р., перед приходом Христа, коли то римський полководець Помпей здобув Юдею і з того часу Юдея залишилася, як римська провінція, під посереднім керівництвом Риму, а під безпосереднім правлінням еврейського уряду: під проводом Гирканyса II (63-40 перед Хр.), Антігонуса (40-37 перед Хр.), та Ірода Великого (37-4 перед Хр.). Правління Ірода було не до вподоби ізраїльтянам, все ж таки він зумів був зберегти своє становище аж до своєї смерти в 4 р. перед Хр. Відтак Юдеєю володів син Ірода, Архилей (4 перед Хр. — 6 по Хр.), який не мав державницьких здібностей свого батька, Галилеєю і Переєю — син Ірода, Антипа (4 перед Хр. — 39 по Хр.), а Трахонітом і Паніясом син Ірода, Филип (4 перед Хр. — 34 по Хр.), та Агрипа I (41-44 по Хр.). Опісля Палестиною правили римські прокуратори, тобто Палестина відтоді була вже під безпосереднім правлінням Риму.

Нещодавні війни та боротьба за незалежність відбилися на всьому житті ізраїльтян, які з великою нетерплячкою очікували приходу Месії. Тоді евреї вірили, що ось-ось настане Царство Боже й вони будуть звільнені з-під ворожої окупації та зможуть жити спокійно, вільно й щасливо. Тому то перед приходом Ісуса Христа з'явилися різні "месії", які обіцяли свободу ізраїльському народові, та якими більш або менш захоплювався цей народ. Тому то, коли Іван Хреститель з'явився був у пустелі, то ізраїльтяни спішили до нього, маючи надію, що під його проводом вони зможуть осягнути мрію про свою незалежність, або бодай приготовити себе до Царства Божого. Тому вони питали Івана, хто

(Продовження на стор. 2)

ЗНАЧЕННЯ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

(Продовження з стор. 1)

він такий, чи Ілля, чи пророк, а він відповів їм. "Я не Христос" (Івана 1:19-27). Проте, провідники ізраїльського народу, первосвященики, книжники й фарисеї, не дуже то поспішали до Івана Христителя. Вони вважали себе за духовну аристократію і тому думали, що вони не потребують каятися, бо покаяння потрібне лише для грішників та митників, а не для "духовної аристократії" . . . І ось в такому стані й в такому часі та житті ізраїльського народу прийшов був Ісус Христос!

*

Інші християни думають, що слова ап. Павла, "Коли час вповні прийшов", — вказують на те, що римська імперія була досягла тоді вершка свого розвитку. І справді, про тодішню римську імперію говорилося, що це "імперія, над якою ніколи не заходить сонце." Весь тодішній культурний світ перебував якщо не безпосередньо, то посередньо під володінням римлян. Отже, це твердження, як і цілий інший ряд тверджень і пояснень, могло б бути теж виправданим до певної міри. Але воно, як і цілий ряд подібних тверджень, не відзеркалює повної правди.

Тому, коли дивитися на історію з біблійної точки погляду, ми мусимо ствердити таке: передхристиянське, як теж і післяхристиянське поганство, числить історичний час від початку, яким є якась особлива історична подія, наприклад: від заснування Риму, або від тої чи іншої революції, або чогось подібного. Євреї числять історичний час від "початку", а саме від сотворення світу, хоча в аспекті майбутнього або останнього, того, що ще настане вкінці. Натомість християни числять час від **центральної** події, яка сталась тоді, "**коли** час вповні прийшов." Для євреїв центральна подія лежить ще в майбутньому, й очікування Месії ділить для них час на сучасний і на майбутній. Натомість для нас, християн, лінія поділу в історії спасіння не є в майбутньому, але в сучасному, тобто **вже в доконаному приході Ісуса Христа.** Вже з приходом Христа ті, що Його прийняли, є відділені від тих, що відкинули Його (Івана 1:11-13). У відношенні до цієї **центральної** події, тобто у відношенні до приходу Ісуса Христа, час числиться **наперед і в той же самий час назад.** В цій біблійній, хоч подвійно-наглядній хронологічній схемі біблійного погляду історії, бачимо історію спасіння, що прямує від Божої обітниці до сповнення у приході нашого Господа Ісуса Христа . . .

Отже, коли приглянемося ближче до нашого тексту й до цілої Біблії, якої невідлучною частиною є наш текст, то побачимо, що час, про який тут говориться, — це час, до якого провадили всі попередні події і від якого беруть свій початок всі наступні події, — події не лише тимчасового, але тривалого, всеобсяжного й віковічного значення. І так уже на перших сторінках Біблії, в 1 Мой. 3:15, читаємо про обітницю приходу Спасителя. В сімнадцятому розділі тієї самої першої книги Біблії бачимо обітницю благословіння й ласки Божої для всіх народів. У двадцять другому розділі бачимо жертву, в яку мав бути принесений Ісаак і яка є символом жертви нашого Господа Ісуса Христа на голгофському хресті. В двадцятому розділі другої книги Мойсея читаємо про пасхального агнця, який є символом Агнця Божого, — Ісуса Христа, — Який бере на Себе гріхи світу (порів. Ів. 1:29, 36; Ісаї 53:4-6; Об'яв. 5:12; 14:1-5; 17:14; 19:13). Відтак немов би золотом-тканою ниткою по дальших книгах і сторінках Біблії тягнеться мова про те, як Бог промовляв через пророків і закликав ізраїля до покаяння: до повороту від різноманітних ідолів до Живого Бога ізраїлевого. Який є Творцем і Володарем всесвіту, всіх народів взагалі та вибраного народу зокрема. Все те немов би підсумовує автор листа до евреїв, кажучи: "Багато разів і багатьма способами вдавнину промовляв був Бог до батьків через пророків" (Євр. 1:1), а далі той самий автор говорить про найважливішу, про центральну подію, на яку вказувало все те, що було раніше, коли він каже: "А в ці останні дні Він промовляє до нас через Сина Свого, що Його положив за наслідника всім, що ним Він і світ сотворив" (Євр. 1:2).

З приходом Ісуса Христа на землю історія бере свій новий початок. "Час вповні прийшов"; "Бог промовляє через Свого Сина." Тому то й не диво, що евангелист Марко розпочинає свою Євангелію такими словами: "Початок Євангелії Ісуса Христа, Сина Божого" (Марка 1:1).

Біблійна історія — це історія відкриття Божого; біблійна історія — це історія "початків." Тому вже на першій сторінці й у першому віршику Біблії читаємо: "На початку Бог сотворив небо й землю" (1 Мой. 1:1; пор. Ісаї 45:12-18). В другій книзі Біблії читаємо про новий початок, а саме визволення ізраїля з Єгипту (пор. Євр. 11:22-31). В 2 Царів 24:25; 2 Параліпоменон 36; Єремії 37:39; 52 — читаємо про вавилонську неволю, коли через те, що ізраїль згрішив, вавилонський цар Навуходоносор (605-562) вивів 10,000 ізраїльтян у Вавилон, в 597 р. перед Хр., а в 586 р. перед Хр. 852,000, зруйнував ши Юдею, Єрусалим і єрусалимську святиню. Жахливий стан в тодішній Юдеї описує пророк Єремія в книзі "Плач Єремії." Але так як Бог спонукав був Навуходоносора для покарання ізраїля, так само Бог спонукав царя Персії Кира (551-529) для того, щоб визволити ізраїля з вавилонської неволі. Тому, коли в 539 році Вавилон впав під ударом персів, мрія повороту ізраїля назад до Палестини знову здійснилася. В 538 р. перед Хр. цар Кир видав універсал, як запоруку для повороту всіх народів вивезених колись халдейцями в Вавилонію, а в тому числі теж для ізраїля. Про це говорить пророк Ісая в п'ятнадцятьох розділах своєї книги, а саме Ісаї 40-55, де він перш усього пояснює історію, вказує, що Бог Ізраїля — це Єдиний Бог — Бог Святий, Всемогутній, Творець і Володар, та заохочує ізраїля до повороту до Палестини. Цар Кир видав універсал, будучи несвідомим інструментом у руках Божих, а пророк Ісая закликав ізраїля до повороту, як свідомий благовісник і слуга Божий.

Той самий пророк Ісая згадує про прихід того Месії, того Спасителя, час приходу якого був оголошений і обіцяний Богом Отцем вже на перших сторінках Біблії. Для того апостол Павло, будучи ведений Духом Святим і дивлячись на історію з біблійної точки погляду, каже: "Коли ж час вповні прийшов, Бог послав Свого Сина . . ." Якраз у той час, який є центром усіх часів, бачимо об'явлення Божої любови: "Бог послав Свого Сина!" Це нагадує нам слова ап. Івана з Івана 3:16. Божа любов — це діюча любов, це динамічна любов, це любов, що дає себе саму в жертву, любов, яка випливає з природи Самого Бога, бо "Бог є Любов!" (1 Івана 4:8-16). Бог дав Самого Себе; Бог дав Свого Єдиного Сина за тебе й за мене. Тому то ап. Павло каже: "А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками" (Рим. 5:8). А далі в нашому тексті ап. Павло каже нам: " . . . що родився від жінки . . . " Христос — це Богочоловік. Христос — це Бог, Який прийняв тіло людини, задержуючи всі властивості Бога й прийнявши всі властивості людини. На повноту божественности й на повноту людяности Ісуса Христа вказує ап. Павло в нашому тексті: " . . . Бог послав **Свого** Сина, що родився від **жінки . . .** " Тими словами ап. Павло немов би старається підтвердити думку всіх чотирьох евангелистів: Марка, Матвія, Луки й Івана, які твердять, що Христос — це **Син Божий** і **Син Людський.** Те саме ап. Павло говорить в Рим. 1:3-4, де він вказує, що дві природи є з'єднані в одній Особі: в Ісусі Христі!

"Бог послав Свого Сина," — Який прийняв на Себе людське тіло, означає, що Сам Бог став людиною, "зодягнувсь у людське тіло," утотожнив Себе з грішним людством, щоб виконати Закон, щоб взяти гріхи людські на Себе: щоб спасти тебе й мене (Івана 3:16; Мат. 1:21; Лук. 19:10; Мар. 10:45).

В Христі Ісусі Бог став людиною, щоб виконати Закон (Мат. 5:17) і щоб спасти всіх тих, які увірують у Нього (Мат. 11:28; Івана 1:12; 20:31; Мат. 20.28, Євр 4:14-15). В Христі Ісусі Бог став людиною, щоб взяти на Себе гріхи твої і мої! Що за величність ласки Божої й як ми повинні бути вдячними за це!

Євангелист Матвій у своєму родоводі описує нам леґальне походження Ісуса, тоді коли евангелист Лука описує природне походження. Обидва евангелисти говорять про народження Ісуса Христа від жінки і від Духа Святого (Мат. 1:19-20, 24; Лук. 1:28, 42). Це саме підтверджує ап. Павло, бо в тому криється повнота людяности нашого Господа Ісуса Христа. Тому то й я, коли говорю про народження Ісуса Христа від жінки, маю на увазі повноту людяности мого Господа Ісуса. І в той же самий час я

знаю і вірю, що Ісус Христос був вповні людиною і вповні Богом!

Ісус Христос народився від жінки Марії, або від дівчини чи діви Марії, яка, як каже нам евангелист Лука, ще "не знала мужа" (Луки 1:34). І це диво народження Ісуса від жінки чи від діви Марії є таке велике, що наш людський розум не всилі пояснити ані зрозуміти. Це треба вірою прийняти!

На жаль, різні єретики, як у давніших часах, так теж і сьогодні, старалися й страються підорвати чудо Божої ласки й правду Євангелії. Вони стараються усунути, або заперечити повноту людяности або повноту божественности нашого Господа й замість науки Біблії шукають розв'язки в філософії та в метафізиці. Замість біблійної правди, вони вводять філософію, бо біблійна правда є для них важко зрозумілою. Замість довіритись цілком Богові й просити Його, щоб Він дав їм "духа мудрости й просвітив очі їхнього серця", вони своїм людським мудруванням беруться пояснювати духовні речі, не знаючи, що "духовні речі розуміються тільки духовно" (1 Кор. 2:14). Вони хочуть наперед "розуміти," щоб потім вірити, не знаючи, що в Євангелії є навпаки: наперед треба вірити, щоб належно зрозуміти! Вони кажуть: "Як це так, що Христос — це вповні Бог і вповні людина?"; "Як це так, що Христос — це Син Божий і Син Чоловічий?"; "Як це так, що Христос — це Богочоловік?" Вони хочуть все пояснити своїм зіпсутим гріхом розумом, бо для них важко є вірити, що Бог народився в яслах, що Бог "зміцнявся духом і набирався мудрости," що Бог став Сином Марії й Йосифа, що Бог ходив галілейською дорогою, що Іван Христитель христив Бога в річці Йордані, що Бог втомлювався й тому засинав, щоб відпочити, то що Бог умер на хресті й воскрес. Або, з другого боку, вони не хочуть повірити, що людина народилася без тілесного батька, або що людина сміє сказати: "занім Авраам був, я є," або — "прощаються тобі твої гріхи," або що син теслі — це той, хто сповнив обітницю пророцтва Старого Заповіту. Вони кажуть, що Ісус не міг бути людиною, бо Він воскресив Лазаря з мертвих, та й Сам воскрес після трьох днів.

Такі єретики хочуть все пояснити людським розумом і на людський лад. Вони не можуть зрозуміти, що людський розум має свої межі й у справах віри він є безсильний. Тому вони питають: "Як це так, що Ісус народився від жінки, хоч вона ще й не знала мужа, і від Духа Святого?" І ось таким ми повинні дати відповідь!

Біологічно народження Ісуса від жінки Марії і від Духа Святого є безперечно незрозуміле. Але Бог є вільний і всемогутній і тому Він діє так, як Він Сам бажає. Він дуже часто діє поза законами природи, які Він уформив і установив для всесвіту. Він не підпорядковується тим законам, але вони підпорядковуються Йому й Він діє через них як теж і поза ними! Коли б втілення, тобто прийняття повноти людського тіла й людської природи Богом було неможливим, то тоді й друге народження, народження духовне, — народження згори, — народження від Бога було б теж неможливим і те, що Бог в Христі Ісусі став "другим Адамом", від якого бере свій початок все нове творіво, нове суспільство, Церква Його було б теж неможливе. У втіленні Сам Бог діє в історії, щоб звільнити людину з-під законів і сил, які осуджують і нищать її. Тому факт народження Ісуса від діви Марії не пояснює нічого, але вчить нас, щоб ми не старалися пояснювати його спекуляцією людського розуму чи мудруванням людської філософії!

Народження Ісуса від діви Марії — це диво, в якому Сам Бог єднає Себе з людством, щоб таким способом звільнити людей із ярма неволі, з-під сили гріха й смерти: щоб усиновити їх!

На жаль, багато людей як колись, так і тепер не дуже то страються пізнати правду Божу, відкриту в святій Євангелії. Вони часто вибирають "коротшу" дорогу, — дорогу людського мудрування, — де людське "я" й людські досягнення зберігають свій престиж і пошану. І так часто, з одного боку, вони кладуть натиск на божественність Ісуса, виключаючи Його людяність і таким чином повторюють аріянську й несторіянську єресі, або, з другого боку, вони кладуть натиск на людяність Ісуса, виключаючи Його божественність і таким робом повторюють гностицьку й ебіонітську єресі. Але Новий Заповіт говорить нам ясно й недвозначно, що в Христі Ісусі є повнота божественности й повнота людяности без змішання і без зменшення прикмет одної й другої.

Вищезгадані єресі були осуджені не раз соборами Церкви, але ще й сьогодні ворог людських душ старається підорвати Правду Божу, й тому в обороні цієї Правди діти Божі мусять зайняти рішуче становище!

Народження Ісуса Христа від діви Марії — це велетенське чудо, це надприродне явище, яке раціональним способом не може бути збагнуте ані описане. Цей, Який існував перед створенням світу, Цей, Якому немає початку ані кінця, — відвічний "логос" — Слово Боже — що Ним сотворено ввесь світ (Івана 1:1-3; Євр. 11:2; Об'яв. 19:13), Цей, Який заложив колись землю і Якого творивом рук є небо (Євр. 1:10), Цей, Який є над усіма Бог благословенний навіки (Рим. 9:5), Цей, Який є Альфа й Омега — святий, відвічний Бог прийняв тіло людини, став людиною, умалив Себе, понизив Себе аж до хресної смерти, щоб спасти тих, які увірують у Нього (Фил. 2:6-8; Ефес. 2:1-10).

У втіленні Бога в Христі Ісусі бачимо єдність божественности й людяности Христа, Сина Божого. Втілений Син, — Богочоловік, — провадить життя як людина (Марка 3:5; 11:14; 15:16; 6:6; Івана 12:27; Луки 2:40; Матвія 26:37), в рямцях людських обмеженостей і слабостей, але в повній надії і в повному довір'ї на Отця Небесного (Мат. 4:1-11; Луки 23:46; Мат. 26:39, 42, 44), щоб таким чином виконати Закон (Матв. 5:17), та щоб злити благодать Божу й дати вічне життя всім тим, які увірують у Нього (Івана 1:12-13; 10:27-28). Євангелист Іван немов би підсумовує все те останнім віршиком двадцятого розділу своєї евангелії, кажучи: "Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус — це Христос, Син Божий, і щоб віруючи життя мали в ім'я Його ви." В Христі Ісусі божественність Бога відкривається через Його людяність; в особі Ісуса Христа Його божественність є неначе б то обгорнена серпанком дива Його людяности."

А далі, в нашому тексті, ап. Павло каже: " . . . що родився під Законом . . . " В тому ж самому листі ап. Павло каже, що "Закон був даний задля переступів аж доки прийде насіння (тобто Ісус Христос!)". Тепер же якраз те насіння, тобто Сам Господь Ісус Христос, прийшов: "Бог послав Свого Сина, що родився від жінки, що родився під Законом, **щоб викупити тих, що під Законом . . .** " (Порів. Рим. 8:3; 4:13-15; 3:20; 10:4; 5:13, 20-21; Гал. 2:15-16; Дії Ап. 13:38-39; Яко. 2:10; Рим. 7:4-6; Гал. 3:13-14; 3:11; Рим. 5:1-11).

Тому то в світлі всього вищесказаного ап. Павло сміло каже: "Тож немає тепер жодного осуду тим, що в Христі Ісусі . . ." (Рим. 8:1). Те, що могло б їх осудити, був Закон, але в Рим. 3:20 читаємо: "Бо перед Богом жодне тіло ділами Закону не виправдається, бо ж Законом гріх пізнається!" Бог дав Закон, щоб вказати на людський гріх, щоб висвітлити жахливість людського гріха, але "Законом жодне тіло не виправдається!"

Щоб виправдати людину, щоб звільнити її з-під сили гріха, з-під сили Закону й з-під сили гніву Божого та смерти, Бог прийшов у Христі Ісусі! Тож ап. Павло каже: "Бог послав Свого Сина", щоб виконав Закон (Мат. 5:17), бож Закон був тінню добра, яке прийшло в Христі Ісусі й через Ісуса Христа (Євр. 10:1). Тому віруючий християнин живе вірою в Христа, він є звільнений від Закону: він є в Христі Ісусі (Гал. 2:19-21; 2 Корин. 5:17; Рим. 7:4; 8:10).

Закон, як бачимо, вимагає; ласка ж учить. Закон осуджує; ласка ж прощає. Тому то ап. Павло каже: " . . . Бог послав Свого Сина . . . , щоб викупити тих, що під Законом . . . " В тому якраз криється повнота, красота, величність і незмірність та незбагнутність нашим людським розумом божественної ласки й божественної любови!

Слова — "щоб викупити тих, що під Законом" — стосуються ізраїля, бож ізраїлеві Бог дав був Закон задля його переступів аж поки прийде насіння" (Гал. 3:19). Тож ап. Павло каже: "Тому то Закон був нашим вихователем аж до приходу Христа, щоб нам виправдатися вірою" (Гал. 3:24). Це ж саме доводить евангелист Іван, коли він каже, що: "Закон був даний через Мойсея, а ласка та правда прийшла через Ісуса Христа" (Івана 1:17). Недаром ап. Яків пише: "Бо хто всього Закона виконує, а згрішить в одному — той винний у всьому стає" (Яков 2:10). Іншими словами, коли б людина

(Продовження на стро. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто

В. ЗАЛІЩУК
Телефон EM 8-5370

ЗНАЧЕННЯ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

(Продовження з стор. 3)

виконала дев'ятдесят дев'ять і дев'ять десятих процента, а не виконала одну десяту процента, то все нічого не варте

Зі Слова Божого й з практичного життя ясно бачимо, що людина аж ніяк не може виконати Закону в сто процентах; жадна людина не може виконати Закону вповні! Тому Бог задля любови й ласки Своєї послав Свого Сина, щоб виконати Закон і тому тих, які прийняли Ісуса й яких життя є сховане в Христі Ісусі, Закон більше не зобов'язує! (Гал. 3: 11, 24; Мат. 5:17; Рим. 8:3; 1:17; Євр. 7:24-25). Тож ап. Павло пише римлянам: "Оце ж, браття мої, ви вмерли для Закону тілом Христовим, **щоб належати вам іншому, Воскреслому з мертвих: щоб приносити плід Богові** (Рим. 7:4). О, багатство божественної ласки; о, багатство божественної любови! "О глибино багатства й премудрости і знання Божого!"

Ви часто зустрінете таких людей, які живуть минулим або майбутнім. Чому? Бо вони не пізнали ласки, любови й правди Божої. Вони живуть спогадами минулого, або мріями майбутнього. Але віруючі люди так не живуть. Для віруючих християн те, що сталося вчора, має значення на сьогодні, а тим самим значення і на завтра. Не лише минуле й не лише майбутнє, але сучасність в світлі того, що було, й того, що має прийти, є життям віруючої людини. А це має до діла з вічністю: з історією "початків" і з історією "кінця". Тому вся увага віруючої людини зосереджується на Творцеві всього, на Тому, без Якого волі й "одна волосина з людської голови не спаде" — на Самому Богові!

Те, що Бог послаб Свого Сина має конечне значення для віруючих християн сьогодні й велике значення для них на завтра. "Сьогодні" зумовлює наше життя тепер, з дня на день, наше відношення до Бога, до наших ближніх і нашу готовість творити волю Божу **сьогодні.** "Завтра" вказує на те, коли Христос прийде в славі Своїй, щоб забрати Церкву Свою, щоб судити живих і мертвих і щоб заснувати Царство Своє. Тому то "завтра" залежить від "сьогодні", бо передумовою до "завтра" є "сьогодні."

Мета, з якою Бог послав Свого Сина, має своє значення на майбутнє, і тому ап. Павло каже: "Бог послав Свого Сина . . . , **щоб усиновити нас!"** В тому й криється чудо, диво, зміст, мета і важливість втілення нашого Господа Ісуса Христа, Його приходу на землю, Його утотожнення з грішним людством!

Бог послав Свого Сина, щоб ми через віру в Нього стали синами вічного (Рим. 8:12-17). В тому якраз лежить ціле значення, ціла важливість і ціла святість та величність Різдва Христового! Бож Різдво Христове - це об'явлення Його ласки й любови в Його Сині й нашому Господі Ісусі Христі. Різдво Христове - це забезпечення й запорука життя вічного, бо коли б не було Різдва, то не було б Воскресіння (Івана 3:16; 1:12-13; 1 Івана 3:1-2; 4:7-8; Рим. 5:7.4; 1 Кор. 15).

Бог є Отець у трьох видах: поперше, у відношенні до всього створенного (Дії Ап. 17.28; Єфе. 3.14-15), подруге, у відношенні до віруючих християн (Іва. 1.9-13; 1 Кор. 8.6; Рим. 8.12-17), і потрете, у відношенні до Свого Сина Ісуса Христа (Кол. 1.3; Іва. 3.16; Мат. 3. 17). Відношення Бога Отця до людей зумовлюється і випливає з відношення Бога Отця до Бога Сина й з нашого відношення до Бога Отця через Бога Сина (Івана 3.16; 14.21; 15.8-10; 10.9-30; 14.9-21; Рим. 8.12-17). Тому в Христі Ісусі ми через віру в кров Агнця Божого Ісуса Христа стаємо синами й доньми Бога Отця. Отже, ап. Петро каже: "Бо Христос один раз постраждав був за наші гріхи, **щоб привести нас до Бога,** праведний за неправедних, хоч умертвлений тілом, але Духом оживлений" (1 Пет. 3. 18). В тому якраз криється таємниця і диво приходу місії, смерти і воскресіння нашого Господа Ісуса Христа. В тому й лежить радість ангелів, які співали Новонародженному: "Слава Богу в небі. і на землі спокій, в людях уподобання." В тому криється теж радість віруючих християн — радість з нагоди Різдва Христового, радість з нагоди дивного приходу Бога в тілі людини! Тому євангелист Іван каже, "А тим, які Його прийняли, тим, які увірували в ім'я Його, Він дав влади дітьми Божими стати (Івана, 1.12-13; Фил. 3.20-21; 1 Кор. 1.7; Єфе. 2.19-22). А в своєму листі він пише: "Улюблені мої, ми тепер діти Божі; та ще не явилось, що ми будемо; знаємо ж, що коли явиться Він, то будемо подібні до Нього й побачимо Його таким як Він є!" (1 Івана 3.2). І разом із цим ап. Павло пише: "Тепер бачимо немов би через дзеркало, а потім побачимо лицем до лиця; тепер пізнаю я частинно, а тоді пізнаю так як пізнаний я" (1 Кор. 13. 12).

Нехай ласкавий і всевишній Бог благословить Його дивний прихід у наші серця і в наше життя, дорогі читачі, коли ми з радістю згадуємо той дивний час, а рівночасно очікуємо Його другого приходу, коли Він прийде забрати нас для вічної радости та для вічного царства з Ним!

Володимир Кучер

Кожна книжка $1.00

Деякі книжки коштують багато більше, деякі на кілька центів менше, але з огляду на те, що всі гроші від продажу йдуть на евангельські цілі, ми пропонуємо покупцям кожну книжку за $1.00, не зважаючи на її вартість. Змістом кожна книжка перевищує всяку ціну. Це є високоякісна евангельська література, яку кожний евангелик мусить мати у себе та повинен ширити серед своїх знайомих. Подаруйте кожному з ваших знайомих одну чи дві з цих книжок і ви зробите добре шляхетне місійне діло. Таким способом ви виконуєте наказ Господа — "Ідіть і проповідуйте евангеліє".

Книжки на продаж по $1.00:

Що нам робити, щоб спастися. Написав паст. Д. Галенда. Ця книжка подає на підставі Слова Божого дорогу спасіння для всіх. Це є результат праці цілого життя паст. Галенди.

Дорога до Христа. Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. Чудова праця, що поможе кожному зрозуміти елементи благовістя.

Притча про блудного сина. Вищезгаданого автора. Першоклясний аналіз притчи з практичними висновками.

Збірник проповідей. Збірник розвідок високонаукового характеру про основні засади християнства.

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Нове трактування праці і науки Г. Сковороди, що дає ключ до розуміння святогляду цього найбільшого з слов'янських мислителів. Автор проф. І. Флоринський.

Старі й нові новорічні звичаї

Протягом віків люди по всіх країнах святкували прихід Нового Року своїм власним традиційним способом, в кожній країні по-інакшому, але скрізь у цьому святкуванні було щось спільне для всіх країн і народів — надія на щастя, добробут і згоду в новому році.

Ці настрої, надії та братерства найчастіше виявляються в звичаях спільних трапез, розваг та візитів до приятелів. Розуміється, й Америка додала свого смаку до світових звичаїв святкування Нового Року.

Американські аматори спорту відзначають день Нового Року матчами та змаганнями. Мальовничий парад - карнавал у Філядельфії — теж типовий вираз новорічних настроїв в Америці. Цей маскарад, далекий родич маскових п'єс Старої Англії, започатковано було в день Нового Року 1-го січня 1876 р. і відтоді відбувається регулярно щороку. Минулого року близько двох мільйонів глядачів з'їхались з багатьох стейтів подивитись на фантастично вдягнених учасників веселого карнавалу, що під звуки музики маршували вулицями Філядельфії.

Багато новорічних звичаїв, очевидно, були принесені до Америки з Европи, і деякі з них міцно вкоренились у наш побут.

У Франції та Шотляндії день Нового Року вважається за найважливіше річне свято і за нагоду обмінятись привітаннями, подарунками та візитами. Під Новий Рік діти юрбами ходять вулицями міст і сіл, збираючи ласощі від сусідів.

В Еспанії велику ролю в святкуванні Нового Року відограє дванадцять ягід винограду. На центральній площі Мадриду, коли годинник починає відбивати дванадцяту годину, люди підіймають виноград високо над головою і потім з'їдають його "на щастя" — по одній ягоді для кожного місяця.

Мадяри вірять, що доторк до свині у вечір св. Сильвестра приносить щастя. По багатьох ресторанах і кафе в Будапешті пускають живу свиню між публіку, і це додає розваги та сміху до свята зустрічі Нового Року.

У Литві після новорічної вечері двоє-трое замаскованих жінок і чоловіків із запаленими смолоскипами ходять по хатах з танцями та співами. Коли вони виходять, до них приєднуються господарі, і таким чином поволі майже всі мешканці села стають учасниками карнавалу.

В Англії шклянка вина і кавалок печива правлять за нагороду кожному, хто перший прийде до хати після народження Нового Року. Цей перший вістун приносить із собою традиційний символ приязні та добробуту — вуглину, хліб і сіль. Його зустрічають завжди дуже радо, бо він "приніс" Новий Рік із собою. Представляючи Старий Рік, він виходить через задні двері.

В Україні, як ми знаємо, також існує багато своїх прекрасних і змістовних звичаїв на Маланчин Вечір і день Нового Року — щедрування, ворожіння і т. п.

Світло перед одною ногою

"Християнський Вісник", орган ев. християн-баптистів, має гарну обкладинку. П. П. Мацук, безперечно, має художній талант і влучно згармонізував морський краєвид, човен і хмарки на небі з християнською символикою.

На човні стоїть похилено Біблія. На лівій сторінці ви читаєте чудові слова: "Бог є любов." На правій сторінці Біблії надруковано вірш, правдоподібно, із Псальми 119, вірш 105. Оцей вірш і дивує нас своїм змістом. Звучить він так: "Слово Твоє світильник для моєї ноги." Відразу у читача постає питання, чому світильник має бути **для** ноги? Звичайно, коли людина йде в темряві, то світло повинно падати на стежку **перед** ногами, щоб людина не спіткнулася. Знову ж, чому світло має бути лише для **одніеї ноги?** Адже обидві ноги потребують світла, бо людина мусить однаково бачити, де можна поставити на стежці не лише одну ногу, а обидві.

Занепокоені, ми думали спочатку, що це просто друкарська помилка, але подивившись в переклад проф. І. Огієнка, побачили, що вірш взято з його перекладу Святого Письма. Оскільки проф. І. Огієнко твердить, що його переклад зроблено безпосередньо з гебрейської мови, ми заглянули в гебрейський текст.

Гебрейський текст у цьому вірші вживає гебрейську форму двоїни для ніг. Подібно в українській мові в оруднім відмінку говориться "ушима", "плечима" і т. д. В українській мові двоїна для орудного відмінку має форму закінчення на "има".

Гебрейська мова так само має двоїни з специфічним закінченням, і якраз цієї форми вжито в слові "ноги" в 119 Псальмі, вірш 105.

Гебрейський прислівник ламед, ужитий при слові "ноги" в наведеному верші, можна перекласти словом "для", але його так само, залежно від контексту, можна перекласти і словом "перед," як це правильно зробив др. Пулюй.

Добрий перекладач повинен не тільки знати одне з первісних значень слова, але різні відтінки і значення, якого це слово набуває в різних контекстах.

Отже, не треба було зовсім "поправляти" добрий і точний переклад цього вірша, що його зробив др. І. Пулюй: "Слово Твоє світильник перед ногами моїми."

Ми радили б редакції "Християнського Вісника" виправити цю прикру хибу на обкладинці свого журналу. Подібних мовних помилок в перекладі Святого Письма проф. І. Огієнка так багато, що ми маємо великий сумнів щодо його кваліфікації для цієї праці.

Між іншим, англійський переклад King James Version і американський переклад Revised Standard Version говорять не про одну ногу, а про ноги. Так само робить чеський і німецький переклади Святого Письма.

Щоправда, російський синодальний переклад подає: "Слово Твайо—светільнік ноге моей". Але ж не можна російські ідіоми дослівно переносити в українську мову. По-російському: "Слово Твайо—светільнік ноге моей" може бути й добрий переклад. В цьому випадку в російській мові одна нога символізує подорож якоїсь людини. У росіян це вживається часто. Розсердившись, вони кажуть: "Мая нога не переступіт твоєво порога."

"Перекладаючи" вірш 105 з 119 Псальми, проф. І. Огієнко просто позичив прикрий московизм з російської Біблії, зовсім не зважаючи на ясне значення оригінального гебрейського тексту.

М. Фесенко

З осіннього циклу

ПРИЙШЛА УСМІХНЕНА . . .

Прийшла усміхнена, весела,
така привабна й молода,
обходить десь там наші села,
в міста так само загляда.

Прийшла у золоті, в багрянці,
з бровами рівними шнурком,
а на щоках горять рум'янці,
цвітуть, як кров із молоком.

Прийшла з багатими дарунками:
у неї все, що хочеш, є . . .
І їх не жменями, а клунками
усім розносить, роздає.

Дає всім щедро, не шкодуючи:
- - Не огинайся! На! Бери! . . .
Вітри гудуть, страшне віщуючи,
та що їй хижі ті вітри!

Ще поки старість десь за горами
лиш подає про себе вість,
вона барвистими уборами
пишатись буде їм на злість.

Вітри на неї теж не зглянуться
і зірвуть шати залюбки,
та їй з калини ще зостануться
намиста доброго разки.

Вар. Гаврилович

У Ветлеємі нині новина

У Ветлеємі нині новина:
Пречиста Діва вродила Сина!
В яслах на сіні Його поклала,
Пісню тихенько Йому співала

Там Херувими з неба злітають,
Ангельські хори Спаса витають.
Пастир убогий несе, що може,
Щоб вдарувати Дитятко Боже.

Пастирям ангел вістку голосить:
"Радощі, щастя Бог вам приносить!"
До Ветлеєму всі поспішайте,
В бідній Дитині Спаса витайте!"

За зорі світлом здалеку, з Сходу,
Йдуть мудрі волхви славного роду.
Золото щире, ладон та мирно, —
Царські дарунки, — склали в офіру.

Любий наш Спасе, ми не багаті,
Дарів коштовних не можем дати . . .
Тай ми дарунки несем від себе:
Віру та щиру любов до Тебе.

Оком прихильним глянь, Божий Сину,
На нашу землю, нашу Вкраїну,
Дай їй щасливу, Господи, долю,
Мудрість даруй їй, згоду та волю.

Чи ви заплатили свою передплату за "Євангельську Правду"?

П. Боднар

ПІЗНАННЯ ІСУСА ХРИСТА

Наш Спаситель заявив: "Ніхто не знає Сина, тільки Отець" (Мат. 11:27). Це твердження є правдиве, бо походить від Того, хто є Сам Правдою. "Світ Ним настав, і світ Його не пізнав." Усі люди на землі, і навіть Його учні, не знали Його. Христос запитав фарисеїв: "Що ви думаєте про Христа? Чий Він Син? Вони Йому кажуть: "Давидів." Він до них промовляє: "Як же то силою Духа Давид Його Господом зве, коли каже: "Промовив Господь Господеві моєму: сядь праворуч Мене, доки не покладу Я Твоїх ворогів за підніжка ногам Твоїм." Тож коли Давид зве Його Господом, — як же Він Йому син?" І ніхто не спромігся відповісти Йому ані слова. І ніхто з того дня не відважився більш питати Його (Мат. 22:42-46). Не зважаючи на те, що фарисеї знали Йосифа, і Марію — матір Ісуса, Його братів і сестер, Христос проте, заявив: "Ні Мене не знаєте, ні Отця Мого" (Івана 8:19). Христос сказав: "Я корінь і рід Давидів" (Одк. 22:16). З того слідує, що не Давид був коренем Ісуса Христа, а навпаки, Христос є коренем і Господом Давида і усіх людей. Про Ісуса Христа люди різно говорили; одні вважали Його за Івана Христителя, інші за Іллю, ще інші за Єремію або за одного із Старозаповітних пророків. Тоді Христос із цим питанням звернувся до Своїх учнів: "А ви ж за кого Мене маєте?" А Симон Петро на це сказав: "Ти Христос, Син Бога живого!" Це була правдива відповідь. Одначе вона походила не від тіла й крови — не від людей взагалі, а просто від Отця, що на небі (Мат. 16:13-17).

За тим слідує, що дійсне пізнання Особи Ісуса Христа, як Сина Божого, походить не від людей, а від Отця небесного — відкриттям. Наш Спаситель сказав: "Я пастир добрий, і знаю моїх і знають Мене Мої". Котрі Христові — ті знають Його. Була прірва часу, в якім вони Його не знали, бо були в предках відчужені від Бога і від Христа. Вони були тьмою; були мертвими в гріхах та провинах. Та надійшов час на схід великого Світла з висоти, як про те написано: "Бо Бог, що звелів був світлу засяяти з темряви, в серцях наших засяяв, щоб освітлити знання слави Божої — в обличчі Христовім. А ми маємо скарб цей у посудинах глиняних, щоб велич сила була Божа, а не від нас" (2 Кор. 4:6, 7). Відтоді Христос Своїм духом стає головою цих просвічених членів Свого тіла. Всі вони знають Христа, бо спершу були навчені від Бога. У Пророків написано: "І всі будуть від Бога навчені. Кожен, хто від Бога почув і навчився, приходить до Мене" (Івана 6:45). Хто від Бога не навчений про Христа, такий тільки устами визнає та наближається до Нього, але серцем своїм він є від Нього далеко.

Семіон був навчений від Бога про Сина Божого, коли своїм просвіченим духовим зором в особі дитини Ісуса бачив велике Світло, бачив приготовлене спасіння перед лицем усіх людей. (Луки 2:25-32). Натанаїл рівно ж був навчений від Бога, коли визнав Ісуса: "Ти — Син Божий, Ти Цар Ізраїля" (Івана 1:45-49). Бог виявив Свого Сина у вибранім посуді в особі апостола Павла, як про те він пізніше писав: "Коли ж Бог, що був вибрав мене від утроби матері моєї й покликав ласкою Своєю, уподобав був виявити в мені Сина Свого, щоб благовістив я Його між поганами, — я не радився зараз із тілом та кровю" (Гал. 1:15, 16). "І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, — живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив і видав за мене Самого Себе". (Гал. 2:20). "І донині через подібних вибранців, в яких живе Христос, Бог виявляє погиблим грішникам спасаючого Христа." "Усе ж від Бога, що нас примирив із Собою Ісусом Христом і дав нам служіння примирення, бо Бог у Христі примирив світ з Собою Самим, не зважавши на їхні провини, і поклав у нас слово примирення. Оце ми послухаємо замість Христа, ніби Бог благає через нас, благаємо замість Христа: примиріться з Богом" (2 Кор. 5:18-20). "Випробуйте самих себе, чи ви в вірі, пізнавайте самих себе. Хіба ви не знаєте самих себе? Хіба тільки, що ви недостойні" (2 Кор. 13:5). У Пророків написано: "І всі будуть від Бога навчені. Кожен, хто від Бога почув і навчився, приходить до Мене." (Івана 6:45).

Проп. В. Віннавський

ЧИ СПРАВДІ ОБРАЗА?

Шановний автор книжки "Соціяльно — побутові проблеми", Торонто, Онт. 1956 р., п. Сидір Запорожець, почуває себе ображеним таким евангельським висловом: "Протестанти не поклоняються жодним матеріяльним речам і не обожнюють їх, бо це рівнялося б ідолопоклонству" ("Євангельська Правда" за січень-лютий 1956 р. у статті "Під осуд читачів"). Звичайно, ми, протестанти, не виписуємо те, що нам подобається, і не на те, щоб когось ображати. Але, проживаючи в демократичній вільній країні, маємо повне право наші погляди й думки наші, оперті на єдиному християнському фундаменті св. Євангелії, без страху висловити, і без огляду на те, чи це кому подобається, чи ні. Зате, звертаємо пильну увагу, щоб те, що ми висловлюємо, було згідне з наукою Ісуса Христа. Коли ми порушуємо тут цю справу, то не на те, щоб перепрошувати ображеного п. З., бо тоді ми відступали б від чистоти св. Євангелії. А навпаки, ще з більшим натиском стверджуємо наш вислів, що обожнювання матеріяльних річей не тільки рівняється ідолопоклонству, а таки є огидним ідолопоклонством.

До такого твердження маємо підставу у Святому Письмі Старого й Нового Заповітів, бо це не є так як п. З. собі пояснює: "Як бачимо з цього, то і тут відступники правдивославленої церкви, мучаючись своїм особистим сумлінням, щоб виправдати своє відступництво, придумують абсолютно безпідставні й зовсім не суттєві різні "штучки" і дозволяють собі ображати ними віруючих правдиво-славленої церкви". Та тут ми хочемо сказати, що п. З. не знає Святого Письма, або свідомо ігнорує його, коли так висловлюється. Теж дуже помиляється п. З., коли думає, що всі протестанти є відступники "правдивославленої" церкви, бо 99 відсотків протестантів не то, що не були в "правдиво-славленій" церкві, але навіть її ніколи не бачили, бо родились від бітьків протестантів, а при цьому запитуємо п. З., котра саме є "правдиво - славлена" церква тут, на еміграції, де маємо аж півдюжини тих правдивославлених церков? Далі, протестанти не придумують жодних "штучок," а опираються на св. Євангелії, зате п. З. потребує всяких штучок, бо не має на чім опертися. Наша дорога і без "штучок" проста і ясна.

Друга заповідь Божа цілком виразно відкидає ідолопоклонство: "Не робитимеш собі ваяного (різбленого) кумира (ідола) чи подобини того, що на небесах угорі, і того, що на землі внизу, і того, що в водах і під землею, щоб не припадав ниць перед ними і не служив їм; бо я Господь, Бог твій, ревний Бог, що караю беззаконня отецьке на дітях у третьому, і четвертому роді тих, що ненавидять мене. І роблю добро тисячам родів тих, що люблять мене і допильновують заповідей моїх" 2 Мойсея 20:4-6. Пророки Старого Заповіту теж картали жидів за ідолопоклонство: "Ті, що роблять богів — всі вони ледачі . . . Не знають бо й не бачать, бо їм очі затулено, щоб сліпом сліпували, й однято розум. І не візьме собі такий до серця, нема в його стільки знання й розуму, щоб собі сказати: Таж половину з того (дерева) спалив я в огні, а на жарі спік хліб та печеню і з'їв те; хіба ж тепер із останку зроблю собі гидоту? Хіба стану бити поклони перед полінoм?" Ісая 44:9-10. "Без розуму ті, що носяться з дерев'яним своїм ідолом, та моляться до такого бога, що не рятує" Іс. 45:20. "Кому ж то ви мою подобу вподобили? З ким зрівняєте, і з ким поставите поруч, щоб ми показались однакові? І беруть його на плечі, несуть і становлять його на місці; і стоїть він, не здвигнеться з свого місця; кричать до його кричма, та він не чує, не озветься, в біді не поможе. Спогадайте се й до серця, зрадники, собі прийміте. Спогадайте давні давна, від початку віків, що я Бог, і нема іншого Бога, нема мені рівні" Іс. 46:5-9. "Їхні божки — срібло й золото, діло рук людських: вони мають уста — й не говорять, очі мають вони — й не бачать, мають уші вони — та не чують, мають носа — й без нюху, мають руки — та не дотикаються, мають ноги — й не ходять, своїм горлом вони не говорять" Пс. 115:4-7. Це не "штуки" а цитати зі Слова Божого. І коли протестанти не ідолопоклонствують, то тільки тому, що для нас Слово Боже є авторитет, і єдина підвалина для релігійного життя. "Тоді будуть ідоли в поволоці срібній, та ббвани в поволоці золотій, — гидотою вам, ти повикидаєш їх, як погань і казатимеш: геть звідси!" Іс. 30:22.

Немає місця ідолопоклонство і в Новому Заповіті. Ісус Христос не визнавав його, і апостоли теж не засновували ідолопоклонних церков. Виразно і недвозначно Ісус Христос каже: "Ніхто Бога ніколи не бачив, — Однородженний Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив" Ів. 1:18. "Це не значить, щоб хтось Отця бачив,— тільки Той Отця бачив, Хто походить від Бога." Ів. 6:46. "Бог є Дух, і ті, що Йому вклоняються, повинні в дусі та в правді вклонятись" Ів. 4:24. "Господу Богу своєму вклонятися будеш, і будеш служити одному Йому" Матв. 4:10. Це теж жодні "штуки", а слова Ісуса Христа. Чи придержується тих слів п. З. з його "правдиво-славною" церквою? В Старому й Новому Заповітах не похваляється ніде, ні одним словом улюблене ідолопоклонство п. З., а поборюється його. Тому християнинові зовсім не випадає ображатися тим, що Христос навчає.

Дивним воно є, що п. З. у своїй книжці так часто згадує Господа Бога, Ісуса Христа, апостолів, Євангелію, Біблію, — а сам так далеко від того всього стоїть. Він навіть переконує читачів, що "православна віра має свій початок ще від святих апостолів — учнів Ісуса Христа, і що вона не відступила й не відступає від основного Закону — Євангелії ані на одну йоту, і до сьогоднішнього дня правдиво славить Господа Бога, тобто славить так, як учив сам Господь Бог." (стр. 48). В таке твердження можуть повірити лише ті люди, які ніколи не читали Слова Божого, бо вже з наведених цитат Слова Божого ми бачили цілком протилежне. Як ті "йоти" розуміє п. З. годі збагнути. Теж годі збагнути, про якого Господа Бога він думає? Бож Господь Бог, в якого вірять протестанти, ось що говорить: "Я Господь, Бог твій... нехай не буде в тебе богів інших перед моїм лицем. І не робитимеш собі ваяного кумира . . . щоб не припадав ти ниць перед ним і не служив їм, бо я Господь Бог твій . . . " Тут не ходить про маленькі йоти, а про дві заповіді Божі, які п. З. промовчує, бо вони йому невигідні.

Найбільший апостол християнства — Павло, теж є проти ідольства. Він каже: "Бог, що сотворив світ і все, що на ньому, бувши Господом неба і землі, прожива не в храмах, рукою збудованих, і Він не вимагає служіння рук людських, ніби в чомусь Він мав би потребу, бо сам дає всім і життя, і дихання і все . . . не повинні ми думати, що Божество подібне до золота, або срібла, чи до каменю, твору мистецтва чи людської вигадки" Дії Ап. 17:24-29. В місті Єфесі фабрикант божків — Дмитро, виступав проти ап. Павла: "Цей Павло, пересвідчивши, відвернув багатенно народу (від ідолів), говорячи, ніби то не боги ті, що руками зроблені" Дії Ап. 19:26. Чи не робить того самого тепер п. З., коли правдою ображається? "Знаєте, що коли ви погани були, то ходили до німих ідолів, ніби воджено вас. Не обманюйте себе: ні розпусники, ні **ідоляни,** ні перелюбники . . . Царства Божого не наслідять вони . . . Що ідол у світі ніщо, і що іншого Бога нема, окрім Бога одного" 1 Кор. 12:2; 6:9; 8:4.

Те, що п. З. вважає за святощі, наш великий геній Т. Шевченко називав ідольством та огидою: "Увійшов я до притвору і з перестраху спинився. Мене перестрашило якесь препоганє чудо-диво, намальоване на трьохаршиннійі округлій дошці . . . Хотів увійти до самої церкви, коли двері відчинились і вийшла пишно, шиковно вбрана пані . . . і, звернувшись до намальованого чуда-дива, тричі побожно й кокетно перехрестилась і вийшла. Лицемірка! Ідолопоклонниця! І чи одна? Мільйони подібних до неї, безглуздих, зіпсованих ідолопоклонниць . . . Оригінал цієї індійської огиди (безобразія) міститься в соборі як старинність . . . в архиєрейській службі з усією її обстановою і взагалі в декорації показалось мені щось тибетське або японське. І при тій маріонетковій (ляльковій) комедії читається Євангелію. Найпоганіший контраст!" (З історії релігійної думки на Україні, стр. 114-115).

Чи назве п. З. і Т. Шевченка зрадником за те, що він не визнавав ідолопоклонства? Отже, ображайтеся, п. З., тим, що в Біблії написано, тим, що Христос навчав, що апостоли проповідували, та і тим, що Т. Шевченко назвав **ідолопоклонством** і огидою.

Ми маємо фотокартки й портрети наших батьків, братів і сестер, а теж близьких і знайомих, проте, до ним ми не молимося, не кадимо їм кадильним димом, не ставимо свічок перед ними, хоч вони є оригінальні, правдиві фотографії. Ми свято переконані, що ніхто з християн не молиться до фотографій батька чи матері і т. п. Як же тоді назвати тих, що б'ють поклони, цілують та моляться до образів, що є лише фантазією мистця-маляра? Бога ніколи ніхто не бачив, теж не має ніхто правдивого образа Ісуса Христа. Як же тоді назвати ці малюнки, як не фантазією малярів, а тих, що моляться до цієї фантазії, ідолопоклонниками? Та коли б ми і мали правдивий образ нашого Спасителя, і до цього образа молились, то і тоді це було б ідолопоклонством, бо правдиві поклонники повинні поклонятися Богу духом і правдою, так сам Ісус Христос навчає. Радимо п. З. глибше застановитися над оцими словами: "Не кожен, хто говорить до Мене: Господи, Господи! увійде до Царства Небесного, але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі" Матв. 7:21.

МОРАЛЬНЕ УБОЗТВО

Доля підсоветських каторжан справедливо викликає співчуття усього цивілізованого світу. Найбільший відсоток цих каторжан становлять українці. При чім серед них є представники усіх віровизнань, які існують в Україні. Там є не тільки православні і католики, але рівно ж і протестанти. Не тільки християни, але також і мохаммедани і буддисти.

Це виглядає якимсь моральним збоченням, коли хтось готовий милосердствувати й захищати права на справедливість і людське життя, але тільки тих людей, які належать до його чи її церкви. Таке наставлення цілком заперечує основні засади християнської моралі, що є універсальною в своїм милосерді

Христос навчав бути милосердним навіть до своїх ворогів

Для захисту прав політичних каторжан тепер серед українців усюди творяться комітети і в газетах друкуються протести до Об'єднаних Націй; ці протести читачі мають підписувати і відсилати назад до редакцій. Тут усе, ніби, гаразд, але коли ви прочитаєте зміст цих протестів, то вас вражає якраз моральне убозтво авторів протестів. Про терпіння українських протестантів у російських каторжанських таборах вони зовсім не згадують. Згадується лише православну і католицьку церкви Таке несправедливе наставлення перекреслює саму мету протестів. Чи це не значить, що коли б православні й католики перебрали владу в Советському Союзі на спілку, то вони лишили б протестантів і надалі сидіти в таборах? Існування великої української протестантської церкви в Україні і за кордоном є доконаний факт. Факт цей знаний дуже добре всім українцям і чужинцям членам Об'єднаних Націй Отже, навмисне промовчування переслідування великої частини українського народу лише з причин конфесійної ненависти в дуже негарнім світлі виставляє церковний і світський проводи, які винні в цім немилосернім і немудрім поступованні. Проте, українські протестанти, не зважаючи на вищенаведене трактування не раз уже виступали перед Об'єднаними Націями в подібних справах з своїми протестами, і кожного разу це роблено не лише на захист переслідуваних протестантів, але всіх українців без різниці їх конфесійної приналежности.

Українські євангелики ставали і стають на захист кожної покриндженої людини, не питаючись у неї, до якої церкви вона ходить. Більш того, не зважаючи на немилосердне ставлення декого з так званих ритуалістичних християн до українських євангеликів, вони завжди виступали при всякій нагоді на захист гнаних і переслідуваних православних і католиків.

Подиву гідною річчу є те, що серед українців на еміграції так мало людей з ритуалістичних проводів, які, зважаючи на великі страждання, спромоглися забути дрібничкові конфесійні порахунки. Дивним є, що ці церковні проводи нехтують цю справу і не хочуть навчити свою паству навіть основним засадам християнського милосердя. Як вони можуть сподіватись милосердя чи співчуття від будь-кого, ко-

(Продовження на стор. 8)

МОРАЛЬНЕ УБОЗТВО

(Докінчення з стор. 7)

ли самі є так само немилосердні?

Для українського народу потрібен кращий провід, ніж той, що виявляє своє обличчя в згаданих протестах і відозвах.

Нам здається, що редакції часописів, які хочуть захистити своє добре ім'я, як представників громадської 'справедливости, повинні були б домагатися відповідних змін тексту протестів, а не друкувати їх в такому вигляді, 'що дискредитує і членів редакційних колегій, і мало не всіх українських емігрантів.

М. Фесенко

PEACE ON EARTH

By Nova

It was with a feeling of bitter futility that John Thurston closed his ledger at five o'clock on Christmas Eve and looked out the window at the milling crowds of Christmas shoppers in the street below. "Look at the worried faces," he thought. "Every one of them making a last minute dash because they forgot Aunt Susie or rich Uncle Si! I guess Uncle Lester is right after all. Christmas is strictly a money-making proposition and it's a good idea to rake in the cash while we can."

John's sober, blue eyes rested for a moment on a ragged little urchin standing on the corner near the news-stand He was especially noticeable because he was wearing a bright red cap and scarf which was a startling contrast to his grey, grimy clothes. For a brief minute he remembered his Uncle Bill who had been in partnership with Uncle Lester until his untimely death. Beloved Uncle Bill had once said, "Christmas is not just a date—December 25. It is the heart of Christianity." But the moment was fleeting and Uncle Lester's greedy philosophy pervaded his spirit once again.

Out on the street the biting wind flicked his face with darts of snow. People were crazy, he reflected, to be out in this weather doing last minute shopping. Of course, he didn't shop because he had only Uncle Lester left, and Lester's viewpoint didn't include Christmas in his soul as anything but a chance to add to his bank account

Faintly he heard the strains of "Silent Night" from afar. Involuntarily his heart leaped. That was Uncle Bill's favorite Christmas hymn. Then he looked in the shop window he was passing where a large sign proclaimed, "Get your last-minute bargains here. 40% Discount for Clearance!" His mouth curled. Silent night! Bargain night! Too bad we couldn't have Christmas twice a year so people could clear out their stocks and start over again more often.

Uncle Lester would be home when he got there. He would say, "Well, John. Did you get the books to balance?" It was the same every night Then he would open his paper to the stock market section and study the page thoroughly until John had cleaned up for supper. Martha, the housekeeper, would say that "supper's on" and the two of them would sit down to a desultory meal and discuss the possibilities of expanding the store's business. After the meal they would go into the drab living room which was furnished with bare necessities and listen to the news on the radio. Just because it was Christmas was no reason to have a wreath at the window or a few friends in for company. They had no close friends.

Suddenly John found himself wanting to get away from the routine. He had always taken the same route from the office to the apartment where he and Uncle Lester lived. If he could only follow a different path just once. The strains of "Silent Night" came a little closer. He turned the next corner instead of following the street that led home.

A few yards away a child screamed. John walked faster as he noticed a knot of youngsters ahead of him, arms flailing and a confusion of high-pitched voices. As he neared the group, a well-dressed boy of about ten pitched into a dirty little ragamuffin with a bright, clean red scarf and cap. He recognized the figure he had view from the office window. John hurried to the scene and roughly separated the two boys. "Here! What's the matter? Don't you know boys shouldn't fight?" His voice, though gruff, held a hint of amusement.

Both boys started shouting at once. The other children crowded closer and all of them were shouting. "That's my cap and scarf," the well-dressed one hollered as he tried to lunge towards the culprit. "That's mine! I know it is and he can't have it!"

"But you have a nice cap, and a pretty white silk scarf, too," John reasoned. The grimy little fellow hung back and didn't say anything.

"Just a minute now," soothed John. "What makes you think that's your cap and scarf, fellow?"

"I'm Mortimer Perkins, that's what." Mortimer stuck his lower jaw out belligerently. "That kid couldn't buy a toothpick! I know it's mine because I saw my mother unwrap it at home and it's mine because she always buys me things. He stole it! He stole it!" Mortimer's voice reached a high screech as a long, low, black car drew up to the curb. He whirled around and loosed himself from John's grasp, running to the car and calling, "Moth-er-r-! Tell this man that kid's got my cap and scarf. Tell him. He won't let me get it back. Mother-r-r-r!"

A tall, be-furred lady stepped from the car, a tight, worried expression about her lips She ordered the chauffeur to break up this crowd of ruffians and get Mortimer into the car. The crowd dispersed, and Mortimer sullenly crawled into the back seat of the big shiny limousine.

"Im sorry if Mortimer made a fuss here," she said in a hard, crisp voice. John still had his arm around the shoulders of the ragged youngster. "I did give the cap and scarf to the church to distribute among the poor. After all, it is Christmas," she explained, "and we Perkinses never let it be said that we don't do our duty at Christmas time. If you will read tonight's paper, you will see that Mr. Perkins and myself have given very generously to charity this year in spite of the hardships it puts upon us."

John's lips tightened. "Yes, Mrs. Perkins. You and your husband and son are very generous at Chistmas time I'm sure. Your hearts must be full of the spirit of giving and of—of—hard, cold diamonds."

He grabbed the little boy by the shoulder and said, "Come on, son."

They walked along in silence for several minutes. The strains of church hymns were louder now. A sniffling noise came from the little fellow. John looked down.

"What's the matter, Butch? Cold?"

He shook his head.

"What's your name?"

"David."

"Where are you going now, David?"

David's eyes lighted. "I'm going to meet my mother at the church. Will you come with me? Please, mister, I want you to meet my mother. Please, mister," he pleaded.

"Well, I—" John hesitated. He hadn't been inside a church since his Uncle Bill had died.

"Please?" David tugged at John's hand. "It's just up in the next block." Then suddenly David thought of something. He said hesitantly, "Or—is your little boy waiting at home for you?"

John smiled. "I have no little boy, David. Maybe you'll be my little boy for tonight. Come on, where's that church?"

Their footsteps hastened. In a few moments they were at the church door where a sweet-smiling woman was clutching at the shawl round her shoulders, her bare hands red and cold.

"David", she cried, "you're late. Where have you been?" In a torrent of jumbled words, David told his mother about Mortimer and the cap and scarf

"I didn't fight back, though, mom I honestly didn't. I turned the other cheek, like you said, mom. And then this man came and everything's all right now. But mom," his large round eyes searched hers as John looked on. "Mom—it is my cap and scarf, isn't it?"

From the imposing, greystone building rising against the snowy night came loud and clear the voices of the choir.

"Hark, the herald angels sing."

Together the three entered the large doors of the edifice.

"Glory to the new-born King,"

They found a seat towards the back of the auditorium. John's confusion suddenly left him. The meaning of life, of Christmas broke upon his spirit in sharp, clear truth. Here was Uncle Bill's philosophy, bound together in one brief incident -culminated in these two, loving people; personified by mother and son who lived according to the gospel. He made a swift comparison of the woman who had her name in the papers because she had donated worldly goods, retaining more than plenty for her own selfish use, and this kindly mother who had only her belief in the teachings of Jesus to give to the world. She had taught her child in the ways of righteousness and already, at so young an age, he had learned the value of one of these lessons. There would be many more lessons before the lad reached manhood

"Peace on earth and mercy mild"

John breathed deeply. His eyes filled and his throat contracted with the significance of the great lesson he had learned this night. Reaching for David's hand and giving it a hearty squeeze, his lips noislessly formed the words,

"God and sinners reconciled."

"Instructor."

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVIII. Число 1-2. Торонто, Онт. Січень-лютий 1967 January-February Toronto, Ont. Рік XVIII. Число 1-2.

ЯК МИ УЯВЛЯЄМО ВІЛЬНУ УКРАЇНУ

Переглянувши українську пресу за кордоном, ви знайдете дуже мало матеріялів і спроб опрацювати питання устрою в Україні після того як будуть прогнані займаці. Питання це важливе. Наш народ на рідних землях не має нагоди розробляти це питання з причин ясних кожному, тому можна сподіватися, що думки загалу і проводу на рідних землях у великій мірі будуть забарвлені умовинами їхнього сучасного життя. Це виявилося в одній недавно переведеній анкеті серед утікачів з-під "совєтів". Утікачі багато говорили за те, що вони стоять за демократію, і в той же самий час були за цензуру преси та інші обмеження свобід.

Українська закордонна преса перед війною, за малими винятками, стояла на плятформі націоналістичної однопартійности з усіма наслідками подібної системи. По другій світовій війні, коли нацизм вийшов з моди, мало не вся наша преса висловлює свою прихильність до демократичного устрою, але цілком не розробляє цього питання. Врешті, слово "демократія" може прикривати силу гріхів. Ось і комуністи зовуть себе єдиною в світі правдивою демократію. Отже, ми маємо перед собою в наші дні пляни "демократичного" устрою в Україні, але з "вождем", "однією партією", "службою безпеки", з однією або найбільше двома церквами, до яких громадянам дозволиться належати, і горе всім іншим. У багатьох випадках українська преса за кордоном схиляється до "вождизму", релігійної нетолерантности, однопартійности та інших надуживань людських прав і свобід, шкода тільки, що в той же час вони доводять, що вони стоять за "демократію". Отже, визволившись і скинувши кайдани чужинців, український народ може програти свою боротьбу за волю на внутрішнім фронті, допустивши через непідготованість до уряду якогось "вождя" з усіма засобами і методами тоталізму. Може постати якийсь уряд, подібний до урядів у католицьких і православних країнах, який створить нову поліційну державу на українських землях.

Безперечно, між формою уряду і устрою, що собі творить той або інший народ, і поширеними у народі релігійними віруваннями є тісний зв'язок. Вас вражає певна закономірність, коли ви дивитесь на мапу Европи чи окремо країн, де населення переважно католицьке або православне: як правило — ці країни мають "вождя" на чолі держави, якого вони часом називають президентом. Таке найчастіше практикується в державах південної Америки. Так само в усіх цих країнах панує релігійна нетолерантність і уряд підтримує якусь одну церкву. Громадські свободи суворо обмежені і найвища влада — це влада поліції тайної і явної.

Це зрозуміти легко, бо найперше в церкві громадяни засвоюють собі основні концепції співжиття. Тоталітарні ритуалістичні церкви, побудовані на релігійнім вождизмі та ієрархії, звичайно виховують населення в такому ж дусі. Не дивно, що комунізм найлегше шириться в тих країнах, де панівними церквами були католицька або православна.

Зовсім інакше стоїть справа в країнах з протестантською більшістю. Ідеї особистої гідности і особистих свобід там вільно ширяться серед населення і це веде до витворення демократичних урядів і устрою, відповідальних перед усім народом. Замість релігійної нетолерантности панує свобода совісти, поліція стає оборонцем закону і права, а не засобом репресій і переслідування тих, що інакше думають.

На чому ж будується євангельський деморатизм? Євангельський демократизм в першу чергу будується на вірі в найвищу цінність людини. Людина носить в собі образ Божий і божественну гідність. Не тільки це Бог так високо цінив людину, що прийшов у тілі, щоб Син Чоловічий умер за неї. Отже, в світлі цієї науки не можна поділять людей на таких, що їх можна переробляти на мило або душити мотузом, якщо вони заваджають, і на еліту, якій належить вся влада і все найкраще в житті. Євангельський демократизм підносить ідею служіння замість ідеї панування і хто дістав від Бога найбільше дарів доводить свою вищу вартість більшим і кращим служінням ширшому колові людей.

Слово Боже проголошує, що людина має царську гідність. "Зробив бо нас царями і священиками Богу і Отцеві свойому". Ідея царскости людини виключає можливість "вождизму", "тоталізму" і усякої іншої форми "диктатури". Ніхто не може керувати царем без його особистої згоди. На цій засаді будується демократичний уряд. Народом мають право керувати тільки ті, кого сам народ покликав у вільних виборах на відповідальні посади. Ми не хочемо тут входити в деталі методи виявлення народної волі, але хоч би які форми цей вияв набрав — вибори мають бути вільні від будь-якого поліційного примусу. Ті, кого народ вибрав для керівництва, залишаються на своїх посадах лише так довго поки вони мають довіря більшости народу. Як це переводиться практично в життя є окреме питання, що потребує окремої розвідки. Нас цікавлять у цій статті лише духові підвалини правдивого демократизму. Слово Боже також проголошує людину священиком. Священик має безпосередній доступ до Бога. Ця концепція вимагає свободи совісти і релігійної толерантности. Жадна партія, уряд чи рух не мають права наказувати громадянам ходити до тієї чи іншої церкви. Це є справа глибоко особиста, і кожен громадянин повинен розв'язати її сам для себе. Ніхто не має права накидати своїх релігійних поглядів іншим силою. Церква повинна бути відділена від держави і політики. Чому одні громадяни мають платити за релігійні церемонії інших? Нема сумніву, що кожен фанатик може придумати собі політичну чи державну причину, чому треба дозволити в Україні одну чи лише дві церкви, але це суперечить основним засадам елементарної справедливости та приносить терпіння і руїну для краю. У цьому випадку функція уряду є чисто неґативна. Цебто уряд має доглянути, щоб в Україні мохамедани, будисти, католики, протестанти, православні й всі інші мали повну нагоду без перешкоди так покланятись Богові як їм здається добрим, крім того, уряд повинен запобігти можливости, щоб якісь фанатики з однієї групи не почали переслідувати і втручатись у релігійні відправи іншої групи.

Цю форму толерантности мають найкультурніші найбільші потуги світу, де панують свободи і найкращий добробут. Отже, цим народам свобода совісти і свобода релігій пішла на добре, буде це великим благословенням і для України. Нема чого боятись великої різноманітности релігійних рухів і організацій у краю, це робить народ духово сильним, церкви активними та збагачує думки і духове життя народу. В такий спосіб релігійна різноманітність підкреслює і посилює національну єдність.

Знову ж навіть релігійні тоталісти ще не придумали ефективної методи, якою б вони могли скувати вільну релігійну думку. Не пощастило в цьому "святій інквізиції", не пощастило московському МВД, не пощастить і нашим тоталістам, але ми віримо, що наш народ має стільки природної мудрости, що сам не дозволить, щоб хтось в Україні насилував віру іншого. Коли будь-який уряд, партія, чи особа починають наказувати людям, до якої церкви вони мають ходити, то така особа чи уряд пробують стати на місце Бога і тим самим стають ідолом. Обов'язок кожної свідомої людини боротися з ідолами і ідольством усіма силами.

Ми не зобов'язані коритись урядові, що /робить себе Бо-

(Продовження на стор. 2)

ЯК МИ УЯВЛЯЄМО ВІЛЬНУ УКРАЇНУ

(Продовження з стор. 1)

гом, навпаки, ми повинні такий уряд і такі течії поборювати в ім'я правди Божої. Крім цього, релігійне насильство також розбиває і озлоблює народ.

Слово Боже називає людину пророком. Ознака пророка є право вільного слова. Тому евангельський демократизм вимагає повної свободи преси, зборів, руху і можливости для кожного прилюдно проповідувати свою думку.

Ми відкидаємо право будь-якої державної інституції до урядової цензури преси, пошти чи промов. Лише кримінальні вчинки в цій сфері підлягають судовому переслідуванню в строго усталенім порядку. Під час війни ці свободи народ може обмежити для себе, не зрікаючись основного принципу з тим, щоб у мирний час їх знову відновити. Ці виключні періоди лише підтверджують правило.

Слово Боже навчає не тільки про гідність людини, але і говорить про зіпсуття людської природи. Людина являє собою храм, але храм у руїнах через гріх. Через гріховність людської природи терпить демократичність устрою. Знаючи це, ми певні, що ніхто не є такий добрий, щоб йому можна було довірити безконтрольну владу в церкві, партії чи то в державі. Через нахил до беззаконня, що гніздиться мало не в кожній людині, потрібна громадська контроля в формі періодичних перевиборів, свободи критики, обмеження і поділу державних установ та ухвалення закону про громадські права людини.

Отже, щоб провід країни не міг надуживати владою, то влада ділиться окремо на законодавчу, виконавчу і судову. Владу законодавчу (парлямент, сенат) вибирають на обмежений час і її завдання — обмірковувати та ухвалювати закони для країни. Окремо вибирають виконавчу владу. Виконавча влада не має права ухвалювати законів або міняти їх. Виконавча влада лише доглядає, щоб наявні закони були дотримувані в країні.

У зв'язку з функціями виконавчої влади, треба зауважити, що її обов'язок — допильнувати й того, щоб свобода громадян не була обмежена штучними адміністративними заходами. Наприклад, свобода виїзду з свого краю, або право повернутись назад. Свобода вільного руху. На цій підставі ми думаємо, що паспортна система, яка існує в інших країнах, порушує цю свободу.

Кінець-кінцем, практика показала під час війни, що паспорти створюють труднощі лише для чесних громадян, які стало забувають їх вдома. Всі ж злодії і шпіони завжди мають першокласні паспорти при собі.

Під час війни німецький шпіон, що висадився з підводного човна в Канаді, переховувався цілу війну, не зважаючи на паспортну систему та аж по війні сам зголосився до поліції. Гузенко відкрив у Канаді сітку шпіонів, яка функціонувала і з паспортами і без них і то в найвищих урядових колах в США. Краще побільшити число поліції і поліпшити методи викриття кримінальників, ніж створювати без потреби великі труднощі громадянству. Отже, в засаді ми проти системи паспортів з міркувань принципових і практичних.

Зовсім окремо утворюється судову владу. Суддів може призначувати уряд, але по призначенні він тратить над ними всяку контролю. Кожного суддю призначається на все життя і його зможе змінити лише парлямент і то в строго означенім законом порядку. Отже, кожен суддя не потребує звертати найменшої уваги, чи його рішення подобаються урядові чи ні, а має повну нагоду судити згідно з совістю і наявними законами. Ці елементарні права людини в тоталітарних поліційних державах брутально топчуться. Там "вождь" або партія сама видає закони, сама судить, сама і карає і нема ні спасіння, ані порятунку нещасному громадянинові, який осмілився думати інакше ніж наказано.

Вищезгадані окремі закони повинні ґарантувати кожному громадянинові його особисту недоторканість. Поліція не має права тримати будь-кого під арештом довше, ніж двадцять чотири години і повинна поставити заарештованого перед суддю, подавши факти обвинувачення. Заарештований має право викупитись на волю під заставу і має право негайно радитися з своїм консультантом. В тоталітарних країнах перший-ліпший поліцай або просто якийсь маніяк чи партійний хам може вночі вдертися у вашу хату, стягти вас з ліжка, на смерть налякати всю родину і потім гноїти вас місяцями у в'язниці без усяких обвинувачень чи причин.

Навпаки, евангельський демократизм суворо обмежує функції поліції законом і громадянин, в разі зробленої йому шкоди, може притягти до суду не тільки кожного урядовця, але й саму державу і виграти справу, бо недоторканість його особи і хати ґарантовані законом.

Отже, уряд є для народу, а не народ для уряду. Віра в найвищу гідність людини неминуче веде до проголошення расової свободи. Кожен може писати і говорити мовою, яка йому сподобається та творити свої культурні цінності так як йому хочеться. Ця засада була здійснена в Україні в часи державного будівництва. З цілої Европи тільки Україна дала тоді своїм меншинам національно-персональну автономію. На жаль, в наші дні деякі скрайні фанатики за кордоном погрожують вирізати в Україні доноги всіх не-українців. Дякувати Богові, що таких звихнених осіб є небагато, але зараза може поширитись під час кризи і боротьби.

Згадані принципи подано лише дуже загально. Кожний із них потребує ширших студій і дискусій. Проте, в своїй суті основи евангельського демократизму забезпечують добробут народові і краєві. Було б великим лихом, коли б наш народ, скинувши комуністичне ярмо, надів собі на шию якесь інше.

М. Фесенко

Що є християнська єдність?

"Достойно благовістя Христового живіть, щоб я почув про вас, що однодушно боретесь за евангельську віру" Фил. 1. 27.

Тепер існує два поняття щодо єдности, або щодо об'єднання: евангельське — або біблійне, й світське — або не біблійне.

Перше має до діла з єдністю духовною, якої характеристикою є Царство Небесне й Воля Божа. Воно є суто духовне об'єднання, що має силу відродження і нового життя. Його знають і до нього належать всі ті, які вірують у Господа Ісуса Христа й які приняли Христа за свого Господа й Царя. Христос є першим у їхньому житті! Вони, хоч і перебувають у різних народах і країнах світу, з'єднані в одно. У них сповняється молитва Христа (Івана 17:1-26), молитва про правдиву єдність, про єдність, яка має свій початок у небі в Самого Бога Отця! Їм не треба говорити про об'єднання, бо вони його мають і переживають разом зі своїм Господом з дня на день.

Друге поняття має до діла з об'єднанням м а т е ріяльного, кількісного, а то й політичного характеру. Його характеристикою є властивості світу цього. Тому то, хоча часом воно й прикрашує себе "духовістю" і навіть цитатами зі Св. Письма, воно в суті речі є недухове, у понятті духовости Євангелії, і без сили відродження! На перший погляд воно може видаватись не злим, але коли зміряти його мірилом Св. Євангелії, то воно не видержує критики й показує властивості "пана світу цього"!

Перше приходить у лагідній формі, у формі лагідного вітру, яким Бог об'явив Себе пророкові Іллі (· Цар. 19:12), у формі вифлеемського немовлятки (Матт. 1:20-21; Луки 2. 7), у формі ласки Св. Євангелії (Івана 1:17; Дії Ап. 20, 24). Його Творцем і Скелею є Сам Бог Ісус Христос, а друге приходить в "галасі й крику", з "гуком і стуком" і основою його є людські примхи, в о р о ж н е ча проти Бога, гріх!

Засадою першого є чистота науки Св. Євангелії без жадних домішок (Об'явлення 22. 18-19), а засадою другого є "всі з одного котьолка", де "старший брат" є можновладцем.

У першому єдність є **єдністю згори,** яка має свій початок і свій кінець у не земному, але в небесному: в Самого Бога Отця. В другому "єдність" є **єдністю знизу,** якої характеристикою є політика, матеріялізм і диктаторство (хоча б навіть і "диктатура пролетаріяту"!).

Ті, які знають першу, тобто правдиву єдність, беруть собі за взір плян єдности накреслений у Св. Євангелії, єдности, до якої ніхто не може ввійти іншими дверима й іншою дорогою як тільки дверима й дорогою віри, яка є лише в Христі Ісусі й яка є даром Божим! (Івана 10. 9; Матт. 7.13-14; Івана 14. 6). Натомість ті, які пропагують другу "єдність", беруть собі за приклад державні структури, силу світу цього. Вони говорять теж про

Євангеліє і навіть цитують зі Св. Євангелії, але тільки так, як їм це імпонує. Іншими словами, вони не живуть по-Євангелії!

Ті, які знають правдиву єдність, не хваляться, бо вони знають, що хвала, поклін і подяка належать Богові (Псал. 89. 17; Ісаї 42. 8; 1 Кор. 10. 31; Єфес. 3. 21), але ті, які шукають іншого рода єдности, навіть хваляться "своїми овочами"! У зв'язку з цим постає питання: що ж то за овочі? Боже Совєтський Союз теж хвалиться "своїми овочами", але які ж ті овочі?! (Припов. Соломона 27. 21).

Пропагатори "єдности знизу" часто говорять і пишуть про те, що Христос молився, щоб "усі були одно." Так, це правда, що Христос ужив цих слів, але в якому змислі й про кого (Порів. 2 Кор. 6. 14-15). Простудіюйте уважно й у молитві Івана 17. 1-26, і побачите, що їхня "єдність" є зовсім інша ніж та єдність, за яку молився Христос! Однак, це мене не дивує, що вони не розуміють єдности Христової, бож "духовні речі розуміються тільки духовно (1 Корин. 2, 1-14).

Пропагатори "єдности знизу" не лише не розуміють молитви Христа, але вириваючи лише деякі вірші з Євангелії і вживають їх так, немов би інші вірші в Євангелії зовсім не існували. Це надзвичайно хитрий підхід ворога людських душ. Про те, що настануть часи такого хитрунства, добре знав Спаситель Христос. Для того Він казав Своїм учням: "Стережіться фальшивих пророків!" А Його слуга ап. Павло писав, що й "сам сатана прикидається анголом світлу", а Тамофієві він писав: "Знай, що останніми днями настануть тяжкі часи. Будуть люди тоді самолюбні, грошолюбні . . . вони мають вигляд побожности, але сили її відреклися. Відвертайсь від таких!" (2 Тим. 3, 1-12). "А люди лихі та самозванці матимуть успіх у злому, зводячи й зведені бувши. А ти в тім пробувай, чого тебе навчено й що тобі звірено, знаючи, від кого навчився був ти. Ти ж з дитинства знаєш Писання Святе, що може зробити тебе мудрим на спасіння вірою в Христа Ісуса Все Писання Богом надхнене і корисне до навчання, до докору, до направи, до. виховання в справедливості, щоб Божа людина була досконала, до всякого доброго діла готова" (2 Тим. 3, 13-17). Ти "проповідуй Слово, допоминайся вчасно-невчасно, докоряй, забороняй, переконуй з терпеливістю та наукою, бо настане час, коли здорової науки не будуть держатись, але за своїми пожадливостями виберуть собі вчителів, щоб вони їхні уші улещували. Вони слух свій від правди відвернуть та до байок нахиляться. Але ти будь тверезий у всьому, терпи лихо, виконуй працю благовісника, сповняй свою службу!" (2 Тим. 4, 2-5).

Про те, що єдности з небес не можна й не сміємо змішувати з єдністю земною, свідчать теж слова Спасителя Христа: "І не пришиває ніхто до одежі старої за латку, сукна сирового, бо як пришие, то край латки нової одірветься там від старого й діра стане ще гірша. І ніхто не вливає вина молодого в старі бордюги, а то попрориває вино бордюги, — і вино й бордюги пропадуть, а вливають вино молоде до нових бордюгів!" (Марка 2, 21-22).

Пастор **Володимир Кучер**

Католицькі аргументи щодо непомильности

У журналі "Світло" ч. 1, за 1957 р., на ст. 19, у розвідці "Виклад Християнської Релігії" автор змагається узасаднити "непомильність" римо-католицької церкви.

Аргументи на користь "непомильности" складаються пів напів з правди і неправди, це є традиційна метода цієї церкви.

Наприклад, автор католицької розвідки пише: "А що Ісус Христос, як найсвятіший Бог, не міг заснувати такої церкви, що навчала б людей неправди, тому Христос дав католицькій церкві таку ласку, що вона в своїй науці не може помилитись, але завжди говорить святу правду". Звичайно, тут автор має на увазі римо-католицьку церкву, що її очолює Папа.

Це є правда, що все, що Бог робить, є добре. Бог не може бути автором неправди. Але церква, що її заснував Христос, може сама в собі остільки зіпсуватись, що стане синагогою сатани. Бог дав своїй церкві дар Святого Духа (При чому ми під католицькою церквою розуміємо невидиму церкву, до якої належать усі діти Божі, хоч би якої деномінації вони були).

Але Дух Божий, як і сам Господь, нікого не силує до спасіння і правди. Він навчає, спонукує, але вибір дороги залишається людям і церкві. Отже, людина і церква можуть противитись Святому Духові і часто це робили і роблять. Бог створив першу людину досконалою, але перші люди вибрали дорогу смерти. Бог заснував свою церкву і дав їй дар Святого Духа, але церковний і людський провід відразу почали відходити від правди. Навіть перші апостоли не були вільні від гріха і неправди.

Ось як апостол Павло пише про цю подію в церкві і про апостола Петра, якого римо-католики уважають за першого Папу: "Як же прийшов Петро в Антохію, устав я проти нього в вічі, бо заслужив докору". "Лицемірили з ним також інші жиди, так що і Варнава зведений був їх лицемірством". "Та як побачив я, що вони неправо ходять по евангельській істині, то я сказав Петрові перед усіма..." (Послання до Галат розділ 2, вірші 11 до 15). Отже, на самих початках в церкві часом траплялось нерозуміння евангельської правди і те, що ап. Павло називає лицемірством. У цьому провинився сам ап. Петро та інші члени церкви з ним.

Цей факт цілком заперечує науку про "непомильність" будь - якої видимої церкви, включаючи й римо-католицьку чи Папу. Чи "свята" інквізиція не була страшною помилкою і злочином? Чи Папи не боролись один з одним і не виклинали один одного в часи середньовіччя, коли їх бувало по два на раз у різних місцях?

Одного Бостонського провідного католицького священика, який твердив так само, як і автор статті, що на інші церкви не можна покладатись зі спасінням душі; засудив теперішній Папа, який визнає, що людина може спастися і в іншій церкві, крім римо-католицької. Отже, автор статті, мабуть, переочив новий розвиток у католицькій теології.

Ясно, що наука про "непомильність" суперечить науці Святого Письма, історичним фактам і здоровому думанню.

Чи ви заплатили свою передплату за "Евангельську Правду"?

МАРІОЛАТРІЯ

В "Еклезіастікал Ревью" (Листопад 1956 року) читаємо: "Марія стала співучасницею нашого відкуплення вже в інкарнації". "Разом з Христом вона відкупила людську расу" (Бенедікт ХУ). "Отже, не тільки здалека в інкарнації, але зблизька і безпосередньо в самім чині Відкупителя на Голготі, Марія є нашою співвідкупителькою". "Марія... є королевою ласки через божественне відношення, по праву побіди, і виключний вибір".

Це твердження не потребує коментарів. Якщо про Марію говориться, що вона є співвідкупителька, це вказує на її божественність.

Відкуплення, згідно з навчанням римо-католицької церкви, є праця безконечної ласки: безконечна жертва безконечному Богові, щоб усунути нескінчену вину. Якщо Марія причетна до цього, якщо вона може мати співучасть у вічному і безконечному відкупленні — вона з конечности мусить бути сама вічна і безконечна.

Так у процесі віків дівчину з часів Христа і з-поміж еврейського народу, найчеснішу із жінок, проте все ж людину, поволі зведено до стану богині, усупереч ясній заповіді про заборону обожнювати творіво.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Вийшов 5-ий зошит Словникової частини "ЕУ". Як і попередні зошити, він містить у собі багато цікавого матеріялу. Біографічна частина добре опрацьована і подає докладні інформації про всіх, хто хоч в якійсь мірі чимсь відзначився. Проте, впадає в око, що редакційній колегії бракує порадника протестанта. Під літерою "Г" пропущено двох визначних протестантських пасторів піонерів братів Теодора і Дмитра Ґалендів. Ці два пастори фактично розпочали реформістський рух серед українців Сполучених Штатів. Пастор Теодор Галенда багато спричинився до друку першого видання Біблії перекладу П. Куліша.

Він так само, будучи на авдієнції у президента США Клівленда, якщо не помиляюсь, перший підніс питання про українську справу. Якщо в "ЕУ" згадується осіб, які зробили багато менше, то не можна зрозуміти, чому саме пропущено імена цих двох визначних українських пасторів.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail. Post Office Department, Ottawa

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції.
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто

В. ЗАЛІЩУК
Телефон EM 8-5370

ЗНОВУ ПРО ДВІ ЦЕРКВИ

Є питання, що здаються ясними на перший погляд і здавалося б, що вони не потребують спеціяльної арґументації, і все ж ми примушені знову повертатись до дискусії над цими питаннями. Таким питанням є настирливе намагання церковної ритуалістичної ієрархії накинути українському загалові думку, що на Україні повинні мати право офіційного існування лише дві церкви, при чому їм навіть треба уділювати не тільки державну моральну підтримку, а навіть і фінансову.

Які це церкви — читач уже, мабуть, знає. Ці думки шириться в різдвяних привітаннях, в оголошеннях, статтях і т. д. Ширять їх не лише церковні ієрархи, а й залежні від них редактори. Зі страху втратити певну кількість "побожних" ритуалістичних передплатників, вони не раз кривлять душею в цьому питанні.

Навіть ті наші академічні інституції, які дістають від "двох церков" фінансову підтримку, виявляють удаваний антагонізм до "інших церков". Наприклад, видавці "Енциклопедії українознавства" віддали справу трактування евангельського руху в руки його релігійних опонентів, і в результаті в цій енциклопедії ви знайдете дуже мало про евангеликів, та й те написане найдрібнішим шрифтом і всіляко перекручене. І це в той час, як евангельський рух серед українців набрав такого розмаху на рідних землях і за кордоном, що заслуговує на цілком поважне трактування. Цього релігійного потоку вже не завернуть назад ніякі переслідування, проте, переслідування евангеликів можуть наробити багато лиха українській справі. Поза шпальтами часописів ведеться скрита боротьба наклепами. Мовляв, українські протестанти продались чужинцям і беруть від них допомогу, вони зреклись "віри батьків", це все за гроші робиться і т. д. без кінця. Це все нас примушує знову забрати слово в цій справі.

Ми вітаємо всяку об'єктивну і конструктивну критику і її не боїмось, та на жаль, такої критики від ритуалістів ми ще не чули. Вони докоряють нам саме за те, що самі роблять, решта їх арґументів не витримує критики.

Візьміть їхні домагання прав прилюдности на Україні лише для двох церков. Це мусів би бути загальний принцип для державного керівництва. Це ніби мало б принести єдність і силу політичну та всіляку іншу українському народові.

Ми проти цього рішуче протестуємо. Але якщо це є добре для українців, то це мало б бути добре і для інших країн, це мало б бути добре і для Канади. Такі домагання ритуалістичного проводу, щоб ▬ одна чи дві церкви мали повне право прилюдности в Україні є в той самий час спробою переконати канадійське населення — позакривати всі православні й греко-католицькі церкви. Допустімо, що греко-католицький провід і православний своїми арґументами переконали б канадійське суспільство, що в Канаді мають право на існування лише церкви з "батьківською вірою". В такому випадку це було б вимогою і проханням позакривати їх власні церкви, які були принесені в Канаду українськими іміґрантами.

Отже, щоб зробити свій арґумент дійсно переконливим і без лицемірства, ритуалістичний провід українських церков повинен перше позакривати і зліквідувати свої церкви в Канаді, а потім уже домагатись, щоб в Україні було лише дві церкви. Інакше арґумент утрачає всяку силу і не вражає ані чесністю, ані послідовністю.

Знову ж, закидаючи протестантам українцям, як велике злочинство той факт, що вони приймають допомогу від англомовних протестантських церков, вони самі роблять те саме. Такі арґументи не переконають навіть їх самих.

Ми не ховаємось із тим, що ми приймаємо допомогу від своїх братів по вірі. Ми цієї допомоги потребуємо і за неї вдячні. Ми не засуджуємо жадного релігійного руху, якщо він користується в час потреби з допомоги одновірців інших національностей. Це цілком природня річ і дивно було б, якщо б було інакше. Релігійна солідарність вимагає взаємної підтримки в одновірців, хоч би до якого народу вони належали.

Наші католики, греко-католики і православні так само користуються з допомоги від одновірців — англійців, ірляндців і французів, проте, з цим ховаються. Неетичність цього становища наочна. Не тільки церковні, звичайні люди не повинні цього робити. "Католік реджістер" був помістив подячні листи від української греко-католицької церкви в Канаді за десятки тисяч долярів, які вони одержали для своєї праці серед українців. Ця акція допомоги триває і досі.

Православні в Канаді з допомогою українського протестантського пастора дістали на початках поважну суму грошей від протестантів на свою працю. Це помогло їм на початках стати на ноги. Чй ж про це пару років тому не проголошував у своїх лекціях їхній колишній провідний член? І врешті, чи митрополит Іларіон не співпрацює з протестантським Біблійним Товариством і з українськими протестантами, та чи не брав гроші від протестантів за свою працю над перекладом української Біблії?

Ці всі факти доводять, які дрібничкові і малі є наші опоненти в своїх методах і боротьбі з протестантизмом. Ці методи нічого спільного не мають з етикою і духом науки Христа, якого, за їх словами, і вони так само визнають за Господа. Християнська етика вимагає чесности навіть супроти своїх опонентів. Вищезгадані арґументи ритуалістів заперечують це.

Другий смертний гріх протестантів це — ніби прискорений темп асиміляції. Процес асиміляції українців у Канаді не залежить від поширення протестантизму, але від загального впливу канадійського життя на нове покоління. Не з меншою переконливістю ми могли б закинути "гріх асиміляції" українцям католикам і православним. В той час як українські протестанти всюди в своїх громадах проповідують слово Боже по-українськи, ніхто інший як українські греко-католики перші почали в Канаді проповідувати в своїх церквах англійською мовою. І вони це роблять, не зважаючи на протести вірних. (Події в церкві на Франклін ст. в Торонті).

Це саме роблять православні в Сполучених Штатах, а діти в родинах чільних православних вільно одружуються з інакомовною молоддю.

Отже, чому обвинувачувати українських протестантів в тому, що вони самі підтримують і ширять серед української колонії? Ми не пішли в цьому напрямі так далеко, як згадані церкви. Що правда, вони одне роблять, а інше говорять. На словах, вони є страшно проти цього, на ділі ж самі ширять те, що засуджують.

Лишається ще один арґумент, а саме, що поділ українців на кілька релігійних рухів відіб'ється на єдності народу і його силі в боротьбі за волю

Чи це так? Що нам доводить історія народів і їх боротьба за волю? Сполучені Штати, які нараховують сотки різних релігійних рухів, не тільки успішно скинули англійську колоніяльну владу, але стали найбільшою потугою світу. Канада йде цією самою дорогою, і тут існує повна свобода віровизнання. Невідкличне правило у житті народів, що їх поступ, добробут і сила є просто пропорційна релігійним свободам у державі.

У найгіршому стані на світі, найбідніші й найтемніші є ті народи, в яких уряд накинув усім одну або лише дві церкви. Як правило, це насильство кінчалося поширенням атеїзму та комунізму та повною руїною всякого життя і свободи у тих нещасних країнах.

Назвіть країну, де тепер панує большевизм, і ви невідмінно знайдете, що ця країна перед большевиками мала або католицизм, або православ'я або поганство. Лише країни з переважною протестантською людністю і повною релігійною свободою врятувались від комуністичної навали.

Та не тільки це, у таких країнах все існує вищий рівень освіти, більший економічний добробут і до цих країн тікають рятуватись усі католики і православні, не виключаючи і наших.

Ідеологічно ми заперечуємо право будь-якому урядові втручатись у питання віри своїх громадян. Функція уряду в кожній країні в цій справі є чисто неґативна. Завдання уряду — доглянути, щоб якісь релігійні фанатики, не виключаючи ритуалістичних, не перешкоджали іншим так молитись Богові, як вони собі хочуть. Уряд не має права вживати народнього гроша на утримання якоїсь однієї чи двох церков. Чому одні мають платити за других? Нехай кожна група утримує сама свою церкву. Якщо в них на це не вистачає віри, то тоді нехай свої церкви позакривають. Краще не мати такої церкви зовсім, ніж утримувати за державні гроші купу паразитів. Для повного духового розвитку українського народу було б добре, якщо б ми мали різних релігійних рухів і сект не тільки не менше, ніж у США, а в декілька разів більше. І всі вони повинні користатись рівними правами і повною свободою. Це також відноситься і до політичної думки народу. Цим розбуджується в народі творча сила і із суперечностей народжується вища правда. Кожний громадянин у такій країні вільно і гідно всім своїм єством і талантами служитиме для добра рідного краю. Такого народу не зможе втримати в рабстві жадний займанець. Такий народ буде завжди багатий, вільний і освічений. Цього ми прагнемо для українського народу.

Розбіжність релігійних думок та існування численних релігійних рухів може пошкодити тільки народові, який складається виключно з дикунів і примітивів, які в своїм фанатизмі ставлять свої погляди і обмежене фанатичне релігійне знання понад права іншої людини і добробут народу. Такі є комуністи, фашисти, нацисти і всі ті, що не визнають права іншої людини на вільну думку і життя. Український народ не є такий, хоч серед нього вже появились і ці морально звихнені релігійні і політичні провідники. У своїй масі український народ є толерантний народ щодо релігійних поглядів чи політичних переконань. Він цілком не заслуговує того трактування, що йому готують деякі релігійні ритуалістичні фанатики і політичні авантурники. Наш народ цілком дозрів до релігійних і політичних свобід, які ми бачимо по цьому боці океану. І не зважаючи на сталу проповідь релігійної нетолерантности, а часом і політичної, він все ж не зрікається своїх ідеалів.

Український народ зовсім добре може обійтися без таких релігійних опікунів, які хочуть закувати його в духові кайдани. Ці опікуни не вірять у свій народ, у його здатність розібратися в проблемах життя, найти для себе свою віру і створити політичний світогляд. Призначивши себе самозванними опікунами, ця непокликана "еліта" наперед диктує, що нашому народові вони дозволять робити, а що ні. У яку церкву йому дозволиться ходити, а в яку — ні. Що він має думати і за ким іти. Ці опікуни, нема сумніву, будуть гірко розчаровані, бо народ, скинувши з себе комуністичних вождів і опікунів, ледве чи захоче садити собі на шию інших з релігійними чи політичними нагаями. Наш народ хоче повної свободи і її здобуде. Існування релігійних і політичних свобід являє собою передумову його сили і розвитку. Ми віримо і надіємось, що в Україні буде не менше релігійних церков, сект і рухів, ніж у Сполучених Штатах. Чим більше тим краще — для єдности народу і його добробуту. Одна партія, одна церква веде до тиранії і насильства, цього ми мали досить у минулому.

Єдність українського народу не буде єдністю в'язниці чи нагая, але духовою єдністю, єдністю, якої навчав Христос, що єдина є дійсна. Це є єдність любови до правди і до свого народу, хоч би якої віри чи партії він був.

Вищенаведені твердження можуть звучати як парадокс і в той же час історія найбільших потуг світу підтвердила ці правди. Народ, пригнічений релігійними чи політичними переслідуваннями, затаює в собі злобу і неспокій, що вибухає в революціях і повстаннях. Це ми бачимо в католицьких, православних і комуністичних країнах. Там, де кожному громадянинові дана свобода духової творчости, необмеженої релігійним чи політичним фанатизмом, ми знаходимо правдивий патріотизм, силу, єдність і посвяту. Цих елементарних речей з духового життя людини ритуалістичний український провід ще й досі не зрозумів, хоч і має добру нагоду спостерігати свобідне життя навколо себе.

Те, що ми змагаємось за повну свободу для всякої релігійної і політичної думки, зовсім не значить, що ми байдужі або холодні до своїх специфічних переконань. Зовсім ні, ми віддані евангельській думці всією душею, але ми ширимо її не п'ястуком і буком, а думкою, арґументом у братерській прихильності навіть до наших опонентів. Здається, їм бракує розуміння духа толерантности того переконання, що можна цілком різнитись з якоюсь людиною у поглядах і шанувати її як людину і українця.

Багатьом імпонує арґумент ритуалістів, що ми покинули "святі традиції" і "віру батьків". Поперше, традиції самі по собі можуть бути або погані, або добрі. У боротьбі за поступ і життя ті народи, що не позбудуться поганих традицій, погинуть так, як погинули індіяни в Канаді або бушмени в Австралії. Щодо віри батьків, то її треба так далеко шанувати, оскільки вона є в гармонії з одвічною правдою Божою. Господь Ісус Христос, якого однаково визнають і православні і католики, перший серед нас покинув "віру батьків" і проголосив, що в релігії не форма, а зміст є найважливіший, не буква — а дух. Зреформувавши віру наших батьків, ми лише йдемо слідами Христа. Ми вважаємо, що наука Христа є важливіша за науку книжників і фарисеїв, стародавніх чи сучасних.

Якщо наших батьків було раніш заведено цим фарисейством, то ми дякуємо Богові за сучасне евангельське визволення з ідольства і марновірства, в якім вони перебували.

М. Фесенко

Чи УРДП міняє релігійні позиції?

У різдвяному числі газети "Українські вісті" (ч. 2-3) вміщено привітання з новим роком від центрального комітету УРДП. Вітається всіх, але на релігійнім полі лише "вірних і духівництво обох Українських церков". В попередні роки віталося всі українські церкви Тепер серед українців більше, ніж дві церкви чи то релігійні деномінації. Це вже визнало за факт усе українське громадянство всюди. Кого ж вітає центральний комітет УРДП? Українських баптистів і пресвітеріян, чи православних і пресвітеріян, чи баптистів і католиків? Тяжко вгадати, бо серед українців є всі ці напрями і всі вони українські і всі добрі люди, бо не раз "Українські вісті" містили привіти від них усіх

Отже централь. комітет УРДП, що ніби стоїть на демократичній плятформі і визнає широку релігійну толерантність, вітає лише дві, але не каже, які саме. Це може внести не абиякий заколот у практичні відносини поміж вірними різних напрямків. Ми певні, що на рідних землях народ; звільнившись, не потерпить, щоб його тягли силоміць в одну, дві, чи там скільки церков. Люди йтимуть туди, де їм любо, де буде щира любов до Бога і до рідного краю і ніякі партійні обмеження їх не стримають.

Ювілей Михайла Голинського

9-го грудня, 1956 р. відбувся тридцятилітній ювілей мистецької діяльности Михайла Голинського. Ювілей відбувся з великим успіхом при участи української мистецької еліти в Торонті і численних гостей. Загальною опінією була думка, що Михайло Голинський і досьогодні зберіг свій талант та що цей ювілей повинен бути лише етапом для дальшої мистецької праці.

Михайло Голинський — героїчний тенор — був солістом польського державного театру, солістом державних театрів у Києві, Одесі і Харкові. Окрім того, мав багато успішних концертів у різних країнах Европи, США і Канади. Нема сумніву, що він має великий досвід, окрім фахового знання оперового співу і співу взагалі.

Шкода для українського загалу і кривда Михайлові Голинському, що це знання і цей досвід не використовуються для добра українців.

Ми певні, що українці в Торонті при допомозі з інших міст і околиць могли б помогти нашому визначному артистові відкрити українську музичну консерваторію в Торонті, або школу співу.

Учнів не бракувало б і життя української колонії збагатилося б. Ювілейний комітет міг би продовжити розпочате добре діло і видати для цієї цілі бонди на потрібну суму грошей, або опрацювати якусь іншу схему чи спосіб — набути приміщення для музичної школи під проводом Михайла Голинського.

Запитання

Ми одержали запитання від одного з наших читачів такого змісту: "Чи треба платити за відправу служби Божої за померлого? Наш священик каже: Як я можу правити службу Божу, як нема офіри — тобто п'ять долярів? Ми даємо йому все: помешкання, опалення і 1800 долярів річно. Він померлого не ховає інакше як за $50. Прошу дайте на це відповідь".

Згідно з наукою Ісуса Христа, ті, що проповідують Слово Боже: пастори, священики і всі інші не мають права брати грошей за дари Божі.

Усе те, що Бог посилає людям у відповідь на молитву священика чи церкви, являє собою дар Божий. Коли Христос посилав апостолів проповідувати Євангеліє і сцілювати слабих, то Він наказав їм: "Даром прийняли, даром і давайте" (Єв. від Матвія, розділ 10, вірш 8). Отже, коли священик вимагає заплатити за службу Божу, за похорон чи за будь-яку релігійну відправу, то він порушує ясний наказ Ісуса Христа і тим чинить гріх.

Ті, що платять священикові гроші, щоб одержати якесь духове благословення для себе чи для інших, грішать не менше, ніж священик у такому випадку.

У діяннях апостолів, розділ 8, вірші 9-24, описується, як апостол Петро благовіствував у Самарії. Коли апостол клав руки на тих, які увірували, то Дух Божий сходив на них. Симон чарівник увірував також, а побачивши, що положенням р у к апостольських дається Дух Святий, запропонував апостолам грошей, щоб так само набути цей дар. Апостол Петро відповів йому: "Нехай срібло твоє з тобою буде на погибель, бо дар Божий думав еси за гроші здобути". Отже, великий гріх перед Богом, коли священик у церкві продає службу Божу, молитву та інші дари Божі, а люди їх купують за гроші. Такі речі ведуть до погибелі тих і інших.

Цілком інше питання про утримання священиків. Коли громада платить священикові так мало, що йому не вистачає на життя, то тим самим вони змушують його торгувати святощами. Правда, ідейна людина краще згине, ніж порушить наказ Христів, але вина лежить так само і на такій скупій громаді.

Якщо священик має жінку і дітей, то як він може жити за ці гроші, зокрема, коли його парафія міська? В місті 1800 долярів і мешкання є цілком невистачальні, хіба що для самітного і на фармах. Священик має посідати науку, його праця великої важливости, він мусить купувати книжки і помагати людям, часом десь їхати. Отже, платня жонатого священика будь-якої церкви в Канаді не повинна бути менш як 3500 долярів на рік окрім помешкання і покриття його видатків на подорож.

При цьому, якщо взяти до уваги, що в місті добрий столяр чи муляр заробляють на рік 5000 і більше долярів, та що звичайний робітник бере не менш як 1 доляр і 10 центів на годину (це в Торонті), при чому всі вони думають, що їхня платня повинна бути більша, то чи справедливо платити священикові таку м і з е р н у платню, яку більшість із них дістають?

Христос ніде не навчав, що жебрацьке життя є якоюсь заслугою чи то для мирян, чи для кліру. Отже, першим і найважнішим завданням церкви повинно бути, пізнавши, що торгувати молитвами і великий гріх, почати платити священикам таку платню, щоб нужда не спонукала їх на гріх, бо більшість священиків не дістає навіть і половини того, що ви платите свойому.

АВРАМЕНКО ІДЕ ДО ЕВРОПИ

(Комунікат Головного Комітету Прихильників Українського Танку)

Відомий український балетмайстер Василь Авраменко від'їжджає до Европи на запрошення тамтешніх українських громадських організацій і фільмових підприємств. Він спиниться спершу в Англії, де плянується великий танковий виступ об'єднаних українських танкових груп під його проводом у столиці Великої Британії — Лондоні. Потім Авраменко переїде через Францію до Західньої Німеччини, де має намір випродукувати інструкторський танковий фільм в кольорах з участю тамтешніх українських танцюристів. Опісля артист відвідає ще Австрію, Італію та Еспанію, де зафільмує в кольорах характеристичні народні танки згаданих країн.

Минулого літа Авраменко об'їхав цілу Канаду поміж півостровом Ніягари і побережжям Тихого Океану, спиняючись в усіх важливіших українських осередках і висвітлюючи свій останній фільм "Тріюмф Українського Танку" та інші звукові фільми власної продукції.

Посвячення нової евангельської церкви

Життя українських евангеликів у Торонті збагатилося новим осягнення. Українська незалежна церква в Торонті набула власний будинок на 869 Доверкорт ст. Посвячення будинку відбулося в неділю 20-го січня в 3 год. по полудні. Світла і чиста заля була переповнена гостями і членами церкви. Найкраще були зарепрезентовані брати евангелики з Ошави. Пастор церкви Й. Корсаков виголосив чудову проповідь на підставі заповідей блаженства, даючи ширші і слушні пояснення до кожної заповіді.

Потім паст. Корсаков покликав до слова паст. Е. Кубрина. Привітання і проповідь паст. Кубрина були влучно пристосовані до урочистости. Бр. М. Фесенко, пастор Української Пресвітерської Церкви в Торонті, провів збори в молитві і передав привіт і найкращі побажання від українських пресвітеріян в Торонті незалежним братам. У своїм привітанні бр. Фесенко підкреслив, що найважніше в евангельськім русі є те, що поєднує всіх евангеликів і що якраз ці речі і цю духовну єдність усі діти Божі повинні плекати, терплячи один одному в інших речах.

На цих урочистих зборах були покликані пастором до слова і виступали бр. М. Козак, який розповів про набуття будинку. Бр. Й. Доманський підкреслив слушно, що найважнішою річчею для кожної людини є віра в Ісуса Христа як свого Господа. Бр. В. Вівчар хотів би бачити церкву Христову на землі досконалою, але зазначив, що її не було й немає. Бр. Й. Зарицький говорив про майбутню кару Божу і що вона прийде несподівано. Бр. Д. Шупляк говорив про дорогоцінність церкви з глибоким чуттям. Він приніс так само сумну вістку, що бр. С. Салмерс раптового заслаб і тому не міг прибути на свято. Збори провели певний час у молитві за здоров'я слабого брата. Між присутніми був також бр. М. Савицький, один з піонерів евангельського руху в Торонті серед українців.

По богослуженні відбувся чайний підвечірок, що його приготували пані: С. Крат, М. Савицька, Червінська і Вівчар.

Під час богослуження на органі грав молодий Козак, Андрій.

Р е д а к ц і я "Євангельської Правди" так само вітає цей новий етап у розвиткові незалежної громади і зокрема прояв духа доброї волі і бажання співпрацювати на ниві Христовій з усіма братами евангеликами. Це для українських евангеликів дуже важлива засада, бо Господь не благословить праці там, де є ворожнеча, а з другого боку — українські евангелики найбільш потребують єдности, бо поле їхньої праці таке широке, що вони просто не можуть дозволити собі взаємного поборювання.

Чи це мудро?

Усім відоме оповідання про те, як вітер, мороз і сонце спречались між собою, хто із них швидше примусить людину скинути плаща. Але хоч як вітер віяв, а мороз тис — людина щораз щільніше закутувалася у свій плащ, а коли сонце пригріло, то вона сама негайно скинула плаща. Ці думки у нас викликало останнє новорічне послання головної управи УЄО. Члени управи, очевидно, цієї байки ще не чули.

Серед українських евангеликів є якісь люди, які їх не слухають, і вони пробують змусити їх слухатися, обзиваючи "людьми неперебірчивої злої волі" і т. д. Отже, вжито посередньо і безпосередньо цілий словник для "докору" супроти тих, що "стороняться" і "ідуть вузькою дорогою", очевидно, просто до пекла. Цікаво, що це все перемішано з побажанням і згадуванням імени Бога.

Якої ж реакції можна сподіватися від отих "козлів" і євангельських "фарисеїв" на докори управи УЄО? Чи ж таким способом полагоджується організаційні труднощі в суспільних чи церковних організаціях?

Українському евангельському загалу добре відомо, що оті евангельські "лукаві" і "ліниві слуги" насправді нічим не гірші від членів головної управи та що нема найменшої підстави для "хрестового проти них походу".

Знову ж навіщо виносити такі речі на світ перед усі люди?

Чи не можна полагодити непорозуміння без анонімних образ та й ще в церкві? Кожному читачеві відразу впадає в очі факт, що автор послання став не лицем до українського евангельського об'єднання, а дивиться в інший бік. Ми щиро радимо редакторам ев. часописів не містити подібного роду дискусій, бо вони приносять більше шкоди і дискредитації, ніж добра для евангельського руху.

Шкода, що управа УЄО пропустила добру нагоду в своїм посланні піднести вищий ідеал християнського життя замість дрібних порахунків.

"Де згода в родині, де мир
і тишина —
Щасливі там люди, блаженна
сторона".

М. Фесенко

ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСЬКОГО ВИДАВНИЧОГО КОМІТЕТУ, ТОРОНТО

Прибутки:

Надійшло до скарбника В. к-ту (уділи і пожертви)	$115.00
Одержано від Паст. Речун-Панька, готівкою	212.15
Бр. П. Сміт	25.00
Бр. В. Грисюк	5.00
Прибуток від Шевченківського концерту	15.80
Продаж книжок	105.00
	477.95

Видатки:

Заплачено за друк	$455.00
Фрейт	12.31
Конверти для висилки книжок	6.00
Поштові значки	14.00
Діскаунт на американські доляри	1.12
	$488.43
Дефіцит на 30 грудня, 1956 р.	$ 10.48

П р и м і т к а: Від братів баптистів належалося, як їх частину видатків $240.00 (включаючи $12.50 нагороди за обкладинку авторові). На рахунок цієї суми одержано від бр. баптистів $212.15 готівкою та решту в формі книжок, де які з них ще друкуються і будуть доучені в свій час. Природньо одержана готівка було в цілости вжита на покриття видатків за друк які мають першенство. Коли обіцяні і одержані книжки будуть продані то прибутки з них буде вжито на покриття дефіциту і інщі зобовязання, які чекають.

На засіданні видавничого комітету 30 грудня 1956 р. ухвалено зліквідувати комітет. Ухвалено книжки про Сковороду, що лишились з продажу, передати в розпорядження ради управителів укр. пресвітерської церкви в Торонті. Ухвалено також просити раду управителів з фондів, які б надходили з продажу книжок, в першу чергу повернути уділи членам видавничого комітету, виплатити нагороду за малюнок на обкладинці і гонорар авторові.

Оскільки всі книжки передані Українській Пресвітерській Церкві в Торонті, всі замовлення слід надсилати не до "ЄП", а на адресу церкви: 20 Клермант вул., Торонто 3, Онт.

Монах без голови

"Вісник" у числі з 15 грудня, в статті "Преподобний Іов", що її підписав православний митрополит, подає ось таке чудо:

"Того ж 1675-го року при облозі манастиря турками одному монахові вороги відтяли голову. Монах узяв свою голову в руки, і пішов з нею в Собор до Ікони Пресвятої Богородиці, — поклав свою голову перед Нею, і тоді упокоївся".

На підтвердження цього чуда не подається ніяких свідків, ані доказів, лише кажеться, що воно "розійшлося по всій Україні і було оспівано в народніх піснях".

Отже, в такім випадку правдоподібність цього чуда будується на його внутрішній духовій вартості та доцільності. Всі чуда, які Ісус Христос робив, завжди були на добро тим людям, яких вони стосувалися, і завжди мали в собі глибоку духову науку. Христос сціляв слабих, воскрешав мертвих, годував голодних у пустині і робив багато іншого, але всі Його чуда завжди були такі доцільні, такі милосердні і глибокомудрі, що людині легко вірити в їхню правдивість. Усі ці чуда були дійсно ділом самого Бога.

Але спитаємо, яке добро вийшло з чуда в Почаєві, коли якийсь турок відтяв голову монахові? Поперше, монах зостався без голови і то від руки невірного. Більше чудо було б, якщо б він затримав голову свою на плечах

Знову ж, у цьому чуді нема ніякої науки. Монах із відрубаною головою бере свою голову в руки і йде до церкви. Я не вірю, щоб Бог таке дозволив би. Бо в церкву приходять діти і жінки. Побачивши безголового скрівавленого монаха, що ніс в руках свою власну мертву голову, не одна нічим невинна жінка в церкві могла б збожеволіти від страху, а діти дістати родимець. Бог таких речей не робить. Краще було б послати того монаха з головою в руках в татарський табір та добре їх там налякати. Знову, чомусь той безголовий монах забув заповідь Божу: "Не робитимеш собі ваяного кумира, чи подобини того, що на небесах угорі, і того, що на землі внизу, і того що в водах і під землею. Щоб не падав ниць перед ними і не служив їм" (2 Мойсея 20:4, 5).

Як Бог міг послати безголового монаха, щоб той пішов з своєю головою в руках до ікони діви Марії, "поклав свою голову перед Нею, і тоді упокоївся"? Що діва Марія мала б робити з тією головою і яка кому честь мати мертву голову близько себе? Жива голова на плечах куди радісніша.

Загалом кажучи, ціле чудо не має ніякого змісту, не має в собі ніякої корисної науки, нікому не зробило жадного добра, окрім татарського горлоріза, та могло на смерть налякати нівчім невинних людей.

На цій підставі, кожна людина, що вміє думати, відкине це чудо, як байку, шкода, що його підтримує своїм авторитетом височовчений митрополит.

Слово Боже навчає, що є правдиві чуда, а є чуда омани. Як відрізнити одне від одного? Слово Боже каже, що тільки те чудо є дійсне, яке перебуває в повній гармонії з наукою Святого Письма, всяке інше чудо, хоч би яке дивне воно було, — є омана. Отже, не чудо само по собі підтверджує правдивість науки, а сама правда є іспитом правдивости чуда. Найбільшу силу має правдива наука підтверджена правдивим чудом. Цього не можна сказати про чудо, що його описав православний м и т р о п о л и т. Цьому чудові бракує усього. Слово Боже навчає про чуда: "Коли між вами звявиться пророк або сновидець, і покаже тобі ознаку або чудо, і справдиться ознака або чудо, про яке він казав тобі, говорючи: "Ходімо слідом за іншими богами, що їх ти досі не знав, та будемо служити їм". То не будеш слухати того пророка або сновидця; бо Господь, Бог ваш, спокушує вас, щоб довідатись, чи справді ви любите Господа, Бога вашого, всім серцем вашим і всією душею вашою. За Господом, Богом вашим, будете слідом ходити і його боятись; і будете ви додержувати заповіді його і слухати голосу його і служити йому і до його вірно прихилятись" (5 Мойсея 13.1-4).

СЕРЕДНЬОВІЧНИЙ СВЯТИЙ І МОДЕРНА РЕКЛЯМА

Реклямування різного краму, організацій і всяких інших речей є високо розвинена і спеціялізована індустрія в світі. Відтепер продуценти всіх цих речей не мають чим журитись. Нехай падають ціни, нехай дехто нарікає на брак добрих наслідків від реклями, вони мають тепер заступника і покровителя, до якого можуть звертатись по допомогу. Останнього тижня Ватикан призначив св. Бернардіно з Сієни як святого від реклями.

"Тайм" зауважує, що вибрати святого для реклями було не легко. Святий Тома Аквінський був надто піднесений. Св. Франціск із Асізу був бідний. Св. Домінік за свого життя радив, щоб люди носили те саме убрання влітку й зимою. Проте, св. Бернардіно — першоклясний промовець, довгий час запалював серця вірних своїми проповідями в цілій Італії. Багато картограїв, зворушені його проповідями, покинули гру в карти. Проте, коли один виробник карт для гри почав нарікати, що проповіді св. Бернардіно ведуть його до банкротства, то святий порадив йому виробляти карти для гри з грецькими ініціялами Ісуса Христа IHS. Той так і зробив. Бернардіно в той же час хвалив ці символи в своїх проповідях, і продавець карт для гри дуже розбагатів. Усе це наочно дало перевагу в очах "Святих Зборів" у Римі, які вибирають святих, на користь Бернардіно.

Нема сумніву, що з допомоги нового святого скористається римо-католицька церква, скористаються реклями, не знати лише — чи скористаються люди?

BEN'S VICTORY

By W. Everett Henry

"Mom, what am I to do about that Jackson kid? He gets worse and worse."

"What's he done now, Ben?"

"While I was getting your groceries this afternoon, he let the air out of my bicycle tires, and while I was inflating them at the service station, he came up behind me and kicked me. I made a grab for him but missed him. If I'd gotten hold of him, I guess I'd have cuffed him."

"I'm glad you missed him, Ben. If you had 'cuffed' him, as you say, his father would have made a great fuss about it, and it would have been a black mark against all of us and the church, too."

"Yes, I suppose it was a good thing I didn't get hold of him. But what can I do to get him to leave me alone?"

"I don't know, Ben, but two wrongs never make a right, you know, and if we are patient and kind, I believe the Lord will show us a way to overcome the hard feelings that family has for us. I can't understand how they can feel as they do towards us."

"Well," said Ben with a grimace, "I wish it might happen pretty soon. I seem to be the one who's getting the brunt of the hard feelings."

"Yes, Ben, you are," said his mother with a sober smile, "but you're able to take it."

Ben went about the evening chores, thinking of what had led up to the present situation. The Jacksons and the Osbornes lived on adjacent farms, separated by a small river. Ten years before, when Ben was 6, Mr. Osborne had declined to share in a deal his neighbor was promoting because he felt it wasn't all together honorable. The deal didn't turn out well, and Mr. Jackson had never forgiven him.

The bitterness of the father had been transmitted to his only son, and the boy was encouraged to make life miserable for Ben, five years older than himself. The fact that the Osbornes were fine Christian people made it safe for the boy and his father to do many annoying things.

"Well," Ben finally said to himself, "I suppose I'll just have to put up with it. I can't stoop to their level."

The next Saturday afternoon Ben went to the river for some trout for Sunday morning breakfast. The finest trout were in a deep pool at the foot of a rounded rock standing on the Jackson side of the stream and rising some 15 feet above the water. At his first cast a 12-inch trout snapped his fly, and Ben was just landing it when he heard an angry shout.

"Get away from there, Ben Osborne, that's our pool."

It was the Jackson boy again. He was running toward the pool, and when Ben quietly made ready to cast again, he gathered some stones as he came on, saying, "Ben Osborne, if you don't get away from that pool, I'll hit you with a stone."

As Ben made his second cast, he saw the boy prepare to throw, and a moment later had to duck to avoid being hit. Utterly disgusted Ben started off up the stream.

The boy taunted, "You'd better get going, you big sissy, for I'll certainly pound you with these stones if you don't, and you don't dare do anything to me."

Ben stopped at the upper end of the pool and began to fish from there. The opposite bank of the river was so bushy the boy couldn't stone him from there.

The boy saw what he was doing and called, "So, you think I can't stone you there, do you? Well, I'll show you."

Ben saw him pick up some more stones and disappear behind the big rock. A few moments later he saw him scramble out on top of the rock and get to his feet. It seemed an insecure perch, and Ben wondered if the boy would venture to throw from there.

A moment later the first stone splashed in the water some feet short of him. The second also fell short. The boy selected a third stone and threw with all his might. As he threw, he lost his balance and went tumbling down the rock. Near the bottom of the rock he bounced off a ledge and disappeared into the pool.

Ben forgot to watch the stone the boy had flung at him, and as he saw the boy hit the ledge, the stone hit him on the side of the head and knocked off his hat.

Instinctively Ben felt that the boy was hurt and wouldn't be able to swim if he knew how. Dropping his rod and disregarding his hurting head, he ran down the shore and plunged into the pool.

A few strong strokes and he was over the place where the boy had disappeared. He saw him on the bottom of the pool and immediately dived and seized him by his belt and pulled him to the surface. The boy's body was limp, and Ben quickly brought him to the shore and began to apply first aid.

In a few minutes the boy was breathing normally again, but he continued unconscious. The back of his head was bleeding some and seemed to be swelling from a hard blow. As far as Ben could see there were no broken bones.

Stooping down, he gathered the boy in his arms and started for the Jackson home. He hadn't gone far until he realized that carrying the boy that way was too exhaustive, so he laid the inert form over his shoulder.

As he neared the Jackson home, Ben saw Mr. Jackson mending a fence. A moment later the man saw them. When he realized that it was Ben Osborne carrying his son over his shoulder, he rushed toward them, shouting angrily, "Ben Osborne, what have you done to my boy? If you've hurt him, I'll break . . ."

Suddenly his expression changed. "Why," he said, in confusion, "you're both wet. What's happened?"

Panting, Ben said, between breaths, "Your boy fell off the big rock at the trout pool into the river. I got him out and got him breathing again, but I think he knocked himself unconscious as he fell."

"Why, what was he doing on top of the rock, and what made him fall?"

"He was throwing stones at me, Mr. Jackson, and lost his balance."

With a look which Ben thought spoke of terror, the man grabbed his boy and hurried toward the house without another word

Ben stood bewildered. Not a word of thanks for saving the boy's life. Didn't the man have any sense of appreciation? Or was he so badly upset that he didn't realize just what he was doing?

When the man entered the house, Ben turned and went wearily back to the pool. Picking up his hat he found a jagged hole in it, and when he put it on, it hurt. He felt gently of the sore spot, and his fingers came away bloody. But he took time to land two more trout before he went home.

His mother cleansed and treated the wound on his head while he told her what had happened. When the story was ended, she stood for a moment with her eyes closed. Ben knew she was praying.

Opening her eyes, she looked out across the river and said, "Ben, I'm going over to see Elva Jackson. We used to be such good friends, and now she may need me. He can't do more than order me off the place."

An hour later she came back. Ben called to her as she came up the walk, "Well, Mother, I guess you didn't get thrown off the place."

"No, Ben, but it was a strange welcome. Mr. Jackson was pacing the porch and never saw me until I was going up the steps. He stared at me, and I listened for the worst. But he said, as if hardly aware of what he was saying, 'Go right in, Mrs. Osborne. Elva will be glad to see you.'

"And she was, Ben, so glad she cried, and I cried too. And she's so grateful to you, my son. The boy has regained consciousness and has confirmed everything you said up to the time he fell.

"But that man, Ben, my heart aches for him. He's just almost out of his mind. He was still pacing the porch as I left, and all he said was, 'Mrs. Osborne, when will your husband be home?' I told him and without another word he went on pacing.

"Ben, I feel in the depths of my soul that the Lord is dealing powerfully with that man, and that our troubles are over. I'm sure the Lord has used you, my son, to bring peace to both families".

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVIII. Число 3. Торонто, Онт. Березень 1957 [redacted] Toronto, Ont. Рік XVIII. Число 3.

БОГ ОТЕЦЬ

Господи, Боже наш! Яке величне ім'я Твоє по всій землі." Пс. 8:9.

"Вірую в Бога Отця, Творця неба і землі" — Апостольське визнання віри.

(Починаючи від цього числа "ЄП" ми друкуватимем низку розвідок про головні християнські вірування)

Вірити в Бога є природньо для людини. Найменший доказ виявляє існування Бога, тоді як хоч би скільки аргументів людина нагромадила, вона ніколи не зможе довести, що нема Бога. Нариклад, слід на снігу є доказом того, що тут проходила якась звірина, але спроба довести, що в тій околиці не було ніколи ніяких звірів, вимагала б студій і одночасних дослідів краю від самих початків його існування і на всіх просторах, а це річ явно неможлива. Так само той, хто хоче довести, що нема Бога, мусить дослідити всі сили і всю матерію в цілому всесвіті, він мусить проаналізувати явища механічні, електричні, життьові, розумові, духові і всі інші та добре їх розуміти. Він мусить бути всезнаючим, всемогутнім і вічним, цебто такий чоловік мусить стати сам Богом перш ніж він міг би щось сказати з певністю. В цей самий час невеликий доказ може підтвердити для людини існування Бога. В світлі цього атеїзм являє собою звичайне й безпідставне марновірство, а атеїстів сама природа позбавила будь-якої можливости довести свої твердження. Якщо колинебудь існувало безпідставне і догматичне твердження, то це є твердження атеїстів.

ПРИРОДЖЕНЕ ЗНАННЯ БОГА В ЛЮДИНІ

Атеїсти заперечують факт існування Бога, але навіть це їхнє заперечення свідчить на користь існування Бога. Вони кажуть, що нема Бога, але де тоді вони знайшли ідею про Бога, якого вони не визнають?

Річ у тім, що людина має природжені ідеї, природжене знання певних явищ. Вони належать до її єства. Цих ідей людина не може набути ні вихованням, ані навчанням. Людський розум похоплює їх безпосередньо. Без цього природженого знання розумність людини зникне. Цих природжених основних ідей є сім в природі людини. Це є: число, простір, час, причина і наслідок, особистість, зло і добро та Бог.

Таким природженим знанням, наприклад, є знання, що пряма лінія є найкоротша між двома точками, або що частина є менше цілого. Так само таким природженим знанням є універсальне знання добра і зла і хоч самий поділ речей на добрі і злі може різнитись в наслідок моральної дегенерації людини, але самий факт поділу є многозначний.

Кожна людина за всіх часів, на всякім місці і в кожному краю мала і має сім вищезгаданих природженних ідей, які вона посідає без усякого навчання. Якщо б і знайдено десь людську расу без цього природженного знання, то така раса була б расою кретинів, а їх існування не могло б заперечити факту, що решта людства має всі ідеї.

Ідея Бога в людині є так само універсальна і конечна. Відомості про те, що ніби знайдено було дикунів, які не мали ідеї про Бога, потребують перевірки. Зрештою, як глибоко культурна людина могла прозирнути в темні закутки думання примітивної людини? Певно, там могли існувати поняття про вище єство, яке було мало зрозуміле дослідникові. Врешті, навіть існування такого племени не зменшує сили нашого аргументу, так само як і існування раси ідіотів не моглоб заперечити факту існування людського розуму.

Ідея Бога в людині не могла постати тому, що ніби священики і тирани її придумали для експлуатації. Тоді звідки вони могли винайти цю ідею самі? Зрештою, за наших часів найбільші експлуататори людства базують свою експлуатацію в першу чергу на атеїзмі, який вони пробують запровадити силоміць у своїх країнах. Ідея Бога не могла постати також через страх перед силами природи, бо в дійсності в самій людині і навколо неї те, що вона бачила і передавала, скорше скривало Бога, ніж навчало примітивну людину, і все ж таки в супереч цьому людина вірила в Бога.

Душа людини відкриває, що Бог є і який Він є. Так як відображення сонця на поверхні води доводить нам, що сонце існує, так само душа людини доводить з певністю факт існування Бога і ким Бог є.

Так як відображення сонця на воді не дає нам повної уяви про сонце, рівно ж і образ Бога в душі людини дає нам лише частинне знання. Все ж це знання певне і об'єктивне. Людський розум і природа душі являють собою сталі підтвердження існування Бога. Моральне внутрішнє природне знання добра і зла, як рівно ж існування совісти не можна зрозуміти без існування Бога. Так як розум безпосередньо похоплює певні правди без доказу, наприклад, що частина менше цілого, так само людська совість похоплює безпосередньо існування добра і зла. Не тільки це, але ідея добра має так само характер примусу, що не залежить від нашого бажання або розуму.

Цебто совість для нас авторитет, від якого ми не можемо звільнитись. Вона нагороджує й карає і має силу примусу. Її нагороди — це найбільші нагороди, що ми можемо їх мати, і кари — найтяжчі, що їх душа може перенести. Совість керує на підставі закону, що є зовні нас.

Отже, ми відчуваємо відповідальність в собі і то не перед суспільством, не перед собою, але перед Особою, яка знає, чим ми є, що ми робимо і що ми повинні робити. Ця Особа похваляє добре і засуджує зле, що є в нас, також має силу карати зле та апробувати добре відповідно до нашого поводження. Це примушує не одного злочинця віддавати себе в руки влади в супереч його інтересів.

Ці факти моральної природи ведуть неминуче до признання існування Бога і на цій підставі люди за всіх часів і всюди вірили в Бога.

Апостол Павло про це каже: "Коли бо погани, не маючи закону, по природі законне чинять . . . вони показують діло законне, написане в серцях їх, як свідкує совість їх, і між тим думки їх одна другу осуджують або оправдують в день, коли судитиме Бог тайни людські" (Рим. 2:14, 15).

Через це, коли Юда Іскаріотський, зрадивши Ісуса, побачив, що його видано на смерть, приніс тридцять срібняків священикам і кинув їх їм під ноги, кажучи: "Згрішив я, зрадивши кров невинну."

Чому Юда так зненавидів тридцять срібняків, які недавно він так любив? Совість зробила це. Совість не могла розвинутись з людської природи, бо тоді вона ворожа їй і як моральний закон вона вимагає існування Бога законодавця.

ПРИРОДА ВІДКРИВАЄ БОГА

З вищенаведеного ми бачимо, що людська природа доводить існування Бога, але ми маємо нагоду пізнати Бога також із зовнішньої природи, що навколо нас. Всесвіт, що існує навколо нас, потребує пояснення, як він постав? Кожна річ має свою причину і кожна причина не може бути менша за наслідок. Джерело мусить мати завжди вищий рівень, ніж потік, що тече з нього. В світі ми бачимо закон, особистість, розум. Першопричина мусить бути більшою, ніж це все. Світ є великим наслідком і повинен мати достатню причину. Такою причиною є Бог, що створив усе. Іншим поясненням могло б бути, що матерія є вічна, але модерна фізика скінчила з цим твердження. Чи міг світ створити сам себе? "Вірою розуміємо, що світи ста-

(Продовження на стор. 2)

БОГ ОТЕЦЬ

(Продовження з стор. 1)

лися словом Божим, щоб з невидимого видиме постало."

Чи, може, ланцюг причин і наслідків не має кінця? Безконечне число причин і наслідків не може існувати і це неможливо уявити. Якщо ланцюг з трьох ланок не може тримати сам себе в повітрі, то як це може зробити ланцюг із мільйона ланок? Тому лишається тільки одна раціональна відповідь, що "Вірою розуміємо, що світи сталися словом Божим, щоб з невидимого видиме постало."

Сама природа свідчить не тільки про те, що існує Творець, але так само відкриває і велич Божого Розуму. Ми знаходимо в природі задум і намір. Коли ви бачите корабель — ви не будете думати, що дерево і залізо самі склалися в формі корабля. Будинок доводить існування розумного будівничого. Природа повна задумів, що виявляють вищу ціль і розум.

Земля з її змінами року, рослинний і тваринний світ, людина, її тіло й органи, весь всесвіт являє собою дивну гармонійну цілість, що керується певними законами. Ціцерон, римський сенатор і філософ, у своїй праці "Природа Богів" задовго до нашої ери писав, аргументуючи про безсмертя душі: "Є послідовним казати, коли ви подивитесь на статую або малюнок, що було вжито мистецтво; коли ви побачили курс корабля, ви не маєте сумніву, що ним керує розум; коли ви дивитесь на соняшний годинник, ви будете переконані, що години вказуються не випадково, але в наслідок уміння; в цей самий час, чи є послідовним думати, що світ, який вміщає ці твори і артистів і всі речі, існує без розуму чи ради."

Віліям Палей в праці "Природня Теологія", здається, найкраще ілюструє вищенаведену думку. Чоловік, проходячи по полю, спотикається на камінь. Він питає себе, "Звідки взявся цей камінь?" Його відповіддю буде, що так далеко, як він знає, цей камінь міг лежати там вічно. Далі на полі він знаходить годинник і питає себе, як годинник опинився там? Але йому і не приходить на думку казати, що годинник лежав там, подібно до каменя, вічно, бо коли він розглянув годинник, то побачив, що годинник мав частини, які були так зроблені, що пасували одна до одної для певної цілі і так змонтовані, що спричинювали рух, показуючи години дня. Тому цей чоловік приходить до висновку, що годинник зробила розумна людина для певної цілі. Віки тому назад людина дивилась навколо себе і прийшла до цього самого висновку: "Небеса являють славу Божу, і простір звіщає про діла рук Його. День дневі сповіщає про них і одна ніч дає вістку другій."

ВІДКРИТТЯ БОГА В СИНІ

Люди утратили здатність ясно читати відкриття Бога в людині і природі. Всім знаний факт, що людська совість через гріх може притупитись, а людській зір, дивлячись на дива природи, може бути засліплений неправдою. Тому людство потребувало надприроднього відкриття і це відкриття Бог дав людству в Слові Божім, що промовляє до всіх людей про ласку Божу і відновлює знання Бога. Це в Єлові Божім ми пізнаємо Бога як нашого Отця і Спасителя. "Почасту і всяково промовляючи здавна Бог до батьків через пророків, в останні ці дні говорив до нас через Сина, якого настановив наслідником усього, яким і віки сотворив."

Лише в Христі Ісусі ми пізнаємо характер Бога. Особистість Христа, Його притчі, чуда, смерть і воскресіння із мертвих відкривають нам Бога як Отця.

Найвищим доказом любови Божої і виявом Його безконечної ласки є відкуплення людини—смерть Христа на хресті. Природа відкриває нам Бога як творця і вседержителя, але лише в Христі ми пізнаємо любов Божу до грішників. Про це сотки років наперед в небагатьох, але чудесних словах, промовляв пророк Ісайя: "Бо хлопятко народилось нам — син даний нам; власть на раменах Його, а дадуть ім'я йому: Дивний, Порадник, Бог кріпкий, Отець будучого віку, Князь мира."

Досліджуючи і відкликнувшись на відкриття Бога в Святім Письмі, кожна людина може знайти свого Спасителя тепер і для життя вічного.

"Одкриття Твого Слова просвічує і дає врозуміння простим людям" — Пс. 119.130.

ЗНАЧЕННЯ ГОСПОДНЬОї ВЕЧЕРІ

(1 Коринтян 10:1-21)

Господня Вечера — це тайна страждання і переможної любови. Основними ідеями Господньої Вечері в християнській вірі є: **спомин, жертва, спільність і дякування.** Господня Вечера — це величавий **спомин,** [illegible] вірні згадують і святкують довершення праці спасіння Господом Ісусом Христом.

Євангелисти-синоптики дають нам наглядний опис як учні Ісуса споживали Господню Вечеру на день Опрісноків (Луки 22.7-20; Мат. 26.17-29; Марка 14.12-25). Апостол Павло, хоча не був сопутником Ісуса в часі Його місії в Палестині, мав відкриття від Самого Господа (1 Кор. 11.23), як "Господь Ісус ночі тієї, як зраджений був", улаштував Вечеру учням своїм, заповідаючи їм, щоб вони "влаштовували" її на спомин про Нього (1 Кор. 11.25; Луки 22.19).

Важливість цього спомину лежить у історичному факті, у центральному факті **історії спасіння,** до якого вели всі попередні події й від якого беруть свій початок усі грядущі події. Тому то Господня Вечера ставить нас око-в-око з тим історичним життям, яке було втіленням спасаючого і викупляючого акту божественної любови. Господня Вечера пригадує нам те, що сталось **колись** і що є життєтворчим і життєдіючим **тепер;** вона пригадує нам працю Господа Ісуса завершену на голгофському хресті. Бог приготовив спасіння людям. Цей акт спасіння звершився на Голгофі. Тепер людина, щоб спастися, мусить увірити в Ісуса, який умер за її гріхи й воскрес для її оправдання (Рим. 4.24-25). Це саме ап. Павло мав на увазі, коли, описуючи Господню Вечеру, він каже: "Бо кожного разу, як будете їсти цей хліб та чашу цю пити, смерть Господню звіщаєте, аж доки Він прийде" (1 Кор. 11.26). Отжеж, Господня Вечера — це проголошення смерти Господа Ісуса "аж доки Він прийде".

Господня Вечера є жертвою спомину смерти Христа, яка зреалізовується в спільності, а передумовою до спільности віруючих з Ісусом є віра в того Господа, який зустрічає своїх у Вечері. Віра ця є рівнозначно визнанням наших гріхів, або сповіддю; вона має до діла з нашим особистим життям і нашим бажанням належати до Господньої Вечері.

Під час Господньої Вечері ми мусимо розглянути й розважити себе уважно в світлі божественної любови. Тому ап. Павло каже: "Тому то, хто їстиме хліб цей чи питиме чашу Господню негідно, буде винний він супроти тіла та крови Господньої. Нехай же людина розважить себе, і так нехай хліб їсть і з чаші п'є. Бо хто їсть і п'є, не розважаючи про тіло, той суд собі їсть і п'є" (1 Кор. 11.27-29).

Господня Вечера — це переможна **жертва** Сина Божого за гріхи світу на голгофському хресті. Тому то слова Господа Ісуса: "Це тіло моє, що за вас віддається..." і "...це чаша — Новий Заповіт у крові моїй, що за вас проливається" (Луки 22.19-20) є динамічно-побідоносного значення! Христос, що дав себе в жертву ради нас, об'являє себе в Господній Вечері як в тайні страждальної любови. В Господній Вечері Бог у Христі Ісусі зустрічає віруючих завершенням своєї любови: жертвою свого Єдиного Сина! Господня Вечера відкриває нам таємницю Євангелії і вказує нам, що наше життя теж має бути віддане в служіння Богові.

Тому що страждальна любов є теж переможною любов'ю, Христос з'являється в Господній Вечері як Той, хто, довершивши спасіння, вступає у **спільність** зі спасенною людиною. В цьому якраз лежить намічена сила Христової праці, сила, яка діє **сьогодні** й яка діятиме **завтра в серцях** тих, які прийняли Ісуса.

Присутність Ісуса є духовою присутністю і в цьому якраз лежить її сила й дійсність! В християнській вірі поняття Господньої Вечері є скероване проти реалізму, який виключає символізм, як теж і проти символізму, який виключає реалізм. Спільність вірних є не лише спільністю з Христом, але теж спільністю одного з одним. Ця спільність, хоч ще не є повною **сьогодні,** стане повною і довершеною у **вічності** (1 Івана 3.1-2; Івана 14.1-3; 2 Кор. 5.1-7; 1 Кор. 2.6-9; 13.12; Івана 12.26; 1 Солун. 4.16-17).

Господня Вечера є немислима без присутности Ісуса Христа. Христос Господь, який переміг смерть смертю, гостить Вечерою вірних своїх. Тому то наша спільність з воскреслим Христом є така близька, що ми засідаємо біля Господнього столу, де Він сам гостить нас. Тому Господня Вечера є радісне свято Церкви, бо хоча хрест є символом зневаги й мучеництва, то хрест Христа Ісуса є **перш усього** символом перемоги, радости й тріюмфу (Луки 23.44-24.53; Марка 15.37-16.20; Матв. 27.50-28.20; Ів. 19.28-20.25; Дії Ап. 1.11; Рим. 5.20-21; 7.4; 1 Кор. 15.20-25). Для тих, які вірують в Ісуса, Господня Вечера є актом, в якому переможний і прославлений Господь є присутній, як Той, який запрошує й гостить своїх слуг, даючи їм навіть себе самого, кажучи: "Прийміть і споживайте — це тіло моє, що за вас воно ломиться..." Сам Господь Вечері є тут присутній, наділяючи своїх вірних невичерпним даром, яким є "хліб життя по всі часи й для всіх родів".

Тому що поняття Господньої Вечері є в той самий час "символічне" й "дійсне". Господь Христос є дійсно присутній **духово,** а хліб та чаша символічно вказують на голгофську жертву, коли Він приніс своє тіло й кров у жертву за гріхи всіх тих, які увірують у Нього. Він є дійсно присутній у серцях і в житті своїх слуг в силі Духа Святого й тому то Він здійснює в них цю **спільність** з Богом Отцем, яку Він звершив Своєю працею і яка включає прощення гріхів, вічне життя й благословіння! Хліб і чаша є знаряддями, які Він уживає під час вечері. Вони нагадують то, що **колись** сталося, а в той же самий час вони вказують на внутрішній зв'язок поміж довершеною працею Ісуса на голгофському хресті, її продовженням **тепер** у житті Церкви, й її цілковитим завершенням **потім,** коли Він знову прийде (1 Сол. 4, 16-18; Дії Ап. 1:7-11; Матв. 24:36-44; Луки 17:22-37; 1 Сол. 5:1-28).

Спільність вірних з Богом не є повною спільністю лише через зовнішній зв'язок з Христом, але через **духову** присутність й **духову** працю Ісуса в серцях і житті віруючих християн (2 Кор. 4:6-7; 5:14-17; 3:4-18; 1 Кор. 6:20; 7:23). Бо ж духова присутність і духова спільність це найвища форма присутности й спільности, яка в своїй незбагнутій і незмірній тайні є одинокою справжньою, життєтворчою і відновляючою присутністю.

П-р Володимир Кучер

П. Боднар

ПІЗНАННЯ БОГА

Святе Письмо навчає, що від пізнання правдивого Бога та Його Сина залежить наше вічне життя. Далі читаємо: "Життя ж вічне — це те, щоб пізнали Тебе, єдиного Бога правдивого, та Ісуса Христа, що послав Ти Його" (Єв. Іван. 17:3). "Я бо милости хочу, не жертви, а знаня Бога любіше мені над всепалення", — заявив наш Творець (Осія 6:6). "Так говорить Господь: Нехай не хвалиться мудрий мудрістю своєю й потужний порістю своєю, нехай не хвалиться багатий багатством своїм. Ні, хто хвалиться, нехай же хвалиться тим, що він розуміє і знає Мене, знає, що Я — Господь, котрий творю милость і суд і справедливість на землі, бо це до вподоби Мені, говорить Господь" (Єремія 9:23-24). З цього ясно, що правдиве знання Бога має більшу вартість ніж усі багатства світу цього. Кожна нормальна людина вже з уродження має здібність **знати про** Бога, як про те ап. Павло писав: "Тим, що розумне ПРО БОГА, явно в них, Бог бо явив їм" (Рим. 1:19). Коли ми оглядаємо величаві будинки або новітню машинерію, мимохіть визнаємо, що це все є вияв людської мудрости. У Святому Письмі написано: "Пам'ятай на те, щоб Його (Божі) діла хвалити, що їх люди видять. Всі бо люди можуть їх бачити; чоловік може їх і здалека спостерігати. Ось, Бог великий і годі нам Його зрозуміти; літ Його нам не злічити" (Йов. 36:24-26). Мойсей сказав ізраїльтянам: "Поглянь, небо й небеса небес, земля і все, що на ній, всі від Господа, Бога твого, і все Його" (5 Мойс. 10:14). Дивлячись тихої ясної ночі вгору, бачимо зорі, а за зорями знову зорі, яким нема кінця. А ці зорі — це великі сонця, які тисячі разів більші від нашого сонця. Тоді стає нам ясно, що це все є **вияв** безконечної мудрости нашого Творця. Астрономи при допомозі далековидів дивляться поза область наших плянет і спостерігають взірцевий гармонійний рух мільярдів зір та їх чудовий порядок, який панує в безмежних просторах небес. "Все, що бачу в природі — то твір надземної Премудрости", — сказав астроном Фляммаріон.

■

ЯКИЙ ВЕЛИКИЙ Є НАШ БОГ?

Який великий є наш Творець, і як Він виглядає? — ці питання досі турбували багатьох. Христос сказав самаритянці, що Бог є ДУХ. Він є невидимий Дух, що сповнює всю вселенну. Він довкруги оточує усіх нас та усі небесні тіла. "Оточив Ти мене ззаду й спереду обступив, і долоню Свою надомною поклав. Дивне знання над моє розуміння, високе воно, — я його не осилю! Куди я від Духа Твого піду, і куди я втечу від обличчя Твого? Якщо я на небо зійду, — то Ти там, спочив би я під землею, і там Ти єси" (Пс. 139:5-8). "Бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо, як і деякі з ваших поетів казали: "Навіть рід ми Його" (Д. Ап. 17:28). Цю правду декотрі знали тисячі років тому. Мойсей сказав: "То ж пізнай тепер і візьми собі до серця, що Господь Бог той на небесах угорі і на землі внизу, а другого нема" (5 Мойсея 4:39). Через пророка Єремію Бог заявив: "Чи то ж Я тільки зблизька Бог, говорить Господь, а не Бог і надалекі? Хиба ж сховається людина в потайне місце, де б Я її не бачив? говорить Господь. Чи ж не сповнюю Я небо й землю?, говорить Господь" (Єремії 23:23-24). Знов у книзі Йова написано: "Очі бо Його над дорогами чоловіка, — й бачить Він кожний ступінь його" (Йова 34:21).

Апостол Павло у своїй місійній подорожі прийшов у Грецію до міста Атен, де зустрів глибоко релігійних людей, які приносили жертви на жертівнику, на якому був напис: "Незнаному Богові". Грецькі філософи знали про Бога, що Він існує, але Самого Бога вони не знали. Тому ап. Павло за ласкою Божою відкрив їм таємницю, кажучи: "Щоб Бога шукали вони, чи Його не відчують і не знайдуть, хоч Він недалеко від кожного з нас" (Д. Ап. 17:22-28). З того свідоцтва нам ясно, що правдивого Бога можна своїм духом намацати (Ісая 26:9). Отже, доведено, що усі люди мають природню свідомість про існування Творця. Одначе, питання Зофаря, звернене тому чотири тисячі років до праведного Йова, ще й досі не виясненe, як читаємо: "Чи то ж ти зможеш умом збагнути Бога? Чи зможеш Вседержителя до кінця прослідити?" (Йов 11:7). Всі народи світу мали й мають знання про Бога, але Самого Бога не знають. Ось тому заходить потреба, щоб правдивий Бог об'явив Себе людям.

*

ВІДКРИТТЯ БОГА

Людина своїм розумом неспроможна пізнати Бога. Цю правду наш Господь виявив у наступних словах: "Передав Мені все Мій Отець. І Сина не знає ніхто, крім Отця, і Отця не знає ніхто, окрім Сина, та кому **Син захоче відкрити"** (Мат. 11:27). З того слідує, що надприродне пізнання самого Бога приходить до людей через нашого Спаса Ісуса Христа. Наш Творець об'явив Себе в особі Свого Сина, як про те написано: "Говорить до Нього Пилип: Господи, покажи нам Отця, — і вистачить нам." "Промовляє до нього Ісус: Стільки часу Я з вами, ти ж не знаєш, Пилипе, Мене? Хто бачив Мене, той бачив Отця, то як же ти кажеш: "Покажи нам Отця?" Чи не віруєш ти, що Я — у в Отці, — а Отець — у Мені? Слова що Я вам говорю, говорю не від Себе, а Отець, що в Мені пробуває, Той чинить діла ті. Повірте Мені, що Я — у в Отці, а Отець — у Мені. Коли ж ні, то повірте за вчинки самі" (Св. Ів. 14:8-11). У тій самій Євангелії сказано: "Ніхто Бога ніколи не бачив, — Однороджений Син, що в лоні Отця, **Той Сам виявив був"** (Єв. Іван. 1:18). Слова "Той вияснив", вказують на те, що Христос вияснює та відкриває нам Бога, який Він є: Його любов, милосердя, ласку, правду, премудрість, справедливість і силу. Ап. Іван мав цю блаженну свідомість пізнання Бога, коли писав наступні слова: "Ми знаєм, що Син Божий прийшов і **розум нам дав, щоб пізнати Правдивого Бога,** і щоб бути в правдивому Сині Його, Ісусі Христі, Він — Бог правдивий і вічне життя" (1 Іван. 5:20). На підставі цього свідоцтва нам стало ясно те, що Ісус Христос за волею Отця відкриває Своїм послідовникам Бога, як Отця. Іншими словами, Христос дає нам Свого духа, яким Він був Сам помазаний: "Дух премудрості й розуму, дух ради й кріпості, дух знання й побожності" (Ісая 11:2; Луки 4:18; 1 Кор. 2:16).

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
25 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто
В. ЗАЛІЩУК
Телефон ЕМ 8-5370

Шевченко як релігійний реформатор

(З нагоди 143 річниці народження і 96 річниці смерти)

Замість того, щоб інтерпретувати твори Тараса Шевченка, ми дамо змогу йому самому промовити в своїх творах, а читач нехай сам судить, який з релігійних рухів серед українців був Т. Шевченкові найближчий і бажаний.

Цього вірша нехай уважно прочитають православні і католики:

"Світе ясний, світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
За що ж тебе, світе-брате,
В твоїй добрій, теплій хаті
Оковано, отдурено,
Кадилами окурено,
Багряницями закрито
І розп'ятієм добито?

Не добито! Стрепенися!
Та над нами просвітися!
Просвітися!.. Будем, брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закурити,
"Явленими" піч топити,
Кропилами будем, брате,
Нову хату вимітати."

Цього ж вірша мають студіювати католики:

"Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить,
Людською кровію торгує
І рай у найми оддає.
О, Боже! Суд Твій правий — всує,
І всує царствіє Твоє!
Розбійники, людоїди
Правду побороли,
Осміяли Твою славу
І силу і волю!
Люди стогнуть у кайданах,
Немає з ким взятись,
Розкуватись, одностайне,
Односердне стати
ЗА ЄВАНГЕЛІЄ ПРАВДИ,
За темнії люди."

А цей, останній вірш, стосується евангеликів. Тарас Шевченко пише про Івана Гуса, батька чеського і світового протестантизму, що його католицький клір спалив живим у Констанці:

"...А я нишком Богу помолюся,
Щоб усі Славяни стали
Добрими братами
І синами сонця правди,
І ЄРЕТИКАМИ
ОТАКИМИ, ЯК КОНСТАНСЬКИЙ
ЄРЕТИК ВЕЛИКИЙ..."

Вар. Гавриловкч

Діялог у м. .

Над лісом хмари клуботались:
то розбігались, то збігались,
у бубни гупали, гули,
на доли й гори налягли.
Грозою пахло тої ночі . . .
Навколо темінь—стрель у очі—
не видно й іскорки ніде.
Аж чую — мову хтось веде:

Нам скористать цю треба млу...

Є міст у ворога в тилу,
ще й база зброї превелика,
а вся місцевість дуже дика...
Добірна варта там стоїть,
пильнує день і ніч, не спить.
Та чи ж на неї нам зважать?
Чи вперше нам таке стрічать?!
...Ми мусим міст той і ту базу
в повітря висадить одразу!
Та от питання: хто ж піде?.
...бо смерть хороброго там жде!

Хвилинку, тиша панувала,
а потім, мов стіна упала,
на запит—відповідь проста:
—То, значить, піде вся чота!

— — — — — —

А хмари й далі клуботались,
і розбігались, і збігались,
у бубни били і гули,
кінець віщуючи вже мли.

Чи мають рацію?

Улюбленим аргументом римо-католиків проти протестантів є те, що протестантських церков так багато, і що вони кожна чимсь різняться одна від другої. З насолодою вони нараховують сотки різних "сект" і т. д. У противагу цій ваді протестантизму підкреслюється ніби єдність римо-католицької церкви.

Звичайно, протестанти свідомі різноманітности в евангельскому русі і ми признаємо з жалем, що було б краще, коли б було більше єдности серед протестантів і менше дрібничкової різноманітности. Але чи це є лише вада протестантизму? Попередньо ми мали нагоду перечислити різні православні церкви серед українців, які воюють одна проти одної. Їх чимало. Величезні різноманітності існують і в межах римо-католицької церкви в той час, як основна духова єдність існує в протестантській різноманітності. Наприклад, існують радикальні ріжниці в навчанні римо-католиків відносно людських свобід. Наука Риму в США і Канаді дуже різниться в цьому з наукою римо-католиків в Еспанії чи Болівії. Часом це виявлялось у суперечках між американським римо-католицьким проводом і кардиналом Сегурою. У практичнім житті один римо-католик захищає бінго і танці під церквою, другий їх засуджує. В теологічних поглядах різнобіжність ще більш наочна. Майже кожну різновидність теологічних поглядів, що ви їх знайдете в протестантських деномінаціях, можна також знайти і в різних чинах (чернецьких організаціях) римо-католицької церкви. Рим цього не заперечує, але підкреслює, що всупереч усім цим розбіжностям ці всі різні богословські напрями визнають Римського Папу.

На це ми, протестанти, можемо відповісти, що ми визнаємо всі авторитет Христа і Святого Письма, тоді як навіть римо-католицькі теологи ще й досі сперечаються щодо дефініції ex cathedra проголошення. Це правда, що католики мають більше видної, зовнішньої, примусової єдности. Проте, протестанти мають більше внутрішньої, невидної, вільної духової єдности.

Д-р Д. Куликовський

З нотатника

Людина та її хиби

Нема людини досконалої, кожна має свої більші або менші дефекти та кожна з цієї причини має нахил робити більші чи менші помилки й хиби. Проте, ціхою правдивої hominis sapientis має бути невтомне стремління до доскональности взагалі і самовдосконалення зокрема. І як не соромно впасти, але, впавши, соромно лежати, так само не є ганьбою для людини її правдива хиба чи помилка, вчинена раз, — але страшним є постійне перебування на похилому шляху хиб і помилок.

Я в житті помітив, що розумна людина завжди вдячна, коли інша людина їй речево й щиро звертає увагу на якусь там її хибу, хоч в думці може це їй і не дуже до вподоби, бо таки краще "бути без хиб". Але я також зауважив, що дуже великий відсоток є людей і таких, які в подібних випадках ображаються і замість вдячности стають одвертими ворогами. Цим вони до попередніх своїх помилок додають ще дальші.

■

Про геніяльність

Геніяльність властива кожній людині. Вона мені уявляється, як іскра Вогню Божого. В одної людини ця іскра величезна, в другої менша, а в деякої ледве жевріє.

У практичному житті людина говорить про геніяльність тоді, коли остання виявляється отією величезною іскрою.

*

Поняття й слово

Слово це форма, а зміст її є поняття. Людина наділена здібністю висловлювати свою думку шляхом комбінації слів.

Чому ж так часто люди є в незгоді і навіть в смертельній ворожнечі між собою, коли при тому бачимо, що вони дійшли до цього стану, обмінюючись однаковими словами і, виходить, ніби й однаковими думками?

Таємниця полягає в тому, що люди, вживаючи в стосунку між собою однакові слова, в той же час вкладають до них, як зміст, різні поняття. Одні вживають загально - вживані поняття, а інші через незнання, а найчастіше зі злою метою, вкладають до слів зфальшовані поняття. Останнє явище дуже поширене в людському роді споконвіку і тому вже стародавні люди його знали і клясично висловили: "Коли два говорять те саме, — це не є те саме".

Тому завжди при суперечках та з метою їх позбутися треба контролювати не слова, а поняття, вкладувані до тих слів.

*

Суспільство та його провід

Нормально розвинене суспільство завжди, як правило, звірює всі справи й тягар свого проводу та репрезентації лише правдивим своїм верхам. Ці ж верхи у таких суспільств здебільшого посідають потрібні для виконування їх провідницької функції чесноти, як от: патріотизм, чесність, вірність загальній справі, мудрість, почуття гідности, як загалу, так і своєї і, нарешті, почуття повної відповідальности за долю свого загалу. Тоді таке суспільство стає рівноправним членом "у народів вольних колі", є панівним, бо є паном своєї власної долі і стає творцем своєї власної та співтворцем всесвітньої історії.

Коли ж трапиться в якомусь суспільстві, що функція його проводу попадає до рук всіляких невігласів і духовної черні, цебто істот людського роду, які не посідають ані одної з вищезгаданих громадянських чеснот, то таке явище означає, що сталося велике нещастя для того суспільства. І стерігати, що суспільство в цілому з причини неспроможности дається при цьому спроможности або й байдужности вже не видонює із себе сил для боротьби зі своїм нещастям з метою привернути нормальний стан в собі, тоді це означає, що воно опинилося в кінці зі своїми життядайними силами і, вступивши в фразу біологічної інерції, хоч ще зовнішньо живе, внутрішньо в повній безнадії швидкими темпами йде відтепер до своєї повної заглади.

Отже, констатуємо три стадії станів суспільства: стадія нормального стану, стадія нещастя і стадія катастрофи. Як їх людина має пізнавати? Як виглядає нормальний стан суспільства, ми вже сказали на початку цієї нотатки. Другий стан, стан нещастя національного, характеризує момент "корита". Злочинецький провід невігласів - доробкевичів перетворює внутрішнє життя того нещасного суспільства в обору для скотини, в якій розпоношуються "принципи" корита і його "ідеології"... Та, на щастя, в цій другій стадії є ще час на порятунок для суспільства, якщо воно спроможеться вчасно загнати в безодню ту шайку доробкевичів. В противному випадку невмолимо приходить третя й остання стадія, а там уже рятунку немає! Це про неї попередливо, повний страху й тремтіння свого великого Духа перед смертельною небезпекою для нашого народу, писав наш Сальватор:

"Загинеш, згинеш,
Мамо Україно,
Не стане й знаку на
землі", . . .

бо тоді таке суспільство перетворюється в "дупло холодне, повне гадюк."

ЯК БОГ ДОЗВОЛИТЬ

Іван Фультон був моряком, і з молодих літ привик він до всяких морських пригод, які траплялися йому за час його служби на морі. Проте, його останні дві подорожі дались йому добре взнаки. Двічі в одному році зазнав він аварії з кораблем, і двічі смерть посеред хвиль морських заглядала йому в очі. І ці дві події, з яких він неначе чудом урятувався, довго стояли йому перед очима.

З попередніх своїх щасливих подорожей він заощадив собі добрий маєток, і вже не мав потреби пускатися знову в море по нові пригоди.

Мав він також і родину, яку, як він сам казав, повинен був утримувати.

Одного дня, оповідаючи сусідові про свої пригоди на морі, яких зазнав, бувши моряком, він сказав:

— Але тепер мене більше ніхто на воді не побачить, а коли доведеться умирати, то хочу умерти на суші.

— Це як Бог дозволить, — зауважив сусід.

— Ні, — крикнув Іван Фультон своїм сильним голосом, — ніколи, сусідо! Я вже двічі був близько того, що мав утопитися як щур, а тепер я хочу на своїм ліжку, на суші умерти.

— Пане капітане, — застеріг його сусід удруге, — ви повинні сказати, як Бог дозволить.

— Таке щось плетете, — відповів Фультон. — Я знаю, що кожна людина є паном своєї долі, і коли я більше на море не піду, то мені Бог дасть змогу спокійно на ліжку померти.

Не проминуло й року від часу, як Іван Фультон покинув морські подорожі і сидів дома при своїй родині.

Одного дня море нагло почало прибувати і з нечуваною швидкістю заливало побережжя, на якому стояла Фультонова хата.

Не вперше бачив Фультон приплив моря, і хвилі морські не раз сягали до його хати, але ще ніколи не зробили найменшої шкоди. До таких бурхливих хвиль він був призвичаєний. Він навіть подбав за те, щоб двері знадвору затулити щитом із дубових дощок, а між щитом і дверми наклав товстий шар непромокального матеріялу. І тепер, добре забезпечивши себе, закурив люльку, і дивився через вікно на воду, що швидко прибувала і вже досягала каменя коло його хати, на якому були позначки минулих припливів. На одній найвищій позначці стояла цифра сімнадцять. Але вище цього знака, за людської пам'яти, вода ще ніколи не сягала.

Хвилі страшно ударяли в стіни хати і заливали побережжя, перетворюючи його на моря.

Щось занепокоїло досвідченого моряка, коли навколо себе не бачив нічого більше, крім води. Лише де-не-де бачив хатки, які неначе малі островки виставали понад воду.

Він поглянув на годинник і обчислив, що до найвищого ступня припливу бракує ще однієї години.

І вдруге оглянув він старанно охоронний щит коло дверей, і ще ліпше пообтикав його з середини, щоб води під тиском не продерлися до хати; рівно-ж і віконниці позачиняв, щоб удари хвиль не повибивали вікон.

Жінку і дітей вислав на горішній поверх, бо знав, що стіни хати не дуже міцні, отже, можливо, вода зможе пробити собі отвір і вдертися до середини. І сам уже зібрався іти на горішній поверх, коли нагло прийшло йому на думку, що в пивниці має кільканадцять пляшок коштовного еспанського вина, колись привезеного з подорожі Середземним морем. Коли б вода продерлася до хати, то залле пивницю, пляшки спливуть і дуже легко одна об одну можуть розбитися, отже, він міг би утратити коштовне вино. Щоб цьому запобігти, попросив жінку подати йому кіш і зійшов до пивниці рятувати своє вино і ніколи вже не вернувся. Жінка гукала його, щоб вернувся і вийшов до них на горішній поверх, а не одержавши жадної відповіді, зійшла вниз. Але води в долішній кімнаті була вже попід руки.

З великим жахом уявила собі становище свого чоловіка, але нічим не могла йому допомогти.

Вода щораз більше підносилася, потім поволі стала спадати і аж тоді переляканій жінці пощастило дістатись до долішньої кімнати.

Яке страшне спустошення вона побачила. Вода, що вдерлася до хати отвором у стіні, випливала тепер повільно. Всі домашні речі лежали попереверталі одна на одній, а чоловіка свого вона ніде не бачила і не чула його голосу.

Вона поспішила до дверей пивниці, але пивниця була повна води і аж по кількох днях сусіди допомогли бідній жінці вичерпати відрами воду з пивниці настільки, що можна було туди зайти. І тоді побачили тіло Фультонове, що плавало по воді, а навколо були його любі пляшки з коштовним вином.

Сусід, до якого Іван Фультон говорив нерозсудливі слова, був перший, хто побачив мертве тіло, набрякле від води, котре за життя запевняло його, що в ліжку на суші умерти мусить.

Якось було дивно, що до жадної іншої хати не продерлася вода, лише до хати Івана Фультона.

— У цьому видно руку Божу, — сказав сусід. — Коли людина задумує щось велике чи навіть мале зробити, то мусить сказати: **"Зроблю, коли Бог дозволить."**

Переклав Я. Ш.

Про ворогів

Коли один твій ворог стає ворогом твого другого ворога, то цим він ще ніяк не перетворюється на твого приятеля. Ворогами вони лишаються тобі далі обидва

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. Написав паст. Д. Галенда. Ця книжка подає на підставі Слова Божого дорогу спасіння для всіх. Це є результат праці цілого життя паст. Галенди. — Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. Чудова праця, що поможе кожному зрозуміти елементи благовістя. — **Ціна $1.00.**

Притча про блудного сина. Вищезгаданого автора. Першоклясний аналіз притчи з практичними висновками. **Ціна 30 центів.**

Збірник проповідей. Збірник розвідок високонаукового характеру про основні засади християнства. — **Ціна $1.50.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Нове трактування праці і науки Г. Сковороди, що дає ключ до розуміння світогляду цього найбільшого з слов'янських мислителів. Автор проф. І. Флоринський. — **Ціна $1.00.**

Замовлення слати на адресу: "Євангельської Правди".

НОВА ЛЮДИНА

Колосян 3:9-11.

Обов'язком кожного віруючого є скинути з себе давню людину з ділами її, а одягнутись у нову. Образом нової людини, її зразком для нас є Ісус Христос. В одинадцятім вірші ап. Павло каже нам, чому зодягнений у Христа не повинен мати в собі того, що має стара людина, людина гріха й неправди.

Перше Писання каже, що в новім нема Грека і Жидовина. Цебто, що наші національні ворожнечі мусять зникнути в Христі і перетворитись на взаємну добру волю. Цього ідеалу бажають, здається, всі, якщо не серцем, то язиком. Усі уряди, не зважаючи на їхні політичні наставлення, кажуть, що їхня єдина мета — всесвітній мир. Створено так зване Об'єднання націй і за його зразком зорганізовані в багатьох країнах товариства з громадян, що мають ширити ідею з'єднання. Дійсно була б чудова річ, коли б кожний народ зрікся нищити і експлуатувати меншини, коли б кожен народ мав нагоду вільно розвиватися, а сильніші й більші народи помагали слабшим матеріяльно і духово стати на ноги. Коли б гасло: "Самоопределеніе вплоть до атделенія" не було б ліцемірною брехнею в цілях пропаганди, а щирою дійсністю.

Людину ваблять засади правди, але вона не може і не розуміє та й не хоче похопити, що здійснення цих змагань можливе лише в Христі. Поза Христом людина для людини є вовком, лише в Христі вона стає братом. Тому примушувати першого Адама жити згідно з засадами Христа є непотрібна й безнадійна річ. Прикладом цього є російське лицемірство. На папері Україна має право відділитися, в дійсності ж вона не може цього зробити, бо обсаджена густо російськими дивізіями і всяка спроба відділитись була б задавлена огнем і мечем.

Але те, що неможливе для "давньої людини," людини гріха — є обов'язком і повинністю тих, що в Христі. Це не значить, що кожен віруючий повинен хилити голову перед огидним насильством, але що для нього всяка людина, що щиро визнає Христа, є братом. Для нього в Христі нема ані Грека, ані Жидовина. Добру ілюстрацію цього являє собою життя японського полковника Джакока. Він був вихований у евангельській родині. Під час російсько-японської війни він був на фронті і одержав наказ висадити в повітря міст у глибокім російськім запіллі. Його спіймали і як шпигуна мали розстріляти. Перед смертю полковник Джакока покликав полкового православного священика, бо протестантських у Росії не було, і через нього пожертвував на російський червоний хрест 1000 рублів. Це здивувало росіян, але він пояснив їм, що як старшина японського війська він виконував свій обов'язок чесно, а як віруюча людина — він хоче перед смертю дотримати заповіту Христа, що він не має ненависти до них і радий нагоді зробити добро для ранених. Його розстріляли.

Сам Христос не є ані жидом, ані хто інший. По тілу в ньому є навіть муринська кров, і серед його предків по тілу є і кавказька раса. По тілу Христос являє собою людину, по духу — Він є Син Божий. Тому до нього зійдуться вірні зі всіх народів.

Далі Святе Письмо каже, що в новім нема "обрізання і необрізання." В Христі зникають усі старозавітні привілеї жидів як вибраного народу. Бог вибрав жидів як ілюстрацію поступовання Бога з народами. Коли потреба в цій науці кінчилась, усяка ріжниця зникла. Всі старозавітні церемонії втратили своє значення і стали непотрібними. Цього не разуміють ще ані католики, ані православні ритуалісти. У Христі усякий ритуал зникає, форма стає маловажністю. Віра в усілякі "святі" рухи, як знак хреста, води, процесії та інші театральні монаші "святі" суперечать усьому духові Христової науки, та в цім мало відрізняються від поганських церемоній. В Японії є храм, і коли віруючий обіжить сто разів навколо цього храму і кине кожного разу кусок дерева в певну скриньку, то він здобуває велику заслугу і тим догоджує Богові. І навколо того храму бігають затемнені люди, не знаючи, що роблять. Це є кумедний спосіб догоджувати Богові, але чи наше православно - католицьке хрещення рукою є щось краще і чи наші "святі" процесії навколо церкви з образами є щось інше? По суті нема ріжниці між японськими поганами, що бігають навколо храму з деревом, і нашими ритуалістами, що ходять процесіями довкола церкви так само з деревом. Бо і ті й інші пробують догодить Богові фізичними вправами. Але для Бога їхні вправи непотрібні. Їхні вчинки мають важливість учинків однієї місійної коняки. Проповідник Ніл в Індії мав цілий ряд місійних стацій і шкіл і він їх об'їздив регулярно візком, так що за декілька років його кінь уже сам знав, де зупинитись.

Одного разу його знайомий хотів поїхати до міста і попросив візок з цим конем. Як він їхав, то в однім місці кінь несподівано зупинився. "Що це за місце?", питає він. "Шпиталь для матросів". Їдуть далі, за хвилину кінь знову стає. "Що тут?" "Школа." Їдуть далі, кінь знову стає. "Що тут?" "Місія". Зрештою він добрався до міста після багатьох зупинок. Як їхав назад, то вибрав іншу дорогу, але якраз на ній був цілий ряд шкіл і кінь зупинявся перед кожною, бо привик. Цей знайомий гнав коня, бо поспішав і кілька разів ледве не вилетів з візка, бо кінь зупинявся в кожнім місці раптово. Коли він приїхав додому, то сказав проповідникові: "Я дуже радий, що повернувся з цілими кістками, але я більше не буду їздити релігійною конякою." Людина може мати конячу релігійність, побудовану на звичці, на традиції, але коняча релігійність нікого не спасе.

Правдива релігійність є релігією духа, що не залежить на церемонії. Церемонії роз'єднують і ділять людей на тих, які слідують за жидівськими церемоніями, за католицькими, за православними, будистськими і т. д. Ті ж, що пізнають і поклоняються Богові духом і правдою, є вище церемоній і можуть подати один одному руку братерства, відвернувшись від церемоній, які ділять людей.

Хто одягнувся в нову людину за образом Того, хто сотворив його, не мусить мати расових антагонізмів. Для нього неповинно бути ані чужоземця, ані скита. Скитів у старовиннім світі уважали за найдикішу расу. Лише в ім'я Христа найкращі люди найпоступовіших народів віддавали своє життя і маєток, щоб урятувати примітивних дикунів. Візьміть такого як Др. Патон, що його дикуни забили на Тихоокеанських островах. Або Лівігстона, що віддав своє життя для мурнів, борючись проти торгівлі рабами, і велике число інших, що довели свою віру тим, що для них не було ані чужоземця, ані скита.

В новім нема ані невільника, ані вільного. Усі соціяльні ріжниці зникають в Христі. Ріжниці положення і походження, ріжниці фаху і заняття, ріжниці освіти і талантів. Христос через Павла наказує нам "честю один одного більшими робіть." Усі ми брати — це є абсолютна рівність в любові. Не критикуймо один одного і не топчімо в болото, але коли ми в Христі, то мусимо робити один одного більшими честю. "Стара людина" чинить інакше. Рівність у неї дорівнює хамству. В Христі усі соціяльні ріжниці зникають, це значить, що кожен із нас має сподіватися і вимагати гідного і людяного ставлення від кожної іншої людини чи то буде сам цар, чи президент, чи якийсь службовець, чи мій сусід. Він мусить шанувати в мені образ Бога, що ми носимо, і з другого боку я мушу ставитись до кожної іншої людини з любов'ю і увагою чи вона стоїть вище мене, чи нижче. Всі клясові привілеї, партійні й інші привілеї усякого роду є беззаконня.

Отже, учень Христа неповинен мати расових і національних упереджень, він неповинен попирати чи співчувати соціяльним кривдам і нерівностям всіх людей, його релігійність мусить бути духова, внутрішня.

Щодо позитивного боку, то для тих, що в новім, Христос має бути "Все в усім". Він є наша віра, наша рівність і воля. Він є понад усе. Бо в ньому вселилась вся повня Божества тілесно. Тому найбільшим обов'язком кожного є шукати Його волю і, знайшовши, чинити її, не зважаючи ні на що. Краще утратити усіх приятелів і знайомих, увесь маєток, родину, народ, усе, що є, і лишитися з Христом, ніж придбати увесь світ, але Його втратити.

БЛИЗЬКІСТЬ БОГА

(Дії Апос. 17:24-28)

Наш народ, як і інші народи, має цілий ряд приповісток. Приповістки віддзеркалюють душу народу; вони вказують, як цей народ розуміє й як він сприймає життя. Іншими словами, приповістки перш усього вказують на духовий стан даного народу.

Тепер звернімо увагу на приповістку, яка каже: "До Бога високо, а до царя далеко". Ця приповістка, як бачимо, пояснює, що людина є далеко від Бога й далеко від царя. Так як звичайній людині не легко було дістатись до царя в Петербурзі, або до цісаря в Відні, так теж, говорить нам приповістка, не легко їй дістатись і до Бога.

Коли хтось заподіяв комусь кривду, то звичайно справедливість трудно було знайти в звичайних урядових чинниках. Але покривджені люди знали, що коли б вони дістались до царя держави, то там вони напевно знайшли б справедливість.

Це, говорить нам приповістка, може бути порівняне до духового життя. І тому звичайній людині трудно дістатись до Бога, так як їй трудно дістатись до царя.

Коли б наш український народ читав Євангелію, був народом евангельським, то він такої приповістки ніколи не створив би. Бо хоч під час панування царської Росії в Україні й цісарської Австрії в Галичині справді трудно було будь-кому дістатись до царя, то в правдивому християнському й у правдивому духовому житті є зовсім інакше. В Біблії читаємо, що "Бог є близько до всіх тих, що кличуть до Нього, до всіх, що кличуть до Нього в правді" (Псалом 145.18).

Однак, тому що наш народ не бачив правдивого світла Євангелії і завжди блукав у темряві аж досі, то нічого дивного, що він не бачив та ще й тепер не бачить близькости Бога.

Щоб Бог був близько до нас, ми мусимо кликати до Нього і то кликати до Нього **в правді,** бо Бог є правда й любить правду та справедливість! Коли ми приходимо до Бога, то наше серце, наш дух і наше життя мусять бути віддані в жертву Богові. Тому читаємо в Псальмі 34.18-22, що "Бог близько до тих, в кого роздерте серце й в кого дух розбитий, Він спасе його. Багато лиха в праведника, та від усього збавить його Господь. Він хоронить всі кості його й ані одна з них не переломиться. Постигне від злого смерть беззаконника і хто ненавидів праведника — зазнає лиха. Господь спасає душі слуг Своїх і всі, що вповають на Нього, не зазнають лиха".

Людина, щоб прийти до Бога, мусить в першу чергу вірити, що Бог є й що Він дає відповідь усім тим, які шукають Його. Тому автор "Листа до Жидів" пише: "Догодити Богові без віри не можна. І той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, що шукають Його, Він дає нагороду" (До Жидів 11.6).

Бог сам бажає, щоб люди приходили до Нього, шукали Його й кликали до Нього. Тому то читаємо в "Книзі Пророка Єремії": "Так говорить Господь, — Той, що створив землю, — Господь, що впорядкував і утвердив її, — Господь ім'я Йому: "Покликни до Мене й Я обізвуся, та й об'явлю тобі велике й неописане, чого ти досі не знав!" (Єремії 33.2-3).

Пророк Ісая закликає нас до Бога такими словами: "Шукайте Господа, доки можна знайти Його, кличте до Нього, коли до вас близько" (Ісаї 55.6). А Ісус Христос закликає своїх учнів і всіх тих, які слухають Його, кажучи: "Просіть і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчинять вам; бо кожен, хто просить — одержує, хто шукає — знаходить, а хто стукає — відчинять йому" (Мат. 7.7-8)

Усе наше життя на цій землі — це життя шукання, стукання, прохання... Все це символічно вказує на те, що ми перш усього повинні шукати Бога. Людська душа й людське серце ніколи не є задоволені аж доки вони не знайдуть задоволення в Бога! Тому то слуга Божий, отець Церкви, Августин, сказав: "Наші серця не мають спокою так довго аж доки вони не знайдуть спокою в Бога".

У нашому житті ми йдемо, падаємо, підносимося і далі йдемо. Але щасливіші ми є, коли Бог піддержує нас і коли Бог підносить нас. Тому читаємо в Псальмі 145.14: "Господь піддержує всіх падаючих, і підносить усіх похилившихся". А далі псальмопівець каже: "Бог сповняє бажання тих, що бояться Його; чує їхнє бажання і спасає їх" (Пс. 145.19).

Бог — Творець цілого космосу, всього видимого й невидимого, дорожить творивом рук своїх. Він хоче, щоб люди шукали Бога, кликали до Бога, відчували близькість Божу й ходили з Богом. Він хоче, щоб люди любили Його. Тому то псальмопівець продовжує: "Господь хоронить усіх, що люблять Його, а беззаконних погубляє" (Пс. 145.20).

Нема сумніву, це саме мав на думці цар Соломон, коли він казав: "Стежка праведних — це та зоря, що зорить рано вранці, й світить ясніше та ясніше аж до повного дня. А путь безбожників — темна темрява; вони не знають, де їм доведеться спіткнутись!" (Прип. Соломона 4.18-19).

Псальмопівець, як і всі інші глибоко віруючі люди, був певний Божої близькости, присутности й помочі, й тому він каже: "Ангел Господній чатує кругом тих, що бояться Господа і визволяє їх. Спробуйте й пізнайте, що Господь благий; щасливий той чоловік, що вповає на Нього" (Псал. 34.7-8).

Володимир Кучер

ОГОЛОШЕННЯ

У видавництві "Бібліотека Українського Євангелика" можна набути таку духовну літературу:

Г. Бранденбург: **"Притча про блудного сина"**	**$0.30**
Г. Бранденбург: **"Дорога до Христа"**	**1.00**
З. Бичинський: **"Іван Гус"**	**1.50**
Др. Л. Цегельський: **"Звідки взялася і що то є евангельська віра"**	**0.25**
В. Боровський: **"Ще і ще про "віру батьків"**	**0.10**
В. Боровський: **"Історія мойого визволення"**	**0.50**
В. Боровський: **"Теодосій Довгалюк"**	**0.20**
Т. Галенда: **"Що нам робити, щоб спастись?"**	**0.50**
Ян Амос Коменський: **"Лябіринт світу і рай серця"**	**0.90**
"Збірник проповідей"	**1.50**
Др. М. Яремко: **"Православіє і Світова Рада Церков"**	**0.60**
"Книга Хвали", співаник, зредагував паст. Ковалевич	**1.50**
І. Флоринський: **"Григорій Сковорода — предтеча українського евангелизму"**	**1.00**
І. Петращук: **"Як я став евангеликом?"**	**0.10**
"Новий Заповіт". Переклад проф. І. Огієнка	**0.75**
"Хто ми?" (Летючка)	**0.03**

Замовлення слати на адресу:

REV. W. BOROWSKY

1934 Florence Street Detroit 3, Michigan

THE BETTER THINGS

By May Hall Thompson

Melvin Jennings finally joined the club in spite of the fact that he had little or no time for it. But as some of his friends said, "You have to have some of the better things of life," and to them, keeping abreast of best selling books was one way of doing it for both young boys and girls

At the first meeting the president, Bryan Wilson, said, "Melvin will give our next book report."

"Who, me?" asked Melvin, on his feet protesting.

"We want new members to feel that the club is theirs," Bryan went on, "right from the start. And how better than being active in it?"

Melvin was not the kind of boy who tried to get out of things, so he accepted.

As he and his father did the chores, he told his father about the club. "I'll squeeze it in some way. But I don't know what book to report on. It has to be a best seller. Today Darlene Carver reported on 'Bloody Battleground,' a long novel, and she did a good job. Wish I could talk that way."

Mr. Jennings listened attentively, then said, "Will you have time for that Bible group you are interested in organizing?"

Melvin flushed. "Don't know, Dad. Hope so. It's hard to get a group interested enough to give an extra hour a week to the Bible. Everybody's so busy."

Mr. Jennings said no more. He knew his son had a good Christian background and the boy was old enough to make decisions by himself. He was almost seventeen.

Melvin was so busy he kept putting off the assignment. Finally as the time was almost upon him he said to Bryan, "How about coming out to the farm Saturday? Maybe you can give me a lift on the book report."

"Sure thing, I'll come. I like to get out on the farm. We'll go over some book lists and you can decide what one you want to report on. Maybe we can read it together."

It began snowing that Saturday when Bryan got out to the farm. The two boys curled up before the fireplace and went over some new book lists. Outside a blustery wind filled with hard pellets beat against the windows. Suddenly Melvin raised his head.

"I heard cattle bawling way off."

The two boys listened. "Sounds like it but it could be the wind."

"I better check. Wouldn't want any cattle to suffer," said Melvin. "Want to come along?"

"Sure thing. I like to get out in the snow."

Bryan followed Melvin through a tangle of ice-padded brush along a fast moving stream. The exertion caused him to breathe heavily but he kept on.

Finally Melvin halted, after scrambling up on a big boulder. Below could be heard the bawling of cattle. Melvin pointed to a small canyon. "Those crazy cattle must have holed up here — got away from the round-up somehow — and they've wandered into that blind canyon. Now they're bawling their heads off because they're hungry. They're not Dad's, but I must see about them."

Now there was another strange cry. "Why, that sounds like a human," ejaculated Melvin. "We've got to hurry. Come on."

Melvin took a trail up the stream.

"Where you going?" asked Bryan. "This isn't the way the cry came from."

"I know, but we can't risk crossing the river here. It's too cold to swim and it's too deep to get across any other way. But I know a place where it's shallow enough to get across on the boulders."

"How far is that?" asked Bryan.

"A mile or so."

"Couldn't we go home and report it to the Ranger or somebody?" asked Bryan. "It seems a long way to go — a mile or so up and then back down to get to a place almost opposite from where we are now."

"Somebody's in trouble, and there's no easy way into that canyon. Going after help or horses now would take longer than doing it this way. You can go back, though, if you think you can't make it."

"I can make it," said Bryan testily.

The two pressed on as fast as they could. Melvin, accustomed to hard ranch work, made it much easier than his friend. It took great effort for Bryan to go along, but as he pushed one foot in front of the other, he began warming to the task. They finally came to the place where they could cross

The crossing was harder than even Melvin had anticipated. The rocks were covered with icy snow, and water swirled beneath them. But Melvin made it across.

Bryan's tired body tried to leap from rock to rock as Melvin had done but his foot slipped, and he went down. The water may have pulled him with it had not Melvin quickly reached his side and helped him get a foothold again. Water had poured above his shoes though his heavy clothing had kept him from getting too wet otherwise.

"Quick, take them off," ordered Melvin. "The shoes!"

He dried Bryan's feet with his big bandana. Then, taking off his own boots, he made Bryan put them on.

"What will you do?" asked Bryan.

"I'll use your wet ones. I'm used to roughing it. Besides, my socks are dry and it won't be so bad. No time for arguing. Hurry."

Another long hike on the other side of the stream while snow beat upon them and the going became harder and harder. Finally, almost insensible with fatigue, Bryan heard Melvin call, "Bert! Bert Holman. What are you doing here?"

A middle-aged rancher was sitting by some dying embers of a fire. "My foot, Melvin. It's sprained so bad I can't move it."

"What were you doing here?" questioned Melvin.

"I got word of Thad Larson's cattle loose on winter range and thought I'd see about them. My horse fell and I sprained my ankle, and I can't get to my horse. He hasn't run away but is skittish and won't come to me. I built a fire to keep from freezin' but now it's hard to reach any more brush to feed it. Sure am glad to see you. You can help me on the horse and I can ride out. Then some ranchers will get the cattle, us knowin' where they are."

The injured rancher, seeing Bryan's fatigue, made him ride behind him on the saddle. "When you're rested a bit, then Melvin can ride."

Once inside the cozy ranch house, rested and fed, Bryan said to Melvin, "Now we can go ahead with that assignment."

"I have to help Dad with the chores now. Hate to have him do all of them alone when I'm able to help. After supper we'll get together."

After supper the boys were too tired, so went to bed early. The next morning it was chores gain, and after that the family, taking Bryan with them, went to town for their spiritual food, as they called spiritual learning, and weekly worship.

"Say, Melvin," said Bryan as he told them good-bye, "I can see how you're kept busy. So I'll do your book report this time. The meeting's Wednesday."

"No, I'll do it myself. Got one in mind."

"Don't see how you can do it," said Bryan, "but I'm all for you."

When the meeting opened and Melvin's report was announced, the ranch boy got to his feet without a moment's hesitation.

"I'm reporting on a best seller," he said. "It begins with a beautiful *rancho* and a happy couple. But tragedy, sorrow, and death follow. Drama succeeds drama as the story unfolds, and not years but centuries roll by. Not six or eight characters in this report but thousands of them pass in review, every human emotion being encountered. Through all, however, runs a unifying theme, a continuity. Center to all this stands one character, the God-man, Jesus Christ."

Melvin reached down into his book-bag and brought out a book. He held up a copy of the Bible.

There was a faint stirring like a breeze as the young audience took breaths of surprise. Then silence as Melvin went on. "To show you how dramatic the stories are I am going to tell you one—the story of Christ's birth."

Melvin told the story well, giving the background and dramatizing it as he went. Almost a half hour later he concluded with these words: "This Book tells of God and tells of man. It tells of God's purpose and promising fulfilments. It carries greater power than that at the disposal of all this world's atom-smashing scientists. Its doctrines are holy and true. We must study it to be wise. And there is so much material in it that we could use this same Book each time for a book report. So why not? I've been wanting to start a Bible class, as you know. I thank you, my friends."

There was complete silence. Then Bryan was on his feet. "Melvin knows the better things of life, and I'm here to tell you." Then Bryan told of the adventure of saving both cattle and a man's life. He also dramatized it — the storm, the cold, the going on and on, how Melvin made him take his boots, how the rancher made him ride behind his horse. Then Bryan added. "I call man's service to man the better things of life. And I realize that Melvin gets the idea from the Bible. I for one would like to know more of the better way. I make a motion we change this club to a Bible-Study Club."

There was that rustling in the crowd. At first Melvin thought they were protesting but then he realized that they were consenting.

"A Bible Class it is," was the cry. "We're Bible students now."

—Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVIII. Число 4. Торонто, Онт. Квітень 1957 April Toronto, Ont. Рік XVIII. Число 4.

ВЕЛИКОДНЯ МЕДИТАЦІЯ

(1 КОРИНТЯН 15)

"... де був сад". У Біблії описано чотири визначні події, що відбувалися в саду.

1. Сад переступу

Коли Бог ходив в Едемськім саду по прохолоді, Адам і Єва злякалися і поховались від Бога. Вони боялись, бо непокора ввійшла в цей сад.

2. Сад осудливої освіти

Коли цар Ахаб, нарешті, здобув Каботів виноградник та поїхав узяти його в посідання, він почував себе незвичайно добре. Його плян здійснився — виноградник був його. Але в винограднику йому назустріч підвелася грізна постать пророка Ілії, який був совістю нації. "Таки знайшов ти мене, вороже?" закричав заскочений Ахаб. Ілля завжди псував йому його добре спляновані лихі задуми. Коли ви берете в посідання сад переступу, ви мусите разом із ним прийняти і зґвалтовану совість, що встає і осуджує вас. Це є мертва муха в олії.

3. Сад Божественного вагання

Це є Гетсиманський сад, де Син Божий на момент зупинився перед ціною відкуплення людства. Але якщо цей сад був садом вагання, це так само був і сад рішення. "Вставай, ходімо звідси, щоб зустріти розв'язку — хрест."

4. Сад Божественної перемоги

Це є сад пустої домовини і Воскреслого Господа. Ви і я не потребуємо більше ходити в саду переступів, ані в саду осудливої совісти, тому що наш Учитель перейшов із саду Божественного вагання в сад Божественної перемоги, ми так само можемо перебувати в цім саду з воскреслим Господом.

Коли повідь трунків залляла край, зухвалий турист спитав мурина, що стояв при вході до чудового парку: "Чи в парку продають трунки?". Мурин відповів: "Ні, добродію, це не є місце для гріха, бо Бог ходив у цім парку". Відтепер, ми можемо сказати: "Цей світ — і моє серце — не є місцем для гріха, бо Бог ходив у цім саду".

Тримайте цей сад для Нього і тільки для Нього одного.

Молитва

О, Воскреслий Господе, прийди в сад мого життя, і тоді він стане навіки освяченим, в нім навіки не буде місця для гріха. Це є місце життя, життя вічного. Я є безсмертний, бо мій сад є садом Господнім. Життя живе в нім. Я дякую Тобі. Амінь.

Е. С. Джонс

(Друкується з дозволу автора)

Сьогодні Воскресіння

Хай устане Бог і порозбігаються вороги Його!
Пс. 68:1.

Сьогодні Воскресіння!
Хай знає вся земля,
Що Пасха визволення
Від Господа прийшла!
З низин землі до Неба,
Від смерти до життя,
Господь Ісус веде нас!
За це Йому хвала!

Свої серця очистім,
Щоб бачити могли
Ми в сяєві величним
Воскреслого з мерців!
Щоб лагідний той голос
Ми вчули з уст Його
І Переможця смерти
Славили дня цього!

Нехай радіє Небо!
Хай тішиться земля!
Нехай весь світ радіє
Цього святого дня!
Невидиме й видиме
Нехай радіє днесь.
Господь, Спасіння наше,
Наш Цар, наш Бог, — воскрес!
Амінь.

ПРИЗНАЧЕННЯ ЛЮДИНИ

(Римлянам 8.29)

Світ, що в ньому живемо, має подвійний характер: матеріяльний і духовний. Тим самим творяться протиставлення природи і духа. Людина, що в світі живе, належить до обох його половин. Тому то важливою річчю є, котра половина бере верх, тобто є домінуючою: матерія чи дух.

Людина, будучи створена на образ і подобу Божу, має дар творчости, бо її Творець - Бог є найбільшим Творцем. Тому то людина запрягла воду і вогонь в льокомотиви, вирвала у хмар і бур грім і наказала йому жевріти в електричних лямпочках, підводними човнами наслідує тайну мандрівок риб у морських глибинах, дігнала й перегнала орлів своїми літаками, використала й опанувала своєю технікою водоспади Ніяґари, але одночасно не зуміла витворити ніякої техніки для поліпшення й удосконалення людського духа.

Людський дух залишається такий самий, яким він був тому десять, двадцять і тридцять століть... Людська творчість обмежена; людина зовсім безсила творити речі, які належать до вічности!

Люди не стали ні ліпшими, ані шляхетнішими, не зуміли перешкодити вибухам воєн, що проглинають у сотні разів більше жертв як вибухи вулканів. Люди не наблизились ані на крок до встановлення Царства Божого на землі.

Науки про людський дух, науки гуманістичні ніяк не можуть витворити техніки для ушляхетнення і поліпшення людини! Людське серце й надалі залишається таємницею, якої

(Продовження на стор. 2)

Призначення людини

(Продовження з стор. 1)

жодна людина не може пізнати, бо вона знана є лише Творцеві світу — Богові!

У тому якраз лежить конечність і потреба проповіді Святої Євангелії! Тільки Євангелія — вістка прощення гріхів і спасіння через віру в Ісуса Христа являє собою те цілюще зілля, яке виліковує людські серця, і той запашний бальзам, якого запахом наповнюється серце і життя людини, яка прийняла Ісуса!

Бож серце людини не може бути порожнім. Коли там нема добрих цінностей, то його заповнюють злі безцінності. Недаром сказав один проповідник: "Серце людини є осідком або для Бога, або для Сатани!"

Грецькі філософи ідеалізували людину. Їхні твори були часто переповнені "мріями" про мудрість. Апостол Павло, так як і його Спаситель Христос, рішуче відкинув таке поверховне, кострубате і нереальне думання у всіх своїх листах, а особливо в своїй проповіді на ареопазі в Атенах (Дії Апостолів 17 16-31). А в листі до Коринтян він пише. "Де мудрий? Де книжник? Де дослідувач віку цього? Хіба Бог мудрість світу цього не змінив на глупоту? Через те ж, що в мудрості Божій світ мудрістю не зрозумів Бога, Богові приємно було спасти, які вірують дурощами того, що ми проповідуємо! Бо юдеї жадають ознак, а греки пошукують мудрости, а ми проповідуємо Христа розп'ятого, — для юдеїв спокусу, а для греків безумство, але для тих, які є покликані з юдеїв та греків — Христа, Божу силу та Божую мудрість!" (1 Коринтян 1.20-24).

Всупереч ученню грецьких філософів, християнство внесло цілковиту зміну. Бож християнство — це життя, — це дорога життя, яка веде до вічности! (Івана 14.6; 6.47, 51,27; Матвія 7.13-14). В основу моралі воно поклало любов до Бога й до ближнього й принесло вчення про високу гідність людини в Христі Ісусі, незалежно від її матеріяльного й соціяльного стану, а також національности.

Недаром Ян Амос Каменський, визначуючи за мету життя людини "блажество з Богом на небі", яке людина осягає вірою в Сина Божого й зреалізовує практично в її щоденній праці й заняттю. Виконати своє призначення людина може лише тоді, коли вона стане справжньою людиною, а це є можливе лише через виховання в науці Євангелії і через духовний ріст в Христі Ісусі!

Володимир Кучер

Наукове ствердження науки Святого Письма

Слова апостола Петра: "Прийде ж день . . . тоді небеса з шумом перейдуть, первотини ж, розпечені розтопляться, і земля і діла на ній погорять" (2 Петра 3:10), знайшли собі несподіване ствердження в праці: "Початок і кінець світу," що її написав проф. Е. Т. Гвіттейкер Ф.Р.С. С.Д. з Единбурзького Університету. Проф. Гвіттейкер є знаний астроном і математик.

Говорячи про сонце, він каже: "Воно повільно стає горячішим і світлішим, перед тим як увесь водень буде зужитий на сонці, його температура піднесеться до такого ступеня, що життя на землі, таке як воно знане нам тепер, буде неможливе. Це змінює на протилежне сподівання, що його мали попередні покоління астрономів, згідно з яким земля кінець-кінцем мала б так остигнути, що через незвичайно низькі температури, життя стало б неможливим, тоді теплота сонця була б витрачена, і це мало б наблизити кінець нашого світу".

Модерна наука і краще знання фактів знову стверджує правдивість Святого Письма в цім випадку.

Далі проф. Гвіттейкер пише: "Нема підстави думати, що матерія (або енергія, що є те саме, що й матерія) існувала в інертнім стані, та якимсь способом була урухомлена певного часу . . . Легше прийняти сотворення екс нігільо (з нічого), ділання Божественної Волі, що створила природу з нічого."

"Фізика і астрономія", — продовжує він, — "може привести нас через минуле до початків речей та показати, що там мало бути Сотворення, але про саме Сотворення наука нічого не зможе сказати. Народження і смерть всесвіту можна зрозуміти лише тоді, коли ми візьмемо на увагу ті аспекти реальности, які наука ігнорує, та що їх поодиноко інтерпретує релігія. Під "релігією" проф. Гвіттейкер, безперечно, розуміє Християнську віру. В іншім місці він питає: "Чи може яка людина, що роздумує над початком і кінцем всесвіту, вірити в природничий гуманізм, як його правдиву інтерпретацію?"

Шевченківська академія

Українська Пресвітерська Церква в Торонті відзначила 143 річницю народження і 96 річницю смерти Тараса Григоровича Шевченка академією високої артистичної якости. Визначні українські артисти взяли участь в цій академії, як рівно ж і струнна оркестра Ярослава Слабого.

З усіх академій, які різні організації влаштовують цього року в Торонті, щоб вшанувати пам'ять великого поета, академія в Українській Пресвітерській Церкві, безперечно, займає перше місце. В деяких організаціях Шевченківські святкування звелися просто на дитячі вечори, щось таке, до чого громада явно не має бажання докласти більше старання і праці, щоб гідно відзначити цей, знаменний для українського народу, день. Цього занепаду пошани до великого українського генія ніколи не можна вибачити.

Як ми вже зазначили, академія для вшанування пам'яти Тараса Шевченка, що її влаштувала Українська Пресвітерська Церква, відрізняється багатством програми і урочистістю. За це подяка в першу чергу належить голові організаційного комітету, панові Петру Чернякові, широко знаному в Торонті артистові і співакові. В цій важливій праці йому помагали пп. В. Грисюк і Д. Костенюк, які так само доклали чимало своєї праці до організації вечора.

Академію відкрито державним канадійським гімном, а потім в супроводі окрестри всі присутні проспівали "Заповіт" Тараса Шевченка. Програма академії була поділена на дві частини: в першій виступали діти, а в другій дорослі. В першій частині Анночка Черняк, з подиву гідною в її віці певністю, продеклямувала Шевченків вірш "Холодний Яр". Потім Оксана Черняк деклямувала "Мій друже єдиний", уривок з поеми Т. Шевченка "Цариця". З глибоким чуттям і зворушливістю Наталочка Черняк продеклямувала ліричний вірш Т. Шевченка "Чи ми ще зійдемось". Ця частина програми була закінчена незрівняним тріо: Марта, Анночка і Оксана проспівали дві пісні на слова Шевченка "Сонце гріє, вітер віє" і "Явір", акомпаньювала на піяніно Наталочка Черняк. Всі ці виступи громада зустріла бурхливими оплесками. Нема сумніву, що родина Черняків щедро обдарована музичним і артистичним талантами і що таланти батьків сповна передалися їхнім дітям, тому в усіх слухачів викликало подив те, як навіть найменша Марта з професійною певністю розкланювалася з авдиторією за чесно заслужені оплески.

По закінченні першої частини академії інженер Дмитро Троян прочитав доповідь на тему "Тарас Шевченко і його відношення до Московщини". Не зважаючи на те, що доповідь тривала якихсь 25 хвилин, доповідач за цей короткий час докладно проаналізував погляди Шевченка, базуючись не тільки на його творах, але й на інших компетентних джерелах. Доповідь була дуже цікава й ґрунтовна. На прохання зацікавлених слухачів вона буде пізніше надрукована в "Євангельській Правді".

Друга частина академії почалася виступом струнної оркестри Ярослава Слабого, що виконала "Сонце заходить, гори чорніють". Оркестра Ярослава Слабого є визначне і виключне явище серед української колонії в Торонті. Група українців, що кохаються в музиці, не зважаючи на обтяжність щоденною працею, створили першоклясну струнну оркестру. Їхнє виконання є не тільки бездоганне з технічного погляду, але ви відчуваєте, що кожний член оркестри вкладає своє серце і почуття в гру, тому оркестра й стоїть на високому мистецькому рівні. Другою важливою рисою оркестри є її соборність. Вона завжди готова виступити в кожній українські організації чи церкві, коли їй дозволяє час. Це є прояв культурности, громадської зрілости і толерантности, що заслуговує на окрему увагу. Ми знаємо чимало "артистів", які ніде не будуть виступати, окрім свого найвужчого кола, і то лише з дозволу вищого начальства, духовного чи світського, бо їм здається, що все, що перебуває поза межами їхніх патріотичних чи релігійних "кобиляк", є "трафне".

Виступ Наталії Тисюк, яка співала "Не вернувся із походу", слова Т. Шевченка, муз. М. Лисенка, вражав своєю щирістю. Ця молода співачка, безперечно, має будучність. При піяно була Іраїда Черняк. Наталія Ландига виконала на скрипці "Сонату Генделя" під акомпанемент на піяно Альми Косар. Ті, хто чув виступи панни Наталії минулими роками, мали нагоду побачити розвиток її музичного таланту і пильну працю над собою. Виконання сонати було не тільки певне і бездоганне, але й сповнене чуттям, яке передавалося теж і слухачам

Татьяна Зінченко - Бецька своїми виступами викликала бурю апльодисментів. Присутні відчули, що перед ними виступає природня артистка, яка любить і шанує мистецтво. Не тільки гарний голос і виконання, але й інтерпретація її виступів були на високім артистичним рівні.

Хто любить першоклясну гру на піяніно (а хто її не любить?), мали нагоду почути чудове виконання Тані Прушинської, яка виконала твори Косенка. Таня Прушинська по роках праці в музичній консерваторії вже влаштовує свої власні концерти. які набувають щораз більшої популярности.

Надя Дмитришин полонила присутніх, як це вона робить кожного року, виконанням скрипкового сольо. Панна Надя виконала "Адорацію" Боровського і "Траумерей" Шумана. Ми не знаємо, як назвати цю молоду панну: артисткою, чи науковцем, бо вона є і те й інше, закінчивши з відзначенням університет і музичну академію. Її виступ не був лише досконалим виконанням творів визначних артистів, бо в той же самий час вона вкладала в них своє власне чуття і розуміння. Це, здається, є її секрет впливу на слухачів.

Програму академії незвичайно збагатили виступи знаних у Канаді українських артистів — Іраїди і Петра Черняків. Виступивши окремо з сольо, Іраїда Черняк чудово проспівала "Не тополю високую вітер нагинає" (сл. Т. Шевченка, муз. Заремби) і "Соловейко" (цих самих авторів). Пані Черняк має винятковий голос, і виконання її незрівняне. Найвище завдання артиста — розбудити найкращі почуття у слухачів і передати їм зміст твору, і пані Іраїда Черняк досягла цього. Петро Черняк виконав "Ой три шляхи" (сл. Т. Шевченка, муз. Степового) і "Ой чого ти почорніло, зеленее поле" (сл. Т. Шевченка, муз. М. Лисенка). Голос Петра Черняка саме в повнім розцвіті і силі. Петро Черняк захоплюється співом і вкладає в нього себе цілого. Власне таких людей ми називаємо правдивими артистами. Панство Черняки так само проспівали, з властивою їм гармонійністю і красою, дует з опери "Катерина" (сл. Т. Шевченка, муз. Акаса). Без виступів панства Черняків академія не була б тим, чим вона була, а саме — духовим бенкетом. Авдиторія, судячи з особистих похвал і подяк присутніх артистам, була просто захоплена академією. Серед присутніх було багато таких, які розуміють і люблять музику, а деякі самі мають чималий досвід у мистецтві, отже, їхнє признання не було лише актом увічливости, але висловом щирого почуття.

Присутній

Переможець болю

Безперечно, одним з найважливіших винаходів у медицині був винахід, що хлороформ можна вживати при операціях. Хлороформ насилає глибокий сон на хорого, він не відчуває жодного болю і йому можна легко перевести операцію. Перед цим винаходом людям слабим і покаліченим робили дуже сорйозні операції без анестезії. Пацієнт терпів неймовірно від болю, зокрема, коли треба було йому відрізати ногу чи руку, і здебільшого вмирав від страшних болів. В минулу світову війну і в теперішню сотням тисяч ранених робилися незвичайні операції і вони не відчували найменшого болю. Мільйони людей в шпиталях мають операції і не знають, що з ними було. Розквіт хірургії в великій мірі завдячує винаходові великого вченого Якова Юнга Сімпсона, який, роблячи досліди на самім собі, винайшов цей помічний ужиток хлороформу і етеру. Яків Сімпсон, будучи великим ученим, в той же самий час був глибоко віруючою духовою людиною. Коли його запитали, що є його найбільшим винаходом, він відповів: "Те, що я був грішником і Ісус Христос умер, щоб бути моїм Спасителем".

Нові книжки

Вийшла з друку і поступила в продажу книжка **Євгена Сломівського** "На руїнах минулого". Книжка має 296 стор., розподілена на дві частини з 17 розділами разом. Друк читкий, на доброму книжковому папері. Обкладинка в двох кольорах роботи Б. Крюкова. Тематично книжка охоплює бурхливі події національної революції в Україні, більшовицьку наваду, партизанський спротив з яскравими силюетами сільських типів, студентів та інтелігенції тих часів. Описані автором картини — живі й натуральні, книжка читається від початку до кінця з непослабною цікавістю.

Ціна книжки:
в Канаді й США — 2 дол.
в Австралії — 18 шилінгів
в Аргентині — 30 пезо
в Бразилії — 90 Крузейрос
у Франції — 400 франків
в Бельгії — 50 Б. Франків
в Німеччині — 4 Н.М.

Замовлення слати:

В США і Канаді:
Claudia Slon,
59 Wales, Ave., Toronto, Canada.

В Австралії:
Serthij Krywolap,
Box 1586 M.G.P.O. Adelaide,
E. Australia

В Англії:
Andrij Bondarenko,
78 Kensington Park Road,
London, W. II, England.

В Аргентині:
"Peremoha" 25 de Mayo 479,
Buenos Aires, Argentina
або Jurij Hryhorrenka,
c/e 50, Sucursal 24 (B),
Buenos Aires

У Франції:
Mr. Serge Lewitcki,
6 Impasse Langlois, Paris 1Se,
France

В Бельгії:
Mr. Horiaczij Wasyl,
11, rue de Trivieces,
Strepy- Braequegines, Belgium

В Німеччині:
"Ukrainski Wisti",
Neu-Ulm Industrie Str. 14,
Germany

У видавництві "Doroha Prawdy", 148 Tecumseth St., Toronto 3, Ont., можна набути дві нові цікаві евангельські книжки. "Вірний слуга" написана паст. Г. Домашовцем. Це є життя і праця визначного працівника на ниві Божій, М. Лютого. Оповідання повне прикладів і посвяти, віри і перемоги Слова Божого над неправдою. Ціна книжки 50 центів. Паст. М. Подворняк зладив для бр. баптистів евангельський календар на 1957 р. "Добрий приятель". Читання цього календаря буде корисним для кожного евангелика.

Анна Франко-Ключко: "Іван Франко і його родина", спомини. Видання Головної Управи Ліги Визволення України, Торонто, Канада, 1956, випуск Політичної Бібліотеки ЛВУ ч. 10. Сторін 132, передмова Р. Малащука, мистецька обгортка Б. Стебельського. В тексті 28 знімків.

Книжку цю написала рідна донька Великого Каменяра, що проживаючи під цю пору у вільному світі, в Канаді, єдина з цілої родини мала можливість відтворити вірний і віроґідний образ життя свого батька. З цього погляду книжка має особливу, можна сказати — документарну вартість і повинна знайти місце в бібліотеці кожного українця.

Ціна $1.50. Замовлення слати на адресу.

LVU, 140 Bathurst St.
Toronto, Ontario, Canada.

Ця книжка є незвичайно цінним вкладом в українську літературну скарбницю. Книжка написана тепло, щиро і відкриває перед очами читача особисте життя великого українця, його радости, журбу, його людяність та кидає нове світло на його трагічну долю.

Ми певні, що надруковані примірники цієї книжки розійдуться в дуже короткому часі, тому радимо нашим читачам спішити з її замовленням.

*

Рекомендуємо також Вашій увазі такі найновіші християнські видання:

М. І. Ковалівський: "Григорій Савич Сковорода" (життя і деякі думки українського філософа). Ціна 35 центів. Найкраще замовляйте 3 примірники за один долар.

Г. Брандербург: "Що почати мені з Біблією?". Ціна 20 цен. Найкраще замовляйте 5 прим. за один доляр.

Конечно набудьте собі ці видання надзвичайної вартости, поширюйте їх у Вашій церковній громаді та між Вашими приятелями. Замовлення надсилайте на адресу:

**REV. W. BOROWSKY,
1934 Florence St.,
Detroit 3, Mich., USA.**

ПРИКРА ПОМИЛКА

Деяким передплатникам "Єв. Правди" замість ч. 2, були вислані примірники за місяць січень. Проситься тих читачів, які не одержали "Євангельської Правди" за місяць березень, повідомити редакцію і їм вишлеться число ненадіслане.

Редакція

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто

В. ЗАЛІЩУК.
Телефон EM 8-5370.

СПОМИНИ ЯСНІ . . .

Мене голублять, Україно,
Про Тебе спомини ясні!
Мій незабутній любий Краю,
Ти все ввижаєшся мені!

І запах квітів самосійних
Мене упоює і в сні,
І промінь соняшний ласкавий
І очі голубі — ясні!

Мов шелест верб гіллястих,
Лугів зелених запашних,
Соняшників і маків чари —
І білих хаток затишних.

Шум очеретів над водою,
Смерек високих та струнких, —
Черемх буйнистих лине запах,
І чую спів пташок дзвінких . . .

Хоч Ти в кайданах, Рідний Краю, —
Найкращий Ти на всій Землі!
Твій волі стяг піднятий сяє
І слави відблиск на чолі!

Прийми ж мій щирий нелукавий
Уклін синівський і привіт!
Я вірю, що про Тебе слава
Ще пролунає на ввесь світ!

М. Рак

ДВОЄДУШНА ЛЮДИНА НЕПОСТІЙНА НА ВСІХ ДОРОГАХ СВОЇХ

(Якова 1, 5-8; Матв. 7, 24-27; 1 Кор. 3, 1-23)

Християнське життя — це служіння, служіння Богові й нашим ближнім. Служіння наше включає будову, або будування діла Божого, будову Церкви Божої. Наше служіння й наше будування в церкві характеризується нашою вірністю, або невірністю Богові. Тому то Ісус Христос навчає нас, кажучи: "Хто в малому вірний, той у великому вірний!"

Наша вірність, або невірність Богові виявляється й є висловом нашого правильного, або неправильного відношення до Бога. Тому то, коли ми будуємо наше життя на правильній основі, якою є Сам Господь Ісус Христос, то наше відношення до Бога є правильним і в наслідок того наша будова є правдивою, доброю і тривкою.

В І Коринтян 3.1-23 ми читаємо про духове життя і про духовий ріст. Там рівно ж ми читаємо про їжу, або про поживу. Так як ви споживаєте фізичну поживу й стараєтесь, щоб там були всі вітаміни й подостатком кальорій, тобто потрібна кількість усіх складників для вашого фізичного життя й для правильного росту вашого тіла, так теж і в вашому духовому житті: ви споживати повинні вдосталь духової поживи, яка допомогла б вашому духовому життю й розвиткові вашого духового життя.

Навіть і тут, на американсько-канадійському континенті, ви часто зустрінете дітей, які є слабо збудовані й слабо розвинені. Не було б дивниці, коли б ви зустріли таких дітей в Европі, бо там завжди війни, революції, а через те теж і брак потрібної поживи. Лікар, напевно, побачивши таку слабо розвинену й слабо збудовану дитину, приписав би кальорійну поживу й більше вітамінів. Але самий припис, хоч як він добрий і потрібний не є достатній, якщо не буде зреалізований, то він жодної користи й жодної помочі тій дитині не дасть. Треба щоб та дитина таки дістала належну поживу й споживала її! Так теж і в духовому житті, в житті церкви: ми всі, як діти Божі, повинні **одержувати** подостатком духової поживи й **споживати** її, щоб ми могли розвиватися й рости духово, щоб ми могли справді стати духово зрілими й духово дорослими християнами! Тою духовою поживою, яку ми повинні споживати щоб рости духово, є Слово Боже. Ним ми повинні живитися й відживлятися день-у-день!

Християнське життя включає нашу відданість і нашу льояльність до Бога! Тому то, коли пастор проповідує вам правду Євангелії, то ви повинні провіряти його проповідь у світлі науки Слова Божого. Таким шляхом ви будете напевно споживати духову поживу й рости духово день-у-день. Тому то Ісус Христос каже: "Досліджуйте писання, бо ви хочете в ньому життя вічне мати!"

Бог дає духовий ріст, так само як Він дає нам нове народження й нове життя в Христі Ісусі. Але щоб Бог дав нам **духовий ріст,** ми мусимо підпорядкувати себе під Його святу й всемогутню руку, тобто: довіритись цілком Богові! Це включає наше бажання служити Йому й відживлятись Словом Його Святим, а тим самим це включає нашу вірність Богові. Ви не можете служити або бути вірним двом панам, каже Ісус, бо або першого знехтуєте й за другим підете, або навпаки! Ви не можете служити Богу й мамоні! (Луки 16.13).

Про нашу **вірність** Богові свідчать наші діла. Діла, а не слова, є мірило нашої вірности Богові! Разом із цим каже Ісус: "По ділах їхніх ви пізнаєте їх!" Наше служіння, тобто наші діла для Господа, повинні включати **постійність.** Людина віруюча твердо стоїть на дорозі Святої Євангелії й жодні сили лукавого її не переможуть!

Кожен християнин працює. Це факт, але постає питання "Як" він працює? Отже ж, "як" я, "як" ти, й "як" ми всі працюємо для Господа? Чи так, як Бог учить нас у Святій Євангелії, чи, може, не так?!

Так як у нашому житті на цій землі є початок і кінець, так теж і в нашій праці для Господа є початок і кінець. І так як наше земне життя закінчиться або вічним життям у небі, або вічними муками в пеклі, так теж і наша праця в церкві закінчиться або нагородою, яку ми одержимо від Бога, або карою, яку ми одержимо, коли ми не творили волі Божої.

Апостол Павло каже нам, що в християнському житті й у християнській праці в церкві є лише **одна** основа—Сам Господь Ісус Христос. Люди будують на цій Основі із золота, срібла, дорогоцінного каміння, з дерева, сіна, соломи. На підставі науки Слова Божого ми можемо бачити, "як" хто будує й з якого матеріялу хто будує. Все те буде виявлене в День Суду, "коли вогнем Божим усе відкриється і вогонь Божий випробує діло кожного з нас: яке воно є!" "І коли", — каже ап. Павло, — "чиє діло, яке збудував хто встоїться, то той нагороду одержить; коли ж діло згорить, то він матиме шкоду!" (І Кор. 14.15). А далі ап. Павло остерігає нас, кажучи: "Хай не зводить ніхто сам себе. Як кому з вас здається, що він мудрий в цім світі, нехай стане нерозумним, щоб бути премудрим. Бо цьогосвітня мудрість — у Бога глупота, бо написано: "Він ловить премудрих у хитрощах їхніх". І знову: "Знає Господь думки мудрих, що марні вони". Тож нехай ніхто не хвалиться людьми, бо все ваше: чи Павло, чи Апполос, чи Кифа, чи світ, чи життя, чи смерть, чи теперішне, чи майбутне все ваше, ви ж Христові, а Христос Божий" (1 Кор. 18-23).

Не хваліться людьми, мої дорогі, але хваліться Христом! (1 Кор. 1.29-31; 2 Кор. 10.17-18). Бо коли належить кому яка хвала, то вона належить **тільки** Христові. Він єдиний, кому належить хвала! Ми всі є тільки Його слуги. І якраз у нашому житті на цій землі й у нашій праці в церкві ми повинні старатись поставити себе **вірними** слугами Бога! Отже ж, використовуймо цю коротку нагоду нашого життя на цій землі й старaймось бути вірними Богові й заповідям Його. Бо "жоден слуга не може служити двом панам... Ви не можете служити Богу й мамоні!"

Людина, яка вірна Богові, є постійною на дорозі Божій;

вона йде вузькою, тернистою дорогою, дорогою, якою йшов Сам Ісус Христос: дорогою, яка веде до спасіння і до життя вічного!

Людина, яка вірна Богові, одержує мудрість Божу! Цю мудрість Божу може одержати кожна людина, якщо вона хоче бути вірною Богові. І чим вона стає вірнішою Богові, тим більше мудрости Божої вона одержує! А ті, які не мають Божої мудрости, каже апостол Яків, хай просять її щиро в Бога й буде вона дана їм. Хай просять з вірою, без жодного сумніву. Бо хто має сумнів, той подібний до морської хвилі, яку жене й кидає вітер. Нехай бо така людина не думає, що дістане вона що від Господа. Двоєдушна людина, непостійна на **всіх** дорогах своїх' (Якова 1.5-8).

Віруюча людина не є двоєдушною; вона не є дволичною! Вона є постійно на дорозі, на якій вона стоїть і на яку її поставив сам Бог. Вона йде слідом за Господом Ісусом, шукаючи постійно Його мудрости й Його сили, старaючись бути **вірним** слугою Бога Живого. Її християнське життя й її християнське служіння можемо порівняти до чоловіка, який збудував свій дім на камені й цей дім устояв, не зважаючи на всі бурі й перешкоди, бо на камені збудований він був!

Натомість невіруюча людина є двоєдушна. В неї замість одної дороги, якою є Ісус Христос, є багато доріг, і апостол Яків каже, що вона є "непостійною на **всіх** дорогах своїх!" Вона б'ється на право й на ліво як та хвиля води в морі об беріг дійсности! Така людина старається показати себе християнином, але всі її вчинки й діла виявляють, що вона християнином не є й що вона не знає Бога! Її життя можемо порівняти до чоловіка, який збудував свій дім на піску й коли труднощі прийшли, то дім той не встояв, і впав, і розвалився і велика була руїна його!

Володимир Кучер

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Замість рецензії

"Від містики до політики"

У цій невеликій книжечці, на 58 сторінок малого формату, автор — д-р Д. Донцов — конспективно порушує питання, що на них людство шукає відповіді уже цілі тисячоліття. З почуттям авторитетности, він дає відповіді на питання космічого характеру. Нормально людина відчуває себе трохи вгамованою перед лицем таємниці існування та ступає обережно серед питань, яких людський розум не зміг і досі цілком дослідити. Ми погоджуємося з автором, що цю книжечку можна трактувати лише як натяк на можливі розв'язання проблем і містики і політики.

Головне твердження цієї розвідки, що вірування людини визначає її життя, певно, не зустріне жодного заперечення у читачів. Твердження, що політика народу випливає з містики і духа того народу так само наочне. Заклик до плекання українських містичних праджерел на місці, хоч і певно повстають ріжниці опіній щодо духового характеру цих праджерел.

Ми рішуче не погоджуємось із спробою протиставлення Старого і Нового Заповітів, як з одного боку жидівської містики, з другого боку як містики елінсько-латинського світу. Не можна так само погодитись із твердженням, що християнство було ближче до містичних релігійних ідей античного елінсько - латинського світу, ніж до ідей Старого Заповіту. Спроба намалювати Христа як продукт містичних поганських праджерел є зовсім непереконлива. На вищезгадані теми існує колосальна література і вага наукової релігійної опінії є по боці традиційної уяви про Христа.

Основною помилкою автора є утотожнювання юдаїзму і Старого Заповіту. Джерелом юдаїзму є не Старий Заповіт, який хтось назвав найбільш антисемітською книжкою, що існує на світі, але талмуд. Талмуд перекреслює і переінакшує усю духову і передхристиянську науку Старого Заповіту, витворюючи специфічно жидівську містику. В цей самий час Старий і Новий Заповіти творять нероздільну цілість прогресивного вікриття правди Божої. Ані Старий, ані Новий Заповіти не є в першу чергу виключним витвором тієї або іншої раси чи народу, але понад усе голосом Бога до всіх народів. У своїм провидінні Бог вибрав для цієї мети певний народ, щоб через нього відкрити себе. Вибір цього народу не був конечністю, всякий інший народ міг би бути покликаний, отже, участь жидівського народу як засіб до відкриття, є важливий для нього, але не є істотний для самого відкриття Бога. Трагедією жидівського народу було і є те, що він не спирався в своїм духовім житті на законі Мойсея, але на заперечені цього закону інтерпретацією "стародавніх".

У книжці є історичні неточності. Є спроба довести, що Христос говорив по-арамейськи в той час як "жиди вважали арамейську мову за мову чужинецьку". Так не було. Про це в одній з найкращих світових біблійних енциклопедій, науковість якої не підлягає сумніву (**International Standard Bible Encyclopaedia**), сказано: "Арамейська мова це є форма семітської мови, дуже близько спорідненої з гебрейською і фінікійською. Вона постала, правдоподібно, в Месопотамії, але поширилась і стала головною мовою на великих просторах. По повороті з полону, вона заступила гебрейську мову в Палестині". Отже, арамейська мова була мовою всього населення Палестини за часів Христа. Родоводи Христа не лишають ніякого сумніву в Його жидівськім походженні, хоч в його родоводі є імена жінок арійської і муринської рас. Христос ніколи не осуджував Старого Заповіту, лише заперечував інтерпретації Старого Заповіту "стародавніми" — початки талмуду. Серйозність книжки незвичайно дискредитують цитати з писань Блавацької. Про цю даму в одній з енциклопедій (**The Cambridge Encyclopaedia**) сказано: "Її книжки є дивовижною мішаниною магічної і кабалістичної любови, теософії і більш-менш езотеричного будизму. Нема сумніву, що вона вдавалась до обману, щоб довести свої претенсії (посідання надприродних сил). Це було доведено **by the Society for Psychical Research in 1884**".

Щодо Старого Заповіту, то Христос навчав, що "не може поламатись писання". Наш Господь і апостоли цитували всі частини Ст. Заповіту та говорили про цілі книжки Ст. Заповіту як про Слово Боже. Так само Христос і автори книжок Нового Заповіту згадують факти і події Старого Заповіту як непомильно правдиві. В цілому правдива теза про вирішальне значення містики в політиці в цій книжечці сильно підірвана історично хибним і штучним аналізом природи християнства. В той час як ми можемо прослідити впливи жидівської і елінської культури на мові і взагалі термінології християнства, ці впливи абсолютно не є доказом, що християнство являє собою витвір цих культур. Просто одвічне Слово Боже зодяглося в тіло і природньо, що зовнішність, форма Слова були жидівські чи грецькі, це легко пізнати, але Слово при всім цім осталося одвічним Словом Бога. Це Слово проявляє себе з ясністю, що прогресивно збільшується в Старім і Новім Заповіті, які творять нероздільну духову єдність.

У своїй розвідці автор так само намагається винайти містичну рацію для української політики. Нам здається, що сама метода вже має в собі елементи суперечности і неефективности. Автор в цім творі і в своїх попередніх творах завжди пропагував потребу завзяття, палкости і віри як конечну умову перемоги. Це є так, але ця палка віра мусить мати достатні причини і вистачальні джерела. Цебто надхнути людей на великі вчинки зможе лиш та ідея, в абсолютній правдивости і звершености якої вони не мають сумнівів. Чи такою ідеєю є "містика" автора? "Містика" автора розвідки має лише відносну вартість і не є абсолютною, ані обов'язковою для всіх. Згідно з його твердженням, є містика жидівська, є містика елінсько-латинська, є містика наша, а містика чужа. Яка з усіх цих містик відповідає Вічній Правді? Наша? Так скаже кожний, але там, де проповідується багато богів, чимало людей стають атеїстами. "Містичний політеїзм" веде до сумнівів і нищить віру.

Не можна будувати чи вимагати палкої віри на відносних речах.

Отже, автор зробив би свою тезу куди сильнішою, коли б висунув натомість наперед у-

(Продовження на ст. 6)

ЗАМІСТЬ РЕЦЕНЗІЇ

(Докінчення з ст. 5)

ніверсальну містику Правди Божої, втілену в Христі Ісусі, обов'язкову для всіх, в усі часи і на всякім місці. Ця звершена Правда Божа є найкращий фундамент для української боротьби за волю, і не терпітиме інших богів.

Так само є наскрізь хибна теза про близькість християнства "ідеям античного еллінсько-латинського світу". Головними рисами релігії греків був політеїзм і його увага була поділена поміж багатьма об'єктами. Це вело до неспокою. Бо витворення сильного стійкого характеру вимагає свідомости незмінної вищої едности. Їх релігія і містика виродилась в мистецтво і всі сили людини були скеровані на витвір праці уяви. Греки поклонялися всьому, що було в людині. Кожне почуття мало свою красу і божественне походження. Але також кража, зрада і хитрість мали своїх богів, а похоть мала свої спеціяльні храми. Все, що людина мала в собі злого чи доброго, було поперте якимсь богом і його прикладом. Христос, в протилежність до цього світогляду, вчив про єдність Бога, і що не все, що є в людині, є божественне. Людина має природу, споріднену з Богом, і посилена духом Божим людина стає собою. В той час як грецький світ був чужий почуттю гріха. Христос прийшов у світ, щоб осудити гріх.

Більш протилежних концепцій, ніж грецька і християнська, тяжко собі уявити. Тому садукеї, які були під впливами елінізму в Палестині, ненавиділи Христа не менше, ніж фарисеї. На закінчення мусимо зауважити, що хоч думка, покладена в основу розвідки д-ра Донцова є слушна, але обгрунтування цієї глибокої думки невистачальне, суперечне і місцями хибне. Факти історії і характер вірувань народів силоміць пристосовується до тези, не зважаючи на дійсність. Ми вважаємо д-ра Донцова за одного з найкращих українських белетристів і сподіваємося більшої проникливости і глибини в трактуванні таких важливих засад. Книжка багато б виграла, коли б у ній було менше цитат і більш оригінальної аргументації. Цитата лише доводить, що хтось думав певним способом, але не доводить слушности самої думки. Метода доводити цитатами є легша, але слушно розвинена думка переконливіша.

Так само сильні вирази супроти ворогів і опонентів не є доказом палкого переконання, але скорше виявом браку палкої думки. Сила інтелекту вражає не гостротою форми висловів, але глибиною думки. Так про Ахитофела, дорадника Авесалома говорилося, що його рада була "така важка, неначе рада самого Бога". У всякім разі д-р Донцов розпочав цікаву дискусію і ми маємо надію, що українська преса її продовжуватиме.

М. Фесенко

Листи з Америки

Кооперативи відіграють важливу ролю в економіці Америки

Люди за кордоном схильні думати про Північно-Американські Сполучені Штати, як про "капіталістичну" націю. Але американське економічне життя має багато різних форм підприємств і асоціяцій. Візьмім для прикладу поважний кооперативний рух.

Кооперативна Ліга Сполучених Штатів — провідна національна організація в цій галузі — в кінці жовтня минулого року відбула свій 20-ий конгрес у Чікаго. Члени Ліги обмірковували свою діяльність у купівлі та продажу різного краму, починаючи від зубної пасти і аж до електровень, фармерського устаткування і забезпечення життя. Були також доповіді про кооперативні рухи в інших державах — наслідок членства Ліги в Інтернаціональній Кооперативній Спілці.

Близько тринадцяти мільйонів американських родин — понад четвертини загального числа — є члени кооперативів. Кооперативи поділяються на дві основні групи — споживчі і продукційні кооперативи. Споживчі кооперативи становлять найбільшу групу, і саме цей тип кооперації входить до Кооперативної Ліги. В цих кооперативах члени об'єднані для того, щоб купувати різний крам і обслугу найекономнішим способом, відповідно до своїх потреб.

Фармери, наприклад, організовують кооперативи, які можуть постачати їм добрива, корм для худоби та інший крам. Багато кооперативів, особливо в далеких провінціях, створені для забезпечення фарм електикою. Роздрібні харчові крамниці, а також кооперативні газолінові станції, дуже часто конкурують з приватними подібними фірмами. Кредитові спілки виконують багато банкових функцій для своїх членів, знову таки, конкуруючи з приватними банками.

Основний принцип наших кооперативів, як також і по інших країнах, той, що всі вони становлять власність своїх членів і що прибуток, якщо він є, іде до членів і всі рішення виносяться на підставі голосування членів кооперативів.

Друга група кооперативів — продукційна кооперація — має завдання продавати продукти або обслуги своїм членам. Наприклад, фруктові фарми по західніх штатах мають багато консервувальних кооперативів, що продають свої вироби крамницям, конкуруючи таким способом з різними акційними корпораціями.

Крім широко розвиненої мережі таких кооперативів, існують багато іншого типу кооперативних підприємств — будівельні та позичкові асоціяції, компанії взаємної допомоги, національні допомогові організації і багато інших, заснованих на кооперативних принципах.

У багатьох европейських країнах кооперативи відіграють важливу ролю в національній економіці. В наших листах до друзів і родичів за кордон ми можемо підкреслити, що "капіталістична" Америка не відкидає не-капіталістичні підприємства, але дає їм змогу вільно розвиватись і конкурувати з приватними підприємствами, даючи індивідуальним споживачам вільний вибір вирішити, який тип торгівлі дає ліпшу обслугу. Такі інформації в наших листах допоможуть людям за кордоном краще зрозуміти американський тип капіталізму і належно ілюструвати його демократичний характер.

СВЯЩЕНИЦЬКИЙ ОДЯГ

Одяг для священиків придуманий через сотні років після Христа і не має нічого спільного з Писанням.

"Священицький одяг християнських церков розвинувся природним способом із звичайного одягу римського горожанина, зуживаного в першому столітті нашої ери. Окремого одягу для винятковою вживання для священиків зовсім не було на протязі перших чотирьох століть християнської ери."

("Еклезіястікал Вестментс.")

Якщо б комахи були нашого розміру

Це є мудра і добра для людства закономірність, що комахи обмежені розміром. Досвіди, що їх зробили вчені, доводять, що коли б комахи були такі великі як люди, то ми мали б на руках війну, в порівнянні з якою Світова Війна виглядала б як пікнік недільної школи.

Якщо б вони були нашого розміру, то за дуже короткий час, на земній кулі почався б страшний голод, якого ніколи небувало, бо комахи їдять надто багато. Бабка (драгон флай), як досліджено, з'їдає сорок хатніх мух на протязі двох годин, це дорівнюється людині, яка б з'їдала цілого печеного індика щоп'ять хвилин, на протязі двох годин, не лишаючи жодного кавалка, ані кістки.

Жук-мотильник з'їсть цілу мишу за пів дня, так багато, як би людина з'їла сама цілого слона

Серед комах ми знаходимо мисливців-ос, що їдять павуків, павуків, що їдять мухи, та бабок, які їдять комарів. Цей нахил комах їсти одне одного, добре придається для охорони садів. Наприклад, коли гусінь розплодиться по наших садах і фармах, то в першу чергу привозять іншу породу комах, що живиться гусінню.

Коли б ми мали силу в такій самій пропорції, як і жук, то ми не мали б зовсім жодних трудівщів, якщо б нам довелося самим наладувати та тягти вагон, який мав би п'ятсот тисяч фунтів.

Коли б ми могли стрибати відповідно до нашого розміру, як блоха, то нам не треба було б авт. Блоха може стрибнути на віддаль в двісті разів довшу, ніж довжина її тіла. Для людини це дорівнювалося б яких тисячу футів за один скок. Хробачок малої чорної мухи не може скакати так добре, як блоха, але навіть ця маленька комаха, може підскочити вгору на якихсь шість цалів, що було б подібним, коли б людина без розгону відразу стрибнула на дах десятиповерхового будинку.

Коли ходить про будову, то комахи лишають нас далеко позаду. Навіть наші хмародери, такі як в Нью-Йорку, здавалися б поміркованого розміру в порівнянні з будовами термітів в Африці. Ці будови більше ніж в тисячу разів вищі як порівняти їх з самими термітами. Коли б людина могла будувати в такій самій пропорції щодо свого розміру, то ми мали б міста такі великі як Нью-Йорк і Чікаго, але усе місто під одним дахом, а найвищі поверхи сягали б до дев'яти тисяч футів висоти, в повітрі перевищуючи хмари.

Один англійський літун, кажуть, спромігся осягти швидкости в 400 миль на годину. Це є страшна швидкість і йому це вдалося лише один раз. Мине багато років поки всі аероплями зможуть літати так швидко.

Але звичайна кімнатна муха може летіти п'ять футів на секунду і навіть скорше, коли вона в небеспеці. Якщо б людина могла літати з такою швидкістю пропорційно до свого розміру, то вона б бреніла навколо в повітрі швидкістю близько 400 миль на годину. Це означало б, що вона могла б лишити Лондон по сніданню й прибути до Нью-Йорку на вечерю.

Коли б людину було так тяжко вбити як комаху, то багато з нас жили б століттями. Кліщ прилип до головки шпильки та зіставався живий дванадцять тижнів, при чім він не мав нічого ні пити, ані їсти. Коники, що падали в окріп, потім як їх витягнено, продовжували жити, ніби їм нічого не трапилося. Бабка може зіставатись дуже спокійна на шпильці довгий час, якщо її годувати. Здається, що вони не мають жодного чуття

Коли б ми були комахами, то для нас було б звичайною річчю утратити ногу або руку, ми могли б виродити нову за короткий час. Комаха, що її звуть "ходячий патик", може це робити, так само й інші. Коли б щось сталось і ми почали рости в такій самій пропорції як і комахи, то це було б страшною річчю.

Гусінь шовкопр'яд збільшує в дев'ять тисяч п'ятсот разів свою вагу на протязі першого місяця свого життя. Якщо б ви взяли пересічне немовля в десять фунтів вагою і воно почало рости в такій самій пропорції, як і гусінь шовкопр'яда, то немовля збільшило б свою вагу на протязі місяця до сорока семи з половиною тон. Це є добре, що Бог установив, що комахи мають бути найменшими сотворіннями на землі.

Е. Г. Барбур

"Християнська Молодь"

ВОСКРЕСІННЯ ІСУСА ХРИСТА

Про воскресіння Христа не тільки ясно навчається в Святому Письмі, але там проголошено науку про воскресіння одною з найголовніших правд благовістя. "Коли ж Христос не воскрес, то марна проповідь наша, марна і віра ваша" — каже апостол Павло. Так казав він, маючи перед собою будуччину. Минуло з тих часів більше як девятнадцять сот літ.

Проповідь воскресіння і віра дітей Божих, як ми бачимо, не була марною, а принесла благословення для окремих осіб і для цілого людства, що їх не можна належно оцінити, ані перерахувати. Отже, одне це доводить, що Христос дійсно устав із мертвих, бо дивлячись тепер на минуле, ми бачимо, що проповідь мала надприродну силу воскреслого Христа і не була марною.

Воскресіння Христа є найважливіший факт людської історії і в той самий час це є історична подія, що найкраще підтверджена доказами.

1. Воскресіння Христа було наперед відкрите людству в Старім Заповіті. (Кн. пророка Ісаї 53 і інші). 2. Сам Христос провістив своє воскресіння. 3. Подію воскресіння можна було легко перевірити. 4. Велика кількість слушних доказів підтвердили дійсну подію воскресіння. 5. Свідків, які бачили живого Христа по Його смерті на хресті, було дуже багато, вони були цілком компетентні та у всім гідні повного довір'я. 6. Щирість їхнього переконання в тім, що вони бачили воскреслого Христа, була доведена тим, що багато з них не тільки принесли великі жертви в наслідок твердження, що Христос воскрес, але деякі зазнали за це жахливої смерти, не зрікаючись свого твердження. 7. Їхнє свідчення було підтверджене Богом, який свідчив правду їхнього твердження про воскресіння Христа ознаками, чудами, всілякими силами і роздаванням Духа Святого. 8. Свідчення Святого Духа триває і до наших часів, Бог дарує його всім правдивим дітям Божим, бо Дух Божий свідчить правду в їхніх серцях і свідомості. 9. Факт воскресіння Христового підтверджується святкуванням першого дня тижня (Неділя) від часу події воскресіння і до наших днів. 10. Результати проповіді благовістя та впливи благовістя на стан світу не допускають якогось іншого раціонального пояснення, ніж факт Його смерти і воскресіння.

ХТО ВІРНИЙ В НАЙМЕНШОМУ — Й У ВЕЛИКОМУ ВІРНИЙ

(Єванг. від св. Луки 16:10)

Християнське життя або доморядництво має значення лише для тих, які вірують в Ісуса, які мають віру в Бога. А віра — це день-за-днем, година-за-годиною особисте довір'я Богові. Віру в Бога має та людина, яка старається творити волю Божу й служити Богові.

Вчення Ісуса про те, як християни повинні користуватися їхнім майном, є з'ясоване для нас у Св. Письмі. Може одним найбільш знаним оповіданням про те є притча про нерозумного багача (Луки 12.16-21). Ту притчу сказав Ісус, щоб пояснити осторогу: "Глядіть, остерігайтеся всякої зажерливости, бо ж життя людини не залежить від достатку маєтку її" (Луки 12.15). В тій притчі Ісус говорить нам, що грішна людина старається, щоб вживати своє багатство самолюбно й тим самим не шукає можливости прославити Бога ані допомогти її ближньому. Христос називає таку людину немудрою, бо вона замість служити Богові — збиває земні скарби собі. Тими словами Ісус осуджує тих людей, які не розуміють цілі їхнього життя, які є зовсім дезорієнтовані, не знаючи, що "хто збирає для себе — не багатіє в Бога".

У притчі про несправедливого економа (Луки 16.1-12) Христос ще більше розвиває тему християнського життя. Несправедливий економ має в посіданні добро свого пана на певний період часу. Протягом того ж часу він уживає ті добра так, щоб забезпечити себе на час, коли він буде звільнений з його економства. Іншими словами, той несправедливий економ старався під час свого економства вживати добра свого пана так, щоб забезпечити себе на той час, коли він перестане бути економом.

У цьому розумінні Ісус каже, що "Сини цього світу в своїм поколінні мудріші від синів світла" (Луки 16.8). Бо як сини світу користуються добрами так, щоб забезпечити собі майбутність, так і ми, віруючі християни, повинні користуватися всім майном, багатством і взагалі всім, чим Бог нас наділив і що довірив Він нам у нашому земному житті, щоб нас прийнято до вічних осель. А щоб ми могли це краще зрозуміти, то Ісус додає, кажучи: "Хто вірний в найменшому — й у великому вірний; і хто несправедливий в найменшому — й у великому несправедливий. Отож, коли в несправедливім багатстві ви не були вірні, — хто вам правдиве довірить? І коли ви в чужому не були вірні, — хто ваше вам дасть?" (Луки 16.10-12).

У перші слова цього твердження Ісус укладає засаду й принцип дії, яку ми повинні вживати, коли довіряємо певні обов'язки іншим людям. Бо коли ми довіримо комусь щось невеликого значення і та людина покаже себе вірною, то потім ми радо довіримо їй важливішу річ. Натомість, коли людина покаже себе невірною в малій речі, яку ми довірили їй, то тоді ми не можемо довірити їй важливішої речі. На цій самій засаді ми працюємо в церкві. Бог Сам установив цю засаду й ми не сміємо легковажити її. Тому то коли пастор довірить якесь завдання якомусь членові церкви, незалежно від того, яке це завдання — велике чи мале, а той чоловік покаже себе невірним, то якже ж тоді можна довірити йому важливішу річ? На підставі цієї засади кожен член церкви має можливість і нагоду показати себе вірним Богові й Його святій Євангелії, або невірним!

Цю божественну засаду встановив Бог для того, щоб ми нашими вчинками могли показати себе як вірними або як невірними ми є Богові. Тому, дорогий читачу, запитай самого себе, яким вірним і яким чесним слугою Бога ти є?

Цей досвід і мірило нашої відданости Богові є основою нашого християнського життя. Тут ми маємо можливість поставити себе самих у правильне, або в неправильне відношення з Богом. Тому то Христос каже: "Жоден слуга не може служити двом панам, — бо

(Продовження на ст. 8)

Хто вірний в найменшому — й у великому вірний

(Докінчення з ст. 7)

або він одного зненавидить, а другого буде любити, або буде триматись одного, а другого знехтує. "Ви не можете служити Богові й служити ворогам Божим! Ви не можете служити Богу й мамоні!"

Ваша вірність Богові, за мірилом якої ви користуєтеся матеріяльними добрами, є така ж сама як ваша вірність у праці й завданні, яке Бог і яке Церква довірили вам. Тому ця ваша вірність Богові, а ніщо інше, є мірилом і пробою можливости вашого духового росту, як теж мірилом і пробою можливости, щоб Бог довірив вам важливіші речі. Отже, пам'ятайте: "Жоден слуга не може служити двом панам, — бо або він одного зненавидить, а другого буде любити, або буде триматись одного, а другого знехтує. Не можете служити Богу й мамоні!" (Луки 16.13).

Володимир Кучер

Дзвони Великодні

Гей, задзвоніть в тії дзвони,
Котрі ще зостались,
На Вкраїні на Великдень
Щоб горй здригались.

Гей, задзвоність у всі дзвони,
Кличте всіх до бою
На Великдень, на Вкраїні
З ордою лихою.

Дзвони дзвонять, ггрізно дзвонять,
Дзвонять, не стихають
І новим бажанням волі
Серця наповняють.

Бо надходить день свободи,
Світить вже зірниця,
Христос Воскрес! Всі зрадіють
І в нашій Столиці.

Воскресіння день в Країні,
Час вже наступає,
В бій останній із ордою
Нарід вирушає.

Торонто, Онт. **Ф. Москалюк**

WHAT SHALL WE GIVE HIM

"I'm glad Easter holidays are here," said Judy as she and Jack and their mother sat down before the fire-place for their chat. "I love the Springtime when everything is fresh and new."

"It doesn't seem long since we were talking about Christmas and how we could make a worthwhile gift of our hearts and lives to the Christ-Child," said Jack. "No", said mother. "And since then you have found out quite a bit about people who have given their lives to Him, haven't you?"

"Yes," agreed Jack. "James Evans, and Lucy Baker and William Carey, they all gave their very best. "It's Judy's turn to tell us something to-day. What is it to be, Judy?"

Judy was silent for a minute, looking rather crest-fallen. "I do feel guilty. I haven't found out about anyone really. You know I had to find out all I could about Easter customs and things for our Girls' Group last night and I was so busy doing that I just didn't have time to find out anything about anybody."

"Perhaps you would tell Jack and me some of the things you found out about Easter," said mother. "That would be very appropriate."

"Oh, we found out lots of things – I can't remember them all. Let me see . . ."

"I've often wondered why the day on which we commemorate the Resurrection of Jesus was called 'Easter.' Did you find that out?" asked Jack.

"Oh yes. The word 'Easter' means 'dawn'. When the first Christian missionaries went to England they found the Anglo-Saxons worshipped the goddess of dawn and spring who was called 'Eastre'. Every April they celebrated her festival which they called 'Eastre'. The missionaries taught them to keep the Christian holy day commemorating the resurrection instead of the heathen feast but they let them keep the name 'Easter'."

"I'm glad to have that explained," said Jack. "But what about eggs and hot-cross buns and purple and white Easter cards? Come, Judy, share your wisdom."

"Not wisdom, Jack, just some time in the library. You could have found all of these things for yourself if you were so anxious to know. But since I do know, I'll tell you. Nobody seems to know exactly why eggs came to associated with Easter except that the Egyptians used them as a symbol of creation and people think the early Christians transferred the meaning to symbolize the resurrection of Christ from the dead. Buns? — Well, the early missionaries found that buns were used in connection with the "Eastre' festivals, they let the people use them still but added the cross to give them a Christian significance. Then the reason there is so much purple and white on Easter cards is that purple is the colour of the king and the conqueror, therefore symbolizes triumph and victory, while white symbolizes joy and light. People have always tried to get new things at Easter in recognition of the new life the earth takes on in the spring. As I said before I do love Easter time, seeing the earth come to life again."

Jack grinned mischievously. "Yes, and you do love to see every body's new clothes too, don't you? Now, I would never know if they had new ones or not."

Jack really expected a quick comeback from Judy but much to his surprise she sat looking into the fire. He wondered if she had heard and was about to repeat his remark, when suddenly she looked up. "You're right, Jack, I do. I'm afraid that is what I have always thought about most at Easter. Whether I had as nice a hat or coat or gloves or purse as Mary." Mother was watching Judy too, Judy who was sometimes almost flippant — what was she thinking about now?

Then she continued. "Last night at our group meeting our leader was talking about that very thing. She said one time a woman was thinking about Easter and tried to imagine what someone who knew nothing about Christ and the Resurrection would think we were celebrating if he were to visit our country at Easter time. She wrote a little poem — the stranger is supposed to be speaking in it. This is what he says:

"I crave your pardon,
  that I did not know, —
But for you told me so,
Being a stranger here, —
This festival you celebrate
  each year
I took to be a sort of
  dress parade, —
The matter of a hat,
  and gloves, and gown;
But for your telling me,
  I had not known
It had to do with linen
  grave-clothes laid
From the awakened Dead,
And with a napkin
  folded by itself
From the aroused Head.'"

There was silence for a moment. Then Jack commented thoughtfully — "That's pretty true, come to think of it, isn't it? Just like at Christmas we realized we were thinking more about our gifts than what we could give to Him so at Easter we think more about our own outfits than about why we celebrate Easter."

"Yes," agreed Mother. "I'm afraid it is true. Most of us need to realize like the early Christians did that Easter is the greatest festival of the Christian year — they called Easter Sunday, 'The Joyful Sunday'. There are some lines written by another poet that came to my mind while you were talking Judy. I learned them a long time ago, I think you will like them. You have been trying to find out how best to love and serve the Christ who conquered death on the glorious first Easter morn — here they are — you learn and remember them too:

'Ye shall not find Him
  at the empty tomb,
Nor in the ritual
  at costly shrine,
Nor in the wordy creed,
  nor even in
The glorious music
that ascends to-day
Like incense from an altar,
  no, not even
In the pure lilies shall ye see
  Him risen —

Until within the temple
  of your hearts,
Purged of all selfishness,
  and wholly shriven
By penitence, ye build anew
  the fire
Of undivided, passionate desire
To know Him, love Him, serve
  Him, first and best
Then only, O, believe me! —
  shall He be
To you a living personality,
And His indwelling power
  be manifest.'"

Louise A. Reith.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVIII. Число 5. Торонто, Онт. Травень 1957 May Toronto, Ont. Рік XVIII. Число 5.

НАУКА Й РЕЛІГІЯ

За наших днів певні партійні кола, які поборюють віру в Бога, кажуть, що вони роблять це ніби в ім'я науки. Ця тактика властива не лише комуністам. Усі опоненти релігії всюди і завжди в своїй боротьбі з церквою як арґумент найбільшої ваги висувають наперед твердження, що наука ніби довела нереальність релігії, що наука заперечує існування релігії. На світ появились уже книжки з подібними назвами, як от "Боротьба науки і релігії" тощо. З одного боку протиставиться науку релігії, з другого боку доводиться, що ніби ті факти, які наука усталила, доводять неправдивість тверджень церков і релігійних людей. В цій розвідці ми якраз хочемо торкнутись питання, чи справді наука і релігія суперечать одна одній і чи дійсно наука усталила якісь факти, які заперечують правдивість релігійних вірувань, життя і досвіду.

Для цього в першу чергу ми з'ясуємо, що власне є ціллю дослідів науки і якими методами досліду наука користається. Це поможе нам знайти відповідь на поставлене питання.

Науковий проґрес є найбільше осягнення нашого століття. Почався він, коли реформація в Европі створила відповідну атмосферу для вільного досліджування явищ природи. Розвій знання приніс величезну користь людству, збільшивши добробут мас. В наслідок поширення знання зникли хмари марновірств, іґнорантности і людина визволилась у великій мірі від тиранії сил природи. Наука відкрила людині таємниці природи. Від днів альхемії і системи Птоломея, що уявляла землю як площину в центрі всесвіту, навколо якої кружляли сфери з небесними світилами, наука за наших днів виросла до розуміння величности космосу. За середньовіччя церква перейняла від стародавнього світу філософію Аристотеля щодо природи, і теорію Птоломея щодо астрономії. Принявши це, середньовічна церква включила ці світогляди в схему своєї релігійности, надавши їм характеру остаточної правди. Лише реформація, захитавши основні концепції середньовічної церкви, дала спроможність людству без перешкоди досліджувати факти природи. Знання людини постійно зростало і цей проґрес зробив таке величезне враження на провідні верстви людства і маси, що вони, забувши про основну мету і сферу дослідів науки, створили цілі рухи й опінію, ніби наука сама по собі вистачальна, щоб знайти відповідь на усі проблеми людського життя, включаючи й релігійні. Цебто в очах багатьох наука і наукові методи дослідів ніби мають спромогу знайти відповідь на кожне поставлене питання, що це лише питання часу і досліду, що наука не має жадних обмежень у своїх пошукуваннях і дослідах фактів буття.

Існує чотири основні засади, які визначають суть правдивої науки. Перша засада — це принцип емпіричности, який відноситься до наукового методу. Цей метод досліду вживає експеримент і спостереження явищ через довший період часу. Досліди робляться в обставинах, що піддаються пильній контролі. Коли за певний період часу нагромаджено достатню кількість спостережень, їх клясифікується і на підставі явищ, спільних усім або більшості явищ, твориться гіпотеза. Гіпотеза є теорією, яка пробує дати пояснення фактам, які були досліджені. Тепер, маючи гіпотезу, наука випробує її, вияснюючи, що мало б статись в інших випадках, якщо гіпотеза була б правдива. Наука знову експерементує і досліджує факти і явища, але тепер уже в світлі гіпотези, стараючись пересвідчитись, чи події дійсно так трапляються, як того вимагає гіпотеза. Емпіричний принцип в науці є правилом, що жадне твердження чи переконання не можна вважати за наукове, оскільки його не можна перевірити згаданим методом. Цей метод є обмежуючою засадою, яка визначає природу наукових вірувань. Проте, існування наукового методу зовсім не заперечує правдивости і можливости існування інших методів або вірувань іншого характеру.

Другою засадою науки є кількісний принцип, який неминуче витікає з першого. Тому що науковий метод ґрунтується виключно на спостереженні, наука може досліджувати лише такі явища, які даються дослідженню методом кількісного спостереження. Такими явищами є виключно фізичні.

Наука так само прагне математичної точности і тому обмежує свої досліди до реальности явищ, які можна виміряти кількісно. Наприклад, ми можемо виміряти розмір і вагу річей, але цього не можна зробити з красою. Ми можемо спостерігати психологічні явища, але не можемо кількісно виміряти чесноту людського вчинку. Кількісний принцип є так само обмежуючою науку засадою і твердить, що так довго, як наука є правдивою наукою, вона мусить обмежуватись спостереженнями явищ, які можна дослідити кількісно.

Вищезгадане нітрохи не заперечує можливости правдивого існування інших явищ і форм існування чи реальности, які можна було б пізнати відмінним методом від наукового. Той факт, що дух і духові вартості не можна виміряти кількісним методом, зовсім не означає, що вони не існують, але лише доводить, що вони не належать до сфери наукових дослідів.

Третя засада наукового досліду—це механічний принцип. Наука має на меті знайти загальні закони, які керують явищами в її ділянці. Але ці закони застосовуються лише до явищ, які відбуваються в певній послідовності, реґулярно і незмінно. Ми приходимо до переконання, що існує закон тяжіння, спостерігаючи, що як правило — всі речі падають униз. Спостерігаючи скорість падання, виміряно закони прискорення при падінню тіл. Лише коли певні наслідки мають місце, попереджені завжди тими самими причинами, їх можна підвести під загальні закони.

Механічний принцип так само є визначальний і обмежувальний принцип, який твердить, що наука, досліджуючи закони, тим самим обмежена до дослідів явищ, які пов'язані в серії причин і наслідків. Це нітрохи не заперечує можливости існування явищ, які є вільні, єдині в своєму роді та ніколи знову не повторюються.

Правдива наука не заперечує можливости таких явищ, але оскільки вони не входять у сферу її дослідів, вона не може забрати слова в цій справі. Отже, правдивий науковець свідомий, що наука обмежена природою своїх методів виключно до дослідження фізичних явищ, які можна виміряти і спостерігти кількісно. Він так само свідомий, що реальність і дійсність безмірно багаті, та що є й інші сфери знання, де наукових методів просто не можна застосовувати.

Четверта засада науки є проґресивний принцип. Цебто наука по своїй природі наперед зрікається догматичного становища. Вона завжди готова зріктися кожної теорії чи гіпотези, якщо постає інша, яка краще пояснює факти. Нема такої наукової теорії, яку б уважалося за непорушно усталену навіки. Це значить, що всі наукові теорії стало міняються і удосканалюються в світлі нового досвіду. Появляються нові, кращі методи досліду і відкриваються нові ділянки знання.

Але цей проґрес науки не є гарантією проґресу людства. Навпаки, науковий проґрес, як ми бачимо, в наші дні йде поруч із збільшення дикунства і занепадом культурним і моральним більшої частини людства.

Цей проґрес науки так само анітрохи не заперечує можливости духового проґресу і знання на інших рівнях людського життя.

Ці чотири принципи: емпі-

(докінчення на стор. 2)

НАУКА Й РЕЛІГІЯ

(продовження з стор. 1)

ричний, кількісний, механічний і прогресивний суворо обмежують сферу праці науки і є першорядної важливости для існування правдивої науки. Цим принципам наука завдячує своїм величезним поступом, а людство через них здобуло всі модерні вигоди нашого часу. Успіх науки в першу чергу завдячує пильному дотриманню вищезгаданих засад. Правдива наука обмежує себе до кількісних і механічних явищ, не намагаючись говорити про дух, свободу і культурні цінності. Вона розуміє, що можуть існувати величезні сфери інших реальностей і явищ які лежать поза межами наукових методів, проте, є дісними і вирішальними для долі людства.

Проте, не всі люди, обдаровані здатністю ясно думати, навіть серед учених. Колосальний поступ науки в її власній сфері і престіж науковости привів декого до хибної уяви, що наука має спроможність дослідити все, що існує, видиме й невидиме. Для них наука з її методами стала всезнаючою, всемогутньою і всюдиприсутньою та джерелом людського спасіння. Ця уклінність перед наукою є наскрізь ненаукова і модерні дослідники для означення такого наставлення, створили спеціяльний термін "науковізм". Науковізм перетворює обмежні принципи науки на всеосяжні догми, які розглядається як абсолютні і незмінні правди. Науколатрія тому твердить, що вона може розв'язати всі проблеми, досліджувати явища духа, свободи і цінности. Звичайно, в кожнім випадку результат був негативний з цілком зрозумілої причини, бо коли людина зодягне червоні окуляри, то все їй буде здаватись червоним і вона не побачить ні білого, ані якогось іншого кольору. Науковий метод вимагає фізичного типу реальности і просто неспроможний дослідити реальности поза фізичним світом. Науковий метод ніколи не мав на меті досліджувати усі сфери реальности і є цілком непридатний для цієї мети. Проте, багато хто цього не розуміють.

Догматично і безпідставно науковізм узагальнив наукові принципи, які мають вартість лише в сфері чисто наукових дослідів фізичного світу і реальностей. Емпіричний метод перетворено на вірування, що всяке знання, щоб набути права горожанства, мусить підлягти досліду експерементальним науковим методом. Якщо цього не можна зробити, то твердиться, що таке знання не є вірогідне. Цебто, що емпіричний метод є нібн. единий, яким можна знайти правду.

Кількісний метод науковізм перетворює на матеріялізм, бо лише матеріяльні речі піддаються кількісній аналізі і дослідженню. Скільки важить "правда," а скільки "брехня" науковий метод ствердити не може Не розуміючи, що в таких питаннях ходить не про вагу, а про вартість, науковісти заперечують об'єктивну реальність правди, обстоюючи релятивізм. Твердиться, що релігія є лиш вияв процесів, які відбуваються в матерії людського мозку, що релігійні вірування не мають об'єктивного існування поза людськім мозком. На підставі цього твердиться, що релігійні правди в дійсності являють собою фікції, своєрідні випаровування матерії, без яких можна і потрібно обходитись кожному доброму марксистові. Ця аргументація перекреслює сама себе. Бо якщо релігійне думання є лише якимсь рухом у матерії мозку, то ясно, що тоді всяке інше думання має такий самий характер, бо основний процес думання той самий, неважливо, чи людина думає про Бога, чи про Маркса. Якщо так, то тоді й марксизм є рухом чи продуктом матерії мозку і так само його навчання не є ані правдиве, ані об'єктивне.

Річ у тім, що правдиві наукові методи наперед обмежують об'єкт дослідів науки і спроба вживати методи науки для досліду духових сфер і релігії це те ж саме, якщо б столяр, навчившись добре свого ремества, взяв би пилу, сокиру й долото та явився б до якогось шпиталю і домагався, щоб його допустили оперувати людей, бо він легко і добре не тільки вміє направляти, а навіть і будувати будинки.

Механістичний принцип в науковізмі перетворюється на догму, що правдиве знання має бути обмежене до механічних явищ, перекреслюючи всі інші. Та прогресивний принцип перетворюється на догму безконечного і неминучого прогресу людства і усіх його справ до звершености.

Цей дух науковізму лежить в основі марксизму, фашизму і тоталізму всякого іншого типу, та веде до знищення людських свобод і гідности.

У світлі вищенаведених міркувань правдива наука і правдива релігія діють у цілковито відмінних сферах реальностей і тому по своїй природі не можуть боротись одне з одним. Конфлікт мав місце в дійсності поміж науковізмом і фальшивою р е л і г і є ю, але правдива наука і правдива релігія завжди спільно будували добробут людства, взаємно поважаючи сфери своєї праці.

В той час як наука досліджує фізичні явища кількісно, релігія досліджує елементи духа, свободи й цінности.

Зрештою, навіть наука починає з чистої віри, бо перш ніж почати свої досліди законів природи, вчений має наперед вірити, що світ є раціональний і існує згідно з певно усталеним порядком.

Є певні речі, яких людина ніколи не зможе знайти сама, хоч би яких методів вона вживала. Це є правда про життя вічне, про природу Бога, про безсмертя. Зважаючи на цю неспроможність людини пізнати ці факти духового життя, Бог сам відкрив їх людині. Він зодягся в тіло і жив як людина, щоб сповнити всяку правду. Є багато людей, які ніколи не досліджували доказів у питаннях в і р и, вони не мали спромоги або здібности це зробити. Ці тисячі людей нічого не знають про закони логіки, теологію чи філософію, і все ж ці прості люди мають абсолютну певність в своїй душі про правду віри. Вони покладаються на Спасителя і сподіваються життя вічного без всякого хитання. Вони нічого не знають про аргументи, докази і досліди, проте, мають непорушну глибоку віру. Віра постає в їхніх душах на підставі внутрішнього стану серця. Вони сприймають правду безпосередньо. Певні правди існують для людей тому, що ці люди посідають їх у собі. Правдива людина вірить у правду. Милосердна людина не заперечить існування милосердя. Подібно до того, що людина не потребує навчатись поняття числа чи простору, вона знає їх від народження без доказу, так само і в духовій сфері існують докази духа. Ці докази духа не відкривають фактів духа, але коли людина має перед собою ці факти, вона без доказів безпосереднім духовим знанням похоплює їх правдивість і сповнюється вірою і силою. Ця сфера і метод духового знання не є менш дійсні чи ефективні, між науковий метод. Тисячі людей користались і користуються цим духовим доказом у своєму духовому житті. Проте, було б великою помилкою вживати цього метода для дослідів матеріяльних речей, як так само є великою помилкою вживати методи наукового досліду фізичних явищ у справах духа. В обох випадках результати будуть негативні. Факти благовістя Христового стосуються царства Духа і пізнати їх людський дух може тільки як ласку Божу і Боже відкриття. Методом пізнання правди Божої для людини є віра. В цім є віддалена подібність до шляху, яким люди набувають знання з інших ділянок. Людина перше приймає як факт любов Божу до неї через Ісуса Христа у вірі, а потім у житті переконується в дійсности прощення і любови Божої.

Отже, існує три сфери знання. Наукове, яке стосується світу фізичного і фізичних реальностей. Релігійне знання, яке будується на духових дослідах свободи, вартости і духових цінностей. Релігія часто має до діла з речами, які неповторні, і найбільше з речами, які не піддаються кількісній і механічній аналізі.

Найважливіше є знання, яке постає в людині через відкриття Духа Божого, на підставі доказу духа. В той час як релігія є шуканням людиною Бога і духового спасіння і відкриття є подією, коли знаходить людину. Христос казав про це, що коли ми не народимось згори, не зможемо ввійти в царство Боже.

Дарування цього найвищого знання є суверенним актом Бога. Тому часто дискусія між прихильником науковізму й дитиною Божою лишається без усяких наслідків, бо вони говорять різними мовами і науковізм у своїм обмеженні не має найменшого уявлення про повноту реальности, яка відкрита віруючій людині.

Blaise Pascal в Pencées пише: "Однаково небезпечно для людини знати Бога і не знати своєї власної нікчемности, і знати свою власну нікчемність, не знаючи Відкупителя, який може звільнити її від неї. Знання лише одної з цих двох речей, або веде до гордости філософів, які знали Бога, але не знали своєї нікчемности, або до розпуки атеїстів, які знають свою нікчемність, але не знають Відкупителя".

ПАПА ПРОТИ ПАПИ

Нижче подаємо деякі дані про суперечності на папському престолі, взяті з католицької енциклопедії, яка називається "Де Кетолик Енсиклопедія". Отже, подаємо те, що написали й подали не протестанти, а таки самі римо-католики, про своїх найвищих достойників. При кожному поданому факті подаємо том та сторінку, звідки його взято. Римськими цифрами подаємо том, а сторінки арабськими. Ось ті факти:

Папа Іван XXII вірив і вважав, що блаженство осягається лише по Страшному суді Папа Боніфатій XII вірив і вважав, що блаженство осягається перед Страшним судом (II, 530).

Тридентський Собор встановив, що шлюби, виконувані не католицькими священиками, є неправосильні. Папа Олексалдер III твердив, що такі шлюби є правосильні, якщо немає інших перешкод. Папа Пій VII погоджується з Олександром, додаючи, коли такі шлюби виконані в місцях, де переважають протестанти. Папа Пій VIII заявив, що всі шлюби є неважні, коли вони не є католицькі, а теж шлюби католицькі, коли не були виконані католицькими священиками. Папа Венедикт XIV оголосив, що шлюби не католиків з не католиками є правосильні, навіть не укладені перед кат. священиком, як теж шлюби католиків з не католиками (IV, 1).

Папа Никола III іменував Дякомо Колона кардиналом. Папа Гонорій IV поставив на кардинала Петра Колона. Обидвох їх усунув та здеградував папа Боніфатій VIII. Потім папа Клементій V їм обом повернув кардинальство (IV, 126).

Папа Григорій X проголосив, що папу може вибирати лише собор кардиналів. Папа Іван XX офіційно скасував цю заяву. Папа Боніфатій VIII підтримував проголошення Григорія X. Папа Григорій XI уповажнив кардиналів переводити вибори і поза собором кардиналів. Папа Іван XXIII на соборі в Костанці передав право вибору папи в руки собору. Папи Юлій II, Павло III, Пій IV та Пій IX відобрали право вибору папи від собору й передали в руки кардиналів. Проти цього були Григорій XIII і Пій VI. Вкінці папа Григорій XV остаточно встановив, що вибір папи належить виключно до собору кардиналів (IV, 192).

Папа Пій IV прогнав усіх жидів з католицьких країн. Папа Сикст V відкинув цей наказ. А папа Климентій VIII знову відновив його (VIII, 396).

Єпископа Марселія, за написання книжки про св. Трійцю, ерусалимські епископи усунули з епископства, а книжку викляли. Папа Юлій I заявив, що Марселій є невинуватий, і прийняв його до папського двору. Папа Дамасій прокляв учення Марселія, а його самого проголосив еретиком (IX, 642).

Папа Павло IV заарештував кардинала Морона й посадив до папської в'язниці — святого Ангела, де тортурував його за еретичні погляди. По смерті Павла IV, його наступник папа Пій IV, проголосив, що ув'язнений і тортурований кардинал не винуватий (X, 757).

Буллу "Супер Катедра" папи Боніфатія VIII відкинув папа Венедикт XI. Папа Климентій схвалив, а папа Іван XXII знову відкинув (VI, 283).

Папа Олександер VIII знищив трактат папи Інокентія XI про непомильність папську (VI, 635).

Папа Адріян II дозволив вживати слов'янську мову в літургії. Папа Іван VII анулював цей дозвіл (VIII, 423).

Папа Григорій III заборонив шлюбні зв'язки до сьомого коліна. Папа Інокентій III поширив це споріднення до чотирнадцятого коліна. Папа Павло до другого, а папа Пій IX до четвертого (IV, 265).

Папа Климентій VI заохочував Флягелянів (чернечий чин) й дозволив їм ходити з процесією під час пошесті. Папа Никола V викляв Флягелянів як фанатичну та еретичну секту (VI, 91).

Папа Юлій II прийняв до свого двору епископа Тріло Багліоне, якого папа Олександер VI усунув за те, що організував армію проти його сина — Цесаре Борджія (XI, 736).

Папа Никола I екскомунікував епископа Фотія, а Фотій папу Николу I. Папа Адріян II вдруге екскомунікував Фотія. Папа Іван VIII звільнив Фотія від усіх репресій, привернув йому епископство, а потім екскомунікував його (XII, 44).

Папа Пій IV прокляв і засудив на смерть двох свояків свого попередника папи Павла IV. Наступник Пія IV, Пій V, проголосив цей засуд незаконним і наказав реабілітувати небіжчиків (XII, 129).

Папа Інокентій III дозволив ченцям і черницям залишати чернечий стан згідно їх волі. Папа Павло IV загрозив екскомунікацією всім, хто залишав би чернечий стан і вертався б до попереднього життя (I, 626).

Папа Венедикт XIII відкинув конституцію папи Климентія XI і передав королеві Неаполя та його спадкоємцям право призначати духовного суддю для церковних справ (II, 432).

Папа Боніфатій II поновив конституцію, що давала папству право призначати своїх наступників, і сам призначив на свого наступника Вігілія. Папи Григорій VII, Віктор III та Урбан II призначали своїх наступників. Папа Боніфатій III поновив цю постанову й заборонив під загрозою екскумунікації всім, хто важився б критикувати папське призначування наступників (II, 660).

Папа Пій V заборонив організовувати і дивитися на бої биків. Папа Климентій VII обмежив цю заборону лише для духовенства (II, 52).

Папи Інокентій VI, Євген IV, Пій II, Павло II та Інокентій VIII схвалили далекосяглу капітуляцію, що обмежувала права майбутніх пап. Папи Никола III, Пій V, Григорій XIII, Інокентій XII та Венедикт XIV відкинули цю капітуляцію (III, 312).

Папа Лев X викляв друкарів, які важилися б друкувати праці нецензуровані церквою, як теж авторів, читачів та власників таких праць. Папа Пій IX анулював прокляття на друкарів (II, 523).

Папа Інокентій X розв'язав орден Єзуїтів. Папа Олександер VII сильно піддержував Єзуїтів. Папа Климентій IX поновив декрет проти Єзуїтів (III, 671). Папа Климентій XIV цілковито скасував орден Єзуїтів (IV, 36). Сорок років пізніше, папа Пій VII відновив орден Єзуїтів (XIV, 100).

Папа Григорій VII заявив, що має владу над імператорами, королями та князями. Папа Паскаль II був противної думки (VIII, 87). Папа Калитій II назвав погляди Паскаля II еретичними й відкликав концесії Паскаля (VII, 456).

Папа Пій IX заборонив католикам брати участь в краєвих виборах в Італії. Папа Пій X анулював цю заборону (VIII, 234).

Папа Венедикт XI відмовився звільнити Ногарета від анатеми, накладеної на нього за те, що заарештував був папу Боніфатія VIII, але папа Климентій V звільнив Ногарета від анатеми (XI, 89).

Папа Юлій III дозволив світським особам належати до папського хору. Папа Павло IV цей дозвіл анулював (XI, 422).

Папа Інокентій I прокляв Пелагія й Келестія за те, що вірили в первородний гріх, що походить від Адама, та зачислив їх до еретиків. Папа Зосим проголосив їх обох невинуватими в єресі (XI, 606).

Папа Григорій I проголосив доктрину, що Христос мав лише одну волю. Папа Агатій прокляв за це Григорія та відлучив від церкви. Папа Іван IV обороняв Григорія. Папа Лев II прокляв Григорія I як творця нової єресі й відлучив від церкви. Всі наступні папи схвалили постанову папи Льва II (VII, 455).

Папа Боніфатій II проголосив Діоскорія антипапою й прокляв його. Папа Агапетій анулював цю анатему та попалив декрети Боніфатія II (V, 18).

Папа Боніфатій VIII анулював всі декрети та акти Селестина V (III, 480).

Папа Іван VIII прокляв кардинала Формосія, а папа Мириній алунював це прокляття. Папа Степан VI проголосив Формосія антипапою й уневажнив усі його акти. Папа Теодор II анулював акти папи Степана IV і проголосив акти Формосія за правосильні. Папа Іван IX потвердив учинок Теодора II. Папа Сергій III заявив, що акти пап Теодора II та Івана IX є неактуальні і схвалив акти Стелана VI (VI, 140).

Прочитавши в н щ е подане, читачеві стане зовсім ясно, що на кулі земній немає непомильних людей, бо навіть і ті, які сьогодні приписують собі непомильність як теж і їхні попередники, дуже помилялись та один одному суперечили.

Хоч як римська церква дбає за те, щоб піддержати твердження непомильности папства, але все ж таки вищеподані факти католицьких авторів, самі заперечують цю непомильність папську.

Багато цікавого матеріялу про подібні справи може читач знайти у книжці Гарри Борлейс, під заголовком "Де поп спікс", Крайст'с Міссіон, 27 Ест 22 Стріт, Ню Йорк. Ціна $3.75.

В. Віневський

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.

РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

ГАРІ Р. РАНКС КО
Погребник
455 Квін Ст. Вест,
Торонто

В. ЗАЛІЩУК
Телефон EM 8-5370

Вар. Гаврилович

У НАС САДИ ЦВІТУТЬ . . .

У нас сади цвітуть уже давно,
а там ще сніг синіє по низинах,
природа вбога спить тривожним сном,
снується сум в похмурих далечинах.

Льоди ломаються, сповзають і тріщать,
в порослих соснами кривими горах,
хтось визира з-за кожного куща,
немов худа, небачена потвора . . .

Але духовим зором подивись
на сум очей, на їх запалі груди:
вони були в минулому колись
усі як є трудящі, чесні люди.

Любили край свій кожен як умів,
і неба синь, і прадідів могили,
над широчінь, проте, замріяних ланів
нічого в світі більше не любили . . .

У темну ніч морозну, у пургу,
з малями дітьми й сивими дідами,
забрали їх і вивезли в тайгу,
назвавши всіх якимись "куркулями".

В палких марійнях, виднвах і снах
летять весь час вони у рідні хати,
хоч день-у-день у тундрах і лісах
копати мусять золото для ката.

Є БОГ

Є Бог, свідчить про Нього вся природа:
Квіти, трава, луги, балки й поля,
Комети всі, плянети, зорі й місяць,
Золоте сонце й наша вся земля.

Є Бог — Творець, Спаситель, Володар.
Ввесь макро й мікрокосм створений є Ним,
Він бо спасає з неволі гріха,
Клопочеться великим і малим.

Є Бог, про це свідчить людська природа:
Душа, що безупинно рветься в небеса,
І совість, що осуджує за всякі кривди й злобу,
І мудрість дана Ним, щоб одрізнять добро від зла.

Є Бог, Бог Авраама, Якова й Давида,
Бог тих, що вірою приймають все;
Бог, що розбиває серце скам'яніле,
Дає нове життя, спасіння Він дає.

Є Бог, таке каже Слово Боже:
"Я Бог, крім Мене іншого немає,
Шукайте всі Мене, покиньте злую путь,
А горя і' недолі ніхто з вас не зазнає".

Історія свідчить про Божую діяльність.
Як гріх гріхом лиш знищений буває,
А праведний, мов та зоря на небі,
Всесвітнім сяйвом мерехтить і сяє . . .

Про Божую любов свідчили всі пророки
Й сьогодні свідчить Біблія свята,
І Дух Святий безперестанно свідчить
У серці кожнього, хто вже пізнав Христа!

Володимир Кучер

Торонто, Канада, 1954 р.

Деякі думки з Листа ап. Павла до Римлян

I. Спокій з Богом (5.1-4)

"Отож виправдавшись вірою, маємо спокій із Богом", — каже ап. Павло. Там, де гнів Божий зникає, там спокій з Богом наступає. Спокій із Богом є ознакою нового життя. Для ап. Павла спокій — це не лише внутрішній стан душі чи внутрішнє почуття, бо спокій включає відношення. Спокій із Богом включає взаємовідношення між людиною і Богом. Коли людина стоїть у правильному відношенні до Бога, то вона має спокій; вона звільнена від гніву Божого через її Господа Ісуса Христа.

Перед тим як Христос прийшов і приніс нам спокій із Богом, панувала ворожнеча. Тому ап. Павло каже: "Бо коли ми, бувши ворогами, примирилися з Богом смертю Сина Його" (5.10). Ап. Павло ніколи не говорить, що Бог є нашим ворогом, бо Бог ніколи нашим ворогом не був. Але ап. Павло говорить про гнів Божий проти людства, яке перебуває у ворожнечі з Богом. Іншими словами, ап. Павло каже, що люди через їхній непослух відкинули ласку й любов Божу, повстали проти волі Божої, проти того, для чого їх створив і призначив Господь. Тим самим люди повстали проти самих себе, тобто проти свого власного життя й через те залишилися у ворожнечі з Богом, стягнувши гнів Божий на себе самих.

Гнів Божий — це вогонь пожираючий, який спаде на всіх грішників у день гніву, про який говорить римлянам ап. Павло в 2.5-6. Та від тієї сили гніву Божого Христос звільнив нас, якщо ми вірою праведні, якщо ми вмираємо для гріха кожний день і якщо ми ходимо в обновленні життя.

Тепер через смерть Ісуса Христа відношення між Богом і людьми змінилося, зробилось мирним, і тому той, хто вірою праведний, не підпадає більш під гнів Божий, бо він не є більш у ворожому відношенні до Бога. Це значить, що він має спокій з Богом, бо Христос усунув гнів Божий, цебто Бог у Христі Ісусі усунув Свій гнів для всіх тих, які увірували й почали жити новим життям, життям у Христі.

Це нове життя, життя віруючого християнина, є лише дійсне, справжнє й правдиве в Христі Ісусі й через Ісуса Христа. Без Христа ми назавжди залишилися б у ярмі темних сил світу цього. Але коли Христос став царем і володарем нашого життя, Він поклав кінець раз назавжди силам знищення і темноти. Коли Христос є наш цар, то не сміємо мати жодних інших царів, бо двом панам служити не можна: не можна служити Богові й мамоні! В Христі Ісусі всі старі тирани нашого життя: гнів, гріх, закон і смерть є усунені й ми остаємо Христовими й живемо для Нього, в Його царстві, служачи Йому в вічній праведності.

Те, що ми маємо спокій з Богом, означає теж, що ми маємо доступ до Божої ласки. Для ап. Павла ласка й спокій є нероздільними (порів. 1.7.). Стояти в ласці Божій — значить мати спокій з Богом, а це значить бути звільненими від гніву Божого. Тому ап. Павло каже: "Через якого ми одержали доступ до тієї ласки, що в ній стоїмо, і хвалимось надією слави Божої" (5.2).

Найвищою ознакою християнського життя є те, що віруючий християнин має спільність у славі Божій. Слава — це особлива характеристика божественного життя і через Ісуса Христа ми маємо спільність у славі Божій. Коли в Рим. 3.23 бачимо, що "всі згрішили й позбавлені слави Божої", то тепер бачимо, що "ті, які оправдані вірою... хваляться надією слави Божої" (5.1-2).

Характерною рисою нового життя є те, що воно частинно є **тепер**, а повністю воно буде **потім** (порівняй 1 Кор. 13.12; 1 Івана 3.2-3). Тому наша участь у славі Божій є вже частинно тепер, але повністю вона буде потім: тепер у надії, потім у повні. Разом із цим ап. Павло каже: "... і хвалимось надією слави Божої".

У Христі Ісусі нова ера ввійшла в цей світ. З воскресінням Христа зачалась ера воскресіння. З приходом, смертю і воскресінням Христа відкрилась слава Божа: Бог прославляється в дітях Його, в церкві Його, але слава ця появиться повністю щойно потім...

Ми, каже ап. Павло, одержали доступ до ласки Божої, стоїмо в ласці Божій і хвалимося надією слави Божої (5.2), "і більш ніж це, ми радіємо в наших терпіннях, знаючи, що терпіння приносять терпеливість, а терпеливість — досвід, або характер, а досвід — надію" (5.3-4).

Життя в Христі осягає свого завершення у славі, але це не означає втечі зі світу, бо теперішнє життя стає новим життям через християнську надію. Тому то хто провадить своє життя лише в теперішньому віці й лише в цьому світі страждання, які приходять до нього, є лише чимось негативним. Натомість для віруючого християнина, який стоїть у ласці Божій і хвалиться надією слави Божої, страждання є тим, що творить і викришталізовує християнський характер і досвід, в якому сила надії виявляється найяскравіше.

Віруючий християнин знає, що "страждання теперішнього часу нічого не значать порівнюючи з тією славою, що має бути об'явленою для нас" (Рим. 8.18). Таким чином страждання одержує нове значення: воно є засобом у руці Божій, щоб провадити нас до вічности. Коли Бог допустить тягар страждань спочити на нас, то Він робить це, щоб виробити в нас терпіння, терпеливість, досвід і надію. Як бачимо, страждання має особливе завдання, а саме, щоб зробити християнську н а д і ю більш жадібною слави, яку Бог обіцяв нам. Тому то страждання це не щось негативне, це не щось таке, чого ми мали б стидатися, бож надія робить страждання корисним, чимось позитивним, чимось, у чому ми можемо дійсно тішитися й радіти. Коли б не було страждань, то надія не могла б ніколи мати можливости осягнути свою повноту сили, бож шляхом страждань надія випробовується, росте й сильнішає. Тому завданням страждань є витворити терпеливість, а терпеливість творить християнський характер і досвід, а досвід приносить надію.

II. Божа любов (Рим. 5.5-8)

У попередніх віршах п'ятого розділу свого Листа до Римлян ап. Павло показав нам, що Бог через Ісуса Христа створив нове відношення, характерне праведністю і спокоєм. Тим то тепер є можливим для Бога приняти в Свій заповіт спокою тих, які були завжди Його ворогами й які тим самим підпадали під Його гнів. Бог зробив це тому, каже ап. Павло, бо "любов Божа вилилася в наші серця Святим Духом, даним нам" (5.5).

Божа любов має початок у Самому Богові; вона ніяк не може бути порівняною до будь-якої іншої любови, бо коли б ми старались порівняти її, то тим самим ми не могли б говорити про Божу любов. Коли б ми хотіли зробити порівняння, то хіба тільки те, що Божа любов є зовсім іншою від усякої іншої любови! Все ж таки ми можемо говорити про Божу любов тому, що Сам Бог відкрив її нам. Божа любов, каже ап. Павло в 1 Кор. 13, "довго терпить... не шукає свого... ніколи не перестає" (1 Кор. 13.4-8).

Божа любов найяскравіше виявляється в тому, що Бог дав Свого Сина в жертву за нас. "Любов Божа до нас", — каже евангелист Іван, — "явилась у тому, що Бог був послав Свого Єдиного Сина в світ, щоб ми через Нього жили. Не в тому любов, що ми полюбили Бога, але що Він полюбив нас і послав Свого Сина вблаганням за наші гріхи" (1 Івана 4.9-10).

Отже ж, любов Божа — це любов, яку Бог об'явив нам у Христі Ісусі. В Христі Божа любов виповнила вщерть чашу й вилилася в наші серця Святим Духом, даним нам. Вона вилилася із серця Бога в наші серця в силі Святого Духа. Це ж Святий Дух, який свідчить нам, що ми діти Божі (Рим. 8.14-16). Коли Божа любов є присутня й діюча в нашому житті, то це є знак праці Святого Духа.

Божа любов найяскравіше відкривається на голгофському хресті. Тому то ап. Павло каже: "Бо Христос, коли ми були ще безсилі в свій час, помер за нас безбожних" (5.6). Хто не зазнав Божої любови на голгофському хресті, той не знає Божої любови взагалі. Божа любов — це любов, яка не шукає свого, любов, яка ломить усі бар'єри гріха, щоб примирити людину з Богом, щоб звільнити її від сили гніву, гріха, закону й смерти, й поставити її в сферу ласки Божої, щоб вона могла ходити в обновленні життя й у силі праведности. Ми, які були безсилі, безбожні (5.6), грішники (5.8), вороги Бога (5.10) примирилися з Богом силою Божої любови, проявленої на голгофському хресті, "бо Бог доказує Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками (5.8).

III. Спасенні через Христа від гніву Божого, який прийде (Рим 5.9-11)

У віршах 5-8 ми бачили, що Божа любов — це сила, яка усунула гнів Божий від тих, які вірою праведні, і поставила їх у нове відношення до Бога: у відношення спокою і ласки. Лише завдяки Божій любові ми маємо доступ до ласки Божої й можемо тішитись у надії спільноти слави Божої (5.1-4).

Хоч Божий гнів уже тепер відкривається з неба проти всякої людської безбожности й неправедности, то час Божого гніву триватиме так довго як час Божого милосердя і терпіння, бо ж останнє слово Божого гніву ще не було сказане. Бо настане "день Божого гніву та справедливого суду Божого, що кожному віддасть за його вчинками" (Рим.2.5-6). Тоді все зло буде пожерте Божим гнівом, який як палаючий вогонь спаде на синів непокірних! Але ті, які стали членами Христа й які живуть у Христі, ті, які вмерли для гріха й воскресли для нового життя, будуть спасені від гніву Божого. "Тож коли кров'ю Його ми оправдані", — каже ап. Павло, — "то тим більше спасемося Ним від гніву Божого" (5.9). Сам Христос, Якого кров'ю ми оправдані, спасе нас від гніву Божого! А далі ап. Павло продовжує: "Бо коли ми, бувши ворогами, примирилися з Богом смертю Сина Його, то тим більше тепер, що ми вже примирені, спасемося життям Його" (5.10).

Той, хто вірує в Христа, той, хто вірою праведний — є вже спасений тепер, але повне й остаточне спасіння настане щойно тоді, коли він буде остаточно звільнений від гніву Божого, який прийде. Щойно тоді праця Господа Ісуса Христа осягне свою повноту й своє завершення.

"Христос умер, щоб усунути ворожнечу й принести примирення. Примирення це сталось ще тоді, коли ми ще були ворогами" (5.10). "Усе ж від Бога", — каже ап. Павло, — "що нас примирив із Собою Самим Ісусом Христом і дав нам служіння примирення. Бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим, не зважавши на їхні провини, й поклав у нас слово примирення" (2 Кор. 5.18-19).

Спокій з Богом означає нове відношення, а те відношення є новим життям, життям у Христі Ісусі, обновленим життям, якого характеристикою є служіння праведності. Спокій із Богом означає теж примирення з Богом, яке наступило через нашу віру в смерть Ісуса Христа, тоді коли остаточне спасіння наступить щойно через наше життя в Христі Ісусі (5.10). Тому то той, хто вірою праведний, житиме.

Христос живе в нас і ми живемо в Ньому; через Його життя ми одержали остаточне спасіння. Тому жити в Христі — значить бути звільненим від гніву Божого тепер і від гніву Божого, який прийде (1 Сол. 1.10). і який буде об'явлений у день гніву (Рим. 2.5-6): Це й є те, чим віруючий християнин може хвалитися і чим він може радіти, бо всяка інша хвальба й усяка інша радість є виключена! (Рим. 3.27).

Але через Ісуса Христа ми можемо хвалитися й радіти в Бозі. Ми не можемо хвалитися перед Богом, але ми можемо хвалитися в Бозі. Віруючий християнин не має нічого свого власного, чим він міг би хвалитися; ані діл, ані морального характеру, ані віри. Він надіється на Бога й на все те, що Бог зробив у Христі Ісусі і що Бог ще зробить. Тому то він хвалиться в Бозі. Він хвалиться Богом Святим і всім тим, що Бог зробив та що ще зробить. Разом із цим ап. Павло каже: "І більш ніж це: ми хвалимося в Бозі через Господа нашого Христа, що через Нього ми одержали тепер поєднання" (5.11; порів. 1 Кор. 1.31; 2 Кор. 10.17).

(продовження буде)

Володимир Кучер

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

По короткій недузі, 20 лютого ц.р., упокоївся в Господі Іван Пюрко, проживши 54 роки. Небіжчик залишив у глибокому смутку дружину Катерину, сина Ерика, доню Берніс Мартинюк, шість братів і сестру Марію Спортак. Для них він був правдивим м у ж е м, батьком і зразковим християнином для всіх, що його знали і з ним жили. Небіжчик був довголітнім членом і старшим братом Української Пресвітерської Церкви в Гамілтоні, Онт.

Похорон відбувся 23 лютого, при численній участі людей. Чин похорону відправляли Лев Бучак із Гамілтону та Іван Яцентий з Ошави.

Вічна йому пам'ять. А Бог супокою, що прийняв його у вічні свої оселі, хай буде підкріпленням і упованням для пригніченої смутком його родини і друзів.

Запитання

"Слава Ісусу Христу!

Дорогий брате, прошу пояснити, чому Ісуса Христа малюють, що Він упав під хрестом, коли ніс хрест на Голгофу. Писання лише каже, що хрест дали нести Симонові Кірінеянину. Зоставайтесь із Господом!"

І. Бондарчук

Слава навіки!

Ф. В. Фарар в своїй праці "Життя Христа" так описує цю подію: "Хрест не був і не міг бути масивною височенною структурою, як це ми бачимо на тисячах малюнків. Розпяття було дуже поширеною карою поміж римлян і ясно, що вони не марнували б праці, роблячи знаряддя сорому і катування. Без сумніву, його було зроблено з найзвичайнішого дерева, що було під рукою, можливо, з оливини чи фігового дерева та збито якнебудь. Проте, щоб хрест міг втримати тіло людини, він мав бути певного розміру і ваги. Людині, знеможеній жахливою жорстокістю бичування, нести хрест було б додатковим терпінням. Але для Христа, який не тільки був знеможений цією жорстокістю, але й великою боротьбою та схвилюванням і потужними емоціями вечора, як рівно ж і безсонними терпіннями вночі та агонією в саду, нести хрест було чималою додатковою мукою. В додаток Він мав пережити три суди і три вироки смерти переж жидами, як рівно ж довгі і виснажливі сцени в преторіюмі під час допитів Пилатом. Він мав перенести так само болючі зневаги з рук синедріона і їх слуг, від вояків Ірода і врешті від римської сотні. Все це додало мук до ослаблюючих ран від бичування і цілковито зломало його фізичну силу. Його непевні кроки і, можливо, падіння під страшним тягаром виявили, що йому бракувало фізичної сили нести хрест від преторії до Голгофи. Навіть якщо б вони не мали жалю до терпінь Ісуса Христа, римські вояки були б проти затримування і відтягнення походу. Але вони знайшли легкий спосіб розв'язати трудність. Вони не йшли далі ніж міські ворота, там вони зустріли чоловіка, що йшов до міста, його перші християни знали як "Симона Кірінеянина, батька Олександра і Руфа", — його римляни змусили нести хрест".

Опис Ф. В. Фарара відповідає науці Святого Письма. Він не пише, що Христос падав під Хрестом, але припускає цю можливість в наслідок терпінь і знеможености Ісуса. Отже, нема нічого лихого в тім, що деякі артисти-малярі малюють, що Христос упав під тягаром хреста. Якщо хто думає, що було інакше, він має право так думати, але цілком можливо, що Він дійсно падав.

Це є деталі, які не мають важливого принципіяльного значення. Найважливіше для кожної людини знати, що всі ці страшні й неймовірні терпіння духа і тіла наш Господь добровільно терпів за мене і кожного, хто читає ці рядки, чи кожної іншої людини. "Провини ж усіх нас поклав Господь на Нього одного". "За провини людей моїх потерпів Він смерть". "Й ми Його ранами оздоровлені".

Створення філії УЄО на сході Канади

31-го березня ц.р. відбувся з'їзд представників українських реформованих громад на сході Канади. На з'їзді ухвалено відновити філію УЄО на сході Канади. Головою з'їзду обрано паст. М. Фесенка, секретарем паст. І. Яцентія. До складу управи увійшли паст. Л. Бучак — голова, паст. Й. Корсаков — заступник голови, бр. П. Сміт — скарбник і бр. М. Фесенко — секретар. Окрім згаданих братів обрано паст. І. Яцентія радним і ухвалено, щоб кожна громада, яка входить до складу філії, прислала від себе додаткового делегата.

На нарадах ухвалено звернутись із закликом до всіх громад у справі друку нової "Книги Хвали" з нотами. Одноголосно ухвалено постанову про потребу видання Святого Письма в поправленому перекладі П. Куліша.

Філія звертається з закликом до всіх громад допомогти паст. Л. Бучакові і його громаді в будові церковного будинку в Гамілтоні. Філія бажає, щоб ев. церкви на сході Канади зібрали поміж себе не менш $1,000 на цю ціль.

Чи ви заплатили свою передплату за "Євангельську Правду"?

Др. В. М. Монтано
(Колишній католицький священик)

Лябіринт моральної теології

Існує чотири головні поділи гріха в Римо-католицькій церкві: 1). Первісний гріх, який відпускається тільки хрищенням; 2). Смертельний гріх, у якім слід сповідатися перед священиком; 3). Простимий гріх, у якім не конче треба сповідатись і який може бути відпущений через покуту та інші засоби, і 4). Гріх проти церковних законів, який так само може бути або смертний, або простимий. Римо-католицькі теологи пильно вважають на класифікації і поділи гріха та часто додають нові. Їх можна назвати спеціялістами від гріха. Смертний гріх є фатальний, і якщо особа, що його вчинила, не дістане прощення від священика перед смертю, то автоматично йде до пекла. Але якщо така особа і дістане прощення від священика, велика кара, розмір якої точно незнаний ще, лишається до відпокутування в чистилищі. Не смертні гріхи не конечно визнавати перед священиком, але лише священик може визначити, який гріх смертний, а який ні.

Наприклад, італійський журнал Ля Палестро дел Клеро вів дискусію, чи цілування для неодружених є смертельним гріхом? Почалась дискусія з того, що п'ятнадцятилітний хлопець признався священикові в цілуванні. Сільський священик проголосив це смертельним гріхом. Тоді збентежений хлопець пішов до іншого священика і той проголосив цілування простимим гріхом. Уся справа пішла до згаданого журналу, який проголосив, якщо цілування "є лише тілесним задоволенням, обмеженим лише до поцілунку... і якщо далі наслідування не мали місця ані не згадувалося їх у думці, то гріх є простимий. Але цілування, яке почалось як простимий гріх, може обернутись у смертельний, — попереджує Ла Палестра. — Духовий провід молоді є делікатний і трудний" — кінчає журнал.

Скаля гріхів

Сума грошей, яку римо-католик може вкрасти і в той самий час не учинити смертного гріха, залежить від економічного рівня в різних країнах чи околицях. Було усталено, що в Сполучених Штатах хтобудь може вкрасти сорок долярів і цим не учинити смертельного гріха. Пиятика, гамблярство й інші звички, які протестанти осуджують як пороки, не вважаються за гріх, хібащо їх практиковано до скрайности. Священик, який сповідає, має визначити, де мала місце надмірність.

Винайдено зручні методи, якими можна переступити десять заповідей без гріха. Наприклад, якщо хтонебудь дуже потребує якоїсь речі, то він може вкрасти її в іншого, при одній умовині, що цією крадіжкою він не приведе свою жертву до рівня своєї власної нужди. Так само людина може потайки взяти речі, на які вона вважає, що має право.

Найбільш смертельні гріхи в римо-католицькій церкві є ті, що порушують церковні закони, наприклад, пропущення служби Божої в неділю, їдження м'яса в п'ятницю, молитва разом з протестантами і в декотрих місцевостях навіть відвідування протестантських церков.

Так само трудніше для священика дістати прощення за гріх, якщо він одружиться, неважно як легально, ніж за вбивство.

Ці всі правила забезпечують владу для Римо-католицької церкви над людьми в цім житті і в майбутнім, а з економічного боку було безперестанним джерелом прибутків.

Нижчеподані пункти виявляють непрохідну пропасть між наукою Святого Письма про спасіння і ритуалістичними церквами.

Римо-католицька церква навчає (це саме в великій мірі навчає і православна церква):

Гріх є відносним і може бути маленьким.

Гріх є нашою справою. Відпущення гріха можна набути тільки через посередництво священика.

Прощення подається за ціну, яка може ріжнитися.

Нема кінця для гріха, та його не можна позбутися навіть по смерти.

Спасіння є непевною річчю. Навіть папа римський не є певний, де він буде по смерти.

Благовістя

Гріх є безмірний, хоч би який він був, та є порушенням закону Божого.

Прощення одержується лише через Христа, який дає народження знов.

Прощення є вільне.

Гріхи дітей Божих змивається раз назавжди.

Спасіння є даром Божим. Жертва Христа на хресті купила нам його.

Віруючий потребує сповідатись тільки перед Богом через Ісуса Христа (Ред.).

Канвертед Католік Магазін

ОДЯГ СЛАВИ

Ніякі Божі створіння не мають потреби на одяг, тільки мають її люди. Перший чоловік у своїй невинності не потребував ніякого зовнішнього одягу. Ця потреба з'явилась тільки після його гріхопадіння. Нема сумніву, що до втрати цього первісного стану стосуються слова ап. Павла, які він писав: "Бо всі згрішили й позбавлені Божої слави" (Рим. 3:23). Яким Адам був до свого гріхопаднення, про те докладно написав пророк Давид: "Коли споглянy на небеса Твої, діло рук Твоїх, на місяць і зорі, що сотворив еси, то що таке чоловік, щоб Ти дбав про нього? Бо хоч Ти зробив його трохи меншим проти ангелів, то увінчав зате славою і честю. Поставив його господарем над ділами рук Твоїх, усе положив еси під ноги його: овець і волів усіх і також польового звіра, птаство піднебесне і риби морські, усе що верстає морськими шляхами" (Псаль. 8:3-8). Головно нас цікавить зміст слова, "Увінчав зате славою". За словами ап. Павла виходить, що в наслідок гріха Адам був позбавлений цього одягу слави. Ось тому увесь людський рід опинився в такому стані, про який наш Спаситель сказав: "А не знаєш, що ти нужденний, і мізерний, і вбогий, і сліпий, і голий!" (Одк. 3:17, 18).

Коли поглянемо на домашні тварини чи на диких звірів, то всі вони Богом забезпечені шкурами з шерстю; а птаство пір'ям, тільки люди гріхом обдерті з свого природнього одягу. Найкраще розумів план і діяння Отця небесного у творчості по всіх ділянках всесвіту наш Господь Ісус Христос, коли між іншим своїм учням сказав: "І про одяг чого ви клопочетеся? Погляньте но на польові лілеї, як зростають вони, — не працюють, ані не прядуть. А я вам кажу, що й сам Соломон у всій славі своїй невдягався отак, як одна з них. І коли польовую траву, що сьогодні ось є, а завтра до печі вкидається, Бог отак зодягає, — скільки ж краще зодягне Він вас, маловірні?" (Мат. 6:28-30). Ріжниця у цьому випадку між людиною і лілеєю в одяганні є така: Соломон сам зодягався в дорогоцінний без життя одяг, а лілею Бог зодягав у живий одяг. Не зважаючи на гріхопадення наших предків, Бог полюбив їх, бо поробив чоловікові і жінці одежі зо шкір та й зодягнув їх. Цей вчинок вказував на втрату життя звірят для покриття їхньої наготи. Щоб одягнути грішників в одежі, які ніколи не зницаться, тоді явилась потреба Синові Божому вмерти за всіх.

ВИКУПЛЕННЯ

З волі Бога Отця, Його Син "Слово" на вид прореченої Йому Отцем майбутньої радости (Жид. 12:2; 2:9), добровільно залишив свою славу, якою був одягнений (Псаль. 104:1), ту славу, яку мав в Отця поперед створенням світу, а відтак умалив себе і став в утробі діви Марії тілом. Про те ширше написав ап. Павло в листі до Филип'ян: "Він, бувши в Божій подобі, не вважав за грабунок бути Богові рівним, але Він умалив самого себе, прийнявши вигляд слуги, ставши подібним до людини; і подобою ставши, як людина, Він понизив себе, бувши слухняний аж до смерти, і то смерти хресної" (Филип'ян 2:6-8). Бог завжди любив і досі любить увесь рід людський до тієї міри, що дав свого Сина на користь усіх. Понадто, Бог хоче, щоб усі люди прийшли до пізнання визвольної правди, як про те написано: "Бо це добре й приємне Спасителеві нашому Богові, що хоче, щоб усі люди спаслися й прийшли до пізнання правди. Один бо є Бог, і один Посередник між Богом та людьми, — людина Христос Ісус, що дав був самого себе на викуп за всіх; свідоцтво то часу свого" (І Тим. 2:3-6; Іван. 8:31, 32). І знайте, що не тлінним сріблом або золотом викуплені були від марного вашого життя, що передане вам від батьків, але дорогоцінною кров'ю Христа, як непорочного й чистого Ягняти, що призначений був іще перед заложенням світу, але був об'явлений вам за останнього часу. Через Нього ви віруєте в Бога, що з мертвих Його воскресив та дав славу Йому, щоб була ваша віра й надія на Бога" (І Пет. 1:18-21). Своєчасно про цю Божу недослідженy любов і правду, виявлену в особі Його Сина, всі люди вповні будуть освідомлені (Іван. 1:9; 6:45).

ОДЯГНЕННЯ В ОДЕЖУ СЛАВИ

"Знаємо бо, коли земний мешкальний намет наш зруйнується, то маєм будівлю від Бога на небі, — дім нерукотворний та вічний. Тому то й зідхаємо ми, бажаючи приодягтися будівлею нашою, що з неба вона, коли б тільки й одягнені ми не були нагі! Бо ми, знаходячися в цьому наметі, зідхаємо під тягарем, бо не хочемо роздягтися, але одягтися, щоб смертне пожерлось життям. А Той, хто на це саме й створив нас, то Бог, що й дав нам завдаток Духа" (2 Кор. 5:1-5).

З повищих слів виходить, що ап. Павло бажав одягтися небесною будівлею, про яку він ясніше написав в листі до Коринтян: "Мусить бо тлінне оце зодягнутися в нетління, а смертне оце зодягтися в безсмертя. А коли оце тлінне в нетління зодягнеться, й оце смертне в безсмертя зодягнеться, тоді збудеться слово написане: "Поглинута смерть перемогою" (1 Кор. 15:53, 54). З того ясно, що наші тлінні тіла будуть спасені, визволені від зотління та одягнені в одяг слави. (Рим. 8:23). Мимо цих ясних доказів, декотрі твердять, що зотлілі тіла святих і грішних ніколи не встануть. То що ж тоді воскресне? Ап Павло цю науку відкидає, кажучи: "Так само й воскресіння мертвих: сіється в тління, — в нетління встає, сіється в неславу, — у славу встає, сіється в немочі, — в силі встає, сіється тіло звичайне, — встає тіло духовне. Є тіло звичайне, є й тіло духовне" (1 Кор. 15:42-44). У слові Божому згадується про небесні й земні тіла, та про славу небесну й земну (вірш 40). Небесні створіння як ангели й інші духовні єства між собою різняться офіційною рангою й одягом — слави, прикладом цього зоряна система. Слава, яку Адам посідав й втратив, значно різнилась від небесної, яку ангели мають, бо написано, що Бог створив чоловіка трохи меншого від ангелів, тоді розуміється й слава чоловіка була менша (Псаль. 8).

Ангел, який відважив камінь від гробу, — "шати його були білі, як сніг" (Мат. 28:2, 3). Після вознесення нашого Спаса, з'явились два небесні мужі в білій одежі (Д. Ап. 1:10). Корнелій бачив ангела у блискучій одежі (А. Ап. 10:30). Даниїл бачив ангела, одягненого в льняну одежу (Дан. 10:5). Ап. Іван бачив сім ангелів, одягнених в шати льняні, чисті й ясні (Одк. 15:6). При вознесенні нашого Господа, хмара взяла Його й вознесла до Стародавнього (Отця), а тоді Він був увінчаний великою славою — ясносяйним світлом понад усіх небесних створінь (Д. Ап. 1:9; Дан. 7:13, 14; Євр. 2:9, 10; Євр. 1:3; Кол. 1:15-17). Подібні одяги слави матимуть усі члени тіла Христового (Фил. 3:20, 21). В акті воскресіння всі вони встануть в духовних, небесних, нетлінних, безсмертних тілах, одягнені в одяг небесної слави (1 Кор. 15:45-49). Святе Письмо свідчить, що всі люди в наслідок гріха є такими: (1) тіло душевне, цебто тіло й кров; (2) образ земного Адама; (3) немічне тіло; (4) земний будинок; (5) безчесне; (6) смертне; (7) тлінне. Про воскресіння послідовників Христових написано, що вони встануть такими: (1) тіло духовне; (2) образ небесного Адама; (3) небесне; (4) сильне; (5) безсмертне; (6) нетлінне; (7) славне. Після воскресення вони відрізнятимуться один від одного одягами слави, подібно до зір, бо як зоря від зорі різниться своєю славою — різнобарвним світлом, так буде і воскресінни мертвих, писав ап. Павло (1 Кор. 15:40-57). "Отож, браття любі мої, будьте міцні, непохитні, збагачуйтесь завжди в Господньому ділі, знаючи, що ваша праця не марна в Господі!" (1 Кор. 15:58).

СУДДЯ УКРАЇНЕЦЬ

Пан Ярослав Погорецький, добре знаний у Торонті, був призначений 1-го лютого 1957 р. Онтерійською радою міністрів мировим суддею в Йорк "каунті" (Джастіс оф піс). Це є цілком заслужене відзначення українського громадського діяча. Витаємо п. Ярослава Погорецького і бажаємо йому успіху в новій праці.

Умертвіть ваші члени земні: блуд, нечисть, пристрасність, лиху розкіш, зажерливість, котра є що й ідолослуження, за що приходить гнів Божий на синів суперечливих. **Кол. 3:5, 6.**

RAINBOW ON THE RIVER

By Ted McDonald

It was a clear, starlit night, very beautiful—but a trifle too cold. Glorious weather for skating, though, and Jimmie Hodge—a lad of 13, with face pressed against the window-pane, and eyes turned in the direction of the pond, from which direction came the sound of happy voices—could scarcely keep the tears from his eyes as he thought, "If I only had a pair of skates, I, too, might join in the sport and be happy."

But Jimmie's father was dead, and his mother was too poor to buy him a pair. Indeed, they had hard work to get the actual necessities of life

Jimmie struggled manfully to keep back the tears that threatened to roll down his cheeks, as he looked out on the snow-clad earth, and listened to his schoolmates' gleeful voices, and his mother busied herself in preparing their simple evening meal.

They lived in an old, dilapidated house, on the outskirts of the pretty little village of Lansing. Originally the home had been painted red, but time had turned its color to a dull, dingy brown.

Mrs. Hodge sewed for a living and worked hard, sometimes far into the night.

Jimmie went to school, but managed to get many an odd job to do, earning a few dollars to help pay the rent, and purchase things that were very much needed. He was a bright, brave boy—always kind to his mother, and an excellent scholar for his age.

Usually he controlled his feelings pretty well, but tonight he could not hide them from the watchful eye of his mother, who had to call him twice to come to his supper before he heard her.

He drew his chair up in front of the table. It was a pleasant sight. The resinous sticks in the stove burned and sputtered and threw out a delightful heat. The teakettle sang a merry tune; and, as Jimmy was hungry, the food on the table looked tempting. His face lost its sad look, and he fell to eating in a way that showed he had a good appetite.

"Jimmie," said his mother, as he half buried his fork in a baked sweet apple, "I am afraid you aren't happy tonight. You would like to have a pair of skates and be with the rest of the boys. I am sorry I cannot afford to buy a pair. If the rheumatism had not taken hold of me and laid me up for two or three weeks, I might have managed it some way. I wish you had bought the skates with the money you earned sawing wood for Mr. Hill, instead of buying that bottle of medicine for me. It hurts me to see my boy unhappy."

And tears actually stood in Mrs. Hodge's eyes.

His mother's grief hurt Jimmie more than the want of a pair of skates. He hastened to say, bravely enough, "It doesn't matter much. Of course, I should like a pair, but I am glad I bought the medicine, and I would rather go without skates all the days of my life than make you feel bad. How good these baked apples are! Do you think I study too hard at school, Mother?" And he laughed heartily at her amazed look.

It was his custom every evening, after supper, to get out his books, and, while his mother sewed on some garment, to study his lessons for the following day.

Tonight he deviated from the rule, and almost unconsciously resumed his old position by the window, and bent his eyes in the direction of the pond, where lights flashed and boys wheeled around on their skates.

"Johnnie Howe is there," he murmured, "and Dave Sanders, and all the boys. Oh, dear! I wish—"

He stopped, veered about, and faced his mother. "Mother, if you're not afraid to stay alone, I believe I'll run up to the pond and see the boys skate. It is Friday, and I have no studies for tomorrow."

"All right, Jimmie; the exercise will do you good. Only," with a little, wistful smile, "don't allow yourself to grow envious. The day may come when you can have what you want as well as some other boys. If not, remember, 'He doeth all things well!"

"I'll try to, Mother. But it is very hard to think so sometimes," he said as he put on his mittens, tied a woolen scarf about his throat, and kissed the little sad-faced woman ere he went out.

With fleet steps he went in the direction of the pond. The boys and girls were having a gay time, and laughter issued from all sides. He watched the skaters a while; then, as Robbie Jones grew tired, and announced that he was going home, Jimmie said, wistfully, "Won't you let me take your skates a while, Robbie? I'll be ever so careful of them, and I do so want to take a turn or two around the pond."

But Robbie drew away quickly. "No, I won't, Jimmie Hodge; buy your own skates!" And away he went, whistling a lively tune, leaving Jimmie.

"Never mind," he said to himself, "if I live I will have a pair of my own some day, and—" as he heard the long, shrill whistle that announced the approach of the evening train, "I don't believe I care to skate tonight. I'll go and see the people get off the train," and he ran toward the depot.

The train came puffing in, its great red eye showing plainly in the night. To Jimmie it looked like the eye of a demon, or, as he thought, the eye of a demon ought to look.

Only three or four people alighted from the car. One of them attracted Jimmie's attention particularly — a woman, thin, small, and dressed in the queerest possible manner. A hood was on her head, and her tiny figure was wrapped in a great dark cloak.

Jimmie had been taught to be polite to older people, and seeing her air of indecision he stepped forward and said, "Can I help you in any way, ma'am?"

The woman tossed back her hood and he saw a wrinkled face, out of which shone two shrewd black eyes. "I want my bag. There is the check."

Jimmie took it and soon returned with a good-sized suitcase. "There is no bus here," he explained, "to take passengers to the places where they wish to go. If you'll allow me, I'll carry your luggage for you."

"Much obliged, but —" eyeing the lad suspiciously. "I am able to carry it myself. Besides, I have no money to give you."

The boy's face flushed. "I do not ask for any. You had better accept my offer. It is too heavy a load for you; but I—I am quite strong, ma'am. Tell me where I shall take it."

"Well," assented the woman, a bit more graciously, "come along, then. It is heavy, and if you don't expect pay I shall not refuse your services."

They went down the road side by side, Jimmie carrying the bag, while some boys of Jimmie's age called after him. "Look out for the old woman, Jim! She's a witch, and will put you under a spell!"

But Jimmie kept resolutely on his way.

When they approached the pond, he involuntarily halted, and a heavy sigh escaped him. The woman stopped, too, and an inkling of the truth came to her as she saw the flying figures on the pond.

"Boy," she said in her abrupt way, "give me the bag and go on the pond. I know you want to skate."

He shook his head. "No, I haven't any skates. Which road shall we take— the one to the right or the one to the left?"

"The one to the left. I am going to the minister's. Do you know Mr. Barrow?"

"Oh, yes! Mother and I attend his church. He is a very nice man."

"I am glad to hear that. I am his mother. My visit will be an unexpected pleasure to him."

"Indeed!" was Jimmie's only comment. But he was glad to be able to render a service to the minister's mother.

As they drew near the pretty parsonage, which in summer was buried in ivy and wisteria vines, Mrs. Barrow said, "I believe you are a good boy. Anyway, you have done an old woman a kindness. Not many boys would put themselves to so much trouble, unless expecting to be compensated. But why haven't you any skates? I should think so smart a boy as you could easily earn enough to buy a pair."

"I did earn enough, but—"

"But what?" as he hesitated.

"Mother is sick, and I—I bought some medicine with the money."

"Humph! And you are sorry for it now, I suppose."

"No, ma'am, I'm not!" indignantly. "I would do the same thing again. But here we are at the parsonage. Isn't it a pretty spot?"

"Very pretty. Ring the bell, and then you may go. Stay, though. I may want you to do an errand for me in the morning. Come around as early at 10 o'clock. Don't forget."

The next morning, a little before 10, Jimmie made his appearance at the parsonage. He did not care much to go, but he thought it best, for if he did not, she might say, "I knew he would not come. He was disappointed because I did not pay him for his trouble."

Mrs. Barrow came in presently, with something rolled up in brown paper in her hand. "Ah, good morning, my lad! You are punctual, I see. By the way, what is your name? I forgot to ask you last night."

"Jimmie—Jimmie Hodge. And now, ma'am, I'll do your errand."

"It is only this: To carry home a pair of skates I have bought you for your kindness to an old woman. There! And don't thank me! Run off and skate. Make up for lost time. They are the handsomest pair to be found in the whole place."

And Jimmie bounded away, fleet as a deer, the happiest boy in the town.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVIII. Число 6. Торонто, Онт. Червень 1957 June Toronto, Ont. Рік XVIII. Число 6.

Зцілення біснуватого в Гадаринській землі

Після того як Господь наказав бурі спинитися, човен причалив до східнього берега Галілейського озера. Ця місцевість лежала в околиці міста Гадари, тому евангелисти Марко і Лука загально називають околицю Гадаринською. В той же самий час Матвій, який походив з Капернауму і знав околицю як місцева людина краще, ніж Марко і Лука, назвав цю місцевість Гергесинською землею по назві невеликого поселення Гергеса, яке лежало якраз близько місця, де Христос з учениками вийшли на берег.

Для читача на перший погляд може створити трудність той факт, що тоді, як Марко і Лука говорять про одного біснуватого, Матвій згадує двох. Але в цьому нема ніякої розбіжности. Правдоподібно, що один з біснуватих видавався скрайністю свого поводження і тому лише одного його згадано. Як тільки Христос вийшов з човна, його зустрів чоловік у нечистому дусі, який прийшов до нього з печер, що були в горах цієї околиці.

Христос тількищо втихомирив бурю на морі, а ось перед ним була вже буря в людині. В страшнім конфлікті біснуватий був гнаний в пустиню, де перебував у гробах та горах, кричавши і бивши себе камінням. Всяка руїна є трагічна, руїна ж людини— найбільше. Перед Христом лежала страшна руїна людини, що більше була подібна до звірини: майже гола, заросла волоссям, скривавлена і в ранах, на руках і ногах у цієї людини були рештки ланцюгів і кайданів, якими його сковували. Єство біснуватого було в страшнім бурхливім заколоті і несамовитості. Це не була особистість, але поле битви. Він був поділений в собі і його поділена особистість змагалася в ньому. Це є скрайній випадок, але кожна людина має цей поділ в собі в якійсь мірі. Модерна психологія підкреслює факт універсальної внутрішньої боротьби і поділу в людині. Вона доводить, що людина посідає свідомий і підсвідомий розум. У підсвідомому розумі панують темні інстинкти великої сили, як рівно ж прагнення і жадання. Вони не мають моральної свідомости і лише шукають свого вдоволення. Питання зла чи добра для цього розуму є чуже. Але свідомий розум людини керується почуттям мусу. Це є частина нашого розуму, яка контролює і забороняє. Тому свідомий розум провадить сталу боротьбу з підсвідомим. Не є гріхом мати підсвідомий розум з його нахилом до задоволення своїх інстинктів і бажань. Всі люди мають це, але є гріх, коли людська воля, маючи перед собою якраз цей матеріял до вибору, який підіймається з тайників підсвідомости, робить злий вибір. Цей вибір волі, свідомого розуму людини веде її або до праведности, або до гріха. Задовго до модерних психологів Святе Письмо відкриває цю сталу внутрішню боротьбу в серці людини. "Моя душа пристала до пороху, оживи мене словом Твоїм" — молиться псалмист. Апостол Павло висловлює це ж саме почуття, коли каже: "Нещасна я людина! Хто мене визволить од тіла смерти цієї". — Римл. 7:24. Отже, біснуватий був у боротьбі з собою. Маючи боротьбу в собі, він не мав миру з людьми і пробував у горах і гробах, самітний в своїй несамовитості.

Це було лише частинне виявлення його нужди. Біснуватий був у посіданні нечистого духа. "Є багато більше річей на небі, на землі і в пеклі, про які вченим і філософам навіть не снилося". Посідання людини нечистими духами (впавшими ангелами) підтверджене досвідом багатьох вірогідних дослідників. Досвід людства в цілому підтверджує цей факт. Багато випадків в наші дні неможливо пояснити інакше, як тільки діланням духів зла.

Наш Господь з незаперечною ясністю визнавав факт їх існування і при багатьох нагодах виганяв нечистих духів з людей, які були під їхньою владою. Так було і в цьому випадку. Коли біснуватий прийшов до Ісуса, то біси в цьому біснуватому кричали: "Що до мене Тобі, Ісусе, Сину Бога Найвищого? Богом Тебе заклинаю, — не муч Ти мене!" Біси знали, що Христос є Син Божий і світло Христа для них, як і всякого зла, було мукою. Христос спитав біснуватого: "Яке тобі ім'я?" Навіть у цій руїні людини, що її тяжко було відрізнити від звірини, Христос бачив особистість, бачив образ Божий і можливості здійснення найкращого, що є в людині. Він питав біснуватого про ім'я, що є відзнакою нашої гідности і особистости, шукаючи способу привести його до свідомости.

Але демони, все ще маючи цю людину в своїй владі, відповіли: "Легіон". У цій нещасній людині було якесь число нечистих духів, об'єднаних з метою робити зло.

Проте, владно і авторитетно Христос наказує їм залишити людину, і ось біснуватий сидить біля ніг Христових, але вже як нова людина, що повнотою посідає свій розум. Біси просили дозволу ввійти в свиней, і коли їм дозволено, гурт свиней кинувся з кручі в море і потонув. Пастухи, які бачили це все, повтікали до міста і сповістили людей. Люди, вийшовши до Ісуса, побачили, що біснуватий сидить біля ніг Христових при повнім розумі і зодягнений, але вони бачили також трупи їхніх свиней, що плавали в морі недалеко від кручі. Тоді люди починають просити Христа, щоб Він вийшов від них і Христос послухав їх прохання. Тоді зцілений біснуватий просив у Христа дозволу йти разом із ним, Христос не дозволив йому, але наказав: "Вернись до дому свого та розкажи, скільки зробив тобі Господь".

У цьому оповіданні знаходимо три молитви, три прохання. Перше прохання — це молитва бісів, щоб Христос дозволив їм "увійти в свиней". Це є страшне бажання. Проте, подібні бажання люди висловлюють часто. Кожна клятьба і прокляття є такою бісівською молитвою. Ці демони колись були ангелами світла і ось тепер вони просять дозволу увійти в звірину, яка кохається в болоті і бруді. Кожного разу, коли людина бажає чогось нижчого від того доброго і кращого, що вона знає і розуміє, вона просить дозволу ввійти в свиней. Христос дозволив нечистим духам увійти в свиней, але навіть безроги і тварини не були щасливі з нових господарів і кинулися з кручі в море. Деякі скептики, що все шукають вад у Писанні, питають, яке право мав Христос нищити чуже майно? Справа в тім, що Ісус Христос, будучи Богом, є правдивий і абсолютний власник усього. Люди у Бога є лише доморядники, що б вони не мали. Подруге, жидам з гігієнічних причин було заборонено в ті дні тримати і їсти свиней. Потрете, чи для спасіння людини не варто було пожертвувати безрогами. "Наскільки ж краще є людина від вівці". Друге прохання — це прохання власників свиней. Побачивши, що вони втратили цілий гурт свиней, вони просили Христа залишити їхні околиці. Христос нікого ніколи не силує. Він бажає ввійти в кожне серце, але з доброї волі людини. "Ось я стою під дверима і стукаю, коли хто почує мій голос, і відчинить двері, то ввійду до нього, і вечерятиму з ним, а він зо мною".

Річ у тому, що багато людей не тільки не відчиняють дверей, щоб прийняти Христа, але як Гадаринці просять Його відійти геть.

І це в той час, як Христос приносить їм великі духові багатства, все ж вони краще воліють свої стада свиней. Так робить кожна людина, яка боїться, що вона щось утратить із дочасних дібр і тому воліє бути краще без Христа.

Христос приносить людині царство Боже, але разом із ним і решту добрих і побажаних речей. Христос залишив землю Гадаринську, і як наслідок — вона зникла із сторінок людської історії, лишилися самі руїни.

(докінчення на стор. 2)

Зцілення біснуватого

(продовження з стор. 1)

Третім проханням було прохання зціленої людини. Зцілений хотів залишитись із Христом. Христос привернув йому людську гідність і звільнив від деградації і влади сил тьми. З вдячности і любови, він просить Христа, щоб Христос дозволив бути з Ним. Але Христос післав зціленого до своїх: "Вернись до дому та розкажи, скільки зробив тобі Господь". Обов'язком кожного віруючого є в першу чергу подбати про поширення світла і правди серед своїх. Цей обов'язок стоїть на першім місці серед усіх інших цілей, які б добрі вони не були. Ми можемо уявити собі, як зцілений біснуватий вертається в своє місто. Спочатку всі ставляться до нього з недовір'ям. Жінки скликають дітей своїх з вулиць і закривають вікна. Мужчини стоять групами готові знову скувати його при першім ворожім русі. Але він прямує до своєї хати.

Дружина дивиться через щілину і не пізнає спершу в умитім і убранім мужчині свого чоловіка. Але потім її подив обертається на велику радість, коли вона чує його голос і усвідомлює, що його розум привернено йому. Вся родина вибігає назустріч зціленому, сходяться сусіди і тепер він має нагоду розповісти всім, скільки зробив йому Господь. Хоч Господь і залишив сам цю околицю, але в своїй великій любові Він післав їм зціленого біснуватого, як свідка безконечного милосердя Божого.

Дійсно, Христос зробив багато для біснуватого. В першу чергу Він привернув йому гармонійну особистість. Він втихомирив несамовиту бурю божевілля і дав йому не тільки мир і силу, але й нову ціль і розуміння в житті. Це є найбільший дар, без якого життя тратить зміст.

Христос дав йому спосібність жити в мирі не тільки з самим собою, звільнивши його від сил зла, але Він дав змогу зціленому жити в мирі з іншими людьми. Це є великий дар. Людина, яка не має в собі миру, буде вести війну з іншими. Він був проти всіх людей і всі люди були проти нього. Всі боялись його і він боявся всіх. Через це його сковувано, але він розривав заліза і тікав у гори. Тепер все змінилося, люди вже не бояться його. Він живе з ними в мирі. Не тільки це: він бажає іншим добра і говорить їм про те, що Господь зробив для нього, кажучи, що Господь готовий зробити це саме і більше і для всіх інших. Найкращим доказом християнства є мир в собі і добра воля супроти людей. Людина, яка хоч і зве себе християнином, але не має в собі миру і нікого не любить та на всіх нарікає, повинна переглянути себе.

Сцілення біснуватого виявляє, що зло в людині не можна зв'язати ні кайданами; ні ланцюгами, але на слово Христа усяке зло лишає людину. Передумовою християнського життя є потреба не тільки почистити і прибрати свою домівку, цього замало, її не треба лишати пустою. Ось Христос стоїть під дверима і стукає. Він являє собою єдине розв'язання всіх наших турбот і неспокою, єдину умову миру і радости.

Пісня Лютера про Біблію

Сумний і темний є той дім,
Що Біблії немає в нім;
Там не заходить Бог Святий,
Там часто горем ворог злий.
Тож, любий брате й сестро, ти
Иди до великої мети,
Марних маєтків не люби,
До хати Біблію купи.
Рано й щовечора її читай,
Шукай дороги в Божий рай;
В хатині над Письмом Святим
Завжди читай і тішся ним.
В Письмі твоя потіха вся,
Твоя надія — книга ця,
Законів Божих з неї вчись —
Знайде життя й твій дім увесь.
Хай буде прапором твоїм
Слово, що там в Письмі Святім,
Воно на серце хворе — лік,
З ним не заблудить чоловік.
Зважай на ті докори всі,
Що дані грішникам в Письмі,
І слухай правди слів Його,
Вони ж для щастя твойого.
Святе Письмо як є в руках,
То що тоді: чи біль, чи страх?
То що ж тоді пошкодить біс?
Держись Письма і зла не бійсь!
До смерти Біблію читай,
Її слова запам'ятай,
Напам'ять найважніше вчись,
Байок, невірства бережись.
Вона для тебе талісман,
Світильник є твоїм ногам,
І світло на твоїх стежках,
Хай буде у твоїх руках!

Чи ви заплатили свою передплату за "Євангельську Правду"?

Чи самооплювування потрібне?

В 873 ч. "Канадійського Ранку" знаходимо статтю під назвою "Потреба самопізнання". В цій статті, що являє собою "скорочений розділ" з якоїсь книжки, без усякої стримности очорнюється національний характер українського народу. Ось назви окремих розділів статті: "Особиста зарозумілість", "Невдячність", "Брак великодушности". При чому ці ганебні риси характеру поширюється, поглиблюється і повторюється з масохістичною насолодою. Автор вживає таких епітетів для опису прикмет "характеристичних для сучасного пересічного українця": "одверта арогація", "груба нетактовність та безліч різних форм, — мабуть не свідомого, — хамства", "постійне хитання між хамською зарозумілістю, мегаломанією та хворобливим почуттям меншевартости", "невміння оцінити виявлену їм доброту" і т. д. без кінця і краю. Прочитавши таку оцінку "духового" обличчя якогось народу, у вас постають питання, чи такий народ має право на якебудь існування? Чи з нього щонебудь і колинебудь вийде? Чи це є риси якихсь нікчемних рабів?

Ми рішуче протестуємо проти такого "самопізнання", бо стаття робить велику кривду нашому великому народові та є водою на млин наших ворогів. Народові, що посідає вищезгадані риси, не можна давати ані свободи, ані незалежности: його треба тримати, якщо не за ґратами, то під суворою дисципліною якогось "ґеренфолк'а", або "старшого брата".

Річ у тому, що вся наведена аналіза "характеристичних вдач сучасного пересічного українця" не має найменшої підстави в фактах і дійсній вдачі нашого народу. Ця "характеристика", якщо це не є автобіографія, то у всякім разі звичайне самооплювування автора, який написав книжку, з якої вона цитується. Ця зневага українського народу цілком не на місці не тільки для евангельського часопису, але і для всякого українського часопису.

Об'єктивна світова історія малює нам цілковито інший образ українця. В першу чергу це є людина великої відваги і героїчної вдачі. Князь Святослав, ідучи на ворогів, завжди посилав послів і попереджував — "Іду на ви".

Героїчні подвиги славного українського козацтва знані цілому світові. Ця відвага, цей героїзм будується і будувався на визначних шляхетних рисах характеру, а саме самопожертві, готовості вмерти за товариша, любові до рідного краю, до свободи. Українські народні пісні підносять якраз ці найшляхетніші риси людського характеру, відкриваючи глибини душі українського народу.

Ці риси врятували наш народ від загину і здобудуть йому свободу. Поміркований в оцінці своїх здібностей, вдячний, великодушний українець краще згубить своє, ніж надуживе чужим.

Працьовитість, тверезість, організаційний хист і льояльність увесь час виносили наш народ на поверхню в найгірших умовинах. Це ми спостерігаємо і в Канаді, де первісна неграмотна еміграція, що приїхала в кожушках, в найгірших умовинах своїми власними руками здобула собі в тяжкій праці одне з перших місць серед народів Канади. І це місце одверто признають українцям найкращі горожани Канади інших національностей. Проф. Інґланд у своїй книжці "Колонізація західньої Канади" пише, що в канадійській історії: "Буде дано взнесле місце на почеснім списку для осягнень українського народу".

Це лише одне з багатьох свідоцтв шляхетної і конструктивної вдачі нашого народу. Віра в свій народ і віра в людину є визначною прикметою нашого народу. Понад тридцятилітня комуністично - атеїстична деморалізація не торкнулася душі українського народу, і ви з дивуванням зустрічаєте ці докази віри в людину на кожнім кроці, коли бачите, як недавніх утікачів із советів визискують несумлінні аґенти і посередники, якраз користаючись цією вірою. Наш народ у своїй масі зберіг глибоку релігійність і віру в Бога в найнесприятливіших обставинах.

Кожний народ має свої від'ємні прикмети і ми не твердимо, що український народ це є ідеал звершености в усім, але ми не маємо найменших сумнівів у тому, що наш народ не є таким моральним і духовим кретином, яким його малює автор розвідки. Навіть якщо б отой автор і знайшов

десь такий скрайне підлий народ, то це є хибна метода і нелюдяність відбирати йому духа, підкреслюючи його вади.

Ми цілком свідомі того факту, що серед українців є одиниці, що заслуговують в якійсь мірі на оцінку згаданої статті. Скажемо під час другої війни, коли німці окупували Україну, то вони давали спеціяльні привілеї тим українцям, які зріклися українства і зголошувались, що вони стають німцями, хоч вони не мали і краплі німецької крови. Це була свідома зрада своєї національности за німецький пайок. В цей самий час тисячі найкращих синів нашого народу гинули, обстоюючи своє українство до останнього дихання.

Були такі духовні і світські провідники, які кидали відповідальні місця або свою паству і тікали, рятуючи своє життя. Були такі, що замість науки і хліба — пачкували нашому народові цигарети і т. д. Але ж це були винятки. Український загал і провід складався з тих, кого ні німецький харчовий пайок, ані страх смерти чи бажання збагатитись не могли примусити зректися свого.

З таких героїв складався наш народ. Тому несправедливо судити великий народ по невеличкій групі, що перефарбувалась на німців із страху або користи. Певно, що деякі з них на волі, за кордоном, тепер "найголосніші" в своїх патріотичних вигуках, проте, по них не можна судити загалу. Це було б несотвореною кривдою українському народові казати, що наш народ складається ось з таких осіб, це не було б "самопізнанням", але "самооплювуванням".

Самопізнання є одніє річчю, самооплювування є цілком іншою. Самопізнання підносить людину, самооплювування робить ще більшим рабом. Правдива любов до народу не буде кохатись в його ганьбі.

Через подібне наставлення деяких нерозумних батьків, які бачили в своїм народі лише зле, а добре лише в чужих, чимало молоді покинули своє і пішли до чужих. Чимало з них під впливом такого "самопізнання" почали без причини стидатись своїх і свого. Обов'язком кожного українця є плекати в собі і в інших почуття особистої і національної гідности.

Ми не хочемо судити тих з українців, які заломалися в боротьбі, але також цілком не на місці розглядати їх як типічних українців, Вони такими не є, а радше виключними жертвами катів-окупантів з маси нашого народу.

Нема сумніву, що український народ своїм життям і історією довів свою вищу духову вартість і шляхетність і якщо б Бог ще дарував йому пізнати світло евангелії Христової, то тоді б здійснилося пророцтво Т. Шевченка, що українці, ставши ось такими "еретиками" як "еретик" Констанський: "Мир мирові подарують і славу вовіки".

"Український Прометей" в ч. 20. надрукував статтю "Неподоланий Остап Вишня". Нижче ми наводимо оцінку українського народу, що її дав Остап Вишня у своєму щоденнику, уривки якого вміщені в згаданій статті. Життя і працю Остапа Вишні можна оцінювати всіляко, але ніхто не може заперечити фактові, що Остап Вишня мав великий талант і що він досконало знав душу українського народу. Він пише в своїм щоденнику:

"Отак сидиш і думаєш... Гумор... Сатира... Наш незвичайний народ. Од його ми народ дотепний. Веселий. Мудрий. Я бачу свій народ, як він, ухмиляючись в уса, дивиться на тебе лукавими своїми очима і "зничтожає" тебе.

...Як я люблю цей народ, коли він мене "зничтожає" своєю мудрістю, своїм дотепом, своїм неперевершеним "своїм".

І я його розумію, і він мене розуміє, і він знає... що люблю ж я його, як сонце, як повітря, а він, народ, стоїть, підморгує, усміхається...

Та будь же ти тричі щасливий!

Яке щастя дивитись одкрито в очі свого народу!

Тільки він, тільки народ!..

Згадайте всю трагедію нашого (а може, хоч трішки — й мого!) народу, — тільки правда, тільки правда, тільки правда! — на чолі нашого народу.

І він, великомилостивий, завжди творив свою історію тільки по правді.

Який же ж він могутній!

Скільки ж у нього добра до всіх тих, хто хоч трішечки дає йому незвичайного, небуденного, до роздуму придатного...

А який же народ наш добрий, який увічливий, який делікатний!

Наш народ! Умирав уже, царі його додавлювали, а він узяв та й дав Шевченка! І ожив народ, і розцвів народ! Бо він — народ!"

М. Фесенко

Нова книжка

Борис Цибульський: "ШЛЯХАМИ КОЗАЦЬКОЇ СЛАВИ".

Поет Борис Цибульський збагатив нашу літературу збіркою нових творів. Його поезія читається легко і вражає глибоким чуттям і щирістю. Хоч серед його поезій і є такі твори, як 'Поможи, заступнице", із змістом яких протестанти не погодяться, проте, в його збірці поезій є багато такого, що знайде дорогу до кожного серця. Ціна книжки $1.00, її можна замовляти по адресі:

Mr. Borys Zybulski
Caserne Cissey F-31
Morhange (Moselle)
FRANCE

Рецензія

Петро Мірчук: "УКРАЇНСЬКО-МОСКОВСЬКА ВІЙНА (1917-1919)". Видання Головної Управи Ліґи Визволення України, Торонто, Канада, 1957, випуск Політичної Бібліотеки ЛВУ ч. 11, — з циклю "Український націоналістичний рух першої половини XX століття", брошура четверта. Стор. 80. Ціна $0.50. Замовлення слати на адресу: ЛВУ, 140 Бетирст Ст., Торонто, Онт., Канада.

Вищезгадана книжка заслуговує на увагу ширшого загалу. В короткій і змістовній формі П. Мірчук подає перебіг подій 1917-1919 року. Оцінка акцій провідних осіб, відповідальних за провід, підтверджені документальними цитатами і не лишають сумніву в мірі їх відповідальности за руїну.

Єдиним вибаченням учинків усіх цих осіб був лише той факт, що весь український нарід, перебуваючи довгі роки в неволі, в якійсь мірі був приспаний цією неволею разом із своєм проводом. Під час визвольної боротьби лише невеликі групи і одиниці раптово прийшли до повного розуміння вимог часу. Решта проводу, як це ясно показує праця П. Мірчука, цілком не розуміла значення національного здвигу, який мав місце перед їх очима.

Важливим висновком з цієї книжечки має бути переконання, що доля українського народу в його власних руках. Шкода покладатись на зовнішню допомогу. Якщо вона і прийде, то завжди з якихсь політичних і не завжди корисних для українців мотивів. Передумовою свободи нашого народу має бути внутрішня духова зрілість і національна свідомість.

П. Мірчук, на жаль, зовсім не торкається ролі православної церкви в цій боротьбі українського народу за свободу. Ми знаходимо лише згадку про це. Фактом є, що православна церква на Україні була ворогом української волі. Рух митрополита В. Липківського торкався лише малої частини народу, решта була під "канонічною" контролею російських батюшок. Подібно, як у Галичині Рим через унію польщив український нарід, так Росія через православну церкву змагалася в прагненням України до свободи. Єдиний вихід з цієї загрозливої ситуації в майбутньому — це подбати про те, щоб на Україні постала потужна церква, яка б нічого не мала спільного ні з православ'ям, ані з римо-католицизмом. Євангельський рух навіки б відрубав нас від підступних впливів і релігійного підкупства ворогів.

Горілка і рак

Два лікарі в статті в "Бритиш Медикел Джорнал" твердять, що згідно з їхніми дослідами, споживачі алькоголю можуть дістати рак рота або горла. Лікарі Ернест Вайндер і Ірвин Брасс із "Да Словн-Кеттеринґ Інстітют"-у доводять, що дослідами стверджено, що "надмірне споживання алькоголю і зокрема горілки є визначним фактором поміж пацієнтів з раком рота або горла".

Ці лікарі кажуть, що ті, хто п'є переважно горілку, мають більшу небезпеку дістати рака, ніж ті, хто п'є вино і пиво. Але наочно пиття всяких напоїв, що мають алькоголь, небезпечне з огляду на рак. Вони так само твердять, що їхні досліди виявили близьку залежність поміж куренням люльки і раком рота. Курення сигар і сигарет теж небезпечне, але в меншій мірі.

Звичайно, на переважну більшість затятих пияків і курців ці факти ледве чи матимуть який вплив. Вони будуть і далі пити, курити і певна кількість з них дістане рака і помре від нього.

Щоб позбутися шкідливої звички — не вистачає тільки знати, що вона шкідлива; людина, крім того, повинна мати якийсь вищий ідеал, якусь віру, які б дали їй силу для боротьби за самоудосконалення.

В цій цілі найкращим засобом є благовістя, яке є на спасіння всякому віруючому від усякого зла дочасного і вічного.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Вар. Гаврилович

ПРИСНИЛОСЯ . . .

Неначе був у рідному селі,
вузенькі бачив піскуваті ниви,
ходив зажурений по тій землі,
де був колись веселий і щасливий.

І незабутній бачив батьків двір,
давно згорілий, і стареньку хату,
мені вклонявсь низенько осокір,
сріблястий велетень старий, крислатий.

До сліз зворушений на все дививсь,
від мрій і спогадів солодких п'яний:
навколо слався, сміявся і ятрився,
як мед пахучий, теплий день весняний.

Пастівником будяччям рясно вкритим
(обабіч там цвіли чужі сади)
ходив, блукав немов несамовитий:
дитячих ніг своїх шукав сліди . . .

Хотів знайти загублене навіки:
юнацьких мрій чудесно-дивний сад,
та не течуть назад ніколи ріки,
і юність теж не вернеться назад . . .

В житті панують зміни безугавні,
і має все початок і кінець,
і не завжди за наші вчинки славні
на нас чекає лавровий вінець.

Зневага праці УЄО

Недільне видання The Saturday Telegram в ч. 7, 57 р містить між розваговим матеріялом статтю з різними фотографіями проф. І. Огієнка під слушною назвою "Науковість на бігу" (Scholarship On the Run). В цій статті описується одисея перекладу української Біблії проф. І. Огієнком, який його зробив, ніби, без будьчиєї допомоги. Матеріял, очевидно, надруковано за згодою проф. І. Огієнка, бо репортер цитує його слова. На фотографіях проф. І. Огієнко виглядає дуже веселий і вдоволений.

Одна кольорова фотографія на цілу сторінку представляє його в однострої митрополита з піднесеним хрестом в одній руці і з відкритою Біблією в другій.

Між іншим, в Торонті це недільне видання притягнено до суду прокуратурою з ініціятиви Lord's Day Alliance за продаж в неділю цього журналу. Для недільного продажу цей журнал послуговується дітьми, які повинні були б бути в церквах і недільних школах замість того, щоб розносити часописи по хатах. Через це жоден із торонтонських пасторів не містить своїх статтей у цім журналі, окрім священика юнітарної церкви, що визнає Христа лише за людину.

Ми не думаємо, що поміщення фотографій митр. І. Огієнка і стаття додадуть щось до престіжу православної церкви серед віруючих людей у Торонті, але це не наша справа, а справа православних.

Нас цікавить питання, хто власне спричинився до перекладу Святого Письма проф. І. Огієнком? Українське Євангельське Об'єднання приписує собі "заслугу" в цій справі, зазначаючи, що це в наслідок їхніх заходів Брітійське Біблійне Товариство згодилось зробити новий переклад та покликало проф. І. Огієнка до праці. Покійний паст. П. Крат, пишучи про свою участь у цій акції, публічно жалував, що він порекомендував проф. І. Огієнка для цієї праці.

Проте, сам проф. І. Огієнко ніде не згадує ані словом про Українське Євангельське Об'єднання, якби його й не існувало. Стаття в The Saturday Telegram зазначає зі слів проф. І. Огієнка про початки перекладу так: "Серія статтей про методи перекладу притягли увагу Біблійного Товариства та викликали візиту Владіміра Енгольтца, його Варшавського представника". "Це було несподіванкою, коли Енгольтц спитав, чи я можу взятись за переклад цілої Біблії" — каже проф. І. Огієнко. Пізніше проф. І. Огієнко врятував В. Енгольтца від німців, бо Енгольтц був еврейського походження, але приєднався до Православної Української Церкви. Знову в свою чергу, коли прийшли росіяни, Енгольтц врятував мануськріпти для проф. І. Огієнка. В наслідок цього проф. І. Огієнко мав спромогу далі провадити свою працю. В цім оповіданні нема ані слова про УЄО.

Отже, хто пише правду: управа УЄО чи проф. І. Огієнко? Нам відомо, що над перекладом Біблії разом з проф. І. Огієнком працював ревізійний комітет, який складався з українських протестантів. Чому проф. І. Огієнко не признає їм їхньої частини праці, але твердить, що представник Б. Б. Т-ва несподівано прийшов до нього з пропозицією перекладу? Чи це значить, що УЄО, роблячи заходи в справі перекладу Біблії і рекомендуючи проф. І. Огієнка навіть не потурбувалось наперед з ним про цю справу поговорити?

Це виглядає дивовижно. Ми розуміємо, що не тільки ініціятива перекладу походила від УЄО, але УЄО порекомендувало також і проф. І. Огієнка як перекладача. Спеціяльний комітет для ревізії перекладу переглянув весь переклад і вніс сотні поправок, маючи сталі, часом бурхливі, дискусії з перекладачем. Отже, ревізійний комітет уклав не менше праці в переклад, ніж сам перекладач. Тому перекладач не має найменшого права твердити, що він зробив переклад без якоїбудь допомоги від інших. Однаково не етично замовчувати чужу працю або приписувати її собі. Ясно, або УЄО, або проф. І. Огієнко подають не цілком правдиві твердження, а ми хотіли б знати, як справа була в дійсності. Це навіть важливо для історії цього нещасливого перекладу, що лишиться радше монументом ексцентричности, ніж допомогою в поширенні правди Божої. По правді кажучи, цей переклад у Новім Заповіті має у кілька разів більше помилок, ніж старий переклад П. Куліша.

Цікаво, що в той час як не згадано навіть найактивніших учасників нового перекладу, таких як: паст. Жабко-Потапович, паст. В. Кузів, паст. П. Кіндрат, паст. П. Крат та інші, яким в рівній мірі належить слава чи неслава цього перекладу, стаття в The Saturday Telegram містить фотографію священика С. В. Савчука, який тримає Біблію разом з проф. І. Огієнком, та ніби дискутує з ним новий переклад. Ми вперше чуємо, що свящ. С. В. Савчук мав щось спільного з цим перекладом. У всякім разі, в те, що він брав якусь участь у перекладі, в що ми віримо, про це свідчить якість перекладу, але треба було б згадати й інших учасників перекладу, які зробили куди більше.

Таж найвищі ієрархи Православної Церкви повинні визначатись справедливістю та об'єктивністю навіть супроти тих, кого вони вважають за ворогів. Ми чекаємо на офіційне пояснення.

ЧИ "НОВИЙ ШЛЯХ" ЗАЛИШИВ СВОЮ ОБ'ЄКТИВНІСТЬ?

В ч. 29 ц. р. "Нового Шляху" надрукована стаття під назвою "До старинности Аріо-Слов'ян". У цій статті автор пише:

"Стверджено, що жиди яко народ ніколи не були в неволі в Єгипті і ніколи не виходили з Єгипту".

Це незвичайне проголошення не підтверджене будь-якими доказами. У відповідь на це паст. М. Фесенко послав коротку статтю до редакції "Нового Шляху" і подав опінії з праць визначних наукових авторитетів, які фактами доводять правдивість перебування жидів у Єгипті і їх виходу з Єгипту.

Подивугідним є, що редакція "Нового Шляху", яка з правила в минулому була безсторонньою в подібних дискусіях, цієї короткої відповіді не надрукувала. Чи це значить, що редакція "Нового Шляху" погоджується з твердженням автора статті "До старинности . . ."? Навіть у такім разі об'єктивність і проста пресова справедливість вимагає, щоб редакція дала місце і голосу тих, які не погоджуються із наведеними твердженнями.

Деякі думки з листа ап. Павла до Римлян

(Продовження)

б) Царство смерти і царство життя

Адам — це прототип Христа, а Христос є Адамів прототип. Вислів прототип і прототип є двоякого значення, бо перший вказує на спільність, а другий на протилежність. Те, що правдиве про Адама, є правдиве про Христа, але в зовсім протилежному значенні. Адам є головою людства, тому що в нім людство є пропаще; Христос є головою людства, тому що в Нім людство є спасене. Адам є головою людства, бо через нього зараза гріха й смерти поширюється на всіх людей; Христос є головою людства, бо через Нього життя приходить на всіх (порів. 1 Кор. 15. 21-22). Упадок Адама був початком ери смерти, тоді коли воскресіння Христа було початком ери воскресіння мертвих, початком нової ери, — ери воскресіння — ери життя. Як бачимо, з однієї сторони мова йде про людський вчинок, зроблений одною людиною, який приніс жахливі наслідки на всіх людей; з другої ж сторони, мова йде про Божий вчинок, зроблений Богом через одну людину Ісуса Христа, Сина Божого, для добра всіх людей. Та хоч які великі наслідки Адамового переступу, вони ніяк не можуть зрівнятися з тим, що Бог зробив через Христа, бо для дару ласки Божої немає людського мірила! Тим то ап. Павло каже: "Але не такий дар ласки як переступ. Бо коли за переступ одного померло багато, то тим більше ласка Божа й дар через ласку однієї людини, Ісуса Христа, щедро спливли на багатьох" (5.15).

Перед непослухом Адама не було історії. Сторінка людського життя ще не була відкритою. Але перед послухом Христа лежала багато гріхів, тобто всі гріхи й переступи людської історії. Адам пішов грішити коли ще не було гріха; Христос прийшов сповнити волю Отця Небесного коли ввесь світ поринув у багні гріха. Тому ап. Павло каже: "І дар не такий як те, що сталось від одного, що згрішив, бо суд із одного на осуд, а дар ласки на оправдання від багатьох гріхів" (5.16). Діти Божі, — нове суспільство в Христі Ісусі, — вже тепер можуть бачити велечину й величність праці Господа Ісуса Христа. Бо коли упадок Адама мав так великі наслідки, то тим більше рясноту ласки й дар праведности має ще більші наслідки. Разом із цим ап. Павло продовжує: "Бо коли за переступ одного чоловіка смерть панувала через цього одного, то тим більше ті, що приймають рясноту ласки й дар праведности, запанують у житті через одного чоловіка Ісуса Христа" (5.17). Це значить, що коли панування смерти було велике в суспільстві Адама, то панування життя буде ще більше для тих, які належать і які є Христові.

Смерть — це сила знищення, це тиран, під яким людина живе й у ярмі якого вона перебуває. І життя — це теж сила, під яку людина є поставлена через Христа. Тому то, для тих, які є під пануванням життя, час ярма й неволі зник: вони є вільні.

Коли ап. Павло говорить про смерть, він говорить про її панування, бо ж ті, які підпадають під смерть, не мають участи в тому пануванні: вони є невільниками. Натомість ті, які одержали ласку через віру в Ісуса Христа, одержали теж вільний дар праведности й життя вічного, й тому вони запанують у житті через Ісуса Христа (5.17).

Святе Письмо говорить нам, що навіть віруюча людина підпадає під смерть так довго як вона ще живе в цім світі. Але в той же самий час віруюча людина є учасником нової ери, ери, якої характеристикою є сила життя, бо той, хто вірою праведний, житиме! Однак, праведність віруючої людини не є її власною праведністю, здобутою нею самою. Праведність ця є вільним даром ласки, а цей дар є праведністю Божою, яку Христос приніс нам і через яку приходить життя. Через те ті, які вірою стали членами Христа, запанують із Ним у житті нової ери.

Так як ціле існування Адама було характерне непослухом і відпадом від Бога, так ціле життя Христа є характерне послухом і правильним відношенням до Бога, бо Христос у своїй власній особі є втіленням праведности Божої. Тому ап. Павло каже: "Ось тому, як через переступ одного чоловіка прийшов осуд на всіх людей, так і через праведність одного чоловіка прийшло оправдання і життя на всіх людей" (5.18). А далі він продовжує: "Бо як через непослух одного чоловіка багато стали грішниками, так і через послух одного чоловіка багато стануть праведними" (5.19).

в) Інтервенція Закону

Адам і Христос представляють дві великі протилежності в історії людства. Кожен із них стоїть на чолі його власної ери. Адам і Христос є дві протилежності, які володіють над усіма. Панування смерти і панування життя є такими велечезними протилежностями, що вони не залишають місця для третьої. Тим то Закон не представляє жодної ери. В зв'язку з цим ап. Павло каже, що Закон прийшов крім цих двох ер, крім цих двох великих протилежностей. У дванадцятому віршику ап. Павло сказав, що гріх, а через гріх смерть — прийшли в світ і поширились на всіх людей. А тепер, у двадцятому віршику, він каже, що Закон прийшов, але лише поруч з іншими. Хоч Закон є важливого значення, бо він є висловом Божої волі, та коли порівняти його в перспективі двох ер, то його місце в Божому пляні відкуплення є значно меншого значення. Закон прийшов поміж Адамом і Христом, поміж пануванням смерти і пануванням життя, поміж віком гріха і віком праведности. Коли так, то в якому ж відношенні стоїть Закон до тих двох взаємно протилежних сил? Закон проголошує суд на гріх і вимагає праведности. Закон змірює поставити бар'єр проти гріха й піддержати праведність у тріюмфі ласки Божої. Аж доти Закон безсумніву стоїть по стороні праведности. Однак, з другої сторони, сам Закон належить до старої ери й тому він є безсильний, щоб викликати праведність (8.3). Закон може вимагати добро, але він не може принести добра. Крім того, ми мусимо тямити, що Бог ніколи не мав на меті, щоб Закон був дорогою до праведности й життя, "бо жодне тіло ділами Закону не виправдається перед Богом, — Зконом бо гріх пізнається" — каже ап. Павло в Рим. 3.20, а в Галат 3.21 він говорить: "Бо якби був даний Закон, щоб він міг оживляти, то праведність справді була б від Закону. Та все зачинило Писання під гріх, щоб віруючим була дана обітниця з віри в Ісуса Христа. Але поки прийшла віра під Законом стережено нас, замкнених до приходу віри, що мала відкритись. Тому то Закон був нашим вихователем аж до приходу Христа, щоб нам оправдатися вірою. А як віра прийшла, то вже ми не під вихователем" (Гал. 3.22-25).

Отже ж, Закон — це Божий бар'єр проти гріха. Але хоча завданням Закона було працювати проти гріха, то Закон теж працює рука-в-руку з гріхом. Бо що ж сталося через прихід Закону? Чи може гріх зменшився? Ні, ні, навпаки! Закон збільшив гріх. Тому ап. Павло каже: "Бо гріх був у світі й до Закону, але гріх не рахується, коли нема Закону" (5.13). Завданням Закону є перетворити гріх у переступ, то Закон виразно вказує на те, що гріх є переступом Божої волі. Разом із цим ап. Павло каже: "Що ж скажемо? Чи Закон то гріх? Жодним способом! Але я не пізнав гріха як тільки через Закон, бо я не знав би пожадливости, коли б Закон не наказував: "Не пожадай". Але гріх, узявши нагоду від заповіді, зробив у мені всяку пожадливість, бо без Закону гріх мертвий. А я колись жив без Закону, але коли прийшла заповідь, то гріх ожив, а я вмер; і сталася мені та заповідь, що для життя на смерть" (Рим. 7.7-10). А в 5.20 він каже: "Бо Закон прийшов, щоб збільшити переступ". Це означає, що Бог дав Законові завдання викрити гріх і припровадити його до найвищого щабля розвитку. Тому то "гріх був у світі й до Закону, але гріх не рахується, коли нема Закону" (5.13).

Однак, друга половина двадцятого віршика говорить нам про зовсім несподівану річ: "Але де збільшився гріх — там зарясніла ласка". Як бачимо, тут роля Закону зовсім міняється. Раніше ми бачили, що Закон працює рука-в-руку з гріхом; тепер бачимо, що Закон працює рука-в-руку з ласкою.

Закон сам собою не є в силі, щоб перемогти гріх, бо гріх може бути переможений лише тим, хто є сильніший від гріха, тобто Ісусом Христом. Закон викликав гріх на арену й дав йому можливість розвинути всі його сили. Але з цим завдання Закону сповнилося; з цього місця боротьба мусить бути перенята ласкою.

Через те, що Закон дав можливість гріхові змобілізувати всі його сили, тим самим Закон спричинивсь до упадку гріха, даючи ласці більшу можли-

(продовження на стор. 6)

Деякі думки ап. Павла

(докінчення з стор. 5)

вість тріюмфу й перемоги. В зв'язку з тим Закон має двоякого рода завдання: він працює по стороні гріха, роблячи гріх наявним переступом, а в той же самий час він працює по стороні ласки, бо ж де більший гріх — там більш потрібна ласка. Хоч який великий переступ не був би, то ласка є завжди більша й сильніша, щоб перемогти його.

Якщо сам Закон міг би перемогти гріх, і якщо праведність і життя могли б прийти через Закон, то Закон суперечив би Божій обітниці. Тоді Закон був би дорогою спасіння, конкуруючи з дорогою спасіння Євангелії. Але Закон є лише знаряддям Божого гніву, віддаючи людину гнівові Божому. Однак, з другої сторони Закон є засобом Божої ласки, бо він не держить людини в своїй неволі, але передає її Христові, щоб ласка Божа зарясніла більше й більше!

Це вкоротці є той шлях, яким Бог привів людство вперед до нової ери. На початку цього шляху стояв упадок, який поставив ціле людство, як грішників, як ворогів Самого Бога під панування смерти. У цей стан, у це невідрадне положення вступив Закон. Можна б було сподіватися, що Закон зменшить гріх, але навпаки: Закон збільшив гріх і відкрив гріх, зробивши його таким, яким він в дійсності є, тобто переступом Божої волі. Але в той же самий час Закон припровадив до місця, де Бог у Христі Ісусі об'явив Свою велетенську силу, — силу Своєї любови й благодаті, — й дав людській расі новий початок під новим Головою. Тим шляхом осягнуто ціль і Божий намір здійснився. Цю ціль Божої ласки й Божого пляну спасіння ап. Павло пояснює такими словами: "щоб як гріх панував через смерть, так само й ласка запанувала через праведність для вічного життя через Ісуса Христа, Господа нашого" (5. 21). В цьому віршику є неначебто зсумоване все попередньо сказане. Так як гріх панував у смерті, тобто в ері смерти, так тепер, через нову праведність, яку Бог дає нам у Христі, панує ласка для вічного життя. Це життя нової ери, яке почалось **тепер** і яке буде звершене **потім**, коли Христос з'явиться у славі є частинно вже тепер, а повністю потім (порів. 1 Кор. 13.12, 9). Тільки тому, що Бог послав Христа, як нашого Царя, всі інші царі усунені. Царство Боже не залишає місця для жодного іншого царства. У Царстві Божому настало володіння життя і настав кінець володінню смерти. Це й є нашою радістю, нашим досвідом, надією і тріюмфом, а слава за все це належить Богові!

Володимир Кучер

Одвертий лист до пана С. Запорожця

"Погибнеш, згинеш, Україно.
...А я тихо Богу помолюся,
Щоб усі слов'яни стали
Добрими братами,
І синами сонця правди,
І еретиками!
Отакими, як Констанський
Єретик великий".

Т. Шевченко

Вп. пане С. Запорожець. Прочитавши Вашу книгу "Соціяльно-побутові проблеми" і витяги з листів Ваших читачів, мушу зауважити, що все це вражає читача безмежною зарозумілістю, гордістю і нетолерантністю. Ці риси "твору" пов'язані з явним незнанням речей, про які автор пише, і в той самий час з ямбітною спробою відповісти на всі питання, які тільки існують на світі. У Вашій книжці можна знайти з одного боку рецепти від потіння ніг і випадання волосся, а здругого — претенсії на розв'язання найтрудніших релігійних і суспільних проблем, які й досі є під дискусією у найвидатніших і найдосвідченіших провідників людства. Усі ці проблеми від "скріплення шлунку" і до питань "державної влади" Ви розв'язуете кілкома реченнями, безапеляційно і авторитетно. Опінії деяких читачів, які Ви подаєте, не називаючи їхніх імен, межують не тільки з крайньою зарозумілістю, але просто богохульством. Не знати, що більше потрібно для цієї книжки і деяких її читачів: психіятра, чи рецепти на "скріплення шлунку". Ось деякі з опіній читачів, що говорять самі за себе: "По перечитанні Вашої книжки я дуже зрадів. Це — другий наш КОБЗАР. А мій приятель каже, що для нього це — друга Біблія". Ось і маєте. П. Запорожця називається в цитатах, які він сам про себе друкує, "Духовим велетнем". Нехай читач сам осудить, чи такі і подібні претенсії не є ознакою, що з кимсь щось не все гаразд.

Автор грається з словом "демократія", але ясно його не розуміє. Його "демократія" по духу подібна до тієї, що існує в советах, з тією різницею, що замість комуністичної партії, він би хотів, щоб панувала православна партія. Методи і поводження з народом лишаться ті самі. Ось, наприклад, у цій "демократії" п. Запорожця всі повинні будуть повернутись до віри православної. Чи ж це не велика кривда і неправда у вільнім краю?

У розділі "Державний устрій" твердиться, що відповідна праця буде тільки для того, хто вірує в Бога. Оскільки, згідно з твердженням п. Запорожця, правдиво вірять в Бога лише православні та трохи католики, то очевидно п. Запорожець, подібно до комуністичної влади, буде нищити голодом усіх тих, що вірять інакше, ніж він. Чи можливо сьогодні повернутись до традиційного серпа та шароварів? Певно, що ні. Так само неможливо сьогодні для мільйонів українців повернутись до Візантійської чи Римської церкви, бо вони для нас є чужі історично, для сотень тисяч української молоді віра евангельська є вірою їхніх батьків. Бо як не можна затримати весни, так не можна затримати гін народу до правди Божої.

Ви твердите, що віру православну, ніби, залишили апостоли і що вона не змінила наставлень Ісуса Христа ні на йоту. В той самий час православна церковна гієрархія навчає, що віра православна заснована не тільки на Біблії, але на традиціях, писаннях отців церкви і постановах соборів. Отже, ці традиції і постанови соборів, прийшовши сотні років пізніше, цілковито змінили первісну науку Ісуса Христа і апостолів на щось протилежне. Церковні гієрархи напевно краще за Вас знають те, про що вони пишуть. Ви пишете про Тараса Шевченка так: "Візьмім для прикладу генія нашого народу, Тараса Григоровича Шевченка. Мудрість, безумовно, була дана йому Господом Богом ще під час народження" (ст. 106). Ви його величаєте ще так: "Геній, апостол, пророк, велетень духа. В нього втілений дух цілої України" і т. д. Я з цією оцінкою Т. Шевченка цілком погоджуюсь. Але чому Ви шануєте його лише устами і лицемірно, а відкидаєте його науку? Візьміть "Кобзаря" та простудіюйте уважно. Це ж Т. Шевченко промовляє до народу, навчаючи:

"Молітесь Богові одному,
Молітесь правді на землі,
А більше на землі нікому
Не поклонітесь. Все брехня
Попи й царі..."

Це те, що навчає. Святе Письмо: "Та прийде час, і вже есть, що правдиві поклонники поклоняться Отцеві духом і правдою, Отець бо таких шукає, поклоняючихся Йому" "Дух — Бог, і хто покланяється Йому, духом і правдою мусить поклонятись" (Ів. 4:324). Знов ми знаходимо у Тараса Шевченка пророцькі слова про православ'я:

"Так сміються ж з України
Сторонніі люди.
Не смійтеся чужі люди!
Церква-домовина
Розвалиться... а з-під неї
Встане Україна...
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Невольничі діти!"

Так, пане Запорожець, встає Україна і вже почала творити власними українськими руками свою віру в Бога і Ісуса Христа на основі Святого Письма, а не з позичок Візантії чи Риму, і лише тоді здійсниться давня мрія і встане Україна вільна, соборна і едина.

Нещастям українського народу було те, що вороги поділили його на православних і римо-католиків та нацьковували один на одного, визискуючи "спільність віри". Поляки з одного боку, а росіяни з другого. З цим треба покінчити. Святе Письмо каже: "І зрозумієте правду, й правда визволить вас" (Ів. 8:32). Про це Т. Шевченко каже:

"Не хрестись,
І не кленись і не молись
Нікому в світі! Збрешуть люди,
І візантійський Саваоф
Обдурить! Не обдурить Бог".

Святе Письмо навчає: "Усяке добре даяння і всякий звершений дар з висоти сходить, од Отця світла, в котрого нема переміни, ані тіні зміни" (Якова 1:17). Нема світла ані звершеного дару в поклоненні мощам, "чудотворним" іконам, в молитвах до різних мертвих людей про допомогу, бо один посередник між Богом і людьми — чоловік Ісус Христос. Нема світла в темних і забобонних традиціях. Там усе зміна, сьогодні придумають одне, а завтра те відкидають і придумують щось іншого. Ні, пане Запорожець, нема чого покривати покришкою християнства свої людські видумки. Хто провинив в одному — провинив у всьому — Якова 2:10.

Пане Запорожець! Якщо б Ви або Ваш митрополит довели мені на підставі Святого Письма або Кобзаря правдивість навчання православних, я сьогодні покину роботу і поїду вчитися на попа до Вінніпегу. З цього Ви скористаєтесь подвійно: навернете непокірного відступника, а друге — матимете на одного більше проповідника Вашої "православної демократії". Таж православ'я не спромоглося навіть об'єднати пару соток жертв комунізму в Канаді, а не то щоб провадити сильну боротьбу серед народу проти комунізму.

Хто ж викликав безбожність у народі, як не православ'я своїм життям і марновірствами? Священство відштовхнуло інтелігенцію і вона стала безбожною. Дев'ятсот років наш народ ходив до православної школи і церкви. Чому ж він там навчився? Як прийшла революція, то цей самий православний народ став обертати церкви на безбожні музеї і священиків — своїх давніх вчителів нищити. Чому комуністична революція безсильна в протестантських країнах? Бо там народ пізнав правду Божу і вона визволила його від загрози і темноти комуністичної. Отже, ми сміливо можемо назвати ритуалістичні церкви матір'ю комунізму і атеїзму. Маю надію, що Ви побачите правдивість наведених фактів і думок. Пане Запорожець, з ім'ям Бога, а не візантійської мертвечини, слідуймо за Тарасом Шевченком:

"На подвиг новий і суворий
На чия іскуплення землі,
Землі повитої в неславу,
Стократ политої криваво
Колись преславної землі".

Андрій Озимчак
Куксвіл, Онт.

П. Боднар

НЕБЕСНЕ Й ЗЕМНЕ НАСЛІДДЯ

Про небесне насліддя, яке Бог обіцяв членам тіла Христового, ап. Павло написав такі слова: "В Ньому й ви, як почули були слово правди, Євангелію спасіння свого, як у Нього й увірували, запечатані стали Святим Духом обітниці, Який є завдаток нашого насліддя, на викуп здобутого, на звалу Його слави" — Єф. 1:13,14. Ціла наша земля зо всіма своїми дочасними багатствами й вартостями в порівнянні з небесними, духовними, має значно меншу вартість. "Бо видиме — дочасне, невидиме ж вічне" — писав ап. Павло, 2 Кор. 4:18. Написано. "Чого око не бачило й ухо не чуло, й що на серце людині не зійшло, те Бог приготовив був тим, що люблять Його". З того ясно, що це небесне насліддя призначеним вибраним перебуває поза межами людського зору і розуму.

Декотрі віруючі придержуються погляду, що Христос повернеться вдруге на землю і назавжди засяде в місті Єрусалимі у відбудованій палаті царя Давида, звідки володітиме усіми народами. Такого земного погляду придержувались тілесні ізраїльтяни, які вбачали в Старозаповітних обітницях прихід могутнього володаря Месію, який мав царювати тільки над усіми народами, а не над ангелами в небесах. З огляду на Його прихід від Отця з небес та втілення, Він був для дому Ізраїля "Тайною". Новий Заповіт виявляє безмежну владу Христову (1) в небесах й (2) на землі. Цей безмежний небесний простір, заселений безмежною кількістю духових створінь, для яких також існує потреба Христової влади та вкінці об'єднання їх з Богом, від котрого і вони колись відпали. Єф. 1:10; Кол. 1:19. Слово Боже нам свідчить, що Христос разом із членами Своєї церкви судитимуть світ і ангелів. 1 Кор. 6:2,3. Влада Христова з церквою є обмежена, бо написано, що Христос доти буде царювати, доки не положить усіх ворогів під ноги Божі; а останній ворог буде зруйнований — це смерть. Далі не буде потреби царювати, бо після примирення небесних і земних грішників з Богом, Христос передасть Свою владу — царство Богові Отцеві, щоб Бог був у всьому все. 1 Кор. [illegible]:22-28. Як перший прихід Ісуса Христа на землю був тільки до часу, так і другий Його прихід і побут на землі буде обмежений. 1 Кор. 15:27,28.

Небесне насліддя та його благословіння

За даром Божої ласки, якою почасти нам відкрито ці невидимі, духовні речі, духовне насліддя, про яке невідроджена заиш людина не має найменшого поняття, бо написано: "Чого око не бачило, й ухо не чуло, й що на серці людині не зійшло, те Бог наготовив був тим, що люблять Його. А нам Бог відкрив це Своїм Духом,— усе бо досліджує Дух, навіть Божої глибини. А ми прийняли Духа не світу, але Духа, що з Бога, щоб знали про речі, від Бога даровані" 1 Кор. 2:9-12. З того слідує, що діти Божі знають про ці духовні речі, та своїми духовними очима дивляться на невидиме. 2 Кор. 4:18. Ісус Христос відкрив ап. Павлові таємницю про членів тіла Христового, які були вибрані в Ньому перед заложенням світу. Єф. 1:4. У цій добі ласки, Бог їх покликує, оправдує, а в другому приході Христа їх прославить. Рим. 8:29,30. Усім цим призначеним вибранцям тіла Христового, Бог дає Свого Духа, який по своїй суті є тим завдатком цього майбутнього безмірного духовного славного багатства й насліддя в небесах. Єф. 1:13-18; 2:7. З того ясно, що члени тіла Христового вже в цьому житті мають у своїх серцях завдаток безмірного духовного багатства ласки, та різних духовних благословінь, як про те написано: "Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що благословив нас усяким благословенням духовним на небесах у Христі". Єф. 1:3. Слова "усяким благословенням духовним на небесах в Христі", своїм змістом є так глибокі, та вповні досі недосліджені, що доперва аж в майбутніх віках за Божою ласкою буде можливість їх оглядати та ними з радощами користуватись. Єф. 1:3; 2:7. Отже, для зрозуміння усяких духовних, небесних благословінь, цих духовних речей, Бог дав нам Свого Духа, дав нам "ум Христів" на те, щоб ми знали, що нам від Бога даровано. Про те ми говоримо не вивченими словами людської мудрости, але вивченими від Духа Святого, стосуючи духовні речі до духовних братів і сестер. 1 Кор. 2:10-16; Єф. 1:15-23.

Життя в небесах

Бо Отець духів наших з великого Свого милосердя, з ласки Своєї засіяв у серцях наших з метою присвітити нас для зрозуміння духовної нетлінної слави Своєї в обличчі Ісуса Христа, Котрий був повний ласки й правди. "А ми маємо скарб цей у глиняних посудинах, щоб велич сили була Божа, а не від нас" 2 Кор. 4:6,7. Це "просвічення розуміння слави Божої в лиці Ісус — Христовім", справді є великий скарб — багатство. Кол. 2:2,3. О, як раді ми повинні бути з того, що наш Отець небесний Своїм Духом дав нам цю благословенну свідомість та здібність думати, а навіть духовним зором дивитись на це невидиме, нетлінне багатство! 2 Кор. 3:5; 4:18. Божі вибранці в цій добі ласки під оглядом своїх духів є новими створіннями, а в повнім значінні слова у приході Христа стануть і тілами своїми: переображеними, духовними, славними, приподобленими образу Сина Божого. Вони за Божою ласкою будуть завершені у славні, світлячі тіла, подібні славному, світлячому тілу Господа нашого Ісуса Христа, та нарешті, приспособлені до небесного життя у славі: 1 Кор. 15:42-44, 51-58; Рим. 8:29,30; Фил. 3:20,21. Цю благословенну обітницю Бог обіцяв з ласки Своєї вповні виконати, як про те написано: "Я певний того, що Той, хто в вас розпочав добре діло, виконає його аж до дня Христа Ісуса" Фил. 1:6. Тому, любі, ми повинні завжди бути Отцеві небесному вдячними за це безмірне багатство Його ласки, яку Він намножив у нас у всякій премудрості й розумі, та й за те, що вчинив нас достойними участи в насліддi святих у світлі. Єф. 1:3-8; Кол. 1:12,13.

Як Бог воскресив Ісуса Христа і посадив Його праворуч Себе на небесах, так Христос, у Його другому приході воскресить спочилих в гробах членів Свого тіла, а живих переобразить та забере їх на хмарах в небеса, щоб в наступних віках показати їм безмірне Своє небесне багатство, цебто повноту обіцяного, духовного насліддя та всяких духовних благословінь. 1 Сол. 4:16-18; Єф. 1:3; 2:6,7. А Сам Бог спокою нехай освятить вас цілком, а непорушений дух ваш, і душа, і тіло нехай непорочно збережене буде на прихід Господа Ісуса Христа! Вірний Той, що вас кличе, — Він і вчинить оте!

GOD SENT OLD TIM

By Katharine Bevis

The barn was dusky and smelled of hay and the warm bodies of cows. Bill opened the barn door to let some of the morning freshness inside.

Tim, the handy-man, had just finished milking. He came smiling to the little boy.

Summer! Bill always looked forward to these mornings! These mornings spent with Tim. Why, Bill had never dreamed how exciting stories could be. Not till old Tim had come to work for his father, and tell his stories, seasoned with the spice of his own imagination. Yes, Bill and old Tim had wonderful adventures together these early summer mornings.

"Well, how's my little man this morning?" Tim asked. And sniffing the fresh air, he continued, "Now, Bill, as soon as I stepped out-of-doors this morning, I said to myself, 'Now this is the day to take Bill fishin'. Why, son, you can smell the fishin' in the air, can't you? Worms; a tin can with the lid turned back; a fishin' pole; the cork bobbin up and down. Yes, Bill, today we go fishin'.' "

"Oh, Tim, will you take me? And will you tell me some more about those tigers in India?" beamed Bill.

Tim looked down at the boy, affectionately. He would never forget the first time he saw young Bill. God had had a hand in his getting the job, as handy-man for Bill's father. Tim smiled down again at the boy. Lonely! The word did not begin to describe the little fellow. Oh, there was money, and plenty. But, thought Tim, boys needed more than the things money could buy.

One of those first days, after Tim had come to work there, he had met Bill. All at once, as he had come in from milking that morning, he had noticed a boy with friendly eager eyes, standing near the barn door.

"Are you the new man?" the little fellow had asked.

"That I am," Tim had replied.

"I'm Bill," and with those words the boy felt he had explained all that needed explaining. And with a note of loneliness, he added, "May I help you do something?"

Surprised, yet pleased that the young boy would notice an old hired man, Tim, needing help from the young son of his employer about as much as he needed rheumatism, said quickly, "If that ain't a break for me. Just when I needed someone to show me around this place and tell me where certain tools are. Why, young Mr. Bill, you're heaven-sent. You shore can help."

From that moment they had been friends. The beginning of an unusual friendship between boy and man.

"He's a smart little feller," Tim told himself, "and so lonely."

Old Tim was caretaker at the little church in the village also. Bill became his helper. He found that Bill could clean and polish around the church better than lots of older boys. Bill's parents hadn't seemed to care. Rather, Tim sensed their appreciation of his "overseeing" of their son.

Once old Tim had said to Bill's mother, rather hesitantly, "It wouldn't surprise me, ma'am, if he should grow up to be mighty important. He makes me think of little Samuel, the way he so lovingly takes care of the things down at the church as he helps me." And seeing the expression in Bill's mother's eyes, an expression of questioning as if she didn't know who Samuel was, Tim said quickly, "Not that I'd presume to be Eli," after which Bill's mother looked more at a loss than before.

Old Tim always saved the best of all the wisdom that his many years of living for God had gleaned for him, to relate to Bill, when they were alone. As Bill would help Tim with the chores both at the church and on his father's ranch, old Tim would use every opportunity to impress the boy with things of God, yet never in a preachy way, never in a way that the young boy would want to resent. Always he talked to him about how his work should always be the best. How everything that God made was beautiful. How it just took the proper work to bring out the beautiful things that God had made.

Tim had told Bill all the stories he had ever heard about foreign places. Of course these were the things told him by the visiting missionary speakers, who came to the little church on furlough tours.

Tim had shared these missionaries' stories with Bill.

Together, they had made imaginary trips to India, hunting tigers, but also Tim would tell Bill about this rich country, with its gold and its silver and jewels, yet its people starving and dying without God, by the hundreds of thousands. How the people in India would throw their babies in the holy Ganges river, as a sacrifice to gods who could neither hear them or help them.

He remembered this beautiful spring morning as he and Bill walked down the path to the lake, their fishing poles thrown over their shoulder, how Bill had exclaimed during one of these times of stories, "My father says when I grow up, I am going to be a big banker. And Tim, when I am grown and have money of my own, I am going to send some of it to the missionaries in India." He remembered also, how soon after that, Bill had taken part of his allowance each week, and sitting by old Tim in the chapel dropped it regularly into the collection plate.

Day had followed day, and without old Tim even realizing it, Bill was growing up. And as surely as the sunrise, old Tim's teaching of the life of the missionary, the love of God, and His wonderful creation, had taken root in the heart of Bill.

They had reached the lake, and then placed their lunch basket in its usual place under the shade of the large tree, on the table, a table old Tim had built for just this purpose. Their heart-to-heart talks, as they ate together, were touching. Those hours, scattered as they were, that were moulding a lonely little boy's life.

Today, the air was sweet with a faint but unmistakable musk in the air; that dim, warm sweetness. It was the smell of summer so wholly different from the crisp tang of Spring.

"I think fishing was invented when Adam smelt this odor in the air," said old Tim as they dropped their lines into the water. Along the banks great, bleached trunks climbed out of the water. A moist, pungent smell of water, water that runs among woods, and odor clean and cool.

Old Tim had a feeling that somehow this day was going to be an epoch in his life. This summer's day! His soul felt a peace. A deep settled peace came over him, as if suddenly, all he had hoped for, had been given him.

Usually, Bill was anxious, in a hurry for Tim to get on to his adventurous tales. Usually he was restless, not even waiting for the first bobbing of his cork, not seeming to care whether the fish were going to bite or not. But this morning he was different. Old Tim, looking over at him without turning his head, wondered what the boy had on his mind. He seemed satisfied to just sit quietly, to keep his eyes out ahead on the water.

Tim was all ready with his story for their imaginary trip they would take today. He had, just last night, remembered the story the missionary had told about China. The trip up the muddy river. The few grains of rice, that the poor natives had to eat. How they worked all day long for a few grains of rice as their pay.

But Bill did not appear to be ready for any story yet and old Tim just waited as he watched Bill's face take on an expression of deep study.

This was not one of Bill's natural moods, and Tim knew it.

Slowly, Bill reached the hand nearest old Tim and grasped the work-worn fingers of the old man he had learned to love so well. His eyes pleading as he tried to show the love and affection he had for the kind handy-man who had taken such an interest in him, a little lonely boy.

Clasping the old rough hand with his tender small one, with all the grip a fellow of his age could muster up, he said, "Tim, I have made up my mind. I know what I want to do more than any thing else in this world when I am a grown-up man."

"And what is that, young Bill," asked old Tim, looking down at the face turned up into his own, and the eyes pleading for understanding.

"Tim, when I am grown I am going to India. And Tim, I am not going to hunt lions. I am going to hunt hungry souls that you have told me about. Those souls that need to know about God."

And forgetting fishing poles and stories for the time being, old Tim clasped Bill to him, as he put his old rough hand up to his eyes to brush away a tear.

— *The Instructor*

ОГОЛОШЕННЯ

Трактати, присвячені головно для визволення нашого українського народу передусім з його духової неволі:

"З темряви до світла",
"Неволя і вихід з неї",
"Хто визволить український народ?"

Ці трактати вишлеться безплатно всім, хто зголоситься розповсюднювати їх серед нашого поневоленого народу. Пишіть до:

P. BODNAR
14225 Montrose Road
Cleveland 11, Ohio, U.S.A.

Замовлення на **"Збірник Проповідей"** (ціна $1.50) просимо слати на адресу редакції "Єв. Правди":

506 Ossington Ave.,
Toronto 4, Ontario.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVIII. Число 7-8. Торонто, Онт. Липень-Серпень 1957 July-August Toronto, Ont. Рік XVIII. Число 7-8.

КЛЮЧ ДО БІБЛІЇ

REV. JOHN McNICOL, D.D.
Principal of Toronto Bible College

Біблія є книжка повна різноманітности. Два головні поділи Біблії — Новий і Старий Заповіти — різняться один від одного в багатьох відношеннях і так само вони відділені один від одного великою історичною перервою.

Не зважаючи на це, ці дві окремі частини дуже пасують одна до одної і роблять Біблію живою книгою з одним післанництвом. Уся книга концентрується навколо однієї особи. Старий Заповіт є приготованням для Неї. Новий Заповіт — є відкритям Її. Ключем до Біблії є особа Господа Ісуса Христа.

Подивіться перше на Старий Заповіт. Він починається з перших речей, але його кінець здається незакінченим. Старий Заповіт веде нас дорогою створення світу через оповідання про патріярхів, через історію покликання жидівського народу, через псальми і пророцтва, аж поки дорога не уривається і щезає. Якщо б у Біблії не було нічого більше, окрім Старого Заповіту, ми, дочитавши його до кінця, були б здивовані, не знаючи, що це все значило і до чого вело нас.

Існує три шляхи, якими ми можемо подорожувати через Старий Заповіт і кожен із них урривається нескінчений, та залишаючи нас у темряві. В першу чергу це є дорога обіцянь і пророцтв. З самого початку, перш ніж Адама і Єву вигнано з Едему, було проголошено, що "насіння жінки розчавить голову змієві"—1 Мойсея 3:14. Це є обіцяння, що в свій час повстане хтось з поміж людей, хто знищить силу Сатани і визволить людську расу з трагедії падіння. Це обіцяння проходить через увесь Старий Заповіт, поглиблюючись і розширюючись у дорозі. Його повторено в часи патріярхів. Авраамові сказано, що в його насінні благословляться усі народи на землі — 1 Мойсея 22:18.

Це обіцяння було поновлено Ісаакові — 1 М. 26:4 і Яковові - 1 М. 28:14. Перед кінцем Першої книги Мойсея вказується, що це обіцяння має здійснитись через плем'я Юди. Яків, благословляючи своїх синів, проголосив, що скипетр не захитається в руках Юди поки не прийде обіцяний провідник —1 Мойс. 49:10. Це обіцяння приходу визволителя-месії проходить через усю жидівську історію, аж поки, нарешті, не вказує на родину Давида: "Я призначу потомство твоє по тобі" — проголошує Господь Давидові, — "Я впотужню царський престол Його навіки" — 2 Сам. 7:12, 13.

Відтак пророки беруть це обіцяння про Давидового сина і поширюють його на взнеслу постать Царя Месії: "Бо хлопятко народилось нам — власть на раменах його, а дадуть ім'я йому: Дивний, Порадник, Бог кріпкий, Отець будучого віку, Князь мира. Царству його й миру його не буде границь, на Давидовім престолі й царстві він сяде" — Іс. 9:6, 7. —

Інші риси додаються до образу. Той, хто прийде, буде не лише славним царем, але Він буде так само терпіти приниження і страждання. Над усякого чоловіка буде обезображене лице Його, і вид Його — над усяку людину — Іс. 52:14. Він мав бути маловажений і в погорді у людей, чоловік, зазнавший горя і болів — Іс. 53.

Інші пророки продовжують це обіцяння далі, додаючи до образу то там, то тут нову рису, аж поки ми не сягаемо кінця Старого Заповіту. Але в Старім Заповіті, Той, кого сподівалися і обіцяли, не прийшов. Ми приходимо до кінця дороги, але не знаходимо сповнення пророцтв.

Ми йдемо знову до початку Старого Заповіту і знаходимо іншу широку дорогу, яка проходить також через увесь Старий Заповіт. Це є дорога це-

(докінчення на стор. 2)

Помер пастор Ілія М. Глова

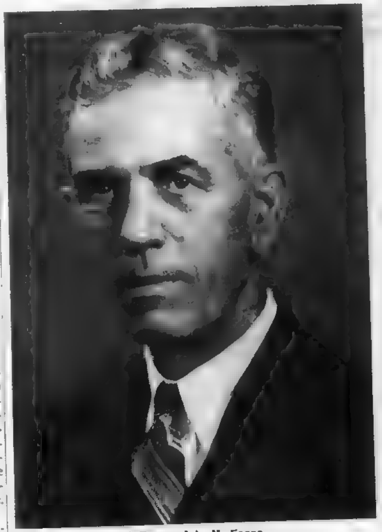

† Пастор Ілія М. Глова

В четвер 18-го липня пастор Ілія М Глова по довшій недузі відійшов у інший світ. Він оставив у смутку двох синів: Євгена в Рочестер, Алта. і Павла в Монтреал, Кве., одну замужню дочку пані Олесю Леґеньку в Елскот, Алта. і одну рідну, замужню сестру Марію Майстрон, в Едмонтон, Алта., та двох внуків, дітей пана Павла і його дружини Олесі Леґеньких.

Покійний родився в селі Мацьківці коло Перемишля, в Галичині, і прожив 75 літ свого життя. — Так воно є, що сьогодні ми пливемо на "ріці часу" нашого земного життя, а завтра ми попливем "на океані вічности"... Тихий післанець спокою своєю могучою рукою відчиняє браму обезсиленому паломнику до вічного спочинку від всяких турбот земних і звільняє його від всяких обов'язків, і від болю та сліз.

Приходить осінь, дозріває листя і в означений час упаде на землю, з котрої черпало свою поживу. Так і чоловік має свою весну молодості, коли він цвіте і розвивається у повну силу, пізніше дозріває і переносить тяжкі життеві бурі і остаточно старість, тратить свої сили і вертається на лоно матері землі, з котрої він взятий.

Багато дерев не приносять жодного плоду та лише роблять тінь, інші приносять гіркий або квасний овоч, котрий є шкідливий, а є й такі дерева, що приносять пахучий цвіт і нектар для пчілок та дають здоровий овоч. — До таких

(докінчення на стор. 3)

Ключ до Біблії

(продовження з стор. 1)

ремоній і ритуалу. В четвертім розділі 1 кн. Мойсея ми читаємо, що Авель приніс у жертву Богові овець із своєї отари. Від цього часу церемонія жертвоприношення звірин в поклоненні Богові повторюється знову і знову в Старім Заповіті.

Коли Ной вийшов з ковчега в новім світі після потопу, він в першу чергу будує жертовник і приносить на нім жертву — 1 Мойс. 8:20.

Авраам, прийшовши в обіцяну землю, будує жертовники в кожнім місці, де він зупиняється — 1 Мойс. 12:8; 13:18. Серед населення країни він свідкує про Господа Бога, який покликав Авраама з батьківщини в нову країну. Так, будуючи жертовники, Авраам виявлював свою покору Богові.

У другій книзі Мойсея описується, як жиди вийшли з Єгипту. Під час виходу двері їхніх домівок були обризкані кров'ю жертовних ягнят. Пізніше на Сінайській горі цю церемонію розвинено в цілу систему жертвоприношень. Було приготовано і збудовано святиню, в якій від того часу мали приноситись жертви. Ціле плем'я було призначене для обслуги святині і жертв. Дивна церемонія, що складалась з принесення життя жертви, як вислів поклонення Богові, розвинулася в складний ритуал, але при всім цім не було дано пояснення його значення. І так жертвоприношення продовжувалися через усю історію народу. Самуїл приносить жертву, коли він веде народ до Бога в Массифі — 1 Сам. 7:9-10.

З часом замість святині-шатра будується сталий храм. Соломон приносить гори жертв при посвяті храма — 1 Цар. 8:62, 63. З того часу щоденні жертви приносяться в подвір'ї храма. Лінія крови тягнеться однаково через центр усього поклонення в святині і в храмі.

В той час, як жертвоприношення в Старім Заповіті було єдиним способом наблизитись до Бога, все ж поклонники знали, що не самої кривавої жертви бажає Бог. "Жертви і приноси Тобі не до вподоби", Пс. 40:6.

"Хіба ж їм я м'ясо биків, і п'ю кров козлячу" — Пс. 50:13. Безперечно, була якась інша глибша причина для всіх цих церемоній, було якесь глибше значення цього ритуалу крови, але Старий Заповіт до самого кінця не подає про це жодного пояснення.

Існує ще третя дорога, якою ми можемо подорожувати в Старім Заповіті. Це є лінія прагнень і палких бажань. Вона постає від самих початків.

Незабаром після вигнання з Едему, в дні Сета, коли людська раса лише почала розвиватись на землі, ми читаємо: "Тоді почали призивати ім'я Господнє" — 1 Мойс. 4:26. Навіть і в ті первісні часи люди знайшли, що світ не може задовольнити прагнень людського серця. Авраам лишає свою домівку, слідуючи за покликом Бога, який знайшов відгук в його серці. "Дожидав бо города, що має основини, которого будівничий і творець Бог" — Жидів 11:10.

Яків також виявляє це прагнення в Пенуелі в боротьбі, коли він благав божественного антагоніста: "Не пущу, мусиш благословити мене" — 1 Мойс. 32:26. Наприкінці свого життя, коли востаннє благословляв одного за одним синів своїх, він якби перемучений світом зупиняється і каже: "На твою вповаю поміч, Господе, мій Боже"—1 Мойс. 49:18.

Ця туга виявляється найповніше в книзі Йова. Ціла книжка являє собою крик до Бога з темряви і страждання: "О, коли б я знав, де знайти його" — Йова 23:3. Псалмист висловлює те ж саме прагнення: "Як жагне лання води з потока, так багне душа моя до тебе, Боже!" — Пс. 42:1.

Це прагнення можна прослідити у всіх пророків, бо ми знаходимо, що найзворушливіші заклики вони будують на цім духовім бажанні людського серця. Так Ісайя кличе: "Хто хоче пити, йдіть усі до вод"— Іс. 55:1.

Але знову ми приходимо до кінця Старого Заповіту і всі ці прагнення лишаються незадоволеними. Таким способом Старий Заповіт лишає нас зрештою перед лицем перерви, при чому пророцтва остаються ще нездійсненими, церемонії лишаються далі без пояснень, та прагнення серця несповненими. Всі дороги, якими ми прийшли, здається, кінчаються в темряві.

Але з хвилею, коли ми переходимо до Нового Заповіту, темрява зникає. На найпершій сторінці ми читаємо слова: "Щоб справдилось" — Мат. 1:22.

Немовля приходить на світ у Віфлеємі, народжене від діви, і слова пророків починають здійснюватись, і в міру того як ми читаємо далі, постать Ісуса Христа встає з сторінок Євангелій. Виросши в бідній і скромній родині, "як паросток із землі сухої", Він лишає Назарет і почниає служення народу, навчаючи і сціляючи людей та роблячи всіляке добро. Ми бачимо як пророцтва розвиваються і здійснюються в Нім, так як квітка розвивається під промінням сходячого сонця. Йоан Баптист посилає з в'язниці спитати Ісуса, чи Він є дійсно Грядущий. Йоан вже перед тим проголосив Його на Йордані, як такого. Але тепер він у в'язниці і його віра потребує скріплення. Йоан є останнім з довгої лінії пророків і Ісус передає Йоанові з післанцями потіху, кажучи, що те, що Він робить, є сповненням пророцтв — Мат. 11:2-5.

Тут ми знаходимо першу з доріг, яка, пройшовши Старий Заповіт, продовжується і здійснюється в Новім Заповіті. В чудеснім житті Ісуса з Назарету обіцяння і пророцтва знаходять своє сповнення.

Друга дорога так само об'являється і здійснюється в Новім Заповіті. Приходить час в житті Ісуса, коли Він каже своїм учням, що Він мусить іти в Єрусалим терпіти і бути вбитим. Учні пробують стримати Його від цього, але Він непорушно повернув своє лице щоб іти до Єрусалиму. Там у горішній кімнаті Він збирає своїх учнів навколо себе для останньої вечері та уставляє Господню Вечерю на пам'ять Його смерти. Це є печать Нового Заповіту: "Це бо есть кров моя Нового Заповіту, що за многих проливається на відпущення гріхів" — Мат. 26:28. Тоді Він іде в Гетсиманський сад і на Голготу. Коли Він вмирає, завіса, що скривала найбільшу святиню в храмі, надвоє розривається. Церемонії Старого Заповіту і храму врешті знаходять своє певне пояснення і здійснення. Довга лінія кривавих жертв, що проходить через увесь Старий Заповіт, кінчається в жертві Ісуса: "Провини ж усіх нас вложив Господь на Нього одного." Гріхи світу, які заступали дорогу до Бога, тепер усунено.

Щождо незадоволеної туги за правдою Божою в Старім Заповіті, то під час свого служення Ісус Христос в часи Нового Заповіту навчав, що Він може задовольнити її. Він дивився на змучений працюючий народ і казав: "Прийдіть до мене всі знеможені та отягчені, я впокою вас" — Мат. 11:28.

В Єрусалимі він стояв у храмі в свята і закликав: "Коли хто жаждує, нехай прийде до мене, та й пє"—Йоана 7:37. Але значення цих запрошень люди зрозуміли аж по Його смерти. Уставши з мертвих, Він вознісся на небо як живущий і прославлений Господь. Він післав Свого Святого Духа в серця своїх учнів і глибоке і повне значення повищих слів стало зрозумілим їм. Їхнє життя стало наповненим багатством радости і благословленням, що вони його ніколи не знали. В живущім Христі, що вознісся на небо, людське серце зрештою знайшло правдивий відпочинок і вдоволення.

Від цього місця Новий Заповіт відкриває благословення цієї великої дійсности і доводить, що розп'ятий і воскреслий Спаситель вповні задовольняє тугу людського серця во всі віки.

Тому Христос є ключ до всієї Біблії. Він є центральна особа. Вона говорить про Нього, як про того, хто в той самий час є нашим Пророком, нашим Священиком і нашим Царем. Ми можемо почути Його голос в Старім Заповіті, якщо ми будемо читати його в світлі Нового. Новий Заповіт має багатше значення, коли ми будемо читати його як закінчення і сповнення Старого Заповіту. Це лише коли ми бачимо Христа у цей спосіб, то все Писання стає для нас живим голосом живого Бога.

Як ми щодня читаємо Біблію, ми повинні плекати звичку, щоб ми прислухались в ній до голосу Бога. Ми не повинні читати її похапки, але з тихою пошаною, даючи їй час промовити до наших сердець, бо: "Довірність Господня для тих, що Його бояться, а заповіт Його на те, щоб звістити їм"—Пс. 25:14.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА В ЕДМОНТОНІ
11701-86 вул.

Пастор Др. С. С. Сасс.
Дириґент П-ні С. Крацило-Сасс.
Органіст Христя М. Сасс.

Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 веч.

Недільна школа о 10 год. рано.

Приходьте всі: "Хваліте Господа!"

Пастор Ілія Ґлова

(продовження з стор. 1)

"рослин" належав покійний пастор Ґлова. Це був той чоловік, що (говорячи фіґуративно) ціле своє життя старався виривати "бур'яни" і садити квіти там, де він думав, що вони будуть рости.

Покійний був надзвичайно чесною, благородною і щиросердечною людиною. Він із молодих своїх літ хотів шукати правди і науки, щоби служити Богу і людям і вступив на Богословський факультет у Василіянській Духовній Семинарії в Крехові в Галичині з метою бути священиком. — Там він перебув два роки і в 1907 році приїхав до Сполучених Штатів із Філаделфії був прийнятий до Василіян покійним Єпископом Ортинським.

Потім в скорім часі він переїхав до Канади і короткий час був при католицькім манастирі в Ст. Боніфас, Ман. і в міжчасі, зазнайомившись з професорами від Манітоба Каледж в Вінніпеґу і з деякими церковними лідерами Пресвітерської Церкви, він зробив доповняючий курс в Манітоба Теологічному Каледжі по Еґзиґетиці і Апологетиці протестантської церкви, — став одним із їхніх передових пасторів між українськими людьми.

По своїй ординації покійний Ґлова до 1911 року був пастором у околиці Веґревил, Алта. на Рейт (теперішний Роял Парк) і на Коломиї, 6 миль на північ від Роял Парк. Церква пізнійше покликала його до Вінніпеґу обійняти місцеву парохію і стати відвічальним редактором "Ранку", теперішня газета "Канадійський Ранок."

За часів його редакторства "Ранок" стояв на твердих підвалинах як добірним матеріялом, так і в економічнім стані, він стояв тоді вповні на своїх власних силах, помимо того, що многі із наших псевдо-інтеліґентів таких як були різні Карманські, Сироїди і їм подібні, кидали в наш протестантський "ґород" всяку грязь, каміння.

Покійний Ілія Ґлова умів все те спокійно перенести, мабуть, повторяючи слова Спасителя: "Господи, прости їм, бо вони не знають, що роблять!"

Покійний Ґлова був добрим пастором, добрим журналістом, логічним мислителем, добрим учителем музики і співу, та був загально любленою людиною, всіма нормальними людьми різних релігійних і політичних переконань, окрім деяких морально-збочених людей, котрі люблять напасть і підорвання чийогось авторитету через диявольську заздрість.

Нехайже буде покійному вічна пам'ять, а земля на його зболілих грудях нехай буде йому легенькою.

Присвячує цей нерукотворний вінок його щирий друг,

А. М. Залізняк.

*

Похоронне богослуження відбулося у найбільшого погребника в Едмонтоні і велика каплиця, що могла вмістити до 250 людей, була переповнена знайомими і приятелями, що прийшли віддати останню шану пасторові Ілії Ґлові.

Богослуження провадив пастор Української Пресвітерської Церкви в Торонті, М. Фесенко. Пастор М. Залізняк, старий приятель покійного, сказав на цвинтарі зворушливу прощальну промову.

Несли труну пастор М. Залізняк, П. А. Гуменюк, П. К. Фаулер, П. Р. Мур, П. А. Босс і п. К. Креймер. Почесними учасниками в траурнім поході йшли перед труною п. Петро Зварич і п. І. Фаулер. Серед присутніх були: пастор Д. Понич з Брітіш Колюмбії, пастор В. Вінявський з Андрю, Алта. Др. Т. Бай, пастор Плавюк, пастор А. Вільчинський.

Чисельні громадяни були з Андрю, Ґювен, Венґревіл, Коломия і інших околиць.

Присутні також були представники з місцевої "Орандж Лодж," якої членом покійний був багато років.

Трагічна смерть

10 липня в шпиталі в наслідок нещасного випадку помер Мелвин Гоплак. Вина випадку лежала на необережнім автомобілісті. Мелвін мав 17 років і тішився великою популярністю серед своїх приятелів і знайомих. Похорон відбувся при чисельній участі приятелів і знайомих, що прийшли розділити смуток батьків; декотрі з них приїхали зі США і Західньої Канади. Почесний відділ клюбу мотоциклістів в Торонті складався з понад 100 молодих людей, зодягнених в однострої, які їхали на мотоциклах за довгою похоронною процесією.

Похоронним богослуженням провадив пастор Української Пресвітерської Церкви М. Фесенко.

83-тій собор Пресвітерської Церкви в Канаді

Собор Пресвітерської Церкви відбувся цього року в Ванкувері. Собор складається з рівного числа лаіків і пасторів, яких пресвітерії вибирають на своїх зборах. Пресвітерії в свою чергу складаються з рівного числа лаіків і пасторів, яких громади вибирають в межах своїх районів.

Всього в Канаді 48 пресвітерій. Одні з них більш, другі менші. На собор з'їздиться яких 300 делеґатів зі всіх кінців Канади і з різних країн, де постали в наслідок місійної праці нові пресвітерії.

Пресвітерська Церква має місії в Японії, Кореї, Формозі, Індії, Брітійській Ґвіяні і Африці. В цих країнах так само церква має шпиталі, школи та інші інституції окрім місійних інституцій.

У Канаді згідно останнього перепису півмільйона канадійців зареєструвало себе пресвітеріянами, з цього числа більше 3,000 було українців. Усього українців, які зголосили себе протестантами під час останього перепису, було більш 60,000. На цей час це число, безперечно, зросло.

Молоді Пресвітерські Церкви за кордоном зростають, але ще потребують нового будинку для слабих на сухоти. Зауважена потреба побільшити пресвітерські богословські академії в Канаді. Під цей час відмічено брак пасторів і Др. Манро подав соборові, що 63 церковні громади через брак пасторів не мають пасторської обслуги.

Собор ухвалив місійний бюджет на 1958 рік в сумі $1,650,000 та звернувся до всіх, без винятку, церковних громад із закликом зібрати поміж своїх членів свою частину на місійну працю церкви.

Якщо церковні громади не виконають свого обов'язку, то доведеться скоротити або припинити працю, яка є першорядної важливости для церкви. Зокрема звернулося увагу громад на потребу по церквах відвідування кожного члена громади старшими братами в цілях інформації про працю церкви і збірки фондів на утримання церковної праці. Жодна громада не одержить допомоги, якщо перше не звернеться до кожного свого члена особисто з інформаціями про працю церкви і закликом уділити щедру поміч на поширення Слова Божого, як рівно ж і на утримання своєї власної церкви.

Собор Пресвітерської Церкви звернув спеціяльну увагу на той факт, що багато церковних громад платять невистачальну платню своїм пасторам. Це єодна з причин, чому багато з молоді йдуть краще на якісь інші студії. Пресвітерський пастор, закінчивши "гай скул", має студіювати ще три роки в університеті, а відтак найменш три роки в духовній академії. Праця пастора займає його весь час і не рахується з годинами. Важливість її не можна перебільшити. Як було зауважено, платні, що її платять багато громад своїм пасторам, ледве вистачає на життя і через це декотрі із них мають або шукати додаткової праці, або робити борги. Найгірше пасторам з родинами. Міський голова з Портейдж Ля Прері зауважив, що робітники в його місті, які збирають папер на вулиці дістають майже таку платню, як і багато пасторів.

Багато ремісників, які зовсім не ходили до шкіл, дістають платню більшу, ніж пересічний пастор. Звертаючи увагу на збільшену дорожнечу життя і спеціяльні видатки, пов'язані з працею пастора, собор ухвалив, що мінімальною платнею для пастора в Пресвітерській Церкві має бути мешкання і $3,500 на рік. Проте, собор визнав, що справедливою платнею має бути $3,900 на рік, мешкання і оплата видатків на авто. Собор звертається до всіх церковних громад без винятку із закликом не задовольнятись мінімальною платнею в $3,500 на рік, але старатись підвищати платню пасторам до рівня справедливої платні.

Наступний Собор Пресвітерської Церкви відбудеться в Торонті.

ЄВАНГЕЛЬСЬКІ КНИЖКИ

У видавництві "Євангельської Правди" можна набути такі книжки:

"Що нам робити, щоб спастися?" Ця книжка містить студії Біблії і дороги спасіння. Результат довголітньої праці. Паст. Д. Галенда 0.50

"Збірник проповідей". Незвичайно цінна книжка, яка в коротких розвідках трактує центральні питання християнської віри 1.00

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.

РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Йосафат Іваськів

Моїй Україні

Моїй Україні, я тут, на чужині,
У мріях рожевих віночок плету,
Віщую їй долю, бо бачу вже волю:
Тебе я побачу — чисту і святу,
Сумна Батьківщино, моя Україно!

О, скільки сваволі в жахливій неволі
Тобі довелося віками зазнать:
Тебе катували, по тюрмах ганяли,
Хотіли у Тебе життя відібрать,
Стражденна країно, моя Україно!

О, скільки то цвіту по цілому світу
Розвіяв жахливий війни гураган:
Твої це все діти, що — замість радіти —
Страждають, ридають від болісних ран,
Моя Батьківщино, свята Україно!

Степи в Україні розорані нині,
А діти голодні, як чайки ячать,
І галич там кряче, бо горе лиш бачить,
Неначе від Тебе втікла благодать,
О, Мати єдина, моя Україно!

Ти в муках страждаєш, в неволі конаєш,
Неначе великий злочинець який...
Та зникне страждання — пора ця остання!—
Як день воскресіння той прийде святий,
Воскреснеш, країно, моя Україно!

Ванкувер, 20.VIII.1955

Ф. Москалюк

До Братів

Брати-українці! Вже сонечко сходить,
До спільної праці усім нам пора!
Обробимо ниву — і нива зародить,
Розкришиться скеля, змаліє гора.

Брати-українці! Ось день уже білий,
І праці багато — робітники ж — де?
Кати Україну стоптали, обсіли,
Її на загладу вже варвар веде.

Тепер Україна кона у в'язниці,
Тож мов косарі ставаймо у ряд,
Щоб з Божою поміччю Неньку-Вдовицю
Звільнити і ввести у рідний наш сад.

А нива достигла — жнива незабаром,
Виконуймо ж разом обов'язок свій,
Щоб Божим і нам утішатися даром,
Як воля настане — святий супокій.

Звернення

Головної Управи Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці в справі цьогорічного Собору УЄО

Як Бог позволить в днях 31-го серпня до 2-го вересня б.р. ("Лейбор Дей") відбудеться Собор УЄО в місті Гамільтоні, Онт., Канада. Собор буде попереджений конференцією українських проповідників в днях 28 - 30 серпня, і в міру можливости й членів Управи УЄО та Контрольної Комісії. І Собор і Конференція кластимуть головний натиск на духовну й місійну акцію збудовання, але й рівночасно присвячуватиму ть також досить часу на полагодження всіх ділових справ та на дискусію спільних проблем. В рамцях Собору плянуються спеціяльні програми для нашої молоді й жіноцтва, щоб дати новий поштовх для зорганізованої праці між ними.

Сподіваємося також запросити до участи деяких визначних англомовних проповідників. Старайтеся прибути не тільки сами, але й запросити інших, навіть, коли вони є тільки симпатиками. Присилайте Ваші зголошення в свій час, щоб ми знали, скільки очікувати учасників. Не очікуйте спеціяльних запрошень, бо таких не висилається. Це наше повідомлення в українській евангельській пресі, власне, і є запрошенням. Дуже важним є мати на увазі, щоб на Собор їхали не тільки самі проповідники, але й світські делегати та члени громад. Просимо також присилати нам Ваші побажання й поради відносно майбутнього Собору, щоб ми могли зробити відповідні узглядненння в програмі.

Загально принято у всіх організаціях, що в ділових нарадах можуть забирати голос, голосувати й бути вибраними тільки ті особи, що є дійсними та активними членами, — отже, особи, які працюють для д о б р а своєї організації, моляться за неї та виконують совісно свої організаційні та матеріяльні зобов'язання.

Собор Українського Євангельського Об'єднання

Цьогорічний Собор Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці відбудеться в днях 31-го серпня до 2-го вересня 1957 року в місті Гамільтон, Онтеріо, Канада.

Закликаємо українські евангельські громади і відділи УЄО вислати на цей Собор своїх делеґатів. Рівно ж запрошуємо гостей з ближчих і дальших місцевостей у Канаді і США до численної участи.

Приготовляйтесь заздалегідь вже тепер і робіть умовлення, щоб бути на Соборі, а в усіх справах Собору та зголошення Вашої участи на ньому надсилайте негайно на адресу:

UKRAINIAN EVANGELICAL ALLIANCE OF N. AMERICA
1934 Florence St.,
Detroit 3, Mich., U.S.A.

Слушні думки

"Новий Шлях", полемізуючи з "Українським Голосом", в ч. 55/1957, підкреслив певні засади здорового патріотизму, без яких життя і розвій українського народу, безперечно, будуть загрожені. Думки, висловлені в "Н.Ш.", остільки слушні і незвичайні для різних українських організацій, що ми радо передруковуємо їх на сторінках "Є.П.".

"Н.Ш." зазначує "Український націоналізм не є "монополем якоїсь одної групи українців" і ніколи ним не був"... "А-ле саме через отой примат нації, якраз члени СУС не тільки не є "всеукраїнськими націоналістами"..., але взагалі ніякими націоналістами, тільки—церковниками, бо визнають примат одної церкви понад усе, навіть понад націю. У тому часі, коли націоналісти кажуть, що українцем може бути православний, католик, евангелик, баптист, буддист та члени інших віровизнань, то з проповідниць церкви, що її основали й під своїми впливами мають члени СУС, голосять — "Хто не православний, той не українець!"

Не можна уявити, як можна будувати Україну на якихсь інших засадах, ніж на засадах релігійної толерантности. Проте, в Канаді українська спільнота живе як в середньовіччі. Клір і традиційні церкви є тою силою і тими центрами, навколо яких як сателіти організуються різні політичні партії і рухи. Декотрі з цих політичних організацій одверті в їхній церковній залежності і без стиду чи розуму проголошують, що коли українець не належить до їхньої віри, то він

не є українець. Знову інші, визнаючи в теорії засади, що їх проголошує "Н. Ш.", на практиці перебувають у великім страху, щоб на них не розгнівався клір якоїсь церкви і догоджуючи такій церкві, нехтують принцип релігійної толерантности, що вони самі проголошують.

Ось у Торонті, коли якийсь здвиг організовує УНО або "бандерівці" чи гетьманці, то "польове богослуження" чи яку іншу релігійну відправу, яка з правила відбувається на початку здвигу, неодмінно провадять українські католицькі ієрархи. Коли ж такий здвиг організовує СУС, СУЖЕРО чи яка інша "братня" організація, то польове богослуження, чи якусь там релігійну відправу, неодмінно відбуває православний клір. Якщо б всі загадані організації дійсно дотримувались тих засад релігійної толерантности, які є в усіх їхніх статутах, то вони повинні були б запросити католицький, православний і протестантський провід на такі релігійні оказії.

Цього ніколи не робиться. Якщо б і знайшовся такий відважний провідник, який насмілився б попросити і протестантів, щоб і вони при якійсь урочистій нагоді провели релігійні відправи, то ритуалістичний клір збойкотував би з'їзд і такого провідника. Це все доводить, що церковний провід не доріс ще до національної всеукраїнської зрілости, а лишається в стані сектярського середньовічного фанатизму. Політичний провід, хоч в теорії і визнає конечність релігійної толерантности, не має відваги перевести свої переконання в життя.

Це є сумний факт і він може існувати лише в штучних обставинах еміґрантського життя, де доля не одного політичного провідника залежить від ласки кліру. На вільній Україні так не буде і, якщо еміґрація повернеться на рідні землі, то вона не забуде церквам цього насильства над їхньою совістю. Українські протестанти не потребують цим зражуватись. Наш успіх і праця серед українського загалу мають світлу будучність. Ми повинні звернути найбільше уваги на працю серед думаючого загалу. Нехай покищо "перші місця" і "сидалища" на різних "здвигах" займають ті, хто "побільшують поли одежі своєї і вимагають, щоб їх кликалось "учителями" і "отцями". Так не буде завжди, бо український народ уже звільнився від багатьох шкідливих уяв і обмежень, звільниться він і від панування релігійного і політичного обскурантизму і нетолерантности. Це лише питання часу.

М. Ф.

Громадський поступ українців у Канаді

За короткий час українці в Канаді зробили великий поступ, беручи активну участь в політичнім житті країни. В той же самий час канадійський загал почав у більшій мірі цінити лояльність і спосібності канадійців українського походження. Фактом є, що в жоднім виборчім дистрикті нема стільки українців, щоб вони могли вибрати представників лише своїми голосами. Отже, ті українці, яких вибрано в різні політичні і громадські інституції, були вибрані цілим канадійським загалом і це є велике признання вартости українцям у Канаді.

Під цей час в домініяльнім парляменті нараховується шість українських послів. В провінціяльних парляментах у Канаді вибрано також шість послів українського походження. Окрім цього, в канадійськім сенаті призначено одного українця. На голову манітобського парляменту вибрано українця. В двох великих містах Канади — Вінніпегу і Едмонтоні — вибрано канадійців українського походження на посади міських голів. Що незвичайно втішило українців всюди, так це призначення посла Михайла Старчевського міністром праці в домініяльнім уряді.

Це сталося вперше в історії Канади, що канадійця українського походження призначено на такий високий і відповідальний пост. Михайло Старчевський є популярний серед усіх партій в парляменті. Той факт, що попередньо він був вибраний в Ошаві міським головою, вказує, що він є людиною не абияких політичних здібностей. Ошава є робітниче місто переважно і коли М. Старчевського було вибрано більшістю 6,000 голосів як представника консервативної партії, то на це треба було окремих здібностей. Визначною рисою М. Старчевського є його демократичне відношення до всіх і релігійна толерантність. Найбільшим успіхом серед канадійської спільноти, якраз і користуються ті з-поміж канадійців українського походження, які перестали триматись за реверенди, а маючи власні релігійні переконання, шанують переконання інших громадян, хоч би вони й були цілковито відмінні від їхніх власних.

МАРНО ВОНИ ПОКЛОНЯЮТЬСЯ МЕНІ, НАВЧАЮЧИ НАУК ЗАПОВІДЕЙ ЧОЛОВІЧИХ (Мат. 15:9)

Глядіть, щоб хто не пожакував вас філософією і марним підступом по переказу людському, по первотинам світу, а не по Христу. — Кол. 2:8.

Читаючи докладно св. Письмо Старого чи Нового Заповіту, приходиш до висновку, що часи, які були з початку віків, не змінились і до сьогодні в ритуалістичних релігіях православних і католиків. Постає питання: для чого ж тоді прикриватись титулом Християнства, коли не виконувать заповідь Божих, даних від віків людям на землі?

Виходить, що сила Сатани, після Едену, ще й до сьогодні в однаковій мірі діє і дурить людей.

Дивлячись на біду українського народу, не можна далі мовчати, коли засліплені гордістю та славою, наші духівники ведуть народ до загибелі і в цьому і в будучому віках. А тому слова, сказані Христом 19 століть тому, правдиві і сьо годні: "На Мойсейових сідалищах посідали письменники та Фарисеї, . . . які люблять перші місця на банкетах, і перші сідання по школах, і вітання на торгах, і щоб звали їх люди: Учителю, учителю. Ви ж не зовіться учителями, один бо ваш учитель — Христос; усі ж ви-брати. І отця не зовіть собі на землі, один бо Отець у вас, що на небі. І не звіться наставниками, один бо в вас наставник — Христос. Більший же між вами нехай буде вам слугою" — Мат. 23:2-11. Чи це твердження Христа, може хтось з духовництва сьогодні заперечить? Певно, що ні! Бо, читаючи, українську пресу на найвидніших місцях видно чорні плями: "владики Европи; вітаємо тебе, владико; найпреосвященніший владика" і т. д. і так без кінця. Христос, що "все Ним сталося, і без Нього не сталося ніщо, що сталося" — Ів. 1.3, будучи в людському тілі на землі, був обурений, коли Його названо благим, — відповів: "Чого ти звеш мене благим, ніхто не благий, тільки один Бог" — Мат. 19:17.

Наші ж ритуалістичні духівники, обурюються, коли не звеш їх титулом величання, а не встигне влізти в ризи вже отець, хоч по заповіту Христа ми ж усі брати.

Чим із Св. Письма ритуалістичне духівництво може пояснить такі речі: як поклоніння образам, кадіння кадила, кадіння свічок, плащаниця, хоругви і багато іншого. Св. Письмо і історія каже, що це рештки поганських звичаїв, а ставши Християнами, ми мусимо забути про це все, бо "Коли ж оце ви вмерли з Христом для первотин світу, то чого мов би ще живі в світі, про закон суперячитесь (не займай, ані вкуси, ані доторкнися)—Кол. 2:20. Тим, любі мої, втікайте від ідольського служення—Кор. 10:14, бо "Бувши ж оце Божим родом, не мусимо думати, що Божество похоже на золото, або на камінь, різбу, іскуства і видумки чоловічої — Діян. 17:29. А перша заповідь Божа каже так: "Нехай не буде в тебе богів інших перед моїм лицем. Не робитимеш собі ваяного кумира чи подобини того, що на небесах угорі, і того, що на землі внизу, і того, що в водах і попід землею. Щоб не припадав ниць перед ними і не служив їм; б я Господь, Бог твій ревнивий Бог, що караю беззаконня отецьке на дітях у третьому, і четвертому роді тих, що ненавидять мене. І роблю добро тисячам родів тих, що люблять мене і допильновують заповідей моїх" — 2Мой. 20: 3-6.

А наш Великий Пророк Шевченко, допильновуючи заповідей Божих, написав і для нас оцей безсмертний заповіт, якого чомусь не люблять ні православні, ні католики, а послуговуються його ім'ям, прикриваючи свої вчинки беззаконня.

Світе ясний! Світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
Защо ж тебе, світе брате,
В своїй добрій, теплій хаті
Оковано, омирано
(Премудрого одурено)
Багряницями закрито
І розп'ятієм добито?
Не добито! Стрепенися
Та над нами просвітися,
Просвітися! Будем, брате,
З багряниць онучі драти,

(продовження на стор. 6)

МАРНО ВОНИ ПОКЛОНЯЮТЬСЯ МЕНІ...

(докінчення з стор. 5)

Люльки з кадил закурити,
Явленними піч топити,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати!

А наші ритуалісти, "славячи себе мудрими, потуманіли, і обернули славу нетлінного Бога, на подобину образа тлінного чоловіка, і птиць і чотироногих і гаду — Рим. 1:22-23. Отже, любі мої, здобувайте мудрість не з поганської мішанини Візантії та Риму, а з Св. Письма і стійте в одному дусі, і однією душею борітесь за віру евангельську" Фил. 1:27, а не за фантастичні видумки ритуалістичного права.

І так, брати та сестри, з Божою поміччю, "прослідіть писання' бо ви думаете в них життя вічне мати" Ів 5:39, а тоді подумайте над собою, де ви повинні бути, чи з Богом і поклонятись Йому духом і правдою, чи й надалі хочете ходити манівцями мов ведено нас Подумайте ще над словами Шевченка, де він православ'я називає домовиною. А що буває в домовині? Тільки кістки та порожнеча Шевченко каже:'

Стоїть в селі Суботові
На горі високій
Домовина України
Широка, глибока.
Ото церков Богданова.
Не смійтеся, чужі люди!
Церков домовина
Розвалиться . а з-під неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі,
Невольничі діти

Тільки правдиве почитання Бога і Ісуса Христа принесе бажані наслідки задоволення, об'єднання, мир і добробут і здобуття держави. Чи ж можна сьогодні покладати надію на провідників духівництва православних чи католиків, на повну співпрацю в своїй власній державі Певно що ні. Вони сьогодні розсварені до того, що засуджують один одного до самозарізу і не моляться не тільки за ворогів, а й братів проклинають, тільки заради слави. А Св. Письмо каже: що той, хто каже: "Що люблю Бога, а брата свого ненавидить, той ложник; бо хто не любить брата, котрого бачить, Бога, котрого не бачить, як може любити? 1 Ів. 4:20. А за ці всі безладдя, спричинені ритуалістичним духівництвом, вони ще й мають претензії до державної платні духівництву та й церкву кажуть з'єднать з державою. (Дивись Соц. Поб. Проб. С. Зап.) От би тоді були порядки, точно як в СССР сталось. Скільки б ми мали тоді "лайдаків, що пішли б на таку маслянку, їх і без того було досить, та слова правди не було кому сказать. Все брехня і брехнею поганяє. Шевченко таки правду казав: "Все брехня — попи й царі" . . .

З усього наведеного можня зробити висновок, коли б духівництво правдиво проповідувало Св. Письмо, ми б не мали такого хаосу в релігійному житті (тільки в православних аж 7 церков, а в католиків, Див. С.П.П. С. Зап.), а мали б одну Віру Христову, Віру евангельську Фил. 1:27. Св Письмо каже: "Хіба подiлився Христос? хіба Павла розп'ято за вас? Або в ім'я Павлове христились ви? Кор. 1 13. До сьогодні, на мю думку, ритуалістичні релігії – спричинили велике зло між людьми, бо ні одна партія не зробила такого глибокого роз'єднання між людьми, як ці релігії, скільки воєн, розрухів, вбивств, катувань, гризні та іншого неподобства, і все через ту ритуалістичну обрядовщину. Все без знання, все на людських переказах живуть, ще й доводять, що це вірно, що це добре, триматись людських переказів, а Бога живого криницю правди живої відкинули. Факти і історія говорять, що тільки ті народи живуть, які шукають живого Бога та реформуються, в них релігія відділена від держави, а священство утримується з добровільних даток вірних А це є єдиний і правдивий шлях до почитання Бога живого, - - це є особисте право кождої людини вірити чи не вірити в Бога. Про це Св. Письмо каже так: "Що бо, що не увірували деякі? Хіба невірство їх, віру Божу оберне в ніщо? Нехай не буде так Ні, нехай буде Бог **правдивий,** усякий же чоловік омана, яко ж писано: Щоб оправдався Ти в словах Твоїх, і побідив, як судитимешся."–Рим. 3:3-4. Після цього всього мені можуть доказувати не правдивість вищесказаного, обвинувачувати в чому хто хоче і називать чим хоче (так у нас заведено). Проте не тільки я, а й багато інших в Україні і на еміграції, думають про ритуалістичні релігії так само. На це дам один приклад (хоч їх є дуже багато): Фото молодого чоловіка з України, він має 21 рік, служить в армії. Виходить, що він родився і виховався в безбожному комунізмі, та й попи в його серце не внесли релігійної розрухи. На фотографії, пересланій до Канади, він пише: "На згадку . . . . Я найшов собі спасення во Христі. Я скорився. Ісус мене наставив, успокоїв. Тепер ніхто не може мир душі моєї засмутити."

Правда, гарно. А ревнитель чи духівник ритуалістичної релігії додумається до цього? Ні! І сто разів ні! Чому? Бо ні один з них, що є ревнителем обрядовщини, не знає в дійсності Бога і Ісуса Христа. Для них богом може бути якийсь духівник, якого назвуть владикою, про це він знає і за нього може відорвать голову. Про Бога ж ні бум-бум.

Приклад: Один ревнитель православ'я наговорив мені такого, що тут не можна і казать, мовляв, "Христос такий собі . . . богом і т. д" Оце такі результати "правдиво - славленої" релігії. Це не тільки один приклад, а їх же є багато з-ключно з духовенством.

Отже, дорогі брати і сестри во Христі, читайте Св. Письмо "і зрозумієте правду, й правда визволить вас" — Ів. 8-32.

Андрій Озумчак

Куксвил, Онт.

Англійсько-Український Словник

П. Іван Саластин видав англійсько-український словник, що містить в собі 33,500 слів. Цей словник, як незвичайно добрий, рекомендує до набуття секретар УЄО. Ціна словника знижена з $5.00 до $3.50, при чому автор жертвує з кожного словника, проданого українським евангеликам, $1.00 на УЄО. Словник можна замовити від автора по адресі:

Mr. JOHN SALASTIN
104-25-114th Street
Richmond Hill 19, N.Y.,
U.S.A.

ОГОЛОШЕННЯ

Трактати, присвячені головно для визволення нашого українського народу передусім з його духової неволі:

"З темряви до світла,"
"Неволя і вихід з неї,"
"Хто визволить український народ?"

Ці трактати вишлеться безплатно всім, хто зголоситься розповсюднювати їх серед нашого поневоленого народу. Пишіть до:

P. BODNAR
14225 Montrose Road
Cleveland 11, Ohio, U.S.A.

Деякі думки з Листа ап. Павла до Римлян

(продовження)

Смерть прийшла через Адама; життя ж прийшло через Христа (Рим. 5 12-21), а Адам "образ Того, Який мав прийти".

В Рим. 5.1-11 ми бачили, що той, хто вірою праведний, живе життям в Христі Ісусі, будучи звільнений від гніву Божого. Тепер у Рим. 5 12-21 ап. Павло представляє вкоротці все те, що було сказане в усіх попередніх розділах і все те, про що він говоритиме в наступних розділах. Кажучи іншими словами, тут у Рим. 5.12-21 цілий Лист до Римлян є неначебто збіраний у кількох словах.

Усе те, що ап. Павло сказав у попередніх розділах, базується на ріжниці між двома ерами. Павло каже, що ми, як люди, є членами Адамової загубленої раси, бо ж усе те, що людське, поринуло в грісі й перебуває під гнівом Божим. Але з другого боку, Павло вказує на те, чим ми стали через Христа, бо ж вірою в Нього ми звільнені від сили гріха й гніву Божого й нас принято в царство праведности й життя.

Адам і Христос стоять тут як голови двох ер. Адам є головою старої ери, — ери смерти, а Христос є головою нової ери, — ери життя! Бо так як гріх прийшов у світ через одну людину, Адама, й смерть через гріх, то так теж праведність Божа прийшла в світ через Одну Людину, Христа, й через праведність життя.

І так, людина, яка є ворогом Божим, людина, над якою панує сила гріха, людина, яка перебуває в повстанні проти Бога й через те не має спокою з Богом, людина, яка є членом старого суспільства, членом тіла Адама, через якого гріх увійшов був у світ, а через гріх смерть, — є під гнівом Божим. З другого ж боку, людина, яка є обмита кров'ю небесного Агнця, яку Бог примирив із Собою Самим і очистив, звільнивши її від сили гріха, людина, яка оправдалась вірою і має спокій з Богом через її Господа Ісуса

Христа, людина, яка стала членом нового суспільства, членом тіла Христового, — Церкви Христової, — яка вмерла для гріха й воскресла для нового життя та живе для праведности — є звільнена від гніву Божого! Тому то, каже ап. Павло, так як смерть прийшла через Адама, так теж життя прийшло через Христа (5.12; порів. 1 Кор. 15.21-22,45-49). А в віршах 17-19 він каже: "Бо коли за переступ одного чоловіка смерть панувала через цього одного, то тим більше ті, що приймають рясноту ласки й дар праведности, запанують у житті через Одного Чоловіка Ісуса Христа. Ось тому, як через переступ одного чоловіка прийшов осуд на всіх людей, так і через праведність Одного Чоловіка прийшло оправдання і життя для всіх людей Бо як через непослух одного чоловіка багато стали грішниками, так і через послух одного чоловіка багато стануть праведними".

Вищенаведені вірші вказують на те, що ап Павло бачить людство як органічну одність одне тіло під одним головою. Тому Адам не є лише людина, яка жила давно, давно тому, Адам є головою старого людства, людства, яке перебуває під силою гріха, в ворожнечі з Богом і яке підпадає під гнів Божий. Те, що сталось голові, включає теж ціле тіло, тому ап. Павло каже: "Тому то як через одного чоловіка ввійшов до світу гріх, а через гріх смерть, так поширилась і смерть на всіх людей через те, що всі згрішили" (5.12).

Доля людства була визначена в Адамі. Гріх увійшов у світ через одну людину, а через гріх все те, що людське, опинилось під силою смерти. Коли людина живе в грісі, вона обманює себе, думаючи, що вона є паном або володарем свого життя й що вона може контролювати себе. Така людина думає, що вона є свобідна раз вибрати зло, а вдруге — добро. Але гріх, який вона робить, вказує на те, що вона перебуває під силою гріха та що гріх є її володарем, а вона є слугою гріха. Це саме стосується і до смерти. Людина хотіла б спасти своє життя, вона завжди журиться про себе, вона хоче жити, але все те, що вона робить, служить смерті. Смерть це сила, яка кладе кінець існуванню людини. Така є спільна доля кожної людини в Адамі.

Щоб з'ясувати, як гріх і смерть ввійшли в світ, одержавши безмежну силу в сфері людського життя, ап. Павло вживає два дієслова, а саме: гріх **увійшов** у світ, а через гріх смерть **поширилась** на всіх людей (5.12). Через одну людину, Адама, всі люди є грішні й тому підпадають під смерть. Бо так як через переступ однієї людини, Адама, смерть стала долею всіх людей, так теж через праведність однієї Людини, Ісуса Христа, прийшло оправдання і життя на всіх людей. Іншими словами, це значить, що всі люди згрішили в Адамі. Доля людства залежить від того, що сталось тому, хто був його головою і представником. Бо коли б я лише через мої гріхи підпадав силі смерти, то тоді я через мою праведність заслужив би життя вічне. Але так не є, бо будучи членом Адамового тіла, дитиною Адама, Адамів переступ став моїм переступом і Адамова смерть моєю смертю; тоді, коли ставши членом тіла Христового, дитиною Христа, Христова праведність стала моєю праведністю і Христове життя стало моїм життям. Це стає більш ясним із віршів тринадцятого й чотирнадцятого, де ап. Павло каже: "Гріх бо був у світі і до Закону, але гріх не рахується, коли нема Закону. Та смерть панувала від Адама аж до Мойсея й над тими, яких гріхи не були подібними переступові Адама, що є образ Того, Який мав прийти"

Адам був одержав ясний Закон Божий, щоб знав, як він повинен поступати. Тому, коли він згрішив, його вчинок став прямим переступом волі Божої, бо занім ми можемо говорити про переступ, то раніше мусить бути закон. Так якраз і було з Адамом, але так не було з тими, які прийшли пізніше від Адама аж до Мойсея, тобто до часу, коли Бог дав Закон. В тому періоді, каже ап. Павло, був гріх у світі, але гріх не був рахований, коли не було Закону. Однак, навіть і в той період гріх мав безмежну силу над людьми, гріх володів ними, "яких гріхи не були подібними переступові Адама". Гріх і смерть — це тирани світу цього, які не питають людину, чи вона хоче їм служити чи ні, бо вони володіють автократично.

Ап. Павло є особливо зацікавлений в тому, як через непослух, через вчинок однієї людини гріх увійшов у світ, а через гріх смерть поширилась на все людство. Переступ і упадок стали через одну людину, але наслідки поширились на всіх людей. Адамів учинок обняв увесь світ. Те, що сталось в Адамі, стало рішальним для долі всіх людей, всіх членів Адамової раси, — старого суспільства. Тут особливо ап. Павлі думає про смерть, яка є останнім ворогом (1 Кор. 15.26).

Велика протилежність, про яку говорить ап. Павло в Листі до Римлян, — це протилежність поміж **смертю,** під силою якої ми перебуваємо через нашу людську природу, і **життям,** яке дається нам через віру в Христа. Бо той, хто вірою праведний, ж и т и м е ! Смерть поширилась через гріх. Гріх — це слуга, який іде вперед, щоб приготовити дорогу для смерти. Коли через одну людину гріх прийшов у світ, то наслідком цього було те, що смерть обняла контролю. Гріх це жало смерти (1 Кор. 15 56). Гріх — це знаряддя і зброя, через яку смерть підпорядковує людство під свою силу. Через гріх смерть ухопила в свої кігті людську расу й стала її справжнім володарем. Смерть засіла на троні в світі цьому й тепер з необмеженим авторитетом вона жахливо вживає свою силу (Рим. 5.14,17,21). З цього слідує, що смерть це не лише явище, яке приходить на нас і кладе кінець нашому життю. а л е смерть – – це сила, це володар. Це саме стосується і до інших сил знищення, про які більш-менш згадує ап. Павло в цьому розділі, а саме: гнів, закон і гріх.

Гнів – це не тільки почуття, або вислів незадоволення по стороні Бога, але це нищільна сила. Людина опиниться в найбільш жахливому й найбільш критичному положенні, коли Бог допустить свій гнів на неї грішну. Гріх, це не лише — як думають моралісти – злі вчинки, які хтось робить, але це сила, під якою стоїть людина, яка є у ворожому відношенні до Бога, наслідком чого все те, що людина робить, є грішне. А Закон — це не лише вислів Божої волі, але це сила, яка кладе людину під суд і осудження.

Так як Адам є головою старої ери, так Христос є головою нової ери. Тому то каже ап. Павло, що Адам є лише образом, або прототипом Того, Який мав прийти (5.14), цебто Месії — Спасителя людства (Івана І. 19-27; 11.3-6). В Адамі й у Христі дві ери й два роди суспільства стоять у сильному контрасті й протилежності до себе. Так як стара ера є ерою смерти (5.14,17, 21), так нова ера є ерою життя (5.17).

Володимир Кучер

По-над рідними полями

По-над рідними полями,
Над убогими хатками:
Сумно, тихо..
Тільки вороном літає,
Наче добичі шукає,
Чорне лихо!
Та хоч світ вкривають хмари сірі —
Ви, брати, держіться, стійте в вірі.

Ось йде з заходу і сходу
Мла, загибель для народу:
Дух затрати!...
Хоче світло в нас згасити,
Хоче духа в нас убити:
Бога взяти
Та хоч як наруга гне безміри—
Ви, брати, держіться, стійте в вірі!

Т. Довгалюк

"THE FAITHFUL FEW"

By Chester E. Shuler

In every church, in every clime,
When there's some work to do,
It's very likely to be done
By just the "Faithful Few."

Many folks will help to sing,
And some are glad to talk,
But when it comes to doing things,
A lot of them will balk—

"I can't do this, I can't do that;
Excuse me, please, this time—
I'd be so glad to help you out,
But it's not in my line."

So when the leader looks about
For some who'll help to "do,"
He nearly always has to go
And ask the Faithful Few.

He knows full well they're busy, too,
And always hard at work,
Yet he is sure they'll not refuse,
Nor any duty shirk.

They never stop to make excuse
But always try to do
The very, very best they can
To smooth the way for you.

God bless, I pray, the Faithful Few,
And may their tribe increase!
They must be very precious to
The blessed Prince of Peace.

—The Instructor.

Miss Carey, when Mrs. Jones comes in, tell her I've gone out of town."

Ann's pretty lips formed a startled "Oh" as she looked up from her typewriter. "When will you return, Mr. Scott? Shall I tell her?"

"Of course not," the lawyer frowned, "I am not going out of town."

At Ann's bewildered blue-eyed look, he explained: "We have decided not to extend the mortgage time on her property. When we tell her that, this morning, she will burst into tears, and I am in no mood—"

"But — you promised thirty days more — Mr. Scott, you *promised* -"

"Miss Carey! No lecture, please. In business, expedience comes ahead of pretty morals—"

"I'm sorry."

"You are simply to say you do not know when I'll return." He turned impatiently, and hurried into his private office.

Ann's heart sank. If only the elderly lady didn't come that day, Ann would have time to think. Naturally truthful, she would lie on her own account, but what if it's business, and your boss says you must? Suppose he dismissed you if you didn't!

"I didn' know how hard it is to be a Christian in business—" Ann murmured, inserting a clean sheet in the typewriter.

She needed the job so badly. One needs to have experience to get a job even with a firm as mediocre as Scott & Scott, and her widowed mother thought it wonderful to get a place within a week after graduating from business college.

She remembered the day she had answered the advertisement. She had been afraid. She had walked past the door several times. Then another girl came along.

"Is the job taken?" she had asked.

"I—I don't know; I h-haven't gone in yet."

"Well," the other girl looked at Ann curiously. "Come along," "your chance is as good as mine."

The seats in the outer office were occupied. Several of the applicants were of an age that eliminated from better positions.

The managing clerk came from some inside office, guiding a tested applicant to the door, saying: "We'll let you know."

"You're next," he said to Ann. There was a protesting murmur: "I've been waiting hours!" . . . "So have I"! "It's not fair."

Ann followed the short, thick-set figure to his desk. There was a grin on his kind Irish face. "Mr. Scott likes trim neat employees," he explained. "Those others — well!" he gestured, adding: "My name is Flynn—Tom Flynn. Sit down, please."

GOD WILL PROVIDE

By Mabel R. Bridges

Ann didn't smile. Her chin went up. Timidity left her. "Those other may be more efficient," she said; "it wasn't fair. I have had no experience whatever."

His surprise was tinged with amusement. "You're intelligent," he said; "being young, you'll learn in a week the things it would take months for them to understand." With a few further questions, he ended: "Report tomorrow at nine."

That had been two weeks ago. She felt that her work had been satisfactory to them, but she had an uneasy feeling about their methods. Why did they talk in lower tones when standing near her desk conferring? "Sharp practice" .. "but within the law" bewildered her. What law? Would the widowed Mrs. Jones lose her house on some technicality—? Maybe she hadn't read the fine print—Ann had heard of such cases . . .

Poor soul. She had been so pitiful when she came in yesterday . . . faded eyes brimming, lips trembling, wrinkled hands trembling too, as she smoothed a wisp of grey hair under the little hat. Perhaps that diamond ring was all the poor thing had left of happier days—her engagement ring, maybe!

The elevator door clanged. Footsteps sounded down the hall. Ann's heart beat fast. "Mr. Scott is out of town, Mrs. Jones—" could she say it? The footsteps passed. Ann took a breath. She must get this brief done. Brief! Ten pages. Clang! The elevator door again. Ann reached for her eraser . . . She was making mistakes. How long must she be in a business office before she could do these things without getting upset? Sign papers, like Tom Flynn, without reading them. The Scotts called him "dummy." That didn't mean stupid; it was something you did in transferring property. Ann couldn't understand it all. She hoped they wouldn't ask her to sign anything. She wished she didn't have to tell a lie to keep her job. She wished she could get out of this bad world where everyone thinks it is perfectly all right to tell lies.

The elevator door clanged again. Footsteps—coming—coming closer . . . The door opening . . . Ann stood and faced the smiling elderly lady who was entering and asking in tremulous voice: "Is Mr. Scott in?"

Ann gulped. How to say: "Sorry, Mrs. Jones, Mr. Scott is out of town" with him right there in his private office! "Oh, I can't! I can't!" Ann dashed away the sudden tears, and flew into Mr. Scott's office.

"Mr. Scott" she stammered, wildly: "she's out there—and I—I c-c-can't!"

"Who? What?" he frowned. "Oh. Yes. H'm-umph!" He pressed a desk button.

Tom Flynn entered a side connecting door.

"Tom," Mr. Scott ran an impatient hand through his silver hair: "You know the mortgage on the Jones' property is a month past due. Mrs. Jones came in here yesterday and begged for another month extension. I gave her until ten o'clock today. She said she couldn't get that amount in twenty-four hours—then tears came—well, to get rid of her I agreed. She's out there now—I suppose to plead some more. Tell her I've gone out of town, and left orders for you and my brother to proceed with the foreclosure. Miss George Washington here refuses—will you tell this little white lie for me?"

"Sure, sure!" Tom chuckled, with a glance at Ann's pale face.

"And then prepare an ad for Sunday's paper for a stenographer. Miss Carey is a little slow learning that a business office is not a Sunday school—"

As the door closed, Mr. Scott swiveled his chair, his pen poised over his check book.

Ann, blue eyes enormous in her pale face, whispered: "Do you mean—I'm f-f-fired?"

"Frankly, Miss Carey," Mr. Scott countered, "your attitude is not consistent with our general business principles. This check will cover a week advance—"

Ann tok the check in shaking hand, and turned slowly to the door.

"Wait!" Mr. Scott held up an imperious hand. "Miss Carey I like your work . . . so, if you can bring yourself even now to convey to Mrs. Jones my regret at having to leave town, you may continue here—at an advanced salary."

Something in the suave voice—Satan on a high mountain—electrified Ann. She whirled to face him, her blue eyes blazing: "No, Mr. Scott!" she retorted: "I don't want this job. I'm resigning—as of now!" She threw the check on his desk, looking straight into his eyes: "When I confessed Jesus Christ as my Lord, I promised to follow His precepts, and He won't let me starve, either!" With that, she marched to the door, bumping squarely into the tremulous Mrs. Jones!

"You are right, my dear," the old lady raised her wrinkled hand to straighten her hat: "Because I offer you a job right now." She pushed ahead of the detaining grasp of Tom Flynn, apologizing in back of her . . . "I need you for my secretary, dear—"

"Your s-s-ecretary!" Ann gasped: "b-but you c-c-can't! Your house—in the slums!"

"Yes, dear, in the slums, just where a Mission house is needed." Mrs. Jones' trembling lips were smiling: "My brother in Texas wrote a month ago that our oil well had petered out—I mortgaged my property. After I reached home yesterday, I found his air mail letter with money, a new well showed signs of activity. As I overheard you tell Mr. Scott . . . 'God Will Provide.'" She opened her handbag before their astonished eyes: "Gentlemen, shall we proceed? I'm paying off the mortgage; the mission will continue."

The radiant Ann saw great respect in Tom Flynn's look upon her. He came close: "Some evening," he whispered, "may I escort you to that Mission?"

STEPS TO CANADIAN CITIZENSHIP

The Canadian Citizenship Branch of the Department of Citizenship and Immigration has recently produced a booklet entitled "The Steps to Canadian Citizenship."

The booklet, in a manner which is easy to understand, deals with a variety of subjects connected with Canadian citizenship. The topics covered are: the Declaration of Intention, the Petition for Citizenship, the Court Hearing, Citizenship of Children, Citizenship of Women, Spouses of Canadian Citizens, Procedures for Special Cases, Loss of Canadian Citizenship, and General Information.

It is felt that this booklet, which is available in both a French and an English version, will be of assistance to citizenship class teachers, editors of the foreign language press and others, in answering questions directed to them on matters of Canadian citizenship.

Faith makes the uplook good, the outlook bright, the inlook favorable, and the future glorious.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твое світло на стежці моїй"

Рік XVIII. Число 9-10. Торонто, Онт. Вересень-Жовтень 1957 September-October Toronto, Ont. Рік XVIII. Число 9-10.

"Хіба ж годиться людині обкрадати Бога? Ви ж мене обкрадаете", — Малахія 3:8

C. H. SPURGEON

ТІ, ЩО ОБКРАДАЮТЬ БОГА

(Скорочений переклад)

Пророки не надавалися б на придворних проповідників, бо в королівських палатах призвичаєні до м'якої мови. Пророк Малахія обвинувачує людей в грабіжництві і в найгіршій його формі, а саме в богозневазі і святотацтві. Він говорить від імени Бога і каже: "Хіба ж годиться людині обкрадати Бога? Ви ж мене обкрадаете." І справді не пасує післанцям неба підхліблюватись до бунтарів. Господь посилає своїх слуг промовляти правду одверто, засуджувати гріх і невірство та проголошувати суд Божий проти всіх, хто і далі живе в неправедності.

Проте пророк Малахія чергує обіцянки з погрозами. І в той час як він є гострим мечем проти зла в людях, він є і цілющою мастю для тих, що свідомі свого гріха і бажають зцілитись. У вірші, що йде за згаданим текстом, сказано: "Принесіте всі десятини в комори в святині, щоб у моему домі було що їсти . . . говорить Господь сил небесних, чи тоді не повідчиняю я вам отвори небесні й не пішлю вам благословення над міру."

1. Поперше, наш текст викликае здивування: "Хіба ж годиться людині обкрадати Бога?" Людина, що являе собою незначне сотворіння, дихання якого залежить від Бога, чи ж ця людина грабуватиме Бога, доброго, справедливого, великого і страшного? В першу чергу здивування постае з факту, що вчинок е цілком неприродній. Цей учинок нелогічний і осуджуе сам себе. Якщо ми маемо Бога, як ми насмілюемось обкрадати Його? Подивіться на поган. Вони мусять знати Бога. Тому, що вони не знають кращого бога, погани роблять собі бога з дерева, каменя або глини. Коли вони зроблять собі цих фальшивих богів, вони поклоняються їм, як справжнім богам. Погани будують для них храми, вівтарі і каплиці. За стародавніх часів люди не мали банків, але коштовні речі, сховані в храмах, були безпечні від грабіжництва. Ніхто не припускав, щоб грабіжник міг залізти в храм.

Люди, які грабували палаци, не насмілювались обікрасти храми Юпітера, Мінерви або Діяни. Ніхто не насмілився ограбувати навіть статую, якщо він думав, що це був бог. Якщо погани не насмілюються грабувати своїх богів, то чи ми насмілимось грабувати Єдиного Живого і Правдивого Бога? Таж як ми маемо стільки світла і знання.

Навіть готи і вандали в дні їхнього нападу на цивілізацію в певних випадках зупинялися перед дверима храму, коли служитель Христа виходив протестувати проти нападу. Якщо дикі народи навчилися поважати святе місце, то чи це не е більший злочин, коли ми, знаючи правдивого Бога, насмілюемося грабувати Бога?

Подруге, грабувати Бога — це найбільша одчайдушність. Якщо злодій грабуе іншу людину, він е рівний з нею. Він мае причину боятись закону, його шукатимуть і покарають. Але що робитеме людина, яка обкрадае самого Бога?

Кримінальність вчинку побільшуеться тим, що його робиться в присутності Бога. Якщо б грабіжник міг якось обікрасти Господа за Його спиною, зухвальство вчинку не було б таке наявне. Але тому, що Бог бачить все, злочин е безсоромний. Найгірші злодії не будуть красти перед нашима очима. Вони крадуть в темряві, або коли нема власника, але коли людина грабуе Бога, то грабуе Його перед Його лицем. Чи ж може людина кидати виклик своему Творцеві? І все ж я покажу вам, як багато з нас різними способами були винні в цьому зухвалому злочині.

Знову ж, обкрадати Бога е велика невдячність. Бог створив нас, тому ми зобов'язані служити Йому. Ми спаслися Його відкупленням, живемо з Його ласки. Він посилае нам поживу і одяг. Чи ж людина може обкрадати свого Добродія? Віруючі в Господа Ісуса Христа, Бог е Ваш Отець і для вас цей злочин буде в сім разів гірший. Чи людина буде обкрадати свого Отця. Невдячність в усі віки і в усіх країнах уважали за найгірший злочин. Невдячність викликуе презирство і її не можна стерпіти. Коли ж людина грабуе Бога — її невдячність записана великими літерами. Це е невдячність, що втопить душу в найнижче пекло. "Чи людина буде обкрадати Бога?" Господи, звільни нас від такого низького поступовання. Це е шкідливе для самої людини. Людина, яка живе для Бога, правдиво і в найкращім розумінні цього слова живе для свого власного щастя. Той, хто грабуе Бога, грабуе сам себе. Згубити Бога — згубити найвище добро. Грабувати Бога — це марнувати свое власне добро, навіть більше — це підписати свій власний смертний вирок. Людина-злодій мае надію, що може втекти від інших людей. Але як людина може втекти, коли вона грабуе Бога? Грабіжники Бога вже знайдені. Бог бачив їх на самім учинку. Як людина може бути такою нерозумною?

II. Тепер я допоможу моїм слухачам перевірити їхню совість і серця. Спершу ми згадаемо звичайні форми цього грабіжництва. Ось вони. Багато людей протягом життя свого, яке тривало лише в наслідок терпеливости Божої, ніколи не прославили Його, ані в серці, ані в молитві. Та їх родини ніколи не поклонялись Богу. Є мужчини і жінки, які тридцять і сорок років, батьки і голови родин, ще ніколи не віддали належного імені Бога. Вони ніколи не прославили Його хвалою, ані зверталися до нього в молитві. Святе ім'я ніколи не було на їхніх устах, окрім як для прокльону. Такій людині я скажу: ти обкрадав Бога ціле свое життя. Він створив тебе, але не мае нічого від тебе. Він годував тебе, й твое дихання в Його руці, але ти не послужив Йому. Якщо людина купуе корову, то сподіваеться молока від неї, якщо людина тримае коня, то чекае на працю, якщо людина мае собаку, то знае, що пес прибіжить на її посвист. Чи Бог, який створив тебе, годуе, зодягае і благословляе нічого не буде мати з того? Багато з вас думають, що коли ви утримуете родини, платите свої борги і живете тверезо, то зробили все, що потрібно. Для вас нема Бога і він е ніщо для вас. Ви живете так якби Бога й небуло. Це е несправедливість супроти найкращого і найвищого Єства.

Інші грабують Бога в той спосіб, що коли їм ведеться добре, ви почуете, як вони кажуть: "Я е щаслива людина." Говорячи так, ми грабуемо в Бога хвалу, що Йому належить, бо всякий добробут е від Бога.

Дехто грабуе Бога, заперечуючи божественність Ісуса Христа. Я не знаю більшого грабіжництва, ніж коли хто відбирае від благословенного Сина Божого Його право бути рівним Богові. Думати про Одвічне Слово лише як про дочасне сотворіння — це е низьке грабіжництво. Вважати Його, чие ім'я е Емануїл—"Бог з нами", за звичайного вчителя чи приклад, а не за правдивого Бога — це е злочинна зрада. Якщо хто так ограбував Христа в Бозі, нехай Господь змилосердиться над ним.

Дехто грабуе Духа Божого, ігноруе Його, не вважае за Божественну особу. Навчати, що людина вільна від покори і виконання законів праведности — це значить ограбовувати Бога. Часом людина не може заплатити боргу, все ж вона повинна прагнути це зробити і визнати свій обов'язок. Людина часто повстае проти суверен-

(докінчення на стор. 2)

Обкрадають Бога

(продовження з стор. 1)

ности Бога і так кривдить свого Творця.

Тепер ми станемо ближче до декого з вас. В цей час я буду говорити про практичні форми грабіжництва. Забагато людей грабують у Бога той час, який належить Йому. Яка частина часу належить Йому для поклонення? Один день із семи і це для нашого власного добра. Христос, наш Господь, усунув непотрібні тягарі, які були пов'язані з днем відпочинку в дні жидівських рабинів. Своїм прикладом і навчанням Він сказав нам, що діла необхідности, милосердя і побожности можна робити в день відпочинку—в неділю.

І все ж багато людей пробують украсти в Бога день, що Він його освятив. Забудьте про Неділю і ви обернете нарід в рабство. Тиждень без Неділі є постійне батрацтво. На жаль, багато людей в країні подають поганий приклад, нехтуючи на святість Дня Господнього. Брати, ми мусимо з усією силою пильнувати святість Дня Господнього, інакше ми стаємо грабіжниками.

Молодь може грабувати Бога, не віддаючи Йому свого серця. Ті, що ніколи не скажуть іншим про Христа, стримуючись від сміливого свідоцтва, так само грабують Бога. Бог спас і благословив тебе, але ти ніколи нікому не сказав про це чудесне спасіння. Ви маєте вплив. Чи ви вживаєте свій вплив для Бога? Якщо ні, то ви грабуєте в Бога дар, який Він призначив для слави свого імени.

Чи люди грабуватимуть у Бога Його частину добра, що вони посідають? Цього не можна промовчати. Як багато з тих, що визнають Христа, ограбовують Бога? Якщо ми є християни, то ми визнаємо, що все, що ми посідаємо, належить Богові. Ви цьому не заперечуєте. Тоді, коли людина нагромаджує для себе все, що вона здобула, чи вона не ограбовує Бога?

Вони дають трохи на Господнє діло, але чи це не грабіжництво, коли вони затримують усе те, що вони повинні були б дати? Можливо, в порівнянні до своїх сусідів вони є щедрі, але в порівнянні до своїх обов'язків супроти Бога, чи вони не ограбували Бога? Якщо ми найбільше витрачаємо свої засоби на самих себе, забуваючи про потреби справи Божої і бідних, чи ми не грабуємо Бога? Праця Господня ніколи б не потребувала жебрання, коли б віруючі були хоч трохи чесні з потребами церкви. Коли я так благаю, хтось починає заперечувати. Але цього не можна оминути. Я не шукаю нічого для себе, але я проголошую вимоги могo Господа. Чи людина ограбує Бога?

Існують окремі форми цього зла. Ось людина слаба і обіцяє Богові, якщо Він поверне їй здоров'я, то вона зробить те чи інше, для Бога. Обіцяй поволі, але плати обіцяне без затримки. Не уподоблюйся Ананії і Сафірі, які затримали обіцяну частину свого добра.

Коротко я закінчу покаянням. Якщо хто відчуває себе осудженим совістю, то зверніться до Бога і Він простить вас. Виправте кривду, яку ви зробили, грабуючи Бога. Ось пророк Малахія каже: "Принесіте всі десятини в комори в святині, щоб у моєму домі було що їсти." Бог вимагає від вас, щоб ви повернули те, що в Нього вкрали. Не на місці казати: "Я жалую" і потім далі робити попередню неправедність. "Принесіте всі десятини в комори в святині." Підтримуйте Його діло. Платіть свою справедливу частину на утримання Його храму не затримуючи нічого. Понад усе ж дивиться на Того, хто один може простити вас.

Лише Ісус Христос може простити вам всі ваші грабіжництва Бога. Він умер поміж двох розбійників, бо багато тих, що обкрадають Бога в країні. Справедливість Божа може бути задоволена і ваші грабіжництва прощені лише в Христі Ісусі. На останнє. Минуле забуто і мої страшні грабіжництва Бога прощені, тому я не буду більше ограбовувати Його. З поміччю Божою це буде моєю найбільшою радістю служити Йому. Амінь.

ЄВАНГЕЛЬСЬКІ КНИЖКИ

У видавництві "Євангельської Правди" можна набути такі книжки:

"Що нам робити, щоб спастися?" Ця книжка містить студії Біблії і дороги спасіння Результат довголітньої праці. Паст. Д. Галенда ——— 0.50

"Збірник проповідей" є незвичайно цінна книжка, яка в коротких розвідках трактує центральні питання християнської віри ——— $1.00

Спомини паст. Івана Бодруґа

(До історії початків реформації серед українців у Канаді, роки 1903-1913)

Коли українці в році 1896 почали масово іміґрувати на стале поселення в Західній Канаді, то ніхто з старих канадійців не цікавився питанням, якої народности або якої віри були наші іміґранти.

Наші іміґранти були на 80% неграмотні люди. Про такий стан грамотности наших іміґрантів посвідчать архіви списку іміґрантів, де кожний дорослий іміґрант мусів власнoручно підписати документ, що він чи вона приїхали до Канади на стале поселення на дарованих землях (Ґомстедах), які Домінія роздавала іміґрантам на поселення і по трьох роках пробуття на тих гомстедах, після малого загосподарення, давала їм декрет на ту землю і повне громадянське право.

Наші іміґранти, як діти бездержавного народу, не були певні своєї назви, своєї расової та народньої приналежности. Знаючи, що батьківщина їх в Европі була Ґаличина або Буковина, записувалися, як галичани або буковинці, а такі, що служили в австрійській армії, почували себе австріяками і так записувалися. Свідоміші одиниці записували себе русинами (Рутініенс). Мала частина українських іміґрантів, сектантів, що приїздили з Великої України, записували себе руськими або малоросами (Мало-Росіянами). Багато було таких нетямущих, що свою народність знаменували своїм віроісповіданням: Греко-католики або Православні.

У тих недавніх ще часах про Україну та українців широкий світ дуже мало або й нічого не знав. Українці західніх земель офіційно почали звати себе українцями перед світом тільки від 1905-го року, коли українські соціялісти у Львові рішили прийняти назву Україна, що її оспівав Т. Шевченко. Соціялісти запровадили цю назву, написавши книжку "Україна Іррeдента." Наша ж іміґрація почалася до Канади за 10 років перед тим маніфестом соціялістів у Галичині.

З лиць наших іміґрантів у Канаді роками пробивалася чорна туга за Рідним Краєм. З дійсної рідної культури вони занесли до Канади свою гарну мову, свої сумні та веселі народні співанки, свої вишивки, писанки та свій великий жаль за багатими візантійськими і народніми обрядами, своїми звичаями та обичаями.

Ані будівлею своїх хат на старокрайовий лад, ані санітарністю, ані своєю ношею, все іншою з кожного села, вони не могли похвалитися перед народами північної та західньої Европи, що поселилися давніше в Західній Канаді. У них через довгі роки на іміґрації загніздилося почуття меншевартости під культурним оглядом. Церкви, ні Греко-Католицька в Галичині, ні Греко-Православна на Буковині, ні навіть українська інтеліґенція в Старім Краю, не зацікавилися долею наших іміґрантів на чужині. Раз наші іміґранти покинули рідний край, їх наше попівство і наша інтеліґенція вважали за навіки пропащих для нації й ними шкода було турбуватися. Всі наші іміґранти на своїх гомстедах і по містах у Канаді здані були на власні сили кувати свою долю на чужині.

Через незнання англійської мови наші іміґранти несміливо приглядалися до господарювання та домашнього життя англосаксонців і по спромозі перебирали від них те, що вважали кращим та практичнішим від свого рідного.

На загал англосакси ставилися до українців вирозуміло і не кривдили їх ні морально, ні матеріяльно. Звали їх "Ґалішенами", з симпатії "бідними Ґалішенами," а з досади — "брудними Ґалішенами".

Зате українські іміґранти давали старим канадійцям дешеву робочу силу по фармах, по лісах, по майнах, по залізницях, при всяких чорних роботах на будові міст і містечок.

ЗМАГАННЯ ДО ЦЕРКОВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Найдужче скучали наші переселенці за рідною церквою. Тільки про церкви велися розмови між нашими людьми, де тільки їх кілька зійшлося догурту. Сотки, а може й тисячі, листів вони писали до своїх душпастирів у Старім Краю з проханням, щоб хтось з українських духовників навідався до них та бодай раз на рік задовольнив їхню жадобу Божого Слова та церковні треби. Писали листи до митрополій у

Львові та в Чернівцях, але звідусюди діставали виминальні відповіді та обіцянки, що хтось із них колись поїде служити їм у Канаді, а покищо — нехай наші переселенці вдаються до місцевих римо-католицьких духовників, бо то одна віра, тільки обряд інший. Це наші уніяти діставали такі відповіді від своїх епископів із Галичини. Буковинські архиєреї відписували буковинцям, щоб вони в Канаді вдавалися до російських панотців-місіонерів в Америці.

Уніятські церковні власті виправдувалися тим, що вони не мають права висилати жонатих священиків до Канади, бо це проти правила було б мати греко-католицьких священиків під своєю юрисдикцією в дієцезіях чисто римо-католицьких у Канаді. Православні ж буковинські ієрархи виправдувалися тим, що між патріяршою Східньою Церквою та Російською Синодальною Церквою складена умова, що де одні мають свою місію, туди другі не сміють посилати своїх душпастирів.

Римо-католицька церква мала в Вінніпеґу двох місіонарів із корінної Польщі. Це були брати, оо. Куляві. Ті місіонери старалися обслуговувати наших людей по колоніях, хоч наші люди дуже неохоче їх приймали і тільки з конечности вдавалися до них з требами. Та й не могли ті два духовники обслужити поляків у Вінніпеґу і залагоджувати духові треби українських переселенців по колоніях, розкинених на тисячу миль вдовжину та на 200 миль вширину по степовій Канаді.

Деколи з Америки доїздили до Вінніпеґу й на близькі колонії в Манітобі греко-католицькі духовники та, задовольнивши конечні духовні потреби, як хрестини, шлюби та печатання гробів, вони знову верталися до Америки на свої вигідні парафії. Отці Нестор Дмитрів та Іван Заклинський були, мабуть, перші греко-католицькі духовники, що бодай раз на рік навідувалися до Канади. Зате російські батюшки зразу загніздились були добре в Алберті й там провадили свою русофільську роботу між нашими іміґрантами. Там, коло Едмонтону, відбувся довгий церковний процес між нашими москофілами та уніятами, що скінчився аж у Лондоні, а наші процесовці повтрачали фарми, бо потрібні були кошти на провадження того процесу. Час до часу доїздили батюшки й до Манітоби та обслуговували наших буковинців.

(Далі буде)

Заклик до колишніх стипендіятів КоДУС-у

Натрапляючи на постійні труднощі в своїй допомоговій акції, Комісія Допомоги Українському Студентству не може занедбати будь-якої нагоди, будь-якого джерела надходжень, щоб задовольнити потреби нашого студентства. Таким поважним джерелом було повернення стипендій.

Протягом 1951-1956 рр. повернуті стипендії складали суму, що досягала щорічно 720-000 фр. (2.000 дол.), але в останньому, 1956 р., це число зменшилося до 626.071 фр. (1.788 дол.). Таке помітне зменшення надходжень із цього джерела могло б означати, що більшість колишніх стипендіятів КоДУС-у допомогу вже повернули, якби не підсумки, що вказують на байдужість великої кількости боржників КоДУС-у. Тоді як Централя КоДУС-у лише від 1945 р. витратила на допомогу круглo 100.000 долярів, від колишніх стипендіятів повернулося в 1951-1956 рр. всього ледве 10% названої суми. Повернення такого цілком незадовільного відсотка одержаних стипендій змушує КоДУС нагадати боржникам про їхній обов'язок не тільки супроти установи, яка ними опікувалася, але й супроти свого громадянства.

Наше жертовне громадянство по цей і той бік океану, в тому числі, — як видно з переліків пожертв у пресі, — наші незаможні робітники й селяни у Франції, навіть наші залишенці в Німеччині й Австрії,— складають щорічно на потреби нашого студенства понад 5.000 дол. Зваживши це, ми почуваємо себе в праві поставити питання: — чи вчорашній студент, який сьогодні заробляє достатньо, не зобов'язаний повернути одержану колись допомогу? Тому КоДУС, який протягом кільканадцяти років турбував наше жертовне громадянство, організовуючи цю допомогу, **ставить до байдужих колишніх стипендіятів гостру і рішучу вимогу: повертати негайно ці громадські гроші, необхідні для дальшої допомогової акції їхнім молодшим товаришам!**

Діючи так, ми глибоко певні, що наше громадянство вітатиме цей, хоч і прикрий засіб **— оголошувати в пресі прізвища і одержані суми тих із колишніх стипендіятів, які досі не виконали свого зобов'язання.**

Вважаємо за свій обов'язок висловити тут подяку тим, хто до 1957 р. повернули повністю або сплачують частинами одержану від КоДУС-у допомогу.

Всі газети просимо передрукувати заклик.

Централя Комісії Допомоги Українському Студенству.
KoDUS, 27, rue des Bauves, Sarcelles (S. et O), France

Оповістка КоДУС-у

Комісія Допомоги Українському Студентству (КоДУС) звертається до всіх **кандидатів на допомогу в 1957-1958** учбовому році з проханням **надсилати заяву** через наші представництва, або в країнах, де представництва немає, безпосередньо до Централі в Сарселі **— не пізніше 1 листопада 1957** р. Кандидатами на стипендію в розмірі 12-20 ам. дол. щомісячно можуть бути українські студенти високих і найвищих кляс середніх шкіл.

До прохання належить долучити: 1. — Короткий власноручно написаний життєпис із зазначенням ходу дотеперішніх студій та дисциплін, які кандидат хоче студіювати й де саме. 2. — Свідоцтво зрілости, або завірений відпис, або свідоцтво про попередні студії. 3. — Посвідку про запис на школу, посвідки про складені іспити чи кольоквії, або посвідку про одержання докторської праці, з поданням теми й приблизного часу її тривання. 4. — Опінії й рекомендації відповідних шкіл, професорів і студентських станових організацій. 5. — Посвідку про незаможність кандидата від українських установ і заяву про матеріяльне становище та розміри і джерела іншої допомоги. 7. — Зобов'язання повернути отриману допомогу після закінчення студій.

Водночас Комісія Допомоги Українському Студентству оголошує, як щорічно, **конкурс на одну стипендію із Стипендійного Фонду ім. Зенона Кузелі** для студента українознавства в рямцях славістичних студій (мова, література, історія, етнографія і т. д.) **і на одну стипендію із Стипендійного Фонду ім. Євгена Храпливого і Романа Димінського** для студента економічних наук. Стипендії в розмірі по 50 ам. дол. щомісячно, призначені для українських студентів названих дисциплін на одному із західньо-европейських університетів. Додаткові інформації про умови конкурсу дає Президія КоДУС-у.

Крім цього, Президія КоДУС-у нагадує, що в справі стипендій для студій в Еспанії слід також надсилати зголошення до Централі КоДУС-у, або до Української Студентської Громади в Мадріді.

За Централю Комісії Допомоги Українському Студенству,

Проф. д-р О. Кульчицький, в.р.
голова.

Т. Волошин, в.р.,
секретар.

Адреса КоДУС-у:

KoDUS, 27, rue des Bauves, Sarcelles (S. et O), France

Всі газети просимо передрукувати оповістку.

НОВЕ ВИДАННЯ!

Вийшло з друку перше й друге, а незабаром вийде і третє число нового журнала Головної Управи СВУ під назвою:

"МІСІЯ УКРАЇНИ"

Цікаво і свіжо насвітлено шляхи до виборення незалежної держави.

Видано журналів обмежену кількість.

Ціна одного примірника — 35 центів. Річна передплата — 2.00 доляри.

Замовлення слати на адресу:

MISSION OF UKRAINE
Box 1051 Postal Station "C"
Toronto 3, Ont., Canada

НОВИНА НА КНИЖКОВОМУ РИНКУ!
ПЕРША І ЄДИННА УКРАЇНСЬКА ЕПОПЕЯ
"ПОПІЛ ІМПЕРІЙ"
Юрія Клена
Ціна — 3.65 дол.
За редакцією Є. Маланюка. Коштами української будівельної спілки "Сейф-Вей Констракщен Ко. Лтд."

★

Передплата за люксусовий семитомник "Творів Юрія Клена" (близько 3.000 стор.) — 20 дол. Передплату приймає:
JURIJ KLEN FOUNDATION
575 Queen St. W.
Toronto 28, Ont., Canada
Телефон — EM 4-1643

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.

РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

"Їх треба розстріляти в спину"

Чи читач може вгадати, хто б міг закликати до мордування невинних людей таким способом? Дехто відразу сказав би — це, мабуть, якийсь кат із МВД. Інші знову вгадували б, що це якісь грабіжники, які, ограбувавши людей, хотіли б позбутись свідків свого злочину. Усі вищезгадані і подібні вгадування хибні. 15-го серпня, 1956 р., в церкві "Непорочного Серця Марії" (Росаріо, Арґентіна), представник епархіяльного епископа Каджіано по радіо виголосив святочну проповідь з нагоди посвячення електричного органа. Під час своєї промови цей католицький ієрарх категорично зазначив, що арґентінські протестанти, які не шанують Діви Марії, є зрадники традиції. Він закликав: "Їх треба розстрілювати в спину, як розстрілюється зрадників батьківщини".

Отже, українці можуть потішати себе думкою, що не тільки в них одних мають місце отакі скрайні вияви морального дикунства і нетолерантности.

У спомнинах паст. Подворняка ми читаємо, як подібне "толерантне" і "культурне" трактування протестантів практикував католицький провід і на рідних землях. Методистська церква в Арґентіні, протестуючи проти цього брутального нападу, слушно вказує на непослідовність цього заклику "розстрілювати протестантів в спину," згадуючи, що якраз під час цієї "побожної відправи" посвячення органа, на цім посвяченім органі виконували композиції Івана Севастіяна Баха — одного з найбільших єретицьких протестантських композиторів, який втілював свої глибокі протестантські релігійні переживання в своїх безсмертних творах. Отже згідно з рецептою святочного промовця і його треба було б розстріляти в спину.

Згадана подія є ілюстрацією факту, що ритуалістичні церкви всюди перетворюють науку Христа, повну благодаті і любови, на проповідь ненависти, нетолерантности і жорстокости. Чи вони мають право називати себе церквою Христовою — нехай судять сам читач. Цікаво, що, проповідуючи ненависть і нетолерантність супроти протестантів, ритуалісти самі користаються повною свободою в протестантських країнах, де не тільки ніхто не закликає людей, щоб вони вбивали католиків, але в усім їх трактується як рівноправних громадян. Ще Христос навчав, що кожну людину і рух пізнається по їхніх плодах.

Шукаю сенсу

Від юних днів бурхливих і захланних,
як Діоген-дивак із ліхтарем,
шукаю сенсу у житті старанно,
переглядаючи минуле день за днем.

Дивлюсь на все спокійно і тверезо,
без зайвих скарг і навіть каяття,
немов аптекар ліки на терезах,
сумлінно важу все своє життя.

І бачу вчинки славні і неславні,
уламки щастя з лихом пополам,
і помилки великі, непоправні,
не бачу злочинів і на сумлінні плям.

Весь час ішов через терни, яруги,
серед пожеж, у сполохах заграв,
і все ж, коли б судилось жити вдруге,
цей самий шлях напевне б я обрав!

35-ий Собор Українського Євангельського Об'єднання

Собор УЄО, що недавно відбувся в Гамільтоні, знаменний духом доброї волі і щирістю учасників з'їзду. Всі течії і фракції українського евангельського руху на цім континенті були добре зарепрезентовані. Дискусії велися в одвертім дусі, але з ясним бажанням добра для руху і тим, з ким різні напрями різнилися. На соборі панував дух молитви і толерантности та взаємної пошани.

У такій атмосфері праця собору не могла бутя інакшою як тільки позитивною. Продисковано і розв'язано ряд важливих питань, над іншими вирішено перевести глибші студії. Таким питанням була проблема української молоді — хлопців і дівчат у Канаді і Сполучених Штатах, які з різних причин не набули достатнього знання української мови. Констатуючи цей сумний факт, собор все ж не міг нехтувати потреби проповідувати благовістя і серед них. Оскільки неможливо було прийти до одностайного розв'язання цього важливого питання, собор призначив комісію для вивчення цього питання з тим, щоб результати цього вивчення були подані на наступнім соборі УЄО.

Працю УЄО усистематизовано й прийнято перший раз в історії УЄО вистачальний бюджет. Кожна громада має внести половину свого оподаткування протягом місяців вересня-жовтня, а решту протягом року. Успіх усієї праці УЄО залежатиме від ретельного виконання цієї ухвали собору УЄО. Оскільки ухвалення цього оподаткування засноване на добровільності і любові до благовістя і свого народу виконання бюджету для кожної громади є питанням її віри і гідности. Маючи на увазі дух, що панував на соборі, нема сумніву, що всі громади, які прийняли ухвалу про оподаткування і ствердили через своїх представників, її якнайшвидше виконають.

Уперше в історії УЄО обрано на голову УЄО лаїка бр. Петра Ковальчука, загально відомого і поважного підприємця з Нюарку. Для евангельського руху більша участь лаїків є незвичайно важлива. Слід ствердити, що на соборі в Гамільтоні кожна громада, окрім своїх пасторів, була запрезентована сильною делеґацією лаїків. Це є одна з рис собору, яка свідчить про оживлення і скріплення евангельського руху серед українців.

Інформації про склад нової управи і резолюції собору подаються окремо.

ЗАПИТАННЯ

Слава Ісусу Христу!

Прошу дайте відповідь: Чи Святий Дух зійшов на учнів Господа нашого Ісуса Христа в неділю, чи в понеділок по Зелених Святах, як це мені доводить один знайомий?

Ваш найменший брат,
М. Дзяман.

★

Слава навіки!

В старозаповітні часи у жидів день п'ятидесятниці припадав на п'ятидесятий день після того як дозрів перший ячмінний колос — 3 Мойс. 23:11. Це було хліборобське свято своїм змістом. Пізніше визначний жидівський рабин Маймонід надав цьому святові значення національного празника, як дня народження жидівського народу.

Це свято набрало цілком нового і відмінного значення для Християнської церкви, бо в цей день зійшов Святий Дух на учнів, тим самим розпочавши нову еру в житті церкви.

Християнський день п'ятидесятниці не співпадав із жидівським, бо Святе Письмо каже, що "Як скінчився день п'ятидесятниці" — Діяння 2:1, то тоді сталася подія, описана у другім розділі Діянь апостолів.

Традиція стародавньої церкви твердить, що перша п'ятидесятниця припала була на неділю, та католики й інші називають цей день в Канаді "Гвітсандей".

Нам здається, що питання про те, в який саме день Дух Святий зійшов на учнів Христових, не є найважливішим. Той факт, що Святе Письмо подає дату дуже загально, є цьому доказом. Найважливішою річчю в цій надзвичайній події є факт Присутности Святого Духа і початок нової духової ери в житті церкви і людства.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

В справі перекладу Біблії

Раптово українці збагатилися на нові переклади Святого Письма. Брітійське Біблійне Товариства друкує "православний" переклад проф. Огієнка. До речі, помагали йому видавати цей переклад і запросили до праці ніхто інший, як українські протестанти, хоч перекладач і не любить про це згадувати.

Д-р Хомяк кінчає "католицький" переклад Біблії, який має бути готовий восени. Можна сподіватись, що в цім перекладі всюди, де тільки можна, слово "покаяння" буде замінене словом "покута" або якімсь подібним.

Хібащо Д-р Хомяк рішив зробити точний переклад. Аналогічно проф. І. Огієнко радикально змінив науку Нового Заповіту, переклавши, що Христос прийшов не "сповнити" закон, а "доповнити". Так само у нього "праведний буде жив з віри," а не вірою і т.д.

Ходять чутки, що група протестантів заходилися робити точний переклад. Отже, окрім Кулішевого перекладу, будемо мати ще три.

Усе це помноження перекладів викликав переклад проф. Огієнка, який наочно є "православним".

Безперечно, була велика помилка починати за кордоном новий переклад в той час, як не було ані знавців, ані фахових сил, які могли б зробити добрий переклад. Ті, що взялися до перекладів, виявили лише сектярський дух, немилосердно переробляючи Святе Письмо на свою "теологію" та нехтуючи зміст.

Наймудрішою річчю було б залишити переклад П. Куліша, зробивши в нім лише конечні мовні поправки. Це є один з найкращих перекладів, що існує. Ми не кажемо, що він перфектний. Переклад Куліша однаково вживали в своїх школах і церквах греко-католики, православні і евангелики. Отже був спільний ґрунт, який тепер зникає, бо кожна церква має тепер "свою Біблію". Цю анархію ледве чи вдасться швидко полагодити, хібащо за одно або два покоління і то на рідних землях. Так особиста амбіція, шукання "слави" і т. і. знову завдали великої шкоди важливій духовій справі.

Вийти з честю з цієї ситуації буде тяжко, хіба що хтось видасть поправлений переклад П. Куліша і цей переклад витіснить інші, бо він має за собою десятки років ужитку, добру традицію і велике ім'я.

Трагедією української еміграції є відсутність примусу правдивої наукової опінії. Кожний іменує себе яким хоче фахівцем і науковцем першої ліпшої галузі знання, беручися до всякої наукової праці без страху. Наші часописи повні "наукових" статтей з найдивовижнішими теоріями і вигадками ніби наукового характеру.

Ви бачите в авторів претенсії на нові оригінальні винаходи і переклади, тоді як насправді все це є остільки ж наукове як і вибрики клоунів у цирку. Зупинити все це "наукове дилетанство" нема кому. Можна було б дивитися на цю повідь доморощених церковних і світських "науковців" з гумором, якби від цього не терпіли загал і повага української еміграції.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Закінчено друком 6-ий зошит Словникової частини Енциклопедії Українознавства. Як і попередні зошити, і цей вражає багатством і різноманітністю матеріялу.

Пророблено велику наукову працю. В обставинах еміграційного життя це не абияке осягнення і співробітники ЕУ заслуговують на щире признання від українського загалу. Те, що кількість уділеного місця різним особам не завжди відповідає їхнім заслугам і впливам у житті народу чи їхній суспільній вазі, мабуть, залежить від того, що неможливо дістати про всіх видатних українців повних інформацій. Знову ж видавці мусять бути приготовані до можливого невдоволення деяких сучасних "діячів" чи "отців духовних", якщо їм буде уділено в енциклопедії менше рядків, ніж вони хотіли б. Треба визнати, що видання "Словникової енциклопедії" є незвичайно комплікована праця, крім того, великої делікатности. Тому не дивно, що часом маловідомий "отець духовний", або місцевий "діяч" дістає більш рядків, ніж поважні історічні постаті. Але з цим лихом в еміграційних обставинах редакція ЕУ, мабуть, нічого не зможе зробити. Тут—хто купує або платить — той і поганяє.

ЧОМУ ПРЕСВІТЕРІЯНИ ХРЕСТЯТЬ ДІТЕЙ?

(Виправивши трохи мову, ми передруковуємо цю статтю на прохання читачів. Уперше вона була надрукована в "ЄП" за січень 1944 р.)

Редакція

Для більшого зближення евангеликів різних деномінацій є важливим взаємне розуміння характеру ріжниць, що їх ділять. Коли віруючі одної деномінації похоплять становище іншої деномінації, то їм легше подати руку один одному. Нетолерантне, фанатичне ставлення одних віруючих до інших завжди побудоване на ігнорантності. З метою побільшити це взаємне порозуміння, що вже має місце серед українських евангеликів, ми хочемо подати евангельські підстави щодо пресвітерської практики хрещення дітей.

Спершу ми розглянемо різні заперечення проти хрещення дітей:

Заперечення І. Нема ясного наказу про хрещення дітей. Це заперечення має два кінці. Якщо нема наказу хрестити дітей, то так само нема і заборони. Треба пам'ятати, що Біблія не є книгою правил, але книга засад. Досліджуючи засади і принципи віри щодо питання про хрещення дітей, ми можемо легко усталити правило, чи треба хрестити дітей чи ні.

Знову ж зовсім не було потреби для такого наказу про хрещення дітей, бо хрещення зайняло місце обрізання. Як дітей обрізувано, так їх належить і хрестити. Це буде доведено пізніше. Ті, що підносять це заперечення, непослідовні. В святому Письмі також нема ясного наказу про дотримування неділі замість суботи. В Писанні нема наказу, щоб жінки брали участь у Господній Вечері, проте всі віруючі твердять, що так повинно бути, бо це випливає з науки Святого Письма. Отже, заперечення, що в Святому Письмі нема безпосереднього наказу про хрещення дітей, не має ваги.

Заперечення ІІ. Діти не розуміють хрещення.

Це є так. Немовлятко не розуміє зовсім, що з ним робиться в церкві при хрещенні. Але маленькі діти не розуміли також і обрізання в Старозаповітні часи і все ж Бог уставив обрізання як печать Його Заповіту Милосердя. Певно, що наші опоненти не будуть сумніватися в мудрості Божій, тому що Він уставив тайну обрізання для дітей, хоч діти її зовсім не розуміли. Чи дитина розуміє, що гріх Адама зараховано їй? Ні! Чому ж тоді вона потребує розуміти, що праведність другого Адама (Христа) так само зараховується їй? Якщо Бог зараховує гріх без знання і розуміння немовляти, то Він таким же способом зараховує йому і праведність, без його знання і розуміння.

Звичайно обов'язок батьків — навчити дитину про значення хрещення, як тільки дитина буде здатна це розуміти.

Заперечення ІІІ. Марка 16:16. "Хто увірує й хреститься, — буде спасенний, а хто не увірує — осуджений буде" Цей вірш дуже часто уживається, як заперечення хрещення дітей. Кажуть, що цей вірш навчає, що віра мусить попереджувати хрещення і тому, що дитина не може вірити, її не можна хрестити. Треба пам'ятати, що цей вірш є місійний вірш. Він слідує за наказом Христа: "Ідіть по всьому світу й проповідуйте евангелію усякому твориву." **Звичайно, ви не можете проповідувати немовляткам. Тому 16-ий вірш стосується тільки дорослих. Він не може бути запереченням проти хрещення дітей, бо їх не має зовсім на увазі.** Текст має на увазі лише ненавернених. Коли такий чоловік навернеться, то його належить охрестити. Коли наші місіонери ідуть в поганські країни, цей вірш є їх наказом. Коли батьки увірують, тоді діти стають спільниками заповіту і їх належить охрестити. Інакше виходило б, що всі немовлятка погибнуть, бо вони не можуть вірити, тоді як Христос каже, що таких є Царство небесне.

Заперечення IV. Досвід доводить, що хрещення дітей не має в багатьох випадках ніяких результатів. Це заперечення означає, що декотрі з тих, що їх охрещено в дитинстві, коли виростуть, то не стають вірними. Вони стають невірними. Це правда. Але це є так само правдою і у відношенні до дорослих, котрих охрещено в зрілім віці. Це заперечення однаково стосується всіх. Бо відпадають від віри так само часто й ті, що

(продовження на стор. 6)

Хрещення дітей

(докінчення з стор. 5)

хрестилися в старшім віці.

Ми повинні пам'ятати і всі віруючі згоджуються з цим, що саме хрещення не спасає. Хрещення є лише зовнішнім символом внутрішньої зміни. Без цієї внутрішньої зміни, що залежить від благодаті Духа Святого через Ісуса Христа, всяке хрещення не матиме жодних наслідків.

Часто перебільшується значення хрещення. Розбійник на хресті спасся без хрещення зовсім. Апостол Павло пише: "Дякую Богові, що я нікого з вас не хрестив." Сила хрещення подібна до певних законів природи. Закон природи каже, що посіяне зерно в нормальних обставинах виросте і дасть плід. Але закон природи цього не гарантує в кожнім окремім випадку. Можуть бути такі випадки, що через певні обставини урожаю не буде.

У хрещенні ми маємо певні обіцяння від Бога, що в нормальних обставинах, коли батьки виконають свою частину, ці обіцяння мають сповнитись, але хрещення цього не ґарантує, як якусь невідкличну річ.

У хрещенні дитина приймає обіцяння Божі. Ці обіцяння не є абсолютні. Як скажемо не є абсолютним закон природи, що посіяне зерно мусить вирости. Проте загально в більшості випадків ви знайдете, що ці благословення справджуються на дітях віруючих людей, що прийняли хрещення. Так само як в нормальних умовинах велика більшість посіяного зерна виросте і стане пшеницею. Нехрещені діти позбавлені цього загального благословіння і цієї можливости, проте це не значить, що вони не можуть спастися, навпаки, церква вірить, що всі діти, котрі вмирають немовлятками, мають життя вічне. Але в більшості випадків, коли батьки невіруючі і дитина виростає нехрещена, то вона підпадає під владу світу і багато з них через це переносять великі терпіння. Якщо вони, виросши, не розкаються, то гинуть. На безводнім кам'янистім ґрунті ви не сподіваєтесь урожаю. Коли віруючі батьки хрестять дитину, вони забезпечують їй добрий ґрунт для зросту через обіцяння Божі і в більшості випадків такі діти виростають у любові Христовій.

Хрещення дітей також проголошує суверенність милосердя Божого, що спасає людей в час, коли вони самі не зробили нічого доброго або лихого.

Щодо способу хрещення, то слово хрестити (баптідзо по-грецьки) має всілякі значення, що включає не тільки занурення, але й кроплення. Наприклад, І Коринтян 10:2 говорить: "І в Мойсея хрестилися в хмарі і в морі". Тепер Ізраїльтяни, коли переходили море, то не були в воді зовсім, вони перейшли по сухому, все ж про них сказано, що вони охрестились у морі. Проте, Фараон і египтяни були цілковито занурені в воді, але погинули.

Петро в своїм Першім посланні розділ 3 вірші 20, 21, пише, що спасення Ноя в ковчезі є образом хрещення. Проте, Ной не був зовсім у воді, але був у воді погибаючий світ.

Оскільки хрещення є знаком і печаттю, кількість води, ужитої при хрещенні не є важливою річчю. Важливе те, що значення символу дотримано. А найважливішою потребою, без якої ніяка форма хрещення не матиме жодного значення, це є народження звиш.

Тепер ми перейдемо до позитивного викладу науки про хрещення дітей.

Для повного розуміння становища пресвітерських церков важливо мати на увазі, що Церкви Старого і Нового Заповіту продовжують одна одну, та що вони творять в Христі нероздільну єдність.

Ми повинні пам'ятати, що віруючі Старого Заповіту спасалися кров'ю Христа так само, як і віруючі, що живуть в часи Нового Заповіту. В Церкві Старого Заповіту діти були також почислені. На ознаку їх спасіння милосердям Божим кожне з них було обрізане. Якщо діти мали місце в Церкві Старого Заповіту і були почислені з спасенними та мали на собі символ спасіння-обрізання, то логічним є сподіватися, що і в часи Нового Заповіту милосердний Господь так само матиме місце для дітей в своїй Церкві та що цей факт буде підтверджений певною Тайною (Сакраментом). Якщо кров Ісуса Христа могла спасти немовлятко в часи Старого Заповіту, то є певним, що вона має силу спасати діточок і в Новій Діспенсації. Доказ із Святого Письма про хрещення дітей є в науці про Заповіт. Заповіти Божі мають визначне місце в науці Святого Письма і їх негодиться нехтувати. Ми подаємо науку про Заповіти в окремих параграфах нижче.

І. Заповіти це угоди між Богом та певними особами і їхніми дітьми.

Бог уклав угоду з Адамом. Якщо б Адам виконав свою частину Заповіту, то він мав би життя вічне. Якщо він виявив би себе непокірним, він мав напевно вмерти. Цей Заповіт називають Заповітом Діл. Заповіт Бога з Адамом стосувався не тільки Адама, але й усіх його нащадків тому гріх Адамів зараховано кожній дитині. Див. Римлян 5:12.

Бог мав Природний Заповіт із Ноєм. Обіцяння цього заповіту стосувалися не тільки Ноя, але й дітей його також.

Бог укладав угоду з Давидом, що його дім і царство будуть усталені навіки. Соломон пригадує це в своїй молитві. Див. І Царів 8:22-26.

ІІ. Бог установив Заповіт свого Милосердя з Авраамом і його насінням.

Заповіт Милоосердя підсумовано в Слові Божім так: "І поставлю мій заповіт між мною й тобою, і нащадками твоїми по тобі в їх родах про віковічний заповіт, щоб мені бути Богом тобі і нащадкам твоїм по тобі" І Мойсея 17:7. Бог установив Заповіт не тільки з Авраамом, але з його нащадками. Прочитайте з Послання до Галат 3:29.

ІІІ. Цей самий Заповіт Милосердя продовжується для всіх віруючих і в часи Нового Заповіту.

Цей Заповіт Милосердя був усталений з Авраамом. Його надано Гебрейському Народові. Його було дано так само віруючим Нового Заповіту без расової різниці. Патріярхальна родина, Ізраїль Старого Заповіту, Християнська Церква творять одну єдність у Заповіті Милосердя. Вони являють три різні форми тієї ж самої єдности в однім Заповіті. Біблія вчить про це явно. Ми читаємо в посланні до Галат розділ 3-ній вірш 7-мий: "Знайте ж, що хто од віри, ті сини Авраамові". Так само в 29-му вірші цього ж розділу: "Коли ж ви Христові, то ви насіння Авраамове, і по обітованню нащадки". Цебто, якщо ми маємо віру в Христа Ісуса, ми стаємо дітьми Авраама. Тоді ми є нащадки Заповіту Милосердя, що його Бог дав Авраамові. Це саме сказано також і в Посланні до Єфесян 2:11-13. Погани вірою в Христа стають близькими до громади Ізраїлевої.

Ця правда чудово зілюстрована в прикладі оливного дерева. Див. Римлян 11-тий розділ. Декотрі вітки (невіруючі жиди) відрубано. Декотрі вітки (віруючі погани) прищеплено до оливини. Але оливне дерево залишається те саме. Бо за всіх часів існувала і існує лише одна церква Христова, хоч вона в різні часи набирала різних форм. Стефан проголошує, що церква була і в пустині. (Див. Діяння 7:38.) Для нього існувала лише одна церква. З цього ясно, що Заповіт Милосердя, що його мав Авраам, так само стосується і до віруючих Нового Заповіту.

IV. Тому, що діти були членами церкви Старого Заповіту, вони тим самим є членами і Новозаповітньої Церкви за наших днів.

Доказом цього є слова нашого Спасителя. (Див. Марка 10:14): "Побачивши ж Ісус прогнівився, і каже їм: Дайте дітям приходити до мене і не бороніть їм, таких бо царство Боже." Христос включив дітей в Царство Боже, чи ми виключимо їх із церкви? Якщо діти не є членами церкви, то вони тоді не є членами Христа. Бо церква є тіло Христове. Що тоді має статися з дітьми, коли вони умирають немовлятками? Якщо людина вмерла поза Христом та небула членом універсальної церкви Христової, то яку надію вона може мати на спасіння? Єдина підстава віри, що всі діти, які вмирають немовлятками, матимуть життя вічне, будується на науці про Заповіт Милосердя, що стосується не тільки дорослих віруючих, але так само і немовляток.

Апостол Петро в другому розділі Діянь каже: "Для вас бо обітниця і для дітей ваших, і для всіх далеких, скільки їх покличе Господь Бог ваш". Петро вчить, що обіцяння спасіння стосується так само і дітей віруючих.

Апостол Павло в Посланні до Єфесян звертається до дітей як до членів церкви. Лист до Єфесян звернено до Святих у Єфесі. Прочитайте 6-й розділ цього Послання. Такий самий метод ужитий і в Посланні до Колосян. Зверніть увагу на слова до тюремника в Филипах: "Віруй в Господа Ісуса Христа і спасешся ти і

ДІМ ТВІЙ." Чи це не значить, що коли б тюремник увірував, то його діти так само мали б участь у Заповіті Милосердя?

V. Як обрізання було знаком і печаттю членства в Старозаповітній Церкві, так само хрещення є знаком і печаттю членства в Новозаповітній Церкві.

У Старім Заповіті знаходимо дві Тайни: Обрізання і Пасху. У Новім Заповіті маємо також дві Тайни. Господня Вечеря займає місце Пасхи. Нема сумніву, що хрещення займає місце обрізання. Духове значення обрізання і хрещення однакові. З Римлян 4:11 навчаємось, що обрізання є: "печать праведности віри." Хрещення є так само знак і печать праведности віри.

Обрізання означало духове очищення від гріховної нечистоти. (Див. 5. Мойсея 10:16, 30:6. Єремії 4:4. Езекиіла 44:7, Колосян 2:11). І це є точне значення хрещення, як воно пояснене в Посланні до Римлян 6:3-6.

Обрізання означало прийняття в Старозаповітню Церкву. Поганин міг стати членом Старозаповітньої Церкви лише через обрізання. Хрещення так само означає прийняття в Новозаповітню Церкву. (Див. Гал. 3:27, 1 Кор. 12:13).

З цього випливає, що тому, що дітей обрізувано, то належить також їх і хрестити. Ті, що відкидають цю науку, стоять перед трудною проблемою. Якщо людина може стати членом церкви лише у випадку, коли стане цілком свідомою, то тоді очевидно, що діти не є членами церкви. Чи ці брати готові твердити, що кожна дитина, яка вмирає малою, іде на вічну погибіль? Якщо ні, і малі діти спасаються кров'ю Христовою, то на якій підставі відмовляється їм в хрещенні, що є лише знаком і печаттю спасіння?

АНГЛІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

П. Іван Саластин видав англійсько - український словник, що містить у собі 33,500 слів. Ціна словника знижена з $5.00 до $3.50, при чому автор жертвує з кожного словника, проданого українським евангеликам, $1.00 на УЄО. Словник можна замовити від автора по адресі:

Mr. JOHN SALASTIN
104-25-114th Street,
Richmond Hill 19, N.Y., U.S.A.

Чи закон Господа Бога і релігійно-партійний закон — рівні?

"Більше треба коритись Богу, ніж людям" — Дії 5:29; 4:19.

Кожна людина, що творить будь-яку релігію, партію чи організацію, пише для неї закон-устав і вимагає, щоб усі, хто стає членом, притримувались даних приписів. Коли ж хто нівечить даний закон, того попереджують, судять, а то й виганяють за зламання закону. Отже, людина, "в якої тільки й духу, що в ніздрах"— Іс. 2:22, вимагає підкорення їй і вживає певні кари.

Трапилось мені кілька подій у свій час, що й примусили написать оцю статтю.

Одного разу, коли я читав Св. Письмо, підходить до мене один приятель (ревнитель католицизму) і, побачивши книгу Св. Письма, заявляє: "Коли хто не має своєї віри, завжди читає оцю "чипуху"... Мовляв, тільки через це читання виходять зрадники України та різні відступники від своєї віри, отже, треба триматись тільки своєї віри. Коли ж я нагадав історію його прадіда і якої віри він був, він зразу, відходячи, заявив: "А я таки не відступлю!"

Другий випадок стався з православним ревнителем, який заявив: "Ти не звертай уваги на Св. Письмо, бо його можна крутити як ти хочеш, ти тільки слухай православних, бо через нього ідуть хто куди хоче."

Після такого вияснення своїх релігій (бо так їх учить духовенство), справді можна заблудить, не знати де, бо ж бути в православних горе (тільки католицька "батьківська" віра), а бути в католиків — ще гірше (бо православні "фактами" доводять, що тільки вони "правдиво вірять" — мовляв, і назва наша "правдиво - славлена - православна). Де ж бути і де шукати віри в Бога і Ісуса Христа? Щоб знайти на це питання відповідь, я заходився читати Св. Письмо, але і тепер зустріваюсь з нікчемністю тверджень православних і католиків. Один каже: "коли прочитаєш, то здурієш". Другий: "Її не можна читать усієї, бо там пишуть про жидів", і що вже одна жінка одуріла, прочитавши, і що це "чипуха" і багато інших видумок ритуалістичного духовенства. Душі ж ритуалістичного духовенства заросли чагарником поганської обрядовщини. А я, любі мої, продравши чагарник обрядовщини, знайшов дорогу до Св. Письма, звідки мені відкрилась чиста і ясна дорога до нового життя і правди і дорога до вічного життя. Цю дорогу мені вказав Сам Христос. Він сказав: "Я дорога й правда й життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки мною" — Ів. 14:6. Отже, дорогі брати і сестри, не будьте заблуканими вівцями, і не блукайте в чагарниках обрядовщини, а шукайте дороги життя і правди в Ісуса Христа — Бога нашого, бо ця дорога чиста і вільна. Лише вас, любі мої ритуалісти, обсадили вузьким терновим чагарником обрядовщини, щоб коли прийде слушний час, надіти на вас терновий вінець, ради своєї зарозумілости. Отже, любі мої, ідіть цією дорогою. Сам Христос кличе вас: "Прийдіть до мене, всі знеможені та отягчені, я впокою вас. Візьміть ярмо моє на себе й навчіться від мене: бо я тихий і смирний серцем; то й знайдете відпочинок душам вашим. Бо ярмо моє любе, й тягар мій легкий" — Мат. 11:28-30. А цей тягар справді легкий і він не вимагає від вас багато, лише: Не вбивай, не роби перелюбу, не крадь, не свідкуй криво, поважай батька твого і матір і люби ближнього твого, як самого себе — Мат. 19:18-19; Мат. 10:19. Оце є правдиві засади християнина, і хто їх виконує, може з певністю сказати, що він християнин. Чи так є в членів ритуалістичних релігій і чи духовенство вимагає цього? Придивімось до рих релігій не тільки з преси, а й з приватнього життя. Читаючи газети, бачим, що в них від "найпреосвященнішого" до найменшого партійця один на одного і на їхніх прихильників, виливається усю ненависть: комуніст, агент НКВД, зрадник, східняк, західняк, галичанин, москаль, поляк, відступник і переступник і багато іншої нікчемности, як отбити, перебити, чистити, перечистити. Кого і защо? Адже ж ми діти одного Бога, діти одної матері, України, і маємо одну мову. Хто ж у цьому винен, як не ритуалістичний провід? Св. Письмом — як вони кажуть, можна крутить, куди хочеш і як хочеш. Ні, панове, там не вкрутиш: "Якби ви вчились так, як треба, то й мудрість би була своя" (Т. Шевченко).

В католиків ще й досі Св. Письмо читають по латині, щоб людей тримати на такому рівні, на якому їм треба, а не так, як Св. Письмо вимагає: "Але в церкві волію п'ять слів зрозумілих сказати, щоб і інших навчити, а ніж десять тисяч слів чужою мовою" — 1 Кор. 14:19. А в православних тільки словом "правдиво-славленим" орудують вліво і вправо, немов би це слово мало якесь значення щодо вірування в Бога і Ісуса Христа. А люди, не читаючи Св. Письма, ще й досі вірять традиції Візантії та Риму, які з християнством не мають нічого спільного.

Підеш в хату до православного, якого діти ходять до релігійної школи, і вже чуєш, що вони знають, що то є католик, бандерівець, мельниківець, жид, зрадник, баптист, евангелик, протестант та іншу непотріб, і що це все треба тільки ненавидіти.

В католиків теж саме, коли не гірше: не хоче навіть привітатися, коли знає, що то не є католик. Всі вони є члени правдиво-славлених релігій ритуалізму. Чи це можливе в християнській спільноті — церкві? Св. Письмо заперечує це.

Зате в ритуалістів це можливе, бо ж кожен член дасть річну вкладку, дасть на тарілку, а там ще щось придумають: сповідь на вухо та відпущення гріхів. Йому духівник, замість Бога, все простить, і вже буде святий. Чи це не бізнес? Св. Письмо про це каже так: "Нехай срібло твоє зостанеться з тобою в погибіль, бо ти думав набути дар Божий за гроші. Нема тобі частки, ні уділу, бо серце твоє перед Богом не праве... Покайся за це лихе діло своє й проси Господа, може прощений буде тобі замір серця твого"—Дії 8:20-22, та, що "не добре величання ваше; хіба не знаєте, що трохи квасу все місиво заквашує"—1 Кор. 5:6. Отже пильнуйте, бо не на лице "Не дивиться Бог на особу, але в кожнім народі приємний Йому, хто боїться Його й чинить правду" — Дії 10:34-35.

Дорогі брати і сестри, продирайтесь через чагарник ритуалістичної обрядовщини до законів Бога живого, до криниці води живої, продирайтесь всі "хто хоче пити, йдіть усі

(продовження на стор. 8)

COALS OF FIRE

By M. Lough Ross

Marilyn James flung herself into the quiet room, slamming her small red purse down on the radio; she was so angry she could scarcely hide the tears choking her. "Where's Mother?" she asked.

"Mother's shopping," her brother Larry answered, glancing up from his book. "But why all the blow?"

Without answering, Marilyn threw herself face down on the divan sobbing hearbrokenly.

"Hey!" Larry hastily laid his book aside. "What's happened?"

She shook her head, covering her face with the blue cushion.

"Come on," he coaxed, "tell your big brother."

"You're only two years older than I am," Marilyn said through her tears.

"Well, that's two more years for my brain to grow," Larry grinned.

"Larry James, what an expression!"

"Come on, give," he said.

She sat up, her face wet with tears. "It . . . it's about the Thanksgiving pie contest, the Ladies' Good News Club held. Remember?"

"Sure, I remember: The Ladies' Good News Club of Greenville held a pie-baking contest; all girls over 14 were to take a pumpkin pie," he quoted sonorously. "The best pie-maker was to be queen of their Thanskgiving program. The pies were to be given to the Children's Hospital or to underprivileged homes for Thanksgiving. But your pie won, Sis. Why are you crying?"

"A few minutes ago Dora Mae Smithe told Mary Ellen and me that someone said I . . . I cheated in the pie-baking contest; that my mother helped me."

"Gossip," Larry said disgustedly.

"I wish I knew who told her!" Marilyn jumped up, reaching for the telephone. "I'm going to call Judy and the other girls . . ."

"Wait a minute!" Larry placed his hand over the telephone. "Who threw that mud at you?"

"That's what I'm trying to find out, silly; I'm going to ask Judy and Janette . . . "

Larry shook his head, "No, you're throwing mud at yourself."

"At myself! What do you mean?"

"Well, neither you nor Mary Ellen had heard the gossip until Dora Mae told you, and I hadn't heard it until you told me. Maybe the other girls haven't heard it either; so why help spread it by telling them? Don't throw mud at yourself. Dora Mae could have made it up because you are going to be queen."

"If Dora Mae Smithe has done such a mean thing, I'll never speak to her again!"

"Wait a minute; I didn't say Dora Mae had done such a thing. You can't accuse anyone unless you know it is true. The right way would be to heap coals of fire on her head."

"Coals of fire? Larry James!"

"Figuratively speaking," he grinned. "We studied that in our Sunday school lesson last Sunday. Jesus said, if someones does you a wrong, do something good for him in return; and make him sorry for the way he has treated you. Get it?"

"I think so; you mean if Dora Mae did make it up herself, and I do something nice for her . . ."

"Check," Larry said holding up his hand. "It's always right to do a kindness for someone, in the right spirit. Anyway, Lyn, I wouldn't worry; you baked your pie yourself, and when a fellow knows he's right, that's what counts. Remember that."

"I'll try," she promised, reaching for her purse. "I guess Mary Ellen and I were too angry to think right. Will you tell mother I've gone over to the church? Mrs. Hector, our Sunday school teacher, is helping us girls organize a Good News Club like our mothers' club, this afternoon."

"I'll tell her," Larry nodded.

A little late for the meeting, Marilyn tiptoed quietly to a seat beside her friend, Mary Ellen Moore. She listened attentively to Mrs. Hector's talk on the rules and regulations of the club and its purposes. "And now," Mrs. Hector said, "this brings us to the election of our officers. We elect our officers for a three-months' period, so eventually all of you girls get to serve. First, we will elect the president. Could I have a nomination?"

A dozen voices spoke at once: "Mary Ellen Moore."

"Well," Mrs. Hector smiled, "this looks like a planned nomination. Could I have another one?"

But only silence greeted her. "I guess you're elected without a vote, Mary Ellen," Mrs. Hector laughed. "But we'll take a vote." It looked as if every hand in the room went up.

After several nominations and voting, a small blond girl, Kathy Childers, was elected vice-president.

Marilyn was wondering who would be elected for secretary, when she remembered Larry's advice: "if you can do her a kindness in the right spirit." She could, she could nominate Dora Mae! Dora Mae had the qualifications for a secretary. She tried to remember all Larry had said.

Mrs. Hector called for nominations, and Marilyn was on her feet instantly, "I nominate Dora Mae Smithe," she said.

Mrs. Hector started to put it to a vote, when Mary Ellen jumped up angirly. "I object," she said, "I will not serve with her."

"Oh" and "ah" were heard all over the room, and the girls began to talk at once. Mrs. Hector finally got them quiet enough to ask, "Will you give us your reasons for objecting, Mary Ellen?"

"Yes," Mary Ellen answered a little defiantly. "It is my opinion Dora Mae likes to gossip."

"If only I had told her what Larry said," Marilyn thought, "but I didn't have time."

Locking surprised, Mrs. Hector turned to Marilyn, "You think Dora Mae would make a good secretary, Marilyn?"

"Yes, Mrs. Hector. Dora Mae has a perfect attendance record in Sunday school, and she's a good student. In school, she's an A-math student. Those are good qualifications for a secretary, aren't they? And besides, we all know Dora Mae, she's our friend."

Marilyn was suddenly interrupted. Dora Mae had jumped up from her seat and rushed quickly out of the room. Instantly Mrs. Hector followed her, and Marilyn was right on her heels.

Out in the hallway Mrs. Hector put her arm around the sobbing girl. "What is it, dear?"

But Dora Mae refused to answer.

"Do you know what it is, Marilyn?" Mrs. Hector asked.

Marilyn shook her head hesitatntly, as Larry said; she didn't really know.

Mrs. Hector looked distressed. "I must speak to Mary Ellen. Of course everyone has a right to his opinion, but she spoke so abruptly."

"Well, you see, Mrs. Hector, Mary Ellen was still angry."

"Still angry? What about?"

"It's all my fault," Dora Mae said miserably. "Lyn said I was her friend, but I'm not. I said a mean thing about her; I said someone told me she cheated in the Thanksgiving pie contest, but no one did; I just made it up."

"It's all right, Dora Mae," Marilyn said, putting her arm around her. "No one else knows about it except my brother Larry. And Larry told me not to repeat it, or I'd be throwing mud at myself."

"I'm sorry Lyn, I was angry because you won."

"I know, Larry says we don't think straight when we are angry. But I'm not angry any more, and since no one else knows about it, let's just forget it."

"And we can still be friends?" Dora Mae asked eagerly.

"Of course, and I still nominate you for secretary of the Junior Good News Club."

"That's a good name for this club," Mrs. Hector smiled. "And now, if you girls think you can explain to Mary Ellen while I entertain the others."

"I am sure we can," Marilyn laughed, "when I tell her about Larry's coals of fire."

"Coals of fire?" Mrs. Hector queried thoughtfully. At the door she turned to look at the two girls standing side by side, "Marilyn," she said, "will you tell your brother Larry I said 'thanks very much' ?"

"As soon as I get home, Mrs. Hector," Marilyn promised.

—The Instructor.

ЗАКОН БОГА

(докінчення з стор. 7)

до вод, у кого нема срібла, йдіть купуйте й споживайте; йдіть купуйте без срібла, й без плати вино й молоко. Чого вам одважувати срібло за те, що не хліб, і працю вашу за те, що не насичує? Шукайте Господа, докіль можна знайти Його, кличте до Його, коли до вас близько. Нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої, та нехай обернеться до Господа й до Бога нашого, а Він помилує його, бо Він на ласку пребагатий"—Іс. 55:1-7 і від цієї ласки, як писав Тарас Шевченко:

"Оживуть степи, озера
І не верстовії,
А вольнії, широкії,
Скрізь шляхи святії
Простеляться; і не найдуть
Шляхів тих владики,
А раби тими шляхами,
Без гвалту і крику
Позіходяться докупи,
Раді та веселі.
І пустиню опанують
Веселії села".

Оце є такий закон Бога живого, який веде до щастя добробуту і обєднання "без гвалту і крику" і до вічного життя, а релігійно-партійний до сварки, розпусти і пекельної загибелі. І так закон Бога живого — вищий за всі закони релігійно-партійні, бо в законі цьому "не найдуть шляхів тих владики". Андрій Озимчак

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVIII. Число 11. Торонтон, Онт. Листопад 1957 November Toronto, Ont. Рік XVIII. Число 11.

ПРАВДИВЕ ПОСІДАННЯ

Хто бо має, тому дасться й надто матиме, а хто не має, в того візьметься й те, що має — Мат. 13:12.

Цього парадоксального твердження Ісуса Христа світ зрозуміти не може. Дехто одверто каже, що цей вірш неправильний, бо замість урівняти маючих і немаючих, щоб усі мали подостатком, він, навпаки, збільшує нерівність. Тим, що мали, додає, а в тих, що не мали, відбирає. Таке розуміння цього віршу є властиве шлунковому розумінню "мати", що ним керується світ у наші дні. Ми розуміємо слово "мати" майже завжди в значенні посідання майна в якій-будь формі: грошей, землі, фабрик і таке інше. Цим словом людство поділене на різні соціяльні і національні групи, що боряться одна з одною. Одні мають забагато, інші — замало; ті, що мають мало, організуються і пробують відібрати маєтки в багатих, щоб самим стати на їхне місце. Це є основа соціяльної боротьби. В Росії її довели до кінця. Там ті, що не мали, відібрали посідання від маєтних, а тепер, ставши маєтними, вони в свою чергу гнітять тих, що не мають нічого. Міжнародні війні й національні конфлікти — це є конфлікти між багатими народами і вбогими. Боротьба за матеріяльний добробут — це світова безперестанна боротьба і світ провадить її жорстоким і немилосердним способом: мечем і кров'ю. В морі сліз і страждань одні групи стараються задержати в своїх руках посідання, або вирвати їх із рук інших. З цією кривавою вакханалією егоїзму і ненависти слова Ісуса Христа не мають нічого спільного. Навпаки, вони є повною протилежністю усіх тих засад, що ними керується світ.

Студіюючи Святе Письмо, ми ніколи не повинні забувати, що це є Слово Боже і не пробувати пояснювати думок Бога, людськими думками. Ми лише тоді зрозуміємо Святе Письмо, коли лишимо самому слову Божому пояснювати себе, інакше воно лишиться для нас назавжди закритою книгою. "Мої мислі — це не ваші мислі, та й ваші дороги — не мої дороги, говорить Господь" (Іс. 55:8).

В Святому Письмі ми знаходимо приклади світського розуміння слова "мати". Ось церква в Лаодікії була пересякнена думанням і змаганням світу, вона розуміла слово "мати" так, як його розуміє весь світ. Вона думала, що "мати" — це значить посідати майно, власність і бути у великім матеріяльнім добробуті. Ось що Лаодікійська церква каже про себе: "Я багатий, і збагатів, і нічого не потребую" (Відкр. 3:17). Це твердження Лаодікійської громади про себе нагадує нам також твердження безумного багача. Його маєтки побільшали від доброго урожаю і він каже: "Що мені робити, що не маю куди звезти овощі мої? От що зроблю: Розберу клуні мої та більші побудую, і звезу туди всі плоди мої і добро моє. І скажу душі моїй: Душе, маєш багацько добра, зложеного на літа многі, спочивай, їж, пий, веселися".

Лаодікійці думають, що вони вже нічого не потребують, безумний багач думає, що він має багацько добра. Але що думає про них Бог? Чи Христос називає їхні посідання дійсним маєтком і чи Він згоджується з тим, що їм більше нічого не треба? Чи вони належать до категорії тих, яким ще більше дасться, бо вони вже мають?

Христос на твердження Лаодікійської церкви, що вона багата і нічого більш не потребує, каже їй: "А не знаєш, що ти бідолашний, і мізерний, і вбогий, і сліпий, і голий". Багача ж Христос зве "безумною" людиною, людиною, яка втратила зовсім розум.

Очевидно, що Христос не вважає їх за тих, що дійсно "мають", але навпаки, — Христос зачисляє лаодікійців і безумних багачів до немаючих, до тих, що від них візьметься і те, що вони мають, що вони є мізерні, вбогі, сліпі, голі, бідолашні і безумні.

Хто ж є тоді ті, що "мають" у Христа — духові багатії, правдиві мільйонери духа? На це ми знайдемо відповідь в наступному 18 вірші 3-го розділу Відкриття. Христос каже: "Раджу тобі купити в мене золото, огнем перечищене, щоб збагатився." Що це є за золото, що його не мають багаті лаодікійці і безумні багачі? Це не є золото, залите кров'ю і стражданням бідних людей, але це золото — перечищене огнем Христових страждань. "Щоб випробувана віра ваша, геть дорожча золота пропадущого, хоч і огнем випробуваного, знайшлась на похвалу і честь і славу в одкриттю Ісус-Христовому" (1 Петр. 1:7).

У Христа лише той є маючим, що має любов до людей в своїм серці, той, хто покладає всю свою надію на Бога і слідує за Ним, як мала дитина. Це єдиний спосіб збагатитись нетлінним багатством: "Коли хто визнає, що Ісус Син Божий, то в ньому пробуває Бог, а він у Бозі" (1 Й. 4:15). Апостол Павло каже: "Так оце я все вважаю за втрату ради вищого розуміння Христа Ісуса, Господа мого, ради котрого я все втеряв, і вважаю все за сміття, аби придбати Христа, та явитись у Ньому, не маючи моеї праведности, що від закону, маючи ту, що вірою Христовою здобувається, праведність від Бога у вірі, щоб розуміти Його, і силу воскресіння Його і спільність мук Його, приподоблюючись смерті Його, аби тільки достигнути до воскресіння мертвих" (Фил. 3:8-11).

Чи ми вважаємо все за сміття, аби придбати Христа? Чи ми, може, ще вважаємо, що є багато речей у світі, що вони мають для нас більшу вартість?

Христос радить лаодікійцям набути білу одіж, щоб у святості Христовій і в Його крові не було видко наших гріхів. Коли ви візьмете червоне скло і будете дивитися на червоний колір, то ви побачите його, як білий. Коли Бог дивиться на наше життя через жертву

(докінчення на стор. 3)

КОРОЛЕВА ЄЛИСОВЕТА II ВІДКРИЛА СЕСІЮ ПАРЛЯМЕНТУ В СТОЛИЦІ КАНАДИ.

35-ий Собор Українського Євангельського Об'єднання

І. Раніша сесія в суботу 31-го серпня

Собор Українського Євангельського Об'єднання розпочато богослуженням, яке перевів пастор І. Яцентий.

1. На голову Собору обрано паст. Л. Стандрета, заступником голови бр. П. Ковальчука, секретарем паст. Ф. Фесенка.

2. Призначено верифікаційну комісію в складі бр. М. Савицький і Т. Каменецький; резолюційну в складі: паст. В. Боровський, паст. І. Яцентий, бр. М. Козак і бр. В. Грицюк, номінаційну в складі: паст. Л. Стандрет, бр. П. Ковальчук, бр. М. Козак, паст. Л. Бучак, паст. М. Фесенко. Паст. В. Боровському доручено справи преси.

3. Генеральний секретар УЄО, пастор В. Боровський, зачитав привіти Соборові від організацій церковних, світських та поодиноких осіб. Ухвалено прийняти протокол попереднього Собору так, як його було надруковано в пресі.

4. На внесок генерального секретаря приймається програму Собору та питання "Внутрішні питання та їх розв'язка" ставиться на перше місце. По довших дискусіях, в яких взяли участь майже всі присутні. Собор рішив одноголосно забути минулі розходження та одностайно і в повній згоді будувати евангельське діло. По закінченню дискусій Собор прийняв внесок паст. І. Яцентія про закінчення ранішньої сесії Собору для перерви на обід.

II. Сесія Собору УЄО пополудні в суботу 31-го серпня

Працю Собору розпочав молитвою паст. Л. Стандрет.

1. Пастор В. Боровський подав звіт з праці головної управи і генерального секретаря.

Бр. І. Петращук, головний скарбник УЄО, подав фінансовий звіт, який друкуємо окре-

Бр. М. Козак від імени контрольної комісії, в склад якої входили бр. Т. Каменецький, бр. М. Козак, бр. М. Савицький, зробив внесок про уділення абсолюторії членам уступаючої управи, зазначивши, що контрольна комісія, перевіривши рахунки і книжки Головної Управи, все знайшла в добрім порядку. Собор затверджує звіт контрольної комісії та висловлює подяку уступаючій управі.

2. Номінаційна комісія подає Соборові проект нового складу Головної Управи УЄО в такому складі:

Почесний голова паст. В. Кузів.

Голова — бр. П. Ковальчук.

Заступник голови — бр. М. Козак (на схід. Канаду).

Заступник голови — паст. І. Р. Ковалевич (на захід. Канаду).

Член Головної Управи — пастор М. Фесенко.

Екзекутивний секретар пастор В. Боровський.

Рекордовий секретар паст. М. Боровський.

Скарбник бр. І. Петращук.

Контрольна комісія бр. Т. Каменецький, бр. М. Савицький, бр. В. Юркевич.

Собор доручає скарбникам філії УЄО на сході і заході Канади збірати фонди на КУК. Всі інші фонди на працю УЄО мають висилатись на руки скарбника УЄО бр. І. Петращука.

Пастор В. Боровський представив Соборові бюджет на біжучий 57/58 рік. (Копія проекту бюджету на 57/58 рік буде подано окремо).

По ширших дискусіях на внесок паст. М. Фесенка Собор приймає і затверджує бюджет управи УЄО з наступними змінами: Підноситься на 10% оподаткування кожної громади, беручи за основу суму рати, призначеної управою УЄО в проекті бюджету. Унормовано подбати про винагороду екзекутивному секретареві, який рівночасно веде місійну працю в Детройті, щоб вона в міру матеріяльної спроможности УЄО дорівнювала мінімальній пасторській платні, прийнятій в церквах. кожна громада подбала і про

Ухвалюється також, щоб те, щоб 50% її оподаткування було вислано на руки скарбника УЄО протягом найближчих двох місяців 1957 року.

Сесію Собору закінчено молитвою.

Звіт з праці і духовних зібрань в неділю 1 вересня подається окремо паст. І. Яцентієм.

III. Сесія Собору УЄО в понеділок 1 вересня

Працю Собору відкрито богослуженням, яке провів паст. М. Фесенко.

1. Статут УЄО.

На внесок паст. В. Боровського ухвалено надрукувати проект статуту, що його приготував бр. М. Левицький, і вислати для студій і зауваг до філій УЄО. Для остаточного редаґування статуту на внесок бр. І. Петращука призначається комісію в складі: паст. Л. Стандрета, паст. І. Ковалевича, пастора В. Боровського, бр. М. Козака і паст. М. Фесенка.

2. Требник.

На внесок паст. М. Фесенка призначено паст. Л. Стандрета бути відповідальним редактором Требника з правом кооптації додаткових дорадників.

3. Історична комісія.

Доручено паст. В. Боровському сформувати таку комісію.

4. Архів і майно УЄО.

Доручено паст. В. Боровському заснувати архів та знайти для нього приміщення. Всі громади і пастори повинні переслати ті документи і матеріяли, які мають історичну вартість, до цього архіву.

5. Енциклопедія українознавства.

З огляду на тенденційне і невистачальне трактування Енциклопедією Українознавства евангельського руху доручено генеральному секретареві домагатись від видавництва ЕУ призначення українського евангелика в склад редакції ЕУ. Собор так само призначив комісію в складі паст. В. Кузіва, паст. М. Фесенка і паст. В. Боровського для розгляду і підготовки матеріялів для ЕУ, якщо б така можливість постала.

6. Питання праці серед молодого покоління, вихованого в Канаді і Сполучених Штатах

Вислухавши звіт паст. В. Боровського і по ширшій дискусії Собор вирішив призначити комісію для докладних студій цього питання в складі пастора Л. Стандрета, паст. І. Яцентія, паст. М. Фесенка, паст. І. Ковалевича, паст. В. Боровського і бр. Сміта. Звіт з рекомендаціями комісії має бути поданий на наступнім Соборі УЄО.

7. Відношення до праці інших церков серед українців взагалі і в Україні зокрема.

Собор ухвалює, що всі церкви і організації, які працюють або мають намір працювати на українськім полі в релігійній ділянці, повинні в першу чергу шанувати українську мову, культуру та національні інтереси народу.

8. Преса і література.

На внесок пастора І. Р. Ковалевича ухвалено звернутись із закликом до евангельського загалу про потребу підтримання своєї преси передплатами і датками та відповідним ев. матеріялом. На внесок бр. П. Ковальчука ухвалено звернутись до єв. загалу з проханням в своїх заповітах записувати частину свого майна на українські евангельські цілі та творити різні фундації для поширення благовістя.

9. Допомоговий фонд.

Собор звертається до всіх укр. еванг. громад з проханням робити збірки, зокрема під час Різдвяних Свят на добродійні цілі. Щоб уникнути дублювання, допомогова акція має провадитись по змозі в порозумінні з Головною Управою УЄО.

10. Час і місце Собору УЄО.

Ухвалено одноголосно скликати Собор УЄО в 1958 р. в місті Вінніпеґу. В разі повної неможливости цього осягнути, Собор має з'їхатись в місті Нюарк. Проте управі доручається докласти всіх зусиль, щоб скликати Собор в м. Вінніпеґу

11. Собор доручає філіям і Головній Управі УЄО організовувати якнайчастіше духово-будуючі і місійні з'їзди.

12. Резолюції і внески.

(Резолюції, приготовані соборовою комісією і ухвалені Собором, подається окремо).

Справу організації церковного проводу Укр. Єв.-Рефор. Церкви в екзилі доручається Головній Управі для дальших студій, хоч уважається, що ця справа в першу чергу має обходити проповідників і членів тієї Церкви.

Ухвалено висловити признання праці КУК і УКК. Призначено паст. І. Р. Ковалевича і паст. Л. Стандрета заступати УЄО в урядах КУК. Доручається їм полагоджувати в порозумінні з Головною Управою УЄО питання, що виникатимуть в бігу їх праці в КУК.

Собор ухвалює звернутись до українського загалу з закликом жити відповідно до тих демократичних і свободолюбивих гасел та засад толерантности, які вони стало виголошують.

На внесок паст. І. Яцентія Собор звертається до всіх громад з проханням підтримувати фінансово і морально працю паст. Адамса.

На внесок бр. Дзюби Собор доручає Головній Управі УЄО справу організації ев. центру і праці благовістя в Південній Америці. Голова УЄО бр. П. Ковальчук висловлює своє щире задоволення з праці Собору та дякує Богові за виявлення духа любови, бажання співпрацювати і за щирість і довір'я членів Собору. Бр. П. Ковальчук зазначив, що він переконаний, що УЄО повинно будуватись на засадах доброї волі і плекання духових цінностей. Собор прийняв оплесками промову новообраного голови УЄО.

Бр. П. Ковальчук, виконуючи обов'язки заступника предсідника Собору, покликав пастора Адамса провести Собор в молитві, а пастора М. Фесенка закрити Собор благословенням.

Лука Стандрет, предсідник
Михайло Фесенко, секретар

Правдиве посідання

(докінчення з ст. 1)

і кров Христа, він не бачить наших кривавих провин, наш одяг стає білим для Нього.

"І мастю від очей намасти очі твої" (Відкр. 3:18), аби ми не були більш засліплені, аби завіса спала з очей наших і ми побачили, що "Хто вірує в Сина, той має вічне життя, а хто не вірує Синові, не бачитиме життя, а гнів Божий пробуває на йому" (Йоан 3:36).

Тепер наукою Хрсита є, коли ви маєте духове багатство Сина Божого, то ви не тільки затримаєте те, що маєте, але й більше матимете. Але неважно, які б матеріяльні багатства світу цього ви не посідали, певно як день, що ви їх утратите в остаточнім рахунку.

Відгуки преси

"Попіл Імперій"

В. ДЕРЖАВИН—автор "Попелу імперій".... великий національний провидець та мислитель, що лишить свій творчий відбиток у духовному житті нації.

Є. МАЛАНЮК — річ, у задумі своїм, маштабу Дантової поеми. Явище у нашій літературі майже без прецеденту. Призначення і Доля поета в нашій національній, але — раніш чи пізніш — і в світовій поезії.

Ю. ШЕРЕХ — ґрандіозна спроба подати історію доби.... з філософського погляду... у великих узагальненнях. — Вірш Юрія Клена тут досягає такої сили й такої гнучкости . . . що справді можна ґоворити про подію в нашій поезії.

З приводу одного вірша в "Євангельському Паломнику"

Чепурно оформлений журнал "Євангельський Паломник" — орган Українського відділу Громад Божих в Ню-Йорку, є безперечно цінне видання з погляду теперішньої історичної епохи життя української нації. Роздерта на клапті різними ворогами велика її частина піддавалась ворожій асиміляції. Ту асиміляцію хитрий у своїх підступах ворог умів улити у найінтимніші прояви культурного життя нашого народу, а в тім і в його релігійне життя. Знаними ж є широкі прояви русифікації певної частини нашого суспільства при помочі російської православної церкви і то, навіть, в політичному аспекті. Знаною є також полонізація слабших елементів за певної доби утисків під впливом польської католицької церкви. А вже разючим, бо сучасним, прикладом є активна асиміляція й те затримування при "русскості" багатьох віруючих, евангельських і інших релігійних громад, що потворилися особливо широко за останніх часів, зокрема серед української еміґрації.

Вороги істиної Божої Правди, що й українців створив сам Бог, а не якась штучна політика, як то вони фальшиво пояснюють українську проблему, зуміли зробити так, що майже в кожній такій громаді віруючих, за дуже ще рідкими винятками, проповідники і старші авторитети, і проповіді і молитовні співи до Бога виконують тільки в російській мові. І це тоді, коли більшість самих віруючих є українці з походження і чисто російською мовою говорити не уміють. Невже ж такі провідники думають, що Бог Всемогучий вислухує і розуміє тільки молитви й співи в московській, так званій, "общепонятній" мові?!

Тому то видання на релігійні теми в рідній українській мові треба дуже вітати, а особливо, коли вони доходять в такі найдальші закутини закинуті громади. Вони навертають думку не лише до Бога зрозумілішою мовою, а і до рідної Батьківщини, що є також Божим заповітом. Особливою ж підтримкою такі видання є для свідомих національно і культурних провідників та проповідників. Бож саме вони, як старозаповітні апостоли, ведуть свої громади, хоч часто і в тяжких морально та матеріяльно обставинах, до пізнання Правдивого Бога і Ним голошеної правдивої свободи для всіх людей і всіх націй.

Взірцем такого скеровання думки правдивого евангелика є **вірш Івана Семенчука** в чис. 3-4 "Євангельського Паломника" за березень-квітень 1957 р. під назвою **"Зустріч"**.

"В нас повинність: звістить
людям правду, просвіщать
їх думки,
Сказать, що й ми нарід
світла й чеснот і сили,
Та в нас культурне життя —
некультурні сусіди розбили!"

Не будемо оцінювати той вірш за його поетичністю, бо для того треба бути знавцем теорії поезії. Але вітаємо його глибокий і читкий зміст. Автор зумів в невеликому обсягом вірші, всього лише на неповній сторінці журнала, викласти цілу програму й ціль життя віруючої людини-українця.

Вірш, правдоподібно, має автобіографічний характер. А може автор тільки символічно зобразив зустріч на далекій чужині двох друзів. Вони тужать в атмосфері еміґрантських поневірянь. Але в сердечній, щирій розмові знаходять заспокоєння і святу ціль життя: вірити в Творця, Його прославляти і любити далекий край рідний, а тому виконувати таку свою повинність.

А далі, живучи правдою, вірити, що "Правда визволить нас..." це сказав Божий Син!!!" так закінчує свій вірш достойний автор.

Тут автор зумів поєднати свій християнський світогляд і шукання вищої цілі життя з сьогоднішнім днем життя своєї нації.

В цьому гармонійному з'єднанні є прикладна цінність того вірша для виховної чинности громадянства та заслуга автора — християнина, українця.

Випадковий читач

Ощадність

Дехто з віруючих тверить, що ті віруючі, які пробують щось заощадити на чорний день, купують асекурації та забезпечують себе якимсь іншим способом, — тим самим показують брак віри.

На доказ цього вони кажуть, що коли ізраїльтяни були в пустині, то Бог посилав їм манну, але їм заборонено було робити запаси манни, бо Бог посилав її щодня. Отже, віруючий має покладатись на Бога в своїх щоденних потребах, не думаючи про майбутне. Це було так, але у виключних обставинах і для виховання народу в його мандруваннях.

Проте на протязі історії творена Богом природа оберталася навколо періодів сівби і жнив. По жнивах, коли люди робили приношення першоплоду, решту збіжжя й інші плоди переховували цілий рік.

В дні Йосифа Бог наказав йому збирати і переховувати урожай на протязі семи років, щоб мати запаси на голодні роки. В часи Павла слово Господне об'явилось йому, що: "Не діти повинні збирати маєток батькам, але дітям батьки" (2 Кор. 12:14).

Отже, є добра підстава вірити, що Слово Боже навчає нас заощаджувати для потреби і для допомоги тим, хто її потребуватиме.

Проте в усьому іншому кожен віруючий не повинен ніколи забувати, що все, що він має, належить Господеві і що він є лише доморядник дарів Божих.

Ісус Христос сказав нам: "Давайте, то й вам буде дано; міру добру, наталовану, й струснуту, й надто пересипану даватимуть вам" (Луки 6:38). Нема небезпеки, що ми "перебільшимо" Бога в даванню.

Один з найвизначніших американських індустріялістів, який виробляє різні великі машини, віруюча людина, яка віддала весь свій капітал і прибуток на працю Господню, одного разу сказав, говорячи про правдивість благословення від Господа для тих, що дають: "В той час як я висипаю (шовел), Господь продовжує досипати, бо Господь має більшу лопату".

"Християнство сьогодні"

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Феселко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

МОЯ БАТЬКІВЩИНА

Моя Батьківщина, там — за океаном,
Обдерта московським безбожним тираном,
Довгими віками її обкрадають,
Дітей її вірних по тюрмах саджають.

О, як їх багато полягло в Сибіру,
Але цього мало червоному звіру.
Яка то жахлива є доля народу,
Якщо він утратить правдиву свободу.

Чому це так сталось? — постає питання,
Що по Україні чути лиш ридання,
Чом стільки пролито сліз гірких і крови,
Панує шпигунство і різні підмови?

Цю московську пісню, сатанинську оду,
Голосять по світу для блага народу...
О, скільки нещасливих піддались намові,
А сьогодні плачуть і втекти готові.

Та пекло закрила залізна куртина;
Як крила дістане, то втече людина.
Ось таке нещастя там кожній людині.
Не їдь, брате й сестро, живи на чужині.

Та час вже надходить: поваляться трони,
Й по всій Україні задзвонять ще дзвони,
Народ заспіває: "Всеблагому слава..."
Воскресне із мертвих прадідів держава.

Й. Іваськів

Створення фундацій

Останній собор УЄО звернувся із закликом до евангельського загалу творити фундації з метою допомогти в евангельській праці. Кожний із нас свідомий того факту, що наша земна подорож має закінчитися в певнім часі, але праця церкви, поширення Слова Божого, має тривати безконечно.

Не може бути кращої мети для тих, кого Господь благословив майном і достатками, як призначити якусь частину тих достатків на поширення Слова Божого.

Кожен, не чекаючи на слабість і смерть, повинен скласти свій заповіт щодо свого майна. Євангельським звичаєм є при складанню такого заповіту частину майна приділити на евангельські і добродійні цілі.

Ваш адвокат може дати вам пораду в цій справі, як її перевести.

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.,
669 Barton Str. East
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Str. South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. кожної неділі.
Вечірня о 7 год. веч.
Недільна Школа о 10 г. рано.
Всіх радо вітаємо.

М. Колодзінський: УКРАЇНСЬКА ВОЄННА ДОКТРИНА. Частина 1-ма, видання ч. 2. Бібліотеки Товариств Колишніх Вояків УПА в Канаді й ЗДА. Торонто, 1957. Передрук з краківського циклостилевого видання з 1940 року. Мистецька обгортка Б. Стебельського. Сторін 62. Ціна 50 ц. Замовлення слати на адресу:

T-wo K. AV. UPA,
140 Bathurst St.,
Toronto, Ontario, Canada.

Перший День Подяки в Америці

Висловлювання подяки є таке саме старе, як і молитва. Воно споконвіку існувало в усіх відомих нам культурах ще, без сумніву, в передісторичних часах. В Сполучених Штатах, де кожний День Подяки нагадує нам віру американських піонерів, вважають цей день за суто американське свято.

З усіх свят День Подяки є не тільки найхарактеристичніше, але й також найстаріше американське свято. Започаткували його пуритани, коли, зібравши свій перший урожай в колонії Плимут, Масачузетс, 335 років тому, вони відчули потребу принести подяку за знайдений спокій і добробут.

Пуритани, переслідувані в Англії за відділення від вад існуючої там церкви і за утворення своєї власної конґреґації, приплили до Америки на судні "Мейфловер" 1620 року, шукаючи місця, де вони могли б вільно молитись. Їхне маленьке судно потрапило в кілька страшних штормів і 102 пасажири — чоловіки, жінки та діти — провели на морі три надзвичайно тяжких місяці, поки, нарешті, змогли кинути кітву біля піскових берегів мису Код.

Ця несподівано довга подорож спричинилась до того, що вони мусили розтягти свій запас харчів на довший час. Крім того, вони потрапили до північної частини Нового Світу, замість південної, як вони плянували, і тому не могли негайно засадити городи, щоб мати городину на зиму. В наслідок того виснажені люди вмирали, не дочекавшись весняного збору городини.

Одного весняного дня якийсь індієць несподівано появився серед нових поселян і в англійській мові вітав здивованих пуританів. Він сказав, що називається Самосет і що він навчився англійської мови від англійських торговців, які були тут раніше. Пуритани дали йому дарунки і поділились з ним своєю скромною їжею. В подяку за це Самосет разом з іншими індійцями навчили пуританів садити індіянську кукурудзу і удобрювати землю рибою. Пізніше вони допомогали пуританам своїми порадами і в стосунках з іншими індійськими племенами.

Весна 1621 року принесла теплу і дощову погоду, а також і більше приязних індійських племен, серед яких був Масасоїт, ватажок індійського племені, яке жило неподалеку. Всі ці умови дали людям змогу зібрати такий багатий урожай збіжжя та городини, що губернатор колонії Віллям Бредфорд оголосив триденне святкування в знак подяки.

Почуваючи приязнь до своїх нових сусідів — індійців, колоністи запросили і ватажка Масасоїта на своє свято. Вони відчули себе ніяково, бо той прийшов на свято не сам, а привів із собою 90 членів свого племені. Але індійський ватажок прекрасно розумів ситуацію. Він післав найспритніших мисливців у ліс, і незабаром ті повернулись з пятьма впольованими оленями. А тим часом і колоністи післали людей на полювання і ті понаносили качок, гусей і диких індиків. Інші колоністи достачили раків, устриць і риби. Додавши кукурудзяний хліб, городину і деякі фрукти, пуритани та їхні індійські гості мали багато різноманітних страв.

Нарешті, триденне свято минуло. Губернатор Бредфорд підрахував харчові запаси і побачив, що період голодної пайки, яку вони мали протягом зими, минув і що Провидіння, нарешті, послало їм добробут і спокій.

Такий був скромний початок першого американського Дня Подяки. Протягом дальших десятків і сотень років американці мали все нові і нові підстави бути вдячними. І не тільки за те, що ми маємо тепер такий урожай, що можемо годувати голодних людей по цілому світі, а також тому, що ми є тепер громадяни великої нації.

І тепер, у 1957 році, ми можемо написати до тих людей в далеких країнах, що хочуть знати правду про Америку, і висловити свою подяку Провидінню за все, що Воно післало нашій країні, а це, без сумніву, принесе змученим людям вістку надії та певности.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА В ЕДМОНТОНІ
11701 - 86 вул.
Пастор Др. С. С. Сасс.
Диригент П-ні С. Крацило-Сасс.
Органіст Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 веч.
Недільна школа о 10 год. рано.
Приходьте всі: "Хваліте Господа!"

Спомини паст. Івана Бодруга

(До історії початків реформації серед українців у Канаді, роки 1903—1913)

Причини до незалежного церковно-релігійного руху між українцями в Канаді

Усі ті скромні змагання місій, Римо-католицької та Російської Православної, далеко не спроможні були задовольняти церковних потреб за щоразбільшої маси наших імігрантів, що приїжджали до Канади.

На весні 1898 року серед наших імігрантів у Канаді сталась нечувана трагедія, яка змусила всіх давніх громадян Канади довідатись, хто це ті "Ґаліціяни", якої вони віри та скільки між ними інтеліґенції. Бо коли тієї весни два наші імігранти на колонії Стюартбурн, 30 миль на південь від Вінніпеґу, потрапили зайти до свого сусіди українського іміґранта та убити його і четверо його дітей сокирами в його хатині й забрати останні його гроші, що він привіз із собою із Старого Краю (суму коло $70.00), то ті "Ґаліціяни" мусять мати між собою багато душогубів, від яких треба на ніч щільно замикати хати всім канадійцям, що в сусідстві з ними живуть.

Обох душогубів (Миколу Чубія та Івана Ґущака) поліція незабаром розшукала. Їх засуджено на смерть і страчено у вінніпезькій тюрмі зимою кілька місяців пізніше.

Канадійська преса широко розписалася про той злочин, а церкви всіх деномінацій та всякі поважні товариства взялися довідатися докладно про стан культури та релігійного рівня тих "Ґаліціян".

Єдиний освічений українець у Канаді, до якого могли вдатися старі канадійці по такі інформації, був Кирило Ґеник (Березовський), що приїхав до Канади 1896 року та був перекладачем при іміґраційному Домі у Вінніпеґу.

Церкви шукають молодих інтеліґентів

До Ґеника вдалися голови всіх церковних деномінацій із проханням наряяти їм молодих українських іміґрантів, що мають закінчену середню освіту в европейських школах.

На цілу Канаду було нас лише троє, що мали середню освіту з галицьких шкіл. Сам Кирило Ґеник закінчив гімназію з іспитом на поштового урядовця в Австрії, Іван Неґрич і я, з освітою нижної гімназії та учительських кваліфікацій з учительської семінарії в Галичині. Усі ми три родом із села Березова, Коломийської округи.

Неґрич та я приїхали до Канади 1-го грудня 1897 року і протягом перших півтора року перейшли, так би мовити, практичну академію в Канаді. Працювали при сінокосах і на жнивах у фармерів, опісля в лісах та при будові нових колійових доріг. Року 1898-го була рання зима й ми в жовтні покинули роботу на залізниці між Ст. Боніфас та Форт Френсис у Манітобі. Ідучи з роботи на Етелберт, де ми вибрали собі були "гомстеди", заїхали з візитою до краяна Кирила Ґеника в Вінніпеґу.

Ґеник розповів нам про бажання церковних установ прийняти до своїх колеґій на студії таких молодих українців, що закінчили середні школи в Европі. Отже, коли ми хочемо стати провідниками між нашим народом у Канаді, маємо нагоду задармо дістати високу освіту, в якій ми хочемо колеґії в Вінніпеґу. Ми мали до вибору чотири колеґії: Римо-католицьку, Англіканську, Пресвітерську та Методистську.

Римо-католицькими місіонерами ми не хотіли бути, а пішли спершу до Англіканської Церкви (при Гиґінс Авеню) приглянутись, як у них відбувається Служба Божа. Там побачили ми римо-католицький обряд, чули відправу в англійській мові та пробували співати з громадою вірних протестантські псальми й гімни. Через римо-католицький обряд не подобалась нам ця "віра".

Другої неділі рано пішли ми до Методистської Церкви (Ґрейс Чорч) близько Портедж Авеню. Там була відправа без обрядів, без кадила, без кропила, але люди там видалися нам надто побожні, бо під час молитов навколішках вони часто важко зідхали і коли проповідник казав у молитві щось важного, то вони голосно проказували: "Єс, Джізас!" або "О, ес, ес, Дір Джізас!". Така поведінка вірних у церкві видалась нам не культурною, а радше фанатичною.

Увечорі тієї неділі пішли ми до Пресвітерської церкви (Нокс Чорч). Там нас при дверях стрінули старші брати, вручили нам Книги Хвали та повели до лавок. Церква була переповнена людьми. В церкві перед відправою і під час відправи взірцевий порядок, скромність, тиша. Старші брати не вештаются по церкві з свічками, ніхто не стогне, молившись. Відправа починається Славнем. Всі люди, вставши, співають хвалу Господеві. Усі грамотні, всі мають співаники перед очима. Ґалерія в церкві переповнена студентами з університету. Вони приходять до цієї церкви слухати проповіді славного пастора д-ра Дувел-а. Перед проповіддю співає відомий церковний хор під проводом визначного орґаністи. Проповідь триває півгодини. Ми з Неґричем розуміємо майже кожне слово, бо проповідник дуже виразний. Через годину й двадцять хвилин скінчилася відправа апостольським благословінням. Люди схилили голови в тихій молитві, по хвилі підводятсья і поважно виходять із церкви. Ніхто не б'є поклонів до помосту, ніхто підлоги не цілує. Виходимо й ми з народом. В придвір'ї вітають нас старші брати. Підходить до нас достойний пастор, вітає, а довідавшись, що ми чужинці, кличе якогось молодика, що добре говорить німецькою мовою. Розпитують, хто ми та чим займаємося в місті. Просять заходити до їхньої церкви щонеділі. З усіх лиць випромінюється приязнь, зичливість та шана до чужинців, що опинилися в їхньому оточенні. Ми їм розповіли, що збираємося вступити на студії до одної з протестантських колеґій у Вінніпеґу. Пастор д-р Дувел готов радо піти із нами до принципала манітобської Колеґії та представити нас, як гостей у його церкві. Приємно прощаємося і розходимося.

Перші українські студенти в Манітоба Коледж

На другий день Кирило Ґеник телефоном порозумівся з принципалом колеґії, д-ром Кінґом, і пізнім вечором того ж таки понеділка, принципал скликав колеґію професорів та мовознавців зробити нам іспит та перевірити наші шкільні документи з Европи. Сам принципал добре говорив по-німецькому. Збори іспитової комісії відбулися в бюрі Земельного Уряду при Мейн вулиці, напроти Гадзон Бей Торговлі. Віллям Бровн, голова Земельного Бюра, був пресвітером (старшим братом) в Нокс Чорч, і він узяв живу участь у наших іспитах із докторами богословія та професорами колеґії. Кирило Ґеник списав переклад наших шкільних документів із польської мови на англійську й подав до президії комісії. Нам признано матрикуляцію і прийнято на богословські студії в Манітоба Коледж, що була в злуці з Манітоба Університетом у Вінніпеґу.

Іван Неґрич та я стали першими українцями-студентами університету в Канаді, а, може, і в цілій Америці. В колеґії професори звертали на нас більшу увагу й по годинах помагали нам у навчанні англійської мови та зрозуміння своїх лекцій з попередніх годин. В колеґії ми мали повне утримання, всякі вигоди та обслугу і кожну годину цілком використовували на студії.

Перерва студій

Десь у місяці лютім тієї зими приїхало до Канади 10,000 іміґрантів, духоборів із Кавказу. Іміґраційна влада не мала достатньої кількости перекладачів до тієї маси москалів. Іміґраційний комісар, Віллям МекКрері, випросив у принципала колеґії відпустки для нас, щоб взяти нас собі за помічників при поселенню духоборів. Відтоді до половини місяця травня, того ж 1899 року, ми з Неґричем працювали, як перекладачі при Іміґраційній владі. Опісля поставлено нас за перекладачів при творенню нової української колонії попід горами на північ від Шол Лейк в Манітоі. Там працювали ми аж до пізньої осени, поселивши 200 українських родин на тих просторах, де тепер містечка — Росбурн, Олґа, Елфінстон та Сенді Лейк.

Скінчивши працю поселювання українців іміґрантів коло Шол Лейк, ми з Неґричем вернулися назад до Вінніпеґу, маючи намір далі студіювати в колеґії. Але духобори, химерний нарід, домагалися від Іміґраційної влади, щоб та влада поставила над ними Івана Бодруґа "старшим". Мовляв, вони завжди мали над собою начальника в Росії, то й тут мусять мати. Живучи комуною, духобори віддавали своєму старшині під опіку все своє добро — рухоме й нерухоме. Ну, а Івана Івановича Бодруґа вони полюбили за його вдачу та за вміння полаго-

(продовження на стор. 6)

Спомини паст. І. Бодруга

(докінчення з стор. 5)

джувати їхні діла чесно й безкорисно.

Я відпекувався від тієї духоборської оферти та волів вернутися до Коледжу, але комісар МекКрері переконав мого принципала в колегії, що я зроблю кращу службу Канаді, як стану старшиною над духоборами та врозумлю їх, щоб вони не запрягали до плуга по двадцять своїх товстих жінок та не орали ними степи в Саскачевані. Мимоволі я погодився поїхати між духоборів бодай на один рік, поки вони собі підшукають на старшину якогось фанатика — такого ж, як вони самі. Я поїхав до духоборів. Застряв у селі Благовіщеніе на колонії, недалеко від Сван Рівер.

По кількох днях наради з їхніми громадськими патріярхами, я поїхав на другу їхню колонію, далі на південь коло Кемсек. По дорозі заночував в Індіянській Резерві. Індіянської мови не знаю, французької теж (католицькі місіонери навчили індіян трохи по-французьки). Індіяни розпрягли мого коня, прив'язали, нагодували, а мене повели до свого шатра ночувати. Я був дуже голодний, бо між духоборами м'яса, риби, яєць ніхто не вживає. Індіяни нагодували мене смаженою картоплею та якимсь смачним смаженим м'ясом. Ранком довідався, що я на вечерю споживав м'ясо з "сконка" (тхора).

Повернувшись до Благовіщенія, я пройшов церемонію мого прийняття. Духобори зійшлися в велику "кучу" (громаду), молились, співали та благословили мене собі на старшину. Обіцяли на другий день позносити до мене свої гроші, свої "часи" (годинники) та свою біжутерію і поселити мене самого в новій великій хаті, пошитій околотами. Кажуть мені: "У нас харошіх девушок хватіт. Бері, которая тебе нравітся".

Після наради посадили мене за стіл до вечері і самі посідали кругом столу. "Девочкі" подали на стіл три великі дерев'яні миски "халоднаво квасу", зготованого з кислого житнього, разового хліба, а в квасі плавали куски картоплі із лушпиною, кавалки недовареної цибулі та якийсь бур'ян. Великими дерев'яними ложками ми сьорбали той квас та заїдали кислим хлібом. Після того — чай без молока теж із кислим хлібом. На закінчення вечері одна "девочка" поставила перед мене миску такого самого квасу, але гарячого: "Іван Івановіч, пожалуйста, покушай еще тьопленького квасу" — промовила та й подала мені меншу ложку. Я, зголоджений, посьорбав ще й того квасу, закусуючи хлібом.

По вечері "гості" розчоломкались із господарем і зі мною та й пішли додому. Мені дівчина внесла в'язку сіна й постелила постіль серед хати. Я сів на постіль, роззувся, розпрягнувся та й ліг спочивати.

Надворі було снігу мало, але мороз був добрий, а місяць крізь вікно заглядав мені просто в вічі. На постелі, після такої вечері, я почав животом рости вгору. Стеля в хаті перед очима в мене почала ходором ходити. Зваживши, що це не жарти, я сів, хутенько взувся, одягнувся і вийшов на обору. Знаючи, що в Старім Краю, як надуло худобину, то її проганяли то сюди, то туди, я й собі прийшов до голови по розум та давай жвавим бігцем три милі до знайомого скачмена, що поставив собі нову хату край індіянського шляху. Десь коло першої години вночі я постукав у двері того доброго чоловіка і він пустив мене до хати та вилікував від надуття повним пугарем "скач віскі".

На другий день, саме опівдні, прийшов я назад до духоборів, сказав господареві, що я захворів та пішов наніч до "англічаніна" і тепер хочу поїхати кудись до лікаря, бо я таки хворий. Запрягши до "демократа" (так називали легкий віз) свого найнятого коня, я поїхав до готелю при станції Сван Рівер. Віддав коня конюхові, а сам сів до потягу й поїхав на свою фарму коло Етелберту.

На моїй "фармі" не було мене, відколи я її собі вибрав, тож її посів якийсь імігрант із Англії, але напроти моєї фарми взяв собі гомстед мій знайомий із Городенки, Олексій Бачинський, що рік перед тим приїхав до Канади з дружиною та двома донечками. Негрич побіч Бачинського жив на своїй фармі у своїй буді та ходив на полювання.

Моє одруження

Мені надокучило довге скитання по Канаді, то я й задумав оселитися десь на місці та завести родинне гніздо.

Син Бачинського, Михайло, товаришував колись зі мною, як учень коломийської гімназії. Раз він був запросив мене до себе в гості на Різдвяні Свята. Гостюючи в домі Бачинського в Городенці, я слухав не раз проби хору Бачинського та й чув його хор у місцевій церкві. Старша дочка Бачинських, Ольга, мала гарний сопрановий голос та була, немов би, опорою того хору.

Виїжджаючи з дому Бачинських, при розставанні, я добачив сльозу в очах дівчини та й затямив собі те розстання, але ніколи не думав знову бачитися з нею, бо мені перед очима стояла військова служба та учительський семінар у Станиславові. Аж по шести роках мені знову довелося бути в домі Бачинських на Етелберт, в Манітобі.

Ольги Бачинської не було на фармі. Вона служила в готелі в Давфин та з свого заробітку купувала й посилала харчі на фарму своїм убогим батькам.

Через тиждень відпочинку поїхав я до Давфин побачитися з Ольгою та зробити їй "несподіванку" важливим запитанням.

Я заощадив чимало грошенят з пенсії при державній службі, і швидко переконав її, що вона не мусить довше служити в готелі. Хай добуде свою місячну службу в готелі, а я приїду по неї, одружимось у Давфині та й поїдемо на Етелберт жити при її батьках.

В очах моєї Ольги знову блищали сльози, але не сльози розстання, а радісні сльози доживотного поєднання зі мною.

Негрич, мій товариш, тим часом знайшов собі красуню в домі фармера імігранта, що жив недалеко, Франю Ворончак. Отож ми до спілки найняли сусіду, англійця, щоб нас возом повіз до Давфину: Негрича з його нареченою та мене самого до моєї нареченої.

Від наших фарм до Давфину було 33 милі дороги. Погода була суха, холодна. За цілий день подорожі ми вночі приїхали до Давфину. Заночували в готелі. Рано пішли до метрикального бюра, вибрали собі дозвіл на одруження і опалудні тієї днини повінчав нас в Англіканській церкві Реверенд Дін Джефрей. Це було в листопаді, 1899-го року.

Зима на фармі

Довгою зимою ми не скучали на фармі, бо з Бачинським приїхали до Канади найкращі його співаки з тих сіл в Галичині, де він вишколював хори. Вони оселилися близько Бачинського й сходились по своїх хатах на проби. Раз дали концерт англійцям у Давфині, а на друге Різдво виступав хор Бачинського в великій хаті Івана Малковича, мого краяна під час Богослужби, що її відправляв гість з Америки, о. Іван Заклинський на Етелберт.

Ми з Негричем та наші добрі сусіди — Матей Польовий, з синами, М. Фудиевич та Михайло Фекула рубали сухий ліс при дорозі і вагонами доставляли дрова до Вінніпегу, де Кирило Геник був агентом продажі.

Де тільки зійшовся більший чи менший гурт наших імігрантів, всюди точилися розмови про церкви та про попів. Я, як добрий балакун, завжди обстоював правдивість Євангельської Віри, бо простудіював Новий Заповіт уважно, та й переконався, що наші рідні церкви геть відійшли від простоти Христової та апостольської науки, бо засмітили її поганськими науками, догмами та ритуалами. Зате люди, хоч мали респект перед моїм знанням Святого Письма, все ж уважали мене безбожником, бо я не визнавав релігійних навчань суто католицьких чи православних. Моїм бажанням було, бодай у Канаді, бачити мій нарід думаючим народом, щоб він у релігійних справах не ходив по розум ні до Риму, ні до Царгороду, ні до Московського Святішого Синоду. Я прагнув того, щоб наш нарід узяв собі за релігійний авторитет Слово Боже та Христа, як Голову всієї Християнської церкви, що Він її оснував і в ній перебуває своїм Духом навіки. Решта ж, хто звуть себе головами Церков: папи римські, восточні патріярхи, всілякі "смиренні", преосвященні, високопреосвященні владики, еміненції, екселенції, екзархи, архимандрити та вся інша церковна сатрапія — це касти поганського стилю, що не до Бога, а на себе звертають увагу народів і собі кажуть віддавати велику шану і честь, нібито вони намісники Божі та без їх волі нікому не вдасться увійти до Царства Божого.

Весна 1900 року

Тієї весни ми з Бачинським викорчовували на фармі хащі та зорали коло трьох акрів землі новонабутими волами, що я їх купив в англійця коло Давфину. В місяці червні Бачинський з домашніми садив

картоплю та руками засівав нову ниву, а я тим часом у лісі за хатою тесав колоди на будову нової стайні для худоби, бо й корову з телятами ми теж собі придбали.

Тоді мені невпинно роїлося в голові питання, чи не можна б українцям у Канаді заснувати Християнську Євангельську Церкву без усіх тих божків у пишних ризах та з княжими коронами на головах? Відповіді на це питання я не міг собі знайти, але якась надія ввесь час жевріла в мені, що коли Бог цього схоче, то покаже спосіб, як це зробити у майбутньому. Наш нарід вірить у Бога й бажає мати свою церкву, хоч його в Европі пхають можновладці в табори римокатолицизму та цареславія.

Під час того тесання колод із гущавини вийшло до мене три особи, Бачинський, а за ним мої знайомі, старенький суперінтендент д-р Робертсон та лікар, місонер, д-р І. Т. Рійд. Обидва представники Пресвітерської Церкви в Канаді.

Поклик до учительської праці

Привітавшись з моїми гостями, я запросив їх до хати. Д-р Робертсон запитав, де живе Негрич. Я сказав, що пішлю когось по Негрича, щоб він був присутній при нашій розмові.

— Що ви марнуєте свій час отут на фармі при простій роботі? — запитав мене д-р Робертсон.

— Надокучилося мені скитання по Канаді, — відповідаю.

— Десятки тисяч ваших людей приїздять до Канади й усі вони вміють робити лиш таку роботу, як ви з Негрич тепер робите. Ваш нарід мусить мати своїх провідників, своїх учителів та пасторів, — провадив далі д-р Робертсон.

Увійшов Негрич. Розмова тривала далі.

— Ви, молодці, — каже далі д-р Робертсон, — кидайте роботу на фармах та ставайте провідниками свого народу Не хочете стати проповідниками нашої церкви, то будьте учителями за своїм фахом. Ідіть до своїх людей у цих околицях та скажіть їм, щоб вони вибрали догідні місця на дві школи, нарубали й навозили відповідного дерева з лісу і поставили стіни, а наша місійна організація позичить їм грошей без процентів на купівлю дощок і ґонту, вікон та дверей і на все шкільне приладдя, а вас обох, як учителів, оплачуватиме наша місія, не вимагаючи від них звороту тих грошей. Діти вашого народу мусять ходити до школи, бо старі канадійські протестанти не мають між собою неграмотних людей. Чейже ваші люди зрозуміють це і не матимуть нічого проти шкіл.

— А мене, — обізвався д-р Рійд, — прислала сюди жіноча секція Пресвітерської Церкви пошукати місця, де найкорисніше було б поставити аптеку або й шпиталь між вашими поселенцями в цій місцевості. Мені потрібна ваша порада в цій справі.

Перші школи й учителі українці в Канаді

Негрич і я погодилися з тими двома добродіями. Ми пішли між своїх людей і вони з довір'ям прийняли ту пропозицію від достойників Пресвітерської Церкви. До осени того року наші громади поставили одну школу сім миль на південь від станції Етелберт, у якій опісля учителював Негрич протягом двох-трьох років, а другу школу збудували коло тридцяти миль далі на південь в колонії, що опісля назвали її Косів. В Косові учелював я 1 рік, а після мене Іван Даннильчук, що закінчив нижчу гімназію в Галичині.

По трьох роках перетворено ті школи на публичні школи. Люди в Косові добровільно повернули пресвітеріянам гроші за матеріял та будівлю школи, а ті, що коло Етелберт, мабуть, не догадалися того зробити і ніхто в них не вимагав повороту грошей.

Аптеку поставлено в Сифтон і там таки в тім самім будинку д-р Рійд жив самітний, помагаючи хворим, лікуючи їх безкоштовно.

У великому українському селищі Сифтон (між Давфин та Етелбертом) було три англійські родини. Вони мали п'ятеро дітей шкільного віку. Ті англійці постаралися за публичну школу коло станції Сифтон. До тієї школи покликано мене за вчителя 1901 року. До школи вписалося 67-ро українських дітей та п'ятеро англійських. Була там тяжка праця для одного вчителя. Все ж таки я давав собі раду і мене шанували всі навколишні люди — свої й англійці. До року всі англійські діти говорили по-українськи краще, як по-своєму.

Але я не задовольнявся самим учителюванням. Я став кольпортером Святого Письма від Брітійського й Закордонного Біблійного Товариства в Лондоні. Нашим людям я продавав і роздавав книги Нового Заповіту в перекладі П. Куліша, а згодом пощастило мені дістати і цілу Біблію українською мовою, що тими роками вперше в історії видрукувана була в Відні.

За ту роботу стягнув я на себе ворожнечу римо-католицьких місіонерів, оо. Кулявих та якогось бельгійця, отця Делярія (наші люди називали його ксьонда Доляр). В Сифтоні була поставлена невеличка греко-католицька церковця, до якої часом доїздив о. Заклинський, але частіше служив у ній о. Доляр. Делярій навчився читати по-церковнослов'янському, вбирався до служби Божої за грецьким обрядом, а проповіді виголошував по-польськи.

Оті вороги Слова Божого ходили по хатах наших фармерів і в кого знаходили книгу Нового Заповіту, то відбирали її та спалювали в печі або надворі, пояснюючи: "Це Біблія неправдива, бо немає на ній підпису й печатки ніякого римо-католицького архиерея" При тім забороняли нашим людям сходитися зі мною та ставати до розмови. Бодруг, — мовляв, — проклятий єретик, що не вірує в святого отця в Римі, ні в матку Боску, ні в святих, не хреститься, не сповідається та не б'є поклонів. Та це не відвертало від мене навіть крайньо сфанатизованих католиків, бо люди почували в мені потребу. Вони змушені були вдаватися до мене з усілякими клопотами та порадами.

Крім того, я до року побудував у Сифтоні крамницю з усіма товарами, яких потребували люди, взяв аґентів і продавав на місці фермерське знаряддя та машинерію. Другого року на домагання наших фармерів, я побудував із дощок паровий млин і замовив машинерію та інженера до того млина. Але сталося інакше.

(Далі буде)

З нотатника

Ідеалізм та матеріялізм

Звичайно, читаємо й чуємо, як людина протиставляє матеріялізмові ідеалізм. Правдивим є переконання, що ці дві категорії протилежні одна одній. Відомо, що людство, загалом узявши, поділяється на: прихильників ідеалізму та прихильників матеріялізму. У що вилився "чистий" матеріялізм, ми нині бачимо на клясичній формі його в московській комуністичній імперії з її тотальною неволею для людини. Я особисто є прихильник пересвідчення, що ідеалізм ванесліший від матеріялізму і в цьому немає нічого особливого, бо так думають маси людей. І хоч мені тяжко припускати можливість, з одного боку, що знайдеться в світі якась значніша кількість людей, які хорують на "чистий" ідеалізм з другого боку, а так само не думаю, щоб багато людей ясно собі уявляли, що обидві розглядані нами тут категорії являють собою лише дві окремі протилежні сторони того ж самого процесу Божої творчости, отже, два фактори діялектики останньої. З цієї причини обидва ці фактори конечні для існування Всесвіту.

Якими ж ясними стають, коли взяти справу в цьому аспекті, слова Господа Ісуса, що, мовить: "Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією думкою твоєю. Се перша й велика заповідь". (Ми ж скажемо, стосовно до нашої думки — це ідеалістична категорія, Д. К.). Друга ж подібна їй: "Люби ближнього твого, як себе самого" — Мат. 22: 37-39. (Це матеріялістична категорія, Д. К.). І далі, але вже категорично та дефінітивно: "Якщо хто каже — "Люблю Бога", — але брата свого ненавидить — лож є!". Апостол Яків це саме висловив: "Так само й віра, коли діл не має, мертва сама по собі", або "Яко бо тіло без духа мертве, так і віра без діл мертва" (Ап. Яків Соб. посл. 2:17, 26). І тут: віра — ідеал. кат., діла — матер. кат. А ось пророк України, Великий Тарас, пророк: "Свою Україну любіть (ідеал. катег.), любіть її во время люте, в останню тяжкую мінуту за неї Господа моліть" і "Обніміте ж, брати мої, найменшого брата — нехай мати усміхнеться, заплакана мати!" (матер. катег.). У всіх цих прикладах маємо обидві категорії — ідеалізму та матеріялізму і при цьому однозначно бачимо, що волею Божою друга категорія є конкретною мірою та середником контролі першої.

Застосуймо цю схему до повсякчасного нашого життя і побачимо всю мізерність його та нашу власну.

Д-р Дм. Куликовський

ACTION SPEAKS LOUDER

Clyde Wilson Watson

The early morning mountain air felt good against Enoch Lawe's cheeks as he ran down the street toward Mason's Gift Shop. He was passing Bates' Real Estate Agency when Betty Gale stepped from behind a column and cried, "Boo!"

Enoch jumped and then stopped. He ran his hand through his sandy hair as he looked into her twinkling blue eyes. "Betty" he protested. "I'm in a hurry."

"What's the rush?" Betty asked, evidently pleased that she had surprised him.

"Mr. Mason advertised for a boy to work in his gift shop while his wife is away," Enoch explained. "I want to get the job so I can buy a telescope."

"Enoch!" There was a note of reproach in Betty's voice. "You know people say Mr. Mason doesn't tell tourists the truth about the things he sells."

Enoch's hand closed. He had heard people talk. But the job would be his only chance to buy the telescope. He looked beyond Betty to Big Mountain. On the very top of it a tower was barely visible. He had been told that one could see people in the tower with a telescope. "I have to make some money," he defended himself. Then he looked at the real estate office and added, "Mr. Bates rents Mr. Mason the building where he makes and sells his stuff."

"But Mr. Bates doesn't own it," Betty replied. "The owner lives in Crossville. Mr. Bates just rents it for him."

"Mr. Mason wants to buy it," Enoch said. "I heard Mr. Bates was going to take him to Crossville to see the owner next week."

"He is," Betty admitted. "He thought it would be a good chance to talk to Mr. Mason some more and try to get him to come to Sunday school and church."

"It won't do any good to try," Enoch said thoughtfully. He had been trying to get Harry Stone to go, but Harry just laughed at him.

"Mr. Bates says he's going to keep talking as long as Mr. Mason will listen."

Enoch was about to reply when he saw Harry Stone coming down the street, his red head cocked to one side so that he could see around the bag of groceries he was carrying. Enoch was glad Harry wasn't going toward the shop. He didn't want anybody to get there ahead of him.

As Harry approached them Betty warned Enoch, "Don't you let Mr. Mason cause you to do anything wrong. If you do, he will laugh when Mr. Bates tries to get him to come to Sunday school and church. He will think it doesn't help people unless you show him it does."

"If you two are planning to ask me again to come to Sunday school you're wasting your breath. I have other plans for Sunday," Harry said, shifting the bag of groceries so that he could get a better view of Enoch and Betty.

"We were talking about Mr. Mason," Betty explained. "Enoch is going to work for him—if he doesn't want him to say things about his pottery that aren't so."

Harry laughed. "Mr. Mason is smart. He knows that if he tells tourists the Indians made his pottery they will be more anxious to buy it. That's the job I should have. I'm going to see Mr. Mason myself as soon as I've taken these groceries home."

Enoch's hands closed tighter. If he got the job he would have to see Mr. Mason before Harry did. He turned quickly and went toward the gift shop

When he reached it Mr. Mason was arranging some brightly-colored vases on a shelf at the front of his shop. After Enoch told him why he had come the shop owner removed his glasses and began to wipe them with his handkerchief. He squinted his eyes against the glare of the sun and looked at Enoch. "I do need somebody to help around the shop while my wife is away," he said. "Are you ready to go to work?"

Enoch's pulse quickened. He hadn't expected it to be so easy. "Yes, sir," he assured him.

"Good," Mr Mason said. "You can stay here at the front while I'm in the back getting some more vases." He started toward a door at the rear of the shop, then turned and faced Enoch. "If anybody comes in, tell them the vases and things were made by the Indians."

Enoch's pulse slowed. He stared after Mr. Mason as the latter disappeared through the door. For a time he stood still. Then he stumbled toward the door and went into the back room.

Mr. Mason was bending over a mold he used in making vases. As the door openeded he turned to face Enoch. Wrinkles appeared in his forehead and his voice was harsh as he said, "I told you to stay out there."

"I — I want to talk to you," Enoch stammered.

The wrinkles in Mr. Mason's forehead deepened. "If you want to talk we'll have to go out front," he said, moving toward the door through which Enoch had just come. "I hear someone out there now. I can't take a chance on missing a sale."

Enoch followed him into the front room and saw that it was Harry and Betty who had come in. When Mr. Mason saw there were no customers he turned to Enoch. "What's the matter?" he asked. "Didn't you understand what I said about telling the tourists that the Indians made the pottery?"

Enoch swallowed. "Yes . . . yes, sir," he said. "But it . . . uh . . . didn't seem right, telling them that when you made it yourself."

Mr. Mason's face reddened. "I don't need anybody to tell me how to run my business," he stormed. "If you're so . . . so particular, perhaps I'd better give the job to somebody else."

Enoch's finger nails dug into the palms of his hands. If he didn't keep the job he couldn't get the telescope. A wave of anger swept over him ah he saw Harry show his teeth in a grin. He was tempted to say that he would do whatever was necessary to keep the job but Betty was looking at him too. He cleared his throat and said, "I guess you should give it to somebody else."

Mr. Mason turned and spoke to Harry. "Would you tell people that the Indians made this stuff?" he asked.

Harry grinned broader. "I'll tell them anything for enough money," he replied. He looked at Enoch and added, "Enough to buy a telescope."

"The job is yours," Mr. Mason said. "If you want me for anything I'll be in the back."

When the shop owner had gone into the back room, Betty turned quickly toward the door. There she paused and looked at Enoch. "Wait here until I come back," she said.

Enoch started to protest but before he could speak she had left the shop and was running down the street. Enoch's forehead creased. He wanted to leave — to get away from Harry's grin. Why had she asked him to wait?

Harry seemed to read his thoughts. "If you listen to her you'll never get anywhere," he said. "This Sunday school stuff is all right for girls, but you see what it takes to get a job."

Enoch's face burned. Perhaps Harry was right. He wanted to go somewhere by himself and think. But Betty had asked him to wait...

Suddenly the telephone rang. Mr. Mason same in and answered it. The shop owner jerked himself erect and exclaimed, "Today!" His voice was strained as he added, "All right, I'll come right over."

He hung up the receiver and turned to face Enoch and Harry. He removed his glasses and began to wipe them nervously with his handkerchief although they looked perfectly clean to Enoch. He cleared his throat and said, "That was Mr. Bates. He's going to Crossville today. I'll have to go with him." He paused as if it were difficult for him to continue. Finally he said, "I'll have to . . . uh . . . leave the place with somebody I can trust. Will you take the job, Enoch?"

Enoch pulled in his breath. Before he could reply, Mr. Mason said, "You can tell the tourists the truth about the pottery. From now on I'm going to tell the truth. You don't realize how important these things are until you need somebody you can trust."

The shop owner took his wallet from his pocket and looked at Harry. "I'll pay you for your trouble," he said.

Harry's face was pale and his lips trembled but he straightened himself up as he said, "I don't want any pay. The lesson I learned was worth more than money." He swallowed and looked at Enoch. "I've changed my mind about Sunday. Stop by for me on the way to Sunday school and I'll go with you."

When Harry had gone Mr. Mason moved toward the door. He looked back at Enoch and said, "Mr. Bates has been talking to me but I never paid much attention to what he said. You have convinced me that he is right. I guess action speaks louder than words."

With these words the shop owner turned and went toward Mr. Bates' real estate office. While Enoch stood staring after him Betty came running down the street. When she came into the gift shop Enoch told her what hat happened. Then he said, "I thought Mr. Bates wasn't going to Crossville until next week."

"He wasn't planning to," Betty said. "But I persuaded him to go today. I thought if Mr. Mason had to leave before his wife got home he would realize he needed somebody here he could trust. People who don't tell the truth can't be trusted."

"So!" Enoch exclaimed. "That's why you left in such a hurry and asked me to wait until you got back."

Betty did not deny it and there was a triumphant gleam in her blue eyes.

—Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XVIII. Число 12. Торонто, Онт. Грудень 1957 December Toronto, Ontario Рік XVIII. Число 12.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

В світі радість стала,
Яка не бувала!
Над вертепом зоря ясна
В небесах засяла.

Там Господь звився,
З Діви народився;
Мов людина, пеленами
Вбогим повився.

Ангели співають,
Бога величають.
Всім народам ту чудову
Новину звіщають.

Пастухи з ягнятком
Перед тим Дитятком
На коліна припадають,
Бога величають.

Ми також співаймо,
Бога величаймо!
Свого Спаса і Владику
В колядах прославмо! Амінь.

Прийдімо, всі вірні,
Раді та утішні,
До Спаса в вертепі
Несімо наш дар!
Ось Він в пеленах
Спить на сіні в яслах.
Приспів:
Прийдімо, поклонімся, (3.)
Це наш Спас!

Хоч Бог Він Правдивий,
Світло Він від світла,
Він в тіло людини
Вдягтись не гордив.
Син Він роджений,
Божий, не створений

Всі сили небесні
Спаса прославляйте!
Звіщайте народам
Про Спасів прихід:
"Богові слава,
Людям мир та радість!"

Тобі щира дяка
За спасіння наше!
Любов нашу в жертву
Складаем Тобі!
Слову від Слова,
Прибравшому тіло. Амінь.

НАРОДЖЕННЯ ІСУСА ХРИСТА ВІД ДІВИ

Постання віри в народження Ісуса Христа від Діви потребує пояснення. Це вірування було незвичайним для жидівського оточення. Релігійне думання жидів найбільше підкреслювало едність Бога. Апостоли і оточення Христа найменше були б схильні вірити в народження від Діви, бо таке вірування заперечувало усьому їх світоглядові. Пророцтво Ісаії: "Ось невинна дівиця почне в утробі, та й породить сина і дадуть йому ім'я Еммануїл (Бог з нами)" стало ясне лише по народженні Христа. До народження Христа воно лишалось незрозумілою таємницею.

Маючи на увазі природню опозицію жидівського релігійного думання щодо науки про народження Месії від Діви, є виключеною річчю, щоб апостоли або оточення Ісуса Христа приписали Йому самі надприродне народження від Діви. Це так само зробило б Матвія і Марка, людей шляхетної і правдивої вдачі, які до всього підходили критично — фальшивими свідками.

Характер апостолів і релігійна атмосфера, в якій вони виросли, роблять неможливою думку, що це вони самі приписали Христові надприродне народження. Це було б просто психологічно неймовірною річчю.

Лише самий факт народження і незбиті докази могли перебороти в них природне упередження. Народження від Діви Марії Христа є велика тайна. Про це апостол Павло говорить, трактуючи відкриття Бога в Христі: "І справді, велика це тайна благочестя: Бог явився в тілі, оправдивсь у Дусі, показався ангелам, проповідувано Його між поганами, увірували в Його по світу, вознісся в славі" (1 Тим. 3:16). Тайнами оточене в с е наше життя. Створення людини є тайною. Навіть факти фізичного всесвіту є тайною, як про це Бог пригадав Йовові. "Де тоді був ти, коли я закладав основи землі?... Як тим часом всі ранні зорі веселилися, і всі сини Божі викликували з радощів?" В кожнім випадку, коли ми стоімо перед лицем фактів християнської віри, таких як народження від Діви, воскресіння, вознесіння або великі чудеса, що їх довершив Христос, ми повинні пам'ятати слова ангела Гавриїла до Діви Марії. Вона дивувалась, як невинна дівиця може породити дитину, що його царству не буде кінця. Ангел сказав їй: "Бо не буде неможливе у Бога всяке слово". Найбільшим чудом є самий Бог. Як ми приймемо це, тоді все стає можливим, що ми знаходимо в Святім Письмі. Значення і ціль народження від Діви та приходу Христа не менш ясні, ніж оповідання про Його прихід. Апостол Павло каже: "Вірне це слово і всякого прийняття достойне, що Христос Ісус прийшов у мир грішників спасти, між котрими я перший" (1 Тим. 1:15). Знову в іншім місці: "Якже прийшла повня часу, послав Бог Сина свого, що родився від жени ...щоб ми прийняли всиновлення" (Галат 4:4,5). Це значить, що через гріх ми згубили право називатись дітьми Божими і що Христос прийшов зодягнений у тіло, таким способом репрезентуючи звершено божественну природу і так само репрезентуючи звершено людину в людській природі. Будучи Богочоловіком, Христос відкупив нас і задовольнив вимоги справедливости за наші гріхи. Відкуплення, що його доконав Христос на хресті, було б неймовірним, без віри в те, що Христос прийшов у світ так, як евангелії описують, а саме: народившись від Діви — Бог і людина.

Єдиний Христос, що нам відомий, це є Христос із Євангелій. У житті Христа, згідно Євангелій, факт народження

(Продовження на стор. 3)

Слово нового президента Українського Євангельського Об'єднання в П. А.

(Кілька важних думок на час!)

Дорогі у Христі Брати й Сестри, мир Божий Вам!

Сподіваюся, що всі члени та симпатики українського евангельского руху, які читають "Канадійський Ранок" та "Євангельську Правду", прочитали звіти та ухвали останнього Собору Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці. Як ще хтось не прочитав, то, будь ласка, зробіть це, щоб переконатися, що ми маємо людей, які посвячують свій час і докладають усіх зусиль, щоб поширювати ідею Христову між нашим народом. Інші делегати і я, що були на Соборі, чули й бачили, які великі завдання стоять перед нами, українськими протестантами. Хто ж ті завдання має переводити в життя?

Коли Христос був між людьми в тілі, Він сказав своїм учням: "Ви сіль землі... Ви світло світу" (Матв. 5, 13-14). Ці самі слова стосуються і нас. Оскільки ми хочемо бути правдивими людьми й християнами, ми мусимо ці слова прийняти та пристосуватися до них. За нас ніхто того зробити не може. Самі наші брати-проповідники без допомоги членів своїх церковних громад багато зробити не можуть. Ми мусимо разом, спільними силами йти вперед.

Христос учив, що кожний християнин є дитина Божа, і від кожного християнина Бог вимагає послуху, оскільки цей християнин почуває себе членом Церкви Христової. Христос не терпів байдужих і лінивих християн, не терпить їх і тепер. Якщо ми, Брати й Сестри, не допоможемо тих постанов, що були ухвалені на Соборі, перевести в життя, то шкода було б усіх наших трудів і заходів. Тоді наші собори не мали б ніякого значення. Це стосується як провідників, так і кожного думаючого протестанта.

Поперше, нам треба молитись, щоб Бог нам допоміг пізнати самих себе. Чи ми активні евангелики, чи тільки так називаємося та приглядаємося з боку, вишукуючи помилки в тих людей, що несуть цілий тягар праці, а самі нічого не робимо? Бог таких християн не потребує. Апостол Павло навчає: "Кожен, хто зробить що добре, прийме те від Господа... Кріпіться в Господі і в потузі сили Його. Одягніться в усю зброю Божу... підперезавши поясниці ваші **правдою** і одягнувшись у броню (панцир) **праведности,** і обувши ноги в **готовість благовіствування миру,** над усе ж узявши щит **віри,** ...і шолом спасення візьміть і меч духовний, котрий есть **слово Боже.** Всякою **молитвою і благаниям** молячись кожного часу духом і в цьому пильнуйте в усякому терпінню й благанню за всіх святих" (Єфес. 6, 8-18).

Ми колись розуміли християнство так, як що ми можемо бути такими, якими нам хочеться бути, а коли провинимося, то даймемо Службу Божу, чи панахиду і за нас інші помоляться і все буде в порядку. Сьогодні ми бачимо, до чого це довело наш нарід. Люди не можуть будувати належно свого життя, коли в них нема почуття обов'язку та відповідальности. Ми не можемо очікувати того, щоб інші виконували ті обов'язки, які ми самі маємо сповняти. **Слово** Боже нам тут поважно нагадує: "Не обманюйтеся, — Бог осміяний бути не може. Бо що тільки людина посіє, те саме й пожне" (Гал. 6, 7).

Отож для нашого власного задоволення візьмімося до праці, а добре й християнське діло дасть нам найбільше вдоволення. Теперішня пора року є подячним часом. **Подякуймо Богові ділами й жертвою,** а не самими порожніми словами. Підпоможімо нашу місію, яку провадить наше Українське Євангельське Об'єднання. Зробімо це в кожній українській евангельській громаді, а де такої нема, а Ви чуєтеся евангеликом і протестантом, вишліть свою вкладку і пожертву просто до Головної Управи. Не відкладайте цього, бо час дорогий. Не спиняйте Божого діла своєю байдужістю.

Ви, бізнесмени, що своєю енергією та трудом за Божим благословенням доробилися маєтку, також щедро поможіть в цьому важливому ділі, бож сказано: "Від кожного, кому дано багато, багато від нього й жадатимуть. А кому багато довірено, від того ще більше жадатимуть" (Луки 12, 48), а Бог благословлятиме Ваші труди ще щедріше. Спомагаючого рука не збідніє.

Подруге, незабаром надійде свято Різдва Христового. Це буде знову час подарунків. Ми мусимо часом добре над тим подумати, щоб то кому подарувати. Чи не добре було б для нас усіх дати таку річ, щоб лишилася на довгий час. Я думаю про нашу літературу. Найкращим подарунком для наших приятелів буде: поперше — Біблія, подруге — співаник, а там наші часописи та книжки.

Ми зробили б рівночасно два великі діла. Поперше, ми розкупили б книжки, щоб не лежали по полицях, і дали б нагоду людям ті книжки прочитати. Подруге, ми тим заохотили б тих людей, які пишуть книжки до нової праці. Отже, Дорогі Брати-Проповідники, поговоріть про ці справи поважно з братами й сестрами по Ваших громадах, а певно це матиме свої добрі наслідки. Вимівка, що люди вже мають ті книжки, не є оправдана. Пришліть передплату на часопис для Вашого приятеля та знайомого. Українські евангельські часописи особливо очікують Вашої підтримки та поширення. Брати і Сестри, час не стоїть, не стіймо і ми, а робім свою частину.

Ваш у Христі,

Петро Ковальчук

Наслідки грішного думання

Приховані або затаєні гріхи творяться у серці — дусі грішної людини. Грішні думки поганять, сквернять людину, — сказав Христос. "Що з людини виходить, те людину сквернить. Бо зсередини, з людського серця, виходять лихії думки, розпуста, крадіж, душогубства, перелюби, здирства, лукавства, підступ, безстидства, завидюще око, богозневага, гордощі, безумства. Усе це зло виходить зсередини, і сквернить людину"—Марк. 7: 20-23. Крім цього, Господь сказав, що люди грішать потайки у своїх серцях через пожадливість: "А Я вам кажу, що кожен, хто на жінку подивиться із пожадливістю, той уже вчинив з нею перелюб у серці своїм" — Мат. 5:28. Подібне писав ап. Петро: "Їхні очі наповнені перелюбом та гріхом безупинним, вони зваблюють душі незміцнені, вони мають серце привчене до зажерливости, сини прокляття" —2 Петра 2:14. Люди, невідроджені духом, є мертві в гріхах і тому завжди думають про тілесне, про лихе. "Бо ті, що ходять за тілом, думають про тілесне, а що за духом — про духовне. Бо думка тілесна — то смерть, а думка духовна — життя та спокій; думка бо тілесна — ворожнеча на Бога, бо не кориться Законові Божому, або й не може. А ті, що ходять за тілом, не можуть догодити Богові" — Рим. 8:5-8. У відношенні думання Бог через пророка сказав: "Не мисліть у вашому серці нічого лихого один одному та й не любуйтесь у лживій присязі, се бо я ненавиджу, говорить Господь" — Захарії 8:17. За лихе думання Бог посилає недолю на людей. Читаємо: "Слухай, земле! се я наведу лихоліття на сей люд, — овоч мислей їх: бо вони на мої слова не вважали, а науку мою відпихали. Позмивай же ледарство з серця твого, Єрусалиме, щоб тобі врятуватись: докіль іще гніздитимуться в тобі ледачі думки? Бог знає думки чоловіка, що вони марні" — Єремії 6:19; думання є джерелом усіх грі- 4:14; Псаль. 94:11. Лихе, отже, хів та всякого нещастя.

З волі і ласки Отця небесного виявляється Його влада — царство, праведність, спокій, радощі, любов, світло. Всі ці духовні прикмети приходять через Боже Слово й вселяються в серця Його дітей, та поступово вписуються на таблицях їхніх сердець Духом Святим. Мов радіохвилі, виливаються ці духовні багатства на оточення в благодатних думках, словах, і ділах, а навіть це помічається і на обличчях добрих людей. Ап. Павло пише, "що всі люди знають і читають його"—2 Кор. 3:2, 3. З другого ж боку влада, царство сатани шириться наче радіохвилі серед дітей диявола на оточення від'ємно та шкідливо в лихих думках, словах і ділах. Це також помітне на обличчях лихих людей. Бог сказав Каїнові: "Коли чиниш добро, так і лице весело позирає, коли ж чиниш недобре, так на тебе гріх чигає в порозі, щоб одоліти". Обличчя грішників так гріхами підстроєні, що вони завжди свідчать проти них. "Само їх обличчя свідчить проти них, ба й явно таки про гріх свій розповідають, не таять, саме як Содомії, горе душам їх! Самі бо на себе зло накликають" — Ісая 3:9. Так як легко можна пізнати дітей Божих, так легко

Народження Ісуса

(Докінчення з стор. 1)

від Діви відкрито нам. Часом кажуть, що є добрі християни, які не вірять у народження Христа від Діви. "Господь знає своїх" і не для нас їх судити, але одна річ певна, що та особа, яка каже, що вона вірить у Христа, але не вірить у Його народження від Діви, має віру в Христа, який є цілком інший, ніж той, що описується нам у Євангеліях. Як грішні люди, ми потребуємо Христа, який народився від Діви, умер на Голготі, воскрес із мертвих, вознісся на небо і знову прийде судити живих і мертвих. Христос, що є альфою і омегою, початком і кінцем, що має ключі пекла і смерти, одвічний Христос.

К. М.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Вийшов у світ 7 зошит Енциклопедії українознавства, словникова частина.

ОГОЛОШЕННЯ

Бр. Ф.С. Селігор ласкаво погодився прийняти представництво "Євангельської Правди" в Англії. Просимо звертатися до бр. Селігора в справах передплати. Адреса:

T. SELIGER
10 Pool Street
Bolton, Lanc's, England

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
669 Barton St. East
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються в 11 год. рано кожної неділі.

можна також пізнати невідроджених грішників: "У інших людей гріхи явні та йдуть перед ними на суд, а за іншими йдуть слідкома. Явні так само й добрі діла, а ті, що інакші, сховатись не можуть" — 1 Тим. 5:24, 25.

З повищого опису виходить, що кожна людина є наче живий лист або книжка, в яку впродовж усього життя вписується праведність і добро, або гріхи й зло, залежно від того, котрій владі людина підкорена. Заголовки цих книжок можна читати на обличчях людей; лиця народжених від Бога в меншій або більшій мірі свідчать про Його ласку й любов, а обличчя невідроджених свідчать проти них — Ездра 9: 6; Пс. 44:15.

Заклик Т-ва Приятелів Капелі Бандуристів

ДО УКРАЇНСЬКИХ ГРОМАДЯН, ЩО ПЕРЕБУВАЮТЬ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка, що є одною з найбільших мистецьких цінностей українського громадянства на американському континенті, відспівала у західньому світі понад пів тисячі концертів. Її слухали понад чверть мільйона чужинців, які завжди при слові УКРАЇНА пригадують собі миле враження, винесене з концерту Капелі. Ми часто не усвідомлюємо собі того, який важливий інструмент культурного вияву посідаємо. Ми не використовуємо його належно, як найважливіший засіб української пропаганди.

Коли Капеля виступила перед американським Конгресом і канадським Парляментом, то ці події зараховувались тоді до найважливіших з українського національного погляду, а Україна придбала нові ряди симпатиків з-поміж впливових політиків. Чому ж тоді не подбати нам про те, щоб Капеля виступила перед урядами країн Европи, Південної Америки та Далекого Сходу? Чому бандуристи разом з їх диригентами, Григорієм Китастим і Володимиром Божиком, мусять працювати на підприємствах, замість того, щоб виконувати благородний обов'язок — оспівувати Україну? Чому ми не використовуємо Капелі, щоб тримати на дусі зневірених, які піддаються підступній пропаганді большевицьких репатріяційних комітетів і попадають в лапети смерти?

Це питання, які ми ставимо перед собою і українським громадянством вільного світу.

Відповідь на ці питання може бути лише одна: зібрати засоби на перетранспортування Капелі до віддалених країн і вирядити її в місійну подорож по вільному світі.

Тому Товариство Приятелів Капелі Бандуристів, за згодою та підтримкою Українського Конгресового Комітету Америки та Комітету Українців Канади, проголошує збірку на ФОНД КАПЕЛІ.

Зберемо менше — вишлемо Капелю лише до Европи, а зберемо більше, то зможемо вислати її до Південної Америки, Австралії й інших країн.

Нашим ближчим завданням є вислати Капелю в ті країни, де є українські громади, щоб дати стуженим за батьківщиною землякам духову розраду та підтримати їх на дусі, а молодь стримати від асиміляції. Варто пригадати випадок, коли молодий американець, який раніше не признавався до українського походження, виходячи з концерту Капелі в Детройті (2 жовтня 1949 р.), заявив: "Я є гордий, що я українець".

Піднесімо клич "КАПЕЛЯ КУЛЬТУРНИМ АМБАСАДОРОМ УКРАЇНИ" і переконуймо в цьому других. Успіхи Капелі будуть успіхами всієї української еміграції. Нехай не буде жодного українця, який не причинився б хоч невеликою пожертвою до цієї важливої справи.

Пожертви в формі добровільних датків просимо надсилати на адресу:

Friends of the Ukrainian Bandurist Chorus, Inc., 111 E. Kirby Ave., Detroit 2, Mich. U.S.A.

Всіх громадян і організацій, які бажали б причинитися до збіркової акції на місцях, просимо звертатися також на вищезгадану адресу, а ми вишлемо потрібні для збірки інструкції і матеріяли.

За Правління Товариства:
Інж. А. М. Мілянич — викон. обов'язки голови,
Д-р В. Витвицький,
П. Гончаренко — члени правління.

ДЕЩО З РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАЦІ БІЛІ ГРЕЙАМ

Про це преса не писала, але це було частиною доброї новини і праці благовістя в Нью Йорку. Під час проповіді одинадцять католицьких священиків увірували в евангелію і навернулись. Окрім того, сьома частина тих, що навернулися під час місії в Нью-Йорку, були римо-католики. Це все сталося всупереч офіційній забороні їх єпископа, який загрозив карою всім, хто відвідав би збори Білі Грейама.

Прері Оверкомер

НІЩО НЕ ПОМАГАЄ

Місія до індійців у Болівії повідомляє, як заходи католиків проти протестантів обертаються проти них самих. Щоб поборювати протестантів у Болівії, Римо-католицька церква післала вихованого єзуїтами еспанського священика Джозе Марія Ріцо. Під час студій евангельської літератури і Слова Божого він прийняв Христа як свого єдиного Спасителя.

Його переміна була так глибока, що багато людей сходяться на його збори. Та на цьому не скінчилося. Другий священик, Бенедікто Алонсо, який був добрим приятелем Джозе Марія Ріцо, відправився до Ля Паз з благословення єпископа, щоб привернути Ріцо назад до Римо-католицької церкви. Але по кількох днях, що їх священик Бенедікто Алонсо провів з радісним Джозе Ріцо та віруючими братами і під впливом науки Слова Божого, він так само навернувся. Тепер він також почав евангельські конференції і місійні збори. **Госпел Геральд**

НОВА ЗАГРОЗА

У пресі промайнула новина мало ким зауважена. В Нью Джерзі радіостанція випробувала нову методу реклями і продажу продуктів. Ця метода являє собою велику загрозу для загалу. На протязі шістьох тижнів, нічого не запідозрюючи, відвідувачі одного кіно були під обсервацією. На екрані висвітлювалося невидимі заклики зі скорістю однієї тритисячної секунди щокожних п'ять секунд. Один заклик казав "Кока-кола", а другий лише "Їжте папкорн". Не зважаючи на те, що присутні свідомо не могли читати закликів, бо вони змінялись надто швидко для ока, все ж продаж "кока-кола" збільшився на 18 відсотків, а "папкорн" на 57 відсотків. (Ньюсвік, Вер. 23). Відвідувачі театру, які підпали під вплив невидимої реклями, зовсім не бачили закликів, проте їх підсвідомий розум зареєстрував заклики і спонукав їх до купівлі продуктів.

Подібні відкриття сповнені небезпеки та можуть довести до надуживання і "промиття мізків" та накинення загалу різних небажаних теорій. Є потребою для кожного так наповнити свій свідомий і підсвідомий розум Словом Божим, щоб він автоматично і без хитання відкидав вищезгадані впливи. З другого боку, уряд повинен заборонити вживання повищих метод як таких, що заперечують свобідному виборові людини і добру загалові. Це те саме, що і ограбувати людину, загіпнотизувавши її.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Результати 40 років атеїстичної пропаґанди

Нижче ми передруковуємо статтю "Титанічне безглуздя" з "Вільного слова". "Вільне слово" подає із советських джерел подію, яка наочно характерна для цілого комуністичного краю. Коли мешканці міста Туапсе повірили оповіданню місцевого репортера про загрозу загальної погибелі, то масово кинулися до Біблії, церков, почали молитись і т. д. Так у час кризи сорок років атеїстичної пропаґанди в школах, на праці і переслідування релігії не змогли викорінити релігійного почуття в масах людей. Комуністично-атеїстичні всезнайки не знають людської природи, яка має три сильних потяги, що їх неможливо знищити, а це: голод, стать і релігійне почуття. Як би уряд не старався згнітити ці рушійні сили людської природи, він зможе їх загнати в підпілля, але ніколи не зможе перемогти. Уряд зможе знищити людей разом з їхніми почуваннями, але ніколи не зможе позбавити людей їх природи. Праця і пропаганда атеїстів — це сизифова праця. У нормальних обставинах навчання церков і їх провід творять для релігійного потягу мас і одиниць доцільне річище.

Завданням церкви є, навчаючи Божої правди, усовувати з релігії те, що є виявом духової незрілости або нерозуміння. Ті народи, які мають евангельські церкви, всі стоять на високім духовім щаблі. Ці евангельські церкви ведуть релігійне життя та воно розвивається вповні і гармонійно і духові сили народу сягають вершка їх розвитку. Ті народи, які мають ритуалістичні церкви, стримують непотрібним формалізмом, марновірствами і обрядовщиною повний розвій духової сили народу. Все ж їх існування є краще атеїзму, який веде до збочення релігійного почуття і калічить народ духово, пробуючи стримати релігійну тугу людської душі до пізнання Бога. Рано чи пізно в час кризи, або і без неї це почуття виявить себе й опанує загал. Подія в Туапсе є лише проявом стану, що може вибухнути денебудь у советах. Сорок років атеїстичної пропаґанди, безбожної науки і катування були кримінальним марнуванням часу і безпотрібною зневагою гідности людини. Але й атеїстами вони не зробили, лише створили грунт для марновірства

Історія почалася дуже невинно в комуністичному партійному часописі в Туапсе. Цей часопис почав друкувати у щоденних продовженнях серію утопійних репортажів сучасного советського Жюль Верна на прізвище І. Крис. Репортаж мав, як і слід сподіватись, патріотичний наголовок "Шлях Леніна". Але громадяни Туапсе взяли утопію репортажу Криса за правду і вийшла справжня халепа

Автор уже в своєму першому репортажі змусив своїх читачів затривожитись: советські вчені відкривають несподівано дивну вогненну кулю біля сонця. Швидко виявляється, що це "титанічна маса", космічне тіло неймовірної величини

У найближчому продовженні читачі довідалися про страшну паніку, що шириться серед людей. "Титанічна маса" наближається до землі із швидкістю 257.440 кілометрів на годину. Щоправда, найбільший страх шириться в некомуністичній частині світу. Автор сенсаційного репортажу Крис пише: "Найбільша паніка заволоділа капіталістичним світом. Люди залишають все, і втікають на кораблі, щоб рятувати бодай життя".

У наступному продовженні страхітлива драма осягає свій найвищий пункт. У хвилині, коли жахлива катастрофа загрожує світові, пробуджуються загарбницькі інстинкти капіталістичного світу. Крис пише: "Під час, коли "титанічна маса" наближається до землі і мусить осягнути, її продовж 60 днів, буржуазні науковці приготовляються до удару. Вони кружляють у космічних просторах, примістившись у штучному земному сателіті і хотять спрямувати "титанічну масу" на Советський Союз, щоб врешті стерти комунізм з лиця землі".

У цьому місці репортажу схопив советського читача туапської газети жах. Советський часопис "Советская Россія" пише до це так: "Нерви читачів не витримали. Люди шепотом передавали одне одному вістку, що наближається кінець світу. Залишається всього ще сорок днів життя, докладно так, як пише біблія. Дійшло до того, що забобонні простюхи почали за будьщо продавати свої доми і корови".

При тій нагоді мешканці Туапсе забули впродовж кількох годин усе, що їм 40 років проповідувала советська антирелігійна пропаганда. Упали навколішки перед християнським Богом. Витягали із схованків ікони і молилися. Всі церкви наповнилися народом.

Тим часом, коли люди готувалися до втечі з міста, переможений власною фантазією советський автор поспішав, щоб змайструвати для своєї писанини "геппі енд", і чимскорше заспокоїти народ та звільнити його від мук чекання кінця світу. У наступному, і вже останньому продовженні репортажу оголосив він читачам, що славні советські вчені в сам час, а саме на дві години, дванадцять хвилин і три секунди перед катастрофою, зліквідували загрозливу "титанічну масу".

Такий "геппі енд" все таки не оберіг товариша Криса від обурення партії. "Велика дяка авторові за зліквідування "титанічної маси". — написала після того "Советская Россія" Нерозв'язане залишилось тільки питання, чи земний сателіт з капіталістичними вченими, а передусім автор згоріли також із сорому за своє титанічне безглуздя?

Замість рецензії

"ЦЕРКВА В РАДЯНСЬКІЙ РОСІЇ", автор Метью Спінка. Оксфорд Юниверситі Пресс.

У повищій праці ми знаходимо опис відношення православної церкви в Росії до комуністичного уряду. Як комуністи дивляться на релігію і церкву всім відомо, що вони робили з церквами, священиками і віруючою людністю так само знане всім, але не всім відомо, як провід православної церкви ставився до комуністичної влади, стараючись за в с я к у ціну прислужитись "власть імущим". Книга відкриває глибини безпринципности і релігійної безхребетности у православного проводу. Не все є можливим чи доцільним для церковного проводу одверто поборювати ворожий уряд, але в той же самий час церковний провід не потребував оплювувати себе і зневажати кров мучеників плазуванням перед червоним драконом

Наприклад, патріярх Сергей публично проголосив, що комуністичний уряд був цілком невинний і не зробив ніякої шкоди церкві. Вина полягала на самім церковнім проводі. Він заявив, що в Советськім Союзі ніколи не було ніякого релігійного переслідування, що нема його і тепер, що церкви закривають самі люди, а зовсім не уряд, часом це роблять самі віруючі.

Він твердив, що повідомлення про жорстокості агентів уряду у відношенні до деяких священиків абсолютно не відповідають дійсності та є брехнею. Самі священики є винні, що не користаються свободою проповіді, яка їм дозволена, та що церква сама не хоче відкривати богословських семінарій. Це підхліблювання продовжувалося і в час останньої війни, і патріярх Сергей просто плазував перед Сталіном, називаючи його "Великим, Богом даним провідником російського народу". Сучасний патріярх Алексей продовжує політику патріярха Сергея, присягнувши в 1944 р. бути незмінно лояльним "призначеному Богом провідникові" Сталінові.

Прочитавши повищі докази повної релігійної безпринципности і плазування перед силами беззаконня з боку проводу православної церкви, пригадуємо часи боротьби Христової Церкви, коли вона в первісній чистоті кидала визов поганському світові і не боялась ні арени, ні мук, але тоді ця Церква не була ані православною, ані католицькою, а Христовою.

Щось є в ритуалістичних церквах, що пхає їх на зраду своїх ідеалів і часом свого народу, так як українська православна церква на вимогу російського царя Петра не тільки проклинала гетьмана Мазепу, героя української визвольної боротьби в ті дні, але і садистично зневажала і анатемувала його портрет під час богослужения в церкві.

Митрополит В. Липківський став на дорогу реформи та статут його мало чим різниться від засад і статуту пресвітерської чи реформованої церкви, якщо не брати на увагу деякі залишки ритуалізму, які були властиві тодішнім обставинам. Отже, героїчне наставлення митрополита В. Липківського ледве чи можна зараховувати до подвигів православ'я. Тим більше, що закордонні українські православні церкви зреклися його засад і всі повернулись до візантійщини з її назадництвом.

У Галичині греко-католицька церква без великої боротьби піддалася впливам Москви. Потерпіли лише деякі вищі ієрархи і священики. На еміграції нарід і провід греко-католицької церкви зрікся освяченої поколіннями назви і традицій та прийняв назву української католицької церкви, знову заохочуючи священиків до целібату

Це все доводить, що ритуалістичні церкви не мають у собі сили і досить ідейности, щоб поставити опір ворожим силам, або стати джерелом такої сили для українського загалу. Наочно український народ потребує віри і церкви, яка б витікала з його ества і його найглибшої волі до правди і свободи. Такою церквою може бути лише Евангельська Церква. Її в наші дні і витворює собі народ на рідних землях потужною рукою в крові і стражданнях, але без компромісу чи підхліблювання перед безбожниками і злим ворогом усякої правди

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА В ЕДМОНТОНІ
11701 - 86 вул.
Пастор Др. С. С. Сасс.
Диригент п-ні С. Крацило-Сасс.
Органіст Христа М. Сасс.
Богослуження кожної неділі в 11 год. рано і в 7.30 вечора
Недільна школа в 10 годині рано.
Приходьте всі: "Хваліте Господа!"

*

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe St. South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження кожної неділі в 11 годині рано. Вечірня в 7 годині вечора. Недільна школа в 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо.

Спомини паст. Івана Бодруґа

(До історії початків реформації серед українців у Канаді, роки 1903—1913)

Зазіхання Римо-католицької Церкви на українські душі

Року 1902-го Римо-католицька Церква через своїх послів в Оттавськім парляменті внесла проект, щоб шкільництво по українських колоніях віддати під управу Римо-католицької Церкви, бо Греко-католицька Церква в Европі визнає папу своїм головою, тим то в Канаді українці-уніяти мають виховувати своїх дітей у католицьких сепаратних школах, де вчити їх мають католики, особливо, сестри-служебниці.

Прочитавши зміст того проекту в англійській пресі, я зараз же написав листа до Кирила Ґеника в Вінніпеґу та порадився з трьома англійцями в м. Сифтон, як би нам запротестувати проти того проекту в парляменті.

Ми врадили від українського народу слати протестанційні петиції до Оттави, мотивуючи їх тим, що греко-католики в Старім Краю мали публічні школи й тут у Канаді ми, українці, бажаємо собі системи публічних шкіл.

Кирило Ґеник був із нами тієї самої думки. Він, як іміграційний урядовець, виготовив петиції та розіслав їх до свідоміших українців по всіх наших колоніях із закликом зібрати тисячі підписів по колоніях та слати їх чимшвидше до Оттави. Ми у Давфинськім Дистрикті зібрали поверх тисячі підписів і післали до міністерства внутрішніх справ. Петиції помогли. Католицький внесок у парляменті відкинено. Шептицький прислав до Канади свого секретаря, о. Василя Жолдака, щоб він порадив українцям у Канаді не цуратися римо-католицьких священиків, а звертатися до них із требами

О. Жолдак під час своєї візити на Сифтон цілий тиждень пробув у моїм домі, бо між своїми католиками не знайшов ні однієї вигідної та чистої хати, де міг би спокійно ніч переночувати. О. Жолдак - культурна людина — бачив, що римо-католикам не вдасться "осідлати" наших уніятів у Канаді, тож і не проповідував злуки з римо-католиками, а радив нашим людям "триматися своєї віри й обряду".

Мені о. Жолдак зробив добре діло. З моєї крамниці на Сифтоні пропадало багато речей. Та я просив о. Жолдака, щоб він при сповіді накартав наших "легкодушних" людців, і хай би вони мені принесли назад та віддали покрадені речі.

І справді, після наушної сповіді перед о. Жолдаком у церкві, наші злодійчуки попідкидали мені в крамниці покрадені речі: пилки, сокири, долота, шовкові хустки та інші дрібні речі. З того часу в мене виробилося переконання, що дурних злодіїв треба на ухо сповідати та добре пеклом настрашити. Хитрий злодій до сповіді не ходить, а чесному християнинові наушної сповіді не треба, бо він знає, що перед Богом ліп за нього не відповість, як він не поправить своїх злочинів.

Єпископ Серафим

Наприкінці минулого століття та в перших роках цього століття українцям греко-католикам у Сполучених Штатах надокучила опіка римо-католицьких (айришів) єпископів. Там теж римо-католики старалися засимілювати (златинщити) уніятів.

Між багатьма греко-католицькими душпастирями в Америці знайшлося сім молодих священиків, які, за згодою своїх парафій, постановили вийти з-під опіки римо-католицьких єрархів. Вони постановили зорганізувати в себе Східньо-Православну Церкву, підпорядковану одному з православних патріярхів. Вони звернулися до патріярха в Царгороді, щоб той прислав їм одного з своїх єпископів, або рукоположив одного з-між них самих у сан єпископа для українців в Америці.

Патріярх не міг уволити їх волі, бо між патріярхами та святішим російським Синодом була умова, що де святіший Синод має свого єпископа й провадить місію, там східні патріярхи не мають права провадити своєї місії.

Тоді ті священики, викляті вже з римо-католицької церкви, звернулися по єпископа до автономного православного манастиря на горі Афон (Монт Атос).

На Афоні доживав похилого віку старець-патріярх Анфим. Той патріярх, як і інші патріярхи, не любив російського православія за те, що в Росії царі скасували патріяршество, а головою над православною церквою самі себе поставили.

У манастирі на Афоні жив маґістрант богословії о. Стефан Уствольський, що перед тим був придворним душпастирем у Петрограді, та коли покинула його жінка, що пішла жити з якимсь полковником (поляком), Уствольський постригся в монахи (ченці) на Афоні. Цього Уствольського емеритус Анфим рукоположив у єпископи та спрямував до Америки наперекір російському Синодові.

Року 1902-го єпископ Серафим приїхав несподівано з Афону до Америки. Наші відступники від католицтва стрінули Серафима в Нью-Йорку і, переконавшись, що Серафим московський патріот, бо не визнає ні України, ні українців, розчарувалися і не прийняли його за свого архиерея. І всі вони згодом вернулись назад до айриських єпископів, "розкаявшись" за своє відступство.

Серафим, не знайшовши теплого прийняття між українцями в Америці, а з боку москофільської преси цілковите непризнання, що назвала його самозванцем та божевільним, незабаром виїхав до Канади

Приїхавши до Вінніпеґу, Серафим примістився в Іміграційнім Домі, де його стрінув Кирило Ґеник. В одній із заль Іміграційного Дому Серафим зробив собі каплицю. Наші імігранти поставили йому престол під стіною в залі, а він привіз із собою багато церковних ікон, хоругов, патериць та всіляких інших церковних декорацій.

Там він служив Службу Божу при асисті єромонаха Макарія Мончаленка, що давніше втік з Афону, проїхав головні міста в Малій Азії, Південній Европі та в Південній Америці. Із Серафимом стрінувся о. Макарій у Йонкерс, коло Нью-Йорку, і відтоді став Серафимові асистентом, хоч Серафим Макарія часто прилюдно називав дурнем. Макарій був чоловік дуже простий та нехлюйний і в голові в нього не все було в порядку.

Серафим служив Службу Божу й по приватних домах у Вінніпеґу та й висвятив собі там перших двох священиків: Николая Зайцева (москаля) та Теодора Стефаника, молодого машиніста, що працював у Сі-

(продовження на стор. 6)

Спомини паст. Бодруґа

(Продовження з стор. 5)

ПіАрській компанії та мав свою хату. Задля курйозу приймали Серафима до своїх хат старші наші іміґранти, такі, як от Юрко Паніщак, що приїхав до Канади ще 1892 року та мав добру власну хату

З Винніпеґу виїжджав Серафим на близькі українські колонії та там висвячував у попи дяків та ставив їх душпастирями на місцях. На кошти своєї місії він вимагав від кожного кандидата на священика бодай 25 долярів готівкою. Серафим не мав грошей, то й мусів так робити.

Кирило Ґеник зрозумів, що як Серафим насвятить багато таких попів у Канаді, то з його місії нічого путнього не вийде, бо ж учителі мусять більше знати від своїх учнів. Сліпий сліпого не здатний провадити, бо обидва попадають. Я знав про дії Серафима з англійської преси та з американської "Свободи".

Пише до мене Ґеник із Вінніпеґу більше-менше такого змісту листа:

"Ви певно знаете з преси про приїзд православного епископа Серафима до Канади. Він тут у Вінніпеґу та на колоніях святить дяків на попів направо й наліво. Серафим упертий москаль, не розуміє нашого народу, ні західньої культури. Його малограмотні попи заведуть релігійну керииню між нашим народом. Їм треба буде розумного проводу поза Серафимом. Може б ви обидва з Неґричем узялися за це діло Приїдьте чимборжій до мене, а тут порадимось, що треба зробити в цім важнім ділі".

Це було в квітні місяці 1903-го року. Я відписав Ґеникові, що я зв'язаний контрактом із школою, та що в мене великий приватний бизнес на Сифтон. Не можу відразу все покинути та піти з кадильницею на зарібки. Якби можна із православія витворити реформовану християнську Церкву, то я задля ідеі все покинув би та пішов на службу Богові й своему народові.

Через три дні Ґеник приїхав до мене навмисне в цій справі. Покликали ми Неґрича для спільної наради.

З тієї ради вийшло таке, що Серафим може бути собі Серафимом, і ми його пошануємо, але взявши провід над його попами, ми візьмемося проповідувати не православіє, а правдиве християнство. Із церковних обрядів пошануемо ті форми й перекази, які не суперечать духові Христової та апостольської науки.

За тиждень після тієї наради ми з Неґричем поїхали до Вінніпеґу на побачення із Серафимом. Застали його при молитві в його скромній кімнаті. Ґеник представив нас Серафимові, та ми були перші люди, що вміли з Серафимом розмовляти його московською мовою. Тієї мови ми навчилися, будучи провідниками духоборів.

Серафим поблагословив нас обіруч та попросив сісти. Розпитав нас докладно, хто ми, коли приїхали до Канади та яку освіту маємо. Розпитав нас, чи маємо добру волю й покликання бути православними священиками. Ми відповіли йому, що ми протестанти з переконання. Він усміхнувся та сказав: "Ми вас зделаем харошимі православнимі. Протестантская Англіканская Церков — ето доч Православной Восточной Церкві".

Після такої розмови Серафим узяв нас на іспит про головні Правди Віри, про Закон Старого Заповіту та про те, чим відрізняеться Старий Заповіт від Нового Заповіту.

Задовольнившись нашими відповідями, Серафим сказав нам прийти на Службу Божу в Іміґраційній Залі на другий день рано і тоді він нас рукоположить у диякони. То була неділя. Серафим перед престолом служив Службу Божу з великим пієтизмом при асисті своїх священиків: Стефаника та Яцури. Сказав прекрасну проповідь на тему: "Візьміть ярмо Моє на себе й навчіться від Мене...". Наші люди не зовсім розуміли його проповіді, але він був чоловік глибоко віруючий та великий проповідник. Мав милий голос і знав цілу Євангелію напам'ять.

Під час Служби Божої Серафим рукоположив у диякони Ґерича та мене. За тиждень обіцяв рукоположити нас "во ерей".

Плянування незалежної Греко-Православної Церкви в Канаді

В міжчасі ми з Неґричем зробили нарис Статуту Руської Православної Незалежної Церкви в Канаді. Ми розуміли, що самим добрим бажанням та доброю волею ми неспроможні будемо започаткувати такої церкви. До того треба було більшого богословського знання, як ми мали. Ми знали, що з таким проектом ми не знайдемо відразу фінансової допомоги у нашому народі, бо наші іміґранти на 99 процентів були дуже бідні. У цих важких недостатках ми мали надію на Пресвітерську Церкву в Канаді, що йшла навустріч із допомогою різним релігійним групам різних деномінацій на еміґрації в степових провінціях Домінії.

З готовим нарисом статуту ми звернулися до принципала Манітоба Колеґії, д-ра Вилляма Патрика, щоб послухати його думки про зміст нашого проекту та чи можливо нам було б сподіватися від Пресвітерської Церкви моральної і матеріяльної допомоги при здійснюванні нашого проекту. Принципал чув про Серафимову роботу та рад був від нас почути більше про того "грецького" епископа. Прийняв нас на послухання у своїй бібліотеці.

Перечитав наш нарис статуту, призадумався над кожною точкою, а вкінці звернувся обличчям до нас і промовив:

"Добре, дуже добре! Ви, молоді люди, зрозумієте свій народ і задумуєте творити сторінку в церковній історії нашої молодої Домінії. Запевняю вас, що я всіма силами підтримаю Ваші чесні змагання в цьому ділі перед проводом Пресвітерської Церкви в Канаді. Через тиждень я скличу спеціяльні збори наших професорів та богословів і пресвітерів наших церков у Вінніпеґу, а ви будьте готові на тих зборах дати нам відповідь на всі питання щодо нашої майбутньої Незалежної Реформованої Грецької Церкви в Канаді." То було в п'ятницю після полудня.

У суботу ранком ми поїхали із Серафимом на місію до Брокен Гед, близько 50 миль на схід від Вінніпеґу. Церковця там була маленька. Людей зійшлося дуже багато. Під час відправи Серафим рукоположив нас у священики. Там він благословив мене на першу проповідь після Служби Божої. Там люди перший раз за 5 років чули Службу Божу і проповідь, що зворушила їх до глибини душі.

У Брокен Гед ми мусіли зостатись ще на два дні, служачи в церковці, хрестячи діток, сповідаючи та причащаючи багато людей. То почалось 1-го травня 1903-го року.

Ми повернулись до Вінніпеґу, звідки Серафим із Макарієм поїхав кудись далі, а ми з Неґричем у середу ввечорі пішли на збори богословів до Манітоба Коледж.

На збори прийшли професори, доктори богословії з Пресвітерських церков у Вінніпеґу, пресвітери (старші брати) та два адвокати. Збори відкрив принципал молитвою.

Мене попросили відчитувати наш статут точка за точкою:

НАЗВА: Рутініян Індепенденг Ґрік-Ортодокс Чорч ов Кенеда. Прийнято назву — Індепендент Ґрік Чорч ов Кенеда.

ГОЛОВА ЦЕРКВИ: Голова Церкви — Ісус Христос, її засновник.

ПРАВИЛОМ ВІРИ: Слово Боже Старого й Нового Заповіту.

КАТЕХИЗМ: Відомий "Християнський Катехизм".

ТАЙНИ: Дві головні Святі Тайни, що їх установив Ісус Христос, та інших п'ять тайн, що їх поручили святі Апостоли.

СПОВІДЬ: Наушну сповідь не вважати конечною, хіба на бажання одиниць з-поміж вірних. Завести в церкві звичай Загальної Сповіді в молитвах перед Богом.

СЛУЖБА БОЖА: Службу Божу св. Івана Золотоустого та інші відправи скоротити так, щоб не тривали довше, як півтори години

(Був ще внесок, щоб завести звичай відправляти Богослуження формою та звичаєм реформованих християнських церков. Але я відкинув той внесок, доказуючи, що українці не мають у своїй мові ні псальмів, ні ґімнів, уложених під ноти для популярного вжитку так, як це мають усі протестантські церкви в своїх мовах. Це між українцями може прийти з розвоем нашої церкви. Тим часом ми мусимо мати в себе літурґійні відправи з молитвами та проповідями).

ЦЕРКОВНІ РИТУАЛИ: Прийнято затримати в нашій церкві всі такі ритуали, які не противні духові Нового Заповіту. Поганські звичаї та вірування, що просякають православну церкву, поступово відкидати, пояснюючи їх несумісність із Словом Божим Нового Заповіту та з книгами пророків Старого Заповіту.

ЧЛЕНСТВО ЦЕРКВИ: В членство Незалежної Церкви в Канаді може вступити й бути прийнятою кожна людина, що вірує в Бога Господа Ісуса Христа, приймає за свого Спаса і старається жити за Його заповідями, і в Духа Святого,

Утішителя, Господа животворящого, у Святу Трійцю.

ОДНЕ ХРЕЩЕННЯ: На відпущення гріхів. Символи віри Апостольський та Нікейський приймається за вираз християнської віри, спільної всім християнам і т. д.

Церковна влада

Верховним керівним тілом над цілою Незалежною Грецькою Церквою в Канаді має стати КОНСИСТОРІЯ, котра складалась би з душпастирів і по одному делеґатові від кожної церковної громади на Церковному Соборі, що має відбуватись щороку, або щотри роки.

Кожною церковною громадою має керувати душпастир за згодою щонайменше трьох громадою вибраних Старших Братів, ординованих пресвітерів церкви. Вирішає більшість голосів цієї управи. Відклик та скарги вирішує Консисторія. Церковними маєтками орудує екзекутива, що складається з членів церковної громади (тростіс), що вибираються громадою ротативно: на рік, на два, на три. Душпастирів ординує або приймає ординованих з інших церков Консисторія. Ординація душпастирів відбувається звичаєм і формою Християнської Церкви в Антіохії (Дивись Дії Апостолів).

Екзекутива Консисторії складається з вибраного голови, писаря, скарбника та організатора й суперінтендента (епископа), що має відвідати всі церкви бодай раз на рік. (Перед законами церкви всі проповідники рівні перед духовною владою. Нема ні "владик", ні всіляких титулованих "високопреосвященних". Церква наскрізь демократична, так як у пресвітеріян та інших реформованих церквах).

Усі церковні громади мають чимшвидше подбати про школи в своїх околицях, щоб якнайшвидше позбутися неписьменности українського народу в Канаді.

Такий більш-менш наш проект ухвалили пресвітеріянські вчені на зборах у Манітоба Коледж та доручили своїм адвокатам виготувати

Конституцію Незалежної Грецької Церкви в Канаді

Відразу ж після тих зборів ми з Неґричем поїхали додому, щоб там на місцях продати добро, яке маємо, та взятися за церковну та освітню працю між українцями по цілій Канаді. Осередком нашої діяльности мусів бути Вінніпеґ, туди треба нам було перенестися із своїми родинами.

Поки я ще продав свою крамницю та млин, Серафим із Макарієм приїхав на Сифтон. Православної церкви на Сифтон тоді не було. Була греко-католицька церковця, до якої час від часу доїздив о. Заклинський із Америки та о. Делярій (бельгієць), що навчився по-слов'янськи правити Службу Божу. Оо. Кулявих до тієї церковці наші люди не пускали, бо ті не приймали греко-католицького обряду, а служили по-латині.

Єдиним місцем на Сифтоні, де Серафим міг відбути свою місію, був мій новий млин, порожній ще від машинерії та від збіжжя.

Наші люди, врадувані, що почують велику відправу, зійшлися до містечка та незабаром у млині поставили престола та обшили його скатертями. Серафим привіз із собою всі декорації до престолу, навіть патериці та хоругви тягав за собою в експресовім вагоні. Перебув у моему помешканні над крамницею. Це ділялося серед тижня

Чутка, що приїхав православний владика на Сифтон до Бодруґа та матиме відправу, розлетілась у найдальші ліси та мочари сифтонської колонії.

У неділю вранці прибуло до Сифтон сотні людей. Серафим із Макарієм від досвітку сиділи в млині та сповідали грішних людей. Прибув Неґрич із своєї школи. Ми з Неґричем не пробували нікого сповідати, а о. Макарій рад був із тієї нагоди, бо він тоді міг собі заробити бодай пару долярів за сповідь. (Отець Макарій дуже тиснув центи і завжди спекулював, у кого б задурно наїстися. А їв він здорово і чарки поза плечі не кидав і всіх людей добрих і недобрих обіруч благословляв та шептав цитати з Біблії).

Почалася архиерейська відправа при Неґричевій і моїй асисті. Річ природня, що з мого млина треба було повиганяти злих духів, треба було млин "посвятити", що Серафим зробив докладно за Требником. Але Серафим усі церемонії так знав напам'ять, що до требника не заглядав. О. Макарій рад, що його Серафим не закликав до відправи, став собі за престолом та голосно їв просфори, запиваючи вином. Під час Служби Божої співав хор Бачинського з Ельтелберту при співучасті добрих дяків.

Після прочитання Євангелії, Серафим благословив мене на проповідь. Я забув, на яку євангельську тему була проповідь, але пам'ятаю, що не було душі, що б не сплакнула і Серафим утирав хустинкою сльози. По проповіді Серафим урочисто обцілував мене коло престола та винагородив своїм власним золотим хрестом, що, мовляв, він дістав його від ерусалимського патріярха на дорогу до Канади.

Відправа тривала поверх три години.

По відправі сифтонська громада зробила раду в школі та врадила за всяку ціну не пустити мене із Сифтону, а задержати мене в місті, як свого душпастиря. Перепрошуючи сифтонську громаду, я сказав, що моя парафія в Канаді має простягатися від Форт Виллійм в Онтеріо аж до Скелястих Гір в Алберті.

Тієї неділі під час відправи Серафим рукоположив у дияконі Олексія Бачинського та молодого кваліфікованого дяка Дмитра Ярему. А на тижні примилилися до Серафима ще три дяки — Качковський, Довгань та Ткачук і він їх рукоположив у диякони, а через три дні всіх їх рукоположив у ерей та дав їм антимінси і грамоти.

(Дякам бажаною річчю було стати попами православної церкви, бо православних обрядів не треба було їм учитися, а церковний статут кожний з них знав добре. Думали — добре бути попом, бо з того дещо на долоню капне та ще й руку дехто поцілує старим рабським звичаєм).

Серафим виїхав із Сифтону, а ми з Неґричем та Бачинським продали, що мали, та забралися з родинами до Вінніпеґу починати місію Незалежної Грецької (православної) майбутньої церкви.

У Вінніпеґу ми тим часом примістилися по хатах у знайомих. За кілька днів покупили собі лоти (місця під будову) і нашвидку поставили собі тимчасові хатини.

У північнім Вінніпеґу, поза Боровс авеню, було дуже рідко хат. На полях, де тепер густе місто, паслися корови та коні. Вулиці були примітивні, а пішоходів майже ніде не було. Але наші люди хутко заселювали ту дільницю і мали вже добрі хати ближче СіПіАрської залізниці.

Місійна праця у Вінніпеґу

Того року багато тисяч наших людей приїхало до Канади. Майже всі вони застрягали на час у Вінніпеґу в Іміґраційному Домі.

Мені судилося вітати тих людей Словом Божим. В Іміґраційному Домі Олексій Бачинський служив Службу Божу, а я проповідував іміґрантам Слово Боже, улегшуючи їм тугу за Рідним Краєм та сповнював їх надією на Бога, що в Канаді чекає їх згодом великий добробут. Тоді мав я нагоду познайомитися з багатьма іміґрантами, що хутко роз'їхалися по всіх колоніях у Західній Канаді і понесли із собою моє ім'я, як доброго проповідника та щирого дорадника в усяких клопотах на чужині. У свята та неділі Іван Неґрич і Теодор Стефаник читали та проповідували Слово Боже в великому шатрі на площі перед моєю хатою під ч. 479 Стелла Евеню. Там наші соціялісти та католицькі хуліґани перешкоджали їм криками, кидаючи в шатро камінням.

Перші церковні збори прихильників Незалежного Церковного руху в Вінніпеґу

Десь у половині місяця липня того року я винайняв залю в будинку на розі вулиць Мейн і Селкірк та оголосив прохання до добрих наших людей зійтися там на нараду й вибрати перший організаційний Комітет, котрий був би уповноважений громадою зайнятися купівлею площі під церковний будинок і згодом поставити на тій площі тимчасово малий будинок, в якому громада Незалежної Церкви мала б сходитися на Богослуження. То було в неділю, з опівдня.

На збори зійшлося коло двісті душ чоловіків і жінок. Як ініціятор цілого того руху, я відкрив збори прочитанням уступу зі Слова Божого та короткою молитвою. На секретаря зборів я покликав молодого Серафимового священика Івана Данильчука, що був вихований у Галичині коштом милосердної княгині Сапіга. Данильчук писав красним письмом і дуже хутко.

Перед тією громадою людей я цілих півтори години реферував справу потреби заснування в Канаді "Руської Незалежної Православної Церкви", котра не ходила б позичати розуму ні до Риму, ні до москалів, ні до патріярхів, що Гос-

(Продовження на стор. 8)

"IF I HAD NOT COME"

From "Stories of Long Ago"

By Nan Weeks

It was Christmas eve; and after Bobby had carefully hung his stocking by the fireplace he went off to bed. Usually Bobby did not like to go to bed early, but tonight he was eager to get to sleep, so as to be sure to wake up early to see his gifts.

For their daily Bible lesson that day Bobby and his father had read Jesus' own words to His friends, found in John 15:22. Five words had stayed in Bobby's mind, and he kept saying them over and over until he fell asleep. They were the words, "If I had not come".

It seemed as if he had not been asleep any time when a cross, harsh voice said: "Get up! Get up! I tell you! It's time to get up".

Thinking about the skates he wanted, and the flashlight, and the motor, and the books for which he'd been wishing, Bobby got up and hurried into his clothes and went downstairs. But all was still. No one was there to greet him; no stocking hung beside the fireplace, no wreaths were in the windows, no splendid tree was there.

Hurrying to the door Bobby looked down the street. The factory was open, and he could hear the rumble of the machinery. He grabbed his toque and sweater and raced down the street to the factory door, and there stood a grim looking foreman.

"What's the factory running for on Christmas?" asked Bobby.

"Christmas?" asked the man. What do you mean? I never heard that word. This is one of our busy days, so you clear out o' here."

Filled with wonder, Bobby hurried on down the street toward the stores, and, to his amazement, he found them all open. The grocer, the drygoods man and the baker - each one was busy and cross, and each said in reply to his question, "Christmas? What's Christmas?"

When Bobby tried to explain, "It's Jesus' birthday, and the first part of the word 'Christmas' means Jesus," he was gruffly ordered to move along as this was a "very busy day".

Going around the corner, he thought: "I'll go to our church, our own church, for there's going to be a Christmas service there." All at once Bobby stopped short before a big vacant field, and he mumbled to himself: "I guess I'm lost. I was certain our church was here. I know it was." Then he noticed a signboard in the centre of the big vacant lot, and on going nearer to it read the words, "If I had not come".

Suddenly the meaning of it all dawned on the puzzled boy, and he said: "Oh, I know. "If I had not come',—that's why there's no Christmas Day or any Church."

He was wandering along in a gloomy way, when he thought of the box of toys and games his class had sent to the Orphan's Home, and he said half aloud: "I guess I'll go up to the Home and see the children get their presents." But when Bobby reached the place, instead of seeing the name of the Home over the gateway, he read those same five words, "If I had not come", and beyond the archway there was no fine building.

Seeing an old man, feeble and ill, by the roadside, Bobby said: "I guess you are sick, mister. I'll run to the hospital and tell them to send an ambulance for you". But when he reached the grounds no splendid building were to be seen, nothing but signs and posters bearing the words, "If I had not come".

As Bobby hurried back to the corner where the Rescue Mission had been, he said, "I'm sure they'll take the poor old man in here anyway". But men with angry faces were gambling and swearing, and over the door Bobby saw instead of the mission those same words, "If I had not come".

Thinking still about the poor old man, Bobby hurried home to ask his father and mother to help him. On his way across the living room he waited to look up in a Bible those words, "If I had not come". Turning past all the pages of the Old Testament he found that there was no new part. After Malachi all the pages were blank, and as he held them up to the light, on each one he could see a faint outline of the words, "If I had not come".

With a sigh, Bobby said, "Oh, what a terrible world this is! No Christmas, no churches, no homes for little orphan children, no hospitals, no Rescue Missions, no almshouses, nothing but jails and gambling places and police-patrols and sickness and wrong and—"

Just then there came the sound of bells. The chimes were playing. Bobby listened, and sure enough it was his favorite hymn, "Joy to the world, the Lord is come", and then he heard his mother's cheery voice saying, "Merry Christmas, Bobby!".

With a joyous bound Bobby was out of bed and, kneeling down, he said, "O Lord Jesus, I thank you that you did come; and I'll show you how thankful I am by always trying to be the kind of boy I know you want me to be".

Спомини паст. І. Бодруґа

(Продовження з стор. 7)

подь покличе з-поміж українського народу провідників такої церкви, а головою її буде Сам Христос, що її основав по всьому світі та пробуває з нею вічно, що Бог намісників, ані заступників Собі на землі не потребує, бо Він всюдисущий і всемогучий, що апостоли Христові не були целебатниками, ані вбиралися в золочені шати та в княжі корони і т. п. Наша Незалежна Церква має бути Церквою Слова Божого, евангельською та народньою, в якій тільки самі вірні матимуть право орудувати своїми церковними справами так, як це буває в реформованих церквах, де ніхто з вірних не лиже рук своїм душпастирям і не купує собі відпущення гріхів за гроші.

Між зібраною публікою були й поляки, а між ними один імігрант, адвокат із Галичини, що пробував доказати, що тільки католицька церква з папою на чолі має право орудувати церквою, але я тому панові зацитував із історії про смерть Івана Гуса, про астронома Бруна та про сотки тисяч християн, що їх замучила свята католицька еспанська інквізиція з наказу та під владою святих пап у Римі. Я порадив йому прочитати книги про ті папські діла, що їх написали самі римо-католицькі історики.

Пан меценас не пробував крутити мені голови далі, а спокійно встав із крісла, та з похнюпляною головою вийшов із залі, а за ним ще кілька поляків зробили те саме. Я озвався до громади: "Це був перший мудрий поляк, що я мав честь тут дискутувати на іміграції." На лицях громади появилося відпруження думок тому, що польський адвокат дістав від мене облизня.

Потім ми приступили до організації церковного Комітету. Іван Неґрич відчитав короткий наперед приготований статут нової церкви. Статут дано під голосування зборам. Статут прийнято одноголосно. Після того Іван Данильчук перепровадив вибори церковного Комітету та тростистів до набуття церковної реальности. До церковної громади вписалися тоді 27 членів, голів родин, інші ж не хотіли вписуватися, поки не спроможуться зложити грошевий дар на закуп лотів під церкву.

На тих зборах зібрано коло $300.00 готівкою, що вистачило на задаток купівлі трьох лотів під будову церкви. Вибраний Комітет узявся щиро до праці, купив на розі вулиць Причард і МекҐреґор і на тих лотах до осени того року поставив із дощок гарний невеликий будинок-залю, що в ній аж два роки наша громада збиралася на Богослуження, поки не побудовано коло тієї залі більшу й дорожчу церкву. У тій залі проповідували на переміну всілякі Серафимові священики, бо я та Бачинський виїхали на місію по далеких наших колоніях у Західній Канаді.

(Далі буде)

З нотатника

Людина завжди нарікає

Ми часто нарікаємо на всілякі неприємні нам в житті обставини: то сонце не так світить, як нам хочеться, то вітер не такий і не туди дме, то дощ не в потрібний якраз нам час іде; як спека, то нам бажаний холод, коли ж прийде холод, то хочемо тепла і так завжди нарікаємо й нарікаємо!

А все це тому, що людина ставить себе в центр усього світу. Людина гадає, що все створене лише для неї і все мусить лише їй служити, навіть і... сам Бог.

Людина вперто не хоче зрозуміти реальної ситуації в світі, яка однозначно показує, що є дійсний і правдивий Центр, що створив Всесвіт і встановив для нього цілу господарку, а для керування нею предвічні закони і що вона, людина, в тій господарці займає, хоч і видатне, але зовсім не центральне становище.

Коли б людина це зрозуміла, то ніколи не нарікала б, бо знала б, що воля Бога-Творця незмінна й непорушна і що вона скеровує всю дію господарки для її ж власної загальної користи, в тому числі і для користи людини. В своєму обмеженні людина цього не бачить, не розуміє і не тільки з цієї причини нарікає, але ще й зухвало намагається робити поправки в господарці Всемогутнього Бога.

Д-р Дм. Куликовський.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 1-2. Торонто, Онт. Січень-Лютий 1958 January-February Toronto, Ont. Рік XIX. Число 1-2.

Новий рік

"Очі Господа, Бога твого, пильнують її від початку року, та й до кінця року" — 5 Мойс. 11:12.

Мойсей цими словами підкреслює різницю між життям у Єгипті і життям в обітованій землі. В Єгипті усе здобувається в тяжкій праці. Там люди сіяли пашню й поливали її як городину, рухаючи спеціяльні черпаки ногами. Воду треба було зберігати в часи розливів Нілу, а потім при потребі її пускали рівчаками на поля. Життя країни залежало від постійної штучної і тяжкої праці.

У новій країні, куди йшли ізраїльтяни, все було інакше. Мойсей її описує так: "Земля, що йдеш до неї, заняти її, це земля з горами й долинами; напуває її вода дощів небесних. Це земля, про яку дбає сам Господь."

Опис цих двох країн може бути взятий за приклад духового життя людей. Одні люди, що люблять світ і живуть тілесним життям, та не хочуть знати Бога, вони мусять бути самі для себе провідіннями. Вони живуть у жорстокій боротьбі, в тяжкій праці, в сумі і непевності. Вони самі мають дбати за всі свої потреби.

Смерть, старість, слабість, біда завжди висять над ним і відбирають їм спокій і радість; неважно чи буде це бідний, чи багатий, чи простяк чи мудрець.

Така людина так само, як і ті, що перебували в Єгипті, сама має здобувати все в житті, "рухаючи спеціяльні черпаки ногами."

Духова людина живе в іншій країні. Віра цієї людини робить її горожанином іншого царства. Правда, вона може переходити ті самі труднощі, що й мешканці Єгипту, але для неї всі іспити й страждання мають зовсім інше значення. Вона знає, що все в її житті є під доглядом Небесного Отця, що з її голови навіть волос не впаде без волі Божої. Вона знає, що "всі речі ведуть до доброго для тих, що люблять Господа." Отже, як в той час, коли все веде на руїну і погибіль для невіруючих, духова людина складає всі свої тягарі на свого Творця, бо Він турбується за нас.

Вірш, що ми його взяли, якраз підкреслює цю безпечність духової людини в руках Божих і подає причину цієї певности. Цей текст не стосується невіруючих зовсім. Лише коли ви були в пустині й боролися з гріхом і тепер ввійшли в обітовану землю, маючи за свого провідника Ісуса, почателя і звершителя віри, тільки тоді ви можете вважати, що ці слова стосуються і вас.

Ці слова з Святого Письма кажуть нам, що: Очі Бога пильнують нас. Радісною і благою річчу для нас є, що Бог дивиться на нас з любов'ю. Але це залежатиме від факту, чи ми прийняли жертву Відкупителя. Святе Письмо каже: "Коли визнаватимеш устами твоїми Господа Ісуса, і віруватимеш в серці твоїм, що Бог Його підняв з мертвих, ти спасся" (Римл. 10:9). Для всіх тих, що відкинули жертву Відкупителя і кров Христову вважали за звичайну, Бог має справедливий суд і гнів. Серце Боже повне любови до нас і Він не хоче смерти грішника. Всю свою любов Він відкрив світові в Христі Ісусі, і коли ми приходимо до Нього в ім'я Христа, Він приймає нас як своїх дітей.

Другою великою втіхою, що нам її відкривають ці слова Божі, є те, що сам Бог, його власні очі пильнують усіх, хто полюбив Христа. Це значить, що Бог не доручив стерегти нас своїм ангелам, ані святим, ані навіть найсвітлішим Херувімам і Серафімам, Бог сам пильнує своїх дітей. Часом матері, спеціяльно в багатих родинах, віддають своїх дітей на чуже виховання, своїх немовляток в чужі руки, але Бог ніколи не передає нікому догляду за своїми дітьми. Тому наука католиків і православних, які вчать, що нас можуть охоронити померлі святі, або ангели, і що до них про це треба молитись є хулою на любов Божу і відкиненням науки Слова Божого. Очі самого Господа Бога пильнують його дітей.

Далі Святе Письмо каже, що Бог пильнує нас від початку року до кінця року, цебто Він пильнує нас завжди. Ми дякуємо Богові за це. Бо кінець-кінцем, чи є коли час, щоб ми могли обійтись без Бога, чи не потребували б Його зовсім?

Уявім собі на хвилину, що з нами буде інакше, ніж про це каже Святе Письмо, що Бог ані гляне на нас на протязі наступного року, що Він зовсім забуде про нас, що Він віддасть нас на поталу злу, що з нами станеться? Чи не відчували б ми себе зовсім покиненими і пропащими. Світ є холодний і жорстокий. Люди живуть без милосердя. Старі літа, слабість, голод і холод загрожують кожному і ми знаємо, що ми не маємо сил встояти проти світу сами. У нас самих гніздиться гріх і зло, що нищать нас з середини неменш, ніж зло і ненавість світу. Ми не знаємо, що принесе нам новий рік, але коли ми маємо запевнення від свого Творця, що Він сам пильнуватиме нас весь час від початку року до кінця року, то наше серце заспокоюється і страх зникає. Коли Бог з нами, то хто проти нас? Тому, знаючи, що Бог буде з нами по своєму слову, ми повинні пильнувати, щоб і ми були з Ним. Ми повинні дбати, щоб наші очі були так само цілий рік на нашім Творці. Ми повинні шукати Його в щирій молитві кожного дня, ми повинні досліджувати Його волю в Святому Письмі не раз на тиждень, але в вільні хвилини щодня, ми повинні в кожну хвилину свого життя дбати про те, щоб наші діла підтверджували нашу віру і наше переконання.

Отже, маючи це запевнення від Бога в Його Слові, ми повинні бути завжди радісні.

Певна річ, в новім році труднощі і іспити прийдуть і до нашої хати. Нехай ніхто не сподівається, що його вони цілковито минуть, і що він матиме безжурне життя цілий рік. Цього не буде, бо сатана ще на волі і гріх панує в світі, але хоч би що трапилось — ми маємо запевнення, що наш Бог буде з нами і що навіть один волос не впаде з нашої голови без Його волі. Чи ви не звертали уваги часом у великім місті, як батько переводить свою дитину на другий бік вулиці під час великого руху? Серце дитини завмирає від страху. Ось на них прямо спішить великий автобус, з другого боку мчить величезне авто, з правого боку трубить вантажне авто, летить трамвай. Дитині здається, що це все мчить просто на них, але, міцно вчепившись за батькову руку і, вірячи, що батько врятує її від усіх цих страхіть, дитина йде на другий бік вулиці. В новім році для нас світ може здаватись як ця вулиця, повна страшних авт, що кожне з них хоче нас переїхати, але ми маємо Отця на небі, що має силу врятувати і довести нас у добробуті до кінця року, тільки ми не повинні випускати Його руки зі своєї.

Бог зодягає лілії в полі, годує птаство піднебесне, певно, що Він не забуде і нас своїми дарами. Нашим же гаслом на новий рік повинен бути наказ: "Шукайте перш царства Божого і правди Його, а решта додасться вам."

Цей наказ—передумова успіху і благословення для кожного із нас у цьому новому році.

Нові книжки

Видавництво "Дорога Правди" видало дві нові корисні книжки:

1. **"На батьківщині і на чужині"** А. ДУБОВОГО — спомини з життя українських евангельських піонерів в Норт Дакоті. Ціна 75 центів.

2. **"Великодній Ранок"** — збірка великодніх оповідань і віршів під редакцією І. БАРЧУКА і М. ПОДВОРНЯКА. — Книжки цікаві змістом і являють собою цінний вклад в евангельську літературу. — Ціна $1.50.

Українська Пресвітерська Громада в Торонті шістнадцять років по побудові церковного будинку. На фотографії з лівого боку, біля стіни на фронтовій лаві, сидить Бр. Микола Маланюк і його дружина. Бр. М. Маланюк є одним з піонерів громади та багато причинився до будови теперішнього будинку. На крайнім правім боці фотографії видно Бр. Павла Сича, першого організатора хору і українських радіопередач при громаді. Перша українська трансконтинентальна передача в Канаді по радіо відбулася під час другої світової війни з ініціятиви Української Пресвітерської Церкви в Торонті; хором диригував Бр. П. Сич.

Спомини паст. Івана Бодруґа

(До історії початків реформації серед українців у Канаді, роки 1903—1913)

НАША ПЕРША МІСІЙНА ПОДОРОЖ

Щоб уникнути можливих неприємностей, я ніколи не їздив сам на місію, а завжди брав із собою Олексія Бачинського, що мав уже 60 років і був знаний співак і ритуаліст православної церкви.

Подорож по наших колоніях була дуже тяжка. Колонії були звичайно на десятки миль віддалені від залізниці, а дороги по фармах були примітивні. Доводилося цілими днями їхати з колонії до колонії й рідко коли траплялося переночувати в чистій хаті. Люди наші здебільшого жили в землянках або в тісних хатинах, накритих сіном та землею, бо дощок та ґонтів не мали за що купити.

Перше ми навідалися до близької колонії в Стюартбурн і там служили громадам, що мали в себе двох Серафимових священиків, молодих людей — Ґаврила Тимчука, кваліфікованого дяка, глибоко віруючого в Бога чоловіка, спокійний та чесної вдачі, що бажав собі набути богословського знання. Він обслуговував галичан. Другий був Андрій Вільчинський, кваліфікований дяк у Чернівцях, що знав добре церковний устав і служив у буковинській громаді.

Гаврило Тимчук мав багато клопотів із католиками в своїй громаді, бо вони вважали його за еретика-схизматика. Громада поділилася надвоє і счинився судовий процес між ними в питанні, кому має належати місцева церковця та дзвін коло церковці.

Той дзвін кілька разів вожено до суду в Емерсон, Ман., як ексгібіт (доказ) до судового процесу. Адвокати сміялися з тих наших темняків, але гроші від них брали за провадження справи. Хто виграв — не пам'ятаю.

Звідтіля ми з Бачинським поїхали на колонію Ростерн, Сескачеван. Там на станції зустріли нас Серафимові священики: Йосип Сікорський, із Фіш Крік, та Микола Сікора, з Саскатуну. Нас листовно запрошено на відправу до Ст. Джулієн до церковці, що стояла на фармі добр. Пігача, також Серафимового священика (бо Серафим із Макарієм поїхав наперед та насвятив багато попів всюди по колоніях).

Добродій Сікорський мав добру хату й там ми добре відпочили, поки він повіз нас своїми кіньми далі до церкви коло Пігача. Коло тієї церкви ми примістились у чистенькій хаті мого краяна, Миколи Романчича. То було коло 20 миль від Ростерну.

Наступного ранку, у неділю, до тієї церковці з'їхалося дуже багато людей. Ми почали Утреню десь коло десятої ранку. Бачинський у асисті місцевих священиків служив соборну Службу Божу. Після прочитання Євангелії я проповідував Слово Боже силою Святого Духа. Опісля казали старі люди Бачинському, що такої надхненної проповіді ніколи не чули й по великих храмах у старому краю. До святого Причастя приступило поверх сотки людей, а по відправі ми повінчали кілька пар молодих та охрестили 72 діточок, бо в тій колонії наші люди не хрестиля дітей п'ять літ, відколи вони там оселилися.

Протягом тижня, пробуваючи в хаті М. Романчича, я спокійно з голови укладав українсько-англійський словничок на три тисячі найпотребніших слів, бо всюди просили мене наші імігранти, щоб їм написав підручник англійської мови з словником, бо їм дуже тяжко доводиться жити в Канаді без такого підручника.

В суботу Іван Голінатий, фармер із Вакав колонії, приїхав по нас своїми кіньми й ми з ним від'їхали до церковці на Вакав. Замешкали ми в добр. Голінатого, але там, хоч хата була простора й чистенька, то блощиці (звичайна річ у Канаді) не дали мені цілу ніч спочити. У неділю рано питає мене господар дому:

"Чіму, пан-отець, цеї ночі так ся минрожили, та си крутили, та ся кидали на лавиці, ек би їх щось си вчіпило, щезло би?"

"У вашій хаті повно блощиць, — відповідаю, — я цілу ніч ока не зажмурив!"

"Я чюв щьо вночі, ни шьось дудніло по лавиці. А то так блощиці бігали від вас до мене, то від мене до вас" — жартував Голінатий.

Пішли ми до церкви на відправу. І тут людей зійшлося багато, й тут вінчань та дітей до хрещення чимало. Службу Божу служив Бачинський, а я проповідував на Службі Божій і на Вечірній. Вночі відвіз нас Голінатий назад до нової хати М. Романчича й там далі цілий тиждень працював я над словничком аж до наступної суботи, коли добр. Сікорський приїхав забрати нас до свого дому, бо там близько нього була нова церковця на Фіш Крік і в ній сподівалися нас декотрі люди з відправою в неділю рано. Добр. Сікорський мав шпаркі коні та легкий віз (демократ) на спружинах, отож легко було нам їздити по вибоїстих дорогах.

У неділю, коло дев'ятої години рано, ми з добр. Сікорським поїхали до церкви і вже проїхали кілька миль дороги. В половині дороги навпроти нас над'їхав чоловік конем верхи та сповістив, що французькі попи з індіянської резерви намовили наших католиків, щоб вони не пускали нас до церкви, а якби ми напиралися, то щоб нас силою прогнали від церкви. Там тепер народу дуже багато.

"Що робити? — питає Сікорський, — буде біда! Я знаю тих людців."

"Ідьте, — кажу, — шпарко просто в натовп, а там Дух Святий подиктує мені, що казати та що робити."

Церковця стояла на чистім горбку, оточена вінком молодого зеленого лісу. Доріжка вела крізь лісок до церковці. Добр. Сікорський угнав возом просто між натовп, що скупчився коло церкви. Біля церковці лежала велика купа каміння до підмуровування церковці. Під самими дверима церкви, на помості та попід стіною мовчки стояло церковне "братство". Два з рушницями, зверненими люфами до нашого воза, три з сокирами, що до сонця вилискували вістрями, а по боках, трохи спереду, стояло по одному з залізними вилами вгору піднятими.

Не промовивши ні слова, ми з Бачинським позлазили з воза. В одній руці в мене меч духовий, книга Божого Слова, а в другій великий золотий хрест. "Сим побідили!—подумав собі. Замість іти до дверей церкви, ми поміж людьми попрямували до стирти каміння. Легким кроком я вибіг на купу каміння та, обернувшись лицем до людей, підняв угору блискучий хрест, і проголосив:

"Уважаймо! Мир усім! Премудрість! Уважаймо!"

Чоловіки раптом познімали капелюхи, жінки вклонили голови.

"Послухаймо Слова Божого, написано власною рукою Великомученика св. Апостола Павла, з листа, що він написав у другім посланню до Коринтян, розділ 11, починаючи від вірша 24 до кінця розділу. Уважаймо! Браття! Од жидів п'ять раз по сорок без одного прийняв я тричі, киями бито мене, а один раз каменовано" і т. д. По скінченні читання Апостола, я промовив до народу більш-менш такими словами:

"Господь у давнину перевів народ свій з Єгипту до Арабії через вузький просмик Червоного моря. А нас, брати і сестри, Господь перевів з рідного нашого краю через широченний океан і досі переводить нас тисячами. Переводить нас з поневолення Польщі та Австрії у цей широкий вільний край Канаду. Оцей старенький священик Бачинський та я приїхали до вас у гості, благовістувати вам Слово Боже. Ви стрінули нас з таким привітом, як колись погани зустрічали слугу Божого, Апостола Павла: з рушницями, сокирами та вилами. Св. Апостола Павла погани не зустрічали з рушницями, бо в тих часах люди не придумали ще того смертоносного знаряддя. А ви й з тим знаряддям стали під дверима своєї церковці готові убити нас, коли б ми силою хотіли увійти в неї. Та ми, дорогі брати й сестри, не прийшли до вас вашу церковцю взяти під свою владу. Нехай це роблять ті, що над вами панували в старім краю, та мали вас за своїх сліпих рабів-послушників. Нам вашої церковці не треба, бо Господь пробуває не в рукотворенних будинках, а пробуває в серцях, віруючих у Нього людей. Церква Христова — це віруючі люди. Оцей будиночок, що ви з осик збудували, не може помістити в собі Божої величі. Погляньте вгору та кругом себе, і побачите, яку велику святиню поставив Собі Господь! Помости її устелив Собі буйними травами, а поміж травами понасаджував міріяди пречудесних квіток. Умережав Господь Свою хату ріками та озерами, замаїв зеленим лісом. А в лісах намножив тисячі-мільйони все кращих та кращих пташенят. Чи чуєте, як вони щебечуть радість та хвалу Йому? Чи людська рука годна збудувати такий величний храм, як Господь Сам Собі збудував? Погляньте на стелю небесну! Погляньте на вічнопалаючу свічку Божу, що світить вам, огріває вас і своєю теплотою зрощує й вигріває вам поживу на землі. Попробуйте ви порахувати плянети та зорі небесні, а тоді зрозумієте, який величний Бог наш, яку Він хату Собі поставив. Не таку, як отут із осик ви Йому поставили, та й думаєте, що то храм Божий, а ви в нім будете хулити Бога, бо будете в нім шептати "Вірую в Єдиного Бога," а попри Нього поклонятиметься з вірою ще й римському Ваалові, що завів право, щоб усі церковні будинки належали йому як власність, а не народові, котрий ті будинки ставить своїм коштом, своїм потом. Ні! Ми не прийшли від вас церковцю відбирати. Ми принесли вам благовістя Христове. Ми вам приносимо мир-спокій від Господа. Хто з вас вірує в одного Бога, нехай припаде на коліна та єдиним серцем, єдиними устами разом зі мною прославить Небесного Царя. Нехай подякує Отцеві Небесному за Його доброту й опіку над нами, нехай молить Господа та Спаса нашого Ісуса Христа, щоб Він простив нам наші гріхи вільні й невільні та нехай молиться за дари Святого Духа, щоб очистив нас від усякої скверни та сподобив нас вічного життя."

Уся громада припала на коліна й я провів молитву, не з книжки, а від серця. Люди молилися й ревно плакали. По молитві я підняв хрест угору та й проголосив апостольське благословіння над усіма похилими головами. Люди підняли заплакані лиця. Пропали кудись від дверей сокири, вила, рушниці. Тихо стало, хоч маком сій, а я озвався:

"Бувайте здорові, люди добрі, та не згадуйте нас лихом" і пустився сходити додолу з купи каміння в напрямі воза.

Хтось із гурту крикнув:

"Ви, люди Божі. До церкви просимо! До церкви, до церкви!" — загула вся громада.

Того ранку ми відслужили молебень перед церквою. Всі люди співали старе наше: "Господи, помилуй!" Сивоголовий Олексій посвятив церковцю за православною церемонією. Опісля з хоругвами та співом "Святий Боже..." ми увійшли до церкви. Там Бачинський посвятив престіл та стіни і зібралися ми служити Утреню та Літурґію. Богослужба тривала, мабуть, три години, а я проповідував Слово Боже. До причастя приступили майже всі люди. Ми охрестили кілька діточок. Громада впросила нас побути в них три дні та проповідувати їм в їхній церковці. Боже благословення видно було на лицях усіх людей. Пир духовний всіх оживив. Ті, що загрожували нам убивством, прилюдно нас перепросили. В наступного понеділка й вівторка церковця переповнена була людьми голодними Божого Слова. Хрестини та вінчання відбувалися щодня.

На ті три церковні громади в тій околиці треба було лишити хоч одного дбайливого віруючого та інтеліґентного проповідника, але таких Серафим не міг нам дати, бо їх не було в Канаді.

З Фіш Крік ми подались далі на північний схід в околиці Дана, де тільки що почали наші люди заселювати лісисті околиці. І там знайшли ми багато труду та духової праці між свіжими іміґрантами.

★

Вертаючись назад до Ростерну, коло порону на річці Саскачеван, ми зустріли російського філолога, Михайла Щербініна, що його під царатом переслідували за євангельську віру.

Щербінін із великою родиною опинився на гомстеді недалеко від Ростерну. Там давніше оселилися німці меноніти та кілька українських сектантів із Великої України. Щербінін говорив прекрасною українською мовою, крім інших дванадцятьох европейських мов, якими теж орудував легко й вільно. Ніякою політикою не займався, а Біблію та богословіє знав докладно. Через

(Продовження на ст. 9)

Церковна управа Української Пресвітерської Церкви в Торонті. З ліва на право Брати: В. Грисюк, Т. Каменецький, І. Середа, П. Черняк і П. Сміт — голова управи.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Str. South
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. кожної неділі.
Вечірня о 7 год. веч.
Недільна Школа о 10 г. рано.
Всіх радо вітаємо.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА В ЕДМОНТОНІ
11701 - 86 вул.
Пастор: Д-р С. С. Сасс.
Диригент П-ні С. Крацило-Сасс.
Органіст: Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 веч.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.

РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Вшанування визначного діяча

Колишні студенти Вегревілської Пресвітерської школи для хлопців і дівчат вшанували основоположника цієї школи, пастора А. М. Залізняка та його дружину. Пастор А. М. Залізняк є один із визначних піонерів евангельського руху в Канаді та громадський діяч.

Пастора А. М. Залізняка та його дружину вшановано на бенкеті в Едмонтоні, як організатора і фундатора Вегревільської школи. З промовами на бенкеті виступали д-р Е. І. Гвайт, пастор Першої пресвітерської церкви і пастор Р. Е. Віпонд з 'Метрополитен Чорч'. Д-р Іван Верхомин представляв шановних промовців. Промовці підкреслили і відзначили заслуги пастора А. М. Залізняка. Д-р І. Верхомин передав пасторові А. М. Залізнякові від колишніх студентів Вегревілської школи подарунок — автоматичний золотий годинник з написом. Для Пані Залізняк були доручені прекрасні дорогоцінності.

Подію описано в "Едмонтон Джорнал", де так само була поміщена фотографія ювілята і його дружини. Редакція "Євангельської Правди" приєднує і свої найщиріші конгратуляції панству Залізнякам.

Українська Євангельська Пресвітерська Громада в Гамільтоні розпочинає будувати власну церкву

Українська пресвітерська громада в Гамільтоні існує від початку 1947 року, коли приїхав туди пастор Л. Бучак із його родиною, зі Львова, (Захід. Україна), де він був 16 літ пастором евангельської рефор. церкви. Початки цієї місійної праці в Гамільтоні були скромні і важкі. Членів, людей з евангельським переконанням, з якими б можна було відразу створити евангельську громаду, тут не було. Але "У почині було Слово . . . і все Ним сталось." Так і тут, від початку і по нинішний день, проповідувалось Благовістя Христове, відбувались богослуження, а Господь прибавляв щоденно до церкви тих, що спаслися. Так і починалась в основах християнська церква, як сказано: "І побачили два учні, як він говорив (проповідував), та пішли за Ісусом . . . Андрій знайшов перше Симона, брата свого — і привів його до Ісуса . . . Знайшов він Пилипа, а Пилип знаходить Натанаїла", цей прийшов до Ісуса і повірував. Так і постала українська пресвітерська громада в Гамільтоні. Перші богослужения протягом двох років відбувались у Злученій Церкві при Шерман вул. Відтак, як і досі, відбуваються в домівці УНО, 669 Бартон вул. Схід. Однак, від самого початку відчувалась потреба власної церкви, і минулого року, по довших молитвах, нарадах і стараннях, укр. пресвітерська громада в Гамільтоні рішила розпочати цього року будувати власну церкву. І в тому напрямку вже багато зроблено: зібрано між членами і прихильниками $8,000, вже рік тому куплено площу під будову церкви за $7,000, зроблено плян будови тощо. В Гамільтоні і далі, серед членів і прихильників, продовжується збірка на будову церкви.

Опріч дотепер зложеної суми жертводавцями, є ще коло $8,000 декларованих від різних одиниць і деяких церков. Однак, щоб відразу можна приступати до будови церкви, цього ще замало. Кошти будови будуть виносити $40.000. Громада наша невелика. Складається переважно з новоприбулих, що ще не вкорінилися в наш канадійський добробут. Тому ми вирішили заапелювати поза Гамільтоном до українського евангельського суспільства доброї волі за збірною допомогою на будову української евангельської церкви в Гамільтоні.

Віримо, що брати і сестри відгукнуться на цей наш заклик і тим чином своїми щедрими пожертвами покладуть цеголки в будову української святині в Гамільтоні, що буде символом почуття нашої евангельської спільноти.

Усі пожертви просимо слати на нижчеподані адреси.

З сердечною подякою й щирим привітом, Ваш у Христі,—

Лев Бучак—пастор,
209 East Ave. N.,
Hamilton, Ont.
Ів. Хлебовський, скарбник,
241 East Ave. N.,
Hamilton, Ont.
В. Ланowий, церк. старшина.
А. Семенюк,
голова буд. комітету.

Нова "Книга Хвали"

Філія УЄО на сході Канади надрукувала н о в е видання "Книги Хвали". Це є правдива скарбниця релігійних пісень. Для 30 пісень підібрано кращі мелодії. Краще узгіднено мову пісень і музику. Додано нові пісні. Нове видання "Книги Хвали" тепер має, між іншими, і такі як "Благослови, душе моя, Господа" Бортнянського, "Владико неба і землі", музику Сковороди до пісні "Де згода в роді", а також музику Бортнянського до пісні "Як славний Бог наш у Сіоні". Так само додано кілька нових чудових релігійних пісень з англійськими, голляндськими і французькими мелодіями. Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має вже 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Побільшено розмір друку в книзі. В таких умовах і при обмежених засобах неможливо видати працю перфектно і тому в текст могли вкрастися менші помилки. Праця фахового редактора коштує великих грошей, яких комітет не мав у своїм розпорядженні. Проте в цілому нове видання "Книги Хвали" набагато краще проти попереднього видання. Якщо б цю книжку продавати по правдивій риночній ціні, то її не можна було б продавати менше ніж по $3.50. Слід зауважити, що видавничий комітет перевидав "Книгу Хвали" не для заробітку, але з метою обслуговувати евангельський рух, тому на книжку призначено мінімальну ціну в розмірі $1.25. Оскільки надруковано обмежену кількість книжок, то нема сумніву, що нове видання буде розпродане д у ж е швидко. Зважаючи на те, що евангельський рух стало потребуватиме співанників, то видавничий комітет продовжуватиме свою працю, збираючи зауваги і критику щодо можливого нового видання в будуччині. Проситься всі зауваги висилати на руки пастора М. Фесенка: Пастор М. Фесенко, 26 Robina Ave., Toronto 10, Ont. Canada

Усі замовлення на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society
Presbyterian Church in Canada
Room 800,
100 Adelaide St. W.,
Toronto 1, Ont., Canada

•

Пожертви, що надійшли від українських громад до скарбника філії УЄО на видання "Книги Хвали":

1. Українська Пресвітерська Церква в Торонті $240.00 (повища сума включає пожертви від Бр. Ф. Москалюка в розмірі $90 і від Бр. П. Черняка $50).
2. Українська Пресвітерська Церква в Ошаві 100.00 (повища сума включає пожертву від Бр. Н. Залещука в розмірі $50).
3. Українська Пресвітерська Церква в Гамільтоні. Одержано від пастора Л. Бучака ——— 100.00
4. Українська незалежна церква в Торонті ——— 40.00
5. Бр. Тарасевич, Торонто, Онт. ——— 5.00

Разом пожертв на 1 січня 1958 р. ——— $485.00

Більшу частину коштів видання покрило Жіноче Місійне Товариство Пресвітерської Церкви в Канаді.

ВИДАВНИЧИЙ КОМІТЕТ:
Л. Бучак, голова
М. Фесенко, скарбник
І. Яцентий, секретар

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
669 Barton Str. East

Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Помер пастор Володимир Купчинський

Український щоденник "Свобода" в США з дня 9-го січня ц. р. подав жалібну вістку про смерть пастора В. Т. Купчинського.

"Ню Йорк. — У вівторок 7 січня 1958 року, о годині 5.25 пополудні помер в Пресвітерському шпиталі в Ню Йорку, поживши 70 років один із піонерів української громади в Канаді й Зединених Державах пастор Євангельської Церкви у Ню Йорку д-р Володимир Купчинський. Він народився 14 червня 1888 року в селі Розгадів пов. Золочів у священичій родині. До Канади прибув уперше в 1903 році, отже 15-річним юнаком. Він вернувся був до "старого краю," однак поїхав до Канади вдруге у 1912 році і перебув там до 1925 року, коли то перенісся до З'єдинених Держав. Він був парохом протестантської церкви при 7-ій вул. на 2-ій Евню у Ню Йорку. Покійний відзначався великою загальною освітою і товариською та громадською культурою і втішався повагою в американських колах. В загально-національних українських справах та в допоможній ділянці не визнавав різниць віровизнання і поспішав з допомогою всім, що її потребували. Між іншим, він розпоряджав 50 ліжками в різних шпиталях Ню Йорку, між цим і ліжком, що його коштом 10,000 долярів уфундував відомий український промисловець Володимир Джус у великому "Медікал Сентер". З цього ліжка скористав підчас своєї важкої недуги в 1954-55 рр. і покійний д-р Лука Мишуга, головний редактор "Свободи", як і багато інших українців. Сл. п. д-р Володимир Купчинський своєю широко харитативною діяльністю здобув собі загальне признання і численних приятелів з-посеред різних кол давньої і нової еміграції. Минулого року д-р В. Купчинський взяв участь в американській місії доброї волі по країнах Середнього Сходу та зокрема побував у Святій Землі. Залишив 5-ро дітей, 3-ох синів — Романа, Юліяна і Богдана — і дві доньки, відомі адвокатки в Ню Йорку, Ольгу і Галину. Один з його рідних братів — відомий письменник Роман Купчинський."

Новий переклад евангелії від Івана

Українське Місійне і Біблійне Товариство видало новий переклад евангелії від Івана, що його зробив паст. Я. Гомінюк. Це є добра новина і ми сподіваємося, що паст. Я. Гомінюк не зупиниться на цім одним перекладі, але перекладе цілу Біблію. Цим він осягне дві речі: задоволить велику потребу в Слові Божім серед українського народу, та зніме з братів-баптистів їхню частину вини за участь у знівеченім перекладі, який зробив православний ієрарх проф. І. Огієнко.

Переклад Я. Гомінюка відрізняється знанням грецької мови і свідчить, що автор робив його молитовно, стараючись найбільше про те, щоб передати Слово Боже читачам в усій чистоті.

Ви не знайдете в цім перекладі "анапесту", що в перекладі проф. І. Огієнка є лише непотрібним і зневажливим силуванням Святого Письма в формі людських забаганок. Нема в перекладі паст. Я. Гомінюка так само ніяких ексцентричностей чи спроб зробити переклад на користь для своєї деномінації, перекручуючи ясний зміст оригіналу. Переклад Я. Гомінюка не можна назвати ані протестантським, ані православним. Це є просто правильний переклад Святого Письма з грецької мови українською. В цім перекладі часом можна аргументувати щодо певних українських термінів, який би з них був кращим. Наприклад, у вірші 5 (І розділ) ми знаходимо в перекладі вираз " і темрява не зрозуміла Його". Нам здається, що оригінал, власне, говорить про обхоплення, про перемогу, а не про розуміння. Вживання терміну "людський" замість "чоловічий" нічим неоправдане. Важливим недоліком є те, що перекладач наслідує проф. І. Огієнка в зловживанні займенником "він". В англійській мові дієслово вимагає особливого займенника і в більшості випадків без нього читач не буде знати, хто і що робить. В українській і грецькій мовах закінчення дієслова ясно вказує на дієву особу. Отже, особові займенники треба вживати лише тоді, коли їх виразно вжито в грецькій мові, або коли текст вимагає підкреслення. Паст. Я. Гомінюк, хоч в куди меншій мірі, ніж проф. Огієнко, все ж в певних місцях грішить проти цього правила. Наприклад, розділ 4, вірш 43. Тут знаходимо в перекладі: "Після двох днів Він відійшов звідти". "Він" тут непотрібне і цього займенника у П. Куліша ви не знайдете, нема його і в грецькій мові. Це саме знаходимо в 45, 46 і 47 вв. цього розділу.

Проте, в цілому переклад є добрий і, читаючи його, ви відчуваєте, що людина робила його з любов'ю до Слова Божого і з страхом у серці, чого не можна сказати про інші нові переклади.

Багато віруючих братів бажатимуть паст. Я. Гомінюкові благословення Божого і доброго успіху в його праці.

Сміливий голос

Усім відомо про той страх, у якім живуть редактори українських часописів перед церковними ієрархами. Якщо якийсь редактор дозволить собі будь-яку критику церковного проводу, він може попасти на чорну листу, буде оголошений з амвона і може втратити багатьох передплатників. Тому наші часописи ніколи не критикують прогріхів церковних проводів або їх поступовання. Треба сказати, що часом учинки церковного проводу на народнім полі, не кажучи про духове, аж голосять до неба. Проте наша преса мовчить, немов води в рота набрала. Через цей самий страх жоден редактор не осмілиться сказати доброго слова про українських евангеликів, навіть якщо він сам і співчуває їм. Щоправда, декотрі часописи осмілюються містити платні оголошення від українських протестантів, але не всі такі відважні.

Проте, бувають і винятки. Таким відважним редактором у церковно - громадських справах виявився редактор "Шляху перемоги," який надрукував листа Б. Ластовського "Російська гіпноза." Цей лист одверто трактує зневагу від католицького проводу української боротьби за волю. Треба також ствердити, що найвища православна ієрархія в особі грецьких патріярхів і епископів ставиться до української справи не з меншою ворожістю, ніж католицька. Але є виключною річчю, щоб українські православні редактори щось написали в цій справі. Ми дивуємось із відваги і одвертости редакції "Шляху перемоги." Це є перший випадок подібного виступу в історії еміграції. Читачі можуть погоджуватись або ні з політичними концепціями редакторів "Шляху перемоги," але ніхто не може закинути їм, що вони більш бояться церковної ієрархії, ніж люблять свій народ. Нижче ми передруковуємо листа Б. Ластовського:

"Російська гіпноза"

"Вельмишановний Пане Редакторе! . . . Мовчати нам годі, коли всякі послужники Росії ведуть провід у церковних політичних потягненнях, які кривдять Вас, мене, мою матір, пам'ять замученого більшевиками тата і братів та сестер. Чи Ви злякаєтеся пустити в світ таку гостру репліку? Таж, може, збудяться наші оспалі "амбасадори" високого калібру і, може, таки щось комусь хоч півсловечком скажуть. Бо стояти "смірна" і тримати руки "па швам", як вам плюють у живі очі, може бути оправдане в поодинокої людини, але ніколи в нації, яка шанує себе . . .

Ваш **Б. Ластовський**."

"В першім томику вибраних творів безщасного П. Тичини (Київ, 1946) на 78-ій сторінці читаємо віршилище: "І Белий, і Блок, і Єсенін, і Клюєв: Росіє, Росіє, Росіє моя! . .
Там скрізь уже: сонце! — співають Месія!—
Тумани, долини, болотяна путь . . ."

Для нас зрозуміле воно, що москалі захоплюються, падають у телячий "вострог" над всесвітнім посланництвом "матушки Москви", над її месіянізмом: навчати й провадити усі народи світу. Той "вострог" такий же самий у білих, як і в червоних москалів. Зрозуміле нам також, що в той же "восторг" падають і "раболіпі" поети, які колись то співали про "соняшні кларнети," а тепер харамаркають про "болотяну путь", на якій вони загрузли по самісіньку шию. Адже страх і слабодухість штовхнули їх на цю "путь". Писав же бо Блок у своїх "Скифах": "Ми любим плоть—и вкус ея,

(Продовження на стор. 6)

"РОСІЙСЬКА ГІПНОЗА"

(Продовження зі стор. 5)

и цвет и душний, смертний
плоти запах.

Виновни ль ми, коль хруснет
ваш скелет
в тяжолих, нежних наших лапах . . .

Краще виспівати месіянізму Росії ніхто не вмів би! Росія йде, щоб так приголубити всіх некомуністів, аж їх скелет хрусне "в тяжолих, нежних лапах" червоної бестії. Він бо любить "душний, смертний плоти запах." Згадайте лише спільні гробовища в парку Вінниці, і тюрми Львова, Луцька і т. д. Таким месіянізмом шаліла колись Москва Івана Грозного й Петра Великого, таким вона тепер дише. Їй хочеться захопити всесвіт, бо вона "перша нація в світі." В першу війну її п'яні солдати ревіли:

"Знають немци, знають і австрійці, знають турки—дураки:
наша матушка Расея
всьому свету галава" . . .

В другу ж війну наслухались ми до остогиди:

"Масква мая,
страна мая,
єдіная,
любімая" . . .

За п'яними ж бійцями в ту ж ноту писали й наші безголосі солов'ї-поети. От напр., М. Рильський написав вірш: "Моя Москва." А. Малишко теж вірш: "Москва моя". (З пошани до Ваших нервів не цитую їх).

Але як зрозуміле нам є захоплення Москвою в її невольників, так і незрозуміле нам, навіть противне воно в людей ще сьогодні вільного світу. А вже найбільше дивує нас вікове "колінопреклонство" багатьох католиків, перед "священним мітом" Росії. Загіпнотизовані Москвою також деякі провідні католицькі мужі. Вони ж і будуть черговою жертвою, яку проковтне кобра з Москви. Так було і так буде здається: "ін секуля секульорум" . . .

Про оце дивне явище гіпнози Москвою давно збирався я писати до Вашого цінного часопису. Читаю його не лише старанно, але з правдивою насолодою. Серед повені друкованого нашого пустомельства і нікудишного многоглаголання лише пару часописів, між ними Ваш перший приносить у кожнім числі багато предмету до читання й передумування. Прийміть же подяку за великий Ваш труд, кладений недармо.

Хотів я писати Вам після знаменитих статтей п. В. Щербія, починаючи з його одвертого листа до двох отців езуїтів. Пізніше рука свербіла писати, як у ваших часописах чи не в тисячний раз почато немудру суперечку про "рутенів, рутенський", якими нас ще сьогодні величають урядові документи Ватикану. Знав, що треба писати після обох "спутників", які майже поставили на коліна перед Кремлем багато людей по наш бік греблі. Випередив мене п. З. Юнг своїми добірними статтями про полон русофільства (див. "Шлях Перемоги" числа 44, 45, 46). Одначе бачу, що до його слів додати ще треба дещо про русофільство католицьких кіл, особливо в Америці, бо п. Юнг обмежився лише до політичних мужів. Додаток мій то будуть самі факти, а не здогади.

Живе в місті Нью-Йорку славний на цілу Америку католицький єпископ Фултон Шін. Він і філософ, і проповідник, (церква, радіо, телевізія) і письменник, і добрий збирач грошей на справу поширення віри. Від якогось часу їздить він щорічно на свят-успенські відпусти в Юніонтавн, Пенс., де десятками тисяч приходять наші карпатські брати. Перший раз еп. Шін правив для них у східнім обряді, майже за російським зразком. В своїй проповіді він нахвалявся, що ризи на ньому позичені одна в одного, друга в іншого російського епископа. В ораторськім захопленні заповів він, що ще колись буде правити таку ж Богослужбу в самій Москві. В його промові не бракувало найбільших похвал "для святої Росії"; так і було сказано без застереження. Тому опісля очевидці й репортери газет сказали: епископ Шін, властиво, молився до св. Росії, а не за навернення Росії. І та вся трагікомедія збувалась на очах наших карпатських братів, які ніяк себе не почувають росіянами. А за "доблесну" роботу епископ казав собі заплатити 5 тисяч долярів на свої великі цілі. За те, що зволив приїхати й плюнути нам у лице, треба було аж стільки платити!

Тепер же всі католицькі часописи Америки, навіть радіо й телевізія (дня 24. 12. м. р.) подали таке: Помічник-епископ з Нью-Йорку, Фултон Шін сказав парляментарній комісії, яка прослідлює протиамериканські (розумій: комуністичні!) дії, що Росія "за 50 або 100 літ буде одна з найбільших духових і моральних сил світу." (Див. хоч би філядельфійський "Шлях" з 20. 11. м. р. стор. 1-а).

Всі ми бажаємо, щоб Росія відвернулась від комунізму. Дехто й молиться за таку Божу ласку. Але ж казати нині, що за 50 літ з отих "пошехонських лаптярів," перегнилих морально й духово, з народу давніх братів Карамазових і нинішніх катів Воркути, Колими, Кінгіри і т. д. стане нараз нація перша в світі так морально, як і духово, то ж лише повторення слів Тичини: "Росіє, Росіє, Росіє моя! . . . Там скрізь уже: сонце! — співають: Месія! — . . . "Одначе слід знати всім пречистим Шінам, що заки ще той "месія" прийде, то, як американці не проснуться з гіпнози своєї, він скоріше криваво розгоститься тут в Америці, ніж еп. Шін у Москві в позичених московських ризах. І в ніжних лапах того "месії" якраз найперше хрусне скелет отаких як еп. Шін. Десять літ тому один наш священик, приїхавши з Риму, оповідав мені, що там кардинал Е. Тіссеран заповів навернення Сталіна (на основі вражень з Москви свого приятеля де Голя). Та "кончився" і не навернувся старий катюга. Не сповнилось невдале пророцтво еміненції. Не сповниться й останнє дитинне заповідання ексцеленції.

Московська гіпноза захопила не одного лише еп. Шіна в Америці. Нею хворіють тут широкі кола католиків.

Недавно читав я книжку "Мое російське вчора," видану для католиків Америки й Канади. Написала її давня російська баронеса, тепер пані К. де Гук. Книжка писана набожно. Там говориться лише про саму праведність росіян, які тепер — скажім — нараз усі перенеслись просто в царство небесне, а на їх місце з пекла вилізло 80 мільйонів червоних опирів, що взяли собі святу назву "кончавшихся" праведних росіян. Та найцікавіше вам буде поглянути на другу сторону книжки, де авторка говорить про Пресвяту Богородицю. Дослівно вона каже так:

"Куди лише йшли росіяни, здавалось, Богородиця випереджувала їх . . . своїми іконами". (Прости, Боже, гріха, але вже в російську "тройку" запрягають саму Божу Матір. Ще б тільки "дать кучерю на водку"). І дальше авторка перераховує: "Свята Діва в Казані . . . Преблагословенна Мати в Ченстохові . . . Богородиця в Києві . . . " Читачеві відразу ясно, куди то сягала "свята Росія": не тільки в золотоверхий наш Київ, але і в далеку Ченстохову! Чи теж можна сказати, що прихід червоної солдатні в Чехію, в Мадярщину також приготували там почитані св. ікони Богородиці? Чи ті ж св. ікони Богоматері, почитані сьогодні в Італії, Франції, Еспанії готують і там прихід російським п'яним солдатам?

Дальше цікаве явище: при кожнім більшім католицькім університеті, найпевніше як він у руках ордену езуїтів, всюди є "російські центри," російські студії, російські бібліотеки. І провадять їх преподобні отці не щоб молодим студентам дати пізнати ворога, але щоб їх захопити величчю й славою "великої Росії". В Нью-Йорку на широких оболонях Фордгамівського університету бачите дерев'яну шіпчину з цибульковатою банькою над входом. Це їх "російський центр." На вступні церковця. А за стіною бібліотека й пачки водки-смирновки та кав'яру, бо — бігме — "без водки не розбірьош" того всього безглуздя. Не чути щось, щоб оті центри за довгі літа свого існування й при великій витраті гроша навернули якого росіянина. Ну, хай не брешу, є один таки в самім Фордгамівськім університеті. Та й то не хтобудь, а сам князь Урусов у чорній езуїтській рясі, і ще з чорнішим, ненавидющим українців серцем. Настоящий вам чорносотенець у рясі монаха. От цей то батюшка їздив пару разів тому в Канаду. А повернувшись, поїхав у Вашінгтон розказати про свої враження з подорожі вибраному числові католиків. Між іншим сказав він, що бачив в Канаді "навіть українців", але то самі яскраві комуністи. Між слухачами був якось і наш адвокат Ст. Ярема з Нью Йорку. Він і запитав князя, чи то для отих "комуністів" Папа надав одного архиєпископа й 4 католицьких єпископів українських? На це князь як найпростіший жулік-босяк вмів лише ще раз збрехати, що таки не бачив у Канаді інших українців, лише комуністів. От вам і ряса чорна, і серце чорне.

Вам, друже, може страшно таке читати? Може дивуєтесь, чи то таке можливе? Таке правдиве воно як сонце на небі! І оголена і потоптана наша національна честь, навіть не прикрита фіговим листком людської пристойности! Бо досі стоїть гасло: України "не било, нет, і бить не может"!

Це гіпнотичне опанування російською манОЮ сягає тепер верхів католицького світу. Не говорю про самого Папу, що з уряду свого не вдається в політику, а є однаково добрим батьком для всіх народів світу. На жаль, багато його епископів, навіть кардиналів (не враховуючи плеяди писарчуків і возьних) ходять запаморочені дурманом нереальної "святої Росії." Всім же їм перед веде кардинал Е. Тіссеран, ватиканський шеф відділу Католицьких Східніх Церков. Як кожний порядний француз, він, мабуть, ще з дитини був русофілом, бо воно модне серед гарячих патріотів Франції. І от тому кард. Тіссеран понині твердо тримає тезу, що українців винайшли світові на біду німці, і збунтували "малоросів" проти великої Росії. Про нашу мову він сказав, що "ніхто його не переконає, що це окрема мова, а не якесь російське наріччя." І навіть не намагайтесь переконувати кардинала про ту "мову солов'їну." Ніхто не переконає, навіть панове з НТШ, збагачені датком еміненції. До речі — це була маленька частинка з "дарів любови" нашого бідного люду в Канаді й Америці під час перебування кардинала серед них. А як і намагатись буде хто, то вислід його намагання буде той сам, що його мали наші організації й поодинокі українці, які слали багато відповідної лектури — книжок згаданому еп. Шінові в Нью-Йорку. Ті книжки або пішли в кіш, або в запорошені кути його бібліотеки, бо нащо їх читати: України ж "не било, нет і бить не может!"

Звичайно, не варто повторяти того, що вже раз писалось у часописі. Свого часу п. В. Щербій писав у "Шляху Перемоги" й говорив (не називаючи імени), як кард. Тіссеран в одній своїй промові два рази образив наш нарід і нашу Католицьку Церкву. З тугою чекав я, чейже хтось обізветься, що хтось стане в обороні свого народу, кому до того дана можливість. Та всі "благоговійно" понині мовчать. Що більше: тепер почали виписувати, який це наш великий приятель кард. Тіссеран, той самий, що нас не визнає нічим іншим тільки російським збунтованим племенем.

В містечку Аобурі, Н. Дж. друкують американські католицькі священики двомісячник "Soul" — (Душа). Вже рік тому, в числі за листопад-грудень поміщено там промову кард. Тіссерана. На стор. 10-ій є слова кардинала: "Маємо причини думати, що навернення Росії тепер легше, ніж загально думають" . . . (Чи не тут увертюра до теперішніх пророцтв еп. Шіна?) На стор. 11-ій кардинал заповідає поворот Росії до Католицької Церкви й твердить, що цей поворот улегшений, бо тепер перший раз "росіяни побачили католиків східнього обряду." (Кого ж вони масово вбивали на Підляшші й Холмщині за Николи І-го?) Кардинал продовжує: "Росіяни включили в СС-СР велику частину Польщі — південну і також частину Чехо-Словаччини — Карпатію, а народи ті, то католики східнього обряду."

Чи ж був у тих країнах який католик східнього обряду інший, ніж ми українці? Але кардинал назвав наших людей і поляками й чехо-словаками й карпатцями, щоб тільки не дати їм їх правдивої й дорогої їм назви. Навіть "рутенами" не назвав їх! І як хто з чужинців прочитає ці слова шефа Східніх Католицьких Церков, то пожаліє південних поляків, чехословаків, карпатців також... тільки не українців, що тисячами гинули й гинуть за свою католицьку віру.

Та кардинал ще не скінчив. Приходить щось неймовірне. Він каже: "В околицях Бакуди (чи не помилка? Може Воркути? — прим. Б. Л.) північно-східньої Росії, де є мільйони людей у копальнях, там перебуває разом найменше кілька епископів і перший раз православні росіяни дістали нагоду пізнати, що воно можливе бути добрим католиком і в той же самий час католиком у російськім обряді" . . .

Насамперед: як можна говорити про російський обряд, коли не можна говорити про обряд український? Напр., наші дієцезії тут на чужині називають візантійсько-слов'янськими. Хто ж чужий знає, що тими "візантійцями" є якраз ми, українці? — Далі: запроторені в копальні Воркути католицькі епископи східнього обряду, це ж наші епископи. Яким чудом кардинал зробив їх нараз епископами російського обряду? Російський кат замучує тіло наших святців-епископів, а їх власний шеф наче на глум відбирає їм ще їх назву. З українських мучеників 20-го віку робиться героїв неіснуючої російської Католицької Церкви. І чому досьогодні ніхто не став на оборону славної пам'яти страдників Воркути? Чому досі нічого не зроблено? Чому досі всі, кому говорити треба, мовчать? Чому покивують головами, як тут кричати треба?

Пригадується мені ще одне. Коли покійний уже еп. Д. Няраді, владика українців католиків і хорватів східнього обряду в Югославії, був раз у Римі і ходив до свого шефа, кард. Тіссерана, то цей запитав його, над ким він пастирює в Югославії. Єпископ відповів, що над українцями, а тоді кардинал з глумом сказав: "Як колись відкриють місяць, то й там напевно будуть українці . . ."

Що ж тепер нам робитоньки напередодні "спутніка" на місяць? Хіба таки просити товариша Хрущова, щоб "екстренним етапом" перед "спутніком" таємно викинув на місяць хоч бідну парочку "жовтоблакитників — врагів народу," щоб не завести надій великого кардинала?"

Християнська спадщина

Найгірший тип релігії — це відсутність якоїбудь релігії. Усі ті, які живуть у розкошах і безпечно, розважаючи себе забавою, що вони існують без релігії, повинні бути вдячні, що вони живуть в країнах, де Благовістя, яке вони нехтують, вгамувало жорстокість і звірячість людини.

Це лише в наслідок впливів Благовістя вони не поїли ще один одного, як дикуни на островах Тихого океану, а їхні шкіри не висушені й голови ще не відрубані, як потвор французької революції.

Зробивши мікроскопічні досліди неба і океанів в своїй спробі довести, що нема Творця, скептики повинні звернути свою увагу на людське суспільство.

Якщо вони знайдуть на цій плянеті десять квадратових миль, на яких порядна людина може жити в порядності, добробуті і безпечності, піклуючись і виховуючи своїх дітей без деморалізації і корупції; якщо скептики знайдуть місце, де шанується старших людей, поважається немовлят, трактується шляхетно жіноцтво і людське життя розцінюється належно, і в той самий час в цім місці не було попередньо Благовістя Христового, яке приготовило це місце і поклало всі ці основи, тільки тоді скептики можуть переселитись туди і там провітрювати свої погляди.

Але поки ці особи завдячують релігії, яку вони відкинули, кожний привілей, що його вони мають, вони повинні принаймні трохи подумати перед тим, як почнуть спробу пограбувати в християнина його спадщину і в людства його віру в Спасителя, який поодиноко дав людині цю надію життя вічного, яка робить життя стерпним а суспільство можливим та позбавляє смерть страху і домовину безнадійности.

Яків Рассел Ловел

Страшна реальність сатани

Недавно професор Е. Кейліт з Прінстонської Богословської Академії писав: "Досвідчені дослідники християнства вказують, що одним з осягнень сатани і найхитрішим за всі інші — є те, що він зміг переконати так багато людей, що його нема".

І справді, сатана заводить людину, коли через його впливи, людина або не звертає на нього уваги, або заперечує, що він є незвичайно активний ворог душі людини, який стало обвинувачує нас перед Богом, "шукаючи, кого пожерти".

Окремі бої і цілі війни були програні лише тому, що зменшувано силу ворога, або через неправдиві інформації, які не давали належної оцінки стратегії ворога. Християни є у великій небезпеці, тому що вони ігнорують сатану і його заходи. Дехто цілковито заперечує його існування.

Апостол Павло в листі до віруючих в Ефесі пише, що наша боротьба не з тілом і кров'ю, але з піднебесними духами злоби. Далі він каже їм, що єдина наша надія — прийняти усю зброю Божу, понад усе ж, узявши щит віри і меч духовний, що його являє собою слово Боже.

Апостол пише, що таким способом віруючі зможуть погасити всі розпалені стріли лукавого.

"Християнство сьогодні"

Передплата за люксусовий семитомник "Творів Юрія Клена" (близько 3,000 стор.) — 20 дол. Передплату приймає:
JURIJ KLEN FOUNDATION
575 Queen St. W.
Toronto 28, Ont., Canada
Телефон — EM 4-1643

ПРОЩЕННЯ ГРІХІВ

"Тому то кажу вам: **усякий гріх**, навіть богозневага, **проститься людям**, але богозневага на Духа не проститься!" — (Мат. 12:31).

З вищенаведених слів слідує, що без огляду на те, хто і скільки у своєму житті вчинив гріхів, всі вони своечасно будуть прощені, крім гріха проти Духа Святого. Гріх проти Духа Святого ні в цьому, ні в майбутніх віках не буде прощений, а грішник буде покараний за цей гріх судного дня. Гріхом проти Духа Святого було те, що фарисеї ту силу, якою Христос виганяв демонів, назвали "Вельзевулом князем демонів" (Мат. 12:22-32). Вістка про прощення Богом всіх наших гріхів повинна викликати в серцях наших велику радість і вдячність нашому милосердному небесному Отцеві. Але, на превеликий жаль, замість радіти з цієї Божої ласки— деякі противляться в серці своїм і відкидають ласку прощення всіх гріхів.

У Старому Заповіті було вказано типічно народові ізраїльському на те, що для прощення гріхів необхідне пролиття крови козлів та телят. В дійсності це мало символічне значення і вказувало на одинокий середник, з допомогою якого всі могли доступити прощення своїх гріхів, а Ним був Непорочний Агнець, Син Божий Ісус Христос (Євр. 10:1-14). У Новому Заповіті Син Божий приніс Себе в жертву за гріхи всього світу, за всіх людей. Написано: "А Він за гріхи приніс жертву один раз, і по Божій правиці назавжди засів" (Євр. 10:12). В якім маємо викуплення, прощення гріхів (Кол. 1:14). Крім цього, ап. Іван написав, що Ісус Христос є ублаганням не тільки за гріхи вірних, але також Він є ублаганням і за гріхи всього світу (1 Іван. 2:2). Ангел сказав Йосипові дати ім'я Синові Божому "Ісус", що означає Визволитель, бо спасе, визволить Він людей Своїх від їх гріхів. Усі люди грішать і часто шукають звільнення свого сумління від докучливих тривог через визнання своїх гріхів перед священиком. Але користають з дійсного прощення своїх гріхів лише ті, які стосуються до вимог Божих, себто ті люди, які просто вдаються до свойого Заступника перед Богом — Ісуса Христа, і визнають свої гріхи перед Ним, а не перед священиком. Добрий приклад показав пророк Давид: "Я відкрив Тобі гріх свій і не сховав був провини своеї. Я сказав був: Провинив в проступках своїх перед Господом! І провину мойого гріха Ти пробачив" (Пс. 32:5). А інше місце із Св. Письма говорить: "Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити й очистити нас від неправди всілякої" (І Івана 1:9).

Католицьке розуміння релігійної свободи

Нижче ми подаемо цитату з католицького релігійного журнала "Ла Цівіліка Каттоліка," який з незвичайною ясністю подає ставлення католицької церкви до релігійної свободи всіх, хто думає інакше, ніж католицька церква. Це ставлення католицької церкви робить цілком небажаним поширення католицизму в Україні чи де інде. Воно є дволичне, зневажливе і розкладає суспільство.

"Римо-католицька церква, яка переконана, в наслідок її Божественних прерогативів, що вона єдина правдива церква, через це мусить домагатись свободи виключно для себе, тому що таке право може посідати лише правда, а не помилка. Що торкається інших релігій, церква напевно нікоди не вживе меча. (В минулім або й тепер, у країнах із католицькою більшістю, церква заохочувала і заохочує уряди до катування інакодумаючих, або просто нацьковує на них темні маси, а потім умиває руки від усього. —Редакція). Проте, церква вимагає, щоб були вжиті всі законні засоби, щоб не допустити до поширення фальшивих доктрин. (Наприклад, ув'язнення, закриття протестантських церков і т. д.—Редакція). Тому в державі, де більшість населення католицька, церква вимагатиме, щоб легальне існування помилкового думання було унеможливлене. Вони матимуть лише "де факто" існування, без можливости ширити свої вірування. Але коли існуючі обставини зроблять неможливим застосування цього принципу, тоді церква вимагатиме для себе всіляких полегшень..." "В деяких країнах, католики будуть примушені домагатись свободи для всіх, погодившись під примусом обставин жити з ними разом, в той час як по правді лише їм належалось жити. Але роблячи це, церква не зрікається її навчання, але лише пристосовується... З цього постає великий скандал серед протестантів..."

Зміст цієї цитати підтверджений проголошеннями Папи Лева XIII та іншими. (Див. книжку "Попс Ню Ордер", що її видала МекМиллен Ко. 1944). Папа Пій XII, коли його короновано, проголосив: "Все, що папи навчали дотепер, треба тримати міцно умом, і так часто, як цього вимагають обставини, це треба одверто визнавати".

Усі евангельські церкви, навпаки, на підставі науки Слова Божого вимагають повної свободи совісти для всякої людини, бо це її елементарне право. Сюди включається католиків, а також і атеїстів.

Євангелики поборюють помилку і неправду не поліцією, допомогою уряду чи мечем, але аргументом, прикладом і дискусією. Євангелики уважають за гріх і кримінальну справу, незважаючи на те, чи це робить католицька церква, чи комуністична партія, якебудь переслідування людини лише тому, що вона думає інакше, ніж панівна церква або партія.

Ставлення православної церкви нічим не відрізняється від католицької, але, маючи менше сили і грошей, православні говорять не так ароґантно за кордоном серед протестантських кіл, проте немилосердні до евангеликів, які належать до їх народу. Так представники грецької православної церкви братались з протестантськими церквами на світових з'їздах протестантів, шукаючи грошевої допомоги, а у себе, в Греції, немилосердно нищили своїх власних евангеликів. Таке саме наставлення має місце і в українських православних ієрархів, але в еміграційних обставинах вони, крім різних гострих слів і пасквільних брошурок, нічого більшого зробити не здатні. Проте, нема сумніву, що в інших обставинах вони напевно показали б своє правдиве обличчя.

Для повного і вільного розвою України і всіх народів ми потребуємо універсального поширення евангельського світогляду. Ритуалістичні церкви приведуть до внутрішньої боротьби, переповнених в'язниць і духової руїни. Власне нічому не навчившись, будуть робити далі те, що вони робили дотепер, невважаючи на наочні плоди їхньої праці в Україні і всюди в світі.

Пізнання Бога — мета життя

"І знівечили ви заповідь Божу, ради переказу вашого"—Мат. 15:6.

"І сказав Господь: Тому що цей нарід устами тільки близиться до мене, і язиком тільки мене шанує, серце ж його далеко від мене, а страх їх передо мною походить із науки заповідей людських, тим і я з людьми такими незвичайне дивне диво-чудо витворю, так що мудрість у премудрих їх зникне, й розуму в їх розумних не стане" (Ісаія 29:13-14).

Це пророкування Ісаії остаточно справдилося на ритуалістичних релігіях — православній і католицькій, бо, розглядаючи видання цих церков, дивом дивуєшся, хто з них має рацію, а хто ні? Обидві ці церкви висувають претенсії і подають історичні факти на правдивість почитання Бога і керування релігійним життям в Україні, і то тільки під проводом Риму або Візантії, забуваючи при тому, що "Христос голова церкви" (Ефес. 5:23; Колос. 1:18).

Обороняючи ж свої поганські традиції, занесені в Україну інтригами, неправдою та огнем і мечем (подібно як розповсюджується комунізм), вони не ґербують найчорнішою лайкою, особливо тих, які в чистоті намагалися зберегти Св. Письмо, як от Т. Шевченко, І. Франко, не говорячи вже про менш відомих. А от і приклад: Провідник православних українців у Канаді ганьбить І. Франка за те, що він, мовляв, 10 років служив полякам (Книга нашого буття на чужині), а провідник українців католиків, навпаки, ганьбить Т. Шевченка, "що він, мовляв, бреше і робить наклеп на католицьку церкву. ("В інтересі правди", автор не відомий).

Ми ж можемо тільки сказати: дай нам Боже, більше Шевченків та Франків, бо це ж вони зберегли нашу націю від загибелі, це ж вони дали нам нашу історію, це ж вони відновили культуру, а не візантійська чи римська мертвечина, хоч ті і ті доводять, що хто не визнає цих релігій, — той не українець. А якби не Шевченко та Франко — ми б не знали, хто ми і чиї ми діти, хоч обидва не визнавали ні православія, ні католицтва, а визнавали, що:

"Встане правда! Встане воля
І Тобі одному
Помоляться всі язики.
Вовіки і віки."

І хочуть чи не хочуть ці релігійні вождики, але обидва згадані великі поети зайняли найпередовіше місце в українській історії і літературі.

Далі ці релігійні вождики доводять, що традиції, занесені з Візантії чи Риму, являють собою основу вірування в Бога і Ісуса Христа в Україні, і хто їх не визнає і ламає, той не українець, а ворог українства. Якщо це так, тоді чому ж ці вождики найжорстокішим способом сплюгавили традиції з 1917 року, традиції УАПЦ, загально визнані і загально прийняті за основу релігійного життя в Україні? Чи, може, тому, що ці традиції свої, українські?

Тут слід відзначити, що УАПЦ була, як праобраз Євангельської віри, основаної на законах Св. Письма. А між традиційними Візантією і Римом —УАПЦ має "непроходиме проваля", — так писав колись Великий Митрополит В. Липківський, про це вони найкраще знають і найбільше примовчують, а витрачають ввесь свій добрий час на оборону і вихваляння традиційної мертвечини Візантії та Риму найбільш супротивної і ворожої українському народові, бо український народ уже визнав своє вірую в 1917 році і ніяким фальшивникам історії не пощастить стерти з людської пам'яти пророчих слів Шевченкових і чинів митрополитів В. Липківського, М. Борецького та інших епископів і вірних, що віддали життя своє за віру Христову і за справді українську церкву.

Таким чином пророкування Ісаїї якраз на часі і впору.

Отож, панове вождики, пізнання Бога, а не традиційних мертвечин — мета життя. Про це Господь говорить так: "Я бо милости хочу, не жертви, а знання Бога любіше мені над всепалення. А вони так само, як Адам поламали вмову зо мною і зрадили мене"—Осії 6:6-7. Тож: "Не додавай нічого до слів Його, щоб він не доказав тобі твоеї неправди" —Прип. 30:6.

Андрій Озимчак.

Спомини паст. Івана Бодруґа

(Продовження з ст. 3)

мое знайомство він опісля порозумівся з головами місій Пресвітерської Церкви в Канаді та співпрацював із ними.

НАША МІСІЯ В АЛБЕРТІ

У Канаді була тоді тільки одна трансконтинентальна залізниця. Нам із Ростерну треба було їхати до Ріджайни й там пересідати на лінію, що йшла до Стратконн, під Едмонтоном, і там кінчалася.

У Страткоиі мав я милу несподіванку стрінути в вагоні мого товариша з гімназії, Петра Зварича. Петро пізнав мене борше. Кинувся мені на шию по-друзяцьки й ми привіталися за нашим звичаем.

"Іване, друже", — каже Петро — "це вперше за кілька років я чую хрещену нашу мову. Який я радий!"

"А де ж ти бував?", — питаю.

"Я," — каже — "коло трьох років був на Аляскі. Шукаю золота. А ти, бачу, попом став за той час. І хоч ти піп, а я радикал, та я тебе тут не пущу зі своїх рук. Швиденько упораюсь у банку в Едмонтоні, куплю, що треба, до господарства, та й заберу тебе з тестем на новий віз і поїдемо до моеї рідні на фарму, коло нашої канадійської колонії. То недалеко, щось із 70 миль дороги."

Дістались ми на той бік ріки Саскачевану й вийшли вгору до Едмонтону. Едмонтон мале містечко, розкинене по лісу, тільки одна вулиця виглядає трохи на місто.

Поки Петро Зварич упорався з банком, обміняв торбинку золотого піску на доляри, та поки накупив, чого треба, собі додому, ми з Бачинським відбули коротку місію між нашими людьми в містечку.

У Едмонтоні була тоді горстка наших людей, що по-московськи думали, але між ними було кілька багатших і впливових людей, що розуміли потребу Незалежної Церкви в Канаді. Між ними був Павло Рудик, проворний та вже тоді заможний перекупник і перепродувач землі. Крім Рудика, був ще один досить заможний готеляр Фуярчук, та ще кілька галицьких радикалів. Ті люди й започаткували незалежну церковну громаду в Едмонтоні, хоч оо. Василіяни зі своїм архимандритом, о. Філясом, дуже агітували проти того руху.

Через три дні Петро Зварич забрав нас на свій новий віз, запряжений у пару добрячих сивих коней, і ми вирушили в далеку дорогу. Першу ніч ночували близько німецької колонії (Брудергайм). І хоч то було літо, але земля від морозу біліла кругом нас, і ми мусіли спати на ліжниках просто на землі. Нові хомути напарили шиї свіжим коням. Ми їхали поволі, як волами, та знову на ніч заїхали до одного краяна Олексія Бачинського (забув ім'я) і там переночували у вигідній хаті.

У тім домі, тієї ночі, Петро Зварич "злапав собі лисицю", з якою згодом оженився та розвів славну родину Зваричів, що кожне з них кінчало високі школи в Канаді.

Третього дня доїхали ми до давніх іміґрантів Немирських, що в них роками мали свою місію російські батюшки. Звідти ми поїхали до старого дяка та громадського писаря з старого краю, Іларіона Войценка, й там переночували. Петро Зварич поїхав сам до Коломиї, а ми з Бачинським лишилися в тій колонії, що її називали Завалле.

У Заваллі ще не було ніякої церкви, отож через кілька день наші колоністи вибрали там собі місце під церкву, закопали високий березовий хрест та поставили "престол" під тим хрестом. Чутка рознеслася широко й далеко, що в Заваллі будуть місіонери мати відправу й на другу неділю з'їхалось багато людей на ту відправу з околиць і по 20 до 30 миль віддалі. Приїхав і Петро Зварич.

День був чудовий. Старенький Бачинський служив Утреню і Службу Божу, а я проповідував, мабуть, на тему "воскресіння вдовиного сина." Оповідання про трагедію бідної вдови та про велич сили Божої в Христі Ісусі глибоко зворушила серця усіх слухачів. По відправі признався мені Петро, що й він плакав та що я готов і його навернути до віри в Бога та Христа.

Над вечір тієї днини підійшов до мене один молодий хлопець і запитав, що йому робити, щоб він зрозумів Слово Боже так, як я його проповідую, та став пожиточним християнином між своїми людьми в Алберті. Я відповів йому: "Віруй і багато читай, а Господь тобі дасть, чого просити-меш у Нього з вірою."

(З того хлопця опісля виріс чесний громадянин, успішний купець, а албертійська громада вибрала його своїм послом до леґіслятури в Едмонтоні. Тесть його, дяк Д. Вітюк, Серафимів священик, мало не тридцять років вдержував Незалежну Православну Церкву в Заваллі. Зять його називається Василь Федун, що до цього часу устояв в евангельській вірі, не хитаючись ні на право, ні на ліво).

Із Завалля ми з Бачинським поїхали до Коломиї та в околиці. Там служили й проповідували в домі Чернявських та в домі Винничуків, недалеко Веґревіль (тоді Веґревілю ще не було ні на землі, ні на мапі).

ЧОГО Я НАВЧИВСЯ З ТІЄЇ ПОДОРОЖІ

Маючи до діла з нашими людьми при роботах, пізніше будучи іміґраційним агентом-перекладачем, а тепер поїздивши більше як три місяці по всіх головніших наших колоніях у Західній Канаді, я не міг не бачити, чого нашим людям доконче треба, щоб вони і в Канаді не були останніми із останніх за яких кільканадцять літ часу. Я зауважив, що нашим людям у Канаді конче треба відразу ж виховувати власну інтеліґенцію. Треба людям дати школи, правдиві народні школи та виховати своїх душпастирів в анґлійських школах, бо своїх шкіл, Бог знає, коли ми діждемося й чи діждемося їх у чужому краю. Я бачив, що наші люди потребують рідної преси таки зараз.

Повернувшись до Вінніпеґу, я зібрав коло себе кращих Серафимових священиків і поставив пропозицію почати видавати хоч маленький наш часопис у Вінніпеґу. Чутка про цей намір швидко розійшлася по місті, а Кирило Ґеник, будучи на службі в лібералів, подумав, що до нас можуть підійти консервативні та взяти часопис під свою фінансову опіку, а далі й на службу своїй партії. У цьому ділі Ґеник прийшов до мене, й Неґрича ми закликали на нараду.

"Слухайте," — каже Ґеник, — "ви часопису не зможете самі вдержати. То коштує великі гроші. Давайте, я поговорю з лібералами, а вони, певно, згодяться фінансувати такий часопис. Неґрича зробимо відповідальним редактором. Вам, на ваші церковні справи, відпустимо одну сторінку в часописі, а решту сторінок будемо заповнювати гос-

подарськими й політичними справами. Згода?"

"Згода", — відповіли ми з Негричем. — "Повідомимо про це наших спільників часопису".

Через два дні після того мітингу адвокати мали готову аплікацію за чартером для видавничої спілки часопису, що ми його назвали "Канадійський Фармер." На чартер увійшло п'ять імен: Кирило Геник, Іван Бодруг, Іван Негрич, іміграційний комісар Обед Смит та ще одна канцеляристка з іміграційного бюра.

До першого листопада, 1903 року, ми спровадили черенки з Нью-Йорку, зробили Негрича редактором, а за складача взяли російського жидка Вольфа. За кілька день вийшло перше число тижневика "Канадійський Фармер" на вісім сторінок друку великого формату. Геник мав у себе адреси всіх наших грамотних людей, — та й на пошти по колоніях ми вислали "К.Ф." для роздачі нашим людям задармо, хоч передплата мала бути по долярові на рік. Преси містилися при німецькім видавництві "Дер Нордвестен". Отак започаткували ми українську пресу в Канаді. "Канадійський Фармер" послужив нашій місії два роки.

Зимою 1903 і зимою 1904 року ми з Бачинським їздили по близьких колоніях у Манітобі: до Стюартбурн, Плейзант Гом, Гімлі, Брокенгед, Портедж Ля Прері тощо. Всюди помагали ми Серафимовим священикам організовувати церковні громади. Всюди люди не вдоволялися місцевими священиками та просили мене давати їм нових священиків, учених. "Бо ці", — казали вони, — "вміють кадити й файно служать, але казання такі кажуть, що ми їх уже забули з старого краю."

Та звідки було взяти таких "учених" священиків?

З Америки приїхав мій швагер і товариш із гімназії, Михайло Бачинський. Михайло Бачинський, по скінченні нижчої гімназії в Коломиї, поїхав до Сполучених Штатів ще в році 1894. Спровадили його до Америки греко - католицькі молоді священики на дириґента хорів та вчителя рідної школи в Скрентоні та в Мт. Кармель у Пенсильвенії. Там його Серафим рукоположив у священики.

У дечому я міг заступитися Михайлом у церковній праці, бо то була людина освічена й практична і добрий проповідник. Одначе нещасливе подружжя знищило його в молодім віці, він помер року 1913-го.

Зараз після нього приїхав до Вінніпеґу розумний чоловік, хоч мало освічений, майнер, Серафимів священик, Єфрем Пиріг із родиною. За нього я був певний, що не зробить він ніякого промаху в організації незалежного руху. Його висвятив Серафим, здається, в Йонкерс, Н.Й. Ці два душпастирі служили на переміну в вінніпеґській церкві та виїздили на близькі колонії в Манітобі. Іван Данильчук перебрав на себе колонію Росбурн і там з допомогою поступових наших громадян заснував сильну незалежну громаду. Туди я ніколи не їздив, бо Данильчук був освічений, розумний і тактовний організатор.

Дмитро Ярема з Сифтону був добрий проповідник та постійно читав і вчився. Його я післав на місію в Гімлі, Манітоба. Та сталося, що громада в Гімлі розкололася надвоє. Більшість людей була за Незалежну Церкву, а меншість за католицтвом, бо туди доїжджали й польські ксьондзи. Зимою, однієї неділі рано, поки ще громада зійшлася до церкви, силою взяли Ярему від престола й викинули його з церкви тоді, коли він служив Утреню, а до церкви зайшло кілька наших католиків. Ярема відразу поїхав на поліцію до Вест Селкірк. Поліція прибула до Гімлі й арештувала напасників. Справа опинилася в суді перед лавою присяглих суддів. Католики мали своїх адвокатів, а ми своїх. Справа тяглася 12 днів. У суді мусіли взяти мене за перекладача, бо інші перекладачі не розуміли церковних термінів. Католики програли справу й два напасники позбулися своїх фарм і господарства на покриття судових коштів. (Опісля вищий суд знехтував вирок присяглих суддів та признав рацію католикам, бо незалежного руху ще не було, коли наші греко-католики поставили собі церковцю, що коштувала коло $200.).

ПОЇЗДКА СЕРАФИМА ДО РОСІЇ

Ранньою весною 1904 року Серафим виїхав до Росії. Мовляв: "Святіший Синод не признає мене епископом, та в Росії є багато духовенства, що бажає приверненя патріяршества Москві. Поїду до них та дістану "пособіє" (грошову допомогу) на мою місію в Канаді". Бо російська місія в Америці та в Канаді дістававла "пособія" по сто тисяч долярів річно, а Серафим жив із жебранини та з того, що висвячував попів по цілій Канаді . . . Серафим поїхав . . .

СКЛИКАННЯ СОБОРУ НЕЗАЛЕЖНОЇ ЦЕРКВИ

Тим часом кращі Серафимові священики порозумілися листовно та за допомогою "Канадійського Фармера" заагітували незалежні громади, щоб вони вибрали делеґатів у кожній громаді та разом із місцевими духівниками вислали їх на церковний Собор до Вінніпеґу, і вибрали там КОНСИСТОРІЮ, яка стала б у проводі Незалежної Церкви.

Так воно і сталося. В означений день приїхали до Вінніпеґу наші проповідники та по одному делеґатові з кожної громади.

На Соборі було нас коло 60 душ, управнених до голосування, а ще скілька гостей приїхало з близьких і далеких колоній. Захоплення було таке велике, що люди не жалували останніх центів витрачати на подорож.

Собор відбувся в церковнім будинку в Вінніпеґу. Почався врочистою відправою та молитвами. Головою до переведення Собору вибрано найстаршого віком душпастиря Олексія Бачинського, секретарем — Івана Данильчука, та їхніх заступників із світських людей, делеґатів. Головний реферат про мету й завдання того Собору та про діяльність майбутньої (зорганізованої в тіло) Незалежної Церкви виголосив я. Опісля промовляли свідомі наші делеґати такі, як: Дмитро Яремій із Росбурн, Микола Геник із Стюартбурн, Роман Колцун із Брокенгед, Петро Даяман із Портедж Ля Прері, Петро Дрогомирецький з Плезант Говм, Іван Кубей із Гонору, Микола Джус із Гімлі, Петро Григорчук із Сифтону. З Саскачевану. Василь Вівчар з Канори, Леон Бойкович із Йорктону, (Ґудів), Павло Рудик та Василь Чернявський із Алберти. Крім того, збагатили Собор своїми промовами Михайло Бачинський, Василь Новак, Теодор Козаченко та інші душпастирі й делеґати.

Конституцію Незалежної Церкви ми мали готову, що її уложили адвокати, та дбайливо перекладену українською мовою.

Іван Данильчук читав конституцію точку за точкою. Собор зупинявся уважно над кожною точкою, та закинути нічого не міг, бо вона була виразом чистої християнської Євангельської Віри, як це викладено було в перекладенім українською мовою Християнським Катихизмі, а церковним добром мали управляти самі громади через вибраних до того тростісів під такими самими законами, як це управлялися народні школи в Манітобі.

Другого дня нарад, після відкриття молитвою, Собор зайнявся справою, на скільки можна і як заскоро можна реформувати православну догму в нашій церкві.

Найважливіші точки ухвал із того дня були такі:

а) Нікого не примушувати до наушної сповіді

б) Сповідь відбувати в молитвах покаяння.

в) Святе Причастя переводити апостольським звичаєм, ламання Хліба й пиття Чаші при столі в церкві так, як це показав нам Сам Господь при останній Вечері та як це відбували Причастя первісні християни в Антіохії, в Єрусалимі та по всій Південній Европі протягом перших 300 років християнства.

г) По церквах і при кожній нагоді навчати людей Святого Письма, а не канонів та забобонів православної й католицької церков, що в темноті держали наш нарід протягом дев'ятсот років. Навчати людей, щоб вони в собі виробляли думку про Бога й Його волю, читаючи Новий Заповіт, а не байки, що їм посилають Василіяни з Жовкви, друковані в брошурках.

ґ) Вибрати Консисторію й уповноважнити її рукополагати душпастирів, як це було в первісній християнській церкві (дивись Дії св. Апостолів, розділ 13). (Апостола Павла з Тарсу Христові апостоли не рукополагали на службу Богові, а рукоположила його громада віруючих християн в Антіохії. Отож, апостольської сукцесії ніякої нема. Це видумали собі попи на вселенських соборах у середніх темних віках християнської ери, щоб стати привілейованою кастою над неписьменними масами, почавши з четвертого віку християнства).

д) Ухвалено вжити заходів, щоб молоді Серафимові священики мали нагоду щороку набувати собі богословське знання в Манітоба Коледжі.

е) Заложити бурсу в Вінніпеґу, до якої наші фармери могли б посилати своїх хлопців та приготовляти їх у школах на вчителів і проповідників між нашими людьми. Мене уповноважено розвідати про цю справу в Манітоба Колеґії.

ж) Заагітувати наших людей, щоб вони перевели збірку фондів на своє власне видавництво, бо "Канадійський Фармер" недовго буде містити статті й дописи про наші церковні справи, будучи політичним часописом.

з) З реформою церковних догм і звичаїв-форм бути обережними та "не валити старої хати, поки нової не поставимо".

и) Старатись навчати дітей і молодь чистої евангельської віри, бо для старого покоління важніша була буква (форма) в Богослуженнях від найчистішої науки Господа Христа та Його первісної Церкви. Нікого до деформи не силувати, а навчати за змістом Нового Заповіту.

Вибрано Консисторію з духовних і світських людей. На Голову Консисторії вибрано Олексія Бачинського, секретарем - Івана Данильчука, скарбником — Василя Новака та їхніх заступників. Мене вибрано суперінтендентом (епископом) по змісту Нового Заповіту та місіонером-організатором і редактором майбутнього часопису "Ранок."

Четвертого дня закінчено Собор соборною відправою та загальною сповіддю з Причастям за апостольським звичаєм при великім здвизі людей в місцевій церкві. Незалежна Церква опісля ні разу не мала нарікань від людей за заведення цієї реформи по всіх громадах.

(Далі буде)

Визначна подія

Роковини державної незалежности України перейшли з великою урочистостю по всіх містах Канади де українці знаходяться в якій будь кількості.

Президія КУК в Вінніпеґу влаштувала з цієї нагоди академію і бенкет, що перейшли з великим успіхом. Прем'єр міністр Канади Джан Діфенбейкер був присутній на цих імпрезах в Вінніпеґу.

Прем'єр міністр під час бенкету сфотографувався разом з представником Українського Євангельського Обєднання в президії КУК паст. Р. Ковалевичем. Це було підкреслення прихильности прем'єр міністра до всіх українських евангеликів в Канаді, яких паст. Ковалевич репрезентує в КУК.

На цій же світлині сфотографувався і міністр праці М. Стар.

На бенкеті президія КУК так само відрізнила Українське Євангельське Об'єднання доручувши представнику УЕО пастору Ковалевичеві сказати молитву на закриття бенкету. Це є радикальна зміна в ставленні до українських евангеликів, яку ми вітаємо. Як неможна зупинити прихід весни і потік часу, так само неможна спинити евангельський рух серед українців ігноруючи його. Цей рух відограватиме першорядну ролю в будуччині нашого народу і цілком на місце вже тепер усім чинникам це одверто визнати.

Під час академії виступав голова ВО УНРАДИ М. Левицький, талановитий провідник української еміграції. Голова УНРади М. Левицький мав так само успішний відчит в Торонті. Треба зауважити, що канадійська українська спільнота повинні з більшою відданостю підтримувати свій національний орган в Европі УНРаду і ВО. Це власне поодинокий центр, що може об'єднати всіх українців навколо спільної мети. Так довго як атаманщина пануватиме серед ріжних українських партій на вигнанню, левдве чи ВО зможе ефективно виконувати своє завдання.

Згідно пресових звітів виступи Михайла Голинського були найкращою артистичною частиною програми. Михайло Голинський має силу і дар не тільки потішити аудієнцію артистичним талановитим виконанням, але вміє також зворушити до глибини душі присутних. Наші організації по ріжних містах повинні частіше користатись талантом цього визначного артиста і співака для більшого пробудження любови до свого.

Осіннє

Підкрадається осінь зрадливо,
холод, морок з собою веде . . .
На зелені ліси і на ниви
нишком знаки таємні кладе.

Квіти голови вниз посхиляли
і трава пожовтіла давно . . .
Поки в серці надії буяли —
шумувало воно, як вино!

Переповнене сміхом, піснями,
поривалось кудись в далечінь,
різнобарвними грало вогнями,
а тепер в нім заводиться тлінь . . .

І не дивно, бо трохи старію,
хоч і мало на світі пожив . . .
А навколо туман, порожнеча,
сміх і радість життя загубив . . .

Від думок, завжди чорних, сивію,
розпливалися вже сонящні дні . . .
Чи то ж явиться Новий Предтеча?
І запалить Святочні Вогні?!

THE RESCUE

By Jo Weeda

Jim and Kenneth sat dejectedly on the fallen log close to the very edge of Temple Lake. The broad, clear water sparkled in the October sun. The water made a perfect background for the dense growth of pine, spruce, and balsam trees across the lake.

But for this moment the surrounding natural beauty was lost on the lads.

"Huh, why does your sister always have to tag along when we want to go somewhere?" Jim asked with disgust.

"Well, Mom asked me to look after Wendy this afternoon. You'd think when a fellow is almost 13, he wouldn't need a 5-year-old-always at your very heels tagging along to spoil all the fun." Kenneth looked a picture of an annoyed boy.

"You said it, Ken," Jim agreed heartily with his bosom pal.

Kenneth was thinking, trying to find the reason for the presence of his little sister Wendy.

"Grandma's very ill; she needs me this afternoon, Kenneth. I know you and Jim are planning on a hike to Temple Lake. Wendy will be safe with you," Kenneth's mother smiled confidingly.

As they were leaving the house Kenneth's mother stopped him at the bottom of the porch steps, saying, "I'm counting on you dear, to keep a watchful eye on Wendy. Bye now.' '

Kenneth had taken Wendy's small hand in his and walked to the end of the tree-shaded driveway, where they were greeted by Jim, joining the twosome.

A fresh wind fanned Wendy's cheeks to a rosy color. Her dark curls bobbed around her small head, as she hopped and jumped about in effort to keep pace with her brother.

Jim brought his thoughts to abrupt end with, "I'm not going to sit here all afternoon with nothing to do, not me, no sir-e-e-e "

"I know," exclaimed Kenneth, "let's see if we can get a boat from Mr. Tabor, and find out if she still handles easy like she did last year."

"It sounds foolish, if you ask me," rejoiced his friend.

"If you know so much, let's hear you suggest something that isn't so foolish," Kenneth replied. His eyes glinted with mischief.

"Sure wish I took along some lunch, I'm hunry already," said Jim, and licked his lips as he added, "especially some of your Mom's fudge cake. Yum-m-m."

"In that case why didn't we just stay with the fudge cake; no sense in carrying it all the way over here just to eat it right away." Kenneth laughed, his resentment forgotten for the moment.

He began to walk restlessly back and forth across the soft sand of the lake front. His thick figure bent to pick up a smooth stone and hurling it his arm made a wide arc, and the stone dropped far out into the water with scarcely a ripple. He looked across the water to the far shore. Wouldn't it be swell to take a short run in the boat. The dark green shoreline in the distance looked alluring and mysterious. For two summers Kenneth had been preparing himself to realize his ambition to swim or to row across to the other side.

(Cont. on page 12)

The more Kenneth thought about it, the more determined he became to go.

"Look at Wendy, she is having a good time playing in the sand." Jim's voice again brought his thoughts to an end.

"Are you having fun, Wendy?" Kenneth voiced hopefully.

"I'd like to stay here a long, long time, that's what." Wendy smiled winningly at the two boys.

"Would you really, Wendy?" Jim looked at Kenneth. Perhaps the afternoon wouldn't be wasted after all.

"Wendy, listen to me," Kenneth spoke to the little red sweatered form. "Jim and I are going to try out one of the boats, if Mr. Tabor is at home. We'll be back for sure before you get tired of playing. Just remember, don't wander away, will you?"

Kenneth's face was a study of emotions. In his heart he knew he was doing wrong, yet something was urging him to go and see about the boat, without any more ado.

Wendy only nodded her reply. How could she answer or hear him, when she was occupied building a bridge from a pile of nice stones beside her?

"Can we use one of your boats for a little while, Mr. Tabor?" asked Kenneth.

"Well, now-w, it is a pretty windy afternoon. If you don't go out too far, I guess it will be all right." Mr. Tabor nodded his white head towards the boats. "You can try 'Susie' over there."

"Say, it is sure dandy of Mr. Tabor to let us use one of his boats. You know he always charges for their use otherwise," Jim said, panting and pulling "Susie" from among a pile of a dozen or more boats. He pulled it a safe distance from the water's edge.

"Pick out a good pair of oars, Ken, and let's be off," Jim stood ready to jump into the boat.

"First I'm going to take off my shoes and socks if I have to push the boat out to the clear water," Kenneth said.

"Kenny, do you think it is all right to leave your little sister? With this wind on the water, who knows where we will land, however good our intentions might be?" Jim asked looking thoughtfully down at his friend's bent head.

Kenneth's face assumed a petulant look. He already could see his boat trip beginning to fade away.

"Oh, come on, I'll give you a push and we will be off, and back before Wendy even misses us."

Jim did not say anything. He trusted his friend in all that he did. But his face remained troubled. Kenneth knew what was bothering him.

"Dad always says, 'The Lord cares for His own,' and that means Wendy. I'm sure He will do just that!" Kenneth spoke with confidence he was far from feeling. Somehow Jim's troubled attitude had taken away some of the anticipation from the proposed jaunt across the lake.

But he was too proud to admit defeat. He began running out in the water. He gave the boat a good shove that sent him scrambling overboard. Keneth grabbed an oar and went to work. They rowed in silence and did not notice how far away they were from shore. Suddenly the quiet afternoon was broken with a thin, terrified wail. Both boys sat in transfixed terror and stared at each other. What could have gone wrong? It sounded like a small child's cry. It had come from beyond the point.

"Help! Help! Kenny—hurry!" The childish cry was shrill with terror.

"It sounded like Wendy," Kenneth gasped, as if he had run many miles.

"From beyond the point," said Jim as he began to pull with long forward strokes. Kenneth's face paled and his heart bumped in his chest. Both boys rowing hard, were soon beyond the rocky point, where the rowing became a tricky job.

"It's your sister, Ken. I wonder how she got in that old leaky skiff" Jim and Kenneth saw the little terrified child desperately clinging to the boat. Her pale features frightened.

"Look, there goes Mr. Tabor for his evening run to the postoffice; let's call him as loud as we can to help us!" Keneth and Jim shouted as loud as they could.

Mr. Tabor took in the situation at a glance as he stopped his old Ford, in response to the frantic calls from the boys. Both boys pointed Wendy in the distance, as he ran to the boats.

Keneth's face was white as snow. His heart was heavy with dread. He groaned inwardly. His hands gripped the oars tightly. Jim and Kenneth rowed for dear life toward the little girl. He closed his eyes for a moment and prayed, "Help us, dear Lord. I'm wrong so many times, we need Thy help now!" New strength flowed in Kenneth's body.

As they rapidly approached the boat which was tightly wedged in the mass of lily pads on this corner of the lake bed, Wendy turned her trusting gaze toward them.

Jim grasped as Kenneth calmly removed his heavy twill trousers.

"What—are you going to do?" Jim could hardly breathe. His chest felt tight. He wondered what Keneth was going to do now.

"Jim, you stay here and keep the boat from getting into those lily pads. I'm going to swim over there and bring Wendy back before she falls out of the old crate. Look how tippy it is now!"

The boat tilted slightly as Kenneth nimbly dived into the cold water and swam away.

Jim shouted in relief, "Mr. Tabor and his son are almost here."

Kenneth fought the clinging stems of the lake flowers as he slowly made his way to his little sister.

"I want Mamma—now," sobbed Wendy as she half leaned out of the boat, away from the water in the bottom.

Tears as large as crystal beads slid down her pale cheeks. Her tiny, sweatered figure shook with cold and fright.

"Hold fast!" Kenneth cried. "I'll be there!"

"I can't see," she stammered.

Two small, dirty hands wiped her eyes, as she cried, "I just have to wipe the cry from my eyes."

The congested mass of stems made Kenneth wonder how the old boat had ever got this far. With both feet kicking away, and his hands flinging on either side, he managed to unwind the stems from around his body and legs. To Jim, watching and wishing he could help, too, Kenneth was not getting any nearer the boat and his movements were slowing down.

Kenneth finally managed to fight his way through a bad, thick patch of pads, but the movement caused the boat to capsize in the water, throwing Wendy clear, nearer to Ken. He managed to grasp her sweater, and treading water to ease his tired arms a bit, he turned Wendy over in the water. He placed his hand under Wendy's chin and with the other hand cut the water with sure strokes, through the opening he had made a few moments ago.

He heard encouraging shouts from Jim, and Clem, Mr. Tabor's son, who stood poised, ready to come to Kenneth's aid.

Willing hands lifted the now unconscious small form in the boat and Mr. Tabor covered Wendy with his wool jacket.

Jim and Clem pulled the shivering and exhausted boy in the boat. They swiftly rowed back to shore.

"Wendy,—is Wendy safe?" whispered Kenneth with his eyes on the still form in the bottom of the boat.

Then his body grew limp, his head slid back as he sank in an exhausted condition.

About 20 minutes later Jim was sitting in a chair in Kenneth's bedroom. Kenneth's father and mother were there, too.

Jim closed his eyes and said a silent prayer for his dear friends' behalf. He was practically a stranger in the Graham home until three months ago. Kenneth had asked him over for the afternoon, after church one Sunday. His two older brothers were swell fellows, but Jim longed for a friend of his own age. He found in Kenneth a true friend. Living a Christian life was not always easy.

Kenneth opened his eyes. He looked at his father and mother smiling above him. He saw Jim grinnig from ear to ear on the other end of the bed. The afternoon events came back to his mind with a rush.

"Wendy'" he cried. "Wendy—where is she?" His mother leaned down and tenderly kissed him.

"She is fine, son, and the doctor says you are both going to be fine after some more sleep."

Kenneth added, "She is asking for you? I guess no one cares much about me any more, after what happened this afternoon. I feel it is all my fault." Kenneth's face became sober, his eyes looked sad.

"No one, did you say, Kenneth?" his father asked.

"God cares, Father!" Kenneth paused. "But I broke a trust—you trusted me, and I failed you."

"I'm sure that will be the last time, too," his mother answered him with a misty-eyed smile.

"From now on I'm going to be different, and always trust God," Kenneth smiled weakly at Jim. "I guess I'm a pretty poor example, Jim, but you'll have to work with me and we will begin all over again to live a Christian life every day, not every once in a while."

"Son, every time you think of this terrible experience, you can remember one thing—you rescued Wendy. But God rescued you—you are His." Kenneth's parents looked happy, for they truly believed this, too.

But Kenneth's answer was earnest. "You know, Mom, that is true. I never thought much about God taking care of us. I know this time was a testing for me! I almost failed—but God was there to rescue me!"

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 3. Торонто, Онт. Березень 1958 March Toronto, Ont. Рік XIX. Число 3.

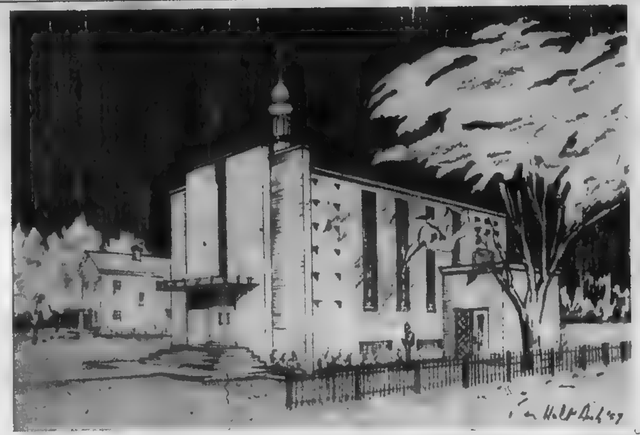

ПРОЄКТ БУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСВІТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ В ГАМІЛЬТОНІ, ОНТ.

Цього року українська пресвітерська громада в Гамільтоні розпочинає будувати власну церкву. Члени громади, на чолі з пастором Левом Бучаком, виявили подивугідну посвяту і жертвенність. Проте, кошти будови церкви становитимуть близько $50,000. Отже, цілком ясно, що неможливо для однієї громади зібрати цю велику суму грошей. Вони розпочинають будову, як вислів віри, і ми певні, що Господь торкнеться сердець багатьох дітей Божих усюди і через них віра гамільтонських братів стане оправданою.

Справа будови церкви в Гамільтоні не є лише справою віруючих гамільтонських братів, будова всякої нової евангельської церкви є справою цілої евангельської спільноти. Будова церкви прославляє Бога та доводить силу і потребу евангельського руху. Ось на протязі кількох років в Гамільтоні, де попередньо не було жодної української реформованої церкви, волею і вірою українських людей, з праці і відданости пастора Л. Бучака та що найважніше — в наслідок потужної праці Духа Господнього постає Його церква.

Кожний, хто приєднається до цієї вэнеслої і потрібної праці, тим самим висловлює свою віру і прославляє Бога. Це є духовим і моральним обов'язком кожної евангельської громади і всього Українського Євангельського Об'єднання, як рівно ж і окремих віруючих одиниць — підтримати будову нової церкви в Гамільтоні щедрими пожертвами. Яка б мала пожертва не була — її прийметься із вдячністю, як вислів щирої любови. Проситься всі пожертви посилати на адресу:

Rev. L. Buchak
209 East Ave. N.
Hamilton, Ont., Canada

"Наново відкрите служіння"

(Думки із студій "Теології зцілення" — лекції доктора медицини, бакалавра богословія і д-ра філософії пастора Г. Гатчісона. Лекція була виголошена на зборах пресвітерського синоду на сході Канади)

"Д-р Арманд Вінсент з Парижу, одного разу зацитував зауваження, що його зробив один із його пацієнтів. В ньому мудро зазначено: "Нам не дають вмерти, але й не помагають жити". Лише дехто з нас має сумнів, що лікування докторами наших днів полягає не стільки в тім, щоб помогли людям жити, але як запобігти тому, щоб вони не вмерли. Але щораз більше зростає переконання, що людину треба трактувати як нероздільну єдність тіла, розуму і духа".

"Існує три аспекти добробуту в цілості, те що Біблія зве спасінням. І тепер перебувають: фізичне здоров'я, умове здоров'я і духове здоров'я, найбільше з них є духове здоров'я".

"Лорд Г. Огілві, визначний хірург з Ґай Госпітал в Лондоні, недавно в одній з своїх лекцій зазначив, що лікаря часто питають: "Чому так багато з нас дістають рака після 48 років віку?" На його думку, правдиве запитання повинно бути зовсім інакшим: "Ми всі маємо рака, коли досягаємо 48 років віку. Що то є за сила, яка стримує розвій рака в багатьох із нас?" Його значення ясне. Клаптик рака може бути у людині на протязі двадцятьох років, не спричиняючи йому жодних труднощів, або рак може раптово набути напасного

(Продовження на ст. 2)

Нове служіння

(Докінчення з ст. 1)

характеру і стати злоякісним опухом. Що стримує його? Що штовхає його на розвій?

"Як і більшість хірургів, - каже лорд Огілві, — я лікував і досліджував багато випадків рака. Я повільно зформував в своїх думках афоризм: "Щаслива людина ніколи не дістає рака". Випадки, коли перші помітні початки рака були завважені відразу ж після якогось нещастя: смерть близької людини, розрив відносин, або після фінансової кризи... такі часті і викликають думку, що якась сила, яка контролювала і стримувала розвій клітин рака, зникла".

"Сьогодні існує скрайня потреба для людей пізнати, що Бог не менше є діяльним у "духовім зціленні", ніж в якім іншім зціленні слабости". Звідсіля заклик до церкви відновити занехаене служіння зцілення. Пригадайте випадок духового зцілення, зарекордований Елзі Самон. "Добре знаний лікар спеціяліст оперував хлопця, але оптичний нерв був дуже ушкоджений і лікар запевнив, що хлопець ніколи не буде бачити знову. Спеціяліст хотів послати хлопця до школи для сліпих, але мати дістала його дозвіл, щоб її син, ще бувши в шпиталі, мав молитву про зцілення з рукоположенням. По кількох молитовних відвідинах зір у хлопця цілком відновився і він повернувся до нормального життя". Таких випадків багато. Не може бути жодного сумніву щодо факту духового зцілення. "Жодна тканина людського тіла, не є вповні відділена від впливів духа" — пише Брітійський Медичний Журнал.

"Ми не можемо читати Нового Заповіту і не побачити, що зцілення були невіддільні від життя Ісуса". Його наказом було зціляти слабих.

"Модерна наука помагає нам, а не перешкоджає, вірити серйозніше в реальність духової сили". Було усталено, що загоювання рани можна вдвоє прискорити якщо підвищити температуру тіла на чотири ступні. Чи є неможливим, що духова сила (молитва) може ще більше прискорити процес зцілення.

Духове зцілення вимагає посвяти і духової дисципліни від цілої церкви, лаіків як рівно ж і пасторів. Це є правда, що ми знаходимо в посланні апостола Якова: "Чи хто нездужає між вами, нехай призове пресвітерів церкви, і нехай моляться над ним, помазавши його оливою в ім'я Господнє, і молитва віри спасе болящого, і підійме його Господь, а коли гріхи вчинив, відпустяться йому" — Якова 5:14, 15. Звичайно, кажуть, що коли б група старших братів відвідала члена церкви, який був серйозно слабий, то несподіваність такого відвідування могла б бути фатальна для слабого. Сумною річчю є, що сама думка про те, щоб старші брати відвідали слабого — здається гумористичною. Зважте дві речі в повищім тексті: 1. Якщо людина є дуже слаба, то інші повинні молитись за неї. Вона сама не в стані молитись за себе, хоч і її молитва, хочби яка немічна вона була, має велике значення. 2. Яків пише ясно, що молитва віри зцілить слабого, а не вживання якоїсь напівмагічної речі. Визначний віруючий лікар Павло Турніер пише, що в моменти, коли боротьба поміж силами життя і смерти доходить кризи в слабім і коли медицина не має засобів радикально помогти, тоді лікар "Звернеться в своїм серці до молитви і в той час молитва подасть більшу поміч, ніж яка інша акція" (Книжка Лікаря ст. 177). "Бог є зціляючим Богом". "Думка, що Бог посилає слабість, яку ми маємо переносити нічого не роблячи, нічого не має спільного з християнським наставленням". "Здоров'я є найперше бажання Бога для Його дітей, і слабість треба не тільки лікувати, але противитись їй в ім'я Бога, виконуючи Його волю".

"Коли ми студіюємо зцілення Христа, ми зауважуємо різномавітність обставин, в яких Христос зціляв. Він зціляє на місці і на віддалі. Він зціляє дотиком і словом".

"Професор Мічел з Торонтонського університету відвідав молитовні збори для зцілення. Він був наставлений скрайньо скептично і упереджено, але потім писав: "Це не була сугестія, це не була психотерапія. Це була потужна праця Духа Божого".

Не треба думати, що кожний пастор повинен зціляти вищезгаданим способом: "Поставив Бог у церкві найперш апостолів, вдруге пророків, втрете учителів, потім сили, а там дарування, зцілення, помагання, порядкування всякі мови". "Так само як і в усякім іншім зціленні є помилкою гарантувати зцілення". "Ніколи не обіцяйте успіху слабому, але приписуйте успіх співпраці і зусиллям слабого".

"Вживати лише виключно молитву, коли хтонебудь слабий, може бути нерозумом, а не побожністю. Медичні засоби або операція можуть бути ефективним методом зцілення. Лорд Олівер Лодж сказав одного разу: "Медицина без молитви може бути таким же безглуздям, як і молитва без медицини".

ДО ЄВАНГЕЛІЇ

НЕ ПОГАСАЙ МОЄ СВІТИЛО,
ДУШЕВНУ МРЯКУ РОЗГАНЯЙ,
ВБИРАЙ МЕНЕ У ТВОЮ СИЛУ
І ПУТЬ КРІЗЬ ТЕРНЯ, ПУТЬ СМУТЛИВУ
НЕБЕСНИМ СЯЙВОМ ПОЛИВАЙ.
ПОДАЙ ДУМКАМ ТВОЮ СВЯТИНЮ,
СВЯТИМ НАДХНЕННЯМ НАПОЇ,
ЩОБ ГОЛОСИВ Я БЛАГОСТИНЮ,
ЯКУ ПОДАЛО ТИ МЕНІ.

Тарас Шевченко.

9

ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО

Минуло 112 років від того часу, коли 7 січня 1846 р. в Переяславі Т. Г. Шевченко написав свій "ЗАПОВІТ" украінській нації, в якому проголосив революційне гасло: "ВСТАВАЙТЕ, КАЙДАНИ ПОРВІТЕ, і вражою злою кров'ю, ВОЛЮ окропіте!"

Це гасло — є вивершенням ідей, ним поставлених перед українською спільнотою в "Посланії", написаному два тижні перед "Заповітом", в якому він кликав: "РОЗКУЙТЕСЯ, БРАТАЙТЕСЯ! . . В СВОЇЙ Хаті — СВОЯ правда і сила і воля!"

Незаперечним фактом є те, що Шевченко здобув собі виключне місце в українській духовості, своїми образами владно опанував свідомість мільйонів українців, а в своєму національному і соціяльному патосі став для них великим пророком. Його світовідчування й ідеї перетворилися в могутне живуще джерело, з якого невпинно черпала духову силу українська національно-визвольна боротьба.

І саме тому Шевченкова творчість стала предметом найупертішого і тривалого фальшування з боку нашого історичного ворога число 1 — Москви. В цьому стремлінні підмінити Шевченка перед багатомільйоновою читацькою масою, приховати і перекрутити внутрішній духовий зміст його творчости виявилося прагнення обезброїти український народ в його стремліннях до власного національно-творчого життя. Основна лінія, по якій ішло фальшування, — це питання відносин Шевченка до Росії, російського народу, російської культури і письменства.

Не треба забувати, що осяги ворога тут дуже значні. Настільки значні, що він своїми коментарями, статтями, розвідками, примітками охопив більшу частину літературної спадщини Шевченка, все перекрутив і занечистив своїм дітвкненням, а що не вдалося перекрутити, те заплямував тавром "реакційної романтики", а то й просто дбайливо заховав від читацького ока. Школа, радіо, преса, кіно в советській Україні накидають так уперто — нахабно спрепарований образ Шевченка — друга ніби Россії, що читач підходить до творчости письменника вже вщерть суґестіонований пропагандою, і під тиском цієї суґестії живе Шевченкове слово до нього вже не промовляє з тою ясністю, з якою воно впливає на свіжу людину, яка думає самотужки і сприймає безпосередньо з уст Кобзаря його палку вогненну правду.

Ці розкладові впливи советського "шевченкознавства" проникли й на еміграцію певним своїм відгомоном. У нас чомусь вважають за незручне показати всього Шевченка, з усією повнотою його ненависти не лише до російського царату, але й до Росії в цілому, як носійки хижого імперіялізму, якого ми є свідками і сьогодні. У нас соромляться згадувати, що деякі найвизначніші представники російської радикальної інтелігенції або очорнювали поета, або прагнули використати його літературну спадщину, пристосувати її ідейний зміст до своїх програмових постулятів. Саме з огляду на все сказане, — Шевченко і Москва — набуває для нас українців надзвичайної актуальности.

Шевченко, як виразник найбільших висот українського духу й української свідомости, ще має відіграти величезну ролю в наших майбутніх визвольних боях. Очистити його образ від того бруду, яким обліпила його ворожа псевдонаука, — наш невідкличний і перший обов'язок.

Діяльність великих людей часто має одну провідну нитку, одну центральну ідею, якій улягає все інше в їхньому житті. Такою центральною ідеєю для Шевченка була любов до України. З цією любов'ю нерозривно зв'язана ненависть до всіх її поневолювачів і передусім до Москви. Ця ненависть пронизує також червоною ниткою всю творчість поета й увесь його життєвий шлях. В простій звичайній формі проявляється ця ненависть до Москви в перших творах поета, як чуттєвий постійний сильний відрух.

Мотив осоружної чужини, яка гнітить, мучить, — це постійний мотив перших поезій Шевченка. Здибаєтеся ви з тим мотивом в поезіях "На вічну пам'ять Котляревському", "До Основ'яненка", "Тяжко важко в світі жити", "Човен" тощо. Ворожа Московщина, що поневолила Україну, утотожнюється в свідомості поетовій зі смертю. Може тут, у непривітній самоті, заскочить і смерть і засипле в домовині "чужим піском" очі. Один із варіянтів поезії "До Основ'яненка" висловлює готовість поета й на чужині боротися з ворогами-москалями. В листі до свого рідно брата Микити від 15. XI. 1839 р. Шевченко так висловлює свої тодішні настрої:

"Та, будь ласкав, напиши до мене так, як я до тебе пишу, не по-московському, а по-нашому, —

Во москалі чужі люди,
Тяжко з ними жити,
Немає з ким поплакати,
Ні поговорити.

Так нехай я хоч через папір почую рідне слово, нехай хоч раз поплачу веселими сльозами, бо мені тут так стало скушно, що я всяку ніч тільки й бачу во сні, що тебе, Кернілівку та рідню, та бур'яни (ті бур'яни, що колись ховався од школи): весело стане, прокинусь, заплачу."

Як бачимо, Шевченко був перейнятий глибоко щирою любов'ю і тугою за Україною. Відраза до Московщини була також глибоко органічною, вона випливала з підсвідомости, з джерела народньої інтуїції.

Історичний досвід українського народу, втілений у переказах, в історичних піснях, підсказував йому ненависть до Московщини в цілому. Шевченко міг мати прихильність до того чи іншого росіянина зокрема, коли йшло про побутові відносини чи часткові інтереси, але вже й на перших кроках поетичної творчости росіянин, як національний тип, сприймається ним інтуїтивно з відразою: пізніше інтуїтивна відраза поповнюється холоднокровним історико-соціологічним усвідомленням невідмінности боротьби між власною поневоленою і російською хижо - імперіялістичною націями.

Ця сувора спартанська постава в націоналістичному дусі властива уже для поеми "Катерина":

"Кохайтеся, чорнобриві,
Та не з москалями,
Бо москалі чужі люди,
Роблять лихо з вами".

Тут уже висловлено поетом засаду національної етики. Чужинець - москаль приходить на Україну як хижий рабівник безмежних українських скарбів та просторів. Він стремить заволодіти тілами і душами. І завдання української людини, в даному разі дівчини, не забути ні на хвилину, що він, зайда, належить до категорії чужих, підступних, наділених силою і лукавством людей. І хто забуде про це, каратиметься тяжко, як Катерина.

Ширший ідейний зміст поеми "Катерина" поза межами плаcкої реальности, відчув своїм поліційним чуттям і жандарм, генерал-полковник Дубельт, коли складав цареві Миколі І рапорт про "злочини" Шевченка. (Див. Є. Шабліовський "Т. Г. Шевченко та його історичне значення", К. 1933 с. 90).

Советські коментатори, щоб ослабити національно-ідейне вістря поеми "Катерина", наполегливо підкреслюють: москаль — це пан, офіцер. Таким способом національна колізія переноситься в площину соціяльну. Таке трактування не нове, перекручування ідейного змісту творчости Шевченка започаткувалося рівночасно з першим виданням його "Кобзаря." Соціяльне, офіцерське в москалеві Іванові є, але не воно підкреслене. Підкреслена його російськість:

"Піде в свою Московщину,
А дівчина гине".

А коли безталанна Катерина, блукаючи по світах, зустрічає москалів і питається про Івана, чує у відповідь лише кпини:

"Ай да баба"! Ай да наши!
Каво не надуют"!

Ці кпини йдуть не від офіцера, а це сміються російські вояки. Об холодну байдужість розбивається Катеринене шукання людяности серед простих російських вояків:

"І ви, бачу, люди!" —

З гіркою розпукою і презирством мовить вона і йде далі крізь вітри, завивання метелиці, щоб, нарешті, натрапити на Івана, який скаже своє згірдливе "Возьміте проч безумную!" Російська мова тут відограє свою виразно ідейно стилеву функцію.

В Шевченковій творчості так дуже багато антимосковських мотивів, які так просякають поетичну структуру його творів, що трдуно було б у вичерпній мірі всі ці мотиви відзначити. В Шевченковій спадщині є речі, до яких ми звикли так, що вони вже в ідейній площині ледви дотикають нас: адже ми виросли і виховалися на цих речах. А щоб усвідомити ролю антимосковських наголосів Шевченка, треба пірнути з головою в ту епоху, коли жив Шевченко. От, приміром, "Тарасова ніч" Тематично вона не чіпає проблематики українсько-московської. А проте і ця річ Шевченкового сучасника і його ката ген. Дубельта разила антиросійським наставленням. У своїй поліційній характеристиці Шевченкових творів він про "Тарасову ніч" зазначає так:

"Цю п'есу написано з явною ціллю зіставлення тодішнього побуту Малоросії з теперішнім. Автор каже, що козаки під владою росіян, і вигукує: "Україно, болить сердце за твою долю. Де твоя свобода, козацтво? Хіба море затопило гори, могили? Вони мовчать— плачте, козачі діти."

Дубельт вірно схопив саму сутність політичної актуальности поезії "Тарасова ніч." Шевченко дійсно, нічого іншого не міг мати на увазі, крім російських окупантів, коли писав, що "над дітьми козацькими поганці панують."

Або візьмемо твір поетів "Розрита могила", і бачимо, що цей твір перейнятий патосом поетової ненависти до Москви, немов узагальнення цілости поетових вражінь від подорожей по Україні, від зіткнення з живою дійсністю. Поет немов став на розмову зі своєю матір'ю Україною, і вона з любов'ю до нього, вірного сина, розповідає йому свої болі, і гіркою іронією сповнені поради дає своїм синам-зрадникам, що покинули її на поталу москалеві:

"Степи мої запродані
Жидові, німоті,
Сини мої на чужині,
На чужій роботі.
Дніпро, брат мій, висихає,
Мене покидає,
І могили мої милі
Москаль розриває . . .
Нехай риє, розкопує,
Не своє шукає,
А тим часом перевертні
Нехай підростають,
Та поможуть москалеві
Господарювати
Та з матері полатану
Сорочку знімати!"

Поезія "Розрита могила" постійно вражає найчуйніші струни нашої душі. Цей твір сповнений такої теплої ніжности до сплюндрованої матері-України, стільки в ньому синівської ласки до неї (Див. проф. Юрій Бойко "Шевченко і Москва").

Про враження, яке робили на сучасників Шевченкові ідеї, можемо судити з листа В. Білозерського до М. Гулака, в якому він 14-го травня 1846 р. писав: " . . Я мимоволі . . . призадумався над тим, яку геніяльну людину ми маємо в Тарасі Григоровичу, бо ТІЛЬКИ ГЕНІЙ . . . здібний вгадувати ПОТРЕБИ НАРОДУ і навіть цілого віку . . . "

Так само 110 р. тому — в січні 1846 р. в Києві з ініціятиви М. Костомарова, М. Гулака й В. Білозерського було засновано "Кирило-Методіївське Братство", завданням якого було "ширити ідеї... слов'янської федерації."

М. Костомаров про своїх однодумців в своїй автобіографії писав: " . . . Наші дружні розмови оберталися передовсім коло ідеї слов'янської взаємности . . . Чим тьмяніше вона уявлялася в головах, тим більше було в ній таємничости, тим більше було принадности, з тим більшою сміливістю творили ми домисли та пляни, тим більше видавалося можливим усе те, що при більшій продуманости насувало тисячі перешкод на шляху до здійснення . . . Мимо нашої волі почав нам уявлятися федеративний лад, як найщасливіша течія громадського життя слов'янських націй . . . " Ще більш влучно цих людей схарактеризував Куліш: " . . . Це були добрі діти своїх отців і матірок, добрі брати своїх братів і сестер, добрі, щирі друзі своїх другів, НЕЗЛОБИВІ ТЕР-

(Продовження на ст. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Тарас Григорович Шевченко

(Докінчення з ст. 3)

ПЕЛИВЦІ ВОРОГІВ СВОЇХ і вельми прихильні приятелі темного народу . . ."

Наставлення, як бачимо, рідного оточення Шевченка було дуже опортуністичне. Навіть такі люди як Костомарів не могли сприйняти ідейних постулятів Шевченка, не могли збагнути в них реальної програми Українського Визвольного Руху, Шевченком проголошуваного. Костомаров писав: " . . . Тарас Григорієвич прочитав мені свої ненадруковані вірші. СТРАХ ПЕРЕЙНЯВ МЕНЕ: враження, котре вони викликували, пригадало мені Шіллерову баляду "Заслонений бовван у Саїсі." Я побачив, що Шевченкова муза РОЗДИРАЛА ЗАСЛОНУ НАРОДНОГО ЖИТТЯ. І страшно і солодко, й боляче, й захоплююче було заглянути туди ! ! ! Поезія завжди йде наперед, завжди рішається на сміливе діло; її слідами йдуть історія, наука та практична праця . . . Тарасова муза прорвала якусь підземельну загату, вже кілька віків замкнену багатьма замками, припечатану багатьма печатями . . . Поезія не настрашиться ніякого згубного випару . . . і не погасить її світильника ніякий історичний або моральний вугляний квас; цей бо світильник горить нетлінним вогнем — вогнем Прометея . . . "

Безперечно — вплив революційних ідей Шевченка на "Братчиків" — був великий. Мимо їхньої волі він вніс заколот в їхню систему думання ("в слав'янофіли так і претесь"—глузує з них Шевченко напередодні заснування "Братства", а своїми бойовими гаслами бентежив "ні злобивих терпеливців ворогів своїх." І тому, природно, в тому ж році відбулася своерідна "літературна дискусія" між найактивнішими з них, в якій помітні виразні спроби "достосувати" Шевченка до обріїв їхнього світогляду. Мабуть під враженням Шевченкових революційних закликів писав Куліш до Костомарова:

" . . . Пождіть! МОЖЕ надійде час, коли від одного ЗВУКУ її труб упадуть стіни і твердині, ЩО ДЛЯ ЇХ ЗРУЙНУВАННЯ ВИ УВАЖАЄТЕ КОНЧЕ ПОТРІБНОЮ ЗБРОЮ; надійде час і царів-поетів, котрі все покорять своїй божій силі; надійде час і будови храму, що в нім поклоняться і чужі народи . . . "

Статут "Кирило - Методіївського Братства" є компромісом двох течій, що себе тоді виявили в українській спільноті: слов'янофільської ("просвітити, кажуть, хочуть материні очі современними огнями"), речником якої був Костомаров зі своїми однодумцями, і САМОСТІЙНИЦЬКО-ДЕРЖАВНИЦЬКОЇ — на століття відтоді духово очоленої Шевченком.

Ці дві тенденції позначилися й на статуті "Братства", в якому в першому пункті заманіфестоване наставлення більшости Братчиків, і в другому — компромісове достосування вимог Шевченка: ЗМАГАТИСЯ ЗА ВЛАСНУ ПРАВДУ, СИЛУ І ВОЛЮ У СВОЇЙ УКРАЇНІ.

1) "Духове і політичне з'єднання слов'ян це справжнє їх призначення, до якого вони повинні простувати. 2) При з'єднанні КОЖНЕ СЛОВ'ЯНСЬКЕ ПЛЕМ'Я ПОВИННО МАТИ СВОЮ САМОСТІЙНІСТЬ".

Цікаво пригадати погляд на справу графа Уварова — тодішнього міністра освіти російської імперії": " . . . в рухові, який викрив уряд, панує не слов'янський дух, а якийсь відгомін українських пересудів... Україна вірна престолові, непохитна у вірі, ДІЙСНО ДУМАЄ В СВОЇХ СПОМИНАХ ПРО МИНУЛЕ, НА ДОЗВІЛЛІ ЖАЛУЄ ЗА МИНУЛОЮ САМОСТІЙНІСТЮ, за своїм гетьманом . . . що втратила місцеві привілеї . . . але не можна українському духові класти у вину злочинних задумів кількох божевільних . . . " Та іншої думки був граф Орлов— шеф царської жандармерії. Він доводив, що ". . . на Україні слов'янофільство переміняється в УКРАЇНОФІЛЬСТВО. Там молоді люди в'яжуть з ідеєю з'єднання слов'ян ДУМКИ ПРО ПРИВЕРНЕННЯ МОВИ, ЛІТЕРАТУРИ ТА ЗВИЧАЇВ УКРАЇНИ, доходячи навіть до мрій про поворот часів давнього . . . війська і гетьманщини. Хоч із тих двох напрямків небезпечніше українофільство, але й слов'янофіли... нерідко примушують сумніватися, чи не ховаються під їх патріотичними поглядами й протиивні нашому урядові цілі... Думки останніх ПРО ПРИВЕРНЕННЯ НАРОДНОСТИ ЇХ БАТЬКІВЩИНИ МОЖУТЬ ПРИВЕСТИ УКРАЇНЦІВ, А З НИМИ Й ІНШІ ПІДЧИНЕНІ РОСІЇ НАРОДИ ДО БАЖАННЯ ІСНУВАТИ САМОСТІЙНО . . . "

Далі в цьому документі граф Орлов подає цареві свої рекомендації на схвалення, **які лягли в основу русифікаційної політики Москви не лише часів царських, але й леніно-сталіно-хрущовських:**

" . . . я запропонував би: міністрові народньої освіти, котрий, як відомо, вже робить заходи, щоб звернути праці вчених до **думок тільки про Московську Народність,** мову і літературу, видати ще в додатку найвищий приказ, аби наставники й письменники працювали в дусі й на користь уряду... щоб вони робили свої виводи по можности обережно там, де справа торкається народности або мови України й інш. підпорядкованих Росії земель, не даючи любові **до Батьківщини переваги над любов'ю до Вітчизни, Держави,** виганяючи все, що може пошкодити останній любові, зокрема про теперішню буцім то лиху годину та про давнє буцім то щасливе становище . . . щоб усі виводи вчених і письменників схилялися до вивчення **не України . . .** а російської держави з усіма народами, що творять її, щоб цензори звертали дуже гостро увагу особливо на московські, київські і харківські періодичні видання та на всі книжки, друковані в слов'янофільському дусі, не допускаючи в них тих півтемних і двозначних висловів, котрими вони багаті й котрі, хоч не містять в собі зломисної цілі, можуть все таки приводити людей . . . **до думок про самостійність** і давню волю народів, підлеглих Росії" . . . Але пізніше, після заарештування Братчиків і Шевченка — і Петербург і Київ лишили на боці "слов'янофільські ідеї", а зосередили свою увагу на постаті, яка в одних викликала жах, а в других подив і віру у власні сили.

Так зване "III" є Отдлененіе" про Шевченка писало: "... не вірші Шевченка подобалися молодим людям, що задумували **народний переворот,** а його . . . буйні та обурюючі **думки,** після яких вони могли вважати його **важливою для себе зброєю** під час поширювання своїх ідей." А граф Орлов писав Миколі І-му, що Шевченко "писав вірші по-українськи найо бурливішого **змісту.** В них він виявляв плач про . . . **поневолення й бідування України.** Шевченко придбав між своїми друзями славу **знаменитого українського письменника,** а тому його вірші **подвійно шкідливі й небезпечні.** З улюбленими віршами в Малоросії могли засіятися і потім укорінитися думки . . . **про можливість Україні існувати у виді окремої держави"...**

Як реагував на арешти Київ — бачимо зі змісту проклямації тодішнього українського підпілля:

"Браття! Настає велика пора, пора, коли маємо нагоду змити ганьбу, нанесену попелові наших Батьків, нашій рідній Україні підлою рукою вічних ворогів наших. Хто з вас не підійме руки за велику справу! За нами Бог і добрі люди, вічно вірні сини України, вороги кацапів" (16 квітня 1847 р.).

А далеко в Москві якийсь змосковщений офіцер гвардії Момбеллі, записував в свойому щоденникові думки, які у нього виникали після балачок оточення, що точилися навколо гучної справи Шевченка: " . . . Ніхто не знає пляну українських патріотів, яку вони мали ціль; але говорять про це різно . . . Говорять, буцім то вони хотіли викликати на Україні повстання, проголосити гетьманщину й повне відокремлення від Росії . . . Деякі називають поступки Шевченка безглуздими . . . Одначе українці, більше знайомі з умовами краю, навіть ті, котрі сильно не похваляють поступку Шевченка вже тому, що він не вдався, признають його плян зовсім не таким дурним, як може видаватися на перший погляд. Вони говорять, що треба лише розворушити їх земляків, так уже буде трудно їх заспокоїти, поки не доберуться свого, не виповнять того, що задумали. А з постанням на Україні розворушився б і Дін... Поляки також скористалися б з нагоди. Послідовно увесь полудень і захід Росії вхопився б за зброю".

Ці свідоцтва є дуже важливою характеристикою чужинцем настроїв, які тоді панували серед української молоді в рядах армії, поглядів, які свідчать про те, що ідеї Шевченка знайшли відгук в душі українства.

Проголошене Шевченком гасло "Вставайте, кайдани порвіте! — В своїй хаті — своя правда, і сила і воля" — позначило собою минулі сто років життя і змагань української нації. Хоч і тяжкою колодою на визвольному шляхові України лежали різні відміни Кулішової тези про непотребу збройного змагання для поваленння стін і твердинь московського панування над Україною, і хоч з'являлися й лжепророки, збаламучені вже не слов'янофільством, а большевизмом, які твердили, що не можна порівняти "безмежні простори майбутнього соціялізму з 4-ма стінами своєї хати, де своя правда, і сила і воля" — Україна неухильно йде до здійснення заповіту свого пророка і духового вождя — Шевченка!

Д. Троян

ЗОРЕ МОЯ ВЕЧІРНЯЯ,
ЗІЙДИ НАД ГОРОЮ,
ПОГОВОРИМ ТИХЕСЕНЬКО
В НЕВОЛІ З ТОБОЮ.
РОЗКАЖИ, ЯК ЗА ГОРОЮ
СОНЕЧКО СІДАЄ,
ЯК У ДНІПРА ВЕСЕЛОЧКА
ВОДУ ПОЗИЧАЄ.
ЯК ШИРОКО СОКОРИНА
ВІТИ РОЗПУСТИЛА . . .
А НАД САМОЮ ВОДОЮ
ВЕРБА ПОХИЛИЛАСЬ;
АЖ ПО ВОДІ РОЗІСЛАЛА
ЗЕЛЕНІЇ ВІТИ,
А НА ВІТАХ ГОЙДАЮТЬСЯ
НЕХРЕЩЕНІ ДІТИ.
ЯК У ПОЛІ НА МОГИЛІ
ВОВКУЛАК НОЧУЄ,
А СИЧ В ЛІСІ ТА НА СТРІСІ
НЕДОЛЮ ВІЩУЄ.
ЯК СОН-ТРАВА ПРИ ДОЛИНІ
ВНОЧІ РОЗЦВІТАЄ . . .
А ПРО ЛЮДЕЙ . . . ТА НЕХАЙ ЇМ!
Я ЇХ, ДОБРИХ, ЗНАЮ.
ДОБРЕ ЗНАЮ ! . . ЗОРЕ МОЯ,
МІЙ ДРУЖЕ ЄДИНИЙ!
ЩО ВОНИ ПОГАНЦІ ДІЮТЬ
В НАС НА УКРАЇНІ ! . . .
РОЗКАЖУ Я ТЕ, ЩО ЗНАЮ,
ТОБІ, Й СПАТЬ НЕ ЛЯЖУ.
А ТИ ЗАВТРА ТИХЕСЕНЬКО
БОГОВІ РОЗКАЖЕШ.

Т. Шевченко

Спомин паст. Івана Бодруґа

(До історії початків реформації серед українців у Канаді, роки 1903 - 1913)

СЕРАФИМ ПОВЕРНУВСЯ З РОСІЇ

Пізно восени 1904 року Серафим повернувся з Росії, але "пособія" не привіз. Не посміли супротивники Святішого Синоду підтримати Серафима в Канаді. Серафим привіз фотокартку, як він служив архиєрейську Службу Божу при асисті славного на цілу Росію о. Івана Кронштадського, чудотворця. Багато інших попів коло престолу в катедрі було на тій фотокартці, а він був посередині в митрі на голові та з жезлом (пасторалом) у руці.

Серафим здумівся, дуже здивувався, почувши, що ми в Канаді зорганізували незалежну від нього церкву та й постановив одним замахом знищити всю нашу дотеперішню працю. Він дістав від когось фотокартку всіх духовників, що були членами Консисторії, наліпив написи імен тих духовників кожному на груди й подав до місцевої англійської преси, з допиcом великим шрифтом, що він усіх тих священиків своїх анатемує (виклинає) з православної церкви. Та ще й загрозив, що хто піде на їхню відправу, на того він накине таке саме "прокляття." Щось подібне, як тепер папа римський кидає прокльонами на чехів та поляків, що посміють прилучитись до комуністичної віри.

Цілком зрозуміле, що розумні люди в Канаді сміялися з Серафимової "анатеми". Бож "анатема" має моральну силу тільки над такими людьми, що бувши християнами, відреклися Христа або вчинили якийсь тяжкий злочин і не хочуть покаятися після нагодування церкви. Незалежна Церква зростала й робила культурну роботу.

КУРСИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ХЛОПЦІВ У МАНІТОБА КОЛЕДЖ

З волі Консисторії всі духовники Незалежних Церков по колоніях підшукали таких українських хлопців, що в старім краю мали добрі свідоцтва з народніх шкіл та мали охоту піти до англійських шкіл продовжувати науку. Не знайшлося ж ні одного нашого фармера, досить багатого, щоб спромігся своїм коштом учити свого сина в бурсі в Вінніпегу. Моє діло було роздобути фонди на таку ціль.

Я вдався до пресвітеріян. Суперінтендент, д-р І. Кармайкел, порадив мені поїхати на Генеральний Собор, що тієї весни мав відбутися в Торонті, й на тім Соборі довести, що така бурса конче потрібна і що її треба комусь фінансово підтримати, бо українські іміґранти не спроможні післати своїх синів до школи в Вінніпеґу.

Для українців треба якнайшвидше виховати учителів до публічних шкіл у Манітобі та в північно - західніх територіях. (тоді ще не були політично зорганізовані провінції Саскачеван і Алберта, а тими територіями управляв королівський намісник із Оттави).

Я поїхав на пресвітеріянський Собор у червні того року. В програмі Собору був призначений один вечір, коли справу Домашніх Місій мав реферувати д-р Гонтер із Тюлон, Манітоба, я та д-р Кармайкел.

Д-р І. А. Гонтер коротко розповів про наші іміґрантські злидні та як він у люту зиму, приїхавши до дуже хворої жінки, застав у хатині хвору на постелі, кілька дітей на печі за комином, а корову з телятком, прив'язану до стола серед хати. Це викликало легкий сміх авдиторії (Мессей Гол). Мене той сміх пишних жінок на Соборі дуже вразив. Д-р Гонтер говорив згідно з програмою всього 10 хвилин.

Після д-ра Ґонтера модератор попросив мене до слова теж на 10 хвилин. У великій, переповненій залі, стало тихо, як у гробі, бо то має говорити "ґалішен мішіонері", а вони не всі ще бачили нужденних "ґаліціянів" в овечих кожухах та в клепанях домашньої роботи.

"Брати й сестри" — скромно озвався я. — "Ви легко засміялися з недавнього факту, коли д-р Гонтер розповів вам про дуже хвору матір, п'ятеро маленьких дітей на печі та про корову з телятком серед тісної брудної хатини, в Тюлонських лісах та пущах Манітоби. Але, ви не подумали, що для тих діточок і для того вбогого іміґранта жінка й корова мали майже однакову вартість. Бо той іміґрант, повертаючись з заробітків, купив по дорозі корову на молоко для тих зголоджених дітей і жінки, а стайні не мав часу поставити, бо тріскучі морози на 40 ступенів не дали йому змоги цього робити. Умре йому жінка, пропадуть діти без мами. Замерзне корова з телятком — ціла родина пропаде без молока. Йому треба було рятувати корову й жінку. Спасибі д-ві Гонтеру, що тієї страшної ночі навідався до хворої та не дав їй умерти!

Ви смієтеся, бо ви піонерського життя не знаєте, а я сміятися не годен. Мені серце болить за моїм народом і за всякою людиною, коли знаю, що вона страждає. (На залі зашуміло жіноче хлипання, замерехтіли білі хусточки). Ви не знаєте нашого народу, не знаєте його історії й не цікавитеся нею. Ви судите так, як його бачите: в подертій одежі з домашнього прядива, в кожухах домашньої виправи шкір овечих. Ви не знаєте причини, чому мій народ, на прохання вашої влади, тисячами приїздить у Західню Канаду й забирає в посідання такі землі, з яких ваші іміґранти давно повтікали. А мій народ — це ваші сусіди й у будучині разом із вами створять нову державу. Чи ж не треба подати помічну руку тим нуждарям і показати їм, що ви дійсні християни не тільки з назви, а й на ділі. Рідна їхня церква в старім краю відреклася їх. Їхня інтеліґенція вважає їх за пропащих, бо вони в Канаді швидко засімілюються."

Хвилини моєї промови швидко минали. Дзеленькнув дзвоник, я обернувся і сів. Але авдиторія загула такими оплесками та викликами: "Хай говорить далі", що модератор мусів покликати мене до дальшої промови.

Я говорив усього сорок хвилин без перерви, коротко оповідаючи історію України від Володимира аж до Франца Йосипа та царя Миколи Другого. Говорив про азійські орди, про татар, про московське кріпацтво, про ляську панщину, про заборону українського слова в Росії, про козацтво та про війни з бусурманами. І про те, що виганяє наш народ на еміґрацію до Північної й Полудневої Америки.

Після мене говорив д-р Кармайкел та закликав Собор скласти добровільні пожертви на покриття коштів українських хлопців, що мають незабаром приїхати до Вінніпегу та вчитися й виховуватися на учителів і на місіонерів у Ма-

(Продовження на ст. 6)

Спомини паст. Івана Бодруґа

(Докінчення з ст. 5)

нітоба Коледж. Виступи інших промовців відложено на наступний день, а тим часом на залі переведено збірку на українську бурсу в Вінніпеґу. Того вечора секретар Собору занотував поверх 50,000 долярів добровільних пожертв від багатьох пресвітерян на Соборі. Опісля ми поїхали з д-ром Гонтером по церквах інших міст Онтаріо та зібрали ще поверх 25,000 долярів добровільних пожертв на вишколення українських хлопців.

Тієї осени відкрито курси в Манітоба Коледж. Вписалося наших хлопців десь коло 30 душ. Мих. Щербініна покликано на сталого учителя, а часто на переміну вчили їх і професори Колеґії. Кожному учневі випозичано по 14 долярів місячно на утримання. Чеки йшли через мої руки, а я від учнів відбирав за них "Промісорі Новтс", будьто вони мали колись віддати церкві ті гроші.

Учнів примістив я в чесних домах членів Незалежної Церкви в Вінніпеґу. Хлопці вчилися завзято. Так виховувалися перші наші учителі в Канаді. Ці курси тривали до 1911 року в Манітоба Коледж.

Але провінція Манітоба була давно вже політично зорганізована й мала в себе систему публічних шкіл, а то й сепаратних католицьких для французів та інших католиків. Пресвітерська Церква не хотіла виховувати своїм коштом учителів для Манітоби, а тільки для Західніх Територій. Англійські учителі не хотіли йти до шкіл між наших іміґрантів, бо там треба було бідувати разом із нашими людьми. Отож прем'єр Манітоби, Роджерс, запросив до своєї канцелярії д-ра Кармайкела та мене порадитися, як би заложити подібний "Тренінґ Скул" для українських хлопців провінціональним коштом, та як можна б дістати учителя до такої школи. Ми безумовно порадили йому заложити такий "Трейнінґ Скул", а я постараюсь за учителя.

Року 1905 (?) відкрито такі курси на краю міста Вінніпеґу. На першого учителя католики порекомендували якогось іміґранта Макогона, учителя зі старого краю. Але тому було замало платні від провінції, то він узявся до торгівлі й продав нашим людям такі лоти, що їх не було ніде на мапі. А коли йому загрозив кримінал, то він утік до Американських Сполучених Штатів. Школа лишилася без учителя. Мабуть, Павло Ґіґейчук учив там, аж доки я спровадив кваліфікованого учителя з стейту Пенсільвенія Діоніза Пирча, що порекомендував мені його Михайло Бачинський. Пирч приїхав, виказався кваліфікаціями й перебрав учителювання в Трейдінґ Скул. Та Пирч не втримався довше, як рік, а може два, бо алькоголь перервав йому службу. Той Трейнінґ Скул перенесено тоді до Брендону й там учителювали Тарас Ферлей, Микита Романюк та інші. Павло Ґіґейчук та Теодор Стефаник були офіційними організаторами шкільних дистриктів між нашими людьми в Манітобі.

Провінцію Саскачеван зорганізовано в Провінцію 1905 року, а наступного року я під владою Департаменту Освіти в Саскачевані зорганізував там 36 шкільних дистриктів. Протягом шістьох місяців я їздив конем поміж наших людей, скликав збори, вишукував найвигідніші місця під будову шкіл та заприсягав шкільних тростісів до управи школи.

Учні з Манітоба Коледж ставали учителями за пермітом у Саскачевані, а учні з Брендонської школи учили за пермітом по наших школах у Манітобі.

Отак почалася витворюватися українська інтеліґенція в Канаді. Першим учнем у Манітоба Коледж, що закінчив філософські студії й дістав степень Б.А., був Онуфрій (Орест) Жеребко. Його Олексій Бачинський привів до мене з вулиці Вінніпеґу та сказав: "Дай цьому хлопцеві нагоду ходити на курси до Щербініна. Він — сирота. Я знав його батьків і його самого дитиною в Городенці".

З Манітоба Коледж вийшло багато наших учителів, кілька проповідників та бизнесменів. Не всі вони чесно відплатилися пресвітеріянам за хліб та сіль, про що мова буде далі.

САМАРЯНИНСЬКЕ ДІЛО

Після моєї промови на Загальнім Соборі Пресвітерської Церкви в Торонті, оживилася місійна праця між пресвітерянським жіноцтвом на Сході Канади. Приїхали делеґатки Жіночого Товариства з Торонта до мене, до Вінніпеґу, щоб перевідатися, яке запотребування в одежі мають убогі наші іміґранти. Наслідки були такі, що незабаром від тих добрих людей (жінок) почали приходити великі клунки приношеної одежі та взуття на мою адресу та на адреси тих наших духовників по колоніях, яких адреси я їм подав. Наші діти, що цілими зимами на фармах не виходили надвір, стали одягнені. Жінки, що перемерзали в своїм подертім шматтю з старого краю, тепер мали нагоду й узимку "вийти межі люди." Католицькі місіонери й соціялісти повели пропаганду, що нібито пресвітеріяни купують і міняють українські душі за старі лахи. Опісля соціялісти навіть брошуру написали на тому, будьто в небі святі "танцюють" із радощів, що пресвітеріяни старим шматтям навертають наших людей до своєї віри.

Мене, як проводиря та речника Незалежної Церкви, обдарували ті жінки новим українським "тайпрайтером" та дорогою мантією (тоґою).

Крім того, багаті жінки взяли під свою грошеву опіку кількох кращих наших студентів у Манітоба Коледж. Між ними — Ореста Жеребка, Петра Войценка та Новака, теперішнього лікаря в Вінніпеґу й, мабуть, Петра Мельничука, теперішнього душпастиря Української Автокефальної Православної Церкви.

За два роки ідея Незалежної Церкви та її праця на освітній ділянці так захопила наш народ у Канаді, що з колоній почали наші люди домагатися, щоб Консисторія присилала їм більше вчених душпастирів.

НАШІ "ВЧЕНІ" ІМІҐРАНТИ

Щоб заступити Серафимових дяків-священиків освіченими душпастирями, я поїхав до Сполучених Штатів познайомитися з о. Іваном Арданом, редактором "Свободи". Редакція "Свободи" була тоді при Нассав вулиці в Нью-Йорку.

Отець Ардан, як "виклятий" греко-католицький священик, по-людяному ставився до Незалежної Церкви в Канаді. Його я попросив, що коли б до Нью-Йорку приїхали які українські студенти або учителі зі старого краю, то щоб він спрямував їх до мене, до Канади. Нам треба вчених кандидатів на священиків.

Отець Ардан згодився помогти нам із усієї сили. Це діялося року 1905. Наступного року пише мені о. Ардан такого листа:

"Рад, що можу помогти вам у ваших змаганнях у Канаді. До мене приїхало кількох наших академіків із Галичини. Вони тут без праці, а докучають мені щодня: кажуть, давайте нам яку легку роботу. Беріть їх до себе, до Канади, але пришліть їм грошей на дорогу, бо вони голодні, як церковні миші."

Тим незнайомим добродіям я завагався посилати багато грошей, а надіслав колійові квитки та по 10 долярів готівкою на руки о. Ардана. Отець Ардан повідомив мене телеграмою, що ті інтеліґенти приїдуть на станцію в Вінніпеґ, у п'ятницю рано, о такій то годині.

Надворі було поверх 40 ступенів морозу. Мої "кандидати" приїхали до Вінніпеґу по-літньому вбрані, в капелюшках та в юхтових черевиках. Поки я їх привіз трамваєм зі станції до себе додому, то один із них відморозив собі уші, другому закостеніли руки, а тому задубіли ноги. Одному побілів ніс, як у мерця.

Чотирьох їх бігцем я завів від трамваю до своєю хати.

На щастя, в коморі в мене була стирта дарованої одежі. Як відморозилися вони, я їх усіх перебрав від ніг до голови. По кількох днях відпочинку наші інтеліґенти вписалися на богословські курси в Манітоба Коледж. Там вони дістали повне утримання. Пізніше виявилося, що один із них - Максим Березинський — мав віру в Бога та старався бути проповідником. Другий — Василь Пинянський — (філософ), Симон Симотюк (інженер) та Онуфрій Харамбура (учитель) не мали покликання до служби Богові.

Пізніше приїхали до Канади ще інші такі інтеліґенти: Володимир Пиндиковський (учитель), Юліян Ситник (філософ) та Яким Крет, ординований василіянин, диякон. Всі ці люди трималися нашої церкви, поки минули їхні тяжкі іміґрантські роки, але згодом покинули місію та подались у приватне життя. Крет бодай написав історичну брошуру про Унію з Римом, а інші не лишили по собі ніякої місійної творчости. Ординовані Консисторією та вислані на колонії, вони нічого не робили. Я не мав ким нітрохи заступитися в церковній безустанній праці.

Порадив мені о. Ардан спровадити собі на допомогу Зиґмунда Бачинського з духовної семінарії в Пітсбурґу, Па. Бачинський був там слухачем другого курсу богословія.

Приїхав Бачинський, замешкував у другій половині мого дому та став ходити на лекції в Манітоба Коледж. Привіз із собою свою добірну приватну бібліотеку. Він милувався в науці. "От буду мати помічника," думав я собі. Бачинський, людина віруюча, вчена й працьовита. Він колись працював при "Свободі," в Джерсей Сиґі. Свідоцтва мав добрі, крім того, рекомендацію від пресвітерії в Питсбурґу.

ЧАСОПИС "РАНОК" ТА ІНТРИҐИ

Часопис "Канадійський Фармер" не міг довго бути на послугах Незалежної Церкви. Католики ліберали почали скаржитися, що "К.Ф." протеґує Незалежну Церкву, а він же видається для господарських і політичних інтересів усіх українців Канади.

Року 1905 власник "К.Ф." відмовився давати нам місце в часописі на організаційну пропаґанду Церкви, хібащо для поміщення тільки звичайних церковних новинок.

Треба було мати свій власний часопис, хоч би маленький. Згідно з ухвалою Консисторії ми заложили видавництво "Ранок" (опісля "Канадійський Ранок"). Іван Негрич відмовився від редаґування "К.Ф." та зрезиґнував із усякої громадської праці. На мене лягла праця видавати "Ранок" зразу раз на місяць, а опісля щодва тижні, зразу на чотири сторінки, а опісля на 16. Я за свої гроші купив черенки та малий прес, поставив малий будиночок на друкарню коло свого дому при Стелла Евеню та найняв друкаря Амброза Кархута. "Ранок" видавано на тому місці аж до року 1908.

Коли я їздив по Синодах та Соборах Пресвітерської Церкви, здобувати фонди для проваджения курсів у Манітоба Коледж та на поміч нашим проповідникам, попросив я одного разу заступити мене в редакторстві "Ранку". Наші інтеліґенти тим часом змовилися усунити мене з проводу Незалежної Церкви та самим провадити церквою. Мовляв: "Що! Ми, академіки, маємо дати себе провадити якомусь гуцулові, що не закінчив ні філософії, ні богословія в Европі? Ми мусимо домагатися від пресвітеріян, щоб вони давали нам таку плату, як дають своїм місіонерам. Ми — це, ми — те . . ."

Стара наша звичка бити по голові того, хто своїм талантом та працею виб'ється на провідне місце в громадських справах. Березинський написав статтю в "Ранку" (моїм власнім часописі!), що Бодруґ негідний бути проводарем у місії Незалежної Церкви, коли в церкві є такі люди, що мають повну високу освіту. Бачинський, вихованець польської дідички в Галичині, не розумів рідного народу, бо не "вчився так, як треба," щоб мати свою мудрість. Він жив тими чужими розумами, що набрався їх із читання книжок про церковних реформаторів середніх віків. Отак, як українські політики з давніх-давен не мали політичного розуму самі собою управляти, а запросили варягів, відтак правили ними ляхи, москалі, німці та литовці. В недавніх часах, хоч свої ними управляли, та не своїм власним розумом, а розумом світових соціялістів, та й збудувавши Українську Державу, швидко загирили її під ворожу владу ворожих нам народів. Шкода, що й там в Україні наші політики не "вчилися так, як треба," щоб свій розум мати.

І тут, у Канаді, наші інтеліґенти наважились зреформувати Незалежну Церкву не згідно з психологією та звичаями українського народу, а за пляном реформаторів західньої Европи.

Бачинський переконав суперінтендента, д-ра Кармайкела, що пресвітеріяни не конче мудро видають гроші на поміч Незалежній Церкві під проводом Бодруґа, бо Бодруґ нещирий їм, ані Канаді, бо він український націоналіст, а тут асиміляції треба. Церкву треба відразу цілком реформувати.

Д-р Кармайкел переказав мені суґестії Бачинського телефоном та й просив мене прийти до нього, щоб передискутувати цю справу з Бачинським

Я сказав д-рові Кармайкелові, що я на диспут з Бачинським не стану, бо Бачинський, вихований поляками, не розумів душі нашого народу. Коли він та інші пресвітеріяни схильні до Бачинського, то хай вони його підтримують, а я подякую їм за все добро, яке вони досі зробили для українських іміґрантів, і сам особисто не прийму від них ніякої допомоги.

У той час я страшно був перемучений працею. Крім поїздок по місіях, я видавав "Ранок", удвох із Щербініним укладав текст до "Учебника анґлійської мови," толкував багато трактатів проти пияцтва та картярства, що дуже поширилося поміж нашими робітниками по містах. Почав переклад клясичного релігійного твору Джона Боняна "Пилґримс Проґрес" та листувався з усіма душпастирями Незалежної Церкви по колоніях. Я перевтомлений був працею до останніх сил моїх. Мені треба було зміни праці, або довгого відпочинку.

Якраз після розмови з д-ром Кармайкелом телефоном, до мене надійшла телеграма з Ньюарк, Е. Дж., від греко-католицької громади, щоб я до них приїхав та зорганізував Незалежну Церкву, бо вони там не можуть довше терпіти ганьби та здирства греко-католицьких попів. Пообіцяли мені там добру плату й помешкання з умебльованням.

(Далі буде)

Народе мій

Народе мій, ти мучений віками,
Найтяжчий хрест несеш зо всіх народів,
Віками йдеш терновими шляхами,
Дарма шукаєш щастя і свободи.

Народе мій, зневірений, розбитий,
Обдурений чужими ти царями;
Ти прагнеш волі, хочеш в світі жити,
Дарма змагаєшся з жорстокими катами.

Народе мій, закутий у кайдани,
Шукаєш волі, та її немає:
Цілий Сибір заселений братами,
А світ чужий не бачить, і не знає.

Народе, встань, звернись хутчій до Бога,
Бо Він Один лиш поміч може дати,
И відкриється тобі рівнесенька дорога,
До волі, правди, щастя й благодаті.

Давно колись Ізраїль був в неволі,
Терпів знущання від катів безбожних,
Терпів всі муки, людську сваволю,
Але все мріяв про шляхи Господні.

Почув Мойсей, що праведний Єгова
Побачив Свойого народу горе,
І приготовив путь для них чудову,
До волі й щастя крізь Червоне море.

Народе мій, почав Мойсей учити:
Тепер ми є вже вільними братами,
Для слави Божої всі будемо жити
І Бог-Єгова вічно буде з нами.

Народе мій, Христос тут закликає:
Він хоче дати щастя і свободу;
"Прийдіть до мене, хто тягар ще має!"
Так каже Він до тебе, мій народе!

Народе мій, повір у Слово Боже,
Це правда є Христа, самого Бога;
Лиш Він Один нам в горі допоможе,
И на волю нам відкриє Він дорогу.

Йосафат Іваськів

"Я тепер, як той, що в безодню падає. . . Яка жахлива безодня! Така жахлива, що одна тільки християнська філософія може боротися з нею . . . Одинока розрада моя тепер — це Євангелія, яку читаю щодня і щогодини . . . !"

(З листа Т. Шевченка до княжни Варвари Репніної з сибірської каторги 1-го січня 1850 р.).

Збірник Проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковими данними. Ціна $1.00.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди".

The Golden Rule Championship Game

By Mary Hall Thompson

Guy stood on the sidelines of the practice game, watching. He wished he could get in there and play. Nearby stood Shirley Martin, who smiled at him. If everybody at Elm Grove High had the same confidence in him as Shirley had, Guy felt he would make a player in spite of being so tall and clumsy.

Suddenly he heard Coach Callahan blare out, "Guy, get in there and work. Left forward on the scrubs."

"Yes, sir," answered Guy eagerly, his hopes soaring quickly. It took him only a second to skin out of his sweat jersey and sprint into position.

The ball went up in the air and the varsity center tapped it to his captain, Bob Decker. Decker dribbled expertly down the court to the other forward, who whipped it back to the center. At that moment Guy's long arm went out and the ball smacked against the palm of his hand.

He was doing well when he suddenly bumped into Decker and fell down in a clumsy heap. The whistle shrilled and the coach called out, "Hacking. You'll have to watch that, Guy."

Bob growled at him. "You're too clumsy and awkward to make a player." And then he sprinted away, his trim body in fine shape, making Guy feel not only uncouth but inferior.

Guy became known as the bench warmer, waiting patiently on the bench each game for a position as substitute on the first team—which never came. Instead of a player, Guy became a kind of gym flunky.

Often the coach would call to him, "Guy, you'd better rustle up a couple more practice balls." Or, "Say, Guy, we need some spare knee guards and some suction shoes."

"Sure, Coach," he would answer cheerfully and lope away to do the errand.

One day, when practicing all by himself, Guy suddenly had an idea. He worked on it alone but never got a chance to try it out with the teams. He wanted to tell the coach or the captain about it but somehow felt embarrassed to do so.

Toward the end of the season came a hard game with Fenton High, a tough opponent. Came the half and Fenton was ahead by a good margin. Elm Grove gave yell after yell to bolster its team's spirit but to no avail. It was evident that the opponent had a faster, smoother team. In fact, they were the present possessors of the loving cup, and they moved with clockwork precision for all their speed. The first period ended with a score of 11-5 in their favor.

Then one of Elm Grove's players got knocked out, not seriously, but he was through for that game. Then suddenly Coach Callahan blared at Guy to come on the floor as a substitute.

No one seemed to be glad about that. Elm Grove's hope lay in Bob Decker, but it didn't take long to learn that even Bob wasn't playing well today.

Then Guy began to really play. He was all over the floor, every place the ball was. He threw a goal from near centre, taking a long one, and he dropped another from the left corner.

The opponent players were baffled, especially as Elm Grove's score climbed. And then it happened again. Guy collided with Bob Decker. Bob's knee buckled when he tried to get up from the floor and he had to be helped. He was out of the game.

And so was Guy—for fouling.

Elm Grove won, for the game was practically over, and it meant the school would now enter the championship game.

"I won't be allowed to play," lamented Guy unhappily. "What happened wasn't my fault any more than Bob's, but I got the bad reputation."

"Why not talk to Bob about it?" suggested Shirley.

"It wouldn't do any good."

"It might. And maybe you two could learn to co-operate. If you both applied the Golden Rule—"

Guy and Shirley belonged to the same religious group and shared the same Christian faith. That's one reason Guy had served as flunky so long. But now he was too sensitive to try to ask Bob to co-operate. After all, everyone thought it was Guy who was the clumsy, unco-operative one.

Finally the day of the chamionship game against Chesterfield dawned bright and glorious. But with the captain's knee not quite well enough to play, there was little chance for Elm Grove. And since Guy was not used as a substitute, it looked as if he were finished as a player.

At the end of the first half Elm Grove found itself being badly beaten. The yelling section cheered and cheered to help the team's lagging spirits. Suddenly Shirley stopped yelling and went to talk to Guy. "Guy, can't you do something about this?" she asked. "Remember our talk about the Golden Rule?"

Guy shook his head but in a moment more he disappeared. After a short time the spectators saw both him and Bob step onto the floor together. Bob's knee, no doubt, was well enough to try to play, but why was Guy there? And why was he taking one of the guard positions instead of forward? Everyone was puzzled. But the coach had consented, so something was in the air.

Center ball. The tip went to a Chesterfield player and quickly Guy left his man open. He raced back just beyond the foul line and stood there in front of the basket. A Chesterfield player took the ball near the side, set himself, and fired a shot at the basket. As soon as the ball left his hand, Guy jumped like a jack rabbit high in mid-air, his open hand reaching the coming ball, sending it down the court, where it was recovered by Bob, who shot it through the net.

Elm Grove went wild. But the team was far behind. It would take extraordinary action to win now. It would take sensational playing.

Guy and Bob performed that action by their co-operation and new tactics. Son the game had an even score with just two minutes to play. It was then that Elm Grove's suspense was almost unbearable. They cheered franctically as the playing became fast and furious.

"Do it again! Do it again, boys!" they cried to Guy and Bob. The boys did it again, and once against just as the final whistle blew. Elm Grove had won!

The school went wild with joy. Their captain had shot the baskets instead of the tall boy, but everyone knew that Guy had done the trick with his jack rabbit hops. It was co-operation, that's what it was. And good spirit. But what had caused this change, everyone wanted to know.

Guy did not speak. Bob flushed but finally explained. "A matter of co-opeartion and school spirit and the Golden Rule. Guy came to me and told me about his jumping practice and how I could make the baskets. I had wanted to go on but Coach wouldn't let me on account of my knee. Guy explained how I could make the baskets and not be hard on my knee, which is almost better anyway. We went to Caoch about it and begged for a chance. He let us have it and it worked."

"The Golden Rule," cried a girl. "So that's what Guy uses. That's why he helped out so much just flunkying."

"What better rule for anybody?" asked Shirley, who was all smiles. Or any game? Or anything in life?"

Never had a game at Elm Grove ended on this Christian note before; but what better way could a game end? Or a better beginning for all other games and school activities?

—The Bible Truth.

Недільна Слабість

Морбус Саббатікус або Недільна Слабість є хвороба, що властива церковним членам. Слабість починається раптово в неділю. Слабий не відчуває ніяких симптомів в суботу вечером, пацієнт спить добре, прокинувшись почувається не зле; відтак, смачно поснідавши, якраз тоді, коли вже час йти до церкви, — раптово підупадає на силах. Слабість триває, аж поки не скінчиться ранішне Богослуження. Тоді пацієнт відчувається краще і полуднує з великим апетитом.

По полудні він відчувається дуже добре і вже є в силах когось відвідати, поїхати автом, дискусувати політику та читати часописи. Він з'їдає добру вечерю, але під час вечірних зборів він знову раптово нездужає і зістається дома. Потім рано лягає спати, якщо не мусить бути десь на виставі, спить з правила добре. В понеділок пробуджується рано відсвіжений, хібащо повернувся додому з концерту надто пізно, та відчувається спосібним йти до праці.

Аж до слідуючої неділі він не відчуває жодних симптомів слабости.

Визначними рисами цієї широко розповсюдженої пошести є наступні:

1. Вона атакує лише церковних членів.
2. Слабість проявляється лише в неділю.
3. Симптоми різняться, але ніколи не перешкоджують апетитові або сну.
4. Слабість ніколи не триває довше, як 24 год.
5. З правила ця хвороба атакує перше голову родини, а відтак переходить на інших членів родини, поки ціла родина не стає слабою.
6. Лікаря ніколи не кличеться.
7. Ця слабість завжди є фатальною для душі.
8. Окрім покаяння і молитви, ще не знайдено на цю слабість жодного ліку.
9. Правдиве навернення і спасення є поодиноким антідотом.
10. Ця пошесть незвичайно поширена і змітає тисячі щороку на передвчасну погибіль.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 4. Торонто, Онт. Квітень 1958 April Toronto, Ont. Рік XIX. Число 4.

Воскресіння Сина Божого

"Об'явленого Сина Божого в силі по Духу святости, через воскресіння" — (Римл. 1:4)

Наш текст — це частина ширшого твердження про Ісуса Христа. В попереднім третім вірші називається особу, про яку йде мова: "Про Сина свого". В другій половині четвертого вірша цю особу називається повним ім'ям: "Ісуса Христа, Господа нашого."

Оце про Сина Божого Ісуса Христа четвертий вірш подає два твердження. Перше, що Він був народжений з насіння Давидового по тілу. Друге твердження, що Він є "Об'явленим Сином Божим в силі по Духу святости через воскресіння."

Перше твердження проголошує, що по тілу Христос народився з насіння Давидового, друге твердження підкреслює, що по духу Він є об'явленим Сином Божим через воскресіння.

Перше твердження ясне. Воно не викликувало аргументів і заперечень. Друге твердження "по духу святости" взнесле і вимагало пояснення. В кожній людині є поділ на дух і тіло. Це є явище універсальне і восьмий розділ послання до Римлян ширше описує цей двоподіл. Проте, Дух Христів стоїть окремо і визначно серед усіх людей зо всіх часів. Христос був подібний до нас духом, але Його Дух відрізнявся тим, що був святий. Доказів, що Він був з насіння Давидового, було багато, вони були вистачальні і в них ніхто не сумнівався. В людскості Христа ніхто не находив нічого незвичайного.

Доказів, що Він був Син Божий, було так само багато, але для людей вони не були переконливі. Нічого не бракувало самим доказам по собі, але, засліплені гріхом, люди втратили здатність бачити велич Христового Духа і Його святість. По духу для людей Христос був ненажера і п'яниця, друг митників і грішників. Вони не могли ані зрозуміти, ані похопити Його по духу святости.

Як же було тоді можна довести людству, що цей Чоловік був Сином Божим? Дух святости не міг переконати людей, бо їхні очі подібно до сліпих, до певних кольорів, не могли пізнати Його. Воскресіння об'явило людству цю незаперечну правду в спосіб, що Його всі могли похопити. Він стався: "Об'явлений Син Божий в силі по Духу святости через воскресіння."

Без воскресіння Христос лишається народженим з насіння Давидового по тілу. Це є факт великого значення, але не є вирішальний. Якщо ми зупинимось на цім, то поставимо Христа на один рівень з Конфуцієм і Будою. Це є кінець християнства. Тоді ми стаємо окаянніші, нещасливіші від усіх людей. Нам нема чого робити в церкві. Тоді Той, кого ми називаємо Спасителем, ним ніколи не був.

Проте, ми посідаємо більшу певність. Твердження про Його походження по тілу є лише вступ до звершеного відкриття правди: "Він є Сином Божим по Духу святости" і це незаперечно доведено, підкреслено і проголошено через воскресіння. Це є найвище значення воскресіння. Воскресіння є незаперечним доказом найважливішого факту про Христа, а це про Його Божественність.

Для більшої ясности ми звернемо увагу на те, як твердження, що Ісус є Син Божий, розумів загал перед воскресінням, а потім, як це розуміли учні після воскресіння.

Перед воскресінням учні часто називали Христа Сином Божим, Сином, і Сином Чоловічим. Але це не було роблено з ясною свідомістю значення слів. Це був радше вислів здивовання з Його науки і поступовання. Апостол Петро одного разу визнав Його, як Сина Божого, але в наступний момент почав відговорювати Його від виконання праці відкуплення. Наочно Петро цілком не розумів свого власного визнання.

Після воскресіння Ісуса Христа із мертвих ми знаходимо у всіх учнів ясне, радісне і славне визнання Христа як незаперечного Сина Божого в славі. Візьміть такі слова: "Котрий есть образ невидимого Бога, перворідень усякого творива. Бо ним сотворене все, що на небесах і що на землі, видиме й невидиме, чи престоли, чи панства, чи князівства, чи власті, — все Ним і для Нього створене. Він перш усього, і все в Ньому стоїть" (1 Кол. 1:15-17).

Або з іншого послання: "Почасту і всяково промовляючи здавна Бог до батьків через пророків, в останні ці дні глаголав до нас через Сина, котрого настановив наслідником усього, котрим і віки створив. Цей, будучи сяєвом слави і образом особи Його, і двигаючи все словом сили своєї, зробивши собою очищення гріхів наших, осівсь по правиці величчя на вишинах" (Жид. 1:1-3).

Воскресіння Ісуса Христа — це був найпереконливіший доказ, що Ісус Христос є Сином Божим по Духу святости. Його власне воскресіння перетворило боязкі і непевні твердження учнів в сміливу хвалу Сина Божого.

Христос воскрешав інших перед тим як сам устав із мертвих, але це викликувало у людей лише незвичайний подив. Перед своїм воскресінням Він воскресив сина Наїнської вдови і народ твердив лише, що Бог відвідав їх. Коли Христос воскресив дочку одного старшини, батьки і люди незвичайно дивувались.

Коли Христос воскресив Лазаря, учні зворушені й здивовані, розпитували про що інше. Той факт, що Христос воскрешав інших із мертвих, викликував подив, люди йшли за Ним, але є сумнівом і хитанням. Хрест і смерть змели впливи науки і воскресіння у людей. Кров залила надію, що народжувалась. Люди бачили в Христі лише насіння з роду Давида. Правда, Лазар устав із мертвих, але Христос умер ганебною смертю.

Що сталось пізніше, і як раптово розпука учнів змінилась на абсолютну певність і радість — ми всі знаємо. Воскресіння Ісуса Христа із мертвих є один з найкраще доведених фактів історії. В минувшині ми трактували це питання. Доказів існує безліч. Я не буду зупинятись над доказами цього певного факту сьогодні. Воскресіння Ісуса Христа із мертвих сталося оправданням кожного слова Його науки і демонстрацією Його Божественного Синівства.

В воскреслім Христі ми маємо абсолютного монарха у всесвіті. Нічого немає поганого в абсолютній монархії, коли монарх є всезнаючий, безгрішний і сповнений любов'ю аж до смерти до своїх підданих. Христос є таким царем і монархом.

Він звершив свою працю, як пророка в воскресінні. Всі слова, що зібрані в Святій Книзі, є правдиві і ванеслі. Їх наука стає тепер непомильним авторитетом в усіх питаннях життя і віри.

Як священик, воскреслий Христос підтвердив свою абсолютну вистарчальність спасти і простити. Тепер нема місця безнадійності чи смутку. Його заклик "прийдіть до мене" в воскресінні набирає нової сили і значення. Кожний гріх і переступ може тепер знайти своє повне прощення в Нім.

Не треба шукати живого між мертвими. Він воскрес. Це запевняє і нас усіх, що ми так само воскреснемо з мертвих для багатшого, повного і радісного безсмертя. Це буде велика демонстрація Його сили по Духу святости.

Збірник Проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо," "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка," "Певність безсмертя," "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обгрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди."

Митрополит Василь Липківський

Митрополит В. Липківський був небуденною постаттю в православній церкві. Найбільше відрізняється він від інших ієрархів цієї церкви сміливістю думки. Безстрашно він робить логічні висновки з Євангельської науки і сміливо їх проголошує, хоч вони і заперечують прадиційній науці православ'я. Поволі він сам проходить процес реформації, шкода що передчасне ув'язнення і смерть цього великого митрополита не дали йому нагоди вповні розвинути своє навчання, яке в головних моментах сходиться з навчанням реформованої (пресвітерської) церкви.

Нема сумніву, що митрополит В. Липківський без будьяких впливів з боку протестантських церков, виключно на підставі свого власного об'єктивного дослідження Слова Божого проголошував правди, які обстоює від початків свого існування пресвітерська церква. Що це є так — доводить той факт, що в інших питаннях, скажемо, затримання обрядів та в інших другорядних питаннях православної віри митрополит В. Липківський не лишна недвозначної науки, лише загально зазначав, що "благодать не залежить від форми". Ми також уважаємо, що він дотримував ці традиційні форми в богослуженнях, хоч наочно не вважав їх за вирішальні.

Однією з найважливіших наук православної церкви є "канонічне (єпископське) рукоположення". Згідно з цією наукою через єпископське положення рук на священиків передається благодать безперервно від часів апостолів. Ця благодать не залежить від морального стану священика чи єпископа, а почиває на них в усяких обставинах та й передається далі. Наука фантастична і неморальна, проте, вона є одною з основних догм православної і римо-католицької церков. Ця наука в першу чергу стоїть на перешкоді до поєднання ритуалістичних церков з іншими, які цієї догми не визнають.

Митрополит В. Липківський сміливо відкидає цю одну з найважливіших догм ритуалістичної ієрархії. Це ми знаходимо в його проповіді "Христос, як предмет суперечок, вільність благодати Святого Духа." Ця проповідь була надрукована в православнім журналі "Церква і Життя", ч. 1, 1958 р. В своїй проповіді митрополит В. Липківський рішуче розриває з православ'ям і можливо зовсім несвідомо проголошує цілком протестантську науку щодо "благодатности." Нема сумніву, що в найважніших питаннях віри митрополита В. Липківського без вагання можна зачислити до реформаторів.

Нижче ми подаємо частину проповіди митрополита В. Липківського, яка розвиває ясно протестантську науку про "благодатність":

"Повинні всі Церкви одна про одну щиро визнати, що в кожній Церкві перебуває ввесь Христос з усією повнотою Своєї благодати . . .

Та церкви-громади може б на цьому й замирились, з цим би погодились. Але от керівники Церков — князі і владики їхні — вони ні на яке замирення не здатні, бо вони засвоюють Христа і Його благодать навіть не Церкві своїй, а особі своїй. От римський папа оголосив себе заступником Христа на землі і твердить, що лише з ним Христос і Його благодать, і хто не з ним, той не має ні Христа, ні Його благодати. То хіба може він цього заступництва зректися, і Христом і Його благодаттю з кимсь поділитись? От єпископи інших Церков оголосили лише себе заступниками апостолів і твердять, що лише з ними Христос, що лише через їхні руки подає Він свою благодать Церкві! Чи можуть же ці руки від такої власности відмовитись? Та поки Христос і Його благодать є особиста власність цих князів, ніякого замирення між їх Церквами бути не може. Тут не Христос уже є предмет суперечок, а їхня пиха, їхнє право на Христа.

Але свято Стрітення розвіває цю темряву Христового, чи апостольського наступництва. Бо хто був Семен, що прийняв на свої руки Христа? Він не був ні первосвященик, ні священик, він просто "був чоловік в Єрусалимі," як каже св. Євангеліє. А між тим "Дух Святий був на ньому, Духом Св. він прийшов до храму" — Лк. 2, 25-27. Він не був священик, "але взяв Христа на свої руки—Лк. 2,28, з молитвою виконав над ним той обряд, який тепер виконують над дитиною священики на 40-й день. Як же св. Семен одержав благодать св. Духа? Його ніякий первосвященик не рукополагав, ніякої форми посвяти над ним не виконувалось. Над ним здійснились слова Христові: "Дух дише, де хоче, і чуєш голос Його, та не знаєш, звідкіля він приходить і куди йде"—Ів. 3, 8.

Безперечно, після зшестя на Церкву Христову, Дух Святий в Ній перебуває всією повнотою своєї благодати, але в Ній вільно носиться Його Божественний початок, голос Його часто чутно й там, де рук єпископських немає, а часом Його нема й там, де рук єпископських навіть багато . . . Отже, нехай не називають безблагодатними тих слуг Церкви, що не мають "канонічного", цебто єпископського рукоположення, лише через те, що вони його не мають, цебто формального рукоположення. Благодать не в формі, а в волі Божій, в волі Церкви, у вільному діянні в ній Духа.

Кажуть: "І благодать вимагає форми." Нехай так, — але вона безумовно не залежить від цієї форми, бо залежність є ознака рабства, а благодать вільна. Коли ап. Петро прийшов до Корнилія, то Дух Св. зійшов був уже на Корнилія і його сім'ю перш усякого обряду, а ап. Петро сказав: "Коли рівний дар дав їм Бог, як і нам, то хто я такий, щоб міг заборонити Богові?" (Діян. 11, 17). Отже, перед волею Божою, як і перед волею Церкви, нікчемна заборона навіть "преемників" апостольських.

Кажуть: "Вільна благодать лише загальна, а благодать священства, це, мовляв, спеціяльна благодать, що в руках єпископів". Але, хіба то люди діють, роздаючи благодать Божу, як самі хотять? Все це, - каже апостол, — діє один і той же Дух, уділяючи кожному, як Сам хоче (1 Кор. 12, 11).

Христос прийшов на те, щоб багато падало і ще більше вставало через Нього. Нехай же падають різні Христові та апостольські "преемники", щоб вставали церкви-громади. Ти ж, Христе Боже, що в обіймах праведного Семена був, піднеси нашу Святу Українську Церкву і всі Церкви світу вище всяких суперечок про "апостольське преемство", а об'єднай їх в Твоїх обіймах в спілку щирої любови та братерства. Амінь!"

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Реформована Церква в Карпатській Україні

Німецький місячник "Реформіртес Кірхенблят", що виходить у Франкфурті, Німеччина, в ч. 9. за 1957-ий рік у відділі "Наші брати по всьому світі," подає під заголовком "120,000 реформованих християн у Советському Союзі" таку новинку:

"Найбільша й правдоподібно єдина Реформована Церква на території СССР, згідно з вісткою, яка наспіла до Женеви, є в південній частині Карпат, в Україні. Шістсоттисячне населення цього простору після першої світової війни кількакратно змінювало свою державну приналежність. Воно належало до України, пізніше до Чехо-Словаччини, а тепер до Советського Союзу. Реформована Церква нараховує там 120,000 особисто зголошених членів, з яких 90% регулярно відвідують церковні богослужження.

Члени цієї церкви зголошують своє вступлення по закінченні вісімнадцятого року життя, підписуючи акт визнання віри. Вони зобов'язуються підтримувати матеріяльно свою церкву. Релігійне життя цих громад має бути прикладним."

Повідомлення

З ініціятиви Проводу Українських Націоналістів, на запрошення ген. Миколи Капустянського, дня 4 лютого 1958 р., в Мюнхені відбулася нарада колишніх співробітників сл. п. полк. Євгена Коновальця в ділянках військовій, революційній і політичній та представників вояцьких організацій і суспільно-громадських централь українців в Німеччині і Голляндії.

Учасники наради оформилися в Комітет для відзначення 20-річчя смерти сл. п. полк. Євгена Коновальця і вибрали Президію Комітету.

Дня 5 лютого 1958 р. відбулося спільне засідання Президії Комітету і Ділового Секретаріяту, на якому намічено загальні напрямні для підготови святкувань 20-тиріччя смерти полк. Євгена Коновальця, що відбудуться 25 травня 1958 р. в Роттердамі. Програма урочистостей буде своєчасно подана до загального відома в українській пресі.

БОГ Є ЛЮБОВ

(І. Ів. 4:16)

Апостол Іван свідкує: "БОГ Є ЛЮБОВ!" Ці чудові слова є в Біблії найкращі. Вони блищать на її сторінках духовним світлом, немов найдорожчі камені на царській короні. У цих словах є найісточніше об'явлення Бога. Поняття про Бога, висловлене тим коротким реченням, є таке глибоке, широке й високе, що ніякий людський тілесний розум згрунтувати його не може.

У словах "БОГ Є ЛЮБОВ" міститься завершене об'явлення Бога Нового Заповіту. На сторінках Старого Заповіту таких слів ви напевно не знайдете. Отже, в Старому Заповіті повного об'явлення Бога немає. Всі праведники Старого Заповіту мали об'явлення Бога всемогутнього, всемудрого, всезнаючого, доброго, справедливого, милосердного, вічного, а по відношенню до злих людських учинків гнівливого, караючого та страшного, але вони не мали того завершеного об'явлення Бога, яке передав людству евангелист Іван, цебто — що "БОГ Є ЛЮБОВ."

Це найзавершеніше об'явлення Бога прийшло до людей від Господа Ісуса Христа через апостола Івана. Душа того молодого тоді Богослова була найбільше пересякнута найщирішою людською любов'ю до Спасителя Ісуса Христа. Він був найближчим приятелем Божого Сина та найвірнішим Його наслідувачем. Він бачив усі божественні діла, які Христос виконував для спасіння погибаючих людей. Він чув усю Христову науку, яка була надхнена духом найсвятішої правди і любови до всіх страждених та поневолених гріхом людей. При Тайній Вечері він сидів за столом біля Спасителя і клав на Його груди свою голову. Він бачив Христа на суді перед жидівськими первосвящениками, а потім перед римським Пилатом, як Він, Спаситель світу, у найтрудніших обставинах гідно поводився, терпеливо приймав від злих людей незаслужену кару, на ворогів не сердився, не нарікав, не відомщався, але приймав усе покірно та з любов'ю, немов добрий батько від своїх несвідомих дітей. І на останку він був там, де кати бичували Господа, а потім був під хрестом на Голготі, де був розп'ятий Спаситель, і там він бачив докладно найстрашніші Його муки та найганебнішу Його смерть, яку Він прийняв за провини усього світу. Отож евангелист Іван був наочним свідком усієї голготської трагедії. Він бачив у Христі Ісусі те, чого не бачив у людей.

Ці всі факти із життя Христового ступнево відкривали евангелистові Іванові духовні очі для пізнання у Христі Ісусі тієї найістотнішої правди про Бога, що "БОГ Є ЛЮБОВ". Дивлячись на Спасителя очима здорового розуму та найщирішої людської любови, евангелист Іван мусів у своїй благородній душі признати цю найправдивішу в світі правду, що БОГ Є, та що ВІН Є ЛЮБОВ.

Але найвиразніше об'явився Бог любови евангелистові Іванові через Христову смерть на хресті Голготи. Там, коли він побачив, як Спаситель невинно терпів найтяжчі від грішників муки, як Він свято й гідно поводився, а далі як Він спас одного розбійника, як Він молився за тих, що Його засудили, мучили і розп'яли на хрестному дереві, а потім з Нього насміхалися, і врешті як Він умирав за гріхи цілого світу, серед надзвичайних ознак природи, з виразом найчистішої, найшляхетнішої, найбільшої та найзичливішої в світі любови, — тоді він виразно відчув усім своїм серцем оце найвиразніше та найзавершеніше Боже об'явлення, що "БОГ Є ЛЮБОВ."

Маючи оце Боже об'явлення, що "БОГ Є ЛЮБОВ", евангелист Іван прийшов до такого логічного й дуже важного висновку, що коли Бог так полюбив нас, грішних людей, що дав на жертву за всі людські провини Єдинородженого Сина Свого, то й ми повинні любити одні одних щирою братньою любов'ю. Бо коли ж Бог є Любов, то ця свята любов Божа повинна об'являтися в щоденному житті всіх віруючих дітей Божих. Бо хто не любить свого ближнього, той не пізнав Бога, і той не є дійсним християнином, бо "БОГ Є ЛЮБОВ". А далі: Хто любить свого ближнього, той у Бозі пробуває, а Бог у ньому, бо "БОГ є ЛЮБОВ". Отож істота дійсного евангельського християнина міститься у любові до Бога й ближніх, але у любові такій, яка любить "ділом та правдою."

Ця евангельська божественна правда, коли б була практикована в житті всіх людей, єдина тільки може вирівняти найпекучіше недомагання у взаємних відносинах поміж усіма людьми і народами цілого світу. Бо питання про міжлюдські лихі відносини завсіди було і тепер є найважнішою та найпекучішою суспільною проблемою всього людства. Цієї найпекучішої людської проблеми ніхо й ніщо ніколи не розв'яже і не заспокоїть, хіба тільки єдина любов Божа в Христі Ісусі, коли б люди цю любов прийняли та почали практикувати її у щоденному житті своєму. Без Божої любови людина завжди була, є і буде одна для одної лютим вовком. Міжособовий антагонізм тільки зникає, де панує в людських серцях Божа любов, об'явлена в Христі Ісусі. Дійсна християнська любов до ближніх є найпевнішою запорукою християнської правди та справедливости, бо де нема Божої любови, там і правди та справедливости також бути не може. Там мусить бути неправда і гріх!

Любов у світі для людського буття і щастя є надзвичайно важним духовим чинником. Без любови людство не могло б існувати. Передусім подружжя, яке згідно з Божими законами природи є единою ланкою людської спільноти і потомства, без любови не могло б існувати, а тоді не могло б бути і людської спільноти та потомства. На протязі кількох десятків років людство пропало б з лиця землі. А далі малі діти, коли б їх батьки не любили, чи могли б вони щасливо виростати? Без батьківської любови та опіки вони також пропали б. А родина чи могла б існувати без любови як така? Ні, вона без любови руйнується та розлітається! А що ж робили б люди хворі та різні нещасливі каліки, коли б до них ніхто не мав ні співчуття, ні милосердя, ні доброзичливости? Вони також пропали б передчасно. Без любови не було б на світі ні родини, ні братства, ні приятелів, ні друзів, ні добродійних установ, ні націй, а всі люди були б одні для одним самими лише ворогами, а ворожнеча та злоба людство винищують. Отже, правдива любов, яка походить від Бога, це в житті людей велика духова сила, що зберігає при існуванню усі людські істоти, родини, нації, раси і все людство, це єдине в світі джерело життя-буття, а також радости та всякої утіхи.

Тому то й ми, віруючі евангельські християни, коли хочемо доказати перед людьми наше дійсне евангельське християнство, то докажімо його нашою щирою християнською любов'ю до всіх наших ближніх та до всього нашого оточення і народу, пам'ятаючи при тому, що "БОГ Є ЛЮБОВ". Бо нічим іншим ми не докажемо нашого християнства так, як любов'ю один до одного. Тому то й Христос дав оцю заповідь учням Своїм: "Любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви! По тому пізнають усі, що ви учні Мої, як любов між собою ви матимете". (Ів. 13:34-35).

Ів. Кубрин.

Грецька православна церква і протестанти

Грецька православна церква входить до складу Світового Союзу Церков, який складається з різних протестантських церков. З цього вони мали немалу користь. Як це було 1950 року, коли грецька православна церква зібрала серед американських протестантів досить грошей на відбудову 1,000 грецьких церков у Греції. Так само вони одержували і іншу поміч від щедрих протестантів.

Проте, в Греції православні немилосердно знущались і знущаються з своїх протестантів, закриваючи їхні церкви, арештовуючи пасторів і всіляко їх переслідуючи. В одному місті жінку пастора так побили православні хулігани, що цілком невинна жінка мусіла провести три місяці в шпиталі і досі терпить наслідки нападу.

Звичайно, державна конституція обіцяє свободу совісти всім, але церковна ієрархія уневажнює силу закону своїм тисненням на державні установи і поліцію. (Взято з "Християнство сьогодні").

Питанням є, чи можна інституцію з подібною жорстокістю і лицемірством називати Христовою церквою? Протестантський гріш є добрий і задля нього вони готові вступити в протестантську світову організацію, але вдома скидають маску і виявляють себе брутальними ворогами християнської свободи і ні в чім невинних людей. Щось подібне ми можемо спостерігати і в українських обставинах у певних колах.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave,
Toronto 10 Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Ранок воскресіння

Воскрес Христос ясного ранку,
Цвіли прекрасні квіти всюди,
Розбив Він сумнів до останку,
Ожили духом вірні люди.

І синє небо майоріло,
Земля у зелень одяглася,
А сонце грало, рожевіло,
Сторожа ж снові піддалася.

Зійшло це сонце всьому люду,
Який чекав оцього ранку,
І Він розбив усю облуду —
Розбив її аж до останку.

Радійте всі! Це воскресіння,
Життя повстало із могили,
Тяжке упало вже каміння,
Бо всюди діють Божі сили.

Також для нашого народу
Ще прийде "Ранок Воскресіння",
І Бог зішле йому свободу,
Щоб знов повстати з-під каміння.

Засяє воля Україні,
І заквітчає степ могили,
І прийде край "святій руїні,"
Яку "сусідоньки" зробили.

Йосафат Іваськів.

Загрозлива ситуація

Реформований рух серед українців опинився в серйозній небезпеці. Ми маємо на увазі власне пресвітерські і злучені громади, в той час як в українських баптистів і євангельських християн цієї проблеми не існує.

Хочемо зазначити, що зацікавлення українським реформованим рухом серед української спільноти не лишає нічого бажати кращого. Громади ростуть, будуються нові церкви і все ж, якщо ситуація не зміниться, цей рух у Сполучених Державах і в Канаді може занепасти. Не в наслідок браку людей і церков, але в наслідок браку пасторів. Під цей час три українські громади, що готові платити своїм пасторам до $5,000 на рік, шукають пасторів і мають у цьому трудноці.

Щоправда, подібна ситуація існує і серед англомовних церков. Пресвітерська церква в Канаді/має 80 церков без пасторів, через неможливість їх знайти. Але в той час, як англомовні університети і богословські академії випускають десятки молодих пасторів щороку, серед українців нема кому зайняти місця пасторів, яких Господь покликав до Себе, або які через свій вік не можуть провадити далі працю. У чому полягає трудність?

Є чимало молодих людей в українських реформованих громадах, але з правила ті з них, що продовжують освіту, вибирають якийсь фах, що обіцяє їм незалежність і добре життя. Вони стають інженерами, лікарями і адвокатами. Звичайно, щоб стати пастором, треба посвяти. Молода людина, яка відчула покликання до пасторської праці, має не тільки кінчити каледж, але в додаток найменше три роки теології. Отже, час науки для пастора є на три роки довший, ніж для інженера або вчителя вищої школи.

Почасти зневохочує молодь трудність праці пастора. І не можна сказати, щоб громади піклувались пасторами так як це повинно бути в церкві. Кожний пастор, щороку є свідком принижуючої дискусії на річних зборах двох груп, а саме: одна, що хоче заощадити гроші на платні пастора, а друга цьому противиться. За довголітню працю пастора рідко коли яка громада дасть йому признання.

Оце все охолоджує молодь, яка це спостерігає і бачить. Посвята є велика річ, але кожний пастор має виховувати дітей і заопікуватись родиною. Кожен з них не хоче йти на старості літ до старечого дому. У кожній іншій професії цього легко оминути, але для пасторів українських громад це, здається, є неминучою долею, бо пересічна платня лише вистачальна для щоденного життя. Дехто дістає менше цього, тож примушений робити борги, з яких потім роками не може визволитись.

Реформований рух заперечує думці, що аскетизм є ціллю християнського життя. Це стосується однаково ляїків, як і пасторів. Думка, що пастор і його родина в ім'я їхнього покликання повинні голодувати, наскрізь мильна і брати, що її обстоюють, ще не усвідомили собі вповні науки Нового Заповіту і духа Христової любови до всіх людей.

Громади повинні створити умовини духової і матеріяльної праці для пасторів принаймні такого характеру, що приваблювали б молодь до цього важкого покликання. Певно, що молода людина, яка за три-чотири роки може набути фах і заробляти на рік не менш $7,000, буде вагатись — студіювати ще три роки і потім з усякими річними дискусіями не діставати і половини того за пасторську працю.

Знову пастори повинні зі свого боку заохочувати молодь до пасторського покликання. Праця і свідоцтво церкви є найважнішими за всі інші ділянки життя. Праця пастора і церкви є вирішальною в дочасній і вічній долі народу. Не важно, чи він дістане якесь признання чи ні від людей, бо служачи Богу, кожний пастор дістає найбільшу нагороду життя.

Українські баптисти спромоглися відкрити Біблійний Інститут, у котрім молоді віруючі, навіть з неповною академічною освітою, мають нагоду дістати практичну підготовку для пасторської праці. Через це у них не бракує пасторів у громадах.

Щоб запобігти заникненю руху через брак пасторів, українські (пресвітерські) реформовані громади повинні відкрити свій інститут і знизити академічні вимоги. Провід реформованого руху врешті міг би порозумітись з дирекцією Українського Біблійного Інституту щодо приняття реформованих студентів на їхні курси. Без радикальних заходів у справі побільшення числа посвячених пасторів це є питанням лише десятьох років — і більшість громад опиниться без пасторів і тоді рух заникне; і то не через брак людей і громад, але через брак пасторського проводу. Можливо, що можна була б створити декілька стипендій для молодих людей, які студіювали б теологію і в той самий час помогти їм набути якийсь фах, що зробив би їх цілком незалежними від обставин і змін життя.

Повище питання повинно знайти своє розв'язання в найближчому часі, і ми містимо цю статтю, щоб розпочати дискусію.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Вийшов у світ 8 зошит Енциклопедії українознавства, словникова частина.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Str. South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. кожної неділі.
Вечірня о 7 год. веч.
Недільна Школа о 10 г. рано.
Всіх радо вітаємо.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА В ЕДМОНТОНІ
11701 - 86 вул.
Пастор: Д-р С. С. Сасс.
Диригент П-ні С. Крацило-Сасс.
Органіст: Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 веч.

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
669 Barton Str. East
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ВЕЧІР

Українська Пресвітерська громада, як і попередніх років, відзначила 16 березня ц.р. стосорокчетверту річницю народження Тараса Шевченка незвичайною урочистістю і першоклясною програмою. Завдяки заходам культурно-освітнього комітету на чолі з відомим артистом П. Черняком, Шевченківський вечір відбувся з великим успіхом.

Перша частина вечора складалася з виступів дітей. Вечір розпочато співом Шевченкового "Заповіту". Ось скромно, але з певністю, Галина Максимлюк сідає до піяно. Галина грає "Віють вітри". І ця так знайома і мила всім мелодія зворушує серця слухачів. Після Галини — Аннічка Черняк деклямує "Думи мої" і "Холодний яр". Слухаючи милу деклямацію, забуваєш, що ти на чужині, а не в кращі часи на рідних землях. Мартуся Черняк — наймениша в музичній родині панства Черняків. Виразно і певно вона деклямує "Українка я маленька", і дійсно, вона виглядає як маленька українка. Галина Бовкун, з поважою дорослого і також з умінням і технікою дорослого, виконує на піяно "Дивлюсь я на небо." Нема сумніву, що з Галинки виросте талановита піяністка. Оксана Черняк, що має вже десять років, деклямує як справжня артистка. Після неї Галина Максимлюк подає дитячу інтерпретацію "Сонце заходить, гори чорніють". Час минає дуже швидко. Захоплена авдиторія не може налюбуватись виступами дітей і самими дітьми. Програма багата і триває далі з великим успіхом. Це видно з веселих і задоволених облич присутніх, що вітають кожну молоду артистку чи артиста гучними оплесками. Вони їх чесно заслужили.

Ось Галина, Юлія і Олександра Бовкуни в гарних українських строях деклямують уривки з поеми "Сон". Виступ незвичайно милий. Після них виступає вокальне тріо справжніх молодих співачок. Анна, Оксана і Марта Черняки співають "Сонце гріє, вітер віє" і "Стоїть явір над водою". Наталочка Черняк при піяно. Авдиторія щиро висловлює своє захоплення.

Знову в українських костюмах милі й певні себе Галина, Юлія і Олександра Бовкун співають тріо "Думи мої, думи мої". Їм акомпанує їхній батько Іван Трохимович Бовкун.

Дитяча частина закінчилась. Усі присутні дуже вдоволені. Оплесків не бракувало. Громада була горда своєю молоддю. Пізніше, по кінцевім слові, проф. І. Флоринський слушно зауважив, що ідучи на вечір, він хотів виголосити деклямацію, але, послухавши дітей, про це тепер навіть і не думає. "Хочу одне підкреслити, — сказав професор, — почувши дітей, твердж, що Україна була, є і буде!" Ці слова присутні зустріли бурхливими оплесками.

Другу частину вечора розпочав відчитом інженер Дмитро Максимович Троян, визначний культурно-освітній і громадський діяч. Його темою була теза "Шевченко — сумління українського народу". Інженер Троян широко опрацював свою тему, вникливо аналізуючи і підкреслюючи любов до свого народу великого українського поета. Доповідь була на високому рівні і в той же час зрозуміла кожному. Цю розвідку конче треба всю надрукувати, це буде цінний вклад у Шевченкознавство.

Після відчиту Нед Дмитришин, молодий український скрипаль, якому ще не минуло 14 років, виконав два твори Г. Ф. Генделя "Прелюдіум" і Рідне." Іраїда Черняк була при піяно. Нема сумніву, що Нед має талант і любов до серйозної музики. Його виконання було бездоганне. Праця смичком і позиції виявляли хист і вправність. Казали, що це буде другий Яша Гайфец щодо скрипки.

Потім Наталочка Черняк серйозно і з чуттям продеклямувала "Не завидуй". Усім присутнім дуже сподобався цей виступ. Іраїда Черняк не потребує інтродукції українській авдиторії. Її інтерпретація "Ой одна я, одна, як билиночка в полі" і "Ой, дитино" виявили усю привабливість її ліричного сопрано. В людськім голосі є духова сила і вплив. Пані Черняк вміє користатися ними, щоб зворушити серця слухачів. Наталочка Черняк була при піяно. Панна Наталія Ландига захопила присутніх своїм скрипковим сольо. Щороку громада любить її виступи і, слухаючи її гру на урочистих академіях, всі зауважують швидкий поступ і розвій таланту. Наталія Ландига виконала "Сонату" Г. Міно і "Ліричну пісню" Г. Верьовки. Пані Іраїда Черняк була при піяно.

Після скрипкового сольо Петро Черняк продеклямував "Іван Підкова". Петро Черняк зумів своєю деклямацією намалювати перед очима слухачів бурхливе море, козацкі чайки і пана отамана. Деклямація була така артистична і захоплива, що здавалося, ніби сидиш ти не в авдиторії, але в козацькій чайці, з великими морськими хвилями за бортом. Перед присутніми вставала яскрава картина козацкого морського походу запорожців. Ця деклямація оживила присутніх.

Виступи відомої артистки Тетяни Зінченко-Бецької авдиторія зустріла гучними оплесками. Однодушне захоплення присутніх її виступами було безсумніву висловом оцінки її таланту як артистки і співачки. Тетяна Зінченко-Бецька виконала арію Бізе, "Садок вишневий" муз. М. Лисенка "Ой не світи місяченьку" (народня мелодія). Можна було зауважити, як артистка переживала сама, передаючи свої настрої присутнім.

Після виступу Тетяни Зінченко-Бецької Наталочка Черняк заграла на піяно. Дехто думав, що це буде виступ учениці на піяно, але присутні почули гру добре кваліфікованої піяністки, не зважаючи на її молодість. Гра була чудова.

Цей вечір був коронуючим для виступів Петра Черняка. Артисти мають періоди депресії і піднесення, і це відбивається на їхніх виступах. Цього вечора Петро Черняк з артистичною перфекністю і чуттям співав "Чого мені тяжко" і "І стоять села." Його голос відрізнявся силою і гучністю та електризував і передавав чуття.

Вечір закінчив проф. І. Флоринський імпровізованою короткою промовою. Він підкреслив, між іншим, що в основі всієї творчости Шевченкової лежала глибока віра в Бога. Всі присутні одностайно погоджувалися, що вечір був незвичайно багатий, та що пам'ять великого поета була належно вшанована.

Дуже прикрашав приміщення, де відбувався вечір, потрет Тараса Шевченка, оздоблений чудово вишитими рушниками. Подяка за цю працю в пам'ять поета належить пані Клавдії Петрівні Середі.

Повищий опис Шевченківського вечора — це не є фахова критика, а радше автор ділиться враженнями з виступів артистів як пересічна людина без претензій на фахове знання співу.

Присутній

Прощення гріхів і карання за зло

Христос сказав: "Тому то кажу вам: усякий гріх, навіть богозневага, проститься людям, але богозневага на Духа не проститься"—Мат. 12:21. З вижченаведених слів нашого Спаса виходить, що усякі гріхи будуть людям прощені, за винятком гріха проти Духа Святого. Гріх проти Духа було те, що фарисеї ту силу, якою Христос виганяв бісів-демонів, назвали. "Вельзевулом князем демонів"—Мат. 12:22-32. За цей гріх проти Духа Святого не проститься їм ні в цьому, ні в майбутньому віках, тільки після майбутнього віку, в суднім дні будуть за него відповідно покарані. Ця вістка про прощення гріхів повинна в серцях багатьох викликати велику радість. Бо в наслідок прощення Богом гріхів така людина стає примирена з Богом та має запевнення на вічне життя в царстві Божому. Треба вперед собі освідомити те, що усі переступи Божих заповідей названі гріхами.

У Старому Заповіті Бог дав Ізраїльському народові повчальну науку про їх потребу прощення гріхів, яке залежить від пролиття крови козлів та телят. В дійсності це не мало жодної сили звільнити людей від їхніх гріхів, а тільки мало відносне значення, бо вказувало собою на єдиний середник, яким усі грішники можуть досягнути повного прощення усіх своїх гріхів. Ним був непорочний Агнець, Син Божий Ісус Христос—Євр. 10:1-14. У Новому Заповіті Син Божий приніс Себе в жертву за гріхи всього світу, за всіх людей. Написано: "А Він за гріхи приніс жертву раз, і по Божій правиці назавжди засів"—Євр. 10:12. "В Якім маємо викуплення, прощення гріхів"—Кол. 1:14. Крім цього, ап. Іван написав, що Ісус Христос є ублаганням не тільки за гріхи віруючих, але також Він є ублаганням і за гріхи всього світу—1 Іван. 2:2. Ангел сказав Йосипові дати ім'я Синові Божому "Ісус", що означає Визволитель, бо спасе, визволить Він людей Своїх від їх гріхів — Мат. 1:21. Безперечно, всі люди грішать і тому часто шукають звільнення свого сумління від докучливих тривог через визнання своїх гріхів перед

(Продовження на ст. 6)

Спомини паст. Івана Бодруґа

(До історії початків реформації серед українців у Канаді, роки 1903—1913)

НЕЗАЛЕЖНА ЦЕРКВА БЕЗ ПРОВОДУ

Хоч д-р Кармайкел тричі приходив до мене додому й просив, щоб я не їхав до Америки, та мені було вже забагато інтриг наших інтелігентів і я, залишивши інструкції голові Консисторії, проповідникові І. Зозулякові (1908 р.) та секретареві Ів. Данильчукові, поїхав таки до Америки по кількох днях.

Незалежна Церква в Ньюарку та Нью-Йорку має свою історію, про що тут не беруся писати.

Пресвітеріянам я написав із Ньюарку, що буду далі редаґувати "Ранок", якщо вони відкуплять мою друкарню й оплатять кошти видавництва. Кармайкел приїхав до мене до Ньюарку й ми погодилися так, що вони відкуплять мою друкарню, а я маю видавати "Ранок" у Нью-Йорку та висилати його паками Консисторії до Вінніпеґу, а звідтам будуть висилати його читачам за адресарем. Так і сталося.

"Ранок" значно побільшено, бо, я роздобув фонди від тамтешніх пресвітеріян на таке саме видавництво під назвою "Союз."

Друкарем "Ранку" й "Союзу" був Осип Косовий, дуже інтеліґентний чоловік, який започаткував богословські курси в пресвітеріянській семінарії для українців, що хотіли вчитися на пресвітеріянських проповідників. Брат його був непоганий маляр і він ілюстрував "Ранок-Союз". Часопис поліпшився.

Бачинського вінніпезька пресвітерія не хотіла рукоположити в проповідники, хоч він і скінчив богословську науку успішно.

Бачинський спершу вчителював в Алберті, а потім повернувся до Сполучених Штатів, бо він був американський громадянин. Через рік Бачинський приїхав до мене в Нью-Йорк та щиро перепрошував, що він легковажно зробив мені таку кривду й Незалежній Церкві. Своїм каяттям він не повернув, проте, довір'я українців до своєї особи. Все це діялося від 1907 до 1910 року.

МІЙ ПОВОРОТ ДО КАНАДИ

Моя мати, вдова, молодший брат—Василь, та одружена сестра Розалія Неґрич, приїхали до Канади 1904 року. Купили собі фарму в Ґонорі, близько Вінніпеґу. Брат мій занедужав на довгу, дуже тяжку недугу—сухоти кісток. Моя мати просила мене в листах: "Сину, вертайся до Вінніпеґу. Я не можу вічно доглядати хворого. Я стара й незадовго ляжу в могилу. Приїжджай, ратуй!"

У травні 1910 року я повернувся до Вінніпеґу, до своєї хати. Хату ледачі комірники зробили непридатною для мешкання. Праці багато. При столі Консисторії в церковнім будинку я застав голову Консисторії, "академіка" Юліяна Ситника, що жив із не своєю жінкою в Америці, а тепер з нею листувався. Чоловік тихий, інтеліґентний, але щодо віри — явний аґностик. Коло нього інші такі "академіки" соціялістичної думки. Єдиний із них М. П. Березинський, що вірив у Бога, не міг витримати між ними та пішов до баптистів і дав себе перехрестити в Червоній річці, в Вінніпеґу. Іван Данильчук, мій добрий приятель, попав під впливи дуже хитрого серба архимандрита Сергія, що служив у російській церкві в Вінніпеґу та був завзятий москофіл.

Інші душпастирі Незалежної Церкви по колоніях виконували свою роботу тихо й щиро, але народ зневірився в майбутньому Незалежної Церкви. Мовляли: "Не стало проводу, не стане й Незалежної Церкви." Проїхавши по колоніях, я знову трохи оживив церкву. Покликав із Нью-Йорку до колеґії кількох освічених людей: Володимира Плавюка, Максима Залізняка та Теодора Бая. То були щирі й чесні люди. До Консисторії вступив чесний чоловік, що скінчив василіянську богословську школу, Ілля Ґлова. Консисторія його ординувала. Він став редактором "Ранку" та написав кілька брошур і перекладів протестантського змісту. Інші "академіки" відпали від церкви й пішли в приватне життя. Я, перевтомлений працею та родинними клопотами, не мав уже тієї енергії, що повинен мати кожен із провідників нової ідеї чи організації. Я став малопрацездатний.

Ів. Данильчук повернувся назад під мою руку й працював щиро, як секретар Консисторії. Максим Березинський подав прохання, щоб його прийняли назад у наші ряди, "бо в баптистів самі неуки та русофіли". Ми його прийняли. Поліпшилася справа в цілій організації.

Скликано Собор (це вже восьмий, бо Собор скликувано щороку). До екзекутиви в Консисторії обрано віруючих людей, ординовано кількох нових працівників від Консисторії на місця Серафимових священиків, що належали до Консисторії.

Пригадати треба, що, почавши від 1904 року, всі наші душпастирі влітку приїжджали до Вінніпеґу й протягом двох місяців слухали богословські виклади професорів у Манітоба Коледж. З ними щораз тяжче було догматично боротися василіянам та польським, бельгійським і французьким місіонерам. "Ранок" зробив велику роботу, незрячим і бездумним людям одкрив очі й розум, щоб вони самі читали Слово Боже й дошукувалися різниці між навчаннями католицької та православної церков, і Христовою та апостольською наукою. Гаслом стало: "Шукайте правди, і правда визволить вас."

"КАНАДІЙСЬКИЙ РУСИН"

У Римі пронюхали, що в Канаді доведеться згодом утратити пару сот тисяч вірних греко-католиків. Отже, щоб поборювати "Бодруґову ересь", французький архиепископ Ланджевин почав у Вінніпеґу видавати часопис "Канадійський Русин." Редакторів "КР" часто змінювано, а щоб побороти церковний незалежний рух між нашим народом, католики спровадили собі талановитих людей на редакторів "КР", таких, як д-р Сушко та проф. Карманський.

Усі ті редактори не могли чесними арґументами побороти Незалежної Церкви в Канаді, бо ця церква спиралася на Слові Божім.

Замість чесної боротьби з противником, ті редактори взялися лаяти Незалежну Церкву, її провідників та народ, що горнулися до неї. Особливо проф. Карманський вславився таким талантом лайця, що з його епітетів можна було б скласти новий словарець лайливих слів.

Уже перестали католики вести пропаганду, щоб злучити наших уніятів із римо-католиками, а рішилися вислати до Канади греко - католицького епископа, щоб на місці справився з незалежною "ересєю".

Року 1910 приїхав до Канади з візитою митрополит Шептицький. Греко-католики вітали митрополита врочисто. Соціялістична група обкидала його яйцями. Незалежна Церква спокійно приглядалася до поважної особи митрополита.

Митрополит не дав своїм греко-католикам у Канаді нічого нового, окрім пишної паради то тут, то там. Обіцяв їм постаратися за греко-католицького епископа до Канади і з тим вернувся до Европи. Хоч то тут, то там, під час його візити по колоніях, наші люди пробували скаржитися на Василіян, що вони, хоч і целебатники, але парубкують часами й у двох місцях мають свої "фамілії", та Василіяни повели ту справу так мудро, що переконали митрополита, ніби ті люди, що на них скаржаться, це люди не сповна розуму. "Ранок" про ті речі писав ясно й виразно й не наважилися Василіяни заскаржити "Ранок" за очернення.

Опісля Шептицький написав книжечку до русинів греко-католиків у Канаді змістом таку дітвацьку, немов би то українці в Канаді, читаючи Слово Боже й слухаючи проповіді проповідників Незалежної Церкви, залишились і надалі такими темними людьми, які тоді були, коли виїжджали з рідного краю. Все ж таки свіжих іміґрантів католиків тримали цупно при собі, а тоді ще приїжджало багато іміґрантів, з яких у старім краю брали присягу місцеві душпастирі, щоб вони в Канаді не відрикалися католицької віри.

Прощення гріхів і карання за зло

(Докінчення з ст. 5)

священиком, або через якісь інші релігійні поганські практики. З дійсного прощення користуються тільки ті, які стосуються до Божих вимог. Добрий приклад в цьому напрямку показав нам пророк Давид, коли сказав: "Я відкрив Тобі гріх свій, й не сховав був провини своєї. Я сказав був: Провинив в проступках своїх перед Господом! І провину мойого гріха Ти пробачив"—Пс. 32:5. Апостол Іван писав про прощення гріхів наступні слова: "Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб простив нам гріхи й очистив нас від неправди всілякої" —І. Іван. 1:9.

П. Б.

ЄПИСКОП МИКИТА БУДКА

Митрополит Шептицький слова, що його дав був канадійським греко-католикам, дотримав. Року 1912 у Львові висвятили епископа Будка й прислали його до Канади під юрисдикцією французького римо-католицького архиепископа в Ст. Боніфас, Манітоба.

Єпископ Будка добрий спокійний чоловік, що поза католицькою догмою та наказами від своїх зверхників більше світу не знав і не хотів бачити.

З своїми вірними в Канаді він відразу почав процеси за те, щоб люди записали тепер і на майбутнє записували свої церковні маєтки до корпорації католицької церкви. Значить, щоб відреклися права на свої власні церковні маєтки. Люди, як люди, одні були за, інші проти такого права. Від цього престиж епископа Будка дуже потерпів.

Того ж року видавці часопису "Український Голос", очунявшись від дурійки "вільнодумства" та від безрелігійности, почали шукати злуки з якоюсь церквою. Спершу зложили візиту Шептицькому, зазначаючи, що єдина національна церква українців — це є греко-католицька церква ("УГ" почав виходити 1909 року).

Того ж самого року один із греко-католицьких фанатиків убив уночі на дорозі незалежного проповідника, Йосипа Чернявського, що мав свою фарму та служив Незалежній Церкві коло Бойковича, недалеко від станції Ґудів, Саск. Кілька місяців перед тим душогубством скаржився мені проповідник Чернявський, що той душогуб загрожував убити його за те, що його дружина та її ціла родина й рідня належали до Незалежної Церкви.

Знайдено на дорозі в снігу й місце, де вбивник доповнив убивство, а тіло вбитого повіз санками і положив на залізничу колію, де його вночі, проїжджаючи, потяг пошматував та змолов і розкидав уздовж колії на півмилі.

Ми з проповідником Ґловою поїхали до Ґудів поховати погану труну кусників із тіла покійного мученика. Убивник перед тим постійно ходив да католицького костьолу на Ґудів і часто сповідався в бельгійських ксьондзів. Його судили в Йорктоні, та не знайшов суд певних доказів його вини й суддя пустив його на волю, зазначаючи, що хоч доказів його вини не знайдено, але ніхто інший, тільки він мусів бути убивником Чернявського. Відразу після тієї судової розправи убивник пропав із колонії кудись безвісти.

Тіло покійного Чернявського перевезено та поховано на фармі його батьків при шляху в Коломиї, коло Веґревил у Алберті, й там поставлено пам'ятник на його могилі.

"УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС" ПРОТИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Видавці "УГ" зложили уклони Шептицькому, бо думали працювати на освітнім полі разом із греко-католиками, одначе, греко-католицькі ксьондзи відмовились співпрацювати з ними. Тоді видавці "УГ" постановили зруйнувати працю та престиж Незалежної Церкви. Під час відкриття курсів у Манітоба Коледж 1911 року надіслано до Колеґії якогось алькоголіка, учителя з Галичини, щоб той мав право стати учнем Колеґії. А коли б я відмовився його прийняти, то щоб він ударив мене в обличчя при студентах. Такого він мав наказу. Я спершу відмовив йому в усякій допомозі від Незалежної Церкви, як налоговому алькоголікові.

Щороку я бував на відкритті курсів. Цим разом уліз між студентів і М. Мушка (так називався той п'яниця). Він несподівано підійшов і вдарив мене в лице. Інші студенти кинулись на нього з кулаками. Я швидко втихомирив студентів та викинув п'яницю за двері. Цей чин уважали в "УГ" за перемогу над працею Незалежної Церкви.

ЗАКРИТТЯ КУРСІВ У МАНІТОБА КОЛЕДЖ

Після тієї галабурди в Манітоба Коледж я порадив пресвітеріянам закрити курси та постаратися завести бурси в малих містечках по колоніях. Так сталося. В Тульоні створено першу бурсу при шпиталі д-ра Гонтера та під наглядом нашого проповідника Єфрема Пирога. Там ходили наші хлопці до місцевого Гай Скул, а утримання в бурсі діставали з місійних фондів, як у Манітоба Коледж.

Таку саму бурсу створено і у Веґревил, Алберта, при шпиталі д-ра Дж. Артура та під наглядом щирого українця Петра Зварича.

Манітоба Коледж та ті бурси дали зав'язок першій нашій інтеліґенції в Канаді. Трейнінґ Скул у Брендоні це був другий осередок освіти між нашими людьми в Канаді. Мета тих бурс і шкіл була однакова: дати українцям свою інтеліґенцію, що й сталося.

СОБОР ПРЕСВІТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ В 1912 РОЦІ

Того року в Пресвітерській Церкві зайшли великі зміни. У світі пахло війною (всесвітньою). Роком раніше один із професорів політиків говорив нам на викладі в Веслей Коледж, що в 1914 році буде світова війна, в якій візьме участь і Велика Британія, а то й Канада. Того року Пресвітерська Церква мала недобору близько півміліона долярів. Церковні та місійні видатки треба було зменшити. Один лікар-місіонер Пресвітерської Церкви між індіянами в Юкон знайшов золоту копальню (майну), яку продав за великі гроші. Той добродій (д-р Андрю Ґрент) телеграфічно прислав Соборові Пресвітерської Церкви, що відбувався в Оттаві, дар у сумі триста тисяч долярів на покриття церковного недобору, а через кілька днів приїхав сам на Сабор із Ванкуверу. Старенький та хворий д-р Кармайкел зрезиґнував із суперінтенденства місій. На його місце Собор вибрав того добродія, д-ра Ендрю Ґрента. Той чоловік був великий проповідник і добрий економіст. Він дав до відома проповідникам Незалежної Црkви, що через рік нехай не сподіваються ніякої грошевої помочі від Пресвітерської Церкви, бо вона має забагато видатків на місії в своїй власній деномінації.

КІНЕЦЬ МІСІЇ НЕЗАЛЕЖНОЇ ЦЕРКВИ

Я не бачив найменшої можливости, щоб наші вбогі доробкевичі в Канаді змогли втримати свою церкву без чужої допомоги. Кожний наш фармер був по вуха в боргах за фармерську машинерію. Заробітки були дуже малі. Економічна криза охопила цілий світ і Канаду. Проповідники Незалежної Церкви і я сам не могли віддати всього свого часу на місійну працю, бо в кожного з нас були діти й родина, та й старим батькам мусіли помагати дожити віку.

Того року скликано останній Собор Незалежної Церкви в Вінніпеґу, і я нашим проповідникам поставив справу ясно перед очі, що ми мусимо згорнути діяльність Незалежної Церкви через брак фондів. Православну місію фінансував російський Синод, а греко-католиків — римо-католицька церква в Канаді. Ми не можемо стати фермерами або робітниками і провадити місії якнебудь. Нехай кожен про себе думає, що йому робити.

Пішло під голосування: чи нам прилучитися до російської православної церкви в Америці, чи старатися скласти богословські іспити в Манітоба Коледж та стати місіонерами Пресвітерської Церкви в Канаді? Кілька з колишніх дяків заявили, що вони за злуку з російською церквою, а велика більшість була — за перехід до пресвітеріянства. Вирішено здати іспити в Манітоба Коледж, зреформувати нашу Церкву на реформований лад та стати пресвітеріянськими проповідниками. Молоді проповідники, особливо ті, що були з дияконів греко - католицької церкви, були за повну реформу відправи. Молодий богослов та душпастир, ординований Консисторією, Юрко Попел, що спершу був дияконом та секретарем митрополита Шептицького у Львові, перший заявив, що він готовий повикидати з нашої церкви дешеві образи, що їх понавішували іміґранти "на хвалу Богу" по стінах у церкві. Престолу та хреста в Церкві рішено не рушати, бо то символи християнської релігії. За Юрієм Попелем пішов проповідник і редактор "Ранку", Ілля Ґлова, колишній василіянин, що вже мав родину з чотирьох душ. За ними пішла більшість проповідників, а деякі мовчали в задумі.

Іспити відбулися взимку 1912 на 1913 рік. По іспитах зібралося кілька проповідників та кілька членів Церкви в Вінніпеґу, пішли до церкви, познімали зі стін католицькі й православні образи й поскидали їх у кут під хори. Інші ж парафіяни, довідавшись про те, розгнівалися й замкнули церкву на колодку. Але церква мала великі борги, тож не могла стояти замкнена. Після кількох нарад церкву відкрито і в ній почалися відправи: скорочена Служба Божа Івана Золотоустого та клясичні протестантські пісні мого перекладу.

Усе те якось утихомирилося й люди, хоч небагато їх, ходили далі до церкви. По колоніях такої реформи не роблено відразу.

ПЕРЕХІД ДО ПРЕСВІТЕРІЯНСТВА

Наші проповідники в числі 21 чоловіка подали прохання до відділу домашніх місій Пресвітерської Церкви, щоб їх

(Закінчення на ст. 8)

"FULL VALUE!"

By
Florence J. Johnson

Jack scowled at the paper. There had been no address on the unsealed envelope, so he had taken out the one sheet of paper it contained.

"I should have left it on the floor," he muttered.

On the paper were detailed drawings, and rows of figures. He had just handed in a similar paper himself.

There was no name on the drawing. It would be in the small envelope attached to it. He didn't need to look. He knew the handwriting

It was Ted Carlson's contest entry. It must have slipped out of a book when Ted was going between classes. With only an hour until the deadline, Ted must be searching the building for it.

It's good, Jack thought. Maybe better than mine. He'll win the prize with this; that is, he will if it gets in. Ted's done a lot of talking about wanting to win. If it really meant a lot to him, he wouldn't have been so careless.

It isn't up to me to get his entry into the Contest Box, any more than it's up to me to see that he doesn't make mistakes. I'm neither my brother's keeper, nor my friend's guardian.

Jack's glance moved over the notations on the sheet of paper.

Oh! Oh! Ted should have checked and doublechecked on his figures! That error will disqualify his entry for sure. The spans would never hold up.

He put the drawing back into the envelope. That solves the problem, he thought. I can drop the entry into the box, for there's no danger of Ted winning with that error. I want that prize — a term in an Engineering School. In that length of time I can prove to Uncle Fred that I really want to work with him on his next bridge. Then if he'll take me to South America on his next trip, and give me chance . . . I'll show him.

The Contest Box was by the door in the superintendent's office. Jack hesitated by the door, then walked past. He stopped—. Go back, drop the envelope into the box, and go home, confident of winning, or...

Suppose Ted and I were already engineers, he thought suddenly, and I let that error go through...

I'd be placing any number of lives in danger, the lives of workmen building the spans, or if it held up until it was finished, although that isn't likely, the lives of all who used the completed bridge. Saying it wasn't my error wouldn't change a thing. The law says the "accessory before the fact" is just as guilty as the actual criminal, and I'd be the "accessory before the fact" because I could have stopped the whole thing by calling the error to Ted's attention.

But . . . after all . . . this is just a contest . . .

I wouldn't be doing a thing, but a favor for Ted, dropping his entry into the box.

"Hey, Jack! Have you heard?" Dan Crowley hailed him. "Te lost his plans. He's gone hom hoping he can draw another copy from the roughs before the five o'clock deadline. He'll never make it." Dan looked at the envelope in Jack's hand. "Going to put that in now?"

Jack looked at the envelope. Dan thought it was his. When the list of contestants were given out, if Ted's name was there, Ted would think that someone had found his plans and dropped them into the box

"It would be an honor," Dan went on slowly. "You and Ted are both good. I'd like to see somebody from Parker High get that prize."

"Somebody from Parker High?" Jack repeated.

"Yes, somebody—anybody. The judges don't have to make an award, do they? They can simply say that no one measured up to their high standards."

Slowly, Jack placed the envelope in one of the books he was carrying

"Yes, Ted's good. See you later, Dan. Some of these figures need re-checking I'd like . . somebody from Parker High . . . to measure up"

In front of Ted's home, Jack hesitated, then went in. Ted was at the dining-room table. Papers were scattered all about him, and he was busy with ruler and pen.

"Hi, Jack!" He spoke without looking up. "Maybe it's hopeless, but I'm going to work right up to the very last minute. I won't quit."

Jack held out the envelope.

"Take it easy. Here is your original entry."

Grabbing the envelope, Ted opened it, and looked at the drawing.

"Why didn't you drop it into the box? Did you bring it, thinking I couldn't get it back in time?"

"Better check those figures in the right-hand corner," Jack suggested. "I couldn't fix them up without disqualifying both of us."

"But you could have dropped it in as is," Ted reminded him.

Jack grinned sheepishly.

"That's just what I told myself for a couple of minutes. But — Hurry up, Ted, and get those figures fixed. You've only a half hour to get that thing into the Box."

A few minutes later, both boys were racing toward the school. At ten minutes to five, Ted's entry went into the Box.

"May the best man win," said Ted. "Thanks, Jack. Now all we need to do is be patient for a month."

"A month!" Jack repeated the words. In a month his uncle would be here. He wondered if Uncle Fred would remember that he had told Jack of the engineering problems encountered in the construction of one particular bridge. From that talk with Uncle Fred had come the main idea back of Jack's drawing.

★

A month later when the Award Assembly was called to order, no one knew who had sent in the winning plans

The speaker talked for a long time on bridge construction problems. He spoke in a general way of the different entries

"The entries were many and varied," he said. "The majority of them were near copies of other bridges. Three entries stood out One was good, but the wouldbe engineer had made a mathematical error. His error would have cost the construction company thousands of dollars. The other two entries" — the speaker paused and looked at the waiting audience— "have been drawn by boys who have good engineering sense. They show care in every detail. The judges have had a hard decision to make. Judged from almost any angle, the two plans were equally good. But we noted one difference —one boy had located his bridge. His brdige was engineered for a river of specific width that cut through a terrain with certain recognizable features. He had read of the effects of wind direction and force, and taken these factors into consideration. The winner, still as much of a mystery to the judges as to you—" He paused to take a card from an envelope, "is Jack Randall."

There were shouts from the audience. The speaker held up his hand.

"But the judges feel that the second drawing also indicates a real engineering potential. To Ted Carlson goes the second prize. Each boy will have a term at an Engineering College, because each boy is definitely worth the investment."

"Boy!" Ted dropped into the seat beside Jack. "If you hadn't been a real friend—"

Heavy hands fell on their shoulders.

"Congratulations, both of you," said Uncle Fred. "Just got here in time to hear the judges' decision. Heard about that bridge of ours, Jack. Do you boys want a job this summer—down South America way? I'd like to see how well your bridges would fit in."

"Me, too?" Ted stammered. "To actually see a bridge built down there?"

"Yep. We've got one under construction. Had to come up to arrange for some equipment. Go back with me, and you'll have some down-to-earth experience to take with you into the text-book lessons this fall."

I got some down-to-earth experience a month ago, thought Jack. I've always considered myself a pretty right guy, but I'd have cut Ted's throat without a qualm. I seriously considered it. If Dan hadn't said that about "no one measuring up," what would I have done?

I've learned a few things. A bridge is no stronger than its weakest span. A chain is no stronger than its weakest link. And a friendship is no stronger than the loyalty that goes into it.

I'd have been the kind of engineer who cuts corners too sharp, lets down on quality, skimps where it won't show . . .

I'll give full value from now on

His uncle was waiting for an answer.

"I sure do want that job, Uncle Fred. You've got yourself a two-man team who will give full value. That's for sure!" Jack promised.

—Bible Truth

ПАСТ. БОДРУГА

(Докінчення з ст. 7)

прийняли на лоно Пресвітерської Церкви, як проповідників тієї деномінації. Прохання прийнято й на загальнім Соборі Пресвітерської Церкви, що відбувся в Месей Гол у Торонті, зголосилися всі наші іспитовані проповідники до переходу на пресвітеріянство (червень, 1913).

Я, огірчений всією тією подією, не явився до того переходу. Проповідник Ілля Ґлова реферував справу перед Собором, де їх прийнято в ряди пресвітеріянських проповідників гучними оплесками.

Отак закінчилося існування Української Незалежної Православної Церкви в Канаді.

(Кінець)

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 5. Торонто, Онт. Травень 1958 May Toronto, Ont. Рік XIX. Число 5.

"Ось поки Господь дав нам підмогу" —
1 Сам. 7:12, 'б.

РАЦІЯ НАШОГО ІСНУВАННЯ

(Проповідь, виголошена на святі річниці Української Пресвітерської Церкви в Торонті).

Сьогодні ми святкуємо 30 років від часу перших початків нашої праці, 25 років від часу заснування церковної громади і 17 рік від часу будови нашої церкви. Це є визначні етапи нашого поступу, але вся дяка належить Господеві. "Коли Господь не будує дому, даремно трудяться будівничі, коли Господь не стереже місто, даремно пильнує сторожа". Все найкраще, що ми маємо в своїм зрості і праці, залежало від того факту, що вся праця почалася і була збудована навколо хреста Христового і виконувалася з посвятою і самопожертвою. З дуже малих і незначних початків ми зросли в церкву, зробивши чимало доброго як на церковнім, так і на громадськім полі. Ось видатніші вияви нашої праці, хоч і поміж цими визначними осягненнями не бракувало забарної і пильної посвяти. За часів депресії 29-32 років чимало добра було зроблено серед наших людей, що в ті дні тяжко переживали безробіття. Тоді, на початках, ми не мали в Канаді ні асекурації від безробіття, ані будь-якої іншої допомоги. Під час війни, коли канадійське суспільство дивилося з недовір'ям на українців у Канаді через одверту пронімецьку орієнтацію одних і проросійську інших та мовчанку великої кількости льояльних українців, наша громада в Торонті, перемігши великі труднощі, організувала перші всеканадійські радіопередавання в українській і англійській мовах і цими радіопередаваннями старалася змінити на добре опінію загалу.

По скінченні війни наша громада висилала тонни одягу і поживи на скитальщину. А під час репатріяції ми здобули заступництво цілої пресвітерської церкви перед урядом та припинення насильних репатріяцій. За цю працю громада навіть дістала подячного листа від екзекутиви КУК, в цій екзекутиві ми не мали в ті часи репрезентації. Чимало українських науковців приїхало до Канади в наслідок наших заходів, при чому ми ніколи не обмежували нашої допомоги якимись релігійними чи політичними вимогами. Помагалося всім без ріжниці, кому ми могли помогти. Повища праця лише частина щоденної доброї волі, що її невпинно виявляла наша громада у відношенні до всіх людей.

І ми можемо з радістю і певністю ствердити сьогодні, що "Господь увінчав рік добротою своєю і сліди Його повні товщи."

Зроблена праця була важлива, але я не сказав би, що вона була найважливішою річчю в житті нашої громади. Рація і оправдання існування евангельського руху і нашої громади лежить десь глибше. Інші організації і церкви робили аналогічну працю. Проте, ми як евангелики маємо окреме і визначне свідоцтво, якого не має жодна інша церква. Це свідоцтво є вирішальним не тільки для кожної одиниці, але і для цілого народу. Це правда, що евангельський рух є реформою згідно з Святим Письмом обрядів, церемоній і багатьох вірувань в церкві суто поганського походження. Їх практикують ритуалістичні церкви всупереч ясній науці Слова Божого. Всі ці реформи важливі і потрібні. Поклоніння образам є формою ідольства, поклоніння і молитви до святих є пoновним заведенням поганського політеїзму. Ці і багато інших марновірств реформований рух заперечує і усовую з життя церкви, бо вони затемнюють віру людини, збільшують обскурантизм і що найважливіше — накликають гнів Божий на народ.

Проте, найважливішим завданням евангельського руху є проголошення двох визначних правд, яких навчає Слово Боже і які ритуалістичні церкви заперечують. Ці правди є вирішального значення для окремої одиниці, для народу і всього людства в цім житті і в вічності. Вони є вирішальними і для українського народу. Без них ми не знайдемо особистого спокою і без них наш народ ніколи не осягне вершин свого поступу і розвою. Всі народи, що в своїй більшості усвідомили ці важливі правди, є тепер найбільшими потугами і провідними народами, не зважаючи на їхню кількість.

В першу чергу нашим важливим свідоцтвом є проголошення навчання Слова Божого про повне і безнадійне зіпсуття всіх людей. "Немає праведного нікого." "Ділами закону не спасеться жодне тіло."

Ця правда, якщо її народ зрозуміє, викликає в кожнім народі далекосяглі наслідки в усіх сферах життя. Згідно з цією правдою, ми всі є рівні, бо всі ми винні. Ніхто не має найменшої підстави чи права судити іншого, бо він сам є осуджений Богом і правдою.

Цей погляд не є песимістичний. Це правда, що всі ми по природі осуджені і винні, але Бог спасає нас вільно, без заслуг, а тільки своєю ласкою. Отже, спасіння є (незаслужений) вільний дар Божий для всіх. Ми знову стаємо рівні, але тепер уже не в осуді, але в прощенні і ласці Божій. Це спасіння ми не можемо ні випросити, ані купити, ані заслужити, бо спасаємось дарма, благодаттю Христовою.

Тепер ця ласка Божа приходить до нас не в сакраментальний чи ритуалістичний спосіб, як це навчають ритуалісти, але через слухання Слова Божого на підставі віри. Ця віра є також діло Боже. Так Святе Письмо стає поодиноким правилом життя і віри, перекреслюючи усі марновірні традиції, постанови соборів і всі інші людські видумки, якщо вони суперечать навчанню Святого Письма.

Наслідки згаданої науки далекосяглі для духового і світського життя людей. Наука Святого Письма про повне зіпсуття всіх людей робить конечним особисте покаяння та робить неможливим якийсь вияв особистої гордости чи осуду інших. В громадськім житті і церковнім ця наука вимагає рівности для всіх, заперечуючи всяку диктаторську, безконтрольну владу чи то в церкві, чи то в державі.

Ніхто не є остільки добрий, щоб посідати безконтрольну владу над іншими людьми. Це веде до створення контролюючих демократичних інституцій. Проповідь евангелії робить диктаторську владу неможливою ані в церкві, ані в державі. Знову прощення віруючого є (незаслужений) дар Божий, отже, ми знову стаємо подвійно рівні і в спасенні. Ріжниці поміж людьми лишаються, ріжниці здібностей, стану, походження тощо, але всі ці ріжниці походять від Бога і за них людям, які ріжняться, не на-

(Продовження на ст. 2).

Українська Пресвітерська Церква в Торонті

Рація нашого існування

(Продовження зі ст. 1).

лежить ніякої слави чи окремої шани.

У церкві ця засада находить свій вислів в науці про універсальне священство віруючих і вимогу участи ляїків у всіх церковних керівних інституціях і справах від найнижчої аж до найвищої. Клір втрачає свою виключність і його значення набирає суто організаційного характеру. Наука про повне зіпсуття всіх людей і спасіння ласкою Божою викликує радикальну зміну в житті кожного народу, що її він приймає на підставі Святого Письма.

І до наших днів в країнах, де панують нероздільно ритуалісти, зберігся своерідний устрій суспільства. Внизу суспільної піраміди звичайно перебувають робітники й селяни — це ті, що працюють. Над ними ті, що воюють і правлять—аристократія бюрократія. На самому верху ті, що моляться. Ці вважаються за найважливіших. Для них існують трудящі маси, які мають створювати умовини життя для вищих кляс. Така сама структура, між іншим, витворилася і в комуністичних країнах, бо в основі комуністичної ідеології лежить та сама думка про те, що одні люди по природі краще інших.

Торговельні кляси лише толерується в таких країнах і їхня доля завжди непевна.

Благовістя Христове унеможливлює подібні структури суспільства, бо визнаючи ріжниці в стані, здібностях і т.д., благовістя Христове проголошує всіх людей рівними в осуді і рівними в ласці Божій, тоді звичайна людина стає рівновартною усім іншим. Повища наука логічно вимагає, щоб люди могли розуміти Слово Боже в церкві. Це вимагає поширення освіти і шкіл. Звідси також постає реформа богослуження і вимога, щоб Слово Боже проповідувалось і читалось кожному зрозумілою йому мовою. Нещастя і терпіння іншої людини перестає бути ознакою якогось гріха та карою за гріх, а радше нагодою і обов'язком для всіх помогти усім, хто в біді.

Наш народ і інші народи лише тоді здобудуть певну міру Царства Божого на землі, коли будуть будувати його на підвалинах особистої віри і підставі науки Слова Божого про природу людини і природу спасіння.

Лише несучи нашому народові цю науку незвичайної важливости, ми виконуємо своєгельської реформованої церк- найвище післанництво як еван-ви.

М. Ф.

Українська Пресвітерська Громада в Торонті

Річний обід Української Пресвітерської Церкви в Торонті

По кількох роках перерви Українська Пресвітерська Церква урочисто відсвяткувала святочним обідом річницю заснування церкви. Це неможливо було робити минулими роками через те, що в долішній церковній залі містився дитячий садок. Дитячий садок якийсь час вже закрито і викрилась можливість для подібних урочистостей.

По урочистім богослуженні присутні зійшли вниз і зайняли місця за столами, які наперед були рясно заставлені смачними стравами, що їх приготувало жіноче товариство. На столі так само стояли чудові стовпчасті паски, а на тарілках лежали артистично розмальовані писанки й крашанки.

На запрошення голови Ради Управителів бр. Петра Сміта, пастор М. Фесенко розпочав обід молитвою.

По смачнім обіді і дружніх братерських розмовах голова Ради Управителів в ширшій промові розповів присутнім про працю і потреби церкви. Він зауважив, між іншим, що вже настав слушний час для громади не тільки стати фінансово незалежною, але й подумати про ширшу допомогу іншим. Присутні прийняли поради і побажання голови гучними оплесками. Потім бр. Сміт попросив сестру Т. Каменецьку перевести збірку на потреби церкви. Збірка була незвичайно успішна. Після цього голова Ради Управителів, бр. П. Сміт, попросив пастора представити присутнім бр. Миколу Маланюка. Це є дуже добрий український звичай по спільнім обіді обмінюватися думками.

Паст. М. Фесенко, представляючи брата Миколу Маланюка, згадав початки громади, коли вона ще збиралася в хаті бр. Маланюка на Беверлей вулиці, та що він був одним з перших членів першої церковної управи. Потім оповів як бр. Маланюк поміг збудувати церкву, переконавши контрактора П. Бондака, в якого в ті дні він працював як суб-контрактор. Церква була збудована фактично на зібрані кошти. Вважаючи на заслуги бр. Маланюка перед церквою, паст. М. Фесенко піддав думку, що бр. Маланюка слід би обрати почесним членом церковної управи. Цю пропозицію присутні прийняли гучними оплесками. Відповідаючи, в короткій промові бр. М. Маланюк згадав перші проповіді евангелії на вулиці Квін, де і він був присутній. Наприкінці він побажав доброго успіху і благословення Божого громаді на майбутнє. Всі присутні знову щирими оплесками привітали бр. і сестру Маланюків. Потім голова покликав до слова бр. Т. Каменецького, який відзначив поступовий зріст впливів громади та її розвій, проаналізувавши відношення українських організацій до евангельського руху раніш і тепер.

Після бр. Каменецького бр. В. Грисюк заохочував братів до щирішої і відданої праці та вказав на непослідовність багатьох українців, які, маючи освіту, не розуміють усього нарозвиднцтва і шкідливости різних марновірств і ідольства, поклонення святим, образам і т. ін.

Др. Ф. Москалюк в своїй промові згадав тих братів і сестер, які причинилися до будови церкви і яких Господь покликав до себе.

Бр. Павло Сич, довголітній і талановитий диригент хору, замість промови розповів влучний дотеп, розвеселивши ним усіх присутніх. На запрошення голови, який викликав всіх промовців, пані Іраїда Черняк коротко і змістовно побажала доброго успіху церкві. Відомий український тенор Петро Черняк висловив своє добре бажання розвою праці громади. Інженер Микола Федорів зауважив, що досі більш говорили старі члени громади, але він хотів би промовити від імені нових членів і закликати всіх перестати ділитись та об'єднатися навколо високої мети. Пані Сокіл від імені жіночого товариства подякувала іншим жінкам за щиру допомогу в організації обіду. Пані М. Фесенко, почесна голова Жіночого Товариства, з свого боку підкреслила відданість і посвяту пані Сокіл і всіх інших сестер, які, не зважаючи на те, що майже кожна десь працює, заробляючи на життя, виконували домашню працю і все ж знайшли час і мали бажання посвятитись церковній праці. Окремо пані М. Фесенко відмітила працю для церкви молодого Бориса Каменецького. Пан П. С. Гавриш, гість громади, зауважив, що хоч він і не член громади, все ж любить часом зайти на евангельські богослуження. Він розповів про свої юнацькі релігійні шукання й переживання на рідних землях, окрім того, подав цікаві інформації про теперішнє становище в Україні.

Голова П. Сміт закрив збори, подякувавши від імені громади жіночому товариству і найактивнішим сестрам за їхню віддану працю. Ще довго брати і сестри не мали бажання розходитись, а групами розмовляли по-приятельському про всілякі справи. Подібні братерські сходини важливіші для громади з духовного погляду, аніж з якогось іншого, тому багато хто висловлювали думки, що було б добре, коли б жіноче товариство провадило подібну працю й надалі.

Присутні.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South

Пастор: І. Яцентий
Богослуження в 11 годині кожної неділі. Вечірня в 7 год. вечора. Недільна Школа в 10 годині рано.

Всіх радо вітаємо.

Найцінніша книга

Серед великої кількости книжок світової літератури, є одна тільки найцінніша в світі Книга, якої значення і вартість для людства є основні та незрівняні. Це є Біблія! Напевне ніяка інша в світі книга не може зрівнятися своїми духовими прикметами та своїм значенням з Біблією. Ця божественна Книга є доволі вже стара, проте своїми духовими прикметами вона все нова, багатьма людьми переслідувана, але ніким не переможена, всіма використовувана, та ніколи не вичерпана, критикована і висміювана, та однак завжди люблена і хвалена. Її походження і вся історія її постання є божественні, а її актуальність для людського життя є вічна. Біблія, хоч і не була написана безпосередньо самим Богом, то все ж таки дійсним її автором є не людина, а Бог. "Бо пророцтва ніколи не було з волі людської, а звіщали його святі Божі мужі, проваджені Духом Святим." Віруючі християни оцінюють належно кожну добру книжку і користають з усякої доброї світської літератури, однак, перше місце в їхньому всебічному житті завжди тільки Біблія.

Біблія є найцінніша Книга тому, що в ній міститься наука не людська, але Божа. Так як люди не можуть зрівнятися з Богом, так і всі людські книги ніколи не можуть зрівнятися з Біблією. У Біблії записані всі ті духовні науки, які потрібні для християнської віри, життя і моралі. Ніхто не може довести, що Христова наука не є Божою наукою. Христос завжди говорив так як сам Бог. Він виголошував усі свої думки з непохитною певністю. Він ніколи не хитався у своїх божественних поглядах і ніколи нічого в них не змінював і не поправляв. Христова наука була і є можновладна. "Во Син Божий Ісус Христос не був "Так" і "Ні," але в Нім було "Так!" Про хворого слугу Ісус казав до сотника: "Я прийду й уздоровлю його." Котрий інший лікар у світі міг би так сказати? До Марти, понятої смутком по рідному її братові, Лазареві, що був помер і вже три дні лежав у гробі, Господь сказав: "Воскресне брат твій." А сліпцеві при дорозі Він благовістив: "Стань видющий! Твоя віра спасла тебе." До працюючих людських мас Ісус каже: "Прийдіте до Мене всі, працею зморені та перетяжені, і Я дам вам спочинок!" Христос був певний своєї божественної могучости. Про свою науку Він каже: "Небо й земля проминуться, але не минуться слова Мої." Отож Христова наука є вічна, божественна!

Біблія є найцінніша Книга тому, що вона Книга правди. "Правда бо Божа являється в ній з віри в віру." Що ж варта хоч би і найкраща книжка, коли у ній нема правди? Або які інші прикмети книжок можуть зрівнятися з божественною правдою Біблії? На сторінках Біблії є правда не людська, але Божа, завершена! Прослідіть но всю Біблію, і ви переконаєтеся, що в усіх її словах є найщиріша правда про Бога, про людей та про ввесь світ. Ця правда Біблії примусить вас увірувати в неї. Якийсь безбожник слушно казав: "Я боюся читати Біблію, щоб не стати християнином." Ще ніхто не заперечив і заперечити ніколи не зможе правди Господніх слів. Деякі біблійні правди, глибоко духовні, для декого є затяжкі, а навіть неможливі до зрозуміння, та однак ніхто не може їх заперечити або довести, що вони є мильні. Правда Біблії перевищує усі інші прикмети будь-якої книги. За правду Біблії тисячі віруючих християн ішли зо співом хвали на найтяжчі страждання і муки, а навіть на смерть! Своєю невинною, пролятою за біблійну правду кров'ю, вони записались в історію Християнства як його герої-мученики. За правду Біблії великий чеський реформатор Іван Гус пішов був на найстрашнішу в огні смерть! За правду Біблії вірний анабаптист, доктор Валтасар Губмаер, дав римським інквізиторам кинути себе в ріку Дунай з прив'язаним до шиї каменем. Тисячі інших славних мужів віри були в різних часах тяжко переслідувані та мучені тільки за їхню віру в правду Біблії Ні за яку іншу в світі книгу люди так багато не постраждали як за Біблію. Апостол Павло терпів за Євангелію муки аж до ув'язнення, а потім поклав за неї своє життя. Це все доводить нам, що Біблія — це єдина Книга божественної правди, гідної найбільших людських жертв. Тому то Господь Ісус Христос людей і запитує: "Коли ж правду кажу, чом Мені ви не вірите?"

Біблія є найцінніша Книга тому, що в ній записане слово спасіння, а такого божественного слова потребує усе людство. "Бо всі згрішили й позбавлені Божої слави." Людської погрішимости закрити не можна, бо ж усі люди грішать. Люди самі в собі є безсильні спасти себе від гріха й загину. Тільки Господнє слово є найпевнішим ліком на людську духову хворобу. "Тому то прийміть із лагідністю всіяне слово, що може спасти ваші душі," — каже апостол Яків. Про спасаючу силу Біблії свідкує і апостол Павло: "Бо я не соромлюсь Євангелії, бож вона — сила Божа на спасіння кожному, хто вірує." Силою Божого слова Христос спасав нещасливих людей від усіх їхніх нещасть. Перед могутньою силою Євангелії відступала вся демонська влада. Сила Божого слова творить у людському житті просто чудеса. Скільки ж то на світі було і є взірцевих християн, які до свого навернення були великими злочинцями, а потім стали святими людьми. Яка сила переміняла їхні характери та все їхне зіпсуте життя? Яка сила переміняє деколи навіть запеклих безбожників на чесних християн? Яка сила перемінила кривавого гонителя Савла на вірного апостола Павла? Отже, це все зробила і робить божественна сила Біблії! Зіпсутої людини ніяка сила в світі направити не може, крім сили Божої, а такою силою є Боже слово — Біблія.

Після першої світової війни, коли у Галичині між нашим українським народом ширився могутній евангельський рух, польська влада перестала цей рух переслідувати аж тоді, коли побачила між віруючими християнами евангельського напрямку навернених до Бога пияків, злодіїв, авантурників та всяких інших злочинців, яких поправити не могли ні вчителі в школах, ні священики у церквах, ні поліція та суди і в'язниці. Ці нещасливі люди, під впливом евангельської науки, проповідуваної їм без усяких церковних церемоній здебільша простими віруючими людьми, навернулися були з блудної дороги до Бога і стали дійсними віруючими християнами та чесними громадянами свого краю і народу. Сила евангельської науки їх духово відродила до нового життя.

Тому то апостол Павло називає Господнє слово "Слав-

(докінчення на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.

РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Юрій Клен

ПОМОЛІМОСЬ

Тяжке лихо переживає наш народ. Мук його не вичерпати словами. Відомий український поет Юрій Клен описав їх в потрясаючім творі, що називається: "Прокляті роки". В кінці того твору поет закликає нас, усіх свідомих християн, молитись за обездолених своїх братів.

Тож помолімося за полонених,
Які у морі бурянім пливуть,
Та ще за страждущих і угнетених,
Які шукають марно світлу путь,
За всіх в снігу заживо погребених,
Які шляху додому не знайдуть.
Над ними, Господи, в небесній тверді
Простри свої долоні милосердні.

Ще помолімося за всіх, кому
Вже не судилося узріти світла,
Що їх я думкою не обійму;
За всіх, кому зруйновано їх житла,
Кого безжально кинули в тюрму,
Щоб радість їм ніколи не розквітла.
О, тільки дотиком легеньких рук,
Простри свої долоні милосердні.

Помолімось за тих, що у розлуці
Помруть відірвані від рідних хат;
Помолимось за тих, що у розпуці
Вночі гризуть залізні штаби грат,
Що душать жаль у невимовній муці;
За тих, кого веде на страту кат.
Над ними, Господи, в небесній тверді
Простри свої долоні милосердні.

Тож ревно помолімося за всіх,
Кого сувора доля не пригорне,
Хто не зазнав ні радости, ні втіх,
За всіх, кого нещадно чавлять жорна,
Кому завмер у горлі криком сміх,
Чиї неясні дні, як ночі, чорні.
Ти, Боже, їх у темряві не кинь,
Благослови їм шлях серед пустинь.

Передплата за люксусовий семитомик "Творів Юрія Клена" (близько 3,000 сторін) — 20 дол. Передплату приймає:

JURIJ KLEN FOUNDATION
575 Queen St. W.
Toronto 28, Ont. Canada
Телефон EM 4-1643

Відійшов від нас

Другого травня помер пастор Андрій Вільчинський, один з піонерів українського реформованого руху в Канаді.

Похорон відбувся в Чапел оф Чаймс в Едмонтоні. Похоронне Богослуження провадив пастор Д. Вілсон, по якім відбулась відправа організації Орандж Лодж. Тіло покійника передано землі на в Веславн Меморіал Парк. Покійник лишив в смутку дружину і двох дочок пані Д. Давсон і пані О. Мачні, брата Олександра, сестру Анну, та 8 унуків і унучек. Пастору А. Вільчинському було 75 років. Редакція "Євангельської Правди" висловлює своє співчуття родині покійного.

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні
11701 - 86 вул.

Пастор: Д-р С. С. Сасс.
Диригент п-ні С. Крацило-Сасс.
Органіст: Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі в 11 год. рано і в 7.30 вечора.

Десять церковних заповідей

Пастор В. Клавсон є один із провідних пасторів в Каліфорнії, він користається великою популярністю в своїй околиці. З огляду на те, що навіть в його громаді не всі члени уявляли собі ясно відношення пастора до церковних управ та природу його праці, він написав десять правил для пастора і членства. Ці правила виявились остільки помічними, що пресвітерський журнал в Сполучених Штатах "Мондей Морнінг" передрукував їх. Ми подаємо ці десять правил в перекладі в надії, що деякі з цих правил можуть бути помічними і в українських громадах. (Переклад є довільним).

1. Стало молись за свого пастора, щоб він міг усвідомити волю Божу і вести тебе стежкою покори волі Божій.
2. Не вимагай, щоб пастор знизив свій моральний рівень до рівня, який існує в пересічнім суспільстві.
3. Відвідуй регулярно церковні богослуження в своїй церкві, щоб не знеохочувати пастора в проповіді Слова Божого. В той самий час не сподівайся, що кожна його проповідь буде дорівнюватись якістю проповіді Сперджона або Фоздіка.
3. Залиш пасторові свободу акції, щоб він сам рішив, як він має зужити свій час для твого добра. Кожний пастор потребує доволі часу для студій і молитви — шануй цей час. Помогай пасторові в його громадській і церковній праці.
5. Не вимагай від пастора, щоб він відвідував тебе, коли в цім немає ніякої потреби, але пообіцяй звертатись до нього тоді, коли матимеш якусь проблему. Не сподівайся, що пастор зможе вгадати, що у тебе на думці.
6. Стримуйся від критичного ставлення щодо особистости твого пастора, його одягу, родини. Не порівнюй його з своїм попереднім пастором, як рівно ж не запрошуй свого попереднього пастора на похорони, шлюби або хрещення без згоди пастора. Проте, коли критика є на місці — йди і скажи це самому пасторові, замість того, щоб обговорювати його в клюбі чи на вулиці.
7. В той час, як ти будеш сподіватись від пастора проводу в важливих рішеннях, не вимагай, щоб він робив сам кожну річ і був присутній на кожних зборах.
8. Виконуй свої обов'язки в церкві, які потрібні для того, щоб церква могла виконати своє завдання в Царстві Божім. Бери активну участь у всіх зборах, які вимагають демократичної акції.
9. Не забувай про фінансові потреби свого пастора, не чекаючи аж поки він сам попросить про збільшення платні. При чім, слідуючи за його порадами в фінансових питаннях, не переобтяжуй його справами роздобування грошей і фінансовими деталями.
10. Не вимагай від дружини пастора більшої праці ніж від якої іншої членкині в церкві та залиш їй самій вибрати поле для праці.

Протест

Головна Управа Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці в зв'язку з показом фільму французькою телевізійною станцією, яким ображено честь бл. п. Головного Отамана Військ У.Н.Р. та Українського Народу, вислала дня 12-го квітня б. р. відповідну протестаційну резолюцію до французького Уряду, а її копії вислано для інформації до різних редакцій, пресових агенцій, відповідних діячів та центральних організацій переважно жидівських і протестантських, в тому числі й до Ізраїльського Уряду, деяких рабінів, а також до Прем'єр-Міністра Діфенбейкера та Об'єднаних Націй.

Нова "Книга Хвали"

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами.

Усі замовлення на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society
Presbyterian Church in Canada
Room 800,
100 Adelaide St., W.,
Toronto 1, Ont., Canda

Чи передплатили Ви "Єв. Правду"?

Найцінніша книга

(Продовження з ст. 3).

ною Євангелією блаженного Бога". Нема на світі славнішої книги понад Біблію, і нема та ніколи не буде рівної з нею. Біблія — це найбільша християнська церковна святість і найбільший християнський в справах віри і життя авторитет. Найславнішою Книгою у жидів був колись і тепер є Старий Заповіт, але вся його слава до слави Нового Заповіту може мати таке порівнення як світло місяця до світла сонця. "Бо коли славне те, що минає, то багато більше у славі те, що триває," — каже до Коринтян апостол Павло. Одного разу я зайшов був до українського лікаря і побачив на столі перед ним Біблію. В моїй душі збудилось тоді до цього лікаря таке щире довір'я, немов до рідного брата. Слава Біблії переноситься і на тих людей, які в Біблію вірують і за її наукою живуть. Усі так звані "святі писання" різних народів поганських не можуть ніяк зрівнятися з Біблією тому, що вони не є Богодухотворені. В тих поганських "святих писаннях" є велика мудрість людська, але не Божа. Біблія є так славна, як славний є сам Бог, тому що вона є Його Об'явленням.

Далі Біблія є найціннішою Книгою тому, що вона є невичерпаним джерелом духовного життя християнської Церкви. "Христос зруйнував був смерть і вивів на світло життя та нетління "Євангелією," — каже апостол Павло. Світ має життя лиш тілесне, отже, дочасне тільки, а вірні християни мають у Господньому слові невичерпане джерело життя духовного, вічного! "Бо не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить з уст Божих." Христос про Свою науку каже: "Слова, що їх Я говорю вам, то дух і життя." Тому то Біблія є наймогутнішою силою для духовного пробуджування людей. Коли християни духовно поснули, вони від Біблії відступили, або ніколи не були до неї близько. Чим більше християни Біблією цікавляться, читають її та досліджують, тим вони духовно живіші та радісніші в Господі. Біблія є основою людського духовного життя і правдивої людської культури. Заберіть від християн Біблію, а всякий евангелизм і християнізм автоматично перестануть, як так існувати. Бо без Біблії нема евангелизму, ні християнства, ні церкви. Християни, які з Біблією розсталися, духовно не живуть. Вони для Бога є мертві та чужі. Бо Бог є Богом живих, а не мертвих. Скільки разів християни наверталися до Біблією розсталися, духовно не ховно пробуджувалися і починали наново для Бога жити. Бо "Все Писання Богом надхнене, є корисне до навчання і до направи, та до виховання в справедливості, щоб Божа людина була досконала, до всякого доброго діла готова", — каже апостол Павло.

Біблія є найціннішою Книгою тому, що її Богодухотворене слово є певною запорукою Божого благословення у місійній праці християнських проповідників. "І знаю, що прийшовши до вас, в повноті благословення благовістя Христового прийду," — каже апостол Павло до римлян. Він не проповідував людям мудрости цього світу, хоч і цієї мудрости він був добре навчений. Але він проповідував Христове благовістя, бо в ньому тільки він бачив повноту Божого благословення. Мудрість цього світу для заклику людей до Бога, — це безводна криниця, з якої не тече "жива вода". "Живу воду" для спрагнених людських душ має тільки Христос. На протязі історії Християнства деякі невчені проповідники, проповідуючи людям тільки мудрість Божу, більше корисної праці на ниві Христовій виконали і більш були популярними, ніж великі вчені пасторі, які світську науку ставили вижче науки Божої. Могутні проповідники, такі, як італійський Савонароля, англійський Викліф, чеський Іван Гус, німецький Мартин Лютер та швайцарські Цвінглій і Кальвін були могутніми і славними тому, що в справах християнської віри і моралі та церковної направи вони ставили Біблію понад усі світські науки. Основою їхньої реформи була тільки Біблія! Та й усі інші християнські евангелики пробуджували спляче духовно людство й навертали його з грішної дороги до Бога тільки могутнім словом Біблії. Натомість теперішній церковний модернізм своїми різними світськими науками присипляє духовне життя церкви, а навіть чинить її мертвою. Тому то всі християнські проповідники, а особливо евангельські повинні вірно та відважно проповідувати усе Христове благовістя, щоб мати у своїй місійній праці повноту благословення благовістя Христового, та щоб радуватись успіхами місійної праці на евангельській ниві.

Врешті Біблія є найцінніша Книга тому, що тільки вона є невичерпаним джерелом правдивої духової потіхи і заспокоєння для людських душ. У різдвяну ніч Спасителя ангел благовістив пастухам: "Не лякайтесь, бо ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім." А ця "велика радість" міститься у Божому слові. Про це каже пророк Єремія: "Знайшов я слова Твої і неначе з'їв їх, і було слово Твоє мені в радість і в веселощі серцю моєму." Слово "Євангелія" означає Добра Новина або радісна вістка. Спаситель завсіди мав слово потіхи для кожної нещасливої людини. Понад Добру Новину Біблії в світі не було, нема та й ніколи не буде для змученого душею людства ніякої іншої радіснішої вістки. Біблія є Книга радости та втіхи для усіх верств людської спільноти. Через гріх людство є хворе на смуток, а на цю духову хворобу найпевнішим ліком є тільки Біблія. Євангелія звіщає повну радість та втіху навіть для найбільших грішників і грішниць. Біблія втішає людину аж до самої смерти. І коли хто переживає смуток та горе, то найкраще йому звернутися до Біблії, а там напевне знайде потіху. Християнська релігія, основана на Біблії, є релігією великої радости та втіхи для усіх людей. Біблія має силу звільнити людину навіть від смертельного смутку. Вона й на порозі смерти вливає у людські душі велику радість і переводить їх до щасливої вічности. Треба тільки Біблії довіритись, її слухати та іти за її наукою.

Отож, Біблія дійсно є найцінніша Книга у світі! Тому то ця божественна Книга — Біблія повинна бути не тільки в церкві на престолі, але й в кожній християнській хаті на столі. Її треба класти нещасливим людям не на голову, як це деякі роблять, але в голову та в серце. Її не треба цілувати, але читати, слухати, проповідувати та виконувати усі її духовні й моральні науки. Тільки Біблія є одиноким духовним світлом для людського життя. Тому то апостол Іван і каже: "Блаженний, хто читає, й ті, що слухають слова пророцтва та бережуть написане в ньому, — час бо близький!" — Об. 1:3.

Ів. Кубрин

Жертви золотому тельцу

Преса часто приносить вістки про жорстоку боротьбу Франції в північній Африці. Нещодавно часописи були переповнені описами, як французька поліція тортурувала арабку терористку. Молоду дівчину, спійману з якимись доказами її приналежности до арабського підпілля.

Її катовано, як повідомлялося в пресі, найбрутальнішим і негідним способом, а потім засуджено на смерть. Дівчина каже, що вона вмирає за свободу свого краю.

Ми всі звикли з жахом читати про те, як катує політичних в'язнів комуністична поліція. Але тут перед нами країна, яка гордиться тим, що перша в світі піднесла гасла "свободи, рівенства і братства" і тепер ця сама країна дозволяє поліції катувати дівчину за політичні вчинки, і то катувати із звірячою брутальністю.

Що так притягує Францію до північної Африки? Річ у тім, що тут ходить про комерцію і чорне золото. Доведено, що в Сахарі є резерви олії не менш більйона тонн. Сахара має так само поклади залізної руди — якихсь три більйона тони, так само вугілля, мідь та уран. Щоб затримати контролю над цими багатствами, Франція, здається, готова заризикувати тотальною війною. Щоб затримати владу в північній Африці, Франція жертвує вояками, часами по 1000 на місяць. Її сини терплять різні невигоди і працюють в страшній спеці часом 130 ступнів за Ф. Нові шини на автах витримують лише одну подорож від моря через країну. Все це робиться в ім'я золота, що зникне.

Українська Євангельська Церква в Гамільтон, Онт.

669 Barton Street East

Пастор: Лев Бучак.

Богослуження відбуваються кожної неділі в 11 годині рано.

Всіх радо вітаємо.

Князь в царстві духа

Дорогі брати і сестри!

Дозвольте мені разом з вами пом'янути "незлим словом" невмирущого Т. Шевченка, пом'янути його як духового велетня України.

"Він був селянський син і став князем в царстві Духа".—

Так характеризує Шевченка один з найвибитніших творців української літератури, наш поет і письменник — величний Іван Франко.

Ми з вами переживаємо надзвичайно складні й бурхливі часи. Матеріялістична атмосфера опановує майже всі ділянки людського життя. Людство наших часів до непритомности захопилося величезними, дійсно блискучими матеріяльно-технічними успіхами. Одночасно з цим дуже швидкими темпами шириться безбожництво, пронизує людське життя нечувана аморальність... В релігійному житті, за незначним винятком, панує викривлена, пройнята матеріялізмом, віра, коли людина вимагає від Бога, щоб Бог за її жертви і молитви виконував її бажання, тоді як людина, що має справжню віру, відчуває потребу виконувати волю Божу, служити Богові. Основний принцип християнського життя — люби ближнього як самого себе — майже на всій земній кулі заступає стародивній, жорстокий принцип.

На одній шостій частині земної кулі, в так званому Советському Союіз, та в поневоленій цим червоним драконом нашій батьківщині — Україні відроджене найбільше світове зло— модерне рабство. Нікіта Хрущов, цей московсько-більшовицький недолюдок і кат, зокрема кат українського народу, цей найближчий поплічник кривавого катюги — Сталіна, цей модерний рабовласник, цинічно на весь світ заявляє: "Якщо є Бог, то він з нами!"

Матеріялістичною атмосферою й безбожництвом оповита і ділянка літературно-творча. Важко сьогодні зустрінути письменника чи поета, якого цікавили б питання духового порядку, в творчості якого питання "Віра в Бога" було б найголовніше. Тим часом перед людиною, що вірить в Бога, розкриваються неви черпні можливості не тільки перебудувати своє особисте, внутрішнє життя, а й ширити навколо себе світло цієї віри — правду і любов.

Сьогодні, коли ми низько схиляємо наше чоло перед світлою пам'яттю геніяльного сина українського народу і поета невмирущої слави — Тараса Григоровича Шевченка, проти волі виникає питання: "Що саме винесло Шевченка на неосяжні висоти його поетичної творчости, чому він "став князем в царстві духа?" Незаперечну відповідь на це питання ми маємо в його творчості: "Віра в Бога."

В одній з розмов з учнями, перед розп'яттям, Ісус сказав: "Нехай не тривожиться серце ваше. Віруйте в Бога і в мене віруйте . . . Я—дорога, і правда і життя!" Віками людство намагається вияснити суть правди. Пилат не був перший, коли на твердження Ісуса Христа: " . . . Я на світ прийшов, щоб засвідчити правду," цинічно вигукнув: "Що то правда!" А скільки часу й сил витратили люди, щоб довести й утвердити, що "правда то є постаріла брехня і, коли брешеш во ім'я ближнього, слава брехні!" Саме таку ганебну правду, підшиту незнаною в історії людства брехнею, проповідує й намагається накинути всьому світові московсько-більшовицька, комуністична безбожницька — кремлівська зграя світових злочинців. Сьогодні на порядку денному стоїть вже питання не вияснити суть правди, а просто вигадати цю суть як цілющі ліки для прищеплювання людині винятково грубого матеріялізму й безбожництва. Всі ці намагання марні. Величну, безсмертну й незаперечну суть правди відкрив людині Ісус Христос. Своїм народженням, життям, смертю й воскресінням Христос відкрив людині Бога, дорогу до зближення з Богом і вічне життя.

Євангельська істина: "Я — дорога, і правда і життя" червоною ниткою пронизує основну Шевченкову творчість. Шевченко уявляє собі Бога як Всемогутнього носія найвищої моральної правди, правди не вигаданої, а правди живої, людської, властивої його серцю, що болі стражданням людини. Саме віра в Бога, у Всемогутнього носія найвищої моральної правди і привела Шевченка на неосяжні висоти його творчости, саме ця віра сприяла Шевченкові "стати князем в царстві духа".

Правду й любов Шевченко вважає за найвищі людські ідеали:

"Мені ж, о Господи, подай
Любити правду на землі."
. . . .
"Мені ж, мій Боже, на землі
Подай любов, сердечний рай
І більш нічого не давай"

("Молитва")

Поезія Шевченкова глибоко надтхнена Св. Письмом. Своє вогненне слово-поезію Шевченко вважає за "слово Боже:"

" . . . бо то слово Боже,
То серце по волі з Богом
розмовля,
То серце щебече Господню
славу".

("Перебендя")

Самовіддана боротьба за торжество правди й любови— цих найвищих евангельських ідеалів наскрізь пронизує Шевченкову творчість. Від своєї поезії Шевченко бажає єдиного:

"Учи неложними устами
Сказати правду".

("Муза")

Це бажання у Шевченка цілком природне. Він непохитно вірить, що "живе правда у Господи Бога":

"А ти, моя Україно,
Безталанна вдово! . .
Годуй діток, жива правда
У Господа Бога".

("Сон")

Во ім'я торжества правди Шевченко невтомно бореться проти всякого насильства. Він кидає палкий і грізний протест проти будь-якої неволі, проти гноблення людини людиною:

" . . . Схаменіться!
Усі на сім світі —
І царята і старчата —
Адамові діти."

"Сон" (комедія)

Во ім'я торжества правди Шевченко в релігійному житті відкидає обрядовщину, ритуали. Визнаючи, що "Бог—Дух і йому треба поклонятися духом та правдою", Шевченко вірить в живого, а не в кіоті, Бога:

"Молітесь Богові одному,
Молітесь правді на землі,
А більше на землі нікому
Не поклонітесь".

"Неофіти"

Шевченко звертається з благанням до Бога як до единого судді, правда якого "на всім світі":

"Встань же, Боже, суди землю
І суддей лукавих!
На всім світі твоя правда,
І воля, і слава!"

("Пс. 53")

Во ім'я торжеств правди Шевченко зазнав нелюдських страждань. З вірою в правду, в правду Божу, він доходить аж до смерти. "Ми не лукавили з тобою," звертається він до своєї долі:

"Ми просто йшли, у нас нема
Зерна неправди за собою."

("Доля")

Наш духовний велетень — Тарас Григорович Шевченко залишив нам велику творчу спадщину. Своєю творчістю Шевченко посіяв в українському народі думки й почуття, що передаються з покоління в покоління. Шевченкова творча спадщина — це наша національна гордість, це наша національна скарбниця, з якої ми черпаємо святу ненависть до зла, насильства, яка прищеплює нам віру в Божу правду, евангельську любов до батьківщини — України, до українського народу, до людини.

Оспівуючи і обстоюючи у своїй творчості все своє, рідне, українське, Шевченко не виявляє національної обмежености. Він закликає:

"Учітеся, брати мої,
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь
Й свого не цурайтесь".

Загально = людські ідеї геніяльного сина України і духового велетня українського народу — Тараса Шевченка, в яких він мріє про часи, коли на землі,

"врага не буде, супостата,
а буде син, і буде мати,
і будуть люди на землі,"

сприймають народи цілого світу. Саме через це Шевченкова творча спадщина має світовий характер, вона входить до скарбниці великої єдиної вселюдської культури, цього символа перемоги добра над злом.

Віддаючи глибоку шану Шевченкові, нашому духовому велетневі і невмирущої слави поетові, ми линемо думками на рідні землі — в Україну, де народився, жив, творив і діяв Шевченко. Перед нами і сьогодні, як за Шевченківських часів, стоїть образ України з її героїчним, волелюбним народом у визвольній боротьбі, образ України поневоленої, розп'ятої московсько-більшовицьким окупантом, але не переможеної. Визвольна боротьба українського народу за торжество Божої правди триває. Великий дух нашого національного пророка— Шевченка, який глибоко вірив в Божу правду, витає серед українського народу і кличе:

"Встане правда! Встане воля!
І Тобі одному

Помоляться всі язики
Вовіки і віки".

"Кавказ"

Вірмо в Божу правду, як вірив Шевченко.

Плекаймо в собі незломну Шевченкову волю до торжества Божої правди, до справедливости, до свободи.

Вірмо, як вірив Шевченко, що на нашій знедоленій батьківщині Україні "встане правда, встане воля."

Любімо нашу таку прекрасну й чарівну Україну Шевченковою любов'ю, любов'ю, в яку він втілив усе своє страдницьке життя, якій він віддав своє велике серце, любов'ю, яку наша незабутня поетка Л. Українка характеризує так:

"Він перший за свою любов
Тяжкі дістав кайдани,
Але до скону їй служив
Без зради, без омани."
Усе знесла й перемогла
Його любови сила,
Того великого вогню
І смерть не погасила."

(Л. Українка "На роковини")

Нехай же живе в наших серцях безсмертний Тарас Шевченко, як символ життя й непереможености безсмертного, рідного його українського народу!

Ів. Флоринський

Справедливе карання

У всіх державах світу існують цивільні закони супроти різних кримінальних злочинів. Судді є на те, щоб розважувати злочини підсудних та, щоб знайти відповідний закон, після якого належить виміряти справедливу кару. Як злочини підсудних є різні, так і кара за них є різна. Коли покараний, приміром, відсидить присуджену йому тюремну кару, тоді випускають його на волю. Часто бувають такі заплутані справи злочину, що тяжко суддям устійнити злочинцеві справедливу кару. Для нашого Творця і для Його Сина всякі людські таємні задуми й злочини є явні: "І нема творива невідомого перед Ним: усе ж наге і явне перед очима Його" -Євр. 4:13. Ось тому в таких загадкових справах ап. Павло велів дітям Божим здержуватись від осудження: "Тому не судіть передчасно нічого, аж поки не прийде Господь, що й висвітлить таємниці темряви та виявить задуми сердець, і тоді кожному буде похвала від Бога"—1 Кор. 4:5. Усі люди мають у собі Божий закон, який сумлінням і думкою виправдує добрі заміри і діла, а обвинувачує чи осуджує лихі заміри та вчинки. За всі таємні речі та задуми, злочини, Бог судитиме людей судного дня через Ісуса Христа. "Бо коли погани, що не мають Закону, з природи чинять законне, вони, не мавши Закону, самі собі Закон,' що виявляють діло Закону, написане в серцях своїх, як свідчить їм сумління та їхні думки, що то осуджують, то оправдують одна одну, в день, коли Бог, згідно з моїм благовістям, буде судити таємні речі людей через Ісуса Христа" — Рим. 2:14-16. "Бог бо судитиме все, що діється; навіть усе втаємне, — чи добре воно, чи лихе" — Екк. 12:14.

"Кажу ж вам, що за кожнее слово пусте, яке скажуть люди, дадуть вони відповідь судного дня! Бо зо слів своїх будеш оправданий, і зо слів своїх будеш засуджений" — сказав Христос Мат. 12:36, 37. Це буде строго справедливий суд, бо за всі пусті слова треба буде відповідно потерпіти. Бог є досконалий, пам'ятливий і не забуває найменшого доброго діла, навіть за чашку води, яку ви подали спраглому. Бог заплатить. "Й хто напоїть, як учня, кого з малих цих бодай кухлем водиці холодної, поправді кажу вам, той не згубить своєї заплати"—Мат. 10:42. Божа справедливість була б недосконалою, якби Він забував та безкарно пропустив уські пусті, шкідливі слова, якими дехто затруює серця інших та ранить їх. Бог є справедливий, за добрі діла нагородить, а за злі покарає.

Деяким людям судного дня буде виміряна значно легша кара, а іншим тяжча. Це залежатиме від міри свідомости, кількости та якости доконаних злочинів. Бог виміряє справедливу кару кожному, хто словом або ділом спричинив іншому зло, якщо не в цьому житті, то на останньому суді. У світі часто мають місце жахливі злочини тиранів, через яких багато тисяч людей закатовані на смерть. Такі страшні вчинки кличуть до Бога о пімсту, як це, приміром, у випадку Абеля: "Слухай, це голосить кров брата твого до мене з землі", сказав Бог до вбивника Каїна. Про таких великих злочинців пророк Даниїл писав, що вони в пороху прокинуться "на вічний сором і ганьбу" — Дан. 12:2. Це буде не сотня років, ані дві, а буде довший Біблійний вік, по-гебрейськи "олам." Цей позатисячлітній вік, а одночасно і судний день — може бути довший ніж тисячу літ. Бути тоді виставленим публічно перед праведним Суддею-Христом і всіма святими і перед тими, котрим заподіяно кривду, то це справді буде сором, якого не можна й описати. Але кожен спершу мусить прийняти справедливу кару. Про якість цієї кари довідуємось з листа ап. Павла до римлян: "Лютість та гнів, недоля та утиск на всяку душу людини, що чинить зле" — Рим. 2:5-11. Коли хто в цьому житті супроти інших виявляв лютість, гнів та утискав їх, спричиняючи недолю, то в такій самій мірі буде йому віддано судного дня. "Мені пімста належить, Я відплачу, говорить Господь." Ось це справедливий й незломний закон для всіх: "Бо що тільки людина посіє, те саме пожне" . . Як лихі вчинки в житті кожної людини є обмежені, так і кара буде обмежена. Кожний за свої лихі вчинки судного дня дістане від Бога справедливу кару, а опісля стане вільним та оправданим.

П. Боднар.

Заклик до української евангельської молоді

Голова Тимчасового Комітету для створення організації української евангельської молоді — Віктор Боровський, якого обрано на цей уряд на зборах молоді, що відбулись під час останнього Собору Українського Євангельського Об'єднання дня 1-го вересня 1958 року в Гамільтоні, Онт., Канада, закликає українську евангельську молодь бути свідомою своєї релігійної й національної відповідальности за долю поневоленого, безбожним комунізмом і російським імперіялізмом українського народу.

Його сугестії для української молоді такі:

1. Молитися за працю Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці та за поширення Христової Євангелії між нашим народом.

2. Відбути зустріч української евангельської молоді під час наступного Собору УЄО й остаточно оформити програму та провід організації української евангельської молоді при УЄО. Дбати про окружні зустрічі молоді, а також ближче до себе положених місцевостей.

3. До наступної зустрічі обмінятися думками в цій справі та приготовити все потрібне.

4. Взяти якнайчисленішу участь в такій зустрічі.

5. Свідомо приймаючи Христа за свого особистого Спасителя й Господа й, будуючи своє життя на фундаменті Євангелії, дбати про те, щоб бути активним членом своєї церковної громади та її гуртка молоді. Поширювати словом і прикладом свого життя Христову Євангелію між українською молоддю та тими, з ким працюємо й живемо. Дбати про знання й щоденне читання Біблії, історії церкви з особливим узглядненням реформованого християнства. Вміти добре орієнтуватися в проблемах українського релігійного життя.

6. Дбаючи про те, щоб бути добрими й активними горожанами Канади, або США та, опановуючи докладно тутешню державну мову, рівночасно не занедбувати знання мови своїх батьків, а удосконалюватись в ній, в читанню і в писанню, набуваючи й поглиблюючи в собі знання української історії, літератури, географії та всього того, що помагає краще зрозуміти духовно-культурні надбання українського народу та його національно-політичні аспірації і в міру своїх спроможностей помагати йому їх здійснювати. Дбати про те, щоб бути добре освіченими й вихованими людьми.

7. Подбати про створення в українській евангельській пресі "Кутка Молоді," вміщуючи в ньому матеріяли в двох мовах і тим зробити його трибуною виміни думок. Усім у ньому співпрацювати. Подумати про випуск відповідних брошур в українській та англійській мовах. Читати й поширювати українську й іншу евангельську пресу й літературу між своїм народом та людьми, з якими живемо.

8. Молитися, щоб Господь спонукав нашу молодь, особливо тих, що чують у своїх серцях покликання, йти на студії богословія для збільшення числа робітників на Христовій ниві між нашим народом.

Збірник Проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді, побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковими данними. Ціна $1.00.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди".

LEAVE IT TO HIM

By
CHESTER SHULER

Mr. Klein, of Klein & Company, realtors, spoke brisky as Jerry Case entered his office. "Here are today's rentals for collection. By the way, Case, I notice this Evans woman has been successful in stalling you off for several days. See that she doesn't do that again. Today she either pays up in full or vacates the premises in a week. That is all, Case."

Jerry left the office, his brain awhirl. Things had happened fast and furiously during the past month. His mother's illness and need for medical care. Worry over money to meet payments and interest on a mortgage held by hard-fisted Squire Bates against their little home in Grayston. And now this disappointing job, secured for him by the Squire—so that the mortgage interest could be paid on the dot. Jerry had accepted gratefully, expecting an accounting position. To be a collector of rentals from poor widows and others often unable to pay promptly, was revolting. A Christian boy with high ideals and a lively conscience, he found it difficult to assume the ruthless tactics necessary to satisfy Mr Klein's demands. But if he failed, Squire Bates' anger might prove disastrous; and his mother's little home must be preserved.

Jerry felt almost certain Mrs Evans could not pay this morning. But he was pleasantly surprised when she handed over the money "It has been very difficult, Mr Case," the widow said. "We shan't eat well for a few days. But I'm thankful it is paid God is so good, young man—so very good!"

Her words echoed in Jerry's mind as he left the little house They reminded him of his mother's parting admonition: "Always be honest, Jerry. Do the right thing as you see the right—and trust God. He will never forsake you, if you do that."

When, a week later, Jerry found with his collections a bill against Mrs. Evans for the same rental period, he was puzzled. Supposing it to be an error, he stopped and asked to see her receipt.

"Mr. Case, it is very strange," she said, a troubled expression on her face; "I recall your writing a receipt, but I cannot find it anywhere. It is good to know, however, that I'm dealing with a young man I can trust," she added with a confident smile.

"You can trust me, Mrs. Evans. I am certain I wrote a receipt. But I do wish you could produce it. Please search again, won't you?"

At the office, he approached Klein about the duplicate bill. "Yes, yes, Case," he said, before Jerry could explain. "Did you collect?"

"I collected that rent a week ago, Mr. Klein," Jerry said, "This is a duplicate. The receipt stub is in my book."

A cold glint came into Klein's gray eyes. "Listen, Case. While you work for me, you'll take orders and follow them, see? If this woman paid last week as you claim, she can produce the receipt—or *should* be able to do so. Tomorrow you go down there, and if she can show receipt No. 2903 to match the stub, you need not collect. Otherwise, you collect—or else. Is that clear?" Jerry nodded and turned to go. Klein added, "Mrs. Evans won't produce any receipt, Case. You turned it over to me with the money. Smart of you, but I don't image you intended to do it. Nice Sunday school boys like you aren't supposed to do such things," he sneered."

Jerry flushed. 'If I failed to give a receipt it was unintentional. And I don't want to be placed in the dishonest position of collecting twice.

Klein frowned. "Case, you'll collect that bill tomorrow or draw your pay and leave here. Let me know your decision at nine tomorrow."

Stunned by the ultimatum, Jerry walked the streets, trying to think through. As a Christian, he dared not be dishonest. But if he were fired, the Squire would surely foreclose the mortgage. It was a difficult decision to make The Tempter, always active at such moments of crisis, assaulted him fiercely. But when he retired that night his mind was made up.

At ten minutes past nine next morning, Jerry was jobless. "I must secure another position," he decided, "before telling either Mother or Squire Bates about this." He set about looking, answering advertisements, applying here and there. But after two days' fruitless effort, he sank down on a park bench greatly depressed and deeply anxious. The Tempter was instantly there to torment: "You see, it doesn't work! Being an honest Christian sounds nice—but see what it gets you!" Again his mother's words returned to bolster his courage. And after a time a clear, girlish voice said:

"Hello, Jerry Case!"

He looked into the blue eyes of Nancy Gray from his home town, where the two had been high school classmates a few years before.

"Nancy Gray! What brings you to the city, if I may ask?"

"Working here—Second National Bank, Jerry, And you?"

The two had always been good friends, and soon Jerry was telling her his perplexing situation. "You did exactly right," she declared. "Your mother would not want you to do otherwise. And God will provide a way yet—you may be sure of that, Jerry."

The pretty girl's words put new courage into Jerry, and an hour later he landed a job driving a delivery truck for a wholesale grocery house. The work was hard but the pay fair and he was determined to do his best. On certain days each week, he made deliveries in outlying towns. Grayston was one of his stops, and he looked forward to seeing his mother. "But perhaps I'd better not be there long," he decided. "If Squires Bates should see me driving a truck instead of working for his friends Klein & Company he might be sore."

But as he neared Grayston a few days later, he came upon a wreck. Two cars had collided, the one being now on its side. Jerry leaped from his truck and ran to help the injured. He heard the rasping voice of Squire Bates calling for assistance. "My foot! My foot!" he wailed. "Help!"

"I'll help you out in a moment, Squire Bates," Jerry said, and aided by several other motorists, he quickly released the old man. No one was seriously injured. The squire seemed glad to see Jerry. Just then a woman who was in his car exclaimed:

"Why, it's the nice young Mr. Case who used to collect my rent! The one I was telling you about, Brother."

Squire Bates turned to Jerry: "This is my sister, Jerry." He looked at the truck, and Jerry winced. "Glad to see you ain't with those Klein crooks any longer, boy!" Jerry, surprised, explained briefly. "Good work," the Squire added. "If I'd known they were crooked I'd never have sent you there."

Jerry took the Squire and his sister home. "Now you go see your mother," Squire Bates told him. "And Jerry—" He lowered his voice. "You tell her not to worry 'bout the mortgage interest. If you can't pay all on the dot, it'll be all right this time."

At his room Jerry found a letter from the cashier of the Second National Bank asking him to call next day for an interview. They had a vacancy in their accounting department and Jerry had been highly recommended.

He was given the job, and when he took Nancy Gray to dinner that evening, she said, "I suppose I'm the 'guilty' one, Jerry. You didn't know you had such an influential friend in the bank, did you?" She told how she had overheard the cashier inquire where they could find a strictly honest young accountant, and she had recommended Jerry. "I even told them exactly why you left Klein & Company," Nancy said. "I hope you don't mind."

"Mind? I'll say not—and you are a real pal, Nancy!" Jerry beamed. "You are also a good little prophet. God has opened the way, just as you said He would."

"I'm so glad," the girl said. "You deserve the best."

"How can I ever repay you for this favor, Nancy?"

She smiled. "By continuing to be honest and an honor to your wonderful mother, Jerry. And always trusting God to work things out."

The Squire is highly pleased because his interest money always arrives on the dot. Mrs. Case is still wondering who could have placed that huge basket of groceries on her doorstep one night. And residents of Grayston say the Spuire smiles so often now that he is becoming handsome in his old age

As for Jerry and pretty Nancy, they are better pals than ever. And indications are that they always will be.

Молитва

Господи, зроби мене знаряддям Твого миру. Там, де є ненависть, нехай я сіятиму любов, там, де є сумнів—віру, там, де розпука — надію, там, де темрява — світло і там, де є сум — радість.

О, Божественний Учителю, даруй, щоб я міг шукати не того, щоб мене потішали, але потішати інших, не того, щоб мене зрозуміли, але розуміти інших, не стільки щоб мене любили, але щоб я любив інших, бо коли ми даємо, тоді ми одержуємо, прощаючи ми приймаємо прощення і вмираючи ми народжуємось до вічного життя.

Францiс

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 6. Торонто, Онт., Червень 1958 June Toronto, Ont. Рік XIX. Число 6.

СВІТЛО І ТЕМРЯВА

У Йому життя було: й життя було світлом людям.—Йоана 1:4.

Текст складається з двох тверджень. Перше стосується особи Христа:

1. "У Йому життя було," друге твердження пояснює значення життя в Христі для людей: "Життя було світлом людям".

Христос є життя і творець усякого життя. В першу чергу Христос є творець усього природнього життя. Кожна людина, всяка звірина в лісі, морські сотворіння, піднебесні птахи — всі вони приймають потік життя з руки Сина Божого. Так Христос знову повернув життя дочці старшини і воскресив Лазаря із мертвих. Ісус Христос є так само творець всього душевного життя: "Я є дорога, правда і життя і ніхто не приходить до Отця, як тільки мною." "Вівці мої голосу мого слухають" . . . "І я вічне життя даю їм." Понад усе Христос є вічне життя. "Бо життя явилось нам, і ми бачили, і свідкуємо, і звіщаєм вам життя вічне, що було в Отця, явилось нам"—Йоан 1: 14. Саме вічне життя і його характер відкриті людям в особі Ісуса Христа. Вічне життя в Христі Ісусі було підтверджене Його наукою, терпінням, смертю і воскресінням із мертвих. Воскресіння Ісуса Христа із мертвих було звершеним доказом непереможного всеохопливого життя в Христі Ісусі. "Хто віруе в Сина—той має вічне життя."

2. "Життя було світлом людям." Життя Ісуса Христа дало світло людству, що жило в безпросвітній темряві. Це світло стосувалося Бога, людини і закону всесвіту. Це світло можна підсумувати коротко в трьох розділах: єдність Бога, єдність людства і єдність закону.

Попередньо люди не мали цього світла. Навіть за часів Старого Завіту, коли жидівський народ був носієм відкриття правди Божої (в тій мірі, що йому було відкрито), знання єдности Божої природи було обмежене до духового проводу.

Історія жидівського народу — це, власне історія боротьби народніх мас за поклоніння багатьом богам.

Думка про єдність людства була цілковито чужа жидівському народові і всім тодішнім народам. Жидівський народ підкреслював окремішність, римляни—свою вищість і кожний інший народ уважав себе далеко кращим від усіх інших. Ідея єдности людськости була наскрізь чужа і байдужа людству. Єдність закону Божого була також цілком невідомою. Навіть ті, що посідали найвищу концепцію морального закону, ділили цей закон на вищі і нижчі категорії і підрозділи.

Лише як результат того світла, що було в Христі Ісусі, люди пізнали одного, живого, вічного Бога. Ми пізнали Його в Христі, як того, що є безмежно вищий від усього сотворіння в його цілості. І ми знаємо Його, як того, хто перебуває так близько від кожного одного з нас, і що Він зацікавлений в добробуті кожного творива і всього всесвіту. Ми знаємо Його як чинного Бога, який здійснює свої цілі через події життя людства для осягнення остаточної мети.

Ця концепція Бога незвичайно взнесла і її не може вичерпати людська думка. Концепція єдности людства щільно пов'язана з концепцією єдности Бога. Факт універсальности Ісуса Христа є найбільш подивугідним фактом у житті людства. Без Христа людство постає перед нами поділене, як нам здається, на непримиренні групи, раси, секції, цивілізації і т. д. Проте, всі народи знайшли в Христі здійснення своїх найкращих рис і ідеалів. Спорідненість Христа з усім найкращим, що є в усіх народів, творить фундаментальну єдність всього людства.

Хинець, мурин і білий однаково захоплюються і визнають зверхність ідеалів Христа, прагнучи до них. Так майже безконечна різноманітність людства виявляє в Христі фундаментальну єдність і багатство спільности.

Концепції єдности Бога і єдности людства пов'язані з концепцією єдности закону. Це є світло, що постало з життя Христового. Христос відкрив, що всеоб'єднуючим законом всесвіту є любов і любов є звершенням закону. Цей закон любови знаходить найбільшу втіху в добробуті всіх, шукаючи добра всім людям. Наказ Христа любити свого ближнього, де нашим ближнім стає кожен, хто має якусь потребу в якійсь допомозі, без різниці раси, походження чи віри є сповненням найкращого, що можуть мати кодекси найкультурніших народів. Закон любови стає універсальним, поєднучим усе людство. Різниця між світлом і темрявою, є якраз різницею поміж усвідомленням повищих трьох засад і їх додержуванням в житті одиниць і народів. Атеїзм або ідольство ведуть до безпросвітної темряви, жорстокости і смерти. Цей факт до наших днів наочно ілюструє історія багатьох народів. Там, де було багато богів, або запанував атеїзм, — людей перетворюється в рабів і топчется в стражданнях і пониженні людську гідність. Там, де через панування темряви, забуваеться про єдність людства, постають поділи на "еліту" і "гній", ширяться "апартіди", концентраційні табори наповнюються людьми, що якось не потрапили мати "пролетарського" походження.

У таких країнах, де маси не визнають єдности Бога і єдности людства, закон обертається на засіб насильства і тиранії, а ненависть стає рушійною силою замість любови. Як велика ця темрява, що викликає страшні страждання і пониження, тяжко уявити. Боротися з цією силою беззаконня ефективно можна лише світлом, що в Христі Ісусі: "У Йому життя було: й життя було світлом людям." Всюди на земній кулі, де люди визнали і прийняли це Життя в Христі Ісусі, Його світло розсіяло темряву в прямій пропорції до тієї міри, що люди прийняли Його світло. На світі нема іншого засобу, щоб побороти темряву. Тому на віруючих і церкві лежить величезна відповідальність за існування темряви, бо церква і віруючі мають у своїх руках єдиний засіб до поборювання зла і темряви в світі.

Темрява має свої бастіони, але вони без основ. Найбільш поширеною є звичайна любов до гріха. Людина не може бачити правди, бо полюбила неправду. Духова лінивість стримує багатьох від світла. Вони як Пилат питають: "Що є правда?" Але, не чекаючи на відповідь, негайно обертаються до свого беззаконня. Вони за турботами життя і тіла не мають часу для духових справ. Рослинне життя являє собою увесь зміст їхнього існування. Гордість і себелюбство являють собою спотикання для багатьох. Часом звичайне нераціональне упередження тримає людей в темряві. Людина каже, що її батьки, діди й прадіди виросли в певній релігії і тому вона мусить бути правдива. Коли світло Христове приходить до такої людини, то вона не буде ані слухати, ані читати, ані думати. Навіть сама думка про те, що він може помилятись, є для такого образою. Він не потребує доказів. Ще його дід світив у хаті керосиновою лямпою. На сьогодні весь керосин вигорів, а ґніт вже нездалий, проте, він не хоче користатись модерним електричним освітленням. Мій дід засвічував каганець, а мій батько керосинову лямпу, буде це добре і для мене і дітей моїх. Шкода, що ту лямпу вже годі засвітити і через сажу невидно світла. Проте цей опір світлу не є непереможним, як доводить історія людства, тому стале проголошення євангелія стає правдивим світлом для всіх людей без різниці. Це є найвище і найважливіше завдання церкви.

Чи передплатили Ви "Єв. Правду"?

Життя перших українських емігрантів в Перу

Наше життя під Польщею було дуже марне і ми вирішили виїхати до Америки. Одного разу, коли я був в Рівному, дивлюся—на якімсь бюрі написано: "Польська колонія в Перу." На вивісці були гарно намальовані якісь індійці. В цім бюрі мені сказали, що польський уряд купив багато землі в Перу і що дорога туди дешевше, ніж до Канади. Якраз мені по кишені. Спитав жінки, а вона каже: "Куди голова туди і хвіст." Виробили всі документи, зійшлися всі знайомі й родичі. Почала теща плакати за донькою і зятем. Помолились і попрощалися з усіма та й ідемо до Перу. Добрались ми до Англії, а там посадили нас на пароплав. Потім 19 днів нічого не бачили—тільки вода й небо, нарешті стало видно Бразилію. Вода стала сива. Наш пароплав вплив у річку Амазонку.

Тут стало дуже гаряче і сорочка стала ворогом. По березі лазили крокоділи, всілякі звірі гудуть, пирхають у воді. Ми пересіли на інший корабель і пливли ще 15 днів, потім знову пересіли на перуанський корабель та й поплили далі. Другого дня Амазонка кінчилась і ми вплили в річку Укаіагу. Цією річкою ми пливли ще 15 днів. Капітан нам сказав, що завтра рано будемо в "Польській Колонії." Ми раділи, що прийшов кінець нашої подорожі. В цій колонії було багато наших земляків. Вони почали нам казати: "Чого ви приїхали сюди?" Та повертатись не було як, і ми стали там жити. Хліба там ніхто ніколи не бачив, то стали їсти дике коріння. Риби було дуже багато, але соли не було. М'яса дичини також було досить, але без соли воно нічого не варте. Найближче місто було за 1300 кілометрів або 15 днів їзди. Живуть там тільки індійці, ходять голі, їдять дике коріння і банани. Тут я прожив рік часу. Клімат там дуже вогкий і гарячий. Спати ночами неможливо, багато комарів і всяких комах. Недалеко були гори, а в тих горах жили зовсім дикі індійці, які ночами нападали на білих і різали ножами та стріляли з луків. Інші індійці не чіпали нас, але з ними було трудно говорити. Вони з нас дуже сміялись, як побачать когось в чоботях з холявами, то сміються, свищуть і гудуть всякими голосами. Життя наше стало страшне, кожної ночі чекали смерти. Жінка і дочка спали ночами, а я пильнував наше життя і молився Богу. Господь у сні відкрив мені, що ми звідси скоро виїдемо. Жінка не вірила, каже: "А де ж ми гроші візьмемо?"

Директор колонії дав нам усім великі ножі і сказав, що з тими ножами мусимо завжди ходити, бо можуть напасти дикі звірі. Найстрашніший із них був змій—Сукірін, по-нашому полоз. Одного дня раненько я взяв ножа і пішов в ліс понад берегом ріки. Дивлюсь щось блищить. Думаю золото чи срібло. Доходжу, а воно лежить величезний полоз всіляких кольорів, гріється проти сонця, скрутився клубком. Почуваю я себе непевним. Далі стало мені гаряче і волосся подіймається на голові. Став я, помолився і думаю — буду з цим полозом битися. Вирубав тичку довгу і кинув на нього, а він як чмихнув і став утікати до лісу. Здається, метрів був з 30. Іду далі, щось кричить: "я, я, я," — як дитина. Мені страшно стало. Я думаю, це змій мене кличе, щоб з'їсти. Іду далі, а ось тече маленький потік, перейшов я і дивлюся, що воно кричить, може, мавпа, або інша яка звірина.

Аж ось недалеко мене гола жінка купае дитину в потоці. Тримае однією рукою, а другою її поливае з якоїсь посуди і рукою тре. Дитина кричить аж луна йде по всьому лісі.

Другим разом попливли ми з сусідом річкою, шукаючи якогось перуанського села. Думаемо, може щось обміняемо за одежу, бо грошей у нас не було.

На річці напав на нас звір, як корова, і хотів перекинути, але ми втекли човном.

Через кілька днів жінка каже в ночі, що щось лазить під нашою подушкою. Я хутенько засвітив світло, схопив ножа і дивлюся, а воно чорне як рак з хвостом лазить. Я забив це сотворіння. Рано показав докторові Шеманському. Він сказав, що це не рак, а скорпіон і що він може вкусити.

У цій річці була всяка звірина. Вечерами дуже страшно свищуть, пирхають, стогнуть всілякими голосами, бо мабуть їм усім дуже гаряче.

До цієї колонії поляки навезли якихсь 70 родин, із них тільки дві були українські. Більшість людей були з освітою. Були доктори, інженери й інші. Стали рубати ліс і будувати нову Польщу, але не все так пішло, як думалось. Одного разу приїхав представник уряду, а жінки обступили його і як почали йому оповідати про наші злидні, то він запропонував усім, хто хоче виїхати з цього місця, йти на пароплав. Я забрав своє майно, сів на той пароплав і поплив до Икітоса. Там були віруючі, але я не міг із ними порозумітися. Поліцаїв ми там не боялися, бо всі поліцаї ходять босі. Три місяці губернатор годував нас, а потім нас вивезли до Ріо де Жанейро. Господь оберігав мене з родиною в усіх наших мандрах. Слава Йому Милосердному!

П. Чесник

Демократія і римо-католицизм

(Ми передруковуемо нижче статтю з "Крістіан герітейдж," орган римо-католицьких священиків, які покинули римо-католицьку церкву й приеднались до евангельських церков. Др. В. М. Монтано, автор статті, е колишній римо-католицький священик).

Факт, що правдива демократія цілком розходиться з цілями і ідеалами римо-католицької церкви, документально доведений в історії. Там, де демократія виказуе силу, римо-католицька церква, не довіряючи своему членству, не дозволяе їм навіть елементарної свободи совісти, яку гарантуе закон. Але там, де римо-католицька церква мае під своїм впливом уряд країни, нема навіть надії для можливости демократичної акції, духового, або суспільного поліпшення.

Південна Америка подае сумний приклад різних махінацій римської ієрархії та кримінальних учинків, які були заподіяні під їх протекцією. Тиранів-диктаторів було уставлено в проводі і допускалося навіть учинки зради проти націй. Римо-католицька церква задоволена, коли вона може бавитись політикою та наставляти по країнах маріонеткових диктаторів, які коряться її бажанням. Але вона мае силу і не бариться нищити цих самих маріонеткових диктаторів тієї хвилини, коли вони починають загрожувати її абсолютній контролі.

У той час як народи південної Америки змагалися за демократію, щоб вирватись із задушливої моральної темряви і февдального рабства римо-католицької системи, їхні країни знову і знову були руйновані війнами і кривавими революціями, в яких римо-католицька церква грала провідну ролю. В Кубі, Арґентіні, Ґватемалі, як і в багатьох інших країнах її роля була та сама. Вона наставляе уряди, а потім скидае їх, коли вони їй уже більше непотрібні. Вона розпалюе революції для своїх власних цілей. Не важливо, як відбуваються події, вона завжди виграе, бо вона готова йти на компромис із кожним і пожертвувати усяким принципом.

Це римо-католицька ієрархія привезла Максиміліяна з Австрії до Мексіки, щоб посадити його на престолі, якого там ніколи не було.

Це архиепископ Пуебли, привітав генерала Скотта, коли той окупував Мексіко, і архиепископ же запропонував відправити урочисту літургію в честь ген. Скотта. Генерал відмовився, осуджуючи архиепископа за його зрадливу пропозицію. Пізніше римо-католицька церква дала надхнення для вбивства мексіканського президента Алваро Обрегона. Це було з підбурювання римського прелата, що вбивця стріляв у президента Ортіц Рубіо. І навіть такий президент як Авіла Камахо, який визнавав себе за римо-католика, не уник зрадливости своєї церкви.

Фанатичний римо - католик намагався убити його, коли президент повідомив, що він більше не буде знаряддям у руках ієрархії його ж власної церкви.

Революція в Венецуелі е ще одним доказом цих маневрів. Так довго як Перец Іменец ставився прихильно до церкви, його становище було безпечне і його диктатура під благословенням, а коли він перестав бути знаряддям і став на перешкоді римським плянам і вимогам, ієрархія мала позбутись його. Справа не в тім, що Рим не терпить диктаторів, але Рим бажае таких диктаторів, які б управляли згідно з наказом Риму.

Іменец мав відвагу ув'язнити п'ятьох римо-католицьких священиків, яких підозрівалося в агітації проти уряду. За це ієрархія зліквідувала його негайно.

"З кожної дзвіниці, дзвони видзвонювали виклик римо-католицької церкви диктаторові, даючи сиґнал до початку страйку. Авта, яким звичайно заборонено ґудіти під страхом кари в 100 дол., зневажливо ґуділи по всьому місту" (Тайм, 3 лютого, 1958).

Революцію розпочато під проводом римської церкви. Архиепископ брав у тім участь. Папський нунцій, хоч і був чужинцем у країні, взяв активну участь у змові, давши захист д-рові Р. Калдері, провідникові римо-католицького політичного фронту, партії Копеі.

Повстання не тривало довго, але кровопролиття продовжувалося поки пристрасті натовпу поволі не втихомирились в паленні і грабуванні на протязі дня і ночі.

Переглядаючи політичну ситуацію в Південній Америці та участь у тім римської ієрархії, Едвард Томлінсон у статті, що появилась в "Роман Католік Таблет" (22-го лютого, 1958) пише:

"Народ у Латинській Америці починае казати: "Коли починають дзвонити церковні дзвони, це значить, що прийшов час для диктатора шукати найближчого виходу."

"Не можна заперечувати, що в останніх кількох роках, деякі загальновідомі диктатори на південь від кордону, мали йти по дощці в політичне лімбо в наслідок їхньої спроби поміятися силами з римською церквою в смертельній боротьбі."

"Це мае більш ніж звичайне значення, що більшість із них змогли перебути звичайні політичні і військові змови на протязі років, але жоден із них не зміг встояти, коли зв'язався з релігійними інституціями народу."

Це е дійсно многозначне, коли римська церква сама признае, що всяка диктатура може існувати тільки так довго, як довго вона не починае боротьби з римо-католицькою ієрархією.

★

З огляду на голоси, які можна час від часу чути із сторінках української преси, контрольованої римо-католицькою ієрархією про те, що найкраща церква для українців е греко- або римо-католицька, повищі факти повинні бути осторогою для всіх. Хто цінить особисту свободу, права людини проти беззаконного насильства, бажае, щоб усі брали демократичну участь у будові долі краю, той буде противитись поширенню ритуалізму на рідних землях. Натяки на те, що могло б статись, якщо б римо і греко-католицькі церкви набули політичної сили на рідних землях, ми бачимо в українських організаціях по цім боці. Вам впадае в очі, що на чолі найважливіших організацій стоять прелати і церковні достойники. В той час як найбільшим завданням кожного церковного ієрарха повинні бути, згідно з їхньою власною наукою, молитви, пости і церковні служення, вони, покинувши все те, активно займаються еміґрантською політикою. Це ще можна було б розуміти, якщо б українське суспільство не мало освіченого політичного світського проводу. Але в дійсності найкращі світські провідники еміґрували за кордон і ми маем чимало чильних провідників українських урядів і політичних партій. В світлі цього факту церковні ієрархи повинні були б уступитися з посад, на які вони не е покликані і дати місце діячам з громадським досвідом. Проте ми бачимо, що діеться протилежне. Явно або з-за куліс світським життям українських політичних організацій керують церковні ієрархи, і подібно до Південної Америки—горе тому провідникові, який би пробував вказати якомусь церковному ієрархові, що його місце не на політичній арені, але в церкві і на молитві. Для вільної України це був би нещасний день, коли б ритуалістичні церкви осягли своєї мети. Україна обернулася б в країну, в якій щороку відбувалися б революції, диктатори мінялися б щомісяця, а народ жив би в злиднях і безправності, в'язниці були б переповнені не менш, ніж за комуністів, "еретиками" та іншими непокірними вільнодумцями.

Редакція

ЗВІТ СКАРБНИКА

В доповненні до звіту скарбника УЄО, скарбник Української Пресвітерської Церкви в Торонті подае, що УПЦерква в Торонті пожертвувала на видання Книги Хвали філією УЄО на сході $250.00; крім того вислано $25.00 на руки скарбника УЄО в Канаді і $15.00 на руки скарбника в Сполучених Штатах. Всього разом громада пожертвувала на цілі УЄО $290.00 або на $125.00 більше, ніж рати, розподілені собором УЄО для громади.

Початки евангельського руху між українцями

Початок Пресвітерсько-Евангельського віровизнання між українцями в Сполучених Штатах Америки ми знаходимо в Питсбурґу, Пенсильванія. Перші українці, що зацікавилися згаданим евангельським віровизнанням і прийняли його, це були три брати Галенди — Петро, Дмитро і Теодор, Василь Рьопка та ще інші їхні товариші.

Вони були ті піонери, що почали ходити на евангельські збори ще від 14-го жовтня, 1900 року, які відбувалися на Престон, в Мікізраку, в передмісті Питсбурґу. Проповідником тих зборів був чесько-моравський місіонер, Д-р Вацлав Лоса, якого покликала на цю роботу Питсбурґська Пресвітерія.

Через якийсь час та місія перетворилася на інтернаціональну, бо там були вже не тільки чехи, а також і українці, словаки, поляки, росіяни й інші. Проповіді і всі богослужения відбувалися в мові чеській.

В тій то місії прийшли до пізнання правди Христової з українців не лише три брати Галенди, але з часом прибуло українців багато більше, між котрими були Сіґізмунд Бичинський, Василь Кузів, Олександер Ніжанковський та інші.

Вищезгадані три брати Галенди не лише були перші з українців, що прийняли пресвітерсько-евангельське віровизнання, але також вони були перші українські евангельські місіонери між українцями в Питсбурґу і в його околиці.

Після прийняття евангельського віровизнання року 1901, цих трьох братів Галендів покликала згадана Пресвітерія ширити Слово Боже між усіми слов'янськими народами, а найбільше між українцями.

Найстарший з трьох братів — Петро — був без перерви в кольпортерсько-місійній службі аж до кінця його життя.

Середній із них — Дмитро — того самого року вступив до англійської вищої школи. По закінченні Західнього Богословського Семінаря в Питсбурґу, Па., він одружився з Катрею Пелех, яка перебувала в жіночій місійній школі, також в Питсбурґу.

Під час його побуту в школі та в семінарі, у вільних часах, американці запрошували його в різні околиці Питсбурґу і в дальші міста, як Бофало, Н.Й.; Сейнт Мері, Онт.; Батлер, Па.; Лорейн, Огайо і т. д., відвідувати людей, організувати недільні школи і робити списки чужих народностей для плянування місійної роботи. Для дорослих хлопців і дівчат, що прибували зі Старого Краю, він організував англійські вечірні школи.

В році 1913 одна пані — Мікельви — дала побудувати йому гарну церкву на Саут Сайд, в Питсбурґу, Па., для його місійної праці між українцями, де тисячі людей — дорослих і дітей — мали змогу слухати духовних наук і евангелії Христової. Не всі слухачі прийняли його науку, але е багато таких, що прийняли її і радуються нею, йдучи за Христом.

Пастор Д. Галенда протягом всієї своєї місійної праці звертав увагу на три конечні справи: соціяльні, наукові і релігійні.

Щодо справ соціяльних, то пастор Д. Галенда не дбав лише про потреби духовні своїх слухачів, але — як добрий пастир — він дбав також і про потреби тілесні для всіх, що їх мали: хворим старався дістати лікарську або і шпитальну допомогу, безробітним шукав праці, голодним поживу, бездомним помешкання, а роздягненим одежу.

Щодо науки, то пастор Д. Галенда любив її сам особисто. Тому він дбав і про те, щоб дати її й іншим. Багато е українських хлопців і дівчат, що через його пораду і вплив дістали спромогу набути вищу освіту і мати легше і краще життя.

Щодо релігії, то і тут пастор Д. Галенда ще з молодих літ — і тепер е — глибоко релігійна людина. Його релігійність не була лише поверховна, тимчасова або механічна, але була і е глибоко вкорінена в його серце, в життя і в душу. Бувши глибоко релігійним, він ціле життя своє дбав про те, щоб при кожній нагоді прищіплювати в людські серця ту саму релігійність, яку він носив у своїм власнім серці.

Наймолодший з трьох братів — Теодор — вступив найперше до вечірньої школи і мав намір закінчити її — стати адвокатом. В тім часі Пресвітерія покликала його заступати проповідника Д-ра Лосу,

(докінчення на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.

РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

НАРОДЕ МІЙ!

Народе мій мужній, та ворогом збитий,
Ти довгі століття живеш у пітьмі;
Твій шлях і сльозами і кров'ю политий...
Твій дух у кайданах, а тіло в тюрмі!
Та духом на волю ти часто зривався,
Ти завжди пірвати кайдани хотів:
Ті спроби геройські, коли ти змагався,
Навчали, щоб вірою далі горів.
Та Світло велике тебе осяває
Від Того, Хто визвіл рабам провіщав:
Неволі пітьма перед Ним утікає, —
Він тих визволяє, хто правду пізнав.
І воля та прийде в братерстві з любов'ю,
Щоб стать нам братами, щоб стати людьми:
Ісус заплатив бо за волю ту кров'ю, —
І справді вже вільними будемо ми!

П. Боднар

ОЛЕГ ТРОЯН

28-го травня ц. р. в Convocation Hall Олег Троян одержав ступінь бакалавра наук з відзначенням (Honours). О. Троян успішно студіював 4 роки атомну енергію і ракети. На цім відділі тільки два студенти дістали відзначення (Honours), одним із них є Олег Троян.

ВОЛОДИМИР МЕЛІНИШИН

Одержав ступінь бакалавра наук з відзначенням (Honours) в Convocation Hall 28 травня ц. р. Володимир Мелінишин протягом чотирьох років своїх студій на (civil) інженернім відділі завжди був поміж першими у своїм відділі. В додаток, він дістав перше відзначення і нагороду за найкращий дипломний проект, який буде подано на всеканадійське змагання найкращих університетських дипломних проектів.

Редакція бажає молодим талановитим інженерам всякого успіху і благословення Божого в їхній праці. На кінець хочемо зауважити, що обидва молоді інженери не тільки знають англійську мову, але не гірше володіють і українською мовою. За це, звичайно, відзначення в першу чергу належить їхнім батькам.

Нова книжка

Вийшла друком збірка радіо-проповідей "Слава Ісусу Христу". Ці проповіді виголосив по радіо пастор Я. Гомінюк. Проповіді глибоко духового змісту, вони являють собою добру поживу для кожного читача. Книжку можна замовити:

THE GOSPEL PRESS,
Saskatoon, Sask., Canada

Книга, якої потребує український народ, а особливо молодь

Скажу тиранам Божу волю,
Не зрозуміють, не приймуть
І на твоїм широкім полі
Камінням вісника поб'ють!

Т. Шевченко

Перечитуючи видання українських ритуалістичних церков — православних і католиків — на релігійні теми для українського народу, можна переконатися, що всі вони написані в мітичних переказів стародавньої Візантії та Риму, і нічого спільного з Божим пляном, про спасіння людини, не мають. Всі вони основані на фальші і перекрученні біблійних правд і закону: "Любови до ближнього" та рівности всіх народів і рас, бо за їхніми писаними і не писаними словами, тільки вони вірні і в чистоті донесли апостольські передання до цього часу. Ось візьмімо кілька прикладів з їхньої писанини:

"Христос же попросив води,
Щоб, ніби, трохи освіжитись
Та принести убрус, сюди...
Умився, втерся, й на убрусі
Лишився образ".

Або далі:

"А на убрусі слід лишився
Його лиця, Його чола".

(З книги "Месія Христос Спаситель Світу". Арх. Михаїл)

За словами автора виходить, що образам покланялися ще за часів Христа. За словами ж впливовішого провідника православ'я Митр. Іларіона слідує так: "367 святителів VII вселенського собору в Нікеї 787 року встановили віковічного догмата почитання ікон". ("Як поводитись в божому храмі." Митр. Ілар.)

З цього виходить, що образам стали поклонятись аж у 8 столітті.

Отже, церковні ієрархи самі собі перечать та роблять важливі біблійні правди неважними, а неважливі мітичні перекази — важними.

У Св. Письмі таких неточностей нема, бо "не есть бо Бог без ладу" (І Кор. 14:33). Крім фальшування біблійних правд та ненависних і брехливих наклепів та проклять на всіх, хто трохи думає і розумів про Бога, а не мітологію Візантії, ще втулений образ "Господь Саваоф — творець всесвіту", що має вигляд войовничого Зевса, а не Бога любови, якщо дійсно хтось бачив Бога, хоч Св. Письмо заперечує це: "Котрого не бачив ніхто з людей, ані бачити не може" (Лука 24:39; 1 Тим. 6:16; Ів. 4:24).

Якщо ми носимо образ Божий, то невже Бог є такий, яким Ви малюєте? Думаю, що ні, а подобіє Боже в нас це розум, чесність, любов і сила, а що людські тіла не мають форми духового тіла, то читайте в 1 Коринтян 15:44, в 1 Ів. 3:2. І так духове сотворіння з елементів землі "землі польової" не складається, а тому й бороди не має. Отже, панове мітосотворителі, з ваших таки писань виходить, що те, що було в первісних християн 8 століття гидотою та ідолопоклонством, у вас під силою "легкого хліба" перелізло під покришку християнства, як щось ідеологічне і християнське.

Після розколу в церкві 867 року обидві релігії мітосотворіння пішли на чисто поганське тло: Рим скріпивсь і організував "Христові походи" для пропхання своєї мітології мечем, а Візантія ослабла, стала, під покришкою християнства, проповідувати свою чисто поганську філософію, з чого то стало двоевір'я, яке занесено і в Україну, цілком вороже християнству; — "Не можете Богові служити й мамоні" (Лука 16:13; Мат. 6:24). Подібно, як тепер з комунізмом: є сила — проповідується силою, а нема сили — брехнею. (Корея, Єгипет). І так, через всі оті безвідповідальні потягнення церковних ієрархів сталася заколот в релігії і в Україні. Заколот в міто-ритуалістичних релігіях триватиме до тих пір, поки охлянуть ці релігії і самозникнуть, як і їхні перші мітосотворителі зникають і вже зникли в багатьох країнах. Молодь, на яку була вирішальна ставка ритуалістів, майже безнадійна, бо до церкви йде тільки для зустрічі (дивись статтю в "Молодій Україні" "Ви нас кривдите". ч. 41, 1957).

Невже Ісус Христос — всюдисущий і всюдидіяльний — потребує намісників-пап, які в ім'я Риму розлили не море, а цілий океан крови, та ще й

(Продовження на ст. 5)

Початки

(Продовження з ст. 3)

а також провадити недільну школу для дорослих.

Теодор Галенда закінчив богословіє 1912 року в Пресвітерськім Семінарі і також дістав "Б.Д. дігрі повст граджуейт".

В кольпортерській місійній праці він почав поширювати Слово Боже між українцями, а так само між іншими слов'янськими народами.

Року 1902 він познайомився з головою Біблійного Товариства, Д-ром Едвардом, від рішення якого залежало друкування Святого Письма в різних мовах. Одного дня, в 1092 р., Д-р Едвард зустрінувся з Теодором в бюрі Д-ра Лоси і запитався Теодора, як справа йде з поширюванням Слова Божого між людьми? Теодор відповів, що між українцями не можна поширювати Слово Боже, бо вони в своїй мові Біблії не мають, а в чужій мові вони не хочуть купувати. Д-р Едвард тим дуже здивувався, щоб 45-мільйоновий нарід не має Біблії. Тоді Др. Едвард покликав Д-ра Лосу і сказав, що коли б можна було знайти когось, хто зміг би перекласти Біблію українською мовою, то він би подбав, щоб Біблія була якнайшвидше видрукувана. Теодор Галенда, почувши ту добру новину, побіг до священика Стефановича, бо до його церкви Теодор раніш належав. Коли священик Стефанович цю новину почув, він сказав Теодорові про переклад Біблії Куліша і дав йому київську адресу, де той переклад можна знайти. Теодор, взявши цю адресу, знову побіг до Д-ра Лоси. Д-р Лоса був дуже здивований цією новиною і відразу повідомив телефоном Д-ра Едварда, що українці вже мають перекладену Біблію, тільки не мають грошей, щоб видрукувати її. Д-р Едвард за пів години був знову в бюрі, дуже вдоволений тією новиною про переклад української Біблії. Він негайно ж телеграфував до Англії, щоб Біблійне Товариство вислало спеціяльний комітет до Києва і перебрало той переклад та дало його до друку.

За шість місяців Д-р Едвард уже дістав кілька зошитів першої книги Мойсея. Один із тих зошитів він дав Теодорові на доказ, що справді українська Біблія вже в друку. А ще за шість місяців ми дістали вже близько 200 примірників Біблії. Одну з тих перших Біблій Теодор заніс священикові Стефановичеві, якого зворушила ця Біблія так, що він, зірвавшися на ноги, взяв її й поцілував, а потім дякував Богові, що вже й український народ матиме свою Біблію. Отже, завдяки згаданим добрим людям, тепер вже і українці мають добру нагоду познайомитись з божественними справами, про які писали пророки і апостоли в святих книгах і про справи спасіння, про які проповідував сам Христос в святій Євангелії, бо дорога до спасіння через самого Христа там докладно пояснена. Так сказав сам Христос: "Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, а мав життя вічне". — Йоана 3:16.

Біблія вийшла з друку

Американське Біблійне Товариство надрукувало кілька тисяч примірників Української Біблії в перекладі П. Куліша. В Канаді її можна набути в кожнім склепі Брітанського Біблійного Товариства. Переклад П. Куліша і надалі є найкращий з українських перекладів. Це ми підкреслюємо, ознайомившись із перекладом проф. І. Огієнка.

Повідомлення

Можна набувати літературу, яку тільки оголошується в часописах УЄО, що її реалізується через Управу УЄО. Ціни на літературу подається при її оголошенні.

У мене є ще невипродані такі книжечки:

1. З. Бичинський: ІВАН ГУС — 1 шил. 8 п.
2. М. Ковалінський: ГРИГОРІЙ САВИЧ СКОВОРОДА — 1 шил. 8 п.
3. В. Боровський: ЩЕ І ЩЕ ПРО "ВІРУ БАТЬКІВ" — 10 п.
4. В. Боровський: ІСТОРІЯ МОЙОГО ВИЗВОЛЕННЯ — 3 шил. 6 п.
5. В. Боровський: ТЕОДОСІЙ ДОВГАЛЮК — 1 ш. 6 п.
6. Д. Галенда: ЩО НАМ РОБИТИ, ЩОБ СПАСТИСЯ? — 3 ш. 6 п.
7. УЄО: ЗВІДКИ ВЗЯЛАСЯ І ЩО ТО Є ЄВАНГЕЛЬСЬКА ВІРА — 1 ш. 9 п.
8. УЄО: КУДИ? (Збірка оповідань) — 10 п.

Представник УЄО в Англії:
BOLTON, Lanc's., England
Mr. T. SELIGER,
10, Pool Str.,

Нові Заповіти

Нові Заповіти Господа нашого Ісуса Христа та окремі Євангелії для розповсюджування по всім світі як подарунок із різних держав.

Хто цікавиться Новими Заповітами, можуть отримати безкоштовно одну штуку в своїй рідній мові, як то: болгарській, німецькій, англійській, естонській, французькій, грецькій, еврейській, італійській, японській, хорватській, лотишській, литовській, перській, польській, португальській, румунській, російській, сербській, сербо-хорватській, словенській, еспанській, чеській, українській, мадярській та білоруській.

Я прошу це оголошення передати сусідам та чужинцям. Замовлення на Нові Заповіти у вищезазначених мовах прошу писати на таку адресу:

PETRO PACHNIUK,
D.P. Lager Wehnen. (23)
Ofen über Oldenburg/Oldbg.
Germany.

ЗАУВАГА ДО ЙОАНА 1:5

"І темрява його не обняла". В цім вірші переклад П. Куліша має підстави. Грецьке слово "кателабен" походить від слова "Каталамбано", яке згідно з лексіконом Thayer'a означає: схопити, здобути, злапати, зрозуміти, обхопити і т. д. Різні значення залежать на різні контексти.

Грецький лексикон Thayer'a прийнятий як авторитетний в Прінстонськім університеті. Нам здається, що найкращим перекладом є "Амерікан Ревайзд", який подає, що "темрява його не перемогла".

Англійський переклад (Кінг Джеймс) вживає слово "компрегенд", яке означає не тільки "зрозуміти", але також: осягти, охопити, включити.

●

Астольф де Кюстін: "ПРАВДА ПРО РОСІЮ", в опрацюванні Ө. Мерчанського, з передмовою д-ра Д. Донцова, — спільне видання Ліги Визволення України і Організації Оборони Чотирьох Свобід України, означене як випуск ч. 13. Політичної Бібліотеки ЛВУ, Торонто - Нью-Йорк, 1958, стор. 196, обгортка роботи Б. Стебельського.

Ціна книжки $2.00. Замовлення слати на адресу:

LVU, 140 Bathurst Street,
Toronto, Ont., Canada.

Книга

(Продовження з ст. 4)

досьогодні не задовольняються з цього, а роблять і "благословляють" на своє діло і все в ім'я міто-католицизму (Індо-Китай, Африка). І вже в Україну підготовляють майбутню різанину. Підготовляють подібні події, які в 1911 році розлили море крови в Португалії. Підготовляють нового "козла відпущення", нову Фатіму. (Днв. "Світло", ч. 3 (423) 1958). Але тим, хто загрібає жар чужими руками, на цей раз пообгорають пальці, бо Україна сьогодні вже свідома свого імени, а народ український вже гуртується навколо Слова Божого. Про це свідчать гуртки евангеликів і то по всій Україні, про що пише навіть советська преса.

Ще можна б навести багато прикладів, але досить і цього, щоб переконатися в забріханості ритуалістичних релігій. При цьому ще хочеться додати, що видаючи всі оті фальсифікати, вони тільки витрачають час і гроші на безкорисну справу, бо люди, які дали б щось корисного для України, засліплені забобонним примітивізмом. А тому, треба подбати відповідним людям (науковцям) про видання книжок для української людини, а особливо для шкіл, які б дали правдивий розвій Божих замірів, щоб витворився новий тип людини, не забобонних примітивів, а правдивих борців за Божі права для народу. Бож закон Божий походить не з мітичних переказів, а з уст самого Господа Бога. Тим то українська людина мусить знати, звідки походить ота мітична обрядовщина і яка в Св. Письмі найсуворіше заборонена. Ще наш славний філософ-евангелик Г. С. Сковорода писав: "Закон Божий — це Боже в людині серце, а перекази—листя смоковниці, що часто прикриває гадину".

Недовір'я до мітології Візантії та Риму не тільки в нас, евангеликів, як про це заявляють провідники цих міто-релігій, воно було в усіх наших визначних людей: в Т. Шевченка, який доводив, що православ'я не для українця, бо "візантійський Саваоф одурить! Не одурить Бог", в Ів. Котляревського, Ів. Франка, Гр. Сковороди, М. Грушевського, М. Драгоманова, Л. Українки, Липківського, Борецького і багато інших. Деякі з них,

(Докінчення на ст. 7)

ЧИ МАРІЯ Є "МАТІР'Ю БОЖОЮ"?

(Пастор П. Досвик колись був римо-католицьким священиком, а тепер співредактор "Канвертед Католік Магазін". З дозволу редакції цього часописа ми передруковуємо його відповіді на поставлене запитання.—Ред.)

Запитання:

Чи є Діва Марія Божою Матір'ю?

Відповідь:

Ні. Діва Марія не є "Божою Матір'ю." Бог не має матері. Він не має початку, але є від вічности. Навіть багато некатоликів уживають вираз "Божа Матір" в загальнім і поетичнім змислі, не розуміючи серйозного протиріччя в цім виразі. Але римо-католицька церква не дивиться на цей вираз, лише як на спосіб вислову, або як на щось поетичне. В католицькій церкві це не є звичайний титул, але це є доктрина.

Римо-католицька доктрина.

"Вона (Марія) є правдивою Матір'ю Божою, тому що Ісус Христос є другою особою благословенної Трійці, рівний Отцеві і Святому Духові та є правдивим Богом." (Взято з "Catechism for Inquirers, by Rev. J. I. Malloy, C.S.P., N.Y. Paulist Press, 1927, p. 79).

Фальшивість цієї доктрини.

Аргументуючи в подібний спосіб можна довести, що св. Анна є "Бабою Божою", тому що вона є матір'ю Марії та через неї доводиться бабкою людської природи Христа, котра була поєднана з божественною природою Ісуса Христа. В такий самий спосіб Яків, брат Господень, мав стати "Братом Божим" (адельфотеос), та Давид "Пробатьком Божим" (теопатер). Так в дійсності їх і називали в церкві ініціятори цього типу логіки і аргументації. Така аргументація не має меж. Тому що Бог Отець, Бог Син і Бог Дух Святий є одним Богом, то як Марія є Матір Божа, вона так само має бути і матір'ю Пресвятої Трійці. В такий спосіб вона стане матір'ю свого власного Творця. Навіть дитина може бачити, якою абсурдною є вся ця наука католицької (і православної церкви. Ред.) про божественне материнство Марії. Ця наука є поганською в своїм походженні, богохульною насмішкою над тим, що є святе і божественне, та її ніби "логіка" стоїть куди нижче, ніж та, що її має популярна пісня "Я є моїм власним дідом." І все ж папа Сікст V в 1587 р. офіційно підтвердив титул "Mater Creatoris"—Марія матір Творця. Католики сьогодні прилюдно моляться до Марії як "Матері нашого Творця" в літанії Діви Марії.

Модерна Римо - католицька Мадонна. "Наша Пані Ласки" знову стоїть на місяці. Зверніть увагу на змія під ногою Марії, хоч 1 кн. Мойсея 3:14 ясно говорить що; "Насіння жінки рощавлюватиме" змія.

Історія римської доктрини.

Титул "Матір Божа" (теотокос; богородиця) постав ■ четвертім столітті, але не був прийнятий як доктрина аж до п'ятого століття. Великим агітатором божественного материнства Марії був здеморалізований Єгипетський епископ Кирил, котрого за це було негайно передано анатемі, за його нову ідольську доктрину (див. Катол. Енцик. том 3, ст. 101). Передав його анатемі Нестор, константинопільський патріярх. На соборі в Ефесі (в 5-м столітті) Кирил заатакував Нестора з погрозами і підкупом прихильників (це одверто признає і Католицька Енциклопедія, див. том 4, стор. 593, том 5, ст. 491, том 10, ст. 755). Дискусію про титул "Божої Матері" було полагоджено в такий спосіб на користь Кирила. В наслідок цього, Кирила було проголошено святим, а Нестора "еретиком." Ім'я Кирила ще й досі згадується в Обідні 9-го лютого, де його кличеться "непереможний чемпіон божественного материнства найбільш благословенної Діви Марії." Ім'я ж Нестора увіковічене його учениками несторіянами, це є секта східньої церкви, котрі і до нашого дня остались свідками початків доктрини про "матір божу" в четвертім і п'ятім століттях.

Єгипетська Мадонна Ізіс, богиня місяця простягає руки щоб благословити. (Знайдено в гробниці Ту Танкамена з 1358 р. перед Христом).

Модерний малюнок французьких католиків. Діва Марія з Христом.

Індуська Мадонна і дитина.

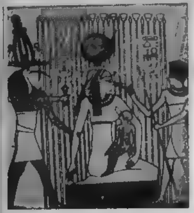

Єгипетська Мадонна Ізіс з сином Горусом. Зверніть увагу на "Crux Ansata". Взято з "Бог Египтян."

Поганське походження.

Сотні років перед Христом поганський світ поклонявся "матері Божій" з богом-дитиною на її руках. Єгипетська мадонна Ізіс з маленьким богом-сонцем на руках Горусом стала так популярною, що поклоніння Себові, батькові богів, було замінене цією богинею - матір'ю. З Єгипту поклоніння їй перейшло в Рим. Як тільки Марію було проголошено церквою як матір Божу, царицю Небесну (місяць), тоді навіть статуї Ізіси були перенесені з опустілих поганських храмів, та без всякої зміни поставлені як християнські Мадонни в церквах Риму. (Див. The Encyclopaedia of Religion and Ethics, Vol. VII, ст. 238, каже: "Саму Ізіс було утотожнено з Дівою Марією, Горуса з Христом"). Єгипетські Мадонни з немовлятками в Метропольнім Музеї в Нью-Йорку, в музеї Пенсільванського Університету й інші є свідками поганського походження культу католицької (і православної) Матері Божої.

Чорна Діва з Алтотінґ. Статуя "чудотворної" Римо-католицької Мадонни з дитиною. Зроблена з гипсу і дерева. Походить з 1300 А.Д.

Статуя Єгипетської Мадонни Ізіс з сином Горусом.

Пляни Риму.

Щоб перешкодити праці повного спасіння в Христі, замість поклоніння божественному Посередникові було заведено поклоніння людині-жінці, що мала б виконувати функції посередника. Щоб догодити Римові, багато монахів із завзяттям дійшли до найнижчого, що коли-небудь було зроблене в богохульній вульгарності, "аргументуючи," що Святий Дух не міг отінити Марію без її згоди, бо це було б знасилуванням. Воля Божа залежала від волі Марії. Тома Аквін, найбільший геній римської софістики, навчає цієї ж самої хули, що відкуплення людства залежало від згоди Марії. (Сумма, част. III, арт. 30). В такий спосіб "Матір Божу" було уведено в церкву як жінку —Посередника та джерело усіх небесних благословенств. Вона ■ла "Царицею і Ворітьми неба," "на її наказ усі річі коряться, навіть Бог" (Альфонс Лігуорі).

Римо - католицька Мадонна з 16 століття, тримає Христа і стоїть на місяці. З Мадонни виходять проміні.

"Our Lady of the Cape" статуя Діви Марії, їй люди поклонялись з таким відданням на католицькім конгресі в Оттаві, що від цілування злізла фарба з великого пальця на нозі статуї.

Навчання Святого Письма.

Слово "теотокос" (Матір Божа) вражає своєю повною відсутністю в Біблії, в Апокрифах, в численних християнських творах перших трьох століть. Рим в початках ■ мав культу Марії, як це видно з календаря Християнських свят, що його приготовив Лаодікейський Собор в 4 столітті, Римський (і православний) культ Марії є змішанням засобів і цілей. Святе Письмо згадує про Марію рідко і лише тоді і так далеко, як це є потрібне для оповідання про життя Ісуса. В посланні Павла до церкви в Римі, про Марію не згадується зовсім. В Римській Євангелії (Марка) Марію згадує лише група невірних. Інші евангелії згадують Марію як "матір Ісуса" або "Його матір," але ніколи як "матір Божу." Марія називає себе "слугою" Господнею—Луки 1:49.

Будучи свідома своєї гріховної людської природи, вона принесла жертву за гріх по народженні Христа і називала Його "Спасом моїм"—Луки 1:47-2, 24.

КНИГА

(Докінчення з ст. 5)

прикриваючись формою ритуалу, виголошували цілком евангельську науку. А тому основне завдання евангеликів в сучасну пору — розкрити фальшивість ритуалістичних релігій; "бо наша боротьба не з тілом і кров'ю, а з князівствами і властями, і миродержителями тьми віку цього, та з піднебесними духами злоби" — (Єфес. 6:12), а визнання міто-релігій ритуалізму витворює тільки раба-равлика, який з своєї мушлі - обрядовщини, крім звичайного ідолопоклонства, не бачить нічого. Це є більма-полуда на ваших очах... Але прийде час, — "розпадеться люда на очах ваших неситих", бо "ми віруєм Твоїй силі і Духу живому. Встане правда! Встане воля, і Тобі одному помоляться всі язики вовіки і віки".

А. Ознмчак

HOPE HAVEN

By

Anne Bovendam

It all started when Masters found himself the owner of a country house. How thrilled he and Beth had been! It had seemed like a sudden gift package dropped into their laps, when the lawyer had announced that his Uncle Nate for whom young Masters was named had bequeathed the old family estate to him.

When Nate's father had undergone bitter disappointment at failure to receive the property from his father, it had been presumed that it was forever lost to this immediate branch of the family. But Uncle Nate had had no sons and though the families held no association to speak of for years and young Nate hardly knew the old man, that gentleman must have been kindly disposed toward his namesake, after all.

Beth was thinking of all this. She was remembering the first thrill of joy at the sudden realization of their dream of a summer home in the country where the children might be free from the stiffling heat and be filled with all the goodness of farm produce and country air. That was ten years ago, the twins, Todd and Twyla, had been only eight.

She had exclaimed, "We'll call it 'Hope Haven'," and the name had stuck. Gazing out the large window from the spacious living-room on this bright Sunday morning, she could see the back of the letters over the large gate. She knew just how they looked from the front of the entrance.

But what a mockery they were this morning, what a mockery the bright sunshine filtering through the beautiful vine maples which they had planted then. Beth looked around at the beauties and comforts of this summer home. It certainly was a vast change from the old faded house to which they had first driven that first afternoon ten years ago. Then her gaze wandered to her husband, Masters, who sat idly near the fireplace, bitterness, frustration and grief written all over his once handsome face. She reflected that not all the change had been to the house, the years had worked an adverse change on her husband. Could much of it have come only this morning when after a late rising following one of their customary Saturday night parties in the beautiful garden below, they had found Todd's note?

She turned from her husband, unable to bear what she saw there and slowly released her fist which held the crumpled note. Slowly she smoothed it out with tears fast blurring her vision, read once again: "Dearest Mom and Dad; I know this will be pretty much of a shock to you, especially since I guess you thought you were doing pretty good for Twyla and me. I can't take another day of this stuff. I'm fed up. I'm sunk. Gambling debts and others piled so high around my head that I'm practically drowned — and might better be. I just got to get out of this — pardon the sarcasm — 'Hope Haven'. I'm only a disgrace to you and to dear Sis. (Please tell her good-bye for me. I'm going to stop by her room and say my good-bye while she is asleep. I'd like to kiss her, but I am not worthy to do that — my lips have been into too foul places. I know, though, that she of all people will understand what I'm talking about; so ask her to pray for her wayward brother)."

If only, Beth thought, Todd had been more like Twyla. How she dreaded to tell her when she came

(Continued on page 8)

HOPE HAVEN

Continued from page 7)

home from her church! She had tried to talk this over with Nate, what they should say, how they might break the news; but he had buried his face in his hands and refused to talk. Todd had asked her prayers. Was it too late, even for their daughter's prayers? She forced herself back to the letter and tried to pierce through the vague uncertainty as to what might have happened to her boy.

"Suppose, Dad, you'll be plenty sore about the gambling debt." I hate to say this, but — I played my first game with you and your buddies in *Hope Haven* recreation room. It may have seemed innocent enough at first, but I often had a suspicious wonder if just playing for chips didn't get boring for you just as well as for us young bucks.

"Don't try to find me, this is good-bye forever to Hope Haven. Time you read this I'll have vanished. Maybe I'll find the "new life' good old Sis has so often tried to tell me about. If not — I'm sunk. But I'll make a try. Your loving son, Todd."

Below, in the garden; their house guests were still trying to make merry though they had given up trying to cheer their hosts, and Beth knew the occasional glances sent toward the house were puzzled ones concerning their friends' behavior. But her thoughts were turned back to the beginning of Hope Haven.

She was remembering when Nate, in his impatient enthusiasm was not satisfied with putting his Saturdays into work here, but had insisted on going back for Sunday afternoons; later it had seemed too short a day for the trip and he had packed some food on Saturdays and stayed for the week-end. Beth had had to take the children to church alone. There had been Todd's difficult question as to whether Daddy would attend the little white church on the hill near there. Then his associates at business had become enthusiastic, too, volunteering their services and suggestions. This had taken it away from their first dream, together, of a quiet country home just for themselves. A dart of dismay passed through Beth's heart as she recalled the Sunday morning when, succumbing to the hurt look and even a hint of impatient anger in her husband's face, she had fixed a picnic lunch, agreeing to take the children and accompany him to see the completion of their home. Even then, to her disappointment, they were not alone, for business friends had gathered with their wives to lend help and counsel. Beth observed, bitterly, they had hardly been alone since. No wonder Todd could write so sarcastically of their promised haven.

Only Twyla, the sunshine of the house and of Beth's and Nate's life in their sane moments, had remained above the environment. She had early made the acquaintance of a dear elderly lady whom the natives called "Aunt Carrie' and who had taken the little girl with her to Sunday school and services in the little white church on the hill. One evening just before her fourteenth birthday, Twyla had come home wreather in heavenly smiles to announce that she now knew what it meant to be a real Christian and that from now on she was truly serving the Lord.

"Todd, however," Beth reflected sadly, "had climbed down the hill with his parents, even passing us along the way."

Beth sighed. For the first time, blame, bitterness against "Young Masters" as her was still usually called by his cronies, was fast filling her heart. For his ambitions and selfish heedlessness, they might be paying, possibly even now, with the suicidal death of their son. She shot him a glance, words tumbling to her lips. Then she saw the tears trickling between his long fingers as he sat with bowed head in his hands. Remorse softened her and a guilt for her own past weakness when her husband had needed her to be strong, smote her. With a cry she flung herself upon him.

"Oh, Nate, we've made such a mistake; we've been such disobedient children!"

Slowly he withdrew his hands from his face and reaching his arm about her, drew his wife down upon his knee.

"We've torn down our barns and built bigger, Beth, darling. We've been fools and last night — our son's soul was required of us."

"Don't say it, Nate." Beth shivered. "Maybe it isn't too late; you couldn't find anything about the place, and there's no evidence down by the creek."

"It's all my fault and I've taken you and the twins — well. Todd down with me," he continued.

Beth was silent. With her head resting upon her husband's breast, she was dully conscious through the sharp pain, of a sense of security, of belonging which she had not felt for a long time. Suddenly the shamed realization came over her that her desperate attempts to hold her mate by selling bits of her soul through the years had availed nothing. It was not until now that they were really together.

Nate was aroused by the timid touch of his wife's hand upon his cheek. "Nate, I want to get clean. I want the Lord to come into Hope Haven." The words ended in a sob.

They looked deep into each other's eyes for one moment. Then, without a word, Masters slipped from his chair and gently drawing his wife with him, knelt before the fireplace.

When Twyla, returning from worship thus found her parents, her heart leaped with joy at the significance of the scene before her. But when they arose to greet her, her tender heart welled up in sympathy at the sight of their tear-stained, chastened faces and she bowed her head as tough such were not meant for a young daughter's gaze. Twyla seemed little perturbed when they reluctantly broke into the solemn joy of telling her the news about her brother.

"You see," she explained, "I felt a special burden for Todd last night. Although I have always prayed for him, last night seemed a crisis; so I slipped out for a word of prayer with Aunt Carrie. I know He is taking care of Todd And," she added shyly, "we prayed for you, too."

Twyla refused to believe that Todd had taken "the easy way out" and tried to dissuade her father from carrying out plans of a detective search.

"He is safest in our Father's hands."

"She's right, Nate. Certainly our boy can be in no better hands. God didn't trust him in our hands —" a sob broke from her lips, but her daughter quickly reached a reassuring arm about her. A smile came faintly through the tears "Don't you think, dear, we'd best wait for the Lord to give him back?"

Her husband nodded. "I'll get Mr. Rogers to let me have a week of my vacation in advance; I'll stay around and help get this place cleaned up and make it decent for Todd's return, God willing, and for — for the Lord's return. I want to be with my family now, and I want to be here if our boy comes home."

Quietly, prayerfully, each long day slipped slowly away. All the guests had taken their departure with attitudes varying from frigid politeness ot a sort of wistful curiosity. It was Saturday morning, next to the last day of Nate's leave. He and Beth were sitting idly in the morning sunshine — idly to appearance of casual passers-by, yet each heart silently burdened in prayer. Twyla, coming from the mailbox down by the road, cheerily waved a letter. They sprang to meet her.

"It's from Todd," she announced, "but you'd never guess where he is! The return address is in care of his old Sunday-school teacher, Miss Sarah Page, LaGrande, Oregon. How did he get down there?"

Nate's trembling hands were trying to tear open the envelope. He passed the letter to Beth.

Beth read aloud, "Great news! I hope you will thing so, too. I've found the new life. I'm really born again." The letter went on to explain that in his desperate, hopeless desire for a different life, in the midst of his miseries, a thought of his childhood Sunday-school teacher came to mind. He remembered a story she once told of a man named Nicodemus to whom Jesus said, "Ye must be born again." He had decided as a last opening to find her and see if she could give him any hope of getting a clean start. So he had gone to their winter home where he had dug through the few Christmas cards which he had bothered to save until he found one with her address.

"Why then, he never meant to —" Tod's mother could not finish the sentence

"How utterly blind we were," confessed his father. "God still has His faithful Sunday-school teachers." There was humble gratitude in Nate's observation.

Beth turned back to the letter. It continued with contrition for placing blame for his own misdeeds upon his parents and for the concern he undoubtedly caused by his sudden departure. Then he concluded by saying, "But I have found that just leaving a mess is not escaping; the new life and victory is within and through Jesus, my Savior's shed blood. I've talked it over with Miss Page and I believe the Lord would have me be a soldier right here where I am for a while. Miss Page says that I must stay with her a couple of weeks to get built up in body and soul; then if I may, I'd like to come home and help Sis make Hope Haven."

Beth winced as she read this last phrase.

"Let's send a telegram," Nate, suggested. "What shall we say?" He pulled a pad and pencil from his pocket.

Beth thought a moment. She turned shining, tear-sparkling eyes to her husband. "Why not, 'Welcome back to New Hope Haven, an anchor of the soul, both sure and steadfast'?"

Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 7-8. Торонто, Онт. Липень-Серпень 1958 July-August Toronto, Ont. Рік XIX. Число 7-8.

УСВІДОМИТИ ПОТРЕБУ НАШОГО СПАСІННЯ

Ніхто не буде хотіти їсти або пити, аж поки не відчує, що він голодний або має спрагу. Звичайно ніхто не буде шукати лікаря, вживати ліків, не піде до лікарні аж поки не переконається, що він хворий. Як буває в нашому тілесному житті, так само діється і в нашому житті духовому. Ніхто не стане шукати спасіння, доки не переконається, що він його потребує. Тим часом ми маємо багато доказів, які показують, що ми потребуємо спасіння.

1. Ми потребуємо спасіння, бо ми грішні

Це твердження може досить гостре, щоб з ним погодитися, проте, це правда, яка грунтується на таких чотирьох міркуваннях:

а Ми грішні, бо Бог у своєму святому слові це прорік, кажучи: "Усі відвернулися, усі разом зледащіли, нема там, щоб хто робив благостиню, нема ні одного." — Пс. 14:3.

"Ось бо я в беззаконню родився, і в грісі почала мене мати моя."—Пс. 51:5.

"Нема на світі такого праведного чоловіка, щоб чинив добро, ніколи не грішивщи". — Еккл. 7:20.

"Всі ми блукали, як вівці, кожний ходив своєю дорогою, - - провини ж усіх нас вложив Господь на нього (Христа) одного". — Іс. 53:6.

"Всі ми породилися як прокажений, і вся праведність наша — як поваляна одежа; всі ми пов'яли, мов те листя, і гріхи наші, наче вітер, розносять нас." — Іс. 64:6.

"Усі бо згрішили, і позбавлені слави Божої". — Рим. 3: 23.

"Тим же то, як через одного чоловіка гріх у світ увійшов, а через гріх смерть, так і смерть в усіх людей увійшла (через того), в кому всі згрішили". — Рим 5:12.

"Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо, і нема правди в нас". — 1 Ів. 1:8.

Ці твердження із Слова Божого показують нам, що ми грішні. Звичайно це не робить різниці чи нам приємно про це чути, чи ні. Проте, це незаперечна дійсність, бо Бог у своєму Слові виявив цю правду.

б. Ми грішні, бо про це наше сумління підказує нам. Митникове сумління підказати: "Боже, милостивий будь мені грішному!" — Єв. Лук. 18:13.

Сумління підказало також і блудному синові, що він був великим грішником; примусило його вернутися до свого батька і сказати: "Отче, згрішив я на небо і перед тобою, і вже недостойний я називатися сином твоїм". — Єв. Лук. 15:21.

Як сумління цих двох людей обвинувачувало за їх гріхи, так само воно обвинувачує нас, коли ми починаємо придивлятися до себе самих, до своїх вчинків, до нашого життя і до прагнень сердець наших.

в. Ми грішні, бо усі наші вчинки і поводження підтверджують це. Запитаймо хоч би у тах, з ким ми стикаємося вдома, при роботі, на підприємстві, в школі, в іграх або під час товариських зібрань, і тоді побачимо, якої вони думки про нас. Наше поводження промовляє голосніше, ніж наші слова. Воно й справді обвинувачує нас.

г. Ми грішні, поперше, з причини того роду гріхів, що за них ми винні. Насамперед ми винні, завдячуючи нашому первородному гріхові, який ми поповнили в наших праотців — в Адамі та Єві. Подруге, ми грішні через наші власні грішні вчинки, що їх ми поповнюємо щодня. Потрете, ми винуваті через гріхи, які ми поповнили в той спосіб, що занедбали чинити добро, яке ми повинні робити і чого ми не робимо. Ці три роди гріхів називаються: первородний гріх, гріхи з провин і гріхи з недбальства.

2. Ми не спроможні самі себе спасти

Є люди, які переконані в тому, що вони можуть спастися власними заходами, як наприклад: промовляючи тривалі молитви, додержуючись постів, вислуховуючи церковні богослуження, сплачуючи церковні датки, слухаючи відправи, або читаючи Слово Боже, сплачуючи треби, або жертвуючи на місійні цілі. Вони думають, що спасуть себе через хрещення, або участю в причастю, тим, що ходять на прощу до святих місць і каплиць. Словом, вони вірять, що спасуться постами, тривалими молїннями, колінопреклонінням, сповідями, відпущенням гріхів під час смерти і багатьма іншими релігійними обрядами.

Дещо з цього здається потрібним до певної міри, проте, Слово Боже говорить, що ми не можемо спастися виконанням і додержанням усього вищезгаданого. Дух Божий каже через ап. Павла, що ми спасені "не з діл праведних, що ми робили, а по своїй милості спас нас (Господь) купеллю новонародження та обновлення Духа святого." — Тит. 3:5.

Якби ми могли бути спасенними нашими власними вчинками, тоді не було б потреби Христові приходити, мучитися і вмирати на хресті за нас. Господь, говорячи про спосіб, себто дорогу щодо спасіння, підкреслив: а. "У людей це не можливе, у Бога ж усе можливе." — Єв. Мат. 19:26. б. "Я дорога і правда, і життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки мною." — Єв. Ів. 14:6. в. "Я - двері: Мною коли хто ввійде, спасеться". — Єв. Ів. 10:9.

Ап. Петро сказав: "І нема ні в кому другому (крім Христа) спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спасатися нам." — Діян. 4:12.

Ап. Павло каже: "Благодаттю бо ви спасені через віру; і це не від вас: це Божий дар." — Єф. 2:8.

Запитуючи, Христос сказав: "Що бо за користь чоловікові, хоч би світ увесь здобув, а душу свою занапастив? або — що дасть чоловік у заміну за душу свою?" — Єв. Мат. 16: 26.

Нічого не можна дати в заміну за свою душу, як тільки Христову визвольну і викупну смерть на жорстокому хресті, на Голготі.

Ні, ми не можемо спасти себе жертвами, добрими вчинками, або додержанням релігійних обрядів, бо спасіння цілком приготоване для нас і дане нам Богом, а ми маємо прийняти його вірою в Господа Ісуса Христа як добровільний дар від Бога.

3. Немає спасіння ні в людському, ні в матеріяльному посередництві

Ні людське, ні матеріяльне посередництво (маєток, влада, слава, становище) не можуть нас спасти. Слово Боже підтверджує це: "Не спасає царя (не будь якого) велике військо його, і не визволиться лицар великою силою своєю".— Пс. 33:16.

"Котрі уповають на свої достатки і великостю багатства свого величаються. Ніколи не здоліє чоловік спасти брата свого, і не зможе дати викуп за нього, бо дороге спасіння душі їх, і тому мусить понехати навіки." — Пс. 49:6-8.

"Не вповайте на князів, на сина чоловічого; нема в його спасіння." — Пс. 146:3.

Бо "всяке тіло, як трава, і всяка слава чоловіча, як цвіт на траві: зісохла трава і цвіт її опав; а слово Господнє перебуває повік. Це ж слово — благовістоване між вами". — 1 Петр. 1:24, 25.

Нічого бо немає досить сильного, нічого досить тривалого, нічого доброго, щоб змогло спасти нас пропащих грішників, хіба дорогоцінна кров Господа Ісуса Христа, що "очищає нас од усякого гріха." — Єв. Ів. 1:7.

4. Ангели і святі не можуть [illegible]

Ангели це святі, розумні і могутні небесні істоти. Це є Божі посланці й слуги. Проте, вони ніколи не були викорис-

(Продовження з стор. 5)

Річниця Української Пресвітерської Церкви в Ошаві

17-го травня ошавська пресвітерська громада урочисто відбула своє 45-річчя заснування церкви.

Простора і чудово збудована церква була наповнена членами, приятелями і симпатиками. Члени Української Пресвітерської Церкви в Торонті приїхали кількома автами на це свято з своїм пастором. На річниці були так само представники місцевої Української Баптистської Церкви. Під час богослуження проповідував пастор Ілля Кубрин. Його проповідь була глибоко духовна, наскрізь проникнена євангельським духом, яка зворушила багатьох з приявних. Він також підкреслив посвяту і заслуги паст. І. Яцентія в його праці в Ошаві. Щирий і прихильний паст. І. Яцентий користається прихильністю всіх добрих людей в Ошаві.

По богослуженні відбулася спільна вечеря, що її приготовило жіноче товариство "Зоря". По вечері Ілля Владика, голова громади, прохав гостей скласти привітання. Пастор Лев Бучак з Гамільтону передав щирий привіт від гамільтонської громади і при цій нагоді подав повчальну науку з Святого Писання. Так само склали свої привіти пастор Ілля Кубрин і пастор Михайло Фесенко. Гість і приятель громади, Йосиф Михайловський, бажав зросту та згоди серед віруючих в Ошаві... Диригент П. Сич з Торонта розвеселив присутніх дотепом замість промови, як це все буває його звичаєм. Михайло Савицький з Торонта говорив про потребу віри і посвяти в церкві. В той час, як представники промовляли, молодий Василь Владика незамітно для присутніх робив рекорд усіх промов на "тейп"; буде цікаво колись посаухати тієї частини програми при вечері. В імені жіночого товариства "Зоря" промовляла Марія Ткач. Вона подякувала присутнім гостям за їхню виявлену щирість та згадала про посвяту й ревну працю жіноцтва при місцевій церкві. Теофан Каменецький з Торонта говорив ширше про потребу співпраці і боротьби з самолюбством та лицемірством в житті віруючих. Дмитро Шелегон, секретар Українського Літературного Товариства, склав привіт від себе і побажав всякого успіху громаді в її праці на українській ниві. Павлина Купер зазначила у своїй промові важливість кооперації та тісної співпраці між пасторами і членами церков, щоб в любові творили єдність в Христі. Брат Стах Дудар склав щирий привіт від ошавських українських баптистів.

П. Микола Маланюк з Торонта, привітавши присутніх, згадав початки громадської праці серед українців та деякі гумористичні пригоди.

Михайло Николишин згадав про розвиток і ріст громади в минулому та висловив певність в її світлому майбутньому.

Микола Заліщук говорив про посвяту, християнську ревність, відданість та щиројертвенну працю чільних осіб при церкві. Марія Савицька побажала від себе всякого добра ошавській громаді. Прокіп Блашко висловив свою щиру радість з нагоди цього свята і виявив свою певність в розвитку життя церкви

Юлія Фесенко передала щирий привіт громаді від торонтоських сестер.

Ф. Москалюк з Торонта, замість промови, продеклямував чудову поезію

Накінці пастор Іван Яцентий подякував всім присутнім гостям. Вечірню програму закінчено молитвою.

Присутній

Від редакції. — Нижче містимо фотографії, які є в редакції "Євангельської Правди" та які відмічають окремі етапи в житті ошавської громади.

Закладини наріжного каменя в новім будинку Української Пресвітерської Церкви в Ошаві 8-го жовтня, 1941 року. Микола Заліщук закладає каменя. З другого боку стоїть пастор Іван Яцентий.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe St. South
Пастор: І. Яцентий.

Богослужения о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

Помер пастор В. Кузів

Нюарк. — Тут помер у місцевій лічниці на 71-ім році життя пастор Василь Кузів. Похорон відбувся в суботу, 26-го липня, в год. 2-ій по полудні з першої української пресвітерської церкви в Нюарку, що її довголітнім пастором був бл. п. Василь Кузів. Похоронений на галивудськім цвинтарі в Юніон, Н. Дж.

Нова "Книга Хвали"

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

Усі замовлення на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide St., W., Toronto 1, Ontario, Canada.

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні

11701-86 вул.

Пастор: Д-р С. С. Сасс.

Диригент п-ні С. Крацило-Сасс.
Органіст: Христя М. Сасс.

Богослужения кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Українська Євангельська Церква в Гамілтоні, Онт.
669 Barton St. East
Пастор: Лев Бучак.

Богослужения відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Біблія вийшла з друку

Американське Біблійне Товариство надрукувало кілька тисяч примірників Української Біблії в перекладі П. Куліша. В Канаді її можна набути в кожнім склепі Брітанського Біблійного Товариства. Переклад П. Куліша і надалі є найкращий з українських перекладів. Це ми підкреслюємо, ознайомившись із перекладом проф. І. Огієнка.

Ціна $2.00.

Віддання шани поляглим членам громади в останній світовій війні. Це пам'ятне богослуження відбулося 25-го травня, 1945 року. На світлині ліворуч пастор Іван Яцентий; в центрі покійний диригент хору Семен Гура. Анастазія Николишин, голова жіночого товариства "Зоря" і Григорій Мандрик, голова тодішньої Ради Управителів, відкривають пам'ятну таблицю, на якій написані імення поляглих вояків.

В. Боровський

"Гайдельберзький Катехізм" друкується другим накладом в українській мові

Тількищо наспіла вістка, що в Голляндії надруковано другий наклад "Гайдельберзького Катехізму" в українській мові. Перший наклад появився в 1934-му році коштом голляндських приятелів Української Євангельсько - Реформованої Церкви, але він уже давно розійшовся По другій світовій війні його вже ніде не можна було набути. Нову його появу треба гаряче привітати й спільними силами подбати про те, щоб він розійшовся якнайширше між нашими людьми, які живуть у вільному світі.

Про історію та значення цього катехізму для реформованого християнства Ви довідається з передмови до нього, написаної пок. голляндським паст. Ф. Дрессельгойсом, який в 1936-му році відвідав громади Українсько - Реформованої Церкви в Західній Україні. В ній він пише:

"З великою радістю зустріли ми, реформовані Голляндці, цю милу вістку про евангельських рух на українських землях. Цей рух стоїть по часті на основах реформованого віроісповідання, тому постановили ми подарувати нашим братам по вірі цю маленьку, але цінну книжечку: "ГАЙДЕЛЬБЕРЗЬКИЙ КАТЕХІЗМ", що його уложили в 1563 р. два віруючі німецькі теологи — Захарій Урсин і Каспар Олевіян, а в 1566 р. взяв його в свою оборону на соймі в Авгсбурзі побожний князь Фрідріх, і цей катехізм так забезпечив твердженнями з Святого Письма, що його ніхто не міг збити.

Переклад цього катехізму появився вже в кільканадцятьох мовах і ця книжечка стала в короткому часі підставою науки Реформованої Церкви, а Великий Собор у Дордрехт (1618-19), що брали на нім участь майже всі реформовані церкви, одноголосно ствердив, що наука "Гайдельберзького Катехізму" в усім відповідає Святому Письму, і прийняв його за символ Реформованої Церкви.

Коли делеговані на цей собор англійські теологи вернули до своєї батьківщини, говорили: "Наші реформовані брати за водою мають маленьку книжечку Гайдельберзький Катехізм, що її поодинокі листки цінніші золота".

Ця золота книжечка є тепер з доручення Виконавчого і місійного Заряду перекладена також на українську мову, і цей переклад затверджено Пресвітерією "Української Євангельсько - Реформованої Церкви" в Коломиї.

Це важна подія в Царстві Божім. По 370 роках свого існування, появився "Гайдельберзький Катехізм" знов у інший мові. Це доказ, що Святий Дух ще й тепер діє й хоче реформувати згідно з Словом Божим, віру й церкву 40 мільйонового народу.

Молімся, щоб Всемогучий благословив у своїй великій благодаті цю золоту книжечку й серед українського народу: щоб постала Українська Церква на цій з Святим Письмом згідній основі; щоб у школах навчались з нього українські діти; щоб серце кожного українця було повне цієї одинокої потіхи в житті і в смерті".

Заповіджена поява цієї книжечки має вже також свою історію. Пан Й. Шіпер, власник друкарні, в якій колись в Голляндії друкувався цей катехізм, відвідав минулого літа в Німеччині українського реформованого пастора — Ю. Шульгу. Цей показав йому англомовний бюлетень Українського Євангельського Об'єднання в ПА, в якому зверталося увагу на потребу передруку цього катехізму. Виявилося, що в друкарні п. Ші-

(Продовження на стор. 5)

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки

Sunnyside Beverage

1068 QUEEN ST. W., Ph. LE 2-1316 TORONTO ONT.

Прийдіть і розсудимось

"...Як вертаєтесь до немічних та мізерних первотин, котрим знов наново служити хочете? Боюсь за вас, що може марно працював коло вас." — Галат. 4:9-11.

Щоб припинити похід євангельських правд в українському народі, ритуалістичні церкви — католицька й православна — намагаються вмовити в серця людей, що євангелики і все проголошуване ними — єретичне і витвір буйної людської фантазії, нашіптуваний "злим духом сатани", та що все це є нове і постало багато пізніше цих двох міто-релігій.

З історії християнства видно, що ці дві міто-релігії постали тільки в 867 році, отже після першого поділу, і з того часу почали висувати претенсії на правдивість почитання візантійсько-римської міто-релігії, тільки не науку Христову.

Наука ж, голошена євангеликами, існує від віків, як 10 заповідей; а такі науки як: "Бог-Дух, і хто поклоняється Йому, духом і правдою мусить поклонятись." — Ів. 4:24.

"Та марно вони поклоняються мені, навчаючи наук заповідей чоловічих" — Мат. 15:9. "Благодаттю бо ви спасенні через віру; і це не від вас: це Божий дар; не від діл, щоб ніхто не хвалився" — Єф. 2:8-9. "Всяк бо, хто призове ім'я Господнє, спасеться" — Рим. 10:13. "І нема ні в кому другого спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спастись нам" — Дія. 4:12. "Хто вірує в Сина, той має життя вічне; а хто не вірує Синові, не бачитиме життя" — Ів. 3:36, і багато інших наук дані людству самим Христом і апостолами, і це все без видумок у вірі про нескінчені родоводи — 1 Тим. 1:3-4 — проголошується євангеликами ось уже близько 2,000 років. Невже це ще невідоме ієрархам міто-релігій, "бо коли вам годилось би бути учителями... знов треба, щоб вас учено перших початків словес Божих, і стались такими, котрим треба молока, а не твердої страви" Жид. 5:12. "бо закон даний нам, щоб привести нас до Христа, який — "закон заповідей, наукою, обернув у ніщо" — Єф. 2:11-15; Колос 2:13-23.

Через те ви цієї науки — науки Христової — і боїтесь дужче комунізму, коли заявляєте: "Хто бажає згодитись з нами в догматах православної віри, мусить у простоті, послухом, без будь-якого дослідження й цікавости, наслідувати і покоритися всьому, що визначено й ухвалено вселенськими соборами" (Прав, Віра, Вінніпег, ст. 23-24), тобто прийняти людські видумки. А чому не науку Христову, тільки догмати? Цілком ведмежа натура. Бо ці правди науки Христової скинуть з вас машкару зарозумілости, гордости, машкару ідолопоклонського блюзнірства, а народ винесе присуд загибелі цим міто-релігіям. Ми ж, євангелики, нічого вам власного не пропонуємо, ми лише кажемо словами самого Бога "прийдіть і розсудимось" бо ми голосимо те, що наказав сам Христос і тримаємось тільки Св. Письма. А жреці візантійсько-римської міто-релігії, уміло просунувши свою мітологію під покришку християнства, хочуть благовістя Христове перекрутити на свій лад. А тому ці дві міто-релігії подібні до двох сестер-суперниць, які гризуться за багатство батька свого.

Отже, панове ієрархи, коли ви бажаєте багатство науки Христової зберегти для українського народу, яка приведе тільки до об'єднання, то прийдіть і розсудимось.

А. Озимчак

Повідомлення

Можна набувати літературу, яку тільки оголошується в часописах УЄО, що її реалізується через Управу УЄО. Ціни на літературу подається при її оголошенні.

У мене є ще невипродані такі книжечки:

1. З. Бичинський: **Іван Гус** — 1 шил. 8 п.
2. М. Ковалінський: **Григорій Савич Сковорода** — 1 шил. 8 п.
3. В. Боровський: **Ще і ще про "віру батьків"** — 10 п.
4. В. Боровський: **Історія мойого визволення** — 3 шил. 6 п.
5. В. Боровський: **Теодосій Довгалюк** — 1 шил. 6 п.
6. Д. Галенда: **Що нам робити, щоб спастися?** — 3 ш. 6 п.
7. УЄО: **Звідки взялася і що то є євангельська віра** — 1 ш. 9 п.
8. УЄО: **Куди?** (Збірка оповідань) — 10 п.
9. Єв. Правда: **Збірник проповідей.**

Представник УЄО в Англії:

Mr. T. SELIGER,
10 Pool Street,
Bolton, Lanc's., England

Прикрий недогляд в "Новім Шляху"

В ч. 49 "Нового Шляху" на ст. 2 вміщено статтю С. Риндика "Ханаан і Україна". Ми стоїмо за свободу совісти не тільки для віруючих, але й для скиптиків і атеїстів. Ми не маємо нічого проти того, щоб вони висловлювали свої погляди при умові, що ті часописи, які містять їхні напади на вірування релігійних людей, давали б місце на відповідь цим нападам. При чім дискусія на ці теми повинна провадитись серйозно, без фіглярства чи зневажання релігійних поглядів противників, інакше такі напади обертаються на дешевеньку антирелігійну пропаганду. Цієї пропаганди люди вже так багато наслухались і вона так усім набридла, що подібні статті нікого не переконують — лише дискредитують часописи, що містять ці ніби "гумористично-саркастичні" [illegible] чіння.

Автор статті "Ханаан і Україна" одверто насміхається з християнського світогляду, який твердить, що Бог "Зробив з однієї крови ввесь рід чоловічий, щоб жили по всьому лиці землі, відграничивши наперед призначені часи і границі домування їх" (Діяння Ап. 17:26).

Він не бачить в подіях історії провідної руки Творця, а по-фіглярськи перекручуючи повищу глибоку концепцію, яка очевидно вище його розуміння, пише, що Бог наказав жидам знищити мешканців Палестини не тільки за те, що вони своїми беззаконнями заслужили на винищення, але і тому, що вони "не мешкали в шатрах" і займались хліборобством і т. д.

В цій статті є згадка і про "буржуазну верхівку" ханаанців, але про ханаанців автор статті згадує прихильно і з жалем. Закінчує свою статтю автор знову пародією на дійсну науку Святого Письма та пробує висміяти християнські вірування щодо Бога і стану українських справ. Звичайно, всі люди не можуть бути тактовними, ані стриманими. Багато людей пишуть такі речі, що їх писання заслуговують в першу чергу на увагу психіятрів, але ми дивуємося лише недоглядові редактора "Нового Шляху". Невже ж відповідальний редактор, читаючи цю "статтю", не міг похопити її несерйозности, фіглярства і образливости для віруючих? Аргументів в ній нема, але повно дешевеньких нападів невіруючого агітатора.

Листування редакції

"Шукачеві правди" з Гамільтону.— Редакція ніколи не містить анонімних статтів. Якщо дописувач не хоче підписуватись своїм іменем, то може підписатись яким хоче іменем, але конче мусить подати редакції своє правдиве прізвище й адресу. Це робиться для того, коли б інформації дописувача були неправдиві, то він сам би мав відповідати за них, а не редакція.

Катехізм

(Докінчення з стор. 3)

пера, мимо жахливих подій останньої війни, збереглися матриці цієї книжечки і їх можна вжити для передруку. Пан Шіпер повідомив про це Головну Управу УЄО і так ми стали перед можливістю дешевим коштом задовольнити ще одну важну нашу місійну потребу...

Всі наші брати й сестри, що живуть розкидані по світі, можуть набути цю золоту книжечку в Головній Управі УЄО в ціні 25 центів за примірник.

Всім тим, що живуть в країнах, з яких трудно переслати гроші, ми будемо раді післати цей катехізм безкоштовно, щоб не лишити їх тих благословень, що їх дає людині знання цієї книжечки.

Адреса Головної Управи Українського Євангельського Обєднання в Півн. Америці:
Ukrainian Evangelical Alliance of North America
1934 Florence Street,
Detroit 3, Michigan, U.S.A.

ВІДІЙШОВ ВІД НАС

6 травня 1958 р. Б., після тривалої тяжкої хвороби, у віці 66 років спочив у Бозі професор Олександр ПОПІВ, абсольвент Харківського університету, блискучий проповідник-благовісник, церковний публіцист-ідеолог, в минулому — професор високих шкіл в Україні.

Заслуги Небіжчика перед українською культурою й Церквою добре відомі в церковних і громадських колах, як в Україні, так і на еміграції.

ЯК КАТОЛИКИ ПОВОДЯТЬСЯ У СЕБЕ ДОМА

Мауро Беланді в Флоренції вирішив узяти цивільний шлюб. В Італії закон визнає подібні шлюби так само як і в Канаді. Добра річ попросити благословення Божого в усякій справі, тим більше, коли люди одружуються, але дійсність шлюбу не залежить від будь-якого релігійного обряду. Дійсність шлюбу залежить в першу чергу від взаємної згоди тих, що беруть шлюб. Шлюб також являє собою контракт і тому дотримування державних правил конче потрібне. Шлюб не є тайною в тім розумінню, в якім є тайною Господня Вечеря. Отже, участь і благословення церкви є побажаним, але не є необхідним, тому протестанти завжди обстоювали право на цивільний шлюб тих осіб, які того бажають.

Зовсім інший дух виявив католицький єпископ Фіорделі. Довідавшись про цивільний шлюб Беланді, він публічно назвав наложницею його жінку, та їх обох "публічними грішниками." Беланді цієї образи не стерпів і притягнув єпископа до суду. Перший раз в історії Італії суд наклав $673 кари на єпископа за "кримінальну образу".

Преса повідомляє, що з того Папа "впав у смуток" за образу церкви. Радіо з Ватикану жалує єпископа "Як невинну особу, що її покарано за виконання свого обов'язку."

Отже, римо-католицька ієрархія вважає, що це їх святе право лаяти і ображати публічно всіх тих, хто не виконує церковних приписів. Як бачимо, ера цього права кінчається для них і в Італії.

САМООБМАН

У світі існує багато проявів обману: зокрема в християнстві заіснував один великий обман, який у своїх наслідках приносить безліч плодів ганебних гріхів та злочинів. Загально дехто твердить, що коли людина визнає свої гріхи перед священиком або перед Богом, тоді Бог прощає не лише усі її гріхи, але одночасно прощає усі злочини й кривди, заподіяні іншим, а після смерти, таку людину безкарно впустить у своє вічне царство. Для підтвердження своєї віри, вони покликаються на повоження розбійника, котрому Христос сказав: "Сьогодні зо мною будеш в раю." Вони твердять, що Христос простив розбійникові всі його гріхи й злочини; та цього самого дня забрав його з Собою в рай. Отже, деякі люди з такою свідомістю без вагання наслідують розбійника, допускаються огидних злочинів з вірою, що вони в майбутньому протягом однієї хвилини зможуть покаятися та визнати свої гріхи перед священиком або перед Богом, а тоді ласкавий і милосердний Бог простить усі їхні гріхи та злочини. Такі мильні поняття ведуть багатьох на блудну дорогу. Проти цього треба рішуче протестувати, — це є облудна наука! Оця, власне, наука спричинилась багатьом до безлічі жахливих гріхів і злочинів, яких автор не всилі описати. Хтось скаже: "Таж написано, що Христос умер за всіх людей і за всі їхні гріхи!" Так, це є правда. Але Христос не умер за всі людські злочини, вчинені ближнім словом, або ділом. Коли б Христос умер за всі людські злочини, то в такому разі не було б потреби їх судити, ані карати.

Знову ж дехто покликається на Давида, на його гріх і злочин, доконаний на Урієві: Давид забрав жінку Урія, а його самого позбавив життя. Отже, стверджують, що цей гріх був Давидові прощений, бо так є написано: "І відказав Натан Давидові: "Й Господь прощає тобі гріх твій, ти не вмреш" — 2 Сам. 12:13. Цього свідчення ми не перечимо. Одначе у цій заяві справу представлено тільки однобічно. Було б великою несправедливістю твердити, що Бог простив йому гріх і відкликав кару за його злочин. Яку жахливу тривогу спричинив гріх у серці Давидовім це можна бачити зо слів його молитви (Псал. 51). Між іншим, там читаємо: "Тобі, одному згрішив я, і перед очима Твоїми я зле учинив." У його словах ми бачимо, що Давид одним вчинком вдіяв дві речі: Поперше, переступ Божої заповіди - це гріх супроти Бога, подруге, зло супроти Урія. Тому, що Давид покаявся і визнав свій гріх перед Богом з благанням простити його, то Бог простив йому переступ Своєї заповіди, але за зло, вчинене Урієві, він був караний ціле своє життя: наслідки його гріха перейшли навіть на його нащадків: "Оце ж не відойде навіки меч від дому твого за те, що зневажив еси Мене й одняв жону в Гетія Урії, щоб вона була тобі жінкою" — 2 Сам. 12:10. Це сумна трагедія, але правдива. Бог не вважає на особу. Він карає за несправедливість в третьому й четвертому роді, як про те написано: "І переходив Господь перед ним, і покликував: Господь! Господь! Бог, милосердний і ласкавий, нескорий на гнів і щедрий на милість і правду, що держить ласку про тисячі, прощає несправедливість, переступ і гріх, хоч ніколи не вважає безвинним винуватого, карає несправедливість батьківську на дітях і на дітях дітей, на третьому й на четвертому роді" — 2 Мойс. 34:6, 7. Тому не раз можна почути від декотрих людей: "Я, мабуть, терплю за гріх своїх предків." Хай усім буде відомо це, що як не в цьому житті, то судного дня за кожне пусте слово і за кожний найменший злочин буде виміряна справедлива кара — Мат. 12:36. Тому більше не обманюймо себе: "З Бога насміятись не можна, що бо чоловік сіє, те й жати буде" — Гал. 6:7. **П. Б.**

ЩО НАМ РОБИТИ, ЩОБ СПАСТИСЯ?

(Продовження з стор. 1)

тані Богом за спасителів упалого людства. Бог використовує їх для доручення Його послань, щоб покарати грішних людей, а не спасати їх. Наприклад, в 1 Кн. Мойсея написано:

"І вигнав (Бог) чоловіка. І поставив на востоці за садом Еденом херувимів з полум'яними голими мечами обертасами стерегти дорогу до дерева життя (в раю)." — 1 кн. Мойс. 3:23.

Знову в цій же книзі читаємо: "Промовили ж мужі до Лота: Чи є у тебе тут зяті або сини твої, або дочки твої? Або коли хто інший є у тебе в (цьому) городі, усіх виведи з міста цього! Бо ми погубимо це місто; бо знявся вгору лемент про нього перед Господом, і послав нас Господь вигубити його" — 1 кн. Мойс. 19:12-13.

В евангелії від Матвія Господь каже: "Пошле Син чоловічий ангелів своїх, і позбирають вони з царства Його все, що блазнить, і всіх, що чинять беззаконня, та й повкидають їх у вогняну піч: там буде плач і скреготіння зубів." — Єв. Мат. 13:41, 42.

Щождо святих, то це спасенний Божий народ. Вони спасені не в наслідок їх власних здібностей, а спасені Ісусом Христом через їх віру в Нього. Вони творять дві церкви: живі святі і померлі святі, або Церква на землі — воююча і Церква на небі — радіюча.

Живі святі — це ті, що спасені Ісусом Христом, і відроджені, себто від Бога народжені, силою святого Духа. Це ті, що вірують, покоряються, наслідують Господа, служать Йому і чинять волю Божу в їхньому щоденному житті.

Померлі святі — це ті, що жили на землі, вірували в Ісуса Христа, прийняли Його як свого Спасителя, слідували за Ним і служили Йому до кінця своєї земної подорожі, а коли померли, їх душі відійшли з небеса, щоб бути з їх Господом Спасителем навіки. Усі ті святі щасливі і благословенні від Бога. Про це ап. Петро переконливо сказав: "І нема ні в кому другому спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спасатися нам." — Діян. 4:12.

Що нам робити, щоб спастися?

(продовження із стор. 5)

Отже, ангели і святі не тільки не можуть спасти нас, але й не можуть бути нашими посередниками при троні Божому, бо Дух Святий через Слово Боже каже: "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос." — 1. Тим. 2:5.

5. Не спасають церковні обряди і церемонії

Є люди, які вважають, що релігійні обряди, церковні відправи та церемонії спасуть їх Це аж ніяк неможливе, бо Слово Боже каже: "Не з діл праведних, що ми робили, а по своїй милості Він спас нас." Тит. 3 5.

Ізраїльтяни, себто жиди, і погани, за часів життя нашого Господа на землі мали багато релігійних церемоній, так само як і ми маємо сьогодні, проте, ті церемонії не могли і не можуть спасти тих, що їх додержуються.

Про ті обряди і церемоніяльні служіння Бог через свого пророка Ісаїю каже так:

"Навіщо мені множество жертов ваших? — говорить Господь. — Я вже пересичений всепаліннями з баранів та товщем з годованого скоту; та й крові з назимків, і ягнат та козенят я не хочу. Як приходите, щоб явитись перед лицем моїм, то хто від вас вимагає, щоб (ви) топтали двори мої? Не носіть уже більше дарів надармо: палення кадила огидло мені; нових місяців і субот, та сходин святочних не можу стерпіти: беззаконність — поспіль із святкуванням. Новомісяччя ваші й свята ваші ненавидить душа моя: вони стали тягарем мені. Тяжко мені нести їх. І коли ви простягаєте руки ваші, то я відвертаю очі мої від вас, а як ви умножуєте молитви ваші, то я їх не чую, ваші бо руки повні крови." — Іс. 1:11-15.

Таке діялося колись, те саме діється і тепер. Деякі християнські обряди і способи щодо богослужень добрі й потрібні. Проте, ми повинні знати і пам'ятати, що в якому б поважному настрою їх люди не виконували, якби старанно вони не були уложені, то таки вони не можуть спасти нікого без віри в Ісуса Христа. Наприклад, хрещення потрібне і дуже важливе для християнина, проте, коли таке хрещення "Не приносить плод достойний покаяння." — Єв. Мат. 3:8, то воно буде гірше, ніж життя без хрещення.

Святе Причастя, себто Господня Вечеря, дуже важливе й потрібне для християнина, бо сам Господь установив його. Він сказав нам додержувати його та споживати "на Його спомин." Проте, споживання його не спасе нас, а навпаки, принесе "прокляття" тому, хто споживає його недостойно. Слово Боже каже: "Хто їстиме хліб цей і питиме чашу Господню недостойно, винен буде тіла і крови Господньої." — 1 Кор. 11:29.

Членство в християнській церкві конечне, бо в той спосіб християнин може з'єднатися з "кошарою" Христовою — Ів. 10:16. Але саме членство не спасе нас. Юда Іскаріотський був членом, себто належав до складу дванадцятьох Христових апостолів, але членська приналежність не спасла його.

Повторюю: деякі з вищесказаних релігійних зобов'язань, чинів, служінь, обрядів потрібні й дуже важливі. Але разом із тим ми маємо пам'ятати, що вони нікого не спасають. Вони були встановлені не для спасіння людей, а для того, щоб були виконувані й додержувані на славу Божу і духового зростання тих, що вже спасені.

Господь сказав: "Я — двері: мною коли хто ввійде, — спасеться," — Ів. 10:9. І далі: "Я дорога й правда, і життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки мною." — Єв. Ів. 14:6.

Г справді, дорогий читачу, ти, і я, повинні знати і пам'ятати, що всі ми потребуємо спасіння. Не знаючи того, ми не зможемо та й не схочемо ані шукати, ані одержати спасіння.

Ми повинні знати також — повторюю, — що ми цілком не зможемо спасти самих себе нашими добрими ділами і навіть найкращими вчинками, ні з допомогою матеріяльних і людських посередництв, ні обрядами і церемоніями, ні найбільшими святими і ангелами. Ми повинні цілком здатися на ласку Бога, на Нього Єдиного щодо нашого спасіння, а одержати те спасіння нашою вірою в Господа і Спаса Ісуса Христа.

ПОКАЯТИСЯ В НАШИХ ГРІХАХ

Усвідомивши, що ми грішні, що ми простуємо у погибель вічну, тоді найважніше, що ми повинні зробити, — це покаятися і висповідатися перед Богом у наших гріхах, бо без покаяння немає спасіння.

Зупиняючись над покаянням, вважаю за доцільне поділити це дослідження на п'ять окремих розділів і відповідно їх обгрунтувати, а саме:

1. Що таке покаяння?

Про покаяння ми маємо багато означень, проте найкращі з них такі:

Покаяння це зміна в думанні, в світогляді, в діянні і в житті, себто навернення від гріха до Бога.

Покаяння це залишення грішних вчинків з переконання, що вони ображають Бога.

Покаяння це визнання гріхів перед Богом, зречення їх, відвернення від грішного життя і навернення до Бога.

Покаятися це зненавидіти гріхи, відцуратися від них і звернутися до Бога і, таким чином, покласти початок виконанню волі Божої.

Звичайно, недосить висповідатися в своїх гріхах перед Богом і жалувати, що їх поповнено перед Ним, як Юда жалував; недосить і покинути грішне життя, як зробили це всі ті, що повмирали; недосить проливати сльози над тим, що живемо грішним життям, як це роблять ув'язнені злочинці. В додаток до всього каяття і жалю ми повинні повернутися в напрямі неба, до Бога до виконання Його волі, як зробили всі ті, що були справжніми Христовими послідовниками.

2. Потреба покаяння

Ми потребуємо повсякчас каятися, бо:

а) ми всі перебуваємо під прокляттям за гріхи наші, оскільки ми згрішили, особисто і громадно, і раз-у-раз поповняємо гріхи. Слово Боже каже: "Нема праведного нікого." — Рим. 3:10.

б) Бог вимагає покаяння від нас. Він каже: "Обмийтесь, станьте чистими: відкиньте далеко ледачі вчинки ваші спеpед очей моїх; перестаньте чинити зло;

"Навчіться чинити добро; шукайте правди, рятуйте придавленого, обороняйте сироту, заступіться за вдову;

"А тоді прийдіть — і розсудимось, — говорить Господь. —Коли б гріхи ваші були, як багряниця, — я, мов сніг убілю; коли б, як кармазин, були червоні, — обмию їх як вовну." — Іс. 1:16-18.

"Так говорить Господь Бог: Наверніться і покиньте ідоли свої і відверніть лице своє від усіх гидот ваших." — Єзек. 14:6.

"Покайтеся ж і відверніться від усіх проступків ваших, щоб безбожність не була вам спотиканням." — Єзек. 18:30.

"Так певно, як я живу, говорить Господь Бог, не бажаю я смерти грішникові, а того, щоб він звернув із свого шляху та й залишився живим. Зверніть, зверніть з вашого ледачого шляху; пощо вам умирати, доме Ізраїля?" — Єзек. 33:11.

"З того часу почав Ісус проповідувати і глаголати: Покайтеся, наблизилось царство небесне." — Єв. Мат. 4:17.

"Сповнився час, і наблизилося Царство Боже. Покайтесь і віруйте в Євангеліє." — Єв. Мар. 1:15.

"Глаголю вам, що оттак радість буде на небі над одним грішником, що кається, більша ніж над дев'ятдесят і дев'ятьма праведниками, котрим не треба покаяння." — Єв. Лук. 15.7

"І так треба було . . . і проповідуватись в ім'я Його покаянню і відпущенню гріхів між усіма народами, почавши від Єрусалиму." — Єв. Лук. 24:47.

"Петро ж рече до них: Покайтеся, і нехай охреститься кожний з вас в ім'я Ісуса Христа на залишення гріхів, і приймете дар Святого Духа." - Діян. 2:38.

"Покайтеся ж і наверніться, щоб очистилися ви від гріхів ваших, як прийде час покріплення від лиця Господнього." — Діян. 3:19.

"Я (ап. Павло) не противився небесному видінню, а найперш у Дамаску і в Єрусалимі і по всій землі Юдейській та й поганам проповідував, щоб покаялися і обернулися до Бога, роблячи діла, достойні покаяння." — Діян. 26:19, 20.

Ці і багато інших тверджень з Святого Письма підтверджують, що Бог вимагає від нас покаяння.

в) Бог не залишить гріха не покараним. Його присуд такий: "Та душа (людина), що грішить та й вмерти мусить." Ез. 18:20. Та смерть — це не тільки тілесна смерть, а й духові страждання у майбутніх муках.

Ми знаємо, що ми всі згрішили і тому повинні зазнати справедливої кари. Але ми маємо радісну втіху, яка полягає в тому, що між нами є такі, які покарані не будуть. Це ті, що каються і вірують в Ісуса Христа та приймають Його як свого Спасителя.

Слово Боже каже, що Ісус—

це "Агнець Божий, який бере на себе гріхи світу" — Єв. Ів. 1:29. Тому Він став примиренням за наші гріхи, страждав, був покараний і вмер за гріхи всього людства. Проте, тільки ті з нас скористають з того спасіння, що каються та приймають Ісуса Христа за свого особистого Спасителя. З Христових страждань ми бачимо, що Божа справедливість точна, коли Бог не пожалував навіть свого "единородного Сина," коли Той пожертвував собою ради спасіння своїх людей. Чому це так? Тому, що Божа справедливість вимагає того, щоб кожний гріх був покараний. (Далі буде)

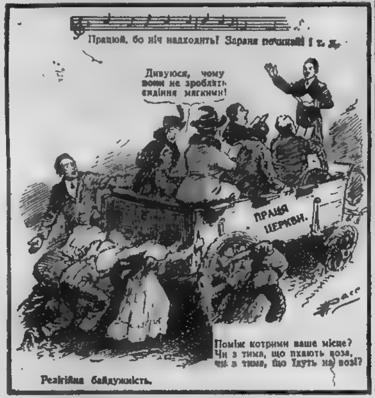

Релігійна байдужість.

Від кого залежить спасіння: від Бога, чи від людей?

Усі люди в гріхах, з яких ніхто не може сам себе вивазволити. Це діло спасіння — визволення людей від їхніх гріхів, Бог доручив Своєму Синові, як про те Він заявив через ангола Йосипові: "І вона вродить Сина, ти ж даси Йому ймення Ісус, бо спасе Він людей Своїх від їх гріхів". Пізніше наш Спаситель сказав: "По правді, по правді кажу вам, що кожен, хто чинить гріх, той невільник гріха. Коли Син, отже, визволить вас, то справді ви будете вільні" (Іван 8:34, 36). Декотрі кажуть, що Бог хоче усіх грішників спасти, але вони цього не хочуть. Тому за відкинення спасіння вони навіки загинуть. Це тільки людські думки, а не Божі. Постає питання: чи в'язень може розірвати свої кайдани і вийти на волю? Чи мертва людина в гробі може хотіти спасіння і воскресіння з мертвих? Такими духово-мертвими, наче в гробах, усі ми були. Бо ми мали очі, а не бачили, мали уші — і не чули і серця мали, якими не могли розуміти (Мат. 13:13-15). Написано: "І вас, що були мертві в гріхах та в необрізанні вашого тіла, Він оживив разом із Ним, простивши усі гріхи" (Кол. 2:13). "Бо на те й мертвим звіщувано Євангелію, щоб вони прийняли суд по-людському тілом, але жили по Бозі духом" (1 Пет. 4:6). Христос сказав до одного юнака: "Йди за Мною, й зостав мертвим ховати мерців своїх" (Мат. 8:22). Мойсей знав про цей смертний стан, в якому всі грішні люди перебувають, коли писав наступні слова: "Тільки Господь не дав вам серця, щоб пізнати, і очей, щоб бачити, і ушей, щоб чути, аж до сього дня" (5. Мойс. 29:4). Ось тому оживлення гріхово-мертвих та спасіння їх з гріхів, від початку до кінця, як далі побачимо, залежить не від людей, а від Бога. Доказом цього є наступні слова: "Отож, не залежить від того, хто хоче, ні від того, хто біжить, але від Бога, що милує. Я певний того, що Той, хто в вас розпочав добре діло, виконає його аж до дня Христа Ісуса" (Рим. 9:16; Фил. 1:6).

Декотрі знову твердять, що Бог "не хоче насилувати вільну волю людини, ані змушувати її до навернення". А чи усі люди з роду добровільно стали грішниками? Чи великий гонитель Ісуса Христа — Савло, який руйнував Його церкву, добровільно прийняв Христа? А таких Савлів є багато. Усі люди мимо своєї волі породились грішними та невільниками сатани. Духово-мертва людина є невільником гріха й смерти. Крім того, усі невідроджені й неоживлені перебувають під владою бога віку цього — сатани, який в них і почерез них діє, і тому вони природно схильні думати та виконувати хотіння отця свого диявола (Іван 8:44; 1 Ів. 3:10; Д. Ап. 26:18; Єф. 2:2). Декотрі визнають, що "Бог ніколи не помилує впертих, жорстоких, зухвалих, невіруючих та ненавернених грішників, тих, що не бажають того помилування". Це твердження є суперечливе. Бо Бог якраз милує, оживляє й спасає огидних, жорстоких, непокірних, ненавернених, духово-мертвих, як про те ясно написано: "Бо колись були й ми нерозсудні, непокірні, зведені, служили різним пожадливостям та розкошам, жили в злобі та в заздрощах, бридкими були, ненавиділи один одного. А коли появилась була доброта та ласкавість Спасителя нашого Бога, Він нас спас не із діл справедливости, що ми їх учинили були, а з Свого милосердя через купіль відроджження й оновлення Духа Святого" (Тит. 3:3-5). "Отже, не залежить це ні від того, хто хоче, ні від того, хто біжить, але від Бога, що милує. Отож, кого хоче — Він милує, й кого хоче — ожорсточує" (Рим. 9:16, 18). Ось тому це мильне навчання, що спасіння головно залежить від людей, — перед Світлом правди Божої зникає, як ніч перед сходом сонця.

Між першим і другим приходом Христа у доморядництві Божої ласки, Бог кого хоче оживлює та відроджує до нового життя в Христі. Це відноситься тільки до осіб наперед призначених для спасіння, або до вибранців у Христі перед заложенням світу (Рим. :29; 30; Єф. 1:14). Христос сказав: "Бо як мертвих Отець воскрешає й оживлює, так і Син, кого хоче, оживлює" (Іван 5:21). "Отже, не залежить це ні від того, хто хоче, ні від того, хто біжить, але від Бога, що милує" (Рим. 9:16). "Що не від крови, ні від хотіння тілесного, ні від хотіння мужеського, а від Бога родилися" (Іван 1:13). Ось тому на підставі цих свідоцтв виходить, що хотіння духово-мертвої людини в цьому ділі відродження та спасіння є зовсім виключене.

Апостол Павло писав: "Бо ми — Його твориво, створені в Христі Ісусі на добрі діла, які Бог наперед приготовив, щоб ми в них проживали" (Єф. 2:10). З того виходить, що після Божого акту — відродження, чи започаткування у духово-мертвої людини новотвору, то відтоді така людина за ласкою Божого Духа є спроможна у своїм дусі та в правді виявляти навіть на зовні добрі діла. В ділі Божого новотвору в дусі чоловічому сходить оживляюче Світло, віра, надія, дух-любови, сили, та здорового розуму (2 Кор. 4:6, 2 Тим. 1:7). Тоді розуміється, за ласкою Божого Духа, людина дістає спромогу покаяння — змінити напрям свого грішного життя: від темряви до Світлости, а від влади сатани до Бога (2 Тим. 2:25, 26; Д. Ап. 5:31). "Без Мене НІЧОГО чинити не можете ви" — сказав Христос.

Навіть здібність добре думати залежить не від людини, а від Бога. "Не тому, що ми здібні помислити щось з себе, як від себе, але наша здібність від Бога" (2 Кор. 3:5). Коли Бог звільняє людину від її гріхів і з-під влади сатани, тоді переносить її під Свою владу та заразом чинить підвладну Христові (Кол. 1:3; 1 Кор. 7:22). При тім слід усвідомити собі те, що Ісус Христос був підвладний волі Божій і завжди чинив тільки волю Свого Отця (Івна 6:38; 14:10). Що-ж до виконування волі Божої через дітей Божих, то в цьому напрямку Бог дає їм силу та змогу думати, а також добре хотіння, як про те писав ап. Павло: "Бо то Бог викликає в вас і хотіння, і чин за доброю волею Своєю" (Фил. 2:13; 2 Кор. 3:5). Навіть воля сатани є обмежена, як це ясно бачимо у випадку Йова 2:6. Отже, ніхто зовсім не є вільним, крім одного Бога Отця (Ісая 46:10; Єф. 1:10).

Від першого до другого приходу Ісуса Христа, як нав-

(Продовження на стор. 8)

Спасіння від Бога

(Докінчення з стор. 7)

чав ап. Павло, Бог спасає тільки наперед призначених людей (Рим. 8:29, 30). Це справді є велика Божа ласка, яку Він виявив Своїм дітям в останніх часах. Понадто, гідне уваги є й те, що перемога над гріхами й смертю дається спасенним зовсім даром. "Але в цьому всьому ми перемагаємо ТИМ, ХТО нас полюбив" (Рим. 8:37). "А Богові дяка, що Він Господом нашим Ісусом Христом ПЕРЕМОГУ нам ДАВ" (1 Кор. 15:37). Зрештою приходимо до ось якого висновку, що спасіння спершу церкви Христової, — членів Христового тіла, буде ділом нашого Любячого Отця, — через Господа нашого Ісуса Христа (1 Тим. 2:3-6; Рим. 11:32). Амінь.

П. Б.

ANGELS IN THE CHOIR

By Anita Miller

"We need more young people to sing in the choir," Rev. Johnson said Sunday morning during announcements. "Anyone wishing to serve God in this manner come to choir practice on Thursday evening at 8 o'clock. Mr. Carl Willoby conducts and I am sure it will be a great source of satisfaction to you."

"Wish I could join up," Danny Bishop said to Nancy Collins on the front row. "But I don't know whether I can sing or not."

"Of course you can," Nancy answered. "I will if you will," she offered, "and we will find out for ourselves."

But Danny had many doubts. One, he wasn't supposed to go out week nights. But he could recite and spell, and work in a grocery store. And if he tried real hard, he could learn to sing, too, he concluded.

"What do you say?" Nancy said nudging his arm. "Shall we or not?"

"I'll try," Danny promised. "I'll try real hard."

"Okay. I'll meet you here Thursday evening," Nancy said. "Be sure to come."

But Danny doubted very much if he could. Ever since he came to Hamilton City after running away from his uncle with whom he lived, he had worked for Mr. Webber who owned a market, after school hours. He made enough to buy books, clothes and pay for his keep.

Mr. Webber had been good to him: had paid him well and let him have room and board. The only thing that troubled Danny, was Mr. Webber never went to church or read the Bible or even mentioned being a Christian. Danny hated to bring up the subject because he respected the man so much.

It seemed the week would never get around to Thursday evening. And Danny shook with fear when he thought of asking Mr. Webber to let him attend choir practice, because Mr. Webber had made it quite clear he didn't approve of Danny going out week evenings.

It hadn't been hard to do, because Danny wanted to make good grades. Just once he had wanted to go out. When the basketball team was organized and he was asked to join. But Mr. Webber was firm. "An agreement is an agreement," he said.

But choir practice was different, Danny thought. He hoped to be able to make Mr. Webber think so too, but he trembled when he remembered the man didn't seem to be religious.

Singing in the choir was something next to heaven. All the men, women, boys and girls wore the beautiful robes with the stiff white collars and looked just like angels. Danny's heart ached with longing to sing in the choir and serve God.

Except for a neighbor woman coming in to clean the house and cook the evening meal, Danny and Mr. Webber did the rest. Mr. Webber had been a widower for many years. "Good to have you here, Sonny," Mr. Webber said the first month. "Gets pretty lonely around here at times."

"Good of you to take me in," Danny said. "You treat me like a son."

"That's the way I'm beginning to feel about you, Sonny," Mr. Webber answered. "Mamma and I always wanted a son, but she wasn't well . . ." he blinked away his tears

"I'm sorry, Sir," Danny said.

"Are you sure you did right in leaving your uncle?"

"Yes, sir," Danny said.

'Good boy," Mr. Webber said.

And everything was fine, except, Danny just *had* to go to choir practice. Tuesday night, Wednesday and then came Thursday evening. During supper Danny tried to get up the courage to ask permission to go out, but a big lump got in his throat.

"Anything on your mind, Sonny?" Mr. Webber finally asked.

"Yes, sir," Danny said boldly. "I want to attend choir practice tonight."

"Choir practice?"

"Yes, sir," Danny said. "At the church."

"Danny, I'm disappointed in you," Mr. Webber said, his face flushing. "I thought it was understood and settled that you were not to go out during the week."

"Sorry, sir," Danny said. "But they need more young people to sing in the choir."

"You go for that church business in a big way, don't you, boy?"

"Yes, I do," Danny said.

"You're young," Mr. Webber remarked. "When you're as old as I am you'll find out that it is a big sham."

"Why, Mr. Webber," Danny gasped. "A smart man like you saying such a thing!"

"You'll find out," Mr. Webber said angrily. "You go to church on Sunday, don't you? Well, that is enough!"

Mr. Webber went off to bed and Danny went to his own room but he couldn't go to sleep. He kept thinking about choir practice. Seven-thirty. If he hurried he could make it yet. He changed his clothes and tip-toed down the hall to the front door and hastened outside

The street was dark, but Danny ran all the way. Soon he was seated among the others.

"Glad you joined us, Danny," Mr. Willoby said. "You have a good voice."

Danny's heart leaped with joy He had been right to come after all. Serving God was different from doing other things like playing ball and going to picture shows

Nancy Bates came over to sit beside him. "I thought you said you couldn't sing, Danny," she teased. "Why, you're good!"

But Danny's mind had gone back to Mr. Webber, at home alone, thinking he was in his own room. He had disobeyed the older man who thought of him as a son . . .

"I must go," he said rising. "I . . ."

He looked up and saw Mr. Webber coming down the church aisle, his face a white mask. Danny's heart climbed up in his throat and his legs trembled so that he could hardly stand. He hoped Mr. Webber wouldn't make a scene there before everyone.

Mr. Webber stopped and waited until Danny reached him up that long aisle and said nothing until they were outside.

"I'm sorry . . . I . . . disobeyed you, Mr. Webber," Danny stammered, "I did wrong . . . but I just had to come to choir practice. I hoped that you'd understand that serving God is very important to me."

"I see," the older man said quietly. "I was very worried and came to look for you."

"I'm sorry . . ."

Mr. Webber paused, gasped for breath and slumped to the sidewalk.

"Mr. Webber," Danny shouted. "What's wrong?"

And when the older man didn't answer, Danny rushed back into the church for help. The srticken man was carried inside and an ambulance called. "He's a good man," Mr. Willoby said. "But he stopped coming to church long ago."

Nearly a week later Danny was allowed in to see Mr. Webber. The man had suffered a heart attack.

"Glad to see you, Boy," Mr. Webber said. "Sorry I was such an old crab . . ."

"I'm the one to be sorry," Danny said contritely. "If I hadn't worried you, this might not have happened."

"No one can blame the other," the doctor said. "This man has worked too hard. Now he must take it easy for a spell."

"And I'll do the work," Danny said eagerly. "We've kept the store open—Mr. Willoby and the others in the choir and me!"

"Thanks, Danny," Mr. Webber murmured. "Dont ever leave me, boy," he implored.

"Sure, Mr. Webber," Danny said with surprise "If you still want me around after the way I acted."

"I want you around," the man said. "When I found you gone the other night I knew it would be too lonely without you. I want you to take the place of a son I never had. When Mamma left me, I felt that God had forsaken me, too, and even tried to believe there was no God! How wrong I've been!"

"Then," Danny began. "Would it be hoping for too much, if perhaps you'd like to join the choir and serve God with the rest of us . . . maybe?"

Mr. Webber smiled wanly. "I couldn't carry a tune in a bushel basket," he said. "But I'll attend church with you. How's that?"

"Just wonderful," Danny said. He could just see himself singing in the choir with the others who looked exactly like angels straight from heaven!

—Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 9. Торонто, Онт. Вересень 1958 September Toronto, Ont.

Подиву гідні речі благовістя

Нема нічого незвичайного в тім, що ми знаходимо в благовістю багато подиву гідних речей. Саме існування благовістя є найдивніша річ за всі інші, які тільки можна собі уявити. Бог міг залишити зрадливе і переступне людство на його власну долю, так як Він залишив ангелів, що збунтувались. Це було б лише справедливо. Але замість цього Бог робить незвичайні речі. Він посилає Сина свого в світ. Одвічний безсмертний Дух зодягається в тіло. Терпить знущання і смерть. Скривджений зазнає кари. Суддя бере на себе провину підсудного, Бог бере на себе провини людства. Факти подвигу гідної ласки Божої перевищують усяку уяву людську і всі чуда.

Тому ніхто не повинен мати сумніву щодо благовістя лише тому, що воно здається дивним

Ніщо так не перешкоджає всякому знанню і пізнанню правди як упередження. Людська раса знала б куди більше наукових фактів, коли б науковці не були так догматично захоплені своїми теоріями. Мета теорії лише помічна в пошукуванню фактів і коли приймається погляд, що факти суперечать теорії, то тим гірше для фактів — тоді кінчається правдиве наукове знання. Упередження являє собою камінь спотикання на шляху всякого поступу.

Так теорії обертаються в непорушні догми і горе тому науковцеві, якій насмілиться висловлювати думки протилежні пануючій науковій догмі. Ніякі факти і аргументи не врятують його від дискредитації.

Подібні речі діються і на релігійнім полі. Багато людей, діставши в спадщину разом з різними речами і якісь релігійні переконання, відмовляються думати, досліджувати ці питання. Справа для них вирішена раз і назавжди. Саме Слово Боже в цім випадку для них не є вирішальним. Такі люди занлющують очі і відмовляються дивитися, тому вони не можуть пізнати правди.

Вони наперед вирішили, яка має бути дорога спасіння і якщо хтось каже інакше, то не розваживши справи, вони відразу починають гніватись, тоді як мудрим наставленням було б благання до Бога, щоб Він навчив своєї правди.

Те, що річ здається нам незвичайною, ще не є доказом, що вона є неправдива. Коли б нашим прадідам хтось розповів би про аероплани, електрику, підводні човни, атомові бомби, то вони цьому не повірили б. Ще не так давно оповідання Жюля Верна "80 тисяч міль під водою" всі читали, як цікаву вигадку, але ось нещедавно газети принесли повідомлення, що атомовий підводний човен проплив від Берінгової протоки до Ісляндії попід кригою північного бігуна.

Отже, якщо ми маємо до діла з речами більш незвичайними ніж явища природи і людські винаходи, то ми не повинні відкидати їх лише тому, що вони нам здаються незвичайними. Є багато речей, які певним людям можуть здаватись неймовірними, а все ж вони являють собою правдиві факти.

Один місіонер в Африці оповідав муринам про те, що зимою вода в европейських річках стає твердою і що по ній можна ходити. Багатьом речам, про які місіонер оповідав мурини вірили, але цьому вже відмовились вірити, думаючи, що місіонер вигадує. Тоді він при нагоді, повертаючись на відпочинок додому, взяв із собою одного з муринів і той сам переконався, що дійсно зимою вода в річках замерзає, стає твердою і по ній можна ходити. Отже, коли мурин повернувся назад до своїх земляків, то він розповів їм багато чудесних речей, декотрі він перебільшив, і земляки його все приймали, але коли він їм почав оповідати, що зимою в Европі з неба падає як пір'я замерзла вода, та що вода зимою дійсно стає твердою і по річці можна ходити, то всі оголосили його брехуном. Чи не в такому ж становищі перебуває багато людей, яким благовістя здається задивним і які відмовляються його прийняти, бо воно не є в згоді з їхніми переконаннями, що вони наслідували від діда й прадіда. Лихо в тім, що ми пробуємо міряти Бога своєю мірою, тоді як Бог проголошує "Мої мислі — це не ваші мислі, та й ваші дороги — не мої дороги, говорить Господь."

Роздумуючи над незвичайністю благовістя, ми повинні бути подвійно обережні, бо багато було в минулім таких, які зробили фатальну помилку в цім самім питанні.

Жиди, які жили за часів Христа, мали нагоду слухати проповідника найкращого за всі часи людства, але вони не зрозуміли Його. Це було не тому, що Його наука не була ясна, бо "Ніколи не говорив чоловік, як цей чоловік" і все ж вони не зрозуміли Його, Навіть Його власні учні, апостоли, аж поки їхній розум не був освітлений Духом Божим, не розуміли науки Христової. Чи є що дивне в тому, що багато людей в світі не розуміють в наші дні благовістя, хоч і певні себе, що вони мають найкращу прабатьківську релігію.

Декотрі з жидів, які чули Христа, були талановиті і високо освічені люди. Коли одному з них Христос сказав: "Мусите народитись звиш" той приняв це твердження дослівно, цілком не зрозумівши слів Христових.

Отже, людина може бути великим науковцем, філософом, закінчити багато вищих шкіл і понаписувати цілі бібліотеки книжок, які світ вважатиме за дуже мудрі, і все ж така людина може не зрозуміти правдивого навчання благовістя. Це спостереження засноване на факті: "Спогляньте на покликання ваше . . . небагато премудрих по тілу, небагато сильних . . . вибрав Бог".

Бог навчає немовлят, але лишає "мудрим" гордитися своєю мудрістю. Мудреці зі Сходу, які шукали Христа, досить наблукались поки прийшли до Нього, навіть не зважаючи на те, що вони мали провідну зорю, яка вела їх, але тому незнані бідні пастухи близько Вифлеєму без зорі негайно знайшли Його. Оцей сумний досвід інших повинен багатьом, що мають сумніви, піддати думку, що, можливо, й вони помиляються в своїх міркуваннях про евангелію і що цілком на місці було б для них переглянути свої позиції та знову перестудіювати науку Святого Письма.

В благовістю є дійсно речі і навчання, які здаються незвичайно подиву гідними. В оповідані, з якого ми взяли наш текст, чудом було те, що Ісус Христос мав до діла з людиною, яка була так безнадійно спаралізована, що не могла сама приповзти до Христа, а четверо людей принесли цю людину до Спасителя. Той чоловік був цілком безрадний і не мав в собі жодної сили. Все, що він міг робити, то це лежати на ліжку, де його поклали приятелі.

Благовістя проголошує кожну людину нездатною зробити щось доброго своєю силою Благовістя представляє людину не тільки спаралізованою, але й мертвою. Благовістя промовляє до мертвих. Як може мертвий повернути собі життя? Це є річ цілком неможлива. Сила, що спасає людей, не перебуває в грішникові, але походить цілком від Бога. Отже, кожна людина є мертва, загублена і знищена. Благовістя не каже людині, що вона може зробити, але каже про те, що Бог робить для неї. Це є дивна річ, що благовістя представляє людину в такім безнадійнім стані, але це є незаперечний факт.

Таким самим подиву гідним фактом є навчання благовістя, що Бог наказує людям робити те, чого вони самі зробити не можуть, бо Христос каже спаралізованому: "Устань і візьми постіль твою і йди." Спаралі-

(Продовження на стор. 2)

ПОДИВУ ГІДНІ РЕЧІ БЛАГОВІСТЯ

(Докінчення з стор. 1)

зований не міг устати, не міг взяти постелі і йти, і все ж Христос наказав йому це все робити. Це є одна з дивних речей дороги спасіння.

Благовістя каже людині з сухою рукою: "Простягни руку твою." Це є не логічно, дехто скаже, і все ж евангелія наказує це людям. Ось поле засіяне сухими кістяками. Довгі роки сонце сушало їх, дощ обмивав і зима холодила. Що можна зробити з цими сухими кістяками? Проте, якщо Бог покличе ці кістяки до життя, — вони оживуть. Це є благовістя. Ось ми чуємо голос пророка: "Ви кістяки сухі вислухайте слово Господнє". Пророк дуже добре знав, що кістяки не мали життя в собі, але він знав також, що на слово Господнє ці кістяки зодягнуться тілом і оживуть. Так і в наші дні всі, що проповідують благовістя, наказують іменем Господнім: "Покайтесь і віруйте евангелії" Це є підстава нашої певности, коли ми проголошуємо: "Віруй в Господа Ісуса Христа і спасешся."

Благовістя наказує людям вірувати, хоч вони є мертві в гріхах і провинах своїх. Це є дивне, кажуть люди, і незрозуміле. Так, це є дивна річ, але наскрізь правдива. Лише коли Господь ввійде в серце людини, тільки тоді людина зрозуміє цей наказ благовістя.

Другою чудесною річчю благовістя є той факт, що коли евангелія наказує мертвій і нездатній людині зробити те, чого вона не може зробити, вона виконує цей наказ. І це є дивна річ. В ім'я Ісуса Христа ми кажемо духово спаралізованій людині: "Візьми постіль твою і йди", і вона бере постіль свою і йде. Бо з Словом Божим в мертву людину входить Сила Духа Божого, яка дає силу мертвим і спаралізованим вставати і йти.

Ще більш незвичайною річчю був факт, що спаралізована людина була зцілена негайно. Звичайно людина видужує поволі. Але цій людині Христос сказав "устань" і спаралізований устав здоровий. Грішник чує благовістя і, увірувавши, в той самий час стає цілком прощеним і зціленим з своїх провин. Бог каже постань світло і в душі грішника постає Божествене світло Христа, яке приносить йому мир, прощення і радість. Ці речі зістануться дивними і незрозумілими кожному, аж поки людина не переживе їх сама. Тоді їй стане все ясним.

Другою незвичайною річчю було те, що Христос зцілив паралітика без усяких обрядів і церемоній. Нормальним способом зцілення чи очищення паралітика було б, насамперед покликати священика, принести олії і води, або принести відповідну жертву і відтак перейти цілий шерег різних церемоній. Багато вірили в ті часи, та й чимало вірять в наші дні, що всі ці церемонії, обряди і таке інше якимись способом могли б в якихсь випадках поліпшити здоров'я хорого. Не так робив Христос.

Не було виконано при зціленні ані однієї найменшої церемонії. Христос казав: "Устань, візьми постіль твою і йди" це все. Спаралізований, хоч і не міг цього зробити, але повірив Христові, встав, узяв постіль і пішов. Це є весь плян спасіння. Людина вірує і відтак чинить по цій вірі. Спасіння від гріха і смерти нічого не має спільного з церемоніями. Віруй і живи — це єдиний наказ благовістя. Так спаралізований дістав назад повне здоров'я. Всі, хто вірять в Христа, є прощенні не частинно, але цілком і невідкличнo. Зцілення спаралізованого було наочне. Всі бачили, що перед тим він був зовсім без сили, потім люди побачили, що він не тільки встав сам, але взяв постіль на плечі та й пішов. Не було жодного сумніву, що він цілковито визволився від слабости. Коли людина увірує в Христа, не буде ніякого сумніву, що ця людина дійсно вірить, це буде видно з життя людини. Так п'яниця стає тверезою людиною в Христі Ісусі, а розпусник чистою людиною. Ті, що клянуться, набувають сили стримувати свій гнів і язика, самолюбні люди стають жертвенними, а сварливі тихими.

Правдива релігія не є якимись заспокоючими пілюлями, в той самий час як людина продовжує жити в грісі. Христос прийшов у світ спасти людину від її гріхів в першу чергу. Не для того, щоб людина жила в огні, без опечення, але щоб вихопити людину з огню гріха цілковито.

Це все дивні речі, але той факт, що вони дивні, неповинен бути підставою для нашої впертости. Коли ж ми переконаємось в їхній правдивості, то повинні прославити Бога. Якщо б людина спасала сама себе своїми ділами, то тоді вся хвала належала б їй, але тому, що в дійсності спасіння і прощення є ласкою, даром Божим, то вся слава належить Богові.

Чи є ритуалізм християнством?

"Ввійшов я до притвору і з переструху спинився. Мене перестрашило якесь препогане чудо-диво, намальоване на триаршинній округлій дошці. Спочатку я думав, що це індійський Ману чи Вишну заблукав до християнського капища, поласувати ладану та оливки". "Де християни? Де безплатна ідея доброї чистоти? Скорше в шинку ніж у цих зогиджених капищах" . . . "Зайшов я до собору (катедри) послухати архирейських півчих. Дивно, чи це з непривички, чи так воно й есть — певніше — але в архирейській службі з усією її обстановою і взагалі в декорації показалось мені щось тібетське або японське. І при цій маріонетковій комедії читається Євангеліє. — Найпоганіший контраст!" (Т. Шевченко "Щоденник" 1857).

На перший погляд, особливо для православних і католиків, це є досить жорстокі слова, але коли порівняти їх з Св. Письмом і дослідами сучасної науки, то ці дві релігії дійсно суперечать не тільки одна одній, а й цілком біблійній історії. Біблійна історія сягає давно минулих віків, вона розкриває великі таємниці, вона розказує про початок і кінець сотворення людства, а її автори були надхненні самим Богом Творцем. А тому відкинути Св. Письмо і підкоритись догмам православія чи католицизму, як до цього заклинкають вони в своїх книгах, чи це не було б безглуздям, самообманом, ідолопоклонством і зневагою самого Бога Творця. Бо ж догми написали звичайні люди. Прикладів до цього є дуже багато в їхній писанині. Ось хоч би такий:—"однаково: чи від Писання навчатися, чи від церкви . . . а церква, подібно Божественному Писанню, непогрішима і завжди важлива". Ця догма, як рідна сестра римській догмі про непомильність папи, пригадує науку брагманізму, бо як там Брагмант — півбожественна кляса, — якій мають всі поклонятися, так і в цих релігіях попівство доводить свою непомильну і півбожеську вищість, хоч Св Письмо каже: "усі ж ви брати" (Мат. 23:8), а тому "не на особу дивиться Бог, а в кожному народі, хто боїться Його, і робить правду, приємний Йому," (Діян. 10:34-35) "бо всі згрішили і позбавлені слави Божої" (Рим. 3:10), і "як не так говорять, як там сказано, нема в їх правди" (Іс. 8:20; Гал. 1:8). А ці догми ясно свідкують про мильність цих релігій.

З писань цих релігій видно, що їхня ієрархальна система цілком подібна до гіндуїзму, де людина, прив'язана до релігії, ніколи не може звільнитись. Збунтуватись або відмовитись покоритись догмам релігії, значить—бути викинутим із суспільства. Подібні події відбуваються і в ритуалістичних релігіях православних і католиків. Приклад: "Хто не православний — той не українець," або "народивсь православним і вмри православним" (з догм Правос. віри).

При цьому насувається питання. Далекі прародичі були погани, дід за царизму—православний, батько — комуніст. Ким бути синові? Це питання, панове ієрархи, дайте змогу вирішити самій людині. Бо таку роботу, — насильство — за моєї пам'яти практикував Сталін, тепер Хрущов. Ви цьому противитесь. То чому ж продовжуєте самі подібне насильство?

Отже, що ж робити (запитає дехто), щоб розв'язати питання, як правдиво почитати Бога Творця і Його єдинородного Сина? Це питання таке просте і на нього вже дав відповідь Сам Христос тодішнім фарисеям, але воно актуальне лічить і сьогодні — "Прослідіть писання; бо ви в них життя вічне думаєте мати" (Ів. 5:39).

Так само і спілку (компроміс) з ідольством засудив Сам Христос — "Не можете Богу служити й мамоні" (Мат. 6:24), бо ж "яка згода в Христа з Веліялом? . . . І яка згода церкви Божої з ідольською? (2 Кор. 6:15-16). А цю згоду упєрто проповідують псевдо-попи та псевдо-історики православія і католицизму. Ці люди виросли і вивчились виключно на українському хлібові і замість дати правдивий образ подій про Христа і Його науку, тодують людей, спрагнених правди Божої, окрушинами з багатого стола Христової науки, змішаної з поганськими віруваннями.

Схаменіться! Будьте люди! Вам, мабуть, краще бути при славі і гордості, як зрівнятись з "чорним" народом. Учіть! Побачимо, що з того вийде.

А. Озимчак

Карання за злочин

Знову ж деякі щодо прощення гріха й злочину покликаються на гріх царя Давида, на його перелюб та вбивство Урія. Вони визнають цей вчинок за велике зло. Мимо цього вони рішуче твердять, що цей злочин був йому прощений, бо він визнав свій гріх перед Богом і покаявся, як про те написано: "І відказав Натан Давидові: "Й Господь прощає тобі гріх твій, ти не вмреш" (2 Сам. 12:13). Ось на якій підставі багато хто з подібного становища знаходять собі легкий вихід! На їхню думку, за такі чи подібні злочини треба тільки жалувати та визнати їх перед Богом, а тоді все буде їм прошене. "Не обманюйтеся" (Гал. 6:7). Не можна заперечити цього факту, що гріх Давида був йому прощений, а за зло був караний, як це далі побачимо. Деякі віруючі такі вузькоглядні, що залюбки хапаються за вірш, в якому говориться тільки про прощення Давидові його гріха, а не беруть на увагу опису, де говориться про карання його за зло чи за злочин.

Відносно Давида прочитаймо уважно у Св. Письмі поправний переклад: "На що ж ти так зневажив слово Господне чинити зло (Євр. "ра") перед Ним? Гетія Урію вбив еси мечем Аммонійським. Оце ж не відойде навіки меч від дому твого за те, що зневажив єси мене й одняв жену в Гетія Урії, щоб вона була тобі жінкою" (2 Сам. 12:9, 10). Читаємо далі: "Так глаголе Господь: підойму на тебе зло з твого дому й відніму в тебе жен твоїх перед віччу в тебе та й передам їх іншому, щоб він перед лицем оцього сонця пригортавсь до жінок твоїх" (Вірш 11). Помимо того, що Давид смирився, постив і молився — все надармо! Бог здійснив Слово постанову: синок помер, а до його жінок його син пригортався (2 Сам. 16:20-23). Крім цього, злочин Давида мав далекосяглі погані наслідки, бо в його домі діялись потані скандали, — перелюбства та вбивства, як про те Господь сказав: "Оце ж не відойде навіки меч від дому твого". Безперечно, Бог простив Давидові гріхи—переступ Своєї заповіди, та за вдіяний Урії злочин справедливо його карав. З цього положення Давид не міг викрутитися ні своєю смирністю, ні постом, ані молитвою. (Гал. 6:7; Рим. 2:9-11). Давид цю правду — ріжницю між гріхом і злом краще розумів, ніж багато сучасних церковних вчителів. Це Давид виявив у своїй молитві: "Тобі, одному Тобі я (1) грішив, і перед очима Твоїми я (2) зло учинив" (Пс. 51:6).

Для пояснення цієї ріжниці між гріхом і злом (чи злочином хай нам послужить такий опис: "Не вбиватимеш". Та з якоїсь причини хтось вбив свого ближнього. Цим отже вчинком убивця виконав ось що: (1) переступив Божу заповідь, (2) а ближньому вчинив зло — мордерство. Отже, такі вчинки, як убивство, грабунок, обмова, обман і т. д. у відношенні до Бога є гріхом, чи переступом Його заповіди; ці самі вчинки у відношенні до людей є злом. Іншими словами, одним актом людина робить і гріх і зло. Хто навчає, що гріх є тільки "зло", — той вчить неправди. Гріх це переступ Божої заповіди. (Рим. 4:15). Гріх бере причину від заповіди Божої (Рим. 7:8-11). Злочин не вважається за гріх, коли нема закону (Рим. 5:13; 3:20). Крім ізраїльського народу всі інші народи не дістали морального закону, крім цього, який унаслідженний всіма, — написаний в серцях, як свідчать їм сумління та їхні думки, що то засуджують, то оправдують одна одну (Рим. 2:14-16). Цей унаслідженний всіма Божий, або як звичайно кажуть, природний закон, — не звільняє нікого від цього закону: "Бо що тільки людина посіє, те саме й пожне". Бог простить людям всі гріхи — переступи Свого закону, але кожному за всі їх злочини відміряє справедливе покарання (Мар. 3:28; Рим. 2: 8-11; Одк. 20:13).

П. Б.

Нова "Книга Хвали"

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.25.

Усі замовлення на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society
Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide St., W.
Toronto 1, Ontario, Canada.

БОГ — ЛЮБОВ

"Заповідь нову даю вам: щоб любили один одного. Як Я любив вас, щоб і ви любили один одного. По сьому знатимуть усі, що ви мої ученики, коли любов [redacted] один до одного" — Єв. Св. Йоана 13:34 і 35

Дорогі брати й сестри! Бог, наш творець, будівничий всесвіту, всемогутній, недосяжний нам розум, справедливий суддя — є також і Любов. Він безмірно любить нас. Він створив світ з любови. Він з любови створив нас, людей, на образ і подобу свою; дав нам розумну, безсмертну душу, дав нам вищий розум і підкорив нам усі сотворіння земні. " . . . Коли спогляну на небеса Твої, діло рук Твоїх, на місяць і зорі, що сотворив еси, то що таке чоловік, щоб Ти дбав про нього? Бо хоч Ти зробив його трохи меншим проти ангелів, то увінчав зате славою і честю. Поставив його господарем над ділами рук Твоїх, усе положив еси під ноги його: Овець і волів усіх і також польового звіра, птаство піднебесне і риби морські, усе що верстає морськими шляхами" — каже Псальмопівець у Псальмі 8:3-8.

Від сотворення перших людей Бог відкриває людству свою святу волю через вибраних Ним, сповнених Святого Духа, пророків. А коли прийшла повня часу, послав нам у світ Свого Єдинородного Сина, рівного Йому по еству і славі, щоб Він остаточно відкрив нам Його звершенну святу волю, щоб взяв на себе гріхи всього, потопаючою в гріхах, людства, і зазнав за всіх нас страшної кари на голготськім хресті, щоб вірою в Його Єдинородного Сина ми спаслися й життя вічне мали. О, яка велика, безмірна любов Божа до нас! Яка велика радість спасіння через Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа! Ми повинні любити Бога всім серцем своїм, усією душею своєю й повсякчас славити Його святе ім'я! Той безмірно люблячий нас Бог ставить нам в обов'язок, щоб ми любили один одного. Без любови до ближнього ми не маєм права називати себе християнами.

У декого можуть постати сумніви, питання: "В чім же виявляється у слабої, обмеженої людини образ і подоба Всемогутнього Бога-Творця?" А ось у чім: Бог дав нам дар мови. Завдяки тому дарові ми можем передавати наші думки, наші бажання один одному; ще більше того: можем записувати наші думки на папері, описувати свої спостереження, події у світі і передавати їх прийдешнім поколінням. Завдяки цьому Божому дарові ми маєм відкриття Божої волі в Святім Письмі, маєм історію, з якої знаєм про минуле людства тисячі років назад; маєм різні наукові винаходи і відкриття. Якщо ми бачимо тепер величезний поступ людства й користаємся з нього — все те ми маєм завдяки тому Божому дарові, цебто, дарові мови й дарові письма. Жодні інші сотворіння того дару не мають. Це повинно бути для нас вичерпною відповіддю на подібні питання та сумніви.

Отже, Спаситель вимагає від нас, щоб ми любили один одного, як Він полюбив нас. Апостол Йоан у Соборному Посланні, розділі 4-му навчає нас: " . . . У сьому явилась любов Божа в нас, що Бог Сина Свого Єдинородного у світ післав, щоб ми жили через Нього. У сьому любов, не що ми любили Бога, а що Він любив нас, і післав Сина Свого на вблагання за гріхи наші. Любі, коли так Бог полюбив нас, то й ми повинні один одного любити . . . Коли хто каже: Що люблю Бога, а брата свого ненавидить, той неправдомовець; бо хто не любить брата, котрого бачить, Бога, котрого не бачить, як може любити?" (9, 10, 11 і 20).

Апостол Павло в І Посланні до Коринтян, в розділі 13-м, пише: "Коли я говорю мовами людськими й ангельськими, та любови не маю, — то став я як мідь та дзвінка або бубон гудячий. Коли маю пророцтво і знаю всі тайни і все знання, і коли маю всю віру, так щоб і гори переставляти, любови ж не маю, то я ніщо. І коли роздам увесь маєток мій, і коли тіло моє передам, щоб його спалено, любови ж не маю, то ніякої користи мені (з того) . . . Тепер же пробувають віра, надія, любов — ці троє; більша ж із сих — любов." (1, 2, 3 і 13).

Тепер, дорогі брати і сестри, у нас знову постає питання: "Кого ми маєм любити і як любити?"

Відповідь на це питання дає нам сам наш Спаситель Ісус Христос. Він навчає нас: "Любіть ворогів ваших, добре робіть тим, що ненавидять вас; благословляйте тих, що вас проклинають і молітесь за тих, що кривду вам чинять.

(Продовження на стор. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції
26 Robina Ave
Toronto 10 Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки

Sunnyside Beverage

1068 QUEEN ST. W., Ph. LE 2-1316 TORONTO ONT.

БОГ — ЛЮБОВ

(Докінчення з стор. 3)

Хто ударить тебе по щоці, підстав Йому й другу; а хто хоче плаща твого взяти, — не забороняй і сорочки. Всякому, хто просить у тебе, дай, і хто бере що твоє, назад не жадай. І, як хочете, щоб чинили вам люди, так і ви чиніть їм. І коли любите тих, хто любить вас, яка вам дяка? Люблять бо й грішники тих, хто їх любить. І коли добро робите тим, хто добро робить вам, яка вам дяка? Бо й грішники те саме чинять" . . . (Лука 6:27-33). Коли один законник запитав Христа, кажучи: "Учителю, що робивши, життя вічне насліджу? Христос спитав його: "В законі що написано? Як читаєш?" Той відповів Йому: "Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією силою твоєю, і всією думкою твоєю, та ближнього твого, як себе самого". Коли Христос сказав Йому: "Правдиво відказав еси. Се чини, то й житимеш,"—той запитав Христа: "Хто мій ближній?", — Він дав Йому приклад про милосердного Самарянина. Нещасну жертву, по дорозі до Єріхону, ограбовану, побиту, минув священик, минув левіт. Де ж, на їх думку, лицювало їм заходитися біля нещасного побитого й окривавленого чоловіка? Минули його, залишили на поталу долі! Змилосердився над ним упосліджений, погордований жидами, Самарянин. Христос ставить законникові за приклад милосердя Самарянина, яких жиди ненавиділи й переслідували. Отже, наша любов до ближніх повинна виявлятися не лише співчуттям та сентиментом, а **акцією, ділом, правдою.** Всі люди, без різниці кольору, раси — твориво Божих рук; як діти Божі, всі ми є брати, і тому ми повинні любити один одного, як себе самого. Так, дорогі брати й сестри, любов є основою, фундаментом щасливого родинного, суспільного, державного й загальнолюдського життя. Коли ми бачимо тепер велике зло у світі, несправедливість, страшне міжнародне напруження, то лише тому, **що люди відкинули Божу заповідь любови.**

Великим злом у світі є любов лицемірна. Наведу вам приклад лицемірства таки з нашого життя.

Звернімся до історії нашого народу, Далеко не йдімо. Візьмімо часи половини 19 століття — ті часи, коли жив наш національний пророк Т. Шевченко. Це були найчорніші часи історії нашого народу — часи кріпацтва. Українські пани - поміщики були тоді панами життя і смерти своїх кріпаків. Трактували свій народ гірше ніж худобу; продавали людей, програвали в карти, а навіть вимінювали за собак. І у тих панів вистачало нахабства, безличности, називати себе українськими патріотами, (під патріотизмом треба розуміти любов до свого народу), хвалитися українською історією, вихваляти героїчність Запорозьких козаків, — і в той же самий час так бездушно гнобити свій народ — дітей, нащадків тих козаків. Чиста, шляхетна душа Шевченкова не могла знести такого лицемірства. З усією силою справедливого гніву проти таких лицемірів він підняв свій пророчий голос. Він, сповнений гніву, гостро засудив таких "патріотів" у своїм "Посланні до живих і мертвих". Я наведу вам лишень короткий уривок з його "Послання":—

"Схаменіться! будьте люди,
Бо лихо вам буде:
Розкуються незабаром
Заковані люди;
Настане суд! заговорить
І Дніпро, і гори,
І потече сторіками
Кров у синє море
Дітей ваших . . І не буде
Кому помагати;
Одцурається брат брата
І дитини мати;
І дим хмарою заступить
Сонце перед вами,
І навіки прокленетесь
Своїми синами! . . .
Умийтеся! образ Божий
Багном не скверніте!" . .

В кінці свого "Послання" Шевченко закликає тих панів до покаяння, до християнської любови. Він пише:—

"Обніміте ж, брати мої,
Найменшого брата, —
Нехай мати усміхнеться,
Заплакана мати!
Благословіть дітей своїх
Твердими руками,
І обмитих поцілуйте
Вольними устами!
І забудеться срамотня
Давняя година,
І оживе добра слава,
Слава України,
І світ ясний невечірній,
Новий засіяе . . . .
Обніміться ж, брати мої,
Молю вас, благаю!"

Але ці пророчі слова Т. Шевченка остались голосом вопіющого в пустині. Ми шануємо лише культ Шевченка, але дух його науки відкидаємо. Ставлення нашої провідної верстви, нашої інтелігенції до простого люду не змінилося й досі. І до сього часу ми бачимо серед них погорду до простих людей, — і це є страшною трагедією нашого Рідного Краю. Ще наведу вам, дорогі, слова другого українського поета, великого сина українського народу, Івана Франка. Ось що пише він про тих лицемірно люблячих Україну "патентованих патріотів", про ту "патріотичну зброю" (Наведено "Сповідь" Франка);

"Дивлячись відкритими очима на той світ, нам мимоволі стає страшно. Де є **причина** того страшного зла у світі?"

Відповідь на це ясна: Причина та, що люди втратили віру в Бога, відкинули Його святу заповідь любови до ближнього. Доки людство не навернеться до Бога, не покається, не прийде на поклик Христа: "Прийдіть до Мене всі знеможені й отягчені" . . . , доти пануватиме зло у світі. Ми привикли ділити людство на християнський світ і поганський світ. Але між тим, так званим християнським світом, є так мало правдивих, практикуючих християн, щось подібно як островців на Великім Океані, або оаз у величезній африканській пустині Сахарі." (Оазами називаються невеличкі клаптики землі в пустині, де є рослинність і вода).

Молімся, щоб милосердний Господь Бог доторкнувся сердець наших,—щоб ми навернулись, покаялись, щоб ми стали світлом світові і сіллю землі; щоб ми стали тими островами, на яких ті, що пливуть в океані бушуючих хвиль гріха, могли найти тиху, спасенну пристань; щоб ми були тими оазами серед духової пустині людства, щоб подорожуючі могли прийти до води життя вічного. Амінь!

Т. Каменецький

Споживання трунків у Канаді

Згідно з повідомленням домініяльного статистичного бюра, останнього року канадійці пропили **один більйон долярів.** Це вдвоє більше, ніж усі збірки і оподаткування на всілякі соціяльні забезпечення в країні та на пенсійний фонд. Цього ж року на церкви пожертвувано лише 90 мільйонів долярів та 40 мільйонів долярів на різні добродійні цілі.

На платню професорам, учителям і різних науковцям в цілій країні в школах всякого типу канадійці витратили лише 290 мільйонів долярів. Пропиті гроші становлять 70 процентів звощаджених грошей в банках. З кожних 21 зароблених долярів один пропивається. Чи може вижити довго нарід, який уважає пиво, горілку та інші трунки в чотири рази важливішою справою, ніж виховання, і в одинадцять разів важливішою, ніж церкви?

Час це споживання трунків стримати. Конче потрібно знеохочувати споживання алькоголю, забороняючи рекляму, та утруднюючи можливість його набуття.

"Стар"

Що всім потрібно знати

Протестанти не знають історії. Коли б вони знали, то протестантський рух ішов би вперед потужним кроком, з однією силою і метою, сповнений переважним почутям покликання.

Коли б протестанти знали історію, вони розуміли б, що це Реформація в її проявах дала нашій цивілізації свободу і вільне суспільство.

Коли б протестанти знали історію модерної цивілізації, вони знали б, що стабільна демократія завжди і всюди поставала лише на підвалинах протестантизму.

Коли б протестанти знали історію, вони знали б, що релігія вільної людини вимагає суспільства вільних людей і, навпаки, суспільство вільних людей вимагає свободи релігії.

Коли б протестанти знали історію, вони знали б, що свобода сумління є основна свобода, без якої всяка інша свобода є поверховна і не має змісту.

Коли б протестанти знали історію, вони знали б, що якщо людина не керується поінформованою і відповідальною совістю, то вона підпаде під керівництво якогось зовнішнього авторитету.

Коли б протестанти знали ці речі, вони знали б, що протестантське християнство є більше ніж ціла сума усіх протестантських деномінацій і що це є найважливіший сьогодні рух на світі. Без нього демократичні суспільства не зможуть зберегти своєї свободи. Без протестантизму нові демократичні суспільства не зможуть постати.

Коли б протестанти знали це, то кожний протестант став би евангеликом, дух релігійної посвяти прокинувся б у лаїках, давання десятини і більше стало б загальним звичаєм. Протестантські місії заповнили б кожне забуте місце в країні та поширились би по світу, закладаючи поодинокі підвалини, що їх можна закласти, для збудування правди, справедливости, свободи і миру.

"Гом"

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
669 Barton St. East
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Сповідь Івана Франка

У передмові до новель в польськім перекладі "Obrazki Galicyjskie" І. Франко помістив "Niеco o sobie samym". У цій передмові він "признається до гріха," що не любить українців, що мало знайшов між ними "характерів, а зате багато дрібничковости, тісного матеріяльного егоїзму, безхарактерности й гордовитости"; що навіть України він не любить в такій мірі, як це роблять, або вдають що роблять **патентовані патріоти**. "Що мені в ній любити? Щоб любити її як географічну тямку, то для того я занадто великий ворог пустих фраз, занадто багато бачив світу, щоб казати, що ніде нема такої гарної природи як на Україні. Щоб любити її історію, для цього занадто знаю її, занадто гаряче люблю загальнолюдські ідеали справедливости, братерства й свободи, щоб не відчувати, як мало в історії України прикладів справдішнього громадського духа, справдішньої посвяти і справдішньої любови. Ні, любити цю історію дуже важко, бо майже на кожному кроці треба б хіба плакати над нею. Чи може мені любити Україну як расу — ту расу отяжілу, недисципліновану, сентиментальну, без гарту й сили волі, так мало здатну до політичного життя на власному сміттю, а таку плодющу в перевертнів найріжніщого роду? Коли ж, одначе, почуваю себе українцем і по своїх силах працюю для України, **то не з сентиментальности, а з почуття собачого обов'язку.** Бувши сином українського мужика, вигодуваний чорним мужицьким хлібом, працею твердих мужицьких рук, я почуваюся до обов'язку панщиною цілого життя відробити ті шаги, що їх витратила мужицька рука, щоб мені можна було видряпатися на височінь, де видно світло, де чути дух волі, де зоріють вселюдські ідеали. Мій український патріотизм — то не сентимент, не національні гордощі, а тяжке ярмо, що вклала мені на плечі доля. Можу здрігатися, можу нишком проклинати долю, що поклала мені на плечі це ярмо, але скинути його не можу, не можу шукати іншої батьківщини, бо зробивсь би падлюкою перед власним сумлінням. І коли що влегшує мені двигати це ярмо, так то образ того люду, що, хоч гноблений, темний і деморалізований довгі віки, хоч тепер убогий, неповоротний і безрадний, усе ж поволі прокидається, у щораз ширших масах відчуває жадобу світла правди, справедливости й шукає шляхів до них. То й варто працювати на користь того люду, й ніяка чесна праця не піде намарно."

Ці правдиві слова викликали в "патентованих патріотів" гострі напади на Франка.

Ось його відповідь на ті напади:

"Любов не обов'язкова, та почуття обов'язку обов'язкове."

"Хто твердить: люблю свій народ, а не сповняє своїх обов'язків супроти нього — той брехню твердить."

"Посол Вельовейскі прилюдно заявляє, що любить Русинів. Ну, кого такі пани люблять, того я зі спокійним сумлінням можу не любити."

Тепер звернім увагу на його вірш:

"Ти, брате, любиш Русь —
Я ж не люблю, сарака!
Ти, брате, патріот, —
А я собі собака.

Ти, брате, любиш Русь,
Як хліб і кусень сала —
Я ж не гавкаю раз-в-раз,
Аби вона не спала.

Ти, брате, любиш Русь,
Як любиш добре пиво —
Я ж не люблю, як жнець
Не любить спеки в жниво.

Ти, брате, любиш Русь
За те, що гарно вбрана —
Я ж не люблю, як раб
Не любить свого пана.

Бо твій патріотизм —
Празнична одежина,
А мій — то труд важкий,
Гарячка невдержима.

Ти любиш в ній князів,
Гетьманія, панування, —
Мене ж болить її
Відвічнеє страждання.

Ти любиш Русь, за те
Тобі і честь, і шана,
У мене ж тая Русь
Кривава в серці рана . . .

Ти, брате, любиш Русь,
Як дім, воли, корови,
Я ж не люблю її
З надмірної любови."

Т. Каменецький

Біблія вийшла з друку

Американське Біблійне Товариство надрукувало кілька тисяч примірників Української Біблії в перекладі П. Куліша. В Канаді її можна набути в кожнім склепі Брітанського Біблійного Товариства. Переклад П. Куліша і надалі є найкращий з українських перекладів. Це ми підкреслюємо, ознайомившись із перекладом проф. І. Огієнка.

Ціна $2.00.

ДАЛЬШІ ПОЖЕРТВИ НА БУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВАНГЕЛЬСЬКОЇ ПРЕСВІТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ В ГАМІЛЬТОНІ, Онт.

Петро Ковальчук, Лівінгстон, США — $100; Микола Собяк —$75; по $50: Д-р Мик. Скаб, Адв. Мих. Липка, Василь Музика, П. Мальчик, М. Рудик, Ілія Іщенко, М. Яворський; Українська Злучена Церква в Ендрю, Алта.— $45 (зложили: Пастор. В. Вінявський $25, по $5: А. Басістий, Т. Додик, Ал. Федик); Українська Пресвітерська Громада в Торонто— $25; Пані Ліда Шульга-Тимошенко — $25; Евген Демидчук— $25; Он. Петровський— $21; П. Іванець— $15; Гр. Сапентів— $12; Федір Марчук — 15; Гемільтон Кот. Мил — $15; по $10: Паст. Ів. Ковалевич, Павліна Мисишин, Ст. Мельник, В. Дубик, Марія Яковенко, Олекса Бура, Д-р Фр. Гюс, Ів. Лукомський, В. Дзюба, М. Валько; по $20: Мир. Матвіїв, Гр. Павлів; по $5: Гр. Томас, А. Соловей, Ал. Мартин, М. Блаженко, Езидор Еміль; Ева Ярош— $2.

Усім жертводавцям щире спасибі.

Проситься дальші пожертви на будову церкви в Гамільтоні слати на таку адресу:
209 East Ave. N., Hamilton, Ont.
Rev. LEO BUCHAK.

СМЕРТЬ ВИЗНАЧНОГО УКРАЇНСЬКОГО ВЧЕНОГО В САСКАТУНІ

В суботу, 9 серпня, 1958 року, український народ випровадив на вічний спочинок тлінні останки одного із своїх великих синів світової слави, Д-ра Т. К. Павличенка, який умер на 66-ім році свого життя, у вівторок, 5 серпня ц. р. Покійний Д-р Павличенко був довшими роками головою відділу екології Саскачеванського Університету, але він найбільше вславився своїми надзвичайними науковими дослідами в ділянці рільництва.

Чи передплатили Ви "Єв. Правду"?

Запитання:

Дорогий у Господі Брате, мир вам: прошу пояснити навчання Біблії з книги "Відкриття", розділ 21:9-17, і також, що означає 144 тисячі ("Одкриття", 14:1)? — Зіставайтесь із Господом!

І. БОДНАРЧУК

Відповідь:

"Відкриття" 21:9-17. — Ця частина Святого Письма описує "невісту жену Агнця", цебто відкуплену церкву і її сталу спільність із Христом. "Святий Єрусалим" представляє славу і благословенство церкви. Старозаповітний Єрусалим був типом Христової церкви, що постала за часів Нового Заповіту. Тепер у книзі "Відкриття" досконалості церкви знову представлені новим Єрусалимом. Розмір міста (в. 16), вулиці з чистого золота (в. 18) і дорогоцінного каміня представляють звершеність форми і кольору. Видіння представляє звершену ідеальну церкву, яка сходить на землю і поширює свої благословення поміж людей.

"Слава Божа є поодиноким світлом церкви (в. 11). Число "дванадцять" символізує звершеність (в. 12). "Дванадцять ангелів, дванадцять родів, дванадцять апостолів" символізують єдність усіх вірних слуг Божих в славі Церкви, тих істот, що ніколи не грішили і тих, що були відкуплені зі всіх народів і за всіх часів.— Вірш 16 описує символічно велич відкупленої церкви. 12,000 стадій рівняється приблизно 400 милям. Височина стін підкреслює безпечність в межах церкви. Опис нового Єрусалиму є символічний опис потуги, благословенства і величі відкупленої церкви Христової.

"Відкриття" 14:1. Число сто сорок чотири тисячі так само представляє церкву Христову в її повноті і завершеності. Число дванадцять є символом звершености. Число 144, що постає з помноження 12x12 вказує на звершену перфектність Христової церкви.

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні

11701 — 86 вул.

Пастор: Д-р С. С. Сасс.
Диригент п-ні С. Кращило-Сасс.

Органіст: Христя М. Сасс. Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Капеля Бандуристів напередодні виїзду до Европи

(Трете продовження)

(Капеля виїжджає за моральною підтримкою Українських Церков, УКК в США, КУК в Канаді і всіх українських політичних організацій в США).

Не всі знають, що Капеля Бандуристів забирає з собою в дорогу до Европи не тільки ноти, настроєні бандури, нові стилеві козацькі костюми, але також поважний "публіцистичний" виряд: п'ять друкованих довідок про українську народню музику, про історію бандури, про бандуристів і їхню творчість і, нарешті, про хори бандуристів в Україні і на еміграції. Автором усіх цих довідок є відомий український музиколог д-р В. Витвицький. Ці статті будуть інформувати учасників концертів про одну славну ділянку нашої народньої творчости.

Крім того, вже тепер Міжнародне Концертове Бюро в Бельгії розсилає до 110 кіосків розпродажу квитків (в 11 країнах Европи), афіші, летючки, програми і передовсім фота. Самих фот Капелі (збірних, групових і поодиноких бандуристів) приготовляється до розподілу 800—1000 штук. При тому не можна забувати, що всі ці матеріяли мусять бути виготовлені сімома мовами: крім української, ще англійською, еспанською, італійською, німецькою, французькою, шведською.

Окрему ділянку підготовчої роботи творять зв'язки з чужинними журналістами і пресові конференції з ними. Один приклад: на конференціях в Парижі, Брусселі і Гаазі передбачується участь аж 300 журналістів. Для них приготовляються прийняття з оригінальною програмою в українському стилі. На кінець треба згадати про зв'язки з радієвими і телевізійними станціями та з підприємствами грамофонних платівок.

Нічого дивного, що в обличчі цих багатогранних завдань, Президія Т-ва П.К.Б. прийняла перед двома тижнями рішення створити для цих всіх справ окрему пресову референтуру, яка, крім того, ще утримує зв'язки з 18 українськими газетами в США, Канаді, Европі і Австралії та щотижня постачає їм інформативні матеріяли про Капелю.

Капеля перед своїм від'їздом до Европи дасть в США і в Канаді ще кілька прощальних концертів. За браком часу, відбудуться тільки 14 виступів в таких містах: Клівленд—3-го жовтня; Піттсбург—5-го жовтня; Баффало — 4. Х.; Скрентон — 6. Х.; Гартфорд — 9-го Х.; Нью-Йорк 7 і 10 Х.; Філаделфія — 9-го Х.; Нюарк — 11-го Х.; Бостон — 12. Х.; Монтреал — 14. Х.; Оттава — 15. Х.; Торонто — 16. Х.; Детройт 18. Х.; Шікаго — 19. Х.

В деяких з них відбудуться "Бенкети Української Музики" за участю українських музичних інститутів, шкіл, студій, хорів, оркестр, танцювальних і театральних ансамблів тощо. Відомий всім д-р Сас-Яворський буде на одному, або й на кількох з них головним промовцем. Бенкети подумані, як прощальні вечори для Капелі Бандуристів, на яких український музичний і артистичний світ буде виряджати в славну дорогу свій найкращий музично-хоровий ансамбль.

Можливо, що участь в них візьме також світової слави наш фільмовий артист Джек Пелленс.

Т-во П.К.Б. просить українські організації в названих містах не влаштовувати в тому самому часі ніяких інших імпрез.

Впливи жінки сьогодні

Згідно із статистичними даними, жінки посідають у Сполучених Штатах і Канаді:

1. 70% багатства країни.
2. Жінки посідають 40% нерухомого майна в країні.
3. Жінки посідають 50% уділів в індустріяльних корпораціях.
4. На них записано 80% усіх асекурацій на життя.
5. Вони витрачають 85% прибутків родини, та мають вплив на витрату решти 15%.
6. Жінки головно відповідальні за виховання молоді.
7. Вони мають до свого розпорядження 92 машини, що заощаджують час в домашній праці, і це лишає їм більше вільного часу, ніж жінкам за старих часів.
8. Жінки складають 65% церковного членства на тих, хто регулярно ходять до церкви.

"Факти доморядництва"

Нові методи механізації на фармах

Швидкий розвиток фермерської технології — зокрема чимраз ширше застосовування фармерських машин — становить одну з найширше відомих характеристик американського фармерування. Завдяки цій технології Сполучені Держави тепер продукують на 54% більше харчових продуктів та волокна, ніж 25 років тому, і робиться це на одну третину меншим числом фармерів.

Допомога механізації по фармах особливо помітна в Каліфорнії. Наприклад, власники великих фарм в цьому стейті мають власні літаки і з повітря посипають урожаї з метою боротись із шкідниками. Фармері, що не мають власних літаків, можуть позичати їх для сійби, посипування хемікаліями та збирання врожаю.

Старі ручні методи оброблювання рижу вимагають 900 чоловіко-годин на кожний акр рижового поля. Тепер у Каліфорнії, де продукують риж, його сіють, прополюють і удобрюють машинами, при чому один акр рижового поля потребує праці тільки сім з половиною чоловіко-годин.

Транспортація великої кількости продуктів тепер набула також інших форм. Наприклад, молоко здебільшого перевозять у великих наливних цистернах, як газолін, на пункти, де його розливають машинами у пляшки. Зерно з фарм перевозять у великих вантажних машинах або залізничних вагонах як пісок.

Електрика працює ліпше і дешевше, ніж людина. Машина на півтора цента електрики може зробити фізичної праці стільки, скільки людина може подужати за 24 години! Електричні машини тепер можуть орати, сіяти, полоти, удобрювати, косити, доїти корів, годувати тварин, а також сортувати фрукти відповідно до розміру і ступня дозрілости.

Фрукти та горіхи тепер збирають з башт на колесах, або просто струшують з дерева, а потім підбирають з землі вакуумом. Для такої праці, яку не можна робити машинами — як ось збирати виноград, томати або кавуни чи дині, існують спеціяльні пристрої, щоб облегшити працю робітника. Примiром, машина має довгі крила, на яких робітник може

лежати і поступово збирати врожай, тим часом, поки машина поволі посувається поміж рядами.

Хемія також багато допомагає фармерам. Зерно тепер обробляють хемічно перед посівом, щоб запобігти можливості хворіб, шкідників і бур'янів.

Збирання врожаю можна розтягнути на цілий рік, оббризкуючи посіви спеціяльними хемікаліями, які прискорюють або сповільнюють їхній ріст і дозрівання. Незабаром хеміки сподіваються постачати рослинам усі потрібні їм хемічні складники, щоб мати змогу вирощувати різні види рослин по всіх частинах світу незалежно від клімату.

Тут ми перерахували деякі досягнення в галузі сільського господарства, особливо його механізації, що їх фармері в цілому світі можуть використати, бо фармерські методи йдуть в ногу з загальним світовим прогресом.

Збірник проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди".

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.

486 Simcoe St. South

Пастор: І. Яцентий.

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

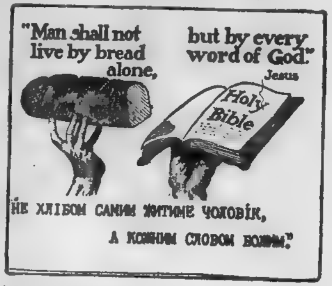

Що нам робити, щоб спастися?

Між нами є й такі, що занадто покладаються на Божу любов і Боже милосердя. Вони твердять, що коли "Бог — Любов," то Він не каратиме свого творіння. Тим часом — Бог карав, карає і буде карати тих, що не каються, і відкидають Ісуса Христа, як свого Спасителя.

Що "Бог—Любов," це правда. Але Він є Любов'ю тільки для тих, що коряться Йому, каються в своїх гріхах і приймають Божий спосіб щодо спасіння. Бог не є Любов'ю ні для диявола, ні для непокірних Йому людей. Для них Він — Суддя, та ще й суворий. Адам з Євою були вигнані з Саду — Едену, а відтак повмирали, хоч Бог є Любов — 1 Кн. Мойс. 3:1-24.

Увесь світ за часів Ноя був потоплений за непокаяння в гріхах — 1 Кн. Мойс. 7:1-24.

Содом та Гоморра були зруйновані "сіркою і полум'ям від Господа з небес" — 1 Кн. Мойс. 19:1-29.

Єгипет був покараний, а фараонове військо знищене в Червоному Морі теж за непокаяння в гріхах — 2 Кн. Мойс. 14:1-31.

Невіруючі й непокаяні ізраїльтяни були розпорошені по всьому світу і терпіли кару за те, що відкинули свого Спасителя. Навіть тепер вони терплять. Бог прорік це через Мойсея, кажучи:

"Поставлю їм з-між браття їх пророка такого, як ти; і вложу слова мої в уста йому, і говоритиме до них усе, що прикажу йому. А хто не послухає слів моїх, що промовить їх пророк в імені моїм, такий чоловік відповість мені". — 5 Кн. Мойс. 18:18, 19.

Коли Пилат бажав відпустити Ісуса, жидівські проводирі — уряд і священство — відкинули його пропозицію так гостро, що Пилат, обмивши перед народом свої руки, сказав:

"Невинен я крові праведника цього; ви побачите." І увесь народ сказав: "Кров Його на нас і на дітей наших." — Єв. Мат. 27:24, 25.

Тимто є побоювання, що жидівський народ терпить і терпітиме за кров їх Месії, аж поки не покається і не прийме Ісуса Христа як їхнього Спасителя. Щиро просимо Всемогутнього Бога приспішити той час, коли те покаяння настане між нашими жидівськими приятелями.

Один багач дістався у вічні муки за нерозкаяння в його грішному та безбожному житті — Єв. Лук. 16:19-31.

І ми є карані тепер руйнуючими війнами і всілякими іншими терпіннями, бо народ взагалі не хоче каятися в своїх гріхах і навернутися до Бога.

Так, Бог не тільки Любов. Він також і Суддя. Він милосердний та люблячий до тих, що каються і приймають Христа за свого Спасителя, але Він примушений поводитися суворо з тими, що відкидають Христа і відмовляються покаятися в своїх гріхах.

г) Немає нічого, чим би можна замінити покаяння. Молитви, пости, сповіді, офіри, наймання відправ, прощі і т. д., не можуть замінити його.

г) Мусимо покаятися, щоб уникнути вічних мук. Непокаяні люди "як полова, що вітер розносить. Вони не встоять на суді. Дорога безбожних щезне." — 1 Пс. 4-6.

Дорогий читачу! Чи знаєш ти, що станеться з тобою після смерти? Чи врятований ти через покаяння і віру в Ісуса Христа? Коли ти не певний, чи ти спасений, тоді покайся і прийми Ісуса Христа як твого Спасителя тепер, нині, бо завтра може бути уже пізно.

3. Суть нашого покаяння

а) Покаяння має бути: правдивим, не удаваним, а щирим та тривалим. Воно повинно доводити справжнє залишення усіх гріхів і звернення до праведності, позначатися відповідним поводженням і діянням в щоденному житті.

б) Воно повинно бути всеосяжним — не з одного тільки гріха, а з усіх гріхів. Той, хто тримається на віддалі від багатьох гріхів, а поповнює тільки один гріх, буде такий самий грішний, як той, хто багато та різноманітно грішить.

Ап. Яків каже: "Кожний бо, хто увесь закон заховає, а згрішить в одному, станеться в усьому винуватий." — Як. 2:10.

Від однієї пробоїни корабель може затонути так само, якби таких пробоїн було багато. Те саме можна сказати і про гріх. Один непокаяний гріх запровадить людську душу до безодні так само, як і багато гріхів. Тимто кожний гріх маємо ненавидіти, нищити і цуратися його.

в) Каятися треба негайно — тепер, або нині, і на початку, а не на схилі нашого життя. "Хіба мурин зможе перемінити шкіру свою, або пантера — п'ятна свої?"—Єр. 13:23. Якщо ми не каємося, коли ми ще молоді, ми ніколи не покаємося, коли ми постаріємо. Або, якщо ми не каємося, коли ми дужі, то напевно не зможемо покаятися, коли будемо недужі. Ось чому Слово Боже каже: "Ой, коли б ви сьогодні, як почуєте голос Його, та не стали тверді серцями." — Пс. 95: 7, 8. Бог вимагає від нас відразу каятися, бо Він ніколи не обіцяв нам, що ми матимемо одну годину для покаяння перед нашою смертю.

г) Каятися треба щиро і не тільки зовнішньо, а й внутрішньо, сердечно, бож правдиве покаяння це обернення нашого серця і життя до Бога, віддання усього нашого тіла та душі Богові, щоб стати Його власністю навіки.

г) Покаяння має бути досконалим, раз назавжди. Ми не можемо стинати тільки верхівку гріховому бур'янові в нашому серці, а мусимо вирвати його геть з корінням, і тим самим знищити його назавжди.

д) Покаяння повинно бути добровільним і радісним. Не повинно бути жодного примусу зовнішнього, тільки з середини, з серця.

(Далі буде)

Петро Мірчук: "ЄВГЕН КОНОВАЛЕЦЬ (У 20-річчя смерти)." — Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу:

LVU, 140 Bathurst Street, Toronto, Ont., Canada.

Леся Українка

ЄРЕМІЯ

Єреміє, зловісний пророче в залізнім ярмі!
Певне серце Господь тобі дав із твердого кришталю:
Ти провидів, що люд буде гнить у ворожій тюрмі, —
Як же серце твое не розбилось від лютого жалю?

По війні ти на звалищах міста лишився один,
І палкі твої сльози точили холодне каміння,
І луна розлягалась така серед сумних руїн,
Аж найдальші нащадки почули твое голосіння.

Єреміє, ти вічная туго, тебе не збагну:
Як же серце твое не розбилось від лютого жалю?
Бо горяче джерело і скелю зрива крем'яну.
Так, було твое серце з твердого, міцного кришталю.

INTERRUPTED VACATION

By
W. Everett Henry

"Well, Marge, my vacation fund is now complete. I put aside the last ten dollars this payday."

"Mine will be next payday, Lou. Then we'll be all set for a real vacation."

"It certainly will be a pleasant change to get out of the summer heat and splash in the ocean and lie on the beach for two weeks."

"And we'll come back with the finest coat of tan ever."

"If we don't get a case of sunburn that will spoil our fun."

"We'll have to watch that."

The two girls, Margery Bond and Louise Graham, were stenographers and had lived together for several years. Louise had recently united with a nearby church, but Margery remained aloof.

The next Sunday morning she went with Louise to church. The pastor spoke on "The Christian and His Money." He pointed out that if all the members of the church would tithe their income, the church's money troubles would soon be ended. He emphasized that the right use of money was a spiritual exercise of the highest value to the individual and the Kingdom.

As the girls began the short walk home after church, they were unusually silent. Then Marge burst out "That's one of the reasons I don't join the church, Lou. They're all the time asking for money, money, money. I don't like it."

"Well, the churches have to have money to carry on their work, Marge. We certainly can't give the gospel to the world without money and lots of it. And that's what the Lord commanded us to do."

Then after a moment of silence she continued. "I'm afraid I'm not giving the Lord much consideration in spending the money I make. I'll have to look into this matter of 'the Christian and his money' further."

"Well," Marge said, with an air of relief, "I'm not a Christian, so I won't have to worry about that."

"Maybe," Louise said, very soberly, "because you're not a Christian you should worry about it all the more."

Marge gave her a startled look and dropped the subject.

Louise called her pastor that afternoon and asked him to give her some literature on the subject that night. Through the week she gave her evenings to a careful study of the literature, looking up the Bible references and carefully reading them in their context. Marge showed her displeasure, but Louise would not be turned aside.

The more she studied and prayed about the matter, the more she felt that the money she had saved for the summer vacation should be given to the Lord's work. By Saturday her duty had become clear, and she wondered how best she could tell Marge. And would the news drive Marge farther away from Christ?

The question troubled Louise greatly. But she could see no advantage in delaying the announcement, so that night she ventured.

"Marge," she said, "I think I'll have to change my vacation plans. Let me tell you why.

"You know, Marge, I'm trying to do what the Lord wants me to do. I'm convinced that I haven't been giving as much to the Lord's work as I should, so I want to go home for my vacation and turn the money I saved up for our trip to the coast into the Lord's treasury."

Marge listened with a growing frown and said, "Now, Lou, do you think that's treating me right? You know my vacation will be ruined if you don't go with me."

"I was afraid you'd feel that way," answered Louise, "and, believe me, I'm sorry to spoil your vacation in the least way. But I just can't spend that money on a vacation trip when I haven't been giving to His work as I'm sure the Lord wants me to."

"All right," Marge said angrily, "just forget me and do as you please. I'll take my vacation as I please, and when I come back I'll find another roommate."

Before Louise could say anything further, she left the room.

Louise's heart sank. She and Margery had ben together for nearly four years, and it would be hard to separate. She liked Marge and had been hoping to win her to the Savior. Now she had offended her and probably had turned her farther away from Christ and the church. Her lips trembled and tears followed each other silently down her cheeks.

For some minutes she sat in bitter self-accusation. Why couldn't she have found a better way to tell Marge of her decision? Still further, why had she been so thoughtless in the use of her income since she became a Christian? Shouldn't she have known better?

At length she went to her room and closed the door. Then she knelt beside her bed and prayed. She didn't want to lose Marge's friendship. Still more she didn't want to stand between her and Christ. She was so absorbed in the earnestness of prayer that she did not hear Marge come in and go to bed.

Much later she felt the turmoil of her heart subsiding. Assurance came that she was doing right about the vacation fund, and that the Lord would fulfill His promise that all things should work together for good to those who love Him.

Relations between the two girls were strained during the remaining days before the planned vacation time. Louise tried to get back on the old footing, but Marge remained unyielding and aloof.

The night before their vacation began, Marge was to leave by train for the coast. Louise helped her carry her bags to the taxi and ventured to kiss her on the cheek as they said good-bye. Her kiss was not returned, and she went back into the apartment with a heavy heart.

Before noon the next day her mother gathered her into loving arms at the old home in the country.

"We're so glad, Louise, dear," she said, "to have you home for you vacation. But, of course, we're curious to know why you didn't go to the coast with your friend, as you had planned."

"Oh, Mother, I don't know whether I did right or not, but it just seemed I couldn't do otherwise."

A few minutes later she was telling her mother the whole story. Her mother listened quietly until Louise finished, then she said, "I'm sorry, dear, that Marge took it that way, but I suppose she was badly disappointed not to have you go with her. Poor girl! Maybe the Lord will use this experience to bring her to Himself."

"Mother, do you think He might? If He only would, I'd be one of the happiest girls in the world."

"Doesn't the Bible say, dear, 'Commit thy way unto the Lord; trust also in him; and he shall bring it to pass'?"

"Yes, Mother, and I'm leaving it all in His hands."

The third day after Louise reached home, she was sitting on the front porch, reading. She heard the clock strike three and looked down toward the highway where the stage had just passed. A familiar figure was coming up the lane carrying two suitcases.

With a startled gasp, Louise dropped her book, dashed off the porch and down the lane. As she drew near the drooping figure, she called, "Why, Marge, dear, what's happened? Why are you here?"

A moment later the two girls were in each other's arms, and Marge was saying between sobs, "Oh, Lou, I'm so ashamed and so miserable. I never felt so bad in my life."

"Please, Marge, quit crying, and let's sit on this log while you tell me about it. You know I love you, darling, and you can trust me."

"Yes, I know, Lou. You're the best friend I've ever had, and that adds to my distress. I was so mean to you when you decided you should give your vacation money to the Lord. I wanted to hurt you. And yet I had the feeling all the time deep down within me that you were doing the right thing.

"I went to the resort as we had planned, but every hour I felt more miserable. And—I'm ashamed to admit it—the worse I felt the madder I got at you. Louise, can you ever forgive me?"

Louise drew the penitent girl to her and said, "Of course, Marge. I forgive you, even as the Lord has forgiven me."

Marge broke into tears again. "Oh, Lou, I wish—I could be a —Christian like you."

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твое світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 10. Торонто, Онт. Жовтень 1958 October Toronto, Ont. Рік XIX. Число 10.

"Прийнявши ж хліби Ісус, і оддавши хвалу, подав ученикам, ученики ж сидячим; так само й риби, скільки хотіли" — Йоана 6:11.

Чи українці можуть стати всі євангеликами?

Перед Христом стояло п'ять тисяч людей, змучених, голодних. Цілий день вони йшли слідом за Христом без поживи. В цім великім натовпі лише один хлопець мав п'ять ячмінних хлібів і дві рибки. Як було нагодувати ці тисячі голодних людей п'ятьма ячмінними коржиками і двома сардинками?

Щось подібне бачать багато віруючих і в наші дні. Це засмучує їх. В Торонті шістдесят тисяч байдужних до євангелії українців і лише жменя зимних віруючих людей. Як ці шістдесят тисяч пізнають правду? На рідних землях їх мільйони. У світі, що нараховує понад два більйони людей, працює лише жменя посвячених місіонерів. Де ж купимо хліба для них, щоб вони нагодували оті понад два більйони голодних? Проблема незвичайно тяжка.

Христос є переможець. Він має силу зробити це. Ми повинні мати віру Божу і не знеохочуватись і не вагатись. Вкінці з тих п'ятьох тисяч, що йшли за Христом, кожен пішов додому вдоволений, ситий і веселий.

Сталося це так. Андрій каже Христові: "Є тут хлопець один, що має п'ять хлібів ячмінних та дві рибки". Ми не знаємо, хто був той хлопець. Чи він приніс цю поживу для себе, чи на продаж, — так само невідомо, але він був там і він був охочий передати хліби і рибки в руки Христа.

Бог має плян на всі обставини і в своїм провидінні наперед приготовив потрібне. Бог ніколи не покине своїх дітей. Так було завжди в минулому і буде в майбутньому. В середні віки, що їх називають темними через безпросвітну жорстокість, назадництво й безбожність, здавалося, що знання правдивого Бога зникло назавжди. Папи і епископи жили в розкоші, тоді як народ перебував у крайній убогості і приниженості. Церковні достойники мали свої приватні армії і провадили свої приватні війни. Вбивство, нестримність, розпуста були звичайною річчю серед них. Імена пап, таких як Борджія, в наші дні є синонімом крайньої жорстокости, розпусти і зіпсуття. Церковна поліція, МВД того часу, так звана "св. інквізиція" — палила і мордувала немилосердно всіх, хто осмілювався щось сказати проти панівної ритуалістичної ієрархії. В цій безбожній і безпросвітній темряві нікому невідомий монах Мартин Лютер почав читати Святе Письмо і знайшов науку, що праведний спасається ласкою Божою. Коли він звернувся до свого настоятеля, то той порадив йому молитись і мовчати. Але Лютер не міг мовчати. І ось ми тепер бачимо, як тими хлібами і рибами, які цей монах приніс Христові, нагодовано мільйони людей. Вся нова історія свідчить за це. Бог не забув свого народу, і в наші дні, можливо, десь росте хтось подібний до Лютера, що знову поведе за собою і українців і інших до правдивого пізнання Бога в Христі Ісусі.

В цій надії ми повинні не вагатись, а принести Христові свої хліби і рибки. Він прийме їх, благословить і станеться велике чудо, коли тисячі з нашого народу обернуться до Нього. Бог звичайно для поширення своєї правди вживає різних засобів. Він не зв'язаний цим правилом. Він сказав: "постань, світе!" і з нічого постав світ. Але це є Його нормальна метода, що Він бере щось мале, незначне і слабке та робить ним великі діла. В чуді улову риби на озері Христос вжив човна і невода учнів. Зціляючи очі сліпого, Він ужив грязі. Щоб нагодувати тисячі, Він прийняв хліби і рибки хлопця. Це є дивна річ, що Бог свою безмежну потугу і силу є готовий зв'язати з нашою немічмю і слабістю. Те що апостол Андрій вважав за незначне, Христос ужив, щоб нагодувати тисячі голодних. Тих хлібів, що хлопець їх мав, не вистачило б дати людям і по малесенькій крихті, але в руках Христа цієї поживи вистачило для всіх. Отже, хоч би які і малі були наш дар і зусилля, і хоч би які незначні ми самі були, але якщо ми посвятимо ці малі речі Христові, Він в своїй любові і силі вживе їх на благословення багатьох тисяч, не тільки всіх українців в Торонті, але і на рідних землях.

Звичайно хлопець, маючи потребу, сам міг би з'їсти свої коржики і рибки десь в кутку, відвернувшись від інших. Чи це не було його? Чи він не був голодний? Чому інші самі наперед не подумали про свої потреби так, як це зробив він? Але цей хлопець був іншого духа. Він віддав свої коржики і рибки Христові. Чи це була втрата для нього? Навпаки, — великий здобуток. Поперше, він сам тепер міг їсти досхочу і задовольнити цілком свій голод. Окрім того, п'ять тисяч людей наситились того дня завдяки його дарові. На кінець учні назбирали дванадцять кошів хліба, що зістався по цій великій трапезі. Те, що хлопець дав, повернулось йому в тисячу разів, та ще так багато людей були нагодовані досхочу.

Це була незвичайна подія, яка ілюструє любов і потугу Христа. Він прийняв хліби і віддав хвалу. Це є приклад для всіх. Колись віруючі ніколи б не доторкнулися до їжі, не подякувавши спершу Богові за дари. Це різнить нас від звірів і невіруючих. Оповідають, що в часи переслідування віруючих в Шотляндії, вони ховалися по лісах. На одну таку лісову галявину прийшов чоловік, який доводив переслідуваним, що він вірить в евангелію так як і вони.

Вони повірили йому і прийняли до себе. Але коли настав час обіду і він розкрив свою їжу, то почав їсти її без молитви. Інші відразу побачили, що він шпигун від уряду і всі встигли врятуватись. Кожен віруючий, не вважаючи на місце, де йому доводиться приймати дари Божі, повинен перше віддати хвалу Богові за ці дари.

Віддавши хвалу, Христос почав роздавати хліби і риби учням. Зауважте, що Христос скористався служінням учнів. Він хоче і вживає наші зусилля, нашу працю, наші пожертви, молитву, нашу присутність на богослужбах, щоб благословляти інших. Це все є важливі речі.

Коли Петро й інші приймали хліби і давали людям, вони бачили, що хлібів і риби в їхніх руках не меншає, аж поки всі не наситились. Жодний не пішов від Христа голодним того дня. Так само сьогодні Христос готовий нагодувати всі ті тисячі людей, про яких ми думаємо, коли б тільки віруючі з щирістю того хлопця посвятились Христові в своїх обов'язках і принесли Йому свої хліби і рибки. Бог щедро благословив людей того дня. Багато людей помліло б, бо були перемучені, можливо, що хтось і вмер би від спеки і браку поживи. Велика потреба була задоволена завдяки дарові того хлопця. Ім'я Бога було прославлене. Люди казали про Христа: "Це справді пророк, грядущий на світ". Ті хліби, які хлопець посвятив Христові, записані чотири рази на всі часи. Багато хлібів з'їдається при столах багатих і самолюбних нікому невідомі, але про хліби того хлопця написав і Матвій і Марко; читаємо про них і в Луки і в Йоана.

Отже, на запитання віруючих людей, як це можливо, чи є який спосіб для невеликої групи віруючих привести до Христа десятки тисяч з-поміж свого й інших народів, Святе Письмо дає відповідь в описаній нами події.

Як це так, що багато знаходять час і засоби, щоб масово бути на політичних здвигах, на забавах і по театрах, але не мають часу, щоб раз на тиждень спільно з іншими віддати хвалу Богові, від якого

(Продовження на стор. 2)

ЧИ УКРАЇНЦІ МОЖУТЬ СТАТИ ВСІ ЄВАНГЕЛИКАМИ?

(Докінчення з стор. 1)

вони приймають всі дари? Коли б усі діти Божі з посвятою принесли свої хліби і рибки Христові, виконуючи свої духові обов'язки, то багато тисяч українців знайшло б правду і Бога через їхню працю і служіння.

Нова "Книга Хвали"

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.25.

Усі замовлення на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide St., W.
Toronto 1, Ontario, Canada.

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні

11701 — 86 вул.

Пастор: Д-р С. С. Сасс.

Дириґент п-ні С. Крацило-Сасс.

Органіст: Христя М. Сасс.

Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.

486 Simcoe St. South

Пастор: І. Яцентий.

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ УЖЕ ВИЇХАЛА В ДОРОГУ (На фото: її "європейський" склад, 35 мужчин)

По кількатижневих основних пробах в Детройті, Капеля Бандуристів виїхала на концертування в 14 містах США і Канади, щоб 20 жовтня відлетіти на два місяці до Европи. Капеля має стилеві, різнокольорові жупани, відновлені бандури, нові сап'янці та молодих інструменталістів і співаків. До Европи разом з нею їде балет "Орлик" з Англії. Це справді репрезентативний співочий, музичний і танцювальний ансамбль

ДИРИҐЕНТИ КАПЕЛІ

ҐРИГОРІЙ КИТАСТИЙ

Народився 1907 р. в місті Кобиляки на Полтавщині. З ранньої молодости вслухувався в українську народню пісню, що лунала зі всіх кутків його родинного міста. Всі члени родини Китастих (четверо дітей і батьки) були музично обдаровані і творили неначе свій власний "музичний ансамбль". Виростаючи в такій атмосфері, Григорій з глибини душі полюбив українську пісню і в нього зродилося бажання присвятити їй своє життя.

Початки музичної освіти він здобув в полтавському музичному технікумі. Незабутнє враження справив на молодого хлопця його професор Федір Миколаєвич Попадіч, пізніше засланий большевиками на північ. Цей знаменитий педагог поклав основу для дальшої професійної музичної праці пізнішого організатора і керівника Капелі Бандуристів. Китастий познайомився з бандуристами вперше в 1928 р. на концерті полтавського Ансамблю Бандуристів, який, м. ін., в тому часі виконував "Байду" Гната Хоткевича. Тоді в нього постало бажання вивчити гру на тому історичному українському інструменті.

В 1930 р. Г. Китастий поступив на студії до Київського Музичного Інституту. Там він вишколювався на дириґента.

Від 1934 р. до початку другої світової війни Китастий працював у Державній Капелі Бандуристів в Києві, спочатку як концертмайстер, а пізніше як заступник її мистецького керівника.

Повернувшись в 1941 р. з німецького полону до Києва, він застав там невеликий гурт бандуристів, який швидко збільшився до 16 осіб і оформився в Капелю ім. Т. Шевченка. На її чолі став Григорій Китастий.

Німецька окупаційна влада спочатку не робила перешкод Капелі, але, пізнавши її вплив на патріотичні настрої української суспільности, заслала бандуристів в концентраційні табори. Згодом німці все таки рішили скористатися з мистецької сили Капелі і дозволили їй концертувати по таборах для робітників із східньої Европи (ост-арбайтер-ляґер).

Після закінчення війни Капеля залишилася в Німеччині. Наприкінці 1945 р. вона вирушила в концертові роз'їзди по Німеччині і Франції, доповнивши перед тим свій мистецький склад новими видатними силами. Серед українських еміґрантів і серед чужинців вона завоювала собі тоді неподільний авторитет і признання.

В 1949 р. Капеля у своєму повному складі виїхала до США і осіла в Детройті. Від того часу вона об'їхала чотири рази США і Канаду з концертами (1949, 1950, 1953 і 1955), а все на її чолі стояли Григорій Китастий і Володимир Божик.

Тепер вона концертує в Европі, а по повороті до США думає переформувати на постійний професійний ансамбль. В його пляні є виїзди до південної Америки, Азії і Африки.

Григорій Китастий відомий також як композитор. Відома його "Дума про Кемптен" (перекладена на англійську мову і має бути виведена перед чужинецькою публікою) — для хору, солістів і симфонічної оркестри. Він автор сольоспівів у супроводі фортепіяна, а особливо творів Капелі Бандуристів і обробок для неї.

ВОЛОДИМИР БОЖИК

Народився 1908 р. в західній Україні. Музичну освіту здобув у Музичній Консерваторії у Львові (педагогічний диплом і диплом вокалу) і у Львівському Університеті (абсолюторія з музикології у проф. Хибінського).

Уже під час студій виділявся з-поміж інших студентів своїми здібностями. Хоч у польських високих школах панувала загальна дискримінація українських студентів, він вибивається на перші місця: стає дириґентом "Ансамблю Солістів Консерваторії" (був його головним аранжером) і здобуває першу нагороду в 1931 р. на конкурсі львівського радіо (молодих композиторів) за найкращий музичний твір до казок Красіцкого.

Від 1936 до 1937 р. співав у Варшаві в квартеті Кошутського-Юранди і разом із ним об'їхав з концертами цілу Польщу і Литву.

В 1937 р. був заанґажований до державного радіо в Варшаві і там виявив себе на всіх вокальних ділянках, як соліст і ансамбліст. Там застала його війна.

З 1940 р. концертує спочатку з мужеським хором (24 особи), а згодом переходить до Ансамблю Станіславівського Театру, як його музичний керівник, а ще пізніше — до Ансамблю Театру В. Блавацького (обидва театри злучилися в один).

Наприкінці 1945 р. був запрошений на дириґента Капелі Бандуристів і відтоді зв'язав з нею свою мистецьку долю.

Володимир Божик не тільки дириґент, а й композитор. Він написав для театру Гірняка музику до "Лиса Микити", для балету п. Переяславець балетну сюіту, а крім того ряд ліричних пісень і аранжовок для Капелі Бандуристів. В. Божик уважає за свою найкращу аранжировку "Благослови, душе моя, Господа" Кирила Стеценка і "Вперед" (повстанська пісня).

Пересічний вік капелян виносить 44 роки, отже склад Капелі щодо віку є дуже добрий. Капеляни розподіляються на такі категорії:

Наймолодший співак - 21 років
Найстарший співак — 75 років
Нижче 30 років — 8 капелян
Нижче 40 років — 6 капелян
Нижче 50 років — 15 капелян
Вище 50 років — 3 капеляни
Вище 60 років — 3 капеляни

РАЗОМ 35 КАПЕЛЯН

Збірник проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди."

Українська Євангельська Церква в Гамілтоні, Онт.,
669 Barton St. East
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

ПИВО І РАК

Брітійськими медичними дослідами доведено, що ті, хто п'є багато пива і горілки, більше схильні до рака, ніж ті, хто повстримується від алькоголю. (Альбертан)

ТЕОРІЯ ЕВОЛЮЦІЇ СЬОГОДНІ

В 1959 р. мине сто років з часу публікації праці Ч. Дарвіна "Походження видів". Головні думки системи Дарвіна були такі: він вірив, що Бог створив матерію і первісні зародки або "ґемулі", з яких розвинулися інші форми.

Згідно з теорією Дарвіна, еволюційний процес ішов такою дорогою: перепродукція організмів, боротьба за існування, виживання в цій боротьбі найкраще пристосованих, успадковування набутих ознак новими поколіннями, розмноження.

Важливою рисою цієї теорії є навчання, що природній добір був побудований на випадковості, а не на якімсь пляні і цілі.

В пізніші часи твердження Ч. Дарвіна про те, що Бог спершу створив матерію і первісні зародки, цілковито занехтувано. Матеріялісти побачили в цій теорії нагоду знайти пояснення постання і розвитку життя на землі без участи Бога чи Його існування. Врешті багато вчених з нахилом до матеріялістичного світогляду піднесли теорію Дарвіна на рівень непорушної догми. Хоч теорії еволюції Дарвіна і досі бракує багатьох доказів, тих учених, які насмілювались її критикувати, вважалося за іґнорантів і їхньому становищу, а часом і праці ввесь час загрожувала небезпека переслідування. Отже, теорія еволюції хоч і без достатніх фактів обернулася на щось подібне до священної індуської корови, яка хоч є і на заваді в публічних місцях, все ж її трактується як якесь божество.

Фактом є, що серед самих еволюціоністів в наші дні існує великий неспокій і розбіжність, а багато і далі обстоюють цю теорію як правдиву лише тому, що нема ніякої іншої подібної терії, яка б дозволила скептикам обійтись без Бога.

В наші дні теорія Дарвіна настільки змінена, що сам автор не пізнав би її. Наукові досліди цілковито заперечили можливість передачі в спадщину набутих ознак, а це унеможливлює ввесь процес еволюції. Спроби поставити на місце унаслідування набутих ознак мутації, або спроби побудувати еволюцію на генетиці викликають великі розбіжності серед найзавзятіших еволюціоністів. І досі невідомо, як набуті ознаки мали б передаватись, якщо вони передаються, і в який спосіб вони постають. Рішуче заперечується вирішальність впливу оточення на постання видів. Приміром, проф. В. Гавел з Вінконсінського університету пише ("Манкайнд со фар"): "Так само є містерією, як і чому еволюція взагалі існує... Так само є незнаним, чому еволюція має місце, або що керує її кроками".

Проф. палеонтології в Єйльському університеті пише ("Органічна еволюція", 1945) про еволюцію: "Ми не є дуже певні щодо модус операнді".

Проф. І. Артур Томсон подає незвичайне твердження: "Багато генеологічних схем, які Гекель так любив витворювати, цілком розвалились. Хто може щось сказати, хібащо в загальний спосіб, про походження птахів або навіть хребетних? "Походження видів" надруковано в 1859 р., але хто сьогодні зрозумів ясно походження хоч одного якогось виду?"

Навіть проф. Добрянський, який всупереч Томсонові твердить, що він уяснив собі походження багатьох видів, признається щодо походження людини: "Ми маємо лише найбільш розкидані інформації щодо ступенів, через які перейшов процес".

Отже перед нами в таборі еволюціоністів існує велика розбіжність. Найважливіші питання та дійсні процеси і методи, якими еволюційний процес ніби поступає наперед, залишаються в наші дні не меншою таємницею, ніж за часів Дарвіна.

В теорії еволюції забагато незнаних факторів, крім того, їй бракує доказів. Праці вчених повні сумнівів. Приміром, Річард Ґолдшмідт пише ("Матеріл бейзіс оф еволюшон", ст. 6, 7), зазначивши, що він "не може погодитись з поглядами підручників, що проблема еволюції розв'язана": "Цей погляд... приймає як наочне.. що всі можливі ріжниці, включаючи найбільш скомпліковані адоптації, були поволі збудовані дорогою акумуляції подібних мутацій. Ми спробуємо довести, що цей погляд невистачальний, щоб пояснити факти... Я можу зробити виклик прихильникам стисло дарвіністичних поглядів пояснити еволюцію наступних ознак дорогою акумуляцій та добором малих мутацій: волосся ссавців, пір'я птахів, сеґментація антроподів і хребетних, трансформація арк зябрів в філоґенії, включаючи арки аорт, мускули, нерви і т. д."

Згідно з навчанням модерної генетики, всі зміни, що відбуваються в видах, залежать на зміні в комбінаціях генів, або в самих генах, які вжеж існують. Власне нічого не додається нового, котре б уже не існувало в генах.

Якщо так, то є неймовірним, щоб в одній чи кількох первісних клітинах містилися усі характеристики всіх істот, які ніби постали з цих первісних клітин в розвитку еволюції Цього навіть не твердять скрайні еволюціоністи. Тоді постає питання, як могли появитись нові характеристики або нові гени?

На це вирішальне питання модерна наука не дає відповіди. Проте еволюціоністи і далі твердять, що це мало якось статися, хоч вони і не знають як. Це є агрументація в кругу. Людина твердить перше, що еволюція є правдива, а відтак твердить, що істоти мали розвинутись, бо еволюція є правдива. Об'єктивним спостерігачам потрібно не тверджень, а доказів, яких в центральних питаннях теорії еволюції бракує.

Палеонтологія, яка мала б постачати багато прикладів еволюції, навпаки свідчить, що форми появляються і зникають раптово. Освальд Спенґлер на цю тему писав (1880-1936): "Виявляється (палеонтологією), що зростає багатство форм, великі кляси і роди живучих істот, які існують в своїх місцевостях і продовжують існувати без переходових типів" ("Занепад заходу", ст. 32).

Проф. Джан Лівер з Вільного університету в Амстердамі в недавно (1958 р.) опублікованій книжці "Кріейшон енд еволюшон" (ст. 51) пише: "Існує стільки ж гіпотез (про еволюцію), скільки є авторів". Він зауважує, що віруючий християнин завжди вважатиме гіпотезу невіруючого ще більш чудесною вірою, ніж його власна (ст. 221). Він підкреслює, що спочатку не було життя на землі і що сьогодні нема доказів, що нове життя постає в наші дні. Він твердить, що обставини появи життя на землі цілковито незнані.

Так само цілком незнаний є перший поділ на фльору і фавну. Походження клясів і інших вищих категорій є незнані. Походження людини більш скомпліковане, ніж про те думалось на початках. Над ніби людськими скаменіlостя-

(Продовження на стор. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки

Sunnyside Beverage

1068 QUEEN ST. W., Ph. LE 2-1316 TORONTO ONT.

ТЕОРІЯ ЕВОЛЮЦІЇ СЬОГОДНІ

(Докінчення з стор. 3)

ми ведеться велика дискусія.

Проф. Є. Сластененко, визначний український вчений з Торонтонського університету, в своїй праці "Гібридизація як фактор еволюції" висуває нову і оригінальну теорію про постання нових видів дорогою схрещення. Між іншим, він вказує, що дотепер не існує точного визначення, що таке є вид. Теорія проф. Є. Сластененка логічно вимагає початкового створення первісних клясів і вищих категорій. Цей факт проф. Є. Сластененко одверто обстоює. Ця теорія нашого визначного вченого перебуває в цілковитій гармонії з наукою Святого Письма і вірування церкви. Святе Письмо ніде не твердить, що Бог створив усі існуючі види такими які вони є. Святе Письмо навчає, що Бог створив живі істоти за їх родами. Якраз в межах цих родів є можливі зміни і варіяції живих істот. Теорія проф. Є. Сластененка вказує, якою дорогою ці зміни могли постати чи поставали. Отже в той час, як Святе Письмо навчає, що Бог створив певні роди, наука Святого Письма ніде не заперечує можливости змін у межах цих первісних родів.

Не зважаючи на догматичні і часом нетолерантні заяви деяких вчених, теорія еволюції сьогодні мало ближче розв'язання своїх проблем, ніж за часів Дарвіна. Більше і більше чути голоси авторитетних учених, які повертаються до науки Святого Письма про створення Богом первісних родів. Трактуючи Святе Письмо не як науковий підручник, але як книгу відкриття волі Божої для життя людей, і в наші дні, віруючі можуть залишатись непорушними в своїх основних переконаннях щодо постання всесвіту, життя на землі, рослин, звірів, птаства і людини. Це навчання і сьогодні лишається незбитним фактом.

25-ліття кремлівсько-комуністичного народовбивства в Україні

Головна Управа Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці постановила цілком підтримати українську протестаційну акцію в вільному світі проти свідомо викликаного кремлівським комуністичним урядом штучного голоду в Україні в 1932 та 1933 роках, в якому згинуло понад шість міліонів невинного, трудящого люду. Тут не згадується про мільйони тих людей, що були винищені при всяких нагодах комуністами не тільки в Україні, але в усьому Совєтському Союзі та поза ним.

В 25-ліття цієї жахливої події, що вкрила вічною ганьбою її спричинників, згадана Головна Управа. вислала відповідні резолюції, підписані її Президентом — добр. Петром Ковальчуком, до урядів США, Канади та Комісії Людських Прав при Об'єднаних Націях. Копії цих резолюцій з докладнішими інформаціями про цей морд вислано до численних і передових протестантських журналів та центральних церковних організацій, як у Північній Америці, так і в Европі.

Головна Управа УЄО вважає, що українському народові ніколи не вільно забути цього нелюдського злочину, доконаного для потоптання його людської гідности та зломання його волі до вільного й незалежного життя. Цю подію треба б щороку згадувати специяльно визначеним днем національної жалоби. Такий день мали б визначити спільно центральні українські релігійні та національні організації. Таким способом ця подія мала б бути увіковічненою і пам'ять її передавалася б з покоління в покоління на вічні часи. Рівночасно вона стоїть на тому становищі, що це є українським святим обов'язком помогти вільному світові усвідомити, що може одного дня статися з ним, коли він і далі легковажитиме собі ці комуністичні практики та сваволю.

"Рідна Школа" і навчання

У Торонті виходить журнал — орган Об'єднання Українських Педагогів Канади (ОУПК), під назвою "Рідна Школа". Треба зазначити, що журнал уміщує чимало доброго помічного матеріялу і з мовного боку не зле редагований. Ми з цікавістю і співчуттям слідкували за розвитком журнала, уважаючи його за конче потрібний.

Проте, перша стаття в журналі "Рідна Школа" за вересень цього року принесла нам велике розчарування. Назва статті чудова — "Бог і Україна". Що може бути кращого? Перших два розділи статті містять глибокі правди, але все дискредитує останній розділ, який ми нижче наводимо дослівно:

"Для пізнання і любови Бога, необхідна ласка Господня. **Оту ласку дістаємо ми через Володарку України — Пречисту Діву Марію.** Вона, Мати Божа, **є нашою посередницею до Бога.** Недарма український нарід від найдавніших часів уважає її своєю покровителькою і володаркою. Історія України пронизана її ласками і щедротами, а десятки, а то й сотні чудотворних ікон незаперечно підтверджують її глибокий культ у нашому народові".

З педагогічного погляду така релігійна фантастика наскрізь шкідлива. Коли дітей навчається чомусь, то матеріял повинен відповідати фактам і бути правдивим. Різні байки слід подавати дітям як байки. Не можна правду і факти знання перемішувати з мітологією дуже сумнівного характеру. Бо інакше для формування характеру і пізнішого життя дитини буде незвичайно велика шкода. Коли ці засади нехтуються, то в пізніші роки це створює сприятливий ґрунт в душі молоді до розвитку скептизму, а часом і атеїзму. Якраз цю помилку робить автор згаданої статті, подаючи церковну легенду про Діву Марію, як правдивий факт з національного життя. Гіршої шкоди для розвитку релігійного і національного чуття в серці дитини тяжко собі уявити. Врешті прийде час і дитина виросте, зрозуміє, що її обманювали в релігійнім навчанню і це захитає її національну стійкість, пов'язану з наведеною релігійною видумкою.

Поперше, неправда є, що Діва Марія "є нашою посередницею до Бога". Колись, підрісши, дитина візьме католицьку Біблію в руки і прочитає: "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос" (1 Тимотея 2:5). Якщо Христос є одним посередником, то Діва Марія тоді не може бути другим. Либонь кожен швидше повірить твердженню Слова Божого, ніж статті в "Рідній Школі".

Подруге, неправда, що "ласку дістаємо ми через Володарку України — Пречисту Діву Марію". Те саме Святе Слово Боже каже, заперечуючи згадану думку, що лише один Христос є джерело всякого спасіння: "І нема ні в кім іншім спасіння. Бо під небом, нема іншого ймення, даного людям, що ним би спастися ми мали" (Діяння 4:12).

Потретє, неправда, що Діва Марія є "Матір Божа", бо Бог, своєю природою будучи одвічним, не може мати матері. Діва Марія є матір людської природи Ісуса Христа, сина Божого, але це не робить її Матір'ю самого Бога. Ці скрайні навчання про уявні сили і божественні функції Діви Марії вже зробили чимало шкоди минулим поколінням.

Історія України яскраво ілюструє шкідливість цього вірування в боротьбі народу за волю і поступ. Замість того, щоб вживати дари Божі і таланти на власне добро, вся енергія великого народу, як рівно ж час, засоби і праця марнувались на петиції й надії, скеровані до фікції.

Загалом кажучи, журнал "Рідна Школа" не повинен підносити тенденційно спірні релігійні питання, ані ставати на бік тієї чи іншої релігійної течії. Є Рідні Школи православні, безконфесійні, протестантські, римські і т. д. Їх усіх повинна об'єднувати віра в Бога і льояльність до свого народу. Питання вузько конфесійні не є справою "Рідної Школи", хібащо цей журнал став римо-католицьким органом.

Не можете служити Богові й мамоні

Ритуалістична ієрархія основну вагу приділяє поклонінню іконам, цілуванню їх і цього вимагає від своїх вірних. Вони пишуть: "Через те, що святих і святі ікони вселенська церква (православна) визнає за заступників, тому ми й шануємо їх, як друзів Божих" — (Див. "Правосл. Віра", Вінніпеґ, 1957, ст. 59).

Невже гниюче тіло, яке само себе не спасе від зіпсуття та шашлів, може мати посередній вплив на Бога? Св. Письмо не тільки заперечує, а й категорично забороняє це, "бо один Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос" — 1 Тим. 2-5. Далі в цій же книзі, щоб якось обдурити і не образити Бога, вони пишуть — "шануючи святих, як рабів Божих, ми шануємо св. ікони відносно — шанування ікон відносячи до першообразів" — ст. 60. Але цю відносність не кожен однаково розуміє, навіть попи, які немов би обізнані з Св. Письмом, не розуміють відносности, а посилаючи людей на війни, чи будь які небезпечні місця, рекомендують всяких ідоленят, тільки не Христа, як Спасителя нашого, то як же людина, яка не обізнана ні з Св. Письмом, ні з історією поганства, може розуміти ту відносність. Для них всяке поліно, витягнуте із смітника, але пропоноване попом за бога — буде богом, бо попи внесли думку в серце людей, неначе вони Богом дані люди і все, що скажуть — правда.

А ким же тоді звичайні люди дані? Відповідь проста: звичайне блюзнірство. Про це свідчать не тільки історичні події, а й сучасні факти, напр.. Певного часу в Торонті була роздута пропаґанда за "чудотворний" образ Миколи Мокрого, а вже сьогодні в одній з православних церков Торонта, до цього розмальованого на дошці "святого" ідуть поклонятись і цілувати його не тільки чесні робітники, засліплені забобонами, а й науковці, редактори, артисти. Крім того, доводять, що це 700-900-річний образ. Воно б можна і повірити, коли б ті, які це доводять, знали історію православ'я і його створителів далі, як за 300 років, адже ж, вони і цього не знають, лише припускають та фальсифікують на свій лад.

Приклад: "Було це 350 років тому — в Бозі упокоївся старий князь К. (В.) К. Острозький... Походження роду Острозьких остаточно не встановлено." Отже, різні вчені порізному виводять рід Острозьких. Лише попівська фантазія діє прекрасно: рід Острозького виводять від Володимира Великого. Дуже добре. ("Віра і культура", ч. 2 (50).

Для таких людей без образа — Бога немає, навіть тоді, коли вона конче хоче молитись, то найперше шукає образів, а коли не знаходить — заявляє, — "то в вас нема до чого і молитись", а коли скажеш — "до Бога", то питає — "а де ж Він?". Цей факт можна застосувати майже до кожної православної родини. Отже, панове ієрархи, "Господь близько до всіх, хто кличе Його в правді"— Пс. 145:18, — тільки не на образі, хоч ви, неначе виправдуючися, "піддаєте прокляттю та відчуженню тих, хто віддає іконам божеське поклоніння" — "Прав. Віра", ст. 62. А тому належність до православ'я спричиняє багато клопоту, бо треба догодити мамоні і Богу, а Св. Письмо каже: "Не можете служити Богові і мамоні" — Мат. 6:24.

Для нас, евангеликів, картини (образи) мають інше значення, ми їх шануємо і бережемо, бо вони дають пізнання минулих історично-релігійних подій. Напр., картини "Голгота" та "Варфоломієвська ніч" примусили мене заглибитись у Св. Письмо та історичне минуле християнства, а знак хреста для нас, євангеликів, є символом боротьби і трагічної смерти нашого Спасителя Ісуса Христа, а не як поліно до ідолопоклонства, та й як можна поклонятись поліну, коли на ньому згинув Відкупитель роду людського? А тому основну увагу ми й звертаємо на науку самого Ісуса Христа: "Бог — Дух, і хто поклоняється Йому, духом і правдою мусить поклонятись". — Івана 4:24.

А. Озимчак

КАНАДА І АЛЬКОГОЛЬ

Згідно з відомостями, що їх опублікувало Канадійське Статистичне Бюро, канадійці пропили в 1957 році **один більйон 42 мільйони долярів.** Від 1935 року п'янство збільшилось в 1000 разів.

Для добре зодягненого пса

Під цією захопливою назвою "Голівуд Боул Магазін" помістив такий заклик:

"Дай твоєму 'найкращому другові' привабливу медаль Святого Рокко. Цей святий покровитель всього собачого царства зробить і твого собаку щасливим і йому будуть заздрити всі коти в сусідстві". Можливих покупців далі поінформовано, що вони можуть купити собачі прикраси з 14 каратового золота за $30.00, додаток тяжкого золотого ланцюга підвищив би ціну до $42.00. Продавались ці медалі і з срібла за $7.20 і т. д. Нижче було додане оповідання про життя святого:

"Під час пошесті в Італії, багато років тому, лікаря на ім'я Рокко вигнано з села, бо він дістав недугу, що її страхались люди.

Як він лежав у полі, якийсь пес відчув до нього велику прихильність. Він крав хліб у свого пана і приносив лікареві. Він робив це щодня аж поки Рокко видужав. Рокко був такий вдячний собаці, що з того часу присвятив усе своє життя собакам і потім його канонізовано "Святим Рокко" патроном псів."

Логічно? Але на такій самій підставі можна б було канонізувати і того сірка, що врятував лікаря, як патрона всіх лікарів, які були б вигнані через те, що вони захворіли на невиліковну недугу.

"Авейк"

Урочисте богослуження

Українські пресвітерські громади Гамільтону, Ошави і Торонта розпочали осінню сесію спільним урочистим богослуженням в Торонті. При цій нагоді було запрошено проповідувати Д-ра Якова Манро, секретаря місійного борду Пресвітерської церкви в Канаді.

Богослуження розпочато загальним співом, далі паст. Л. Бучак провів з присутніми глибоко зворушливу молитву. Паст. І. Яцентий прочитав уступ із Святого Письма, а потім паст. М. Фесенко представив зібранним Д-ра Я. Манро, довголітнього приятеля українців у Канаді. Проповідь Д-ра Я. Манро була надхнена духом християнської любови і правди. Проголосивши засади спасіння і благовістя, проповідник так само закликав присутніх плекати ті дари й таланти, які українці привезли до Канади. Він зазначив, що в Канаді всі повинні користатись рівними правами без різниці походження та мови і що "двері Канади повинні бути широко відкриті для імігрантів різних народів. Чим більше, тим краще", казав він. Між іншим, він гумористично зауважив, що коли б індіяни в Канаді на самих початках мали трохи суворіші іміграційні закони, то, можливо, населення Канади було б цілком інакше.

По богослуженні відбулася спільна нарада церковних сесій і членів церковних управ над потребами євангельського руху. В жвавій і братерській дискусії непомітно перейшов вечір. Усі присутні були захоплені духовою наукою і братерськім чуттям, що панували на зборах. Всю збірку пожертв призначено для будови церкви в Гамільтоні.

Петро Мірчук: "ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД", з циклю "Український націоналістичний рух першої половини XX. століття", брошура п'ята. Політичної Бібліотеки Ліги Визволення України, випуск ч. 18. Стор. 59, ціна $0.50. Брошура цінна й актуальна з уваги на 40-річчя Листопадового Зриву на ЗУЗ, що припадає в біжучому році. Замовлення слати на адресу:

LVU, 140 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada.

БІЖУ ПО НАГОРОДУ

Змагуни в перегонах біжать до мети не тільки з ціллю здобути грошову нагороду, але теж і славу від людей. Про такі перегони змагунів знав добре ап. Павло, як це бачимо з його листів, написані до цер[illegible]

"Хіба ви не знаєте, що ті, що на перегонах біжать, усі біжать, але нагороду приймає один? Біжіть так, щоб одержали ви. І кожен змагун від усього повстримується; вони ж, — щоб тлінний прийняти вінок, але ми, — щоб нетлінний. Тож біжу я не так, немов на непевне, борюся не так, немов би повітря б'ючи. Але умертвляю й поневолюю я тіло своє, щоб, звіщаючи іншим, не стати самому недостойним" (1 Кор. 9:24-27).

"Брати, я себе не вважаю, що я досягнув. Та тільки, забуваючи те, що позаду, й спішучи до того, що попереду, я женусь до мети за нагородою високого покликання Божого в Христі Ісусі. Тож усі, що досконалі, думаймо це; коли ж думаєте ви щось інше, то Бог вам відкриє і це. Та до чого дійшли ми, поступаймо в тім самім дусі далі. Будьте до мене подібні, брати, дивіться на тих, що поводяться так, як маєте ви за взір нас" (Фил. 3:13-17).

Для змагунів було конечне повстримуватися від усього, що могло стати перешкодою в бігу до мети. Вони часто вправляються, бо таким чином розвивають швидкість бігу. Усі змагуни рівно починали перегони з однієї лінії, а відтак поставала ріжниця: декотрі поспішали вперед, а інші залишались позаду; а нарешті один із тих усіх добігав до мети. Трохи пізніше й інші змагуни дійшли до мети, та найбільшу нагороду й славу діставав перший.

Пристосовуючи цей приклад до духових змагунів, до нових сотворінь у Христі, слово Боже свідчить нам про те, що Бог покликує людей у Своє царство й славу і кожному дає можливість бігти по нагороду. Життя вічне Бог дає віруючим з ласки, як добровільний незаслужений дар.

"Бо спасені ви ласкою через віру, а це не від вас, то дар Божий, не від діл, щоб ніхто не хвалився" (Еф. 2:8-9). Тільки за наші добрі діла Господь нагородить. "І, коли чиє діло, яке збудував хто, остоїться, то той нагороду одержить" (1 Кор. 3:14). Віруючі, відроджені й воскреслі духом своїм, в почині свого нового життя з радістю пустилися повільним ходом до мети, та незабаром осіли на місці й духово поснули, і таких, що біжать далі, є мало. У словах — сидіти, ходити, спати й бігти — є велика ріжниця. Сьогодні бачимо багато віруючих, що зовсім байдужі до діла Господнього. Їх не цікавить зібрання, ні проповіді, ні спільнота духа з дітьми Божими; вони люблять тільки спати. Декотрі часами духово повільно ходять, а інші сидять. Власне, до таких ап. Павло писав: "Тож не будемо спати, як інші, а пильнуймо та будьмо тверезі" (1 Сол. 5:6). Такі духові спдюхи колись зачали духом прямувати до мети, а опісля захотілось їм жити по тілу. "Бігли ви добре, хто заборонив вам коритися правді?" Їхні вчинки ап. Павло прирівняв до дерева, сіна й соломи і запевнив, що це згорить: "Коли ж діло згорить, той матиме шкоду, та сам він спасеться, але так, як через огонь" (1 Кор. 3:15).

Тому слова ап. Павла — "Я женусь до мети за нагородою" — означають, що він намагався принагідно чинити добре усім, а найбільше товаришам по вірі. Бо, як ми вже бачили, нагорода буде тільки за добрі діла.

Між іншим, ап. Павло писав, що він—"працював більш усіх їх, правда, — не я, але Божа ласка, що зо мною" (1 Кор. 15:10). З того слідує, що ап. Павло в перегонах був найбільшим духовним змагуном, і тому, він дістане найбільшу нагороду, як про те писав до брата Тимофія:

"Я змагався добрим змагом, свій біг закінчив, віру зберіг. На останок мені призначається вінок праведности, якого мені того дня дасть Господь Суддя праведний; і не тільки мені, але й усім, що прихід Його полюбили" (2 Тим. 4:7-8). Як ап. Павлові так і нам дарована Божа ласка виключно для нашого змагу до мети, або, просто кажучи, для добрих діл. Та, на жаль, багато віруючих приймають Божу ласку надармо, бо не стосують її до властивої цілі. І ось тому апостол написав таку пересторогу: "А ми, як співробітники, благаємо, щоб ви Божої ласки не брали надаремно" (2 Кор. 6:1).

Вкінці наше прямування до мети полягає в добрих ділах, як: поширення благовістя Христового; грошова для цього допомога; матеріяльна й духова допомога убогим, усне, писемне й друковане поширення правд Божих. Є такі, що й роблять це, та це невистачальне; хібащо ми будемо умертвляти й поневолювати духом тіла наші, як про те написано: "Тож біжу я не так, немов на непевне, борюся не так, немов би повітря б'ючи. Але умертвляю й поневолюю я тіло своє, щоб, звіщаючи іншим, не стати самому недостойним" (1 Кор. 9:26-27).

П. Боднар

Протестанти в СССР

(Нижчеподаний звіт ми передруковуємо з "Крисчіяніті Тудей". Автор звіту, Др. Боб Пірс, президент "Ворлд Віжон Інк.", який нещодавно відвідав СССР).

"Комуністична партія систематично нищить протестантську церкву в Советському Союзі. Я бачив зблизька застрашливий плян в дії, тоді як моє серце було зігріте наповненими по береги богослуженнями в Києві, Харкові, Москві і Ленінграді. В Советському Союзі існує в якійсь мірі свобода релігії, якби на показ для вільного світу, також частинно тому, що церква має якусь міру впливів в деяких сателітах. На якихось 15,000 нових членів баптистської церкви збільшується в СССР річно.

Я бачив як сльози текли по обличчях мужчин і жінок, коли вони співали і молились під час протестантських богослужень. Тисячі стояли і уважно слухали більше ніж дві години, в той час як дві повних проповіді проповідалось. Голод був великий. Ці люди були в зв'язку з Богом. Тоді я подивився на сцену на комуністичний плян. Він виконується в такий спосіб: Релігійне навчання заборонено всім церквам для дітей до 18 років. Недільні школи не існують. Дайте мені дитину в час її формативних років, — сказав колись Ленін, — і її майбутнє, як комуніста, забезпечене"... Комуністична партія відтяла коріння протестантської церкви, забравши дітей... Кремль має другу методу. Найкращу книжку, що колинебудь була написана (Біблія, ред.) не можна купити в советських книгарнях. Крім того, Кремль уживає ще й інших заходів, а само: в Советському Союзі нема жодної протестантської духовної семінарії. Кремль каже, що церкви можуть мати семінарії, але, мовляв, нема будинків. Плян комуністів такий: відтяти молоде коріння, усунути пасторів і заборонити друк Біблій"

Вавилонський епископ

Щоб усунути опінію, яка почала панувати в умах людей, що Лурд (загальновідома католицька проща) існує впершу чергу для грошового дорібку, епископ Мієр Марі Теа з Табру і Лурду почав робити заходи, щоб якось зменшити торгівлю. "Я не є Вавилонський епископ" — проголосив він.

"Тайм" (липня 21) приносить відомості, що цього року пілігрими, мабуть, витратять більше $190 мільйонів на різні побожні реліквії. З 710 торговельних підприємств у Лурді 580 продають всілякі церковні реліквії: хрестики, іконки тощо. Отже, не зважаючи на заклик епископа, Лурд в першу чергу є великий католицький торговельний центр церковних святощів.

Прері Оверкамер

Римо-католицька церква і єретики

Тома Аквінський вважається одним з визначніших теологів римської церкви, його навчання і досі авторитетне. Його навчання про трактування єретиків служило завжди правилом для поступовання римської церкви супроти інакодумаючих і його ще ніде церква не заперечила ані змінила.

Тома Аквінський навчає: "Хоч єретиків і не слід толерувати, бо вони цього не заслуговують, ми мусимо терпіти їх до другого нагадування, коли вони можуть повернутись до віри церкви. Але тих, хто після другого нагадування є впертим у своїх помилках, треба не тільки екскомунікувати, але їх треба передати світській владі для знищення"... "Хоч єретиків, які каються, слід завжди приймати на розкаяння, так часто як вони відпадають, вони не мусять внаслідок цього завжди мати дозвіл насолоджуватись добробутом цього життя... Коли вони відпадають — знову їх приймається для покаяння, але для них не можна касувати кари на смерть" (Св. Тома, Том 4, ст. 94).

Молитва стародавніх греків

(Написана якихсь 2000 років тому)

Нехай я не буду ворогом жодній людині і нехай я буду приятелем того, що є вічне і перебуває. Нехай я не буду сваритись з тими, хто близько мене, і якщо я посварюся, то нехай скоро помирюся. Не дай, щоб я колинебудь задумував зло проти будь-якої людини, але якщо хто задумав зло проти мене, то дай, щоб я уник зла без шкоди і без потреби зробити зло йому.

Нехай я любитиму, шукатиму і здобуватиму те, що є добре. Дай, щоб я бажав усім людям щастя і нікому не заздрив. Дай, щоб я ніколи не радувався злій долі того, хто зробив мені кривду. Коли я зробив або сказав щось недобре, нехай я не чекатиму на докір інших, але завжди докорятиму сам собі, поки не направлю кривду. Нехай я не здобуду перемоги, що завдала б шкоду мені або мойому противникові. Не дай, щоб я зрадив приятеля в небезпеці. Нехай я матиму повагу сам до себе. Нехай я завжди тамуватиму те, що бушує в мені. Нехай я буду призвичаєний до тихости і щоб я ніколи не утратив рівноваги з огляду на обставини.

(Переклав з грецької відомий англійський вчений Гілберт Мюрей, автор "Чотирьох ступенів грецької релігії". Взято з Ґланд Тайдінгс)

Що нам робити, щоб спастися?

(Закінчення)

4. Як каятися правдиво?

Щоб каятися як слід, треба:

а) перевіряти і знати самих себе, нашу душу, її стан, потреби і гріховність, усвідомити ту страшну кару, що жде на нас;

б) знати, що Бога не можна обдурити або підкупити, бо Він є святий, праведний, справедливий, всемогутній і незмінний; Його не можна осліпити, обманути, обезвладнити, підкупити, або змінити в той чи інший бік, він не зважає на лиця людські. "З Бога насміятися не можна; бо що чоловік сіє, те й жатиме." — Гал. 6:7;

в) бачити Господа Ісуса Христа нашими духовими очима, як Він молиться залитий кривавим потом в Гетсемані; ми повинні узріти Його зрадженого одним з Його апостолів і безправно арештованого, ми повинні обурюватися проти несправедливого осудження Його жидівським первосвящеником і правлячою старшиною, проти зневажання Його здичавілою юрбою, бачити лютих римських воїнів, як вони Його висміюють, плюють на Нього, бичують та насаджують Йому на голову терновий вінець; маємо узріти Його як Він несе на Голготу важкий хрест, бачити Його розп'ятого між двома розбійниками, терплячого, спливаючого кров'ю і благаючого. "Боже мій, Боже мій, чому мене покинув єси?" Нарешті, ми повинні бачити Його, як Він вмирає жорстокою, жахливою, страшною смертю за нас. Після того видіння зупинімося на хвилинку та подумаймо над усім цим і подякуймо Йому за все те, що Він зробив для нас;

г) молитися, молитися не тільки нашими устами, а також усім нашим серцем, розумом, душею і усім нашим єством, кажучи, як той митник: "Боже, милостивий будь мені грішному!"

г) висповідатися перед Богом в усіх наших гріхах, не криючи нічого від Нього, та благаючи Його Божого милосердя, як це робив цар Давид, коли він молився:

"Помилуй мене, Боже, по милості твоїй, по великому милосердю твоєму прости переступи мої! Обмий мене зовсім від несправедливости моєї, і очисти мене від гріха мого! Знаю бо провини мої, і гріх мій усе передо мною. Перед тобою одним я согрішив, і вчинив те, що є зло перед очима твоїми; признаюся в гріхах, щоб ти був оправданий в словах твоїх, і справедливий в суді твоїм." — Пс. 51:1-4;

д) зректися нашого грішного життя і вернутися до Бога, нашого небесного Отця, та й чинити Його волю;

е) бути добрими з людьми, з рідними, приятелями, сусідами і навіть з ворогами, як Господь каже: "Мирися із твоїм противником хутко, доки ти ще в дорозі з ним". — Єв. Мат. 5:25.

Зробивши усе це, ми станемо гідними позбутися гріха та грішного життя і вернемося до Бога, нашого небесного Отця, бо тільки це є правдиве та вірне покаяння.

Якщо ми бажаємо справді скористати з нашого покаяння, то повинні так каятися, як каявся цар Давид, благаючи Господа:

"Помилуй мене, Боже, по милості твоїй, по великому милосердю твоєму прости переступи мої!" — Пс. 51:1.

Або благаймо в Бога помилування так, як митник, що казав: "Боже, милостивий будь мені грішному" — Єв. Лук. 18:13.

Або як той Закхей: "Ось половину достатку мого, Господи, даю вбогим; і коли кого чим обідив, віддаю вчетверо." - Єв Лук. 19:8.

Усі вищеподані і багато інших прикладів вчать нас, як треба правильно та щиро каятися, щоб задовольнити справедливість Божу.

5. Ознаки щирого покаяння

Щоб бути певним, що наше каяття правдиве й щире, ми повинні мати докази, себто ознаки того, а вони такі:

а) Життя особи, що справді кається, має змінитися. Ця зміна повинна позначитися відповідними вчинками в житті особи, що кається, це мають зауважити всі.

б) Настає справжній і сталий спокій в душі особи, що й справді кається. Цей спокій не може бути порушений зовнішними напастями або клопотами чи зовнішними впливами, бо це божеський спокій. Господь обіцяв такий спокій: "Спокій оставляю вам, мій спокій даю вам; не яко ж світ дає, я даю вам. Нехай не тривожиться серце ваше, ані не лякається." — Єв. Ів. 14:27.

Всемогутній Боже, допоможи нам каятися як слід і прославляти та хвалити Тебе завжди. В ім'я Христове ми просимо того. Амінь.

Д. Галенда

VICTOR IN THE SADDLE

By May Hall Thompson

The boys vacationing at the B-Bar Ranch rode in on their horses a little before noon, unsaddled, and then made ready for the noon-day meal.

"Where's Victor?" asked Raymond Lee as the boys took their places at the table.

"He went out on foot as usual", said one of the cowboys at the ranch as he, too, took his place at the long table in the low-ceilinged, adobe room.

Another boy, Arthur Johnson, now spoke up. "Yes, he wouldn't ride with us. He's afraid of horses. But he ought to be in by now anyway. Unless he packed a lunch."

"Maybe he's lost," put in Harry Bethel with a laugh. "He's an awful tenderfoot, you know."

"He's kind of odd, if you ask me," put in Arthur. "Reads books on minerology when he's not reading the Bible. Says he's taking courses in both. Can you feature that! Both! And won't even give up study on his vacation."

"And now he's gone out to commune with nature again." spoke up Harry with sarcasm in his voice. "For me, I want to be red-blooded and do things. Seems like if somebody's afraid of a horse he'd at least try to ride.'

The other boys shrugged their shoulders and began eating. But after lunch Raymond and Arthur offered to ride out and hunt for Victor. Raymond, deep down sort of liked Victor, even admired him for some reason or other he couldn't quite analyze. Therefore, he worried about him, while Arthur wanted the honor of helping to rescue him. The boys, all boys of an Eastern high school, had pooled their resources and gone West for a vacation. They learned that by living simply they could afford a vacation at the B-Bar cattle ranch.

Once out on the desert, the two boys stopped their horses now and then to call Victor. Where was Victor on foot in this vast country of canyon and washes and stretches of sharp mesquite and cacti? Another half hour's ride brought them into the foothills. Riding to the top of a mesa, the boys saw a cloud of dust in the distance. Faintly they heard the bawl of cattle and felt sure that is was a roundup of some cattle soon to be taken to lower country. They would ride toward it and ask the cowboys in charge if they had seen any sign of Victor.

"Guess Vic really thought that story Cowboy Charlie told about the lost mother lode in these mountains was true," laughed Arthur. "But I'm surprised that he had the nerve to come so far. I suppose it's just that he doesn't know any better."

"Stop talking about him that way!" Raymond cried sharply. "I'm tired of hearing it. Just because Vic's afraid of a horse is no

(Cont. on page 8)

VICTOR IN THE SADDLE

(Cont. from page 7)

reason to believe he's weakkneed and chicken-hearted. We've teased him too much; maybe he just left; I wouldn't blame him. But he isn't really stupid, and he knows a lot of things I wish I knew."

Arthur wasn't to be stopped that easily. "I know he's a bookworm, if that's what you mean. And all that Bible study besides —and on vacation too."

"I asked him about that," said Raymond. "And do you know what he answered? He said one should practice being a Christian in season and out of season, which meant all the time."

"Oh, you're just feeling sorry for him. And I'll feel sorry, too, if he's really lost in these hills."

The two rode on in silence. Finally Raymond shouted, "Look. Victor's boot tracks!"

"Well, I guess they're more practical for walking," put in Raymond. "He couldn't walk far in cowboy boots. They're for riding."

The two followed Victor's tracks for a short distance; then Raymond had to dismount in order to see the imprints on the hard, rocky ground below. He tied his horse to a bush and soon became oblivious to everything save the faint tracks of the lost boy. The mesa became more barren and rocky, broken by a shallow ravine. Trailing Victor became harder. Raymond climbed a high bluff to see what he could see from there.

Arthur also followed the tracks on foot, having tied his horse too, and then followed the tracks farther while Raymond climbed the bluff. Finally Arthur roused from his search by the sound of a noise like thunder. His heart jumped and then stood still at a frantic yell from Raymond on the cliff above him. Raymond was motioning wildly, but he didn't have to warn his friend. Arthur knew what that thunder along the ground meant. It was a stampede of cattle. He was terrified.

He started running back to get his horse, but found that the animal was no longer tied to the bush. He must have worked himself loose and wandered away.

At this moment Arthur saw a ragged formation of running cattle headed in his direction. Panic stricken, his eyes sought some sort of protection against the stampede. Nothing was within reach and the herd was spread out so far it would be impossible to run out of danger at either side.

Arthur ran anyway, crazed with fear, but stopped and whirled as he heard a piercing yell behind him. His first thought was that Raymond had come down from the cliff to help him, but in an instant he knew that the rider mounted on his own horse was not Raymond. But who was it?

The slender form of the rider was urging the horse to his utmost speed and was skilfully guiding him over rocks and gulches, and around cholla and giant cacti. Then Arthur recognized the boy's wispy hair whipping the breeze. It was Victor!

In a few seconds, the horse and rider were near enough for Victor to lean over in the saddle as he slacked the horse's speed, reach out his arm, and call, "Jump!"

Arthur leaped up to the horse and felt Victor's strong arm around him. Victor held to him tightly though the strain almost pulled him from the saddle. Then Arthur slipped around behind him.

Arthur's relief at being rescued was only short lived. The plunging cattle were now at their very heels. The horse started galloping once more. In spite of his extra burden, he drew away from the mountain of frantic cattle. One slip and all three would be mangled under the pounding hoofs, and they outdistanced the stampeding cattle, which were like thunder and lightning behind him. But now the stampede drew closer again. Arthur was never so afraid in all his life

Then Victor swerved the horse to the left, and the cattle thundered past them, raising dust and rocks in a cloud close to the two boys And then the herd, finally running out their fear, began to slow down and stop in small bunches.

Victor Henderson sat his saddle and watched. Then he spoke. "If you don't mind, Arthur, I'll leave you here a while and borrow your horse. I want to help round up the cattle for the cowboys."

At this moment the sound of the cowboys could be heard — their galloping horses and their straining voices shouting at the cattle.

Without a word Arthur slid off the horse and watched Victor ride away. At that moment Raymond came walking toward him. He was pale and shaken, too, just by witnessing the stampede from above.

The two boys looked at each other for a minute before either spoke. Then Raymond said hoarsely and almost unbelievingly, "Say, was that really Victor on that horse?"

"Yes, he saved my life," whispered Arthur, still awed by the experience he had gone through.

"He did at that. I saw it all. He could have climbed the cliff and saved himself when he saw your horse loose. When he realized what was happening to you, he went up to your horse quickly and grabbed the bridle rein. After that—well, you know. I was afraid for both of you, but you made it."

"Yes, we made it," echoed Arthur, still awed and shaken.

"You should have seen Vic ride," continued Raymond. "He rode like a Centaur. You can't tell me he's afraid of horses. And now it looks like we're the ones on foot and that Vic's in the saddle."

"I know. It's beyond me. I can't savvy the whole thing, as they say here in the West. I can't savvy it."

The two watched Victor riding with the cowboys. He sat his saddle like part of it while he and the saddle looked like they were part of the horse. He knew how to round up cattle, too, as he helped the two cowboys gather the scattered bunches of the herd.

They couldn't see it all, of course, and didn't know that Victor found Raymond's horse wandering around with a broken rein. Quickly he roped the animal and brought it back with him. The first the two knew about it was when Victor rode up to them.

"Thanks for letting me have your horse", Victor said to Arthur. "It helped give the cowboys a lift to get those cattle back to camp. And Raymond, I found your horse, so brought him in. I'll fix the rein with a bit of rope and it will do. And I guess I'll have to walk back to the ranch, though suddenly I'd rather be on a horse."

Victor dismounted, cut a piece of rope from the lasso, and mended the rein.

The two boys stood in silence and watched until Arthur finally blurted out. "I—we—I thought you didn't like horses. We thought you were a-a-afraid, but you can ride like a Cossack. And you saved my life. Vic. You s-s-saved my life"

"I'm glad," answered Victor. "I'm glad. When I saw what was happening, somehow I lost my fear of horses and just got on your horse and rode."

"You mean you really were afraid of horses?" asked Raymond incredulously.

Victor's face became pale. "Yes," he said, "I guess I was. At least I didn't want to ride or be around them. You see a few years ago when my folks lived on a ranch I learned to ride very well. Then a horse threw me and broke my leg. I was afraid after that but my father made me ride anyway. I guess I got a complex then and just didn't want to be around horses. I was mighty glad when we moved East and to a city. But this—well, this made my fear or whatever it was go away. I like to ride again, and I like horses. Why, your horse saved your life, Arthur."

"With Vic in the saddle," put in Arthur earnestly as admiration shone in his eyes.

"And you won't have to walk," said Raymond. "My horse isn't tired like Arthur's, so you and I can ride double back to the ranch. You know it will be an honor riding with an expert. Maybe you can teach me something about it and other things. Like your Bible study, for instance. I know enough about the Bible to remember that it says that greater love has no man than to give his life for his brother. You risked your life to save Arthur. That's the kind of courage I'd like to learn more about"

"Me, too," put in Arthur fervently as he mounted his horse.

Later, back at the ranch, the whole story was told by Arthur and Raymond And everyone clapped when Victor appeared wearing cowboy boots. "I won't be hiking out into the hills any longer now," he said. "I'm a cowboy and I like to ride"

"But why do you go so far out in the desert alone?" asked Harry Bethel.

"I guess Vic has another mystery in his life." laughed Arthur

Vic felt a bit sheepish. "Maybe I do," he admitted. "When I learned about gold in those mountains, I thought there might be other minerals too. I've been reading that the government needs tungsten and I think I found some."

The boy held out some brownish crystalline mineral. The owner of the ranch examined it. "I do believe you have something there!" he exclaimed.

Again admiration shone on the face of the boys. Raymond Lee spoke for all of them when he said, "The rest of us have only been having fun on this ranch but you've been doing something useful. Vic. I think we'd better follow your example."

Victor's face lit up happily. "Well, boys, I have my book on minerology and of course I have my Bible. You're welcome to both of them."

"And I know we'll learn and learn and learn," Raymond said emphatically with a conviction to which all the boys agreed.

—Instructor

Чи передплатили Ви "Єв. Правду"?

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 11. Торонто, Онт. Листопад 1958 November Toronto, Ont. Рік XIX. Число 11.

Відійшов від нас

23-го жовтня тихо у сні відійшов від нас Іван Семенович Флоринський. Декілька днів перед смертю він говорив про свою віру в Сина Божого та казав, що мав світле видіння і голос, що спонукав його до праці про "Тайни Голгофського хреста." Нижче ми подаємо початок цієї праці проф. Ів. Флоринського, що вражає своїми глибокими думками і чудовою мовою. Працюючи над цією розвідкою, одного дня він заснув і так відійшов до свого Господа. Проф. Ів. Флоринський був людина розважлива й критична. Відомий як лектор і автор, він уже в Канаді написав чудову розвідку "Григорій Сковорода—предтеча українського евангелізму." Розвідка є оригінальною працею та знаходить правдивий ключ до розуміння світогляду і життя нашого великого народнього філософа.

Через довший час проф. Ів. Флоринський був мовним редактором "Євангельської Правди" та щиро цікавився поступом евангельського руху. Народився він в с. Підвисоке на Уманщині 25-го вересня 1890 р. в селянській родині. Він закінчив київську гімназію і київський університет. В часи Української Народньої Республіки займав посаду секретаря канцелярії Державного банку. Після загарбання влади большевиками перейшов на педагогічну працю. Покійний був одним із засновників і першим завідувачем Кооперативного технікуму в Камянці-Подільському. Пізніше викладав на Вищих курсах українознавства в Харкові, а також працював мовним редактором в педагогічному видавництві. Все життя був переслідуваний поліційними большевицькими органами, як українець і учасник в будові Української Незалежної Держави.

Похорон відбувся при численній участі його близьких і знайомих.

Ів. Флоринський

Тайни голгофського хреста

Христос помер за гріхи світу на голгофському хресті.

Невинний Страдник! Предвічний Син Божий добровільно обрав муки хресної смерти, моторошної і дуже болісної агонії. Чому? Що привело його туди, такого прекрасного й всемогутнього, такого покірливого, що все прощає.

Іуда, уражений свідомістю свого злочину, кинувся до дерева і обірвав земну нитку свого жалюгідного життя. Пилат був збентежений перед засудженням. Умивши свої руки, він не омив свого серця, совісті тривожної. Нарід бив себе у груди, дивлячись на моторошне видовище на Лобному місці: Учитель дивний, Цілитель їх хвороб, Син Давидів, Пророк з Назерету, дивний Син Чоловічий—висів на хресті посеред двох злодіїв, випиваючи чашу страждань до дна. Благородні духом сини Ізраїля, Йосип Аримафійський та Никодим вичікували, щоб віддати Йому останню шану, зняти його тіло з хреста і поховати. Сонце засоромилося людського падіння й оповилося темрявою. Земля здригнула. Вітри понесли скорботну вістку за межі міста Давидового. І знову: "Чому, чому все це сталося?" Ухвалюючи вирок Ісусові, люди виявили крайню жорстокість, вульгарність і підлість. Невже була припущена помилка судочинства тих часів.

Відповідь про тайну голгофського хреста дає нам Бог. Христос добровільно прийняв хрест і "был презрен и умален . . . ранами Его мы исцелились". Цю пророчу пісню про Голгофу оспівав пророк Старого Завіту Ісаія за 750 років до народження Христа.

— — — — — —

Христос заплатив своїм життям не тільки за наші гріхи, але й Він викупив світ від гріха: "Він вблагання за гріхи наші, не за наші ж тільки, а також цілого світу" (1 Ів. 2:2).

Народження і зростання віри

"Як же прийшов у Галілею, прийняли Його галілейці, бачивши все, що зробив у Єрусалимі на свята: бо й вони ходили на свята.

Прийшов же Ісус ізнов у Кану Галілейську, де зробив воду вином. І був один царський, котрого син нездужав у Капернаумі.

Цей, почувши, що Ісус прибув із Юдеї в Галілею, прийшов до Нього, й благав Його, щоб пішов та оздоровив сина його, бо мав умерти.

Рече ж Ісус до нього: "Коли ознак та див не побачите, не увіруєте".

Каже до Нього царський: "Господи, йди перш, ніж умре дитина моя".

Рече йому Ісус: "Іди, син твій живий". І увірував чоловік слову, що промовив йому Ісус, і пішов.

Вже ж він ішов, зустріли його слуги його й звістили, кажучи: "Що хлопчик твій живий".

Спитав же в них про годину, коли полегшало йому. І кажуть йому: "Що вчора о сьомій годині покинула його горячка".

Зрозумів же батька, що тієї самої години, котрої сказав йому Ісус: "Син твій живий". і увірував сам і ввесь дім його" — Йоана 4:45-53.

Вищенаведена подія малює перед нами народження і зростання віри в серці людини. Царський прийшов до Христа, почувши про Нього від інших. Галілейці, повернувшись із свят у Єрусалимі, оповідали всім про ті незвичайні зцілення і чуда, що Христос робив їх у Єрусалимі, так само оповідали і про Його науку, яка цілком різнилась від науки священиків, архиереїв і фарисеїв.

Христос був під цей час в Кані, де Він попередньо перетворив воду на вино, і царський прийшов до нього в Кану з Капернауму, який був якихсь двадцять миль віддалі від Кани. Царського привело до Христа те, що він чув від інших про Нього. Це є праця і завдання віруючих, так говорити про Христа і так жити, щоб це спонукало інших людей шукати Господа. Непослідовне життя віруючих і їх мовчанка про Христа є найбільшою перешкодою до поширення Благої Вісти серед людей.

Царський, як указує його назва, очевидно, належав до оточення царя Ірода і займав якесь відповідальне становище. Історія згадує про віруючих в оточенні Ірода. Спочатку його віра була самолюбна. Горе привело його до Христа; син його мав умерти. Очевидно він перед тим випробував усі засоби, знані тоді медицині, і багатьох лікарів, але все марно: його син, що мав би бути його наслідником, догоряв у горячці і смерть його була недалеко. В розпуці, почувши про діла Христа, він спішить до Нього з одною думкою про смерть сина і можливість порятунку. Це не є висока віра, але Бог приймає і навіть таку самолюбну віру і благання. Це є початки, що ведуть до більшого. Терпіння і горе є часто предтечею благословення і спасіння. Бог приймає і такі "природні" молитви про різні людські потреби і ми не повинні вагатися, чи приходити до Бога з ними. Святе Письмо каже, що Бог: "Воронові готує харч його, коли діти його пищать до Бога". Тепер ворон не хоче ніяких духових речей. Йому досить хробаків і гусені..

Віра царського була обмежена також у знанні природи Христа. Він думав, що Христос мав прийти до нього в хату, щоб зцілити сина. Царський не мав найменшої уяви про всюдиприсутність Бога, ані про силу Його слова, що не зв'язане ні місцем, ані віддаллю. Щоб знайти благословення, людина не потребує десь подо-

(Продовження на стор. 2)

Христос помер за весь світ. Він прийняв навіть розбійника, що покаївся. Відчуваймо нашим духом Його в повсякденному нашому житті.

НАРОДЖЕННЯ І ЗРОСТАННЯ ВІРИ

(Докінчення з стор. 1)

рожувати. Бог благословить її на молитву віри там, де вона є. Подорожі до Зарваниці, Печерських Лавр, Єрусалиму, чи то до Лурду—це марнування часу, грошей і нерозумінням природи сили Божої. Між іншим, Папа Римський, коли слабував, не поїхав до Лурду і не пив цілющої води, але покликав фахового лікаря, який його і лікував до смерти. Так само і відомий американський кардинал, благословляючи слабих прочан на подорож до Лурду, сам волів мати операцію в одному з найкращих шпиталів Сполучених Штатів.

Віра царського також була обтяжена бажанням бачити ознаки і дива. Христос бачив і розумів його серце і тому докорив йому, кажучи: "Коли ознак та див не побачите, не увіруєте." Доказом правди не є чудо, але сама правда.. Авторитетом правди є її духова сила. Хоч би які великі чудеса хтобудь показував евангеликам на користь твердження, що один і один є десять, евангелики всі ці чудеса відкинуть як фальшиві. Проте, в гріховнім серці людини глибоко кориниться бажання бачити щось дивного і чудесного. Для багатьох недумаючих людей диво є доказом правдивости науки, яку диво ніби потверджує. Це не є так. За для духової немочи людей Бог творив чудеса, як потвердження правдивости відкриття, але в Слові Своїм попередив людей берегтися "чудес омани" і випробовувати їх наукою Слова (5 Мойсея, 13, 1-5). Оце жадання чудесного широко використовується в традиційних релігіях для вискування умово незрілих віруючих і малоліткiв.

При всім тім віра царського була правдива, як це виявляє його молитва до Христа. Його віра навчила його правдивої молитви. Звертаючись до Христа, царський не просить зцілення на підставі шляхетности походження сина, ані тому, що це була мила дитина, такі аргументи були б безвартісні.

Царський гаряче благає Христа, бо син його умирає. Він не говорить про якібудь заслуги, діла, чи право, але шукає помочі, бо його нужда велика і син його при смерті. Це є основа всякої правдивої молитви. Не засуги того, хто молиться, не здобутки святих чи церкви, не авторитет церковної ієрархії важить перед Богом, але нужда людини, без заслуг і гордости, своєї чи позиченої.

Царський мав глибоку віру в Божественну доброту Христа. Коли Христос докорив йому за бажання бачити дива, він не відвернувся, не образився і не пішов геть. Він і далі благав: "Господи, йди перш, ніж умре дитина моя."

Подібно до жінки з Ханаану, якій Христос, випробовуючи, сказав, що недобре брати хліб від дітей і кидати собакам. На це вона відповіла, що і собаки годуються крихтами з стола дітей. Цю глибоку віру Христос благословив, кажучи, що Він не бачив такої віри навіть в Ізраїлі.

Царській, не зважаючи на свої упередження і хибні уявлення, без вагання послухав Христа, коли Той сказав йому: "Іди, син твій живий". Віра царського була оправдана. Переночувавши в Кані, бо розмова з Христом відбулась увечорі, він наступного дня рано рушив у дрогу з спокійним серцем Він дістав нарешті більше благословення, ніж сподівався. Коли слуги зустріли його, він спитав їх, коли сину його "полегшало". Він не думав про повне раптове зцілення. Слуги відповіли йому, що гарячка цілком "покинула" сина його, якраз тоді, коли він розмовляв із Христом.

Бог завжди посилає нам більше і краще, ніж ми просимо. Вся родина царського увірувала. Жінка його, побачивши чудесний поворот до життя сина, що був при смерти, з радістю прийняла Спасителя. Син, вставши зі смертного ліжка здоровий і почувши оповідання батька, сповнився вдячністю і вірою. Слуги, які були свідками всіх подій, не могли противитись правді. Сам царський був проповідником і свідком правди і сили Божої в своїй родині. Тому Святе Письмо каже, що він "увірував сам і ввесь дім його." Так із свідоцтва і оповідань людей народилась і виросла віра в родині царського і в його власнім серці.

Нам легко прослідити ці ступені: спершу царський вірить словам тих, хто свідчив про Христа, потім він вірить слову самого Христа, нарешті, він вірує самому Христові, як Месії і Спасителеві світу з усією своєю родиною. Все це є ділом Божим, але Бог доручив початки цієї великої праці в слабі і немічні руки віруючих. Їхнім найбільшим обов'язком е словами і життям казати іншим про Христа. В багатьох випадках це стає початком для віри і спасения людей в світі. Найбільшим нещастям церкви є непослідовне життя людей, які називають себе християнами і віруючими. Цього гріха всі повинні найбільше боятись, прагнучи поширення знання Правди Божої.

Митрополит Василь Липківський

Значення церковних канонів у житті церкви

(Нижче ми подаємо проповідь митрополита В. Липківського про "канони". Погляди митр. В. Липківського в цім питанні ідентичні з навчанням евангельських церков. Проте вони цілком суперечать становищу православних і римо-католицьких церков. Ред.)

Митр. Василь Липківський

"Яка найбільша заповідь в законі?" — З таким запитанням звернувся до Христа Спасителя один законник еврейський. Христос дав йому належну відповідь на це запитання: "Люби Бога — це перша найбільша заповідь; а друга подібна до неї: люби близького до себе, як самого себе. На цих двох заповідях стверджуються весь закон і пророки." (Мр. 12, 28-31; Мт. 22, 35-40; Лк. 1,0 25-27).

Але для чого еврейський законник дав таке запитання Христу? Для законників еврейських, власне кажучи, байдуже було, яка справді з заповідей Мойсеевих була найбільша. Це була тема лише для їхніх дискусій, і він запитав Христа про це лише для того, щоб його спокусити, щоб побачити, що Він на це відповість. Бо ці законники однаково зневажали всі заповіді Божі, **закрили їх грубим слоем своїх канонів, переказів від батьків і власне їх пильнували, і ними підміняли заповіді Божі.**

У цьому й докорив їх Христос, коли вони раз запитали Його: "Чому ученики Твої порушують перекази від батьків, не вмивають рук, коли їдять хліб?" — Христос на це їм так відповів: "А ви для чого порушуєте заповідь Божу ради ваших переказів? "Шануй батька і матір," — а ви кажете, коли хто скаже батькові або матері: "Даю на храм те, чим би ви користувались від мене," — тому вільно не шанувати батька й матері. І так знівечили ви заповідь Божу задля переказу вашого" (Мр. 6, 9-18; т. 15 1-6).

Любі брати і сестри! І сучасні християнські законники — а їх так багато між керівниками Церкви — та їхні прибічники докоряють нашій Українській Церкві за те, що ми ніби порушуємо канони, цебто перекази Отців і на цій підставі обвинувачують нашу церкву в еретицтві, цебто, що ми ніби відійшли від православної віри, що ми "безблагодатні", що наші таїнства не дійсні і т. ін. Але коли б навіть порушували перекази Отців, як це робили ученики Христові, а не порушували заповітів Божих, то чи заслуговуємо ми докору в еретицтві?

Ми, браття, повинні бути свідомі, повинні ясно відрізняти заповіді Божі — незмінні, вічні — від наук і переказів людських в справах віри, що є тимчасові і підлягають змінам; повинні йти за Христом, а не за законниками, і коли ми додержуємо заповіти Божі, ніхто нам не сміє докоряти еретицтвом, порушенням віри, хоч би ми й порушували, чи зміняли закони людські, як це робили й ученики Христові й Він сам. І тільки тих можуть за порушення переказів людських докоряти в еретицтві, хто, як каже Христос, зневажає заповідь Божу ради звичаю людського Отже, заповіді Божі є і відносно віри і моралі-життя; і ті і ті містяться в Св. Письмі. Заповіді Божі відносно віри, що зовуться "догмати віри", стисло складені й записані в "Символ", цебто ознаку, прапор нашої віри, і хто порушує ці догмати віри, той є еретик, цебто відступник від віри.

Але ніхто, ні навіть самі московські законники не докоряли нам, українцям, що ми в чомунебудь порушили догмати віри, що ми відійшли від

Символу Віри. Навпаки, всі вони одверто визнають, що ми з цього боку цілком православні. Так само й заповіді Христові відносно моралі-життя. Ніхто не докорив нам і в тому, що ми свідомо відкидаємо ті чи інші заповіти Христа, чи апостолів відносно християнського життя. Навпаки, я тут навіть хотів би відзначити, як нівечили Христові заповіді про любов московські законники ради виконання своїх канонів, переказів людських.

Хіба не брутальним порушенням заповітів Христових було з їхнього боку гоніння на нашу рідну мову, на наших пастирів, на наше всецерковне відновлення ієрархії, на нашу автокефальність, лише на тій підставі, що ми ніби то порушуємо перекази Отців, цебто церковні канони? Але про це я тут говорити не буду, а лише ще раз зазначу, що заповіді Христові щодо віри, і щодо моралі ми пильно й непорушно додержуємо, і уже через це ніхто нас у еретицтві обвинувачувати не сміє, хоч би ми порушували науку і закони людські в Христовій церкві задля кращого виконання заповітів Христових.

Але які ж є в Церкві заповіти чи перекази, чи закони людські? Це ті закони, що їх звуть "канонами", що їх сама Церква в особах своїх Соборів, чи окремих Отців утворила для свого керування на протязі свого життя під різними його вимогами. З таких канонів найдавніші стали відомі під назвою "Правил Св. Апостолів". Ніхто, навіть найбільш несвідомий, не може твердити, що правила ці написані, чи словесно передані, як переказ самими Апостолами, бо це було б явною неправдою. Ні! Ці правила є просто збірка постанов, законів, вимог, що видавались у різних місцях, в різні часи, різними керівниками Церкви під вимогами церковного життя для попередження ухилів від нього, для спрямовання його до кращого виконання заповітів Христових на протязі 3-ох перших віків по Р.Х. Вони названі Правилами Св. Апостолів тільки через те, що ті невідомі керівники Церкви, що цю збірку складали, думали, що правила і відповідають духові Христової науки, і назвою "Апостольських" хотіли надати їм більшої ваги.

Збірка цих правил припинилась, коли за складання церковних правил-канонів взялися відомі церковні Собори, чи окремі Св. Отці. Тільки 6-тий Всесвітній Собор наприкінці 7-го віку по Р.Х. зробив підсумки канонічної творчости попередніх часів, точно зазначив, скільки правил, що передані під назвою "Апостольських", і які правила Соборів і Св. Отців він вважає дійсними й для життя Церкви корисними, заборонивши надалі під назвою Апостолів, чи Св. Отців додавати до них ще нові правила, або їх зміняти. Але й цей Собор не тільки не заборонив дальшої канонічної творчости Церкви, а ще сам подав приклад тієї творчости, дещо відкинувши із старих канонів, що він вважав за підроблене й невідповідне побожності й вимогам життя, а дещо змінив. Так, він зовсім відкинув теж давні т. зв. "Апостольські постанови", як підроблені, змінив 5-те й 40-ве правило Св. Апостолів про подружне життя епископів, заборонивши надалі одруження епископів, і додав до попередніх ще своїх нових 102 правила.

І 7-ий (останній) Всесвітній Собор, хоч підвищив пошану до попередніх канонів, (майже надав їм значення Св. Письма), визнав їх творами Св. Духа, і підтвердив заборону їх зміняти, чи підробляти, але й він не припинив канонічної творчости, склавши сам нових 22 канони. Та й визнавши церковні канони творчістю Св. Духа, 7-ий Всесвітній Собор ні в якім разі не міг цим сказати, що творчість Духа Св. вже з ним припинилась, бо Св. Дух вічно перебуває в Церкві, — значить, вічно буде творити, вічно нахиляти Церкву й окремих її керівників до Божої творчости в усіх галузях церковного життя, і в галузі утворення нових канонів. Церква ж на своїх Соборах час від часу повинна тільки робити підсумки її творчости, і корисне й відповідне вимогам церковного життя стверджувати до вжитку, а те, що "затьмарює дивну красу Божественної науки" (Пр. 2-ге, 6 Всесв. Соб.) виключити зі вжитку, як те, що вже відбуло свій час.

Отже, московські владики та їхні прибічники якраз самі стоять на ґрунті еврейських законників і в небезпеці еретицтва, коли вони кричать, що канони також вічні і незмінні, як Св. Письмо, задля них зневажають заповіти Христові, і нас, що вважаємо за необхідне під вимогами життя ті канони, що не відповідають цим вимогам, зміняти, ганьблять, як еретиків і прирівнюють . . . Але до кого вони нас мусять прирівняти? Не іначе, як до Христових Апостолів, що не рахувались з переказами Отців там, де не порушались заповіти Божі

Та й поки Церква Христова живе й існує, доти в ній працює й найвищий Канонист, що не рахується ні з якими законниками — цей канонист є церковне життя. **Коли душею Церкви є Св. Дух животворчий, що завжди діє й невпинно творить життя, то яка може бути мова про незмінність канонів? Ті ж законники, що кричать про незмінність канонів, вони є не що інше, як гасителі Духа, що про них ап. Павло казав: "Духа не гасіть!"** (Сол. 5, 19).

Отже, саме життя церковне своїм поступом неминуче одні канони виключає із вжитку, другі висуває, бо воно ж і самі Собори утворює, і тому, як казав один великий московський вчений (Болотов), — **все те, що відповідає церковному життю, є канонічне, а навпаки, все те є антиканонічне, що церковному життю не відповідає.** А коли людська байдужність і політика не дають можливости церковним Соборам збиратись, то ясно, що единим чинником канонічної творчости в Церкві мусить бути церковне життя.

В московській Церкві, наприклад, Собори не збирались більше 300 років, а Всесвітні Собори, або навіть Собори всієї Східньої Церкви, більше як 1000 років, і не відомо, коли ще зберуться, — то невже церковне життя повинно припинитись, на них ждати? Так і думали московські законники, і змертвили, закам'яніли життя церковне, довели його до нерухомости, паралічу, як визнали й їхні письменники. Отже, порушення церковних канонів за вимогами життя й утворення нових, особливо коли вони робляться волею і згодою всієї Церкви, — ні в якім разі не може вважатись порушенням віри, чи моралі, позбавленням Церкви Божої благодати, коли це порушення і творчість ґрунтується на заповітах Божих про любов до Бога і до брата свого, на яких, згідно слову Христа, стверджується весь закон і пророки.

І стара московська Церква, навіть бувши в стані паралічу, все ж в поступі свого життя відкинула зі свого вжитку більшу половину старих церковних канонів, навіть з т. зв. Апостольських Правил, і ввела в своє життя багато нових. Власне навіть не вона сама їх ввела, бо своїм життям вона не керувала, а керувала Церквою і вводила в її життя нові канони держава. Церковні керівники лицемірно втішали себе лише тим, що ніби непохитно Церква тримається старих церковних канонів, хоч в самому Синоді російському від них залишились лише палятурки, а по церквах — проїдьте ви хоч з одного краю до другого — ніде їх не знайдете, і рідко який із священиків їх навіть і бачив, а це рідше їх читав.

Що ж це значить, що сучасні московські священики так завзято обвинувачують нас в еретицтві за те, що ми у всякім разі не більше, ніж вони, порушили церковні канони? А це не інше значить, як те, що ці священики ставлять себе відносно нас в положення еврейських законників, що спокушали Христа спокусливими запитаннями: "Яка найбільша заповідь в законі?" та "Чому ученики Твої не вмивають рук перед їжею?", — а на ділі самі зневажали всі заповіді Божі, підміняючи їх законами і звичаями людськими і надаючи додержанню цих переказів важливішого значення, ніж Божим заповітам. Та хоч би самі їх справді додержували, а то, як каже Христос про еврейських законників, — "Вони лише говорять, а не роблять. В'яжуть тяжкі ноші, що трудно їх носити, і кладуть їх людям на плечі, а самі й пальцем своїм не хочуть їх рушити" (Мт. 23, 4).

Спитає хтось: "А догмати? Чи й в догматах і моралі може бути вільна творчість?" — Так, і в цій галузі безмежні простори для творчости, запевне не в утворенні нових догматів і заповітів життя, бо це заповіти Божі, вічні, а в їх розумінні, в заглибленні в них своїм розумом, своєю волею. Тут безмежна галузь творчости за словом Христа: "Будьте звершені, як і Отець ваш Небесний!" (Мт. 5, 48).

Нехай же в вільних умовах повної і всебічної церковної творчости живе, і шириться, і підноситься наша свята Церква на піднесення нашого народу, на спасіння наших душ. Амінь!

"Церква і Життя"

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки

Sunnyside Beverage

1063 QUEEN ST. W., Ph. LE 2-1316 TORONTO ONT.

До уваги атеїстам

Часом на сторінках українських часописів появляються фанатичні, але безпідставні твердження осіб, які придержуються атеїстичного марновірства.

Вони з подиву гідною сміливістю проголошують, що є, а чого нема, при чому не подають ніяких доказів чи аргументів на користь своїх міркувань. Звичайно, вони з великою емоційністю висловлюють свої невірування, обзиваючи інакодумаючих всілякими назвами, та згадуючи імення осіб, часом провідних, які робили ту саму помилку, що й вони. Найбільшою перешкодою до їхнього спокійного життя є існування великої кількости людей, які певні, що Бог є. Вони за всяку ціну хотіли б довести самим собі та іншим, що Бога нема. Так далеко судячи по скрайній гістеричності їхніх нападів, вони ще не довели цього навіть самі собі, не кажучи вже про інших. Крик, гістерія та обзивання всіх різними вульгарними назвами—все це є димова завіса власної непевности.

По правді кажучи, спроба атеїстів довести, що Бога нема, є безнадійна по суті самого питання. Атеїсти мусіли б насамперед ознайомитися з законами логіки, або людського думання. Вони весь час ніби спираються на "розум". Отже, згідно з елементарними законами логіки (розуму) не можна довести негативного твердження. Можна довести, що щось є, але не можна довести, що чогось нема. Це правило відразу забирає грунт з-під ніг атеїстів і обертає їхні твердження не те, що в віру, бо віра є позитивна річ, але в звичайнісеньке марновірство, якого вони ніколи не будуть спроможні довести.

Ті люди, які вірять в Бога (а таких переважна більшість!), мають легше завдання. Раціональність всесвіту вимагає існування всесвітнього розуму. Всі вчені, атеїсти чи ні, мусять починати свої наукові досліди з цього вірування, інакше існування науки тратить грунт і всяку певність під собою. Існування всесвіту вимагає першопричини. "Небеса являють славу Божу, і простір звіщає про діла рук Його". Доказів на користь існування Бога і віри в Нього не перечислити. Все існуюче свідчить про Нього, але це було б марнуванням часу аргументувати про це з атеїстами.

Зряча людина просто не зможе пояснити сліпому від народження, як виглядає синє небо чи райдуга. Хоч би скільки зрячий тлумачив сліпому, той цього не похопить. Люди з духовою перцепцією пізнають Бога не тільки дорогою аргументу, але й безпосередньо шляхом духовим, інтуїтивним. Ця дорога для атеїстів незнана. Наприклад усі люди знають без жодних аргументів про простір, час і число, але визначити його не можуть. Вони знають це від народження, але це знання не засноване на аргументі. Сотворіння, які не мали б уяви про число, проголосили б альгебру і аритметику неіснуючими видумками. В такій самій ситуації перебувають і атеїсти, вони говорять про речі, які цілковито їм незнані. Але це не значить, що вони не зможуть набути цього знання, якщо шукатимуть знання Бога не в гордості свого я, але в розумінні своєї обмежености. Історія знає багато визначних учених атеїстів, які стали пізніше глибоко віруючими людьми. Один із них в наші дні пише чудові книжки на теми віри, це проф. Люїс, якого книжки з питання віри можна знайти в кожній книгарні. Не так давно ця людина писала такі ж самі нісенітниці, як і наші доморощені атеїсти.

У кожнім разі найбільше, що людина без віри може чесно сказати, то це признатись, що вона сама не має відповіді на вищезгадані питання. Це становище ми розуміємо, бо воно має свої причини. Але коли якась людина з піною на устах накидається на інших із своїм атеїзмом, вона лише виявляє брак знання і умову незрілість. Ніхто, хто хоч трохи ознайомлений з цими питаннями, не дозволить дискредитувати себе подібними проголошеннями.

З особистого знання Бога постає віра чи релігія людини. Ця релігія може бути ближче чи дальше від ідеальної правди і в ній весь час повинно бути місце для поступу і направи. Критика зубочних і марновірних форм релігії є на місці, але це слід робити толерантно і без ненависти, бо кінець-кінцем кожний відповідає сам за себе перед Богом.

М. Фесенко

ЗНАК ХРЕСТА

(Написав колишній римо-католицький священик)

Римо-католики (і православні) мають хреститися дома, в церкві, в школі і всюди, де б вони не були. Хрест має бути на кожнім вівтарі, в кожній хаті, в кожній школі і на дахах церков. Щороку в страсну п'ятницю, священики скидають черевики і, тричі вклонившись, цілують хрест і поклоняються "святому хресту." Кожний член церкви робить це саме, але не скидаючи черевиків. Інакше кажучи, хрест став важливішим, ніж сам Христос.

Вживання знаку хреста знаходимо вже за часів Константина, поганського імператора, який ніби став християнином. (Ритуалістичні церкви визначили його, назвавши "равноапостольним", цебто рівним апостолам своєю святістю, вірою і ділами.)

Хто був Константин? Константин був син Констанція Хлора від його наложниці (неофіційної жінки- конкубінатус) Олени, жінки звичайного походження.

У 312 році Константин, який в ті часи був імператором країни, що тепер знана як Франція і Британія, виступив із своєю армією на війну проти Максентія — імператора в Італії, який, між іншим, був братом жінки Константинової. Коли Константин виступив проти Максентія, згідно з оповіданням, він звернувся до богів краю, але боги не дали йому помочі, якої він сподівався, хоч один із богів і заохочував його продовжувати похід. Одного дня ополудні Константин з великим здивуванням побачив на небі стовп світла у формі хреста, на якім було написано: "Цим знаком побідиш". Наступної ночі Христос, ніби, об'явився йому в сні і наказав зробити знак із хрестом і нести його перед військом. Константин бачив (згідно з Лактанцієм) у сні, і згідно з Евсебієм у відінні) маніфестацію, яка являла собою монограму Христа, або хрест у формі літери Х.

Спершу візьмемо просте питання місця і часу, коли Константин мав видіння і бачив сон. Евсебій в його творі "Життя Константина" пише, що імператор вирішив іти на Максентія лише після того, як він побачив хрест, після того, як мав сон, і після того як він виставив прапор із хрестом на чолі війська. Таким способом Евсебій з певністю усталює час і місце чуда перед переходом через Альпи. Але Лактанцій в його праці "Де мортібус персекуторум" каже, що Константин мав видіння і сон після того, як він перейшов Альпи і в день перед вирішальним боєм під Римом. Кому тоді ми маємо вірити?

Чи видіння було від Христа?

Константин перед своїм видінням, в своїм житті спочатку був простим вояком, потім дослужився на генерала. В своїм приватнім житті він замордував батька своєї дружини Максиміяна Геркулія. Як і інші погани того часу, релігійно він покланявся сонцеві. Аполон був його "святим" покровите-[illegible]

Чи Константин колинебудь визнав, що все те, що він робив у своїм житті раніше, він робив не свідомо?

Чи він наслідував приклад

Корнелія сотника, що покаявся в своїх гріхах і негайно охрестився?

Чи він після видіння почав проповідувати як Савло, який став апостолом Павлом?

Чи він полишив сатану і його царство, як усі вірні християни повинні робити? Чи він визнав, що: "Любов світу цього — ворожнеча проти Бога?"

Відповіддю на всі ці запитання є рішуче НІ!

Подібно до зажерливих диктаторів наших днів, він бажав усією душею панування над світом і не заспокоївся аж поки не став імператором західнього світу.

Він залишався поганином усе своє життя. Згідно з "Католицької Енциклопедією" (т. 4, ст. 298, 299) він зробив монограму імени Христа і помістив її на "лабарум"—римський поганський знак. При посвяченні Константинополя в 330 році, церемонія була напівпоганська і напівхристиянська.

Колесниця бога-сонця була поставлена на майдані і над нею піднесено хреста, в той час як співалося "Киріе Елейсон" (другий останок поганизму, згідно з твердженням кардинала Ньюмана).

Константин був першим імператором, який проголосив ряд законів, які вимагали відпочинку в день бога-сонця. Він був першим, який офіційно перейменував "День Господень" в "День сонця" (поанглійски "Сандей").

Життя Константина було подвійне, напівпоганське і напів християнське. Він догоджав своїм підданим поганам і старався догодити своїм підданим християнам. Інакше кажучи, його життя після видіння хреста було таке саме, як і перед видінням хреста. Не було ніякої в нім зміни.

Доказом цього є той факт, що його наступною жертвою, після того як він мав видіння хреста і мав ніби сон з об'явою Ісуса Христа, був чоловік його сестри Анастасії на ім'я Басіаній. Потім він замордував свого дванадцяти-літнього племінника Ліциніяна, сина своєї сестри Константини. Свою власну дружину Фаусту він убив у ванні кип'ячої води. Після того він замордував свого приятеля на ім'я Сопатер. Пізніше він замордував чоловіка своєї власної сестри Константини Ліцінія. Сьомим вбивством в черги після видіння хреста було вбивство його власного сина первенця Криспа, якому він відрубав голову. Люди можуть називати його "християнином" (або церква "святим" і "равноапостольним" ред.), але з таким самим успіхом вони можуть називати Муссоліні, Гітлера, Франка (і Сталіна) християнами.

Але подібні мордерці ніколи не ввійдуть в царство Боже. (Галат. 5:21; 1 Йоана 3:15).

Едикт Константина на користь християнства, що його він видав у Римі, не є доказом його навернення. Бо подібні едикти він видавав ще в Галлії перед тим як він мав якібудь видіння. Отже, це просто була з його боку мудра державна політика, яка забезпечувала свободу релігії всім. Дев'ять років після свого видіння, він посвятив офіційно перший день в тижні богусонця. Після того як Константин осяг своєї мети, він прийняв титул верховного поганського жерця "потіфекс максімус" та пильнував і протегував поганські релігії.

Думка, що Бог наказав Константинові зробити прапор з хрестом і йти з ним на війну проти іншого диктатора, такого самого поганина як і Константин, цілком суперечить всьому духові науки Ісуса Христа. Сам знак хреста існував задовго до християнства в поганськім світі. Друїди і буддисти задовго до Христа вживали знак хреста. Европейці, прибувши до Мексіко, знайшли на своє здивовання хрест також.

В римській імперії хрест вживано як шибеницю і засіб катування. У Святому Письмі ми не маємо жодного випадку, в котрім би хрестові покланялося, або йому віддавалося шану. Нема також ніяких доказів, щоб це робилося на протязі перших двох століть по Христі.

Ми повинні визнати, що хрест є в першу чергу символ страждань і ганьби. Коли Христос казав учням взяти хрест свій і йти слідом за ним, то Він не мав на увазі того, щоб учні понадягали на шию золоті хрести на ланцюжках і так ходили, а щоб вони були вірними послідовниками Христа Ісуса, готові чинити Його волю і зносити страждання так, як Він їх зносив.

Правдивий християнин перемагає не знаком хреста, але благовістям Христовим, що є "Силою на спасіння кожному віруючому."

(Крістіан Герітейдж)

Коли якась людина молиться до померлого імператора Константина, якого ритуалістичні церкви підвищили в сан "святого", при чому кладе собі на груди знак хреста, то чи не заперечує вона цим усе найкраще, що є в правдивім християнстві? (Ред.)

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні
11701 — 86 вул.

Пастор: Д-р С. С. Сасс.
Диригент п-ні С. Крацидо-Сасс.
Органіст: Христя М. Сасс.

Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Панівною церквою в Україні буде євангельська

У статті "Церква в Україні" ("Америка") о. Б. Курилас досить правдиво схарактеризував стан релігійности населення в Україні. Автор, між іншим, пише:

. . . "Після першого захоплення відновленням релігії, незабаром виявилося, що 20 років підсоветського життя своє зробили. Дуже незначна частина населення звільнених від большевиків областей в дійсності повернулась до церкви і це переважно: священик, регент, ктитор, хористи і їх родини і де-не-де старі жінки. Ось як виглядав стан церкви в Україні: В Таганрозі до революції було 60 тисяч населення і 10 церков. В 1941 р. в Таганрозі було близько 150 тисяч населення. Відкрили одну церкву і цього було аж надто досить, бо церква ніколи не була повна. В Ростові до революції було 310 тисяч населення і 30 церков, а в 1942 р. було 520 тисяч і вистарчало тільки одного старого собору. Я сам був у Ростові на богослужбі архиерейській, але більше трьох десятків людей не бачив там. Чи то були правдиві віруючі, чи просто цікаві, — не знаю. В Дніпропетровську, де перед революцією було 500 тисяч населення, відкрили одну церкву. В Нікополі з 100 тисяч населення — одну церкву, в Полтаві, Кременчуці, Сумах, Вінниці, Камянці Подільському — скрізь відкрили тільки по одній церкві."

. . . "Один молодий інженер з Житомира мені оповідав, що хоч він і православний, проте в православ'я не вірить, бо воно не перешкодило большевикам опанувати Україну і цілу Росію. Церква на Україні має бути інша, — казав цей інженер, — а не православна."

. . . "Можна вважати, що в Україні, після звільнення її від большевиків, відкрили понад одну тридцяту кількости колишніх церков, що були в 1917 р. Відсоток віруючих в церквах за німців не перевищував 5% давнішого числа віруючих, а до сучасного стану населення ця кількість віруючих і до одного відсотка не наближалася."

. . . "Отже, треба признатися, що советській владі пощастило цілком виелімінувати релігію з життя людей, а християнську мораль заступити здебільшого матеріялістичним примітивізмом."

Зокрема автор згаданої статті, як очевидець, стверджує, що згідно з його спостереженнями, кількість православних в Україні не становить і 1% від усієї кількости населення.

Немає підстав сумніватися в об'єктивності цих спостережень. Тридцять років безбожної пропаганди, переслідувань і жорстокого контролю над вихованням молоді, ледве чи могли дати комуністам будь-які інші результати. Характерно, що такий незначний відсоток православних, виявлений під час німецької окупації, коли населення не побоювалося переслідувань за відвідування церкви.

З цих спостережень можна зробити висновок, що комуністам пощастило знищити православну церкву в Україні, а рештки примусити служити комунізмові. Не краща доля спіткала і греко-католицьку церкву.

В боротьбі з комуністичною безбожністю тільки евангельські церкви виявили не абияку живучість. Не вважаючи на переслідування, в'язниці, заслання евангельська церква кількісно невпинно зростала. Досить того, що за большевицькою статистикою 1926 р. евангеликів в Україні було близько 3,000,000, тобто 10% усієї кількости населення.

Цікаво зазначити, що в той час як православні затримали в своїх рядах здебільшого старших віком людей, еван-

(Продовження на стор. 6)

ЦЕРКВА НА УКРАЇНІ . . .

(Докінчення з стор. 5)

гельський рух в Україні — це рух молодих і середніх віком людей. Глибока віра, раціональний світогляд, чесне життя, вичерпна й досконала відповідь на пропаганду безбожників — ось головні чинники, що врятували евангельський рух від знищення, допомогли і допомагають його зросту.

Ритуалістичні церкви і український політичний провід повинні вже тепер робити належні висновки, зважаючи на нове співвідношення і поділ релігійних рухів в Україні. Після звільнення України, в переважній масі населення пануватиме байдужість до всякої релігії. Це будуть мільйони людей, що виросли на ґрунті безбожництва, без будь-якої церкви. Отже, для всіх трьох українських церков відкриється поле для величезної, відповідальної і разом з тим почесної праці. Евангелики, православні і католики матимуть перед собою націю, що в своїй масі нічогісінько не знає про релігію і церкву. В таких обставинах боротьба між окремими церквами, взаємне переслідування, були б виявом глибокого нерозуміння справи і своїх релігійних обов'язків. На превеликий жаль, церковний ритуалістичний клір цього й досі не хоче зрозуміти.

Відродження віри в народі, надзвичайно складна й відповідальна справа. Ритуалістичні церкви ще й на сьогодні мають чимало незрозумілих для них самих церемоній, що їх так легко поборюють большевики. Віра ж евангельська не тільки зможе раціонально відбити кожну атаку безбожників, але зможе розгорнути протинаступ з певним успіхом. Час уже ритуалістичному церковному проводові зрозуміти, що в наслідок своїх переступів вони втратили душу українського народу і щоб її відшукати потрібні нові свіжі сили. Отже, замість бойкотування українських протестантів, набагато краще було б одверто і щиро визнати існування третьої української церкви — церкви евангельської і залучити її до співпраці на всіх національних і духових ділянках. Наша визвольна справа від того тільки б виграла, бо українські протестанти, крім усього; мають широкі зв'язки за кордоном. До того ж міцна українська протестантська церква відгородила б високим муром українців від зазіхань російської комуно-православної церкви.

Звичайно, православна ієрархія за традицією не може відмовитися від необмеженої монополії на духове життя українського народу. Проте, державний провід повинен насамперед керуватися державною доцільністю, яка на сто відсотків арґументує на користь прихильного трактування українського евангельського руху. Зважаючи на сучасне і керуючись нашим майбутнім, вже давно пора говорити не про дві, а про три українські церкви.

Українська Евангельська Церква в Гамілтоні, Онт.,
669 Barton St. East
Пастор: Лев Бучак.

Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe St. South
Пастор: І. Яцентий.

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

Ще про одно “сорокріччя”

У цьому 1958 році відбуваються святкування 40-річчя з дня заснування греко-православної церкви в Канаді і створення їй закріпаченої української громади. Керівники цієї церкви гордо хваляться українським походженням і “всесвітньою могутністю” цієї церкви. З матеріяльного погляду це можна взяти за правду, бо гроші, видані на будову пірамід і перечислених цінностей, стягнуто-здерто тільки і тільки в українського робітника. З ідеологічного погляду, то це просто поганенька релігійна форма, вміло прикрита покришкою християнства, а українське в ній хіба тільки те, що до слів греко-православна ще причеплено українська. Якщо зняти покришку християнства, то під намулом візантизму видніє “Єгипетських жерців деспотія важка”, тобто февдальне закріпачення всіх, хто попаде з власної волі чи неволі під їхню зверхність. При цьому існує купка добре вишколених “чепурненьких жерців Ізіди”, які й хочуть затримати існування візантійства для українського народу, та не для слави Бога, а для свого самозадоволення. Хто цьому не вірить — хай перегляне видання самих православних, як от — “Православна віра”, “Як поводитись в Божому храмі”, “Наше життя-буття на чужині” та інші, де на кожному кроці співається візантійству славу, а християнським ідеям передових українських людей і самим цим людям приписується ярлик зрадників, ярлик тумів. Хоч при цьому й не згадується імен борців проти візантійського мороку-темряви, як от Гр. Сковорода, Т. Шевченко, Ів. Франко, Л. Українка, В. Липківський і багатьох інших, але добре зрозуміло, куди скероване вістря візантизму. Їхня мета знищити або хоч очорнити ідеологію, а люди сами знеславляться. Така мета кожного поневолювача, але в цьому вони глибоко помиляються, бож правди — правди цих борців, не здолає скути ніяка темрява візантизму, бо ця правда — це Божа правда.

Видаючи гасла боротьби з візантійським мороком, ці передові люди нашого народу винесли ці гасла тільки і тільки з народу; вони з ним переживали смуток і радість, вони знали його болі, потреби, вони знали, що гніт і поневолення народу застосовано тільки візантійством, а тому не боротись проти жорстокости візантизму, було б з їхнього боку гріхом і зневагою не тільки народу, а й самого Бога Творця, який дав рівність і свободу для всіх своїх розумних сотворінь.

Але жорстока візантійщина, витворивши півбожественну клясу ерархів, нищила не тільки християнські ідеї наших борців, а й Божі закони. Твори, писані цими людьми, цензуровано до того, начебто вони писали тільки побутові баляди та леґенди. Те робиться і сьогодні, про революційну творчість проти візантійського мороку ні слова. Якже ж тоді можна уважати візантійство за своє і рідне? Це просто безглуздя! Візантійство для українців — чуже, холодне, вороже і безідейне. Воно вже було раз і назавжди викинуте з України в 1917-18 роках і не повернеться вже туди ніколи, а на еміґрації це його останній прощальний бал-маскарад, а не якась там ідеологічно-релігійна установа для українців. Про спільність ідей візантійства з українською історією не може бути й мови в українця, який не працює в гнобителів народу. Наша спільність тільки з тією вірою, яка не заплямлена жорстокою дійсністю, а це — Вірою Христовою, що її приніс в Україну апостол Андрій, Вірою евангельською, а не з візантійським шумовинням.

Оправдувати візантизм від вини за сучасне становище в Україні, як це робить купка “чепурненьких жерців Ізіди”, було б просто безглуздям. Візантійство народило комунізм — мусить із ним і вмерти, — такий клич повинен взяти для себе кожен українець, бож жорстокості февдального візантизму цілком перейшли в спадщину февдалам-комуністам, і тому обвинувачувати тільки комунізм за систему жорстокости, не дослідивши, звідки походить його коріння і на якому ґрунті він виріс, безпідставно і безкорисно. Подібно до того, як візантизм, прикриваючись Христовою наукою про рівність і любов до ближнього, витворив півбожественну клясу царів і підданих рабів і не з любов'ю для ближнього, а з найбільшою ненавистю і жорстокістю, так і комунізм з перекрученою фразою безклясового суспільства витворив найбільш клясове суспільство всіх віків, і тому вина в однаковій мірі падає на комунізм і на візантизм.

Візантизм для України — як і комунізм — це панівна кляса февдалів-ненажер із тюрмами і насиллям, і кляса рабів голодних, холодних, замучених, обдертих і безпросвітно темних.

А. Овдичак

Нова “Книга Хвали”

Нова “Книга Хвали” трохи більша за старе видання, бо має 265 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.25.

Усі замовлення на нову “Книгу Хвали” проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society
Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide St., W.
Toronto 1, Ontario, Canada.

Читайте і передплачуйте “Евангельську Правду”. “Евангельська Правда” повинна знаходитися в кожній евангельській хаті!

Наслідки духа премудрости

Яку користь нам дає правдива мудрість? Про те Соломон знав, коли прирівнював її до різних земних видимих речей, а між ними до меду, тому що вона духово-солодка і осолоджує огірчені гріхом серця. Читаємо: “Їж, сину мій, мед, бо він смачний, і крижку, бо солодка вона піднебінню: оттаке й спізнання мудрости для душі твоєї. Як ти вже знайшов її, то й придбав будуччину ти, й надія твоя не даремна” — Пр. Сол. 24:13, 14. Далі він приподобив її до світлости: “І я побачив, що мудрість бере гору над дурнотою, як світло над темрявою” Екк.2:13.

Дух премудрости робить не тільки переміну внутрі людини, але також змінює її зовнішній вигляд, як розумів Соломон: “Хто рівен премудрому, — а все ж таки хто розуміє значення речей”? “Мудрість у чоловіка роз'яснює лице його й перемінює насуплений вид його” — Еккл. 8:1, 2.

Хоча за апостольських часів віруючі через слухання Евангелії стали запечатані Духом обітниці (Єф. 1:13, 14), то мимо цього ап. Павло ще молився за них, щоб Бог Господа нашого Ісуса Христа дав їм ще духа премудрости та відкриття:

“Тому й я, прочувши про вашу віру в Господа Ісуса, і про любов до всіх святих, не перестаю за вас дякувати і в молитвах своїх за вас згадую, щоб Бог Господа нашого Ісуса Христа, Отець слави, дав вам Духа премудрости та відкриття для пізнання Його, просвітив очі вашого серця, щоб ви зрозуміли, до якої надії Він вас закликає, й яке багате Його славне насліддя в святих” — Єф. 1:15-18.

І сьогодні між віруючими існує та сама потреба йти за прикладом апостола, щоб небесний Отець дав нам духа премудрости й відкриття для зрозуміння, до якої надії Бог нас покликав, і яке багате Його славне насліддя в святих. При тім треба нам взяти на увагу наступні слова:

“Поводьтеся мудро в чужими, використовуйте час” — Кол. 4:5. “Хто мудрий і розумний між вами? Нехай він покаже діла свої в лагідній мудрості добрим поводженням”! — Яков. 3:13.

Вкінці треба усвідомити собі те, що ми самі від себе не можемо нічого доброго вдіяти, ані мудрими стати, а тільки за ласкою нашого милосердного Бога Отця в Христі, як про це написано, що це залежне від Його милосердя: “А з Нього ви в Христі Ісусі, що став нам мудрістю від Бога, правдою ж, і освяченням, і відкупленням, щоб було, як написано: “Хто хвалиться, нехай хвалиться Господом” — 1 Кор. 1:30, 31; Рим. 9:16. “Бо коли хто каже: “я ж Павлів”, а інший: “я Аполлосів”, то чи ж ви не тілесні? Бо хто ж Аполлос? Або хто то Павло? Вони тільки слуги, що ви увірували через них, і то скільки кому дав Господь” — 1 Кор. 3:4 5.

Далі ап. Павло писав про те, що діти Божі за даром Його ласки й сили все можуть виконати. “Я все можу в тім, що мене підкріпляє” — Фил. 4:13.

З того слідує, що членам тіла Христового є можливість поводитися мудро, бо Христос став Своїм духом премудрістю в їх серцях. Єф. 5:15. Такі браття й сестри подібні до світлястих духовних діямантів, з яких виявляється різноманітна премудрість Христова: чистота, спокій, лагідність, покора, милосердя, добрі плоди, безсторонність та нелицемірність. Кол. 1:28; 2:3; Якова 3:17.

П. Боднар

Вар. Гаврилович

Із циклу “ВИГНАНСЬКЕ”

I

Чи є ще небо де — не знаю,
таке, як наше, голубе? . .
Та мушу я, на жаль, мій Краю,
на старість кидати тебе . . .

Світ-заочі я їхать мушу
в чужу незнану сторону,
щоб гартувать там серце й душу,
шукавши долі й талану . . .

Нема вже тут мені роботи,
триматись годі осторонь . . .
Таж тут від людської підлоти
я збожеволів би, либонь . . .

Лани лишаю я родючі,
повітря ніжне, запашне . . .
І, може, спомини болючі
домучать зовсім там мене.

Нехай і так . . . Нехай сконаю
у муках тяжких і журбі . . .
Давно я згоден, Рідний Краю,
життя віддать своє тобі.

Україна, 1942.

II

Ліси де не глянеш. Країна чужа . . .
І в серці на сполох б'ють дзвони.
Кудись в невідоме біжать і біжать
Марусь наших повні вагони . . .

В лісах і вагонах—розгонистий спів,
один тільки я не співаю,
бо серце болить за Марусь і Грицьків,
найбільше ж за тебе, мій Краю . . .

Що був ти в неволі не роки — віки!
Що били тебе й плюндрували,
що добрі, наївні твої юнаки
на інших ввесь час працювали . . .

Що й досі неясне майбуття твоє:
і досі ти бродиш в тумані,
не знавши і досі, що Доля кує,
який їй присуд останній.

Польща, 1942.

Капеля Бандуристів у Парижі

(Допис із Парижу)

Приїхали до нас бандуристи з Еспанії — змучені, але щасливі потрясаючими успіхами в Мадріді й Барсельоні. На коктейл, що його влаштувала американська амбсада в Парижі, прийшли вони не випрасувані з дороги, нехто навіть не поголений, але всім світилися очі радістю, що нарешті вони добились висліду усіх зусиль, що їх вклали в підготову турне, що нарешті можуть відповісти всьому громадянству США й Канади, яке підтримало їх фінансово, гучним: “Подивіться, ми виправдуємо ваше довір'я, яким ви нас наділили”.

Капеля презентується так імпозантно, співає так культурно й тонко, що було б просто злочином, коли б не зуміли ми — українці — поконати перешкод, що стоять на шляху до переведення її на професійний ансамбль, що міг би систематично об'їздити світ з щораз новим репертуаром і створити просто “моду на Україну”, як напр., рішуче є “мода на москалів” у світі (пригадати б собі успіхи зовсів не такого сенсаційного Мойсеєва), чи мода на хор Жарова, що співає на далеко нижчому рівні як наша Капеля.

Безперечно, щаслива думка була долучити до Капелі балет “Орлик” з манчестерських аматорів. Танцюють вони легко й чистенько, інтеліґентно й пасують до народніх пісень та мелодій, що їх виконує Капеля в другій частині своєї теперішньої програми. Перейшовши на професійність, “Орлик” мав би всі шанси стати також репрезентативним балетом. Капеля ж мала б змогу розвинути свій репертуар вбік оригінальної баляди “Байда”, що була ревеляцією, дати дальші речі, що так би захоплювали, як захопила всіх “Ой, зійшла зоря”, чи “Ой, ти дівчино”.

Для цього бо — повторюємо — Капеля має всі дані. Як в якості голосів співаків і солістів, так і в якості її диригентів, що тонко відчувають і досконало інтерпретують українську пісню, як тонко її виконують всі бандуристи.

О. Д-анч

THE GOOD SAMARITAN

By Rhoda D. Miller

The man was walking down a dreary, narrow street in a large city. There had been some business to attend to and it was necessary to stay over night in a hotel. He had no friends here, with whom he might pass a few pleasant hours, so after having had dinner in a nearby restaurant, he decided to go for a walk. His footsteps led him to the lower end of town.

There had been no particular reason for choosing this neighborhood for a walk but there must have been a higher power who directed him, as he later decided.

He strolled along, now and then stopping to look at the display in the windows of the small, dingy shops. Two-story buildings they were, with living quarters upstairs.

Suddenly he heard what he thought was the quiet sobbing of a child. He stopped, listened and glanced around

The sound seemed to be coming from a narrow passage between two buildings, so he walked a few yards farther and peered into it.

There, he saw a young boy about 12 years old, sitting on the lower step of a flight of stairs that led to the living quarters above, crying softly but pitifully.

The boy's grief touched the heart of this kindly man. He unhesitantly walked into the passageway and laying his hand on the boy's head, said, "What is the trouble, son? Could I help you?"

Somewhat startled and a little fearful, the boy looked up and answered, "No sir, there isn't anything anybody can do."

Sitting down beside the boy, the man said, "But I believe there is and I want to help you."

Then, putting his arm around him, he handed him his handkerchief as he continued, "Come on, son; stop crying and tell me what is troubling you."

The boy tried to wipe away the tears. "I guess you think I am a sissy, and I am 12 years old," he said.

"No, I don't," replied the man. "I think that sometimes it helps to cry. Now come on, tell me why you are feeling so low."

"I don't know if I should tell you," he answered. "I don't know you and maybe my folks wouldn't want me to tell you either."

"No, you don't know me but I know you are mighty upset about something and I always want to help boys when they need help. My name is William Wendell."

"You don't live around here, do you?" the boy asked.

"No, I am living in a hotel for a few days and I was just out for a walk when I heard you. Do you live upstairs?"

"Yes, sir, but we haven't always lived like this. We had a nice house once." Sadness showed in his face with this remark

"What happened, son?" asked his newly-made friend.

"Well, Dad had a good job once but he lost it and when he couldn't find another he started drinking and the longer he was out of a job the more he drank," the boy said falteringly.

"And your mother?" asked Mr. Wendell gently.

With tears springing into his eyes again, the boy answered, "She drinks too. Every day when I come home from school they have been drinking."

Thoughtfully, the man said, "Hasn't anyone done anything for you, son?"

"No," the boy answered, "we never see any of the people we used to know and we don't know anybody around here either."

"How about me talking with your mother and dad? Maybe I could help," said his friend.

"Maybe; I don't know," the boy answered sadly.

"Well," said Mr Wendell, "you go upstairs and go to bed. Don't cry any more and in the morning I'll come down to see your mother and dad. Don't say anything about seeing me and remember—I'll see you in the morning," he told the boy as he gave him an affectionate hug.

"All right, Mr. Wendell," the boy said. "I feel better now and I sure do thank you."

"You haven't told me your name," said Mr. Wendell.

"My name is Dayton Ellis, Jr.", the boy replied.

"O.K., Dayton; good night."

"Good night, sir," replied Dayton, as he started slowly up the stairs.

Mr. Wendell walked quickly out of the passageway and back to his hotel. "I've just got to do something for that boy and his parents," he thought.

He did a lot of thinking and planning before he went to bed. Next morning he started reasonably early so as to be sure that both parents would still be at home.

"Good morning, Dayton," he said pleasantly.

"Good morning, Mr. Wendell," replied Dayton, while his parents looked questioningly from one to the other.

"Dayton and I met last night," Mr. Wendell explained. He's a fine boy and I decided to have a little talk with you this morning if you have no objections."

Both parents looked puzzled and also a little guilty but replied, "Why, no; we have no objections. Won't you sit down?"

Mr. Wendell noticed that the room was neat and clean. He sat down and then he carefully and tactfully explained all about his chance meeting with Dayton and all that followed.

"I want you to know," he said, "that I am not trying to interfere in your affairs but I am interested in Dayton. He's a fine boy and deserves to have the chance to become a fine man and I am sure that you will agree that he cannot do it if his home life continues as it is now."

"I know," said Dayton's father, "and we want our boy to be a good man and have the opportunities that he deserves, but somehow this thing has gotten the best of us." Then he told all about their troubles

Coming directly to the point, Mr. Wendell said, "Why don't you let Dayton go home with me for a while? My wife and I would take good care of him and I can assure you that he will be in good hands. In the meantime I'll see what I can do about getting a job for you in our town.

"I believe," he went on, "that it would help a lot if you had a change from the old surroundings and then later, when you have again established the kind of home that both you and your boy need, Dayton will be back with you again."

The boy's eyes were wide with surprise and then, when his father said, "Would you like to do that son?" his answer came quickly.

"Oh, yes, Dad. I want to if it will help you and Mother."

"All right, Mr. Wendell; if you can give us positive assurance that Dayton will be safe with you we will take your advice. We believe and trust you. Isn't that right, Mother?"

"Yes, replied Mrs. Ellis. "We appreciate what you are doing for Dayton and for us, Mr. Wendell."

"I am going home tomorrow and in a few days, after you have talked things over together, I'll be back," their new friend told them.

He did come back, and in the meantime Dayton's parents were assured by reliable authorities that their son would be in good hands while with the Wendells.

"We'll do everything that you suggest," Dayton's mother said.

"Yes," agreed his father, "and we promise that we won't let you down, Mr. Wendell."

Dayton went home with his good friend and within a week Mr. Wendell had found a job for his father and had both parents established in small but comfortable living quarters.

After several months, when they had proved that they were sincere in their desire and promise to have no more to do with strong drink, and were again living in a modest little home, Dayton was back with them and they were again a happy little family. They had also become constant attendants of Mr. Wendell's church and Dayton attended Sunday school regularly and had made many new friends.

"We will never be able to thank you enough for what you have done for us," Dayton's parents told their good friend. "We know now, that it never pays to try to drown one's trouble with liquor. It never helps—only gets worse and causes heartache and sorrow for everyone concerned."

"Yes," replied Mr. Wendell, "all we need is a strong faith in God and the determination to follow His teachings. If we do that we will never go wrong."

—Instructor.

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. Написав паст. Д. Галенда. Ця книжка подає на підставі Слова Божого дорогу спасіння для всіх. Це є результат праці цілого життя паст. Галенди. — **Ціна 50 центів.**

Дорога до Христа. Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. Чудова праця, що поможе кожному зрозуміти елементи благовістя. — **Ціна $1.00.**

Притча про блудного сина. Вищезгаданого автора. Першоклясний аналіз притчи з практичними висновками. — **Ціна 30 центів.**

Збірник проповідей. Збірник розвідок високонаукового характеру про основні засади християнства. — **Ціна $1.00.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Нове трактування праці і науки Г. Сковороди, що дає ключ од розуміння світогляду цього найбільшого з слов'янських мислителів. Автор проф. І. Флоринський.—**Ціна $1.00.**

Замовлення слати на адресу: "Євангельської Правди".

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XIX. Число 12. Торонто, Онт. Грудень 1958 December Toronto, Ont. Рік XIX. Число 12.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

ЗНАЙДІТЬ МІСЦЕ ДЛЯ ГОСПОДА

Це сталося дуже давно, але не зважаючи на давність події, мільйони людей пам'ятають її так добре, якби вона трапилась лише вчора. Кесар, Римський імператор, що у його ніг лежав увесь знаний тоді світ, видав наказ, щоб усі його піддані були переписані. В ті часи перепис робили інакше, ніж в наші часи. Тепер людей переписують там, де їх знайдуть, а тоді для перепису кожний мав повертатись до свого дому, де він родився. Як каже Святе Письмо: "Йшли усі вписуватись, кожен у свій город".

Хоч Йосиф із Марією вже довгий час жили в Галілеї в Назареті, але вони мали йти у свій прадідний город Вифлеєм для перепису, бо вони були з роду і дому Давида.

Звичайно, що якби ми попробували одного тижня зібрати всіх людей, що порозходились з свого села, назад, то ми побачили б, що для них не стало б місця переночувати, навіть по тім, якби багатьох порозбирали до себе їхні приятелі. Тут ми можемо собі уявити, як молодий столяр Йосиф із своєю дружиною, мабуть, уже ввечері прибули до Вифлеєму, і тому, що в них вже не зісталось там у живих родичів чи близьких знайомих, які могли б дати їм приміщення, то Йосиф пробував найти приміщення в маленькій гостинниці, що була у місті. Але без результату, і він мусів шукати іншого місця. Найкраще, що він зміг найти, була стайня. Там, у стайні, на соломі, народився Спаситель світу. Коли ми прочитаємо в Святім Письмі про Його народження уважно, то знайдемо, що причиною того, що Йосиф мусів шукати притулку в стайні, не була людська ненависть, або презирство, вовсім ні. Писання просто каже, що: "Не було їм місця в гостинниці". Річ природна в той час. Гостинниця була переповнена, й можливо, що всі кімнати були замовлені наперед. Господар відмовив Йосифові без усякої злости, можливо, сказавши, що він дуже жалує, але всі місця вже зайняті. Господар гостинниці не зміг найти місця лише тому, що все було заповнено. Але того дня він утратив слушну нагоду зробити з свого життя і гостинниці палац слави, бо в ній родився б Христос. Я думаю, що ми, мабуть, знали б і його ім'я. І через усі віки передавалося б з уст в уста до останнього дня і навіть в той день, що господар гостинниці в Вифлеємі, не зважаючи на всі труднощі і неможливості, знайшов місце для Спасителя погибаючого світу. Утрата власника гостинниці незмірна. Але чи ми самі не повторюємо цієї фатальної помилки? Це не є завжди так, що одверта опозиція Христові і ворожнеча до Нього в невірстві є причиною того, що Йому нема місця у нас. Ми подібні до гостинниці, що надто повна іншими речами, і нема місця для Господа Ісуса. Так, кожне місце в нашім серці наповнене всілякими званими і незваними гостями. Ми так зайняті усякими "важними" справами, що не маємо навіть часу подумати про Нього. Всілякі гризоти і турботи, роботи, або ще які дійсні чи уявлені речі не лишають нам часу зупинитись і прислухатись, чи хто не стукає до нашого серця, або звернутись до Його Слова самим.

Наша гостинниця є переповнена – і ми жалуємо, але тепер ми не можемо прийняти Його. Все ж нам варто колинебудь зупинитись і подумати, чи те, чим ми наповнюємо себе, чи воно має більшу вартість, ніж любов і дорога Христова? Чи не завалюємо ми свої кімнати сміттям, та приймаємо подорожуючих, що лишають по собі тільки багно. Нехай ми хоч раз в житті зважимо дійсну вартість того, що тепер наповнює нас. Що воно є? Чи ми

(Продовження на стор. 2)

Ось невинна дівиця... вродить сина, і дадуть ім'я йому Еммануїл

Ісаїя 7:14.

1. ВСТАВАЙТЕ, вставайте, бо свято велике!
Погляньте, на небі зоря ось зійшла!
Засяла блискуча у нас на Вкраїні!
Хвилини не гайте, бо мить це свята!

2. Хлоп'ятко вродилось у яслах на сіні!
Цар Правди на землю зійшов нам з Небес,
Щоб світ цей спасати, з гріхів визволяти,
На волю пустити люд змучений ввесь.

3. Погляньте, здалека волхви ось надходять,
Коштовні дарунки Дитинці несуть.
До Єрусалиму спитатись заходять,
А їх царські слуги в палати беруть.

4. Там з Писань їм кажуть, що у Вифлеємі
Призначений прихід Месії - Царя.
Господь їм в пустелі дорогу простує:
До цілі провадить їх ясна зоря.

5. І ви поспішайте віддати Дитинці,
Цареві Христові, дарунки свої!
Він висушить сльози заплаканій Неньці,
Добром обдарує убогу її.

ЗНАЙДІТЬ МІСЦЕ . . .
(Продовження з 1 стор.)

прийняли Христа без усяких "але?" Чи ми честні з Ним завжди? Чи ми є дійсно з Ним? Нехай Бог боронить, щоб ми утратили свою нагоду прийняти Царя Слави в нашу домівку. З найгіршої хибарки він зробить величавий палац. Чи ви хочете жити в палаці, тоді не збирайте маетку, що пропадає, але покличте Царя. Він готовий прийти до вас завжди.

На Свят-Вечір

Смеркається. Ослизний день
Між мурами конає.
В печі червоний блис огонь,
А в сінях вітер грає.

Той тихий і сумний настрій
Несе мене світами,
І я лечу на крилах мрій
До батька і до мами.

Сніжок паде, як срібний пух,
Мороз малює квіти;
Накритий стіл, в куті дідух,
Пустують в сіні діти . . .

Гей, скільки то минуло літ!
А я так добре чую
Кожухів шелест, скрип чобіт,
І щиру пісню тую.

Далекий світ, великий час,
Пливуть літа рікою,
А я все пам'ятаю вас,
Як йдете з колядою.

Ще й нині чую, як Юрко
Співає "Бог Предвічний",
Як сопраном пищить Федько,
Басом реве Зарічний.

Скрипливий наболілий спів
Такий як хлопські груди.
Та хто його раз зрозумів,
До смерти не забуде.

Далекий світ, великий час,
Пливуть літа рікою.
Гей! Що чувати там у вас?
Чи йдете з колядою?

Чи ще живий Федір, Юрко,
І мій сусід Зарічний?
Чи й нині, як колись давно,
Співають: "Бог Предвічний!"

Чи й нині мерехтять зірки
Над хаткою старою? . . .
Гей, краю мій, не знаєш ти,
Як тужу за тобою!

Б. Лепкий

Чи передплатили Ви "Єв. Правду"?

Різдво ж Ісуса Христа сталося так. Скоро Його Матір Марію заручено Йосифові, перш ніж вони зійшлися, постережено, що вона мала в утробі від Святого Духа. Йосиф же, чоловік її, будучи праведний, і не хотячи славити її, хотів був потай відпустити її. Та як він про се думав, аж ось явивсь йому вві сні ангел Господень, промовляючи: Йосифе, сину Давидів, не бійся взяти до себе Марію, жінку твою; бо що в ній зачалось, то від Святого Духа. І вродить вона сина, і даси йому ім'я Ісус; бо він спасе людей своїх од гріхів їх.

Матвія, 1:18-21.

Сотворення і людина

(З інтерв'ю, що було надруковане в "Крістіян Комонвелт", Погляд світового вченого І. В. Давсона, S.M.G., LL.D., F.R.S., F.G.S., etc. відомого геолога).

Запитання: "Що ви знаєте про походження людини?"

Відповідь: "Я не знаю нічого про походження людини, окрім того, що мені говорить Святе Письмо, де сказано, що Бог сотворив її. Я не знаю нічого більше цього, і я не знаю когось іншого, хто знав би. Я сказав би разом з Лордом Келвіном (другий визначний вчений. Ред.), що наука зовсім не має нічого, що сягало б початків будь-чого.

Людина є продукт Божественного сотворення, це є все, що я можу сказати. З людиною внесено в світ щось нове — раціональну й моральну природу, з яких нема навіть і сліду в тваринній світі.

Збірник проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обгрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди".

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт., 669 Barton Street East
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

С. С. Лукс.

ОГРАБОВАНО РІЗДВЯНУ ПОШТУ

"Боягуз!" — Цей дитячий крик переслідував Баріо, як він повільно йшов додому, засоромлений і знеохочений. Кожний день був тяжкий для нього, думав він, але сьогоднішній був гірший за всі. "Чому я не признався в зламанні правил, замість того щоб складати вину на когось іншого?"

Він нахмурився. "Тому, що я боягуз, ось чому. І шкода пробувати бути інакшим".

В його кишені була записка від учителя до його батька Нангана; він знав, що в ній написано про його вчинок і поганий поступ в науці також. Що батько скаже, коли прочитає записку? Як він хотів стати подібним до нього!

"Він є найсміливіший поштар в усій Індії," хвалився хлопець перед собою. Відтак він додав з страхом. — "Колись, тому що ми є індуси, я муситиму робити таку ж саму працю як і він, і зустрічатись з тими ж небезпеками також".

Був уже ранок, коли він набрався сміливости віддати записку. "Що ж робитимем, Баріо", — сказав Нанган, прочитавши її. — "Я робив що міг для тебе, але я думаю, що без користи. Тепер зістається лише одна річ, що я тобі її можу порадити на кінці моєї дороги: в однім селі є добра школа, і ти можеш перенестись з індуської школи туди.

Там вчать християни, добрі люди і ти . . ."

"Що!" — вмішалася його жінка, Поллака, з тривогою.— "Ти хочеш післати нашого хлопця поміж цих християн! Чи ти забув наших богів — забув, що вони накликають зло на наших людей, якщо вони мають щонебудь спільного з білими дияволами?"

"Нісенітниці!" — відповів їй чоловік. — "Я вчився в цій школі роками і нічого злого не трапилось зо мною".

Жінка нічого не сказала, проте її сердиті, але стримані нарікання, виявляли, що вона була скрайне незадоволена. Він не звертав на це уваги і пішов купити новий одяг для сина. Тоді Поллака звернулась з обуренням до Баріо: — "Сину, я не можу стримати тебе від цієї школи, але", — грозила вона, — "якщо ти покинеш наших богів і приймеш християнського Бога, я . . . вб'ю тебе!"

Ціле пополудне батько і син їхали гористою місцевістю. Надвечір вони в'їхали до темного гірського проходу. Баріо стримався, наляканий грізними тінями і величезними скелями. "Не бійся", — підбадьорив його Нанган. — "За кілька хвилин ми виїдемо з [illegible]лини і будемо в селі. Я лишу там пошту і візьму тебе до школи".

Баріо побачив, що його нові вчителі були зовсім відмінні від жорстокого вчителя в індуській школі, з його насмішками і різками.

Оповідання з Біблії про відвагу Христа здивували його. Незабаром він почав роздумувати над тим, чи цей потужний Бог не міг би зробити інших відважними, чи не міг би Він зробити навіть і його сміливішим, коли б він довірився цьому Богові.

З наближенням Різдва, коли він пізнавав щораз більше про цього сміливого Христа, він в-кінці довірився Йому, і віддався Господу Ісусу з усіма своїми страхами

В п'ятницю перед Різдвом, він повернувся додому, нетерплячий розповісти своїм батькам про чудове спасення та маючи намір переконати їх, щоб вони знищили своїх ідолів та звернулися до правдивого Бога. Коли він приїхав додому, батька не було в хаті, але він не чекав на нього і відразу розповів усе матері. Вона дивилася на нього із страхом і гнівно закричала: "Ти прийняв нового Бога і забув про моє попередження! Але я не забула".

Коли вона залишила його, він почув інший голос, повний любови: "Не бійся". "Не бійся!" І він пригадав, що ці слова вістили ангели пастухам. "А тепер Бог повторює їх мені!"

Баріо зрадів, пізнавши, що Бог був так близько нього і що Він пильнував його.

За якийсь час здавалося, що почуття Поллакі змінилися і коли Баріо був готовий повернутись до школи з батьком, вона дала йому пакунок. "Це є подарунок для тебе, що ти можеш зужити його на дорозі сьогодні",—сказала вона. "Дякую, мамо!" — радісно здивований відповів він. Та коли б він знав, що було в тім пакунку, він ніколи не подякував би їй за нього.

Поклавши мішок з поштою на голову, Нанган покликав Баріо і вони рушили в дорогу. Тоді він прошептав: "В моїм мішку багато грошей сьогодні. Це є Різдвяний дарунок для твоєї школи із Злучених Держав. Якщо б це стало відомо іншим, то ми можемо попасти в небезпеку, і коли щонебудь трапиться, то ти мусиш бігти зараз по допомогу".

"А якщо тебе поранять, тату?" — "Не звертай уваги на мене, біжи тоді по допомогу." За хвилину він додав ласкаво: "А якщо ти не хотів би ризикувати, коли б ти хотів повернутись?"

Баріо не хотів повертатись, він з гордістю сказав: — "Я не боюся, бо я прийняв Християнського Бога і Він став моїм Богом. Він звільнив мене від страху. Я був великим боягузом, тату, але . . ."

"Ні, ні!" — перебив Нанган. — "Я був теж боягузом, бо хоч я добре знав, що повинен визнати Господа, я боявся зробити це. Але відтепер, синку, ти і я будемо йти дорогою Ісуса разом".

Очі Баріо світились радістю. "Тепер лише б матір прийняла Його! Зупинімось на хвилинку і попросімо Бога, щоб вона увірувала".

І в той час як вони молились, Бог богів, що чув їх на вишинах над землею, сповненою ідолами, прийняв благання сина і батька.

Щасливі, обидва поспішали далі. Надвечір вони були вже наприкінці своєї дороги і проходили ущелину в горах, коли без всякого попередження з-за скелі вискочив на дорогу замаскований розбійник.

Одним ударом він звалив Нангана з ніг, схопив мішок з поштою і зник.

Баріо був у тіні скелі і його розбійник не помітив. Як блискавиця, він побіг по допомогу.

Опівночі на самоті з своєю совістю, Поллака лежала повна страху і розкаяння. І не диво, бо пакунок, що вона дала Баріо, зі страху перед злими богами, мав отруєний кишеньковий ніж. "Айіа, мій синку, моя дитино!" — Надривалась вона. — "Чому я зробила це? Можливо, вже тепер ти . . ."

Тоді — що це? на подвір'ї було чути грімкі голоси: "Жінко, впусти нас!" Вона вагалась. Двері розкрились. Війшли люди, що несли — хто це був?

В темряві Поллака могла тільки гадати. "Баріо! Баріо!" — закричала вона не своїм голосом і умліла.

Коли вона прийшла до себе, Баріо стояв біля неї. Нанган, що мав легку рану, був у глибокім сні. "О, мій сину, тобі нічого не сталося! Ти живий!"—шепотіла вона, тримаючи його.

Пізніше, коли Баріо заснув також, його матір тихо прокралась туди, де він спав, і нащупала його кишені. В одній вона знайшла пакунок, що його дала йому. Тремтячи, вона вийняла його. Він був не розпакований. "О! Ісусе-Бог", — шепотіла вона крізь сльози.— "Ти є правдиво Бог, Ти спас мою дитину від смерти". Тоді вона молилась: "Господи Ісусе, прости і спаси мене", — в її серце ввійшла віра й любов, і зникли страх і ненависть.

Радість Баріо і його батьків була така велика, що вони мали поділитися нею з іншими.

Тому вони пішли до в'язниці з місіонарами на Різдво, щоб розповісти про люблячого Бога, що стався дитиною, щоб спасти людей.

Один із в'язнів, що почув цю радісну новину, розкаявся і признався в своїх провинах. Цей в'язень був замаскованим розбійником, який напав на різдвяну пошту.

The S. S. Times (Copyrighted, used by permission)

Українці!

Капеля Бандуристів, яку ми всі вислали в Европу, як культурного амбасадора України, не завела наших надій. Вона, як доносять часописи, серед великих невигод і трудів виконує з успіхом, наложений на неї нами тяжкий і відповідальний обов'язок.

Виконаймо й ми наш, багато легший, обов'язок супроти цієї великої загальноукраїнської справи. Зложених дотепер пожертв вистачило на вислання Капелі до Европи. На покриття всього бюджету европейської тури потрібно ще чималих коштів. Саме тепер, в найбільш відповідальний час звертаємося до всіх, які ще не мали змоги зложити своєї пожертви на фонд Капелі, зокрема до всіх товариств, організацій, професіоналістів та бізнесменів, як і до поодиноких осіб, щоб негайно переслали свої пожертви на адресу:

Friends of the Ukrainian Bandurists Chorus
P. O. Box 119,
Detroit 12, Mich., USA.

Прохаємо рівно ж усіх збирачів на Фонд Капелі, які мимо кількох пригадок дотепер не розчислилися, щоб це зробили негайно. Інших, головно організації, які мають ще на руках зб. листи і квитарі, щоб посилали збірку та розчислилися до дня 15 грудня ц. р.

Останнім зусиллям докінчім одну з найбільших дій української еміграції.

Управа Т-ва Приятелів Капелі Бандуристів.

Нова "Книга Хвали"

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.25.

Усі замовлення на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society
Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide St. W.
Toronto 1, Ontario, Canada.

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні
11701 — 86 вул.
Пастор: Д-р С. С. Сасс.
Диригент п-ні С. Крацило-Сасс
Органіст: Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

ОГОЛОШЕННЯ

Бр. Ф. С. Селігор ласкаво погодився прийняти представництво "Євангельської Правди" в Англії. Просимо звертатися до бр. Селігора в справах передплати. Адреса:

T. SELIGER,
10 Pool Street
Bolton, Lanc's, England

Так бо полюбив Бог світ, що Сина Свого Єдинородного дав, щоб кожен віруючий в Нього, не загинув, а мав життя вічне.
Іоана 3,16.

Рим не дбає за українців-католиків

Українці-католики (греко) в усіх своїх органах і на всіх перехрестях пробують переконати решту українців, що для визвольної справи найважливішим є поширення католицизму серед українців. Рим нібн є великий приятель українців і їхньої боротьби за волю.

На жаль, факти доводять, що це є звичайнісенька обманна пропаганда. Рим за українців зовсім не дбає, а дбає за краї і народи, які мають державність, мають гроші і впливи.

Це яскраво зілюстровано останніми призначеннями нових кардиналів папою Іваном 23-м. Призначення українського кардинала для українців було б великою поміччю в їхній боротьбі за волю, помогло б в цілях пропаганди і підкреслило б співчуття Ватикану до великого народу, що перебуває в кайданах. Нема сумніву, що українські католицькі ієрархи в Римі робили все, що могли, в цій справі, і їх у Римі не бракує. Проте, для Риму українців якби й не було. Кількість кардиналів підвищено до 75. Серед них призначено кардиналів до Мексіко, додаткових для Сполучених Штатів, Франції і всюди, де їх не треба. В самій Італії міститься пару десятків кардиналів. На таку малу і бідну країну їх рішуче забагато. Проте, для 40 мільйонів українців не знайшлося і однієї кардинальської шапки. Справа ясна. Рим буде дбати за українців аж тоді, як вони самі здобудуть свою державу і з України можна буде пробувати одержувати великі гроші. Проте, на цім Рим заведеться. Українці пам'ятатимуть тих, хто був їхнім приятелем в недолі в першу чергу. Рим часто виявляв свою приязнь до ворогів української волі, але ніколи не виявляв її до українців. Ще й досі вони є для Риму "рутенцями", а їхнім найбільшим "святим" зроблено україножера і гонителя Йосафата Кунцевича.

Відтепер ми маємо надію, що католицька українська преса перестане писати нісенітниці про прихильність Риму до українців. Діла говорять гучніше, ніж слова.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1068 QUEEN ST. W., Ph. LE 2-1316 TORONTO ONT.

Лицемірна казуїстика

Журнал "Тайм" в ч. за липень подає опис подиву гідної події, як римо-католицька ієрархія уневажнила шлюб перуанського президента Прадо з його жінкою. Він жив із нею сорок років і мав дітей, причому одружені вони були законно. Католицька церква ніби не визнає розлуки ні в яких випадках для простих смертних. Але коли особа, яка бажає позбутись старшої жінки і одружитись знову, є багата, якийсь відомий артист із "Голівуд", або президент великої країни, то католицька ієрархія завжди знаходить спосіб догодити такому добродієві.

У випадку президента Перу католицька ієрархія не дала р о з л у к и, але "анулювала шлюб". Не вмер Данило, та болячка задавила. Жінку президента після сорока років сумісного життя відправлено геть, а президент жениться знову. Щоправда, лишилася справа дітей, бо якщо шлюб анульовано як незаконний з самого початку, то тоді всі діти президента є незаконні також, а це для них є не абияка кривда. Але і ця проблема не створила для церковної ієрархії труднощів. Дітей від "незаконного шлюбу", який церква анулювала, проголошено єзуїтським священиком Лопец "законними", бо — аргументує священик—"дітей було зачато в добрій вірі". Де така аргументація може завести — тяжко уявити, але наочно католицький закон про розлуки як те "дишло" в приповістці: "Куди повернув, туди й вишло".

Лихо лише в тім, що все це крутійство і лицемірство прикривається ім'ям церкви і ім'ям Бога. Атеїстична пропаганда не мала б найменшого впливу, якби їй не помогали отакі учинки церковної ритуалістичної ієрархії. Видумавши фальшиву науку про те, що шлюб є Тайною (Сакрамент), вони потім зневажають цю науку вищезгаданим к р у т і й с т в о м. Шлюб є контракт і в певних випадках, передбачених законом і справедливих з морального боку, одруженим суди країни можуть дати розлуку.

У таких трагічних випадках одружені не потрібують, щоб хтось проголошував їх шлюб звичайним співжиттям, а дітей [illegible].

ВЕЧІР ІВАНА ФРАНКА

Можна помітити, що провід православної і католицької церкви не виявляє ніякого ентузіязму з приводу життя і праці таких борців за волю і поступ українського народу як Тарас Шевченко та Іван Франко. По церковних громадах і організаціях святочні академії в пам'ять Тараса Шевченка обернулися на вечори дитячих деклямацій, а академії в пам'ять праці та життя Івана Франка занехані зовсім.

З огляду на величезне політично-визвольне значення творів і праці цих наших провідних геніїв це виглядає найменше як невдячність і зневага. Причина цього ясна. Кожний грамотний українець, який прочитає твори чи то Тараса Шевченка, чи Івана Франка і як що візьме щиро їх духові ідеали за взірець, — ніколи вже добрим католиком або православним не буде. Він може стати при цім дуже добрим євангеликом. Справа в тім, що евангелики із захопленням читають "Кобзаря", не відкидаючи жодного рядка. Твори Івана Франка повні протестів проти попів, царів і богів, але тих попів, царів і богів, що їх осуджує так справедливо і просто Іван Франко, так само осуджує і Євангеліє. Проте наставлення православної і католицької ієрархій до цих наших геніїв не є ані справедливе, ані мудре. Геніяльність провідника чи письменника не є ще гарантією, що все, що він написав чи робив, непомильне. Нашим обов'язком є вшанувати їх за те взнесле, добре, що вони зробили для народу. Те, що нам здається у них мильним, ми можемо лишити набоці, в тіні. Ніхто з людей не є перфектним. Це є культурне ставлення до творців найкращого в житті нашого народу.

Ми спостерігаємо подібне ж ставлення і в інших народів. Шотляндці мають національного поета Бернса. Він був скептиком і антиклерікальних настроїв, але його поезії вважають шотляндці висловом їхнього національного генія. В наші дні в кожній шотляндській церкві є звичай влаштувати вечір Бернса, який завжди відбувається з великим піднесенням. Наш клір, навпаки, мститься на пам'яті наших геніяльних письменників і будителів лише за те, що вони справедливо повставали проти гнобителів нашого народу, попів, ксьондзів і царів. Це не що інше як вияв культурної незрілости. Українські протестанти ввесь час з великим піднесенням святкують щороку пам'ять і працю наших геніяльних провідників. Сковорода, Іван Франко, Тарас Шевченко так близькі нам своїм думанням, змаганням, бажанням найвищого добра для українського народу. Як вислів цього чуття, Українська Пресвітерська Церква влаштувала і цього року 23-го листопада вечір Івана Франка. На цім вечорі разом з іншими провідними членами української громади в Торонті був присутній і внук Івана Франка з дружиною.

Пастор Михайло Фесенко розпочав вечір молитвою. Як звичайно, перша частина складалась з дитячих виступів. Виступи дітей цілком заперечили байку про те, ніби українські пресвітеріяни помогають англійцям асимілювати дітей. Знання мови і талановиті деклямації зробили б враження на українські збори навіть і на рідних землях. Концерт почався деклямацією вірша Івана Франка "Хрест". Деклямувала Анночка Черняк. Мило, виразно, з чуттям Анночка торкнулась сердець присутніх. Відтак Галина Бовкун заграла на піяно власну композицію. Якщо хто з читачів думає, що Галина є вже доросла, то помиляється. Галинці тільки 6 років. Її композиція ні скільки не поступається перед багатьма композиціями, які ми чуємо час від часу з радіо. Я сказав би, що її гра і композиція були куди кращі за ті, що нам подають часом як фахову музику через радіо.

Потім Оксана Черняк продеклямувала "Вівере мементо". Всі деклямації цього вечора були взяті з творів Івана Франка. Оксана Черняк є талановита дівчина, як і всі в родині Черняків. Слухати її було великою приємністю. Програма концерту була вложена добре. По деклямації ми знову маємо гру на піяно. Галина Максимлюк вміло і приємно грає вальс. Кожний відчувається відпруженим. Музика мелодійна і заспокійлива. Чудові українські костюми незвичайно пасують Галинці, Юлії і Олександрі Бовкун. Ці милі, чудово вбрані в українські строї діти сміливо виходять на плятформу і, взявшись за руки, як фахові артистки деклямують "Ходить туга". Часом дивуєшся, де береться ця сміливість і хист у цих талановитих діточок. Певно батьки повинні бути горді з молодого підростаючого покоління.

Дитяча частина закінчилась і молода панна Наталочка Черняк продовжує програму, деклямуючи "Блаженний муж". Повна глибокого чуття, зворушлива деклямація Наталочки безсумнівно впливала на присутніх і створювала настрій, з яким цього вірша писав великий поет. Її деклямацію присутні зустріли бурхливими оплесками. Між іншим, кожний виступ цього вечора викликав голосні оплески. Присутні були захоплені програмою від початку і до кінця.

Професор Степан Килимник, визначний автор і популярний лектор, зробив доповідь на тему "Самопізнання Івана Франка в своїй творчості". Не зважаючи на те, що доповідь не була довга, проф. С. Килимник

дав у ній повний образ середовища, в якім виріс і працював Іван Франко, а також мистецьку аналізу праці й творів нашого геніяльного письменника, взявши за ключ до розуміння цілости життя і праці Івана Франка гасло самопізнання. Як зауважив один із провідних артистів української кольонії, присутній на вечорі, доповідь була не тільки цікава, але об'єктивна і наукова. В другій половині вечора Наталочка Черняк грала на піяно "Фантазію Моцарта". Ця молода панна має багато талантів. Оплески присутніх, серед яких було кілька фахових артистів і співаків, були висловом признання за її мистецьку гру.

Петро Черняк відомий українській колонії як співак в першу чергу, але він є так само і талановитий декляматор. Його деклямація з "Вступу до Мойсея" була артистична. Коли він кінчав деклямацію, підкреслюючи велике пророцтво Івана Франка про остаточну перемогу змагань українського народу за єдність і свободу, авдиторія була наелектризована

Потім Іраїда Черняк виконала "Розвійтеся з вітром" (музика Січинського). Її інтерпретація слів і музики цього твору не лишали бажати нічого ліпшого. Оплески і подяки наприкінці концерту талановитій артистці були заслуженим признанням присутніх

Члени української пресвітерської громади на кожнім концерті при громаді були б дуже розчаровані, якщо б не мали нагоди почути гру на скрипці Наталки Ландиги. Вони мали нагоду бачити і спостерігати, як з малих літ у Наталі розвивався талант і вмилість. Тепер він в повнім розцвіті. Наталя заграла "Концерто І Мінор" — перший рух, твір Нардіні. Декотрі з присутніх потім признались авторові цих рядків, що вони були так зворушені, що трошки заплакали.

Пані В. Ландига має талановиту донечку і ми бажаємо їй успіху в її житті на вибранім полі праці і служіння.

Святочну академію закінчив Петро Черняк співом "Як почуєш в ночі" (музика Січинського). Петро Черняк добре відомий українським авдиторіям у Торонті та інших місцевостях. Голос Петра Черняка тепер є в найкращім періоді, його виконання пісні мало властиву йому чутливість і силу. Його виступ був чудовим закінченням цього багатого програмою вечора. Пан Василь Грисюк був конферансьє вечора, а його керування порядком багато додало до плинности програми. Для кожного молодого артиста він мав слово заохоти і подяки, та похвалу батькам.

Голова управи громади при Пресвітерській Церкві Петро Сміт закрив свято, подякувавши в декількох словах панові проф. С. Килимникові за чудову доповідь, усім артистам — малим і великим за їхнє збагачення програми, панові П. Черякові за організацію програми вечора та всім присутнім за їхню добру волю. Судячи по заувагах, вечір перейшов з великим успіхом. Відрадною рисою вечора був той факт, що ні при дверях, ані під час концерту не було ніяких збірок

В наші дні звичайним явищем є, що на зборах і концертах відбувається дві або й більше збірок на всякі цілі. Нема сумніву, що ті цілі важливі. Але для більшости громадян подібні збірки є несподіванками і багатьох із них часом ставлять в ніякове становище. Побоюючись декількох збірок, окрім пожертви при дверях, деякі громадяни бояться навіть вийти з хати.

В результаті невеликі групи свідомих різних потреб українців несуть тягар за всіх і, розмінявши п'ятку на долари, роблять, що можуть

Збірки робити потрібно, але варто було б придумати якусь систему оподаткування, в яку б входили всі збірки і яку б переводилося б раз на рік, як це роблять усі англомовні допомогові організації в Торонті Нам здається, що в такий спосіб більше українських громадян взяло б участь в пожертвах і було б зібрано більші суми.

Ось реєстр збірок в нашій громаді цієї осени, окрім властивих потреб громади:

1. На Капелю бандуристів,
2. На ветеранів,
3. На УНРаду,
4. На видання творів Мосендза,
5. На Українське Євангельське Об'єднання,
6. На харитативну поміч,
7. Національний податок, КУК,
8. Іншi збірки, властиві різним організаціям, якщо ви підете на їх збори.

Плянується ще український шпиталь і пару інших акцій, такі як от утворення притулку для старих людей і т.д.

Треба було б мати в Торонті центральний збірковий комітет, який, прийнявши бюджет кожної збіркової акції, перевів би раз на рік збірку на всі потреби по всіх організаціях, а потім поділив би їх пропорційно до бюджету. Разом із цим треба було б припинити всі додаткові збірки на відчитах, концертах і зборах.

Присутній

Слово до братів українців-католиків, на чужині сущих

Народ наш мов дитя сліпее зроду
Ніколи світа-сонця не видав,
За ворогів іде в огонь і в воду,
Катам своїх поводарів оддав.

Леся Українка

У листопаді 1958 року українська преса принесла вістку про вибір і коронування папи Івана 23 на пост "намісника" Ісуса Христа. Дивно! А чому вже не наступником самого Бога Творця, щоб було вже як у турецького султана, якому запорожці дали гідну наслідування відповідь? Я, будучи нащадком тих запорожців, даю відповідь не самому султанові католицизму, а купці зарозумілих вислужників Ватикану, які всупереч волі закріпаченого і обдуреного ними народу, кричать разом із Ватиканом про божественну вищість цих, зненавиджених українським народом, тиранів. Про генеральний наступ тиранів із Ватикану на українські землі історія свідчить не так давно; а саме після протесту Мартина Лютера 1517 року, проти безстидного продавання папських відпустів. Втративши владу в Західній Европі і ласий кусок наживи для ведення війн і розпусти, Ватикан посунув свого носа і на наші тоді ще щасливі і багаті землі, які з приходом Ватикану перетворились на велику руїну. Про це наш Великий історик Тарас Шевченко описує так

"Ще як були ми козаками,
А унії не чуть було,
Отм то весело жилось!
. . . . . .
Аж поки іменем Христа
Прийшли ксьондзи і запалили
Наш тихий рай. І розлили
Широке море сльоз і крови,
А сирот іменем Христовим
Замордували, розп'яли.
. . . . . .
За головою голова
Додолу пада. Кат лютує,
А ксьондз скаженим язиком
Кричить: "Te deum! алілуя!.."
. . . .

Після наступу цього несит ого прокляття, слідом появився і свій виродок (бо з каменем на шиї вкинуто в річку), вислужник Ватикану Йоська Кунцевич Цей кат, видно, добре виконував накази св. іквізиції про винищення "нечестивих єретиків" українців, коли заслужив аж ласки "святого" від інквізиторів Ватикану. Мені, звичайно, не відомі всі жорстокості Ватикану на галицькій землі, але, думаю, що вони не менш жорстокі, як і їхніх суперників А. Боголюбського та Микитки Хрущова, сучасного інквізитора, коли Великому синові галицької землі Іванові Франкові довелось написати аж такий твір, як: "Папі в альбом". Цей твір яскраво свідчить про звірські жорстокості Ватикану на галицькій землі, ось послухайте в скороченні:

"На палаті Ватикану
Бачу все криваву рану.
З неї капає кров тепла,
Дехто каже, що до... пекла."
. . . .
ця кров
"Серед стогонів- -прокляття
Завзиває до завзяття,
Кличе пімсти, кличе мести,
Хоче Ватикан рознести . . .
. . . . .
А чиєї? Не питати!
Бо й не тяжко це вгадати:
Кров це тих, що гордо босі
Ишли в огонь по смерть на стосі!
. . . .
Бачу: вже ці струї крови
Підливають всі основи
Папської релігії-віри
Буде каяття без міри!..."
. . . .
Тож—
"Не поможуть вже Каїну
Мудрощі Томи з Аквіну,
. . . . . .
Ні святі отці-доктори,
Ні вселенські собори.
Ні методи Торгквемади,
Ані відпусти й паради" . . .
. . . .
Ані—
"Грубі—мов бочки— тіяри;
Бо вже йде час суду й кари
На гидкий Рим клерикальний,

(Продовження на стор 6)

СЛОВО ДО БРАТІВ . . .

(Продовження з стор. 5)

Розбишацько—феодальний —
Рим, де перший в світі кат
Духа поступу,—а брат
"Во Христі... де Бельзебуб
Шепче папі: "Зуб за зуб"-

* * *

Врешті прийде перелім
І останній вдарить грім
У католицький "весь світ —
І за мій біль, кривду й піт!"

Цікава наша минувшина, дорогі брати, і ви мусите її знати, а не йти сліпо і далі, та помагати розпинати матір-Україну.

По всій землі гомоном котяться великі події; одні народи, звільнившись від темряви Ватикану в середних віках, прийняли світло Правди і на них спочила Благодать Божа; другі ідуть до того, а інші, перебравши жорстокості своїх попередників (Ватикану чи Візантії) застряли в ще гіршому болоті.

Ватикан, не навчившись з минулих подій таки нічого, продовжує поширювать темряву і зло і сьогодні. Першим прикладом цього може бути сама Італія, де сидить "сам намісник" Христа і 95% "правовірні" або католики. Отам би мав бути мир, добробут і співпраця, а існує розгул найчорнішої реакції, доказом цього є розквіт найсильнішої комуністичної партії поза межами ком-бльоку. І якби не "проклятї еретики" протестанти з Америки, співай — "Вічная пам'ять" комунізм.

Візміть Францію. Втративши легку наживу з колоній, вона за пару років задихнулась католицизмом. Бо ж католицизм, окоім насиляя, не здібний ні до чого.

Візміть Еспанію. В 1935 році тільки протестантська Німеччина врятувала її від католицької задухи, на якій був розпасся комунізм до того, що мало самого "бога" Ватикану не взяв за горло, як було за Наполеона. Візьміть країни Південної Америки. Там щороку війни, революції, переворотн, і повні тюрьми голодних, обдертих і темних рабів, переслідуваних за нелояльність до католицизму. Візьміть, навіть, тут, в Канаді, між українцями-католиками, існує не тільки найбільша комуністична партія — зі всіх національних груп — а й найбільша темнота, забобонність. Світло Христове пройшло тільки понад їхніми головами. Що це є? Випадок? Ні! Католицизм сам в собі темрява вічна і сам в собі заразився і покрився струпами комунізму. Висліді. Надходить загибіль, про що й Св. Письмо в книзі Одкриття 18:2-10 ясно свідчить: "Упав, упав Вавилон, велика блудниця і став домівкою бісам, і сховищем всякому духові нечистому, і сховищем всякій птиці нечистій і огидній. Бо пристрасним вином блудодіяння свого напоїла всі народи, і царі земні блудили з нею, і купці земні з превеликої розкоші її збагатіли. Вийди з неї, народе мій, щоб не мати вам спілки в гріхах її, і щоб не прийняти вам пораз її. Дійшли її гріхи аж до Бога і згадав Бог про неправди її. Бо в серці своїм говорить вона: "Сиджу царицею, і я не вдова, і смутку не побачу. Тим то прийдуть /одного дня поразн її: смерть і смуток і голод; і буде огнем спалена; сильний бо Господь, що судить її. І заплачуть і заголосять по ній царі земні, що з нею блудили й розкошували, коли побачать дим пожару її. Горе, горе тобі, великий городе Вавилоне, городе кріпкий, одної бо години настиг суд твій".

І от поруч із цим невеселим явищем в католицькому світі, існує велика ріжниця в евангельському світі: ці країни не тільки позбулися економічних труднощів і забобонної темряви, а й великої загрози з боку комунізму; вони втішаються своєю самостійністю і свободою, хоч деякі з них лежать в далеко гірших кліматичних умовах і на гірших землях, до того сильно перенаселені, як— Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Голляндія, Німеччина. Америка як евангельсько-протестантська країна, стоїть сьогодні, як маяк в морі, що світить всім заблуканим в темряві католицизму чи візантизму; стоїть, як Прометей, прикутий до скелі, з роздовбаними ребрами і розбитим серцем, але вічно живий і молодий, бо на ньому стоїть печать сили Божої.

Дорогі брати, українці-католики, розсудіть сами, чи ви правдиво йдете дорогою зла і темряви, Ватикану, чи ні? Якщо ні, тоді вийдіть від зненавидженого жорстокого Ватикану і "образ Божий багном не скверніте", бо ви ж сини великих геніїв українського народу Ів. Франка та Т. Шевченка, які поклали свої голови за визволення народу з-під темряви і зла Ватикану, ви ж сини самого Господа Ісуса Христа, якого зганьбив Ватикан, назвавши упавшого чоловіка грішника "намісником" Христовим. Адже Ісус Христос безсмертний, вічний і всюдисущий і не потребує собі намістників. За це ганьба цілому роду людському, що дозволив на таку зневагу Бога живого. Це найбільше ідолопоклонство всіх віків. Про це апостол Петро каже так: "Лучче би їм було не пізнати дороги правди, як пізнавши одвернутись від переданої їм святої заповіді. Довелося ж їм по правдивій приповісті: Пес вертається до своєї блювотини, а свиня, скупавшись, іде валятись у калюжу" (1 Петра 2:21-22).

І от цього Петра вони вважають за першого папу, хоч він в Римі ніколи не був і не написав до Риму ні одного послання, і не хотів эфальшованого імени "папа"—він був апостол—по-нашому посланець — і цього було досить, щоб проповідувати розп'ятого Христа. Натомість апостол Павло був посланий до Риму, але не як папа, а як апостол для поган. Правдою є, що титул "папа" було встановлено аж 440-461 року по Христі і першим папою був не Петро, а епископ Леч І, він установив "апостольський престіл", як духовну зверхність для католицької релігії, а титулом "папа" він хотів довести, що епископ римський є наслідником Петра. Проти цього повстала сильна опозиція, а вселенський собор в Ефесі 449 року повівся зневажливо до послів папи Лева І. І аж в 533 році імператор Юстин титулував епископа римського, як голову над усіма епископами Східніх і Західних соборів у римській імперії. А римо-католицький кардинал Йоан Нюман признав, що римо-католицька релігія знехтувала Божою заповідю і заразилась поганською релігією. Така є правда, дорогі брати українці-католики, а тому відвертайтесь від жорстокого Ватикану, бо всі ознаки і навіть Св. Письмо прорікають неминучу загибель цього гнізда темряви і зла.

Дорогі брати, українці-католики, я закликаю вас читати твори Т. Шевченка, Ів. Франка і Св. Євангелію і тоді ви побачите, що ви стоїте на дорозі темряви і зла, і світла Христового не побачите до тих пір—поки не відкинете поганську науку Ватикану.

Схаменіться! Тоді благодать Божа засяе в серцях ваших, а слова Великого пророка Тараса Шевченка:

"Обніміте ж, брати мої,
Найменшого брата,
Нехай мати усміхнеться,
Заплакана мати!"—

будуть радісною дійсністю.

А. Озимчак

РІЗДВЯНЕ ТА НОВОРІЧНЕ ПОСЛАННЯ

Голови Управи Українського Євангельського Обєднання в Північній Америці

"Було світло правдиве, що просвічує кожного чоловіка, що приходить на світ. На світі був і світ Ним настав, і світ Його не пізнав. У своє прийшов, і свої не прийняли Його. Котрі ж прийняли, дав їм власть дітьми Божими статися, що вірують в імя Його: що не від крові, ні від хотіння мужеського, а від Бога родилися". (Івана 1, 9-13)

Дорогі у Христі Брати й Сестри — в Україні та в розсіянні по світі сущі—Христос Рождається! Славте Його!

Історія людського життя є безконечним змаганням між силами світла та темряви. Людство все шукає нових джерел світла, щоб розганяти темряву й воно зробило значні осяги в цій ділянці. Однак виявилося, що не так легко освітити та прогнати темряву людського серця. Слово Боже так характеризує його: "Затверділо бо серце народу цього". (Матв. 13, 15) "Народ цей приближується до мене губами своїми, й устами мене шанує, серце ж їх далеко від мене". (Матв. 15, 8) "Бо з серця беруться ледачі думки, душогубства, перелюбки, блуд, крадіж, криве свідкування, хула" (Матв. 15, 19).

Та Господь має світло, яке розганяє і найбільшу темряву людського серця. Цим сонцем життя є наш Спаситель Ісус Христос, "Світло правдиве, що просвічує кожну людину, яка приходить на світ". Він дає нам зрозуміння призначення людського існування. Він виявляє нам також хто є Бог. Бог є Дух, а людина є обмежена недосконалістю людської натури й розуму. Вона може мати тільки слабе уявлення про те, що є Дух. Через те Творець зійшов до свого створіння в постатті людини, щоб дати йому уявлення про те,

хто Він є. Бог є таким, яким є Христос.

Трагедією великої частини людства є те, що воно не приймає свого Спасителя. За причину цього подається: "Світло прийшло на світ, а полюбили люди темряву більше ніж світло; були бо лихі їх учинки" (Івана 3, 19). Велика частина людей уявляє, що вони є панами свого життя й майстрами своєї долі. Усування Христа від провідної ролі в житті людської спільноти та людини, це гашення єдиного світла, що належно може освітити всі тайники людського серця та внести в них потрібну цілеспрямованність і гармонію в їх дію

Щоб людина могла піднятися зі свого упадку на світляні вершини Духа, вона мусить в першу чергу в Божому світлі пізнати себе й своє зіпсуття, а також в е л и ч Божої ласки та любови виявленої їй на Голготі в Христі. Вона мусить сконтролювати в проміннях цього світла цілий свій життєвий світогляд, засудити в собі все те, що з цим світлом не годиться й залишити свій безбожний спосіб життя. Це слово Боже називає покаянням. Така людина мусить духово народитися, тобто народитися звиш, або як тут говориться — "народитися від Бога".

Насінням цього народження є Слово Боже, а Дух Святий є Тим, що створює відповідний клімат для його кільчення й зросту в людському серці. Це Слово вказує нам тоді на Того, Якого ми маємо прийняти, як свого Спасителя Ісуса Христа. Тільки через Нього ми можемо отримати від Бога прощення наших провин і примирення з Ним. Ісус відбув за нас нами перед Богом заслужену кару. Через те всім тим, хто у вірі приймає Його, та всі Його добродійства, дає Він владу дітьми Божими статися. Оскільки Він ще не живе в вас, позвольте Йому тепер народитися в яслах вашого серця й стати його господарем.

В Христі, людина, яка мусіла нести наслідки упадку своїх прабатьків в Раю, знаходить можливість привернути собі назад не тільки повну людську гідність, але й право до свого високого божественного походження. Це особливо важним знати в наших часах, коли людину в ріжних краях і системах зводиться тільки до рівня робочої сили, не дивлячись за її правами та потребами.

Святе Письмо представляє нам цей новий стан християнина оцими словами: "Ви ж — рід вибраний, царське священство, нарід святий, люди прибрані, щоб звіщати чесноти Покликавшого вас із темряви у дивне Своє світло; ви, колись і не народ, а тепер народ Божий; непомилувані, а тепер помилувані". (1 Кор. 2, 9-10).

Тепер ціллю, змістом і предметом наслідування для нашого життя стався Христос, в Якому криється таємниця нашого щастя, радости й блаженства в сучасному й вічному житті. Тільки в Христі може піднятися людина, нарід і людство зі свого духовно-морального та всякого іншого занепаду й зробитися правдиво вільним. Іншого шляху до цього нема. Ми маємо надзвичайно клясичне підтвердження правдивости цього в історії тих експериментів, які доконуються іродівськими слугами й способами на землях тієї держави, якою поневолений і наш рідний край

Ціла інквізиторська подія з цьогорічним нобелівським лавреатом, письменником Борисом Пастернаком та його книжкою, що стала сензацією дня в світі, виявляють нам, що Христа та Його Євангелії вдалося поховати нелюдському режимові та його носіям. Сам Б. Пастернак змушує героя своєї повісти шукати надхнення й подібности своєї ситуації в житті Христа, а наказні критики Пастернакової книжки, обурюються на те, як міг він чистого й невинного Христа порівнювати до свого безідейного героя? Дивне диво, але ми стали свідками ще за нашого життя надзвичайно багатомовного явища. Христа не вдалося за сорок років поховати в забуття. Ісус тріюмфально живе. Його правда, як та олива, випливає на поверхню життя та відділюється надземною красою від брудів і злочинів духовно мертвої, а тим самим злочинної людини.

Не має сили, щоб могла поховати Христа, нема також сили, щоб змогла поховати завітні мрії та очікування й нашого народу, про які пише наш національний пророк — Т. Шевченко:

" . . . Встане Україна.
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!.."

Цього року, в якому людина дерзнула зробити перші кроки для розвязки проблеми міжпланетарної комунікації, знову обходимо величне свято, обгорнене дивною таємницею Боговоплочення. Святкуймо його з певною вірою та радісною надією в остаточну перемогу нашого Спасителя над всіма проявами зла й темряви. Молімся за наш нарід, за братерство народів, за перемогу правди й справедливости на землі. Будьмо людьми, які вміють тримати непохитно свою національну єдність, не зважаючи на віроісповідні та політичні розбіжності. Працюймо жертвенно й пильно для свого неподільного народу та добра всього людства.

Наше Українське Євангельське Обєднання в Північній Америці понесло минулого літа велику втрату зі смертю свого Почесного Голови, бл. п. Пастора ВАСИЛЯ КУЗІВА, який був також Суперінтендентом Української Євангельсько - Реформованої Церкви в екзилі. Ми знали його не тільки як невтомного церковного діяча, але також і як вірного сина свого народу. Ми жалуємо, що не буде цього року його підпису під цим посланням, але ми свідомі того, що Господь на нас кладе святий обовязок, вірно продовжувати це важне Боже діло.

Щиро вітаємо ввесь наш Український Нарід та Євангельське Братство зі Святами Різдва Христового та з Новим Роком! Бажаємо всім щедрого Господнього б л а г о с ловення для життєвих змагань і праці Слово Боже нас накликує "Ніч минула, а день наблизився, відложимо ж діла темряви а одягнімось у зброю світла" (Римл. 13, 12).

Христос Рождається!
Всі славіте Його!

За ГОЛОВНУ УПРАВУ
Українського Євангельського
Обєднання в Півн. Америці

Петро Ковальчук, Президент

ЗАКЛИК

Головної Управи Українського Євангельського Обєднання в Північній Америці.

"Істину кажу вам: Скільки раз ви чинили це одному з цих братів моїх найменших, мені чинили"
Матв, 25, 40.

Дорогі у Христі Брати й Сестри, Христос Рождається!

Всі ми тішимося святами Різдва Христового. Кожен думає, як проявити краще свою любов до своїх рідних та приятелів. Різдво, це свято, де ми особливо вчимося думати про інших і цю думку стараємося виявити ділом любови. Таким було життя нашого Спасителя, такими Він нас хоче бачити.

Та Він вчить нас памятати не тільки про своїх свояків і приятелів, але також і про забутих і нещасних: — про голодних, спрагнених, бездомних, нагих, хорих і увязнених, незалежно від того, де вони не проживали б, близько чи далеко. В самій Німеччині перебуває ще багато тисяч наших упосліджених скитальців, зір яких звернений в нашу сторону. Вони очікують нашого ласкавого слова та братнього чину. З України також доходять голоси, які благають нашої допомоги

Памятайте, що при Головній Управі Українського Євангельського Обєднання існує Допомоговий Фонд. В міру напливу пожертв Головна Управа посилає поміч нашим потребуючим братам і сестрам у світі, але вона може це робити тільки при Вашій допомозі. Старайтеся з церковної коляди по Ваших громадах призначити певну суму грошей на допомогову акцію УЄО, а де Ви не є членами українських евангельських громад, вишліть самі Вашу коляду на адресу:

UKRAINIAN EVANGELICAL ALLIANCE OF N.A.,
1934 Florence Street,
Detriot 3, Mich., U.S.A.

Памятайте також про допомогову акцію Комітету Українців Канади та Злученого Українсько - Американського Допомогового Комітету в США. Вони роблять важне християнське й національне діло. Не забувайте напімнення Христа, яке ми навели в заголовку цього листа.

Різдво є святом спільної радости та любови!

Христос Родився! Всі славмо Його!

**Головна Управа
УЄО в ПА.**

PEACE ON EARTH

By Nova

It was with a feeling of bitter futility that John Thurston closed his ledger at five o'clock on Christmas Eve and looked out the window at the milling crowds of Christmas shoppers in the street below, "Look at the worried faces," he thought. "Every one of them making a last minute dash because they forgot Aunt Susie or rich Uncle Si! I guess Uncle Lester is right after all. Christmas is strictly a money-making proposition and it's a good idea to rake in the cash while we can."

John's sober, blue eyes rested for a moment on a ragged little urchin standing on the corner near the news-stand. He was wearing a bright red cap and scarf which was a startling contrast to his grey, grimy clothes. For a brief minute he remembered his Uncle Bill who had been in partnership with Uncle Lester until his untimely death. Beloved Uncle Bill had once said, "Christmas is not just a date—December 25. It is the heart of Christianity." But the moment was fleeting and Uncle Lester's greedy philosophy pervaded his spirit once again

Out on the street the biting wind flicked his face with darts of snow. People were crazy, he reflected, to be out in this weather doing last minute shopping. Of course, he didn't shop because he had only Uncle Lester left, and Lester's viewpoint didn't include Christmas in his soul as anything but a chance to add to his bank account

Faintly he heard the strains of "Silent Night" from afar Involuntarily his heart leaped That was Uncle Bill's favorite Christmas hymn. Then he looked in the shop window he was passing where a large sign proclaimed, "Get your last-minute bargains here. 40% Discount for Clearance!" His mouth curled. Silent night! Bargain night! Too bad we couldn't have Christmas twice a year so people could clear out their stocks and start over again more often

Uncle Lester would be home when he got there. He would say, "Well, John. Did you get the books to balance?" It was the same every night. Then he would open his paper to the stock market section and study the page thoroughly until John had cleaned up for supper. Martha, the housekeeper, would say that "supper's on" and the two of them would sit down to a desultory meal and discuss the possibilities of expanding the store's business After the meal they would go into the drab living room which was furnished with bare necessities and listen to the news on the radio. Just because it was Christmas was no reason to have a wreath at the window or a few friend in for company. They had no close friends.

Suddenly John found himself wanting to get away from the routine. He had always taken the same route from the office to the apartment where he and Uncle Lester lived. If he could only follow a different path just once. The strains of "Silent Night" came a little closer. He turned the next corner instead of following the street that led home

A few yards away a child screamed. John walked faster as he noticed a knot of youngsters ahead of him, arms flailing and a confusion of high-pitched voices. As he neared the group, a well-dressed boy of about ten pitched into a dirty little ragamuffin with a bright, clean red scarf and cap. He recognized the figure he had view from the office window. John hurried to the scene and roughly separated the two boys "Here! What's the matter? Don't you know boys shouldn't fight?" His voice, though gruff, held a hint of amusement

Both boys started shouting at once The other children crowded closer and all of them were shouting. "That's my cap and scarf," the well-dressed one hollered as he tried to lunge towards the culprit "That's mine! I know it is and he can't have it!"

"But you have a nice cap, and a pretty white silk scarf, too," John reasoned The grimy little fellow hung back and didn't say anything

"Just a minute now," soothed John. "What makes you think that's your cap and scarf, fellow?"

"I'm Mortimer Perkins, that's what." Mortimer stuck his lower jaw out belligerently. "That kid couldn't buy a toothpick! I know it's mine because I saw my mother unwrap it at home and it's mine because she always buys me things. He stole it! He stole it!" Mortimer's voice reached a high screech as a long, low, black car drew up to the curb. He whirled around and loosed himself from John's grasp, running to the car and calling. "Moth-er-r-r! Tell this man that kid's got my cap and scarf. Tell him. He won't let me get it back. Mother-r-r-r!"

A tall, be-furred lady stepped from the car, a tight, worried expression about her lips. She ordered the chauffeur to break up this crowd of ruffians and get Mortimer into the car. The crowd dispersed, and Mortimer sullenly crawled into the back seat of the big shiny limousine.

"I'm sorry if Mortimer made a fuss here," she said in a hard, crisp voice. John still had his arm around the shoulders of the ragged youngster. "I did give that cap and scarf to the church to distribute among the poor. After all, it is Christmas," she explained, "and we Perkinses never let it be said that we don't do our duty at Christmas time. If you will read tonight's paper, you will see that Mr. Perkins and myself have given very generously to charity this year in spite of the hardships it puts upon us."

John's lips tightened. "Yes, Mrs Perkins. You and your husband and son are very generous at Christmas time I'm sure. Your hearts must be full of the spirit of giving and of of hard, cold diamonds."

He grabbed the little boy by the shoulder and said. "Come on, son."

They walked along in silence for several minutes. The strains of church hymns were louder now. A snuffling noise came from the little fellow John looked down

"What's the matter, Butch? Cold?"

He shook his head

"What's your name?"

"David"

"Where are you going now, David?"

David's eyes lighted. "I'm going to meet my mother at the church. Will you come with me? Please, mister. I want you to meet my mother Please mister," he pleaded

"Well, I—" John hesitated. He hadn't been inside a church since his Uncle Bill had died

"Please!" David tugged at John's hand. "It's just up in the next block." Then suddenly David thought of something. He said hesitantly. "Or—is your little boy waiting at home for you?"

John smiled. "I have no little boy, David. Maybe you'll be my little boy for tonight. Come on, where's that church?"

Their footsteps hastened. In a few moments they were at the church door where a sweet-smiling woman was clutching at the shawl around her shoulders, her bare hands red with cold.

"David", she cried, "you're late. Where have you been?" In a torrent of jumbled words, David told his mother about Mortimer and the cap and scarf.

"I didn't fight back, though, mom. I honestly didn't. I turned the other cheek, like you said, mom. And then this man came and everything's all right now. But mom," his large round eyes searched hers as John looked on, "Mom—it is my cap and scarf, isn't it?"

From the imposing, greystone building rising against the snowy night came loud and clear the voices of the choir.

"Hark, the herald angels sing."

Together the three entered the large doors of the edifice.

"Glory to the new-born King."

They found a seat towards the back of the auditorium. John's confusion suddenly left him The meaning of life, of Christmas broke upon his spirit in sharp, clear truth. Here was Uncle Bill's philosophy, bound together in one brief incident —culminated in these two, loving people; personified by mother and son who lived according to the gospel He made a swift comparison of the woman who had her name in the papers because she had donated worldly goods, retaining more than plenty for her own selfish use, and this kindly mother who had only her belief in the teachings of Jesus to give to the world. She had taught her child in the way of righteousness and already, at so young an age, he had learned the value of one of these lessons. There would be many more lessons before the lad reached manhood

"Peace on earth and mercy mild"

John breathed deeply His eyes filled and his throat contracted with the significance of the great lesson he had learned this night. Reaching for David's hand and giving it a hearty squeeze, his lips noiselessly formed the words,

"God and sinners reconciled."

"Instructor"

Once a pale star rose in the East
For watching herds to see,
And weakness came to Bethlehem
And strength to Galilee.
Perchance! if thou dost keep thy tryst
A star may rise for thee.

Yule-Tide Fires

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XX. Число 1-2. Торонто, Онт. Січень-Лютий 1959 January-February Toronto, Ont. Рік XX. Число 1-2.

Ісус же каже до нього: лисиці мають нори, й птаство небесне гнізда; Синові ж чоловічому ніде й голови прихилити. Матвія 8:20

Ісус Христос дуже часто уживав у відношенні до себе назву "Син чоловічий". Цей вираз ті, що хотіли бачити в Христі лише людину, тлумачили, як підкреслення Христом його людського походження, але без великого успіху, бо їм завжди була готова відповідь, що Христос був правдивою людиною і правдивим Богом і якщо б це твердження вказувало на його людське походження, то воно ні в якім разі не виключає його Божеського походження. Правдиве розуміння вислову "Син чоловічий" є важливе тому, що Христос уживає цю назву сам про себе і то дуже часто.

Якщо ми простудіюємо уживання виразу Син чоловічий в усім Писанні, ми переконаємось, що обидва погляди є помилкові. Христос не уживав виразу "Син чоловічий", щоб підкреслити людську природу в собі, ані робив він цього з метою протиставити людськість в собі Божественній природі. Ключ до розуміння цього виразу знаходимо в сьомому розділі книги Даниїла. Даниїл пише: "І бачив я в нічних видивах, аж се з небесними хмарами йшов ніби Син чоловічий, дійшов до Стародавнього й приведено його до нього. І дано йому власть, славу й царства, щоб усі народи, племена й язики йому служили, власть його — власть віковічна, що ніколи не минеться, і царство його не повалиться" (Дан. 7:13, 14).

В сьомому розділі книги Даниїла подається релігійна філософія історії. Різні імперії і цивілізації змінюють одна одну, вони представлені як кровожадні жорстокі звірі, що нищать, пожирають і топчуть. В противагу цьому царству насильства і неправди постане незмінне і вічне царство Сина чоловічого. Всі інші царства згинуть, а Його стоятиме довіку. Син чоловічий є в Даниїла не людиною, але трансцендентною постаттю, надприродного характеру, тим, кому дана власть, слава і царство, і власть його—власть віковічна. Син чоловічий в видінні Даниїла приходить з хмарами у час, коли влада крови і насильства кінчиться на землі Жиди знали про це видіння і в ті часи серед них було дуже поширене сподівання приходу Сина чоловічого, надприродної божеської постаті. Ці сподівання висловленні в тогочасній літературі. В книзі "Еноха" знаходимо опис приходу в силі і славі Сина чоловічого. Ісус Христос і сподівання знав, так само як і пророцтво в книзі Даниїла про себе, і він підтвердив правдивість цього сподівання, приймаючи для себе ім'я "Сина чоловічого". Цим Ісус Христос зазначив, що це він є Син чоловічий, що має прийти наприкінці історії нашого віку на хмарах слави, в супроводі хмар свідків, судити живих і мертвих. Видіння Даниїла відносилось до другого приходу Христа і вираз "Син чоловічий", що його уживав Христос про себе, вказує на ясне відкриття себе світові як надприродної, божественної постаті. Що це було дійсно так, доводять слова Христа ученикам: "Хто бо соромитиметься мене й моїх слів між кодлом сим перелюбним і грішним, і Син чоловічий соромитиметься його, як прийде в славі Отця свого з ангелами святими" (Марк 8:38).

Видіння Стефана було в усім подібно до видіння Даниїла, хоч воно й сталося сотки років пізніше, вони обидва бачили ту саму надприродну божественну постать Ісуса Христа. Даниїл бачив Христа до втілення, Стефан після того, як Христос докінчив служення відкуплення. "Він же, будучи повний святого Духа, споглянувши на небо, побачив славу Божу, й Ісуса, що стояв по правиці у Бога, і рече: Ось, бачу небеса відчинені, і Сина чоловічого, що стоїть по правиці в Бога", (Діяння 7:55, 56).

Це все не лишає в нас сумніву про те, що сам Христос вчив про себе, що Він є "Син чоловічий", надприродна, трансцендентна постать, котрій дана уся влада на небі і на землі, що прийде судити живих і мертвих. Даниїл сотки років назад в давні часи бачив Христа як Сина чоловічого в славі на хмарах. Стефан бачив Христа, як Сина чоловічого по вознесенні в славі на хмарах, по правиці в Бога

Питанням є: Що ми маємо робити з цими незвичайними фактами? Безперечно, що всі ті, що пробують представити Христа лише людиною, в дійсності роблять його гірше людини. Що вони робитимуть з твердженням самого Христа, що він прийде зі славою судити живих і мертви? Ці люди ганять самого Бога і являють собою духових самовбивців. В світлі фактів і дослідів, що знані в наші дні, ми не можемо уникнути віри в Ісуса Христа, який, будучи одвічним Богом, прийняв форму людини для нашого спасіння. Якщо ми віруємо в Нього тепер, то тоді, в той день, коли він прийде судити живих і мертвих, на нас не спаде жахлива і страшна, але справедлива кара за все зле, що ми заподіяли в своїм житті. Тому поки маємо час—не мусимо нехтувати великого спасіння.

М. Фесенко

Чому український народ бажає церковної реформи?

Бажання нашого народу в цьому напрямку те саме, що й інших народів, а саме — він бажає поступу на полі культурному.

Коротко хочу сказати, що дала нам реформація або оцей протестантський рух, і тоді побачимо, чому якраз більше свідомі українці бажали і бажають церковної реформи

Пригляньмося до різних народів та їхніх релігій, на якому культурному рівні вони стоять, то побачимо, що всі протестантські народи або ті, які мають свободу релігійної думки, — пішли культурно далеко вперед, а інші, як от католицькі, а головно православні краї лишилися позаду.

Возьмімо під увагу протестантські народи, як от англійці, німці, скандинавці, швайцарці і протестантську Америку, то побачимо що ці народи являють собою провідників культури Вони ведуть перед на кожній ділянці життя. Чому? Тому, що розв'язано людям руки, знято з їх очей заслону і вони побачили "Світло Правди" швидше, як хто інший. Вони увільнилися з папської контролі і пішли вперед за тим "дійсним світлом", що веде до ліпшого життя, до братерства, а не ненависти, як католицизм ширив до православ'я, а православ'я до католицизму. **Протестанти спільно почали боротися за свободу релігії** і працювати над добром народів. Знову католицька і православна церкви своїми обрядами, канонами та догмами не дозволяли розвиватись культурі, а реформатори запротестували проти цього, домагались релігійної свободи і поступу для людства. За цими здобутками горнеться і наш народ, який віками був держаний у темряві

Ми знаємо, як католицька церква плямувала людей вчених за їх винаходи, як Коперника, а багатьох інших навіть карала смертю, а це було проти людських стремлінь, які бажали поступу, знання, науки Народ боровся за правду, за свободу волі, сумління, а католицька церква це все задушувала.

Те саме ділялось і в православній церкві. Хоч би взяти такий факт, як друкарську штуку на Україні. Коли захід-

(Продовження на стор. 2)

ЧОМУ ЦЕРКОВНА РЕФОРМА?

(Продовження з ст. 1)

ня Европа вже друкувала і розповсюднювала тисячі друкованих книжок і тим самим давала змогу своїм народам обзнайомлюватися зі здобутками культури — з винаходами, **то монахи і батюшки кричали як на Україні, так і в Москві, що це "чортівська вигадка".** Коли два українські друкарі бажали розповсюднити друкарську штуку по Україні, то не то, що не дістали жодної підтримки, але духовенство поставилося вороже до цього. Вони пробували в кількох місцях на Україні друкувати книжки і всюди на них чекала невдача. Зайшли і в Москву і там пробували. І що ж? Монахи під'юдили народ, казали, що то "чортівська вигадка", а народ кинувся на друкарню і знищив її, а друкарі ледве життя своє врятували.

Чому монахи це робили? Власне, тут треба шукати за їх власним інтересом. В тих часах писання книжок було виключно в руках монахів і вони мали з цього величезні прибутки. Коли появилась друкарня, вони тратили цей прибуток і це їм було не на руку. Тоді вони кричали, що то "чортівська вигадка". Так було зі всім на Україні. Їм не ходило о добробут свого народу, їм не ходило о поступ на полі культурним, а о своє власне "черевце", тому воліли радше тримати народ в темряві, ніж дати йому "Світло Правди". Власне, народ пізнав уже давно облуду, яку дає йому православна чи католицька церкви, і тому домагається церковної реформи.

Таких фактів на Україні було багато, це лише приклад для читачів.

Не раз подорожній каже "я віддалений на одну годину від міста"! Знову Стюарт Чейс каже в своїй книжці "Машини і люди": "Москалі й інші східні народи живуть не на годину, а на цілі століття від цивілізації: Вони не призвичаєні до годинників (мабуть, "чортівська вигадка"), а до сонця. Стоять на місці так довго, поки сонце світить над ними, а не дивляться на годинник, і не бачать, що інші народи година за годиною лишають їх позаду. Москалі й інші східні народи керуються їх внутрішніми забаганками, їдять не впору, починають працю не впору, відпочивають не впору".

Лише погляньмо на слов'янські народи, як от москалі, ми українці, болгари, румуни, серби, католики, поляки та чехи, то побачимо, як вони відстали культурою далеко від протестантських народів. Недаром Шевченко й інші зорганізували були Кирило - методіївське братство та бажали, щоб усі слов'яни стали "еретиками", бо він бачив у цьому еретизмі поступ і волю для цих народів.

Одні чехи зі всіх слов'ян, що пішли трохи далі вперед, а це тому, що в них реформаційний рух знайшов більший відгомін, як це було в інших слов'ян.

Дехто може сказати, що інші католицькі народи не дуже стоять позаду від цих протестантських, то відповідь є та сама, що для чехів та ірляндців, а саме, що вони вміли присвоювати собі культурні здобутки від протестантів.

Коли поглянемо на розвій культурний перед реформацією і по ній, то побачимо, що власне реформація — цей протестантський рух відкрив дорогу людям до поступу. Всі винаходи вийшли від людей вільно-думаючих, які не звертали уваги на жодні католицькі чи православні забобонні обряди чи догми і не підчинялися їм, а робили так, як їм розум і сумління диктувало, і вони, власне, виборили свободу волі і совісти для народів, а це причинилося до їх культурного розвою.

Протестантський рух своїми реформами відкрив дорогу до кращого життя, до поступу на полі культурному і цей рух я не уважаю нічим іншим, як тільки "боротьбою за краще життя". Цього, власне, домагалися майже всі визначніші люди західньої Европи, домагалися і наші визначніші люди, як от філософи, поети, письменники.

Майже в кожного нашого поета, письменника та історика находимо домагання церковної реформи.

Цієї реформи домагалися всі українці, які бажають добра для свого народу. Вони стараються усунути всі перешкоди, як з унятської, так і з православної церкви, які стоять на перешкоді українському народові до дальшого поступу.

Те, що православна чи католицька церква уважає за "чортівські вигадки", ми уважаємо за поступ. Те, що відділює наш народ від решти світу, ми хочемо усунути. Тому ми, українці - евангелики домагаємося церковної реформи і хочемо йти разом з іншими культурними народами вперед і здобути своєму народові "Світло Правди і Волі".

Пастор Федів
("Віра і Наука")

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні
11701 — 86 вул.

Пастор: Д-р С. С. Сасс.

Дириґент п-ні С. Крацило-Сасс
Органіст: Христя М. Сасс
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

ЗАКЛИК ГОЛОВИ УЄО

Безмежна подяка Всевишньому Богові, що ми дочекалися найбільшого Свята — Різдва Христового. Це час найбільшого подарунку в цілій історії людства. Бог дав людям подарунок на всі часи: мудрість понад всі мудрості, знання понад всі знання, світло понад темряву для всіх людей і радість для тих, що шукають справедливости.

Мусимо пам'ятати, що радість прийшла тільки для тих, котрі шукали справедливости, а в той самий час і страх великий прийшов на Ірода, бо він справедливости не шукав, справедливо не жив.

І пастухи теж були злякалися, бо вони приходу Христа зразу не розуміли, аж поки почули голос Божий: "Не бійтесь"! Тоді пішли з радістю Христа вітати і подарунки Йому понесли. І нині, браття, те саме діється: віруючі люди тішаться цією подією з року в рік і прославляють Христа не тільки устами, але й ділами. Але й нині є ще Іроди, які вже Христа не бояться і до цієї всесвітньої радости нічого не додають, тільки чекають на цю нагоду, щоб свої особисті інтереси, свій бізнес в цей час побільшити. В них радости і надії на Христа нема, вони тільки за себе дбають, для їхніх душ Христове Різдво нічого не значить.

Ми, браття, в цей час робимо перегляд нашої активности за минулий рік. Дивимось на нашу народню, на громадську, і на церковну роботу, дивимось так само і на наше Українське Євангельське Об'єднання і визначаємо, де ми стоїмо. В св. Євангелії написано, що кожна одиниця є вартісна і важлива. То значить, згідно з Євангелією, кожна особа складе звіт за себе, відповість, чи вона по стороні радости й надії, чи по стороні Ірода. Ми не можемо бути суддями: Бог нас буде судити всіх, але ми своїми ділами мусимо дати відповідь.

Коли ми поглянемо на минулий рік і подивимось, серед яких обставин ми жили й працювали, а потім подумаємо, чи ми виконали наші завдання, наші новорічні постанови, то мусимо відповісти, що тут і там є ще недотягнення. Ми лишаємо для кожного з нас осібно визначити, чи ми тішимось з Різдва Христового, чи лишаємося зо страхом Ірода.

Ми, браття-евангелики, тішимося й радіймо з Різдва Христового, подбаймо перше про наші родини, а відтак про свої Церковні громади, маймо на серці і наше УЄО, допоможім нашим провідним братам в їхніх добрих замірах, щоб вони знали, що вони не самі, що за ними стоять віруючі, яким лежить на серці добро нашого народу. Допоможім нашим пресовим органам, як от: "Канадійський Ранок" і "Євангельська Правда", які і досі перебувають в невідрадних фінансових обставинах, проте, подають духову поживу для нас і нашого народу. Ми не повинні своєю байдужністю спиняти Боже діло. Перше, що правда і знання Євангелії Христової буде ширитися тільки для тих людей, що того шукають.

Мудреці стародавні шукали правди і знайшли. Вони мандрували дуже довго, а Ірод не шукав і не знайшов правди. Христова ідея зовсім минула і він своєю дурнотою тієї ідеї не спинив, бо Господь людям дав свою обітницю і її дотримав. І нині, якщо ми не прилучилися до тих мудрих людей, що шукали правди, а пристанемо до Ірода, чи будемо нейтральні, як ми це часто робимо, ні ми залишимось самі і будемо нарікати на свою долю, що ми, мовляв, славні і великі, нам не таланить. Не забуваймо, що нам нарікання досі нічого не помогли. Будьмо певні, що й надалі нам ніщо не поможе, бо все залежить від нас самих.

Смоковницю, що не родила овочу, Господь наказав зрубати й спалити, хоч вона й мала гарний вигляд і росла межи іншими овочевими деревами.

Бог милосердний і справедливий і він байдужних людей не толерує. Апостол Павло сказав—не дуріть себе. З Бога насміхатися не можна, що бо чоловік сіє, те й збирати буде. З Богом компромісу нема: або живи й радуйся з Христом і Його Євангелією, або живи зо страхом і трепетом, як Ірод.

Ще одна є в нас важлива справа, а саме — УЄО. Вона може мати свої недотягнення, але вона нам потрібна. Ми вже знаємо, що нічого перфектного на світі нема. А якщо ми ще не видумали нічого кращого, то допомагаймо всіма засобами нашим провідним братам і стіймо за тими, що ще хочуть працювати, щоб Євангелія і Правда ширились між нами і нашим народом, а тоді прихід Христа буде мати велике значення для нас усіх.

Я з родиною бажаємо нашим братам-редакторам, усім братам-проповідникам і всім братам і сестрам по вірі Божого благословенства і Христової любови. Дай нам, Боже, радости з тими, що радувалися з приходу Господа Нашого Ісуса Христа.

Христос Родився!

Петро Ковальчук

У РОЧЕСТЕРІ ПОМЕР СИН МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

4-го грудня в Рочестері, Н. Й., помер на 74-му році життя український економіст і діяч проф. Світозар Драгоманов, одинокий син українського ученого і політичного провідника Михайла Драгоманова. Він був в роках 1922-30 професором високих шкіл у Києві, усунений в 1930-му р. як "небажаний елемент". З 1943-го року перебував на еміграції, останніх приблизно 10 років у США. Був основником, першим ректором і членом Кураторії Українського Технічного Інституту.

Нова "Книга Хвали"

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. **Ціна $1.25.**

Усі замовлення на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society Presbyterian Church in Canada

Room 800, 100 Adelaide St. W.
Toronto 1, Ontario, Canada

Всесвітній день молитви у п'ятницю 13-го лютого 1959 р.

Нижче ми містимо порядок богослуження для зборів у День молитви. Цього року цей порядок богослуження склав у Єгипті комітет із дев'ятьох жінок, які репрезентували Англіканську церкву, Коптську Пресвітерську Церкву і Коптську Православну церкву. Комітет працював у Каїрі. Порядок богослуження видала Жіноча міжконфесійна рада в Канаді.

Тема: Він сказав— "Вірую, Господи", і поклонився Йому.

Церква встає. Призив до молитви.

Провідник: В ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Нехай Господь буде з Вами.

Церква: І духові твойому.

Провідник: "Прославляйте Господа, призивайте ім'я його, звіщайте між народами діла його!

Співайте йому, похвальні пісні, співайте йому, про всі чудесні творива його думайте-гадайте!

Хвалітесь ім'ям його святим! Нехай радується серце тих, що шукають Господа"!

Церква: "Про милості Господа буду співати довіків, з роду в рід устами моїми звіщати вірність твою".

Богослуження

Провідник: "Слава на вишинах Богу, а на землі впокій, між людьми благоволення".

Ми благословляємо Тебе, Ми славимо Тебе, Ми дякуємо Тобі за Твою велику славу, Господи Боже, Небесний Царю, Бог Отець Всемогутній.

Церква: Великий Господь, звеличаймо Його. Його велич недослідима.

Провідник і церква: Одне покоління буде славити діла Твої перед другим і оповість про Твої потужні діла і ласку до нас і всіх людей.

Церква: "Великий Господь і вельми достойний хвали, і велич його недослідима.

Рід перед родом прославить твори твої, і звістить про могучі діла твої.

Розкажу про пишну красу величчя твого, і про чудеса твої".

Провідник і церква: Всемогутній Боже, Батьку всіх ласк, ми Твої недостойні слуги смиренно дякуємо Тобі від усього серця за всі Твої добродійства і ласку до нас всіх людей. Ми благославляємо Тебе за наше сотворення, стале підтримування і всі благословення цього життя, але понад усе за Твою звершену любов у відкупленні світу нашим Господом Ісусом Христом, за засоби спасіння і надію слави. Амінь.

Провідник: Ми хвалимо Тебе, о Христе, з Отцем, добрим Богом і з Святим Духом, тому, що Ти прийшов і спас нас.

Провідник: Коли Ісус зцілив сліпого, фарисеї вигнали його. "Почув Ісус, що вигнали його геть, і, знайшовши його, сказав йому: Ти віруєш у Сина Божого?

Озвався той, і сказав: Хто Він, Господи, щоб увірував я в Нього?

Рече ж йому Ісус: І видів єси Його, й хто говорить з тобою, се Він.

Він же каже: Вірую, Господи,—та й поклонивсь Йому".

Провідник: Проголосимо нашу віру, промовляючи разом апостольське вірую. (Церква встає).

Провідник і церква промовляють разом апостольське вірую.

Церква співає пісню

Покаяння

(Всі сидять)

Провідник: Признаємось перед нашим милосердним Отцем, що ми переступали і зійшли з Його дороги, як заблудші вівці. З'єднаємо наші голоси в молитві.

Провідник і церква: Небесний Царю, Утішителю, Дух Правди. Ти є всюди присутній і наповняєш усе. Ти є скарбниця благословень і датель життя, прийди і вселися в нас. Очисти нас від усякої нечистоти і в своїй доброті спаси душі наші. Ми молимо Тебе, Господи, даруй нам сокрушене серце, правдиве покаяння і звершену віру в Тебе, так як Ти давав це Твоїм дітям у минулі дні.

Провідник: Коли Христа приведено до первосвященика, де зібрались архиереї і весь синадріон, щоб віддати Його на смерть. Петро був знадвору в палаці. (Прочитати Луки 22: 56-62).

Провідник: Смиренно признаємось у своїх провинах Всемогутньому Богові, нашому небесному Отцеві, молячись, щоб Він дав нам пізнати наші провини, і щоб ми побачили шкоду тих речей, яких ми не дбали стримати. За низькі цілі, за поділену льояльність, за страх, що втримував нас від визнання Тебе перед людьми.

Церква: Господи, прости нас.

Провідник: За необережні переступні хвилини, за гнів і брак любови, за нетерпеливість, що поранила інших.

Церква: Господи, прости нас.

Провідник: За образливість під докором, за гордість з своєї праведности, яка робить нас закаменілими супроти правди, за брак дисципліни в особистім житті і призвичайність до поганих звичок.

Церква: Господи, прости нас.

Провідник: За нашу мінливість і самопевність, в нашій скрайній нужді і розпуці.

Церква: Господи, прости нас.

Провідник: Боже, твоя ласка є безмірна. Твоя доброта невимовна, прости нам наше минуле і дай нам звершене покаяння в наших провинах, щоб у майбутньому з чистим серцем і духом ми чинили Твою волю, Боже, та були тихі перед Тобою і любили людей. Амінь

Запевнення

Провідник: "По чотирьох днях після смерти і похорону Лазаря Марта почула, що Ісус ішов до Віфанії і вийшла назустріч Йому. (Прочитати Йоана 11:21-27).

Провідник: Підтвердимо нашу віру в Божу ціль: Ісус сказав: "Я прийшов, щоб вони мали життя і надто мали". "Я є світло світові, хто йде слідами за мною, не ходитиме в темряві, а матиме світло життя". Бог хоче, щоб усі люди спаслися і прийшли до знання правди.

Церква: Ми віримо, що Бог є дух.

Провідник: "Я світлом у світ прийшов, щоб усякий, хто вірує в мене, в темряві не пробував".

Церква: Ми віримо, що Бог є любов.

Провідник: "Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен, віруючий в Нього, не погиб, а мав життя вічне"

Церква: Ми віримо, що Ісус є Син Божий.

Провідник: "Ми увірували й взнали, що Ти еси Христос, Син Бога живого".

Господи Боже наш, великий, вічний, незрівняний у славі. Ти,

(Продовження на ст. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видав М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці

безалькогольні напитки

Sunnyside Beverage

1068 Queen Street West Phone LE 2-1316

TORONTO, ONT.

Визначна наукова праця Є. П. Сластененка

Нещодавно вийшла з друку в англійській мові праця професора д-ра Є. П. Сластененка "The Freshwater Fishes of Canada". Ця праця являє собою цінний вклад у наукову літературу Канади. До цього часу вчені іхтіологи не спромоглися видати працю про канадійські риби, яка б охоплювала усі прісноводні риби цієї країні. Цього ж бракувало і цілому північно-американському континентові. Проф. Сластененко потратив на цю працю близько семи років, зате дослідив і описав у ній усі прісноводні риби Канади, яких нараховується 185. Це є, власне, енциклопедія про канадійськи риби, якої потребує кожний дослідник, учитель, студент, комерційні рибалки, натуралісти і звичайні риболови.

Про кожну рибу подані детальні наукові інформації, їх поширення, відношення до їх оточення та інформації щодо важливости виду.

Книжка має 385 сторінок і 138 образків. Власне, ця книжка робить епоху в наукових працях про риби Канади. Той факт, що проф. Є. П. Сластененко — українець з походження — повинен сповнити гордістю кожного українця в Канаді. Ми розуміємо, що цю працю видав автор, перебуваючи у великих фінансових трудношах, тож уважаємо, що кожний український часопис, зокрема кожний українець, обов'язково повинні набути принаймні один примірник для себе. Ціна книжки, беручи до уваги величезну працю і багатство матеріялу, цілком поміркована, а саме - лише $15.00.

Замовити книжку можна в автора і грошеві перекази слід посилати на адресу:

E. P. SLASTENENKO,
827 Manning Ave., or University of Toronto, Department of Zoology,
Toronto, Ont.

Проф. Є. П. Сластененко відомий так само іншими науковими працями, зокрема своєю працею про риби Чорного моря, яку перекладано турецькою мовою і вже готується переклад її французькою мовою.

Нема сумніву, що наукова праця проф. Є. П. Сластененка - це великий вклад ученого українського походження в канадійську науку.

Пльотки

Пльотки є завжди особистим признанням, що людина є злобна або недоумкувата. Молоді люди повинні не тільки уникати пльоток, але дбати якнайбільше за те, щоб звільнитися від спокуси пльоткарства. Це є низьке, легкодумне і нечисте заняття. Є певні товариства, в яких пльоткарство бушує як пошесть. Церкви нищаться ними, сусіди стають ворогами на все життя. В багатьох особах пльоткарство дегенерується в хронічну хоробу, що стає невиліковною. Нехай молодь позбудеться її поки ще є можливість.

І. Г. Голанд

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.

[illegible] Simcoe Street South

Пастор: І. Яцентий.

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

ОГОЛОШЕННЯ

Бр. Ф. С. Селігор ласкаво погодився прийняти представництво "Євангельської Правди" в Англії. Просимо звертатися до бр. Селігора в справах передплати. Адреса:

T. SELIGER,
10 Pool Street
Bolton, Lanc's, England

Нове переслідування церкви в СССР

Преса принесла вістку, що російський уряд видав декрет про заміну суботою неділі як для відпочинку в Радянськім Союзі.

Це не що інше як нова форма переслідування релігії. Ціль за цім декретом ясна. В першу чергу підірвати фінанси всіх церков, бо віруючі найбільше складають пожертв під час богослужень в неділю. Поруз з непомірним оподаткуванням церков урядом зменшення приходів може привести до закриття певних церков.

Другою ціллю декрета є безперечно бажання спинити зріст релігійности, и в советах. Оскількі ані атеїстична пропаганда уряду, ані навіть переслідування окремих одиниць не помагають, та евангельський рух і загальна релігійність шириться в усіх колах суспільства, захоплюючи навіть членів комуністичних організацій, то уряд рішився на радикальну міру.

Більшість людей починають вірити в Бога, відвідуючи богослуження, які з правила відбуваються в неділю, отже перенісши день відпочинку на суботу і примушуючи всіх працювати в неділю, большевики думають, що цим вони недопустять людей до церкви і випорожнять церкви.

Скористають з цього розпорядження тільки евреї і суботники, які святкують в суботу.

Повище розпорядження незвичайно шкідливе і несправедливе по відношенні до людей віруючих в Бога, але ми певні, що і ця форма переслідування не дасть перемоги атеїстам, як не дали їм перемоги в минулім криваві розстріли віруючих, конфіскації церков і несамовиті гоніння. Бог сміється з людського гніву і рештками його підпережеться.

З'їзд УЄО в Рочестері 1922 р.

З часом ряди піонерів УЄО ріднють. Уже багатьох нема серед нас. З ними втрачаються і важливі факти щодо початків УЄО на цім континенті. Редакція вдячна пасторові Т. Галенді за його спомини про заснування і перший Собор УЄО, що відбувся в Рочестері в 1922 р.

Пастор Т. Галенда пише:

"Предсідником першого собору УЄО був пастор Зенон Бичинський, а секретарем пастор І. Ґлова з Канади. Пастор З. Бичинський запросив пастора Теодора Галенду виголосити проповідь на Соборі. Ця проповідь дуже сподобалась усім присутнім і була надрукована пізніше повнотою в "Союзі". Темою проповіді були думки: "Що християнська євангельська віра принесла для народів світу в минулім і що вона може принести в майбутньому для українського народу".

На цім Соборі був присутній також чеський пастор д-р Ласа

Присутні на цім першім Соборі УЄО були З. Бичинський, Петро Галенда, Дмитро Галенда і Теодор Галенда, Лев Бучак, Василь Кузів, Іван Бодруг. Був там місіонер з Рочестер, якого ім'я я тепер не пригадую, і, здається, був там і Ніжанковський"

З вишенаведених споминів виявляється, що в проводі Собору і його головними організаторами були пастори: Зенон Бичинський, І. Ґлова і Теодор Галенда. Нема сумніву, що й інші пастори брали участь в організаційній праці, але не можна приписувати скликання чи заснування УЄО якійсь одній одиниці. Редакція буде вдячна за всякі додаткові інформації щодо початків УЄО.

ДЕНЬ МОЛИТВИ

(Продовження з ст. 3)

що сповняєш завіт, Твої обіцяння тим, що люблять Тебе всім серцем. Ти є життя усіх, поміч для тих, хто приходить до Тебе, надія для тих, хто благає Тебе, очисти нас від наших провин, і від кожної думки, яка гнівить Твою доброту Очисти наші душі і тіла, наші серця і свідомість, щоб з чистим серем і ясним розумом, з звершеною любов'ю і тихою надією, ми могли звернуться до Тебе в молитві через Ісуса Христа нашого Господа. Церква встає і співає пісню.

Церква сідає.

Посвячення

Провідник: "Блаженні голодні й жадні правди, бо такі наситяться."

Церква: Ми бажаємо більш повного життя. Ми жадаємо більше Христової сили в нашім житті,

Провідник: Христос сказав: "Істино, істино глаголю вам: Хто вірує в мене, діла, що я роблю, і він робитиме: й більше сього робитиме: бо я до Отця мого йду."

Віруй у Господа Ісуса Христа.

Провідник: Сила і повнота життя обіцяні тим, хто вірує і слідує за Христом, як Його ученики, тому повторимо те, що Він вимагає від учеників:

Церква: "Якщо хто хоче йти слідом за мною, нехай відречеться себе, візьме хрест свій і йде за мною.

Провідник: "Рече ж до всіх: Коли хто хоче за мною іти, нехай одречеться себе, й бере хрест свій щодня, та й іде слідом за мною.

Хто бо хоче душу свою спасти, погубить її; хто ж погубить душу свою задля мене, той спасе її".

Церква: "І хто не носить хреста свого й не ходить слідом за мною, не може бути учеником моїм".

Провідник: Чи ми готові взяти свій хрест? Для одних це може означати так як і для Ісуса, пустиню і гострі спокуси. Це може означати, як і для Нього, незначність Назаретського села. Це може означати, як це було в перші роки Його служення, брак любови і признання з боку інших людей. Це може означати, як це було в останні дні Його служення, зраду приятелями і учениками. Це може означати Гетсиманський сад, місце рішення в агонії. Чи ми бажаємо підпорядкувати нашу волю Христові, щодня шукати лише Його волі для нас?

Церква: Господи Ісусе, з поміччю Святого Духа, ми посвячуємо себе Тобі.

Провідник: "Ані оддавайте членів ваших гріху (яко) знаряддя неправді, а оддавайте себе Богові, яко з мертвих оживших, і члени ваші, (яко) знаряддя правди, Богові".

Церква: О Господи, ми доручуємо себе і все, що ми маємо, в Твої руки, бо нас куплено ціною і ми належимо Тобі. О Господи, освяти наше життя, щоб ми могли бути Твоїми свідками.

Провідник: "Сам же Бог упокою нехай освятить вас зовсім, і ввесь ваш дух, і душа, і тіло нехай збережеться непорочно у прихід Господа нашого Ісуса Христа.

Церква співає пісню.

Молитва за інших

Провідник: О Боже, наш Отче, прийми благання Твоїх слуг, як ми молимось до Тебе, бо Ти є милосердний і любиш людей. Ми славимо Тебе яко Отця і Сина і Святого Духа, тепер нині і навік, світ без кінця. Амінь.

Провідник: Помолимось за королеву і всіх провідників краю. (Період тихої молитви, відтак один провадить всіх в молитві).

Провідник: Помолимся за мир, і справедливість на всім світі. (Період тихої молитви. Відтак один провадить всіх в молитві).

Провідник: Помолимся за всі жертви війни і переслідування, за тих, хто терпить і є в нужді. (Період тихої молитви. Один провадить в молитві решту).

Провідник: Помолимся за родинне життя і більш активний християнський провід у наших громадах. (Тиха молитва. Один провадить).

Провідник: Помолимся за церкву і за всі ділянки її праці. (Період тихої молитви. Один провадить).

Провідник і церква: Промовляють разом молитву Господню.

Коротка проповідь.

Пожертва

Провідник: Боже, наш Отче, Ти післав Сина свого Єдинородного у світ, щоб кожен, хто вірує в Нього, не погиб, але мав життя вічне. Він післав своїх учеників у світ, щоб вони свідкували правді. Ми молимось за всіх, що увірували в Тебе через їх слово.

Церква: Ми поклоняємось Тобі, приносячи дари наші, щоб більше людей могло навчитись і увірувати.

Збірка пожертв.

Провідник: Отче, Ти посилаєш нас через ці дари у весь світ. Освяти ці дари і благослови жертводавців, щоб ми могли бути одно в Тобі і Твоє ім'я стало знаним всьому світові. Ми просимо це в ім'я Ісуса Христа. Амінь.

Пісня.

Благословення: Благословення Всемогутнього Бога Отця, Сина і Святого Духа нехай буде з вами і всією вашою працею і поклоненням в Його ім'я. Нехай Він дасть нам світло для проводу і відвагу для праці та любов для єдности, тепер і назавжди. Амінь.

Вар. Гаврилович

Із циклу "Вигнанське"

3

Двадцять п'ять їх працює зо мною.
Як один — вони всі юнаки,
що з життям стали вперше до бою:
усі добрі й наївні такі . . .

Безпорадні і втішні, як діти,
що навчились лише лепетать . . .
Їм би дома усім ще сидіти,
в господарстві батькам помагать.

Це брати мої рідні по краю,
України надійні сини,
та, на жаль, із них мало хто знає,
хто вони і чому тут вони . . .

Вороги їх усіх посліпили,
як були ще вони в сповитку,
і тим самим усіх засудили
на роботу чужу і тяжку . . .

Як то кажуть, - - і радість і горе
я ділю з ними тут пополам:
за пролите ж віками сліз море —
шлю прокляття усім ворогам.

Німеччина, 1942.

4

Забуть я не зможу ніколи ті дні,
тим паче — останні хвилини,
коли довелося раптово мені
втікать із своєї країни . . .

Ви, друзі, прощатись таємно прийшли.
Були всі схвильовані трошки . . .
Букети троянд ви мені принесли,
а з ними - - кульбаби й волошки.

Кульбаб золотінь і волошок блакить —
це ж символ країни моєї . . .
Читав я вам вірші, як треба любить
свій край, і народ та ідеї.

Тримав молитовно я квіти в руках,
які мене так зворушили . .
І блиснули сльози в усіх на очах:
мій шлях в невідоме зросили . . .

Тепер же вас, друзі, усіх з чужини
я знову і знов закликаю:
працюймо, змагаймось, чекаймо Весни
Для нашого Рідного Краю!

Німеччина, 1942.

Чи передплатили Ви "Єв. Правду"?

Римо-католицька ієрархія підтримує комунізм

Це вже відомо всьому світові, як православна ієрархія пішла на службу комунізмові в Росії. Православна церква в Росії обернулась в знаряддя безбожного уряду вдома і за кордоном, та без стиду розхвалює тих, хто проливали кров віруючих та й досі переслідують церкву, похваляючись своїм атеїзмом. Це не що інше, як відступництво. Тому за кордоном представників російської православної церкви рахується лише за представництво тайної російської поліції.

На цю саму стежку ступила і ієрархія католицької церкви. "Крістіян Герітейдж" повідомляє: "Це є наочним, що поза Сполученими Державами римо-католицизм не є такою кріпостю проти комунізму, як це вони удають. Доказом цього є пасторський лист розісланий римо-католицькими єпископами в Мадярщині, в якім вони проголошують своє попертя "Народнього фронту". (Цей "Народній фронт" очолюється комуністами та утворений ними, щоб обдурювати маси). Пасторський лист римо-католицьких єпископів голосить: "Ми віримо, що кандидати Народнього фронту, за яких ми голосуватимем, будуть провадити будучину нашого народу і розумною об'єктивністю, чесно і тверезо, та що ми зможемо кооперувати з ними, поліпшуючи добробут нашої країни" ... .

"Ми єпископи і священники понад все є в служенні духового добробуту. З другого боку держава, з огляду на її природний поклик, стремить служити земному добру людей. (В Сибіру і на Колимі. Ред.). Задоволення земних потреб ми рахуємо як додатковим до нашої духової праці".

Цей лист, що заключає віруючих голосувати за комуністичну комедію "Народнього фронту", тим важний, що всі католицькі церкви в кожній країні підлягають Папі, та без його дозволу не можуть зробити ані кроку, не те що закликати людей до співпраці з безбожними комуністами. Так далеко Рим повищій акції не заперечив, не виключив з церкви отих єпископів і взагалі мовчазно апробує акцію. По цім римо-католикі не маю чого хвалитись своїм проти-комуністичним наставленням. Їх найвища церковна ієрархія йде на співпрацю з комуністами в країні, яку комуністи ще недавно так жорстоко залляли кров'ю невинних людей. Проте ніхто з римо-католиків проти цього не протестує.

Ви багато почуєте від католицького проводу про комунізм протестантів і це лише тому, що купка галасливих осіб, що бавляться в політику в якій-будь протестантській організації раптово напише десь, що вони за тим, щоб було визнано хинських комуністів, або щось подібного.

Ці всі виступи окремих невеликих груп не представляють цілого евангельського руху, та не висловлюють його наставлення в той спосіб, як це робить собор римо-католицьких єпископів в Европі.

Визначною ознакою евангельського руху є свобода особистих поглядів, і було б мильним приймати проголошення поглядів невеликих груп за ознаку наставлення до комунізму. Величезна маса евангеликів на цім континенті ставиться до комуністів з великою відразою. В решті евангельський рух навіть не має такого всесвітного центру і організації як Рим, тому ніхто не має права ані говорити від всіх евангеликів, ані осуджувати всіх за вибрики малої групи.

Зовсім інша справа з централізованою організацією римо-католиків. Ця церква не терпить в своїх рядах тих, хто не слідує стисло за лінією Риму, де б вони не знаходились.

Цікаво так само зауважити, що кардинал Шин в Злучених Державах мав говорити про комунізм на телевізії, але коли Мікоян приїхав, то цей виступ був мовчазно знятий з програми, а заступлено спортовими змаганнями.

Чому така незвичайна чутливість до почувань одного з провідних гонителів християнства, визначного атеїста-комуніста з боку провідного ієрарха римо-католицької церкви?

Ми ніскільки не будемо здивовані, коли почуємо, що одного дня комуністи зробили конкордат з Римом. Якщо б Хрущов лише виявив натяк бажання на угоду з Римом, то нема сумніву, що Рим ухопився б за таку нагоду обома руками.

Моєму народові

Я син батька того, що вже вбили кати,
Що боровся весь час за рідну Вітчину.

Тож прохаю я вас, мої любі брати,
Не ідіть на брехню, на ворожу трутину.

Українськй народе! Не вір ворогам:
У них мова солодка, брехнею підбита,

І ангельський вид їх, то підступ всім нам,
І одіж у них—уся кров'ю залита.

Від віків огорнула тебе темнота,
Завдає тобі муки вона невимовні,

Та пробилося вже ясне світло Христа
І кайдани нарешті ослабли духовні

Тож струснімо, брати, з себе чорну іржу,
Що глибоко залізла вона в наше тіло:

Не ідім на брехню, на ганебну, чужу,
А за волю і правду борімося сміло!

Нас Франко ще колись закликав:—Не мовчи,
А змагайся, борись і не йди навмання!

І Шевченко пророк, в серця наші б'ючи:
Візантійські "боги", то шкідлива брехня.

А. Озимчак

КОТРА РЕЛІГІЯ ПРАВДИВА?

Кожна християнська Церква вважає своє віровизнання за правдиве. Зарівно і всі погани роблять подібне твердження. Ці всі відповіді не можуть бути правдиві. Щоб широко над цим питанням не розводитись, треба коротко відповісти: є тільки одне правдиве віровизнання, яке походить не від людей, а від нашого Творця через Його Сина Ісуса Христа. Про це ап. Павло казав так: "Всяке писання богодухновенне і корисне до науки, до докору, до направи, до наказу по правді, щоб звершений був Божий чоловік, до всякого доброго діла готовий". (2 Тим. 3:16, 17). Тому всякі релігійні обряди в християнстві, чи в поганстві, які не відповідають словам Божим, не мають у Бога жодної вартости ані заслуги. Такий протест зробив Христос супроти тогочасних релігійних людей, кажучи: "Та марно вони поклоняються мені, навчаючи наук заповідей чоловічих". (Мат. 15:9). Подібну думку пізніше висловив у своїм листі Його слуга ап. Павло: "Що все на погибіль через надужиток по заповідях і науках людських" — Кол. 2:22. Ось тому на цій підставі можна рішуче твердити, що сьогоднішні мільйони так званих християн у своїх ніби служеннях Богові слухають і виконують різні науки і заповіді людські, що є у Бога зовсім даремнє

Декотрі оправдано твердять, що всі фальшиві релігії є опіюм — дурман людей. Правдиве віровизнання є благодатне Світло, яке просвічує та підносить гріхами зіпсутих людей з напівдикого до нормального життя. Бог дозволив усім народам ходити їхніми релігійними стежками та в гірких досвідах у злому тільки до обмеженого часу. (Д. Ап. 14:16, 17; 14:16, 17; 17:26). Після смерти і вознесіння Ісуса Христа Бог усім людям наказує, щоб скрізь каялися, бо Він визначив день, коли буде судити по правді ввесь світ через Ісуса Христа

Єдиний шлях до Бога

Наш премудрий Творець, "Отець милосердя", у Його недослідженій до людства любові, своєчасно об'явив усім блукаючим у темряві грішникам єдиний правдивий шлях для повороту до Себе — в особі Свого сина Ісуса Христа. Про те свідчила старозаповітна релігійна система, яку Бог установив в Ізраїльському народі. Тодішні жертвоприношення мали відносне повчальне значення, були праобразом —"тінню" майбутнього добра, головно тієї одинокої вистачально жертви Ісуса Христа, через Котрого всі віруючі в

Нього мають можливість цим шляхом прийти до Бога і з Ним примиритись. "Маючи закон — тінь будучих благ, а не самий образ річей, щороку тими самими жертвами, які приносять без перестану, ніколи не може звершити приступаючих". (Жид. 10, 1; 2 Кор. 5. 18-21).

Син Божий прийшов на землю не знівечити, не уневажнити закон, а головно сповнити його. Після цього його знесено, скасовано, а натомість встановлено другий: "У цій волі ми освячені жертвоприносом тіла Ісуса Христа один раз". (Євр. 10:9, 10). Тому наш Спаситель заявив: "Рече йому Ісус: Я дорога, правда, й життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки Мною". (Йоан. 14: 6-60). "Оце ж, браття, маючи свободу входити в святиню кров'ю Ісусовою, дорогою новою і живою, котру обновив нам Він завісою, це есть тілом Своїм". З того ясно, що Ісус Христос і Його життєдайна наука є вистачальні для кожної грішної віруючої людини вернутися до Бога та знайти повне заспокоєння своєї туги і вічне спасіння. Ісус же сказав їм "Я хліб життя. Хто до мене приходить, не голодуватиме він, а хто вірує в мене — ніколи не прагнутиме. (Іван 6: 3-50). Тільки Ісус Христос може доповнити всі людські духовні недостачі та завершити їх, як про те ап. Павло виразно писав: "І ви сповнені в Ньому; бо Він голова всякому князівству і власті". (Кол. 2: 10).

Судного дня, коли кожне око побачить Сина Божого, це велике Світло світу, яке освітить кожну людину. (Іван 1:9) Перед Ним зникне довга ніч гріха й несвідомости; тоді прийде кінець усім людським релігійним шляхам, а натомість залишиться усім тільки один правдивий шлях до Бога Отця, наш Господь Ісус Христос, перед Котрим вклониться кожне коліно небесних і земних жителів, та кожен язик буде визнавати, що Ісус Христос — то Господь, на славу Бога Отця. (Іван 14·6; Фил. 2:8-110).

П. Б.

*

Тільки ж не та релігія і церква нам в нашій світській боротьбі за Україну допоможе, яка буде найбільше "національна" та найбільше "українська" і яка во ім'я "націоналізму" буде визнавати всіх наших "отаманів" і толерувати наші руїницькі національні прикмети; — не та, яка в себе вбере найбільше елементу земного, світського, політичного і якої пастирі захочуть знайти (кажучи фігурально) місце офіцерів генерального штабу і до наших плянів військових вмішати своє зовсім не військове релігійне діло, — а та, яка найкраще навчить своїх вірних в їх світській боротьбі за українську державу виконувати вічні і загальнолюдські закони творчої громадської моралі. Та церква і релігія, що обмежить нашу взаємну злобу, а навчить нас з любов'ю класти життя своє "за друзі своя", що обмежить нашу звичку до зрадництва, егоцентризму та отаманії і навчить нас чесноти, посвяти, послуху і дисципліни, а тим самим навчить нас єдности і організованности, без яких ніде і ніколи перемоги не буває. Та, врешті, церква і релігія, що нашу боротьбу за Україну виведе з її дотеперішньої безпросвітної егоїстично-матеріялістичної темряви і дасть їй вищу, ідеалістичну Законом Бога значену печать.

В. Липинський

Евангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. Написав паст. Д. Галенда. Ця книжка подає на підставі Слова Божого дорогу спасіння для всіх. Це є результат праці цілого життя паст. Галенди. — Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. Чудова праця, що поможе кожному зрозуміти елементи благовістя. — Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. Вищезгаданого автора. Першоклясний аналіз притчи з практичними висновками. — Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. Збірник розвідок високонаукового характеру про основні засади християнства. - Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода— предтеча українського евангелізму. Нове трактування праці і науки Г. Сковороди, що дає ключ од розуміння світогляду цього найбільшого з слов'янських мислителів. Автор проф І. Флоринський. Ціна **$1.00.**

Замовлення слати на адресу: "Евангельської Правди".

Звідки взялась Евангельська Віра, д-ра Л. Цегельського. Д-р Л. Цегельський бувший посол У.З.Р. і довголітній редактор часоп. "Америка". — **50 центів**

Вар. Гаврилович

Із циклу "Вигнанське"

6

Хоч ще навколо скрізь руїна
і ллються ще струмками сльози й кров,
та мій народ радіє, як дитина,
бо він ім'я загублене знайшов.

Пізнав, за що і ким він був закутий,
минулому — не хоче вороття,
решті й він спромігся вже збагнути,
що має право на своє життя.

Збагнув і владно всюди заявляє
і друзям всім, і лютим ворогам,
що волю він ні на що не зміняє,
не вірить більш обіцянкам, словам.

Що хоче сам історію творити,
не хоче буть покірним більш рабом,
що зневажать уміє і любити,
і не платитиме за зло — добром.

Забуть він хоче конче безталання,
страждання всі, і кривду і тюрму,
бо знає він, що Доля вже востаннє
привітно так всміхається йому.

Німеччина, 1942.

ISLAND ADVENTURE

By May Hall Thompson

Young Robert had sometimes talked to the sick old man on board ship, and when the quick tropical hurricane struck, he stayed with him. It was through the boy's help, in fact, that the man was rescued and the two found themselves in a small lifeboat alone at sea.

Now Mr. T. D. West, lying half conscious at the bottom of the boat, stirred restlessly, then raised his head and looked banefully about him. Taking in the situation he said at last, "Well, boy, here's adventure enough for any youth. You had told me on board ship that going out to join the missionary parents in the Far Pacific was adventure. Even though you had to give up a medical education because of lack of funds, you were still thrilled to work as a missionary. Now it looks like we're real Robinson Crusoes looking for an island."

Rob felt a wave of admiration for the man, who before had always had his pity. Mr. West had told Rob on board ship that he was on his way to a famous tropical spring to try once more to cure his ailments. He was wealthy and, though he would have gladly spent his fortune he said, to regain his health, so far he had not been cured of his chronic rheumatism. Now though he must be suffering from shock and exposure, he was showing courage. It made Rob want to fight for him all the more.

When Rob could row no longer he only drifted. He began to feel hot and blistered, for the sun had come out with the quick passing of the storm. He covered T. D.'s face with his pocket handkerchief.

"You must call me Tee Dee," the man said before sinking into unconsciousness. "for the two people in the world who love me, a niece and a nephew, call me that."

Rob smiled, and then seized him as the old man passed out. He was alone on the great ocean and had to do his best to get rescued. He hoped Tee Dee would live to be rescued too. But how could an old man take much of this?

Finally the sun went down and the purple banners of twilight lay upon the sea. Rob felt better as the cool evening descended. Later, however, he began to feel chilly, prickles of cold popped out on him. He felt of his patient. Tee Dee was shivering. Rob knelt down and rubbed him until his own muscles ached with fatigue. Then his own head dropped, and he knew no more.

Rob woke to see a silver smudge of light in the eastern sky. The night had passed in drifting. For a few minutes he could not remember where he was, or what had happened. Then it all came back to his consciousness in quick flashes.

(Continued on page 8)

ISLAND ADVENTURE

(Continued from page 7)

Rob tried to make Tee Dee sit up but he could not Later the sun came out and at first its warmth was welcome. Then before noon it became a burning inferno. Mr. West sat up a little during the first warmth of it, like a lizard thawing out in the sunshine, but after a time he lay down again, his coma returning. Rob feared for the man's life, yet he could only row and hope

All day Rob rowed or drifted, hoping and praying for sight of an island. Hunger and thirst and fatigue were taking their toll upon the boy. The thirst was the worst Another twilight came as the red sun inched down behind the horizon. Darkness then came quickly as it does in the tropics Again Rod dozed.

He was aroused by a thud. Regaining full wakefulness, he realized the boat had struck something hard and firm Land- an island, a coral reef, not doubt. Hope surged through him.

He swung over to the shore and dragged the boat in the shadow of some mangrove hedges. He felt safe for the moment. He was sure he could obtain food and water on the island if it were inhabited. Yet if this were one of the many atolls of the South Seas, which of course it was, it could be waterless and uninhabited. A shudder passed over the boy as the shrieks of the myna birds assailed his ears.

Quietly he lifted the heavy man from the boat and dragged him to a bed of reeds A deep guttural sound escaped from Tee Dee's throat, then he was silent once more.

Rob left him to explore the island He returned to his patient with some cocoanuts So far he had found no water, but he knew they could drink the milk of the cocoanut and eat its flesh for food and water. He had to force some of the milk down Tee Dee's throat As he did so he noticed that the man, who had been fat and pudgy, had already lost considerable weight; also, he was hot with fever Rob let him lay where he was during the night

At dawn Tee Dee uttered a few words and tried to sit up. Rob explained to him that they were now on an island. He gave him a little more cocoanut milk and then dragged him back in the shelter of the mangroves to keep the sun off of him. And then he noticed that the boat had been taken away by the tide

All day they hid in the sweltering heat. Mr. West's body became so hot that Rob carried sea water in his hat and bathed him with it. And throughout the day he forced cocoanut milk into his mouth. Once Tee Dee roused himself and said, "I am still living. I can hardly believe it. I owe it all to you."

Settling the sick man for the night upon an improvised bed of reefs, Rob once more set out for food by the light of the moon and the cool of the evening. He was grateful that he had been reared in the tropics and knew how to fend for himself. Tramping cautiously through the underbrush, ever. listening for footsteps or sounds of human habitation, he worked hard to gain a supply of cocoanuts and bread fruit, He also found a tiny spring of water. Using a cocoanut hull for a cup, he took some to Mr West and put it before his parched lips

In spite of that the man began to burn with fever again, and became delirious. "I must make him cool; I must," thought Rob, "or he will die"

With that thought he dragged him into the surf and stayed with him there in the cooling waters, holding him up. Mr. West revived and talked a few words to Rob now and then. "This feels good, so good," he mumbled.

"It feels good to me too," answered Rob.

The following day Rob noticed that Tee Dee, lying on his mat, began to perspire. Sweat poured off him, and occasionally Rob gave him fresh water to drink. Tee Dee drank of the water eagerly though outside of that he showed little life but would sink back down in weakness And he wouldn't take cocoanut milk at all throughout the day.

That night, after getting some more supplies, Rob again dragged the man into the sea. Again they let the cooling waters lave over them. And that night Rob heard native drums from far across the waters, though Tee Dee was not conscious enough to hear them

Rob's heart pounded with excitement Natives meant help. Maybe there would even be a white man with them. "Listen Tee Dee, do you hear?" But Tee Dee did not answer

And Rob's thrill soon died down How could he get help? He had no matches with which to light a fire, the other island was too far away for a call to reach the natives, and he couldn't leave his patient while he tried swimming. He may not make it and then the man would also die

If Rob could build a fire he also knew he could subsist much better. He would trap wild fowl and fat little curlews, dig for clams, and even try to catch fish to cook. But until he got a fire going, he would have to stick to the vegetable kingdom for food. At that, he was thankful for being able to get food at all. And he was thankful that his patient still lived.

At first Tee Dee was thankful for being alive too. Though he lost weight daily, and was still very weak, he could talk more now. Together the two lay beneath braided rushes to protect them from the sun, Tee Dee now drinking cocoanut milk and Rob eating cocoanuts and bread fruit.

"Didn't I tell you we're real Robinson Crusoes?" he said one day. "Although I make a poor one. I owe my life to you, my boy. You stayed with me while the rest got in better life boats, and now you are caring for me."

And then from far across the waters came the sound of beating tom-toms. The old man roused himself "Natives close by"

"Yes, I've heard the drums before."

"It means we can be rescued."

"Yes, if I could get their attention. I can't build a fire, you know—no matches. I'd try to swim but—" The boy broke off abruptly

Then suddenly Tee Dee understood.

"But you won't leave me. I'm sick and I need care constantly. You could probably make it by yourself. Maybe best I hadn't lived"

"Don't say that!"

"Why not!"

'It isn't Christian. And it wouldn't be Christian for me to leave you. Maybe I can start in preaching right now -to you"

And Rob did exactly that, little by little during the days to come He also worked hard making a small hut for their protection from sun and rain. Both he and Tee Dee began to look like skeletons, but Rob felt well enough and Tee Dee still lived. In fact, he began to gain strength after his first long weakness, even though all his surplus flesh melted away. He even began to take short walks at night with Rob. Any they still took their dips in the surf. They talked of many things and became quite close. At times Rob tried to start a fire but was never successful.

Then one day the two heard the sound of an airplane motor high above them. Even Tee Dee became frantic with excitement, while Rob ran to the beach and waved his arms to try to attract attention. But soon the plane was out of sight.

Rob wove a reed blanket and placed it on the beach to try to attract attention from the air. But though they heard the droning motor of a plane once again, they did not succeed in making the pilot see them.

Finally one day an old oil drum was washed up to shore, and suddenly Rob had an idea. That night he began to beat it with a heavy stick. Tee Dee sat by his side and watched him in admiration. For an hour or more the boy beat the tom-tom. Then he rested a while before starting in again.

At around midnight the two went off to gather cocoanuts and then went to their shelter to sleep. Shortly after dawn they were awakened by the sound of natives pushing toward them

Both sat up with a start and found the hut surrounded. With the South Sea Islanders was a white man, who said he would send a message to have a ship stop by to pick up the two castaways

Within a week Rob was with his parents on their more civilized island, where they did their gospel work, and Tee Dee had gone back to the States on the steamer.

Almost two months passed. Rob's strange experience seemed almost like a dream. Then one day he received a letter. Inside was the largest check the youth had ever seen, running into four figures. It was made out to him, and the letter read:

"My boy, you not only saved my life but cured me of my maladies. My doctor has pronounced me well

"You see, the salt water, the sun rays, the high fever followed by heavy sweats, and the meager though correct diet, beat poisons out of my system that no other treatment less drastic would have done

"I once told you that I would spend everything I had in my quest for health. So now accept this comparatively small check and go back to college. You will make a great medical missionary.

"I'll see you in the States soon.
Tee Dee."

The experiences rushed back to Rob's mind. Then he smiled for a moment before all the old ambitions came back to him. A medical missionary! His dream to be realized at last!

(Instructor.)

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XX. Число 3. Торонто, Онт. Березень 1959 March Toronto, Ont. Рік XX. Число 3.

Воскресіння Ісуса Христа із мертвих

Поміж доказів апостола Павла щодо певности воскресіння Ісуса Христа із мертвих, він уживає доказ, що його називають: "редукціо ад абсурдум". Апостол Павло припускає на хвилину протилежне твердження. Припустімо собі, що Ісус Христос не встав із мертвих, що з того вийде? Висновки з цього припущення є остільки абсурдні і неймовірні для віруючого, що ми змушені прийняти правдивість першого твердження, що Ісус Христос дійсно устав із мертвих. Коли ж Христос не воскрес, то тоді усі апостоли являють собою криводушних свідків. Річ явно неймовірна в світлі їхнього життя.

В 1 листі до Коринтян (розд. 15, вірші 14 і 15) ап. Павло каже: "Коли ж Христос не воскрес, то марна проповідь наша, марна ж і віра ваша. І ми являємось кривими свідками Божими, бо свідчили про Бога, що воскресив Христа, якого не воскресив, коли мертві не встають."

В даному разі ап. Павло на заперечення противників наводить факт, що його не можна зрозуміти, якщо Христос не воскрес з мертвих. Цим фактом є життя апостолів. Чи ці учні Христа, що жили життям повним самопожертви, життям повним страждань і переслідувань, і що майже кожний із них віддав своє життя за твердження, що Ісус Христос воскрес третього дня за Писанням і що він є Господь і Спаситель людей, чи ці люди могли бути кривими свідками? Постає питання, чи вони обманювали людей?

Така думка неймовірна не тільки тому, що апостоли були глибоко чесні і правдиві люди, але є просто психологічно неможлива. Що більша самопосвята і відданість певної людини будьякій ідеї, тим більша повинна бути певність цієї людини в правдивості її змагань і вірувань. Щоб зрозуміти цілком силу цього аргументу, ми повинні пригадати собі, що це за люди були: апостол Павло і інші апостоли перед їх наверненням.

Апостол Павло була людина високо освічена і мав нагоду вчитися у найвизначніших учителів свого народу. Він походив із стародавнього університетського міста Антіохії, де в його часи був розквіт наук. Апостол Павло мав римське громадянство і користувався великим довір'ям єрусалимської старшини. Очевидно, що він не був бідняком і не належав до бідної родини. Якщо б він не став учнем Христа, перед ним відкривалась блискуча кар'єра, яку він розпочав кривавими переслідуваннями християн.

Апостол Петро з своїми братами належав до родини рибалок. Його батько не був багатий, хоч не був і бездомний. Вони мали човни, сіті для ловлі риби і, очевидно, жили без нужди.

Апостол Матвій був до навернення багачем, завідував збиранням податків і, очевидно, жив матеріяльно в найкращих умовах.

Оскільки ми можемо судити на підставі даних Св. Письма і інших джерел, майже кожний з апостолів, хоч може і не мав надто, все ж заробляв власними руками собі на життя. Наприклад, Яків Заведеїв, очевидно, господарював на селі. Його мати, Салом, мабуть, була племінниця діви Марії; це вказує на їх сільське походження, бо сам Йосиф, муж Марії, не жив у великому місті і взяв Марію у своїй околиці. Тепер кожен із апостолів, якщо б вони не зустріли і не увірували в Христа, продовжували б своє життя кожен в своїм оточенні. Матвій багатів би ще більше, Павло робив би собі кар'єру державного мужа і вченого. Петро рибалкував би, а решта працювали б, як і всі люди їхнього часу.

Але в їхньому житті сталася велика і чудесна подія, що змінила життя їх усіх. Єдиним поясненням цієї зміни є їхнє твердження, що вони бачили Ісуса Христа після того як він воскрес із мертвих. Це твердження наскрізь щире і правдиве. Зверніть увагу на цю зміну в їхньому житті, що була найбільш радикального характеру, і пригадайте собі кінець їхнього життя; чи ви зможете найти якебудь інше пояснення, яке б не здавалось абсурдним, крім того пояснення, що його дає апостол Павло? М. Строд Джаксон у книзі "Життя апостолів" пише, що апостол Андрій був розп'ятий за свою проповідь на хресті в формі "Х". Яків, брат Христа, був замучений в Єрусалимі. Іван останні свої дні провів на засланні. Филип був розп'ятий в Гієраполісі. Апостол Петро був розп'ятий головою вниз, разом з ним була розп'ята і його дружина. Апостолу Павлові відрубали голову.

Чи це річ можлива, щоб усі ці учні Христа віддали своє життя за свідому неправду? Ми знаємо, що в перші часи, на суді перед римською владою, якщо християнин визнавав римського імператора за бога та приносив перед його статуєю жертву, то його негайно відпускали без усякої кари. Лише вперте твердження, що Ісус Христос є Єдиним Богом, тягло за собою кару смерти та нелюдські знущання. Хто припускає, що апостоли обманювали людей, ніколи не зможе пояснити, чому вони не спасли свого життя, признавшись в обмані. На це може бути тільки одна відповідь: їх знання, що Христос воскрес із мертвих, було настільки певне, що неймовірні і нелюдські знущання катів і муки смерти не могли примусити їх зректися Христа. Це стає ще яснішим, коли звернути увагу на факт, що всі апостоли, ставши учнями Христа, позбулися матеріяльного добра, втратили людську славу, репутацію, зреклись своїх родин і усього, що так цінять люди в світі. Вони стали ніби сміття для світу задля дорогого імені Ісуса Христа. Опис їхнього щоденного життя ми маємо в посланні апостола Павла до Коринтян. Таке життя являло собою щоденне вмирання і вимагало куди більшої посвяти і віри, ніж її треба, щоб перенести саму смерть. "В працях премного, в ранах без міри, у темницях пребагато, при смерти почасту. Од жидів п'ять раз по сорок прийняв я. Тричі киями бито мене, а один раз каменовано, тричі розбивався корабель, ніч і день пробував я в глибині. У дорогах почасту, у бідах на воді, у бідах від розбійників, у бідах від земляків, у бідах від поган, у бідах між лукавими братами, у праці і в журбі, почасту в недоспанні, в голоді і жажді, в постах часто, в холоді і наготі. Опріч того, що осторонь налягає на мене журба щоденна про всі церкви". Чи можна собі уявити, щоб апостол Матвій, що мав достатки і був багачем, або апостол Павло, що мав добру життеву кар'єру, або апостол Петро, що жив прекрасно, або який інший з них — покинули все це добро цього світу і пішли на життя неймовірних страждань і переслідувань за неправду?

Лише незвичайна подія, подія дійсна і чудесна могла спонукати багача Матвія стати жебраком Матвієм. Лише знання незвичайного чуда могли примусити Павла жити так, як він жив, і вмерти так, як він умер. Якщо б Петро не пізнав одної речі, що її і досі не знають наші опоненти, він, мабуть, був би рибалкою до кінця днів своїх на озері в Палестині. Цим чудом, що перемінило їх життя, було воскресіння Ісуса Христа із мертвих, в якому вони були певні більше, ніж у своїм власнім існуванні. Знання цього факту для них було тою силою, яка всяку біду і горе і саму смерть обертала в ніщо.

В наші дні, як і раніше, на питання "Що змінило так радикально життя апостолів і що примусило їх зректись найкращих речей в світі та віддати своє життя на ганебне знущання і смерть?" — є єдина відповідь: "Вони знали, що Ісус Христос воскрес із мертвих, бо бачили його після воскресіння багато разів на власні очі".

(Продовження на стор. 2)

ВОСКРЕСІННЯ ІСУСА ХРИСТА ІЗ МЕРТВИХ

(Продовження з ст. 1)

Воскресіння Ісуса Христа із мертвих є єдиний історичний факт, що доводить поза всяким сунівом безсмертя людського духа і певність життя вічного для тих, хто через Нього примирились із Богом. Воскресіння Христа із мертвих є доказ, що Його наука від Бога, що вона єдина дорога до спасіння, щастя і успіху. Коли ж Христос не встав із мертвих, то вся Його наука втрачає авторитет і примус Слова Божого. Тоді, — каже апостол Павло, — ті, що померли в Христі, погибли і ми всі є найнещасливіші за всіх людей. Очевидно, що неможливо вірити в Христа і відкидати Його воскресіння із мертвих. Або Ісус Христос є Богочоловік, або Він не заслуговує на людську шану. Бо якщо Він не встав із мертвих, тоді вся Його наука про себе є обман, або самообман. Тому усі ті, хто хвалить Христову науку, але заперечують Його Божественність, рубають гілку, на котрій сидять і, очевидно, ніколи серйозно не думали над тим, що вони твердять. Знаючи постать Христа повну світла і правди, легше вірити, що Він устав із мертвих, ніж думати, що Він обманював інших або не знав, що казав. Ми ніколи не повинні забувати факту, що Христос ясно провіщав своє воскресіння із мертвих (Див. Мат. роз. 20, вірш 17, 18, 19 і інші місця в Св. Письмі). Отже, заперечення факту воскресіння Ісуса Христа із мертвих приводить нас до фантастичних висновків, що їх куди тяжче прийняти, ніж саме воскресіння Ісуса Христа із мертвих. Ми маємо в наслідок такого припущення представити всіх апостолів як обманників, сам Христос для нас стає тоді ще гіршим, ніж вони, разом із цим зникає всяка надія на певність життя вічного і наші неправди зістаються на нас. Постання церкви лишається цілком загадковим. Усі пророцтва Старого Заповіту, що в усіх деталях так правдиво описали народження, науку і смерть Ісуса Христа в цім випадку стають неправдивими, в супереч того, що всі вони здійснились в найменших деталях. Зникає усяка підстава моральности і життя тратить увесь свій зміст. Заперечення воскресіння Христа тягне за собою цілу низку інших неймовірностей. Усі ці неймовірні наслідки помилкового припущення, що Христос не встав із мертвих, відразу зникають, коли ми приймемо твердження апостола Павла: "Тепер же Христос устав із мертвих, первістком між мертвими стався". Відразу кожний знаний факт і подія самі укладаються добре, кожне на своє місце без суперечностей і труднощів. Цей доказ апостола стосується найбільше тих, хто визнає себе віруючим, але має сумніви. Він доводить їм нелогічність їхніх сумнівів, але безперечно цей доказ має свою силу і для всіх, бо вказує на ту пропасть, що перед нею стоїть кожний, хто заперечує факт воскресіння Ісуса Христа із мертвих. Цей факт має історичне підтвердження краще ніж якабудь інша подія, знана світові. Але для багатьох людей признання цього факту буде зв'язане з повним осудом усього їхнього життя і поступовання, тому вони волють краще заперечувати, що два і два є чотири, ніж покаятись і навернутись до Бога.

Дав би Бог, щоб усі ми могли набути цієї певности. Щоб ми могли покаятись в своїх вчинках і шукати захисту і прощення від гніву Божого в дорогоцінній крові Ісуса Христа, що умер за наші переступи і воскрес третього дня за Писанням. "Тим же і спасти може до кінця приходящих через нього до Бога, будучи вічно живий, щоб бути посередником для них".

М. Фесенко

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра, д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Ґрейям. — Ціна **$1.00.**

Замовлення слати на адресу: "Євангельської Правди".

М. Фесенко

ПІСТ

"Ось — піст, який я люблю: зніми кайдани несправедливости; розв'яжи пов'язи ярма, одпусти придушених на волю, і розірви всяку кормигу; поділись із голодним хлібом і заведи в хату бурлаків бездомних, як побачиш обідранця, прикрий наготу його, і від однокровного твого не ховайся" — Іс. 58:6, 7.

В усіх ритуалістичних церквах перед Великоднем починається піст, а тому варто і нам, евангеликам, розглянути науку слова Божого щодо цього звичаю.

Піст у поганських релігіях

Примусові пости не являють собою виняткової властивости ритуалістичних церков. Звичаї постити в зв'язку з певними релігійними відправами стародавнього походження і властиві всім поганським релігіям. В поганських релігіях пости використовували для того, щоб умилостивити жорстоке божество, яке погани уявляли як надзвичайну злу людину. Отже, виснажуючи себе, щоб виглядати нужденно й мізерно, вони надіялись таким способом викликати жаль у суворого божества. Ідея в основі та сама, що й у Сірка, який, почуваючи себе винним, з підгорнутим хвостом і опущеною головою, наближається до свого непевного пана, не знаючи, чи його битимуть, чи дадуть кістку. Крім того, піст був потрібною умовою для сповнення силою божества. В таких випадках чесність і праведність у поган не мала ніякого значення. Механічне невживання їжі протягом певного часу було єдиною і потрібною умовою едности з божеством.

У стародавні часи Дельфійська пророчиця Пітія постила перед пророкуванням. Вавилонці постили сорок днів на провесні перед святами богині любови Астарти. Єгиптяни мали весняний сорокаденний піст на пам'ять Адоніса й Озіріса. Стародавні мексиканці постили сорок днів на честь бога сонця і закінчували піст приношенням людської жертви. Сорокаденний піст весною являв собою універсальне явище в усіх поганських релігіях. В наші дні всі примітивні поганські релігії вимагають постити також при певних відправах.

Поклонники Диявола в Курдистані так само мають сорокаденний піст весною. Шаман в Гаїті має постити перед прийняттям обов'язків жерця. У зулусів і досі знахар постить і бичує себе перед тим, як він має прийняти накази від свого божества. Жерці в Гвінеї мають такий самий звичай. Найбільше славляться постами йоґи в Індії, що їх ніхто ще не міг перевищити щодо тривалости й інтенсивности постів. Отже, пости — це універсальне явище в стародавньому і сучасному поганстві.

З ідеєю поганських постів зв'язана наука про внутрішню духову вартість акту невживання їжі. Самий факт невживання їжі вважається духовим вчинком величезної заслуги й угодним божеству. Піст, викликаючи мізерний вигляд у постника, розм'якшував до нього серце божества та втихомирював його гнів проти нужденної голодної людини. Піст також був потрібною умовою єднання з божеством. Стародавні поганські сорокаденні пости починались і кінчались процесіями, бенкетуванням та різними розвагами.

Піст у ритуалістичних церквах

Ритуалістичні церкви навчають так само, що піст це духова заслуга перед Богом. Це ніби добре діло, угодне Богові. Церква визнає певні періоди протягом року, коли віруючим рішуче забороняється споживати певну їжу. наприклад, не можна їсти нічого скоромного. Хто скоромиться, той чинить гріх, моральний переступ перед Богом, за що має відбути кару. Зокрема, треба постити, тобто нічого не їсти, перед причастям. Православна і католицька церкви мають весняний сорокаденний піст перед Великоднем. Характерно, що перед початком посту, майже три дні люди в неймовірних розмірах споживають усякі смачні страви, млинці з ікрою, різноманітне печиво й вариво. Скрізь п'ють і об'їдаються, ніби їм уже ніколи не доведеться нічого їсти. Після цього починається суворий сорокаденний піст, що доводить багатьох завзятих постників до курячої сліпоти.

Треба об'єктивно підкреслити, що церковний провід не завжди додержує посту. Якщо це він і робить, то, як правило, надолужує якість кількістю. Закінчивши піст, після сповіди й причастя, віруючі

сідають за стіл, завалений усякою скоромною їжею: кури, гуси, свинина, паски й т. д. Багато встають від такого столу хворі від надмірної кількости спожитої їжі, на яку вони накидаються після тривалого посту.

Ідея посту в ритуалістичних церквах, подібно до поганських релігій, — чисто механічна. Саме невживання певної їжі, згідно з їх наукою, являє собою заслугу перед Богом. Той, хто оскоромився перед прийняттям причастя, втрачав право на участь у цій тайні. Скажімо, той, хто зробив якесь моральне зло, міг дістати прощення і запричаститися, але оскоромлений тратив право на участь в Господній Вечері. Візьмімо хоч би такий факт.

В католицькому українському часописі "Світло", що раніш виходив у Мондері, а тепер друкується в Торонті, було вміщено запитання і відповідь. Звичайно це запитання й пояснення виявляють особливі проблеми канадійського життя, що європейцям можуть бути цілком незрозумілі. В Канаді і США продають "ґаму" до жування. Це заняття незвичайно розвиває щелепи, але дуже притупляє розум. Кинувши оком на людину, що жує "ґаму", вам відразу пригадується фарма, корови і загалом сільська ідилія. Це заняття канадійців, українського походження, спричиняє не абиякі труднощі ритуалістичним теологам. В даному разі нас цікавить не факт жування "ґами", а розв'язання проблеми: піст і жування "ґами".

Віруючий, що жував "ґаму" аж до дванадцятої години вночі і мав наступного ранку запричаститися, запитав теологів із "Світла": "Чи жування "ґами" після 12 год. північі ломить евхаристійний піст і припиняє св. Причастя?" На це запитання душі, що шукає правди, "Світло" дає глибокомудру відповідь: "Якщо ми взяли "ґаму" до уст по півночі, або безпосередньо перед північчю і разом з слиною ковтнули розпущені частинки, то ми зломили піст і вже не вільно нам приймати св. Причастя наступного ранку. Коли ж ми "ґаму", розпущену в слині, проковтнули перед північчю, тоді ми ще не зломили посту й можемо рано прийняти св. Причастя". Отже, все залежить від слини й доброго годинника. Це суто поганська уява про піст, що узалежнює участь в Господній Вечері, чисто духовій акції віруючого, від механічного факту ковтання "ґами" і слини перед 12 год. ночі.

Початок ритуалістичних постів і їх кінець подібний до стародавніх поганських. Первісна церква нічого не знала про сорокаденний піст. Фактично цей піст встановив за часів римського єпископа Гормісдаса, церковний собор в Аурелії, в 519 р. по Христі. Монах Касіан в п'ятому столітті писав: "Треба знати, що додержування сорокаденного посту не було так довго, як довго досконалість первісної церкви була заховувана незламно". Запроваджено цей піст на зразок поганських сорокаденних постів, щоб залучити до церкви більше поган. По деяких країнах, як наприклад, в Брітанії, ці пости були запроваджені з кровопролиттям.

Як слово Боже навчає про пости

Насамперед, сам по собі піст не має ніякої моральної заслуги чи вартости. Ще за часів Старого Заповіту, задовго до Христа, пророк Ісая голосив цю правду: "Ось піст, який я люблю: зніми кайдани несправедливости, розв'яжи пов'язи ярма, одпусти придушених на волю, і розірви всяку кормигу". Іс. 58:6. Справедливість, милосердя, боротьба із злом — ось піст, що його шукає Бог. Такий піст не обмежений будь-яким періодом року, він повинен являти собою засаду нашого життя. Фарисея, що вихвалявся своїми реґулярними постами, Христос осудив, а митника, який шукав духової завершености, оголосив оправданим.

Проте, Св. Письмо не проти посту, якщо той, хто постить, розуміє, що він робить. В пості немає духової заслуги, проте піст створює атмосферу, що в ній людський дух має кращу можливість сконцентруватися над речами духовими. Ніхто з промовців не об'їдається перед промовою. При інтенсивній розумовій праці, кожен обмежує себе в їжі, щоб усі сили розуму і тіла якнайкраще сконцентрувати на одному завданні. Так, Христос постив сорок днів перед спокусою. В окремих критичних випадках віруючі і церква перебувають у пості і молитві. Це зовсім не значить, що саме невживання їжі має якусь духову, або моральну силу чи значення в собі. Оскільки піст має бути пристосований до потреб і обставин певних одиниць чи ґруп, то вибір часу й тривалости посту є справа чисто особиста і церковна ієрархія не має права нав'язувати віруючим періоди постів.

Абсолютно неможливо забороняти комунебудь брати участь в Господній Вечері лише тому, що людина щось з'їла. Це її приватна справа. Христос навчав, що не те поганить людину, що входить в уста, а те, що береться з серця і виходить з уст. В основі ритуалістичного посту лежить поганська ідея про здобуття спасіння своєю власною працею і заслугами, тоді як спасіння є вільний дар Божий. Бог волів бачити справедливу і ситу людину краще, ніж виснаженого постом інквізитора, що купається в людській нужді і злиднях. Бог люблячий батько і він не може потурати постам, в наслідок яких люди хворіють на курячу сліпоту. Помірний піст для дисципліни тіла і здоров'я — прекрасна річ. Розуміння ж посту, як духового чину, що без нього не можна приступитись до Бога, заперечує Благовістя Христове.

В Україні пости православної церкви служили для немилосердного визискування і фізичного виснажування українського народу. Від постів залежали величезні прибутки російського купецтва, в певній мірі вартість валюти на біржі, рівень відживлення в Росії і в помосковщених містах. Під час посту українське селянство з наказу "батюшок" не споживало м'яса, яєць, масла, сала й навіть молока. Все це було скоромне. В такий спосіб сорокамільйоновий нарід протягом сорокаденного і інших постів не споживав сам сільської продукції, а викидав її у великій кількості на ринок. В ці періоди ринок був переповнений сільською продукцією й російські купці скуповували все це за надзвичайно низькі ціни, продаючи кури, качки, гуси, м'ясо, яйця і т. д. за подвійну ціну в російські міста і за кордон. Російський уряд мав чималі зиски з різних податків і, крім того, приплив закордонної валюти зміцнював хиткість російського рубля. Чимало цим користувалися російські залізниці й банки, маючи свою частину прибутків. Терпів лише український селянин, що добровільно голодував на користь займанців, додержуючись науки православної церкви.

В українському селі ширилось недокрів'я, сухоти. Тим часом процвітало російське місто, багатіла російська держава. Звичайно, якби український селянин не постив, а сам споживав яйця, сало, масло і м'ясо, то мав би краще здоров'я сам і його діти, були б кращі ціни на ринку, бо продуктів на продаж було б далеко менше. На цьому терпіли б російські купці, держава, але скористав би український нарід.

Майже третину року постив український селянин, з наказу православної церкви, собі на лихо й на добро ворогові. Коли царський режим заступив комуністичний, то комуністична Росія посадила українське селянство на річний піст, а православна комуно-славна церква додала ще й своїх постів. Кожен, кому лежить на серці здоров'я й добробут свого народу, повинен противитися цьому марновірному розумінню посту, що так шкодить народові й допомагає ворогові.

ГАМИЛТОН, ОНТ.
Українська Євангельська-Пресвитерська Церква.
669 Бартон Ст. Е.
Богослужения відбуваються кожної неділі і починаються в годині 11-ій рано. Проповідує пастор Лев Бучак.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: Г. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні
11701 — 86 вул.
Пастор: Д-р С. С. Сасс.
Диригент п-ні С. Крацило-Сасс
Органіст: Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Нова "Книга Хвали"

Всі пісні з нотами. — — Ціна **$1.25.**

Усі замовлення на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide St. W.
Toronto 1, Ontario, Canada

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1068 Queen Street West — Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

Радіопередавання з Української Пресвітерської Церкви в Торонто

Визначною подією в радіо цього року було одногодинне радіопередавання Різдвяного богослуження з Української Пресвітерської Церкви.

Це радіопередавання CBC приділює безплатно протестанським церквам в Торонті. Радіопередавання обслуговує всіх протестантів без ріжниці деномінацій. Богослуження надається через одну з найсильніших станцій в Торонті та сягає аж до околиць Нью-Йорку і до озера Сімко на північ, покриваючи південне Онтаріо, отже, має величезну кількість слухачів, здебільша англомовних. Ця обставина вимагає, щоб проповідь і читання Св. Письма були в англійській мові, але з огляду на те, що радіопередавання надавалось із укр. церкви, весь спів і молитви переводились по-українськи.

Таке радіопередавання має подвійну важливість. Поперше, ознайомлює найкращий і найбільш впливовий елемент серед англомовних канадійців із українськими музичними скарбами, набуваючи українцям приятелів. Подруге, воно дає можливість також тактовним способом подати до відома загалу дещо про українські проблеми. Знову такі радіопередавання ознайомлюють загал із тим фактом, що і серед українців є чимало людей, які покланяються Богові культурно. Виключно українське радіопередавання мало б лише половинну вартість і користь для українців.

Хором диригував і підготовив до виступу талановитий диригент Павло Сич, що кохається в співі. Добір колядок і церковного співу не лишав бажати нічого кращого. Хор мав добрі баси, сильні тенори, сопрани і альти були на відповідній висоті. Хор під диригуванням П. Сича виконав чудово такі коляди як "Що то за предиво", "Нині разом співаючи", "Ой, Леліє" й інші. Церковні співи — "Через поле широкее", "Не плач, Рахиле", "Молитву Господню" Вербицького. Всі ці виступи зворушували до глибини душі. Солісти Іраїда і Петро Черняки захоплювали слухачів своїми виступами, найбільше всім сподобався дует. До радіопередавання прислухались так само артисти і співаки, і один з провідних артистів-співаків серед українців відзначив виключну вартість виступів панства Черняків.

Гість, соліст Роман Голуб, має чудовий тенор. Його соло в "Не плач, Рахиле" торкається серця. Нема сумніву, що Роман Голуб має природній талант і любов до співу.

До церкви наспіла велика кількість конґратуляцій з нагоди радіопередавання. Англомовні слухачі не менш захоплювались радіопередаванням, ніж українські, і то без ріжниці релігійної приналежности.

Один визначний український адвокат, який слухав радіопередавання, зазначив, що таке радіопередавання робить його гордим, що він є українець.

Визначний артист-співак зауважив, що радіопередавання звучало чудово.

Один римо-католицький священик, будучи наочно толерантною людиною, теж передав свою похвалу виконавцям і диригентові. Отже, укр. загал оцінив радіопередавання як осягнення для всіх українців.

Треба зазначити, що в хорі брали участь члени інших українських церков і організацій, хоч самий хор складавси здебільша з членів української Пресвітерської Церкви. Багато людей висловлювалися, що було б добре, коли б було більше подібних передавань.

Торонтонець

ПОВІДОМЛЕННЯ

По нижчеподаній адресі можна набути книжку Біллі Ґреям "Мир з Богом" (ціна 8 шилінгів) і "Євангельську Правду".

T. SELIGER, 10 Pool Street
Bolton, Lanc's, England

Нас не визнають

В українській пресі, а особливо в евангельській, можна почути голоси людей з підігнутими колінами, які показують свою нерішучість; голоси зневіри, які кажуть: "нас не визнають". А мова тут про те, що ієрархія з Візантії та Риму не хоче визнати евангельського руху серед українського народу на еміграції і в Україні. Таж ми знаємо, що є люди, які не визнають і Бога Творця, але від цього вони не підросли і на один сантиметр, не зважаючи на їхню злість і гнів. Господь благословляє тих, які Йому вірно служать, а вони в подяку за Його благословенства — рознесли Слово Правди по всій залюдненій землі на свідкування всім народам. Ми, українські евангелики, маючи дар Духа Святого і Св. Євангелію в наших руках, шукаємо ласки в звичайного і грішного смертника, щоб нас визнав. Це просто сором і гріх. Бо коли б ці ієрархи нас визнали і ми, евангелики, визнали те визнання, то це б рівнялося ідолопоклонству, бо ми визнали б вищість звичайного грішника, а не Бога Творця. Ми б у такому разі попали під їхній вплив і могли б стати подібними до них ложниками та ідолопоклонниками (Дивись 1 Самуїла 8: 1-22). Св. Письмо каже: "Не вповай на князів, на сина чоловічого, нема в його спасіння! Вийде дух з його, знов до землі своеї він вертає, того ж дня самого задуми його марою стали" (Пс. 146:3, 4).

Нас не тільки не визнають, нам закидають, що ми ще й вороги. Так! Ми є вороги всякого назадництва і темряви, ми є вороги тим, які служать мітичним богам, а не Богові Творцеві. Але ми ніколи не були і не будемо ворогами українського народу, вже хоч би й тому, що евангелики ще не видали і не видадуть догми про відвернення і прокляття інаковіруючого, як це зробили ієрархи з Візантії та Риму. Цьому народові евангелики служили і служать з найбільшою увагою і честю, не залежно від того, чи він православний, чи католик, бож цей народ не винен, що його силою загнано в кошару з вовками хижими і що він мимохіть служив усім поневолювачам

А тепер чому цей народ не міг би служити собі і Богові живому під керівництвом Господа нашого Ісуса Христа, якого евангелики проповідують. І от в ім'я цього Бога евангелики мусять заговорити так, щоб гомін відбився луною в серці кожного чесного українця, щоб гомін цей почули й ті, які віками заглушували цей голос. Бож цей голос даний був не тільки святим апостолам, які через темряву віків донесли його і до наших днів, до наших ушей, — цей голос даний усім людям чистого серця, які й мусять нести свідоцтво Правди, особливо тепер, коли посилився наступ мітології з Візантії та Риму на наш многостраждальний, але чесний народ.

У різних періодах історії були часи, коли голос Христа заглушували візантійський Хаос та римський Юпітер, але Бог не залишив світ без своїх послідовників (Ів. Гус, М. Лютер, Ів. Калвін та інші), і голос Христа знову залунав у серцях людей. Цей голос залунав так, що світ, який була покрила темрява Риму, сьогодні відновився до невпізнання, уми людей протверезилися, життя пішло правдивим шляхом, шляхом науки Христової. Ці люди не просили дозволу в звичайного смертника, щоб їх хтось визнав і дозволив іти й говорити, — їх визнавцем був сам Бог Творець та Його Син, який і сказав: "ідіть і проповідуйте". І всі послушні це роблять і сьогодні, — це роблять і українські евангелики, а раз проповідують, то нас визнають; — нас визнає сам Бог, сам Творець. Він дав нам у руки свій закон Св. Євангелію, бо ми Його образ, Його сотворіння. Нас визнає український народ

і його передова інтелігенція, які й гуртуються навколо евангельського руху. А що не визнають якісь там ієрархи з Візантії та Риму, не велика біда. Ми також їх не визнаєм.

А в Україні народ з найбільшою цікавістю слідкує за евангельським рухом, і тільки через жорстокості і страх, що його наводять в однаковій мірі як безбожницькі можновладці, так і православні ієрархи, багато ще ходить віддалік від плоту кошари. Але ми віримо, що всі страхи переборюються, бо цікавість завжди примушує людину заглянути через пліт. А за плотом — справді вільний світ, — світ Правди, — вільний як український степ. За плотом — тихість, зрівноваженість, сміливість. А це завжди привертало і привертає до евангельського руху.

А тому радуйтесь! Нас визнають!

А. Озимчак

Забутий приятель

Цього року православні українці Канади святкують сорок років з часу заснування їхньої церкви. При цьому в різних статтях і описах згадується всіх, хто зробив щось доброго для церкви, окрім одного релігійного працівника, який багато спричинився до успішних початків української православної церкви в Канаді. Чому це робиться — цілком не зрозуміло. На самих початках свого існування православні українці мали чималі фінансові труднощі. Лихо було в тім, що віруючі не жертвували стільки грошей, щоб можна було поставити на ноги церкву, її інституції і школу.

У цей час пастором української пресвітерської громади в Нью-Йорку був пастор В. Купчинський — людина толерантна і охоча помогти всім. Через нього православні українці дістали від американських евангеликів потрібні фонди для своєї праці. В той час, діставши фонди, православна церква влаштувала бенкет для пастора Купчинського в Нью-Йорку. Тепер усе це забуто, хоч правдива церква Христова повинна відзначатись вдячністю за всяке зроблене їй добро і не повинна забувати нікого.

Оця моральна подвійність, здається, є властивістю цілого православ'я. Грецька "канонічна" православна церква приймає від американських евангеликів великі суми грошей на будову православних церков, але жорстоко переслідує своїх власних евангеликів. Проф. І. Огієнко співпрацює з протестантським Брітійським Біблійним Товариством, але в той самий час надрукував повний ненависти пашквіль проти українських протестантів.

Портрети митрополита В. Липківського висять по всіх церковних залях, але його навчання цілковито нехтується, бо хоч він і залишив православну зовнішність у своїй церкві, але зовсім змінив теологічні основи церкви, наблизивши їх до евангельського руху.

Зрозуміло, що загал української православної церкви повинен зупинитись над цією проблемою і послідовно або провести логічну реформу навчання церкви згідно з думками митрополита Липківського, або стати одверто на позиції "канонічного" православія з усім його марновірством, обскурантизмом і диктатурою вищого кліру.

Гонитва за трупами

У Колюмбії помер один пресвітеріянин. Жінка приготовила покорон чоловіка як протестанта. Але священик з поліцаєм вдерлися до хати, вкрали тіло й поховали пресвітеріянина як католика.

Такі речі діються не тільки в Колюмбії. В Квебеку (в Шербрук) жив визначний баптист, сенатор, фінансист, адвокат, видавець і мільйонер Джейкоб Нікол. Ціле життя він був баптистом і підтримував баптиську церкву. Але перед смертю він потрапив в католицький шпиталь, де й помер.

Сенатор був дуже старий і перебував увесь час під впливом наркотиків. Проте, католицька церква проголосила, що він навернувся перед смертю на католицизм. Звичайно, ніхто не міг цього заперечити, бо слабого тримали під наркозою і так він умер. Його поховано як католика.

Його дружина так само перебуває як пацієнт в католицькій інституції вже п'ять років. Отже, по "наверненні" цього мільйонера баптиста треба сподіватися, що всі мільйони покійного будуть записані на католицьку церкву. Багато навіть католиків обурені цією гонитвою за трупами й мільйонами.

Папа і вселенське об'єднання

Недавнє проголошення папи римського про скликання наради представників різних християнських віровизнань з метою можливого вселенського об'єднання церков наробило чимало галасу. Чимало протестантських провідників поставились із захопленням до проголошення папи, багато зазначило, що ще треба чекати на умовини того об'єднання. Звичайно, Рим, подібно до Советів, готовий єднатись з усіма, але лише в тім випадку, коли друга сторона цілковито погодиться на їхні умови. Декотрі протестантські течії заявили, що між евангельським рухом і папізмом нема нічого спільного, отже, нема чого об'єднуватися.

Між іншим, проголошення папи не має такого універсального значення, як це йому надала преса. Новин тепер небагато і преса готова робити з мухи слона, щоб заповнити газети чимнебудь. Згідно із поясненням Ватикану, Рим зацікавлений в першу чергу поєднанням із православними, навіть англіканській церкві не вислано запрошення на це "вселенське об'єднання". В проголошенні дуже туманно говориться про участь інших.

Річ у тому, що в наші дні православна церква зубожіла докраю, є розбита й поділена, найчисленніша російська частина православної церкви перебуває на послугах комуністичного міністерства внутрішніх справ.

Отже, все виглядає на те, що тепер настав слушний час "приєднати" до себе якусь частину православних в зубожілих країнах, наприклад, на близькому сході. Рим, урятований по другій великій війні протестантськими в і й с ьками від комунізму, знову набрав сили і, маючи величезні фінанси в своїм розпорядженні, розпочав наступ на православних у формі "вселенського об'єднання християн". Чи йому пощастить перетягти які менші православні церкви до себе — покаже майбутнє.

Нема найменшої надії, щоб українські православні церкви хотіли навіть чути про щось подібне. Зокрема після того, як папа, призначаючи десятки кардиналів, наліво і направо, і там, де їх найменш потрібно, навіть для маленьких груп, цілковито обминув і забув українців. Нема сумніву, що його про це українці католики просили, але папа віґнорував їх, бо з українців тепер нема ніякої фінансової чи політичної користи.

Нам здається, що справжньою причиною, чому проголосив папа "вселенське об'єднання християн", є наступні вибори президента в Сполучених Штатах. В історії Сполучених Штатів римо-католик ніколи не був ще президентом. Той факт, що коли якийсь кандидат на президента був римо-католиком, це завжди спричинялось до його поразки при виборах, не зважаючи на те, хоч би який талановитий він був. Американське суспільство завжди дивилося з великим підозренням на те, що совість кожного римо-католика є під контролею кліру і що римо-католицький клір може таким способом посередньо впливати на державні справи. Так само закидається католикам, що великого американського президента Аврама Лінкольна вбив римо-католик і що в цім винуватили римо-католицький клір.

Одним із кандидатів на президента в наступних виборах має бути талановитий римо-католик. Щоб допомогти йому у виборах і зм'якшити антаґонізм американського протестантського загалу, папа робить проголошення про "вселенське об'днання християн": Тепер велика частина протестантського проводу тільки і мріє про таке поєднання всіх церков. Щоправда, вони ледве чи репрезентують почуття всього протестантського загалу. Але такий рух і розмови про поєднання перед виборами президента трохи зм'якшать опозицію багатьох протестантів. Крок Риму дуже хитрий і вже дає свої наслідки, проте, ми певні, що акція "вселенського поєднання християн" не триватиме довше, ніж до виборів американського президента. По виборах Рим знову буде одверто вимагати, щоб усі "схизматики" і "еретики" покаялись і "повернулись" в лоно Риму. А тим часом переслідування і катування протестантів в Еспанії, і різних країнах південної Америки триває далі, не вважаючи на акцію Риму про "вселенське поєднання християн". Якщо Рим є щирий в цім питанні, то чому тоді він не накаже своєму клірові в Еспанії та

(Докінчення на ст. 7)

ІСПИТ АТЕЇЗМУ

"По плодах їхніх пізнаєте їх"

По великих переживаннях і по революції атеїстичні тенденції серед українців починають занепадати. На рідних землях окупанти витрачають величезні кошти для поширення атеїзму і боротьби з вірою в Бога. Увесь авторитет і сила большевицького уряду уживається по боці войовничого комунізму. Науку і вчених змушується всілякими способами обслуговувати атеїстичні видумки і пропаганду. Проте, наслідки з цього всього мізерні, як це визнає і сама атеїстично-комуністична преса. Релігія і віра в Бога після страшних ударів, що їх завдали атеїсти, не зважаючи майже на цілковиту втрату проводу знову набирає сили і шириться серед населення, захоплюючи молодь і самих атеїстів.

В розпуці атеїсти в Советах перенесли останім декретом святкування дня відпочинку з неділі на суботу. Маси українців дивляться на атеїстів і атеїзм з цілком заслуженою ворожістю. Поміж атеїзмом і комунізмом населення ставить знак рівенства, хоч не кожний атеїст мусить бути комуністом, проте, всякий комуніст мусить бути атеїстом.

Кінець-кінцем, загал не дбає про делікатні розрізнення, а бере справу в цілости.

За кордоном серед українців атеїстичній пропаґанді ведеться ще гірше, бо тут вони не мають у своїм розпорядженні ані державної поліції, ані державних фондів, які комуністичний уряд стягає в Україні з віруючих людей, щоб потім ширити на них безвірство. Українські атеїсти за кордоном ледве спромогаються на періодичні брошурки, надруковані на циклостилі. Ці брошурки ніхто не хоче читати.

Деякі атеїсти додумалися ширити свої безбожницькі й повні лайливости ідеї, пишучи листи до редакцій і редакторів різних поважних українських часописів, які утримуються з передплат віруючих людей. Ми вважаємо за велику помилку, коли редактори з мильного розуміння свободи преси друкують цю атеїстичну пропаґанду. Свобода преси в демократичних країнах полягає в тому, що кожен громадянин має право, зорганізувавшись із іншими однодумцями або сам, видавати газету такого напряму, який йому сподобається. Якщо така газета набуває потрібну кількість передплатників і підтримку у читачів, то вона існує, якщо ні, то—ліквідується.

В демократичних країнах ніхто нікому не забороняє видавати атеїстичні газети чи літературу. Але свобода преси не означає, що кожен редактор мусить друкувати всі несинітниці, що йому присилають гулящі люди, або атеїсти. Свобода преси і слова не накладає на редакцію обов'язку, скажімо, друкувати порнографічних дописів. Атеїстична пропаганда є не що інше, як свого роду збочення думки, духова порнографія і їй не місце на сторінках поважних часописів, що їх утримують віруючі люди.

Оскільки атеїзм не можна обґрунтувати логічно і не можна довести, що Бога нема, то його слід зачислити до марновірст, свого роду фальшивої релігії з нахилом до садизму і переслідування тих, хто думає інакше, як це виявляє недавня історія і діла атеїзму на українських землях

Атеїзм в своїм корені має морально-психологічні причини і є, власне, спробою груп і одиниць втекти від реальностей духового життя, заперечуючи існування авторитетної моральности, що будується на існуванні і природі Бога. Повищі особи можуть бути дуже талановиті, або кретини, проте, це не робить жодної ріжниці, бо їхні психічні реакції на внутрішню боротьбу поміж бажанням і забороненим є ті самі.

Якщо людина має в своїм житті якийсь моральний конфлікт між своїми прагненнями і моральними заборонами, вона може розв'язати цей конфлікт двома способами. Усвідомивши природу свого дефекту і те, що він відноситься до категорії заборонених моральними приписами, людина може жаліти своєї недосконалости і шукати у Бога прощення й допомоги. Ця дорога веде до правдивого спокою, прощення, сили і остаточної перемоги в якімсь часі. Вона веде до гармонійного світогляду, духового здоров'я і скріпляє віру в Бога.

Знову ж людина може так полюбити свій дефект і так підпасти під впливи своїх примітивних інстинктів, що у неї не з'являється бажання за ними жалувати, навпаки, вона кохається в своїх моральних нереґулярностях. В таких випадках віра в Бога спричиняє сталий гострий конфлікт, неспокій і боротьбу. Щоб позбутися цього конфлікту, така особа догматично проголошує, що Бога нема. Тепер така особа думає, що вона вільна робити що хоче. Для підтримки своєї атеїстичної догми, така людина назбирає всяких арґументів "наукових", "антиклерікальних", "економічних" і т. д. Неспокійність викликає ненависть до всього доброго і Бога.

Звичайно вартість усіх арґументів атеїстів та сама, що й вартість диму в димовій завісі. Суть переконання атеїста ховається в глибині його психічного єства. Таким самим способом постає і груповий атеїзм, або комунізм. В додаток до прагнення особистої свавільности, комунізм для втримання свого панування вживає методи, які заперечують усі моральні постуляти людства і звичайну гуманність. Віра в Бога вимагала б від комунізму зречення своєї природи.

Через це арґументувати з атеїстами це трата часу. Вони потребують в першу чергу допомоги психіятра або невролога. Їм потрібно зрозуміти свій внутрішній психологічний конфлікт і лише тоді їхне думання повернеться до нормального і вони ясно побачать мильність свого думання. Цікаво, що провідні атеїсти наших часів в західній Европі пропаґують такі речі як "вільне кохання". З правила, якщо вони не одверті прихильники російського комунізму, то ввесь час обстають за співпрацю з ними. Це вказує на свідому чи несвідому спорідненість духа.

У своїй природі атеїзм є вияв емоційної незбалансованости, розумового збочення в наслідок конфлікту між дійсним або уявним моральним обов'язком і потяг до протилежних дій. Через те логічний арґумент атеїста ніколи не переконає, аж поки не розв'яжеться його внутрішній конфлікт.

Святе Письмо ставить правильну діягнозу атеїстові, називаючи його умовою слабістю або безумством.

Як умова слабість, атеїзм завдає величезної шкоди цілому організмові і всьому духовому життю людини. Безбожники легко підпадають під впливи руїнницьких емоцій і чимало з них кінчають життя самогубством.

Панування атеїстів є найбільше нещастя для всякого народу. Наприклад, в Україні атеїсти, зорганізовані в комуністичну партію, винищили цвіт і еліту українського народу. Вже сорок років вони пробують розкласти і здеморалізувати душу народу, завзято борючись з усяким виявом здорового розуму і віри в Бога. Ця ж атеїстична влада в Україні зорганізувала штучний голод і винищила вісім мільйонів народу: жінок, дітей і мужчин.

Вони тримають в Сибіру на каторзі мільйони невинних людей. Найчорніші дії святої інквізиції або Чінґізхана бліднілоть в порівнянні з цим безмірним атеїстичним варварством. Поєднання атеїзму і большевізму не є випадкове, але являє собою вислови природи того й іншого. Хоч би яких політичних форм набрав атеїзм, його наслідки будуть ті самі.

При цій нагоді дехто може згадати про "комуни" віруючих людей, що не є атеїстичні. Річ у тім, що всі ці кооперативні форми співжиття віруючих людей не можна називати комунами, бо в принципі вони не заперечують права на приватну власність, навпаки, вони, визнаючи це право, погоджуються добровільно ділитись один з одним тим, що їм належить. Управи таких організацій засновані знову ж таки на демократичних засадах і вибирають їх всі члени організації на рівних правах. Все це пов'язано з глибокою вірою в Бога і пошануванням Його законів. Так робили деякі групи віруючих в Єрусалимі в перші дні християнства. Отже, нема абсолютно нічого спільного між таким кооперативним співжиттям віруючих людей, і брутальною, безбожною диктатурою напівбожевільних фанатиків над массою людей, яких під страхом смерти і катувань перетворено на рабів.

Плоди атеїзму найкраще виявляють свою психічну збоченість, звірячість і божевілля в комунізмі. По плодах комунізму наш народ справедливо судить атеїзм і цурається його. Атеїстичні одиниці серед української еміґрації це є подиву гідне явище, яке вимагає радше консультації з психіятрами, ніж друкування їхніх хоробливих маячень на сторінках українських часописів.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Пробудилась природа від довгого сну,
огортає всіх радість, екстаз:
все живе й життєздатне вітає весну
в нескінченно мільйоновий раз.

Сніг розтанув уже на полях,
на річках лід давно уже скрес,
і в усіх християнських церквах і серцях
пролунає привіт: "Христос Воскрес!"

Тож поборюймо, друже, пекучий одчай,
бож у серці вже віра цвіте,
що небавом воскресне навіки наш край:
всі ознакі нам кажуть про те!

Павло Гавриш

Догана модерейторові Скотляндської Церкви

Скотляндські церкви належать до родини реформованих церков. Це церкви, які мають пресвітерський устрій. Їх уряд складається з пресвітерів, яких вибирають окремі громади. На соборі цілої церкви вибирається голову (модерейтора), який потім на протязі лише одного року до наступного собору репрезентує церкву на зовні і виступає, де треба, в імені церкви. Реформовані церкви не вибирають сталого голови церкви тому, що таким головою є Ісус Христос. Знову ж, якщо вибрати кого-будь на таку сталу високу посаду, то є небезпека, що з часом ця інституція може перетворитись на посаду митрополита, єпископа або папу з усіма надуживаннями і неслушними претенсіями церковних ієрархів.

Проте, навіть на тимчасовій посаді голова собору часом наробить лиха. Таке зробив модерейтор С к о т л я н д ської Церкви, який надіслав листа до Ватикану з висловом свого смутку з нагоди смерти папи, що не було так зле, але він до того звеличив покійника як сталий вплив "в справі миру". Скотляндський синод в Клайдсдейл, який репрезентує більш 700 пресвітерів, ухвалив догану модерейторові собору за те, що він вислав до Ватикану згаданого листа. В догані сказано:

"Ці твердження знайдено мильними після того, як досліджено стосунки папи з фашизмом і націзмом, як рівно ж з огляду на зусилля втягнути в війну західні демократії".

В догані так само занотовано той факт, що папа нічого не зробив, щоб припинити переслідування протестантів в Еспанії і Колюмбії.

(Вестерн Войс)

П А П А

(Докінчення з ст. 5)

інших країнах припинити морд і переслідування невинних людей за їхні евангельські переконання? В зв'язку з акцією об'єднування римо-католицькі ієрархії виголошують через радіо і на телевізії проповіді, що мало чим відрізняються від проповідей пресвітерських пасторів, ніколи навіть не згадуючи про чистилище, поклоніння святим, діві Марії та про інші специфічні, але мильні навчання римо-католицизму. Отже, акція закроєна широко, лише час покаже, які вона дасть наслідки. Тепер Рим говорить як "ангел світла".

Що думають протестанти про визнання комуністів

У своїй боротьбі з протестантами ритуалісти не цураються ніяких методів. Одним з таких неетичних методів боротьби є старання переконати загал, що протестанти не від того, щоб ставитись до комунізму толерантно. З цією метою, якщо денебудь якась нікому незнана організація чи особа проголосить себе протестантом і висловить бажання про визнання Китаю тощо, то ярлик комунізму чіпляється всім протестантам. Користаючись таким методом, ми могли б уже давно записати всіх католиків і православних до комуністичних "попутчиків" з куди більшим правом.

Проте, поважні органи протестантської думки пишуть куди більш рішуче і більш виразно про комуністів, ніж ритуалістичний провід і його органи. Наприклад, в "Крістіаніті Тудей" (за січень 1959), провідному органі протестантської думки на цім континенті, ми знаходимо таке твердження:

"Комунізм є страшне зло. Церква і християни повинні відкинути всякі спроби, скеровані до порозуміння, визнання або кооперації з урядами і групами, що їх контролюють комуністи".

Роблячи заувагу щодо проголошення однієї конференції, на якій ухвалено порадити урядові визнати хінський комуністичний уряд, журнал пише:

"Дуже тяжко примирити християнські принципи з політичними реальностями в цій справі. Обурені і з одвертим гнівом так само і інші часописи виявили здивування".

"Нема ґрунту для взаємного довір'я або дискусії з комуністами. Однією з найбільших небезпек для Америки сьогодні є тенденція зм'ягчитися під тисненням. Ніхто з нас не хоче війни. Ми хочемо миру. Ми бачимо загрозу комунізму. . Псалмист попереджує проти того, щоб хтонебудь ходив на раду безбожних, не ступав слідами за грішниками, ані засідав на раді злоріків".

"Вимоги політики реалізму щодо ставлення до комуністів все збільшуються. Але чесний реалізм вимагає якраз протилежного від того, що пропонується сьогодні".

Наведені думки правдиво відбивають опінію переважної більшости протестантів.

Витяги з книжки правил Пресвітерської церкви

1. Обов'язок кожного члена - акуратно відвідувати богослуження, ставитись до пастора з належною йому пошаною, заохоченням і покорою в Господі, коритись церковній сесії в Господі, плекати поміж себе братерський дух та дбати про мир і успіх громади. Так само їхній обов'язок— цікавитись усім, що стосується добробуту цілої церкви, щедро жертвували, в мірі, в якій Господь дає їм змогу, на утримання християнського служіння і поширення благовістя дома і за кордоном, та виявляти християнський дух в усіх відносинах життя.

2. Кожна громада повинна відбути річні збори для прийняття звіту Ради управителів і для розв'язання інших справ, які правно виноситься на збори. Оповіщається про річні збори за два тижні перед датою зборів.

2. Пастор громади або пастор, призначений пресвітерією, головує на зборах громади. Але в разі відсутности пастора, або коли він відмовляється головувати, то збори вибирають одного з своїх членів для провадження зборів. Збори вибирають свого секретаря.

4. Раду управителів вибирає громада на річних зборах, або на спеціяльно скликаних з цією метою зборах громади.

5. Обов'язок Ради управителів — піклуватися дочасними і фінансовими справами громади. Зокрема її спеціяльний обов'язок—збирати фонди для утримання церкви й витрачати фонди згідно з бажанням громади. Рада управителів мусить дбати про платню пасторові та про інші утримання, і взагалі піклуватися всіма справами, які їй передані, так як це може ухвалити громада час від часу.

6. Обов'язок Ради управителів — дбати за церковний будинок і інші будови і доглянути, щоб вони були в доброму стані.

7. Рада управителів не має жодного права щодо богослуження ні в якій його частині.

8. Три присутні члени утворюють кворум.

Церковна сесія

1. Головний обов'язок старшого брата — відбувати збори з своїм пастором, який належить до їх числа, з метою усталення доброго порядку і дисципліни. Церковній сесії підпорядковуються всі члени громади.

2. Церковна сесія усталює години і форми богослужень. Пресвітерія відповідає безпосередньо перед церквою за актуальне переведення богослужения і тайн, згідно з законом і усталеним звичаєм церкви. В цім пастор, як представник пресвітерії, відповідає перед пресвітерією за виконання своїх обов'язків і за пасторів, яких запрошується проповідувати як гостей.

2. Церковна сесія регулює час і спосіб пожертв під час богослуження. Церковна сесія так само має право призначити пожертви для спеціяльних релігійних або добродійних цілей в додаток до тих, які були ухвалені Загальним со-

(Докінчення на ст. 8)

ВИТЯГИ

(Докінчення з ст. 7)

бором церкви або іншими авторитетними установами.

3. Служіння хвали (спів і музика) є під доглядом церковної сесії.

4. Приймає нових членів церковна сесія. Особи, які подають прохання про прийняття їх до стола Господнього, можуть бути прийняті тільки після постанови церковної сесії. Пасторові доручається зробити стислий іспит таким аплікантам. Сесія може прийняти такого апліканта на рекомендацію пастора, або зробити додатковий іспит, який їм може здаватись потрібним. Голосування сесії прийняти апліканта до стола Господнього є прийняттям в члени без дальших церемоній, але нового члена сесія може попросити публічно висловити свою віру.

5. Обов'язок сесії також доглянути, щоб громада як асоціяція слуг Христових, зобов'язаних ширити Його благовістя серед людей, жертвувала відповідно до спроможности на місійну працю церкви.

5. Пастор головує на кожній сесії.

6. Сесія може призначити скарбника для фондів, що в її розпорядженні.

7. Кожному старшому братові приділяється його район для відвідування членів.

НОВІ КНИЖКИ

Вийшла друком книжка "Царське Весілля". **Ціна 50 ц.** Книжку можна набути по адресі:

E. KUBRYN,
185 Pacific Ave.,
Toronto 9, Ont., Canada

LANDSLIDES

By

MAY HALL THOMPSON

It was a treacherous mountain over which the two boys made their way but it was a short cut to the county seat and they wanted to make it there before Cyrus did.

"We discovered the uranium first," declared Dale as he trudged behind his friend, Arnold Gregg. At least he felt Arnold was his friend though he hadn't known him long. Dale had come to the far western town of Juniper with his father, who was holding revival meetings there, and of all the boys who now and then attended Arnold seemed the most interested in the gospel message. He asked Dale questions and the two became acquainted. It was Arnold who suggested that Dale go with him on a prospecting trip.

Now it was Arnold who replied vehemently. "We sure did. Cyrus only saw our excitement, tested the rocks for himself, and then hurried away to record the findings."

"It's a good thing you know this short cut," asserted Dale. "I believe that man Cyrus would double-cross us. You noticed when I talked to him about the Bible and its teachings he was gruff and not interested. That was before we found the uranium."

"All he thinks about is gold and other metals—finding a bonanza. And now he thinks he will have this instead of us. But he won't if we make it to Juniper first. Even if he took the road—and we're not sure—we've got to hurry. I'm glad you're an all-around athlete even if you are a tenderfoot in these parts."

The two hiked on in silence. Then suddenly Dale saw the small landslide bearing down on the youth in front of him. He yelled but already the rocks were coming fast Arnold winced as they bore down on his leg and he went down under the impact.

The landslide stopped as quickly as it started and Dale was soon bending over his friend.

When the rocks were cleared away, Arnold tried to get up but one leg wilted under him. "I can't do it," he muttered in shocked, surprised tone of voice. "My leg—it must be broken."

Dale, who knew first aid, soon had the boot off and saw that the leg was not broken. However, from the pain it caused Arnold, it must be a bad sprain.

"You'll have to go on alone," Arnold told Dale. "I'll get along here all right. Just leave me a little food and some water. Firewood is handy."

"I can't leave you here with a bad leg," protested Dale. "You need care."

"No, I'll be all right. And you've got to get there before Cyrus does. We'll never have another chance as this. And you are the only one who can stop him. In fact, Dale, you could get a mine all for yourself now if you wanted."

Dale Evans loked at the boy in amazement. "But I wouldn't do that. It wouldn't be Christian. If you could get to the recorder's office first, you'd divide with me; it's fifty-fifty."

Arnold looked at Dale seriously. It was as though he were testing him. Then he said, "And now it look like Cyrus will get it all. He'd never divide, I know . . . But if you'll hike down that canyon a way and see where it leads it might be my leg will be better when you get back. It's the pain that keeps me from using it, it seems."

"Good idea.' Dale waved as he struck off down the canyon. After a while he saw that it led into a dead end and knew that they could not make it that way. Discouraged, he started back to tell Arnold.

When he got to the spot where he had left the boy he could hardly believe his eyes. Arnold was nowhere to be seen. Dale called but only echoes resounded through the mountains.

And then Dale saw the note pinned down to a big boulder by a small rock. Nonplussed, he took it in his hand and carefully unfolded it. Then he read:

Sorry I had to trick you but I decided I want the uranium for myself. I'll make it now ahead of you.

Anger welled inside Dale like a deep spring. It galvanized him into action as he crumpled the note in his fist and flung it to the ground. "I can travel fast myself," he said half aloud. "I didn't stay away very long and I have a chance of getting to the recorder's office first myself if I hurry."

As he hiked along, his mind began to clear, and soon he realized that the note couldn't be true. He had seen the rockslide himself and he had seen Arnold's leg, which was swollen. The note was only a trick to get Dale to move on by himself. It could only be that. Arnold wanted Dale to get to the recorder's office before the prospector Cyrus got there. He knew that by making Dale angry the boy would exert every effort to beat him to town.

Dale stopped suddenly, not knowing what to do now. Arnold needed care. Besides, crawling off some place might have injured the leg more. Yet Arnold realy wanted Dale to go on. Striking a bonanza meant a lot to the western boy. Maybe he ought to do what Arnold really wanted. And Arnold trusted him to divide the claim.

But somehow Dale couldn't go without first seeing how his friend was. He turned back as he thought, "I'll see how he is and then go. I still have time to reach town if Cyrus took the road instead of cutting across the mountain."

A short distance back was a narrow mountain passage. Dale figured he could go up this and keep an eye out for Arnold without exposing himself. If Arnold was hiding he might not come out if he saw Dale, still wanting to put over his bluff. So Dale climbed cautiously so as not to be seen and also not to jar the rocks above. After moving higher, he could view the ledge below and above him. But he could not see Arnold any place.

Dale waited anxiously. He was about to leave the spot when he suddenly heard a clatter above. He sprang up, ready to call out to Arnold, when he saw Cyrus below him. Cyrus had taken the mountain route too! And now nothing could stop him from getting to the recorder's office first! If Dale had only gone on.

Cyrus was a strong man and he was moving with determination. Dale could see his shadow fall across the trail below. Then he heard a slight rumble above, and glanced up. Dust and debris shot past him, followed by small rocks and then by an avalanch of boulders. Fortunately Dale was out of its path but it would fall on Cyrus and Knock him into the precipice which lay below the man.

Dale let out a cry of warning as he rushed down to meet the landslide. With a leap he flung himself across the path of the coming rocks, his back to them. A rock jounced against him, then another and another. They began wedging together, which was what Dale wanted. Breathless, the boy braced himself. Teeth clenched, legs and elbows braced, he felt the rocks piling up behind him.

By this time Cyrus had seen him. The man looked up in amazement and then began climbing as fast as he could He reached Dale as the rumbling ceased Carefully the big man piled up rocks so that they would not move when Dale did.

At this moment they heard Arnold calling up at them. He, too, understood something of what had taken place. Soon Cyrus and Dale reached him.

"You two can make it a race now," Arnold said to them. "Maybe my partner will win yet."

"Race nothing," said Cyrus. "We will carry you, my boy. And you and your partner can have the uranium. I still have my life, thanks to this boy.'

Dale's heart raced. "Let's all be partners," he suggested. "We all need each other."

Arnold agreed. Cyrus said, "Only if I can give most of my share to the Christian cause." The big man looked serious. "I've learned a lot since I've met this boy."

"It's what we all want to do," answered Arnold with conviction.

Again Dale's heart swelled. He had won not only Arnold but Cyrus too. —The Bible Truth.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XX. Число 4. Торонто, Онт. КВІТЕНЬ 1959 APRIL Toronto, Ont. Рік XX. Число 4.

ДОБРИЙ ПАСТИР

"Я пастир добрий: пастир добрий душу свою кладе за вівці" (Івана 10:11).

Христос казав, що Він є добрий пастор і найвищою кваліфікацією доброго пастора є той факт, що він кладе душу свою за вівці. Ці слова означають безмірно більше, ніж просте твердження, що Він умер за вівці. Христос прийшов, щоб люди мали життя і надто мали. Через смерть Христа відкриваються двері до [illegible]

Найстрашнішим фактом в царстві зла є смерть Христа, що може викликати зневір'я, якщо ми не зрозуміємо глибшого значення смерти Спасителя.

Христос умер, коли Йому було 33 роки, і Його смерть була найнесправедливіша річ на світі. Смерть Христа була погашенням великого світла. Зі всіх людей, що колинебудь жили на світі, жоден не може навіть у малій мірі дорівнятись Христові впливами свого навчання. Його наука була раціональна, глибока, ясна і авторитетна. Мудрість, яку Христос вклав у свої навчання, змінила потік людської історії і жодний нарід не уник її впливів. І ось, коли Він сказав лише малу частину того, що Він міг сказати, Його брутально замордовано.

Смерть Христа була так само скатуванням любови. Він шукав добра всіх. Він любив усіх і навчав інших любити. Він зціляв слабих, годував голодних, потішав засумованих. Кожен день Його життя було джерелом великого добра для багатьох, добра, зробленого з глибокої любови. Найбільшим вогнем ця любов спалахнула в день Його смерти, коли Він молився: "Отче, відпусти їм, не знають бо, що роблять". За цю любов Його брутально катовано і вбито. Смерть Христа є вбивством любови.

Ціле життя Христа було і залишається ідеалом для кожної людини. В Ньому розум, воля і чуття гармонійно з'єдналися в творчому житті. Це життя припинено немилосердно і жорстоко. Постає питання, як Бог міг допустити це? Інша справа з життям і смертю людей, що родяться в гріхах, в гріхах живуть і в беззаконні вмирають. А коли Христос умер на хресті, то тоді була розп'ята звершена любов, велике світло і досконале життя.

Христос казав народові: "Я роблю всякого часу, що подобається Йому" (Богові). Якщо б ці слова сказав хто інший, то люди назвали б таку людину хвастливою. А коли Христос сказав, що все, що Він робить, подобається Богові, ніхто не мав сумніву і багато увірували у Нього.

Смерть Христа, якщо її взяти без зв'язку з її глибшим значенням і окремо від її цілі могла б спричинитись до збільшення скептицизму. Чому Бог допустив до смерти цього Праведника? Чому Він не зупинив рук убивців і не врятував Його від незаслужених мук?

Христос дає відповідь на це питання. Христос знав про свою смерть і багато разів провіщав її. Коли Христос очищав храм і вигнав із нього торгуючих, розгнівані фарисеї і міняльники питали Його, якою властю Він це робить? Христос відповів їм: "Зруйнуйте цю церкву і я за три дні підніму вам її". Власть Христа була властю смерти і воскресіння.

Однієї ночі Никодим прийшов до Христа і розпитував Його про життя вічне. Христос сказав йому, що він має народитись звиш, щоб ввійти в життя вічне. На дальше запитання Никодима, як це може статись, Христос відповів йому: "Як Мойсей підняв угору гадюку в пустині, так мусить бути піднятий і Син чоловічий". Христос сказав цими словами Никодимові, що дорога до життя йде через смерть Сина Чоловічого. Не через навчання етики, не через соціяльні зміни, але через смерть і воскресіння.

Так Христос навчав на кожному місці, що життя прийде до людства тільки через Його смерть.

Цю смерть Христос вибрав добровільно. В час Його життя не раз Його переконувалося вибрати іншу дорогу, оминути Хрест в Його плянах. Так в пустині сатана показав Йому панораму всіх царств і обіцяв дати Йому владу над всесвітом, якщо Христос поклониться Йому.

Христос відкинув цю скору і легку дорогу до панування над людством, для осягнення мети. Свідомо Він вибирає хрест і муки, щоб здобути собі царство.

Його знову спокушувано, коли Він навчав учнів про свою близьку смерть. Апостол Петро просив Його, нехай це не станеться Тобі: "Пожалій себе, Господи". Христос гостро докорив Петрові за цю раду.

Спасіння людства вимагало мук, смерти і хреста і щоб осягти спасіння для людей, Христос відкинув прохання Петра.

В Євангелії Івана описується, як якісь греки хотіли побачити Христа. Коли Христові передано їхне бажання, Він відповів словами, які на перший погляд є незрозумілі. Він сказав учням: "Коли зерно пшеничне не вмре, то одно зостанеться, коли умре, то багато овочу приносить".

Яке відношення мають ці слова до бажання греків — бачити Христа? Зміст відповіді Христової є, що ані греки, ані хто інший не може зрозуміти мене і мого посланництва, не може бачити мене правдиво, аж поки я не прийму смерть. Хрест — це єдина дорога, єдиний засіб для людей побачити мене, прийняти і зрозуміти.

Христос знав наперед і відкрив учням свою смерть. Він добровільно вибрав її і вмер на підставі власного вибору. "Я кладу душу мою, щоб знов прийняти її". "Маю власть положити її і маю власть прий[illegible] її". В смерті Христа озвірілі священики і фарисеї, римський прокуратор чинили зовнішньо свою волю, але глибше через другорядні людські вчинки проявились вищі пляни Божі. Бог сміється з людського гніву і останками його підпережеться. Про це апостол Петро в день П'ятидесятниці проголосив: "Цього, призначеного радою і провидінням Божим виданого, ви, взявши руками беззаконних, і пригвоздивши — вбили".

Христос провістив свою смерть, Христос вибрав сам хрест і вмер добровільно.

"Добрий пастир душу свою кладе за вівці". Контраст поміж вівцею і людиною є незвичайно великий. В той час, як людина має розум, вівця живе інстинктами. Людина має раціональну мову. Вівця може лише мекати. Людина може знати свого Творця і поклонитись Йому, вівця веде несвідоме існування. Якщо б людина зрікласе рівня свого життя і стала вівцею, живучи поміж овець, в їхньому оточенні, умовинах і товаристві з метою рятувати їх від вовків — це була б незвичайна посвята. Бог зробив безмірно більше, бо людину, як сотворіння, від Бога Творця відділяє безодня, і все ж Бог прийшов у тілі як добрий пастир, щоб рятувати вівці. Христос часто вживає порівняння, як добрий пастир рятує вівці від вовка.

Пастир вмирає в боротьбі з хижими силами зла, але в цій боротьбі гине сила зла і добрий пастир знову приймає душу свою. Він приймає своє життя, щоб передати його безпечним вівцям.

Ніхто не може спастися, дивлячись на звершене. Саме втілення Бога не спасе нікого. Навпаки, дивлячись на звершене світло, любов і життя ми будемо відчувати себе ще більш осудженими. Як це описав ап. Павло, що коли ми бажатимем доброго, зле лежатиме перед нами.

Лише коли добрий пастир, подолавши смерть, сповнить мене своїм життям, тільки тоді Його любов і світло можуть ввійти в моє життя.

Як ми знаємо, що все це правдиве? Дехто каже, що чуда Христові підтверджують це,

(Продовження на стор. 2)

Добрий пастир

(Продовження зі стор. 1)

що Святе Письмо доводить дійсність науки, або що універсальна згода отців церкви є доказом. Це все має свою вагу, але всі ці аргументи означають, що ті, хто їх висуває, переконані, що може існувати щось, що є більше, ніж сама правда. Вони не можуть бути певні, що сонце світить, аж поки не побачуть тіні. Найкращою підставою переконання в правдивості світла є наше внутрішнє знання правди. В нашій душі є присутність, частина Божої правди, яка відкликається і пізнає світло і правду Христову.

Життя Бога подароване нам. Добрий Пастор прийняв смерть, щоб ми стали причасниками Його життя. "Хто вірує в Нього — не осудиться".

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Вийшла з друку 9-та словникова частина Енциклопедії Українознавства. На ст. 649 знаходимо об'єктивну замітку про евангеликів. Стаття надрукована таким самим шрифтом, як і решта матеріялів, і подає конспективні інформації про евангельський рух. Нам здається, що евангельський рух з огляду на його численність, зріст і вплив заслуговує вдвоє більше місця. Треба було б подати загальне число евангеликів на рідних землях і на еміграції.

Кількість евангеликів на рідних землях обраховується не менш ніж три мільйони.

УКРАЇНСЬКА ЕВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА В ГАМІЛЬТОНІ, ОНТЕРІО

600 BARTON ST. EAST.

Пастор: Лев Бучак.

Богослуження відбуваються о год. 11 рано кожної неділі.

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА,

Друга евню, коло 7-ої вулиці Нью-Йорк, Нью-Йорк

Богослуження відбуваються щонеділі о год. 5.30 пополудні. Проповідує пастор Михайло Боровський.

Усіх щиро запрошуємо.

Яйце не стає курчам, через те що його знесла курка. Жодна людина не є християнином поки вона не народиться звиш.

Іван Баніян

Шевченківське Свято в Торонті

Згідно з опінією присутніх, Шевченківське Свято в Українській Пресвітерській Церкві було визначною подією і відбулося з великим успіхом. Авдиторія була наповнена гостями і членами церковної громади аж до передніх лав.

Програма була багата й цікава. В дитячій частині концерту брали участь талановиті молоді артисти: Леся, Юлія і Галя Бовкуни. Зодягнені в чудові українські костюми, вони співали тріо ("Дивлюсь я не небо") і деклямували, крім того, Галя чудово виконала на піяно складну композицію Бетховена. Під час цих виступів їхній батько, Іван Трохимович Бовкун, акомпаньював на мандоліні, а пані І. Черняк була при піяно. Валеріян Рак деклямував "Мені тринадцятий минало". Вірш був дуже довгий, але він вив'язався не зле, чому доказом були оплески присутніх.

Родина Черняків славна своїми музичними талантами. Маленька Марточка деклямувала з великим чуттям, як рівно ж Аннічка і Оксана. Їхня деклямація викликала бурю апльодисментів. Ліда Середа та Ірина Сміт у різних частинах програми деклямували "Учітеся, брати мої". Виходило у них це незвичайно гарно. Молодий Леонід Озимчак, як і належить казацькому синові, деклямував "Молитва козаків". І вийшла вона у нього добре, по-козацькому.

Христя Новаківська грала на піяно "Сонатіну" Клементі. Це була чудова музика. Ірина Озимчак потішила слухачів деклямацією "Оживуть степи, озера". Це є оптимістичний вірш і гарно виходить в устах у молоді.

Юрко Сміт деклямував філософічний вірш Тараса Шевченка "Не завидуй багатому". Звучав він повчально, і Юрко знав вірш добре.

Галина Максимлюк грала на піяно "Місто", музика Вільямся і вальс. Галина з кожним роком робить добрий поступ в своїй грі на піяно. Анеля Головата деклямувала "Село". Ця деклямація так само всім дуже сподобалась.

Дитяча частина програми цілком пасувала для дітей, і вони виконували свої точки із захопленням і певністю. Якими ж недоречними є закиди, що нібя українські евангелики нехтують своїми традиціями і українськими скарбами. Це наочна злобна неправда. Факти доводять протилежне.

Свято на честь Тараса Шевченка дуже прикрашувала прекрасна гра струнної оркестри під проводом п. Слабого. Свято почалося грою "Заповіту", коли всі встали. Відтак на кінці дитячої програми оркестра добре виконала "Думи мої", "Садок вишневий" і "Тиха Кубань бережечки зносить". На кінець оркестра виконала в'язанку українських мелодій та провела збори в співі "Ще не вмерла Україна". Гра пісні "Тиха Кубань" наочно зворушила всіх присутніх кубанців.

Того вечора бр. А. Озимчак виголосив коротку, але змістовну доповідь, яку ми вміщуємо окремо. Він говорив про релігійні думки Тараса Шевченка. Говорив із чуттям і глибоким переконанням.

В частині програми, яка включала дорослих, Наталочка Черняк із властивим їй талантом деклямувала "Якби ви знали, паничі". Пан Петро Бубела виступив перший раз як гість на святі із співом "Ой три шляхи широкії" і "Ой дніпре". Пан П. Бубела має в своїм виконанні щось, що притягує увагу слухача. Його виконання і інтепретація згаданих композицій різнилися від звичайного співу цих мелодій і були цікаві.

Гнат Дмитришин чарував присутніх грою на скріпці. Певний себе, з майже досконалою технікою, цей молодий юнак без сумніву має визначний талант. Проте, ми чуємо, що він хоче студіювати геологію. Може одне другому не помішає. Його виконання "Медітейшон" з оп. Таїс було відпочинком для духа. "Танок комарів" — веселою і живою зміною настрою.

Петро Черняк є визначний співак, але він так само і добрий артист. Це наочно зілюструвала його деклямація вірша "Розрита могила".

На святі також виступали і гості громади. Однією із них була пані С. Лукіянчук. Пані Лукіянчук англійського походження, але, вийшовши заміж за українця, з допомогою чоловіка добре вивчила українську мову. Тепер вона як фахова українська артистка виступала з піснями—"Нащо мені чорні брави", і "Ой не світи, місяченьку". Її чудовий голос і спів сподобались усім. Окрім того, це був добрий приклад для тих з молодих канадійців-українців, які трохи занедбали свою мову.

Тетяна Зінченко-Бецька є улюблена гостя на артистичних концертах в Українській Пресвітерській Церкві. Пані Бецька кохається в співі і вкладає в нього все своє серце. Гарний голос і любов до співу роблять виступи пані Бецької чарівними. Вона виконала на повторні апльодисменти "Тіхесенький вечір", "Садок вишневий", "Арія Оксани" із "Запорожець за Дунаєм" і "Ой казала мені мати".

Наталочка Черняк наприкінці грала на піяно "Колискова", муз. Спендіерова. В Наталочці українська колонія невдовзі матиме першоклясну фахову артистку-піяністку. На самім кінці зі співом виступив Петро Черняк. Він співав "Огні горять". Цей твір вимагає не тільки доброго голосу, але й артистичного таланту першорядної якости. Окрім цього, Петро Черняк захопив присутніх своєю деклямацією, доказом чого були рясні оплески всіх присутніх. "Гетьмани" тим тяжкі до виконання, що цей твір Тараса Шевченка входить в усі концертові програми і тому загал, знаючи цю мелодію, сподівається найкращого виконання. Петро Черняк не розчарував присутніх.

Зрештою, треба зазначити, що пані І. Черняк акомпаньювала всім артистам і оркестрі, через це, на великий жаль цілої громади, вона не могла виступити сама із співом і тим збагатити програму. Це була її пожертва і утрата для всіх присутніх.

Пані Клавдія Середа прибрала з добрим смаком і пречудово портрет Тараса Шевченка, який стояв на столі. Тризуб, портрет Тараса Шевченка, бундура і "Кобзар" творили чудову суцільність і все. це було прибране гарно вишитими рушниками і жовтоблакитними стяжками. За це їй належить подяка. Свято розпочато молитвою, яку прочитав пастор, а голова ради управителів, бр. Сміт, привітав присутніх та подякував артистам в імені усіх за такий гарний вечір.

Бр. Василь Грисюк керував порядком виступів із властивою йому доброю волею, як і належить всякому конферансьє.

Торонтонець

Увага Торонто, Гамілтон і Ошава!
Великоднє радіопередавання

У неділю, 3-го травня, о 8.30 год. вечора, передаватиметься Великоднє богослуження з Української Пресвітерської Церкви в Торонті.

Станція СКОС, довжина хвилі 1150.

Великий день благословення Божого

"Благословен той день і час,
Коли прослалась килимами
Земля, яку сходив Тарас
Малими босими ногами,
Земля, яку скропив Тарас
Дрібними сльозами-росами,"

так характеризує один із сучасників прихід Тараса. І дійсно, це є один з найвизначніших днів нашої історії, бо в цей день, під Силою благословення Божого, народився не тілький малий Тарас—попихач панський, в цей день народився Великий завойовник та не міст і країв, а завойовник сердець людських, бо за ним пішла не тільки вся струджена Україна — в його полон попали й ті, які найдужче не любили і не люблять його. Одні лицемирять зі страху перед людьми, бояться втратити славу, інші лицемірять з метою наживи.

У цей день народився не тільки поет-лірик, поет-маляр, поет-історик, поет-революціонер, в цей день народився Великий муж еретик-реформатор. І хоч сьогодні ще багато українців не дооцінюють його творів на релігійні теми; а багато науковців перекручують, а то й прикривають ці твори, називаючи їх неморальними або й безбожними. Але ми, евангелики, віримо, що громом кинуте слово Тарасове не пропало намарне, а вже кільчиться і незабаром проросте буйним рястом. Звичайно, простій і маловченій людині твори Тарасові на релігійні теми, де він із сарказом висвітлює візантійсько-римських ритуалістичних божків, майже незрозумілі, а тому й здаються безбожницькими. Цей факт добре зрозуміли вислужники ритуалізму і печуть собі на цьому добру печеню, відсуваючи Тараса до ролі звичайного гайдамаки-фанатика, а його духове провідництво затуляють, як не затулою з Візантії чи Риму, то бодай якимсь ритуалом. А тому в нас щодо Тараса і виникло одне невеселе явище; а саме: деякі середовища просто бояться духового провідництва Тарасового, —він для них—просто ритуал, матеріяльний образ якого треба вивішувати тільки на стінах, ставити на площах чи видавати дозволені ними книжечки про Тараса і трубити для себе славу. Хоч в дійсності образу Тарасового вони в тому не дають, а роблять з того звичайне ідолопоклонство. Образ Тарасів у його творах і ми мусимо прийняти їх із щирим серцем, а не лицемірством та перекручуванням, тоді й Заповіт Тарасів ми виконаємо, а покищо для більшості "Заповіт" є лише "гласом вопіющого в пустині". Отже "вирівнюйте дорогу, прямими робіть стежки його". Звичайній людині ці середовища кажуть тільки про наймитів-попихачів та про невільників на турецьких галерах, яких із сумом оспівав Тарас, а вона, слухаючи, оплакує їхню долю. Про те, що доля всіх наймитів-попихачів була виключно в руках вислужників ритуалізму, вони ні слова, а тому більшість ще й досі вірить, що ця ритуалістична темрява і є єдиний шлях не тіільки до добробуту, а й до життя вічного, і що ворогами того всього і є ті, які хочуть розвіяти ту темряву. А перший, хто хотів розвіяти ту темряву, і був Тарас. Він, звертаючись до України, запитує такими словами:

"Світе ясний! Світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
За що ж тебе, світе-брате,
В твоїй добрій, теплій хаті
Оковано, омурано,
Премудрого одурено,
Багряницями закрито
І розп'ятієм добито?
Не добито! Стрепенися
Та над нами просвітися,
Просвітися! . . . Будем, брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закуряти,
Явленними піч топити,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати!"
"Бо панство буде колихать
Храми, палати мурувать,
Любить царя свого п'яного,
Та візантійство прославлять,
Та й більше, бачиться, нічого!"

Так розумів Тарас народження волі для тих багатьох струджених попихачів, що ними ще й сьогодні є більшість українців, які ще й досі оковані, одурені, прибиті і закриті ритуалістичною темрявою. І тільки мала частина вже починає пробуджуватись і провітрювати занечищену обрядами ту нову хату, а тому треба вірити всім, бо так вірив Тарас і ми, евангелики, віримо, що:

"Настане день, настане час
І розіллється знов медами
Земля, що освятив Тарас
Своїми муками, ділами,
Земля, що окрилив Тарас
Громовозвукими словами.

Хіба умерти можна їй,
В гарячій захлинутись крові,
Коли на справедливий бій
Зовуть і дерева в діброві.

Ні, сили на землі нема
І сили на землі не буде,
Щоб потягти нас до ярма,
Щоб потоптати наші груди!"

Ми, евангелики, дали виклик до бою і цей бій, — бій меча духового, ми мусимо виграти, ми дали виклик і ми переможемо, бо за нами Правда, за нами Воля і Сила Святая — це наше вірую, нас закликає до цього Тарас. А коли переможемо духово, то з певністю можна сказати — фізичні пута впадуть, як мури Єрихону, а всі ті, хто хотів нас придушити, зникнуть від грому слів Тарасових. В це він свято вірив і передав нам свою віру, щоб ми далі провадили розпочату його справу. Він каже:

"Молітесь, братія! Молітесь
За ката лютого! Його
В своїх молитвах пом'яніте.
Перед гординею його,
Брати мої, не поклонітесь!
Молитва — Богові! А він
Нехай лютує на землі,
Нехай пророка побиває,
Нехай усіх нас розпинає!
Уже внучата зачались,
І виростуть вони колись —
Не месники внучата тії —
Христові воїни святії!
І без огня, і без ножа,
Стратеги Божії воспрянуть
І тьма, і тисячі поганих
Перед святими побіжать!
Молітесь, братія!"

Ну а ми, так неначе ми не брати і не християни, а вічні вороги, одні знайшли гординю у Візантії, другі в Римі, треті в Москві, та й не тільки поклоняються цій гордині, а й обожують її одні, як Бога, другі, як намісника Божого. Перед людьми вони ставляють якусь подобину в чорній ліврeї і кажуть: "Це наш Шевченко, ми виконуємо його "Заповіт". Хіба так Шевченко учив виконувати його заповіт? Він казав:

"Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте . . . —
Розкуйтеся, братайтеся! . . .
У чужому краю
Не шукайте, не питайте
Того, що немає
І на небі, а не тільки
На чужому полі . . .
. . Кричите,
Що Бог создав вас не на те,
Щоб ви неправді поклонились!
А хилитесь, як і хилились . . .
Схаменіться, недолюдки,
Діти юродиві!
Подивіться на рай тихий,
На свою країну,
Полюбіте щирим серцем
Велику руїну!..."

Ну а ми, ми навіть тут, на чужині, раді втопити або задушити брата в ім'я якоїсь гордині і то чужими руками. Сами ж хочемо вийти уславленими й переможцями. Мовляв, — "Це ми так любимо Бога", — але після цього всього хочеться крикнути на цілий світ словами Тараса:

"Не вам,
Не вам, в мережаній ліврії,
Донощики і фарисеї;
За правду пресвятую стать
І за свободу! Розпинать,
А не любить ви вчились
брата!"

Роблячі деякі підсумки з вищесказаного, хочеться дещо сказати і нашим науковцям, а саме, — щоб вони взялись за роз'яснення релігійних творів Тарасових та його духової постаті, а не тільки зупинялись ось уже майже 100 років виключно на побутових балядах та легендах. Коли вони це зроблять, тоді багато людей побачать в Шевченкові не тільки "фанатика гайдамаку і безбожника", як про це деколи висловлюється преса, що перебуває під владою Ватикану, візантійщина ж взагалі мовчить, бо бачить в тому свою загибель, а й Великого Еретика - реформатора, великого проповідника Слова Божого, найближчу людину до Бога. Про це свідчать не тільки його власні твори, як "Неофіти", "Марія", "Ликері", "Еретик" і багато інших, а й цілий ряд перекладів із Святого Письма, як "Давидові Псальми" та деяких пророків. Про його близкість до Бога свідчить ще його заповіт "До евангелії":

"Не погасай, моє світло,
Душевну мряку розганяй,
Вбирай мене у твою силу

(Продовження на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні
11701 — 86 вул.

Пастор: Д-р С. С. Сасс.

Диригент п-ні С. Крацило-Сасс
Органіст: Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Голова УНРади І. П. Багряний в Торонті

Українська еміграція може гордитись низкою талановитих провідників, які віддають свій час і здібності на служіння своєму народові. Іван Павлович Багряний, голова Української Національної Ради, є одним із таких провідників, і перевищує багатьох на цілу голову. Він відрізняється від інших оригінальністю і сміливістю думки та послідовністю поступовання.

Він не пробує догодити загалові, але прагне вести його до бажаної мети. Відвідини І. П. Багряного в Торонті розвіяли цілковито той образ, що його пробували витворить його опоненти. Вони намагалися представити його, як політичного опортуніста з комуністичними симпатіями і затуманеними думками. На зборах в Масей Галл І. П. Багряний виявив себе державним мужем, який має глибоке розуміння проблем і потреб національного життя народу та визвольної боротьби. Його думання чітке, арґументи ясні й переконливі.

У ньому нема нічого демагогічного. Можливо, що багато людей просто не розуміють деяких із його арґументів, а інші навмисне їх перекручують. Програма І. П. Багряного не є партійна, але радше загальнонаціональна і являє собою передумову національного визволення. І. П. Багряний хотів би бачити Україну як незалежну народню демократичну республіку. В своїй розмові з редактором "Єв. Правди" він справедливо зазначив, що держава не мусить втручатися в питання релігії, а кожному віруючому має бути забезпечена свобода поклоніння Богові так як він це розуміє. Це виключає однаковою мірою як існування державних церков, як рівнож і переслідування церков та проголошує свободу совісти для всіх громадян. І. П. Багряний на вічу підкреслив потребу об'єднання українських політичних груп за кордоном — як питання першорядної ваги у визвольній боротьбі. При цьому заявив, що він готовий піти на всякий компроміс для осягнення згоди, окрім зречення ідеалу самостійности України. Подібні заяви є рідкістю на устах наших провідників. Більшість ставлять свої партійні і особисті амбіції понад усе, в додаток поширюючи релегійну нетолерантність.

Одна ця заява І. П. Багряного характеризує його як незвичайну людину. Не менше важливим, ніж інші, є його твердження, що в разі постання української вільної держави, українці потребуватимуть проводу і фахівців у кожній ділянці життя. Для цієї мети доведеться використати кадри, які витворюються в Україні тепер, в часи панування комуністів. Здавалося б, теза проста і ясна як день. Хто цієї елементарної правди не розуміє, той тим самим показує свою нездатність до проводу і державної праці.

Однією із проблем в дні постання Української Народньої Республіки якраз і бракувало українських сил для обсадження найважливіших державних установ. Тоді міністрами ставали недосвідчені юнаки. За кордоном українському представництву в Парижі вказувалося на брак українських кадрів, як на причину, чому українців не визнають.

Неможливо в короткій замітці передати глибоку змістом доповідь, що тривало дві з половиною години. Тому ми обмежуємося до загальних вражень. Проте, мусимо тут зауважити, що в цілій доповіді не було жодної тези, з якою добрий українець не міг би погодитися в цілому.

Після доповіді розпочалася дискусія, під час якої доповідачеві роблено багато особистих і образливих закидів. Деякі з них були просто нелюдяні. Наприклад, таке запитання: "Чому вашого сина ще не розстріляно в советах?" З подиву гідною рівновагою прелегент давав собі раду з усіма дискутантами. В дійсності не було жодного запитання по суті справи, але було тільки багато виявів безпричинної злоби.

Слід констатувати, що намагання представити І. П. Багряного як приятеля комунізму, або комуністів, зазнало повного фіяско. Кожен тепер розуміє, що це просто була нечесна і злобна компанія, можливо, якраз із комуністичних джерел.

Цілко ясно, що думка про це виливання помий народилася в тих самих "головах", які додумалися в додаток до своїх "запитів" порізати шини (тайрс) в авті, що ним доповідач приїхав на віче. При цьому невинно потерпів власник авта, бо мусить купувати нові "тайрс". Людей і партій, які здатні виливати свою безсилу ненависть на колеса авта, не потребує ані Україна, ані Канада. Це просто вияв скрайнього хуліганства.

Українське Євангельське Об'єднання повторно ухвалювало на своїх соборах, що українські протестанти, стоячи на засаді леґітимности, вважають Українську Національну Раду та її Виконавчий Орган за єдиний правний репрезентаційний центр для всіх українців на рідних землях і за кордоном.

У самій тільки Канаді, згідно із загальним переписом, нараховується більш 65 тисяч українців протестантів. Ми раді були побачити в особі І. П. Багряного визначного українського державного мужа й письменника і певні, що українська справа є в добрих руках. Цікаво було відмітити, з яким тактом І. П. Багряний уникав нападів на інші угруповання, або давав тактовні відповіді на запитання, які були скеровані на розпалення міжпартійної боротьби. Ми хотіли б бачити подібну політичну зрілість і в інших українських групах. Усім нам уже обридло взаємне очорнювання і міжпартійна гризня. Українська справа вимагає згоди всіх партій. Шукання такої згоди є доказ зрілости і державного розуму. На кінці ми хочемо подати декілька зауважень не для того, щоб скритикувати, а щоб помогти іншим на майбутнє. Нема сумніву, що організатори зустрічі голови Української Національної Ради витратили багато часу і праці, підготовляючи програму зустрічі і прийняття. Це все робилося добровільно і без нагороди.

В цілості все було зорганізовано добре і слушно і за це їм належить подяка. Проте, були невеликі недотягання, яких не варто було б надалі повторювати. На бенкеті ніколи не можна допускати декількох промовців виголошувати промови перед обідом. Цього просто не робиться. Бенкет треба почати короткою молитвою і вшануванням королеви. Промови починаються по бенкеті. Їх уже можна почати, коли подається десерт. При цьому промовці повинні твердо пам'ятати, що присутні прийшли слухати промову гостя, а не промови місцевих світил. Отже, по декількох словах, вони повинні сідати. Для урочистости і відповідного вшанування гостя, коли нема часу, щоб закликати представника кожної організації, яка є зарепрезентована, є конечним для "тамади" або голови бенкету виголосити список присутніх організацій та імена представників. Їх було на бенкеті багато, але, окрім голови КУК, усіх зіґноровано.

Подібного недогляду допущено і на вічу в Масей Галл. Знову ж, коли на бенкет запрошено представників різних церков, то одному дається змогу прочитати молитву на початку, а другому на кінці бенкету. Так зробила централя КУК на бенкеті в Вінніпеґу, коли промовляв прем'єр-міністер Діфенбейкер. На закінчення бенкету було запрошено помолитись українського протестантського пастора. Це все є речі етикета і мають свою важливість.

Почесних гостей завжди попереджується наперед, що вони будуть сидіти окремо, це дає їм нагоду зодягти більш формальний темний костюм. Цілком не на місці дозволяти

представникові якоїсь церкви закликати усіх присутніх іти до його церкви. Це є великий нетакт, бо серед присутніх було багато протестантів і певна кількість римо-католиків.

Бенкет був державною функцією, а не звичайним обідом у православній громаді. На вічу в Масей Галл не треба було виводити із залі якогось крикуна, що робив бешкет. Він покричав би і заспокоївся. З рештою, прелеґент давав собі чудово раду з усіма опонентами. Демократичні організації повинні бути більш терпеливі до неспокійного елементу, ніж тоталісти. Серед гостей на бенкеті ми бачили відомого співака Михайла Голинського. Михайло Голинський із'їздив усю Україну, Канаду й Сполучені Штати з українською піснею. Його заслуга в підтриманні української свідомости за кордоном є визначна. Ми воліли б бачити його серед почесних гостей.

Так само на бенкеті був присутній проф. Є. Сластененко, визначний український іхтіолог і відомий автор наукових праць. Такими людьми загал повинен гордитись і відзначати їх. Цих річей не треба переочувати.

Великий день

(Продовження зі стор. 3)

І путь крізь терня, путь смутливу
Небесним сяйвом поливай.
Подай думкам твою святиню
Святим надхненням напої,
Щоб голосив я благостиню,
Яку подало ти мені".

Після цього всього я й досі не можу зрозуміти, як ритуалісти хочуть поєднать дикі ідеї обрядової ненависти з Візантії та Риму із світлими ідеями Тарасового братерства, хіба що на тлі лицемірної наживи, але це доведе до ще більшого безчестя, зради і криводушшя. Отже, говорячи нам правду, хоч яка вона гірка і обурлива, Тарас не міг бути нам ворогом. Він повік залишиться вірним сином своєї струдженої батьківщини і духовим провідником-генієм, і це повинні запам'ятати всі ті, хто лізе до чужих гординь по духову розраду. Як пересторогу проти цього Тарас Шевченко написав безсмертний твір "Погибнеш, згинеш, Україно".

А. Озимчак

Пастор М. Боровський перебирає церковну громаду Д-ра В. Купчинського в Нью-Йорку.

Якийсь рік тому Українська Протестантська Церковна Громада в Нью-Йорку лишилася сиротою, бо саме на різдво помер довголітній і заслужений для українського народу її пастор Д-р Володимир Купчинський. Після того ми мали нагоду читати про нього різні посмертні згадки в українській пресі, в яких автори, згадуючи про непересічні діла небуденного Покійника, висловлювали свій жаль з приводу цієї невіджалованої утрати.

Лишившись без свого духовного провідника, члени цієї церковної Громади більше року самі як могли відбували свої Богослуження, але в той самий час шукали для себе нового пастора. Їхні зусилля і впертість увінчалися успіхом, бо починаючи з 15-го лютого 1959 року погодився обняти душпастирську працю в тій Громаді, кандидат Богословських наук — Михайло Боровський, який закінчив середню освіту в українській гімназії в Рівному на Волині, а Богословську освіту здобув в евангельсько - реформованій Богословській Академії в Голяндії.

Паст. М. Боровський належить до тих українських християн і патріотів, що за свою працю для української справи зазнав разом зі своєю ріднею поважних переслідувань і утисків від польського уряду. Друга світова війна застала його на студіях в Голяндії, а по цій війні він перебув кілька років в Австралії. І в одній і в другій країні активно працював для добра українського народу. Одна з його сестер вмерла в большевицькій тюрмі, а мати на засланні в Сибіру. Його батько, повернувшись із Сибіру спаралізований, мав щастя померти на рідних землях. Його брат Володимир виконує обов'язки екзекутивного секретаря в Українському Євангельському Об'єднанні в Північній Америці.

Віримо, що в новому душпастирі Українська Протестантська Церква в Нью-Йорку знайде гідного наслідника, який спільно з членами церкви продовжуватимуть для Господньої слави з повною посвятою і ентузіязмом діло бл. п. Д-ра В. Купчинського на полі служіння як духовим, так і гуманітарним потребам українських людей в Нью-Йорку, в цій великій метрополії світу. Цього як новому пасторові, так і його Громаді від щирого серця бажаємо.

ДО ЧИТАЧІВ "ЄВАНГЕЛЬСЬКОЇ ПРАВДИ"

Добре відзначити Великдень якимсь визначним добрим учинком. Бог благословив нас, смерть утратила своє жало. Христос устав із мертвих. Щоб голосити цю радістну новину без перешкоди, ми потребуємо церковних будинків. Якраз тепер гамільтонська евангельська реформована громада будує свою церкву. Члени громади роблять самі все, що можуть, але потребують допомоги. Нехай кожен читач з нагоди Воскресіння Христового надішле свій дар на будову церкви в Гамільтоні. Проситься дари посилати на адресу:

REV. L. BUCHAK,
209 East Ave. N.
Hamilton, Ont.

Допис із Англії

Загальна ситуація в Англії не є на належній височині. Багато виробництв позакривалися; навіть заплановано до 2-х десятків шахт закрити в цьому році. Нині вже є більше як пів мільйона безробітних (не рахуючи сюди одружених жінок, що на утриманні своїх чоловіків). Безробітним дається допомогу, якої вистачає лише на прохарчування. Хоч і це добре. З голоду ніхто пухнути та умирати не буде, як це було в советському "раю".

Тож при такому стані наші люди більше попадають під скорочення і на допомогове утримання. Таким чином нині кожен є тугенький на кишеню. Як довго це буде тривати — не відомо, бо все залежить від світової ситуації ринків збуту — торгівлі.

У своїй масі робітнича людність англійців не є лояльна до чужинців, якщо це є українці. Це мені дуже впадає у вічі. Тож недарма тут зародилися симпатії до фашизму, замість того, щоб поборювати московський комунізм.

Релігійність робітничої маси поганенька. До церкви ходить людей мало на спільні молитви. Серед усіх домінацій найбільше церкву відвідують католики. Це дуже впадає у вічі. Зате публічні бари, яких дуже багато (довкола одної церкви буває по 5 чи 8), завжди заповнені як старими, так і молодими. Тож немає жодного дива, що часто доводиться чути про обкрадання церков, чи про кидання пляшок на голови священикам.

На підстві власних спостережень я прийшов до таких висновків: В житті англійського суспільства багато недоліків, як от моловірство, мордерство, пиятика, надмірне куріння, убогість (тоді як по склепах, за вийнятком птичого молока, можна дістати геть усе!), крадіж, погане родинне життя і тому подібне, поряд із тим, що люди не беруть участи в державному будівництві так, як це треба було б, а до всього цього великою мірою спричиняється те, що із шкіл витурено навчання релігії — законів Господніх, записаних у евангелії.

Часто доводиться читати і в нашій пресі про відокремлення навчання релігії по школах, з перекладанням цього виховного чинника на плечі церковним недільним школам. Це помилка. Відривати навчання від духовного вихованням не можна. В школах **повинно** бути як щоденне навчання елементарних наук, так і виховання духовне кожної дитини. І це повинно йти нерозривно.

Остільки ви свій рух протестантизму провадите в системі УЄО, до якого я схильний і лише в ньому вбачаю найкращий вихід для української нації в питаннях **консолідації, едности, братолюбства,** побудованих на основах науки святої евангелії, як **единного джерела й первинного джерела навчання про віру в Бога** і до цього, в своєму розпорядженні маєте пресовий орган, то в ньому можете це питання поставити на обговорення української еміграції. Може ж таки наша розсварена й поділена еміграція, і то переважно на релігійному ґрунті (хоч деякі середовища цим лише спекулюють!) прийде таки до розуму і візьметься проторювати правдивий шлях, по якому повинні були б іти ми ще раніше.

У мене склалося враження, що ми не маємо незалежної держави лише через те, що пішли будувати свої визвольні змагання не по тому шляху, що його показує Святе Письмо, а за чужими людськими приманками, які розраховані якраз на те, щоб нам не дати вирватися з тьми неволі, як духово в першу чергу, так і фізично.

Немає сумніву, що в першу чергу в цьому завинила укра-

(Продовження на стор. 7)

ВІДПОВІДЬ ДРУГОВІ

І ти будуєш вільну Україну,
І хочеш ти її звільнить
З ярма неволі і піднять з руїни.
За неї в тебе теж душа болить.

Ти вчиш своїх дітей, свою надію,
Свідомість сдави попередніх поколінь
Ти в душу їх вливаєш, материну мрію,
Яка в спромозі є розбити темну тінь.

Не знаю я, чому мене ти зневажаєш?
Хіба ж я кривду чимсь тобі роблю?
Чому за зрадника мене вважаєш?
Бож я щодня за тебе Господа молю?

Ти кажеш—я продав батьківську віру,
Мов Юда, зрадив нарід свій . . .
Неправда! Ні! Я в іншу міру
Пізнав, що Бог — Спаситель мій.

Я нарід свій люблю й любити буду,
За волю й правду буду з ним стоять.
Лише душа болить, що нерозважні люди
Не хочуть правду ту сприйнять.

Ти думаєш—мені байдуже
Чи край наш вільний, чи браття-кріпаки?
Я плачу теж, я плачу дуже,
Що край закутий, а вороги немов вовки.

І в мене серце крається надвоє,
Коли згадаю я тих юнаків,
Тих триста мрійників, що в бої
Під Крутами лягли на славу всіх віків.

Навчаймо ж так дітей свого народу,
Найперше Правди Господа Христа,
Бож Він — скала, основа нашого життя,
І нарід наш тоді одержить нагороду.

Олесь Осипович

Віра і прийняття

Як тільки прокинеться в нас під уплвом Святого Духа совість, тоді починаємо розуміти владу гріха й починаємо бридитися ним. Приходимо до пізнання, що гріх роз'єднав нас із Богом і що ми стали рабами у владі лихого. Чим більше напружуємося, щоб утекти від нього, тим більше приходимо до пересвідчення, що ми немічні і що заміри наші і серце наше є нечисті. Бачимо, що наше життя повне самолюбства і гріха. Починаємо стреміти до прощення, до очищення і до свободи. Що треба нам робити, щоб прийти до згоди з Богом, щоб бути до Нього більше подібними? Треба нам примирення, прощення з неба, миру й любови в наших серцях. Гроші, розум і мудрість не допоможуть нам їх купити, ані придбати, але Бог дає їх нам дурно як ласкавий дар (Ісаії 55:1). Вони будуть наші, коли сягнемо за ними і візьмемо їх. Так каже Господь: "Коли б гріхи ваші були як багряниця, я мов сніг їх убілю, коли б як кармазин були червоні — обміню їх як вовну" (Ісаії 1:18). "І вложу вам нове серце й дам нового духа" (Езекеїл 36:26). Ми призналися до своїх гріхів і готові почати нове життя з Богом. Тому можемо прийти до Нього з просьбою, щоб знищив наші гріхи, подарував нам нове серце. Ми мусимо бути переконаними, що Він це зробив, бо вже обіцяв нам. Оце та наука, яку проповідував Христос, а саме, що обіцяний дар є нашою власністю, якщо лише його з вірою приймаємо. Ісус вилікував людей від слабостей і немочей, коли вони мали довір'я до чудової сили. На цім світі помагав Він їм порадою, словом і ділом і вони це бачили. Тим самим вливав Він їм довір'я до себе дотично тих речей, яких вони не могли бачити, вони навчилися вірити у Його владу прощати гріхи. Ця влада об'явилася при виліковуванні розслабленого, отже, щоб знали ви, що Син Чоловічий має владу на землі прощати гріхи. Він тоді порік до розслабленого: "Устань, візьми постіль твою та й іди додому твого" (Мат. 9:6). Євангелист Іван говорить про чуда Христові так: "Це ж написано, щоб ви вірували, що Ісус есть Христос, Син Божий, і щоб, віруючи, життя мали в ім'я Його" (Іван 20:31). З окремих слів Біблії, якими вона нам оповідає про Ісусове лікування хорих, можемо ми дещо навчитись, як ми маємо в Нього вірувати, щоб дістати прощення наших гріхів. Розгляньмо оповіданням про розслабленого у Виттазі. Тут бачимо перед собою чоловіка бідного, безпомічного і хорого. Тридцять вісім років не може він орудувати своїми членами, а все таки каже йому Спаситель: "Встань, візьми постіль свою, і йди додому твого". Хорий міг би сказати: "Господи, коли хочеш, то уздоров мене, я хочу слухати Твого наказу". Але він вірив словам Христа, він вірив, що Христос уздоровить його і він підведеться зі своєї постелі. Він спробував ходити і пішов, він чинив за наказом Христа і Бог дав йому силу. Він був цілком вилікуваний. Те саме і з нами, в такому самому стані перебуваємо і ми грішні. Ми не можемо відпокутувати своїх задавнених гріхів, не можемо обновити свого серця і власною силою не можемо дійти до святости. Але Бог обіцяє, що зробить це для нас через Христа. В цю обітницю ми мусимо вірити, мусимо визнати свої гріхи, передати себе Богові і Йому служити. А коли ми це зробимо, то Бог здійснить на вас свою обітницю. Коли ми повіримо в цю обітницю, повіримо, що наші гріхи простяться і очистяться, тоді Бог своє зробить, тоді й ми станемо освяченими, вилікувані від своїх гріхів і блудів так само, як і розслаблений. Воно станеться, коли ми тільки в це повіримо. Не жди доки почуєш, що ти вилікуваний, але скажи: я вірю, що це правда не тому, що я це чую, але тому, що це Бог обіцяв. Слова Ісуса звучать: "Усе, чого молячись просите, віруйте, що одержите, й буде вам" (Мар. 11:24). Але ця обітниця має одну умову: ми мусимо просити після волі Божої. А Божа воля очистить нас від гріхів, зробить нас Його дітьми і здібними до святого життя. Отож повинні ми просити в Нього цих благодатів і твердо вірити, що ми їх одержимо, повинні дякувати Богові, що ми їх дістали. Ми маємо право стати перед Ісусом і, очищені від гріхів, без стиду і без докорів сумління стояти перед законом. "Тим же то тепер нема ніякого осуду тим, що в Христі Ісусі не по тілу ходять, а по духу" (Рим. 8:1). Надалі не будьте своїми власними, але викупленими дорогою ціною, "знаючи, що не тлінним сріблом або золотом викупились ви од марного життя вашого, від батьків переданого, але дорогоцінною кров'ю Христа як непорочного і чистого ягняти" (1 Петр. 18-19).

(Далі буде).

М. Ясінський

Що таке є правда і яка з неї користь?

Наш Спаситель сказав Пилатові: "Я на те прийшов у світ, щоб засвідчити про правду. І кожен, хто з правди, той чує Мій голос". Говорить до Нього Пилат: "Що є правда?" І сказавши оце, до юдеїв знов вийшов та й каже до них: "Не знаходжу я в Ньому провини ніякої". Видно, що Пилат, як учений і думаючий римлянин, не раз замислювався над тим, що таке правда. Мабуть, багато він читав у творах старогрецьких філософів про правду і знав він, що те, що звичайно люди беруть за правду, в дійсності становило лише частину знання відносно правди. На Ісуса Христа дивився він як на мрійника, що старався зрозуміти те, чого й найбільші філософи Греції основно не розуміли. Врешті, він вважав нашого Спасителя за одного з жидівських філософів, не знаючи, що мав діло з Тим, що Сам був Правдою. Пилат запитав Христа, що таке правда, але не ждав відповіді, зразу ж відійшов від Христа, переконаний, що в Ньому не знайшов ніякої провини.

Ісус, маючи лише дванадцять років, зміг відповідати учителям закону на всі їхні запитання. Про це читаємо в Євангелії від Луки: "Усі ж, що слухали, дивувалися розумові й Його відповідями". У Євангелії св. Івана читаємо, що Ісус був повний благодати і правди, послідовно від переповнення серця свого, Він цю правду людям виявляв. Знову написано: "Закон був даний через Мойсея, а благодать і правда явилася через Ісуса Христа."

Христос, звертаючись до

фарисеїв, сказав такі слова: "А Мені ви не вірите, бо Я правду кажу. Хто з вас може Мені докорити за гріх? Коли ж правду кажу, чом Мені ви не вірите?" Христос сказав через Соломона: "Слухайте, бо Я про важне говорити буду, й сама це правда, що уста Мої виповідають. Бо саму правду говорить язик Мій, а все, що безбожне, — гидота устам Моїм. Всі слова уст Моїх праведливі, нема в них облуди ані омани. В Мене рада і правда, Я розум, у Мене сила" (Пр. Сол. 8 розділ). Ось тому Христос оправдано міг своїм учням сказати: "Я дорога, і правда і життя" (Іван. 14:6). Святе Письмо навчає, що наш Сотворитель є Дух і Життя. Слова, які Він говорив через пророків, через Свого Сина і через апостолів, теж були виявом Бога в словах правди й життя. Читаємо у Євангелії Івана: "І Я вблагаю Отця, і дасть вам іншого Утішителя, щоб пробував з вами повік,— Духа Правди, якого світ не може прийняти, бо не бачить Його, ані не знає Його, ви ж знаєте Його, бо з вами пробуває і в вас буде". Слова, — "ви ж знаєте Його, бо з вами пробуває", — вказують на те, що цей Дух правди був знаний учням, котрі Його бачили в особі Ісуса Христа, виявлюваного словами й ділами. Христос, звертаючись до Своїх учнів, сказав: "Слова, що Я говорю вам, то Дух і Життя." Одного разу ап. Петро висловився ось як: "До кого ми підемо, Господи? Ти маєш слова життя вічного".

Ось тому Дух Утішитель, якого Христос обіцяв послати учням, був водночас Духом Правди й життя, який опісля могутньо зійшов на учнів і через них виявлявся потужно словами правди духа життя. Про цю могутню, в серцях віруючих творчу духову силу слова Божого, слова правди, ап. Павло написав у листі до жидів так: "Бо Боже слово живе та діяльне, гостріше від усякого меча обосічного, проходить воно аж до поділу душі й духа, суставів та мозків і здатне судити думки та наміри серця" (Євр. 4:12). Крім цього, він писав до новонаверненців у місті Солун ось таке: "Тому то й ми дякуємо Богові без перестанку, що, прийнявши почуте від нас слово Боже, прийняли ви не як слово людське, але — як правдиво то є слово Боже, що й діє в вас віруючих" (1 Сол. 2:13). Наші тіла походять із землі, а для вдержання при житті треба кормити їх земною поживою; наш дух походить від Бога, і тому являється потреба кормити його духовою поживою, правдою, яка походить із уст Божих. Людина, що нехтує цією духовою поживою, у всьому подібна до нижчого творива, яке цікавиться лише земною поживою. Щоб у людській спільноті жити нормально, як цього від нас Бог вимагає, нам конче потрібна духова пожива — слова живої правди. "Це бо не пусте слово про вас, а життя ваше, і цим Словом Божим ви продовжите дні у землі, куди йдете через Йордан, щоб зайняти її" (Мойс. 32:47). Ось так пояснив Мойсей народові Ізраїльському підставу його майбутнього добробуту.

Врешті приходимо до висновку, що цією живою, нетлінною правдою є наш Отець небесний. Він виявив Себе через пророків у Старому Заповіті, а найбільше через Свого Сина Ісуса Христа, як про це засвідчив Сам Спаситель: "Чи не віруєш ти, що Я в Отця, а Отець — у Мені? Слова, що Я вам говорю, не від Себе, а Отець, що в Мені пробуває, Той чинить діла" (Іван. 14:10). Далі сказано: "Як живий Отець послав Мене, і живу Я Отцем, так і той, хто споживає Мене, і він житиме Мною" (Іван. 6:57). Приймання та споживання Христа, цього небесного хліба, цієї духової істини, залежить від слухання живих проповідей слова Божого, а також від читання благовістя Христового, яке зарівно є виявом правди й сили для спасіння віруючих (Римлян 1:16).

Ось яку користь дає нам правда:

1. Вона визволяє нас із наших гріхів: "Тож промовив Ісус до юдеїв, що вони в Нього ввірували: "Як у слові Моїм позістанетеся, тоді справді Моїми учнями будете, і пізнаєте правду, — а правда вас визволить!" (Іван. 8:31, 32). "Тож дяка Богові, що ви, бувши слугами гріха, від серця послухались роду науки, якій ви себе віддали. А звільнившися ви від гріха, стали слугами праведности (Рим. 6:17, 18; Єф. 1:13; Пр. Сол. 16:1).

2. Наслідком зрозуміння правди ми стаємо вільні від сітки диявола. А Господній слуга, що навчав би противників з лагідністю, чи Бог їм не дасть покаяння, щоб правду пізнати, щоб визволитися від сітки диявола, що він уловив їх для роблення волі своєї (2 Тим. 2:25, 26).

3. Бог Своєю правдою відроджує нас до нового життя. "Захотівши, Він нас породив словом правди, щоб ми стали якимсь первопочином творів Його" (Яков 1:18; Пет. 1:23).

4. Правдою Бог освячує нас: "Освяти Ти їх правдою! Твоє слово — то правда" (Іван 17:17; Єф. 5:26, 27).

5. Правда назавжди заспокоює духовний голод і прагніння в нас: "Блаженні голодні та спрагнені правди, бо вони нагодовані будуть" (Мат. 5:6).

Тому ми повинні заглиблюватись у Святе Письмо, бо воно являє собою середник до освячення безконечного щастя (2 Тим. 3:15-17).

П. Боднар

ДОПИС З АНГЛІЇ
(Докінчення зі стор. 5)

їнська інтеліґенція, а не прості народні маси. Бож і поділи між люди вносить освічена верства і вона ж ними керує! А в першу чергу ті, хто понадівав ризи!

На все добре!

Хай Всевишній Господь обдарує нас таланом для добра українського народу, щоб ми його повели до ніг Господніх!

Ф. С. Селігор

Христос воскрес! Ми вірим в воскресіння:
Воно прийде для нашого народу,
На місце мук й тюремного склепіння,
Народ дістане волю в нагороду.
Не буде більше злої вже неволі,
Чужої мови та її прокляття,
Пісні лунатимуть у лузі й полі,
І всі ми будемо як сестри й браття.

Йосафат Іваськів

THE SILVER TRUMPET

By Matt Christopher

From her wheel-chair his mother gazed at him across the sun-filtered room as he came in, the golden locket his father had given her resting on her bosom, her hair black as a crow's wing framing her pretty face.

"My!" she exclaimed, smiling. "You hurried back soon!"

"Yeah!" he said excitedly, as he stopped all out of breath in front of her.

"Well, how is it? Is it a good one?"

"It costs seventy-five dollars! It should be!" His eyes sparkled. "You want to hear it?"

"Of course!"

He removed the trumpet from its case. When she saw it, her eyes widened in fascination, and she asked to see and feel it while he caught his breath. He took it to her, and he was thrilled that she was pleased with it, for she looked at it as if it were her very own. Then she gave it back to him.

Her eyes twinkled in a smile as he started playing her favorite, *My God How Wonderful Thou Art.* Softly and quietly, as if a baby were asleep in the next room, he played the song on the trumpet.

"Oh, Andy!" his mother cried. "I never knew a trumpet could give such beautiful music!"

"I never did either, Mom", he said, as he held the trumpet tightly in his hand.

It was the third day after he had bought the trumpet that a man and boy came to the door. The boy looked to be about his own age, but he was thinner. His hair was parted neatly on the side.

"I'm Mr. Todd", the man introduced himself. "And this is my son, Bruce."

Andy looked from one to the other, but didn't say anything.

"The pawn shop owner told us where you lived," Mr. Todd went on. "That trumpet you bought from him belonged to Bruce. We had to take it there in order to get some money to pay for his operation." He paused, and his clear brown eyes gazed deeply into Andy's.

Andy remained motionless, but something in his stomach suddenly fluttered, then changed into a knot.

"I'd like to buy that trumpet back from you, son," Mr. Todd said. "I'll give you what you paid the pawn broker. That was Bruce's favorite instrument. His uncle had given it to him for his birthday." He reached inside his back pocket and drew out a wallet. "Will you sell it back to us, son?"

Andy looked at the brown-leathered, long-used wallet, a muscle pulling in his jaw, then lifted his blue eyes to the man's face. "No," he said, and lowered his eyes quickly to the porch at his feet.

(Cont. on page 8)

THE SILVER TRUMPET

(Cont. from page 7)

"You won't?" Mr. Todd's raised voice was filled with surprise, and Andy glanced up briefly and saw Mr. Todd's face grow pale and worried. Then he looked at Bruce, and saw the boy's lips quiver and his eyes grow dim. He felt a choked feeling come to his throat. He took a step back and grabbed a hold of the door.

Mr. Todd stepped toward him. "I—I thought I'd be able to get it back in sixty days", he said huskily. "But I couldn't raise the full amount till today. Four days late. I . . . I didn't think he'd sell it so soon." He faltered, went on quickly, "It'll hurt him bad, son, if you won't sell it back to him. I know we shouldn't have done it now. Nobody wants to pawn a gift somebody's given to him. But is was my idea, not Bruce's. We didn't have anything else to get money on, and I got too much pride to borrow. Pride—it's no good, son." He wet his lips. "But I was sure I'd be able to get it back before the sixty days were up. I see now I made a bad mistake. I wish you could understand—"

"No," Andy said, and he was sorry afterwards that he had spoken so gruffly, but he couldn't help it then. "I bought the trumpet. It's mine now. I like to play a trumpet too." With that he closed the door and put his back to it, fighting to hold back the tears that were desperately struggling to come.

He stepped carefully from the door, and glanced out of the front-room window. He could see Mr. Todd and Bruce walking slowly up the street, holding each other's hands, Mr. Todd saying something to Bruce. Then Mr. Todd glanced back over his shoulder, as if seeming to suspect Andy watching them. Andy quickly turned away.

"Andy."

The nearness of his mother's soft voice startled him. He looked up and saw her gazing at him from her wheel-chair framed in the doorway separating the front room from her bedroom. He bit his lip, wondering how long she'd been there and if she had heard everything that had been said. He figured that she must have, for she wasn't smiling. Her pretty face was pinched in sadness.

"Come here, Andy," she said.

He went to her, his hands behind his back, the knot in his stomach tighter now than before.

She held out her slender white hands and he placed his into them, feeling their pressure.

"Andy, don't you think you should let Bruce have his trumpet back? After all, it was a misfortune that he had to take it to a pawn shop. Mr. Todd admitted it was wrong to pawn a gift Bruce's uncle had given him, but he had a valid reason for doing so. He was sure he'd be able to buy it back in time."

So she was sticking up with the Todds too, he thought. Couldn't she see it his way? Just this once. He avoided her eyes, and bit down on his teeth.

'What do you think, Andy?"

He met her eyes for a moment. Never in his life had he seen such kind eyes. The blue in them was like the sky on a sunny day. But he still couldn't understand why just once in his life she would not let him decide for himself and not ask questions. To him this having a good trumpet meant so much. Not being able to play she would never know how important that could be. He wished he could make her understand.

"You said it was a misfortune, Mom," he said huskily. "Wasn't it a misfortune that Daddy died? Wasn't it a misfortune that you—about your legs?" He felt the choke in his throat.

"Yes, Andy, it was," answered his mother

"Isn't that enough misfortune in our family? You always pray to God to watch over us and protect us. Still — look what happened.".

"God had a reason, Andy. Let's not question Him."

He turned away, swallowing back the aching tears in his throat. He felt suddenly ashamed, and he said. "I'm sorry, Mom. I didn't mean it."

He didn't want to say anymore. As if she seemed to realize this, she released his hands. He put them into his pockets, turned, and went into the kitchen. He sat alone at the enamel-top table, his head bent against his hand.

He began thinking of his mother. His father had died a long time ago, yet he couldn't remember his mother had actually showed so much grief that it made life unbearable for her. And what, along with that, could be more tragic than not being able to walk? Even with Nancy in the house, how many mothers could raise a son in those conditions and still live with sunshine in their hearts? Truly God must have something to do with that.

He heard the soft creak of her wheel-chair, and turned and saw her coming into the room. He got up and went to meet her.

"Mom," he said, "I guess you're right. I'm going to take that trumpet back to that Todd boy."

Her cheeks flushed with happiness, and she put out her hand. He took it, and felt the warmth flow through his fingers.

He started away, but quickly realized he wouldn't know where to go. Except probably the pawn shop. The man there would know Todd's address.

Andy got the trumpet, tenderly looked at it for the last time, then placed it inside the case, snapped the latches, and walked out of the house.

★

He didn't go home immediately after selling the trumpet back to the Todd's for seventy-five dollars, the same price he'd paid the pawnbroker for it. He walked the city blocks dejectedly, yet with a thread of hope that he might find another trumpet in another pawn shop. But there were only two other such shops, and neither one had a suitable trumpet for sale.

He tried the music stores too. One trumpet, priced over two hundred dollars, looked so much like Bruce Todd's it could have been the same one. But of course it wasn't.

Finally he knew he would never get a really good trumpet for seventy-five, or even a hundred dollars. And after playing the one Bruce now had, he just couldn't see buying something cheap. Might as well forget having a trumpet, he thought. At least for now. He'd save his money

But even as he thought of it he knew life wouldn't be so sweet living that way. He'd had a trumpet ever since he was 10. Without a trumpet it was like losing a part of himself. It would be like his mother, and her legs. Only he could buy a trumpet some day. His mother couldn't — He dashed the thought from his mind.

Suddenly the street he was walking on seemed familiar, and he realized he was back on the same one the Todds lived on. It was strange, he thought again, that they could live so near to him and he'd never seen them before.

As he started by their white, wood-framed house he heard the strains of the trumpet flowing out of an opened window. But something was terribly wrong. Andy stopped and listened.

The soprano sounds of the trumpet started again, but cut abruptly, as if whoever was blowing it lacked the strength. Andy thought he heard a sob. He listened for more music, but none came. He stood there a minute, undecided on what to do. Then he went up to the door and knocked.

Mr. Todd let him in. His face was sad, but the instant he saw Andy a light sprang into his eyes.

"Why — hello, son", he said. "Glad you stopped in again."

Andy looked at him wonderingly, then gazed across at Bruce who was standing in front of a sheet-music stand, holding the silver trumpet in his hand. His eyes looked red, as if he'd been crying.

"Hi, Bruce," Andy said.

"Hi," Bruce replied, then started putting the trumpet back into its case.

"Bruce," Mr. Todd said.

The boy turned to stare at his father.

Mr. Todd went to him, put a hand on his shoulder. "Bruce, I've got an idea. Why don't you sit at the piano, and let Andy play the trumpet? The two of you can really make some wonderful music."

The two boys looked at each other. It was as if time suddenly stood still, giving them this moment to unite their thoughts and make their own decisions without as much as a word spoken between them.

Then Bruce said, "Okay, Dad. If it's okay with Andy."

Andy grinned. "It's sure okay with me!" he exclaimed, and felt his heart race.

Bruce sat at the piano. Andy picked up the silver trumpet, and together they chose a hymn and began to play. They played sweetly and beautifully, the harmony of the two instruments blending into a refrain that would have melted even the strongest of hearts.

When they were finished, Mr. Todd, suddenly lowering a handkerchief from his cheeks, went to Bruce and whispered something to him Andy couldn't hear. Andy saw Bruce nod his head.

Mr. Todd then turned and looked at Andy. His eyes shined. "How'd you like to have the trumpet until Bruce is better and able to play it again, Andrew? We can't sell it to you because it was a gift to him. But he can let you borrow it until you've saved up enough money to buy a good one of your own. How's that?"

"That's swell!" Andy cried, his heart trembling. He started drawing out his wallet. "Couldn't I pay something toward it—"

Mr. Todd laid a hand on his arm. "No, Andrew. This isn't going to be any money deal. That pawn shop business was enough". He chuckled. "And remember, come here often, Andrew. You on the trumpet—Bruce on the piano—you make a nice team together. Then one of these days, both of you will have your own trumpets to play."

"I will!" Andy said happily. "I really will!"

—The Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XX. Число 5. Торонто, Онт. КВІТЕНЬ 1959 MAY Toronto, Ont. Рік XX. Число 5.

Чого шукаєте живого між мертвими. Нема Його тут, а встав.

Луки 24:5, 6.

(Проповідь виголошена під час великоднього радіо передавання паст. М. Фесенко).

Всі історики тепер погоджуються (християнські і нехристиянські), що ті, які слідували за Христом і стали основоположниками церкви, були переконані, що Христос воскрес з мертвих. Але, що ж викликало це переконання? Що стало причиною тому, що перші учні стали вірити і твердити, що Христос воскрес з мертвих? Саме тут починається серйозна ріжниця в твердженнях.

"Новий Заповіт" дає ясну й цілком задовільну відповідь на це питання. У "Заповіті" сказано, що Христос дійсно воскрес з мертвих. Віра учнів виникла в наслідок того, що вони і справді бачили на власні очі й торкались воскреслого Ісуса. Вони вірили, бо на досвіді переконалися, що воскресення було фактом. Вони не тільки бачили порожню домовину, але й бачили самого Ісуса живим після смерти на хресті.

Якщо ми відкинемо це пояснення про виникнення віри учнів у воскресення Христа, то яким іншим поясненням можна було б його замінити?

Пояснення жидівської старшини може й було хитромудрим кроком за часів Христа, в наші ж дні відкидають його навіть найгірші опоненти християнства. Вони твердили, що учні прийшли і самі викрали тіло Христа. В даному разі звертаємо увагу на психологічну неймовірність цього. Людина,припустімо,обманює, щоб здобути користь, або славу. Проповідь апостолів про воскреслого Христа примусила їх зректися всього: майна, доброї кар'єри, перетворила їх життя на стале страждання. Побої, ув'язнення, зневага, голод, холод, нелюдські знущання — ось у чому полягало їх щоденне життя. Їх вважали за шкідливих криміналістів і неслава їх дорівнювала їх стражданням. Майжо кожного із них було жорстоко замордовано. Є психологічною неймовірністю, щоб дванадцять осіб і чимало інших були готові зносити все це за свідомий обман. В наші дні вигадка священників часів Христа втрачає всяку силу, бо ми знаємо характер, життя і працю апостолів. Безперечно, що всі вони вірили цілим серцем аж до смерти, що Христос воскрес з мертвих і в ім'я цієї віри принесли в жертву геть усе: майно, ім'я, славу і саме життя.

Починаючи від Штрауса, якихось сто років тому, поширилася в різних редакціях теорія пояснення віри учнів Христа в Його воскресення під назвою "теорії видіння". Майже всі невіруючі наших днів обстоюють це пояснення. Вони твердять, що фактично учні не бачили Ісуса після Його смерти. В наслідок певних паталогічних процесів в їх тілі, вони просто мали галюцинації. При галюцинації нерви ока перебувають не під впливом зовнішнього об'єкту, а подратовані якимось паталогічним процесом у тілі галюцинянта. Отже виходить, що коли б апостол Петро та інші мали на той час фахового невролога, до якого вони могли б звернутися по допомогу, то християнства не було б.

Якщо воскресення Христа є справді історичним фактом, тоді християнство являє собою правдиву дорогу. Якщо ж християнство збудоване на галюцинаціях перших учнів Христа, то дарма, що ми будемо говорити прекрасні речі про Ісуса, проте в даному випадку християнство буде фальшивою релігією і твердження її основоположника межуватимуть з ненормальністю.

Чи справді Христос воскрес з мертвих?

Щоб зрозуміти факт Христового воскресення, треба брати християнство в цілому: насамперед факт існування Бога. В той час як неможливо довести, згідно з законами логіки, що немає Бога, все вказує на Його існування. Велика нужда людства через гріх і факт існування Бога викликають певність, що Бог не залишив людей напризволяще і в певний момент людської історії, який був наперед приготований, Він як Богочоловік включився в хід подій на землі. Безпосередні докази на користь воскресення Ісуса Христа, як, наприклад: свідчення апостолів, порожня домовина, історичні пам'ятки, виникнення церкви і багато інших важливих аргументів треба брати в зв'язку з величною постаттю нашого Спасителя.

Деякі з людей можуть сказати, що вони ніколи не бачили, щоб будь-хто воскрес з мертвих, — це правда. Проте, ні ми, ні вони не бачили такої людини, як Ісус Христос. Це є неймовірним, щоб хтось із звичайних людей воскрес з мертвих, однак коли ви пізнаєте Ісуса Христа, як Він представлений в писаннях, ви ствердите, що хоч і здається мало ймовірним, щоб звичайна людина воскресла з мертвих, але що стосується Христа, то якраз навпаки. Є неймовірним, щоб смерть могла стримати Його. Ісус Христос абсолютно виняткова особа. Його влада над природою, життям і смертю, його наука, його моральна чистота і сила, його наука про себе, — все це робить воскресення фактом незаперечним.

Людство вичікувало на цю подію тисячоліттями і пророцтва підтверджують її дійсність.

Апостол Петро, передбачаючи вигадки скептиків наших часів, писав: "Не за байками бо, хитро придуманими, йдучи, об'явили ми вам прихід Господа нашого Ісуса Христа, а бувши самовидцями величі Його"—(2 Петра 1:16).

В цій святій певності ми вітаємо вас

Христос Воскрес!

"Нема такої структури суспільства, яка б могла гарантувати прихід Царства Божого на землі", — писав В. Темпл, — "бо всі системи можуть бути вжиті на зло через самолюбство людини".

Рода Фесенко з відзначенням (with first class honours) закінчила геологічний відділ Торонтонського Університету і дістала ступінь бакалавра штук (Bachelor of Arts). Окрім цього, Рода дістала, з призначення Сенату Торонтонського Університету, золоту медаль імени Колмана за перше становище в геологічних науках, і з призначення Сенату Вікторія Каледж за успіхи в науці—срібну медаль імени S. H. Janes.

Небагато дівчат вибирають собі технічні фахи, включаючи геологію. Рода є перша дівчина в Канаді українського походження, яка дістала золоту медаль і ступень бакалавра на геологічнім відділі.

Рода Фесенко є член Української Пресвітерської Церкви в Торонті, бере активну участь у церковнім хорі і є наглядачка Недільної Школи.

Протестанти і комунізм

Преса подає, що на анкету, розіслану до 45,000 протестантських пасторів із запитанням, чи вони стоять за визнанням комуністичного Китаю, відповіло дев'ять тисяч. З них 87% висловилися проти такого визнання.

Д-р Л. С. Албрайт, директор Канадійської Місійної Школи, попереджає, що визнання уряду в Пекіні дорівнюють тому, якби ми самі перерізали собі горло (Телеграм).

СТАТУЇ ХРИСТА

Карлтон Білс, мексіканський дослідник, оповідає, як індієць пояснював йому, чому він іде п'ять миль за місто молитись перед статуєю Христа, тоді як тих статуй є досить у місті. Він казав: "Ми маємо їх декілька в місті. Але тому, що в місті багато людей, то ці Христи є дуже заняті і я відчував, що тут, за містом, мої справи будуть полагоджені швидше, бо цей Христос майже не має ніякої праці".

Майже таке саме діється серед темних людей по всіх країнах, де панує католицизм і православіє.

Римо-католицький архиепископ Й. Рюмел вичислив, що кожного року близько 4 мільйони католиків у Сполучених Штатах відпадають від церкви.

Великодне радіопередавання

Великодне радіопередавання богослуження з Української Пресвітерської Церкви в Торонті відбулося з великим успіхом, не зважаючи на те, що радіостація з місцевих причин перенесла радіопередавання на півгодини наперед, не попередивши церкву. Проте, багато українських родин заздалегідь підготовили свої радіоприймачі і мали нагоду чути ціле богослуження. Правда, багато через раптову зміну часу чули лише частину радіопередавання. Пізніше радіостанція попросила вибачення за свій недогляд і зробила поновне радіопередавання.

Опінія одного визначного українського артиста, який чув радіопередавання, була наскрізь позитивна. Так само одному з активних українських підприємців так сподобалась якість і духова наука реформованого великоднього богослуження, що він пропонував зорганізувати регулярні радіопередавання з Української Пресвітерської Церкви.

Хор під дириґентурою П. Сича розпочав богослуження співом "Христос Воскрес". Співала лише мужеська частина хору, що вийшло незвичайно гарно. Цілий хор співав "Ангел сказав до діви Марії" і "Цей день, що створив Його Господь" Бортнянського і на кінець маршове "Христос Воскрес".

Спів хору не поступався щодо якости перед якимбудь катедральним хором, був захоплюючий і зворушливий. Інтерпретація творів Бортнянського дириґентом хору П. Сичем виявляла фахове знання церковної музики. Його інтерпретація була без претенсій на модернізацію чи штучність, але була сповнена сильним і глибоким чуттям.

Солістка Іраїда Черняк має чудове ліричне сопрано, що прекрасно надається до радіопередавання. Її виконання "Нині миру спасеніє" викликало правдиве релігійне чуття. Врешті, це є найвища мета кожного артистичного виступу. Кожний артист хоче не тільки досконало виконати твір композитора технічно, але ще більше хоче передати слухачам чуття і переживання, які таїть у собі музична композиція. Цієї мети пані І. Черняк осягла.

Проповідь виголосив пастор М. Фесенко.

Вцілому радіопередавання великоднього богослуження з Української Пресвітерської Церкви в Торонті було збагаченням цього свята для цілої української колонії. Це радіопередавання з однаковим задоволенням міг слухати грекокатолик, православний і евангелик.

Ціле радіопередавання відбувалося українською мовою, різні реклями та інтерпретації англійських торговельних фірм зовсім не перебивали плинности богослуження і святочного настрою.

Є бажанням, щоб подібні радіопередавання з Української Пресвітерської Церкви стали постійним явищем в Торонті і околицях.

Торонтонець

ПРАВДИВЕ ПОКАЯННЯ

Учитель в недільній школі спитав одного разу, що значить слово "покаяння". Маленький хлопець підніс руку.

"Що воно значить, мій хлопче?"

"Покаяння значить жалувати за своїми переступами" — відповів хлопець.

Тоді маленька дівчина, що сиділа ззаду, теж піднесла руку.

"А ти що скажеш про це, дівчино?" — спитав учитель.

"Я думаю, — сказала дитина, — покаяння значить так жалувати, що людина кидає свій гріх".

Хто є головою в Пресвітерських Церквах?

"Господь Ісус Христос є поодиноким головою церкви і намагання якоїбудь людини бути головою є проти науки Писання та являє собою узурпацію, що зневажає Господа Ісуса Христа" (З книги правил Пресвітерської Церкви).

Святе Письмо навчає: "Тим що чоловік голова жінки, як і Христос голова церкви і Він спаситель тіла" (Єф. 5:23; дивіться також: Єф. 1:22; Єф. 4:15, Колосян 1:18, Колосян 2:19).

Повніша наука Святого Письма лежить в основі устрою Пресвітерських Церков. Всі світські громади з правила мають обраного голову, який має виконавчу владу. Ритуалістичні церкви мають духових осіб, які вважають себе за голів церкви або намістників Христа на землі. В протилежність до цього пресвітерські церковні громади, пресвітерії і генеральний собор церкви мають на чолі лише тимчасових предсідників (модерейторс).

Обов'язок такого предсідника в першу чергу — провадити збори віруючих. В той час як голови по світських громадах на протязі року керують всіма справами громади, в Пресвітерських церквах нема такої посади, і предсідник зборів (модерейтор) не має окремих виконавчих функцій чи якоїсь окремої влади поза зборами. Його функції кінчаються з кінцем зборів, які він провадить. Предсідник генерального собору може на протязі року носити цей почесний титул і звичайно його шанується, але, окрім цього, на нього не накладається ніякої виконавчої праці.

Пресвітерська Церква не має такої посади, як голова церковної громади з пошани до Христа.

Хто ж тоді провадить і керує величезною працею церкви? Для цієї мети генеральний собор, чи то пресвітерія, або церковна громада вибирають комітети (бордс).

Отже, вибирається комітет закордонних місій, комітет освіти, комітет адміністраційний і т. далі. Цих комітетів багато. Кожний комітет має свого голову і секретаря. Всією працею комітету керує секретар і репрезентує свій комітет назовні та дає звіт перед пресвітерією чи генеральним собором. Всі комітети в своїх правах рівні. В церковних громадах таких комітетів менше. Може існувати культурно-освітній комітет, завжди вибирається раду управителів для керування матеріяльними справами громади.

Окрім ради управителів, церковні громади вибирають (а пресвітерія затверджує) членів церковного суду чи то сесії. Це є пожиттьова посада. Церковна сесія має до діла з питаннями поклоніння Богові, прийняттям членів і дисципліни. Предсідником церковної сесії є завжди пастор, який також завжди є предсідником на всіх зборах церковної громади, як представник пресвітерії.

Отже, в Пресвітерських Церквах, згідно з статутом, такої посади як сталий окремий голова церковної громади, вибраний з-поміж членів громади, просто не існує.

В церкві Христовій кожний віруючий — це священик перед Богом та його поодиноким головою є Господь Ісус Христос. У Святому Письмі про це так сказано: "І зробив тому нас царями і священиками Богу і Отцеві своєму" (Одкриття 1:6).

Той факт, що деякі українські пресвітерські громади, ідучи за прикладом світських громад, обирають голів церковних громад, є нарушенням засад Пресвітерської Церкви.

Ані пастора як предсідника церковної сесії, ані голову ради управителів, культурно-освітнього комітету, чи якого іншого комітету в церкві не можна називати чи вважати головою церковної громади, бо цей титул належить виключно Господу Ісусу Христу.

Цей церковний устрій встановлено на зразок первісної церкви в Єрусалимі, коли на пораду апостолів церковна громада обрала раду управителів доглядати за матеріяльними потребами удовиць і для "служення при столах".

У цей самий час апостоли були звільнені від господарських турбот і мали більше часу на проповіді Слова (Дивись Діяння 6:1-7).

Христос же лишався і далі лишається одиноко правдивим головою всієї Церкви і кожної окремої церковної громади. Хто ж тоді може репрезентувати церкву в окремих випадках, скажімо, на духовних академіях, обідах, прийняттях тощо, і хто має провадити такими подіями?

Звичайно це робить голова того комітету, який організував імпрезу. Якщо це є освітній концерт, то ним провадити має голова культурно-освітнього комітету, або той, кому цей комітет доручить.

Якщо рада управителів організує якесь підприємство, то тоді головує голова ради, або той, кому це доручить рада управителів. Якщо церковна сесія скликає нараду чи організує яку акцію, то її провадить пастор. В усіх інших випадках з правила церкву назовні репрезентує пастор, що цілком на місці, бо ця праця є покликом його життя. Яка б акція не провадилась в церковній громаді різними комітетами і радами, всі вони, якщо мають якесь духове значення, повинні мати апробату церковної сесії. На усіх церковних з'їздах і соборах пастор завжди автоматично являє собою представника своєї громади поруч з іншим представником, якого або призначує церковна сесія, або вибирають загальні збори. Рада управителів (чи який інший комітет) до призначення представників громади не мав ніякого відношення з огляду на те, що її функції чисто господарські.

ВІЙНА РАДІОСТАНЦІЙ

Війна радіопередавальних станцій у світі розгоряється щораз більше. В той час як "Голос Америки" скеровує свої хвилі в усі країни світу, советські радіостанції створюють в етері всілякий гамір на тих самих хвилях і перебивають американські радіопередавання. Советський Союз на заглушування американських радіопередавань витрачає більше коштів, ніж Сполучені Штати витрачають на всю свою інформаційну організацію. Кожна большевицька радіостанція, яких нараховується до 2.500, несамовито виє, свистить і гуде або витворює модуляційний шум в етері.

В цей самий час число радіостанцій, які надають проповідь благовістя, також зростає, але є ще велика потреба в побільшенні евангельських радіопередавань.

"Циніком є та людина, яка пересвідчилась, коли їй було ще десять років, що в дійсності нема Діда Мороза і дотепер вона не може прийти до себе". — Я. Г. Козенс.

Ставайте в ряди борців за віру Христову, віру Євангельську

Однією з найяскравіших історій про початок християнства є книга "Діяння Св. Апостолів" та "Листи Св. Апостолів".

Для перших християн Христос був Цар над царями і їхнім Спасителем, так і для евангеликів сьогодні Він є тим Царем і Спасителем, а тому Його й ставимо в центр уваги, як основну скелю і від цього не можемо відступити, бо цього вимагає від нас не тільки власний здоровий розум, але й сила Божа, цього вимагає передання апостолів — писана ними історія — Слово Боже. А тому на підставі цих писань, писаних до різних народів у різних країнах і континентах, в тому числі й до римлян, я хочу показати читачам, чи мітичні перекази, обряди, привласнювання, мають щось спільного з християнством, та чи те все, справді, було переданням апостолів, як про це твердять ієрархи та їхні підхлібники. При цьому я не хочу осудити тих, які практикують таку форму релігії, чи змусити їх змінити її, на це я не маю ніякого права, я лише хочу докорити їм за фальшування Святого Письма та накинення українському народові безпідставних мітичних видумок, як форму поклоніння Богові. До цього закликає нас сам ап. Павло. Він пише: "проповідуй слово, настоюй в час і не в час, докоряй, погрожуй, благай з усяким довготерпінням і наукою. Буде бо час, що здорової науки не послухають, а по своїх похотях виберуть собі учителів, ласкані од них слухом і від правди слух одвернуть, а до байок прихиляться" (2 Тим. 4:2-4).

І так, в першому листі до Коринтян 2:1-9 ап. Павло, звертаючись до християнського собору, пише: "Я прийшов до вас, браття, не з високим словом, або премудрістю, звіщаючи вам свідчення Боже. Я надумавсь не знати нічого між вами, тільки Ісуса Христа та Його розп'ятого. Слово моє і проповідь моя, не в переважливих словах людської премудрости, а в об'явленні Духа і Сили, щоб віра ваша була не в мудрості людській, а в силі Божій. Премудрість промовляю, та премудрість не цього віку і не князів цього віку, що зникають, а промовляю премудрість Божу, тайну закриту, яку Бог призначив ще перед віками на славу нашу, якої ніхто з князів цього віку не пізнав, бо коли б пізнали, то Господа Слави не розпяли б. Бо як було й написано: Чого око не бачило, а ухо не чуло і що на серце чоловікові не зійшло, те наготовив Бог тим, які Його люблять. Для них правда Божа явилась, свідкована від закону й пророків; правда Божа через віру Ісусову Христову, усім і на всіх віруючих, нема бо ріжниці — всі згрішили і позбавлені Слави Божої, оправдаються ж дармо, благодаттю Його—викупленням, що в Христі Ісусі, якого предложив Бог на вблагальну жертву через віру в кров Його, щоб з'ясувати правду Свою сьогоднішнього часу, щоб кожен був праведний і оправданий той, хто з віри Ісусової. Де ж величання? (запитує ап. Павло). Виключене. Яким законом? Учинків? Ні. Законом віри". (Рим. 1:21-32).

В цих коротких словах ап. Павло яскраво виклав засади віри і спасіння, але ніде й словом не згадав про будь-які обряди, які б мали будь-яке значення в оправданні перед Богом. Натомість ап. Павло докоряв тим, які, знаючи Бога, захоплювались філософією та обрядами, особливо римлянам і грекам. Апостол пише тим: "Що знали Бога, але не як Бога прославляли або дякували, а осуетились думками своїми і заморочилось нерозумне серце їх, славлячи себе мудрими потуманіли і обернули Славу нетлінного Бога на подобину обряду тлінного чоловіка. А як не сподобалось їм мати Бога в розумі, передав їх Бог ледачому уму — робити неподобне, сповнене усякої неправди, перелюбу, лукавства, сварні, підступу, зажерливости, злоби, зависти, убивства, лихих звичаїв" (Рим. 1:21-29). І так, порівнюючи минулу історію цих ієрархій з вище наведеними словами ап. Павла, цілком стає зрозумілим, що ці прикмети належать тільки до них. З вищенаведеного, а також із цілої Біблії, видно, що для перших християн Марія також не була центром поклоніння, вона була просто безвинна дівиця, якій була доручена певна місія для виконання замірів Божих і вона їх з честю виконала. Через неї була об'явлена вся "повня божества тілесного", досконалий "образ невидимого Бога, перворідень усякого творива, діючий чинних видимих речей, крім того, в неї народилось ще декілька дітей — Яків, Йосій, Симон, Юда та сестри" (Мат. 13:55). Отже, якщо б вона була мати Божа, то за звичаєм Візантії та Риму решта її дітей мали бути богами, але вони навіть не відзначились як апостоли. Коли Бог доручає вість якомусь сотворінню, то це не значить, що воно вище інших сотворінь і має певний привілей, як римські "папи" чи візантійські "владики". "Нема в Бога вважання на лиця" (Рим. 2:11). Він просто хоче, щоб всі покаялись і чинили волю Божу. І це нам яскраво показали св. апостоли і Сам Христос, "який, будучи в образі Божому, не вважав хижацтвом бути рівним Богові, тільки умалив себе, прийнявши вид слуги, а бувши в подобі чоловічій, принизив себе і був слухняним аж до смерти, смерти хресної. Тим і Бог Його високо підніс і дав Йому ім'я більше всякого імени, щоб в ім'я Ісусове приклонилось усяке коліно, що на небі, і на землі, і під землею, і щоб усякий язик визнав, що Господь Ісус Христос у славу Бога Отця" (Фил. 2:5-8).

З вищенаведеного яскраво видно, що кастова відрізненість, вищість, ненависть, також не є витвором Божим, ні витвором апостолів. Цю догму кастової ненависти породили і плекають деякі ієрархи з Візантії та Риму, і з цією догмою хочуть і далі колотить світ і Україну. А в оборону своїх догм вони ладні знищити всіх, хто тільки посміє хоч одну йоту викинути з догм, а якщо цього вже не вдається, то бодай проклясти. А саме, в 1917-18 р. в Україні була визнана всім народом УАПЦ. Візантія не тільки не визнала, але й називає все те "сатанічною затією", "Липківською гидотою". Згадайте, як візантійство прокляло Мазепу, а ці ж люди не проповідували ні комунізму, ні фашизму, тільки Слово Правди — Святу Євангелію та боролись за волю України. І хоч сьогодні їх уже не проклинають вголос, то тільки через страх перед народом. Вони бояться втратити силу влади, якої набули. Вони

(Продовження на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні
11701 — 88 вул.

Пастор: Д-р С. С. Сасс.

Диригент п-ні С. Крацило-Сасс
Органіст: Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Свято річниці в Українській Пресвітерській Церкві в Торонті

Свято річниці в Торонтонській Пресвітерській Церкві цього року відрізнилося тим, що в ньому взяли участь брати і сестри українських пресвітерських церков Ошави й Гамільтону. Пастор Л. Бучак з Гамільтону і пастор І. Яцентий з Ошави проповідували під час богослуження.

Незвичайно гарно співав хор під дириґентурою бр. П. Сича. Хор виконав "Отче Наш" Вербицького і "Цей день, що сотворив його Господь" — Бортнянського. Богослуження закінчено молитвою за рідний край "Боже Великий Єдиний" під проводом хору.

Відразу ж по богослуженні відбувся спільний обід. Голова Ради Управителів бр. А. Бура в короткій промові привітав присутних гостей.

Від імени Жіночого Товариства сестра Е. Сокіл привітала також усіх присутніх. Сестра Ю. Фесенко передала панні Лесі Бурбелі, з доручення Жіночого Товариства і цілої громади, гарний пулярис. Леся Бурбела — популярна молода панна і в додаток першоклясний лябораторний технік, залишає невдовзі Торонто і від'їздить на Захід.

По обіді відбувся жвавий обмін думок. У коротких промовах — серйозних або гумористичних — майже кожний присутній додав щось цікавого до дискусії.

На обіді й богослуженні були зарепрезентовані і члени інших українських традиційних церков. Вони, одверто підтверджуючи свою приналежність до інших віровизнань, все ж з приязню і толерантно ставились до всіх інакодумаючих.

Це є вирішальна ознака культурности людини. Їхні думки українські евангелики вислухали з великим зацікавленням. Цілком ясно, що трактування українського евангельського руху за роки по другій світовій війні радикально змінилось.

Евангельський рух набув визнання й пошану всіх думаючих українців хоч би до якої церкви вони належали. Врешті загал реалізує, що репрезентація українських евангеликів серед канадійських і світових протестантських кіл є річ просто конечна. Довгий час росіяни заступали всіх слов'ян, без їхнього відома і часто їм на шкоду, в усіх протестантських колах. Тепер ситуація радикально змінилася. В останні часи інші національні групи також пробудились до важливости участи в протестантських колах світу. Правда, в той час як у них це робиться в цілях чисто політичних, українські евангелики щиросердно приєдналися до світового евангельського руху і їхня інформаційна праця серед міжнародніх протестантських кіл про українську справу є одним з побічних результатів.

Евангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський.— Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Евангельська Віра, д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Ґрейям. — Ціна **$1.00.**

Замовлення слати на адресу: "Евангельської Правди".

Запитання "Гомону України"

Коментуючи статтю, вміщену в "Евангельській Правді", "Гомін України" (ч. 22, 59) питає про докази, що в Канаді нараховується "більш 65 тисяч українців протестантів". Якщо редакція "Г.У". звернеться безпосередньо до статистичного департаменту в Оттаві, то звідти радо дадуть їй вичерпні інформації про українських евангеликів у Канаді. Редакція "Єв. П." якраз таким простим способом дістає статистичні інформації, що стосуються евангельського руху та інших церков.

Цілком зрозуміло, що якісь інші джерела для "Г.У". будуть непереконливі, тому ми їх і не подаємо. Згідно з офіційним повідомленням, яке "Єв. Правда" дістала безпосередньо від статистичного департаменту в Оттаві, під час останнього домініяльного перепису 1951 року, близько 60 тисяч українців подало себе як протестантів різних деномінацій. Згідно з переписом 1941 року, українських протестантів було близько 24 тисяч. Отже, за десять років загальне число українців евангеликів в Канаді більше ніж подвоїлося.

Швидке зростання протестантизму серед українців всю-[redacted]ди виявляє невдоволення з життя і навчання кліру ритуалістичних церков. Годі в добу атомової бомби розв'язувати духові проблеми "святою водою". Фанатичні напади і очорнювання евангеликів збоку декотрих з провідних ієрархів ритуалістичних церков, не тільки не помагають, але побільшують симпатії загалу до українських протестантів. Не помагає також і те, що деяка українська преса ігнорує евангельський рух. Наприклад, книга митрополита Іларіона "Книга буття і т. д.", в супереч незаслужених фанатичних нападів і лайки на протестантів, українським протестантам більше помогла, ніж пошкодила. Якраз з огляду на її некультурність.

Ці напади тим більше цікаві, що сам проф. І. Огієнко співпрацював і співпрацює з українськими і англомовними протестантами в Бритійськім Біблійнім Т-ві, і навіть брав від них гроші. Так!—як пише проф. Огієнко, "Бережімо все своє рідне", а найбільше — совість, правду, і покиньмо лицемірство".

Останнє твердження "Г. У." не стосується.

Вічний Еліксир

Людей табуном точиться туди,
А зверху сонце гостро праже;
Кругом піски, нема ні крапельки води —
Це їх життя, де глянь—міражі.
Альхемія веде їх у тулік,
Не той тримають компас у руці;
І кроки їх із року в рік
Витискують рисини на щоці.

Якщо твоя, як їх, в пустині путь,
Читавши це, в однім свідомий будь:
Є вічний Камінь, світлий День,
Це Скеля невимовного спокою,
На Ній росте для тебе тінь,
Із Неї джерело тече рікою.
Один Ісус, Предвічний Еліксир,
У Нього—юність, скарби, ліки й мир!

Олесь Остович

СТАВАЙТЕ В РЯДИ . . .
(Продовження з стор. 3)

хочуть накинути нам свій спосіб життя, спосіб думання, так неначе український народ найдурніший народ у світі і не здатний не тільки до творчости, але й до своєї мови, а за догмами Візантії та Риму так ніби виходить. Ось послухайте: "Усе наше найдорожче, усе це приходило до нас з православної Візантії. Візантія — то праджерело української віри, українського духа. Православна віра — це вона породила нам усі наші звичаї, традиції, основу українського духа". Бач який ти нікчемний, український народе. За наукою з Візантії та Риму, просто ніби безхребетна медуза і більш нічого. Якби не Візантія, то ми б не були, мабуть, народом українським, а були б і досі печерними людьми. Читаючи про нашу минувшину, про наші "Веснянки-гаївки" проф. С. Килимника, просто гордий стаєш за наш народ, хоч з догм Візантії та Риму віє ненавистю і блюзнірством до всього українського. А Рим то просто ігнорує навіть назву "Україна", все це для них дикий схід, Росія, і тільки в грудні 1952 року, і то під тиском цілої української еміґрації, перший раз в урядовому акті Ватикану появилась назва Україна. А скільки було радости в папських підхлібників. Дивіться, мовляв, нас папа зве українцями. Брехня! Не вірте, то наші багатства ваблять уяву папи, ото його вся прихильність і "акт християнської людяности". Рим культуру інших народів, світлішу й братолюбнішу знищив і насадив свою забобонну темряву і клясову різанину. Чи ж вам не видно, що навіть ті народи, серед яких найбільше ширився ритуалізм, зрозуміли його шкідливість і приходять до Світла Христового. Сама Італія і Греція стоять на грані великих релігійних реформ, а сила ієрархів майже впала до мінімуму, і навіть методи реклямних підприємств, як от Люрд, Фатіма, Кукс Крік, Зарваниця, Почаїв і багато інших зовсім не помагають.

Звичайно, ми, евангелики, віримо в Божі чуда, видіння, об'явлення, бо вони існують від віків. Візьмімо для прикладу видіння і об'явлення Мойсееві, Аврамові, Ісакові, Якову, Павлові. Всі вони вірили в ці видіння і надавали їм великого значення, але ніколи вони не будували заробіткових підприємств на тих місцях, як це сталося за темних віків Візантії та Риму. Кожне Боже чудо і видіння витворювало певний історичний період, на якому відзначалась потуга Божа. Візьмімо для прикладу зарозумілості єгипетського фараона і його силу, але потуги Божої не витримав і загинув на дні Червоного моря. Візьміть деякі сучасні зарозумілі імперії, які, не змірявши своєї і Божої сили, — позникали або зникають. Хіба це не чудо, коли невідомий нікому монах, Мартин Лютер, з книгою Св. Письма і вірою в Божу перемогу, захитав основи найсильнішої тоді потуги Сатани і переміг, але він ніколи не привласнював собі ніякої величі, а й донині є реформатор Мартин Лютер, а для нас, евангеликів, символ віри й перемоги в Правду Христову.

В Бога на все є означений час, і хоч сьогодні ще існують забобонні підприємства, як Візантія та Рим, то тільки задля потуги-сили Божої. І Бог каже: "Та тільки про те щадив тебе, щоб на тобі показати потугу мою, і щоб ім'я моє проповідано по всій землі" (2 Мойс. 9:16). Отже, Бог посилає на землю і благословення і кару і в однаковій мірі вони впадуть і на вірних і на безвірних, а для прикладу візьмемо колись вибраний жидівський народ, який був в єгипетській неволі. Скільки горя і наруг він зазнав там, хоч народ єгипетський блаженствував. Після виходу з Єгипту 40 років тяжкого скитання в пустині, а все те було для випробування в вірі: чи той народ буде вірний Богові і благословенний, чи полакомиться на єгипетські лакоминки і повернеться назад. Та того не сталося, хоч багато з них згинуло за безвірство, але частина лишилась вірна Богові і, як відомо, довгі роки жили під благословенням Божим в добрі і розкоші, аж поки не забули про Бога і він їх розсіяв по світу. В подібному стані опинився і український народ. Декілька століть він був під пануванням Візантії та Риму, це символічно представляє єгипетську неволю. Сьогодні український народ під пануванням комунізму, що символічно представляє пустиню, бо в дійсності там витворилась така порожнеча і задуха, як в справжній пустині — або в останній час випробовування. І чи наш народ буде відкинений, чи оправданий, все буде залежати від волі Божої, про це навіть сам Христос сказав: "Ніхто не може прийти до мене, коли Отець, пославший мене, не притягне його" (Ів. 6:37-44-65), і частково від нас, евангеликів. Сьогодні український народ розбитий духово і роз'єднаний, але живий і молодий, а тому завданням евангеликів є — принести науку Слова Божого в Україну в її величі і красі і без будь-якої підмішки з Візантії чи Риму. Біблія є книга, яка не терпить будь-якого фальшування чи розділення. Біблія є книга, з якою гратись небезпечно, подібно як це роблять ритуалісти. Біблія найзрозуміліша книга за всі книги, хоч вона й містить найрізнороднійший матеріял, як от: оповідання, історія, створення всесвіту і людини, гігієна, закон, приповісті тощо. Щоправда, там є деякі незрозумілості, як от пророцтва та відкриття, але все воно у властивому часі стане зрозумілим, бо й сам Бог так сказав до Даниїла: "А ти, Даниїле, заховай ці слова й запечатай цю книгу на останній час; багато прочитає її, і побільшить знання" (12:4).

Без Христа не можна зрозуміти Старого Заповіту, як без свічки немає світла, і я, будучи ще православним, декілька разів перечитував Євангелію і не міг зрозуміти, чому Христос народився і чому вмер. Адже ж він був Бог. Мені казали поклонятись за традиціями Візантії і я поклонявся, але я бачив, що до такого поклоніння можна призвичаїти кожну тварину. Адже кінь кланяється перед шанькою з вівсом чи без вівса, собака крутить хвостом перед кісткою свіжою чи сухою. Так перед образом будь-якої подобини падають і ритуалісти, до цього призвичаїли і своїх вірних. Цей спосіб спіритизму добре засвоїли ієрархи з Візантії та Риму і він їм добре поплачується. Про духові потреби людини вони мало дбали, людину призвичаїли до фізичних вправ, як от різні пости, паради і все це, кажуть, заслуга перед Богом.

А. Озимчак

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул.,
Нью-Йорк Нью-Йорк

Богослуження відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано
Проповідує пастор М. Боровський
УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

Візити голови Української Національної Ради в Торонті і клір

Калібр людини виявляється в її чесності з собою. Всі українські партії визнають, що релігія — це особиста справа кожного українця і що людину не можна переслідувати за те, що вона хоче славити Бога відмінно від інших. На ділі ж, із страху перед ритуалістичним кліром українська преса (за малими винятками) і більшість політичних провідників уникають згадки про евангеликів.

З усіх провідних діячів, які відвідали Торонто в минулім, не побоялися скласти візиту місцевому евангельському пасторові, який є членом головної управи Українського Евангельського Об'єднання в Північній Америці, лише голова Виконного Органу прем'єр М. А. Лівицький і голова Української Національної Ради, І. П. Багряний.

Проте, місцева українська преса, подаючи згадку про відвідини різних осіб, відвідини евангеликів оминула. Це є наочний приклад, коли редактори зістались геть позаду від своїх провідників у питаннях культурного ставлення до інакодумаючих.

Нам здається, що страх у них перед місцевим ритуалістичним кліром перебільшений. Поперше, навіть серед ритуалістичного кліру є також толерантні люди, які не цураються відвідати протестантського пастора. Подруге, ритуалістичні церкви ледве чи об'єднують і половину українців у Канаді чи в Торонті, отже, не такі вже великі і впливи цих церков. Щоб у цьому переконатися, треба лише поглянути на статистичні дані про загальну кількість українців у Канаді та скільки з них визнало себе греко-католиками, православними або протестантами.

Якщо візьмемо, що в Канаді 450,000 українців, то греко-католиків нараховувалось у 1951 році лише 191,00 або 42%. Православних усіх національностей нараховувалось 172,000. Серед них на українців припадає, мабуть, найбільше 100,000 або 22%. Протестантів українців у Канаді 60,000 або 13%. Решта 23% не ходить ні до якої церкви. При цім треба зауважити, що 42% греко-като-

(Продовження на стор. 6)

ВІЗИТИ ГОЛОВИ . . .

(Продовження з стор. 5)

ликів і 22% православних складаються в більшості в номінальних православних і католиків. Людина зголошує себе тим або іншим, щоб тільки щось написати під час перепису. В Торонті нараховують понад 50,000 українців, але коли наповнити всі ритуалістичні церкви, то в них не могло б вміститись більше як 5,000 людей. Додамо ще 10,000 із щедрости і все ж лишається питання, до яких церков належить решта 35,000 українців в Торонті?

Це є релігійна проблема великої ваги для нашого народу, отже наш клір замість поборювати один одного і протестантів, повинен був би звернути всю свою увагу на цілковиту байдужість більшости українців до своїх традиційних і всякої релігії церков. Якщо протестанти мають змогу притягти цих людей, то їм у цім треба помагати, а не поборювати. Число українців протестантів, згідно із статистичними федеральними переписами в Канаді зросло з 24,000 в 1941 році до 60,000 в 1951 році, або 2½ рази. Цьому треба радіти всім українцям.

Протестанти невинні в тім, що застиглий в традиціях і ритуалах клір втрачає вплив на маси і не може втримати при церквах молоді, народженої в Канаді. Коли б не нова імірація, то всі ритуалістичні церкви стояли б пусткою, як це було перед війною. Натомість буяв серед українців комунізм. Завдяки новій іміграції зріст комунізму зупинився, але ритуалістичні церкви і далі лишаються слабим духовим чинником у житті народу. Щоб притягти людей, церковний клір обертає церква в центри розваги і політичної акції.

Ці функції церкві не належать, вона мала б будувати царство Боже для людей та пильнувати чисто духових справ. Релігійний стан мас в небезпеці, але клір не може нічого кращого придумати, ніж поборювати один одного і протестантів. Конче потрібна якась позитивна духова акція. Духовий стан народу не є на вищім рівні, ніж це було під комуністичною навалою.

Прив'язування різних політичних рухів і партій до певних церков цим рухам також не помагає, а тільки обмежує їхні впливи. Врешті це є пережитки середньовіччя, які ще затримались в українськім суспільстві.

Ось в Торонті православна церква протегує СУС, СУЖЕРО і УРДП, окрім менших організацій і кілька часописів. Невеликі групи людей варяться в своїм власнім соку в межах парафіяльного членства.

Католицька ієрархія взяла під свою апробату "бандерівців", "мельниківців" і "гетьманців" з їхньою пресою.

Лідери всіх політичних рухів починають свою діяльність по приїзді до Торонта з відвідин кліру. Без цього ніяка акція ніби не піде. Церковні ієрархи ходять на бенкети і збори лише "своїх" політичних угруповань.

Лише ті організації, які відірвались від церковних будинків і безпосередньої контролі ритуалістичного кліру, зросли в поважну силу, але й досі їхній провід має страх перед духовними особами. Від релігійної соборности ми дуже далеко. Щодо політичної соборности, то стільки її є, скільки в Українській Національній Раді, а в Канаді в КУК.

У політичнім житті інших народів подібні ситуації — нечувана річ.

Не дивно, що українські протестанти здебільшого тримаються окремо від політичного життя українських колоній і беруть участь лише в загально-освітніх і національних акціях.

Було б трагедією для українського народу, коли б подібні церковно-політичні розпорядки і поділи були перенесені й на рідні землі. Здобута свобода не потривала б довго, а зникла б у клерикально-політичній боротьбі.

Повідомлення

Головної Управи Українського Евангельського Об'єднання в Північній Америці про цьогорічний Собор УЄО

Рекомендацією останнього Собору УЄО було відбути наш наступний Собор в Ірвінгтоні-Нюарку, Н.Дж.. За цим промовляло багато поважних причин. Однією з них, як тепер виявилося, є те, що Українська Пресвітерська Церква в Ірвінгтоні саме цього року святкує 50-ліття свого існування. Для всіх, що хоч трохи ознайомлені з історією українського евангельського руху в Північній Америці, а також і в краю, відомо, що ця церковна громада відіграла в розвитку цього руху надзвичайну ролю.

Це є причиною, що Головна Управа УЄО в ПА з великим ентузіязмом привітала запрошення цієї Громади відбути наш Собор в Ірвінгтоні **в днях 26-28 червня 1959 року,** бо хоч цілий місяць червень є призначений там на особливі ювілейні врочистості, але тут зазначені дні будуть кульмінаційним пунктом їхніх святкувань.

Ми віримо, що з таким самим ентузіязмом прийме це запрошення по цілій Канаді та США українське евангельське братство і старатиметься прибути на ці ювілейні врочистості та свій Собор. Там ми поділимося спільно радістю дітей Божих, подякуємо Господеві за Його ласку та добродійства, за те, що Він збудив наші серця з духової сплячки й неволі та спільно проситимемо в Нього мудрости, щоб Він поміг нам намітити дальші шляхи, як належно та з гідним духовим запалом продовжувати це святе діло між нашим народом. Там ми не забудемо спогадати піонерів українського евангельського руху й відвідати могили тих, яких тлінні останки спочивають в тих околицях.

В рамах нашого Собору відбудеться також з'їзд української евангельської молоді, на якому буде обрано постійний провід організації цієї молоді; відбудуться також окремі збори українського евангельського жіноцтва та членів Української Евангельсько-Реформованої Церкви, які ще є членами цієї Церкви з краю, щоб створити екзильний провід цієї Церкви, який заступав би її інтереси на чужині. Це стало особливо важливим у зв'язку зі смертю суперінтендента цієї Церкви — бл. п. паст. Василя Кузіва.

Старайтеся прибути не тільки самі, але запросити й інших, навіть, коли вони є тільки симпатиками нашого руху. Присилайте завчасу зголошення, щоб ми знали, скільки учасників очікувати. Дуже важливо, щоб на Собор їхали не тільки самі проповідники, але й світські делегати та члени громад.

Просимо також прислати нам ваші побажання й поради щодо майбутнього Собору, щоб ми могли зробити відповідні узглядення в програмі Собору.

Проситься наші Громади, а також індивідуальних членів, вирівнювати свої матеріяльні зобов'язання супроти УЄО. Збирайте пожертви на працю нашої Організації, щоб ми могли безперебійно й належно провадити далі працю в ній. Заохочуйте інших вступати в члени УЄО.

В усіх справах Собору та зголошення вашої участи в ньому пишіть на адресу:

Ukrainian Evangelical Alliance
of North America,
1934 Florence St.,
Detroit 3, Mich., U.S.A.

Пізніше Головна Управа розішле докладніше повідомлення про Собор та його програму.

Головна Управа Українського Евангельського Об'єднання в Півн. Америці

З'їзд Філії Українського Евангельського Об'єднання

11-го травня відбувся з'їзд представників евангельських громад на сході Канади з участю членів головної управи УЄО.

Гойовував на з'їзді філії пастор Лев Бучак, секретарем був пастор І. Яцентий. Поміж різних ухвал і дискусій ми звертаємо увагу на понижчі важливі звіти і ухвали.

Генеральний секретар УЄО пастор В. Боровський подав ширший звіт про собор УЄО, що має відбутися в Нюарку в днях 26-28 червня.

Філія розглянула проект праці собору і ствердила його в загальних рисах. Філія закликає всі громади неухильно висилати своїх делегатів на собор в Нюарку.

Пастор І. Ковалевич подав звіт з праці президії КУК, підкреслюючи важливі осягнення Комітету Українців Канади. Він закликав до активної участи в конгресі КУК (9-12 липня). Між іншим, він зазначив культурне відношення до українських протестантів збоку всіх взагалі і представників ритуалістичних організацій зокрема. Праця і відношення прелата греко-католицької церкви д-ра Кушніра, голови КУК, виконується ним в загальноукраїнських інтересах та його трактування українських евангеликів на громадськім полі праці може послужити зразком для всіх інших. Пастор Ковалевич зазначив, що екзекутивний секретар Добродій В. Кохан є просто незамінний в праці КУК.

Це є людина великої працьовитости, здібности, такту, а вміє обійтися зо всіма. Пан В. Кохан заслужив на щиру пошану від усіх складових організацій КУК, включаючи і українських евангеликів.

Пастор Л. Стандерт додав до інформацій паст. І. Ковалевича про потребу висилки делегатів на Всеканадійський Конгрес КУК. УЄО приділено 50 делегатів і є конечним, щоб всі евангельські громади не остались позаду в виконанні своїх громадських обов'язків від решти української суспільности.

Філія УЄО ухвалила, щоб усі громади в складі філії негайно вислали свої вклади до КУК на руки скарбника філії і щоб скарбник філії вислав гроші до генерального скарбника в Канаді.

По звіті пастора Л. Бучака про прогрес будови Української Пресвітерської Церкви в Гамільтоні, філія звернулася до всіх евангельських громад із закликом, щоб по всіх громадах відбулись якісь імпрези і богослуження з ціллю збірки фондів на будову церкви в Гамільтоні.

З'їзд філії виконав важливу працю і розв'язав деякі проблеми і напруження в щирім обміні думок. Виконання постанов філії є важними для дальшої праці УЄО і це знаходиться в руках окремих евангельських громад.

НЕПОМИЛЬНИЙ ДЛЯ ОДНИХ — СВЯТИЙ ДЛЯ ДРУГИХ

Польський часопис "Тигоднік Демократични" повідомляє, що в Ченстохові поліція заарештувала двох торговців. Ці торговці спочатку поскуповували всі портрети Карла Маркса, які тільки вони могли знайти. Відтак вони понамальовували на портретах Маркса ореоли-сяяння навколо голови, такі як малюється навколо голів святих.

"Поправлені" портрети Карла Маркса ці торговці продавали з великим успіхом перед манастирем у Ченстохові як ікони святого Йосифа. Карл Маркс носив велику бороду, як і св. Йосиф.

Віра і прийняття

(докінчення)

Всі люди є грішні, безпомічні і звисливі. Отже, повинні ми прийти до Христа, можемо припасти з покаянням до Його ніг. Він тоді обійме нас раменами любови своєї, перев'яже наші рани і очистить їх від всякої нечистоти. Ось тут блуд, в який попадають тисячі, тому що вони сумніваються, чи Ісус особисто їм прощає. Вони не беруть Бога як слово. Таж це є чудове право усіх, хто виконує всі умови, щоб лише бути цілком певним відпущення гріхів. Не сумнівайся в тім, що Господь і тебе не забув у своїх обіцянках. Вони для кожного переступника, який дійсно кається. Сила і ласка постали для нас через Христа, в услужливі ангели Божі приносять їх кожній, віруючій душі. Ніхто не є таким грішним, щоб не міг найти в Ісусі сили, справедливости і чистоти, бо ж Він умер за нього. Він хоче зняти з них одежу, заплямовану гріхом, і дати білу одежу справедливости. Він не хоче смерти грішника, але хоче, щоб він жив. Господь не поступає супроти нас так, як смертні люди супроти себе самих. Його думки — то думки милосердя, любови і милости. Він каже: "Нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої, та нехай обернеться до Господа, а Він помилує його, до Бога нашого, бо Він на ласку пребагатий" (Ісаї 55:7). "Розжену мов туман твої беззаконня, мов ту хмару гріхи твої" (Ісаї 44:22). "Мені бо не люба смерть того, хто мусить умерти" говорить Господь Бог (Єзекеїл 18:32). Сатана завсіди готовий украсти від нас величаві Божі обітниці. Його бажанням є відібрати душі останню іскорку надії, останній ясний промінь, коли ми його до того допустимо. Не слухай спокусника, крикни до Нього: Ісус умер за мене, щоб я міг жити. Любов Його до мене не допустить, щоб я пропав. Мій небесний Отець милосердний і, хоч я і надуживав Його любов, хоч я й не важив Його благодаті, то все таки хочу розкрити себе, піти до Нього і сказати: "Отче, согрішив я на небо і перед Тобою і вже недостойний зватись сином Твоїм, прийми мене як одного з наймитів Твоїх" (Лук. 15:18-19). Ця притча вказує нам на прийняття блудного сина: "Ще ж він далеко був, як побачив його батько, змилосердився і, побігши, упав на шию йому, поцілував його" (Лук. 15:20). Але ця зворушлива притча не може приблизно описати безконечного милосердя небесного Отця. Господь вкладає то в уста пророка словами: "Віковічною любов'ю полюбив я тебе, тим і розпростер над тобою ласку мою" (Єремії 31:3). Коли грішник ще далеко від дому Отця, коли шанує своє добро в грішнім краю, а серце батькове тремтить до нього. Кожне бажання повороту до Бога не є нічим іншим як лише остерігаючим голосом Святого Духа, що просить заблудшого сина, щоб все таки вернувся, що хоче його потягнути до батьківського серця, яке б'ється з любови до нього, чи можемо ми ще й сумніватися в цих принадних обітницях Біблії, чи можемо вірити, що коли бідні грішні люди навернуться і відцураються своїх гріхів, то Бог їх здержить, щоб вони, каючись, не кидались Йому до ніг? Геть із такими думками. Нічого нема для нашої душі більше шкідливого, як такий погляд на нашого Небесного Отця. Він ненавидить гріх, але любить грішника і віддався через Христа на жертву, щоб тільки всіх спасти і щоб усі стали наслідниками вічної слави. Чи може він більше переконувати і сердечніше говорити до нас і виявити свою любов до нас цими словами: "Хіба ж забуде молодиця своє немовлятко? Чи ж їй не буде жаль за власним тілом. А хоч би вона забула, та я не забуду тебе" (Ісаї 49:15). Читаючи обітниці, пам'ятай добре, що вони дишуть невисловленою любов'ю і милосердям. Батьківське серце в своїй неописаній любові хилиться сердечним милосердям до грішника. Вір твердо, що Бог хоче тобі допомогти і привернути знову Божу подобу в тобі. Як ти зближишся до Нього, зізнаєшся Йому в своїх гріхах, покаєшся або зречешся їх, тоді Він наблизиться до тебе в Божім милосерді і прощенні. "Мій любий Спас уже прийшов, я чую як каже, я полюбив тебе віковічною любов'ю, я написав тебе в себе на долонях" (Ісаї 49:16). "Ось, стою під дверима і стукаю; коли хто почує мій голос, і відчинить двері, то ввійду до нього, і вечерятиму з ним, а він зо мною" (Одкр. 3:20).

Михаїл Ясінський

У сенаті США з 98 членів лише 12 римо-католиків і в парляменті (гауз оф комонс) з 435 членів лише 91 римо-католиків. Проте, римо-католики посилають до папи в Італію вісім більйонів долярів річно.

Мильні чуда

В римо-католицькій церкві, як і в усіх ритуалістичних церквах, є багато чудотворних реліквій, які, спричинивши чимало чудес, відтак утратили свою популярність. Однією з таких реліквій є Плащаниця з Кадуїну. Ця Плащаниця була славна великими чудесами. Від 12-го до 20-го століття всі папи і епископи заохочували вірних — бідних і багатих — іти на прощу і поклонитись цій "найсвятійшій реліквії". Люди йшли, молились перед чудотворною Плащаницею, деякі з них твердили, що вони сцілювались.

Минали покоління і свята Плащаниця щороку ставала славнішою, приносячи немалі прибутки клірові. Але в 1936 році самі церковні ієрархи признались прилюдно, що ця Плащаниця, в яку було ніби завинене тіло Христа, була зроблена з матеріялу, прикрашеного мохаммеданськими написами в честь Мохаммеда, і походить вона з одинадцятого століття.

Повища історія з Плащеницею з Кадуїну лише ілюструє правдивість навчання евангельських церков, засноване на Святім Письмі, що не чудесність релігійної події підтверджує її правдивість, але що правдиво чудесне і правдиве лише те, що є у згоді з наукою Слова Божого.

ГАМИЛТОН, ОНТ.
Українська Евангельська-Пресвітерська Церква.
669 Бартон Ст. Е.

Богослуження відбуваються кожної неділі і починаються в годині 11-ій рано. Проповідує пастор Лев Бучак.

"Ми повинні вічно пильнувати того, щоб ніхто не стримував висловів опіній, які нам не до смаку". — Суддя Олівер Вендел Голмс.

"Краще не знати нічого", — казав гуморист І. Біліц, — "ніж знати щось, що не є так".

ЗМІНА АДРЕСИ

Д-р Мойсей Гітлін повідомляє, що його нова адреса тепер така:

REV. MOSES H. GITLIN
1414 West Jerome Street
Philadelphia 40, Pa., U.S.A.

Old Betsy

By Yetive H. Dean

From behind the fountain, Terry Vaughan glanced at the chattering group of teenagers as he made up their orders. At school he was one of them but here he served them, for the Herrin Fountain was the favorite meeting place of the small town's high school crowd. Eagerly, he watched pretty Avis Hanley, the most popular girl in school.

A blaring horn drew all eyes to the shiny, new, red convertible. The group rushed out to the car. With a sigh, he cleared the dishes they'd left and was almost through washing them when the proprietor came in.

"You may go. I'll take it from here."

Terry went for a walk. Unhappy thoughts churned in his mind as he went along a seldom-used lane. Other fellows had fathers that gave them fine cars. He—Terry—had been an orphan since that train wreck seven years ago, when he'd been 10. He'd lived with his widowed grandmother ever since. Her tiny pension and earnings at day work had supported them. But there was no money for any luxury, much less a car.

Terry wanted a car more than anything else. He thought of the time he'd asked Avis for a date and she'd laughed; a fellow had to have some kind of a car.

Terry found himself on the Markus farm. Nobody lived here since Old Ben had died several months ago. Terry entered an implement shed. Curiosity impelled him to lift a canvas, thus disclosing a roadster of ancient model but perfect appearance.

"Just what I want!" shouted Terry.

Darkness finally drove him from the shed. Exultantly, he strode homeward. He felt so sure of someday owning the car that he named it Old Betsy.

Terry prayed and searched diligently for more work but opportunity was limited in Herrin so his search was fruitless. Frequently, he went to the car; he wouldn't give up hope. Then Terry lost the job at the fountain because the owner's nephew wanted to work there. Sick with disappointment he went to the car. Crawling under the canvas, he sat at the wheel. He liked the cozy darkness, it was so much easier to pretend.

Чи передплатили Ви "Єв. Правду"?

Voices inside the shed jarred Terry to reality. Panic gripped him; it would be difficult to explain his presence here. Footsteps drew near.

"Williams, will Phyllis inherit a lot?" an unfamilair voice asked.

"I don't know, Mr. Beckwith. I've told you the value of the farm. You've seen the machinery and the car".

Terry recognized the voice of Lon Williams, a local real estate agent.

"I told you I'm her fiancé. I've a right to know," Beckwith sounded irritated. "What's under that canvas?"

"I don't know," Williams said.

Terry's heart seemed to stop as the canvas was lifted.

"Just an old car," Williams said.

"It's old enough to be worth some money", Beckwith said.

"Old cars have to run too", Williams said.

"Hey! What are you doing here?" Beckwith raised his voice.

Before Terry quite realized what was happening, a huge man had yanked the car door open, caught Terry's ankles and slid him along the seat. Then he caught Terry's shoulders, yanked him upright and shook him.

"Well! Speak up! What are you doing meddling with this car? Who are you? Don't you know you're trespassing?" the man bellowed.

Terry couldn't answer. It had all happened too fast.

"Well, can't you talk?" the man went on shouting questions. He released Terry with a shove.

"I didn't do anything wrong," Terry said as he edged toward the door, then broke and ran. He didn't care what they thought, he hadn't done anything but he didn't intend to tell them of his longing for the car. They'd just laugh at him.

Terry ran for some distance, then slowed down. He felt really afraid now. What if that man made trouble for Gran because of what he'd done? Maybe he better talk to somebody who'd understand and who would help if he needed any. He went to the office of Ralph Judson, Herrin's one attorney and a friend of his.

"Hello, Terry. What's on your mind?" the attorney asked.

"H'lo, Mr. Judson. Are you in charge of Mr. Markus' stuff?"

"Yes. Why?"

"Look, Mr. Judson, I've done something that maybe I shouldn't have"

"Oh?" The lawyer waited for the youth to speak.

Terry told of finding the old car and his frequent trips to it. Also of the overheard conversation.

"Will he make trouble for Gran and me?"

"He probably won't do anything. I don't see how he can."

"Okay."

"And, Terry, keep this between us. Will you?"

"Sure, if you say so; but Gran knows."

"Oh, that's all right."

"What's going to happen to all that stuff?" Terry asked.

"The Phyllis that chap was talking about is Phyllis Karre, the niece of Mr. Markus who inherits it all. I've leased the farm as she instructed. She will keep some things, the rest will be sold at auction."

"Old Betsy?" Terry had to know.

"Old Betsy?" Judson didn't know any Betsy.

Terry flushed. "That's what I named the car."

"Oh. It will be sold."

*

For lack of anything more interesting, Terry studied diligently.

Then posters went up everywhere advertising the sale. Of course, the roadster was listed.

On the sale day—a Saturday—Terry went early to the farm. After all, it was public and lots of people would be there. Terry watched as a mechanic labored to start the car. As he watched, Terry fingered a brown object that was in his pocket. It and a quarter were the only valuables that he carried.

Phyllis Karre came into the shed with Beckwith.

"What's the matter with it?" Beckwith asked.

"Don't know yet but she won't kick over," the mechanic replied.

Ralph Judson joined the group.

"You know, Phyllis, it's a shame your uncle didn't know mining," the lawyer suddenly commented. "My investigation into his stocks disclosed that he lost his money on the stocks of a salted gold mine."

"No!" Beckwith protested sharply.

Soon Phyllis returned to the house; Beckwith followed her.

Terry paid no attention to the bidding until the roadster—still not running—was offered. No one would bid, so finally Judson bid 10 dollars. It was his. Terry went home.

Alone in his room that night, Terry stared at the brown object and was miserable. Its value was only a quarter but he couldn't have been more miserable if it had been a quarter of a million. He knew he was a thief and as conscience condemned him he thought back over the past two months and realized that his desire for the car had brought it about. A desire that probably wouldn't have grown so if it hadn't been preceded by his neglect of prayer and the Word. With a heavy sense of guilt, he knelt and prayed for forgiveness. When he arose, he was aware of the blessedness of forgiveness.

Right after school on Monday, Terry again went to Judson's office.

'Hi, Terry. Did you know Beckwith jilted Phyllis because he thought her broke?" Judson said.

"Isn't she?"

"No, Terry. Markus did lose money on those stocks—but not much. Beckwith didn't ask so I didn't tell him about the government bonds that Markus had had. Phyllis didn't know then either."

"I'm glad," Terry said but didn't sound happy. His errand wasn't over with yet.

"And keep this between us," Judson continued, "Phyllis and I were engaged once but quarrled and she went away. She knows her money isn't of interest to me. I think she still loves me as I do her."

"I sure am glad," Terry said. "Mr. Judson, I've got to tell you something.

Terry laid the brown object on the desk. "Mr. Judson, I couldn't stand for that car to sell for a lot and him maybe get the money and maybe somebody get the car that wouldn't appreciate it. As a Christian I shouldn't have been like that. I'm a thief, for I took that rotor. If I hadn't, that car would've run."

Judson could scarcely suppress a chuckle. "I figured some such thing had happened. That's partly why I bid it in. Okay, you make Betsy run and I'll pay Phyllis a fair price. Want to work for me? I need a boy to clean the office, run errands and all kinds of things."

"I sure do and I'll work hard."

"Okay. You can begin now. I'll pay a weekly salary," and Judson offered twice what Terry had been earning.

Terry did some swift mental arithmetic. "Mr. Judson, will you sell Old Betsy to me?"

"If your grandmother is willing."

Terry dashed home to share this good news with Gran. She, too, was pleased and excited.

"You know, Gran, I'm sure thankful, though, that the Lord didn't let me have the car until I got some sense in my head so I could see that I hadn't been putting Him first. I hope I never make that mistake again."

(Bible Truth)

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"
Рік XX. Число 6-7. Торонто, Онт. ЧЕРВЕНЬ-ЛИПЕНЬ 1959 JUNE-JULY Toronto, Ont. Рік XX. Число 6-7.

Чи всесвіт постав випадково, чи згідно з пляном?

(Переклад з англійської книжки: "The Evidence of God in Extending Universe" 1959. Друкується за дозволом видавництва).

Автор цієї статті Др. Франк Аллен — професор біофізики в Манітобськім Університеті, спеціяліст у фізіологічній фізиці, мутацій гланд і т. д. За свою наукову працю Др. Ф. Аллен дістав золоту медаль від Королівського Товариства в Канаді.

Дехто твердить, що матеріяльний світ не потребує Творця. Проте, є незаперечним, що всесвіт існує. Можна уявити чотири способи його постання: Перший, що всесвіт — це ілюзія (що він не існує в дійсності, лише в уяві). Другий, що всесвіт сам собою постав раптово з нічого. Третій, що всесвіт не мав початку, але існував завжди. Четвертим розв'язанням питання початку всесвіту є твердження, що всесвіт був створений.

Перше розв'язання твердить, що природа проблеми є суто метафізична і відноситься до людської свідомости, яку так само розглядалося як ілюзію. Гипотезу ілюзії нещодавно відновив у фізиці визначний науковець Джеймс Джінс, який твердив, що на підставі винаходів модерної фізики "Всесвіт не можна уявити згідно з матеріялістичними концепціями". Джеймс Джінс думав, що всесвіт є "Суто умова концепція".

Відповідно до цього можна сказати, що ілюзійні потяги, наповнені уявними пасажирами, переїздять неіснуючі річки по матеріяльних мостах, що зформовані з умових концепцій.

Друга теорія, що всесвіт матерії та енергії постав сам собою, з нічого, так само занадто абсурдне припущення, щоб його варто було розглядати.

Третю концепцію, що всесвіт існував вічно, унеможливлюють закони термодинаміки (тепла), які усталюють що, енергія всесвіту спадає невпинно до рівня, коли всі тіла матимуть ту саму незвичайно низку температуру, і не лишиться жодної матерії. Життя тоді стане неможливим.

Якщо всесвіт існує вічно, то цей стан ентропії давно би мав місце. (Так само всі радіоактивні елементи мають точно означені періоди життя. У всесвіті, що не мав початку, а був вічним, неповинно бути жодних радіоактивних елементів. Їх існування є доказом порівнюючи недавнього початку всесвіту. Ред.).

Палаюче сонце, зорі, земля з її багатствами життя являють собою звершений доказ, що постання всесвіту сталося в точно означенім часі і тому всесвіт був створений.

Величня Першопричина, Вічний Всезнаючий і Всемогутній Творець мусить існувати і всесвіт є діло Його рук.

Пристосованості землі для життя є надто численні, щоб їх можна було пояснити випадковістю. Поперше, земля являє собою сферу, що вільно усталена в просторах ("Він повісив землю на нечім", Йова 26:7), яка денно обертається на похилій полярній осі, створюючи зміни дня і ночі та річно обертаючись довкола сонця.

Ці рухи землі створюють стійкість в її орієнтації в просторі і сполучені з нахилом (23 градуси) полярної осі до площі її оборотів (екліптики). Це витворює регулярність періодів року, таким способом подвоюючи поверхню землі, придатну для життя, як рівно ж це утворює умови для більшої різноманітности життя, ніж це було б можливе на нерухомій кулі.

Подруге, атмосфера газів, від якої залежить життя, є вистачально висока (близько 500 миль) та щільна. Атмосфера вкриває землю товстим шаром і захищає від ударів 20 мільйонів метеорів, які щодня падають на землю зі швидкістю 30 миль на секунду. Поміж інших завдань атмосфера так само підтримує таку температуру на землі, яка є безпечна для життя. Окрім того, вона переносить водяну пару з океанів в глибину континентів і зрощує землю, без цього земля стала б пустинею, непридатною для життя. Таким способом океан і атмосфера утворюють балянс природи.

Чотири подиву гідні властивості води є незвичайною пристосованістю, без якої життя було б неможливе. Поперше, вода має властивість вбирати в себе величезні кількості кисню при низких температурах. Той факт, що вода осягає максимальної щільности при 4 ступнях за Цельсієм не дає воді в океанах, озерах і річках замерзати зимою до дна. Тяжка вода з температурою 4 Ц. опускається на дно, холодніша легша вода залишається на поверхні і врешті замерзає, творячи інсуляцію для нижніх шарів води. Лід має меншу щільність і вагу, ніж вода, і лишається на поверхні, створюючи перфектну інсуляцію для нижчих шарів тяжчої води, яка протягом цілої зими зберігає температуру близьку 4 ступнів за Цельсієм. Знову, при замерзанні вода видає багато тепла. Все це уможливлює життя в океанах, річках і озерах на протязі довгих зим. Якщо б вода не мала цих властивостей, все замерзало б до дна за довгу зиму і життя було б неможливе.

Суходіл утворює плятформу для життя на землі. Ґрунт постачає мінерали, які рослини асимілюють і перетворюють на потрібну поживу для тварин.

Присутність металу близько поверхні уможливлює розвиток цивілізації. Напевно Ісая мав рацію, коли казав про землю: "Бог не надармо сотворив її. Він приспособив її, щоб на ній жити" (Іс. 45:18).

Малий розмір землі, як порівняти з безконечними просторами всесвіту, часто згадують із зневагою. Якщо б земля була така мала, як місяць, одну чверть її теперішнього діяметру, то сила тяжіння (одна шоста землі) не змогла б затримати атмосферу і воду. Температура на землі була б фатально скрайня. Якщо б земля мала діяметер у два рази більший від теперішнього, то тоді б вона мала в чотири рази більше поверхні і в два рази більшу силу тяжіння. Висота атмосфери землі в такім випадку небезпечно знизилася б і її тиснення зросло б з 15 до 20 фунтів на квадратовий цаль. Це мало б серйозні наслідки для життя. Простори землі зимою значно збільшилися б і пояси, придатні для життя, зменшилися б великою мірою. Поселення людей були б ізольовані і подорож та сполучення стали б дуже тяжкими чи просто неможливими.

Якщо б наша земля була такого розміру, як сонце, то сила тяжіння збільшилася б в 150 разів. Висота атмосфери зменшилася б до однієї милі. Випаровування води стало б неможливим, тиснення атмосфери збільшилося б до однієї тони на квадратовий цаль. Звірина, що важила один фунт, тепер важила б 150 фунтів, а людина зменшилася б до розміру вивірки. Інтелектуальне життя було б неможливе для такого сотворіння.

Якщо б земля була віддалена в два рази далі, ніж вона є тепер, від сонця, кількість тепла на землі зменшилася б до однієї четвертої теперішньої кількости. Орбітна швидкість дорівнювалася б лише половині теперішньої, довжина зими подвоїлася б і все життя замерзло б.

Якщо б віддаль землі від сонця стала наполовину меншою, тепло, що його земля одержує від сонця, збільшилося б в чотири рази. Орбітна швидкість подвоїлася б, періоди року скоротились би наполовину, або, можливо, що не було б змін року зовсім. Наша плянета була б так спалена, що життя на ній було б неможливе.

Тепер же розмір землі, віддаль від сонця, орбітна швидкість є саме такі, які потрібні, щоб життя розвивалось на землі і людство могло втішатись фізичним, інтелектуальним і духовим життям.

Якщо життя на землі не постало згідно з пляном, то тоді

(Продовження на стор. 2)

вона мало б постати через випадок.

Знову ж випадок або ймовірність є досконало розвинена математична теорія, яка відноситься до великої кількости об'єктів знання, які є поза абсолютною певністю. Ця теорія усталює незаперечно здорові принципи, на підставі яких ми можемо відрізнити правду від помилки і вирахувати правдоподібність якогось випадку.

Протеїни є конче потрібні складники всіх живих клітин. Вони складаються з п'ятьох елементів: вуглеця, водня, азоту, кисня і сірки. Молекула протеїну має до 40.000 атомів у своїй ваговитій молекулі.

В природі існує 92 хемічних елементи, всі вони розповсюджені як-будь, без порядку. Тепер ймовірність, що вищезгадані п'ять елементів зможуть зібратись, щоб створити молекулу, кількість матерії, яка має бути для цієї мети постійно струшувана і довжина часу, потрібного для виконання завдання, всі можуть бути обчислені.

Швайцарський математик Charles Eugene Guye зробив обрахунки і знайшов, що шанси проти такого збігу випадків дорівнюються: 10 в 160 степені проти 1, або один випадок на 10 в 160 степені, цебто десять має бути помножене в консекутивній серії 160 разів. Це число таке велике, що його не можна висловити словами. Кількість матерії, що її треба струшувати разом, щоб витворити лише одну молекулу протеїну, мала б бути в мільйон разів більша, ніж увесь всесвіт. Щоб це сталося лише на землі, то це вимагало б безконечних більйонів років (точно, десяти в 243 степені).

Протеїни утворюються з довгих ланцюгів, які називаються амінокwасами. Спосіб, яким вони комбінуються, дуже важливий. Якщо це сталося б в невідповідний спосіб, вони стають отруйні і не зможуть підтримати життя. Професор J. B. Leathes (Англія) вирахував, що кільця в ланцюзі дуже нескладного протеїну можуть бути скомбіновані в мільйони способів (точно, десять в 48 степені). Є неможливим, щоб усі ці випадки зійшлися і створили одну молекулу протеїну. (Скептики вимагають від людей віри в їхні теорії, яка найбільша за віру в яке-будь чудо. Ред.)

При всьому цьому протеїни, як хемікалії, не посідають життя. Лише коли таємниче життя входить в них, вони оживають. Лише безконечний Розум-Бог, міг передбачити, що така молекула могла б бути осідком життя, лише Він міг створити її і надати їй життя.

Свідоцтво визначного вченого

(Взято з книжки "Евіденс оф Гад ін Експендінг Юниверс).

Др. Роберт Гартан Камерон був науковим дослідником в Прінстонськім Університеті, працював в Технологічнім Інституті, останні роки займав посаду професора математики в Мінесотськім Університеті. Він також був математиком в Інституті Числових Аналізів в державнім бюрі мір. Він одержав нагороду від Математичного товариства Америки. Др. Камерон є спеціяліст в математичнім аналізі, переодичних функціях інтерграції, теорії мір і т. д. Проф. Камерон пише: "Тридцять два роки тому в одній з кімнат Корнельського Університету... я знайшов, що Бог існує. Він дав мені новий світогляд, нові мотиви, нову радість (так само нові смутки). Він так багато значить для мене, що я готовий зректися моєї посади, мого наукового становища, дослівно усього на землі, радше, ніж повернутись до мого попереднього стану. Головною діючою особою в'цім стисло особистім, інтимнім святім досвіді був Той, хто одного часу твердив з урочистістю і маєстатом вічної правди: "Я від Бога вийшов і приходжу" — (Йоана 8:42). Так, Бог існує".

Професор Едвін Конклін, біолог з Прінстонського Університету, часто казав: "Можливість, що життя (на земній кулі) почалось через випадок, подібна до можливости, що повний словник усіх існуючих слів постав би в наслідок вибуху друкарні".

Редакція рекомендує всім читачам книжку:

The Evidence of God in expanding Universe" edited by J. C. Monsma. Published by G. P. Putnam and Sons, N.Y.

Це є незвичайно цікавий збірник наукових розвідок 40 визначних американських учених, які проголошують свою віру в Бога на наукових підставах.

М. Фесенко

НАРОДЖЕННЯ НОВОЇ УКРАЇНИ

(Євангельський рух в Україні під большевицькою окупацією)

Здається, що історія останнього покоління України повна смерти, крови і терпінь. До часів революції поділений між займанцями український нарід був використовуваний економічно, його вороги гнітили український нарід також духово, намагаючись винародовити.

З часів революції в Росії хоч український нарід і пробував визволитись, йому вдалося це лише на короткий час. З того часу мільйони вигинули в війнах, від голоду, від рук займанців. Це були часи руїни і розбитих надій. Поруч з політичною руїною йде моральний і духовий занепад краю. Комуністична антирелегійна виховa молоді і пропаганда вбили віру в багатьох. З другого боку клір традиційних церков (за винятком короткотривалого руху Липківського) утратив всяку здатність до поступу і реформи та ще з більшим завзяттям став обстоювати середньовічний обскурантизм з усім його ідольством, назадництвом і ненавистю до інакодумаючих. Так довершилась велика руїна тіла і духа України. Подібна ця руїна до вигорілого лісу. Ось ви ходите в такім зниценім огнем лісі серед обгорілих корчів і скал. Все мертве і нема ознак життя. Але не все втрачене, весною ви бачите нові зелені паростки. Це початки нового лісу і нового життя. За якийсь час від пожежі не лишається і сліду.

Таким відновленням і обіцянням нового життя серед українського народу є початки і розвій евангельського руху, що з кожним роком поширюється серед укр. народу, і є обіцянням відродження усіх ділянок його життя. Під його впливами зникне нетолерантність, моральний занепад, ідольство, обскурантизм і все те духове зло, що його рясно посіяли на українській ниві комуністи і ритуалістичний клір. Євангелізм несе Україні в цім житті повноту життя, добробут і свободу, а в житті вічнім правдиве спасіння. Бог не забув свій нарід і понижчі факти є доказом народження нової України. Цей евангельський рух незнаний більшості закордонних політичних провідників. Згадка про нього не подобається забобонному і нетолерантному клірові. Проте, Слова Божого не скувати і воно шириться по сіх просторах України, готуючи велику несподіванку усім тим, що в цей час проголошують свій монополь на духове життя укр. народу, забороняючи усім навіть зватись українцями, як що вони не записались до їх парафій, відмовляються палити свічки, цілувати їм руки, вживати "святу воду" і робити інші непотрібні і незрозумілі з духової точки зору речі.

В Україні народилась і росте нова потужна духова сила, що змете і заступить новим світлом пануючу безбожність, назадництво і обскурантизм.

Історичні початки

Історія постання незалежної релігійної думки в Україні дуже давня і мала переміну долю. Приміром, від дев'ятого століття до часу татарської навали в Україні ширилися богомили. Не виключена річ, що сей реформаційний рух набрав би більшого поширення, коли б татарська навала не спинила культурного розвитку нашого народу. Богомили почали ширитися у восьмому століттю з Малої Азії і спершу були знані під назвою "павликіян", в Італії їх звали "патаренами", а у Франції "катарами" або чистими та "альбігойцями". Богомили відкидали конечність обрядів, заперечували вживання свічок, кадила, образів, риз та поклоніння діві Марії, як рівно ж і культ святих. Своє навчання вони будували на Святому Письмі, а зокрема на посланнях апостола Павла.

Татарська навала завдала тяжкого удару цілому релігійному життю нашого народу, включаючи і богомилів.

Проте, невгамонні шукання правди українського духа виявили себе трохи пізніше в новому релігійному русі, що його опоненти охрестили "єресью жидовствующих". Дуже мало знаємо про цей рух і всі відомості суперечливі, залежно від джерел. Цей рух поширився з Києва до Новгороду і один час мав великі впливи в російській православній церкві. Є припущення, що цей рух був спочатку пов'язаний із гуситами. Він нагадує сучасне суботництво.

У шістнадцятому столітті реформаційний рух охопив Польщу, Литву і перекинувся в Україну. В цьому русі були зарепрезентовані реформовані і социніяни. Михайло Грушевський в "Історії релігійної думки на Україні" подає список реформованих громад у Галичині і на Волині. Число громад, про які лишилися згадки в архівах, в Україні сягало до ста. З певністю відомо, що в Галичині було не менше 30 громад, на Підляшші 20, на Волині 22, на Поділлі 8, на Брацлавщині і Київщині 7.

Варто згадати громади по таких місцях: Готів, Гнойниця, Дубецьке, Поморяни, Яцмір (Галичина); Зданів, Крилів, Криниця, Берестя, Венгрів (Побужжя); Бабин, Березки, Водиради, Дорогостої, Заслав (Волинь); Кам'янець, Межибіж, Панівці, Сатанів, Хмельник, Язловець, Вінниця, Староконстянтинів та інші.

Перші реформаційні духові шукання українського народу зупинила татарська навала. Другий період реформаційного духового здвигу в 15 і 16 столітті не мав нагоди розвинутись і закріпитись через те, що реформація поширилась в першу чергу серед українських освічених кляс і панства. Народніх мас реформація торкнулась лише поверхово. Правда, реформаційні думки багато спричинилися до оживлення духового життя в православній церкві і в своїй боротьбі з католицизмом православні провідники залюбки послуговувались аргументами і працями представників реформаційного руху. Проте реформаційний рух не спромігся оформити себе в тривалу церковну організацію. Натиск римо-католицизму, підступна праця і єзуїтські утиски супроти українського реформованого проводу спромоглися стримати реформаційний рух серед українського проводу, в той час як українські маси, заняті в часи лихоліття боротьбою за елементарні права і існування, не мали часу і охоти до чого іншого.

Не зважаючи на занепад реформаційного руху, в ті дні він лишив глибокі сліди в житті народу. Реформаційний рух викликав глибше зацікавлення Святим Письмом, а в наслідок його впливів появилось кілька перекладів Святого Письма українською мовою. Хоч реформаційний рух і втратив розмах і впливи, проте залишились його думки, розсіяні в українському письменстві та серед провідних верств. Реформаційних рух в Україні залишився як закваска, тобто лишився його дух і думки, що пізніше знову виявились у творах наших визначних письменників і філософів.

Найяскравіше виявився цей дух релігійного шукання в житті і творах Григорія Сковороди (1722-1794). Подорожі Григорія Сковороди по Україні, його навчання по селах, безсумнівні зв'язки з західньо-европейськими протестантами підготовили ґрунт в Україні до пізнішого поширення евангелизму. Тарас Шевченко, Микола Костомарів, Пантелеймон Куліш — всі вони, хоч і не належали виразно до реформаційного руху, все ж кожен зокрема висловлював думки такі близькі і такі цінні для евангеликів, що вони без жодного вагання зараховують їхні праці до тих, що підготовили ґрунт для приходу виразно евангельського руху в Україні. Пантелеймон Куліш дав у руки українському народові Святе Письмо рідною мовою. Цю працю докінчили д-р І. Пулюй і І. С. Левицький і вона мала колосальну вагу в релігійному житті нашого народу, а зокрема для евангельського руху.

Модерний евангелизм

В модерні часи евангельський рух спалахнув з новою силою. Він відрізняється від попереднього періоду тим, що тепер реформаційний рух захопив в першу чергу широкі селянські маси українського народу, торкнувся міського робітника і українського інтелігента. В той час як раніш цей рух був переважно рухом провідних верств, тепер він став рухом цілого народу і хоч на початках українська інтелігенція до цього руху ставилась як що не вороже, то байдуже, пізніше чимало приєдналось до нього.

Український евангелизм у своїй істоті являє собою витвір шукань українського народу. Ще задовго перед появою німецьких менонітів і назорейців в Україні витворилися евангельсько-реформаційні течії, такі як молокани й інші, що почали охоплювати маси.

Евангельське свідоцтво німецьких евангеликів серед українців лише допомогло евангельському рухові викристалізуватися. Те, що було аморфне й розкидане по цілій Україні, провідні українські евангелики своїм зусиллям зібрали і зорганізовали в цілість. Від самого початку українські евангелики підкреслювали позитивний бік свого руху.

Тоді як в західній Европі евангелики прийняли загальну назву протестантів, українські евангелики користаються з більшою охотою просто назвою евангеликів (додаючи назву окремої деномінації), підкреслюючи цим, що евангелію вони вважають за виключний і найбільший релігійний авторитет. Не опозиція до тієї або іншої церкви є головною рисою українського евангелизму, але позитивна і конструктивна проповідь евангелії словами і ділом.

Українські евангелики однаково із західньоевропейськими протестантами визнавали Святе Письмо за єдиний авторитет у питаннях віри. Вони відкидали культ діви Марії, святих, молитви за померлих і церемонії.

Для ознайомлення читачів, які ще не чули про евангельський рух, подаємо основні вірування евангеликів. Евангелики вірять у святу Тройцю. Вони визнають, що єдиним посередником поміж Богом і людьми є Ісус Христос, Син Божий. Хоч вони і шанують діву Марію і визначних християнських подвижників, але заперечують, що згадані особи можуть так само бути посередниками чи заступниками перед Богом. Тому евангелики ніколи не моляться до святих або до діви Марії, лише до Бога в ім'я Ісуса Христа. Спасіння і життя вічне людина знаходить вірою в Ісуса Христа і доказом щирости цієї віри є добре християнське життя. Підставою науки евангельської церкви є виключно Святе Письмо. Вони відкидають усі традиції і постанови соборів, які не є у згоді з наукою Святого Письма. Ритуали і обряди евангелики вважають за не істотні і для спасіння не конечними, а декотрі з них вони вважають за шкідливий. Наприклад, поклоніння іконам чи молитви до образів святих і поклоніння мощам.

Замість семи тайн вони визнають лише дві: Господню Вечерю і хрищення.

Вимагаючи від членів суворого й чесного життя, вони забороняли надмірного уживтя алькоголю і куріння. В 1917 році, згідно з даними журн. "Сеятель Істіни", нараховувалось до 500.000 евангеликів, більшість із них було в Україні. З цією цифрою погоджується і пастор Л. Жабко-Потапович у своїй книзі "Христове Світло в Україні".

В 1917 році тимчасовий російський уряд проголосив свободу совісти. Перші роки революції були роками успіху евангельського духу в Україні.

Біля 1947 року евангелики нараховували в цілому Советському Союзі 3.219 громад і щонайменше 4.000.000 людей, пов'язаних з цими громадами.

Найбільше число евангельських громад і евангеликів із самого початку евангельського руху нараховувалось в Україні.

В 1942 році єв. хр. баптисти підписали заклик до баптистів закордоном і подали що число евангеликів в Советах сягає 4.000.000 і 3.000 громад.

Приміром, пастор Л. Жабко-Потапович пише: "Щодо частин Росії (Московщини, ред.) що була під окупацією німців, то евангельський рух був абсолютно вигаслим; тільки в деяких місцевостях наші і німецькі баптисти повідшукували літерально поодиноких віруючих. Так, наприклад, у Пскові їх знайшлося всього шестеро душ, у Новгороді дванадцятеро, в різних містах і містечках групи по двоє, троє віруючих, і то виключно жінок і ні одного чоловіка. Тільки в самій Москві залишили большевики церкву незнищеною, аби показувати її чужоземцям". ("Христове світло в Україні", ст. 143).

У "Братскім Вестніку," Я. И. Жидков, член президії Всесоюзного Совета єв. хр. баптистів, в 1947 р. одверто ствердив, що "В Україні скупчена найбільша кількість наших церков" та що "основна маса християн віри евангельської знаходиться в Україні".

На підставі вищезгаданих фактів не буде великою помилкою твердити, що біля 1927 року в цілій Україні було близько 2.000 громад і якихсь до двох мільйонів душ, пов'язаних з цими громадами, які регулярно відвідували богослуження. Подаючи це число, ми відрізняємо його від числа тих, які стали дійсними членами церковних громад, це число, мабуть, було менше.

Пастор Речун-Панько і пастор С. Ніщик, активні і провідні учасники евангельського руху в Україні під час війни, так само обраховують, що в Україні до 1928 року було більш 2.000 баптистських громад і якихсь 2.000.000 членів.

Реформований рух

Серед українських емігрантів у Канаді і Сполучених Штатах Америки почали поширюватись також визнання рефор-

(Продовження на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly, — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.
Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні
11701 — 86 вул.
Пастор: Д-р С. С. Сасс.
Диригент п-ні С. Крацило-Сасс
Органіст: Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Собор Українського Євангельського Об'єднання

В днях 26-29 червня відбувся в урочистих обставинах в Українській Пресвітерській Церкві в Нуарку 37-ий Собор УЄО. При цій нагоді місцева громада відбула свято 50-ліття. Ця громада відріжняється високим рівнем свідомости і духовости та має талановитий і активний провід серед своїх членів.

Головою Собору обрано пастора Л. Бучака, заступником пастора І. Ковалевича і секретарем паст. Михайла Боровського. Собор обрав нову управу в наступнім складі: Бр. П. Ковальчука обрано головою УЄО знову. Паст. Л. Бучака заступником голови на Канаду. Паст. В. Боровського генеральним секретарем УЄО, паст. І. Яцентія другим секретарем на Канаду. Генеральним скарбником обрано бр. Петрашука. Скарбником на Канаду обрано паст. В. Вінявського.

Як вислів співчуття родині і свого смутку з приводу смерти паст. В. Кузіва, Собор в повнім зборі поклав памятний вінок на могилу паст. В. Кузіва на місцевім цвинтарі.

37-ий Собор УЄО виявив значний поступ евангельського реформованого руху та проробив важну працю. Детальний звіт Собору і Ювілею Ірвінгтонської церкви буде поміщено в наступних числах "Єв. Правди".

Мільйони долярів для католицької Еспанії

Уряд Сполучених Штатів розглядає тепер прохання еспанського уряду про додаткову допомогу в розмірі 114 мільйонів долярів.

Від 1950 року Сполучені Штати дали 366 мільйонів долярів як допомогу Еспанії. Отже, близько півбільйона долярів уже подаровано Еспанії. Гроші ці уряд мав перше зібрати з американських громадян, які здебільшого є протестанти. Одержавши ці гроші, еспанський уряд разом із католицькою церквою немилосердно переслідують евангеликів.

Наприклад, в Еспанії без всяких підстав закрито 20 протестантських церков. Права протестантів суворо обмежені, часто їх ув'язнюється теж без жодних причин, просто тільки за те, що людина належить до евангельської церкви. Друк і розповсюдження евангельської літератури, включаючи і Новий Заповіт, заборонено.

Є цілком на місці протестантам Сполучених Штатів домагатися від уряду, щоб він звернувся до еспанського уряду з вимогою полегшити долю протестантів Еспанії, або припинив допомогу католицькій Еспанії.

В рівній мірі припиненням агресії проти протестантів в Еспанії папа римський міг би довести найкраще свою щирість щодо бажання об'єднати християн усього світу. В своїх проклимаціях папа закликає всіх єднатись навколо Риму, в той самий час абсолютно нічого не робить, щоб припинити страшні переслідування, що їх чинять підвладні йому епископи віруючим евангеликам в Еспанії.

У Сполучених Штатах протягом цілої їх історії ніколи не було вибрано римо-католика на президента. Загал боїться, що римо-католик в певних питаннях може опинитися під впливами кліру на шкоду країні.

ФАКТИ І ДІЇ

Коли вперше було оголошене відкриття, що куріння і рак легень щільно пов'язані між собою, то кількість курців і споживання сигарет раптово зменшилися. З того часу куріння сигарет повернулося до попередніх розмірів, лише більше продається сигарет із "фільтрами".

Це ілюструє силу звички, яка обертає людину в рабство. Твердження, що наука і знання фактів це є все, чого людина потребує, щоб визволитися з неправди і гріха, вищенаведені факти цілком відкидають. Щоб побороти гріх, людина мусить народитись звиш.

Цікаво, що фабриканти, які виробляють сигарети, рішуче заперечують, що куріння спричиняється до рака, але ті з них, які мають надію заробити на нових фільтрах, погоджуються з відкриттями науки. Приміром, пресове агенство А. Ротмана повідомляє, що поміж раком і курінням "Зв'язок був усталений поза всяким розумним сумнівом".

Ніхто не є таким сліпим, як той, хто не хоче бачити.

Видання творів Ю. Клена

Ми вже інформували українську громадськість про те, що Фундація ім. Юрія Клена в Торонті розпочала друк повної збірки творів покійного нашого письменника. Перша книжка "Попіл Імперій" появилася друком в минулому році як другий том збірки і була фінансована українським підприємством "Сейф-Вей Констракшон Ко. Лтд."

На сьогодні в друку є наступна книжка, що вийде як 4-тий том збірки, а в підготовці до друку є оповідання Юрія Клена, пляновані як 3-тій том. Таким чином небавом два наступних томи з повної збірки, що налічуватиме сім томів, появиться на книгарських полицях.

Родина Юрія Клена докладає всіх зусиль для того, щоб повна збірка творів Юрія Клена появилася в найкоротшому реченці, але друк дальших книжок залежний від продажу вже виданих томів.

Щоб поширити продаж виданих вже книжок, нав'язано контакти з різними українськими суспільно-громадськими установами, в першу чергу з молодечими організаціями як СУМ, ПЛАСТ, ОДУМ і всі вони погодилися допомогти в поширенні книжок серед свого членства і загалу громадянства.

Віримо, що така прихильна постава до справи видання творів Юрія Клена допоможе нам здійснити наш видавничий плян. Інформуючи про це наш громадський загал, хочемо висловити нашу вдячність за дотеперішню підтримку і проситимемо про таку допомогу і підтримку і надалі.

Родина Юрія Клена

Правдиве мірило якости є в розумі. Ті, що думають шляхетно, є шляхетні.

І. Бікерстаф

ПРОХАННЯ

Український Музей в Клівленді прохає подарувати або продати чи заміняти на інші книжки такі твори Т. Шевченка: "Кобзар", видання "Канадійського Фармера". Том І. Вінніпеґ, рік не подано.

"Кобзар", видання "Руської Книгарні", Вінніпеґ, том II. Рік також не подано.

"Кобзар", видання "Українського Народнього Союзу".

За поміч щиро дякуватиме.

Адреса:
Ukrainian Museum,
3425 Broadview Rd.,
Cleveland 9, Ohio., USA

Нова "Книга Хвали"

Всі пісні з нотами. — — Ціна $1.25.

Усі замовлення на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide St. W.
Toronto 1, Ontario, Canada

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА В ГАМІЛЬТОНІ, ОНТЕРІО
669 BARTON ST. EAST.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о год. 11 рано кожної неділі.

НАРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

(Продовження в стор. 3)

мованого напряму. Ріжниця між реформованими евангеликами і баптистами полягає в тому, що реформовані визнають хрищення дітей за потрібне. Для них це є посвячення дитини Богові і угода віруючих батьків із Богом. Тоді як баптисти христять лише дорослих.

Так само устрій церковного уряду відрізняється тим, що реформовані громади тісно пов'язані в пресвітерії, які складаються з рівного числа представників від кожної громади з участю пасторів. Пресвітерія має вищий авторитет над усіма громадами в її околиці. У баптистів кожна окрема церковна громада є самовистачальна в усім, і окрема громада може добровільно приєднуватись або виходити з союзів таких громад. Поміж реформованими і баптистами нема ріжниці в основних питаннях віри. Визнання віри в обох деномінаціях засноване на кальвіністичнім розумінні навчання Святого Письма.

Реформований і взагалі евангельський рух серед українців в Північній Америці став зростати досить швидко. Ми маємо точні статистичні дані про це в Канаді, де ведуться регулярні десятилітні переписи із зазначенням расового походження і релігійної приналежности громадян. Приміром в 1941 році домініяльний перепис в Канаді виявив 24.000 українців протестантів, в 1951 році їх уже було 60.000.

Реформовані українські евангелики створили в 1922 році в Рочестері Українське Евангельське Об'єднання, в якому першим головою був пастор Ілля Ґлова. Багато з українських еміґрантів лишали Канаду і Сполучені Штати і поверталися з тих або інших причин до рідного краю. Це були здебільшого українці з Галичини й Волині. Певна кількість із них на той час вже були реформованими евангеликами. Повернувшись в свої села, вони почали ширити реформовані думки і в 1925 році, на їхне прохання, Українське Евангельське Об'єднання вислало в Галичину пастора Павла Крата, а пізніше пастора В. Кузіва. На рідних землях реформований евангельський рух знаходив незвичайно придатний ґрунт. До вибуху другої світової війни в Галичині і на Волині нараховувалося, згідно з даними "Енциклопедії Українознавства", 50 реформованих громад з 10.000-ним членством. Звичайно, число реформованих українських евангеликів було куди більше, якщо додати до них усіх прихильників, які ходили реґулярно на реформовані богослуження. Цей рух не тільки був наскрізь реформаційний, але й український в усіх своїх виявах, що чималою мірою сприяло його зростанню. Цей реформований рух носив назву Українська Евангельська Реформована Церква. Річний звіт з діяльности УЄРЦеркви за 1938 рік подає цікаві інформації.

Терен праці ерква був поділений на п'ять Окружних Парохій з такими громадами:

Окружна парохія в Коломиї включала громади в таких місцевостях: Коломия, Воскресінці, Іспас, Слобідка Лісна, Раківчик, Молодятин, Підгайчики, Турка, Ценів, Делятин, Заріччє, Добротів, Підліснів, Косів, Пістинь, Уторопи, Задубрівці. Окружна парохія у Львові: Львів, Вислок, Стронятин, Радимичі, Миколаїв, Демня, Стрий, Хромогорб. Окружна парохія в Перемилові: Перемилів, Верхівці, Кобиловолоки, Яблонів. Окружна парохія в Рівному: Рівне, Житин, Олександрія, Кустин, Тучин, Шубків, Колесники. Окружна парохія в Степані: Степань, Тростинець.

В 1938 році обслужено всього 38 громад. Додатково зорганізовано громади в Тростинець—повіт Снятин, Столпчатів—повіт Коломия, Копичинці — повіт Копичинці. На Волині в Івачкові, Вільгорі, Ігольцях, Башні, Краєві, Бухарові й Завізові, рівенського і здолбунівського повітів.

В 1938 році всього було 17 пасторів та 10 студентів богословів. В 1937 році видано на будови церков близько 19.000 злотих. Проєктовано будов на 34.000 злотих. Церква мала свій орган "Віра і Наука", який виходив щомісяця. Загальний прибуток УЄРЦеркви виносив у 1937 році до 73.000 злотих.

У певних околицях, зокрема на Волині, цілі села переходили на реформоване віровизнання.

В Галичині, окрім Української Реформованої Церкви, постала так само Українська Евангельська Авґсбурґська церква. Цей рух мав дещо менший розвій, ніж реформований, але поступав уперед і мав уже кілька церковних громад. Одним з визначних провідників української Лютеранської церкви був пастор Федів бувший греко-католицький священик, людина великої посвяти і здібностей. Большовицька окупація перервала зв'язки Українського Евангельського Об'єднання в Америці і Української Реформованої Церкви в Европі.

Згідно з неофіційними відомостями, більша кількість пасторів були заарештовані і заслані в Сибір, деякі розстріляні, певна кількість пасторів втекли за кордон. Церковні будинки в більшості місцевостей сконфіскували російські комуністи.

Покійний проф. М. Грушевський дуже цікавився українським евангельським реформованим рухом. Приміром, в одному листі до пастора В Кузіва проф. М. Грушевський писав: "Напишіть мені про українських пресвітеріян: чи багато їх, чи пресвітеріянство відбивається на їх моральнім громадськім характері, чи багато інтеліґенції і проповідників, чи мають поміч від американських організацій? Це не пуста цікавість. Признаюсь Вам . . . що мене дуже займає гадка про моральне виховання українського народу після пережитої руїни. Яка Ваша думка про можливість пресвітеріянських місій" ("Евангельська Правда", 1941, ч. 2).

В своїх листах проф. М. Грушевський також висловлюється, що він не має надії, що православна церква могла б спричинитись до морального відродження українського народу, хоч би вона і зукраїнізувалась.

Професор М. Грушевський глибокий знавець душі українського народу і його історії та один з визначніших державних діячів бажав бачити свій нарід морально відродженим. Він знайшов, що православіє навіть зукраїнізоване буде безсильне принести духове відродження народу. Про греко-католиків і римо-католиків він навіть і не згадує. Він вбачав нову силу, яка могла б відродити нарід в евангельськім русі, а зокрема в його реформованій галузі. Ці думки проф. М. Грушевського український провід повинен би був взважити, а не йти на осліп за Візантією і Римом старими стежками, які привели нарід до большевізму і руїни.

На жаль, більшість нашого проводу за кордоном воліє краще йти на поводу кліру і порівнюючи невеликої кількости ритуалістів, ніж прокладати нову і певну стежку для відродження свого народу. Цим вони засуджують свою працю на загибіль, бо історія вже зважила працю ритуалістичних церков на Україні, відкинула і осудила її. Тепер будуче належить живим людям.

У своєму листі проф. М. Грушевський мав на увазі реформовану церкву, яка на Американському суходолі носить назву пресвітерської від слова грецького походження пресвітер. Це слово узято з Святого Письма і підкреслює факт, що церквою керують вибрані старші брати або пресвітери.

Окрім Української Евангельської Реформованої Церкви, в Україні існували також німецькі реформовані церкви, що правда, небагато. На Закарпатті існує мадярська реформована церква, до якої належить невелике число українців. Ця церква нараховує 96 церков і 90.000 членів. Вона добре зорганізована в три пресвітерії. Церква має 56 пасторів. 80% молоді стає членами церкви. Ця мадярська церква підтримує зв'язки з українськими баптистськими громадами, яких нараховується в Закарпатській Україні до 30. Ці інформації подав у пресі проф. І. Громадка, який з Чехо-Словаччини відвідав Закарпаття в березні 1959 року.

Питання включення мадярської реформованої церкви в Підкарпатській Україні в життя цілого українського народу є важливе питання. Лишаючи цій церкви повну свободу віровизнання і расового самовизначення, треба було б знайти дорогу до інтерґрації цієї церкви з життя народу в решті краю.

Совети і евангельський рух

Атеїзм являє собою в першу чергу проблему психологічну, а не проблему теологічну. Зокрема комуністичний атеїзм відрізняється скрайньою догматичністю. В основу його лягла матеріялістична догма про "вічність матерії". В наслідок відкриття не матеріяльної природи атома, в наші дні атеїстична догма про "вічність матерії" залишилась висіти в повітрі не тільки без усяких доказів, але й проти наукових доказів. Але те, чого комуністичні атеїсти не можуть довести арґументами, вони доводять декретами. Тому в супереч науковим фактам і здоровому глуздові ставлення комуністичного уряду до віри в Бога і до церкви лишається незмінним.

(Продовження на стор. 6)

НАРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

(Продовження з стор. 5)

Відділення церкви від держави в Совєтському Союзі переведено не з метою запровадити принципи свободи совісти, але з метою знищення релігії і віри в Бога. У вільному світі, в країнах з домінуючою протестантською більшістю, відділення церкви від держави являє собою не тільки частину конституції, але й невід'ємне практичне право кожного громадянина. Це відділення церкви від держави в демократичних країнах переведено в ім'я свободи людської совісти для кращого і вільного розвою церкви. В протилежність до цього відділення держави від церкви в Совєтському Союзі мало на меті провадження нещадної і немилосердної боротьби проти віри в Бога. Про це ясно свідчить комунікат Центрального Інституту для антирелігійних заочних курсів з 1932 р., який твердить: "Необхідно підкреслити, що совєтський декрет про відділення церкви від держави й школи від церкви спочатку був скерований проти церкви. В декількох словах аналізу декрету можна підсумувати так: Якщо капіталістичне відділення церкви від держави веде до вільного найвищого розвитку релігії, совєтське відділення церкви від держави веде до вільної і конечної смерти релігії."

Твори Маркса, Енгельса і Леніна не лишають найменшого сумніву, що вони вважали релігію за дурман і були проти всякого компромісу з церквою. Добра церква для Леніна була гіршою від зіпсутої. Це наставлення в Совєтському Союзі панує незмінно і до наших днів. Міняються методи боротьби проти церкви—мета ж лишається та сама, а саме — знищення в умах і серцях людей всякої уяви про Бога, знищення церкви і всякої релігії.

Усякі видимі полегші для церкви — це лише тактичні маневри, вимушені впертою релігійністю мас. Запекла ненависть комуністичного проводу до Бога і церкви лишається в усіх обставинах незмінною. Ось в липні 1954 року "Правда" писала: "Одним з найживучіших пережитків капіталізму в умах людей є релігійні забобони. Це марновірство отруює і досі розум частини нашого народу, перешкоджаючи їй брати активну участь в будові комунізму". Хоч наставлення комуністів увесь час було сповнене ненавистю до віри в Бога, проте, їхня тактика мінялася. Вони випробовували все, що тільки їм могло прийти на думку і могло допомогти осягти мету, а саме — цілковито знищити церкву. Від 1922 до 1923 року евангельські церкви в Україні пережили скрайне жорстокі переслідування. Про переслідування евангеликів в самій Росії (Московії) говорити не доводиться, бо там їх було дуже мало. Розстріли, катування, заслання були на щоденному порядку в житті віруючих. Їх віддавали на повну потаду збочених катів з МВД та кримінального елементу по в'язницях і концентраційних таборах. Багато церков закрито, багато з них перетворено на склади, музеї й театри. Приміром, реформовану церкву в Одесі перетворено на театр. Ці переслідування не знищили евангельської церкви, навпаки, вона навпинно таємно зростала в переслідуваннях, крові і муках. Тоді, покійний комісар народньої освіти Луначарский підсумував невдачливий досвід совєтського уряду в переслідуванні евангеликів і віруючих людей взагалі. Він висловився, що релігія, як той цвях: чим сильніше його ударити — тим глибше він лізе.

Реалізація цього факту не приносила ще довго, аж до кінця другої світової війни, радикальної зміни в трактуванні церкви. Лише по другій світовій війні совєтський уряд став намагатися знищити церкву не тільки фізичним брутальним переслідуванням, але й опрацював плян, який мав би поставити церкву на послуги комунізму. Це мало статись шляхом деморалізації і духового розкладу. В 1929-1930 роках не було ніякої зміни в трактуванні евангеликів. Навпаки, сотні тисяч українських евангеликів знищено штучним голодом. Штучним голодом совєтський уряд мав на меті одним ударом зламати спротив українських мас, завести колективізацію і знищити релігію. Евангельський рух в Україні притягав до своїх рядів найактивніший і працьовитий елемент. Ощадність, тверезість і любов до праці неминуче вели до поліпшення добробуту селян евангеликів. Козацтво і трудяще селянство становило переважну більшість в евангельському русі в Україні. Якраз цьому прошаркові української суспільности штучний голод завдав страшного удару. Сотні тисяч людей були заслані в концентраційні табори Сибіру, інші винищені голодом по рідних селах. Це все діялось в той час як збіжжеві склади були повні пшениці, а уряд вивозив пшеницю за кордон на продаж. Совєтська статистика і цифри попирають повищі твердження. Так, згідно з совєтською статистикою, 1928 року в цілому Совєтському Союзі було 3.219 евангельських церков. З цього числа не менше двох третин припадало на українські землі, включаючи Кубань. Після голоду число зареєстрованих евангельських громад впало до 1.000 в цілому Совєтському Союзі. Оскільки не було такого страшного голоду і масового вимирання населення ні в Московщині, ані в інших совєтських республіках, то ясно, що зменшилося на якихсь 2.000 евангельських громад саме в Україні і на Кубані. З самого початку розвій евангельського руху зосередився в Україні і на Північному Кавказі і тому цілком зрозуміло, чому число евангельських громад так радикально зменшилось під час голоду, який штучно утворено і який буяв найбільше в Україні і на Кубані серед козаків. Отже комуністи мали на меті штучним голодом не тільки знищити національно-політичний опір з боку українського селянства, але й знищити одним заходом і евангельський рух в Україні і взагалі всі церкви. В Україні під впливом загального відродження був створився Всеукраїнський Союз Християн Баптистів, що потужно зростав. Цей союз російський уряд розв'язав в 1932 році. До 1940 року в Україні всі евангельські церкви були замкнені, провід громад і членство— на засланні або заховалось в релігійне підпілля.

В цілій Україні в 1941 році лишилась одна баптистська церква в Дніпродзержінську, а друга в Бердичеві, та й ту закрито. Загальне зареєстроване число віруючих зменшилося з якихсь 2.000.000 до 250.000. Всі евангельські церковні будинки в Україні були сконфісковані і обернені на музеї, склади і театри.

Російські комуністи мали підставу проголосити, подібно до римського імператора Діоклетіяна, що (в 303 році:) „Extincto nomine christianorum". З таким написом Діоклетіян в свій час спорудив тріюмфальну колону. Це було завершенням страшного переслідування християн, коли загинуло безліч людей, і подібно до совєтського переслідування—знищено кожного віруючого, що вони його знайшли, і кожну Біблію. І все ж небагато років пізніше із смерти, крови і попелу християнство ожило новою силою. Так було раніш, так є і тепер, так буде й завжди, бо церква Христова має запевнення від свого Бога в незнищимості і остаточній перемозі, яке здійснюється перед нашими очима.

Часи німецької окупації

З вибухом другої світової війни, зокрема під час німецької окупації, евангельський рух знову вийшов із підпілля і спалахнув з новою силою.

За часів німецької окупації евангельські християни баптисти зорганізували в Україні Церкву евангельських християн баптистів. Окрім баптистів, так само постали церковні організації евангельських християн, п'ятидесятників та інших. На весні 1942 року Райхскомісаріят України видав розпорядження про реєстрацію евангеликів на протязі трьох місяців, тобто до березня місяця. В наслідок реєстрації були виявлені громади евангеликів у п'ятьох обласних комісаріятах на Правобережжі: Дніпропетровському, Миколаївському, Волинському і Подільському. Церква евангельських християн баптистів в Україні відрізнялася своєю свідомістю та патріотизмом і стояла на суто українській плятформі. Коли українські евангелики подали прохання до Райхскомісара Е. Коха дозволити їм з'їзд, то той не тільки не дозволив з'їзду, але й закрив евангельську церкву в Києві. Пізніше в Києві постало чотири евангельські церкви. Після поразки під Царицином (Сталінградом) ставлення німецького уряду трохи пом'якшало і українським евангеликам дозволено 1943 року відбути з'їзд у Дніпропетровському. На цей з'їзд прибули делегати з цілого Райхскомісаріяту України. В той час було зареєстровано в Правобережній Україні 713 громад евангельських християн баптистів, не рахуючи інших евангельських деномінацій. Евангельський провід не мав змоги перевести реєстрацію на Чернігівщині, північному Поліссі, в Криму, на Кубані, в Галиччині, Закарпатті, Буковині, Басарабії і Одещині. В усіх згаданих областях, безперечно, було не менш евангеликів, ніж в решті України.

Волинське і Подільське Об'єднання евангельських християн баптистів на весні 1942 року нараховувало 213 громад і близько 12.000 членів. Число членів-прихильників було в кілька разів більше. Повищі цифри є офіційні, але вони подають мінімальні інформації про тих евангеликів і про ті громади, які мали сміливість виявитись. Власне, ця статистика подібна до верхів льодових гір, які плавають в північних океанах. Дев'ять десятих такої гори сховано під водою і видно над водою лише невелику частину. Під час переслідувань і війни велика кількість евангеликів не бачили потреби виявляти себе, бо вони і так уже пережили аж надто багато. Та коли ситуація ставала сприятливою, вони швидко організовувалися в громади і союзи, але знову зникали, коли починалися переслідування. Отже, не було б жодної помилки, коли офіційне число членства евангельських громад помножити найменше на чотири або п'ять і то з огляду на те, що звичайно реєструвався голова родини, а не ціла родина. Якщо додати до цього велику кількість прихильників, які відвідували евангельські збори, але не ризикували ставати активними членами, то загальне число повинно ще подвоїтися.

Багато українських евангеликів було вивезено на працю до Німеччини. Під час закінчення другої світової війни в Німеччині і Австрії нараховувалося до 23.000 евангеликів.

(Далі буде)

ПО ПЛОДАХ ЇХНІХ ПІЗНАЄТЕ ЇХ

І. І. Морфі в праці про католицьку церкву в Мексіко подає такі цікаві факти: "Експедиція Тюланського Університету в полудневім Мексіко знайшла, що індіяни в Чіапас "мають звичай бити свого святого (св. Мартина) якщо в них буває неурожайний рік. Проте, коли все йде добре, вони мастять його оливою і гладять".

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА

Друга евню, коло 7-ої вул.,
Нью-Йорк Нью-Йорк

Богослуження відбуваються щонеділі, о год. 9.15 рано

Проповідує пастор М. Боровський

УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

Христос — предвічна тайна для світу

Друга предвічна Тайна для світу була "Слово"—Христос, через Котрого Бог створив віки і все (Євр. 1:2; Кол. 1:16). Христос був Тайною, закритою від віків і від родів лише до часу (Кол. 1:26, 27). Навіть коли Він був на землі між людьми, й тоді ніхто Його не знав. Доказ: "Передав Мені все Мій Отець. І Сина не знає ніхто, крім Отця, і Отця не знає ніхто, окрім Сина, та кому Син захоче відкрити" (Мат. 11:27). Христос сказав фарисеям: "Ні Мене не знаєте, ні Отця Мого. Коли б Мене знали, й Отця Мого знали б". А вони запитали Його: "Хто Ти такий?" І Ісус відказав їм: "Той, що спочатку, як і говорю Я до вас" (Ів. 8:19, 25). Слова, "Той, що спочатку", мають у собі глибоке значення, про яке тоді ніхто не знав. Написано, що "Впочатку було Слово" (Ів. 1:1). Відомо, що коли хочемо щось сказати, то перше думаємо, що сказати. Отож: думка родить слово. Тому основа всякої творчости є думання. Так, на створення Божого Слова, була необхідна думка Божа. Цю думку підтверджують наступні слова: "Бо Його невидиме від створення світу думанням про твори стає видиме; і вічна Його Сила, і Божество, так що нема їм оправдання" (Рим. 1:20). Думка є свідомою, духовою, живою частиною Самого Бога. Тому "Слово"-Христос, вийшло з Бога, було духовне, живе, оформлене в особу образом невидимого Бога, завжди в спільноті з Отцем та у всьому залежне від Своєї керівничої голови — Бога Отця (Євр. 1:3; І Кор. 11:3). "Я від Себе нічого не дію". "Отець, що в Мені пробуває, Той чинить діла ті", — сказав Христос. Він є першою після Бога окремою, меншою від Отця особою — "початок Божого Творива" (Ів. 1:1; Одкр. 3:14; Іван. 14:28). "Він є образ невидимого Бога, перворождений усякого творива. Бо то в Нім створено все на небі й на землі, видиме й невидиме, чи то престоли, чи то держави, чи то влади, чи то начальства, — все через Нього й для Нього створено. А Він попереду всього, і все в Нім стоїть" (Кол. 1:15-17; Євр. 1:3). Бог створив все через "Слово", яке для нашого спасіння післав на землю статись тілом — Ісусом Христом, через Котрого Отець говорив та виконував усе (Іван. 14:10; 8:28).

Наслідком Божого творчого думання появились із невидимого Бога через Слово, через первородженого всякого творива різноманітні видимі і невидимі створіння (Рим. 1:20; Кол. 1:16). Про глибину премудрости Божої та про Джерело, з Якого всі створіння походять, знав найкраще ап. Павло, коли писав наступні слова: "Та для нас один Бог-Отець, що з Нього походить усе, ми ж для Нього, і один Господь Ісус Христос, через Котрого все і ми через Нього" (1 Кор. 8:6—оригінал). "Бо все з Нього, через Нього і для Нього. Йому слава навіки. Амінь" — (Рим. 11:36).

Премудрий Соломон, за даром його премудрости, був тоді свідомий про предвічну особу Божої мудрости, якою наш Творець все створив. Читаємо: "Я, премудрість, пробуваю з розумом і шукаю розважливого знання". "Господь мав мене перед розпочатком путей Своїх, перш ніж що сотворив, з правіків; од вічности Мене Він помазав, від почину, перед настанням землі. Я родилась, як ще не було безодень, як ще ніде джерела водою не дзюрчали. Родилась, як ще з землі не воздвиглись гори, перше ніж горби постали; як іще Він не сотворив ні землі, ні степу, ні грудок тих, що з них зліпивсь круг земний. Як розпростирав Він небо, була Я там. Як Він заокруглював кружало безодні, як хмари вгорі згущав, як замикав джерела безодні надземної, як давав морю приказ, щоб води не переступали границь його, як Він підвалини землі закладав, тоді була Я при Йому строїтелькою, й була Його радістю день за днем, веселячись перед Ним увесь час" (Пр. Сол. 8:12, 22-30; Ів. 1:1-3). Наступні докази виявляють, що з-між усіх письменників Нового Заповіту, ап. Павло найглибше знав Христа, як про те він, між іншим, написав: "що став нам мудрістю від Бога", "що в Ньому всі скарби премудрости й пізнання сховані" (1 Кор. 1:30; Кол. 2:3). Цю премудрість в особі Сина Божого, призначену перед всіма віками на славу нашу, ап. Павло говорив лише між досконалими. Читаємо: "А ми говоримо про мудрість між досконалими, а мудрість не віку цього, ані володарів цього віку, що гинуть, але ми говоримо Божу мудрість у тайні, приховану, що Бог перед віками призначив її нам на славу, що ніхто з володарів цього віку її не пізнав; бо коли б пізнали були, то не розп'яли б вони Господа слави" (1 Кор. 2:6-8; Фил. 3:8-11). На підставі всіх попередньо наведених доказів твердимо, що ніхто з людей своїм розумом не знав Христа і знати не може доти, доки Бог Отець йому не відкриє (Ів. 6:45).

П. Боднар

Слово Боже і мудрість людська

Коли ваша правда не переважить письменників та фарисеїв, то не ввійдете в царство небесне (Мат. 5:20).

На світі був, і світ Ним настав, і світ Його не пізнав.— (Ів. 1:10).

Бог, знаючи слабеньку натуру людини, дав свій незмінний заповіт Слово Боже—Біблію, щоб людина, досліджуючи його, знайшла потіху в своїм житті і надію на життя вічне. Цією надією, — Слово Боже каже, — є Ісус Христос — син Божий — образ невидимого Бога, перворідень усякого творива (Кол. 1:15), і кожен, хто вірує в Нього, не погибне, а матиме життя вічне. (Ів. 3:15-16, 11:24-25).

Чи щось прекраснішого для людини відкрила мудрість віків—мудрість людська, як от: Будда, Магомет, Зороастра, Конфуцій та інші. Ця мудрість світу цього тільки відвернула людину від Бога, бо була лише продуктом зарозумілости і сліпоти. Людина, засліплена блиском людської мудрости, і досі іде слідом за їх наукою в традиційних церквах, які підмінили науку Христа наукою поганською. Ця наука духовного задоволення не дає, лище задурманює на деякий час, що й використовує купка зарозумілих осіб, вивищуючи себе до рівня Бога-Творця. А Слово Боже каже: "Чи не обернув Бог премудрість світу цього в дурощі?" (1 Кор. 1:20). А тому, Бог, в кожному часі трагічної історії людини старається відвернути людство від чинення зла, про це Слово Боже так каже: "Якже прийшла повня часу, послав Бог сина свого, що родивсь від жени (не від матері) і був під законом" —

(Продовження на стор. 8)

When Molly Was Tested

By JULIET MARION

It was a strange new country to which the Conway family came one spring day, long ago—father mother and three children; Molly, Julian and little Clare, 3-year-old baby. The new home was very different from the old one they had left in England, for this was in pioneer days, and in the new land of America men hoped to make fortunes. Mother looked with some dismay at the bare log cabin in the clearing that was to be their home; but she only said, "Well, we can build a new house as soon as we can get started, and in the meantime, we will make the cabin as pretty as we can."

"But the Indians—are there any near us"? asked Molly nervously. "Not within a good many miles," her father reassured her. "And the tribes in this part of the country are friendly. There will be other settlers coming soon, too, and we shall have neighbors. So keep up your courage, little daughter, and think of the fine crops we shall have in a year or two, and the pretty new house."

"And I'll help you in the field, Father, while Molly and Mother take care of the house," said 10-year-old Julian sturdily.

"To be sure. We shall be regular pioneers; it's a land of plenty," said Father cheerfully.

The first summer passed in tolerable comfort. The prairie was beautiful with wild flowers, and nothing happened to disturb them. Hard work was needed to keep the little cabin home pleasant, and Mother and Molly kept busy as the best preventive of loneliness and home-sickness. But winter came—the first winter of the prairie. The wind swept across the miles of level land, with nothing to break its force, and the family shivered, in spite of the logs the father brought in and piled on the fire. Then it was lonely indeed. The new neighbors so confidently expected had not yet come. Molly tried to be brave for her mother's sake, but it was hard work sometimes, when she was tired and cold and lonesome, to keep a smiling appearance.

"If only we can all keep well," the mother thought. "Forty miles from a doctor, 60 miles from the nearest town! But it will be all right if only sickness does not come."

And she kept up her husband's spirits and made the children happy in the long winter evenings by telling them stories of England, and of how they would all go back there some time.

The winter was half over. Their stores of food were running low. And at last what the mother had dreaded happened. She herself fell ill, and Molly nursed her devotedly, with a terrible fear in her heart. What if Mother were to leave them, she on whom they all leaned for help and comfort? She did all she could for her and the children, but Mother did not get better.

"Molly," said her father one day, when Mother lay burning with fever despite the cold. "I must get the doctor. Can you manage while I am gone? I will be as quick as I can. I will leave you plenty of wood, and there is food enough to last for two days. Shall you be afraid, child? I cannot delay getting the doctor, for your mother grows worse daily. Can I trust you?"

"Yes, Father," Molly answered steadily. "I will ask God to take care of us, and I know He will."

Her father stooped and kissed her. "God keep you all, little daughter," he said huskily. "Then I will start as soon as possible, for I shall be back the sooner. Keep up your courage."

He rode away, and Molly turned back into the house after watching him out of sight, with a heavy heart. Two days at least she must keep things going, nurse her mother, feed the children and keep them warm. Fervently she prayed that all might go well until her father came back with the doctor.

But as night came on, the wind rose and the snow whirled about the little cabin. A great blizzard had come on. Molly piled wood on the fire, hoping that by morning the wind might go down. But the day passed and there was no break in the weather. The snow blocked the door and windows, and her mother grew worse. And her father and the doctor did not come.

"God *will* take care of them, and of us," she kept saying to herself.

And now, if ever, her courage was to be tested.

The day passed—another day and night. The wood in the cabin was exhausted. She knew there was plenty in the shed, but she dared not open the door lest she should not be able to shut it again. She broke up a chair, and then another. It would not do to let the fire go down, or they might all freeze. Then she went into the other room and knelt beside her mother's bed. "Please, God, send somebody to us. And please take care of Father, and make Mother better," she begged. And then she rose up quietly and went back to the children in the outer room. She had done all she could, and now she could only wait and trust.

There was a rap at the door. She sprang up joyfully, for surely it must be her father. Strange that he had not called to her, but it could be no one else. The latch string lifted. She ran to the door calling, "Father! Oh, Father, is it you? I am so glad—"

Then she stopped, and her heart came into her throat, for over the threshold stepped a tall Indian. He walked straight up to the fire, and held his hands toward it with a grunt of satisfaction, and spoke one word.

"Cold!"

Molly looked at him. If he knew one English word, perhaps he might understand her. He did not look fierce or cruel. She must try. Perhaps he had not come to rob or kill. Even if he had, she must try. But how to speak to him?

The children had run to her in terror, and she soothed them and told them to go into Mother's room. They ran away, and Molly walked up to the Indian, trying to look braver than she felt. She knew she must show no fear, and so she approached him with all the courage she could muster. She pointed to the fire, then to the window. How could she tell him that they needed wood? She stooped as if to pick up something from the floor, then showed him her empty hands, and shivered.

He understood her, evidently. It would be too much to ask him to cut wood, but he was very cold himself. He looked from her to the fire, measured the length of a stick of wood with his hands, and then asked, "Where?" Joyfully she pointed to the door into the shed where the wood was stored. He nodded, went out, and returned with a great log, which he threw on the fire. Then he sat down, looked at Molly and pointed to his own mouth.

Ah, that was understandable. She nodded and smiled.

"If thine enemy hunger, feed him." How gladly would she feed this enemy, who was proving a friend in need. "I know God sent him," she said, hurrying to prepare supper for her unexpected guest.

The Indian stayed all night, sitting beside the fire, and now and then rising to get another log. Early in the morning he went away, saying good-bye by friendly signs. Soon after, Father and the doctor arrived, half frozen and anxious, to find all warm and comfortable in the little home. Mother was very weak, but the doctor's care revived her, and she was able to listen to Molly's story of her Indian guest. But none of them knew that he had come to plunder, but, won by her courage and her trust in him, had remained to help.

—The Instructor.

СЛОВО БОЖЕ

(Продовження з стор. 7)

(Гал. 4:4), щоб прославити Бога в небі і зробити на землі мир для людей **доброї волі** (Лука 2:8-14), та спасти людей своїх від гріхів їх (Мат. 1:21), давши душу свою, як викуп за многих (Мат. 20:28).

З цих коротких речень виразно видно, що Біблія не є собі книга мудростн людської, лише Слово Боже, для навчення і спасення своїх сотворінь, бо ж ні одна книга мудрости людської не завіряє так упевнено людину про її спасення, тоді як Слово Боже заявляє кожному з нас: "Потоптана буде смерть по всі віки, й повтирає Господь сльози з усіх лиць, і здійме ганьбу з свого люду по всій землі, от як говорить Господь. І скажуть того дня: Ось Він наш Бог! На Його ми вповали, й Він нас спас! Ось Він Господь, на Його ми вповали, то й радуватимемось і веселитимось спасінням Його! (Іс. 25:8-9; 1 Кор. 15:22-58). Отже, дорогий читачу, тобі нема чого ходити до ритуалістичних божниць, які лише прикриваються Христом, а берися сам за книгу Слова Божого, або зайди до евангельської церкви, і аж тоді ти знайдеш дорогу до Бога, дорогу до Христа. Теорія—що всі дороги ведуть до Бога, — є поганська і шкідлива для розвитку і єдности християнства. Про що й Христос не помильно сказав: "Я дорога й правда, і життя, і ніхто не приходить до Отця, як тільки мною" — (Ів. 14:6). Світ, ідучи за теорією старих мудрагелів твердить: "людина, що нищить Боже сотворіння, — є герой, людина ж, що нищить людське твориво ідолів — є вандал", — цей світ і досі не пізнав Бога, це стверджує й наш великий любимець Бога Т. Шевченко:

"Великим словом Божью волю
Сказать тиранам—не поймут!
И на родном прекрасном поле
Пророка каменьем побьют!
Сотрут высокие могили
И понесут их словом зла!
Тебя убили, раздавили;
И славословить запретили
Твои великие дела!"

А. Озимчак

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"
Рік XX. Число 8. Торонто, Онт. СЕРПЕНЬ 1959 AUGUST Toronto, Ont. Рік XX. Число 8.

Делегати 37-го Собору УЄО і учасники ювілейного богослуження Української Пресвітерської Церкви в Ірвінгтоні, Н. Дж., в днях 26 - 28 червня, 1959 р.

Відбувся Собор Українського Євангельського Об'єднання

Ірвінгтон, Н. Дж. США

Цьогорічний Собор Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці відбувся в днях 26-28 червня 1959 р., в м. Ірвінгтоні, Н.Дж., США, на запрошення тамтешньої Української Пресвітерської Церкви, яка саме цього року відзначає 50-літній ювілей свого існування.

На Собор прибули делегати і гості, проповідники й світські члени з Канади й США. На голову Собору обрано паст. Льва Бучака з Гамільтону, паст. І. Р. Ковалевича з Монтреалу — заступником, а паст. Михайла. Боровського з Нью-Йорку — секретарем.

Собор ухвалив вислати привітання Королеві Єлисаветі II та президентові Д. Айзенгаверові, в яких проситься, щоб їхні уряди й далі пам'ятали в своїх міжнародніх плянуваннях, що український та багато інших народів все ще живуть в нелюдській неволі, під советською імперіялістично-колоніяльною системою, яка русифікує та винищує їх. Усі вони прагнуть незалежного життя в родині вільних народів. Вислано привітання президентові уряду Української Народньої Республіки в екзилю д-р Ст. Витвицькому, прем'єр-міністрові Діфенбейкерові та першому міністрові українського роду в Канаді — Михайлові Старові. На Собор надійшло чимало привітів, які будуть частинно опубліковані в українській евангельській пресі.

По вислуханні звітів дотепершньої Управи УЄО та Контрольної Комісії, Собор не тільки уділив їй свою абсолюторію, але рясними оплесками висловив своє признання та подяку за успішно переведену працю для добра українського народу та евангелизму. Слава Богу за Його провід і благословення в цьому ділі.

В п'ятницю, 26 червня, обрано нову Головну Управу. До неї увійшли: Петро Ковальчук з Лівінґстону, Н.Дж. — голова; паст. Лев Бучак — заступник і голова на Канаду; екзекутивний секретар — паст. Володимир Боровський з Детройт, Міч.; паст. Іван Яцентій з Ошави, Онт. — секретар на Канаду; Іван Петращук з Детройту - скарбник; помічник скарбника на Канаду — паст. Василь Вінявський, Ендрю, Алта; протокольний секретар — паст. Й. Корсаків з Торонта; члени — пастори: Іван Ковалевич, М. Боровський і добр. Михайло Козак з Торонта, Онт.

До Контрольної Комісії увійшли: паст. Михайло Фесенко з Торонта, добр. М. Савицький з Торонта, та Петро Гончар з Детройту.

В суботу, 27 червня увечері, відбулася спільна вечеря й концерт хору місцевої Української Пресвітерської Церкви з нагоди її 50-ліття, а в неділю, 28 червня, перед полуднем ювілейне Богослуження. При цих нагодах згадано небіжчиків піонерів українського евангельського руху, особливо тих, що відійшли від нас недавно, — паст. Володимира Купчинського та Василя Кузіва. На могилі останнього з доручення Собору в присутності членів Президії Собору, Головної Управи, членів родини і багатьох інших присутніх врочисто покладено вінка від Українського Євангельського Об'єднання. Це саме плянується зробити й на мо-

гилі паст. В. Купчинського під час святкування 50-літнього ювілею Української Протестантської Церкви в Нью-Йорку цієї осени.

На Богослуженні до численних зібраних вірних проповідував по-українськи кол. паст. цієї громади — Лука Стандрет з Вінніпеґу, а по-англійськи — паст. Д. Гюз. Перший вказав на потребу добровільного несення нашого хреста, тобто тих тягарів і невигід, що зв'язані із всякою життевою працею, а вже в першу чергу з ідейною працею та обов'язками. Останній звернув увагу на те, що Христос, прощаючись із своїми учнями перед своїм вознесенням, наказав їм проповідувати Євангелію Царства всім народам, **починаючи з Єрусалиму.** Тобто це має починатися в першу чергу від своєї родини та народу, з якого ми вийшли, як і з нашого найближчого оточення. Ми не матимемо успіхів у нашій праці між іншими народами, коли в нас самих не буде стояти все на належній височині.

Провід Української Пресвітерської Церкви в Н.Дж. відзначив 50-літній ювілей громади урочистим богослуженням і вечерею. По вечері відбувся концерт, на якому виступав хор під проводом Юрія Кириченка. Концерт мав багату програму і виконання хору було прекрасне.

Велика заля бенкету була наповнена сотками членів і приятелів громади. Між привітаннями наспіли й привітання від президента д-ра С. Витвицького.

Українська Пресвітерська Церква в Н.Дж. відрізняється активністю членства і енергійним та талановитим проводом. Для рекорду подаємо, що церковна Сесія складається з Петра Ковальчука, Павла Бемка, Р. Сутона, Ів. Драґана, Якова Мельничука, С. Чорномаза і В. Багрія. — Рада управителів: В. Горбатюк, П. Еваськів, С. Куйбіда, Ольга Целлер, П. Яцентій, Анна Бемко і Іван Ковальчук.

У рамах Собору відбулася зустріч української евангельської молоді, яка застановлялася над тим, як допомогти українській евангельській молоді бути більше усвідомленою про нарід свого походження та успішніше працювати для його добра й визволення. На Голову Молодечої Секції при УЄО обрано Б. Багрія з Ірвінґтону, Н. Дж. Відбулися й збори українського евангельського жіноцтва. Останні обговорювали актуальні проблеми своєї праці, як старання про те, щоб на Соборах УЄО брало участь більше жіноцтва й молоді, як здобувати більші фонди для добродійної акції УЄО, щоб жіноцтво присвячувало більше часу на поширення християнської літератури, відвідуючи наших людей в своїх місцевостях, особливо тих, що потребують особливої уваги та духовної потіхи. До проводу Жіночої Секції при УЄО обрано пані Марію Бучак — на Голову, та сестер Олександру Боровську й Стандрет.

На окремих зборах колишніх членів Української Реформованої Церкви в Західній Україні, обрано екзильну Консисторію цієї Церкви. Суперінтендентом (епископом) Консисторії, на місце небіжчика пастора Василя Кузіва, обрано паст. Льва Бучака, секретарем паст. Володимира Боровського, скарбником Івана Петращука, протокольним секретарем паст. Михайла Боровського і членами інж. Вадима Яковенка зі Спрінґфілд, Н.Дж., та Софрона Федева з Ірвінґтону, Н.Дж.

Ухвалені резолюції, які будуть опубліковані окремо, між іншим, висловлюють своє стурбовання такими акціями, як це сталося в стейті Каліфорнія, де заборонено по школах згадувати Бога, або де в Нью-Гайд Парку, Н.Й., осуджено шкільною радою Десять Заповідей Божих, як небажані і т. п. Не одобрюється також намагання деяких протестантських діячів впливати на Уряд США в справі визнання червоного Китаю. Собор пригадує й підкреслює свою давнішу резолюцію, де звертається увагу певній частині українського громадянства, а втому Конґресові Американських Українців, що українці мають більше, як тільки дві Церкви, та що ми мусимо змагатися в Україні не тільки за свободу релігії для католиків і православних, але й для всіх віровизнань та релігій, які там люди визнають. Рівночасно заохочується всіх українських протестантів більше цікавитися українським загально-національним життям та життям країни свого поселення й брати в цих активну участь.

Собор покликав для допомоги в праці Головній Управі комісії: історичну, видавничу, та доповнив комісію в справі Української Енциклопедії.

Цьогорічний Собор був успішним і став дальшим доказом, що між українськими протестантами панують живі й святі поривання до конструктивної й позитивної праці. Дух ревности, самокарности, жертвенности, та діючої любови до свого поневоленого народу й країни його поселення, опановують щораз більше братів і сестер. Дух Божий та любов до визволяючої правди Христової стають дійсно діючим рушійним чинником їхніх сердець.

Щира подяка Братам і Сестрам Української Пресвітерської Церкви в Ірвінгтоні за те, що так щиро прийняли учасників Собору. Хай Господь благословить їх щедро в їхній майбутній праці для слави Господньої, добра України та Америки.

Програма праці Собору вражала відсутністю будь-якого плану для закордонної місійної праці. Велике поле для такої праці відкривається в Полудневій Америці і Европі. В часи перед війною закордонна місійна праця була центром діяльности УЄО та існували окремо секретарі для домашніх місій і закордонних. Нам здається, що було б на місці відновити закордонну місійну працю і для цієї цілі призначити на наступнім соборі окремого секретаря.

Різні події

Конґрес Українців Канади вибрав цього року секретарем конґресу евангельського пастора Івана Роберта Ковалевича, з Монтреалу. Цей вибір не тільки є особистим відзначенням паст. І. Ковалевича, який репрезентував Українське Евангельське Об'єднання, але й ознакою визнання українським проводом важливости існування українських евангельських громадських організацій для української справи.

Пастор Л. Стандрет ввійшов до президії КУК як представник УЄО.

Інтернешонал Кавнсил оф Крисчіян Чорчес складається з протестантських деномінацій в Сполучених Штатах, які безкомпромісово обстоюють основні християнські вірування. Президент цієї орґаізації, пастор Карл Мекінтайр у своїм інтерв'ю сказав про запрошення Хрущова відвідати Сполучені Штати: "Ми не можемо сподіватися, що Всемогутній Бог поможе нам в нашій боротьбі за виживання, в той час, як ми залицяемося до головного представника диявола, який відкидає Бога".

М. Фесенко

Народження нової України

(Евангельський рух в Україні під російсько-комуністичною окупацією)

(Докінчення)

По другій світовій війні

По другій світовій війні і поновній окупації українських земель росіянами тактика переслідування і нищення евангельського руху в Україні змінилася. Той факт, що під німецькою окупацією евангельський рух раптово ожив і виявив активність і силу, примусив большевиків шукати інших методів нищення евангельського руху.

Усі обмеження евангельського руху, які існували до першої світової війни, і донині лишаються всилі. Жодного з них не скасовано, отже, вони всі можуть бути знову застосовані кожного дня. Змінилися лише тимчасові розпорядження влади. Приміром, навчати дітей релігії заборонено й надалі. За релігійні інструкції для дітей карають до двох років ув'язнення. Недавно вихідний день перенесено на суботу. Це зроблено з метою, щоб не тільки евангелики, але й усі інші були в неділю на праці і не могли бути в церкві. Так само цей захід мав би зменшити прибутки на потреби церкви, бо віруючі найбільше жертвують в неділю.

Комуністичний уряд не дозволяє евангеликам відкрити школу для підготовки пасторів, хоч православна російська церква таку школу має. Советський уряд думає, що добре вишколені атеїстичні аґітатори легше дадуть собі раду з пасторами, які не мали б релігійної освіти. Проте, як життя доводить, евангелики без усякої спеціяльної освіти мають більше впливу на маси, ніж комуністичні аґітатори з університетською освітою. Вони бо є переслідувані і тому, не вважаючи на штучні арґументи атеїстів, людність їм симпатизує. Коли церква виконує судові, адміністративні або інші якісь публічні функції, то за це карається 6-ти місяцями ув'язнення і майно громади конфіскується. Церквам заборонено організовувати товариства взаємної допомоги, притулки для старців і слабих, допомагати членам своїх організацій, мати молитовні збори для дітей, молоді і жінок, організовувати групи для релігійного навчання. Заборонено організовувати екскурсії і лекції для дітей. Так само заборонено відкривати бібліотеки, читальні, шпиталі. Чотирнадцятий партійний з'їзд 18 травня 1929 року ухвалив, що діяльність усіх релігійних груп мусить бути обмежена до особистого свідоцтва без пропаганди. Декретом з 15 травня 1932 року проголошено цілковиту ліквідацію усіх релігійних доктрин, визнань, громад і сект без уваги на їхне ставлення чи прихильність до советської влади. До 1937 року був вироблений п'ятилітній плян для повного знищення церков, і хоч переслідування віруючих спричинили море страждань, советський уряд і досі своєї мети не осягнув, і ми можемо з певністю твердити, що ніколи не осягне, бо віра в Бога завжди буде відроджуватись, як це доводить минувшина, серед советського населення з новою силою. Отже, евангеликам в Україні сьогодні заборонено практично все, що є найбільш важливіше в житті церкви, дозволено лише дихати і то дуже тихо. Це називається в советах відділення церкви від держави і свободою совісти, тоді як в дійсності це є найстрашніше ув'язнення совісти, яке колинебудь існувало на земній кулі.

Не касуючи жодних обмежень, які раніш існували, комуністичний уряд по другій світовій війні рішив взяти під стислу контролю евангельський рух і як тільки можливо здеморалізувати його з середини. Мета комуністичного уряду лишилась незмінна, а саме — цілком знищити всяку віру в Бога. Частина евангеликів і їхнього проводу в Україні погодились прийняти урядову організацію в надії, що це уможливить існування церкви. Існування це дуже сумнівне, до певної міри скомпромітоване компромісом із владою, яка одверто ганьбить і бореться проти Бога і невідомо, при тому, коли на уряд найде знову хвиля несамовитости і він знову почне нищити нещадно всяку церкву. Багато евангеликів лишились осторонь від цієї нової евангельської організації, створеної з ініціятиви уряду.

Комуністи люблять бавитись в претенсії і удавати, що у них усе робиться "добровільно", так само як і у вільних країнах. Відіграно і цю комедію з організацією евангельських церков. Була скликана з ініціятиви міністерства релігійних культів 12 жовтня 1944 року нарада баптистів і евангельських християн і вони всі "добровільно" погодились об'єднатись адміністративно в "Всесоюзний Совет Евангельських Християн Баптистів". В серпні 1945 р. до союзу "добровільно" приєднались і пятидесятники. Коли представників цього "совета" на закордонних з'їздах евангеликів питали, чи вони створили союз добровільно, вони це підтвердили. Коли їх питали також, чи вони визнають плятформу і систему, наявну в советах, вони так само підтвердили і це, зазначивши, що погоджуються з усім, окрім релігійного питання.

Річ у тому, що евангельські християни, баптисти і п'ятидесятники, у вільних країнах, хоч і посилають своїх представників до складу спільних краєвих церковних нарад, але ніде не погодились на органічне об'єднання своїх церков. Причиною цього є розходження в питаннях віри. Ці розходження не у фундаментальних питаннях, але все ж настільки серйозні, що згадані деномінації лишаються кожна окремо. Реформовані, які практикують хрищення дітей і мають пресвітерський устрій урядування, так само затримали свою організацію. Отже, за кордоном всі ці евангельські рухи співпрацюють в ширших питаннях і мають спільні краєві організації, але відмовились злитися в одне тіло. В советах сталося чудо і всі евангельські деномінації погодилися "добровільно" злитись в одне церковне органічне тіло. Не тільки це: вони погодилися змінити устрій церковного урядування з демократично-громадського на свого роду епископальний. Правда, ці епископи називаються старшими пресвітерами і призначається їх без усякого відношення до апостольської сукцесії, проте, відступлення від звичайного устрою евангельських, баптистських і п'ятидесятницьких церков є аж надто радикальне, щоб можна було повірити, не зважаючи на тведження їхніх представників на закордоних з'їздах, що вони зробили це добровільно. Цілком ясно, що ці зміни були умовою для дозволу існування церкви в Советському Союзі і вони не мали іншого виходу.

Усі ці зміни в устрої і житті евангельських церков провадились без згоди загалу, чи то з'їздів віруючих. Уряд впливав на церкву через її визначених представників. Старших пресвітерів не вибиралося, а призначалося з центру. Лише по громадах віруючі могли вибирати своїх пасторів, але й мали бути затверджені центром і представником міністерства релігійних культів. Приймання нових членів по громадах утруднено докраю. Якщо хто хоче тепер стати членом евангельської громади і охриститись, то мусить виповнити дві довгих анкети щодо себе, всіх своїх предків і близьких. Одна анкета лишається при громаді, а другу віддається до міліції, яка починає "впливати" на новувірця. Йому посилається всіляку атеїстичну літературу і пробується змінити його намір. Лише через рік, якщо новий кандидат у члени церкви не заломався і не змінив свого наміру, міліція дозволяє пасторові охристити нового члена.

Подиву гідним є те, що церква невпинно зростає. Правда, багато людей в Україні ходять до церкви, не подаючи заяв про бажання вступати в члени. Щоб припинити це, то вихідний день перенесено з неділі на суботу. Тепер евангелики мають ходити до церкви в неділю вечорами після тяжкої цілоденної праці.

Уповноважений релігійних культів у кожній "області" вимагає інформацій про кожного члена евангельської громади: ім'я, прізвище, рік народження, що він тепер робить, де живе, коли прийняв хрищення і т. д. Так само кожна громада дає представникові уряду інформації про те, хто вилучений з громади й за що.

Окрім того, уповноважений релігійних культів вимагає інформацій про те, хто христить, хто вінчає і т. д. Отже, ведеться стисла поліційна конроля найменшого руху по евангельських громадах. Громади, які мають більше ста членів, можуть мати двох пресвітерів, але проповідник може проповідувати тільки в своїй громаді. Одна громада має бути від другої на віддалі від 3 до 4 кілометрів. Евангельські церкви не мають ані Біблій, ані співанників чи якоїбудь евангельської літератури і уряд, радіючи з цього, не дозволяє друкувати цих таких важливих в евангельському житті підручників. Проте, всупереч цього нелюдського переслідування, віруючі мають глибоку віру і палке бажання служити Богові за всяку ціну.

Взаємини поміж усіма віруючими різних деномінацій в Україні наскрізь братерські. Вони не тільки не поборюють один одного в межах евангельського руху, але й до православних і римо-католиків ставляться толерантно, як рівно ж і з такою самою толерантністю православні і римо-католики (греко) ставляться до евангеликів. Спільна біда і переслідування усунули непотрібну і не християнську ворожнечу.

Часами буває так, що будинок стає замалий для всіх віруючих, а уряд не дає і не дозволяє збудувати більшого. В таких випадках евангелики чергуються: одні приходять у неділю вранці, інші вечором, і знову — одні у вівторок, а інші в четвер. Кожний знає свою чергу. В оставинах релігійної байдужности серед великої кількости еміґрації цікаво знати про це захоплення і бажання бути на спільних зборах у віруючих, переслідуваних у Советському Союзі.

По другій світовій війні советський уряд зорганізував спеціяльне управління для керування евангельських рухом під проводом Полянського. Всю Україну поділено на "области" і в кожній області так само призначено уповноваженого для релігійних культів. "Области" поділені на райони, в яких так само існують районові уповноважені культів. Отже, призначено цілу мережу поліційних адміністраторів для стислої контролі над евангельськими громадами. Без дозволу цих адміністраторів громади не можуть абсолютно нічого робити, включно до найменших дрібниць церковного життя. Паралельно до урядових уповноважених існує Всеросійський Союз Евангельських Християн Баптистів, який включає всі евангельські деномінації, що погодились співпрацювати з урядом, має свою власну церковну організацію. В центрі, в Москві, перебуває Президія ВСЕХБ. Цікаво, що евангеликів найбільше в Україні і найменше в Ро-

(Продовження на стор. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.
Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. венора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо

Українська Пресвітерська Церква в Едмонтоні
11701 — 86 вул.
Пастор: Д-р С. С. Сасс.
Диригент п-ні С. Крацило-Сасс
Органіст: Христя М. Сасс.
Богослуження кожної неділі о 11 год. рано і о 7.30 вечора.

Моє свідчення

"Прийдіть, послухайте, всі, що боїтесь Бога, і я розкажу, що Він вдіяв душі моїй". — (Псал. 66:16).

Я колись була духово мертва й перебувала в гріхах і провинах. Я хоч тілом була жива: їла, пила, гуляла, ґрішила, — але дух мій був мертвий, сліпий, глухий — не знав Бога Живого. Я покланялась мертвим, дерев'яним богам і носила їх на плечах своїх, — бо вони не могли самі ходити; світила я свічки перед ними; молилась до них та цілувала їх. Я сповідалася в моїх гріхах перед священиком, — а Слово Боже говорить нам, що лише один посередник між Богом і людьми є Ісус Христос. Він же й є ублаганням за гріхи наші. Я носила шкаплір на моїй шиї 6 років, аж зігнив від поту і бруду, випрати не сміла, бо було посвячене. Я постила, не вживала ні молока, ні масла. У моїх батьків було чимало дітей, а лише одна корова. Моя мати, коли збила трошечки масла, то не дала дітям їсти, але принесла з церкви шкляні лямпи, розтопила масло, поналивала в лямпи, встромила ґнотика по середині, і коли те масло застигло, — занесла лямпи до церкви, поставила перед ідолом і запалила ґнотика. То так блимало перед ідолом, поки не вигоріло все масло. Тоді мати й так само й інші жінки знову брали порожні лямпи додому й наповнили маслом. Ось такими ділами темряви вчили мене мої батьки, бо самі були темні.

Одного разу я пішла послухати проповідь Слова Божого. Господь там зглянувся на мене грішницю, засіяв світлом небесним у моє серце, широко розплющив мої духовні очі, — так, що я побачила великі дива закону Божого. Бог воскресив мого духа до нового життя. "Він випровадив мене з погибельної пропасті, з болотнистого багна; і поставив ноги мої на скалу, утвердив кроки мої; а вуста мої вложив нову пісню" (Псал. 40:2,3). Колись я лепетала моїи язиком непристойні слова, а тепер я співаю псальми Господеві моему. Я тепер знаю, куди йду і кому вірю. Він породив мого духа з виш; дав мені духа сили і любови; дав мені нову віру, нову надію і любов. Тепер я є нове творива в Ісусі Христі, перше все минуло. Та хоч я вже старша віком, — але мій дух молодий, веселий; лине в небеса, до країни небесної, — туди, де наша вітчина. О, як я дякую Отцеві Небесному за Його велику любов до мене грішної, — що Він мене знайшов як вівцю заблудлу і прилучив мене до громади дітей Своїх! О, дорогі браття і сестри, якщо хто з вас ще не знає того щастя, — то прийдіть ще нині до науки Христової і сприйміть цього навчання від Господа та переконайтесь, що Він є благий. Він є світло світові і хто іде слідом за Ним, — не ходитиме в темряві, а буде мати світло життя. Він є хліб небесний для вічного життя. Хай вас усіх Бог благословить та милує. Хай Святе Лице Його засяе над вами! Амінь.

Параскева Боднар

Католицька асиміляція. — В Едмонтоні існує римо-католицький захист для дітей. Сестри-черниці вибрали українську дівчину подати Королеві квіти при її відвідинах, але змінили її українське ім'я Терені Бецкаль на Тері О'Браен, не питаючись про те матері. Під цим наданим фальшивим ім'ям українську дівчину представлено Королеві. Цей учинок є образою Королеви в першу чергу. Католицькі черниці уявили, мабуть, що Королеві приємніше приймати квіти від дівчинки з ірляндським ім'ям, ніж з українським. Уява фантастична і образлива. Королева Єлисавета є гуманна і висококультурна людина, що має серце повне доброї волі до всіх підданих, хоч би які імена вони носили.

Зрештою, Королева вітала французьких дітей в Квебеку з такими іменами, що їх, окрім французів, ніхто вимовити добре не зможе. Проте ніхто не міняв прізвищ французьких дітей в Квебеку під час відвідин Королеви.

Католицькі черниці з Едмонтону виявили подиву гідну непошану до Королеви та свій вузькоглядний шовінізм.

Українці після цієї події повинні остерігатись віддавати своїх дітей в подібні католицькі інститутції. "Вільне Слово" подає, що сестри-черниці зазначили, що вони "змінюють ім'я кожній дитині, що ввійшла до інституту".

Якщо це дійсно так, то ця практика вимагає досліду кримінального відділу поліції. Згідно з канадійськими законами, ніхто не має права міняти навіть свого ім'я, не кажучи вже про ім'я іншої особи, окрім як в строго усталеному законом порядку і через судове проголошення.

Справді дивні речі діються в отім католицькім інституті і ми сподіваємося, що українська ієрархія католицької церкви зробить належні кроки перед відповідними церковними чинниками в справі цього надуживання і гідности прав малих українських дітей.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Вийшла друком 10-та словникова частина "Е. У."

Міністер праці, достойний М. Стар, привітав від уряду конференцію українських баптистів, яка відбулася в Торонті цього літа при великім здвизі делегатів з усіх кінців Канади.

НОВИЙ СПІВАННИК

Вийшов друком новий співанник "ВЕСЕЛКА", який містить сольо, дуети, тріо, квартети і хорові пісні. Співанник має 80 пісень, ціна $1.50. Замовляти:— 148 Tecumseth St., Toronto 3, Ont.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА В ГАМІЛЬТОНІ, ОНТЕРІО
669 BARTON ST. EAST.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о год. 11 рано кожної неділі.

Народження нової України

(Продовження з стор. 3)

сії, проте, президія перебуває в Москві. Знову ж, уся президія в 1947 році складалася з росіян. З того часу, як російські большевики зліквідували в 1932 році український баптистський союз в Україні, вони пильнували того, щоб провід евангельського руху був у руках російської меншости.

Російського проводу ВСЕХБ ніхто не вибирав, просто уряд визнав певних провідних російських баптистьких пасторів в Москві за президію.

Президія ВСЕХБ в Москві призначала обласних пресвітерів, які б мали доглядати за духовими потребами евангельських громад в Україні. Старших пресвітерів призначено в Україні для областей, де громад було найбільше і де їхня численність виправдувала таке призначення. Старші пресвітери були призначені в таких областях України: Дніпропетровській, Миколаївській, Житомирській, Рівенській, Ворошиловградській, Вінницькій, Черновецькій, Київській, Запорізькій, Закарпатській, Одеській, Херсонській, Тернопільській, Львівські, Ізмаїльській, Кіровоградській, Волинській, Подільській і в Молдавщині. Це були лише початки.

Кожну область відвідав уповноважений ВСЕХБ, стараючись приєднати якнайбільше громад до союзу. Окрім цього, призначено трьох спеціяльних уповноважених ВСЕХБ на цілу Україну.

Про кількість евангельських громад у різних областях можна судити зі світу уповноваженого ВСЕХБ в 1946 р. ("Братский Вестнік", 1946, ч. 3), що йому вдалося приєднати до

союзу 170 громад в Молдавії і Закарпатті.

З огляду на переобтяженість працею обласних пресвітерів, були додані пізніше ще районові пресвітери в місцевостях, де цього вимагала праця церкви.

Отже, в Україні структура організації евангеликів виглядала так: У Києві перебували три уповноважених президії ВСЕХБ (в Москві їх було п'ять), в областях призначувано старших обласних пресвітерів, де треба було, то призначувано й районових пресвітерів і відтак були пресвітери по громадах, яких вибирали члени громади.

Президія ВСЕХБ при кожній нагоді висловлювала свою льояльність до "родіни". З огляду на спроби російських евангеликів за кордоном стримати українських евангеликів від національної праці ніби на тій підставі, що патріотизм є гріхом націоналізму, а громадська українська праця — є "світом", ми наводимо патріотичні аргументи російського евангельського проводу на користь участи українських евангеликів у російському державному й політичному житті. Лицемірство їхнього наставлення наочне. В Росії російський евангельський провід наказує українцям брати участь у російській державній політиці, але за кордоном, де не можна змусити українських евангеликів виконувати російську політичну працю силоміць, російський евангельський провід пробує залякати українських несвідомих евангеликів гріхом націоналізму. Треба зазначити, що за кордоном ця акція не має успіху, а якщо і мала вплив, то лише на невелику кількість евангеликів. За кордоном усі українські евангельські організації мають виразно український характер в супереч намаганням росіян за всяку ціну їх зрусифікувати.

ВСЕХБ (Всесоюзний Совет Евангельских Христіан - Баптістов) є організація глибоко патріотична. ВСЕХБ проголошує: "Ми Йому (Богу) вдячні за те, що Він дав нам можливість бути горожанами нашої земної Батьківщини — СССР. Це для нас усіх велика шана". При цій нагоді ми хочемо звернути увагу всіх тих братів-росіян, що зчиняють галас про "український націоналізм" завжди, коли якийсь український евангелик скаже, що він хотів би славити Бога рідною мовою, на цей російський націоналізм їхніх братів у Росії.

Офіційний комунікат ВСЕХБ не зупиняється на патріотичних висловах, але йде далі і дає інструкції всім громадам щодо державних свят. Поперше, ВСЕХБ обґрунтовує досить добре потребу святкування національних свят на підставі Слова Божого.

Аргумент із Святого Письма закінчується розумним міркуванням. Ми хотіли б, щоб усі українські брати щодо своїх свят узяли також собі до серця те, що російські брати вимагають від своїх громад. ВСЕХБ пише: **"На жаль, в рядах віруючих ще зустрічаються окремі особи, котрі говорять: нехай державні свята святкують люди світу цього, а ми будемо займатись духовними справами, святкувати те, що усталив Господь, що так або інакше було вказано в Св. Письмі. Ті, що так міркують, роблять явну помилку. Ми не тільки віруючі, але ми є і горожанами свою краю, діти свого народу, котрий ми любимо і приналежність до котрого високо цінимо. Все, що зв'язане з життям нашого народу, з життям на шого краю, нам дороге і святе і ми зовсім не можемо ставити своє особисте життя окремо від громадського життя країни".**

Це є голос російських евангеликів, ясний і недвозначний. І якщо все це добре для російських братів, воно остільки ж добре і для українських. Окрім свят, між іншим, "рекомендується усім віруючим дотримуватись і брати участь в усіх державних церемоніях.

Усім віруючим, що працюють в колхозах, ВСЕХБ суворо наказало не заважати колхозному порядкові праці святкуванням релігійних свят. В таких випадках віруючі мають лишити на боці святкування і йти на роботу.

Це все російські комуністи називають свободою совісти. В усіх вільних країнах світу, кожний віруючий, хоч би якої релігії він був, має право дістати відпустку з праці чи з школи під час релігійних свят його віровизнання.

Нема сумніву, що велика кількість евангеликів в Україні відмовилась від участи в ВСЕХБ та існує і далі без усякої реєстрації. Хоч президія ВСЕХБ і запевняла в своєму органі, що їй вдалося перемогти опозицію "консервативних" евангеликів, але цифри показують щось інше.

Примірoм, д-р В. О. Люіс в "Крисчіян Сенчюрі" зазначає, що він не може уявити, де поділося 700.000 баптистів в Україні та інших місцевостях Советського Союзу. Голод у ті часи вже закінчився, і хоч би куди евангеликів перевозили, вони лишались би зареєстрованими евангеликами. В 1941 році баптистів нараховувалося 1,000.000, як звичайно, центром руху була Україна, але в 1947 році ВСЕХБ зареєстрував лише 300.000 баптистів. Цілком ясно, що 700.000 баптистів уникло реєстрації в церкві, яка, на їхню думку, відступила від чистоти віри, пішовши на угоду з атеїстичним ворожим урядом.

Це явище мало місце і в інших евангельських деномінаціях, які пішли на "добровільну" угоду з урядом, велика кількість членів залишилась поза межами офіційної евангельської організації.

Згідно з опінією д-ра С. Большакова, в Советському Союзі під кінець 1947 року нараховувано всього 4.000 евангельських громад і близько 4,000.000 евангеликів приходило на богослуження. Б. Греям обраховує, що число евангельських громад в СССР в 1959 р., які мають богослуження кожного тижня, виносить 5.400. Повищі числа виказують, що ВСЕХБ не репрезентує цілого евангельського руху, але лише ту частину, яка, змушена переслідуваннями, рішила купити право на якесь існування ціною компромісу з урядом.

ВСЕХБ офіційно погодився з несенням військової служби в червоній армії всіма евангеликами. Проте з цим кроком не погодилася велика кількість віруючих і вони, лишившись поза рамками організації ВСЕХБ, і далі продовжують відмовлятись від обов'язків військової служби.

У всіх цивілізованих країнах на світі таким противникам ношення зброї не робиться ніякої кривди навіть в часі війни, але замість військової служби дається їм іншу працю. Не так в советах. "Шлях перемоги" в ч. 18-19, за 1959 рік, приносить такі відомості:

"Новітніми "ворогами народу" в советській армії є теж "баптисти", чи радше всі релігійні секти. Баптисти відмовляються від військової служби, утікають з армії. При цьому йдеться не про окремі випадки, але про масове явище, яке очевидно підкопує боєздатність і мораль советського вояка.

Військова газета "Красная Звезда" за 26. 2. ц. р. дає цьому яскравий приклад. Якийсь червоноармієць написав до її редакції листа, запитуючи, чому тези баптистів є шкідливі і в чому полягає шкідливість взагалі релігії. Газета відписала:

"Останньо намагаються баптисти пояснювати своє навчання як згідне з комуністичним вченням. В своїх проповідях вони пояснюють питання моралі так, щоб переконати недосвідчених, особливо відсталих людей, мовляв, норми комуністичної моралі містяться в Біблії. В теперішній дійсності реакційною є не тільки щоденна мораль евангеликів, баптистів. Бувають випадки, що молодь, повіривши в "небесну батьківщину", забуває про обов'язки перед своєю батьківщиною. Так було з вояком Нікіфоровим, який відмовився носити зброю. Це в нашій армії нечувана подія. Що ж було її причиною? Причиною є те, що Нікіфорова втягнено в баптистську організацію..."

"З власного досвіду знаю (автор цієї статті в "ШП"), що в 1951-52 роках, коли я перебував у московських концтаборах, заслано до таборів примусової праці велику кількість тих, які відмовилися служити в большевицькій армії. В 1954 р. було в шахті ч. 40 у Воркуті 15% якраз тих всіх в'язнів, що відмовилися служити в армії. Всі вони були засуджені до кари 25 років ув'язнення. Були це переважно вояки, які стаціонували в білоруських та західньо-українських областях і непромислових районах СССР, де ними заопікувалися баптисти, адвентисти, старовіри, дослідники Біблії і т. п. Їхній вплив на вояків був великий. Чимало з цих в'язнів відмовилися від зброї, виправдуючись "баптистською вірою".

Підкарпатська Україна

Евангельський рух поширився по всіх українських землях без винятку і всюди знайшов для себе сприятливий ґрунт. Примірoм, у Підкарпатській Україні 1946 року представникові ВСЕХБ удалося приєднати до союзу 81 громаду і близько 100 проповідників. "Братский Вестнік" згадує такі місцевості, де були українські евангельські і баптистські громади: Мукачів, Великі Лучки, Зміевко, Ключарки, Збродь,

(Продовження на стор. 6)

НАРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

(Продовження із стор. 5)

Ставно, Нове Село, Берегово, Волосянка, Клечаново, Велике Бочкове, Солотвін, Кушниці, Березник і інші.

Представник ВСЕХБ зауважив у своїм звіті, що село Лучин мало громаду з більше як 300 членів, інші були менші.

У Підкарпатській Україні так само розвинувся дуже цікавий евангельський рух "Вільних християн". Цей рух поширився серед українців Підкарпатської України і на Волині. В Підкарпатській Україні започаткував його Петро Семенович в 1920 році, і цей рух швидко поширився серед місцевого населення. Вільні християни заперечують водне хрищення, Господню Вечерю, будову молитовних будинків. Вони проти святкування Різдва і Великодня, як рівно ж і проти всіх інших свят. Вільні християни заперечують образи, ялинку на Різдво, вживання музикальних інструментів на богослуженнях, реєстрацію громад у якої-будь влади і багато іншого.

Цей евангельський рух відрізняється глибоким пієтизмом і зосереджується на особистому святому житті, вважаючи всяку зовнішність в релігії як неістотню для спасіння і віри. В обставинах советських переслідувань цей рух мав легше завдання перебути переслідування, ніж церкви і деномінації, які вимагали пасторів, хрищення, Господньої Вечері, будинків і інших засобів для висловлення своєї віри. Цікаво, що на весільних бенкетах у вільних християн обслуговують гостей не жінки й дівчата, а хлопці. Це робиться на тій підставі, що в Кані Галілейській розносили на весіллі вино слуги, а не жінки. На весілля молоді приходять як на зібрання в звичайних одягах і сідають деинебудь спереду. Брат, що керує зборами, промовляє не до молодих, а до всіх. Після загальної молитви вважається, що молоді побрались. У Підкарпатській Україні вільні християни мали 1946 року 25 громад і груп, тоді як баптисти мали якихсь 56 громад.

Окрім баптистів, вільних християн і свідків егови в Підкарпатській Україні нараховується до 90,000 реформованих, переважно мадяр. В Галичині і на Волині нараховувалося перед другою світовою війною до 10,000 українських реформованих. Реформовані церкви були і в інших місцевостях України, наприклад, на Одещині, але їх точне число невідоме.

Згідно з твердженням проф. Громадки, який відвідав Підкарпатську Україну в 1958 р., там було лише 30 баптистських громад. Отже, з якихсь причин зникло 26 баптистських громад від 1946 року. В 1946 році "Братский Вестнік" в Підкарпатській Україні подає, що їх представник зареєстрував там 56 громад баптистів. Що спричинилося до зменшення громад на 26 — невідомо, але можна догадуватись, що уряд знайшов якийсь спосіб їх зліквідувати.

Всі евангельські християни, як правило, там, де постають їхні громади, мають тенденцію до закріплення і зросту і лише гострі переслідування вели до їх занепаду.

Союз евангельських християн баптистів в Україні під час німецької окупації, на вимогу Райхскомісаріяту, перевів перепис громад в 1942 р. Тоді нараховувалось 713 громад в п'ятьох областях на Правобережжі. Щодо Волині і Полісся, то коли додати до евангельських громад християн баптистів, яких було офіційно в 1942 році 213 громад, ще й громади п'ятидесятників, вільних християн та інших — тоді загальне число громад на Волині і Поліссі треба обраховувати не менше як 500. Якщо додати громади евангеликів Лівобережжя, Кубані і Ставропільщини разом із 88 громадами Молдавії (Басарабії), які ВСЕХБ зареєстрував в 1946 р., то загальне число евангельських громад різних деномінацій в Україні перевищує 3,000, а з ними пов'язано не менш 3,000,000 осіб.

Відомий евангелик і автор Били Ґреям подає в своїм звіті з поїздки до СССР в 1959 р. (Дивись "Крисчіян Ґералд" ч. 21. 1959), що в цілім Советськім Союзі існує офіційно 5,400 евангельських громад і якихсь 20,000 православних церков.

Оскільки евангельський рух зосереджений на українських землях, то ясно, що більшість цих громад міститься в Україні, що підтреджує наші попередні інформації щодо сили евангельського руху.

Цікаво так само зауважити, що евангельський рух так поширився, що на кожних три православних церкви припадає одна евангельська. Це в цілому Союзі. Оскільки православіє найбільш поширене в Росії, а евангелизм в Україні, то в Україні це співвідношення церков ще вище на користь евангельського руху.

Згідно свідоцтва Б. Ґреяма (Християнство Сьогодні, 1959), всупереч забороні недільних шкіл і організацій для молоді якась п'ята частина присутніх на богослуженнях складалась з молоді.

Членство евангельських церков щиро дбає за утримання церков і пасторів і як Б. Ґреям зауважив, він хотів би, щоб американські евангелики побачили, як евангелики в Советському Союзі, майже змагаються один з одним за нагоду покласти свою пожертву на тацу.

Повищий обрахунок торкається лише видимої частини евангельського руху серед українських мас, що зазначений в різних німецьких і советських реєстраціях. Число співчуваючих і прихильників евангельського руху, які або не погоджуються з наявним напрямом евангельського проводу, або з причини особистої безпеки уникають реєстрації, безсумнівно, в кілька разів більше. До цього числа треба додати рухи, які принципово визнають за гріх співпрацю з політичним урядом, а тим більше з атеїстичним. В умовинах советського життя ці напрями знайшли сприятливий ґрунт і їх число немале. Вони користаються великими симпатіями усього населення, не вважаючи часом на їхні ексцентричні погляди в питаннях віри.

Отже, ми знаходимо сотки евангельських громад на всіх землях, заселених українцями: Підкарпатська Україна, Галичина, Волинь, Полісся, Правобережна і Лівобережна Україна, Буковина, Крим і Кубань.

Евангельський рух на Кубані

До революції більшість населення Кубані належало до православного обряду. Існувала певна кількість протестантів, було чимало і мохамедан серед черкесів.

Під час большевицької навали православна церква не змогла устояти проти комуністичного переслідування. Віруючі, зі страху перед переслідуваннями, перестали ходити до церков. Самі церкви були або розвалені, або обернені на музеї безбожництва. Лише в центрах де-не-де, на показ чужинецьким туристам, були залишені православні церкви.

Большевики досягли своєї мети, тобто знищили церкви. Релігійність населення Кубані знайшла інший вихід. Пастор К. Мартенс, який тепер живе у Вінніпеґу, перебував на Кубані в роки, коли большевики окупували цілий край. Він мав нагоду брати участь у зборах віруючих по станицях. Пастор К. Мартенс оповідає, що мало не в кожній станиці на Кубані він знайшов громади евангеликів, які швидко зростали. Ці протестантські евангельські громади большевики не могли знищити так легко, як православні, бо евангельське богослуження не залежить ані від церковного приміщення, ані від антімінсу чи наявности священика. Коли немає церкви, віруючі моляться по хатах, коли немає пастора — якийнебудь член громади може провадити богослужения. Окрім цього, евангелики виявили подиву гідну віру, відважно проповідуючи евангелію. Пастор К. Мартенс оповідає в своїй книжці "Під Хрестом", що в одним місті на площі він помітив групу людей. Підійшовши до них ближче, побачив, що в колі людей евангелик, тримаючи Біблію, оповідає про конечність покаяння і віри в Христа. В цей час до цієї групи підійшов чекіст у шкіряній куртці. Побачивши проповідника, він витягнув револьвер і застрелив його. Чекіст думав, що він припинив релігійну пропаганду, але з кола людей виступив інший евангелик, узяв із рук убитого скривавлену евангелію і продовжував проповідувати. Цього чекіст вже не посмів вбити. Оця посвята, віра і відвага евангеликів спричинилася до швидкого зросту руху в обставинах брутального переслідування.

Цікаво, що фінансові звіти, які були надруковані в органі союзу евангельських церков СССР, показують, що найбільше пожертв надходить з Північного Кавказу, тобто з Кубані. Там же існує велика кількість евангельських громад. Серед утікачів із Кубані по другій світовій війні нараховується поважна кількість кубанців протестантів.

В 1945 році всі громади, які входили в ВСЕХБ, переводили збірку пожертв на вдів, сиріт та інвалідів другої світової війни. "Братский Вестнік" опублікував цікаві цифри про розмір пожертв із різних місцевостей. Московські віруючі зібрали 103 тисячі рублів. Громади Північного Кавказу (Кубань) зібрали 161 тисячу рублів, Львівська область 25 тисяч рублів, Крим 21 тисячу рублів, решта (наочно з України) 800

тисяч рублів. Населення Північного Кавказу, здесятковане війною, якого було на багато менше ніж московського, зібрало більше пожертв. Це свідчить, що мережа евангельських громад на Північному Кавказі (Кубані) куди густіша, ніж деінде. Можна приблизно рахувати, що на Кубані повинно існувати якихсь 250 громад і груп евангеликів.

Стан цих громад відрізнявся великим релігійним запалом, бракувало лише пасторів, і уряд, знаючи потребу, навмисне не дозволяв відкривати школу для пасторів. На богослуженнях, як правило, було повно старих і молодих людей, але була і є велика потреба в проповідниках. "Братский Вестнік" ч. 1, 1946, пише: "В громадах часто лишались і проводили богослуженням сестри (бо мужчини були або розстріляні, або вивезені на Сибір. Ред.). Багато листів надійшло до ВСЕХБ, в яких віруючі благають: "Дайте нам робітника, хоч якогонебудь старенького, або інваліда, ми будемо раді усякому".

Про свої поїздки по Україні представник ВСЕХБ подає в своїх звітах (Див. "Братский Вестнік" 1945-46), що церкви всюди переповнені, по громадах існують великі хори по 50 душ і більше, активну участь у житті евангельських громад бере молодь. Громади в 400 - 500 душ не є рідкістю, а деякі сягають до 1,000 членів.

Свідки Єгови

Закордонна преса часто приносить відомості про арешти і переслідування советською міліцією Свідків Єгови (Руселіти). Міліція ніби знаходить у них склади антикомуністичної літератури і обвинувачує їх у тому, що вони ніби являють собою підпільну агентуру західньо-европейського буржуазного світу. Все це з боку міліції не що інше, як тільки хворобливе маячіння переляканого ката, який не має спокою і йому всюди ввижаються караючі жертви його жорстокости. Щоправда, Свідки Єгови неспокійна секта, але вони не є ніякі агенти ані капіталістів, ані комуністів. Вони є проти всіх без різниці, включаючи сюди всі наявні церкви, не виключаючи всіх протестантів.

Свідки Єгови мали дуже малу кількість членів в Україні. В цілому Советському Союзі їх нараховувалося до 10,000, найбільше було їх в Україні, зокрема в тих областях, які совети окупували по другій світовій війні. На весні 1946 року дві тисячі Свідків Єгови з Басарабії вивезено на Сибір. Були невеликі групи (Руселітів) Свідків Єгови на Закарпатті і в Галичині. Всіх їх депортовано в Сибір. Решту Свідків Єгови зліквідовано у Львові порівнюючи недавно. Їм закидувано всі смертні політичні советські гріхи.

Свідки Єгови занесли цей рух в Україну із Сполучених Штатів Америки. Вони дістають більше розголосу ніж який інший релігійний рух у Советському Союзі в наслідок специфічних навчань цієї секти та їхнього безкомпромісово ворожого ставлення до советського уряду і взагалі до всіх урядів. В західньо-европейських демократичних країнах, де переважають протестанти, на них дивляться як на неспокійну секту, але їм дається свободу нарівні з усіма ширити свої погляди. Лише в Квебеку, в Канаді, провінціяльний уряд пробував обмежити їхню діяльність. Провід секти оскаржив розпорядження провінціяльного уряду до найвищого суду і провінція Квебек справу програла, а Свідки Єгови дістали повну свободу і в Квебеку.

Засадою сучасного протестантизму є стале намагання уникнути утиску поглядів інших, хоч би які несмачні вони їм були.

Погляди Свідків Єгови відрізняються ворожим наставленням до всіх урядів, церков і релігій та партій. Все це, на їхню думку, є царство сатани, призначене на остаточну руїну. Вони заперечують божественність Ісуса Христа, особистість Святого Духа і Святу Трійцю. В демократичих країнах на них дивляться як на ексцентриків, але нічого їм не роблять. У Советському Союзі подібне навчання розглядається як крамолу скрайнього порядку.

Представник Всесоюзного Совета Евангельських Християн Баптистів в 1946 році пробував на Підкарпатській Україні домовитися з цією сектою про їхній вступ до ВСЕХБ, але без усякого успіху. Про наслідки своєї розмови представник ВСЕХБ пише: "Ця розмова показала нам усю глибину фанатизму і блуду цих нещасних людей. Гордість і самопевність їх такі великі, що нема ані користи, ані сенсу з ними говорити".

Але хоч би що думали про цю маленьку секту інші, проте, не можна їм заперечити відваги і послідовности у ставленні до комуністів. Ця маленька секта виявила дух, що його забракло великим і численним церквам. Вони готові були скорше згинути, ніж іти на компроміс із "сатаною". Нема сумніву, що советська міліція їх зліквідувала без пощади, але відвага жменьки людей, які насмілились кинути виклик цілому советському режимові, заслуговує на велику пошану.

Одним із цікавих етапів багатьох евангеликів в Україні було переселення їх на німецькі землі, віддані Польщі. Після закінчення війни в 1945 році багато українців із Холмщини, Любельщини і Грубешівщини були виселені на німецькі землі. Разом із масою українців були виселені й цілі громади евангельських християнських баптистів.

Евангельський рух в Україні по другій світовій війні відрізняється від попередніх часів поважною кількістю української інтелігенції, яка почала брати участь в цьому русі. Багато осіб з університетською освітою, студентів і професорів університету приєднались до руху. В Подебрадах при Українській Господарській Академії в 1925 р. навіть була зорганізована українська реформована евангельська громада, в якій було до якихсь тридцяти студентів.

Евангельський рух в Україні став невід'ємною частиною духового життя нашого народу і шириться невпинно, не зважаючи на жорстокі утиски уряду. Тепер число українських евангеликів нараховується в Україні мільйонами і нема сумніву, що при падінні советського уряду, яке прийде рано чи пізно і прийде неминуче, евангельський рух стане одною з домінуючих релігійних течій.

Явище це позитивне. В усіх країнах, де населення має повну нагоду шукати духових цінностей без перешкод, ми знаходимо високий розвій, культурність і свободу. В Сполучених Штатах і в Канаді нараховують сотні релігійних культів, але в той же самий час найвищий рівень життя, повну свободу для всіх і національну єдність. Отже щось є в свободі релігійних поглядів, що через релігійне роздріблення веде до вищої політичної єдности і сили весь нарід і цілу країну.

В першу чергу евангельський рух в Україні веде до життя вічного і миру з Богом мільйони людей, які стратили всяку надію в цім житті. Проповідь благовістя, сіючи правдиву віру, усуває всі страхи з життя людини і веде до щирого покаяння і праведного життя.

Наслідком поширення благовістя є підвищення інтелігентности народу до небувалого рівня. Кожний евангелик має бути грамотним. Він зневажливо ставиться до марновірства, ідольства, всякого обскурантизму і назадництва.

Евангельський рух дає великі кадри наскрізь чесних людей, так необхідних для успішного функціонування кожної держави.

Українці, ставши евангеликами, унеможливлюють для росіян ужиття православія як засобу до асиміляції і визиску, як рівно ж і римо-католицизм тоді перестає бути знаряддям в руках окупантів зі сходу. Якщо б евангельський рух поширився в Україні в часи реформації, Україна стала б найбільшою потугою на сході Европи і в наші часи панувала б в Европі.

Марновірні, сповнені ідольством ритуалістичні церкви, стали для нашого народу "церквами домовинами", в яких похована воля народу і його поступ.

Але Бог не забув свій нарід і, як ми бачимо, в утисках і стражданнях народжується нова Україна, про яку з таким глибоким чуттям пророкував Тарас Шевченко:

"Так сміються-ж з України
Сторонні люди...
Не смійтеся, чужі люди!
Церква-домовина
Розвалиться, з з-під неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти!"

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА

Друга евню, коло 7-ої вул., Нью-Йорк Нью-Йорк

Богослужения відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано

УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

THE PEOPLE OF THE WAY

(John 14:26; 15:26; 16:7; Acts ch. 2)

By WALTER V. KUTCHER
Minister, Knox Presbyterian Church, Port Carling, Ont.

When you read the Old Testament prayerfully and intelligently, you will be able to notice that not only the coming of the Messiah was fortold by the prophets but also the coming of the Holy Spirit.

One of the most profound prophecies with regard to he coming of the Holy Spirit is found in the Book of Joel. No wonder that Peter, the apostle, quoted that passage in his serom in Jerusalem soon after the Holy Spirit dawned upon the disciples of Jesus.

In those three verses, which I picked up in the Fourth Gospel, we are able to see how Jesus, our Lord, was comforting his disciples and promissed them the coming of a permanent Comforter: the Holy Spirit. It is the Holy Spirit, said Jesus, who will teach you all things and bring to your remembrance all that I have said to you; it is the Holy Spirit who will bear witness of me; it is the Holy Spirit who will be your Counselor.

Now if we are in doubt with regard to something, — and if it is an important matter, — we try to get advice and help from experts. E. g. When you are sick and when you see that the general practitioner cannot help you enough, you will go to the specialist; when you want to buy a piece of land, or a house, you will go to the lawyer in order to find out whether the title is clear; when you intend to purchase a second hand car, you will ask a good mechanic to check it for you in order not to buy somebody else's trouble; when you are spiritually depressed, when you are not happy, when your appetite isn't good, when your general feeling and mood isn't right, when you dwell on your sickness which does not exist, when you're overpowered with a heaviness of anxiety, when you feel that people are against you, when you suffer of escapism and isolttion,— in short, when you are confronted with a problem which is far deeper than it seems to be, you do well if you seek a help from your minister, a skilled therapist, or a Christian psychiatrist.

The best help, however, that can be given to any human being is the help of God the Holy Spirit. In order to seek that help and to experience it day-by-tay one has to break down his pride and humiliation. This cannot happen unless we gain the right understanding of God and take the right approach to him. Thanks God, we get away today from the notion that God is severe Jodge, and come to know him as God who loves, God who forgives. It is God in Jesus Christ, in the power of the Holy Spirit, who can break our pride and our humiliation and give us *the spirit of humility* which is true Christian virtue. Just as St. Peter says: "... Clothe yourselves, all of you, with humility toward one another, for 'God opposes the proud, but gives grace to the humble.' Humble yourselves therefore under the mighty hand of God, that in due time he may exalt you. Cast all your anxieties on him, for he cares about you" (1 Pet. 5:5-7).

The ideal in human character is the humble man who is neither overwhelmed with humiliation nor exalted with pride. Jesus said, "Whoever exalts himself shall be humbled, and whoever humbles himself shall be exalted" (Mat. 23:12).

Now, it is the Holy Spirit who can shapen in us this ideal character. It is a long process, for we don't want to have our pride nor humiliation broken, but *it has to be evident as the days go by.*

There are wonderful things that come to us from God the Holy Spirit day-by-day, but we can hardly see them and appreciate them because of our anxiety, self-righteousness, pride and humiliation. We simply don't take time to slow down, to stop, to wait, to hear, to appreciate, and to think with delight of the grace and mercy of God.

On the other hand, there are things, — unfortunate things, — which could have happened to us because of our ignorance, insufficiency, sin, or because of any other cause, but they did not happen for God intervened! All this will be revealed to us in the life to come, in the life beyond; yea, partially it may be revealed to us even in our life on this earth.

God has made a wonderful world for us (Gen. 1:4,10,12,18, 21,25); "He makes his sun rise on the evil and on the good, and sends rain on the just and on the unjust" (Mat. 5:45); "His glory is above earth and heaven" (Psa. 148:13).

The prophecy of the Old Testament was fulfilled on the day of Pentecost; so was the promise of Jesus: *the Comforter came.*

The Feast of Weeks was celebrated fifty days after the Passover. It denoted the first day of the festival of unleavened bread (Lev. 23:7,11,14-16). This feast was instituted to commemorate the giving of the law on Mount Sinai. Just as the Passover pointed to the crucifiction and the resurrection of our Lord, so the Feast of Weeks pointed to the coming of the Holy Spirit.

First of all, we are told that the disciples of Jesus were together in one place. The city of Jerusalem and the Temple were filled up with people. Pious Jews from all over the world came to Jerusalem to commemorate the giving of the law.

It pleased God to send the Holy Spirit right at that time so that the Gospel of salvation will be heard and carried by the people far away from Palestine. This marked the Christian mission. The promised coming of the Spirit empowered the believers to do what Israel neglected. Not only could they witness to Jesus Christ but they would witness "to every nation under heaven." The disciples found that they were speaking as they had not believed they could speak. This indeed was not their doing. God himself had come in power, and they became channels of his mercy and grace.

The people who heard the apostles speaking were perplexed and amazed. In order to explain to them the whole matter, Peter preached the sermon. He quoted the prophecy of Joel; he quoted several Psalms and one passage of the Book of Isaiah. All those passages were well known to the pious Jews.

Peter's sermon touched the hearts of the people and they asked the apostles: "Brethren, what shall we do? And Peter said to them: "Repent, and be baptized every one of you in the name of Jesus Christ for the forgiveness of your sins; and you shall receive the gift of the Holy Spirit. "We are told that "those who received his word were baptized, and there were added that day about three thousands souls."

This was a wonderful happening! The miracle of the coming of the Holy Spirit brought along the miracle of the conversion of souls. This was the miracle indeed; three thousand souls believed, and "they devoted themselves to the apostles' teaching and fellowship, to the breaking of bread and the prayers."

The word "devoted" means consecrated, gave themselves wholly, directed their attention wholly and chiefly, dedicated themselves, gave themselves exclusively. Before their conversion they gave themselves to something else; now "they gave themselves exclusively to the apostles' teaching and fellowship..." This is a description of new life, of the life of the people of the Way, of the new way of life.

Today we hear so much of different ways of life. E.g. American way of life, Anglo-saxon way of life, German way of life, Russian way of life. All these "ways of life" point sacramentally to the Christian way of life of which description we find in the Book of Acts, and the definition of which is given us in the above mentioned quotation.

Then we read that "fear came upon every soul; and many wonders and sings were done through the apostles." Sometimes people expect a miracle to happen, but a miracle can hardly take place until fear comes upon the souls of men. Actually, this is the miracle in itself: *the coming of the fear of God.* No wonder that in the Book of Proverbs we read that "the fear of the Lord is the beginning of wisdom."

The following two verses are a description of Christian fellowship. "And all who believed were together and had all things in common; and they sold their possessions and goods and distributed them to all, as any had need" (Vs. 44,45). In verses 46 and 47a, we learn that true breaking of bread and true prayer takes place when you 'partake of food with glad and generous heart, and when you praise God and have favour with all the people." This is a description of true *koinonia,* of true Christian fellowship, of a new life indeed!

No wonder St. Paul says: "Rejoice always, pray constantly, give thanks in all circumstances, for this is the will of God in Christ Jesus for you" (1 Thess. 5:16-18). "And whatever you do, in word or deed, do everything in the name of the Lord Jesus, giving thanks to God the Father through him" (Col. 3:17).

The rest of the Book of Acts tells us how the folowers of Jesus carried out the work given to them. For Christ's promise about the Spirit was like the promise to the disciples, "You shall be my witnesses in Jerusalem and in all Judea and Samaria and to the end of the earth."

A new community, — a community of believers, — a community of forgiven sinners, which is the Church, came into being in order to make God known throughout the world, and had been given to carry out his mission.

(the second part will follow)

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XX. Число 9-10. Торонто, Онт. Вересень-Жовтень 1959 September-October Toronto, Ont. Рік XX. Число 9-10.

Чи потрібно творити одну велику церкву?

Нещодавно римський папа Іван XIII проголосив про свій намір скликати вселенський собор і про бажання об'єднати римо-католиків і православних. З цього приводу розпочалася була в пресі ширша дискусія на тему об'єднання церков узалі. При цьому всі дискутанти виходять із засади, що таке об'єднання є побажана річ, хоч більшість із них не входять в самий характер об'єднання.

Бажання бачити церкви об'єднаними витікає в більшості випадків із бажання припинити міжцерковну боротьбу. Дехто думає, що існування різних церков і їхнє взаємне поборювання ослаблює народ в його змаганнях до кращого. При цьому дехто припускає думку, що коли всі церкви поєднаються в одну організацію, то зникнуть суперечки і ворожнеча. Ці тези дуже сумнівні, але ніхто не хоче подумати над тим, чи дійсно органічне об'єднання всіх церковних деномінацій є бажана річ? Чи об'єднання церков дійсно поведе до припинення боротьби в церкві? Чи дійсно церковні поділи ослаблюють народ? Чи не є поділи в народі на багато релігійних рухів підставою його сили і розвою?

Поділи, що існують між різними церквами, не є випадкові. Ріжниці в різних церквах постали в наслідок ріжниць в історичнім розвою життя народів і їх тяжко знівелювати. Тепер ці ріжниці виступають зовні, висловлені в різних релігійних рухах, по об'єднанні вони будуть далі існувати, викликаючи боротьбу в межах новоствореної "єдиної" церковної організації. Ситуація істотно не зміниться.

Проте, за таке світове поєднання церков доведеться заплатити ціну таку велику, що саме поєднання її не варте. Шкідливі наслідки світового об'єднання церков такі далекосяглі, що найбільше роздрібнення релігійних рухів є більш побажаним, ніж створення величезної єдиної світової церкви з усіх релігійних християнських рухів.

Замість спроб органічного об'єднання церков слід на перше місце поставити об'єднання всіх віруючих на підставі віри в Ісуса Христа і Його науки. Це об'єднання мусить бути духовим. Всі церкви повинні затримати свої організації, але кожна людина, кожен ієрарх і всі деномінації повинні трактувати один одного з любов'ю і терпеливістю, як брати у Христі. Мусить зникнути переслідування, злісні напади, підступна боротьба, нечесність і нечистота. Створення взаємного братерства між усіма людьми, які зовуть себе християнами, — це найбільше завдання церкви і його можна осягнути без органічного поєднання. Нам здається, що його швидше можна осягнути без організаційного поєднання, ніж через нього. Отже, ми повинні дбати про єдність духа, а не про організаційну єдність. Ця єдність може прийти сама собою, як природна річ, якщо всі церкви відчують і зрозуміють її як конечність та будуть виконувати наказ Христа любити всіх людей. До цього нам ще дуже далеко і ніяке організаційне поєднання цієї любови не породить.

Світове об'єднання церков загрожує великими небезпеками людству і є небажана річ. Лиха, що таке об'єднання викличе, геть переважують його користі.

У такім об'єднанні постає небезпека, що вся влада в церкві потрапить до рук невеликої групи людей, а влада ця велика. Нечуваний розвій церковної бюрократії являє собою одну з небезпек такого поєднання.

Почуваючи себе сильною, церковна бюрократія, подібно до комуністичної, стане на позиції церковної однопартійности і буде вогнем і мечем винищувати усіх, хто осмілиться думати інакше, ніж їм наказано. Так бувало вже в минувшині.

Не маючи опозиції, ані когось, хто б міг зовні виявити дефекти такої церкви, світова церква неминуче прийшла б до морального занепаду. Кожна людина своєю природою схильна до зла. Нема також людини, яка б жила без переступу. Тому для обмеження зла конче потрібна незалежна публічна контроля і критика церковних чинників. Незаперечний факт, що римо-католики й православні в протестантських країнах стоять на куди вищому щаблі духового і наукового розвитку, ніж у тих країнах, де вони панують нероздільно і де протестантів загнано в підпілля. Приклад і вільне слово протестантів примушує церковну ієрархію поводитись краще і навчати людей розумніше. Вільна конкуренція являє собою першу умову поступу. Монополі є шкідливі для економічного життя країни, не менш шкідливі і церковні монополі для духового і морального життя народу.

Минула історія людства повна доказів і сумних фактів, що в періоди, коли панувала лише одна церква, стан темноти і убозтва були подиву гідні.

Отже, із створенням однієї світової церковної організації постає серйозна загроза людській свободі і праву кожної людини шукати Бога і поклонятись Йому так, як підказують їй власний розум і серце. Уряди, бачачи силу і багатство такої церкви, навряд чи ставатимуть на захист переслідуваних меншостей.

Існування різних партій в політичному житті народу являє собою підставу його прогресу і вільного розвитку. Це саме правило діває і в релігійному житті народів.

Отже, створення однієї світової церкви на земній кулі або в якій-будь країні є зовсім не бажане. З такого об'єднання постає більше шкоди для самих церков і краю, ніж коли б поділи ще побільшились.

Об'днання церков в одне органічне тіло не бажане і тому, що викликає загрозу занехаяння відкриття і правди Божої. Коли дві або більше церков об'єднуються, вони мусять викинути з свого визнання віри все те, що їх різнить, а залишити те, що є спільне для них. Оскільки кожний релігійний рух посідає лише частину божественної правди, котрій він свідкує, такий тип поєднання поведе до того, що важлива духова наука буде скреслена, натомість запанують загальні невиразні релігійні твердження, які можна буде кожному інтерпретувати так, як йому вигідно. Одностайне і свідоме, виразне свідоцтво церкви зникне. В тій самій церкві в одній громаді будуть навчати, що Христос є Богочоловік, а в другій, що Він був лише великий реформатор і т. д. Як у торговлі меншевартісна валюта усуває з обігу більшевартісну, так і в церкві об'єднання буде рівнятись по найгіршому і найменше виразному.

Об'єднання церков не є бажаним з огляду на релігійне знання. Що сказав би вчений дослідник, коли б у його дослідах йому було наказано лишити на боці і не досліджувати все те, що інші вчені відкидають. Це був би кінець науки. Одноманітність звужує дослід і навчання та робить неможливим поступ у пошукуванні правди. Тепер же кожна церква, свідкуючи тій правді, що їй доручив Господь, додає до скарбниці загального релігійного знання.

Органічне об'єднання церков не бажане і з огляду на інтереси релігійної свободи. Люди завжди будуть думати по різному про релігійні питання. Обов'язок кожної людини сміливо стояти за свої вірування і проголошувати їх без жодного страху.

Мир і духова єдність невидимої правдивої Христової церкви вимагають існування різних деномінацій. Якщо в тій самій світовій церкві зібрати всіх віруючих, при чому великі групи в них завзято будуть вірити в те, що буде суперечити віруванням інших груп, то в середині в церкві почнеться гостра боротьба по-

(Продовження на стор. 2)

ЧИ ПОТРІБНО ТВОРИТИ ОДНУ ВЕЛИКУ ЦЕРКВУ?

(Продовження з ст. 1)

глядів, яка зупине всяку зовнішню працю і свідоцтво церкви. Ця внутрішня боротьба знесилить цекрву, зуживаючи всю енергію віруючих на взаємне поборювання.

Тепер люди однакових поглядів згромаджуються в церкві і мають спромогу сконцентрувати всі свої зусилля на зовнішній конструктивній праці, бо в середині панує однодумність. Якщо навіть у межах однодумних деномінацій існує певна міра боротьби, то що творилося б в такім світовім об'єднанні всіх церков — навіть тяжко уявити. При цьому всьому ніколи не треба забувати про силу гріха в усіх людях.

Христос у своїй науці заборонив об'єднувати людей примусом та поблагословив поділ, який постає з персконання за правду.

Перший поділ християнства стався за часів Христа і його описано в евангелії від Марка 9:38. Апостол Іван прийшов до Христа і каже: "Учителю, бачили ми одного, що ім'ям Твоїм виганяв бісів, а не ходить слідом за нами".

Цей чоловік визнавав Христа, помагав ім'ям Христа іншим так, як він знав, але не ходив за рештою учнів. Це був перший поділ християнства.

Апостол Іван казав, що вони "заборонили йому". Не тому, що він робив зле, але тому, що "не ходив за нами". Перед нами перша спроба об'єднання християнства. Спроба це була явно примусова, але той чоловік не послухав учнів Христових і тоді вони звернулись до Христа. Учні тоді, подібно до теперішніх ритуалістів, думали, що лише вони посідають усю правду, і що тільки їм належить виключне право і провілей праці серед їх народу. Якщо людина не ходила слідом за ними, то їй вони забороняли, навіть хоч би ця людина і виконувала добру і потрібну працю.

Але учні мали велику несподіванку. Навіть апостоли не мають права ставати поміж віруючим і його Богом. "Не бороніть йому" — сказав Христос. Цебто, нехай він служить мені і людям так, як йому диктує його совість. Цими словами Христос дав свою згоду на перший поділ у християнстві і відкинув першу пропозицію до органічного об'єднання методами примусу.

У світлі цієї науки, як маємо розуміти молитву Христа про єдність церкви і осуд апостолом Павлом схизми? Слово Боже в першу чергу має на увазі не зовнішність і форму, але духовість і зміст. Слово Боже не проголошує детального кодексу правил поведінки, але устаює загальні принципи, що їх кожен має застосовувати відповідно до ситуацій. Отже, ніде в Святому Письмі не говориться про конечність органічного об'єднання церков, хоч у деяких окремих і виключних випадках воно може бути бажаним. Скажімо, коли існує дві ідентичні православні деномінації, які різняться лише особистими амбіціями ієрархів. Такі церкви повинні об'єднатись. Але Христос навчав про духову єдність. Усі християни повинні любити один одного і всі церкви повинні помагати одна одній без віроісповідної ріжниці.

Було б бажано побачити, як церковні ієрархії різних церков і деномінацій, виконуючи цей заповіт Христів, творили б спільні з'їзди, конференції і собори, як вислів доброї волі, для доброї спільної праці, не ліквідуючи своїх церков і деномінацій. Це було б правдиве здійснення науки Христової. Яка користь із проголошення папи про об'єднання християнства, коли його власні "християни" під проводом кліру вбивають і мучать протестантів в Еспанії та інших католицьких країнах. Він міг би це дуже легко припинити. Чого варта думка православних ієрархів про поєднання, коли однією рукою вони приймають поміч від протестантів, а другою б'ють в лице своїх власних людей. Об'єднання церков повинно початись не з пропагандивних проголошень, а з учинків любови і толерантности.

Отже, Христос молився за духову єдність усіх, хто носить Його ім'я і зве себе християнином, але в той же час Він благословив перший поділ в церкві і заборонив учням змушувати інших до церковної єдности. Для Бога дух є важнішим за букву і форму.

Спостерігаючи життя в країнах, де панує необмежена релігійна свобода для всіх, ми знаходимо сотні різних деномінацій малих і великих. Всі вони славлять Бога, як їм любо, і працюють за своїм розумінням для загального добра. Це є благословенний стан, що спричинився до нечуваного духового і матеріяльного розвою в таких країнах. В той самий час в тих країнах, де панує якась одна церква чи одна партія, — царює з правила тиранія, убогість, людей переслідує світська, або клерікальна поліція. Багато з цих країн утратили свою свободу.

На підставі вищенаведених фактів і міркувань, ми не бажаємо неможливого, але замість однієї церковної організації воліли б бачити в Україні для добра краю більше деномінацій, сект і церков, ніж у Сполучених Штатах.

Як доводить історія, це не ослаблює народу і не роз'єднує, а, навпаки, робить кожного громадянина внутрішньо щасливим, а цілий народ політично сильним і економічно багатим. Уряд замість витрачати засоби і енергію на переслідування різних релігійних течій, силоміць накидаючи "батьківську віру", тепер може вжити всю свою енергію на конструктивне будівництво. Йому тоді одностайно стають на допомогу всі громадяни, бо нікого не скривджено і всі є вільні і рівні. Міжцерковні дискусії і взаємна критика нікому ніякого зла не робить, а, навпаки, оздоровлює життя загалу.

Правдивими ворогами української свободи і добробуту є ті особи, які під покришкою релігійної єдности і патріотизму хочуть запровадити в Україні і в цілому світі для всіх інакодумаючих один великий релігійний концентраційний табір на зразок комуністичного.

З вищенаведених міркувань і маючи на увазі нахил кожної людини до зла, ми твердимо, що об'єднання церков в одне органічне тіло, в протилежність до духової єдности, було б великим нещастям і непоправною трагедією для всього людства.

Проте, нема найменшої загрози, щоб якебудь поєднання ритуалістичних церков мало місце. Всі говорять про об'єднання, але ніяка ієрархія не хоче поступитись першим місцем. Рим ніколи не поступиться своїми претенсіями на владу, не зроблять цього і православні ієрархи. Протестантів в цілій дискусії згадується здалека. Щоб поєднатись із протестантами, Рим і православні мали б зректися всіх своїх найголовніших догм, або протестанти мали б зрадити навчання Святого Письма.

Кінець-кінцем, існує погляд, що цілу дискусію Рим розпочав з огляду на те, що в Сполучених Штатах в наступних виборах висунув свою кандидатуру в президенти римо-католик. Скільки існують Сполучені Штати ніколи ще не було президента з римо-католиків. Загал боїться, що президент-католик буде під надто великим впливом церкви, яка має голову в чужій країні. Щоб зм'якшити опозицію протестантів в наступних виборах, Ватікан розпочав дискусію про об'єднання. Гадають, що ця дискусія незабаром скінчиться.

Хоч би як там було, але бажання єдности серед християн світу є позитивне явище, тільки треба, щоб усі, шукаючи єдности, зрозуміли, що в першу чергу ходить про духову єдність. Цю духову єдність всі охочі можуть практикувати вже тепер, не чекаючи на світове органічне поєднання.

М. Фесенко

МУЧЕНИКИ В 1959 РОЦІ

У світлі запрошення папи православних і навіть протестантів на католицький собор вбивства і утиски протестантів римо-католиками є подиву гідним лідемірством. Рим абсолютно нічого не робить, щоб припинити морд невинних людей.

На кофейній плянтації близько Сан Вінценте, Колюмбія, 24 січня по богослуженні пастор Луіс Ігнаціо Ровіра сидів із своїми приятелями на веранді. Раптово прозвучали постріли з темряви. Коли віруючі розсипались, вони чули як нападники кричали: "Ми докінчимо цих протестантів!" Перебувши ніч у полі і печерах, християни вернулись і знайшли пастора Ровіра мертвим. Хлопець, якому було чотири роки, так само вмер від куль. Нараховано в стіні 150 дірок від куль. Декілька днів перед тим юрба перервала протестантський похорон і вкрала тіло.

У полудневій Колюмбії забито дубинами на смерть молодого індійця, який проповідував до групи римо-католиків.

Так трактують римо-католики інакодумаючих там, де вони мають неподільну владу. Таке саме дехто з українців хотів би завести і в Україні.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

РЕЗОЛЮЦІЇ

Собору Українського Євангельського Об'єднання в П.А.

Собор УЄО в ПА, зібраний в днях 26-28 червня 1959 року в м. Ірвінґтоні, Н.Дж., США, застановившись над звітами Головної Управи за час від 1-го вересня 1957 року до 15-го червня 1959 р., у висліді своїх нарад прийшов до таких висновків та постанов:

Що УЄО, а особливо його Головна Управа, проробили за останні два роки знову значну організаційну та місійну роботу, за яку, як і рівно ж за всі інші досягнення наших громад та поодиноких братів і сестер, належить Господеві наща найсердечніша подяка та приречення збільшеної вірности й ревности у праці в Його винограднику. Ми стоїмо й далі перед багатьма незавершеними, а також новими важними завданнями на організаційному та місійному полі.

Тому постановлено:

1. Одноголосно висловити признання та подяку уступаючій Головній Управі та Екзекутивному Секретареві.

2. Докладати всіх зусиль, щоб доведену до цього часу працю продовжувати, поглиблювати й поширювати.

3. Створити всі можливі умови, щоб провід УЄО міг бути завжди готовий зустріти всі ті нові місійні та національно-соціяльні завдання, які стоять і можуть постати перед нами.

4. Закликати всі існуючі українські євангельські церковні громади, організації та всіх євангеликів і приятелів до всебічної підтримки проводу й праці УЄО, а передусім до молитви й відповідного щорічного самооподаткування на працю УЄО, своїх церковних громад та пожертв на українську євангельську літературу й пресу, приєднуючи останній передплатників і поширюючи її між нашим народом.

5. Переводити дальшу кампанію за приєднання якнайбільшого числа членів та приятелів для УЄО.

6. Просити далі всі українські євангельські громади та братів і сестер помогти своїми щедрими пожертвами докінчити будову української евангельської церкви в Гамільтоні, Онт., пастором якої є Лев Бучак.

7. Висловити щиру подяку Українській Пресвітерській Церкві в Ірвінґтоні, Н.Дж., за гостинне прийняття цьогорічного Собору.

8. Пригадати й особливо підкреслити резолюцію, яку було ухвалено на останньому Соборі, а це з огляду на її дальшу актуальність і шкідливі тенденції, які проявляють різні чужинецькі церкви та місійні товариства. В цій резолюції говориться:

"Собор УЄО вітає заходи різних протестантських церков і місій в Европі та в Північній Америці в зміцненні християнських впливів в Советському Союзі та поміж втікачами, які походять з тих теренів, однак стверджує, що переважно підхід до цих релігійних організацій, до цієї справи є рішуче застарілий та не властивий, бо у великій мірі, хоч може і несвідомо, підтримується ними російські імперіялістичні й колоніяльні стремління до асиміляції там живучих народів, а не узгляднюється того, що Советський Союз складається з багатьох національностей, які мають свої мови, культурно-національні надбання та стремлять до самостійного й незалежного життя.

Не узгляднювання цього фактора та не вживання у проповіді, літературі й радіо мов тих народів, більше шкодить справі успішного поширення Христового Благовістя між ними, як цьому помагає. Воно ображає національні почування й гідність тих народів.

В інтересі доцільної праці тих місій і церков, коли ходить про найбільш чисельний нарід Советського Союзу — українців, було б, щоб вони всякі свої місійні починання узгіднювали з УЄО в ПА, яке радо готове дати кожному потрібну пораду та тісно співпрацювати в цій ділянці."

9. Нав'язуючись до іншої резолюції попереднього Собору, цьогорічний Собор і далі уболіває над нездоровим і ненормальним явищем, практикованим деякими чинниками в деяких церквах між українцями, які свідомо надуживаючи патріотизмом та спекулюючи на ньому, часто намагаються утотожнювати віроісповідну приналежність з національною. Тим тільки шириться шкідливий дух нетолеранції й виключности до українців інших віроісповідань, які ні в чому не є гіршими християнами, ані українцями від своїх опонентів.

Трапляються світські діячі й організації, які в своїх промовах, статтях і резолюціях говорять тільки про дві українські церкви, а не про українські церкви, як це сталося з резолюцією останнього Конгресу Американських Українців, в якій говориться про потребу домагань в напрямку "привернення повної свободи Українській Автокефальній Православній і Україській Католицькій Церквам" в окупованій большевиками Україні. Собор стоїть на становищі, що в Советському Союзі та в Україні треба змагатися за свободу для всіх віроісповідань та релігій, до яких там тільки люди признаються. Це саме відноситься і до свободи політичних переконань.

10. Не одобрюється намагання певних американських протестантських церковних кругів впливати на уряд США в справі визнання Червоного Китаю, уважаючи, що християнські церкви в вільному світі не сміють давати ніякої моральної допомоги та ніяким способом не підтримувати атеїстичного комунізму, який виразно, свідомо й жорстоко, всіляким насиллям поборює всяку релігію та знищив свободу людини та ним поневолених народів.

11. Висловити своє стурбовання й обурення такими нерозважними акціями, як це сталося в стейті Каліфорнія, де заборонено по школах згадувати Бога, або в Ню Гайд Парку, Н.Й., де осуджено шкільною радою Десять Заповідей Божих, як не бажані і т. п. Ці нерозумні намагання ніяк не погоджуються з духовою спадщиною духовних батьків цієї країни та є тільки в інтересі її комуністичних ворогів.

12. Собор заохочує всіх українських протестантів живо цікавитися українським загальнонаціональним життям, як і життям країни свого поселення та брати в них активну участь.

13. Собор рекомендує українській євангельській молоді вступати в члени українського пласту, як української загальнонаціональної організації молоді, а де можливо — організувати при церквах українські пластові гуртки. Український евангельський загал закликається, в міру можливости, підтримувати цю організацію морально й матеріяльно.

14. Постановлено вповні підтримати постанови Комітету Українців Канади та Українського Конгресового Комітету Америки побудувати з нагоди століття смерти — великого Кобзаря України — Тараса Шевченка його пам'ятники в Вінніпеґу та Вашінґтоні. Собор рекомендує українському евангельському братству в Північній Америці підтримати морально й матеріяльно цю акцію.

15. Собор підтримує вповні резолюції Світового Конгресу Українського Жіноцтва, ухвалені в днях 24-27 червня 1959 р. в Нью-Йорку, в другій їх частині, і особливо вирізнює з них оці, модифікуючи їх в дечому:

а) Констатується, що в СССР широко застосовується жіноча праця в тих галузях, що шкодять біологічним властивостям жінки, вимагають від неї великого напруження м'язової сили, на яку нормально спромагаються тільки мужчини.

Апелюється до вільного світу, а особливо до церковних кругів, засудити це явище і рішуче стати на захист трудящої жінки в Україні.

б) Звертається увагу всього цивілізованого світу на жахливі прояви насильства над молодими українськими дівчатами, а також хлопцями, за залізною заслоною, яких під претекстом добровільности масово вивозять до Сибіру і на цілинні землі на примусову працю. Звертаємося до міжнародних чинників, а особливо церковних; стати в обороні елементарних прав людини, висловити протест проти новітньої форми невільничої праці й проти замаскованої дії в підтинанні біологічного коріння українського народу.

в) Большевицький устрій СССР тепер докорінно перерішує поняття родини, яка перестає бути там основною клітиною суспільства. В зв'язку з тим і становище жінки в родині окреслюється цілком відмінними і неприродними засадами, побудованими лише на зростанні комуністичної свідомости. Протестується проти руйнування родини і віриться, що жіноцтво та інші, до цього покликані чинники у вільному світі, засудять ці жорстокі експерименти, які важким тягарем і руїною відбиваються на житті родин.

г) Стверджується, що совєтський режим широко використовує для цілей свого державно-партійного будівництва і господарства працю підлітків, що негативно впливає на їхній духовий і фізичний розвиток та звертається увагу загалу вільного світу на те, щоб він застановився над правильним зрозумінням дійсного сенсу

(Продовження на ст. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1068 Queen Street West Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

"Духова неволя"

Під таким заголовком пан І. Музичка, який видає себе як "о. д-р", містить в "Українській Думці" за 30 травня свої напади на евангеликів, обіцяючи додати до цих нападів ще пізніше: "закінчення буде".

На нашу думку, й того, що згаданий автор вже написав, цілком вистачить для читачів "Української Думки". Ця стаття дискредитує не тільки автора, але й часопис, що містить подібні напади. Ми не проти критики, але критика повинна бути чесна і заснована на фактах. Мабуть, автор статті певний, що читачі "У.Д." остільки непоінформовані, що всі його вигадки про протестантів приймуть без перевірки, тому він просто вигадує "протестантські тези", а потім нещадно їх сам же критикує.

Це дуже легка метода, але в довшім часі неоплатна, бо "слова Божого не скувати"; крім того, людина, що претендує на титул доктора, повинна бути подвійно обережна в своїх твердженнях. Науковий ступінь зобов'язує до об'єктивности і забороняє демагогію, як методу боротьби з опонентами.

Автор згаданої статті робить такі твердження: "Сектанти (протестати, ред.) це люди якогось одного стишка, речення чи глави із Св. Письма". А де цілість? Чи автор "Духової неволі" колинебудь студіював праці Кальвіна, Лютера, модерних протестантських теологів, таких як Барт та інші?

Він може не погоджуватись з їхньою наукою та інтерпретацією Святого Письма, але писати, що їхня теологія збудована на "однім стишку", це писати наочну неправду і до того виявляти своє повне неознайомлення з богословськими науками. В працях протестантських теологів не менш "цілости", ніж у працях теологів інших церков, тільки що їхні вихідні засади відмінні. Цікаво, з яких наук посідає докторат автор згаданої статті? Його непоінформованість просто подиву гідна.

Як доказ своєї тези, автор статті наводить цитати із свідчення пані Параскеви, безперечно глибоко віруючої людини, думки якої правдиві, але чи можна критикувати теологію цілого руху на підставі місійної летючки? Врешті інтерпретація пана доктора є менше наукова, ніж інтерпретація пані Параскеви. В той час як пані Параскева наводить вірша, який ясно показує, що Ісус Христос є заступником людей, пан доктор в заперечення наводить слова Христа: "І це промовивши, дунув і сказав їм — прийміть Духа святого, кому відпустите гріхи відпустяться їм, кому задержите, задержаться їм". Цього вірша він вживає як доказ на доцільність сповіді.

Автор "Духової неволі" коментує ці слова Христа, на які написані цілі бібліотеки, лише чотирма словами: "Цитати говорять самі за себе". Так, але вони заперечують думки пана доктора. Поперше, Христос сказав ці слова не до священиків, чи лише апостолів, а до всіх учеників, коли "Зібрались ученики задля страху перед жидами" (Йоана 20:19). Отже, цілком ясно, що ця сила "відпускати" і "задержувати" гріхи дарована кожному віруючому. Повищі слова Христа свідчать, що проповідь благовістя віруючими людьми або відпускає, або задержує гріхи людські, залежно від того, чи вони приймуть, чи відкинуть дорогу спасіння. Це речення типове й відоме в тодішній літературі рабинів. Вживалося його в такому самому змісті. Цілком неоправдано будувати на повищих словах Христа штучну систему сповідей перед священиками.

У цьому випадку сам автор пробує безпідставно одним віршем, який значить цілком щось інше, виправдати щось, що було придумане геть пізніше церковною ієрархією.

Пан доктор пише, ніби евангелики й протестанти кажуть, що "Ці слова кимось в пізніших століттях є дописані і текст є пофальшований". Всяка неправда є гріх. Які евангелики це казали, де і коли? Ніколи й ніде жодна евангельська церква не проголошувала, що повищий текст був пофальшований.

Пан доктор також закликає евангеликів змінити їхню науку, що єдиним правилом життя і віри є Святе Письмо, бо інакше, — він твердить, — ми не зможемо відповісти на багато життєвих питань. Чому так, не можна зрозуміти? Ось, приміром, у Сполучених Штатах, Англії, Голляндії й інших країнах протестанти дають собі раду з усіма цими "питаннями". Цікаво, що найбільш атеїстів-комуністів розплодилось саме в тих країнах, де пояснювали релігійні питання отакі доктори, як автор "Духової неволі". Зрозуміло, що ті їх пояснення людей не задовольняли і вони ставали атеїстами. В протестантських країнах комуністів-атеїстів найменше. Чи це не є доказ, що протестантські пояснення із "своїми куценькими гаслами" не тільки не "втікли від життя", але опанували його і врятували свої краї від атеїстичної заглади. На наших землях навчання подібні до навчання автора "Духової неволі" не витримали іспиту, навчений ним народ став байдужим і холодним до церкви, а самі "вчителі" повтікали за кордон шукати захисту в протестантських країнах.

Чи вони мають якесь право писати отак, як вони пишуть, не дбаючи за факти і правду?

НОВА УКРАЇНА ГРЯДЕ

Вже гримить нова пісня над краєм моїм,
пісня миру, хвали й перемоги,
пісня слави Творцеві і дружби в Христі,
пісня Віри, Надії й Любови.

Хай же знають всі ті, що творили в серцях
безмежні простори пустинні,
що народ наш живе й буде вічно він жить,
не піддасться ніколи гордині.

Нас не зітруть з землі інквізицій вогні,
ні тортури грізних "перековок",
ні шантаж, ні брехня, ані задуми злі,
ні затії "вселенських" обновок.

В нас на чолі стоїть вічний Владар землі,
вічний Розум і вічний Учитель, —
вічний мир Він дає тим, що ходять у імлі, —
лише Він всім єдиний Спаситель.

Тож гуртуйтесь, брати, під знаменом Христа
й нову пісню Творцеві співайте.
Не мовчіть перед деспотом хижим і злим
й мечем правди гнилизну рубайте!

Серпень, 1959. **А. Озимчак**

РЕЗОЛЮЦІЇ

(Докінчення з ст. 3)

хрущовської шкільної реформи, яка на вовні твердить про тісніший зв'язок школи з життям, а в дійсності являє собою лише замасковану форму експлуатації саме праці підлітків.

г) Стверджується факт нищення української мови в УССР різними засобами та апелюється до вільного світу відкрити дійсну суть нового замаскованого закону, виданого Хрущовим, про т. з. добровільний вибір батьками мови навчання в школах України, що

являється засобом устійнення примату російської мови у УССР панівної всенівелюючої сили, чим порушується право української мови бути обов'язковою в шкільництві в Україні й наявно підкреслює облудність декларацій Кремля на право національного самовизначення кожної федеративної республіки СССР.

Президія Собору
Українського Евангельського Об'єднання в П. А.

В. Боровський

Пам'яті бл. п. паст. Михайла Боровського

*** 11. I. 1909 — † 21. VII. 1959**

Цілком несподівано, після короткої недуги, здавалося б, у розквіті сили, відійшов від нас новий пастор Української Протестанської Церкви в Нью-Йорку — Михайло Боровський. Сталося це саме тоді, коли його громада і він сам були сповнені новими надіями та плянами, які думали почати здійснювати цієї осени. Та Господь мав інші задуми.

Покійний приїхав на короткі вакації до міста Детройту, щоб відвідати свого брата та своїх приятелів не тільки в цьому місті, але і в Канаді. Маючи надщерблене здоров'я ще зі свого побуту в Австралії ненормальними воєнними та повоєнними обставинами життя, він дістав сердечний удар, який і став причиною його смерти, яка наступила уранці 21-го липня 1959 р. Поховано його в м. Детройті на цвинтарі "Евергрін" дня 25-го липня в присутності чималого гурту ближчих і дальших приятелів. На похорон прибули сестра Марія Сопінка з бр. Романом Купчинським з Нью-Йорку, з Торонта прибули брати М. Козак і М. Савицький; з Гамільтону приїхав пастор Лев Бучак, який з паст. Василем Бурею перепровадили похорон.

Труну з тлінними останками покійного несли пастори: М. Тимчук, Д. Кузів, В. Сікора, В. Кокорудз, племінник Лев Боровський та його кум В. Луковенко. На цвинтарі попрощали покійного від Консисторії Української Евангельсько-Реформованої Церкви в екзилі, її теперішній Суперінтендент — паст. Лев Бучак, від Головної Управи Українського Евангельського Об'єднання в Північній Америці — бр. М. Козак, від Української Протестантської Церкви в Нью-Йорку — дияконка М. Сопінка та від Української Евангельсько-Реформованої Церкви в Детройті —. бр. І. Петращук.

Виросла ще одна українська могила на гостинній американській землі, яка приголубила тлінні останки ще одного скитальця, дух якого бунтувався проти всілякої неволі, духовної й політичної.

* * *

Бл. п. паст. Михайло Боровський народився 11-го січня (по стар. стилю) 1909 року в м. Клевані на Волині в родині старшого медицинського фельдшера Луки Андрійовича Боровського, який працював там тоді з призначення рівенського повітового земства волосним фельдшером.

Перша світова війна застала родину Боровських в м-ку Олександрії, того ж повіту. Батько покійного, Лука Андрійович, був покликаний до військової служби і пробув у Галичині до кінця війни. Революція принесла з собою багато нового для покійного Михайла. Це був час національно-політичного пробудження українського народу. Цей процес не оминув і його. В семикласовій школі в Олександрії, а пізніше в українській гімназії в Рівному, формувалася його патріотична душа.

Родина покійного і він сам зазнавали постійних переслідувань від польської влади, бо їх поляки уважали "бездержавними та небажаними чужинцями". Батько покійного походив із Великої України, Кам'янець-Подільської губернії. Йому навіть було офіціяльно заборонено виконувати свої фельдшерські обов'язки і він це робив потайки. Його брат Володимир був виселений з Волині в 1928 році після розв'язання Пласту, а сам Михайло був виселений в 1936 році.

Новий животворний промінь в його молоде життя вніс український евангельсько-реформований рух, що почав ширитися на Волині після 1930-го року. Він слідом за своїм батьком і братом радо пристав до цього руху і, товаришуючи з пок. пастором Теодосієм Довгалюком, помагав йому чим міг у новій та надійній реформаційній праці.

Виявивши бажання присвятити своє життя церковній роботі, він почав студіювати ев. Богословіє в роках 1933-35 в Познані. Під час вакацій він помагав в місійній праці Укр. Єв.-Реф. Церкви на Волині і в Галичині, особливо в Миколаєві над Дністром та в Косівщині. В роках 1937-41 він вчився в Богословській Академії в Кампені, а в 1941-43 р. у вільному університеті в Амстердамі, в Голяндії. Там його і застала світова завірюха, яка принесла багато поневірянь та небезпечних ситуацій для молодого студента. Та й тут, він не тільки не занепадав на дусі, але допомагав рятуватись жидівським родинам від нацистського знищення, як також допомагав голяндцям у їхньому підземному русі спротиву. Знаючи російську мову, він допомагав їм контактуватися з тими німецькими військовими частинами, що складалися з вояків, які походили з-під советів.

По скінченні війни, знаючи добре голяндську мову, він включився в акцію допомоги своїм землякам, які опинилися в тій країні. Він брав активну участь в праці Союзу Українців в Голяндії, де в роках 1948-50 був секретарем, а переїхавши до Австралії, він в роках 1952-54 був скарбником Союзу Українців в Австралії.

В 1954 році він переїхав до свого брата в США, де осівся в Детройті. Тут він працював 4 роки в шпиталі, помагаючи братові час від часу в місцевій церковній праці та виконуючи обов'язки протокольного секретаря Головної Управи УЕО. Це він робив, аж поки в початках цього, 1959 року, був покликаний на вільне після смерти бл. п. паст. В. Купчинського місце пастора в Укр. Протестантській Церкві в Нью-Йорку. Тут, як свідчать члени громади, він ревно взявся до діла й почав здобувати їхні симпатії.

Ми ще бачили його рухливим на останньому Соборі УЕО, де він був обраний секретарем Собору, а на зборах колишніх членів Укр. Еванг.-Реформованої Церкви, його обрано радником екзильної Консисторії цієї Церкви.

* * *

Хоч його не стало між нами тут на землі, але лишилося по ньому досить милих споминів та діл християнської любови. Він знав, що УЕО старається продовжувати найкращі духовні традиції українського евангельського руху, духовних батьків української нації та Укр. Єв.-Реф. Церкви, поширюючи й поглиблюючи їх. Він бачив, як мало ще наші люди навчилися цінити потребу такої організації та жертвувати для неї свій час, здібності й гроші. Болючи над тим, він завжди в скрутних ситуаціях приходив зі своєю щедрою допомогою, що йшла в сотні долярів, про яку ніде не згадувалося, а яка часто була вирішальною. Помагаючи в канцелярії УЕО адресувати бюлетені, через брак грошей в касі УЕО на покриття поштових оплат, він витратив на цю справу своїх 54.00 дол., яких йому так ніхто і не повернув. Таких прикладів можна б навести багато більше, а гроші йому легко не приходили. Тут ми могли б його прирівняти до тієї новозавітньої жінки Тавити, про яку говориться в Діяннях 9. 36-42.

* * *

Перебуваючи при ліжку хорого в шпиталі, я мав нагоду прислуховуватися до його короткої, але щирої молитви, яка нагадувала мені молитву митаря. І коли біля нього стояла моя дружина і швагрова, і остання потішала його тим, що він не сам, бо біля нього є Христос, то вони зауважили, що після цих слів його лице опромінилося радісною усмішкою, якої вони перед тим ніколи на його лиці не бачили. Це було і є блаженством відчувати присутність Христа, який поніс на Собі беззаконня наші, щоб ми мали через Нього прощення наших провин, коли ми щиро каємося перед Богом, та могли тішитися примиренням з нашим небесним Отцем, знаючи, що ми стали знову Його любими дітьми.

Ісус про це говорить: "Усе, що дає мені Отець, до мене йде: а хто приходить до мене, не вижену геть … Це ж воля пославшого мене, щоб кожен, хто бачить Сина й вірує в Нього, мав життя вічне, і я воскрешу його останнього дня" (Івана 6, 37-40).

В. Боровський

"Українська стародавність"

Нещодавно появилася на українському книжковому ринку книжка "Українська Стародавність", що її в свій час написав бл. п. пастор Павло Крат. Над нею він працював довгі роки, студіюючи й збираючи

(Докінчення на ст. 6)

"УКРАЇНСЬКА СТАРОДАВНІСТЬ"

(Докінчення з ст. 5)

потрібні матеріяли по різних наукових бібліотеках.

Він мав на меті доказати, що український народ та його історія сягають в далекі часи, кілька тисяч років перед приходом Христа.

Головна думка цього твору, згідно з словами бл. п. пастора П. Крата, була: "Метою цього твору **не було написати українську праісторію, а лише допомогти цим твором пізнати — яке Бог дав призначення українському народові, яку мету має цей народ, що й досі Бог тримає його на світі.**"

Ми вважаємо, що тут треба віддати належне признання дружині небіжчика — Софії Крат та найближчому його приятелеві — добр. Михайлові Козакові з Торонта, які доложили всіх можливих старань, щоб виконати волю автора та видати цю книжку. Цим вони також вшанували його пам'ять та поставили йому тривалий пам'ятник, якого він собі цілком заслужив своїм ідейним, жертвенним, патріотичним, а передусім християнським життям.

Наш обов'язок — виявити належно свою пошану та вдячність до особи бл. п. паст. Павла Крата й постаратися цю книжку поширити між своїми знайомими та приятелями. Цим ми, хоч частинно віддячилися б дружині покійного за її надмірні старання та повернули б ті, нею тяжко запрацьовані гроші, що вона вложила в це шляхетне діло.

Ціна цієї книжки в м'якій оправі $2.00, а в твердій $2.50. Замовленя на цю книжку висилати на адресу дружини покійного:

Mrs. S. CRATH,
61 Cameron Cres., Leaside,
TORONTO, Ont., Canada.

Відкриття тайни Христа

Під час Христової місії серед тодішної людности поширені були про Нього різні неправдиві вістки: одні вважали Його за Івана христителя, інші за Ілію, а ще інші за Єремію або одного з пророків. Всупереч усім поголоскам про Нього, Христос заявив, що Його ніхто з людей, з Його учнями включно, не знав (Мат. 11:27). І ось наш Спаситель запитав своїх учнів: "А ви за кого мене маєте?" На цей запит ап. Петро відповів і сказав: "Ти Христос, Син Бога живого". Ця відповідь була відкриттям не від тіла, ані не від крови, але від Отця, що на небі. Читаємо: "Ісус відповів і до нього промовив: "Блаженний ти, Симоне, сину Йонин, бо не тіло і кров тобі це виявили, але мій небесний Отець" (Мат. 16: 15-17). З того ясно, що лише Бог відкриває Ісуса Христа людям. Без цього відкриття ніхто Христа знати не може. Так звані християни багато знають про Христа з читання Нового Заповіту та з оповідань, але самого Христа вони не знають. Тільки тоді людина найкраще може знати особу Ісуса Христа, коли Бог навчить її. Це відкриття знання Христа, що від Бога походить, є наче магнетною силою, якою Бог тягне людину до об'єднання з Христом. Про це читаємо: "У Пророків написано: "І всі будуть від Бога навчені. Кожен, хто від Бога почув і навчився, приходить до мене. Усе прийде од мене, що Отець дає мені, а того, хто до мене приходить, я не вижену геть. І сказав Він: "Я тому й говорив вам, що до мене прибути не може ніхто, як не буде йому від Отця теє дане" (Іван. 6:45, 37, 65).

Бувши від Бога навчені, вони тоді стають спроможні слухати Божі слова: "Хто від Бога, той слухає Божі слова; через те ви не слухаєте, що ви не від Бога" (Іван. 8:47). "І кожен, хто від Правди, той чує мій голос" (Іван. 18:37). Усі навчені від Бога знають Христа і "слідом за Ним ідуть, бо знають вони Його голос" (Ів. 10:4, 5, 14). Через слухання Божого слова дається їм тоді дар віри, через яку Христос вселяється в їхні серця (Рим. 10:17, 12:3, Єф. 3:17). Один з них був ап. Павло. Визнавши цю правду, що Бог покликав його ласкою та відкрив в ньому Сина Свого, між іншим, на те, щоб благовістив Його між поганами. "Коли ж Бог, що був вибрав мене від утроби матери моєї й покликав ласкою своєю, уподобав був виявити в мені Сина свого, щоб благовістив я Його між поганами, — я не радився зараз із тілом та кров'ю, й не відправився в Єрусалим до апостолів, що передо мною були, а пішов я в Аравію, і знову вернувся в Дамаск" (Гал. 1:15, 16, 17).

Бог досі, як далі бачимо, відкриває свого Сина лише людям призначеним в життя вічне (Д. Ап. 13:48; Іван. 6:45). Коли Бог з ласки своєї засяє в серці людини, тоді таким чином відкриває їй Христа. Читаємо: "Бо Бог, що звелів був світлу засяяти з темряви, в серцях наших засияв, щоб освітлити знання слави Божої —в обличчі Христовім" (2 Кор. 4:6; Мат. 16:17). Тому всі людські заходи і найкращі їхні діла в напрямку пізнання Христа є зовсім виключені. Отже, пізнання тайни Христа залежить головно від Божого хотіння об'вленням, як це з Божої ласки ап. Павло доводить в наступних словах: "Таємницю, заховану від віків і поколінь, а тепер виявлену Його святим, що їм Бог захотів показати, яке багатство слави цієї таємниці між поганами, а вона — Христос у вас, надія слави. Його ми проповідуєм, нагадуючи кожній людині й навчаючи кожну людину всякої мудрости, щоб учинити кожну людину досконалою в Христі. У тому й працюю я, воюючи міццю Його, що сильно діє в мені" (Кол. 1: 26-29). Наслідком цього відкриття їм Христа, вони тоді стають новими створіннями: "сини Світла й сини дня" (2 Кор. 5:17; Єф. 2:10; 1 Сол. 5:5). Відтоді їх керівничою головою в житті є сам Христос (Єф. 4:15, 16). Всі ці Божі, правдиво свідомі Христові вибранці, можуть врешті за прикладом апостола Павла визнати наступну правду: "І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, — живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив і видав за мене самого себе" (Гал. 2:20; Рим. 8:20).

П. Боднар

Радійте, християни!

Християни повинні бути найвеселіші з-поміж людей на світі, бо правдиве спасіння дає людині надію, спокій та радість. Спасенна людина відчуває Божу силу в своєму серці. Давид молився: "Верни мені радість спасіння Твойого; я надію на ласку Твою покладаю; моє серце радіє спасінням Твоїм" (Пс. 51:14; 13:6).

Апостол Павло писав: "Бог же надії нехай вас наповнить усякою радістю та спокоєм у вірі, щоб ви збагатились надією, силою Духа Святого" (Рим. 15:13).

Навряд чи можна словами розповісти про любов, радість та спокій, що наповняють серця віруючих у Бога. Апостол Петро називає це невимовною й славною радістю, "Ви Його любите, не бачивши, і віруєте в Нього, хоч тепер не бачите, а вірувавши — радієте невимовною й славною радістю" (1 Пет. 1:8). Один із тих, що мали велику радість в спасінні, був евнух, якого Пилип охрестив і який пішов додому свого з радістю великою (Діян. 8:39). Закхей з поспіхом іззліз із шовковиці й прийняв Ісуса в свій дім з радістю (Луки 19:1-9). Сторож в'язничний прийняв Господа Ісуса Христа за свого Спасителя в північну добу і радів з усім домом своїм, що увірував в Бога (Діян. 16:34).

Духовне відродження є найбільша подія в людському житті. Усі, що пізнали та прийняли свого Спасителя, можуть разом із пророком Ісаєм сказати: "Велико радуватись буду Господом, звеселиться душа моя Богом моїм; Він бо зодягнув мене в одежу спасіння, ризою справедливости обгорнув мене; мов на жениха, вложив вінець, мов княгиню, прибрав окрасами" (Ісаії 61:10).

Наше спасіння приносить радість не тільки нам самим, але й іншим. Наше спасіння спричиняє велику радість на небі. Ісус сказав: "Глаголю вам, що так само на небі радітимуть більше за одного грішника, що кається він, аніж за дев'ятдесятьох і дев'ятьох праведників, що не потребують покаяння . . . Так само кажу вам, радість буде перед Божими ангелами за одного грішника, що кається він" (Луки 5:10). Про пастуха, що знаходить загублену вівцю, Ісус сказав: "А знайшовши, кладе на рамена свої та радіє. І прийшовши додому, скликає він друзів та сусідів та й каже до них: Радійте зо мною, бо знайшов я вівцю свою згублену" (Луки 15:5-6). Своїм апостолам Христос сказав: "Тіштесь, що ваші імена записані були в небі" (Луки 10:20). Він молився, щоб Його діти мали в собі радість мою досконалу (Івана 17:13). Це я вам кажу, щоб радість моя була в вас і щоб повна була ваша радість (Івана 15:11).

Велике щастя й велике благословення мають усі правдиві християни і вони повинні бути найвеселіші від усіх людей. Якщо вони дадуть місце в своїх серцях для їх Господа, вони матимуть радість щодня.

М. Ясінський

В Совєтах

Над Дністром

"Радянська Культура" в ч. від 19 липня 1959 р. містить репортаж "На берегах Дністра". Цей репортаж описує культурно-освітню діяльність і різні розваги, зорганізовані комсомольцями в неділю біля річки Ушиці для місцевого населення.

Мета цієї всієї діяльности виявлюється в оцінці автора статті, який пише: "Всі зійшлися на тому, що нова форма відпочинку... відвертає від церкви навіть тих, хто раніш відвідував її щонеділі".

Звертаємо увагу читачів, що найбільшим бажанням комуністів і комсомолу є — щоб люди не ходили до церкви. Для цієї мети вони не шкодують ні праці, ані грошей та радісно рахують усіх тих легкодухів, які, поласувавши комсомольських розваг, не пішли до церкви. Отже, той з віруючих чи в Україні, чи за кордоном, хто не ходить до церкви регулярно, здійснює найбільше бажання комсомольців і комуністичних безбожників, завдаючи собі великої шкоди.

Проте і ця метода церкви не знищить. В Канаді ніхто не пробує відтягти людей літом від церкви. Самі люди роз'їздяться на вакації, але як тільки кінчається літо і вакації — всі повертаються до церков. Знову ж таки людина може бути над річкою, в лісі чи в полі і вірити в Бога. Так буде і "на берегах Дністра".

Газета так само подає фотографію групи молоді "Староушицького району" у вихідний день. Цікаво, що в цій групі на чотирнадцять мужчин і хлопців припадає лише сім дівчат. Звичайно в нормальній групі число було б рівне, або дівчат було б більше. Цілком ясно, що ця група є комсомольська, яких добрі дівчата цураються, бо ніхто з хлопців не бажає собі жінки з комсомолу.

У поданій статті звертають на себе також увагу назви різних колективів в Україні. Ось вони: ім. Орджонакідзе, ім. Чапаєва, ім. Суворова, ім. Сталіна. Ніби бракує українцям імен великих українських людей і вони мусять їх позичати в російських комуністів. Або всі повищі колективи складаються з російських колоністів, переселених в Україну, або комуністи пробують русифікувати українські інституції. Як одне так і друге виявляє московський імперіялізм в Україні. Але з того всього нічого не вийде.

З Києва

"Молодь України", яка друкується в Києві і висилається за кордон, в числі за липень 1959 р. містить не злу змістом статтю про конечність вірности в "сімейному обов'язку".

Звичайно в статті не обійшлося без шабльонової і обов'язкової в совєтах підхлібної хвали Леніна, який власне з своєю жінкою найбільше спричинився до розпаду родини в совєтах та поширення розпусти.

Проте ніякі моральні обов'язки (не тільки "сімейні") не матимуть внутрішньої моральної примусової сили без віри в особисте безсмертя і віри в Бога. Комуністи вчать, що смерть людини є невідкличним кінцем, з смертю все кінчається. Вони заперечують, що є Бог.

Статеві інстинкти є потугою величезної сили в людській особистості, і щоб опанувати їх і скерувати в моральне річище, не досить підхлібної згадки про Леніна, або лекції про важливість "високих моральних якостей".

На це пересічний совєтський юнак відповість: "їж і пий, бо завтра помремо", будуючи свою відповідь на навчанні совєтських моралістів.

Лише віра в Бога і знання особистого безсмертя, в сполученні з цілим морально-релігійним кліматом суспільства, може дати людині силу опанувати те, що в ній бушує, і скерувати свої інстинкти на творчі і моральні цілі.

Через брак повищих речей, совєтська молодь завжди буде кульгати на всі чотири ноги, аж поки її провід і уряд не прийде до розуму, не покається і не стане будувати моралі і обов'язків на вічних Божественних основах.

Багато цивілізацій загинули в минулім, як раз через те, що мали таких вчителів, яких тепер мають совєти.

НЕЗАДОВОЛЕНІ БАТЬКИ

Римо-католичка, пані І. Р. Кронін, у листі до езуїтського журнала "Америка" нарікає на методи, якими парафіяльні школи експлуатують дітей і збирають з них гроші. Вона пише, що по школах організується: "Паради з центами, розигрування, продаж цукорок і тістечок, статуй святих, карток і ружанців . . . Як відбувається парада. Діти марширують колом у кімнаті і кидають центи (чи пенні) в місійну скриньку, аж поки вони не повкидають туди всі гроші. Кожен повинен бути в параді якнайдовше. В старших клясах підхід хитріший. Ти забув свою краватку? Клади 25 центів до скриньки, або залишайся в школі після лекцій. Або ще один спосіб: сестра (монахиня) продає шкільні лави дітям з авкціону. Якщо хто хоче сидіти в клясі на певній лаві, то закладається по десять і двадцять п'ять центів проти інших школярів, які бажають мати те саме місце. Хто виграв — сідає на бажану лаву".

Ця система не потребує коментарів, але школа в першу чергу існує для навчання, а не для здобування грошей з дітей і "гандлярства".

ВОСКРЕСНЕ Й УКРАЇНА!

Христос воскрес! Воскресне й Україна,
Замучена безбожними катами,
Весна прийде і оживе руїна
Та зацвіте пахучими квітками.

Невинна кров, яка й сьогодні ллється,
Заміниться в прекрасні квіти-рожі,
Та й білий ясмин щиро усміхнеться,
Як буде йти до Києва прохожий.

Червоні маки та чебрець пахучий,
Будуть в ногах воскреслої Вкраїни,
Та й радий зареве Дніпро могучий,
Як свідок старожитньої країни.
Степи покриються шовковою травою,

І. Іваськів

Вар. Гаврилович

Із Циклу "Вигнанське"

На світ родився я хоробрим
(стрічав віч-на-віч змалку смерть),
родивсь із серцем ворохобним,
любов'ю сповненим ущерть.

Любив ясні життя основи,
життєві соки радо пив,
до тих сторік за волю крови
свою й чужу в борні пролив.

Кому ж поскаржусь я на світі:
куди іти, кому казать,
що всі шляхи мені закриті,
що я засуджений — мовчать?

Дивитись тільки сумно можу
на все, що діється у нас,
і тим щодень страждання множу
в стокроть і більше повсякчас.

Та вірю я — минеться лихо,
у безвість піде, в небуття,
і вже не леготом, — мов вихор
я знов накинусь на життя:

палать жагою перемоги
я буду знову, як палав,
і до кінця пройду дороги,
що їх з дитинства ще обрав.

Німеччина, 1942.

Цінна книжка

Українці у вільному світі мають тепер добру нагоду познайомитись з Б. Ґреям безпосередньо з його книжки "Мир з Богом" в своїй рідній мові. Ті українські читачі, і то різних віровизнань та рівня освіти, які вже мали нагоду її прочитати, відзиваються про

(Докінчення на ст. 8)

ЦІННА КНИЖКА

(Докінчення з ст. 7)

неї дуже похвально і з признанням.

Старайтеся цю книжку поширити масово. Цим ви зробите велику християнську прислугу вашим знайомим, приятелям і сусідам. Ціна її дуже доступна, бо тільки один дол. При замовленнях буде добре, як ви долучатимете кілька центів на кошти пересилки.

Замовлення в Америці висилати на адресу:

Ukrainian Evangelical Alliance of North America
1934 Florence St.,
Detroit 3, Mich.

а в Европі:

Missionsbund zur Ausbreitung des Evangeliums e.V.
(14a) Korntal/Württ.
Saalstrasse 4,
Western Germany.

The People of the Way

(Eph. 2:11-22)

By Walter V. Kutcher

Minister, Knox Presbyterian Church, Port Carling, Ont.

In Ephesians 2-11-22 Paul is reminding his readers of non-Jewish background that they were once "alienated from the commonwealth of Israel, and strangers to the covenant of promise." In other words, Paul is reminding them of the dividing wall which existed in the world before Christ came. From the Old Testament it was understood that the covenant was made with the people of Israel alone. They were the chosen people of God. Although clearly chosen for service and reminded by the prophets that Israel was to be a "light unto the nations," the Jews too often considered themselves an exclusive group because of their chosen status. Especially in later Old Testament times they tended to keep themselves in a mistaken understanding of their position as elect people.

When Christian Church came into existence on the Day of Pentecost, the first Christians to carry out the gospel and to be engaged in the Christian mission were the Jews. They knew the gospel was for all peoples (Acts 1:8; Mat. 28:19-20; Mark 16:15), and yet they felt that the Jews were the privileged ones. After all, were they not the Jews by birth? (Gal. 2:15); were they not Israelites to whom belonged the sonship, the glory, the covenants, the giving of the law, the worship, the promises, the patriarchs, and the Christ? (Rom. 9:4-5); were they not circumcised and promoters of the law? (Phil. 3:4-6); did not God speak of old to their fathers by the prophets? (Heb. 1:1).

True, the gospel had to be preached to all, but the Gentiles, they claimed, had to come under the law at first in order to become Christians. According to their interpretation, Christianity was faith plus Jewish way of life. Paul, on the other hand, who was "a Hebrew of Hebrews, a Pharisee, as to righteousness under the law blameless," argued that it was according to the will of God that circumcision should cease, and that Christian people, regardless of their national background, are one in Christ Jesus (Gal. 5:6; 3:28), and that it was for this purpose that Christ Jesus gave himself a sacrifice for our sins and set us free from the law. "For God has done what the law weakened by the flesh could not do" (Rom. 8:3-4; Gal. 2:15-16; 3:19-29; 5:14-15; Rom. 3:20-26; 5:20; 7:4-6; 10:4; 13:10). To Paul faith *alone* was salvation!

Paul's insight, however, was not immediately shared by the rest of the early church. Composed primarily of Christians with Jewish background, the church made its message of the good news available to other Jews. Peter's mission was primarily to the Jews. Yet it pleased God to make it clear to Peter what he made already clear to Paul. So, Peter had a distinct revelation that God shows no partiality and responded immediately by discussing Christ with a Roman centurion (Acts ch. 10). Men of Cyprus and Cyrene preached Christ to the Gentiles in Antioch.

It remained for Paul to head up the active mission of the church to the Gentiles (Acts 9:15; Gal. 2:7-9; Acts chs. 13-28). Every time he told of his dramatic call by Christ, he made it clear that his orders were to preach to the Gentiles. Paul was completely possessed by his Lord. He saw himself as an instrument in God's hands through which God could do his work. His desire was to testify to both great and small, to the nobles and to the common people, to the slave and to the free, to the learned and to the unlearned, to the rich and to the poor, to male and to female, to Jew and Greek (I Cor. 9:19-23; Gal. 3:28). When he spoke of himself as Christ's servant, he spoke of Christ who was his Lord, for to him to live was Christ.

The starting place for the mission of the church may have been among the Jews, but the field included *all* men. Paul's letters to the churches contain frequent denunciations of the attempt by some to make Judaism a prerequisite for Christianity. Paul saw that nationalities were lost with membership in the household of God, for Christ had brought them together (Mark 16:15; Luke 15:11-32; Rom. 1:14; I Cor. 9:22-23; Gal. 3:28; Eph. 2:13-22; 4:4-6; I Cor. 12:12-27). They were all "fellow citizens with the saints."

With the Christian Church now in existence in almost every country of the earth, its mission is no longer considered the burden of the Western world. It includes every man without Christ the world over. If Paul says we are no longer "strangers and sojourners," then we must indeed be "brotherly" or "fraternal" workers. We serve one Lord and we have one mission. Therefore, the Christian in Canada joins hands together with the Christian from Korea and the Christian from South America, and the Christian from Africa, and Asia, and Europe to spread the gospel to the unknowing. And those unknowing are the world over. Those who don't know Christ and don't acknowledge him the Lord of their lives are in all parts of the world; they are also here in Canada; yes, in our cities, towns, villages, and farms.

We must also keep in mind that some people have distorted ideas about Christianity, and it is more difficult to bring Christ into their lives than it is to challenge those who say that they don't believe. Just as J. S. Bonnell says that, "If a man is blatant about his atheism, we expect to find in him a desire for belief in God."

The idea that "religion is what a man does with his solitude" is not Christian at all! The shallow saying that a person can be a Christian when alone or in isolation from the church and without serious participation in the fellowship of the church is as far from Christianity as the heavens are from the earth! St. Paul tells us that to be a Christian is to be "knit together in love", across all barriers (Col. 2:2; Rom. 12:3-8; I Cor. 9:19-23).

When we no longer are "knit together" with the spontaneous interest and the genuine concern that Christianity calls "love", we cease to understand one another (I Cor. 13:1-11; 3:1-3). The natural, unavoidable result of this enstrangement is hostility because we fear and react against what is strange to us. Inevitably we become a great ocean of forlorn humanity, each person sitting on his own little island, staring out at other persons across a vast sea of misunderstanding. In other words, we — perhaps unconsciously — build up the same dividing wall which was in the world before the coming of Christ. We forget that with Christ's death on the Cross and his Resurrection that dividing wall was broken. The Jew and the Gentile found themselves "knit together" in the new community, called the church.

The redemptive power of the Cross had proved to be God's reconciling power, knitting man to man in Christian love and peace, as well as bringing man back to God. On the other hand, where this knitting power of Christ is not present, Christ himself cannot be presumed to be present. Therefor, if you don't have the love of Christ in your heart your enstrange yourself from other people, you isolate yourself. And self-isolation is a process of slow dying. People who isolated themselves are dead, or are about to die. They cannot give; they cannot share. They cannot enjoy their life. The fellowship and love with others and for others is strange to them . . .

Christians everywhere are fellow citizens under the Kingship of Christ. As fellow citizens they are the same and one regardless of their sex, social status, or national background. It is helpful and necessary for Christian people to constantly remember the words of Jesus, their Lord: "Whoever exalts himself shall be humbled, and whoever humbles himself shall be exalted." (Mat. 23-13).

The citizenship in Christ means that we have a citizenship above national ties. When we understand our dual citizenship, we come to see the bonds that unite us with Christians everywhere, in spite of political differences. Perhaps the most striking example of this occured during the last war, when in the midst of shedding of blood and global division, lines among Christion communions remained almost the unbroken ones.

St. Paul says that Christ "came and preached peace to you who were far off and peace to those who were near," and, as members of the household of God, it is our duty to see that his words are carried to both. If this task carries a Canadian Christian to the people in Europe and a European Christian to the people in Canada, they are still in the some household, where there is no dividing wall, and where Christians of every land enjoy the access in one Spirit to God the Father, being redeemed by the same Saviour and finding themselves under the same Lordship! National ties fade into the background as Christians both far and near join their hearts in spreading the commissions of their Lord: to "go into all the world and preach the gospel to the whole creation."

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XX. Число 11. Торонто, Онт. Листопад 1959 November Toronto, Ont. Рік XX. Число 11.

КАЛЬВІНІЗМ

Цього року всі реформовані і пресвітерські церкви в світі відзначають 450-ліття народження Івана Кальвіна. І. Кальвін народився в французькому місті Нойон, 10-го липня 1509 року. Його батько був також парафіяльним секретарем. Коли Кальвінові було лише 12 років, його призначено капеляном Нойонського катедралу.

Римо-католицизм до реформації, а в наші дні в тих країнах, де нема протестантської опозиції, відзначався і відзначається незвичайним моральним занепадом. За це свідчить призначення дванадцятилітнього хлопця капеляном катедралу. Звичайно, тут ходило, як і в багатьох інших подібних випадках, що церковні прибутки від віруючих, які йшли на користь дитини-капеляна.

Іван Кальвін спочатку студіював право і стародавні мови. Після смерти свого батька, в 1531 році, він переїхав до Парижу, де ознайомився з реформованими думками. Знаючи добре грецьку і гебрейську мову і маючи нагоду студіювати Слово Боже в оригінальних мовах, Іван Кальвін побачив цілковиту тотожність реформаційного руху з навчанням Святого Письма. Невдовзі він став одним з провідників цього руху в Парижі.

Його праці і виступи викликали переслідування з боку римо-католицької церкви і влади. Він мусів тікати за кордон. У своїх подорожах Іван Кальвін переїздив через Женеву. В Женеві його приятель Фарел переконав його залишитись. В Женеві Кальвін завів суворі порядки. Невдоволена в цих порядків група горожан "лібертінців" добилася вигнання Кальвіна. Він переїхав до Страсбургу. Тим часом у Женеві запанували безпорядки. Врешті женевці побачили, що краще мати порядок, хоч би й суворий, ніж анархію. В 1541 році Кальвін повернувся до Женеви. За часів Кальвіна Женева стала ідеологічним центром реформованого руху. З усіх европейських країн до Женеви з'їздились релігійні провідники для науки, чи то рятуючись від переслідувань.

Таким чином Іван Накс, який став пізніше провідником реформації в Скотляндії, теж перебував довгий час у Женеві.

Заслуга І. Кальвіна полягає в тому, що він віднайшов знову правдиве навчання Святого Письма про Бога і спасіння. Це навчання римо-католицька і православні церкви заховали під купами обрядів, церемоній і зіпсуття.

Це правдиве навчання Святого Письма, відоме так само під назвою Кальвінізму, лягло в основу всього реформованого руху.

Кальвін помер 27-го травня 1564 року. Кальвіністичні церкви в континентальній Европі з правила звуться реформованими. В Англії і на американськім континенті вони носять назву пресвітерських, підкреслюючи цим той факт, що церквою керують вибрані старші брати-пресвітери.

Відгалуження европейських реформованих церков на американськім континенті звичайно затримують свої назви.

Кальвінізм чи то реформований (або пресвітерський) рух відзначається своїм всесвітнім характером і цим відрізняється від римо-католицизму і православія. Римо-католицизм є релігія одного великого міста. Хоч би як далеко поширився римо-католицизм, — його центр завжди буде в Римі, а на чолі цієї церкви весь час стоятиме папа італійського походження. Більшість кардиналів теж завжди будуть італійці. Це власна релігія італійського народу, що поширилась в різні кінці землі. Поширення римо-католицизму приносить величезну користь італійцям, отже, вони ніколи не випустять контролі цієї церкви з своїх рук. Щороку величезні суми грошей пересилає до Італії з усіх країн римо-католицька ієрархія. Приміром за минулий рік з самих тільки Сполучених Штатів вислано до Риму вісім більйонів долярів.

Православіє — це витвір релігійного генія грецького народу. Воно носить расову печать цього народу як зовнішністю, так і змістом науки.

З падінням Візантії, коли грецькі патріярхи зубожіли і втратили всякий вплив разом із своїм народом, центр впливів православія перекочував до Москви.

Московське православіє не затримало релігійної незалежности, але віддалося на службу російських імперських інтересів. Праця православної церкви в Росії завжди була пов'язана з політикою і поліцією. Не змінився цей стан і при комуністах, які використовують православну церкву для духового підбиття інших народів. Історія православія в Україні являє собою добрий приклад цього факту. Чи ж не українська православна церква проклинала, з наказу царя Петра, гетьмана Івана Мазепу, який боровся за волю України. Спроби зукраїнізувати православіє в Україні не мають успіху й донині. Православіє в Україні і досі лишається знаряддям російської асиміляції. Православіє в Україні виховує наш народ у чужих традиціях і чужій мові. Не рахуючи невеликих українських еміґрантських церков за кордоном, ціла церква перебуває в руках Москви, яка тримає на найвідповідальніших духових посадах у церкві своїх емведистів і сексотів.

У протилежність до римо-католицизму і православія, реформований рух є всесвітній. Він не є витвором якогось одного народу, і не може стати знаряддям визиску одного народу над іншим. Реформовані церкви постали в багатьох країнах Европи і в Америці, існують незалежно одна від одної, як вислів прагнення кожного народу незасміченої, чистої правди Божої. Реформовані церкви, розвинувшись у різних краях, служать кожна своєму народові і нема страху, що вони будуть висилати більйони долярів за кордон на утримання розпаношеної церковної бюрократії якогось чужого краю, або що вони можуть стати знаряддям визиску в руках несумлінного наїзника. Кальвінізм викликав до життя найкраще в кожнім народі, де він поширився.

Кальвінізм є не тільки доктриною, але в той самий час чином і життям, тому його не можна вкласти в якусь формулу. Зміст його для цього є надто багатий, різноманітний і скомплікований.

Кальвінізм — це найчистіше християнство, найбільш гармонійне й глибоке. Усі інші форми християнства кульгають на непослідовність. Вони йдуть на компромис з раціоналізмом, поганськими традиціями і просто людськими слабостями, обмеженнями і примхами.

Кальвінізм боїться тільки Бога і нікого іншого, це найпослідовніше розуміння християнства. Прийнято думати, що відзнакою кальвінізму є певні окремі доктрини. Річ у тому, що Кальвінізм являє собою цілість усіх цих доктрин разом із життям, яке витікає з кальвіністичного світогляду.

При всьому цьому Кальвінізм визнає таємне в християнстві. Існують речі, які є дійсні і правдиві, але перевищують обмеження людського розуму і тому завсіди зістануться таємницями — речами не до розв'язання людським розумом у цьому житті. Кальвінізм не намагається раціоналізувати віру в усіх деталях і дати відповідь на кожну проблему. Зовсім ні — таємниця мусить лишитися таємницею. Для кальвініста вистачає того, що Бог розв'язав у собі і згармонізував усі речі, таємні для людей.

Провідною наукою Кальвінізму є самовистачальність Бога. Бог не залежить від світу, не потребує його. Це вивчається поруч із визнанням реальности світу і окремішности світу від Бога. Ми можемо згадати в цій статі лише поверхово головні доктрини християнства в його найчистішій формі — Кальвінізмі.

Бог має плян на все і цей плян має бути виконаний. Нічого не залишено для випадку. Цю науку називають приреченням. (Див. Єфесян 1:4-14). У

(Продовження на стор. 2)

КАЛЬВІНІЗМ

(Продовження з стор. 1)

той же самий час людина лишається відповідальною за всякий гріх і зло, що вона робить, маючи свобідну волю. Як це примирити. Нема потреби мирити приятелів. Бог примирив ці речі в собі, хоч і людський розум не може цього похопити. Проте, досвід життя віри підтверджує як правдивість одного, так і правдивість другого. Отже, ми стоїмо перед таємним, але правдивим. Суверенність Бога, приречення, вибір до життя вічного і завіт, стійкість святих, безнадійне зіпсуття природньої людини, ласка Божа для грішників, спасіння вірою, свідоцтво Святого Духа і загальна ласка — всі ці й інші доктрини складають прекрасну і гармонійну систему християнства, якій нема рівної. Не треба думати, що всі ці навчання Святого Письма зобов'язані своїм існуванням Кальвінові. Кальвін був лише знаряддя в руках Божих і згадана наука не є його наукою, але наукою Слова Божого. На якім авторитеті будується навчання реформованих церков? Існує три принципи релігійного авторитету: раціоналістичний, римо-католицько-православний і реформований. Всі визнають, що Бог є абсолютний авторитет. Але ріжниці постають в питанні — чи Бог промовив до людей і як Він промовив? Чи ми маємо це відкриття Бога зарекордованим?

Реформовані церкви кажуть, що ясне відкриття Бога міститься в Святім Письмі і ніде інде. Церква лише виказує знання Бога, її авторитет є похідний і другорядний. Розум являє собою лише засіб, яким ми приймаємо відкриття Бога, подане нам у Святім Письмі. Отже, реформовані не відкидають ані значення церкви, ані розуму в прийнятті відкриття, але заперечують, що церква або розум є тим первісним джерелом, з котрого ми ніби черпаємо відкриття Бога. Раціоналізм здобуває матеріяли для свого судження і віри сам із себе, з своєї власної свідомости. В той час як реформоване думання має за авторитет зовнішнє відкриття Бога в Святім Письмі. Кальвінізм вживає розум не яко джерело відкриття природи Бога, а як інструмент до пізнання відкритої правди.

Римо-католики і православні вважають, що Бог промовляє через церкву. При чому його голосом стає голос цілої ієрархії, яка з'їздиться час від часу на собори, до цього додається писання отців церкви і так зване передання.

Факти історії церкви виявляють цю теорію як наскрізь фальшиву. Вона остільки ж суб'єктивна, як і раціоналізм, і повна суперечностей. Усім добре відомий факт, що одні вселенські собори забороняли те, що пізніше інші ухвалювали. Одні собори проклинали інші, а ті в свою чергу кляли своїх опонентів.

Історія ритуалістичних церков це, власне, у великій мірі історія анатем. Бійки на соборах, поличники, свята інквізиція та інші злі і суперечні діла церкви на соборах і поза соборами, які нічого спільного не мали з наукою Христа, роблять твердження, що Бог відкрив себе людям через церкву, просто богохульством. Передання церкви і велика кількість постанов вселенських соборів разом з анатемами, які проголошується і досі, свідчать, що обори відкривають не Бога, а цілковите зіпсуття людської природи через гріх. Бейкон зілюстрував чудово природу раціоналізму, цю ілюстрацію ми можемо застосувати і до ритуалізму. "Раціоналісти як павуки", — пише він, — "вони прядуть павутиння все з свого нутра, але дайте мені когось, хто як бджола збирає зовні нектар і перетравлює те, що вона зібрала, своєю чеснотою".

Реформовані, (кальвіністи) як бджоли збирають правду Божу з Святого Письма, тоді як раціоналісти, римо-католики і православні теологи, подібно до павуків прядуть науку, яку вони здобувають з свого власного нутра. Звичайно, ця наука має лише людський авторитет і дуже часто суперечить ясному відкриттю правди Божої в Святім Письмі.

Історія і життя народів виправдали і підтвердили навчання реформованого руху, і засудили раціоналізм та ритуалізм.

Христос подав найкращий метод, приступний для всіх для пізнання правдивости всякого навчання. Він казав: "По плодах їхніх пізнаєте їх". Кожний може скористатися з цього методу. Візьміть мапу всесвіту і позначте всі народи і краї, які визнають поганські релігії, позначте країни, де панує чи донедавна панувало навчання римо-католицької або православної церков, а потім позначте країни, де більшість народу належала до евангельських церков. Перед вами відразу відкривається закон, що не має винятку. Ті країни, більшість населення яких складалася з римо-католиків, православних, поган або атеїстів, — усе мають найбільшу убогість і безправність на світі. В тих країнах революції трапляються дуже часто, там повно диктаторів, брутальности і бракує громадських свобід. Окрім того, в тих усіх країнах багато всілякого іншого лиха і чимало з них потрапляють в рабство до інших.

В той самий час країни, які мають переважну кількість протестантів, відзначаються порядком, добробутом, демократичними свободами, освітою і силою. По природі своїй еспанець чи росіянин не менше здібний, ніж англієць чи американець. Часом вони виявляють в певних речах більше таланту. Країни їхні не менше багаті, а часом багатіші за інші, і все ж, не зважаючи на це все, вони стоять на останнім щаблі матеріяльного і духового добробуту і над ними панує або поліція, або клір. Це є плоди віри кожного народу, плоди його думання, наслідки навчання його церкви на протязі багатьох поколінь. Оці плоди засуджують навчання ритуалізму і раціоналізму. Кінець-кінцем, темний і визискуваний, забобонний народ в своїй нужді і розпуці береться за ножа та вирізує своїх учителів і будує атеїстичний комунізм. Це діялось перед нашими очами. Цікаво, що в жодній протестантській країні комунізм не мав якогось успіху, та за комуністами звичайно слідувала найтемніша частина населення, вихована по ритуалістичних церквах.

Маючи оці певні наслідки хиб вірування, кожний українець, що рве зі згубною для його народу наукою минулих поколінь, є найбільший патріот і відважна людина. Не легко сказати скаменілому в ритуалах і церемоніях суспільству, що воно помиляється і робить велику кривду великому народові. Не легко пірвати старі зв'язки, але той, хто любить Бога, Його правду і свій народ, не буде вагатися чи боятися принести і цю жертву.

Як показують факти і події, щораз більше таких смільчаків серед українського народу на рідних землях і в розсіянні. Певна річ, у свій час наш народ побачить плоди цієї чистої і звершеної віри в Ісуса Христа.

Тоді наш край осягне нечуваного добробуту і багатства. Зникнуть займанці і диктатори на українських землях, кожен стане вільним і земля відпочине від крови, сліз і нзадництва. Тоді здійсняться слова Тараса Шевченка, що "церква домовина" розпадеться і з-під неї встане нова Україна. Дорога ця не легка, але великі початки вже зроблено і недалеке прийдешнє повне певних і радісних обіцянок.

Релігійна торгівля

У 1958 р. Сполучені Штати заплатити за перевіз океаном товарів, надісланих через римо-католицькі допомогові агенції до Італії $15,998,112. Голова римо-католицьких допомогових організацій у Римі оголосив, що від 1954 р. вони дістали із Сполучених Штатів допомоги продуктами на $165,000.000

Сполучені Штати це є переважно протестантська країна і все ж виявляє співчуття до католицької країни, надсилаючи їй продукти на колосальні суми. "Крістіан Герітейдж" за червень 1959 р. твердить, що велику кількість цих продуктів, на яких написано: "Дар від народу Сполучених Держав", "Не для продажу", — фактично розпродує церковна ієрархія з добрими зисками. Якщо комусь дається допомогу, то створюється враження, що вона приходить від римо-католицької церкви. Дістають допомогу переважно вірні римо-католики.

Згідно з твердженням "Крістіян Герітейдж," Сполучені Штати, окрім іншої допомоги, надсилають річно 1,500,000 тон борошна, яке римо-католицька допомогова агенція продає набік.

Дістаючи велику допомогу з протестантської країни, Рим вдома і за кордоном переслідує протестантів, як от, приміром, в Еспанії та в деяких республіках Південної Америки.

"Солодкий зразу чоловікові хліб, неправдою нажитий, та й навпісля в його роті піску повно буде", — сказано в Кн. Приповісток, 20:17.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Чи треба ходити до церкви в неділю?

Четверта заповідь починається словом: "Пам'ятай". "Пам'ятай день суботній, щоб святити його. Шість день можна тобі працювати й робити всяке діло твоє. День же сьомий субота Господеві Богу твоєму. Бо шість день творив Господь небеса і землю, море й усе, що в їх, і перестав дня сьомого; тим благословив Господь суботній день і освятив його" (2 Мойс. 20:8-11).

Це єдина заповідь з десятьох, що починається словом "Пам'ятай". Причиною цього є те, що малоймовірним було б, щоб діти Божі забули, що зле вбивати, красти і т. д., але легше забути про обов'язок духового відпочинку в неділю.

Святкування неділі не жиди започаткували. Ще не було жидів, ані інших народів, коли Бог своїм прикладом і наказом усталив цей день: "І докінчив Бог шостого дня діло своє, що сотворив, і спочив на сьомий день від усього діла, що сотворив. І благословив Бог день сьомий, і з'ясував його святим, того бо дня спочив од усіх діл своїх, які вчинив і зробив" (2 Мойс. 2 : 2, 3).

Жидівський народ починає своє існування від Авраама. Цьому народові, а разом із ним і всім іншим, Бог поновив заповідь про сьомий день на Сінайській горі. Важливість цієї заповіди була підкреслена тим, що її поставлено нарівні з моральними вимогами.

За часів Нового Завіту Ісус Христос, Син Божий, підтвердив цю стародавню заповідь, що веде свої початки від сотворення світу. Він навчав: "Субота ради чоловіка постала, не чоловік задля суботи. Ти Син чоловічий — Господь і суботи" (Марка 2:27, 28). Ці слова значать, що для чоловіка день відпочинку усталений Богом в тім же самім змісті, що й прихід Бога в тілі і смерть Христова на Голготі. Це все було для чоловіка, як найвище добро. Для чоловіка, як його найвище добро, був усталений і день відпочинку, бо Син чоловічий є "Господом суботи". Тому велике зло і гріх нехтувати цей день.

Слово Боже не лишає найменшого сумніву про обов'язки дітей Божих у цей день: "Коли вдержиш ногу твою задля суботи, та не будеш дня мого святого своїх забагів чинити, коли буде субота в тебе осолодою, днем Господнім святим шанованим, а пошануєш її тим, що не будеш робити твоїх діл звичайних, не годитимеш своїм примхам і пусторіки слова понехаєш; тоді матимеш осолоду в Господі, возведу тебе певно на висоти землі та насичу тебе . . . — це сказали уста Господні" (Іс. 58).

У неділю (цебто сьомий день відпочинку, або суботу) ми повинні залишити всю звичайну працю, хоч би яка конечна для нас особисто вона була. Ми можемо робити в неділю, згідно з Писанням, лише діла милосердя і конечні речі для життя інших чи свого. Лікар має працювати і в неділю, худобу треба нагодувати і в неділю.

Не так для багатьох людей, для них неділя стала смітником, днем в який докінчується все, що не скінчено на тижні, і через це ви їх не побачите в церкві місяцями. Ось найчастіші причини відсутности, які ви почуєте по цім боці океану: косив траву, будував, поправляв гараж, ловив рибу, малював хату зсередини або знадвору і т. д. без кінця. Ці люди грабують самі в себе велике благословення, бо неділя призначена виключно для прославлення Бога. Шістьох днів цілком вистачає на решту справ, а якщо їх і не скінчено, то краще їх зовсім не робити, ніж кидати виклик Богові своєю непокорою.

На Сінайській горі цю заповідь поставлено нарівні з наказом не вбивати, не красти і не перелюбствувати, це підносить її незвичайно важливість.

Яка ж мала віра і посвята у того евангелика, який із 148 тижневих годин не спроможеться придідлити одну годину, щоб спільно з іншими подякувати Господеві за всі добродійства Його. Це є крайня невдячність і не лишиться без наслідків. За подібне відношення до Господньої Вечері апостол Павло пише: "Того то многі між вами недужі та слабі, й заснудо доволі". Здоров'я тіла і духа нерозривно пов'язані з днем відпочинку. Від нього залежать існування церкви, родини і держави. Все занепаде, якщо всі почнуть нехтувати день Господній, як це робить певна кількість. Одним же з евангельських правил є: поступати так, щоб моє поступовання могло бути правилом для всіх.

Комуністи в Україні краще зрозуміли важливість неділі для церкви, ніж це роблять деякі члени церкви по цім боці. В наші дні комуністи завзято взялися до ліквідації неділі, бо зліквідувавши неділю, вони надіються зліквідувати церкву, родину і всяку віру. На це вони не жалують ані часу, ані засобів.

Спочатку большевики пробували фізично знищити церкву. Розстріли пасторів і віруючих і масові засилання на Сибір були щоденним явищем. Але в супереч переслідувань церква зростала, бо кров віруючих є насінням церкви.

Пізніше большевики змінили брутальні розправи на безбожницьку пропаганду. Були змобілізовані талановиті вчені безбожники і країну засипали лекціями та атеїстичною літературою. Але й це не помогло — церква росла. В наші дні комуністи пробують знищити церкву через лквідацію неділі. Це коштує комуністичному урядові великі гроші і багато праці, але вони не покладають рук.

Вихідний день з неділі перенесено на понеділок. Цим вони думають позбавити церкву пожертв, загал не зможе, мовляв, ходити до церкви, бо мусить іти до праці і таким способом вони надіються довести церкву до занепаду. В додаток до цього змобілізовані оркестри, хори, артисти роблять у неділю пікніки, забави, прогульки. Київська "Літературна газета" вже радіє, що декого вони переманили на свої розваги і що певні особи — замість церкви - йдуть на різні прогулянки. Отже, проголошено війну неділі, як найважливішій інституції в житті церкви. В цім большевики не помиляються, хоч війну проти неділі вони програють, бо не зважаючи на всі їхні заходи, лише слабодухи надяться на ті дешевенькі принади і міняють церкви на комсомольські розваги.

Інакше по цім боці океану. Тут багатьом не треба ні оркестр, ані якихсь принад, вони самі не ходять до церкви. Від ранньої весни до пізньої осени церква забута. Вистачає найменшої причини, щоб людина знехтувала свій духовний обов'язок і святу заповідь. Звичайно цим вони помагають лише безбожникам у їхній боротьбі з церквою. Це є страшна річ, бо більшість із цих людей чудом врятував Бог із могили, смерти і голоду. Тепер усе забуто і вважається за ніщо.

Поклонення Богові, прославлення Його імени є ціллю існування людини. Без цього життя втрачає всякий зміст та обертається в рослинне існування.

Ми ходимо до церкви не для того, щоб догодити пасторові чи з якоюсь іншою метою, але щоб прославити Бога, який завжди і повсякчас присутній на зборах віруючих. Він є з своїми дітьми завжди, але Його присутність на зборах у неділю є окремою, потужною та являє собою джерело сили, якої не можна набути деінде. Про це віруючі в совєтах знають краще, ніж віруючі за кордоном. Одного разу совєтська міліція вдерлася на молитовні збори і переписала всіх присутніх. Міліціонер проголосив, що заарештовано за нелегальні збори двадцять чоловіка. Але один із віруючих зазначив, що міліціонер помилився на одну особу, бо їх є більше. Той перерахував усіх знову і знову підтвердив, що присутніх лише двадцять і питав, де ж іще один? На це віруючий сказав: "ти забув порахувати Господа, який також присутній серед нас".

Недільні богослуження є засобом ласки Божої. Слово і молитва поруч з Господнею Вечерою є тими посередниками, через які Бог посилає нам своє благословення. Відвідуючи богослуження, ми виконуємо наказ Христа, який наказав нам бути Його свідками. Ідучи до церкви, ми тим самим свідкуємо світові про важливість віри в Бога, про наше особисте переконання.

Отже, нехтування неділі, не є якоюсь маловажною річчю, але одвертою непокорою і не можна про цей переступ легковажно казати, що Бог простить. Бог прощає людину, коли вона кається, але коли людина перебуває в грісі, і нехтує заповіддю, то її гріх лишається з усіма своїми наслідками.

Нова "Книга Хвали"

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

Усі замовлення2 на нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society
Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide St. W.
Toronto 1, Ontario, Canada

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.

РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1068 Queen Street West Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

Відійшов від нас

15-го жовтня ц. р. відійшов від нас у вічність Василь Рошка. Покійник Василь родився в селі Усте над Прутом Снятинського повіту 1893 року.

Василь Рошка залишив в смутку дружину Анну з родини Заліщуків, сина Славка, невістку і двоє внуків. Пастор Іван Яцентні провів похорон при великому здвигу приятелів покійного. Одних вінків було поверх 60. Покійник Василь Рошка прожив в Ошаві сорок два роки і був членом Української Пресвітерської Церкви.

Покійний був примірним батьком і добрим мужем і користався загальною пошаною. Спи Друже, нехай канадійська земля буде тобі легкою. Всім приятелям складаємо сердечну подяку, що взяли так чисельну участь в похороні.

Дружина Анна з родиною

Збірник проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення на "Збірник проповідей" просимо надсилати на адресу редакції "Євангельської Правди".

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт., 486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт., 669 Barton Street East
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Науковий атеїзм?!

Преса принесла відомості, що російський комуністичний уряд скликає цього року з'їзд учених, присвячений "науковому атеїзмові". Більше розбіжних термінів ніж наука і атеїзм тяжко знайти. Правдива наука перш за все працює над дослідженням фактів і явищ природи. Сфера дослідів науки суворо обмежена її природою, тому наука цілком некомпетентна втручатися догматично в питання віри.

Існує чотири основні засади, які визначують суть правдивої науки.

Перша засада — це принцип емпіричности, який відноситься до наукового методу. Цей метод досліду вживає експеримент і спостереження явищ через довший період часу. Досліди робляться в обставинах, що піддаються пильній контролі. Коли за певний період часу нагромаджено достатню кількість спостережень, їх кляcифікується і на підставі явищ, спільних усім або більшості явищ, твориться гіпотеза. Гіпотеза є теорією, яка пробує дати пояснення фактам, які були досліджені. Тепер, маючи гіпотезу, наука випробовує її, вияснюючи, що мало б статись в інших випадках, якщо гіпотеза була б правдива. Наука знову експериментує і досліджує факти і явища, але тепер уже в світлі гіпотези, стараючись пересвідчитись, чи події дійсно так трапляються, як того вимагає гіпотеза. Емпіричний принцип у науці є правилом, що жодне твердження чи переконання не можна вважати за наукове, оскільки його не можна перевірити згаданим методом. Цей метод є обмежуючою засадою, яка визначує природу наукових вірувань. Проте, існування наукового методу зовсім не заперечує правдивости і можливости існування інших методів або вірувань іншого характеру.

Другою засадою науки є кількісний принцип, який неминуче витікає з першого. Тому, що науковий метод ґрунтується виключно на спостереженні, наука може досліджувати лише такі явища, які даються дослідженню методом кількісного спостереження. Такими явищами є виключно фізичні. — Наука так само праґне математичної точности і тому обмежує свої досліди до реальности явищ, які можна виміряти кількісно. Наприклад, ми можемо виміряти розмір і вагу речей, але цього не можна зробити з красою. Ми можемо спостерігати психологічні явища, але не можемо кількісно виміряти чесноту людського вчинку. Кількісний принцип є так само обмежуючою науку засадою і твердить, що так довго, як наука є правдивою наукою, вона мусить обмежуватись спостереженнями явищ, які можна дослідити кількісно. — Вищезгадане ні трохи не заперечує можливости правдивого існування інших явищ і форм існування чи реальности, які можна було б пізнати відмінним методом від наукового. Той факт, що дух і духові вартості не можна виміряти кількісним методом, зовсім не означає, що вони не існують, але лише доводить, що вони не належать до сфери наукових дослідів.

Третя засада наукового досліду — це механічний принцип. Наука має на меті знайти загальні закони, які керують явищами в її ділянці. Але ці закони застосовується лише до явищ, які відбуваються в певній послідовності, реґулярно і незмінно. Ми приходимо до переконання, що існує закон тяжіння, спостерігаючи, що як правило — всі речі падають униз. Спостерігаючи скорість падання, виміряно закони прискорення при падінню тіл. Лише коли певні наслідки мають місце, попереджені завжди тими самими причинами, їх можна підвести під загальні закони. — Механічний принцип так само є визначальний і обмежувальний принцип, який твердить, що наука, досліджуючи закони, тим самим обмежена до дослідів явищ, які пов'язані в серії причин і наслідків. Це ні трохи не заперечує можливости існування явищ, які є вільні, єдині в свойому роді та ніколи знову не повторюються. — Правдива наука не заперечує можливости таких явищ, але оскільки вони не входять у сферу її дослідів, вона не може забрати слова в цій справі. Отже, правдивий науковець свідомий, що наука обмежена природою до своїх методів виключно до дослідження фізичних явищ, які можна виміряти і спостерігати кількісно. Він так само свідомий, що реальність і дійсність безмірно багаті, та що є й інші сфери знання, де наукових методів просто не можна застосовувати.

Четверта засада науки є — проґресивний принцип. Цебто наука по своїй природі наперед зрікається догматичного становища. Вона завжди готова зректися кожної теорії чи гіпотези, якщо постає інша, яка краще пояснює факти. Нема такої наукової теорії, яку б уважалося за непорушно усталену навіки. Це значить, що всі наукові теорії стало міняються і удосконалюються в світлі нового досвіду. Появляються нові, кращі методи досліду і відкриваються нові ділянки знання.

Оці чотири обмежувальні засади правдивої науки роблять неможливим її втручування в питання догми і віри. Духово-релігійні питання належать цілком до іншої сфери знання, не менш реальної і дійсної, ніж яке інше знання.

Окрім цього, закони людського думання (логіка) роблять неможливими всякі спроби довести, що Бога нема, бо таке твердження є негативним і тому не надається для доказу. В той самий час твердження, що Бог є, є позитивним і тому його можна довести.

Зрештою правдива наука починає свою працю актом чистої віри. Вона приймає як факт без доказів з самого початку, що природа є раціональна, що все відбувається згідно з пев-

ними законами і все має свою причину. Без цих постулятів існування науки неможливе.

Але існування закону вимагає законодавця, як і існування думки вимагає розуму. Отже, правдива наука не тільки не може бути атеїстичною, але й подає переконливі арґументи щодо існування Бога. Це незаперечно довели сорок найвидатніших американських вчених, які виступили з науковими доказами про існування Бога в книжці "Да Евіденц оф Ґад ін експендінґ юниверс" — 1959.

На підставі цих міркувань можна безпомильно розглядати з'їзд "наукових атеїстів" як комуністичний цирк. Нема сумніву, що велика кількість отих нещасливих науковців, що їх комуністична партія силоміць настягає на "атеїстичний з'їзд", червонітимуть за свою участь у такому "науковому" балагані.

Методи комуністів нагадують собою методи "святої" інквізиції в часі середньовіччя, яка примушувала вчених заперечувати винайдені ними наукові факти тому, що інквізиція в своїй іґнорантності і фанатизмі думала інакше.

Тепер, у 20-му столітті, комуністи змушують учених, під страхом утрати посади й праці, проголошувати несотворені нісенітниці про "вічність матерії", про неіснування Бога та інші маячіння діялектичного матеріялізму, який має стільки ж науковости, як і байки баби Горпини. Правдивий науковець не може бути атеїстом, а атеїст не є жодним науковцем.

Митроп. Василь Липківський

"Ключі" до Царства Небесного

(Нижче ми друкуємо повчальне слово митрополита В. Липківського про "ключі" до Царства Небесногое. Навчання митр. Липківського є в повній згоді з навчання Святого Письма та навчанням реформованих церков. Митр. Липківський — визначний православний богослов і ми звертаємо увагу на це навчання всіх православних, які пробують науку про "ключі" вжити як підставу виключного права священиків "сповідати" і "відпускати".)

Христос Спаситель, як ми чули із. Св. Євангелії, сказав Петрові: "Я дам тобі ключі до Царства Небесного, і що ти зв'яжеш на землі, те буде зв'язане й на нбі, а що розв'яжеш на землі, те буде розв'язане й на небі" (Мат. 16, 19). Чи дав же Христос Петрові ці ключі, про які зараз обіцяє, і як дав, то коли, і що це за ключі?

Безумовно, що Христос пообіцяв, те Він і дав, бо сам Він сказав: "Небо і земля перейдуть, а слова мої не перейдуть" (Мат. 24, 35). Коли ж дав? Безумовно тоді тільки, коли сам здобув Царство Небесне для людей. А Христос здобув для людей Царство Небесне, коли постраждав, помер, воскрес із мертвих і зійшов на небо для спасіння людей. Тоді тільки Йому дана була від Отця всяка власть на небі і на землі (Мат. 28, 18), і тоді тільки, після вознесіння на небо, Він міг цю власть передати, кому обіцяв.

Але коли саме, якою подією після вознесіння, передав Христос Петрові ключі до Царства Небесного, і що це за ключі? Бо, безумовно, таку безмежно варту церковну цінність, як ключі від Царства Небесного, Христос не міг передати якнебудь, потайки, приватно. Він повинен був їх передати, так сказати, офіційно, прилюдно, при свідках; занотувати цю подію якимсь відповідним актом, щоб той, хто одержав ключі, потім не міг сказати: "Ти ж мені їх не давав, де Твої свідки, покажи документ?!"

Одна тільки велика подія, як безпосередній наслідок здобуття Христом Небесного Царства для людей, сталася скоро після вознесіння Христового на небо, — це Зшестя Святого Духа на першу Христову Церкву, — ця подія трапилась прилюдно, занотована відповідним актом. Коли всі віруючі разом з апостолами молились в одній хаті, зробився великий шум, ніби від сильного вітру, і на кожного з віруючих зійшов Св. Дух, якби вогненним язиком, і всі заговорили на різних мовах і наріччях.

От ця велика благодать, ці дари Св. Духа на віруючих, які виявились перш за все на різних мовах, це й були ключі до Царства Небесного, які Христос обіцяв Петрові, бо цими именно ключами — проповіддю Святої Євангелії кожному народові на його рідній мові — найкраще відчинялось Царство Небесне для всіх народів.

Що ці дари це й були ключі до Царства Небесного, це видно із слів Христа до учеників після Воскресіння: "Прийміть Духа Святого — кому відпустите гріхи, тому відпустяться, на кому задержите, задержаться" (Ів. 20, 23). Хто ж були свідками при цій події, при передачі ключів до Царства Небесного? Парфяни, Мидяни, Еламіти, жителі Месопотамії, Юдеї, Кападокії, Азії, Фриґії, Памфілії, Єгипту, ті, що прийшли з Риму, Критяни, — всі вони чули й свідчать, як всі віруючі на їхніх мовах говорили про великі Божі діла (Діян. 2, 9-11). Де занотована ця подія передачі ключів до Царства Небесного? В Діяннях св. Апостолів — розділ 2-ий.

Але ж ці ключі до Царства Небесного, цю благодать, ці дари Св. Духа, Христос передав тепер не тільки Петрові, а й останнім Апостолам і всім віруючим, яких було в хаті 120 людей. Між ними були й жінки, — передав усій громаді вірних, всій Своїй Церкві.

Що ж це таке? Обіцяв Христос ключі Царства Небесного Петрові, а передав їх усій Церкві, всім віруючим? Чого це так? Безумовно через те, що Христос обіцяв ключі до Царства Небесного не персонально Петрові, а як першому, що прилюдно виявив свою віру в Христа, як Сина Божого. Обіцяв Христос свої ключі Петрові тільки, як першому віруючому, і цим ясно показав, що ця Його обіцянка відноситься не тільки до Петра, а й до всіх тих, хто й опісля виявить віру в Нього — до всіх віруючих. Та й інакше й бути не могло.

Коли Христос, як Йому сказали — "Ось Мати Твоя, брати й сестри Твої шукають Тебе" — відповів: "Хто мати моя і хто брати мої?" І, поглянувши на всіх, що сиділи навкруги, сказав: "Ось мати моя і брати мої, бо хто чинитиме волю Божу, той мені брат, сестра й мати" (Мар. 3, 32-35), — то цими словами Христос же й так сказав: Хто є Петро і хто Павло? Хто вірує в мене і волю мою чинить, той для мене є й Петро й Павло. Отже ті ключі, — ті дари С. Духа, — які Христос обіцяв Петрові, як першому, що повірив у Нього, дані всім віруючим, всій громаді вірних, всій Церкві, про яку Христос сказав тому ж Петрові: На тій вірі, яку ти перший виявив, я збудую Церкву мою, і ворота пекельні не переможуть її" (Мат. 16, 18).

І від навали цих пекельних воріт церкви повинні бути замкнені, і ключі віддані Христом не поодиноким віруючим, які легко можуть спокуситись воротами пекельними, хоч би це були Петро, чи Павло, а дані всій Церкві — всій громаді вірних. Коли ж ключі ід Царства Небесного, від Церкви Христової, належать усій Церкві, всій громаді вірних, то слова Христа до Петра: "Що зв'яжеш ти на землі, те буде зв'язане на небі", теж належать всій Церкві, всій громаді вірних, — перед ким ти зачиниш свої двері, перед тим і Христос їх зачинить, а перед ким ти відчинеш, тих і Христос прийме. Отже все те, що Христос обіця Ап. Петрові, як першому віруючому, — всі ті церковні цінності й права, як ключі до Царства Небесного, як розпорядження воротами Церкви, — все це Христос передав усій Церкві, всій громаді вірних.

Але церковні цінності, дорогі брати й сестри, це така цікава й приваблива річ, що всякий, хто тільки має силу, намагається повернути їх на свою користь. Тим більше такі неоцінені духовні цінності, як ключі до Царства Небесного, як безконтрольне, так би мовити, орудуваннями ними, — розпорядження вічним життям, чи загибеллю кожного християнина, — такі привабливі, що до них весь час тягнуться лакомі очі й довгі руки духовних керівників Церкви, щоб їх прибрати в свої руки, повернути на свою користь, коли цьому сприяють обставини.

Перш за все вхопився за ці ключі римський папа. Він закричав на ввесь світ: "Я є преемник Петра! Ці ключі, що Христос Йому пообіцяв, — це моє наслідство від Петра!

Кому я відчиню двері до вічного життя, тому й Христос відчинить; перед ким я зачиню, перед тим і Христос зачинить! Я є розпорядчик усіх дарів Св. Духа, — всі вони в моїх руках; кому захочу, тому й дам; від кого захочу, відберу; а хто з цим не згоден, той є еретик, схизматик, анатема!"

Але ми маємо право запитати цього папу: "Ваша "святість"! Рахуйте й себе преем-

(Докінчення на стор. 6)

"Ключі" до Царства Небесного

(Докінчення з стор. 5)

ником, чи Петровим, чи Павловим, чи яким хочете, нам це не цікаво. Але ж покажіть нам документ, що дійсно Христос передав ключі від Царства Небесного тільки Ап. Петрові, і коли це було, дайте свідків, бо ці Парфяни, Мідяни та інші свідчать, що не тільки Петро, а й усі віруючі безпосередньо від Христа одержали благодать Св. Духа — заговорили на різних мовах".

Але найкраще свідоцтво й документ проти намагань папи подає нам сам Ап. Петро. Коли вороги Христові з приводу Зшестя на віруючих Св. Духа стали ширити різні наклепи, взяв слово Петро, що перший одержав від Христа обіцянку про благодать Св. Духа, взяв слово й сказав, що це Христос здійснив давне пророцтво й послав пророцькі дари Св. Духа на всіх, хто призове ім'я Господнє, і до цього додав: "Покайтесь і нехай кожний з вас охреститься в ім'я Ісуса Христа, і приймете Св. Духа. Бо обітниця Христова (про дари Св. Духа) це для вас і для дітей ваших, і для всіх далеких, скільки їх покличе Господь Бог ваш" (Діян. 2, 14-39). Ясно, що цю обіцянку про ключі до Царства Небесного, яку Ап. Петро одержав від Христа, сам же Ап. Петро рахує даною всім віруючим, всім Церквам народів.

Якими ж це ключами брязкає папа римський, якими ключами загрожує анатемами та загибеллю всім, хто з ним не згоден? Очевидно, це не дійсні Петрові ключі, це якісь злодійські, підроблені ключі, фальшиві. А може, скориставшись тяжкими обставинами та знесиленням Церкви, папа пограбував у неї ці ключі та й кричить: "Це мені від Христа, від Петра вони по наслідству прийшлися, і хто цьому не вірить, той іде проти волі Божої, той анатема!" Так, чи інакше, ясно, що папа римський зі своїми ключами є не дійсний керівник Церкви, а самозванець, є той злодій і розбійник, що забрався в овечу кошару, про якого каже Христос в Євангелії (Ів. 10, 10).

Приклад римського папи дав сумні наслідки й для вищих духовних керівників Православної, принаймні російської Церкви. Їм заздрісно стало, що папа римський так зручно обійшов свою Церкву й навіть замірився й на всесвітню владу в Церкві з своїми ключами. І от вони кажуть: "Папі ключі від Царства Небесного в такій же мірі дані, як і всім другим Апостолам, як і Петрові, тому ми всі, епископи, є такі ж преемники дарами Св. Духа, як і ти, вся власть в Церкві належить і всім епископам в такій мірі, як і тобі! І коли з цим не згоден, — ти анатема!"

А нам православні російські єпископи кажуть: "Ми, як безпосередні преемники Апостолів, ми тільки є розпорядчиками в Церкві Православній — в наших руках ключі від Царства Небесного, в наших руках усі дари благодаті Св. Духа; кому ми дамо цю благодать, на тому вона й буде, а кому її не дамо, той її й не матиме; перед ким відчинимо двері до Царства Небесного, той і ввійде в нього; перед ким зачинимо, той навіки загине, — а всі без нас є ніщо, нікчемність, нічого без нас не варті, і без нас, епископів, благодаті у вас немає!"

Але ми маємо право ї запитати: "Ваше "преосвященство"! Рахуйте себе преемниками Апостолів, чи кого іншого,—це нам не цікаво. Але ж покажіть документи, дайте свідків, що тільки Апостолам дав Христос свою благодать під час Зшестя Св. Духа, а не всій Церкві, що були при цьому, і сам Апостол Петро, як ми бачили, показують зовсім інше, що тоді ключі до Царства Небесного і всі дари Св. Духа передані Христом всій громаді вірних безпосередньо і всім тим, кого надалі закличе Господь, себто Церквам усіх народів. Значить, ті ключі до Царства Небесного, якими ви, ваше "преосвященство", брязкаєте, є теж якісь фальшиві, підроблені!"

Чи може трапилась і друга річ, може епископи, хоч і православні, на протязі довгого життя Церкви, користуючись сприятливими обставинами, почасти обманом, а більше силою, за допомогою державної влади, відняли, заграбили ці ключі від Церкви й потім стали кричати: "Це від Христа, від Апостолів вони до нас перейшли; це наше особисте священне право; і хто не буде цього права визнавати, а думати інакше, — той — анатема, навік загине!"

Це так само, як старі російські пани та міністри всякими неправдами накрали, награбили, підбили під себе сотні тисяч десятин землі, пограбували десятки мільйонів людей, а потім проголосили: "Це наша священна, недоторкана власність, від Бога нам дана; хто від нас її буде відбирати, той є преступник проти Бога, бо Бог сказав: "Не крадь!"

Може й наші православні епископи нагадують тих злодіїв та розбійників, про яких говорив Христос у Своїй Євангелії (Ів. 10, 10). Нехай же вони нам докажуть . . . Але вони нічого не доказують, а просто нахабно кажуть: "Ми тільки маємо ключі від Царства Небесного; ми тільки носителі благодаті, кому її продамо, або так дамо, той її буде мати, а кому не захочемо дати—той її повік не матиме. Українська церква у нас цієї благодаті не купила й не випросила, тому вона є безблагодатна, і всі її епископи й священники недійсні, безблагодатні, їх хрещення, причастя, шлюб — одно кощунство пусте, нема в них Божої благодаті" і т. ін.

Дорогі брати і сестри! Є одно слово Христове досить незрозуміле, але ми повинні його пригадати. "Всяка неправда й хула проститься чоловікові, навіть хула на Сина Чоловічеського проститься, а хула на Духа Святого—ні в цьому віці, ні в будучому" (Мат. 12, 31-32). Через що це так? Через що всяка неправда навіть на Сина Чоловічеського проститься, а неправда на Духа Святого ніколи не проститься? Через що Христос такий милосердний до чоловіка за всяку неправду, навіть за неправду проти самого Себе, що наперед її прощає, такий немилосердний проти тих, хто неправду каже на Духа Святого, що ніколи її не прощає?

Через те, мабуть, що всяку неправду говорити не так легко й безпечно. За всяку неправду можна притягти до відповідальности, найти свідків, вивести на суд, і брехунові не вийде на здоров'я. Навіть проти неправди на Сина Чоловічеського є певні свідки.— Його Св. Євангелія, Святі Апостоли, вся праця Церкви, — і їх неправдою не легко зїб'єш. Безумовно, кожному чоловікові, як кажуть, природно помилятись. Може чоловік помилятись відносно Сина Чоловічеського, але ці помилки, коли вони є наслідком довгої душевної боротьби, наукових дослідів, сумління, вони заслуговують на вибачення. Так, учені — Арій, Несторій та ін., наприклад Лев Толстой — шляхом довгих досліджень приходили до помилкових висновків про Сина Чоловічеського. Але Христос наперед прощає їм, як природну хибу обмеженого людського розуму. А неправда на Духа Святого? Де свідки проти неї, які тут досліди? Яка душевна боротьба? Тут нема нічого: бреши, скільки хочеш, скільки вистане в тебе совісти та нахабства, аби на свою користь. Хто проти тебе чим може посвідчити, що тільки ти є джерело благодаті Св. Духа й без тебе нема благодаті? Тільки загроза Христа вічною карою таким брехунам може їх спинити (коли взагалі їх може щонебудь спинити). Отже, коли вам ці монопольщики благодаті — епископи та прихильники їх будуть казати: "Тільки ми джерело благодаті, тільки в наших руках благодать, а більше ніде її нема, і в вас її нема, поки ми вам її не дамо", — пригадайте їм тільки це слово Спасителя: "Всяка неправда й хула на Сина Чоловічеського проститься чоловікові, а хула на Духа Святого не проститься ніколи!"

Правда, є свідоцтво, вірне свідоцтво й проти неправди на Духа Святого, — це дійсне християнське життя, життя тих, хто свідчить про себе плодами: "По плодах їх пізнаєте їх," каже Христос. І от ці плоди ми ясно бачимо в останніх навіть подіях московської Церкви. Чи може бути, по цих плодах судячи, Божа благодать у тих керівниках московської Церкви, які величають себе єдиним джерелом благодаті? Там зараз іде велика боротьба та ворожнеча за церковні ключі, за власть у Церкві між окремими епископами, між "чорним" і "білим" духівництвом,—ті тим не дають, ті в тих видирають, ті від тих ховають; і незабаром може ми будемо свідками, як якийнебудь "Михаїл, екзарх на Україні," викрикне: "Ось вони в мене ці ключі, ви там сваритеєсь, а я тихенько підбіг та й викрав їх, ось вони — а ви всі анатеми!"

Браття! Свята Українська Автокефальна Православна Церква, з великої ласки Божої, за молитви Святих Апостолів, своїм надхненням віри, надії, любови до Христа, високо піднялась над цими сумними подіями старої московщини, і раз назавжди себе забезпечила від таємної торгівлі благодаттю Св. Духа, проголосивши, що всі дари благодаті Св. Духа в Українській Церкві є власність від Бога самої Церкви, що єдиним розпорядчиком цих дарів є сам віруючий народ, що в ім'я Христа об'єднався і має об'єднатись в Українську Христову Церкву, а українські епископи є тільки слуги, довірені Церкви, і по її довір'ю одержують що благодать на роздачу цих дарів віруючим. Не епископ, а сама Українська Церква має в собі ключі до Царства Небесного і перед ким хоче відчинити, відчинить, перед ким захоче, замкне двері руками своїх довірених—епископів і других представників своїх.

Нехай же цвіте й багатіє наша свята, чиста Церква Христова плодами духа, в згоді, братерстві та любові! Нехай об'єднає вона в єдину громаду вірних, в єдину братерську сім'ю у Христі весь наш український народ, бо де любов і братерство і згода — там і Божа благодать!

А ви, святі Апостоли Петре і Павле, що кинули дійсні ключі від Царства Небесного на дно моря народнього, моліть Владику всесвіту за всі народи світу й за спасіння душ наших! Амінь! (Церква і Життя)

Відкриття Бога

Христос сказав: "Бога ніхто не бачив ніколи; єдинородний Син, що в лоні Отця, Той виявив" (Іван. 1:18; Мат. 11:27). Тут постає важливе питання: як Христос відкриває Бога людям? За великою Божою любов'ю в особі Його Сина відкрито світові двері, через які наче вранці схід сонця, Боже лице засіяло для просвічення та спасіння всіх людей. "Через велике милосердя нашого Бога, що ним Схід з висоти нас відвідав, щоб світити отим, що перебувають у темряві й тіні смертельній, щоб вести наші ноги на дорогу спокою" (Лук. 1:78, 79). "Бог, що звелів був світлу засіяти з темряви, в серцях наших засіяв, щоб освітити знання слави Божої — в обличчі Христовім" (2 Кор. 4:6). Цю потребу усього світу висловив пророк ось такими словами: "Боже, верни нас назад, засіяй лицем Твоїм і ми спасемося" (Пс. 80:3; 67:1). Ап. Іван був освідомлений Духом Святим про спосіб, яким Христос Бога відкриває, коли писав наступні слова: "Знаємо ж, що Син Божий прийшов, і дав нам розум, щоб пізнавали Бога правдивого; і ми в правдивому, в Сині Його Ісусі Христі" (1 Іван. 5:20). Звідси слідує, що Христос в першу чергу дає людям розум, яким вони стають спроможні пізнавати Бога. Без цього розуму ніхто Бога знати не може. Від цього, властне, розуму та від пізнання єдиного Бога, залежить наше життя вічне. "Життя вічне— це те, щоб пізнали Тебе, єдиного Бога правдивого, та Ісуса Христа, що послав Ти Його" (Ів. 17:3). Постає питання, що ж то є тим розумом, який Христос дає, кому і як? Написано: "Отця не знає ніхто, окрім Сина та кому Син захоче відкрити" (Мат. 11:27). З цього ясно, що пізнання Бога залежить не від людей, а головно від Того, "кому Син захоче відкрити". Коли Христос дає людині розум—тоді й оживляє її до нового життя, як про те написано: "Так і Син, кого хоче оживляє" (Ів. 5:21).

Уже було сказано, що увесь світ знає про існування Бога Творця, та що ніхто не знав Самого Бога доти, доки Христос не прийшов і не відкрив Його. Середником до відкриття Бога є Євангелія Христова. Вона від Нього виходить і освічує своїм промінням ласки і правди кожного, хто вірить в неї. Вона по своїй суті являє собою оживляючу силу для спасіння кожного віруючого. Через неї виявляється Божа правда для оправдання всіх (Рим. 1:16, 17; 5:18). Понадто через Євангелію Христову входить в серця духово-мертвих; віра, "дух віри", "дух Христів", "розум Христів" та розум духовний, який Христос дає їм для поступового зростання в пізнанні Бога правдивого, — Його прикмет та чеснот (Кол. 1:10; 1 Іван. 5:20). Відтоді в серцях цих віруючих живе Христос, як про те писав ап. Павло: "І живу вже не я, а Христос проживає в мені" (Гал. 2:20). "Щоб Христос через віру замешкав у ваших серцях, щоб ви, закорінені й загрунтовані в любові, змогли зрозуміти зо всіма святими, що то ширина й довжина, і глибина й вишина, і пізнати Христову любов, яка перевищує розум, щоб були ви наповнені всякою повнотою Божою" (Єф. 3:17-19). "Все здолію в Христі, що мене зміцняє" (Фил. 4:13). Відколи Христос вознісся у славу аж до Його другого приходу, відтоді Він дає розум та оживляє лише тих, котрих хоче, — а ними, як далі побачимо, — є лише усі навчені від Бога та притягнені до Христа. А це тому, бо вони наперед були призначені у життя вічне (Іван. 6: 44, 45; Д. Ап. 13:48).

Чому ми приймаємо допомогу?

Як часто і які громади, що приймають допомогу з церковних фондів на утримання свого пастора, запитували себе: "Чому ми приймаємо дефіцитну допомогу?"

Єдина відповідь, що її може дати член церковної громади, який шанує себе, така: "Тому, що ми зробили все, що могли самі, але, незважаючи на це, ми неспроможні платити нашу частину на утримання пастора".

Чи багато таких громад, які могли б дати таку відповідь сумлінно?

Чи не є фактом, що в багатьох громадах, які отримують субвенції, коли й згадується про допомогу, то як про щось, на що громада має "право", а не як про допомогу, яку приймається як конечну потребу, і з ваганням?

Чому ми приймаємо допомогу? Ось відповіді:

1. Тому, що ми не даємо в міру своєї спроможности. Дивно, що деякі члени радше готові утратити самоповагу, ніж жертвувати трохи більше.

2. Тому, що ми не апелюємо до всіх членів громади в річних відвідуваннях членів управою.

3. Тому, що ми ніколи не спитали себе, що приймання допомоги означає для нас самих і для інших? — Ми не подумали, що допомога приходить з бюджетових пожертв і багато з цих пожертв роблять члени церковних громад, які часом заробляють менше ніж ми. Для декотрих давання являє собою правдиву самопожертву, дисципліну свого життя для поширення благовістя.

4. Якщо громади приймають допомогу без конечної потреби, то це унеможливлює місійну працю там, де вона конечна.

Чи взагалі ми повинні приймати допомогу?

Певно, що так.

Ми хочемо, щоб церква об'являла цілість свого свідоцтва в кожній громаді. Але ми самі повинні робити все, що ми тільки можемо, щоб здійснити ці речі.

Ми повинні жертвувати так, як Бог кожному дає із вдячности, свідкуючи правді і весело.

Ми повинні заохочувати інших до відповідального християнського доморядництва.

Ми повинні молитись і вірити, стараючись ознайомити всіх із потребами праці церкви.

Якщо після цього всього ми бачимо, що все ж неспроможні оплатити всі видатки для утримання своєї громади, ми повинні шукати, допомоги в інших, але з рішенням, що будемо одержувати її так довго, аж поки ми самі не зможемо втримувати цілком своєї громади.

Ці міркування надруковано не для того, щоб поставити в ніякове становище тих, що мають дійсну потребу допомоги з фондів церкви, але щоб заохотити до акції членів церковних управ і членів громад, які приймають допомогу без конечної потреби.

Заклик

до колишніх стипендіянтів КоДУС-у

Сарсель, 1 червня, 1959.

Комісія Допомоги Українському Студентству (КоДУС) в цьому році подає допомогу 70 студентам у Німеччині, Австрії, Франції, Югославії, Швайцарії, Бельгії та Італії, в тому числі також українським студентам американського континенту, що студіюють в Европі. Свої засоби черпає КоДУС із громадських пожертвувань і повернених стипендій колишніми стипендіянтами, що здобули вже відповідні до своїх студій, інколи матеріяльно дуже корисні, становища.

У бюджеті КоДУС-у надходження в статті повернені стипендії становили в 1956-57 р. 1,135,712 франків (понад $3,000), в 1957-58 р. 1,080,070 фр. (кругло $2,500), а в 1958-59 р. дотепер ледве 545,375 фр. (понад $1,000), тобто помітно зменшилися.

На допомогу в тому ж часі видано 2,207,687 фр. ($6,300), 3,442,705 фр. ($8,200) і в першому півріччі 1958-59 р. 2,431,232 фр. ($5,280). Ця остання сума зросте до кінця учбового року до 3,850,000 фр. ($8,190). Кошти завідування коливаються між 10.4 до 10.8%. Попри це недобір, який минулого року осягнув 140,000 фр. ($290), в поточному шкільному році досягне імовірно 300,000 фр. ($635).

Із такого незадовільного, що хвилює управу КоДУС-у, становища, виникає імперативний, невідхильний обов'язок управи подбати про збільшення суми повернених стипендій. Бо коли зважити, що кількість колишніх стипендіянтів КоДУС-у ся-

(Докінчення на стор. 8)

ЗАКЛИК

(Докінчення з ст. 7)

гає 3,000, а кількість осіб, що досі цілковито або частково повернули заборгованість, досягла всього 310, — невідкладність і наполегливість рішучих заходів виступає з усією виразністю, як основне питання продовження існування і дії КоДУС-у.

Перший з цих заходів, — це заклик до колишніх стипендіянтів, схвалений 26 травня ц.р. пленумом Президії КоДУС-у. Відгукнутися на заклик, — це не тільки громадське, але і правне зобов'язання, стверджене підписом кожного кол. стипендіянта, яке є одночасно зобов'язанням сумління і чести та солідарности старшого покоління, що поверненням стипендій допомагає не установі, але своїм молодшим товаришам.

Таким шляхом КоДУС востаннє нагадує про цю повинність і рішуче просить зголошувати негайно готовість повернути одержану допомогу і надсилати гроші до централі КоДУС-у в Сарселі, або до секції КоДУС-у при "Самопомочі" в Нью-Йорку, щоб не допустити до ОПУБЛІКУВАННЯ ПРІЗВИЩ БОРЖНИКІВ, яке буде неодмінно проведене. Того домагається українське громадянство, що підтримує КоДУС уже 14-ий рік на еміграції своїми щорічними щедрими пожертвами.

За Президію КоДУС-у:

Проф. Д-р О. Кульчицький, в.р. голова

Т. Волошин, в.р., секретар

АДРЕСИ:

Централі КоДУС-у:

KoDUS, 27, rue des Bauves, Sarcelles (S. et O.), FRANCE

"Самопомочі":

SELFRELIANCE, Association of American Ukrainians c/o KoDUS, 98 E. 7th Street, New York 3, N.Y., U.S.A.

Нові книжки

● ЛЮДИ КОЗАЦЬКОГО СЕРЦЯ — незвичайно цікава історична повість з часів революції і кубанської козачої визвольної боротьби. Автор Борис Цибульський, талановитий кубанський письменник і поет. Ціна $1.25. Адреса видавництва:

BORYS ZYBULSKI, Boite Postale No. 14, Morhange (Moselle), FRANCE.

● ВИЙШЛА ДРУКОМ КНИЖКА відомого евангельського поета й письменника М. Подворняка: ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ. Це є збірник коротких цікавих оповідань. Ціна $1.25. Адреса видавництва:

DOROHA PRAWDY, 148 Tecumseth St., Toronto 3, Ont., Canada

Love Paid the Cost

By Rose H. Anderson

"BIG FEET" was his name, a name which brought shouts of laughter from his throat, for he would shout: "My Master loved me great, otherwise He would not have grown these feet so big for me to run errands of mercy, to climb hills to carry His love story to others."

The willows were budding in the old land of China, as with awe and delight, Big Feet looked down upon the man child in his wife's arms. Exultantly he told her: "We shall give him back to our beloved Master, He is so good to us, wife of my heart! We shall train him to always carry the message of love in his heart; he shall be one of our Master's beloved own!"

With wonder she exclaimed: "To return to Him a portion of His great love for us, how blest we are, my beloved, to serve so great a Master!"

Big Feet mused aloud: "A perfect son, and soon our rice crop will be ready, to harvest, so thus our Master has prepared a good winter season for us, plenty to eat, for the grain heads are nearly bursting, so full of goodness." His heart was so filled with thanksgiving that he'd forgotten the warning; enemy planes had been dealing out death in other villages, and none could know where they'd strike again. The warning had been to have no light visible after dark to guide the planes for they delighted dealing out death and destruction when people slept.

So joyous, Big Feet felt no need of sleep, so he walked to the hilltop to feel nearer his beloved Master, to thank Him again for His goodness to one who had recently worshipped idols of plaster and clay. Suddenly Big Feet was conscious of a sound, and as it grew and grew, chills swept up his spine, for he knew only too well the drone growing in volume as the plane came nearer his precious ones.

Big Feet began running towards his home, fear welling up within him — if aught came to harm his beloved ones! Then the warm thought came to him—they belonged to the Master, His angels would be standing guard! Yet, what of the villagers who had stubbornly held out against the Master, God's servant — had brought to gladden hearts willing to receive Him, the Master of love and life? His own brother, Hoh Tang and his family—if the plane dropped death on them, and they denying the Master, where would they spend eternity?

Big Feet wept aloud: "Beloved Master, what am I to do? Show me the way, Master!" He had reached his rice field, his pride and provision for the coming bitter winter, and then suddenly the answer came. Weeping, he agreed: "Yes, beloved Master, this is the way! I must bring the enemy here, we belong to You, others in the valley do not know You, so they must not die!" Running into the house, he grabbed a lit candle, noting with aching heart his precious ones slept, and then ran out towards his rice field. Soon a flicker of light, and then another, until the rice field was ablaze, flames dancing as though in great glee as they devoured Big Feet's grain. Looking up into the dark heavens, Big Feet wept: "Master, forgive me, for burning the food You gave me, yet Master, it was for my brother? For God's Servant tell me I must love my brother as myself, so forgive me, Master."

Events happened so fast after that, Big Feet was only partly conscious that the enemy plane had sighted his light and was flying above, waiting to deal out death. But the gods whom the enemy pilot served deserted him, for Big Feet, in his distress and grief, heard the motor sputter and stop, sputter again and then silence. Big Feet screamed as he saw the plane seemingly headed for his house of joy and happiness, missed it, but flames from it set his little house on fire, and then blackness, for one of the wings had swept Big Feet off balance.

A terrified scream of pain brought Big Feet startlingly awake. His young wife and son! He turned agonized eyes on his house and his heart broke within him as he saw the flames leaping into the sky. Again came the scream and Big Feet looked at the crippled plane and saw the enemy pilot scream as death came leaping at him as flames covered the plane. Vegetation had kept him from being crushed. His wife or the enemy! His Master, what would He say? Big Feet fought against the answer . . . yes, Master . . . I know my beloved belong to You; this heathen pilot does not know a true God . . . You want me to save him for You . . . yes, Master, for You have given me so much! My beloved family . . . my rice crop . . . Big Feet wept as he ran towards the burning plane.

The screaming pilot became unconscious as Big Feet jerked him to safety, then rolled him on the dirt to smother eating flames, the while unconscious his own clothing was on fire. A voice shouted: "Big Feet, where are you?" Bewildered, he yelled a reply, then the earth arose to meet him.

Big Feet awoke to a world of pain and pounding rain. He looked up into the compassionate face of God's servant, who told him: "Our Master is pleased, Big Feet. You served Him with great love this night."

Pain swept through Big Feet's heart as he remembered his lost happiness; his beloved wife, baby son—yet he asked through burnt lips: "The nemy lives?"

"Aye badly burnt, yet he will live. He is bewildered . . . your rice field aflame fooled him; he thought it the lights of a big celebration. He thought to gather many souls to death's night. He cannot understand why he yet lives."

In agony Big Feet whispered: "He is not known to our Master.. he must know about the Christ before he dies—"

Blackness engulfed Big Feet who slept to awaken to pain — not only the burns, but the loss of his beloved. Once in agony he whispered: "Dear Master, take me Home... be with my beloved ones—" Then in his delirium he seemed to hear his wife's laughter, and God's servant answer, then his heart grew light. The Master had answered!

The music of the rain brought a look of wonder upon Big Feet's face; he was hearing the magic of cleansing. God was good! A soft hand touched his face as a gentle voice whispered: "You must get well, my beloved. Our son needs his father's guidance."

Big Feet closed his eyes, not daring to believe, then opened them and looked into the lovely face as he whispered: "My Beloved!"

The servant laughed: "Big Feet, you aren't the only one fighting against time the night of the big fire. We saw the flames, rushed here in time to take your loved ones to safety; all glory to our blessed Lord, who watches over us!"

Feebly Big Feet wept: "Our Master is good! He paid the cost that set us free for all eternity!"

—Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XX. Число 12. Торонто, Онт. Грудень 1959 December Toronto, Ont. Рік XX. Число 12.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

В світі радість стала,
Яка не бувала!
Над вертепом зоря ясна
В небесах засяла.

Там Господь з'явився,
З Діви народився;
Мов людина, пеленами
Вбогими повився.

Ангели співають,
Бога величають.
Всім народам ту чудову
Новину звіщають.

Пастухи з ягнятком
Перед тим Дитятком
На коліна припадають,
Бога величають.

Ми також співаймо,
Бога величаймо!
Свого Спаса і Владику
В колядах прославмо! Амінь.

Прийдімо, всі вірні,
Раді та утішні,
До Спаса в вертепі
Несімо наш дар!
Ось Він в пеленах
Спить на сіні в яслах.

Приспів:
Прийдімо, поклонімся, (3.)
Це наш Спас!

Хоч Бог Він Правдивий,
Світло Він від світла,
Він в тіло людини
Вдягтись не гордив.
Син Він рожденний,
Божий, не створений.

Всі сили небесні
Спаса прославляйте!
Звіщайте народам
Про Спасів прихід:
"Богові слава,
Людям мир та радість!"

Тобі щира дяка
За спасіння наше!
Любов нашу в жертву
Складаєм Тобі!
Слову від Слова,
Прибравшому тіло. Амінь.

Слава на вишинах Богу

"Слава на вишинах Богу, а на землі впокій, між людьми благоволення".

Луки 2:14.

Бог сотворив ангелів для взнеслого служіння. Люди повинні любити їх, але великий гріх поклонятись їм і молитись до них. Коли апостол Іван мав видіння ангела Господнього на острові Патмосі і впав "поклонитись перед ногами ангела", то ангел докорив апостолові, кажучи: "Ні, глянь, я бо слуга-товариш твій . . . Богові поклонися".

Поява ангелів при народженні Христа виявляє їхній шляхетний характер, в якому немає навіть слідів гордости.

Є церковні ієрархи, що люблять об'являтись перед сильними і потужними, якщо ж вони показуються звичайним, бідним людям, то роблять це лише як велику ласку для них. За це ті мають цілувати їм руки і часом пантофлі. Ангели, ці звершені небесні істоти, вважали для себе за велику радість співати взнеслу новину звичайним, нікому незнаним пастухам у полі, людям, які були на найнижчім щаблі сільського суспільства.

Їхній спів складався з одного речення, але кожне слово їх співу було насичене одвічним глибоким, невичерпним значенням: "Слава на вишинах Богу." Ангели були в минулім свідками космічних подій не до уявлення людині. Вони бачили, як Творець оформлював світи і як вони без числа випливали з Його рук, заповнюючи безконечною різноманітністю всесвіт. Вони бачили багато інших речей, незрівнянних і невимовних. В ті часи "Всі ранні зорі веселилися, і всі сини Божі викликували з радощів" (Йов 38: 7). Але тепер вони були свідками події, яка перевищувала все, що вони колинебудь бачили чи чули. Творець всесвіту зійшов серед людей, принизив себе, зрікся слави, щоб вести життя сотворіння і прийняти ганебну смерть.

Уся природа славить Бога. Квіти в полі, риби і морські сотворіння, звірина в полі. Ясні зорі в небі свідкують про силу і мудрість Божу. Всі сотворіння є великою хвалою Бога, але найвищою хвалою, яка більше всякої слави на землі чи на небі, є втілення Творця. Втілення відкриває безмежну скриту силу, звершену мудрість і незрівняну любов. Вся слава на вишинах належить одному Богові. Спасення славить Бога і тільки одного Бога. Те спасення, що славить людину, не є правдивим благовістям. Спасення не є чимось, що починається на землі і сягає неба, але спасення сходить з неба на землю. Правдиве благовістя славить не людину, її добрі діла, але славить Бога.

Ангели, прославивши Бога, співали про впокій на землі. До Христа неспокій нероздільно панував у світі. В наші дні неспокій існує далі, але він зустрівся з новою силою, що перемагає його. Війни, боротьба, нечистота, зрада, ненависть і всякі інші форми зла і далі існують у світі. Періоди миру є лише короткими періодами підготовки до нових безпощадних воєн. Цей мир в наші дні справедливо зовуть холодною війною. Це справедливо не тільки у відношенні до життя народів, але суспільств, організацій, родин і осіб. Зло, як ми бачимо, панує в світі. Як же в день Різдва Христового на землю прийшов впокій?

Усі форми боротьби і змагань неспокою в усіх його формах, якщо ми, оминаючи локальні причини, звернемося до загальних, постають з трьох умовин. В першу чергу неспокій на землі постає з причини морального розкладу, на який світ не має ліку. Всяка мораль мусить мати якусь трива-

ду основину, щоб вона стала внутрішньо обов'язковою. Такої основини світ не має. Для світу всяка мораль є еволюційним витвором в процесі розвою людини з звірини. Таким способом мораль стає відносною і необов'язковою духово. Це викликає неспокій у світі. Люди не знають, за якою мораллю слідувати і яка з них має якусь рацію, чи взагалі не існує ніяких норм і обов'язків в людськім поводженні. Чи "мораль" Гітлера є більш обов'язкова за "мораль" Карла Маркса, чи, може, лише те є моральне, що є вигідне? Світ не має відповіді на цю проблему і це викликає неспокій, війни, революції і нелюдські вчинки "оцих моралістів".

Друга причина неспокою в світі — це терпіння, що є досвідом усіх. Бідність, слабість, переслідування і всяка інша форма горя і нещастя. Світ повен горя, але не має в цім горю потіхи. Ані бідність, ані слабість не є волею Бога для людей, проте, світ у своїй несвідомості заперечує Бога, бо в світі повно терпінь і на них світ не має потіхи.

Третя причина неспокою в світі — неминуча смерть, яка чекає на кожного. Питання, яке непокоїло стародавніх: "Як умре людина, то чи оживе коли?" — лишається нерозв'язаним для світу і в наші дні. Світ більш схильний думати, що з смертю кінчається все, і всіх обхоплює страх і бажання затримати життя за всяку ціну. Цей страх обертає людей на рабів і штовхає на всяку негідність та відбирає у них спокій і мир.

Народження Христа Спасителя принесло в світ нову потужну силу, нове знання, потіху і перемогу. Мораль тепер здобуває собі міцну непорушну основину закону Божого, заснованого на Божій природі. Це дає абсолютність і виключність моральним законам та динамічну силу в житті дітям Божим. Мораль перестає бути чимсь, що я можу вибрати або відкинути для свого життя з-поміж цілого ряду різних моральних систем різних "мудреців" світу цього. Мораль стає одвічним законом, який витікає не з відносних міркувань обмеженого грішного сотворіння, але є правилом життя, яке засноване на самім характері і природі Бога. Це знання вносить: порядок, певність і спокій в життя людини.

Терпіння лишається в світі, як наслідок гріха, і по народженні Христа, але тепер ми маємо потіху. Ми знаємо, що сам Бог у Христі переживає з нами, глибоко співчуває сам, та помагає нам, так далеко, як це ми робимо для Нього можливим своїм життям і вірою. Це приносить новий мир для тих, що терплять, бо вони знають, що "Усі річі ведуть до доброго для тих, що люблять Бога." Смерть з народженням Христа перестає бути розпукою і джерелом страху і всякої слабости духової і тілесної. Для світу смерть є пристанню, до котрої рухається розбитий потопаючий корабель людського життя, щоб знайти собі останній цвинтар. По народженні Христа смерть стає гаванню, з котрої наш корабель, наново відбудований і прикрашений, пускається в нове і велике плавання, що є сповненням найкращих мрій сотворіння.

Ангели в своїй чудовій пісні співали про благоволення "між людьми". Це в першу чергу благоволення Боже між людьми, а відтак благоволення дітей Божих поміж людьми.

Благоволення людське засновується на благоволенні Божім і витікає з нього.

До Христа люди не знали про добру волю Бога до людей. Народження Христа, втілення Бога, об'явило любов Божу всім людям. Тепер не може лишатись найменшого сумніву в добрій волі Бога супроти всіх людей.

Минулого століття один моравський місіонер продав себе в рабство на плянтації, щоб мати нагоду оповісти рабам муринам про Христа. Ціле життя він працював з ними на непосильній виснажливій праці з ранку до пізньої ночі. Він їв їхню бідну і невистарчальну поживу, зносив брутальності наглядачів.

Не тільки це: він терпляче зносив насмішки і брутальності інших рабів. Більшість рабів не мали сумніву в тім, що цей місіонер любив їх незвичайною любов'ю. Бог зробив для людства безмірно більше.

Той, хто був Творцем всесвіту, обмежив себе сферою людського існування. Спільність вищих духових істот він проміняв на товариство тупих і злобних людей. Будучи автором безсмертя, Він пережив у тілі ганьбу, катування і смертні муки злочинця. Все це і безмірно більше Бог приніс в жертву для людського спасіння. Хто може тепер сумніватись в добрій волі, в любові Бога до себе? Це в свою чергу накладає на нас обов'язок любити інших. Любов Бога незвичайна тим, що Він не тільки любить доброго і праведного, але і грішника, розбійника на хресті і Марію Магдалину не менш, ніж Марію, Матір Христа, і ап. Івана. Це є річі, на які ангели бажають дивитись і про які вони співали пастухам у полі в Різдвяну Ніч.

Як же ми святкуватимем цей день? Звичайно кажуть, треба приготувати дванадцять українських страв. Треба гоститись. Дехто, не знаючи міри, буде мати великі труднощі, щоб знайти ранком дірку для ключа у власних дверях. Звичайно, всі поліційні в'язниці будуть переповнені святкуючими громадянами, які попали в конфлікт із законом з нагоди свят. Так світ по своему розумінню святкує Різдво. Якщо людина святкує в міру — в цім нема зла і дванадцять страв, якщо обійдеться без надмірности, є добрим звичаєм. Але головною річчю в святкуванні Різдва Христового є духові вчинки, а не їжа і питво. Ангели благовістили впокій і благоволення. Отже, простіть своєму ворогові кривду. Направте, зроблене іншому, зло. Нехай добра воля панує в родині. Якщо в серці має місце якийсь неспокій і докучає совість — шукайте миру в молитві на самоті. Добра воля супроти людей вимагає від нас, щоб, думаючи про свою вечерю, ми подбали і про вечерю для тих, які потребують нашої допомоги. Часом добре відношення і прихильне слово може багато зробити для пригніченої людини.

Це зробить ваше святкування Різдва щасливим і духовим, від такого святкування не болітиме голова, але радість і правдивий впокій людини зросте і поглибиться.

Курять далі

Не зважаючи на незаперечно усталений факт, що куріння спричиняє рак у тілі людини, багато американців і далі завзято курять, витрачаючи на тютюн вдвоє більше грошей, ніж на церкви. За минулий рік церкви зібрали три більйони долярів, а на тютюн американці витратили шість більйонів долярів.

Цілком ясно, що величезна тютюнова індустрія легко не відступиться від нищення людського здоров'я, бо хтось на цім заробляє величезні гроші, користаючись браком сили волі у курців.

До української спільноти у вільному світі

Заходами Об'єднання Українських Педагогів Канади, ширші громадські сходини вибрали в липні ц.р. КОМІТЕТ для ВИДАННЯ книжки проф. д-ра Я. Пастернака "Нарис археології України".

До Комітету ввійшли: д-р Петро Глібович, ред. Богдан Гошовський, Евстахій Думин, мгр. Зенон Зелений, Яків Козловський, мгр. Ярослав Лаптута, інж. Іван Лучків, інсп. Степан Паладійчук, проф. Валеріян Ревуцький, мгр. Ярослав Розумний, мгр. Ярослав Спольський та д-р Богдан Стебельський.

У серпні ц.р. Комітет уконституювався. До Президії Комітету обрані: Мгр. Зенон Зелений — голова, проф. Валеріян Ревуцький — заступник голови, Яків Козловський — секретар, д-р Петро Глібович — скарбник та інж. Іван Лучків — фінансовий секретар.

Автор НАРИСУ АРХЕОЛОГІЇ УКРАЇНИ, проф. д-р Ярослав Пастернак, відомий у науковому світі археолог, збирав матеріяли до своєї праці майже сорок років, використовуючи досвід із власних довголітніх розкопів та всю доступну фахову літературу.

Праця д-ра Я. Пастернака спростовує всі викривлення російсько-советських археологів, даючи об'єктивне наукове насвітлення.

Зголошення на передплату і листування в цій справі просимо надсилати на адресу:

Committee for the Publication of OUTLINE of the ARCHAEOLOGY of UKRAINE,
242 Runnymede Rd.,
Toronto 9, Ont., Canada

Ціна книжки в передплаті $12, по виході з друку — $15.

Комітет для видання "Нарису археології України".

Нові книжки

● Петро Мірчук: НА ІСТОРИЧНОМУ ЗАКРУТІ, з циклю "Український націоналістичний рух першої половини XX. століття", брошура шоста і остання Політичної Бібліотеки Ліги Визволення України, випуск ч. 10. Наголовки важливіших (усіх 15) розділів брошури: Похід соборними силами на Київ-Одесу, Договір УГА з Денікіном, Зимовий похід, Висновки. — Стор. 72. Ціна $0.50. Замовлення слати на адресу:

LVU, 140 Bathurst Street,
Toronto, Ont., Canada

Походження демократичних свобід

Найважливіші права і свободи горожан, що ми ними користаємось на цьому континенті, є стисло релігійного походження і постали вони в наслідок боротьби протестантів за елементарні людські права. Без протестантизму цих свобід у Західній Европі не існувало б, як їх фактично нема в Південній Америці або за залізною заслоною. Поширення євангельського святогляду завжди пов'язане з піднесенням людської гідности і усталенням правдивої демократії.

Свобода преси, свобода слова, свобода зборів, право на справедливий суд, право тих, кого обвинувачується в якомусь злочині, відмовитись свідкувати проти самого себе, (згадайте при цім "советські сповіді"), право знати характер обвинувачення, право на людське трактування у випадку арешту та інші права людини здійснилися і поширились лише в наслідок успішної боротьби евангеликів за релігійну свободу.

Візьмемо, наприклад, свободу слова. Це є свобода прилюдно висловлювати свої погляди на всякі політичні теми, це право включає свободу критики уряду. Свободу слова вважають тепер за політичне право. Свобода політичного слова в історії прийшла порівнюючи недавно. Породила цю свободу боротьба протестантів в Европі і в Америці за свободу релігійного слова. Нікому не приходило й на думку мріяти про політичну свободу слова, коли протестанти почали домагатись свободи релігійного слова. Це була боротьба за право горожан висловлювати свої релігійні думки, які традиційні церкви вважали за еретичні. Свобода релігійного слова не прийшла легко. В довгій боротьбі, переслідуваннях, крові та муках здобула перемогу свобода релігійного слова і то лише в наслідок змагань і мучеництва багатьох тисяч протестантів.

Логічно і неминуче з свободи релігійного слова випливав висновок, що коли людина має право вільно говорити на релігійні теми, то вона має право говорити вільно і на політичні теми. Якщо людина має право вільно висловлюватись в найважливіших питаннях життя вічного, тим більше вона має право говорити про дочасні питання. Таким чином свобода слова виросла з релігійної свободи і укріпилась на цьому континенті. Там, де горожани не мають свободи релігійного слова, не можливе існування свободи і політичного слова. Це правило ілюструється в наші дні усіма тоталітарними державами: католицькими, православними і атеїстичними.

Це саме стосується і до постання свободи преси. Спочатку протестантів палили живцем навіть за друкування Біблії живою народньою мовою. Одним з найвищих осягнень пуритан було те, що вони вибороли право вільно друкувати релігійні книжки, трактати і документи. Коли це релігійне право було усталене, цю думку перенесено і на релігійні книжки. Вищенаведене стосується і свободи зборів. Тепер цю свободу розуміють як право горожан збиратись для вільного обмірковування різних політичних справ або для протесту. Спершу боротьба почалась навколо права вільних релігійних зборів для тих, хто не погоджувався з традиційними церквами. Цю свободу вибороли протестанти великою ціною і мучеництвом у держав, опанованих кліром.

За ці свободи евангелики мають змагатись знову в тоталітарних державах і за залізною заслоною. Поширення протестантизму і всі людські свободи є нерозривно пов'язані.

Заборона змушувати горожан тортурами до призвання своєї вини та заборона нелюдських тортур у всіх цивілізованих країнах вивинулася з боротьби протестантів проти судів над еретиками і проти інквізиції. Лише коли протестанти вибороли для себе ці права і свободи — їх перенесено згодом і на світське та політичне життя. Світські свободи логічно слідували за релігійними.

Євангельський рух релігійно узасаднював звернхю гідність людини та її права на людяне трактування, бо за неї умер Господь. Це підносило вартість людини і давало кожному віруючому духову силу боротись за цю Божественну гідність. Ані держава, ані традиційні церкви не змогли побороти ці змагання протестантів, бо правда має більшу потугу, ніж брутальна сила. Не треба бути пророком, щоб знати, як закінчиться боротьба тоталітарного атеїзму в "советах" з людськими свободами, або боротьба католицизму в Південній Америці.

Історія часто повторюється. Лише евангелики посідають ту силу, що принесе перемогу над рабством. Цілком зрозуміло, що релігійні свободи були джерелом і підставою усіх політичних свобід в Англії, Північній Америці і багатьох країнах Західньої Европи.

Коли держава була примушена дати релігійні свободи своїм горожанам, вона мусила дати й усі інші свободи.

Якщо ми погодимось на право кожного громадянина визнавати Бога так, як йому здається найкращим, тоді повне відділення церкви від держави стає логічною конечністю. Цей ясний висновок багато з українських ритуалістичних і світських провідників відмовляються зрозуміти. Вони готові визнати право горожан визнавати Бога так, як їм подобається, але в той же час намагаються, щоб держава дала якесь упривілейоване становище для їх церкви.

Перше не в'яжеться з другим, бо право на свободу релігійного віровизнання пов'язане з свободою від оподаткування для утримання якихсь інших церков. Це не буде ніякою свободою, коли уряд, зібравши податки з протестантів, буде за ці гроші утримувати в якійсь мірі ритуалістичні церкви.

В такім становищі є внутрішня суперечність, яка шкодитиме як державі, так і церкві. В наші дні всі країни на світі визнають теоретично право горожан на свободу віровизнання, але лише в країнах з поважною кількістю протестантів ці свободи перестають бути клаптиками паперу, а перетворюються в закони.

Українські церковні ієрархії ритуалістичних церков за кордоном перебувають в прикрому ідеологічному становищі. Вони користуються свободою віровизнання, яке вибороли протестанти, але самі відмовляють цих свобід тим з українців, які, користуючись цими свободами, стали думати відмінно від традиційних церков.

Декотрі ієрархи навіть пишуть пашквільні трактати проти своїх протестантів, в той же час шукаючи ласки у протестантів чужинецьких.

Ритуалістичний український клір мусів би радикально переглянути своє ставлення до питання релігійних свобід. На українських землях, після звільнення їх від комуністів, всяке інше становище, окрім одвертого і чесного визнання повної релігійної свободи для всіх горожан, український народ суворо засудить разом із носіями релігійної нетолерантности.

Римо-католицькі реліквії

Римо-католики вважають за еретика усяку людину, яка відмовляється шанувати чи поклонятись їхнім реліквіям. Зрідно з канонічним законом римо-католицької церкви, таких людей треба вбивати, якщо є можливість.

Нижче ми подаємо список деяких римо-католицьких реліквій, що їх незаперечно визнала римо-католицька церква, і багато з них можна побачити по церквах на світі ще й нині:

Волосся св. Марії Магдалини.
Каміння, що ними вкаменовано св. Стефана.
Ліжко діви Марії.
Молоко діви Марії і її волосся.
Черевик з правої ноги апостола Петра.
Ліхтар Юди Іскаріота.
Хвіст осла Валаама.
Ковалок мотуза, на котрім повисівся Юда. і так без кінця.

("Чорчман" є магазін)

Відійшов від нас

Відійшов у вічність довголітній і активний член Української Пресвітерської Церкви в Ірвінгтоні: Тимко Рудий. Похорон відбувся в суботу, 14-го листопада 1959 р. Покійний від молодих літ був щирим і відданим членом Церкви, а рівно ж завжди брав участь у народнім житті.

Українська громада без віроісповідної ріжниці була численно зарепрезентована на похороні. Католики, як рівно ж і православні, споминали покійного щирими словами. Покійний мріяв відвідати Рідний Край, однак обставини не дозволяли. Покійник дожив до 73 року, залишив у смутку дружину, двох синів, дві дочки і вісім унуків. Спочивай, Друже, по трудах і нехай вільна земля буде тобі легкою!

Петро Ковальчук

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безальноголні напитки
Sunnyside Beverage
1068 Queen Street West Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

Боротьба з церквою в "советах"

До попередніх методів боротьби з церквою, таких як брутальне поліційне переслідування, конфіскація майна, надмірне оподатковування, антирелігійні атаки в урядовій пресі, "советський" уряд ще додав завзяту боротьбу з неділею, як днем християнського відпочинку. На неділю переносяться всі розваги, в неділю робляться вистави, пікніки, лекції, танці тощо.

До цього всього недавно додано ще один захід: в неділю організуеться ярмарки, на яких селяни мають нагоду продавати продукти своєї рабської праці, все те, що вони виплекали, часто при світлі місяця, закінчивши панщину пізно вечером у колгоспі. Комуністи наочно разраховують на нужду і потребу в населення додаткових зарібків, бо з трудоднів людям вижити тяжко. Отже, не піде віруючий в неділю на ярмарок — зістанеться без грошей, піде на ярмарок продавати те, що виплекав у себе на подвір'ї,—не зможе бути в церкві. Разрахунок хитрий, але ми певні, що і цей захід, як усі попередні, — комуністам бажаних наслідків не принесе. Навпаки, поглибить у людей шану до Дня Господнього.

Ці скрайні заходи комуністичного уряду вказують на незвичайну важливість недільних богослужень для існування церкви, наколи сили тьми з своїми опришками узялися за всяку ціну унеможливити віруючим людям участь у недільних зборах.

Віруючі, які живуть у вільних країнах, повинні ще більше цінити цей незвичайний привілей свобідну нагоду брати участь в недільних богослуженнях без страху і переслідувань. Кожен, хто лишається вдома в неділю без дуже поважної причини, помагає комуністам в акції — знищення церкви.

До повищої акції большевики ще додали виріб нових безбожних фільмів. ("Молодь України" 4-9). Стало висвітлюється фільм: "Чому я не вірю", приготовляється фільм: "Як людина сотворила Бога". Так само висвітлюється фільм: "Справа отця Памфілія" і "Піп з Голубного".

Нема чого і згадувати, що всі ці фільми виявляють "печерність" і скрайню примітивність умового стану російських антирелігійників. Постійні напади на автентичність і правдивість Слова Божого, брак правдивої науковости, моральна розперезаність — є ознаками "советської" антирелігійної пропаганди. З неї нічого не вийде, так само як нічого не вийшло з усіх попередніх зусіль російських атеїстів. Найменший віруючий в "советах" знає з особистого досвіду стільки про Бога і з такою певністю, що ніякі комуністичні методи антирелігійної боротьби його віри не захитають.

Євангельські церкви будуть рости, як росли і до цього часу, — на волі і в концентраційних таборах — без різниці, бо Слова Божого не скувати!

Нарід взагалі буде думати, що коли нові рабовласники-комуністи щось переслідують, то значить це є добре і потрібне людям для наслідування.

Там, де вони панують нероздільно

Євангелики в римо-католицькій Еспанії не мають права збудувати церкву, яку б можна було пізнати, як церкву, з надпису, архітектури чи якимсь іншим способом.

Євангелики в Еспанії не можуть під загрозою кари публічно запрошувати людей прийняти Христа та відкривати християнські школи чи університети.

Євангеликам заборонено відкривати шпиталі, видавництва або книгарні.

Якщо протестанта зареєстровано як римо-католика при народженні, то йому дуже тяжко дістати дозвіл на шлюб. Часом доводиться чекати два, три або й чотири роки на такий дозвіл.

На наказ уряду закрито всі протестантські школи в Еспанії, включаючи З'єднану Богословську Академію в Мадріді.

У 1958 році льокальні уряди дозволили збудувати кілька будинків евангельським громадам, які чимраз зростають. Але коли будинки збудовано — уряд заборонив їх уживати. Шість церков було закрито в 1958 році і двадцять в 1957 р.

Нема ріжниці в трактуванні евангеликів римо-католицьким урядом в Еспанії і комуністичним у Советах. Чому римо-католицька ієрархія, яка має необмежену свободу в протестантських країнах, не припинить цього нелюдяного переслідування евангеликів в Еспанії? Папа має на це силу й авторитет і, окрім того, видає світові заклики до поєднання всіх християн.

Ці всі вчинки католицьких священиків в цілковитій згоді з наукою їхньої церкви. Др. Маріанус де Люка, професор канонічного закону в Грегоріянськім Університеті в Римі, опублікував книжку: "Установи публічного церковного закону". Цю книжку папа Лев XIII особисто похвалив в 1901 р.

У цій книжці професор пише: "Католицька церква (римо) має право і обов'язок убивати еретиків, тому що тільки вогнем і мечем можна знищити ересь. Звичайна екскомунікація викликає в еретиків лише насмішки. Якщо їх ув'язнити або вислати за кордон, вони псують інших. Єдиний вихід — вбити їх. Не можна дозволити, щоб покаяння врятувало їх від смерти в такий самий спосіб, як покаяння не рятує цивільних кримінальників. Найвище добро — це єдність церкви і її не можна врятувати, якщо не карати на горло еретиків".

Такі самі думки висловлював і кардинал Люпісіер в 1910 р.

"Крістіан Герітейдж"

Знання про нашого Творця

Предвічною і найбільш укритою тайною для світу є наш Творець, "що віки створив" (Євр. 1:2). "Та й справді ти еси Бог тайний, Бог Ізраїлів, Спаситель", — писав пророк (Ісая 45:15). Не зважаючи на Його утаєння, усі люди завжди знали про Його існування. А приводом до цього була вся природа. Люди, дивлячись на різні створіння й на рослини на землі, та підносячи свій зір в небесні безмежні простори, де міститься безліч зір, дуже дивувалися, все це становило для всіх не заперечний доказ існування мудрого Творця (Йов. 36:22-33). В обличчі величі всесвіту, деякі люди в глибокій старовині прийшли до висновку, що її Творець є такий великий, Якого людський розум збагнути не може. Таку думку висловив Йовові його приятель Зафар: "Чи то ж ти зможеш умом збагнути Бога? Чи зможеш Вседержителя до кінця прослідити? Таж він вищий небес, — що ж ти вдіяти зможеш?, глибше він всіх безодень, — що можеш зрозуміти? Міра його довша ніж земля, ширша над моря" (Йов 11:7-9).

Уся Божа фізична природа є наче одна велика книга, яку люди повільно читають та поступово відкривають у ній великі дива її великого та мудрого Автора. Про те, за об'явленням Божим, ап. Павло писав до віруючих у Римі наступні слова: "Тому, що те, що можна знати про Бога, явне для них, бо їм Бог об'явив. Бо Його невидиме від створення світу думанням про твори стає видиме, і вічна Його сила і Божество, так що нема їм оправдання" (Рим. 1:19, 20). Безперечно, бувало досі в історії немало таких випадків, коли люди це природне знання нехтували, в наслідок цього прийшло на них велике моральне, духовне, а навіть тілесне зіпсуття, яке довело їх до Божого гніву та остаточно до

руїни. У цьому зв'язку належить уважно прочитати листа ап. Павла до Римлян, зокрема такі слова: "Бо гнів Божий з'являється з неба на всяку безбожність і неправду людей, що правду гамують неправдою. А що вони не вважали за потрібне мати Бога в пізнанні, видав їх Бог на розум негідний, — щоб чинили непристойне. Вони повні всякої неправди, лукавства, зажерливости, злоби, повні заздрости, убивства, суперечки, омани, лихих звичаїв, обмовники, наклепники, богоненавидники, напасники, чваньки, пишні, винахідники зла, непослушні батькам, нерозумні, зрадники, нелюбовні, немилостиві" (Рим. 1:18, 28-31).

Ізраїльський народ своїм знанням про Бога, Творця, в свій час перевищував усі інші народи тим, "що їм були довірені слова Божі" (Рим. 3:2). Слідуючим народом були греки. Їхні глибокодумні філософи в історії людського роду, відзначились найвищим досягненням про існування Творця. В їхньому столичному місті Атенах побудовані були храми в честь Богові, йому приношено жертви, а на жертовнику був напис: "Незнаному Богові". До цих, так би мовити побожних, зацікавлених у всьому філософів епікуренців ап. Павло сказав такі слова: "Ось Того, Кого навмання ви шануєте, Того я проповідую вам" (Д. Ап. 17:22, 23). Мимо універсального свого природного знання про Творця, Котрого, крім Ізраїльського народу, всі інші народя шукали через свої вибуялі фантазії, видумуючи різні релігійні обряди, через котрі думали наблизитись до свого Творця з метою пізнати Його, та знайти в Нього помилування, але збочили з прямого правильного шляху. Через гріх предків наших двері до Бога закрито (Ісая 59:2; 64:6-9). Відтоді наш Творець для усього світу став укритою Тайною, як про те наш Спаситель сказав, що Бога ніхто з людей не бачив і не знає, окрім Нього: "Ніхто Бога ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був" (Єв. Іван. 1:18). "Передав Мені все Мій Отець. І Сина не знає ніхто, крім Отця, і Отця не знає ніхто, окрім Сина, та кому Син захоче відкрити" (Єв. Мат. 11:27). З цього ясно, що між знанням про Бога і знанням Бога є велика ріжниця. Той, хто особисто Бога бачив та безпосередньо навчився від Нього і знає Його. Ним є наш Спаситель, Господь Ісус Христос. Він бачив Бога: "Це не значить, щоб хтось Отця бачив,— тільки Той Отця бачив, Хто походить від Бога" (Іван. 6:46). Христос знає Бога: "Я знаю Його, — Я бо від Нього й послав Мене Він" (Іван. 7:29). Отець небесний навчив Христа: "Тож Ісус їм сказав: "Коли ви підіймете Людського Сина, тоді зрозумієте, що то Я, і що Сам Я від Себе нічого не дію, але те говорю, як Отець Мій Мене був навчив" (Іван. 8:28; 12:49). Ось тому треба сподіватись повного відкриття Бога Отця через нашого Спаса Ісуса Христа.

П. Боднар

Коли буде на землі спокій?

Уже давно небесні ангели заспівали були: "Слава Богу в небі, і на землі спокій, в людях уподобання" (Луки 2:14). Ще раз наближається той час, коли люди пригадувати будуть Різдво Христове своїм рідним, приятелям і знайомим, будуть посилати подарунки й різдвяні побажання. Ці слова ангелів будуть часто повторятися та згадуватися, та однак на землі ми ще не бачимо спокою, а бачимо ще більше ненависти, незгоди та насильства, ніж один рік тому. За минулих дванадцять місяців цей світ був уже не далеко від ще одного всесвітнього нещастя. Не бачимо між народами поліпшення на так званому близькому й далекому сході. Політичні турботники цілий світ непокоять своєю примхливою поведінкою. Ще не було жодного місяця, коли світ був зовсім спокійний.

Але, не зважаючи на цей сумний світовий стан, чи повинні ми бути безнадійними? Ні, зовсім ні, бо в такому разі ми були б невіруючими. Можливо, це нам тепер виглядає не можливим, але настане ще час, коли "покірні внаслідують землю, — і розкошувать вони будуть великим спокоєм" (Пс. 37:11). У Святому Письмі багато написано про це. Боже Слово дає нам віру й надію на кращий майбутній час, коли вже більше не буде змагання, насильства, жорстокости та страждання, бо прийде кінець для всякого зла і земля сповниться тими, що спізнали славу Господню, як води наповнюють море (Аввак. 2:14).

Яким чином прийде світ до такого щасливого стану? Це не буде завдяки нарад Об'єднаних Держав, ані через прийняття якоїсь нової інтернаціональної згоди, — Сам Бог вчинить це. Апостол Петро сказав, що Бог пошле вам Ісуса Христа, що Його небо мусить прийняти аж до часу відновлення всього (Діян. 3:20-21).

Із цих слів бачимо, що Ісус Христос знову прийде на цей світ, щоб довершити Своє діло спасіння, яке він розпочав дев'ятнадцять століть тому. Цей самий Ісус (Діян. 1:11) прийде, як "Цар над царями й Господь над панами" (Обяв. 19:16) і тоді настане спокій на землі. Сам Бог заложив Своє вічне царство при кінці людської історії. Наш Спаситель Ісус Христос знову прийде у великій Своїй славі; бо написано: "Коли ж прийде Син людський у славі Своїй і всі ангели з Ним, тоді Він засяде на престолі слави Своя" (Мат. 25:3).

Боже царство повалить та поторощить усі земні царства, а само стоятиме по вічні віки, "Дякуючи Отцеві, що визволив нас із влади темряви й переставив нас до Царства Сина Свого любови" (Кол. 1:12-13). "Бо ласкою ви спасені через віру" (Ефес. 2:8).

М. Ясінський

У католиків без змін

(Допис із Детройту, Міч.)

Час від часу ми є свідками незрозумілих потягнень у деяких католицьких священиків, які, керуючись релігійною нетерпимістю та дискримінацією до інакше віруючих українців, спричиняються до підкопування національної єдности української спільноти.

Це діється саме тоді, коли ви чуєте нарікання української католицької, ієрархії в її посланні з дня 16-го жовтня 1959 року, писаному з Риму про ліквідацію советами греко-католицької церкви в Галичині. В ньому вони пишуть: "Бо те все, що там діється, є противне Божим і культурним людським законам про права й гідність людини, про свободу совісти й релігійного Богопочитання".

Ми з цим твердженням цілком погоджуємося й не раз українські протестанти офіційно проти цього протестували, але дивуємося, що саме багато з українських католицьких духовників самі допускаються цих противних Божим і людським правам практик і то ніде інде, як у вільному світі, і то ще в демократичній Америці. Постає тоді питання, чи вони мають якебудь моральне право до такого нарікання, коли їхня мораль нічим не різниться від комуністичної моралі?

Маємо тут на думці події, які трапилися нещодавно в Детройті, а власне, в католицькій парафії в Гамтрамку. Від якогось часу твердилося, що парох нарікав, що він не може брати участи в різних національних імпрезах, де є духовні інших християнських віровизнань. Це означало, щоб організації таких духовних на свої імпрезі не запрошували, а як вони прийдуть, щоб їх трактувати як звичайних гостей. Правда, не всі організації стисло цих "побожних" побажань пароха дотримувалися, але в кожному разі це створювало різні неприємні ускладнення.

Однак цей парох цілком утратив рівновагу, коли побачив українського евангельського пастора 17-го жовтня б. р. за президіяльним столом в приміщенні укр. католицької школи на зборах, що їх улаштувало українське жіноцтво в в Детройті з приводу відвідин цього міста двома представницями, які брали цього літа участь на Світовому Конгресі Українського Жіноцтва в Нью-Йорку. Це дало йому нагоду наступної неділі аж у трьох Богослуженнях виявити своє обурення. Його думка є та, що нема права толерувати сектантів між українцями, а мотивує він це потребою затримання української національної єдности.

Живучи в такій вільній країні, як США, кожна, хоч трохи письменна людина знає, що право свободи віровизнання, або сумління, є тут забезпечене кожному державною конституцією, а національну єдність, власне, найбільше розбивається подібними виступами різних парохів. Треба сподіватися, що українське громадянство рішуче й оверто відмежується від таких недемократичних методів боротьби з інакше віруючими українцями і виявить свою політичну зрілість, поборюючи всяку нетерпимість та дискримінацію.

Звичайно, в житті української громади є досить всяких поважних проблем, і то особ-

(Докінчення на 6 стор.)

У КАТОЛИКІВ БЕЗ ЗМІН

(Продовження зі стор. 5)

ливо тієї частини, що складається з католиків, над якими варто б загаданому парохові поважно застановитися та пошукати розумного й патріотичного полагодження їх. Взагалі нема потреби витрачувати час і завзяття на речі, які компромітують не тільки його, а передусім наш нарід, а вже в першу чергу його парафію.

Чи не краще було б йому подумати над тим, що це не робить йому ніякої чести, коли суботня школа українознавства в Детройті-Схід змушена винаймати для себе приміщення в будинку державної школи, бо не має приміщення в будинку парафіяльної школи, який збудовано за українські гроші. Для багатьох все ще не ясно, чому діти католики не мають в ній забезпеченого навчання релігії?

Чи не варто було б подумати над тим, що багато заслужених для українського народу католицьких священиків зі старого краю перебувають тільки на підрядних становищах в різних укр. кат. парафіях в Америці, а часто одиниці молодші і без виразного українського обличчя є їхніми зверхниками?

Чи це було на місці, коли за виступ з колядками квартету укр. бандуристів в одній детройтській протестантській церкві, який до того мав чисто укр. пропагандивне значення, він відмовився помістити в своному церковному бюлетені обіцяний апель з конвертами за фінансовою підтримкою з боку парафіян бандуристів в їхній поїздці по Европі?

Чи не варто було б подумати над тим, що в католицьких парафіяльних школах якнайменше затруднено заслужених укр. кваліфікованих світських учителів, а діти, які кінчають ті школи, ледве говорять українською мовою? Чому тоді називати ті школи українськими? Чи не ліпше було б, щоб замість оцих місійних католицьких станиць, було зорганізовано українські школи під наглядом загально-української установи, подібно, як нею була "Рідна Школа" в старому краю, та щоб там українські діти різних віросповідань виховувалися в загально-українському та американському дусі, плекаючи дух єдности, а не творячи з них якесь окреме гето?

Чи не важлива це проблема, що українські католицькі ієрархії в США не підтримують фінансово ЗУАДК і майже не видно, щоб укр. кат. духовенство тут брало активну участь в праці Українського Конгресового Комітету Америки? Чи не добре було б подумати над тим, що в багатьох укр. кат. церквах повикидувано іконостаси, включно з Гамтрамком, а мимо того все ще говориться про укр. обряд у цій церкві? Чи воно на місці вживати в церкві незрозумілу мову, коли укр. православні церкви вже давно перейшли на вживання рідньої мови? Чи практикований тепер в укр. кат. церквах целібат духовенства має щось спільного з укр. церковною традицією?

Можна б назвати ще багато більше важливих проблем до обміркування, а навіть і для проповідей. Отже, чому тоді не тратити час на щось дійсно позитивне й патріотичне? Переслідування інакше віруючих в Америці дуже непопулярне. Правда, воно практикується в Советах та в деяких більше відсталих католицьких країнах. Та чи нам ці брудні зразки наслідувати? Чести це нікому не зробить і ми цього не радимо нікому робити.

Обсерватор

Поточні релігійні думки

(Переклад з евангельського журн. "Крисчіяниті Тудей". Етика війни і миру).

Атомова зброя зробила попередні методи війни застарними. Чи вона зробила і саму війну неможливою? Це питання можна поставити інакше. Погоджуючись, що модерна зброя зробила старомодну війну застарілою, а чи ж модерна зброя зробила неймовірною можливість війни? Марк Вогнер, голова Федерації Французьких Протестантів, здається, так думає. У всякім разі, він кличе до нової "теології війни". Він радить змінити погляд на давне твердження, що оборонна війна більш християнська, ніж наступальна.

Перш ніж розберемося в його думках, зауважмо мимохідь, що ми ніколи не вважали оборонну війну кращою за офензивну. Ми гадаємо, що оборонну війну часто вважається за більш християнську, чи менш християнську за війну наступальну, з огляду на її наочну необхідність. Але ця необхідність може зробити її менш християнською. Чи це не було змістом того, що Христос сказав: "Якщо ти захищаєш сам себе, то що більшого робиш ніж інші? Чи фарисеї не роблять так само?"

З другого боку, наступальна війна, якщо її ведеться для добра іншого народу, радше ніж своїх національних інтересів, здається, має більше підстав бути альтруїстичною і християнською. Якщо застосувати це до особистого поводження, в цілях кращого розуміння, то це виглядатиме так: якщо я противлюся грабіжникові, щоб захистити себе, чи буде це рівновартісне з християнського погляду випадкові, коли я буду змататись з грабіжником, щоб захистити іншого?

Але повернімося до твердження Вогнера. Його критика розрізнення поміж війною оборонною і війною нападницькою будується на тім, що в модерній війні навіть оборонна війна загрожує невинним дітям і жінкам не в меншій мірі, ніж нападницька війна.

Цього факту либонь не можна заперечити, але ми непевні, що висновок, ніби оборонна війна незаконна, бо веде до небезпеки для жінок і дітей, є необхідним висновком. Щодо цьомо ми маємо сумніви. Кінець-кінцем, мужчини на фронті не більше винні, ніж їхні жінки, ані жінки не є більше невинні, ніж їхні чоловіки на війні. Коли народ воює, всі члени нації без винятку воюють, але одні воюють зі зброєю в руках, інші, зоставшись дома, доглядають родини. Це є писаний чи неписаний закон війни, це є звичай народів і кожний народ справедливо розглядає жінок і дітей як недоторкальних. Проте, ми повторюємо, — це справа звичаю і пристойности, але не фундаментального питання етики. Якщо жінки не є ані більше ані менше невинні, ніж їхні чоловіки, тоді захист їх є побажана річ, але не є абсолютним, необхідним обов'язком воюючих націй. Якщо війна як така є законна (універсальна церква ніколи не проголошувала інакше), тоді більша небезпека для жінок не робить війну незаконною. Загроза жінкам не зробить війну раптово неморальною, якщо вона не є такою незалежно від цього факту. Це зробить війну ще жахливішою в її неминучих наслідках. Але це буде все, що ми можемо, або мусимо сказати, щось більше за це тяжко обґрунтувати морально.

*

Страхіття модерної війни привели декого до зрозумілих, але сумнівних висновків. Ці страхіття спонукали розважливого Едвіна Далберга робити нетерплячі заклики до "масивних порозумінь" замість "масивних відплат". Ці заклики нетерплячі і робиться їх із добрим наміром, — це все, що можна про них сказати. Ми відчуваємо, що вони не тільки помилкові теоретично, але й небезпечні в застосуванні до теперішньої світової ситуації.

Розгляньмо заклик до "масивного порозуміння". Цілком зрозуміло, що нема нічого злого в тому, коли хтось хоче порозумітися з Росією, пробуючи запобігти війні і осягти миру.

Намагання уникнути "масивної відплати" — це ніщо інше, як бажання уникнути знищення людства. Хто буде виступати проти пляну врятування життя? Звичайно, ніхто, хібащо ціна порятунку буде більша, ніж ціна самого життя. Яка користь буде людству, якщо воно здобуде світ, але загубить душу?

Якщо християнство правдиве, Бог є фактом — тоді покора Його правді ціною свого знищення є малою платою.

М. Стандіш одного разу сказав, що війна є страшна річ, але в справі, що є справедлива — солодким є запах пороху. Чи ця правда змінилася тому, що тепер ми маємо казати що солодким є запах атомового пороху? Чи цей принцип був правильний, коли лише певна кількість людей брали участь у війні і терпіли, але став фальшивим тепер, коли всі ми виставлені на небезпеку? Навряд чи це так. Якщо вищенаведений арґумент має якусь вагу, тоді зважте небезпеку обстоювання масивного порозуміння замість масивної відплати. Прошу зауважити, що ми не проти порозуміння, ми є проти нього лише в тім випадку, коли воно має заступити мілітарну силу. Хто буде сумніватись в тім, що коли б західні союзники втратили одного дня силу масивної відплати, то тоді єдиною формою масивного порозуміння були б комуністичні ідеї, підперті атомовими міжконтинентальними ракетами. Ми не сумніваємось в патріотизмі д-ра Далберга і багатьох інших, що думають як він. Нема причини думати, що коли їхня програма відрізняється від нашої, то їхня посвята є менша нашої. Думки людини можуть бути помилковими, але серце цілком льояльним. Проте, в супереч цьому, в всякім разі —доктрина масивного порозуміння, як формула Пентагону, яка б мала стати на місце масивної відплати, наповнила б залі Кремля радісними сподіваннями. Як безбожники мають молитись за прийняття такої "християнської" стратегії і як занепокоєні мають бути християни, коли їхню віру вживається як знаряддя військового підступу. Тінь Фрідріха Ніцше! Чи християнство є релігією слабих, яка подорожує збабілість? Чи не є християнство скорше релігією, яка робить націю сильною та вимагає від усіх противитись наїзникові і захищати беззахистних.

І. Т. Герстнер

Теж місійна праця

Поміж туземців на Формозі пресвітерська церква в Канаді та інші протестантські церкви заснували сотки церков. Римо-католики, побачивши успіхи Слова Божого поміж туземцями, і собі розпочали працю, але своєю власною методою. Американський уряд роздає багато консервованого молока бідному місцевому населенню. Звичайно, це робиться через церкви. Але римо-католицькі священики роздають туземцям це американське молоко під умовиною, що за молоко вони будуть ходити до церкви слухати богослужения.

"Крістіаніті Тудей"

Рим переслідує протестантів

У Медріді пастора Нунеца приговорено на місяць до в'язниці. Його церкву було закрито без всякої причини і двері запечатано. Одного дня він прийшов до церкви і побачив, що печатка з дверей зникла. Отже, він відкрив церкву, думаючи, що печатку зняла поліція. Але його негайно заарештовано за спротив владі в тім, що він ніби зламав печатку на дверях.

Це є зразок "свободи", що її практикує Рим там, де має владу.

Не краще священики роблять і в Канаді, якщо мають нагоду. Цього літа загинуло 35 рибалок в Нортумберлендській протоці в Нью Бронсвік. Поміж погиблими був син панства Келі. Батькй обоє були баптисти, але син, хоч і ходив до баптистської церкви, — формально не виступив з римо-кат. церкви. Тіло сина панства Келі було в погребника. Згідно з канадійськими законами, найближчі родичі вирішують, яка церква і як буде ховати покійного родича. Не зважаючи на цей закон, католицькі священики заплатили добре погребникові, забрали покійника і поховали самі, не дозволивши матері навіть побачити тіло сина. Батьки опротестували акцію священиків, але провінція перебуває під католицьким впливом.

Увага

На складі залишається ще деяка кількість книжки Юрія Клена "Попіл Імперії", яку УВАН визнала за найвизначнішу публікацію 1958 року.

Продаж цієї книжки допоможе здійснити повне видання творів Ю. Клена — 7 томів, які вже підготовані до друку.

Ціна книжки $3.65.—За кольпортажу 30 проц. ціни. Замовлення слати на адресу:

KLEN FOUNDATION,
179 Bathurst St.,
Toronto 2-B, Ont.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.,

486 Simcoe Street South

Пастор: І. Яцентий.

Богослужения о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. — Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Ґрейям. — Ціна **$1.00.**

Різдвяні думки

Летять думки в старе, минуле,
Далеко ген у рідний край . . .
Там, де народ в тюрмі закутий,
Майже всіма людьми забутий...
Там стало пекло, де був рай.

Нема там вільної родини,
Яка засіла б за столом,
І прочитала Боже Слово
Про свято величне й чудове,
І заспівала теж псалом.

Та радість, що колись лунала,
Пропала десь, неначе мла;
Нема в родині батька й брата,
Минуло все і рідна хата-
Зробилась темна, як тюрма.

Безбожність там запанувала,
Антихрист всім перед веде,
Нема там братньої любови,
А тільки ріки-ріки крови,
Ось так без Бога все іде.

Немає там Різдва й любови,
Яку для світу Бог явив,
Він Свого Сина в людське тіло
Послав на землю, щоб терпіло
За ввесь народ, що гріх чинив.

Живуть там люди в тяжкім горю,
Бо під прокляттям все лежить,
Нове ж життя, щоб осягнути,
Т отреба Слово знов почути,
І хто повірить, буде жить.

Бо воля й щастя там панують,
Де Бог для всіх людей Отцем,
Якщо людина вірить в Сина,
Що Він надія нам єдина,
І нашим Він також Творцем.

Для Нього ми повинні жити
Отут, на вільній цій землі,
За наш народ Христа просити,
Щоб він також міг вільно жити,
Для Бога—Спаса у хвалі.

Тоді щасливії колядки
Поллються в селах і містах,
Христові честь будуть складати,
Серця у дар Йому давати,
І вже минеться кривда й жах.

Йосафат Іваськів

Збірник проповідей

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.,

58 Earl Street

Пастор: Лев Бучак.

Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА

Друга евню, коло 7-ої вул.,
Нью-Йорк Нью-Йорк

Богослуження відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано

УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

Нова "Книга Хвали"

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.25.

Усі замовлення на цю нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society
Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide. St., W.
Toronto 1, Ontario, Canada.

Home For Christmas

By Julia Nicholson

Tony Brinker stood still for a minute as he took in the brightly lighted room. Vicki was standing directly under the huge white tree which gleamed with hundreds of blue lights. She wore a white satin gown with long sapphire earrings and matched necklace. Her blond hair was piled high on her head. The whole costume accentuated her tall slimness. This was something of a gay party.

Vicki, seeing him, beckoned for him to join her. She daintily stroked the necklace and held it away from her throat for his approval. "Daddy gave them to me. Aren't they lovely?"

As Tony bent to examine the stones, he felt the color rising in his cheeks. Would he dare offer the gift he had brought? Taking her from the crowd, he persuaded her to step into the library with him. He took the box from his pocket and as he handed it to her, he said, "I got this because the profile is very like you." She drew out the cameo broach and held it up. Then he caught a change of expression, just for an instant, but she had looked disappointed, even a little contemptuous

"It's lovely, Tony; thank you," and she turned to him for a kiss.

Tony knew she had expected more, even a proposal, but he couldn't buy a ring for a girl like Vicki Cronkhite on an interne's salary and he wouldn't go into debt for a ring until he was sure, and he still wasn't sure. Would she be a Christian helpmeet for him. It seemed foolish, perhaps, to hesitate. But he realized that Dr. Cronkhite had offered the place on the hospital staff only because he expected him to marry Vicki. She was fun, always witty and gay, but would she stick? Would she remain true to him and loyal to Christ? He doubted, and he had to be sure.

When he left the party, he explained to Vicki that he would have to leave very early in the morning in order to reach Maplewood on Christmas Eve. She gave him a careless kiss and turned to rejoin her guests.

*

Tony slowed the car and wiped the steam from the window beside him. The snow was coming down harder and the windshield wiper was dragging slowly across the glass. He peered out to see where he was. He was just entering Maplewood. He wondered if the Benson family would be spending Christmas Eve with his parents. He dreaded facing Janet. There was the Perkins place and just beyond the light in Widow Down's home. Farther down the street he could see the Mosely house. It was all lit up. The door was open and someone was running out and waving. It was Dave Mosely. Tony stopped the car and rolled down the window.

"Thank God you've come, Tony. We've been waching for you."

Tony slid out of the car. "What's the matter, Dave?"

"It's Mary. She slipped on the back step a while ago and it looks like the baby'll be coming right soon."

"Where's Doc Benson?"

"Doc's way out the other side of town. Grandma Higgins had another heart attack tonight."

Tony followed Dave up the walk and to the front door. "I'll do what I can, Dave. But I'm only an interne and I don't have a case or even a bit of medicine with me."

"That's all right. Janet came when we called and brought her Dad's case with everything you'll need. Your Mom was at Benson's when we called and she said you'd be along soon so we've got everything ready for you."

Hastily slipping out of overcoat and suit coat, he entered the bedroom. Janet was standing by the bed holding Mary's hand.

"Hello, Tony. I'm so glad you're here."

Mary gave him a wan smile. "It won't be long, Tony. I'm glad you're here too."

Janet had everything ready and even in his anxiety Tony noticed how well she had done. He made an examination and then motioned Janet to the side of the room. "Think you can help me, Janet," he whispered. "This may be a long, hard job. I don't like the looks of things.

"I'm sure I can help. I've been helping at the hospital for over a year now."

Tony looked away. Could it be that she had taken up nursing expecting . . . no, that couldn't be. Janet had better sense and after all they had just been kid sweethearts. Why, he hadn't even written to her lately. But he always had thought highly of her until he got started with this new society set.

Tony seated himself beside the bed, comforting Mary as best he could and keeping a close wath over her. He'd missed Christmas at home the two previous years and now he was missing the usual Christmas Eve family get-together. He dreaded this holiday, dreaded telling them about the staff job and about Vicki. She would never fit into Maplewood.

The hours dragged on slowly. Janet had been in and out of the room but now she was sitting quietly by the window. Mary was growing very weak. Then he noticed a change in her looks. He applied his stethoscope. Fear such as he had never known gripped him. Mary's pulse was wavering. What if he should lose her? What about Dave and those kids upstairs? He quickly injected a stimulant. He glanced over to see if Janet had seen his fear. She was kneeling beside him. Her lips were moving in silent prayer. She showed no fear

It had been a long time since Tony had uttered a prayer. Always before he had had a staff doctor behind him. Now he was solely responsible and he realized that even with all his training he couldn't accept that responsibility. He needed something . . . someone to lean on. He dropped to his knees beside Janet and prayed . . . prayed for the life of Mary Mosely, prayed for strength to serve the Christ whom he previously had confessed.

After what seemed an age, the medicine began to take effect. Janet seemed to forsee his every need and assisted him with the calm and assurance of a professional nurse. Just as the big clock in the hall struck 12, another son was added to the Mosely family. Janet cared for the child with a practiced hand. Tony still was amazed at her efficiency. Grandma Mosely slipped in quietly to see her new grandson. She beckoned them to a corner of the room and whispered, "Your father just called, Janet. He'd just gotten home and was all tired out. Grandma Higgins went Home about an hour ago. I told him he need not come. Everything was all right here."

"I'm sorry to hear about Grandma Higgins," said Tony.

"No need to be, son," Grandma Mosely said as she took the baby from Janet. "It was just as she wanted it."

"That's right," added Janet. "She told me she was ready and waiting, the last time I was out there."

Tony stepped over to the window. The storm was over and everything gleamed white in the moonlight. A big star shone brightly near the church steeple. Christmas morning! A bright star and a baby boy! His first case. The star seemed to hang right over the church now. He gazed at it as its brilliance etched the dark steeple against the deep blue of the sky. On a Christmas just like this, years ago the Holy Spirit had made Christ real to him and he had given his heart to Christ in full surrender in that very church. He remembered walking home that crisp night with his Dad and Doc Benson. He had told them he planned to be a doctor. Now only four more months remained and his internship would be over. He would be a doctor at last. But what had happened to all those dreams about his future? All those promises he had made to God? His reasons for wanting to be a doctor? Janet came to stand beside him. The moonlight touching her face gave it a madonna sweetness. How different from the frozen beauty he had admired last night. He moved closer to her.

"Janet, do you think your Dad still wants me to come in with him?"

"Wants you? Oh, Tony! If you only knew. He shouldn't have gone out to Grandma Higgins tonight. He's not able to handle night calls any more. But he never refuses; a doctor can't refuse when he's needed."

He looked again at the star over the steeple. *When he's needed!* The words seemed to echo and re-echo in his mind. If anything happened to Doc Benson, there would be no doctor in Maplewood. It was such a small community and the nearest hospital was 10 miles away. It wouldn't be a very attractive post to most young doctors. But it was his home . . . and he had promised God he would give his life in full surrender.

He glanced at Janet so still beside him. What was she thinking about: Grandma Higgins who had finally gone Home, the new life that she had helped to usher in, or could she be thinking about him? He had treated her very shabbily these last few months. But he'd make it up to her. He'd make it up to all of them.

"A blessed Christmas, Jan!" He caught her arms and swung her around to face him.

"Of course. It is Christmas morning. And a joyous Christmas to you, Tony."

"Do you know there's just one present I want."

"One? Well, you have changed, Tony."

"I have changed . . . a lot. It's only one this year."

"May I ask what it is?" she grinned up at him.

Tony bent down to look into her face. Yes, her eyes were even bluer than he remembered. He held out his arms. "Just you, Janet; that's all I want."

(Bible Truth)

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово́ Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXI. Число 1. Торонто, Онт. Січень-Лютий 1960 January-February Toronto, Ont. Рік XXI. Число 1.

Слава на висоті Богу, а на землі впокій, між людьми благовоління

(Проповідь паст. Л. Бучака на радіо)

Цей таємний милозвучний голос із висот дався чути в часі народження дитяти Ісуса, а відгомін цієї симфонії співу лунав далеко на хвилях віків з роду в рід. А нині знову в час Його різдва в формі звуку колядок, співу, святочних побажань, проповідей Слова Божого, пригадується ту велику подію, що "Бог так полюбив світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен віруючий в Нього, не погиб, а мав життя вічне". За допомогою радієвих апаратів, телевізій, на хвилях етеру Управа Українського Євангельського Об'єднання в Канаді переносить цю добру новину у найдальші закутини землі, де наш український нарід на розсіянні, та на наші Рідні Землі.

"Бо народився сьогодні Спас, тож "Слава на висоті Богу, а на землі впокій". Але впокій —мир приходить лиш по побіді над супротивником на военному побоєвищі, в стислішому значенні по побіді над гріхом, злою частиною нас самих. Бо слушно сказав великий муж, письменник І. Франко:

Я за правду боротись готов,
За правду готов проляти
кров,
Однак зі собою у війні
Не встояти мені.

Уже в час народження, якого пам'ятку ми святкуємо, стали одна перед одною до боротьби дві нерівні постаті: Цар Ірод Великий і, як на той час, немічне Дитя Ісус. Сам Бог вибив цю годину змагання, що буде продовжуватися аж до побідного закінчення боротьби зі злом, до настання Золотого Віку — Царства Христового.

Початок тих змагань дуже нерівний. Ірод, що панував над Палестиною, під захистом потужного Риму, мав до своєї розпорядимости всю матеріяльну і людську силу: армію, фльоту, ціла римська імперія була за його плечима. А по другій стороні, як тоді на людський погляд, немовлятко, немічне дитя, на руках вбогої Матері, селянки. Але Він представник правди на землі, любови, Висланник Божий. Ірод же представник упадаючих морально, темних часів, як у пророка сказано: "Ось бо темрява вкриватиме землю, і морок—народи . . . Сонце і місяць померкнуть . . . Першу свою власть і силу показав Ірод тим, що вимордував усіх дітей. Бо Новонароджений Христос стає Йому на дорозі і Він мусить вмерти. По вбитих дітях постав плач і лемент матерів. Жовніри Ірода допускаються найбільш огидного морду на невинних дітях. Чути в Рамі голосіння і плач і тяжке нарікання: "Рахеля плаче по дітях своїх, і не дає розважати себе, бо їх нема вже". Але всі задуми, морди, пішли в ніщо і Ісуса не вдалось знищити. Він на час боротьби перейшов в інший край.

Ця боротьба відбувається століттями. Христос прийшов на світ, щоб виконати великий і святий обов'язок, який поклав на Нього Отець Небесний, і доти не спочине у боротьбі, поки праця Його не буде сповнена. Надаремно змагаються князі світу цього. Покищо Іродова сила ще не зломана, ще зло панує. Однак вплив Ірода і його побічників маліє, а Ісус побідно кріпшає.

Христос не мав армії, зброї, грошей, дипломатичних хитрощів. Він і нині цього не має. Чотири головні чинники, що являють собою потужну силу Христа у змагані за Його царство і мир.

Біблія. Від першої книги до Відкриття, Він переходить наче золотою ниткою. У пророцтвах Він, Його прихід, характер і завдання від віків були предсказані в Євангелії, Його наука незрівнянна. Є це Книга віків. Як жодна інша книга, вона майже на всіх мовах на світі розходиться мільйонами, промощує Йому дорогу у дальшій похід.

Любов. Вона, наче той двосічний меч, здобуває світ.

Церква. Це потужна організація, через котру Дух Христа діляє і є потужною силою у відкупленні світу. Дух іродіян завжди був проти церкви. Першим ділом червоних Іродів є нищення церкви.

Нарешті, сам **Христос.** Його Дух діляє у побідному поході за визволення світу від Іродових оков. "Ось я з вами по всі дні, до кінця світу . . . Ідіть же по всьому світу й проповідуйте евангелію усякому творіву". А це здійснюється. Дні Сина чоловічого надходять, коли Він побідно запанує від кінця до кінця землі. Однак не прийде Він нагло—несподівано, але як сонце сходить, перше зоріння, відтак світанок, та щораз ясніше, врешті сонце все ісвітить і дає нове життя. Він порівнював прихід Його дня до зерна гірчиці, як з малого воно виростає і розростається у велике, дерево життя. Тож хай Новонароджений Христос народиться і в наших серцях для побідного життя над гріхом і всяким злом. І тоді явиться і запанує Слава на висоті Богу, а на землі впокій, між людьми благовоління.

Христос Родився —
Славіте Його!

Молитва виголошена на радіо паст. М. Фесенко

Наш небесний Отець! Ми славимо Тебе за Твоє милосердя, щороку пам'ятаючи народження Твого улюбленого Сина Ісуса Христа — нашого Господа. Ми святкуємо прихід дитини Христа в безладдю стурбованої землі. Світло світові, ми потребуємо Твоєї посилюючої присутности у ці неспокійні дні, щоб ми могли затримати Твого Духа серед насильства і ненависти. Пішли, Господи, світові ще в наші дні нові докази Твоєї побідної сили. Звільни ув'язнених, дай хліб щоденний голодним, захисти невинних. Ти, Господи, що призначив для кожного народу часи і границі їх домування, здійсни і для нашого народу ці призначення.

Даруй, Господи, щоб, приймаючи Тебе у радості, як свого Відкупителя, ми могли з певністю віри побачити Тебе, коли Ти знову прийдеш судити всіх людей. Нехай ще тепер Твоя присутність об'явиться в наших серцях і родинах, як світло небесного миру і радости.

Поможи нам провести цей день в тихості і вдячності, щоб день Твого Різдва був благословенням для наших душ, добром для наших ближніх і подякою Тобі за невимовний дар спасіння в Христі Ісусі Господі нашім. Амінь.

ЗБІРНИК УГА!

Вийшов в світ 1-ий том Ювілейного Збірника УГА - УТГІ. Книжка містить багато цінних інформацій і цікавих ілюстрацій. З огляду на важливість УГА як носія української культури і патріотизму кожний українець повинен замовити цей збірник, пишучи на адресу: Mr. A. Kozlowsky, 74 Perkins St., New Haven 13, Conn., U.S.A.

Радіопередача на рідні землі

Дня 9-го січня 1960 року відбулася різдвяна радіопередача евангельського богослуження на рідні землі. Богослуження було надане в імені Українського Євангельського Об'єднання в Канаді. Під час богослуження співав хор Української Пресвітерської Церкви в Торонті під проводом добре знаного диригента Павла Си-[illegible]

Проповідь виголосив паст. Л. Бучак з Гамільтону, пастор І. Яцентий прочитав писання і паст. М. Фесенко провів молитву.

СВС передало богослуження через радіо до Німеччини, а звідти—в Україну за залізну заслону.

Іраїда і Петро Черняк виступили з чудовим дуетом: "Пречиста Діва Марія Сина зродила"—Стеценка. Корнелій Антгаф співав сольо в "Не плач, Рахиле" і Іраїда Черняк

(продовження на стор. 2)

Радіопередача

(докінчення з стор. 1)

— "Що то за предиво", "Нині разом співаючи", "Не плач, Рахиле", "Ой Леліє" і "Встань, Давиде".

СВС висловило свою подяку хорові і участникам радіонадавання за чудову духову програму і її виконнання.

Радіопередача в Канаді

З рамени УЄО відбулася радіопередача евангельського Різдвяного богослужений з Гамільтону за участю хору Української Пресвітерської Церкви в Торонті під дириґентурою Павла Сича. Солістами виступали Іраїда Черняк, Петро Черняк і Корнелій Антгар. Управа станції СКОС відзначила гарне виконання всіх точок богослуження. В богослуженні взяли участь пастори: Л. Бучак, І. Яцентий і М. Фесенко.

Окремо ми подаемо проповідь паст. Л. Бучака і молитву паст. М. Фесенка.

Свідоцтво правдивости Біблії

Д-р Нейсон Ґлюк, визначний рабин і фаховий археолог, що провадить довголітні досліди і разкопки в Палестині, так пише про правдивість Біблії: "Досліджуючи стародавні місця і цивілізації в пустелі Неґев на протязі кількох останніх років, я завжди працював з Біблією в руках і з звершеною певністю в її історичних описах і вказівках. Моїм незмінним досвідом було, що твердження Біблії, якщо їх відповідно розуміти і оцінити, є абсолютно правдиві, хоч часами скороченість описів тяжка для розуміння . . . Глибоке переконання в правдивості Біблії все вело мене від одного подиву гідного відкриття до другого. Наприклад, давно загублений морський порт з часів Соломона Езіон-ґебер описується в 1 книзі Царів, що він міститься на березі Червоного моря близько Елот в Едомі. З цим описом на увазі я став шукати цей морський порт і знайшов його якраз у тому місці, де вказувала Біблія.

Знову і знову в моїм власнім досвіді і досвіді інших, Біблійні описи або натяки, здавалося, мали легендарний зміст, але пізніше були підтверджені археологічними розкопами або вели до них".

(Взято з "Лук" ч. 26, 59.)

Реформація чи обскурантизм

Євангельський рух щораз більше поширюється і міцніє в українському народі, і ніяка сила зла традиційних релігій, чи то пак "батьківських" вір, та навіть "всесильний" комунізм неспроможні зупинити цього могутнього походу, керованого Самим Христом, проти заскорублого обскурантизму, тиранії і обману. З преси, вороже настроеної проти цього походу, видно, що це не звичайне собі явище, як то буває з домаганням зміни якогось уряду під час революції, що розпочала його не якась група осіб, навпаки, похід охопив цілу Україну і до руху включаються інтеліґенція, струджені робітники і селяни, і навіть комуністи. Слід відзначити, що комуністи, перед якими трясуть колінами фараони феодалізму, не в силі зрозуміти сили цього походу і повести відповідну боротьбу, яка дала б їм успіх, а тільки заявляє: "Хто це організовує і хто керує цим походом? Ми хочемо говорити з керівником цього руху". Але керівником є Той, кого вони взагалі не визнають, то й як можуть говорити з ним.

З цього всього видно, що якби була потреба в існуванні і далі традиційних религій, чи то пак "батьківських" вір, то похід евангельського руху не набрав би такого широкого розмаху, і народ не потребував би вірити в Христа, як свого Спасителя, а й далі міг би поклонятися ідолам і робити злочини, а прощення просити в своїх ієрархів, робити їх "святими" та накопичувати для них неймовірні багатства.

Ось так відзначаються часи спасіння "батьківських" вір, але Божий плян спасіння цілком відмінний від людського, а це довести людині, що єдиним Спасителем є лише Ісус Христос, про це й апостол Павло нас учить, що: "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос" (1 Тим. 2:5, 4:10), та що кожен святий і спасенний, хто вірить в Ісуса Христа, Сина Божого, свого Господа.

Ісус Христос про це, здається, ясно учить: "Марно вони поклоняються мені, навчаючи наук заповідей чоловічих" (Марка 7:1-23), (Матея 7:15-23). А тому я раджу всім тим, що хочуть творити, на основі ритуалістичних видумок, "великі" ідеї "вселенського" об'єднання і їхнім поплентачам українцям, краще взятись за вивчення науки Христової та вибити з серця гордість, яка засіла за всі часи ледарства та насильства, а тоді приступать до вселенського об'єднання, центром якого є Ісус Христос, а не розпусні "святі" столиці. Отже, доведіть це не словами, а ділами, бо буде пізно, народ знайде собі дорогу до об'єднання і до правдивого Вселенського Ієрарха Ісуса Христа, а ви залишитесь, як фараон египетський при морі Червоному, самотні й обездолені, бо що ж ви є справді для українського народу — мітичний ідол, біблійний Баал, ярмо на його шиї. Хіба ви лізете з деспотією ритуалізму в Україну, щоб завести там мир і добробут? Чи ж ви заради миру і об'єднання народу відмовитесь від своїх культів і обрядів? Ви заради цих культів і обрядів розторощите народ на куски — це ваша мета, це ваша нажива, тим то й бороните цю ритуалістичну навалу, проти якої найперше повів рішучу боротьбу Ісус Христос і Його св. апостоли. Подивіться на ваш пройдений шлях і побачите, що де тільки ступає ваша нога, там панує голод, холод, утома, а ви й далі бороните ці утопійні догми поганського ритуалізму. Сьогодні деякі провідні люди в римськім ритуалізмі, пропонують реформу догм Томи з Аквіну, мовляв, вони походять з 13 віку і незгідні з думанням 20 віку. З історії видно, що ідеали ритуалізму, взагалі були незгідні з думанням чесних людей у всіх віках, а особливо в віках християнства і свої впливи поширювали тільки огнем і мечем.

Що вся наука ритуалізму походить з поганського і дохристиянського вірування, то про це яскраво свідчить провідник візантійського ритуалізму для українців, митрополит Іларіон, у своїй пропагандивній брошурі "Іконоборство". На стор. 21-23 він пише: "Язицька (поганська) іконографія — це природний старий заповіт для іконографії християнської, подібно до того, як Старим Заповітом є поганська філософія для християнського богословія". Мені доводилось читати різні теологічні погляди на науку Христову, але такого мракобісся, як пише митр. Іларіон, я не сподівався почути навіть від самих комуністів. Жаль, що така наука мракобісся походить від людини, яка носить християнський титул митрополита, до того, він це заявляє, що є "богомолець" і "правовірний", після цієї науки я маю сумнів. Отже, якщо комуністи тикають пальцем, що релігія — це опіюм для народу, то я скажу, що така релігія це справжня отрута для народу, адже наука Христова з заповіддю "Любови до ближнього" така чиста в своїй моралі, що не потребує підмішки поганської філософії. Він, митрополит, правда, на кожному кроці, на свій глум, доводить, що це все передання апостолів, але апостол Павло, що тоді перестерігав вірних науці Христовій, пишучи: "Глядіть, щоб хто не пожакував вас філософією і марним підступом, по переказу людському, по первотинам світа, а не по Христу" (Кол. 2:8).

Наука Христова для ритуалізму була лише покришкою і це стверджує сам митр. Іларіон. Він пише: "Ікона . . . найперше появилася в язичників. Поганські храми були повні образів, особливо з природи, про що нам свідчить Єгипет, Греція, Рим, — Схід... Саму ідею ікони християнство запозичило від греків, і взагалі дохристиянська іконографія сильно вплинула на християнську . . . Християнство в перші часи приймало неґативний юдейський погляд на ікону і звичайно їх не мало", — але сила меча і нахабне насильство візантійсько-римських ритуалістів розорило тихе і спокійне життя перших християн і сьогодні вже не впізнаєш, хто має справді Христове братолюбіе: погани, чи "великі" християни з Візантії та Риму. Думаю, що погани, бо вони, як казав ап. Павло, сами собі закон.

Отже, коли такі справи з "батьківськими" вірами, то нам, українцям, особливо на еміґрації, потрібно рішучої реформації, бо віра Христова походить ні з Візантії, ні з Риму, ні навіть з Болгарії, як це хочуть довести новітні псевдоісторики, а від самого Господа нашого Ісуса Христа, то чому ж тоді лізти за вірою до "святих" столиць? Відповідь одна. За легким хлібом, бо "святі" столиці дозволяють під маркою Христа на сваволю.

Реформація — це не легке завдання, бо ритуалізм це сильний, впертий і нахабний, і він ніколи з доброї волі не поступиться науці Христовій, а

ритуалістичне вірування, оперте на зворушенні та уяві, являє собою одну з найбільших трагедій людини і народу. Про це нас учить Св. Біблія від початку до кінця. А тому реформація потрібна, як повітря, як сонце, особливо тепер, бо ми живемо в добі найбільшого розвитку науки про всесвіт і людину і ця наука чимраз більше схильна вірити, що всесвіт постав за пляном Божим, описанім у Слові Божому, а не за теорією еволюції, чи забобонними видумками ритуалістів, що земля є центром світу і оперта на 3-ох слонах та кит-рибі, тоді як Слово Боже каже: "Він утвердив землю на підвалинах її; вона не захитається повіки" (Пс. 104:1-6).

Отже, ритуалізм — це явище, яке невмістиме в сучасній добі і більше провадить до катастрофи в житті народів, ніж до миру та об'єднання, а тому й потребує реформи, опертої на Слові Божому, тоді і об'єднання стане радісною дійсністю, а не лицемірним фальшем. Ідея реформації — це стара ідея, започаткована ще Т. Шевченком, М. Костомаровим, Ів. Котляревським та іншими визначними нашими людьми, її треба тільки зрушити з місця. Ясна річ, що без гострих форм слів ми до цього не дійдемо, хоч цього ніхто й не хоче, але мовчання або зацитькування, критичного стану українського, спільноти, особливо на еміґрації, доведе до ще більшого обскурантизму, а то й загибелі цілої спільноти. Звичайно, цього не станеться, бо це не в Божому пляні знищити непокірні сотворіння, а радше їх спасти і треба вірити, що цей день спасіння від ритуалістичних розпинателів народніх прийде і на еміґрації, бо в Україні Дух Божий вже ширяє над просторами заморених і закованих в ланцюги людей і загоює розтерті рани приспаного, але вічно молодого й живого народу. Наш народ в Україні вже просинається й співає пісню нову, пісню своєму Творцеві і Визволителеві, пісню братерства й перемоги, пісню визволення з-під ярма надутих гординь. А тому українська спільнота на еміґрації не повинна легковажити релігійними почуваннями народу в Україні, а йти з народом в ногу.

Реформація почалась організована і вперта і ми мусимо її підтримати. Це видно не тільки з пресових повідомлень комуністів, а й з наукових книжок, виданих для шкіл і для народнього читання і в них ведеться неперебірлива боротьба проти евангельського руху. Отже, якщо рух почався, а людського організатора нема, то хто може бути тим керівником і організатором? Відповідь одна, — Ісус Христос з участю Духа Божого. Звичайно, що для недовірків комуністів або деформованих ритуалістів це дивне і смішне, бо, за їхньою наукою, тільки вони мають право керувати якимсь рухом, але, за наукою Ісуса Христа для евангеликів, тим організатором і керівником таки є Ісус Христос і в цьому Він запевнив усіх, хто в Його вірує: " . . . і ось я з вами по всі дні, до кінця світу. Амінь!" (Мат. 28:20). І евангелики в Україні і по всьому світі в цьому певні і переконані. Ось послухайте голосу з України: "Я найшов собі спасення во Христі. Я скорився. Ісус мене наставив, успокоїв. Тепер ніхто не може мир душі моєї засмутити". Це короткий голос невідомої людини, але сильний і впевнений голос переможця і таких голосів сьогодні не одиниці, а мільйони і це не є видумка, а правда, бо ці голоси турбують вже не тільки відживаючі гордині стариниих ритуалістів, які кричать: "зрадники віри "батьківської" (не кричать "зрадники віри Христової, тільки "батьківської", то ж виходить, що вони таки правдиві християни), зрадники народу, тумы, вони тільки ходять по молитовних домах, покинули свою церкву, свій народ" і т. д. Ці голоси сьогодні турбують найбільшу гординю з гордин в сьогоднішньому світі, потугу фараона Микити, який кинув на боротьбу з цими, — як він каже, — "пережитками капіталізму" цілі армії своїх пропагандистів, науковців, лікарів, учителів, письменників та модерні засоби фізичних переховок і все проти тих обдертих, замучених і без матеріяльних засобів на життя голосів, але впевнених в перемозі над деспотизмом зла і гордих за свого організатора і керівника, бо Він з ними по всі дні до кінця світу! Амінь.

А. Озимчак

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА

Друга авеню, коло 7-ої вул.,
Нью-Йорк Нью-Йорк

Богослуження відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано

УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

Ознаки Христового приходу

Бійтеся Бога та славу віддайте Йому, бо настала година суду Його, і вклонітесь тому, хто створив небо, і землю і моря, і водні джерела (Одкр: 14 : 7).

Так, ми повинні проповідувати, що настала година Божого суду, настав уже останній час і незабаром прийде кінець усім народам і всім людським ділам, тому кожний слуга Ісуса Христа повинен бути таким вісником, якого теперішній час вимагає. Проповідник повинен проповідувати людям, як Ной, коли він стояв перед людьми, яких потоп мав скоро забрати. Він не говорив до них байдужно про малозначність, але із щирістю прохав їх, щоб вони покинули своє грішне життя та щоб навернулися до Бога. Усім людям він говорив, як і сам Бог йому сказав: Йона посланий був до Ніневії і коли він дивився на ті юрби народу, він знав, що за кілька тижнів усі вони загинуть, якщо не покаються. Він не пробував їх зачарувати красномовством, але простими словами щиро говорив, що через сорок день Ніневія стане розвалищем і звелів, щоб укриті були веретям люди й скотина і щоб скільки сили благали Бога та щоб кожний покинув ледачу дорогу свою й неправедні вчинки рук своїх (Йони 3:4-8).

В часі Ісуса Христа Іван Хреститель без вагання кликав: "Покайтесь, бо наблизилось царство небесне" (Мат. 3:2). Ніколи світ ще не був у такому серйозному становищі, як тепер, але Бог є любов, Він завжди об'являє всім людям, що Він хоче їх спасти Ап. Павло написав: "Ніч минула, а день наблизився" (Рим. 13: 2) "Цей світ прийде до свого кінця і має настати нове небо й земля нова, де гріха вже більше не буде, і ні смерти, ні смутку, ні крику, ані болю вже не буде" (Одкр. 21:4). Нехай Господь допоможе усім проповідникам і всім Його дітям виразно та з великою силою проголошувати, що має прийти на землю.

"Ной проповідав і тоді настав потоп, прийшла кара за гріх страшна і страшна смерть" пише ап. Петро. — Тому тодішній світ водою затоплений згинув (2 Пет. 3:6). А нинішні небеса й земля заховані тим самим словам і зберігаються для огня на день суду й загибелі безбожних людей (2 Пет. 3:7).

Тодішній світ був затоплений водою, а теперішній світ не буде знищений потопом, але огнем. Це є той час, коли Христос сказав, що люди будуть мертвіти від страху й чекання того, що йде на весь світ (Лук. 21:26). Христос сказав: "А хто видержить аж до кінця, той буде спасений" (Мат. 24:13). Він обіцяв: "Я з вами повсякденно, аж до кінця віку" (Мат. 28:20). Спаситель каже нам: будьте відважні, я світ переміг (Ів. 16:33). Бог каже нам: в тихоті і надії вся ваша потуга (Ісаї 30:15).

"І я життя вічне даю їм і вони не загинуть повік і ніхто їх не вирве з моеї руки" (Ів. 10:28). Бо хто буде мене та моеї науки соромитись, того посоромиться Син людський, як прийде у славі Своїй Отчій, і святі ангели (Луки 9:26). Ото незабаром приходжу і зо мною заплата моя, щоб кожному віддати згідно з ділами його (Одкр. 22:12). Коли Божі діти побачать ознаки Христового приходу, тоді вони повинні підіймати свої голови й радуватися, бо наближається їх визволення, то випростуйтесь (Луки 21:28).

Для грішних ці ознаки будуть страшними, бо для них буде днем загибелі (Мат. 24. 30). И того часу на небі появиться знак Сина людського й тоді заголосять всі земні племена й побачать вони Сина людського, що йтиме на хмарах небесних з великою силою й славою (Мат. 24:30). "І всяка гора і. виспа двигнулись із місць своїх; і царі земні, і вельможі, і багаті і тисячники, і сильні і всякий невільник і скрились у печерах; і скелях гірських і кажуть скелям і горам: Впадіте на нас, закрийте нас від лиця Сидячого на престолі і від гніва Агнця, бо прийшов великий день гніва Його, хто може встояти". (Одкр. 6:14-17).

Дорогі приятелі. Чи ми будемо готові стрічати Господа тільки за допомогою великої й сильної віри? Нам треба безперестанно молитися. Ми повинні перебувати в Божій любові й бути послушними аж до часу, коли Він покличе нас до вічного життя. Чи ви бажаєте бути в Його царстві, чи ви готові прийняти свого Спасителя, щоб Він був вам помічником тут і там?

М. Ясінський

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1060 Queen Street West Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

Відійшли від нас

Пастор О. К. Максимчук

Пастор О. К. Максимчук помер в суботу 26-го вересня на 79 році життя, він був відомим евангельським піонером. Похорон відбувся в Вакав, Саск., з місцевої Злученої Церкви при великій участі людей. Похорон відправили пастор. І. Р. Ковалевич з Монтреалу і д-р С. Саос з Едмонтону. Покійний лишив у смутку дружину Єву, двох синів: Михайла і Ярослава, дві вихованки Лятовські, Ольгу і Єлисавету, сестру Анну Сохацьку та братів Якова і Василя.

***

Померла дружина С. Петлюри.

У Парижі померла дружина Голови Директорії та Головного Отамана Військ Української Народньої Республики Симона Петлюри. Покійна народилась 1885 р. в Прилуках на Полтавщині. Ольга Петлюра відрізнялася глибоким патріотизмом та була опорою своєму чоловікові в його державних змаганнях. Читачам "Євангельської Правди" буде цікаво знати, що пані Петлюра стало одержувала і читала "Євангельську Правду".

***

Помер Ол. Лагутенко

Помер 7-го листопада відомий український публіцист і містецтвознавець Ол. Лагутенко. Покійний листувався з редакцією "Євангельської Правди" та стало її одержував. Український нарід утратив зі смертю О. Лагутенка визначного працівника і великого патріота.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.,
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Римо-католицька церква і українці

Всупереч скрайньому запобіганню української католицької ієрархії перед Римом, Рим українців визнає лише як рутенців і то з великою неохотою, а найбільше — зовсім не помічає. Наприклад, з-поміж усіх нових кардиналів нема жодного українця. Попризначувано кардиналів з таких країн, як Мексико, але для українців нема шани.

Це вороже наставлення римо-католицької церкви до українського народу виявилося і в Канаді. "Новий Шлях" в ч. 94 повідомляє, що Міжнародня Католицька Іміграційна Комісія у Женеві організує конкурс на найкращий твір у зв'язку з четвертим Світовим Іміграційним Конґресом, який відбудеться в Канаді 1960 року. В конкурсі будуть брати участь ті особи, які іміґрували після 31 грудня 1945 року. Кожний іміґрант може написати твір про життя в новій батьківщині і за це одержить грошеву нагороду, якщо твір вийде добрим. Найцікавішим є те, що українська мова виключена з-поміж мов, якими можна писати іміґрантові свій твір.

Римо-католицька Комісія дозволяє писати лише: англійською, французькою, німецькою, голяндською, еспанською, портуґальською, італійською, мадярською, **польською і російською** мовами. Української мови наочно для католиків не існує, і то в Канаді, де українці складають найбільшу і найкраще зорганізовану етнічну ґрупу. Римові поляки і росіяни ближчі до серця, хоч їх у Канаді і небагато. Чи не час уже для українських Римо- і Греко-католиків виявити національну самопошану та кинути церкву, що стало дає їхньому народові публічні поличники?

Українці в Канаді за вищезгадану зневагу їхньої мови повинні цей "Іміграційний конгрес" і "змагання" демонстративно зігнорувати. Канадійські українці не залежать від ласки якоїсь "Римо-католицької організації" з Женеви, нехай і міжнародньої. Канадійський уряд запроваджує українську мову по університетах і "гай скулс" в Канаді, але Рим уперто стоїть на позиції, що "не било, нет і не будет". Звичайно, наші Римо- і Греко-католики проковтнуть і цю зневагу. Не перший раз.

Але вони таки будуть курити

Д-р Оскар Ауербах і д-р Артур Саут на зборах А.М.А в Далас подали незаперечні анатомічні докази, що курення спричиняє рак. До цього часу докази мали більше статистичний характер. Доктора Ауербах і Саут подали експериментальний анатомічний доказ, що курення шкідливе для людського організму. Проте, нема сумніву, що більшість курців і далі будуть курити, даючи змогу тютюновим компаніям в міжчасі позбутися уділів і врятувати свій капітал, бо цілком ясно, що тютюнова індустрія засуджена на великий занепад. Коли сучасне покоління курців вимре, то в наступних поколіннях не буде вже так багато курців.

Саботаж збірки на пам'ятник Тарасові Шевченкові

Українському суспільству в Онтеріо вже давно було відомо, що в 59-60 роках має відбутись збірка на будову пам'ятника Тарасові Шевченкові в Вінніпеґу.

Тому всі складові організації КУК стрималися від більших збіркових акцій в цей час.

Винятком з цього патріотичного правила є збіркова акція, що її розпочала ієрархія Української Римо - католицької церкви (раніш Греко-католицької. Ред.)

Українська Римо (Греко)-католицька ієрархія проголосила мільйонову збірку на будову своєї школи якраз в час, призначений на збірку фондів для будови пам'ятника Тарасові Шевченкові. І це робить церква, яка парадує свій патріотизм.

По ділах їх пізнаєте їх!

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галендо. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбурґ. — Ціна **$1.00.**

Причта про блудного сина. — Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Ґрейям. — Ціна **$1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними. — Ціна **$1.00.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

Усі замовлення на цю нову "Книгу Хвали" проситься посилати на адресу:

Women's Missionary Society
Presbyterian Church in Canada
Room 800, 100 Adelaide St., W.
Toronto 1, Ontario, Canada

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: Лев Бучак.

Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Рабин і пророк Ісайя

Недавно в Канаді було проголошено тиждень Біблії. З цієї нагоди Біблійне Товариство в Торонті зорганізувало читання Біблії зі сходів Онтерійського Парляменту і на більше ніж 50-ти перехрестках у місті.

Рабин Файнберґ разом з іншими пасторами мав прочитати розділ з Біблії зі сходів міської управи (Ситі Гал). Йому дали прочитати 53 розділ з книги пророка Ісаїї. Рабин Файнберґ відмовився його читати. Він сказав, що цей розділ Біблії викликає найбільше суперечок . . . "І я не буду його читати". Замість 53-го він прочитав розділ 42 з кн. пророка Ісаїї. Рабин зауважив: "Я не знаю, чому вони вибрали цей розділ. Він пояснюється деким, як пророцтво про прихід Ісуса Христа. Я з цим не погоджуюсь".

Ось зміст 53-го розділу з книги пророка Ісаїї, який в минулім привів чимало жидів до Христа:

1. "Хто пійме віри тому, що ми чували, й кому явна правиця Господня?

2. Він бо виступив перед ним, як пагонець, і як паросток із землі сухої, і нема в ньому ні виду, ні величности; й ми бачили його, та не було в ньому вподоби, щоб надила нас.

3. Він — маловажений і в погорді у людей; чоловік, зазнавший горя й болів, так що ми від нього одвертали лице своє; гордили ним, та й ми його ні за що мали.

4. Та він взяв болесті й недуги наші на себе; а нам здавалось, що це Бог його покарав, побив та понизив.

5. Він же поранений був за гріхи наші й мучений за беззаконня наші; це кара за ввесь мир наш упала на нього, й ми його ранами оздоровлені.

6. Всі ми блукали, як вівці, кожен ходив своєю дорогою,— провини ж усіх нас вложив Господь на нього одного.

7. Його брано на допит, та він терпів добровільно й не відкривав уст своїх; неначе вівцю на заріз, його ведено, й як ягня перед постригачем німує, так і він не відкривав уст своїх.

8. З узів і від суду пірвано його, хоч рід його — хто його збагне? Вирвано його з землі живущих; за проступки людей моїх притерпів він смерть.

9. Визначили гріб йому з злодіями, та його погребано в багатого, бо не вчинив він гріха, й неправди не було в устах його.

10. Та Господу вгодно було його вбити, то ж віддав його на муки; но як він принесе життя своє в жертву примирення, то й узрить потомство довговічне, й рука його доведе волю Господню до щасливого успіху.

11. Вдоволений, споглядатиме він на працю життя свого, а ведучи до пізнання його (Бога), він, праведник, слуга мій, оправдає многих, гріхи ж їх понесе на собі.

12. Тим же то я дам йому пай між можними, й з сильними ділитиме здобич, за те, що оддав свою душу (життя) на смерть, і до лиходіїв дав себе прилічити, хоч він прийняв на себе гріхи многих, і за проступників зробився посередником".

Комуністичні середньошкільні підручники в Україні

Ми мали нагоду переглянути два підручники, які вживається на Україні в середніх школах. Один підручник з астрономії проф. Б. О. Воронцова - Вельямінова перекладений з російської мови і другий з біології А. А. Малиновського, під назвою "Тіло людини". Обидва підручники надруковані в 1958 р.

Окрім загальновідомих астрономічних і біологічних відомостей, в цих підручниках між наукових фактів просувається й комуністичну догму. Подається цілий ряд тверджень, які вже давно заперечені науковими фактами, але яких вимагає комуністичне марновірство, що стоїть на позиції: якщо факти суперечать нашим твердженням, то тим гірше для фактів. Але лихо в тім, що фактів розстріляти не можна, тому комуністи пробують їх немилосердно перекручувати. Цікаво, що не зважаючи на цю брехливу атеїстичну пропаганду в усіх комуністичних школах під комуністичною Росією, віруючих людей з кожним роком стає чимраз більше.

Наочно "підсоветський" громадянин має досить глузду і здорового розуму, щоб відрізнити псевдонаукову комуністичну писанину від дійсних фактів.

Метода атаки релігійних поглядів у комуністів зовсім примітивна. Наприклад, погляди і помилки середньовічної церкви приписується усім теперішнім віруючим.

Вірування церкви щодо природи за середніх віків базувались на "наукових" працях "учених" тих днів, як от Птоломея та інших. Яке було одно—таке й друге. Під час зміни наукових поглядів до новіших концепцій, звичайно, поставали конфлікти. За ці речі не можна винуватити модерну віруючу людину чи церкву. Така метода є просто шулерською підставкою фактів з пропаґандивною метою.

Між іншим, не тільки римська церква переслідувала Галилея, але і більшість науковців і філософів того часу були проти нової теорії Коперника і Галилея. Науковці того часу не могли похопити нової теорії і вповні підтримували акцію інквізиції. Цікавим є, що інквізитор, який засудив Галилея на домашній арест, сам вірив в його теорію.

Сучасні вірування релігійних людей треба судити в світлі їхніх теперішніх тверджень, а не в світлі часів, коли панували погляди Птоломея.

Згадані підручники так само накидають Святому Письму твердження, яких воно не робить. Це розраховано на те, що пересічний громадянин в Советському Союзі не має змоги набути Святе Письмо і перевірити твердження советських "науковців". Наприклад, автор "Астрономії" твердить (на ст. 62), що ідеї Коперника "Суперечили 'святому письму', в якому говорилось, що земля нерухома". Правдою є, що ніде в Святім Письмі нема такого твердження. Таких місць багато.

Так розперезавшись і без страху перед критикою чи опозицією, (бо коли б хто спробував заперечити "шановному вченому", то поїхав би внедовзі на "Колиму"), автор "Астрономії" проголошує непорушні догми комуністичної "науки".

Ця наука в світлі правдивих фактів виглядає більше реакційною, ніж навчання Птоло[illegible]

Ось ці перлини комуністичної догматики: "Матерія вічна, не творена і не знищима" (ст. 123). На це твердження не подається ніяких арґументів. Це твердження приснилося Марксові та Енґельсові і так стало непомильною комуністичною вірою. І з нею, як у корчмі: хоч пий, хоч лий, хоч додому неси!

Автор "Астрономії" також ухвалює закон для наукових дослідників в комуністичнім царстві: "Ми взагалі не повинні ставити питання про походження світу в цілому" (ст. 124). Звичайно, відразу постає питання: чому? На це він не дає відповіді. Звичайно, "советський громадянин" знає сам, чому він не повинен ставити таких небезпечних запитань про постання світу в цілому.

В іншім місці знаходимо в "Астрономії" такі перлини: "Всесвіт ніколи не мав початку, ніколи не матиме кінця, він завжди існував і буде існувати". Декрет видано, а про решту нехай сам народ дбає, це його журба. Щоправда, правдиві наукові факти і опінії світознаних вчених рішуче заперечують повищій комуністичній "булі", але що до того комуністам?

Що ж доводять загальнознані факти модерної науки про комуністичну науку щодо вічности і незнищимости матерії? Ці факти знані всім і їх легко зрозуміти. Ось відомий геохемік проф. д-р Д. Р. Кар пише: "Всесвіт, що не мав початку, а завжди існував, не мав би зовсім радіоактивних елементів". Цебто факт присутности на землі і в всесвіті радіоактивних елементів є незаперечним доказом, що матерія і всесвіт мали початок. Всі радіоактивні елементи мають певний період життя, скінчивши його, вони втрачають свою радіоактивність. Якщо б матерія дійсно була вічна, то всі радіоактивні елементи мали б уже втратити свою радіоактивність.

Біофізик проф. д-р Ф. Аллен у статті "Початок всесвіту" пише: "Закони термодінаміки вказують, що всесвіт сходить стало до стану, коли всі тіла будуть тієї самої дуже низької температури і більше не буде енерґії. Життя тоді буде неможливе. В безконечнім часі цей стан енерґії вже мав би міс-

(докінчення на стор. 6)

Комуністичні підручники

(продовження з стор. 5)

це".

Проф. Аллен в наведеній цитаті вказує на конечні висновки з другого закону термодінамики, який повинні були б знати і в "советах". Другий закон термодінамики доводить, що світ мусив мати початок. Проф. Едігтон додае, що цей початок уже не е таким давнім, а проф. Дж. Джінс твердить, що він мав бути чисто надприродним, бо інакше неможливо уявити, як усе могло початись в світлі повищих універсальних законів.

Правдиві вчені не бачать ніякого конфлікту між правдивою релігією і непофальшованою наукою. Макс Планк, світознаний вчений, який відкрив дорогу до середини атома, пише: "Релігія і природничі науки воюють разом в безперестанній хрестовім поході проти скептицизму, догматизму і проти марновірства. Провідним гаслом у цім хрестоносній поході завжди буде "Вперед до Бога".

Науковий дослідник, хемік Е. Маурер, пише ("Докази Бога в науці"): "Я нічого не знайшов у природничих науках, що суперечило б Біблії. Так само я не знаходжу в Біблії нічого, що протирічило б науці".

Большевицький підручник "Тіло людини" так само виказує брак наукового трактування теми. Автор все мае сказати щось негативного про релігію. Еволюційну теорію приймається, як незаперечний факт. Тепер віруючі люди нічого в принципі не мають проти еволюційної теорії, бо Бог міг покликати до життя все, що існує, або актом сотворення, або процесом еволюційним. У Святому Письмі е місце для обох інтерпретацій. Але ми не хочемо прив'язувати питань віри до ще нерозв'язаної наукової проблеми. Ми маемо час і тому чекаемо як ця дискусія закінчиться поміж вчених.

Кожний дослідник, який претендуе на ім'я правдивого науковця повинен чесно зазначити, що еволюційна теорія походження видів е лише теорія, що вона мае колосальні труднощі, що вона створюе більше проблем, ніж розв'язуе і т. д.

Ще зарано еволюційну теорію обертати в догму. як це робить автор комуністичного підручника. Об'ективні вчені в Европі, над якими не стоїть комуністична поліція з погрозою знищення, пишуть цілком інакше. Ось недавно вийшла книжка відомого амстердамського професора зоології д-ра І. Левера "Сотворіння і еволюція". Д-р Левер пише, що наука: "Нічого не знае про початок головних груп організмів". Що еволюційна теорія е лише теорія. "Ми нічого не знаемо, щоб було засноване на фактах про початки життя" (ст. 52). "Еволюції організмів від мертвої матерії не доведено" (ст. 202).

Тепер твердити, що проф. Левер так пише, щоб догодити капіталістам, явна нісенітниця, бо всім капіталістам більше ходить про капітал і їм абсолютно байдуже: чи людина розвинулась із нижчих організмів, чи постала актом сотворення Бога. Більшість із них обстоюють еволюційну теорію, бо це оправдуе їхні методи в боротьбі за побільшення їхніх капіталів.

Річ просто в тім, що в Совєтському Союзі вільна наука і дослід існувати не можуть. За такі речі, за вільні думки, там учених карають. Отже, проголошено певні псевдонаукові комуністичні догми і ними без усяких доказів і проти усталених фактів комуністи пробують деморалізувати молодь, відбираючи в неї віру і мету життя. Це е пекельний переступ.

Церква в концентраційних таборах

Джан Нобл написав книжку про свої релігійні досвіди в СССР під назвою "Ай фаунд Ґад ін Совет Рошіа". Джан Нобл перебув десять років у большевицких в'язницях і концентраційних таборах Воркути, де в нелюдських умовинах конають тисячі українців. Про українців Джан Нобл пише з глибокою симпатією, відзначаючи їхню відразу до росіян.

Він у кількох розділах подае інформації про поширення віри серед в'язнів у концентраційних таборах за залізною [illegible]

З фактів, що їх наводить Дж. Нобл, випливають цікаві висновки духового характеру, на які наші православні і католицькі ієрархи повинні звернути належну увагу.

Релігія не тільки не вмерла за залізною заслоною, як це твердять комуністи, але живе і шириться навіть на комуністичній каторзі, найгіршій і найбільш нелюдяній каторзі з усіх на світі за всіх часів.

Але й взаемини між віруючими різних деномінацій і релігій е толерантні і прихильні. Протестанти, православні, католики, юдеї і мохамеддани перед лицем спільного ворога навчились трактувати одне одного з великою толерантністю. Вони надалі різняться у своїх поглядах, але в їх порізненні нема ненависти і вони одне одного не переслідують.

Як далекі ми від цього у вільній Канаді і Сполучених Штатах Америки. Тут український ієрарх часто не буде сидіти за одним столом із людиною інших переконань. Вони тратять час і енергію на писанину образливих пасквілів один проти одного, і то не рядові священики, але провідні особи. Чи то ж треба аж концентраційного табору для тих, що називають себе християнами, щоб вони навчились практикувати науку Христа?

Найактивнішою групою з усіх е евангелики, а серед них— баптисти. Вони зростають всюди незвичайно швидко в наслідок місійного завзяття, яке не полягае в поборюванню інших, але в позитивній проповіді благовістя. Там, де був один евангелик, незабаром стае два, а де було два—стае чотири і т. д.

Віруючі збираються на молитву потаемно, кожна група окремо, бо навіть за розмову на релігійні теми одного в'язня з іншим їх тяжко караеться. Без Біблії і співаників церква славить Бога. Багато з віруючих, раніш в житті вивчивши напам'ять Слово Боже, читають його напам'ять на зборах.

Для них Слово Боже е найвища святість. Присутність на таемних молитовних зборах і богослуженнях вважається за великий привілей, вартий ріжика нелюдських катувань з боку таборової сторожі. (А як у нас на свободі?)

Декотрі з членів різних церков думають, що Бог любить тільки тих, які належать до їхньої церкви. Решта людей— це еретики, схизматики і взагалі пропащі люди. Часом так думають і декотрі евангелики.

Події в таборах виявляють, що Бог не зважае на особи. Джан Нобл описуе також випадок, коли три черниці відмовились від праці в таборі. Напіврозднгнених їх було виставлено на морові нижче зера при сильному вітрі. В той час як інші жінки відморожували собі ноги, працюючи й перебуваючи в русі, на цих черниць, що нерухомо стояли навколішках і молилися, страшний холод не впливав зовсім. Це тривало три дні. Нарешті навіть загартовані в жорстокостях комуністичні тюремщики дали їм спокій. На цю незвичайну подію всі дивились, як на чудо. Джан Нобл пише, що він не знае, до якої церкви ці черниці належали, але що люди називали їх віруючими, — термін загально поширений серед евангеликів.

Ми знаходимо згадку про подібних черниць у книжці Семена Підгайного "Недостріляні". С. Підгайний описуе "Христосиків", які навіть в його часи на Соловках відмовлялись від усякої праці на безбожний уряд, зазнаючи за це страшних катувань. Початки цього руху С. Підгайний відносить до черниць Леб'яжого манастиря на Кубані. Цей рух поширився по багатьох таборах. Головною рисою цього релігійного руху було відмовляння від усякої праці на сатанинський уряд. Говорити про цих черниць як католицьких або православних було б не на місці, бо сам Дж. Нобл пише, що він не знае, до якої церкви вони належали. Та це й не таке важливе. Важливе е те, що Бог благословить кожну людину, яка, знайшовши ту міру світла, яку їй дано, готова в ім'я цього світла на всяку жертву.

Посвяту можна знайти в кожній церкві і кожній вірі, і що посвяту Бог завжди благословляе.

Будова церкви на правдивому навчанні Слова Божого е важлива, але ніхто не мае права намагатись бути Богом для інших і засуджувати їх на погибіль лише тому, що вони не належать до його церкви.

З описів Дж. Нобля ми бачимо, що в той час, як Бог благословляв зростом найбільш евангеликів, Він в той самий час не лишав без потіхи в таборах інших, навіть юдеїв і мохамеддан.

Бог е багатий на ласку і, прагнучи пізнати правду про Нього в усій чистоті, ніхто не повинен осуджувати по-фарисейські інших чи вилучувати їх

від Бога, як це роблять наші традиційні церкви.

Досвіди віруючих людей в Воркуті ясно вказують, що традиційні церкви з їхніми анатемами і переслідуванням інакодумаючих не е в згоді з діланням провидіння Божого.

Мих. Ситник

У ЦЕРКВІ

Служба Божа в нашій церкві правиться на дві шихти. Колись тут розцвітав мир, і тоді було многолюдно. Прихожани, сумно зітхаючи, відмолювали свої гріхи в церкві і весело набирали їх поза церквою. А під церквою люди курили, знайомилися, закохувалися і позаочі проклинали один одного. Гарно було колись. Та сталося: після якихось там партійних і позапартійних дурниць, люди розкололись і створили дві парафії. Поки ще суд не ухвалив, якій половині можна вигнати другу з церкви, договорились провадити дві служби Божі — одна до обід, а друга після. І навпаки. Так, як на фабриці — дві шихти. Хай Бог простить!

Була страсна п'ятниця. В церкві стояли Плащаниці, — одного відламку і другого доламку. Дебела пирятинська молодиця Домаха Ялова, поважно перехристившись, як укопана, зупинилась поміж доріжками двох Плащаниць.

"А яка ж наша? Яку ж його лобизати? — думала вона, переступаючи з ноги на ногу і важко сопучи. Вертатися назад — ніяково, а поцілувати чужу — ще гірше. А в церкві сьогодні люди обох парафій. Що як, не вгадаю?" І Домаха вирішила, що "наша" мусить бути на тому боці . . . Он наче й рушничок той самісінький, що вишила її кума Лизавета. І Домаха, ще раз перехристившись, стала навколішки біля Плащаниці. А коли нахилилась поцілувати образ Божий, то з жахом помітила свою страшну помилку: на столику лежала Євангелія, яку Домаха бачила у свого бувшого кума, а тепер найлютішого ворога — паламаря ворожої парафії. Вона миттю випрямилась, очі її налились каламуттю, а пальці, що були складені до хреста, затиснулися в кулак.

— От зарази паршиві, погибелі на вас нема, прости Господи, камуністи.

Прошептавши це, вона поплила на другий бік, до другої Плащаниці, і розтиснула кулак, щоб наново перехриститись.

А коли вийшла з церкви, її густо обступили з усіх боків молодиці, бабусі і інші статечні представники ворожої Домасі парафії.

— Здорові були, Домашко! Як давно не видала вас. А як помолоділи, похорошіли, — зашамшіла двозуба баба Нетудихата, — я так і думала, що ви будете наша. Коли ви ото поперлися на той бік, я так і знала, що діла не буде, що ангели херувимські перетягнуть вас на нашу сторону.

— А скажи, Домцю, — питала лукаво інша, — чи правда, що на тій Плащаниці нема Господнього образу? Кажуть, що там тільки одне сіно. Добре зробила, що оговталась і перейшла до нас.

Домаха, вислухавши все це, аж присіла, ніби громом уражена. Та швидко отямилась.

— Тю-тю на вас, гієни огнені. Та щоб я зрадила свою парафію? А ось вам, — вона скрутила дві дулі і тикала їх під ніс здивованих бабусь і молодиць, які перелякано відступали від неї. — Щоб ви поздихали, христопродавці!

Три рази сплюнувши, Домаха ірвонулася з ворожого оточення і не пішла, а побігла в церкву спокутувати свій гріх, цебто поцілувати свою, ні від кого не залежну, Плащаницю, яка таки стояла з того, а не з другого боку.

"Прометей".

В. Б.

Відгуки в листах на книжку "Українська стародавність"

Саме як я взявся за те, щоб зібрати ці відгуки в оці статті, в мої руки попала брошура написана в англійській мові під заголовком: "Чи Америка, Велика Британія, Китай, Росія та Єгипет е в пророцтвах?" Написана вона Гербертом Локером (Herbert Lockyer), видана в видавництві Zondervan Publishing House, Grand Rapids, Mich.

В ній автор власне повторюе думки, які висловлені в книжці бл. п. паст. Павла Карта "Українська стародавність." За підставу до цього Герберт Локер бере Imperial Dictionary та цитати з праці вченого єпископа Ловтера (Lowther). Звичайно, що він в своїй праці не говорить про українців, а по старій привичці змішуе їх з росіянами.

Отже паст. П. Крат зі своею книжкою та висловленими в ній думками, не е ніяким унікатом, хоч можна було наперід сподіватися, що його книжка зі своею спробою шукати старих слідів походження українського народу буде для багатьох надзвичайною контроверсійною. Остаточно треба було б дивуватися, коли б вона такою не була.

В численних листах, що їх отримуе пані С. Крат, яка й видала цю книжку, ріжні читачі пишуть про неї таке:

"Велике спасибі Вам за надіслання мені книги . . . Сподіваюсь, що ця книга позістане цінним твором для українського народу на довгі часи. Ваш муж був добре знаним через довгі роки як добрий патріот, громадянин, проповідник та літерат . . . Рівнож заслуговуете на признання й Ви, Пані, за її видання та поширення між нашим народом." І. М., ЗДА.

"Не маючи можливості тепер відірватися від невідкладної праці, я все ж зміг проглянути цю глибоку працю. Безсумнівно, в ній міститься матеріял великої вартости, і вона заслуговуе на старанне вивчення". П. К., Англія.

Ми сподіваемося з часом подати дальші відгуки, а тепер заохочуемо тих, що ще її не набули це зробити й тим пошанувати память покійного автора та жертвенне діло його шановної дружини. Ціна книжки в оправі $2.50. Брошурований примірник $2.00. Виписувати її по адресі:

Mrs. S. Crath, 61 Cameron Cres., Leaside, Toronto, Ont., Canada

HIS BROTHER BARRY

Dorothy C. Haskin

Alan walked briskly down the street of the small midwestern town. Already the day was a scorcher. In his mind, he could feel the cool tingle of the river and knew that the gang would enjoy the picnic they had planned.

A frown flickered across his sun-bronzed face as he reminded himself that he couldn't possibly go with them. He had to work, but what was harder to take—he would have to continue working when most of the gang went off to college next fall. That hurt! He needed a college education to better support his widowed mother and younger brother, Barry.

His disappointing thoughts were interrupted by the sight of the sheen of a long, blonde, bobbed-head ahead of him. He recognized Pam and increased the length of his stride, swinging into step beside her. "Hi."

"Oh, hi, Alan. I'm on my way to the store for bread."

"The fresh bread doesn't come until after I get there," Alan told her. He worked for Pam's father. Mr. Porter opened the store in the morning and Alan came an hour later so he could stay to close the store at night. "Want it for sandwiches?"

"Yes, Alan, don't you think if you asked dad he would let you have the afternoon off?"

"Not a chance. Friday is one of your dad's busiest days Besides, he'd dock me."

"I know. Your mom needs the money," she nodded.

"More than that. Maybe I'm too hopeful but I'm trying to save to go to college. I won't make it this year, but I hope to next year, or the next—"

"You're smart. You ought to go," Pam agreed with admiration in her blue eyes. "But we'll miss you today. You're part of the gang."

Alan smiled. Yes, he was. His mother had even scolded because he was never at home, but he was a leader among the young people at church and that took most of the time when he wasn't working.

"Maybe Barry could help dad," Pam persisted.

Alan's smiled disappeared as he thought of Barry. He was delivery boy for Mr. Porter and the time he took on some of his deliveries showed that he loitered, or perhaps, even stopped to play. Alan wondered why Barry didn't do his job better.

"This is our stop," Pam reminded as they reached the store.

Alan and Pam turned inside the grocery store. Mr. Porter was waiting on a little girl. Alan stepped behind the counter and watched Mr. Porter. He thought that he was all his own dad would have been if he had lived. He had a nice manner with the customers, was as honest with a child as he was with a grown-up, and expected strict honesty from others

"I think I'll wait for the fresh bread," Pam decided, and leaned against the counter.

Mr. Porter tied the little girl's change in the corner of her handkerchief, and put it in her pocket. She picked up her milk, bread ,and butter and skipped out of the store.

Porter turned toward Alan; his

(Cont. on page 8)

HIS BROTHER BARRY

(Cont. from page 7)

blue eyes behind the glasses were stern. Abruptly he asked, "Alan, did you sell a whole box of Hershey's after I left last night?"

Alan thought for a second; then answered, "Why no. I opened a new box during the afternoon and would have remembered if I sold it that quickly."

"The space where the box of Hershey's usually is, is empty." He nodded toward the glass-covered candy counter.

"I wonder where it went," Pam remarked.

"I don't think anyone could take them without your noticing them, Alan."

Alan glanced toward the gaping hole among the candy boxes. He excused, "Not unless they were extremely sly, or—" and he thought—if it were someone he didn't watch because he trusted them. He tried to remember who had been in the store after Mr. Porter left. A picture of Barry dodging out ahead of him crossed his mind and he wondered—surely Barry wouldn't steal anything. He decided to not mention his suspicions, but tonight, he would check up on Barry.

"Keep a close watch today," Porter ordered.

Alan nodded. The bread man came with a pile of fresh loaves. Pam got her bread and left. The work of the day began. Customers came in and out. When there were no customers, there was stock to replenish and orders to fill. Barry came at 10:30 and went off with the deliveries. So the busy day passed, and at last the brothers were home, with their mother, eating supper.

As he ate, Alan quietly watched his brother. He had never been real close to Barry. Five years was too much difference in their ages. Of late, he seemed to see even less of him. Mostly, Barry winging off on his bike to deliver an order, or at supper, when he was in a hurry to get to church or a committee meeting or to see Pam.

Alan realized they strongly resembled each other. Both had freckles scattered over their lean faces and hair that no amount of water would make stay in place. But Barry's expression was unhappy. Alan thought, he really needs dad.

Their mother was a dear, sweet and good to them, but she wasn't like dad. He had been strict, but also, Alan had known that he could always go to his dad when he needed him. Mom spoiled Barry as much as she could, but both the boys tried to keep things from her so she wouldn't be worried. Alan decided that he wouldn't speak to Barry about the Hershey's in front of her.

After supper, while Mom was washing the dishes, the brothers drifted into the living-room, and Alan decided this was his chance to speak to Barry. Barry started toward the hall, but Alan said, "Say, wait a minute."

"What for?" With a "Who-do-you-think-you-are" expression on his face, Barry turned toward Alan.

"There was a box of Hershey's missing at the store. Do you know anything about it?"

"Why should I?"

"I don't see why you'd want a whole box of Hershey's, but if, for some reason, you were tempted, you know taking things is one sure thing a Christian doesn't do."

Barry's expression of defiance changed to one of sadness, and he said, "A lot you care if I'm a Christian or not." Then he ran out of the room.

Alan flung himself on his knees in front of his dad's old easy chair and prayed for his brother Barry.

After the prayer, Alan waited a couple of minutes, wondering what Barry was doing and when he didn't return, he decided to find out. He went down the hall and out of the back door. The late twilight made it possible to see clearly. Barry was no where in sight, and a thin streak of smoke curled out of the incinerator.

Alan stepped toward it and opened the door. Within, a box was burning. He pulled it out and hit it against the incinerator, beating out the flame. Then he stared at the half-burnt box. The letters SHEY were still legible. The blood drained from Alan's face. He started toward the house—he would find Barry, and confront him with the evidence.

He stopped and crushed the box in his hands. The thought accused him—he wasn't close enough to Barry to have his confidence. Before he could help Barry, he would have to win his friendship. He threw the box back into the incinerator and decided, "I'll pay Mr. Porter for the Hershey's," then he lifted his lean face heavenward and prayed, "Lord, show me how to help Barry."

Suddenly, he remembered the meeting at the church and knew he'd be late if he didn't hurry. He went to his room, cleaned up, and hustled over to the church. It was the Friday Youth Night meeting. There was special music and the speaker was excellent, but Alan didn't enjoy the meeting. All he could think of was the awful fact that his brother was a thief!

After the meeting, Pam smiled at him, and Alan knew that she expected him to walk home with her. He liked Pam and sometimes allowed himself to dream of when they might be more than friends. If she would wait that long! But tonight it was with almost a guilty feeling that he walked beside her. What would she think if she knew about Barry-

But her mind was on other things. Her oval face flushed a faint pink and excitedly she said, "I've the best news. I shouldn't tell you, but I can't keep it."

"What's up?"

"Dad is going to speak to the deacons and see if they can't get together and send you to college. He says the church should help young men like you. If he works something out, he'll tell you, and don't tell that I gave away his secret."

"I won't," he promised. How wonderful that news would have been this morning! But now it only made his burden heavier. With Barry a thief dare he go away to college? What would become of Barry if he did? And if the deacons knew how he had failed with his brother, would they think he was worth sending away to college?

He left Pam at her door, and as he walked home, he half prayed and half argued about what he should pray. He ached to go to college; but what could he do about Barry?

He was still troubled the next morning when he went to the store. He knew that Mr. Porter would check the register at 11:30 before he went to the bank and decided to pay him then; merely explaining that he was paying for the Hershey's because he should have watched more closely. He wouldn't give Barry away until he decided what could be done to help his brother.

The morning was busy and went swiftly. Finally, in a lull, Alan and Barry started filling orders. Mr. Porter came in from the stock room. His eyes, behind his glasses, were narrowed to pin points and he demanded, "Alan, did you open the last box of peanuts? You know, no one is supposed to open the last box without putting it on the want sheet."

Alan thought for a minute; then said, "But I'm sure I didn't. There is one on the lower shelf."

"I thought so, too, but there isn't."

Alan glanced at Barry out of the corner of his eyes. Barry kept on filling orders, his face over his work. He could have taken the peanuts out of the stockroom—anytime!

"Alan," Porter snapped, "I've had enough of this. I know it may be a temptation for you to take things home, but if so, a grocery store is no place for you to work. You're fired."

"I intended to pay you for the candy and I'll pay for the peanuts, too. I didn't take them but I know it is my fault they are missing."

"If you think paying for them will save your job, you are mistaken. I have to employ someone I can trust."

"Yes, sir," Alan gulped.

"Besides, I told Pam that I was going to speak to the deacons about helping you go to college, but I think it best to forget the whole idea."

Alan closed his eyes as his chances of going to college disappeared. All he had to do was tell about finding the candy box and then Barry would be blamed, but he knew if he did, Barry would feel that he gave him away to gain his own ends. And he couldn't do that. In a flat tone of voice, he said, "Do you want me to finish working today?"

"I'll have to let you. I need the help, but I'll try to watch you."

"Don't you speak like that to my brother," Barry sprang toward Mr. Porter. "He didn't take the stuff. I did."

So Barry wouldn't let him take the blame! He was a good guy, after all. Alan reached out and put his arm around Barry's shoulder.

"But I'd have given you a candy bar, or a bag of peanuts. Why did you take them?" Mr. Porter asked, puzzled.

Barry hung his head, "Because it made me feel big to give stuff to the gang. Alan was always so busy that I thought he didn't care about me, and I wanted to be big to someone. I know that Alan was suspicious that I had taken the stuff and when he took the blame for me, I knew he cared for me."

"Barry, as long as you've confessed, I'll take the money out of your wages and see if you can't do better."

"I know he will," Alan said with confidence.

"Alan, I'm sorry I misjudged you, but you know I can't abide dishonesty. Believe me, I'll not only speak to the deacons about helping you, I'll urge them to."

"Thank you, sir." A customer came into the store, and as Alan walked toward him, his heart sang. He knew the Lord would not only work it out for him to go to college, but that Barry would find forgiveness in Him, and then he would leave Barry in safe hands.

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXI. Число 2-3. Торонто, Онт. Березень 1960 March Toronto, Ont. Рік XXI. Число 2-3.

ВОСКРЕСЕННЯ ІСУСА ХРИСТА ІЗ МЕРТВИХ

Нема ні одного вченого, що користається яким-будь признанням, який би зважився заперечувати факт життя ап. Павла. На цім згоджуються опінії усіх ворогів і прихильників Християнства, що апостол Павло є дійсною історичною постаттю. В той час як по відношенню Ісуса Христа були неуспішні спроби аргументувати, що його не було, спроби що їх під натиском історичних дат і фактів тепер цілковито залишено людьми науки; по відношенню до апостола ніхто з признаних істориків не пробував заперечувати його існування. Навіть бувший міністер освіти в Росії Луначарський, котрого головним обов'язком було не стільки виховувати молодь, як поборювати релігійні переконання, навіть він в своїх творах на релігійні теми мусів признати, під напором історичних фактів, що постать апостола Павла є історичною постаттю. Так само Луначарський визнавав, що апостол Павло дійсно був автором декількох листів, що приписуються йому.

З цього загально принятого твердження витікають певні висновки, що приводять нас до неминучого заключення незвичайної важливости для кожної людини.

Апостол Павло був сучасником Ісуса Христа. Він родився в Тарсі Килікійськім в першім році до Христа. Його батько був жид фарисей, що набув собі римське горожанство, котре давало спеціяльні привілеї в Імперії. В його молодості він вчився в Єрусалимі у ніг Гамалиіла, який і до цього часу користається у жидів незвичайною повагою. Гамалиіл перший з жидівських рабінів дістав титул Рабана що є більшим від рабіна. Павло був добре вихований в фарисейських традіціях і став вузкоглядним нетолерантним фанатиком. Як далеко йшов фанатизм фарисеїв ми можемо бачити з їхньої нетерпимости до всіх інакше думаючих. Уся їх увага була звернена на зовнішнє легалістичне виконання своїх приписів і законів. До якої дрібничковости вони доходили можна судити з того, що рахувалось, що людина зломала суботу, коли вона простягала руку з вікна подаючи хліб жебракові. Коли ж жебрак простяг свою руку в вікно і господар поклав йому в руку хліб, то рахувалось, що господар не був винний. Коли син казав батькам, що його майно присвячено Богові, то він міг лишити батьків вмерти з голоду і не був винний. Фанатизм, жорстокість, формалізм, лицемірство і дрібничковість були їх видатними рисами. Стародавні фарисеї подібно сучасним не могли похопити відкриття про єдність і троїчність Бога. Цими переконаннями був повний апостол Павло до навернення. Тому він з радістю і спокійним серцем сторожив одяг тих, що каменували Стефана, бо Стефан визнавав Ісуса Христа за Бога. Відтак пізніше Павло, будучи ревним фарисеєм, витягав християн з домів, бив їх і кидав в в'язниці з доручення церковної старшини. Ця завзятість придбала йому велике довір'я і врешті він дістав спеціяльне доручення відправитись в Дамаск, місто, що знаходилось кілька сот верст від Єрусалиму і там зліквідувати Християн так само.

З військовим відділом і належними уповажненнями Павло їхав повний грози і бажання нищити ворогів батьківської віри. Але по дорозі в Дамаск з ним трапилась подія остільки незвичайна, що вона перемінила весь його світогляд на цілком протилежний. Ця подія спонукала його вибрати життя, що його жахалася б кожна людина на світі. Погляди апостола Павла до події на дорозі в Дамаск були поглядами найбільш завзятих з тодішної партії фарисеїв. Ці погляди дуже легко усталити. Так само нема жадної трудности в усталенні поглядів Павла по випадку на дорозі в Дамаск. Ми маємо його листи, в котрих він голосить свої нові переконання. Найраніший лист апостола Павла по наверненні є перший лист до Солунян, що був написаний в 51 році по Христі, цеб то якихсь 23 роки по смерти Христа. З цього листа ми можемо усталити поза всякім сумнівом, у що апостол Павло вірив і що твердив. Павло пише в цім листі, що Христа вбито і що він воскрес з мертвих. Що апостол Павло не мав найменшого сумніву в воскресенні Христа із мертвих ми переконуємося на підставі його аргументу про загальне воскресення. Найбільшим доказом певности воскресення із мертвих всіх людей для апостола Павла є факт воскресення Ісуса Христа із мертвих.

Апостол Павло змінив свої погляди різко і радикально на цілком протилежні, і із гонителя обернувся в апостола благовістя в ті часи, коли всі події були ще свіжі в пам'яті людей і він легко міг перевірити усе сам на місці і з слів самовидців. Безперечно апостол Павло лише на підставі незбитих і перемагаючих доказів правдивости воскресення Христа став благовісником і пізніше своїми стражданнями і кров'ю скріпив своє свідоцтво. Одного разу лорд Літлтон і його приятель Гілберт Вест рішили по закінченні науки в Оксфордськім університеті на протязі вакацій попрацювати над цим питанням. Один взявся довести, що Христос не встав із мертвих, а другий, що Павло не навертався. По закінченні своїх студій вони знов зійшлись, щоб поділитись результатами своїх дослідів. Лорд Літлтон переконався на підставі своїх розшуків, що навернення апостола Павла було дійсне і правдиве, а Гілберт Вест переконався, що Христос дійсно встав із мертвих. Очевидно, що обєктивне і безстороннє дослідження фактів, навіть коли людина мала зовсім інші погляди, неминуче приведе людину до признання правдивости воскресення Христа із мертвих. Апостол Павло приїхав в Дамаск зовсім іншою людиною. Поміж Павлом, що лишав Єрусалим, і Павлом, що віздив в Дамаск, була ціла пропасть. Завзятий фарисей, що навіть не міг допустити і думки про поклонення Христові, котрого він рахував за звичайну людину, котру з великим соромом було розп'ято недавно і котрого як правдивий фарисей він ненавидив усім серцем, та з завзятістю катував його учеників, тепер, в'їжджаючи в Дамаск, Павло визнає— його Христа своїм Богом і Спасителем. Мало того, він відкинув в один мент усю науку про спасення — виконанням закону Мойсея, науку, що він приняв від Гамалиіла і вірив в неї цілим серцем. Тепер Павло став голосити цілком протилежну дорогу спасення, а це спасення поодиноко вірою в Сина Божого, що вмер за наші переступи. Апостол Павло до події на дорозі в Дамаск був визначним урядником і людиною впливу і очевидно не без маєтку. По цій події Павло починає жити життям тих, кого він так недавно гнав. Без притулку, вічно переслідуваний, каменований, ув'язнений, і всіляких небезпеках, він завзято ширив нову вість аж поки вона не привела його до римської в'язниці і врешті під меч ката і все це во ім'я Ісуса Христа, що він колись гонив. Ця зміна життя Павла потребує пояснення. Що трапилось на дорозі в Дамаск, що перетворило Павла в зовсім іншу людину?

Ця раптова і корінна зміна в характері, цілях, думанні і житті Павла, що трапилась того дня, може бути пояснена лише тою незвичайною подією, що її описав сам Павло. Коли Павло був на дорозі в Дамаск, під час подорожі незвичайне світло осіяло його і в той час сам Ісус Христос явився йому в тілі воскресення. Ті, що були з Павлом, бачили світло, чули голос, але не розуміли його, бо сказане було в гебрейській мові. Поява Христа на дорозі в Дамаск і розмова Павла з Ним були достаточні, щоб спричинити цю незвичайну зміну в Павлі.

Поява Христа не могла бути галюцінацією. Поперше, лю-

(Продовження на стор. 2)

ВОСКРЕСІННЯ . . .

(Докінчення з стор. 1)

дина, що бачить галюцінацію, мусить бачити того, в кого існування вона вірить. Павло думав, що Христос був обманець, як це думали всі фарисеї. На цій підставі Павло не міг мати галюцінації, в котрій би Христос представлявся Богом. Знов ті, що були з Павлом, бачили і чули те ж саме, що і Павло. Галюцінації ніколи не бувають ті ж. самі навіть у двох людей, кожний має свою власну. Знов галюцінації доводять людей до дому божевільних, а не до осягнень, що перебудовують людську історію. Якщо галюцінація може зробити людину кращою і надати їй незвичайних сил і талантів, то чому в наші дні всіх, що мають галюцінації, негайно саджають в спеціяльні доми? Листи апостола Павла доводять його ясний і проникливий розум та виявляють геніяльну людину, а не галюцінуючого фанатика. Щоб переконатися в цім, вистачає прочитати 13 розділ з його першого послання до Коринтян.

Певно, що Павло в дійсності бачив воскреслого із мертвих Ісуса Христа, що питав його: "Савле! Савле! чого мене гониш?"

Павло за якийсь час повернувся в Єрусалим і бачив інших апостолів і учеників Христа, усіх тих, що знали Христа в щоденнім житті. Цікаво, що по цій зустрічі Павло не тільки не змінив своїх поглядів, але, навпаки, ще більше укріпився в них і з ще більшим завзяттям віддався Христові.

Очевидно, що його знання, здобуте по дорозі в Дамаск, було в повній гармонії з фактами, знаними апостолами в Єрусалимі і з усім тим, що мало місце в Єрусалимі в дні Христа. Лише факт воскресення Ісуса Христа із мертвих може дати нам зрозуміти навернення апостола Павла.

Павло став новою людиною, коли він сам почув з уст того, кого він рахував мертвою людиною, слова любови і докору. Бог дає кожній людині в її житті нагоду прощення і спасіння і щаслива людина, що приймає цей великий дар любови Божої. Христос Воскрес!

М. Фесенко

Чи ви заплатили свою передплату за "Євангельську Правду"?

УМОВИ ВИЗВОЛЕННЯ

(З нагоди: Дня Державности)

"Ні військом, ні силою вашою, тільки моїм духом, говорить Господь сил небесних" (Захарії 4:6).

Щороку українська спільнота святкує в січні місяці Свято Державности, те що ми осягли на якийсь час і потім утратили. Це свято тепер має служити для нас нагадуванням, що те, що ми колись здобули, як народ, ми можемо здобути знову. Це свято свідчить про прагнення українського народу знов здобути свою свободу. Свобода означає визволення раба з кайданів, визволення від катувань і мук від руки наїздника, звільнення в'язнів із концентраційних таборів Колими й Сибіру, свобода — це кінець пануванню фанатиків, тиранів і злочинців над народом і краєм. Свобода — це прогнання ката, гнобителя, сатани з його прислужниками. Свобода є збудуванням на місці зла нового вільного життя, заснованого на законності, рівності, справедливості і братерстві.

Як же наблизити цей бажаний день? На це запитання Слово Боже дає вичерпну відповідь: "Ні військом, ні силою вашою, тільки моїм духом, говорить Господь сил небесних". Історія людства і життя народів підтвердили правдивість слів Святого Письма. Вони не значать, що військо і сила є зовсім не потрібні. Військо і сила для кожного народу в умовинах сучасного міжнародного життя та зіпсованости людської природи є річчю конче потрібною. Слово Боже осуджує цілковите і виключне покладання на військо і силу. Народ зможе здобути свободу лише тоді, коли перше місце в його житті посідатиме дух Господній. Без цього всі його намагання не осягнуть цілі, а коли він і здобуде державність, то ця державність може для більшости виглядати, як нова в'язниця.

Як же ми можем, як народ, сповнитись духом Господнім і так здобути правдиву свободу і державність? Дух Господній в першу чергу являє собою дух нелицемірної любови до свого народу, в відтак це є дух справедливого і зичливого ставлення до всіх людей. Ми не тільки хочемо найвищого добра собі, але й усім іншим народам. Ненависть до ворога без ще більшої любови до народу і правди калічить духове життя і веде громадське й політичне життя до збочень. Вкінці вона робить велику кривду всім. Історія подає нам чимало клясичних прикладів цього процесу збочення, духового розкладу і утрати людської гідности, коли ненависть перевищувала любов.

Римо-католицька церква твердила, що вона любить Бога, але її ненависть до "єретиків" була безмірно більша. Ця ненависть витворила "Св. Інквізицію". В льохах цієї брутальної римо-католицької поліції катовано людей з несамовитою жорстокістю. Їх розтягували на дибах, палили, різали й катували пекельним способом, домагаючись "покаяння", а потім, здобувши нелюдськими муками "покаяння", палили нещасні жертви живцем. Ганьба цієї нелюдської садистичної ненависти до "єретиків" переслідує римо-католицьку церкву і досі.

Комуністи заходилися будувати "соціялістичний рай на землі" ніби з любови до народу, з співчуття до покривджених. Але їхня ненависть до "капіталістів" і "куркулів", до категорії яких вони включали усіх, хто мався хоч трохи краще за сільського жебрака, була велика і несамовитна. Вона витворила в комуністичних країнах нечувану до наших днів систему переслідувань, морду і катувань своїх дійсних чи уявних ворогів. Вони робили не тільки все те, що робила "св. Інквізиція", але, користаючись з осягнень науки, довели катування людей до такої досконалости, що решта світу дуже довго відмовлялась вірити, що така безмірна і пекельна звірячість може існувати на світі. Ці самі плоди нестримної ненависти приніс і нацистський націоналізм. Вони більше ненавиділи ворогів, ніж любили свій народ і правду.

Чимало наших людей перейшло через нацистські табори, катування і бачили нелюдські знущання "надлюдей" над іншими народами. Ненависть перетворює найкраще в людині в її протилежність і спотворює все, що є добре і шляхетне.

Жоден народ ніколи не здобуде правдивої свободи, спираючись на ненависть. Правдиву свободу здобувається по святою правді і любов'ю, які породжують героїзм і самопожертву в її найвищих формах. Цих речей не збудує ані служба безпеки, ані мотуз для душення ворогів. Навіть природа навчає про це.

Часом ви бачите, як пес у полі натрапить на гніздо якогось птаха з писклятами. Не зважаючи на те, що пес для птаха виглядає так, якби велика потвора розміром з хмародер наступала б на людину, але птах виявляє нечувану відвагу: замість того, щоб рятувати себе від потвори, він кидається на пса. Що дає цьому птахові таку велику відвагу? Певно, не ненависть до пса. Якби не було пташенят у гнізді, то птах давно б полетів. Любов до пташенят сповняє серце маленького птаха незрівнянним героїзмом. Цю любов у своїм серці повинен плекати кожен народ, бо ця любов є духом Господнім, що приносить правдиву свободу.

Подруге, духом Господнім є правда. Христос обіцяв післати учням своїм духа Правди, який мав вести їх у житті до перемоги над злом і до життя вічного. Цей дух Правди робить кожну зокрема людину внутрішньо вільною. Він звільняє її від марновірства, що є нічим іншим, як тільки мильною уявою про Бога. Правда звільняє людину від страху перед іншими, робить її чесною і святою, примиряє з Богом, приносить політичну і економічну свободу, та веде до безсмертя і життя вічного. На цій правді засновані всі людські свободи. Від правди духа Господнього залежить звільнення українського народу, якщо він прийме й пізнає цю правду.

Якщо без цього якийсь народ навіть і здобуде державність, то вона не буде довготривала і навіть під час свого тривання не принесе добробуту країни. Ось в Африці багато африканських народів здобули державність, до якої вони не доросли духово. Конституції у них написані за наймодернішими зразками і гарантують усі свободи горожанам, які тільки можна уявити. В дійсності ж свавілля, насильство і тиранія є там щоденним явищем. Часами ясно видно, що цим народам під колоніяльним правлінням було не скільки не гірше, а в певних випадках краще. Росіяни в свою комуністичну "конституцію" переписали всі "свободи", які тільки можна найти в словниках, але ці свободи в

СССР існують лише на папері. Там вільним є лише безбожник-комуніст, який може робити, що хоче, над поневоленим населенням. В Полудневій Америці є цілий ряд республік, які мають чудові конституції, не гірші, ніж в якихбудь правдиво вільних країнах, але на чолі цих республік стоять генерали, які прийшли до вл[illegible]и шляхом революцій і перев[illegible]отів. В таких країнах свобода і приватна ініціятива здушені. Торгівля і продукція не можуть розвиватись через хабарництво панівних клік, народ живе у великій нужді і не має жодних прав.

Державність і свобода не є якимсь зовнішнім даром долі, а результатом прийняття народом духа Господнього і поширення Його правди в усіх шарах суспільства. Без цього замість свобідних держав утворюються тиранії африканського, полуднево-американського або російського типу, з потужними службами безпеки і безправним зубожілим населенням. Прийняття правди Божої і свободи є нерозривно пов'язані. Це ілюструє історія життя народів і доля нашого народу. Правдиво свобідними сьогодні є лише ті народи, які в якійсь більшій мірі прийняли евангельську правду.

В чім же полягає оця правда духа Божого, від якого залежить дочасна і вічна доля народу? В першу чергу це є правда про Бога і правда про поклоніння Йому. Бог є дух і Йому належиться покланятись правдою в дусі. "Один бо посередник поміж Богом і людьми чоловік Ісус Христос" — це проголошення виключає усю хитро пов'язану систему ідолопоклонства і самозванного церковного посередництва з усіма його надуживаннями. Знання правди про людину є неодмінною умовиною осягнення свободи. "Нема праведного нікого" — проголошує Святе Письмо. Отже, ніхто не є таким добрим, щоб йому можна було доручити диктаторську владу в церкві, партії чи державі. Нахил людської природи до неправди вимагає контролі і стримання, свободи критики, слова, преси, вільних виборів, утворення інших партій, стислої контролі діяльности поліції, відділення судової, поліційної і законодавчої влади і т. д. Народ повинен знати про безсмертя людської душі і життя вічне, без цього правдиві свободи неможливі. Страх смерти і безцільність життя у невіруючого створюють сприятливий грунт для компромису з гріхом, насильством і всяким злом.

Якщо навіть ті, що вірують, часом роблять зле, то не дивно, що атеїст, не маючи жодного стримуючого внутрішнього переконання, робитиме ще гірше. Свобідна держава потребує чесних, безстрашних людей, які, віруючи в благовістя Христове, не гнуть шиї ані перед світським, ані перед церковним тираном. Коли благовістя Христове наповнить серця народу новою певністю, вірою і гідністю, тільки тоді стане можливою тривала свобода і державність. Навіть мала і слаба нація може стати великою потугою в світі.

У 1608 році Філіп III проголосив перемір'я з Голляндією по кривавій столітній війні. В цій війні Голляндія, яка мала лише якихсь три мільйони населення, непохитно стояла проти потужної Еспанії.

Голляндці боролись до кінця і виграли, але їх боротьба була заснована на духових правдах. Карлайл написав: "Голяндці сильний народ. Вони осушили свої болота і довгий час плекали корів і виробляли сир. Вони могли б так продовжувати з коровами і сиром до кінця світу. Але Еспанія прийшла і сказала: "Ми хочемо, щоб ви вірили в святого Ігнатія". "Дуже жалуємо",—відповіли голляндці, "але ми не можемо". "Ні, ви мусите," сказала Еспанія. Тоді еспанці взялися за рушниці і мечі, щоб примусити їх вірити в святого Ігнатія. Вони ніколи не змогли примусити їх вірити в нього, але зломали собі хребет і зробили голляндців великою нацією".

Ми маємо і більш модерний приклад, коли сила духа перемогла брутальну фізичну силу. Фінляндія є маленька країна з переважно протестантським лютеранським населенням. Фінляндія займає яростір до 130 тисяч квадратових канадійських міль і має три мільйони 700 тисяч населення. СССР займає площу вісім з половиною мільйонів квадратових міль і має двісті один мільйон населення. В 1939 році російські комуністи зчинили галас, що маленька Фінляндія їх заатакувала, і навалились на неї цілою своєю силою. Нерівна війна тяглася д 1940 року. Мир був підписаний на почесних умовинах для Фінляндії. Російським комуністам не вдалося окупувати маленької країни і Фінляндія зісталась вільною. Протестантська віруюча Фінляндія силою духа спромоглася поставити опір і врятувати свою незалежність від атеїстичного колоса, що нібн займає четверту частину площі цілої земної кулі.

Ознаки вказують на те, що Бог приготовляє і наш народ до кращих днів. Ось ви бачите розгорожене й покинуте поле, а на нім різну худобу і звірів. Але одного року ви спостерігаєте, що навколо поля появилась огорожа, а худобу вигнана. Це є ясною ознакою, що власник поля, фармер, рішив це поле засіяти. За наших днів ми спостерігаємо, як на рідних землях Бог обгорожує покинуте українське поле. Слово Боже починає потужно ширитись, і там, де колись був тільки один віруючий, уже є кілька, а там, де була група, — постали евангельські церкви. Бог об'являє себе в провидінні і ознаках та не лишає без свого свідоцтва і наш народ в розсіянні. Це є веселі ознаки для будуччини українського народу, і виглядає на те, що ті, що тепер парадують серед нас, як перші, стануть останніми, а останні стануть першими.

М. Фесенко

"СТЕЖКАМИ ЖИТТЯ"

(Зауваги)

Випадково ми мали нагоду прочитати автобіографічні спомини проф. В. Іваниса під назвою "Стежками життя". Оскільки це є автобіографія, ми могли б оминути її без зауваг, як справу особисту. Проте, на ст. ст. 77-81 надруковані аргументи автора проти "баптистів". Як такі, вони потребують розгляду.

Подані ці аргументи в формі спогадів автора про його розмови з козаком-баптистом і його пастором з станиці Настасівській. Скільки в цих спогадах є правди, а скільки пропаганди і "белетристики" — тяжко розрізнити. Але елемент "вільної творчости" наочний. Наприклад, автор вкладає в уста баптиському пасторові слова: "Іван Златоустий дійсно праведна людина, й ми читаємо його молитву перед причастям". Цього не міг сказати ніякий баптиський пастор. Фактом є, що баптисти ніде на світі цього не робили і не роблять. Вільний тип богослуження у баптистів унеможливлює вживання формальних молитов. Українські пресвітеріяни в якихсь окремих громадах з ініціятиви пастора, що сподобав собі цю молитву, могли це робити, але ніколи баптисти. Наочний факт, що автор почув цю молитву на богослуженні в українській пресвітерській церкві вже в Канаді, але переніс це до минувщини і вжив як аргумент проти баптистів. Аргументи автора проти евангеликів скеровані загально, а не виключно супроти баптистів і тому є цікаві як вислів поглядів і поінформованости сучасного оточення автора, який є членом синоду православної церкви.

З огляду на довше перебування автора серед евангеликів у Канаді (більше одного року), ми сподівалися кращої поінформованости автора в зачеплених ним справах. Автор "Стежок життя" аргументує в той спосіб, що вкладає в уста баптистів свої уявні думки, а потім сам їх заперечує. Це явно з того, що жоден баптист не аргументував би так, як це роблять баптисти в споминах автора. Подруге, тяжко уявити, щоб автор запам'ятав слово в слово свої короткі розмови з баптистами від студентських років аж дотепер. Отже, нема потреби приймати за дійсні оці "аргументи баптистів". Баптисти мають куди кращі аргументи, на які авторові було б трудніше відповісти, ніж на свої власні.

Цікаво, що автор, перебуваючи серед евангеликів довший час, не спромігся похопити основних засад евангельського руху, а оперує другорядними навчаннями. Поборює він їх не з правдивих засад канонічної православної церкви, а, міняючи і зм'якшуючи православну науку, аж поки поміж цією наукою і евангельським рухом зникає ріжниця. Тоді ціла дискусія виглядає цілком непотрібною, бо нема розходження в поглядах. Дійсна ріжниця поміж православною церквою і евангельським рухом полягає в розумінні дороги спасіння, решта ріжниць витікає з цієї основної ріжниці.

У першу чергу ріжниці постають з важливого питання, що є зверхнім авторитетом в церкві як норма і джерело вірувань.

Евангелики кажуть, що таким зверхнім і виключним авторитетом є Святе Письмо. Православні ж, окрім Святого

(Докінчення на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1068 Queen Street West — Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес!
Христос воскрес! —
Веселий спів лунає.
Наш Спас воскрес, —
Цю радість із небес
З нас кожний хай сприймає.

Це смертю смерть
Він подолав
І міць гріха лукаву!
Христос воскрес!
Христос воскрес! —
Йому співаймо славу!

Христос воскрес!
Христос воскрес! —
Радіем ми по праву:
Наш Спас іде —
У Царство нас веде!
Наш спів вістить цю славу.

Весни це день —
Надій, пісень!
У сяєві святому
Христос воскрес!
Христос воскрес! —
Воскреснем ми всі в Ньому!

Р. Степ

РІЗНЕ

АМЕРИКАНСЬКІ ВИТРАТИ В 1959 РОЦІ

$10 більйонів на трунки.

$40 більйонів витрачається на розваги або 8% національної продукції.

Жінки в Америці витратили $225 мільйонів на купальні костюми.

РИМ І СВОБОДИ

Історик Леки так схарактизував римську церкву: "Коли вони в меншості — вони ягнята, коли їх рівно — як лиси, але коли в більшості, то як тигри".

Римо - католицька діоцезія відбула свій синод, перший за 500 років, під стислим доглядом папи. Ось деякі з ухвал синоду:

Церква мусить далі обстоювати своє право і обов'язок щодо поради лаїкам у тім, як вони мають голосувати на виборах.

Лаїкам не можна брати участь в богослуженнях інших церков. Ось вам і всесвітнє поєднання церков.

Целібат і далі лишається, за висловом папи: "Найшляхотнішою і найчистішою славою її священства". Це проголошення папи робить одружених українських священників греко-католицької церкви чимсь другорядним, менше чистим і славним.

ОЗНАКИ НЕСПОКОЮ

У Сполучених Штатах за минулий рік випито 216 мільйонів ґалонів горілки. Горожани спожили на 172 мільйони долярів пілюль до спання і на 254 мільйони долярів заспокійливих пілюль. Типичним для модерного життя є "недільний алкоголік" - людина, що зістається тверезою лише при праці.

Звичайно алкоголь і медицина правдивого спокою не приносять. Для цього людина в першу чергу повинна мати мету в житті і спокійну совість, а одне і друге можливе лише тоді, коли людина прийме благовістя Христове.

ПРИЧИНИ МОРДІВ

Психіятр Д-р І. Каткарт в журналі "Маклінс" подає, що він вивчав вдачі і думання тридцятьох засуджених морderців. Він знайшов, що мотивами до мордів були такі три причини:

1. На чолі стоїть п'янство. В двадцяти пятьох випадках вказано, що алкоголь був пов'язаний з поступованням злочинців.

2. Другою причиною було глибоке огірчення і ворожість. Доктор пише: "Я думаю, що образливість і злопам'ятність мають злий вплив на особу. Напевно, коли б я навчав релігії, то підкреслював би, що Біблія навчає нас покинути ненависть, не мати огірчення супроти інших людей, навіть наших ворогів, тому що ми не можемо дозволити собі такого упередження. Воно відбивається на нашім здоров'ї".

3. Як третю причину психіятр наводить заздрість. Заздрість спричиняє багато злочинів, як рівно ж і статеві збочення.

Психіятр міг би все повище підсумувати як повне зіпсуття природньої людини.

ПОХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ З ПОКИДЬКІВ МАРСІЯН

Багато некритичних людей ставляться до різних опіній вчених, як до чогось авторитетного та приймають такі опінії безкритично. Між іншим, вчені є такі ж смертні люди, як і всі інші, мають свої упередження, прогріхи і слабості. Багато речей вони самі не розуміють і часто говорять нісенітниці.

Отже, посідання наукового ступеня не ґарантує ще непомильности, ані часом просто здорового розуму. Через це не треба спішити приймати проголошення фахівців, аж поки їхні теорії не будуть твердо усталені незаперечними фактами, найважливіше це в питаннях, які торкаються релігійного світогляду людини. Ось у січні ц. р. авторитетний науковець і астроном висунув нову теорію походження людей на землі. Астроном Т. Голд ("Тайм", січня 4, 60) твердить, що життя на землі постало з марсіянського сміття. Згідно з його опінією, коли на землі ще не було життя, то прилетіли в "літаючій тарільці" з небесних просторів, (навіть, можливо, з Марсу), марсіяни. Вилізши з міжплянетного корабля на землі, вони мали, мабуть, щось подібного до пікніка. Не подбавши за те, щоб прибрати покидьки, сміття або тельбухи, вони влізли до літаючої тарілки та й подалися назад у небесні простори. Але в тім сміттю (ґарбадж) на землі лишилися мікроби і бактерії, вони стали розмножуватись і з них дорогою еволюції постали люди. Поперше, треба звернути увагу на те, що астроном проф. Т. Голд з Корнельського університету є фахівець - вчений з освітою і має якийсь науковий авторитет. На попертя своєї теорії він не дає ніяких доказів, бо їх не можна дати. Всі його вважають цілком нормальним і в той самий час він, не вагаючись, публікує ось таку "теорію" про походження людей з марсіянської "ґарбедж"!

Ця теорія є типова для всіх невіруючих науковців, вони готові радше вірити і ширити скрайні нісенітниці, ніж визнати факт існуваня Бога.

Повища теорія надається лише до гумористичного журналу, але її з серйозними обличчями дебатують деякі "вчені". Ця теорія так само є добрим арґументом для віруючих людей: не зрікатись свого розуму лише тому, що хтось називає себе фахівцем або вченим. Багато людей вчаться, але ніколи не набувають правдивого знання і мудрости, яка походить від Бога. Як велично і справді науково звучить опис Слова Божого про походження людини: "І сотворив Бог чоловіка в свій образ, у образ Божий сотворив його, як чоловіка і жінку сотворив їх" (І Мойсея 1:27).

В наші дні та й в усі часи кожна віруюча людина повинна вивчати, досліджувати і знати Слово Боже і його науку. Той факт, що певна особа іменує себе "реверендом" або має якісь титули, не повинен хитати вірою людини. Подібно до науковців, і серед "реверендів" є невротики і незбалансовані особи. Ось не так давно один пастор придумав теорію, що ангели, які об'явились на небі в день народження Христа, не були ангелами, а були таки ж знову хором марсіян, які прибули на "літаючих тарілках". Така вже пішла мода на марсіян у наші дні.

Чи ж покійний папа римський не проголосив кита рибою з свого боку, в тій цілі, щоб римо - католики ескимоси могли додержувати церковних постів, бо найбільше вони годуються китами. Кого заведеться таким декретом? Чи святих, чи ескимосів, чи кита, але теоретично піст буде додержаний.

В світлі усіх повищих фактів кожна віруюча людина повинна цінити найбільше те світло, що Господь посилає йому в Святім Письмі, і власний розум. Те, що в згоді з ясною наукою Слова Божого, ми приймаємо, те, що виглядає як людські видумки, ми відкидаємо, хоч би хто ці видумки проголошував.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

Роки ідуть, роки минають,
І так пройшло уже сто літ,
Як він помер, а поміж нами
З'єднав суцільний моноліт.

Живе в серцях він українців
На рідних землях, хоч там кат
Жахливим зайдою блукає,
І каже їм, що він їх брат.

Не про таке братерство мріяв
Великий наш пророк-поет,
А щоб вони з святого Слова,
Навчилися святих прикмет.

Живе також в серцях він наших,
По всьому світі, де лиш є
Вкраїнське серце, й слово чути,
Яке "Кобзар" нам всім дає.

Його нас думи зміцняють, —
Дають нам силу до життя;
Він дав ідею нам святую,
Яка не піде в забуття.

Йосафат Іваськів

"СТЕЖКАМИ ЖИТТЯ"

(Докінчення зі стор. 3)

Письма, вважають за однаково авторитетні постанови вселенських соборів, писання отців церкви, т. зв. передання.

Усі помилки православної і римо-католицької церкви містяться в цих додаткових авторитетах.

Як православні, так і евангеляки однаково вірять в триєдиного Бога, безсмертя і вічну кару за гріх. Головне розходження міститься в питанні, як людина осягає життя вічного. Євангелія навчає, що людина спасається ласкою Божою на підставі віри в Ісуса Христа, як свого Господа. Цю віру Бог зараховує людині за праведність. Чесне і добре життя віруючого витікає як необхідність і доказ його віри. Православні навчають, що людина спасається добрими ділами. До числа цих діл зараховується пости, повторення молитов, ходження до церкви та виконання певних церемоній і обрядів. Той, хто хоч раз прочитав послання апостола Павла, не матиме найменших сумнівів щодо слушности евангельського становища. Другим фундаментальним пунктом розходження є питання посередництва в навчанні про прощення і спасіння. Як евангелики, так і православні погоджуються, що грішна людина не може приступити до святого Бога без заступника, без відкупителя. Святе Письмо ясно навчає, що єдиним і виключним посередником між Богом і людьми є Ісус Христос. (Див. Перше Послання Ап. Павла до Тимотея, розділ 2, вірш 5, також Діяння 4:8-12).

Православні натомість визнають цілу ієрархію посередників і заступників з різними силами, компетенціями і функціями, до них грішники мають звертатися з благаннями про поміч у час потреби. Церковна ієрархія в додаток твердить, що Бог дав їм власть також прощати і відпускати гріхи.

Вся ця наука побудована частинно на "традиціях", частинно на перекручуванні певних місць у Святім Письмі.

Богослуження чи поклоніння Богові так само різняться радикально. Євангелики, виходячи з науки Христа, що "Бог є Дух і Йому треба поклонятись духом і правдою", відкидають конечність церемоній і обрядів у богослуженні. В православній церкві не можна уявити богослуження без церемоній і обрядів, які є невід'ємною частиною дороги православного спасіння.

У евангеляків церковний уряд згідно з наукою евангелії, побудовано на принципі вільних виборів церковної ієрархії і всіх установ (Дивись Діяння 6:1-7). У православних панує монархістичний принцип, чи то краще сказати принцип церковної оліґархії, бо найвищою церковною установою є собор єпископів, які прийняли свою посаду в силу рукоположення від інших єпископів.

У цім короткім огляді годі подати всі ріжниці, та це і непотрібно, бо арґументи автора нічого не мають до діла ані з основною наукою евангеликів, ані з навчанням канонічної православної церкви. Наприклад, поклоніння образам пояснюється як звичайну пошану до пам'яти людини, порівнюється її з пошаною до фотографії родича. Ось на такі самі пояснення Нікейський собор в 787 році кинув прокляття. Нікейський Собор відновив поклоніння образам з "вітанням" і "побожними простраціями", цього ніхто не робить перед фотографіями або малюнками родичів. Решта арґументів автора є такого самого характеру. Автор придумує слова баптиста, а потім їх заперечує. У православних діва Марія є не тільки найчеснійшою з-поміж жінок, як це вірять евангелики, але вона для православних являє собою божество і виконує функції посередника, заступаючись за грішників на їхні молитви. Їй віддається поклоніння мало чим менше у православних, а у римо - католиків рівне, як і Христові. Автор "Стежок" цього чесно заперечити не може і якщо навчає інакше, то підпадає прокляттю канонічної православної церкви не менш, ніж евангелики.

Загально ці "евангельські" спомини проф. В. Іваниса вражають відсутністю, властивої кубанським козакам релігійної толерантности. Козаків баптистів автор називає "зрадниками" віри, він пробує їх навернути на добру дорогу "глибокими арґументами". Все це зовсім не по-кубанському. На Кубані в самім Катеринодарі вільно існували протестантські церкви, наприклад, ґарна велика лютеранська церква недалеко Красної вулиці. Були в містах і по станицях баптисти і старовіри. Недалеко Катеринодару по аулах можна було побачити магомеданські мечеті, а ранком чути молитви мулів. Кубанські козаки нікого не переслідували за релігійні переконання і не пробували міняти силоміць їх погляди.

Толерантність і терпимість релігійних переконань були і зістаються визначною рисою кубанського козацтва. Якийсь час виявляв оцю толерантність і сам автор, друкуючи свої статті в "Євангельській Правді" та читаючи її. В світлі цих фактів опис трактування баптистів у станиці Настасівській наочно зроблено вже через емігрантські окуляри, на підставі греко - православних канадійських впливів і наставлень, чужих кубанському козацтву.

Протиставлення св. Миколи і Івана Златоуста Лютерові, Кальвінові і Гусові лише доводить, що або автор не має найменшої уяви про праці і життя повищих осіб, або просто пробує догодити читачам з-поміж вищої церковної ієрархії. Треба признати, що автор "Стежок" виявляє подиву гідне поверхове обізнання як з евангельським, так і православним канонічним святоглядом. В теперішній православній церкві це є звичайне явище. Автор зробив би дуже мудро, коли б не зачіпав евангеликів і писав тільки про речі, в яких він більше компетентний. Тим більше, що евангеликам він повинен би бути дуже вдячним за щире їхне ставлення в ті дні в Европі, коли ніхто не хотів зробити для нього щось доброго і на добре, чи зле для його добра були доконані просто неможливі речі.

М. Фесенко

ЦЕРКОВНА СЕСІЯ І РАДА УПРАВИТЕЛІВ

(Витяг з офіційного звіту, затвердженого собором Пресвітерської Церкви).

Пресвітерська громада є зібранням тих, хто визнають себе Христовим народом, спільно покланяються Богові, товаришують і спільно працюють в духовних справах в певній місцевості.

Рада Управителів є комітетом, обраним церковною громадою в цілях керування її світськими справами. Рада Управителів виконує ті завдання, які на неї накладає громада. Праця Ради Управителів в більшій частині складається з опіки над церковним майном та збіркою і розходуванням грошей, які громада придбала для свого вжитку. Рада Управителів не має спеціяльних обов'язків в церкві поза межами своєї громади.

Церковна Сесія є церковним судом та інтерґральною частиною системи церковних судів, яка управляє цілим тілом церкви. Церковна Сесія в своїм служенні керує в ім'я Христа та має духовний догляд в окремих громадах над усіма інтересами громади і її добробутом.

Церковна Сесія через свого голову і вибраних представників бере участь у вищих судах церкви (Пресвітерії, Синоду, Загального Собору) та в такий спосіб поділяє відповідальність за провід і контролю цілого тіла.

(Заувага редакції: Уряди в протестантських країнах витворилися за прикладом церковних урядів в евангельських громадах. Народ навчився засад демократичного правління найперше в церкві, а відтак ці засади було перенесено на державне життя. Ми могли

(Докінчення на стор. 6)

ЦЕРКОВНА СЕСІЯ . . .

(Докінчення зі стор. 5)

б тепер прирівняти загальні збори громади до парляменту. Раду Управителів до міністерства фінансів, а Церковну Сесію до сенату. Тільки що Церковна Сесія має ширші права і більший авторитет у відношенні до інших організацій в церкві). Церковна Сесія зобов'язана спинити в громаді всяку акцію, яка суперечить визнанню віри, церковному статуту, або добру громади. Рада Управителів цього права не має. В разі конфлікту між Церковною Сесією і громадою, громада має право через загальні збори відкликатись до вищих церковних судів, але самий відклик скеровується через руки Церковної Сесії. Загальні збори громади вибирають членів Церковної Сесії і вони приймають свої обов'язки по затверженні їх кандидатур Церковною Сесією, та про вибори повідомляється Пресвітерію. Членів Церковної Сесії вибирається на ціле життя і їх можна усунути за невиконання своїх обов'язків чи злі учинки лише в певнім порядку. Самоутримувальні громади вибирають собі пасторів з допомогою Пресвітерії, але в Пресвітерській Церкви пастор не є наймитом громади. Його не наймається, як службовця, і його не можна просто відіслати. На засіданнях Церковної Сесії і зборах громади він є представником Пресвітерії. Його утримання усталюється громадою і Пресвітерією. Його праця не є під керуванням тих, хто платять йому, але під керівництвом Пресвітерії.

Він має поступати так, як це йому наказує його власна совість, судження, потреби і правила Пресвітерської Церкви. Отже, це цілковито виключає можливість якихбудь специфічних інструкцій для пастора, що їх окремі члени чи громада хотіли б усталити. Пастор є слугою всіх, але жодна людина не є його паном. В складі громади і Церковної Сесії пастор є Старшим Братом, але в додаток до цього він є і навчаючим старшим братом та завжди є головою Церковної Сесії (1 Тимотея 5:17).

В декотрих громадах трапляється, що через брак християнської вдачі окремі брати дозволяють собі трактувати пастора, як наймита, а часами забувають навіть трактувати його з вічливістю, яка належиться кожній людині супроти іншої. Це є велика підупалість і Святе Письмо так про це навчає: "Благаємо ж вас, браття, знайте тих, котрі працюють між вами, і старшинують над вами в Господі, і навчають вас, і поважайте їх вельми високо в любові за їх діло. Живіть мирно між собою" (1 Сол. 5:12, 13).

"Не торкайтесь моїх помазанників, і не творіть злого пророкам моїм" (Пс. 105:15).

"Твій народ (підупалий) — як той, що з священиком до сварки стає" (Осії 4:4).

Треба зазначити, що такі випадки незвичайно рідко трапляються в евангельських громадах, і являють собою виключення з правила.

Енциклопедія Українознавства

Вийшли друком 11 і 12 зошити Словникової Частини "Е. У". "Енциклопедія Українознавства" є богата змістом, і добре опрацьована (окрім релігійної секції) і вона повинна бути в кожній українській хаті. Це є великий вклад в українську культурну скарбницю, отже, головному редакторові і його помічникам належить від української спільности щира подяка.

Притягають увагу в "Е. У". інформації, подані від окремих українських церков у Канаді, вони є наочно більше пропагандивні, ніж фактичні.

Назва українських римо-католиків неправильно подана як просто "католиків". Слово "католик" значить всесвітній. До всесвітньої церкви Христової належать всі віруючі, хоч би до якої церковної організації вони належали. Щира віра в Ісуса Христа, як у свого Господа і Спасителя, це єдина умова для членства в цій християнській правдиво католицькій церкві. Чимало римо-католиків і православних є членами цієї невидимої церкви. В той самий час чимало членів повищих видимих церковних організацій, якщо вони стали членами лицемірно, без віри в Христа, не мають частини в правдивій невидимій католицькій христовій церкві, яка включає протестантів, православних, католиків та інших, що люблять Господа і живуть чесно.

Отже, термін "католицький" належить усім християнам без різниці. Православні, протестанти не менше, ніж ті українці, що визнають папу за намістника Христа, мають право на цю назву, тому українців римського або греко-католицького обряду треба всіх називати лише римо-католиками, або членами римської церкви.

В інформаціях, поданих українськими римо - католиками і православними, відразу впадає в вічі, що кількість їх членства не сходиться з офіційними статистичними даними. Звичайно, за цей церковний матеріял не доводиться винувати редакцію "Е.У". При наших церковно - середньовічних порядках і небезпеці "бойкоту" збоку кліру, руки у редакторів є зв'язані, вони мусять друкувати, що їм дадуть. Ще не так давно один торонтський священик забороняв у церкві людям читати певну книжку.

Римо - католики в "Е.У". твердять, що їх є в Канаді 250 тисяч. Православні подають число своїх вірних у Канаді як 120 тисяч. Офіційна канадійська статистика подає, що українських протестантів є близько 61 тисяча.

З повищих чисел виходить, що самих тільки релігійних українців у Канаді є понад 431 тисячу, а ще ж треба додати десятки тисяч українців, які відцурались церкви. В цей самий час статистика подає, що лише 395 тисяч канадійських громадян зголосило себе українцями.

Ця велика розбіжність у цифрах вказує на їх певну фіктивність. В дійсності в Канаді нема й половини римо - католиків і православних, що їх подається на папері.

Окрім того, тисячі українців записується римо - католиками або православними лише тому, що їх батьки належали до тих церков і вони не бажають входити в дискусію з урядовцями. Замість того, щоб подавати фіктивні звіти про число вірних у Канаді, церковна ієрархія мусіла б одверто і чесно сказати правду про страшний стан релігійного занепаду та вживати якихось засобів, щоб цих людей знову повернути до Христа.

Що це є так — візьміть офіційні статистичні данні про яке хочете велике місто з українським населенням. Наприклад, у Торонті в найбільші свята всі церкви не вмістять більш як 5,000 людей. В той самий час в Торонті нараховується 30 тисяч українців, а з передмістями нараховують до 60 тисяч. На протязі року людей в церквах ще менше, а церковні списки членів нараховують не тисячі, а сотки членів, а в деяких громадах і того менше. Ця історія повторюється всюди. Церкви не пічнуть зростати через те, що в "Е.У". буде надруковано, що їх у Канаді великі тисячі.

Замість розповсюдження фікцій, церковна ієрархія повинна покинути політиканство, взаємне і міжденоминаційне поборювання і взятись за духову працю.

Більш - менш правдивий релігійний поділ серед українського населення, при найбільшій щедрості до ритуалістичних церков мав би виглядати так:

Безконфесійних	100,000	28.5%
Римо-католиків	110,000	31.4%
Православних	80,000	22.8%
Євангеликів	60,000	17.3%
	350,000	100%

Той факт, що ритуалістичні церкви попризначали митрополітів, епископів і силу іншого кліру, не є ніяким доказом зросту церкви. Росте церковна ієрархія і у церкві штучно розростається голова, але стоїть вона на тоненьких ногах. Окрім найвищих ієрархів, православне священство бідує. Лише в чотирьох більших містах Канади священики дістають якесь людяне утримання. Римо - католицька церква фінансово стоїть краще, ніж православна, але лише в наслідок щедрої фінансової допомоги від французьких і англомовних католиків.

Цікавий той факт, що тоді як на рідних землях римо-католицизм не має найменших виглядів стати якоюсь поважною релігійною течією серед українського народу, за кордоном більшість української преси і політичний провід є в руках римо - католиків. Не раз це дає мильну уяву про аспірації українського народу.

Стаття про Українську Пресу в Канаді написана тенденційно. Автор чи авторка Б. Казимира або не простудіювала докладно питання, або не терпить евангеликів. В повищій статті згадано всю католицьку пресу, всю комуністичну пресу, але з евангельської — лише "Канадійський Ранок". Забуто, що перші українські часописи в Канаді організували українські протестанти. Так само перші українські школи в Канаді організували українські протестанти — Іван Бодрук та Іван Данильчук. Такі школи

були зорганізовані в Етельберт, Ман. і Косові в 1900 році.

Римо - католицька ієрархія про українців у Канаді тоді зовсім не дбала, помагаючи Польщі стримувати еміграцію з Галичини до Канади.

Загалом кажучи, чимало важливих досягнень евангеликів в українськім житті тенденційно не згадано. Деякі із них недавні. Не так давно в часи репатріяцій в Европі, головний секретар КУК в Виннипегу писав до пастора М. Фесенка, дякуючи за те, що заходами українських пресвітеріян Пресвітерська Церква в Канаді подала офіційний протест до уряду проти репатріяцій. Те саме зробили і баптисти. Тоді секретар КУК писав, що всі заходи українських канадійських організацій в справі припинення репатріяцій не могли дорівнюватись значенням виступові Пресвітерської Церкви в Канаді на захист українців. Але стара хліб сіль забувається. Тепер в "Е.У". римо-католикам приділено дві сторінки, православним одну, а евангеликам лише одну третину сторінки. З огляду на розмах евангельського руху на рідних землях та його зросту на еміграції, евангелики заслужили на те, щоб їм приділити більше місця. Навіть на підставі дутих цифр ритуалістичних церков пропорційно евангеликам треба було дати принаймні одну сторінку, а римо-католикам трохи втяти. Це було б лише справедливо.

Але ми розуміємо скомпліковану проблему друку "Е.У" в середньовічно церковній атмосфері і в супереч повищих недотягнень уважаємо, що видання "Е.У" є величезним осягом для української еміграції. Хоч би що про нас не писали, евангельський рух на рідних землях незабаром займе перше місце серед церков, його значення на еміграції так само велике.

М. Фесенко

ЦАРСТВО ВГОТОВАНЕ ВІД ЗАЛОЖЕННЯ СВІТУ

Коли наш Спаситель прийде вдруге на землю, тоді зберуться перед Ним усі народи. Розділивши народи на два табори, Христос скаже тим, що стоятимуть праворуч: "Прийдіть благословенні Отця Мого, осягніть Царство вготоване вам ВІД ЗАЛОЖЕННЯ СВІТУ" (Мат. 25:34). З цього виходить, спершу заложено світ, а потім приготовлено Царство. Слово "світ", за словом Божим, означає не нашу землю, а увесь людський рід, який Бог заложив в Адамі. Ап. Павло писав, "діла Божі ВІД ЗАЛОЖЕННЯ СВІТУ скінчені" (Евр. 4:3). Скінченим Божим ділом був чоловік і жона, а вкінці приготовлено Царство для людей, яким спершу Бог увінчав Адама (1 Мойс. 1:26-31; Пс. 8:3-6). Приготовлене Царство — це духова сила володіти всіма земними створіннями. Цю могутню силу після свого гріхопадіння Адам утратив, а відтак усі його нащадки рівно ж були позбавлені цієї влади й слави (Рим. 3:23). Від того часу Царство Боже для світу було тайною. Натомість, князь світу цього закріпив у серцях невідроджених грішників своє царство і володітиме аж доки Христос прийде з великою силою й славою (Іван 8:44; Еф. 2;2; 2 Кор. 4:4; Мат. 24:30; Одк 11:15).

Про "заложення світу" в християнстві заіснувало мильне поняття. Загально ці слова розуміють в значенні створення нашої землі. Це твердження зовсім суперечне правді. За словом Божим, слово "світ" означає людський рід. Доказом цього є наступні слова: "так бо Бог полюбив СВІТ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне" (Івана 3:16, 17). Іван христитель про Христа сказав: "Це Боже Ягня, що гріх СВІТУ бере" (Іван 1:29). "СВІТ через Нього постав, але СВІТ не пізнав був Його" (Іван. 1:10). Христос у своїй молитві, між іншим, сказав: "Щоб СВІТ увірував, що Ти Мене післав" (Іван. 17:21). Ісус Христос є ублаганням за гріхи всього СВІТУ (1 Іван. 2:2). Крім цього, можна ще навести більше подібних доказів, але вистачить і цього, щоб переконатися, хто любить правду, в тому, що слово "світ" своїм значенням стосується людського роду.

Наш Спаситель Ісус Христос, прийшовши на землю, почав учити людей про укрите Царство Боже притчами. Читаємо: "Відкрию Я в притчах уста Свої, розповім таємниці ВІД ЗАЛОЖЕННЯ СВІТУ" (Мат. 13:34, 35 — оригінал). Ці таємниці про Царство небесне дано розуміти лише послідовникам Христа, а другим не дано (Мат. 13:10, 11). Царство Боже виявилось між людьми в особі Ісуса Христа могутньою силою Духа, якою Він мав владу над усіма створіннями. За це свідчать слова, що їх Христос сказав фарисеям: "Коли ж Я виганяю демонів Духом Божим, то аже приспіло до вас Царство Боже" (Мат. 12:28; Луки. 11:20). Рівно ж ап. Павло вчив про Царство Боже, що воно міститься не в слові, а в силі (1 Кор. 4:20). Крім цього, у зміст Царства Божого входять не тілесна пожива, ні напитки, а правда, спокій і радість у Дусі Святім, — писав апостол (Рим. 14:17). Ось такими благодатними прикметами явилось через Христа Царство Боже між людьми. Ісус був в ріці Йордані помазаний силою Божого Духа, і відтоді давав слухняним людям спокій і радість в їхні серця; "щоб радість Моя була в вас, і щоб повна була ваша радість". Усі, що досі прийняли науку Христову і в своїм щоденнім житті виявляли її в добрих вчинках, вони стали синами Царства, синами Світла. Вони скоштували доброго Божого слова та сили майбутнього віку (Евр. 6:5). Бог дав їм духа сили, любови і здорового розуму (2 Тим. 1:7). Вкінці приходимо до висновку, що лише таким чином Бог започатковує в серцях Своїх дітей Царство, а з приходом Христа вони унаслідують повноту Царства Божого.

П. Боднар

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Напясав паст. Д. Галенда. Ціна 50 центів.

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. — Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Грейям. — Ціна **$1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними. — Ціна **$1.00.**

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

GIVE, AND IT SHALL BE GIVEN TO YOU

It was growing dusk and a chilling north wind was blowing. The bare branches of the trees tapped against the window-pane outside the gray stone mansion and made weird sounds. The sun had already slipped behind the western hills. Only a few last rays remained to shimmer across the snow and envelop Laurel Valley in a kind of rosy glow. A fire was burning cheerfully in the grate in the living-room of the stone mansion and Mr. Wainright was seated in a comfortable chair drawn up close to the open fireplace. The furnishings of the room bespoke luxury, wealth, and refinement. But the man's thoughts did not seem to be at all in keeping with the loveliness and comfort about him. Just now his face wore a troubled expression, and once or twice he might have been heard to speak his thought audibly.

"Give, and it shall be given you, good measure, pressed down, shaken together, running over, . . for . . withal ye mete to others it shall be measured to you again", mused Mr. Wainright.

"Humph, what a queer philosophy! Anybody with good common sense would know that such a thing could never hold out. Wonder where the little fellow ever got such a notion into his head? What's more, he ought to know better than to speak to his elders in such a manner. I'll teach him!"

Mr. Wainright had a cold, harsh, domineering personality. At least so it appeared to those who knew him, for he had few friends. Children usually trembled in fear of him, and folks nearly always evaded him. He minded his own business and wanted everybody else to do the same — that was his way of thinking, so he said.

This even he seemed to have a particular grievance against someone. Even while he was muttering and grumbling to himself the brass knocker sounded through the hall. He started, wondering who was coming to bother him now. Visitors seldom came. But presently a servant ushered a lad of about 12 years into the room. There was a manliness about him that even Mr. Wainright could not help noticing. His every feature showed rare strength of character, and perhaps what was most striking about him was the depth of his lovely blue eyes. There was a wistfulness about them that touched the man's heart

(Cont. on page 8)

GIVE, AND IT SHALL BE GIVEN TO YOU

(Cont. from page 7)

in spite of himself. His thick brown hair waved about his forehead in a most becoming sort of way.

"Good evening, sir."

"Good evening, boy. What seems to be the trouble?" asked Mr. Wainright in a cold, hard tone.

"Well, sir," said the boy, "I only came to give you the change for the money you gave me this morning for the things you bought". And he handed Mr. Wainright 20 cents.

"But — but, look here, boy, I don't understand," stammered the man.

"You see, sir, it was this way," explained the lad. "You bought one bag of popcorn which cost five cents. After you walked away I discovered you had given me a quarter".

"But why did you bother to return the change? You might have kept it and no one would have ever known. Keep the money, boy, for walking all this distance here."

"No, sir, it is not mine. It would not have been honest. What's more. God would have seen it if no one else had. And Mother always says that 'one unrighteous penny eats up 10 righteous ones'."

A look of consternation crossed the old gentleman's face. What queer boy was this, anyhow?

"What is your name, my boy?" asked Mr. Wainright.

"My name is Jimmie O'Brien. Mother and I are alone and we do the best we can to try to keep the wolf from our door. I try to help by selling popcorn and candy at my stand every Saturday morning."

Jimmie rose to go, and Mr. Wainright placed a friendly hand on his shoulder, saying, "Good night, my boy."

"Good night, sir."

Jimmie walked home whistling a gay tune. True, he and his mother did not have much of this world's goods. His clothes were poor, but they were always neatly patched and clean. Still he was far richer than the old gentleman he just left. Jimmy was happy, and "no one when happy is poor." He had had a good day selling popcorn and candy, and that meant he had a larger sum than usual to take home to his mother. The rent would soon be due, and this would help. Mother looked so pale lately and she was unable to take in the weekly washings she usually did.

For several Saturday mornings now Mr. Wainright had noticed the lad standing on the corner of one of the busy streets and had always bought something, perhaps sometimes almost against his will. One thing in particular he noticed. When Jimmie was weighing out to customers he would always put in an extra scoop of candy or popcorn. He was so friendly and kind to folk, and more than once he gave handfuls to raggedly dressed children standing about looking on with eager, hungry faces. When no one was near he walked up to the boy and said, "Why do you put in the extra measure of popcorn or candy? You would surely have more to sell if you would weigh more scantily."

Jimmie had looked up, smiled and said, "Mother says we never lose what we give. And there are some words like this: 'For . . . withal ye mete to others it shall be measured to you again, . . . good measure, pressed down, shaken together, running over'. It works like the Golden Rule, and it's in the Bible, sir."

The man laughed outright. "But the Golden Rule doesn't work these days That's old-fashioned."

"Oh, but it does work!" insisted Jimmie. And his blue eyes looked so serious that Mr. Wainrigth was almost convinced. "It costs such a little bit to be kind and do something for somebody else. And it makes a fellow feel so happy, too. And that is more than you can say."

No one else but Jimmie could have ventured that thought to the old gentleman. For a moment it was nearly too much for his dignity, but for once he took the truth and raised his hat with a pleasant "good morning" to the lovely, frail, young woman who was standing with Jimmie this morning.

At least Mr. Wainright was made to think. Upon arriving at his mansion he ordered his servants to begin packing valises and trunks in preparation for a business trip. He was going abroad for several months. One morning several weeks later he called the express office to get his baggage. It was not long before Jimmie came to the door and carefully loaded Mr. Wainright's luggage. Just as he was about to go the man himself came to the door, a bit surprised at seeing Jimmie.

"Are you no longer keeping your stand on Saturday mornings?" inquired Mr. Wainright.

"No, sir," replied Jimmie, "I was offered this little job at the express office. I can earn more to help mother now that she is no longer able to take in weekly washings. She has not been the same since father died several years ago. You see, father was an artist. He came to Ireland, where he met my mother. I was born there. Then five years ago he brought us to America. He died soon after we came."

After Jimmie had left, the man stood at the window long and thought. He remembered his past life. Visions of other days, when his wife lived, and then of their own boy, who left home years before, passed before him! Jimmie's father was an artist and his mother an Irish lassie. But his name was O'Brien. No, it could not be!

Years passed. Mr. Wainright had returned from his trip abroad a wiser and older man. The time spent abroad had served a twofold purpose.

One day Jimmie O'Brien received a letter addressed in a quaint, old hand. It requested that he come to Laurel Valley on a matter of business. The letter was signed: "J. W. Wainright." Jimmie had married and was living in a distant town. He had almost forgotten about his old acquaintance, and on first thought he wanted to assign the letter to the waste basket. However, he decided it might be better to go, and several days later found him at the Wainright mansion in Laurel Valley. He knocked at the door, and it was opened by Mr. Wainright himself. He gave him a hearty welcome, and when both were comfortably seated in the big, spacious library, he began his story at once.

"I called you here today to tell you that you have done a great deal for me, and I appreciate it more than words could let you know. You made me see that my life had been all a mistake when you told me those strange words, 'As ye mete to others, so shall it be measured to you again.' I searched and found those words, but not only those. I also found words of eternal life and the way of salvation," and he laid his hand lovingly on the Bible which lay on the little table by his side.

"I have been harsh, selfish, and coldhearted, when my possessions might have been used to make others happy. I have wronged those I loved best. Years ago, when my boy was but a mere child, my wife died. It was a terrible blow, for we had such a happy home. My business was progressing and there was promise of much success. I allowed it to embitter my whole life and I became a misery to myself and those about me. As our boy grew up I wanted him in business with me, but he had no desire for it. From his mother he received the talent of painting, and he became an artist, much to my displeasure. We quarreled about it and he left home. I learned recently that he had gone abroad, changed his name, met and married an Irish girl. They had one child, a boy named Jimmie."

His voice quivered with emotion and he said, "Jimmie, boy, your father was my son. Will you accept me as your grandfather? Can you forgive all the wrong I've done? I do not deserve it, but I hope you will let me call you 'son'."

Jimmie was deeply moved. He rose from his chair, placed his hand on his grandfather's and said, "Gladly do I forgive, and what you have told me has made me feel very happy."

"Thank you," replied the old man. "I am more happy than I deserve. Now I would like to return to you some of the goodness you have shown to others. I am too old to look after this large estate and all my affairs."

He handed to Jimmie the deed to the big stone mansion and a check written in an amount so large it nearly made him stagger. It was with much persuasion that he finally consented to accept it.

"Do with it just as you like, son. Nothing would make me happier than to know it has been used to make others happy."

"And so it shall," promised Jimmie.

Mr. Wainright accompanied Jimmie home that night, and it was decided that he would live with them thereafter Another important decision was made in that the money which Mr. Wainright gave to him was to be used to convert the great stone mansion into an orphanage for boys. When the "home" was completed, a large group of friendless little fellows found shelter beneath its kindly roof. Many were the times when one might be seen standing in the hall looking up at a painting on the wall. It portrayed a scene of the Christ seated at the head of a table at which were placed 20 plates and at each plate a bowed head. The door slightly ajar, and there stood another child, welcomed in from the cold and snow, a ragged, shivering boy. It appeared that in this act they had taken in the Christ. Beneath the painting were the words, "The Vision."

Jimmie had found it among his mother's prized possessions, for it was one of his father's paintings. Could it be that the vision of the father had found expression in the son? Who knows?

In later years when friends would ask James O'Brien why he had used the money from his grandfather as he did, he would only smile and say, "Give, and it shall be given to you." For had not the Master said even so!

—*Evangelical Visitor*

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXI. Число 4. Торонто, Онт. Квітень [redacted] April Toronto, Ont. Рік XXI. Число 4.

СОВІСТЬ

"Вони показують діло законне, написане в серцях їх, як свідкує совість їх, і між тим думки їх одна другу осуджують або оправдують" (Рим. 2:15).

Совість являє собою духову рушійну силу в житті людства і окремої одиниці. Кожний учинок морального героїзму постав в наслідок вимог совісти. Кожний протест проти неправди походить з вимог совісти. Плач тих, що каються, і радість прощених однаково походить від совісти.

В Біблії праці і значенню совісти дається багато місця. В Старім Заповіті описується багато подій, які ілюструють ділання і силу совісти. Розкаяння Давида і 51 псальма свідчать про силу осуду совісти в серці царя. Брати Йосифа, продавши брата в неволю, протягом багатьох років не могли позбутись осуду своєї совісти. Старий Заповіт повний подібних прикладів. В Новім Заповіті ми знаходимо вже саме слово совість, його визначення і окреслення законів християнської совісти. Згідно з Новим Заповітом совість є: "Світло правдиве, що просвічує кожного чоловіка" (Йоана 1:9). В Старім Заповіті найближче визначення совісти буде: "Господній свічник — це дух чоловічий, що вивідує всі глибини серця" (Кн. Приповісток 20:27).

Совість є незалежний голос у серці людини, який розрізняє добро від зла, правду від кривди і сміливо каже це людині, не зважаючи на її практичні інтереси, бажання чи що інше. Розрізнення совістю поміж добром і злом не будується на зовнішніх законах виданих будь-ким для людини, але на природженнім знанню душі, на внутрішнім світлі. Совість завжди попереджує людину проти злого і спонукує її до доброго. Вона називає речі їхніми власними іменами та відмовляється перехрещувати їх назвами, які затемнюють і скривають суть учинку. Людині, яка щось украла, совість не позволить твердити собі, що "я позичив". Совість не може заборонити людині казати неправду, але совість буде непокоїти того, хто це робить. Вона не може змусити людину говорити правду, але вона забороняє їй думати неправду про свій вчинок. Людина може сміятись з докорів совісти, але вона від цього не вгаває. Совість людини являє собою світло і голос Божий в серці людини, що властивий кожній людині. Вона свідчить, що Бог ніколи не лишає людину саму в цім світі, але стало промовляє до неї.

Навіть агонії совісти і її нестерпні докори являють собою вияв у певній мірі безконечного милосердя Божого, що бажає зупинити людину від злого. Всі докори совісти мають на меті звернути людину з хибної дороги і повернути її на стежку, яка веде до життя. Тому найбільшим обов'язком людини є покора голосу совісти. Через нехтування совість перестає бути чутливою, стає недужою і бруталізується, дехто каже, що вона може зовсім зникнути в окремих випадках скрайнього зіпсуття, коли людина обертається на сотворіння гірше звірини. Згідно з Святим Письмом совість може бути: "доброю", "бездоганною" і "чистою", або "запеклою", "опоганеною" і "лукавою".

Першим завданням совісти є свідчення. Ця праця совісти є чисто особиста. Хоч би що людина казала іншим, на самоті, лицем до лиця з своєю совістю, вона знатиме, чи вона зробила зле, чи добре. Таким способом совість людини свідкує про всяку неправду, яку людина чинить. Так Ірод, почувши про працю і науку Христа, казав, що це "Йоан, котрого я стяв, устав із мертвих". Ірод походив з ідумеїв, переконанням був садукеєм, які не вірили ні в воскресіння, ні в ангела, ні в духа, але совість не позволила йому уникнути кари. І ось він всюди бачить "Йоана, котрого він стяв". Якщо б Ірод послухав голосу совісти і покаявся, то він був би прощений і відкуплений, але він пробував змусити замовкнути цей голос.

Совість є свідком, але так само і суддею; що діле згідно з своїми законами. Є така річ, як закони совісти. Вони проголошують, що в кожнім випадку, коли людина робить щось, що вона вважає за неправду, вона робить гріх, стає злочинцем. Так апостол Павло каже коринтянам, що ідоли є ніщо і що м'ясо, посвячене ідолам, можна їсти, а коли ж людина думає, що їсти таке м'ясо є гріхом, і якщо вона в супереч свого переконання з'їсть таке м'ясо, то така людина підпадає під осуд, вона стане злочинцем.

Існує лише одна абсолютна правда в очах Бога і все інше міряється цією правдою. Любов Бога і жертва Христа є такою правдою. Тому в основі всякої людської совісти за всіх часів лежать два провідні невідкличні принципи: чуття любови і самопожертва. Тепер форми, в яких вони можуть висловлюватись, можуть різнитися від найнижчих, часом здається диких об'яв до найвищих виявів християнського духа. Тому людська правда чи неправда судиться відповідно до обставин віку і умов, в котрих живе людина. Її судиться судом совісти відповідно до світла, що вона мала, і її покори голосу совісти. В цім полягає підстава нашого твердження, що визначні чесністю і совістливістю люди, які жили до приходу Христа, можуть мати життя вічне, не знаючи Христа, але на підставі Його жертви. Людину судиться в кожнім окремім випадку не на підставі абсолютного закону, але згідно з голосом її совісти, світла, що вона мала, і обставин її життя.

У світлі цього навчання ті, що здаються нам засудженими, можуть бути виправдані, і ті, що здаються нам виправданим, можуть бути засуджені. Фарисей, який зовні був зразковим громадянином і членом церкви, пішов із церкви засуджений Богом, хоч його, може, й хвалили старші церковні, але митник, засуджений людьми, виправдався перед Богом. Ріжниця полягала у внутрішнім духовім стані. В цім же світлі бідна вдова, яка кинула в скарбоню в храмі лепту, пожертвувала безмірно більше, ніж багачі, які давали великі суми грошей, бо вона дала усе, що мала.

При всім цім треба пам'ятати, що людська совість може через нехтування опоганитись, стати запеклою і лукавою. Її голос стає таким слабим, що людина з легкістю робить те, що раніш їй її совість зовсім забороняла. Людина врешті може насміхатися з своєї совісти, що є найтрагічнішою річчю. Це накладає на кожного обов'язок шукати світла для своєї совісти, яке походить від самого Бога, щоб те світло, що є в нас, не стало темрявою.

Ми знаходимо це світло і обновлення совісти у вірі в Ісуса Христа Сина Божого і Спасителя цілої людини і на першім місці її совісти. Хто вірує в Нього — не осоромиться і совість такої людини знов оживе в усій своїй чистоті і силі.

Природа і праця людської совісти виключає осуд інших людей. Наша власна вина робить такий осуд лицемірством. Лише Бог може знати обставини і ділання совісти в серці людини і тому наш суд ніколи не буде вповні справедливим. Він або прийме форму пімсти, або висловиться як слабість.

Голос совісти в свою чергу накладає обов'язок на кожну людину безстрашно обстоювати те, що вона вважає за правду, навіть коли б за це довелося терпіти. Бог таких любить. Навіть якщо саме переконання людини мильне, але вона лишається чесною су-

(Продовження на стор. 2)

Обмеження "поетичного" перекладу Св. Письма

"Християнський Вісник", орган українських баптистів в Канаді, передрукував статтю проф. І. Огієнка (православного митрополита) "Біблія, як літературний твір".

У цій статті автор слушно вказує на наявність поетичности в Ст. Заповіті. В Новім Заповіті поезії дуже мало. Проте, в цілім Святім Письмі багато "поетичного змісту". Автор виправдує вживання ритмичної мови (анапеста) в своїм перекладі якраз цією наявністю поетичного змісту. Він пише: "Незвичайно високий часто поетичний зміст Євангелії змусив мене перекласти їх у багатьох місцях ритмічною мовою". На нашу думку, проф. І. Огієнко пішов задалеко в спробі зритмизувати мову Євангелій, та його форма і метода радикально різняться від форми поезій Святого Письма. Описуючи поезію Святого Письма, він оминув згадати незвичайно важливий факт ріжниці гебрейської поезії від сучасної европейської та її характерні ознаки. Др. Т. В. Дейвіс, знавець семітських мов, професор університету і автор, який присвятив ціле своє життя на вивчення гебрейської та інших семитських мов і заслужив загальне признання в наукових колах, так лише про гебрейську поезію і поезію Святого Письма: "Гебрейська поезія відрізняється з правила браком віршованого розміру (метр) в точнім змісті цього слова і так само відсутністю рими". Він твердить, що "Гебрейська поезія не є ритмична". "Ті, хто думають, що поети Ст. Заповіту мали на думці ритмичні правила, мають робити чисельні зміни в тексті".

"Замість того, щоб будувати їх теорію на оригінальнім матеріялі, вони вносять їх апріорі теорію і змінюють текст, щоб пристосувати його".

Це якраз сталося в першім перекладом проф. І. Огієнка. Проф. Дейвіс також пише: "Можна без страху сказати, що в Ст. Заповіті нема жодної поеми з тим самим числом складів, міри або акцентів у кількох стихах або півстихах, хібащо ми зробили б насильні зміни в манускриптах, які викликали б заперечення навіть в клясичній та іншій стародавній літературі". "Практично нема поезії в Новім Заповіті". Ці зауваги торкаються форми, а не "поетичного змісту".

Проф. І. Огієнко почав серйозно студіювати гебрейську мову від часу, коли пастор П. Крат, паст. В. Кузів і Брітійське Біблійне Товариство запропонували йому зробити переклад Святого Письма. З огляду на це, його порівняно недавно набуте знання гебрейської мови не можна прирівнювати до опіній науковців фахівців, які ціле своє життя присвятили для досліду семітських мов.

У світлі повищих фактів спроба проф. І. Огієнка перекладати гебрейську поезію Ст. Заповіту чи Новий Заповіт анапестом являє собою ні чим невиправдане силування тексту, про яке пише проф. д-р Дейвіс. Ще гірші результати дала спроба надати гебрейській поезії рити, а місцями риму. Попередньо (Див: "Євангельська Правда" ч. 3, 4, 1956) в "Єв. Правді" ці дефекти перекладу були докладно обговорені і доведені. Зміст Слова Божого, його навчання, грецька мова були принесені в жертву анапесту, який перекладач вибрав з невідомої причини, як найкращий для "поетичної" переробки Святого Письма. Багатьом евангеликам таке свавільне поводження з Святим Письмом виглядало як богохульство і викликало гостру опозицію.

До цього треба додати, що православний митрополит ще не заслужив, на жаль, на лаври поета, хоч і пробував писати поезії. Загальна опінія в світських літературних колах прирівнює його поезію до спроб пересічного учня середньої школи. Отже, найкраще було б, якщо б перекладач, забувши про свої "поетичні таланти", зробив чесний переклад Святого Письма і тим лишив би по собі добру пам'ять. А так ми мали лише ексцентричний переклад з великими "поетичними" претензіями і силою важливих помилок і свавільних перероблень тексту, які викликали бурю обурень.

Невдоволені методою і способом трактування Св. Письма, українські реформовані, злучені, ев. християни і п'ятидесятники вийшли з ревізійного комітету, який лишився в руках представників українських баптистів і проф. І. Огієнка, які спільно проводили далі працю. Оскільки представники баптистів запевняли загал, що всі помилки будуть виправлені, то опозиція стрималась з акцією видання нового, поправленого перекладу П. Куліша, до часу появи повного поправленого перекладу проф. І. Огієнка. Якщо в новім перекладі лишаться старі вади і "поетичні реформи" тексту, то опозиція буде продовжувати розпочату акцію. Нема сумніву, що такого перекладу, як той, що його вже було опубліковано, не можна вживати в церкві як Слово Боже, бо в нім чимало "слів" перекладача, якими він замінив слова Святого Письма.

В міжчасі для задоволень потреб евангельського руху Американське Біблійне Товариство, на прохання українських п'ятидесятників, надрукувало певну кількість Біблій перекладу П. Куліша.

Секретар ревізійного комітету не так давно закликав усіх радуватись з нового перекладу, ми готові чекати і радуватись, але радість наша затроєна якістю попереднього перекладу проф. І. Огієнка і страхом за якість остаточної продукції баптисько-православного симбіозу в ревізійнім комітеті.

М. Фесенко

СОВІСТЬ

(Докінчення з стор. 1)

проти цього переконання, Бог виправдає її, бо людина не скривдила тієї правди, що вона знала. Тим більше це має вагу для тих, хто посідає правдиве світло Христове. Звершенням їх життя повинна бути абсолютна льояльність до того світла, що Бог відкрив їм у Христі Ісусі і про яке свідкує їм їхня совість.

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА

Друга авеню, коло 7-ої вул.

Нью-Йорк Нью-Йорк

Богослуження відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано

УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street

Пастор: Лев Бучак.

Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Святочна академія Тараса Шевченка

(В Українській Пресвітерській Церкві, Торонто)

Академію, як належиться, відкрив молитвою пастор М. Фесенко і привітав гостей. Всі місця в церковній залі були зайняті і треба було доставляти крісел. Струнна оркестра Слабого, яка вже має заслужену добру славу в Торонті, почала програму "Заповітом". Виступи оркестри, під час виконування програми дуже сподобались присутнім. Хоч я в музиці невеликий фахівець, але було кілька моментів, коли під її впливом "комашня лазила поза спиною". Дитяча частина була пригарна, деякі гости, що мали нагоду бувати на подібних академіях в інших організаціях, казали, що ніде нема таких талановитих дітей-артистів, як в Українській Пресвітерській Церкві. Така похвальна опінія виявляє високий рівень усіх дитячих виступів. На академії виступали Галина, Юлія і Олександра Бовкуни з декламацією і співами. Окрім того, Юлія Бовкун з хистом дорослого заграла на акордіоні в'язанку українських пісень, а Галина Бовкун—свою власну композицію на піяно (Галинці сім років) "Вальс срібних дерев". Усі три дівчини мали на собі чудові українські костюми. Виступи цих талановитих дітей, а зокремо Галинки викликували бурю оплесків.

Марта, Оксана і Марточка Черняки так само незвичайно збагатили академію своїми талановитими декламаціями і співом. На програмі так само були й інші молоді артисти і артистки, які додали чимало привабливости програмі.

Юрій Гавриш сміливо і з чуттям продеклямував "Іван Підкова". Леонід Озимчак деклямував "Сонце Заходить", а Іринка Озимчак: "Хоч би малесеньку хатиночку". Марійка Дольницька деклямувала "Учитеся, брати мої". Лідія Середа уривок з "Катерини". Христя Душина заграла сонатіну Бетховена. Валентін Максимлюк зробив героїчний перший виступ у своїм житті з деклямацією. Йому 5 років. З допомогою батька він успішно закінчив свій вірш під оплески присутніх.

По короткій перерві доповідь зробив член Мистецького Стоваришення "Козуб" Михайло Ґава. Доповідь була добре зформована, цікава і повчальна. З доповіді вставав Тарас Шевченко як національний будитель народу.

Шевченко є велика людина і в одній доповіді його не описати. Отже, від себе хочу додати, що Тарас Шевченко великий в народі не тільки тим, що сказав "Борітеся — поборете", а й тим, що він розкрив усю гниль кріпосницької системи, посилену "церквою домовиною". Так, Тарас Шевченко закликав боротись проти фізичної навали наших сусідів, але разом з тим і проти релігійного назадництва. Він писав:

"Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить.
Людською кровію торгує
І рай у найми оддає,
Небесний Цар. Суд Твій всує
І всує царствіє Твоє".

Це є багата тема на підставі творів Кобзаря, але як я вже зазначив, усього Тараса Шевченка в одній доповіді не описати.

По доповіді М. Ґави, яку всі прийняли гучними оплесками, Наталочка Черняк і Марія Могила заспівали чудовий дует "Реве та й стогне". Потім Галина Максимлюк гарно заграла на піяно "Метелики", Анна Ткаченко грала на піяно "Фантазія" Моцарта.

Пані І. Лукіянчук була одною з популярних гостей-артисток. Уроджена англійка, вона володіє українською мовою краще багатьох українців, народжених у Канаді. Її виступи "Тихесенький вечір" і "Місяцю ясний" викликали бурю оплесків. Йосип Гринишак деклямував "Мені однаково" і "Як би ви знали паничі". Його деклямація і інтерпретація творів Т. Шевченка викликали гучні оплески. (Декламація О. Озимчака зворушила присутніх. З чуттям і козацьким запалом він відродив перед очами слухачів картини з часів Гонти і Залізняка. Присутні подивляли не тільки таланти О. Озимчака і Й. Гринишака, але і їх незвичайну пам'ять і знання поезій Т. Шевченка.—Додаток редакції).

Інженер Петро Бубела проспівав "В неволі", "Ой чого ти почорніло" і "Гетьмани". Присутні слухали його з великою приємністю.

Одніею з головних точок програми були виступи Панства Черняків. Іраїда і Петро Черняки, відомі артисти в Торонті і поза Торонтом, захопили присутніх своїми співами. Іраїда Черняк виконала незвичайно мило "Хусточку". Відтак Іраїда і Петро Черняк заспівали арію з опери "Катерина", музика Аркаса. Академію закінчено співом "Ще не вмерла Україна" в супроводі оркестри.

На кінець хочу поділитись з читачами своїми передакадемічними досвідами, а вони цікаві, тому що відкривають умову неволю частини нашого народу навіть на еміграції, у вільній Канаді. "Хто ж це такий", — може подумає читач, — "що після 99 років смерти Тараса, ще й досі боїться його палкого слова, яке він кинув на боротьбу проти тиранії, насильства та обману?" Адже ж усі ми переживали страшну тиранію і пішли в світ, щоб і тут розказати про жорстокості тираній всіх видів. Більшість читачів подумає, що я маю на меті комуністів. Що комуністи бояться Шевченка — це є факт, але в цьому випадку сталось щось інше. Це були таки наші патріоти. За кілька днів перед 99 роковинами смерти Т. Шевченка, одержавши запрошення на Академію, я вирішив запросити й інших в собою на це свято української пресвітерської громади в Торонті. Українські евангелики люди гостинні і раді бачити всіх у себе на святах. Як на моє щастя, на моє запрошення дві родини погодились прийти на свято, одна з православної, а друга з католицької громади.

З цієї радости, для мого католицького приятеля, я став розказувати про програму свята та що, окрім таких віршів Тараса Шевченка, як "Тече вода із-за гаю", "Реве та стогне", — буде деклямація і про Гонту та Залізняка.

Очі мого приятеля блиснули веселкою і він з радістю вигукнув: "Прийду, обов'язково прийду!" На цьому вечері, — продовжував я, — почуєте як сам Гонта зруйнував школу Василіян. (На Василіянську школу в Торонті цей приятель просив у мене грошей). Я, мабуть, передав "Куті меду". Мій приятель змінився, втратив мову і вже на канадійсько-українськім жарґоні каже: "Ай сорі, я не прийду, бо вері бізі". Я роззявив рота і затих.

На православну родину я мав надію до останньої хвилини, але за 10 хв. до 7 веч. мої приятелі кажуть: "Ми передумали, знаєш Андрію, що може нам бути, як довідаються, що ми були в евангеликів, адже ми..." І я пішов, зціпивши зуби. "Тяжко жити . . . Я сохну, сохну"—писав Тарас. І справді, за такий факт страшно і тяжко, бо на кожному кроці шантажується совість людини, її присипляється, а життя її убожіє в страху перед іншими.

Про це Тарас пише:

"Боже!
Не дай спати ходячому,
Серцем замирати,
І гнилою колодою
По світу валятись,
А дай жити, серцем жити
І людей любити,
А коли ні, — то проклинать
І світ запалити!
Страшно впасти у кайдани,
Умирать в неволі,
А ще гірше — спати, спати,
І спати на волі".

А вечір справді удався на славу. програма була велична і розноманітна. За це дяка голові культурно-освітнього відділу П. Чернякові і всім артистам та оркестрі і братові пастору М. Фесенкові, який не боїться зустрітись з кривдою.

На Академії було певно число римо-католиків і православних. Часом на такі евангельські академії до нас заходять і севященики інщих церков. Як вони не бояться, то чому боятись решті несміливих? Канада країна вільна.

А. Озимчак

ПАПА ЗНОВУ ЗАБУВ ПРО УКРАЇНЦІВ

Преса повідомляє, що Папа Іван 23-ій призначив сім нових кардиналів. З-поміж них один африканський мурин, другий японець і третій філіпінець. Знову Папа оминув українців. Не зважаючи на посвяту і припадання Римо (греко)-католиків із західно-українських земель перед Римом, наочно українців у Римі вважається за щось третьорядне і не варте шапки кардинала. В той самий час ніякий інший народ у наші дні не потребує так моральної допомоги і визнання, як українці. Як довго частина нашого народу стоятиме з капелюхом у руках перед римськими ворітьми і терпітиме нехтування? Де ж національна гордість?

Вар. Гаврилович
Із циклу "ВИГНАНСЬКЕ"

7

В краю далекому, чужому,
куди свідомо я полав,
пізнав справжнісіньку я втому:
фізичну втому тут пізнав.

Зате позбувся мук моральних,
під ваготою їх не гнусь:
людей зустрів я тут реальних
і в них реальности учусь . . .

Тепер лиш сповнений
турботами,
щоб не вернутися назад
на Батьківщину із сухотами,
і вже й тому я був би рад.

Бо хочу ще попрацювати
для тебе, любий краю мій,
тобі до крихти все віддати:
всі сили, розум, досвід свій.

Німеччина, 1942.

8

Є у мене книжка записна,
маленька,
на ній три ведмеді згорблені
стоять.
Чорна шерсть в одного, а у
двох руденька.
Та мене ведмеді щось не
веселять.

Гляну на малюнок — пригадаю
зразу
білого ведмедя й хитру злющу
рись,
вовка і лисицю, мавпу й дикобраза,
що в звіринці бачив хлопчиком
колись.

Гнівно лев по клітці, цар звірів, никає,
в загороді зебра травку там
скубе . . .
Наче і не хочу, а чомусь рівняю
нібн й мимоволі з ними і себе:

Таж і я невільний і в краю чужому,
їсти теж так само носять і мені,
і моє теж серце рветься все
додому,
отже, як щасливий, то хібащо
в сні . . .

Соромно признатись, соромно
й казати . . .
Іноді й така ще думка пробіжить:
мабуть, незабаром ґризтиму я
ґрати,
звіром буду вити, рикати й тужить!

Німеччина, 1942.

Чи передплатили Ви "Єв. Правду"?

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 Ontario

Українська Пресвітеріальна Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1068 Queen Street West Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

Потрібна Історія України

Еміграція наша може похвалитись великою видавничою діяльностю, якої ще не було за всі її попередні часи. Почалась ця збільшена активність з приїздом нової еміграції. До того часу український загал найбільш цікавився сонниками і календарями з образками. Щороку тепер видається багато книжок в українській мові і чимало з них високої літературної чи історичної вартости.

Але в цій видавничій праці забувається про велику частину української спільноти, яка з тієї чи іншої причини не володіє українською мовою настільки добре, щоб скористати з української літературної творчости. Вона є затяжка для неї. Я маю на увазі нове покоління дуже численне, яке народилось тут і виховалось по англійських школах. Чи це зле чи добре — цілком інше питання. Фактом є і нам про це ходить, що десятки тисяч нашої молоді в Канаді і Сполучених Штатах уважають себе за українців і хотіли б знати більше про свій нарід, але на ринку нема книжок і підручників в англійській мові, з яких би вони могли скористати. Наприклад, у Торонті в жодній українській книгарні ні за які гроші не можна набути історії України в англійській мові. Книгарні запевняють, що їх благання перед різними українськими установами видати таку історію лишаються голосом вопіющого в пустині. Це є великий недогляд з боку нашого видавничого проводу. В такий спосіб ми втрачаємо тисячі нашої молоді, яка потрібна для народу там, де вона є, і яка хоче зістатись з нашим народом та шукає знання його історії.

Краще було б обійтися без деяких книжок, що були видані в українській мові, а занятись цією незвичайно важною потребою.

Не тільки потреби нашої молоді, народженої в Канаді, але добро української справи вимагає такої книжки. Україна вже вийшла на міжнародню арену. Вона являє собою об'єкт дискусій наших приятелів і ворогів. Якщо б постала яка світова завірюха, то де дипломат, дослідник або просто чужинець дістане об'єктивні інформації про українську справу? Статті про Україну в чужинецьких енциклопедіях закороткі і часом написані з погляду наших ворогів. Уже в певних випадках автор цієї статті звертався з протестом до видавців енциклопедій, опротестовуючи їхні тенденційні інформації про Україну.

Історія України повинна бути написана англійською мовою з українського погляду і закінчуватися останніми часами. Така історія повинна мати на увазі в першу чергу українську англомовну молодь і чужинців. Перекласти просто англійською мовою твори наших визначних істориків не буде найкращою річчю. Бо їхні праці, хоч і великої наукової вартости, написані для українського читача на рідних землях і місцями незрозумілі для людей, що виросли в інших обставинах. Чужинець і українець, народжений по цім боці океану, мають інші погляди на події, ніж ті, що народились і виросли в Україні та брали участь у визвольних змаганнях.

У такій Історії України англійською мовою треба уникати церковної або партійної пропаганди. Такі тенденції проявлялися вже в минувшині. Нам потрібна Історія України, яка б об'єктивно і науково подала світові факти про історичні змагання і життя нашого народу. Найкраще, щоб таку історію написав прихильний до українців англомовний історик.

Цю справу не можна відкладати на завтра, бо завтра може бути вже пізно.

Нема сумніву, що книжку розкупиться швидко. Фактом є, що попередні видання української історії англійською мовою всі разпродані, хоч вони і мали певні вади, які ми вже відзначили.

М. Фесенко

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

(Лариса Косач - Квітка)

(Нар. 1871 - 1913 р.р.)
(Конспект доповіді на зборах жіночого товариства "Промінь")

26-го лютого 1960 року минуло 89 років з дня народження Лесі Українки. Хоч мало прожила поетка, всього 42 роки, але літературний дорібок її за такий короткий час її творчости такий великий і сильний духом, що вже скоро 40 років мине, а слова її першого критика, Франка, висловлені 1898 року, ще й сьогодні невтратили своєї свіжости: мимоволі думаєш, що ця хвора слаба дівчина трохи чи неодинокий мужчина на всю новочасну соборну Україну (Л. Н. В. 1898, кн. VII, ст. 34). Справді, сила її поетичного слова, безкомпромісових національно-українських її переконань, великої любови до свого народу — ця сила й сьогодні жива й сьогодні одинока, до якої ми ще не піднялися і не сприйняли її, як заповіт для наших поступовань, щоб перелляти її в свої власні душі, як силу нашого характеру.

Мене дух Божий знайде сам
в пустині,
А вам ще довга путь лежить
до нього.

Творчий чин Л. Українки — то подвиг героїні, що змагалась відродити наші душі; вселити в нас віру і показати дорогу до сонця.

Леся Українка народ. 26-го лютого 1871 в містечку Зв'ягелі на Волині в родині визначних українських діячів Петра і Ольги Косачів. Батько Л. Українки був високоосвічена, інтеліґентна людина. Мати з роду Драгоманових, відома українська письменниця Олена Пчілка. Листи Л. Українки до матері, опубліковані в 1923 році, свідчать про те, що мати Лесі мала духовий вплив на неї до кінця її життя. Мати, Олена Пчілка, сама взялася за її науку, яка ввесь час провадилась в українській мові. І це, мабуть, був перший найславніший крок матері, щоб донька з дитинства чула лише українську живу мову, з дитинства вбирала в свою душу народні звичаї, пісні, казки, леґенди та перекази. Всі дитячі і юнацькі роки Лесі Українки були зв'язані з Волинню. Волинське Полісся, його лаґідна й мальовнича природа, побут, народні звичаї, мистецтво і сам нарід — прив'язали до себе цілу істоту Лесі на все її життя. А її твір "Лісова Пісня" вся вийшла й виросла з Волинської природи. В Луцьку під час першого Лесиного перебування там, як глибоко оцінює в свої спогадах Ольга Косач-Кривинюк (сестра Лесі) почалися два найвизначніші у Лесиному житті процеси; там почалася її творчість, що піднесла її так високо, там почалася її страшна недуга, що занапастила її в розквіті творчости.

В ділянці науки — чи невирішальний вплив в розвиткові Лесі Українки відіграв її дядько, Михайло Драгоманів, що перебував тоді на еміґрації; спочатку в Женеві, а потім у Софії — столиці Болгарії, як професор Болгарського університету. Л. Українка їздила до нього в останній рік його життя, (там же в присутности її він і вмер). Там поширилися її ідейні обрії, там змінився її світогляд, прокинулися ширші інтереси і Леся стає не тільки поетом України, але й великим співцем, всенародніх змагань до волі, до моральної і соціяльної правди. Вона починає шукати теми для своєї поезії у вселюдському стражданні; вона виступає борцем за гідність людини, за її духову незалежність. Вона звертається, до тогочасної української молоді з докором в недбайливості до громадських справ:

Невже ті голоси несміливої
слабкії,
Квиління немовлят —
належать справді вам?
Невже на всі великії події,
На все у вас одна відповідь є:
Мовчання, сльози та дитячі
мрії?
Більш ні на що вам сили нестає?
Що ж, браття, мовчите? Чи
втішені собою,
Що вже й докори ці вас не
проймуть?
Чи так задавлені недолею,
журбою?
Чи може маєте яку яснішу
путь?

(До товаришів)

Глибоко переживає тяжке становище української інтеліґенції, але разом з тим не зупиняється перед страшною правдою:

Ох, може б не було життя
таке нещасне,
Якби вогонь ненависти не
гас!
Лагідність голубина, погляд
ясний,
Патриція спокій — не
личить нам . . .
Що вдіє раб принижений,
нещасний?
Як буде проповідь читать
своїм панам.

Так, ми раби, немає гірших
в світі?
Феллаги, парії щасливіші від
нас,
Бо в них і розум, і думки
сповиті,
А в нас вогонь Титана ще
не згас.

Ми паралітики з блискучими
очима,
Великі духом, силою малі,
Орлині крила чуєм за
плечима,
Самі ж кайданами прикуті до
землі.

Ми навіть власної не маєм
хати,
Усе одкрите в нас тюремним
ключарам,
Не нам, обідраним невільникам, казати
Речення гордеє: "мій дім —
мій храм".

Одвага наша — меч политий
кров'ю
Бряжчить у піхвах, ржа його
взяла,
Чия рука, порушена любов'ю
Той меч із піхви видобуть
здола?

В свою поетичну творчість Л. Українка вкладала всю чулу і турботну душу. Як казав С. Єфремов, вона переживала всі ті хвилювання, що переживала найкраща тогочасна українська молодь — вона боліла душею за страшне приниження українського слова, української культурної творчости. Знаючи всю ваґу страшної неволі в той час, під жандармською Москвою, вона не дозволяє собі впадати в розпач, не втрачає надії на краще майбутнє для свого народу.

Так! Я буду крізь сльози
сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись...
Буду жити — геть, думи
сумні.

Велике покликання поета, але ще більша його відповідальність:

Не поет, у кого думки
Не літають вільно в світі,
— — — — — — — — — —
або:
Не поет, хто забуває
Про страшні народні рани,
Щоб собі на вільні руки
Золоті надіть кайдани.

Л. Українка вповні усвідомляє, що поезія ніколи немає служити неволі і гніту народнього духа, а тільки визволенню і національній та соціяльній правді. І велика більшість її творів, уже в ранній період її творчости, виявляє силу служити ідеї, визвольній правді і непокірности перед ворогом.

Погляд мій спускався нижче.
На того, хто розпростертий,
До землі прибитий списом
Говорив "убий — не здамся!"

Будь проклята кров ледача
Не за рідний край пролита.
("Мрії" з циклу "Кримські
спогади")

Так велика і героїчна душа Л. Українки розуміла ролю національного поетичного слова; твердість і непокірність сили духа перед ворогом, відвага, рішучість у боротьбі, статечність у витримці, безмірна любов до свого народу і ненависть до його ворога. І поетка горіла цими ідеями й думками, знеможена фізично й палка духом — кликала всіх, хто меч у руках може тримати. А поруч вона співала і про свої найінтимніші особисті переживання. І в її особистій ліриці поетичні мрії вибивалися на поверхню всіх її переживань; віри, любови, дружби. Мрія — джерело всього ліричного мистецтва, Л. Українки. Майже в кожнім творі мрія була сполукою чи її леґенди, чи спомину з дитячих літ, чи імпровізації, чи, нарешті, бойової героїчної пісні.

І мрія Л. Українки той первень її надхненних мистецьких поривів, була стихією її революційного духа — відкидання непотрібного з діравого мішка традиції, боротьби не на життя, а на смерть із гаслом — "Убий — не здамся!"

Вставай, хто живий, в кого
думка повстала
Година для праці настала
Не бійся досвітньої мли, —
Досвітній огонь запали,
Коли ще зоря не заграла.

Леся Українка, — писав Грушевський, — почала писати рано; перші 10 - 15 років поставили її в передні ряди сучасної поезії; останнє ж п'ятиріччя її творчости — усе було, немов якийсь титанічний хід по велетенських уступах, не рушенних людською ногою, де кожний крок, кожний твір означав нову стадію, відкривав перед очима ґромадянства нашого все нові перспективи, все нові обрії образів.

Леся Українка померла на Кавказі на руках своєї мами і свого чоловіка. Тіло її поховали в Києві, літом 1913 року.

Олександра Бовкун
Торонто, Онт.

Великодне радіопередавання на Рідні Землі

У вівторок 19-го квітня СВС передало по радіо в Европу і в Україну великодне Богослуження Української Пресвітерської Церкви в Торонті.

Хор співав прекрасно і деякі композиції були настільки ж мелодійні, наскільки тяжкі. Наприклад, "Це день, що сотворив його Господь" Бортнянського або "Ангел сказав до Діви Марії".

Хор так само співав "Отче наш" Вербицького і "Христос Воскрес". Гарні молоді голоси, посвята членів хору та талант дириґента все це заґалом узяте витворило ґарний спів. Павло Сич є не тільки першоклясним диригентом, але й сполучає любов до музики з добрим організаторським талантом. Для першого співу "Христос Воскрес" слова написав П. Степ, а музику аранжував Павло Сич.

Вийшла чудова мелодія з словами, повними надії і життя. Це вже українська музична творчість в Пресвітерській Українській Церкві.

Іраїда Черняк, обдарована ліричним сопрано незвичайної привабливости, співала під час богослуження "Алілуя".

Петро Черняк, який має багатий тенор, виконав "Осана". Виступи панства Черняків все є визначною подією і релігійні композиції в їх інтерпретації набувають життевої сили

Пастор М. Фесенко виголосив коротку проповідь, яку ми подаємо нижче.

Великодня проповідь подана по радіо в Україну

"Ангел Господень, зійшовши з неба, прийшов, відкотив камінь від дверей і сів на нім" (Мат. 28:2).

Святі жінки пішли до гробу, щоб намастити тіло Христове пахощами. При цьому вони казали одна одній: "Хто відкотить нам каменя від дверей гробу?" Це питання висловлює і підсумовує жадання всесвіту. Смерть кидає свою загрозливу тінь на життя кожної людини, відбираючи в неї певність і мир.

Хто відкотить нам цього каменя? Матеріялізм, сумніви, взагалі людська філософія виявили себе цілком безсилими і невистачальними, щоб піднести цю страшну скелю смерти. Проте, люди мали внутрішнє знання, що цей світ не є всім, що може бути інше життя, що раціональна людина не прийшла в цей світ, щоб загинути без сліду. Але хто мав би освітити життя і безсмертя для людства?

Жінки мали перед собою дві труднощі. Камінь був дуже великий, на нім була печать закону. В додаток його охороняли представники уряду. Смерть була немов би цим великим каменем і у смертельних людей не було сили зсунути його з місця. Ця універсальна смерть, що панувала над людством, була платнею за гріх, за переступ праведного закону. Хто мав би владу і силу зламати печать закону і усунути смерть?

Окрім каменя і печаті, демонічні сили, і сили пекла стерегли, і стояли на сторожі перед гробом. Це було їх найважливіше завдання. Ці самі сили пекла і в наші дні стоять сторожею над життям і волею нашого поневоленого народу, пильнуючи каменя, що ним придавлено його. Їх намаганням і метою є недопустити до воскресіння з мертвих краю. Хто мав би відкотити каменя

(Докінчення на стор. 6)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко

Адреса редакції:
25 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1068 Queen Street West — Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

Потрібна Історія України

Еміграція наша може похвалитись великою видавничою діяльностю, якої ще не було за всі її попередні часи. Почалась ця збільшена активність з приїздом нової еміграції. До того часу український загал найбільш цікавився сонниками і календарями з образками. Щороку тепер видається багато книжок в українській мові і чимало з них високої літературної чи історичної вартости.

Але в цій видавничій праці забувається про велику частину української спільноти, яка з тієї чи іншої причини не володіє українською мовою настільки добре, щоб скористати з української літературної творчости. Вона є затяжка для неї. Я маю на увазі нове покоління дуже численне, яке народилось тут і виховалось по англійських школах. Чи це зле чи добре — цілком інше питання. Фактом є і нам про це ходить, що десятки тисяч нашої молоді в Канаді і Сполучених Штатах уважають себе за українців і хотіли б знати більше про свій нарід, але на ринку нема книжок і підручників в англійській мові, з яких би вони могли скористати. Наприклад, у Торонті в жодній українській книгарні ні за які гроші не можна набути історії України в англійській мові. Книгарні запевняють, що їх благання перед різними українськими установами видати таку історію лишаються голосом вопіющого в пустині. Це є великий недогляд з боку нашого видавничого проводу. В такий спосіб ми втрачаємо тисячі нашої молоді, яка потрібна для народу там, де вона є, і яка хоче зістатись з нашим народом та шукає знання його історії.

Краще було б обійтися без деяких книжок, що були видані в українській мові, а занятись цією незвичайно важною потребою.

Не тільки потреби нашої молоді, народженої в Канаді, але добро української справи вимагає такої книжки. Україна вже вийшла на міжнародню арену. Вона являє собою об'єкт дискусій наших приятелів і ворогів. Якщо б постала яка світова завірюха, то де дипломат, дослідник, або просто чужинець дістане об'єктивні інформації про українську справу? Статті про Україну в чужинецьких енциклопедіях закороткі і часом написані з погляду наших ворогів. Уже в певних випадках автор цієї статті звертався з протестом до видавців енциклопедій, опротестовуючи їхні тенденційні інформації про Україну.

Історія України повинна бути написана англійською мовою з українського погляду і закінчуватися останніми часами. Така історія повинна мати на увазі в першу чергу українську англомовну молодь і чужинців. Перекласти просто англійською мовою твори наших визначних істориків не буде найкращою річчю. Бо їхні праці, хоч і великої наукової вартости, написані для українського читача на рідних землях і місцями незрозумілі для людей, що виросли в інших обставинах. Чужинець і українець, народжений по цім боці океану, мають інші погляди на події, ніж ті, що народились і виросли в Україні та брали участь у визвольних змаганнях.

У такій Історії України англійською мовою треба уникати церковної або партійної пропаганди. Такі тенденції проявлялися вже в минувшині. Нам потрібна Історія України, яка б об'єктивно і науково подала світові факти про історичні змагання і життя нашого народу. Найкраще, щоб таку історію написав прихильний до українців англомовний історик.

Цю справу не можна відкладати на завтра, бо завтра може бути вже пізно.

Нема сумніву, що книжку розкупиться швидко. Фактом є, що попередні видання української історії англійською мовою всі розпродані, хоч вони і мали певні вади, які ми вже відзначили.

М. Фесенко

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

(Лариса Косач - Квітка)

(Нар. 1871 - 1913 р.р.)
(Конспект доповіді на зборах жіночого товариства "Промінь")

26-го лютого 1960 року минуло 89 років з дня народження Лесі Українки. Хоч мало прожила поетка, всього 42 роки, але літературний дорібок її за такий короткий час її творчости такий великий і сильний духом, що вже скоро 40 років мине, а слова її першого критика, Франка, висловлені 1898 року, ще й сьогодні невтратили своєї свіжости: мимоволі думаєш, що ця хвора слаба дівчина трохи чи неодинокий мужчина на всю новочасну соборну Україну (Л.Н.В. 1898, кн. VII, ст. 34). Справді, сила її поетичного слова, безкомпромісових національно-українських її переконань, великої любови до свого народу — ця сила й сьогодні жива й сьогодні одинока, до якої ми ще не піднялися і не сприйняли її, як заповіт для наших поступовань, щоб перелляти її в свої власні душі, як силу нашого характеру.

Мене дух Божий знайде сам
в пустині,
А вам ще довга путь лежить
до нього.

Творчий чин Л. Українки — то подвиг героїні, що змагалась відродити наші душі; вселити в нас віру і показати дорогу до сонця.

Леся Українка народ. 26-го лютого 1871 в містечку Зв'ягелі на Волині в родині визначних українських діячів Петра і Ольги Косачів. Батько Л. Українки був високоосвічена, інтеліґентна людина. Мати з роду Драгоманових, відома українська письменниця Олена Пчілка. Листи Л. Українки до матері, опубліковані в 1923 році, свідчать про те, що мати Лесі мала духовий вплив на неї до кінця її життя. Мати, Олена Пчілка, сама взялася за її науку, яка ввесь час провадилась в українській мові. І це, мабуть, був перший найславніший крок матері, щоб донька з дитинства чула лише українську живу мову, з дитинства вбирала в свою душу народні звичаї, пісні, казки, леґенди та перекази. Всі дитячі і юнацькі роки Лесі Українки були зв'язані з Волинню. Волинське Полісся, його лагідна й мальовнича природа, побут, народні звичаї, мистецтво і сам нарід — прив'язали до себе цілу істоту Лесі на все її життя. А її твір "Лісова Пісня" вся вийшла й виросла з Волинської природи. В Луцьку під час першого Лесиного перебування там, як глибоко оцінює в свої спогадах Ольга Косач-Кривинюк (сестра Лесі) почалися два найвизначніші у Лесиному житті процеси; там почалася її творчість, що піднесла її так високо, там почалася її страшна недуга, що занапастила її в розквіті творчости.

В ділянці науки — чи невирішальний вплив в розвиткові Лесі Українки відіграв її дядько, Михайло Драгоманів, що перебував тоді на еміграції; спочатку в Женеві, а потім у Софії — столиці Болгарії, як професор Болгарського університету. Л. Українка їздила до нього в останній рік його життя, (там же в присутності її він і вмер). Там поширилися її ідейні обрії, там змінився її світогляд, прокинулися ширші інтереси і Леся стає не тільки поетом України, але й великим співцем, всенародніх змагань до волі, до моральної і соціяльної правди. Вона починає шукати теми для своєї поезії у вселюдському стражданні; вона виступає борцем за гідність людини, за її духову незалежність. Вона звертається, до тогочасної української молоді з докором в недбайливості до громадських справ:

Невже ті голоси несміливі слабкії,
Квиління немовлят —
належать справді вам?
Невже на всі великії події,
На все у вас одна відповідь є:
Мовчання, сльози та дитячі
мрії?
Більш ні на що вам сили не-
стає?
Що ж, браття, мовчите? Чи
втішені собою,
Що вже й докори ці вас не
проймуть?
Чи так задавлені недолею,
журбою?
Чи може маєте яку яснішу
путь?

(До товаришів)

Глибоко переживає тяжке становище української інтеліґенції, але разом з тим не зупиняється перед страшною правдою:

Ох, може б не було життя
таке нещасне,
Якби вогонь ненависти не
гас!
Лагідність голубина, погляд
ясний,
Патриція спокій — не
личить нам . . .
Що вдіє раб принижений,
нещасний?
Як буде проповідь читать
своїм панам.

Так, ми раби, немає гірших
в світі?
Феллаги, парії щасливіші від
нас,
Бо в них і розум, і думки
сповиті,
А в нас вогонь Титана ще
не згас.

Ми паралітики з блискучими
очима,
Великі духом, силою малі,
Орлині крила чуєм за
плечима,
Самі ж кайданами прикуті до
землі.

Ми навіть власної не маєм
хати,
Усе одкрите в нас тюремним
ключарам,
Не нам, обідраним невільникам, казати
Речення гордеє: "мій дім —
мій храм".

Одвага наша — меч политий
кров'ю
Бряжчить у піхвах, ржа його
взяла,
Чия рука, порушена любов'ю
Той меч із піхви видобуть
здола?

В свою поетичну творчість Л. Українка вкладала всю чулу і турботну душу. Як казав С. Єфремов, вона переживала всі ті хвилювання, що переживала найкраща тогочасна українська молодь — вона боліла душею за страшне приниження українського слова, української культурної творчости. Знаючи всю вагу страшної неволі в той час, під жандармською Москвою, вона не дозволяє собі впадати в розпач, не втрачає надії на краще майбутнє для свого народу.

Так! Я буду крізь сльози
сміятись,
Серед лиха співати пісні,
Без надії таки сподіватись...
Буду жити — геть, думи
сумні.

Велике покликання поета, але ще більша його відповідальність:

Не поет, у кого думки
Не літають вільно в світі,

— — — — — — — — — —

або:
Не поет, хто забуває
Про страшні народні рани,
Щоб собі на вільні руки
Золоті надіть кайдани.

Л. Українка вповні усвідомляє, що поезія ніколи немає служити неволі і гніту народнього духа, а тільки визволенню і національній та соціяльній правді. І велика більшість її творів, уже в ранній період її творчости, виявляє силу служити ідеї, визвольній правді і непокірності перед ворогом.

Погляд мій спускався нижче.
На того, хто розпростертий,
До землі прибитий списом
Говорив "убий — не здамся!"

Будь проклята кров ледача
Не за рідний край пролита.
("Мрії" з циклу "Кримські
спогади")

Так велика і героїчна душа Л. Українки розуміла ролю національного поетичного слова; твердість і непокірність сили духа перед ворогом, відвага, рішучість у боротьбі, статечність у витримці, безмірна любов до свого народу і ненависть до його ворога. І поетка горіла цими ідеями й думками, знеможена фізично й палка духом — кликала всіх, хто меч у руках може тримати. А поруч вона співала і про свої найінтимніші особисті переживання. І в її особистій ліриці поетичні мрії вибивалися на поверхню всіх її переживань; віри, любови, дружби. Мрія — джерело всього ліричного мистецтва Л. Українки. Майже в кожнім творі мрія була сполукою чи її леґенди, чи спомину з дитячих літ, чи імпровізації, чи, нарешті, бойової героїчної пісні.

І мрія Л. Українки той первень її надхненних мистецьких поривів, була стихією її революційного духа — відкиданя непотрібного з діравого мішка традиції, боротьби не на життя, а на смерть із гаслом — "Убий — не здамся!"

Вставай, хто живий, в кого
думка повстала
Година для праці настала
Не бійся досвітньої мли, —
Досвітній огонь запали,
Коли ще зоря не заграла.

Леся Українка, — писав Грушевський, — почала писати рано; перші 10 - 15 років поставили її в передні ряди сучасної поезії; останнє ж п'ятиріччя її творчости — усе було, немов якийсь титанічний хід по велетенських уступах, не рушених людською ногою, де кожний крок, кожний твір означав нову стадію, відкривав перед очима громадянства нашого все нові перспективи, все нові обрії образів.

Леся Українка померла на Кавказі на руках своєї мами і свого чоловіка. Тіло її поховали в Києві, літом 1913 року.

Олександра Бовкун
Торонто, Онт.

Великодне радіопередавання на Рідні Землі

У вівторок 19-го квітня СВС передало по радіо в Европу і в Україну великодне Богослуження Української Пресвітерської Церкви в Торонті.

Хор співав прекрасно і деякі композиції були настільки ж мелодійні, наскільки тяжкі. Наприклад, "Це день, що сотворив його Господь" Бортнянського або "Ангел сказав до Діви Марії".

Хор так само співав "Отче наш" Вербицького і "Христос Воскрес". Ґарні молоді голоси, посвята членів хору та талант диригента все це загалом узяте витворило ґарний спів. Павло Сич є не тільки першоклясним диригентом, але й сполучає любов до музики з добрим організаторським талантом. Для першого співу "Христос Воскрес" слова написав П. Степ, а музику аранжував Павло Сич.

Вийшла чудова мелодія з словами, повними надії і життя. Це вже українська музична творчість в Пресвітерській Українській Церкві.

Іраїда Черняк, обдарована ліричним сопрано незвичайної привабливости, співала під час богослуження "Алілуя".

Петро Черняк, який має багатий тенор, виконав "Осанна". Виступи панства Черняків все є визначною подією і релігійні композиції в їх інтерпретації набувають життєвої сили

Пастор М. Фесенко виголосив коротку проповідь, яку ми подаємо нижче:

Великодня проповідь подана по радіо в Україну

"Ангел Господень, зійшовши з неба, прийшов, відкотив камінь від дверей і сів на нім" (Мат. 28:2).

Святі жінки пішли до гробу, щоб намастити тіло Христове пахощами. При цьому вони казали одна одній: "Хто відкотить нам каменя від дверей гробу?" Це питання висловлює і підсумовує жадання всесвіту. Смерть кидає свою загрозливу тінь на життя кожної людини, відбираючи в неї певність і мир.

Хто відкотить нам цього каменя? Матеріялізм, сумніви, взагалі людська філософія виявили себе цілком безсилими і невистачальними, щоб піднести цю страшну скелю смерти. Проте, люди мали внутрішне знання, що цей світ не є всім, що може бути інше життя, що раціональна людина не прийшла в цей світ, щоб загинути без сліду. Але хто мав би освітити життя і безсмертя для людства?

Жінки мали перед собою дві труднощі. Камінь був дуже великий, на нім була печать закону. В додаток його охороняли представники уряду. Смерть була немов би цим великим каменем і у смертельних людей не було сили зсунути його з місця. Ця універсальна смерть, що панувала над людством, була платнею за гріх, за переступ праведного закону. Хто мав би владу і силу зламати печать закону і усунути смерть?

Окрім каменя і печаті, демонічні сили, і сили пекла стерегли, і стояли на сторожі перед гробом. Це було їх найважливіше завдання. Ці самі сили пекла і в наші дні стоять сторожею над життям і волею нашого поневоленого народу, пильнуючи каменя, що ним придавлено його. Їх намаганням і метою є недопустити до воскресіння з мертвих краю. Хто мав би відкотити каменя

(Докінчення на стор. 6)

ВЕЛИКОДНЕ РАДІОПЕРЕДАВАННЯ НА РІДНІ ЗЕМЛІ

(Докінчення зі стор. 5)

від гробу Христового і хто може відкотити каменя з дороги до життя для нашого народу? Камінь є надто великий, на нім печать закону і зла сторожа. Мудреці і царі не знайшли відповіді, але відповідь дано жінкам. Коли вони прийшли до гробу, в якому поховано Христа, вони знайшли гріб порожнім. Христос устав із мертвих. Порожня домовина є відповіддю на запитання світу. Так існує інше життя, люди житимуть знову, бо Христос живе і з ним всяка правда і правда нашого народу.

Тепер ніщо не зможе стримати життя вічне і воскресіння дітей Божих. Не зможе затримати їх в неволі смерти: ані великий камінь, ні печать закону, ні пекельна сторожа.

Порожня домовина і відкочений камінь проповідують нам наше власне воскресіння та воскресіння нашого народу з нелюдської неволі пекельних сил і смерти. Ця наша певність походить і будується на воскресінню Христа, про якого так слушно сказав відомий історик Джін Ріхтер: "Христос, бувши найсвятішим поміж потужних, і найпотужнішим поміж святих, зрушив імперії з їхніх основин, звернув потік століть з їх річища і продовжує керувати будуччиною".

Відкочений камінь так само провіщає руїну. Наш Господь прийшов у світ, щоб знищити діла диявола. Імперія диявола як великий замок із граніту здається неприступним у світі. Огороджений всяким підступом, хитрістю і нечистотою, його збудовано на людських кистяках і зцементовано людською кров'ю.

Але в повені часу прийшов Побідник, щоб знищити діла диявола. В день Його воскресіння захиталися підвалини замку і наріжний камінь, на якому стояв замок, було відкочено й перевернено і вся страшна будова розпалась.

Коли було відкочено каменя від гробу Христового, це було пророцтвом, що кожний камінь в будинку Сатани впаде так, що не лишиться камень на камені і разом з ним згине все, що сили тьми нагромадили від днів їх відступства.

Камінь відкочений від дверей гробу подає нам радісну певність. Зло і його навала ще сильні, але вони впадуть. Беззаконня ще панує, чимало ще боронять зла, народи сидять в темряві, нужді і неправді. Чимало покланяються "Червоній блудниці, що сидить на звірі кармазиновому, повному імен хули . . . а в неї золота чаша в руці її повна гидоти і нечистоти" (Одкр. 17:1-7), але Христос так потряс основинами в цій системі зла, що будьте певні, увесь будинок, збудований на неправді, крові і стражданнях розвалиться.

В цій певності ми вітаємо всіх, хто має нагоду почути оце радіопередавання: Христос Воскрес!

Наука і Віра

Декотрі вчені, користаючись нагодою наукових доповідей, люблять спроби реклямувати своє особисте недовірство. Сама по собі наука повинна була б приводити до знання Бога кожного безстороннього наукового дослідника, відкриваючи йому дива природи. Проте, не всі вчені спосібні бачити Бога в природі, а ідучи слідом за своїми примхами, догматично проголошують свої опінії про те, що є, а чого нема.

Подібні проголошення, ворожі релігії, нещодавно робив англійський вчений Джуліян Гакслей в Чікаго. Преса широко розголосила його опінії. Є відрадним, що в цей самий час інші вчені з світовою науковою славою знаходять в науці попертя Слова Божого.

В журналі "Цей тиждень" за січень, ч. 24, один з найвизначніших наукових експертів, який має до діла з будовою різних ракет для землі і міжплянетних просторів, д-р Вернгер Браун каже: "Я вірю, що існують дві сили, які рухають нас. Одною є віра в Останній Суд, на якім кожний з нас має дати звіт з того, що він зробив на землі з великим даром Божим — своїм життям. Другою є віра в безсмертну душу. Кожна душа прийме нагороду або буде терпіти кару, призначену на Останнім Суді". Др. Фон Браун продовжує: "В нашім модернім світі багато людей відчувають, що наука якось зробила релігійні думки застарими.

Але я вважаю, що наука має дійсну несподіванку для скептиків. Все, що наука навчала і продовжує вчити мене, змінцнює мою віру в продовження нашого духового життя по смерти".

Цілком ясно, що знаючи всі ті самі наукові факти, які знає Джулін Гакслей, д-р Фон Браун знає куди більше і для нього наука стає джерелом більшої певности в духових речах.

Отже нехай нікого не турбує різна антирелігійна пропаганда наукових скептиків. Їх твердження будуються не на фактах науки, а на звичайнім небажанні ці факти бачити в їхнім правдивім релігійнім світлі, щось в їх серці перешкаджає їм побачити світло.

ПОВІДОМЛЕННЯ

В дні 22-го травня 1960-го року о 3.30 год. по полудні має відбутися посвячення новозбудованого церковного будинку Української Пресвітерської Церковної Громади в Гамільтоні, Онт. В зв'язку з цим плянується також відбути духовно-збудовуючий з'їзд Українського Євангельського Об'єднання Північної Америки там же. Проситься братів і сестер і в Канаді і в США приготовлятися до того, щоб [redacted] численну участь в цих важливих духовних урочистостях.

В ОДНОМУ ДУСІ І ОДНІЄЮ ДУШЕЮ БОРІТЕСЬ ЗА ВІРУ ЄВАНГЕЛЬСЬКУ (ФИЛ. 1-27)

З розвитком сучасної науки й техніки в цій незвичайній добі чудо-супутників (сателітів) багато людей, як провіщав Христос, задля намноження беззаконня, відступлять від віри в Бога, а багато з переляку ще дужче будуть триматись диявольських наук. Всього кілька років перед сучасною добою чудо-супутників з багатьма людьми різних віровизнань, поминаючи всі попівські байки - ритуали, можна було якось порозумітися про існування Бога — Творця всесвіту і це не є дивним, бо, маючи подобу Божу, і бачучи перед собою всілякі творива як на землі, так і в небі, людина мусіла подумати про існування такого Творця. Помимо всіх цих доказів, багато науковців, філософів, доводять, що такий Творець не існує, а все постало з нічого, або з мряковиння і шляхом еволюції дійшло аж до цих чудес.

Багато з цих людей визнають цілу купу богів, рівних у своїй силі й діяльності, або визнають ще перетворення людини в бога, як от Марія в візантійсько - римській мітології, або Німрод у Вавилонській релігії і багато інших байок, суперечних закону Божому. — "Я Господь і нема іншого, нема Бога, крім мене" (Іс. 45:5-6-18).

Ми, євангелики, не відкидаємо належної пошани Марії, але визнати за Божество Марію—це вже буде ідолопоклонством — "бо жінка від чоловіка, а вже чоловік через жінку" (1 Мой 2:21-23, 1 Кор. 11:7-12).

З наступом сучасних подій, говорити про існування Бога з багатьма людьми стає щораз тяжче, бо мало не кожен, наслухавшись роками різних байок з візантійсько - римської мітології, категорично заявляє — "що Бога немає", звертаючи увагу на супутники, мовляв, людина все сама робить, а всесвіт постав шляхом еволюції з нічого. Якщо правда, що все постало з нічого, тоді чому супутник з неживою собакою не постав подібним шляхом, адже проти Божого творива це ніщо—пилинка, а на нього затрачено велику силу розумів людських, жертв людських, праці людської і не один більйон долярів.

Отже, супутник сьогодні — це ніщо інше, тільки модерна вавилонська вежа, для помішання не тільки язиків, а й розуму.

Чим більше науковці заглиблюються в таємниці створення всесвіту, тим більше вони переконуються і доводять, що існує Великий Творець - Математик, — Бог любови.

Один із науковців, д-р Р. А. Мілікан, пише так:

"Є Бог, що накреслює наші призначення... Як ми пристосовуємось до плянів Великого Архітекта і скільки приписав Він нам робити, цього ми не знаємо, але коли ми занепадемо в нашому призначенні, то та частина роботи залишається невиконаною".

Але ми якось пристосовуємось, бо інакше ми не мали б почуття нашої відповідальности.

Отже, сучасний розвиток подій з різними чудами — це невід'ємна частина замірів Божих щодо людства і доказ того, що всяким диявольським забобонам не місце в християнстві, бо ж Бог, який є Великим Творцем всесвіту, не ласий на такі безглузді байки, якими переповнені традиційні ритуалістичні релігії.

Доказом цього є Його незмінні і вічні заповіді: "плодітесь і помножуйтесь і сповнюйте землю і підневолюйте її і пануйте над усім... що гасає по землі" (1 Мойс. 1:28), тобто все дане людині для вжитку, а не для ідолопоклонського служіння.

Отже, ми, як розумні створіння на землі, не потребуємо, щоб якісь там безвірні науковці доводили нам безглуздими байками існування цілої купи божеств-ідолів.

Нам "небеса являють славу Божу і простір звіщає про діла рук Його". (Пс. 119:1), а 19 століть тому явився в людському тілі на землі Сам Творець землі, Бог Любови Христос, що "все Ним сталося і без нього не сталось ніщо, що сталося" (Ів. 1:3) з Його сталим і незмінним законом "любови до ближнього", з заповіддю про поклоніння Богу - Отцеві духом і правдою та з Його дійсно незбагненими для людського розуму чудами: сцілення хворих, прозріння сліпих, повернення слуху глухим, воскресіння мертвих, предсказання майбутніх подій і багато інших чудес, що для людського розуму і в цей незвичайний час розвитку є ще більшою таємницею, як в ті давні часи. Бо як колись малий хлопчина в Італії довів великому, але безвірному філософу Августинові існування Бога, так і тепер маловірному духовенству тяжко зрозуміти духове Єство Бога творця і Його замірн. А тому тих пару слів мого малого розуму нехай будуть перестorогою для тих, які ще й досі в ім'я візантійсько-римського "заборола" задурманюють людей всякими байками і не навернулись до правдивого і живого Бога Великого Творця, для почитання Його духом і правдою, а Він до цього закликає в Своїх Заповідях, щоб ніхто не загинув, а мав життя вічне. А для непослушних Він каже: "Я Господь, це ім'я моє і не поступлюсь славою Моєю, кому іншому, величчю Моєю — бовванам" (Іс. 42:8), а "ті, що роблять бога, всі вони ледачі, а найлюбіші їм не приносять ніякої користи, на це вони самі собі свідки. Вони нічого не бачуть і не розуміють, тим то вони й осоромляться" (Іс. 44:9).

Помимо всіх нещасть, принесених християнству візантійсько-римським "забором", воно і в Україні не вславилось добрими ділами. Воно відібрало в нас найцінніший дар Божий і ми віками не знали, чиї ми діти. Це заборolo допровадило нас до братовбивчої різанини, всупереч заповідей Христових "Не вбивай", а на руїнах безвідповідальної порожнечі цих релігій витворилась подібна ж, але цілком безбожна і також жорстока система — комунізм. Про той період окупації Великий Шевченко писав так:

"Мій краю прекрасний,
розкішний багатий!
Хто тебе не нищив? Якби
розказать
Про якого небудь одного
магната
Історію правду, то перелякать
Саме б пекло можна! А Данта
старого
Полупанком нашим можна
здивувать.
І все то те лихо, все, кажуть,
од Бога!
Чи вже ж Йому любо людей
мордувать?
А надто сердешну мою
Україну.
Що вона зробила? За що
вона гине?
За що її діти в кайданах
мовчать?"

Щоб навчитись історії і виконати заповіти Шевченка —

"Молітесь Богові одному,
Молітесь правді на землі,
А більше на землі нікому
Не поклонітесь. Все брехня —
Попи й царі..."

А тепер, коли в народі приходить прозріння від візантійсько-римської сліпоти і привернення людей до Бога живого, служаки візантійсько-римським божкам залементували про якесь відступлення від віри, щоб оплюгавити чесне ім'я людини і ім'я вірних послідовників Христових — євангеликів.

Отже, геть із гіпокритцтвом!

А. Озимчак

ПРАВОСЛАВІЄ НА УКРАЇНІ

Згідно з офіційними звідомленнями "Журнала Московської Патріярхії" за минулий рік, перед очами читача встає стара цареславна церква, яка щиро служить новим червоним царям, нехтуючи найелементарніші релігійні права українського народу.

В Україні нема правдивої української православної церкви. В російсько-комуністичній православній церкві ляїки не мають ніякого голосу. Всіх єпископів призначається з Москви, з правила росіян патріотів. Церковною мовою залишається церковна слов'янська і російська, про українську нема й згадки.

Ось витяги з промови митрополита Бориса до вихованців Одеської духовної семінарії, які говорять самі за себе: "Будучи пастырями Церкви Христовой, не забывайте, что вы граждане нашей Советской Родины. Всегда помните и храните это высокое звание и сочетайте свое служение пастыря со своими гражданскими обязанностями" (Журн. Моск. Еп. ч. 7, 1959).

Практичні висновки для думаючих українців з історії православія в Україні із ловищих фактів ясні. За "белаво" царя Петра православіє проклинало гетьмана Мазепу і знущалось над його портретом у церкві. За червого царя Микити православіє обернулося на вірного служаку МВД і завзятого російського асимілятора. Поки в Україні православіє буде якоюсь силою, доти росіяни використовуватимуть цю церкву для асиміляції, поневолення і шпигунства серед українців. Вживаючи терор, підкуп і релігійний консерватизм мас, Москва все спромогається в історії України створити з православія знаряддя визиску і поневолення українського народу. Нема такої речі, як українська православна церква на рідних землях. Краще було б, щоб українці належали до такої церкви, яка не мала б нічого спільного з життям і історією наших потужних сусідів і залежала б в усім від волі свого народу, а не від церковної ієрархії поза межами свого краю. Не робить різниці, чи це мала б бути Москва, Царгород, Атени чи Рим.

Римо-католицизм і греко-католицизм не мають найменшої можливости для поширення в Україні. Історична боротьба українців з римо-католицькими народами лишила такий несмак в українців над Дніпром, що вони краще стануть магометанами, ніж визнають Рим.

Єдиним релігійним рухом, який відгородив би наш народ від впливів зажерливих сусідів і їх намагань вжити релігію народу для політичного визиску і баламутства — це євангельський рух. В Росії і Польщі цей рух майже не існує, але з незвичайною силою розвивається в Україні.

Протестантська Україна притягла б до себе симпатії всього цивілізованого світу і відгородила б Україну духовними мурами від сусідів-загарбників а їх ритуалістичними церквами. Окрім того, евангелизм, як правило, підносить кожний нарід на незвичайну висоту інтелігентности, отже, з цим пов'язані чималі духові користі. Будучина України полягає в розвитку євангельського руху і тому всі, хто бажає добра рідному краєві, повинні всілякими засобами помагати євангеликам викристалізувати українську плятформу. Трохи доброї волі тепер з боку українського політичного проводу супроти українського євангельського руху — і це принесло б великі додатні плоди в житті народу пізніше.

Не зважаючи на наочні національні і культурні користі поширення євангельського руху серед народу, ми далекі від думки, що головна вартість релігії полягає в її практичній чи національній корисності для народу.

Головна цінність євангельського руху полягає в правдивості змісту його навчання. Факт існування Бога, Його прихід у тілі на землю, Його навчання, смерть на хресті і воскресіння із мертвих є незбитними фактами християнського знання, що ведуть людей до пізнання Бога, покаяння і нового життя в Христі Ісусі. Це все без людських видумок і додатків, які затемнюють благовістя. Народження згори і життя вічне є наслідком такої віри. Національні і культурні користі приходять чи додаються потім, як наслідок поширення правдивої віри в Бога серед народу.

ВІДІЙШЛА ВІД НАС

По довшій недузі упокоїлась у Господі сестра Наталія Дика. Редакція висловлює глибоке співчуття близьким і чоловікові бр. Семену Дикому.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо

Stars In His Crown

By Betty June Ryal

The wind threw the rain against the thick walls of the sturdy log cabin. It tugged at the doors and windows and screeched down the chimney. The gate creaked as it

(Continued on page 8)

STARS IN HIS CROWN

(Continued from page 7)

swung back and forth on its rusty hinges, then slammed shut with a bang.

The small wick floating in its dish of oil gave forth a feeble gleam as Mark reached over to the big wood box for an armful of wood and laid it carefully on the fire He sat down on the floor and toasted his back as the fire lighted up the room, chasing the shadows from the corners.

"How long was Ma going to have to stay with Mrs. Green?" he asked.

His sister, Elizabeth, walked back and forth placing the pewter spoons on the table with the mugs and wooden bowls.

"Just until Mr. Green could go to the fort after her sister and get back. Pa rode in with him to see Rev. Dennison."

"Flying Eagle said he would like to hear Rev. Dennison the next time he was up this way to preach. Jim Woodly was going to ride up to the Indian village tonight to invite them to the services tomorrow. I think Chief Climbing Bear would bring some of his braves if he knew about it in time."

"Maybe he couldn't get there in this storm."

Mark untangled his long legs and rose to his feet. "He'll get there if anyone can."

They ate in silence until suddenly above the roar of the wind they heard the sound of hoof-beats. Then as they listened, the hoof-beats stopped in front of the cabin and a faint cry reached them

Mark quickly opened the door. The wind snatched it from his hand and slammed it against the wall. As he peered out into the darkness he could make out a lone figure crouched low over the neck of an Indian pony.

"It's Jim Woodly!" Mark was out into the storm without hesitation and in a short time he was back with the buckskinclad figure leaning heavily on his shoulder.

Elizabeth pushed hard against the door until the latch caught while Mark helped Jim to the couch.

"I was on my way to the Indian village when my pony shied at something and threw me. I must have sprained my back. It's taken me a long time getting here!"

He struggled to get to his feet, but fell back with a groan.

"You'd better not try to get up," Elizabeth cautioned. "You can ride back to the Fort in the wagon with us in the morning."

"I sure do wish I could go on," he said. "I can't think of anything that would bring lasting peace between races or nations like a good, working love of the Lord."

Mark rose from the floor, where he had been sitting, and walked quickly to the wooden pegs behind the door. He took down his jacket and slipped his arms into the sleeves.

"Mark, no!" Elizabeth cried. "You can't go on a night like this! You couldn't even find your way down to the main trail in this storm!"

"No, you're right!" Mark said with a grin, "but old Ned could!" He turned to Jim. "We have an old horse that we always ride to the end of the main trail. He's gone with us so often when we go to meet Pa, or some one from the Fort, that he goes there and stops under a big oak tree without his guiding him."

Jim's eyes grew hopeful. "God be with you, Mark", he said.

Elizabeth ran quickly to the pegs and took down her long black cloak.

"You're not going!" Mark declared. "This is no ride for a girl!"

"I know it isn't!" Elizabeth agreed. "But you couldn't get there before next Tuesday on old Ned. I'll ride him and you can ride Jim's pony!"

"All right," Mark finally agreed reluctantly. "But remember—just to the main trail!"

Elizabeth dished up a bowl of steaming beans and carried it to the couch, along with a chunk of bread, while Mark saddled up the horse. At his call, she pulled her cloak up over her head and holding it tightly under her chin, she ran out into the storm.

They didn't talk much as they followed the winding path down through the trees. They tried to at first, but the wind took their voices and flung them across the valley. The beating rain and the wind tearing at them discouraged further attempts.

They crouched low in their saddles and bent their heads against the storm. After what seemed hours, old Ned stopped.

Mark raised his head and looked around. He pulled the pony closer to Elizabeth and shouted. "Ned's made a mistake! The tree isn't here! Give him his head, we'll turn back and try again!"

Elizabeth nodded and Ned again started his slow plodding back up the narrow path. She pulled him up short when she saw the light from the cabin across the clearing and again turned the old horse down the trail. He seemed sure of himself, and when he reached the same place on the trail he stopped.

Mark peered hard into the surrounding darkness. "No, Elizabeth, this can't be the place! The big oak isn't here!"

"Get down and look, Mark," she called back at him. "Old Ned couldn't have made the same mistake twice!"

Mark dismounted and walked a few steps off the trail. He stopped short when he felt the tangled roots of a fallen tree. He turned quickly and was soon back in the saddle.

"Ned was right!" he called. "This is the place! The tree was blown down in the storm tonight!"

"You'll have to hurry, Mark, in order to make it there and back to the Fort in time for the services But be careful! If you ever slip off the trail up in the mountains, you never will stop falling!"

"I'll take the short-cut through the lower pass! It's starting to clear off now, and the moon will probably be up by the time I get to the turn-off!"

Elizabeth nodded, then turned old Ned toward home.

The rain had stopped but water still dripped from the trees. It was cold. The kind of cold that crept clear through his warm jacket and didn't stop until it reached the bone. Mark turned off at the lower pass and the nimble-footed pony followed the curve of the creek to the boulder that marked the beginning of the steep, narrow trail that traveled over the rough ground to the Indian village. It was his instinct more than his skill that kept him on the trail. The wind was stronger in the higher places and the mud was deep. But he knew where the trail should be and he followed it as far as he could. Over the steeper parts he dismounted and led the pony, feeling his way with his feet and with a prayer on his lips

After the moon came out it was, in some ways, worse. Sometimes the wind-whipped at the tangled bushes, changing them, for a moment, into the lumbering form of a charging bear. Every shadow, or stone on the steep side of the trail became the long, lithe form of a panther waiting to spring when he rode underneath.

The sun was showing faint pink signs of climbing into sight over the green mountains when he neared the village. Birch canoes were standing like white sentinels along the shore of the clear blue lake Now and then, the loud splash of a great northern pike would break the stillness like the crack of a whip.

The Indians were already astir and the barking of the dogs drew Flying Eagle to meet him as he neared the cluster of tents. Flying Eagle was surprised to see his friend so early in the morning. But when he learned the reason for the visit he ran quickly to find his father, the chief.

In a short time Mark had been fed and was following after the long single line of Indians heading for the Fort. Flying Eagle galloped his pony up and down the line, but after riding all night, Mark was tired. He was afraid the sermon would be over before they could reach Fort Brady, but they couldn't go any faster. The trail was narrow and steep. Several places trees were down and they had to go quite a ways out of their way before they could get back to the trail.

The strains of a hymn led the way when they came in sight of the clearing. Mark recognized the voices of Elizabeth and his mother in a special song. They both looked relieved when they saw Mark and his friends find seats at the back of the log church. The whole congregation joined in on the chorus.

"Blessed assurance, Jesus is mine! O what a foretaste of glory divine".

He could hardly stay awake. When church was over and everyone stood around in little groups outside, Chief Climbing Bear and his people mounted their ponies. Before they started on the long ride home the Chief turned to Mark.

"I will tell the rest of my people of this great Father you call God", the chief said, "and that He isn't only the Father of the white people, but He is our Father, too. We would like to hear more of Him when next time you come to our village to visit with Flying Eagle."

Mark stood and watched them ride out of sight into the heavy forests that surrounded the fort. He turned at the touch of a hand on his shoulder. It was Rev. Dennison.

"The stars you added to your crown this morning, Mark, may be as red as rubbies, but I am sure they will outglow any of the others."

"I never thought of it that way," Mark said thoughtfully, "but I didn't ride all night for stars in my crown. I only wanted Chief Climbing Bear and his people to know the joy of loving and believing in God the way I do."

Rev. Dennison gripped hard on Mark's arm. "That's the most I could hope for," he said huskily.

— Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXI. Число 5. Торонто, Онт. Травень 1960 May Toronto, Ont. Рік XXI. Число 5.

Посвячення Української Пресвітерської Церкви в Гамільтоні, Онт.

В неділю, 22 травня, українська евангельська спільнота в Гамільтоні обходила урочисте свято отворення ново збудованої церкви при 58 Earl St.

Українська Пресвітерська Громада започаткована в 1947 р. коли пастор Лев Бучак повернувся зі Західної України, де він і його дружина працювали як місійні робітники, в часі польської відтак большевицької окупації. В 1944 р., коли большевики заняли Західну Україну, Бучак і з багатьма другими пасторами був арештований. Будучи американським горожанином, на інтервенцію американського консуляту в Москві, його по несповна році з тюрми звільнили, і прибувши до Канади, він розпочав евангельську місійну працю в Гамільтоні. В першого року богослужения відбувались у Злученій Церкві при Шерман вул., відтак до часу збудовання нової церкви — в домівці УНО.

В 1958 р. надії і старання Укр. Пресвітерської Громади почали реалізуватись коли приступлено до будови власної церкви. Після оцінки контракторів, комплітне викінчення церкви, мало коштувати $60,000. Однак громада ще була мала, що в більшости складалась з ново прибулих, тому рішено, що люди самі підіймуться будувати церкву з пастором як головним контрактором. Усю добровільну фізичну працю, більшу частину грішми, жертвували члени церкви, прихильники і поодинокі приятелі. Так що церкву, що містить коло 200 людей, церковну залю, чотири кімнатне помешкання, все вповні умебльоване уряджене збудовано за $33,000.

Тому то Укр. Пресвітерська Громада з великою радістю і піднесенням духа, 22 травня, в день посвячення, в молитвах дякувала Богу за Його благословення в тім ділі, поміч від Пресвітерії, Місійного Заряду, членів церкви, прихильників і приятелів, що причинились до сповнення її мрій, надій і старань, якого було явністю посвячення церкви.

Отворення відбулось вельми торжественно, під патронатом Пресвітерії Гамільтону, великим числом людей, що виповнили церкву по береги.

Посвячення перевела місцева пресвітерія з участю секретаря Пресвітерської Церкви д-ра Я. А. Манро.

Д-р Манро проповідував під час богослуження по-англійському і пастор М. Фесенко, з Торонта, по-українськи. В посвяченню взяв участь хор Української Пресвітерської Церкви в Торонті під досвідченою диригентурою Павла Сича. Відомий артист, Петро Черняк, виступив з соло. Церква була переповнена людьми й чимало не змогли дістатись до середини. На посвячення церкви прибув голова У.Є.О. П. Ковальчук з Нуарку з дружиною і панство Паськови. З Монтреалу прибув пастор Української Злученої Церкви І. Ф. Коваленич. В богослуженні брали участь пастор Української Пресвітерської Церкви в Ошаві І. Яцентий і пастор Української Реформованої Церкви в Детройті В. Боровський і Брат Петращук. По посвяченні церкви відбулася багата вечеря, приготована жіночим товариством.

По вечері, як це є звичай у українців, розвинувся ширший обмін думок на різні теми. Молодий скрипак пан Зажінський захопив усіх присутніх артистичною грою на скрипці.

Будова Української Пресвітерської Церкви в Гамільтоні є доказом не тільки віри пастора Л. Бучака, його дружини і громади, але так само і доказом поступу евангельського руху серед нашого народу.

Слідуючі громади і одиниці, що не могли бути на святі, прислали свої слідуючі привіти:

Пастор Л. Бучак.

Перша Українська Пресвітерська Церква, Ірвінгтон, Н. Дж.

Дорогий брате Бучак:

Ми в Ірвінгтоні радіємо в Вами з нагоди закінчення Вашої нової церкви. Тоді коли ви посвячуєте Ваш Дім Молитви для слави Божої і Його праці, ми лучимось з Вами у Ваших молитвах о благословення і провід усіх християн.

Хай з Вами буде благословення Боже і постійна радість у праці Христовій у Вашім новім домі.

З братнім привітом,

Д. Гюс, пастор.

■

Дорогий Пастор:

З нагоди посвячення Української Євангельської Церкви в Гамільтоні, просимо передайте свої громаді від наших громадів найщиріші побажання. Хай Господь благословить Вашу працю для слави своєї і на користь нашому народові.

За Укр. Єван. Громади Злученої Церкви в Канорі, Горліц і Сван Плейн, Саск.,

Іван Умриш,
Секретар Церковного Центрального Комітету.

■

Дорогий пасторе Бучак:

Від Української Протестантської Церкви в Ню Йорку прошу прийняти чек на суму $100. як знак наших найщиріших побажань в день посвячення церкви і у Вашій праці на будуче.

Ми бажаємо Вам усіх успіхів і молимось щоб Ваша Громада постійно зростала і продовжувала добре діло серед українського народу.

Олена Купчинська,
Президент Укр. Протестантської Церкви.

■

(Продовження на стор. 2)

ПОСВЯЧЕННЯ . . .

(Докінчення з стор. 1)

Дорогий у Господі бр. Пасторе!

З нагоди посвячення Церкви Української Пресвітерської Громади в Гамільтоні прошу прийняти мої якнайщиріші побажання для Вашої Громади і Вас особисто.

В грізних теперішних часах, "Краще втікати до Господа, ніж надіятись на вельможних" Пс. 118:9. Тому Церква Христова має величезне завдання перед собою, тепер більше, як колинебуть, а саме: бути потужним маяком серед розбурханих хвиль безбожного матеріялістичного світу, і небесним світлом Слова Божого вказувати шлях до спасіння.

Українські Злучені Церкви Канорської Округи в Саскачевані, обеднані молитвою з Українською Пресвітерською Громадою в Гамільтоні, в неділю 22-го травня благатимуть у Господа Бога ласки і благословення, щоб Українська Євангельська Церква була таким маяком світла, правди і життя для цілого нашого народу. Зокрема благатимем Бога, щоб світло це було видне на всю Канаду і до Рідного Краю.

Ласка Господа Ісуса Христа зо всіми вами! Ваш у Христі,

Володимир Кокорудз,
Канора, Саск.

★

Дорогі у Христі Брати і Сестри:

Вітаємо й поздоровляємо Вас із нагоди Вашого великого торжества — посвячення церковного будинку — та передаємо Вам наші найщиріші побажання рясних Божих благословінь у Вашій дальшій праці на Христовій Ниві серед української спільноти.

Разом із усіма українськими евангеликами радіємо Вашими великими досягненнями. Ваші успіхи є успіхами українського евангелизму в цілому, а рівнож і надхненням, і заохотою для багатьох українських евангеликів на цілому континенті.

Зміцняйтеся в Господі та в могутності сили Його, Еф. 6:10, та продовжуйте велике діло на славу Божу і благо українського народу.

Ласка Вам і спокій від Бога Отця нашого й Господа Ісуса Христа.

За Уряд Української Злученої Церкви в Вінніпегу,

Л. Стандрет, пастор.

Українська Пресвітерська Церква в Гамільтоні, Онт.

Річне привітання Пресвітерської Церкви в Канаді до новоприбулих

ВІТАЄМО В КАНАДІ!

Щиросерде привітання Вам від Пресвітерської Церкви в Канаді (Реформована Церква). Нове життя відкривається перед Вами. Пристосовування до нього включає, серед інших проблем, мовну проблему, нові взаємини і звичаї, самотність і упередження.

Церква постала для служіння і пропонує Вам свою дружбу, засновану на спільнім братерстві в служінні Ісусові Христові і суспільству.

У Христовій спільності Ваше життя в Канаді стане багатогранним і задовільним, отже, ми закликаємо Вас приєднатися до поклоніння і життя в Домі Господньому.

Ви маєте свої духові скарби і Ваша духова спадщина може збагатити церкву в Канаді, яка стоїть поза всякими культурними, расовими і географічними межами.

В додаток до цього наші пастори з радістю даватимуть Вам поради в різних проблемах Вашого життя.

Ми благаємо Господа, щоб Ви знайшли свободу і добрі нагоди в Канаді та щоб Він благословив Ваше нове життя, пославши Вам щастя і мир та щоб Ваше життя стало також благословінням для інших.

"У всіх стежках твоїх думай про Його, а Він простуватиме шляхи твої". (Кн. Приповісток 3:6).

Церква в середині.

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street

Пастор: Лев Бучак.

Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

ПРАВДИВА ЦЕРКВА ХРИСТОВА

"Того ж то приклоняю коліна мої перед Отцем Господа нашого Ісуса Христа, від котрого вся родина на небесах і на землі називається"—Єфесян 3:14, 15.

У нашім тексті замість виразу Куліша "всяке отцівство" ми взяли вислів того ж змісту, але який краще передає думку тексту, — "вся родина". Це є головна думка грецького слова "патрія", вжитого ап. Павлом в нашім тексті.

Таким же способом зроблено переклад в найкращих текстах інших народів. Думка, що її підкреслює апостол, представляє церкву як велику родину, що включає тих, що вже на небесах, як рівно ж і тих, що на землі. Вивчення природи церкви, як родини, є нашим обектом у цій короткій розвідці.

На початку третього розділу Послання до Єфесян апостол Павло говорить про відкриту тайну. Ця тайна оставалась незнана жидам довший час. Вона полягала в відкриттю, що погани також є спадкоємцями і спільниками обітування в Христі.

Попередньо в цілях підготовки світу до приходу Месії, Бог вибрав один нарід для цього, не тому, що він був найкращим. Навпаки, Писання ясно каже, що жиди мало чим кращі були від інших і Бог через Мойсея докоряв їм: "Не за праведність твою і не правоту серця твого ти увіходиш сюди" (обітовану землю).... "бо запеклий ти нарід" (5 Мойс. 9:5а, 6б).

Так Бог часто бере слабе й немічне і вживає для своїх цілей, щоб ніхто не гордився. Для навчання і прикладу всіх народів Бог перше і частинно відкрив свої пляни одному народові, з цього ж народу мав постати Месія і їм було наказано в цілях виконання волі Божої відділитись від ідольства і злих учинків інших народів. На змаганнях стародавніх жидів проти цього пляну і волі Божої всі навчилися, що ділами закону не спасеться жодне тіло, і що праведний вірою жив буде. Коли прийшла повня часу і все в світі було готове для приходу Месії, римські дороги, що пов'язали світ, витворення світової грецької мови, Месія Христос, прийшовши, виконав волю Отця, і тоді було ясно відкрито давню тайну, що її не знали жиди. Тайна полягала в тім, що з самих початків Бог мав не меншу любов до поган, ніж до жидів і що Він мав від початку на меті їхне спасіння в такій же мірі, як і жидів. Жиди думали, а багато і досі думають, що Бог дбає лише за їх одних, що вони є виключним народом Божим. Апостол Павло навчає, що вони були лише знаряддям у пляні Божім, який мав на меті принести спасіння всьому людству і що з приходом Месії їх роля як вибраного для певної цілі народу скінчилась.

Частина громади і пастори перед церквою. Сидять з ліва на право: Пані Ю. Фесенко, Пастор Л. Бучак, Пастор І. Купер, член пресвітерії, голова пресвітерії Пастор Р. Т. Гал, Др. Я. Манро—секретар місійного борду, гість, Пані М. Бучак.

Тепер постає церква Христова, яка складається з дітей Божих в усі часи і з усіх народів, як тих, що вже на небі, як рівно ж і тих, що на землі. Цю невидиму всесвітню церкву апостол Павло порівнює до родини: "Вся родина на небесах і на землі". Це порівняння повне помічних думок, які відкривають нам природу правдивої Християнської Церкви.

Згідно з навчанням римо-католицької церкви, церквою є громада людей, які визнають ту саму віру, поєднані в спільності тих самих сакраментів, перебувають в покорі у законно (по-римокатолицькому) висвячених священиків, а спеціяльно в покорі щодо Папи.

Це розуміння церкви виключає з церкви всіх еретиків (згідно з римо-кат. означенням таких), хоч би вони й щиро вірили в Христа і евангелію, всіх нехрищених, всіх, хто не хоче підлягати римо-кат. єпископам і тих, хто не визнає Папу за голову церкви на землі.

В той самий час римо-католицька церква навчає, що поза нею нема спасіння. Православні мають подібне навчання, тільки замість Папи найвищою інстанцією є собор єпископів.

Звичайно таке навчання про церкву не будується на Святім Письмі, а на тім, чим римо-католицькі і православні церкви є сьогодні.

В римо-кат. і православній церкві члени стають такими не на підставі їхнього характеру, а на підставі їх народження в церкві і хрещення.

Згідно Слова Божого Церква Христова в першу чергу є товариством, заснованим на внутрішнім духовім родстві. Це є громада народжених згори і перетворених Богом людей на підставі віри і жертви Христової. Тому всі вони мають однакову внутрішню споріднені́сть по природі їх нового єства, це без ріжниці, до якої деномінації вони належать, чи належали, коли були на землі.

Існують серед людей всілякі стоваришення. Одні гуртуються на підставі єдности політичних цілей, інші тому, що вони досліджують ті самі речі, знову інші тому, що вони люблять ті самі приємності. Але всі ці людські товариства мають тимчасовий характер і, осягнувши свою мету, або просто з бігом часу, вони розпадаються і зникають.

Правдива Церква заснована цілком на іншій засаді. Її збудовано не на тимчасовій спільності інтересів, але на однаковості природи членів церкви. Так як в родині, що збудована на вічній природі річей, в якій єдність не залежить від волі і вибору членів. Нас ніхто не питав, чи ми хочемо родись в тім, або іншім краю, в тих, або інших обставинах. Це відноситься до всіх членів родини, і все ж вони творять нероздільну єдність. Так само в Церкві Христовій її члени поєднані не в силу подібности свого смаку і вибору, а в наслідок внутрішньої духової зміни і поклику самого Бога.

Люди самі можуть організовуватись у всілякі громади і звати себе тією або іншою церквою, але це ще не робить їх Церквою Христовою. В Христовій Церкві визначною озна-

(Продовження на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видав М. Фесенко

Адреса редакції:
[redacted] Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці

безалькогольні напитки

Sunnyside Beverage

1068 Queen Street West Phone LE 2-1316

TORONTO, ONT.

Пастор Л. Бучак і Пані М. Бучак.

Що обіцяв Христос

Хто вірує в мене, хоч і вмре, буде жити. І кожен, хто живе та вірує в мене, повіки не вмре, а хоч і вмре, то воскресне. Христос показав був Свою життєву силу при сотворенні людини, а так само показав ту ж саму силу при воскресенні Лазаря (Ів. 11:1-44). Христос обіцяв життя вічне тим людям, що увірують в Нього й що слухають Його слова й учаться послуху Небесному Отцеві, хоч і Син — він був навчивсь послуху через те, що терпів і, звершившись, ставсь усім, що слухають Його.

Причиною спасіння вічного Христос спас від смерти й подарував життя всім людям, але одержать спасіння та вічне життя тільки ті люди, що є послушні Його словам (Жид. 5:8-9). Але не одержать вічного життя ті люди, що є непослушні волі Божій і що не виконують наказів Його. В чому ж знаходиться воля Божа? Воля Божа знаходиться в славі Його, бо знаємо, які вам накази дали ми Господом Ісусом, бо це воля Божа освячення ваше, щоб кожен із вас умів тримати начиння тіло своє в святості й честі, а не в пристрасній похоті, але на освячення (1 Сол. 4:2-7).

Патріярхи чинили волю Божу. Пророки чинили волю Божу. Про Ісуса Христа, коли мав був прийти на цю землю, в пророчому слові було написано, що він прийде на цю землю чинити волю Божу (Пс. 40:8-9). Учні Христові чинили Божу волю, є велике число вірних людей, що чинили й чинять Божу волю. Є багато людей у цьому світі, що називаються християнами, але не забуваймо, що Христос сказав: "Не кожен, хто говорить до мене: "Господи, Господи", увійде до Царства Небесного, але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі" (Мат. 7:21-23). Отож кожний християнин мусить подумати й запитати сам себе, чи чиню я волю Божу?

Ви звете мене учителем, але не слухаєте того, що я навчаю (Івана 13:1-14-35). Ви кажете, що я є Світло, але не пізнаєте мене (Івана 1:1-10, 14; Ів. 3:1-20). Ви звете мене Дорогою, але не йдете нею (Жидів 10:19-20; Івана 14:6). Ви кажете, що я є життя, але не бажаєте його (Ів. 5:26-40; 1 Івана 5:12). Ви звете мене Мудрістю, але не приймаєте її (Лук. 6:46-47; Прип. 2:6). Ви звете мене Багатим, а не просите в мене багатства (2 Кор. 8:9). Ви кажете, що я є Вічний, але не шукаєте вічности (Ісаї 9:6). Ви звете мене Добрим, але не довіряєте мені (Мат. 19:16-17; Ів. 20:27; 1 Пет. 2:7). Ви звете мене Достойний, але не служите мені чесно (1 Тим. 3:1-5; Осії 4:1-3, 6). Ви звете мене Всемогутнім, але не поважаєте мене (Мат. 12:31; Жид. 6:4-6). Ви звете мене Справедливим, але не боїтесь мене й ви полюбили зло (Прип. 8:13). Ви кажете, що мене любите, але наказів моїх не зберігаєте (Ів. 14:15; 15:10-14). Коли я вас осуджу й оголошу: я ніколи не знав вас. Відійдіть від мене, що чините ви беззаконня, то не обвинувачуйте мене (Мат. 7:23).

Отож кожний християнин повинен подумати про питання, що його поставив був один юнак Христові: "Учителю Добрий, що маю зробити я доброго, щоб мати життя вічне?" Він же йому відказав: "Чого звеш мене Добрим? Ніхто не є Добрий, крім Бога Самого. Коли ж хочеш ввійти до життя, то виконай заповіді" (Мат. 19:1-17).

Христос дарує вічне життя всім людям, але одержать його тільки ті, що виконують Його накази. Пора вже пробудитись зі сну всім християнам, бо ніч минула, а день наблизився, тож відкиньмо вчинки темряви й зодягнімось у зброю світла (Рим. 13:11-14).

М. Ясінський

ФІКТИВНІ НАУКОВІ СТУПЕНІ

Державний відділ освіти в Сполучених Штатах оголосив досить довгий список інституцій, які продають за невеликі гроші і без всякої серйозної праці з боку аплікантів різні наукові ступені, включаючи докторати в усіх галузей знання.

В наші дні тих, що іменують себе докторами без видимих кваліфікацій, все ж варто спитати, де вони дістали свої дипломи?

Багато з повищих "дипломних млинів" навіть не мають ані своїх будинків, ані бібліотек.

ЧЕМНА ПОВЕДІНКА В ЦЕРКВІ

Якщо вам не пощастило вчасно прийти на богослуження і ви спізнились, входьте до церкви тихо. Не входьте під час читання Святого Письма, молитви, або спеціяльного музичного виступу.

Беріть участь у богослуженні. Коли ви відвідуєте знайомих, кооперуєте з ними і з тим, що вони роблять, якщо на вашу думку, вони не роблять чогось злого. Беріть участь у співі духових пісень. Схиліть голову при молитві. Слухайте проповідь. Не було іншої причини у вас прийти до церкви, як тільки взяти участь у богослуженні. Пам'ятайте, що основою доброї поведінки є уважання на інших. Якщо ваша поведінка в церкві помагає збільшенню духовости і додає до богослужения, вона була правильна. Якщо ви перешкоджали навіть одній особі молитись, поведінка була мильна.

Церква — це дім Божий, отже шануйте його!

(Передрук)

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул.,
Нью-Йорк Нью-Йорк
Богослуження відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано
УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо

Частина хору Української Пресвітерської Церкви в Торонті. На передній лаві, близче стіни, дирігент хору Павло Сич. З боку нього органіст Гамільтонської Церкви, проф. А. Яковенко.

ПРАВДИВА ЦЕРКВА

(Докінчення з стор. 3)

кою не є той факт, що її члени вибрали собі Бога, а що Бог знайшов і вибрав їх.

Порівнання Церкви до родини підкреслює також факт, що церква збудована з численних різниць. В родині ми знаходимо різниці полу. Різноманітні характери розвиваються в родині. Кожний член напевно буде мати відмінне життя і заняття. Любов батьків різниться від любови дітей.

В родині ми бачимо фундаментальну єдність внутрішню і глибоку і в той самий час безконечну різноманітність особистей. В точно такий спосіб різноманітність є істотною рисою Церкви Христової, що включає всю родину. За різних часів і в різних країнах Церква захоплювалась одною або другою стороною навчання благовістя. Одного часу мучеництво було найвищою ціллю, в інші часи чистота. Деякі відгалуження церкви ставлять на першім місці ясність думання і послідовність життя, інші ставлять на першім місці чуття і життя, а ще інші надають незвичайного значення добродійсності або справедливості. Майже всі ці напрями зарепрезентовані певними деномінаціями. Але взяті окремо жодна з цих деномінацій не творить "всю родину". Повнота Церкви Христової охоплює всі церкви і деномінації і в такий спосіб ми знаходимо в оцій правдивій всесвітній невидимій Церкві Христовій всі чесноти і всі звершеності. Правдива цінна Церква Христова має не одну тільки форму чесноти, але всі чесноти, що їх може посідати людство. Існує дві звершених людскости, одна в особі нашого Господа Ісуса Христа, в якім ми знаходимо всі чесноти в гармонійній єдності. В Нім ми знаходимо жаль до грішника, але без жалю щодо гріха, Він був тихий, але з повною самоповагою, Він любив, але був справедливий. Він плакав над Єрусалимом, проголошуючи його руїну.

Подібно до свого Господа збірна Церква Христова включає всі людські чесноти. Перфектна, освячена людськість не міститься в тій чи іншій церкві, в тій або іншій людині, або в тім чи іншим віці. Ми знаходимо її в збірній Церкві, яка складається з усіх церков, що колинебудь існували, — це є "вся родина" апостола Павла.

Остання річ, що її навчає нас визначення Церкви як родини апостолом Павлом, є переміна місця і зміна її форми. Апостол пише про "Всю родину". Таким чином ті, що відійшли від нас і перебувають на небі, є членами оцієї великої родини—Церкви. Їх дім був тут з нами, тепер їх дім є там.

Померлі не втрачені для нас. Вони належать нам навіть в глибшім значенні тепер, ніж раніш. Тому ми відчуваємо, що родина не є розлучена. Крісло може бути порожнім, але той, хто був у нім, не пропав безслідно. Очами віри ми бачимо його в іншім світі і членом великої родини Церкви Христової, до якої ми належимо тут також.

Церква Христова як товариство віруючих стало міняє свою форму, залишаючись незмінною щодо духового змісту. Церква за часів Патріярхів мала цілком іншу форму. Без священників і без храма вона була поєднана жертвою і вірою. Пізніше церква набула храм, детальний ритуал, ієрархію священства і все це було збудоване навколо жертви, що вказувала на звершену жертву Христа. Ще пізніше, за часів апостолів, коли на Голготі весь закон і всі старозавітні обряди і чин священиків знайшли своє пророцке звершення в жертві Христовій, вони зникли. Церква наших часів є набагато відмінною від церкви минулих часів. Ця відмінність полягає в зовнішності, зміст лишається за всіх часів той самий. Чимало щирих людей не зможуть зрозуміти цієї зміни в церкві і її потреби. Вони вперто чіпляються за старі форми, церемонії і касти, що давно вже втратили своє значення, пожиточність і потрібність для Церкви.

Нерозумна та мати, що журиться ростом і розвоєм своєї дитини. Вона його не зупинить і лише наробить собі жалю. Не можна вимагати, щоб молода людина носила штанці підлітка або дитини. Їй це непасує і виглядає смішно. Так само і в наші дні наш нарід вже виріс з коротких штанців традиційних ритуалістичних церков. Йому треба одягу і церкви, яка пасує йому. Чи це традиційні церкви люблять чи ні, вони мусять відійти в тінь в житті нашого народу, так як відійшли в тінь попередні форми церковного життя в минувщині. Всі речі міняються і міняється зовнішність, але Бог Христової Церкви перебуває незмінним. Церква Божа залишається єдиною святою, всією родиною неба і землі.

Апостол Павло каже, що: "Від Господа Ісуса Христа... ціла родина на небесах і землі зветься".

Це значить, що Церква своїм існуванням залежить від Ісуса Христа. Він є головою церкви, а церква є Його тілом. Без Нього церква існувати не може, "Бо нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спастись нам". Без Христа нема спасіння, нема християнства, нема церкви, бо Його ім'ям ціла родина на небесах і землі зветься.

В той час як ми можемо уявити Церкву без ієрархії священиків (як це було за часів патріярхів) без ритуалу, без культу святих і т. д., бо повищі речі не є істотні речі, ми не можемо уявити церкву без її Господа Ісуса Христа.

Церква Христова поєднана трьома речами: визнанням спільного Отця, спільною людскістю і спільною жертвою.

Бог відкрив у Христі, що Він є отцем не тільки жидів, але всіх людей. Тому в молитві Господній ми кажемо: "Отче наш", а не "Отче мій". Цебто Бог є батьком не тільки старшого брата, але й блудного сина, одного народу не в меншій мірі, ніж другого, однаково грішника і праведника. Звичка деяких християн і інших твердити, що Бог є Богом лише "моєї" церкви, "моєї" деномінації, "мого" народу і т. д. виявляє повне нерозуміння любови Божої і Його волі.

Отже як уся родина, Церква має одного Отця і посідає фундаментально одну людськість. Той, чиїм ім'ям називається церква, сам бувши царем і священиком, не взяв на себе земну природу царів, фі-

(Докінчення на стор. 6)

ПРАВДИВА ЦЕРКВА

(Докінчення зі стор. 5)

лософів, мудреців чи церковної ієрархії, але людську природу жебрака, невірного, раба і грішника, природу кожної людини, що змагається в житті.

Для церкви є істотною свідоміст, спільної людськости, без цього не може існувати родина Божа. Морд людей на расовій підставі, як це робиться тепер в Африці, або на клясовій підставі, як це робиться в "советах", — є запереченням людськости взагалі.

На останне, Церква Христова постала і існує на вірі в спільну жертву. Дотепер було три способи, якими людська раса пробувала збити себе в одну родину: поперше, мечем, подруге, церковщиною і потрете комерцією. Усі ці методи кінчились і кінчаються руїною. За стародавніх часів, вавилонці, греки, римляни пробували з'єднати всіх в одну родину мечем. В наші дні це пробують комуністи. Як у минувщині, так наочно і тепер ці спроби кінчаться руїною, так навчає історія. Римо-католицька церква і православ'є пробували об'єднати людство в одну родину церковщиною в одній великій видимій організації під проводом одного голови або олігархії епископів. Нам як протестантам нема чого і доводити, що ця спроба кінчилася повним фіяско. Комерція і торгівля, будуючись на особистім інтересі людини, пробувала і пробує з'єднати людей, але коли особисті інтереси панують безконтрольно— вони так само кінчаються руїною і банкротством. Так далеко комерція і торгівля все кінчалися війнами і революціями.

Лишається лише одна система для поєднання людей і це є хрест Христів. Ця система не збудована на крові, на самолюбстві, на особистім інтересі, але на добрій волі і любові. На цій правді як підвалині апостол Павло будує свою молитву: "Того ж то приклоняю коліна мої перед Отцем Господа нашого Іоуса Христа, від котрого вся родина на небесах і на землі зветься, щоб дав вам по багатству слави своєї утвердитись силою через Духа Його у нутряному чоловіку, щоб Христос вселився вірою в серця ваші".

Це осягається лише тоді, коли: "Закоренившись і оснувавшись у любові, могли зрозуміти з усіма святими, що таке ширина, й довжина, і глибина, і висота, і зрозуміти любов Христову, що перевищує всякий розум".

Один учинок доброї волі чи любови навчить нас більше про любов Божу, ніж сотки проповідей. Це є найкоротша дорога і найбільш ефективна. Так перед нами встає образ правдивої, непереможної Церкви Христової, багатої змістом, всієї родини без числа, страшної в своїй потузі, сповненої благодаті в прояві любови Христової, збудований на вірі в свого Господа як непорушній підвалині. І в той час як "ворота пекла" спромоглися знечистити людські "непомильні" відламки, цієї правдивої всієї Церкви ворота пекла перемогти не зможуть.

БОЖИЙ ПЛЯН РОЗМНОЖЕННЯ ЛЮДСЬКОГО РОДУ ОБМЕЖЕНИЙ

Наш Творець перед створенням чоловіка й жінки задумав плян розмноження людського роду з метою сповнити нашу земну оселю. Ось тому Бог дав Адамові такий наказ: "Плодітеся і намножуйтесь і сповняйте землю". Це розмноження було можливе, бо увесь світ був заложений в Адамі. За приклад возьмім пшеничне зерно. Коли порівняємо тепершнє пшеничне зерно з тим, що існувало тисячі років тому, то побачимо однакову його форму й вартість. Чейже перше зерно не було таке велике, щоб своїм множенням впродовж віків уменшувалось? Якщо воно було в такій самій формі, в якій зерна й досі існують, то звідки ж походить ця велетенська маса зерен? Хто керує цим таємничим розмноженням та надає всім зернам однакову форму? Бог сказав: "ЩОБ НАСІННЯ ЙОГО БУЛО В ЙОМУ. І сталось так". Те саме можна сказати і про Адама, "щоб насіння його було в йому". Коли оглядаємо пшеничне зерно, тоді треба мати на увазі те, що в ньому є насіння, — але скільки? Ось тут і таємниця! Щоб пшеничне зерно могло видати із себе плід, треба щоб воно вперед умерло та зовнішньо розпалось, а відтак із його середини виходить наче з гробу на денне світло, спершу трава, потім колос, а вкінці багато зерен у колосі. Про те вчив Христос і Його апостоли. Читаємо: "Поправді, поправді кажу вам: коли зерно пшеничне, як у землю впаде, не помре, то одне зостанеться; як умре ж, плід рясний принесе" (Іван. 12:24). "Нерозумний, — що ти сієш, те не оживе, як не вмре. Й коли сієш, то сієш не тіло майбутнє, але голе зерно, яке попадеться, — пшениці абочого іншого, і Бог йому тіло дає, як захоче, і кожному зерняті тіло його" (1 Кор. 15: 36-38). Справді, ми бачимо в природі недосліджену Божу премудрість довкруги нас. "І коли он траву, що сьогодні на полі, а взавтра до печі вкидається, Бог отак зодягає, скільки ж краще зодягне Він вас, маловірі" (Луки 12:28).

А що ж тепер сказати про першого чоловіка і про розмноження із нього більйонів подібних йому нащадків? Попередньо доказано, що увесь світ, увесь людський рід був заложений в Адамі. Коли він згрішив, тоді всі в ньому стали грішні і такими породились. "Ось бо я в беззаконню родився, і в грісі почала мене мати моя" (Псал. 51:5). Це заложення світу в Адамі досі було для християнства великою таємницею, якої за допомогою мікроскопів вчені не здолали відкрити. Вчені астрономи за допомогою найновіших телескопів збільшили свій зір, яким уважно вдивляються в безмежні небесні простори всесвіту і подивляють систематичну безконечність Божир ВЕЛЕТЕНСЬКИХ творів. Одначе кінця цьому знайти не можуть, бо закороткий в них зір. Знову інші вчені за допомогою мікроскопів проникають фізичну матерію і нарешті дійшли до атомної сили, якої голим людським зором бачити не можна. І тут вчені примушені затриматись через недомагання мікроскопічного зору. Прийде однак час для здійснення наступних Христових слів: "Бо немає нічого захованого, що воно не відкриється, ні таємного, що не виявиться" (Лук. 12:2). Божі діти за допомогою інструменту Божого Духа, духово прозріли і відтоді спроможні дивитись поза межі атомної сили, дивитись на невидиме, бо видиме дочасне, а невидиме, духовне, вічне (2 Кор. 4: 18). "Очі ж ваші блаженні, що бачать" — сказав наш Господь. "А вам Бог відкрив це Своїм Духом, — усе бо досліджує Дух, навіть Божі глибини" (1 Кор. 2:10). Врешті ми прийшли до висновку, що мета нашого Творця в розмноженні людського роду буде осягнена тоді, коли наша земля, за Божим пляном, буде сповнена людським родом, бо на те була й створена. "Так бо говорить Господь, сотворитель небес, — Він, Бог, що создав землю й приспособив її; Він же утвердив її, та й ненадармо сотворив її; Він приспособив її, щоб на ній жили; Я — Господь, іншого нема" (Ісая 45:18).

П. Боднар

Чи "большевики напитали"?

"Укр. Самостійник" (квітень 1960 р.) так закінчує статтю "Сектанство". "Від себе можеко сказати, що большевики, борючися з великою православною і католицькою церквою, напитали собі куди більшого лиха у формі різних сект".

Ми цілком погоджуємося з думкою, що евангелики є великим лихом для безбожників комуністів, куди більшим, ніж православні і католицькі церкви, бо мають вищий тип релігії, та з правила, їх вірування і життя не суперечать одне одному.

Думка, що евангелизм постав у наслідок боротьби большевиків із ритуалістичними церквами, наскрізь мильна. Проф. М. Грушевський в "Історії релігійної думки на Україні" перераховує десятки українських евангельських громад, які існували на Україні ще в 18 століттю.

Евангелизм "напитали" собі на лихо, а на добро українському народові, ритуалістичні церкви в першу чергу своїм непослідовним життям, назадництвом та прислужництвом своїх ієрархів чужоземним наїзникам.

Евангеликів большевики переслідують не менш, ніж інші релігії, але не можуть так легко дати з ними собі ради, як це їм вдалося в ритуалістичними церквами. У евангеликів більше стійкости в переконаннях і менше страху смерти. Тепер евангельські церкви, чи як їх автор статті називає "секти", стоять на другім місці після православних на Україні щодо числа церков і віруючих. На кожних дві православних церкви припадає одна евангельська. Греко-православна, римо-католицька церква зникла з українського обрію на рідних землях як якийсь релігійний чинник і то без великого спротиву. Нема сумніву, що евангельський рух відограє величезну ролю в історії українського народу і є скрайньою короткозорістю не трактувати цього руху з уякою повагою.

Частина участників посвячення церкви.

ДОПУЩЕННЯ ІЗЦЕЛИТЕЛІВ В БРІТІЙСЬКІ ШПИТАЛІ ДЛЯ ПРАКТИКИ

Брітійські шпиталі вперше відкрили доступ в 1960 шпиталях для тих, хто практикує духове зцілення. Єдине обмеження для них є те, що вони можуть приходити лише на прохання пацієнта. Такий "зцілитель" може співпрацювати з лікарською обслугою шпиталю. Більшість лікарів в Англії була проти цього.

С. С. Т.

Вар. Гаврилович

Із циклу "ВИГНАНСЬКЕ"

9

Я вигнанець . . . У краю чужому
мушу скніти, зідхати й тужить . . .
Хоч би ж вмерти вернутись додому,
тлінний прах в рідну землю зложить . . .

Щоб калина росла на могилі,
а могила була б у гаю,
тож повітря пахучого хвилі
заливали б могилу мою . . .

Соловей прилітав би весною
і гніздо на калині звивав,
та удень і вночі наді мною
він пісень своїх ніжних співав . . .

У неділю б уранці дівчата
теж приходили в гай погулять,
і наплівши віночків багато,
на могилу б ішли спочивать...

Відпочивши, пісень би співали
тих, що змалку їх дуже люблю,
і за мене б словечком згадали, —
за це муки найтяжчі стерплю...

Всі бажання оці традиційні,
вже оспівані в рідних піснях,
мої гості тепер це постійні:
я їх бачу щоночі у снах.

Німеччина, 1942.

10

І тут так само місяць сяє,
та тільки сходить не звідтіль,
та тільки туга не вгаває
і не стихає в серці біль . . .

Замовкніть, друзі, зачекайте!
Нащо сумних пісень співать?
Хоч ви душі мені не крайте:
я хочу смуток свій приспать...

Заколисати хочу тугу,
мою нудьгу, думки сумні,
забуть образи і наругу,
що їх зазнав на чужині . . .

Стулить спокійно хочу очі,
хоч сном думки свої скувать,
і в Край мій Рідний серед ночі
хоч уві сні на мить злітать . . .

Німеччина, 1942.

11

Осіння ніч тягуча, довга:
добу вже цілу дощ іде . . .
Хтось за дверима чимсь там човга,
щось під вікном страшне гуде...

Нас двадцять два в одній кімнаті.
Лежу й зідхаю... Всі вже сплять.
Всю ніч думки мої крилаті,
до Краю Рідного летять . . .

О, де ти, юности розрадо?
Тебе розвіяв буревій . . .
За тебе, юносте, я радо
віддав би досвід життьовий...

Хотів би я хоч небагато
пожить, позбувшись ваготи,
і як невинні ці хлоп'ята:
удень сміятись, ніч — хропти!

Німеччина, 1942.

Мильні висновки

В "Українськім Самостійнику" за квітень 1960 р. знаходимо статтю В. Галайчука про расизм. В своїй статті автор шукає коріння расизму і капіталізму в к а л ь в і ністичних впливах на білих.

Нема сумніву, що працьовитість, чесність, ощадність і тверезість евангеликів сприяє накопіченню дібр і поліпшенню добробуту в тих країнах, де поширився кальвінізм чи інші форми евангелизму.

Але, не зважаючи на погляди окремих дослідників, нема потрібного зв'язку поміж тією або іншою формою суспільства і кальвінізмом.

Наприклад, в Сполучених Штатах існує кілька евангельських громад з спільним посіданням власности, які мають кальвіністичний світогляд.

Ще менше є рації в твердженні, що кальвінізм веде до расизму. Навпаки, кальвінізм слідом за Святим Письмом навчає, що Бог робить певним спасіння покликаних одиниць не на підставі їх заслуг, походження чи стану, але тільки на підставі ласки Божої. Кальвінізм так само навчає, що лише Бог знає тих, що прийдуть до Нього. Отже, це навчання дає підставу муринам і всім іншим расам вірити в своє покликання та заперечувати покликання білих африканців на підставі їх непослідовного життя, бо життя віруючого є доказом його покликання, а не щось інше.

Тому що спасіння людини є вільним даром Божим, то тоді наочно расове п о х о д ження тратить усяку вагу як підстава вибору.

На підставі цього навчання, кальвінізм завжди був великою, демократичною рушійною силою. Расизм деяких кальвіністичних церков в полудневій Африці будується в першу чергу на політично-економічних факторах місцевого характеру і в супереч кальвіністичному визнанню цих церков.

Евангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. — Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Евангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Грейям. — Ціна **$1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці слова Божого й обгрунтовані науковими даними. — Ціна **$1.00.**

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

Замовлення слати на адресу "Евангельської Правди".

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

CHRIST, THE END OF THE LAW

by Bucile Quist

Helen Vance looked at Carroll Serrel and knew that, even though she had admitted to herself that she loved him, she was not going to see him again. She had to have the strength to take this course. In her came the call, "Come, come, come away that your joy may be full."

"Maybe, it shouldn't have happened. But it has!" she thought. "At the time Carroll measured up to social and cultural demands set by a young girl waiting for love. A college degree, a trip to Europe preceding his appointment as district manager for his company; talk of honesty, duty, humility, brotherly love and nobility seemed to be enough then. My pride has led me into this."

She had been taught to walk in light and truth. Growing into adulthood she had been trying to interpret Christ's words with her living. She had no problem in learning step by step until she had met Carroll. Then emotions had mixed up her thinking. Companionship with Carroll had been filled with petty irritations. It had not been a full joy.

Reasoning it out with herself she had come to this conclusion, "If Carrol and I walked in the light, as God is in the light, our fellowship would be beautiful because the Holy Spirit would cleanse us of all sin."

But Carroll's conversation didn't ring true, his actions betrayed him too often. Too much of self entered in. He had revealed himself the last time she had seen him six months ago. They had been to dinner together because the next morning she was leaving. Her office had transferred her to the research department in Los Angeles.

When Carroll had taken her home the moonlight was upon the dew-tipped grass and the climbing roses covering the porch. She had seen the pink petals clearly, hanging above Carroll's blond head she had looked up, laughing.

"Your smile is like a dental cream advertisement," Carroll had said.

And then he had stooped and kissed her goodby, and the casual friendship had been twisted into romance. With a swiftness the radiance had come to her in this new experience. Happiness was splashing about her everywhere. In her burst an ecstasy and the moment held enchantment. On the heels of this came the warning thought that Carroll had never expressed affection for her, he didn't even now.

Breathlessly, she had opened the door, and looking back she had seen no humility in his face. His expression plainly said, "I came, I saw, I conquered!"

He had stepped out of the moonlight into the shadow of the porch. As she closed the door she could not see his face in the darkness which covered it.

Standing with her back against the closed door she had covered her flushed face with her hands, "I'm leaving, and I love him," she told herself over and over, trying to fathom the meaning of this strange intensity.

It was then she had known that she had not walked close enough to Christ; she had let too much of the world enter in to distract her. With her mind she had delighted in the law of God, but in her, sin was warring against what her mind accepted.

"Perhaps," she had told herself. "This is why Christians make such poor witnesses. The eye isn't single. If my body had been full of light I would have known in the beginning not to start this friendship. To go on with Carroll would slowly tear me from Christ. The good I could do, I won't do. But the awful part is that I don't want to give him up. I want to be with him."

That had been her private misery in the past six months. Until his letters had become noticed in the mail on her desk. And a co-worker in the office had said, "If ever I saw anyone in love, it's you. It's like switching on a light whenever one of those letters comes." She hadn't answered.

And now Carrol was across the table from her saying, "Tell me about your work."

There was Charles Rumwald, who had made her see things she had not been aware of before They worked together in the office at the laboratory. She had become aware of Carroll's intense, hard drive in contrast to Charles' ease.

"There's Charles Rumwald," she told him. "Born in Vienna and long resident in Holland has given Charles a soul moved by the great composers, a nostalgia for the art galleries and churches of Rotterdam. A Calvinist to the bone, he has no loose ends to his personality, all of life is packaged with answers to the vital questions."

"How can he have definite answers about life?" asked Carroll. "A lot of things are vague, unanswerable."

She smiled at Carroll.

"Is he married?" he asked confidently.

"No."

"Do you like him?"

"Oh yes," she answered. "He's the most comfortable person I ever worked with in an office. In the moments before and after office hours as we uncovered equipment or cleared our desks after a day's work we have become acquainted."

"Not much time for pleasure."

"No, he is absorbed in his work," she said. "But he has thrown wide the literary doors for me. Fluent in four languages, he has known authors in the original. I'm really fascinated by his mind, his vocabulary is rich, his speech eloquent."

"Well,—that's that!" chuckled Carroll.

She looked at Carroll and knew that these two hours together, as he exchanged trains going back to the head office, had only ignited the flame in her to a blaze.

Again she heard the words in her mind telling her, "Come, come, come to seek a full joy."

"Dear Lord, help me to cut this now," she prayed, and even while she said the words to herself her desire was strong, drowning out her plea to God. She really didn't want what she was asking, but she knew she should want it. God had shown the way but the choice was hers.

"Charles is different, very quiet; when he is there he fills the office with peace," she said. "But the only thing we have in common is literature."

Carroll laughed. Perhaps, the glow in her face was saying too much. She wanted this moment to go on and on; their eyes meeting, their voices blending in the excitement of being together again. Yet something was wrong. "What's wrong? Does a person who gives his life in submission to Christ ever have a right to make reservations?" It was like saying, "I'll rent my house to you but I want to keep these two rooms for myself."

She looked at her watch, the time was on wings.

"Please, Carroll," Helen said. "In 20 minutes you must board your train. I want to say goodbye here. It will be easier that way. I am not going to see you again. This is the end for us."

"Please, I don't like dramatics," he said. "Don't be silly. Of course, I'll see you again."

"Let me go now. Just sit there like that, smiling at me. I want to remember that," she said. Her knees were shaking as she rose.

Carroll held her with his grey As she turned she saw the incredible expression slip over his face. Walking slowly away her whole body was filled with the agony of longing—a longing which would be a long time dying and the radiance would never come again. She did not look back. Blindly she walked to the subway to catch her bus to Vine Street and Hollywood boulevard. And all the tomorrows had become like yesterdays.

As she neared her apartment house she was surprised to see Charles Rumwald standing at the entrance.

"Hello, is something wrong at the laboratory?" she asked.

"No, I wanted to talk to you."

"Yes."

"I'm asking for a transfer tomorrow. I'm leaving."

"But why?"

"When one sees inevitable pain coming, it is wise to avoid it," he said. "I can't go on working with you."

"What have I done?" she asked.

He smiled, shaking his head, and shrugged his shoulders helplessly.

"I love you," he said simply, with bowed head.

Helen stood frozen to the spot. Charles never spoke of humility, he possessed it. There was no oldness of the law in him, but a newness of spirit. Out of this came his peace, joy and love. This was true radiance.

"Please," she said, reaching out her hand. "Don't go — ever."

GOOD MANNERS AT CHURCH

If you are so unfortunate as to arrive after the service has begun, enter during a quiet moment, if you can. Do not enter during a Bible reading, a prayer, or a special musical number.

Try to take part in the church service. You would not visit a home and refuse to co-operate with what the people were doing, unless you felt they were doing wrong. Sing the hymns. Bow your head for the prayers. Listen to the sermon. Why else did you attend church but to join in each part of the service?

Remember that the basis of good manners is consideration of others. If your actions at church help the spirit of worship and aid in the worship, your manners at church have been correct. If you have hindered the worship for even one person, they have been faulty.

The church is God's house — respect it!—*Selected*

Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXI. Число 6. Торонто, Онт. Червень 1960 June Toronto, Ont. Рік XXI. Число 6.

Ціль життя

"Бо з Нього, і Ним, і в Нього все. Йому слава навіки. Амінь. Рим. 11:36.

Що є дійсною ціллю життя — це питанням, здається, всіх віків і всіх народів. Філософи, поганські релігійні провідники, вчені, здається, в своїй більшості погоджуються, що життя не має цілі. Принаймні вони її не змогли знайти. Сократ казав, що життя тіла є зло і брехня, і ми мусимо бажати його знищення. Сократа вважається за одного з найбільших філософів стародавніх часів. Будда каже, що життя настільки повне горя, що найкраще позбавитись його, і навіть самої можливости існування. За наших часів світознаний філософ Шопенгауер каже, що життя є зло і єдине добро в нім — це смерть.

Люди, що не мають охоти досліджувати глибини життя, але задовольняються поверховими речами, знаходять собі різні цілі. Ці цілі, вони думають, варті того, щоб на них витратити життя. І ось ви бачите, як один громадить маєток за всяку ціну. Додає долляр до доляра, тисячу до тисячі, мільйон до мільйона. Поки вже не гроші служать йому, а він грошам. Але дійсність, зрештою, їх вчить, що ця ціль є лише оманою. Тому частенько ви читаєте, що Істмани і Крюгери кінчають життя самовбивством. Їх ціль виявилась недостатньою, а постріл з револьвера сповістив ще раз світові, що гроші не є тим, для чого ми повинні віддавати життя.

Інші знов прагнуть слави, але коли вони видираються на саму гору людської піраміди, часом так високо, що вже не бачать нас малих людей внизу, коли вони здається осягли своєї цілі, життя показує, що вони йшли за марою.

Великий письменник і геній, що відзначився на різних ділянках життя, Гете, в розмові з Екерманом сказав: "Я можу сказати, що протягом усіх моїх 75 років я ніколи не мав навіть місяця дійсної втіхи. Це було постійне викочування каменя, що я мав кожного разу робити знову". Очевидно, що слава не є дійсною ціллю, принаймні вона не дуже втішала Наполеона на острові св. Олени.

Пересічна людина часом ставить собі інші цілі. Родина, виростити дітей, дати їм освіту, збудувати свій куточок, мати місце, де можна вмерти спокійно. І хоч би які гарні були ці цілі, було б смішним робити їх ціллю життя. Вони повинні мати своє місце, але не бути найбільшим мірилом нашого поводження—божком, якому всі інші речі мають бути принесені в жертву. Родина може скінчити своє існування, діти повиростають і лишать дім, і яким пустим тоді буде ваше життя, якщо ви жили лише родиною. І чи вона може бути ціллю для життя, коли не являє сама собою нічого вічного і тривалого і рано чи пізно матиме свій кінець.

Інші знову ж уважають, що насолоди можуть бути ціллю, і вони їх шукають, де тільки зможуть. Але як людина може мати насолоду з того, що не має приємности, що не є вічне і тривале, що зникає з ваших рук в час, коли ви ще не почали ясно відчувати, що ви, власне, мали приємне чи неприємне? Здається, це є загальна думка, що служіння собі яко ціль життя може бути лише ознакою одчаю і повної безнадійности. Їж і пий, бо завтра помремо.

Дехто думає, що служіння іншим є дійсна ціль життя, і дехто намагається служити і, можливо, чимало добра було і є зроблено в цей спосіб. Але ця ціль для життя є така ж недостатня як і всі інші. Перше ваше служіння зникне з тими, кому ви служете, а часом і раніше. Відтак служіння іншим само в собі не має цінности вічного характеру. Воно може мати якусь дочасну вартість. Але коли ми покладемо на одну шальку терезів вартість життя, його короткість і незвичайну цінність в очах звичайної людини, а на другу ідею служіння іншим, ми побачимо, що як би цінне служіння не було, само по собі воно є остільки недосконале, не стійке і бездушне, що в дійсності трудно сказати, що краще—чи служіння іншим, чи байдужість до них.

Дехто з релігійних людей гадає, що ціль життя є життя вічне, що його вони або дістануть задармо, або зароблять собі. І ця думка є так само помилкова. Якабудь річ не може бути ціллю для самої себе. Життя не може бути ціллю для життя Воно повинно мати вищу ціль. Коли ціллю життя робиться або гроші, або родина, або служіння —це все є зниженням вартости життя. Ці речі можуть мати місце в житті і складати його частину. Але є недоречною річчю робити частину ціллю цілого. І в цьому люди швидко переконуються. Хто робить ціллю свого життя життя вічне—так само помиляються. Ми не можемо їсти для того, щоб їсти, або спати для спання, чи жити для життя. Ми їмо і спимо, щоб жити. Ми живемо, щоб робити щось вище і досконаліше.

Ціллю життя повинна бути річ вічна, не частина, але цілість. Ціллю нашого життя повинна бути річ, що стояла б нам провідною зорею високо понад нашим горизонтом, щоб думка про дочасність і безвартісність ніколи б не зменшувала нашої радости в прагненні цілі. Яку б іншу ціль, окрім однієї, ви не взяли б, ви завжди знайдете, що вона дочасна: гроші, родина, суспільство, людство, земля і навіть всесвіт, все мусить зникнути з часом, говорять нам вчені і невчені. І яку б ціль ви собі не вибрали в цім світі, вона буде така ж дочасна як і сам світ, а тому не дасть вам ані задоволення, ані радости в прагненні її. Хто ставлять собі такі цілі, коли осягають їх, то або стріляються, або вішаються, бо переконуються, що вони програли в своїм змаганні і були сами собою страшно ошукані.

Сама вічність не може бути нашою ціллю. Поперше, ми не знаємо, що вона є, а подруге, нема жодної вартости в факті нашого існування, щоб він міг дати вам ціль і надхнення. Відкинувши всі цілі життя як дочасні, хоч би яке право вони не мали на частину нашого життя, невіруюча людина в безнадійності шукає за вищою ціллю і не знаходить її, а не знайшовши, як Сократ, Шопенгауер, Будда та інші оголошує, що життя являє собою гру, яка неварта свічок. В їхньому випадку ми маємо приклад духової сліпоти. Ми маємо ціль для життя, що в нім наше життя звершується і находить вічний вислів. Ціль, що вище всіх цілей, ціль, що не є частиною життя, але якої частиною є саме життя. Ціль, що досконала в красі, повноті і правді. Ціль, що дає незмірну радість і зміст усякому життю, в яке вона входить. Ця ціль вимагає абсолютної покори. Гроші, родина, слава, життя, приємності і все інше мусять безумовно покоритись їй. Ця ціль є Слава Божа. Зробіть ціллю вашого життя славу Божу і тоді все життя набере нового вічного змісту, найменша річ стане незрівняно великою. Родина, служіння ближнім і всі інші ваші обов'язки і цілі, з яких складається життя, матимуть своє місце і одержуть належне значення. Але все наповниться новим світлом. Світлом самого Бога. В Нім ви зможете відпочинути думкою, коли на нас найде хвилина роздуму, для чого ви живете? Для слави Бога! Це є ціль варта людини, і ваша рука замість револьвера —простягнеться до Творця в подяці, і ваші уста замість прокляття — скажуть хвалу.

Тільки в Бозі життя варте, щоб його жити, інакше воно є жахом, повним непевности. Дехто живуть зовсім без усякої цілі з дня на день, про таких я зовсім не говорю, вони не мають права на ім'я людини і вони ними не є. Тільки біля ніг Небесного Отця ми знайдемо спокій. І в цім відношенні зі всіма нашими ціля-

(докінчення на стор. 2)

ми ми є блудні діти, але дяка Богові, що ми можемо повернутись до Отця через Сина, який кличе: "Прийдіть до мене всі знеможені і отягчені, і Я дам вам спокій".

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Православний вселенський патріярх-кальвініст реформатор

(За працею паст. Д-ра Г. Гаджіантону: "Реформед Пресбітеріан Ворлд").

Кирило Лукарій народився на Криті в 1572 році і помер мученицькою смертю в Константинополі коли йому було 66 років. Походячи з бідної родини, вже маючи дванадцять років, він працював як помічник у рибалок. Приїхавши до Александрії, він зустрівся з своїм дядьком Мелентієм Пеґас, який невдовзі став патріярхом Александрії. Його дядько поміг Кирилові здобути добру освіту спочатку в Венеції, а потім в Падуї.

Зараз по його висвяченні в священики Лукарієві було доручено дуже делікатну справу. На Різдво 1595 року папа Клементій VIII розпочав (сумної слави—ред.) юніятський рух. Те, що папа втратив через протестантів на заході, він котів віддискати на сході коштом православних. Перша атака розпочалася в Польщі (як це добре відомо українцям — ред.) з певним успіхом. Щоб спинити уніятство, в Польщу було післано Лукарія. Він провів п'ять років в Польщі в боротьбі з римо-католицькою церквою. По своїм повороті в Єгипет Кирило Лукарій був обраний патріярхом Александрії. Тоді йому було лише 29 років. Лікарій займав патріярший престол двадцять років, користаючись великою популярністю серед народу. Корнелій ван Гаґа, голляндський амбасадор в Константинополі, познайомив Лукарія з кількома голляндськими реформованими теологами. В результаті цих знайомств лишилась дуже велика і цікава переписка поміж Лукарієм і такими голляндськими реформаторами як І. Уитенбоґерт, Давід ле Лу де Вігелм і інші. Вони посилали Лукарієві реформовану літературу. По цій автентичній переписці патріярха Лукарія в реформованими провідниками можна прослідіти духовний прогрес Лукарія.

На початку Лукарій займав, звичайно, скам'янілу позицію православного теолога. На кінці двадцяти років, коли його було перенесено на вселенський патріярший престол в Константинополі, він був глибоко переконаний в правдивості реформованого навчання. Прийнявши обов'язки вселенського патріярха, він мав намір і нагоду перенести кальвіністичну реформу всієї православної церкви.

Завдання Лукарія було куди трудніше, ніж праця реформації на заході. Греція тоді була під турецькою навалою. Крім того, в масах бракувало знання Слова Божого. З другого боку, Франція і кардинал Рішельє напружували всі сили, щоб знищити Лукарія як приятеля Голляндії і Англії. В цім випадку Лукарій був частково жертвою боротьби великих держав за впливи на сході.

Кирило Лукарій почав реформаційну працю в першу чергу з проповіді. Проповідував він в народній мові. Лукарій заснував в Константинополі також школу і поставив на її чолі одвертого кальвініста (православного) Теофіла Коридапея епископа Навпокти і Арти. В 1627 році патріярх заснував друкарню, але турки, підкуплені французьким амбасадором, цю друкарню знищили. В наслідок цього, Лукарій був змушений надрукувати свою працю "Конфесіо Фідеі" в Женеві в березні 1629 р. по латині.

В 1631 р. було надруковане друге видання по-грецки і полатинськи і третє по-французьки. Невдовзі було надруковано ще три видання в Седані і Амстердамі, потім два в англійській мові. Автентичний рукопис грецького тексту праці Лукарія "Конфесіо", написаний його власною рукою, переховується тепер в бібліотеці Женевського Університету.

"Конфесіо" має вісімнадцять пунктів і ми наводимо лише ті, в яких реформований рух різниться від православного.

Патріярх Лукарій в "Конфесіо" визнає "Святе Письмо як єдине джерело відкриття. Він навіть не натякає, що "свята традиція" може бути другим джерелом відкриття правди Божої.

В іншій статті він кидає більше світла на це питання, твердячи, що навчання і авторитет церкви не можна ставити понад авторитет або навіть на однім рівні з авторитетом Святого Письма. Він писав: "Свідоцтво Святого Письма багато вище того, що посідає церква. Бо не є тої самої вартости бути навченим людьми або бути навченим Святим Письмом. Людина може помилятись, тоді як Святе Письмо не може бути обманутим ані обманути і має вічний авторитет". Лукарій гостро засуджував заборону віруючим читати Святе Письмо, бо це не що інше як заборона духової поживи голодній душі.

На питання, чи всі християни можуть розуміти Біблію, Лукарій признає, що хоч і є трудні місця в Писаннях, але для духово народженої людини, яку освітив Святий Дух, наука віри стає світлою і ясною.

Щодо канону Святого Письма (канон це є список окремих книжок, які складають цілість Писання), то він твердив, що ті книжки, які синод в Лаодикеї прийняв, є канонічні і відкинув усі апокрифи, "тому що вони не мають авторитету "Святого Духа". Кирило Лукарій визнавав доктрину приречення.

У праці посередництва патріярх вірив разом з реформованими, що Христос не потребує допомоги і лише один Христос може виконати правдиву працю дійсного Первосвященика і посередника.

Лукарій твердив без застережень, що людина оправдується вірою, а не ділами. Добрі діла для Лукарія є "свідками віри" і підтвердженням поклику.

"Конфесіо" відкидає доктрину непомильности церкви, тому що церква може согрішити і може обстоювати радше неправду, ніж правду.

Щодо тайн, то Лукарій як і реформовані визнає лише дві, що їх сам Господь усталив у церкві. Віра конче потрібна для ефективности тайн, а самі в собі вони не мають сили. Лукарій заперечує доктрину перетворення хліба в тіло і вина в кров Христа (трансубстанціяція).

Щодо потойбічного життя, то Лукарій навчав, що по смерти душа людини або буде з Христом, або в погибелі і що по смерти зміна долі душі неможлива. Лукарій дозволяв вживати образи, але остерігає проти поклоніння образам.

Думки і реформоване навчання патріярха зустріли широкі симпатії серед православного народу і частини священиків, але в той самий час і гострі напади з боку його ворогів. Його найгіршим ворогом був Рим. Папа доручив працю знищення Лукарія "Конґреґаціо де Пропаґанда Фідеі" в Римі.

Протоколи зборів цієї "Конґреґаціо" збереглися до наших днів і були опубліковані езуїтським вченим І. Гофманом в "Орієнталіа Крістіана".

Римський папа був скрайне обурений, що його пляни опанування сходу і православної церкви на близькім сході розбилися об кальвіністичні позиції вселенського патріярха Лукарія. Статут конґреґації вимагав, щоб сам папа головував на тих зборах коли були під дискусією важливі питання.

На більшості зборів конґреґації, посвячених Лукарієві, головував сам папа Урбан VIII. Під час зборів конґреґації, які відбулися 25-го липня 1628 р., було ухвалено удатися до підкупу, щоб усунути Лукарія з патріяршого престолу. Проте, конґреґація хотіла наперед знати, чи підкупство в такім випадку є в згоді з людськими і божеськими законами. (Ніби ця справа не є цілком ясна навіть для кретина, що підкупство являє собою злочин у всякій справі, тим більше церковний.—Ред.). В цій справі конґреґація звернулась до інквізиції, в додаток запитуючи, чи чесніше підкупити турків, ніж дати хабарів різним православним епископам?

23-го березня 1629 р. папа повідомив конґреґацію, що інквізиція вирішила, що таке підкупство римо-католицькою церквою людей на знищення патріярха Лукарія є в згоді з Божеськими і людськими законами для осягнення бажаної мети. Наочно римський гріш мав вплив, як це показали пізніші події. Чотири рази Лукарія усовували з патріярщого престолу і три рази висилалося на заслання, але кожного

разу його повертали назад на вимогу народу і впливових приятелів. Цілком ясно, в ті дні кальвінізм не був нічим страшним для православних і сам вселенський патріярх ширив цю евангельську доктрину.

Нарешті конґреґація в Римі побачила, що треба удатися до рішучіших заходів. Наочно туркам було дано більше грошей, ніж будь-коли (27 червня 1638 р. відділ вояків узяв патріярха Лукарія в човен, відвіз в пустинне місце в Мармуровім морі близько села Св. Стефана і там його задушили. Якщо б не цей підступний морд великого патріярха, то вся історія православної церкви, можливо, потекла б іншим річищем і не виключена річ, що замість теперішнього ритуалістичного обскурантизму слов'яни і інші народи на сході Европи мали б високо освічену, сповнену правди Божої церкву. Це в свою чергу змінило б на краще весь потік історії окремих народів і цілої Европи. Цю велику можливість знищила за римський гріш магомеданська рука, а патріярх закінчив своє життя смертю великого мученика, лишивши по собі в історії правдивої церкви світлу пам'ять. — Ред.).

Звичайно, по смерти патріярха вже було куди легше, вживаючи підкупу, погроз і інтриг нищити його працю. Пізніше патріярха Лукарія його власна церква і ті, хто так недавно припадали перед ним, передали "тринадцятикратній анатемі" та засудили його твори.

В цій невеселій праці тепер уже взяв участь і Петро Могила в Києві, засудивши дуже гостро "Конфесіо". Потім цього великого патріярха виклинали довші роки при всяких нагодах і всіляким способом різні синоди і собори, як то є звичаєм у православних і римо-католиків. Пізніше, почуваючи себе ніяково, що один з найталановитіших вселенських патріярхів завів у православній церкві кальвінізм, православні пробували змінити тактику. Починаючи в Єрусалимського синоду 1672 р, православна ієрархія старається довести, що Лукарій не є автором "Конфесіо".

Проте ця теорія ніякого добра їм не робить і факту кальвінізму Лукарія не міняє. Фактом є, що "Конфесіо" було надруковане десять років перед мученицькою смертю патріярха Лукарія. Отже, Лукарій мав досить часу, щоб заперечити своє авторство "Конфесіо". Він не тільки цього не зробив, але в своїм листі від 15 квітня 1632 р. до Дідаті в Женеві згадує "Конфесіо" як свою працю.

Окрім того, якщо б "Конфесіо" і не було зовсім—це не міняє справи. До наших днів збереглася велика кількість незаперечно автентичних листів патріярха Лукарія до різних осіб у різних країнах. Всі вони містять у собі ту саму науку, що й "Конфесіо".

★

У православній церкві часом постають велетні духа, що прагнуть визволити церкву в кайданів обскурантизму і традиції на підставі чистої науки Святого Письма, але з правила їх долею є мучеництво за правду. При цій нагоді на місці згадати і працю митрополита Липківського, забуту і покинену навіть тими, що носять його ім'я.

Україно моя

Україно моя, ти покривджена
ходиш у млі,
Ще й кати тебе всю зруйнували
І на власній твоїй, дорогій нам
землі,
Сотні тисяч тюрм збудували.

Україно моя, від Карпат до
Дінця, —
Уся потом і кров'ю полита.
Й хоч прокляттю тому що не
видно кінця,
та криця тверда вже пробита.

Україно моя, вже терпи до
кінця,
Й Всевишньому Богу молися.
Бо незнані нам пляні останні
Творця,
Та й у праці Він ще не втомився.

Україно моя, нам сказав всім
Творець,—
Що Слово Його — лише Правда.
Й хто вірує в Сина — той слави вінець,
Дістає повік й без принади.

Україно моя, тож відкинь всіх
богів,
Що глумились завжди над тобою,
Бо тепер нас зове віщий голос
Христів.
В Його царство і щастя й спокою.

А. Ознимчак

Активно включитися в "Рік Утікача"!

Заклик українських громадських організацій і установ у Німеччині до всіх українців у вільному світі.

УКРАІНЦІ!

З нагоди знаменного "Світового Року Втікача" тепер майже в усіх країнах вільного світу провадяться збірки на допомогу втікачам. По різних країнах утворилися спеціяльні комітети, які організують або координують цю гуманітарну акцію, щоб бодай частинно поліпшити долю мільйонів скитальців у цілому світі. Серед тих мільйонів є також тисячі українців, зокрема на терені Німеччини і Австрії, які з незалежних від них причин не змогли нікуди еміґрувати. Звичайно консуляти різних держав не допускали до еміґрації людей старших віком, калік, інвалідів, хворих,–тобто таких, які могли б бути "тягарем" для тієї чи іншої держави. Багатьом з них не лишилося нічого іншого, як жити далі в злиденних умовах по таборах, бараках, чи навіть по збудованих під час війни підземних бункрах. Понад три чверти з 17.000 наших залишенців у Німеччині не працює і мусить існувати з маленької допомоги від бюра праці або суспільної опіки, яка дорівнює десь 16-20 долярам на місяць на одну особу, або 30 долярам на дві особи. Не дивно, що багатьом ледве вистачає на шматок хліба, не згадуючи вже про інші речі, що їх людина конче потребує.

Лише дуже мала частина наших залишенців у Німеччині та Австрії знайшла собі працю. Більшість працездатних мусять працювати як некваліфіковані робітники й мають дуже малу заробітну платню.

Тут слід зазначити, що в найгірших обставинах опинилась наша численна в Німеччині інтеліґенція, зокрема науковці, що й далі працюють мірою можливого для української науки і культури, живучи часто в злиденних умовах, навіть мінімально невідповідних для цивілізованої людини.

Майже 80% українців у Німеччині й Австрії потребують допомоги насамперед на придбання житлових приміщень, меблів, професійний перевишкіл, що дав би їм кращі можливості заробітку, а також на ліки, харчі й одяг для хворих. Так зване німецьке "господарське чудо", на жаль, аж ніяк не відбилося на більшості наших залишенців.

Українські допомогові організації в Німеччині та Австрії: ЦПУЕН, УЦДОА, УМХС, СУВІ, ОУЖ, користаються майже виключно українськими фондами. Єдиний ЗУАДК, що діє на підставі інтернаціонального статусу, мав можливість використовувати міжнародні фонди. Найбільше фондів для інтеґрації залишенців дістав ЗУАДК від американської організації ЮСЕП, яка, на жаль, досі опікувалася лише певними категоріями втікачів. Більшість з наших людей, що потребують допомоги, такої з фондів ЮСЕП-у не одержала, і тому треба шукати засобів і нових можливостей, щоб їм допомогти.

Ukrainisches Komitee
fuer das Weltfluechtlingsjahr
Muenchen 2
Augustenstr. 46, III.

Konto:

Dresdner Bank Muenchen
Nummer. 83723.

Український Комітет Світового Року Втікача.

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Ґаленда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбурґ. — Ціна **$1.00.**

Причта про блудного сина. — Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Біллі Ґрейям. — Ціна **$1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними. — Ціна **$1.00.**

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1068 Queen Street West Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Чи це зробить ріжницю?

З-поза "залізної заслони" надходять запевнення, що невдовзі ляборатоним шляхом можна буде витворити живі клітини. Декотрі вчені за кордоном з цим погоджуються. Це вважається за доказ, що оповідання про створення життя в книзі Буття є мильні та що взагалі Бога нема.

Між іншим, до витворення життя ляборатоним методом ще дуже далеко і це можна тепер ще вважати лише за буйні мрії. Але припустимо, що дійсно людство дійде до того, що зможе витворювати в ляборатоіях клітини, які виявлятимуть ті ж ознаки життя, що й найпростіші клітини. Чи це дійсно доводить, що оповідання про створення життя Богом є мильне і що атеїзм є на часі?

На цю тему д-р Вілдер Сміт, професор Фармелогічного Інституту в Берген, пише: "Якщо повище твердження (про можливість витворення життя в ляборатоії) піддати розглядові з правдивою науковою безсторонністю, що воно доводить? Певно ніщо більше, як те, що з необхідним втручанням з назовні життя може постати в матерії, яка була попередньо мертва. Що втручання з назовні в цім випадку приймає форму зміни і контролю експерементальних умовин, ніхто не сумнівається. Але що було пропущено взагалі і що є наочним фактом, так це те, що в наукових експериментах цього типу науковий розум під час експерименту є абсолютною вимогою для якої-будь надії успіху. В інакшім випадку високо спеціялізоване приготовання матеріялу і умов не матиме місця і в усякім разі не так скоро, щоб перегнати розкладовий процес, який прямує в протилежність до синтетичних необхідностей життя. Так само вимоги щодо умовин сприятливих реакцій є надто специфічні — це ми знаємо. Це явний науковий нігілізм—пробувати замінити дбайливо уплянований науковий експеримент розчином зупи в казанку і казати, що більйони років довершать те, що наперед уплянований експеримент може зробити лише з величезними труднощами, зусиллям і організованістю. Учений знає, що пильна тяжка праця (яка включає комплікований процес думання досвіду і розуму, як хочете) і плянування створюють необхідні основні ексогенетичні втручання в системі, якщо ми маємо надію створити життя з мертвої матерії.

Чи ми відважимось як науковці, твердити, що делікатна реакція сталася "випадково" в минулім, в той час як ми знаємо, що в сучасності науковий досвід ніколи не дав найменшої надії на успіх, якщо не були дотримані умовини реакції з незвичайною точністю, проґресивною і часто швидко застосовані, що виключають випадок. Знову, чим більшими стають зусилля створити життя синтетично, тим більше зростає комплікованість проблеми. Оце якраз зростаюче інтелектуальне зусилля і виявило так прекрасно і наочно чимраз збільшувану рафінованість експериментальної техніки, конче потрібної для успіху. Інакше кажучи, знане інтелектуально фізично контрольоване втручання з зовні є конче потрібне, щоб засвітити життя в попередньо мертвій матерії.

Живі речі, як це відомо сьогодні, є куди більше комплікованні, ніж це думалося кілька років тому. Збільшувана комплікованість зменшує можливість для випадку стати творцем. Чим кращою стає ляборатоорна техніка, що стає зуживаною в спробі витворити життя синтетично, тим менша можливість для випадку. Все це веде просто до становища, яке наближується до християнського.

Згідно з цим становищем, втручання з назовні мало місце в матерії в минулім і викликало переміну порядку в певних формах матерії і так зробило життя таким, як ми його знаємо. В принципі ця позиція відповідає становищу, яке займає кожний вчений, який намагається здобути життя в мертвій матерії в ляборатоії. Метод той самий в обох випадках: інтелектуалена вовнішня фізична контроля матерії.

Християнська позиція твердить, що Всесвітній Розум надав своїм сотворінням творчі здатності, подібні до своїх власних, хоч і безмірно менші. Тому якщо людині пощастить в модерних ляборатоіях часом продумати думки Творця і Його синтетичні експерименти, чому ми маємо думати, що цей факт якраз доводить, що нема Творця. Якщо хтонебудь успішно повторить і підтвердить мої опубліковані експерименти, хто в ім'я науки, стане пояснювати оце повторення як наочний доказ, що я не існую, що я ніколи не робив експериментів і тому зо мною не треба рахуватись. Подібним твердженням бракує наукової бази.

(Християнство сьогодні)

Вар. Гаврилович

Із циклу "ВИГНАНСЬКЕ"

12

Журно тужать скрипки вже
осінні,
і циганки у бубни десь б'ють,
так мої то думки в голосінні
цілу ніч мені спать не дають.

Довгу ніч, аж до самого ранку,
не склепив ні на хвильку очей:
переглянув життя до останку,
пережив низку лячних смертей.

Пронизав я думками минуле
і в майбутніх скупався віках...
Цілу ніч серце болісне, чуле
тріпотіло на гострих ножах.

Та ось випливло Сонце на
овид —
і тужить перестали скрипки:
їх зацитькало сяйво ранкове,
біль же в серці лишився тремкий.

Німеччина, 1942.

13

Іду серед згарищ, розкиданих
трун —
до щастя... І край мій іде...
А серце, безсилий, старий буркотун,
нудні все розмови веде:

Про лагідність, ніжність і різні
химери,
віджиті й забуті давно...
Про те, що до щастя замкнув
нам хтось двері,
ключ кинувши в море на дно...

Яка може ніжність і лагідність
бути?!
Тож мушу я, серце, тобі нагадать:
той щастя і волю спроможний
здобути,
хто може безжалісним стать...

Німеччина, 1942.

14

Стомився день, приліг заснуть,
а вечір знову тче облуду...
Чи зможу я коли забуть,
чи хоч на мить одну забуду,
що ти в неволі, Краю мій?
Що ти зазнав страждань без
ліку,
і шлях тяжкий надміру твій,
яким ішов ти споконвіку?

. . . . . .

У хмарах місяць сонний блу-
дить,
в траві цвіркочуть цвіркуни,
і рій думок цей вечір будить:
невже й до самої труни
свого я суму не розмаю,
останню крихту віри втрачу,
тебе ж, знедолений мій Краю,
ніколи вільним не побачу?

Німеччина, 1942.

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул.,
Нью-Йорк Нью-Йорк
Богослуження відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано
УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо

Закордонна місійна праця Пресвітерської Церкви в Канаді

Редакція плянує реґулярно подавати відомості читачам про поширення Слова Божого в світі Пресвітерською Церквою в Канаді. В різних країнах світу: на Далекім сході, в Африці, полудневій Америці існує нужда, про яку мешканці Канади і Сполучених Штатах не мають найменшої уяви. Безпросвітна темнота, неграмотність, бідність, марновірства, визиск, слабості всілякого характеру є сьогодні долею великих мільйонів людей в багатьох країнах.

Їх матеріяльна нужда дуже велика, а духова нужда — ще більша. Церква не може і не має права дивитись на цю нужду байдуже, думаючи лише про себе і свій нарід. Таке наставлення є запереченням віри і наказу Господнього. Для полегшення цієї нужди конче потрібні засоби, тому обов'язок кожного віруючого члена церкви уділяти частину своїх прибутків на закордонні місії. Члени Пресвітерської Церкви жертвують на закордонні місії щороку близько $900.000. За ці гроші утримується місіонерів, шпиталі і школи. Редакція в наступних числах "Євангельської Правди" буде подавати короткі звіти з місійної праці церкви в різних країнах світу.

ОСТАННІ НОВИНИ З-ІНДІЇ
(Лист місіонера)

Індія вже перестала бути країною таємничого і магічного, як її подавали звичайно новелісти минулих поколінь. Делгай тепер є світова столиця, що спостерігає стало процесії царів, президентів, прем'єр-міністрів і інших державних мужів, які приїздять і від'їздять. Відвідуючи нещодавно Бомбей, мене вразив індустріяльний зріст. Дві газових рафінерії, атомічна електростанція, пристань, аеропорти і т. д. не уступають яким іншим на світі. Місто швидко розбудовується. Тільки недавно прем'єр-міністр Індії відвідав в Кундаг гідро-електричну станцію. Цю станцію будують канадійські інженери при щедрій фінансовій допомозі з Канади. Таких станцій і гребель будується багато.

Гіндуїзм ожив і став більш активним. Церква перебудовується. Замість кількох місій окремих деномінацій — з усіх деномінацій утворилася одна Церква Північної Індії.

В Біл відбувся синод церкви. Вихова і школи змінюють життя. Місцеве населення щораз більше цікавиться церквою. Кілька сіл просять самі прислати їм учителів. Є велика потреба в добре підготованих посвячених місіонерах. Місійна Рада Індійської Церкви попросила місійний Борд Пресвітерської Церкви в Канаді прислати ще одного місіонера, як можливо, то з аґрикультурною освітою для помочі місцевому хліборобському населенню.

В Джабат пресвітерський шпиталь (під проводом Дж. Віліамса) переповнений слабими і відчувається гостра потреба ще в однім місіонері-лікарі.

Місійний Борд Пресвітерської Церкви в Канаді плянує побудувати в невдовзі шпиталь для сухотників, школу для індуських сестер милосердя і мешкання для них.

(З листа Дж. Морей)

Папські благословення

Українська греко-римо-католицька ієрархія, не зважаючи на вперту байдужність Ватікану супроти українців, все ж стало шукає благословення від Папи Римського. Думка, що благословення папи приносять якесь добро, наскрізь мильна. Історія повна прикладів, коли невдовзі за папським благословенням на ту особу спадало велике нещастя. (І може це є великим добром, що папа не дуже то спішить благословляти українців посадою кардинала чи чимсь подібним).

Ми наводимо за П. Йосифом Закчело лише кілька прикладів, бо таких випадків дуже багато, коли зараз за благословенням папи благословенного настигали нещастя.

1851 р. папа Пій IX післав "Золоту Рожу" з своїм благословенням цареві обох Сіцилій. Ще не минуло й року після того, як цар утратив корону і царство.

1886 р. цей самий папа післав свої благоловення австрійському цісареві. Не минуло й року, як він утратив Валенцію і потерпів поразку при Савої.

1887 р. папа благословив Максиміляна, мексіканського імператора. Його було скинено і застріляно. Тоді папа благословив вдову імператора. Вона збожеволіла і вмерла на вигнанні.

1886 р. цей самий папа післав "Золоту Рожу" еспанській царниці Ізабелі. Незабаром вона втратила корону і вмерла на вигнанні.

1895 р. Дамаський архиепископ передав папське благословення в Віторії еспанській фльоті і армії. Після того Еспанія втратила дві фльоти і армію.

1897 р. папський Нунціо благословив великий благодійний базар в Парижу. За п'ять хвилин по благословенню все палало в страшнім огні. Загинуло близько 150 аристократів, включаючи сестру австрійського імператора.

1923 року папа післав "Золоту Рожу" дружині еспанського царя Альфонсо XIII. В 1931 році обидва втратили корону і царство.

1924 р. багатий англійський землевласник П. Едвардс став римо-католиком. В 1926 р. він поїхав до Риму і папа його благословив. Він помер за чотири дні після благословення.

1928 р. папа благословив воздушний корабель "Італія" і дав капітанові корабля хрест, щоб той поставив його на північнім бігуні. Корабель розламався надвоє і половина залоги загинула.

Папа благословив і хвалив італійську армію, коли вона грабувала і нищила абісінців в останній війні, але кінець Муссоліні всім відомий.

Вінстон Чорчіл після того, як відвідав Ватікан, уже ніколи не зміг здобути сили в парляменті.

Президент Рузвелт тримав особистого представника в Ватікані, але ніколи не побачив кінця війни.

Генерал Макартней дістав власноручно підписаний портрет папи. Незабаром після того його усунено як главнокомандувача.

1951 майбутня англійська королева відвідала Ватікан. Невдовзі Англія втратила перські нафтові поля, суецкий канал і програла війну з Єгиптом.

Кардинал Стрітч з Чікаго прийняв запрошення папи стати першим американським головою Конґреґації. Він виїхав з Чікаго 1958 р. після Великодня і помер кілька день по приїзді до Риму. Папа, який благословив його на дорогу до Риму, коли кардиналові відрізали руку, навіть не відвідав його перед смертю, хоч той вмирав кілька кварталів від Ватікану.

Отже, приписування якоїсь внутрішньої сили благословенням церковних ієрархів є наскрізь мильним. Ті, хто шукають правдивих благословень, повинні шукати їх у Бога через Ісуса Христа. Чей же Святе Письмо не навчає молитви: "Вихопи мене і вирятуй з руки чужинців, котрих уста про марне говорять" (Пс. 144:11).

Для чого народився Христос?

Кожна людина, що вірить у правдивого Бога Отця, вірить також і в Божого Сина Ісуса Христа, що народився від Пречистої Діви Марії. Всі християни визнають, що Христос народився так, як написано в Святім Письмі. Багато з християн вірують і знають, що Христос народився, але ж перед нами є питання, яке повинно бути завжди на думці кожної віруючої людини, для чого Христос народився? Христос народився, щоб виявити людям Свого Отця. Ніхто Бога ніколи не бачив.

Однороджений Син, що в лоні Отця, той Самий виявив був (Івана 1:18). Христос виразно сказав був: "Коли б то були ви пізнали мене, ви пізнали були б і Мойого Отця. Хто бачив мене, той бачив Отця. Повірте мені, що я в Отці, а Отець у мені. Коли ж ні, то повірте за вчинки самі" (Івана 14:7-11). Христос народився, щоб виявити силу Свого Отця тими вчинками, які Він чинив, коли жив на цій землі з учнями Своїми. Всі Христові вчинки були добробутом для людей. Отож ті, що вірять у Бога Отця та в Сина Його Ісуса Христа, повинні завжди чинити добро не тільки тим, що їм чинять, Христос родився, щоб виявити людям любов Свого Отця. Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженного, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне (Івана 3:16). А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще

(продовження на стор. 6)

Для чого народився Христос?

(докінчення з стор. 5)

грішниками (Рим. 5:8). Коли ж ми християни знаємо правдиву любов Отця й Сина, то й ми повинні виявляти в нашому житті правдиву любов навіть і до тих, що ворогують проти нас. Христос сказав: "А вам, що слухаєте, я кажу любіть своїх ворогів, добро робіть тим, що ненавидять вас. Благословляйте тих, що вас проклинають і моліться за тих, що кривду вам чинять, і як бажаєте, щоб вам люди чинили, так само чиніть ви їм" (Луки 6:27-28, 31).

Було б дуже радісно, коли б кожний християнин не забув, чого Христос народився. На те, щоб виявити любов Свого Отця і коли б християни жили таким життям, щоб виявлять свою любов до кожної особи в цьому світі. Христос народився, щоб послужити людям у цьому світі, що хочуть вірити в Ісуса Христа. Але дуже мало є таких, що охоче бажають послужити один одному. Ми не повинні дивитися на тих, що не служать правдиво у цьому світі своїм ближнім, а повинні дивитися на Ісуса Христа, бо Син людський прийшов, народився на те, щоб послужити й життям своїм, дати на викуп за багатьох (Марка 10:45)

Коли ж ми думаємо про Христове народження, то ми повинні завжди думати, що Христос народився, щоб послужити людям, себто й нам, а коли Він прийшов послужити нам, то й ми повинні служити людям. Христос народився, щоб спасти грішників. Апостол Павло пізнав науку про Ісуса Христа й написав був у листі до Тимофія, висловлюючись, що вірне це слово й гідне всякого прийняття, що Христос Ісус прийшов був у світ спасти грішних, із який перший я (1 Тимоф. 1:15). Бо всі згрішили й позбавлені Божої слави, але дарма оправдуються Його ласкою через відкуплення, що в Ісусі Христі (Рим. 3:23-24). Бо під небом нема іншого ймення, даного людям, що ним би спастися ми мали (Діян. 4:12). Із Святого Писання ми повинні прощати провини винуватцям нашим, а коли ви не будете людям прощати, то й Отець вам не простить ваших провин (Мат. 6:15). Будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог у Христі вам простив (Еф. 4:32). Христос народився, щоб перемогти й знищити владу смерти диявола й усіх злочинців та визволити тих усіх, що все життя страхом смерти держались в неволі (Євреїв 2: 14-15). Написано поглинута смерть перемогою. І коли праведні воскреснуть, то повторяться слова апостола Павла: "Де, смерте, твоя перемога. Де твоє, смерте, жало. Отож, браття любі мої, будьте міцні, непохитні, збагачуйтесь завжди в Господньому ділі, знаючи, що ваша праця не марна в Господі" (1 Коринт. 15: 54-58).

Ось бо настане день палаючий, як ніч, тоді всі горді й безбожні будуть неначе солома й спалить їх той день, що настане, так, що не зоставить із них ні кореня, ні галуззя (Малахії 4:1-3). Бо лиходії будуть знищені; хто ж надіється на Господа, ті будуть властенцями землі. Тільки ще трохи і не буде беззаконника і споглянеш на місце його та й нема його (Пс. 37: 9-10).

Тоді побачите різницю між праведником і безбожником, між тим, хто служить Богу, і тим, хто Йому не служить (Малахії 3:18). Христос народився, щоб дати право до дерева життя тим, що бережуть заповіді Божі та Ісусову віру (Обявлення 14:12). Бо не кожен, хто говорить до мене Господи, Господи! увійде до царства небесного, але той, хто виконує волю мого Отця, що на небі. Багато скажуть мені того дня, Господи, Господи, хіба ми не ім'ям Твоїм демонів виганяли або не ім'ям Твоїм чуд ми багато чинили. І їм оголошу я тоді: я ніколи не знав вас. Відійдіть від мене, що чините ви беззаконня (Мат. 7:21-23).

Христос сказав був, що не ті, що тільки говорять Господи, Господи, або пророкують, або нібито демонів виганяють, або чуд багато чинять ввійдуть до царства Божого. Коли ж такі люди чинять беззаконня, то Христос таких людей навіть і не знав ніколи. Треба чинити правду й жити згідно з вічною справедливістю, щоб бути і закон твій правда (Пс. 119:142). Бо справедливі Господні накази (Пс. 19:8-12). Блажений той муж, що за радою неоправедливих не ходить (Пс. 1:1-2). Правда завжди є правда хоч би й хто що несправедливе на неї говорив. Та однако стоїть міцна Божа основа та має печатку оцю, Господь знає тих, що його, та нехай від неправди відступиться всякий, хто Господнє ім'я называє (2 Тимофія 2:19).

Отож, мої любі, маючи ці обітниці, очистьмо себе від усякої нечистоти тіла та духа й творімо святиню в Божому страхові (2 Кор. 7:1). А страх Господень значить ненавидіти зло та злу путь (Пр. 8:13). Подумаймо про себе та скажім: "Випробуй, Боже, мене і пізнай мої задуми. І побач, чи не йду я дорогою злою й мене провадь Ти дорогою вічною" (Пс. 139:23-24).

М. Ясінський

"ВОЛЯ ВІРИ" В СССР

З останніх вісток, які наспіли з Захід. України, довідуємося, що большевицька влада відновила відкрите переслідування й винищування там решток релігійного життя. Повідомляється, що замкнено Почаївську Лавру, молитовний дім евангельських християн-баптистів в Рівному та багато інших церков і молитовних домів. Ця нова терористична антирелігійна акція комуністичних безбожників викликала там нове схвилювання, переполох та плачі між вірними різних віровизнань.

(Народна Воля)

РИТУАЛІСТИЧНА УЯВА ПРО НЕБО

Д-р Л. Г. Леман, один з видатних священиків католицької церкви в Злучених Державах, який покинув католицизм і став протестантом, пише:

"Священики не зупиняються ні перед чим, щоб переконати свої громади, що найпевнішою гарантією для грішника, якщо він хоче дістатися на небо, це поклоніння св. Йосифові. Вони змальовують його, як найбільш впливового "політикана", що може здобути будь-яке полегшення від Бога.

Я пригадую, як один священик в Неаполі (Італія) одного разу доводив це в проповіді своїм слухачам. Ось оповідання, правдиве в кожній деталі, про те, як католики вчать про небо, Ісуса, Марію, св. Петра, св. Михайла та інших. Неапольський священик розповідав:

– Одного дня архангел Михаїл, небесний поліцай, прийшов до св. Петра до золотих воріт і каже: "Слухай, Петре! Як це так? Адже на небі появилося стільки злочинців, які не мають права тут бути. Небо аж кишить від грішників, що не заслуговують навіть на місце в чистилищі.

— Не обвинувачуй мене, Михайле! — відповідає Петро. — Кожний знає мою репутацію, як сторожа небесних воріт. Адже тобі відомо, що я не пущу до середини навіть папу, якщо я не впевнюся, що всі його гріхи прощені, що він відбув свій повний час кари в чистилищі. Але тому, що ти спитав мене одверто, я дам тобі ясну відповідь, якщо ти підеш зо мною потім, як я замкну ворота на ніч.

Вони зустрілись в призначеному місці. Петро повів архангела Михаїла поза зовнішніми мурами Небесного Міста до місця, де містилася хата "Святої Родини". Ця хата була на верху стіни вгорі і мала вікно, з якого "Свята Родина" – Марія, Йосиф та немовля Ісус — могли дивитися вниз і бачити все, що творилося на землі.

Була ясна місячна ніч. Петро потягнув Михаїла за кущі і сказав, щоб той чекав поки щось побачить. Через деякий час вони почули, якби хто кидав камінці у вікна хати. За хвилину вікно відчинилося і через нього була спущена віровка. Її потягнули знову назад і на кінці, причепившись, висів один із зіпсутих грішників, проти яких нарікав Михаїл. Вони зачекали аж поки грішника не втягнули і вікно зачинили.

— Ось воно, — каже урочисто Петро до здивованого Михаїла. — Це є відповідь тобі!

Ранком наступного дня, Михаїл одягнувся в найкращий однострій і з рішучим виразом на обличчі застукав до дверей хати "Святої Родини". Марія відчинила двері й покликала Йосифа та Ісуса немовлятко, щоб привітати визначного гостя. Він сів і з виразом суворої поваги на обличчі обернувся до Йосифа і сказав:

— Йосифе, я дізнався, що твориться тут кожної ночі і я не виконав би свого святого обов'язку, якби не сказав тобі, що твій звичай впроваджувати грішників до неба заднім вікном має припинитися негайно!

— Я дуже жалую, Ваша Світлосте, — відповів Йосиф з винуватим обличчям, — але мене розрекламували на землі як останнє втечище для грішників, що вмирають. Крім того, мене проголосили "Патроном Всесвітньої Церкви" й я урочисто обіцяв впроваджувати до неба і правдою, і кривдою бідних грішників, що присвячувалися мені за свого життя. Я просто не можу відмовити в їх просьбі і примусити їх іти до пекла. Моя позиція і репутація як чоловіка Марії і прибраного батька для Ісуса Христа залежать на цьому.

Михаїл підвівся з крісла і, випроставшись у свій повний архангельський зріст, сказав рішуче:

— Не може бути жодних винятків для незмінної справедливости Всемогутнього Бога, якого суворі накази мені доручено виконувати дослівно. Від того дня як я скинув Люцифера та його ворохобних ангелів з цих небесних стін, мені доручені обов'язки не допускати грішників на небо і припильнувати, щоб закони Всемогутнього пильно виконувалися.

— В такому разі,—каже покірливо Йосиф, — я не можу більш залишатися на небі, я мушу йти деінде і пробувати дотримати своїх обіцянок бідним грішникам, що вмирають.

Коли Йосиф ішов до дверей, Марія підбігла до нього і вхопила його за руку. Обернувшись до строгого архангела, вона сказала:

— Йосиф є мій законний чоловік, якщо він піде, я піду так само і тоді не буде цариці на небі.

Михаїл зніяковів від цієї думки, і почав шукати слів, щоб щось відповісти. Перш ніж він міг придумати щось відповідного, немовля Ісус

— Якщо моя матір піде; я піду так само і тоді ти не будеш мати і Бога на небі.

Цього було багато навіть для архангела Михаїла. Відчуваючи, що справу програв, він, кланяючись, вийшов з хати з такою повагою, скільки він міг виявити на той час.

— І це є причина, — цей неапольський священик сказав своїм слухачам, — чому кожен, хто посвячує себе і молиться до св. Йосифа за свого життя, буде напевно на небі.

Зміст релігії ритуалістичних церков прекрасно ілюстрований в цій дитячій фантастичній байці. Шкода тільки, що людей навчають і сіра маса вірить в ці фантастичні уяви, як в святу правду Божу.

Чого ж навчає Слово Боже? "Я дорога, і правда, і життя: ніхто не приходить до Отця, **як тільки мною"**. Так говорить сам Ісус Христос (Йоана 14: 16). "І нема ні в кому іншому спасіння, бо нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спастися нам" (Діяння 4: 12).

Оповідання неапольського священика нічого спільного з наукою Христа не має, навпаки, воно цілком заперечує усе, чого Христос учив. Проте додержання науки Христової спричинило б раптове зменшення прибутків з каплиць, парастасів і т. д., а тому зло панує далі.

НЕ ЗАБУДУ ТЕБЕ, УКРАЇНО

Не забуду тебе, Україно,
Бо не можу ніколи забути;
Ти мов рана у серці — руїно,
Пісень радости в тебе не чути.

Не забуду блакитного неба,
І як золото чисте пшениці;
Якої в житті кожному треба,
Так як живої з джерел водиці.

Не забуду твоїх гір Карпатів,
В яких чути гомін предків рідних,
А унуки сьогодні з-за ґратів
Виглядають ще днів свобідних.

Не забуду твоїх річок, ненько,
По них сльози народу пливучі,
Ох! як є це на серці тяженько,
Там живуть люди долю кленучі.

Не забуду твойого страждання,
Яким ти страждаєш у неволі...
Прийде ще щасливе кохання,
І залунає знову пісня волі.

Я молюся за тебе, Вкраїно,
І вірю в твоє воскресіння;
Ти для мене мов ненька едина,
Тож за тебе несу я моління.

Йосафат Іваськів

Володимир Бірчак

Притча про порожню бочку

Історія така собі простенька: вулицею серед міста йде військо. Попереді війська кінь, на коні полковник. Кінь іде до такту під звуки орхестри.

Нагло скочив у бік, так, що задуманий полковник мало не впав. При дорозі на купі грузу стояла порожня, груба бочка, обприскана вапном.

Полковник погласкав коня, та кінь скакав далі. Тоді полковник завернув, відїхав кільканадцять кроків назад, завернув знов і, гласкаючи верхівця, хотів переїхати біля бочки. Але тепер було ще гірше. Дубом знявся кінь у гору, форкав і мов опарений кидався і скакав.

— Карий, дивись, це порожня бочка!

Але карий скакав далі й своїми скоками та своїм страхом немов доказував:

— Не здуриш! Ворожа гармата! Вистрілить! Утікай! — і він утікав.

Я стояв і довго дивився на коня й бочку.

Дурний кінь — скаже не один. — Нічого тут надзвичайного!

То правда, що дурний кінь, але — скільки то разів і поступовання нас, людей, не розумніше від поступовання цього коня?! Скільки разів і ми, люди, боїмося порожніх бочок, уважаючи їх ворожими гарматами?!

Не біймося!

Найперше не біймося людей, але відважно підходімо і загляньмо в їх нутро. А тоді побачимо нераз, що перед нами на купі маєтку, влади, слави, почестей стоїть порожня бочка, здалека грізна, зблизька смішна. Тільки не будьмо кіньми, підходімо ближче й пригляньмося!

Не біймося й наших думок та наших слів і завсіди говорім правду, хоч проти правди й стоїть майже завсіди порожня груба бочка брехні й дурноти і хоч слуги брехні стануть біля порожніх та пустих бочок і будуть боронити їх. Відважно вперед!

Не біймося й тяжких діл, хоч нам самим спочатку вони будуть здаватися тяжкими, неможливими до виконання, хоч сотки друзів будуть нас переконувати, що тієї праці неможливо скінчити, хоч і само життя буде нам ставити бочки на шляху. Не біймося. Обдумаймо добре справу, відважно берімося до діла, а вийдемо побідниками над порожніми бочками.

Не біймося й нових речей тільки тому, що вони нові й не тримаймося всіх старих тільки тому, що вони старі. Ці упередження теж ніщо інше, як грубі, в середині порожні бочки.

І... деякі народи уважають наш український народ дурним конем та виставляють проти нього порожні бочки наклепів, брехні, підлоти, пониження, обезцінення... Чим більше боїмося їх — тим більше тих бочок нам ставлять при шляху.

Брати! Голови вгору! Підходімо до порожніх бочок і розбиваймо їх.

(Наше Слово)

Посвята часу

Кн. Екклезіаста 3:1-8.

Ми повинні мати місце на все і все на своїм місці; а також ми повинні мати час на все і все у своїм часі.

Завжди є властивий час позбутися злих норовів а придбати собі добрі привички.

Час на плач може бути далеко корисніший як час на сміх.

Час мовчати є тоді, коли вас спокушує говорити зле; час говорити є тоді, коли Бог жадає від вас свідоцтва про Нього і Його справу.

Час є основою всякої роботи, є елементом, в котрім життя порушається.

Час є вільний для всіх і той самий для всіх.

Робота в неділю, здається, заощадить один день, підчас коли тратиться вічність; але в кінці і того одного дня вона не ощадить.

Так як дерево має корінь в землі, так життя має свій корінь в часі, а коли земля є нездорова, то і дерево таке буде.

Коли ми віддамо Богові недільний час, то це принесе нам благословенство і мир і здоров'я на цілий тиждень.

Година дня віддана сатані, зіпсує всіх двадцять чотири години.

Неділя це відпочинок для тіла а жнива для душі.

Час є на все, а для многих людей неділя є одиноким часом. коли вони є християнами.

RETA'S VICTORY

By W. Everett Henry

Reta Fenwick was the best clarinetist in the Buffton high school band. She was also a straight, a student with fine qualities of leadership

At the close of band practice, Mr. Brown, the band director, said, "As all of you know, the Lions Club is giving a ham dinner for the benefit of the band Monday from six to eight. They want the members of the band to canvass the city Sunday afternoon selling tickets. We'll have assignments of territory ready for you at the close of Friday's practice. Is that all right with you?"

There was a chorus of affirmatives, and Reta's heart was troubled. She was an earnest Christian, and her parents were leaders in the life of their church. She knew they would be hurt if she sold tickets on a Sunday afternoon, and she knew, too, that she herself did not want to do it. She felt it would be dishonoring to her Lord.

Reta waited to be last to leave the room, and as she came to Mr. Brown's desk she said, "I'm sorry, Mr. Brown, but I can't join in the canvass Sunday afternoon."

"Oh," Mr. Brown said, with his easy smile, "I'm sorry, too, Reta. I was counting on you to sell at least fifty tickets. But of course if you've made other arrangements which can't be changed, we'll just have to get along without you".

Reta bit her lip. "Now," she thought, "why did he have to put it that way? I can't let him think that I'm obligated to do something else. I wish I was. I suppose I'll just have to tell him the plain truth."

With a forced smile, she said, "No, Mr. Brown, it isn't that I have another engagement that can't be changed. I just feel that if I were to spend Sunday afternoon selling tickets, I'd be sinning against my Lord."

"Why, Reta, isn't that a little unreasonable? Most of the people who worked out these plans are church members, and I'm sure they had no thought of asking you young people to do anything wrong."

"No, they probably didn't, Mr. Brown, but do you think I should let other people do my thinking for me? I know many church members who do things that seem sinful to me."

"Are you considering the feelings of the other members of the band, Reta? If you refuse to cooperate, won't they resent it?"

"I think I have some friends in the band, Mr. Brown, who will understand, but most of them will doubtless criticize me, some very severely. But I never was taught that to live as a Christian would always be easy."

Mr. Brown's smile was gone. Looking at Reta almost severely, he said, "There's something more involved in this, Reta, that in fairness to you I think I should mention. You are being considered as one of the students to be recommended for a scholarship at Banfield. If this is going to be your attitude, it won't be easy for people to get along with you, and maybe we should hesitate to recommend you."

Reta's heart sank, and the color drained from her face. She had not only been hoping for a scholarship but was really counting on one. Without it she wouldn't be able to go to college next fall. It was some moments before she could control her voice.

Then she said, "I had been hoping for a scholarship, Mr. Brown, but if I have to do wrong to get one, I'll do without it," and before the startled band director could say anything further, she walked out of the room.

Reta wanted to keep her troubles to herself, but as they finished dinner that night her mother looked at her with a quizzical smile and said, "I'm sure there's something wrong, daughter. Would you like to share it with your Mother?"

With a weak smile, Reta, replied, "I'm not very good at concealing my feelings, am I Mama?"

"You'll learn some of these days, dear, that it isn't easy for a daughter to hide hurt feelings from her Mother."

Reta hesitated a moment and then told her mother all that had happened that afternoon at band practice. She concluded by saying, "I hope you don't think that I did wrong in refusing to sell tickets Sunday afternoon, Mama."

"'Did wrong', daughter? No indeed. I think you did exactly right, and I'm proud of you. As for the scholarship, Mr. Brown may be able to prevent your being recommended for one, but I doubt it. And even if he does succeed, let's not forget that the Lord takes care of His own. If He wants you to have a college education, the leader of a high school band can't keep you from it. The Lord will open a way."

Reta rose and kissed her mother's cheek, saying, "Oh, Mother, I wish my faith were as strong as yours."

"I'm sure it will be dear, when you have had as much experience with the Lord as I've had. Just trust and let God have His way."

At the next band practice Reta felt the chill of ostracism. A few spoke to her as usual, but most, including Mr. Brown, practically ignored her. Hurt, but determined not to show it, if she could help it, Reta played with her usual skill and left in the midst of the others.

The atmosphere at band practice continued very chilly for several weeks, and Reta noticed that some of her friends not connected with the band were beginning to shun her. Her dismay reached its climax when a group of girls in her class, all former friends of hers, gave a party and did not invite her. The night of the party Reta's self-control forsook her, and she dropped face down on her bed and gave way to convulsive sobs.

She was terribly hurt. It wasn't fair that she should be treated so badly when she was only being true to what she believed to be right. She was almost ready to say in her heart that God was unjust in letting such distressing experiences come to her.

Then a verse of Scripture suddenly floated into her mind. "For whom the Lord loveth He chasteneth, and scourgeth every son whom he receiveth." To her whirling, turbid thoughts it was a red light that brought them to a sudden stop. What, she thought, can all this trouble be just a proof that the Lord loves me? But what else can those words mean?

The tears ceased to flow and a smile took their place. She had forgotten for the time being that Jesus had said, "If any man will come after me, let him deny himself, and take up his cross daily, and follow me." She had chosen to follow her Lord, and surely these troubles were a small price to pay for the privilege of being one of His followers.

With a new joy in her heart, Reta knelt beside her bed and prayed earnestly for those who had caused her so much sorrow.

The next Friday afternoon at the close of band practice, Mr. Brown said, "Listen, all of you. I have something more important than usual to say to you. All of you know that some weeks ago, when the Lions Club was giving a ham dinner for the benefit of the band, we were asked to canvass the city on Sunday afternoon to sell tickets, and all agreed to do so except Reta Fenwick."

All eyes were turned toward Reta, and she was shocked with surprise and embarrassment. Was Mr. Brown going to tell all of them that he was going to refuse to recommend her for a scholarship?

But the band director was speaking again. "Since then we have all given Reta a bad time, and I most of all. We thought she was letting us down, but in reality she was challenging us to higher things. And I want personally to thank her for that challenge.

"I had thought of myself as a Christian, but in the light of Reta's loyalty to her convictions, I realized that I wasn't worthy to be called a Christian at all. The matter weighed upon me till I had a genuine case of old fashioned conviction of sin. Last night, on my knees, I found forgiveness and promised our heavenly Father that hereafter I would try earnestly to be found on His side.

"Thank you, Reta, for what you have done for me, and I hope for others in the band, also.

"You're dismissed."

No one had ever heard the band room so still.

Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXI. Число 7-8. Торонто, Онт. Липень-Серпень 1960 July-August Toronto, Ont. Рік XXI. Число 7-8.

Незмінне милосердя Боже

І благословляться в тобі всі коліна землі! — 1 Мойсея 28:14.

Часто ми чуємо, що за часів Старого Заповіту Бог ставився до людей інакше, ніж за часів Нового Заповіту. Подібні твердження є лише доказом незнання Слова Божого. Людське серце за часів Мойсея, Авраама, Якова було таке саме, як і тепер. Хоч тоді вони їздили на колісницях, або на ослах чи волах, а тепер ми уживаємо потяги, кораблі та літаки, але вся ця зміна лише зовнішня. Нема сумніву, що у людей побільшало знання, але люди лишилися такі самі в усьому. Їхні недостатки, труднощі, падіння з тих часів нічим не різняться від усіх тих труднощів і недостатків, що ми їх бачимо за наших часів. Тому Старий Заповіт ніколи не утратить свого значення і свіжости, всі взаємини Бога з людьми з тих часів ні скільки не тратять для нас своєї ваги від того, що теперішній чоловік їде на електричнім возі, якого ми звемо "стріт карою", а Яків ходив пішки, або їхав на возі, що його тягли воли.

Природа людини залишилась незмінною і дорога спасіння з часів Старого Заповіту є тією ж самою, що й за наших часів, і відношення Бога до людей анітрохи не змінилося.

1. Це відношення Бога є в першу чергу відношенням милосердя. Христос казав, що спасіння потрібне не праведникам, а грішникам, тому Старий Заповіт є зібранням оповідань про те, як Бог благословляв грішників, роблячи їх праведниками.

Життя Якова доводить це з повною ясністю. Яків безперечно до навернення був самолюбною людиною і його життя було повне лихих вчинків, і все ж Бог не лишав його. Бог вибрав Якова як свого представника, в котрому мали благословитись усі народи землі, в дні, коли Яків був зіпсутою людиною, але любов Бога перемогла зіпсутість людини.

Своє життя Яків почав обманом. Користаючись з того, що його брат Езав був голодний, і знаючи нерозважність брата, він виманив у нього права на спадщину і провід у роді за сочевицю. Вчинок безперечно негідний у взаєминах звичайних людей, тим більше рідних братів. І хоч би що ми казали про нерозум Езава, поводження Якова було низьке і негідне. "Мусимо ми сильні слабості безсильних носити, а не собі догоджати". Яків дбав лише про себе. Він не задовольнився цим, але хитрував далі проти свого брата, не зупиняючись перед обманом старенького батька, що був при смерті.

Коли Ісаак відчував, що смерть недалеко, і став уже такий старий, що вже не міг бачити, то він хотів перед смертю благословити Езава. Але Яків бажав цих благословень для себе. Тому коли Езав відправився на ловитву, Яків зодягає братів одяг, обгортається за порадою матері овечими шкірами, бо Езав був волохатий, і їде до старого вже сліпого батька і каже йому, що це Езав прийшов. І хоч батько не міг зрозуміти, чому голос його сина так змінився, проте, пізнавши одежу Езава, він благословив Якова. З цим благословенням Яків дістав духові і матеріяльні користі. Звичайно, це йому не пройшло задармо. Езав у гніві шукав убити його за підступ, і Яків мусів тікати до дядька Лабана в Гаран, щоб урятувати своє життя.

Як ми бачимо, Яків до цього часу поступав як обманщик, і хоч він і цінив духові речі, але старався дістати їх хитрістю і обманом, очевидно, зовсім не розуміючи їх природи. Ми могли б думати, що Бог за ці всі вчинки лишить Якова його долі, що неминуче привела б його до смерти від чужої руки, але ми читаємо, що коли Яків подорожував до Гарану, то вночі Бог об'явився йому і благословив його.

Коли Яків прийшов у Гаран, його поступовання мало змінилося, не зважаючи на чудесний духовий досвід і видіння в пустині. Він пробує йти старою стежкою хитрости. Що правда, його дядько Лабан став обманювати Якова перший, але тут, як у нас кажуть, найшла коса на камінь. Лабан найшов у Якові не тільки рівного собі хитруна, але врешті Яків перехитрив Лабана. Під кінець їхні взаємини так зіпсувалися, що Яків мусів потайки тікати від Лабана з усім своїм майном.

Ми могли думати, що тепер Бог, бачивши впертість Якова, лишить його з його вірою у власну хитрість. Але ми знов читаємо, що коли Яків повертався на батьківщину, він зустрів чи бачив ангелів — посланників Божих. Бог і в той час не покинув Якова, але оберігав його і благословляв його всіляким добром. Яків робив зле, але Бог за зло посилав йому добро і збагачував його в усьому. Врешті любов Бога перемогла впертість і хитрість Якова. При потоці Ябок, перед зустріччю з Езавом, вночі, коли Яків змагався в молитві з Богом, плакав і благав, він переміг. Яків став новим чоловіком і Бог дав йому нове ім'я. З того часу ми знаємо Якова як Ізраїля. І до кінця свого життя він уже не користається старими методами, але живе в праведності і покорі Богові, ми маємо перед собою чесну і віддану людину, що боїться Бога і любить людей.

2. Дехто може спитати, як Бог міг бути таким довготерпеливим з людиною, що вперто грішила, так як грішив Яків? Бо всупереч непокорі Якова Бог все ж посилав йому життя, одяг, благословляв його родину і охороняв. Дехто може відчувати, що це несправедливо. Але коли б Бог рішив тепер, що Він відійме усі свої благословення від тих, що грішать і не коряться Йому вперто, то що тоді було б з нами? Ми так само, як і Яків, одержували від Бога протягом усього життя свого всілякі дари, але навіть не тільки забували подякувати Йому, але дехто із нас навіть відмовлялись признати Його. І все ж Бог не відвертався від нас, але посилав нам здоров'я і оберігав нас аж до цього часу. Навіть визнавши Його, як ми тепер визнаємо, наше серце зістається поділене, і наше служення Йому половинчате. Ми кажемо, на тобі Боже, що мені негоже. Все ж Бог не лишає нас.

Якщо б Бог перестав посилати хлібну підпору і усі свої дари людям, що живуть так, як жив Яків до свого навернення, то ввесь світ вимер би з голоду. Тому дяка Богові за Його довготерпеливість і що Він ставиться до нас тепер так само, як Він ставився за стародавніх часі до Якова, тобто з великим терпінням і любов'ю, сподіваючись, що зрештою ми почуємо голос, який кличе нас до життя і спасіння.

3. І нарешті ще одна думка, що є зв'язана з нашою темою. Ми чуємо тепер з усіх боків, що дитячий вік найважливіший для виховання дитини. Католики кажуть — дайте нам дитину до семи років, а ми її потім можемо віддати на решту життя. Комуністи кажуть так само, що коли вони виховують дитину, то її вже неможливо буде перевиховувати, і вони забирають дітей від батьків.

В цьому багато правди. Дитячий вік є найважніший і від вражень дитячого віку залежатиме усе життя людини. Ми, віруючі люди, не заперечуємо цього. Ми знаємо, що чим старша людина, тим трудніше їй прийти до Бога. Любов і звички беззаконня остільки глибоко входять і просякають природу людини, що їх уже неможливо змінити жодними людськими методами.

Психологія каже нам, що по сорока роках, характер людини усталюється назавжди і зміна в ньому є просто неймовірна. На підставі цього знання, поліція в Росії без милосердя розстрілювала старших людей, бо вона знала, що їх залякати можна, але перемінити ні. Страшний штучний голод в Україні був одним із засобів винищити старше покоління, що противилося урядові. Є річчю просто неможливою змінити людину в старшому віці.

(докінчення на стор. 2)

НЕЗМІННЕ МИЛОСЕРДЯ БОЖЕ

(продовження з стор. 1)

Але що неможливе для людей, то це є можливе для Бога. Бог змінив серце Якова, коли той уже був старшою людиною. Своїм милосердям Він довго підготовляв цю зміну і врешті над потоком Ябок, Яків став новою людиною. Тому ми неповинні звертати уваги на труднощі в нашій праці, бо ми маємо Бога повного любови і милосердя до слабих і грішних. Розбійник на хресті знайшов прощення і спасення в день смерти. Гонитель і хулитель Павло став апостолом й помилувано його.

Тому нема людини, котра б не могла мати надії на прощення і милосердя Бога.

Вар. Гаврилович

Із циклу "ВИГНАНСЬКЕ"

15

Осінь, крадучись тихо,
зрадливо,
намір зраджує свій де-не-де:
на зелені ліси ще й на ниви
нишком знаки таємні кладе.

Дні вкорочує, здовжує ночі,
починає злегенька зідхать,
бо зненацька заскочити хоче
легковажних усіх, — ошукать.

Літні квіти приблякли,
прив'яли
і на вирок чекають давно...
Поки в серці надії буяли —
шумувало воно, як вино!

Переповнене сміхом, піснями,
поривалось кудись в далечінь,
різнобарвними гравши огнями,
а тепер — лише спогадів тінь.

І не дивно: таж в'яну, старію,
бо чимало на світі прожив,
ві ддумок, не раз чорних,
сивію,
і пісні вже давно розгубив.

А там прийдуть тумани,
хуртечі,
проглинуть вони соняшні дні...
Чи ж почуємо голос Предтечі?
Чи побачим Святочні вогні?!

Німеччина, 1942.

16

До ліжка хворістю прикутий,
лежу... А вісточки нема...
Не хочу вірить, що забутий
у цілім світі я всіма...

Що рідні всі мої і друзі...
Та що це, справді, я пишу?!
Ні! Не скорюсь я чорній тузі,
зневіру в серці задушу!

Німеччина, 1942.

Ювілейний спогад

До Алберти я прибув з родиною восени 1948 року, і тут замешкав у містечку Френчірі Тутешні віруючі брати й сестри прийняли нас з великою радістю, дійсно по-братньому. Через півтора року я тут працював як проповідник на євангельській ниві між нашим народом, розпорошеним по безкрайних степах західніх провінцій Канади. Бог мою щиру працю на евангельській ниві щедро благословив, і тому вона успішно поширювалась та зростала.

Але 1949 року до мене почав писати з Торонта Т. Луцик довгі листи, у яких він жалувався, що в Торонті нема українських баптистських зібрань, та що нема кому їх начати, "бо нема відважних", — так він писав. В одному листі він мені доносив: "Відкрити українські зібрання тут у Торонто все відкладаємо на пізніше. Особливо брак нам досвідченого брата - організатора, щоб здвигнув це діло, і такого в нас нема"... В цій же справі писали тоді до мене й інші брати, і проповідники також, і всі радили мені перепровадитись до Торонта, щоб відкрити тут українські баптистські зібрання. Після довгих вагань та надумувань, я врешті згодився прийняти пораду від братів і її виконати.

Десь около 15 квітня, 1950 року, я з родиною залишив містечко Френчір... Тутешні віруючі не хотіли нас відпустити, але коли ми вперлись їхати до Торонта конечно, вони відпроваджували нас до потягу, плачучи. Та й в Едмонтоні англійські брати-проповідники не радили нам їхати до Торонта. Вони казали нам залишитися в Алберті. Та ради відкриття української баптистської праці в Торонті я й з Юнії англійських баптистів виступив і доброї поради від братів не прийняв. Я йшов за порадою наших українських братів-проповідників.

До Торонта прибув я з родиною десь около 20 квітня, 1950 року. Зараз після нашого тут приїзду, я негайно взявся до діла. До першої помочі я мав лише двох братів: Т. Луцика і М. Ревка. Решта "наші всі порозбігались по чужих (російських) церквах", — як писав мені до Алберти Т. Луцик. Але ми вірили, що й вони до нас прийдуть. Ми розпочали діло Боже без них. "Бо Господеві нема перешкоди робити діло через многих людей, чи через немногих", — каже Боже Слово (1 Сам. 14:6). Відважний борець за правду Йонатан лише з одним юнаком розгромив велику ворожу армію. Так і я — лише з тими двома братами розпочав у Торонті українську баптистську духовну працю.

Мабуть, 23 або 24 квітня, 1950 року, в неділю, о десятій годині ранку я з родиною увійшов перший раз до церковного будинку Злученої Церкви, який міститься на розі двох головних вулиць, Квін і Спедайна, і з радістю побачив, що простора заля була нашими людьми майже цілком заповнена. Я з радістю й подумав "Слава Господеві, це ж перше наше зібрання, а далі повинно бути ще краще!" На передніх місцях сиділи запрошені нами високодостойні гості, українські пресвітерянські пастори М. Фесенко, Л. Стендрет, П Крат і В. Боровський. У коротких, але дуже змістовних та повчаючих словах кожен з них передавав нашій ново-відкритій праці свої братні привітання й щирі побажання Божого благословіння. Головну проповідь виголосив запрошенний нами на цю врочистість проповідник Василь Бура з Детройту. Він проповідував на тему: "Ось Я перед тобою дверей не зачинив, — і їх зачинити не може ніхто!" (Об. 3:8). Після його зворушливої проповіді богослуження закінчив я короткою промовою і молитвою з кінцевим евангельським благословінням.

Дня 7 травня, 1950 року, нововідкриту баптистську духовну працю в Торонті я зорганізував, як Українську Церкву Євангельських Християн Баптистів, до якої перші члени увійшли: Іл. Кубрин — четверо. Й. Дикий — двоє, Т. Луцик — двоє (це родини). А далі самітні: М. Ревко, І. Прокопяк, В. Остапчук, В. Кучер і сестра Рудачек. До проводу Церкви були вибрані такі брати: Іл. Кубрин — пастор, Т. Луцик — секретар і Й. Дикий — скарбник. Брат В. Кучер був вибраний як дорадчий член церковного Комітету. Брат М. Ревко був вибраний за диригента. А брат В. Остапчук був вибраний для духовної праці серед нашої молоді.

Ось так постала в Торонті українська баптистська Церква! Через кілька тижнів наші богослуження відбувалися у вищезгаданому місці, а потім заряд згаданої церкви, "під натиском певних осіб", виповів нам приміщення і ми опинились, наче на вулиці, без приміщення. Тоді наше положення було дуже загрожене. Але, на щастя, до нас виявив свою зичливість добродій пастор М. Фесенко разом із своєю церковною громадою і управою, який на мою просьбу і прийняв нас до свого приютного молитовного дому. Таким чином українська пресвітерянська церковна громада в Торонті разом із своїм високодостойним пастором М. Фесенком вирятувала із загроженого положення нашу новозапочатковану духовну працю, бо за невеликі гроші ми мали у їхньому церковному будинкові добрий приют і вигоду відбувати наші богослуження майже рік часу. За це належить Українській Пресвітерянській Церкві в Торонті та її пасторові М. Фесенкові щира подяка від усіх українських баптистів.

Іл. Кубрин

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Г[illegible]ленда. Ціна 50 центів.

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Причта про блудного сина. — Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Ґрейям. — Ціна **$1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці слова Божого й обґрунтовані науковими даними. — Ціна **$1.00.**

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Відношення віруючих до Христа

"Вже більш вас не зву слугами, бо слуга не знає, що робить пан його, вас же назвав я друзями, бо все, що чув я від Отця мого, об'явив вам" — Йоана 15:15.

Тількищо перечитаний вірш показує нам, що було б помилковим думати, що відношення віруючих до Христа є рівне і одноманітне. Навпаки, є декілька типів відношень, що в першій мірі залежать не стільки від Спасителя, скільки від нас самих. Ці відношення набувають найрізноманітніших відтінків: від відношення раба до свого пана і до відношення брата до брата, що є найвищим типом льояльности до Христа.

Сьогодні ми прослідимо ці відношення, як вони є представлені нам у Святім Письмі. Цікаво відзначити, що слово раб у Святім Письмі ніколи не вживається щодо віруючих Христом чи апостолами. Павло каже віруючим, щоб вони не ставали рабами людськими. І це тому, що думка рабства є позбавлена любови. Бог, що є любов, не може мати рабів. Лише сили тьми мають рабів і стають сами рабами. Вони є в рабстві до свого тіла, себе, сатани і усякого зла, кінець же їх — смерть. З давніх часів слово раб було уживане в презирливім розумінні, означуючи людину, що втратила всяку гідність. Навіть більше, їх не вважали зовсім за людей.

Один римський письменник пише і це цілком серйозно "Знаряддя (до праці) є трьох видів: говорячі, включаючи рабів, напів говорячі, наприклад, воли, і німі, як то плуги" (Варро). Раби завжди були знаряддям праці, об'єктом нещадного визискування, без усяких прав, як віл або плуг. Тому ми не дивуємося, чому Господь не зве своїх дітей рабами, Він їх не має. Раб це ім'я для дітей тьми. Рабів може мати лише той, хто сам є рабом, і хто не має в своїм серці любови. Вірш з Йоана, що ми його прочитали, зве дітей Божих слугами і друзями Христа. Слуга є перша ступень в нашім відношенні, і в певній мірі ми ними залишаємось назавжди. Порівняйте тільки слово раб і слуга і ви побачите різницю.

Безперечно, є великою радістю бути слугою Христовим. Дав би Бог, щоб усі люди були. Але відношення слуги може бути змінене на ближче і краще. Христос каже: "Слуга бо не знає, що робить пан його". Що слузі бракує — це розуміння доріг і волі Господньої. Слуга виконує волю Бога, але тому, що так сказав Господь, а чому він так має робити, слуга не знає. Його життя побудоване найбільше на двох речах: на страсі перед Богом і на очікуванні нагороди. Слуга знає, що його Господь люблячий і добрий і він знає, що, як і всі діти Божі, лише через повну покору він може зістатись дитиною Божою. Він знає, що непокора несе неминучу смерть, покора ж — життя вічне. І чи він розуміє, чи ні, його певність як слуги остільки велика, що він робить усе в належний спосіб. Це є правда, що всі діти Божі - чи слуги, чи приятелі, чи брати — лише через покору можуть бути дітьми Бога, але будучи усі дітьми, їхне відношення до Господа різниться в залежності від них самих.

Апостолів Христос назвав друзями, бо їм Він об'явив усе, що чув від Отця. Друг Господа робить усе не тільки зі страху і бажання нагороди, але й тому, що він розуміє науку Господа. Друг Христів завжди готовий дати підставу своєї віри. В відношенні друга ми вже знаходимо більш глибокі зв'язки. Кожен із нас в певних обставинах міг би мати багато слуг, але приятелів небагато. Друг є завжди більшою підпорою, ніж вірний слуга. Другові ви доручите більші речі, ніж слузі, і від друга ви сподіватиметесь більше, ніж від слуги. Тому бути другом Господа є велика річ сама в собі.

Що є кращим — чи бути слугою царя, чи бути його другом, посвяченим в усі його таємниці. Друг царя має таку ж силу, як і сам цар. Його царство є царством друга. Це ж саме є і з друзями Христа. Окрім відношень слуги і друга, Христос каже, що ми можемо бути Його братами. Я не повірив би, що Бог дає таке щастя людям, як би сам не прочитав це в Святім Письмі. Так кожен з нас може стати братом Христа. Христос каже: "Хто бо чинитиме волю Божу, той брат мені і сестра моя і мати" (Мар. 3:35). В той час як слуга стає Христовим через покору, головне в надії нагороди і в страху кари, друг стає Христовим так само через покору в розумінні, брат стає Христовим так само через покору Богові, він має страх і має надію, він має розуміння друга, але його характерною рисою є любов. Це не значить, що слуга і друг її не мають, вони мають любов до Господа, але брат має її стільки, що стає братом самому Господу.

З давних-давен ім'я брата вживалося як символ любови. У нас, українців, навіть існував звичай побратимства. Дві зовсім чужі одна одній, але люблячі людини, ставали братами після певного обряду. Ми звемо один одного братами, означуючи цю любов, що ми маємо один до одного. Брат є велике слово і його ми не повинні уживати лицемірно. Слово брат вказує на зв'язок крови, і ми є зв'язані з Христом його власною кров'ю, і тою ж кров'ю ми зв'язані один з одним. Без неї ми є чужі Христові і вороги один одному. Слово брат стоїть так само за інтимні відношення. Від свого брата я не скрию нічого, за нього я стоятиму до останнього, братові я прощу усе. І це тому, що до брата ми маємо любов. Найбільший гріх є братовбивство, бо це є вбивство самої любови.

Дяка Господеві, що Він нас приймає в любові як своїх братів. Бути слугою царя добре, бути його другом краще, але бути його братом по крові, значить самому дістати королівські відзнаки. Це якраз те, що Господь дарує кожному з нас, ми є брати Царя. Не того царя, що він є сьогодні, а завтра його революціонери вбили, але Царя всесвіту. Чи може людській розум похопити всю цю велич дару. Я думаю, що ні. Лише коли з наших очей спаде пелена омани цього світу — тільки тоді ми побачимо славу дару. Це буде в той час як Він прийде "Поки ж Він прийде будем ждать, лиш би мій світ горів у тьмі, щоб як відкриє Спас мій двері — до Нього дух мій міг летіть".

СОБОР ПРЕСВІТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

7-го червня відбувся 86-ий Собор Пресвітерської Церкви в Ґвелф, Онт. Собор ухвалив реорганізувати центральну церковну управу і утворив адміністративну раду, що координуватиме працю і бюджети окремих (бордів) постійних комітетів, які керують окремими ділянками церковної праці.

Центральна церковна рада відповідальна безпосередньо перед Собором. Головою ради вибрано лаїка — доктора медицини і Леслі Кінг. Рада складається з десятьох пасторів, п'ятьох лаїків і трьох жінок від жіночого місійного товариства. Секретарі бордів мають в раді лише право дорадчого голосу.

Головою (модерейтор) Собору обрано президента теологічного каледжу в Монтреалі проф. Р. Ленокса. За одинадцять місяців на місійні цілі церква зібрала $1,534,724.

Церковне членство збільшилось на 3,37 членів. Число пасторів сягає 766 і старших братів 10,177. Церква нараховує 1,178 місійних громад. Церковні громади зібрали на місцеві і добродійні цілі $11,-731,623.

Собор ухвалив і вислав резолюцію до канадійського уряду з проханням вживати в більшій мірі канадійські шпиталі для скитальців у Европі, слабих на сухоти.

МІСІЙНА ПРАЦЯ КАНАДІЙСЬКОЇ ПРЕСВІТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ ЗА КОРДОНОМ

Формоза

Бідність і слабість панує серед хінських рибалок на західнім березі. Домашні тварини містяться в однім приміщенні з власниками, поширена трахома. Один молодий пастор зазначив, що в першу чергу треба поліпшити здоров'я і життя цих людей. В одній пресвітерській церкві сорок віруючих лікарів, зорганізувавшись, купили "стейшон вагон" і згодилися обслуговувати населення кожного місяця.

Праця серед тубільців

Пресвітерська церква на Формозі нараховує 360 тубільних громад і 60,000 членів зпоміж усього населення, яке нараховує 165,000. Тубільні пресвітерські громади, які утворились з колишніх мисливців за людськими головами, нічим не різняться від інших пресвітерських громад денебудь на світі. В кожній громаді є активна група віруючих, які виконують всю активну необхідну працю.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки
Sunnyside Beverage
1068 Queen Street West Phone LE 2-1316
TORONTO, ONT.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 20ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні.

Родинне поклоніння Богові

"Слова ці, що заповідаю тобі сьогодні, мусять бути в серці твому. І будеш ти наказувати про їх синам твоїм і промовляти до серця їх, сидючи в домівці твоїй, і ідучи в дорозі, і лягаючи, і встаючи" — 5 М. 6:6-7.

"Вилий досаду твою на народи, що не хочуть нічого знати про тебе, й на родини, що не взивають імені твого" — Ерем. 10:25.

В старозавітні часи спеціяльна публічна форма поклоніння Богові була усталена в Єрусалимі. І хоч віруючі могли молитись і молитись, де їм було зручно, поклоніння Богові громадою було заборонене в усіх інших місцях, окрім Єрусалиму. Там мали приноситись жертви і всепалення Єгові. Ціллю цієї установи було навчити ізраїльтян, що Бог є лише один, і в той час запобігти поширенню ідолопоклонства, бо коли б вони могли покланятись Єгові і приносити жертви в своїх місцевостях, то скоро розвилися б місцеві культи божків. Людина не любить духових абстрактних уяв і має великий нахил до матеріялізації цих уяв. Врешті постало б те, що діється тепер в ритуалістичних церквах. Скажімо, культ святого Миколи не належить до одного місця, але до багатьох, культ діви Марії так само. Є Почаївська Божа матір. Київська зовсім інша, у Франції — знов інша, в Еспанії і т. д. Ця установа поклоніння в Єрусалимськім храмі була лише тимчасова школа для народу. Коли пророцтва, втілені в храмовій службі, сповнились в жертві Христа і коли нарід виріс з пелюшок і міг розуміти духові засади поклоніння краще, їм була відкрита більша і глибша правда, що: "Вишній не в рукотворних церквах домує". Ви знайдете підготовку до цього відкриття в усіх Старім Заповіті і науку, що жоден храм не може вмістити слави Бога, але храмова відправа була скасована по приході Христа.

Тепер ми знаємо, що Бог прийме щире поклоніння де б воно не мало місце. В церкві, в полі, в хаті. Де два або три зберуться в ім'я Христа — там є Його церква. Католики і православні думають інакше, у них церква складається з їх священства і будинків. Коли католицький священик відправляє в церкві, то в ній може не бути ані однієї душі, але служба божа вважається така сама добра, як би там було тисячу людей. Церква не залежить від людей. Згідно з наукою євангелія, де є лише один чоловік, хто б він не був, там ще церкви нема.

Найважливішою і основною церквою є родина віруючого чоловіка. З нею Бог робив і робить завіт спасіння, і благословення чи осуд падають на все потомство. Царство Боже неможливе без родини. Держава не може існувати без неї. Тому поклоніння Богові повинно початись в родині. І це є великим духовим недостатком, коли віруючі люди беруть участь в загальним церковнім поклонінні Богові, але нехтують поклоніння в своїх родинах.

Слово Боже наказує, щоб ми в своїх родинах мали окреме поклоніння Богові. І не тільки ми маємо наказ, але й загрозу гніву Бога на ті родини, що не дотримують наказу. Успіх у житті родин залежить від цього дотримування поклоніння Богові в наших родинах. Бог перед тим як відкрив Авраамові долю Содому і Гомори каже, що будуччина Авраама і його роду буде: "велика і потужна". Авраам буде народом великим і потужним, і благословляться в йому всі народи землі" (1 М. 18:18). Це станеться тому, що каже Бог: "Знаю бо, що накаже синам своїм і господі своїй по собі, щоб хранили путі Господні, творючи правду і суд" (1 М. 18:18, 19).

Святе Письмо повне прикладів, що описують, як благання Бога членами родини вело до порятунку і спасіння їх кревних. Бог в окремий спосіб шанує молитви родини. Апостола Петра привів до Христа його брат Андрій, що увірував перший. Тоді він іде, знаходить брата свого і каже йому: "Знайшли ми Месію".

Христос задовольнив молитву батька за сина, що впавши Христові в ноги, просив: "Господи, помилуй сина мого" (Мат. 17:15). Скільки наших батьків і матерей моляться за своїх дітей, як той батько в ті часи? Нема дива, що діти нашого народу гинуть як вони є. Бо їх батьки воліють в неділю посидіти на концерті, ніж просити Бога благословити дітей їх.

На молитву матері Христос сцілив дочку Сірофінікіянки (Марк. 7:26). Молитва в родині має велику силу у Бога. Але скільки родин є, що не тільки не моляться Богові спільно, але навіть їдять їх страви як звірі в лісі, не подякувавши Богові за дар. Чи дивним є, що ми живемо так, як є? Тепер є слушний час для всіх покаятись в своїй недбайливості супроти Бога і, не зважаючи на насмішки слабоумних людей і безбожників, сміливо віддати славу Богові. Очистити родинне життя від неправедности так, як це зробив Яків. "Каже ж Яків домові своєму й усім, що були з ним. Повикидайте боги чужі, які є в кого з вас, та й очищайтесь і поперемінюйте одіж свою. Та вставаймо й підіймаймось у Бетель, та поставимо там жертівника Богу" (1 М. 35:2). Це є найбільшою потребою для нашого народу на часі. Перше треба, щоб голови родин, батьки, наказали повикидати з українських родин чужих богів. Всілякі образи, чудотворні і звичайні, все, що імпортовано до нас з Греції і Риму. Всі наші атеїзми і інші збочення московського походження, все це має бути викинене геть. Маємо відтак очиститись, водягти нову одіж у Христі і поставити жертівника Господеві. До того ж часу Бог нашої релігійности не потребує, що має трудність розв'язати, куди краще йти: чи до церкви, чи до парку, чи їхати на фарму або пікнік.

Одним із найважливіших питань на часі — це усталення родинного поклоніння Богові. Це поклоніння, його форму кожен може усталити сам для себе. Вона повинна складатись з молитви, читання Святого Письма, може мати спів, і пояснення Писання. Участь у молитві повинні брати по змозі всі члени родини. Коли хто не має сміливости, то повинен у своїй тайній молитві просити Бога, щоб Він дав йому відвагу. Регулярно кожного дня в призначену годину, що є зручна для всіх членів родини, повинно відбувати родинне поклоніння Богові. Батько, голова родини, є священиком і проповідником в своїй церкві. Христос голова чоловікові, а чоловік голова жінці. Писання вчить, що Христос зробив нас усіх священиками Богові, тому не маємо окремої кляси священиків. З родинного богослуження повинні бути виключені чужі люди, хібащо вони трапились під той час і це б їх образило, або вони мешкають з родиною і є частиною родини. Звичайно, лише близьке коло членів родини під проводом батька має прославити ім'я Бога в родинній службі.

Ми часом хочемо доказів сили Бога. Але не пробуємо ці докази ужити, що нам дає Бог. Усталить це в своїм життю і побачити руку Бога в усіх ваших ділах.

РИМО-КАТОЛИЦЬКІ СВЯЩЕНИКИ ПОКИДАЮТЬ РИМ

"Реформед енд Пресбітеріан Ворлд" ч. 2 повідомляє, що у Франції близько 2,000 римських священиків залишили церкву від часів війни і ще більше число зробило це в Італії. Якихсь 40 священиків стали пасторами в реформованій церкві у Франції.

Христос-життя

Каже йому Ісус: Я дорога й правда, й життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки мною. Йоан. 14:6.

1. Тому, що ми живемо в царстві смерти, де все постійно вмирає, ми добре ознайомлені з тим, що ми звемо фізичною смертю. Пригадайте собі покійника, що ви його бачили на останніх похоронах. Перед вами лежить, вам здається, той, кого ви так добре знали, ті ж риси обличчя, знайома постать, але ви з болем реалізуєте, що йому бракує чогось найбільш важливого, що з вашим знайомим сталась страшна подія, що хоч він і виглядає тим самим, він не є той самий, що ви його знали раніше. В нім зникло життя і в наслідок цього ви помічаєте цілий ряд незвичайних змін:

а) В труні він уже не має бажань, ані може відчувати болю, йому абсолютно байдуже, що над ним з горя і жалю надривається дружина, чи сестра, чи мати. **Бажання не мають місця** більше в мертвім тілі.

б) Ви помічаєте так само, що тіло вашого знайомого **не має жодної сили,** воно стає нездатне до руху і зусилля, піднесена вами рука впаде безсило назад.

в) Так само поки життя є в людині, вона знає і відчуває свої болі, але тіло вашого знайомого не знає, що воно є мертве, воно не може навіть цього знати. На всі заклики і плачі і призивання найбільш близьких йому, він не дає відповіди. **Тіло померлого не має знання.**

2. Я пригадав ці речі, щоб ми могли похопити по аналогії природу духової смерти, а це нам поможе зрозуміти твердження Христа, що Він є Життям. Слово Боже каже, що ми **всі без винятку від дня народження по природі: "мертві провинами і гріхами нашими".** Всі без винятку: безробітний так само, як і той, хто робить, диктатор на своїм престолі не менш, ніж ті, кого він тримає по в'язницях, священик за олтарем так само є мертвий у своїх гріхах і провинах, як і той нещасний і затемнений чоловік, що приходить до нього по відпущення гріхів.

Ми всі, хоч би що ми про себе думали, є підданці найбільш нещадного диктатора: царя смерти. Це твердження правдиве у відношенні нашого фізичного життя і не менш правдиве у відношенні нашого духового життя. Всі ознаки того, що природно ми мертві духово є назовні. Як мертва людина не має вже бажань до життя, так само всі, що є в світі, **не мають** охоти чи бажань **до Благовістя.** Воно є дурницею для них, річчю цілком незрозумілою, і багатьох неймовірно роздратовує. Вони бачуть усі речі через призму самолюбства і тому відкидають можливість самовідданого служіння не заснованого на користі, шлунку і долярах. Як мертвий не має вже сили, бо життя нема в ньому, так само духово мертві в своїх провинах, **не мають сили знайти правду,** відшукати дорогу до Бога, пробудити себе з смерти.

Чи хто коли бачив, щоб мертвий сам своєю силою встав із труни і пішов додому? Ми знаємо такі випадки в історії людства, але всі вони стались силою Божою, а не силою померлих людей. Тому духово мертві в світі перебувають в безраднім стані, вони є остільки ж безрадні, як і тіло вашого знайомого, що ви бачили останній раз у труні.

Чи ви чули, чи бачили коли, щоб мертвець молився Богу? Ні! Це є ознака всіх мертвих. Духово мертві в світі також не відчувають потреби молитви. Молитовні збори для них є найтрудніша річ, якої вони уникають за всяку ціну. Коли труп полежить навіть **недовго, він починає ростлівати.** Цей самий процес ви помітите і в духово мертвих. Процес духового ростління є одна з найпевніших ознак духової смерти, те, що Святе Письмо зве ділами тілесними:

> "оце вони", — каже Писання, — "перелюб, блуд, нечистота, розпуста, ідолослужіння, чарування, ворогування, свари, ненависть, гнів, суперечки, незгода, ересі, зависть, убивство, п'янство, бенкети й таке інше" (Єф. 5:19, 20, 21).

Мертвий не знає, що він мертвий, хоч би скільки над ним причитувала мати і кликала, він уже не озветься. Мертвий в гріхах і провинах не знає, що він мертвий і що він потребує спасіння. Навпаки, він буде дуже певним, що йому нічого не бракує, що він є добра людина, що його люди це зрозуміли. Їх символом віри є і було во всі віки: "вірю в людину, вірю в доброту людської природи, бо я сам є добрим". Все їх вповання концентрується на собі і на інших людях. Їм байдуже, що Бог оголошує: "проклята людина, що вповає на людей".

Але аналогія поміж покійником і духово мертвою людиною не повна, є ріжниці, що виходять на користь покійника. Труп не може рухатись, він лежить спокійно, отже, принаймні не може вже наробити шкоди іншим. Тоді як духово мертві є повні завзятої активности і енергії на повну руїну свою і інших людей. Як ви звернетесь до світу, ви пізнаєте цю працю мертвих людей в церстві смерти. Експлуатація, війни, безбожність, неморальність і безліч інших проявів смерти. Апостол Павло каже, що ми: "Ходили по віку світу сього, робом князя власти воздушної, духа, що тепер орудує в синах перекору" (Єф. 2:2). Кінець усього того повна руїна. Як річка викидає усю мертву рибу в море і взагалі все мертве, бо воно не може плисти проти течії, так ріка нашого існування в світі викидає двічі умерлих у пекло на жир їх власної злоби.

3. Це є жахлива річ. Чи є яка надія, що мертва риба в річці оживе і буде боротись із течією і уникне жахливої долі? Цю надію нам подають слова Христа: "Я життя, ніхто не приходить до Отця, як тільки мною".

Щоб ожити, ми мусимо вірою прийняти в себе Христа. "Я розп'ятий з Христом; живу уже не я, а живе Христос у мені; а що живу тепер у тілі, то живу вірою в Сина Божого, що полюбив мене і видав себе за мене" (Гал. 2:20).

Нове життя починається болем: "Я розп'ятий з Христом". Перша річ, що її реалізує навернений, є біль у своїм серці, страх за свої діла і нечистоту, жаль за все. Покаяння є ознакою, навернення. Тоді Христос починає жити в нас, наше життя наповнюється вірою в Сина Божого, що полюбив мене і видав себе за мене. Як тіло без життя стає трупом, так людина без Христа стає мертвяком, що розкладається. Лише присутність Христа у нас може зупинити процес смерти і розкладу.

Як смерть має свої ознаки— так і життя не лишається без доказу. Доказом життя є овощі духа: "любов, радощі, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, тихість, вдержливість. На таких нема закону" (Гал. 5:22-23).

Дар життя від Бога є початком вічної радости в небесних просторах, перемігши в Христі духову смерть, ми не маємо страху перед фізичною. Тому Писання оголошує радістно "Блаженні мертві, що в Господеві вмирають від нині. Так глаголе Дух, щоб впокоїлись від трудів своїх; діла ж їх ідуть слідом за ними" (Відкр. 14:13).

Як Лот спасся

> "І як загаявся він, взяли ангели за руку жінку його, і за руки двох дочок його, бо пощадив їх Господь, та й вивели їх, і поставили за городом" — (1 Мойс. 19:16).

Оповідання про те, як Лот спасся, є повне помічних думок для віруючих і невіруючих нашого часу також. В той час як Лот пішов на згоду з содомським беззаконням і навіть заслужив у содомлян на добру славу, бо він сидів у воротях содомських з їх визначними мужами, йому загрожувала страшна небезпека. Тільки через благання Авраама його життя було врятоване від руїни, що наступала.

Слідуючи за оповіданням і подіями, що розгортаються, ми знаходимо, що перше Бог посилає своїх ангелів у Содом, доля Содому вже вирішена, але Бог дає їм останню нагоду покаятись. З усього поступовання ангелів ми бачимо, що вони прийшли в Содом в першу чергу на те, щоб спасти людей. Ангел — значить післанник і в цім випадку, як і в багатьох інших, ми бачимо, що хоч Бог може спасти людей безпосередньо, звичайно, він уживає посередні чинники. Щоб оповісти новину визволення, Бог наказує своїм дітям іти і розповсюджувати цю вість свободи від гріха. "Як мене післав еси в світ, і я післав їх у світ" (Йоана 17:18).

Тому, будучи післанниками

(продовження на стор. 6)

Як Лот спасся

(докінчення з стор. 5)

Божими, ми не повинні соромитись Благовіствування Божого. Присутність ангелів у Содомі може здаватись річчю незвичайною. Але лікар потрібен слабим, а не здоровим. Ми неповинні відштовхувати жодної людини, тому що ця людина затоплена в гріху, засмічена ним і є в бруді з ніг до голови. Який би великий переступник не був перед нами, ми повинні мати співчуття і жаль до нього. Христос жалував жінку, що її привели до нього за велику нечистоту. Який би зогнилий чоловік не був і як би він не божеволів у переступах, ми повинні пам'ятати, що Христос оціляв одержаних бісами. Тому жодний грішник, в яких гріхах він не був би, неповинен бути осуджений нами на погибель.

Наше післанництво буде без користи, коли ми його будемо пристосовувати до смаку людей. Один не любить, щоб йому нагадувати про День Господень, другий не любить слухати про кару. Четвертий волів би краще слухати наукової лекції або політичної промови. Нашим обов'язком є, не зважаючи на критику і смаки людей, голосити повну правду. "Підіймайтесь та виходьте з міста цього, бо погубляє Господь город" (1 Мойс. 19:14). Ця правда має мало прихильників, як і в часи содомлян багато людей приймають це за жрт. Прийде день, коли ці жарти стануть жахливою дійсністю. Справедливість Бога вимагає кари. Беззаконня людей вимагає кари. Як нема кари, то Христос вмер даремно і церкви не треба. Христос зі всією любов'ю, що була у Нього до людей, проголошує кару. Він говорить про огонь, що не вгасає і черв'яка, що не вмирає, про огонь вічний, в котрім будуть усі прокляті. Звичайно чесність з людськими душами вимагає одвертого проголошення цього факту. І в день суду і муки одної речі вони не зможуть сказати проти нас, а це, що ми їх не попередили.

Коли ми попереджуємо людей, то повинні робити це цілою душею, не тому, щоб ми хотіли осягти якісь посередні інтереси. Поліпшення добробуту, економічних обставин, освіти. Головна рада наша: "Спасай свою душу" (в. 17). Не озирайсь і не зупиняйсь.

Писання каже, що коли Лот почув про ангелів, про погибель міста, що наближається, то він загаявся. Що стримувало Лота? Чому він не поспішав якнайшвидше з міста, переданого прокляттю? На це, очевидно, були причини, я думаю, ті самі, що люди мають і в наші дні, коли не хотять покаятись і прийняти дорогу спасіння.

Лот був впливовим горожанином Содому. Він навіть сидів у воротях содомських. Очевидно, що він мав якісь маєтки в місті. Безперечно, він мав одну добру хату, про це ми довідуємося з Писання. В Содом Лот не прийшов бідним чоловіком, він мав стада худоби. І тепер він мав усе це кидати і тікати. Його серце очевидно так приросло до грощей і маєтку, що він не знаходив у собі сили відірватися від них навіть перед неминучою руїною. Треба було, щоб ангели взяли його за руки і вивели. Любов до маєтку і неправди, що люди не раз мають робити, щоб набути ті маєтки, закамінюють серце і тримають їх у Содомі. Разом із Лотом не поспішали й інші члени його родини тікати з нещасного, переданого прокляттю міста.

Жінка Лота, мабуть, думала про інших дочок, що лишались у місті і сміялись разом з своїми чоловіками над небезпекою, як це роблять невіруючі в наші дні. Їй, можливо, пригадувалися забави і вечірки, що вони разом мали в Содомі, і їй тяжко було покинути таке веселе місто. Але хто хоче спастись — не повинен вважати ні на близьких, ні на далеких. Коли права рука спокушає тебе — відотни її, краще ввійти в царство Боже з однією рукою, ніж з двома бути в огні вічнім. Наші знайомі і приятелі в світі дуже часто являють собою те, що веде нас до руїни і погибелі. Ми обов'язані зректися їх, якщо вони не хотять тікати разом із нами.

Дочки Лота мали свої причини, мабуть, вони мали своїх приятельок, і їм пригадувалися танки і концерти, а також всілякі забави з смілвими хлопцями в Содомі. Щоб спасти їх, ангели мали вивести їх з міста. Чи це не є малюнок з наших днів, скільки людей воліють теперішне життя невірства і гріху, до котрого вони прив'язані усіма прив'язами Лота, краще ніж спасіння.

Але дехто зможе сказати: усі ці приклади добрі, але хто знає, чи це так? Хто знає, чи є пекло і прокляття?

У цім шкода навіть сумніватись. Люди не є собаки і вони мають більшу відповідальність, ніж пси. Для них є суд і воскресіння.

Для них є безсмертя і смерть. Благословення і кара. Є пекло і рай. Ті, що в наші дні сумніваються, або не вірять, утратять усе. Ті, що сумніваються, утрать сумнів, коли черв'як і вогонь стануть їх вічною долею. Ті, що вірять, будуть уже жити видінням, бо ми віримо поки не побачимо, але коли ми побачили певну річ, то нам уже віри не треба, ця річ перед нами.

Нехай ніхто не сумнівається, що "Повернуться безбожники з пекла, всі народи, що забувають Бога" (Псальма 9:17).

Ніщо не може спасти людину від цієї долі, окрім щирої віри в заступника Ісуса Христа. Якщо ви не хочете бачити себе і дітей своїх в прокляттю, не відкидайте дороги спасіння в Христі Ісусі.

Бог не хоче грішника, а його життя. Подивіться в Святе Письмо. Воно повне запрошень. Слово "прийдіть" заповнює Слово Боже від початку до кінця. Загляньте в конкикорданс — ви знайдете там вісім сторінок слова "прийдіть".

Куди йдеш?

Коли Христос готовився покинути своїх учнів і відправитись в дорогу, що вела через Голготу, він докоряв учням, що вони навіть не запитали Його, куди Він йде. Це є питання, що не може бути залишене без відповіді. Кожен із нас повинен знати, куди він іде. Учні Христові повинні були знати, куди Христос іде, щоб їм потім самим було легше слідувати за ним. І ми знаємо, що пізніше кожен із них був свідомий своєї дороги. Вони знали, як ішов Христос, і вони йшли тією самою дорогою. Між іншим, це є цікавий закон життя, що всі ми маємо кудись іти, чи ми хочемо, чи ні. Навіть ті, котрі думають, що вони нічого не роблять і нікуди не йдуть, в дійсності з швидкістю експреса наближаються до своєї мети. Один цікавий чоловік запитав віруючого, що він має робити, щоб дістатися до пекла? На це той йому відповів: "Не роби нічого і ти там напевно будеш".

Всі ми маємо перед собою дорогу. Святе Письмо каже, що всі ми є подорожні, і мандрівники на цій землі. Довжина дороги може бути різна: один має декілька літ, другий 50-60 чи більше, але всі йдуть і мусять іти. Часом люди не дбають, куди вони йдуть, вони йдуть навмання, часом вони йдуть, не бачучи, як сліпі, часом даються іншим вести себе, нерідко на скору погибіль, але всі ці мільйони людства в минулім і теперішнім часі подорожують безупинно. Кожен є вільний іти куди він хоче, але кожен повинен знати, куди він іде.

Нам може здаватись, що доріг існує багато і що всі вони ведуть кожна в свій бік, кожна людина має свою дорогу, і як ми попробуємо уявити собі дороги всіх людей, то ми побачимо, що це неможлива річ. Але не зважаючи на всю різноманітність доріг, якими йде людство, фактично всі ці дороги, хоч би як вони різнились, можуть бути тільки в двох напрямах. Дорога може витись по степу як хоче в усі боки, але вона йде або вгору, або вниз. Всі дороги ви можете поділити на два типи. Усі дороги людей, що йдуть дорогою Христа, і всі дороги, що ними люди йдуть по своїй волі. Дорога Христа має в собі один пункт, який більшості людей неподобається. Всі, хто йдуть його дорогою, мусять перейти через Голготу. Фактично це є головна ріжниця, що поділяє всі дороги на два поділи. Наша дорога буде лише тоді Христова, коли вона йтиме через Його Голготу.

Ми можемо прийти до її з різних боків, але ми мусимо побувати у підніжжя хреста. Усі інші дороги, хоч би які вони гарні були, ведуть від Голготи все далі і далі тих, що ними слідують.

Як ми читаємо Святе Письмо, ми бачимо, як із самих початків ці дві дороги ясно видні в житті характерів, що їх знаходимо в Біблії. Своєю власною дорогою, геть далеко від Голготи і всього, що з нею зв'язане, пішли люди, що любили себе більш, ніж Бога і ближнього.

Цю велику пекельну процесію починає Каїн, кров брата його на руках його, за ним слідує Езав, що продав духові дари Божі за задоволення бажань тіла свого, потім слідують ціла низка царів Юдейських і Ізраїльських, що помазання Бога заміняли на бісівські похоті і поклоніння. І цю велику компанію людей, що ненавиділи Голготу, в Писанні закінчив Юда. Почалась ця лінія кров'ю і до смерти Христа на кінці цієї лінії в Писанні кров є на руках їх. Кров невинних. Авель умер без провини і Христос умер без вини.

Коли ви читаєте в Святому Письмі про діла тих, що йшли своєю дорогою, то вам часом не віриться, що такі речі люди можуть робити. Грабіжництво, вбивство, брехня, обман, перелюб, і ми маємо всі причини думати, що в людях, які йдуть по своїй волі, всі ці характерні риси дороги, що почата Каїном та йде через Юду, лишаються і в наші часи, можливо, не такі явні, але ті ж самі по суті.

Друга дорога, що вела через Голготу, може не є така легка, як перша, але яких чудових представників вона має: Авель, Авраам, що дав нам чудовий приклад віри, патріярхи, пророки старого Заповіту, що ними зачитуються усі віки, апостоли. Всі вони побували на Голготі і з тих часів, як Христос показав дорогу через хрест, життя людей, що йдуть нею, є дорогою свавілля до Голготи і благословенням після її. Голгота є переломний пункт.

Коли люди йдуть кожен своєю дорогою, вони шукають життя і щастя, але ми це добре знаємо, що вони знаходять горе і смерть, хоча й дорога манить їх і обіцяє ті речі, про які вони мріють. Лише дорога Христа не вабить людей тими речами, що люди їх люблять.

Коли ви хочете в першу чергу слави, то не йдіть за Христом. Він вам каже бути безславним і стати слугою. Коли ви хочете розкошів життя і насолод, не йдіть за Ним, Він вам каже бути в усім поміркованим і навіть часами аскетичним. Коли ви мрієте за всякуи ціну бути багатим, то ви не на тій дорозі, коли йдете за Христом, бо Він каже, що ви маєте зректись усього свого. І не зважаючи на все це, ті люди, що йшли цією дорогою і викидали з свого життя ті найкращі для них і найлюбіші прагнення, а на їх місце приймали розпяття, ті люди ні за які багатства світу не помінялись би тим, що вони мають, за всі речі, що ними вабить нас світ. Вони є бідні, але немає в той же час людей багатших за них, вони безславні, але слава їх вічна, вони можуть бути переслідувані, але радість їх надмірно велика. Вони ідуть через Голготу до життя і щастя.

Для кожної людини своя дорога — це дорога через дочасні розкоші до невчасної смерти. Дорога ж через Голготу несе дійсне щастя. Кожний, хто перейшов Голготу, знає це. Там ми лишаємо весь бруд і тягарі, та йдемо далі легко і радісно.

Ми можемо знати дороги і куди вони ведуть, багато людей знають це, але ми мусимо знати, куди ми йдемо, це є річ найбільшої важливости. В книзі Сінкевича: "Камо грядиши" є одне оповідання про те, як апостол Петро в Римі, знаючи, що наближається для нього час смерти, після певних ваган, рішив втекти з Риму. І ось вночі, як він тікав з воріт Риму, потайно, він на дорозі побачив Ісуса Христа, що йшов у Рим і на плечах своїх ніс хрест, зігнувшись під його тягарем. Тоді Петро в здивованні запитав його: "Куди йдеш, Господи?", і далі в цій легенді оповідається, що Христос відповів, що він іде прийняти смерть замість Петра, від котрої він утікає. Після цього видіння Петро не мав уже сили продовжувати свою дорогу, він повернувся назад і прийняв смерть, що його чекала. Його розп'яли, і коли його розпинали, то він попросив, щоб його розп'яли головою вниз, бо він уважає себе недостойним умерти, як умер його Спаситель.

Чи ми йдемо до Христа, чи від нього? Це ми повинні знати. І наші діла нас переконають, чи ми на його дорозі. Писання каже, що по плодах люди пізнають нас. Тому дві речі є важними в житті людей, щоб вони знали дорогу і щоб знали, чи вони йдуть нею. І коли ви почали йти по цій дорозі, то не соромтесь сказати іншим, коли вони вас питають: Куди йдеш?

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

З короткого катехизму

П. 98. Що є молитва?

В. — Молитва є принесенням наших жадань перед Богом (д), про речі, що є згідні з Його волею (е), во ім'я Христа (є), з визнанням наших гріхів (ж) і з подякою і признанням Його милосердя (з).

д) **Пс. 10:17.** Господи! Ти почув бажання смиренних; покріпив серце їх, і прихилив ухо Твоє. **Пс. 145:19.** Він сповняє бажання тих, що бояться Його; чує благання й спасає їх.

е) **1 Йоана 5:14.** І се одвага, котру маємо до Нього, що, коли чого просимо по волі Його, Він вислухає нас.

є) **Йоан 16:23.** Істино, істино глаголю вам: Що чого ні попросите в Отця імям моїм, дасть вам.

ж) **1 Йоана 1:9.** Коли визнаєм гріхи наші, то Він вірний і праведний, щоб простив нам гріхи, і очистив нас од всякої неправди.

з) **Филипян 4:6.** Не журіться нічим, а у всьому молитвою і благанням з подякою нехай обявляються прошення ваші перед Богом.

П. 99. Яке правило дав Бог для нашого керівництва в молитві?

В. — Все Слово Боже є корисним для нашого керівництва в молитві (и), але спецiяльним правилом для нашого керівництва є цей зразок молитви, що її Христос навчив своїх учениців, і яка називається молитвою Господньою (і).

и) **Рим. 8:26.** Так же само й Дух помогає нам в немощах наших; про що бо молимось нам так, як треба, не знаємо, та сам Дух заступається за нас стогнанням невимовним. **Пс. 119:170.** Моє моління нехай дійде до тебе! Вирятуй мене, по слову твому.

і) **Матт. 6:9-13.**

П. 100. Чого вчать нас вступні слова молитви Господньої?

В. — Вступні слова молитви Господньої: "Отче наш, що на небі!", навчають нас наближуватись до Бога з усією належною пошаною і довір'ям, як діти до батька, що здатний і готовий помогти нам (ї); і що ми повинні молитися за інших і разом з ними (й).

ї) **Лука 11:13.** Коли ж ви, лихими бувши, знаєте добрі дари давати дітям вашим, як же більше Отець з неба, не дасть Духа святого тим, що просять у Нього. **Рим. 8:15.** Бо не прийняли ви духа неволі, знов на боязнь, а прийняли духа всиновлення, нимже покликуємо: Авва, Отче!

й) **1 Тим. 2:1, 2.** Тим я молю перш за все творити благання, молитви, дякування за всіх людей, за царів і за всіх, що мають власть, іщоб тихим спокійним життям нам жити у всякому благочесті і чистоті.

П. 101. Про що ми молимося в першому проханні?

В. — В першому проханні — "Нехай святиться ім'я Твоє", ми молись, щоб Бог дав нам змогу і іншим славити Його в усьмо, в чому Він проявляє себе (к), і щоб Він рядив умiлма речами для своєї власної слави (л).

к) **Пс. 67, 1-3.** Нехай милує нас Бог і благословить, нехай засвітить лице Його над нами! Щоб пізнали на землі дорогу Твою, між усіма народами Твоє спасення. Нехай славлять народи Тебе, Боже! Нехай прославлять Тебе всі народи!

л) **Рим. 11:36.** Бо з Него, і Ним, і в Него все. Йому слава на віки. Амінь. **Відкр. 4:11.** Достоен еси, Господи, прийняти славу і честь і силу; Ти бо створив еси усе, і волею Твоєю (усе) есть, і сотворено.

П. 102. Про що ми молимося в другім проханні?

В. — В другім проханні, що є: "Нехай прийде царство Твоє", ми молимось, щоб царство сатани було знищене (м), і щоб царство благодаті поступало вперед (н), ми самі й інші ввійшли в нього і були в ньому (о), і щоб прихід царства слави був прискорений (п).

м) **Пс. 68:1.** Нехай встане Бог! Щоб розсипались вороги Його, і розбіглись перед Ним ненавидники Його! **Йоан 12:31.** Тепер суд світу сьому: тепер князь світу сього проженеться геть.

н) **Матт. 9:37.** Жнива багато, робітника ж мало. Просить Господа жнива, щоб вислав женців на жниво своє.

о) **2 Сол. 3:1.** На останок, молітесь, браття, за нас, щоб слово Господне ширилось та славилось, яко ж і в вас. **Рим. 10:1.** Браття, бажання мого серця і молитва (йде) до Бога за Ізраїля про спасення.

п) **Одкр. 22:20.** Так, прийду хутко! Амінь. О, прийди, Господи Ісусе!

(дальше буде)

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул., Нью-Йорк. Нью-Йорк
Богослуження відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано
УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Ве-

GETAWAY CAR

By Matt Christopher

The chrome- equipped, bright blue car stood beside the curb, its engine idling. One door down the almost deserted street was the Daleville Trust Company Bank. Watching its entranceway from behind the wheel of the car was Lee Durwin.

Lee's blue eyes were shifting nervously from the entranceway to the street ahead and then to the rear-view mirror. Beads of perspiration flecked his forehead. This was the first time, he thought. And he was seared stiff.

Why had he done it? Why had he let Hank and Rick talk him into not only breaking a civil law, but also the law of God, How could he, a good Christian who had never committed a single crime in his life, have suddenly succumbed to committing a big one as driving the getaway car for a couple of bank robbers? How could he have forgotten the true nature of his very existence on earth, which was to love and obey God, who was the Truth, the Way, and the Light? *What does it profit a man if he gains the whole world, if he loses his soul?* Why couldn't he have thought of those words before he had agreed to go with Rick and Hank?

His left hand dropped upon the door latch. He'd get out now, before it was too late.

And then he took his hand from the door. Rick and Hank were running toward the car from the bank, each carrying a bulging, green canvas bag.

Both hopped into the rear. "Get going!" yelled Hank Jonas.

Lee pulled the gear lever into high and pressed the accelerator almost to the floor board. The car practically catapulted from the curb.

"What a haul," Rick Mavis murmured. "Must be forty grand altogether "

Rick and Hank had stolen from smaller places before—gas stations, grocery stores, little butcher shops on the corners.

They were Lee's friends. But not by choice. He didn't pick them. They'd gone to school together, played together. Rick and Hank weren't bad, in that they did no personal harm to anyone. That was why he hadn't minded their company. In many ways they were three of a kind. Except in one.

Rick and Hank had talked about robbing gas stations and grocery stores, talked about it kiddingly, and had asked Lee if he'd go with them. He didn't believe they meant it. But mean it or not, his answer had always been a definite no.

He could hardly believe it then when he'd heard that the cash registers of those places had been ransacked, even when Rick and Hank had told it to him with their own lips. They had laughed over it. It had been a cinch, they'd said.

Once they had gotten caught, and Lee thought that they would stop. They did—for two years. And now, after two years, they had planned this, and had talked him into it. All he had to do was drive the car, they had said. It was all very easy.

He was like them now, as he was when they were all little.

He realized he was nearing the city limits. He drove faster, and in a moment the buildings and lamp posts were behind him. Ahead was the four-lane highway Two miles from here the junction in the road, with their other car waiting.

The tires sang on the smooth concrete ribbon. In the back seat Rick and Hank were talking, but Lee didn't hear.

What am I doing? he suddenly thought. I must be crazy! I'm not a thief, a bank robber. I'm a Christian. I belong to God. What have I done—sold myself to the devil? Given up God for a life of worry, constant fear, and escape? What's happened to me?

"Lee! What're you doing? Dreaming? I'm talking to you!" Hank's voice cut into his thoughts.

"What is it?"

"What is it? You'd better slow up. You're hitting eighty, and that fork is just ahead of us!"

He took his foot off the accelerator.

"We'd better do this quick," said Rick. "No telling if there's a cop behind us."

Lee pulled off the road behind the black car they had planted there. He shut off the ignition, climbed out, then got the key for the black car out of his pocket and turned to Hank.

"Here, Hank," he said. "I'm not going with you."

Hank stared. "What?"

"Who you kidding?" snapped Rick. His eyes blazed. "You've got to come with us now. You're just as deep in this as we are."

"I'm still not going. Here, Hank, take it, or I'll drop it on the ground"

Patches of anger filled Hank's face as he took the key "What made you change your mind all of a sudden?"

"It wasn't all of a sudden," replied Lee evenly "I've been thinking about this ever since I was waiting for you guys outside the bank. I came to my senses too late, that's all."

"Your senses!" snorted Rick. "I think you've lost them, if you ask me."

"Let him talk, Rick", said Hank. "Why, Lee? Why did you wait until now to tell us this?"

"I couldn't make up my mind sooner. While driving out here I did more thinking."

"About what?"

Lee looked Hank squarely in the eye. "About right and wrong, Hank. About God?"

"God?"

Lee nodded. "I belong to God. Ever since Dad died, my mother and I have devoted our lives to Him. Robbing a bank like we did will never make me rest. Worrying about the police catching us won't be half as bad as thinking of the treachery I pulled on Him."

"Oh, cut it out—" began Rick.

"You, Rick," interrupted Lee. "You should listen more, for you're worse than the three of us put together. Your soul is black with sin. You've yielded to all evil temptations that your mind could think up. You can't see an inch ahead of you. You can't see that you're dragging yourself down into quicksand that's destroying your soul. You won't see until the day when the police will catch up with you. You'll look to God then. You'll plead for His mercy. You'll wish you had listened to me."

"Come on, Hank," said Rick. "We haven't time to listen to that chatter. If he doesn't want to come, that's that much more we can split between us."

Hank said, "This is a breeze, Lee. They'll never catch on we're the ones who took the dough. They wouldn't think somebody from the same town would dare hoist the bank. You're nuts if you back out now."

"I'm nuts if I don't," said Lee. "Here, take the key."

Hank took it, staring bewilderedly.

"Don't worry that I'll squeal on you," said Lee. "I'll just pray to God that He'll have mercy on your souls—and on mine."

He turned and walked away.

"Don't forget one thing," Rick yelled after him. "If you do squeal to the cops, we'll tell 'em you were with us! You'll get as much time as we do!"

Lee kept walking. Presently he heard the black car start up and roar away. He didn't even look back to see which fork they had taken.

He walked every inch of the way home. His small, dark-haired mother smiled at him as he entered the house. She was cooking dinner. Lee smelled the sweet aroma of potatoes and ham

"Hello, son," she greeted cheerfully. "Glad you're home. We'll have dinner in a little while. Why don't you sit in the living-room until I'm finished?"

"Okay, Mom."

He walked into the living-room and sat down beside the radio. He turned the set on, sat back, and closed his eyes. Christ had saved him again. Christ had snatched him from the abyss. Lee thanked Him in his heart, and promised not to stray from His side again. Not to be tempted by the wiles of those like Rick and Hank.

The dinner was on the table when a special news bulletin came over the radio.

"The robbery of the Daleville Trust Company Bank has been solved. Two young men, Rick Mavis and Henry Jonas, both residing in Daleville, walked into the bank a short while ago and returned the money which they had taken not over two hours ago. When asked what had made them bring the money back, Henry Jonas, spokesman for the two, said that one of them had mentioned God. From that moment they couldn't go through with it. Neither would say which one had mentioned the Deity."

Lee drew in his breath. He finished eating, wiped his mouth, and rose from the table.

His mother's eyes followed him. "Where are you going, son?"

"To give myself up, too, Mother," he said. "I was with them I was the one who had mentioned God."

—Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXI. Число 9. Торонто, Онт. Вересень 1960 September Toronto, Ont. Рік XXI. Число 9.

УЧИНКИ І ЇХ ПЛОДИ

Єремія 6:7: Слухай, земле! Це Я наведу лихоліття на цей люд, овощ мислей їх, бо вони на Мої слова не вважали, а науку Мою відпихали.
Михея 7,13: А їх земля стане пустинею за провини осадників її, за плоди їх учинків.
Ісаї 3:10: Скажіть праведному, що йому благо, бо він споживатиме плоди вчинків своїх.

У віршах, що ми їх прочитали, Слово Боже вчить нас, що наша доля така, якою во на тепер є, це наслідок наших учинків, плід мислей наших Стан особи, нації, всього людства є ніщо інше, як плід, учинків особи, нації, всього людства. Це є закон життя, закон, що має всесвітній універсальний характер і цей закон є строго науковий, як і все, що ми знаходимо в Слові Божім. Др. Джордан визначає науку, як "провірене і підтверджене знання", таким знанням в наші дні є твердження Слова Божого, що ми споживаємо плоди своїх вчинків. Це знання підтверджується досвідом тисячоліть та перевірене в житті кожного з нас. Це є історія, що повторюється, Бог нам відкриває і дає певне знання, але ми сумніваємося в Його Слові і дорогою горя, страждань, а часом повної руїни таки довідуємся кінець-кінцем, що кожне слово Його було добре і правдиве, повне для нас всілякої користи.

Уся природа пересякнена цим законом. В царстві мертвої матерії цей закон піддається математичному рахунку і він зветься законом причинности. Кожна акція спричиняє певні явища і наслідки, що є нічим іншим, як тільки результатом акції. Коли ви візьмете і спалите кусок дерева, то тепло, попіл, гази світло і т.д. усе вони були складниками дерева, що ви спалили, і вага їх буде точно така, як вага дерева перед спаленням, так що в царстві мертвої матерії діє закон: що посієш, те і пожнеш.

В царстві рослиннім плід учинків виступає ще ясніше. З усієї різноманітности рослин найбільш розповсюджені плодові дерева, що приносять корисний і смачний плід, так само всіляка городина і т. п. Дикі нікому непотрібні трави і дерева винищують люди. В царстві рослиннім кожна рослина споживає плоди своїх учинків. Яблуня завоювала весь світ, а з нею й інші корисні плодові дерева і рослини Кропива росте на задвір'ї, а миші, пирій та інші трави усяк нищить. І це не тільки в наслідок вибору людей, але і в наслідок того закону, що його усталив Бог у природі. Дерево, що дає корисний плід, його зерно разносить і звір і птах разом з плодом. В науці цей закон зветься законом пристосування, рослини вчаться, як бути корисними іншим і так зберігають своє життя. Чимало рослин згинули, бо не могли пристосуватись до цього закону учинків.

У тваринім царстві цей самий закон є законом життя. На землі найбільше не тих птахів, або тварин, що були сильніші, або найхитріші, але тих, котрих учинки були найкращі і давали добрі плоди життя. Такі велетні, як мастодонти та колоси тваринного царства, котрих кістки ви можете побачити в музеях, що були розміром з цілий дім, а то й більше — позникали, їхнє місце зайняли і завоювали весь світ корисні створіння Хижі птахі, як кажуть нам учені, все меншають числом і зникають, але ластівки і горобці відомі на всій кулі земній. Чому так? Тому, що кожні з них пожинають плоди своїх учинків: одним смерть, а другим життя. Не зважаючи на те, що сокіл краще збудований за горобця, він уступає йому місце. Тому що сокіл живиться кров'ю і живе самотою, а горобець їсть зерно та живе в стаях.

Цей закон учинків має найбільш ясний вислів у житті людей. Праведний і неправедний споживають плоди їх учинків, що є овощ мислей їх. Тому ми завжди вказуємо на важливість мати здорові чисті думки. Життя кожного із нас є результатом наших учинків, що в свою чергу є продуктом наших думок. Кожний із нас знає важливість учинків у житті. Ми можемо кожний із нас пригадати певні моменти життя, від яких залежав увесь хід решти нашого життя. Все наше життя є ніщо інше, як цілий ряд вчинків добрих і поганих, і наше життя в цілому це є плід наших учинків. Є в житті речі і моменти що не залежать від нас, і їх чимало, але з правила ми маємо можливість вибору і будівництва. Коли ми досліджуємо Святе Письмо, ми знаходимо цілий ряд прикладів. Коли Адам волів слухати змія краще, ніж Бога, він тим самим вибрав певний рід життя для себе і своїх дітей. Коли Каїн рішив убити брата, він започаткував мордерство на землі і ми пожинаємо плоди мислей його. Ной послухав Бога врятував себе і своїх. Не тільки одиниці, але цілі народи мають ту чи іншу долю, залежно від учинків і думання. Коли жиди перебували в ідольстві і неправді, вони ставали жертвою сусідів, бо зло розтлівало народній організм, коли вони поверталися до Бога знов — їхнє життя, яко нації мінялося на краще.

Усе людство пожинає плоди своїх учинків. Чому на світ біда, війни і кризи? Це не є продукт, або плід природи зовсім ні. Кожен бачить, що нас оточують безмірні багатства, але біда в тім, що ми не вміємо і не хочемо ними користатись в спосіб, корисний для всіх, а тільки для себе. Народи в наші дні споживають плоди мислей їхніх і учинків Святе Письмо каже, що діла наші ідуть слідом за нами. як ми подивимось на ці діла, то вони такі, що їхні плоди можуть бути тільки голод, війни, пошесті і смерть.

Як зупинити цю, здається, неминучу долю? Коли лихоліття є плід мислей людей, коли земля стає пусткою за плоди учнків осадників, то очевидно, що ми мусимо почати з наших мислей, мусимо перетворити наше думання в думання світла, а наші вчинки зробити учинками праведности, і тоді Господь промовить "Скажи праведному, що йому благо, бо він споживатиме плоди вчинків своїх". Єдиний порятунок для нас в цім житті від злиднів і біди є в праведності, чи то як нації, чи як усього людства, ніщо інше не принесе нам користи, праведність приносить щастя, неправедність — смерть. Чесність, правдивість, чистота, щирість лише єдині вони можуть урятувати гинучий світ. Інакше кажучи, увесь добробут людства, націй і окремих одиниць залежить від додержування заповідей Божих.

Але питання є чи людина зможе додержати закон праведности? В журналі „Дайджест" ми знаходимо таку характеристику модерної людини (за серпень 1932): "Коли ми знімемо тонкий зовнішній шар культури, окрема особа є в дійсності скаженою і похітливою горилою (як це твердив Тейн), що є віддана на волю нестримних статевих пристрастей. Добродушний посміх, прихильне поводження, шляхетне поводження, заховують найбільш жахливі комплекси, що навіть трагики стародавньої Греції не змогли б уявити". Очевидно, що в такім стані своєю власною рукою ми не можемо визволитись від учинків неправди і переступів, що ведуть до руїни.

Дяка Богові, що Він не лишив нас на ласку наших власних учннків, Він дав нам силу бути праведними і чистими. Він звільнив нас від наслідків наших власних учинків. Наша найбільша проблема є не

(докінчення на стор.)

УЧИНКИ І ЇХ ПЛОДИ

(продовження з стор. 1)

звільнення від воротів зовнішніх, але звільнення від ворогів, що є в нас самих, від самого себе. Ми одержуємо чудове і повне звільнення у ім Христа. Та гориля, що про неї пише Тейн, стає скованою на віки. В наші дні для усунення біди і нещастя на світі пропонують всякі рецепти, але всі вони не осягають мети. Є в дійсності тільки один правдивий рецепт; це є рецепт, що його нам подає Писання: "Віруй в Господа Ісуса Христа то спасешся ти і дім твій".

Ми, українці, поки не будемо мати чистої родини, чистого дому, чистого і чесного життя в Христі Ісусі, поки ми не визнаємо Його нашим Господом ми не можемо сподіватись на кращу долю, бо наша теперішня доля це плід наших учинків, ми мусимо змінити учинки і зміниться наша доля.

Тому ті із нас, що знають таємницю порятунку і спасіння, мусять повсякчас говорити про це тим, що ще не свідомі дороги порятунку.

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. Ціна **30 центів.**

Звідки взялась Євангельська Віра. — д-ра Л. Цегольського Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Грейям. - Ціна **$1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. — Ціна $1.00.

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

—

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

Найраніше Апостольське 'Вірую'

„Ні, віруємо, що благодаттю Господа Ісуса Христа спасаємось, яко ж і вони".

Діяння 15·11

Католицький і православний провід твердять, що євангельський рух почався лише з часів Лютера і Кальвина. Власне в дні цих великих мужів - реформаторів євангельський рух відродився з новою силою.

Євангельський рух розпочався з проповіді апостолів і в ті ж дні розпочалась боротьба євангелізму з ритуалізмом, обрядовщиною і претенсіями кліру на окреме становище і привілеї.

Апостоли Павло і Варнава проповідували в Антіохії, коли до Антіохії прибули віруючі жиди з Юдеї, які прийняли Євангелію. Ці жиди, не розуміючи навчання апостолів і Євангелія, в такій же мірі, як і сьогоднішні ритуалісти, стали домагатись, щоб погани, які прийняли Євангелію, разом з Євангелією стали додержувати закон Мойсея з усіма його приписами, обрядами і навіть вимагали, щоб новонавернені обрізувались.

Так постала перша велика дискусія поміж ритуалістами і Євангелією. Справа ця набрала великого розголосу і нарешті її винесено на розгляд апостолів і старших у Єрусалимі (Див. Діяння розділ 15)

Ап. Петро підсумував опінію апостолів, кажучи, що вимога обрядовщини, ритуалізму і взагалі додержування закону Мойсея — це спокушання Бога, що ритуалізм і обрядовщина є ярмо, якого віруючі нездолали нести в минувшині. Він накінці своєї промови виголосив найраніше апостольське вірую: "Ні, віруємо, що благодаттю Господа Ісуса Христа спасаємось, яко ж і вони".

Апостол Петро не казав, що віруючі будуть спасатись церковним членством, або дотримуванням певних обрядів чи ритуалів. Навпаки, він підкреслив, що спасіння є дар Божий, благодать. Він не казав, що людина спасеться добрими ділами, або робивши найкраще, як зможе, або відповідно до світла, що вона має. Апостол Петро мав нагоду таку науку проголосити, але замість неї він проголосив: "Ні, віруємо, що благодаттю Господа Ісуса Христа спасаємось".

Апостол Павло в Посланні до Єфесян, розд. 2:8, підкреслює також цю важливу науку "Благодаттю бо ви спасені через віру, це не від вас, це Божий дар".

Цю важливу і вирішальну для спасіння науку церковний ритуалістичний провід відкинув наукою про спасіння ділами, ритуалами, церковним членством, покорою клирові, бо все це дає величезні зиски.

В той час, як центральним змістом благовістя є наука, що спасіння є незаслуженим даром Божим, благодаттю. Так було з самого початку і з самого початку, з часів апостольських, почалась боротьба поміж наукою апостолів про спасіння, як дар Божий, і наукою ритуалістів про [illegible] спасіння [illegible] установи.

[illegible] поки не [illegible] сіння виконання будь [illegible] ритуалів [illegible] Церкова [illegible] так само не є умовою спасіння хоч віруюча людина сама приєднається до церкви [illegible] стно стає універсальним [illegible] спасіння людини [illegible] від покори віруючого [illegible] кир часом може [illegible] чих.

Добрі вчинки являють собою доказ, що людина є [illegible] тиною Божою, але Бог судить людину не стільки на підставі її вчинків, не на підставі [illegible] що вона робить, а в першу чергу на підставі того що вона бажає робити. Але в цьому випадку підставою спасіння не є вчинки віруючого, але благодать Божа, його вільний дар спасіння в Христі Ісусі.

Відповідальність членів церкви

Котрі ж порозсипались, ходили, благовіствуючи слово. Діян. 8 4

1. Котрі ж порозсипались благовіствували. Хто це порозсипались? "Сталося ж того дня велике гоніння на церкву . . . і всі порозсипались" . . . окрім апостолів. Це цікаво виходить, що в ті дні кожен віруючий був місіонером. Рядове членство, розсипавшись, ходили, благовіствуючи. Це є найбільш ефективний спосіб ширити благовістя. А коли ми усі цього не робимо, то лише тому, що католицько - православні дріжді ще є в нас. Ми думаємо, що ширити благовістя це є спеціяльний обов'язок проповідника, від чого ми звільнені. Зовсім ні. Проповідник має бути провідником в цій праці, але кожен член має свій обов'язок. Коли Христос возносився на небо то він дав наказ усім присутнім іти і проповідувати благовістя усьому творіву. Хто цього не робить — не кориться Йому.

Уявіть собі, що в вашій околиці живе сила-силенна людей, хворих на страшну хворобу, і ви винайшли чи маєте [illegible] на цю слабість [illegible] лік. Щоб ви сказали про ту людину, яка, маючи цей лік, відмовилась би дати його вмираючим? Нехай вмирають, добре, що я від цієї слабости забезпечений, а ходити і казати їм просто не мало часу. Це якраз поводження усіх, що тримають благовістя лише для себе.

Проповідник сам ніколи не зможе розказати всім про чудову новину. Тисячі людей навколо нас. Це просто фізично неможливе. Але коли вся громада візьметься до діла, то це стає легким.

Коли я не можу сам сказати комусь про Спасителя, то я можу його запросити на зібрання, де він почує про Нього. Не в один, то в інший спосіб але для кожного є нагода як і в часи апостолів ходити благовіствуючи. Звичайно слово мусить бути підтверджене життям, інакше воно не матиме сили.

Є старе оповідання, що в одним манастирі в Европі монахи так здеморалізувались що ігумен рішив покликати одного з найбільш присвячених місіонерів, щоб він проповідував їм про кари пекла і тим привернув до кращого життя. Сатана, побачивши це не хотів, щоб монахи вийшли з-під його впливів, і, як той місіонер подорожував, він стримав його в дорозі великою повіддю, а сам набув вигляду місіонера і явився в манастир. Його прийняли з великими почестями, як місіонера і на другий день він мав проповідувати про пекло. Сатана, знаючи усі пекольні муки досконало, нагнав неймовірний страх на всіх присутніх своїми проповідями і описами мук, але ігумен дивувався що ніхто не покаявся і не навернувся, навпаки, монахи жили ще гірше, як раніш. Тоді прибув дійсний місіонер і викрив сатану. Коли ігумен питав у нечистого, чому його описи пекла не мали жодних освячуючих впливів на монахів, хоча і були наскрізь правдиві. Сатана відповів, що його проповіді не мали сили, тому що він живе в гріху.

Нема сумніву, що наші впливи на оточення тому невеликі, що наше життя і приклад розходяться з тим, що ми кажемо, і з заповітами Бога. В живій церкві кожен член є проповідником, так як це було і є в усіх церквах від днів Христа, де вірність Богу є правдива і щира.

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул.
НьюЙорк Нью-Йорк
Богослуження відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано
Усіх щиро запрошуємо.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі.

НЕСПОКІЙ В СВІТІ

Ісайя 57 21. Нема миру безбожним, говорить Бог мій

Один із визначних німецьких провідників, Мольтке, сказав: "Вічний мир можливий тільки на цвинтарі". І цими словами передає зміст життя світу і, можливо ,сам того не знаючи, стверджує слова Писання: "Нема миру безбожним". І, як ми бачимо, люди світу доходять до цієї правди, не знаючи, що ті, речі які вони ніби вважають за свої дотепні спостереження, визначені наперед від вічности. Весь світ так побудований, що безбожність карає сама себе і не має миру. Людина ніколи не зможе принести іншим того, чого вона сама не має, або вчити інших тим речам, про які вона не має уяви. Тому той, хто нехтує Творця і не хоче Його знати та коритись Йому, ніколи не матиме миру в своїм серці. І де нема миру там завжди боротьба і неспокій. Його тіло повстає проти розуму і хоче підбити його своїм хотінням, і його життя є вічною боротьбою поміж нижчими і вищими прагненнями, його серце завжди повне бажаннями, котрі як він знає, ніколи не сповняться, і це мучить його. Він хоче бути першим і не може він хоче бути визначним і не має нагоди, хоче бути найбагатішим, найсильнішим в усім і завжди, і хоч би йому на цих усіх дорогах щастило все ж він не матиме спокою бо завжди знайдеться хтось що матиме більше, або знатиме, або буде сильніший. Життя безбожника — це перехід від одного незадоволення до иншого, ще більшого, ненаситність його така ж велика, як і його неспокій. Його спокій це спокій Тантала. В грецькій митології є оповідання про одного героя, що за переступи його засуджено на вічну кару.

Кара полягала в тім, що він мав неймовірну спрагу і голод і мусів стояти по пояс у воді, а над його головою звисали чудові смачні зрілі фрукти. І як тільки в муках спраги він нахилявся до води - вона тікала від нього, а як він простягав руку до фруктів - вони ухилились. Він мав усе перед собою завжди, але ніколи не міг задовольнити своїх бажань.

У тих, що пізнали марноту життя і зреклись бажань, в них внутрішня боротьба пристрастей заміняється безнадійністю і одчаєм. Вони здебільшого радять усім і вся, що життя нічого не варте, що смерть є дійсним визволенням від страждань, але цікаво, що вони ніколи сами не поспішають визволитись смертю. Шопенгауер дожив до старшого віку, а Буда вмер старим чоловіком Життя безбожника є боротьба, його ж думки — омана і блуд.

Не маючи миру в собі, безбожник не може мати миру і зовні. Тому життя безбожника не панування над природою, але боротьба з нею. Природа не кориться непокірному людству, що є безбожне в масі. Тому людство здобуває у природи кожен клаптик землі, води і право на існування у великій боротьбі, і кожен крок є политий потом і засіяний смертю. Слова осуду, прокляття за гріх тяжать ще над відступним світом. В поті лиця твого їстимеш хліб твій. В тяжкій боротьбі люди добувають свій хліб від природи, або дехто замість того, щоб добувати хліб із землі, — віднімають його з рота ближнього свого. Але і ті й інші трудяться тяжко, бо кожен хоче мати більше, ніж інший. Нема миру безбожним. І вони не мають його, не мають в собі, ні з природою, ані один з одним. У безбожників панує жорстока ненависть і завзята боротьба, яку вони звуть боротьбою за існування, беручи приклад і теорію з життя диких звірів.

Світ є безбожний по своїй природі і такі ж діла його, і тому ви не знайдете миру у світі. Нема року на земній кулі, щоб десь не лилась кров людська потоками за будь-чиї інтереси. І цікаво, що все це кровопролиття робиться не за будь-які високі і досконалі речі.

Раніш нації вели війни з націями за економічні інтереси, так вони звали війни за право продавати свій крам іншим по вигідній ціні. Тепер ми, здається, вступаємо в період людського життя, коли ті ж самі війни будуть провадитись на трохи інших засадах, але по суті за те ж саме Бо люди реорганізуються на світі замість національного на клясовім ґрунті і на нових засадах продовжуватимуть стару різанину. Ще старі римляни казали "Людина людині є вовком". Мольтке казав, що вічний мир може бути тільки на цвинтарі. Писання ж каже нема миру безбожним і вони самі підтверджують це.

"А безбожні, як море розбурхане, що не може втихомиритись, і води його викидають каломуть і грязиво" (Іс 57:21).

Дехто може сказати, все це, можливо, і правда, але я бачив безбожників, що живуть в мирі, панують і розкошують та й не знають біди, тоді як праведник живе в гризотах Так, може здаватись, що безбожник має мир, але це мир омани. Вони самі склали приповістку: "Хочеш миру — готуйсь до війни". Це є мир безбожника, хто б він не був, його мир є готування до жорстокої боротьби. Це під час миру, коли винаходять отруйливі гази, смертоносні проміння, танки і всілякі жахливі знаряддя смерти. І це правдиво, як для безбожних народів, так і для одиниць, їх мир це мир смерти і боротьби, що наближається. Їх мир це сон смертника. Уявіть собі, що вас мають завтра повісити, або розстріляти і вам лишилась одна ніч, на світанні буде кінець. Чи ви будете мати такий добрий і здоровий сон, як коли б ви лягли спати після дня повного праці? Таким же є мир і у безбожних. Вони не мають миру і не можуть його мати, їх уділ смерть, страх, боротьба і прокльони. І борються вони за речі низькі і безвартісні.

Коли ми маємо стільки боротьби і змагання на світі, то цим ми маємо завдячити безбожним. І поки діла людства, націй і світу будуть в їхніх руках, доти світ не знатиме миру. Як ті люди, що не мають миру в своїм серці, можуть дати його світові? Нехай вони будуть геніями, яких світ не бачив, їхня геніяльність породжуватиме геніяльні різанини і свари. Тому заходи всіх товариств для усталення миру на землі, так звані пацифістські товариства, кінчаються без успіху, миру нема. Це тому, що вони починають працю не з того кінця.

Найбільшим завданням є усталити мир в серцях людських, а тоді як результат миру в душі появиться мир на зовні. Коли ніхто не захоче боротись, битись і нищити чи кривдити інших, тоді тільки прийде мир. І це може прийти тільки тоді, коли серце людське покине ворожнечу до Бога і наповниться Ним. Наповніть ваше серце Богом любов'ю до Сина Його, тоді ви знайдете мир. Мир для себе і мир для інших і саме лице землі зміниться. "Тоді буде вовк укупі із ягнятком жити, барс із козеням лежати, та й телятко, левчук і віл зможуть жити разом, а мала дитина зможе їх пасти. І відмедиця й корова вкупі пастись будуть а їх маленькі лежатимуть поруч, бо й лев соломою харчуватись разом з волом буде. І хлоп'ятко гратиметься над норою гадюки, і дитина засуне руку свою в гніздо зміїне. На всій святій горі в мене одні одним шкодити не будуть, бо земля так повна буде розумінням Бога, як водою море." (Іс. 11:6-9).

Всі ці речі прийдуть, коли безбожність зникне з лиця землі, а земля наповниться розумінням Бога, як водою море.

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці
безалькогольні напитки

Sunnyside Beverage

1068 Queen Street West — Phone LE 2-1316

TORONTO, ONT.

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published montly. Authorized as second class mail Post Office Department Ottawa
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.0. Окреме ч. 25ц
РЕДАГУЄ КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні

ВОЛЯ

2 Кор. 3:17. Господь же Дух; де ж Господень Дух, там воля.

У серці кожної істоти глибоко заложене прагнення до волі. Ми всі знаємо, що в неволі звірі живуть недовго, хоч би як ви їх годували і хоч би як ви їх доглядали. Посадіть вовка в золоту клітку і годуйте чим хочете, якщо він не здохне за короткий час з туги по вільних степах і лісах, його життя буде укорочене.

Коли ви спіймаете птаха і посадите в клітку, то він б'ється в одчайнім бажанні вирватись на волю і часто знаходить собі смерть у своїх спробах. Навіть у тих звірят, що родяться в неволі, часами прокидається неписане їм прагнення до волі і завжди доглядачі в звіринцях і зоологічних садах мусять бути з ними обережні.

Не менш глибоко це бажання закладене в серці людини і ні що людство так не цінить високо, як свободу. Коли білі підбили всю Південну Америку, то декотрі племена на тихоокеанських берегах, зібравшись разом, кінчали життя поголовним самогубством. Їм була більш мила смерть, ніж рабство у білих. Ні за що люди не проливали стільки крови своєї і чужої, як в ім'я свободи. Увесь прогрес людства є ні що інше, як боротьба за волю. Наш народ уже сотки років бореться в неволі за волю. Наші поети мріють про часи, коли в степах України не буде чужих панів. Але сумною річчю є те, що прагнучи волі, ми завжди лишаємося рабами, а намагаючись визволити інших, самі носимо кайдани.

Є дві волі — воля внутрішня і воля зовнішня. І остання ніколи не може прийти без першої. Під час революції в Росії і в Україні люди зрозуміли волю, як сваволя і нагоду задовольняти всі свої бажання без уваги на права інших людей. Вся Росія була залита морем пожеж, грабіжництв і смерти, воля перетворилася на неволю. Хто мав рушницю і набої, той був вільний від усіх законів людських, хто ж не мав або був слабий, то горе тому. Це була картина нації рабів, що дістали волю, і їх поводження довело, що зовнішня свобода мусить будуватись на внутрішній. Тому найголовніше завдання кожної людини визволитися з внутрішньої неволі.

Частина людей може бути цілком несвідома, що вони перебувають у страшнім рабстві. Коли ви вигодуєте маленьке вовченя в неволі, то воно не матиме уяви про волю, поки її не попробує, а потім ви його вже назад не заманите ніякими силами. Людина може навіть думати, що вона є вільна, але бути в кайданах і ці кайдани стають мукою, коли ми стаємо свідомі їх. Те що людство все є в неволі само у себе — не підлягає жодному сумніву.

Поперше, ми є раби свого власного тіла. Ми живемо щоб його одягати, годувати і бавити його. Тіло панує над природною людиною і є не тільки в її на послугах, а примушує дух людський робити речі, проти яких людина протестує, але не має сили противитись. Кожний із нас знає, що це є правда, підтверджувана на кожнім кроці. Скільки на світі є поганих звичок, і люди свідомі того, що вони їм, окрім шкоди, нічого не приносять, і в той же час не в силі їх позбутися. Ми можемо бути в рабстві у горілки, тютюну, наркотиків, грошей і чого тільки хочете іншого. В рабстві повнім і абсолютнім в такім рабстві, що люди зрікаються родини, батька й матері і навіть свого Бога, щоб тільки виконати бажання нашого деспота і можновладця тіла. Як я можу визволити державу, народ, коли я не можу визволити сам себе. Лікарю, спершу вилікуй сам себе!

Але ми перебуваємо не тільки в рабстві у свого тіла, ми є ще в рабстві у зовнішніх сил. Світ панує над нами. Вся сукупність зла, що навколо нас є нашим паном.

Світ нас виховує в своїх школах, світ нас [illegible] ... посилає на bojу [illegible] нашого життя. Він тонкими нитками обплутує кожен [illegible] нашого життя, як павук обплутує свою жертву, певний її смерти. Він вабить [illegible] ми, яких ніколи не [illegible] нам і розбуджує [illegible] прагнення, які [illegible] можуть бути вдоволені. І ми часто розчаровуючись, все ж любимо світ і дбаємо за нього більше, ніж за що інше. Багатство, слава, успіх, сила і понад усім мамон, що може купити усі найбільші для нас дібра світу. Світ чекає нас на кожнім кроці з своїми принадами і він знає, що ви є раб тіла, і вміє приготувати вам принаду. Зверніть увагу на оголошення в театрі, щотижня [illegible] світу, ви читаєте: "Сьогодні ніколи ще небувала драма "Святий гріх", або "Ангели пекла", або "Стінами душ [illegible] цями", або "Зрадниця". І кожний знає, що переступ буде звеличений і зло показане як щось добре, і замість обурення люди сунуть сотками і тисячами, і ще платять добрі гроші за руїну свого духа. Театри не мають кризи і чим більше вони неморальні, тим більше заробляють. В Сполучених Штатах, згідно з статистикою, кожна особа з 150 міл буває двічі на тиждень в театрі. Природна людина є дитина і раб світу, і рада і часом щаслива з цієї неволі. Водно як пес, що лиже руку, яка його б'є, так і людство покірно йде в пащу переступів, шукаючи насолоди. Як метелик увечорі обпалює на вогні свої крила і гине, так молоді і старі ллють отруту в свої серця і тіло по театрах, танках, виставах і платять дань рабства світові. Але наше рабство ще цим не кінчається.

Найбільшим паном природньої людини є сатана. Голова всіх духів тьми. Йому нездатно жити, щоб людство не визнавало його панування оскільки воно працюватиме на нього і робитиме його діла. Всяка людина, що над нею панує або її тіло, або світ є рабом сатани. І він є найбільш безжалісний пан. Ті, хто служать сатані, не сподіваються милосердя від нього і знають його природи. Він є брехун і вбивця, каже Христос. Це є його найбільше заняття і втіха. Кожний, що робить зло і гріх, визнає його верховність. За всім горем людства, гріхом, нещастями чи ми хворобами, вбивствами і всяким іншим злом стоїть завжди він сам. Його мета повна руїна людської рідні, бо люди є творіння Боже, і щоб осягнути своєї мети він часто прикидається ангелом [illegible], показуючи себе приятелем людей. Людство покоряється йому або свідомо або несвідомо. Кожний, хто робить гріх, є його вассалом, кожний, хто відкидає Христа є його рабом. Як ми можемо визволяти інших, коли ми самі є в такім страшнім рабстві. Коли б ви знали, що якась особа, що ви їй хочете дати відповідальне завдання виконує волю трьох злочинців, але є сама по собі здібна, то чи ви дали б їй цю працю? Ми не зможемо визволити нікого, поки самі не станемо вільними. Правда, сатана обіцяє волю людям і каже, що вони можуть стати рівні Богові. Але ця воля подібна до тої, що її давали в'язням в одній німецькім замку. Людині виводили в темний прохід під землею, в кінці якого видніся світ і вихід, і казали: ти вільний! Змучений в неволі в'язень кидався до виходу, але по дорозі падав у глибоку криницю, повну змій, і гинув там повільною смертю. Тіло, світ, сатана несуть нам неволю і смерть. Ми сами себе визволити не зможемо, бо ми навіть часом не свідомі кайданів, як домашній пес не свідомий неволі. Дехто пробує, але його зусилля мають такий самий результат, як і в оповіданні про барона Мюнхаузена, який раз попав з конем у багно і загруз так, що не міг вилізти, але він не хотів кидати коня, і самому йому було небезпечно злазити в грязь. Тоді він, маючи швидкий розум, догадався, як себе врятувати. Він узяв себе за косу (тоді пани носили ще коси) і витяг себе з багна разом з конем.

Подібні спроби в дійснім житті не менш смішні. Ви не можете опанувати того, чим ви є самі, ви не можете змінити вашої шкіри на чорну, і з своєї душі зробити щось нове.

Є одна дорога і про неї нам говорить вірш, що ми його прочитали. "Де ж Господень Дух — там воля.". Кожний хто пробував, переконався що це є так. Коли у вас буде Господній Дух, тіло стане вашим слугою, воно буде пробувати робити повстання і часом може вибити вас із сідла але ви будете його паном, воно буде служити вам, і ви станете дійсно вільним. Ви зможете послати ваше тіло, коли треба, на вогонь і смерть і воно піде. Людина, що є паном над бажаннями свого тіла, перебуває на порозі свободи. Дух Господній робить нас байдужими до світу і визволяє з його неволі. Ми пізнаємо, що є речі поза світом кращі і цінніші від тих, що в світі, і ми, прокинувшись, сміємось, а часом плачемо над своїми ділами в світі. Там, де є Дух Господній, сатана не має що робити, ми не тільки звільняємось від нього, але усі його заходи стають безрезультатні. Ми стаємо дійсно вільні. Ми не будемо робити поганого тому, що ми не будемо його хотіти, ми будемо ненавидіти гріх остільки, що він буде гірше смерти і огидніше всякого нещастя.

З рабів ми стаємо панами творива, що нам Господь дав доглядати. Вільні від страху від непевности і горя. Вільні від жаху смерти. Повні життя що тече з Христа. Вільні волею дітей Божих. Чи ви можете уявити собі радість птаха випущеного з неволі на весні? Ми певні, що він дійсно щасливий.

ЗАГРОЗА МЕЧА

Меч, меч нагострений і вичищений! Вигострений, щоб багато стинати, щоб блищав наче блискавиця. Хіба нам радуватись, що мечу сина мого всяке дерево ні за що? Єз. 21:9, 10.

Це пророцтво Езекиїль виповів проти Єрусалиму. Езекиїль ще підлітком був відведений у Вавилон Навуходоносором. Там на протязі 22 років він пророкував про долю свого народу. Це пророцтво про Єрусалим він виповів на сьомому році свого полону. Бог здійснив уже багато попереджень своїх слуг проти Єрусалиму. Він здійснив слово Єремії проти царя Йоакима: "Як осла ховають, так його поховають витягнуть і викинуть його за ворота Єрусалимські". (Єрем 22:19). Так і сталося. Бог здійснив слова цього ж пророка супроти царя Єхонії, і його з церковним посудом було забрано до Вавилону. Але ані пророцтва, ані кари не могли пробудити Єрусалиму. Ми читаємо, що наступний цар Седекія "Чинив невгодне в очах Господа Бога свого" (2 Параллп. 36:12). І того [illegible] старшина між священиками й народом грішили багато, ідучи слідом за всіма гидотами поганськими, і осквернили дом Господень, що він посвятив в Єрусалимі. І Господь, Бог батьків їх, посилав до їх посланців своїх з раннього ранку, бо жалував він нарід свій і пробуток свій. Але вони знущались над посланими від Бога й нехтували його словами, й глузували з пророків його, доки не зійшов на них гнів Господень. Езекіїль виповів це останнє страшне пророцтво про меч. Меч помсти Божої за беззаконство незабаром навістив Єрусалим страшною руїною і нікому не було дано пощади чи помилування.

Всі ті, що ще не навернулись і не покаялись в наші дні, перебувають в такому самому стані, як і Єрусалим. Їх думки ворожі Христові, в найкращім випадку вони байдужі до Нього. Їх життя скероване на здійснення своїх бажань і прагнень. Як Єрусалимська старшина і священики, ми чинимо невгодне в очах Бога.

Бог посилає до нашого народу і до нас своїх післанців як Він це колись робив в Єрусалимі. Одним таким післанцем і свідком проти нас є Святе Письмо, що лежить в багатьох домах вкрите порохами. Провидіння не раз кликало нас до навернення. Хвороба, смерть близьких, нужда і добробут всі вони в різні часи спонукали нас до покаяння. Але наше відношення до цих післанців Бога в нашім житті не було краще Єрусалимської старшини до пророків.

Загал і одиниці, здається, перебувають в такому стані "Що не було їм спасіння". Що далі? Зістається лише "Меч меч!" гніву Божого. І над кожним, що не вірує, піднятий меч помсти. Хоч би що про себе невіруючі думали, їхній стан подібний стану засудженого на смерть. Вже на помості, їхня шия оголена і лежить на колоді, меч піднято над ними. Їхня доля гірше тих, що призначені на розстріл. Ті хоч знають, коли прийде час смерти, над цими смерть висить постійно.

Хто зупинить занесену руку? Найбільшим переступом нашого народу є непокора благовістю. Ми не повинні думати, що справа прийняття благовістя це річ цілком добровільна. Хочу прийму, хочу ні що Бог нам лишає до вибору або слідувати за ним, або ні. Слово Боже каже: "Бог тепер повеліває всім людям усюди каятись" (Діянь 17:30). Це є наказ. Всі ті, хто відкидає благовістя, роблять виклик Богові. Те, що люди не коряться благовістю, є найбільшим переступом з усіх що вони коять.

Погана річ не коритись Закону Божому. Закону, що навчає правди, любови, закону без якого існування людське зовсім неможливе і перетворюється на життя диких несамовитих звірів. Страшна річ зламати моральний закон, але куди більшим переступом є зламання і відкинення благовістя. Бо коли людина ламає закон, на це є ще порятунок і цим порятунком є благовістя Христове, але коли людина відмовляється прийняти благовістя, то на це вже нема порятунку, зістається лиш смерть і руїна.

"Меч нагострений і вичищений, щоб багато стинати".

Якщо ви ще не прийняли Христа, то меч висить над вами і будьте певні, що ваша голова покотиться, так як котились голови єрусалимські. Бо страшно впасти в руки Бога живого. Але Ісус Христос може зупинити цей меч і спасти вас від смерти.

Поки ще не пізно й поки є ще нагода спасіння, не відкидайте великого прощення.

ЛОНДОНСЬКІ МОНАШКИ ПРОДАЮТЬ СВОЇ МОЛИТВИ

Щоденна лондонська газета містить довшу статтю під назвою "Монашки продають свої молитви здобули 15 т. фунтів".

Бенедиктинські монашки, які мають свій манастир в Лондоні близько відомої Марморової Арки, твердять, що вони проводять в молитві кожну хвилину дня. Вони продають свої молитви і таким способом заробляють близько 6.000 англійських фунтів тижнево.

Кожного, хто дає $315 для перебудови їхнього храму в Тібурні, записується на мідяній таблиці в каплиці манастиря з обіцянням, що монашки будуть згадувати ім'я такого жертводавця щодня в своїх молитвах.

За половину цих грошей монашки молитимуться за покупця молитов, але ім'я його не буде на мідяній таблиці в каплиці, а лише буде записане на дошці в іншім місці.

За $28.00 можно купити місце на спільнім листі для щоденної молитовної згадки.

Це все робиться всупереч наказу Христа: "Даром одержали, даром і давайте". За спробу купити Божі благословення апостоли тяжко покарали Симона Мага (Див. Діяння, розділ 8).

Проте монашки в Лондоні і й взагалі духовний провід римо і греко-католицької церкви одверто провадить цю торгівлю молитвами і дарами Божими.

Визначною рисою цієї торгівлі молитвами є той факт, що лише багата людина може дістатись на мідяну таблицю. Бідний чоловік, який не має грошей, отих молитов не дістане. В такий спосіб дар Божий узалежено не на віру, або чесноти, а на маєтковий стан особи.

Коментарії до такого типу „віри" зайві.

ВЕЛИКЕ ВІДДІЛЕННЯ

2 Кор. 6:14 "Не ходіть у жодному ярмі з невірними".

Життя християнина — є життя відділення. В час, коли ми приймаємо Христа своїм проводирем, ми починаємо це життя.

Перший крок у цім напрямі є відречення свого себе. Христос каже: "Коли хто хоче, йти слідом за Мною, нехай відречеться себе самого, й візьме хрест свій, та іде слідом за Мною". В першу чергу ви маєте почати своє життя, відділившись від самого себе.

Що значить відріктись себе самого? Ми маємо в собі одну особу, ім'я їй "перший чоловік Адам". Перший чоловік із землі, земний. Отже його характеристика є його земність. Його тягне завжди робити те, що не треба, він найбільше зацікавлений тим, щоб їсти і пити, "бо завтра помремо".

Коли ви покопаєте цього чоловіка і з душевного станете духовним, коли ви відділитесь, відречетесь від себе, коли вашим життям буде керувати лише любов, правда і праведність — тільки тоді ви зможете виконати дальшу вимогу відділення від світу і від усього, що є в нім. Поки ще світ міститься в вас самих і поки Христос не став нероздільним Господом вашого серця, ви не зможете відділитися від світу. Але, як тільки ви стали Його учнем, вашим найбільшим обов'язком є лишити світ і відділитися від нього.

Дехто думає, що світ сам відпаде від нього, і це буває але як правило — він немов голодна п'явка присмоктується до серця людини і треба зусилля і часом великого, щоб відірватись від світа. Це тому Павло наказує вірним у Коринті не ходити в жодному ярмі з невірними. Це не треба розуміти в тім значенні, що я не маю права робити в одній фабриці з невірними, що я не маю жити з ними в одній домі і взагалі мати якісь стосунки з тими, що не знають або не хотять знати Христа. Якщо було б так, то ми повинні були б хіба зійти зі світу зовсім, бо усіх цих речей ми не можемо уникнути. Ми купуємо у невірних, з ними зустрічаємось і живемо з ними. Святе Письмо вимагає від нас чогось іншого.

Ви зверніть увагу на слово "ярмо". Христос закликав узяти ярмо Його на себе, Павло каже, щоб ми не брали на себе ярма язичників. Ярмо Христа є любе і тягар легкий. Ярмо ж невіруючих — це ярмо страждань і прокляття, ярмо незвичайно тяжке і ненависне, тому ви завжди зауважите, як невіруючі страшно клянуться і лаються в своїм житті. Ярмо означає спільність цілі, товаришування, згоду. Це робити нам заборонено, і поки ми від них відлучимося і не вийдемо з-поміж них, то Господь не прийме нас.

Подивіться, що нам заборонено Святим Письмом. Перше — товаришування. Ви може маєте приятелів, але вони не люблять Господа, і коли ви з ними товаришуєте і находите приємність в їхньому товаристві, ви ще не відділились від світу, ви ходите в однім ярмі з ними. І ніхто не може носити два ярма одноразово

Христове ярмо і ярмо невірних. Інша річ, коли ваші приятелі лише шукають правди, або ви маєте надію своїми впливами помогти їм у цьому, все ж від діл їхніх ви повинні відділитися. Друга річ, що ми маємо її уникати, є спільність з ними. Ви не повинні мати з світом спільности, бо діла їхні уже осуджені. Навіть нам Господь каже: "Не приторкайтесь до них, бо вони — нечисті". Ці слова здаються легкими до виконання, але як тяжко часом бути вірним і відділенним від невірних. Бог лише тоді прийме нас, коли ми вийдемо і відлучимося. Його наказ є: "Не ходіть у жодному ярмі з невірними". Зверніть увагу на слово „жодному" Цим є виключені: товаришування, спільність, згода, часть Тому є абсолютно виключеною річу для віруючого одружуватися з невірними. Такого союзу Господь ніколи не благословіть. Яка спільність світла з темрявою? Коли ви маєте приятелів, що не люблять Господа, покиньте їх, бо з вашого товаришування, окрім нещастя для вас, нічого не вийде.

Невірні мають багато річей якими вони ваблять у нас першого Адама, коли той не вмер ще зовсім. Наш обов'язок — перемогти його остаточно і вийти, відлучитись від світу і тоді тільки Господь прийме нас.

У житті багатьох євангеликів ви знайдете незрозумілу непослідовність: з одного боку в цілім ряді справ вони життям підтверджують своє велике покликання, з другого боку в цілім ряді інших питань ідуть на найбільш компромітуючі компроміси зі світом. Звичайно, подібне поступування знищує силу їх життя, відбирає від них дочасні благословення. Вони дивуються, чому вони звертаються до Бога з щирими проханнями не мають відповіді, шукають лиця Його і не находять. Життя юдейского царя Йосафата кидає світло на це питання.

Йосафат був одним з найкращих царів в Юдеї. Його царствування було наповнене релігійною діяльністю вищого порядку. Він шукав могти у своїм деннім житті так поступати, щоб його розпорядки були цілковито згодні з законами праведного Бога.

Писання каже: "І був Господь з Йосафатом, бо ходив він передніщими дорогами Давида, отця свого, й не шукав Баалів, але шукав Бога батька свого, й поступав по заповідях Його, а не по вчинках Ізраїльтян".

Очевидно, він розумів, що національний добробут і характер в усім залежить від релігії, що її даний народ практикує. Тому він ужив великих зусиль, щоб очистити релігію свого народу від забобонів неморальности і нечистоти. Писання каже, що "Він вигубив з землі останки блудників". Так само він очистив церкву від ідолопоклонства, що почало засмічувати повелі народні вірування. Він увів систему народнього навчання в країні. Знаючи, що релігія і моральність є основою цивілізації, він призначив специяльну комісію з князів, священників та левітів, що мали подорожувати від міста до міста навчати народ. Їх навчання мусило засновуватись на поодиноко правдивім фундаменті: книзі закону Господнього.

Його розумна політика, основана на Слові Божім, принесла йому в усім величезний успіх "І змінив Господь царство в руці його й було в його багато добра й слави".

Але як тільки Йосафат ішов на компромиси з світом, відразу ж його сила оберталась у слабість і його слава — в ганьбу.

Одним з таких його вчинків була ділова спілка з безбожним ізраїльським царем Охозією.

Охозія в усім був протилежністю Йосафата. Він служив і покланявся Ваалові. Культ Ваала включав розпусту і приношення в жертву дітей. Охозія, хоч і шукав часом доброго, врешті став ворогом усього найкращого.

І з цим царем з міркувань чисто практичного характеру Йосафат увійшов у спілку. Вони рішили будувати разом кораблі.

Але цей неправедний союз скінчився катастрофою. Їх діло Господь ударемнив і збудовані кораблі розбились. Братання дітей Божих з безбожниками завжди кінчатиметься трагічно для перших Вся наша сила в Христі. Без Нього ми нещасніші від усіх людей, безпомічні і безнадійні. І ми тратимо силу Христову з того моменту, як тільки починаємо брататись із світом.

Корабель так довго тримається на воді — поки вода не досталась в середину. Як вода в кораблі — він тоне. Наш корабель так довго лишатиметься на морі — поки ми не впустимо світ у себе. Церква є таким кораблем, і вона згине коли впливи світу захоплять вірних. Ми дякуємо Богові за ознаки життя в церкві і що є ще чимало, що лишаються безкомпромісовими. Але наш корабель в небезпеці. Багато з нас думають, що ми можемо ламати накази Писання безкарно і трактувати Слово Боже, як слово людське, коритись у нім тому, що нам подобається. Ми можемо так робити, але не нарікати, коли ударемнить Господь діло наше.

Писання каже, що ніхто не найде спасіння, хто не навернеться, не народиться знову народженням звиш. Але це навернення має бути повним остальним. Це мусить бути навернення усього. Навернення нашого часу, навернення нашої кишені, навернення нашого язика. Бог не дбає за напівнавернених християн.

Христос віддав за нас усе що мав: свою славу, весь свій час, радості життя, всі свої здібності і усе своє життя. Взамін багато з нас кажуть: "На Тобі, Боже, що мені не гоже". І в наслідок цього ударемнюються наші справи наші молитви і все наше життя стає безплідним. Бог воліє краще мати зимного чоловіка ніж ані зимного, ані гарячого.

Як нам стати гарячими уникнути неминуючої катастрофи. Філіп Генрі дав чудову пораду своїй дочці в цій справі. Треба додержати і виконати чотири приписи: Перше — вийти на сонце. Під його світлом приємно і тепло. Цим світлом і сонцем є Христос. Друге — прийти до вогню. "Хіба ж Моє слово не схоже на вогонь" — говорить Господь. Скільки чудових місць є в Слові Божім, що наповнюють вас радістю і теплом. Трете, щоб зогрітись треба рухатись, розбуджуючи милосердя і дари Божі, що є в нашім серці. Робіть і кажіть щось доброго щодня, шукайте його, кажіть людям про любов Христа і спасіння і ви ніколи не замерзнете. Четверте — шукайте товариства щирих вірних і їхньої приязни. Не занедбуйте євангельських зібрань. Бо як одному зогрітися?

Галина Бовкун

дістала першу нагороду і стипендію на змаганню гри на піяно під час Канадійської Національної Вистави в Торонті Суддя Г. Браун так оцінив гру Галинки: "Добре почала гру і добре нею панувала. Гра була виразна, природня і відріжнялась розумінням. Зокремо я сподобав спокійність і відсутність поспіху та мав почуття увесь час, що вона знала які ефекти були добрі і підкреслювала їх." Галинка дістала 84 пункта з ста. Галинці лише вісім років.

Редакція бажає Галинці дальшого успіху в її праці грі.

Вар. Гаврилович

Із циклу "ВИГНАНСЬКЕ"

17

. . . І знову помилка, омана,
шляхами хибними іду . . .
Не вийду я ніяк з туману,
ввесь час і голова в чаду.

З ніг валять знову туга й горе,
і сон з очей кудись біжить . . .
Не подолать мені мінора,
з мажором знов не подружить.

У серці рана знов ятриться,
воно здригається від спазм . . .
Ах, серце! Чом же ти не з криці?
Чом не таке, як той алмаз?!

Німеччина, 1942.

18

Як заздрю я тобі, природо,
хоч ти ще сіра і руда
весна твою відродить вроду,
ти будеш знову молода . . .

Бо воскресаєш ти щороку
в неперевершеній красі,
а ми до ями крок-по-кроку
щодень простуємо усі . . .

Хоч заздрю я усім тваринам:
легка у них життєва путь,
бо не ведуть рахунків днинам,
бо всі, не думавши, живуть . . .

Хоч нас свідомість і вбиває
щоднини Божої, щомить,
бо знаєм молодость минає,
бо час обмежений нам жить . . .

Та легкокрилим заздрить птахам
і навіть рибам, плазунам,
та всім дрібнесеньким комахам, —
бігме, було б це сором нам.

Людина ж бо вінець творіння,
володар над усім земним
йому слухняні і каміння,
бож на землі Він херувим.

Що й у диявольській подобі
він Божим творивом вихрить,
це доказ: шостасі обі
у собі здатний він змістить.

Німеччина, 1942.

З короткого катехизму

П. 103. Про що ми молимось в третім проханні?

П. В третім проханні, що є: **"Нехай буде воля твоя, як на небі, так і на землі"**, ми молимось, щоб Бог в Його милосердю зробив би нас здібними і бажаючими знати, коритись і виконувати Його волю в усіх речах (р), як це роблять ангели на небесах (с).

р) **Матт. 26:39.** Тільки ж не як я хочу ,а як Ти. **Филип. 1: 9-11.** І про се молюсь, щоб любов ваша ще більш та й більш достаткувала у розумі і у всякому чутті, щоб допевнитись вам, що лучче, і щоб були чисті і непорушені в день Христа, сповнені овощами праведности через Ісуса Христа на славу і хвалу Божу.

с) **Пс. 103:20, 21.** Благословіть Господа, ви ангели Його, силою потужні, сповнителі слова Його, покірні голосові слова Його! Благословіть Господа всі сили Його небесні, ви слуги Його, сповнителі Його благоволення!

П. 104. Про що ми молимося в четвертім проханні,

В. В четвертім проханні, що є: **"Хліб наш щоденний дай нам сьогодні"**, ми молимось про ділні дари Божі, щоб ми могли одержати належну частину добрих речей цього життя (т), та втішатись Його благословенням з ними (у).

т) **Приповіст. 30:8, 9.** Ні злиднів, ні багатства не давай мені, а живи тільки щоденним хлібом, щоб я не голоден, не відрекся Тебе, кажучи: Хто мені Господь, а в злиднях не став красти, а відтак не призивав ім'я Бога мого марно. **І Тим. 6:6-8.** Велике ж (таки) надбання благочестя з самодовольством (задоволенням в и д а в). Нічого бо не внесли ми у світ, то й ясно, що нічого не можемо винести. Маючи ж їжу и одежу, цим довольні будемо.

у) **Припов. 10:22.** Господня благодать - вона багатим робить, і горя з собою не приносить.

П. 105. Про що ми молимося в п'ятім проханні?

В. — В п'ятім проханні, що є: **"І прости нам довги наші, як і ми прощаємо довжникам нашим"**, ми молимось, щоб Бог, в ім'я Христа, подарував усі наші гріхи (ф), і просити це нам надає сміливість те, що благодать Божа робить нас здібними прощати інших від усього серця (х).

ф) **Пс. 51:1, 2, 7.** Помилуй мене, Боже, по милости Твоїй, по великому милосердю Твоєму, прости переступи мої! Обмий мене зовсім від неправедливости моєї, і очисти мене від гріха мого! Очисти мене від гріха ісопом, і буду чистий; обмий мене, і буду над снєг біліший.

х) **Марк 11:25.** І як стоїте молячись, прощайте, коли що маєте проти кого, щоб і Отець ваш, що на небі, відпустив вам провини ваші. **Мат. 18:35.** Так і Отець небесний робити ме вам, як не прощатиме кожен братові своєму від сердець ваших провин їх.

П. 106. Про що ми молимося в шостім проханні?

В. — В шостім проханні, що є: **"І не введи нас у спокусу, а ізбави нас од лукавого"**, ми молимось, щоб Бог або хоронив нас від спокуси гріха (ц), або піддержав і визволив нас в час спокуси (ш).

До читачів "Євангельської Правди" в Канаді і Сполучених Штатах.

Кожний читач "Є. П." був повідомлений редакцією про скінчення його передплати окремою карткою. Більшість передплатників негайно висл[illegible] ли свої передплати. [illegible] просить ре[illegible] не [illegible] слали своїх передп[illegible] ти це в найближчо[illegible] [illegible] ють видання [illegible].

Чи передплатили ви "Євангельську П[illegible]"

Gift from the Old Mill

By W. Everett Henry

I finished reading the letter and my mind went back over the years. It was from my adopted brother Mike, and I recalled so vividly the day I found him.

It was a beautiful Saturday afternoon in mid-July. The harvest was finished, and as no work was urgent, I went fishing I caught a few medium-sized trout and decided to try the deep pool below the old mill.

The mill had served the early settlers of the valley well, but the coming of the railroad and the changing ways of life had made maintaining it unprofitable, and the building long ago had been left unused. The windows were broken, the door was gone, and only the skeleton of the water wheel remained

As I came near to the old structure, I caught a momentary glimpse of a face at one of the windows. Startled, I watched to see it appear again, but it didn't I realized that it was the face of a child, and I knew that there was not a child within more than a mile of the old mill.

What could it mean, I wondered. If there was no one with the child, it must certainly be lost and doubtless hungry and may be starving. I must find out what the situation was

I laid my fishing tackle in the old, unused road and entered the mill. I called, but no one answered. I went a little farther into the gloomy interior, and suddenly from behind a post the child darted for the door. I grabbed for him as he passed me but missed

Outside he went, running down the old road as fast as his short legs would carry him.

I called to him to stop, tha[t] I wouldn't hurt him, but he just ran the harder. Before I could overtake him, he stumbled on a root and fell. When I helped him up, his face was scratched and bruised and his nose was bleeding, but he wasn't crying.

"I'm sorry you fell and hurt yourself, laddie," I said. "You shouldn't have run [illegible] me. I'm not going to hurt you I want to help you, if I [illegible] your name?"

Still frightened, he [illegible] name's Mike."

"What's the rest of [illegible] me? Mike who?"

"I don't have any [illegible] Just Mike."

"What's your fat[her's name?]"

"I don't know"

"What's your mot[her's name?]"

"I don't know"

"Who took care [illegible]"

"Big George."

"And who is Bi[g George?] Where does he live?"

"He's with the c[illegible]"

Then I remem[bered] [illegible] small circus h[illegible] country [illegible] two [illegible]

"Did you get lost?" I [illegible]

"No, I ran aw[ay]"

"Why did you do th[at?]"

"Because Big G[eorge didn't] like me, and I d[illegible] He swore at me and b[illegible]"

"Have you had a[nything to eat] since you left the [illegible]"

"I had my poc[kets full of cra]ckers, but they're al[l gone.] And I found some [illegible] this old road."

"Then you're pretty h[ungry,] aren't you?"

Mike nodded his head vigorously

I had nothing to give him, not even a match to start a fire [to] boil a trout. So I said "I [think] we'd better start for home [and] something to eat, Mike. It's about a mile. Do you think you c[an] make it?"

Again the boy nodded his head but not so vigorously

Mike trudged along steadily for about two-thirds of the distance, saying little Then he suddenly dropped to the ground crying, "I — can't [go] any farther." He looked up at me his face white and drawn and tears running down his cheeks

"Oh, Mike," I said, "I'm sorry We should have stopped to rest before now, but I wanted to get [some]where for a while. Keep your courage up, it won't be long [illegible]

[illegible] him across my shoulder and realized that his little body [wa]s much more than skin and [bones]. I hurried on and in a few [minutes] reached the house.

[Mother] saw me coming and [me]t on the porch crying [illegible]ly. "Tom Turner, what [does] this mean? Where'd you [find this little fel]low, and is he hurt?"

[illegible] Mother," I said. "He isn't [hurt], he's just hungry and [tired.] I found him at the old [mill.]"

[illegible] him in the [illegible] we'll soon have him [illegible] You wash his [illegible] while I set some [illegible] the table

[illegible] while I [illegible] hands and face, but [illegible]. Mother put a [illegible] and two sand[wiches] [illegible] table, and [put Mi]ke in a chair and told [illegible] that there [illegible] where tha[t came from]

[illegible] rave [illegible] M[illegible] [illegible] Now Mike [illegible] and have [a goo]d sleep, and [illegible] have some good [illegible] cake."

[illegible] her a faint smile [illegible] [ca]rried him up the stairs. [illegible] the boy was sound [asleep] before she got him tucked [in be]d. And her chin trembled [as she] told how thin his little [body was]. Then she said. "Tell [me, To]m, how you found him [and if] you learned anything [about his] parents."

I told her all I knew, and very [thoug]htfully she said as if to her[self,] "M[ay]be the Lord sent him [to us.] [Ma]ybe we are to give him [a Chris]tian home and bring him [up] for the Lord's service." Then [illegible] she asked, "What do you think, Tom, would you like to have him as your little [brother?]"

I was startled by the question but was able to say sincerely, "Y[es,] Mother, I think I would. He's such a fine little fellow and [he] needs a home such as you and Dad have given me"

Later Dad gave Mike's story to the papers, and after two months a letter, written with a pencil, came from a town in Florida. It read, "Please, give Mike a good home. I couldn't. I'm not fit to have the boy with me. His parents are both dead, and I don't even know their names except Sam and Jane. Big George."

For weeks we all tried to break Mike's reserve without success. Mother tried especially hard and grieved that she could not win his affection.

In the early fall Mike came down with pneumonia, and for 24 hours we despaired of his life. Mother nursed him devotedly. We were all standing about his bed when the crisis came, and for a few moments we thought he was gone. Then with a sort of sigh he began breathing normally. Mother leaned over him and he gave her a beautiful smile.

Somehow in the fierceness of of the disease Mike's reserve had melted. The change was beautiful to see. He became as happy as the birds in spring. No son could have loved Mother more than Mike did. He almost embarrassed her with his devotion As Mike grew to young manhood, the ties between him and Mother grew even stronger

When Mike came home from college in his senior year, bringing his beautiful fiancee with him, and told Mother that they were going to the mission field that fall, her heart almost burst with joy. One son was allready in the ministry, and now this son gathered out of the homeless host to be hers as another gift from God, was going out to lift up the light of the gospel in darkest Africa. With a glowing face she cried, "What more can I ask?"

I turned again to the first page of Mike's letter and read:

"Dear Tom:

Your cablegram reached me today with its unexpected message. I share the loneliness of you and Dad, and also the sense of triumph which I know is in your hearts. Surely no man ever had a nobler wife than Dad, nor any two sons a more devoted Mother

"I can't help wishing that I might have had the privilege of being with all of you once more in the old home, but now that gathering will have to be in the eternal home. And surely we will all be there. Mother's prayers have made sure of that."

With a full heart I said aloud "What a gift from the old mill!"

("Instructor")

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXI. Число 10, Торонто, Онт. Жовтень 1960 October Toronto, Ont. Рік XXI. Число 10.

ІНШІ БОГИ

Нехай не буде в тебе богів інших перед моїм лицем.
2 Мой. 20:3.

Цей наказ являє собою безперечний доказ, що закон і усе Писання людство одержало від Бога в окремий спосіб. Коли ви будете пам'ятати, що усі народи того часу вірили що є багато богів і поклонялись їм, що в Єгипті, де жиди серед гим були в рабстві сотні років, населення покланялось незчисленній кількості різних богів, що самі жиди, коли Мойсей забарився на горі зробили собі відразу нового бога, золотого тельця, що в ті часи на всій земній кулі не було жодного народу, який поклонявся б лише одному Богові, асірійці, канаанці, халдеї і всі інші були політеїстами і вірили в існування багатьох богів, цей факт безперечно доводить, що думка про існування одного Бога не могла постати серед них. Сам Бог на Сінайській горі відкрив людству незрівняну правду. Ця заповідь ішла в розріз з усією практикою і віруванням толішнього світу. Сам Мойсей, вихований при дворі фараона, з дитинства знав лише про багатьох богів.

Людство в величезній більшості ніколи не потребувало доказів про існування Бога. В старовину так само, як і тепер, переважна маса людства знала, що Бог є. Сотні мільйонів в Африці, Індії, Китаї, Росії Америці й Европі признають існування надприродного і існування Бога в той або інший спосіб, навіть атеїсти і ті своєю боротьбою проти Бога стверджують нам Його існування. Серце людське в усіх країнах і за всіх часів знало, а розум бачив, що Бог є, але це знання завжди було і є затемнене і знівечене гріхом, самолюбством, похіттю і тому відношення до Бога все виливалось в різні дивовижні форми. Це ми бачимо наочно в поганських релігіях, католицизмі і православ'ю. Людство потребувало не стільки доказів, що Бог є, як інструкцій як ми Його повинні визнавати

Наказ: "Нехай не буде в тебе богів інших перед моїм лицем" — включає конечну потребу ЗНАННЯ, ВІРИ і ВИЗНАННЯ Бога. Щоб ми могли виконати першу заповідь, ми мусимо знати, хто є Бог. Ми мусимо знати Його відношення до світу, як творця і правителя. Ми мусимо бути свідомі Його любови до сотворінь що Він її виявив, прийшовши в тілі на землю поміж нас, на ганебну смерть

Перша заповідь включає так само вимогу віри. Ми мусимо вірити, що Він є. Що ми є Його творива і діти Ми мусимо довіритись Йому в усім і не покладатись на свій власний розум. Так як ваша дитина піде за вами з довір'ям куди б ви її кликали, так само і ми мусимо покластись цілковито на Нього. Але одного знання і віри не досить. Ми мусимо визнавати Його перед світом не стидаючись нікого. Життям і словом. "Серцем бо віруеться на праведність, устами ж визнається на спасіння" (Рим 10:10).

Перша заповідь найважливіша за всі, бо з неї витікають всі останні: "Ісус же рече йому: Люби Господа твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією думкою твоєю. Це перша й велика заповідь" (Мат. 22:37, 38).

Ця заповідь важлива так само ще й тому, що являє собою підставу всякої моральности, прогресу і успіху. Чесність і моральність неможливі без цієї заповіди, вона є основою всякої праведности. Так довго, як ми знаєм, що Бог є, Його вимоги і закони є підставою нашого життя, ми знаємо, що ми мусимо жити справедливо і праведно, бо це є закон Божий, і хоч не все з покори і любови до ближних то хоч із страху перед гнівом всесильного Творця ми стримуватимемо в собі неправду і гріх. Але чому має жити праведно той, хто не вірить в Бога? Для нього нема гріха, бо нема Бога. Усяке зло ніколи не буде скаране, йому нема кого боятися, а люди люблять лише себе найбільше. Без віри в Бога мораль неможлива Там же, де нема моралі і справедливости, неможливий порядок і співжиття, людство перетворюється на зграю вовків, готових розідрати один одного. Що це так ми бачимо власними очима всюди.

Ця заповідь важлива так само ще й тому, що недодержання її веде за собою повну руїну і погибель. Хто лишає Бога, тих людей лишає Бог. (Римл. 1:21-32) на нечистоту безчестя і нерозум. "Нехай не буде в тебе богів інших перед моїм лицем" — є заповідь що тягне за собою кару прокляття для тих, що не виконують її, до третього і четвертого покоління. Ми не будемо торкатись гріхів інших народів у зв'язку з цією заповіддю, але звернемо лише увагу на наші власні переступи. Український народ ніколи в своїй історії цієї заповіді не додержував, не додержує її і тепер в наші дні. Це є причиною і поясненням усіх тих страждань, що їх наш народ переживає. Український народ в цілому побожний, але не по розуму. Сорок два роки атеїстичного панування на Великій Україні не знищили религійности. Комуністичний уряд підняв тривогу, що в Україні релігійність збільшується, а не зменшується. В Києві був заснований інститут атеїзму і спеціяльних агітаторів розсилається по селах.

Справа очевидно досить серйозна. Український дядько Бога тримається цупко. В старі часи наш народ боровся усе за віру і то найбільше. Тепер велика кількість нашого народу на еміграції належить до традиційних церков. Отже, народ в більшості побожний. Чому ж Бог його так немилосердно карав і карає, голодом, кров'ю, огнем і мечем? Відповідь ми знайдемо в першій заповіді. Наш народ ніколи не шанував правдивого Бога, але безмірно гнівив Його. Ми завжди стояли спиною до Бога і лицем до ідолів. Ми щось чули про правдивого Бога, але, скрім Нього, ми мали ще безлич інших богів. Ми їх звали заступниками, угодниками, святими, преподобними. Приписували їм атрибути, що належать одному Богові. Просили їх дати нам святість, віру, зціляти нас від хвороб і рятувати від ворогів. Навіть ми вірили, що вони добріші за Бога, бо благали їх уговорити Бога, щоб Він не карав нас. Я пам'ятаю, як у нашій церкві, що була збудована не в честь Бога, але в честь якогось преподобного Алексія. В день його народження, чотири священика з кадилами ставали серед церкви один проти одного і співали: "Преподобний отче Алексій, моли Бога о нас". Як той Алексій, якщо він і був на небі, міг відразу чути прохання з багатьох тисяч церков, розсіяних по всьому світу, що голосили до нього в той день, я не знаю. Я знаю одне, що тільки Бог може бути всюди. А Його творива чи живі, чи то мертві не можуть посідати цього атрибуту, що належить лише Богові. Всі ці молитви до святих є образою Богові і відкиненням першої заповіди. Культ Діви Марії так само є гріхом і неправдою. Ми шануємо Діву Марію бо дійсно Бог вивищів її честю над усі жінки. Але Діва Марія була творивом. Вона мала інших дітей потім. Вона була найчесніша з жінок, але не вільна від гріха і тому потре-

(Докінчення на ст. 2)

ІНШІ БОГИ

(Продовження з стор. 1)

бувала Спасителя так, як і всі. Тепер наш церковний клір зробив її богинею, царицею неба, спасительницею людства. Всупереч науці Слова Божого і світла розуму, що Бог дав нам. Це є тяжкий гріх за який ми розплачуємось уже сотки років кров'ю і сльозами. Вся огидність гріха поклоніння іншим божкам стане перед вами, коли ви пригадаєте, що в число святих католики і православні зачислили таких як Йосафата Кунцевича, Константина і цілий ряд інших тяжких переступників. Декотрі з них, ми знаємо, вмерли без розкаяння. Перед цим сонмом ідолів ми припадали і поклонялись їм, та платили кирові гроші, щоб і вони та кож умилосердили їх своїми проханнями.

Що все це є обман, доводить ф кт, що чим більше людина молиться до святих, ангелів і Діви Марії, тим гірше тій людині живеться, а її діти гинуть від всякого нещастя. Та країна, населена такими побожними людьми, обертається в пустку і руїну.

Поодинокий спосіб для нас, кожного зокрема, визволитися із недолі і визволити свій народ це покинути поклоніння святим, ангелам і Діві Марії, але шанувати і любити єдиного правдивого Бога, і тоді повнота життя і радісті сяйне над нами, як сонце. Ми не визволимось з недолі і не визволимо свій народ так довго, поки Україна палитиме свічки перед святими побожниками.

Маючи все сказане на увазі ми мусимо уникати не тільки наочного ідольства, але так само і іншого хитрого духового ідольства. Я можу зрозуміти і зректися поклоніння святим і ангелам. Прочитавши в Біблії наказ ангела апостолові Іоанові, що казав: "Я слуга, товариш твій, Богові поклонися" — я можу покинути цей гріх. Але замість нього інший може постати. Я можу поставити наживу замість Бога в своїм серці. Служити грошам за всяку ціну, поклонятись золотому тельцу. Коли в житті прийде питання чи стояти за правду чи взяти гріш або яку користь, коли ми беремо гріш, а відштовхуємо Божу правду, ми не кращі ідолопоклонників. Ми можемо так само взяти свій народ замість Бога, коли в ім'я нашої уяви добра народу ми готові зламати не тільки Десять Наказів Бога, але й знову розп'яти Христа. Коли чоловік відкидає Бога в ім'я кляси і партії він є не кращий мурина, що поклоняється поліновi. Той має за бога поліно, а цей інтереси партії. Коли ви хочете цих небезпек, жага розваг і приємностей у житті може донести вас до того, що ви ломатимете кожний заповіт Бога, щоб тільки побавитись.

Чи ми можемо визволитись з цього розтління ідольства, що роз'їло тіло і мозок нашого народу і привело до страшних страждань? Дяка Богові, дорога до звільнення є відкрита це через Ісуса Христа ми можемо знайти прощення і зламати кайдани марновірства. "Один бо посередник поміж Богом і людьми чоловік Ісус Христос". Він може спасти до кінця приходящих через Бога до Нього, бувши вічно жив, щоб посередникувати за них".

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. [illegible]ленда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. Переклад з німецької д-ра М. Кочіва. Автор пастор Г. Бранденбург. Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина Ціна **30 центів.**

Звідки взялась Євангельська Віра. — д-ра Л. Цегольського Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" автор Білі Грейям. Ціна **$1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. — Ціна **$1.00.**

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди"

ЯК СПАСТИСЯ

Це бо добре і приятно перед Спасителем нашим Богом, котрий хоче, щоб усі люди спаслися і до розуміння правди прийшли. Тим. 2:3,4.

Писання каже нам, що Бог хоче, щоб усі спасалися. І для цього Він зробив дорогу спасіння приступною для кожного і зрозумілою для кожного. Наш великий народній мудрець Сковорода про це казав: "Дяка блаженному Богові за те, що потрібне зробив нетрудним." Дійсно, дяка Богові що наше спасіння не прив'язане ні до часу, ні до місця, ані до інших людей. Могло б бути так, що спасіння залежало б від місця і було б десь у Тихім Океані, або давалось тільки певний час до такого то року, а потім вже був би кінець, або залежало б від певної інституції чи осіб. Чи змогли б тоді усі люди спастися? Певно, що це було б неможливе. Декотрі люди попутаного розуму учать ці речі, католицькі і православні ієрархи кажуть, що тільки ті, що належать до їх організацій спасуться, суботники кажуть що двері спасіння були відкриті лише 1844 року.

Чимало людей під впливом блудної науки мертвих церков ходили спасатись до Єрусалиму, або до Києва, або тікали в печери, декотрі шукали спасіння на стовпах, а дехто в пустині. Але всі ці бідні люди робили собі непотрібний клопіт. По спасіння не треба йти до Єрусалиму, його не треба випрошувати на колінах у священика чи у Папи Римського, не треба для нього вилазити на стовпи чи залазити під землю і в печери. Речі світу сього ми можемо купити, або набути, або заробити, але спасіння, як повітря дається вільно усім, у всі часи, на всякім місці, незалежно від нікого. Вийде душа на широкі степові простори і п'є досхочу чудове запашне повітря. Воно є солодке і вільне, так і спасіння, що його дає Господь кожному, є вільне незв'язане.

Але Бог зробив спасіння не тільки приступним і вільним Він зробив його зрозумілим для всіх. Найбільші генії світу, як Ісаак Ньютон, Паскаль, Кеплер, Коперник знаходили в Слові Божім незміримі глибини, найбільші вчені наших часів як Келей, Бавінк і інші вчаться у Його ніг, і в той же час найпримітивніший дикун з африканських пралісів та австралійських островів находить в нім не меншу радість і знання дороги спасіння Слава Господеві, що наше спасіння не залежить ні від вчености, ні від сили, ні від здоров'я, ні від багатства. Всяка людина може знайти його, багач і бідний, розумний і неосвічений, старий і малий, усі, що є знеможені і отягчені кожному відкрита дорога до спасіння, щастя і радости.

Щоб відкрити склеп ви потребуєте грошей, щоб вчити кого іншого — ми повинні перше самі навчитись, але щоб приняти радість і знайти спасіння ми непотребуємо абсолютно нічого, воно є вільне як повітря і дається кожному задарма. "Дяка блаженному Богові за те, що зробив потрібне нетрудним".

Тому нема вибачення людині, що відкинула вічну радість, нема вибачення людині, що потоптала кров Завіту і кров Христа вважала за звичайну.

Коли ми знаємо, що щастя спасіння вільне для всіх усюди то ми не повинні його легковажити. Людство, коли не має певної речі, прагне її, коли осягне цю річ — кидає її. Колись вдома, дехто з нас ів хліба тільки добре спечені смачні окрайці, а решту лишалося, а коли прийшлось голодати, то не раз ті куски хліба, що їх лишалося, приходили на пам'ять. Так, дорогі читачі, з "Бога насміятись не можна" Не було ще людини, котра пробувала б сміятись і її сміх не обернувся в сльози, "Страшно впасти в руки Бога живого". Ми легковажимо кров Христову і дорогу спасіння. Господь каже: "Хто не пробуває в мені — буде викинутий геть (Йоана 15:15). В 1-му розділі до Римлян, у віршах 24, 26, 28 знаходимо три рази опис долі тих, що відкинули протягнуту руку Христову. "Передав їх Бог нечистоті", "Передав їх Бог карі безчестя", "Передав їх Бог ледачому розуму".

Нема нейтрального ґрунту поміж життям і смертю, не можна пити разом чашу бісовську і чашу Господню. Слово Боже або дає життя і спасає, або засуджує на смерть. Христос казав, що не Він судитиме людей, але слово, що Він говорив судитиме відступників. Чим більше слухає відступник слова спасіння тим більше запікається серце Його. Але Бог всеблагий. Все ж краще вмерти, не чувши Слова Божого, ніж вмерти почувши і відкинувши. Поки Господь стоїть під дверима нашого серця, не все ще втрачене. Він ще говорить нам в своїм слові "Ось я стою під дверима і стукаю". Чи ми чуємо Його поклик? В нім є голос крови, що Він пролив на Голготі за нас, в нім є хресні муки, котрі належались нам, а не Йому, в нім є обіцяння невимовної радости і вічної перемоги. Хто відкриє своє серце для Нього? Хто прийме цю вічну радість? "Наша надія у Христі, в Його крові і честі, вся людська сила марнота, я лиш надіюсь на Христа".

Отже брате "Віруй в Господа Ісуса Христа і спасешся ти і дім твій."

М. О.

МІСІЙНА ПРАЦЯ ПРЕСВІТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

Індія.

Індія святкувала тринадцятиліття незалежности. По 13 роках помітно зростаючу свідомість єдности в Індії. Індійська федерація складається з 15 штатів, кожний має свій місцевий уряд. У вересні буде сформований 16 штат Нагаланд. Мова все ще спричиняється до поділу. В Пенджабі і Асамі заворушення і непорядки на цім ґрунті. Центральний уряд мав на меті завжди поволі об'єднати країну гіндуською мовою, але життя ілюструє силу місцевих мов і лояльностей.

Другою національною проблемою є касти і населення. Федеральний уряд скасував касти, але суспільні традиції соток років тяжко усунути. З одного боку є брамін, який каже мені, що він має шляхетних предків, рід яких починається ще в часи, коли мої предки розмальовували себе на синьо і танцювали навколо кам'яних ідолів. Проти цього аристократичного походження знаходяться інші, яких називається паріями, позидьками і відпадками, але назви, що Ганді дав своєму суспільству "Гаріджанс" — сини Божі. Про касти багато говориться, але люди уразливі щодо спеціяльних випадків.

Роз'єднуючі впливи каст помітно в індуськім суспільстві в усіх організаціях і місцевостях, на жаль, включаючи і деякі християнські групи. Але нове вино сильно шумує і старі бурдюки тріскаються. Тиск населення.

Звіт з зросту населення малює страшну картину того, що будуччина несе Індії. З 1921 року населення збільшилось з 214 мільйонів до 400 мільйонів і тепер збільшується на 6 мільйонів щороку. Підраховують, що в 1986 році Індія буде мати 800 мільйонів населення.

Продукція поживи залежить від непевности дощів, але невистачальні мусони можуть принести катастрофу. Часу лишається небагато.

Досліди виявлюють, що якщо збільшення населення раптово не зменшиться, Індія не зможе прогодувати свого населення. Багато індусів уважають, що ця проблема є найважливіша в Індії.

Нові місійні заходи.

Комітет для вивчення економічного життя при пресвітерській місії вживає заходів щодо поліпшення хліборобства. Є потреба в ученім агрономі-місіонері.

У вересні в Джобаті відкривається центр для молоді, для спорту і бібліотека. Християни в Індії є в меншості, але конституція забезпечує їм рівні права з іншими віровизнаннями. Перед церквою в час революційних змін постає велике завдання і відповідальність.

(З місійного листа **І.М.Морей**)

ПОБОЖНІСТЬ, ЯКА Є ГІРША ВІД БЕЗБОЖНОСТИ

Боже слово говорить про вигляд побожности, що в дійсності є найгірша безбожність. Ап. Павло через Духа Божого написав: знайте, що останніми днями настануть тяжкі часи, коли будуть люди, що більше люблять розкоші, а ніж Бога, вони мають вигляд побожности, але сили її відреклися (2 Тимот. 3.1-5). Прочитавши весь текст цього місця Святого Письма, ми бачимо, що тут говориться про страшні гріхи, які чинять ті, що мають вигляд побожности, через це вони які тепер протестують проти рог Божий і ворог душ наших набуває вигляду побожности, щоб нею прикрити найгіршу безбожність. Власне через це в останніх днях настануть тяжкі часи. Тут знаходимо як найважнішу пересторогу для всіх, що називаються християнами. Особа, яка не знає, що означає правдиве духовне відродження, може думати що вона спасеться напевно, і чи вона приєднається до якоїсь церкви, матиме надію на вічне життя в Божім царстві. Наш Спаситель каже: "Не кожен, хто говорить до мене Господи, Господи, ввійде до царства небесного, але той, хто виконує волю мойого Отця, що на небі. Багато хто скажуть мені того дня: "Господи, господи, хіба ми не ім'ям Твоїм пророкували, хіба не ім'ям Твоїм демонів ми виганяли або не ім'ям твоїм чуд ми багато чинили? І їм оголошу я тоді: я ніколи не знав вас. Відійдіте від мене, що чините ви беззаконня" (Мат 7:21-23).

З цього розуміємо, що останнього дня багато з тих, що промовляли господнім ім'ям і що Його ім'ям чинили багато чуд, — не будуть прийняті Господом. Бо хоч вони це робили, то однак не були Його дітьми й Він ніколи їх не знав. Невідроджений християнин обманює найперше себе самого, але найсумніше є те, що своїм виглядом побожности він заохочує Духа байдужности в серцях інших людей, серед яких він живе. Таке життя є ніби той квас, що заквашує все місиво.

Тому всім нам треба ще раз подумати про ці святі слова "Не любіть світу, ані того, що в світі. Коли любить хто світ, у тім немає любови Вітцівської, бо все, що в світі, пожадливість тілесна й пожадливість очам і пиха життєва, це не від Отця, а від світу, минається й світ і його пожадливість, а хто Божу волю виконує, той вовік пробуває" (Іван 2:15-17). Ми не є християнами тільки через те, що ми є членами якоїсь церкви. Найперший та найбільший доказ християнства є покора Божій волі та її виконування.

Звертаємо тепер увагу на слідуючі слова Святого Письма, які дуже докладно та ясно описують релігійну формальність та до чого вона доводить. "Сину чоловічий, земляки твої розмовляють про тебе по під мурами, в дверях, на порогах у себе й балакають насмішками проміж себе один до одного, брат до брата. Ось ходім послухаймо, яке слово вийшло од Господа. І приходять вони до тебе глумом, і сідають перед тобою, яко мій люд, і слухають його, слово твоє, та не виконують його, бо в устах своїх роблять собі з цього жарти і серце їх уганяє за поживою. І ось ти в них мов співак забавний, що має гарний голос і на струнах доладу перебирає, вони слухають слово твоє, та не виконують його" (Єзекіїла 33:30-32).

О дорогі приятелі, яке сумне се є, що й тепер сотні-й тисячі людей слухають проповідування Божого Слова на зібраннях і через радіо, вони читають його в брошурках, в книжках, вони слухають, вони читають, але не виконують Божого Слова. Вони не чинять Божої волі. Бог не хоче формальної побожности. Написано: Бог є Дух і ті, що йому вклоняються, повинні в дусі та в правді вклонятися (Іван 4:24). Не досить бути тільки членом церкви. Не досить тільки називатися християнином. Не те є важливе що люди думають про нас, але який є наш духовний стан перед Богом. Але ти, о Божа людино, [illegible] праведністю, побожністю. Вірою, любовю, терпеливістю, лагідністю (І Тим. 6:10).

М. **Ясінський**

НОВЕ ВИДАННЯ!

Вийшла з друку нова книжка проф. М. Гадяцького

"Джерела московського комунізму"

Праця проф. М. Гадяцького висвітлює правдиве обличчя москалів на основі фактичного матеріялу, а тому її конче потрібно придбати кожному українцеві-самостійникові, бо, спираючись на цей матеріял він зможе успішніше провадити боротьбу проти московського імперіялізму.

Книжка має 125 сторінок. Ціна одного примірника — 1.00 дол. ам.

Замовлення надсилайте на адресу.

S V U
Box 51,
Postal Station "C"
Toronto 3, Ont., Canada

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.0. Окреме ч. 25ц
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave
Toronto 10 — Ontario

Український Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.
Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

Пані Марія Мейстрович.

Пані Марія Мейстрович померла в шпиталі в Едмонтоні 8-го жовтня на 82 році життя. Покійниця була одною з піонерок заселення Саскачевану українцями. Вона родилась на Україні в 1878 році і емігрувала до Канади в 1904 році та пережила всі труднощі і змагання, яких зазнали перші хвилі українських переселенців до Канади. Від 1935 року покійна жила в Едмонтоні з своєю донькою Нелли. Покійниця залишила в смутку три сини і сім дочок: Петра з Еласкот, Альберта; Александра з Гито, Альберта; Йосифа з Фенвуд, Саск.; Пані А. Смук з Саскач., Н. Мейстрон з Едмонтону, Вікторію і Евелин з Торонта, Катерину з Віндзор, Онт.; Со... Комлувс Бр. Колумбія ... Фесенко дружину пастора М. Фесенка з Торонта.

Пані М. Мейстрон лишила також 12 внуків і 17 правнуків.

Похорон провів пастор В. Мельничук з Едмонтону.

Д-р Петро Іванович Панченко.

В суботу 15-го жовтня помер Д-р Петро Панченко в Маунт Сайнай шпиталі. Д-р Панченко був визначним кооперативним діячем. Покійний походив з старого козацького роду на Херсонщині. В час визвольної боротьби служив в українській армії в чині сотника. Закордом дістав докторат прав та приймав визначну активну участь в українськім кооперативнім русі в Галичині. Д-р П. Панченко був визначним членом Гетьманського руху. В 1954 році доктор П. Панченко став членом Української Пресвітерської Церкви в Торонті. Похорон відбувся 18 жовтня в каплиці крематорії св. Якова. Похоронне богослуження провадив в присутності численної німецької, естонської і української громади пастор Української Пресвітерської Церкви в Торонті Михайло Фесенко.

ПОМИЛКОВА ОЦІНКА

В "Українському Самостійнику" ч.35.36, у статті "Володимир Чехівський", знаходимо таке твердження: "В нинішніх українських церковних колах дехто вважає... митрополита Василя Липківського за церковного реформатора. Це помилка". "Необізнаність з рухом".

Всупереч цьому твердженню, нема сумніву, що митрополит В. Липківський став на шлях реформації, про це ясно свідчать його проповіді і його навчання. Про те, що митрополит В. Липківський в дуже важних питаннях розірвав з традиційним навчанням православної церкви нема найменшого сумніву. Оскільки невідомо, щоб митрополит Липківський перебував під безпосереднім впливом евангеликів, він мав прийти до евангельських переконань на підставі власного вивчення Святого Письма.

Цілком можливо, що митрополит Липківський був ознайомлений з працями православного вселенського патріярха Лукарія, який став одверто на кальвіністичні реформовані підстави і так навчав церкву. Вкінці турецькі вояки задушили його, підкуплені агентами Риму. Звичайно залежність навчання митрополита Липківського від ознайомлення з працями патріярха Лукарія є лише здогад, що потребує дослідження. Передчасна смерть так само перервала реформаційну працю на півдорозі, але те, що він залишив українському народові як спадщину, ясно вказує на шлях реформації. Духовий обов'язок свідомих українців — довершити в церкві нескінчену працю славного митрополита.

Для "канонічних" православних митрополит Липківський не може бути чимсь іншим, як еретиком і схизматиком. Якщо "канонічний" провід його ще не викляв, то тільки з страху перед загалом, який шанує покійного митрополита, як одного з велетнів церкви. Дехто пробує прикритись популярністю митрополита Липківського і так під його ім'ям просунути традиційне назадницьке навчання "канонічного" православія. Ця спроба буде що раз труднішою, поруч з тим я навчання митрополита ставатиме більш відоме загалу. Праці і проповіді покійного митрополита ще чекають докладного вивчення. Нижче ми лише наводимо деякі з його навчань, які заперечують надто сміливі твердження автора статті в "Українськім Самостійнику". На "необізнаність з рухом" терпить ніхто інший, а сам автор статті в "УС".

Ось, наприклад, в проповіді "Ключі до Царства Небесного" митрополит Липківський стає на незаперечно реформовану протестантську точку зору, навчаючи, що "ключі" належать не окремій касті єпископів і священиків у церкві, але вірующим без ріжниці. Це є аж надто радикальне відступлення від "канонічних" позицій, наслідки і висновки з цього великі.

В другій проповіді, "Значення церковних канонів у житті Церкви" митрополит Липківський цілковито відкидає навчання "канонічної" православної церкви про підстави канонічности, а висуває наперед свою тезу, яка випереджує в своїй поступовості навіть реформовані церкви.

Митрополит проголошує правило, свій новий канон: "Все те, що відповідає церковному життю, є канонічним, а навпаки, все те є атиканонічним, що церковному життю не відповідає".

Оцей новий канон митрополита є геніяльний змістом, що змітає з дороги до розвою і поступу церковного життя і доктрин усі перешкоди. Цей канон відкриває широку безконечну дорогу до зросту і удосконалення життя, вірувань і поклонення, бо церковне життя міняється з покоління в покоління, міняється оточення, умовини життя і всі ці зміни роблять старі канони неканонічними, а покликають до життя нові канони, які відповідають новому життю, обставинам і зросту церкви.

Ясно, що православні не розуміють, або не хотять розуміти глибини думок покійного митрополита. Він є надто великий для них, а його думки заглибокі. За одне оце проголошення про підстави правдивої канонічности в інші часи церковна ієрархія оголосила б анатему імені митрополита і спалила б його живцем, інших було катовано за менше, бо тепер широко відкриті двері для всякої корисної церковної реформи і то лише на підставі й пожиточности для української ... підставі згоди з доісторичними церковними формулами з інших часів, ухвалених іншим народом (греками), в інших обставинах.

У проповіді "Христос як предмет суперечок, вільність благодати Святого Духа" митрополит Липківський гостро пориває з традиційною "канонічною" наукою православної церкви про благодатність і стає на реформаційні позиції. Отже, нема сумніву, що хоч митрополит Липківський задержав на час православну форму, його навчання не тільки наблизилось до реформованого, а в декоторих випадках зробило крок далі.

Свідомість реформаційного духу церкви митрополита Липківського була поділювана й іншими провідниками нового українського православія. Так сам Володимир Чехівський в розмові з покійним пастором В. Кузівим, згідно з свідоцтвом останнього, зазначив йому, що ріжниця поміж автокефальним і реформованим рухом полягає в тім, що, на його думку, українські реформовані ідуть до тієї самої мети, що й автокефальна церква, революційним шляхом, а автокефальна церква прямує до тіє ж мети шляхом еволюційним.

Не зважаючи на всі спроби реакційного православного кліру зменшити реформаційне значення праці митрополита Липківського та представити його як стопроцентового православного, ці спроби розбиваються об ясне навчання великого митрополита.

Кілька проповідей митрополита Липківського вже були передруковані в "Євангельській Правді" і читач, певне, пригадує їх чудовий евангельський реформований зміст, що нічим не ріжниться від напрямку нашого навчання.

Ми не могли б цього зробити з проповідями інших православних українських сучасних ієрархів з огляду на їх духову убогість і назадницький духовий зміст.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ ДЛЯ ЕЙХМАНА

Вбивство 6,000,000 жидів слід розглядати, як один з найбільших злочинів цілої історії. Кожний, хто брав участь в цім масовім морді, заслуговує кари. Здається досить ясним, що Адольф Ейхман був центральною фігурою в кампанії розрахованого винищення. Якщо його судитиме ізраїльський суд і засудить, то ніхто не відчуватиме, що Ейхман був незаслужено покараний.

Але чи процес був законний, чи він був справедливий? А відтак дальше запитання, чи він був мудрий?

Нюрнберзькі суди усталили процедуру для судівництва і покарання осіб, які вчинили злочини проти людства.

Суд, який судив цих осіб, було зорганізовано для цієї нагоди та точне означення злочинів було приготовано вчасно після того, як було доконано злих учинків. В однім значенні Нюрнберг можна представити як осуд людством тих, що вчинили найбільші злочини але так само Нюрнберзький суд мав вигляд акту помсти переможних сил над переможеними, бо суддями були росіяни, американці, французи і британці, але не швайцарці і шведи.

Схоплення Ейхмана підносить інші питання. Злочини Ейхмана були доконані в Европі. Союзники могли твердити, що вони мають юрисдикцію в Німеччині по праву завойовання, але Ізраїль не має права на таку юрисдикцію в Европі. Злочини не були доконані проти горожан Ізраїля, бо Ізраїль не існував у ті часи. Чи Ізраїль претендує на право карати всі злочини, доконані колективно проти усякої групи жидів? Сучасний ізраїльський закон (принятий 1950 р.) відноситься до періоду нацизму, але якщо цей закон правосильний, то його можна поширити на всі місця і часи. Прийняття такої доктрини може привести до закону, принятого в Гані, який проголошує, що злочини проти муринів можуть бути покарані в Гані навіть якщо їх доконано в Полудневій Африці. Припустимо, що поліцая з Полудневої Африки схоплено під час його відвідин Сполучених Держав і привезено до Гану.

Припустимо знову, що Египет приняв би закон, який охороняв би арабів і Египет прибрав би ізраїльського службовця у Франції, щоб потім судити його в Каїрі на підставі обвинувачень в злочинах проти арабів.

Звичайно, згідно з кримінальними законами, держава, яка має юрисдикцію, може домагатись видати обвинуваченого. Така екстрадикція не відноситься до "політичних" злочинів. В такий спосіб Голляндія відмовилась видати Кайзера Вільгельма союзникам по першій світовій війні. Багато диктаторів Полудневої Америки знайшли безпечне пристановище в сусідних країнах.

Ізраїль тепер, здається, своєю акцією піддає думку, що можуть бути злочини такі великі, що нормальні ввічливості поміж державами можуть бути занехаяні.

Нема сумніву, що Ізраїльська держава зробить усе можливе, щоб Ейхман мав справедливий суд. Але чи цього можливо осягнути?

Ейхман був службовець, а не безпосередній екзекутор. Його злочин полягає в організації морду. Чи здобуті документи, які доводили б його вину? Чи є досяжні документи, які б дали йому змогу виправдати себе? Ще більші труднощі мусять постати, коли треба буде знайти свідків.

Минуло більш 15 років від часу кінця нацистського режиму. Відновлення його діяльности було б трудно. Але це мусить бути майже неможливим знайти свідків, які б признавалися, що вони були з Ейхманом.

Людина має право, щоб її судили на підставі поданих доказів. Ізраїльські присяжні засідателі, які пристрастно вірять, що Ейхман був відповідальний за масові вбивства, матимуть труднощі сконцентрувати свою увагу на доказах, поданих в суді, залишивши на боці свої попередні інформації. Це є завдання судової системи відділити справедливість від помсти. Суд над Ейхманом, певно, поставить на іспит ізраїльський суд.

Можливо, що було б краще залишити Ейхмана жити в страху і непевності в Аргентині. Але пан Бен Гуріон так само думає про справедливість справедливість для 6,000,000 жидів.

(Повища редакційна стаття, надрукована в "Крістіан Аутлук", патронами якого є голови (модерейтори) Пресвітерської, Злученої і Англіканської церков в Канаді. Стаття відбиває думки протестантів на повищу цікаву тему. Ред.)

ЗМАРНОВАНА РЕЛІГІЙНІСТЬ

У "Шляху Перемоги" ч.3 друкується опис пригод одного з українських інженерів в Полудневій Америці. Ми не подаємо його імени із зрозумілих причин.

Цілком щиро він описує питання його посвяти Діві Марії: "Коли ми вже прийшли в церкву, я зразу почав розглядатися по ній, поки мама не прошепотіла мені до вуха:

Синочку мій, тут живе Бозя, тобі треба чемненьким бути.

Кожний образ у церкві був для мене "Бозею", тому я пошепком питав у мами

А котра Бозя найліпша?

Мама кивнула головою на образ Богоматері, перед яким клячала

Ця Бозя наймилосерднійша. Що тільки в неї попросиш усе тобі дасть.

Я приглядався до образу уважніше і він досьогодні залишився у моїй душі. У хвилинах гіркого осамітнення у тропічних лісах клоню перед ним свою сиву голову і молюся

"О, Пречиста, Опікунко моїх предків! Разом зі мною Ти прийшла з рідних земель аж у тропічні ліси Бразилії. Тож не лишай мене ніколи самого, захищай перед усім злом!"

Але подібні релігійні вірування гостро суперечать навчанню Святого Письма, і це є трагедія українського народу що він правду Божу підмінив поклонінням речам, створеним людськими руками

Святе Письмо з незаперечною ясністю навчає, що є тільки один Бог, що поклоніння належить Йому одному. Так в Діяннях Апостолів знаходимо проголошення ап. Петра щодо Христа: "І нема ні в кому другому спасіння, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спастися нам" (Діяння 4:12).

В І Посланні ап. Павла до Тимотея говориться: "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, Чоловік Ісус Христос" (Розд. 2:5).

ДВА СВІТОГЛЯДИ

Римо-католицька церква навчає, що помилка не може мати рівних прав з правдою. Коли б не було лише абстрактне принципове твердження, значенням якого було навчання, що правда краще за помилку, то в цім не було б нічого злого. Але у римо-католиків на цім не кінчається. Власне, тепер розпочинається акція. Якщо помилка не має рівних прав з правдою, то на існування й можна обмежити, переслідувати і нищити не тільки словом, але і ділом. Потім Рим твердить, що тільки католики посідають цю правду. Як наслідок подібного думання ми спостерігаємо брутальне переслідування інакодумаючих і віруючих в усіх тих країнах, де римо-католицька церква є в більшості і має будь-який вплив на уряд

Проте, навіть індуси й інші народи мають вище розуміння правди і змісту людської свободи, ніж римо-католики.

Магатма Ганді твердив: "Шкода мати свободу, якщо вона не означає свободи помилятись".

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Д ... кого 7-ої вул. НьюЙорк Нью Йорк
Богослуження відбуваються щонеділі о год. 9.15 рано
Усіх щиро запрошуємо.

Вар. Гаврилович

Із циклу "ВИГНАНСЬКЕ"

19.

Де слів знайти нових, ще небувалих,
глибоких тямкою неначе океан,
щоб розбудити всіх зневірених, оспалих
і вибити з голів облуду і дурман,

набитий ворогом за довгі-довгі роки? . .
Про правду ж всім, про зло розповісти,
до волі-істини шляхи вказать широкі,
їх прочищать мечем, щоб далі й далі йти? . .

Які ще речення нові скомбінувати,
з яких чи то грізних, чи то ласкавих слів,
щоб їх почувши, всяк міг зразу запалати
огнем нависти до клятих ворогів? . .

Почувши чар тих слів, щоб кожен став до бою
один за всіх, хоч сам, і всі за одного,
щоб ладен був усяк накласти головою,
віддати і життя для краю, для свого?!

Де слів таких знайти, щоб молодь рятувати,
зіпсуту ворогом без жалю до кінця,
і як любови вщерть гарячої налляти
у ті спорожнені, холодні їх серця?

Любови світлої, що нею сам палаю
до Батьківщини ось, хоч змучений украй . . .
Я слів таких палких ретельно скрізь шукаю
і чую все наказ: "Не спочивай шукай!"

Німеччина, 1942.

20.

Невже все даремно: і сьлози, і кров
розлито по світу, ще й стільки руїн? . .
І люди, що в серці плекали любов,
знаходять даремний, безглуздий загин? . .

Зруйновано цілі великі міста,
і гинуть мистецькі надбання віків? . .
І в декого відповідь буде проста:
"Це Бог так всесильний схотів!"

Не вірю наївним всезнайкам таким!
Не Бог стільки лиха по світу розлив . . .
Дивуюся тільки, чом гнівом Своїм
ще й досі Він винних огнем не спалив?

Німеччина, 1942.

• Церква Юди Іскаріотського.

"Монтелі Рекорд" Вільної Скотляндської Церкви містить замітку, що в Скотляндії постала організація під назвою "Церква Юди".

Ця організація створена спіритуалістами, які твердять, що їм вдавалося нав'язати контакт з Юдою, який зрадив Христа. Згідно з їхнім твердженням, Юда Іскаріотський хоче тепер направити зло, заподіяне ним при зраді Христа, і з цією метою засновує церкву на землі. Ясно, нема меж нісенітницям і дурницям, які люди готові робити, якщо вони відцураються Благовістя. Як ми бачимо в повищім і інших випадках, розум таких людей і організацій стає ворожим усякій правді і межує з божевіллям.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South

Пастор: І. Яцентий.

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі.

БОЖА ЛАСКА

Про Божу ласку християни багато говорять і пишуть, але чим вона є в своїй суті, то, на жаль, багатьом неясно. За даром Божої ласки хочу тут бодай приблизно вияснити цей предмет в його практичних стосунках між Богом і людьми. У старому перекладі Св. Письма слово "ласка" перекладено "благодать". "Благодаттю ви спасені через віру", а у новому перекладі – "Бо спасені ви ласкою через віру" (Єф. 2:8). Багатьом ці слова у своїй суті є неясні. Бог є ласкавий. Бог є любов і центром всілякого добра. "Ніхто не благий, тільки один Бог". Він виявляє Свою ласку й доброту через Свого Сина Ісуса Христа. Про те добре знав ап. Павло, коли в своїх листах вітав віруючих: "ласка вам і спокій від Бога Отця нашого й Господа Ісуса Христа". Тільки в декількох апостольських листах порядок привітальних слів є трохи відмінний, наприклад: "ласка, милосердя і спокій". З цього виходить, що ці три Божі прикмети, або об'яви у відношенні до спасіння людства, є особливо відзначені. Ось тому в цьому зв'язку в Св. Письмі часто зустрічаємо слова: "ласкавий", "добрий", "милосердний", милосердя", "милість", "милує", "змилувався", "помилувати", і т. д. В Божій любові ми бачимо жертву: "Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого"; в милосерді бачимо рятунок грішників з їх гріхів; в Божій ласці бачимо не тільки Його щиру прихильність до грішників, але також бачимо, як Бог роздає духові дари й життя (І Кор. 12:4; Єф. 2:8).

ЛАСКА І ДОБРОТА

Людина тільки тоді може переконатись, що Бог є ласкавий й добрий, коли цього навчиться з особистого досвіду. "Скуштуйте й побачите, який добрий Господь" (Пс.34:9). Ласка й доброта є майже однозначні. Ласка є незаслужений дар, але цей дар є також добрий, як це виявляють наступні слова: "Бо річ добра зміцняти серця ласкою" (Євр.13:9; Єф.4:29; Кол. 4:6; Луки. 4:22). Нам відомо, що "ласка" це є також Божа доброта, якою Він наділяє Своїх дітей. Що ж таке є доброта? Слова благий й благодать, добрий й доброта є в такому стосунку, як проміння до сонця, бо як сонце своїми проміннями освічує й огріває нашу землю, так Бог Своєю ласкою просвічує наші серця та огріває, щоб ми духом палали й Йому служили (Рим. 12:11). Про це написано: "Бо сонце та щит Господь, Бог! Господь дає ласку, добра не відмовляє Він тим, хто в невинності ходить" (Пс. 84:12). Божий Син є Світло від Світла. Він був повний ласки, доброти й правди. Бог був в Йому і виявляв через Нього: любов, ласку, правду, милосердя і спокій. Апостоли й інші люди бачили в особі Ісуса Христа Бога Отця і чули Його благодатні добротливі слова правди й життя. "Чи не віруєш ти, що Я – в Отці – а Отець у Мені? Слова, що Я вам говорю, не від Себе, а Отець, що в Мені пробуває, Той чинить діла ті" (Іван. 14:10). І всі Йому стверджували й дивувались ласкавими або добрими словами, що линули з уст Його (Луки. 4:22).

ЯВЛЕННЯ БОЖОЇ ЛАСКИ

Ап. Петро свідчив, що старозаповітні пророки допитувались про Божу ласку, яку віруючі мали отримати в Новому Заповіті. "Про це спасіння розвідували та допитувалися пророки, що звіщали про ласку, призначену нам. Вони допитувались, на котрий чи на який час Дух Христів, що в них, виявляє, свідчучи перше про Христові страждання та славу, що будуть по них (І Пет. 1:10, 11). Ця Божа ласка явилась в особі Його Сина Ісуса Христа". "Слово стало тілом, і перебувало між нами, повне ласки та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця". "Закон бо через Мойсея був даний, а ласка та правда явилися через Ісуса Христа" (Івана. 1:14,17). "І всі Йому стверджували й дивувались ласкавим словам, що линули з уст Його. Й говорили вони: "Чи ж то Він не син Йосифів" (Луки. 4:22). Про виявлення Божої ласки, що спасає всіх, ап. Павло писав: "Бо явилася ласка, що спасає всіх людей, і навчає нас, щоб ми, відцуравшись безбожности та

світських пожадливостей, жили поміркововано та справедливо й побожно в теперішнім віці, чекали блаженної надії та з'явлення слави великого Бога й Спаса нашого Христа Ісуса (Тит. 2:11-13). В наслідок воскресіння і прославлення нашого Господа Ісуса Христа вилито на громаду віруючих в Єрусалимі "духа ласки" (Д.Ап. 4:33; Зах. 12:10).

Наслідком гріха увесь людський рід опинився в погибшому стані, з якого не зважаючи на найкращі релігійні заходи, жертви й учинки ніхто не міг й не може спастись. Те, якими є зроду всі люди, виявляють наступні Богом надхнені слова. "Бо колись були й ми нерозумні, непокірні, зведені, служили різним пожадливостям та розкошам, жили в злобі та в заздрощах, бридкими були, ненавиділи один одного" (Тит. 3:3). Та не зважаючи на це жахливе зіпсуття людей гріхом, Бог полюбив і дали любить увесь світ до тої міри, що післав Свого Сина на землю виявити через Нього Свою любов, ласку й визвольну правду погиблим. А коли появилась Божа доброта та ласкавість, Він нас спас через діла справедливости, що ми їх учинили були, а з Свого милосердя через купіль відродження й оновлення Духа Святого, якого Він щедро був вилив на нас через Христа Ісуса, Спасителя нашого, щоб ми оправдались були Його ласкою й стали наслідниками по надії на вічне життя (Тит. 3:4-7).

П. Боднар

Купуйте в ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці

БЕЗАЛЬКОГОЛЬНІ НАПИТКИ

SUNNYSIDE BEVERAGE

Phone LE 2-1316

1068 Queen Street West

TORONTO, ONT.

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street

Пастор: Лев Бучак.

Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

Чи передплатили ви "Євангельську Правду"?

ТАЄМНИЦЯ СВІТЛА І ЖИТТЯ ВІДКРИТА

Мудрі цього світу в фізичній ділянці ще й досі шукають розв'язки питання щодо світла й життя. Зовсім задовільну відповідь на це питання дає нам найстарша у світі книга — Святе Письмо. У ньому написано, що Бог є СВІТЛО. Бог є ЖИТТЯ. Його Син Ісус Христос є "СВІТЛО СВІТУ". "Я дорога, й правда і ЖИТТЯ". "У Ньому ЖИТТЯ БУЛО СВІТЛОМ" (Івана 1:4). "Бо як Отець має життя в Собі, так дав і Синові життя в Собі". "Я воскресіння і ЖИТТЯ". "Я прийшов, щоб ЖИТТЯ мали й надто мали". "Що було від початку, що ми чули, що бачили власними очами, що розглядали і чого руки наші торкалися, про СЛОВО ЖИТТЯ, – а життя появилось, і ми бачили й свідчимо і звіщаємо вам Життя вічне, що в Отця пробувало й явилося нам" (Івана 1:1, 2).

Протилежність СВІТЛА й ЖИТТЯ – темрява й смерть. Коли порівняємо темну ніч з ясним днем, а мертву людину з живою, то тоді бачимо між ними ріжницю. Що ж таке є СВІТЛО І ЖИТТЯ? З повищого слідує, що СВІТЛО і ЖИТТЯ у своїй істоті є одне і те саме. У смерті ми бачимо темряву несвідомість, нерухомість; а життя це свідомість, світло й рух. Отець духів наших є ЖИВИМ СВІТЛОМ, Він є завсігди діючий, урухомлюючий цілий всесвіт. Слово Боже, що походить від Нього, є також живим діючим світлом, бо є часткою Його духовної Нетлінної істоти: "Живе бо слово Боже і дійствене" (Жид.4:12) "Слово Боже, котре й орудує в нас віруючих" (1 Сол. 2:13). Наш Сотворитель є не лише Отцем світла, але Він є також Отцем світил у многім числі (Якова. 1:17). Про це ціла зоряна система свідчить. Створитель є Отцем духів небесних і духів людських, бо всі світла з Нього походять і Ним живуть. Хоч усі нащадки Адама приходять на світ духово погаслі, мертві, то, одначе, написано: "Господень світильник це дух чоловічий"; але лише тоді, коли просвічений Божим Духом через Його слово. "Але дух у чоловіку та вдухновення від Вседержителя дають йому розум" (Пр.Сол.23:27; Йов.32:8). Наш Творець є Дух, і тому Його не можна ані через мікроскоп, ані через телескоп бачити. Отець духів наших є найглибшою і незбагненною для людства Таємницею (Іс. 45:15). Відкриття цієї таємниці, як далі побачимо, залежить не від людей, а від Бога. Читаємо: "Щоб Бог Господа нашого Ісуса Христа, Отець Слави, дав вам Духа премудрости та відкриття для пізнання Його" (Єф. 1:17).

Бог є Дух. І тому людина своїм тілесним зором Його не може бачити. Проте, є певна можливість бачити Бога, а це ЧИСТИМ СЕРЦЕМ, себто духом своїм, як це було у випадку апостолів, котрі в особі Ісуса Христа бачили Отця. "Блаженні чисті серцем, бо вони будуть бачити Бога". "Бо у Тебе джерело життя, в Твоїм світлі побачимо ми світло" (Пс. 36:10). "Хто бачив Мене, бачив Отця", – сказав Христос.

Бачити Отця полягає на відкритті, просвіченні і на виясненні, що походить від Бога через Ісуса Христа і через Його благовістя. Про те написано: "Бо Бог, що звелів з темряви засяяти, ТОЙ (1) **ЗАСВІТИВ** у серцях наших на просвічення слави Божої в лиці Ісус-Христовім" (2 Кор. 4:6). "Отця ніхто не знає, ТІЛЬКИ СИН, та кому хоче Син (2) **ВІДКРИТИ**" (Мат. 11:27). "Бога ніхто не бачив ніколи; Єдинородний Син, що в лоні Отця, (3) **ТОЙ ВИЯСНИВ**" (Івана. 1:18).

П. Боднар

З короткого катехизму

П. 107. Чого вчить нас закінчення Молитви Господньої?

В. Закінчення Молитви Господньої – **"Бо Твоє есть царство й сила, й слава повіки. Амінь"**; вчить нас покладатися в молитвах тільки на Бога (щ), і славити Його, признаючи Йому царство, силу і славу (ю), і як свідчення нашого бажання і запевнення що Він чує нас, ми кажемо Амінь. (я).

щ) **Дан. 9:18, 19.** Ми бо складаємо перед Тебе благання наші, покладаючи надію не на праведність нашу, а на Твоє велике милосердя Господи, вислухай! Господи, прости! Господи, зваж і вчини не зволікай задля Тебе самого, Боже мій, бо Твоє імення назване на місті Твому й на народі Твому!

ю) **Фил. 4:6.** У всьому молитвою і благанням з подякою нехай об'являються прошення ваші перед Богом. **1 Паралипоменон 29:11-13.** Твоя, Господи, величність, і сила, і слава, й побіда, й пишнота, й все, що на небі й на землі, Твоє; Твоє, Господи, царство, й Ти вищий над усе, яко Владика. І багатство й слава від лиця Твого, й Ти володієш над усім, і в Твоїй руці сила й могутність, і Твоя власть, зробити кожного великим і дужим. І тепер, Боже наш ми славимо Тебе, й хвалимо величне ім'я Твоє.

я) **1 Кор. 14:16.** Бо коли благословитимеш духом, то як той, хто займе місце невченого, скаже "амінь" на твоє дякування, коли він не знає, що говориш. **Одкрит. 22:20,21.** Сей, що про се свідкує, глаголе: Так, прийду хутко! Амінь. О, прийди, Господи Ісусе! Благодать Господа нашого Ісуса Христа з усіма вами. Амінь. (Далі буде)

THE SECRET WAY

By Nora Burglon

The Sun lay warmly upon the water of the sea, turning the ripples to gold. But there was nothing of gold in these waters for Chan. He had fished since early morning, but all in vain. He glanced toward his family in the waist of the boat. So many, and so little to eat. He turned to his trolling line. He would try it once more, before returning to port. Time was when a man might fish around the clok. However, he had Communist neighbors. Men who had lingered too long upon the water had vanished and never been heard from again.

Baiting his hooks Chan let out the line. Scarcely had it touched the water before something of such magnitude seized it, that the sampan gave a jerk and straightway started to travel a dizzy course in reverse.

Chan was filled with conster-

(Continuing on p. 8)

THE SECRET WAY

(Continuing from p. 7)

nation. He had never experienced anything like this before. What should he do? Should he cut the boat loose? He had fished for days without catching enough to provide for the needs of his family. No, he couldn't cut the line.

There was that other matter also. The danger of getting into enemy waters. "Oh, Lord God!" Chan prayed. "Thou dost know my need." Then the unexpected happened. There was only a wiggle on the line. That was the end. The great fish had reached the end of his endurance.

Chan drew it in and was astonished at the sight of it. A tuna. There would be food in abundance now.

Chan's next thought was to make his way back to Hong Kong as fast as possible. However, that same moment he noticed a strange heaving of the water. The next thing a black monster of a thing heaved itself up out of the water beside his boat. It was a Red Chinese submarine.

His boat was taken over and towed into the harbor of one of the islands in Communist waters. As the boat moved, Chan prayed, and his wife prayed, and so did each of the five children.

If Christ Jesus did not help them in this hour of extreme danger they would vanish within the Communist zone as had so many before.

Chan's boat was tied up to the mooring. He was led away and put in a jail. As the door was opened Chan knew by the foul smell which rushed forth from the evil place that there were others here, poor wretches who had perhaps done nothing more than he.

The iron door clanged shut with such a grating sound that Chan cried out in despair. As his eyes became accustomed to the darkness he saw those others who had been here so long that hope had fled.

However, Chan did not mean to sink to the low level of despair to which these men had sunk. He had brought a weapon with him to which these others did perhaps not have access. He still could pray. The Lord God Almighty could hear him just as easily inside of this loathesome place, as

It had been raining when Chan He had been able to hear him on the sea.

"Men," he spoke to the movements which peopled the shadow, "let not despair strip your hearts of hope. We are not defeated yet."

"Please, honorable companion," one of the older men answered, "the only hope of getting out of here is feet first."

"Have you prayed?" Chan asked.

The men snorted. "Have we prayed?" they mocked. "Honorable one, day and night, we have prayed."

"But to whom?" asked Chan. "You must pray to the mighty and Eternal God, if you hope to be heard."

He then told of the God who had loved so much that He had sent His only begotten son to save them from their fallen natures.

"Ah, another one of those Jesus people!" the men exclaimed almost as one. "We already have one of your honorable band in Brother Soong. Come forward. Tell the stranger how much good your prayers have done. Oh, yes, Brother Soong has prayed for his and our deliverance, every day many times a day, even."

Brother Soong was a young man. Whatever his feelings were he had no words to express them now. Instead he reached his hand to Chan, and it was like the desperate clutch of a drowning man.

Chan ignored the testimony of the men, and instead prayed such a prayer as he had never uttered before. Brother Soong had perhaps not had the numerous times in his life, when all human help was beyond reach. Chan recalled the night when as a youth he had been swept overboard in a storm. He remembered how he had prayed, and how miraculous had been the rescue. Then there had been the time when he had been seized by bandits, and again when he had been seized under the water, by stepping into a clamshell. He was saved by God in all of those instances.

Although Chan had prayed with all the fervor of which he was capable, the men, all but Brother Soong, turned their backs upon Chan. When he was through, one remarked: "If your God now releases us out of here, we will believe in Him also."

brought ashore. The rain, which had been heavy before, now came lashing down upon the roof so violently that it commenced to leak. It gushed down upon the straw on the floor until there finally was not a dry spot anywhere. Brother Chan, his companions mocked, "with our own prayers we could have done as well as this."

However, the troubles of the night had just begun. As a result of the downpour of rain, the sewers were so completely flooded, that they backed up into the prison, which was the lowest spot on the line. The water could not have come gushing in any faster had there been a break. At first the water was [illegible] their ankles, and it kept rising.

Where now could they [illegible] down? Then another thought followed the first. Supposing this was but another trick of the enemy. Supposing they meant to put an end to them all by drowning them? What a horrible death to drown in sewer water!

They turned upon Chan and cursed him. "It is your fault, [illegible] that this misery has come upon us."

As though the wind had joined the men in their jeering, it whistled through the broken tiles in the roof. It also beat against the prison until it shook.

By this time the water had risen half-way to their [illegible]. Chan thought of his wife and children. He could feel their desperation. What had happened to them?

"Well, pray, why don't you, honorable sir?" his fellow captives jeered. "Show us now what that God of yours can do."

Chan did pray. "Father, I will not let thee go," he almost sobbed, "for my need overwhelms me."

Then something happened. None in the room could tell what it was. The whole place shuddered. Then they were knocked off their feet. They felt the water surging over them, and they were swept along with it. Chan felt something solid under him. He reached out and took hold of it. It was the ground. About him the wind was tearing frantically. Wind and earth! He wasn't in the prison any longer. Suddenly he realized what had happened. The water had dissolved a portion of the prison wall. As the wall had fallen out the force of the water had swept him and the rest of the men out with it.

The rain came lashing down against the trees until it had them almost bent double.

He thought of the boat. He must try to find his boat. Never before had the screeching of the wind sounded so blessed in his ears. God had sent a storm that they might be hidden from the enemy. So long as it lasted the gap in the wall might not be discovered.

"Follow me," Chan urged his scattered companions. With that he struck off for the sea. What was his joy when he beheld his boat there, where it had been left. On it were still his wife and children.

Under cover of the storm there was opportunity of escaping, he told himself. With fingers that trembled he undid the boat from its mooring. The men who had escaped with him helped him to pick his way out of the narrow channel to where they could hear the roaring of the sea. On any other night that sound would have had a frightening tone to it, but not tonight. Their safety lay beyond the turbulence of those waters. To Chan it seemed that he had been imbued with a power he had never known before. It was as though he could see through the dark. "Thank thee, Father, and my Lord Jesus," he whispered over and over again. "Thank thee for hearing my cry out of the tempest."

It was not until Chan was far away from the island of his captivity that he dared to sort out what had happened. He realized now that it was no accident at all that he had been taken captive. The prayer of Brother Soong had been heard, yes, even though his prayers had been lonely whisperings in that sea of unbelief; still they had been heard.

It was much later that the men who had been rescued with Brother Soong came to Chan and begged for forgiveness. "We have brought our heathen gods with us," said they to Chan.

"For what purpose?" he asked.

"That you may destroy them for us," said they. "For now we know what it means to have faith as it is taught by the Jesus people, and we would walk in this way."

Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXI. Число 11, Торонто, Онт. Листопад 1960 November . Toronto, Ont. Рік XXI. Число 11.

ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ ДО ХРИСТА

"А ті, що йшли попереду, сварили на нього, щоб мовчав."
Луки 18:39.

Я думаю, що для нас буде цікаво зупинитись на перешкодах, які стояли на дорозі тих, що прийшли до Христа. В цім ми будемо керуватися матеріялом із Святого Письма, що дає досконалі зразки подібних випадків. Коли ви поглянете на людство взагалі, то побачете, що лише певна частина з тих, що чули благовістя, прийняли його, решта ж, не зважаючи на те, що добре ознайомлена з ним, з якихось причин держиться осторонь. Ми не будемо зупинятись на тих, що в повній свідомості відкинули дорогу правди, дорогу Христа, а замість неї вибрали дорогу неправди, таких судитиме Бог. Але є багато щирих душ, яких затримують перешкоди, що не є непереборимі. Ці перешкоди ми можемо поділити на зовнішні і внутрішні.

Одна із подібних перешкод яскраво приведена в оповіданні про один випадок, що стався в Капернаумі. Уявіть собі східній низький дім, зроблений з глини, і на даху цього дому спеціяльна кімната, в котру натовпилось багато народу. В Капернаумі, може, недалеко від того місця жила людина, що властне уже довгий час була тягарем і собі і ближнім. І як з нами часто трапляється, в час розпуки і горя, ми звертаємось до Бога. Так і цей розслаблений, в надії на зцілення і вже чувши від інших про Христа, упросив принести себе до того дивного Спасителя людей. Яке ж було їхнє розчарування, коли вони, прийшовши, побачили, що народу було стільки, що не було де навіть яблукові впасти. Другий був би, знеохочений невдачею і повернувся б назад додому. Якщо б наш розслаблений так зробив, то ви можете уявити собі його кінець життя, в біді і нащасті. Але він мав віру і ця віра і певність в силу і любов Христа не зупинилась не перед чим. Вони вилазять на дах, розбирають його обережно і на велике здивування усіх присутніх спускають розслабленого прямо до ніг Христа. Віра того чоловіка спасла його від життя, що може було гірше смерти. І поміж ним і спасінням стояв лише дах. Не завжди ми маємо досить віри, щоб перемогти ці фізичні перешкоди. Навіть у випадках, коли перед нами стоїть ділема: чи йти і славити Господа з братами і сестрами, чи піти до театру, нас сатана веде до себе на розвагу, і це діється ще в день Господень. Дуже часто нас розділяють від Христа речі матеріяльні, фізичні і, на жаль, ми не завжди маємо досить віри, щоб проломати стелю, яка відділяє нас від життя, що є вічне і повне спокою. Вдержують нас не тільки речі фізичні, але і наші приятелі і знайомі, що є навколо нас, і часом в наслідок їхніх впливів, наказів і порад ми лишаємось на все життя сліпі.

Чи ви пам'ятаєте чудесне оповідання з 18 розділу Єван. Луки? Один сліпий сидів при дорозі, нещасний в своїй долі, життя його залежало від тих крихот, що кидали перехожі. Але і в його житті настав день, що може ніколи б не повторився, коли б він пропустив його. Сам син Бога живого йшов тією дорогою, Він, хто мав право простити гріх і відпустити кожного на волю. Як тільки сліпий жебрак узнав, хто це наближається з великим натовпом, він закричав скільки мав сили, і, мабуть, кожний із нас зробив би те саме. Питання ішло про все життя і про світло. Він кричав: "Ісусе, сину Давидів, помилуй мене." Що ж перешкоджало йому прийти? В Письмі ми читаємо: "А ті, що йшли попереду, сварили на нього, щоб мовчав." Хто це є ті? Їх і тепер багато. Ви з ними зустрінетесь всюди, вдома, в залях, на вулиці, — їх завжди багато всюди. Вони вам казатимуть: "Лиши цих фанатиків, те дурне, у нас є важливіші справи зрештою ніхто ні в чім не може бути певний". Але коли ви будете настоювати і кричати "Ісусе, Сину Давидів, помилуй мене", то вони будуть лаяти вас, а коли матимуть змогу, то і ваше життя не зістанеться у вас. Але любов Бога сильніша і за цю перешкоду. Що є нам найболючіше, це те, що ми сами, ученики Христові, часом стаємо на заваді тих, що прагнуть Христа. Тому нашою набільшою журбою має бути те, чи ми дійсно йдемо правдивою дорогою і чи дійсно в нас інші можуть бачити принаймні тінь постаті Христа. Я думаю, що це є найбільша перешкода, коли своїм життям і вчинками остільки суперечимо науці Господа, ім'я котрого ми носимо, що дуже часто ті, що шукають Правди, відходять геть, подивившись лише на наше життя і поступовання. Тому, браття і сестри, нехай в нашім житті завжди панує любов Христа. Ви пам'ятаєте, що Христос сказав ученикам, коли вони забороняли людям приносити дітей до Христа? Він їм сказав, що ті, кого ученики не пускали, є найбільш достойні, лише таких, як діти, є царство небесне. Нехай же з нашої вини не відступить від Господа жодна душа. Чи не буде це справжнім пеклом, по тім боці життя бачити тих, що розминулися з життям вічним, з власної волі, але котрим ви дали нагоду, і котрих ви не допустили до Христа.

Окрім зовнішних перешкод, перед людьми стають не менш великі перешкоди внутрішні. Як був Христос в Десятиграді і йшов з натовпом, якась жінка, що слабувала кровотечею двадцять років була в натовпі. Вона могла підійти до Христа і прийняти спасіння. Але щось заважало їй. І зрештою тайкома вона доторкнулася Його. Часом і ми стараємось украсти у Бога те, що Він нам дає одверто повною рукою. Трудність жінки ми зрозуміємо, коли прочитаємо 33 вірш. Коли Христос пізнав її, — вона злякалась і затрусилась. Причиною її поступовання був стид і страх. Не раз ці почуття тримають і нас осторонь від Господа. Ми майже прийняли Його серцем, але від того, щоб одверто стати на Його бік, нас вдержує стид і страх. А що скажуть інші, коли я співатиму на вулиці, та ще хоть би які пісні про Морозенка, або про Село, а то про Христа? Коли мене запитають, чи я дійсно ходжу до Презбітеріян? Боронь Боже, от так лише подивитись, що вони там роблять, або знайомих побачити. Ми продаємо Христа за страх і стид і дяка Господеві, що Він має стільки любови, що коли ми стараємося вкрасти у Нього крихти, Він дає нам усе. Ми є найбільшими ворогами самих себе на світі і найбільшими зрадниками. І ніщо на світі не звільнить нас від наших помилок і недосконалостей як тільки любов Христа, коли, як та жінка, ми впадемо до Його ніг і скажемо Йому усю правду про себе.

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні

Чи передплатили ви "Євангельську Правду"?

СВЯЩЕНИК У.А.П.ЦЕРКВИ СТАВ БАПТИСТОМ

Нижче ми містимо уривки з статті священика УАПЦеркви Г. Добровольського, які пояснюють, чому власне він покинув православну церкву і став євангеликом.

Моє коротке свідчення

Я цілком свідомий того, що багато хто з тих, що знали мене як священика УАПЦеркви, хотіли б чути моє свідчення, чому саме я відійшов. Правда, злі язики говорять багато дечого, але кожний різне, і тому їм не можна давати віри. Але багатьом тим цікавим якось ніяково прийти до мене чи, зустрівшись зо мною, сказати: "Розкажіть нам правду, що саме стало причиною, що ви відійшли, залишивши священство?" Коли б ті, що не відважаться цього зробити, таки відважились, то напевно почули б від мене те, що потрібно їм почути, а тому й належно зрозуміти, й тоді лише виносити свій суд чи осуд.

Тому я, з поміччю Божою, написав моє свідчення, в якому зібрав, по можливості, все, що вважав потрібним, аби докладніше цю справу представити Для цього звершена більша праця, яка потребує спеціяльного видання. Поки це станеться, я маю бажання дати коротке свідчення, яке може вмістити перший-ліпший християнський часопис, а в ньому дещо згадати про те, що може бути цікавим (і корисним) для багатьох.

Дякую Милосердному Господеві за те, що вказав мені Свою Правду й вивів мене на правильну дорогу спасіння. **Я не тому відійшов, що, може, парафіяни робили мені прикрість, — або мої зверхники, як дехто думає. Ні! Я відійшов тому, що пізнав, що в той спосіб служити Богові не можна.** Замість служіння ті, що думають, ніби вони служать, тільки ще більше грішать і людей приводять до гріха. А через те самі грішать подвійно. За їх гріх наш народ терпить довгі століття, і Бог знає, як ще довго буде терпіти.

А хто тому винен? От ті, що допустили до того! Що майже за тисячу літ, як наш народ почав називатися християнським, не спромогися вижити з людських сердець цих поганських звичаїв, що противні Богові, а натомість попристосовували їх до християнської релігії і цим заморочили людям розуми, закрили правдиве розуміння Бога і Його святої волі. Навчили людей все освячувати воду, зілля, вербу, образи, мак, овочі свічки, хати і багато чого іншого, але не навчили людей, як освячувати свою душу. Ту душу, за опоганення якої чоловік буде відповідати перед Богом на Страшному Суді. А тому, хто з православних дбає про свою душу? Хто знає, що чекає його в житті вічному? Хто може правильно відповісти на такі питання! НІХТО! Бо ж звідки вони можуть знати, як їх того не навчають? Не навчають їх тієї Правди Божої, що є в Слові Божому. Навчають своїх людських видумок.

І я мусів грішити цим гріхом, бо, коли назвався грибом, мусів лізти в борщ. Це я чинив тому, що багато того, що треба б було розуміти, не розумів, так, як ще й досі не розуміють і не будуть розуміти багато-багато хто. Але Господь був милосердний до мене і поступово відкривав мені момент за моментом, так я зрозумів те, що було мені потрібно зрозуміти для того, щоб я також міг пізнати, чи таке служіння є Богові вгодне. І хоть я довго не відважувався його залишити, то лиш тому, що думав використати нагоду, щоб через проповіді викликати у моїх парафіян зацікавлення до Святого Писання. Я гадав, що, коли вони почнуть читати його й роздумувати над змістом і над тою Правдою Божою, якою воно сповнене, пізнають науку Христову і Його апостолів, а тим самим, при помочі Божій, зрозуміють, в якому заблудженні вони знаходяться, дякуючи тим своїм "вчителям", які їх навчають собі на осуд, а усім, хто йде за їхньою наукою, на вічну загибіль. Але, на свою ж таки біду, мої парафіяни не тільки не поспішалися пізнавати Правду Божу, а ще й стали нарікати, що я хочу їх "поробити святими"

Разом з тим, я починав також розуміти, що робити одне й друге не є совмістиме. З однієї сторони, старатися голосити Правди Божі, записані в Святому Писанні, а з другої, — виконувати обряди, які в багатьох моментах не тільки не погоджуються зо Святим Писанням, а навіть протирічать йому. А раз протирічать Святому Писанню, то й не є вгодні Господеві. Тому далі я не міг цього чинити, і мусів був щось одне залишити. І я залишив те, що є невірним перед Богом.

Одноразово з цим Господь відкрив мені ще одну, найважнішу Істину, — що я повинен подумати про своє спасіння, перш ніж зможу звіщати його другим. "Хто не народиться Згори, той не може бачити Царства Божого". Ці слова постійно стояли передо мною. Я зрозумів, що Сам Господь навчає мене і провадить на Дорогу Спасіння, і тому я покорі скорився Його волі. Нехай буде прославлене Ім'я Його по всі віки!

І сьогодні я з відвагою, яку дає мені Господь, звертаюся до багатьох і багатьох таких, яким я був раніш, — подумати над собою самим, замість того, щоб думати про когось іншого. Подумати, чи йдуть вони в цьому житті згідно волі Божої?.. Яку вони собі приготують будуччину, якщо вони дійсно хоч трохи вірять Слову Божому... Маю також відвагу закликати втікати від тих різних звичаїв і обрядів, яких повно напхали в церкву і тим засмітили правдиву науку Христову. Кличу втікати до Христа, до Його слова, до Його науки. Тільки через Нього можна осягнути те спасіння в життя вічне, про яке так неясно навчають священики.

Але є велике питання: хто з наших людей прагне розуміти Правду Божу? Хто хоче розуміти слова Христові, сказані в бесіді з самарянкою, що Бог є Дух і прагне Собі таких поклонників, які б поклонялися Йому в дусі й істині, як це чинили перші християни часів апостольських? Зрештою, про це краще знає Господь. Він знає Своїх, — знає тих, що почують Його голос, що зрозуміють Його святу волю й підуть за Його покликом. А Він їх прийме, як батько прийняв сина блудного, про якого розповідав Христос в Своїй притчі. І ті, які підуть за покликом Божим, пізнають повну радість і насолоду життя — в Христі, з Христом і для Христа. Бо Господь щиро буде благословлити їх як Своїх дітей, люблячих Його й покірних голосові Його слова.

О, Милосердний Господи, Боже наш! Вчини ради любови Твоєї, щоб всі ті, що ще сьогодні блукають на дорогах неправди, прийшли до Тебе, Бога й Творця, і в покорі сердець своїх покаялися, прийняли спасіння в Христі Ісусі, Господі нашім, пізнали Твою волю, полюбили її та чинили в житті своїм все згідно неї, Тобі на славу, а собі в життя вічне! Відкрий їм очі духовні й просвіти їх розум, щоб вони належно пізнали й зрозуміли, до якої великої надії Ти закликаєш їх, і з любов'ю щоб прагнули до неї, щоб в Царстві Твоїм Небеснім прославляти Тебе по віки! Амінь.

Г. Добровольський

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Причта про блудного сина. — Ціна **30 центів.**

Звідки взялась Євангельська Віра. — д-ра Л. Цегольського Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Біл Ґрейям. — Ціна **$1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. — Ціна **$1.00.**

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна **$1.25.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

Помер пастор Іван Шакотько

В понеділок, 5-го вересня 1960-го року, упокоївся в Господі довголітній і заслужений працівник серед нашого народу, — проповідник Іван Шакотько. Покійний прожив 80 років на цій скорботній землі, а з прожитих років він більшу половину віддав на ревну службу Господеві. Упокоївся в місті Ванкувері, в Канаді.

Народився на Київщині, де й пізнав свого Господа, будучи молодим юнаком. Задовго перед першою світовою війною, коли з царської Росії відкрилася до Канади еміґрація, брат І. Шакотько залишив Україну і року 1903 прибув до Канади. Разом з ним прибули також інші віруючі. Поселившись спочатку у Вінніпеґу, перші віруючі з України почали збиратися для своїх спільних молитов так, як це вони робили в свому рідному краю. Була тут тільки та ріжниця, що на вільній канадійській землі їх ніхто не переслідував.

Англійські баптисти довідалися про першу громаду новоприбулих наших людей, ввійшли з нею в контакт і всесторонньо їй помагали. Тоді брат Іван Шакотько був вибраний пресвітером громади у Вінніпеґу й рукоположений на це служіння англійськими баптистами.

Зорганізована громада у Вінніпеґу була тим центром, звідки слово Боже розповсюджувалося далі.

Незабаром навернулося до Господа кілька душ в околиці Канори в Саскачевані. Тоді брат Ів. Шакотько залишив працю в Вінніпеґу іншим братам, а сам переїхав до Канори, де й зорганізував нову громаду баптистів. І від того часу почалося переїздне й кочовниче життя брата Шакотька. Велике бажання нести Євангелію нашому народові не дозволяло йому бути на одному місці. Тому він по якомусь часі залишає Канору і переїздить до околиці Радісона у Саскачевані. Там він набув собі землю й почав будувати хату й тимчасового намета. Околиця тут була велика, густо заселена українцями. У вільні часи брат Шакотько будував хату, але більше своїх днів віддав на те, що ходив поміж нашими людьми і проповідував слово Боже. Були це часи далеко не ті, що тепер. Не було доріг, не було сучасних авт і наші піонери їздили кіньми, волами...

Одного разу брат Ів. Шакотько поїхав конем на місійну працю до далекої околиці, і на ніч не повернувся додому. Вночі зірвалася сильна буря з громовицею, зірвала намета і дружина його з маленькими дітьми залишилися на чистому степу. Ливень лив дуже великий, до найближчого фармера було більше милі дороги, куди сестра змушена була добиватися темної ночі.

Знову одного разу бр. Ів. Шакотько поїхав конем також на місійну працю. Надворі стояли сильні морози. Пізно вночі дружина його чує, що хтось ніби ходить під вікнами хати. Вона обережно подивилася у вікно й побачила, що це їхній кінь. А брат Шакотько сидить верхи на коні, але чомусь не сходить з коня і не йде до хати. Вона вийшла, прийшла до нього, а він напівзамерзлий... Дружина стягнула його з коня, насилу привела до хати.

Подібних випадків було дуже багато в житті перших піонерів, а особливо в житті і в праці брата І. Шакотька. Він сіяв зерно зо слізьми, але снопи збирав з великою радістю. Люди наверталися до Господа і по широких степах Саскачевану поставали громади, а особливо в таких околицях: Блейн Лейк, Радісон, Іґел Крік, Лизард Лейк, Вайсрой та інші. І всі ці громади, — це щира духовна праця Івана Шакотька.

Попрацювавши деякий час у Канаді, брат Шакотько був покликаний за проповідника до Української Баптистської громади у Детройті, США. Але там довго не був. Тягнула його до себе знову Західня Канада, де поле для праці було значно більше. Це поле дошкульним тягарем лежало на серці невтомному робітникові і він бажав віддати йому всі свої сили, все своє життя. Він подорожує по всій Канаді з міста до міста, з села до села, з фарми до фарми і скрізь залишає за собою помітні благословенні сліди.

Брат Ів. Шакотько був не тільки організатором окремих баптистських громад у Західній Канаді, але він був також першим ініціятором і основоположником Конференції Західньої Канади, яка була організована 1908-го року в місті Канорі і яка спочатку мала назву "Галицько-Руський Союз Євангельських Християн Баптистів Західньої Канади". Почавши від 1908-го року, він незмінно очолював цю працю аж до року 1931-го.

На цьому місці особливо бажаю підкреслити, що бр. Ів. Шакотько був одним з перших основоположників журналу "Християнський Вісник", якому він на початках його існування дуже багато допомагав матеріяльно і морально. Це, що "Християнський Вісник" існує досі і служить нашому братству, велика заслуга покійного брата Шакотька.

Похорон брата Ів. Шакотька відбувся 10-го вересня в Лізард Лейк, Саск.

Відійшов від нас великий робітник, заслужений піонер, але праця його не вмерла. По всій Канаді й Америці десятки, а може й сотні живе духовних дітей брата Івана Шакотька. Для всіх них вістка про його смерть була болючою, але одночасно була й радісною тим, що брат Шакотько дожив до глибокої старости, до останку своїх днів по можливості служив словом Божим віруючим там, де він був, і відійшов до Господа по нагороду в повній вірі.

М. Подворняк.
(Християнський Вістник)

НОВІ КНИЖКИ

"Брати".

В прекрасній поетичній формі автор Павло Степ описує в символічній казці руїну краю і його кінцеве визволення. Два брати, персоніфіковані в постатях "Дощу" і "Вітру", шукають свою неньку і сестрицю, щоб звільнити їх. Оповідання читається легко і приносить не тільки розвагу, а містить і добру патріотичну науку.

Володимир Л. Симиренко.

Вийшов накладом Української Вільної Академії Наук короткий нарис життя та наукової й громадської діяльности В. Л. Симиренка. Автор др. І. Розгін посвятив багато праці для дослідів життя цього визначного українського патріота і вченого. Ця біографія є цінний вклад в українські книжкові скарби за кордоном. Співпрацювали в виданню книжки з автором проф. О. Архімович і проф. М. Боровський.

Нове число "ОВИДУ"

Появилося нове змістовне число ілюстрованого журналу "Овид" за місяць листопад, 1960р. Це число старанно видруковане двома кольорами вже повністю у власній друкарні видавництва Миколи Денисюка. Передовиця Марії Овчаренко присвячена пам'яті Сергія Єфремова и процесові СВУ з-перед 30-ти років. Іван Кедрин у своїй статті на тему "Хор і Визвольницька Пропаґанда" обговорює важливе питання ґрадації елементів у нашій зовнішній пропаганді. Цікава стаття про "Українську Палестру у Львові" д-ра Юрія Фединського подає сильветку передвоєнного Львова. З інших авторів беруть також участь в цьому числі журналу Микола Галів (про хор "Думка" в Нью-Йорку), Роман Дубляниця ("Олімпіяда Рекордів"), Ганна Черінь ("Серед Книжок"), та ін. число закінчене дуже ефективною листопадовою згадкою. На обкладинці мистецька світлина собору Св. Юра у Львові роботи Олександра Моха (світлина була нагороджена першою премією УФОТО у Львові). З інформаційної статті видавництва довідуємося, що, крім закінчення друку 14-томового видання Творів Тараса Шевченка, воно видає в цьогорічному сезоні ще 5 оригінальних нових ніде ще недрукованих творів сучасних українських письменників (Н. Королевої, У. Кравченко, Г. Лагодинської, С. Парфанович і Юрія Тиса).

Нова адреса журналу:

OVYD-HORIZON
2226 W. Chicago Ave.
Chicago 22. Ill. USA

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published montly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.0. Окреме ч. 25ц
РЕДАГУЄ - - КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — • Ontario

РІЗНЕ

Перший раз в історії Північно-Американського континенту офіційно згадано кривду, що її заподіяно Україні. До цього часу це питання було "табу" в політиці, пресі і т.д.

Прем'єр-міністер Діфенбейкер згадав українську справу публічно в своїй, тепер світової слави промові, на загальних зборах Об'єднаних Націй в Нью-Йорку, і це в присутності російської делегації, що її очолював Хрущов

Чи можна вірити римо-католицьким запевненням в Сполучених Штатах?

У Колюмбії управитель 'Тріколор Бродкастіґ Стейшен" дозволив передати через радіо протестанське богослуження. За це епископ Ф. Галейо домагається від радіостанції усунення управителя.

Генеральний управитель цієї сітки радіостанцій особисто вибачився перед епископом за цей "страшний переступ" і, окрім того, примусив місцевого управителя станції, що допустився "такого відступництва', написати листа з вибаченням та заприсягтися, що він уже ніколи не допустить протестантських радіопередач.

Усі римо-католики перебувають під духовим проводом одного папи і всі живуть тими ж самими засадами. Тимчасово, однак, в Сполучених Штатах дано наказ трубити про толерантність супроти протестантів у політиці.

Е. У.

Вийшла друком 13 Словникова Частина Енциклопедії Українознавства.

БІБЛІЯ ДЛЯ БІЛОРУСЬКОГО НАРОДУ

Наш братній 20-ти мільйоновий білоруський народ ще досі не має Біблії своєю рідною мовою. Будьмо співчутливі до них.

За Божою ласкою, відомий філолог д-р Я. Станкевич, перекладає Біблію на білоруську мову, а д-р М. Ґітлін, відомий біблійний учитель і знавець гебрейської мови, звірює переклад з правдивістю оригіналу, а також веде адміністрацію цієї великої і святої справи.

Дотепер Біблія перекладена до книги пророка Ісаї, провірена до книги Иова, а переписування рукопису доведене до 1 Книги Царів.

Є всі дані вірити, що коли цей переклад буде закінчений, Біблійні Товариства негайно його видрукують.

Перекладач отримує невелике винагородження, переписувачі рукопису також одержують дуже малу заплату, а інші співпрацівники працюють безкоштовно.

Будемо молитися за цю святу працю і помагати їй. Ваші дари посилайте безпосередньо на адресу:

Whiteruthenian Bible Committe,
Box 1, Dayton,
Tennessee. USA

Сила любови в житті людини і народу

Протягом цілої людської історії, кожний ступінь, повнішого, чистішого та щасливого життя, був надхнений любов'ю.

Любов — це сама суть правди, доброти, краси та свободи. Любов — основа всесвіту, тому що "Бог є любов." А тому люди, що бажають використати найбільше добро з життя, мусять любити, про це і Апостол Іван писав: "Коли ж любимо один одного, то Бог у вас пробуває і любов Його звершена в нас".

Протягом століть перед Христом люди визнавали Господа Бога, як Джерело правдивої любови. А цар Давид писав: "Як дорога благість, Твоя, о Боже, коли діти людські схованку шукають у тіні крил твоїх. Живляться досита достатками дому Твого і струями солодощів Твоїх напоєш їх. Бо в Тебе джерело життя, в Твоєму сяйві побачимо світло". Тут ми читаємо про непохитне переконання, що Божа любов може задовольнити всі людські потреби, та усуває геть усі людські турботи. Божа любов не засмучує, не обмежує, не розрізняє людей, а обіймає цілий всесвіт постійною, ніжною та люблячою опікою. Його любов приносить мир і постачає людям законну забезпеку. Якo люблячий Отець, Бог постачає людей не лише матеріяльно, але також кормить своїх людей з неба та зодягає їх одягом святости і зміцнює їх силою свого духа й силою життя.

Признавши любов, як практичну ролю в житті, Божі люди очікували на час, коли народи послухають Божого правосуддя і любови та "перероблять мечі свої на лемеші, а списи свої на серпи", та "коли народ не підніме меча на народ, і не буде більше вчитися воювати". Вони навчали, що від людей вимагається "діяти справедливо, любити вчинки милосердні, й ходити в покорі перед Богом своїм", що родина, громада або нація не можуть втриматися разом хібащо покажуть любов.

Ісус Христос, більше як хто інший, навчав і доводив практичність любови та що одна з найголовніших заповідей є "Люби Господа Бога твого цілим серцем своїм, цілою душею твоєю і всею думкою твоєю, та люби ближнього твого, як самого себе". На цих двох заповідях увесь закон і пророки стоять. Він указав, що любов може спричинити його послідовників поводиться інакше від світу. Вони ж будуть противитись лукавим, а вдарені в праву щоку, вони повернуть йому й другу. Коли силуватимуть іти милю, вони підуть дві.. Всякому, хто просить, вони поможуть і не відвернуться від того, хто хоче позичити без проценту.. Вони навіть любитимуть ворогів своїх й молитимуться за тих, що переслідують їх (Мой. 22:37). Далі, Ісус наказував людям, щоб вони лишали свої дари перед вівтарем поки перше не помиряться зі своїми братами, а тоді, повернувшись, - - принесуть дари. Це примирення було найкращою молитвою. Бо коли прощатимете людям провини їх, то Отець небесний, також прощатиме вам.

Люди віддавна пропонували любов, як практичне розв'язання світових проблем, але жодна держава не практикувала її, хоч добре розуміли, що любов'ю можна осягнути соціяльні поліпшення та створити зміни. Любов перемагає ворогування, любов впливає на людську поведінку. Любов є потрібна для вічної єдности.

Любов спонукує до любови, як і ненависть зроджує ненависть. Соціологи знайшли в любові відповідь для припинення злочинства між юнацтвом. Психологи також признали, що часто причиною умового божевілля є безлюбовність. Політичні діячі і науковці знайшли її, як відповідь на війну. Навіть лікарі доводять, що несамолюбна любов має величезні лікувальні можливості, багато більші, ніж це більшість людей уявляє. Любов це життедайна сила, потрібна для фізичного, умового, і морального здоров'я.

Діти, позбавлені любови, є виражені на зіпсуте життя, моральне й соціяльне. Любов це найсильніша протидія для кримінального лякливого, самогубного нахилу, проти ненависти, страху та божевілля. Любов є необхідний стан для глибокої та тривалої щасливости. У світлі цих фактів, ми можемо запитати, чи любов є практична сьогодні, в цьому світі обскурантизму? Справді, що так. Любов є всепрактична. Любов ніколи не впадає, писав апостол Павло.

Бути любимим і любити інших є таким самим важливим життєвим чинником, як і будь-які інші.

Любов є також важливий чинник для доброго здоров'я і доброго життя. Крім того, сила любови виявилася конче потрібною в лікуванню умово-хворих.

Страх і підозріння уступають любові в співдіянню. Коли б люди показували любов Божу у всіх своїх справах так, як це робив Христос, то війни зникли б, запанував би мир, і незгода щезла б назавжди. Сьогодні люди бажають купити мир і безпеку, але любови не купиш ні за які гроші, і майбутнє світу буде залежати від числа дорослих людей, яких зможе виховати людство, та які зможуть показати любов. Найбільше осягнення людської любови — це бажання й згода розуміти

одного. Це є ціла основа закону, розсудку, бо світовий мир залежить від цього. Внутрішній спокій спирається на нього. Щастя в родині спирається на нього. Коли ми візьмемо до уваги, що сила любови може знищити війну й затримати мир, тоді ми маємо переконливий доказ, що любов є практична. Лише сила необмеженої любови указала всім людям, як можна перемогти людські суперечки і запобігти винищення людства на цій планеті. Без любови, ні розброєння, ні дипломатичні хитрощі, ні всесильна поліція, ані вишколення, ні економічні поправки, навіть і водневі бомби не відвернуть катастрофи, що надходить. Лише любов може здійснити це чудо, якщо людство добре розуміє суть любови й як показати її, та вживати. Дехто може сказати, що це добре тільки говорити про любов, та що про таку науку легше сказати, ніж виконати. Можливо, що й так, але вона надто є доброю, щоб бути правдивою. В світлі цих фактів, то й українським евангеликам треба прикладати найбільших зусиль для поширення любови в українському народі. Хоч на дорозі цих зусиль і стоять великі ґранітові скелі ритуалізму, всеж, як сказав ап. Павло - "Любов ніколи не гине".

Цими скелями в українському народі є ритуалістичні релігії, керівники яких, прикриваючись християнською термінологією ширять чисто поганський світогляд. Так, наприклад, керівник православія в Канаді проф. Огієнко в книзі "Життя буття на чужині" пише в такому тоні: "Людину, яка покинула свою віру прав., усюди цурається і оминається до тих пір поки вона не збожеволіє". Що таке писання має спільного з наукою Христа? Подібно пишуть і практикують і католики, у них бойкот та ненависть до інаковіруючих— це їхня мета.

Мені пригадується один приклад з Англії. Було бучне прийняття епископа Бучка, керівника католиків українців на Зах. Европу, де він, закінчуючи проповідь, запитав своїх підданих, чи вони люблять Україну? Присутні з великою урочистістю вигукнули — "Любимо!", тоді він запитав, чи вони люблять папу? Присутні півголосом та острахом відповіли "Любимо!" Це не задовольнило цього вислужника Риму і він з натиском ще запитав, чи ви любите папу? Відповідь була та сама. Тоді він голосно викликнув: "Голосніше! Голосніше! Треба крикнути так, щоб і в Римі почули". Отже, тут любов до України не обов'язкова, але до Риму та до наших поневолювачів, В Україні ця деспотія ритуалістам удавалась, бо вона більш утримувалась насильством, ніж розумом, але на чужині ця скеля ритуалізму показала тріщину, бо помимо їхніх догм про ненависть люди всіх віровизнань спокійно живуть між собою і славлять Господа Бога за любов і благодать Христову, яка виливається на нас усіх, та щоб приступити до неї не потрібно ні посередництва, ні пап, ні святих, бо це дар Божий, а праведний вірою спасеться, і якби не "робота" деяких вислужників різним "святим столицям", то український народ давно мав би бажану нам єдність.

Отже, основна мета українських евангеликів з найбільшим зусиллям сіяти зерно братолюбія в українському народі, бо цим ми прискоримо розбиття скелі ритуалізму, до якої прикований майже цілий український народ, та яку почали дробити наші великі мислителі, як Сковорода, Шевченко, Леся, Франко. В своєму пророчому заповіті "Каменярі", звертаючись до людей доброї волі, І. Франко закликав:

"Лупайте цю скалу
Нехай ні жар, ні холод
Не спинить вас! Зломіть
і труд і спрагу й голод
Бо вам призначено скалу
оцю розбить"!

І хоч нас сьогодні залякують, що всіх, хто стане на боротьбу проти ритуалізму, будуть переслідувати, але ми, знаючи із св. письма, що "любов ніколи на згине" ще збільшою енергією мусимо посилити наш наступ проповідування любови та не боятись ніяких погроз наших поневолювачів, бо "слави людської ми зовсім не бажаєм, бо не герої ми і не богатирі, ми невольники, хоч добровільно взяли на себе пута. Ми лиш рабами волі стали". І єдине, що ми бажаємо від Тебе, Великий Творче неба і землі, це єдиномислія подай і братолюбія пошли нашому змученому і струдженому народові!

А. Озимчак

„Кожен, хто вірує, що Ісус є Христос, той від Бога народився". 1 Иоана 5:1.

„Кожен, хто вірує в Сина, той має вічне життя. Иоана :36.

ДРУГИЙ ПРИХІД ХРИСТА

Матея 25:1-13

Коли Христос вийшов із церкви (Дивись 24 розд.), ученики приступили, щоб показати Йому храм. В ті часи храм являв собою величаву будову колосальних коштів. Храм займав близько 30 акрів і був побудований з мармуру, дуже цінного дерева і дорогої матерії. Деякі частини храму були обкладені назовні листами чистого золота. Коли сонце світило на храм, то він мав вигляд незвичайної краси, весь білий і залитий сяйвом. Ученики із захопленням показували Христові храм. Ісус Христос бачив більше, ніж ученики, перед ним була відкрита будучина і він бачив на місці цього величавого храму купу ограбованих розвалищ, наслідок беззаконня народу.

Ісус Христос відкрив їм неминучу долю храму. "Істино глаголю вам: не зостанеться тут камінь на камені, щоб не зруйновано".

Ученики, будучи вражені цим відкриттям, стали допитуватись: коли це буде, і який знак Твого приходу і кінця світу?

Ця година знана тільки Отцеві, що на небі, і тому кожен ученик повинний завжди бути готовим до другого приходу Христа.

Як пояснення, Христос розсказав їм притчу про необачних дівчат. Ця притча взята із східніх звичаїв, що дуже точно описані. Тому було б непотрібним пробувати пояснити кожний пункт в притчі, які подані для краси. Головна думка притчі — це готовність до приходу Христа.

Перший раз Христос прийшов, щоб стати підсудним, другий раз прийде, щоб судити. Перший раз Він прийшов у приниженні, другий раз прийде в славі. Перший раз він зламав силу гріха і смерти для тих, що увірували в Нього, другий раз Він знищить гріх і зло остаточно. Це буде благословенний день для одних і день великого страху для інших. Як Христос перший раз прийшов в тілі видимий для всіх, так само Він прийде в останні дні видимий для всіх. Але тоді, як час першого приходу Христа був точно визначений в пророцтвах і навіть вказаний з точністю до одного дня наперед сотки років, час другого приходу Христа лишився неозначеним. Навіть ангели, що на небі, не знають, коли Христос знову прийде.

Тому одні сподіваються Його скорого приходу, другі відкладали на дальший час. Ця притча ілюструє причину наказу. Коли б ми знали, що Христос прийде наступного тижня у вівторок, або, що він прийде триста років пізніше, ми були б готові, але чим ближче був би час, тим більша була б наша готовність.

Тому Бог закрив від нас час приходу Христа, щоб ми мали завжди однакову причину бути готовими. Наша неготовність залежить від нашої думки, що Його прихід десь в далекій будучині, тоді як він може бути зовсім близько нашого часу. Сподівання близькости Його приходу триматиме нас напоготові. Горе тому, хто, думаючи що Господь забарився, забуде про олію і засне.

Тепер ми мусимо не тільки чекати на прихід Христа, але так само і бути готові. Одна дружина якогось моряка чекала свого чоловіка на березі моря увесь час, нетерпляче сподіваючись його повороту. Але хата лишилась неприбрана, діти неумиті, обід неприготований. Друга чекала на свого чоловіка також, але прибрала хату, вмила дітей і наготовила голодному чоловікові їсти. Перша чекала на прихід чоловіка, а друга була готова.

(Продовження на ст. 6.)

ДРУГИЙ ПРИХІД ХРИСТА

(Докінчення з ст. 5)

Ми, чекаючи на прихід Христа, мусимо бути готові, кожний в своїй ділянці виконуючи своє завдання зі всілякою пильністю, щоб Він не застав нас ані зрадниками, ані лінивими на Його ниві. Коли Господь прийде, то чимало в той час будуть сидіти по театрах, то по корчмах, дехто на виставах, найбільша несподіванка буде атеїстам на їх зібраннях, де вони будуть доводити, що Бога нема, а Христос був лише людина, і в той же час їхнім очам відкриється Господь в усій своїй славі.

Як ми можемо бути готові? Ця притча звернена до тих, що сподіваються Христа, а до тих, що не готовляться і зовсім не дбають про Нього, притча не має ніякого відношення. Є два типи віруючих: одні, що вірують серцем, і інші, що вірують язиком.

У одних каганець повний олії, у других у каганці на показ стирчить лише ґніт. Часом ви чуєте твердження: "я увірував, я увірував, щось мусить бути". Це добре, що людина увірувала, але важливим є питання — як довго ти будеш горіти огнем віри? Ґніт без олії наробить диму і смороду і загасне. Необачні дівчата і ті, що мали олію, відпочивали, але ріжниця в їхньому відпочинку була велика. Розумні дівчата були готові, необачні повстромляли ґноти в порожні каганці і так чекали. Цю ж саму необачність роблять люди на наших очах; кожен має свій світильник, але каганці порожні. Приходить час іспиту і смерти, димить ґніт, але світла нема, щоб зогріло в останні хвилини. В шпиталі для сухотних помирав не так давно завзятий атеїст, але йому на останні години атеїзму не вистачило і він попросив покликати священика.

Це є забезпеченість необачних, сон нерозумних, але яке буде гірке пробудження. У газеті недавно оповідалося, що якась пані в Америці взяла чуже авто і, мабуть, будучи під впливом отрути чи горілки, виїхала ним на залізничу колію і заснула там. Скорий потяг розторощив авто вбрузки. Це є доля усіх необачних.

В Колорадо знайшли кістяк людини в пустині, а при нім записку: "Помираю мільйонером". В його мішку знайшли кусники жовтого металу подібного до золота. Виявилося, що то був мідний кольчедан, нічого невартий, але дуже подібний до золота. Його звуть золотом дурнів. Та людина померла бідняком, а не мільйонером.

Нема іншого золота і кращої олії, як любов Христа. Коли ви знайшли прощення в Нім, коли ви живете по Його завітах у правді, ви будете готові на день Його приходу. Двері ще відкриті, і кожен, що хоче, нехай заходить, але наближається час, що двері закриються і не можна буде ввійти. В середині буде радість і веселість, а надворі — плач і скрегіт зубів. Двері були так довго відкриті, що ті, хто не захотять тепер ними скористатись, не зможуть увійти пізніше.

Українська Євангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул.
НьюЙорк Нью-Йорк
Богослуження відбуваються щонеділі о год. 5.30 P.M.
Усіх щиро запрошуємо.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі.

Купуйте в **ОДИНОКІЙ УКРАЇНСЬКІЙ фабриці**
БЕЗАЛЬКОГОЛЬНІ НАПИТКИ
SUNNYSIDE BEVERAGE
Phone LE 2-1316
1058 Queen Street West
TORONTO, ONT.

Схід Світла Світу

У Старім Заповіті написано: "Люд, що в темряві блукає, узрить Світло велике; живучим в країні тіні смертної, Світло засяє" (Ісая, 9:2). Коли прийшла повня часу, тоді народився Син Божий, Спаситель світу, а Його народження приподоблено до сходу сонця, як це висловив Захарія, Духом Святим; "через велике милосердя нашого Бога, що ним Схід з висоти нас відвідав, щоб світити отим, що перебувають у темряві й тіні смертельній, щоб вести наші ноги на дорогу спокою" (Луки 1:78-79). Пророцтво Ісаї про схід великого Світла тоді сповнилось. Син Бога Вишнього залишив славу, яку мав перш існування світу; умалив себе, став тілом, повний ласки і правди. Духом Святим було звіщено Симеонові, що він не бачитиме смерти перше ніж побачить це Світло. І взяв він на руки дитя Ісуса, хвалу Богу віддав та промовив: "Тепер відпускаєш Свойого слугу Ти Владико, за словом Твоїм у спокої, бо побачили очі мої те Спасіння Твоє, що Ти приготовив Його перед всіма народами, СВІТЛО НА ПРОСВІТУ ПОГАНАМ і на славу народу Твойого Ізраїля". (Луки 2:26-32).

"Був же чоловік посланий від Бога, ім'я йому Йоан. Сей прийшов на свідкування, щоб свідкувати про Світло, щоб усі вірували через нього". О, що за радість повинна бути усім віруючим з цього, що з великої Божої любови в особі Сина Його Ісуса Христа зійшло на світ це довгождане велике Світло, яке своїми могутніми, оживляючими промінями своєчасно досягне всі народи. Для здійснення Божої програми, Отець небесний сповнив Свого Сина в ріці Йордані Духом на те, щоб нести убогим цілющі проміні благовістя; зціляти розбитих серцем; проповідувати полоняням визвіл. а сліпим прозріння; випускати замучених на волю. проповідувати рік Господень приятний (Луки 4:18-19). Далі, Син Божий заявив: "Я Світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не ходитиме в темряві той, але матиме Світло життя" (Йоан 8:12) Христос започаткував у серцях віруючих радісний день нового життя, а тому ап. Павло звернувся у своїм листі до духовосплячих наступними словами: "І це тому, що знаєте час, що пора нам уже пробудитись від сну. Бо тепер спасіння ближче до нас, аніж тоді, коли ми були ввірували. Ніч минула, а день наблизився, тож відкиньмо вчинки темряви й зодягнімось у зброю Світла" (Рим. 13:11-12).

Як колись при відновленню нашої землі, темрява лежала над безоднею, над збірищами вод, і ця темрява не мала в собі сили устоятись супроти цього могутнього світла, яке постало в наслідок слова Божого. "І рече Бог: Настань світло! І сталось світло. І бачив Бог світло, що воно добре; та й розлучив світло від темряви, і назве Бог світло день, темряву назве ніч". Подібно і увесь людський рід перебуває у подібнім зруйнованім положенні та покритий темрявою. Коли наші предки згрішили, в наслідок цього вони і всі їх нащадки опинились у духовій ночі аж до часу, коли Бог знову велів засяяти над темрявою — над нами грішними духовим світлом, як про те читаємо: "Бо Бог, що звелів був світлу засяяти з темряви, в серцях наших засяяв, щоб освітлити знання слави Божої — в обличчі Христовім" (2 Кор. 4:6). Це велике Боже Світло явилось для усього світу в особі Його Сина Ісуса Христа. "І бачив Бог світло, що воно добре". З того виходить, що лише ті люди стають добрими, котрі просвічені Світлом світу, вони, як написано, стали "створені в Христі на добрі діла" (Єф. 2:10). Про таких Христос сказав: "Добрий чоловік із доброго скарбу серця виносить добре" (Мат. 12:32). "Виносить добре", або виносить світло, а це світло просвічення і розуміння від Бога, ми маємо "у глиняних посудах" (2 Кор. 4:6,7). Соломон бачив, що мудрість бере гору над дурнотою, як світло над темрявою (Екк. 2:13). Тому, дорогі читачі, виносьмо з наших глиняних посудин це добро, це переможне світло для нашого поневоленого народу, щоб направити ноги його на дорогу спокою.

Упродовж 19-ти століть це велике Світло своїми благодатними промінями ласки й правди поступово сходило в різні краї, пробуджувало в них духовосплячих до нового відродженого життя, наслідком цього вони стали "синами Світлости, синами дня" (1Сол. 5:5; Іван. 12:36). Як буквальне сонце приносить людям немало фізичного добря, наприклад: хворі люди часто вигріваються на сонці, яке своїми благодатними промінями входить в їхні немічні тіла та сповняє їх свіжою силою. Так і Світло світу своїми життєдайними цілющими промінями благовістя ласки й правди входить у серця — в душі віруючих, проганяє з них темноту та очищає їх від усяких гріхів. Такі люди виходять з темряви на світло, переходять від смерти в життя (Іван.5:24). Про цю переміну в їх житті, ап. Павло писав наступні слова. "Що визволив нас із влади темряви й переставив нас до Царства Сина Своєї любови" (Кол. 1:13; Фил. 2:15). Тому радіймо з нагоди різдва Христового, бо про Нього Отець небесний сказав: "Тебе Я зроблю Світлом народам щоб спасіння моє розпростерлось до кінців землі" (Ісая, 49.).

П. Боднар

ЩО ЗМОГЛА, ТЕ ЗРОБИЛА ВОНА.

Марка, 14:8.

Цими словами Ісус Христос прийняв поклоніння жінки, що віддала божеську почесть, зливши дорогоцінне миро на його голову. Так само ці слова вказують, що Бог не вимагає від нас нічого надмірного, нічого, що було б понад наші сили, або було зовсім для нас неможливим. Коли ми робитимем те, що зможемо, то Господь прийме наші зусилля і благословить їх. Питанням є, що ми можемо робити?

Перш за все ми можемо любити Ісуса Христа більше і більше славити Його ім'я. Він має право на всю нашу любов, тому що Він зробив усе, що Бог міг зробити для людини. Христос питає в книзі Ісаї усіх нас: "Що ще мав би я був учинити виноградникові мойому, чого я не вчинив" (Іс.5:4). Бог створив для людей чудовий світ, наповнив його багатствами без міри, але людський рід не тільки не хоче сказати своєму Творцеві "дякую", але немилосердно грабують одне одного і гудять Бога. Бог зробив те, чого ми не зробили б супроти наших ближніх, він віддав своє життя за наші підточені гнилизною і зогіджені неправдою дні. Наша кривда розп'яла його. Тепер щоб Він мав би учинити виноградникові свойому, чого він не вчинив. Так, ми можемо любити Ісуса Христа більше.

Ми можемо жити чистішим, відданим і святим життям, тому що в минулім ми жили в неправді, ми любили зло і робили усе, що могли, для руїни своєї душі. "Мене, що був колись хулителем і гонителем і знущателем, та помилувано мене" (1 Тим. 1:13). Це ми були огудники Бога, гонителі правди, знущателі з добра і святости, та помилувано нас, тому ми мусимо скерувати усі свої зусилля, щоб наше життя було достойне великого визволення.

Ми можемо шукати спасіння інших. І перш за все почати з свого власного дому. Всі, що погинуть серед тих, що ми знаємо, будуть обвинувачувати нас перед Богом. Сатана робить усе, що може, для їх погибелі. "Диявол ходить, як лев рикаючий, шукає пожерти кого" (1 Петра 5:8).

Коли ми робимо, що можемо, це є поодинокий доказ нашої щирости і нашої віри. Бог знає зіпсуття людського серця і здатність обманювати навіть самих себе, тому Він іспитом правдивости наших тверджень, що ми любимо Його, зробив наше життя. Якщо ви хочете довідатись, **хто є другом Христа?** Він сам відповідає вам: **"Ви друзі мої, коли робите все, що я заповідаю"** (Й.:15:14). Якщо ви питаєте: **хто є ті, що люблять Спасителя? Його** відповідь є: **"Хто має заповіді мої і зберігає їх, той любить мене"** (Й:14:21). Ви спитаєте, як ми можемо знати, що **ми знаємо Його на спасіння, а не на погибіль? .."А по тому знаємо, що ми пізнали Його, коли заповіді Його зберігаємо"** (1 Й. 2:3). Хочете знати **доказ вовожнечі до Христа:** "Хто не любить мене, той не береже Моїх слів" (Й. 14:24). Хочете знати велику і ясну ..відзнаку **дітей Бога і дітей тьми: "По сьому** явні діти Божі, і діти диявольські. Кожен, хто не робить правди, не від Бога" (1 Й. 3:10).

Як Бог буде судити в судний день: "Не вважаючи на лице, Отець буде судити кожного по ділу". Во всім з початку до кінця стоїть непорушно одне правило: "Пізнаєте по плодах їх" (Мат. 7:16).

Ми повинні робити все добре, що зможемо для Христа, тому що Бог нагородив нас навіть за [illegible]. Склянка води во ім'я Його не забудеться Вам. Навернувши многих до праведности, сятимуть неначе зорі повік, на завсіди (Дан. 12:3).

Чи може Христос, вказавши на кожного з нас, хто читає оці сторінки, сказати, як Він це сказав жінці в дні свого тіла, "що зміг, те зробив цей"? Дух Божий скаже вам в серці вашім, чи це так, якщо ви Його.

Тільки ж не та релігія і церква нам в нашій світській боротьбі за Україну допоможе, яка буде найбільше „національна" та найбільше „українська" і яка під ім'я „націоналізму" буде визнавати всіх наших „отаманів" і толерувати наші руїнницькі національні прикмети; — ні та, яка в себе вбере найбільше елементу земного, світського, політичного і якої пастирі захочуть знайти (кажучи фігурально) місце офіцерів ґенерального штабу і до наших плянів військових вмішати своє зовсім не військове релігійне діло — а та, яка найкраще навчить своїх вірних в їх світській боротьбі за українськую державу виконувати вічні і загально людські закони творчої громадської моралі. Та церква і релігія, що обмежить нашу взаємну злобу, а навчить нас з любов'ю класти життя своє „за друзі своя", що обмежить нашу звичку до зрадництва, егоцентризму та отаманії і навчить нас чесноти, посвяти, послуху і дисципліни, а тим самим навчить нас єдности і організованности, без яких ніде і ніколи перемоги не буває. Та, врешті, церква і релігія, що нашу боротьбу за Україну виведе з її дотеперішньої безпросвітної егоїстично-матеріялістичної темряви і дасть їй вищу, ідеалістичну, Законом Бога значену печать.

В Липинський

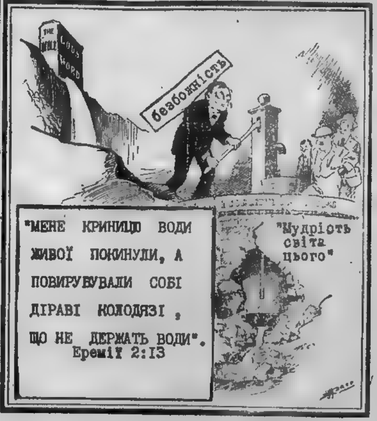

THE INNER VOICE

By Neal Curtis

The toy department was quiet, deserted. No clerks stood waiting, behind the counters—they had found work in the stockroom and there were few customers in the large department store. It was late Thursday.

A tall boy, wearing neat, although many-times-mended clothes, walked slowly through the quiet department. Bill Lawforde inspected the bright-colored variety of toys on the counters. He saw many things that appealed to boys in their early teens—toy and games he would have enjoyed very much.

Of course, he knew it was a hopeless wish. The family just couldn't afford items that were not absolute necessities. Bill was not thinking of himself just then. He was thinking of his younger sister, pretty little Gloria Jean. For, tomorrow would be her seventh birthday.

His eyes centered upon a magnificent, life-sized, princess doll, dressed in splendidly decorated cape and gown. How little Gloria would love a gift like this.

He shifted the faded cloth shopping bag to his left hand and paused to examine the lovely doll.

He knew that he should be hurrying to the apartment house, where the family lived. His mother had sent him to the store to buy some items she needed for finishing Gloria's new skirt. It was the best present they could provide.

"Maybe next year, if I get that raise, we'll be able to make up to you and Gloria for these last few years," Bill's tired-looking Dad told him, after Gloria Jean had been escorted to bed by Mrs. Lawforde.

"Sure, Dad — we're doing O. K.," Bill said.

It had been a long time since the family had been able to add to their small emergency funds, and Bill wondered if they would ever live any differently. He really didn't mind being poor so much, except right now, thinking about tomorrow.

Gloria Jean will try not to be disappointed, Bill was certain. The one doll she did have was shabby and coming apart at the seams. If I could only give her a new doll, he thought. A doll like this one.

Without realizing it, Bill had picked up the princess doll. He glanced around the silent department. He was alone. No clerks were in sight. With a furtive, quick move, Bill stuffed the expensive princess doll into the bottom of the shopping bag.

He turned, and walked out of the store, into the late afternoon sunlight. Shadows were covering the streets, and the sky was a blend of scarlet and blue. Bill walked rapidly toward the apartment. Gloria Jean was going to have a real birthday, after all.

When he walked into the apartment, he went straight to his small bedroom, and removed the princess doll from the shopping bag. He hid the beautiful present he'd stolen in the furtherest corner of the cubby-hole closet. Tomorrow, after school, he would borrow some of his mother's white tissue paper, and wrap Gloria Jean's present.

That evening, the family laughed and talked about the events of the day. Gloria Jean was telling of how much fun she'd had during recess, her thin little face made pretty by her smile.

Bill was unusually quiet, pretending to laugh, and listen, as he put away his school books. His father noticed how seldom Bill joined in the conversation.

"What is wrong, Bill? Aren't you feeling well?"

"Oh, I guess I'm sleepy, Dad," Bill replied, not able to meet his father's eyes. "I think I'll say good night."

It was one of the very few times Bill felt guilty in the presence of his family. A feeling of shame grew within him, as he tossed and turned most of the night. Before he left for school the next morning, even his mother knew that something was wrong.

"Bill, dear, I don't know what could be bothering you," she said, as he pushed aside his half-finished breakfast. "If you are sick, I wish you would tell me."

"No, I'm all right, Mom—honest," Bill replied. He gathered up his books, and kissed her good-bye.

On the way to school, the word kept drumming at him. Honest. Honest. Honest.

By the time school was over for the week, Bill was more miserable and unhappy than he had ever been.

Even the thought of Gloria Jean's birthday—and the wonderful present he would give her failed to help his sagging spirits. In fact, thinking about the princess doll, and how he had come to obtain it, Bill felt worse than ever.

"Thou shalt not steal..."

Bill twisted his head, startled by the words. There was no one near him, as he walked aimlessly through the busy town. He frowned.

"It isn't too late—you can still do what is right..."

Bill stopped walking. He glanced uneasily in every direction. A stout woman bustled past him, without even looking at him. Except for her, Bill saw that the sidewalk was deserted.

"Thou Shalt Not Steal... you must do what I tell you, Bill. I am the voice in your soul..."

With a flash of understanding Bill moved forward. He knew what he had to do. The department store was busier than it had been yesterday afternoon. Bill asked one of the clerks where the store manager's office was. The clerk guided the young boy to the door.

Bill knocked, and opened the door when a man's voice told him to enter. The manager was a grey-haired, pleasant-faced man, seated behind a large desk. He looked up, saying, "Well hello, young man. Is there some way I can help you?"

With a deep breath, Bill started talking. He told the manager about the princess doll, and how he had taken it. He explained that he had never done anything like that before, and would never do anything like it again.

"May I bring the doll to you tomorrow morning, sir? It has not been hurt, or anything—it's as good as new. Or, if you want me to, I could run home right now."

He stood in front of the desk, meeting the surprised look on the grey-haired manager's face. His shoulders were held high, as if a great burden had been removed. If he was to be punished, he would understand; he had broken the commandment and now he wanted to do what was necessary.

"No, I'm afraid we can't let you do that, young man," the manager said, shaking his head. "It took a great deal of courage for you to walk in here."

"My folks are the ones I feel sorry for," Bill told him. "When they learn that I'm a thief..."

His eyes were suddenly moist, and he dabbed at them angrily. A fellow my age doesn't cry, he reminded himself.

If there was only some way to make up for what he had done. If only he could turn back the clock to yesterday, before he'd taken the doll.

The manager had risen from behind his desk. He came forward and placed a hand on Bill's shoulder.

"All of us by nature would do what you did, son," he said, his voice kind. "It takes a big person to admit that, like you did just now. We won't be able to allow you to return the doll—so I guess you'll have to pay for it. Do you work after school?"

Bill shook his head, puzzled. "No, sir."

"How would you like to work here, sweeping floors, and polishing our windows? It wouldn't be long, and you'd have that princess doll paid for."

Bill's face reflected his happy acceptance. "Oh! That would be swell! Do you really mean you would give me a job? After what I did?"

"I certainly do, young fellow. You've learned your lesson, and we'd be glad to have you working here. Do you think your folks will approve?"

"Yes, sir, I'm sure they will!" Bill exclaimed, beaming with pride and excitement.

"Well, then, you may start working tomorrow morning at nine o'clock. Report to me here in the office, and I'll show you your duties."

"I'll be here," Bill promised, shaking the manager's hand.

"Fine. Now, I suggest you hurry on home, and give your little sister her birthday present—I'm certain she will be the happiest little girl in town."

"Yes, sir—and I'll be the happiest fellow!!!" Bill told him, with a wide grin. "Honest, I will!" Bill knew God in Christ would forgive him for he in faith would seek His forgiveness above all.

The Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"
Рік XXI. Число 12. Торонто, Онт. Грудень 1960 December Toronto, Ont. Рік XXI. Число 12.

Об'ява Христа мудрецям

"Як же народився Ісус у Витлеємі, за царя Ірода, прийшли мудреці із сходу в Єрусалим, говорячи: Де народжений цар жидівський? Бачили бо ми зорю Його на сході, і прийшли поклонитись Йому."

Матт. 2:1,2.

Як бачимо, Христос прославився навіть в найбільшім приниженні. Він народився в бідній родині, мати сповила Його і поклала в яслах на сіні, але в той самий час заметушились власті і сили в небесних місцях. Ми бачимо великий рух у небі. Перше потужний ангел об'явився і оповістив про народження немовлятка царя. Потім безконечне число воїнства небесного, незчислений хор ангелів появився і славив Бога в піснях за народження Христа. Незвичайна зоря об'явилась на небі, післанниця новонародженого царя, щоб вести людей з далеких країн до Нього.

На землі ми бачимо так само оживлення. Пастухи, представники найбідніших, простих людей, перші довідались про народження Спасителя і прийшли поклонитись Йому. Не священики і царі взнали перше про Нього, ангели принесли вість про Спасителя найбільш упослідженим, проголошуючи цим зверхню гідність всякої людини і що Христос буде царем бідних. Пізніше ми бачимо, як, слідуючи за зорею, простують на поклін цареві наймудріші з поган того часу. Дослідники світла і небесних зір, представники поган того часу принесли Цареві Всесвіту щирі дари золото, ладан і миро. Золото царево, ладан -священикові і миро дитині.

1. Мудреці із сходу або маги належали до культу незвичайної давности, що своєю наукою і глибиною перевищувала шукання інших сусідніх народів за Богом.

Система вірувань магів ще сімсот років перед Христом була відома своєю глибиною. Правдоподібно, маги заховали знання і передання про Бога, які були ще у перших людей. Цікаво, що чим глибше в часі історики досліджують релігії стародавніх народів, тим з більшою незаперечністю виступає факт, що майже всі релігії почалися з монотеїзму і духового розуміння Бога.

Лише з бігом часу ця первісна чиста наука стала засмічуватися ритуалізмом і наданиям символам і формі більшого значення, ніж духові і змісту.

Це саме повторилось і в історії вірувань магів. Зароастр, великий реформатор, якихсь сімсот років перед Христом відновив духовність науки магів. Він навчав, що світло є вічне, що Господь всесвіту є світлом. Тому що існувало вічне світло, коли його десь не було поставала темрява. Отже, в світі панують два принципи: світла і темряви, але вони не є рівні, бо темрява являє собою негацію світла. Він навчав, що людська душа потребує світла, але що по природі в собі вона не має світла, тому вона потребує вічного світла всередині і зовні.

Так як око не може бачити в темряві і ні до чого нездатне без світла, так само і душа людська має здібність прийняти світло, але, не маючи в собі світла, потребує вічного світла зовні. Маги або ученики Зароастра прийняли зорі, як символ світла і стали відомими, як дослідники зір. Але, як це траплялося з іншими релігіями, які мали міру правди, символ зайняв місце науки, зовнішність заступила зміст і маги стали вважати самі зорі за щось божественне, забувши навчання свого основоположника. Врешті релігія магів в особі Симона Мага зійшла до своєї найнижчої форми релігійного шарлатанства, яке ми знаходимо в описах учнів Симона Мага в Діяннях Апостолів. Три мудреці із сходу, або маги, належать до переходового періоду в розвитку цієї системи. В їхньому знанню багато ще правди, яка помогла їм знайти правдивого Бога всупереч тим наносам марновірства і ритуалізму, що

(Докінчення на ст. 2)

З ВИСОТ НЕБЕСНИХ

Справедливість буде в Нього поясом стану, а правда підперезанням стеген у Нього. Ісаія, 11,5.

З висот небесних уночі в світ згрижений сумний
Небесний хор приніс бальзам, чудовий спів новий:
"Мир, доброволя між людьми і слава в Небесах!"

Ввесь світ заслухавсь був тоді у дивних тих словах.
Та Пречудова Новина до нас приходить все,
Христова Церква Вістку ту по світу скрізь несе.
Під стріхи хат, домів, палат приходять ті слова,
Що над вертепом хор з Небес колись давно співав.

Та, замотавшись в марноті, воює світ, терпить!
Хоч двадцять сот мине ось літ, а зло таки рядить!
На мужа муж з мечем іде, не чує слів святих,
Що Божі слуги кажуть нам: "Отямтеся, брати!"

Та, ви, що Вістку ту собі сховали у серця,
Що вірите, що Спас Ісус — Син Вишнього Отця,
Дивіть: зближаються ось дні братерства між людьми!
Кріпіться, путники трудні, надію майте ви!

Швиденько час цей промина. Ісаїя пророк,
Що на землі буде гаразд, що прийде Правди Вік.
Господь Ісус ось в світ прийде, як переможний Цар,
Повалить царство Сатани, встановить вічний рай!

ОБ'ЯВА ХРИСТА МУДРЕЦЯМ

(Продовження з стор. 1)

вже почав опановувати їхне вірування.

II. Вірність мудреців правді помогла їм знайти Царя всесвіту.

Ось ми бачимо, що наймудріші всесвіту поклоняються дитині. Шукання магів завершилося тріюмфом, як і їхне вірування. Врешті вони знайшли правдиве одвічне світло, втілене в дитині. Поклоняючись дитині Христові, вони проголошують в мудрості, що найкращою і найкоротшою дорогою до Бога не є покладання на обмежений людський розум, який так часто заводить людей на манівці, але що поклоніння є кращим методом пізнання правди, ніж аргумент, що любити, вірити і хвалити Бога — це найкоротша дорога до пізнання Його правди. Дитина є ближче від Бога, ніж ми. Хто не навернеться і не стане як дитина — "не ввійде в царство Боже". Цю правду наперед проголосили маги, схиляючи свої коліна перед немовлятком Христом.

Маги знайшли Царя, якого вони так довго його шукали. Авторитет цього Царя будувався на цілком відмінній підставі, ніж усіх інших царів. Земні царі будують свою владу на примусі і насильстві. Христос будує свою владу на добровільній покорі вищому законові. Той, хто хоче правити, мусить сам коритись. Це є визначною наукою Христа. Христос говорив, що Він "не прийшов чинити волю свою, а волю пославшого Його." Його закони не були свавільні, а побудовані на вічних законах людської природи, яким Він сам корився. Це є таємниця Його царства "Тільки ж умалив себе... тим же і Бог Його високо возніс".

Авторитет Христової влади є авторитетом правди, якій людське серце, похопивши її, кориться без примусу, з доброї волі, бо цій Правді корився сам Господь. Це є таємниця всякого впливу на інших, хто хоче мати цей вплив — повинен сам коритись вищій правді.

Маги, прийшовши в Єрусалим, розпитували всіх, кого могли, про Царя. Ніхто не міг відповісти їм, народ не знав, Ірод не знав. Священики, які повинні були б знати найбільше, так само не знали і не дбали, але на наказ царя знайшли в старих книгах пророцтво, що Месія мав народитись в Вифлеємі. Проте жоден із тих священиків не рухнувся з місця, щоб провести магів до Витлеєму.

Вони були цілком байдужі до новонародженого Царя. Мали образ благочестя, сили ж його відцуралися, як і багато їхніх сучасних колег. Коли мудреці вийшли, то знову побачили зорю: "Побачивши ж зорю, вони зраділи великою радістю". Маги перед тим досліджували різні зорі, це було їхнє заняття. Це їхне заняття привело їх до цієї надприродньої зорі і до Христа

Так само й інших людей їхня зоря може привести до пізнання Бога в Христі Ісусі. Пастухів привела до Христа небесна музика і спів, Йосифа сон, Симеона — внутрішнє відкриття. Правда, декого з нас ті зорі, що ми за ними йшли, привели в болото і безвихідні сліпі вулиці. Чи з поміччю своєї зорі в житті, чи покинувши те, що нас заводило, найважнішою тепер річчю є приєднатись у щирім поклонінні разом з мудрецями зі сходу перед немовлятком Христом, як і ми робимо сьогодні.

Нова коляда

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ

У Витлеємі Христос народився
І на сході засяла звізда,
Вона миру всьому сповістила,
Що настала вже нова доба.

Мати в ясла поклала Дитину,
Щоб лежала на сіні вона,
А сама наклонилась над Сином,
Бо вже стомлена дуже була.

Пастухи тут загнали отару
Їх овець, що паслись у степу,
Й зійшлись вони тут на нараду,
Як співать нову пісню Царю.

Прийшли царі й волхви подивитись,
Що дитятко знайшли по звізді.
Щоб Дитині шановно вклонитись,
Принесли йому злато й дари.

Про це цар Юдейський довідавсь,
Що Марія родила Царя,
Він звелів немовлят перебити
Аби з ними убить це Дитя

До Пречистої Діви Марії
Божий янгол з'явився у сні,
Сповістив, що стежить нечистиви,
Що Дитя її треба спасти

Покладаючись тільки на Бога,
Взяла Мати Дитину на грудь,
Пішла з нею в далеку дорогу,
У призначену янголом путь.

Перебуваючи в довгій дорозі,
Мати бідна спинилась спочнуть.
Як в печері з'явивсь на порозі,
В час лихої погоди пастух

То був янгол, надісланий Богом,
Сповістив, що цар Ірод пропав,
Що пора вже вертатись додому,
Бо прославить Христа [illegible].

Бо Христос, прославляємий миром,
Прийшов в світ пострадати за нас,
За гріхи, що всі люди вчинили,
На великій землі за весь час.

Іван Корибут-Вишневецький

КОМУНІКАТ

Відшкодування для переслідуваних націонал.-соціялістичним режимом

Уряд Німецької Федеративної Республіки уклав договір з високим комісаром у справах втікачів при Об'єднаних Націях у справі відшкодування для тих біженців, що були переслідувані націонал-соціялістичним режимом з огляду на їхню національність. В такий спосіб увінчались успіхом довголітні старання організацій колишніх кацетників і різних національностей і наполегливі заходи високого комісара ОН.

Уряд НФР зобов'язався договором ще раз розглянути справи тих втікачів, що вимагали відшкодовання за втрату здоров'я і претенсії яких були відкинені німецькими установами або судами, з настановою полагодити тепер ці справи позитивно.

Високий Комісар ОН одержав, крім того, від уряду НФР 45 млн. нім. марок для розподілу між тими втікачами, що були ув'язнені або перебували в німецьких концентраційних таборах.

Центральне представництво української еміграції в Німеччині, Європейське представництво Українсько-американського допомогового комітету, Ліга українських політичних в'язнів і Товариство українських політичних в'язнів після відбуття нарад у даній справі вирішили наступне

1. Висловити признання і подяку високому комісарові для втікачів при ОН докторові Линдту за його заходи і старання в справі відшкодування втікачів, що були переслідувані націонал-соціялістичним режимом з огляду на їх національність;

2. Оскільки вищезгаданий договір розв'язує справу відшкодування переслідуваних з огляду на їх національність тільки частинно, просити високого комісара, щоб він домагався від уряду НФР повного зрівнення цієї категорії переслідуваних з переслідуваними з політичних, релігійних або расових причин;

3. Старатися, щоб до категорії переслідуваних націонал-соціялістичним режимом зараховувати також усіх тих, які з причин свого національного походження і політичних або релігійних переконань перебували в різних карних таборах;

4. Доручити Европейському представництву ЗУАДК полагоджувати практично справи відшкодування і заступати інтереси переслідуваних перед німецькими урядовими чинниками. ЗУАДК робитиме це в порозумінні з українськими організаціями колишніх політичних в'язнів;

5. Організації колишніх політичних в'язнів робитимуть по своїй лінії дальші старання в напрямку повного зрівняння в правах усіх переслідуваних націонал-соціялістичним режимом;

6. Всі члени ЛУПВ та ТУПВ і взагалі особи, зацікавлені справою відшкодування, повинні звертатись до Европ. представництва ЗУАДК на адресу

Ukrainisch Amerikanisches Hilfskomitee
Munche 2. Augustenstr. 46/III.
Germany,

з зазначенням "Справа відшкодування."

Центральне представництво української еміграції в Німеччині (ЦПУЕН), Европейське представництво ЗУАДК, Ліга Українських політичних в'язнів (ЛУПВ), Товариство українських політичних в'язнів (ТУПВ)

ЩО ТАКЕ ГОРДІСТЬ

Гордість — це є духовна хвороба в більшості людей цього злого світу. Від гордости виникають самі тяжкі наслідки, як от заздрість, вбивства, війни, грабіжництва і нарешті загибель цілих народів.

В моїм віршеві: "ГОРДІСТЬ" я кілька раз згадую про Бога та Його Божественну ниву. Ще багато є людей, які не розуміють вчення Ісуса Христа про Божественну істину, а тому ще довгий час такі люди будуть перебувати в блуді, якщо будуть вірити служителям того бога, якого вони проповідують, малюючи його з великою бородою, кадять і моляться перед його негарно намальованим образом та вчать інших робити те ж саме, тримаючи людей в темряві та в блуді.

Що говорив Господь Бог через пророка Мойсея у второзаконні: "Щоб ви не зледащіли та не почали робити собі тесані постаті, подобу якої постаті, постать жіночу, або чоловічу" (Гл. 4:16).

"Я ГОСПОДЬ, БОГ ТВІЙ, НЕХАЙ НЕ БУДЕ В ТЕБЕ ІНШИХ БОГІВ ПЕРЕД ЛИЦЕМ МОЇМ" (5:6-7).

Багато ще людей досі поклоняється образам чоловіків та жінок.

Апостол Павло в своєму посланні до римлян (10:3) говорить: "БО НЕ РОЗУМІЮЧИ ПРАВЕДНОСТИ БОЖОЇ І НАМАГАЮЧИСЬ ПОСТАВИТИ ВЛАСНУ ПРАВЕДНІСТЬ, ВОНИ НЕ ПОКОРИЛИСЬ ПРАВЕДНОСТІ БОЖІЙ".

Далі він же в 1-му посланні до Тимофія говорить: "ХТО ВЧИТЬ ІНШОГО І НЕ СПОВНЯЄ ПРАВЕДНО СЛОВА ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА ТА ЙОГО ВЧЕННЯ ПРО БЛАГОЧЕСТЯ, ТОЙ ГОРДИЙ, НІЧОГО НЕ ЗНАЄ, АЛЕ ЗАХВОРІВ НА СУПЕРЕЧКИ Й ЗМАГАННЯ, ЩО ВІД НИХ ПОСТАЮТЬ ЗАЗДРІСТЬ, СВАРКИ, БОГОЗНЕВАГИ, ЛУКАВІ ЗДОГАДИ, ПОСТІЙНІ СВАРКИ МІЖ ЛЮДЬМИ ЗІПСУТОГО РОЗУМУ Й ПОЗБАВЛЕНИХ ПРАВДИ, ЯКІ ДУМАЮТЬ, НІБИ ПОБОЖНІСТЬ ТО ЗИСК. ЦУРАЙСЯ ТАКИХ! ВЕЛИКИЙ ЖЕ ЗИСК ТО ПОБОЖНІСТЬ ІЗ ЗАДОВОЛЕННЯМ. БО МИ НЕ ПРИНЕСЛИ В СВІТ НІЧОГО, ТО НІЧОГО НЕ МОЖЕМО Й ВИНЕСТИ. ГРОШОЛЮБСТВО ТО КОРІНЬ УСЬОГО ЛИХОГО".

ЩО ЗНАЧИТЬ ПРАВДИВИЙ БОГ І ЯК ЙОГО ТРЕБА РОЗУМІТИ?

Правдивий БОГ — Є ДУХ ВІЧНИЙ, БЕЗСМЕРТНИЙ і невидимий, Він не має початку Свого існування, так само і Його єдинородний Син Ісус Христос, і ніяка жінка їх породити не могла, бо цілий світ із жінками і чоловіками створений НИМИ. Ісус Христос учив поклонятися Богові духовно і істинно (Іоанна 4: 22, 23, 24).

БОГ Є ДУХ: мудрости, розуму, знання, сили, праведности, творення віри та любови БАГАТО людей, не розуміючи, що значить правдивий Бог, вірять ще переданням та традиціям служителів релігійних культів, які одяглись у золото і порфир і проповідують свою власну праведність, поклоняючись тому богові, образ якого вони зробили своїми руками.

Усі освічені люди, які визнають вчення св. Євангелії Господа нашого Ісуса Христа і познали істинно Правдивого Бога, будуть завжди виконувати закон Бога живого і коритись Його Вищому розуму мудрості, силі, знанню, праведності і любові в повній свободі. Хто цими якостями володітиме, той буде творити мир Божий на землі, добре, благочестиве і вільне життя на землі для всіх народів. Ті ж люди, які ще засліплені релігійним культом, будуть ще й далі бідувати в темряві, в страху, в блуді та поневоленні, поки їх не визволить закон Вищого Божого розуму, якщо вони бажатимуть добровільно прийняти і пізнати істину.

ВСЕ РОСТЕ НА БОЖЕСТВЕННІЙ НИВІ

Що значить на Божественній ниві? На Божественній ниві — значить чисті, звершені і бездоганні, що приносять плоди правдивого і вільного життя для всіх народів цілого світу. На такій ниві немає зерна гордости, чарів злоби, ненависти та руйнування, як це тепер робиться на ниві того невірного бога, який разом з його служителями, як рикаючий лев, пожирає зі злістю, гордістю, ненавистю та з заздрістю чесний труд людей, які працюють на Божественній ниві, що приносять плоди праведного і вільного життя.

Іван Корибут-Вишневецький

РІЗДВЯНЕ ТА НОВОРІЧНЕ ПОСЛАННЯ

Головної Управи Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці

Бо хлопятко народилось нам, —син даний нам; власть на раменах його, а дадуть ім'я йому: Дивний, Порадник, Бог кріпкий, Отець будучого віку, Князь мира. Царству його й миру його не буде границь".
(Іс. 9,6-7)

Дорогі у Христі Брати й Сестри, — в Україні та в розсіянні по всьому світі сущі, Христос Рождається! Славте Його!

В свій час одна родина в Америці адоптувала сирітку, що походила зі скитальців, які опинилися по другій світовій війні в Західній Европі. Вона хотіла показати їй як люди святкують Різдво в Америці й тому взяла її до великого універсального магазину, щоб вона могла там налюбуватися багатством різних ляльок та забавок. Захоплена тим сирітка з великою цікавистю приглядалася до всього, але час до часу неспокійно заглядала за прилавки. Збентежені прибрані батьки пробували їй виснити, що так не годиться робити, але на те почули стурбований запит: "А де ж Ісусик? Я його шукаю." Вона шукала за вертепом з яслами, в яких мав

(Продовження на ст. 4)

У ВИТЛЕЄМІ

Бачили бо ми зорю на Сході і прийшли поклонитися Йому.
Матвій, 2:2.

У Витлеємі нині новина:
Пречиста Діва вродила Сина!
В яслах на сіні Його поклала,
Пісню тихенько Йому співала.
Там Херувими з неба злітають,
Ангельські хори Спаса вітають.
Пастир убогий несе, що може,
Щоб вдарувати Дитятко Боже.
Пастирям ангел вістку голосить:
"Радоні, щастя Бог вам приносить!"
До Витлеєму всі поспішайте,
В бідній Дитині Спаса вітайте!"
За зорі світлом здалеку, з Сходу,
Йдуть мудрі волхви славного роду.
Золото щире, ладан та миро,—
Царські дарунки, — склали в офіру.
Любий наш Спасе, ми небагаті,
Дарів коштовних не можем дати...
Та й ми дарунки несем від себе
Віру та щиру любов до Тебе.
Оком прихильним глянь, Божий Сину,
На нашу землю, нашу Вкраїну.
Дай їй щасливу, Господи, долю,
Мудрість даруй їй, згоду та волю.

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published montly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.0. Окреме ч. 25ц
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

РЕЛІГІЙНІ НОВИНИ

В Індії відкинено противний християнству закон.

В індійськім парляменті по дводенни дебаті відкинено законопроект, який вимагав доказу релігійного переконання перед тим, як якинсь горожанин в Індії мав би право стати християнином. Міністер внутрішних справ проголосив цей законопроект не конституційним. Він заперечив, що діяльність місіонерів є шкідлива для країни і твердив, що християнство почалося в Індії через проповідь апостола Томи і тому є остільки ж правдиво індійською вірою, як і гиндуїзм.

Біблійне Товариство не допущено в Ляйпцігу на ярмарок.

Комуністична влада в східній Німеччині не дозволила Біблійному Товариству зробити виставку Біблій на весняному Ляйпцігському ярмарку.

Комуністична мораль в Китаї і північній Кореї.

Пастор Шін-Пінг Уанг, заступник президента баптистської евангельської семінарії на Формозі, виступив в американській палаті представників перед комітетом по неамериканських ділах. Коли його спитали, чи "Комуністична система підносить моральність народу?" Він відповів: "Ні, у них нема моральности". Вбивство осіб для добра держави вважається за моральне. В Китаї на континенті нема проституції в комунах, бо нема взаємин поміж мужчинами і жінками, окрім двох годин тижнево, дозволених урядом. Серед комуністів жінка мусить піддатись кожному членові партії, який її пожадає. Якщо жінка відмовить члену партії, її або кидають у в'язницю, або роздягають і прибивають до стіни. Вона так висить поки не вмре.

Організація Гідеона.

Це є добровільне стоваришення віруючих людей, які поставили собі за мету ширити Біблію. За минулий рік вони поширили 149.000 Біблій в кімнатах готелів. Вони також поширили 1.310.000 Біблій для молоді. Усього ця організація за час свого існування поширила 4.754.000 Біблій, 14 мільйонів Нових Завітів для молоді, а всього 36 мільйонів Біблій, Нових Завітів та іншої релігійної літератури.

Вибори американського президента

Вибори американського президента, що за ними слідкував увесь світ, закінчилися перемогою сенатора Кенеді, який є римо-католиком і належить до організації "Лицарів Колюмба".

Вибрано сенатора Кенеді більшістю, що висить на волоску. Ніксон дістав біля 170 тисяч голосів менше, ніж Кенеді. Коментатори і різні політичні мудрагелі твердять, що сенаторові Кенеді помогли "римо-католицькі голоси і протестантська совість." Цебто, що всі римо-католики переважно голосували за Кенеді з огляду на його релігійну приналежність, і в той же час чимало протестантів голосувало також за Кенеді, стараючись показати свою толерантність до людини іншої віри. В такий спосіб штат Тексас, більшість населення якого належить до ортодоксальних баптистських церков, віддав переважну кількість голосів на римо-католика Кенеді.

Рідна сестра дружини Кенеді вийшла заміж за відомого польського патріота і аристократа князя Радзивіла, який під час виборів приїхав із Европи до Америки помогати родичеві у виборах, агітуючи серед американських поляків.

Нема сумніву, що коли б виникла така міжнародня ситуація, в якій Сполучені Штати мали б якесь слово в польсько-українських справах, то була б небезпека, що князь Радзивіл не пропустив би нагоди як родич пригадати Кенеді про польські інтереси "на сході."

Уся надія українців тоді полягала б в об'єктивності і безсторонності самого Кенеді.

Цілком ясно, що американське суспільство у виборах старалося бути об'єктивним і безстороннім у справах релігійних. Проте, ми бажали б побачити, щоб у якійсь римо-католицькій країні в Европі чи Пол. Америці населення вибрало за президента або провідника якогось протестанта.

Ще й досі в тих країнах (Еспанія, Португалія і т.д.) протестантам робляться всілякі нелюдські утиски і вони позбавлені елементарних прав горожан.

Цікаво буде простежити, чи теперішній американський президент, будучи римо-католиком, щось робитиме, щоб протестанти в римо-католицьких країнах мали такі ж права і свободи, як римо-католики мають у Сполучених Штатах і Канаді.

Послання Управи У. Є. О.

(Докінчення з ст. 3)

лежати Ісус, але не могла його знайти. Наслідком того було, що господар неганно подбав про вертеп з яслами та поставив його по середині магазину й тим задоволив ту сирітку.

Оце власне й є, що зробилося поважною проблемою в святкуванні Різдва Христового в багатьох християн. Вони пам'ятають про потребу післати приятелям і своякам різдвяні привіти, які часто не мають нічого, що нагадувало б іншим Христа. Вони старанно дбають про подарунки для своїх близьких, але забувають про найвищий Дар небесного Отця для них. Вони пильно приготовляють традиційні страви на Свят Вечір, але не пам'ятають, що головним їхнім гостем того вечора має бути Христос, а не самий формальний обмін дарунками. Отже, багато християн, святкуючи Різдво, випускають з уваги найважніше — самого Христа. Самої зовнішної традиційности, якою чаруючою й доброю вона не була б, тут не вистачає.

Значне число християн просто не знають, що почати з Христом в свойому житті та яке місце дати Йому в ньому? Вони просто розгубилися у всіх тих теоріях, які чують про Бога. Одні з них знають, що їм говорять матеріялісти, які цілком відкидають існування Бога; інші чують пояснення містиків, яких тверджень вони ніяк не встані збагнути; ще інші чують філософів та богословів, що говорять також переважно дуже складною, а до того ще й не раз суперечною мовою, з якою годі пересічній людині дати собі раду. Де ж тоді звичайній людині знайти Бога та пізнати Його?

Для цього нема іншого місця, як тільки в простих витлеємських яслах, в яких народився Христос. Там Бог зійшов на землю в такий звичайний спосіб, що прості пастухи и вчені мудреці могли прийти разом в покорі Йому. Цей самий Ісус виростав і жив між звичайними людьми, щоб звичайною людською мовою вчити їх про доброту, велич, любов і милосердя Боже. Ті, що бачили Христа, бачили Бога.

Ясла, в яких народився Христос, стали тією колискою, в якій народилася християнська релігія, а тим і сама Церква Христова. То було те місце, де народилося спасіння від гріхів для людини и людства, а з тим і визволення людини з пут духовного й фізичного поневолення, яке все ще в більшій, чи в меншій мірі тяжить над людським родом. З тих ясел беруть свій початок всі великі й благородні ідеї, пориви й рухи між людством.

Знаємо, що вже з перших днів перебування Ісуса на землі, жорстокий Ірод хотів Його знищити. Ангел Божий перестеріг Марію й Йосифа, щоб вони врятували Боже Немовля втечею до Єгипту. Тирани всіх часів, які спирали свою владу на кривді, насильству й поробощенні людини, при всій своїй бундючності, ніколи не були певні свойого панування, бо підсвідомо відчували, що будучність не належить їм, а Христовому Царству.

Христос має бути нашим Різдвом. Наша жива віра в Нього має зробити для нас це свято великою подією надзвичайного духового значіння, в якій ми маємо зростати в ласці Божій та в кращому розумінні Спасителя та Його правди, об'явленої в Евангелії

Теперішній світ потребує Христа більше як колинебудь перед тим. В часах пробудження и наименших народів, що прагнуть жити вільним життям, коли людство має атомову зброю, коли ми стоїмо на порозі космічної комунікації, коли світ опутується скритими інтригами злочинних демагогів, які свої лукаві затії прикривають безконечно повторюваними гаслами про мнимий мир, — ми маємо всі підстави, щоб покладати наші надії й сподівання на Князя миру, про якого пророкує Ісайя. Тільки Він є джерелом і підставою миру для людини, родини, народів, рас, кляс і світу. Людський мир є тимчасовий та зрадливий, як і сама невідроджена в Христі людина та її дочасні прошені и непрошені опікуни.

Слово Боже нас про те навчає: "Не вповайте на князів, на сина чоловічого, нема в його спасіння! Вийде дух з його, знов до землі своєї він вертає, того ж дня самого задуми його марою стали. Щасливий той, кому дає поміч Бог Якова, в кого надія на Господа, Бога його!" (Пс.146, 3-5) "Господь творить справедливість і суд усім поневоленим." (Пс. 103,6)

Два міл'ярди та сімсот мільйонів люден, включно з нашим народом, можуть знайти правдивий мир, справдливість та заспокоєння своїх задушевних прагнень тільки в Ісусі Христі, Князю мира. Це не була беззмістовна пісня, коли післанці неба співали в ній над полями Витлеєму оці слова: "Слава на вишинах Богу, а на землі **впокій**, між людьми благоволення." (Лук 2,14)

Будьмо людьми Христового миру, доброї Божественної волі та твердої віри в перемогу Христового Царства в людських серцях на землі. Проявім себе людьми, які вміють непохитно тримати свою національну єдність та братолюбіє ,не зважаючи на свої політичні й релігійні розбіжності, працюючи з повною посвятою для добра свого поневоленого народу та краш нашого поселення. Вперто вщеплюймо вірність і любов до свого народу, його мови, культури та національних стремлінь також і в наших дітей.

Щиро вітаємо ввесь наш український нарід та евангельське братство зі святами Різдва Христового та з надходячим Новим Роком.. Бажаємо всім щедрого Господнього благословення для життя й праці. "Благодать Господа нашого Ісуса Христа з усіма вами. Амінь." (Обявл. 22,21)

За Головну Управу УСО в ПА

Пастор ЛЕВ БУЧАК
Суперінтендент Української Євангельсько - Реформованої Церкви в екзилі

ПЕТРО КОВАЛЬЧУК
Президент

Служіння Богові

Біблія виразно учить, що Бог через Свого Святого Духа особливим способом управляє Своїми слугами, щоб піднести вперед Своє діло спасіння. Люди є знаряддям в руках Божих, котрих Він уживає, щоб досягнути Своїх цілей для милости.

Кожний має своє завдання, кожному дано якусь кількість світла, якого він потребує для звершення того діла, яке Бог поклав на нього. Але нема людини, хоч би як близько вона була зв'язана з Богом, яка цілком зрозуміла плян відкуплення, або цілковито оцінила заміри Божі для свого часу. Люди не докладно розуміють, чого Бог хоче доконати тим завданням, яке він доручає їм; вони не цілком розуміють вість, яку проповідують в ім'я Його. І Біблія про це каже: "Чи можеш ти умом збагнути Бога? Чи можеш ти до кінця прослідити Вседержителя? Мої мислі - - не Ваші мислі, - - говорить Господь. Бо як небо вище землі, так стежки мої вище стежок ваших і задуми мої вище задумів ваших... Я пророкую наперед те, що колись буде."

Навіть пророки, які були освічені Духом, не зовсім пізнавали значення даного їм одкриття. Зміст їх вияснювався віками, в міру того, як народ Божий потребував тої науки, що була в них.

Ап. Петро, коли писав про відкуплення, об'явлене через евангельське світло, говорить: "Про це ж то спасіння розвідували і допитувались пророки, що про вашу благодать пророкували, довідавшись якого часу являвся у них Дух Христів, наперед свідкуючи про Христові страсті і про славу, що після них; котрим відкрито, що не самим собі, а нам служили вони тим, що нині звістили". І це є дуже важлива наука для народу Божого в християнському віці, для добра якого ті пророцтва були дані. А тому порівняйте їхню святу ревність з тією недбалістю ритуалізму пізніших віків.

Хоч обмежений людський розум не в силі збагнути мудрости предвічного Бога, або цілком зрозуміти Його наміри, то це часто буває в наслідок тієї або іншої помилки, або недбальства. Часом народ, а то й слуги Божі засліплені людськими думками, постановами та неправильним навчанням, тоді вони лише частинно досягають великих речей, що об'являються в Його Слові. Так сталося і з учениками Христовими, навіть тоді, коли Христос був з ними. Вони думали лише про Месію, якого уявляли собі, як земного царя, який виведе Ізраїля на престол всесвітнього царства, і вони не могли зрозуміти значення Його слів, коли Він провіщав свої страсті і свою смерть.

Христос Сам послав їх з вістю: "Сповнився час і наблизилось царство Боже. Покайтеся і віруйте в Евангеліє", і вони проповідували цю вість, хоч довгий час і сами не цілком розуміли її значення. Ще від дитинства вони мріяли про славу земного царства, і це властиво засліпило їх розум, що не змогли зрозуміти ні пророцтва, ні слів Христових. Вони виконали свій обов'язок, запрошуючи жидівський народ, щоб прийняв милість Божу, та чекаючи, що їхній Господь займе престол Давидів, але його схопили, як злочинця, і бичували, висміювали і розп'яли на Голготі.

Яке розчарування і муки перетерпіли в своєму серці ученики протягом тих днів, коли Господь лежав у гробі. Хоч густа мряка оповила душі послідовників Христових, але Бог був з ними, і він каже: "У темряві сходить світло праведникам. І поведу сліпих по дорозі, якої з роду не знали, темряву вчиню їх світлом, криві дороги простими, отак я їм учиню і не покину їх".

У той час, як на їх серцях діяла Божа ласка і сила навчання Того, який говорив так, як "ніколи не говорив ні один чоловік", все таки чисте золото їхньої любови до Спасителя було змішане з примішкою світської гордости і зарозуміння. Бо у світлиці, де був приготований пасхальний агнець, в урочистий час (і коли Учителя вже осіняла тінь Гетсимані) між ними постало змагання, хто з них буде більшим. В їхній уяві рисувався престол, корона і слава, тоді, як перед ними були ганьба і душевний страх в саду, суд і хрест на Голготі. Це була гордість їх серця і нахил до того, що вони уперто трималися неправильної науки свого часу і не звертали уваги на те, що їм Спаситель говорив про Своє царство і вказував на Його страждання і смерть. Ці помилки спричинили тяжкий, але потрібний досвід, який послужив їм до їхньої поправи. Хоч ученики неправильно зрозуміли значення вістки, яку проповідували, і їхні надії не здійснилися, але Господь їх винагородить за їхню віру і послух, їм було доручено поширювати чудові вісті про воскреслого Господа між усіма народами. Отже, щоб приготовитись до тієї роботи, вони мусили зазнати гіркого досвіду.

Хоч які великі були їхні розчарування, але наміри безконечної Божої милости сповнились для них, бо після Свого воскресіння Ісус явився їм у дорозі до Еманусу і, почавши від Мойсея і від усіх пророків, вияснив їм всі писання про нього. Серця учеників заворушились знову для живої надії. Його ціль була, щоб просвітити їх розум і закріпити віру в правдивому пророчому значенні. Ісус хотів, щоб правда вкоренилася в їх серцях не лише тому, що Він піддержував їх Своєю появою, але ще більше силою незбитих доказів, котрі містилися в символах і містичних уявах їх типічного закону та в пророцтвах Старого Заповіту.

Послідовникам Христовим обов'язково треба мати розумну віру не тільки для самого себе, але й для того, щоб уді-

[illegible] Христового [illegible] світові. А так [illegible] дав Христос своїм учням і воно торкається розуміння і вартости Старого Заповіту.

В такім [illegible] цих учениках, коли вони [illegible] раз могли [illegible] оленя [illegible] Тепер вони в повному розумінні значення [illegible] заявили, що вони [illegible] того, про кого писали Мойсей в законі і пророки [illegible] страх [illegible] ровь. А тому [illegible] воскресіння переоували [illegible] прославляючи [illegible] та. Народ, знаючи тільки ганебну смерть [illegible] мав, що [illegible] дорадку [illegible] готування [illegible] ти, [illegible] переходили через наштяжчі [illegible] слово Боже [illegible] сповнюється, коли [illegible] людського розуміння [illegible] Тепер ніщо не [illegible] ти віри [illegible] страх, [illegible] бо вони були свідками воскресіння Божого [illegible], як вони писали: "Ні смерть, ні життя, [illegible] теперішнє, ні майбутнє, ні висота, ні глибина, ні інше яке творіння не може нас розлучити від любови Божої, що в Христі Ісусі Господі нашім." Потім в день П'ятидесятниці [illegible] обіцяний [illegible] Утішитель. [illegible] здригнулись в святому [illegible] бо відчували присутність [illegible] Господа. Тепер ученики не могли [illegible] земного [illegible] сподівалися [illegible] були разом із [illegible] За проповідь Євангелія милости вони були зв'язані з короною праведности, яку мали дістати при Його явленню.

Досвід учеників в часі першого приходу Христового іде рівнобіжно з досвідом тих, які проповідують вість Його другого приходу. Подібно тому, як ученики проповідували, що "сповнився час і наблизилось Царство Боже", так і тепер Його послідовники проповідують, що останній [illegible] довший [illegible] ться то свої [illegible] не царство.

Досвід відкриває силу тих, [illegible] в правдиві [illegible] були послідовники Христові, [illegible] вважали Слова і Духа Божого.

Досвід навчив [illegible] вічно приймати [illegible] ри і навчання [illegible] Біблії. Для дітей віри, клопіт і смуток походячі із помилок, приносить потрібне поліпшення. Вони з більшою обережністю і слідкують основи своєї віри і відкидають все, не згідне з св. Писанням.

Усе те, що було незрозуміле для тих віруючих, як це було з першими учениками в той тяжкий час проби, тепер повинно стати ясним. Коли вони побачать кінець Господній, тоді зрозуміють, що [illegible] досвіду, що постав [illegible] ок. Його мета [illegible] любов до них безперервно зростає. Із досвіду, який був для них благословенням, вони навчилися, що Господь милосердний [illegible] що Його милосердя [illegible] для тих, що обернулися [illegible] законі і Його свідчення.

О. Озімчак

Молитва

Луки 18:1-8.

Наказ молитися, а не вдаватися в тугу, це не мій наказ чи наказ церкви. Це є наказ нашого Спасителя. Господь і словом і ділом [illegible] великі значення молитви. Ви могли знайти Його [illegible] молитві в пустині, Він [illegible] цілі ночі в молитві, як Він робив це перед своєю смертю [illegible] Його життя було з [illegible] наповнене молитвою. [illegible] бають, як той [illegible] людей до церкви, [illegible] ам ніколи в ній не було.

Наш Господь свій наказ про потребу постанної молитви вповні підтвердив життям молитви. Він найменш за всіх потребував молитись. Він не [illegible] пристрастей гріха [illegible] ніякої нечистоти, і коли Христос, [illegible] чистий і досконалий в усім, сповнив молитвою своє життя, то оскільки більше потребуємо молитись ми, що є повні гріха, нечистоти і що є безсилі в усім окрім того, що є зле.

Чи можна повсякчас молитися? Христос у цім наказі зовсім не мав на думці, щоб ми наробили собі чоток і зранку до вечора читали понапнсувані будь-ким інщим молитви. Усі церковні молитовники і завчені напам'ять молитви нічого спільного з дійсною молитвою не мають. Такі молення пасують хіба тільки ворожбитам [illegible] знахарям у диких краях, які вірять, що певні слова мають силу навіть над Богом і що чим частіше їх повторювати, тим більше заслуги [illegible] Бог почує. [illegible] зовнішнього боку молитва є [illegible] звернеою до Бога в зв'язку з духовим життям [illegible] Вона може включати [illegible] прославлення, [illegible] молитвою того, хто [illegible] свої почуття і бажання. Христос, апостоли і ученики [illegible] не молилися [illegible] молитвами, [illegible] Божим, [illegible] більше благання і вияв праці Духа Божого в серцях учеників. З прикладу життя Христа ми бачимо, що наказ повсякчас молитися є законом сповнити своє життя молитовним духом. Все, що я роблю в житті, я мушу робити як для Господа. Я неповинен ніколи робити нічого, [illegible] чим я не мав сміливости звернутись до Бога. Добре мати окремі періоди дня, присвячені для молитви. Ранок і вечір, полудневі й інші години, можуть бути зручними, але не тільки ці години, але все наше життя повинно бути молитвою. Коли я роблю, в праці виконуючи свої обов'язки, я тим самим приношу Богові молитву. Самі слова молитви, без молитви життя, молитви пр... ці є лицемірством і повним нерозумінням духа молитви.

Таке повне нерозуміння змісту молитви показували атеїсти в Росії. В одній школі вчителька, щоб донести дітям, що Бог не чує молитов, наказала дітям засіяти дві грядки квітами. Тоді як це було зроблено, вона назвала одну грядку Божою, а другу безбожною. Потім вона наказала поливати безбожну грядку водою, а ту, що вони віддали Богові, лишити так. За якийсь час безбожна грядка була в квітах, а віддана Богові нічого не мала. Учителька думала, що таким способом вона довела, що Бог молитов не чує і що Його нема. Звичайно, та бідна [illegible] думала, як колишня православна [illegible] само, як і [illegible] православні і католицькі священики і людність думає і досі. Вони твердять, що молитва, то є перш за все слово і то слово, що його написав якийсь святий чи підтвердила церква. Спеціяльні молитви є зібрані для віруючих в твердих молитовниках [illegible] молитви нікому не помагають, окрім книгарень і друкарень, що беруть по 2 дол. за книжку і більше. Як [illegible] вчителька в Росії розуміла, що дійсна молитва є бажанням, перетвореним в діло, то грядку, присвячену Богові, вони повинні були б [illegible], добре поливати і разом з тим просити Бога послати добрі квіти, і навіть в такім випадку вона не мала права сподіватись на добрі результати, бо Бог не є під обов'язком слухати нерозумних людей і безбожників.

Коли Христос наказує повсякчас молитись, а не вдаватися в тугу, то Він має на увазі не самі побожні слова, але так само життя, діла, працю і змагання звернені до Бога і скеровані для Його слави і добра людей.

Так, молитва повинна бути невпинною. Щоб пояснити значення своєї науки, Христос оповів притчу про суддю [illegible]

Мета цієї притчи [illegible] більшити певність віруючих в їх вірі в Бога і підкреслити конечність безперестанного змагання в молитві. В цій притчі виступають дві дієвих особи. Перша з них Суддя. Жінка звернулась із проханням до

судді. Навіть коли б він не був такою злою людиною, якою він був, то все ж його посада суворо вимагала від нього офіційного відношення. Коли ми приходимо до Бога, то ми маємо перед собою не представника судівництва, що є байдужим до наших особистих болів, але ми маємо Небесного Батька. Бог має до нас усю повноту любови, яку найбільш звершений батько може мати до своєї дитини, любови, що її Він потвердив кров'ю і смертю. Але суддя в притчі не був звичайним суддею. Це була найбільш безчестна людина, що могла займати таку відповідальну посаду, яка вимагає найбільшої справедливости. Він одверто признавався сам собі, що Бога він не боїться і, мало того, навіть опінія людей про його вчинки його не турбувала. Є люди, що поступають безсовісно, але вони принаймні пильнують людської опінії. Цей суддя не дбав абсолютно ні за що. Інші люди, роблячи зло, все ж стараються переконати себе й інших, що те, що вони роблять, є зовсім добре. Але цей мав випалену гріхом совість, він, дивлячись на себе, із задоволенням признавався, що ані Бог, ані люди для нього нічого не [illegible]. І навіть в такої людини вдова невпинним домаганням [illegible] проханням змогла [illegible] в своїй справі. Коли безсовісний суддя врешті [illegible] задовольнити прохання вдови, то чи не повинні ми неперестаючи, шукати ласки Божої і задоволення наших усіх потреб від Бога. Наскільки більше повинні ми сподіватись, що Бог задовольнить наші прохання, коли ми пригадаємо собі, що Бог є любов, що Він кличе до себе всіх знеможених і отягчених, що Він є правда, що Він є світло, що Він є життя і що нема ніякої темряви у Нім, що Він віддав життя Сина свого Єдинородного, щоб спасти людей від їхніх гріхів. Треба повсякчас молитись, а не вдаватися в тугу.

Другою дієвою особою цій притчі є вдова. Все в її вчинках вказує на ту ж саму потребу невпинної молитви. Вдова була зовсім незнана судді. Вона не мала приятелів чи протекції. Ніхто не прийшов з нею на суд заступитись за неї, ніхто не пробував просити суддю розглянути її справу. Без впливів і без всяких засобів перед чужим суворим і несправедливим суддею, вдова таки здобула те, що шукала лише в наслідок свого постійного домагання. Наше становище перед Богом зовсім інше. Ми маємо великого посередника поміж Богом і людьми, що постійно заступається за нас. Ми ніколи не є самі. Коли одного місіонера спитали, як він відважується вночі сам заходити в певні місцевості, куди навіть поліція не відважується йти найменш як по два, то він відповів, що він ніколи не йде сам. Христос сказав "І ось я з вами до кінця віку". Ми маємо люблячого Бога і заступника на небі, тому наша молитва не тільки не повинна поступатися в завзяттю благанням вдови, але перебільшувати її намагання.

Що було тією силою, котра помогла вдові виграти справу? Певно, що це не була її красномовність. Все її прохання мало лише шість слів. "Помстися за мене над противником моїм". Так само в цих словах ви не найдете глибоких аргументів.

Так само і з молитвою. Сила молитви не полягає в многомовності, але в інтенсивності бажання. Молитва вдови повинна бути зразком наших молитов і наші молитви повинні бути ще більше щирими і ще більше повними почуття і віри, ніж її, бо ми благаємо не безчесного суддю, але праведного Бога. Не красномовність, не заслуги, але невпинне змагання набуває нагороду.

Це, мабуть, було так. У цієї жінки вмер чоловік. Лихий сусід, користаючись безпомічністю жінки, виганяє її з її поля і хати. З малими дітьми вона зістається на вулиці. Кредитори загрожують їй, що коли вона не заплатить боргів, вони заберуть її дітей в рабство. Що може робити ця безпомічна жінка? Вона пробує шукати правосуддя. Але суддя не дбає за справедливість, а за хабарі. В судовій кімнаті він дивиться лише за справами, що приносять набільші хабарі і дарунки, і у нього виграє справу лише той, хто найбільше платить. Нещасна жінка з натовпу просить правосуддя і благає "Помстись за мене над противником моїм". Але суддя не звертає уваги. Він бачить, що жінка дуже бідно зодягнена і що з неї нічого не візмеш. Коли вона продовжує з плачем просити, він каже помічникам ця жінка перешкоджає судівництву і вносить безпорядок, виведіть її. Її виводять. Але вона не йде додому. Вона чекає при дверях, аж поки судди закінчить працю, і слідує за ним, благаючи, до його дому. Вона вже так надоїла йому, що він радий, що він уже дома. Він наказує слугам закрити двері і не пускати її. Але так скоро, як він сів їсти, він чує крик біля дверей. На його запитання, в чім річ, йому кажуть, що то та сама жінка домагається суду. Він, роздратований, іде спати на дах дому, але й там до нього долітають крики жінки з вулиці. На другий день в суді він наказує не пускати її зовсім. Але для матері, що її дітям загрожує рабство, нема перепон, і ось вона якось знову перед ним із тим самим благанням. У гніві, він наказує витягти її, але вона хапається руками за стовпи будинку і не хоче лишити кімнати, аж поки її справа не буде розв'язана. Її таки витягають, але вона слідує за суддею, як його тінь з тим самим проханням. Врешті суддя бачить, що йому самому від її надоїдання життя стає немиле. Він не має спокою ані вдень, ані вночі, і лише для того, щоб мати спокій, врешті кличе її перед себе. Він каже їй, що йому байдуже, що її діти будуть в рабстві і що вона сама може пропасти з голоду, бо йому не страшні ні Бог, ані люди, але задля свого власного спокою він полагодить її справу. Вдова виграла лише тому, що домагалась безперестанку і невпинно. Коли неправедний суддя задовольнив її справу лише задля її домагань, то тим більше праведний і милосердний Бог зглянеться на наші прохання. Тому ми неповинні нехтувати цієї зброї успіху, що на неї нам вказує Христос. Ми мусимо домагатись у Бога і благати і вдень і вночі, вранці і ввечері, вчас і не вчас. Ми повинні приходити до Нього і благати Його в ім'я жертви Сина Божого, вказуючи на Голготу. Коли ви певні, що ваша справа є справою правди, то ніщо неповинно зупиняти, чи зменшувати вашої завзятости в домаганні задоволення вашого бажання. Бог довго терпить і ціль цього терпіння є випробувати нашу віру і дати повну нагоду тим, що роблять кривду, покаятись, але коли ми не знеможемось в наших благаннях, то в свій час Бог не тільки дасть нам те, що ми просимо, але куди більше, ніж ми зможемо прийняти.

Одна компанія, думаючи, що на певній глибині є золото, заклала копальню. Вони витратили великі гроші, викопали глибоку шахту, але золота не знайшли. Тоді вони продали цю шахту. Інша компанія провадила далі працю і, прокопавши декілька футів, наткнулась на золотоносну жилу. Це часом стається і в духовім житті. Ми знеохочуємось саме тоді, коли благословення вже недалеко. Ісус Христос каже нам, що треба повсякчас молитись, а не вдаватися в тугу, і тоді певно усі наші змагання і бажання в ім'я Його будуть здійснені. Тільки ж Син Чоловічий, прийшовши, чи знайде віру на землі?

Surprise Christmas Gift

By Mabel R. Bridges

Dorothy, brown eyes still flashing, threw herself in the wing chair to think it all over. This quarrel with her mother-in-law had been the climax to the whole problem. Well— Mrs. Davenel hadn't seemed too upset as she drove off in a taxi. Not as upset as Dorothy, anyway.

Dorothy had to face Gary when he came home from the office! He would kiss her first as usual, and then he would say "Where's Mother?" Then what would Dorothy say? "I put her out-"... He would stare, unbelieving "You -what!" "Yes," she would answer: if I can't spend Christmas with my own mother, I'm not going to spend it with yours!.. I've had one whole year of married life, and haven't been to see my mother one time!... If I can't be with my own folks.

we should at least be alone for Christmas!"

Then he would say: "We should have waited until I had saved enough money to have an apartment of our own! But we went and got married right spang out of college, and I haven't had time—in fact, it is wonderful that I got a job right way.. wonderful that my mother took us in..."

No, he wouldn't have said all that- He would stare coldly and say: "Where's Mother now!" .. Then, what would she say!

Dorothy ran distracted fingers through gold-brown hair Tears brimmed. For she didn't know where her mother-in-law had gone!

She might have gone to Lake City where Gary's sister Jane lived.. spend Christmas with them? No, there was no train at this hour: she hadn't packed a suitcase, either

'Oh, dear, why did I blow up! And just a week before Christmas,' too! Why couldn't I stick it out a little longer! Gary is going to—hate me!" She shivered, beginning to realize the enormity of what she had done. "He hasn't liked it a bit, coming home to find his mother and I so—so—over polite or downright mad, anyway, not friendly. Each day, worse. And today?" Thinking of it, tears flowed.

It had started about 4 o'clock. Dorothy had said: "Mrs. Davenel—" (she never had called her 'Mother') "those gifts on the table going North to my folks should have been mailed today! I think I'll wrap them now, and take them to the post office before it closes. I'll telephone Gary and tell him to meet me, and we,ll have supper in town".

"If you keep on calling Gary at the office, Dorothy, he might not have a job too long!" Mrs. Davenel was smiling... speaking in that soft Southern drawl that makes a rebuke seem like a caress... Right then Dorothy began to see red. "Another thing, dear, you know Gary doesn't enjoy restaurant food. Not when he can get his mother's cooking!"

That was another sore spot. Dorothy hadn't learned yet how to prepare the delicious meals... but oh, how she wanted to! Gary would have eaten them; he was so in love, he would have eaten bricks- Her first attempt at biscuits had turned out bricks . . and they had laughed; how they had laughed! Gary had clowned, pretending he broke a tooth

In their youthful fun they had been so absorbed that they had not noticed Mother Davenel. She had swiftly mixed batter, popped the smooth dough into the oven, and placed fresh hot biscuits on the table all ready to melt in your mouth, while they were still funning. Dorothy remembered what a let down feeling she had, when Gary, still laughing, had said "That's service!" and swallowed appreciatively, 'Mom knows! Just wait until you taste one of her lemon meringue pies, Dot!"

Dorothy had choked. She couldn't eat one of those biscuits for the world.

How she wished for a kitchen of her own where she could have experimented, alone ... maybe she could have made a lemon pie! But there was Mrs. Davenel, always watching ... and the taking over, with that look on her face-

"If I had my own kitchen right now ..." Dorothy dabbed at her streaming eyes, "I'd try a Christmas dinner!" She pictured her... If preparing turkey, pumpkin pie,—doing it all! With no mothers—not even her own!

Even my own mother pushed me out of the way when I wanted to help—as a ch-child!" she sobbed, remembering. "B-but I didn't mind my—my own m-mother" Mama had wanted Dorothy to study; a teacher was in Mama's mind: "you can impress little children with Bible truths that will go with them through life, Dot," ... how Mama's eyes had shone with Christian joy!

That thought had brought Dorothy up short. She hadn't acted very Christian herself this past hour!

If only Mrs. Davenel hadn't looked so—so smirk, when she frustrated Dorothy's intention to be alone with Gary this eveing at a restaurant! Feeling the anger rising within her, Dorothy had grabbed a broom to work it off. Mrs. Davenel had taken the broom gently from her hands, saying: "Go mail your packages; I'll sweep the kitchen."

Can't I even sweep in my own house! Dorothy had cried wildly.

And Mrs. Davenel had laughed. Laughed! Then Dorothy had gone completely beserk!

"I know it's yours house- ... know it!' she screamed. 'But Gary is my husband! And I want to have him alone one time! So go on—will you? Go ... Go! GO!

And Mrs. Davenel had gone and went!

Dorothy wrung her hand.; tear streaming: "Oh, why did I lose my temper like that!" she cried to the empty room. She wanted to pray, but one glance at the clock told her there wasn't time any moment now Gary would come in. Oh, she must ... must get his mother back!

She reached for the telephone book. Maybe the 4:30 train had been delayed. It could happen her trembling fingers could hardly dial the station number. 'T.. busy signal. Dorothy's teeth chattered Again she dialed. The station agent's voice was calm. Ticket office?'

Has the 4:30 for Lake City left yet?" Dorothy sputtered

"Yes; on the dot.'

Dorothy hung up. The train had gone while Mrs. Davenel was getting in the taxi then!

What to do! Oh, what to do!

Perhaps there was a bus—Mrs Davenel preferred train travel, but maybe this time—

Again Dorothy's trembling fingers flew over the telephone book pages. She found herself looking blindly at the numbers of the adjoining town ... she shook her head to clear her mind. She dialed the bus terminal number

Yes, there is a bus now ready to leave ..." the clerk replied to her agitated question: "I can hold it five minutes, if you wish—"

"N., no-" Dot exclaimed: "Just tell me if there is a tall, gray-haired lady getting on, a sort of bossy looking—"

'There were three gray-haired passengers—" he drawled politely. Dorothy could almost see him smile as he added: 'They all seemed quite pleasant."

That was these southern gentlemen for you! If only she could guard her tongue like that! But now what' Dorothy's mind whirled. Maybe she'd better get out herself! Yes, a good idea! Return in an hour ... casually. Then when Gary said: "Where have you been—and where is Mother?" she could say: "Isn't she home yet?... Well, Christmas shopping, you know, dear—" and they would be alone for once, and happy.

Happy! Would she ever be happy! Tears flooded "Some Christian I am!" she moaned, and buried her face in her sodden handkerchief. "Oh, Lord,' she prayed: "what a sneaking cowardly thought that was! Trying to g-g-get out of this—mess' .. Oh, Lord, will you—forgive—m-m-me! And please — pl-ease— buh huh—get Mother Davenel b-b-back!"

With a shock. Dorothy realized she had said Mother Davenel! There! Dorothy had never called her "Mother"—she never had loved ner enough! And it takes love for two to run a house, and get along together! And I—I d-d-didn't love her— s... how c-could she l-l-love mmmeee!" Dorothy shook her head despairingly on the arm of the chair. "Now I've—put her out!"

The door opened. It must be Gary! Dorothy's eyes went wide over the top of her soaked handkerchief.

"Mother!" she shrieked, and flew into arms tnat opened to receive her.

"Dorothy, darling—' Mrs. Davenel's voice was pleased. "Don't cry, pet. You should have your husband, alone. So I went to my lawyer's, and had him draw up a deed to give you and Gary this house—"

"Mother, you didn't! Dorothy gulped, standing back, face all tear-streaked. "And I was—such a beast!"

"It's Christmas, isn't it?" Mrs. Davenel laughed; rumpling Dorothy's hair fondly, she continued: "I declare, Dot, you looked so cute, grabbing that broom—I couldn't keep from laughing—I do love you so— Oooh! here's Gary! ... Merry Christmas, son!" And her hearty laugh rang, at Gary's bulging eyes and dropped jaw.

Dorothy flew to him. "She's adorable! She's giving us her house!"

Gary swallowed; grinned; rallied: "Merry Christmas! ... Let's go out to supper!"

Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXII Число 1 - 2 Торонто, Онт. Січень-Лютий 1961 January-February Toronto, Ont. Рік XXII Число 1 - 2

Співець України

(Пам'яті Тараса Г. Шевченка)

Люблю пісню, [illegible] думи
Рідного народу,
В них я бачу [illegible]
[illegible] свободу,
В них співає Україна
Про давнюю славу,
Про столичне місто Київ,
[illegible]
[illegible] Україна!
[illegible]
[illegible]
[illegible] горе.

[illegible]
Висока могила,
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] країни,
[illegible]
[illegible] України,
[illegible] руками
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] зробили.

О, Тарасе, [illegible],
[illegible] друже!
[illegible] Словом,
[illegible]
Москва [illegible]
Вас еретиками,
Що [illegible]
І стали братами.
Та [illegible] братерство
Не на Божім Слові,
А на [illegible] московських
[illegible] підмові.
Москаль вміє підмовляти,
Так як „Катерину",
А [illegible] насміється,
[illegible]
[illegible] Поете,
[illegible],
Вона нас ограбувала,
[illegible] робить славу
Оспівав ти, любий друже,
І степи і гори,
Край багатий [illegible] народ бідний,
Всенародне горе
Твоя пісня, твої думи
Народ оживляють,
В Україні й цілім світі
Правнуки співають.
Оспівав ти, милий батьку,
Всі гріхи Богдана,
Москва з'єднання святкує
О, яка погана!
[illegible] Україну заставляє
Також святкувати,
А [illegible] мусять [illegible]
[illegible] складати,
[illegible] мусить бути [illegible] на славу
Для „старшого брата",
В одах мають вихваляти
Російського ката.

[illegible] за тебе,
[illegible]
[illegible] москалики
[illegible] навчились
Тепер скажуть, що ти „ворог",
[illegible] підписати,
А на чорне кажуть „біле"
[illegible]

[illegible] Москва позаводила,
Якщо б ти жив між нами, то тричи б тебе вбила.
[illegible] правди і вміє так крутити,
Що [illegible] москофіла „потрапила" зробити.
[illegible] для рідного народу
[illegible] твоїх піснях ми маєм насолоду!

[illegible] пророче,
На степах Вкраїни,
Незабаром вже воскресне
Воля [illegible] домовини.
Ми [illegible] чекаєм,
Щоб слова сповнились,
[illegible]
[illegible] помолились.
Щоб [illegible] воля
З [illegible]
[illegible] напророчив,
Співче України.

Йосафат Іваськів

Число протестантів в Сполучених Штатах.

„Річна Книжка Американських Церков на 1961 р." подає, [illegible] в США [illegible] сполучених [illegible] релігійними організаціями 112 [illegible] мільйона [illegible]. З повищого числа протестантів нараховується 62 мільйони, римо-католиків 41 мільйон і жидів 5 мільйонів.

Кількість евангельських місіонерів у світі.

Під цей час працює місіонерами в різних краях 42.250 місіонерів. З повищого числа 27.219 вислано із Сполучених Штатів і Канади. Протестантські церкви в Сп. Штатах і Канаді за минулий рік витратили на місійну працю в різних країнах 170 мільйонів доларів.

ДІВА МАРІЯ

І каже Марія: Величає душа моя Господа, і зрадувався дух мій у Бозі Спасі моїм (Луки 1:46,47).

Видумані, штучні й безпідставні навчання традиційних церков про Діву Марію з правилиа викликають гостру реакцію у євангеликів. Реакція ця в певній мірі виправдана, бо [illegible] постать матер[illegible] Господа зневажається і принижується тим, що й обертається в ідола. Ні Діва Марія, ні ангели не прийняли б усього того принизливого поклоніння, яке їм придїляється в ритуалістичних церквах.

Так, коли апостол Йоан упав до ніг ангелові, який об'явився йому, то ангел докорив апостолові словами: "Ні, глянь, я бо слуга-товариш твій... Богу поклонися" (Одкриття 22:9).

Такими ж словами апостол П[illegible] докорив сотникові Корнилієві, [illegible] до ніг. Навчання православної і римо-католицької церков про Діву Марію подібні одне до одного, лише католицька доктрина більше викристалізована і її посунено наперед до більших скрайностей. Обидві доктрини прямують в той самий бік. Т[illegible] церкви називають Діву Марію "Матір'ю Божою". Цього вислову в Святім Письмі нема. Діву Марію називається матір'ю Господа. Термін більш стриманий і обережний в значенню. Недоречність титулу "Матір Божа" ясно виявляється, коли цей термін ужити послідовно й до інших. В такім разі Анна, матір Марії, стає "Бабою Бога". Яків "Братом Божим", цар Давид "Прадідом Бога". Марія, будучи матір'ю Божою, тоді стає матір'ю Святої Трійці, тому що Бог є один. Але Свята Трійця є автором усього життя, в тім числі і Марії. Отже, в такий спосіб Марія стає своєю власною матір'ю.

Титул "Матір Божа" (теотокос — богородиця) постав в четвертім столітті; але не був прийнятий як доктрина аж до п'ятого століття. Великим ініціатором божественного материнства Марії був здеморалізований єгипетський епископ Кирил, якому було негайно оголошено анатему за його нову [illegible] доктрину (див. Катол. Енцикл. том 3, стор. 101). Оголосив йому анатему Нестор, константинопільський патріярх. На соборі в Ефесі (в 5-м столітті) Кирил заатакував Нестора з погрозами і підкупом прихильників (це одверто признає і Католицька Енциклопедія, дивись т. 4, ст. 593, том 5, ст. 491, том 10, ст. 755). Дискусію про титул "Божої Матері" було полагоджено в такий спосіб на користь Кирила. В наслідок цього, Кирила проголошено святим, а Нестора "єретиком". Ім'я Кирила ще й досі згадується в Обідні 9-го лютого, де його кличеться "непереможний чемпіон божественного материнства найбільш благословенної Діви Марії". Ім'я ж Нестора увічнили його учні несторіяни, це є секта східної церкви, котрі і до наших днів остались свідками початків доктрини про "матір божу" в четвертім і п'ятім століттях.

Окрім цього, римо-католицька церква висунула доктрину про непорочне зачаття і безгрішність Марії. На доказ наводиться лише одне твердження, що вона є "благословенна". Ця доктрина небезпечна тим, що допускає можливість спасіння без Христової жертви. Якщо Марія могла здобути спасіння ласкою Божою, народившись святою, і потім жити без гріха, то цілком ясно, що жертва Христова не є тоді абсолютно необхідною. Тоді появляється лег[illegible] спасіння. Що [illegible] прого[л]ошення Святого Письма, що нема іншого методу спасіння, як тільки через жертву Ісуса Христа. (Див. Діяння 4:10,11,12).

Знову ж цю доктрину заперечує твердження самої Діви Марії. На привітання Єлисавети, Марія відповіла, між іншим: "І зрадувався дух мій у Бозі Спасі моїм". Від чого Бог мав спасти Марію?

Ангел сповістив Йосифові про народження Христа, при цім він сказав йому: "І даси Йому ім'я Ісус, бо Він спасе людей Своїх од гріхів їх". Отже, [illegible] чергу і позостав [illegible] спасителем від гріха [illegible] благословінь є результатом цього основного спасіння. Марія радувалась, бо й вона потребувала спасіння і прощення гріхів, що є властиве усім людям.

Римо-католицька церква так само навчає, що Марія зісталася дівою протягом цілого життя всупереч її одруженню з Йосифом. Святе Письмо ясно каже, що Христос мав братів і сестер. Щоб уникнути свідоцтва Святого Письма, римо-католицькі теологи твердять, що Йосиф був одружений двічі і мав дітей від першої жінки, або, що термін «брати і сестри» вжито в широкім значенню. Пояснення [illegible] і невідповідні [illegible]. Але припустімо, що Ісус був єдиною дитиною Марії. Це не значить, що Марія не виконувала своїх подружніх обов'язків супроти Йосифа потім. На це нема ніяких доказів. Саме подружжя свята річ і факт подружнього життя Марії не є ніяким ані гріхом, ані приниженням. Чи ж це імовірно, що Бог благословив би зламання присяги, що її Йосиф і Марія склали перед ним в справі подружнього життя, [illegible] Богом [illegible]. Отже, доктрина виявляє лише збочення [illegible], що вважає життя в шлюбі за якийсь гріх.

Далі римо-католицька церква навчає, що Марія померла, воскресла із мертвих і її взято на небо. Доказів на це немає ніяких ні в Святім Письмі ні в історії. Просто проголошено догму, бо це здавалося добрим церковній ієрархії.

Друга доктрина римо-католицької церкви майже готова до проголошення, а це навчання, що Марія є так само визволителька (відкупителька) людей від гріха разом із Христом. Аргументується це в той спосіб, що Дух Божий не міг отінити Діву Марію без її згоди, инакше це було б насильством. Отже, згода на втілення була істотною і через оцю згоду Марія стає ніби співучасницею в усій праці Христа. Наука надто штучна й надумана, щоб її глибокодумна людина могла трахтувати серйозно, але все можливе в ритуалістичних церквах, в яких людям дозволяється думати мало і то під контролею кліру.

Оця скрайня наука про Діву Марію часом викликає скрайню реакцію у євангеликів. Цієї скрайности треба оберігатись, щоб не бути несправедливим до постаті Марії. Не треба забувати, що їй як людині [illegible] велика честь. Не кого іншого з усіх жінок, але ж одну Бог вибрав для цілей втілення і вона є правдиво блаженнійшою з усіх жінок. Ісус користався її материнською любов'ю, коли виростав, і без сумніву відчував себе як син супроти неї. Її віра була незвичайно глибока. Ласка Божа спочивала на ній і ми славимо Бога за цю благодатність, що Він дарував Марії. Проте, було б мильно представляти Марію як жінку, яка ніби перевершувала всіх [illegible] у духовості. Факти говорять противне. Марія не розуміла Христа. Коли Христос, хлопець дванадцяти років, лишився в Єрусалимі розмовляти з письменниками і законниками, [illegible] сказала [illegible] розуміла природи Його [illegible] кір Христос відповів: "Чого ж шукали мене? Хіба не знали, що в тому, що єсть Отця мого, треба бути мені" (Луки 2 49).

[illegible] коли Марія хотіла вря[т]увати Його, Він вказав на людей, [illegible] брати [illegible].

При голготськім [illegible] Святого Письма, що Марія не мала якихсь визначних [illegible] серед апостолів або учнів. В Діяннях апостолів [illegible]ся як учні молилися разом і там була Марія. Вони молилися [illegible].

[illegible] в Святім Письмі дуже мало говориться про Діву Марію. Цілком ясно, що Бог [illegible] нахили до ідолопоклонства [illegible] із Святого Письма всі причини до того. Проте, ритуалістичні церкви знайшли десь цього причину деинде.

Апостол Павло ніде не [illegible]дує в своїх Посланнях про Діву Марію. Поза, якому на Голготі Христос, вказуючи на Марію, сказав: "Ось мати твоя", так само ні в Євангелії, ані в Посланнях нічого про неї не [illegible], більше, ніж [illegible]. В книзі Відкриття нема про неї найменшої згадки.

Все це свідчить, що апостоли і перші церква, шануючи Марію як матір Господа, думали про неї так само, як і модерні евангелики — з пошаною і вдячністю до Бога, але без поклоніння.

Початки культу Діви Марії мають інше коріння. В поганських релігіях з давніх-давен [illegible] культ "Цариці небесної". Культ був незвичайно популярний. Щоб наповнити поганами церкву, церковна ієрархія поволі пристосувала постать Діви Марії до постаті поганської "Цариці небесної".

Сотні років перед Христом поганський світ поклонявся "матері божій" з богом-дитиною на її руках. Єгипетська [illegible] маленьким богом-сонцем на руках Горусом [illegible] популярною, що [illegible] Себом, батькові богів [illegible]. З Єгипту поклоніння [illegible] Рим. [illegible] Марія було проголошено церквою як матір Божу [illegible] Небесну [illegible] християнські [illegible] Рим[illegible] The Encyclopaedia of Religion and Ethics Vol. VII, ст. 238, каже: "Саму Ізіс було утотожнено з Дівою Марією [illegible]". Єгипетські [illegible] в Метрополітальнім Музеї в Нью-Йорку, в музеї Пенсильванського Университету і інші є [illegible] поганського походження [illegible] Матері Божої.

М. Фесенко

Комітет для видання „Археології України" проф. д-ра Яр[illegible] монументального [illegible] української науки, що [illegible] р. платників уже згоїли [illegible], що намір має [illegible] голоситися, вітає з Новим Роком і, як [illegible] бажає [illegible] в кожному [illegible] прислужитись нашій Батьківщині — Україні.

Committee for the Publication of the Archeology of Ukraine"

242 Runnymede Rd

Toronto 3 Ont - Canada

**

Нью-Йорк.

Цілу Біблію перекладено на [illegible] мов. Частини перекладені на [illegible] мов.

ЧИ БУДЕ ПРАВДИВЕ ЖИТТЯ БЕЗ ВІРИ?

Віра [illegible] підстава того, чого сподіваємось, доказ того, чого ми не бачимо (Послан. ап. Павла жид 11 1).

Але, як написано: "Чого око не бачило і ухо не чуло, і що на серце людини не впало, те Бог приготовив був тим, що люблять Його" (1-ше Пос. ап. Павла до Коринтян 2·9).

Блаженна людина, що пробуває, перетерпить, бо бувши випробувана, дістане вінця життя, що Господь обіцяв Його тим, хто любить Його.

Без віри в Бога нема любови, бо без віри у людей народжується тваринне почуття дикої жорстокої зажерливости. Хоч людина і високо освічена [illegible] атеїстична, вона подібна до вирюки в [illegible].

А ви, улюблені, згадуйте слова, що їх давніше казали апостоли Господа нашого Ісуса Христа. Як вони говорили [illegible] будуть [illegible], що ходитимуть за своїми пожадливостями та безбожністю."

Це ті, що відлучуються, тілесні, [illegible] мають. А ви, возлюблені, будуйте себе святою [illegible] вірою, моліться Духом Святим. Бережіть себе самих у Божій любові й чекайте милости Господа нашого Ісуса Христа для вічного життя (Собор. посл. ап. апостол. Юди 1 17-21).

Як придивимось, то переконаємось, [illegible] серед найвищої верстви привілейованого суспільства, немає певної чистої ідеальної любові. Чому це так? Тому, що в неї немає тієї правдивої божественної віри, яка тільки може породити в людини правдиву і непорочну любов до Бога та свого ближнього. Таке суспільство [illegible] своєю славою та матеріяльним багатством [illegible] не може правдиво служити Богові та народові. І [illegible] при першому випадку загального нещастя, або якогось нищівного удару з боку ворожої держави, розвалиться, як погано збудована будівля. Хіба ми не бачили чи не знаємо, як розвалилась велика і могутня царська московська держава з її верховною владою і церковною ієрархією. Хіба не пророкував нам про це наш геніальний поет Тарас Шевченко, коли писав: "ЦЕРКВА ДОМОВИНА РОЗВАЛИТЬСЯ, А З-ПІД НЕЇ ВСТАНЕ УКРАЇНА".

А що вони не вважали за потрібне мати Бога в пізнанні, видав їх Бог на розум негідний, щоб чинили непристойне. Вони повні всякої неправди, лукавства, зажерливости, злоби, повні заздрости, убивства, суперечки, омани, лихих звичаїв. Обмовники, наклепники, богоненависники, напасники, чваньки, пишні, винахідники зла, неслухняні батькам, нерозумні, зрадники, нелюбовні, немилостиві. Вони знають присуд Божий, що ті, що чинять таке, достойні смерті, а проте не тільки самі чинять, але й хвалять тих, що роблять таке. Бог не дивиться на особу. (Посл. ап. Павла до Римлян 1:28-32).

В благочестивому суспільстві, яке має в собі ідеальну звершену любов до Бога, народжену істинною Христовою вірою, не може бути подібних порочних явищ. Там непотрібно ні поліції, ні в'язниць. Там панує справедливий мир, Божий закон, спокійне благочестиве життя, равенство і завжди стремління до все більшого пізнання вищого ідеалу Божественної істини.

Щоб були ви бездоганні та щирі, "НЕВИННІ ДІТИ БОЖІ СЕРЕД ЛУКАВОГО ТА РОЗПУСНОГО РОДУ", що в ньому ви сяєте, як зорі на світі. (Посл. ап. Павла до Филип'ян 2 15).

ЩО ТАКЕ ЛЮБОВ?

Любов є почуття, що народжується духовною, істинною і непорочною вірою в Бога. Пророк Мойсей праведно вірив у Бога і, завдяки його чистій вірі, в ньому народилась необмежена ніякими людськими перепонами велика любов до Бога і свого народу, що страдав у неволі. Ради любови до свого народу, Мойсей, що виріс і вихований при фараонівському дворі, міг би здобути великої і почесної слави в єгипетській державі, але він відмовився від придворного розкішного життя в палацах фараона і разом зі своїм змученим народом переніс рабську долю, страждання, гноблення і поневолення во ім'я благочестивої любови, яка народжується тільки істинною вірою в Бога. За це Бог дарував Мойсеєві велику мудрість і силу для здійснення Божих намірів щодо визволення юдейського народу з неволі. Тільки з прийняттям чесно і безкорисно Божественної Христової науки й виконанням Його Божественних законів, ми можемо сподіватись на Його великий дар благодаті. Господь очистить Своєю великою силою весь наш край від того бур'яну, що лишився і розріся від деморалізованого московського суспільства і поверне нас до святого правдивого життя в єдиній Христовій вірі в св. апостольській Церкві, де вже нас не будуть ділити на православних, католиків, на галичан та малоросів, де буде одна свята Христова віра і любов до Бога і ближнього.

І. Корибут-Вишневецький.

УКРАЇНСЬКЕ ЄВАНГЕЛЬСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ В КАНАДІ

Українські пресвітерські і злучені громади в Канаді мають багато спільних проблем і обов'язків, які є відмінні від проблем реформованих громад в Сполучених Штатах.

В цілях спільного полагодження цих канадійських проблем та співпраці постало й існує Українське Євангельське Об'єднання в Канаді. Головою цього Об'єднання є пастор Л. Бучак з Гамільтону, секретарем паст. І. Яцентий з Ошави і скарбником паст. В. Вінявський з Андрю Алта.

Під цей час, як це видно з комунікату скарбника УЄО в Канаді пастора В. Вінявського, конче потрібно, щоб усі громади склали негайно свої рати на КУК на руки скарбника УЄО в Канаді.

В інакшім випадку борг канадійського УЄО до КУК знову почне зростати, що є абсолютно небажаним. Цей обов'язок всі громади в Канаді повинні виконати не відкладаючи на довго.

Було б добре відбути в цім році з'їзд Канадійського УЄО для обміну думок і розв'язання різних спільних проблем. Такий з'їзд можна було б відбути частинно на сході, а відтак зробити другий з'їзд восени в Західній Канаді з участю представників Східньої Канади. Тепер як раз слушний час цю справу обговорити.

"Євангельську Правду"? Чи передплатили ви

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published montly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.0. Окреме ч. 25ц
РЕДАГУЄ - - КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave.
Toronto 10 — Ontario

"Прийшовши, поможи нам!"

Редакція „Еванг. Правди" одержує листи з різних країн Полудневої Америки з проханням прислати місіонерів, [illegible] в місійній праці [illegible] ретом будинків [illegible].

В певних [illegible] нас запевняють, що люди вже готові прийняти благовістя і що за короткий час (два три роки) при ширшій праці можуть повстати громади, які спроможуть [illegible] утримувати.

Цілком ясно, що потреба в [illegible] праці серед нашого народу в Полудневій Америці [illegible] „Жнива багато, робітників мало".

Ця нагода і можливість [illegible] праці серед нашого народу може не повторитися знову. Традиційні церкви не спроможні опанувати [illegible] серед [illegible] ширяться [illegible] і всякі збочені секти.

Видатки ведення такої праці порівняно невеликі. Наприклад, як нам пишуть, рент [illegible] для Богослужень виносить якихсь $20.00 на місяць [illegible].

З другого боку, українці євангелики в Канаді і Сполучених Штатах живуть добре, [illegible] дбають найбільше про себе, забуваючи наказ Господній проповідувати євангелію по всьому світу.

Зокрема українські реформовані (пресвітерські) церкви в Канаді і Сполучених Штатах [illegible] організації абсолютно нічого не роблять в цій великій потребі, витрачаючи всі засоби самолюбно лише на свої власні потреби.

Всі зацікавлені в цій праці можуть дістати ширші інформації від редакції „Євангельської Правди".

ЯК ТРЕБА БОГОВІ СЛУЖИТИ?

Про те, як треба Богові служити, найкраще [illegible] Павло. Він написав у своїм листі до римлян, між іншим, такі слова: „В горливості не лінуйтеся, духом ПАЛАЙТЕ, СЛУЖІТЬ ГОСПОДЕВІ" (Рим. 12 11). Коли наш дух горить, палає, тоді він освітлює й благодатно гріє тих людей, що ми з ними зустрічаємось. Лише ті люди можуть Богові достойно служити, у котрих дух запалений засвічений Світлом світу. Усі люди прийшли в світ духово [illegible], стали у своїх предків темнотою (Еф. 5:8). Ось тому ніхто не міг угодно Богові служити. Коли прийшов на землю Син Божий — це „Світло світові", і сказав: „Я прийшов огонь кинути на землю, і як Я пагну, щоб він уже запалав" (Луки 12:49). Розуміється, Христос кидав цей огонь — це світло в серця людей [illegible] вами духа й життя, як про те свідчили Його учні: „[illegible] палало нам [illegible] ли промовляв Він до нас в дорозі й коли виясняв нам Писання?" (Луки 24 32). Цю думку підтверджують також наступні слова: „Хіба ж М[illegible] Слово не похоже на [illegible] говорить Господь" (Єрем 23:29).

Наш дух є світильник розумів премудрий Соломон „Господень світильник це дух чоловічий" (Пр. Сол. 20:27) Засвічення наших пригаслих гріхами світильників залежить не від людей, а від Бога. Читаємо: „Бо мого світильника Ти запалюєш; Господь Бог мій мою темноту Він освітлює" (Пс. 18:29). У свій час Бог засвітить усі пригаслі гріхами світильники, як про те написано: „Світло правдиве був Той, що освічує кожну людину, що приходить на світ". (Єв Іван 1.9). Велике Світло в [illegible] Сина Божого прийшло у світ і почало спершу освічувати лише тих, котрих Отець Небесний дає Христові: „Усе прийде до Мене, що Отець дає Мені, а того, хто до Мене приходить, Я не вижену геть" (Іван. 6:37). „Тепер пізнали вони, що все те, що Ти дав був Мені, від Тебе походить, бо слова, що дав Ти Мені, Я їм передав, і вони прийняли й зрозуміли правдиво, що Я вийшов від Тебе, й увірували, що послав Ти Мене" (Єв. Івана. 17:7, 8).

[illegible] служіння Богові живому вимагається чисте сумління від мертвих діл. (Євр [illegible] 14). Крім цього, наш дух мав бути обновлений (Рим [illegible]), а також народжений згори від живої води і від сили [illegible] Духа. (Єв. Івана. 3 3-6). Відтоді ми стаємо спроможними поклонятись та служити Богові в дусі та в правді. [illegible] Павло писав: „Бо свідок мені Бог, Якому служу духом своїм у благовістуванні Його Сина, що я [illegible] згадую про вас" (Рим 1:9) [illegible] „[illegible] любов'ю служіть один одному" (Гал 5:13). Любов [illegible] є жертва. Доказом цього є те, що Бог полюбив [illegible] дав Свого Сина [illegible] Христос полюбив нас і віддав [illegible] Себе, як дар [illegible] та жертву на приємні пахощі (Еф 5:2). Тому [illegible] нашим духом горіти [illegible] служити Господеві [illegible] розумна та приємна Богові служба (Рим 12:1, 11) [illegible] служіть один одному, кожен тим даром, якого отримав, як домородники всякої [illegible]. Коли хто говорить, говори як Божі слова; [illegible] служить, то [illegible] що дає Бог, щоб Бог прославлявся в усьому Ісусом Христом, що Йому [illegible] на вічні віки. Амінь" (1 Пет 4:10, 11).

Петро Боднар

УЧІМСЯ ЛЮБИТИ

[illegible] Спаситель та Христос [illegible]: „Оце Моя заповідь, щоб любили один одного ви, як Я вас полюбив" (Ів 15:12). Але чи всі християни виконують цю заповідь Христову [illegible] виконувати? Святе Письмо каже, [illegible] любови треба навчитися. [illegible] любити. [illegible] Павло до Солуньців [illegible] навчені були [illegible] любити один [illegible] Павло писав, „щоб старі [illegible] молодих жінок [illegible] любити [illegible] чоловіків, любили дітей". Отже, любови треба навчитися!

Кожна наука в людському житті [illegible] практично [illegible] Уявіть собі людське життя таким, яким воно [illegible], подумайте про всі [illegible] та досягнення, і ви напевно переконаєтесь, що без науки не було б того всього, що становить сучасну модерну цивілізацію і культуру. Через науку та постійну вправу прості люди доходять до різних високих званнів [illegible] фахів. Наука розвиває [illegible] здібності людські [illegible] робить їх здібними до [illegible] творчости. А [illegible] вміють, що буть [illegible]. Який [illegible] чесний посаді [illegible] модерні [illegible] техніки [illegible] Ми [illegible] сучасна модерна [illegible] могутньою силою, [illegible].

Люди [illegible] помочі науки [illegible] людьми [illegible] Отже так і християни [illegible] любови треба навчитися [illegible] досконалого життя [illegible] основ. [illegible] Христова [illegible] Любови треба навчитися! Бог [illegible] Свою любов в серця [illegible] зовнішньо [illegible] природні, плесова, примітивна. Таку любов мають усі живі створіння. Але християни повинні мати кращу любов ніж створіння [illegible]. А християнська любов [illegible] та в [illegible] тим [illegible] серця та доброзичливости до своїх ближніх.

Найкращими учителями практичної [illegible] любови є Бог і рідна [illegible] мати, бо ніхто так щиро й ніжно не любить, як Бог і рідна мати. Материнська любов — це також Божа любов! Якщо ми бажаємо любити, то пригадаймо собі нашу рідну матір, подумаймо, як вона любила або любить нас, і навчімось любови від неї. Бо рідна

[illegible] християнська мати — це втілення найщирішої та найлюбовнішої любови! А про Божу любов [illegible] свідчать найкраще оці божественні слова: „Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне" (Ів. 3:16). Правдива любов — це жертва для добра [illegible], але інших людських [illegible].

Кожна наука здобувається [illegible] способом, теоретичним і практичним. Теоретично [illegible] навчити любити [illegible], але практично [illegible], а теорія без практики не має значення, бо [illegible] доповнює, [illegible] та завершує. Практична любов виявляється в [illegible], у пожертвах. [illegible] практикується [illegible] житті виявляти любови, то вона в них [illegible], завмирає. А чим більше виявляють вони свою любов в учинках [illegible] любов стає. Любов треба виявляти практично в своєму [illegible] житті: Бо що ж [illegible] така любов, яка тільки [illegible] виявляється, але не [illegible] вищий лікар, ніж [illegible] любов. Якщо лікар [illegible] не лікує, хворих не [illegible], то що ж тоді [illegible] теоретичне знання [illegible] практики музики, він згодом перестане бути добрим музикою. Якщо спортовець занедбає практику спорту, він перестане бути спортовцем. [illegible] християни перестають [illegible] християнами, [illegible] занедбають практику любови.

Чого ж любови християни повинні вчитися? Дехто думає, що [illegible] людина має право любити все те, що вона любити бажає, але ж воно не так, бо якщо наша любов має бути безгрішною, вона мусить базуватися на принципах християнської етики та моралі, цебто на Божих заповідях про любов до Бога й до своїх ближніх. Отож християни повинні вчитися тієї любови, яка природно не існує, та яка є для них обов'язковою. Передусім кожна християнська людина повинна вміти любити понад усе правдивого живого Бога, Творця [illegible] любити все те, що є чисте й святе, Божественне, та що від Бога походить і до Бога належить, а в Бозі повинна вміти любити і своїх ближніх, свою родину, церкву, та все своє довкілля, свій Рідний Край і народ, коротко кажучи, християнин повинен вміти любити все те, що любить Сам Господь Бог.

Любов треба мати вивчену, розумну, бо на такій любові [illegible] колективне життя родини, церкви, нації та всякої людської спільноти. Де [illegible] розумної практичної любови, там появляються ненависть, [illegible], гордість [illegible] та [illegible], а в наслідок цих гріхів приходять дальші нещастя в достатні незгоди, боротьби, [illegible], послаблення та [illegible] занепаду кожної людської спільноти. Отже розумна християнська любов у [illegible] являє собою наймогутніший чинник усякого людського [illegible] людських успіхів!

[illegible] учімося практичної християнської любови, бо Бог є любов!

Іл. Кубрин

ЧИ ВИ БОЇТЕСЬ ЛЮДЕЙ, ЧИ БОГА?

[illegible], що будуть говорити про них люди, якщо вони зроблять [illegible]. Вони не хочуть, щоб люди бачили їх зло. Але Бог бачить все, що вони роблять. Вони хочуть показати себе добрими в очах людей, і не дбають про те, що Бог бачить їх, яке велике зло вони чинять. Чому ж то так, що люди бояться людей, а забувають про Бога? Суд над людьми за лихі вчинки не скоро відбувається, через те й [illegible] кається серце чинити зло. То я знаю, що тільки боголюбивим буде добре перед лицем Божим, а безбожному не буде щастя. Не довго пробуде такий, хто не боїться Бога (Еклезіяста 8:11-12, 13)

Хто виконує накази, той не зазнає лиха, серце ж мудрого знає й час і спосіб. (Еклез [illegible] 8:5).

Бог бачить їхні злочини в кожнім однім кутику, горе вам, письменники лицеміри, що [illegible] зверху, нутро ж повні здирства та неправди (Мат. 23:25). Горе тим, що з глибока сховатись, щоб задуми свою [illegible] Господом, що чинять справи свої в темряві й говорять, хто нас побачить, хто взнає (Ісаї 29:15). Лицеміри по школах та по улицях трублять, щоб здобути слави в людей. Глаголю вам, мають вони нагороду собі (Мат. 6 2).

Хто боїться людей, той в біду попаде, хто ж боїться Господа буде безпечний (Пр. 29:25).

Подумайте, добрі люди, перед ким ми будемо суджені на Страшнім суді за наші лихі вчинки; хто нас буде судити: чи люди, чи Бог живучий. Маємо боятися Бога, а не людей. Очі бо мої на всіх стежках і не сховані вони від мене й не закрита неправедність їх від мене і від очей моїх (Єремії 16:17). Так говорить Господь.

Проклята людина, що вповає на людей і робить тіло опорою своєю, а серцем цурається Господа (Єремії 17 5). Хіба ж сховається людина в потайне місце, де б Я її не бачив, говорить Господь (Єр 23.24). Бо тільки я сам знаю задуми мої, про вас говорить Господь, задуми на добро, а не на лихо, щоб забезпечити вам будучину й надію (Єр. 29:11). І не пощадить тебе око Моє, Я не помилую. По [illegible] тобі і зрозумієте, що Я Господь караючий (Єзекиїл 7:9). Чи сидиш ти, чи виходиш, чи входиш — усе я знаю й те, як ти проти мене буяєш (Ісаї 37.28). Я Сам утішитель ваш хто ж ти, що боїшся чоловіка, котрий вмирає (Ісаї 51 12)

До грішника ж говорить Бог, чого ти говориш про устави мої і носиш в устах твоїх завіт мій. Ти ж ненавидив докір і кинув слова мої [illegible]. Бачив ти злодія, то й радо приставав до нього, і з перелюбниками ти накладав. Губам твоїм дав ти волю то здоро, а язиком твоїм кував зраду. Ти сидів сам і вигадував проти брата [illegible] матері [illegible] Так ти говорив і [illegible] рівний тобі. Я покараю тебе і перед очі твої поставлю гріхи твої.

М. Ясільский

БРАТИ І СЕСТРИ В ХРИСТІ

Хочемо поділитися з Вами вісткою, що в нашій Громаді започаткувався і створився давно вже потрібний Фонд для видання і поширювання Євангельської Літератури. Почали цей Фонд три Сестри Чапчуки, а іменно [illegible] Куноцда, Юлія Романків і [illegible] Ковальчук, які зібрали [illegible] доларів, а відтак наші брати [illegible] 25.00 [illegible], Катерина М[illegible] [illegible] Якла Кузів 25.00 [illegible], [illegible] Кузів 10.00 дол., [illegible] 25.00 дол., Антоніна Ковальчук [illegible] дол., [illegible] дол., [illegible] Ярошенко [illegible] дол.

[illegible].

Пропам'ятного Фонду Імени Пастора Василя Кузіва

[illegible] цей Фонд [illegible] пам'ять Пастора [illegible] Кузіва, який [illegible] літератури.

Отож ми звертаємося до Вас, Брати й Сестри Євангелики [illegible] Народу [illegible] Громад [illegible] Євангельських Громад [illegible] Народом, [illegible] Руху, [illegible] Пастор Василь Кузів.

(Продовження на ст. 6)

ПРОПАМ'ЯТНИЙ ФОНД

(Докінчення з ст. 5)

Моральною і матеріальною підтримкою цього Пропам'ятного Фонду ім. Пастора Василя Кузіва ми покажемо, що ми не байдужі, а високо цінимо наших провідних Братів і їхню посвятну працю для справи Євангелії Христової серед Нашого Народу!

Гроші, які досі зібрано, вложено в Українському Банку за підписами комітетових Володимира Багрія, Олекси Панькова, Петра Ковальчука і Івана Драгана.

Віримо в те, що цей наш заклик до Вас, Брати і Сестри, і цей раз не залишиться без Вашої щедрої уваги!

Пропам'ятний Фонд
ім. Пастора Василя Кузіва

За Комітет Фонду
Петро Ковальчук, Голова,
Володимир Багрій, секретар,
Олекса Паньків, касир,
Іван Драган, Дария Чорномаз,
Іван Баран, Вадим Яровенко,
Софрон Федів члени ком-ту.

РАДІОПЕРЕДАВАННЯ.

Інтернаціональна секция СВС передала на Україну Різдвяне Богослуження з Української Пресвітерської Церкви в Торонті. Хор під диригентурою Павла Сича виконав прекрасні українські коляди. Петро та Іраїда Черняки заспівали чудовий дует „Пречиста Діва Марія".

Проповідь виголосив паст. М. Фесенко.

8 січня радіостация СВЛ, Торонто, передала одногодинне Богослуження Української Пресвітерської Церкви в Торонті. Це радіопередавання призначене для всіх протестантів, тому проповідь паст. М. Фесенко виголосив по-англійськи. Спів був в українській мові.

Такі радіопередавання набувають українцям багато приятелів серед англомовних протестантів. Хором керував талановитий дирігент Павло Сич. Солістами виступили відомі в Канаді співаки й артисти Петро та Іраїда Черняки.

РЕЛІГІЙНІ НОВИНИ

Проект об'єднання церков.

Чотири великих деномінації в Сполучених Штатах говорять про об'єднання. Д-р Е. С. Блейк, генеральний писар З'єднаної Пресвітерської Церкви в Сп. Штатах, запропонував Методистській, Епископальній і Злученій Христовій церквам об'єднатись в одну велику церкву. Якщо б об'єднання здійснилось, то ця церква мала б близько 20 мільйонів членів. Її назва, як проєктується, була б: „Реформована і Католицька Церква в Сполучених Штатах".

Знаменні подорожі.

В наші дні, як ніколи раніш в історії, політичні провідники різних країн літають і їздять на всякі „верхівні" наради по всьому світу, шкода, що з тих нарад, з правила, виходить мало хісна, але ось такі польоти і поїздки в наші дні стали звичайним явищем.

За прикладом державних мужів, розпочали „верхівні" клерикальні поїздки і високі церковні достойники. Чи з цих поїздок щось вийде доброго — ще не знати.

Останньою сенсацією „релігійних" нарад на „верхівнах" було відвідування головою англіканської церкви Кантерберійським архиепископом д-ром Г. Фішером Папи в Римі.

Попередньо англіканська церква „прославилась" відвідуванням Москви і Сталіна так званим „червоним епископом". Окрім скандалу для церкви його „дружба" з „совєтами" нічого не принесла.

Теологічні розходження поміж Англіканською Церквою і Римом дуже великі, окрім того, в минувшині римо-католики в Англії спалили не одного провідного англіканця, чимало було знищено і в інші способи, аж поки не перемогли протестанти, які, як звичайно, здобували собі свободи, лишили римо-католикам ті ж самі привілеї.

Дехто сподівається поблипення доброї волі поміж Римом і Англіканською церквою і взагалі протестантами. Це було б добре, але сумнівно, щоб Рим поголився ні толерацію в тих країнах, де не переважає римо-католицизм, але без сумніву вони будуть домагатися толеранції в протестантських країнах.

Покищо в римо-католицьких країнах, таких як Еспанія, Португалія і їм подібних, протестантів позбавлено елементарних прав і переслідується при кожній нагоді. До цього часу не видно, щоб „верхівні" розмови поміж архиепископом д-ром Фішером і Папою принесли будь-яку полегшу для протестантів в римо-католицьких країнах.

Нові кардинали.

Папа Іван 23 призначив чотирьох нових кардиналів. Двох з Полудневої Америки (з Венецуели і Колюмбії), одного італійця і одного американця. Усіх кардиналів тепер буде 86. На всю цю кількість нема жодного українського кардинала, хоч українські римо-католики не за страх, а за совість служать Римові, часом на шкоду своєму народові.

Цілком ясно, що Рим українців уважає за щось маловартісне.

Нелюдські напади на протестантів.

24-го листопада в Сан Гіл, Колюмбія, римо-католики напали на протестантів під час молитовних зборів. Будинок був знищений озброєними римо-католиками. Тринадцять осіб в будинку врятувались від напасників. В іншому місті римо-католики, озброєні матчетами, зробили напад на молоду протестантську жінку і хату цілковито пограбовано. В цей самий час римо-католицькі кардинали в Сполучених Штатах закликають протестантів до толерантности, а Папа Римський скликає світові християнські конгреси.

Вашінгтон.

Представники чотирьох релігійних організацій взяли участь в усталенню президента Кенеді 20-го січня. Архиепископ Яків від православних сказав молитву, як рівно ж пастор д-р Джан Борклей від протестантів. Кардинал Р. Кушінг сказав інвокаційну молитву, а жидівський рабін Глюк скінчив усе благословенням.

Монтеро, Болівія.

Американський парохіяльний римо-католицький священик накинувся на болівійського евангелика під час Богослуження і хотів його задушити. Поліція відмовилась втручатися. В місті Камрі організація „Католицької молоді" закидала камінням евангелика, а місцевий священик загрожував його забиттям. Отже так тлеко римо-католицька світова „християнська" співпраця в такий спосіб „поступає наперед", а Рим мовчить.

Токіо.

З-поміж 468 членів парляменту в недавніх виборах вибрано 22 протестанта.

Спірітизм.

Через розклад римо-католицизму в Аргентіні поширився спірітуалізм. Найчисленніша секта спірітистів нараховує 10.000 медіюмів. На недавнім здвизі в Буйнос Айрес 35.000 людей зібралося слухати незрозуміле вчення „Ісуса з Назарету" про атомову війну і населення інших планет.

Людоїдство в Конго.

Минулого місяця два протестантські місіонери стали жертвою канібалів в північній Катонга. Зникли Елтон Кнаус з Нової Зеляндії і Едмунд Годсон з Англії. Обидва місіонери працювали з рамена Евангельської Місії в Конго. Кнаус має жінку і троє дітей. Війська З'єднаних Націй передають оповідання тубільців, які кажуть, що вони бачили, як місіонерів рубали на кавалки матчетами.

Комітет для видання „Археології України":

П. Глібович, Б. Гоновський, Е. Думин, З. Зелений (голова), Я. Козловський (секретар), Я. Лапута, І. Лучків, С. Паладійчук, В. Ревуцький, Я. Розумний, Я. Спольський, Б. Стебельський.

Лист до Пастора Боднара і Сестри Боднар з Франції

Дорогий Брате і Сестро!

Я отримав пакунок, в якому були книжки, і ці книжки для мене дуже вартісні, бо я з них зрозумів життя.

Ви мене навчили життя. Хочу вам сказати, що я був хворий. Українці римо-католики мене побили як собаку, навіть зуби повибивали, і я зрозумів що то таке католицизм. Вони мене побили тому, що я читав Євангелію та іншу духовну літературу: „Хай Бог буде правдивий", „Вісник Спасіння" та інші. Я продовжую християнське життя. Прошу прислати ще більше книжок і напишіть листа, коли Вам можливо.

Ще раз Вам дякую за Ваші книжки, що Ви мені вислали.

Сеньків Михайло
Воубе, Норд, Франція

ОРГАНІЗУЙМО
цього року в кожній місцевості
ДОПОМОГУ КАПЕЛІ
БАНДУРИСТІВ!

КОНЦЕРТОВА ПОЇЗДКА КАПЕЛІ.

В зв'язку з наближенням Великих Роковин смерти пророка України Тараса Шевченка, наше Товариство рішило дещо змінити свої пляни на біжучий сезон і, щоб задовольнити бажання багатьох місцевих громад, вирішило організувати весняною порою концертову поїздку Капелі по містах Америки й Канади з програмою на тексти Великого Поета.

Бандуристи поставили собі за мету докласти всіх зусиль, щоб належно віддати честь Великому Кобзареві та достойно вшанувати його пам'ять.

Концерти Капелі відбудуться майже в усіх більших українських громадах, починаючи від Детройту, колом через Чікаго, Мінеаполіс, Вінніпег, Едмонтон, Саскатун, Судбури, Торонто, Оттава, Монтреаль, Нью-Йорк, Філядельфия, Бафало, Пітсбург, Клевеланд. Вже підготовлено близько 30 великих концертів і ряд менших.

Прибуток з цієї концертової поїздки бандуристи призначають на покриття боргів з концертової поїздки Капелі по країнах Европи.

Якщо бандуристи, не зважаючи на те, що не дістали платні за останні тижні концертування в Европі, рішилися віддати більше, як півроку свого часу й безкорисної праці на те, щоб тепер покривати витратки, на які свого часу ціла українська еміграція не спромоглася дати потрібні суми збірки (зібрано лише 40% потрібних сум), то це лише свідчить про їх велику жертвенність і самопосвяту, які можуть перейти межі, якщо вся наша громадськість не долучиться до них з своєю підтримкою і не допоможе Капелі вийти з фінансових клопотів та роздобути засоби для дальших її поїздок у світ.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі.

МІСІЙНА ПРАЦЯ ЗАКОРДОНОМ

Підставою місійної праці закордоном є наказ нашого Господа: „Ідіть по всьому світу й проповідуйте евангелію усьому творіву". Марка 16:16.

В часи Христа група учеників Христа в Палестині була дуже невелика. Переважаюча більшість населення потребувала знання благовістя і все ж, не дивлячись на великі потреби праці благовісників в краю, Христос посилає учеників „по всьому світу" проповідувати евангелію.

Цей наказ Христа доводить повну неслушність твердження, що ми повинні перше проповідувати в власнім краю, що місцеві потреби важніші за духові потреби в інших краях, що погани в інших краях будуть докоряти нашим працівникам духовим занепадом в країнах, звідки вони прийшли.

Всі ці аргументи існували в часи Христа і все ж Він послав учеників по всьому світу, не чекаючи на навернення навіть більшости жидів. Не чекав Він і на поліпшення суспільних умовин і т. і. Ті, що аргументують, домагаючись перше реформ і навернення більшости людей в своїм краю, забувають, що для Бога усі люди „свої".

Посилає місіонерів не край і нація, а церква по наказу Христа. Жаден думаючий поганин не буде обвинувачувати церкву за учинки людей поза церквою, а якщо б такі і найшлися, це є замала причина, щоб церква через нерозум невіруючих виявляла непослух супроти свого Господа.

У всякім разі така несправедлива критика поширення християнства не спинила. Знову, якщо б церква чекала, поки в її краю навернулась хоча б більшість людей, то закордонні місії стали б неможливими.

CLEANSED HANDS

Chester Shuler

BOB BATES paused uncertainly at the glass door marked "Principal—Private." He had gone through that door numerous times before, usually with unpleasant results. But this was his first visit since the arrival of the new principal, Professor Hibbs, whose reputation as a good disciplinarian was well known. Bob felt apprehensive today, and puzzled, too. For, to the best of his recollection, he really hadn't violated any of the school rules lately, and he wondered why the new principal had summoned him.

Inside the office, Bob faced a keen-eyed man who sat very erect at the big desk. "You sent for me, Professor Hibbs?" Bob asked.

"You are Bob Bates, I believe?"

"Yes, sir."

"Good." The principal pulled a sheet of paper from a drawer, and handed it, with a pencil, to Bob. "I wish you to sit at that table, and write down all the mean things you've done in this school since the opening of the present term. And I want you to list every last one of them. Is that quite clear?"

"Y-yes, sir!" Bob gulped. He was stunned by this surprising turn of events. Sure, he had done a lot of things to fellow students, but always in fun. And as far as he knew none of them had reported him lately. And he had tried hard this year not to misbehave. Well, he'd do his best, but it was a bitter pill to swallow. The principal kept a keen eye upon him, as he wrote:

"Pulled Jennie Shultz's hair. Hid Ben Sparks' cap. Tripped Sid Rhodes. Laughed when Frank Gregory was punished. Placed a tack on Fat Sanders' seat. Hid Sarah Hughes' lunch."

Finally, he laid the paper on Mr. Hibbs' desk.

"You are quite certain this is everything?" asked the principal.

"All I can remember, sir."

"Then write across the top of the sheet, I did all of these mean things to my classmates in school this year, and sign your name at the bottom."

Bob hastened to obey.

"And, now, young man," thundered the principal. "I am going to mail this paper to your mother. I wish her to know what sort of boy you are in this school."

Bob paled. The words hurt deeply. His mother must not know! It would make her health worse. He pleaded with the principal, declaring he would not do one mean thing all year, if he would not send the paper.

"Very well, Bob," Mr. Hibbs said at length. "I shall give you one more chance—but only one. I shall keep this paper, and if you are not sent before me again during this entire term, I shall burn it. But remember, one more complaint about your conduct, and the paper goes to your mother."

Bob promised, and meant it. He loved his mother and could not bear to have her know how tricky he really was. It was not that he wanted to harm anyone, it was just his hands. They simply would not stay out of mischief. Having no brothers or sisters of his own, he was a real good boy at home. Of course, Mom thought he was just as good in school. And now Bob determined she must never see this paper.

That evening Bob was quiet and thoughtful at home. Later he surprised his mother by studying his Sunday school lesson. "Doris Kippling is a good teacher, Mom," he said.

"I'm so glad to hear you say that, Bob," Mrs. Bates answered smiling. "Doris is one of the nicest girls in town. I'm thankful she is your Sunday - school teacher."

"I don't see why our class always has to have women teachers," Bob said, "but if we must have a woman, I'll take Doris any day. She's no grouch like Miss Gregory and Mrs. Brown, and "

"Hush, son. You must not speak of those ladies as 'grouches.' They are good Christian women, but perhaps you boys are somewhat trying at times. Doris, being young, doesn't mind the noise so much."

Bob grinned. "Well, she's tops, I'll say. And Mom, some day she's going to take us for a hike, if she can get some older person to go along. She knows all 'bout nature, an' things. Last Sunday

(Continued on page 8)

CLEANSED HANDS

(Continued from page 7)

she taught us a nice little poem called, 'Others.' I like it. Makes a fellow think, and—"

"Think of others?" smiled Mother. "I hope my big boy thinks of others in school and everywhere he goes."

Bob started and paled. Then he remembered. Mom didn't know. She mustn't find out. "I'll try, Mom," he promised. [illegible]

Mentally, Bob decided another thing. Pretty Doris Kippling must [illegible] paper, either! There was just one way to prevent a calamity. That was to behave every minute he was in school. It would be hard, though. With a pang, Bob wondered just how he'd ever remember.

As he was going to bed that night, Bob thought of something Doris had said last Sunday. Jesus, she said, would help you do hard things. But you had to ask before you could receive. Bob decided he'd ask Jesus to help him remember. Kneeling he framed an awkward little prayer. But he meant every word of it.

Bob was so well-behaved in school during the next few days that the other pupils in his room noticed it. They decided the principal must have punished him severely. "Served him right too," some [illegible] "Maybe he'll quit teasing us now."

Bob was serious, thoughtful and studied harder. Miss Green felt greatly relieved. Things were going along real well—until Spud Harkins arrived in town and was assigned to Bob's grade.

Big, overgrown Spud was a bully and proud of it. Sensing trouble, Bob avoided Spud as much as possible. But soon he found Spud picking on some of the smaller boys, his own friends included. Some of them complained to Bob, and he was puzzled to know what to do. Loyal to his friends, he had the urge to help them; but fighting was taboo with Professor Hibbs and one more visit to his office could spell disaster for Bob.

The next Sunday, Doris had the boys repeat the poem "Others". "Always place others before yourself," she said. "God wants you to help others, even though you may not like them so well."

Bob thought of Spud Harkins. He didn't care for Spud and hated bullying. Spud could get him into serious trouble. On the other hand, Spud himself would get into trouble with the principal before long if he wasn't warned about being a bully and starting fights. Was Spud one of the 'others'? Bob wondered. If so, maybe it was his job to warn Spud. Well, at least warning Spud [illegible] Doris [illegible] so often. Bob decided to [illegible]

That night, he added a little to his prayer. Wouldn't the Lord please help him do the right thing by Spud, and the other boys? It was difficult to see how it could be done but the Lord ought to know. Doris had told them only last Sunday that God knew all about us, and is interested in our thoughts, motives, problems and desires. She said the Lord would guide us in the right path, if we let him. Bob [illegible] that pretty Doris [illegible] She never seemed to be wrong, anyway, in what she said. Maybe he ought to go to her [illegible] for advice.

But he decided against it. Doris might not understand, and he [illegible] good at explaining thoughts and problems. He'd just tell Jesus about it, then [illegible] happen next.

Things happened next afternoon.

Still trying to avoid direct contact with Spud as much as possible, Bob often went home by an indirect route. Today as he turned a corner, he came upon Spud tormenting little Andy Browning who had a crippled leg. Andy was almost in tears, and Bob's indignation mounted instantly. He started toward the pair, then paused—remembering.

"Fighting on the way to or from school is strictly forbidden," the principal had warned only two days ago. "Any pupil caught violating this rule will be severely disciplined."

Bob struggled for self control. Then he approached the boys. As an added precaution, he kept both hands in his pockets.

"Spud," he said quietly, "can't you see that Andy's not half your size. Why do you annoy boys who are so much smaller than you? Now look, I'm not criticizing you, exactly because I used to do some of that myself, though I'm ashamed of it now. But I just wanted to give you a friendly tip—"

Spud stood there glaring at Bob. He was too surprised and angry to speak immediately. Then he whirled and thrust a hard, grimy fist under Bob's nose. "Look, fella! You just keep your tips, see? If I want a fight [illegible] you wanna make something of it—"

[illegible] You'd better learn a lesson now, before you are sent to Professor Hibbs, Spud, because if—"

"So you're gonna squeal on me, are you? Well, lemmee tell you something—"

"Look, Spud," Bob said quietly. "I'm not picking a fight with you. In fact I won't fight you, even if you strike me. I'm only trying to do you a favor, see? I wish someone had warned me a long time ago but [illegible] I had to learn the hard way. If you're wise, Spud, you'll think that over. Come Andy."

Without waiting for Spud to decide whether to knock him down or take his advice, Bob walked away with little, lame Andy at his side. Suddenly, Andy tugged at Bob's sleeve. "Whew! That was close, Bob," he whispered. "Professor Hibbs is standing across the street—behind that big truck!"

Bob stopped short. A queer, sickly feeling struck him in the stomach. What would the principal think of him? He hadn't done anything wrong, but would the principal understand? Spud's voice had been loud and angry.

"Hello, boys!" A girl's clear tones reached Bob's ear, and he turned to see Doris Kippling sitting in her car at the curb.

"Oh, hello," he said, with a furtive glance at the tall, stern principal, who was watching the group suddenly. Bob walked to the car. "Did you hear what I said to Spud just now?" he asked. "Honestly, I wasn't fighting him, and—"

Doris smiled. "Yes, Bob, I heard every word. I also saw what Spud was doing to Andy before you arrived. I was just going to tell Spud a thing or two myself, when I decided to see how you would handle the situation. I'm real proud of you, Bob."

Bob sighed with relief. "Say thanks! And if—Mr. Hibbs should think I was fighting—"

"I'll certainly tell him what occurred," Doris promised. "In fact, I think I'll just tell him immediately. Oh, Professor Hibbs!" She waved and called to the principal, who smiled with glad recognition and strode toward the car.

"Good afternoon, Doris," he [illegible] "And good afternoon, Bob and Andy."

Spud had retreated around the corner at first sight of the principal. Doris explained everything that had occurred. "I'm real proud of Bob," she added. "He is one of my best Sunday school pupils. A real peacemaker, Professor."

"I'm certainly glad to [illegible] this," the principal said, [illegible] "And thank you very much for what you have told me."

Mr. Hibbs passed on [illegible] Andy said he must go home. Bob lingered with his [illegible] and suddenly decided [illegible] the entire story about the paper he had signed, and his fear [illegible] his mother might learn of it. He also said he wanted to be a better boy, and her teaching had helped him.

"Bob, I'm more than proud of you," she said, "and I shall pray for you daily. I know you can trust the Lord Jesus fully. And [illegible] will get along well. I hope you'll feel free to tell me about problems any time you think I can be of assistance. I'm [illegible] old and certainly not very wise but perhaps together we can figure things out with the Lord's help."

When Bob was called into the principal's office on the last day of the term, Mr. Hibbs smiled broadly. They had a little ceremony as they burned the paper.

"I'm sure glad Mother never learned of that," Bob said. "It'd just about make her sick."

"I'm very glad too, Bob," Mr. Hibbs said, earnestly. "And I think that you will always remember this experience. I sincerely hope you will."

Bob promised to be careful. Then he pulled from a pocket the little poem, "Others," which he had learned. "This, sir, has helped me a lot," he said. "I— I guess I'll never forget the 'others' either. I hope I won't."

("The Instructor")

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
,,Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXII. Число 3 Торонто, Онт., Березень 1961 March Toronto, Ont. Рік XXII. Число 3

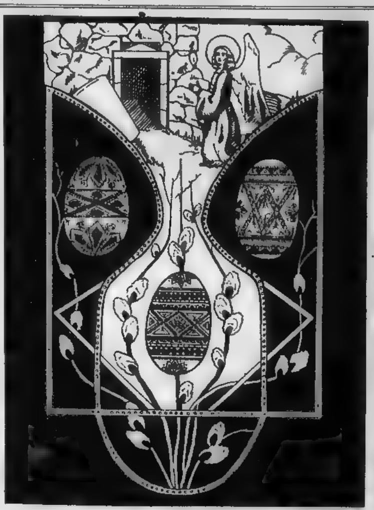

© J Felushko

Воскресення Христа

"Ангел Господень, зійшовши з неба, прийшов, ..відкотив камінь від дверей і сів на нім". (Матт. 28:2)

Святі жінки пішли до гробу, щоб намастити тіло Христа пахощами. При цім вони казали одна одній: "Хто відкотить нам камена від дверей гробу?" Це питання висловлює і підсумовує жадання всього світу. Смерть кидає свою застрашливу тінь на життя кожної людини, відбираючи їй певність і мир. Хто відкотить нам цього камени? Матеріялізм, [illegible] недовірство, людська філософія виявили себе цілком безсилими і невистачальними, щоб піднести цю [illegible] скелю смерти. Проте люди мали інстинктове знання, що цей світ не є всім, що може бути інше життя, що раціональна людина не прийшла в цей світ, щоб загинути без [illegible]. Але хто мав би освітити життя і безсмертя для людства?

Жінки мали перед собою [illegible] трудноші. Камінь був дуже великий, на нім була печатка закону. В додаток його стерегли представники уряду.

Смерть була неначе цим великим каменем і смертельні люди не мали сили зрушити його з місця. Ця універсальна смерть, що панувала над людством, була відплатою за гріх, за переступи праведного закону. Хто мав би владу й силу зломати печатку закону і усунути її?

Окрім камена й печатки демонічні сили і сили пекла стерегли і стояли на сторожі перед гробом. Це було їх найважніше завдання тоді, ці самі сили пекла і в наші дні стоять сторожею над життям і волею нашого поневоленого народу, пильнуючи камена, що ним придавлено народ. Вони намагаються і мають на меті не допустити до воскресіння з мертвих краю і народу. Хто мав би відкотити камена від гробу Христа і хто може відкотити камена з дороги до життя для нашого народу тепер? Камінь дуже великий, на нім печатка закону і зла сторожа. Мудреці й царі не знайшли відповіді, але відповідь дано жінкам. Коли вони прийшли до гробу, в якому поховано Христа, вони знайшли гріб порожнім. Христос устав із мертвих. Порожня домовина є відповіддю на запитання світу. Так існує інше життя, люди житимуть знову, бо Христос живе і з ним уська правда і правда нашого народу.

Тепер ніщо не зможе стримати життя вічного і воскресіння дітей Божих. Не зможе втримати їх у неволі смерти ані великий камінь, ані печатка закону, ані пекельна сторожа.

Порожня домовина і відкочений камінь провіщають нам лише власне воскресіння та воскресіння нашого народу з нелюдської неволі пекельних сил і смерти. Ця наша певність походить і будується на воскресінні Христа, про якого так слушно сказав відомий історик Джін Ріхтер: "Христос, бувши найсвятішим поміж могутніми і наймогутнішим поміж святими, зрушив імперії з їхніх основ, звернув потік століть з їх річища і продовжує керувати будучиною".

Відкочений камінь також мо провіщає руїну. Наш Господь прийшов у світ, щоб знищити діла диявола. Його імперія диявола як величний замок з граніту здається неприступним у світі. Обгороджений усяким підступом, хитрістю і нечистотою, його збудовано на людських кістях і цементовано кров'ю.

Але в повні часу прийшов Переможець, щоб знищити діла диявола. В день Його воскресіння потряслися основи наріжний камінь, на якому стоїть замок, було відкочено і перевернено і вся страшна будова розпалась. Коли було відкочено камінь від гробу Христа, це було пророцтвом, що кожний камінь в будинку сатани впаде, що не лишиться камена на камені і разом з ним згине все, що сили тьми нагромадили від днів їх володарства. Камінь відкочений від дверей гробу подає нам радісну певність. Зло і його навала ще сильні, але вони впадуть.

Беззаконня ще панує, чимало ще боронять зло, народи сидять в темряві, нужді і неправді. Чимало людей ще поклоняються "червоній блудниці, що сидить на звірі кармазиновому, повному імен хули, а в неї золота чаша в руці її повна гидоти і нечистоти", але Христос так потряс основи в цій системі зла, що, будьте певні, увесь будинок, збудований на неправді, крові та стражданнях розвалиться.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос воскрес! (2)
Радість з Неба сяє ясна:
Зявитала Пасха красна!
Всі радіймо щиро нині:
Бог дав щастя всій родині:
Бог дав радість нам з Небес:
Христос воскрес! (2)

2. Христос воскрес! (2)
Мир нам Сам Христос приносить
Мир нам Небо днесь голосить!
Мир той Божий всі витаймо!
Воскресення прославляймо!
Боже чудо всіх чудес
Христос воскрес! (2)

3. Христос воскрес! (2)
В Божій правді просвітімся,
В Божій правді звеселімся!
Щезла темрява неволя,
Звитала краща доля,
Божа благодать з Небес!
Христос воскрес! (2). Амінь.

БОГОСЛОВІЄ ТА ІНШІ СВІТИ

"В домі Отця мого осель багато."
"І інші вівці маю, що не цієї кошари". (Івана 10:16а).

У наші дні визначні вчені висловлюють думку, що у всесвіті існують інші планети, які подібно до землі населені раціональними істотами. Можливо, деякі з них посідають вищі розумові здібності, ніж мешканці землі.

Це цілком можливе, хоч конкретних доказів цього факту немає. Думки вчених звичайно побудовані на теорії імовірности. Увесь всесвіт складається переважно з тих самих елементів і керується тими самими законами. Світів є безмежна кількість. Більйони зірок, що ми бачимо на небі вночі, в дійсності являють собою хмари соток тисяч сонць. Ці хмари сонць знаходяться так далеко від нас, що виглядають як поодинокі зорі.

Нема причини думати, що лише в нашій хмарі сонць і ніякій іншій могла постати планета з умовинами, можливими для життя. Теорія імовірности припускає можливість, з огляду на безмірно велике число світів (хмар, що складаються з сотень тисяч сонць), що в якомусь із них могли постати свої "землі", а на них появитись життя і раціональні істоти. Який вплив це може мати на наш християнський світогляд?

На нашу думку, це лише поглибить нашу віру і зачудовання Богом. Ми бачимо, що на землі Бог дбає не тільки за велике, визначне і славне, але Він турбується найменшим. Христос навчав, що ні один волос з голови дитини Божої не впаде без Його волі. Бог керує світами, Він же установив орбіти електронів. Бог дбає навіть про горобців. Фізична незначність розміру землі і людських істот в безмежних просторах не творять ніякої релігійної чи моральної проблеми. Астроном Гершель твердив: "Якщо один світ славить Бога, більша кількість світів славить Його ще більше"

Правдива велич людини полягає не в її фізичнім розмірі, а в її моральній звершеності. Той факт, що героїчний, або добрий учинок, чи його зробив велетень, чи карлик не має впливу на моральну оцінку самого вчинку.

Якщо б людство дійсно довідалось про існування раціонального життя в інших світах, це не мало б найменшого від'ємного впливу на нашу віру.

У такім випадку ми можемо сподіватися, що Бог застосує до них ті самі норми, що й до нас. Світи з іншими раціональними істотами можуть бути в тім стані, що його люди посідали перед падінням. Вони могли так само відцуратись Бога, як зробило це людство. Вони можуть бути в положенні подібнім до Старозавітнього, сподіваючись спасіння, або вони могли пізнати любов Божу в Спасителі так як ми пізнали її на землі в Христі Ісусі. Бог є один і троїчний в особах. Отже ділання одвічної Святої Тройці, ми можемо гадати, будуть подібні всюди, бо Бог не зважає на тіла. Але в той же самий час характер об'явлення Бога у всесвітах залежатиме від місцевих умовин, про які ми не можемо говорити через брак знання.

Слова Ісуса Христа про те, що в "Домі Отця мого осель багато", або що Він має "вівці іншої кошари" так далеко церква розуміла по відношенню до людей на землі поза стародавнім Ізраїлем. Тепер у світлі нових можливостей і знання ми готові поширити значення цих слів до інших "осель" і до інших раціональних істот на цих світах, як до "овець" іншої кошари. Звичайно не все можливе, якщо будуть найдені дійсні докази існування інших плянет, населених раціональними істотами. Покищо таких доказів наука не має. Цілком можливо, що в усім безконечнім всесвіті лише наша земля населена раціональними істотами -людьми і лише на землі мала місце трагедія падіння і велике відкуплення Богом людського роду.

Енциклопедія Українознавства

Вийшла в світ 14 Словникова частина Е. У. Як це властиво цілій праці, і ця частина посідає багато матеріялу, що коротко і змістовно опрацьований.

ТРИЄДИНИЙ БОГ

"Благодать Господа Ісуса Христа і любов Божа, і причастя Святого Духа з усіма вами. Амінь" (2 Коринтян 13).

Щонеділі громади віруючих висловлюють віру в Триєдиного Бога, співаючи таких пісень, як 'Свят, свят, свят Господь Бог', або приймаючи благословення від пасторів на кінці богослуження: 'Благодать Господа Ісуса Христа і любов Божа, і причастя Святого Духа з усіма вами. Амінь'. Оскільки наука про Святу Трійцю є важлива для життя церкви, остільки ж вона тяжка для розуміння і тяжка для пояснення, але легка для віри. Без цієї науки церква не може існувати, а людина не може мати правдивої уяви про Бога. В той же час відкриття Слова Божого про Святу Трійцю ми можемо усвідомити своїм розумом лише в якійсь мірі. Як і всі основні правди про буття і про всесвіт, правда про Трійцю не піддається повній раціоналізації, чи ілюстраціям. Ця правда невичерпна, в ній людство може рости в знанню до безконечности, але все буде лишатись геть позаду повноти її знання. Обмежене не може вмістити безконечности так само, як не можна вилити усього океану в малу склянку, так і обмежений людський розум не в силі похопити повноти навчання Слова Божого про троїчну природу Бога.

З другого боку, ми не можемо сказати усього, що ми повинні сказати про Бога, якщо ми не говоритимем про Нього як про Трійцю. Наприклад, для повноти опису уряду в Канаді чи інших демократичних країнах, якщо ми хочемо дати правдиву уяву, ми говоримо про поділ влади на екзекутивну, законодавчу і судову. Говорити лише про одну якусь владу і не згадати інших, не буде не що інше як мильний опис уряду в країні. Так само говорити про Бога лише як про Творця і нічого не казати про Бога як Відкупителя, або про Бога як Святого Духа, не був би мильний опис Бога.

Наука про Святу Трійцю не постала в той спосіб, що зійшлось кілька теологів і витворили таку науку. Процес був цілком інакший.

Віруючі в церкві мали досвід Бога як Бога-Отця, як Відкупителя, як Святого Духа і в той же час вони всім єством знали, що Бог є один. Так з цього досвіду віруючих людей постала наука про Святу Трійцю. Цей досвід вимагав від церкви систематизації, пояснення, науки. Процес розвивався з досвіду до знання і систематизації, а не був чимсь накиненим згори проводом церкви.

Як правило, церковний провід уникав систематизації цього відкриття, бо воно надто глибоке і тяжке для розуміння. Це було становище Лютера, який твердив, що віра в Трійцю не потребує пояснень, а повинна прийматись як факт віри. Кальвін теж робив це в якійсь мірі, але підкреслював елемент тайни в відкриттю і природі Трійці, що є понад людським розумом. З правила проповіді про Святу Трійцю є рідкі, хоч факт існування Святої Трійці наповнює все життя церкви, просякає його кожну ділянку та є глибоким досвідом духового життя кожного віруючого. Модерний визначний теолог Карл Барт описує Трійцю, що це є відкриття про те, як Бог є Богом в три способи.

Науку про Святу Трійцю можна підсумувати в такий дуже конспективний спосіб: Є тільки один правдивий Бог. Але в єдності Божій є три однакової слави особи, які однаково одвічні. Вони творять одну субстанцію, але різні прояви. Бог Отець є особою і говорить ти Богу Синові. Бог Син говорить ти Богу Отцеві. Бог Отець і Бог Син говорять ти Святому Духові і Святий Дух говорить ти Богу Отцеві і Богу Синові, але в той же час ці три особи творять Одного Бога, одну субстанцію. Ця наука підпадає під гостру критику матеріялістів, які твердять, що цього не можна уявити. Для них це повинно бути легким, бо матеріялісти твердять, що уся різноманітність всього існуючого утворилась із матерії. Отже всі істоти, включаючи людей, всі світи, всі речі у всій їх різноманітності постали з первісної єдности матерії. Хоч цього і не можна прикласти

вні до навчання про троїчність Бога, все це може послужити ілюстрацією до можливости різноманітности в єдності.

Подібною ж віддаленою ілюстрацією є три прояви людського розуму, який проявляє себе як мудрість, волю і чуття, або свідомість людини про себе є окремою річчю від людського я, та об'єктивне знання свого я і суб'єктивна свідомість цього я різняться від поєднання цих досвідів. Але всякі ілюстрації і спроби раціоналізації тайни Святої Трійці все будуть невистачальні через недослідимі глибини Божого єства, які перевищують людське розуміння. В основі ми приймаємо факт троїчности Бога, як факт відкриття і досвіду без спроб раціоналізації цієї величної тайни. Наш досвід починається з знання Бога Сина, і в такий же спосіб починається і наш текст. 'Благодать Господа Ісуса Христа' відкриває нам характер Бога Отця, що Бог є люблячий Батько 'Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен віруючий в Нього, не загиб, а мав життя вічне' (Ів. 3:16). 'Бо в Ньому вселилася вся повня Божества тілесно' каже апостол Павло. 'Я і Отець одно' відкриває Ісус Христос. Ми можемо вірити в Бога Отця предвічного невидимого Бога, ми можемо вірити в Сина Його, об'явленого в тілі, але цю віру застосовує до нашого життя (перетворюючи нас) Святий Дух. 'Кров Христа, що Духом Вічним приніс себе непорочного Богу, очистить совість вашу від мертвих діл, щоб служити Богу живому' (Жидів 9:14. Дивись так само Ів. 14:16-26).

Не тільки досвід віруючого свідчить про правдивість науки про Святу Трійцю, але вся наука Старого і Нового Завітів підтверджують її. В Старім Завіті з самого початку в першім вірші 1-ої книги Мойсея ім'я Бога вжито в множині, а його праця в однині. Слово Бог передано множиною, бо воно відносилось до троїчности. Це саме ми спостерігаємо і в 26 вірші, де Бог каже 'сотворімо', відкриваючи троїчність. В Старім Заповіті ми читаємо про Бога Творця, про Ангела Господнього теофанію Сина Божого і про Духа Святого і в той же самий час знаходимо незаперечне навчання про єдиного Бога. Ми не маємо тут змоги навести всі місця з Старого Заповіту, і їх дуже багато. В Новім Заповіті наука про троїчність Бога незаперечна, як рівно ж і єдність. Бог Отець промовляє до Бога Сина і Дух святий у вигляді голуба сходить на Ісуса Христа при хрещенні, але це єдиний Бог.

Христос відкриває, що Він і Отець одно, що Дух Божий походить від Отця. Формула хрищення, яку Христос лишив церкві і наказав христити віруючих, виявляє троїчність Бога. Христос наказав: 'Ідіть же навчайте всі народи, христячи їх в ім'я Отця, і Сина, й Святого Духа' (Мат. 28:16).

В той же самий час Христос навчав людей, що є тільки один правдивий Бог. Навчання про троїчність Бога в Святім Письмі багата і вимагала б окремої розвідки. Більшість віруючих людей приймають цю науку, часто навіть не пробуючи її систематизувати. Вони знають, що є один правдивий Бог, вони так само знають, що Ісус Христос є Богом і Спасителем і вони знають, що Святий Дух як особа потужно ділає в серці людини, яка кориться благовістю. Ця віра є для них вистачальною, в цій вірі церква жила довгі роки без спроб систематизації, аж поки мильні навчання не примусили церкву зібрати навчання про троїчність Бога в стрóйну систему. В наші дні знання цього відкриття помічне і потрібне **не менш ніж коли-будь раніше.**

М. Фесенко

ХТО МОЖЕ БАЧИТИ БОГА?

Впродовж людської історії люди завжди бажали бачити свого Творця, і в цьому напрямку у різних релігіях у різні способи намагались наблизитись до Нього і бачити Його. Нарешті Бог послав на землю Свого Сина, Котрий сказав: 'Блаженні чистого серця, бо вони будуть бачити Бога' (Мат. 5:8). Апостол Іван був свідомий того, що Бога Отця в минувшині ніхто з людей не бачив, про це свідчать наступні слова: 'Ніхто Бога ніколи не бачив. Однородженний Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був' (Іван 1:18). З повищих двох текстів виходить, що можливість бачити Бога, залежить не від фізичного зору людини, а лише від чистоти серця. Ніхто фізичним зором не бачив Бога ніколи і не може бачити, бо Він є невидимий Дух (Іван 4:24; І Тим. 1:17; 6:16). Про Його велич приблизно знав Соломон, коли висловився: 'Небо й небо небес Тебе не обіймуть, а тож би цей храм обняв, що збудував в Тобі?' (І Цар. 8 27). Бог Своїм духом сповняє всі небеса увесь безмірний всесвіт. 'Куди йти мені перед духом Твоїм, куди втекти мені від лиця Твого?, Зійшов би я на небо, Ти там єси; спочив би я під землею, там Ти єси'. (Пс. 139:7,8; Єр. 23:24). Правдивий Бог є так близько від усіх нас, що кожна людина може своїм духом Його намацати. Так засвідчив грецьким філософам ап. Павло (Д. Ап 17:27,28). А тому мильні уяви незрячих людей про Бога Отця у формі людини відпадають.

Проти цього погляду декотрі протестують, доказуючи з Біблії, що у Старому Заповіті жиди бачили Бога у формі людини. Як доказ наводять наступні слова: 'І побачили вони Бога Ізраїлевого; а під ногами в Його наче поміст із сафирних плит, і мов небо само, такого сяєва. Та на вибраних синів Ізраїлевих не протяг Він руки Своєї, і бачили вони Бога, та їли й пили' (2 Мойс. 24:10,11). На перший погляд виходить, що Біблія собі перечить. В дійсності є не так. Христос також має титул 'Бог' 'Впочатку було Слово, а Слово Те в Бога було, і Бог було Слово' (Іван 1:1). 'Ти полюбив справедливість, а несправедливість зненавидів, через це намастив Тебе, Боже, Твій Бог оливою радости більше, ніж друзів Твоїх'. (Євр. 1:9). Ось де лежить різниця між Богом Отцем та Його Сином: **'Він є образ невидимого Бога'** (Кол. 1:15). Тут ясно, що Бог Отець є невидимий для людей, а Його образ є видимий, Котрий у Старому Заповіті часто являвся в образі видимої людини-теофанії, як Бог Ізраїльського народу (Ісая 6: 1-5; Іван 12:41). І ось тому написано про те, що Ізраїльтяни бачили Бога.

Навіть апостоли Христові не мали ясного поняття про Бога Отця, це доказують слова ап. Пилипа: 'Господи, покажи нам Отця, - і вистачить нам' (Ів 14:8). І справді, Христос показав і виявив їм Його Отця. Це ясно виявляють наступні слова: Промовляє до нього Ісус: 'Скільки часу Я з вами, і ти ж не знаєш, Пилипе, Мене? Хто бачив Мене, той бачив Отця, то як же ти кажеш: 'Покажи нам Отця?' Чи не віруєш ти, що Я **у Отці, а Отець у Мені?** Слова, що Я вам говорю, говорю не від Себе, а Отець, що **в Мені** пробуває, Той чинить діла ті. Повірте Мені, що Я у Отці, а Отець у Мені. Коли ж ні, то повірте за вчинки самі' (Іван 14:9-11). Христос, будучи в лоні Отця і зарані бачив Його, тому міг, як написано, і учням виявити Свого Отця. 'Ніхто Бога ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця Той **Сам виявив був'** (Ів 1:18). Це відкриття людям Отця залежить не від теологічних дослідів, бо від добрих діл, а лише від того, **'Кому хоче** Син відкрити'. 'Передано Мені все Мій Отець. І Сина не знає ніхто, окрім Отця, і Отця не знає ніхто, окрім Сина, та кому Син захоче відкрити' (Мат. 11:27). Христос Своїм учням, між іншим, сказав 'Коли б то були ви пізнали Мене, ви пізнали б і Мойого Отця. Відтепер Його знаєте ви й **Його бачили'** (Іван 14:7). З цього ясно, що Його учні знали і бачили тоді Отця, як дію Його Духа і особу у Христі.

Духово зрячі сьогодні можуть бачити Бога Отця духово в членах тіла Христового, в котрих Бог вселився Своїм духом і виявляється через них любов'ю. Бог є Любов, і Бог Світло. Коли через нас проявляється любов і світло, тоді Бог виявляється. Цю думку підтверджують наступні слова 'Що ми пробуваємо в Ньому, а Він у нас, пізнаємо це тим, що Він дав нам від Духа Свого. Ми пізнали й увірували в ту любов, що Бог її має до нас. Бог є любов, і хто пробуває в любові, пробуває той в Бозі, і в нім Бог пробуває' (І Іван 4:13, 16). **'Один Бог** і Отець усіх, що Він над усіма, і **через усіх і в усіх'** (Єф. 4:6)

Як уже частково доведено,

(Продовження на ст. 6)

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published montly. -- Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.0. Окреме ч. 25ц
РЕДАГУЄ - КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Ave
Toronto 10 — Ontario

Галина Бовкун

10-го лютого ц.р. в Торонтській Музичній Консерваторії відбулася рецитація на піяніно Галини Бовкун. Молода (7 років) талановита піяністка бездоганно і з чуттям виконала наступні музичні твори

Чотирі короткі прелюдії Баха. Соната К 332. 1-ий Рух Моцарта. Мазурка опус 67 ч.3 Шопена. Вальс опус 69 ч.2 Шопена. Сонатіна А мінор Кабалевського. Малий Вальс Делібеа. Вирава пальців Бартока. "Маленький білий осел" Іберта.

Праграма концерту говорить сама за себе.

Відтак Галинка відіграла три свої власні композиції "Вальс срібних дерев", "Танок ельфів", "Літо на селі". На кінці програми разом з піяністкою панною А. Валдман Галинка заграла Рондо з Концерто Д мажор Гайдена.

Бурхливі оплески авдиторії виявляли захоплення присутніх молодою піяністкою і її грою на піяніно.

Авдиторія була наповнена приятелями і знайомими молодої піяністки.

Вашінгтон.

У 1960 р. збудовано церков більше ніж на один більйон долярів. Це є в два рази більше ніж за час від 1954 року

РЕЛІГІЙНІ НОВИНИ

Новини з місійної Праці Пресвітерської Церкви в Канаді З японського листа місіонера Р. Талбота.

Цього року в Токіо порівнюючи тепло. Начались легкі морози вночі, але стає теплеше вдень.

Японія переживає економічне пожвавлення. Але перед нею ще далека дорога, поки вона осягне в якійсь мірі рівень життя, який ми маємо в Канаді. В недавній брошурі, що її видала провідна робітнича юнія, подано наступні цікаві факти. В Японії нема мінімальної заробітної платні. Робітничі юнії борються за мінімальну платню в 8.000 єн в місяць, на канадійські гроші це виносить $22.00 на місяць. Понад 35% робітників дістають менш ніж $22.00 на місяць.

Корейці в Японії складають більшість цих 35% робітників, але в цей самий час корейські реформовані евангелики виявляють велику жертвенність. Числа за 1959 р. показують, що члени корейської реформованої церкви (пресвітерської) дали кожен $28.17 за рік на церковну працю. Це виносить цілomісячний зарібок віруючого корейця.

Великий привілей працювати серед такого народу, якого вдячність Богові виявляється в такім щедрім утриманні церкви з дуже малого зарібку (Якщо б канадійські віруючі мали такий самий рівень жертвенности, то пересічно працюючі члени церкви жертвували б не менш $200 на рік).

Навіщо місії?

Дехто не може зрозуміти, чому ми посилаємо місіонерів до Японії? Цікаво порівняти, що в той час, як деякі канадійці припинили б місії в Японії, комуністи концетрують свої зусилля в Японії. Їх праця тепер серед самих тільки корейських емігрантів в Японії набагато перевищує у витратах та інтенсивності місійну працю церкви.

Р. Талбот

Від редакції:

Ми вважаємо, що участь українських реформованих громад в місійній праці Пресвітерської церкви за кордоном (Японії, Кореї, Африці і т.д.) є не тільки обов'язкова, але й християнським привілеєм першорядної ваги. Тоді як усі українці чули про Христа в той або інший спосіб від часу хрещення України, ці ж народи живуть в безпросвітній темряві, ніколи не чувши про дорогу спасіння.

Посилаючи місіонерів, ми виконуємо наказ Христа йти і проповідувати евангелію по всьому світу. Тому збірки пожертв на закордонні місії повинні стояти на першім місці і без сумніву перед вимогами місцевої праці чи праці УЄО в Канаді чи Сполучених Штатах

Закриття церков в Україні.

"Гомін України" ч.7, повідомляє, що в західних областях України большевики закрили багато церков. Це, безперечно, явище жалюгідне, але з боку комуністів виявляє воно повне нерозуміння природи християнства. Християнство в часи переслідування набирає найбільше щирости, й глибини віри. "Кров мучеників є насінням церкви".

Комуністи жорстокість змішують із кумедним і чудернацьким. "Г У" пише, що "Від січня 1961 р. московська патріярхія наказала усім священикам носити бороди". Українці давно вже зрозуміли, що така річ як святість проводу, від розміру бороди не залежить.. В Росії це інакше.

Наводимо уривок з цього цікавого повідомлення в "Г У": "Наслідком закриття церков та малого числа священиків дуже шириться сектанство: баптисти, свідки єгови і т.д.".

Поперше, баптисти не є сектанти. Це є поважна протестанська церква, яка нараховує десятки мільйонів вірних на світі. Така визначна особа як прем'єр міністер Канади Діфенбейкер є баптист. Не можна таку людину зачисляти до сектантів. Релігійно, морально, духово і щодо освіти баптисти набагато перевищують пересічних членів ритуалістичних церков.

Подруге, евангельський рух в Україні шириться не тому, що большевики позакривали церкви. Цей рух потужно ширився ще й тоді, коли ніхто церков не закривав, а священики мали владу і утискали евангеликів. Це є шукання народу за правдою Божою, глибоке духове зрушення в народі, що несе йому духову і дочасну волю. До цього руху не можна причислити "Свідків Єгови" просто тому, що вони нічого спільного з евангельським рухом не мають. Це є своєрідний релігійний протест, їх можна подивляти за їх відвагу і боротьбу з комунізмом. В цім вони виявляють в тисячу разів більше посвяти своїм переконанням, ніж греко-католики чи православні, але це не є галузь Христової церкви. І хто твердить інакше виявляє свою непоінформованість.

Зростання злочинів.

Статистичні дані в Сполучених Штатах свідчать, що злочини там зростають в чотири рази швидше, ніж населення.

З кожних двадцятьох дітей, народжених у Сполучених Штатах, одне є позашлюбне.

Цікавий метод.

Методистська церква в Коннерс, Джорджія, подвоїла кількість учасників вечірних недільних богослужень в той спосіб, що всі, хто приходить на вечірні богослуження, дістають зелені значки подібні до поштових.

Переслідування в Китаї.

Китайський уряд намагається всіма засобами знищити всі сліди християнства. Насильством, промиванням мозків уряд сподівається досягти того, що християнство в Китаї невдовзі лишиться лише як згадка.

Але при цім варто пригадати висновок покійного комісара народньої освіти в Сов. Росії Луначарського з подібної ж нагоди. По роках невдалих переслідувань християн він підсумував результати так "Релігія це як гвіздок: чим сильніше по ньому вдарити тим глибше він лізе".

Еспанія.

Всупереч переслідуванню римо-католицькою церквою евангельський рух в Еспанії зростає. Громади, що нараховують до 500 членів, уже не є рідкістю. Пастори уникають всякої реклями, але лаїки активні в Евангельській праці.

Українська Евангельська Церква в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 годині рано кожної неділі.

ЧУДЕСА З ПЛАЧУЧИМИ ІКОНАМИ

Чому ще деякі люди вірять в чудеса з плачучими сльозоточивими іконами і хто робить ці чудеса і для якої мети?

Видумують ці й інші чудеса люди, яким це матеріяльно вигідно, а вірують всі ті, що не розуміють і не знають досконало Св. Евангелії Господа нашого Ісуса Христа і не виконують Його заповіту

Коли ж Св. Евангелія і закрита, то закрита для тих, що гинуть, бо у них 'бог' цього віку осліпив був розум невіруючих, щоб для них не засяяло світло Евангелії слави Христа, а Він образ Божий (Коринт. 4:3,4).

Християни, які пізнали істину Ісуса Христа, подібним чудесам вірити не можуть, бо ці чудеса не від Бога праведного і від 'бога злого' світу цього З приводу цього Ісус Христос ясно сказав апостолам: 'БО ПОВСТАНУТЬ ХРИСТИ НЕПРАВДИВІ, Й НЕПРАВДИВІ ПРОРОКИ, І БУДУТЬ ЧИНИТИ ОЗНАКИ ТА ЧУДА, ЩОБ СПОКУСИТИ, ЯК МОЖНА, І ВИБРАНИХ. А ВИ СТЕРЕЖІТЬСЯ! Я СКАЗАВ ВАМ УСЕ НАПЕРЕД' (Марка 13:22,23).

Це ТІ, ЩО ВІДЛУЧУЮТЬСЯ, ТІЛЕСНІ, ЩО ДУХА НЕ МАЮТЬ. А ВИ, УЛЮБЛЕНІ, БУДУЙТЕ СЕБЕ СВЯТОЮ ВАШОЮ ВІРОЮ, МОЛІТЬСЯ ДУХОМ СВЯТИМ (Посл. ап. Юди 1:19,20).

ДУХ ЯСНО ГОВОРИТЬ, ЩО ВІД ВІРИ ВІДСТУПЛЯТЬСЯ ДЕХТО В ОСТАННІ ЧАСИ. ТІ, ЩО СЛУХАЮТЬ ДУХІВ ПІДСТУПНИХ І НАУК ДЕМОНІВ, ЩО ВОНИ В ЛИЦЕМІРСТВІ ГОВОРЯТЬ НЕПРАВДУ Й СПАЛИЛИ СУМЛІННЯ СВОЄ (1 Павла до Тимофія 4:1,2).

Цурайся нечистих та бабських байок, а вправляйся в побожності, бо вправа тілесна мало корисна на все, що має обітницю життя теперішнього та майбутнього. (1 Тимоф. 4 7, 8).

Кожен, хто робить переступ та не пробуває в науці Христовій, той Бога не має, а хто пробуває в науці, той має і Отця, і Сина (2 Івана 1:9:19).

Чи може людина, що не поймає науки Христової і замінила науку Христову традиціями та релійним культом поклоніння розмальованим образам чоловічеськими, прийняти Божественну істину? Звичайно, що ні! Така людина сліпа і блукає, не пізнала і не може зрозуміти правдивого життя в Христі Ісусі. Є люди, які в більшості, хоч і обізнані з наукою Христа, але не хочуть прийняти її, так як це їм невигідно із-за матеріяльних міркувань; є в них багато приватних справ, які заважають їм жити й виконувати волю Божію, як про це навчав Ісус Христос.

ЛЮДИНА ТІЛЕСНА НЕ ПРИЙМЕ РЕЧЕЙ, ЩО ВІД БОЖОГО ДУХА, БО ЇЙ ЦЕ ГЛУПОТА, Й ВОНА ЗРОЗУМІТИ НЕ МОЖЕ, БО ВОНИ РОЗУМІЮТЬСЯ ТІЛЬКИ ДУХОВНО (І Павла до Корин. 2:14).

То Дух, що оживлює, тіло ж не помагає нічого. Слова, що їх Я говорив Вам, то дух і життя (Івана 3:63).

Ще довгий час більшість народів будуть жити серед темряви та в неволі, поки вони не пізнають світу істини Христової, щоб прийняти правдиву науку і віру в Ісуса Христа Сина Божого не за традиціями і ритуалами людськими, які відкинув Ісус Христос, а по Його ділах творити та життя провадити праведне і славити та поклонятись Єдиному Богові Отцю та Його Єдинородному Синові Ісусу Христу, народженому від Отця перше всіх віків й людей на землі, коли нікого й нічого іще не було.

СТЕРЕЖІТЬСЯ, БРАТИ, ЩОБ У КОМУСЬ ІЗ ВАС НЕ БУЛО ЗЛОГО СЕРЦЯ, НЕВІРСТВА, ЩО ВОНО ВІДСТУПАЛО Б ВІД БОГА ЖИВОГО (Павла до Юдеїв 3:12).

А коли хто навчає інакше і не приступає до здорових слів Господа нашого Ісуса Христа та до науки, що вона за побожністю, той згордів, нічого не знає, але захворів на спереччки й змагання, що від них постають заздрість, сварки, богозневага, лукаві здогади, постійні сварні між людьми зіпсутого розуму й позбавлених правди, які думають, ніби побожність то зиск. Цурайся таких! (1 Павла до Тимофія).

А ті, що хочуть багатіти, впадають у спокусу та в сітку, та в численні нерозумні й шкідливі пожадливості, що втручають людей на загладу й загибель. (1 Павла до Тимофія 6 9,10). Бо корінь усього лихого то грошолюбство, якому віддавшись, дехто відбились від віри й поклали на себе великі страждання.

Чому багато 'ТАК ЗВАНИХ ХРИСТИЯН' поклоняються образам, намальованим руками людей, що належать до релігійного культу і що вони ненавидять правдиво віруючих християн в науку Евангелії Ісуса Христа? Вони різними неправдивими словами злословлять та глузують, обзивають їх єретиками, сектантами, аж до переслідування й ганьби.

Ісус Христос про це ясно сказав: 'Ї за ім'я Моє будуть усі Вас ненавидіти. А хто витерпить аж до кінця, той буде спасенний (Марка 13:13).

Далі Ісус Христос говорить: 'Добре пророкував про Вас, лицемірів, пророк Ісайя, як написано: люди ці славлять мене вустами, серце ж їх далеко стоїть від Мене; но гарно поважають Мене, навчають заповідям та байкам людським (Ісайя 29:13).

О, коли б були навіть відрізані ті, що підбурюють Вас. Бо Ви, брати, на волю покликані, але щоб Ваша воля не стала приводом догоджати тілу, любов'ю служить один одному! (Галатам 5:12,13).

Так і ми, поки дітьми були, то були поневолені стихіями світу. Та тоді, не знаючи Бога, служили Ви тим, що з істоти богами вони не були. А тепер, як пізнали Ви Бога, чи краще як Бог Вас пізнав, як вертаєтесь знов до слабих та вбогих стихій, яким хочете знов, як давніше служити? (Галатам 4:3,8,9).

Хай ніхто жодним способом Вас не зведе! Бо той день не настане, як перше не прийде відступлення, і виявиться чоловік беззаконня, син погибелі, що противиться він та несеться над усе, зване Богом чи святощами, так що в Божому храмі він сяде, як Бог, і за Бога себе видаватиме Чи Ви пам'ятаєте, як ще в Вас живши, я Вам говорив був? І тепер Ви знаєте, що саме не допускає явитись йому своєчасно. Бо вже діється таємниця беззаконня; тільки той, що держить тепер, буде держати, аж поки не буде усунений він із середини. І тоді то появиться той беззаконник, що його Господь Ісус заб'є духом уст Своїх і знищить явленням приходу Свого. Його прихід за чином сатани буде з усякою силою й ознаками та з неправдивими чудами, і з усякою обманою неправди між тими, що гинуть, бо любови правди вони не прийняли, щоб їм спастися. (Павла до Солунян 2:3-11)

'В огні полум'яному, що даватиме помсту на тих, що не знають, й не слухають Евангелії Господа нашого Ісуса Христа' (Павла до Солунян 1:8).

В цих апостольських посланнях ясно говориться, що люди, які не прийняли істини Божої, будуть показувати нам неправдиві чудеса і знамення, що ми тепер бачим в сучасних подіях та в плачучих іконах з сльозами й поновленими образами людських виробів Це все, про що заздалегідь сказали пророки, Ісус Христос і апостоли, тепер збувається Як бачимо з усіх ознак, день страшного суду Божого наближається, але багато людей, не зважаючи на всі ці ознаки Святого Письма й попереджения, не хочуть покаятись і прийняти за істину те, що проповідував і чого навчав Ісус Христос, а продовжують вірити вигадкам фальшивих учителів, зацікавлених в своєму матеріяльному задоволенні, а не ніяк не в благочинності і в правдивій науці Христовій.

І. Корибут-Вишневецький

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.
Рідна Школа що суботи о 3 год. пополудні

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул.
НьюЙорк Нью-Йорк
Богослужения відбуваються щонеділі о год. 5.30 P.M.
Усіх щиро запрошуємо.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано
Всіх радо вітаємо!

ХТО МОЖЕ БАЧИТИ БОГА

(Докінчення з ст. 3)

що лише людина чистого серця може бачити Бога. Про таких Христос сказав 'Очі ж ваші блаженні, що бачать, й уші ваші, що чують'. Їхні очі стали блаженні в наслідок очищення їх сердець. Очищення сердець виконує Бог через віру в Ісуса Христа, яка не є витвором грішної людини; ця віра є Божий дар, походячи від Бога в серця грішників через слухання Його живого слова. Про те ап. Петро сказав: 'І між нами та ними Він жодної ріжниці не вчинив, **очистивши вірою їхні серця'** (Д. Ап. 15:9; Рим. 10:17; 12:3). Почавши від першого приходу Христа на землю, це діло очищення незрячих сердець продовжується аж доки вибір призначених осіб буде завершений (Фил. 1:6; Рим. 8:29,30; 11:25). Христос, посилаючи ап. Павла до поган, наказував 'Відкрити їм очі, щоб вони навернулись від темряви в світло за від сатанинної влади до Бога, щоб вірою в Мене отримати їм дарування гріхів і наслідця з освяченими' (Д. Ап. 26:18). Про ці сердечні духові очі знав ап. Павло, коли, між иншим, молився за віруючих, щоб Отець слави дав їм духа премудрости й відкриття для пізнання Його, та щоб просвітив **очі їх сердець** розуміти надію їх поклику і Його славне наслідця святих (Еф. 1:15-18). Ось лише такі духово зрячі Божі сини можуть своїм духовим зором дивитись поза межі фізичної картини в духову область, на невидиме на Бога, що виявляє Себе через Своїх зрячих дітей і через усю фізичну природу. 'Блажені чистого серця, бо вони будуть бачити Бога'.

П. Боднар

ЯК РОЗБИТИ ЦЕРКВУ

1. Не приходь до церкви.
2. Як прийдеш, то обов'язково спізнися.
3. Як прийдеш, то з нахмуреним обличчям.
4. При кожнім богослуженню спитай "А що я з того всього маю?"
5. Ніколи не приймай жадної церковної праці. Лінше дивись з боку і критикуй інших.
6. Іди до іншої церкви тоді, як є богослуження в твоїй церкві. Таким робом покажи пасторові, що ти до нього не прив'язаний. Найлучше бути самостійним.
7. Нехай пастор справді заробить ту підтримку, що отримує від церкви. Ти сиди -і нехай він все сам робить. Ніколи не співай, а як мусиш співати, то так співай, щоб не **бути в гармонії з іншими; й** тягни назад, скільки можеш.
8. Ніколи не давай перший жертви на релігійне діло. Чекай, поки не отримаєш щось за гроші твої, та й навіть тоді не квапся давати.
9. Ніколи не заохочуй і не підбадьоруй проповідника. Як подобалася тобі його проповідь,-то мовчи. Не треба хвалити його, бо ще можеш зіпсувати його хвальбою.
10. Коли гості прийдуть до церкви, зразу ж постарайся їм сказати про помилки свого пастора, бо інакше вони можуть не завважити їх.
11. З таким пастором, як твій, навіть це можна сподіватись придбати нових членів для церкви; отож нічого не роби.
12. Якби явились в церкві які ревні працівники, ти подай сильний протест, що церква є під управою кліки (малої сильної групи), яка водить всіх за ніс.
13. Коли твоя церква живе гармонійно, не сиди тихо, а кричи, що всі сплять, недбалі, та що бракує їм ревности. Кричи, скільки можеш, тільки ніколи не визнавай, що все добре в церкві

Тоді розіб'еш церкву!

"Євангельський Паломник"

ОРГАНІЗУЙМО

цього року в кожній місцевості

ДОПОМОГУ КАПЕЛІ

БАНДУРИСТІВ!

СПОСОБИ ДОПОМОГИ КАПЕЛІ

1 Творення широких рядів членів - прихильників.

Протягом останнього року зголосилося в ряди членів - прихильників нашого Товариства 550 громадян, товариств і організацій. З кожним днем надходять нові заяви. Багато громадян, як бачимо з листів, ще не поінформовані про членство. Щоб поінформувати ширші кола громадян про членство, долучаємо заклик разом з формою заяви та просимо бажаючих вступити в ряди членів.

2. Надсилка пожертв до Детройту.

Якщо хтось не в змозі платити річні або вищі разові членські внёски, але бажав би прислужитися веденій нами акції в меншій мірі та у відповідній до можливостей час, то ми будемо дуже вдячні за навіть невеликі суми. Висилайте їх, як пожертви, при кожній можливості.

Жінкам України

Скільки горя пройшло на Вкраїні
Скільки сліз серед дня і вночі,
Скільки крови було там пролито,
Скільки мук і страждань натерпілися всі...
Тяжко панщину в той час робили,
Як татари над нами глумились,
Як ляхи нас карали й топтали,
І багато ще інших нам лихо творили.
Скільки сердець розривалось у горі,
Скільки ридань від страху і мук,
Скільки вмирало на полю і вдома,
Всі ці страждання вкраїнських жінок...
Це все було й давно вже минуло,
Лиш згадки одні в людях залишились,
В піснях оспівали по всій Україні -
Про ваші страждання, що ви натерпілись..
Чом же новітніх так мало співають?
Чи в позичках голос вкраїнських поетів?
Чи, може, забули у світі нечуване горе?
Чи перед страхом живії померли?
Як жінка працює у нас на Вкраїні,
В колгоспному рабстві як день, так і ніч,
Голодна, обдерта в страху і неволі,
Одна лиш надія - від Господа поміч...
А скільки боролись із ворогом лютим,
В колгосп не хотіли, бо то є тюрма
Бо ми не худоба, також не машина.
Не будем рабами, — казала із них не одна...
Хоч тіло ти наше й здолаєш,
Та Духа звороть ти, не всилі,
Війну ви всі нам об'явили,
Ми люди! За Правду вмирати ми вмієм.
Війна то була ще незнана у світі,
П'ять літ ви для нас призначили,
Щоб мучити всіх нас живими щоденно,
А в муках забрати собі і душу і тіло...
Хоч вашії пляни лукаві здійснились -
Живими до рук не змогли нас забрать,
І трупи на полю і дома лишились,
Бо Воля дорожча, й за Правду вмирать...
Без слави і чести до ям нас вкидали,
Ніхто і сльози не пустив коло нас,
Нас гірше ховали, як тую худобу,
Бог знає і свідок Він буде у нас...
Коли день настане Великого суду,
І встануть замучені всі із могил,
Вкраїнські жінки молоді і старії,
Що з голоду мерли, як Ірод московський душив.
Сьогодні Вкраїна могилами вкрита,
Хоч тайно їх ворог вночі наповняв,
Та час уже близько - - відкриються тайни,
А світ дику злобу тоді розпізна...
Тепер, брате й сестро, усі до молитви,
За матір, за діток, що тужать в ярмі.
Господь з неба чує всі наші прохання,
І поміч пошле Він в тяжкі наші дні...

М. М-ко.

Борцям за правду в Україні

Пригадую я вас, борці за Правду Божу,
Бо ви скінчили свій тернистий путь.
Могил ніхто не знає ваших в світі,
Про вас ніхто не хоче й спом'януть...

А ви жили, ви сіяли живе Слово Правди,
Ви просто йшли і не боялися за Правду вмерти,
Хотіли всім очам незрячим показать,
Любов до ближнього, за що Христос бажав умерти.

Бо ви сини свого страждального народу,
Святої зброї ви ніколи не складали,
Ви несли святую Правду на Вкраїні,
Сами в стражданнях, горю й муках умирали..

В тяжкі часи неволі і страшних тортурів
Ваш голос теж ніде не замовкав у людях,
Як ви терпіли, бо вірні ви були Христові,
Його святим Словам і вічним заповітам.

Вас мучили й гонили по тайгах Сибіру,
Тих мук ніхто не може людям передать,
Бо тих тортурів світ ще мало знає,
Як міг народ отой терпіти і страждать...

На допитах роками вас голодними тримали,
А муки різні вам були удень і уночі,
Вас били й мучили в страшних катівнях,
А ви стояли, мов та криця, і не здалися сатані...

Родини ваші теж гонимі по світу в стражданнях,
Бо ви не були той нарід для нас чужий,
Що диким ревом голосно кричали у злобі,
А вчили ви, щоб всіх навчилися любить...

Майно все ваше розібрали люди злі,
А вас розкидали по світі в чужих краях,
За вашу добрість та любов до свого народу
Вінок терновий на вас наділи в колючках

Родини ваші також умирали в муках
Під тином десь чужим, можливо, в бур'яні,
А ваша кров всі муки і страждання.
Стократно плід дадуть в майбутні дні.

Про ваші муки мало в світі пишуть,
Бо світ не визнав ваших великих подій,
Хоч тіло загинуло ваше, а дух ще сьогодні живе,
Він мертвих ще будить до світлих надій

Життя ж бо ваше наводить справжній сум,
За Правду Божу тяжко так терпіли,
Ніхто не міг у вас забрати Божих дум,
Бо ви в Христа училися, як діти...

І приклад Божий ви для нас лишили,
Ваш чистий образ у душі святій,
Щоб ми несли Святее Слово Правди
В страждальчий і обездолений люд свій...

М. Мартиненко

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. - Написав паст. Д. Геленда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. --- Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. - Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. Ціна **50 центів.**

Звідки взялась Євангельська Віра. д-ра Л. Цегольського Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" автор Біл Грейям. **Ціна $1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. **Ціна $1.00.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди"

EASTER

J. H. Bruinooge

I. THE EMPTY TOMB DISCOVERED

On Friday evening, just before the Sabbath dawned, Joseph, Nicodemus and a few women hastened to prepare the body for burial. Finding it impossible to complete the burial arrangements, they put the body of Jesus in the tomb, the women returning to their homes with the determination to come back to the tomb on Sunday morning to complete the embalmment. We do not know how the apostles spent the Sabbath day. They were stunned by the events of Good Friday. Their faith was broken down. Their hopes were shattered. Concerning the women, however, the inspired record tells us that on the Sabbath they rested, according to the commandment (Luke 23:56) They did not permit any kind of labor to disturb the rest of the Sabbath day, for Luke tells us that they prepared the spices and ointments for the embalmment immediately upon their return from the tomb on Friday evening. Indeed, they were determined to complete their labors of love, but not until they had shown their obedience to the command of God to keep the Sabbath day holy.. Surely, these prepared spices and ointments spoke of the deep affection these women had for their Lord.

But though these women meant well, they were nevertheless in error. If they had understood Jesus' words concerning His resurrection, they would not have prepared any spices or ointments to embalm His body on Sunday morning, but they would have prepared a grand welcome for Him in their homes upon His return from the tomb We do not know what meaning Jesus' disciples attached to His frequent predictions concerning His coming death and resurrection, but it certainly is clear that they did not interpret them in a literal fashion. If they had interpreted them literally they would have been prepared for an announcement concerning Christ's resurrection on Easter morning, but the record proves that they were wholly unprepared for such news. The very fact that these women carried spices to the tomb on Easter morning indicates that they did not look for the resurrection. It was contrary to their expectation. When they did finally accept it as a fact it was not because they became victims of hallucinations, but because of the incontrovertible witness of the fact or reality.

When the women came to the tomb they discovered not only that the stone had been rolled away but that it was empty Needless to say, they were perplexed by their discovery. Who could have taken this body from its resting-place? Had the Jews stolen Jesus' body to dishonor it? Had they ventured to rifle the grave? Had not their thirst for blood been satisfied by His death? Was their hatred for Him so deep that they could not be at rest until they had also had an opportunity to desecrate His body? Such questions came to their mind. It is certain that their discovery did not bring joy to their hearts but left them in a quandary.

II. THE EMPTY TOMB EXPLAINED

A. The fact of the resurrection. While Mary Magdalene had rushed off to inform Peter and John concerning their discovery, the other women had remained behind in the hope of finding out what had happened. Nor did they have long to wait. To those who look for light, God gives light. It was not enough that Jesus should rise from the dead The fact of His resurrection must also be made known in order that it may be proclaimed. If the apostles were to rally about Him as their living Lord and to go out into the world proclaiming the precious truth concerning the meaning of the death and resurrection of Jesus, it was necessary that they be informed of Christ's resurrection, yea, that they even be permitted to see Him. Christianity, we should not forget, is a historical religion, based on revelation. Sinners are men and women who dwell upon the face of the earth. Their redemption cannot be accomplished except by One who came to this earth, who lived and died for them, who rose for their justification, who ascended to the throne to impart His Spirit unto men, who will come again to judge the quick and the dead. The information concerning the

(Continued on page 8)

EASTER

(Continued from page 7)

happening on Easter morning was given to the women by God's own messengers, namely, the angels.

It is true that the angels are spoken of as men by Luke. From this it might be inferred that after all the women's informants were not angels but men, impostors, who told a lie. But Matthew tells us that the Jews gave the soldiers money to say that the disciples had stolen the body by night. They certainly were not interested in stationing men at the tomb to tell the disciples that Jesus rose from the dead. Besides, John tells us that Mary actually saw angels in the tomb. Luke, too, informs us that they were angels in the form of men, for their garments flashed and glittered "like the robes of the transfigured Christ.

Their statement to the women that the tomb was empty was self-evident but their information that He had risen from the dead was a revelation to them. An empty tomb did not necessarily mean a risen Christ. Jesus' body, after all, might have been taken or laid somewhere else. Hence the announcement concerning His resurrection was a real evangel to them. It was truly good news. As such it came from above. It was a revelation from God. The whole message of redemption comes from Him. Without such a revelation from the God of love and of grace, a revelation that includes both a statement of the facts of Christ's life, death, resurrection and the interpretation of these facts, we would be at a loss for an explanation of the person and work of Jesus Christ. We can even go so far as to say that we would then be without the gospel.

Here again we observe that the angels are but messengers of divine truth. Christ Himself, the revelation of the Father, incarnate Wisdom, the Truth, having given His own a revelation of what was to happen to Him by the will of His Father and by His own choice, months before these things actually did transpire. How true it is that men by searching do not find God, but that God by searcing finds men. And He came into contact with sinful man by sending His Son to this earth in order that within the confines of its history He might perform His redemptive acts and speak His wonderful words of life.

The angels did not announce where Jesus was to be found, but they simply declared that it was folly to seek the living among the dead. Of course, as the living One, who Himself is the life, yea, the source of all life, it would indeed seem strange if He were to be holden of death. The fact that He rose from the dead proves that He holds the key of death and hell in His own hands. Did He not say, "I am the way, the truth and the life"?

B. The benefits of the resurrection

1. Justification. As we see Christ hanging on the cross we are led to say that the penalty for our transgressions is **being** paid. However, not until Jesus rises from the grave can we say the penalty **has been** paid. On the cross Jesus said, "It is finished". This means that He has endured the wrath of God against the sins of the world and actually ransomed His own from death and hell. The open grave is the great **Amen** from God that the price for our redemption has been paid in full and accepted by the Father. If Jesus had not risen from the dead it would be vain for us to declare that in Him there is forgiveness for our sins. Only because Jesus burst the bonds of death and the grave can we proclaim that there is pardon for sin to all who believe in His name.

2. Sanctification. Because Christ rose from the dead, He is enabled to give us the Spirit of regeneration whereby we are translated from the kingdom of darkness into the Kingdom of our Lord and Savior Jesus Christ. Through regeneration Jesus Christ becomes our life. And if He is our life by the indwelling of the Holy Spirit, we shall also be conformed to His image. That is why Paul says, "That I may know Him, and the power of His resurrection and the fellowship of His sufferings, becoming conformed unto his death". Through the Christ the world is crucified unto us and we unto the world. With Christ we not only die to sin but we also rise to a new life.

3. Glorification. Not only are we regenerated by the Spirit of the risen Lord and transformed into His likeness as a result of the new life within us, but we shall also rise from the grave some day to be with the Lord forever. As believers we go to heaven when we die. The fact remains, however, that while our souls are with Christ during the state of death, our bodies repose in the grave. Not until Christ comes back again to judge the nations of the world will He summon the dead to rise from the grave. At that time the body and soul will be reunited to dwell in the New Testament, the paradise regained, for ever and ever. Through His resurrection from the dead Christ became the first-fruits of them that slept. Easter morning is the guarantee of the immortality of both soul and body. Christ as Head of His church is alive. The members of His body, too, will live.

III. THE EMPTY TOMB REPORTED.

From the combined narratives of the resurrection it appears that Mary Magdalene left the vicinity of the tomb before the other women did, to report to Peter and John that they had found the stone rolled away from the place where Jesus was buried. The other women (v. 10), who had lingered at the grave, returned later on to report the same thing Mary did but also to complete the story with the narrative of the angelic appearance. "The testimony of the women was based on a threefold foundation—first, the assurance of the angels; secondly, the promise of ressurrection given in Galilee by the Lord; thirdly, according to Matthew's account, an interview with the risen Lord himself (Matt. 28:9, 10). It was a remarkable testimony certainly, but at the same time it had ample warrant."

It was but natural that the matter of the empty tomb should be reported to those with whom Christ had been intimately associated. This was also fitting, for He had chosen twelve men to become apostles, that is, ambassadors of the heavenly King. Apostles were "men selected by Jesus to be eye-witnesses of the events of his life, to see him after his resurrection, and to testify to mankind concerning him (Matt. 10:2-42; Acts 1:21,22; I Cor. 9:1)." If they were truly to be God's messengers to a sinful world, it was absolutely necessary that they, too, become convinced of His resurrection. The more so, since they were so disheartened by the events on Calvary, that they were ready to resume their former callings.

IV. THE EMPTY TOMB DISBELIEVED.

Instead of joyfully accepting the tidings of Jesus' resurrection brought to them by at least four qualified witnesses, the disciples set this announcement down as idle talk, that is, talk without sense. Peter and John, it is true, went to the sepulcher to verify the report with their own eyes. John believed when he saw the evidence of the linen bands and the cloth. But even his belief was removed by but a single step from unbelief. "Those who represent the disciples as a credulous lot sadly misrepresent them. They were the reverse; they finally believed, only after they could not do otherwise. Let us not blame them over much; for their holding out so long against believing is added proof to us that the proofs of the resurrection of Jesus are convincing beyond the shadow of a doubt. He who will not believe today establishes his own guilt. The kind of proof he demands he shall receive at last when it is too late, when he, too, shall see, and shall mourn with eternal grief."

Because unbelieving critics accept the dictum of science that nature's laws can never be broken they too, refuse to place any credence in the report of the women that Jesus rose from the dead. There is no fact so well established as that of Jesus' resurrection. A prejudiced mind however, is unscientific enough to refuse to bow before the strongest fact.

V. THE EMPTY TOMB VERIFIED.

When Mary Magdalene reported the matter of the empty tomb, Peter and John hasted to Joseph's garden to verify the report. John outdistanced Peter but impulsive Peter was the first to go into the tomb when they arrived there. What he saw bewildered and confused him. Mary's report, indeed, was true but his mind was not in a position to grasp the reality of the resurrection. But because Peter was in earnest, the Lord appeared to him personally that same day (vs. 34) to dispel the gloom which had settled upon his soul and to dissipate his perplexity.

The Key

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
,,Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXII. Число 4 Торонто, Онт. Квітень 1961 April Toronto, Ont Рік XXII. Число 4

СПОКУСИ ХРИСТА

Оповідання про спокуси Ісуса Христа в пустині це не символічне оповідання або притча. Це є правдива подія. Сатана з поширенням благовістя старається переконати людство, що його нема, і в цім має в певних колах великий успіх. Як ви читаєте Святе Письмо, у вас не лишається найменшого сумніву, що Слово Боже в цім випадку не говорить про якийсь принцип зла, але про певну наявну особу. Христос називає сатану вбивцею, брехуном і батьком брехні. З другого боку організованість зла, його незвичайна хитрість, безперестанна сила розкладу і розтління в світі все це вказує на особливу силу, більшу і хитрішу від людини, яка діла є в світі.

Спокуса Христа дияволом є історична подія. Христос постив сорок днів і сорок ночей, потім захотів їсти. Тоді прийшов спокусник до Нього. Це доводить, що ані самітність, ані піст не є забезпекою проти спокуси. Цей факт традиційні церкви забувають, "спасаючись" від світу за монастирськими мурами або в пустелях, та проголошуючи всілякі пости. Ні в однім, ані в другім нема якоїсь духової сили. Той, хто їсть, не є гірший від того, хто не їсть, а за монастирськими мурами часом діялись речі страшніші, ніж у світі.

Сатана тричі пробував спокусити Христа. Його спокуси були сповнені надлюдської хитрости і підступу. Кожною спокусою він намагався переконати Христа, щоб Він спас людство якимсь іншим способом, лише не хрестом, без народження звиш, і в той же час пробував підступно апелювати до найкращого в людській природі Христа. Три спокуси були спокусою тіла, спокусою ума і спокусою духа, і всі вони показували Христові іншу дорогу до порятунку людства і пов'язання всіх злиднів, ніж та, що її призначив для Сина небесний Отець, а саме — дорогу Голготського Хреста.

Спокусник прийшов до Христа, коли той зголоднів від довгого посту. Це є метода сатани. Він знає, коли прийти до людини в її труднощах і змаганнях. Перша спокуса була побудована на життьовій потребі. Тіло вимагає хліба. "Людина мусить жити", як часто говорять люди виправдуючи свої переступи. Але вимоги правди, вимоги духа є вищі від вимог потреб щоденного життя. "Бо не самим хлібом житиме людина, а кожним словом, що виходить із уст Божих." Так, коли дружина Потіфара в Єгипті спокушала Йосифа, то багато людей в подібних обставинах, не ризикували б життям, а сказали: "людина мусить жити", але Йосиф волів ув'язнення, ніж переступ.

Коли Даниїла і двох мужів змушували поклонитись ідолові, вони могли б сказати "людина мусить жити" і виконати "формальність", але вони в глибині свого серця боялися гріха і краще воліли загинути ніж схилитися перед статуєю. Відповідь Христа спокусникові показує оцю вічну зверхність правди і Закону Божого над усіма людськими потребами нижчої категорії.

Ця перша скокуса Христа мала на увазі не тільки торкнутись основних потреб життя людини, фальшиво підносячи їх вищість над змаганням духа, але спокусник мав на увазі вказати Христові також іншу стежку до полагодження людських потреб. Він знав, як Христос бажав усім серцем благословити всіх голодних, слабих, покривджених, дітей, жінок, все людство, більшість якого, як і в наші дні, проводило свої дні в голоді і непевності. Як Син Божий, Христос міг перетворити каміння на хліб і тим назавжди розв'язати проблему голоду на земній кулі. Всі були б ситі. Сатана подає думку Христові, що, як Син Божий, він повинен це зробити. Він каже Христові, "Коли ти Син Божий, звели цим камінням зробитись хлібом." Таким чином чи неможливо було б зробити людство щасливим, без відкуплення, без навчання, прикладу і всієї праці Христа?

У наші дні ми знаємо, що добре життя людину не робить ані кращою, ані добрішою. Самого матеріяльного забезпечення не досить.

В Америці є найвищий матеріяльний рівень життя на світі, проте розбій, кримінальні злочини ніде на світі не є так зорганізовані як в Америці, не кажучи вже про інше зло. Боротьба з злом має провадитися в сфері духового життя. В першу чергу людство потребує віри в Бога, покаяння, прийняття відкупної жертви, народження звиш і тільки тоді прийде радикальна зміна на краще в злиднях людства.

Відродження окремої людини і людства вцілому має початись Словом, що виходить з уст Божих, а всяка інша дорога заведе на манівці, до розчарування, збочення і ще гіршого терпіння, насильства і руїни.

Зазнавши поразки в першій спробі, спокусник знову намагався переконати Христа зректися дороги хреста, пропонуючи Йому інший, легший спосіб. Він бере Христа на дах храму і пропонує кинутися вниз. Тоді ангели, мовляв, підхоплять Христа і весь Єрусолим побачить незвичайну подію: хмару ангелів, які нестимуть на руках Сина Божого. По суті це є гріх ума. Сатана вимагав від Христа лише зовнішньої манифестації Його божества і при цім спирався на слова Святого Письма.

Уявімо собі, що церковна ієрархія, фарисеї і книжники зібравшись на подвір'ї храма, побачили б у повітрі Христа з ангелами.

Це незвичайне явище примусило б їх визнати Христа, як Месію, і скоритись Йому не з переконання, а лише тому, що вони не могли заперечити факта. Така зміна ставлення не дала б ані їм, ані людству жадної духової користи. Саме знання фактів і правди не робить людину доброю. Чимало великих злочинців мають університетську освіту. Подібні ж є аргументи багатьох, які вимагають, щоб Бог об'явив себе з такою ж ясністю, як, скажемо, сонце на небі. Тоді ні у кого не було б сумнівів, всі боялись би робити зло і кривдити і на землі настало б праведне життя. Але праведність, спричинена страхом,— безвартісна.

Люди і далі лишились би злими і несправедливими, як і раніш, тільки свою злість ховали б у глибині серця і робили добро з примусу. Бог хоче, щоб люди йшли до Нього не з страху, а з любови, не з примусу, а добровільно, тому всім людям залишено вибір і свободу. Ніхто не є примушений чудами, або силою йти тією чи іншою дорогою. Кожний вибирає собі свою дорогу в житті, керуючись своїми найглибшими міркуваннями і своєю вдачею, тому праведний ще оправдується, а поганий ще опоганюється. Люди мають нагоду тепер прийти до Христа не з примусу, але тому, що полюбили явлення Бога, який "так полюбив світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен віруючий в Нього, не погиб, а мав життя вічне"

Бог спасає людей не потужною проявою своєї сили, але проголошенням своєї любови в жертві на Голготськім Хресті. Без хреста і покаяння звичайне умове знання правди чи прийняття духових фактів, людині не дає жадного духового добра. Біси вірують, але тремтять.

(Продовження на ст. 2)

СПОКУСИ ХРИСТА

(Докінчення з ст. 1)

Спокусник хотів, щоб, оминаючи хрест, Ісус Христос показав людям усю силу потуги своєї, цю дорогу Христос назвав дорогою спокуси, яка заборонена Словом Божим. Христос, щоб спасти світ, мав випити свою чашу терпінь до дна, бути розп'ятим, спокутати наші гріхи і воскреснути на третій день.

Христос прийде у визначений Богом час у всій своїй славі з ангелами судити живих і мертвих, але Його другий прихід має, як свою передумову, Його втілення, навчання, смерть і воскресіння.

Коли спокусник побачив, що його хитрощі розбиваються об божественну мудрість, він ужив останнього засобу, щоб змусити Христа відмовитись від відкуплення і вибрати іншу дорогу. Знову він пробує спокусити Спасителя, як людину. Показуючи всі царства і їхню славу, він обіцяв їх Христові. Це була спокуса духа, спрямована до людської гордости і бажання панувати. Так спокусник відкрив нагоду для здійснення найкращих бажань людини, але без хреста, страждань і смерти. "Оце все дам тобі, коли, припавши, поклонишся мені".

Однак спокусник не був паном землі і людей на ній. Єдиним неподільним владарем неба і землі є Бог, а спокусник, як і завжди, обманював.

Але уявімо собі на хвилину необмежену владу над усім людством. Людство перебувало в темряві. з давніх один людина немилосердно пригнічувала іншу Чи не могла б усього цього направити якась шляхетна людина, яка, маючи безмежну владу і безконечну мудрість, поклала б край кривдженню людини людиною. Це є не що інше, як плян поліпшити добробут людства законодавством, реформами диктатурою. Але біда в тім, що найкраще законодавство не зробить людині добра, якщо вона не доросла до цього законодавства. Не можна накидати демократію примітивним дикунам.

Законодавство може бути ідеальне, але так довго поки людина лишається по суті жорстокою істотою, це законодавство не дасть бажаних наслідків.

Найкращі закони, системи, пляни тільки тоді дадуть бажані наслідки, коли людське суспільство буде духово готове до справедливого життя.

Самої людини, її самолюбства і жорстокости ані закон, ані влада, хоч які б вони добрі були, змінити не зможуть. Не зможе перетворити злу людину ні виховання ні школа. Хто не народився звиш, не ввійде в царство Боже. Христос прийшов, щоб усталити це царство. Дорога до нього не йде через законодавство освіту чи владу, але через хрест, покаяння і віру. Тому Христос сказав спокусникові: "Геть від мене, сатано! писано бо: Господу Богу твоєму кланятимешся, і Йому одному служитимеш".

На кінець треба сказати, що всі спокуси Христос зустрічав Словом Божим. Це є велика потуга, яку Бог дав кожній людині в її змаганню в житті Святе Письмо, що є авторитетне і сповнене божественної премудрости є найкращою зброєю, мечем духовим, що дає змогу кожній людині устояти в духовій боротьбі Приклад Христа під час спокуси вказує на незвичайну важливість для всіх віруючих вивчати Святе Письмо

Віра Тараса Шевченка

Усі українці справедливо вважають Тараса Шевченка за великого патріота, геніяльного поета, одного з найбільших будителів народу. Пантелеймон Куліш писав: "Вся краса української поезії відкрилася одному Шевченкові!" І справді, майже кожна сторінка "Кобзаря" це палкий заклик любити свій нарід і край, це пророцький осуд всякої неправди і неволі.

Сміливий осуд насильства, релігійного лицемірства і соціяльних неправд ставлять Тараса Шевченка нарівні з старозавітними пророками. Могутній протест проти неправди у Шевченка, сполучений з глибокою вірою, що випливає з глибини його єства.

Спроби комуністів зробити Шевченка атеїстом просто сміхотворні. Адже ніхто з українських письменників не вживав так часто і з такою глибокою побожністю ім'я Бога, як Шевченко. В усьому "Кобзарі" вжито ім'я Бога побожно 495 разів і марно тільки 12. Із 230 творів "Кобзаря" ми маємо 25 суто релігійного змісту.

Слово Бог Шевченко вживає з глибокою любов'ю і пошаною: "милий Боже, "святий Боже", "Господь Бог мій" і т.д. Це є найкращий доказ, що Шевченко не був атеїстом Невже атеїст перекладав би псальми, або писав твори релігійного змісту? А ці твори у Шевченка прекрасні. До того ж у кожному із своїх творів він вживає з великою побожністю слово Бог, пересічно два-три рази.

Як же пояснити вирази Шевченка, що на перший погляд здаються богохульні? Такі вирази богохульні для православних і католиків, тільки не для евангеликів. Ми стверджуємо, що в Шевченкових творах немає жодного виразу, який доводив би про його нахил до безбожництва У поемі "Сон" Шевченко Бога називає "милим". Україні він радить: "Годуй діток; жива правда у Господа Бога" У цій же поемі, змальовуючи з обуренням сваволю поміщиків, злидене життя й нестерпне страждання кріпаків в Україні, він каже, що коли може бути таке зло, то, очевидно "Немає Господа на небі." Так це є протест. Проте він не може бути доказом, що Шевченко був атеїстом. У Торонті був евангелик, глибоко релігійна людина. Молячись, цей евангелик із захопленням говорив: "Чого Ти, Господи, не відкликнешся, якби Тебе не було зовсім". Такі вольності в молитві до Бога у п'ятидесятників і баптистів звичайні Ми, пресвітеріяни, не визнаємо молитов, в яких бракує глибокої пошани. Але факт залишається фактом: віруючі люди вживають таких гострих виразів. Шевченко говорить, що Бог "...може бачить, та помага як оті гори". Такі вирази ми маємо також і у Св. Письмі У Пс 83 Давид каже: "Не мовчи, не німуй, озовися Боже". У Пс. 44-23 він звертається так до Бога "Пробудися, чого спиш, Господи?" Проте ніхто не обвинувачує псальмиста в атеїзмі Отже згаданий вираз Шевченка, безперечно, різкий як і у псальмиста, але не атеїстичний Як Яків, Т. Шевченко бореться з Богом (1 Мойсея 32 38).

В поемі "Сон" Шевченко висловлює таке почуття "Я Богу помолюсь . Я так її, так люблю мою Україну убогу, що прокляну святого Бога. За неї душу погублю." Це не є доказ безбожности Шевченка, а його глибока любов до свого народу. Ап. Павло висловлює такі самі думки "Бо я сам бажав би бути відлученим від Христа за братів моїх, рідних мені по тілу." Отже почуття глибокої любови до народу ми знаходимо в ап. Павла і в Шевченка. Що Шевченко не мав на думці хулити Бога, то доводить попередні слова "Я Богу помолюсь."

Чимало Шевченкових творів ритуалісти вважають за богохульні, тоді як евангелики приймають їх з спокійним серцем. Наприклад, твір "Світе ясний, світе тихий", скерований проти православної обрядовщини, що мертвила дух і гасила Боже світло Цей твір евангелики вважають гаслом реформації В поемі "Юродивий" Шевченко обурюється проти ока, що сидить в кіоті і запитує, чи воно бачить усі ті кривди, що діються в Україні. Це око він називає іронічно "всевидящим". Нападки Шевченка на "око в кіоті" викликають співчуття в евангеликів Для евангеликів такі кіоти з очима це ідоли, які давно пора знищити

Треба раз назавжди пам'ятати, що всі нібм богохульні вирази у творчості Шевченка скеровані не проти Бога, а проти православної мертвеччини, обрядовщини і ритуалу, проти усього того, що Шевченко називає візантійщиною Шевченко змальовує двох богів, а саме: бог "візантійський", представлений в православ'ї, і Бог Ісус Христос, якого він палко любив і про якого говорить "Збрешуть

люди і візантійський Саваоф одурить, Не одурить Бог". "Візантійський Саваоф" для Шевченка це православна церква, яку він не любив усім своїм серцем.

Що православні й католики вважають у творчості Шевченка за хулу евангелики визнають це за правдивий критицизм. Безперечно, Шевченко не мав симпатій до православ'я. Його критика ритуалів, образів і ідольства стосується не тільки специфічно російського православія, але й до ритуалізму взагалі і принципово.

Візьмімо хоч би його враження ("Щоденник" 1857) від православної церкви

"Війшов я до притвору і з переструху спинився. Мене перестрашило якесь препогане чудо-диво намальоване на трьохаршинній округлій дошці. Спочатку я думав, що це індійський Ману чи Вишну заблукав до християнського капища - поласувати ладаном та оливки". "Де християни? Де безплотна ідея доброї чесноти? Скоріше в шинку, ніж у цих зогиджених капищах". "Зайшов до собору (катедри) послухати архиєрейської півчі. Дивно, чи це з непривички, чи так воно й єсть це певніше — але в архиєрейській службі з усією її обстановою і взагалі в декорації показалось мені щось тибетське або японське. І при цій маріонетковій комедії читається Евангеліє. - Найпоганіший контраст!"

Звичайно Шевченко брав певні мотиви і з православної теми, як, напр., оповідання про "Іржавецьку ікону", але це він використовував як цікаві лєгенди.

Не мав жодних симпатій Т. Шевченко і до римо-католиків. Найкращим доказом цього є його поема "Єретик". В ній Івана Гуса — чеського патріота, борця за народню правду, Шевченко називає "правдивий", "сміливий", "великий мученик" і т.д., та немилосердно картає папу, що

Людською кровію торгує
І рай у найми оддає.

Духовенство ж порівнює з воронами, гадюками, собаками, у них "в ясних ризах... люті очі" тощо.

Які ж тоді були властиво релігійні погляди Шевченка? Найближче його світогляд підходить до евангельського. Лише евангелик може читати "Кобзаря" з цілком спокійним серцем і повним задоволенням. Шевченко, пишучи до свого приятеля Козачковського на вістку про перенесену ним утрату, радить йому. "Горе Твоє тільки наш Єдиний Помічник і Серцезнавець ослабити може" (Ісус Христос) "Вірь глибоко і розумно".

Т. Шевченко вірив у молитву. Проф. Зайцев подає, що в час свого перебування в Києві в 1859 р. Шевченко щодня, вставши і вмившись, ставав на молитву, не криючись ні від кого.

Шевченко глибоко вірив у молитву. Його твори сповнені порад молитися. Він не раз пише про свої молитви. Він вірив Христові і любив Його. Ненавидів фарисейство й ідольство, православіє і католицизм. Ми знаходимо в Шевченка без кінця і краю суто релігійні вирази, ними повний "Кобзар". В "Невольнику" він пише: "Скрізь неправда, де не гляну, скрізь Господа лають". В "Кавказі" він визнає "Христе, Сине Божий". В "Неофітах" він називає Христа "Сином Божим у плоті" і т.д

Усе це підтверджує, що всі симпатії Шевченка були по боці евангельського руху. І цілком зрозуміло, чому всі його переспіви псальмів евангелики з великим захопленням співають на своїх богослуженнях.

Щоб не було сумніву в евангельських настроях Шевченка, подаємо уривки з Шевченкових творів, що їх так старанно замовчують православні й католики, і які з великим захопленням читають евангелики.

"А я тихо
Богу помолюся,
Щоб усі слов'яни стали
Добрими братами,
І синами сонця правди,
І єретиками
Отакими, як Констанський
Єретик великий!
Мир мирові подарують.
І славу вовіки"! ("Єретик")

Тут Шевченко висловлює свої найглибші переконання. І тут же ми бачимо, що протестантів ("єретиків") він вважає "синами сонця правди" Для нього Іван Гус "єретик великий" - духовний велетень. Це "єретики" такого духа, що "спроможуться подарувати мирові мир і славу". Шевченко бажає, щоб і українці стали "еретиками" такими, як протестант І. Гус.

Шевченко завжди попереджає "сторонніх людей" і, вдивляючись зором мудреця вглибінь наступних поколінь, віщує:

"Не смійтеся, чужі люди!
Церква-домовина
Розвалиться, а з-під неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти".
("Суботів")

Це пророцтво здійснюється на наших очах. Ритуалістичні церкви розвалюються і наближається день, коли в Україні кожний матиме можливість помолитися вільно, без опіки "батюшки" з МВД чи "Охоронки".

При всьому бажанні ритуалістам важко зробити Шевченка православним чи католиком, як і атеїстам зобразити його безбожником. Звичайно в советських обставинах, де чимало громадян не мають найменшої уяви про евангельський рух, дуже мало поінформовані автори розвідок про Шевченка, не знають як окреслити світогляд Шевченка. Беручи до уваги всі дані, що його не можна вважати за людину з ритуалістичним світоглядом, і не маючи ніякого уявлення про науку евангельської церкви, вони пробують зобразити його як поборника безбожности, наперекір глибоким релігійним почуттям, що так яскраво відбиті в його творах. Часто-густо це пророблюють порядком "соцзамовлення".

У Тараса Шевченка, як і у старозавітних пророків Ісаї і Єремії, глибока релігійність сполучена з гострим протестом проти релігійного лицемірства і всякої неправди. Візьмімо хоч би такі рядки його творчости:

"Храми, каплиці, і ікони,
І ставники, і мірри дим,
І перед образом Твоїм
Неутомленії поклони —
За кражу, за війну, за кров
Щоб братню кров пролити, просять,
А потім в дар Тобі приносять
З пожару вкрадений покров!"
("Кавказ")

Або:

"Кругом неправда і неволя.
Народ замучений мовчить.
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить
Людською кровію торгує
І рай у найми оддає!
О, Боже! Суд Твій правий всує,
І всує царствіє Твоє!"
("Єретик")

До речі, ці найкращі рядки творчости Шевченка греко-католики викинули з нового видання Т. Шевченка українською мовою для всіх вірних, видрукованого перед другою світовою війною.

Тарас Шевченко з великим захопленням перекладає і наслідує старозавітних пророків, бо відчуває в них споріднений дух. Дуже важко уявити, як православний або римо-католик може читати хоч би такі рядки: ("Подражаніє Ісаї")

"Світе ясний! Світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
За що ж тебе, світе-брате,
В своїй добрій, теплій хаті
Оковано, омурано,
Премудрого одурено,
Багряницями закрито
І розп'ятієм добито?
Недобито! Стрепенися!
Ти над нами просвітися.
Просвітися! Будем, брате,
З багряниць онучі драти.
Люльки з кадил закуряти
Явленими піч топити
А кропилом будем, брате
Нову хату вимітати!"

Стверджуючи, що люди фарисеї навіть Бога свого вважають співучасником своїх злочинів, сотворивши його 'по образу своєму й подобію' як, наприклад, 'візантійського Саваофа', Шевченко звертається до 'всевидящого ока' ікони'

"Чи ти дивилося з-високо,
Як сотнями в кайданах гнали
В Сибір невольників святих,
Як мордували, розпинали
І вішали? А ти не знало?
І ти дивилося на них
І не осліпло? Око, око!
Не дуже бачиш ти глибоко!
Ти спиш в кіоті, а-царі..
Та цур їм тим царям поганим!"
("Юродивий")

Правду, любов і братерство Шевченко вважає за найдорожче добро, якого бажає собі і всім людям

(Продовження на ст. 4)

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.0. Окреме ч. 25ц
РЕДАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції
26 Robina Ave
Toronto 10 Ontario

РЕЛІГІЙНІ НОВИНИ

Курять ще більше.

Всупереч повторним попередженням медичних дослідників, що куріння спричиняється до раку легенів, споживання тютюну не зменшилось, а побільшилось в 1960 році на [illegible]. На тютюн в США в 1960 році витрачено $7,500,000,000, з цього $6,000,000,000 витрачено лише на цигарети. В цей самий час на добродійні цілі витрачено всього вісім міліярдів, $8,000,000,000, трохи більше, ніж на тютюн.

Замало молились.

"Едмонтон Сан" від 2 березня ц.р. подає, що пані Люсі Н. Лінт з Лос Анджелос вирішила, що священики в її церкві не моляться так добре [illegible] родину, як повинні були б молитись.

Вона вирішила заохотити їх до більших молитов. З цією метою вона прийшла до церкви і [illegible] сказала священикові вийти з сповідальниці та погрожувала йому револьвером. За цю "духову" вимогу її заарештовано.

У євангеликів подібні ситуації неможливі, бо в першу чергу згідно з навчанням Слова Божого вимагається, щоб кожен молився сам за себе. Молитви пасторів чи членів церкви є річ побажана, але їх молитви не мають якоїсь іс[тотної] цінности перед Богом, ніж молитви кожного іншого віруючого. Часом Бог скоріше почує молитву звичайного члена церкви, ніж найвищого ієрарха. Інакше у [illegible], через це деякі члени цих церков, як бачимо, с револьвером в руках домагаються від священиків [illegible] них молитов. Що посіяли, те й жнуть.

ОГОЛОШЕННЯ. Виходить з друку незабаром ювілейний літературно-художній ілюстрований журнал в пам'ять сторіччя смерти нашого українського великого кобзаря-поета Тараса ШЕВЧЕНКА під редагуванням і автором Івана Корибут - ВИШНЕВЕЦЬКОГО. Адреса:

Iwan K.-Weschenezki
609 Willis Ave.
Syracuse 4, N.Y., USA.

Бажаючих одержати журнал, просимо надсилати передплату.

СТАНОВИЩЕ БІЖЕНЦІВ У ВСЬОМУ СВІТІ ВСЕ ЩЕ ДУЖЕ ВАЖКЕ.

Два роки тому Генеральна Асамблея ОН прийняла резолюцію, що оголошувала початок Року Біженців 1 липня 1960 року. Резолюція закликала вжити надзвичайних заходів для допомоги 15 мільйонам людей, що покинули свою батьківщину, людей з Европи, Азії, Північної Африки та Середнього Сходу.

Високий уповноважений в справах біженців при ОН зробив доповідь у жовтні минулого року і розповів про досягнення в цій справі протягом Року Біженців, коли в справі допомоги біженцям узяли участь 76 країн, практично весь світ, за винятком Совєтського Союза та його союзників.

За прямий наслідок Всесвітнього Року Біженців править надійна гарантія того, що більшість біженців з числа 32,000 осіб, які ще досі перебувають по ЕВРОПЕЙСЬКИХ таборах, будуть розміщені в ближчому майбутньому. Лише 10 чи 11 тисяч залишиться по таборах Европи у 1961 р. Багато країн облегшили свої іміграційні закони для прийняття хворих та інвалідів. Серед тих країн: Швеція, Нідерлянди, Нова Зеляндія, Австралія, Канада та Великобританія. Але, на жаль, Европа тільки приступила до здійснення проблеми розміщення, а в решті світу становище біженців ще дуже тяжке.

В Азії ця проблема особливо важка. Мільйон китайців утекли з комуністичного Китаю до маленької британської колонії Гонконг. Там один з кожних трьох мешканців біженець. Вони побудовані [illegible], але тисяч [illegible] горя більший від того, що може зробити влада Гонконгу.

Також дуже важке становище п'ятьох мільйонів мусульман та індусів, що втратили дах над головами в наслідок розподілу Британської Індії на дві окремих держави, а також п'ятьох мільйонів біженців після розподілу Кореї та В'єтнаму.

Середній Схід це місце, де проблему біженців розв'язати найважче. Близько мільйона арабів з Палестини, це нещасливі пішаки в боротьбі поміж Ізраїлем та сусідніми арабськими державами. Живуть вони з 1948 р. по далеких таборах Об'єднаної Арабської республіки. Тільки в смузі Гази їх є чверть мільйона. Арабські держави настоюють на праві цих людей повернутись до Ізраелю, але Ізраїль відмовляється. ОН допомагають цим біженцям харчами і житлом, а медичну обслугу [illegible] дбає за освіту їх молоді.

В Тунісі та Мароко є близько 200,000 біженців з Алжиру, де вони, здебільшого жінки та діти, буквально вмирають від голоду, бо праці там нема.

Хоч в Европі розв'язання проблеми біженців значно посунулось уперед, але в інших країнах справа стоїть так само зле, як раніше. Ці величезні людські проблеми, як пише один журналіст, являють собою "найвеличніший виклик для нашого технічного і політичного уміння... Поруч з ними всі досягнення міжпланетних полетів здаються дитячими іграшками.... Якби всі держави могли дружно співпрацювати і забезпечити бездомним дах над головами, а голодним працю, це було б найрішучим кроком до миру, [illegible] бленим у нашому столітті."

Американська Рада

ВІРА ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

(Докінчення з ст. 3)

"Мені ж, о Господи, подай любити правду на землі"
("Молитви")

[illegible] в [illegible] божуються і почуттям Т. [illegible] його думками, що [illegible] висловив у "Святе [illegible]". Разом із тим євангели[illegible] близькі і співзвучні [illegible] Т. Шевченка, [illegible] "[illegible]" [illegible] благовіщення [illegible]. Щоб зрозуміти, як Т. Шевченко ставився до Біблії, досить прочитати "[illegible] мое світило".

[illegible] євангельських течій [illegible] Т. Шевченко. В "Неофітах" [illegible] божественність Ісуса Христа і [illegible] Його [illegible] Божим у плоті". В поемі "Марія" він зображає, що Христос родився так, як і всі [illegible].

Социніяни, духові послідовники Арія, мали впливи на певні євангельські течії. Представники цих течій, визнаючи Христа за втілення Бога на землі, вважали, що не було істотним для Бога родитись від діви. Вони навчали, що Христос мав батька, як і всі [illegible], і [illegible] що був втіленням Бога. Академік Брюлов, протестант Брюлов, мав великий вплив на релігійні погляди Шевченка. Можливо, що [illegible] він перейняв деякі з поглядів, що відрізняють його від інших євангеликів.

У всякому разі Шевченко мав незвичайно взнесені погляди на Христа, хоч в поемі "Марія" допускає думку, що Його народження не було винятковового характеру. Цей погляд мильний, проте на підставі його не можна поставити Шевченка за межі церкви, маючи на увазі, що він сам без будьякої допомоги прорубував собі стежку віри в нетрях ритуалізму.

Христос навчав, що слова, які люди казатимуть проти Сина Чоловічого, простяться їм, але залишається без прощення гріх проти Святого Духа, бо це гріх проти самої правди.

Отже, ми шануємо Тараса Шевченка не тільки, як геніяльного письменника і будителя народу, але як і великого пророка духової волі і нового життя. І поки наш нарід матиме в руках "Кобзаря" та твори Сковороди, доти не переведуться в Україні євангелики-протестанти.

Цього року разом з цілою українською спільнотою ми радіємо і славимо Бога за великого будителя українського народу. Він належить кожному українцеві без різниці віровизнання чи партійної прина[лежности].

[ле]жности.

Проте ми бажали б бачити, щоб Т. Шевченка шанувалося не тільки устами, але щоб український загал, пильно досліджуючи його твори, втілював в своє життя взнеслі ідеали Тараса.

Ми радіємо з того, що не тільки нарід, але й вища церковна ієрархія ритуалістичних церков приєдналася до свята 100-ліття з дня смерти українського пророка, але ми хотіли б бачити, щоб вони зробили логічні і конечні висновки з творів Т. Шевченка щодо потреби змістовної церковної реформи.

Інакше вони уподоблюються до дзвонів, які скликають людей до церкви, але в ній самі ніколи не бувають. Ця нова церква для України, яку провидів Тарас Шевченко, вже іде і це є їх обов'язок, якщо їхня хвала Т. Шевченка є щира, вести перед в основній реформі і в усуненні з церкви всіх тих речей, які так гостро критикував наш всенародній геній, та які тримають наш нарід в пізадництві, стримуючи його духовий поступ.

М. Фесенко

Боже лице і світло спасіння

У Старому Заповіті [illegible] розуміли, що люди спасуться лише тоді, коли до них засяє Боже лице. Цю думку виявляють такі слова: "Боже, верни нас назад, засяй лицем Твоїм і ми спасемся" (Пс. 80:3, 7,19). Підставою цієї думки безсумніву був гріх наших прабатьків, через який Бог відвернув від них лице своє і вигнав їх із раю (Мойс. 3:7). Вони і усі їхні нащадки були позбавлені єдности з Богом та життя. Пізніше цар Давид глибоко відчував цю віддаленість Бога, це він виявив у своїй молитві: "Для чого обличчя Своє Ти ховаєш, забуваєш про нашу недолю та нашу тісноту?" (Пс. 44:25). На це питання Бог дав через пророка Ісаю таку відповідь: "Ні, це переступи ваші з Богом вас розлучили, й гріхи ваші лице Його од вас одвернули, щоб не вислухувати". (Ісая 59:2). Пророк розумів, що Бог одвернувся від людей через їхню неправедність, в якій залишив до часу всіх загибати. Читаємо: "Всі ми породилися як прокажений, і вся праведність наша — як одежа; всі ми пов'яли, мов те листя, і гріхи наші, наче вітер, розносять нас. І нема, хто б призивав ім'я Твоє, хто б постановив твердо за Тебе держатись, тим то й сховав Ти од нас обличчя Твоє, та й покинув нас погибати в беззаконнях наших" (Ісая 64:6,7). Давид молився, щоб Бог засяяв Своїм лицем над ним та спас його: "Світи лицем Твоїм на слугу Твого, спаси мене по милості Твоїй!" (Пс. 31:16). Дорога до спасіння людей була закрита лише до часу, бо Бог одвернув Своє лице від світу: "В запалі гніву Я на короткий час сховав був лице Моє від тебе, тепер же вічною любов'ю помилую тебе, говорить твій Господь" (Ісая 54:8; Євр. 10 19, 20).

Через гріхопадання Адама увесь рід людський був позбавлений ласки Божої, світлосяйного обличчя Божого. В наслідок цього запанувала в серцях людей довга духовна ніч темнота, в якій всі блукають і страждають. Про це написав пророк: "Тим то далеко від нас суд, і правосуддя не досягає нас; дожидаєм світла, а ось темрява, ясности, а ходим у тьмі. Мацаєм як сліпий стіну, і наче безокі, ходимо помацки; спотикаємся опівдні, як смерком, між живими - як мертві" (Ісая 59:9, 10). Цю духовну ніч смутку й сліз Бог обмежив до ранку, до Сходу з висоти Світла світу: "Бо на хвилину гнів Його; ласка ж Його поки життя; посилає на ніч сльози, а вдосвіта радість" (Пс.30:5). З цього виходить, що ранком мала прийти для людей велика радість. І дійсно, при народженні Сина Божого настав радісний ранок, як про те провіщав пастухам ангел: "Та ангел промовив до них: "Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім. Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, що Він Христос Господь." (Луки 2:10,11).

Отже виходить, що в особі Ісуса Христа засяяло Боже лице для спасіння світу, це ясно виявив сповнений Божим духом Захарій: "Через велике милосердя нашого Бога, що ним Схід з висоти нас відвідав, щоб світити отим, що перебувають у темряві й тіні смертельній, щоб вести наші ноги на дорогу спокою" (Луки 1:78,79). Так з приходом на землю Світла світу в серцях віруючих започатковано [illegible] день нового життя. Про те нагадував віруючим ап. Павло, коли писав: "Ніч минула, а день наблизився, тож відкиньмо вчинки темряви й зодягнімось у зброю світла" (Рим. 13:12). "Бо ви всі сини світла й сини дня. Не належим ми ночі, ні темряві" (1 Сол. 5:5). Від першого до другого приходу Христа, Боже лице сяє через Христа Ісуса благодаттю для спасіння призначених вибранців. "Бо Бог, що звелів був світлу засяяти з темряви, в серцях наших засяяв, щоб освітити пізнання слави Божої в обличчі Христовім" (2 Кор. 4:6). "Бо кого Він передбачив, тих і призначив, щоб були подібні до образу Сина Його, щоб Він був перворороджений поміж багатьма братами. А кого Він призначив, тих і покликав, а кого покликав тих і оправдав, а кого оправдав тих прославив" (Рим. 8:29,30).

Для поширення між усіма народами цієї визвольної вістки, Христос вибрав Павла й наказав йому: "Відкрити їм очі, щоб вони навернулися від темряви в світло та від влади сатани до Бога, щоб вірою в Мене отримати їм дарування гріхів і наслідля з освяченими" (Д. Ап. 26:18). Ось чому Євангелія Христова являє собою той конечний середник, через який виявляється Боже просвітлення та спасаюча грішників сила (Рим. 1:16). Тому Христос дав своїм учням наказ провіщати Євангелію спасіння всім народам (Луки 24:46,47; 1 Тим. 2 3-6; 2 Тим. 1:8-11). Про це новозаповітне в Ісусі Христі спасіння, був провіщав через пророка Ісаю такими словами: "Тебе Я зроблю Світлом народів, щоб спасіння Моє поширилось до кінців землі" (Ісая 49:6). Тому усі читачі повинні над цією Євангельською правдою поважно застановитись, бож ця вістка торкається і вас.

Тут постає питання: про яке спасіння - визволення людей вчив Христос і апостоли? У Старому Заповіті Бог спасав свій народ з Єгипетської неволі, а опісля з неволі ворогів (Юдиф 1:5, Неем. 9:27,28). У Новому Заповіті є зовсім іншого роду спасіння. Це повинні всі читачі як слід зрозуміти. Христос започаткував спасіння людей: (1) від їхніх гріхів Мат. 1:21, Іван. 8:34-36; (2) від влади й неволі сатани Д. Ап. 26:18; (3) від влади темряви Д. Ап. 26:18, Кол. 1:13; (4) від Божого гніву Рим. 5:9, 1 Сол. 1:10,5:9; (5) від смерти Іван 5:24, Оiв 13:11; (6) від пекла Осія 13:14; Отк. 20:13; (7) від зотління 1 Кор. 15:42,51-55. Не [illegible], з словом Божим є нове спасіння — визволення від гріха і від зотління на славу синів Божих (Рим. 8:19; Фил. 3:8-11). Вкінці сповниться [illegible] молитва: "Боже, верни нас назад, засяй лицем Твоїм і ми спасемся."

П. Боднар

ТАРАС ШЕВЧЕНКО ПРО НАРОДНЮ ВОЛЮ

Засліплені московські шовіністичні володарі вважали Тараса Шевченка за бунтаря, віровідступника і богохульника, хоч він ніколи не хулив Бога, а завжди споминав його у своїх віршах і щиро молився Йому в засланні.

Такі ж самі московські червоно - комуністичні володарі для кращого прихилення до себе українського народу підлабузнюються до нього і змалюють Шевченка як комуністичного поета і революціонера.

Тільки такого шахрайства й можна було сподіватись від московських [illegible], які перефарбувались [illegible] червоних ко[illegible] [illegible] нового со[illegible] [illegible] фальшивого [illegible] [illegible] на папері.

Насправді, Шевченко був людиною віруючий щиро в Бога, [illegible] народний поет та ідейний борець за визволення українського народу з під московської кормиги за відновлення самостійної козацької держави [illegible].

(Продовження на ст. 6)

ТАРАС ШЕВЧЕНКО ПРО НАРОДНЮ ВОЛЮ

(Докінчення з ст. 5)

усім.. вільними країнами цілого світу.

Шевченко був великий геній вільної творчої народньої думки, він хотів перемогти величчю свого духа темряву в розумі, в скам'янілих серцях панівної в ті часи провідної поміщицької верстви та поліцейську кривду, яких не могли перемогти фізичною силою обезброєні, закріпачені народи не тільки України, але цілої великої московської держави.

Ще багато потрібно часу, напруженої праці й великої жертви, щоб наснажити народню свідомість такою величчю духа, яку нам залишив у спадщину великий кобзар-поет — небіжчик Тарас Григорович ШЕВЧЕНКО.

ТОДІ:

Село неначе погоріло,
Неначе люди подуріли,
Сліпі на панщину ідуть
І діточок своїх ведуть
О, горе, горенько мені,
І де я в світі заховаюсь,
Що скрізь пилати розпинають,
Печуть, морозять, шкварять на огні.

ТЕПЕР

Селян всіх голодом зморили,
Живих в колгоспи завели
Чого мовчали всі німії,
Коли могли б їх обійти.
Тому, що вірили й мудріли,
Кому служить би ми хотіли.
Та й дослужилися з милими.
Що мусіли лягти в могили!

Це було дійсно так, і ті часи, як і тепер, в нас лютого кріпацтва духовного і фізичного, скерованого на повне нищення не тільки провідної української верстви, але й кожної свідомої людини, яка ще мріяла про волю і народне право.

Служителі колишніх московських гнобителів вчили затурканих людей в кріпацтві коритись ненависній владі. Спитаємо, якій владі? Тій владі, що розпинала та катувала невинних людей за слово правди та засилала їх, закованих в кайдани, на каторгу в далеку Сибір за Божу істину і тяжкий підневольний труд? Чи тій владі, що й тепер в московському огидливому царстві так званому СССР, також розпинає мільйони людей за ту саму Божу правду й де так само, як і колись, служителі московських катів моляться за сучасних гнобителів, навіть за Леніна і Сталіна та за Хрущова, мордували й мордують людей невинних.

Якщо ця влада протримається ще пару сот років (Не дай Господи!), то вони ці священнослужителі зарахують до ліку святих Леніна, Сталіна й інших, що вже лежать і зберігаються як мощі

Чи повинні нам ту владу і шанувати її доброю пам'яттю, що колись розп'яли Господа нашого Ісуса Христа руками засліпленого Юдейського народу, який так само був кріпаком.

Чи ту владу, що наказала колись відтяти голову пророкові Іванові Хрестителеві за те, що він викривав розпусту та злочини владущої знаті та її ієрархів.

Свята Божественна наука Христа Спасителя пролунала тоді в серцях бідних безправних, стомлених тяжкою працею людей і спонукала їх до боротьби за світле, вільне і незалежне життя і поруч з тим потрясла серця князів, багатіїв, первосвящеників, книжників та фарисеїв з їх царем Іродом, що цілими віками обдурювали, гнобили, вбивали та грабували не тільки своїх людей юдеїв, а також і інші сусідні народи. Юдейські володарі разом з царем дуже злякались громової проповіді Івана Хрестителя, а потім ще громливе Ісуса Христа, що своєю Божественною силою показав світ істинного життя стражденному, обездоленому народові, Він зціляв від різних недуг усіх хворих і немічних.

КОЛИСЬ

Ми з риз попівських
Будем шмати рвати,
Церква домовина розвалиться.
А з-під неї встане Україна
І помолиться на волі.

ТЕПЕР

Тепер в Москві червоній
На троні кат сидить.
І чернець у золотій короні.
Готовий всім йому служить.
Що це значить? Як це церква може розвалитись? Так думали в ті часи люди. Значить правду казали священики та великі пани, що Шевченко був антихрист та боговідступник, коли його заарештували та ув'язнили! Такі балачки ширилися серед народу. Але не дуже на ці балачки звертав увагу неграмотний темний нарід. Пастухові - кріпакові українці більше вірили, бо він був із їхнього середовища. А що ж потім вийшло?

Коли Шевченкові пророкування почали потроху збуватись, а книжка українська пішла поміж люди та коли почали вчити більше грамоти вже трохи розкріпачених, то не тільки про Шевченка, а так само і про інших народніх борців за волю почали ще більше говорити. Нарешті, під час революції 1917 року, московські червоні можновладці, захопивши владу вогнем, мечем і кров'ю почали руйнувати і так звану церкву-домовину, яка була зруйнована не тільки у великих містах, але й по селах.

Тоді повірили, що Шевченко справді вірував у Бога, що він не боговідступник, що він так само, як і пророк Іван Хреститель, громив своїми віршами люту царську владу. Її попів та поміщиків за їхні підлі вчинки, що він невинно тратив своє молоде життя на засланні.

Проти якої ж церкви і якого годованого ченця виступав з протестом у своїх пророчих, а іноді й загрозливих віршах поет Шевченко?

Проти тієї церкви-домовини, про яку Христос говорив, що в три дні зруйнує її як мертвецьку для мертвих, а не для живих людей Христос будував церкву Святу на камені живому Святого Духа, що живе не в домовині, а в серцях людей, яка веде до світла Божої правди, яка, за заповітом Христа, мусить захищати бідних людей від багатіїв, гнобителів та володарів-князів віку цього, що обернули церкву Христову у вертеп міналів, з якої колись Христос виганяв бичем усіх торгашів разом з їхніми первосвящениками, які за це Його і розп'яли на древі.

А чи послухали тоді пророкування Шевченка царські сатрапи? Ні! Де ви бачили, щоб якийсь пастух щось міг пусте плести серед такого високоосвіченого петербурзького вельможного панства! Над ним лише сміялись московські вельможі, аж поки досміялись до 1917 року, коли ударив грім.

КОЛИСЬ:

Схаменіться! будьте люди,
Бо лихо вам буде,
Розкуються незабаром
Заковані люди!
Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте
І вражою злою кров'ю
Волю окропіте!

ТЕПЕР

Що зробили ви, злодії,
Бога вже прокляли,
Бо не маєте надії,
Щоб вас врятували!
Геть усі тепер повстаньте,
Порвіте вражі кайдани
Та зв'яжіте ланцюгами
Всіх катів поганих.

Що це значить? Як це можна окропити вражою злою кров'ю волю? Шевченко розумів у своїх творах так: Усім народам, які були поневолені московською царською державою, треба дати волю без революції й кровопролиття, так як учив Христос, а як гнобителі не послухають слова Божої правди, то хоч би й проливом крови гнобителів - треба звільнити всі народи. Він мріяв створити на цьому великому терені вільні незалежні держави поневолених народів у рівноправному співжитті-союзі на демократичних засадах народоправства, щоб кожна країна була самостійна в усіх галузях власного господарства та побуту.

Що це значить? Невже звичайна людина, Тарас Шевченко, міг дійти до такого розуму, щоб наперед все це знати? Це не розум вченого академіка чи професора з сухим закам'янілим серцем матеріялістичного світогляду, це велич духа, поєднаного з духом істинної Христової віри без фарисейського лицемірства, без високомір'я, гордощів та властолюбства.

Цим розумом Божественного надхнення мусить жити і дихати не тільки священик або вчитель, але кожна людина, і тоді всі люди будуть жити в братському християнському союзі вільно, не винищуючи один одного, так само і народи цілого світу. Тоді загарбники за захоплення чужих земель та поневолювачі народів колонізатори повинні будуть зникнути так, як зникає темрява, коли йде світло Боже.

Тоді ніхто нас не буде докоряти за нашу нібито негарну мову. "Все, що противне здоровому розумові і духові, завжди противне, грубе й негарне.

Ми хотіли б розмовляти і розуміти людей усіма мовами: гарними і негарними. Апостол Павло у своєму посланні до Коринтян говорить: "Краще сказати рідною мовою того народу, якою він говорить п'ять слів, ніж безліч слів чужою мовою." (1-е Коринт. 14:19)...

Ви спустошили виноградники, награбоване у бідних, лежить у ваших домах (Ісая 3:13). Горе вам, що загарбуєте чужі землі, бо іншим не залишається місця, де б вони могли оселитися вільно на землі (Ісая 5.15). Я приведу зліших від народів цих і вони заволодіють домами їх. Схилить голову чоловік і у покориться вельможа і очі гордих поникнуть. І покладу кінець гордощам сильних і будуть осквернені святині їх (Iєзекіїли 7:24).

Із цих пророкувань Ісаї та Ієзекіїла ми бачимо, що ще до народження Христа за 700 років вони попереджували владик церковних і багатіїв Ізраїля, щоб не забували законів Божих, щоб жили по правді і не загарбували чужих земель та не поневолювати інших народів, бо кожна людина зокрема, а нація взагалі мусить жити вільно і незалежно, задовольняючись тим, що Господь усім посилає.

Тарас Шевченко в своїх творах оспівав не тільки долю нашого великого народу, але й всіх поневолених московською царською державою народів. Його твори передруковані багатьма мовами різних країн.

Його поетична лірика продзвеніла не тільки в Україні, але й у деспотичному Петербурзі та далеко за межами великодержавної Московії і розбурхала черстві серця людей, які пізніше почали дивитись на світ Божий зовсім інакше. Він розбудив людей від довгої сплячки й тої буденщини, серед якої люди забувають заповіт Ісуса Христа. Він переконав багатьох несвідомих людей, що український народ — є нація така ж сама як і кожна нація, а не відрубок Московщини. Він пробудив багатьох людей, що покладалися не на духовну силу Божественного Провідіння, а на матеріялістичний грунт і фанатично думали, що нема ніякої духовної сили, яка може змінити людину в поглядах не тільки на своє особисте життя, але й на життя багатьох людей.

Ця сила є "ВЕЛИЧ ДУХА БОЖОГО!"

Сійте зерно вільного, чистого і правдивого слова і одержите чисті плоди життя.

І. Корибут-Вешневецький

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися - Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів**.

Дорога до Христа. Переклад з німецької д-ра **М. Костіва**. Автор пастор Г. Бравленбург **Ціна $1.00.**

Причта про блудного сина Ціна **30 центів**.

Звідки взялась Євангельська Віра. д-ра Л. Цегольського Ціна **50 центів**.

"Мир з Богом" автор Біл Грейям **Ціна $1.00.**

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними Ціна **$1.00.**

Нова "Книга Хвали" трохи більша за старе видання, бо має 264 сторінки і 224 пісні, майже всі з нотами Ціна **$1.25.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди"

Чи передплатили ви "Євангельську Правду"?

Українська Пресвітерська Церква в Торонті, Онт.

20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі

Кредитова Спілка при Церкві відкрита кожної **середи від 8 до 9 г. вечора.**

A Matter Of Justice

By May Hall Thompson

The two riding over the sands of the Painted Desert didn't know that bad medicine was brewing close at hand One was a 17-year-old, olive-skinned boy with brown hair and eyes, named as Fred Knibbs. He was almost like an Indian himself, having lived among them on the high mesa most of his life. His father was a missionary on the reservation, and Fred tried to follow in his father's footsteps when it came to personal living. He was the Indians' friend and neighbor, and no one better suited for the job of assisting the new Indian agent than he.

However, Mr. Townsend, the new agent, thought the boy too young. The man was a good agent on other reservations but was not acquainted with the Far Western tribes; therefore Fred had been appointed his assistant in some matters. Fred wasn't sure of keeping the job the way Mr. Townsend felt, but he was going to try.

Now the two came to a jumble of many tracks, twisted and pounded one on the other, showing hard riding. Fred got down to study them. So did the agent but he was not well enough versed in the art of reading tracks to draw any conclusions for himself.

The youth spoke. "Looks like some horsemen coming from this way" chased a single horse. Now some other horsemen (these are tracks of Indian horses) met here. And here all the tracks turn." Then thinking a moment, he concluded, "The big trap corral lies some miles over in that direction and I imagine the riders closed in on the animal and drove him that way. Want to go over and see what really happened?"

The agent grinned, almost boyish in his enthusiasm. "Why, yes. I'll go over to learn how to read tracks, and, incidentally, to check up on your knowledge too."

Fred grinned also. He did not take offense. "It won't be much out of our way," he said.

When they came to the corral, the scene that met their eyes was not a peaceful one. Three Indians and three white men were grouped about a magnificent stallion inside the corral. Never had Fred seen a more beautiful bit of horseflesh, and he felt at once that it was the fabled stallion of the mysterious wild horse band that roamed in the far north mountains. The horse was that envied aristocrat of western horses, a palomino. Because of his spectacular coloring, a golden dun with silver mane and tail, and because his type was usually easy to tame and easy to ride, he was greatly desired in any rancher's string of horses. And the Indian and the white men were in a hot quarrel about him.

Fred noticed that young Ho Gleeth was there together with his fat father and his lean uncle, and that the white men were Jace Jenkins, a portly and red-faced rancher, and his two young cowboy helpers. They all looked up as the agent rode into view and stopped talking, their quarrel momentarily suspended by the interruption.

"What's wrong?" asked Townsend, coming right to the point.

"What's wrong?" roared Jace Jenkins, his face getting even redder as he talked. "My riders spy this animal, chase him into the corral here, and before we even get him in these Indians ride up and try to claim him. Anyone can see he's not an Injun pony."

Townsend then turned to the Indians, "How is it that you claim this horse?" he asked.

Young Ho-Gleeth became spokesman. "I trapped him in the Sacred Sawtooth mountains and brought him down to our hogan and was breaking him when he got away. We trailed him but found that Jace had already claimed him and was driving him to this corral to capture him."

Ho-Gleeth spoke good English for he had been to a government school, but he lived with his people during the summer. Now he was dressed well in native garb. He had on buckskin trousers tucked in buckskin moccasins, which came to his ankle, and a wine-colored velvet shirt. His arms were covered with silver bracelets studded with turquoise, while around his neck well down upon his chest hung

(Continued on page 8)

A MATTER OF JUSTICE

(Continued from page 7)

a necklace of shell beats. His short black hair was tied with a red scarf. He and his father and uncle, who were also in their best clothes, had eviedntly been to some Indian affair.

The Indian boy concluded with great emotion for one of his race as he pointed to the horse, "And he's mine."

Again Fred looked at the animal, prancing nervously inside the corral. About 15 hands high, he was larger than the Indian mustangs, his iron muscles rippling beneath his pale gold coat, his mane and tail like polished platinum. His eyes were large and lively, set far apart, while his nostrils were broad and black and set close together.

Jace was pointing now and talking too. "You can see for yourself he's not an Injun pony. He's too big and fine. Besides, if Ho-Gleeth caught him, why didn't he brand him?"

"That's a fair question," replied the agent, while Fred said nothing. His job was to say little and absorb a lot in any trouble among the Indians or between them and the white people. "On the other hand," continued the agent, "if he's yours, why didn't you brand him yourself?"

Jace sneered. "I tell you we were just going to brand him when this trouble started. We'd have him branded now if these Indians hadn't interfered."

The agent now spoke to Ho-Gleeth. "Why," he asked, "if you caught him, didn't you brand him? That's customary in this country, I understand."

Ho-Gleeth replied, "In a few more moons I'll be 18, and then I'll have my own brand. You see, I did not want to use my father's brand on him."

The heavy-set Indian, who was Ho-Gleeth's father, grunted his assent. Fred gazed long at the Indian youth and felt he was sincere, but still the young assistant agent, almost as dark and lithe as Ho-Gleeth himself, did not say a word.

Theoretically the horse did not belong to either party, since he was not branded. But Jace's men had him ready to brand and therefore had a claim to him; while Ho-Gleeth claimed he himself had trapped the animal and therefore owned him. Yet it was the word of three Indians against the word of three white men.

Jace was talking now. "Anyone who knows anything about horses will tell you that this horse hasn't been handled by Injuns. They break them rough, abuse them, half starve them, before the're broke."

That statement was true in many respects, thought Fred. But, in the first place, the Indians usually had only scrub ponies that were in poor shape when brought in from the desert, and, in the second place, they were gradually learning gentler methods.

The agent turned to the two white cowboys. "You ought to know," he said, "whether this horse has been handled by an Indian."

"Reckon Jace is right," they answered, dryly. "We know the horse was loose."

Then the agent turned to his young helper. "You know a thing or two about horses. Can't you tell me?"

Jace growled. "He doesn't know any more than we do."

Fred grinned, finally ready to take a hand in the matter. "Well no, but I can try to find out. Think I'll try to ride the horse and see what happens. Or maybe you'd like to get on him, Jace."

Fred knew that Jatce had been a topnotch rider in his day but Jace wasn't young any longer and probably didn't hanker to have his bones shaken up by a raw cayuse. However, there were his riders beside him.

"What's the idea?" asked Jace. "What good would it do?"

"Well, to me he shows some sign of having been handled," replied Fred, "and I think I'll try him. Any objections?"

No one could possibly object to that, since a dispute had to be settled, and no one had proven right to the horse at the present time. "I'll use my own saddle," added Fred, unbuckling the cinch.

The magnificent palomino shook with fear and snorted and pawed and reared as the saddle was flung over his back. But among them, they held him tight until Fred grabbed the stirrup with his booted toe and launched himself in the saddle, holding the reins of the hackamore, wich belonged to Jace.

Almost before the men let go, the horse was in action. He jumped high in the air, squawling defiance, and doubled back into a nose dive. Then he reared sidewise in a splindid, sweeping trail; then, bent like a horseshoe, he settled down to bucking in earnest, and Fred felt himself flying into the air and landing hard on the ground.

Jace grunted, "Did you learn anything except that the horse hasn't been handled?"

Fred got up slowly and shook himself. "Not yet," he unswered, "but I'll try again."

Fred picked up his sombrelo, which had fallen from his head, and added, "You agree that the person who captured him should have him."

"Yes, but can we make sure who captured him? Ho-Gleeth says he did, but we come across Mr. Jenkins, who tells me he and his men just drove him into the corral to brand."

"I know, but I don't think this young stallion would come down out of the mountains alone."

"It makes no difference," argued Jace, "where he came from He isn't branded, and my men chased him into the trap corral. So what?"

"So I guess I'll try riding him again," answered Fred evenly.

There was nothing more to be said. Jace and his men were impatient, but Ho-Gleeth and his people stood patiently, by as though time meant nothing. The agent, more perplexed than anyone else by all this, looked from one face to another. Why should Fred want to ride the horse again?

The youth sidled up to the animal and, had the agent been more schooled in the ways of horsemanship, he would have noticed that the boy did it from an entirely different angle. He talked more soothingly, too, and patted the horse's head Then he mounted.

The palomino snorted once more, then quivered violently, but this time, after one high jump, walked off and Fred reined him easily with the hackamore reins.

Then he rode up to Jace, "He's been broke by an Indian," he told him firmly. "You saw for yourself."

Jace looked at Fred and then turned to the agent as he said grudgingly, "Reckon the boy's right. Come on, fellows, we've got work to do."

As Ho-Gleeth unsaddled the palomino for Fred, he beamed his thanks.

Fred only said, "He's a beautiful horse, Ho-Gleeth, and youve been breaking him right But I'd get a brand on him right away if I were you."

Ho-Gleeth assented and the three Indians rode away, Ho-Gleeth leading the palomino.

Fred began saddling his own mount. The agent kept looking at him, still as puzzled as ever.

Finally, he said, "They all seem satisfied about your decision except me. How did you know he belonged to the Indian?"

"Because he was broke Indian fashion. The first time I rode him, I mounted him from the left side—that's the white man's way—and he wouldn't stand for it. But the second time, I came toward him from the opposite side, Indian fashion, gave him a few pats and saw that he was used to them, and knew even before I rode him that he's been handled Indian fashion."

As the two rode off, the boy went on. "I thought Ho-Gleeth was telling the truth about him, and the tracks we first saw told part of the story. The animal had got loose and Jace and his riders had seen him and wanted him. Jace wasn't acting beyond his rights except that he could have made the test as well as I. He was looking at the matter more from the angle of legality than justice. But he acted all right when he found I had discovered the truth and learned who had really handled the horse."

The agent smiled. "I remember you said we'd follow the tracks so that I could check up on your knowledge as well as learn a bit for myself. I learned a lot, and I liked the way you handled it, from the angle of justice, as you say."

"And the Christian way," put in Fred.

"All of which proves you're the assistant I need," said the agent. "There's no more doubt of it in my mind, and we're going to get along fine."

The Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXII. Число 5. Торонто, Онт. Травень 1961 May Toronto, Ont. Рік XXII. Число 5.

БАГАЧ І ЛАЗАР

(Луки 16:19-31)

Ця притча нашого Спасителя дуже повчальна, але тому, що її характер більш ілюстративний, ніж алегоричний, є небезпека дослівної інтерпретації певних частин її. Не все в цій притчі є лише докладним описом фактів, але певні частини притчи являють собою фігуративні рамки, в яких знаходимо втіленими вирішальні для життя людини духові правди.

Цілий 16 розділ Євангелії від Луки присвячено головній думці про доморядництво людини на землі та наслідки цього доморядництва у вічності. Про це так само трактує притча про неправедного приставника, і її можна розглядати, як пояснення до притчи про багача і Лазаря.

Так у дев'ятім вірші Христос наказує "робити приятелів від мамони неправди, щоб як будете в недостатках, прийняли вас у вічні оселі". Тут радиться набувати матеріяльні посідання для добра інших, щоб після того, як залишимо ці дібра по смерті, ми прийняли нагороду у вічності.

У десятім вірші Христос говорить про те, що коли ми не будемо вірні в найменшому, а власне, коли ми не вживатимем засобів, які Бог дав нам, для добра інших, то не побачимо великого і праведного у вічності.

В одинадцятім і дванадцятім віршах підкреслюється у третій раз ця сама думка, якщо ми не будемо вірні в "неправедній мамоні", цебто у вжитку грошей, які посідаємо. Якщо ми не будемо вірні у "чужому", бо все, що ми маємо, Бог дав нам не тільки для особистого вжитку, але і для роблення добра церкві, бідним і всім, кому ми можемо помогти, то не матимем того, що ми вважаємо за наше добро у вічності.

Ось такою людиною був багач. Він не вживав своїх посідань для інших, лише для себе, він був вірний в найменшому, а саме в ужитку своїх багатств, він забув, що все, що він має, є "чуже", не є його абсолютною власністю і через це він не осяг багатств вічного життя.

Притча про багача і Лазаря складається з кількох контрастів. У першім контрасті ми знаходимо багача в його палаці. Він має все. Те, що люди мають рідко, як розкіш, для нього звичайна щоденна річ.

У наші дні ми не говорили б про "кармазин і висон", а сказали б, що цей багач жив у великому палаці в дільниці міста, де бідні і не мріють мешкати, що він міняв "лінкольн" щороку і мав авто для кожного члена родини. Взимку він жив у теплих краях, повертаючись на кілька місяців додому влітку. Одягів мав без числа на кожний день і на кожний випадок, та мав багато слуг. Окрім того, посідав яхту, приватний потяг і літак.

В дні Нового Заповіту не було законодавства проти жебраків. І ось ми бачимо в противлежність до багатства багача велику бідність Лазаря. Він лежав при воротях багача весь у виразках. Через недоживлення і слабість, він не мав навіть сили відганяти собак від себе. Він хотів би годуватись крихми з столу багача, бо був голодний, але не знаємо, чи мав таку нагоду.

Другим контрастом є опис смерти обох. Про похорон Лазаря нічого не говориться, бо правдоподібно не було ніякого похорону, а слуги закопали його тіло на полі для захожих і безіменних.

Про багача говориться, що його поховано. Напевно була це велика парада з участю визначних священиків і рхиереїв, великого натовпу людей і всілякими церемоніями, як це робиться в таких випадках і в наші дні. Над його могилою, мабуть, збудовано каплицю.

Третім контрастом є зміна стану обох в потойбічному світі. Фраза, що є вжита в грецкім тексті і яку Куліш переклав "в пеклі", власне, означає невидимий світ, потойбічне життя.

Опис стану, хоч і відкриває нам важливі риси цього життя, є ілюстративний, цебто не можна вважати в цім випадку "огонь", за справжній огонь, та "муки" ніби від тортур огню. Христос просто вжив для ілюстрації мову і термінологію свого дня, вкладаючи в них духовий зміст.

Розмова між Авраамом і багачем так само не має на меті подати нам інформації про взаємини духів у потойбічнім житті, просто має на меті яскраво і фігурально подати нам зміст науки. Авраам пояснює багачеві, що його прохання про полегшу його стану непослідовне. Він мав нагоду вибрати свою долю за життя на землі. Тепер має прийняти наслідки цього вибору. З другого боку це є неможливе, бо в потойбічному житті зміна стану в життя на погибіль або з погибелі до життя є виключені. Наші нагоди до вибору стану у вічності є стисло обмежені сучасним життям. По смерті ані церква, ані святі, ані хто інший помогти нам не зможуть. Цебто ніхто не матиме іншої нагоди, якщо змарнує свою нагоду в цім житті, зробити правильний вибір.

Далі багач ніби починає журитись долею братів, але коли ви уважно прочитаєте прохання багача, то з його слів нам ясно, що він нарікає. Він вважає, що його потрактовано несправедливо. Коли б попередити його братів про долю, яка чекає їх, і якби це зробив воскреслий Лазар, то він думає, що його брати покаялися б. Власне, це є дипломатичне обвинувачення Бога в несправедливості, яке можна було б без дипломатії переказати так: "Якби я, багач, був попереджений Богом про ту долю, яка мене чекала в наслідок мого життя і це було показане через якесь приголомшливе чудо, то я жив би і чинив інакше і не був би в погибелі".

Історія довела пізніше, що коли дійсно Син Божий устав із мертвих і об'явився всім багатим і бідним, в Його увірували на початках лише невелика група людей. Церковний провід, багато багачів і бідняків відмовились визнати чудо, а радше прийняли видумки церковної ієрархії їхніх часів.

На прозору аргументацію багача Авраам відповів йому, що його брати мають Мойсея і пророків. Слухаючи навчання Слова Божого, вони легко можуть уникнути страшної недолі. Цебто Святе Письмо навчає, що кожна людина: християнин, погани, що жили в старовину, і всі люди в усі часи мають достатнє для них світло для проводу в житті і, слідуючи за цим світлом, вони матимуть життя вічне, на підставі жертви Христової, хоч про Нього вони могли ніколи й не чути.

З іншої притчи стає ясним, що саме посідання багатства не є якимсь гріхом, як рівно ж і бідність не є якоюсь чеснотою. Однак Бог вважає на те, як ми вживаємо його дари великі чи малі. Багач, який ставить любов Божу понад усе і вживає свої багатства згідно з волею Божою, спасеться. Якщо бідна людина відвернеться від Бога, або стане скупарем і в тім малім, що вона має, зневажаючи Бога, її буде відкинено.

У чім, власне, полягає гріх багача в цій притчі? Нема сумніву, що багач не був якимсь поганим злодієм. Його не обвинувачено ані в убивстві, ані в перелюбі чи пияцтві. Він не вживав свого багаства на шкоду і зло іншим. Все, що він робив, то це було те, що всі свої засоби тримав для себе і витрачав лише на себе. Що це було так доводив факт присутности жебрака біля його воріт, про якого він не дбав і якого не помічав. Подібно до слуги, який, одержавши від свого пана талант і закопав його в землю, замість корисного вжитку, багач не закопував свої багатства у землю, замість цього він витрачав їх лише сам на себе. Той, хто в такий спосіб рятує життя своє, втратить його, а той, хто гото-

(Продовження на стор. 2)

БАГАЧ І ЛАЗАР

(Докінчення з стор. 1)

вий поділиться з іншими своїми багатствами в розумний спосіб в ім'я Ісуса Христа — врятує душу свою для життя вічного.

Багач не мав найменшого вибачення для свого життя і поводження. Він мав світло совісти і не мав права бути байдужним до нужди і терпінь інших людей, тим більше, що жебрак в ранах лежав біля його воріт. Він мав навчання і накази Слова Божого. Хоч у Мойсея і пророків не так багато написано про вічність, про обов'язки дочасного життя супроти інших людей, які є в нужді, навчання є ясне і незаперечне. Це навчання багач знав, бо правдоподібно ходив до синагоги в свої часи. Якщо б він слідував за цим ясним світлом, він вжив би свої засоби, щоб полегшити терпіння інших, щоб ширити знання правди і світла. Ці речі він нехтував. Але осуджуючи цього багача в притчі, чи не є ще під більшим осудом ми в наші дні. Ми маємо повноту знання про наші сучасні обов'язки, і повноту відкриття в Новім Заповіті про безсмертя ще більшу, ніж багач. Голос совісти продовжує промовляти до нас. Що ми робимо з тими засобами, які Бог послав кожному одному із нас? Що ми уділяємо з цих засобів на поширення благовістя, на поміч обездоленим людям у світі, на утримання свідоцтва церкви? Чи те, що ми уділюємо, є справедливою частиною?

На жаль, треба зазначити, що в більшості випадків, маючи більш світла, ніж багач, ми часто робимо не більше за нього.

На останнє — в чім полягає кара в вічності? Як попередньо ми зазначили, в цій частині притча ілюстративна. Наша мова і знання невистачальні, щоб описати стан осуду чи блаженства у вічності, але це не робить їх менш дійсними. Ми не віримо, що "огонь" означає правдивий огонь, а муки походять від тортур полум'ям. Тут наочно ми маємо до діла з алегоріями, за якими стоїть ще страшніша дійсність. "Огонь" ми розуміємо як інтенсивність терпінь і їх нескінченність. Писання навчає (в. 26), що "пропасть велика утвердилась" між станом спасенних у вічності і тими, хто в погибелі. Отже тут нема місця для чистилища, або якогось переходового стану. Всім людям дається справедливий і достатній вибір в їх житті на землі. Їм посилається цілком достатнє знання, світло, приклад і сила і при тім усім свободну волю. Але нагода вибору кінчається в цім житті і в вічності людина має перебувати в тім стані, який вона сама собі призначила.

Середньовічне навчання про пекло, як про місце, де злі духи катують грішників, є фантазією ченців та інших побожних людей минулих віків. Вони так учили, як розуміли, але навчання Святого Пісьма про вічну погибіль цілком інакше. Царство Боже в середині нас — навчав Христос. Тому і пекло є так само в середині людини. Вічне блаженство є спільність з Богом по смерті, життя в Його присутності, в світлі лиця Його, в Його любові. Це є любов, радощі, мир і інше щастя в безконечній мірі.

Вічна погибель — це відсутність Бога, відділення від Нього, ворожнеча до Нього. Це є стан ненависти, розлуки, прокляття і моральних мук. Один або другий стан ще за свого життя кожна людина вибирає сама для себе, так як це зробили багач і Лазар. Між іншим, ім'я Лазар — значить: "Бог моя поміч".

Бог не посилає нікого на муки. Навпаки, Бог не хоче смерти грішника і зробив усе, що тільки Бог міг зробити, щоб заступити грішникам дорогу до погибелі. Доказом цього є страшна смерть Ісуса Христа на голготськім хресті.

Але Бог, давши свобідну волю людині, не може змінити наш вибір, якщо ми рішились іти манівцями темряви. Отже пеклом є стан відділення від Бога, що продовжується у вічність. Як правило, пекло починається ще на землі. І відтак де б богоненависна душа не блукала, в якій формі, стані і місці вона не існувала б — вона всюди несе своє пекло з собою, що стає як вогонь невгасимий, гірше правдивого вогню і сірки. Так один чекист, який розстріляв безліч жертв свого режиму, включаючи і малих дітей, врешті втік за кордон. В своїм щоденнику він пише, що він не може далі витримати споминів про останні хвилини катованих людей і зокрема якоїсь милої дівчини. Він закінчив життя самогубством, забравши своє пекло з собою.

Усі ж ті, що живуть праведно, люблячи Бога і людей в Христі Ісусі, не зважаючи на те, яке було їхне становище на землі, матимуть вічне благословення і славу в безсмерті. Лазар спасся не тому, що він був бідний, але тому, що він покладався в усім на Бога, навіть у тім жалюгіднім стані, в якім ми знаходимо його біля воріт багача.

Радіопередавання

У неділю, 9-го квітня, за старим стилем, на Великдень, радіостація СКЛБ передала через радіо спільне богослуження Української Пресвітерської Церкви в Торонті і Української Пресвітерської Церкви в Ошаві з участю пастора І. Яцентія і пастора М. Фесенка. В радіопрограмі взяли участь наші визначні солісти Іраїда Черняк — ліричне сопрано і Петро Черняк — тенор. Диригував хором Павло Сич. Диригент Павло Сич сполучає в собі не тільки таланти доброго диригента, але й здібного організатора хору. Ці таланти знайшли заслужене признання як від слухачів, так і радіостацій.

10-го квітня інтернаціональна секція СВС передала в Україну великоднє богослуження з Української Пресвітерської Церкви в Торонті.

Занепад совісти в світі

Ворогам вільного господарства є не тільки комуністи, але часом і самі підприємці або робітничий провід. Уряд мусить обмежувати їх свободу, щоб запобігти надуживання загалу і щоб контролювати їхню зажерливість.

Нещодавно суд ув'язнив сорок одного управителя з 29 великих підприємств. Кожний дістав 30 років ув'язнення і на їхні копорації накладено $1,924,000 кари. Цих директорів засуджено за змову щодо штучного уставлення цін на їхні товари і таємний розподіл поміж себе урядових конкуренційних замовлень.

Позичкові корпорації в Маріланд ограбували в своїх вкладчиків їхні ощадження. З другого боку Я. Гофа, президент міжнародньої транспортової юнії, перебуває під судом за спекуляцію землею, на яку він ужив $500,000 юнійних грошей. Конче потрібне пробудження совісти, як у багатьох директорів підприємств, так само і в багатьох юнійних провідників.

Присвячення органу

В неділю, 16-го квітня, відбулося присвячення нового великого електричного органу в Українській Пресвітерській Церкві в Торонті. При присвяченню органа проповідував пастор Й. Купер, заступник секретаря місійної ради Пресвітерської Церкви в Канаді. Відома співачка пані Іраїда Черняк прикрасила богослуження також своїм виступом. Хор, під проводом диригента Павла Сича, як звичайно, своїми співами додав до урочистости того дня.

Ціле богослуження провадилось товариством молоді при церкві і молодь сама провадила читання Святого Писання і інші частини відправи.

Пастор Й. Купер цього літа відвідає різні конференції в Европі з рамена Пресвітерської Церкви. При цій нагоді, як вислів доброї волі супроти українців в Канаді, Пресвітерська Церква доручила пасторові Й. Куперові відвідати також і Україну.

Місійний звіт місіонера Г. Малколма з Формози

Гакка нарід.

Цей нарід переселився до Формози з Китаю якихсь 250 р. тому. Він має свої власні звичаї, свої окремі марновірства і мову. Найбільше представників цього народу живе по селах. Найбільше їхне місто — Иіао Лі (45,000).

Нараховується близько мільйону цього народу. Перші місіонери почали серед них працю десь в 1899 р., але тоді з-поміж них нараховували лише одиниці, які прийняли пресвітеріянизм.

У 1954 р. нараховувалось 11 Гакка церков і лише три ордеровані настори. В 1960 р. було 17 Гакка студентів у Духовній Академії і 23 в Пресвітерській Біблійній Школі. Тепер з мільйона цього народу нараховується лише 22 евангельські громади і лише один з 900 став християнином. Потрібно два або три місіонера для праці серед цих забутих людей.

Т. Добровольський

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ?

Це питання турбує багатьох тих моїх колишніх приятелів і знайомих, які звикли бачити мене священиком Української Автокефальної Православної Церкви. Для багатьох було цілком нормальним бачити мене таким, і тепер, коли я ним перестав бути, вони майже всі від мене відійшли, зірвали своє знайомство, стали уникати зустрічі зі мною, і навіть не відповідають на мої листи і поздоровлення. Вони навіть осуджують мене в зраді Бога й України. Були навіть такі, що довідувалися, чи скоро я поїду "до Москви". Але я не приймаю цього дуже трагічно, хоч мені шкода тих наївних людей, що думають всякі лихі думки про мене, або висловлюють свої співчуття, як до "заблудшої овечки", яка "колись опам'ятається і навернеться". Ці люди просто не знають того, що повинні були б знати, щоб тоді тільки судити чи співчувати, або, може, радіти і брати приклад . . .

Не дивно, коли все вищесказане відноситься до несвідомих низів, але, коли йдеться про нашу інтелігенцію або про духовенство, то дійсно доводиться тільки їм співчувати й жаліти їх, що вони ще більше несвідомі, ніж прості люди. Вони належать до тих, про кого говориться: "Кому більше дано, з тих більше вимагається". Але, що з них можна вимагати, коли вони в духовному такі убогі, аж голі. Але я не маю на увазі осуджувати їх за те, бо судити буде їх Бог, — Йому бо суд належить, я лише беру на себе сміливість ствердити той факт, і то з великим болем у серці. Тому теж молю Всевишнього, щоб і їм відкрив очі духовні, та дав побачити Істину Свою такою, як вона є, — чистою, святою, незмінною, не закутаною в пелени людських розумувань і вигадок. Щоб побачили й належно пізнали Її, а тим самим і пізнали Істинного Живого Бога, Творця неба й землі і всього видимого й невидимого. Щоб пізнали, що Бог є Дух, і що Він прагне Собі поклонників, які поклонялися б Йому в дусі й істині, як навчає про те Христос.

Щоб пізнали також, що Бог не потребує служіння рук людських, якби мав у чому потребу, бо Сам Він все має і все дає нам, що лише до життя нам потрібно. Він бажає, щоб належно і правдиво пізнали Його й належну славу й подяку, в покорі й чистоті сердець Йому приносили. Бог бажає, щоб ми простягали до Нього чисті, не осквернені братоненависництвом і братовбивством наші руки; щоб цими чистими руками приймали всі дари, які Він, з любови Своєї до нас, створінь Своїх, подає нам в цьому житті, а також хоче подавати для будучого віку. Ті Свої Істини Господь передав нам через вибраних Своїх мужів — пророків у Старому Заповіті, а пізніше—через Свого Єдинородного Сина, нашого Господа Ісуса Христа та Його святих апостолів, а сьогодні подає їх нам через Святе Письмо, яке є надхнене Духом Святим і корисне та потрібне нам для навчання, щоб ми могли за апостолом Павлом сказати: "А ми маємо розум Христів". Також щоб мали в серцях наших Христову любов до Бога і до ближнього свого. Любов святу, нелицемірну, непорушну, зогріту проміннями Сонця Правди!

Який би був благословенний наш український народ, коли б наша провідна верства освятила себе, при помочі Божій, тими божественними прикметами і подала добрий приклад цілому народові, щоб через них благословіння Божі рясним благодатним дощем спадали на наш народ в цьому віці і в будучому по всі віки!

У цій моїй праці я маю щире бажання, при помочі Божій, висвітлити деякі моменти в служінні в Православній Церкві, про які пересічний вірний тієї церкви не знає і не має найменшого поняття, що воно і для чого. Тому теж не знає, чи є те чи інше угодне Богові, а чи може Бог відвертає своє лице, щоб не дивитися й не слухати.

Нехай це читача не лякає, а краще нехай він з терпеливістю дочитає до кінця та поважно подумає над тим і винесе належне рішення.

Коли ходить про поклоніння Богові, то згідно з Святим Письмом, мусимо почати **від навернення до Бога,** прийняття Його науки, а тоді приступити до служіння Богові, згідно з Його волею.

В Православній Церкві, згідно з її наукою, є далеко не так. І щоби висвітлити, в якій мірі вчення її не згідне з наукою Святого Письма, спробуємо розглянути деякі служби, яких є досить багато, і кожна має своє значення, а найважливішою з них є служба, що зветься ЛІТУРГІЄЮ. Її попереджують інші служби, як: Вечірня і Утрення, або сполучені обидві разом, з деяким скороченням, що зветься ВСЕНІЧНОЮ, яка служиться напередодні увечорі. Ми їх залишимо в спокої, а почавши з ЛІТУРГІЇ, перейдемо до інших по черзі, як: Сповідь, Поминання живих, Поминання померлих, Молебні святим, різні свячення, читання Святого Письма, Хрещення, а також розглянемо й деякі звичаї й обичаї. Розглянемо, як в практиці переводить те все Православна Церква, і по можливості вкажемо, що про те говорить Святе Письмо. Почнемо з найважнішої служби: ЛІТУРГІЇ.

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

Свята Літургія в Православній Церкві є найважніша служба. Назва ця є грецького походження і означає нашою мовою: громадська справа, або: виконування громадської справи. В даному разі означає: виконування громадського служіння Богові. Кульмінаційною точкою цієї служби є Таїнство Євхаристії, або Вечері Господньої, як це називається в Протестантських Церквах, в Православній ще називають — святе Причастя. Згідно з т. зв. богослужбовим колом Церкви, Літургія попереджується іншими службами, які відправляються або напередодні ввечорі, це Вечірня, або Всенічна, чи рано перед Літургією, це Утрення.

За наукою Православної Церкви (Богословія), Чин Літургії встановили вже апостоли і передали її заснованим ними церквам, з тією зовнішньою обрядовістю й урочистістю, яку вони надали Євхаристії, і що перша Літургія була записана апостолом Яковом, та що були написані також інші Літургії апостолами: Марком, Іваном, Петром, Фадієм та іншими їхніми послідовниками. Але найбільш говориться про Літургію ап. Якова, яку начебто скоротив пізніше Василій Великий, а ще пізніше її ще скоротив Іоан Золотоуст.

Коли взяти на увагу, що було аж три Якова: Яків Зеведеїв, Яків Алфеїв і Яків, брат Господній, то постає питання, котрий же з них написав Літургію? Є бо відомо, що під час Тайної Вечері з Христом були тільки ті учні, що входили в число Дванадцяти, які були завжди з Ним, а з ними Яків Зеведеїв і Яків Алфеїв. Чи був теж Яків, брат Господній, сказати трудно. А тепер перші два Якови, бувши присутніми на Вечері, були також очевидцями, що і як чинив Христос. Вони з певністю, пильно стежили за кожним Його словом і кожним рухом. Тому не можемо допустити думки, що так скоро вони могли забути й передати, та ще й записати щось інше. Коли ж узяти на увагу, що Літургію написав третій Яків, брат Господній, то також візьмемо дві можливості: Коли він таки був на Вечері присутній, то так само, як і інші учні, не міг змінити того, що заповідав Христос, по своїй уподобі; коли ж він не був, а дізнався з оповідання інших учнів, то так само не міг почути інакше, тільки так, як заповів Христос, а тому інакше не міг і записати і передати. Прикладом для цього візьмемо апостола Павла, який теж не був в той час навіть прихильником Христа, а запеклим ворогом, і багато пізніше був покликаний Христом до апостольства, цілком правильно зрозумів заповіджене Христом чинити на Його спомин, і так само правильно навчає Коринтську церкву, докоряючи їй за викривлення цієї Істини. Що ж заповідав Христос під час Вечері?

Він узяв хліб, благословив, розламав, дав присутнім учням і сказав: "Прийміть, споживайте, це є тіло Моє, що за вас ломиться," а потім узяв чашу з вином, і так само благословивши, подав їм і сказав: "Пийте від неї всі, це є кров Моя нового заповіту . . . ", а також: "Це чиніть на спомин про Мене . . . " Учні цілком добре зрозуміли волю Христову й значення сказаних Ним слів і так навчали своїх послідовників, що видно з записів у Діях Апостолів і з їхніх послань. Ніяк не можемо допустити тої думки, що вже котрийсь з апостолів, а в даному випадку Яків, міг навчати і навіть записати інакше.

Перша Християнська, а правильніше — Христова Церква, наслідуючи науку і заповіт Христа й апостолів, благослов-

(Продовження на стор. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.
Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт. 486 Симко Стр. Південь

Пастор: І. Яцентий

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо!

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ?

(Продовження з стор. 3)

ляла й ламала хліб та благословляла і пила з чаші. Один хліб, одне тіло, каже ап. Павло. Споживання хліба й вина на спомин мук і хресної смерти Христа, було названо Вечерею Господньою. Брали участь у ній всі члени Церкви кожного разу, хіба за деякими винятками. Кожний член Церкви був уже тим учнем Христовим, про яких сказав до Своїх учнів Христос: "Ідіть і зробіть всі народи за учнів Моїх" (Мат. 28, 19). Тому і до них відносилися слова Христа: "Це чиніть на спомин про Мене".

Нам відомо, що до звершування Літургії в Православній Церкві потребується часто більше, ніж один хліб, а в більшості—п'ять. Ці хліби називаються ПРОСФОРАМИ. Вони не є звичайні хліби, а подвійні, бо складаються з двох частин: верхньої і спідньої, що символізує дві природи в Христі: Божеську — верхня і чоловічеську — спідня. На верхній частині є печатка з літерами: ІС.ХС.НІ.КА. Це означає: Ісус Христос Побідитель, чи Переможець. Не в тім саме річ, що цей хліб складається з двох частин, бо він творить одну цілість, так само, як і дві природи в Христі творять одну цілість, але річ у тому, що не вживається до ламання цілого того хліба, а лише викраюється і виймається кубічної форми з верхньої частини з печаткою, і це називається: АГНЕЦЬ. На цьому то Агнцеві і звершується Євхаристію, чи Вечерю Господню. Але й тут ще не цілого того Агнця ломиться для роздавання, а тільки "дві чвертки його", що мають літери: НІ. КА. Інші ж чвертки мають інше призначення: перша — ІС. упускається в чашу, другою: ХС., діляться священослужителі, а лише решта: Н. КА., ділиться для мирян.

Згідно з Православною Літургією, чин Євхаристії є також: Приношення безкровної жертви, цебто, приношення Христа в жертву за гріхи світу. Але тому, що згідно з Святим Письмом, Христос раз був принесений в жертву і більше не вмирав, а тому і не може страждати, то чин мук і страждань виконується над хлібом, що ще не став "переїсточений", і не на Жертівнику, який є разом і Престолом, а на окремому столику з боку, який тому і названо "жертівником". Але тут знов є складна річ, бо приготовлення Агнця і покладення Його на діскос, накриття звіздицею і покровцем, символізує народження й покладення в ясла Дитяти Ісуса, а звіздиця над Ним символізує ту зірку, що вказувала пастухам і волхвам місце, де лежало Дитя. Отже, тут виникає перше питання: Чому тоді не покладається цілий хліб, як символ цілого Ісуса, а лише згадувану кубічну частинку? Подруге: Якщо покладення Агнця символізує народження Ісуса, то пощо вже тоді Його ріжуть, колять, проколюють ребра, виточують "кров і воду", відбирають Йому життя і т.п.? Адже Ісус ще не вийшов на проповідь, що символізується виносом Євангелії? Ще Ісус не входив до Єрусалиму на осляті, що символізується другим входом, як це називається "Входом з Дарами"? Правда, — цей вхід має два символи, бо другий — є похід на Голгофу. Це все оправдується тим, що над уже "переїсточним" Тілом не можна виконувати цих символічних мук і смерти, бо мусів би Христос за кожним разом Сам терпіти і вмирати, а тому це все робиться завчасу, коли воно є ще тільки хліб. Правда, — дивно? По перенесенні хліба й вина (Дарів) на Престол, що мусів би називатися Жертівником, як його називає епископ Амвросій Медіолянський, тому що на ньому те "жертвоприношення" виконується, продовжується моління про само "переїсточення хліба й вина в Тіло і Кров Христові". Після того розподіляється згадуваний Агнець на частки, як подано вище, а ті частки ще на часточки для "причастя". При тому не дається окремо хліб-Тіло, а окремо вино-Кров, а вкладається Тіло в Кров і набирається ложечкою й вкладається в уста причасника. Що залишилось не роздане, відноситься з певною урочистістю знов на той бічний столик, і стоїть це там до кінця Літургії. Само це перенесення символізує вознесення Христа на небо. По скінченні Літургії це споживає священик або диякон.

Ми переповіли про один хліб, а вище згадували, що їх є аж п'ять. Для чого ж ті інші? Отже, коли під час приготовлення, або як це називається "Проскомідії", було вийнято Агнець з першого хліба і покладено Його на діскос, і влито вино і воду до чаші, береться другий хліб і виймається з нього трикутну частинку на пам'ять Матері Ісусової і при певних словах кладеться її на діскос з правої сторони Агнця, як на спомин того, що вона по смерті зійшла на небо й стала праворуч Христа. З третього хліба витягається так само трикутні частинки на спомин Івана Хрестителя, пророків, від Мойсея почнаючи, апостолів, святителів, мучеників, преподобних, святих і чудотворців, святих Якима й Анни й інших святих та Івана Золотоустого, або Василія Великого, залежно від того, чию Літургію служиться. З четвертого хліба виймаються частинки за церковну владу і духовенство, за державну владу й військо та за інших. З п'ятого хліба виймаються частинки за "душі померлих", "на спомин і відпущення гріхів святійших патріярхів православних" і інших церковних чинів. При тому, виймаючи частинки на кожне ім'я, промовляється: "Пом'яни Господи!" Крім вищезгаданих п'яти хлібів, може бути ще необмежене число їх, з яких виймаються частинки на кожне ім'я тої родини, що подає той хліб, і за живих і за померлих. Враз із цими хлібами подається книжечку чи списочок з цими іменами. Всі ці частинки числяться як жертва умилостивлення за гріхи тих, чиї імена були вичитані. Всі ці частинки складаються на той же діскос, а по звершенні Євхаристії й по "причастю", зсипаються до чаші, для обмиття тих, кого згадувалося "Кров'ю Христовою" від гріхів.

Але тут є щось не в належному порядку, бо вино стало "переїсточене" в Кров, а частинки, вийняті за живих і мертвих, такого переїсточення не мали. Отже, виходить, що Кров'ю обмиті стали лише частинки хліба, а не грішники від гріхів. Бо інакше треба б було, щоб і частинки за людей також "переїсточувалися" в тіла тих, кого згадувано. Заходить тоді питання: наскільки це все відповідає науці Христовій і апостолів? Чи міг уже апостол Яків внести в чин Літургії такі поминання, про які ще в той час і мови не могло бути? Ось хоч би таке поминання: "На спомин і відпущення гріхів святійших патріярхів православних"?, коли їх тоді ще не було? А подруге,— як ми маємо розуміти "прощення гріхів святійшим"? Ми знаємо, що святі мають уже прощений гріх, тому вони й святі, але як розуміти "святійших грішників", яким проситься простити їхні гріхи? І невже таку ересь міг допустити вже апостол Яків? . . . Ні! . . . Це не може бути! . . . А тоді, яким правом приписують апостолові Якову зміст Літургії, в якій є противні науці Божій моменти? Чи ж міг щось подібного написати інший який апостол? З певністю, — НІ! Чи міг котрийсь з апостолів внести звичай звершати Літургію аж на п'ятьох хлібах . . . Цікаво, що й сьогодні не всі Православні церкви потребують для Літургії п'ять хлібів, бо, наприклад, греки обходяться з одним.

Цікаво ще й те, що споживати "Тіла й Крови", чи "причащатися", як це називається, можна тільки по виконанню чину "СПОВІДІ", яка означає "ПОКАЯННЯ". І хоч між "сповіддю" й "покаянням" є істотна ріжниця, але приймаємо так, як є прийнято це називати в Православній Церкві. Отже, щоб мати право "спожити Тіла й Крови Христових", цебто "запричаститися", треба спершу виконати чин "сповіді". Це можна зробити або перед служінням Літургії, або перед самим "Причастям", а також і напередодні.

Без цієї "сповіді" мирянин не може "запричаститися". Але і "сповідь" без "причастя" є незавершеною. Це все одно, якби й не "сповідався".

Чи в практиці така "сповідь" для всіх, кожного разу, як служиться Літургія, є можлива?

Коли взяти, що в церкві буває пару сот людей, як це бувало в Україні, то є абсолютно виключенним, щоб була можливість таку кількість "посповідати". На це треба досить багато часу, на що не міг собі дозволити не тільки священик, а й самі люди не могли б кожної неділі, чи хоч би й суботи, витрачати стільки часу, щоб дочекатися своєї черги "посповідатися". А тому, що не "сповідалися", не могли й "причащатися", цебто не брали участи в Господній Вечері. А тоді священик лише по формі виголошував: "Зо страхом Божим і вірою приступіте"!, бо ніхто не приступав. Правда, часами бували випадки, що хтось вважав за потрібне "посповідатися" в році, а переважно жадного причасника не буває, і священик сам поїдає усе "Тіло" і випиває всю "Кров". А тоді знову так само неправно виголошує такі молитви: "Ми бачили Світ Істинний . . . ", "Нехай повні будуть уста наші...", та Єктенію: "Станьмо просто, прийнявши . . . ", бо ніхто не приймав. Хор теж, чи вірні, коли співають пісні подяки за "причастя", говорять неправду. Співають тільки тому, що така форма, а що вона в даному випадку є мертва, то їх нічого те не обходить, бо вони й не знають того. Важне, щоб добре заспівали.

І так кінчається Літургія, в якій миряни бувають тільки німими свідками, але не учасниками. І такими духовно порожніми, як прийшли, такими й виходять. Ні користи, ні поучення з того не одержали жадних, хібащо по кавальчику з тих хлібів, з яких виймалися частинки для Літургії. Ціла участь їх полягала в тому, що бачили та й не розуміли, що й для чого діється. Також у ставленню перед образами святих свічок та в цілуванні хреста при виході з церкви.

СПОВІДЬ

Відомо вже нам те, що для того, щоб мати уділ в Господній Вечері або в "Причастю", як це називається в Православній Церкві, вірний має виконати чин "Сповіді". Це означає: розкаятися в гріхах в присутності священика, який являє собою "посередника" між кающимся грішником і Богом, а також того "довіреного", який в імені Бога дає прощення гріхів. Не будемо вказувати цитат із Святого Письма, на які посилається вчення Православної Церкви, щоб надати священикам права вислуховувати сповідь і давати розгрішення, бо вони нічого про такі права не говорять, а навпаки, можуть лише осудити, але натомість подамо пару цитат, які цілком цю думку заперечують. А також досить ясно і зрозуміло вказують на те, що каятися має грішник лише перед Богом, і Він Сам прощає, а Посередником між Богом і грішником чи чоловіком взагалі є лише й тільки Син Божий Ісус Христос. Тому радимо звернутися до Святого Письма і перевірити слова цитат: 1) **Про Посередника:** І Тим. 2, 5; Євр. 9, 15; 2) **про Спасителя:** Мат. 1, 21; Лук. 2, 11; Лук. 19, 10; Дії ап. 2, 21; 4, 12; 10, 43; Рим. 10, 15; 11, 26; 1 Тим. 1, 1; 15; 4, 10; 3) **про Заступника:** Рим. 8 ;34; Євр. 7, 25; 1 Ів. 2, 1-2; 4) **про покликання до покаяння:** Лук. 5, 32. Крім того, знаємо з Святого Письма, як Ісус Христос закликає всіх тих, які є обтяжені гріхом та потребують звільнення від нього: "Прийдіть до Мене всі струджені й **обтяжені,** і Я дам вам спокій!" (Мат. 11, 28). "Приходячого до Мене не вижену геть", (Ів. 6, 37). Знаємо також, як Христос дорікає тим, хто не хоче прийти до Нього: "Та до Мене прийти ви не хочете, щоб мати життя", (Ів. 5, 40). Це не інакше, як не хочуть прийти, щоб з Його рук безпосередньо одержати прощення гріхів, а тим самим право на вічне життя. Знаємо, як ще в Старому Заповіті Бог кликав Ізраїльтян, щоб навернулися просто до Нього від гріхів своїх, і Сам обіцяв простити провини їхні, Сам — обмити й очистити від беззаконня. Знаємо також, що Христос залишив нам прекрасну надію бути з нами по всі дні життя нашого, аж до кінця віку (Мат. 28, 20). І Він не тільки пробуває з нами, де двоє чи троє в ім'я Його збираються (Мат. 18, 20), а ще й Сам іде назустріч нам та кличе: "Ось стою під дверима і стукаю Я; коли хто почує Мій голос і двері відчинить, Я до нього ввійду, і буду вечеряти з ним, а він зо Мною" (Об. 3, 20). Він також сказав: "Син чоловічеський прийшов, щоб знайти загублене . . . " "Я прийшов кликати не праведників, а грішників до покаяння", і багато, багато сказав такого, що навчає нас, що лише до Нього маємо вдаватися з покаянням. До Нього безпосередньо, і Він Сам приймає, Сам вислуховує, Сам прощає, Сам обмиває, Сам зодягає в одежу спасіння, Сам привертає втрачені образ і подобу Божі, й Сам привертає нам втрачене синівство і наслідля Царства Небесного. Ніяких інших заступників чи посередників, ні ходатаїв в цьому ділі Він не залишив. Тому наука, що вчить нас таких шукати і до них звертатися з моліннями про заступництво, є ЛОЖНА. Вона не відповідає науці Святого Письма, яке залишив нам Господь. Так само про прощення й відпущення гріхів Святе Письмо навчає нас, що це належить тільки Христові, Синові Божому, що Він Сам сказав: "Дана Мені всяка влада на небі і на землі". Тому тільки і тільки до Нього маємо звертатися для цього. Вчення Православної Церкви про "сповідь" перед священиком не має жадної підстави в Святому Письмі, і тому є чисто людською видумкою, яку не так легко й не зразу було запроваджено в Церкві. Є відомості, що змагання за запровадження такої "сповіді" тягнулося понад три століття, десь від 1215 до 1651 року, і перемогла сторона "ЗА". В період того приблизно часу в Католицькій Церкві практикувалося "прощення гріхів" за гроші, т. зв. "Індульгенція". Це був знаменитий спосіб збирання великих грошових сум для папських потреб. Продавали "відпущення гріхів" не тільки для живих, і не тільки за вчинені, а й за ті, що міг хтось наперед ще вчинити, а також і для померлих, щоб і їм було прощено гріхи, вчинені ще за життя, і щоб їм було відкрито вільний доступ до раю. І цей очевидний ОБМАН також старалися обґрунтувати певними цитатами зі Святого Письма, але до неможливости їх викривлюючи. В той же спосіб було введено і сповідь перед священиками. Але не для того її введено, щоб допомогти грішникам наблизитися до Бога через розкаяння, а для того, що ця "сповідь" була також певним джерелом прибутку. Була ще й інша ціль в тому, а саме, щоб вивідувати думки парафіян, чи не цікавиться хто якою ідеєю реформи церковної, які так часто зроджувалися. Кожний, хто приходив до "сповіді", мусів зложити і певну грошову суму, ніби як пожертву, що в пізнішому часі набрало форму звичайної платні. І чим більше було сповідників, тим був більший прибуток. Але тому, що сповідати кожної неділі було не можна через брак часу, про що говорилося в "Літургії", то було встановлено т. зв. "Великодню сповідь", під час якої мали всі парафіяни відбути свій обов'язок "посповідатися". Чи приносила вона яку користь тим, що сповідалися, але тим, що сповідали, користь таки була чимала. Це були для них певного роду "жнива".

Наука про наушну сповідь до неможливости викривлює науку Святого Письма про дійсне каяття за гріхи, яке вислуховує Сам Господь, прощає кающогося грішника й дає йому спасіння в життя вічне. Той, що одержав це спасіння, одержує, чи приймає його разом з Тим, Хто те спасіння дає, цебто з Христом. Приймає Його в своє серце, з Ним і в Нім, і для Нього живе й дише Ним, в Ньому має життя вічне і на суд не приходить, як вчить про те Сам Христос. Православний тих блаженств не має, бо не знає про них. Він навчений, що він має дослівно ЇСТИ Христа, щоб Христос був в ньому й освятив його. Але це чудо освячування відбувається тільки під час "Причастя", і то не на довго. А щоб у той спосіб поєднуватися з Христом, треба постійно причащатися, що з практичного боку є неможливе. У них як не можна причащатися без сповіді, так само та сповідь без причастя не важна, каяття не завершене. І такому незавершеному каяттю підпадають цілі мільйони православних. А скільки таких, що не мають жадної можливости ні сповідатися, ні причащатися? І виходить, що вони приречені на вічну загибель, дарма, що пишаються своїм "православієм".

Не маючи правильного розуміння про каяття й прощення, православні не мають також поняття про життя вічне в Христі Ісусі. Ніхто не має поняття про СПАСІННЯ. Коли запитати першого-ліпшого православного, чи то простого, чи освіченого, чи він має спасіння в життя вічне, то він навіть здивується, що хтось може йому таке питання поставити. І він, як правило, відповість: "А звідки я можу знати, що я з Богом розмовляв? . . . Бог тільки знає". Так, він скаже правду, що Бог знає, що він того спасіння не має, бо й не знає про нього, але це його

(Продовження на стор. 6)

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ?

(Продовження з стор. 5)

признання є несвідоме, хоч у той момент він певний, що відповів правильно, чим ще й докорить тому, хто таке питання йому поставив. Він ще може сказати так: "Побачимо, — як заслужу". А це знову тому, що він не знає такої простої Істини Божої, яка золотою ниткою проходить через усе Святе Письмо, що "не по заслугах наших, бо це дар Божий", якого маємо лише з вірою приймати; що ні за яку заслугу, якої в нас немає, бо чим власне ми можемо прислужитися Богові, щоб те спасіння заслужити? Та й коли маємо його заслуговувати, коли нам, можливо, лишається пару днів, або навіть годин, або й хвилин життя в цім світі? Не знають такої простої Істини, що: "Хто покличе ім'я Господнє, буде спасений" (Рим. 10, 13). Також далекі від них Істини, сказані Христом до всіх: "Хто вірує в Мене, життя вічне той має" (Ів. 6, 47; 12, 44); "Хто вірує в Сина, той має життя вічне" (Ів. 3, 36); "Хто слухає слово Моє і вірує в Того, що послав Він Мене, — життя вічне той має. . ." (Ів. 5, 24); "Хто слово Моє слухає і зберігає його, не побачить смерти . . ." (Ів. 8, 51) і багато інших. Не знають вони цих Істин, бо не знають Святого Письма, а коли хто з них дещо знає, то так, як учить Православна Церква, після людських міркувань і тлумачень. Але й таких є дуже мало. Основна маса православних, помимо такої гарної своєї назви, що означає: правильне славлення Бога, Святого Письма, яке й навчає того правильного славлення й розуміння та пізнання Бога в першу чергу, не знають і знати не бажають. Вони задовольняються тим, що чують в церкві, під час служби, трохи читання "апостола" та Євангелії. Это переважно слухають не зміст читання, а спосіб, — вважають, щоб було гарно прочитано, поартистичному.

Гадаємо, що вищенаведеного досить для того, щоб той, хто правдиво бажає пізнати значення й суть "наушної сповіді" в Православній Церкві, зробив належний висновок собі в користь і для спасіння своєї душі в Царство Небесне, а в цьому житті зрозумів, як ми маємо осягнути МИР з БОГОМ, а спокій душі.

ПОМИНАННЯ ЖИВИХ
(за здоров'я)

Ми згадували вже, що під час приготовлення до служіння Літургії, цебто на Проскомідії, з хлібів—просфор, які подають вірні враз із книжечками, в яких списані імена всіх ближчих і дальших членів родини, як живих, так і померлих, (кожні окремо), виймаються частинки на кожне ім'я і зі словами: "Пом'яни Господи", кладуться на діскос. Це є т. зв. "жертви" на умилостивлення, щоб Господь помилував тих, чиї імена вичитані й частички вийняті, і простив їм гріхи, обмивши їх Своєю Кров'ю. Ці самі імена ще раз читаються на т. зв. Сугубій Єктенії, або Послідній. Так вона називається тому, що на кожне прохання, що виголошує священик, хор відповідає потрійним "Господи помилуй". Але ми вже знаємо, що при покладенні Агнця на діскос, і при перерізуванні його зі спідньої сторони н а в х р е с т виповідаються слова: "Приноситься в жертву Агнець Божий, що бере гріхи людства на життя світу і спасіння." Це значить, що Цей Агнець взяв гріхи всього людства. Певно, що Христос не забув нікого, а тут виходить, що таки забув про тих, чиї імена вичитував священик з книжечки і на кого вийняв часточку, як жертву.

Наскільки це згідне з наукою Святого Письма, говорить само за себе. Трудно нам окреслити, скільки користи для спасіння приносить це тим, чиї імена згадуються, але з певністю можемо сказати, що приносить це користь тому, хто цю дію виконує, бо з кожною книжечкою подається теж якась грошова "пожертва". І чим більше тих книжечок, тим більша сума тих грошових "пожертв", які часто мають навіть визначену міру. Отже, всі молитви чи поминання є куплені. Тоді дійсно православний може мати претензію і до священика і до Бога, бо він за все платить готівкою. Подав просфору—заплатив, його ім'я вичитали, частичку вийняли, помолилися за нього, потім впустили в "Кров Христову, щоб обмила його від гріхів"— і все в порядку. А коли ще колись посповідається і запричаститься, то чого ще від нього можна вимагати? Він виконав усе, що йому належалось і йде зі спокоєм знову грішити, щоб мати й на слідуючий раз з чим приходити. А перед смертю покличе священика, той його висповідає й запричастить, і — готовий в рай. А щоб бути певнішим у цій надії, то на те є ще всякі поминки, панахиди, парастаси, які поможуть йому колись "упокоїться, де всі праведні спочивають," і мати про себе "вічну пам'ять".

(Далі буде)

Виступ Достойного Івана Яремка,
Провінціяльного Секретаря і Міністра Громадянства

Промовляючи в Онтерійському Парляменті дня 10 березня ц. р., провінціяльний секретар і міністер громадянства, Достойний Іван Яремко, звернув увагу приявних на сесії членів парляменту на соті роковини смерти найбільшого українського генія-поета, прибудника нації, великого патріота і борця за волю України — Тараса Шевченка.

Тарас Шевченко, — сказав міністер, — народився 9 березня, 1814 р. Саме сьогодні, в соті роковини смерти Тараса Шевченка, мільйони людей, які від нього відділені поколіннями і простором, в глибокій пошані згадують його. Не тільки теперішня нація, що нараховує понад 40 мільйонів, як рівно ж і попередні покоління шанували честь Т. Г. Шевченка та звеличували його.

"Тарас Шевченко залишив на всьому українському народові своє знамено, — сказав міністер, — і таке саме знамено залишилося і на мені. Тарас Шевченко більше як хто інший надав українському народові тотожності, якою всі українці можуть гордитися. Через те ім'я Тараса Шевченка залишилося у пам'яті українського народу незабутнім.

Згодом, цього року на площі перед Парляментом Манітоби буде врочисто відкритий пам'ятник Тарасові Шевченкові з датків, які надійшли з усіх провінцій Канади".

Достойний Іван Яремко зазначив, що він на шляху свого життя йшов за повчальними словами Тараса Шевченка, які вивчив ще в своєму дитинстві на колінах рідної матери. Ці повчальні слова, які Достойний Міністер вірно зацитував приявним по-англійському, були:

Учітеся, брати мої,
Думайте, читайте
І чужого научайтесь,
Свого не цурайтесь.

Заповіт Т. Шевченка може бути гаслом не тільки для українського народу, але для всього людства.

Уся творчість Т. Шевченка насичена п а л к и м бажанням здобути волю для свого поневоленого народу.

У своїй промові міністер Яремко далі підкреслив: "Я пізнав волю, якої не знав мій батько, ні мій дід, ні діди мого діда, ані їхні попередники. Сьогодні я маю привілей бути вільним канадійцем, можу свобідно висловлювати свої думки та заступати інтереси людей, яких я репрезентую. Я свідомий того, що мої рідні не можуть користуватися такою волею в своїй батьківщині, яка, разом з іншими країнами, була і є поневолена. І саме тому брати участь в дискусії про свободу людства є для мене надзвичайно важливе".

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул.
Нью-Йорк Нью-Йорк
Б о г о с л у ж е н н я
відбуваються щонеділі
о год. 5.30 P.M.
Усіх щиро запрошуємо.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Кредитова Спілка при Церкві
в і д к р и т а
кожної середи
від 8 до 9 год. вечора.

Війни і людство

Канадійський в і й с ь к о в и й журнал подає цікаві інформації. Від 3600 року перед народженням Христа дотепер світ мав лише 292 роки миру. Від того часу дотепер було 14,531 війн великих і малих, в яких загинуло три з половиною більйона людей. Це вдвоє більше, ніж тепер замешкує на всій землі. За той час у війнах знищено майна понад усяку уяву чи обчислення. Від 650 року до Христа і донині було 1,656 перегонів різних народів в озброєнні. Лише 16 з них не закінчились війною. Всі ці перегони озброєнь привели ті країни до економічної руїни.

Чи передплатили ви "Євангельську Правду"?

СОБОР У.Є.О.

Згідно з постановою Головної Управи Українського Євангельського Обєднання в Північній Америці цьогорічний Собор УЄО відбудеться в днях 7-10. липня в Вінніпегу під час відкриття памятника Т. Шевченкові.

Важним є, щоб в цих національних урочистостях та в нашім Соборі взяли участь не тільки брати й сестри з Канади, але зі США. Ті, які будуть їхати на відкриття памятника будуть могли в Канаді користати із залізничих знижок, оскільки прилучаться до якоїсь групи. Зголошення на Собор треба висилати на адресу УЄО та паст. Л. Стандрета, який є пастором Укр. Єванг. Церкви в Вінніпегу, яка буде наш Собор гостити.

REV. LUKE STANDRET,
549 Burrows Ave., Winnipeg 4, Man.,
Canada.

SUBSTITUTES

By Chester Shuler

Children, obey your parents in the Lord, for this is right'' Nine-year-old Lily Evans shrilled the words, and Barnabas Timothy Evans, III, caught the mischievous gleam in the dancing brown eyes before heads bowed and Rev. Evans' deep voice offered the morning prayer.

Barny Evans had trouble concentrating this morning, however. The memory of Lily's verse kept interfering. ''Children, obey your parents . . . '' It was right, to be sure — but inconvenient, sometimes, too. Barny wanted to do it, and usually did, especially when Mom was the parent concerned. You just couldn't disobey Mom; she had a way with boys. Never was cross about it, either. Mostly, it was her wonderful smile, Barny guessed, that did things to you . . . and first thing you were doing that which you'd never thought of doing on your own.

Then, as Dad prayed along, Barny found himself wondering why Miss Andrews had to get sick and go to a sanitarium just now . . . why a boy of seventeen had to have nine-year-old sisters . . . and why, of all things, he—Barnabas Timothy Evans, III—had to be a preacher's son. Tough questions, every one. He couldn't answer them. But he knew one thing: he would obey Mom — even though doing it might get him into plenty of hot water. He knew he couldn't resist when Mom smiled and said, in her soft, gentle way, ''I'm so proud of my Barny, to think that he'll teach those junior girls until Mr. Thomas finds some one else . . . and isn't it just wonderful that they like you so much?''

Dad Evans had uttered his ''Amen'' and was passing the cream before Barny's reverie permitted him to open his eyes.

''Sleeping, Barny?'' giggled Lily. ''Hi, Mom! Wanta know what Nancy's mom said yesterday?''

Barny glanced nervously at his small sister; when her eyes danced like that is was high time for him to feel anxious.

''Wonderful biscuits, Mom'', he enthused, taking two and buttering one lavishly. ''Best I've eaten in a month o' Sundays, and —''

''Do you, Mom? Want-a hear what she said—'bout Barny?''

Barny dropped his biscuit on the tablecloth. ''About me? What's about me?'' he demanded.

Lilly grinned, then spoke slowly, like gossipy Miss Hawkins. ''Just — you — wait — till—you—hear --this!'' She slowly bit into a biscuit and chewed with unwonted care.

''Go on! What did she say—'bout me?'' Barny demanded, testily.

''Mind you, Mom, she said it—right in front of all us girls! Said—Barny's the best teacher her Nancy's ever had in all the years she's gone to our Sunday school! Now, isn't that something scrumptuous?''

''Oh, how nice'', smiled Mom. ''I'm so glad to hear such nice reports about our son. Aren't you, Daddy?''

''Indeed yes!'' Pastor Evans set down his cup and spoke heartily. ''Congratulations, son! Who knows—''. He smiled broadly. ''Who knows but what we may have found a permanent teacher for our junior girls?''

''Oh, no-o, not that!'' groaned Barny. ''Honest, you don't mean it, do you, Dad?''

''It would be somewhat unusual, of course, and — excuse me, please.'' The ringing telephone cut short the conversation.

Barny lost all interest in his breakfast, excused himself as soon as possible, and left the house. He had to think this out. Bad enough to get stuck teaching the girls' class for just a Sunday or two, and having all the fellows kid you, but now THIS! Likely as not, if this praise reached the ears of Superintendent Thomas there'd be no getting out of his substitute job . . . and with Miss Andrews in the sanitarium for probably six months!

As Barny swung along a woodland path that morning, he reviewed the events of recent weeks. He guessed he really shouldn't be upset so much over this. After all, he was a Christian, and maybe would be a minister, like Dad, some day, or a missionary to Africa, and as Mom said, this was good training. But to start in with girls! Shrill-voiced, pig-tailed, wriggly, giggly junior girls! Couldn't get out of it, though — being the preacher's son . . . had to back Dad up with the congregation, of course.

Mr. Thomas' urgent appeal that first Sunday to ''sit in with the little girls and keep them quiet'' had seemed innocent enough. He had sketched some pictures on the blackboard, told a few stories, and had them repeat Bible verses. To his amazement, every girl (including Sister Lily!) had sat like a little lady, paying splendid attention—and then the blow had come!

Unanimously, they had asked Mr. Thomas to let Barny Evans be their ''reg'lar'' teacher! They admitted they'd like him lots and lots better than old Miss Andrews. Of course the thing to have done, Barny decided, would have been to refuse. But you couldn't refuse irresistible, wonderful Mom and her smile! And anyway, he wasn't any teacher, and probably wouldn't last long. Grimly, he set out to be a ''tough'' teacher!

He insisted on good order. He bore down on those girls with plenty of Bible verses to be memorized. He wasn't too ''nice'' in his comments and criticisms. But Lily, born administrator that she was, quickly organized the girls into two groups, and demanded a weekly contest . . . ''see which side'll learn most Bible verses first.''

Learning Scripture verses was something Pastor Evans and Mr. Thomas believed in and had emphasized, with poor results. And here was Barny, a mere youth, getting results where more seasoned teachers had failed! It was just wonderful!

But not to Barney. He groaned inwardly when he heard about it... but not half so loud as he did a half-hour later, when Dan Matthews asked. ''Barny, remember Sally Lanier?''

''Sally Lanier? Oh, yes, little kid that used to visit Mr. Lanier's Dairy Farm, when we were kids?''

''Well, she's coming back for the summer. And they say—'' Dan grew confidential, ''that she's gorgeous. Tall, golden - haired, athletic, pretty as a peach, and just — just — super. Watch little Dan hang around the dairy farm!''

Barny had heard about Sally Lanier from other sources. His mother had mentioned her at times, always in the highest terms. Reared in the big city, had seemed miles removed from the quiet life of this community. But it was wonderful to have her back again, Barny figured—

Then's when he groaned so loudly he started the old red rooster dusting in the lane. ''Oh, no! And she'll come to Sunday school, too—if she lives with the Laniers! They never miss. Oh, to think she'll see me . . . ''

For a moment Barny toyed with the idea of leaving home, maybe heading for Africa right away, being a missionary there might be preferable to teaching junior girls . . . but Mom's cheery ''Yoo-hoo!'' reached his ears, and he trudged homeward.

With leaden heart and spirits Barny sat in the living-room Saturday evening, trying to prepare his Sunday-school lesson. Usually, he had it ready long before now. But this had been a hard week. Reports concerning Sally Lanier had continued to reach him. She was coming, all right . . . and adjectives ranged all the way from ''nice'' to ''gorgeous''. The fellows had all decided to have the first date with wonderful Sally. Barny had the same idea . . . but once Sally saw him—*with those girls in tow* . . . that'd be the end!

Mom slipped silently into the room and ran a soft hand over Barny's tousled hair. ''Mother's

(Continued on page 8)

[illegible]

(Continued from page 7)

good boy", she said softly. "I'm real proud of you, dear . . . and the Lord will richly bless you for what you are doing in His cause."

"Thanks, Mom", he muttered, so glumly that Mom's smile almost turned to a girlish giggle.

"It may not be quite so bad as you think, dear", she soothed. "I --I have a notion there's a surprise in store for you, really."

Mom wouldn't qualify that statement, and Barny lost ten minutes wondering what the surprise might be . . . then he went to work with a will, having decided he'd do his best and leave the rest . . . and not care what the fellows said . . . or what Sally thought about him! So that was that!

It wasn't quite so simple, though. Barny wasn't in a very pleasant frame of mind as he tried to teach next morning. He kept thinking of that march from the classroom to the seat in the auditorium . . . and of Sally Lanier's surprised, laughing, perhaps scornful glance as she would see him — *a young man* — leading a dozen little giggly, wriggly girls! If the Bataan march was anything like this . . . !

Instead of leading the "march", he sent the girls ahead of him, with orders to "move" But they had never moved so slowly before . . . Barny suspected collusion, with Sister Lily at the bottom of it! They led him to a seat farther front than usual — where there'd be little chance to escape being seen. Then they hesitated and crowded and kept him standing in the aisle for an interminable time. With burning cheeks, he kept his glance stolidly to the front, not daring to look around him. Was fair and gorgeous Sally Lanier looking?

Finally he was able to slump down in the end of the seat where he sat in semi-stupor during the remainder of the session . . . until Superintendent Thomas made the announcement, that is.

"The junior department's annual outing will be held Thursday of this week", the announcement ran, "and all teachers of that department will meet with their pupils at the church promptly at 9 o'clock, for the hike to Lanier's Woods".

Barny jumped. Junior outings! He remembered the fine times he'd had in the good old days when *he* was a junior boy. But *this!* Would it mean that he must come here, and hike with a dozen little girls? Oh, horrors! With all the fellows laughing and yelling! Was this Mom's "surprise" he suddenly wondered. Say if it was, he'd —no he wouldn't . . . he'd do what Mom said, Sally or no Sally, boys or no boys.

Maybe . . . just maybe . . . Sally hadn't come. He fervently hoped that was so. Perhaps, living in the city, she didn't care for Sunday school. Lots of city folks didn't, he'd heard.

●

Thursday morning, Barny opened a sleepy eye to the shrill chant from below stairs: "Barny's going on a hike, up the pike . . . "

Lily had been astir for an hour. Yes, this was the day! Queerly enough a Bible verse which he'd learned long ago flashed to mind. "This is the day which the Lord hath made; we will rejoice and be glad in it" (Ps. 118:24).

Well, he didn't feel like rejoicing, and surely he wasn't glad. But he'd go on the hike just as Mom wanted him to. Trudging toward the church in the wake of enthusiastic Lily, he grimly clamped his lips shut. He wouldn't say much; he'd promised Mom to be "nice" to the little girls . . . and again Mom had muttered something about a "surprise".

The girls swarmed around him with squeals of delight, showing their baskets of lunch, and the special "hunks of cake" they'd brought for him! Would he help them win the treasure hunt, honest? They were going to show up that class of junior boys!

Barny tried to "be nice" and even whistled a dry tune as they hiked along. Mr. James, who taught a bunch of junior boys, was a good sport, and Barny tried to chum with him. None of the "fellas" turned up to kid him, either. Maybe this wouldn't be too tough at that.

Several of the lady teachers weren't too much older than he, and they tried to be very congenial. But his girls wouldn't let him escape for long. He was their special property and the meant to make use of him! "Barny, there's a tack in my shoe; please pull it out!" "Barny, may I have a sandwich now?" "Barny, please fix my basket-handle?"

The games and contests were fun. For a while Barny had such a good time he almost forgot the ignominy of his situation. The boys won most of the contests, to his secret delight.

The "eats" were wonderful. Mom had carefully included most of Barny's favorite picnic indigestibles in Lily's collection, and nearly all the little girls had brought some special treat for "Barny".

A treasure hunt was on the program for the afternoon. This the girls declared they must win. Barny must guide them and help find the clues. At the signal, the girls were off like a pack of hounds. Soon Barny's own enthusiasm kindled. This was fun. Following the arrows through the dense underbrush was something. The boys were hot in pursuit.

Barny found some clues. "Ray, fer teecher!" screeched the girls. "Ray, fer Barny!"

And then shrill voices reached their ears from the ravine below them. "What's that?" asked Lily, "shushing" the other girls. "Who's down there?"

"Just some other kids, I guess," Barny said. "Come on, let's find this treasure."

He was slightly in the lead of the girl's when, stooping to crawl under a low-hanging bush, he saw several dark-skinned Italian boys huddled together in a dry creek-bed below. Next instant the cry rang out:

"Help! Snakes! Snakes! Oh-h-h! Help"!

Barny remembered he had been warned to look out for snakes and was instantly alarmed for the safety of the girls. "Quick," he called, "you girls stand still—right here. Don't move. I'll help kill the snake".

Dashing forward he came upon about eight or ten little boys and a young lady . . . huddled together, and looking frightened.

"Where is it — the snake?" Barny called, grabbing some stones.

"There — near that log," the girl said. "It almost bit Tony!"

With his good pitching arm, Barny hurled the rocks with deadly aim and soon the writhing snake was dispatched. A quick check showed no others were near.

"Thank you so much," the girl said. "Dear me, I should never have brought these boys in here... Uncle Jim warned me about snakes, too".

The girls swarmed from their place of safety and chatteringly surrounded the group. "Why, who are these " the girl asked, smiling. "I hope we haven't interrupted anything."

"Just a treasure hunt", Lily chirped. "But we'll win it yet — with our Barny to help us!"

The girl turned to Barny. "I'm Sally Lanier. And I suppose you are — Barny," she laughed.

"Sally Lanier — " Barny repeated the words with comical awe in his tones. "Well — say, this is great! Sure, I'm Barny Evans. Say, I've heard of you."

"Yes? Only good, I hope," she dimpled.

"Absolutely! We're having a picnic — that is, I—"

"He means," Nancy put in, "we're from the church, and we're his class, and he's gonna help us win the treasure hunt, and—"

Barny's flaming ears brought a merry laugh from the pretty girl. "Wonderful, Barny Evans. And thank you again for rescuing us. These are under-priviledged boys from the city mission where I used to teach a class — they are my class, you see, and Uncle Jim has invited them to spend two weeks in the country as his guests Perhaps—" she hesitated, then added, "you and your girls can come over to the farm some afternoon and help entertain the boys?"

"Surest thing you know", Lily piped up. "We'll drag Barny along, too."

"I'm just a substitute teacher, you see," Barny hastened to explain. "Not the regular teacher, of course".

"How nice. And I'm just a substitute for these boys' regular teacher at the mission, too. But now that I'll hardly be going back to the city very soon, they'll have to use their regular teacher, I suppose."

Dan Matthews, Harry James, and Sam Spencer are still wondering how Barny Evans beat them getting to the Lanier Dairy Farm . . . and just how it came about that the junior girls now have a wonderfully pretty young lady teacher, although it seems that one Barny Evans is a most important substitute and has to be included on all hikes — perhaps to protect the girls from snakes.

Mrs. Evans, Barny's mother, could tell them, if she chose to do so, that the Lord still moves "in mysterious ways His wonders to perform" . . . and that perhaps if those boys had been so fortunate as to be chosen substitute teacher for the giggly girls' class they, too, might have had a better stand in with pretty, gorgeous Sally Lanier, who frankly told Mrs. Evans one day, "I am interested only in Christian boys who aren't afraid to show their colors, and who will work for the Lord wherever and whenever they are asked — just as Barny did".

Of course Mrs. Evans smiles at that, and Barny makes a new resolve to be more faithful than ever in the Lord's work.

—Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXII. Число 6. Торонто, Онт. Червень 1961 June Toronto, Ont. Рік XXII. Число 6.

"Увіходьте вузькима дверима, бо широкі ті двері й розлога та дорога, що веде до погибелі, й багацько таких, що ними входять: вузькі бо ті двері й тісна та дорога, що веде до життя, і мало таких, що їх знаходять", Мат. 7:13, 14.

Нам здається, що є багато людей, які живуть постійно на однім місці. Христос, коли дивився на маси людей, духово уявляв їх усіх як пілігримів. Усі вони подорожували є палицями в руках, підперезані на дорогу, вони прямували кожен до своєї мети. Не зважаючи на всю різноманітність людей, країн, станів і всіх інших ріжниць, Христос навчав, що є лише дві дороги, якими подорожують усі люди. Одна дорога має широкі ворота і сама широка, друга дорога має вузькі двері і сама вузька. Широка дорога веде до погибелі, нею йде найбільше людей, вузькою дорогою менше людей подорожує і веде вона до життя.

Широкі двері символізують легкість доступу до широкої дороги. Як хто спитав би, що робити мені, щоб загинути? То він не потребував би сподіватися поради вчинити якийсь великий злочин для цієї цілі. Все, що людина потребує, щоб загинути, це абсолютно нічого не робити щодо свого природного стану. Жити далі так, як вона жила, без зміни. Світ лежить в лихому, все вчинено під гріхом, немає праведного ані одного в цілому світі. Те, що перебуває в погибелі і в осуді, не потребує додаткових зусиль на дорозі смерти, бо і без цього такі є мертві в гріхах і провинах своїх. Широкі двері ведуть до широкої дороги. На цій дорозі ви бачите багато всіляких людей. Ось іде скептик і матеріяліст, трохи далі фарисей, а за ним формаліст, з боку прямує ідолопоклонник. Там далі іде група легалістів, а рядом з ними атеїсти і так без кінця. Ця дорога має дуже широкі принципи, або брак їх. Тут правда є відносною, ніхто не знає нічого з певністю і знати не може.

ДВІ ДОРОГИ

Правдиве знання Бога є відсутнім, замість цього розум людей повний фантастичних уяв, які вони придумали для свого виправдання і для своєї вподоби.

Ця дорога, хоч і широка, веде до руїни. В першу чергу зникають вищі ідеали, вмирає віра, замість надії постає розпука, а на місце любови народжується ненависть. Цей стан, народившись на широкій дорозі в цім світі, природно продовжується у вічність, без Бога, без прощення. Це є кінець життя і погибель.

Найвизначніші ідеологи цієї дороги в світі підтверджують навчання Святого Письма. Їх твори повні безнадійности і песимізму. Так учили і писали Ніцше, Ібсен раніш, а в наші дні Сантояна й інші.

Вузька дорога — це дорога куди меншої кількости подорожуючих. Вузькі двері свідчать про потребу рішення, про шукання. Щоб дістатись на цю дорогу, людина має змагатись і часом, як Яків у Старім Заповіті, боротись із Богом. Дîставшись на цю вузьку дорогу, подорожуючий переконується, що його змагання лише почалися, бо вузька дорога вимагає покаяння, самовідречення і дисципліни. Цією дорогою можна йти, лише "Скинувши з себе давнього чоловіка з ділами його" (Колосян 3: 9). Визначною рисою вузької дороги є певна окреслена ціль, ясні засади, Божественна поміч і на кінці повнота життя.

В біографії Савонаролі, який так багато навчав, що було в згоді з наукою евангелії і якого римо-католицька церква за це спалила живцем, знаходимо цікаве сповідання. Лоренцо, Флорентійський тиран, був тяжко хворий і покликав Савонаролю. Він сказав йому, що, можливо, незабором помре і що його мучать три речі. Він в страшний спосіб знищив місто Волтера з його населенням, він ограбував у людей їхні маєтки, привівши родини до крайности, іншим разом, коли горожани вчинили змову проти нього, він жорстоко скатував їх. Це мучило тирана Лоренцо під час його недуги. На це Савонороля сказав йому, що три речі можуть принести йому мир. Бог є добрий. Бог є безмежно милосердний. Він, Лоренцо, повинен вірити щиросердечно в велику ласку і милосердя Боже. Лоренцо підтвердив, що в це він вірить. Тоді Савонороля сказав йому: "Ти мусиш повернути людям все майно, що ти пограбував у них". З трудом Лоренцо погодився зробити це. На кінець Савонароля сказав: "Ти мусиш дати свободу Флоренції". Цього було забагато для Лоренцо. Він відвернувся до стіни і більше не сказав ні слова. Дорога для нього була завузька, щоб іти нею до життя.

Тепер у декого може постати питання, чому так є, що дороги мають різну ширину? Чи не міг би Бог зробити принаймні так, щоб обидві дороги були однакової ширини? Річ у тім, що Бог зробив найпотрібнішу річ для людей легкою. Він зробив усе, що тільки Бог міг зробити для грішної людини. Чи ж не питав Творець: "Що ще мав би я учинити винограднакові моєму, чого я не вчинив?" (Іс. 5:4). Бог принизив себе аж до смерти, смерти хрестної. Він умалив себе, прийнявши вид слуги і бувши в подобі людській. Що більше Бог міг зробити для грішного людства? Дорога, яку Бог дав людям, вузька щодо покаяння і посвяти, але легка і благословенна для спасіння і цілком вистачальна для всіх людей. Ця дорога проголошує: "Віруй в Господа Ісуса Христа і спасешся ти і дім твій". Августин пояснював слушно, що дорога є цілком вистачальна, але її роблять вузькою наші гордощі, що роздувають людей так дуже, що їх ніяка дорога не може вмістити. Диктатор на цій дорозі має злізти з колісниці і йти разом з іншими, п'яниця не піде цією дорогою, бо його ноги потребують широких просторів, і так у кожнім випадку, але ті, хто щиро хочуть іти вузькою дорогою життя, лише потребують зректися самих себе, взяти хрест свій і йти слідом за Христом, який проголосив, що: "Я є дорога, правда і життя і ніхто не приходить до Отця, як тільки мною".

Оця дорога веде до життя. Вона побільшує багатство і сферу життя людини. Вищі духові сили, що сплять в людині, стають явними. Так апостол Петро, що з клятьбами зрікався Христа, потім став великим благословенням для церкви і людства в Христі. Ця дорога сповнює людину вірою, надією і любов'ю, веде до миру і радости, що продовжуються у *вічність і безсмертя.*

Повнота життя можлива тільки на вузькій дорозі, але людина має вибір щодо дороги. Вибравши дорогу, вона визначає напрям і засади усього свого життя, але ніколи непізно покинути широкий шлях погибелі і шукати вузьких дверей і вузької дороги, які ведуть до життя вічного.

Собор У.Є.О.

Цьогорічний Собор УЄО відбудеться в днях 7-10. липня в Вінніпегу під час відкриття памятника Т. Шевченкові.

Важним є, щоб в цих національних урочистостях та в нашім Соборі взяли участь не тільки брати и сестри з Канади, але зі США. Ті, які будуть їхати на відкриття памятника будуть могли в Канаді користати із залізничих знижок, оскільки прилучаться до якоїсь групи. Зголошення на Собор треба висилати на адресу УЄО та паст. Л. Стандрета, який є пастором Укр. Еванг. Церкви в Вінніпегу, яка буде наш Собор гостити.

REV. LUKE STANDRET,
549 Burrows Ave., Winnipeg 4, Man.,
Canada

(Продовження)

За упокой.

Так само, як і за здоров'я живих, так і на спомин про померлих, виймаються під час Проскомідії часточки з просфор, з тим самим порядком і закінченням. Але є ще й спеціяльні "поминання", які відбуваються в днях Великого Посту, що перед Великоднем. За звичаєм Православної Церкви, такі поминання виконуються в кожну суботу Посту, чому вони й називаються Поминальними суботами. Тоді всі православні стараються виконати цей обовязок.

Тепер ці поминання набули трохи відмінної форми. Але, коли вернемося до часів нормального життя ще перед революцією 1917 року, то побачимо дуже цікаву історію. Для такого поминання також потрібно було мати просфору, книжечку-пом'яник, а т а к о ж певну "пожертву" грошима, та інші ще хліби. Ці хліби були, звичайно, білі пшеничні, великі по кілька кілограмів вагою, а числом — три. До того додавалося ще головку цукру, теж вагою в пару кілограмів, або слоїк меду. Коли село мало кілька сот, або й тисячу дворів, і стільки ж родин, а кожна родина приносила по 3 хліби й по головці цукру чи по слоїку меду, то можемо собі уявити, скільки того збиралося на протязі Посту. А до того ще й гроші. Це все ділив між собою церковний причт, при чому, священикові було дві части, а дякові одна. Коли був ще й диякон, то і для нього мусіла бути частина, тому настоятелі часто воліли диякона не мати. Що ж вони робили з такою многістю хлібів і цукру? Хлібом годували скотину й свині та домашню птицю, в той час, коли багато з тих, що мусіли ці хліби приносити, часто самі відчували брак його для прокормлення своїх родин. Але, що це могло когось обходити? Такий був звичай і порядок,—інакше поминання за померлих не служилося. Хто хотів для своїх померлих Царства Небесного, мусів платити як грошима, так і натурою.

Цікаво ж, як саме виконувалося це "жертвоприношення за спокій душ спочилих рабів Божих"?

Отже, згідно зі служебником, на Проскомідії також вималося частки на імена померлих, на кожне одну, і зі словами: "Пом'яни Господи", покладалося на діскос. Коли ж ми згадували, що могло бути й тисячу родин, то, поділивши приблизно на п'ять субот, приходило коло двісті пом'яників. В кожному пом'яникові коло тридцяти імен. Отже, треба було вимовити коло шести тисяч разів слова: "Пом'яни Господи" і імен, і стільки ж вийняти часток. Ціла ця процедура могла зайняти, можливо, навіть більше ніж годину часу. Але, на диво, священики зуміли все це, враз із цілою Проскомідією виконати протягом не довше, як тридцяти хвилин. Як же вони це робили? Коли я довідувався в старих священиків, то вони мені вияснили, що ніколи вони того не робили, що пишеться в служебнику, бо то є навіть неможливе. Вони ту кількість пом'яників ділили на дві частини, або й на чотири. Коли служив сам, то ділив на дві частини. З одної частини вичитував імена, якщо було їх небагато, й виймав частки, виповівши на початку: "Помяни Господи тих, що імена в цій книжечці, імена Ти їх, Господи, знаєш", а тоді читав підряд імена, і відкладав їх набік. Другу частину пом'яників він читав під час Заупокійної Ектенії. І все було в порядку. Коли ж був і диякон, то було ще краще, бо читали лише по чвертці. Так упрощували собі роботу з тими поминаннями, на які наївні люди, зведені несвідомістю, покладали стільки надій. Чи знали вони про те, — звичайно — Ні! Бо коли б знали, не промовчали б; і коли б знало село про це, то напевно занесли б на такого священика скаргу до епископа. Але і епископ, з певністю, про те знав, бо й сам так колись робив.

Такі поминки були обов'язкові на протязі Посту, а на протязі року, хто вважав потрібним, щоб помогти своїм рідним дістатися до раю. Тут ті великі хліби не були обов'язковими, але часто таки приносили, щоб панахида була "важливіша". Панахиди є різні. За свіжо померлих, — вдень похорону; в шість днів по похороні; в сорок днів; в півроку і в рік, а далі як хто вважає. І це все з надією, що в цей спосіб вимолиться по-

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ

(Свідчення українського православного священика Г. Добровольського)

мерлому прощення гріхів і оселення його "де всі праведні спочивають". Тут варто звернути увагу на один момент. Буває так, що перед смертю того чи іншого "раба Божого", покличуть священика, і кандидат на мерця встигне "висповідатися" й прийняти "причастя", цебто "поєднатися з Христом". Отже, коли поєднався чоловік з Христом, і Христос простив йому гріхи, а тоді він відійшов у "життя вічне", то здається, все мусіло б бути в належному порядку, і ми можемо зі щирим серцем усім такої блаженної кончини бажати й собі також. Але в православії це далеко не так. Говориться офіційно і пишеться, а в дійсності цьому всьому твердженню не віриться, бо вже під час похорону не дякується Богові за те, що Він простив гріхи в сповіді, й поєднав із Собою, тим, що той спожив Його Тіла і Крови, а проситься про "прощення йому провин вільних і невільних". Отже, або недовір'я Христові, або неправдиве вчення! Над могилою говориться, що такий-то відійшов до Бога, а в дійсності виходить, що це неправда, бо тут же благається знов про прощення йому провин, а родина померлого все своє життя, якщо має змогу, наймає панахиди, щоб священик вимолював у Господа того самого прощення і упокоєння його "де всі праведні спочивають".

Ми поминаємо ту істину, яку сказав Христос в притчі про багача й Лазаря, де Він ясно навчає, що немає жадного переходу ні з раю до пекла, ні з пекла до раю. Допустимо (хоч це противне науці Христовій), що якась ще там можливість є, коли за померлого будуть добре платити і щиро молитись, а що тоді з тими, за кого немає кому ні платити, ні молитись? Але це лише тоді, коли вмираючий не мав змоги покликати священика для сповіді і причастя, але, коли він виконав це все зі щирим серцем, хоч так, як він це розумів, то як тоді можна недовіряти Христові? А подруге: бувають і такі випадки, коли той, що вмирає, не хоче й чути про каяття і сповідь, бо він ні в що не вірить, про Бога не хоче й чути, але, як він тільки замкне очі, родина наймає таки священика, і той виконує над ним чин похорону, згідно православного Требника, відспівуючи йому так само: "Упокой Господи, душу спочилого раба Твойого", та так само просить "оселити його де всі праведні спочивають" і ще й "сотворити йому вічную пам'ять". Чи можна допуститися ще більшої образи Бога? А це трапляється так часто! Отже, чи не є це просто КУМЕДІЯ, яка потягає жахливі наслідки? Збаламучені мільйони грішників відходять з цього світу, в надії, що хтось їм вимолить прощення! І ні вони, ні ті, що "молять", не знають тієї Істини, яку говорить Святе Письмо про таких: "Вони наче ті вбиті, що лежать в домовині, про котрих Ти не згадуєш більше, і котрі далеко від руки Твоєї" (Псал. 88, 6). Про них Господь згадає вже аж тоді, коли затрубить труба архангела, й вони повстають на суд Божий, а тепер вони далеко від руки Його, й про них Він не згадує, а коли хто намагається Йому про них нагадувати, то Він не слухає, й лице Своє відвертає від таких молінь. І про цю істину повинен би знати кожен, хто має сміливість називати себе християнином.

РІЗНІ СВЯЧЕННЯ

Православний християнин, після науки своєї Церкви, вважає, що він має все освячувати. Тому освячує хату при будові, освячує її по закінченню будування; освячує воду, щоб нею освячувати все інше; освячує поживу на Великдень, цебто паску, яйця, і всяку іншу страву; освячує на Святвечір так само страви, хату, подвір'я, всі будинки господарчі; освячує овочі на празник Преображення Господнього; освячує зілля і мак в день пам'яти братів Макавеїв, так, неначе назва "макавеї" походить від слова "мак". Вони зовсім не знають, що "маковеї", це на нашій мові "молотки". До того ще не знають, що Макавеями називалися якраз не тім сім братів зі своєю матір'ю, замучених за віру в Єдиного Бога, а зовсім інші люди, що було їх лише п'ять братів, а тільки один з них, на ім'я Юда, називався Макавей. Імена їх такі: Іван, прозваний Гаддіс, Симон, названий Фассі, Юда, названий Макавей, Єлеазар, названий Азаран і Йонатан, названий Апфус. Їх

батько був священик. Були вони керівниками в повстаннях і правителями Юдеї.

Можливо, що всякі такі освячування не були б негідними в очах Божих, коли б ті свячення не виходили поза межі своєї гідности і пристойности. Коли б багато тих, освячуваних річей, не робилося ідолами, що в очах Божих є м е р з о т о ю, і не надавалося їм божественних властивостей і сили навіть охороняти й відганяти злого духа, диявола. Так, наприклад, втерлося марновірство, що свяченою водою можна одігнати диявола. Покропити, і він втече. Покадити свяченим зіллям, і викуриться нечисту силу; запалити освячену свічку "громницю" перед образами і покадити свяченим зіллям, і відвернеться бурю, і багато іншого. А вже дуже цікавим є освячування хат після свят Хрещення Господнього. Це називається: "Ходження з кропилом". Священик з дяком і водоносом ходять по селу, з хати в хату, і при співі тропаря: "Як в Йордані хрестився, Ти, Господи...", окроплює хату, щоб вигнати злого духа; часто господарі просять покропити і в коморі, бо там хліб і борошно, мабуть, щоб нечистий там не поживився; іноді кроплять і ціле подвір'я, шукаючи того нечистого духа, і зовсім не догадуючись, що він не в закамарках будинків, а сидить собі в самому серці того ж господаря, або його господині, і потиху регочеться. Там він приспокійно сидить і робить своє страшне діло. Не знає цього і священик, бо коли б знав, то напевно не кропив би закутків у хаті, а шукав би способу освятити раз ті серця, щоб ті злі духи самі втікали з них. Він про те й не думає; він думає, скільки той господар дасть йому за кроплення. Я ще добре пам'ятаю, як за священиком, що пішов по селі "з кропилом", їхала підвода, щоб збирати пшеницю та інше збіжжя, яйця, кури. мотки льону і все, що давали господарі й господині за кроплення. До того давали ще й певну суму грішми. Отже, і тут можна б було поставити питання: Яка була користь з такого "кроплення" людям? Але зате можемо з певністю сказати, що священики користь таки мали чималу.

І, поминмо того, що православні все освячують, і приписують тому освячуванню магічну дію й властивості, все ж таки поганських забобонів ні марновірства цим не відкинули, а ще більше зв'язали їх зі своєю обрядовістю, і то навіть так, що кажуть, наче без того всього православіє не було б православієм. І таке твердять не тільки прості несвідомі люди, а навіть інтелігенція і духовенство. І як це не дивно, але воно, на жаль і сором, так є.

МОЛІННЯ СВЯТИМ

Православна Церква не задовольняється служінням і молитвами до Бога, бо не вірить, чи ці молитви Бог вислуховує, тому шукає різних способів довести свої молитви до Божого відома. Для цього вона винайшла багато "посередників" і "заступників" та "ходатаїв" перед милосердям Божим, цим самим умалюючи те милосердя, або заперечуючи Божу любов, якою Він Сам вислуховує грішника, й Сам подає йому прощення, обмиваючи розкаяного Кров'ю Христовою. Істина, записана в Святому Письмі, як, наприклад: "А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, як ми були ще грішниками" (Рим. 5, 8), чи: "Любов Божа виявилася до нас тим, що Бог Сина Свого Єдинородного послав був у світ, щоб ми через Нього жили. Не в тому любов, що ми полюбили Бога, а що Він нас полюбив і послав Свого Сина вблаганням на наші гріхи" (1 Ів. 4, 9-10); "А коли хто згрішить, то маєм Заступника перед Отцем, — Ісуса Христа, праведного. Він ублагання за наші гріхи, і не тільки за наші, але й за гріхи всього світу" (1 Ів. 2, 1-2). Та не тільки про це говорять апостоли, бо й Сам Христос кличе: "Прийдіть до Мене всі струджені й обтяжені, і Я дам вам спокій" (Мат. 11, 28); "Та до Мене прийти не хочете ви, щоб мати життя" (Ів. 5, 40); "Приходячого до Мене не вижену геть" (Ів. 6, 37); "Ось стою Я під дверима та стукаю; коли хто почує Мій голос і двері відчинить, Я до нього ввійду, і буду вечеряти з ним, а він зо мною" (Об'явл. 3, 20), для православних незнана. Чому?... Невже це є незрозуміле?.. Чому їх відкидається?.. Чому зневажається Бога?.. Чому виявляється недовір'я Христові, Який Сам шукає тих, що мають потребу в Його помочі, а шукають "ходатаїв" перед Ним?.. Чому думають і інших навчають, що Христос є аж такий строгий, чи недоступний, чи не любовний, що не вислуховує нас, коли ми щиро і з покорою звертаємось до Нього, а треба, щоб аж "хтось" благав за нас?.. Де ж тоді поділась любов і милосердя Божі, коли Він стає нам, простим людям, недоступний?.. Правда, молитва за ближнього є угодна Богові, але коли вона випливає з уст живого, а не мертвого. Мертвого Бог не слухає, бо що може слухати, коли він вже не може говорити. Коли ми приймаємо, що звертаємось до "святих", а святі не є мертвими для Бога, бо і після фізичної смерти, вони є для Бога живі в Христі, то чи можемо ми приписувати божеські властивості ВСЮДИСУЩНОСТІ, щоб вони могли чути нас? Адже ж Бог скоріше чує ті молитви, ніж ті святі, які є лише творіння Божі, і тої чудової властивости всюди бути, все бачити і все чути, не мають, бо не Боги вони. Не мають рівних з Богом якостей і властивостей. Чи ж не досить того, як навчає нас апостол Іван: "Я впав до ніг, щоб вклонитись йому (ангелові), а він каже мені: "Дивись, — ні! Я співслуга твій та братів твоїх, що мають засвідчення Ісусове, — Богу вклонися" (Об. 19, 10). Або знов: "А коли я почув та побачив, я впав до ніг ангела, що мені це показував, щоб йому вклонитися. І сказав він до мене: "Дивись, — ні! Бо я співслуга твій і братів твоїх пророків, і тих, що вони зберігають слова цієї книги. Богу вклонися!" (Об. 22, 8-9). А що каже Сам Бог про поклоніння: "Не дам слави Моєї нікому" (Іс. 48, 11) або "І не поступлюся славою Моєю нікому іншому, величчю Моєю — бовванам" (Іс. 42, 8). І весь час Господь закликав і тепер закликає: "Прийдіть до Мене!.. До Мене! До Мене!"... Простягаючи Свої пробиті руки кличе Христос.

Зі Святого Письма знаємо, як Христос Сам сказав, що Він не прийшов кликати праведників, але грішників до покаяння; або, що Він прийшов знайти те, що загублене, цебто грішників. Знаємо, що Він прийняв був блудницю, що покаялася; розбійника на хресті; Закхея, Матвія митаря, і багато інших грішників, і нікого не відпхнув, нікому не відмовив; нікого не посилав до когось іншого, щоб той просив за нього. Сам усе чинив і чинить, бо Він і вчора, і сьогодні, і по віки Той Самий. Хто ж навчає інакше, як говорить Святе Письмо, навчає ЛЮЖНЮ. Такі моління про заступництво не мають ніякого значення для людей, а для Бога вони є образою.

Коли ж ще візьмемо спосіб цих молінь на увагу, то дійсно, доводиться лише дивуватися, як можна було до того допустити. Візьмім перший-ліпший молебень святому. Починається він звичайними молитвами до Духа Святого, до Пресвятої Тройці, до Отця Небесного, а тоді співається тропар, цебто, хвалебну пісню до святого, якому правиться молебень. А тоді знов моління до Бога, що звуться Єктеніями, і знов благання до святого, щоб заступався, або молив Бога за нас, чи просто, щоб спасав нас. Потім читання Євангелії з приспівами на славу Бога, і знов до святого, і закінчується знов славленням Бога і благословінням, яке виголошується як від Бога, але в ім'я святого. Отже, хочеться ще раз запитати: Кому, власне, такий "молебень" служиться: Богові, чи святому, чи обом разом?.. Найпевніше буде, коли скажемо, що НІКОМУ! Бо святий, не посідаючи властивостей всюдисущности, — НЕ ЧУЄ, а Бог НЕ СЛУХАЄ, бо таке моління є Йому НЕВГОДНЕ. Оправдати цього нічим не можна. В Святому Письмі немає й найменшої згадки про те, що ми маємо шукати інших "посередників і заступників перед Богом", крім Ісуса Христа, бо "Нема ні в кім спасіння. Бо під небом нема іншого імені, що ним би спастися ми мали" (Дії ап. 4, 12), каже апостол Петро про Христа. Чи ж те не є авторитетним?..

Чому не віриться Богові, Який Духом Своїм Святим подав нам Свою науку і записав через апостолів у тій Книзі, що зветься БІБЛІЯ?

Нехай той, що буде читати ці рядки, поважно над цим подумає, а Господь допоможе шукаючому Правди Божої, знайти Її, й відкриє йому духовні очі на розуміння Її, а серце, — на прийняття Її в любові й подяці Господеві.

Про це можна б було написати багато більше, й подати більше відповідних цитат зі Святого Письма, але обмежимося й тими, що подані і

(Продовження на стор. 6)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Сімко Стр. Південь

Пастор: І. Яцентий

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

ДЕГРАДАЦІЯ СВЯТОЇ

"Посередника на небі", святу Филомену, відкрито 24-го травня 1802 р., в катакомбах Риму. Це був кістяк дівчини від 13 до 15 років з проломаним черепом. Про походження цього кістяка ніхто нічого не знав. Не знали, кому цей кістяк також належав, але гадали, що це, мабуть, останки якоїсь мучениці. Ані її імени, ані роду, ані вчинків ніхто не міг усталити.

У 1805 р. папа Пій VII віддав ці знайдені кістки під опіку священника церкви, що була близько Неаполя. Як тільки цей священик перебрав кістки, вони почали незабаром творити повінь ознак і чудес. При цім неополітанська черниця Марія проголосила, що вона мала низку об'явлень про життя і смерть тієї особи, чиї кістки знайдено. Їй було об'явлено, що померла називалась Филомена та подано інші інформації. На підставі цих інформацій і об'явлень було написано "біографію" святої.

Папа Григорій XVI в 1837 році офіційно затвердив її побожне шанування та призначив 11 серпня як день цієї святої. Папа Пій IX затвердив цього дня літургію і служіння в 1855 р.

Популярність Филомени, як названо цю святу, незвичайно піднеслася в наслідок чудесного зцілення умираючої основоположниці Товариства для поширення віри Марії Ярікон.

Сотні церков були посвячені в честь Филомени й сотні тисяч богомольців щороку відвідували її каплицю в Італії. Лише в самих Сполучених Штатах було присвячено їй більше ста церков. В додаток одна побожна черниця написала про неї книжку "Свята Филомена сильна в Богом". Авторка цієї книжки зібрала $10,000 на будову нової каплиці для святої Филомени. Вся ця велика праця, величання, чуда, молитви й ознаки пішли намарне. Папа Йоан XXIII і Конгрегація Обрядів оце недавно здеградували святу Филомену, усунувши її з гідности святої з усіма пов'язаними з цим станом привілеями. Всі церкви і каплиці, названі її ім'ям, мають бути переіменовані і т. д. Прийшли до висновку, що кістки якоїсь особи, знайдені в катакомбах, а потім пізніше названі "святою Филоменою" і відповідно прославлені — в дійсності не заслуговують на таку шану.

Отже всі молитви, чудеса, видіння і зцілення, які ніби вчинила св. Филомена, не були нею учинені, а мали якесь інше джерело і причину.

Подія з деградацією святої Филемони підносить питання, чи всі її "учинки" були самообманом, чи просто обманом побитих. Знову постає серйозний сумнів щодо подібних учинків решти подібних святих, їх ікон і статуй. Якщо можна було осягти таких незвичайних чудес з купою кісток нікому невідомої дівчини, то яка є гарантія в небеснім походженні учинків решти святих. Наочно віруючі в ритуалістичних церквах не можуть мати повної певности, що всі ті святі, до яких вони моляться, мають силу щось учинити. Власне чи не є переважна більшість їхніх чудес ні чим іншим як результатом віри поклонника і проявом сил, що є в нім самім.

Отакі розчарования трапляються в ритуалістичних церквах часто і вказують на конечну потребу раціоналізації і реформації усього навчання про "святих". Не так давно в Торонті в одній з православних церков було виставлено "чудотворну" ікону Миколи Мокрого. З цієї нагоди було чимало молебнів, дискусій і навіть сварки, але лісля того, як віруючі намолились досхочу до цієї ікони, один з експертів проголосив цю ікону за підробку.

Розжалування святої Филомени доводить з незаперечністю правдивість науки євангеликів. Слово Боже наказує віруючим звертатись в усіх справах, славити і молитись лише до единого Бога через Ісуса Христа.

Ціле навчання про посередництво святих і про існування духової сили, яку ніби посідають їхні образи, не має найменшої підстави в науці Святого Письма. Слово Боже ясно забороняє визнавати будь-яких посередників поміж Богом і людьми, окрім Ісуса Христа. "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми Чоловік Ісус Христос" (1 Тимотея 2:5; дивись також Діяння 4:11, 12). Лише один Бог творить правдиві чуда і лише в Його силі ми можемо мати повну певність без сумнівів.

НЕ РАЗ Я ЧУВ

Не раз я голос чув: "Прийди!
Тебе давно вже Я чекаю,
Від горя тяжкого й біди
Спасти тебе бажаю!

Твої кайдани, в яких ти
Роками вже страждаєш,
Розбити хочу назавжди,
Прийди! й спокою ти
[зазнаєш!"

Не раз я голос чув в тиші:
"В своїх провинах ти покайся,
Відчуй Мене в своїй душі,
Повір Мені і не вагайся!"

Не раз я голос чув: "Терпи!
Бо цим здобудеш перемогу,
Смирись в житті ти назавжди,
А Я пошлю тобі підмогу!"

Не раз я голос чув: "Молись!
За край свій рідний - Україну,
За тих, що боряться зо злом
За волю до загину!"

М. М.

Дискримінація

"Прері Оверкомер" подає, що з часу другої світової війни до Канади допущено і приїхало близько одного мільйона римо-католиків, з них чимало італійців.

У цей самий час японців зовсім не пускається до Канади. Японці працьовитий і чесний народ. В Японії величезне перенаселення і було б цілком на місці дозволити більшій кількості японців приїздити до Канади.

Наукові досліди цілковито заперечують теорію природньої расової вищости одного народу супроти другого.

Різне

"ДАЙМ" (THE DIME)

Англійська назва 10-центової монети є "дайм". Не одному буде цікаво знати, звідки ця назва походить. У французькій енциклопедії "Ля Пті Ляруж" сказано, що це слово означає десятина, по-французьки dixme, бо у французькій мові десять — буде dix, що є повним перекладом латинського слова decem, по-українськи теж "десять" — обидва слова дуже схожі.

Першу обов'язкову десятину для церков і духовенства запровадив у Франції король Карл Великий у 794 р., а скасовано її щойно 1780 р. Отже, тривала вона майже тисячу років. Перед Карлом Великим була теж десятина, але добровільна. З поширенням християнства у Британії впроваджено десятину й залишено французьку назву, але писано її не dixme, а dime, тобто пропущено ікс. Вимова була тоді "діме", але опісля в народній говірці виникла назва "дайм", бо так як всяка інша мова змінялась й нова мова англо-саксів. Про це можна знайти добрий матеріял у книжці проф. Сімеона Поттера під назвою "Авр ленгвидж". Хто прочитає цю книжку, він здивується, що це за злиток з різних мов теперішня англійська мова.

УКРАЇНСЬКА КРОВ В АНГЛО-САКСОНЦЯХ

(Зауваги містяться в порядку дискусійнім).

В англійській мові є багато також українських (староруських) слів, бо колись відгалуження українців (русинів) заселювало всю західню Европу, а в тім Британію та Ірляндію.

Про слов'ян в Ірляндії писав у 16 сторіччі ірляндський історик Спенсер, що ще на початку нашої ери у східній частині Ірляндії мешкали скити, тобто слов'янські племена, а грецький історик Плутарх лише в життеписі Гаюса Марюса, що із Скитії, тобто Руси-України йшли рік-у-рік на весні більші або менші громади людей на поселення в західню Европу, що в перед християнських часах була ще мало заселена.

Це доводить, що в жилах англосаксонців пливе багато й "скитської" (тобто русичівської) крови. Покійний В. Д. Велс у своїм "Начерку Історії" (Автлайн фо Гісторі) спом'янув про цю домішку нашої крови.

Директор Кембріджського музею археології й антропології д-р Томас Летбрідж писав мені, що більша часть населення Британії — це умово й тілесно тип слов'янський, хоч можно він уже засимільований, а тип англосаксонський вже утворився значно пізніше.

Д. Я. Присташ

ПРАВДА, ЯКОЇ ЦІЛИЙ СВІТ ПОТРЕБУЄ

Якої правди тепер потребуємо? Чи це є важне, щоб ми докладно знали, що таке є правда? Мільйони людей в цьому світі називаються християнами, але вони не знають, що таке є правда, бо її не приймають і її не виконують.

Тисячі таких людей ніколи не читають Божого Слова, щоб із нього довідатися, що саме є правда. Перед своїм розп'яттям на хресті наш Спаситель сказав: "Освятити їх правдою. Твоє слово, то правда" (Івана 17:17). З цих слів бачимо, що Боже Слово є правда та що тільки цією правдою ми можемо бути освячені.

Коли так, то чи не повинні ми познайомитися з цією правдою? Коли ми її не будемо знати, коли ми її не будемо слухати і коли ми її не приймемо, то вона ніколи нам не допоможе. Бог хоче, щоб усі люди пізнали правду, бо написано, що Бог хоче, щоб усі люди спаслися й прийшли до пізнання правди (1 Тим. 2:4).

Який добрий є Бог до нас. Він вимагає від нас тільки віри, а вірити в правду означає тільки погодитися з нею.

Отож, коли Бог посилає вам правду, то не відкидайте її. Ніколи не бійтеся світла правди, бо вона завжди буде благословленням для вас.

Ті, що люблять правду, не бояться Божого світла.

Коли люди відвертаються від правди, то вони перебувають у великій небезпеці, тому, що їм правда буде показуватись неправдою (1 Сам. 15: 13 - 23).

Почувши тільки, вже стали послушними мені (Пс. 18:44), я спішився і не гаявся заповіді свої повнити (Пс. 119:60).

М. Ясінський

Чи передплатили ви "Євангельську Правду"?

НАТУРАЛІЗМ І ТЕЇЗМ

Олін С. Карколітс B.Sc., M.Sc., Ph.D., Інжінер Хемік.

Протягом усіх віків людської історії перед людиною стояло три глибокі запитання: Звідки я прийшов? Чому я тут? Куди я іду?

Багато сотень книжок з метафізики трактували ці питання. Загадка існування є віковою проблемою. Тезою цієї статті є, що теїзм (віра в Бога, який є особистістю) дає найбільш задовольняючу відповідь раціональному розумові. Теїзм пояснює реальність навколо нас краще, ніж який інший погляд, та лишає менше питань без відповіди, ніж будь-яка інша концепція.

Щодо метафізичних поглядів вчені в модерні часи поділяються на дві групи. Одна, більша група, може бути названа натуралістами. Менша група може бути названа теїстами. Такий поділ може трохи схематичний з технічного погляду, але вистачальний для нашої цілі.

Ми вживаємо слово "натураліст" тут в загальному розумінні для опису метафізичного світогляду щодо реальности. Цей погляд вважає, що природа (натура) є поодинокою реальністю. Під "природою" розуміється всі явища, всі події, які постають з матерії і енергії, діланочи в часі і просторі. Натураліст твердить, що всю реальність можна пояснити принципами, властивими такій природі, і що нема потреби постулювати (вважати необхідним) існування Бога, як це роблять теїсти, пояснюючи реальність.

Перше ми розглянемо, що значить "світ реальности". Філософи багато дебатували над значенням "реальности". Феноменаліст, позитивіст, ідеаліст, реаліст і теїст всі мають різні погляди на реальність. Автор гадає, що пересічний вчений погодиться з практичним наближенням "здорового розуму" до цієї проблеми і не заперечить наступному визначенню того, що ми звемо "реальністю". Світом реальности є те, що ми спостерігаємо своїми змислами і похоплюємо нашим розумом. Земля, небо, вода, дерева, звірі, люди — все це спостерігається раціональними людськими істотами, які є в повнім посіданню своїх змислів і розуму. Бідний рентгенник не має сумніву, що його домовласник є дійсним. Такі речі мають дійсне існування.

В додаток до зовнішніх об'єктів світу реальностей існує те, що ми можемо назвати, за браком кращого слова, "внутрішні" об'єкти реальности в самій людині. Ці об'єкти можна визначити, як світ внутрішньої перцепції, пізнавання, досвіду, чуття. Людина є "свідома" себе. Вона здатна думати абстрактно. Людина має здібність вийти поза межі часу і простору та уявити себе, що вона є десь, де її нема, і що вона є хтось, ким вона не є.

Людина має здатність роздумувати, має пам'ять, чуття. Більш того, вона передбачає майбутні почування і передбачає на підставі минулого досвіду ті вчинки, що вона зробить в межах можливости. Людина має волю, інтелект і чуття. Людина має знання добра і зла та свідома правил поводження. Вона має совість, моральну природу, почуття обов'язку супроти себе й інших людей, внутрішній примус, який означає характер поступування і відношення до інших.

Такі слова, як відвага, посвята, хоробрість, льояльність, вірність, дружба, любов є описом природи людини — її внутрішньої реальности.

Як уже було сказано, існують два протилежні погляди, які панують у модернім світі, для пояснення того, що ми називаємо світом реальности. Взважимо коротко сильні й слабі сторони обох пояснень.

У першу чергу ми вимагаємо від натураліста (матеріяліста) пояснення зовнішнього світу реальности. Його основним твердженням є, що матерія вічна (або енергія, бо матерія є виявом енергії). Земля і наша сонячна система наочно мають обмежений вік, але елементи, з яких вони складаються, ніби існували завжди. Через повільний процес еволюції, згідно їх погляду, життя виникло з мертвої матерії і врешті еволюційно постала людина. Всі переживання і досвіди людини ніби являють собою результат фізично-хемічних процесів. Порядок і симетрія фізичного світу є ніби результатом істотних властивостей матерії і енергії. Наприклад, веселка появляється на небі тому, що проміння переломлюються в краплях води і розкладаються на кольори спектру. Вся зовнішня реальність, твердять матеріялісти, є просто матерія і енергія, які ділають в часі і просторі.

Внутрішня реальність вимагає складнішого пояснення від натуралістів. Наприклад, наше чуття дотику пояснюється електричними імпульсами, які проходять через нервові клітини від місця дотику в мізок. Мізок, як вони гадають, є величезною електричною мережею, наше чуття моральности є просто стадним інстинктом або поінформованим дбанням за себе, заснованім на нашім досвіді, що нам ведеться краще в цей спосіб.

Механістичне або натуралістичне пояснення може бути вжите, щоб пояснити частинно майже кожне явище в світі реальности, але воно має багато слабких сторін.

У першу чергу матеріялізм не може дати задовільного пояснення про початки всесвіту. Існує багато наукових доказів, які вказують, що всесвіт мав свій початок у часі. Астрономічне відкриття, що всесвіт стало поширюється, найкраще пояснюється тим, що був початок всесвіту в часі, коли всі його складові частини були вкупі разом. Усі галактики (туманності) і небесні тіла, як усталено, мчать одна від одної в безмежні простори з неймовірною швидкістю. Багато спіральних туманностей, як виявляється, розвинулися лише в два і пів раза.

Окрім цього, другий закон термодинаміки (теплової енергії) є дуже сильним доказом також, що всесвіт почався в якімсь обмеженім часі. Цей закон (заснований на всіх наших спостереженнях у фізичних науках) вказує, що ентропія всесвіту збільшується, це означає, що згідно з повищим законом, в певно означений час в майбутньому всі космічні тіла зійдуть до тої само температури. Цей закон є доказом, що в минулому всі вони були неоднакової температури. Це заперечує твердження про вічність матерії і енергії. Якщо матерія і сили дійсно вічні, то в такім разі неможливо пояснити повищого "годинника ентропії".

Натуралізм так само має труднощі щодо пояснення світу внутрішньої реальности. Фізично-хемічні принципи можуть бути вжиті для пояснення в якійсь мірі, як наші тіла і мізок функціонують, але вони

(Продовження на стор. 6)

НАТУРАЛІЗМ І ТЕЇЗМ

(Продовження з стор. 5)

не можуть пояснити чому? Чому людина різниться так багато від звірів?

Чому лише людина свідома Бога? У всіх дослідах людства нема ні одного прикладу, щоб звірина збудувала вівтар для поклоніння. Чи є виставальним поставити знак рівнанства між мізком і розумом? Як ми можемо пояснити пам'ять, міркування, уяву? На всі ці питання і багато інших натуралізм не має слушного пояснення.

Теїстичний світогляд дає найбільш задовільну відповідь на всі ці питання. Існує "Зверхній Розум" над цим порядком, пляном і симетрією у всесвіті. Цей "Зверхній Розум" або Бог створив у часі всю матерію і енергію. Він створив небесні тіла в їх початковості і дав поштовх для всесвіту, що збільшується. Він створив землю з умовинами, сприятливими для життя. Ймовірність, що всі ці речі могли статися випадково, є однією на сто мільйонів згідно з обчисленнями Едінгтона, цебто просто неможлива.

Бог створив людину на свій образ інтелектуально, як духа з особистістю і волею. Він надав людині свідомість - знання Бога. Він насадив моральну природу, яка є в згоді з Його власною природою. Закон і порядок існують з Його волі. Краса, правда, відвага, вірність, доброта, любов і інші чесноти постають з подібних якостей в Бозі. Розум людини постає з Божого розуму та є більшим, ніж матеріяльний мізок, який є лише знаряддам розуму. Теїзм відповідає на основні питання людини.

1. Бог створив людину і всю реальність.

2. Ціллю Бога для людини є мати спільність з ним і славити Його життям посвяти і служіння.

3. Бог хоче, щоб ця спільність, посвята і служіння тривали вічно в потойбічнім житті.

(Зі збірника "Докази Бога в поширюючимся всесвіті").

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ

(Продовження з стор. 3).

що сказано, в надії, що хто ПРАГНЕ зрозуміти Правду Божу, при помочі Божій зрозуміє, Богові на славу, а собі на спасіння душі і життя вічне.

"Вірне це слово й гідне всякого прийняття, що Христос Ісус прийшов був у світ спасти грішних із яких перший я", — каже апостол Павло до свого учня Тимофія. І ці слова може сказати кожний той, що того спасіння прагне. Христос Ісус спасає. Поспішайте тому тільки, а тільки до ХРИСТА!

(Далі буде)

Пресвітерські місії

Лист із Індії І. А. Віліямса, М.Д.

Місіонер І. Віліямс пише: "Я ми їхали містом Бенгресі, було легко помітити, що ми перебуваємо в місті, сповненім релігією. Невеликі розміром каплиці, в яких можна примістити лише індуського бога або богиню в два три фути заввишки, було видно всюди. Садги, або індуські монахи і священики, в характерних жовтих рясах, з довгим волоссям і помальованими обличчями були всюди також.

Невдовзі ми були близько річки. День був теплий, ми взяли наші фотографічні апарати й пішли до місця, де купались побожні індуси. Цього дня натовп не був такий великий. На пляжі можна було побачити великі сплетені парасолі і під кожною сидів священик і щось радив якомусь побожному індусові, що прийшов на святе місце. Проходячи берегом, ми минули кількох індусів, що купалися, виконуючи обряд купання. Це своєрідне поклоніння їх богові або богам. На березі було ще більше каплиць із різними індуськими богами. Найчастіше було видно бога махпу, який в наслідок його відваги і хоробрости — найпопулярніший з поміж решти богів. Більшість статуй ідолів були прибрані вінками з жовтих квітів, які їм принесли ранком поклонники. Усі боги були мокрі, бо поклонники, поклавши вінок квітів на шию ідола, потім поливали його голову водою.

В індуськім поклонінні вода має багато ужитків, означаючи очищення тіла і духа. Коли індус ллє воду на голову свого бога, тим самим він ніби просить його, щоб той його очистив.

Трохи далі ми прийшли до місця, де продавали вогонь. Кілька спеціяльно призначених індусів мають святий вогонь. Лише цей вогонь можна вживати для спалення мерців. Заплативши поважну суму, родич дістає розпалене вугілля і з ним мчить до погребної купи, на якій лежить тіло мерця, приготованого до спалення. Цей вогонь такий святий, що з нього не можна навіть брати фотографій. Дехто пробував це робити, але фотографи відмовляються проявляти негативи, або відмовляються їх повертати. Для перетримання вогню будується спеціяльні будинки.

Ми були глибоко вдячні за нашу християнську спадщину і з новим розумінням дякуємо нашим батькам, які, відчуваючи християнську відповідальність, терпляче на протязі років навчали нас про живого Бога.

Завданням, перед яким ми тепер стоїмо, є обов'язок поділитися з цими людьми знанням, яке стало дійсним для нас. Це не легке завдання — перебороти суспільні і економічні звичаї однієї з найдавніших цивілізацій на світі, тому ми просимо вас щоденно молитись, щоб Благовістя в Індії могло ширитись з силою і принесло багатьом знання нашого Господа Ісуса Христа.

Царство Боже і Царство Сатани

У християнстві існують про царство Боже різні науки, а це тому, що його зміст не всім відкритий. Цю думку виявив апостолам наш Спаситель: "Він же, озвавшись, рече до них: Вам дано знати тайни царства небесного, їм же не дано" (Мат. 13:11). В нагірній своїй проповіді, між іншим, Христос сказав, що лише "Блаженні вбогі, бо ваше царство Боже" (Луки. 6:20). Ці слова притягнули до Христа немало бідних людей, котрі перебували в недостатках. Вони уявляли собі царство Боже — як всілякі матеріяльні, тілесні вигоди, як поживу та напитки. Щоб виправити це мильне їхне поняття, Христос далі пояснив їм, що матеріяльні достатки не становлять царства Божого, а лише займають в ньому другорядне місце. "А шукайте **перш царства Божого та правди Його;** це ж усе додасться вам" (Мат. 6:33). Багаті люди стали осторонь Христа, бо Він супроти них сказав: "Горе ж вам, багатим! бо прийняли ви утіху вашу" (Луки. 6:24). "Істинно глаголю вам: Що тяжко багатому ввійти в царство небесне" (Мат. 19:23). Пізніше подібний матеріяльний погляд зродився у віруючих з поган. Проти цього виступив ап. Павло, і негайно написав до них листа, в якому вияснив їм зміст царства Божого в наступних словах: "Бо Царство Боже не пожива й пиття, але **праведність, і спокій, і радість у Дусі Святім**" (Рим. 14:17).

З цього виходить, що головний зміст царства Божого є: (1). правда, (2) спокій і (3) радість в Дусі Святім. Ці три прикмети найкраще проявлялись людям через Ісуса Христа. Він є правдою. Він є Князем мира — спокою (Єф. 2:14; Ісая. 9:6). Він був сповнений силою Божого Духа, яким приносив засмученим потіху та радість. Ось тому Христос був Царем царства Божого, і Своєю наукою в силі Божого духа започаткував у серцях віруючих царство Боже. Вони через віру в Нього стали праведні, а вслід за тим одержали спокій і радість в Дусі Святім. Цю правду виявляють наступні слова: "Отож, **виправдавшись вірою,** маємо **спокій** із Богом через Господа нашого Ісуса Христа" (Рим. 5:1). "Щоб Авраамове благословення в Ісусі Христі поширилося на поган, щоб обітницю **Духа прийняти нам вірою**" (Гал. 3: 14). "Це Я вам говорив, щоб радість Моя була в вас, і щоб повна була ваша радість" (Ів. 15:11). Це діло закріплювання царства Божого в серцях призначених вибранців продовжується аж до приходу нашого Спаса (Фил. 1:6; І Сол. 4:16-18).

ЦАРСТВО САТАНИ

У протиставленні царству Божому є царство сатани — "князя світу сього", який, як написано: "І вивівши Його (Христа) диявол на гору високу, показав Йому всі царства вселенної в одну хвилину. І каже Йому диявол: Тобі дам власть оцю всю і славу їх, бо

мені передано, і кому я схочу, дам її. Ти ж коли поклонишся передо мною, буде твоє все" (Луки. 4: 5-7). "Рівно ж і він своєю наукою започаткував у серцях наших предків своє царство: (1) неправдою, (2) наслідком цього зродилась в їх серцях супроти Бога ворожнеча — неспокій, (3) а нарешті глибокий смуток в дусі, що працює тепер в синах непокірливих" (Єф. 2:2). Таким, отже, чином заіснувало в наших предках і в усіх їх нащадках царство сатани — диявола — брехуна. Про те ясно писав ап. Павло: "Нема справедливого ані одного; нема хто розумів би, немає, хто Бога шукав би; усі повідступали, разом стали вони непотрібні, нема доброчинця, нема ні одного! Гріб відкритий — їх горло, язиком своїм кажуть неправду; отрута зміїна на їхніх губах. Уста їхнії повні прокляття й гіркости. Швидкі їхні ноги, щоб кров проливати, руїна та злидні на їхніх дорогах, а дороги спокою вони не пізнали. Нема страху Божого перед очима їхніми" (Рим. 3: 10-18). До цих синів диявола Христос сказав: "Ваш батько — диявол, і пожадливості батька свого ви виконувать хочете. Він був душогуб і в початку, і в правді не встояв, бо правди нема в нім. Як говорить неправду, то говорить зо свого, — бо він неправдомовець і батько неправди" (Іван. 8:44). Увесь кукіль, це сини диявола — сказав Христос (Мат. 13:38; 39).

З цього виходить, що сатана є праотцем всілякої неправди, яка затемнює людині духовий зір, заглушує слух, та умертвляє духа. Наскільки хто говорить і чинить неправді, настільки має з сатаною зв'язки. Цю думку виявляють наступні слова: "Цим пізнаються діти Божі та діти дияволові. Кожен, хто праведности не чинить, той не від Бога, як і той, що брата свойого не любить!" (1 Іван. 3:10). Там, де існує неправда, там нема в серцях людей спокою ані радости в Дусі Святім. Усі такі люди зроду є невільниками успадкованого від предків гріха й неправди, а тому вони перебувають в царстві сатани немов у тюрмі, з якої своїми силами не можуть увільнитись (Іван. 8:34-36).

ХРИСТОВА ПРОГРАМА

Христова програма є знищити діла диявола та звільнити грішників з-під згубної влади сатани. "На Мені Дух Господній, бо Мене намастив Він, щоб Добру Новину звіщати убогим. Послав Мене Він проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю замучених" (Луки. 4:18). "Хто чинить гріха, той від диявола, бо диявол грішить від початку. Тому то явився Син Божий, щоб знищити справи диявола" (1 Іван. 3:8). Премудрий Соломон бачив, що "мудрість бере гору над дурнотою, як світло над темрявою" (Екк. 1:13). Христос заявив, що Він є Світлом світу, і своєчасно Христос візьме гору над всілякою дурнотою та темрявою. Бо як перед сходом сонця ніч зникає, так перед могутнім світлом правди Христової своєчасно зникне всіляка неправада й темнота А тоді настане заповіджений день, про який ап. Павло писав до віруючих: "Ніч минула, а день наблизився" (Рим. 13:12; Іван. 8:56). Руйнування діл сатани, цебто його царства в серцях незрячих невільників гріха, Христос започаткував за першого свого приходу на землю. А головним середником до нищення цього царства темряви є Христове визвольна, світляча — наука — правда (Іван. 8:31, 32). Після Свого вознесіння в славу, Христос вибрав свого гонителя Савла, котрого перемінив, і через нього продовжував свою визвольну дію нищення діла диявола. Посилаючи його в гущавину незрячих поган, Христос йому наказав: "відкрити їм очі, щоб вони навернулись від темряви в світло та **від сатанинної влади до Бога,** щоб вірою в Мене отримати їм дарування гріхів і наслідля з освяченими" (Д. Ап. 26:18).

Цю програму Ісус Христос вповні виконає після свого другого приходу у славі. "Відтоді Він своєю могутньою силою завоює великі більйони живучих і воскреслих ворогів, котрі нарешті склонять свої коліна перед Царем царів" і щоб кожен визнавав, що Ісус Христос — то Господь, на славу Бога Отця (1 Кор. 15:24-28; Фил. 2:8-11). Тому всі голодні й прагнучі правди, повинні за всяку ціну вперед шукати царства Божого та Його правди в науці Христа і апостолів. Бо лише ця єдина Богом надхнена наука має в собі утаєну могутню просвітню силу для спасіння — визволення кожного віруючого з тюрми сатани, та нарешті вчинити їх синами царства Божого та Його слави. Накінець ап. Павло нагадував усім синам царства Божого, щоб вони в своїх молитвах дякували Отцеві небесному за переставлення їх у чудове, світле Його царство. "Дякуючи Отцеві, що вчинив нас гідними участи в наслідді святих у світлі, що визволив нас **із влади темряви й переставив нас до Царства Сина Своєї любови**" (Кол. 1:12, 13).

П. Боднар

„Коли хто в Христі, той є нове створіння; старе все минуло стало все нове".

II Кор. 5. 17.

Поширення Біблії

Минулого року Біблійне Товариство продало близько двох мільйонів Біблій в Японії. В Кореї було розповсюджено більше 1,090,000 Біблій.

На кінець 1960 року Біблію цілком або частинно перекладено на 1,165 різних мов. Не зважаючи на атеїстичну пропаганду, Біблія лишається найпопулярнішою книжкою на світі.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт., 486 Симко Стр. Південь.
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

TEST TRIP

By May-Hall Thompson

Some said it could be done; others said it couldn't Because of fickle, dangerous winds, now blowing a gale, now failing altogether, steady airplane service could not be relied upon. Yet a new route over the alabaster wilderness should be established to give mail service and deliver light supplies to the ever increasing number of settlers along the Norgo river. A dog team!

Roy Ferris knew the competition was going to be keen on the test trip, and he knew that he himself was not as experienced as Lars Larenson, Jacques DePree, and Pete Morgan, those old young sourdoughts of the Northland. Yet Roy had decided to try the route along with these. He had a fine team of Siberians, and if he could get the job he could remain up here in the North.

At that moment Roy heard the crack of Pete's whip as the boy started off, and he frowned. He knew Pete was not always kind to his dogs. Once on the trail he had come across him beating them because they could not move the sled. Roy helped Pete remove the metal sheaths of the runners, which were frozen to the snow and thus causing the trouble. He worked hard but had received no thanks from the surly boy who had lived all his life in Alaska and felt he knew far more than Roy, who had been here only three years with his uncle, an ethnologist. Furthermore, Roy felt that Pete was jealous of his fine string of Siberians.

Roy now pulled out slowly from Anoga, a small town composed of Indians, half-breeds, and a few whites. He knew his dogs would have a better chance if they warmed up gradually for the 200-mile trek. Yet his body longed for speed and action, and, like some furry creature in sealskins and parka, he ran alongside the sled. The runners began to sing softly.

Suddenly Roy saw Old King, his lead dog, falter. On the snow was a crimson stain. Roy called a halt and, when he saw that Old King's feet had been cut with broken glass, his face blazed red. Then he felt ashamed that he had suspected Pete of trickery. He had no proof, and accusing a person without proof wasn't Christian. And since Roy had been attending a mission church in this far northern wilderness he had become very interested in the principles of Christianity.

So he doctored the foot of his leader and put the husky on the sled to ride. Using his red bandana as a danger signal to warn the coming teams of the strewn glass, he drove on. Old King protested. He had traveled many times with sore feet and his spirit was willing, but Roy was firm and bade him be quiet. He would need Old King later to keep the direction in case he himself lost the sense of it. And one could never tell what would happen in a storm. Though it was clear day in the Northland, a puff cloud was on the horizon, indicative of changing weather. In a short time Lars, the Swede, passed Roy. He could hardly keep from smiling

(Continued on page 8)

TEST TRIP

(Continued from page 7)

when he saw that Old King was riding on the sled already.

As time passed, Roy felt his team warming up. "Hie, hie, mush along!" he called to Buck, now the leader. And they gained speed gradually.

Suddenly Buck strained ahead and shot down a long slope. To his scent had come the odor of reindeer. With a yelp he sped forward. Buck loved to chase reindeer, and now Buck was the lead dog since Old King was not in the harness. This created a bad situation.

Before Roy could control the team, the sled turned over, jerking the dogs backward. In a moment they were a mass of snarling fangs and fighting paws.

Roy, finding himself thrown far to one side, rose to his feet and shook the snow from his body. Old King, also thrown from the sled, was nipping at the dogs, restoring order. Roy reached his team as Jacques DePree, a young French-Canadian, passed him.

"One bad mix-up, my frien'!" called Jacques as he sped by.

Disappointment and discouragement were overtaking Roy. Everything was going wrong, it seemed. And the other contestants had already passed him. But the trail was yet long and he still had time. However, as he worked to untangle his dogs, he realized he must do better or be the laughing stock of all the people at Anoga.

Many hours later, reaching a desolate outpost, he felt he hadn't made too good progress though he had had no more mishaps. From this point the trail led through isolated White Pass, thence back to Anoga. It was near White Pass along the Norgo river that the new service hoped to reach.

"Is my dog meat ready?" inquired Roy as two men came out of the post to meet him. During a long trek the dogs were fed ground meat frozen into blocks, and Roy, as well as the other young boys, had arranged to have a supply here. One of the men went behind the squat building to a mound of snow, where the meat was kept. He looked up in surprise when he saw that the mound had been broken into and the meat gone.

Again Roy felt a dart of suspicion and distrust pass through him. He felt the scamp was Pete. Yet he refrained from saying anything aloud. He only asked for dried salmon for his dogs, and to himself he thought, "Pete has never had any up-bringing—no mother, no father—and he thinks just getting things his way are the only things that matter". Thus he tried to salve his resentment.

After leaving the dogs huddled together for a brief rest, Roy curled up in his sleeping bag for a brief rest. He had slept only an hour in all the miles he had covered, curled up on the sledge with Old King to keep order among the dogs, which he tied to a runner.

After a two-hour sleep, he felt better, though clouds on the horizon were ominous as he started out once more. Old King was again in the lead, his paws much better and protected by a special kind of salve which formed a sort of artificial skin over the scratches.

Soon a heavy wind arose, bringing in its wake gusts of snow. Icy particles whirled about Roy's head, which was protected by his parka. The dogs mushed along, fresh from their rest. They had not been used hard so far and had much more to give, yet what was the use, Roy felt. He was behind all the others now. He could never catch up. But dogged determination kept forcing him on. It wouldn't do to turn back even though he came in far behind.

Some time later he thought he heard a loud hallooing. Was it only the gale. No, it came again, a human voice in distress. He was being hailed. Suspicion entered his heart once more. Perhaps this was another trick of Pete's to delay him. He would not stop, but hurry past.

Again came the voice. "Stop! Stop! Help me!"

No Christian youth could let such an entreaty go unheeded, but it was with some difficulty that Roy brought his dogs to a halt. When he did so, he found a man running toward him through the murk

"My pardner has been hurt in our mine", he exclaimed. "We have no dogs or sleds, but always hired our supplies hauled in. I carried him to the trail, hoping someone would pass by and take him to the doctor at Anoga. A number of sleds hurried by but I guess they were going too fast to hear me in the wind".

"Of course," came the ready response. "I will take him. I'm not as good a musher as those who have gone by, but will do my best. Is he hurt badly?"

By this time they had come upon a huge bundle in the snow.

"His leg is broken and his side hurt from rock which fell on him. He will die unless he has a doctor. I fixed him up the best I could",

The stranger and the youth lifted the inert, helpless body into the sled. There was only a moan to show that the man was still living. Roy arranged the blankets about him in his tight sleeping bag. He would be as warm as possible in that.

Roy turned the dogs and thought he was going back the way he had come but soon he lost all sense of direction. The snow beat down as a 50-mile gale blew out from the bay.

They were traveling over the tundra now, a great flat plain. Roy had to trust the dog's sense of direction. All he could do was to hang on to his sled, head bent against the elements, and occasionally call out encouraging words to his dogs above the wind.

Hour after hour they struggled on. The 17-year old boy was half famished and he knew his dogs were hungry too. He stopped for a short rest. The dogs, after eating, lay in the snow and became drowsy. Roy rested beside Old King, and the heat from the dogs' bodies warmed him a little.

He came to himself with a snap. Why, he dared not go to sleep, he thought abruptly. If he did, he would never awaken. Even now he could hardly get up. It took all his will power and strength to force himself to his task. Once on his feet, he bent over the burden, on his sledge and could hear the man breathing faintly. Roy gained renewed strength and courage from that fact.

It was equally hard to rouse the dogs, even with the whip, and they were slow in getting started again. Roy feared they were fagged as they limped along, but after a time he felt them warming to their task. The short rest had given strength to them all.

Then suddenly the wind was at his back. It drove dogs and sled forward at a great pace. Roy felt himself being dragged along at terriffic speed, helpless to do anything but to stick to his sled. He was no longer a driver, only a hanger-on.

His senses were somewhat restored when the sled finally slowed down. Then Roy noticed that the storm had abated. The great whiteness stretched in interminable space around him. He had lost all sense of direction long ago, and he still did not know where he was. Panic once more seized the young driver.

Then suddenly in his ears was a roaring sound again. Had the gale started once more? No, he must be mad, for the storm was over. Black specks and then red specks darted before his eyes and then, as blackness engulfed him, he felt himself toppling. As he went down he thought, "That bundle there on the sled; I can only pray—"

Roy did not know that the roaring he heard was the shouting of some men at Anoga, who saw the lagging dogs limp into town. And he did not know that the engulfing blackness sent him into 16 hours of oblivious sleep.

When the slumber veil finally lifted, his first thought was of the man. "The man", he cried, "the injured man!"

"He's safe in the hospital, Roy", came from Roy's uncle. "He will live, thanks to you".

Roy smiled; then he asked, as a second thought entered his mind, "Who got the job?"

"Why, Roy, don't you know?"

Roy shook his head. Then, as he saw his uncle smiling at him, he sat upright in bed. "Not me? Not me? The others were so far ahead".

"But this was a test, not a race, Roy. Besides, you beat everyone of them back to Anoga by many hours".

"But I didn't go all the way. I found the man, you know."

"We know. And the judges know. But the others didn't go much farther than you. They all stayed together and slept during the storm, huddled together to keep from freezing. They thought you might have died in the storm, since you didn't come on. That's when Pete confessed he had done some crooked things to keep you and the others from winning. That's when they all decided to come back and try again. But no use. You have the job."

By this time Jasques and Lars entered the room.

"I still don't understand this," Roy told them.

"We didn't either quite at first," said Lars. "But this was a test trip, not a race. Proper care of dogs, good judgement, as well as plodding on were the factors to be considered. You win, fair and square."

Roy smiled now, with understanding.

Lars went on. "Really the test of the trail was the test of a Christian. Even Pete sees that now. We were going to beat some sense into him, but decided we hadn't been too good ourselves. Pete's real sorry and he wants to go to church with you. We all do, in fact."

Again Roy smiled. *The test of the trail was the test of a Christian,* he kept thinking. He was glad he had met the test.

The Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXII. Число 7-8. Торонто, Онт. Липень-Серпень 1961 July-August Toronto, Ont. Рік XXII. Число 7-8.

ВОЗНЕСІННЯ ІСУСА ХРИСТА

"І це промовивши, як дивились вони, знявсь угору, і хмара взяла Його від очей їх" (Діяння 1:9).

П'ять великих подій відзначають історію благовістя. Всі вони логічно витікають одна з одної та вивершують одна одну. Без якоїсь однієї події бракувало б гармонійности цілій програмі спасіння. Все збудоване на факті існування Бога і Його характері.

Батьківське милосердя Бога, Його любов до загубленого людства вели до Його приходу в тілі на землю. Без втілення, без народження Богочоловіка людство ніколи не могло б наблизитись до Бога. Переступи людей, їх повне зіпсуття, їх мертвість у гріхах і беззаконнях були причиною того, що Богочоловік добровільно приніс себе в жертву, як викуп за нас, як плату вимогам справедливости за наші беззаконня. Воскресіння із мертвих підтвердило правдивість відкупної жертви, прощення для дітей Божих і певність життя вічного. Вознесіння (вшестя) Ісуса Христа вводить новий період в життя церкви і викликане добром церкви. Ці повищі чотири події, що здійснилися згідно з пророцтвами, ведуть неминуче до останньої події, якою вивершиться дорога відкуплення і спасіння людства. Ісус Христос знову прийде, але цим разом не для того, щоб бути пониженим, а щоб визволити раз і на завжди церкву, щоб благословити дітей Божих навіки і взяти їх до себе.

Вознесіння Ісуса Христа було конечною подією в схемі відкуплення і спасіння, що нам їх відкриває Слово Боже. Христос казав учням перед своїм вознесінням: "Лучше вам, щоб я пішов" (Йоана 16:7).

Церква потребувала засвоїти Його науку і усвідомити її. Церква потребувала часу, щоб зрозуміти науку та похопити зміст подій. Цей процес триває і досі, і не зважаючи на зроблений проґрес перед віруючими ще стоїть чимало праці.

В присутності світлосяйного чуда воскреслого Христа, і в наслідок людських обмежень учнів, нормальна праця церкви була б неможлива. Надприродне сповнює людей страхом, подивом і виводить їх із рівноваги. Вони стають нездатні до зусілля і праці в таких обставинах. У такому стані був апостол Петро при чудеснім улові риби, коли благав Христа: "Йди від мене, бо я чоловік грішний, Господи". Тому Христос вознісся на небо, щоб дати нагоду церкві засвоїти і зрозуміти Його науку.

Христос лишив церкву і вознісся, також щоб дати нагоду зрости вірі в учнях і наступних поколіннях. Якщо б усі мали нагоду щодня бачити воскреслого Христа, то навіть безбожники стали б лицеміріти перед лицем слави Божої в Христі Ісусі. Богочоловік лишив їх, щоб дати людству вільну нагоду вибору, без примусу об'явою надприродного. Тепер віра і вибір можуть проявитись як вислів внутрішнього стану серця людини. Тепер по відношенню до Христа остається вибір: "Котрого не бачивши любите, і на котрого нині не дивлячись, а віруючи радуєтесь радістю невимовною і преславною" (1 Петра 1:8).

Вознесіння Ісуса Христа на небо було видиме всім присутнім. Це було вознесіння цілої особи Христа, Його тіла і душі. Коли Він вознісся, то Його тіло було перенесено на небо. Це є ясна наука Святого Письма. Це означає, що Він залишив перебувати в нашій сфері існування, що ми не можемо більше знати Його тілесно. В світлі цього факту несумісним є твердження традиційних церков, що Христос перебуває тілесно під час причастя, і що хліб і вино обертаються по словах священика в Його тіло і кров.

В дійсності тіло після воскресіння Христа перебуває на небі. Наука Слова Божого про небо для багатьох у модерні часи стає каменем опотикання. Люди легко вірили в небо за часів, коли астрономія ще була астрологією. Нескінченні небесні простори являли собою цілковиту таємницю і тому іноді було легко ототожнювати видиме небо з надприроднім небом, що про нього пише Св. Письмо. В цьому небі була об'явлена Слава Господня в незвичайний спосіб, у цьому небі перебували ангели й діти Божі, що прийняли життя вічне.

Тепер знання побільшилося, хоч з його побільшенням зросла й свідомість у людей своєї іґнорантности. За наших днів правдивий учений менш певний свого знання, ніж учені часів Птоломея. Проте й того, що люди дізналися про небо, було досить, щоб унеможливити стару концепцію, згідно з якою утотожнювали видиме небо і рай. Правда, й тепер є чимало визначних і глибоко думаючих людей, які не зрікаються думки, що рай існує десь локально у всесвіті. Такій концепції з логічного погляду нічого не можна закинути і Святе Письмо, якщо його інтепретувати дослівно, таку концепцію дозволяє.

Нам здається, що цілком слушна інша інтерпретація раю чи духового неба, яка перебуває в кращій гармонії з модерним знанням і наукою Слова Божого. Традиційна концепція викликає заперечення, що так далеко телескоп не зміг знайти у всесвіті місця, яке являло собою рай. Хоч це заперечення з логічного погляду цілком не вистачальне, бо спроможности телескопа і взагалі модерної астрономії бути суддею в таких питаннях дуже обмежені, проте цей арґумент має свій вплив, як скажемо й арґумент невіруючого хірурга, який доводив, що він зробив сотні операцій над людським тілом і не міг знайти душі. Так само він не міг хірургічним ножем знайти ні думки, ні почуття. Таким самим фіяско кінчаються і астрономічні спроби відшукати небо, або спроби заперечити його існування.

Розвиток знання дозволяє нам висунути нову концепцію про небо, яка, затримуючи його духову частину, не зрікається ясної науки Слова Божого, що небо являє собою місце і певний стан. Щоб легше зрозуміти науку Святого Письма про небо, доцільно насамперед проаналізувати світогляди, що заперечують цю науку. Через брак місця спробуємо це зробити в стисло-загальній формі. Спільною рисою всіх світоглядів, що перебувають у противенстві до християнської науки, є віра в природу, як всеохопну систему буття. Отже прихильників цього світогляду ми будемо називати природниками, або натуралістами. Слово "натураліст" ми вживаємо в обмеженім розумінні, бо це слово так само можна застосувати до особи, що просто досліджує певні явища природи і може мати християнський світогляд.

Згідно з натуралістичним світоглядом, природа становить всеохопну систему буття, поза нею ніби ніщо не існує. Вона має спроможність нескінченної еволюції, розвитку і цілком самовистачальна. Речі й події в такій природі тісно пов'язані законом причинности і ніщо в ній не може існувати само по собі. На цій підставі натураліст заперечує свободу волі, можливість чудес, чи можливість існування надприродних речей, бо всі ці речі не пасують до цієї штучної схеми. Якщо такий натураліст натрапить на факти, які не укладаються в системі його поглядів, то він твердить, що це є тим гірше для фактів.

Звичайно цей світогляд не обов'язково повинен бути матеріялістичним чи атеїстичним, хоч матеріялісти і атеїсти дотримуються його без винятку. Проте натураліст може вірити, що вся цілість природи є божественна, або становить божество, і тоді ми маємо перед собою пантеїста. Він так

(Продовження на ст. 2)

ВОЗНЕСІННЯ ІСУСА ХРИСТА

(Продовження з ст. 1)

само може вірити, що в процесі еволюції природа може витворити безсмертну душу людини, або бога чи богів. Але при всіх цих віруваннях лишається думка, що ці боги і душі постали в наслідок неминучого розвитку природи, як замкнутої тотальної системи життя, що охоплює все.

В протилежність цьому світоглядові християнський світогляд навчає, що природа не є одвічною системою буття, а створена система існування, що поза природою і над нею стоїть Бог-творець, автор усього, що існує в природі. Християнський світогляд стверджує це, між іншим, підтверджує і модерна фізика, що світ мав початок і матиме неминучий кінець.

Отже природа, згідно з християнським світоглядом, не становить системи всеохопного суверенного буття, а являє собою утвір рук Божих, строго обмежений щодо часу свого існування і самої форми існування.

За цією системою думання Бог міг би створити ряд природ чи системи існування, що могли мати деякі спільні риси і разом з тим радикально різнитися одна від одної, або не мати нічого спільного між собою. Таку систему природи можна собі уявитч у формі двоповерхового або багатоповерхового будинку. Тоді ці інші природи для нашої природи були б позаприродніми або надприродніми. В пунктах їх стичностей ми мали б надприродні явища. Таке небо шкода було б шукати з допомогою телескопа, або методами натуралістів. Ця концепція полегшує нам розуміння неба, як про нього навчає Слово Боже. Слово небо Св. Письмо вживає в трьох значеннях. Насамперед це небесні простори: "Небеса являють славу Божу і простір сповіщає про діла рук Його". Небом називається так само стан духової звершеності. Ап. Павло пише, що "Бог . . . дав нам сидіти вкупі на небесних місцях у Христі Ісусі" (Єф. 2:6). Це небо віруючий може осягнути ще за свого життя на землі вірою в Ісуса Христа, що оживляє грішників із ласки Божої. Ми зацікавлені в третьому значенні слова небо. Христос сказав розбійникові, розп'ятому з ним на хресті: "Поправді говорю тобі сьогодні будеш зо мною в раю". Що сталось після того як Христос вознісся на небо— перейшов у рай? Він перейшов з нашої природи в іншу, що її також створив Бог. Христос навчав, що в домі Отця Його осель багато. Ці оселі і становлять інші форми буття, інші природи. Христос вознісся над землею, щоб в останні хвилини кожен міг Його побачити і щоб поблагословити всіх учнів, після цього сяюча хмара - об'ява скрила Його. Христос залишив нашу природу і перенісся в надприродню сферу, в рай. Небо в цім розумінні має певні спільні риси з існуванням, як ми його знаємо в нашій природі. Там є поняття простору і місця, форми і можливо/часу, але це надприродне існування повне речей, що перевищують наше розуміння. "Чого око не виділо, ні ухо не чуло і що на серце чоловікові не зійшло, те наготовив Бог тим, хто любить Його" (1 Кор. 2:9).

На небі ми маємо наочний вияв Слави Божої. Там віруючі матимуть нагоду перебувати в товаристві вищих духових істот (ангелів) і тих дітей Божих, що відійшли перед ними Тимчасово душі померлих перебувають там як безтілесні духи, але цей стан буде змінений в час загального воскресіння із мертвих, коли кожна безсмертна душа зодягнеться в небесне тіло воскресіння.

Понад усе небо є місцем, де панують усі духові чесноти, де немає злиднів і лиха нашого природного життя. Отже безсмертя є річ реальна. Вона не є невиразним існуванням, що не таке конкретне, як наше теперішне, навпаки, існування в цій надприродній системі (в раю) набагато повніше, справжче й звершеніше, ніж те, що ми маємо на землі.

На закінчення нам важно знати, як ми можемо дістатись на небо, куди вознісся і де перебуває Христос? На це Святе Письмо дає чітку відповідь: "Коли визнаватимеш устами твоїми Господа Ісуса, і віруватимеш в серці твоїм, що Бог Його підняв з мертвих, ти спасся. Серцем бо віруеться на праведність, устами ж визнається на спасіння" (Рим. 10:9, 10).

Чи ви вже вислали свою передплату за "Євангельську Правду"?

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ

(Свідчення українського православного священика Г. Добровольського)

(Продовження)

ЧИТАННЯ СВ. ПИСЬМА

Посилаючи Своїх учнів на проповідь, Ісус Христос сказав: "Ідіть і зробіть всі народи за учнів моїх . . ." (Мат. 28:19). Апостол Марко написав так: "Ідіте по всьому світові, та всьому створінню Євангелію проповідуйте" (Мар. 16, 15). Отже, учні мали йти в світ і навчати всіх Євангелії, цебто, Благої Вістки, або Новини, про СПАСІННЯ, про Царство Небесне, що вони сумлінно й вірно виконували, що пізнаємо з Книг: Дії Апостолів та Послань до Церков. Наука Христова була і є конче потрібна кожному членові Церкви Христової, бо без тої науки він не міг і не може бути таким членом, як того бажає Христос. Кожний член Церкви повинен знати Святе Письмо, в якому та наука Христова та Його апостолів — записана. Член Церкви повинен не лише знати про цю науку, а й знати її саму; також повинен постійно її читати, щоб не забути, і щоб постійно побільшувати свої знання й розуміння, що називається — постійно зростати в мудрості Божій, бо ціла наука Святого Письма сповнена Божою мудрістю. Член Церкви мусить мати сміливість за апостолом Павлом сказати: "А ми маємо розум Христів" (1 Кор. 2, 16), "А ми говоримо Божу мудрість" (1 Кор. 2, 7), коли він говорить про Святе Письмо з іншими, для свідчення, бо свідчення є повинність кожного члена Церкви перед Богом.

Як же ця справа виглядає в Православній Церкві?

Чи можемо ми сказати, що члени її є тими учнями Христовими, якими б повинні були бути? Чи навчаються вони того, що заповідав Христос, як Він каже в Євангелії від Матвія, розд. 28, вірш 20? Чи зберігають слова Його, як Він навчав? Можемо відповісти на ці питання, коли візьмемо на увагу ті умови, які Сам Христос виповів: "По тому впізнають усі, що ви учні Мої, як ЛЮБОВ між собою ви матимете" (Ів. 13, 35), або: "По ділах їх пізнають їх" (Мат. 7, 20). Чи треба ще більше умов, щоб пізнати, наскільки члени Православної Церкви зістали учнями Христовими, і поскільки ті, що так хваляться прямою спадковістю від Христа і апостолів, можуть бути якраз тими, що можемо їх пізнати за вказаними прикметами.

Треба було б дуже багато писати про те, як робиться учнями Христовими членів Православної Церкви, і поскільки вони такими стають, поскільки вони володіють знанням науки Святого Письма, якби це все не було аж надто видно з їхнього життя й поступовання, з їхнього стремління до так взнеслої ідеї не лише в проповіді, а і в здійснюванні волі Божої: "Щоб була одна отара і один Пастир" (Ів. 10, 16). Нам бо є відомо, що членам Православної Церкви, якщо вони не були духівниками, невільно було читати Святого Письма, ніби через те, щоб не поставали "єресі" через неправильне розуміння тої, чи іншої істини. Читання Св. Письма обмежувалося і ще й тепер обмежується до читання певних розділів під час служб у церкві. Таких читань є 11; до того доходять читання на різні свята. Ці читання вибираються з Євангелій і Послань апостолів, що в більшій мірі припадає на Послання апостола Павла. Лише в певному періоді читаються Дії апостолів, дуже рідко з послань ап. ап. Петра й Івана, а інших майже не читається, якби їх і не було. Цікаво згадати, що Дії апостолів читаються при Плащаниці, що символює покладення Христа в гріб. Читається цілу ніч. Тому заходить питання: Кому читається Дії апостолів? Вночі, звичайно, небуває нікого в церкві? З рештою, — яке відношення мають моменти, записані в Діях, до моменту, коли згадується момент похорону Христа і Його триденного перебування в гробі? На службах Великодніх також читаються розділи з Дій апостолів вже від першого дня Воскресіння Христового, аж по день П'ятидесятниці. Після неї читання Дій припиняється, помимо того, що в дійсності, всі події, записані в Діях, відбуваються якраз після П'ятидесятниці.

Цікаво згадати ще один момент читання частини Святого Письма, а саме — Псалтиря.

Правда, деякі псальми читаються під час різних служб, це є "Години", "Шестопсалміє" й інші, але це лише вибрані псальми і все ті ж самі. Решта лишається для членів церкви не знаними. Дуже рідко буває, що хтось їх читав колись раз, і на тому кінець. Зате буває, що коли хтось помер, тоді закликають читця, щоб той читав для померлого цілу ніч Псалтир. Колись в Україні були спеціяльні такі читці. Яка була з того користь мерцям, — сказати не трудно, — НІЯКА. Трудніше сказати, чи поставити питання: Чому не читали йому, як він ще був живий, щоб навчився тої правди і мудрости, якими ці всі псальми сповнені, бо тоді б дійсно вони могли принести йому користь для його спасіння в життя вічне. А так оправдується народня приповідка, що: "Не поможе мертвому і кадило".

Чи в Православній Церкві може священик сказати голосно до всіх присутніх: "Читайте і навчайтеся Святого Письма, бо в ньому вся Правда і Мудрість Божа, і в ньому життя вічне, як сказав Христос? Дехто тепер, хоч і дуже несміло, говорить, але нічого подібного не було раніш. І тому, хоч дехто і каже, цього поважно ніхто не приймає, бо вважають це за новалію. А як можуть приймати яку б то не було новалію ті, що з діда-прадіда є навчені, що вони й так є найсправжнішими християнами, найправильнішими послідовниками апостольськими і перших християн. Коли їх вчиться, що вони "найпобожніші", "найрелігійніші", ще й "христолюбиві"? . . . Я ще добре пам'ятаю, як поміж народом ходила така помовка, що хто прочитає Біблію, той зійде з розуму. Хто таку погоголоску пустив між людей, вгадати не трудно, але трудно додуматися, чому цього не заперечили ті, чиїм обов'язком було це чинити? . . . Сьогодні кажуть, що читати й навчати Святи Письма є обов'язком і ділом духовенства, а не мирян. Священики мають читати й навчати на проповідях, а людям не варто читати, бо й так всього не зрозуміють. Тоді краще зовсім не читати. І в теперішній час є не краще. Правда, буває, що хтось відважиться прочитати цілу Біблію, але не має жадної охоти читати її постійно. На те мають цікаве оправдання: "Святим і так не буду". І тому не дивно, що не читаючи Святого Письма й не знаючи тих Істин, що криються в ньому, не знають і про Бога того, що повинні були б знати. Не знаючи належно Бога, як можуть бути добрими істинними християнами, членами Церкви Христової? Вони лише щось трохи знають про Христа, але не знають Самого Христа. Не знають Його науки, тому не є учнями Христовими; а коли не є Його учнями, то взагалі не є Христові! А тому і не мають права називатися християнами. І не дивно теж тому, що не знають про той дорогоцінний Дар, який дає нам Христос через Свою жертву на Голгофі; не знають про дар викуплення Кров'ю Христовою й спасіння в вічне життя. І тому можемо зі сміливістю ще раз пригадати, що коли запитати першого-липшого православного про спасіння в життя вічне, то він, як правило, відповість: "А звідки я можу про це знати? Бог тільки знає чи я маю спасіння, чи ні. І це виявиться на страшному суді". А чому ж тоді навчають їх ті духовні вчителі? . . . "Молиться і чиніть добрі діла, **то може Господь змилується над вами . . .**" Отже: **МОЖЕ?** І виходить, що православний християнин живе ціле своє життя в **повній непевності і несвідомості своєї будучини в житті вічному,** помимо того, що має цілу масу різних "заступників і ходатаїв" перед Богом, яким приносить різні моління й благання про заступництво.

І виходить, що все те НАДАРЕМНО.

ОБРЯД ХРЕЩЕННЯ

Коли ми добре й сумлінно розглянемо обряд Хрещення в Православній Церкві, згідно її Требника, то нас немало здивує, що ми в ньому знайдемо. А те, що знайдемо, не має жадного підтвердження в Святому Письмі.

При помочі Божій, попробуємо дію Хрещення в Православній Церкві розглянути по частинах і в цілості за Требником, що його мав написати митрополіт Петро Могила.

Нам усім відомо, що в Православній Церкві є в практиці хрещення дітей, в практиці хрещення дітей, в переважному числі — НЕМОВЛЯТ. Тому, що немовлята не свідомі й говорити не можуть, то для того заведено обов'язок т. зв. "хресних батьків", які ще називаються "кумами". Їх обов'язком є — відповідати на всі питання, які, по Требнику, належить поставити охрещуваному священиком, а також, давати обітницю в імені немовляти, яку мав би охрещуваний там виповісти. Отже, ті хресні батьки приносять дитину до Хрещення. Рідні батьки можуть при тому не бути, й участи не брати, а матері навіть не вільно бути при тому, аж до т. зв. "Виводу", який відповідає Ізраїльському "Очищенню" за Законом. Священик зустрічає хресних з дитиною й читає перше молитву благословіння, а тоді І-шу і ІІ-гу Заборони. Хто не читав цих заборон сам, не має поняття, про що в них говориться і до кого. Але, щоб не переповідати їх змісту для ознайомлення тих, що це читатимуть, можемо сказати, що це звернення до Диявола, щоб він "побоявся", вийшов і відступив від створіння цього, і щоб не вернувся і не притаївся в ньому..." і т. д.; або: "щоб він вийшов і відступив від того, що готується до святого хрещення..." і т. д. Написані вони в формі молитви, як і всі інші молитви до святих, лише з тою ріжницею, що в них говориться до Диявола й закликається його іменем Господнім, а кінчаються такими виголосами, як і інші молитви. Тоді читається ще дві заборони, що вже звернені до Господа, в яких благається Господа, щоб вигнав і заборонив нечистим духам наближатися до охрещуваного. В четвертій — є такий вислів: "Вижени з нього всякого лукавого й нечистого духа, що сховався й криється в серці його". При тому священик дмухає йому в лице і знаменує йому лице, уста та груди. По скінченню цієї заборони-молитви, обертає охрещуваного лицем до заходу, підносить йому руки догори, й дає йому таке питання: "Чи відрікаєшся сатани, і всіх діл його, і всіх слуг його, і всієї служби його і всієї гордині його?" Дитина, звичайно, мовчить, бо нічого не розуміє, за неї відповідає хресний батько, цебто кум: "Відрікаюсь". Це повторюється тричі. А тоді знову питання: "Чи відрікся ти сатани?" "Відрікся", — каже кум. І знов так три рази. А потім каже священик: "І дмухни і плюнь на нього". І кум дмухає й плює ніби на сатану. Тоді знову питання: "Чи з'єднуєшся з Христом?" "З'єднуюся", — відповідає кум. І це повторюється тричі. А тоді: "Чи з'єднався з Христом?" "З'єднався", — також тричі. Знов питання: "Чи віруєш в Нього?", "Вірую як в Царя і Бога", а на підтвердження, промовляє "Символ віри". Та на цьому ще не кінець, бо після визнання через Символ віри, питання про це з'єднання повторюється, і відповідається до трьох разів і повторюється також Символ віри. За четвертим разом закликається охрещуваного до поклоніння Христові. Після цього священик ще читає молитву до Господа, щоб удостоїв кандидата до хрещення великої благодаті цього таїнства для "дійсного з'єднання" з Христом.

Це є тільки приготовлення до хрещення, і як бачимо, яке воно складне. Скільки запитань про зречення і стільки відповідей, так, неначе одного запитання мало, а одній відповіді ще не можна дати віри; стільки підтверджень через символ віря, якби одного було мало, й не можна ще повірити за одноразовим визнанням.

Але тут є дуже цікавий момент, на який варто звернути увагу, а саме: Охрещуваний має зріктися сатани і всіх діл його, і всієї служби його, і всієї гордині його, але тому, що він цього ще не розуміє, то й не може цього вчинити; за нього відповідає хресний батько. Але тільки відповідає на словах, а чи він сам зрікається того всього, це є велике питання.

Чи не буває так, що той самий, що бере на себе сміливість відповідати в імені немовляти, не є слуга того самого сатани, чи не чинить він в житті своїм його діл і гордині? Чи говорить він про це зречення цілком свідомо? Можемо з певністю сказати, що ніякої свідомости у нього в цьому немає, бо коли б таку він мав, то ніколи б він собі того дозволити не міг.

В практиці ми знаємо і можемо ствердити, що майже всі ті хресні батьки не мають жадного поняття про зміст обряду Хрещення; не розуміють про що їх запитують, та зовсім не здають собі справи з того, що вони відповідають. Не розуміють, який гріх беруть на себе, на свою душу, навіть коли б таке хрещення

(Продовження на стор. 4)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Школа в 11 год. рано
Богослуження і Недільна
кожної неділі.

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ

(Продовження з стор. 3)

було Богові вгодне. Але це є виключене! Як часто ті, що стають коло хрестильниці, самі ні в що не вірять. Виповідають все механічно, і то, підповідає їм ці всі відповіді сам священик. Колись, ще сяк-так знали Символ віри напам'ять, хоч не розуміли його змісту, і то далеко не всі, а тепер то і знайти такого, щоб знав його, трудно.

Коли батьки дитини запрошують кого за хресних, то зовсім і в думці не мають того, чи знає хто Символ віри. Вони і не знають, що такий буде потрібний. І здебільшого, вони його і не говорять. Священик читає сам, а хресному каже повторювати за ним. І той повторює постільки, поскільки встигне уловити яке слово. І це залічується за дійсне визнання!.

Отже ми розповіли лише про частину приготовлення до Хрещення. Воно наступає по виконанню ще деяких чинностей. Починається тепер освячування води. Ця церемонія розпочинається моліннями, що називаються Єктеніями. А говориться в них напочатку "про спокій світу", про "добрий стан святих Божих церков", "про храм і тих, що входять до нього", про "церковну владу і правлячого епископа", про "державну владу і христолюбиве військо", а аж тоді — прохання про "освячення води". Отже, не зразу про це "освячення", так, неначе, без цих всіх прохань, вода не освятиться. В цей спосіб підходиться до всякого іншого свячення. Для води спрошується в Господа благодать Святого Духа і силу Його, щоб вода ця могла очищувати від гріхів, просвічувати розум, відганяти всякі напасті ворогів видимих і невидимих, і інші чудодійства. Далі ідуть моління за того, що охрещується, і також, "щоб вода ця стала купіллю відродження . . . " Кінчається ця Єктенія молитвою священика, в якій він спрошує собі право виконати тайну хрещення, а також, про "утворення образу Христа в тому, що **хоче відродитися через нього недостойного** (священика)". Ми цей вислів підкреслили, щоб звернути на нього увагу: через кого має відродитися той, що приготовляється до хрещення. Як це грубо суперечить науці Святого Письма, не будемо тут пояснювати, бо надіємось, що кожний, хто обізнаний з наукою Св. Письма, сам це зрозуміє, наскільки це складне. Повищу молитву священик говорить тихо про себе, а потім читає іншу вголос. Тому що вона має велике значення в освячуванню води, дозволимо деякі частини її передати так, як вони є. Там є такі вислови: "Ти освятив води Йорданські, пославши їм з неба Духа Твого Святого, і **знищив голови зміїв, що там притаїлися.** Царю, Чоловіколюбче, явись отже і нині через сшестя Святого Твого Духа і освяти воду цю. (Це речення повторюється тричі.) І дай їй благодать визволення, благословлення Йорданське. Учини її **джерелом нетління, даром освячення, відпущення гріхів, зцілення недуг, знищення демонів, неприступну для сил ворожих, повну ангельської сили.** Нехай біжать від неї ті, що лихий помисл мають проти творіння Твойого, бо я, Господи, призвав ім'я Твоє, велике, дивне, страшне супротивникам" . . . Тоді занурює священик пальці в воду і чинить в ній тричі знам'я хреста і промовляє за кожним разом: "Нехай згинуть від знамена Христа Твойого всі сили ворожі". "Молимось Тобі, Господи, нехай згинуть од нас усі повітряні і невидимі примари, і **щоб не притаївся в волі цій демон темний, щоб не зійшовся з тим, що охрещується, дух лукавий, що наводить затемнення помислів та наводить неспокій думки.** Ти ж, Владико, вчини воду цю **водою визволення, водою освячення, очищення тіла й духа, ослабленням кайданів, прощенням гріхів, просвітлення душ, і купіллю відродження, сповненням духа, даром усиновлення, одежею нетління, джерелом життя . . .** " і т. д. Ми умисне підкреслили всі ті найважніші магічні властивості освяченої в той спосіб води. Правда, як легко за цим обрядом осягнути все те, що є потрібне чоловікові, щоб унаслідувати Царство Небесне? Обмився, чи покропився, а в крайнім разі, напився тої свяченої води, і готовий в рай.

Ніякого труду, ні змагання— все легко і просто і дешево. Цю ж воду робиться ще сильнішою в дії освячування, бо освячується її ще освячуваною в той же спосіб, оливою і то аж тричі. При освячуванні оливи, спрошується для неї тієї самої магічної сили, як і для води, що ми підкреслили вище. По освяченні оливи й води, священик помазує того, що охрещується оливою при словах: "Помазується раб Божий (ім'я) оливою радощів в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь". Це так на чолі. Потім помазується на грудях, і промовляється: "На зцілення душі і тіла"; вуха: "На слухання віри"; руки: "Руки Твої створили і впорядили мене"; ноги: "Щоб ходив слідами заповітів Твоїх". А тоді вже саме хрещення, через занурення в воду при словах: "Охрещується раб Божий (ім'я), в ім'я Отця, Амінь, і Сина, Амінь, і Святого Духа, Амінь". Занурюється три рази. Перше занурення, — в ім'я Отця, друге, — в ім'я Сина, трете, — в ім'я Святого Духа. Кожне занурення, як закінчена дія, після якої промовляється "Амінь", цебто "Істинно так". Наскільки це є згідне з Істиною Божою, виложеною через Ісуса Христа, Сина Божого, бачимо з того, коли звернемося до Святого Письма, і в Євангелії від Матвія, в роз. 28, 19-20, де записано таке: "Тож ідіть і зробіть всі народи за учнів Моїх, хрестячи їх в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все те, що Я вам заповідав був". Отже, як бачимо, що Христос не розділяв Святої Тройці, і так казав зберігати. Не раз і не два заповідав Христос зберігати Його слова, науку та настановлення. І це повинно бути важне й авторитетне для послідовників Христа по всі часи і для всіх поколінь. Хто ж цих Заповідей не шанує, не зберігає, не може він твердити, що є він учень і послідовник Христа. Це є фалш і облуда, що засліплює багатьох тих, хто слідує за такими "вчителями", які самі не дотримують слова й науки Христової.

Після триразового занурення в воду, як головної дії хрещення, священик одягає охрещеного і промовляє: "Одягається раб Божий (ім'я) в одежу правди, в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа", а тоді читає молитву про дари Святого Духа. По скінченні її, помазує охрещеного "святим миром": на чолі, на очах, носі, устах, вухах, грудях, руках і ногах, і за кожним разом промовляє "Печать дара Духа Святого. Амінь". Присутні співають: "Усі ті, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися Алілуя". Отже, згідно з Православною наукою, Святого Духа можна подати чоловікові в матеріяльному виді. Тому, в певний момент тільки можна освятити "миро", якому надається сили і властивостей Святого Духа. Цього чину доконують тільки високі церковні достойники. Миро є також олива, що з різних складників складається і вариться під час звершування певного обряду і в той час освячується. Наскільки це відповідає науці Христовій про Святого Духа, довідуємося зі Святого Письма. А тому, чи варто ще більше про це говорити?

По помазанні "миром", читається: Апостол (Рим. 6, 3-11) і Євангелія (Мат. 28, 16-20), тоді знов Єктенія, в якій заноситься моління про охрещеного і про хресних батьків, і цим сама дія хрещення закінчується.

Допіру на восьмий день, згідно Требнику, а тепер в той самий день і час, виконується друга частина дії Хрещення. По прочитанні ще трьох молитов, священик розгортає пояс і крижмо (це є матерія, в яку огортається охрещеного після триразового занурення в воду), бере всі чотири кінці його, замочує в чисту воду, кропить нею дитину і промовляє: "Виправдався ти, Просвітився ти. Освятився ти, Обмився ти іменем Господа нашого Ісуса Христа і Духом Бога нашого". Тоді бере чисту губку, змочує

її водою й обтирає лице дитини з головою, груди, і всі місця, де було помазано "миром" і промовляє: "Охрестився ти. Освятився ти. Просвітився ти. Обмився ти в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, нині, і повсякчас, і на віки вічні. Амінь". **Отже, він все виконав те, що дає йому право унаслідувати Царство Небесне на вічні віки.**

І це було б дійсно так, коли б це унаслідування здобувалося якраз через дію православного хрещення. Але Святе Письмо ні в якій мірі, ані в формі цього не стверджує. Навпаки, вчить зовсім інакше про обмиття, очищення й освячення чоловіка для того, щоб бути йому гідним наслідником Царства Небесного.

Як завершення дії Хрещення, виконується ще при певних молитвах чин постриження волосся. Постригається навхрест, при словах: "Постригається раб Божий (ім'я) в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь". Тоді знову Єктенія, і на цьому кінчається ціла церемонія Хрещення в Православній Церкві.

Коли виконати все те дослівно, що написано в Требнику, потрібно на те приблизно півтори години часу. Чи колись дотримувалися вповні цього порядку, сказати не можемо, бо хто звертав на те увагу, або хто той порядок знав, а ми, що над нами колись цю церемонію звершували, також нічого сказати не можемо, бо й ми не знали про те, що з нами роблять. Ми в той час були байдуже до того всього, що над нами хтось морочив собі голову, щоб нас зробити "послідовниками Христа, членами Церкви і наслідниками Царства Божого". Можливо, ми спали, або ще щось інше робили. Навіть не пам'ятаємо як нас шубовстнули раз, другий та ще й третій, у воду.

Так само і ті, що приносять дітей до Хрещення, зовсім не знають ні порядку, ні значення того чи іншого моменту в Хрещенні. Навіть буває часто, що просять священика зробити все "як найкоротше" з тих чи інших причин. Але про це не треба й пригадувати, бо священик сам вважає, щоб як можна все скоротити. Навіть в нових Требниках позначено багато молитов, які можна пропустити. Отже, чи з ними, чи без них, Хрещення і так має бути важне. І цікаво згадати, що крім двох згадуваних "заборон", можна пропустити ще деякі молитви, але ні одна Єктенія не є позначеною, щоб пропустити її можна було.

Ось так приблизно виглядає обряд Хрещення в Православній Церкві.

Головна істина, що заключається в цьому таїнстві, — це є ПЕРЕРОДЖЕННЯ і ПРИЄДНАННЯ до Христової Церкви. Але, як це в дійсності виглядає? Чи церква бере якусь участь у цьому приєднанню? Абсолютно жадної!.. Церква, як громада, часто і не знає, що таке "приєднання" десь колись і когось відбулося. Членів церкви це нічого не обходить. Вони тільки приватно можуть знати, що когось "приєднали". І через це "приєднання", той "приєднаний" дійсно став членом церкви, вони також нічого не знають і навіть не цікавляться. Коли після такого "механічного приєднання", той більше і не покажеться в дверях храму, то це нікого й не дивує, ніхто й не цікавиться тим. Це можуть ствердити й самі священики, які те "приєднання" виконували й записували навіть в книги, що багато з тих "приєднаних" вони навіть не бачуть після того, і так само, не знають навіть де є вони, і що з ними. Навіть забувають їх імена. Часто священики виконують хрещення дитини, батьків якої вони перший раз в житті в той час бачать, а, можливо, і в останній.

Як же виростає той, "механічно спрепарований член церкви"? Можемо судити по тому, що коли пригадаємо собі, якими християнами були всі ті мільйони людей, які родилися й виросли в нормальних обставинах життя, в часи, коли можливість виховувати дітей в релігійному дусі була й ніхто не перешкоджав, ні не боронив. Скільки християн відповідало цій чудовій назві? Звичайно, в нас було прийнято й тепер ще того дотримуються, що християнськість мірялося приналежністю до нього через метрику, але ніколи не розглядалося це з погляду духовної вартости тих християн, як в масовому, так і індивідуальному випадку. Дуже характерно окреслив це Ч. Сперджен в своїй брошурі: "Чи спасає хрещення?" Цікаво ще зазначити, що справа хрещення дитини була чисто родинна справа. Час хрещення не узалежнювався від часу підготовлення кандидата до хрещення, бо такого не могло і бути (він ще нічогісінько не розуміє), а від приготовлення до "гостини". На цю оказію, звичайно, старанно приготовляються, але так, щоб було що випити й добре поїсти, заспівати й забавитися. І це буває важніше, ніж саме хрещення. Не маючи змоги з матеріяльних причин влаштувати гучний обід з випивкою, батьки хрестин не справляють, хібащо дитина нездужає і є страх, що може вмерти. Тоді вже, в силу конечности, якось з цього вив'язуються, щоб буває, не вмерло нехрещене.

Ось так то сприймається й розуміється ця велика і свята істина, яку залишив нам Христос.

Само Хрещення ввійшло в форму, в обряд, які для душі людської нічого не дають і не промовляють. Ніби "приєднали" до Христа і до Його Церкви, але це все неправда, бо тільки винайшли собі добру нагоду забавитися, при чому ті забави кінчалися часто тим, що ще більше ображали Бога. Знаємо багато випадків таких, що після виконання обряду Хрещення, приступали до іншого "обряду", — потішання диявола. Батьки й хресні та гості, запрошені на цю оказію, впивалися до того, що виправляли дикі оргії, в домі було гірш як в найгіршій корчмі. Знаю також випадки, коли батьки з хресними чи кумами своїми в час гостювання, пересварилися й стали собі навзаєм ворогами. Знаю й такий випадок, що два молоді батьки, які погодилися разом виправляти це свято хрещення для своїх дітей, ще до закінчення обряду, полаялися між собою і то поганими словами, що ледве їх заспокоїли, але вони таки розійшлися противниками. Можу також ствердити, що більшість дітей, мною "охрещених", а також і їхніх батьків, я бачив вперший і останній раз під час "хрещення", хоч вони жили в районі моєї парафії. Від інших потім доводилося чути про них, що вони, ті батьки, а то й хресні, зовсім ні в що не вірять. Чи міг я ставити їм питання про "віру", коли приходили до мене замовляти "хрещення"? Чи, взагалі, хто зі священиків може про це питати, хоч мусів би? Цього не прийнято, і було навіть смішно про щось таке питати. Адже той батько, що зголошував про "хрещення", сам заявляв, що він є "православний", а що не ходив до церкви, то мав завжди якісь виправдні причини. А зрештою, не про це мова. В цьому винен хтось інший, але розбирати буде Бог. Він же й судити буде . . . Він навіть уже судить, і кару за те все ви вже несемо на собі . . . Тяжка та кара, але ще недостатня, бо народ ще не кається, а особливо, не каються ті, що їх обов'язком є навчити народ істин Божих, але, замість них, навчають його людських вигадок, як каже апостол. І коли ми ще раз переглянемо той цілий довгий обряд православного хрещення, чи не є він повний тих людських вигадок і забобонів. Візьмім його з самого початку, з тих "заборон". Чи не є дивним, що замість говорити з Господом, священик розмовляє з дияволом і доказує йому, що він має "вийти й залишити"; закликає, забороняє йому, але виходить з того всього пуста мова, бо диявол і не слухає і не підкоряється; тоді, священик, бачачи, що нічого йому сам вдіяти не може, звертається до Господа й просить, щоб Він вигнав диявола, який "сховався й криється в серці дитини". Цікаво тут згадати, що коли батькам народжується дитина, то вони радіють і кажуть, що Господь дарував їм дитятко. А згідно Православного Требника, виходить, що цей подарок Божий не сам, а з "додатком", який "сховався й криється в серці його", цебто зі злим духом. А Христос колись сказав: "Не бороніть дітям приходити до Мене, бо Царство Небесне належить таким" (Мат. 19, 14). А до старших сказав: "Поправді кажу вам: коли не навернетись, і не станете ви як ті діти, — не ввійдете в Царство Небесне" (Мат. 18, 3). Чи можемо заперечувати Христові?.. Адже Він сказав це про тих дітей, яких ще за православним обрядом не хрестили!.. Православна Церква учить, що неохрещене дитя, коли помре, не хорониться на т. зв. "посвяченому місці на цвинтарі", де хороняться тільки "хрещені". Їх хоронять без священика і без жадного обряду, як тварину. Натомість "хрещені" всякі злочинці, навіть коли вони не виконали перед смертю встановленої "сповіді й причастя", хо-

(Продовження на стор. 6)

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ

(Продовження з стор. 5)

роняться на тому місці по звичаю й обряду похорону.

Або чи не є це марновірство поганське, що злий дух може притаїтися в воді, й під час "хрещення" зійтися з тим, що охрещується, якщо Господь не вижене його з води?... Що ж то за злий дух, — чи не поганський "водяник"?... Як же ж тоді оберігти дитину від різних інших злих духів: лісовиків, домовиків, мавок, потерчат, зводників, відьом, опирів, і цілого легіону всяких інших, в які в Україні ще й досі вірять і страхаються перед ними, дарма що українці є християни? . . .

Чи не є теж марновірством, що воді можна надати аж такі важні властивості, як: джерело нетління, дар освячення, відпущення гріхів, зцілення недуг, знищення демонів, ослаблення кайданів, дар усиновлення, очищення тіла й душі і т. п.? Чи не є це все противне науці Святого Письма, а тим самим противне Богові? Чи не магічних властивостей надається "мирові", що помазаний в різних місцях тіла, охрещуваний одержує "дара Духа Святого" і зістає запечатаний на день викупу?

У Святому Письмі говориться так: "А Той, що нас з вами в Христа утверджує, і що нас намастив, — то Бог, Який і печатку поклав був на нас і в наші серця дав завдаток Духа" (2 Кор. 1, 21-22). В православії цю істину до неможливости викривлюється тим, що вчиться, що печатка ця може бути покладена священиком при помочі матеріяльної речі, як "миро", і що печатка ця є як знак, по якому колись пізнавати буде чоловіка ангел, щоб вирвати його з руки ворога (злого духа). Ось як говорить про це Василій Великий, стовп Православія:

"Як буде вимагати тебе ангел собі, як вирве тебе з руки ворога, як не знайде печатки". А Єфрем Сірин каже ось що: "Печаттю Святого Духа запечатані всі входи в твоїй душі, печаттю помазання запечатані всі члени твої". Тому православні мажуть всі члени тіла "миром", щоб не одна печатка, а багато було на тілі. Ці печатки являються не лише знаками, по яких має ангел шукати чоловіка, щоб видерти його з руки диявола, а також замкненням самої душі, чи входу до неї. Посилаючись на слова апостолів: "І не засмучуйте Духа Святого Божого, Яким ви запечатані на день викупу" (Ефес. 4, 20), та: "А ви маєте помазання від Святого, і знаєте все . . . А помазання, яке ви прийняли від Нього, — воно в вас зостається, і ви не потребуете, щоб вас хто навчав. А що те помазання само вас навчає про все, — воно бо є правдиве й нехибне, — то як вас навчило воно, у тім і пробувайте" (1 Ів. 2, 20; 27), утотожнюють з помазанням "миром", помазання й запечатання Духом Святим..

Оскільки це все відповідає істинам Святого Письма, видно кожному тому, хто має відкриті духовні очі, й просвічений світлом Божественного розуміння Божих тайн, які містяться в кожному слові Святого Письма. Тільки духовні сліпці цього не бачать і не розуміють, і тому наосліп ідуть "за хитро видуманими людськими байками", від яких застерігав і Христос і Його апостоли. Поскільки в дійсності, через помазання "миром" надавалося охрещеному дара Духа Святого, видно з того, що мільйони тих охрещених і обдарованих в той спосіб тими дарами, своїм життям не тільки засмучували Духа, а й в найпідліший спосіб ображали Бога.

Коли приглянемося, в якому марновірстві й забобонах жили наші люди ще в той час, як Православна Церква домінувала в нашому Краю, і як ті марновірства й забобони вводилися в церковні обряди й обичаї самими священиками, то постає питання: А де ж тоді ті дари Духа Святого, що кожний член нашого народу одержав під час помазання "миром" ще бувши немовлям?...

Нехай дадуть відповідь ті, що так навчають і чинять!.. Так! Вони дадуть відповідь перед Богом!

Я маю лише щире бажання висловити свою думку, що вже давно пора нам усім схаменутися з тої осналости, в яку нас заколисали наші "вчителі"; відкрити свої очі, й побачити, куди ми прямуємо; побачити ту страшну небезпеку вічної загибелі, яка розззявила широко чорну пащу, з якої вибухають страшні огненні язики і злизують великі мільйони людей в вічні муки. І не помагають жадні "чародійства", виконувані над ними так, як то подано вище, в час їхнього хрещення.

Найвища пора вже поставити собі питання й відповісти на нього, поклавши руку на серце: Чи я, як ХРИСТИЯНИН, правильно розумію значення цієї назви? Чи я вповні оправдую її моїм життям і поступованням перед Господом? Чи не йду я в свойому житті не Дорогою Правди Божої, а дорогою людських вигадок? І яка тому всьому причина, і що я роблю, щоб ту причину усунути?

Це мусять перш вчинити ті, що звуть себе вчителями та духовними отцями. Вони є відповідальні перед Богом не тільки за себе самих, а й за ті великі маси несвідомих людей, яких вони ведуть за собою своєю блудною наукою.

Тому треба змагати всіма силами до них, навернути і з цього свою приналежність до послідовників і учнів Христових, до Церкви Христової, починати, бо така ВОЛЯ БОЖА.

(Далі буде)

Мати

Єдиного ти мала сина,
Лише для нього ти жила.
І ось прийшла лиха година:
Твій син поїхав із села.

Самотньою на схилі літ,
В сльозах лишилася ти, мати:
Лише один старезний кіт
Дрімав безжурно коло хати.

А ти дивилась на дорогу,
Складала пальці до хреста,
Молитву тиху все до Бога
Шептали змучені вуста.

О, не ридай самотня мати,
В сльозах не знайдеш забуття:
Твій син повернеться до хати,
Як вісник нового життя!

Настане час і деспот згине,
І під зле все в небуття,
А на просторах України—
Розквітне радісне життя!

(Невідомий автор)

Нові книжки

Юрій Тис: НА СВІТАНКУ (біографічна повість з життя Марка Вовчка).

Друкарня Видавництва Миколи Денисюка. Тираж 3.000 прим. Ціна $4.50.

Адреса Видавництва:

Mykola Denysiuk Publishing Co.,
2226 West Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill., USA.

ГРІХ БЕЗ МІРИ ГРІШЕН

Рима. 7:13

Більшість людей або уникають думки про гріх, або відкидають його існування зовсім, таким способом дістаючи уявну свободу учинків, котра в разі ствердження факту гріха була б отруєна свідомістю її гріховности. Між іншим, говорячи про гріх, ми повинні пам'ятати, що думка про гріх згідно з Святим Письмом і наукою Христа не завжди сумісна з поняттям гріха в традиційних церквах. У цих церквах за гріх уважається також порушення церковних правил. Наприклад, у них уважають за гріх, коли людина в п'ятницю їсть м'ясне, або коли не дотримується великого посту. Так само гріх у піст танцювати, але решту року можна танцювати і то ще тільки хочете, зранку до вечора. Молоко в піст скоромить людину і вона робить гріх, коли п'е його, але горілка й пиво вважаються пісними і православний може уживати їх цілий рік і не зробить ніякого гріха. Таке поняття про гріх не має нічого спільного з наукою Святого Письма. Гріхом є не порушення зовнішніх правил чи церковних приписів і ритуалів, але як сказано в Святому Письмі, всяка неправда є гріх.

Щоб краще зрозуміти природу гріха, уявімо собі людину, що стріляє з лука в ціль. На певній кількості метрів перед нею ціль, що стоїть на полі, в руках у людини лук і стріла, вона натягає тятиву і пускає стрілу. В силу якихсь причин, стріла не долітає до цілі, або падає десь з боку її, і ми кажемо, що та людина промахнулася. Це є якраз значення, в якім Святе Письмо уживає в грецькій мові слово гріх: Усяка недостатність в нашім думанні і діянні є гріх. Коли ми в своїм поступуванні робимо речі, що далекі від того, що ми дійсно повинні були робити. Нездібність, промах, переступ, недостатність, все це є гріхом згідно з Святим Письмом. Тому здається великою недоречністю, коли ви чуєте від людини, що вона не має гріха.

Гріх є універсальне явище. Ним пересякнений світ, як водою мокра ганчірка, і в такій мірі, що світ уже майже утратив почуття гріховности.

Свідоцтво універсальности гріха приносить і наша свідомість. Ми знаємо, коли зробили переступ. На кожнім кроці ми маємо свідоцтво його універсальности. Кожне розбите серце, зруйнована родина, кожна війна, п'яниця, ті, що сидять за гратами — все це сумні свідоцтва, що гріх панує на світі. Існування людського уряду є свідоцтво гріха, бо коли б не було гріха, уряду було б непотрібно. Ап. Петро (1 посл. 2:14) каже, що головна ціль існування уряду існує на одмщення лиходіям. Літератураісповнена свідоцтвами про універсальність гріха і більшість літераторів будує свої оповідання і твори на проблемах, що постають з гріха. Наші найвизначніші поети Шевченко і Франко присвятили свою творчість на борьбу з неправдою, або, як каже Святе Письмо — на боротьбу з гріхом. Гріх не є якась річ, що ми її можемо легковажити. Ап Павло каже, що гріх є без міри грішен. Хоч би який він був — малий, чи великий він є без міри грішен. Гріх, що ми робимо, на нашу міру може бути незвичайно малий, але цей маленькій гріх має значення для всієї вічности і може забруднити непоправно найчистіший рекорд життя.

Нема малих і неважливих гріхів. Кожен гріх без міри грішен і найменша кара за нього — це кара на смерть. Плата за гріх є смерть. Тому гріх, усякий гріх, є носієм смерти. Всякий гріх спричиняє руїну і смерть. Кривда проти ближнього стає вашою кривдою. Один пекар купував у фармера масло. Одного дня він став підозрівати, що масло стало якось легшої ваги, ніж звичайно. Тому він рішив це перевірити. Протягом кількох днів він важив масло, що фармер привозив для нього, і знайшов, що вага масла дійсно весь час зменшувалася. Це його так роздратувало, що він притяг фармера до суду. На суді суддя питає фармера: "Я думаю, що ти маєш вагу?" "Ні, добродію", каже фармер. "Як же ти важиш масло тоді?" "Це дуже легко пояснити, добродію. Коли пекар почав купувати моє масло, то я рішив купувати його хліб, і я уживав однофунтову буханку хліба, щоб важити масло. Отже, коли вага масла зменшувалась, то це його власна вина, бо, очевидно, пекар зменшував вагу хліба".

В подібний спосіб гріх вертається до того, хто робить його. Він відбирає в нас здоров'я, життя і радість. Дуже часто трапляється, що віруючий свідомий, що він є дитина Божа, що він знає, що Господь прийняв його і простив і в той же час він не має тієї радости, що обіцяна кожному учневі Христовому, і що її кожен може мати.

Хоч би який малий був гріх, він є досить великій, щоб Дух Божий, що є в серці віруючого, засмутився і з цим смутком починається кінець вашої радости. І так скоро, як ви очистете своє серце від гріха, ваша радість ростиме і буде повна. Щоб засмутити Духа Божого, ви не потребуєте робити незвичайні переступи. Більшість з нас є дрібні грішники і наші гріхи в більшості здаються нам незначного характеру. Але й крапля води довбе камінь, і навіть гранітні сходи в Сіті Гол не витримують щоденного тиснення тисячі ніг, і ви можете бачити ясно на сходах, по якій дорозі люди входять в будинок.

Гріх може бути приємним, але несе з собою завжди смерть. Коли ви ввечері наповните свою кімнату квітами білої лілеї, що мають незвичайно приємних запах і ляжете спати в тій самій кімнаті, то ви ніколи не прокинетесь. Чудовий запах усипляє людину навіки. Гріх часом приходить до нас в одязі великого приятеля і з великими обіцянками, але все ж таки лишається нашим великим ворогом. Гріх є великий можновладець цього світу й люди свідомо, або несвідомо перебувають в його рабстві. Гріх нищить і убиває, і існує лише один спосіб позбавитись гріха — це вбити його. Світ і кожний із нас є хорий на гріх і ми потребуємо ліку. Ми хорі тяжко і нам всім загрожує смерть. Дяка Богові, ми маємо чудового лікаря і чудовий лік. Коли ви покаєтесь в кожнім грісі і будете дивитись на Христа з вірою — ви будете спасені.

Ми знаємо всі, що гріх породжує смерть, ми знаємо, що гріх приносить руїну. Людина, що живе в гріху, має відпечаток на своїм обличчі, і людину, що живе в любові і святості, ви завжди пізнаєте. Є краса тілесна, але є краса духова і остання більше першої. Одна триває пару десятків років, а остання цілу вічність. Але гріх руйнує усяку красу і на її місці утворює гидоту.

Нема сумніву, що наш дух роз'їдає болячка гріха, і тільки прощення може зцілити нас. Хто має повне право прощати тоді? Той, кого ви скривдили? Частинно так. Він може відмовитись від відшкодування, він може примиритись із кривдою, що ви йому заподіяли, але вчинку він знищити не може. Бо все, що ми робимо один проти одного, ми робимо проти всіх і проти Бога. Усі з людства, хто претендують, що вони мають владу вповні простити гріх, усі є ложники і узупатори. Ні святі — живі чи мертві, ні діва Марія не мають права і не можуть простити вам жадного переступу. Лише Ісус Христос має право прощати, і це право він набув дорогою ціною.

Сам Христос не міг би простити гріха, коли б він не купив цього права. Так Бог підлягає законам справедливости, якими він обмежив сам себе, і Він не може їх переступити. Коли плата за гріх є смерть, кара мусить бути понесена. І сам Бог не може змінити кари, інакше він перестав би бути справедливим Богом. Тому Бог прийшов в тілі на землю, щоб заплатити за нашу кару і мати право прощати. Тепер претензії будь-кого, окрім Ісуса Христа, що вони можуть відпустити гріхи інших, є безсовісним обманом.

Ціна, що її заплатив Христос, була безмежна, безсмертний Бог, що добровільно піддався смерті, купив право прощення для нас. Його кров купила нашу кров. Тепер ми стали чистими. Так червоне стає білим, коли ви дивитесь на нього через червоне скло. Так у крові Христа наші переступи зникають.

І тепер, коли Бог приніс відкупну жертву і нею набув право прощення, нема такого переступу, за який, покаявшись, не змогли б найти прощення у Бога. Так найстрашніший гріх може бути змитий. Ми всі пам'ятаємо сцену на Голгофі. Три хрести і на однім із них професійний вбивця. Вбивця за гроші, мордерець, руки його були в крові невинних людей, але коли він звернувся до Христа з словами: "Спом'яни мене, Господи, коли прийдеш у царство твоє", то Христос відказав йому: "Істинно говорю тобі — сьогодні будеш зі мною в раю." Так, ми зустрінемо там убивць, що знайшли прощення. Апостол Павло до навернення гнобив церкву, брав участь в убивстві Стефана, але потім знайшов прощення і став одним з найбільших апостолів. Розпусна жінка, що займалась розпустою як професією, знайшла мир і прощення у ніг Христа. Злодій, експлуататор і визискувач народу, капіталіст Маттей, обернувся у ніг Христа в апостола Маттея. Наші переступи можуть бути темніші ночі, але нема такого переступу, щоб Бог не міг би нас від нього звільнити на підставі нашої віри і щирого покаяння. Але, звільнивши, Він каже нам, іди і не гріши більше.

Це чудове прощення ми можемо мати тепер, в кожен момент. Ми не потребуємо іти спасатись у пустині, чи залазити в печери, чи ставати стовпником, все це зайве і непотрібне. Прощення є куди ближче від нас. Ми не потребуємо ходити на відпуст до Зарваниць, або Києво-Печерської Лаври на прощу, або до Єрусалиму. Там нема прощення, воно все у Христа, а Христос є біля нас. Де ви є — там і Він, завжди готовий вислухати і простити.

THE REUNION

By Grover Brinkman

Johnny Prell made a vicious swipe at the mosquitoes that hung like a halo about his head. All day the rain had pelted down, a tropic downpour driven by a stiff breeze. Now, as night neared, the wind quieted. Patches of fog drifted in, to hang over the swamp like eerie, fantastic ghosts.

Johnny was soaking wet, tired, hungry. But something greater than his fear and exhaustion kept driving him deeper into the swamp.

"I've just got to find him", he kept telling himself.

Somewhere in this land of bayou and hummock was an old mongrel dog by the name of Mick. He wasn't much of a dog to look at. But to Johnny he was a real friend.

Yesterday morning old Mick had disappeared in the swamp. At the time, Johnny thought nothing of the incident. Old Mick had followed an animal scent, he presumed, and when he got enough of it, he would return.

But for some reason Mick failed

Continued on page 8)

THE REUNION

(Continued from page 7)

to come back. And then the storm had whipped up. First there was a gust of hurricane wind. Then the pelting rain. All day it had rained —and all night!

Johnny couldn't sleep. A dozen times he lay awake, listening for a familiar whine. But old Mick didn't return.

By noon of the next day, he made a decision. He'd take a pirogue and pole in slowly. An hour later, disregarding the rain, loaded with provisions for an overnight camp, he started in.

"I should have taken someone along," he admitted now. "Matt Larsen, possibly. But Matt might have refused—"

Matt Larsen, a boy of his own age, lived down the street. Strangely, they were anything but warm friends: They should be friends, Johnny admitted. But what can you do, when you happen to be the sons of men who don't even speak to one another?

It had been that way since Matt's father had acquired certain turpentine rights in the swamp that Michael Prell protested was rightfully his.

"Mick!" Johnny shouted now, cupping his hands to his mouth. "Here, Mick—"

But all he got was echoes. Somewhere an old swamp owl hooted dismally. But no dog's bark.

Time and again, he beached the pirogue, crawled through the soft muck of the hummocks, ever searching for Mick's tracks. But so far he failed to find a single imprint in the mud.

Johnny decided at last that if he failed to locate Mick in the next hour, he would hole up for the night. The rain still pelted down, and the fog was an everincreasing gray curtain.

He dug the muck pole again, bent down to let the pirogue slither under the branches of an overhanging cypress. He searched the bank, foot by foot. But no tracks.

He had been in the swamp hundreds of times. He liked to think that he could interpret the many voices of this forbidden land that some men shunned with wholesome fear. But today it was different, somehow. He felt a chill steal over his body. Possibly it was the fog, making such ghostly images!

Most of the men he knew hated the swamp. They felt that they could never escape it. They had been born here, felt they were prisoners. But Johnny had never felt this strange bitterness.

Somehow he accepted the swamp as part of his environment. Always he remembered the things his mother said: "Never curse a single thing that the Lord gave us, Johnny. There is some purpose, some good, back of it all."

His pirogue rounded a bend in the waterlane, and a big loon rose clumsily from its hiding-place. From a pile of debris, a moccasin slid into the water. Johnny felt the pinpricks of fear again.

He poled the pirogue ever forward, and suddenly he jerked up sharply. Pulled up on a sloping mud bank was a pirogue similar to his own.

"That's Matt s boat", he said to himself "Wonder what he's doing in the swamp?"

He dug the muck pole again, keeping to his course. Matt was not a friend. So why worry about him?

"But what's he doing here—deep in the swamp—in this fog?" Johnny mumbled.

He probed his mind for an answer. Matt, he knew, dug gingseng and golden seal, had a part-time job as a tree marker. But these tasks were reserved for sunny days, not in rain and fog.

He kept poling ahead, searching the hummocks for Mick's tracks. Once he thought he saw the familiar imprints. He beached the boat and checked the tracks.

"Funny", Johnny said, wiping the rain from his eyes. "Look like a dog's tracks—but they aren't."

He was puzzled about the strange tracks. Some large animal had made them. But they were unfamiliar. He knew all of the tracks made by the native animals. But these tracks were different, so like a dog's and yet not a dog's!

He reentered the pirogue and pushed ahead. Only to halt his muck pole in midair, in undecision. What was Matt doing back there on the hummock? Could there be something wrong? Should he go back and investigate?

"We don't even speak to one another", he consoled himself. "Why should I?"

But the digging voice of conscience kept pricking him. Matt was in the swamp, in this storm, for some important reason. Why? Could it be that he had met with an accident?

Johnny was in the act of turning the pirogue and going back to check. "But it's so silly!" he told himself. "Matt is fully able to take care of himself—"

He got under way again. But the thought of Matt kept claiming his mind. It was fast growing dark, and the fog was coming in, a solid gray curtain.

Somewhere up ahead, a 'gator thundered. Johnny halted the muck pole in midair. Suddenly his boyish face paled. If Matt was hurt, or ill, back there on the hummock, with night closing in—

"I'm going back!" he said aloud. "I've got to go back—"

He turned the pirogue, started retracing his course. Somehow he suddenly felt good, deep down inside. The feeling even overrode the fear that had been eating into his mind.

Moments later he beached his boat alongside the pirogue of Matt Larsen, and wormed his way through the cabbage palms of the hummock.

The fog was a solid curtain now, blotting out the moss-draped cypresses. Johnny inched forward slowly, eyes on his feet. He didn't relish a bit the task ahead.

"Hope I don t step on a moccasin", he said.

A low snarl stopped him. There was something about it that chilled his blood. Johnny glanced upward. Then he saw the cat!

"It can't be!" he told himself "It's a—a leopard or something. But there are no leopards in the swamp!"

Frozen in terror, he was unable to move. Above him, crouched in the branches of a tree, malevolent eyes glaring at him, was the tensed yellow body of a big jungle beast.

And then out of the fog, Johnny heard a voice

"Stand still, Johnny!" the voice said. "Don't move a muscle—"

He was dreaming—or something. That sounded like Matt Larsen's voice. The fog was so nitense he couldn't see a thing but those glaring eyes.

Rooted to the spot, he felt his eyes drawn to the tree housing the big cat. What a beautiful, dangerous beast! Even now, he could feel the impact of that heavy body against his own, the tearing edge of sabre-like claws.

And then, in his fear, he heard the whang of a rifle. As if in a dream he saw the cat's body in midair. But the leap fell short. In the nick of time he threw his body to one side to avoid the tawny form. Then the gun whanged again, and he saw the cat twitch and lay still.

Matt stepped forward, his rifle still held at readiness. Johnny saw that his slim face was pale—possibly as pale as his own. But there was something in Matt's eyes—some unexplainable gladness.

Johnny circled the cat and stopped at Matt's side. He was all filled up inside. "You—you saved my life," he said at last.

"Forget it," Matt said, grinning. "I was trailing this big cat all day. I was about to turn back. Then I saw your dog . . ."

"Mick?"

Matt nodded. "The leopard escaped from a carnival. They were afraid it might kill someone. I offered to go in and trail it. But the storm closed in, and I was about to turn back, when I saw—Mick."

Johnny felt little chills chasing up and down his spine. "Where is Mick?"

Matt grinned. "He's back there. He's chewed up a bit, but he'll make it. He thought he could fight the cat—"

Johnny was speechless. "That's why he went into the swamp, then. He didn't come back last night. I was trying to find him—"

Suddenly Johnny held out his hand. "We—we've never been friends, Matt", he said jerkily, "but I'd like very much to be your friend, if you'll let me—"

Matt gripped his hand. "I've felt the same way for a long time, Johnny. There is no reason we should act like our dads, is there?"

"No reason at all," Johnny said. Then he stopped, searching for words. "I suppose I have a confession to make," he said finally. "I saw your boat, passed it up. I don't know why—something mean inside me made me do it. Then I got to thinking, and finally I turned around and came back..."

Matt smiled. "I'm very glad you said that, Johnny Guess I felt about the same way when I saw Mick tangle with the cat. He was your dog—we weren't friends. But—but I just couldn't let him get killed. I shot at the cat, and he quit the fight. I doctored up Mick's cuts a bit . . ."

Suddenly an exploring nose thrust itself into Johnny's hand. Old Mick, his hide lacerated, bloodstained, nevertheless was on his feet, still full of fight.

Johnny suddenly felt tears sting his eyes. Then the practical side of his nature asserted itself. "We'll have to camp here all night, I suppose," he said. "The fog's thick as pea soup . . ."

"Suits me!" Matt agreed. We'll have a lot to talk about . . ."

A chill wind came in as night claimed the swamp. But inside, Johnny felt warm and glowing. It had taken an old dog and a stray jungle cat to bring together Matt and himself. But it was worth it! He needed a friend very badly—and Matt would be that kind of a friend, now that they had come face to face in an emergency, when true natures had been put to the test.

The Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй”

Рік XXII. Число 9. Торонто, Онт. Вересень 1961 September Toronto, Ont. Рік XXII. Число 9.

Другий прихід Ісуса Христа

"Цей Ісус, узятий од вас на небо, так само прийде, як виділи ви Його сходячого на небо", Діяння 1:11.

Про другий прихід Христа не навчається в церкві так часто, як це повинно бути. Інші доктрини, які не згадуються так часто в Св. Письмі, займають куди більше місця в навчанні церкви. З двадцяти одного послання апостолів в чотирнадцятьох нема згадки про хрещення. Двадцать послань апостолів не згадують Господньої Вечері. В той самий час майже на кожній сторінці Нового Заповіту і в багатьох місцях Старого Заповіту ми знаходимо науку про другий прихід Христа. В Новім Заповіті другий прихід Христа згадано 500 разів. З кожних тринадцятьох віршів один говорить про другий прихід. В посланнях один вірш з десятьох присвячено цій темі. Христос сам з незвичайною ясністю навчав про свій другий прихід. Він казав: "Знов прийду і приму вас до себе" (Йоана 14). Або на суді в синедріоні: "Від нині побачите Сина Чоловічого, по правиці сили, й грядущого на хмарах небесних" (Мат. 26:64).

Другий прихід Ісуса Христа буде особистий, як і перший. Цей прихід буде видимий людям: "Ось іде з хмарами, й побачить Його всяке око, і ті, що Його прокололи, і заголосять перед Ним усі роди землі" (Одкриття 1:7). Прихід Ісуса Христа буде несподіваний, для спасіння, кари і суду.

Певні події в світі попереджуватимуть прихід Христа. Писання навчає, що перед Його другим приходом благовістя буде проповідуване всім народам: "І проповідуватиметься евангелія царства по всій вселенній на свідкування всім народам, і тоді прийде конець" (Мат. 24:14. Дивись також: Марка 13:10; Римл. 11:25).

Жидівський народ в більшості увірує в евангелію і стане християнським народом (див.: Римл. 11:11, 11:31; Мат. 23;39).

В той самий час безбожні антихристиянські сили зорганізує і очолить в своїй боротьбі з правдою і Богом "чоловік беззаконня, син погибелі". Це мало своє місце в якійсь мірі в минувшині і відбувається на наших очах, але осягне кульмінаційного пункту перед другим приходом Христа. Антихристи більші або менші вже були в світі, декотрі з них діяють в наші дні. Найбільший з них об'явиться перед другим приходом (2 Солунян 2:1-3).

При другім приході Христа станеться воскресіння мертвих (Дан. 12:2, Йоана 5:28, 29, Відкриття 20:12, 13 і т. д.), суд і кінець світу.

Відтак Христос усталить своє царство навіки. Ця ясна наука Святого Письма остільки є противна силам зла, що, не маючи змоги заперечити ясного навчання Святого Письма, її пробується усунути різними мильними інтерпретаціями. Наприклад, твердиться, що під другим приходом Христа розумілося знищення Єрусалиму. Що це не було змістом науки — ясно з самого тексту навчання. Наприклад, Новий Заповіт каже: "Ждучи блаженного вповання і явлення . . . Ісуса Христа". Підставте ім'я Єрусалиму в цім твердженні і виходить абсурд: "Ждучи блаженного вповання і знищення Єрусалиму". Цілком ясно, що інтерпретація про Єрусалим мильна. Знову ж інші навчають, що Христос мав на увазі свій духовний прихід. Вони твердять, що кожного разу, коли один чоловік робить добро іншому, Христос приходить. В дійсності цю присутність Христа ми вже маємо. Він казав ученикам: "І ось я з вами . . ." На цю присутність ми не потребуємо чекати. Ще інші кажуть, що це означає прихід смерти до людини. Смерть є ворогом людини і результатом гріха, чи про смерть можна сказати, як ми кажемо про другий прихід Христа: "Ждучи блаженного вповання і смерти нашого тіла"? Отже всі повищі інтерпретації є штучні і роблять велике насильство над змістом тексту Святого Письма. Нема сумніву, що другий прихід Христа є особистий: "І побачить Його всяке око".

Другий прихід Христа є конечним і логічним звершенням історії спасіння і людського роду. В цім всесвіті, в якім ми перебуваємо і який є сотворений Богом, все має початок і кінець. "У початку Бог сотворив небо і землю", "Тоді прийде кінець". Те, що всесвіт мав початок і прямує до неминучого кінця, підверджує і людське знання. Другий закон термодинаміки згідно з опінією визначних вчених (Едінґтон, Д. Джінс і інші) поза всяким сумнівом вказує на існування початку в часі всього матеріяльного світу. Згідно з цим законом, вся енергія в усіх своїх проявах стремить з вищого рівня до нижчого, як заведена пружина, що розкручується.

Наука не знає зворотного процесу. Закон збільшуваної ентропії є другим підтвердженням цієї правди. Згідно з цим законом всі ріжниці температур у всесвіті стремлять до найнижчого рівня.

Усі ці закони і явища вказують на дефінітний час початку і то не так уже віддалений. Цей час початку матеріяльного світу підтверджується існуванням радіоактивних елементів. Всі радіоактивні елементи мають певний строго обмежений період життя, або радіоактивности. Якщо б світ існував вічно, то всі радіоактивні елементи мали б зникнути. Всі повищі й інші факти вказують на те, що матеріяльний всесвіт мав початок і йде до неминучого кінця. Це саме каже і Святе Письмо. У всесвіті на земній кулі появився людський рід. Початок його певний, бо були часи, коли на разтопленій землі життя було неможливе. І ось тепер землю заселяють більйони людей. Кількість населення на земній кулі постійно збільшується, вказуючи на малі початки. Отже, цілком ясно, що мусіли бути перші люди і факти знання нам кажуть, що історія людства є обмежена щодо свого існування в будуччині. Писання відкриває нам, що Бог сотворив перших людей. Як це Він зробив не входить в ціль нашої дискусії. "І сотворив Бог чоловіка в свій образ, уаббраз Божий сотворив його, як чоловіка і жінку сотворив їх" (1 Мойс. 1:2).

Що людство не буде існувати на землі вічно — в цім нема найменших сумнівів. Час його існування є точно обмежений. Питанням є, який має бути кінець людської історії? На це нам дає відповідь Святе Письмо.

Бог не лишив людство на призволяще в безрадності, свавіллю і гріхі. Чотири великих події так само заповідженних наперед стали етапами дороги порятунку для людства. Бог став людиною, приніс відкупну жертву, устав із мертвих на підтвердження завіту, прощення і безсмертя. Ісус Христос вознісся на небо. Тепер ми чекаємо на сповнення останньої події, пов'язаної з Христом, яка була передсказана і обіцяна церкві і людству самим Господом. Ми чекаємо на Його другий прихід. Другий прихід Христа буде конечним звершенням і закінченням людської історії та надасть їй змісту.

Без першого і другого приходу Христа існування і історія людства на землі будуть позбавлені змісту і цілі. Найкращі серед людства змагаються до здійснення миру, справедливости і правди. Всі людські дороги до осягнення цих цілей завели на манівці. Багато людей вірили і твердили, що освіта та еволюція людського характеру осягне найвищого вияву гуманности. Факти життя заперечили це. Дим з величезних печей, в яких спалювалося сотні тисяч замордованих жертв у високоосвіченій Німеччині, яка дала світові геніяльних письменників, поетів,

(Продовження на ст. 2)

ДРУГИЙ ПРИХІД ХРИСТА

(Продовження з ст. 1)

вчених і філософів—перекреслив цю надію. Страшні концентраційні табори на півночі Росії і в Сибіру, в яких конають мільйони рабів в нелюдських умовинах, є другим підтвердженням нелюдяности людей, по тисячоліттях науки і "еволюції" і це у народу, що називав себе "богоносцем".

Законодавство ще менше, ніж що інше, може зробити людину кращою. Закони всюди, здається, виявляють найкращі бажання людей, але в більшості випадків лишаються на папері. Навіть праця церкви не зможе перетворити людство в цілості. Христос в притчі про кукіль, каже, що кукіль буде рости разом із пшеницею до кінця світу. Історія церкви має багато взнеслих сторінок і все найкраще, що є в світі, людство завдячує благовістю, але історія церкви має і страшні сторінки. І досі церква не спромоглася перетворити і вповні очистити людство від неправди та все стоїть перед лицем ворожого невіруючого світу. Лише особистий другий прихід Ісуса Христа вивершить людську історію, відділить добро від зла, принесе перемогу правді і здійснить мрії найкращих людей. Поступ науки, знання і штуки не спромігся навіть зменшити принципу зла в світі. Разом із розвитком знання і штука зростає і зло і шириться неправда.

Відносно другого приходу Христа є в церкві три наставлення. Одні насміхаються, кажучи: "Де обітниця приходу Його? Відколи бо батьки умирають — усе так само пробуває від почину сотворення."

Ці люди забувають, що перед першим приходом Христа церква чекала на народження Спасителя чотири тисячі років. Знов інші, як той нікчемний слуга, кажуть: "забарився наш пан", і починають безчинствувати. Ще інші чекають з надією і певністю в серці на другий прихід свого Господа. Це чекання не є якимсь пасивним станом, навпаки, це є активне повне сили і діяльности життя. Ці люди: "Обернулись до Бога від ідолів, служити Богу живому правдивому і ждати Сина Його з небес".

Ніхто не знає часу приходу нашого Господа, навіть ангели, що на небі, тому наше очікування повинно бути стале, згідно з словами при тайні Господньої Вечері, ми повинні жити, "Смерть Господню звіщаючи поки Він прийде".

Обіцяння Бога і пророцтва щодо першого приходу Христа, Його смерти і воскресіння із мертвих вже здійснилися і це надає нам абсолютної певности, що здійсниться пророцтво і про другий прихід Христа.

Зі звіту Біблійного Товариства в Канаді

За останніх десять років в Канаді продано лише 12,927 українських біблій. За 1960 рік було продано лише 674 українських біблій. В той самий час за десять останніх років було продано 139,356 французьких біблій, більше 63 тис. німецьких, 32 тис. італійських, 19 тисяч голандських, 17 тисяч російських і 12 тисяч польських.

Пропорційно до населення повищі цифри показують, що українці, які ніби в більшості належать до римо-католицької і православної церков, цікавляться Словом Божим найменше.

У 1960 році з півмільйона українських християн у Канаді лише 674 поцікавились купити українську біблію, до того, мабуть, усі ці покупці були євангельських переконань.

Повища статистика показує, що українські димо-греко-католики й православні незвичайно перебільшують число своїх членів, бо що то за християнин, що не цікавиться Словом Божим? Повищі цифри так само вказують на те, що більшість українців у Канаді перебувають поза впливами церкви на шкоду собі і своєму народові та на велику радість різних безбожників.

Було б дуже корисною і помічною акцією для поширення християнства серед українців, щоб ритуалістичний клір навчав людей читати і наслідувати Слово Боже. Христос наказував: „Досліджуйте Писання, бо ви думаете життя вічне в нім мати" (Йоана 5:39).

Чи ви вже вислали свою передплату за "Євангельську Правду"?

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ

(Свідчення українського православного священика Г. Добровольського)

(Продовження)

ХРАМОВІ СВЯТА

У православній церкві є звичай кожну парафію і храм присвячувати імені якогось святого, або цілій події зі Священної Історії. Тому мається оказія, кожного року, в пам'ятний день того святого чи події, справляти більшу урочистість, ніж в звичайну неділю чи свято. Для того теж запрошується вищого церковного достойника та більше духовенства.

Хор приготовляється до урочистійшого відспівання служби Божої. Керівництво парафії старається влаштувати, по змозі все, щоб було якнайкраще враження. День цей називається храмовим днем, або храмовим святом. У деяких місцевостях України ще називали відпустом. І ця назва прийшла до нас із тих давніх часів, коли в католицькій церкві продавали т. зв. "відпусти", тобто "індульгенції". Продавали їх часто під час храмових свят, коли то прибувало багато народу-прочан. Коли Правобережна Україна була під Польщею, то тут мали можливість папські легати такі "відпусти" продавати, а від цього й пішла назва, замість "храмове свято" — "відпусти". На ці відпусти приходили люди із ближчих і дальших околиць, і поодинці, і громадами, і навіть цілими парафіями, з духовенством, хорами, хоругвами, іконами. Бувало, в невелике село, з невеликою церквою, сходилося пару тисяч народу. Тому, що до церкви не вміщалося стільки народу, то переважна більшість в церкві і не бувала; участи в службі не брала, хіба що побували трохи в церковній ограді. Але в такому селі чи містечку аж кишіло. Туди наїжджало багато різних "коробочників" зі своїми товарами. Розкладалися вони близько самої церкви, а часто навіть в самій ограді, і в той час, як в церкві служилася служба — коло церкви лунали різні голоси свисташок, сопілок, пищалок, тарахкальців. Було гучно й гамірно. Тут продавали і речі релігійного культу, як: ікони, хрестики, різні образи, співанники, молитовники; також різну і дешевеньку літературу, як байки про "Солов'я-розбійника", "Алі-бабу", "Синьобородого" і тому подібні, а також різні "оракули", сонники, всіляку ворожбу в конвертах зі "щастям", тобто з якимись дрібненькими прикрасами для дівчат. Також різні брошки, шпильки, персні, кульчики, коралі і багато чого іншого. Трохи далі розкладали різні каруселі, стрільниці, де можна було вистріляти якусь забавку; часами приїздили різні "кумедіянти", або лялькові театри. І це все зваблювало ті маси народу, що приходили ніби пошанувати те храмове свято. Насправді це був день примітивної розваги примітивним масам, а також день торгівлі і доброго зарібку для тих, що приходили сюди зі своїми товарами. Добрий зарібок був того дня і для місцевих та приїжджих корчмарів, продавців різних перекусок, "шипучок" (содових вод) і багато іншого. Хто мав в тому селі якусь рідню, його запрошували на обід, але траплялось бути запрошеним і тим, що нікого з рідні там не мали.

Було також дуже гамірно коло церкви, при самих входових дверях від маси різних калік, сліпців, німих, дідів і бабів, що жебрачили. Вони не давали проходу людям, загороджуючи їм вхід чи вихід масами простягнених рук по милостиню. Одні з них молилися, другі просили подати милостиню, а інші то просто кричали, що як хто промине й не дасть, то нехай того не мине лиха година. Люди забобонні цього найбільше боялися, і таким нахабним скорше щось подавали, ніж тихим і спокійним.

Коли служба доходила до кінця, люди старалися якнайшвидше вийти з церкви і поспішали до корчем, і ті переповнювалися. Поспішали туди і всі ті жебраки—каліки й пропивали там усе, що нажебрали. І виявлялося, що більшість тих калік та сліпих не були такими в дійсності, а просто були п'яниці, які каліками й сліпими притворялися, щоб вижебрати собі на пиятику.

У цей день було весело й гамірно в кожній хаті. Прихожі й приїжджі люди розходилися по своїх домівках в певному піднесенному настрої. Па-

м'ятка про такий день, про "празник" була в кожного, і кожний обіцяв собі піти на такий празник і на інше село, ще по змозі цього року, а то й на другий. Дівчата довго говорили про ворожбу і щастя, яке купили в коверті, або витягла їм папуга чи вивірка на "катеринці" (це такий музичний інструмент, що його крутять корбою, і він грає).

Приїжджих духівників запрошував до себе в гостину місцевий священик. Як вони проводили цю гостину не буду тут говорити, лише згадаю, що парафіяни багато дечого знали про те, як гуляли "батюшки".

Хочеться звернути увагу на те, чи доцільно було такі "храмові свята" влаштовувати? Чи такими празниками прославлялося Господа, чи ображалося? Чи з тих празників скористали люди щось для своїх душ, чи ще більше їх уподліджували? Чи ці маси народу приходили, щоб своєю присутністю вшанувати того святого, якому присвячений храм і парафія, чи щоб в такий примітивний спосіб розважитися? Що і як про це думали духовні пастирі? . . .

Коли великі маси наших людей опинилися в Німеччині, в таборах, після II-ої світової війни, то стали організовувати парафії і православні і католицькі (в той час вони ще називалися греко-католики). Стали будувати церкви, і за старим звичаєм, їх присвячували також імені якогось святого чи події. Також пригадали собі і про храмові свята. Лише в таборах влаштовували їх трохи інакше, ніж в краю. Запрошувалося також, по змозі, вищого церковного достойника і більше священиків, щоб була урочистість під час служби. Після служби влаштовувались т. зв. "спільні обіди". На таких обідах могли бути присутні всі парафіяни і прибулі гості. Кошти на такий обід складали парафіяни, через добровільні вкладки, або визначену суму. Можливо, що це було б й не зле, коли б усі парафіяни, як брати, посиділи собі пару годин за спільним столом і поділилися своїми думками і враженнями, що корисне для їхніх душ. Але без самого того ЗЛА не обходилося. Його вносили самі упорядники, або й звичай. Цей спільний обід мав би бути ніби продовженням того свята, але кому його присвячувалося після того, як гості підпили собі й накурили так, що дим хмарою стелився? В час обіду люди провадили різні балачки, з жартами включно, а потім співали різних пісень, тільки не таких, якими можна було б прославити Господа. Часто такі обіди кінчалися неприємностями, а після бували часто різні обмови й нарікання, що хтось когось не належно пошанував, або посадили його не на тому місці, на якому він вважав собі засісти. Найчастіше траплялося, що жінки ділилися на дві групи і одна одну ненавиділи, бо ті хотіли варити й пекти те, а другі інше. Потім одні одних немилосердно критикували, щоб відбити їм охоту на другий раз.

Можливо, що про таке виправляння тих "храмових свят" і дома і в таборах не варто було б згадувати, якби це не було однією з багатьох причин звеличувати й окреслювати прикмети "релігійности й побожности нашого народу", які при кожній оказії тільки вихваляється на різні лади, і закликається нашних людей кріпко їх держатися, "як держалися наші батьки і діди".

Це є ще одне засліплювання нашого народу і відвертання його від святої Правди Божої.

РЕЛІГІЙНІСТЬ, ПОБОЖНІСТЬ І ХРИСТОЛЮБИВІСТЬ

Це не жарт! Такими прикметами дехто означує і величає наш народ на кожному кроці. Навіть і тоді, коли один одному перегризає гарлянку, ніщо не перешкоджає тим, що присипляють народ наш, доказувати їм же ось ту релігійність і побожність, та закликати плекати ці прикмети, як плекали наші діди та батьки.

Коли ж скажемо, що наш народ ці прикмети старанно перебирає й зберігає, хоч вони аж ніяк не християнські. Вони є суто поганські. Вияви їх в різних обрядах, звичаях і обичаях є ті самі, які були ще коли наш народ поклонявся і служив Дажбогові і Перунові та іншим своїм поганським богам . . . Прийнявши, згори накинену, християнську релігію, народ не позбувся поганських обрядів, і вніс їх багато в християнську релігію. Тогочасне християнське духовенство не зуміло їх в душі народу викорінити, і помалу вводило їх в християнську релігію, надаючи їм дещо змінений зовнішній вигляд.

Так введено різні свята, свячення, поминки, парастаси. Прилучено до святкувань різні поганські вірування і звичаї. Ними сповнені свята Великодні, Різдвяні, Хрещення Господнього, Святої Тройці й інші. Хасто ми чуємо з уст самих священиків, що ці всі накопичення так врослися в українське православіє, що без них і немислимо уявити собі Української Православної Церкви. На їхню думку, це все є невід'ємна частина православного служіння Богові. Бо цим служиться, поперше, — народові, а тим самим і Богові. Вони кажуть, що хто служить народові, той служить Богові. Кажуть, що народ в ці служіння влив свою душу.

Не маю на увазі тут розглядати наскільки наш народ в дійсності, прийнявши згори накинену йому християнську релігію, прийняв її лише зовнішню форму, а в душі залишився таким поганином, як і був до того, що при кожній найменшій навіть нагоді виявляє в повній мірі.

Прийнявши тільки релігію, без знання Правди Божої, що записана в Святому Письмі, народ наш не міг переродитися духово, щоб стати новим створінням; не міг освятити своєї душі, і тому залишився таким, як і був, хоч пройшло з того часу багато століть і багато поколінь.

Православна ж церква не навчає й не провадить народ до Божої Правди, а йде за народом, догоджаючи йому. Тому не осуджує гріха й не навчає покаяння й Дороги спасіння. Навпаки, при кожній нагоді пригадує релігійність і побожність наших предків, якби цим підкреслюючи, що вони правильно зрозуміли й сприйняли Христову науку, а тому всі маємо брати з них добрий приклад.

Ми лише мусимо багато навчитися, щоб пізнати Правду Божу такою, якою Вона є в дійсності. Не завуальовану в пелени обрядів, звичаїв, церемоній, та всяких інших людських накопичень і вигадок.

Вже бо найвища пора, щоб наш народ проснувся від цього ДУРМАНУ, протер собі очі й побачив ту дорогу, якою він так спішить до загибелі в безодні гріховній, та звернув з неї на іншу вузьку Дорогу, що провадить до Божих висот, до Царства Божого, яке має бути тут, серед нас. Пора споглянути в покорі сердець і з вірою на Того, Хто здолає Царство Своє оберігти й захистити, а громадян Його благословити Своїми щедротами по всі дні й віки.

ДАРЕМНІ ВЗИВАННЯ

Сказав одного разу Христос: "Що звете ви Мене: "Господи, Господи", та не робити того, що Я вам говорю?" (Лук. 6, 46). Ці слова Його цілком можна віднести і до православних під час їх служіння. Так, наприклад, під час самої лише літургії вони в різний спосіб повторюють приблизно від 150 до 170 разів "Господи помилуй"; від 13 — 15 разів "Подай Господи", коло 7 разів "Тобі Господи". А молитви чи співу прославлення є 1, і подяки 1. Кожної літургії все одні і ті ж моління про помилування, одні і ті прохання про подавання тих благ, які зазначені в Прохальних Єктеніях. Іншого моління немає. Хто з вірних бажає яке інше моління, то повинен замовити. Але що він замовляє: або молебень до якогось святого за здоров'я, або панахиду за спокій померлого, а дуже рідко — який акафіст. Приватної молитви, яка б випливала з почуття серця, вони не знають, бо моляться лише вивченими молитвами за прийнятим приписом і молитовником. При чому моляться до всіх, — до Бога і до святих, заразом, а в загальному, самі не знають кому молиться, бо не певні, хто їх скорше вислухає. І не знають, що ніхто їх не слухає. Не знають, що тільки Богові молитва належить. У цім є страшна трагедія, а причиною її й винуватцями її якраз ті, хто має обов'язок навчити людей пізнати перш за все, — Бога, а тоді, кому належить заносити моління і подяки та прославлення. Сказав ще Христос: "Не кожен, хто говорить до Мене: "Господи, Господи!" увійде до Царства Небесного, але той, хто виконує волю Мойого Отця, що на небі" (Мат. 7, 21). Слова ці священики знають, але вони для них не важні, тому вони і самі і людей навчають постійно взивати: "Господи помилуй" та "Подай Господи", часто навіть по три, по дванадцять і по сорок разів одразу, але не навчають людей

(Продовження на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorised as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видав М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Школа в 11 год. рано Богослуження і Недільна кожної неділі.

П. С. **ХВАЛІТЬ ГОСПОДА!** (Пс. 104)

1. Хто Господа з нас
   У правді знайшов, —
   Хваліть повсякчас
   За ласки й любов:
      Він захист і щит нам
      Од віку віків,
      Він славою—Світом
      Себе оповив.

2 З грізних громовиць,
   З морських бурунів —
   Він шле з блискавиць
   Громади Свій гнів.
      Для Світу дав вічний
      Незрушний закон,
      Його там величний
      У безмірах трон.

3. О Боже наш, Ти
   (За те—наш поклін!)
   Даєш нам дійти
   До тайни глибин!
      Земля наша повна
      Скарбів і чудес,
      І шата — чудовна
      Одвічних небес.

4. Потуго потуг,
   Як вої Твої,
   Зі злом, що навкруг,
   Ми зводим бої.
      Мов янгольським плаєм
      Крізь земну імлу
      Ідем і співаєм
      Тобі ми хвалу!

87-й Собор Пресвітерської Церкви в Канаді

Собор почався 7-го серпня в Торонті. Головою Собору обрано пастора Р. Л. Теплора з Алберти.

Серед інших постанов прийнято такі внески:

Ухвалено заохочувати обрання жінок до ради управителів.

Пожертви на добродійну чи релігійну працю поза межами церковних громад мають бути переглянуті громадами, чи вони не є надмірні.

На 1961 затверджено бюджет в $1,755,311, на 1962 ухвалено бюджет в $2,030,000.

Мінімальна платня пасторам має бути піднесена.

У справі безробіття Собор ухвалив таку резолюцію:

"Собор Пресвітерської Церкви глибоко збентежений сталим безробіттям в нашім краю і тим фактом, що рівень безробіття є одним з найвищих в усіх західніх країнах. Як церква, ми глибоко свідомі журби і розчаровань, які приносить безробіття багатьом добрим людям.

Це є нашим переконанням, що в той час як канадійський уряд зробив певні кроки, щоб облегшити безробіття, є потреба, щоб уряд вжив усіх своїх сил в цій проблемі, щоб право на корисний ужиток і розвиток дарованих людям від Бога талантів могло бути забезпечене на добро в цій великій і багатій країні". Собор запропонував урядові свою поміч в цім питанні.

Собор звернувся до уряду з домаганням — скасувати звільнення від податків чернечих орденів, яке робиться урядом ніби на тій підставі, що вони прийняли присягу бідности. Ці релігійні організації і окремі особи всупереч цій присязі мають великі неоподаткові прибутки, що є чималою несправедливістю супроти інших канадійських горожан.

З огляду на те, що за минулі роки назбиралося близько пів-мільйона долярів дефіциту, Собор ухвалив не починати нової праці поки цей дефіцит не буде вирівняний і платня насторам не буде піднесена до потрібного рівня.

"ЗВІТУВАННЯ ПРОРОКОВІ"

У Німеччині вийшла друком збірка поезій С. Шолома "Звітування Пророкові". Цю збірку поезій автор висилає безплатно усім хто звернеться на адресу:

DIE STIMME DER WAHRHEIT
(20a) Hameln/Weser
Obere Basbergstrasse 57
West-Germany

Протестанти в Сполучених Штатах

У Сполучених Штатах нараховується протестантів 63 мільйони, або 35 відсотків всього населення, при чім протестанти для статистики рахують як членів лише дорослих. В цей самий час римо-католики, подаючи інформації про своє членство, враховують і всіх хрещених дітей як членів церкви. Навіть при такім обрахунку римо-католиків нараховується лише 23 відсотки.

Отже протестанти лишаються панівною групою в Сполучених Штатах. Вони незвичайно активні на протестантській ниві і в той же час толерантні, доказом чому є обрання на президента римо-католика. В римо-католицьких країнах просто не можна уявити, щоб протестанта обрано на будь-яку посаду. Протестантські церкви як правило переповнені людьми, а дари віруючих на утримання своїх церков сягають більше ніж три більйони долярів у 1960 р., при чім ведеться величезна місійна і добродійна праця за кордоном.

Протестанти мають колосальну виховну програму, яка включає більше 500 каледжів і університетів, пов'язаних з церквою.

Загальна циркуляція протестантських церковних журналів є більше 15 мільйонів щомісяця. Сотні книжок друкують річно протестантські видавництва великими накладами. Отже в цілості протестантизм являє собою потужну силу на цьому континенті. Сто років тому в Сполучених Штатах належали до будь-якої церкви лише 15% населення. З того часу протестантизм зріс до 35% і зростає далі як велика духова потуга.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Simcoe Street South
Пастор: І. Яцентий.
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. Всіх радо вітаємо.

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ

(Свідчення українського православного священика Г. Добровольського)

(Продоження з стор. 3)

своїх виконувати волю Божу, бо і самі її не виконують.

ТИТУЛИ Й ЧИНИ

Сказав Христос також такі слова: "А ви вчителями не звіться, — бо один вам Учитель, а ви всі брати. І не називайте нікого отцем на землі, бо один вам Отець, що на небі. І не звіться ви провідниками, — бо один Провідник вам, — Христос" (Мат. 23, 8-10). Та ті слова не є авторитетні для православних, бо вже від найнижчого чину — дияконського, титулується "отцем", а епископа навіть "владикою". Христос сказав, що один наш Отець, що на небі; Він є Отець Духовний, Він є Владика неба й землі, але ці смертні люди узурпують собі ці титули і почесті. Більше того, вони додали ще й певні ступні відзначення, як це було в російському війську для офіцерів усіх рангів.

Так, священик має різні пошани: Чесний, Чесніший, Всечесний, Всечесніший, Преподобний і Високопреподобний отець, а епископ: Преосвященний, Високопреосвященіший і Блаженніший Владика, а навіть: Його Святійшество. Поділяється все духовенство на сани (чини), і творить специяльний клас в церкві, клас упревілійований, бо воно є "безпосередні послідовники і переемники Христа і апостолів". На них, ніби, по переемству апостольському, спливає повнота "благодаті Духа Святого". Вони творять "церкву". Миряни без духовенства не творять церкви. Тому те ж не дивно, що вони закидають евангельським християнам, що вони, хоч мають Христа, є поза "церквою". Як це можна розуміти, — не знаю і гадаю, що й ті, що так говорять, також не здають собі справи, що говорять. Але вже найвищий час, щоб і вони зрозуміли, що саме являє собою Церква Христова.

ПРЕДМЕТИ РЕЛІГІЙНОГО КУЛЬТУ

У православній церкві їх є дуже багато. Про них також можна багато говорити, чому вони й для чого служать, та як вони стали введені в культ служіння. Маю на увазі коротко спинитися лише над деякими головнішими. Перше, це одіж, або облачення священичі. Їх є також чимало, але найголовніша з них це є т. зв. "епітрахіль". Це довгий кусок матерії, що перекладається через шию і защіпається спереду на ґудзички. Буває упрощений: один кусок матерії з вирізом для голови. В католицькій церкві це називається "стуля". Означає цей епітрахіль — благодать Святого Духа, що як миро, зливається на голову, спливає на бороду Аарона і на край одежі його. Без цього епітрахіля священик не може служити абсолютно жодної служби. Так само не може надівати його на звичайну одежу, а лише на підрясник. Друга річ, без якої священик не може служити, літургії, це є антимінс. Це є кусок чотирикутний шовкового чи полотняного плата, на якому зображений момент положення Христа в домовину. В ньому також зашито частинку мощей якогось святого, признаного православною церквою. Якщо цих двох річей не має, то священик не є священиком.

Уявім собі, що в такий час, коли священик мусів десь подорожувати, маючи все потрібне з собою, як це бувало в ці бурхливі воєнні роки, і в розрусі все йому згинуло, він залишався тільки зі своїм титулом. Добре, якщо можна було десь в поблизькій православній церкві набути антимінс і інше, міг тоді далі виконувати служіння. Але коли б йому трапилось все загубити й попасти в таку місцевість, де не тільки православної, але й ніякої християнської церкви немає.

Не має антимінса — не може служити літургії; але не має і епітрахіля — не може служити взагалі ніякої служби. Можна б було подумати, що його можна зробити з якоїсь матерії, — це так, але його і треба посвятити, а цього вже не можна, бо то вимагає певної церемонії чи обряду. До того, треба перш освятити воду, щоб нею тоді посвятити епітрахіль, а цього такий священик в подібному випадку зробити не може, бо не має права нічого зі священодійства робити без епітрахіля, ще й освяченого. Становище не дуже то приємне, коли чоловік є залежний в своюму служінні Богові від матеріяльної речі. Тоді постає теж питання, чи в цьому можна вбачати волю Божу? . . . Певно, що НІ!

В поклонінню і служінню Богові, між чоловіком і Богом нічого не може стояти на перешкоді, крім хіба гріха. Розкаявшийся, прощений і спасений чоловік має сміливість і право стати перед своїм Господом так, як є, бо він поклоняється Богові і служить Йому в дусі й істині, як сказав про те Христос в бесіді зі самарянкою.

Нехай же цю істину зрозуміють ті, що називаються слугами Божими, а Господь благословить їх.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ, ВКАЗІВКИ І НАВЧАННЯ

Можуть у житті дійсно трапитись такі моменти, що священик стає безпорадним. Для того "властьімущі" шукають способів вийти з такого становища. Так, подаючи свої поради, один епископ сказав до своїх підлеглих священиків таке: "Коли трапиться потреба відслужити якусь службу, хрестини, чи похорон раптово, а під рукою немає епітрахіля, то попросити кусок чистого полотна, чи чистий рушник, підложити собі під бороду, як епітрахіль, і відслужити ту службу; ту ж річ не залишати, а забрати з собою". Віглядає це трохи дивним. Бо коли кожна частина облачення мусить бути посвячена перед призначення її до постійного вживання, і при тому виконується певний обряд з кадженням і кропленням свяченою водою, чим надається їм благодать Святого Духа, то звичайний кусок полотна, чи рушник, не бувши посвячений, як може заступити посвячений епітрахіль?

Так само сказав той епископ про випадок, коли б зайшла нагла потреба охрестити, а це трапилось би в пустині, де немає води, то замість води можна вживати пісок . . . Виходить, що замість занурення в воду, можна запорпати в пісок. І це буде таке хрещення!...

Інший епископ, навчаючи своїх священиків бути гідними свого покликання, не те, що закликає, а просто наказує всім священикам виконувати тричі на рік чин сповіді. Якщо священик, з яких-будь причин, не міг тричі на рік висповідатися, то має повідомити про це консисторію і вказати причини, чому він цього не виконав.

Чи не про них сказав колись Господь через пророка Ісаію: "І станеться із ними по слову Господньому: заповідь на заповідь; заповідь за заповіддю; правило та правило, а за правилом ізнов правило; тут небагато, та й там небагато, — так, що підуть і попадають горілиць, і порозбиваються, і попадуться в сіть та й спіймаються" (Іс. 28, 13).

ІКОНИ — ОБРАЗИ

Про це можна б говорити багато, і цю справу дехто вже досить ясно висвітлював. Але це православних не торкнулося. Вони й далі не уявляють собі інакшого поклоніння, як через ікони. Навіть в такому випадкові, коли священик потребує відслужити будь-яку службу, він мусить мати хоч одну ікону. Навіть ті, що їдуть десь щось служити, возять із собою іконки на той випадок, коли на місці, куди вони їдуть, їх не буде. Про те, що наші православні церкви в Україні були обставлені іконами різних святих, не треба й говорити, це відомо кожному з нас. Але цікаво, що тут, на чужині, цього не змінили. Навіть, коли доводиться православним служити в якійсь протестантській церкві, де ікон немає, то приносять свої і обставляють ними. Без ікон вони молитися не вміють. Священики навіть кажуть, що в протестанській церкві, де немає ікон, вони почуваються як у тюрмі.

І коли православні теологи, обороняючи ікони і почитання їх, твердять, що через ікони вірні поклоняються особі, яка зображена на іконі, говорять не правду. Я мав можливість переконатися в роки мого служіння в православній церкві, що навіть ті, що так говорять, роблять в дійсності навпаки.

Я пересвідчився, що навіть священики, коли стають до молитви в помешканні, де немає ікон, ставлять свою, яку попаде, і ставши до неї лицем, промовляють всі молитви: і до Бога Отця, і до Христа, і до Святого Духа, і до Матері Ісусової, і до інших різних святих.

Доводилося бачити /також

(Продовження на стор. 6)

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ

(Продовження з стор. 5)

такі випадки і то не раз, не два, коли старші священики, з відповідною духовною освітою, займаючі керівні місця в церкві, при загальній молитві, наприклад, під час з'їздів чи спільних обідів, перед розпочаттям цього, ставали, обертаючися до стіни, на якій висіла ікона якогось святого, і проказували до неї такі молитви, як: "Отче наш . . . ", "Царю Небесний . . . ", "Богородице Діво, радуйся . . . " і інші, не звертаючи уваги, що ікона була або св. Миколая, або св. Володимира.

Христос сказав: "Де двоє або троє зберуться в ім'я Моє, там Я серед них" (Мат. 18, 20).

Для православних це не зрозуміло. Чому Христос серед них, а не в куточку на стіні, ще й в рямці?

Цікаво при тому згадати, що коли наші люди жили в Німеччині в таборах і там будували церкви, то обов'язково прикрашували їх різними іконами, а коли почали ці табори ліквідувати, то ліквідували і церкви, а ікони звозили до тих, що ще не були зліквідовані. Часто бувало їх так багато, що й не було їх де вішати, тому складали їх десь в коморах на купу, а коли і ці останні ліквідувалися, і не було вже де тих ікон дівати, то зносили їх десь на купу і . . . палили.

Вперед робили . . . потім святили і кадили та цілували, як святощі, а на останку, — палили як непотріб.

В одному німецькому місті, в колишньому бомбосховищі, ще й досі лежать на купі ікони з кількох церков і їх гризуть щурі. Така їхня доля!

СЛІПА ВІРА І ПЕРЕКОНАННЯ

Коли я був звичайним собі "православним християнином", я, як і всі православні, був гордий з того, що ми маємо "найкращу віру", яку ми перебрали "просто, від самого Христа". Так я вірив, бо так мене було навчено, як і всіх інших православних моїх братів. В чім же полягало ось те "найкраще", то ні я, ні цілі мільйони таких як я, не знали. Я лише сліпо вірив тому, чого нас вчили, і навіть часами намагався переконувати й інших в тому, хоч сам не знав, з чого починати, чи на чому те переконування основувати. Зі школи я ще пам'ятав Священну Історію Старого й Нового Заповітів, і дещо з Православного Катехізіса. От це і все. Але багато моїх братів по "вірі" не знали й того. Навчалися вони чогось таки від батьків і від людей, взагалі. Тому і не дивно, що те, чому вони від них навчалися, називали "вірою", а що навчалися її від батьків, то називали цю "віру" "БАТЬКІВСЬКОЮ ВІРОЮ". Так її називали не лише несвідомі люди, а вчили їх так називати священики. Я також вірив, що я маю батьківську віру, а вона є найкраща, бо за неї боролися наші батьки та діди; за неї клали свої голови і т. п. Але в чім полягала та "батьківська віра", таки не знав. За "віру" я і всі ми приймали і релігію, і обряди, і звичаї, і науку, і ще може дещо, але правдивого розуміння, що то є ВІРА, я не мав.

Коли мене в житті довелося трохи познайомитися з ученням протестанських церков, то я залишався при свойому переконанні, що коли дати православному до рук Святе Письмо, і навчити його, то він і буде в дійсності тим найкращим ХРИСТИЯНИНОМ, якого бажає Собі Сам Бог. Правда, я відтоді вже трохи зрозумів, що православному чогось бракує, а згодом таки побачив і зрозумів, що бракує йому якраз знання й розуміння Святого Письма. Ця справа почала мене щораз то більше цікавити. А особливо з того часу, як я на одній конференції представників Німецьких протестантських церков, на яку були запрошені і представники різних православних церков в Німеччині, я почув був заваги деяких діячів Н.П.Ц., що в православній церкві не надають значення проповідям і науці Святого Письма для членів церкви. Присутні представники від православного духовенства не тільки цього не заперечили, а й висловили підтверджуючі думки. Для мене було це новиною, бо я вже намічався в кандидати на священика. А при моєму рукоположенню в священики, один зі старших священиків сказав мені такі слова: "Як хочеш, брате, бути добрим священиком, то старайся добре навчитися Святого Письма. Воно тобі багато допоможе і навчить". Сказав він, видно, в добрий час, і тому я взяв цю його пораду поважно. Та й сам я розумів, що мені треба буде проповідувати, (православному говориться — "виголошувати проповідь"), тому я мушу теж щось знати зі Святого Письма.

До служіння я приступив щиро й поважно, та з прагненням показати себе достойним слугою Божим. До цього мене вабило ще й те, що я протягом моєї праці на відтинку церковнім (в льокальному) зустрічався з різними служителями і вищого і нижчого сану, які мали великі хиби не тільки в житті й поводженні, а й в служінні. Я розумів, що служителі з такими хибами, про які говорять люди, або навіть докоряють їм, були спокусою для людей, і причиною занепаду релігійности та побожности. Тому я щиро благав Господа, щоб оберіг мене від того, щоб і я був спокусою, а краще, щоб був я добрим прикладом для вірних.

Набираючи щораз більше практики в служінні і знання, я мав прагнення поділитися ними з іншими моїми "братами" священиками, і ввійти в порозуміння з ними в тому напрямку, щоб, так би мовити, відновити чи оздоровити церкву через запровадження більшої дисципліни і порядку в служінні, гадаючи, що в цім ціла справа. На протязі моїх дискусій в цій справі, мені ставали щораз яснішими, зрозумілішими й виднішими багато хиб і недотягнень не тільки в самому зовнішньому служінні, а і в обрядовості. Одночасно я щораз більше починав розуміти Святе Письмо і Істини, що в ньому. Допомагав мені в цьому Господь, і разом з тим, звертав мою увагу на догматичне вчення моєї церкви, якої служителем я був. Я став щораз більше переконуватися, що багато з того, чого мене навчила наша догматична наука, не відповідає науці Святого Письма.

Цими моїми спостереженнями й переконаннями я ділився з деякими моїми братами-священиками, але вони, хоч в дечому й погоджувалися, і висловлювали свої думки, що в православному служінні не все є в належному порядку, але це тому, що ми, мовляв, не знаємо належно науки православного Богослов'я, і тому самі чинимо хиби. А для того, щоб цього уникнути, треба старатися більше пізнавати науку православного Богослов'я. А деякі справи просто радили, залишити в спокої, бо то не наша справа розглядати те, що довгими віками "освятилося". Що ми не можемо в таких обставинах навіть щось думати, бо то ні не час, ні не місце, ні не є ми компентентними брати голос в тих справах, які належить рішати "вибраним" людям.

Тут говорилося про певну реформу деяких служб. І хоч ті, з ким я ділився моїми думками, радили мені залишити все в спокої й приймати все з вірою, що все є в порядку, а краще самому ставати кращим виконавцем служіння(!), я таки постановив був собі зреформувати деякі служби, і тому почав перше з акафістів. Потім я скоротив і краще оформив чин хрещення, а після і літургію. Так я мав на увазі зробити з усіма службами й молебнами. Навіть подбав був про те, щоб зібрати і записати та видрукувати на нотах всю всенічну службу легкого старого напіву, щоб зберегти. Я все був переконаний і вірив, що все це я роблю для слави Божої. Але сталося дійсно чудо. Господь бачив мої бажання працювати для слави імени Його, але, що я роблю не те, що треба було б чинити, тому припинив мою роботу в той спосіб, що вивів мене із православ'я, щоб я не марнував часу й сил, бо то все Богові не потрібне. А що воно так є, то Господь дав мені змогу вже раніш це зрозуміти. Так, наприклад, я побачив, що воно не відповідає науці і волі Божій. Господь говорить через Святе Письмо одне, а ми робимо за уставом православної церкви — друге. Так само і чин похорону або панахиди за померлих, а згодом і в різних молебнах і свяченнях. На останку і в літургії Господь відкрив мені розуміння Його волі. І тоді, коли я приступав до звершування літургії, по мені проходив якийсь внутрішній страх, що я чиню не те, що Господеві є вгодне. Я тремтів протягом цілої служби, але коли я виходив до проповіді, мене наче окрилювала тоді цілком інша сила, і давала мені слово в уста мої, а також сміливість говорити про те, про що уникають в православній церкві говорити, щоб не порушити догматичного вчення та уставу. Для моїх парафіян це було щось нове. Спочатку вони слухали й казали, що мої проповіді і цікаві і добрі, але згодом почали вбачати протестанський відхил від православ'я. Мені цього не говорили, але поза мною. Не знаю, як би ця справа пішла далі, коли б не те, що мене Господь вивів, як я вище згадував. Правда, дехто з колишніх моїх парафіян твердять, що мене вони вигнали за те, що я, мовляв, проповідував "баптистську віру", а тим самим і зрадив Україну. Але мене те не цікавить, що про мене говорять люди, а цікавить, що думає про мене Бог. І в моему служінні в православній церкві я також не думав і не вважав на те, що про мене думають і говорять люди, а прагнув служити згідно волі Божій. Бог же мої прагнення знав, і тому вчинив мені те, що вчинив. Нехай буде благословенне ім'я Його по всі віки.

(Далі буде)

НОВІ ЗАПОВІТИ

Нові Заповіти Господа нашого Ісуса Христа та поодиночні Євангелії для розповсюджування по всім світі як подарунок із різних держав. Хто цікавиться Новими Заповітами, можуть отримати безкоштовно одну штуку в своїй рідній мові як то: Болгарській, Німецькій, Англійській, Естонській, Французькій, Грецькій, Єврейській, Італійській, Персідській, Польській, Португальській, Румунській, Руській, Сербській, Сербохорватській, Словенській, Еспанській, Чешській, Українській, Мадярській та Білоруській. Замовлення прошу писати по "Заповіти" на вищезгаданих мовах на таку адресу:

PETRO PANCHUK,
Knowle Cottages, Wormley Cane
Hambledon, Nr. Godalming,
Surrey, England.

Тарас Шевченко і ритуалісти

Цього року сторінки українських часописів переповнені статтями і дослідами про творчість і погляди Тараса Шевченка. Знову перед українцями постають життя і змагання будителя нашого народу з неволі політичної і з духового назадництва. Геніяльність Тараса Шевченка визнають цілком слушно і свої й чужі. Його життя і праця були формами, в які вилилися змагання нашого народу до повного вільного життя, і цих змагань уже не скувати. По Тарасові вже ніхто на вільній Україні не зможе сказати і довести, що українець є лише той, хто належить до його партії або церкви.

Такі претенсії Великий Кобзар унеможливив своїми творами і навчанням. Ми не кажемо, що серед нашого народу не можуть появитись особи, охоплені манією нетолерантности, непогрішимости та особистої чи партійної величі, але коріння вони на українській землі не пустять. Землю українську глибоко переорав Тарас Шевченко і це унеможливлює тривалий розвій різних бур'янів.

Проте дехто робить спроби переробити навчання Тараса, пробує вкласти його в рамки тої або іншої церкви чи партії. Усі погоджуються в тим, що Тарас Шевченко був глибоко релігійна людина. Лише атеїстичні рептілки і автори-комуністи, які пишуть на соцзамовлення, пробують зробити з нього атеїста.

Ведеться наступ на твори Тарасові і з іншого боку. З нього пробують зробити завзятого православного. Спроба так само призначена на поразку. Твори Тараса Шевченка сповнені глибокою релігійністю, але так само вони є повні палких реформаційних закликів. Цьому фактові римо-греко-католики і православні не можуть дивитись в очі, і тому деякі з них взялися за операцію над творами великого поета. Їх ситуація прикра. З одного боку їм нема як зректися великого українського поета, бо тоді український народ зречеться їх. З другого боку реформаційно-протестантські гасла Тараса болячо разять ритуалістичний клір. Треба або зректися ікон, кадила, кропила, явлених тощо, або зректися Тараса. Щоб розв'язати оцю болючу ситуацію, ритуалісти, шукаючи виходу, винайшли Америку. Проголошується, що Тарас Шевченко, критикуючи гостро ікони, миро, кадило, службу в церквах і т.д., мав на увазі лише російське православ'я, а не українських православних.

Як ви візьмете "Кобзаря" і прочитаєте знову ці прекрасні, але такі болючі для ритуалістів місця, ви відразу побачите штучність і надуманість цієї "російської" теорії. Абсолютно ніде Тарас Шевченко в своїй гострій критиці не відділяє російського православ'я від українського.

Для нього як те, так і інше є "візантійщиною", бо одне й друге походить з Візантії. Він гостро засуджує і відкидає усі кадила, кропила, багряниці, явлені. Він плянує вимітати українську нову хату не виключно російськими православними кропилами, а кропилами взагалі.

В релігії святість речі чи обряду в одній країні і серед одного народу не втрачає своєї святости, тому що й інший народ визнає ці самі речі чи особи за святі. Тяжко уявити собі, щоб побожний православний чи римо-греко-католик величав би якусь ікону якогось святого в своїм краю і кляв би того самого святого чи його ікону в сусіднім краю.

Це психологічно неможливо. Такі речі міг би робити лише параноїк, а Тарас Шевченко не був таким. Цілком ясно, що треба полишити оці всі штучні спроби нав'язати Кобзареві думки і погляди, яких він не мав.

Тарас Шевченко в бажаннях церковної реформи випередив набагато навіть такого церковного і богословського реформатора як митрополит В. Липківський, хоч і жив задовго перед ним. Тарас тихо і щиро молився з глибини свого серця, щоб усі слов'яни стали (а в тім і українці) еретиками такими, яким був Іван Гус (див. "Єретик"). Тарас Шевченко вважав, що читання евангелії під час православного богослуження є "найпоганішим контрастом" ("Щоденник").

Отже, якщо в церкві читається евангелію, неважно чи це українська, російська чи польська церква, Тарас Шевченко вимагає, щоб з такої церкви перше були винесені "чуда-дива", намальовані на дошках (цебто ікони).

Звичайна чесність щодо великого поета вимагає признання його думок, признання його реформаційних протестів і вимог.

Пробувати робити з нього православного це теж саме, що пробувати робити з гетьмана Мазепи російського патріота.

Українські евангелики завжди відчували близькість до них Тараса Шевченка. Через це ви почуєте часто на евангельських українських богослуженнях, як українські евангелики співають псальми в переспіві Тараса Шевченка, цього ви не знайдете в ніяких православних церквах.

Історія довела, що Тарас Шевченко не помилявся в своїй боротьбі за політичну волю народу, не помилявся він і в своїх змаганнях і бажанні побачити наш народ на шляху церковної реформації. Тепер це є одна з найважливіших потреб нашого церковного життя.

І. Козуб

Heart's Adventure

May Hall Thompson

A campfire was faintly discernible through the thick foliage of trees and brush.

"Look!" cried Kurt Turner. "Some bums are on your aunt's land!"

Everett Holman saw the flicker of light in the growing dusk, which was accentuated by the absence of the sun and by thick, dark clouds above.

"Better see about this," he answered, turning off the road into the timbered land belonging to the recently widowed Mrs. Huggins.

The two boys were hiking out to the farm this Friday evening after school. Both were college freshmen, and both were close friends although they often disagreed and sometimes even quarreled.

Everett, blond and wispy haired, made a weekly visit to his aunt, often carrying out some needed supplies and then helping her with the chores about the farm. Kurt, dark complexioned, with wavy, brown hair, sometimes accompanied him for the week end.

Only a short time before the two had been hiking along at an invigorating clip.

"Aunt Amelia really ought to have somebody there with her all the time since Uncle Henry died", Everett had said. "It seems like she's put off getting anyone and, of course, Farmer Jones has part of her land rented, that east 80 acres. Still there's plenty of land there and Aunt Amelia's all alone."

"It's a good thing she's got you to look after her," replied Kurt. "And me." He laughed. "I've been her steady week-end guest for a month of Sundays. How I do love chicken dumplings and pumpkin pie. Good country sausage and cottage cheese, too." Then, abruptly changing the subject, he continued, "Wonder what she'll think of my new coat? Guess she'll scold me for being extravagant."

(Continued on page 8)

Heart's Adventure

(Continued from page 7)

"You really didn't need it," put in Everett, "but it's a beauty."

The coat was lumberjack style, fashioned from black horsehair which resembled bear-skin in every respect. The sleeves were black leather.

"Yes, it's a bear", agreed Kurt. "Couldn't pass it up. Bargain this time of year, but will be good for the winter."

"You can easily wear it now though. These raw early spring days are mighty cold, especially with rain in the air. But I guess Aunt Amelia will scold you for extravagance."

"Sometimes she and I argue as much as you and I do, Everett. Take last Sunday, for instance. But no use spoiling a nice day over that."

Everett flushed to the roots of his blond hair. He had taken Sunday's argument seriously. He remembered the details of it with distaste.

All eyes had been focused on the two boys sitting side by side on one of the benches of the church. All attention and interest had been centered on these two who, although friends, were in a heated argument over the Sunday school subject. Often this very thing had taken place when Everett Holman brought his rather cynical, very modern young friend, Kurt Turner, into the Sunday school class, a group of perhaps a dozen boys and young men.

Everett attended the class regularly, but Kurt only came spasmodically, always with his friend with whom he invariably sought argument over the subject for discussion. Kurt prided himself on his ultra-modern, vastly scientific and practical mind. His father was professor of biology in the college in Oracle, the little city in which the two boys lived, and Kurt often took his father's position more seriously than did Mr. Turner himself.

The question brought out in the lesson was, "Why lead the life of a Christian?"

Everett was asked to give his reasons, and he did so promptly by quoting to the effect that there are many mansions in heaven prepared for those who live right, because it is Christ's command, and because it leads to life beyond the present.

"That isn't my idea at all," Kurt interpolated.

"Very well, Kurt," suggested Mr. Moran, the teacher, "and what is your idea?"

"I certainly don't think it an honor to be good merely for a reward, or for avoiding possible punishment at the end of life. Why not expect a reward now? Socially, right usually pays in this world. It is merely a business proposition, and as such I would only consider doing right."

And then began the heated discussion which ended only when the bell sounded for class to be dismissed.

Everett was still thinking of this when Kurt called his attention to the campfire in the distance.

Now both boys hastily made their way through the thick brush and tall timber to see what the fire meant

As they approached, they both suddenly stood still. They were struck with the scene before them, so different from the hoboes they expected.

A woman dressed in man's clothes was sitting on a cold boulder, patching a piece of dingy canvas or tarpaulin. The boys could not help noticing the weary, discouraged look on her face, which was roughened from exposure. Her hands were chapped and cold. It was hard work to patch the heavy canvas with numb, windroughened fingers.

A little girl of about 4 years, patched sweater, was playing around the fire with a black kitten.

A man, whose thin shirt was entirely inadequate, shivered as he stirred a pot of beans that he had given his coat to his wife.

That a family might have no roof over its head, not enough food and clothes to keep warm, and practically no place to sleep except in wind or rain, was an unreality to these boys who had always had the comforts of life. Yet, running into this destitute family shocked their sensibilities.

"I hope it doesn't rain much tonight," the woman was saying. "This tarp won't throw water any more. You had better lay the bedroll before the ground gets wet."

The man moved mechanically toward the old, dilapidated car to do her bidding.

At this juncture Everett came forward, not forcefully as he had planned, but almost shyly.

"Good evening," he said.

The man whirled about abruptly. Then seeing the two boys, cast them a wan smile.

"I guess we're trespassing," he announced, "but my car needs working over and I thought we would stay here until I see what's wrong."

"Well, it's my aunt's land but I'm sure she won't mind", Everett could only reply weakly. "Where are you headed?"

The man's lips twitched. Then with false bravado, he shrugged his shoulders.

"Nowhere in particular," he said with a hoarse laugh, "just any place to find some work."

"Don't you have a home?" inquired Kurt incredulously. Kurt, who thought he was so modern, was acting like a child.

"Not any more, boy. Lost it in the dust bowl. Reckon we'll get to Arizona or California sometime. We can pick cotton and maybe we can start on our own again sometime."

The boys noticed that there in the firelight a tear lurked in the woman's weary eyes, while the man shivered. He looked gaunt and half sick. Everett ran for dry brush to pile on the fire.

Impulsively, Kurt took off his new bearskin coat

"Here," he said to the man, "take this."

The man eyed him suspiciously

"Why, you'd be cold," he said.

"We're just going over this knoll," Kurt explained. "And besides, I have another coat just as good. Please take it. At least until I come back."

The man seemed warmed and more cheered the minute he put it on.

"Thanks," he said gruffly to hide his emotion

The little girl came forward, kitten in hand

"You're like kitty now," she said, rubbing the black furry coat tenderly.

The boys laughed.

"If spring would come a little faster," the man, unmindful, said, "it would help a lot. It's been cold out. Then, too, more work will open up along the way. I don't know much but farming."

Into Everett's mind popped visions of Aunt Amelia's big kitchen, the cheery range fire, the smell of wholesome food, the everlasting cookie jar. All this came to him in contrast to the dreary evening, the cold hard rock for a chair, the smell of boiling beans, the only evidence of any kind of food

"Let's go," he said huskily. "We'd better run so you won't get cold, Kurt."

But Everett had another reason for running.

After it was all over, the boys could hardly realise it had happened. They had coaxed Aunt Amelia to take the family in.

"Just for tonight," said Everett. "We'll be here so it will be all right."

Aunt Amelia had smiled.

"All right, I'll look them over. Reckon I can tell what a body's like."

The two boys had rushed back to the camp, Kurt wearing one of Aunt Amelia's old sweaters.

Back in the cheery kitchen it was good to see them eat. Aunt Amelia glowed with pride to know her food was so enjoyed. It was good to see the woman relax as warmth and joy came into her face. It was good to see the man's chills vanish and the child's face glow with happiness as she ate her food voraciously. Even the cat purred loudly before the bowl of milk, which the boys filled again as soon as it was emptied.

It was arranged that the family stay all night, but the next day Aunt Amelia settled them permanently in the two attic rooms. The woman would help her with the house-work, while the man would do the outside chores and take up the land for farming. He could work the 40 acres on shares.

The two boys started back to town. "Did you do your act of kindness to gain an additional jewel in your crown, Everett?" Kurt suddenly asked. "Or a finer mansion in heaven?"

Everett flushed

"I didn't even think of that," he confessed. "And, Kurt, did you give up your coat as a business proposition?"

Kurt's face became a study.

"Of course not," he answered. "You ought to know better. I'm not sure why I did. I guess it was for the principle of the thing. I couldn't let a man go cold while I stood there and looked at him shiver."

"I know", replied Everett, his face glowing with new light and understanding. "That principle, as you call it, is a law or an eternal truth. It is the Christ spirit within us. It is that spirit that prompts us to do right."

"We'll have to tell the class we were both right and were both wrong," suggested Kurt. "And after this I'm going to be a regular attendant of your class."

And both boys felt that they had indeed reached a pinnacle of truth by an adventure of the heart.

"One doesn't always have to do daring risky things to feel adventurous either," added Kurt. "Somehow I feel all pepped up".

—*The Young People.*

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXII. Число 10. Торонто, Онт. Жовтень [illegible] October Toronto, Ont. Рік XXII. Число 10.

Як же покоштував староста води, що сталась вином (а не знав, звідкіля, слуги ж знали, що черпали воду), кличе жениха староста, і каже йому: Кожен чоловік перш добре вино ставить, а як підоп'ють, тоді гірше; ти ж додержав добре вино аж досі. Йоан. 2: 9, 10.

ДВІ ВЕЧЕРІ

1. Староста на весіллю в Кані Галілейській, дорікаючи слугам за вино, підтвердив правду, що він сам про неї, мабуть, не був свідомий. Коли Христос перетворив воду в вино, котрого бракувало на весіллю, а слуги розносили це вино гостям, староста, покуштувавши вина, побачив, що воно першоклясної якости. Тоді він каже слугам, що увесь світ так робить, що на бенкетах перше дають добре вино, а коли люди вже стратять від напою смак і розум тоді їм дають, що найгірше. Дійсно це є правилом в світі, це є так само правилом бога віку цього Сатани в його поступованні зі всіма людьми. Згідно цього правила, поступають усі його діти. Перше коли ви потрібні такій людині, вона показує себе вашим найкращим приятелем, підхліблюється до вас, хвалить вас, але це все робиться лише так довго поки вам добре і все гаразд.

Але ось приходять лихі і скрутні дні для вас і на своє велике розчарування, ви бачите, як ці ваші приятелі лишають вас, не хочуть нічого з вами мати спільного. Перше вони подають вам добре вино, а напослідок погане. Так поступав з Давидом Ахитефел, що мав всілякі почести від царя і користався його прихильністю, але, коли син Давида Абесалом повстав проти батька, Ахитофел один з перших зрадив Давида і приєднався до Абесалома. Ми всі добре знаємо, що Юда зрадив Христа поцілунком. Цей метод ділання з людьми є головним і незмінним способом у Сатани. Він приваблює людей перше ніби добрим вином, але потім дає їм певну отрую. Цього способу Сатана вживає з кожним із нас, щоб привести нас до повної руїни і погибелі.

Сатана, знаючи слабість і зіпсованість людської природи, представляє нам всілякий гріх і неправду, як щось дуже добре. Він приманює нас на свій бенкет всілякими речами, що здаються приваблививими на перший погляд. Перша шклянка гріха і неправди здається людям солодкою. "Вода украдена солодша, й вкритий хліб смачніший" (Припов. 9:17) кажуть ті хто злапались в тенета смерти. Але на своїм бенкеті Сатана не довго тішить їх приємними речами. По смашнім вині він їм подає гірше. Той гріх, в котрім людина світу кохалась, їй вже починає прідатись, вона вже не має з нього приємности, але навпаки гіркість. Все одно як цукор, візьміть великий кусок цукру і гризіть його, цілий день, чи не стане він в решті решт для вас гірким. Так і для кожного, що йде дорогою неправди, мусять настати дні, про котрі він казатиме, що вони не до вподоби йому. "Явні ж діла тілесні, оце вони: перелюб, нечистота, розпуста, ідолослуження, чарування, ворогування, свари, ненависть, гнів, суперечки, незгода, ересі, зависть, убивство, п'янство, бенкети й таке інше. Це наперед кажу вам, яко ж і наперед казав, що хто таке робить, ті царства Божого не наслідять" (Галат 5:19-21).

Коли вже гість Сатани стратить усякий смак, він приносить йому третю чашу. І як людина загляне до неї, то її серце наповнюється смертним жахом, але він мусить її пити. "Плата бо за гріх смерть". "Твій гріх тебе знайде" — каже Писання". І від цього закону дукового життя не втік ніхто. Коли Син Божий став на місце грішника і взяв на себе гріхи віруючих, то Бог не зупинився, а ні на момент аби покарати смертю свого Сина за гріхи людей.

За п'янство людина платить здоров'ям своїм і своїх дітей. За всякий інших гріх він розплачується до останнього цента і платить при тім великий процент.

Це є дорога усякої нерозумної людини, що вибрала собі дорогу беззаконня, гріха і нечистоти. Перша чаша для неї могла показатись солодкою, але потім все гірше і гірше, аж до смерти.

Дехто може собі думати: я ніколи не робив ніякого лиха, не крав, не перелюбствував, нікого не зобиджав, навпаки не раз поміг бідоласі і поділивсь останнім, отже уся ця наука до мене цілком не відноситься

Якщо ми не робимо зла, то це є добре і Господь бачить це, але всі ті, хто думають, що вони остільки праведні, що зобачуть спасення за свою праведність, ці всі так само беруть участь в бенкеті в Сатани. Вони п'ють чашу гордости, як той фарисей, що казав в храмі: "Боже, дякую Тобі, що я не такий, як інші люди". Лише коли ми приходимо до Христа як митник і кажемо з ним разом: "Боже, милостивий, будь мені грішному" лише в цій вірі ми можемо надіятись на мир з Богом через Ісуса Христа.

Бог оголосив усім людям велике запрошення: „Прийдіть до мене". "Хто прийде до мене — не вижену геть" говорить Господь. "Віруй в Господа Ісуса Христа і спасешся ти і дім твій". Але запрошення Бога на його вечерю зовсім інакше ніж бога віку цього. Хоч наш Господь з самого початку дає добре, але найкраще вино лишає на останнє, як Христос це зробив в Кані Галілейській. Часом своїм дітям Бог на початку дає вино, що їм зовсім не смакує. Ми знаємо чимало вірних дітей божих, що є в біді, декотрі з них приковані слабістю до ліжка, декотрих із них посилають на заслання, а інших вбивають. Але коли Господь це робить, то лише для того, щоб ці їх страждання зробити потім благословенням, щоб випробувати їх віру і зміцнити їх волю. Хоч перша чаша вина на бенкеті у Господа може бути не по смаку, вона все ж є завжди на добре. "Знаємо ж, що люблячим Бога, усе помагає до доброго" (Рим. 8:28).

Але завжди Бог дає найкраще на останнє. Апостол Павло мав великі благословення. Він бачив Ісуса Христа, вставшого з мертвих, на дорозі в Дамаск. Він був підхоплений духом на небо. Він мав видіння і відкриття Господнє. Через нього Бог робив великі чудеса. І все ж серце апостола Павла прагнуло принади від Господа слідуючої чаші, маючи бажання розв'язатись із тілом, та в Христом бути, багато бо воно лучше" (Филип. 1:23). Для тих, що приняли запрошення Христове, Бог приготовив чудові напої і поживи: "А овощ духа: любов, радощі, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, тихість, вдержливість. На таких нема закону" (Гал. 5: 22, 23).

Господь сам буде з ними в час смерти. Він приготовив для них небесні оселі. "Ні, яко ж писано: Чого око не виділо, ні ухо не чуло, і що на серце чоловікові не зійшло, те наготовив Бог тим, хто любить Його" (1 Кор. 2:9).

Нехай Господь благословить нас всіх приняти це повне любови запрошення Ісуса Христа на Його вечерю.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street

Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа
о 3 год. по пол. кожної суботи.

Кредитова Спілка при Церкві
відкрита
кожної середи
від 8 до 9 год. вечора.

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ

(Свідчення українського православного священика Г. Добровольського)

(Закінчення)

СПОКУСА І ВАГАННЯ

"Тверезіться, пильнуйте, бо противник ваш, диявол, як лев рикаючий, ходить, шукаючи кого пожерти" (1 Петра 5:8). Це не є видумка апостола, а дійсна правда, яку може підтвердити лише той, хто на собі це пережив. Не минуло це й мене особисто. Коли я був захопився служінням так, як то практикується в православній церкві, коли звертав більше увагу на форму й зовнішність, то мій ворог спокійно споглядав, не чіпаючи мене й не турбуючи. Але, як я лише почав заглиблюватися в зміст мого служіння, то він зараз насторожився, і делікатно дуже почав підповідати мені, що то не моє діло, що так тягнеться довгі віки, що то навіть гріх щось думати і досліджувати, бо над тим працювали "вибрані Божі мужі", озброєні знанням і мудрістю.

Але інший Дух мене не залишав, і провадив мене від одного моменту до другого, пояснюючи й відкриваючи мені Істину Божу так, як вона є, не завуальовану в пелени всяких людських вчень, обрядів, звичаїв, традицій, і всяких інших накопичень, що ними заслонено від людей правдиве вчення Христа та Його апостолів. Бажання служити згідно з волею Божою зростало в моїй душі щораз, то більше. Душа рвалася до Бога Живого, що наповнює увесь всесвіт, і утікала від Бога, замкненого в церкві, або повішеного в рямці на стіні. Душа рвалася говорити людям Правду Божу, щоб вони також пізнали Бога Живого, Його любов і милосердя та Його обітниці спасіння, про які православні не мають жадного поняття. І тут то спокусник задумав мене збаламутити. Він мені підшіптував: "Якщо ти хочеш голосити Правду Божу, то якраз можеш це робити тут. Не залишай цієї церкви, бо тут маєш своїх знайомих парафіян, більшість ставляться до тебе добре, то й будуть вони слухати твої проповіді". І інше подібне він мені говорив. Не спостерігши, хто це мені говорить, я думав, що дійсно добре б було використовувати церковний амвон для таких проповідей, якими можна б було, при помочі Божій, вияснювати людям те, чого вони не знають в справі спасіння й життя вічного. І, тому, хоч у мене вже давно доаріло бажання вийти з православія, що не відповідало моїй спрагненій душі, з другого боку, — зроджувалося бажання, як можна лише буде довго використовувати цей амвон для моїх проповідей. Цікаво іще згадати, що коли я вже навіть рішив покінчити з цією "двоедушністю", яку в мені виявив апостол Яків (Як. 1, 8), спокусник ухопився ще за останній спосіб. Він уже більш наполягливо вимагав від мене не поспішати, що ще є час. "Подумай лише, — підповідав він, — яку неприємність ти зробиш твоїй зверхній владі і твоїм парафіянам та собратам. Ти залишиш своїх парафіян без обслуги, бо священиків так мало; парафіяни відвикнуть від служб, охолонуть, занедбають. Чи не вчиниш ти ще більший гріх для себе і для них!" Ось як старався він мене переконувати, щоб я не звернув з неправильної дороги. Але Господь є сильніший. Христос сказав колись: "Отець мій, що дав мені, більший усіх, і ніхто не здоліє вихопити їх із рук Отця мого" (Ів. 10, 29).

Не тільки Отцеві вирвати не може ніхто з руки того, кого Отець притягнув до Себе, а навпаки, — Він Сам вириває з руки злого духа тих, що прагнуть того, що звертаються до Нього.

І вирвав Він і мене. Нехай буде благословенне ім'я Його по всі віки.

А той "ричучий лев" зі злостю тепер ходить та видумує на мене все, що може, своїм немудрим розумом, щоб мене посоромити, понизити, осміяти перед людьми. Лиш він сам більше осоромлюється, а мені що зможе він зробити, коли зі мною Бог! І я щиро молю Господа, щоб як Він, в Своїй любові, врятував мою душу, так щоб содіяв благо для багатьох тих, що ще цієї ласки спасіння Божого не знають, щоб і вони мали радість і насолоду життя в Христі Ісусі, Господі нашім, і в цьому віці, і в будучому по всі віки.

О, дай то, Милосердний Господи, не задля моїх прохань, а задля слави Твоєї, і Пречистої Крови Сина Твого, а нашого Господа, Ісуса Христа.

ПІСЛЯСЛОВО

"Що кажу Я вам потемки,— говоріть те при світлі, що ж на вухо чуєте — проповідуйте те на дахах. І не лякайтеся тих, що тіло вбивають, а душі вбить не можуть; але бійтеся більше того, хто може і душу і тіло вам занапастити в гієні" (Мат. 10, 27-28), сказав до Своїх учеників Христос. Ці святі слова відносяться не лише до апостолів, а до тих всіх, кого Господь прикликає до служіння Євангелії Правди. Відносяться також до мене. Я не можу не слухати Господа, щоб не сказати прилюдно те, що вчинив мені мій Люб'ячий мене Господь. І тому, щоб було більше зрозумілим моє свідчення, я з поміччю Божою, постарався викласти в цій праці те, що вважав конче потрібним.

Зробив я це послідовно, так, як послідовно переводив мене Господь через усі моменти служіння в православній церкві, щоб я своїми власними очами побачив і своїми вухами почув, щоб пережив те все на собі самому. Бо інакше я так само, як і багато мільйонів інших православних, не повірив би, що в православії зовсім немає ДІЙСНОГО ПРАВОСЛАВІЯ, основаного на науці Христовій.

Я знаю, що не кожний, хто матиме змогу прочитати ці мої свідчення, погодиться з моїми думками, спостереженнями і переконаннями. Багато хто поставиться з суворою критикою й осудженням мене в зраді "батьківської віри", в зраді України, і навіть в зраді Бога. Але моє серце не лякається, бо покладаю вповні надію на Бога, а Він моя Твердиня і Захист. Тому ні не соромлюсь, ні не лякаюсь одверто й прилюдно, оскільки це для мене доступно, свідчити про ЛЮБОВ Господа та Його добродійства, які Він щедрою рукою зливає на мене, колись негідного, а сьогодні помилуваного й покликаного до служіння Його Святій Євангелії, тій Добрій Новині про Спасіння для багатьох тих, що ще не знають цього, і йдуть блудною дорогою, бувши зведені, й інших зводячи.

Не добірною мовою, а такою, якою я володію, описав я лише дуже малу частину того, що можна б було описати, і навіть варто було б, щоб не тільки виявити той блуд, в якому потопає багато мільйонів моїх братів по крові, щоб показати їм Істинну Дорогу, Якою маємо йти в цьому ще житті, щоб було воно радісне, щасливе і благословенне, а в будучому віці, в славі Отця нашого Небесного, в Його Царстві Небеснім блаженствувати повіки.

Тільки і тільки для слави Своєї створив нас Господь, і тому ми всіма силами до неї стремім, бо Царство Боже силою береться, — сказав колись Христос.

■

МОЛИТВА

О, Милосердний і любячий всіх, Господи, Боже наш! Молю Тебе, прихили вухо Твоє і вислухай слова молитви моєї! Прийми, благаю, цю мою працю, як угодну Тобі жертву. Благослови її бути добрим свідченням багатьом моїм братам по крові, для розуміння Істини і Волі Твоєї. Дай їм зрозуміти через ці слова, в якому омиленні вони потопають; відкрий їм очі духовні, щоб вони бачили, й уші, щоб чули, а серця, щоб і сприйняли Слово Твоє, яке Ти, в любові до всіх, подаєш для навчання й розуміння тієї Волі Твоєї через Святе Писання. Дай їм велику спрагу в серця їхні до Слова Твого; охоту до постійного перебування з Тобою через читання Святого Писання і в молитвах. Дай усім моїм братам і сестрам по крові покору в серцях їх і щире каяття в їх гріхах, щоб вони могли також одержати той, невимовно цінний, Дар Спасіння в життя вічне, що Ти наготовив для всіх, хто покличе ім'я Твоє; щоб вони могли в серця свої прийняти Сина Твого, а нашого Господа Ісуса Христа; щоб це земне життя вони могли присвятити Тобі, і жити з Христом і в Христі. Споглянь, Милосердний Господи, на терпіння і страждання мого народу, і вчини, щоб у ньому прославилося ім'я Твоє по всі дні і віки. А мені, коли я допустився, через слабість мою, хоч найменшого порушення волі Твоєї, — прости. Молю Тебе в ім'я Христа. Амінь.

■

ДОПОВНЕННЯ

В попередніх розділах згадано про "ПЕРЕІСТОЧЕННЯ" хліба і вина в Тіло і Кров Христові. В Святому Письмі немає

жадного оправдання цього догмату. Первоапостольська Христова Церква цього не знала. Допіру в четвертому столітті думку про це переісточення виявив монах Радберт Пасхазій. Папа Іннокентій III підхопив цю думку і піддержав її, а пізніше папа Григорій Великий. Собор в Римі 1059 року, при папі Николаю II, признав цю фантазію Пасхазія новим догматом. Його прийняла і Православна Церква, хоч остаточний розділ церкви стався 1054 р. Проти такого нового догмату були великі і бурхливі протести, але "всесильні" тоді папи його таки провели. А тепер вмовляється християнам, що так передав Христос, ще під час Тайної Вечері, Своїм учням, а ті дальше по переємству, священству.

■

При цьому долучаємо ХРОНОЛОГІЮ подій в Християнській Церкві, починаючи від того приблизно часу, коли вона ще була ЦЕРКВОЮ ХРИСТОВОЮ, а це від початку четвертого століття. Коли Церква все далі почала віддалятися від прямої науки Христа й апостолів, впроваджуючи щораз нові постанови людські. Зібрані ці події з різних джерел, і хоч при цьому їх не згадано, віримо, що той, кого ця справа зацікавить ближче, може довідатися і про джерела і їх авторитетність. Була б лише добра охота і бажання у тих, хто матиме змогу цю працю перечитати і перевірити, поважно й солідно над тим усім продумати, і винести належне рішення собі на користь і спасіння душі своєї, а Господеві на славу.

■

ХРОНОЛОГІЯ

Початок монашества 285-360.

Ельвірський собор, що заборонив іконопочитання 306 р.

Догма про молитви, служби, парастаси, панахиди за померлих і знам'я хреста 310 р.

Удержавлення Християнської Церкви та Религії 313-800 р.

Вживання воскових свічок до служіння 320 р.

Освячування померлих святих, і почитання ангелів 375 р.

Прощі до святих місць з IV віку.

Початок відправляння служб з приношенням Христа в жертву 394 р.

Перша думка про переісточення хліба й вина в Тіло і Кров Христові IV віці.

Обоження і поклоніння Діві Марії IV віці.

Вчення Несторія проти того 428 р.

Ефеський собор за почитання Діва Марії і називання її Матір'ю Божою 431 р.

Халкедонський собор це підтверджує 451 р.

Поклоніння святим мученикам і ангелам почалося в V віці.

Миропомазання почалося в V віці.

Свячення води почалося в V віці.

Звичай для священиків носити довгу одежу прийнято 500 р.

Симол віри і Херувимську пісню введено в службу в часі 518-527 рр.

Догму про чистилище встановив папа Григорій Великий 593 р.

Латинську мову визнав святою і ввів у служіння Григорій Великий 600 р.

Постановлено молитись до Діви Марії як до Бога 600 р.

Присвоєння титулу "папа" Рим. єпископом 607 р.

Підтвердження цього імператором Факосом 610 р.

Перший акафіст впроваджено 626 р.

Цілування ніг папі впроваджено 709 р.

Посягнення по світську і духов. владу папою 750 р.

Поганський храм "Пантеон" обернено в храм Діви Марії і всіх святих VII віці.

Візант. імпер. Лев наказав повиносити ікони з Константинопольських церков 730 р.

Царгородський собор проти ікон 754 р.

Поклоніння хрестові впроваджувалося 688-784 рр.

Другий Нікейський собор приймає постанову про іконопочитання 787 р.

Постанову цю прийняла Католицька Церква 787 р.

Постанову цю прийняла Православна Церква 842 р.

Франкфуртський собор засудив цю постанову і заборонив поклоніння іконам 794 р.

Поклоніння мощам і розділення їх на антимінси впроваджувалося 688-787 рр.

Свячення води пучкою соли 850 р.

Причисловати до святих стали в 880 р.

Канонізація Иосипа 890 р.

Хреститися рукою почали 900 р.

Хрещення церковних дзвонів заведено в 965 р.

Догмат про молитви за померлих 978 р.

Хрещення України-Руси 988 р.

Канонізація померлих "святих" 995 р.

Всілякі пости встановлено в 998 р.

Індульгенції введені в 1016 р.

Всілякі інші служби церковні впроваджені в 1100 р.

Догмат про переісточення хліба й вина в Тіло і Кров Христові встан. соб. в Римі 1059 р.

Перша Літургія введена в 1100 р.

Розділення Християнської Церкви 1054 р.

Целібат для священиків запровадив папа Боніфатій Гільдебрандт VII. в 1079 р.

Вервицю-корунки винайшов монах Петро Герміт і введено уживання її в 1079 р.

Хрестові походи почалися в 1095 р.

Папа Паскаль постановляє споживання хліба і вина окремо в 1118 р.

Інквізицію заведено в 1184 р.

Керував нею папа в 1190 р.

Затвердив догму про переісточення папа Інокентій III в 1215 р.

Заборонено священ. Католицької Церкви одружуватися в 1122 р.

Сповідь на ухо священикові запроваджувалася протягом часу 1215-1551 рр.

Постанова про сім таїнств в 1139 р.

Вложив оплаток в монстранцію, як Тіло Христове, папа Гонорій в 1220 р.

Молитви за померлих стали обов'язком в 1210 р.

Інквізиція ввійшла в силу закона в 1229 р.

Заборонено читати Св. Письмо мирянам — на соборі в Валенсії в 1229 р.

Шкаплїри видумав Симон. Стокій, ніби вони з суконь Діви Марії в 1287 р.

Священичі облачення встановлені в XIII в.

Чотки видумав монах Домінік в XIII р.

Індульгенцію поширено і на померлих в 1300 р.

Папа Бенедикт XII прокляв вчення про чистилище в 1366 р.

Собор у Флоренції підтвердив догму про чистилище в 1439 р.

Вживання просфор почалося в 1415 р.

Констанський собор постановив не давати мирянам вина в 1415 р.

Доктрина про сім таїнств в 1439 р.

Догма про чистилище вступає в силу в 1551 р.

Почали співати: "Богородице Діво, радуйся" в 1506 р.

Реформація Лютера в 1517 р.

Передання св. отців признав нарівні зі Св. Письмом собор у Трентоні в 1545 р.

Апокріфи включені в Св. Письмо в 1546 р.

Папа видає свій Символ віри в 1560 р.

Прокляло противників догмату про індульгенцію 1563 р.

Тридентський собор 1545-1563 рр.

Передання оголошено священими в 1564 р.

Догмат про непорочне зачаття Діви Марії в 1854 р.

Догмат про непогрішимість папи в 1870 р.

Папа Пій X викляв усіх науковців в 1864 р.

Папа Пій XI викляв усі некатол. школи в 1930 р.

Він же відновив догму про "Божу Матір" в 1931 р.

Папа Пій XII оголосив догму про вознесення Діви Марії живою на небо в 1950 р.

★

1. Рясу з широкими рукавами, яку носять православні священики, перейнято від мусулман.
2. Довге волосся російські православні священики почали носити з наказу царя Петра Великого, але 37 правило Трурського собору забороняє запускати волосся навіть монахам.
3. Нагрудний хрест російські православні священики почали носити з наказу царя Ніколая I.

■

Не все, що подано в хронології подій в християнській церкві, відноситься безпосередньо до Церкви Православної і різних введень в її служіння, а також і не все, що сьогодні практикується в цій церкві, впроваджено за її вченням. В деяких випадках Православна Церква потиху перейняла ту, чи іншу постанову Католицької Церкви тільки тому, щоб не бути гіршою від неї. Правда, Православна Церква не мала таких "всесильних" пап, як Католицька Церква, і не могла так безконтрольно впроваджувати всякі новини. Але, не зважаючи на це, в її вчення вкралося так багато всяких людських мудрувань і звичаїв та обичаїв, що вони згодом затемнили справжню науку Святого Письма. І те, що було душею Первоапостольської Христової Церкви, стало пізніше другорядним, що і привело її до упадку, який чимдалі поглиблюється.

Керівники ж Православної

(Продовження на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
Published monthly. — Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

В інтересах народнього здоров'я

Ще на рідних землях до часів революції були спроби якимсь способом розв'язати питання гігієни і декотрих звичаїв у римо-греко-католицьких і православних церквах.

Зверталося увагу на небезпеку поширення недуг і зараз в наслідок таких звичаїв як цілування хреста віруючими в церкві, цілування руки священика, а також цілування ікон і всякі інші масові цілування.

Статистика підтвердила, що навіть у Канаді на кожних десять осіб населення припадає один, що може мати сифіліс, сухоти або яку іншу страшну і заразливу хворобу. Небезпека цих недуг з винаходом пеніциліни і інших чудодійних ліків трохи зменшилась, але не усунута зовсім і загроза передачи зарази при масових релігійних прикладуваннях і цілуваннях залишається надалі.

Під час цілування хреста, руки або ікони люди лишають на хресті, руці, або іконі частинки слини, шкіри і свої різні бактерії, мікроби і віруси. Деякі із них не такі шкідливі, деякі спричиняють хвороби, що можуть привести до смерти і великих витрат.

Таку саму небезпеку являє собою звичай причащати парафіян з тієї самої ложки. Як ця ложка побуває в роті великого числа віруючих, то на ній без сумніву назбирається чимало шкідливих мікроорганизмів, які, переходячи таким способом з уст до уст, переносять різні недуги. Ситуація є загрозлива. Твердження, що під час причастя мікрооргаізми чудесним способом втрачають свою заразливість, не витримує критики, навпаки, факти поширення епідемій вказують на ці звичаї як на джерело поширення пошестей, а уряди в країнах з ритуалістичними церквами пробували вже під час епідемій резинфікувати чудотворні ікони після кожного цілування. Але це є тільки напівзахід і може знищити ікону, як історичну цінність.

Нам здається, що оскільки всі ці масові цілувальні звичаї не торкаються основного навчання церкви, то церковна ієрархія дуже легко могла б їх просто усунути в цілях охорони народнього зодоров'я. Не можна сподіватися, що Бог нищитиме мікроорганізми по кожнім віруючім чудесним способом, або змінюватиме закони природи, коли є простий і легкий спосіб розв'язати цілу проблему, вживаючи здоровий розум.

Інстинктовно всі люди бридяться брати в рот ложку, що була в іншім роті, не помивши її, або цілувати місце, де хтось лишив свою слину. З огляду на це нема сумніву, що віруючий загал зустріне таку практичну реформу дуже радо. Це не є протестантизм, а питання народнього здоров'я. Всякі масові цілування можна цілковито усунути, нехай кожен в серці своїм пошанує Бога замість форми цілування. Щодо причастя, то римо-католики дозволяють віруючим причащатись лише хлібом, вино приймає тільки священик. Отже, вони цієї проблеми не мають. Проте православні причащаються всі з однієї ложки і чаші. Це являє собою велику загрозу для здоров'я. Замість того, щоб причащати віруючих з однієї ложки, можна було б завести індивідуальні шкляночки. Чаша лишилась би як символ, але кожний причащався б з шкляночки добре перед тим вимитої.

Те, що церква могла ігнорувати в ті часи, коли загал дуже мало знав про поширення небезпечних недуг, в наші дні залишати не можна. Чимало віруючих можуть дивуватись, де вони дістали ту або іншу недугу, не підозріваючи, що вони набули її під час побожних відправ у церкві.

Як утекти нам, зневаживши таке велике спасіння?
(Жид. 2. 3).

ПРЕСВІТЕРСЬКІ МІСІЇ

Привіт із Токіо:

Нас, Талботів, тепер п'ятеро. Маленький Іван народився 23 лютого і з того часу швидко росте. Патті має два роки, дуже активна, але мало говорить і, очевидно, потребує трохи сну. Михайлові чотири роки і він ходить до місцевого дитячого садка.

Визов Японії:

В останніх листах люди питали мене про статистику. Згідно з останнім переписом, у Японії було більше 93,000,000 людей. 65 відсотків цієї кількости мешкають в 555 містах. Японія являє собою зразок сучасної тенденції в населенні скупчуватись у великих містах.

Під цей час в Японії нараховується приблизно 670,000 християн. З них 403,000 протестантів і 266,000 римо-католиків. Звичайно, римо-католики враховують в членство і дітей, чого протестанти не роблять. За останній рік число протестантів зросло на 25,000.

Церкву організовано в Японії сто років тому, але багато місцевостей ще не чули благовістя і евангельський рух шириться по містах, тоді як на селі нема евангельських працівників.

Корейці в Японії творять окрему групу і для корейського імігранта дуже тяжко засимілюватись в японськім оточенню.

Пересічною платнею корейського християнина в Японії є $1.00 на день, тоді як пожертви корейських пресвітеріян на церкву виносять $28.18 на рік. Це виносить майже десятину річного прибутку, тоді як канадійський християнин жертвує на церкву на рік одну п'ятдесят п'яту частку свого річного прибутку. (Корейські християни лишають нас геть позаду в своїй посвяті і любові до церкви. Ред.).

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Оповістка КоДУС-у

Комісія Допомоги Українському Студентству (КоДУС) звертається до всіх кандидатів на допомогу в 1961-1962 учбовому році з проханням надсилати заяву через наші представництва, або в країнах, де представництва немає, безпосередньо до Централі в Сарселі — не пізніше 1 листопада 1961 р. Кандидатами на стипендію в розмірі 12-20 ам. дол. щомісячно можуть бути українські студенти високих і найвищих кляс середніх шкіл.

До прохання належить долучити: 1. Короткий власноручно написаний життепис із зазначенням ходу дотеперішніх студій та дисциплін, які кандидат хоче студіювати і де саме. 2. Свідоцтво зрілости, або завірений відпис, або свідоцтво про попередні студії. 3. Посвідку про запис до школи, посвідки про складені іспити чи кольоквії, або посвідку про одержання докторської праці, з поданням теми і приблизного часу її тривання. 4. Опинії і рекомендації відповідних шкіл, професорів і студентських станових або громадських організацій. 5. Посвідку про незаможність кандидата від українських установ і заяву про матеріяльне становище та розміри і джерела іншої допомоги. 6. Анкетний листок, який висилається всім бажаючим. 7. Зобов'язання повернути подану допомогу після закінчення студій.

За Централю Комісії Допомоги Українському Студентству.

Проф. Д-р О. Кульчицький, голова

Т. Волошин, в.р., секретар.

Адреса:

KoDUS, 27, rue des Bauves,
Sarcelles (S. et O.), France.

ЗМІНА АДРЕСИ

Пастор Мойсей Гітлін повідомляє, що його нова адреса відтепер буде:

2168 Lewis Dr. Lakewood,
Cleveland 7, Ohio., USA.

Овоч же Духа: любов, радощі, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, тихість, здержливість. На таких нема закону. (Гал. 5:22-23).

ЧОМУ Я ВІДІЙШОВ
(Свідчення українського православного священика Г. Добровольського)

(Продовження з стор. 3)

Церкви в загальному, в своєму засліпленні, на жаль, цього не бачуть, і далі йдуть своєю дорогою, покладаючи надію лише на форму, обряди, звичаї, церемонії, красу та інше, що не дає жадної користи ні служителям, ні тим, що слухають їхнє служіння і не розуміють.

І далі вони гордо заявляють, що вони ведуть цю церкву від самого Христа беззмінно і непорушно. Це є занадто велика сміливість, яка рівняється зухвальству. Про подібне можна знайти досить багато прикладів в Святому Письмі, коли Господь через пророків Своїх тяжко докоряв подібним служителям святині, навіть карав їх за непослух, а з ними терпів і весь народ ізраїльський.

Коли ми приглянемося до терпінь українського народу, то переконаємося, що він поносить дослівно такі терпіння, про які говорив Господь до народу ізраїльського, караючи його за непослух Богові і зневаження Його Заповідей.

Якщо наш народ терпить і сприймає такі самі кари, як зазначено в різних місцях Святого Письма, то ми можемо бути певні, що і за такі самі гріхи, як терпів і народ ізраїльський.

А також побачимо, що винні тому в першу чергу ті, хто мав і має навчати народ пізнавати належно Бога і волю Його, але цього не чинили і не чинять, засліплюючи народові очі лише блиском та церемоніями, а також присипляючи його облудними словами, як: "релігійність, побожність, христолюбність, батьківська віра" та іншим дурманом, що заморочує людям розум, і вони стають нездібні розібрати, де правда, а де неправда.

Але Бог осміяний бути не може, і тому віримо, що прийде час, а він уже не за горами, коли Господь Своєю рукою припинить це зло, і благословить поширювання Його Правди від краю до краю землі.

І посоромлені будуть ті, що противляться волі Божій, а радітимуть ті, що прагнуть до Господа своїми серцями, прагнуть скоритися Його волі і одержати благословіння в життя вічне.

Скажемо за Христом: "Хто має ухо, щоб чути, хай чує!"
(Кінець)

ПРОЗРИ, НАРОДЕ ! . .

Прозри, засліплений народе,
І скинь полуду ти з очей;
Шукай духовної свободи,
Не потопай в пітьмі ночей!

В пітьмі духовної неволі,
Віку свого не коротай;
Зірви кайдани, і до волі
Душею й серцем ти змагай!

Та пам'ятай,—де Правда Божа
В серцях, мов цвіт той, зацвіте,
Вона неправду переможе,
І вільне дасть життя святе.

Тому до Правди поспішайся,
Бона ж—Христос і Божий Син;
До Нього йди, — в гріхах покайся,
І дасть тобі спасіння Він!

Прозри, народе мій, убогий,
Споглянь на Світло, на Христа;
Він приведе тебе до Бога,
Де радість вічна і свята!

ЗАКЛИК

Владика, Творець наш, з небес споглядає:
Чи є хто в цім світі, що Бога шукає;
Чи є ще, хто любить Закони Його, —
Христа хто приймає за Спаса свого? . .
Як мало, о, мало таких в світі цьому,
Що йдуть, поспішають до Божого Дому,
Щоб Божее Слово у серце прийняти,
В Христі, щоб Спасителя свого пізнати.

О, станьте, спиніться народи усі!
Куди у своїм спішите ви грісі?
Пощо вам навіки оттак загибать?
Господь вам спасіння усім хоче дать ! . .
Прийміть ви його у покорі сердець,
І вашим терпінням настане кінець.
І Бога прославте в своїм ви житті,
Як ангели славлять у небі, святі!

Г. Добровольський

Чи передплатили Ви "Ев. Правду"?

Найкращий доказ

В одному місці Святого Письма ми знаходимо й читаємо оці слова: "А що ми пізнали Його, пізнаємо це з того, коли заповіді Його бережемо. Хто говорить: "Пізнав я Його", але не береже Його заповідей, той неправдомовець і немає в нім правди. А хто береже Його слово, в тому Божа любов справді виконалась, з того ми пізнаємо, що в Нім пробуваєм" (1 Івана 2:3-5). Послушність перед Богом, яка виявляється виконуванням всіх Його заповідей, є найкращим доказом, що ми є Христові вірні діти. Про це Сам Ісус Христос сказав: "По їхніх плодах ви пізнаєте їх" (Мат. 7:16). Коли ми є справді вірні, Христові наслідувачі, то ми будемо щоденно жити в повній згоді з Його святим словом. А хто каже, що в нім пробуває, той повинен поводитись так, як поводився він (1 Івана 2:6).

Світ є тепер повний таких християн, які не приймають усієї Божої правди. Однак всі християни, які повинні знати, що послух Богові й виконування всієї Його святої правди є найкращий доказ того, що ми є правдиві Христові наслідувачі. Певно, що багатьом християнам Христос тепер сказав би: "Що звете ви мене "Господи, Господи", та не робите того, що я говорю" (Луки 6:46). Звертаємо увагу ще й на ці дуже важні слова Христові: "Як хто служить мені, хай іде той за мною і де я там буде й слуга мій. Як хто служить мені, того пошанує Отець" (Івана 12:26).

Апостол Петро каже: "Бо на це ви покликані. Бо й Христос постраждав був за нас, зоставив нам приклада, щоб пішли ми слідами Його" (1 Петра 2:21). Всі, що справді хочуть іти Христовими слідами, повинні серйозно подумати про ці Його слова: "Якщо будете ви зберігати мої заповіді, то в любові моїй пробуватимете як і Я зберіг заповіді Свойого Отця й пробуваю в любові Його" (Івана 15:10). Йти Христовими слідами—визначає бути послушним Йому в щоденному житті. Тут, на землі, ми можемо бути послушними Йому у всьому тільки тоді, коли ми будемо шанувати всі Божі заповіді й жити згідно з ними. Так робив Сам Христос, коли він був на землі. Ми повинні йти Його слідами, бо він заставив Свого приклада.

Дорогий друже, чи ти бачиш в цьому світі як не обережно і байдужно живуть люди? Вони можуть називатися християнами, вони навіть можуть думати, що вони є спасені й вільні від гріха, але коли вони переступають Божі заповіді, то вони чинять гріх. Хто робить гріх, той від диявола (1 Івана 3:8). Щастя, радість і спокій може бути тільки там, де є послух і покора. Це є найгірша зрада, коли люди визнають, що вони вірять у Христа, але відкидають Божі заповіді. Христос ніколи не переступив ані однієї заповіді Божої. "Я зберіг заповіді Свойого Отця й пробуваю в любові Його" (Івана 15:10).

М. Ясінський

Филомена і нарід

Не зважаючи на деградацію святої Филомени до рівня звичайної смертної, віруючі римо-католики в Італії і далі її шанують. Справа полягає в тім, що в місті, де переховуються її останки, відбувались величні процесії з її статуєю, з'їздились тисячами прочани і місцеве населення мало чималі прибутки. Тепер постала загроза, що всі ці прибутки мали б припинитись. Через це населення, не зважаючи на реградацію Филомени і не дошукуючись істини, чи вона була дійсно свята, чи ні — продовжує шанувати її і молитись до неї.

Ватикан, обміркувавши справу, дозволив населенню вшановувати Филомену, але без літургії. Проте священики і люди роблять те, що їм здається більш доцільним і щоб не було шкоди прибуткам. Отже з усіх цих міркувань культ Филомени продовжується в її місті і люди носять її статую в процесіях і роблять відправи так як це було до її деградації.

Ясно, що коли догматичні міркування зустрічаються, з мамоною, то в випадку з Филоменою мамона перемогає.

Тоді каже до них Ісус . . . Я Пастир добрий: добрий Пастир кладе Своє життя за вівці . . . маю ще ж інші вівці, що не з тієї отари, і тих Я мушу привести, і будуть слухати Мого голосу, і буде одно стадо й один Пастир. (Івана 10. 7, 11, 16).

ЦІКАВА ПОДОРОЖНЯ

Нижче ми містимо фотознімок з оригіналу "Подорожньої", яка підписана "Атаманом Кошевим Петром Кальнишевським, Войсковою Старшиною с Товариствой". "Подорожня" датована червня 4-го 1779 року і на ній є автентична печатка Запорозького Війська. Цей документ ще ніде не був опублікований, він зберігався в архівах Кубанського Козацького Війська. Ген. Кокунько вивіз його за кордон та, рятуючи від комуністів, передав родині Курганських.

"Подорожню" видав полковникові Харитонові Чепізі останній Кошовий Отаман Запорозької Січі Петро Кальнишевський. Полковник Чепіга з групою запорозьких козаків був посланий до командувача другої російської окупаційної армії на Україні князя Василія Михайловича Долгорукова з листами.

"Подорожня" наказує поштовим станціям давати полковникові Чепізі по чотири коні з проводниками "без найменшої задержки".

Очевидно, з огляду на російську окупацію України, військовий писар писав "подорожню" напів церковно-словянщиною, напів російською мовою з сильними українськими впливами.

Полковник Харитон Чепіга пізніше відограв визначну ролю в історії Кубанського Козацького Війська.

Отаман Кошовий Війська Запорозького Низового Петро Кальнишевський був останнім кошовим отаманом. "Енциклопедія Українознавства" подає час його отаманування від 1765 до 1775 року.

Цілком ясно, що дата 1775 року подана "Е.У.", яка нібн вказує на кінець його отаманування, є мильна, бо "Подорожня," яку ми друкуємо, датована 1779 роком. Цебто чотири роки пізніше П. Кальнишевський видавав накази і підписувався як Кошовий Отаман на Україні.

П. Кальнишевський відомий активною колонізацією земель запорозької республіки, яку знищили москвини, а її багатства розграбували. Самого П. Кальнишевського заслано на Соловки. Його могилу описує С. О. Підгайний в своїх спогадах про заслання під назвою "Недостріляні".

Незвичайно цікавий підпис Петра Кальнишевського на "Подорожній": "Войска Запорожського Низового Атаман Кошовий Петро Кальнишевський, Войсковая Старшина с Товариством".

За часів Кальнишевського Україна була окупована російськими військами. В Росії панував безпросвітний абсолютизм. Між іншим, цей абсолютизм панує і досі. Хрущов зайняв місце імператорів і імператриць і має більш влади, ніж мали вони, а комуністична партія зайняла місце дворянства і аристократії. Народ лишився безправним і безголосим. В дійсності росіяни ніколи не знали і не могли похопити засад правдивої демократії чи народоправства.

Підпис Кошового Отамана Петра Кальнишевського підкреслює контраст українського духа і культури супроти російської. В ті роки, коли росіяни навіть і не чули про народоправство чи демократію, Кошовий Отаман Кальнишевський навіть на другоряднім документі підписує не себе самого, але і "Войскову Старшину с Товариством" січовим.

Цим він підкреслює принципи народоправства, які панували серед українців з найдавніших часів.

Ясно, що росіяни, виховані в рабстві, не могли цього ані стерпіти, ані зрозуміти. Українське народоправство було призначене на ліквідацію. В наші дні комуністичний абсолютизм не може стерпіти свобод вільного світу і прагне знищити їх таким самим способом, як росіяни нищили українські свободи за часів Кошового Отамана Кальнишевського.

Повищий документ являє собою велику історичну цінність як для кубанських козаків, так і для всіх українців.

Що то були за листи, що їх полковник Чепіга віз до кн. Долгорукова? Чому полковник Чепіга знайшов потрібним переховати "Подорожню" в архівах Кубанського Війська? — про це можна тільки догадуватись.

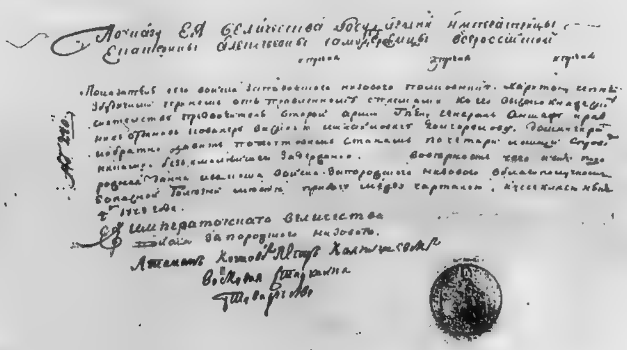

ПО-НАД РІДНИМИ ПОЛЯМИ . . .

По-над рідними полями,
Над убогими хатками:
Сумно, тихо.
Тільки вороном літає,
Наче добичі шукає,
Чорне лихо!
Та хоч світ вкривають хмари сірі —
Ви, брати, держіться, стійте в вірі.

Ось йде з заходу і сходу
Мла, загибель для народу:
Дух затрати! . . .
Хоче світло в нас згасити,
Хоче духа в нас убити:
Бога взяти
Та хоч як надуга гне безміри —
Ви, брати, держіться, стійте в вірі!

Т. Довгалюк

З НОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

J. G. DIEFENBAKER SPEAKS ABOUT UKRAINE. Reprinted from "OVYD-HORIZON" (Chicago) August-September 1961. p. 15-18. Mykola Denysiuk Publishing Company, Chicago, Ill., USA.

Редакція "Овиду" видала урядовий текст промови канадського прем'єр-міністра Дж. Діфенбейкера англійською мовою, що він її виголосив з нагоди 70-річчя поселення українців у Канаді й відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вінніпезі, 9 липня 1961 р. Ця відбитка з "Овиду" зареєстрована в Конгресовій Бібліотеці у Вашінгтоні, як окрема публікація й призначена для наукових цілей до державних і університетських бібліотек. На першій сторінці світлина пам'ятника, біля якого стоїть прем'єр-міністер Дж. Діфенбейкер під час "Заповіту", а в середині багато інших ілюстрацій.

Софія Парфанович: ВІРНИЙ ПРИЯТЕЛЬ (оповідання з життя домашнього кота). Літературний і мовний редактор А. Юриняк. Тверда оправа в імітації шкіри, з позолоченням, у мистецькому оформленні Оксани Мошинської. Видавництво Миколи Денисюка. Чікаго, 1961, 8 (18,5 x 13,5), ст. 206. Друкарня Видавництва Миколи Денисюка. Тираж 2,000 прим., ціна 2.50 дол.

Книжка є доброю лектурою не тільки для молоді, але й для старших. Схоплено на гарячо вигадливість Бница і ситуації, в які він попадає і з яких усе таки завжди добре виходить, тримаючи увагу читача. Адреса видавництва:

Nykola Denysiuk Publishing Co.
2226 W. Chicago Ave ,
Chicago 22, Illinois, USA.

Галя Лагодинська: ДО СОНЦЯ — ДО ВОЛІ (мандрівка юности). Літературна й мовна редакція: Анатоль Калиновський та Іван Боднарук. Тверда справа в імітації шкіри, з позолоченням, у мистецькому оформлені Оксани Мошинської. Видавництво Миколи Денисюка, Чікаго, 8 (18,5 x 13,), ст. 256. Друкарня Видавництва Миколи Денисюка. Тираж 2,000 прим. Ціна 3.00 дол.

Авторка реально змалювала психологічні основи української підпільної боротьби. Авторка в мистецькій формі віддзеркалює наш світ боротьби, в якому були поєднані найкращі елементи: любов до Бога і України, кохання і музика.

Nykola Denysiuk Publishing Co
2226 W. Chicago Ave.,
Chicago 22, Illinois, USA.

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА

Друга евню, коло 7-ої вул..
Нью-Йорк Нью-Йорк

Богослуження
відбуваються щонеділі
о год. 5:30 P.M.

Усіх щиро запрошуємо.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. — Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Ґрейям. — Ціна **$1.00.**

ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог"?, "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

ТРОХИ ГУМОРУ

Ст. Руданський

КАМІННИЙ СВЯТИЙ

Раз обходили ляхи
Навкруги косцьола,
Захопили що хто міг,
Носять наокола.

Ото Мазур і собі
З набожества свого,
Перед себе захопив
З каміня святого.

І аж крекче неборак,
І святого носить,
Та щоб живо обійшли —
Пана Бога просить.

А тут йому на біду
Тількищо ступають,
А навколо обійшли, —
Знову починають.

Бачить Мазур, що ніяк
Справи не докаже,
Бух об землю тим святим,
Та до нього й каже:

"Бувесь, каже, молодий,
То тоді носили,
А тепер ходи і сам,
Мені не до сили".

Бог забороняє ідолопоклонство

Я Господь, Бог твій . . . Нехай не буде в тебе інших богів, окрім Мене. Не роби собі ідола або чогось схожого до того, що на небі в горі, чи на землі або в водах під землею. Не бий поклонів перед ними; не служи їм; бо Я Господь — Бог твій, Бог ревнивий. (II. Мойс. 20:2-5).

„Оце побачите, що зроблю Фараонові". І Мойсея 6:1

NATURE STUDY IN THE WOODS

"Aunt Mary"

"Now, Nancy, what would you like to do today?" Joan asked as she washed the last of the breakfast dishes

Mark and Joan's cousin Nancy was spending a week with them, and they wanted their guest to have a pleasant visit.

Nancy looked out the window longingly as she dried the dish in her hand.

"I'd like a hike in the woods," she said. "We haven't woods like yours, where I live. I'd like to see some of the flowers and other wildlife you have told me about. Do you think we could go?"

"I don't know why not," Joan answered. "What about it, Mother?"

Joan turned to her mother. She smiled and said, "I think it's a good idea. The woods are beautiful now. Mark can go, too, if he wants to. He can make sure that you don't get lost."

Mark had heard it all, and he responded eagerly. "I'll be your guide," he said with a grin. "Let's go! And let's take our bikes part of the way. Then we can be back by noon."

When they were riding down the road, Nancy asked, "Do you think we might see deer?"

"Can't tell," Mark answered in a hopeful tone." You never know. We do see them often along the roads that wind through the woods. But if we don't see a deer, we'll see something else interesting, I'm sure."

After passing several farm homes, they turned up a trail that wound among the trees. Soon Mark jumped off his bike.

"Let's leave our bikes here and take the foot trail", he said. "We are more likely to see animals if we get away from the road that cars use".

Leaving their bikes behind, they started out, walking noiselessly on the mossy path. But they had gone only a few steps when . . . "boom, boom, boom, BOOM, BOOMBOOMBOOM!"

Nancy stopped short. "What's that?" she gasped.

Mark's eyes sparkled. "That's a partridge drummer!" he said. "I guess lots of folk have never heard one." He smiled at Nancy.

"The — what did you call it?" she asked. "Partridge? Isn't a partridge a bird?"

Mark nodded. "Sure. And what you heard was a partridge drumming."

"It sounded like Indian drums to me," Nancy said. "It reminded me of Indian stories we read."

Joan laughed. "And it really scared you for a minute, didn't it? Well, we do have Indians here, but they are just as civilized as we are. They don't send messages with drums anymore."

"The partridge or ruffed grouse" Mark explained. "is something like a chicken. You know how the barnyard rooster flaps his wings and crows. Well, the ruffed grouse finds a favorite log or stump and stands on it and makes his own music he makes that drumming noise with his wings."

"He must flap them awfully hard," Nancy said. "And it does seem queer, because most animals make their calls with their voices."

Mark nodded again. "The ruffed grouse is different. He's . There! Listen!"

The booming resounded between the trees again. Nancy listened wide-eyed. The others listened too; though they had heard it many times, it was always thrilling to hear.

"Sounds quite near," Mark said in a low tone. "But you can't be sure. They say the sound carries about a mile"

The drumming stopped again, and the three moved on. Along the trail there were ferns and mosses, all new to Nancy.

"Oh, I see some royal fern", Joan said, pointing across a fallen log.

As she stepped over that log, Nancy and Mark watching her, a roar burst up from the ground below her foot and something flew up as if exploding in all directions.

Joan, startled and frightened, stumbled backward. But a moment later she and Mark stood laughing as they realized what had happened.

"I really was scared!" Joan exclaimed when at last she could speak.

"What was it?" Nancy asked. "I saw something fly away . . . "

Mark managed to answer between laughs. "It was a pat!"

"A mother with her brood of little ones," Joan explained. "I'm sorry I disturbed them."

"But . . . but what's a 'pat'?" Nancy asked

"Oh, that's short for partridge," Joan said. "Look! There she is."

The bird was only a little distance away. She was running along the ground, dragging her wings.

"Watch her!" Mark exclaimed softly. "First she drags one wing, then the other. She looks back at us, just hoping we'll follow her and not find her babies"

"And if we did follow her, she'd let us get just so close, almost in reach, and then she'd fly away, just far enough so we can't get her."

"But maybe she's hurt," Nancy said, with a worried look. "Are you sure you didn't step on her?"

"No, I didn't step on her," Joan said as they stood watching the mother partridge. "She's just pretending she's hurt, so that we will follow her and not hurt her babies."

"How many do you think there were?" Nancy asked.

"Probably ten or twelve," Mark answered. Look! There's one, flattened right against the ground to hide."

Even with Mark pointing at it, the tiny bird was hard to see. It blended perfectly with the shadows and mosses on the ground.

"We'd better move on, so the mother can get her brood together again," Mark said.

"Just tiny little fuzz balls," Nancy said; she was still looking at the one motionless baby bird. "How old do you think they are?"

"They can't be much more than a day or two old," Mark guessed. "But they are like chicks; they can run around almost as soon as they are out of the egg."

"Instead of being helpless like baby robins," Joan added.

"Careful now," Mark said as they started away. "We don't want to step on any little ones."

Nancy mused, "Do you suppose God intended these little birds to be a lesson in obedience for us?"

"What do you mean?" Joan asked.

"Well, doesn't the mother bird give a signal for the little ones to sit still? And they save their lives by being obedient."

"Yes; the ruffed grouse is clever. First it keeps very quiet, so that no one can see it because it blends so well with the surroundings. But when it feels it isn't safe any more, it flies up with a roar, and all the babies scatter," Joan said.

"And they're gone before one gets over the surprise," Mark added. "Then, while the mother limps around, the babies 'freeze'."

Nancy nodded. "If they ran around calling for mother, they'd get caught. They are obedient. And we have to be obedient if we want to be saved."

"Oh, I think I know what you mean," Joan said. "We have to obey God. We have to obey His Word."

Nancy nodded. "I was thinking especially that God even commands us to believe in Jesus"

"But partridges obey by instinct," Mark said. "It's harder for us to obey."

"Yes," Joan agreed, "but it's just as important. I think Nancy's idea is a good one. Nature teaches us a lot about God. Doesn't the Bible say that He takes care of us like a mother bird cares for her young?"

"Well," Nancy said, laughing, "that partridge gave us a good scare to save her babies."

"Now tell me why you sometimes call the bird ruffed grouse" said Mark

"I should have told you to notice the ruff of darker feathers around the bird's neck while it was limping and dragging its wings," Mark said. "It ruffs those feathers up when it is disturbed, or when it wants to make a display. It can raise its head feathers in a crest, too, and spread out its barred tail like a fan. You ought to be here to see them when they are in our birch tree in winter. They come toward evening and eat buds."

"Sometimes they come down to the ground and eat seeds we scatter there for them," Joan added. "But they don't often leave the trees. They are wary."

"Do you shoot them then?" Nancy asked.

"We never shoot around the house," Joan answered. "We don't allow shooting, because we like the birds around."

"The season is October," Mark added. "Then we go to the woods. And are they good to eat!"

"It seems a shame to shoot them even then," Nancy said. "But I suppose God made so many of them so that we could use some for food. Anyway, I'm glad we scared that one up today, so I could get a good look. And I hope the mother has all her babies with her again by this time, safe and snug."

—The Bible Truth.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXII. Число 11. Торонто, Онт. Листопад 1951 November Toronto, Ont. Рік XXII. Число 11.

Що тобі до того?

Багато людей намагаються перше розв'язати труднощі, які постають перед розумом людини в її пошукуванню правди, і при цьому кажуть, що лише тоді вони зможуть увірувати.

Один не розуміє певних доктрин, другий журиться злом у світі, інші невдоволені Провідінням Божим. Вони ставлять умовиною своєї віри — розв'язання всіх цих проблем.

Відношення Євангелії до таких вимог і наставлень стає ясним із розмови ап. Петра з Христом, коли Христос об'явився апосолам по воскресенню на Галілейськім озері.

Група учнів після того, як Христа розп'ято, пішла ловити рибу в Галілейськім озері. Це була їхня попередня професія. Серед них були також Петро і Іван. Ці два апостоли, очевидно, були близькі один до одного. Вони разом займались рибальством на Галілейськім озері. Відтак разом пішли за Іваном Хрестителем. Пізніше вони приєднались разом до Христа. Вони разом були на горі Преображення і при Господній Вечері, та в Гетсиманськім саду. Геть нізніше Діяння апостолів оповідають, що вони були разом у в'язниці.

Коли група апостолів ловила рибу в озері, воскреслий Христос об'явився їм. По спільній вечері, яку Христос сам приготовив учням, Христос тричі казав Петрові: "Паси вівці мої". Ми пригадуємо, що Петро тричі зрікся Христа. Відтак Христос відкрив Петрові, що він має умерти мученицькою смертю в служінні Богові.

У цей самий час, коли Христос відкрив Петрові будучину його життя і служіння, Петро побачив Івана, який слідував на віддалі. Петро забуває на хвилину про слова Христові і звертається до Господа з цілком іншим питанням, змістом якого було бажання довідатись, а що станеться з Іваном. Христос докорив імпульсивному Петрові словами: "Що тобі до того? Ти йди за мною".

Цей докір Христа відноситься не тільки до ап. Петра, але й до всіх, хто робить таку саму помилку. Цю помилку ми робимо в церкві, коли Бог промовляє до нас в Слові Своїм, молитві чи хвалі, але наші думки і увага заняті чимсь іншим.

Цю ж помилку ми робимо, коли ставимо умовиною нашої віри розв'язання всяких проблем, духовних, теологічних, чи проблем життя. На ці наші умовини Бог каже нам: "Що тобі до того? Ти йди слідом за мною".

Багатьох турбують проблеми теологічні. Вони конче хочуть зрозуміти доктрину про Святу Трійцю. Ця проблема є основою в церкві. Важливість її незвичайна. Наука про Святу Трійцю витікає з цілости навчання Святого Письма і з досвіду церкви, але ця правда перевищує здібності людського розуму. Її треба приняти, як відкриття, що в останнім рахунку не піддається раціоналізації людським розумом і в той же час є глибоко правдива.

Інші хотіли б зрозуміти, як ділають свободна воля і приречення. Їм хотілося б згармонізувати цю науку в цілість. Поміж віруючих часто одні навчають лише про призначення, а інші лише про свободну волю. Обидві доктрини важливі, обидві знаходяться в Святім Письмі, обидві є правдиві, але в той самий час людський розум не має сили їх примирити вповні через свою обмеженість. Життя підтверджує правдивість цієї науки. Коли ми щось чинимо, ми знаємо, що ми відповідальні і вільні в своїх учинках, але пізніше, дивлячись у минувшину, ми пізнаємо, що наші учинки були, якби неминучими. Всі ці дискусії цікаві і помічні, але не можна розуміння повищих, чи яких інших доктрин, ставити умовиною віри.

Знову інші люди турбуються не стільки різними теоретичними проблемами віри, але практичними явищами життя. Вони питають, чому Бог дозволяє зло на світі? Це питання П'ятниця поставив Робінзону Крузо. Чому Бог не вб'є диявола тепер? Дехто не розуміє Провідіння Божого, бачучи, як потрібна добра людина гине, а непотрібна і зла живе і панує. Інші спеціялізуються на несумлінним житті деяких священиків, або війнами, соціяльними несправедливостями і т.д. Вони кажуть, що поки для них не стануть ясними всі повищі проблеми, вони не зможуть повірити. Наставлення цілком мильне. Коли, скажемо, людина прийде до своєї хати і знайде в ній грабіжника, який шукає по шухлядах грошей, така людина не сяде на сходах на ганку і не скаже, перше я мушу винайти, як отой злодій заліз до хати: чи через вікно в півниці, чи через двері ззаду?

Господар відразу заатакує злодія і покличе поліцію, а потім уже буде цікавитись як злодій заліз до хати. Зло, цей всесвітній злодій, наочно перед нами. Христос прийшов у світ не для того, щоб пояснити нам, як зло прийшло, а щоб знищити зло і діла диявола. Головним завданням кожної віруючої людини не є теоретичне розв'язання проблеми існування зла, а знищення самого зла, війна із злом. Отже і в цім випадку Христос каже нам: "Що тобі до того? Ти йди слідом за мною".

Цей заклик незвичайно слушний. Час життя людини обмежений і найдовше життя є дуже коротке. Проблем є так багато, що їх не тільки не можна розв'язати за одне життя, а не вистачить і тисячі років. Знов не можна безконечне вмістити в обмежене. Не можна пробувати океан наляти в шклянку. Завжди буде щось, що Бог знатиме і чого людина не розумітиме.

Розумові здібності людини обмежені і це кожна людина повинна усвідомити. Людський розум не є всезнаючим і ніколи ім не стане. Ніхто не загинув ще від того, що він не зрозумів тієї чи іншої доктрини, але сила людей гине, не знаючи Христа. Тому першим і головним завданням кожної раціональної людини не є спроба спочатку осягнути розуміння всіх проблем, а потім увірувати. Порядок є зворотнім. Що тобі до того? Ти йди слідом за Христом. Тоді багато темних речей стануть ясними.

Кожна людина може йти слідом за Христом в тій ділянці життя, в якій вона працює. Муляр може прославити Бога і йти за Христом так само добре, як і священик чи інженер, бо кожного Бог покликав до його заняття.

Час покинути теоретичні дебати і приступити до практичної і конче потрібної праці, бо лише це наставлення є сповненням волі Божої на землі.

(Ми друкуємо статтю проф. Григорія Омельченка про Кухаренка з нагоди Шевченківського року. Я. Г. Кухаренко був добрим приятелем Тараса Шевченка. Редакція дозволила собі зробити дуже малі зміни і скорочення з огляду на те, що стаття була надрукована в Празі ще в 1927 р.).

ЯКІВ ГЕРАСИМОВИЧ КУХАРЕНКО

ОТАМАН ВІЙСЬКА ЧОРНОМОРСЬКОГО

9-го жовтня минуло дев'ятдесят дев'ять років як помер щирий козак, батько-отаман, талановитий письменник Я. Г. Кухаренко.

Твори Я. Г. Кухаренка, виготовлені до друку 1877 р., збіркою були видані тільки 1880 р. Доля не була прихильною до Кухаренка—кращий твір його "Чорноморський побит", що викликав таку теплу оцінку Т. Г. Шевченка і П. О. Куліша, у якогось "літературного Плюшкина" і цілих 25 років чекав нагоди, доки побачив світ. Твори Я. Г. Кухаренка, такий цінний матеріял для національного освідомлення, особливо українців-кубанців, за півстоліття були видані збіркою лише один раз і то незвичайно кепсько. До цього часу нема навіть біографії письменника і аналізи його творів.

Таким чином про "талановитого письменника" (слова П. Куліша) українське суспільство має дуже поверхові відомості, бо дуже невеликий відсоток навіть високо освічених українців має можливість дістати твори Я. Г. Кухаренка для прочитання.

Я. Г. Кухаренко народився 1799 р. (про батьків його жадних відомостей не маємо), п'ятнадцяти років Кухаренко вступив до військової служби, і батьки його, видно, не були багаті, бо цілих десять років він тягнув лямку звичайного козака. (В ті часи часто бувало, що першу офіцерську ранґу одержували за табун коней, або декілька пар волів). Лише в 1823 році підвищили Кухаренка до гідности хоружого, в 1836 р. (рік написання "Чорноморського побиту") до гідности військового саршини, в 1853 р. до гідности генерал-хоружого.

Я. Г. Кухаренко перебував на таких військових і адміністративних посадах: до 1831 р. був начальником різних військових частин, в 1831 р. отримав посаду начальника пішої артилерії, в 1834, начальника 9-го кінного полку. Від 1833 р. до 1836 р. тимчасово виконував обов'язки прокурора. Кухаренко не мав систематичної освіти, бо все своє життя перебував на "кордоній лінії": від 1814 р. до 1821 р. він без перерви перебував на кордонній лінії, відбував перший службовий стаж "козачої" служби, потім брав участь у походах проти шапсугів 1823 р., (проти абадзехів) 1825 р., в чотирнадцятих боях під Анапою з турками і черкесами, потім у походах проти черкесів (рр. 1830, 1838, -839).

В 1851 р. його призначили на посаду Наказного Отамана Озівського Козачого Війська, а з 10 жовтня 1852 р. до 30-го червня 1856 р. Кухаренко був начальником штабу і Наказним Отаманом Чорноморського Козачого Війська. Це був найвищий щабель службового становища, до котрого піднісся Кухаренко, але на ньому він, з незнаних причин, тримався недовго. Варто зазначити, що Кухаренко був останньою до 1906 р., із місцевих людей особою, що посідала гідність Наказного Отамана в Кубанському Війську.

В 1861 р. Кухаренка призначають на посаду начальника Нижне - Кубанської Кордонної Лінії з підлеглістю начальникові Кубанської Кордонної Лінії, що мешкав у Ставрополі.

Для наступних поколінь, особливо мешканців Кубані, Кухаренко придбав незабутнє ім'я своїми творами, в яких так яскраво змалював життя кубанського населення як в перші роки по переселенні на Бубань, так і за своєї доби. Я. Кухаренко написав: 1.) в 1836 р. "Чорноморський побит", оперета на 3 дії, друком твір появився лише в 1861 р. в книжці за листопад-грудень журналу "Основа". М. Старицький переробив цей твір Кухаренків на оперу "Чорноморці" (музику написав М. Лисенко), друком ця опера появилась в 1878 р. і притьмом до сьогодні тримається на сцені. Інші праці Кухаренка невідомо коли написані, але надруковані в 1861-62 рр. теж у журналі "Основа". 2.) "Пластуни" в лютім 1861 р., 3.) "Вороний кінь" в жовтні 1861 р. 4.) "Вівці і Чабани в Чорноморії". 5.) "Свідок, скільки в Чорноморії худоби, землі й народу козацького роду". 6.) "Чабанський словарь" — три останніх праці надруковані в травневій книзі "Основи" за 1862 р.

Чи ви вже вислали свою передплату за "Євангельську Правду"?

До 1913 р. вважали, що Я. Кухаренко лише ці твори залишив нащадкам. Але в 1913 р. Іван Стешенко в XII т. "Записок Українського Наукового Товариства" в Києві подав розвідку: "Харько, Запорозький Кошовий в стихах на малороссійском язике. Сочиненіе Якова Мешковського".

Поема складається із сімох розділів. Іван Стешенко довів, що автором цього твору є Я. Кухаренко, а "Яков Мешковський" — це прибране ім'я Я. Кухаренка.

Листування Кухаренка з Т. Г. Шевченком

На тлі військового життя Я. Г. Кухаренка яскравим фактом є листування його з Т. Г. Шевченком. Листування це не є регулярним, тягнеться воно від 30. IX. 1842 р. до 25. II. 1860 р. За вісімнадцять років (властиво за десять, бо в часи перебування Шевченка на засланні листування між ними припинилось на вісім років), залишилось 13 листів Шевченкових до Кухаренка й один лист Кухаренків до Шевченка. Листування всебічно змальовує, як Шевченко високо цінив Кухаренка, а останній відплачує нашому ґенію тим, що в тяжку годину життя його підтримує дух Шевченка листами і навіть грошима, листи Кухаренкові викликають у Шевченка енергію і глибоку творчість. Шевченко під впливом переживань, викликаних листом Кухаренка від 7 квітня 1857 р., написав один з найкращих своїх творів — "Москалеву Криницю" і присвятив її Кухаренкові.

З листування ми довідуємося, що Шевченко весь час мріяв на власні очі бачити Чорноморію, привабну Кубань. Перша згадка про це від 26. XI. 1844 р.: "Я на те літо буду у Таганрозі, напиши, будь ласкав, як там найти шлях до тебе, от набалакаємось!" (291 стор. 1 т., Твори Т. Г. Шевченка, вид. Лепкого). Найближче до здійснення цієї думки Шевченко був у 1845 р., він зовсім певний був, що вліткy року 1845 одвідає Кухаренка (стор. 293), і Кухаренко, на його прохання, від 25. V. 1845 р. зі станиці Уманської, повідомляє його про маршрут до нього з Таганрогу.

Вказівки Кухаренка про маршрут до Уманської, які, що він давав Шевченкові, свідчать про те, що Шевченко вже зовсім зібрався був мандрувати на Кубань. Але щось трапилось, і мандрівка Шевченкова на Кубань не зрійснилась. В березні 1858 р. Шевченко знову збирається на Кубань: "Літом якщо не пустять у Пітер, то чкурну в Харьків, а із Харькова, як Бог поможе, то і на Чорноморію. Я до неї колинебудь, а таки доберусь до тієї Чорноморії". (442 стор., I т.).

На жаль, Шевченко так і не добрався до Кубані, так і не бачив "наших потомків, котрі два віки різались з ляхами, а третій з черкесами" (з листа Кухаренка від 25. V. 1845 р.

І особливо мешканці Кубані утратили від того, що Шевченкові так і не довелось бачити Чорноморії. Природа Кубані, своєрідні умови життя, духове обличчя, що мимоволі прищеплюється кожному, хто оселюється там, все це не заховалось би від гострого спостережливого ока нашого ґенія і було б, напевно, виявлене в його творчості.

Теплими словами згадує З. Недоборовський своє знайомство з Кухаренком у Петербурзі 1861 р. і як взагалі видатні українці ставились до "батька-отамана".

В 1861 р. Недоборовський у Костомарова познайомився з Кухаренком. Кухаренко приїздив до Петербургу, згідно з розпорядженням військового міністра, щоб узяти участь в комісії по "устройству Чорноморського войска". М. І. Костомаров був знайомий з Кухаренком ще з Харькова, ще з студентських років. В Петербурзі Кухаренко був півроку. Він часто відвідував В. М. Білозерського, М. І. Костомарова, Артемовського, Українську Громаду. Часто, бувало, члени Громади слухали його дотепні оповідання із побутового й військового життя кубанців, часто він і розважав громаду "презабавними анекдотами".

Кухаренко дуже бажав, щоб аматори поставили його п'єсу "Чорноморський побит". Роздали вже були ролі, Недоборовському дісталась роля сотника. Але п'єси не пощастило поставити, незабаром Кухаренка начальство викликало на місце служби.

Українська Громада випроваджала його тепло: співали йому пісню "Ой Морозе Морозеньку", замінивши "Морозенка" — "кухаренком": "Ой Якове

Кухаренку, ой ти славний козаче, за тобою, Кухаренку, Чорноморське Військо плаче".

Кухаренко був глибоко зворушений. Попрощався з товариством і попрощався навіки: місяців через два його черкеси взяли в полон, де він і загинув.

Смерть Кухаренка

Посада, яку займав Кухаренко, спричинилась і до його смерти. В середині вересня 1862 р. командувач війська Кубанської области, викликав до себе із Ставрополя генерал-хоружних Кухаренка і Бабича, з наказом негайно явитись. Через кілька годин вздовж старої Кавказької лінії, із Чорноморії до Ставрополя, вирушили Бабич, а за ним Кухаренко. Бабич проминув щасливо небезпечні місця. Кухаенко 19. IX. об 11 год. ночі, вже минув станицю Казанську, їдучи в екіпажі із своїм зятем, капітаном кінноракетної батерії Г. В. Іоґансеном, і лише з одним вістовим козаком, бо ця лінія вважалася безпечною. Але несподівано на Кухаренка напало вісім кінних абадзехів і взяли його в полон після короткої боротьби одного проти вісьмох, бо козака і поштаря відразу убито, а Іоґансена обезброїли. При боротьбі трапився такий нещасливий випадок револьвер Кухаренків першого пострілу не дав, чи осікся за другим разом ворожа куля влучила під курок і розсікла Кухаренкові руку, друга куля поранила його в стегно. Кухаренко вискочив із екіпажу, вихопив шаблю, але його вмить обезброїли. Кухаренка і його зятя полонили, зв'язали назад руки, посадили на коні, підв'язавши ноги під черевом коня, і протягом двох ночей, вдень переховуючись у лісах, проскакали майже 200 верст через усі кордони (застави). Кухаренко у віці 63 років, людина стара і хора, бо давно вже терпів на кашель, багато зазнав страждань за ці дві ночі: тричі Кухаренко падав з коня, перепливали річки, а вночі вода була холодна, врешті з полоненими опинились у 8 верстах від Майкопського укріплення. Один з вісьмох абадзехів добре знав осавула Степана Кухаренка, сина Я. Г. Кухаренка. В розмові з своїми приятелями він згадав Степана Кухаренка і Я. Г. Кухаренка, почувши ім'я свого сина, назвав себе. Спершу він оголосив себе військовим лікарем. Через те, що один з восьмах абадзехів був знайомий із сином Кухаренковим, з полоненими стали поводитись ліпше, життя його зберегли, але вимагала за нього викупу 22,-000 карбованців. Ім'я Кухаренка було широко відоме між черкесами із Убих, Шапсуг. Черкеси приходили, щоб на власні очі побачити свого недавнього ворога, а тепер їхнього полоненого. Чутка про полон Кухаренка рознеслась по всьому Закубанні, а між населенням Кубані ця чутка викликала глибокий жаль до становища полоненого батька-[illegible]

Сили Кухаренкові не витримали надлюдських страждань: 26 вересня (ст. ст.) до Катеринодара дійшла сумна чутка — Отаман умер в полоні, за тіло його абадзехи хочуть викуп. Степан Кухаренко, син небіжчика, вже спізнився, коли прибув до Майкопу з метою вести переговори з черкесами, щоб замість батька піти в полон до них. Кубанська влада запропонувала віддати 20 полонених черкесів в обмін за тіло Кухаренка. Ці переговори ледве не скінчились трагічно: тіло Кухаренка було здобиччю вісьмох абадзехів — потрібно було добитися згоди на видачу тіла від їх усіх. Знайомий Степана Кухаренка перетяг на свій бік трьох абадзехів, решта не згоджувалась. У суперечці між ними доходило до рушниць і погроз, що вони скорше порубають тіло небіжчика, ніж віддадуть його на некорисних для них умовах. Врешті умови виміну виробили, як заклад виконання цих умов абадзехи отримали військову зброю від Степана, також зброю декількох бжедухів—приятелів Степанових. Крім того, один з приятелів Степана "фокотлей" (шляхтич) Гапак із аула Гобукай сам сів закладником, а один абадзехський "в о р к" (шляхтич) дав у заклад родину селян. Капітан Іоґансен також залишився в полоні до остаточної виміни полонених черкесів за видане тіло Кухаренка.

Від Майкопа до Катеринодара населення Кубані урочисто зустрічало на кордонах і в укріплених тіло свого Отамана, віддаючи йому останню пошану. Чорноморія від старого до малого втратила в особі Кухаренка "рідного сина і благого батька" — писалось з приводу його смерти, "а Україна і ліпші її патріоти і все козацтво не забудуть, що Кухаренко був майже однісенький знавець і цінитель у війську козацької запорозької старини і чорноморського побиту". Навіть вороги Кухаренкові цінили в ньому доброго товариша, шляхетного вояку і нездібного на лукавство ворога. Полон і смерть Кухаренка у сучасників викликали чимало віршів. Невідомий поет Дмитренко Бут так описує "чутки" про полон Кухаренка:

У п'ятницю на базарі
Всі заговорили,
Що Черкеси Кухаренка
Взяли — полонили!
Задзвонили до ранньої
Богу помолиться,
Рознеслися слухи тяжкі
Люд чогось боїться.
Зажурились, старі й малі —
Народ галасує,
Пита один у другого:
"Чого люд сумує?"
"Чого острах на всіх найшов"
—Чого? — ти не знаєш?
Гнерала Кухаренка
Узяв Черкес . . .
Його з зятем захопили,
Обох полонили,
А поштаря й козака
Там же убили . . .
Пішов гомін у народі,
Брат брата питає,
Розпитують — розказують . . .
А ніхто не знає,
Чи то правда, чи неправда . . .
Інший не йме віри,
Щоб старого Кухаренка
Взяли бузувіри!
Люд сумує і ґвалтує:
"Взяли . . . полонили . . .
Кухаренка, та ще й з зятем
В кайдани забили!"
Затужили Чорноморці
"Ой Боже наш, Боже!
Ой, хто тепер у пригоді
Нам бідним поможе?"
Отак чув я на базарі,
На улиці ж бачив
Їдуть верхи три Черкеси
І питають "Бабчі". *)
Під'їхали до будинка
Вельможного пана.
Із коників не злізають—
Мабуть, така шана!
Я дивився із кріпости:
Як вони стояли,
Вийшов хлопець—щось сказав
їм,
Вони й поскакали,
До будинків Кухаренків —
Звістку, мабуть, дати . . ,
Кажуть, — діти, буцім, знали...
Та не чула мати . . .
У вівторок пройшла чутка
Люде говорили,
Що Черкеси сорок тисяч
На викуп просили.

Ці вірші Дмитренка Бута у станиці Медведівській (в юрті цієї станиці є хутір нащадків Кухаренка і дім, що його збудував ще Кухаренко) тепер стали народньою піснею.

*) Генерала Бабича. Ред.

В інших віршах так згадується про смерть Кухаренка:

"Де не взялася орда,
Порубала козака,
Порубала-посікла
І у полон заняла".

Я. Кухаренко загинув за межами Батьківщини, далеко від родини, від товаришів, чорноморських козаків, яким він присвятив притьмом усе своє життя. Народні вірші ніби за це роблять закиди Кухаренкові.

"Ой не добре козацька голова
знала,
Що без війська козацького умирала".

Поховали Кухаренка 6. X. 1862 р. (ст. ст.) на загородному цвинтарі. Передсмертна воля небіжчика — бути похованим на Чорноморії — була виконана. Але в зв'язку з місцем, де спершу поховано Кухаренка, постає таке питання: чому його поховали на загородному цвинтарі, як звичайну людину, а не в ограді Старого Військового Собору, або в ограді Катерининівської церкви, де, як загальне явище, ховали визначних осіб і взагалі високих урядовців Кубані? Можна лише бути певним в тому, що це залежало не від родини небіжчика.

На Кубані поширене переконання, що на Кухаренка царська влада дивилась дуже косо, вважала його людиною ненадійною, буцім Кухаренко, як українець і місцева людина, провадив якусь працю проти російського уряду. Легенда оповідає, що від царя вийшов указ про негайний арешт Кухаренка, про це він завчасу довідався. Щоб заподіяти собі смерть, а живим не датися в руки влади, він їде без жадної охорони, на заклик начальства в Ставропіль, і дійсно в дорозі знаходить собі смерть.

Син Я. Г. Кухаренка, Олександер, на Кубані багато років був отаманом Єйського відділу. В суспільстві дуже були поширені чутки, що йому, за провину батькову, було заборонено женитись (хоч він і мав дружину, але мав її "таємним" шлюбом).

Лише після революції 1905-1906 рр. прах Кухаренка перенесли на цвинтар Старого Військового Собору.

Григорій Омельченко

Прага 1. IX. 1927.

"Вірне це слово, і всього прийняття достойне, що Ісус Христос прийшов на світ, щоб спасти грішників, між котрими я перший" (1. Тим. 1, 15).

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
24 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Північ
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

Атомова бомба і різні погляди

Ми вже чули багато про окремих людей, які твердять, що краще бути "ред" (червоним), ніж "дед" (мертвим). Такі думки висловлюють не тільки комуністичні агітатори та агенти, але часом і державні мужі, або професори університетів. На їхню думку, якщо б не було іншого виходу поміж атомовою війною і капітуляцією перед червоними, то краще скапітулювати. Добрим є те, що таких осіб порівнюючи мало. І той факт, що вони одверто можуть висловлювати свої погляди в суспільстві, яке не хоче бути ані червоним, ані мертвим, свідчить про правдивість свободи в демократичних державах.

Погляди більшости горожан були висловлені професором філософії Нью-Йоркського університету С. Гуком. Він твердить: "Я заперечую загальне твердження, що всяке життя унеможливиться в наслідок атомової війни, хочби що ми робили". Для проф. Гука врятовання життя не є головним питанням. "Це є головним питанням лише для комунізму, для котрого ніщо не існує, лише історія. В протилежність цьому, Захід, зміцнений частинно вірою в безсмертя, . . . завжди твердив, що існують цінності далеко важливіші, ніж життя".

Ще Арістотель казав, що не життя як таке, або в усяких обставинах, що має цінність, але життя, що є добрим. Свобідною людиною є та людина, яка в певних ситуаціях відмовляється прийняти життя, якщо це означає духову деградацію. Людина, яка проголошує, що збереження життя за всяку ціну являє собою мету існування, є морально мертва.

Проф. Гук також зауважив своїм опонентам — проф. Е. Гюджесові і Г. І. Моргенто, що навіть капітуляція перед росіянами не забезпечує порятунку життя, тому що червоні хинці можуть все таки вжити бомбу. В такім випадку, додає проф. Гук, проф. Гюджес закінчить своє життя як "ред енд дед" (червоним і мертвим).

Проф. Прінстонського університету, Ф. Грін, питає, чи мають право Сполучені Штати оголошувати атомову війну в своїх інтересах, коли при цім мають потерпіти невтральні країни також?

На це проф. Гук відповідає: "У вашім запитанні я знаходжу багато морального лицемірства. Чи ви ставили це запитання, коли ми рішили розпочати війну проти Гітлера? Проти Японії? Коли ми бомбували окуповану Францію? Тоді наша зброя нищила людей, які не мали нагоди рішити цю справу для себе.

Кожна війна викликає морально трагічні ситуації. Чи було б щось інше, якщо б ми скапітулювали перед комунізмом? Чи ми цим не вирішили б долі інших?"

Проф. Гук твердить, що Сполучені Штати повинні бути рішені і приготовані до атомової війни в разі потреби і тоді, він каже, війни не буде. (Скорочено за "Таймс").

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.
Рідна Школа
о 3 год. по пол. кожної суботи.

ВІДІЙШОВ ВІД НАС

В неділю, 29-го жовтня, упокоївся в Бозі брат Петро Ковальчук з Лівінгстоун, Н. Дж. Петро Ковальчук був активним членом Української Пресвітерської Церкви в Ну Арку з її початків. Громада що року вибірала його на чільні посади. Він був першим лаїком головою Українського Євангельського Об'єднання. Як людина великого організаційного і ділового хисту він користався загальною пошаною. Смерть бр. Петра Ковальчука є стратою для євангельського руху.

Відійшла від нас

Сестра Катерина Лайбіда упокоїлась в Бозі 12-го жовтня ц.р. Сестра Лайбіда була довголітньою членкинею Української Пресвітерської Церкви в Торонті і брала активну участь в праці жіночого товариства "Проміньь".

Похорон відбувся 14-го жовтня при участи великої кількости присутніх родичів, приятелів і знайомих. Покійна залишила в смутку сестру Калину Бойчук, свою похресницю пані О. Сокотську та інших родичів і знайомих.

Вісті з Торонта

Д-р Теодор Бай, що перебуває в Едмонтоні, відвідав у жовтні місяці Торонто і при цій нагоді проповідував в Українській Пресвітерській Церкві. Доктор Т. Бай був пастором української пресвітерської громади в Торонті ще в 1915 році, до часів злуки частини Пресвітерської Церкви з Методистами. Пізніше, в 1925 році, ця українська громада приєдналась до Злученої Церкви і була знана під цим іменем.

Д-р Т. Бай проповідував у Торонті оце вперше за 46 років від часу його від'їзду. Чудова проповідь і захоплюючий спів справили добре враження на членів громади. В громаді знайшлися ще члени, які знали д-ра Бая з перших часів.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Візит на Україну

В Українській Пресвітерській Церкві в Торонті пастор И. Купер зробив цікаву доповідь про свою поїздку до Европи і в Україну. Пастор Купер займає в церкві визначну посаду заступника секретаря Місійної Ради Пресвітерської Церкви.

Місійна Рада доручила йому, відвідуючи Европу, відвідати і Україну, як вислів доброї волі з боку церкви до українського народу.

Пастор И. Купер привіз багато цікавих фотознимків і не менш цікавий звіт із своєї подорожі.

Він має враження, що люди в Україні живуть в страху і що над ними всевладно панує поліція. Він із здивованням і обуренням оповідав, як в поліції в його присутности одна жінка просила дати їй дозвіл на відвідування іншого села і поліція їй відмовила, бо просто не хотіла турбуватися з різними посвідками.

Йому радили говорити з поліцією з усмішкою на лиці і потискати поліцаям руки, інакше може бути зле, або прохання не буде задоволене.

У Львові і Ужгороді в церквах повибивані вікна, а в деяких вхід повитий колючим дротом. Священиків і пасторів переслідується і уряд ставиться вороже до церков, але всупереч цьому загал лишається віруючим і релігійним.

Дуже помітний брак одягу і взуття. Одяг коштує незвичайно дорого, якщо його можна дістати. Багато жінок, які приходять із села до міста, через це ходять по місту босі.

На селах старі люди не дістають від уряду ніякої пенсії, а залишені на ласку добрих людей.

Люди мають досить поживи, але вона одноманітна, а щоб дістати м'яса, треба завжди стояти довго в черзі. При чім нема вибору, бо бюрократія призначає, що одного дня буде продаватись лише шинка, наступного — половина і так далі, отже люди мусять купувати те, що їм дають.

Його всюди вражала відсутність фруктів, але люди йому пояснили, що всі фрукти забирає Москва.

В Україні помітна нелюбов українського населення до росіян. Коли він спитав натовп у Львові, який оточив його, чи українці є щасливі і чи задоволені своїм життям, то одна жінка з натовпу відповіла, що вони є щасливі. Але коли вона пішла, то люди пояснили йому, що то була росіянка і що в дійсності вони, українці, дуже нещасливі, а росіяни щасливі. Пастор И. Купер зазначив, що він бачив, що українці прагнуть свободи. Він має враження від українців, що це нарід подібний до скотляндського, спокійний і урівноважений, дуже відрізняється від італійців і мадяр, які є вибухливі. Так само українці зберегли моральність і на них можна покладатись. В Італії у нього вкрали капелюх, а у Франції він мусів увесь час тримати валізки в руках, щоб хтось їх не взяв. В Україні він був у цім відношенні безпечний. Всюди його приймали гостинно і сердечно.

Пастор И. Купер привіз якнайкращі враження від українського народу, глибоке співчуття до його недолі і обурення російським комуністичним урядом. Він привіз так само привіт усім українцям із рідних земель від тих, кого він зустрічав.

Пастор И. Купер виявив велику спостережливість. Хоч він і не володів українською мовою, проте зумів зрозуміти ті труднощі, в яких українці перебувають під комуністичним режимом.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. **Ціна 50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Притча про блудного сина. — Ціна **30 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна [illegible]

Григорій Сковорода — предтеча українського євангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — **Ціна $1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — **Ціна 50 центів.**

"Мир з Богом" — автор Білі Грейям. — **Ціна $1.00.**

ХТО МІЙ БЛИЖНІЙ?

"А хто ж то мій ближній? . . " (Лук. 10, 29).

Так запитав був колись законник Ісуса Христа. Щоб дати належне розуміння про нашого ближнього, Христос розповів йому і тим, що були присутні, притчу про милосердного самарянина.

Євангеліст, щоправда, не подає, яке враження чи вплив зробила ця притча на присутніх, але можемо догадуватися, що юдеям не подобалося якраз те, що Христос назвав милосердним самарянина, бож відомо нам, що між юдеями і самарянами була велика ненависть.

Минає з того часу друга тисяча літ. Десятки тисяч разів читається ця притча в різних церквах; пояснюється різними мовами по цілому майже світі, але чи можемо ми ще й сьогодні певно сказати, як її розуміють багато з тих, що навіть називають себе християнами, і багато разів її вже чули?

Оттак собі, слухають, як звичайне оповідання про давно минулу подію, і зараз же її забувають.

Або слухають та й думають: "То вже дуже старе . . . Ми б хотіли почути щось сучасне, ближче до нас".

І, думаючи так, мов сліпці, не бачуть, як близька ця притча до сучасности. Особливо ми, українці, не можемо доглядіти й зрозуміти, наскільки вона відноситься до нас та до нашої сучасности.

Ми не уміємо, або не хочемо застосувати її до себе, до часу, в якому ми живемо, до тих взаємовідносин, в яких ми опинилися. І хоч ми часом ніби й шукаємо: "хто наш ближній?", але з замкненими очима, з затверділим від лукавства серцем.

Щоб допомогти нашим братам добре зрозуміти згадану вище притчу, ми дозволемо собі трохи її усучаснити, себто, переоповісти її так, якби подія, про яку розповідав Христос, відбулася в одному котромусь році нашого життя, і не десь далеко від нас, а в Україні.

Рік тисяча дев'ятсот котрийсь.

Чи то від зовнішнього удару, чи від внутрішнього потрясення, розвалилась нарешті та тюрма народів, над котрою кілька десятків років висів страшний шильд "СССР". Народи, що були нею ув'язнені, вільно віднхули, випростали свої хребти, і клопітливо заходилися будувати свої власні держави. Між ними й наша Україна.

І ось, пригадав собі українець з-під Дніпра:

"Я ж склав обітницю, як воля настане нашому народові, піти одвідати княжий Львів і оглянути святині його".

Так само пригадав собі і українець з-над Дністра:

"Я ж дав обітницю, як воля настане нашому народові, піти одвідати славний Київ, Матір городів наших, та оглянути святині його".

Чесні українці ніколи не відкладають виконання своїх обітниць.

В один пригожий день, сказавши: "До скорого побачення!" своїм рідним і друзям, вирушив українець з-над Дніпра в дорогу до Львова.

В той самий день, сказавши: "До скорого побачення!" своїй родині і друзям українець з-над Дністра теж вирушив у дорогу до Київа.

Час той був ще досить бурхливий. Український народ ще не спромігся встановити одної сильної й авторитетної влади в Краю. Вона часто переходила з рук до рук, бо багато претендентів було, які зазіхали на неї. В краю був неспокій. Всюди вешталися озброєні люди групами й більшими загонами, що зводили між собою часті бої.

Трудно було розібрати, хто за що бився, хто чого бажав, але можна було бути певним, що багато було й таких, що ради наживи, бандитизмом займалися.

Тож у таку лиху годину, не встиг ще добре річки Збруча перейти українець з-над Дніпра, як спинила його група озброєних людей.

"Стій! Руки вгору! . . Хто ти, куди й по що? . . ." посипались питання.

"Свої люди, — подумав той, — треба правду казати", і почав розповідати щиро про свій замір.

"Брешеш! . . Шпіон! . . ." закричали озброєні люди, і кілька ударів спали йому на голову.

В очах потемніло . . . в голові щось закрутилося, ледве на ногах устояв.

"Признавайсь! — загукали,— все одно дізнаємося!"

"Обшукать!" — наказав старший.

Кинулись до наплечника, в якому білизна і харчі та по кишенях. Витягли гаманця . . . В ньому документи і гроші . . . і, записочка, з назвами сіл і міст в напрямку Львова.

"Ага! . . Ось воно, — сказав старший, — витягнуть язика! . .

Яких тільки мук не переніс нещасний мандрівник, і яких тільки засобів не вживали ті "друзі", щоб витягнути з нього "правду", годі переоповідати. Скінчилося на тому, що постановили його розстріляти.

Поставивши при дорозі, спиною до себе . . . куля прошила рамя, і той упав.

В ту ж мить щось налякало озброєних, і вони чим якнайшвидше подалися в ліс.

В той самий час майже така сама пригода трапилася і українцеві з-над Дністра, лише по другу сторону тої самої річки Збруча.

І так само, прошитий кулею, впав край дороги.

Темніло . . . На полях сідав туман . . .

Подув свіжий вітрець, і прохолодив палаючу вогнем рану мандрівника з-над Дніпра.

Подув свіжий вітрець і освіжив закипілу кров'ю рану мандрівника з-над Дністра.

На щастя, ні в того, ні в другого рани не були смертельні.

Тяжко стогнучи з нестерпного болю, підсунувся Наддніпрянець ближче до дороги.

Так само, з тяжким зусиллям і болем, підсунувся Наддністрянець ближче до дороги.

"Може Господь когось нашле цією дорогою", — думав один і другий.

І справді . . . В далині мигнуло світло прожектора, і швидко зближалося.

Гнала то машина якоїсь італійської марки, а в ній кілька духовних достойників різних чинів.

"Ми мусимо поспішати, щоб захопити хоч одну церкву в Києві, щоб відкрити свою катедру, звідки, мов з фортеці, зможемо громити ту схизму в лоб і в серце", хрипливим голосом промовив один із них.

"Та чи вдасться?" — не сміло, відповів один із супутників.

"Як то! . . . Мусить вдатися, коли ми хочемо ! . . " і не договорив . . .

В ту мить заскреготали обидва гамульці, і машина раптово стала.

"Що сталося? . . Випадок? . . Дефект? . . " — неспокійно запитав перший.

"Нічого не сталося," спокійно відповів шофер, — ось чоловік лежить, мабуть, уби-

(Продовження на стор. 6)

ХТО МИ БЛИЖНІЙ?

(Продовження з стор. 5)

тий". І відчинивши дверцята, вийшов із машини.

"Братіку, голубчику, поможи, ради Бога" — простогнав Наддніпрянець.

"А ти звідки . . . хто такий . . . і що тут робиш?" — запитав його шофер.

"Ой, дорогенький, — з-під Києва я . . . до Львова йшов"...

"Що?! . . . З Києва — до Львова? . . . по що? . . . Схизма до Львова преться? . . . По якого дідька? . . . Гони далі! . . . Нема нам часу тут возиться . . . Одним менше буде! . . " Так, нервово затиснувши пястуки, гукав той перший.

"Таж то наш, українець" . . . пробував, було, боронити шофер.

"Гони далі!" — гримнув той на нього.

Мусів слухатися наказу . . . і машина погнала . . . на Київ . . .

В той самий час, іншою дорогою гнала машина якоїсь, мабуть, канадійської марки, а в ній також кілька духовних і різних чинів.

"Ми мусимо спішити, щоб не випустити з рук святого Юра, бо тоді б утратили можливість до решти знищити ту зрадницьку унію . . . А мусимо, — бо то ворог України нумер перший!" Так держав мову старший з них.

"Та, то не легка, думаю, справа" . . . Обізвався котрийсь з інших.

"Мусимо!" Рішуче відповів перший.

І хотів ще щось казати, як заскреготали гамульці, і машина раптово стала на місці.

"Що є? . . . Дефект? . . . " Запитали майже всі разом.

"Чоловік якийсь при дорозі лежить . . . убитий . . . " — відповів шофер, і відчинивши дверцята, вийшов з машини.

"Пане, на милість Божу, поможіть" — стогнав Наддністрянець.

"А ти хто такий? . . . Звідки? . . . І що з тобою?" — запитав шофер.

"Я, пане, з-під Львова . . . до Києва мандрував . . . щоб . . . "

"Що? . . . до Києва? . . . зі Львова? . . . Ще там їх не було? . . . Бачиш, — преться вже зі своєю унією . . . Не діждеш! Гони далі! . . . Ніколи нам! . . . Одним менше буде! . . . " Поденервовано гукав той старший.

"Та то ж свій, українець", — пробував заперечити шофер.

"Обійдемося без них! . . . На біса вони нам здалися!..." — гукали всі інші.

Мусів шофер послухатися. Пустив машину в рух . . . і поперли останьою швидкістю . . . на Львів.

І чи знаємо ми, яка доля судилась би бідному Наддніпрянцеві, або чи знаємо, що сталось би з бідним Наддністрянцем . . . коли б на них не споглядав із висот небесних наш любячий і всіх милуючий Отець?

Він бачив, як нещасних в тяжкій біді залишили якраз ті, що називають себе слугами Божими, і яких є обов'язок подати першим поміч тим, що її потребують, бо в тому є воля Божа.

Він не тільки бачив, а і чув тихі молитви потерпіляних, які вони кінчали словами: "Прости їм, Господи, — бо не знають вони, що роблять".

Так, Він не тільки почув їх молитви, а й прийшов з поміччю.

Ось знову сніп світла з прожектора освітив дорогу, і скоро показалася машина з прапорцем на переді, що означав приналежність її до якоїсь іншої держави. Порівнявшись з лежачим Наддніпрянцем, той, що сидів при кермі, натиснув на гамульці, і машина стала.

З неї вийшов якийсь добродій, нахилився над лежачим, щось запитав незрозумілою мовою, а що було досить темно, витяг з кишені електричну лямпку, і, освітивши його, побачив закипілу кров'ю рану.

Вичерпаний від упливу крови і з нестерпного болю, ранений не мав уже сили говорити, і щось лише мимрив губами, але чужинець і так не розумів. Вернувшись до машину, щось сказав своєму супутникові. Той зараз вийшов також, і вони удвох, перше зав'язавши добре рану, з великою обережністю підняли майже вже трупа, і втягнули до машини.

Сівши за руль, шофер погнав швидко машину до містечка Н. близько Збруча.

Тут, знайшовши лікарню, здали його дежурному лікареві, а той негайно покликав сестер і зробив належну перев'язку.

"Дасть Бог, — буде жити", — сказав лікар.

Чи зрозуміли це чужинці, але по виразові облич медичного персоналу, доміркувалися, що все буде добре.

В той самий час, в іншому місці, діялася така сама подія, як ми вже переоповіли. Так само гнала якась машина з прапорцем на переді. Так само побачили раненого Наддністрянця, зупинили машину, перев'язали, як уміли рану, внесли до машини, і погнали в напрямок того самого містечка Н., що недалеко Збруча.

І так само, відшукавши лікарню, здали його лікареві, а той негайно вчинив те, що й першому.

"Дасть Бог, що і цей буде жити", — сказав з певністю лікар, а тому, що обидва однакову долю мають, положимо обох поруч. Видужають, — побратаються".

Чужинці із першої машини і чужинці з другої були весь час присутніми. Обмінявшись кількома словами чужою таки мовою, зібралися вже відходити, щоб продовжувати кожний свою путь. Прощаючись з доктором і іншим медичним персоналом, як одні, так і другі, зложили певні суми на справу лікування й утримання хворих, а також певні суми для самих хворих, стиснули всім сердечно руки, і поїхали в свою дорогу.

Не знаємо, як довго пролежали в лікарні обидва нефортунні мандрівники, але знаємо, що коли вони могли вже розмовляти, то оповідали один одному про свої пригоди.

"Оттак з нами сталося, як в притчі про милосердного самарянини", — сказав Наддніпрянець.

"Але цікаво мені, хто власне були ті наші милосердні самарянина", — сказав Наддніпрянець.

"Та світ і не без добрих людей, — а за це все належить наша щира подяка Милосердному Господеві за Його любов до нас немічних, що не дав нам загинути", — сказав перший.

І, як на невидимий знак, обидва в покорі схилили свої коліна перед Господом, і кожний в тихій сердечній молитві щиро дякував Йому за Його любов і піклування, і просили й на дальше життя опікуватися ними на кожному кроці в кожний момент, обіцяючи від себе також бути вірними Богові до кінця життя.

Господь ці щирі молитви їх з любов'ю прийняв, і влив в їхні серця повний спокій і надію.

Вставши після молитви, вони пильно поглянули один одному в вічі, і впавши один одному в обійми, кріпко стискали себе в любові.

"Які ми зараз близькі та рідні", — сказав один.

"Які ми разав близькі та рідні", — сказав другий.

"А це все від Милосердного Господа нашого. Нехай буде повіки Його ім'я Благословенне", —сказав лікар, в якого очі сяяли від радости. А сестри, закривши лиця фартушками, втирали сльози зворушення.

Залишаючи лікарню, наші мандрівники щиро подякували лікареві і сестрам за труди і співчуття, кожний пішли в свою дорогу.

"Нехай вас Господь береже і благословить. Ідіть з Богом", — сказав їм на дорогу лікар.

"З Богом!", "З Богом!" — оказали і сестри.

І так, кінчаючи наше переоповідання притчі про милосердного самарянина в усучасненій формі, маємо надію, що хто її слухав, — зрозумів належно "Хто є наш ближній".

Г. Добровольський

Найкращий доказ

В одному місці Святого Письма ми знаходимо й читаємо оці слова: "А що ми пізнали Його, пізнаємо це з того, коли заповіді Його бережемо. Хто говорить: "Пізнав я Його," але не береже Його заповідів, той неправдомовець і нема в нім правди! А хто береже Його слово, в тому Божа любов справді виконалась. З того ми пізнаємо, що в Нім пробуваєм" (1 Івана 2:3-5).

Послушність перед Богом, яка виявляється виконуванням усіх Його заповідей, є найкращим доказом, що ми є Христові вірні діти. Про це саме Сам Ісус Христос сказав: "По їхніх плодах ви пізнаете їх" (Мат. 7:16). Коли ми є справді вірні Христові наслідувачі, то ми будемо щоденно жити в повній згоді з Його Святим Словом: "А хто каже, що в Нім пробуває, той повинен поводитись так, як поводився Він" (1 Іван 2:6).

Світ є тепер повний таких християн, які не приймають усієї Божої правди. Однак всі християни повинні знати, що послух Богові й виконування всієї Його святої правди є найкращий доказ того, що ми є правдиві Христові насідувачі. Певно, що багатьом християнам Христос тепер сказав би: "що звете ви мене: "Господи, Господи", та не робите того, що Я говорю" (Луки 6:46).

Звертаємо увагу ще й на ці дуже важні слова Христові: "Як хто служить Мені, хай іде той за Мною і де Я, там буде й слуга Мій. Як хто служить Мені, того пошанує Отець" (Івана 12:

26). Апостол Петро каже: "Бо на це ви покликані. Бо й Христос постраждав був за нас і зоставив нам приклада, щоб пішли ми слідами Його" (1 Петра 2:21).

Всі, що справді хочуть іти Христовими слідами, повинні подумати про ці Його слова: "Якщо будете ви зберігати Мої заповіді, то в любові Моїй пробуватимете, як і Я зберіг заповіді Свойого Отця й пробуваю в любові Його" (Івана 15:10). Йти Христовими слідами визначає — бути послушними Йому в щоденному житті тут, на землі. Ми можемо бути послушними тільки тоді, коли ми будемо шанувати всі Божі заповіді й жити згідно з ними. Так робив Сам Христос, коли Він був на землі. Ми повинні йти Його слідами, бо Він зоставив нам приклада, щоб ми ішли з Ним. Тому написано: "Блаженний, хто читає, й ті, що слухають слова пророцтва та слухають і бережуть написане в ньому, час бо близький" (Одкриття 1:3). Чи ви хочете бути блаженними Божими дітьми?

М. Ясіньский

ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог"?, "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці Слова Божого й обгрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

ЖИВІТЬ ЛЮБОВЮ!

Клоніте голови, клоніт!
Послухайте святі глаголи,
То не спрюндрують вас монголи,
А будете на волі жить!...
Надхне вас дух святим надхненням;
Оживлені теплом спасення
В натхненню радість понесіть!..
Живіть теплом, живіть любовю
Жорстокість соромом вкриває.
Гріхами душу убиває
І кропить криваи, сліз, знущання!
Хай люд відроджується в Бозі!
Кінець злобі!.. Злоба в трівозі
І сходить сонце раювання...

Т. Довгалюк

ХОЧЕШ ВІР, ХОЧЕШ НІ

Подаємо приклад католицького чуда, що його немають ані "еретики" ані "схизматики" ані "невірні". Згідно найбільш поширеному римо-католицькому віруванню ангели перенесли хату, в котрій жила діва Марія, з Палестини через Середиземне море аж до місточка в Лорето в Італію. Ангелам забрало чотире роки часу виконати це завдання та три окремих заходи. По дорозі вони не згубили ані однієї цегли. Ціла низька римських Пап підтвердила автентичність цього "чуда", та обіцяла людям всілякі "духові" полегши за поклонення там. Ця нібн хата діви Марії кочувала з міста до міста аж поки не зупинилась в Лорето. Була вона і в Терсато (Італія) але по трьох роках вона "несподівано зникла без сліду". При цій нагоді папа Урбан 5 аби утішити їх, подарував їм образ діви Марії, що його нібн намалював сам евангелист Лука. Отже їм тепер було не краще й не гірше.

НЕМА НЕПОМИЛЬНОСТИ

Наколи можливо чоловікові про що небудь переконатися на цім світі, то вже певно переконався б, що кожна людина спосібна робити помилки, або помилятися. Знаємо, що й ми самі робимо блуди, знаємо, що й другі роблять блуди, а історія розказує нам, що й давно ділялось так само як і нині. Навіть найславнійші і наймудрійші мужі часто помилялися в своїй опінії. Але є на світі один чоловік, котрий хоче, аби ми вірили, що він неможе ніяк помилитися, а тим чоловіком є Папа Римський. Стріваймже?—скаже хтось. Папа каже, що він лиш тоді непомильний, коли говорить про справи моралі і релігії. Може й так, але ми чули про вчених Католицьких богословів, котрі твердять, що папа у всьому непомильний, про щоб він не говорив. Однак цікаво нам знати і то, що більшість католиків не вірить в цілковиту непомильність папи. Цеб то його непомильність не розпоширюється на всі його проголошення, а лише в дечім він непомильний.

А далі являється цікаве питання, чи він завсігди непомильний, чи лиш подеколи?

Кажуть, що він лиш тоді непомильний коли говорить "екскатедра", цебто коли сидить на понтійськім кріслі. Цікава річ! не знати як би так Ви, або й я сіли собі на то крісло, чи також були непомильні? А ще одно непокоїть нас, чи святий Петро хоч бачив коли то крісло?

Але як тільки зачнем шукати за історичними доказами, то й найдем, що та непомильність, котру тепер приписує собі папа зразу всюди мандрувала.

За часів св. Ігнатія кожний епископ або папа уважав себе за непомильного. За часів Кипріяна приписувана непомильність цілому епископському Зборові. Опісля Вселенські Собори в Базилії і Констанці уважались непомильними, і мали повне право вибирати і усувати з трону римського папу, аж на Ватиканськім Соборі 1870 року "винайдено" ту штуку, що лише самому папі приналежить та непомильність. Лихі язики говорять, що то через те папі дісталась ціла непомильність, бо той Собор складовся з більшости італійських епископів і вони навмисно створили цю важну силу у себе в Італії — бо й нащо допускати до того аби ще дехто міг бути непомильним поза Італією.

Ціллю майже всіх догм Католицької церкви є здобути монополь на релігійні справи і держати його в попівських руках. Наколи ж священики з ватажком папою на чолі держить в своїх руках ключі від Раю, то всі люди, хто лиш бажає ввійти до Неба, мусить піддатися йому, прямо з боязні, що втратуть Царство Небесне. Тепер хочу пояснити той факт, що "ксьондзи" лиш тому голосять догму про непомильність, аби тим способом скріпити свою владу над народом.

Возьмім такий примір: Припустім є два доктора в однім місті, і оба вони оголошують, що готові на услуги хорим людям. Перший доктор так каже: Я вчився медецині через довгі літа, і вмію лічити много недуг, але є такі слабости, котрих я негоден відгадати, і часом помиляюся, як звичайно кожний чоловік. Другий доктор знов виступає з самохвальбою і каже: Я ніколи не помилився в своїй професії. Я всякого вмію вилічити. Я все розумію неначе сам Бог. Зваживши, що другий доктор так хоробро говорить про своє знання, много людей піде до нього за ліками. Хорому дуже приємно бути під опікою такого лікаря, котрий ніколи не помиляється. Але з часом умре хтось з тих хорих, котрим цей доктор обіцяв повне виздоровлення і тоді опінія людська про цього доктора змінюється. Тоді люди говорять, що той перший доктор був чесний чоловік, бо говорив про себе правду, за те безпечнійше нам удаватись за помічу до того чесного лікаря, чим до цього хвалька-брехуна, що обіцює то, чого негоден зробити.

Але ви скажете. Не вжеж нема ріжниці між медіциною і релігією? Хіба ж не може так бути, що хотяй лікар помилиться в своїй провесії-медіцині, то папа не помиляється в релігії. Я згоджуся з Вами, що між медіциною а релігією є ріжниця. Коли лікар скаже, що хорий умре, або подужає, то ви небаром переконаєтесь, чи він правду казав чи ні, бо ви побачите чи вмре, чи подужає хорий. Але як вам священик скаже, що папа має ключи від раю і пекла, то Ви ніяк не годні переконатись, чи він правду каже чи ні. Він негоден показати вам тих ключів, ані ви в цім життю не годні піднестися до неба, щоб бачити, чи хто там при брамі стоїть з ключами чи ні.

Так отже подібні твердження стоять поза границями людського знання і досвіду. Є ще інші роди священиків окрим римських, і ті мають також свої притенсії. Магометани, Брамани, Шинтоісти, та багато інших вірують своїм попам, що ті заведуть їх до Раю, але не такими дорогами як папа.

СЛОВО БОЖЕ

"Слово Боже є живе і діюче і гостріше від меча, вигостреного з обох боків"—Жид. 4. 12.

"Так і Слово Моє, що виходить із уст Моїх — впорожні до мене не вертається, але виконує те, що Мені вгодно, і вчинить те, задля чого Я післав його" — Ісаї 55. 11.

"Одкриття Твого Слова просвічує і дає зрозуміння простим людям"—Пс. 119, 130.

The Grazing Strip

By May Hall Thompson

Mike Maloney faced his friend, Ross Grimes, and could hardly find a word to say. A barbed wire fence was between them but it wasn't that that separated them as much as the turn of events.

"Is it true that your Dad is going to buy the land that my Dad leases?"

"It's true," answered Ross, a boy of sixteen.

"How can it be?" asked Mike, desperation in his voice. "Old Man Crothers leased the strip to Dad for years and years. Said he always would."

"He should have put it in writing. Your Dad should have asked him to. His daughter, a Mrs. Stone, wants to sell," answered Ross.

"And she sells to your Dad instead of to mine. Of course you people have cash. We don't. You know what that means to us."

Ross hung his head. He knew. He knew it would mean the end of the Maloneys as ranchers. They didn't have a big ranch of their own as had the Grimeses, and the 600 acres of the Crothers land was all they had for increasing their herd.

"I'm sorry," answered Ross. "You know how Dad is—the urge to keep expanding is with him. He knew how to get in touch with Mr. Crothers' daughter in the East and she is coming to sign the papers. A lawyer already has them drawn up. They'll be signed and ready when all the other legal matters are taken care of."

Mike knew how it was. Mr. Grimes had plenty but he was always hungry for more.

"We never thought about writing to Mrs. Stone", said Mike.

The two young ranch boys had ridden together, played together, and gone to school together for years. They liked each other in spite of the fact that their families were far apart in everything. The Grimeses had money and a big, modern ranch house where paying guests often came and lived a dude's life. The Maloneys lived in a plain adobe house and were interested in bringing up their family right and living a Christian life.

Now again Ross said. "Your Dad should have had it all put in writing. It's too late to do anything now."

"Didn't think about it, I guess, after Mr. Crothers gave his word. You know we were with him a lot the last year. I cared for his stock myself and Dad did his business transactions and Mom and my sister cooked his food. It's only what we should have done as neighbors."

"Yes, I heard how the old man got religion at the end," answered Ross. "But he may have studied the Bible and pretended to be a Christian to get help from you. He needed your help badly, not having much but his run-down ranch and a few cattle."

Mike flushed. The words cut him. True it was that he and his family had tried to get Mr. Grimes to know about God and His Word. In fact, Mike had sometimes tried to get Ross interested in Bible study too But Ross just wasn't interested. And now his words cut like the stroke of a quirt. Now he mounted his horse and rode off.

As he rode across the leased acres to his ranch home, he thought it over and the words Ross had said began to cause him to wonder if, after all, Mr. Crothers had just used the family. Maybe he thought they were using him, trying to get on the good side of him when he was sick. That had not been true but maybe Mr. Crothers thought it had. And so maybe he had played the game himself.

With that, Mike determined to fight for the land himself. He would meet Mrs. Stone and explain all to her. He knew Mr. Crothers had written to his daughter at times and had even mentioned the Maloneys to her. After all, she had not come home to wait on him in his sickness, yet now she was coming to get money that was coming to her.

Thus it was that Mike was on hand when the train came in at Skull Gulch bringing Mr. Crother's daughter. His heart fell though as he saw that Mr. Grimes and Ross were also there. Ross gave Mike a strange look and the two stood on opposite sides of the station platform. This affair was causing a breach between them.

The train stopped with a heave of coaches and soon a woman with a young boy about their own age alighted. Quickly Mr. Grimes went up and introduced himself to her. Mike heard her say, "Yes, I am Mrs. Stone and this is my son, Roger."

Mike went up to them then, using all the courage he could muster to ask a word with her. But Mr. Grimes said quickly, "If it's about the land, Mike, you know all the papers are already drawn up. I am going to buy."

"But we need the land," said Mike.

But it was no use. Mr. Grimes got the two strangers into his car and drove them over to the lawyer's office. And Mike went dejectedly home.

Later that evening he saw a light burning in Old man Crother's little house. He knew then that the two were spending the night there, probably going over the dead man's possessions. And the next morning when Mike rode out across the leased acreage to look after cattle, which soon would have to be sold because of no grazing space, his horse suddenly shied at a strange heap in the trail. The heap was Roger Stone.

Quickly Mike began first aid on the youth, using the boy's own clean white handkerchief to bind up a cut on the forehead to stop the bleeding. As he raised him he noticed his arm hanging at an odd angle and realized he had a fracture. With a stick of mesquite wood he splinted it as best he could. Before he had it finished the boy came to. "Where am I?" he asked. "What happened?" Then he remembered. "I tried out one of the horses at the ranch and he threw me. I guess I'm hurt bad."

"You'll be all right if you just stay right here and don't move. I'll ride to our ranch and call a doctor."

"All right, but I want to thank you. I'm Roger Stone, the boy you saw yesterday. Mr. Crothers was my grandfather but I never knew him. Dad and Mother never paid any attention to things out here, you know. I never wrote to my grandfather. Hardly knew he was living."

"I know, but you mustn't talk now. And don't move. I'll be right back to stay with you as soon as I let the doctor know."

During the days that followed, Mike went over to the ranch house every day to see Roger. Roger's mother had left him there with a nurse, as she had to rush away to keep a singing engagement. So Roger and Mike became friends in spite of the transaction, and Roger liked to watch Mike ride and rope.

One day he confessed to Mike, "I tried to keep Mother from signing the papers. I told her I'd like to have the place myself but she signed anyway. She said she'd like to know what I would do with this old desert land. I'm sorry about it all, Mike, sorry for you and sorry for me."

Mike nodded. "You can't help it."

"It's harder for you than me," persisted Roger. "What are you folks going to do?"

"Have to sell a lot of our cattle; then just raise a few. Maybe we'll go in for hog raising instead."

"But you're a cowboy," protested Roger. "Wish I was. Wish I could stay out here. I like the country. And I like you. I wonder how you can be so good to me when Mother wasn't good to you."

Mike smiled "Well," he said in a half drawl that marked him as a Westerner, "you see we try to live by Christ's command."

"That's in the Bible, isn't it? You know I'd like to know something about the Bible."

At that moment there was a knock at the door. The nurse opened it to admit Ross, who had come to see how Roger was getting on.

Ross and Mike said hello but gone was the old feeling of comradeship. Roger, sensing this, tried to keep the ball rolling. Finally he said, "Mike was going to show me something about the Bible. You know I don't know a thing about it. And it's time I learned."

Ross stiffened. Then he said, "Reckon I don't know much myself."

"Well then, let's start now. There's a Bible at the bottom of that old side table."

Mike went over and brought back the Bible. The pages fell open to a place with a piece of paper in it. His eye quickly caught his name on the paper and then he noticed that at the top was written: Last Will and Testament.

Like one in a daze he read and learned that the 600 acres had been left to Mr. Maloney. The ranch propet had been left to Roger "who might want to live on it some day." And the stock and horses had been left to Mike and his sister for their kindnesses to the old man. The will was properly signed by not only Mr. Crothers but by two witnesses, ranchers who lived across the mountain.

Mutely Mike showed it to Roger. Then he said, "But the land is already sold."

"No," said Roger, "you can't sell land you don't own. And Mother never-owned it. And I'm glad. I'll live here and help you with ranch work. And learn about ranching. And the Bible too."

Ross, with a smile on his face, now spoke up. "I'm glad too. My Dad doesn't need that strip to make a good living. We have lots of land. Now Mike and I will be good friends again. And we'll all learn more from the Bible. Just think—what better place to put a goodwill will than in the Bible. Makes a fellow really think, doesn't it?"

And the three happy boys agreed to that. —The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXII. Число 12. Торонто, Онт. Грудень 1961 December Toronto, Ont. Рік XXII. Число 12.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

В світі радість стала,
Яка не бувала!
Над вертепом зоря ясна
В небесах засяла.

Там Господь з'явився,
З Діви народився;
Мов людина, пеленами
Вбогими повився.

Ангели співають,
Бога величають.
Всім народам ту чудову
Новину звіщають.

Пастухи з ягнятком
Перед тим Дитятком
На коліна припадають,
Бога величають.

Ми також співаймо,
Бога величаймо!
Свого Спаса і Владику
В колядах прославмо! Амінь.

Прийдімо, всі вірні,
Раді та утішні,
До Спаса в вертепі
Несімо наш дар!
Ось Він в пеленах
Спить на сіні в яслах.

Приспів:
Прийдімо, поклонімся, (3.)
Це наш Спас!

Хоч Бог Він Правдивий,
Світло Він від світла,
Він в тіло людини
Вдягтись не гордив.
Син Він рожденний,
Божий, не створений.

Всі сили небесні
Спаса прославляйте!
Звіщайте народам
Про Спасів прихід:
"Богові слава,
Людям мир та радість!"

Тобі щира дяка
За спасіння наше!
Любов нашу в жертву
Складаєм Тобі!
Слову від Слова,
Прибравшому тіло. Амінь.

Ціль народження Христа

Знаєте ж, що Він явився, щоб гріхи наші взяти і що гріха нема у Ньому.

1 Йоана 3:5.

Христос народився, щоб взяти гріхі наші. Гріх є наслідком відділення від Бога. Гріх є смертю і звершується в смерті. Причиною гріха є духова темрява, тілесний розум не може розуміти речей Божих і породжує ще більшу темряву. Гріх є наслідком ненависти, тілесний розум не може любити Бога і сповнюється ненавистю супроти Бога і людей. Гріх є беззаконням, це не значить відсутности закону, але свідомий опротив закону. Все це в цілості веде до смерти і викликає смерть. Ціллю приходу Христа є взяти гріхи наші. Всі гріхи наші і цілого людства. Ніхто не зможе перелічити усіх своїх гріхів, в ділах, думках і застановленнях. Їх кількість більша від усякого числа, що його людина може уявити, гріхи людей, як безмежний океан.

Сила гріха і його панування навіть в найкращих людях викликає страх перед Богом, бо людина знає свою віддаль від Бога через гріх і той же гріх відділяє людину від людини і людина боїться людини.

Христос явився, щоб гріхи наші взяти, всі гріхи в їхній цілості, дати прощення і спокій, сповнити новою силою.

Він явився, щоб гріхи наші взяти. Зверніть увагу на особу: Христос "явився". Це слово ясно вказує на те, що Він був попередньо, був від початку. "У почині було Слово і Слово було в Бога, а Бог було Слово". "Гріха не було в Ньому". "Він один сповнив завіт Божий будучи звершеним світлом, любов'ю, правдою і життям. "В Ньому життя було і життя було світлом людям". "І даси Йому ім'я Ісус, бо Він спасе людей своїх від гріхів їх". "І Слово тілом сталося і пробувало між нами".

В час Його життя серед людей, коли Христос стрічався з людськими спокусами і перемогав їх, все Його життя ілюструвало і свідчило людям безгрішність Слова. Служіння Христа було з одного боку служінням слова. Він вияснив людям значення гріха, осудив гріх і вів людей від гріха. Він перемагав неправду правдою, посилав світло в темряву, перемагав ненависть любов'ю і встановляв законність там, де було беззаконня. Його праця визначна чудесами, ознаками і дивами, мала ту ж саму ціль. Кажуть, що Христос робив надприродне. Він у праці своїй виявляв божественні сили, але Його працею найбільше було привертати речі до природного стану, те, що було неприродне і знівечене. Коли Христос зцілив слабих, це не було сотворення чогось надприродного, але повернення слабої людини до природнього стану, здоров'я. Він указував наслідки гріха. Коли Він воскрешав мертвих, Він тим привертав людину до стану, призначеного їй Богом, і який людина згубила в грісі. Він мав силу зняти гріх. Коли до Нього принесли розслабленого (Мат. 9), Він сказав йому: "Бодрись, сину, одпускаються тобі гріхи твої". Письменники там же почали критикувати Його, кажучи: "Він Богохульствує". Тоді Христос питає в них, що легше сказати: чи "одпускаються гріхи", чи "устань та й ходи"? "Отже, щоб знали ви, що Син чоловічий має силу на землі прощати гріхи (каже розслабленому: 'Устань, візьми постіль твою, та й іди до дому твого". "І, вставши, пішов до дому свого". Христос у цій події показав свою силу брати гріхи, усовуючи результат гріха і відіслати розслабленого здоровим. Письменники критикували Його, що Він удає, ніби прощає гріхи, але коли вони

(Продовження на стор. 3)

Місійна праця Пресвітерської Церкви

Формоза.
(З листа Д-ра Г. Максіліана)

У 1966 р. припадає річниця 100-ліття Пресвітерської Церкви на Формозі. Піонери Євангелії на Формозі пережили великі іспити, страшні землетруси, урагани, тропічні бурі. Весь час були чутки воєнні і війни. Все це було боротьбою в світі, але духова боротьба була найважча і ще триває далі.

Це є боротьба віри серед темряви поганських марновірств за осягнення вищого життя.

Восені 1661 року, або триста років тому, острів Формозу захопив китайський генерал Коксінг з континенту. Тієї ж осени багато місіонерів Голляндської Реформованої (Пресвітерської) Церкви були повбивані разом з китайськими християнами в жорстоких переслідуваннях.

Найбільші переслідування почалися в серпні, коли військо ген. Коксінга зазнало поразки. Страшні переслідування впали на голляндців-місіонерів і китайців, які приєдналися до них. Чимало було порубано або розп'ято на хрестах. Розпинання, як методи вбивства і катування, здається, вперше було вжито на сході на Формозі. Часом приготовляли бенкет для християн, а коли ті приходили на бенкет, їх вирізували до ноги.

Цьогорічний Собор Пресвітерської Церкви на Формозі являє собою історичну подію. Місіонери Голляндської Реформованої Церкви приєдналися до Пресвітерської Церкви на Формозі. Так само вперше в Соборі беруть участь представники першої зорганізованої на Формозі пресвітерії горців.

Ці горці раніш славились як польовники за людськими головами.

Нігерія.
(З листа місіонерів Р. і К. Вардів)

Місіонери Р. і К. Варди описують Нігерію по їх приїзді. Країна виглядає мальовничо. Мохамедани в довгих халатах, верблюди, осли, жінки, які носять на головах все від парасолі до великих в'язанок дров для опалення.

Коли ми прибули в столицю Східньої Провінції, губернатор, лорд Франціс Айбіям (муринпресвітеріянин) прийняв нас до себе. Він дуже зацікавлений в нашій праці тут.

Хати тут роблять з червоної глини і круглої форми. Будують їх колами. Певна кількість хат творять собою село.

Висока трава — дванадцять футів заввишки — скриває все. На дорогах видно багато людей, хоч сіл і не видно. Густота населення сягає до 300 осіб на квадратову милю. Більшу частину країни займає степ з прекрасними квітами й квітучими деревами. Захід сонця незвичайної краси. Пересічна температура виносить 88 ступенів за Ф. Люди годуються найбільше солодкою картоплею (ямс), рижом, касавою і земляними горіхами. Пересічний річний зарібок тубільця виносить поміж $75.00 і $100.00. Ми годуємось тим самим, що й тубільці, але зокрема вживаємо багато різноманітних фруктів, яких тут не бракує. Шкода, що мурини їдять замало овочів. Місійний будинок побудовано на залізних стовпах. Праця в шпиталі розподіляється так: о 7 год. ранку молитва в каплиці з участю лікарів, медичної обслуги і медичних сестер, о 8 год. ранку операції, 10.30 — клініка для слабих до 1-ої год. По полудні наглі випадки, адміністрація шпиталя і т. д. Самий шпиталь потребує кращого устаткування.

Кілька віруючих муринів, працюючи при шпиталі, провадять евангелістичну працю. Один із них провадить недільну школу під відкритим небом, в якій нараховується до 340 дітей. Діти люблять співати і їхні співи чути здалека під акомпаньямент дзвінків і барабанів.

Богослуження в місцевій церкві оголошено на 9 год. ранку, але починається на півгодини пізніше, часом на годину. Місцевий пастор має під своїм доглядом якихсь 16 громад. Спів пісень в церквах супроводиться акомпаніяментом різних барабанів, кастаньет і дзвінків.

Місіонери просять молитись за їхню працю, окремо з огляду на труднощі, що їх викликають римо-католики і комуністи. Віруючі мурини потребують посилення і укріплення в духових речах.

Чи ви вже вислали свою передплату за "Євангельську Правду"?

НАУКА ІЗ СПОМИНІВ

Спомини о. Г. Шавельського, останнього протопресвітера російської армії і фльоти, дають ключ до розуміння розкладу колишньої Росії, успіху большевицької революції, та приводять до певних висновків щодо найкращого устрою церкви. Знищення роду Романових, падіння царського режиму, нелюдяність народу до свого проводу і один до одного, все це стає легше до розуміння, коли людина пригадає, що церква, яку описує протопресвітер Шавельський, мало не тисячу років мала безконтрольне виховання народу в своїх руках. Спомини о. Г. Шавельського виявляють, що цар, цариця і всі члени царюючого дому разом із більшістю російської аристократії були люди глибоко релігійні, але ця релігійність мала своєрідний характер.

Їх виховано в російськім православії, яке надавало величезного значення формі, церемоніям, чудотворним образам, культові Діви Марії і т. д. Ця релігійність уживалась разом із повною аморальністю, йшла на компроміс з усіма слабостями людської природи, пробуючи навіть ці слабости узаконити. В цій церкві твердження: "я грішна людина" — як правило не було визнанням жалю, покаянням і рішенням бути кращим, а свого роду оправданням своєї поведінки, хоч би яка нерегулярна вона була. Послідовности віри і життя не вимагалося дуже суворо, завжди знаходився спосіб зм'якшити моральні вимоги. Візантійське православіє в інтерпретації російської православної церкви, яка панувала і панує також і в Україні, привело до скрайньої темноти і марновірства та аморальности маси з одного боку, і до зневаги церкви і віри серед інтелігенції, яка бачила розгнузданість церковного проводу. Все це разом завершилося страшною революцією з трагічним кінцем царської родини і опануванням країни місцевим і закордонним інтернаціоналом і теперішніми правителями.

Тяжко уявити всі повищі ексцеси в будь-якім народі, вихованім в протестантськім уявленні про поєдинність віри і моралі.

Спомини протопресв. Г. Шавельського відкривають перед очами читача найбільш від'ємні риси російського православія і російської релігійности. Царська родина, вихована в цім дусі, була приречена цим вихованням на трагічний кінець. Якщо б керівні кола в Росії до революції мали належну уяву про єдність віри і моралі, про першість обов'язку супроти краю перед почуттями споріднености, якщо б вони були навчені про зверхню вартість особистости кожної людини, бо за неї вмер Богочоловік, якщо б вони були свідомі ясного навчання Святого Письма, що Бог є Дух і Йому треба поклонятись духом і правдою, то історія краю пішла б зовсім іншим шляхом. Зміни прийшли б, але не такою нелюдською дорогою.

Лихо було в тім, що в основу поведінки царської родини і керівної аристократії в дореволюційній Росії лягли засади життя, витворені православієм. Церква підносила віру, але в той самий час толерувала і пробувала виправдати релігійно моральний маразм, поєднаний з шаманізмом, з вірою в магічність сил реліквій, чудотворність образів, юродство і т. д. Протопресв. Г. Шавельський сам не здає собі справи з тих негативних висновків, до яких неухильною конечністю ведуть його спомини. Він безсторонньо описує факти, але ці факти самі по собі засуджують церкву.

Православіє, в якім виховувався народ і керівні кола, не вело до поліпшення звичаїв, морального життя або просто до раціонального думання.

Навпаки, дуже часто релігія жила під одним дахом з необмеженою розпустою не тільки серед світських людей, але й серед духовних осіб і все робилося перед очима всього народу. Про це часто говорилось в церковних колах, але ніхто нічого собі з цього не робив і неморальні вчинки тривали далі. Ілюстраціями до цього сповнена книжка споминів протопресв. Г. Шавельського, і щоб мати повну уяву розкладу, треба самому прочитати цю книжку, що ми й рекомендуємо читачам.

Наприклад, вища церковна ієрархія дуже добре знала про розпусту, п'янства і політичні інтриги "отця" Григорія Распутіна, але нічого з тим не робила. Вищий провід, відданий церкві і вірі, не повинен був боятись царського гніву, втра-

ти своєї посади, чи навіть якоїсь більшої кари.

Церковна ієрархія повинна була відважно розстригти Распутіна і відлучити від церкви. Замісць цього найвищі духові ієрархи з краю підхлібловались до цієї абсолютно аморальної людини, людини без усякої освіти, але з колосальною статевою енергією. Окремі церковні ієрархи пробували поінформувати царя і царицю про оргії і безчинства Распутіна, але цар, вихований православною церквою, припускав, що святість і статева розпуста можуть співіснувати в святих людях. Він був певний, що "отець" Распутін мав таку святість, бо він, Распутін, міг подати поміч царевичеві, коли цього не могли зробити визначні лікарі. Вихований в такім розумінню, він просто не звертав уваги на протести окремих ієрархів, тим більше, що інші ієрархи Распутіна підтримували. Один православний богослов навіть написав працю, в якій доводив, що статева розпуста була ознакою деяких святих, отже не є якимсь дуже поганим явищем.

Оргії Распутіна були різноманітні і численні, але найбільшого розголосу набрав один випадок, коли Распутін зібрав дванадцять російських дам з аристократичного кола при царськім дворі і взяв їх із собою до лазні (бані) і вони його там мили з метою виховати в собі смиренність духа.

Про ці й інші оргії "отца" Григорія знали всі, включаючи й царську родину. Знав про це найвищий церковний провід, знав загал. Але церковний провід обмежувався розмовами, але нічого не робив як церква Христова. Церковний провід з невикривленою вірою, не побоявся б утратити посаду, або піти до в'язниці за для імени Бога і церкви. Цього не сталось.

Пригоди Распутіна не були виключним явищем, але лише найяскравішим прикладом звичаїв у церкві і народі. Фактично цей малограмотний селянин керував Росією, як хотів, і навіть пробував одного часу організувати сепаратний мир з німцями. Його сила будувалась на тій полегші слабости царевича, яку він міг подати тоді, як інші засоби не помагали.

Якщо б цар виховувався раціонально, то він не міг би вірити, що сила Божа і зло діяють разом. Він не міг би вірити, що Распутін являв собою силу Божу і не захищав би його безчинства. Кінець-кінцем, стоячи перед вибором поміж полегшенням недуги спадкоємця престолу і долею цілого краю та добрим іменем церкви, він без вагання вибрав би виконання свого обов'язку перед краєм і церквою і приніс би в жертву свої батьківські почуття.

Цього він не зробив просто тому, що його виховано в православно-візантійськім розумінні взаємин царя, церкви і держави.

Православна церква в Росії навчила провідні кола покладати надію в усьому не стільки на працю, підготовку, як на чуда, чудотворні образи і т. д., забуваючи, що віра і молитва без праці є лише лицемірство. Бог помагає тим, хто помагає сам собі, — кажуть віруючі по цім боці океану, і в цім є глибока правда.

Коли ви читаєте спомини протопресв. Г. Шавельського про страшні поразки російської армії у війні з німцями, то як правило, повторюється така процедура перед кожною поразкою: Приготовляючись до військової операції, німці задовго наперед везуть на фронт амуніцію, військо, артилерію. Їхнє військо добре нагодоване і озброєне. Їхнє командування наперед довідується про силу противника і кількість військ завжди буває пропорційна до цього. Наприклад, Чорчіл у своїх споминах пише, що розрахунком англійського генерального штабу було, що для атаки на німців треба було мати перевагу принаймні в чотири або і шість разів. Цебто проти одного німця мало йти в атаку чотири чи навіть і шість добре озброєних вояків. Наступ завжди цінніший, ніж захист. Ген. штаби не стільки покладались на відвагу, як на число вояків і озброєння. Коли всі пляни були готові, німці йшли в атаку. Зовсім інший порядок був у православних росіян. В таких випадках церковна ієрархія везла в ген. штаб якийсь чудотворний образ. Це міг бути один з чудотворних образів Діви Марії, або якогось святого. Після молебнів в ген. штабі, ці образи везли на фронт і перевозили з місця на місце з різними відправами.

Це все, якщо не зробило б великого добра, то може не зробило б і великого лиха, але справа була в тім, що в той самий час, коли виконувалися релігійно-церковні пляни, російські армії не мали зброї, не мали артилерії, ні постачання. Голодні й погано зодягнені солдати йшли в бій часом без зброї, підбираючи її в убитих товаришів.

Результати були завжди ті самі: німецька зброя і підготовка перемагала силу чудотворних православних образів і сотні тисяч вояків гинули без усякої потреби.

Командувач російських армій, великий князь Ніколай Ніколаєвич, був глибоко релігійною людиною, любив молебні. Сам протопресв. Г. Шавельський привозив до нього в штаб не один чудотворний образ і правив різні молебні з чудовими хорами, але армії це не помогло. На приватне життя релігійність великого князя не мала великого впливу. Наприклад, в однім селі він мав псарню і тратив на собак десятки тисяч рублів. У цей сам час, у цім же селі, він не витратив і однієї копійки на поліпшення життя селян і на їхню освіту.

Оце співжиття релігійности і байдужости до потреб і терпінь ближніх є окремими рисами православія. Коли денікінське оточення рішило вбити голову Кубанської Краєвої Ради Рябовола, то перед виконанням цього злодійства мордерців благословив і поцілував визначний російський церковний ієрарх.

Наука з російської релігійности і церковного життя є незвичайно важлива. Життя і навчання церкви формує звичаї, поступовання і розум проводу і народу і може привести його або до здійснення найкращих цілей, або до повної руїни. Тому церква повинна бути духово і морально бездоганна. Її треба очистити від усяких марновірств, шаманізму і непослідовностей.

Цього можна осягти лише тоді, коли контроля над життям церкви є в руках віруючих лаїків. Духовенство повинні вибирати громади віруючих, і вони повинні мати право відсилати його геть. Всі церковні ради повинні мати в своїм складі принаймні половину віруючих лаїків, вибраних народом. Усі справи мають вирішуватись більшістю голосів.

Віруючі, маючи владу в церкві, не потерпіли б здеморалізованих ієрархів, а негайно усунули б їх.

Другим висновком з досвіду подій в Росії є вимога відділення церкви від уряду. Влада уряду над церковною ієрархією веде церкву до деморалізації і духової руїни. Церква стає державним департаментом, часто поліційним. Народ тратить повагу до церкви і втрачає віру. Так поволі приходить моральна, а потім і політична руїна.

Якщо віруючі не мають стільки віри, щоб утримувати свою церкву, то такої церкви непотрібно, її треба закрити. Несправедливо оподатковувати людей різних переконань і за їхні гроші утримувати церкви, за які їх власні члени не дбають.

Практика життя церков в інших країнах довела, що церкви, полишені на свої сили, стають духовними потугами, великим благословенням для народу, і не тільки спроможні себе утримувати, але ще й збирають більйони долярів на допомогу іншим.

Доля кожного народу кінець-кінцем перебуває в руках його церкви і ми молимось, щоб Господь післав і українському народові церкву, навчання якої будувалося б на чистій науці Євангелії, без людських видумок і збочень.

Це забезпечило б славне майбутнє Україні і великий розвій всіх її сил та перемогу над несправедливими ворогами.

Ціль народження Христа

(Докінчення з стор. 1)

побачили спаралізованого здоровим, то навіть їм стала ясна сила Христа прощати провини.

Багато людей носять імена, які не відповідають їхній вдачі. Людина носить прізвище Чорний, а в дійсності вона біла, людину називається Мудрий, а вона часто робить нерозумні речі і т.д. Не так із Христом. Ім'я Ісус значить "Спаситель", бо Він спасе людей своїх від гріхів їхніх. Історія людства є підтвердженням правдивости імени Христа. Нема такого народу, серед якого Христос не мав би свідків правдивости свого імени, в усі часи люди найрізноманітніших занять і здібностей визнавали Христа, як Спасителя.

Божа любов до людей

Так бо полюбив Бог світ, що Сина Свого Єдинородного дав, щоб кожен віруючий в Нього, не загинув, а мав життя вічне. — Іоана 3, 16.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash"

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robipa Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

Моральність таки конче потрібна

Московський комуністичний провід видав проект статуту КПСС. В цім проекті опубліковані дванадцять заповідей: "Моральний кодекс строітеля комунізма".

Цей моральний кодекс складається з елементарних моральних понять, відомих людству вже тисячі років. Необхідність виконання цих моральних засад для комуністів є новим відкриттям, тоді як християнство практикувало їх із самих початків. Комуністи нарешті „відкрили Америку", що існування суспільства неможливе без таких норм поведінки, як: чесна праця, почуття громадського обов'язку, повага один до одного, чесність, правдивість, повага до родини і т.д.

Спершу проголошувалось, починаючи від Маркса, через Леніна, що мораль є відносна річ, що все моральне, що скероване на користь поширення комунізму: обман, підкуп, брехня, вбивство і т.д.

Тепер комуністична партія уперше визнає прилюдно інші, християнські засади життя.

Ми не думаємо, щоб проводові партії пощастило зреформувати здеморалізовану комуністичну спільноту подібними проголошеннями вартости "моральних кодексів". Не матиме він впливу і на них самих.

Коли від людини вимагають певних норм поведінки, то в першу чергу вона питає: чому вона має так чинити? І як один із героїв Достоєвського логічно зазначив, що "Коли Бога нема, то все дозволено", так само і в цім випадку. Для атеїста-комуніста нема вищих причин для самопожертви і моральности. Все, згідно з матеріялістично-атеїстичною концепцією, остаточно згине: суспільство, земна куля, з нею всі комуністи і їхні кримінальні вчинки. У них поняття зла і добра відносні. Тому лише страх, вигода або примус можуть утримати комуніста-атеїста в межах "морального кодексу". Всі ці сили замалі, щоб перемогти примітивні інстинкти в людині, або її самолюбство.

Єдиною підвалиною морального життя може бути лише глибока віра в Бога, в безсмертя людської душі, признання факту, що джерелом правил життя не є людські міркування, але воля Бога, Його характер.

Навіть з такими глибокими переконаннями віруючі люди часто знаходять, що виконання приписів моральности вимагає від них напруження усіх їхніх сил і помочи ласки Божої. При всьому цьому вони не раз знаходять себе слабшими, ніж вимоги святости.

Що ж тоді може зробити з цими всіми "нормами" людина, яка вважає все відносним, яка вірить, що всі "норми" будуються на доцільности і т. д. Вона буде цілком безпорадна перед лицем емоційних стихій занепалої людини.

Ми можемо наперед запевнити, що всупереч "Моральному кодексу строітеля комунізму", проголошеному проводом КПСС., в комуністичних країнах не зменшиться ні повідь розкрадання державного майна, ні хуліганства, вбивства і всякі інші беззаконня.

Матеріялізм і атеїзм комунізму засудив цей рух на моральний розклад і неминучу смерть. На комуністичних засадах не зможе довго існувати жадне суспільство, воно пожере само себе. Запізнені визнання вартости "моральних кодексів" без віри в Бога і покаяння їх не спасуть.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Найвищий Суд і Комуністична Партія

Щороку в жовтні місяці починаються засідання Найвищого Суду З'єднаних Держав Америки і тривають до середини дальшого року. Це є так звана "жовтнева сесія". Минулорічна "жовтнева сесія", скінчилась у червні цього року, була найдіяльнішою в усій історії Найвищого Суду ЗДА. Суд виніс свої думки по 253 справам — найбільше число справ у американській історії, а також рішення по ще більшому числу справ.

Серед найважливіших рішень були рішення, що стосувались актуальних і спірних питань: комунізму, релігії, цензури, громадської моралі, головних злочинів і расових питань. Щодо комунізму, то тут Судові довелось мати справу із стародавньою, як Атени, проблемою: де саме можна й треба обмежити право окремого громадянина або групи громадян на діяльність, спрямовану на повалення існуючого режиму.

Щось із 20 років тому Конґрес провів закон, знаний як "закон Сміта", згідно з яким приналежність до партії, що проповідує та практикує насильне повалення уряду ЗДА, вважається як злочин. 1950 р. був виданий другий закон — "Закон про внутрішню безпеку", спрямований проти комуністичної партії; цей закон зобов'язував, щоб кожна організація, що її Генеральний Прокурор визначить як "прокомуністичну" і діяльність якої в основному керується зза кордону, була зареєстрована в Вашінґтоні, з зазначенням при цьому джерел її приходу, місця, де зберігаються всі її друкарські машини, і прізвища її працівників.

В останній сесії Найвищого Суду розбирались справи саме пов'язані з цими двома законами. Постанови, винесені в цих справах, притягнули багато уваги і взагалі вважаються за найважливіші з усіх постанов суду під час цієї сесії, хоч комуністична партія в ЗДА має тільки невелику кількість членів.

В обидвох випадках — у справах окремих осіб, що порушили закон Сміта, і в справах цілої комуністичної партії, що порушила закон про внутрішню безпеку, Суд ствердив 5-ма голосами проти 4-ох, конституційність даного закону. Аргументи противників зводились до того, що ці закони порушують ті пункти конституції, де говориться про ґарантії свободи зібрань, слова і т. п. — особливу першу поправку до конституції. У зв'язку з цим Суд повторив відомий вислів покійного судді Джексона — що в першій поправці нема нічого такого, що могло б примусити З'єднані Держави податити самогубство, і що не можна чекати, щоб в ім'я права особи була дозволена активна конспірація, керована зза кордону і спрямована до насильного повалення уряду та захвату влади чужоземною державою.

Проте, одночасно Суд до деякої міри обмежив розмір і значення цих двох законів. Щодо закону 1942 року Суд ствердив, що сама приналежність до комуністичної партії це не є злочин, але участь у підривних діях — вже злочин. Суд визначив різницю між активним членством у підривній організації і пасивним або теоретичним членством. Що до закону 1952 року Суд указав, якщо навіть комуністична партія і повинна реєструватись, вона все ж таки може користуватись своєю друкарнею, радіом, поштою, збирати внески і провадити нормальну політичну діяльність.

Противники цих законів твердили, що вони порушують п'яту поправку — конституційну ґарантію проти самообвинувачення, що ті, хто зареєструється, тим відкриють свою приналежність до компартії і тим самим підпадуть під закон Сміта. Деякі судді вважали, що треба припинити розгляд цих справ, але перемогли ті, що вважали, що розглядати ці справи треба після реєстрації. Вони твердили, що суд не може розглядати й виносити постанови у абстрактних і теоретичних справах і чекати, поки ці справи наберуть конкретних форм. І після цього Суд матиме, без сумніву, більше що сказати про конституційність законів, спрямованих проти підривних акцій.

Американська Рада

Визволення від гріха і сатани

Бог же спокою зітре сатану під ногами вашими незабаром.

— Рим. 16, 20.

Чи віруєш ти в Сина Божого?

"Чи віруєш ти в Сина Божого", — запитував Ісус Христос сліпого з народження, що його очі Він уздоровив чудесним способом. Уздоровлений сліпець відповів питанням: "Хто ж то, Пане, такий, щоб я вірував у Нього?" Ісус відповів: "І ти бачив Його, і Той, що говорить з тобою — то Він". А він відказав: "Я вірую, Господи!" І вклонився Йому" (Ів. 9: 35-38).

Ісус Христос був найкращий евангелист. Він приводив людей до віри в Нього наперед добрими вчинками, а потім словами. Він робив людям добро й тоді, коли вони Його ще не знали і в Нього не вірували. Він перше спасав людей від недостатків і горя, яке вони переживали, а потім приводив їх і до віри в Нього для спасіння їхніх душ. Ісус дбав про добро для людей не тільки духовне, але й матеріяльне також, не тільки про їхні душі, але й про тіла.

Віра в Ісуса Христа, як Божого Сина, основується не на людському тілесному знанні, але на Божому об'явленні Його божественности. Уздоровлений сліпець повірив в Ісуса Христа, як Сина Божого, аж тоді, коли Ісус об'явив Себе йому. Багато людей не вірують в Ісуса Христа, як Сина Божого, тільки тому, що вони не мають Його об'явлення і не знають Його божественности. Апостол Павло в Листі до Галатів писав: "Бог об'явив в мені Сина Свого". А в Другому Листі до Тимофія він каже: " . . . бо знаю, в Кого я ввірував . . . "

Христа можна знати без Божого об'явлення, як великого релігійного реформатора, як геніяльного вчителя правди й моралі, як найглибшого мислителя - філософа, як незрівняного добродія людства, та навіть, як чудотворця, але як Божого Сина, можна пізнати Його тільки тоді, коли Він нам себе об'явить через силу Святого Духа і Своєї славної божественної Євангелії правди.

Боже Синівство Ісуса Христа є духовної природи, але не тілесної, й тому для тілесних людей воно є недослідженою таємницею. Апостол Павло каже: "Тілом Він був із насіння Давидового й об'явився Сином Божим у силі, по духу святості . . . " (Рим. 1:3-4). Христа, як Божого Сина, можна пізнати не через досліджування й науку, але тільки через Боже об'явлення. Його божественна слава й сила є закриті перед тілесними людьми. Коли апостол Петро визнав: "Ти Христос, Син Бога живого", — Ісус йому відповів: "Блаженний ти, Симоне, сину Йонин, бо не тіло і кров тобі оце виявили, але Мій небесний Отець" (Мат. 16:15-18). А далі Ісус навчав: "Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовляткам відкрив. Так, Отче, — бо Тобі так було до вподоби. Передав Мені все Мій Отець. І Сина не знає ніхто, крім Отця, і Отця не знає ніхто, окрім Сина, та кому Син захоче відкрити" (Мат. 11:25-27). Отож Боже Синівство Ісуса Христа та Його божественну славу й силу можна пізнати і зрозуміти тільки через Боже об'явлення.

Деякі люди намагаються зрозуміти божественність Ісуса Христа через теологічні досліджування тілесним людським розумом, але це їм ніяк не вдається, бо пізнати Сина Божого в Його божественній славі й силі можна тільки через духовне Боже об'явлення. Ісус Христос не тільки Людина; Він також Бог Син, третя Особа святої Трійці. Пророк Ісая говорив про Ісуса Христа, як Людину, словами: "Бо хлоп'ятко народилось нам", а як Божого Сина — "Син даний нам" (Іс. 9:6). "Хлоп'ятко-Людина народилось нам, а Син (Божий) даний нам".

Що ж треба робити, щоб осягнути об'явлення Ісуса Христа, як Божого Сина? Він Сам каже: "Хто заповіді Мої має та їх зберігає, той любить Мене. А хто любить Мене, то полюбить його Мій Отець, і Я полюблю його, й об'явлюсь йому Сам" (Ів. 14:21). Отож не людська тілесна мудрість веде людей до пізнання Божого Сина, Господа нашого Ісуса Христа, але виконування Його заповідей, цебто практичне християнське життя, яке випливає з любови до Нього. Тому то практичне християнське життя — це найкраща духовна школа, яка відкриває перед нами божественність Господа Ісуса Христа та Його вічну славу й силу.

Ів. Кубрин

Чаклунство на послузі діямату

(Узято з статті мурина А. Окотча, який перейшов вишкіл у Москві, а потім покинув школу і Москву, обурений практикою расової нерівности і підступом комуністів).

Моїми наступними студіями були окультні науки. Кляса для чаклунів була відкрита лише для африканських студентів.

Першого дня, коли моя дружина і я відвідали клясу для чаклунів, ми знайшли проф. Софрончука, оточеного людськими черепами і кістяками, зробленими з пластичних матеріялів. Так само навколо були гадюки різного розміру і всілякі дивовижні фігури.

Він почав казати:

"Як ви знаєте, в певних малорозвинених частинах Африки, люди дуже забобонні, і лише використовуючи їхні марновірства, можна перетягти їх політично на свій бік. Тому конче потрібно прийняти систему подібну до тієї, яка спричинила повстання Мау-Мау в Кенії.

Один чаклун, який оперує серед примітивних людей, зробить більше, ніж дюжина політичних лекторів. Він зможе скерувати маси куди схоче. Тоді уявімо собі, що він є комуніст".

"Я є твій предок, говорю до тебе. Я наказую тобі сьогодні вночі убити брітанського ґубернатора і принести його голову і руки мені. Якщо ти цього не зробиш, я кину зле закляття на тебе і твою родину".

"Я є дух Бога. Я наказую тобі спалити дім англійця і зґвалтувати його жінку і дочку. Як ти цього не зробиш, ти і вся твоя родина будуть під землею за сім днів".

"Я є Шанго з глибоких вод. Я влапаю тебе, якщо ти відмовишся приєднатись до комуністичної партії і не будеш робити усього, що тобі накажуть її провідники".

Професор показав нам, як подавати ці голоси за допомогою радіомікрофонів. Відтак він навчив нас, як робити стукання духів, викликати мертві душі в хмарах диму, спричиняти дивні звуки в скринях, як робити, щоб здавалось, що кістяки входять до темної кімнати, як з'явитись привидом у хатах ворогів і удавати, що ми були в посіданню духів.

Одна дівчина з Кенії, яка була сестрінкою Кеніяти і дійсно попередньо вірила в чаклунів, побачивши, що можна було зробити з російськими чаклунськими приладдями, присяглася, що повернеться додому, щоб стати "науковою відьмою", і так підкорити своїй владі все Кікую плем'я.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна 50 центів.

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбурґ. — Ціна $1.00.

Притча про блудного сина. — Ціна 30 центів.

Збірник проповідей. — Ціна $1.00.

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна $1.00.

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна 50 центів.

"Мир з Богом" — автор Білі Грейям. — Ціна $1.00.

ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог"?, "Небо", "Наука і Біблія", "Народження Богочоловіка", "Певність безсмертя", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул.
Нью-Йорк Нью-Йорк
Богослуження відбуваються щонеділі о год. 5:30 P.M.
Усіх щиро запрошуємо.

Комуністичний сонник на часі

Комуністи твердять, що нічого нема окрім матерії. Вони удають, що не визнають нічого духовного, містичного або потойбічного. Щоб надати цьому догматичному і недалекому думанню враження науковости, вони навіть придумали бундючну назву — "діялектичеський матеріялізм'.

Але в певних обставинах крізь отой "матеріялізм" в комуністичного проводу пробивається щось виразно марновірне. Виглядає воно дивно. Скажемо, людина доводить, що не вірить в Бога, але як цій невіруючій людині чорний кіт перебіжить дорогу, то вона вертається, бо вірить, що буде невдача. Отже людина Бога не боїться, але боїться чорного кота. Нормально атеїзм кінчає в процесі свого існування примітивними марновірствами.

Ілюстрацією до цього є цікава подія, що відбулася на всесоюзному з'їзді комуністичної партії цього року. Під час дискусії над "діяльністю" Сталіна і в процесі його детронізації і розвінчання підвелася з місця стара комуністка Лазоркіна і заявила, що вночі їй з'явився Ленін і сказав, що рішення партії про усунення тіла Сталіна з мавзолею правильне!

Фантастична промова Дарії Лазоркіної на 22-ім конґресі партії виявляє повільне опанування атеїзма марновірством. Її було ув'язнено за часів Сталіна, вона перебула в концентраційних таборах майже двадцять років. Вона змогла перенести ув'язнення, згідно її слів, лише в наслідок спірітуалістичних комунікацій від Леніна. Недавно Ленін повідомив її, що він не любить лежати в тім самім приміщенні з Сталіним. Дарія Лазуркіна сказала конгресові: "Я завжди мала Леніна в моїм серці і питала, що робити. Вчора я порадилась з Ленінім знову, і він, здавалося, стояв передо мною, як би живий, і сказав: "Неприємно мені лежати збоку Сталіна, який спричинив партії стільки зла".

Оголошення цього видіння викликало бурю оплесків у присутніх делеґатів, а сам Хрущов вигукував: "правильно!"

Наступним кроком комуністичного проводу має бути, на нашу думку, видання комуністичного сонника з правильною партійною лінією, а то комуністам почне таке снитися, що й сам Хрущов не розбереться. А сни у них повинні бути дуже погані, зокрема, коли згадають мільйони жертв, в льохах таємної поліції, мільйони українців жінок і дітей, замордованих штучним голодом і подібні інші страхіття. В результаті всіх цих страшних злочинів панують страх, злидні і безправність, а провід займається переносом мерців з місця на місце і запусканням "спутніків".

"Безумний говорить в серці своїм: нема Бога. Вони розвратились і вчинили мерзенні діла" (Пс. 14:1).

День спасіння

І як було за днів Ноевих, то буде так само й за днів Сина Людського: їли, пили, женилися, заміж виходили аж до того дня, коли "Ной увійшов до ковчегу". Прийшов же потоп і всіх вигубив. Так само як було за днів Лотових: їли, пили, купували, продавали, садили, будували, того ж дня, як Лот вийшов із Содому — огонь із сіркою линув був з неба й усіх погубив. Так буде й того дня, як Син людський явиться (Луки 17:26-30).

Небезпека є тоді, коли люди стають байдужні й думають, що не прийде на них нічого злого та що вони ще мають багато часу. Пощо нам каятися сьогодні, коли ми це можемо зробити завтра? Вони собі кажуть: їжмо та пиймо сьогодні, бо завтра повмираємо і кінець. Але чи справді кінець, чи не треба буде кожній людині стати на суд (Євр. 9:27). Тому то, як каже Дух Святий: Сьогодні, коли голос Його ви почуєте, не робіть затверділими ваших сердець, як під час нарікань, у день випробування на пустині (Євр. 3:7-8).

Тому, браття, тим більше старайтесь чинити міцним своє покликання та вибрання, бо роблячи так, ви ніколи не спіткнетесь (2 Петра 1:10). Слово Боже каже: Приємного часу почув я тебе і поміг я тобі в день спасіння. Ось тепер час приємний, ось тепер день спасіння (2 Кор. 6:2). Через це подобає нам більше вважати на почуте, щоб ми не відпали (Євр. 2:1). Тож пильнуйте, бо не знаєте ви, якого дня прийде Господь ваш (Мат. 24:42).

Це надходять дні, говорить Господь Бог, що пішлю голод на землю, не голод хліба та й не жадобу води, а жадобу почути Боже слово. Будуть ходити од моря до моря і блукати від півночі на південь, шукаючи слова Господнього, та не знайдуть його (Амоса 8:11, 12). Минуло жниво, скінчилось літо, нам же пільги нема! (Єремії 8:20).

Бог ніколи не об'явив своїй церкві про докладний день Христового другого приходу, бо коли б Він це нам відкрив, то ми жили б грішно й байдужно на свою власну загибіль. Бог хоче, щоб ми жили побожно ціле своє життя й через це Він не відкрив нам того дня, коли Христос знову прийде. Ото ж будьмо завжди готові. А як той злий слуга скаже в серці своїм: "Бариться пан мій прийти" і зачне бити товаришів своїх, а їсти та пити з п'яницями, то прийде пан слуги того в день, якого він не сподівається й о годині, якої не знає і визначить долю йому з лицемірами, і буде плач там і скреґіт зубів (Мат. 24:48-51).

М. Ясінський

Українська
ПРЕСВІТЕРСЬКА
ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослужения і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа
о 3 год. по пол.
кожної суботи.

There are three kinds of church members: Jawbone, Wishbone and Backbone.

PEACE ON EARTH

The birth of Christ was announced by the angels, who declared; "Glory to God in the highest, and on earth peace, good-will toward men". While the first and last parts of the angels' announcement are easy to understand, the announcement about peace on earth is somewhat perplexing. As we know, there is no universal peace on earth. Either hot or cold wars seem to be the prevailing condition on earth. What then, was the meaning of the angels' words? We understand them in this way. With the birth of Christ, peace became a possibility within the grasp of every individual man, and all mankind. A new dynamic force entered the world, and is working to bring about the promised peace. A source of strength, a new principle, and a new purpose is given to men, which will lead them with absolute certainty to peace in their hearts, if they will choose to accept and follow the only true source of peace, Christ Jesus. How then, does the birth of Christ make peace possible? If we examine the views of all present-day movements that cause strife and war, we find one thing common to them all. They deny that the universe is friendly, or that God is the Father. Many deny God altogether. With the denial of God, fear enters into the human heart, and where fear rules, peace is impossible. The meaning of life becomes clouded, morality loses the voice of authority. It becomes simply a matter of opinion, and has no inward compulsion.

In this way Hitler proclaimed that what was good for his race was moral, and what was harmful to the material and physical well-being of his people, was immoral. As a result, any crime committed for the welfare of his race was justified, in his system of morality. The communists teach that what works for the benefit of the Communist Party is moral, and what is against it is immoral, As a result of that view, we hear of eight million Ukrainians destroyed by artificial famine, because they opposed the Russians, and so were very immoral according to communist view. As such, they were punished with a slow and terrible death.

Many people declare that what is profitable is moral, and so on without end. All these views have one thing in common. They have no inward compulsion, there is no authority behind them. They might be enforced with concentration camps and firing squads, but just the same, all of them are only opinions that can be rejected or accepted at will.

The world at large is also sceptical about immortality. Many say that regarding this question, they sit on the fence. Many boldly assert that with death, everything ends. Now this view is certainly a source of great unrest in the world. If there is no immortality, many precious things lose their value. The greatest value in life then, becomes life itself. And there is no mean act which people would not commit, in order to prolong or save that life.

The birth of Christ brings a new light and knowledge which bring peace into a tired, perplexed human heart. In Christ we know and are certain, not only that there is a God, but that God is a loving Father, that the universe is friendly.

It has purpose, and is governed with infinite wisdom. This brings order, peace and certainty in life. Morality ceases to be an opinion. It is founded now on the very nature of God, and is above all doubt or discussion. Its authority becomes absolute and binding for all men. Now there is no doubt what men should do, even if they fail to do it.

In the resurrection of Christ, immortality is lifted from the realm of supposition, to a proved fact. Now life remains a great gift, but men gain a vision of ideals and principles greater than life. The knowledge of personal immortality brings peace and strength to the human heart. So now peace on earth becomes possible for everyone who is ready to accept the new born Saviour. Peace on earth will become universal only when mankind as a whole accepts the revealed certainties of spiritual life in Christ Jesus, and there is no other way.

Secondly, we find shepherds at the scene on the day when Christ was born. It is interesting to note that the news of fulfillment of the ancient prophecies, and the birth of the Saviour, was brought in the first place, not to the leaders of the church in those days, or to political potentates, but to simple shepherds who occupied a place of least importance in a village community.

Very often we hear doctrines about the necessity of taking special care of gifted people. Some extremists even advocate extermination of the feeble, weak, old or helpless. During the last war, followers of Hitler practised the extermination of the old, insane, and invalids, on a large scale in spite of the protests of the church.

Communists consider that the existence of all who do not agree with communism should be terminated. In the first years of their rule, they exterminated millions of people as politically useless, or antagonistic. Later on they decided instead of shooting them, to use them as slave labour as long as such persons would last under Siberian conditions. In these schemes of life, the old, feeble, and incapacitated have no place. Only those who are strong and gifted, occupy high positions in the party. The crafty and rich get all the spoils.

It is not so with God. At the time of the birth of the Saviour, God overlooked all the mighty in the church and in the world, but revealed this tremendous event to a group of nobodies, a group of village shepherds. By this act, God declares that the least of humans in the world is very precious to God.

Christ was born, died, and rose from the dead, so that all human beings without difference in their skin colour, age, ability, power or lack of it, could have the fullness of life.

At the time of the birth of the Saviour, we read also, that a Star appeared in the skies, and led the wise men to the Saviour. We are well aware of the great pains with which some believers try to rationalize the Star and explain it in some natural way. There is no need for that. God who was able to create the infinite number of stars seen in the heavens every night, certainly should be able to create another special Star to mark the birth of His Son. There is no difficulty here whatever.

The Star brings its own lesson to the Church. The Church of Old Testament times should have known about the birth of the Messiah. As it appeared later, when urged by Herod and the wise men, the Church was able to get the necessary information. It was clear, and right at hand. The prophecies unmistakably indicated the place and time of the birth of Christ. But the Church neglected its duty, and the priests forgot about their calling. Believers were busy with many things, except the most important. So when the Church failed to witness for Christ, God created a Star to lead wise men to the Saviour. So after all, when human agency fails, it does not mean that everything is lost, God will make stones preach for him.

The Star led the wise men to Christ. It is very significant that right from the beginning, God called wise men to worship His Son and provided them with special guidance so that they might reach the Saviour without fail. We are all waiting for the times promised in the Word of God, when the earth will be filled with the knowledge of God, as the seas with water. However nothing would bring a closer fulfillment of this prophecy so much as the coming of wise men of our time to Christ. When the wise and mighty will come to Christ, only then will the world become better. As long as the great and gifted waste their abilities and gifts on strange schemes and doctrines, the multitude will suffer.

There is one more personage who appears at the time of the birth of Christ. Herod, right from the start, showed a great interest in the birth of Christ. There was nothing religious in his interest. He simply misunderstood the mission of the Saviour, and was afraid of competition.

The treachery and crimes of Herod are well known to mankind. The important thing to remember, is that Herod greatly failed. The ending of his schemes, and of his life, is typical of all his spiritual successors. They might succeed for a time, but in the end, their doom is unavoidable. It is an unwritten law.

Now, as we think about the angels worshipping the new-born Saviour with the shepherds, about the wise men and their gifts, Herod and his hatred, we should not forget those for whom all this was prepared.

The Word of God says that Jesus Christ came to save sinners. Now if any of our readers feel that there is absolutely nothing wrong with them, we will not argue with them. Only they should know that in such case, they do not need Christ at all. They will have to depend on themselves for their goodness. In time they might learn the bitter truth about themselves.

Christ is a gift of God to sinners in the first place. For such is the glad command; "Believe on the Lord Jesus Christ, and thou shalt be saved." We know of no other condition.

It is well to remember that the gift of Christ is not confined to the Christmas season alone. The blessings of the birth of Christ are within reach of all men, at all times, so may God bless us with the wisdom of the wise men, that leads to worship of His Son.

THE PROMISE RUDY LOVED

By VaDonna Jean Hughes

Judy Hinton got a funny feeling in his stomach when he saw Earl Allen looking at the apple tree. The apples were the big yellow-skinned mealy kind. Just the same he felt funny when he saw Earl looking at them because he knew what Earl would do. And if he didn't do it, too, Earl would laugh at him and make fun or worse yet, call him a coward.

Rudy started to walk a little faster to hurry the boys along but Earl stopped right in the middle of the road.

"Say, fellows, let's get some apples," Earl said.

"Sure thing," Lonnie and Rocky agreed instantly like they always did.

Rudy kicked a stone into the ditch. Even with his head down he could tell that the boys were looking at him and waiting to hear what he would say.

"Let's go on to Farminton's like we'd planned," Rudy said. "We've got to see about fixing up his old barn for a club house." Rudy glanced up. Earl looked disgusted all right.

"Besides, it isn't right to take them without asking," Rudy went on. "Mr. Crawford, who owns the tree, is cross sometimes."

"Mr. Crawford," Earl said, shrugging his shoulders. "I'm going to get some apples. I'm not afraid."

Earl's last words stung clear through Rudy. The boys walked right past him and climbed the barb-wire fence.

The best apples were on the top branches and the boys threw sticks up into the tree to knock them down. The apples were so ripe that some of them burst open when they hit the ground.

"Don't waste them", Rudy called. "Mr. Crawford handpicks those apples to sell in town."

"I might as well not say anything for all the good it does," Rudy thought as the boys went right on knocking down apples. Rudy hung his head. Maybe he was a coward. Once Earl told him that he didn't have enough courage to say "boo" to a mouse.

Rudy guessed it wasn't that bad. But all the same it made a fellow feel kind of small and funny inside. Earl Allen had a lot of courage. He wasn't afraid to do anything. Like the time he teased the big boys by hiding their bats just to prove that he wasn't afraid.

It wouldn't be so bad if Earl would leave him alone. But Earl always made fun of him.

Rudy watched the boys fill their pockets with apples. He wondered if he ought to go over, too. If they did, why couldn't he? Maybe afterwards Earl would leave him alone.

But somehow he couldn't go over. It was just like something inside of him was holding him back. Then the boys came back to

(Continued on page 8)

THE PROMISE RUDY LOVED

(Continued from page 7)

the road. They made a big show of eating the apples and they didn't offer to share them.

They didn't say anything to him. Rudy wished they would laugh or make fun or something. That would be easier to take than their disgusted silence.

"Hey! Look!" Rocky exclaimed suddenly in a shrill voice. The boys looked where Rocky pointed. Mr. Crawford, the owner of the apple tree was coming towards them.

"Run!" Earl shouted. "Hurry up, Rudy!"

But Rudy stood right where he [illegible]

"I'm not running away," he said quietly. Earl looked at him for a minute, then shifted his eyes away. But he didn't run either. Lonnie and Rocky stopped a little way off as Mr. Crawford came over to them.

"Stealing apples, huh?" Mr. Crawford said in a deep voice.

Rudy looked at Earl. Earl's face was white and he didn't say anything.

"I don't mind you eating a few apples if you ask for them," Mr. Crawford said. "But I don't like that mess you made. There must be a bushel of ruined apples on the ground."

Earl hung his head and still didn't say anything. Neither did Lonnie and Rocky.

"Would it be all right if we handpicked the rest of the apples for you, Mr. Crawford?" Rudy asked. "That would save hiring somebody to do it. And maybe that would sort of square things for the ruined apples."

"That's a good idea", Mr. Crawford said, looking at Rudy curiously. "Come Monday morning. Early!" Then he walked away.

"Whew!" Lonnie breathed in relief.

"It will take a long time to pick a whole tree of apples by hand," Rocky muttered, looking accusingly at Earl.

Earl didn't answer and he acted sullen as they hurried along to Farminton's. But after they got there everything seemed to be all right.

"Nice of Mr. Farminton to let us use this old barn for a club house," Rocky said as they went into the barn. "Needs a lot of fixing up, though."

"We can each have a horse stall for our special use,' Rudy said.

"We can use that high window for a secret door," Earl said when they climbed into the hayloft. "See if you can find a way to climb up to it, Rudy."

"Better not," Rudy said. "Some of the braces look weak and rotten."

"Afraid?" Earl taunt d. "Watch me." Earl grabbed a brace and swung himself up. Almost recklessly he climbed up the side of the barn, finding handholds and toe-holds here and there in the braces.

When Earl reached the window, he gave Rudy one of his familiar looks of disgust.

After that it seemed as if Earl went out of his way to show how much courage he had. Rudy started to feel low again.

When the boys were ready to go back to town, they stopped for a minute to watch the calves in the pasture.

"I think it would be fun to ride one of those calves," Earl said.

Rudy didn't say anything and he was surprised when Lonnie and Rocky were silent, too. Earl looked at them.

"So your afraid, too?" Earl asked.

"We've been in one jam today", Lonnie muttered.

"I guess we had that coming." Earl admitted. "But it didn't make a sissy out of me." Earl walked over to the pasture and by the time he reached the gate Lonnie and Rocky were right behind him.

Rudy stood dejectedly by the barn. Earl's words hurt. There was that feeling inside of him again that he always thought was knowing what was right and what was wrong. But now he wondered if maybe Earl was right. Maybe that feeling was just cowardice.

The calves were small yet and the boys might hurt their backs. Or maybe get hurt themselves. Besides that, the calves belonged to Mr. Farminton. But Rudy knew it wouldn't do any good to talk to the boys.

"Hey!" Earl shouted.

"Head 'em off!" Rocky screamed.

Rudy jerked his head up just in time to see the five calves run through the open gate and head down the road.

"Why didn't you shut the gate good?" Earl exclaimed.

"What did you go in for in the first place?" somebody asked, and Rudy gasped. Mr. Farminton!

Rudy saw Earl's face turn red, then white. If Rudy hadn't known Earl so well, he would have thought Earl was afraid.

Lonnie hung his head and Rocky kicked the ground with his shoe. Rudy was wondering if maybe Mr. Farminton wouldn't let them use the barn for a club house after all.

"Mr. Farminton," Rudy spoke out, "we'll round up your calves and get them back into the pasture. If we promise to never bother any of your stock again, will—will that make it all right?"

"What about this 'we' business, Rudy? You wasn't in on this. I saw everything." Mr. Farminton said.

"We need a club house", Rudy said. "And, well, they are my friends."

Mr. Farminton stared at Rudy and when he finally gave a nod the four hurried down the road after the run-a-way calves.

It was nearly dark when they finished and the boys were hot and tired as they walked home. Earl just grunted when Rudy said goodnight.

Rudy was still puzzling over Earl when he went to Sunday school the next morning. But he forgot about his problem as they studied the lesson.

"One of the most beautiful promises Jesus gave to us is when He said, 'Lo, I am with you always, even unto the end of the world.'" Miss Boyd said. "That promise is found in Matthew 28:20. Isn't it just wonderful to know that Jesus is always with us? Watching over us, giving us love, strength, courage and guidance. Everything we need. Letting us know what is right and what is wrong. It is just as wonderful to know that Jesus never breaks a promise. He is with us always."

The lesson made Rudy happy. Rudy guessed it made the whole class feel that way, for everybody was smiling as they went upstairs for the church service. Only Earl was looking at him in a funny way.

But somehow that didn't bother anymore. Now Rudy knew for sure that the feeling he had sometimes wasn't cowardice. It was Jesus guiding him in the right way.

Rudy felt good as he tramped out to the Farminton barn alone after dinner. He wanted to figure out ways to fix one of the stalls for his collections.

As he was opening the barn door he thought he heard a funny noise. When he got inside, he heard it again. A boy's voice, sort of crying and sort of scared! It sounded like Earl!

Rudy climbed quickly up the ladder into the hayloft. It was Earl! He was up on the side of the barn by the window again. Only now his leg was wedged between a brace and the side of the barn.

"I, I'm caught," Earl stammered "This brace is so rotten it will break if I press on it hard enough to pull my leg out."

"I'll have to climb up to the brace above you," Rudy said. "I'll lean down so you can grab my hand. I'll lift you out."

"But that brace is bad, too. You'll fall. You'll be hurt," Earl said.

"You need help," Rudy said quietly. He climbed carefully, feeling out the braces and weak places. He steadied himself on the brace above Earl and reached down. The boys clasped hands and slowly Rudy pulled. The brace he was sitting on felt the strain and creaked. But Rudy kept on pulling. At last Earl's leg was free and a few minutes later both boys were standing safe on the floor. Earl looked at Rudy.

"You wasn't even scared," Earl said.

"Sure I was," Rudy grinned.

"Not the same way I get scared some-times," Earl admitted. "I always thought you was a coward. In Sunday school today I started thinking. And your doing this proves it. You have real courage. The kind that is built on knowing what is right and sticking to it in spite of everything."

"Just like yesterday with the apples and calves," Earl went on. "You spoke right out and took the blame. I was really scared. And you helped me now when yesterday you was afraid to climb up there."

"I just thought about the promise Jesus gave us. About Him being with us always." Rudy said.

"That is what is going to back up my courage from now on," Earl declared. "No more pretend courage for me!"

Rudy smiled happily, thinking again how Jesus kept His promise by making everything turn out just right.

U.K.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слова Твоє світло на стежці моїй"
Рік XXIII. Число 1. Торонто, Онт. Січень-Лютий 1962 January-February Toronto, Ont. Рік XXIII. Число 1.

Свято Самостійности і Соборности

Історія України записала на свої скрижалі такі слова Січневих Актів:

22 січня 1918 року

"Український Народе! Твоєю силою, волею і словом утворилася на Українській Землі свобідна Українська Народня Республіка. Сповнилася давня мрія твоїх батьків, борців за волю і право робучого люду.

Віднині Українська Народня Республіка стає самостійною, від нікого незалежною, вільною суверенною Державою Українського Народу".

(IV Універсал Української Центральної Ради, проголошений в Києві 22 січня 1918 року).

22 січня 1919 року

"Віднині зливаються в одне віками розділені одна від другої частини України — Галичина, Буковина, Закарпаття і Придніпрянська Україна в одну Велику Україну. Сповнилися відвічні мрії, для яких жили і за які вмирали найліпші сини України. Віднині Український Народ увільнений могутнім пориром своїх синів для створення нероздільної, незалежної Української Держави, на добро і щастя Українського Народу..."

(З декларації Урядів УНР та ЗОУНР, проголошеної в Києві 22 січня 1919 року).

Алкоголізм

У Канаді нараховують найменше 217 000 гірких п'яниць (алкоголиків). У 1959 році один алкоголік припадав на 47 осіб, а в 1961 р. один припадає на 50. У Сполучених Штатах пропорція подвійна. Міжнародне Бюро в справі боротьби з алкоголізмом повідомляє, що числом алкоголіків на першім місці в світі стоїть Франція, потім Сполучені Штати, Чілі, і Польща. Якщо б це бюро мало відомості про алкоголізм в СССР, то поставило б "Совети" на перше місце, бо там люди п'ють з розпуки і страху.

ВІЧНЕ ЖИТТЯ

"Знаємо бо, як земний намет тіла нашого розпадеться, ми будівлю від Бога маємо, будинок нерукотворний вічний на небесах" 2 Коринтян 5:1.

Багато людей живуть безпосереднім сучасним, лише тим, що їм відкривають їхні п'ять змислів. Ці люди споріднені цим з іншими створіннями. Кінь або віл не думає про минуле або будучину, коневі мішок з вівсом, а для вола зелена трава і потік з водою є вершком їхнього існування.

Якщо б люди більше відчували і пізнавали невидиме, духове, для них відкрилися б нові радості і насолоди ще перед вічністю.

У нашім тексті ап. Павло був цілком свідомий кінця, що в цьому житті чекає кожну людину. Він каже: "Як земний будинок тіла нашого розпадеться".

Він не мав найменшого страху, що він сам розпадеться. Катастрофа, яку він мав на увазі, знана нам під іменем смерти, але Павло називає смерть розпадом, поваленням будинку. Він не каже, що в випадку— коли мене буде знищено, він чується, що він сам абсолютно безпечний, але що тимчасовий будинок, у якому він перебуває, розвалиться.

Отже він сам, його правдиве я, його душа є зовсім безпечні. Небезпека загрожує лише тому наметові, в якому він перебу- [illegible]

Апостол був свідомий того, що намети, у яких ми перебуваємо, лише тимчасові. Він знав, що наше тіло слабке і немічне та перебуває під тисяччю небезпек. На кожнім кроці ми маємо ознаки, що воно вже почало розпадатись. Багато інших, кого ми знали і любили, вже відійшли від нас, і він знав, що і його не мине цей кінець. Апостол Павло жив з того, що виробляв намети. В тексті, що ми взяли, він прирівнює людське тіло до такого намета. Якщо намет упаде на людину, яка є в нім, якщо шатро розвалиться, то людина без великої шкоди визволиться з-під наметної матерії. Коли пташеня розвалює шкаралубу, воно стає вільним, робить крок вперед у своїм існуванні. Тому апостол Павло дивився на смерть без страху.

Він знав дуже добре, що коли його намет буде перевернений, він не лишиться без хати, він знав, що він має будівлю від Бога, будинок нерукотворний, вічний, на небесах.

Апостол Павло не боявся, що йому доведеться йти до чистилища і перебувати там тисячі років або ходити днями по митарствах. Він був певний, що будівля у вічності вже готова, він каже, що ми її вже маємо.

Він не очікував, що його хтось буде катувати і смажити століттями, а потім відразу перенесе із чистилища в рай. Він нічого не каже про стан сну після смерти. Апостол Павло описує нам зміну одного життя на інше, більш повне і багате, життя у батька. З порівнання перед нами встає малюнок; ось діти в саду зібралися в шатрі, вітер їм те шатро завалив, але вони кажуть — "ми маємо краще місце, ось недалеко, прекрасний збудований з цегли, будинок нашого батька".

Якщо ви хочете ознайомитися з поетичним описом цього нерукотворного будинку, що наш Небесний Отець приготовив для нас, прочитайте останні два розділи з книги Відкриття. Цей будинок має ворота з перлин, а вулиці його зроблені з чистого золота, подібного до чистого шкла, стіни побудовані з дорогоцінного каміння. Слава Божа освічує це місто. Там тече чиста ріка води життя, по боках якої росте дерево життя, що дає щомісяця овочі. Туди ніщо погане не ввійде, там нема ані крику, ані смерти, ані труду.

Якщо хто хотів би довідатись про цей Божий будинок більше, Іван Банніан на таке запитання порадив слушно: живи праведним побожним життям, піди до неба і подивись сам.

Апостол Павло про безсмертя в домі Отця свого був абсолютно певний. Він каже "знаємо". В наші часи певна кількість людей, прикриваючись фальшивою філософією і з претензіями на науковість, люблять говорити про "агностицизм". Це слово — гібрід, що складається з латинського "а", яке є запереченням, і грецького слова, яке означає знання. Отже агностики твердять, що вони оцих вічних правд не знають, не можуть знати і ніколи не знатимуть, бо таке знання, вони гадають, неможливе. Поперше, недоречність такого світогляду, не зважаючи на його поширеність, наочна. Якщо певне знання неможливе, то як вони знають, що вони не можуть знати? Більшої нісенітниці тяжко придумати.

Також оця хвальба, ігнорантністю не пасує тим, що хочуть повчати інших. Що ж то за вчитель, що встає і славиться тим, що він нічого не знає і є агностик. Інакше це у апостола Павла, він незламно певний у тім, про що навчає інших. Він каже — "знаємо".

Апостол Павло знав, що він має Отця на небі. Він знав, що його батько має будинок на небесах і він був певний, що його батько буде радий прийняти його в небесні оселі. Павло знав це так добре як і діти знають, що люблячий батько не вижене їх із своєї хати, тому вони з певністю біжать додому. Вони знають це внутрішньо, інстинктивно. Школа не потребує їх цьому вчити, ані чужі люди. Із цією ж самою певністю всі діти Божі знають, що в домі їхнього Отця є багато осель, яких вистачить для них усіх. Річ певна.

Павло пам'ятав так само обіцяння Ісуса Христа Сина Божого: "Іду наготовити місце вам, і як піду та наготовлю вам місце, знову прийду і прийму вас до себе, щоб де я і ви були". Дух Святий, перебуваючи в дітях Божих, свідкує їм, заступається за них. Його перебу-

(Продовження на стор. 2)

ВІЧНЕ ЖИТТЯ

(Докінчення з стор. 1).

вання є забезпеченням їхнього безсмертного життя. Таким способом наша певність полягає в Бозі Отці, Сині і Святім Дусі, що ми не будемо блукати непритульні, але перебуватимемо в домі отця нашого.

В цих речах певність апостола Павла так само була і глибоко особиста. Він говорив на підставі особистого досвіду. Справа в тому, що він сам був попередньо, ще за свого життя, в раю. Він описує це з властивою йому скромністю: "Я знаю чоловіка в Христі перед чотирнадцятьма літами (чи в тілі—не знаю, чи без тіла, не знаю, Бог знає), підхопленого аж до третього неба. І знаю такого чоловіка (чи в тілі, чи без тіла, не знаю, Бог знає), що був підхоплений у рай і чув він слова невимовні, що не можна чоловікові промовити".

Апостол Павло був у раю і тому це було б марнуванням часу казати йому, що раю нема. Пам'ятаймо також, що те місце, де Христос прийняв умираючого розбійника: "Сьогодні будеш зо мною в раю". Це є місце, де Христос перебуває в тілі воскресіння, це є місце, де перебуватимуть діти Божі.

Найкращим і найвищим підтвердженням цієї правди є воскресіння Ісуса Христа із мертвих, найкраще засвідчений факт у людській історії. Третього дня Ісус Христос устав із мертвих, даючи усім запевнення безсмертя.

Але яка є гарантія, що це обіцяння безсмертя і життя в нерукотворній вічній будівлі на небесах стосується і нас?

Відповідь на це міститься в серці кожної людини. Чи ви віруєте всім серцем в Ісуса Христа, як у свого Господа? Якщо так, то Він каже вам: "Хто слухає слово моє і вірує Пославшому мене, має життя вічне, і на суд не прийде, а перейде від смерти в життя". На цій підставі апостол Павло навчає: "Коли визнаватимеш устами твоїми Господа Ісуса, і віруватимеш у серці твоїм, що Бог Його підняв із мертвих, то спасся".

Певність нашого особистого безсмертя в Христі Ісусі є важна не тільки для будуччини, але й для теперішнього життя. Скептики насміхаються, кажучи, що ми забуваємо про практичні речі тутешнього життя та мріємо про вічність.

В дійсності приготованість до вічности дає віруючій людині змогу виконувати пильно і віддано всі обов'язки цього життя та нести свої тягарі з радістю.

Віруюча людина знає, що для її страт і терпінь є межа і що світ ніколи не зможе забрати у неї всього, не може відібрати у неї того, що є найкраще. Це додає сили, посилає мир і певність в остаточну перемогу.

Після смерти віруючі звільняються від панування тіла і вступають у кращий стан, але вони мають ще краще обіцяння. Бог обіцяє всім дітям своїм воскресіння із мертвих, коли безсмертні душі будуть знову зодягнені тілом, але вже не земним, а небесним у Христі Ісусі. Це станеться в час, призначений Богом, коли ввесь плян, призначений Богом, буде сповнений на землі.

Є. Х. Чикаленко

21 грудня 1861 року народився Євген Харлампович Чикаленко, громадський діяч, меценат української культури і взагалі всього того, що носило український характер. Доля судила, що останні роки свого трудового на народній ниві життя він провів в Подебрадах. І тут він не марнував часу та помагав молодій школі в її початкових труднощах, як голова Термінологічної Комісії Академії, працюючи в колі таких знаних українському культурному світові діячів і письменників, як Модест Левицький, Валерія О'Коннор Вілінська, Василь Королів-Старий, Борис Лисянський, Михайло Єреміїв та ін. Не був він за цю свою працю належно матеріяльно гонорований, як не була належно гонорована взагалі професура Академії. Зате загальна пошана цілої української колонії в Подебрадах, якою користувався Євген Харлампович, відображала те почуття, яке до його особи мала українська нація.

На кошти Є. Х. Чикаленка постав у Львові Академічний Дім, який був осередком організаційного життя нашої молоді на західніх землях України. Перебування й праця Є. Х. Чикаленка в Подебрадах скріплювала національний авторитет цього культурного осередку.

Бюлетень абсольвентів УГА

Чи ви вже вислали свою передплату за "Євангельську Правду"?

Діти батькам

Нижче ми містимо фотографію останньої сцени з різдвяної вистави на п'ять картин, що її діти Недільної Школи при Українській Пресвітерській Церкві в Торонті приготовили для батьків.

Сценарій написала панна Наталочка Черняк, як рівно ж вона виконала і працю режисера. В п'ятьох картинах показано окремі визначні події з народження Христа. Вся вистава відбулася в українській мові. Молоді артисти пильно і з певністю відограли свої ролі на велике вдоволення батьків.

Вечір пройшов з великим успіхом і роздавались голоси, що треба цю виставу повторити.

Недільна Школа перебуває під керівництвом пані Роди Мелінишин, а їй допомагають молоді вчительки панна Наталочка Черняк і панна Лідія Середа.

При громаді існує так само і Рідна Школа, в якій навчає пані О. Гавриш, досвідчена вчителька з довголітнім стажем.

На світлині бачимо з ліва направо стоять артисти Галинка Бовкун, Анна Черняк, Михайло Рак, Ярина Озимчак, Люба Головатенко, Олександра Бовкун, Оксана Черняк, Юлія Бовкун, Анела Головата, Валеріян Рак, Віктор Можарівський, Стефан Гаврилюк. Сидять: Леонид Озимчак, Валентин Максимюк, Марта Черняк, Лідія Середа, Павло Можарівський.

ДО СВІТЛА!

Просвіти жде і прагне люд,
Розплющуючи очі.
Так деж ви є такі, що труд
Віддать на се охочі?
Виходьте швидше, бо нема
На світі краще справи,
Як темних визволить з ярма,
І повести до слави.
Багатство, шана — все мана,
Все пропадає згодом;
Любов до ближнього одна
Не згине між народом.
Збудуймо пам'ятки живі,
Бо час не поруйнує;
Се—ідеали світові,
Се—дух, що всім панує.
Так, піднімайтеся, смільці!
Аж просить кривда кари.
Чого ж ви баритесь, бойці?
Скрізь звисли чорні хмари.
Піднявши схилене чоло,
Круг себе добре гляньте,
Ударте бурею на зло,
На все лихе повстаньте.

П. Грабовський

МІРА ПОСВЯТИ

Протестантські церкви Канади і Сполучених Штатів утримують в різних країнах світу 27 219 місіонерів. Ці церкви витрачають річно $220,000,000 на місіонерів, школи і шпиталі за кордоном. Цю колосальну суму віруючі протестанти збирають, як добровільні пожертви в церквах кожної неділі.

ТЯЖКО ЗНАЙТИ

"Християнство Сьогодні" описує жінку, яка "ходила вулицями міста і шукала церкви, в якій вона могла б почути щось про Христа. "Я перемучилась,— каже вона, — слухати оповідання про святих".

Так само навіть у церкві тяжко знайти Христа, стільки багато навалено зверху традицій і сміття.

Модерна техніка на фармах

Швидкий розвиток фермерської технології — а особливо щораз ширше уживання сільсько-господарських машин — є найбільш відома характеристика американського фермерування. Сполучені Штати подвоїли продукцію харчових продуктів і сировини в порівнянні з продукцією, що була двадцять п'ять років тому, а число фармерів знизилось до двох третин проти колишнього числа.

Технічна допомога при фармеруванні особливо помітна в Каліфорнії. Наприклад, власники великих фарм там мають власні літаки і провадять обприскування врожаю з повітря, як засіб боротьби із шкідниками. Власники менших фарм можуть найняти гелікоптера для посівів, обприскування і навіть збору врожаю.

Візьмім для прикладу старий ручний спосіб прополювання рижу, коли на один акр рижу потрібно було 900 людино-годин. Тепер у Каліфорнії, де розводять риж, і виконують усю роботу машинами — посадку, прополювання і адобрювання — фармер дістає такий самий урожай, витрачаючи тільки сім з половиною чоловіко-годин на акр.

Щораз більше входить у практику орудування продуктами у великій кількості. Молоко, наприклад, перевозять до розливного пункту у великих цистернах. Зерно з кількох фарм вантажать у великі вантажні машини або в вантажні вагони, як пісок.

Електрика працює краще й дешевше, ніж людина. Електричний струм на півтора центи може виконати працю, як людина, працюючи 24 годин. Електричні машини тепер можуть орати, сіяти, полоти, здобрювати, збирати врожай, доїти корови, годувати тварин і сортувати фрукти відповідно до їх розмірів і зрілости.

Фрукти й горіхи збирають тепер з високих башт на колесах, або струшують їх з дерев, а потім збирають з допомогою вакуума-всмоктувача. Для таких видів праці, які не можна виконувати машинами, як ось збирання винограду, томатів або кавунів, є різні прилади, які полегшують працю. Наприклад, є машина з довгими крилами, на яких робітники можуть літати і збирати продукти, поки машина поволі котиться поміж рядами рослин.

Хемія також допомагає фармерам. Насіння обробляють хемічно перед посівом проти хвороб, шкідників і бур'янів. Збирання врожаю може бути розтягнене на цілий рік обприскуванням рослин хемікаліями, що сповільнюють або прискорюють їх ріст. У майбутньому хеміки сподіваються дати рослинам всі хемікалії, що їх вони потребують, щоб рости й давати врожаї в будь-якій частині світу, де вони найбільше потрібні, незалежно від клімату.

Це все є вигоди, про які мріють фармери в цілому світі. Фармерські методи йдуть нога в ногу із загальним прогресом.

Американська Рада

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа
о 3 год. по пол. кожної суботи.

До Прихильників видання Е. У.

Сарсель—Мюнхен, листопад 1961

Дорогі Приятелі!

Сторіччя смерти ШЕВЧЕНКА відсвяткували українці у вільному світі рядом академій, святочних концертів та інших імпрез, що їх завершенням було імпозантне відкриття пам'ятника на площі перед парляментом у Вінніпегу.

Але пієтизм до великого сина України вимагає від нас відзначити цей ювілей, вперш у чергу, дбайливими виданнями його живого слова. Зокрема, перебуваючи на чужині, повинні ми зробити це у формі доступній теж для нашого оточення. — Багато чужинців, наших приятелів-знайомих, що брали участь в цьогорічних ювілейних імпрезах, або й поза тим, раді б на зрозумілій для них мові познайомитися з постаттю ШЕВЧЕНКА. Відповідних для цього видань у нас обмаль.

Цю прогалину заповнює розкішне видання, що появляється заходами гуртка пластунок, і в деякій мірі сплачує наш борг — наше зобов'язання: поширити ЙОГО слово у відповідній формі теж серед чужинців — Ми поручаємо Вашій увазі:

Репрезентативне видання творів поезії і малярства Тараса ШЕВЧЕНКА в мовах: англійській, французькій і німецькій — з паралельними українськими текстами (вибране)

за редакцією проф. Юрія Луцького, в мистецькому оформленні арт. маляра Мирона Левицького — Видавництво Молоде Життя, Мюнхен — ст. 116 + 8 кольорових репродукцій, в полотняній оправі з витисками + охоронна сорочинка, в ціні дол. 5,— (п'ять), або рівновартість в іншій валюті.

Дохід з розпродажі цього видання призначений на закінчення ЕУ, що її видає НТШ, найстаріше українське наукове товариство, установа, що носить ЙОГО ім'я.

Належність, — як теж дальші замовлення, — слати на адресу Пласту в Торонто, Видавництва в Мюнхені, або до Комітетів і Представників в-ва ЕУ в поодиноких країнах.

Видавництво
Енциклопедія Українознавства

Різне

Чому всі спішать?

Населення з острова Трістан Да Куна було вивезене до Англії з огляду на небезпеку вибуху вулкана на острові. 266 да-кунців були відрізані від світу й жили життям ще вісімнадцятого століття. Коли їх уже привезли до Англії й показували осягнення 20-го століття, то вони питали в Лондоні: "Чому всі так десь спішать? Чому ніхто не має посміху на лиці?" Поспіх і журба — це головні риси нашого модерного життя.

Снобізм

Знаний колекціонер Джо Броді твердить, що люди платять фантастичні гроші за малюнки лише за для слави. Він каже: "Я маю оригінальний малюнок Салвадора Далі. За цей малюнок мені дають $12,400. Я певний, що без його підпису, ніхто не дав би мені і $12.00 за цей малюнок. Я сам цього малюнка зовсім не люблю, але тримаю його через снобізм. Люди, що приходять до мене до хати, завжди бувають вражені, коли довідуються, що цей дивовижний малюнок є оригінальний Далі".

Природа лева

Валтер Букаїтс, відомий дресировщик левів, одного разу пробував змінити вдачу левенят, вживаючи зовсім нової методи тренування. Він вирішив вигодувати їх на молоці. Моє перше розчарування, — каже він, — сталося, коли левенятам було по десять місяців. Коли він одного дня працював у клітці, його жінка покликала його: "Валтер, іди швидше сюди!" Він вибіг із клітки і що ж побачив: "На віддалі якихсь п'ятдесят футів наш мул жував траву. Поволі до нього підкрадався один з наших молодих левів, який був вихований на пляшці з молоком і нашій ласкавості. Молодий лев, так якби він давно звик до цього, плигнув на плечі мулові, вчепився за гриву однією лапою і схопив мула за ніздри другою. Тоді він рвонув ніс звірини назад, так як ковбої роблять це з молодими бугаями, коли зволікають їх із ніг. В наступну хвилину мул був на землі і молодий лев з вищіреними зубами був готовий перекусити шийну вену. Він хотів крови! І це був лев, вихований на доброcті. Це левеня мало найкращу опіку і йому ніколи не бракувало їжі. І все ж воно залишилося лютою кішкою і його трактування, як домашнього пестунчика, не мало ніяких впливів на його вдачу.

З народження це левеня мало вдачу лева і ніяке виховання не змогло змінити його природи". (Взято з "Індійський християнин").

Це є добра ілюстрація людської ненавернної природи. Неправда і беззаконня є природним станом кожної людини від народження. Це, зовнішне, вихованням або через страх, може бути покрите веніром культурности, але в певних обставинах жорстока звірина виявляється навіть в найкультурніших народах. Через це Слово Боже навчає, що хто не народиться звиш, не ввійде в царство Боже (Йоана 3:5). Людина потребує не реформації старої природи, це справа безнадійна, але нової природи, яку кожний може знайти в Христі Ісусі.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції.
24 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Оттаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь

Пастор: І. Яцентий

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

Зима в Україні 1933 року

Снігом укрито спрацьовану землю,
Поле, луги і гаї чарівні,
Сковані льодом сріблистії ріки,
Снігом хатки замело чепурні.

Мучиться люд у страху і неволі, —
Дихає люттю північна орда:
Хліб по хатах забирають останній . . .
Сяяла так нам червона звізда!

Люди голодні й холодні сумують:
Птицю й худобу забрали в усіх,
Одяг останній, сорочку знімають,
Декого й з хати виводять на сніг . . .

Люди блукають, та скарг їх не чути —
Так розпаношилось заздрісне зло!
Ірод наказа це видав страшного, —
Щоб нарікання не чути було . . .

Ходять замучені, горем прибиті,
Бабці, мами й посивілі батьки,
Що залишились як сироти в світі, –
Їхні в Сибіру десь дочки й синки.

Діти маленькі, що їстоньки хочуть,
Плачуть щоденно (і тішиться кат!) . . .
Так сплянували в Кремлі, щоб понищить
На Україні й малих немовлят . . .

Так святкували Різдво в Україні.
Влада накази давала з Кремля:
Радили раду — згубить Україну,
Страшить бо Ірода наша земля . . .

Сумно і страшно, коли пригадаєш,
Скільки народ наш терпів тих кормиг:
Кат нам понищив мільйони вже люду,
Духа ж свободи зламати не зміг . . .

З неба, Ісусе, Тебе ми чекаєм —
Хай на гріховиих надійде Твій суд ! . .
Ми привітаєм, Тобі заспіваєм:
Хай, як земля, так обновиться й люд!

М. М.

Конференція Світової Ради Церков

В Індії (в Ню Делі) відбулася конференція Світової Ради Церков. На цій конференції сталося поєднання з Міжнародньою Місійною Радою. Проте з 28 000 американських місіонерів за кордоном лише біля 9000 об'єднані з Радою Церков у Сполучених Штатах Америки.

На конференції Світової Ради в Індії було прийнято в склад Ради Російську Православну Церкву та інші православні церкви з-поза залізної заслони. Під час конференції дві особи ходили попід будинком, де відбувалась конференція, з плакатами: "Агенти Хрущова, а не слуги Божі", "Російський клір — комуністичні агенти". Ернест Цінгерс із Латвії проголосив, що "Російська Православна Церква перебуває під контролею Кремля, а не Ісуса Христа". Він додав: "Совєтський уряд посилає шпигунів і конспіративних агентів під машкарою кліру. З Росії не випустять нікого, хто не буде вести комуністичної лінії". Проте, росіян прийняли. На пресовій конференції архиєпископ Нікодим зручно викручувався від відповідей та твердив, що совєтський уряд не втручається в справи церкви.

Світова Рада, щоб догодити православним, погодилась викинути з визнання віри вислів "і Сина". Це стосується науки про походження Духа Святого. Західньоевропейські церкви визнають, що Святий Дух походить "від Отця і Сина", а православні, що лише від Отця. Це славне змаганнями і кровопролиттями "філіокве" тепер усунено, щоб вдовольнити православних. А проте яка ж тут ріжниця? Хоч би як це було сказано, Дух Святий походить предвічно від Бога, це є найголовніше.

На Світовій Раді Церков були присутні римо-католицькі прелати в ролі спостережників.

Дехто побоюється занепаду місійного духу в наслідок мішанини віровизнань та більшого наголосу на поєднанні, ніж на поширенні благовістя, бо вже православні домагаються, щоб у сферах їхніх впливів протестанти не робили місійної праці. Звичайно, евангельські церкри на це погодитись не можуть.

Цікаво, що в той час як православні росіяни з Росії і за кордоном, разом з найбільш ортодосальними грецькими православними, хмарою сунуть у Світову Раду Церков, бажаючи використати її як плятформу для пропаґанди і, в разі потреби, фінансову поміч від багатих протестантських церков, українські православні церкви за кордоном бояться замастити свої ясні ризи якою-будь спільністю з протестантами. Звичайно, при нагоді і тайно і наші православні в минулім приймали протестантську поміч, але офіційно це заперечується.

Це наочний доказ браку державного думання. Світова Рада Церков тепер стала великим форумом не тільки релігійним, але економічним і політичним. Увесь світ пильнує, що ця Рада робить і це використовують москалі досхочу. Чимало для української справи могли б зробити українські православні церкви, увійшовши до Світової Ради.

Нам здається, що страх українських ритуалістичних церков, що українці посунуть лавою в протестанти, коли почують, що їхні церкви приєднались до Ради і співпрацюють з протестантами, цілком безпідставний.

Поперше, українські протестанти у своїй праці не мають у першу чергу на увазі ритуалістів, а людей захитаних у вірі і скептиків, яких ритуалісти ніколи не зможуть затримати при собі. Подруге, покійний митрополит Шептицький, на побоювання свого кліру, що вказував на поширення протестантизму в Галичині, зауважив, що він не боїться протестантизму, бо протестантизм це релігія інтелігенції, а інтелігентів серед українців мало. В усякім разі наш клір робить велику помилку. З одного боку пропускає нагоду світової репрезентації української справи, а з другого боку — лишає росіянам та іншим пописуватись на світовій арені на шкоду нам.

Українські протестанти, входячи до складу англомовних деномінацій, такої нагоди не мають. Окремі українські пастори брали в минулім участь в конференціях Світової Ради, але не як представники цілої деномінації. Українські баптисти робили чудові українські демонстрації на світових конференціях баптистів, але цього замало. Якщо вже українська православна ієрархія не може помогти нашому народові чимось релігійно, то хай би намагалась робити це бодай політично. Час уже вийти з українського православного чи греко-католицького гетто на ширші простори.

Добрий приклад

"Тайм" повідомляє: "Хоч в Давсон (Юкон) традиційні різдвяні відвідування цього року були зменшені (через великі морози), проте церкви на Різдво були наповнені людом при морозі в 57 ступнів нижче зера".

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Кожний евангелик повинен передплатити сам і збирати передплати між евангеликами і однодумцями на "Евангельську Правду".

Різдвяні радіопередавання

У неділю 7-го січня торонтонська радіостанція "Сі Джей Бі Єї" передала через радіо цілогодинне різдвяне богослуження з Української Пресвітерської Церкви в Торонті.

Хор під диригентурою Павла Сича виконав низку українських колядок і релігійних композицій О. Кошица, М. Вербицького, М. Гайворонського і Д. Котка. П. Сич знаний як талановитий диригент не тільки серед українців, але й серед англомовних слухачів.

Виступи українського пресвітерського хору в Торонто по радіо популяризує серед англомовних слухачів український спів і набуває нам нових приятелів. Вищезгадане радіопередавання загально вважається протестантським і в першу чергу обслуговує англомовне протестантське населення різних деномінацій в Торонті і околицях, хоч були випадки, що подячні листи за радіопрограму приходили з Нью Джерзі і околиць Лейк Сімко.

Під час радіопередавання Іраїда Черняк співала сольо "Зірка" В. Барвінського. Виступи пані І. Черняк завжди захоплюють слухачів. Петро і Іраїда Черняки так само виступили на радіопередаванню з дуетом "Пречиста Марія", К. Стеценка, який в їхній інтерпретації і виконанню звучав надзвичайно добре.

Панство Черняки — як співаки і артисти — заслуговують на вдячність цілої української ко[illegible]ії за їхню щиру участь в українських радіопередаваннях.

Виступ дитячого хору звучав незвичайно мило. Спів жіночого хору був також дуже гарний.

При органі була панна Елеонора Фесенко. Проповідь виголосив англійською мовою пастор М. Фесенко. Оскільки це різдвяне радіопередавання призначене в першу чергу для англомовних слухачів, тому СВС вимагає, щоб проповідь була англійською мовою.

Коротке півгодинне різдвяне радіопередавання богослуження на Україну з Української Пресвітерської Церкви в Торонті відбулося 8-го січня. Хор співав під проводом П. Сича і наші визначні артисти Іраїда і Петро Черняки виступили з дуетом.

Радіопередавання з Української Пресвітерської Церкви в Торонті завжди викликають прихильну опінію як українських, так і англомовних слухачів.

Частина хору Української Пресвітерської Церкви в Торонті. Спереду диригує Павло Сич, композитор і диригент.

УКРАЇНСЬКА ПРОТЕСТАНТСЬКА ЦЕРКВА
Друга евню, коло 7-ої вул.
Нью-Йорк Нью-Йорк
Богослуження відбуваються щонеділі о год. 5:30 P.M.
Усіх щиро запрошуємо.

ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог"?, "Небо", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

Розчарування в атомових сховищах

Якщо батько на праці, діти в школі, а мати вдома — вся схема приватного сховища розвалюється.

Так само нема навіть натяку на необхідну систему попередження.

У недавніх вправах цивільної оборони, урядовці відповідали на скарги, що сірен не було чути в хатах через те, що сірени призначені лише для зовнішнього оточення. Ворог, що атакує, не є ідіотом. Що буде, якщо бомба впаде вночі в січні при морозах в десять ступнів нижче зера? Цілком ясно, що система попередження мусить бути така, що могла б розбудити кожну особу в місті з глибокого сну. Якщо дехто думає, що попередження мирного населення не є важливе,— тоді це щось іншого.

Це приводить нас до найважливішої частини цілого питання. Ясно, що цивільна оборона і сховища навіть приблизно не дорівнюються вимогам, які будуть стояти перед ними в атомовій війні. Вони навіть невистачальні для звичайної бомбової атаки типу другої світової війни".

Д-р Белл думає, що найкращим забезпеченням проти атомової атаки є страх ворога перед відплатою, те, що стримувало уряди до цього часу від бактеріологічних і хемічних атак.

Так само він просить не сміятись, коли він пише, що вірить в "звичайну людську порядність".

Усієї цієї журби західньоевропейські держави могли б легко уникнути, якщо б їхні державні проводи дійсно були такі геніяльні, як їх славили на прикінці другої світової війни. Для Рузвельта і Трумана Сталін був "гуд Джо" і комуністи тонами вивозили таємні документи із Сполучених Штатів, тоді як утікачів від комуністів сотнями тисяч заганялося з брутальною силою назад на смерть і рабство під комуністами. Американська недалека дипломатія ще й досі боїться щось сказати на захист українців та інших поневолених народів, продовжуючи лінію Кенана. Чи воно буде так, як сказано в народній приказці, що "горбатого лише могила виправить", — не знати?

У пресі відбувалися широкі дискусії над пожиточністю сховищ від атомових бомб. Нижче ми містимо опінію д-ра Белла, директора лябораторії радіоактивности з МекҐіл університету, надруковану в "Крістіян Аутлук". Він пише:

"В зоні удару більшого атомового знаряддя, я не знаю жадного методу — евакуації або сховища, які в якійсь мірі були б добрі.

Евакуація однаково неможлива і самогубна. Якщо населення Монтреальського острова (два мільйони людей) можна було б впакувати в 400 000 авт і якщо б ці авта лишали Монтреал з швидкістю одного на секунду, то скільки часу потрібно було б, щоб випорожнити острів? Відповідь — майже п'ять днів!

Ті, що виїхали б з Монтреалу першого дня, голодували б або замерзли, поки евакуація кінчилась би. Через це і з добрих причин ми чуємо сьогодні менше про евакуацію, ніж раніше.

Сховища в зоні удару краще називати сховищами від бомб, ніж від радіоактивних опадів. Вони можуть дати захист від вибуху і гарячого повітря у вузькій смузі на краю зони удару, поміж зоною, де смерть є певна, і зоною, де порятунок можливий у всякім випадку. Ця вузька смуга зникне, якщо кілька бомб вкривали б ту саму околицю.

Якщо людина врятувалась би від вибуху, — перед нею стоїть небезпека радіоактивного опаду.

Сховища від радіоактивного опаду повинні бути далеко від удару бомби, де жадних інших наслідків, окрім опаду, не передбачається.

Дехто думає, що можна уникнути найгірших наслідків радіяції, живучи в норі пару тижнів. В деяких випадках це можливе, але мені здається, що це побудоване на передумовах, які можуть не здійснитись.

Поміж ними можна згадати такі: Урівноважені, здорові мешканці сховища, краще, коли спеціяльно підготовані. Добре сплянoване сховище з необхідними запасами, а тому коштовне. Загально добра погода і що найважливіше — відсутність другої атомової атаки.

Що означає визнавати Христа

Якщо ви вже признались своєму Спасителеві в своїх гріхах і Він простив їх вам, то ви тепер повинні визнавати Його перед всіми людьми. Наш Спаситель ясно сказав: "Кожного, хто мене визнає перед людьми, того і я перед небесним Отцем моїм визнаю, а хто відречеться мене перед людьми, того і я відречусь перед Отцем моїм, що на небі" (Мат. 10:32-33).

Читайте ці слова Святого Письма й ви побачите, що Христос навчав Своїх учнів, що світ буде ненавидіти їх через ім'я Його та що вони будуть переслідувані і муситимуть втікати від міста до міста, хто ж видержить до кінця — той спасеться. "Що я кажу вам попотемки — кажіт при світлі, що на ухо чуєте—проповідуйте на дахах" (Мат. 10:22-27).

Ісус Христос визнавав, що він був Син Божий на землі, він був представником Свого Отця. Він прийшов, щоб звістити людям про небесне царство. Він обіцяв помагати нам у цьому, бо йому дана всяка влада на небі й землі, ми повинні проповідувати евангелію всім людям, бо такий наказ дав нам Христос.

Одні приймають цю вістку, а інші відкидають її. Тоді постає переслідування і часом навіть і домашні та рідні стають ворогами Бога, бо не хочуть вірити в Його слова, що він каже, та не приймають Його слів (Мат. 10:36). Ті, що приймають правду, мусять нести свого хреста. Але ми знаємо, що й наш Спаситель мусів нести свого хреста. І написано: "Хто не візьме свойого хреста і не піде за мною, той не достойний мене" (Мат. 10:38).

Про правдивих християн апостол Іван написав: "По сьому пізнаєте, що в Ньому пробуваєм, а він у нас, що він Духа свого дав нам. А ми свідкуємо, що Отець післав Сина Спасителя світу. Коли хто визнає, що Ісус Син Божий, то в ньому пробуває Бог, а він у Бозі" (1 Івана 4:13-16). Ми любимо Його, бо він перший полюбив нас. Апостол Павло стояв перед судом і з відвагою засвідчив про свою віру в Бога та що він вірить усьому, що в законі й пророків написане (Діян. 24:14). Про визнавання віри він каже: "Бо коли ти устами своїми визнаватимеш Ісуса за Господа й будеш вірувати в своїм серці, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасешся, бо серцем віруємо для праведности, а устами визнаємо для спасіння" (Рим. 10:9-10).

З цього бачимо, що визнавання Христа, Його правди має певну злуку із спасінням. Чи можемо ми спастися, коли тільки будемо серцем вірувати, а не будемо устами визнавати своєї віри і Ісуса Христа не визнаватимем? Прийде час, коли всякий язик визнаватиме, що Ісус Христос є Господь. Навіть демони та всі грішні й безбожні люди будуть визнавати. Але вже тоді буде запізно.

Тож Слово Боже дає пересторогу всім християнам: "Глядіть на себе, щоб не згубити нам, що заробили, а щоб нагороду повну прийняли" (Івана 1:8). Написано Христові слова, які він післав Своєму народові: "Хто побідить, то зодягнеться в білу одіж і не витру ім'я його з книги життя, і визнаю ім'я його перед Отцем моїм, і перед ангелами Його" (Одкр. 3:5).

О дорогі приятелі, це є дуже небезпечно. Коли ми не визнаємо свого Спасителя перед людьми, то він відцурається нас перед Отцем Своїм. Нехай Бог допоможе нам визнавати того, що полюбив нас і умер за нас на хресті.

М. Ясінський

Життя безбожників

"Нема миру безбожним, говорить Господь". Ця засада здійснюється у нас перед очима. Там, де забуто Бога, панує неправда, насильство і проливається кров невинних людей. Ніхто не вірить один одному, всі бояться доносів. Провід нищить один одного без милосердя. "Чистять" людей, "чистять" пам'ятники і цьому нема кінця.

Це нагадує опис акул, як вони годуються.

"Група акул, часом різних видів, знаходить велику ранену жертву і починають її пожирати. Кров забарвлює воду на червоне. Раптом акули стають, ніби скаженими, розриваючи жертву на кавалки. Ще перед тим, як вони роздеруть жертву, вони починають кусати і рвати одна одну. З відкушеними плавцями і відірваними хвостами, в той час як їхні кишки звисають з розтятих животів, вони пожирають одна одну. Ця люта оргія кінчиться, коли жертва цілковито пожерта, і половина акул відпливає, щоб десь сконати".

(Узято з книжки "Акули на наших побережжях", Коронет, липень, 1961).

Повнщий огидний опис нагадує життя і дії комуністичного проводу і партії в світі.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — **Ціна $1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — **Ціна 50 центів.**

Праця варта підтримки

Лікар-місіонер доктор С. Гардер описує свою працю в пресвітерськім шпиталі в Нігерії:

"Кількість праці в шпиталі просто вбиває медичний персонал. Ми маємо щотижня більше 2000 амбуляторних пацієнтів і шпитальні кімнати завжди переповнені, так що наглі випадки приміщується на підлозі.

Одного дня ми видали 900 медичних приписів для 450 осіб. Це лише для амбуляторних пацієнтів, не включаючи приписів медицини для сталих хворих у шпиталі. Моя денна програма така. Сніданок о 6.15 рано. Спільна молитва в каплиці о 6.45. Початок праці о 7 год. рано. Я беру одну годину на обід поміж 12 і 1 год. По обіді знову назад до праці. На протязі минулого тижня всі клініки працювали повною спроможністю до 7 год. веч. О 7 год. я вечеряю і пробую у вечері кінчити те, чого не встиг зробити за день. Я найняв двох молодих людей до помочі, але не маю часу дати їм відповідне навчання. Ми потребуємо додаткового фармацевта.

Це є справа для молитви в церкві дома. Дуже мало таких, хто хотів би приїхати сюди і тут працювати. Шпиталь потребує найменше двох додаткових лікарів і 5 старших сестер милосердя, сестру вчительку, фармацевта і ляборaторного техніка.

Наш шпиталь має добру репутацію в цілій Нігерії. Я і мої помічники любимо працю, але часами людина має забагато доброї речі".

Наведений лист повинен спонукати наших читачів не забувати потреби пожертв на закордонні місії. Повнця прекрасна християнська евангельська праця утримується з пожертв, які ви вкладаєте в коверту на закордонні місії.

Лист із Індії

(Зі звіту секретаря закордонних місій Пресвітерської Церкви Е. Г. Джонсона)

Моє відвідування Індії мало три визначні події: десять днів у Бгіх, потім у Ню Делі, де відбувся з'їзд Світової Ради Церков і три дні на місійним полі в Янсі.

Той факт, що Світова Рада Церков відбулася в Індії, має велике значення. Цим підкреслено всесвітній характер християнської спільноти і місії.

Тема з'їзду "Ісус Христос — Світло світові" являла собою відважне гасло в Азії, де загал годиться визнавати Христа як світло, але гадає, що Буда й інші є світлом Азії. В своїх визначних проголошеннях і звітах з'їзд підтвердив, що Ісус Христос є виключний і всесвітній Господь. Зроблено це без аргументовности і без вибачення.

Дуже важливим учинком було прийняття нового визнання для Світової Ради Церков. Тепер воно звучить так: "Світова Рада Церков є товариством церков, які визнають Господа Ісуса Христа як Бога і Спасителя згідно з Писанням і тому намагаються виконати разом їх спільний поклик для слави Єдиного Бога, Отця, Сина і Святого Духа".

WORLD DAY OF PRAYER

Theme:

God's Love For The Whole World

(Reverent silence to be observed while the people assemble; quiet music if desired.)

CALL TO WORSHIP

(Congregation standing)

Leader: Ho, everyone that thirsteth, come ye to the waters, and he that hath no money; come ye, buy and eat; yea, come, buy wine and milk without money and without price. (Isaiah 55:1)

We adore Him, Lord of the invitation so full of love. We adore Him in the Father, the Son, and the Holy Spirit. May His love abound in us.

People: And in the whole world, world without end.

Leader: Glory be to God, who called us to be His people, and to share His love for the world everywhere.

People: Blessed be the Lord, whose love is for the whole world.

Leader: For God so loved the world that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life. (John 3:16)

People: In that love and faith we unite with the church seen and [illegible]

HYMN: *"O Love of God, how strong and true!"* (Tune: Maryton)

O Love of God, how strong and true!
Eternal and yet ever new;
Uncomprehended and unbought,
Beyond all knowledge and all thought.

O wide-embracing, wondrous Love,
We read Thee in the sky above;
We read Thee in the earth below,
In seas that swell and streams that flow.

We read Thee in the flowers, the trees,
The freshness of the fragrant breeze,
The songs of birds upon the wing,
The joy of summer and of spring.

We read Thee best in Him who came
To bear for us the cross of shame,
Sent from the Father from on high
Our life to live, our death to die.

We read Thy power to bless and save,
E'en in the darkness of the grave;
Still more in resurrection-light,
We read the fulness of Thy might.

O Love of God, our shield and stay
Through all the perils of our way;
Eternal Love, in Thee we rest,
For ever safe, for ever blest!
Amen.

ACT OF CONFESSION AND PENITENCE:

(Congregation seated)

Leader: As we come to have a glimpse of His holiness, our hearts feel the need of confession. Let us confess with the Psalmist our need of forgiveness in His presence.

Have mercy upon me, O God, according to thy loving kindness; according unto the multitude of thy tender mercies blot out my transgressions. Wash me throughly from mine iniquity, and cleanse me from my sin.

For I acknowledge my transgressions; and my sin is ever before me.

Against thee, thee only, have I sinned, and done this evil in thy sight: that thou mightest be justified when thou speakest, and be clear when thou judgest.

Behold I was shapen in iniquity; and in sin did my mother conceive me. Behold, thou desirest truth in the inward parts: and in the hidden part thou shalt make me to know wisdom.

Purge me with hyssop ,and I shall be clean: wash me and I shall be whiter than snow.

Make me to hear joy and gladness: that the bones which thou hast broken may rejoice.

Hide thy face from my sins, and blot all mine iniquities.

Create in me a clean heart, O God; and renew a right spirit within me. (Psalm 51:1-10)

In Unison: Lord, our Father, be merciful to us who have forgotten Thy ways, who have refused to see Thee in this Thy world, who have offended Thee by not loving others in Thy spirit. We realize now how often we have prayed with words of love while we still harboured unkind and unforgiving thoughts. We acknowledge how often we have spoken of good will while in our hearts we did not want to love and obey Thee. Forgive us, O Lord. Create in us a new spirit, give us tender hearts, for we desire to abide in Thy precious promise of love and redemption. Amen.

Leader: Blessed is he whose transgression is forgiven, whose sin is covered. Blessed is the man unto whom the Lord imputeth not iniquity; and in whose spirit there is no guile.

I acknowledged my sin unto thee, and mine iniquity have I not hid. I said I will confess my transgressions unto the Lord; and thou forgavest the iniquity of my sin. (Psalm 32:1, 2, 5)

Leader: Let us turn our hearts and minds to our Father, God Almighty, praying that He may enlighten our lives with His grace, looking to Him for power and love.

People: Father, have mercy upon us.

Leader: For our unchristian attitude towards those whom we do not consider our equals;

People: Lord, have mercy upon us.

Leader: For our unforgiving spirit which has built walls of separation instead of bridges of love and understanding;

People: Lord, have mercy upon us.

Leader: For our failure to understand Thy purpose for the world;

People: Lord, have mercy upon us.

Leader: For our failure to dedicate all our talents to the task of Thy Kingdom.

People: Lord, have mercy upon us.

Leader: For our failure to understand the glory of glory of the challenge to be labourers together with God;

People: Lord, have mercy upon us.

In Unison: Thou, O Lord, whose love never ends, and whose forgiveness follows us from eternity to eternity, help us to leave in Thy hands the past with all its failures, and in true repentance to do Thy will, for Thy glory. Amen.

ACT OF CONFIDENCE AND ASSURANCE

(Congregation standing)

HYMN: *"Love Divine, all loves excelling"* (Tune: Hyfrydol)

Love Divine, all loves excelling,
Joy of heaven to earth come down,
Fix in us Thy humble dwelling,
All Thy faithful mercies crown.

Jesus, Thou art all compassion,
Pure, unbounded love Thou art;
Visit us with Thy salvation,
Enter every trembling heart.

Come, Almighty to deliver,
Let us all They grace receive;
Suddenly return and never,
Never more Thy temples leave.

Thee we would be always blessing,
Serve Thee as Thy hosts above;
Pray, and praise Thee without ceasing,
Glory in Thy perfect love.

Finish, then, Thy new creation;
Pure and spotless let us be;
Let us see Thy great salvation,
Perfectly restored in Thee.

Changed from glory into glory
Till in heaven we take our place,
Till we cast our crowns before Thee,
Lost in wonder, love, in praise.
Amen.

(Congregation seated)

Leader: Hast thou not known? Hast thou not heard ,that the everlasting God, the Lord, the Creator of the ends of the earth, fainteth not, neither is weary? There is no searching of his understanding. He giveth power to the faint; and to them that have no might He increaseth strength. Even the youths shall faint and be weary, and the young men shall utterly fall; but they that wait upon the Lord shall renew their strength; they shall mount up with wings as eagles; they shall run and not be weary; and they shall walk, and not faint. (Isaiah 40:28-31) A new heart also will I give you, and a new spirit will I put within you; and I will take away the stony heart out of your flesh, and I will give you a heart of flesh. (Ezekiel 36:26)

Leader: Let us pray. Almighty God, who hast given us grace, at this time, with one accord to make our common supplications unto Thee, and dost promise that, when two or three are gathered together in Thy Name, Thou wilt grant their requests, fulfil now, O Lord, the desires and petitions of Thy servants, as may be most expedient for them; granting us in this world knowledge of Thy truth, and in the world to come, life everlasting. (Prayer of St. Chrysostom)

Leader: Let us unite our hearts, reaffirming our faith in God's purpose for us and for the world. God wills that the whole world may come to know His love.

People: And we are labourers together with Him. Praised be His Name.

Leader: And we believe that He is the Eternal God, who is bringing His children into His purpose of redemption.

People: God is love. We believe in Him who is love.

Leader: Behold, what manner of love the Father hath bestowed upon us, that we should be called the sons of God: therefore the world knoweth us not, because it knew him not. Beloved, now are we the sons of God, and it doth not yet appear what we shall be; but we know that, when he shall appear, we shall be like him for we shall see him as he is. And every man that hath this hope in him purifieth himself, even as he is pure. (1. John 3:1-3)

People: We believe in God, whose purpose is redemptive love

Leader: For God has not given us the spirit of fear; but of power, and of love, and of a sound mind. (2. Timothy 1:7)

People: Praised be His Name!

Leader: For God so loved the world that he gave his only begotten Son, that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life. (John 3:16)

People: Praised be His Name!

Leader: For God sent not his Son into the world to condemn the world; but that the world through him might be saved. (John 3:17)

People: Praised be His Name!

In Unison: Our Father which art in heaven, Hallowed be thy name. Thy kingdom come. Thy will be done in earth, as it is in heaven. Give us this day our daily bread. And forgive us our debts, as we forgive our debtors. And lead us not into temptation, but deliver us from evil: For thine is the kingdom, and the power, and the glory, for ever. Amen.

(Continued on page 8)

WORLD DAY OF PRAYER

ACT OF THANKSGIVING

Leader: Thanks be unto God for his unspeakable gift. (2. Corinthians 9:15) Let us thank our God for His dwelling in our hearts by faith.

In Unison: Our Heavenly Father, we thank Thee for Thy love for us. We know the earth is the Lord's and the fulness thereof; the world and they that dwell therein. We know that to Thee no one is "foreign", for Thou lovest the whole world; everyone is the object of Thy forgiving eternal love. We thank Thee for giving us firm confidence in Thy love, for the wisdom of Thy creation, and for Thy desire to come to abide in our lives. Amen.

Leader: In gratitude we dedicate ourselves to Thee, and to the service of others. Help us, O Lord, help us to obey Thee, and to find joy in that obedience.

People: Speak, Lord, we are listening. Speak, Lord, that we may speak. Here we are, Thy servants, Lord, ready to do Thy will.

(Congregation standing)

HYMN: "Lord, speak to me that I may speak" (Tune: Winscott or Pentecost)

Lord, speak to me, that I may speak
In living echoes of Thy tone;
As Thou hast sought, so let me seek
Thy erring children lost and lone.

O lead me, Lord, that I may lead
The wandering and the wavering feet;
O feed me, Lord, that I may feed
Thy hungering ones with manna sweet.

O strengthen me, that, while I stand
Firm on the rock, and strong in Thee,
I may stretch out a loving hand
To wrestlers with the troubled sea.

O teach me, Lord, that I may teach
The precious things Thou dost impart;
And wing my words that they may reach
The hidden depths of many a heart.

O fill me with Thy fulness, Lord,
Until my very heart o'erflow
In kindling thought and glowing word
Thy love to tell, Thy praise to show.

O use me, Lord, use even me
Just as Thou wilt and when and where,
Until Thy blessed face I see,
Thy rest, Thy joy, Thy glory share. Amen.

ACT OF INTERCESSION

(Congregation seated or kneeling)

Leader: Ask, and it shall be given you; seek, and ye shall find; knock, and it shall be opened unto you. (Matthew 7:7)

People: Lord, we believe, help Thou our unbelief.

Leader: Let us pray that God's love may cover the earth as the waters cover the sea.

People: Hear us, O Lord, lend Thine ear to our petition, and give us peace.

Prayer for Peace.

In Unison: Eternal Father, who in the sending of Thy Son didst speak peace to the world, we thank Thee for all those who are seeking a more excellent way for the nations of the world; establish, we pray Thee, justice and order, and resolve the differences of peoples. Guide all leaders in the use of atomic power, that it may benefit, rather than destroy, mankind. Fill the hearts of men with such love for Thee and for each other that this world may be a new creation in righteousness, peace, and true brotherhood; through Thy Son Jesus Christ our Lord, who through His Cross has opened the way to peace for all mankind. Amen.

Prayer for Her Majesty and Leaders of the Nations.

Leader: Let us pray for Her Majesty Queen Elizabeth, Philip, Duke of Edinburgh, and all the Royal Family. We would pray for all councellors and advisers of the Crown; for all leaders of our great Commonwealth, that they may discharge their duties on the high plane of obedience to God's will. We would pray for the nations of the world, especially those of the newly independent countries, and for all representatives in the United Nations, that their minds may be lighted by divine wisdom, and their wills guided by the spirit of God.

(Pause for silent prayer, or prayer by one appointed.)

Prayer For Our Own Country.

Leader: Let us pray for our own country, the Dominion of Canada, that honour and integrity may dwell in the high places of government; that our own communities may have more dynamic Christian leadership; that both employers and employed may have more concern for the public good; that we may find the way to solve the problems of the social evils of today.

(Pause for silent prayer, or prayer by one appointed.)

Prayer For Families.

Leader: Let us pray that God will bless the families in this and every land, that He may be enthroned in every heart and home; that little children may early learn to love Jesus as their Saviour and Friend; that youth will have Christian principles implanted within them, so that they may take a definite stand against the sinister forces that would rob them of their faith; that parents may have an awareness of their responsibilities to set up Christian standards in the home and rivive the Family Altar.

(Pause for silent prayer, or prayer by one appointed.)

Prayer For The Needy.

Leader: Let us bring to His love all the needy ones of the world:

Those who hunger ....
Those who suffer ....
Those who are lonely ....
Those who mourn for loved ones gone before.

(Pause for silent prayer, or prayer by one appointed.)

Prayer For The Whole Christian Church.

Leader: Let us pray for the whole Christian Church: that each member may realise that Christ's command to proclaim His Word rests' not only on clergy and missionaries, but also on each lay member; that the whole Church may speak to the whole world, in busy cities and quiet villages, and in all the areas of man's life everywhere. Let us specially pray for all who serve the Church at great risk in dangerous places; for missionaries who must speak in an alien tongue and work in an alien culture, that they may be living witnesses to Christ's love for the whole world and be used as instruments of Christ in the development of truly indigenous Churches; that the fellowship between missionaries and nationals may ever grow deeper and stronger.

(Pause for silent prayer, or prayer by one appointed.)

In Unison: Almighty and Everlasting God, by whose spirit the whole body of the Church is governed and sanctified, receive our supplications and prayers, which we offer before Thee for all estates of men in Thy Holy Church, that every member in his vocation and ministry may truly and godly serve Thee, witnessing to Thy love for the whole world; through our Lord and Savior Jesus Christ. Amen.

BRIEF ADDRESS (in harmony with the theme and the purpose of the World Day of Prayer)

SPECIAL MUSIC if desired

Leader: We are coming now to the closing moments of this period of fellowship in prayer. We recall that Matthew tells us that when the Wise Men saw the Christ, they worshipped Him, then opening their treasures, they gave Him gifts. Let us now offer these our gifts, the expression of our worship.

OFFERING

Leader: We know, our Heavenly Father, that we may entrust to Thy Hands these gifts. They are all Thine. Thou, the giver of all good gifts, hast put into our hearts the desire to share our blessed knowledge of Thee with others all over the world. Transform by Thy grace, we beseech Thee, these material gifts into spiritual mercies. Use us as channels through which Thy love can reach out far and near; use us, O Father, for the fulfilment of Thy design for Thy Kingdom. Amen.

In Unison: Open our eyes that we may see,

Open our minds that we may perceive,

Open our hearts that we may receive the gift of Thy love given for the whole world. Amen.

(Congregation standing)

HYMN: "The day Thou gavest, Lord, is ended" (Tune: St. Clement)

The day Thou gavest, Lord, is ended:
The darkness falls at Thy behest;
To Thee our morning hymns ascended,
Thy praise shall sanctify our rest.

We thank Thee that Thy Church unsleeping,
While earth rolls onward into light,
Through all the world her watch is keeping,
And rests not now by day or night.

As o'er each continent and island
The dawn leads on another day,
The voice of prayer is never silent,
Nor dies the strain of praise away.

So be it, Lord! Thy throne shall never,
Like earth's proud empires, pass away;
Thy Kingdom stands and grows forever,
Till all Thy creatures own Thy sway. Amen.

Benediction: May the vision of a world where love is supreme inspire us daily to become more and more co-workers with Thee, to whom belong glory and honour, world without end. Amen.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIII. Число 2. Торонто, Онт. Березень 1962 March Toronto, Ont. Рік XXIII. Число 2.

Правдиве покаяння

"І озвавшись Ісус, каже їм... тільки ж, коли не покаєтесь, усі так само погинете". Луки 13:2а, 3б.

"Хто прикриває гріхи свої, не зазнає щастя, а хто признається й їх покине, той ласки доступить". Припов. 28:13.

Відкриття Святого Письма про спасіння як вільну незаслужену ласку для всіх, хто покладається на Христа, повинно завжди стояти на першім місці в навчанні церкви. Але в той самий час треба підкреслювати, що та віра, що виправдує, не є лише умовим процесом — визнанням за правдиві певних історичних фактів, але є вірою, що витікає з розбудженої Богом свідомости гріха, яка викликає покаяння щире і правдиве.

Виконання різних церемоній, пожертви, ані діла закону не можуть виправдати грішника. В той же самий час ні один грішник не спасся ласкою Божою, аж поки не покаявся. Покаяння не стоїть в протилежності до ласки, але є визнанням потреби ласки Божої.

Щоб з'ясувати собі, чим є покаяння, варто в першу чергу усталити, чим покаяння не є.

Поперше, покаяння не треба змішувати з каяттям. Каяття є просто жаль за гріх. Хоч би як людина сумувала і жалкувала за той гріх, що вона учинила, це їй не принесе спасіння. Смуток за гріх є однією з ознак покаяння і природно є пов'язаний із покаянням, але смуток не є покаянням. Смуток за гріх може бути ознакою покаяння і того, що людина йде дорогою спасіння, але також смуток за злочин може бути просто розпукою, що може вести до погибелі. Апостол Петро три рази з клятьбою зрікся, що він не знає Христа, але потім, коли півень заспівав тричі, згадав слова Спасителя і, вийшовши, заплакав гірко. Петро розкаявся і повернувся у вірі до свого Господа. Юда так само, побачивши кончину Христа, каявся і жалував. Він навіть пішов і, кинувши гроші священикам сказав, що він зрадив кров невинну, але він не мав віри, серце його було сповнене розпукою і він повісився.

Подруге, покаяння не є виконанням покути, чи накладеної церквою епітимії. Покута чи епітимія — це ніщо інше як спроба якимсь способом іскупити гріх. Це є неможлива річ. Слово Боже ніде не вимагає, як умовини спасіння, щоб грішник в першу чергу направив кривди, які він вчинив супроти людей або Бога. Звичайно той, хто правдиво покаявся, подбає про те, щоб направити по змозі всі ті кривди, які він заподіяв іншим, хоч він і буде знати, що він ніколи не направить того зла, яке він заподіяв супроти Бога. В декотрих римо-католицьких перекладах всюди, де вжито слово "покаяння", його замінено словом "покута". Це звичайно не переклад, а заміна навчання Слова Божого римо-католицькою доктриною.

Розкаяного грішника Бог прощає вільно в жертві Христовій і він знає, як це співають діти Божі на своїх богослуженнях, що:

"Жаль покута твоя, ні законів [діла
Не завважуть, не змиють вини.
Кров Христова свята вдовольнити здола
Справедливість Господню [вповні".

Реформація життя так само не є покаянням. Це є зовнішня річ. Людина може зреформувати своє життя також з міркувань вигоди, або побоюючись наслідків. Правдиве покаяння завжди сполучене з реформацією життя, але сама реформація не є покаянням, а радше наслідком покаяння.

До вищесказаного треба додати, що покаяння не є те саме, що і вступ в церковне членство, виконання церковних обов'язків. Ці речі важні, але їх не треба змішувати.

Що тоді є покаянням? В грецькім оригінальнім тексті ужито слово "метаноіа", яке Куліш переклав як покаяння. Дослівно це грецьке слово означає зміну думання. Це не є лише прийняття нових ідей замість старих. Це слово означає радикальну і повну зміну внутрішнього відношення. Покаятись — значить змінити своє відношення до Бога, Христа, гріха і супроти себе. Це є якраз те, що Бог наказує людям, це саме проповідував і Іван Хреститель. "Змініть ваше думання, бо наблизилось Царство Боже". Це саме проголошував Христос: "Коли не зміните свого думання, усі так само погинете".

Коли грішник змінить своє думання, покається, то ті, що ганяються в житті лише за насолодами, побачать порожнечу і недоречність такого життя, той, хто дозволяв собі все, стане ненавидіти захоплення, які деморалізували його характер, людина горда своєю праведністю побачить себе як грішника засудженого Богом. Людина, що ховалась від Бога, тепер шукатиме змоги сховатися в Бозі.

Хто ж має покаятись? У людей завжди буде тенденція думати, що покаяння потребують не вони, а різні лихі люди, вбивці, перелюбники, злодюги тощо. В дійсності Бог кличе всіх людей до покаяння, бо "нема праведного нікого".

Щоб у цім не було сумніву, ми знаходимо в книзі Йова ілюстрацію до потреби покаяння навіть найкращим людям. Йов, згідно з людською мірою, був найбільш справедливою, богобоязливою людиною на землі. Книга Йова має на меті виявити, що навіть така праведна людина, як Йов, потребувала покаяння. Сам Йов визнає це врешті на кінці оповідання, покаявшись в поросі й попелі. Якщо праведний Йов потребував покаяння, то тим більше його потребує решта людей на світі.

Тому заклик Слова Божого до покаяння треба завжди приймати, як стисло особисту річ, яка стосується безпосередньо того, хто ці слова Святого Письма читає або чує їх від когось іншого.

Courtesy of S. S. Times

Потреба вивчення глобальної політики

Українська визвольна акція на еміграції, як в Европі, так і в Америці і Канаді зустрічає лише частинне признання з боку демократичних держав.

Приміром у Канаді консервативний провід одверто висловлює свої симпатії до боротьби українців за самостійну Українську Державу. Республіканці в Америці не йдуть так далеко, але перед виборами принаймні на словах виявлюють більше прихильности до змагань українців, ніж провід демократичної партії.

Український громадсько-політичний провід осяг дуже багато за дві останні декади. Тиждень Поневолених Націй, виступ прем'єр-міністра Канади І. Діфенбейкера на пленумі Об'єднаних Націй все це позитивні явища великої ваги. Але так далеко всі ці словесні визнання права України на самостійне вільне життя не перетворюють на конкретну політичну акцію дотичні міністерства згаданих держав. Навпаки, всі ці міністерства не тільки стримані, але часом їхне трактування української справи йде врозріз з проголошеннями політичного проводу. Взяти б, наприклад, напрям, замовчування, а часом і просто цензуру матеріялів, які стосуються України (в "єдінонеделімческім дусі") в "Голосі Америки".

В цій акції не можна винувати українських урядовців в подібних інституціях, бо напрям надає міністерство закордонних справ, а не вони.

Провід демократичної партії в Сп. Шт. ставиться одверто вороже до ідеї самостійної України, доказом чого є зміст листа міністерства державних справ, на чолі якого стоїть п. Раск, в справі занесення імени України в список країн, перечислених в Тижні Поневолених Націй. Цей лист домагається скреслення України з повищого списку.

В Канаді, в суперец тому, що сам прем'єр-міністер є приятелем українців і серед них незвичайно популярний, міністерство закордонних справ українську справу трактує традиційно і тримає її в тіні. Приватно циркулюють чутки, що найбільше, що міністерство припускає для українців, то федерацію в складі Росії.

Отже виявляється, що коли приходить до перетворення передвиборчих політичних гасел щодо українців в конкретні дії, українці всюди натикаються з своїми змаганнями на глуху стіну, а часом і на одверту опозицію.

Дехто припускає, що це діється в наслідок того, що кінець-кінцем напрямок закордонної політики в великій мірі керують вищі сталі службовці міністерств, які сидять там незмінно декадами, тоді як партії і уряди міняються. Провід політичних партій, зваживши вагу окремих груп, в наступних виборах обіцяє кожній групі, відповідно до впливу групи, певні концесії. Але по виборах навіть при добрім бажанні новопризначені міністри негайно підпадають під тиск і впливи вищої бюрократії свого міністерства, яка має свої традиції, світогляд і теорії. Кожне міністерство має свою інерцію і їм дуже тяжко змінитися, хіба в часі, коли старші покоління бюрократії заміняються молодшими, краще поінформованими в нових ситуаціях і потребах фхівцями. Це має бути дуже відважний міністер, який би насмілився зігнорувати поради і пояснення свого міністерства в справах міжнародньої політики чи якої іншої.

Так американська закордонна політика стоїть на двох стовпах, які давно вже треба було б замінити, бо вони підгнили і не надаються модерній ситуації. Врешті те, що виглядало дуже мудрим років п'ятдесят тому, в наші дні може виглядати, як самогубство, але ці стовпи підперті певними теоріями і міркуваннями, що надає їм вигляду раціональности. Отже боротьбу з цими застарілими ворожими українцям концепціями треба провадити не лише на політичнім полі під час або поміж виборами, не з самими особами, які символізують цей застарілий світогляд, але з самими теоріями глобальної політики, які лежать в основі американської закордонної політики, як рівно ж і інших західньо - европейських держав. Інакше кажучи, Українська Академія Наук повинна виділити комісію для вивчення глобальної політики і витворення теорії глобальної політики для Европи на довший час, яка б була в гармонії з українськими змаганнями.

В теперішній час аргументи на користь постання Української. Держави будуються найбільше на ґрунті необхідности боротьби і перемоги над комуністами.

Це є добрий аргумент, але цілком невистачальний в очах великих потуг, бо вони гадають, що дадуть самі собі раду з комуністами і без задоволення всіх українських домагань. Наші аргументи на користь постання Української Держави мають охоплювати не тільки комуністичну еру, але і дальші часи по цій ері, коли теоретики глобальної політики передбачають постання інших конфліктів, в яких, їм здається, вони потребуватимуть не України, а сильної Росії.

Більшості провідних службовців закордонних міністерств тяжко переробити уроки, вивчені десять чи двадцять років тому. Після сорока років розум людини стає менше гнучкий і дехто просто лінитьця думати, отже старі формули і трафарети продовжують панувати, не зважаючи на їх шкідливість.

Приміром для п. Кенана Україна ніколи не виглядатиме щодо важливости важливішою за Пенсільванію. Байдужість закордонних міністерств до української справи і брак ясної постановки її так само пояснюється тим, що ніби ці міністерства обсаджені часом москвофілами і третьою силою. Це правдиво лише частинно. Зрештою, більшість проводу міністерств складається з патріотів свого краю, і коли б вони побачили помилковість свого наставлення в певних справах, то нема сумніву, що старались би це змінити. Ніякі впливи не примусять американця-патріота діяти на зло своїй країні, якщо його переконано, що його попередні погляди були помилкові.

В основі американської і канадійської глобальної політики супроти Росії лежать певні міркування, які мають на меті не тільки сучасну еру з її комуністичною проблемою, але й дальші часи, коли, вони певні, що комунізм пропаде і постануть інші небезпеки, до яких вони хочуть бути готовими.

Хінський колос непокоїть білих політиків ще з часів німецького імператора Вільгельма II, і з часів його агітації про "жовту небезпеку". Знову світовий капітал дивиться з відразою на "балканізацію Европи".

Все те, що перешкоджає руховi капіталу, товарів і праці — трактується як непобажане. Постання нових кордонів там, де їх не було, є якраз такими перешкодами. Англійська дипломатія має незмінний курс на баланс сил в Европі і в світі. Зважуючи всі всі можливі небезпеки і маючи на увазі інтереси світового капіталу, вони не бачать вистачальних причин для попертя українських змагань до самостійности. Навпаки, згідно з цими стародавніми концепціями, постання Української Держави і поділ Росії був би річчю небажаною. Щодо комунізму, то вони мають певність, що з модерною зброєю вони зможуть його льокалізувати до часу його повного розкладу, зберігаючи цілість Російської Імперії.

Ця імперія їм потрібна як противага до потуги хінців, яка невпинно зростає, і загрози має Індії. Відділення України, вони гадають, зведе Росію до третьорядної держави і відкриє двері "жовтій небезпеці" в Европу. Між іншим, ця небезпека, хоч і в віддаленій будуччині, має вигляд імовірности. З другого боку, Німеччина, не зважаючи на всілякі і многократні поразки і поділи, завжди уміла об'єднатись і стати на ноги.

Нема сумніву, що в часі в Европі постане знову об'єднана Німеччина, яка буде знову великою небезпекою для решти держав. Якщо Росія буде ослаблена поділом, сила Німеччини зросте пропорційно. Оці міркування, подані дуже конспективно і схематично, лежать в основі західньо - европейського ставлення до української справи. Нам признають право і рацію в теорії, але з політичних міркувань найбільше погоджуються лише визнати нам федерацію в межах Росії. Поки українці не спроможуться побудувати теорію глобальної політики, яка б розв'язала зарадно европейські страхи в якийсь інший спосіб, доти українцям в боротьбі за волю доведеться йти проти течії в світі і покладатись перш за все і понад усе на свої власні сили.

Поміч і симпатії великих потуг зробили б осягнення мети легшими. Мені здається, що постання спільного Европейського Ринку, який буде складатися майже з усіх більших держав в Европі, дає українцям нагоду витворити таку концепцію нової глобальної політики, яка б усувала страхи великих потуг і в той самий час дозволила б на здійснення українських змагань.

Країни Европейського Ринку, починаючи з економічної повільної митної юнії, поволі перетворюються в політичну єдність, затримуючи свою окремішність і уряди. В такий спосіб в Европі постає нова потуга, яка об'єднує всі мілітарні і продукційні сили Европи. Цій потузі не буде рівної в світі.

Якщо б Україна, Козацька Держава на північнім Кавказі, Московія і Сибір приєдналися до країн Европейського Ринку в по-комуністичній ері кожна окремо, то це створило б такий колос, що йому не була б страшна жодна "жовта" чи яка інша небезпека. Зникла б загроза німецької експансії і потреба противаги. Не було б підстави нарікати на "балканізацію Европи", бо тарифи і мита були б за взаємною згодою пристосовані до потреб і інтересів кожного краю. В межах Европейського Ринку Україна здійснила б свої змагання і висмикнулась би з-під московського визиску. Отже всі цілі, які має на оці глобальна політика великих держав, здійснилися б і в той самий час здійснилася би правда для поневолених Росією народів.

Український провід, висовуючи оці тези, невтралізував би традиційні заперечення москвофільських політиків. Для вивчення і розроблення глобальної політики з погляду українських інтересів є конечним, щоб Українська Академія Наук призначила компетентну комісію. Добре обґрунтований меморандум в повищих питаннях міг би бути поширений серед провідних кіл в міністерствах закордонних справ. Звичайно, цю тему треба було б постійно обговорювати і поширювати, тому така комісія при Українській Академії Наук повинна мати сталий характер.

Загально ми потребуємо більше інформаційної літератури для поширення серед чужинців. Дуже багато друкованих матеріялів українці за кордоном видають самі для себе, але дуже мало і бідні для чужинців. На ринку навіть нема короткої Історії України в англійській мові, яку б можна було подарувати знайомому чужинцеві. Через те чужинці черпають інформації з російських джерел, де факти, як правило, переіначені по-російському.

М. [illegible]

БОГ НЕ ПОКИНЕ ТЕБЕ

Як радісно, що на сторінках Святого Письма ми знаходимо для народу Божого такі дорогоцінні слова: "Сам Господь, Бог твій, буде з тобою, не загається Він і не покине тебе" (5 Мойс. 31:6-8). Цими словами Мойсей потішав свій нарід у хвилях смутку і страху. Бути покинутим Богом — це найстрашніший досвід! Ми знаємо, яке невимовно тяжке було становище нашого Господа, розп'ятого на хресті, коли Він жалісно молився: "Боже Мій, Боже Мій, — нащо Мене Ти покинув?" (Мар. 15:34). Христос був покинутий Богом за людські провини. Одначе Бог не покине ніколи Свого вірного народу.

Бог не покине тебе у твоїй подорожі до небесного краю. Він не покинув Свого народу в єгипетській неволі, а потім у сороклітній подорожі до "обіцяної землі", в тяжкій боротьбі з ворогами та в інших тяжких випробовуваннях. На берегах Йордану Мойсей мав покинути свій народ і відійти у вічність. Тому народ Божий тривожився і смутився тяжко. Та Мойсей потішав його, кажучи: "Не бійтесь! Бог буде вашим Провідником! Він не покине вас!" Не бійтесь і ви, дорогі брати і сестри, коли рідні та близькі вас покидають, коли ви самі йдете по "долині смертної тіні й плачу" до небесного краю, бо навіть у найтяжчі хвилини Бог не покине вас, Він буде з вами!

Бог не покине вас між злими людьми, вашими ворогами. Божий народ ішов між поганів, страшних своїх ворогів, і тому він тривожився і смутився тяжко. Одначе Мойсей казав: "Не бійтесь їх! Бо Сам Господь, Бог ваш, буде з вами! Він не покине вас!" Бог є найвірніший Приятель і найкращий Заступник для Свого народу. Тому не біймось і ми, коли злі люди загрожують нам і шкодять, очорнюють нас, переслідують за справедливість, задумують проти нас зло, чинять підступ, зраду або інше лихо. Бо "Коли за нас Бог, то хто проти нас?" Бог ніколи не покидає тих, що надіються на Нього. Він і нас не покине, і заступиться за нас та допоможе нам, коли буде треба.

Бог не покине тебе в різних тяжких переживаннях. Тяжкі переживання трапляються всякій людині дуже часто. Буває, що в деяких тяжких переживаннях ніхто з людей допомогти нам не може, хіба тільки всемогутній Бог! Наприклад, під час тяжких занедужань як же часто Господня поміч є необхідна! Бог уздоровив і уздоровляє хворих на різні хвороби людей. Христос уздоровляв людей з усяких занедужань. Він і мертвих воскрешав! Бог уздоровив царя Езекію, який мав умерти. Бог не покинув у найбільшому нещасті праведного Йова. Він не покинув пророка Йону в морських хвилях, Даниїла між левами, трьох молодців у вогні, а Христових апостолів у в'язниці. Бог Сам каже: "Я Господь, Бог твій, що виздоровлює тебе" (2 Мойс. 15:26).

Бог не покидає Свого народу й під час злиднів та голоду. Ізраїльському народові в пустині Бог посилав манну, а святих апостолів Христос питався: "Діти, чи маєте що їсти?" Ісус приготовив був для них обід, хліб і рибу, коли вони були змучені та голодні. Пророкові Іллі, під час посухи й голоду, Бог посилав поживу навіть через птаство, потім через бідну вдову в Сарепті, а вкінці — через ангела! Цар Давид у старості визнавав: "Я був молодий і постарівся, та не бачив я праведного, щоб опущений був, ні нащадків його, щоб хліба просили" (Пс. 37:25). О, який добрий та ласкавий Господь для тих Своїх людей, що довіряються Йому від щирого серця!

Бог не покине тебе в гріхі, коли ти впадеш духовно на Його дорозі та будеш щиро каятися. Біблія каже: "Від Господа кроки людини поставлені міцно, й Він любить дорогу її, а коли ж упаде, то не буде покинена, бо Господь підпирає за руку її" (Пс. 37:23-24). Упавших у гріх, люди покидають, осуджують їх, очорнюють та висміюють, хоч і самі не без гріхів. Але Бог так не робить! Упавшу у гріх жінку фарисеї хотіли укаменувати, але Господь не осудив її, а навпаки, Він спас її від гріха і смерти. Він сказав їй: "Йди собі, але більш не гріши" (Ів. 8:11). Тому й ви, дорогі читачі й читачки, прийдіть до Бога такими, як ви є, визнайте перед Ним у молитві ваші переступи, покайтесь і перестаньте грішити, а Бог у ласці Своїй простить вам усі ваші гріхи, очистить ваше серце й дасть вам дар Духа Святого, ласку, спокій і велику радість спасіння.

Бог не покине тебе у старості. Люди бояться старости і турбуються нею. Бо "старість не радість", — каже приказка. Давид був цар, але й він боявся старости й тому молився: "Не кидай мене на час старости, коли зменшиться сила моя, не лиши Ти мене" (Пс. 71:9, 18). Молоді люди старих людей не долюблюють і часто покидають їх навіть рідні діти! І тяжко таким покинутим старим людям жити самим на світі. Одначе, коли ми живемо з Богом і вірно служимо Йому, Він не покине нас до самої смерти. Він буде з нами і в час смерти. Та ми і в вічності будемо з Ним! Ось Його вірна обітниця: "Та й до старости вашої, до сивого волоса я вас носити вас буду, бо Я все той самий, як сотворив вас, так іноситиму, підтримуватиму вас і захищатиму" (Іс. 46:4). Отож будьмо й ми з Богом, а тоді й Бог буде з нами повсякденно аж до кінця віку! "Тому не лякайсь, бо Я з тобою!", каже Господь (Іс. 43:2-5).

НАРЕШТІ ВІДКРИЛИ ПРИЧИНИ ВІЙН!

"Ньюсвік" за грудень 1961 р. подає, що "Вчені, які вивчають поведінку людини (біґевіористи), наново обмірковували питання всіх часів, а саме — природу людської вдачі. В результаті їхніх численних книжок, статтів, спеціяльних досліджень і надзвичайних зібрань об'явились дві пропозиції:

Перша це те, що нації, як і окремі особи, можуть божеволіти.

Друга це те, що прагнення нападати (агресія) є вроджена людській природі.

І треба було стільки труду, щоб "відкрити" те, про що Слово Боже навчає вже віками. "Як же писано, що нема праведного нікого, нема, хто розумів би, нема, хто шукав би Бога, всі відхились, укупі нікчемні стали, нема, хто робив би добро, нема аж до одного". "Скорі ноги їх проливати кров" (Римлян 3:10-18. Дивись також Якова 4:1, 2).

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
24 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь

Пастор: І. Яцентий

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

Порушення важної [illegible]

"Укр. Вісті" ч. 7, 62 р. повідомляють: "Голова Української Національної Ради Осип Бойдуник відвідав Апостольського Екзарха для українців католиків візантійського обряду в Німеччині Кир Платона Корниляка, засвідчуючи тим високу пошану в імені Української Національної Ради". В розмові пан О. Бойдуник порушив питання... церковні, зокрема взаємовідносини між УАПЦерквою і Українською Католицькою Церквою, та ще питання про Вселенський Собор, "як одного преважливого і далекойдучого значення питання".

Ми все були під враженням, що Українська Національна Рада є організація надпартійна політично та вважає справи релігійні чисто особистою справою кожного українця, цебто, визнаючи Бога і шануючи релігійні переконання українців, УНРада в той же самий час рішуче уникає втручання в релігійні справи громадян.

В усіх цивілізованих, демократичних країнах уряд, гарантуючи релігійні свободи і свободу совісти громадянам, як правило, уникає навіть видимости втручання в релігійне життя церков. Відділення церковних справ від державних і політичних справ є одним із найважніших осягнень нашого часу в вільних країнах. Голова УНРади повертає до традицій середньовіччя.

Він не тільки в імені УНР складає візиту і висловлює "високу пошану" церковному ієрархові римо-католицької церкви, але ще до того як голова УНРади дискутує з ним церковні "взаємовідносини" і навіть "питання Вселенського Собору". Яке відношення має уся ця церковщина до обов'язків і праці УНРади? Чи УНРада компетентна такими питаннями займатися? Чи голова УНР має на увазі підпорядкувати церкви УНРаді, чи підпорядкувати УНРаду церквам? В обох випадках буде заподіяна колосальна кривда українській справі. Якщо б п. О. Бойдуник особисто і приватно відвідав якогось церковного ієрарха, то в тім не було б лиха. В наші часи такі відвідування в моді. Але жаден з державних мужів, відвідуючи того чи іншого ієрарха, не робить це в імені державної інституції, яку він репрезентує. Це є елементарні правди і ми сподівались, що голова УНРади мусів би в них розумітись. Ми мріємо, якщо така можливість постане, перенести наші державні інституції в Україну.

Треба наперед подбати і подумати про те, щоб те, що ми несли, було кроком наперед, а не відродженням середньовічного обскурантизму.

Окрім того, ми абсолютно певні в тім, що з огляду на історичну ворожнечу Риму супроти українців та змагання римо-католицьких сусідів підбити і визискати Україну, українці на Великій Україні ніколи не схилять своєї голови перед Римом.

Після цієї "новини" ми ні скільки не були б здивовані, коли б прочитали новину, що голова УНРади поставив на обговорення Ради питання: чи треба обходити українцям престол у церкві з права на ліво, чи з ліва направо? Перша новина від можливої другої недалека.

[illegible] ПЕРЕСЛІДУВАННЯ

"Крістіаніті Тудей" лютого 2 ц. р. повідомляє: "Кілька тижнів тому заарештовано п'ятдесятницького проповідника в Західній Україні. Його засуджено на п'ять років в'язниці під закидом, що він "пробував притягти селян" в члени своєї церкви.

Чи ви вже вислали свою передплату за "Євангельську Правду"?

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА В ТОРОНТІ

28-го лютого відбулися шості річні збори Української Пресвітерської Кредит. Спілки в Торонті. На протязі року Кредитівка стала в добрій пригоді багатьом членам, які потребували позичок на свої потреби. Позички видавалось без зволікань і зайвої тягани[illegible]

Звіт виявив зиск, а все книговодство знайдено в доброму порядку, як контрольною комісією, так і представником Централі Союзу Кредитових Спілок в Онтаріо, який промовляв на річних зборах та привітав працю Кредитівки, підкреслюючи її важливість.

Збори висловили подяку всім членам управи і фінансовому скарбникові Борису Каменецькому за його працю й посвяту. Зборами проводив голова УПКСпілки Дмитро Троян, який, маючи чималий досвід в громадській праці, провів збори з діловим хистом і без марнування часу.

Загальні збори перевибрали стару управу з малими змінами.

Рада управителів:

Дмитро Троян — голова
Микола Федорів — заступник голови
Борис В. Каменецький — секретар і скарбник
Теофан Каменецький — директор
Петро Черняк — директор

Кредитовий Комітет:

Павло Сич — голова
Віктор Кардаш
Василь Грицюк
Б. Каменецький

Контрольна Комісія:

Пані Катерина Федорова — голова, Михайло Голинський і Михайло Фесенко — члени.

Збори були відкриті і закінчились молитвою.

З огляду на успіх УПКСпілки було б добре, щоб пресвітерські й інші евангельські громади в Канаді і Сп. Шт. засновували Кредитові Спілки при своїх громадах, а потім пов'язали їх в одну цілість. Десятки тисяч евангеликів, які тепер ідуть з шапкою в руках до православних і католицьких Кредитівок в разі потреби, могли б самі обслуговувати свої фінансові потреби. Врешті кооперативний рух знаходиться в якнайбільшій гармонії з засадами благовісти і Євангелія.

Найкращий доказ

В одному місці Святого Письма знаходимо й читаємо оці слова: "А що ми пізнали Його, пізнаємо це із того, коли заповіді Його бережемо. Хто говорить: "Пізнав я Його", але не береже Його заповідів, той неправдомовець і нема в нім правди. А хто береже Його слова, в тому Божа любов справді виконалась. З того ми пізнаємо, що в Нім перебуваємо" (І Івана 2:3-5).

Послушність перед Богом, яка виявляється виконуванням Його заповідей, є найкращим доказом, що ми є Божі вірні діти. Про це саме сам Ісус Христос сказав: "По їх плодах ви пізнаєте їх" (Мат. 7:16). "А хто каже, що в Нім пробуває, той повинен поводитись так, як поводився Він" (1 Івана 2 : 6).

Звертаємо увагу ще й на ці Христові слова: "Як хто служить мені, хай іде той за мною і де Я, там буде й слуга мій. Як хто служить мені, того пошанує Отець" (Івана 12:26).

Апостол Петро каже: "Бо на це ви покликані. Бо й Христос постраждав був за нас. Зоставив нам приклада, щоб пішли ми слідами Його" (1 Петра 2 : 21). "Якщо будете зберігати мої заповіді, то в любові моїй пробуватимете, як і я зберіг заповіді Свойого Отця й пробуваю в любові Його" (Івана 15:10).

Христос каже до багатьох християн: "Що звете ви мене: "Господи, Господи", та не робите того, що я говорю" (Луки 6:46).

Ми можемо бути послушними Йому, коли будемо виконувати всі Божі заповіді й згідно з ними жити. Так робив сам Христос, коли Він був на землі. Ми повинні йти Його слідами, бо Він зоставив нам свого приклада.

М. Ясінський

[illegible]
ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа
о 3 год. по пол. кожної суботи.

ПЛАСТУНИ

В попереднім ч. "Є. П." ми подали опис життя Я. Г. Кухаренка, отамана Війська Чорноморського і великого приятеля Тараса Шевченка з нагоди року Т. Шевченка. Нижче ми подаємо як зразок одне з оповідань Я. Г. Кухаренка. В оповіданні описується піхоту кубанських козаків-пластунів. Оповідання написане в лютім 1861 ку або сто років тому. Ми ли аємо без зміни мову і правопис оповідання. Ред.

Старі козаки-січовики (поки ще не попереводились) було розказують так: що в запорожців на Дніпрі піхота сиділа в Січі, а комінники жили в Великому Лузі, для доброї паші коням. Там вони пускали коні в табуни. Кошовий посилав військового стадника, бо тоді ще не звались табунщиками. Військовий стадник мав пірнач залізний. Залізний стадницький пірнач і тепер є, під охороною Єйського діжурства, в Чорноморії. Стадникові комінники наряджали з себе підпасичів, котрі змінялись другими почережно. Як піхоті, так і комінникам вільно було в мирне время займатися — кому рибальством, кому пластунством, а ремесні козаки (сидільники, лимарі, ковалі, слюсарі, кравці, шевці й инші) зоставалися в Січі. Пластуни стріляли дикий звір, якого тоді в дніпрових плавнях було доволі. Пластунами, кажуть, звалися за те, що непосидячі були, все вештались по плавнях і як більше їм приходилося місить грязь, ніж ходити по сухому, сиріч пласт... тати, то й прозвалися пластунами. Що зробилося з Січчю і запорожцями — всі знають (бодай не згадувать). Дванадцять років ні Січі ні Запорожжя не було. На тринадцятому Турчин піднявся, став розмир: почали викликати козацтво. Ось коли його вп'ять стало треба!

Пішов і старий і молодий, зібралося військо, зробили й кіш: два роки звали його кошем вірних козаків. Як же посідала піхота на лотки під Очаковом, та зайшовши з Чорного моря, взяла сама без помочі від московської армії, на острові Березані турецьку крепость, то тоді й прозвано їх вірним військом Чорноморським. За те, бач, що вони на Чорному морі зі своїх лоток пушками збандірували Турчина: не вробив будиголова, здав крепость нашим з усіма пушками, знаменами і всім за[illegible]

В сьому розмірі, пластуни були і в піхоті і в комінниках, але не було їх видно. Як же замирив Турчин, Чорноморці прийшли на Кубань. Там на Кубані, знайшли вони такі ж плавні, як і на Дніпрі.

Жонатих стали обселяти слободами, а сірома — хто ремесний — в Нову Січ, по куріннях, (1793 году Кіш Чорноморський на Кубані зробив крепость, курені, ото і звали до сього Чорноморці Січчю. Тоді ж город Катеринодар), а охочі до звіря — розсипалися по плавнях і на запорозький ґштальт добувались. При пластунах були охочі хлопці, при них вони і зростали, а вивчившись характерства, робилися пластунами. Цілу осінь і зиму, поки звір порошковий, (порошковий звір щитається від 1 Паздерника до 1 Березоля) пластуни жили в плавнях, а весною приходили в слободи і приносили свою добич, звірячі смухи, продавали їх, купували порох, оливо і із одежі що треба. На останню ж копійку, поводивши музик на підпитку, инші зоставалися до осени на літню роботу в слободах і хуторах, а инші зараз одходили в плавні: хто стрільцювати, а хто рибальчити. Плавні в Чорноморії, не тільки на одній Кубані, вони закривають мало не половину берега Озівського моря, в них водяться: олені, дикі кози, дикі свині, вовки, лисиці, відняки, харсуни (барсуки), а в рідкість попадаються і бобри. Пластуни, окрім стрільби з ружжя, ставляють всякі самолови: капкани, ступиці (дерев'яна снасть, замість капкана хитро построєна — звірину хапає за пальці від лапи (цівки) пружини з віровчатими сільцями, на віровку дудка або цівка для того, що як піймає звірину сільце за ногу, то дудка по бичовці просунеться до ноги, і звірюка перегризла б віровку, так мусить гризти дудку, або цівку, пружини теж, тільки без цівки, ставиться похватань сільця, нитки або тенета.

Пластун не зна розкоші, не гаразд одіжний, поневіряється, а пластунства не кидається. Високі комиші, полома, місцями чагар, захищають його. Одне небо в плавні пластун бачить, як глане вгору; по його ясних зорях, вночі, міркує він собі дорогу, а як хмарно, то по вітру, котрий нагинає верхи очеретів високих. У вітер, як удень, так і вночі, сама лучча охота. Як вітер подихає, зашелестить комиш, пластун іде ходом сміло, а як вітер оддихає, то він стоячи наслухає. Отак ідучи натнеться близько на звіряку. Під вітер пластунський вистріл не полоха звіря, бо пластун іде проти вітру, то вітер од його і луну зносить за собою. Коли ж вітру не буває, то пластун підбармовується ходом тієї звіряки, яку він по місту сподівається знайти. У кожного звіря в плавні є свій похід, примір: олень має хід рівний; свиня прошелестить ходом рівним, ставить і наслухає і вп'ять теж; коза — пройшовши рівно разів два, три, — скорчить; вовк має хід рівний, та як менший за оленя, то й шуму від його в комиші менше. Так пластуни примінившись, зучають похід прочого звіря.

Підпустивши звіря близько, пластун не дається йому в знаки, щоб не сполохати, а понявши, як звірина, стріля на тріск і мусить повалити. Отож і пластун, що не бачивши звіря очима, застрілить його певно, та ще так угадає, щоб вистріл не пропав; дикого кнура б'є по лопатах, або під ухо; непоколений на місті кнур кидається на дим і своїми здоровенними іклами порубає пластуна, як не вспіє зхибитись. Убиту дич мусить вибандурити, щоб не спортилась, і, зробивши скілько накруток на комиші, щоб після можна було знайти, іде дальше. на другий, николи на третій день, пластун з хлопцем або з товаришем, ідуть забирати побиту дич, якої пластун сам забрать не зміг. З нез'їдомого ж звіря, приміром: вовка, харсуна і проче, деруть одні смухи. Тим врем'ям, як пластун ходить на охоту, його хлопець з куріня оббіга розставлені по стежках капкани, чи ступиці, сільця; повибирає що попалось; позніма суухи; перебанить ловучий посуд (бо звір на закривавлений капкан або ступицю не піде), та знов розставить по стежках. Инші пластуни, чоловіка по два й по три, живуть в односумстві, в одним курині, то отакі односуми розіходяться на охоту по секту в ріжні сторони, щоб один на другого не натнувся. Бо трапляється в рідкість, що инший не здержав секту, та й поверне в ту сторону, де вже ходить один товариш, а як всякий пластун в плавні держить поїд тії звірини, під котру бармується, то, обманившись обидва, убива товарища той з них, хто поспішиться попереду вистрілить. В плавнях бувають сухі гряди. На них робляться пластунські курені.

Пластуни в прикубанських плавнях, стали часто натикаться на черкес, котрі прокрадаються плавнями через Кубань (Чорноморську границю) в нашу сторону, щоб украсти корову, або вола, а то й чоловіка. Як набредуть на шляху або в полі, то, вставивши йому жеребок в рот, та на бичовці і затягнуть до себе в неволю, або й порубають. От сим то пластунам уже не до охоти: їм охота випала вже на чоловіка з таким же розумом, як і вони. Затим обходи пластунські робляться по два, а то й чатами: один за одним ідуть не близько, бо буває, як черкеси засядуть, то вдаривши залпом з ружжя, можуть побить або кинувшись раптом похапать, то і ідуть, кажу, пластуни, хотя вдень, хотя вночі чатою: один за одним рідко. Коли передній стане, то і другий і третій і всі теж, а чи присяде — то і всі. Як передній висухає, так і всі. Хто кого підстереже: чи пластуни вперед замітять черкес, то їх і верх, а як черкеси, то і пластунам біда. Хіба не сила тих, що вперед замітять, то і пропустять сильнішу чату, сидячи мовчки. Як же черкеси, то після такого случая, або ж вертаються назад, або йдуть скорше на дряпанину дальше; а як пластунська не-сила, то, пропустивши черкес, б'ють з потилиці. Од такої цифри гаспидська орда губить рахубу, падає, дехто попав. Нарізуваться на черкес тепер не приходиться, треба умкнуть, бо пластуни себе визначили, що їх мало, і як би їм одкрито вдариться на черкес, то їх ружжя не вистрелене і всякий їх вистріл буде без промашки, алеж вони дальше не підуть, треба вернутись, бо від пластунських вистрілів границя зтревожилась, то черкесам вдачи не буде.

Найлучше пластуни палюндрують черкес на їх стороні. Там вони в себе не бережуться й як раз инший наріжеться на пластуна, то й амінь йому.

Щоб написати всі пластунські порядки, то була б ціла книжка. Може знайдуться мо-

(Продовження на ст. 6)

ПЛАСТУНИ

(Докінчення з стор. 5)

людші, до того охочі. Я ж, здається, сказав стільки, що видно буде жодному, що то за пластуни.

Справжний пластун загавка як лисиця, зачмише як кабан; крикне як олень, або як коза дика, заспіває диким півнем, захарчить харсуном, завие вовком, забреше собакою. Жоден пластун хоч одно, або двоє з таких удач в собі має. Воно буває нужно подать, який буде у них по секту, голос; або як розсипавшись у плавні, нужно буде швидко збиратись докупи; чи по якій мові треба подати другому гасло.

Так як пластуни ходять од жодного кардона й жодна чата мусить обходить своє займище, то у їх єсть по секту приквмети: або суха верба, або кущ чагарю, озірце, підкова, накрутка на комишу, або прямо комиш клячений. Для осліху клячать комиш; охвативши в оберемок стоячого на пні комишу і стиснувши його крілко руками, переломлюють: комиш, випущений з рук, воступиться і, зоставшись переломленим, покаже признаку.

Там лежить схована прикмета; або цурупалочок, або що инше; яка чата всліла дійти, вперед, то та, знайшовши прикмету, перекладa її на другий лад і вертається. А як прийде після друга чата, то зараз і пойме, що товариство з другого кардона доходило до того місця; переложивши знов прикмету, вертаються назад другим обходом, або розсипаються на охоту по плавні.

Під засідку на стежках кидають проти ночі сухого комишу, або дрібних сухих гіллячок, котрі на огні засушуються вперед. Пам'ятаете, панове, як пластун б'є на тріск звіря? Отже, накидавши на стежку суші, пластуни залягають, і як крадеться черкес по тій тропі, то під ногами в його суш і тріснe, о отут його і пластун трісне...

Наші пластуни одягаються в черкеську одежу, і, під їх бурмуючись, запускають бороди, хто хоче; на поясі ремінному носять: кінжал з ножем, жарівницю, чабалтас, кулішницю, вивертку. За поясом пістоль і збоку черкеську шабельку. На ногах онучі сукояні, або портяні з шерстяними, або прадів'яними волоками є черевики, або постільці, більш сви-нячі, зверх шерстю, щоб не шамтіло в траві.

Не диво пластунам бути і пружкими і чуткими, второпними й проворними. Зимою на холоді, а літом на комарях та з голодом. Не бачивши лучшого, думали, що так на всім світі.

Православні визнають першенство Папи

Вселенський Патріярх Атенагорах логоджується, згідно з повідомленнями, визнати першенство римо-католицького Папи з умовою, що стан Папи буде "перший поміж рівних". Це є позиція, яку займає теперішний Вселенський Патріярх по відношенню до інших православних патріярхів.

Грецький журналіст Павло Палеолог мав чотиригодинне інтерв'ю з Патріярхом Атенагорасом і опублікував своє інтерв'ю в атенській щоденній газеті "То Віма" останнього місяця. Він написав, що Патріярх оказав: "Східня Православна Церква не заперечує, що Папа є першим в степені серед християнських єпископів". "Православна Церква готова визнати першенство Папи, але з умовою, що його визнається, як першого серед рівних, а не так, щоб він був першим без рівности голів інших церков. В такім випадку він став би диктатором-монархом християнських церков". Якщо ці умовини були б прийняті, казав Патріярх, "перший крок до едности поміж двома церквами був би довершений". Побачення між Папою і Патріярхом було запляноване, але досі не здійснилося.

Наслідки такого поєднання для українських традиційних церков були б великі.

Українська Церква

при

The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church

Third Ave. and 30th St.
New York

Богослуження о 1 год. попол. кожної неділі

Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Отсим повідомляю усіх моїх знайомих, що дня 10-го лютого 1962 року, моя дорога дружина Параскевія впокоїлась в Господі від усіх своїх трудів і страждань, а тепер блаженним сном спочиває з вірою в другий прихід нашого Спаса воскресити мертвих членів церкви своєї, а живучих переобразити і тоді всіх разом забере на хмарах до себе, де моїй дружині і другим сльози повтирає, а відтак примістить в приготовлені вічні оселі у домі нашого любого Отця.

В обличчі цієї для мене небувалої події, можу за прикладом Божого слуги Йова визнати наступні слова: "Господь дав, Господь і взяв; як до вподоби було Господеві, так і сталось; нехай буде ім'я Господнє благословенне на віки, Амінь."

Залишаюсь в блаженній надії незабаром зустрічати прихід нашого Господа, а тоді надіюсь знову в радощах вітати мою любу дружину, де більш розлуки, смутку, плачу,ані смерти не буде.

Ваш в Господі брат і слуга

П. БОДНАР

БЛАЖЕННІ ВМИРАЮЧІ
В ГОСПОДІ

Блаженна моя дружина,
Бо в Господі вмерла,
Вона від трудів своїх заснула,

А ми ще залишились живі,
Підлягаемо тій самій судьбі.

Не любить протестантів

В "Українськім Самостійнику" за грудень 1961 р., в статті з гучною назвою: "Між індивідуалізмом та комуністичною пасткою", автор пише такі "глибокомудрі" речі, нанизуючи одне на одне різні слова: "Еспанського бика комуністи осідлали, коли він, засліплений ганяв за червоною плахтою протестантизму та імперіялізму". Окрім того, що це речення взагалі тяжко зрозуміти, що автор хотів сказати, при чім тут протестантизм, імперіялізм і червона плахта? Вибрик з "червоною плахтою протестантизму" просто нісенітниця. Фактом є, що опорою проти комунізму в світі якраз є країни з протестантською більшістю. Найбільше комуністів нараховується в країнах, де панує або панували римо-католицизм і православіе. Протестанти ніде не вживають і не розмахують червоною плахтою. Власне червоний колір — це є колір римських кардиналів і Папи. Тяжко зрозуміти, яка ціль в подібній демагогії? При цім варто пригадати, що це протестант — баптист прем'єр Канади Джан Діфенбейкер перший в історії Об'єднаних Націй виголосив промову за свободу України, чим накликав на себе великий гнів усіх червоних.

ПРЕСВІТЕРСЬКА МІСІЙНА ПРАЦЯ В БРІТІЙСЬКІЙ [illegible]

(З листа пастора Д. Морфі)

Пресвітерія в Ґвінеї має за ціль стати Ґвінейською Незалежною Пресвітерською Церквою. Більше молоді в церкві зголошується на теологічні студії. Сім молодих юнаків вступили до Духовної Академії з метою стати пасторами. Вісім дияконок вчаться, щоб активно працювати серед молоді. Ґвінейська Пресвітерія змінила назву на Ґвінейська Пресвітерська Церква. Її прийнято в 1961 р. в Світовий Союз Пресвітерських (Реформованих) Церков.

Мудрістю є правильне вживання знання. Знання само по собі не є мудрістю. Велика кількість людей знають дуже багато і всупереч своєму знанню є найбільшими дурнями.

Нема такого великого дурня, як знаючий дурень. Але знати, як вживати знання, це правдива мудрість.

Ч. Г. Сперджон

Як де хто уявляє собі відношення поміж урядом і православною церквою в СССР.

Factory of Bishops

Фабрика єпископів

The All Cossacks Journal

Римо-католицький прелат дає звіт про поступ евангеликів у Бразилії

Прелат Анджело Росі, секретар Римо-католицької Акції, офіційного голосу римо-католицизму, описує в своїй статті поступ евангеликів у Полудневій Америці і кличе до протиакції. Це він робить в той самий час, коли римо-католицька церква ніби готова йти на якесь порозуміння з протестантами.

Він пише, що в Бразилії принаймні п'ять мільйонів, не рахуючи дітей, бразилійців поєднані з протестантизмом. Він передбачає ще більший поступ протестантів і закликає до спротиву, але в той же час визнає, що римо-католицька церква цілком залишила на призволяще сільське населення Бразилії та не може обслуговувати міста. Тоді нащо ж перешкоджати протестантам у добрій праці, яку вони можуть робити?

Він подає, що Біблійне Товариство розповсюдило 600 000 Біблій. Звичайно, віруча людина повинна була б радіти з такої чудової праці, бож і римо-католики ніби визнають Біблію за Слово Боже.

Бразилійські протестанти починають посилати навіть місіонерів до Португалії, Болівії і Парагваю.

Прелат Росі так само подає, що публічні школи, утримувані протестантами, нараховують близько п'ятдесят сім тисяч дітей, та що недільні школи нараховують 600 000 дітей. Ці школи обслуговуються 25 спеціяльними журналами.

У Бразилії існує 52 деномінації (які прелат Росі називає сектами). Деякі з них мають до 6 000 церков і 5 600 пасторів. Багато евангеликів дають десятину з своїх зарібків на місійну працю церкви.

В гонитві за грецькою канонічністю

Останній могикан зрікся засад соборноправности

"Церква і Життя" за листопад-грудень, 1961 р. повідомляє: "10-го жовтня в приміщенні екзарха Царгородського патріярха з ЗДА Якова відбулася конференція українських ієрархів, що в ній взяли участь митр. Богдан (Шпилька), арх. Паладій (Ведибіда) і арх. Григорій (Огійчук). Арх. Паладієві і Григоріеві були поставлені запитання. Після цього опиту згадані два ієрархи ніби визнані канонічними".

В такий спосіб УАПЦерква Соборноправна зреклася в особі свого ієрарха основних засад соборноправности і засад церковного будівництва митрополита В. Липківського. Те, що великий митрополит збудував, його засади соборноправности, зміни і поліпшення в навчанні та устрої церкви стають перекреслені. Якщо б і лишились братчики, які хотіли б продовжувати працю митр. Липківського, то що вони зроблять в православній церкві без ієрархії?

Нещодавно, як повідомляє "Ц. і Ж.", арх. Григорій і свящ. І. Губаржевський пробували з'єднатись з митр. Ніканором, але з цього нічого не вийшло. Наука з оцих архиепископських хороводів в гонитві за канонічністю ясна. В церкві влада повинна бути в руках церковних соборів — місцевих і краевих. Ці собори повинні складатись в рівній кількості з представників членів церковних громад (звичайних лаіків) і з представників кліру. Кількість кліру ніколи не повинна перевищувати на всіх соборах, в синодах і в усіх керівних установах кількости членів-лаіків.

Має бути раз і назавжди усталено правило, яке так здібно і незаперечно довів і обстоював покійний митрополит В. Липківський, що собор такої церкви має силу, право і компетенцію обирати і висвячувати (як рівнож і усовувати) правдиво канонічних єпископів та іншу найвищу церковну ієрархію.

Усіх єпископів, архиепископів і священиків, які не погоджуються з засадами митр. В. Липківського, собор мав би негайно передати грецьким православним церквам, а на їх місце вибрати нових. Інакше, як доводить практика і життя, котрі священики, спокушувані владою і користями поєднання з грецькими православними, поволі зсуваються з соборноправности до "грецької канонічности" на велику шкоду соборно-правному духові.

СКАНДАЛЬНА ПОДІЯ В ГРЕЦІЇ

В Атенах зібрався був собор 57 православних грецьких єпископів, які більшістю голосів обрали митрополита Якова Атенським архиепископом і митрополитом всієї церкви. Відразу ж після виборів атенський священик і колишній адмірал обвинуватив митр. Якова в "учинках, що їх навіть не можна назвати". Грецька преса домагалась резиґнації митрополита, але той затявся, кажучи, що це для нього є "хулою навіть згадати слово резиґнація". Але коли міністер культів і освіти вмішався в справу і пригрозив митрополитові окремим законодавством, то той зрезиґнував.

Цього митрополита Якова не слід змішувати з головою православних в Америці архиепископом Яковом.

ОГОЛОШЕННЯ ПРО ЦІКАВУ НОВУ КНИЖКУ

Вийшла з друку нова дуже цікава книжка під заголовком: "ДЕ Є БОГ", яку написав проповідник Ілля Кубрин. В "Українській Ниві", число 8-12, з 1961 року, є таке про цю книжку оголошення: "В цій чудовій книжечці ви знайдете рішучу відповідь на це велике питання, яке хвилює людську душу, та яке поділило світ. Написав проповідник Ілля Кубрин. Ціна за примірник — один доляр". Цю книжечку ви можете собі замовити просто від автора. Пишіть на таку адресу: E. Kubryn, 185 Pacific Ave., Toronto 9, Ont., Canada.

До замовлення залучіть одного доляра, і ви одержите цю чудову книжечку.

УКРАЇНСЬКА
ЄВАНГЕЛЬСЬКА
ЦЕРКВА

в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.

Пастор: Лев Бучак.

Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — **Ціна 50 центів.**

Євангельська книжка

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна 50 центів.

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна $1,00.

Притча про блудного сина. — Ціна 30 центів.

Збірник проповідей. — Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

On The Beach

"*What would* you children like to see today?" Father asked the first morning after their arrival in Florida.

"The ocean!" Joan answered quickly. Then she turned to Mark. "Wouldn't you like to see the ocean first, Mark?"

"Sure! And go swimming!" Mark answered.

"Then to the ocean we shall go," Daddy answered.

They drove to a public bathing beach in a park, on the Gulf of Mexico. It was a beautiful sunny day, warm and clear. They could look out far over the water. Joan thought she would never get tired of just watching the waves come rolling in and washing up on the sandy beach.

Meanwhile she picked up a handful of sand and let it run through her fingers. "Is this all salt?" she asked suddenly. "It looks like coarse salt."

Daddy shook his head. "It isn't salt. It's mostly ground-up shells of sea animals," he explained. "The wind and waves, forever dashing shells up on the shore, breaks them into small fragments until they finally look like this."

Mother picked up a handful too. "You should take some home in a jar, to show your classes at school," she suggested.

"Yes!" Joan said. "We'll let them guess, and they'll think it's salt."

Meeanwhile Mark had walked on along the beach, and was picking up shells he found. Joan called to him, "I thought you wanted to go swimming!"

Mark came back with his hands full of shells. "Just look at all the different kinds, Dad!" he said. "Sure, I want to go swimming, but there are so many interesting things to see."

Mother and Joan began looking for shells too. There were very many pieces of broken shells, but also many whole shells. The waves had washed them up on shore, and the receding tide had left them stranded.

Mark found one that was still closed. Daddy said the owner of the shell was probably still in it, and holding the door shut tight.

"I can hardly imagine that there was once a living animal in each one of these shells," Joan said.

"They do not have to build their houses," Daddy said. "They just let them grow, right on their backs."

Mark laughed. "When they travel, they don't have to stop at motels. They carry their houses right with them."

"And it's well they do," Daddy said. "All these sea animals whose shells you find here are mollusks. Their shells are their homes, but also serve as skeletons. The mollusks do not have inside skeletons, such as you and I have. They don't even have a backbone. Their 'bones' are on the outside, in the form of a shell that grows bit by bit as the animal's body grows."

"Can mollusks move around under their own power?" Mark asked. "Or do they have to wait for the wind and water to move them?"

"They move under their own power", Daddy answered, "but some never go more than a few feet from the spot where they were hatched. And some fasten themselves down for good, to some rock or bigger animal."

"But they have to eat, don't they?" Joan asked.

"Yes. They get their food out of the water. Most of them just wait for it to come."

"Are they good for anything?" Mark wanted to know.

"Oh yes. They are food for fish," Daddy said.

"And some of them," Mother said as she held out a shell for all to see, "one with a pretty shell like this, for example, serves another purpose. They remind us that God, the Creator, is a great artist!"

Daddy nodded. "So they do. Then there are some which man uses as food—clams and oysters. And the shells are used for dozens of purposes. The first settlers in Florida used shell rock to build their homes, and even to build forts. They cut it up into blocks. It's so strong that parts of those forts are still standing today."

"Could we go see them?" Mark asked.

"Maybe. And we should go to a shell factory to see the things that are made from shells. But how about that swim?'

"Okay! Lets go!" Mark and Joan said.

On the Beach again

"Ho, Mother!" Mark laughed, going shell collecting!"

Mother smiled as she came out with a basket on her arm.

"You said you had enough hobbies in your family," Mark went on, "but I think you must be starting one of your own!"

"I am," Mother answered. "See?" She held up a little book. "I bought a shell book. I had no idea shells would be so interesting. And while we are looking at them, we should learn something about them."

Daddy came out, smiling broadly. "I guess it's going to be a family project," he said. "We all want to be in on it.'

It proved to be a good day for beach-combing. The high waves of the previous day had brought in new specimens, and now the tide was going out.

"Look here!" Mark called. He had gone ahead and had stopped to look behind some rocks. "There are all kinds here!"

Joan came running. Mother and Daddy hurried too. Soon they were all scrambling for the shells that had been left in the shelter of the rocks.

There were shells as big as a fist, and there were tiny ones hardly bigger than pinheads. There were shells of all colors and shapes. Mother soon had her basket full.

"Now let's sit down and see if we can indentify some," she said.

She found a good place to sit, and the others crowded around to see her book.

"Let's look at some of the names first," Mother suggested. As she paged through the book, they discovered that there were all kinds of scallops, one big one called a lion's paw. A large snail-like shell was called shark's eyes. There was a coffee bean, a worm shell, a jewel box, a Venus' comb.

"Listen to these!" Mother said, "A tiny Chinese hat! A Noah's ark! And some olives!"

Mark picked out of Mother's basket something that looked like a prickly walnut. "What's this?" he asked.

"I don't think it's a shell," Joan said. "It looks like a burr from some weed or some tree." And she looked around to see if there was a tree near by from which it could have fallen. "I suppose it could have washed up on shore here, from some distant island," she added.

Mother turned it in her hand. "It looks like a pin cushion with the pins sticking to the outside," she said. Then she paged in her book. "I think I saw a picture... — Here it is! 'Sea urchin,'" she added. "The book calls it a fascinating little animal."

"Then it is an animal!" Joan exclaimed, hardly believing it could be.

Mother read: "The mouth is situated on the bottom surface, where it scrapes up food with five small jaws."

"I've read about sea urchins," Mark said, as he carefully laid the little creature back in Mother's basket, "but I never thought it was like this."

Next he picked out a big buff-colored shell about four inches long. "What is this one, I wonder? It's a perfect specimen. See how smooth and shiny it is, especially on the inside?"

"It looks like pearl on the inside," Joan said.

"I think it's a conch shell," Daddy said. "A small one. Some are much larger. They come up from deeper water, and are washed up by the big waves."

Joan bent over to touch the shiny smoothness of the pearl lining. Then, as Mark put the shell back in the basket, she straightened up and stood looking out across the water. To think that all those different kinds of shell animals lived there in the dark waters! And all kinds of fish besides...

"A penny for your thoughts, Joan," Daddy said when he noticed her standing so still.

Joan turned to look at him and smiled. "I was thinking of a Bible text," she said, "and of Jesus and His disciples by the Sea of Galilee. Do you think there were shells there?"

"Some, very likely," Daddy answered; "but that was not ocean shore, such as this."

"Oh no, it was just a big lake," Joan said. "I forgot."

"And what was the Bible verse you thought of?" Daddy asked.

"One of the first verses of John," Joan said. 'All things were made through him..."

Daddy nodded. "That's a good one to remember when we discover new things," he said. "Jesus is the great life-giver, everywhere."

The Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIII. Число 3. Торонто, Онт. Квітень 1962 April Toronto, Ont. Рік XXIII. Число 3.

Воскресіння Ісуса Христа із мертвих

"Котрого Бог воскресив, розв'язавши болести смерти, яко ж бо не було можливе вдержаним Йому бути від смерти" Діяння 2:24.

Воскресіння Ісуса Христа із мертвих найкраще розглядати не як ізольований історичний факт, але як подію, що з конечністю витікала з факту існування Бога і віри в Нього. Факт воскресіння Ісуса Христа найкраще підтверджений з усіх подій людської історії. Слід ствердити, що опоненти і критики, які б хотіли захитати нашу певність і віру у воскресіння Христа, не спромоглися ще й досі придумати якогось пояснення, яке хоч у найменшій мірі не здавалося б абсурдним і штучним.

У цій короткій розвідці ми торкнемося, поперше, воскресіння Ісуса Христа як вивершуючого факту в пляні спасіння і, подруге, підстав духової певности воскресіння нашого Господа.

Жодна думаюча людина не може уникнути переконання в існуванні Бога, яко першопричини, всесвітнього розуму і автора закономірности у всесвіті. Наділяючи Бога ловнищими атрибутами зверхнього значення, було б не логічним твердити, що Він не цікавиться долею раціональних істот — людей, якими Він населив землю.

Думка про Бога вимагає перфектности, а з цього конче витікає певність Його бажання помогти людям в їхніх злиднях. Ці злидні є надмірно великі і постали вони в наслідок людського беззаконня і сваволі.

Отже існування милосердного Бога — з одного боку, а з другого боку існування заблукалого на манівці гріха людства логічно ведуть до висновку, що Бог хоч і міг би в праведнім гніві знищити відступне людство, міг також укласти плян спасіння людства. Історія людства виявлює, що Бог в своїм безконечнім милосерді не лишив людей на погибель.

Християнська релігія — це релігія відкуплення. Це відрізняє християнство від усіх інших релігій світу, які люди вивигули самі для себе, маючи якусь уяву про Бога. Всі вони відрізняються певністю, що людина може здобути собі спасіння своїми власними силами. Християнство твердить, що людина безсила сама своїми силами побороти те зло, що панує в ній, що людина є загублена, знищена духово і безсила опанувати це внутрішне зло.

Змістом відкриття Бога в християнстві є відкуплення і проголошення прощення, сили і миру.

Близько двох тисяч років тому Бог прийшов у тілі в потік людської історії. З того часу центром людської історії став Богочоловік — Ісус Христос. Воскресіння Ісуса Христа із мертвих являє собою потужне підтвердження для всіх людей цього факту. Без воскресіння Ісуса Христа із мертвих людство ніколи не могло бути вповні певним правдивости дороги спасіння.

Життя і служіння Ісуса Христа може бути поділене на чотири частини. Перша — факт утілення Бога при народженні в Вифлеємі; друга — Його служіння,. Його навчання і учинки; третя — відкупна смерть на хресті і четверта — воскресіння із мертвих.

Бог прийшов у тілі з тією метою, щоб люди могли в своїй власній мові почути відвічну правду про Бога. Бог завжди був близький до людей, бо як казав апостол Павло: "Ним бо живемо й двигаємось і єсьмо", але в своїм утіленні Бог дав людству можливість пізнати себе на людськім рівні.

У своїм служенні Богочоловік відкрив людям характер Бога, Його думки про людей, Його страшну ненависть до гріха і безмежно велике милосердя до грішника.

Хресна смерть Христа відкрила світові ласку Божу і прощення, коли Бог у тілі взяв на себе гріхи світу, щоб спасти людину.

Муки і смерть Богочоловіка зробили можливим прийняття назад грішну людину та дати прощення. Ціна відкуплення була заплачена на хресті і з того часу "Кров Ісуса Христа омиває нас від усякого гріха".

Воскресіння Ісуса Христа із мертвих є відкриттям сили Божої, що осягла звершення Його найвищої цілі. Воскресіння Ісуса Христа проголошує, що все, що Бог мав з самого початку доконати для благословення людства, Він виконав у перемозі над смертю. Отже у втіленні було об'явлення Бога, в служенні Христа — навчання про волю Божу для людей, на хресті об'явилась ласка Божа, і у воскресінні із мертвих про-

(Продовження на ст. 2)

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ХРИСТОС воскрес! (2)
Радість з Неба сяє ясна:
Завитала Пасха красна!
Всі радіймо щиро нині:
Бог дав щастя всій родині:
Бог дав радість нам з Небес:
Христос воскрес! (2)

2. Христос воскрес! (2)
Ми нам Сам Христос приносить,
Мир нам Небо днесь голосить!
Мир той Божий всі витаймо!
Воскресення прославляймо!
Боже чудо всіх чудес:
Христос воскрес! (2)

3. Христос воскрес! (2)
В Божій правді просвітімся,
В Божій правді звеселімся!
Щезла темряви неволя,
Завитала краща доля,
Божа благодать з Небес!
Христос воскрес! (2). Амінь.

ВОСКРЕСІННЯ

(докінчення з стор. 1)

голошено переможну силу Божу.

Таким способом перед нами постає цілість пляну спасіння Божого для людства, з якого не можна нічого усунути і який вивершується в своїй гармонійній цілості воскресіння Ісуса Христа із мертвих.

Оця нерозривна духова, логічна і фактична цілість пляну спасіння, який витікає з факту існування милосерного Бога, необхідно вивершується воскресінням із мертвих Боголовіка. Не можна приймати якусь частину цього божественного пляну і заперечувати воскресіння Ісуса Христа із мертвих, бо така свавільна метода позбавляє все цілі, змісту і сили.

Воскресіння Ісуса Христа із мертвих посідає також внутрішньо божественну необхідність, яка витікає з факту існування і характеру Бога та відкриття Ним людству дороги спасіння.

Воскресіння Ісуса Христа було подією необхідности тому, що менше і слабше не може мати сили і влади над сильнішим і потужним. Христос сам мав владу над смертю, як же вона могла запанувати над Ним? Смертельні люди безсилі уникнути смерти і всі дні їхні пораховані, але Христос мав цю силу над смертю весь час: "Я кладу душу мою", — каже Христос, — "щоб знову прийняти її. Ніхто не бере її від мене, а я кладу її від себе. Маю власть положити її і маю власть знову прийняти її. Цю заповідь прийняв я від Отця мого". Він учинками довів, що Він має власть над смертю. У Вифанії біля гроба Лазаря Христос сказав: "Лазаре, вийди" і Лазар вийшов із гробу. Зустрівши вдову з Наїну, яка плакала над труною сина, Він повернув їй сина з смерти. Христос мав силу над гробом і смертю, як же тоді смерть могла вдержати Його? Як слабість могла подолати силу? Тому Христос устав із мертвих.

Маєстат Його особи робив воскресіння певним. Христос був Чоловіком, але Він був і Богом, як же смерть — наслідок гріха — могла вдержати автора життя і саме одвічне життя? Маєстат особи Христової вимагає воскресіння.

Знову Христос мусив воскреснути, бо того вимагала справедливість Божа. Смерть є карою за гріх. Ніхто не карає за борг, коли борг заплачено.

Христос заплатив наш борг і поніс на собі всі наші провини. Справедливість вимагала, щоб смерть, яка була карою за гріх, була усунена. "Він же поранений був за гріхи наші, це кара за весь мир наш упала на Нього й ми ранами Його оздоровлені." Коли Христос сказав: "Звершилось" — воскресіння стало моральною необхідністю. Якщо б Христос не устав із мертвих, то справедливість Божа перестала б існувати, тому "не було можливе вдержаним Йому бути від смерти".

Христос також мав устати з мертвих, тому що Бог Отець пообіцяв це. "Ти бо не оставиш душі моєї в підземній пропасті, і не даси твому побожному бачити зотління" — сказано в пророцькій Псальмі (16:10). Обіцяння Божі не можуть не сповнитись.

Рівнож Христос є поодинокий правдивий священик. Як священик, Він приніс одну жертву на хресті за гріхи світу, але праця Христа як священика не скінчилась на Голгофі. Слово Боже провіщає про Христа: "Ти священик повіки по постанові Мелхиседека" (Пс. 110:4). Праця Христа як священика є вічною працею і це вічне священство Христа вимагало Його воскресіння із мертвих.

Знову Христос був не тільки священиком, але і царем. Про Нього Святе Письмо каже: "І царюватиме Він . . . повіки, й царству Його не буде кінця" (Лук. 1:33). Але мертвий цар не може царювати, тому Христос мусів устати із мертвих.

Отже хоч би з якого погляду ми розглядали воскресіння Ісуса Христа, воно встає перед нами як правдивий історичний факт, як подія необхідна і неминуча в пляні спасіння Богом павшого людства, як підтвердження усієї правди Божої, бо "не було можливе вдержаним Йому бути від смерти".

Христос Воскрес —

Воістину воскрес!

Кілька років тому д-р Артур Г. Комптон, визначний американський вчений, який дістав нагороду Нобеля за досліди і праці з фізики, вказав на головну проблему сучасного покоління в наступних словах: "Наука витворила світ, у якому Християнство є імперативним". "Можливо, що слушним визначенням пекла було б це: пеклом є високорозвинена науково і технологічно цивілізація, в якій релігія цілковито зникла".

Десять заповідей

"І постане там дорога, а та дорога назветься дорогою святою" Іс. 35:8.

Дорога, про яку каже пророк Ісайя, є дорогою відкупленних Богом. Вона означає стежку покори в заповідях Господніх. Коли ми покаємось в своїх гріхах і увіруємо в Ісуса Христа, як нашого Спасителя, в любови ми намагаємося служити Йому і слідувати за Ним. Це є дорога, котрою Він хоче, щоб ми йшли. Він каже: "Коли любите мене хороніть заповіді мої".

Наслідування цією дорогою славить Бога та веде до щастя і миру тих, хто мандрують нею.

Десять заповідей поділяються на дві частини, перших чотири відносяться до наших обов'язків супротя Бога, шість останніх заповідей до наших обов'язків супроти людей.

В Святім Письмі заповіді не є понумеровані кожна окрема, а всі заповіді подані як ряд наказів "слів". Оце дало нагоду проводу деяких церков, які практикують деякі речі, заборонені в заповідях, понумерувати заповіді так, щоб їх лишилось десять, але поміж ними не було заборони, які осуджують їх обряди чи поступовання.

В такий спосіб, наприклад, викинено цілковито другу заповідь. Її у них навіть не згадується, бо ці церкви якраз роблять ваяних ідолів, малюють образи святих, ангелів і самого Бога та б'ють поклони перед ним і служать їм. Але тому що треба було мати таки десять заповідей, то вони поділили останню на дві. У них дев'ята заповідь забороняє жадати жени ближнього, а десята забороняє жадати решту, що є ближнього. Поділ цей наочно штучний, бо заповідь, яка забороняє перелюб, відноситься і до жадання чужої жінки. В решті о-такі штучні поділи для грамотної людини не консеквентні, бо як би вони не ділили заповіді, всі повищі заборони таки є в Святім Письмі. Хібащо неграмотна людина або та, яка боїться читати Святе Писання ніколи не знайде правди про повний зміст десятьох заповідей. Нижче ми подаємо всі десять заповідей, як ми находимо їх в Святім Письмі.

ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ

1. Я Господь Бог твій, нехай не буде в тебе інших богів, крім мене.

2. Не роби собі ваяного ідола, чи подобини того, що на небесах угорі, і того, що на землі внизу, і того, що в водах і попід землею, не бий поклонів перед ними і не служи їм.

3. Не призивай надармо імени Господа Бога твого.

4. Пам'ятай день субітний, щоб святити його. Шість день можна тобі працювати й робити всяке діло твоє. День же сьомий, день відпочинку Господеві Богу твойому.

5. Шануй батька твого і матір твою, щоб довго прожив ти на землі.

6. Не вбивай.

7. Не чини перелюбу.

8. Не крадь.

9. Не свідкуй лживо на ближнього твого.

10. Не пожадай дому ближнього твого, не пожадай жени його, ні слуги його, ні служниці його, ні скотини його, ні осла його, — нічого, що є ближнього твого.

2 Книга Мойсея 20:1-17

Добрий пресвітеріянин

Полковник І. Ґлен, перший американський астронавт, який облетів довкола землі, віровизнанням є пресвітеріянином. При чому він каже, що він не тримає свою віру в схонку. Він навчає в недільній школі своєї церкви, є членом церковної ради управителів і всюди одверто свідкує про свою церковну працю і приналежність.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа
о 3 год. по пол.
кожної суботи.

Американські індіяни сьогодні

Розсіяні по всій країні від сонячної Флориди до далеких озер і лісів Аляски ще досі нараховується щось із 300 індіянських племен і груп — живі нащадки старих власників і аборигенів Америки.

Число індіян, яке впало з 800,000 за часів Колюмбової подорожі до 240,000 на початку цього сторіччя, тепер становить 520,000 — рекордове число поки що в цьому сторіччі. Але індіянські земельні володіння неухильно зменшуються.

Протягом 60 років від 1890 до 1950 їхні резерваційні володіння зменшились від 137 до 56 мільйонів акрів. І завдяки програми добровільного розселення Федерального уряду все більше й більше індіян покидають резервації, шукаючи ліпшого життя й заробітку до містах.

Американські індіяни тепер цілком відмінні від стандартного образу індіянських ватажків з головними уборами з пір'я і являють собою велику різноманітність осіб і націй . . . Серед їх предків у Центральній і Південній Америці було багато будівників великих імперій, досвідчених фармерів, астрономів, інженерів, ткачів, гончарів іораторів.

Тепер у США тільки невелика кількість індіян ще тримаються свого старого способу життя, переважно це Семінолі на Флориді. Вони досі живуть з полювання і плекання худоби у двох резерваціях біля озера Окічобі. Офіційно, вони ніколи не визнавали американського уряду.

Індіянське населення в цілому, проте, все більше й більше сприймає способи життя білих людей. Вони дістали американське громадянство у 1924 р. Друга Світова війна принесла особливо багато змін у їхнє життя. Деякі племена в Мінесоті й Мішіґен заробляють, працюючи провідниками для місцевих спортовців і мисливців. Східнє плем'я Чіроків провадять фарми серед гір Північної Кароляйни. Сильні своїми традиціями племена в Новій Мексиці працюють по атомових науково дослідницьких інститутах. Керівники племені Навахо кілька років тому на своїх зборах обмірковували справу найму професійного викликача дощу з його літаком і сухим льодом для посівання дощових хмар. Апачі успішно провадять фарми на родючій мексиканській землі. Члени племені в Оклагомі працюють по офісах, набувають різних професій і часто їздять власними кадилаками оглядати нафтові джерела племені.

Проте, є ще й інша, не така райдужна сторона життя модерних індіян в Америці. Подекуди індіяни живуть у страшних злиднях на землі, багатій на мінерали й будівельний ліс, бо їм бракує технічного знання і капіталу для використання природних ресурсів.

Ватажки деяких племен намагаються добитись від федерального уряду шкіл і курсів для дорослих. Навіть тепер кожний один з десятьох індіян не вміє говорити по-англійському, а що один з десятьох не вміє писати і читати.

Американські індіяни стоять також перед дуже серьйозною проблемою охорони здоров'я. В районах розміщення індіян на південному сході, серед племен Навахо і Гопі смертність серед немовлят майже в п'ять разів більша, ніж серед американського населення.

Секретар Внутрішніх справ Стюарт Л. Удал сказав недавно: "Наші індіянські резервації, наше індіянське населення є наші нерозвинені місця. Ми мусимо щось зробити." П. Удал знає справи індіян дуже добре, бо ще донедавна він репрезентував стейт Аризону, де скупчено найбільше число індіянських резервацій.

Американська Рада

Нове відзначення

Галинка Бовкун знову здобула відзначення під час музичного фестивалю в Торонті. За артистичну гру на піяніно Галинка дістала золоту медаль і грошеву нагороду.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Дослідіть но Писания

Досліджувати Святе Письмо — найважливіший обов'язок кожного християнина. Перемогу матимуть тільки ті, що з молитвою день-у-день досліджують Боже слово.

Це є таке саме важливе як і молитва, однак люди занедбали цей святий обов'язок і привілей. Вони вдовольняються тим, що їхні імення записані в церковних книгах.

А інші живуть цілком безбожно. "Дослідіть но Писания", — сказав наш Спаситель (Івана 5:39). Ап. Павло сказав Тимофієві: "Постарайся поставити себе перед Богом досвідченим робітником бездоганним, що вірно навчає правди" (2 Тим. 2:15). Господь наш Ісус Христос сказав: "Отож, будьте ви досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний" (Мат. 5:48).

Чом він так багато навчав про досконалість? Через те, що Бог ненавидить гріхи, не може прийняти у Своє вічне Царство тих, що люблять гріх. Христос не прийшов спасти нас у наших гріхах, а прийшов спасти нас від наших гріхів. З Божою допомогою ми можемо зрозуміти, що є гріх і відступити від нього. Про це потрібно всім якнайпильніше подбати. Ніхто не може позбутися гріха та грішних нахилів за один день, про це треба дбати ціле наше життя.

Як можемо прийти до досконалости? Нам потрібно досліджувати Святе Письмо з молитвою і просити Бога: "Відкрий мої очі і нехай побачу чуда в закону Твого" (Пс. 119:18).

Нам треба читати Святе Письмо, щоб стати мудрими, вірити в нього, щоб спастися й жити згідно з його наказами, щоб позбутися всякого зла, що є проти Бога.

Цієї досконалости ми можемо навчитися тільки від того, що Сам є досконалий. Як ми можемо цього навчитися, не досліджуючи Святого Письма? Чи будує будівничий хату без докладних плянів? Чи пускається корабель у море без вірного компасу? Так і в нашому житті не може розвинатися добрий та досконалий характер без розуміння Божої Правди й досконалости. Чим буде Боже Слово для нас, якщо ми його приймемо? Воно буде світлом для нас, яке буде провадити нас через наше ціле життя. "Твоє слово — світильник для моєї ноги, то світло для стежки моєї" (Пс. 119:105). Воно буде зберігати нас від гріха. "Слово Твоє заховав я в серці моїм, щоб не грішити мені проти Тебе" (Пс. 119:11).

Знаємо, що нам треба буде стати на суд.

Останнього дня "Хто цурається мене й моїх слів не приймає, той має для себе суддю: те слово, що я говорив, — останнього дня воно буде судити його" (Івана 12:48). Слово Боже нас навчає, яка нагорода буде для тих, що приймають слова його, "дар ласки Божої — вічне життя в Христі Ісусі Господі нашім", а тим, що не приймають слова Божого, заплата за гріх — смерть" (Рим. 6:23).

Христос прийшов у цей світ, щоб із грішників зробити святих людей, які могли б колись бути з ним у Його вічнім Царстві. Він запрошує: "Прийдіть до мене всі, працею зморені та перетяжені, — і Я дам вам спочинок" (Мат. 11:28).

"Котрі ж прийняли Його — дав їм власть дітьми Божими стати, що вірують в ім'я Його" (Івана 1:12).

Дорогий читачу. Нехай допоможе тобі Бог зрозуміти все це, увірувати в Господа Ісуса Христа і прийняти Його тепер за свого Спасителя. Амінь.

М. Ясінський

Населення Канади згідно з переписом 1961 р.

Населення Канади осягло 18,238,247 осіб. Це представляє зріст населення в 4.2 мільйона за десять років. Онтаріо і Квебек відповідають за 67% зросту населення. Саскачеван і Принц Алберт стоять на останнім місці.

НАРОД, ЩО ЛЮБИТЬ ПОДОРОЖУВАТИ

Таким народом, що захоплюється подорожами, є канадійці. Канадійці пересічно витрачають на подорожі за кордон більше грошей, ніж який інший народ у світі. В 1960 р. канадійці витратили $627 мільйонів на подорожі за кордон. Три четверти тих, що відвідують Европу, летять аеропляками. Тому що чужинці відвідують Канаду в меншім числі, то це створює дефіцит у цій ділянці більш як $200 мільйонів долярів річно.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

Не-християнська вихватка

Редактор поважного католицького тижневика "Америка". видаваного групою американських та канадійських єзуїтів, коментуючи статтю відомого американського тижневика "Тайм" про католицькі високі школи в США, написав таке:

"Чим менше ви знаете про певний предмет чи подію, тим сильніше ви упевнені, що статті "Тайму" — це взірець точної та об'єктивної інформації". Це було написане в "Америці" 24 лютого ц. р.

Точнісінько таку саму оцінку ми можемо прикласти до статті Генрі С. Вольфе п. з. "Червоний заговір проти Польщі", яка була поміщена в цій же "Америці" 6 січня цього року.

Український читач, який знає предмет, порушений у цій статті, протирає очі в здивуванні: невже ж це можливо, щоб американські езуїти годували своїх читачів такою лжеінформацією?! Бо там, між іншим, [illegible]

"Ось що Кремль зробив. Він анектував (після II світової війни — прим. наша) шмат східньої Польщі, який простягається на південь від Латвії і Литви аж до Румунії та обіймає такі історичні польські (підкр. мое) міста як Львів і Вільна. Правдою є, що ця територія була мішаною під етнічним оглядом. В додатку до поляків тут жили білоруси, українці, литовці і мала кількість німців. І хоча це також правда, що українці і литовці у великій мірі протиставились польському пануванню, то все ж таки ні одні ні другі не бажали стати підданцями Кремлю. Хвиля втікачів — і це характерно— хлинула з Росії до Польщі, а не навпаки".

Помішавши так правду з брехнею — чи тому, щоб заспокоїти свою християнську совість, а чи може, щоб переконати читача про свою "об'єктивність", автор продовжує: "Гляньмо коротко на Львів і Вільну. Перший, давній польський (підкр. мое) релігійний і культурний центр, не лежав навіть в цій частині Польщі, яку держала Росія до відновлення польської самостійности. Це була столиця провінції Галичина (в оригіналі Galicia), яку держала Австрія. Казимир Великий почав будувати римо-католицьку катедру 1360 р. Університет Яна Казимира був оснований 1608 р. У Львові та його околицях не було московської (в ориг. Great Russian) меншини. Москва не має ні етнічних, ні релігійних, ні культурних, ні ідеологічних основ для анексії Львова і Львівського району. Советська окупація була актом голого імперіялізму". В подібний спосіб автор доказує "польськість" Вільни. Після такого "науково-історичного" обґрунтування польськости Львова український читач ставить собі запитання: Що це таке? Чи історичне невіжество чужинця, чи свідома зла його воля?

І хто цей автор? Редакція "Америки" інформує про нього: Службовик комісії Гувера в Росії на початку 20 рр., автор праць: Німецький октопус, Імперіялістичні Совети, Людський динаміт — історія европейських меншин. 1935 року нагороджений орденом "Відродженої Польщі". Ну, ясно по чийому боці симпатії автора в спорі за Львів. Але він — мабуть тому, що "добрий" християнин— послуговується в своїх "історичних" арґументах не брехнею, а скажім делікатно—півправдою. Історію Львова починає з 1360 р., не загикнувшись про 20-річну криваву оборону Галичини перед польським окупантом, Казимиром. Але чому ж то католицький автор, знавець історії Галичини не розказав про основника Львова, князя Данила, який в 1246-1253 рр. провадив переговори з папою Інокентієм III, в справі унії галицько-волинської держави з Римом? Не пояснив теж своїм читачам, чого врешті хочуть українці і литовці, які за його ж власним твердженням "у великій мірі протиставились польському пануванню, алеж і не бажали стати підданими Москви".

Чому він, член місії Гувера на сході Европи, не згадав про Листопадовий зрив і війну ЗУНР з Польщею? Ми не вчені теологи, але кожному християнинові відомо, що півправда може бути так само неморальною і кривдячою як позитивна брехня.

Поміщуючи фальшиво - тенденційну статтю п. Вольфе, американські отці Єзуїти поставили українських католиків на дуже незручній позиції в очах православної більшости українського народу. І то в часі, коли всі українці без різниці віроісповідання клонять голови в найбільшій пошані перед мучеництвом Львівського митрополита Йосифа Сліпого, який вже 17 років разом з усіма українськими католицькими ієрархами ціною власної свободи і життя боронить єдности української католицької церкви з Римом.

Ми мусимо всі одностайно вимагати, щоб редакція "Америки" надолужила заподіяну нам кривду. Ігнорувати цю статтю не можна, бо "Америка" формує опінію католицької інтелектуальної верхівки не лише на північно американському континенті, але в всьому англомовному світі, та всюди там, де сягають впливи оо. Єзуїтів. І ми можемо від монахів вимагати, щоб вони чесно придержувалися в своєму журналі того, що самі проповідують: а саме об'єктивної і правдивої інформації.

М. Мадей
"Гомін України"

Заробітки в Канаді

(Звіт Домініяльного Статистичного Бюра)

Заробітки робітників у різних виробництвах виносили в грудні 1961 р. пересічно $1.88 на годину. Пересічний тижневий зарібок виносив $75.64. Річний пересічний зарібок робітника виносив понад $3.900. Тривалість робочого тижня була 38.1 годин.

Найвищий пересічний тижневий зарібок був у копальнях — $90.7 за 41 годину праці. Найнижчий в обслугах — $40.96 на тиждень за 38.3 годин праці.

Кожний евангелик повинен передплатити сам і збирати передплати між евангеликами і однодумцями на "Євангельську Правду".

Протестантська преса згадує українців

"Крістіяніті Тудей" один з найбільших протестантських часописів у Сполучених Штатах, в числі за березень, дискутуючи справу Айхмана, пише:

"На жаль, інші айхмани живуть безтурботно і ніхто їх не заарештовує. Вони мають дипломатичну недоторканість і офіційну гостинність. Чому злочини Айхмана викликають загальне обурення, тоді як злочини Хрущова не мають навіть найменшого відгуку?

Чи замордовані українці і мадяри чимсь відрізняються від замордованих евреїв? Чому жорстокості приводять нацистських лідерів до шибениці через Нюренберґ, тоді як червоний китайський режим (15,600,000 замордованих і 20,000,000 знищених голодом лише в 1951-52 роках) забуті в дивовижній амнезії або в захопленні (навіть багатьох церковних провідників) і бажанні прийняти китайських червоних провідників до законних світових організацій.

Чи мертві азійці є менше вартісні?

Християнський спостерігач помітить, маючи явище на увазі, і прийде до висновку на підставі суду над Айхманом, що:

1. Міжнародня справедливість часто умовлюється національною силою і сторонністю.

2. Міжнародня справедливість у своїм повнім значенні чекає на прихід Ісуса Христа, який буде судити народи і їхніх правителів із звершеною справедливістю.

Час

"Роял Банк Летер" каже: "Дар часу не є якоюсь магікою, час є до нашого розпорядження. Ми повинні вивчати, як скористатись найбільше з швидкоплинних днів."

Ці вивчання є індивідуальною річчю, але існують основні засоби і ідеї щодо зужиття часу, які можуть помогти нам. Ось три незаперечні основи:

1. Час можна міряти і тому поділити на різні частини.

2. Час завжди минає і тому ніколи не вертається.

3. Час можна змарнувати так само, як ми марнуємо матеріяли, гроші і енергію.

БЛУДНИЙ СИН

Луки 15:11-24.

Один чоловік мав двох синів. Обох своїх синів цей чоловік щиро любив, працюючи для них та набуваючи майно і скарби. Молодший з його синів ще змалку виявляв недобрі нахили, і коли виріс, то був зажерливий на маєток, самолюбний і легкодушний в своїм ставленні до старшого брата і батька.

Коли він уже став повнолітнім, то прийшов до батька і вимагав від нього свою частину маєтку. Власне, вона ще йому не належала, бо на сході лише після смерти батька старший брат одержує дві третини, а молодший одну третину спадщини. Але це була його вимога: "Дай мені частину маєтку, що припадає мені". Батько міг би і вигнати такого сина, що домагався майна ще за його життя, але люблячи його і тому, що він жив для дітей, виділив йому третину усього маєтку. Тепер цей "по немногих цих днях" продав усе, чого не міг узяти з собою, і з кишенями, повними грошей, зібрався в дорогу, хоч, не зважаючи ні на батька, ані на матір. В цім він виявив свою низкість, бо хоч з якого господарства заберіть третину волів, корів, худоби й іншого майна, то воно буде підупадати. Від'їжджаючи, він позбавляв батька і брата потрібної допомоги в господарстві. Але він поспішав, і через кілька днів від'їхав в далеку країну. Життя з батьком обмежувало його. Він не міг робити усього того, що хотів. Цілком ясно, що в родині був порядок, дисципліна. Як релігійні люди, які любили Бога, вони пам'ятали про церкву, ходили на богослужения і не цурались добродійности. Блудному синові цього було забагато. Він хотів знайти таку країну, де б його свавілля було необмежене, де не було б чути голосу його батька, і не треба було б виконувати прикрих для нього обов'язків.

Таку країну він знайшов, мабуть, в близькій Антіохії, або в дальшім Ефесі, чи навіть у Корінті. Це були великі і багаті міста стародавнього світу, сповнені всілякими розкошами. Ці міста притягали до себе не тільки добре, але й найгірше в світі.

Цей юнак, власне, був духово вже в далекій країні перше ніж він вийшов за поріг дому свого батька. В тій далекій країні він прогуляв, пропив, проїв і проблудував маєток свій, як цього і треба було сподіватись.

Він провадив життя своє в далекій країні, "живучи блудно". Спочатку нечистота і гріх здаються привабливими. Вони мають в собі якесь захоплення для нерозумних, для них "вкрадена вода солодка". Проте, кінець-кінцем, всі ці беззаконні досвіди кінчаються неминуче гіркістю.

В останнім розрахунку гріх є залишенням Бога, рішенням бути незалежним від Нього. Це є рішення взяти в свої власні руки своє життя, не зважаючи на Бога. Власне людина тоді хоче стати своїм власним богом. Це є есенція і моральна основа гріха, на якій будуються і ростуть усі інші беззаконня.

На його нещастя, в тій країні почався великий голод. Коли в нього нестало грошей, всі приятелі покинули його, бо в далекій країні ви є приятелем людини лише доти доки вона з вас користає, але коли ви потрапите в біду, то ваші приятелі зникнуть як роса на сонці. Лишившись без грошей, майна і приятелів, наш молодик почав терпіти недостаток. Але будучи гордим і самопевним, він ще думав, що дасть сам собі раду в прикрій ситуації. Незабаром, коли він продав останню одежину та витратив останню драхму, становище стало для него дійсно прикрим. І він пристав до одного міщанина в цій далекій країні пасти свині. Між іншим, "пристав" не значить, що той його найняв на працю, а що молодик до нього причипився, як у нас кажуть, як реп'ях до кожуха, і міщанин, щоб одв'язатись від нього і бачучи, що молодик з жидів, послав його пасти свині. Тепер жиди вважають свиней за таку нечисть, що жид безрогої ніколи не назве її іменем, але каже: та друга звірина. Це було найбільше приниження для нашого втікача доглядати свиней, але він не мав іншого виходу. Міщани далекої країни люди жорстокі і глумливі, і той міщанин уважав, що його наймит, жид, не повинен відбирати харчу від його свиней, і тому коли молодик з голоду (бо йому давалось очевидно лише стільки, щоб він не вмер) пробував вкрасти щось від свиней, коли їм давали їсти, то його відганяли інші слуги. Навіть лушпиння, що його давали свиням, він не міг дістати. Пасучи свиней, він мав досить часу думати про своє становище і в ці часи перейшло його божевілля, він опам'ятався. Дивлячись на свиней, він зрозумів, що він не був кращим у відношенні до свого батька, ніж ці свині, а навіть гірший, бо звірі розуму не мають. І відтак він пригадав, як навіть слуги в домі його батька мають усього вдосталь, а він гине з голоду в чужій країні. Тоді він прийшов до рішення, яке було зворотним пунктом усього його життя. "Уставши — піду до батька мого й скажу йому: Отче, згрішив я на небо і перед тобою". І, вставши, пішов.

Писання каже, що блудний син "опам'ятався". Цим самим вказуючи, що перебувати без Бога, або бути байдужим до Нього — це стан ненормальний, своєрідна слабість розуму. Така людина є не при собі і, кидаючи свої нерозумні стежки, вона опам'ятовується, приходить до себе. Отже релігія, віра в Бога — є святість, а святість є здоров'ям цілої людини.

Віра в Бога, святість, завжди приносять людині здоров'я тіла і духа.

Старий батько весь той час не міг забути невдячного сина, що його покинув. Його серце відчувало, що він ще вернеться і не раз, мабуть, старий виходив на дорогу дивитись в далину, чи не побачить знайомої постаті. Минали дні і роки, а його не було. Але ось одного дня старий батько бачить на дорозі якусь згорблену постать, ніби жебрака, в подертій одежі і босого. Хоч яка дивна була ця постать, все ж серце батькове пізнало його. Ще він був далеко, батько змилосердився і побіг, упав на шию йому і поцілував його. Коли син сказав йому про свою вину і невдячність, що він згрішив проти нього і неба, батько нічого не відповідаючи і повний радости наказує принести йому найкращий одяг, черевики, заколоти жирне ягня і знову привертає йому права синівства, одягаючи перстень на його руку, бо цей син був мертвий, та й ожив, згинув був, та й знайшовся. І почали веселитись.

Зверніть увагу, що батько не сварить блудного сина і не дорікає йому. Він не ставить жодних умовин для свого прощення, не призначає ані кари, ані покути. Його прощення щире, повне, глибоке і одверте. Так Бог прощає людей не на підставі їхніх заслуг, але з повноти любови своєї, вільно, на підставі заслуг Христових у відповідь на віру грішника.

Хто є батько? Батько є Бог, що любить нас і не хоче ані наших страждань, ані нашої смерти. І чи не пізнаємо ми самих себе в молодшім сині?

Коли ви вирішили зужити своє життя і все що ви маєте, для того, щоб будувати своє щастя і життя без Бога, Бог лишить вас іти своєю дорогою. Бог ніколи не поставить своєї вічної волі на вашій дорозі, поміж вами і погибеллю, до котрої ви прямуєте. Той, хто дав вам волю, не ломатиме її ніколи. Поки ви в тілі — ви можете, що хочете, робити з вашею душею і тілом. І, на жаль, багато людей протрачають цей свій маєток, живучи блудно. По довгих роках блудного життя ми повертаємось до Бога і приносимо покалічене тіло і мертвий дух. Бог нам дає нове серце, але надужите тіло лишається нашим будинком до смерти. В цім житті Бог нам не дасть тіла воокресіння, що є чудове в красі і досконалості, на це ми маємо чекати, перебуваючи у знищених гріхом домівках тіла нашого.

Накінець зауважимо, що прощення не має степенів. Святість, яка слідує за прощенням, має степені, але прощення є звершеним від початку.

Прощення повертає людину на те місце, де людина стояла перед падінням. Блудний син, повернувшись, навіть не мріє про привернення йому синівського стану. Він готовий бути в батька наймитом, але батько прощає його цілком і привертає йому його попередній стан, стан сина.

Це навчає нас, що згадування темного і поганого минулого стримує поступ у святім і світлім, тому прощення у Бога завжди сполучене з відновленням синівства, відновленням попереднього стану.

Притчу про блудного сина справедливо називають евангелієм у благовісті. Якщо б наш Господь лишив людству лише оце одне оповідання, Він цим невимовно благословив людство і радикально змінив би наш погляд на Бога, людину, гріх і долю. Центральна і провідна думка в цій притчі є жадання Бога, щоб блудний син повернувся і туга в серці блудного сина за Богом, за правдою, за домом, ніколи не погасла.

Боротьба з релігією в Україні

В "Робітничій газеті" в числі від 25 січня говориться про суд у Костянтинівці. Судили керівника забороненої секти п'ятидесятників Федота Бондарчука. Йому закидали, що він "покалічив душі своїх шести дітей", що в нього викликав "тупу ненависть . . . піонерський галстук", що він побудував собі два будинки і т. д. Бондарчука засудили до трьох років позбавлення волі.

Антирелігійній темі присвячена теж стаття в "РУ" від 19. І. Тут іде мова про антирелігійну пропаганду в Чернівцях. Там при міському, створеному в 1959 р. "Будинку атеїста" існують секції: критики православної релігії, релігійного сектантства, юдаїзму та "пропаґанди науково-природничих знань." В статті зокрема багато місця присвячено боротьбі з юдейською релігією, при чому подаються еврейські прізвища тих, які виступали на антирелігійних вечорах і "критикували юдейську релігію." Відбувалися теж суди над активістами сектантів, зокрема над Ольгою Вовк, "активною проповідницею фанатичною адвентизму", хоч дехто говорив: "А за що її судити? Адже нічого поганого вона не робить. Молиться, ну й нехай молиться". Газета говорить, що в неї "знайшли" друкарські машинки, щоденники, магнетофони, антисоветського змісту листівки тощо, і щойно тоді ставлення людей до неї "стало іншим."

Як вислід роботи чернівецьких атеїстів, газета подає: "Останнім часом у місті припинили свою діяльність катедральний собор, дві церкви, два молитовних будинки, жіночий манастир і дві синагоги. Різко скоротилось також число релігійних обрядів вінчання і хрещення."

"Український Самостійник".

Нові святі

Недавно преса в Ватикані опублікувала останній список кандидатів у святі. Список має 391 сторінок і нараховує 1,132 прізвищ мертвих римо-католиків, кандидатури яких у святі має розглядати конґреґація.

З списку виглядає, що найлегше дістатись у святі італійцям, ченцям, священикам і черницям. Половина осіб у списку італійського походження. В списку лише сто лаїків. Американців у списку якийсь десяток. Найгірше в цім списку написались українці.

Цікава метода

"Меркурій" (Жовтень) оповідає, що еноти (ракунс) в Соломоні (Канзас) любили навідуватись до кукурудзяного поля одного фармера щороку. Ніщо не могло їх відігнати, аж поки фармер поставив старе радіо посеред кукурудзяного поля і, поставивши звук на найбільшу силу, щоночі грав енотам модерні танці "рок анд рол". Еноти не змогли витримати цієї музики і цілковито залишили поле і кукурудзу.

Деякі люди переконані, що вони дуже цінні через те, що мають гроші.

Магічне слово

Є одне "коротке загартоване" слово, — писав відомий вчений В. Ослер, — що стає провідним і великим у його значенні. Воно є "Сезам відчинися" для кожних дверей, воно є великий зрівнювач, філософський камінь, який перетворює всі звичайні людські методи в золото. Безглуздого воно робить здібним, здібного блискучим, блискучого сталим. Для молоді воно приносить надію, для людей середнього віку упевненість, для старих людей спокій. Воно безпосередньо спричинило весь поступ медицини протягом останніх 25 років. Не тільки воно було пробним каменем проґресу, але і мірою успіху в щоденнім житті. Цим опановуючим словом є "праця".

Українська Церква

при

The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church

Third Ave. and 30th St. New York

Богослуження о 1 год. по пол. кожної неділі

Пастор М. Жук.
Всіх радо вітаємо.

Забороняють слухати

Білі Грем — евангелик світової слави, який в своїх проповідях завжди уникає навіть натяку на щось образливе супроти Риму і все кличе до кооперації всіх церков, має серію евангелізаційних зборів у країнах полудневої Америки.

Цікаво, що не зважаючи на доброзичливе ставлення Білі Греїма, римо-католицькі епископи забороняють вірним його слухати.

В Коломбії міський голова під тиском місцевих ієрархів відкликав дозвіл на збори в міськім стадіюмі. Проте люди масово приходять на збори і багато навертається. Цікаво спостерігати подвійність римо-католицької поведінки. З одного боку в протестантських країнах ведеться акція за примирення з протестантами і їх всіляко присиляється.

З другого боку в римо-католицьких країнах церковна ієрархія одверто виступає проти протестантів. В полудневій Америці найчисленнішою групою є погани, скептики та інші, з якими римо-католицизм уже довші роки не може дати собі ради. Число їх зростає, а в додаток до цього шириться комунізм.

Лише проповідь евангелія зможе спасти країну і саму римо-католицьку церкву від руїни. Але церковна ієрархія вперто не хоче цього розуміти.

Трактування тютюна і рака в Англії

Англійський уряд з огляду на незаперечні медичні докази, що рак спричинюється куренням тютюну, робить заходи до припинення злої звички.

Міністер здоров'я, роблячи звіт в парляменті, зазначив, що факти доводять, що рак легенів спричинюється куренням. Він пообіцяв застосувати заходи, які Королівська Медична Колеґія вважає за необхідні для врятування здоров'я насе-[illegible]

Уряд планує наступні кроки: Заборону для дітей купувати тютюн, обмеження реклями тютюну і заборона курення в публічних місцях.

Піднесення оподаткування на цигарети.

Організація клініки для тих, що хотіли б кинути куреня, але не можуть.

Новини з Нью-Йорку

Пастор Української Пресвітерської Церкви в Нью-Йорку М. Жук провадить активну працю в громаді і часто виступає з промовами, репрезентуючи укаїнців в англомовних громадах.

19-го квітня сорок членів Української Пресвітерської Церкви в Нью-Йорку приєднуються до Адамс-Паркгерст Пресвітерської Церкви. При цім Українська Пресвітерська Церква в Нью-Йорку і надалі буде продовжувати свою діяльність під проводом пастора М. Жука.

Жіноче товариство "Згода" при Українській Пресвітерській Церкві в Нью-Йорку виявляє рухливість при громаді, організуючи різні сходини і підприємства. В бюлетені громади за березень подається, що пані Марія Бодруг-Шумейко, панна М. Рідерштадт, пані Г. Шлафер, панна Ольга Купчин, пан Роман Купчин і пан В. Мачулак багато спричинилися до редекорації кухні при громаді. При громаді існує навчання вишивання під доглядом панни Ніни Мелниченко. В праці цієї групи беруть активну участь пані П. Захарко і пані Марія Мачулак.

Ще десять нових кардиналів

Папа Іван 23-ій призначив десять нових кардиналів. Звичайно, три з них італійці. Це зберігає італійську перевагу в колеґії кардиналів. Решта кардиналів призначено в Сирії, Перу, Чілі, Портуґалії, Бельгії, Еспанії та Ірляндії.

Сорокамільйоновий український нарід, не зважаючи на віддану посвяту, що часом межує з компромисом в національних справах українських греко- і римо-католицьких ієрархів залишився без репрезентації в колеґії кардиналів. Українців папа забув, призначаючи нових кардиналів. Уже час би українцям римо- і греко-католикам переглянути питання свого ставлення до Риму.

У світлі нових призначень папи відвідування головою УНРади римо-католицьких церковних ієрархів цілком не на місці, бо не варто принижувати без потреби свої вищі репрезентаційні інституції.

ХРИСТОС І ХРЕСТ

Серед поля край дороги
Стародавній хрест стоїть,
А на нім Христос розп'ятий
Висів теж від давніх літ.
Та зчасом прогнили гвозді,
Вітер хрест розколихав,
І, Христос, вгорі розп'ятий,
Із хреста на землю впав.
Зараз же трава висока,
Що росла вокруг хреста,
Радісно в свої обійми
М'ягко прийняла Христа.
Подорожники й фіялки,
Що там пахли з-між трави,
Звились, мов вінець любови,
У Христа край голови.
На живім природи лоні,
Змитий з крови, ран і сльоз,
Серед запаху і цвітів
Сумирно спочив Христос.
Та якісь побожні руки
Спать Йому там не дали,
І, хрестячись, з-поміж цвітів
Знов угору підняли.
Та, нових не мавши гвоздів,
Щоб прибити знов Христа,
Хоч з соломи перевеслом
Прив'язали до хреста.
Так побожні пересуди,
Бачучи за наших днів,
Як з старого древа смерти,
Із почитання богів,
З диму жертв, з тьми церемоній
Із обмани, крови й сльоз,
Слово — як з хреста старого
Сходить між людей Христос
І, як ставши чоловіком,
Ближчий, вищий нам стає,
І святим приміром своїм
Нас до вольности веде, —
Силуються понад людськість,
Будь-що-будь піднять Христа,
І хоч брехні перевеслом
Прив'язати до хреста.

БІБЛІЯ

На сторінках Предвічного Слова
Для душі я знаходжу спокій,
Вони в серце вливають обнову
Й шлях життевий освітлюють мій.

А коли в боротьбі знемагаю
І безсилий в дорозі впаду,
Я тоді Боже Слово читаю
І змішнившись ним далі іду.

Іноді ж, як мене сумнів в'яже
Я до Вічного Слова горнусь,
І воно всі питання розв'яже,
Я знов вірю, надіюсь, борюсь!

А тоді, коли смуток наляже
Тяжким каменем серце мое,
Слово Вічне про радість розкаже
Й серце знову радіе, живе.

Коли в людях не бачу любови
І навколо люті вороги,
Світ ввесь брудний, повинний у крові,
І я менше люблю від туги.

Я тоді Слово Боже читаю,
Воно серце холодне живить;
Коли в серце Любов заглядає
Воно будиться й прагне любить.

І клич пімсти у грудях стихає
А бренять ніжно струни: "Люби!"
"І спокуси коли налягають,
Слово Боже читай в хвилі тій".

І. Тарасюк

ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог"?, "Небо", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Евангельської Правди".

Православні відмовились від Біблій

Усім відомо, що друкованих Біблій в Україні і в Росії ніде не можна набути, їх просто нема. Хто має стару Біблію, то переховує її як якусь дорогоцінність. В Україні існує правдивий голод на Слово Боже. Довіз Біблій до СССР заборонено. Звичайно російська пошта Біблії завертає, а у туристів, що туди їдуть, Біблії конфіскується. Тепер Американське Біблійне Товариство запропонувало російській православній церкві певну кількість Біблій в подарунок. Московський патріярх відмовився від Біблій, кажучи: "Ми маємо можливість друкувати Біблії та іншу літературу в наших друкарнях".

Новини з Торонтонської громади

Генеральний борд Пресвітерської Церкви вшанував пастора М. Фесенка, запросивши його провадити ранішні богослуження під час з'їзду членів борду. Генеральний місійний борд Пресвітерської Церкви переглядає раз на рік працю церкви і розподіляє бюджет, що виносить 1,700 тисяч долярів, на різні місійні цілі за кордоном і в Канаді. Борд складається з рівного числа пасторів і лаїків, у нім зарепрезентовані всі канадійські і закордонні пресвітерії.

Голова української секції СВС П. І. Весоловський мав інтерв'ю з пастором Української Пресвітерської Церкви в Торонті про евангельський рух у Канаді серед українців. Інтерв'ю передано в Україну.

Українці в Східній Торонтонській Пресвітерії

"Ентерпрайз" часопис в Скарборо подає: "Іван Яцентий, президент об'єднання Товариств Пресвітерської Молоді в Пресвітерії Східнього Торонта, був запрошений промовляти до Біблійної школи в Мелвільській Пресвітерській Церкві. По богослуженні він зустрівся з молодою, яка належала до церкви, в цілі організації товариства пресвітерської молоді при громаді".

П. Іван Яцентий є сином пастора І. Яцентия з Ошави. Ми вітаємо діяльність нашої молоді в ширших канадійських [illegible].

ЕВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна 50 центів.

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбурґ. — Ціна $1.00.

Притча про блудного сина. — Ціна 30 центів.

Звідки взялась Евангельська Віра. — д-ра Л. Цегельсько. — Ціна 50 центів.

Замовлення слати на адресу "Евангельської Правди".

WHY I DON'T GO TO THE MOVIES

The Rector of Stoke Parish, England, has the problem of Non-Church attendance on his hands. After listening to certain reasons why his parishioners were lax, he turned these to account arguing that these same excuses might be offered for non-attendance at the films.

This is what he writes: —"I never go to the movies nowadays because (1) my mother and father made me go too often when I was a boy; (2) no one at the movie ever speaks to me; (3) every time I go someone asks me for money; (4) the manager never visits me in my home; (5) the people who go don't live up to what the films teach."

That's why some people don't go to movies—*but they do!*

—Exchange.

Lillian's Escape

By W. Everett Henry

"Well Lillian, we'll be graduating soon. After that what are you going to do with your life?"

"Oh," Lillian said, "I suppose I'll marry and raise a family."

"And what kind of man will your husband be?" asked her roommate.

"Oh, just now I'd say like Professor Jones."

"Isn't he the handsomest! And so brilliant! I wonder if there's a girl on the campus who wouldn't be glad to have him."

"Yes, but I doubt if he ever thinks of any of us except just as students."

During the next two weeks that bit of conversation was much in Lillian Bentley's mind. She realized that she had a deep longing for Professor Jones, and also that she had never seriously thought about what she would do with her life. Now, strangely, the question was insistently demanding consideration.

Her life? But other people had contributed so much to it: her parents, her teachers, her friends, the home community, the college community.. If the contributions of others' were lifted out, how little of her life would be left!

Yes, she owed much to others, yet she had more and more been shaping her own life. Something within her had been deciding through the years just what she would receive and what she would reject from the life about her. It was truly her life, and she was responsible for how she used it.

Responsible to whom? Of course to her parents, to all who had helped her through the years, and — especially to God who had given her life itself.

Responsible to God! That was a frightening thought. She was a church member, but she had to admit that she wasn't very well acquainted with God. What would He want her to do? Something she would find very hard to do, something much against her wishes?

Easter was just ahead, and with fear and trembling Lillian decided to go home for the week-end and in the quiet solitude of her father's big ranch try to find an answer to her question.

As they sat about the table her first evening at home, Lillian thought of her favorite saddle horse and said, "Dad, how's Dandy?"

"Oh, Dandy's fine; probably a little skittish for lack of use."

"Well, I'll give hime some use tomorrow. I think I'll go over to Dead End canyon in the morning to see the spring flowers. They are always so beautiful this time of year."

Her father looked at her soberly and said, "If you go over there, Lillian, keep an eye out for other riders. Binford has some rather wild men this year, and if some of them, half drunk or more, should see you they might be ugly to deal with."

"Oh," Lillian said with a smile, "I think Dandy can outrun any of their mounts."

"Yes, I think so too, Lillian, but if they got between you and home, they might make it difficult for you."

"I'll be careful, Daddy. Don't worry about me and Dandy.

The next morning Lillian and Dandy descended into Dead End canyon as the sun's rays began to reach its floor. Lillian removed Dandy's bridle and with a hug told him to graze till she called him. Then she sat down on a rock and gave herself to the problem that was troubling her.

Did she dare give her life wholly into God's hands? She remembered that Jesus had said, "If any man will come after me, let him deny himself, and take up his cross, and follow me." Would her cross be too heavy? Would it make her life miserable? She leaned her head on her hands and cried to the Lord for help.

The sun rose higher and higher, and Dandy wandered farther down the canyon. Lillian was too absorbed in her personal problem to be aware of the passing of time. At length there came into her troubled mind the pastor's text at the last Sunday morning service. God's words to Joshua, "The Lord thy God is with thee whithersoever thou goest."

"Surely," she thought, "if the Lord goes with me, I have no reason to be afraid."

Then she became conscious of pounding hoofs, and Dandy stopped, snorting, beside her. At the same time she heard a voice from up the trail, saying, "Look, Bud, there's a girl down there."

"A girl, Pete? And she's a beauty, too. Let's go down and get acquainted with her."

"Sure, Bud, here we go."

Remembering what her father had said, Lillian was momentarily paralyzed with fright, but she did not panic. Dandy was prancing and nudging her, and without waiting to bridle him, she swung into the saddle.

At that moment the second man was just leaving the trail for the floor of the canyon. Almost without thinking, Lillian leaned forward on her horse's neck and said, "Home, Dandy."

With a violence that almost unseated her, Dandy shot toward the trail. The men were so taken by surprise that only the last man could do anything to stop them, and when he tried to swing his horse to block the trail, Dandy reared, striking with his fore feet. The man's horse plunged to one side, and before he could be brought under control, Dandy was flashing up the trail.

Lillian heard the cursing of the men as they drove their horses up the trail in pursuit, but she was sure they could never overtake her now. As Dandy reached the top of the canyon wall, she leaned on his neck, faint and almost in tears with relief, and said, "Good boy, Dandy, good boy."

And then with a deep sense of conviction and of peace she repeated to herself, "for the Lord thy God is with thee whithersoever thou goest."

Dandy continued running hard and slowed only a little as he neared home. Lillian's father saw them coming and met them at the gate, exclaiming, "Why, Lillian, what's the matter? Why is Dandy running so hard, and where's his bridle?"

Lillian swung to the ground and flung her arms around Dandy's neck. She said, "It's too long a story to tell now, Daddy, I must first take care of Dandy."

"I'll take care of him, Lillian."

"Indeed not this time, Daddy. I want to tell him how I love him. I'll be with you directly."

Her mother came out in time to hear a part of the conversation and said, "Now, John, what do you suppose happened? Was Dandy running away with her?"

"No, I think there's more to it than that, Mamie. We'll soon know what happened."

Lillian told her story in two installments. First she told how Dandy had heard the two men coming and raced to her, had pranced about and nudged her until she mounted him, and then had chosen the exact moment to make the successful dash up the trail.

Her parents listened with increasing astonishment, and Lillian concluded this part of her story by saying, "I can never forget what Dandy did. He seemed to sense the danger and knew better what to do than I did. He saved me from an experience that might have been too terrible for words.

"Please, Daddy, when I leave home take special care of Dandy. It will be hard to leave him."

Mrs. Bentley, sensing some special implication in her daughter's last words, said, "When you leave home, Lillian?"

"Yes, Mother, that leads to the other part of my story. I came home greatly troubled as to what I should do with my life. And just before Dandy came to me I committed my life to God to use it as He will. And now my heart's at peace."

In the holy hush that followed Mr. Bentley said, "Ah, Mamie, now we know God has answered our prayers."

News of Lillian's experience spread among the students and she was asked to speak to one of the young people's groups. She started to decline, and then remembered that she had committed her life to God. After a moment's thought, she felt that it was God's will for her to do so.

The next Friday Professor Jones met her on the campus and said: "Miss Bentley, I hear you had a remarbale experience at Easter time. I'd like to hear more about it. Will you have dinner with me tomorrow evening?"

Lillian was too astonished to speak for a moment. Then she said with a wondering smile, "Thank you, Professor Jones, I'll be glad to."

—*Bible Truth*

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIII. Число 4. Торонто, Онт. Травень 1962 May Toronto, Ont. Рік XXIII. Число 4.

ЩО Ж РОБИТИ НАМ?

У нашій вірі є речі, що неприступні для атак невірних і безбожників. Речі, що ми в них можемо бути певними, що їх ніколи ніхто не зможе захитати. Ці речі люди можуть ганити, але ніколи не могли і ніколи не зможуть довести, що їх нема, або що віра в них — ілюзія. В цих речах ми, як в неприступній фортеці, і всі зусилля ворога, ми можемо бути абсолютно певні, закінчаться поразкою. Ніякі відкриття прислужників безбожности серед учених, ніякі речі чи творива ні на небі, ні на землі, ні під землею ніколи не зможуть повалити певностей. І цими певностями являється наше знання, що є Бог і що дух людський безсмертний. При чім наш Бог є Богом, що не є якимсь принципом, чи сліпим законом, але живим Богом, що має думку, має волю та проявляє свою любов до усього творива. Цю найвищу правду розум скептика не в силі повалити і вони визнають, що не можна логічно довести, що нема Бога.

Другою річчю, що є так само твердинею неприступною для невірних, є безсмертя людського духа. Вони можуть хотіти, щоб не було безсмертя, так само якби вони хотіли, щоб не було і Бога, але вони безсилі довести, що безсмертя нема з тієї ж самої причини, що не можна довести, що нема Бога.

Ми знаємо, що Бог є. Вся природа свідкує про Нього. Всі ці досконалі і чудові закони, що на них будується всесвіт, наше власне життя і все, що оточує нас, вказує на руку Всемогутнього Бога. Так само Бог не лишив нас без прикладів щодо нашого безсмертя. Подивіться на метелика. Спочатку він живе як гусениця, потім спить як лялька, відтак літає, як чудовий мотиль. І як ви їх усіх порівняєте, то ні формою, ні життям вони не мають між собою нічого спільного. Візьміть бабку (строкозу). Починають вони своє життя в воді як головастики, так само як і комарі, але потім переносяться жити в зовсім іншу сферу — в повітря.

Але серед фактів нашої віри є речі, в котрих люди не є вже так певні. Знаючи, що Бог дав нам безсмертні душі, ми всі є певні в безсмертнім житті. Є різниця між вічним існуванням і вічним життям. Біси існуватимуть вічно, але під прокляттям гріха, діти Божі житимуть вічно — в радості благословенства. Ніхто із нас не хоче проводити вічність в бісовськім товаристві, або самим стати бісами, ми хочемо життя вічного з Богом правди, любови і чистоти. І цієї речі не всі певні.

Як ми можемо осягнути життя вічне? Є чотири дороги, котрими кожен один з нас може знайти життя вічне в славі біля ніг Божих і Бог не відмовить вам у нім. Перший спосіб це є дорога праведности, сповнення закону святости. Хто додержить усього закону — буде прийнятий в життя вічне. Ми знаємо, в чім полягають вимоги закону. Усі, що мають чисте серце, осягнуть вічности, усі, що жили завжди праведно, осягнуть вічність. Але біда в тім, що не було людини, яка б прожила хоч один день, не зломавши закону. В нашій природі є щось, що любить робити зло. Уявіть себе перед престолом Всевишнього і ось розгорнута книга вашого життя і вам вичитують усі ваші діла з ваших перших днів, усі ваші думки і слова. Бог ненавидить гріх і неправду аж до смерти, гріх є без міри грішен. Через це дорога закону закрита перед нами в той день, як ми родились, бо ще в Адамі переступ увійшов у світ, ми є Його діти.

Якщо ми не зможемо одержати життя вічного сповненням закону, то є інша дорога — дорога любови. Павло каже — любов є сповненням закону. Христос казав, що ввесь закон полягає в двох заповідях любови. Хто любить Бога і ближнього — той певно сповнить закон і спасеться. Але знову, ви не знайдете людини на світі, щоб любила ближнього свого, як себе самого. Ми всі любимо себе більше, навіть у випадках, коли ми віддаємо своє життя за когось. І навіть такі прояви є рідкими явищами, це є поодинокі моменти в житті, повнім самолюбства. Коли ми станемо перед престолом Божим і відкриється книга нашого життя, то чи витримаємо ми іспит любови? Бог прийме лише того, хто від народження любив свого ближнього як себе самого і любив Бога всім своєм єством. Чи хто знайдеться з людства в усі часи, щоб сказав: ось я, я додержав всі вимоги "закону любови". Ми живемо для себе в першу чергу, а лише крихти даємо ближньому; Бога лише шануємо остільки оскільки одержуємо від Нього користі, що ми про них свідомі. І очевидно, що хоч і дорога любови відкрита так само як і дорога закону, але не для наших ніг і взагалі не для дітей Адамових. Жодні людські ноги ще не дійшли по ній до кінця. Люди люблять себе і байдужі до Бога в більшості, бо їхнім богом є бог віку цього.

Коли ми не зможемо сповнити закону, любити ближніх і тим дорога до життя вічного є для нас непрохідна, то чи не було б справедливо, коли б Бог прийняв нас у випадку, коли б ми робили найкраще, що ми здібні робити. Ми є грішні, як діти Адамові, ми недосконалі в любові, але коли ми робимо все, що ми можемо, найкраще, що є в наших силах, то певно Бог нас прийме. Але чи ми здібні і робимо наше найкраще. Дехто з читачів може сказати так, я роблю найкраще, що я можу, я не вбиваю, не краду і нікого не обманюю. І все ж ти, брате, не робиш усе в найкращий спосіб, якби ти міг це робити. Чи ти знаєш слово Боже так, як ти міг би знати? Чи ти виконуєш свої обов'язки супроти громади так, як ти міг би виконувати? І ми могли б один одному задати ще чимало питань зі всіх ділянок нашого життя і переконатись, що і ця дорога закрита для нас, бо ми навіть не робимо того найкращого, що ми в своїй гріховності здібні робити. І коли ми станемо зі всіма своїми ділами і буде відкрита книга нашого життя, то чи не почуємо ми всі слова осуду: "Тебе зважено на вазі і знайдено дуже легким". "Ідіть від мене, прокляті, в огонь вічний, уготований дияволові і його ангелам". Бо ми не сповнили закону правди, ми не сповнили закону любови, наше серце було нечисте, і ми навіть не робили того, що могли б робити.

Що ж робити нам? Бог не хоче смерти грішника. І Він відкрив нам нову дорогу. І коли ми ідемо цією дорогою, Бог приймає нас якби ми самі додержали весь закон праведности, сповнили закон любови і робили усе найкраще, що ми могли, не пропустивши найменшої речі. Бог нам каже: "Одним бо приносом звершив на віки освячуємих" (Жид. 10: 14). Ви знаєте Його. Це про Нього Писання каже, що Він "Бог кріпкий". Це про нього Ісайя свідкує: "Він же поранений був за гріхи наші". Бог приймає праведність Христа замість нашої, і наші переступи і неправду кладе на Нього. Тепер кожен віруючий у Нього не осоромиться.

Це є поодинока дорога, що людина може нею одержати життя вічне, іншої дороги нема. І хоч це є поодинока дорога — вона близько кожного з нас. Нас відділяють від вічности не гори і непрохідимі ліси, але наша воля. Я читав одне оповідання, що в старі часи, коли ще уживали замість пари, вітрила для кораблів. Один корабель плив з Європи в Америку. По дорозі він попав у страшну бурю. Йому обламало всі щогли, зломало керму і корабель почав протікати. Коли вже не було ніякої надії на порятунок, капітан наказав зробити пліт, позносити на нього харч і запас води, і вони покинули корабель, що скоро потонув. Після бурі на-

(Продовження на ст. 2)

ЩО Ж РОБИТИ НАМ?

(докінчення з стор. 1)

стала тиша і пліт поволі посувався по хвилях. Пройшов тиждень і у них хоч і лишилось трохи припасів, але вони випили всю воду. Стояла спека, як це буває в тропіках. За кілька днів згага стала нестерпима, ті, що були на плоті, божеволіли від мук. І ось один, що йому не в могоtу було більше терпіти, рішив кінчити життя, з криком він кинувся з плоту в воду. І його ніхто не зміг вдержати. Але як він набрав води в рота, його обличчя змінилось і з криками: "вода, вода", він став плавати навколо плоту. Решта думали, що він збожеволів. Але коли попробували воду, то знайшли, що вона була добра до пиття, солодка. І вони всі спаслись від смерти, від згаги. Трапилось, що буря занесла їх в гирло Амазонки, найбільшої ріки в Полудневій Америці. Води Амазонки на сотки миль від берега ще не змішуються з морськими. В такім стані тепер український нарід. Ми є в муках згаги, і чимало з нас божеволіють, ми збанкротували, зазнали поразки, як нарід і як одиниці. Але вода спасіння так близько.

Нехай же сам Господь навчить нас відкликуватись на Його поклик, та шукати в Нім порятунку. Віруй у Господа Ісуса Христа і спасешся ти і дім твій.

"Свобода релігії" в СССР продовжується

Рада міністрів СССР ухвалила перенести день відпочинку з неділі 29-го квітня на понеділок 30-го квітня 1962 р. Перенесення дня відпочинку з великодньої неділі на понеділок умотивовано "бажанням трудящих".

В наведеній постанові ради міністрів СССР ненависть до Бога і церкви і релігійне переслідування перемішані з неправдою. Багато віруючих різних церков святкують великдень 29-го квітня. Отже, рада міністрів вирішила їм це унеможливити примусовою працею.

Можливо, що "трудящі" і просили раду міністрів таке зробити, але нема сумніву, що ті "трудящі" всі трудилися в льохах МВД. Правдиві трудящі, безперечно, були по боці релігійних людей в цій справі.

Різні уявлення про Бога

(Нижчеподаний розділ взято з книжки "Mere Christianity", що її написав C. S. Lewis, професор Кембріджського університету. Довший час цей професор був атеїстом, але згодом став християнином. Його книжка незвичайно цікаво і логічно написана, вона дає вичерпні відповіді на заперечення атеїстів. Книжку в англійській мові можна набути в кожнім книжковім склепі за 50 центів в паперовій обгортці і ми рекомендуємо її нашим читачам. — Ред.).

Якщо ви християнин, ви не потребуєте вірити, що всі інші релігії наскрізь мильні. Якщо ви атеїст, ви мусите вірити, що головне твердження всіх релігій усього світу є просто одна величезна помилка. Якщо ви християнин, вам вільно думати, що всі ці релігії, навіть дивовижніші, мають принаймні натяк на правду. Коли я був атеїстом, я пробував переконати себе, що більшість людських рас завжди помилялась у питанні, що було найважливішим для них, коли я став християнином, я зміг зайняти ліберальніше становище. Але цілком зрозуміло, що бути християнином —означає бути переконаним, що там, де християнство відрізняється від інших релігій, — воно правильне, а інші релігії помиляються.

Так само, як в аритметиці, існує лише одна правильна відповідь для суми і всі інші відповіді мильні, але деякі мильні відповіді є ближчі до правильної відповіді, ніж інші.

Перший великий поділ людства є на більшість, яка вірить в якогось Бога або богів, і на меншість, яка не вірить. В цім пункті християнство стоїть по боці більшости разом із стародавніми греками, римлянами, сучасними примітивними племенами, індусами, магометанами та іншими: всі вони є проти сучасного західньоевропейського матеріялізму.

Тепер я перейду до слідуючого великого поділу. Люди, які вірять в Бога, можуть бути поділені згідно з типом Бога, в якого вони вірять. Існує дві різні думки на цю тему. Одною з них є думка, що Бог є поза добром і злом. Ми, люди, звемо одну річ доброю, а другу річ злою. Але дехто каже, що це лише людський погляд на речі. Ці люди кажуть, що чим мудрішим він стає, тим менше він називає якісь речі добрими чи злими і тим краще бачить, що все є добре з одного погляду і зле з іншого погляду і що ніщо не різниться. В наслідок цього ці люди думають, що задовго до того, як ви наблизитесь до божественного погляду, всі різниці цілковито зникнуть. Ми можемо назвати недугу рак злом, — кажуть вони, — тому що рак вбиває людину, але так само можна назвати доброго хірурга злим, тому що він вбиває рака. Все залежить від точки погляду.

Інша й протилежна думка така, що Бог є добрий і праведний. Бог завжди стоїть на певнім боці, який любить любов і ненавидить ненависть, який хоче, щоб ми поводилися в певний спосіб і не в якийсь інший. Перший з цих поглядів, який твердить, що Бог є поза злом і добром, називається пантеїзмом. Цього погляду тримався визначний пруський філософ Геґель і так далеко, як я можу розуміти, індуси. Другого погляду тримаються жиди, магометани і християни.

Разом з цією великою різницею поміж пантеїстами і християнами щодо уяви про Бога, звичайно сполучається друга. Пантеїсти звичайно вірять, що Бог, мовляв, одушевляє світ, так як ми одушевляєм тіло, що всесвіт є майже Богом, так що, коли б не було всесвіту, то й не було б Бога. Все, що ми находимо у всесвіті, — вчать вони, — є частиною Бога.

Християнська думка цілком інша. Християни переконані, що Бог винайшов і зробив всесвіт подібно до того, як людина намалює картину, або напише музику. Маляр не є малюнком і він не вмирає, якщо його малюнок знищено. Ви можете сказати, що "він вклав себе в нього", але все, що ви означаєте цим, свідчить, що вся краса і зацікавленість вийшли з його голови. Його здібність не перебуває в той самий спосіб у малюнкові як і в його голові, або руках. Я сподіваюсь, що ви побачите, як ця різниця поміж пантеїстами і християнами пов'язана з їхнім життям. Якщо ви не дивитесь на різницю поміж добром і злом серйозно, тоді легко сказати, що все, що ви знаходите в цім світі, пов'язане з Богом. Але цілком ясно, якщо ви думаєте, що деякі речі є дійсно погані і що Бог є дійсно добрий, тоді ви не зможете думати в подібний спосіб. Ви мусите вірити, що Бог відрізняється від світу і що деякі речі, які ми бачимо в ньому, є противні Його волі.

Побачивши недугу рак або людську недолю, пантеїст скаже: "Якщо б ви могли побачити їх з божественного погляду, ви побачили б, що і це є Богом". Християнин відповідає: "Не кажи проклятих нісенітниць". (Тут автор зауважує, що він не клянеться, а лише зазначує, що оці нісенітниці дійсно є прокляті Богом, цебто відділені від Його ласки).

Християнство це віра, що воює зі злом. Воно переконане, що Бог створив світ, що простір, час, тепло і холод, всі кольори і смаки, всі звірі і рослини є речі, які Бог придумав і зробив з своєї голови, так як письменник пише оповідання. Але християнство так само думає, що багато речей пішли на манівці в світі, який Бог зробив, і що Бог настоює, і настоює дуже гучно, щоб ми їх знову направили. Звичайно це підносить велике питання.

Якщо добрий Бог зробив світ, чому світ зіпсувався? Багато років, я просто відмовлявся слухати християнські відповіді на це питання, тому що я продовжував відчувати: "Щоб ви не казали, і які б розумні арґументи ви не мали, чи не простіше і легше сказати, що світ не був зроблений розумною силою? Чи не є всі ваші арґументи просто спробою уникнути наочного? Але тоді я опинився в інших труднощах." Моїм арґументом проти Бога було, що всесвіт здавався жорстоким і несправедливим. Але звідки я дістав ідею справедливости і несправедливости? Людина не називає лінію кривою, якщо вона не має ідеї про просту лінію. З чим я порівнював цей світ, коли називав його несправедливим? Якщо вся вистава була, мовляв, "погана від "а" до "ь", то чому я, хто є частиною вистави, відчуваю таку гостру реакцію проти неї? Людина відчуває себе мокрою, коли впаде в воду, тому що людина не водяне сотворіння. Риба не буде відчувати себе мокрою. Звичайно, я міг би зректися моєї ідеї справедливости, кажучи, що це лише моя приватна ідея. Але якщо б я сказав це, тоді мій арґумент проти Бога розпадається так само — бо арґумент залежить від твердження, що світ є дійсно несправедливий, а не від того, що

просто так сталося, що світ не потрапив догодити моїм особистим уявам.

В такий спосіб в той час, коли я пробував довести, що нема Бога, інакше кажучи, що все існуюче не має сенсу, я знайшов, що я був примушений визнати, що одна частина реальности, а спеціяльно моя ідея справедливости — була повна значення. В наслідок цього атеїзм виявляється надто простим.

Якщо весь всесвіт не має значення, ми ніколи б не винайшли, що він не має значення, подібно до того, якщо б не було світла у всесвіті і через те сотворінь з очима, то ми ніколи б не знали, що є темрява.

Темрява було б слово без [illegible]

Вознесу Тебе, мій Боже

Псальма 145

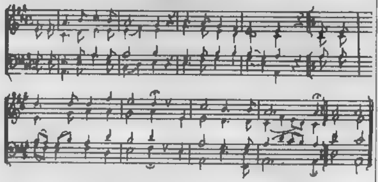

Воснесу Тебе, мій Боже,
Царю мій великий,
І прославлю Твою правду
Во віки і віки.

Повсякдень хвалити буду
Я Тебе, Владико,
Твою силу, Твою славу
Вовік і в вік віка.

Восхвалю я Твою благость,
Правду непохибну,
Воспою у псальмах нових
Твою славу дивну.

Най пізнають люди в світі,
Яка Твоя сила,
Яка слава Твоє царство
Навіки окрила.

Твоє царство во віки
По всі вічні роки —
На небесних вишинах
І в морях глибоких.

Очі всіх на Тебе, Боже —
Всю твар Ти годуєш,
Відкриваєш свою руку,
Всі жадання чуєш.

Ти вислухуєш молитву,
Хто Тебе шукає,
Заступаєш правих серцем,
Безбожних караєш.

Вознесу Тебе, мій Боже,
Царю мій, Владико;
Восхваліть Його всі тварі
Повік і в вік віка.

Павло Сич

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослужения і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа
о 3 год. по пол.
кожної суботи.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослужения відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Українська Церква
при
The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church
Third Ave. and 30th St.
New York
Богослужения о 1 год. по пол. кожної неділі
Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи є Бог?", "Небо", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

На дорозі додому

Яке запрошення дає Господь усім людям: "І сказав він мені: Напиши, блаженні покликані на вечерю весілля Агнцевого. І рече мені: ці слова Божі правдиві" (Одкр. 19:9). Хто буде служити всім гостям на тому весіллю: "Блаженні ті слуги, що Пан, прийшовши, знайде, що пильнують вони. Поправді кажу вам, підпережеться він і їх посадить за стіл і, приступивши, послугувати їм" (Луки 12:37). "Нехай будуть поясниці ваші підперев'язані і світильники позасвічувані" (Луки 12:35). "Тим і ви будьте готові; бо котрої години не думаєте, Син чоловічий прийде" (Луки 12:40).

Як привітає Господь усіх, що будуть готові ввійти в Його вічне царство: "Тоді скаже цар тим, що по правиці його: Прийдіть, благословенні Отця мого, осягніть царство, приготовлене вам од основання світу" (Мат. 25:34). "І я заповітую вам царство, як Отець мій мені заповів, щоб ви в царстві моїм сиділи на престолах, судячи дванадцять родів Ізраїлевих" (Луки 22 і 29-30).

Таку постанову Господь передав своїм дітям, пригадуючи їм про майбутню весільну вечерю: "Як вони ж споживали, Ісус узяв хліб і, поблагословивши, ламав і давав ученикам і сказав: Прийміть, споживайте, це є тіло моє. І взявши чашу й оддавши хвалу, подав їм і сказав: Пийте з неї всі, бо це є кров моя нового заповіту, що за многих проливається на оставлення гріхів. Кажу ж вам, що від нині не питиму я від оцього плоду виноградного аж до дня того, коли з вами питиму у новім царстві Отця мого" (Мат. 26: 26-29).

В яку одежу будуть праведні зодягнені: "Будуть в білу одежу зодягнені і пальмові вітки в руках їх" (Одкр. 7: 9). "Це ті, що прийшли від великого горя й випрали одіж свою та вибілили її в крові ягняти" (Одкр. 7:14).

Що будуть спасенні мати на своїх головах: "Будь вірний аж до смерти і я тобі дам вінець життя" (2:10). Кому віддане буде царство і як довго буде воно існувати: "Потім обіймуть царство святі Всевишнього й володітимуть царством повік і по віки вічні" (Даниїла 7:18). Який відмінний буде той святий край від цього грішного світу: "І жодного прокляття більше не буде. І буде в ньому престол Бога та ягняти, а слуги Його будуть служити Йому, і побачать обличчя Його, а ім'я Його на чолах їх" (Одкр. 22:3-4). Яку пісню заспівають всі спасенні: "Вернуться визволені Господом, із радісними піснями прийдуть на Сіон і радість вічна буде над головою в їх, радощі й веселощі знайдуть вони, а смуток і зідхання від них віддаляться" (Ісаї 35:10).

Дорогі приятелі, "Прийдіть, хто чує Божий голос, хто жадний, нехай прийде, нехай приймає воду життя дармо" (Одкр. 22:17). Чи не хочете бути на весільній вечері в нашого Господа? Прийміть запрошення сьогодні, бо завтра буде запізно. "Відчините двері, то ввійду до нього і буду вечеряти з ним, а він зо мною" (Одкр. 9:20).

М. Ясінський

Цікаві книжки

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбурґ. — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода
Ів. Флоринський .... **$1.00.**

Гайдельберський Катехизм.
Ціна .... **50 ц.**

Недостріляні, т. 1 і т. 2.
С. Підгайний **$2.00**

Ще про куріння

В европейських країнах учені і уряд вже не мають найменших сумнівів, що куріння спричинює рака. Знаючи, що цієї поганої звички тяжко, а для більшости навіть неможливо позбутися, уряди роблять заходи, щоб охоронити хоч нове покоління від куріння і рака. З цією метою в Італії заборонено реклямувати тютюн. В Англії заборонено продавати сиґарети через автомати і рекляму на телевізії обмежено до пізніх годин. Приготовляється інші заходи. Міністерство здоров'я і з'їзд лікарів одверто проголосили про пов'язання рака і куріння. В Сполучених Штатах і в Канаді тютюнова індустрія дуже сильна і уряди бояться їх зачіпати, але на часі, щоб щось було зроблено для охорони здоров'я молоді і дітей.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Оттаві, Онт.
486 Слейтер Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

ПРИКРА ДИЛЕМА

Українці римо - католики і православні постійно мають чимало клопоту з Тарасом Шевченком. Цей геній і будитель українського народу являє собою світову постать. Перед ним в глибокій пошані схиляють свої голови народні маси і найкращі сини українського народу. Все це дуже добре, але Тарас Шевченко написав в "Кобзарі" та інших своїх творах речі, які різко і явно ідуть в розріз з важливими традиційними віруваннями Риму і православ'я.

Реакція у цих двох церков на цю прикру для них ситуацію різна. З одного боку вони не можуть покинути Т. Шевченка, навіть, якщо б і хотіли, бо тоді народ покине їх, але і триматись Т. Шевченка для них дуже боляче, бо його твори б'ють ці церкви в найслабше і найчутливіше місце.

Візьмім, наприклад, такі наступні рядки з поеми "Іван Гус":

"Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить,
Людською кровію торгує
І рай у найми оддає.
О, Боже! Суд Твій правий всує,
І всує царствіє Твоє!"

Таких місць у Тараса немало. Всякий інший автор давно був би публічно занесений на список недозволених Римом книжок лише за один рядок подібної поезії.

Православним анітрохи не легше. Тоді як Т. Шевченко бере Рим з голови, до православних він береться з іншого боку, а саме з боку ритуалів і святих традицій та всієї зовнішности. Не шкодує гострих слів велетень поет, засуджуючи наявні вірування і пророкує радикальні зміни у віруванні народу. Це ми знаходимо в багатьох місцях, але поема "Світе ясний! Світе тихий" в цім випадку є класичною:

"Світе ясний! Світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
За що ж тебе, світе-брате,
В своїй добрій, теплій хаті
Оковано, омурано,
(Премудрого одурено),
Багряницями закрито
І розп'ятієм добито?
Не добито! Стрепенися!
Та над нами просвітися!
Просвітися!.. Будем, брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закуряти,
"Явленими" піч топити,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати!"

При цьому Тарас Шевченко молиться, щоб усі слов'яни, не виключаючи українців, стали еретиками, подібними до Івана Гуса, лише тоді настане нова світла ера в житті українського народу і всього світу.

Що ж наші "римляни" і православні роблять з цими "прикрими" творами нашого генія? Звичайна чесність з собою вимагає поголовної і радикальної реформації всіх церков, якщо ми з Т. Шевченком, але, на жаль, ритуалістичний провід вибрав іншу дорогу.

Римо-греко-католики пробують цензурувати Т. Шевченка. Такі спроби були на початку другої світової війни в Канаді. Робились і були припинені такі самі спроби оце недавно (Справа видавця М. Денисюка). Ці спроби доводять, що церковна ієрархія неспокійна, що голос Тараса їх постійно засуджує. Але замість піти слідами великого сина свого народу, вони пробують його вкоротити, взяти його до свого дрібного росту.

Виходить великий скандал. Православні, щоб заспокоїти своє сумління, висувають теорію, що все це Т. Шевченко написав не про православних взагалі, але тільки про православних москвинів (росіян). Пояснення цілком штучне. Прочитайте "Світе ясний" знову. Вірші пасують до всіх ритуалістичних церков на всій земній кулі. Пасують до чужих, пасують і до нашої. Ніде Т. Шевченко навіть натяком не відрізняє і не кваліфікує згадані вади, як суто російські.

Нам здається, що єдиним виходом із прикрої ситуації, який принесе спокій народові, здійснить пророцтва Тараса і очистить совість проводу, це є Шевченківська реформація церкви. Лише протестанти можуть читати твори Т. Шевченка з веселим і спокійним серцем, нічого не пропускаючи, нічого не замовчуючи і нічого не цензуруючи. Для нас там усе добре. Вже настав слушний час для всіх вшанувати нашого великого генія не тільки словами, але і ділами.

Лист до Редакції

До Хвальної Редакції
"Євангельської Правди".

Високоповаяний Пане Редакторе!

Читаючи в українській пресі гострі протести проти Миколи Денисюка, який, видаючи твори Т. Шевченка, викинув з Кобзаря його найкращий, оснований на історичнім факті, твір "Іван Гус", — я хочу сказати в тій справі дещо від себе.

Тарас Шевченко є наш національний пророк, пробудитель; він є для українського народу найбільшим Божим даром. Не будь у нас Шевченка, ми й досі не знали б, хто ми є. Його твори є нашою національною біблією. Змістом своїх творів Шевченко є дуже подібний до старозавітного пророка Єремії; за сміливі, пророчі слова правди він переніс на собі ті самі наслідки, які переніс пророк Єремія. Твори Шевченка є писані під впливом надхнення Слова Божого, яке він пильно студіював і розумів далеко краще, ніж католицькі доктрини богословія. Отже, цензурування, чи пропущення деяких творів Шевченка є вандалізмом, страшним злочином супроти всього українського народу.

Я припускаю, що у тім злочині є вина не одного лише Денисюка, — винен він в безхребетності, — за його спиною, без сумніву, діяли чорні духи, яким поема "Іван Гус" ставала поперек горла. Відомо з історії що ті чорні, злобні духи були найзапеклішими ворогами українського народу; вони загнали передчасно до гробу греко-католицького священика Маркіяна Шашкевича, який осмілився пробуджувати до національної свідомости галицьких українців, а Івана Франка, найсвітлішу постать в історії українського народу, переслідували ціле його життя, і, крім того, допустились ще до такого ганебного вчинку, що за його чудовий твір "Смерть Каїна" на майських богослуженнях в р. 1898 проклинали його з церковного амвона. В біографії І. Франка сказано, що чин прокляття переводив один визначний український священик, який опісля став найбільшим достойником греко-католицької церкви в Галичині. Хто був тим "найбільшим достойником", що кинув прокляття на І. Франка? — догадуйтесь самі. (Митрополит А. Шептицький. Т. К.).

З великим жалем на серці мусимо ствердити, що ми, українці, є найнещасливіший народ у світі. Через тих наших "достойників" весь український народ опинився в страшній неволі. Ті "достойники" переслідують, проклинають найкращих синів нашого народу, а ми їх величаєм, робимо їх святими, молимося до них. Ми відкриваєм пам'ятника Т. Шевченкові, але наші "достойники" кажуть нам шанувати лишень культ Шевченка, а читати всіх його творів забороняють, бояться його пророчих слів.

Нещастя наших традиційних церков полягає в тім, що вони розвинули не дух, а лишень культ Христа, — ієрархію в блискучих одягах, церемонії, обряди, крізь які, неначе шило з мішка, вилазить дух і сила обскурантизму. І той дух і сила темноти сприяли якраз безбожному комунізмові.

Теофан Каменецький

Шевченківський концерт

Цього року Шевченківський концерт відбувся під гаслом діти для Тараса Шевченка. Програма була цікава і різноманітна. Українська Пресвітерська Церква в Торонті має багато талановитих дітей і тому укладання програми не було дуже великою проблемою.

Змістовний і цікавий відчит зробила пані О. Гавриш. У цьому відчиті пані О. Гавриш у приступній для всіх формі докладно змалювала життя і працю Т. Шевченка. Академія відбулася з великим успіхом і піднесенням.

Повторення помилки

Укр. інформ. Бюро приносить таку вістку:

"Відвідини голови ВО УНРади достойника Української Католицької Церкви.

Дня 9 березня ц. р. Голова ВО УНРади М. Лівицький зложив візиту Апостольському Екзархові для українців-католиків у Німеччині Владиці-Єпископові Кир Платонові, відбуваючи з ним розмови про актуальні питання загально-українського національного значення та про справи церковні.

Нещодавно подібну річ зробив голова Української Національної Ради О. Бойдуник, а тепер голова ВО УНРади М. Лівицький.

З огляду на різно-релігійний склад українського народу подібні офіційні відвідини не на місці. Вони порушують засаду відділення церкви від держави. У вільних країнах багато крови було пролито поки загал усвідомив собі, що в ім'я справедливости, рівної для всіх, і в ім'я неподільности свободи, держава чи уряд не повинні втручатись у життя церков, ані церкви втручатись у життя держави. Євангеліє так само навчає, що обов'язок держави щодо громадян у сфері релігійного життя є неґативний. Цебто держава має лише запобігти, щоб жоден громадянин не перешкоджав іншому в його релігійних відправах. Це не є завданням держави виявляти більшу прихильність до однієї церкви, ніж до іншої, чи створювати більш сприятливіші умовини для одного релігійного руху, ніж для іншого. Без пильного додержання цих засад логічним вивершенням державного втручання в релігійні справи громадян являє собою поновне усталення "св. інквізиції". В наші дні повищі засади вважається за елементарні в усіх вільних країнах. Уряд не має права наказувати щось церквам, ані церковна ієрархія не має права пробувати керувати урядом. У Канаді головою уряду є баптист Дж. Діфенбейкер.

Це було б сенсацією, якщо б він в імені уряду привітав конференцію баптистів особисто. Це коштувало б йому чимало голосів і опозиція відразу вжила б це як арґумент при виборах. В Сполучених Штатах президентом тепер є римо-католик Кеннеді. Він ходить до своєї церкви, але не як президент, а як громадянин. Якщо б він відвідав офіційно, як президент держави, якогось римо-католицького ієрарха і радився з ним про державні справи — це був би кінець його політичної кар'єри.

Історія релігійних переслідувань ще надто свіжа в пам'яті громадян. Українці повинні користати найкращим з досвіду інших народів і держав. Навіщо повторювати старі помилки, які коштували стільки боротьби і крови. Навіщо знов приносити поділ і роздріблення сил, вивищуючи одних перед іншими?

У вільних країнах різні церкви, конференції та ієрархи при кожній нагоді самі шлють привіти, молитви і добрі побажання урядові, не чекаючи на відвідини.

Цю повідь запобігань українських державних мужів перед кліром конче треба припинити.

Це нічого не має спільного з вірою в Бога, або свободою віровизнання, а являє собою звичайне церковне політикування. Але з часу, коли в загалу появиться підозрення, що наші державні мужі є під особистим впливом кліру, це буде кінцем популярности тих інституцій, які вони представляють.

Якщо тепер наші згадані державні мужі хочуть бути безсторонніми, то вони повинні відвідати офіційно і представників інших релігій. В Україні ми маємо на першім місці православних, потім протестантів, потім греко- і римо-католиків, жидів, магометан і будистів. Отже, тепер ми сподіваємось, що вони відвідають та будуть радитись по черзі про державні справи України та дотичні церковні справи таких осіб: православного митрополита, євангельського пастора, жидівського рабіна, якогось мулу і будистського священика. Всіх їх можна знайти на еміґрації.

Архиєпископа Якова виправдано

Святий Синод Православної Церкви в Греції, розглянувши закиди проти архиєпископа Якова, проголосив, що закиди проти нього не мали доказів та що Синод виправдав архиєпископа під кожним оглядом.

Архиєпископ Яків з свого боку сказав, що він прощає своїм обвинувачам і не має до них ненависти.

Папа запросив протестанта

Шотляндська церква (реформована) від часів Реформації весь час була в гострій опозиції до Риму, на що були поважні причини. У визнанні віри Шотляндської церкви Папу римського офіційно описано так: "Антихрист, чоловік гріха, син погибелі".

На останнім соборі цієї церкви прихильники миру з Римом, маючи на увазі відвідини Риму архиєпископом Кентерберійським, зробили внесок, щоб голова собору також відвідав Папу. (В реформованих церквах головою церкви є Христос, тому ніколи не вибирається якусь людину на голову церкви. Під час собору вибирається лише голову, який репрезентує церкву до наступного собору, цебто на один рік).

В міжчасі всіма справами церкви керують різні комітети, які мають сталих секретарів. Всі вони призначаються і вибираються собором. Цей внесок перейшов більшістю голосів, але опозиція спромоглася зробити поправку, яка вимагала, щоб голова собору, пастор А. Креґ, поїхав лише тоді в Рим, коли Папа його запросить. Річ у тім, що згідно з римським звичаєм, Папа нікого не запрошує. Отже, опозиція сподівалася, що через це ціла справа перепаде. Але Папа знайшов вихід і запросив голову собору не сам, а через одного з своїх кардиналів. В такий спосіб Папа і голова собору Шотляндської церкви зустрілись у Римі. Вони розмовляли більше півгодини про "правду і свободу". Папа подарував пасторові А. Креґові книжки і медалі, а пастор Креґ подарував Папі срібну закладку для книжки і камінь з Галилейського озера в Палестині. "Л'Осерваторе Романо", офіційний римо-католицький часопис, написав, що Ватикан "вдячний" за відвідини. Щоб не дуже дратувати опозицію, голова собору Креґ заявив, що в першу чергу він поїхав до Риму на свято місцевої Шотляндської (реформованої) церкви.

Взаємні відвідини і запрошення між провідниками Римо-католицької церкви, протестантами і православними є добрим явищем, бо не пасує релігійним людям ненавидіти один одного ніби в ім'я Христа. Кожна людина за своє переконання і життя дасть звіт Богові. Отже, віруючі можуть різнитись без взаємної зневаги і переслідувань.

Звичайно ці культурні взаємини між церквами не можуть означати зречення засад своєї віри і так само не виключають культурної дискусії різниць віри. Нема сумніву, що Римо-католицька церква має на меті притягнути до себе православних, а як можливо, то і протестантів. Грецькі православні ієрархи вже погоджуються визнати Папу як першого поміж рівними. До цього схильний і найвищий провід Англіканської церкви.

Куди трудніша справа з іншими протестантами. На дорозі до більшого порозуміння стоїть культ Діви Марії і доктрини, з нею пов'язані, які для протестантів виглядають як ідольство. Монархістичний устрій Римо-католицької церкви так само був би на перешкоді для більшости протестантських деномінацій і чимало інших важливих розходжень в засадах віри.

Щоб прийшло до більшого порозуміння, треба було б, щоб ці доктрини були відповідно Римом змодифіковані. Якщо ж Рим, як про це кружляють чутки, проголосить Діву Марію відкупителькою людей разом із Христом, то прірва ще більше поглибиться.

Хоч би як будуччина вивинулася, але добросусідські відносини між вищим римо-католицьким, протестантським і православним проводами поволі налагоджуються. Добре було б, щоб і український клір навчився різнитись у своїх релігійних переконаннях без ненависти до тих, що інакше думають.

Нещодавно римо-католицький і православний священики відмовлялись сидіти разом за одним столом, а ще більше з протестантами, оскаржуючи супротивників в усіх смертних гріхах. Може цей час прийде, але ідеї толерантности проходять згори надолину дуже поволі серед нашого церковного проводу. Доказом цього є різні брошурки і проповіді.

Саме настав слушний час, щоб український духовий провід почав розмовляти один з одним також про "правду і свободу". Папа і пастор Креґ зробили в цім добрий початок.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
25 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Сімко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

ПРИКРА ДІЛЕМА

Українці римо - католики і православні постійно мають чимало клопоту з Тарасом Шевченком. Цей геній і будитель українського народу являє собою світову постать. Перед ним в глибокій пошані схиляють свої голови народні маси і найкращі сини українського народу. Все це дуже добре, але Тарас Шевченко написав в "Кобзарі" та інших своїх творах речі, які різко і явно ідуть в розріз з важливими традиційними віруваннями Риму і православ'я.

Реакція у цих двох церков на цю прикру для них ситуацію різна. З одного боку вони не можуть покинути Т. Шевченка, навіть, якщо б і хотіли, бо тоді народ покине їх, але і триматись Т. Шевченка для них дуже боляче, бо його твори б'ють ці церкви в найслабше і найчутливіше місце.

Візьмім, наприклад, такі наступні рядки з поеми "Іван Гус":

"Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить,
Людською кровію торгує
І рай у найми оддає.
О, Боже! Суд Твій правий всує,
І всує царствіє Твоє!"

Таких місць у Тараса немало. Всякий інший автор давно був би публічно занесений на список недозволених Римом книжок лише за один рядок подібної поезії.

Православним анітрохи не легше. Тоді як Т. Шевченко бере Рим з голови, до православних він береться з іншого боку, а саме з боку ритуалів і святих традицій та всієї зовнішности. Не шкодує гострих слів велетень поет, засуджуючи наявні вірування і пророкує радикальні зміни у віруванні народу. Це ми знаходимо в багатьох місцях, але поема "Світе ясний! Світе тихий" в цім випадку є клясичною:

"Світе ясний! Світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
За що ж тебе, світе-брате,
В своїй добрій, теплій хаті
Оковано, омурано,
(Премудрого одурено),
Багряницями закрито
І розп'ятієм добито?
Не добито! Стрепенися!
Та над нами просвітися!
Просвітися!.. Будем, брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закуряти,
"Явленими" піч топити,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати!"

При цьому Тарас Шевченко молиться, щоб усі слов'яни, не виключаючи українців, стали еретиками, подібними до Івана Гуса, лише тоді настане нова світла ера в житті українського народу і всього світу.

Що ж наші "римляни" і православні роблять з цими "прикрими" творами нашого генія? Звичайна чесність з собою вимагає поголовної і радикальної реформації всіх церков, якщо ми з Т. Шевченком, але, на жаль, ритуалістичний провід вибрав іншу дорогу.

Римо-греко-католики пробують цензурувати Т. Шевченка. Такі спроби були на початку другої світової війни в Канаді. Робились і були припинені такі самі спроби оце недавно (Справа видавця М. Денисюка). Ці спроби доводять, що церковна ієрархія неспокійна, що голос Тараса їх постійно засуджує. Але замість піти слідами великого сина свого народу, вони пробують його вкоротити, втяти його до свого дрібного росту.

Виходить великий скандал. Православні, щоб заспокоїти своє сумління, висувають теорію, що все це Т. Шевченко написав не про православних взагалі, але тільки про православних москвинів (росіян). Пояснення цілком штучне. Прочитайте "Світе ясний" знову. Вірші пасують до всіх ритуалістичних церков на всій земній кулі. Пасують до чужих, пасують і до нашої. Ніде Т. Шевченко навіть натяком не відрізняє і не кваліфікує згадані вади, як суто російські.

Нам здається, що єдиним виходом із прикрої ситуації, який принесе спокій народові, здійснить пророцтва Тараса і очистить совість проводу, це є Шевченківська реформація церкви. Лише протестанти можуть читати твори Т. Шевченка з веселим і спокійним серцем, нічого не пропускаючи, нічого не замовчуючи і нічого не цензуруючи. Для нас там усе добре. Вже настав слушний час для всіх вшанувати нашого великого генія не тільки словами, але і ділами.

Лист до Редакції

До Хвальної Редакції
"Євангельської Правди".

Високоповажний Пане
Редакторе!

Читаючи в українській пресі гострі протести проти Миколи Денисюка, який, видаючи твори Т. Шевченка, викинув з Кобзаря його найкращий, оснований на історичнім факті, твір "Іван Гус", — я хочу сказати в тій справі дещо від себе.

Тарас Шевченко є наш національний пророк, пробудитель; він є для українського народу найбільшим Божим даром. Не будь у нас Шевченка, ми й досі не знали б, хто ми є. Його твори є нашою національною біблією. Змістом своїх творів Шевченко є дуже подібний до старозавітного пророка Єремії; за сміливі, пророчі слова правди він переніс на собі ті самі наслідки, які переніс пророк Єремія. Твори Шевченка є писані під впливом надхнення Слова Божого, яке він пильно студіював і розумів далеко краще, ніж католицькі доктрини богословія. Отже, цензурування, чи пропущення деяких творів Шевченка є вандалізмом, страшним злочином супроти всього українського народу.

Я припускаю, що у тім злочині є вина не одного лише Денисюка, — винен він в безхребетності, — за його спиною, без сумніву, діяли чорні духи, яким поема "Іван Гус" ставала поперек горла. Відомо з історії що ті чорні, злобні духи були найзапеклішими ворогами українського народу; вони загнали передчасно до гробу греко-католицького священика Маркіяна Шашкевича, який осмілився пробуджувати до національної свідомости галицьких українців, а Івана Франка, найсвітлішу постать в історії українського народу, переслідували ціле його життя, і, крім того, допустились ще до такого ганебного вчинку, що за його чудовий твір "Смерть Каїна" на майських богослуженнях в р. 1898 проклинали його з церковного амвона. В біографії І. Франка сказано, що чин прокляття переводив один визначний український священик, який опісля став найбільшим достойником греко-католицької церкви в Галичині. Хто був тим "найбільшим достойником", що кинув прокляття на І. Франка? — догадуйтесь самі. (Митрополит А. Шептицький. Т. К.).

З великим жалем на серці мусимо ствердити, що ми, українці, є найнещасливіший народ у світі. Через тих наших "достойників" весь український народ опинився в страшній неволі. Ті "достойники" переслідують, проклинають найкращих синів нашого народу, а ми їх величаєм, робимо їх святими, молимося до них. Ми відкриваєм пам'ятника Т. Шевченкові, але наші "достойники" кажуть нам шанувати лишень культ Шевченка, а читати всіх його творів забороняють, бояться його пророчих слів.

Нещастя наших традиційних церков полягає в тім, що вони розвинули не дух, а лишень культ Христа, — ієрархію в блискучих одягах, церемонії, обряди, крізь які, неначе шило з мішка, вилазить дух і сила обскурантизму. І той дух і сила темноти сприяли якраз безбожному комунізмові.

Теофан Каменецький

Шевченківський концерт

Цього року Шевченківський концерт відбувся під гаслом діти для Тараса Шевченка. Програма була цікава і різноманітна. Українська Пресвітерська Церква в Торонті має багато талановитих дітей і тому укладання програми не було дуже великою проблемою.

Змістовний і цікавий відчит зробила пані О. Гавриш. У цьому відчиті пані О. Гавриш у приступній для всіх формі докладно змалювала життя і працю Т. Шевченка. Академія відбулася з великим успіхом і піднесенням.

Повторення помилки

Укр. Інформ. Бюро приносить таку вістку:

"Відвідини голови ВО УНРади достойника Української Католицької Церкви.

Дня 9 березня ц. р. Голова ВО УНРади М. Лівицький зложив візиту Апостольському Екзархові для українців-католиків у Німеччині Владиці-Єпископові Кир Платонові, відбуваючи з ним розмови про актуальні питання загально-українського національного значення та про справи церковні.

Нещодавно подібну річ зробив голова Української Національної Ради О. Бойдуник, а тепер голова ВО УНРади М. Лівицький.

З огляду на різно-релігійний склад українського народу подібні офіційні відвідини не на місці. Вони порушують засаду відділення церкви від держави. У вільних країнах багато крови було пролито поки загал усвідомив собі, що в ім'я справедливости, рівної для всіх, і в ім'я неподільности свободи, держава чи уряд не повинні втручатись у життя церков, ані церкви втручатись у життя держави. Євангеліє так само навчає, що обов'язок держави щодо громадян у сфері релігійного життя є негативний. Цебто держава має лише запобігти, щоб жоден громадянин не перешкоджав іншому в його релігійних відправах. Це не є завданням держави виявляти більшу прихильність до однієї церкви, ніж до іншої, чи створювати більш сприятливіші умовини для одного релігійного руху, ніж для іншого. Без пильного додержання цих засад логічним вивершенням державного втручання в релігійні справи громадян являє собою поновне усталення "св. інквізиції". В наші дні повищі засади вважається за елементарні в усіх вільних країнах. Уряд не має права наказувати щось церквам, ані церковна ієрархія не має права пробувати керувати урядом. У Канаді головою уряду є баптист Дж. Діфенбейкер.

Це було б сенсацією, якщо б він в імені уряду привітав конференцію баптистів особисто. Це коштувало б йому чимало голосів і опозиція відразу вжила б це як аргумент при виборах. В Сполучених Штатах президентом тепер є римо-католик Кеннеді. Він ходить до своєї церкви, але не як президент, а як громадянин. Якщо б він відвідав офіційно, як президент держави, якогось римо-католицького ієрарха і радився з ним про державні справи — це був би кінець його політичної кар'єри.

Історія релігійних переслідувань ще надто свіжа в пам'яті громадян. Українці повинні користати найкращим з досвіду інших народів і держав. Навіщо повторювати старі помилки, які коштували стільки боротьби і крови. Навіщо знов приносити поділ і роздріблення сил, вивищуючи одних перед іншими?

У вільних країнах різні церкви, конференції та ієрархи при кожній нагоді самі шлють привіти, молитви і добрі побажання урядові, не чекаючи на відвідини.

Цю повідь запобігань українських державних мужів перед кліром конче треба припинити.

Це нічого не має спільного з вірою в Бога, або свободою віровизнання, а являє собою звичайне церковне політикування. Але з часу, коли в загалу появиться підозріння, що наші державні мужі є під особистим впливом кліру, це буде кінцем популярности тих інституцій, які вони представляють.

Якщо тепер наші згадані державні мужі хочуть бути безсторонніми, то вони повинні відвідати офіційно і представників інших релігій. В Україні ми маємо на першім місці православних, потім протестантів, потім греко- і римо-католиків, жидів, магометан і будистів. Отже, тепер ми сподіваємось, що вони відвідають та будуть радитись по черзі про державні справи України та дотичні церковні справи таких осіб: православного митрополита, евангельського пастора, жидівського рабіна, якогось мулу і будистського священика. Всіх їх можна знайти на еміграції.

Архиєпископа Якова виправдано

Святий Синод Православної Церкви в Греції, розглянувши закиди проти архиєпископа Якова, проголосив, що закиди проти нього не мали доказів та що Синод виправдав архиєпископа під кожним оглядом.

Архиєпископ Яків з свого боку сказав, що він прощає своїм обвинувачам і не має до них ненависти.

Папа запросив протестанта

Шотляндська церква (реформована) від часів Реформації весь час була в гострій опозиції до Риму, на що були поважні причини. У визнанні віри Шотляндської церкви Папу римського офіційно описано так: "Антихрист, чоловік гріха, син погибелі".

На останнім соборі цієї церкви прихильники миру з Римом, маючи на увазі відвідини Риму архиєпископом Кентерберійським, зробили внесок, щоб голова собору також відвідав Папу. (В реформованих церквах головою церкви є Христос, тому ніколи не вибирається якусь людину на голову церкви. Під час собору вибирається лише голову, який репрезентує церкву до наступного собору, цебто на один рік).

В міжчасі всіма справами церкви керують різні комітети, які мають сталих секретарів. Всі вони призначаються і вибираються собором. Цей внесок перейшов більшістю голосів, але опозиція спромоглася зробити поправку, яка вимагала, щоб голова собору, пастор А. Крег, поїхав лише тоді в Рим, коли Папа його запросить. Річ у тім, що згідно з римським звичаєм, Папа нікого не запрошує. Отже, опозиція сподівалася, що через це ціла справа перепаде. Але Папа знайшов вихід і запросив голову собору не сам, а через одного з своїх кардиналів. В такий спосіб Папа і голова собору Шотляндської церкви зустрілись у Римі. Вони розмовляли більше півгодини про "правду і свободу". Папа подарував пасторові А. Крегові книжки і медалі, а пастор Крег подарував Папі срібну закладку для книжки і камінь з Галилейського озера в Палестині. "Л'Осерваторе Романо", офіційний римо-католицький часопис, написав, що Ватикан "вдячний" за відвідини. Щоб не дуже дратувати опозицію, голова собору Крег заявив, що в першу чергу він поїхав до Риму на свято місцевої Шотляндської (реформованої) церкви.

Взаємні відвідини і запрошення між провідниками Римо-католицької церкви, протестантами і православними є добрим явищем, бо не пасує релігійним людям ненавидіти один одного ніби в ім'я Христа. Кожна людина за своє переконання і життя дасть звіт Богові. Отже, віруючі можуть різнитись без взаємної зневаги і переслідувань.

Звичайно ці культурні взаємини між церквами не можуть означати зречення засад своєї віри і так само не виключають культурної дискусії різниць віри. Нема сумніву, що Римо-католицька церква має на меті притягнути до себе православних, а як можливо, то і протестантів. Грецькі православні ієрархи вже погоджуються визнати Папу як першого поміж рівними. До цього схильний і найвищий провід Англіканської церкви.

Куди трудніша справа з іншими протестантами. На дорозі до більшого порозуміння стоїть культ Діви Марії і доктрини, з нею пов'язані, які для протестантів виглядають як ідольство. Монархістичний устрій Римо-католицької церкви так само був би на перешкоді для більшости протестантських деномінацій і чимало інших важливих розходжень в засадах віри.

Щоб прийшло до більшого порозуміння, треба було б, щоб ці доктрини були відповідно Римом змодифіковані. Якщо ж Рим, як про це кружляють чутки, проголосить Діву Марію відкупителькою людей разом із Христом, то прірва ще більше поглибиться.

Хоч би як будуччина вивинулася, але добросусідські відносини між вищим римо-католицьким, протестантським і православним проводами поволі налагоджуються. Добре було б, щоб і український клір навчився різнитись у своїх релігійних переконаннях без ненависти до тих, що інакше думають.

Нещодавно римо-католицький і православний священики відмовлялись сидіти разом за одним столом, а ще більше з протестантами, оскаржуючи супротивників в усіх смертних гріхах. Може цей час прийде, але ідеї толерантности проходять згори надолину дуже поволі серед нашого церковного проводу. Доказом цього є різні брошурки і проповіді.

Саме настав слушний час, щоб український духовий провід почав розмовляти один з одним також про "правду і свободу". Папа і пастор Крег зробили в цім добрий початок.

Воскресіння Ісуса Христа і легенди

(За Я. Мартіном)

Одніею із спроб пояснити якимсь природним способом вірування церкви в тілесне воскресіння Ісуса Христа є теорія, що виводить віру в воскресіння нашого Господа від легенд і мітів про богів, які вмирають і воскресають. Ця теорія така ж сама невистачальна, як і всі інші подібні теорії.

Повища теорія, звучить так: тому що легенди про богів, які вмирають і воскресають із мертвих, циркулювали в середземноморськім світі, вони свідчать, що така ж тенденція появилась і серед християн, які в процесі довшого часу додали цю легенду про воскресіння до опису життя Ісуса Христа.

Теорія легендарного або мітологічного походження віри в воскресіння Ісуса Христа із мертвих не витримує критики з таких міркувань. Поперше, всяка легенда потребує часу для свого розвитку. Легенда не твориться за три дні, тоді як оповідання про воскресіння Ісуса Христа постало одночасно з самою церквою. Власне, церква з першого дня була заснована на вірі в воскреслого Христа.

Якщо б після смерти Христа якийсь довший час не було жодної чутки про Його воскресіння, а потім за пару поколінь постало б таке оповідання, то тоді можна було б надати якогось значення подібній мітичній теорії. В історичній дійсності, незаперечно підтвердженій фактами, факт віри у воскресіння Ісуса Христа мав місце зараз же по розп'яттю.

Апостоли публічно проповідували факт воскресіння зараз же після події і окремо з великим успіхом в день п'ятидесятниці. Цебто п'ятдесят днів після розп'яття.

Це не дає ані часу, ані місця для розвою якоїсь легенди.

Не меншою перешкодою для цієї мітичної теорії є цілком несприятливий ґрунт в розумовому розвитку жидівського народу, а тим самим і в учнів Христових для прийняття подібних легенд. Жиди ставились зі скрайньою ворожістю до поганських релігій і мітів, пов'язаних з поганством. Неможливо припустити, щоб учні, виховані в ненависті до поганізму, позичали з нього будь-які елементи і пристосовували їх до своїх вірувань.

Грецькі і римські поганські релігії не мали якогось більшого впливу на ортодоксальний юдаїзм. Коли римські війська маршували в Палестині з своїми полковими значками, на яких була фігура орла, то це викликало повстання народу. Отже запозичення віруючими ізраїльтянами поганських вірувань психологічно неможлива річ.

Знову ж в усіх поганських религіях і в їхніх легендах нема жодного випадку, подібного до воскресіння Ісуса Христа із мертвих. У них існувало багато легенд про "вмираючих і встаючих богів". Ці легенди загально знали всі погани і розглядали їх як легенди, а не як історичні події. Ці легенди належали до мітології народів, в які мало хто вірив.

Не можна навести жодного прикладу з поганської мітології, який би оповідав про смерть і воскресіння історичної особи і щоб з цього постала релігія. Воскресіння Ісуса Христа із мертвих є фактом без історичної аналогії.

Як це має місце і з іншим теоріями, теорією мітичного походження заперечують історичні факти. Єдине признання дійсного воскресіння Ісуса Христа із мертвих цілком пояснює постання церкви та її віра у воскреслого Спасителя.

Радіопередавання в Україну

СВС (міжнародня секція) в понеділок 23-го квітня передала в Україну великодне богослуження Української Пресвітерської Церкви з Торонта. Співав мішаний хор під проводом диригента П. Сича. Окремо виступав дитячий хор. Петро та Іраїда Черняки проспівали дует "У хреста". Проповідував пастор М. Фесенко.

Вісті з України

"Комсомольська Правда" за 7 лютого, подає, що в Галичині тепер нараховується більш ніж тисяча православних церков, 28 римо-католицьких та 40 баптиських. Окрім того, є багато різних сект, подібних до "Свідків Єгови". "К П" закликає до активнішої боротьби з релігією, яка охоплює не тільки старих, але й молодь.

Крок уперед до поєднання

Голляндські епископи на своїм з'їзді в Утрехті 22-го листопада ухвалили і тепер це в пресі оголошено, правила, які регулюють спільні релігійні збори протестантів і римо-католиків. Основні пункти таких зборів наступні:

Ціллю спільних зборів має бути поширення християнської єдности без учинення чогось, що могло б нарушити чистоту римо-католицизму. В першу чергу епископи визначили, чого римо-католик не може робити.

Не можна римо-католикові брати активної участи в офіційній частині богослуження протестантів. Це не виключає в певних випадках дозволу присутности римо-католикам на протестантських богослуженнях, але це має бути чиста і проста присутність. Межу часом тяжко визначити, але религійне спілкування в усім зістається забороненим.

При цім варто зауважити і порівняти свободу совісти у протестантів і стислу контролю у римо-католиків. Протестанти, як вільні люди, не потребують жодних дозволів від своїх церковних провідників, де вони можуть ходити, а де ні. Так довго, як віруючий не занедбує своїх спільних зборів, він може ходити всюди, але в усім дотримуватись доброго, згідно з своєю совістю, навчання Слова Божого.

Поправка

В ч. 2 "Євангельської Правди" зауваги щодо переговорів епископів Григорія і Паладія з архиепископом Яковом потребують деяких пояснень. Обидва згадані епископи були висвячені згідно з усіма правилами православної церкви, цебто є канонічні. Епископа Паладія висвятив митрополит Автокефальної Православної Російської Церкви в Польщі Діонісій. Епископа Паладія було висвячено як українського епископа для українців. Епископа Григорія висвячено в Києві так само згідно з канонами. Пізніше епископа Григорія, який приєднався на еміграції до церкви митрополита Липківського, епископи УАП Церкви, зібравшись, позбавили сану.

Оскільки епископ Григорій не піддягав їхній юрисдикції, то звичайно таке позбавлення не мало ніякого значення, окрім вислову незадоволення ієрархів УАПЦ. Бо якщо епископи однієї православної деномінації матимуть право позбавляти сану епископів іншої деномінації, то вони врешті всі повиклинають один одного з церкви і церква лишиться без епископів.

Переговори епископів Григорія і Паладія, очевидно, торкалися усіх цих тем. Нема сумніву, що шукання еп. Григорієм визнання його канонічности від архиепископа Якова є зреченням засад, на яких стояв митрополит Липківський, велетень поміж українських епископів-ліліпутів.

Іспит нашої толерантности приходить, коли ми творимо більшість. Іспит відваги приходить, коли ми перебуваємо в меншості.

"Індійська культура і Захід"

Редакція одержала під цією назвою для рецензії брошурку на 62 стор. малого формату. Автор брошурки, орудуючи різними цитатами, висловлює дуже сміливі твердження там, де ангели бояться ступати. Згадана брошурка не подає жодних оригінальних документів, а лише повна різних цитат, очевидно, взятих із праць, які сподобалися авторові. В той самий час не подано жодних цитат із праць науковців, які заперечують тези брошурки, а їх дуже багато і вони авторитетні.

Головне твердження брошурки, що християнство позичило різні религійні концепції з религій Сходу. В такий самий спосіб жиди ніби позичили свої етично-религійні концепції від сусідніх народів. Є також такі дивовижні проголошення, як от те, що Іван Хреститель був есеєнин, і що Христос був учнем Івана. Ці твердження проголошено догматично і вони можуть викликати лише подив із сміливости автора.

Жиди як нарід могли позичати від сусідів різні речі. Одна річ незаперечна, що книги Старого Заповіту в своїй науці радикально різняться від религій усіх сусідніх народів, в першу чергу суворим монотеїзмом серед моря політеїзму і вимогами високої моральности. Цих вимог монотеїзму і моральности самі жиди ніколи

не змогли дотримати і їм противились, що є доказом, що навчання Старого Заповіту не є ані жидівського, ані поганського походження, але відкриттям волі Божої.

Подібність навчань не є доказом запозичення. Перші люди, створені Богом, знали Бога і Його правди в повноті, доступній людині. Це знання залишилось і після гріхопадіння та передавалось із покоління в покоління у всіх народів. Це була віра в Бога, віра в безсмертя і вимоги моральности. Ці вірування ми знаходимо в усі часи, в усіх народів і в усіх религіях. Через гріх людський розум став затемнений і первісне правдиве знання стало затьмарене, Бог прийшов у тілі на землю, щоб поновити це знання і приніс нове відкриття, як рівнож — що найголовніше — потерпів за гріхи світу. Тепер для віруючих в ім'я Його відкрита дорога до правдивого знання Бога.

Передбачення, відгуки і традиції про прихід Сина Божого можуть мати місце в кожній религії, але в повноті вони знані лише в християнстві.

Той факт, що якісь інші религії вчать в якійсь мірі те, що ми знаходимо в Святому Письмі, лише доводить спільність походження людського роду і нічого більше.

Знову ж манускрипти різних религій Сходу всі походять з часів християнства. Через це цілком можливо, як це має місце і в наші дні, що поганські автори, переписуючи манускрипти, включали в стародавні манускрипти християнські ідеї. Сьогодні в дитячих школах у буддистів ви можете почути християнські співи, але заадресовані до Будди і запозичені зовсім недавно від християн.

За якихсь двісті років, автор якоїсь іншої брошурки, буде доводити, що це християни позичили ці мелодії і слова від буддистів.

Щодо поганського елементу в ритуалістичнім християнстві, то це загально відома річ, що церква, починаючи від другої половини третього століття, почала свідомо асимілювати поганські звичаї та ідеї. Це є процес розкладу, який абсолютно нічого не доводить, окрім того, що як тільки грішна людина дістане в свої руки правду, вона її нівечить.

Повторні спроби нав'язати християнство до індуських религій завжди кінчались повним фіяском і в науковім світі ніхто їх не трактує серйозно. Ширяться вони найбільше серед прихильників екзотики, які не дуже то зважають на факти і докази. До цієї категорії належать теософісти, багаїсти, спірітисти і дуже багато інших подібних до них.

Історія повторюється

Ось опис подій в Гонг Конгу (Тай, квітня 27, 62). Оповідає австралійський поліцай: "Справжньою проблемою є повертати назад (до комуністичного Китаю) тих, що не мають відповідних паперів. Часом вони кидаються на землю і кричать несамовито. Але ми просто підносимо їх. Несемо до мосту (з Гонг Конгу до ком. Китаю) і посилаємо їх назад".

Одного разу чотири хінських хлопці і дві дівчини відважно втекли в човні, але таким поганім, що він потонув. Їх урятувала одна баржа, що була поблизу. Родич цих утікачів ґарантував їх утримання в Гонг Конгу. Але поліція їх заарештувала і брутально, силоміць перепхнула назад через кордон в руки комуністів. Така видача втікачів є ніщо інше, як тільки морд. Що роблять міжнародні і крайові організації на світі, які протестують проти всього в ім'я гуманности, але не рушать і пальцем, щоб зупинити ці криваві розправи з утікачами від комуністів?

Звичайно влада в Гонг Конгу подає, що вони прийняли вже 1 міл. утікачів, що на кв. милю там припадає 8,200 мешканців, що багато з утікачів сплять на вулиці. Вони вказують, що Формоза Чен Кай Шека прийняла лише 14,000 втікачів, Канада 20,000, Сполучені Штати 7,000, а решта держав — нічого. І все ж постає питання, для чого тоді існують Об'єднані Нації? Для чого існують різні світові добродійні інституції, які збирають фонди на допомогу потерпілим денебудь на світі? Чому цим не зацікавиться Ватикан, або Світова Рада Церков, які тепер так захоплені глобальним братанням?

Розпука втікачів від комуністів зрозуміла й близька серцям українців, яких не так давно таким самим способом "повертали на родину", і було б цілком на місці звернути увагу канадійського уряду на нелюдське трактування втікачів в Гонг Конгу. Хтось мусить виявити ініціятиву.

Допомога Колюмбії і протестанти

Уряд Сполучених Штатів асигнував Колюмбії 40 мільйонів долярів на допомогу шкільництву. Колюмбія — це одна з невеликих держав в Полудневій Америці, яка славна ревною римо-католицькою ієрархією і неграмотним, зубожілим до краю населенням.

Уряд Колюмбії має умову з Ватиканом, який передав усе шкільництво в країні римо-католицькій ієрархії. Свою працю Ватикан почав з того, що в країні, де шкіл і без того мало, і так само мало грамотних людей, римо-католицька ієрархія закрила більше 200 протестантських шкіл. (Оце вам приклад поєднання церков там, де панує Рим). Проте Колюмбія шукає допомоги для відкриття нових шкіл у переважно протестантських Сполучених Штатах. Ці нові школи будуть під контролею римо-католицької церкви. В ці школи, якщо приймається протестантських дітей, то від них вимагається участи в римо-католицьких богослуженнях і вивчення їх религії. Протестантів в Колюмбії зовсім не приймається в учительські інститути.

Д-р Я. Е. Гоф, пресвітерський педагог, подає, що за минулих 14 років в Колюмбії римо-католицькі фанатики забили 116 протестантів за їхні религійні переконання. 66 протестантських церков було закрито, або підірвано динамітом і закрито більше 200 протестантських шкіл. Постає питання, чому Америка має витрачати $40,000,000 на поміч переслідуванню своїх одновірців та на відкриття нових шкіл, тоді як церковна ієрархія закрила більше 200 шкіл з причин религійної ненависти?

"Так сміються ж з України
Сторонні люди.
Не смійтеся чужі люди!
Церква-домовина
Розвалиться . . а з-під неї
Встане Україна . . .
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Невольничі діти!"
Т. Шевченко

"Єдине спасіння людства прийде в религії, але це має бути здорова християнська религія".

ONE FOOT IN HEAVEN

By Anita Miller

To Bradley Stevens, the sky looked bluer and the sunny day brighten than ever before as he went to the alfalfa field on Mike Roberto's farm. But, although the managed to hum a small tune, his heart was leaden.

Not only because he had displeased his new employer at the end of the third day, but because of the older man's unchristian-like attitude. Bradley hadn't meant to or even thought of being out of line when he stayed up until 3 a. m. to study, but Mr. Roberto came to his small two-room apartment out back and said some pretty unpleasant things.

"How can you do your work unless you get proper rest?" he asked angrily. "Fooling around with all that nonsense'"

"It isn't nonsense, Mr. Roberto," Bradley said. "I am studying the Bible."

"The Bible won't help you do your work," Mr. Roberto said crossly. "So get to bed and don't let this happen again."

When Bradley went to breakfast the next morining, Mr. Roberto had left, and Bradley didn't have a chance to explain about his study. And as Bradley began chopping weeds from the alfalfa, he didn't wish to explain or apologize. Just because his parents were dead and he lived with his Aunt Minnie who had no husband to take care of her, and he had to pay his own way, and because he was studying for the ministry and had to work at the same time, was no reason to be pushed around . . . Bradley realized suddenly that wasn't thinking in te right way.

Aunt Minnie hadn't wanted him to work for Mr. Roberto. "He isn't a nice man, Bradley," she said. "Not a good association for you."

He pays more than anyone else," Bradley pointed out. "Besides, he can't hurt me."

Bradley knew that his aunt was having trouble over the note against her small house and lot. "I hope to make enough to pay off your note this summer, Aunt Minnie," he said.

"Very well," she finally agreed. "If you promise to quit and come

(Continued on page 8)

ONE FOOT IN HEAVEN

(Continued from page 7)

home if everything doesn't look all right."

"Sure, Aunt Minnie," Bradley agreed. "But I'll be all right. Don't worry about me."

"Mike was a good boy once," his aunt said as if to herself. "But that was a long time ago."

Bradley's thoughts were interrupted by the neighing of Black Demon, Mr. Roberto's favorite horse, the reason he was hired. To be a nursemaid for him and to work in the fields to help raise feed for him and other animals.

"Hi!" someone called and Bradley saw it was Danny Wilson, the boy working on the adjoining farm, stopping at the fence to talk. "Say, Black Demon is a beauty, isn't he?" he asked.

"Yes," Bradley agreed. "I would like to ride him some day."

"Better never let the old man catch you. He would just about skin you alive!"

"Why?" Bradley asked, shocked.

"No one rides Black Demon but Mr. Roberto," Danny said. "He likes him more than people. He would just about die if anything ever happened to him. But guess nothing ever will with you to guard him. Not even Mr. Roberto's enemies can get to him now."

"I hope not," Bradley said. "Guess Mr. Roberto is pretty lonely living here all alone, so that may be the reason."

"Could be," Danny agreed. "But there is no reason to be as mean as he is. But guess he is rich enough to do as he pleases, even being mean. Guess he never went to church in his life!"

Bradley didn't want to discuss his employer unfavorably and so started to work again. "Guess I had better get busy if I'm to get these weeds cut down," he uttered.

"Watch your step over there," Danny said moving away too. "You'll live longer."

Feeling apprehensive at Danny's words, Bradley moved down the long rows, catching the songs of the birds and seeing the flutter of their wings disappearing into a forest. He sighted softly.

His thoughts went back to Mr. Roberto. He had heard all kinds of rumors before he took the job as Black Demon's keeper and caretaker and farm worker there, but he had turned a deaf ear to them. It wasn't any of his business if Mr. Roberto dealt in shady business deals and cheated people out of their homes, cars and furniture... he wouldn't let it effect his life, he told himself. Suddenly he felt defeated, but remembered with hope that he had no proof of dishonesty in regard to his employer.

Bradley was glad when evening came and he could get to his study. He would retire at 10 o'clock and do as he was asked, but at nine that evening he heard a light tap on his door and when he opened it, he was surprised to see Mr. Roberto there.

"How is everything?" he asked pleasantly. "Black Demon, I mean?"

"He seems fine," Bradley answered. "I fed him as usual, rubbed him down and walked him outside the coral for a while.'

"Good," Mr. Roberto said. "I really came to see you about another matter. I want you to drive me tonight. My regular man is away."

"You mean..."

"I mean drive my car. I have to make a business call and I'll pay you extra. Fifty dollars be enough?"

"That won't be necessary, Mr. Roberto," Bradley said. "If I drive for you, I won't charge extra. I am on your pay roll."

Mr. Roberto's dark eyes flashed in anger. "If you drive for me," he said. "You will drive or you will get out!"

"I just wished to discuss it with you..." Bradley began.

"I'm ready to leave," Mr. Roberto said abruptly at the door. "The chauffeur has an extra cap in the car. Come on and let's go!"

Bradley swung the big car out on the highway and headed into the darkness. Mr. Roberto seemed worried and depressed. Bradley wondered uneasily what had actually happened to the chauffeur and what impending danger was threatening them that night. He suddenly struggled with the thought of turning the car around, going back to the farm and refusing to drive, perhaps avoiding a disaster.

"I like you, boy," Mr. Roberto's voice came from the back seat, tired and lonely. "I have always wanted a son like you, but you are too high and mighty. No one can go around these modern times with one foot in heaven!"

"I am not that good, Mr. Roberto," Bradley said. "But I do try to live a Christian life."

"Let's forget the whole thing." Mr. Roberto said shortly, lapsing into silence.

The night club where Bradley was told to drive looked deserted as he parked nearby. "Come on in," Mr. Roberto invited, getting out of the car, his face showing white against the night. "I'll be a while."

"No, thanks," Bradley said. "I'll just wait."

"Too good for night clubs I presume." Mr. Roberto said coolly, his voice trembling with bitter-

He was gone in the darkness and Bradley was alone. Other cars arrived, and men began coming and going through the big doors, swinging open, with just a brief flash of yellow light that was quickly snuffed out again.

Bradley felt as desolate as the darkened night. Suddenly he wished he hadn't taken the job with Mike Roberto. Aunt Minnie had been right. This was definitely not a good association and when he got back to the farm, he would resign and get another job. It might take longer to pay off the note, but surely more respectable.

Suddenly a farm pick-up flashed up and Danny ran over to Bradley. "I came to get you," he panted. "I saw some men sneaking around Mr. Roberto's barn and I don't like the looks of things. I figured you were here and I came as fast as I could."

"We had better call Mr. Roberto," Bradley said. "He will know what to do."

"No," Danny said. "These men are rough characters, and are out to get Black Demon, because Mr. Roberto took their car away from them for a bill. I got up close enough to hear them talking. They kidnapped the chauffeur hoping to get you out of the way. Mr. Roberto might get hurt if he goes after them."

Bradley jumped into the truck beside Danny and they reached the farm within a few minutes. At first they could see nothing but darkness and then suddenly the whole barn seemed to explode with flames. Black Demon could be heard stomping about and screaming with terror.

"Call the fire department!" Bradley said, running toward the barn

"No fire department will come out here," Danny said, at Bradley's heels. "We'll have to get Black Demon out some way."

But it wasn't as easy as the boys hoped. All the doors to the stalls were padlocked and Black Demon was in the inside one. In desperation, Bradley got an ax and cut off all the locks and ran through the flames to the horse just as the roof caved in. Black Demon crazed with terror, leaped out as soon as the stall door was opened, throwing Bradley back into the blazing inferno. Danny came after him, covered with water-soaked sacks, and pulled him to safety.

"Where did Black Demon go?" Bradley asked, collapsing.

"Don't worry about that horse," Danny said. "I saw him leap the fence and run next door. He'll be all right. I have to get you to the hospital!"

The building of mercy was a darkened mass in the night as Danny drove the pick-up to the entrance. High above, against the shadowy sky, one red neon light spelled the word hospital. Bradley was grateful for the strong, gentle arms that lifted him up and carried him inside.

The next morning, he was awakened by voices in his hospital room. They belonged to his aunt and Mike Roberto.

"Don't worry," Mr. Roberto said surprisingly pleasant. "He is going to be all right."

"I made a mistake letting him work for you," Aunt Minnie said depressed.

"Don't fret," Mr. Roberto said so kindly. Bradley's eyes popped open in spite of himself. "You paid enough on that note years ago and I cancelled it, but I... you were the only one I knew from my childhood when everything was good and wonderful... I had to keep in touch with you some way."

"You allowed yourself to become a bad man, Mike Roberto, just because you were too proud to make friends. Your loneliness ate up the good in your heart," Aunt Minnie said stormily. "But you have no right to involve Bradley!"

"That is all over now," Mr. Roberto said quietly. "I have learned to love the boy. The sacrifice he made for me proves everything he stands for. I want to change my ways. I hope some day to..."

"Put one foot in heaven?" Bradley asked to surprise them.

Mike Roberto's dark eyes were filmed with moisture when he turned toward Bradley. "Yes, my boy," he said. "And if your aunt will allow me, I want to begin by helping you finish your education so that you may be able to become a good minister of the gospel."

Aunt Minnie glanced up, smiling faintly. "You were once a good boy, Mike Roberto," she said. "I know that you can become a good man if you try hard enough."

"I shall try very hard," Mr. Roberto said. firmly.

God's miracles never cease, Bradley thought, his mind rushing forward to the day when he could resume his work for the Lord.

The Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIII. Число 5. Торонто, Онт. Червень 1962 June Toronto, Ont. Рік XXIII. Число 5.

СПОКУСИ

Мат. 26:41: "Пильнуйте та моліться, щоб не ввійшли в спокусу. Дух то охочий, тіло ж немощне".

В ніч, коли Христа взяли римські вояки, Христос узяв з собою Петра, Івана і Якова на молитву в Гетсиманський сад. І як Він відійшов від них, Він просив їх: "Пильнуйте та молиться, щоб не ввійшли в спокусу. Дух то охочий, тіло ж немощне". Три ученики, що були з Христом, не змогли пересилити немочи тіла. Тричі Христос приходив і знаходив їх сплячими. Ніхто не вільний від небезпеки спокуси і страшної руїни, якщо не встоїть. Оскільки тіло немощне і панує над нашим духом, видно хоча б зі звички курити. Чимало людей не можуть її покинути, хоч і знають, що ця звичка не тільки не дає ніякої користи, але страшно шкодить здоров'ю. Найкращий спосіб побороти спокусу куріння — це пильнувати і молитись. Іншого способу нема. І перемога над собою може прийде не за день і два, а після впертої боротьбі, але яка е радість одержати перемогу над собою навіть в такій малій речі. Жоден чоловік, який би святий і здібний він не був, не е поза безпекою спокуси. Коли ви скажете будь-якій людині, що вона може зробити велике зло, то та людина обуриться і відповість вам подібно до Азаїла: "Чи я е пес, щоб таке страшне чинити" (2 Цар. 8:13). Але проходить якийсь час і та сама людина робить цю страшну річ. Апостол Петро заприсягався Христові в своїй любові. Але був час, коли він клявся і лаявся, що він Його не знае. Яків і Іван втікли в час небезпеки з рештою. Нема людини, хоч би яке становище вона займала, щоб їй не загрожувало страшне падіння. Сила ланцюга в найслабшій ланці. Які б міцні інші ланки не були, від найслабшої усе залежить. Уявіть собі, ось висить риштування на залізних ланцюгах. Усі ланки дуже міцні, окрім однієї. І на цім риштуванню мають працювати люди на будинкові високо. Поки на нім нікого нема — воно висить. Але ось вступае майстер, ланка під тягарем рветься і риштування з людиною летить униз. Одне слабке місце може принести смерть людині. Ми не знаемо, з котрого боку може прийти небезпека. В однім маетку буря повалила ліс, що витримував страшні урагани, тільки тому, що на цей раз вітер віяв з боку, з котрого ніколи бурі не приходили, і ліс не був приготований. Павло каже: "Тим же, хто думае стояти, нехай глядить, щоб не впав" (1 Кор. 10:12). Сатана не гордує найменшою людиною, хоч він і стараеться дістати найбільших. Ми часом думаемо, що наші спокуси е спеціяльні спокуси, яких ніхто інший не мае, і тому, коли ми не вдержимось, то наша вина не така як інших. Зовсім ні. Всі наші спокуси е спокусами усіх людей. Похоть, зажерливість, самолюбство, ненависть, гнівливість і т. п. Писання каже: "Ніяка спокуса настигла вас, тільки чоловіча, вірен же Бог, котрий не допустить, щоб ви були спокушені більш, ніж що здолаете знести, а зробить із спокусою й вихід, щоб ви здолали знести" (1 Кор. 10:13). Спокуси можуть бути сильні, але коли ми пильнуемо і молимось, то Бог зробить нам вихід з спокуси і ми здолаемо її знести. Легко завести дітей до Содому, але тяжко вивести. Лот був найбільш впливовою особою в Содомі. Він був міським суддею в Содомі. Мабуть, був головою, або почесним членом декількох содомських громад. Його знайомі, мабуть, казали, що Лот був куди кращий дипломат і ділова людина, ніж його дядько Авраам. Лот мав величезний вплив у Содомі і жив там роками. Але Содом загинув і Лот ледве врятувався з дочками. Майже усі його кревні пропали. Лот, не зважаючи на весь свій вплив, не міг навіть врятувати своїх швагрів. Навіть врятувавшись, Лот не був вільний від Содомського сорому. Вплив у Содомі коштував Лотові найкращих речей, які тільки людина може мати. Ми мусимо відділитись від зла світу, якщо хочемо уникнути падіння, бо вплив світу вмирае разом з людиною. Де е вплив Ахаба, або Навуходоносора? Але вплив Даниїла сягае нас через тисячі років. Чи ви можете назвати хоча двох-трьох вавилонських меліонерів і генералів часів Даниїла. Вони зникли і з ними зникли їх впливи і імена. Вплив же Даниїла житеме так довго поки проповідуватиметься благовістя. Чому? Тому, що він убрав те, що правдиве, і переміг спокусу. Він краще готовий був рівикувати життям, ніж торкнутись розкішних страв з царського стола. Ми маемо вибрати або вплив у Содомі з його кінцем, або життя в чистоті з безсмертям у Христі.

Іншою спокусою е ламання дня відпочинку, наповнення цього дня нечистими забавами. Жоден народ, що нехтував цей день і не шанував його, ніколи не існував довго. Його власні злидні нищили його. Пам'ятай день суботній, щоб святити його. Чи день святиться на виставі, базарі чи танках? Чому тоді дивуватись, що Бог не шануе нас, коли ми не маемо пошани до Його установ.

В наші дні молодь так само розтліваеться танками. Під дику музику, старі і молоді без сорому вихляють бедрами. На такі забави хочеться покликати поліцію. Є переступом дозволяти молоді брати участь або ходити на подібні забави. Коли ви хочете знівечити душу вашої дитини, то пошліть її на ці танки, де відпадки суспільства, як чорні круки, чекають на свої жертви.

Серед спокус, характерних для нашого життя, окреме місце займають фальшиві теорії. І чим менш людина знае, тим більш вона вам наговорить. Немае кращого способу виявити неправдивість теорії і в той же час довести малоумність її захисника, як давати запитання. Людина вам каже, що нічого нема. Ні Бога, ні душі, ні пекла, ні раю. Добре. Але звідки постав світ? З матерії, сили і випадково? Добре, але що е матерія? Що е сила? Що е випадок? На це він мусить вам сказати, що він не знае, бо цього ніхто не знае. Отже виходить, що світ постав з чогось, про що він нічого не знае, в спосіб зовсім невідомий йому. Тим самим його попереднє твердження, що він знае, що Бог того не робив, е безглуздністю, бо врешті він сам каже, що він того не знае. Часом вам людина скаже, то все природа зробила. Дуже добре. Але що е природа? Де вона е? Чи вона мае розум?

Людина, що її розум не е затемнений любов'ю до гріха, ніколи таких нісенітниць плести не буде. Навпаки, кожна думаюча людина мусить признати існування Творця, що створив усе видиме і невидиме.

Ми маемо ще інші спокуси, окрім вистав, недодержання неділі, танків, фальшивих теорій. Але всі спокуси ми можемо побороти пильнуванням і молитвою, впертою боротьбою.

„Пильнуйте та моліться, щоб не ввійшли в спокусу. Дух то охочий, тіло ж немощне".

(за Д.Л.М.)

Цікаві книжки

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода
Ів. Флоринський $1.00

Гайдельберський Катехизм.
Ціна .... 50 ц.

Недостріляні, т. 1 і т. 2.
С. Підгайний $2.00

ЗБІРНИК ПРОПОВІДЕЙ

"Збірник проповідей" містить у собі досить цікаві проповіді ("Чи е Бог?", "Небо", "Воскресення Ісуса Христа" та інші), побудовані на науці Слова Божого й обґрунтовані науковими даними. Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Евангельської Правди".

Вісімдесят восьмий собор Пресвітерської Церкви в Канаді

У червні місяці відбувся в Торонті собор Пресвітерської Церкви. При цій нагоді хочемо в загальних рисах подати структуру церковного уряду Пресвітерської Церкви, яку можна назвати колискою американського парляментаризму. Це найперше в церкві громадяни навчилися правдивих засад народоправства, а потім перенесли їх на світське життя.

Пресвітерські правдиві громади не можуть існувати окремо ні від кого незалежні, як це може мати місце у баптистів. Одною з ознак пресвітерської церкви є громадська дисципліна і розуміння церкви як спільноти віруючих. Тому всі пресвітерські громади завжди об'єднуються в пов'язані єдністю віровизнання і дисципліни в пресвітерії. Пресвітерії звичайно творяться в певних містах і місцевостях, завжди маючи на увазі зручність участи для окремих громад.

Усі справи окремих громад, як теж і працю цілої церкви, розглядається реґулярно на місячних зборах представників пресвітерії. Цих представників вибирають окремі громади і число лаїків має завжди дорівнюватись числу пасторів. Всі справи вирішуються більшістю голосів. Опозиція звичайно критикує противну сторону та арґументує перед голосуванням. Коли ж справу проголосовано, то і всі опоненти ревно виконують постанову більшости.

Окремі пресвітерії в цілім краю стають поєднані собором церкви. Собор відбувається раз на рік та є найвищою законодавчою установою в усіх справах і питаннях — релігійних, дисциплінарних і фінансових. На соборі по дискусії всі справи рішаються більшістю голосів. З'їзд складається з представників, вибраних пресвітеріями, але число пасторів має бути рівним числу лаїків-делеґатів.

Собор церкви приймає звіти різних комітетів, яким було доручено ведення певної праці на попереднім соборі, ухвалює плян праці на наступний рік та вибирає нові комітети на наступний рік. Засідання собору завжди відкриті для публіки, за винятком окремих делікатних справ, коли собор ухвалює розгляд справи без сторонніх людей.

Цього року в складі делеґації на собор так само буде пастор Української Пресвітерської Церкви в Торонті.

Одного року сталося так, що всі українські пастори були вибрані делеґатами на собор своїми пресвітеріями.

Учасгь українських пасторів у пресвітеріях і соборі є важливою під кожним оглядом не тільки для українців пресвітеріян, але й для всього українського загалу. Варто пригадати, що це на домагання українського пресвітерського пастора в Торонті, Пресвітерська Церква стала домагатися від уряду припинення репатріяцій в Европі.

Пресвітерська Церква в Канаді притягає до себе найбільше англійську інтелігенцію, фахівців і взагалі людей, призвичаєних до дисципліни, що шукають у церкві не тільки емоційних переживань, але й поживи для розуму. Через це в Пресвітерській Церкві вимагається найвищого рівня освіти для пасторів. Окрім трьох років в університеті, вимагається найменше ще три роки в духовній академії.

Навчання в Пресвітерській Церкві більш нагадує лекційну залю, ніж артистичні чи екстатичні вправи. Через це люди, які шукають емоційних потрясень або шукають у церкві зовнішности і театральности, приєднуються до церков, в яких ці елементи стоять на першім місці. Поклоніння Богові може набувати різних форм, і те, що інша людина не славить Бога за програмою певної деномінації, ще не значить, що Бог цього не прийме. Через це пресвітеріяни дуже толерантні люди в питаннях форм поклоніння Богові.

Цей тип церкви найбільш відповідає українському національному генієві і дуже потрібний у житті і розвитку нашого народу для спасіння і являє собою найкращу скалю релігійних споглядань та емоцій.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт., 58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослужения відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Закордонна місійна праця Пресвітерської Церкви

Формоза

Панство Б. Ембріс пишуть:

Минулого листопада ми ознайомилися з церквами абориґенів. Ці тубільці примандрували з південносхідньої Азії, але вони не хінці. Вони мешкали на Формозі ще перед приходом туди хінців. Якихсь два покоління тому вони були славні своїм полюванням за людськими головами. Одна з їхніх жінок, яка переселилась з гір мешкати в долину, прийняла християнство і потім вчилася в Пресвітерській Духовній Семінарії. Вона стала головним знаряддям, що його Бог ужив для поширення евангелії від 1930 р. і до кінця другої світової війни, коли вона вмерла. В час її смерти було 5,000 християн абориґенів, з того часу це число зросло до 50,000.

На Формозі хінські студенти-християни ширять евангеліє, користаючись любов'ю хінців до вистав під відкритим небом. Звичайно студенти грають для людей драми і влаштовують концерти з християнськими темами. Це звичайно робиться на ярмарку і притягає велику кількість людей.

На західнім березі Формози поширена серед населення ґанґрена ніг. Причина цієї недуги досі незнана. В цій околиці серед населення працює з посвяти християнин лікар хінець, який міг би мати куди кращий зарібок і ліпші умовини деінде.

Праця в Брітанській Ґвінеї

Перше, що вражає в Брітанській Ґвінеї, це бідність населення. Хати побудовані з глини і криті соломою. Дерево в хатах непомальоване. Є також кілька старих побудованих з дерев'яних колод бараків, які вже гниють і в яких живе кілька родин. Проте люди веселі і не голодують. Благословенням життя в тропіках є те, що знайдеться поблизу якесь дерево, яке має їстивні плоди, або коріння. Тут люди обходяться без багатьох речей, які вважаються в Канаді за конче потрібні.

Водні канали заступають машину до прання, листя з кокосового дерева вживається за мітлу, трава з болота служить для матраців, а риж, риж і риж — годує всіх.

(З листів місіонерів Шілдс)

Всесильний Царю, Христе!

Муз. П. Сича

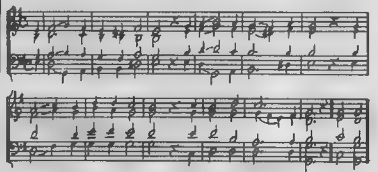

"Ісус Назорей Цар Жидівський", Ів. 19:19.

Всесильний Царю, Христе!
Я на Твоїм чолі
Вінок з тернини бачу,
І все лице в крові.

Предобрий Спасе, Христе!
Я чую, як в гірких
Конаннях Ти благаєш,
За вбійників своїх.

Могутній Царю, Христе!
Чого страждаєш Ти?
Защо Тебе, Ісусе,
Так мучать на хресті?

Я знаю, Христе-Спасе:
За мене Ти терпів!
За це Тебе я, Боже,
Навіки полюбив! Амінь.

"В критичних моментах життя" — писав Чарлс Дікенс, — "ніщо не є таким сильним і безпечним як звичайна правда".

"Факти не перестають існувати через те, що на них не звертається уваги".

Чи ми справді є віруючі?

Пам'ятаймо, що мільйони людей є членами своєї церкви тільки через те, що до тієї церкви належать, бо й батьки їхні до неї теж ходили. Але вони ще не певні, чи їхня віра погоджується із Словом Божим. Таж Сам Христос учить і апостол Павло говорить, що деякі християни мають поверховий вигляд побожности, але в середині є порожні, бо вони не мають ще Божої сили. Божа сила є в тому, що кожний християн мусить перемогти кожен свій гріх, і кожну спокусу, і кожну хибу свого характеру. Коли наша віра або релігія не зробила нічого доброго в нашому житті, не обновила нашого характеру і не дала нам сили жити так, щоб перемагали кожен гріх, то така релігія є марна. Правдива релігія є спасаюча сила, яка перемагає кожен гріх.

То нічого, що ви називаєте свою релігію правдивою і ходите до церкви щонеділі і, може, щодня, і навіть даєте багато грошей на Боже діло, але вам бракує спасаючої сили, а ту силу можна одержати даром від Ісуса Христа. Цю саму силу мали всі апостоли і пророки й цю саму силу Христос обіцяв дати кожному чоловікові, що зможе перемогти кожен свій гріх, викорінити його і зробити своє серце чистим для Бога. Та сила Христова вже перетворила тисячі п'яниць на тверезих Божих дітей. Та Божа сила зі злодія зробила праведника, змінила його характер. Вже мільйони людей та сила Божа відвернула від всякого зла, знищила в них гнів, ненависть, заздрощі, самолюбство, перелюб, п'янство, злодійство.

Деякі християни говорять, що вони так вірять як батьки їх. Але Бог каже через пророка Еремію так: "То скажи їм: За те, що ваші батьки покинули мене, говорить Господь, — і пішли слідом за другими богами й служили їм та припадали перед ними, мене ж покинули й не держали закону мого. Ви ж коїте ще гірше од батьків ваших, і живете кожний по упрямості ледачого серця свого, не слухаючи мене" (Еремії 16:11-12). Бо не кожний, що до церкви ходить, є християнином. Є такі з них, що вважають це за дуже легкий спосіб усім грішникам спастися. Давши багато грошей на церкву і священикові, вони думають, що вже купили вступ до Божого царства.

Ми можемо обдурити самих себе, але не Бога. Коли ж люди починають будувати свою віру на підставі людських переказів, то це вже не є віра, а гріх (Рим. 14:23). Апостол Павло заохочує всіх віруючих, щоб вони так вірили як він вірив. "Боротьбою доброю я боровся, дорогу скінчив, віри додержав. Наостанок готовиться мені вінець правди, котрий оддасть мені Господь того дня, праведний суддя, і не тільки мені, та і всім, хто полюбив явлення Його" (Тим. 4:7-8).

М. Ясінський

До Хвальної Редакції "Євангельської Правди"

Високоповажаний Пане Редакторе!

В "Євангельській Правді" за місяць травень Ви були ласкаві помістити мого листа, в якім я осудив цензурування М. Денисюком творів Тараса Шевченка, але, на превеликий жаль, там трапилась велика друкарська помилка.

В листі було написано таке речення: "Твори Шевченка є писані під впливом надхнення Слова Божого, яке він пильно студіював і розумів далеко краще, ніж **католицькі доктори богословія"**. Друкарі, через помилку, поставили: "католицькі доктрини богословія". Така помилка викривлює думку, зміст цілого речення.

Прошу Вас в наступному числі "Євангельської Правди" ту помилку спростувати.

Позістаюсь, з глибокою пошаною до Вас —

Т. Каменецький

ЕКУМЕНІЧНА НЕЗГОДА

Майже всі православні церкви в світі ввійшли в Світовий Союз Церков, але до згоди ще далеко. В Індії православна делеґація проголосила: "Православні не можуть прийняти рівність усіх деномінацій . . . Православна Церква не є одною деномінацією з багатьох або однією поміж багатьох.

Для православних Православна Церква є поодинокою церквою".

(Цитати взято з "Юнайтед Чорч Обсервер")

Кожний евангелик повинен передплатити сам і збирати передплати між евангеликами і однодумцями на "Євангельську Правду".

Медитація

Пастор М. Яук

"Коли ваша правда не переважить письменників та фарисеїв, то не ввійдете в царство небесне" — Мат. 5:20.

Таким же способом письменники нашого часу хотіли б утиснути нас у традиційні релігійні і політичні шабльони. Це надало б їм силу, престиж і самоповагу. Але цей процес уподоблювання притупляє розум та робить нас нечулими до вищих сфер досвіду. Пристосовування приносить безпечність, але не дає ані свободи, ані чеснот. Перевищити праведність письменників означає звільнити себе від тяжких кайданів традицій, які приковують нас до землі. Фарисеї подібні до стовпів у нашім суспільстві. Вони багаті на гроші. Вони відділюють себе від інших людей, відгороджуючись стіною поважности. Тому, що вони переконані, що вони стоять у проводі на чолі добра, вони часто несамовиті у відношенні до тих, хто не дотримується їхніх правил поводження, або не погоджується з їх скалею цінностей. Вони завжди на сторожі, боязкі і підозріливі у своєму ставленні до нового. Їхня унутрішня убогістть скрита дуже вражаючим плащем пошанування. Тому, що вони порожні всередині, вони дуже гучні, коли хто робить їм виклик. Двері царства закриті для них тому, що вони надто журяться своєю власною важливістю і плеканням своїх власних чеснот. Чіпання за догми і символи не приносить нам любови і кращої дійсности. Коли ми готові покинути все, скинути із себе всі мантії, які ми носимо, коли вмремо для знаного, лише тоді Бог відкриє себе нам у всій Його невимовній красі і славі. Там, де є любов, нема невдачі, осуду чи відчуження. Там є лише досконала спільність. Любов перекреслює минуле. В одну мить любов захоплює нас і перетворює в нову творчу істоту.

Нехай Бог дарує нам ласку звільнити себе від принадливих шабльонів думання і вчинків сучасних письменників і фарисеїв і дозволить нам бути захопленими незмірною, всеохопливою та викупною любов'ю, яка є сама Реальністю.

Вісті з Нью-Йорку

ВАРТЕ НАСЛІДУВАННЯ

При Українській Пресвітерській Церкві існує музична бібліотека, з якої користається церковний хор. В церковному бюлетені згаданої громади читаємо, що п-і М. Шумейко прийняла церковну музику для бібліотеки від П. В. Багрія. Заснования таких бібліотек є незвичайно корисною річчю не тільки для церковних хорів, але й для перехования нових творів і композицій українських евангеликів у Канаді і Сполучених Шта- [illegible]

19-го квітня члени Української Пресвітерської церкви були офіційно прийняті до складу — Adams - Parkhurst Memorial Presbyterian Church. Д-р. К. Мілер виголосив проповідь, у якій зазначив: "Ця громада має славну історію і належиться поздоровити Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church із при прийняттям їх до пастви.

Коли д-р К. Мілер одвідував Україну, він одвідав і кілька протестантських церков. Він зауважив, що церкви не були великі, але вони були повні життя у протилежність до великих прекрасних церков, які є духово мертві".

Було всього прийнято 55 українців до складу церкви.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт., 20 Claremont Street
Богослужения і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа
о 3 год. по пол. кожної суботи.

ЗАСЛУЖИЛИ НАГОРОДУ

Російський уряд віддав новий і багато впоряджений будинок у Москві "Секції закордонних справ" російської православної церкви. Приміщення має кілька прекрасних образів із сімнадцятого століття, як також багато цінних старовинних речей, наприклад, меблів.

Цілком ясно, що виступи російської православної делеґації на з'їзді Світової Ради церков в Індії знайшли апробату в комуністичних правлячих колах.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Сімко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

Від редакції:

Редакція "Євангельської Правди" сподівається, що читачі нашого часопису в Сполучених Державах і Канаді регулярно платитимуть свою передплату. Фактично більшість читачів це і робить. Проте ми не вимагаємо передплат від безробітних і взагалі неспроможних, як рівнож від читачів з країн, в яких валюта стоїть низько. В усіх таких випадках ми готові висилати "Євангельську Правду" безплатно на повідомлення.

Виправлення фактів

Опоненти релігії, зокрема комуністи, люблять згадувати засудження Коперніка середньовічною інквізицією та твердження, що земля обертається навколо сонця, а не навпаки, як вірив увесь тодішній світ. Витворюється враження, що всі освічені люди того часу погоджувалися з Коперніком, але назадницька середньовічна церква "боролася з наукою" і засудила Коперніка.

Правдою є, що весь тодішній світ,як також і церковний провід, приймали систему розуміння всесвіту іншого стародавнього науковця Птоломея. Згідно з системою Птоломея, земля була в центрі всесвіту. Розподіл елементів на землі був такий: у центрі—земля, відтак слідувала вода, потім повіттря, а над повітрям вогонь. Поза сферою вогню були небесні тіла, які були зроблені з більш делікатної матерії. Відповідно до семи плянет було сім небесних сфер і кожна мала якесь божество, що керувало сферою. Восьмою сферою була сфера нерухомих зір. Поза восьмою сферою був рай. Тепер Копернік все це перекреслив, навчаючи, що сонце є в центрі, а земля і плянети кружляють довкола. Він був, при всьому тому, глибоко релігійною людиною. Проти Коперніка обурилося все суспільство, не тільки клір. Визначні науковці того часу його гостро засуджували, часом більш навіть, ніж церква.

Цікаво, що інквізитор, який досліджував його справу, погоджувався з його теорією. Проте, деякі провідні науковці часу Коперніка цієї нової теорії не визнавали і Коперніка зневажали. Так світознаний Франціс Бейкон (1511—1626) описував Коперніка як людину, "яка зовсім не вагається, щоб завести яку-будь фікцію в природі, щоб лише його обрахунки вийшли добре."

Для визначного вченого Бейкона та інших теорія Коперніка була лише "фікцією". Отже, це перекручування історії насвітлювали засудження Коперніка як "боротьбу релігії з наукою".

Боротьба була, але поміж новою і старою наукою. Клір лише висловлював погляди більшости тодішніх науковців.

Цікаві цитати

(Нижче ми містимо кілька цікавих цитат з недавньої праці світознаного вченого P. Lecomte du Nöy "Призначення людини". Він є поважний на всьому світі вчений і його авторитет стоїть незвичайно високо — Ред.).

"Ще раз ми повторюємо, що нема жодного факту, ані жодної гіпотези сьогодні, яка б пояснила походження життя або природної еволюції.

Так далеко, як це торкається початку життя, хочемо ми, чи не хочемо, але мусимо, або признати ідею трансцендентальної інтервенції, яку вчені можуть так само добре назвати Богом, як і "проти-випадком", або просто визнати, що ми нічого не знаємо про ці питання, окрім малого числа механізмів. Це не є акт віри, але незаперечний науковий факт. Це не ми, а переконані матеріялісти, які виявляють потужну, але неґативну віру, вперто продовжуючи вірити, без усяких доказів, що початки життя, еволюція, мозок людини і народження моральних ідей колись будуть науково пояснені. Переконання матеріяліста засновані на чисто сентиментальних причинах".

Цукерки, Хрущов і церковна наука

"Парейд" (лютий 11, 62) подає, як факт, наступне: До революції в селі Каліновка більше селянських дітей стало приходити до церковної школи, що містилася при православній церкві, після того, як священик почав роздавати їм цукерки. Одним з найвірніших школярів був войовничий хлопець з коротким носом, який завжди добре знав лекції з релігії. Відповівши священикові те, що він вивчив напам'ять, він ховав до кишені цукерки і біг у поле їх їсти. Священик сподобав хлопця і переконав його записатись до церковної школи. Його побожні батьки з цією метою звільнили його від домашньої праці. Даючи йому інші нагородя, священик зумів навчити його чотирьох евангелій. Цей хлопець, ніби, вивчив усі чотири евангелії напам'ять і за це дістав спеціяльну нагороду.

Тепер, шістдесят років пізніше, він часом цитує уривки з Святого Письма, але з метою, яка викликала б великий жах у старого священика. Цей школяр, який діставав перші нагороди за вивчення Святого Письма, є Нікіта Хрущов — комуністичний цар.

Таким самим способом покійник Сталін учився в православній духовній семінарії.

Якщо вищенаведене оповідання про Хрущова це не легенда, то воно лише доводить, як і у випадку з Сталіним, що православна церква мала добру нагоду зробити з цих провідних комуністів людей, які замість утисків і смерти, заподіяних мільйонам, могли б бути корисними для народу діячами.

Але практика і навчання православної церкви (як рівно ж і католицької) всупереч того факту, що обидві вони мають Святе Письмо і вірять в Бога, такі, що в країнах, де вони панували чи панують, інтеліґенція стає атеїстичною, а комуністичні партії нараховують мільйони членів.

Як контраст до цього, комуністів найменше в тих країнах і їхні впливи найслабші там, де вільно проповідується благу вість Євангелії.

"Якщо ви зношуєте штани швидше, ніж черевики, то ви робите контакт не в тому місці".

Чому священики повинні женитися

"Треба ж єпископові бути непорочним, однієї жінки чоловіком, тверезим, цнломудрим, чесним, гостинним, навчаючим, не п'яницею, не до бійки, не до здирства, а тихим, несварливим, не сріблолюбцем, своїм домом щоб добре правив, дітей держав у слухняності з усякою повагою" (1 Тимотея 3: 2-4).

"Хіба не маємо власти сестру-жінку водити, як інші апостоли, і брати Господні, і Кифа?" (1 Кор. 9:5).

Усі священики, включаючи єпископів, митрополітів, патріярхів і пап повинні женитися, бо цього вимагає Святе Письмо. Апостол Павло ясно каже, що єпископ повинен бути однієї жінки чоловіком. Апостол Петро й інші апостоли, ми знаємо, були жонаті.

Римо-католицька церква забороняє шлюб для священиків, а православна забороняє шлюб для вищого чорного духовенства. Це робиться без всяких підстав, усупереч ясній науці Святого Письма, із ціллю мати більшу силу над священиками, звільненими від родинних обов'язків целібатом.

Знову священики повинні женитись, бо це підвищує і очищує мораль кліру. Іван Кальвін, великий французький реформатор, відкидав целібат кліру як: "учинок нечестивої тиранії, противної Слову Божому і кожному принципові справедливости. Навіть непотрібно і згадувати, з якою безкарністю перелюб лютує поміж ними (в римо-католицькій ієрархії). Їх знечищений целібат додає їм сміливости, і вони стають закам'янілі в усякім злочині. Христос сподобав ушанувати шлюб у тій мірі, що зробив його образом свого святого поєднання з церквою. Що більше можна сказати в похвалу пошани до шлюба? З яким лицем можна називати нечистим те, що виявляє подібність духової ласки Христа?"

У дні реформації, як це має місце і сьогодні, в багатьох країнах целібат зробив загальним явищем незаконне любовне співжиття.

Священики і вся церковна ієрархія повинні женитись і для того, щоб вони проповідували не тільки словом, але і життям, та знали, про що вони говорять, коли вимагають

великих родин та навчають, як треба виховувати дітей. Родинне життя зробить священиків і єпископів також більш людяними.

"Чим більше аргументів ви виграєте, тим менше приятелів ви будете мати".

"Утрата зацікавлення, а не прожилі роки, є старістю".

Чи життя могло появитись випадково?

Нижчеподані цитати із праці світознаного і всіма поважаного вченого Лекомпт дю Нюї ("Гюман Дестіні") виявляють неможливість припущення, що життя могло появитися в наслідок сліпої гри елементів. Для цього невистачило б в світі ані матерії, потрібної для випадку, ані часу існування землі. Це лишає логічно можливим лише один висновок, що Бог сотворив життя і створив людину. Віра багатьох науковців в випадок має менше підстав, ніж найбільш марновірні твердження та є висловом їх особистих бажань, а не наукових осягнень чи знання.

●

"Людська наука заснована на фізичних дослідах явищ. Ці явища існють як такі лише в нашім мізку . . .

Певні з наших умових ілюзій існують в наслідок того, що ми спостерігаємо явище в рамках нашого біжучого життя. Наприклад, рух по прямій лінії є дійсним по відношенню до землі, і мильним по відношенню до всесвіту. Це відноситься до всіх людських спостережень, які завжди пов'язані зі скалею спостереження.

На рівні людських спостережень край бритви є рівною лінією, під мікроскопом бачимо, що це є зазубрена, але тверда лінія. На підатомічній скалі маємо електрони, які рухаються із швидкістю кількох тисяч миль на секунду.

Іншими словами можна сказати, що з погляду людини це скаля спостереження, яка констатує явище. Кожного разу як ми міняємо скалю спостереження, ми помічаємо нове явище".

"Вислови такі як "наукова правда" потрібно брати в дуже обмеженому змісті, а не дослівно, як це часто робить публіка. Нема наукової правди в абсолютному змісті". "Наукові закони істочно відносні і суб'єктивні."

"Ми мусимо сказати; що більшість досліджуваних феноменів, якщо не всі, в дійсності походять з комбінації: дослідник (людина) плюс об'єктивний феномен" (тобто—явище).

"Наука поділена на непроникливі відділи. Ми спробуємо пояснити це прикладом. Уявімо, що сумлінний і мудрий дослідник хоче вивчати закони, які керують людським суспільством. Потім, коли він об'їхав усі країни світу, він приходить до висновку, що, можливо, буде більш корисним дослідити найперш спільний елемент в усіх суспільствах, тобто людину. Дійсно, здається логічним прийняти, що закони, які керують людськими групами, засновані на якостях і ознаках індивідуальних осіб. Тому дослідник починає вивчати окремі людські істоти. Не будучи того свідомим, він переступає поріг, який він не зможе переступити назад у протилежному напрямі, бо психологію юрби не можна вивести із психології окремої особи.

Тому, що він переконаний у єдності науки, цебто факту, що всі явища у всесвіті пов'язані і що повне знання елементарних явищ мусить автоматично вести до більш скомплікованих, він вирішує, що його незнання людського тіла — це серйозна перешкода і що причини поведінки людини конче мусять полягати в дослідах людської анатомії і фізіології. Так роблячи, він знову несвідомо переступає інший поріг так само безповоротний як і перший. Фізіологія, природньо, веде його до біологічної хемії, це третій поріг без повороту. Щоб зрозуміти певні деталі біохемії, він змушений узятись до неорганічної хемії, бо є вона її конечною основиною, і от четвертий поріг переступлено так же легко, як і попередні. Щоб бути послідовним з собою, він стає зацікавлений не тільки в молекулах, але і в атомах, з яких вони складаються, і природньо в їхніх складниках: електронах, протонах і т.д. Це є останній поріг. Коли він доходить до цього пункту, для нього стає неможливим, уживаючи зворотньої методи, повторити назад кроки до якоїсь із початкових проблем.

Він не може повернутись, ступаючи першими кроками назад, бо властивості атомів, за нашою скалею спостерігання (цебто результат реакції атомів на нашу нервову систему), так далеко не нав'язаню до електронів у структурі атомів тому, що властивості атомів не можна нав'язати до властивостей молекул. Содіум є метал, хлор є токсичний газ, комбінація їх двох витворює кухонну сіль. Ні що у властивостях цих атомів не дає нам можливости передбачити властивостей соли. Він не зможе повторити свої кроки назад тому, що властивості життя не можна нав'язати до властивостей мертвої матерії, бо думання і психологію людини не можна вивести з фізико-хемічних і біологічних властивостей живої матерії. Іншими словами, переходячи з одної скалі спостерігання до іншої, учений відкриває нові явища, але відходить далі і далі від своєї цілі.

Ми знаємо, що матеріяльні атоми зроблені з атомових частинок — протонів, електронів і невтронів. Але поміж сферою атомів і електронів існує непереходна прірва. Закони, які пояснюють рухи і властивості атомів, цілком інші, ніж ті, які керують рухами електронів. Інакше кажучи, народження матеріяльних атомів уносить нові закони в світ, закони, які відзначаються неможливістю звороту, як це є і в електронах. Матеріяльні явища (на нашу скалю спостерігання) можуть розвиватись лише в одній напрямі і ніколи зворотньо.

Отже з самого початку існує перерва в поточності історії еволюції всесвіту".

Математичний доказ професора Lecomte du Noüy, що життя не могло початись на землі припадково

"Поперше, визначмо, що ми розуміємо під імовірністю події: це є пропорція числа випадків до події, до загальної суми можливостей, усі можливі випадки вважається як однаково ймовірні. Наприклад, у грі в "орел" чи "решка", число можливих випадків наочно два (орел або решка). Якщо монета симітрична, як це є звичайно, два випадки однаково ймовірні. Тому імовірність, коли монету кинути в повітря, і вона впаде або орлом (або решкою), дорівнюється 1 (це є число випадків на користь кожного з двох учасників гри), поділене на два дасть ½ або 0,5. Ми скажемо, що ймовірність виграти (в грі в орла і решку) дорівнюється 0,5. У випадку гри в кості, які мають шість боків, імовірність буде 1/6 або 0,1666 . . .

Важливо завжди пам'ятати, що, згідно з розумною заувагою великого математика Й. Бертранда, "Випадок не має ані совісти, ані пам'яти". На кінці десяти кидань, які б принесли решку, можливість, що наступний раз знову принесе решку, лишається такий самий, як і при першім киданню, і це саме і для орла. Імовірність лишається 0,5. Через це, хоч і можливо у грі випадків програти або виграти, це є математичною певністю, що якщо хтось грає достаточно довго, його виграші і програші збалансуються, при одній умовині, що гра є чесна і що втручається лише випадок.

Таким самим способом, якщо ми хочемо висловити природні явища законами, заснованими на обчисленні ймовірности, ми мусимо признати, що Природа є чесна і що вона не обдурює.

Загально кажучи, проблеми є більш складні, а ймовірності скомпліковані. Тоді їх обчислють на підставі наступної теореми:

Коли подія, імовірність якої хтось досліджує, складається із явищ, які йдуть одне за другим, імовірність дорівнюється результатові ймовірности першого явища помноженого на ймовірність другого явища, це у випадку, коли друге явище матиме місце зразу ж за першим.

Візьмімо простий приклад і спитаймо себе, яка є ймовірність, що кидаючи кість, вона впаде числом 5 догори два рази підряд? Імовірність першої події є 1/6. Імовірність другої так само 1/6. Тому імовірність, що кість упаде числом п'ять догори два рази буде дорівнюватись 1/6 x 1/6 = 1/36 або .0277, що вже є далеко меншим.

Імовірність, що кість упаде п'ять разів підряд тим самим числом вгору є лише 1/7.776 або 0.00013 . . . Випадок можливости мати кість так десять разів буде рівнятися 1/60.466.176, або, беручи кругло — 0: 000.000.016. Із цього видно, що можливість випадку зменшується швидко. Тепер ми можемо спробувати вичислити ймовірність появи певних органічних сполучень на підставі лише випадковости, конечних для життя, наприклад, великих молекул протеїну.

Молекули живих організмів відзначаються великою асиметричністю. Тепер ми бачимо, що асиметричність можна висловити числами поміж 0,5 і 1. Число 1 відповідає максимальній асиметричності і число 0,' відповідає перфектній одно-

(Продовження на стор. 6)

ЖИТТЯ

(Докінчення з стор. 5)

родності, найбільш симетричному розташованню.

Найбільш імовірні коливання згруповані ближче степеня асиметрії 0,5.

Ці обчислення, зроблені проф. Ч. Е. Ґуї для молекул степеня асиметрії 0,9, коли число складових атомів дорівнюється 2.000. Щоб зробити проблему набагато простішою, [illegible] вна атомна конструкція м[illegible]чули протеїну вважається тільки двох видів, коли в дійсності завжди їх найменше чотири, і складається з атомів углеводів, водня, азоту, кисня з додатком міді, сірки, заліза і т. д. Атомна вага цих атомів приймається для простоти за 10, молекулярна вага 20.000. Ця вага нижча, ніж у багатьох простих протеїнів. (Альбумін яйця 34.500).

Імовірність обрису степені асиметрії 0,9, при цих довільно спрощених умовинах буде більшою, якщо мати на увазі лише випадок. Вона буде дорівнюватись: $2{,}02 \times 10^{-231}$ або $2{,}02 \times 1/10^{-231}$. Обсяг субстанції необхідної для такої ймовірности, щоб вона мала місце, вимагає місця поза всякою уявою. Це була б сфера з радіюсом таким великим, що світло потребувало б 10^{83} роки пробігти цю віддаль. Такий обсяг є незрівняно більший, ніж увесь всісвіт, включаючи найдальші галактики, від яких світло доходить до нас за два мільйони років.

Імовірність, що лише одна молекула великої асиметрії (протеїн) може постати в наслідок випадку і нормального температурного з а б у р е н н я практично дорівнюється зеро.

І якщо ми припустимо 500 трільйонів потрясень в секунду (що дорівнюється кількості вібрацій світла), ми знаходимо, що час, потрібний для сформування однієї такої молекули в матеріяльним обсязі розміру земної кулі, дорівнюється 10 в степені 242 більйонів років. (Це є 1 з 243 нулями).

Але ми не повинні забувати, що земля існувала лише біля двох більйонів років і що життя появилось біля одного більйона років тому, так хутко як вона прохолола.

З другого боку, ми завжди можемо сказати, що неважливо, яка мала ймовірність, випадок міг статися на початку процесу і породити протеїну молекулу.

Якщо б це сталося, і ми затримали нашу віру в обчисленнях ймовірностей, це б дорівнювалося признанню існування чуда, і в результаті ми мали б лише одну молекулу, найбільше дві або три.

Тут саме життя не є під розглядом, але лише одна з субстанцій, з яких складаються живі істоти. Тепер одна молекула невистачальна, а необхідні тисячі ідентичних молекул.

Неймовірність випадкової появи такої кількости навіть найпростіших молекул протеїни є остільки велика, що може уважатись просто неможливою".

"Абсолютно неможливо пояснити науково всі явища, які відносяться до життя" . . .

"Існує прірва поміж живою і неживою матерією, якої ми не можемо закрити".

"Цікаві відкриття зроблені в Інституті Рокафелера з кристалізацією вірусів, і мозаїчної хвороби тютюну, про які говорилося, що вони є проміжними стадіями поміж неорганічною матерією і живою матерією, вони теж не міняють цього твердження.

Поперше, їх молекулярна вага остільки висока, що ймовірність їхньої появи в результаті випадку є ще меншою. Подруге, не в якім значенню цього слова ці субстанції не можна назвати живими. Вони можуть множитись, але лише при контакті з живою матерією, подібно до токсінів, знаних як птомаїни, які появляються, коли жива матерія проходить процес розкладу.

Щоб вивчати найбільш цікаве явище, а саме — життя і потім людину, ми змушені звернутись до "проти-випадку" (Бога, ред.).

●

"Імовірність, що життя могло постати в наслідок випадку, можна прирівняти до ймовірности, що великий повний словник міг би постати в наслідок вибуху в друкарні".

Проф. Е. Конклін,
Прінстон Юніверсіті

"Я не розумію",—казав Ціцерон, — "чому щаслива людина хоче бути ще більш щасливою?"

Друкарська помилка

В ч. 4 "Євангельської Правди" на кінці пісні "Вознесу Тебе, мій Боже" друкарня помилково поставила ім'я П. Сича як автора. П. Сич аранжував музику, а слова взяті з псальми.

ЦІНА ЛЮДИНИ

1 Кор. 7:23: "Ціною ви куплені, не робіться невільниками людськими".

В наші часи, коли матеріяльний добробут ставиться великою кількістю людей понад усе, прийнято все розцінювати під цим кутом. Ми оцінюємо все, що бачимо навколо себе, в долярах, злотих, карбованцях і т. д. На гроші переводиться навіть така річ як ім'я-фірма. Коли ви маєте купити якесь підприємство, то ви окремо платите за весь маєток, але окремо за ім'я фірми. На гроші цінується вода, земля, повітря і все те, що під землею. На все існує певна ціна і знаюча людина розкаже вам, скільки долярів коштує фут землі на одній пишній вулиці. Ми всі звикли цінувати все навколо нас. Тому питання, яка ціна людини, не є зайве само в собі. Досліджуючи це питання, ми знайдемо, що різними особами і групами людина цінується різними способами, але їх усі ми можемо поділити на три групи. Перше, це ціна людини, що її устійнює світ, відтак як ми сами себе оцінюємо, і яку ціну людини дає Бог. Треба сказати, що світ не має сталої ціни на людину, і вона мінялася залежно від часів, країн і характеру народів. У часи, коли існувало рабство, усюди ви могли купити дорослого чоловіка за якісь 20 срібняків, Христос був проданий за 30 срібняків. За жінок платилось якихсь 10-15, а за дітей ще менше. У часи рабства в Америці ціни були трохи вищі, навіть у наші дні ви можете купити в Африці чи в Китаї дитину за якихсь пару долярів. Як ми бачимо, світ в старі часи цінував людину так, як ми в наші дні цінуємо стару коняку, що може проживе ще пару років. Дуже рідко бралося на увагу духові здібності людини. В ті часи людина була і автомобілем, і потягом і літаком, і людської сили було стільки, що людство не мало потреби в якихось винаходах. Лише коли зросла ціна людини, почали винаходити машини, бо вони стали дешевше людей. У першім столітті по Христі римські інженери винайшли парову машину для помпування води, але тому, що раби могли зробити це саме з меншими видатками, то цей винахід лишився без наслідку. В наші часи світ, як і в старі дні, не цінує пересічну людину дуже високо. Один американський учений вичислив, що доросла людина коштує в Америці якихось $15,000, звичайно в Африці вона набагато дешевша. Але на практиці знаємо, що дійсна ціна людини ще менша. Коли комубудь машина відріже десь руку, то дають декілька соток, коли проб'є голову, то ще менше. І зрештою, коли людину вб'ють зовсім, то батьки дістануть кілька тисяч долярів. Коли ж починаються війни і всілякі завирюхи в людстві, то світ не цінує людини і в п'ять центів.

Світ завжди вираховує, скільки в даних обставинах ви можете принести капіталу як робоча сила (неважно, чи ви працюєте фізично, чи розумово), від цього вже відраховують скільки коштує ваше утримання, а по решті із 6-7% вираховують вартість. Інакше кажучи, світ цінує людину так само, як він оцінює і худобу, і нерідко знаходить, що худоба коштує більш, ніж людина чи машина, бо вартісніша за працьовника. У скалі цінностей у світі людина займає далеко не перше місце, тому ви бачите, що людьми жертвують без міри задля виконання фантастичних соціяльних теорій, чи, з другого боку, зуживається без міри як звичайну худобу. В наші дні світ часом старого коня оцінює дорожче, ніж царя природи — людину, бо за коня треба заплатити, якихось сорок долярів і дати йому харч і помешкання. Людина ж має робити в колхозі за трудодень на всім своїм. Світ не робить жодної ріжниці поміж бездушними речами, худобою і людиною так далеко, як мається на увазі їх вартість. Тому світ каже, що така і така то людина коштує таку то кількість грошей, і в ділових людей не питають, що то за людина, але — скільки вона коштує. Оцінка людей світом є жорстока і бездушна, що ставить людину нарівні з домашніми речами. В Римі колись рабів записували в інвентарну книжку разом з косами, плугами і т. д., і поділяли се знаряддя на те, що з голосом—як корова, бик, людина, і без голосу—борона, сокира і т. д. Модерне відношення світу до людини нічим не є краще в своїй суті.

Звичайно, що оцінка людини світом почасти залежить від того, як ми самі себе цінуємо. І треба сказати, що людина в світі або переціняє себе, або не доціняє, але продає завжди за півціни. Найкраще, що ми маємо в собі, це життя, і це життя, як дні ідуть за днями, ми можемо перетворити у всілякі речі, і коли ми скінчимо життя, то все, що ми зробили, є нашою вартістю, вартістю нашого життя.

Що ж ми бачимо? Пересічна людина витрачає ввесь свій час на те, щоб їсти, спати, одягатись та розмножуватись. І наприкінці життя вона може зібрати все, що вона з'їла, зносила і випила, і це буде її вартість. Тоді б ми знайшли, що багато хто з людей коштують, скажімо, декілька тон м'яса, сотку бочок води, а може пива, горілки, дехто шампанського. Але однаково ці люди не цінували себе більше, ніж світ цінував їх. Більшість людей продає себе задармо. Ми робимось невільниками людей, диявола і світу і то все за речі, про котрі, коли подумати, то вони часом не варті найменшого зусилля. Не можна зрозуміти, як людина може проміняти цей досконалий дар, котрим є життя, за такі речі, що є менш довговічні, ніж ми самі. Дехто віддає своє життя за будь-яку ідею в цім світі. Але коли ви продумаєте вартості цих ідей, то вони наостанку усі зведуться до тих же самих — поживи та напоїв. Бури в Африці підняли визвольну боротьбу, захоплюючи промови виголошувались всюди, і молодь ішла і гинула за свободу і незалежність, за право на вільне існування, якого вони тепер відмовляють муринам. Але чим є ці всі речі? Вони є правом на споживання і керування матеріяльними добрами країни і всім, що з ними сполучене. Голос шлунку був найбільшим чинником у всіляких змаганнях. Модерна клясова боротьба, що її люди так завзято пропонують у чудових часом словах, воля, рівність, братерство, може бути зведена до сварки двох бульдогів за кістку, бо, кінець-кінцем, кожна пересічна людина оцінює своє життя в першу чергу в одиницях матеріяльних вартостей. Людина каже, що її життя нічого неварте, коли вона в злиднях, і часом навіть кличе смерть. Само людство ніколи не цінувало себе дуже високо, продаючи свої права першости за сочевицю за найдок.

У старі часи люди вірили, що можна продати дияволу свою душу, і про це існують оповідання. Гете у творі "Фауст" описав таку подію і цікаво замітити, що Фауст у замін своєї душі старався задовольнити себе виключно речами, які не мали в собі навіть і частини вартости його життя. В наші дні, мабуть, знайшлося б чимало людей, що охоче продали б свою душу нечистому за матеріяльні добра, і дехто навіть дивується, чому, коли нечистий є, він не купує душі, як у добру старовину. Справа полягає вся в тому, що він не потребує їх купувати: вони вже є в його посіданні і він не потребує робити зайвих видатків. Ми продали себе йому без всякого контракту, і в замін за те, їмо і спимо (часом і те, й друге в недостатку), і все те звемо життям.

Чи є справді дійсною ціною людини те, що дає за неї світ, як от одяг, їжа і всілякі інші приємності, якими ми самі цінуємо себе?

Коли ми звернемось до Бога, що створив нас і знає справжню ціну нам, то ми знайдемо відповідь у Його слові. Він нам каже, що ми не потребуємо продавати себе, бо ми куплені ціною, і ця ціна є нашою справжньою ціною. Що є ця ціна? Слухайте, що пише апостол Павло: "Так бо нехай думається у вас, як і в Христі Ісусі, котрий, бувши в образі Божому, не вважав хижацтвом бути рівним Богу; тільки ж умалив себе, прийнявши вид слуги, бувши в подобії чоловічому, і здавшись видом, яко чоловік, принизив себе, бувши слух'яцем аж до смерти, смерти ж хресної" (Фил. 2:5-8).

Бог став людиною і принизив себе аж до смерти, щоб купити нас. Хто може заплатити більшу ціну за людину, ніж та, котру заплатив Бог, що віддав свого Сина за нас? Цю плату ми не можемо ані висловити, ані описати аповноті Вона є вічна як сам Бог, і вона відкриває безмежну глибину Його любови. Ми оцінюємо себе в фунтах м'яса і долярах, Бог оцінює нас життям свого Сина. Ми продаємо себе тілу, сатані і світу за відпадки, він купує нас ціною смерти Христа, Його мук і приниження. Людство дало за сина Божого 30 срібняків, він віддав за них своє життя. Тепер ви можете з відкриттими очима зробити собі розцінку і прийняти або ціну, що світ дає вам, або прийняти ціну Бога. До Христа людству це було тяжко, і неясно. В наші дні легко. Чи ви приймете ціну, що Бог заплатив за вас, чи ви приймете Його смерть і разом з ним Його життя? Чи ви скажете, що ціна світу краща і подобно до Ізраїльтян скажете, що "Пір, і часник, і цибуля, і огірки" та інші надше в кайданах Єгипту є кращими, ніж духові змагання на волі в степах Сінаю.

Вічний Еліксир

Людей табуном точиться туди,
А зверху сонце гостро праже;
Кругом піски, нема ні крапельки води —
Це їх життя, де глянь — міражі.
Альхемія веде їх у тупік,
Не той тримають компас у руці;
І кроки їх із року в рік
Витискують рисини на щоці.

Якщо твоя, як їх, в пустині путь,
Читавши це, в однім свідомий будь:
Є вічний Камінь, світлий День,
Це Скеля невимовного спокою,
На Ній росте для тебе тінь,
Із Неї джерело тече рікою.
Один Ісус, Предвічний Еліксир,
У Нього—юність, скарби, ліки й мир!

Олесь Остович

Ісаак Нютон

ВЕЛИКИЙ ВЧЕНИЙ — ВЕЛИКИЙ ВІРУЮЧИЙ

На його домовині красується такий напис: Він був першим чоловіком, що, володіючи Божою силою духа, устійнив рух планет та їхні розміри, усталив дороги комет, і закони морських приплавів; питомості різних промінів і виникаючі звідци особливості барв. Перед ним ніхто про такі речі й не домислювався. Він обережно, але докладно досліджував закони природи, а також студіював Слово Боже, вихваляючи величність Божу в своїх філософських трудах. Його життя відзначалося рідкою простотою і невибагливостю. Всі свої відкриття Нютон підвів під один вічний порядок, установлений Творцем всього світу видимого й невидимого.

ПРАВДИВЕ ХРИСТИЯНСТВО

Про царя Соломона існує ось такий переказ: Відвідуючи царя Соломона, цариця Савська забажала переконатися в його мудрості. Вона звеліла внести в покої два кущі рож, із них один натуральний, а другий штучний, але так майстерно й по-мистецькому зроблений, що впрост трудно було відрізнити від правдивого. Який із них натуральний?, спитала цариця мудрого Соломона. Соломон усміхнувся й відчинив вікно, за яким знаходився рій бджіл. Приваблені запахом квітів, бджоли пообсідали правдивий кущ. Де є ніжний запах віри, там є і правдиве християнство, а решта буде християнством лише по назві, без сили і кріпости. Довірившись ласці Господа і ми будемо на добрій основі.

Людина, що провадить помірковане життя, буде панувати над своїм духом, тілом і часом.

You're just too nice

By Grace Cash

When Lois and Nadine stopped to talk with the Tabor cousins, Karen hurried on down the street. At Karen's home there was an understanding that no one played around after school without telephoning first. That way Karen's parents knew when to be on the lookout if something should happen out of the ordinary.

Karen sighed, thinking that no one need fret that anything out of the ordinary would ever happen to her. She was very safe. To school, back home, to church on Sunday, back home. It was just as Lois and Nadine had said, she was a good girl, and in this era who wants a good girl?

"Karen, wait a minute," Lois called. "Go with us to have a coke with Chuck and Hal."

"Please do," Nadine giggled. "Maybe they can think of a date for you—a real good boy."

Karen shook her head, but she thanked them politely. Lois and Nadine were good friends, even if their joking did sometimes seem a little loud, as though they were trying to be just like Chuck and Hal.

"I hope someone will call for me to baby-sit," Karen said.

Lois and Nadine did not know how necessary it was that Karen earn extra money for the family. She had not told them that her father's salary had been cut, due to short work orders. In the Pinkerton and the Evans families there was plenty of money. When Lois and Nadine baby-sat it was for thrills, or so they had secretly confided to Karen.

"Karen, Karen's never been kissed," Chuck chanted.

Lois and Nadine squealed. "And never will be if she doesn't chime in," Lois said. "She won't listen to an old crone's advice."

Karen turned and rushed homeward. Lois' reference to herself as a worldly-wise crone had met with howls and laughter. Karen winced, not because she was the butt of their joking, but because she feared there was an element of truth in their remarks. Maybe she was making a mistake not to accept invitations to unchaperoned coke parties at the Evans and the Pinkerton homes.

Nadine and Lois did just about as they pleased. They had advised Karen that, if she "simply had to baby-sit every single night," she should invite a boy friend to keep her company. That would be one way to get a date with Kenneth Knight ,she thought now. Perhaps Nadine and Lois were right, perhaps she was wasting the best chance she would ever have to date the boy she liked best.

Karen slowed her pace, just to think a while. She knew Kenneth's phone number. He was in the senior class, but he waited in the hall every morning until she came by, just to say "hello." That was all he had ever said to her, yet she knew he wanted to get better acquainted.

She could invite him to visit her as she baby-sat. The evening would not turn into a basement party, such as Nadine and Lois had at Mrs. Gurley's last Friday night. Karen recalled the admonition that "a laborer must be worthy of his hire." Yet if she tended to the children while she talked quietly to Kenneth . . .

The question dangling, she rushed on down the street and ran breathlessly into the Carter house. Mrs. Carter met her in the living room. Her face was lined with care and conern until Karen, her younger brothers, and her father were all gathered at night under the same roof. The Carter family was as close-knit as a shawl, Karen thought, and what had once seemed a lovely thing now appeared as a glaring flaw.

"You all right, dear?" Mrs. Carter asked. "You look as if you might have a temperature."

Karen threw her books on a side table. "Oh, Mother!" she cried. "You worry too much!"

"No, just that I want you well and safe all the time," she smiled. "Mrs Gurley called and she wants you to baby-sit for her tonight."

Karen assumed that Nadine and Lois had dates with the Tabor cousins and could not report to the Gurley house tonight. When her mother returned to the kitchen, Karen dialed Kenneth's number. A man spoke gruffly into the receiver. "Knight's residence," he said.

Fear chilled Karen and she started to hang up the receiver. Yet she remembered that Lois' favorite taunt was "fraidy cat." If she did not go through with this call, she knew she would never have the nerve to phone Kenneth again. "What is this, please?" she asked timidly.

"Jackson," the man replied. "I'm working here at this house, young lady, see? A laborer. Make it snappy."

Karen drew a deep breath. Through her mind ran the refrain, "A laborer must be worthy of his hire."

"I think I dialed the wrong number," she stammered. "Please excuse me."

"Sure, miss," he returned.

As the receiver clicked, Karen felt greatly relieved. The simple workingman's reply helped her to see that there was a great reason for doing her daily chores and for being a good workman. Suddenly she wondered how she had ever let her friends blind her eyes She had solved nothing about Kenneth, but surely she could trust her problems to God's guidance!

Karen helped as usual with the dinner and afterwards with the dishes. At eight o'clock she went across the street to the Gurley house. Mr. and Mrs. Gurley were waiting for her, and Mrs. Gurley led the way to the children's room.

"They're playing quietly, and I don't think you'll have any trouble with them," she said as they watched the five- and six-year old boys rolling a ball across the floor. "You were recommended by three mothers for whom you have baby-sat," Mrs. Gurley volunteered. "I can no longer employ Lois and Nadine, although I know they are your friends."

Mrs. Gurley started to go, but turned back. "You'll find refreshments in the kitchen. Help yourself. Another thing, a young man is cleaning the basement. My husband plans to build a library room down there. The boy is a Christian, and you need not be afraid."

When the door closed on the Gurley,s Karen started on her home work. She was thankful she had not asked to speak to Kenneth.

From time to time Karen heard banging noises from the basement, but she felt no fear. Just as the Gurleys trusted her, she trusted their judgment. Besides, Mrs. Gurley had said the workman was a Christian.

At 10:30 o'clock, when hot chocolate boiled on the stove and slices of pound cake were set temptingly on the red-checkered table cloth, there was a knock at the kitchen door.

Karen opened the door. To her amazement, the Christian work[illegible] Kenneth. The surprise was mutual.

"Hello," said Kenneth, just as seriously as he greeted her each day in the hall.

"Hello," she said. "I'm baby-sitting for Mrs. Gurley."

He nodded. "Would you tell her I finished the cleaning job at 10:30?" he asked. "I want her to know how many hours I worked."

Karen saw the honesty of a true workman shining through Kenneth's remark. To her it was as though the whole day had been delegated to the learning of one supreme lesson.

"I'll be glad to tell her," Karen replied. "But I'm sure she would want you to have a cup of hot chocolate."

"She's a nice lady," Kenneth said, and he smiled at her. "I like —well, I guess it sounds odd in this day and age to say it this way, but I like nice ladies."

Karen pondered his remark. She remembered how hard her parents had worked to teach her and her brothers to do right, and to speak carefully. There was the laborer at Kenneth's house who would not squander his time at the expense of his employer. She recalled that Mrs. Gurley refused to employ baby-sitters who turned her house upside down.

"I really think everybody is pleased with a true lady, or a true gentleman," she said thoughtfully. It came to her, too, that Mrs. Gurley had said she would be entirely safe, since the basement worker was a Christian. "And there's even a better title," she added. "To say that a person is a Christians sounds the most wonderful of all."

Kenneth turned her remark over, then smiled appreciatively. "Wonderful," he repeated.

—Bible Truth.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"
Рік XXIII. Число 6. Торонто, Онт. Липень-Серпень 1932 July-August Toronto, Ont. Рік XXIII. Число 6.

СЛІПИЙ ЗРОДУ

"Ідучи мимо, побачив чоловіка, сліпого зроду.
І спитали в Нього ученики Його, говорячи: Рави, хто згрішив: він, чи родителі його, що сліпим родився?
Відказав Ісус: Ні він не згрішив, ні родителі його, тільки щоб явились діла Божі на йому.
Мені треба робити діла Пославшого мене, поки дня: прийде ніч; тоді ніхто не зможе робити.
Доки я в світі, я світло світові" (Ів. 9:1-5).

Зцілення сліпого зроду торкається складного питання про терпіння невинних. Перед учениками був конкретний приклад — людина від народження була сліпа, отже вона не могла терпіти за свої власні переступи, але ученики думали, що всяке терпіння і нещастя є наслідком гріха і звідси витікає їхне запитання: "Рави, хто згрішив, він, чи батьки його, що сліпим родився?" Запитання виявляє думку, що гріх і терпіння поєднані, і в той же самий час ця думка не вдовольняла учени[illegible]

Терпіння дуже часто є наслідком гріха або батьків, або самої людини. Проте, щодня ми зустрічаємо випадки, коли, як сліпець від народження, людина щось терпить, не зробивши гріха. Ви бачите немовлят-калік від народження, які не мали нагоди грішити. Багато є умово нерозвинених з дитинства. Хоч це і є фактом, що величезна кількість людей народжується нормальними, все ж є випадки терпіння без учинку гріха.

Чимало людей народжується в обставинах, які засуджують їх спочатку до деґрадації. Їхні матеріяльні і моральні обставини з дитинства такі, що якби ми виросли в таких обставинах, то були б чимсь іншим, ніж ми є. Поза втручанням ласки Божої такі діти засуджені від народження.

Але чому постає ця проблема? Ця проблема постає як прямий наслідок євангельської віри. Людина без віри, цієї проблеми не матиме. Без віри пояснення Марка Аврелія терпіння невинних є вистачальне. Марк Аврелій каже нам, що в столярні ми знаходимо ґотові добре зроблені речі, а бачимо так само стружки і непотрібні кавалки. Це пояснення ніколи не буде вистачальним для людини, очі якої бачили славу християнського відкриття. У них на підставі розуміння ґідности і слави людськости постає протест проти існування фізичних, умових і духових калік. Це є проблема віри. Вона ускладнює нашу уяву про доброту і справедливість Бога.

Запитання учеників піддавало думку, що людина, мабуть, терпить в наслідок гріха батьків.

Атеїсти, виховані в християнських обставинах, вживають терпіння невинних, як арґумент на користь їхнього твердження, що нема Бога. Цим твердженням вони визнають, що Бог мусить бути добрим. Інші релігії не можуть бути використані атеїстами в такий спосіб, бо їхні божества мають в собі і зло. В такий спосіб атеїсти проти своєї волі підкреслюють звеселість уяви про Бога у християн. Християнство примушує людей думати, що Бог є добрий, вони можуть заперечувати Його існування, але не можуть твердити, що Він може погоджуватись зі злом. Проте заперечення існування Бога не є розв'язанням проблеми зла. Власне таке заперечення є уникненням цієї проблеми. Якщо людина для розв'язання таємниці зла стане заперечувати існування милосердного Бога, вона може знайти якусь полегшу для свого думання, але діти каліки і невинні нещасні люди будуть і далі терпіти. Твердження атеїстів не усовує дітей калік. Натомість, усовуючи Бога із всесвіту, вони лишаються лицем до лиця з терпінням в агонії і без світла чи надії.

Як Христос трактує питання учеників і разом з тим питання терпіння? В першу чергу Ісус Христос заперечує думку учеників, що терпіння в усіх випадках є наслідком гріха. В цім конкретнім випадку сліпий зроду не згрішив сам, ані батьки його не були винні в його сліпоті. "Не він не згрішив, ні батьки його". Заперечення Христа визнає факт існування терпіння без вини, але Він на часі не дає їм розв'язки проблеми терпіння.

Пізніше на голгофськім хресті наш Господь виявляє глибший зміст терпіння і лік на нього, хоч би якого характеру це терпіння було.

До того часу Ісус Христос проголошує своєю відповіддю важливі засади для наслідування. Поперше, Христос виявляє, що Бог є проти терпіння, каліцтва і нещастя, що це все зло не походить з Його волі. Щоб перемогти всяке зло і визволити людство, Бог прийшов у тілі на землю, щоб освітити життя і безсмертя благовістям і вказати людям дорогу з терпіння, зла і недолі до повноти життя. Він, не даючи інтелектуально розв'язки проблеми зла, кличе учеників усіх часів на боротьбу зі злом, хоч би які причини це зло викликали, щоб у цій боротьбі об'явились діла Божі.

Христос не дав ученикам пояснення причини терпіння невинних, але Він зцілив сліпого—зло було усунене. Це вказує на бажання Бога, щоб ми, лишивши в таких питаннях теоретичні дискусії, разом із Ним приступили до активної боротьби зі злом.

Христос заперечив гріх сліпця або його батьків, проте лишається загальний факт, що людство належить до грішної раси і кожен приходить у світ з цим тягарем зла. Людина посідає свобідну волю і може противитись Богові. Це є передумовина вибору. Щоб дати людству цю нагоду моральної свободи, без якої удосконалення і святість є неможливі, Бог обмежив себе. І хто зможе тепер прослідити наслідки людської сваволі в потоці поколінь?

Людству потрібно знати в першу чергу не стільки причину терпіння, як спосіб його усунення. „Саме розв'язання проблеми терпіння може зачекати до часу, коли ми будемо для цього готові. В між часі ми повинні мати віру чи краще сказати довір'я до Бога. В супереч того факту, що багато річей у всесвіті нам цілковито незрозумілі, все ж ми знаємо одне і знаємо це з певністю, що "Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен віруючий в Нього, не погиб, а мав життя вічне" (Івана 3:16).

Знання любови Божої є абсолютно вистачальне для залишення розв'язання різних таємниць і проблем до слушного часу. Бог має в собі всі відповіді і вони є абсолютно вистачальні. В між часі Бог хоче, щоб ми звернули всю свою увагу на ті терпіння, що ними наповнений світ, і щоб ми робили все, що є в нашій силі — щоб усунути їх.

Подія з сліпим від народження з'ясовує волю Божу щодо нашої частини перед лицем зла. Природа її явища, закони і таємниці, які перевищують здібності людського розуму їх зрозуміти або пояснити, доводять нам існування всесвітнього архитекта-Бога.

Втілення, життя, навчання, смерть і воскресіння із мертвих Христа Ісуса відкривають людству характер Бога, як безконечно милосердної і люблячої особи.

У цім житті Бог, відкривши себе людству, хоче, щоб ми не стільки займалися розв'язанням інтелектуальних проблем і духових таємниць, які понад сили людського розуму, скільки помагали Йому боротись зі злом.

Знаючи милосердний характер і любов Бога, ми повинні відкласти зрозуміння оцих духових проблем на певний час, знаючи, що відповідь існує і стане нам ясною, коли ми будемо готові для неї.

Боротьба зі злом і усунення зла є найбільшим завданням кожної людини в першу чергу.

МОЇЙ УКРАЇНІ

Минають дні, і місяці, і роки
Й віки проходять в забуття,
А Ти все ті ж самі зміряєш кроки,
Йдучи до вільного життя.

Віки проходять без кінця, без міри,
І не вернуть ніколи їх . . .
Чи дійдеш до Мети?.. Не маєш віри, —
Бо віру нищить в Тобі гріх.

Хоч часто Ти бундючно заявляєш,
Що віриш в будучність свою,
На чому ж віру ти свою спираєш,
Що переможеш Ти в бою?

Хіба на мудрість на свою й завзяття?..
Марна тоді надія та, —
Бо подолать усі гріхи прокляття,
Ти не здолаєш без Христа!

Чи, може скажеш, — Ти цілком безгрішна?
Що Ти "побожна та свята"?..
Лиш доля випала Тобі невтішна, —
В житті — неволя лиш та самота?

Еге ж! Споглянь лиш на своє минуле,
На кров'ю списані картки,
Та запитай, що бачили, що чули
Минулі вже історії віки . . .

Аж соромно стає, коли читаєш
Про міжусобиці князів,
Або коли знов пильно розглядаєш
Руїну ту, в час гетьманів . . .

Коли, бувало, кров текла ріками,
Брат брата різав і вбивав,
А Край встелявся трупами, кістками,
Спокійного життя не знав.

Чи, може, це з надмірної любови
Цілі віки — одна гризня . . .
І братньої течуть все ріки крови,
Аж до сьогоднішнього дня?

Ти все лиш на сусідів нарікаєш,
На "вороженьків", "ворогів",
Та правди Ти пізнати не бажаєш,
Що Злий Тебе з дороги звів.

З дороги миру, ладу і спокою,
З дороги радости й надій,
Що вказує могутньою рукою
З неба наш Господь Святий!

Дорога та — Ісус Христос, Син Божий;
Лиш Нею мусиш Ти іти,
Лиш Нею Ти напевно врешті зможеш
Сягнути мрійної Мети.

Тому не гайся Ти і не барися,
Прийди до Господа Христа,
І серцем щирим перед Ним скорися.
Бо воля Божа в тім свята.

Г. Д-кий

ВЕЛИЧАННЯ

І Дивний в творінню, Сильний в чудесах,
Великий і Славний Господь в небесах,
Безмежний в любові, у Правді Святий,
Він — Мудрість у Слові і Вічний Спокій!

Тому моє серце до Нього стремить,
Щоб з Ним пробувати у кожную мить,
Від Нього черпати дари-благодать,
Подяку і славу Йому віддавать!

Г. Д-кий

Пояснення до п'ятого розділу Євангелії від Марка

У цьому розділі описується три випадки, три особи, що були безнадійні в очах людських. Один був у дусі нечистому, друга — хора на невигойну хоробу і третя — мертва. Трудно було б знайти більш безнадійні випадки, ніж ці три. Якщо б ми мали їх між собою, ми послали б першого до дому божевільних, другу в шпиталь для невигойно хорих, а третю віднесли б на цвинтар поховати. Христос мав силу ці трудноші перемогти, тому ми не мусимо вірити, що є такі люди, яких Бог не може спасти. Він може спасти кожнього, що приходить до Нього.

[illegible]

Візьміть людину в нечистому дусі. В ті часи вони не мали шпиталів для божевільних, і його присутність наводила страх на всю околицю. Але Христос прийшов туди. І цей несамовитий чоловік, ще здалеку побачивши Його, прийшов і поклонився Йому і благав не мучити його. Це доводить, що люди є під владою і в рабстві у бісів, коли вони не люблять Христа і вони тоді думають, що Він є їхній ворог, що Він прийшов мучити їх. В той сам час як Христос є нашим Спасителем і поодинокою особою, що любить нас всім серцем аж до смерти, абсолютно безкорисно, не зважаючи на всю нашу впертість і зіпсованість.

Чи ви помітили, що біси благали і молились до Христа, і він задовольнив їхню молитву і вони ввійшли в свиней. Так само і мешкаці того села просили і молились до Нього і Він також задовольнив їх молитву і залишив їх.

Але той, що був в дусі нечистому, молив Христа дозволити Йому бути з ним, і Христос відмовив йому. Ні, він сказав йому: "Йди до дому твого, до твоїх і розкажи їм, що тобі Господь зробив".

Чи ви знаете, що ми маємо в наші дні чоловіків і жінок, які перебувають у дусі нечистому? Їх мільйони. Інтелектуальні біси з освітою, біси похоті і розпусти, біси гордости і нерозуму. Вони мордують нас, але Христос може вигнати їх з нас, коли ми попросимо Його і будемо вірити Йому.

Хороба

Трохи далі ми знаходимо жінку, що була хора понад дванадцять років на кровотічу. Це страшна невигойна хороба. Вона, мабуть, побувала і в Дамаску і в Антіохах у найбільш відомих лікарів того часу. Писання каже, що вона багато витерпіла від них, і витратила все, що мала. Так само як часом і ми платимо і терпимо, але наші слабості все лишаються з нами. Вона не зазнала ніякої пільги, навпаки, їй від усіх тих ліків ще більше погіршало.

Хтось сказав їй про Ісуса з Назарету, як він має силу воскрешати мертвих, сціляти прокажених, робити сліпих врячими та що він, можливо, зможе помогти і їй. Віра зародилась в її серці, але вона запитала: "Скільки він бере за це?"

І її приятель сказав: "Він нічого не бере, але ти маєш лише піти і попросити Його". Ви можете уявити собі, як ця нещасна стара жінка одягає останні лахміття, що їй лишили лікарі, бо грошей, мабуть, не лишилось, щоб купити щось нове. Її діти відговорюють її йти. "Шкода, мамо, чи ви ще не навчились ходити по цих обманщиках. Вже дванадцять років як ви ходите по них, а вам все стає гірше". "Я іду до Ісуса, Він недалеко і я врю, що він зможе помогти мені". "Не дайтесь обдурити, мамо, він вам не поможе".

Але стара жінка має віру, вона думає, що тільки б їй приторкнутись до краю Його одежі і вона зцілиться.

Коли ми простягаємо свою руку до Сина Божого з вірою, Він сильний зцілити нашу душу і тіло. Для Нього нема невигойних недуг і ніхто не є поза Його силою. І ця нещасна жінка одержує повне зцілення від Ісуса.

Смерть

Тепер Ісус іде до дому Яіра. Але наближуються слуги і кажуть: "Дочка твоя вмерла, нащо трудиш учителя". Здається, все пропало. Син Божий прийшов запізно. Яір утратив на віки свою любиму дочку. Але Христос завжди приходить всюди на час, що призначений од віку. Смерть не існує там, де він присутній. І коли він прийде — всі погребники збанкротують. Коли ви відчуваете руку смерти на своїм серці — покличте Його і Він оживить вас. Без Нього наше життя — темна яма, боротьба, що її шкода продовжувати і часом незносимий тягар. Але з Ним незмірна радість і щастя. Коли ви маєте Його, то держіться Його, коли ви не знаєте Його — прийдіть до Нього, не відтягайтесь.

Д.Л.М.

Непослідовність римо-католиків

Римо-католицизм ніби виявляє бажання дійти якогось порозуміння з протестантами. Це потягнення, звичайно, виявляється в країнах, де протестанти в більшості і розмови про таке порозуміння приносять політичні і фінансові користи. Там же, де римо-католики в більшості, вони як правило, виявляють скрайню нетолерантність. Римо-католицизм треба брати в цілості, бо вони твердять, що це одна церква на цілім світі. Їх поступування треба розцінювати не тільки по лагідних словах в Канаді та Америці, але й по погромах протестантів у Колюмбії та інших країнах.

Один з римо-католицьких речників так визначив тактику римо-католиків супроти протестантів: "Де ми, католики, в меншості, там ми вимагаємо свободи в ім'я ваших принципів. Де ми є в більшості — ми відмовляємо вам свободу в ім'я наших принципів".

Генрі Форд і Неділя

"Якщо ви хочете знищити християнську релігію" — казав Вольтер, — "ви повинні в першу чергу знищити християнську Неділю".

С. Блек, член англійського парляменту, навів повищі слова Вольтера на річних зборах Товариства для збереження Дня Господнього.

Він зазначив, що хоч це товариство за 131 рік свого існування зазнало багато несправедливостей і нападів, все ж воно тепер потрібне не менше, ніж раніш. С. Блек многозначно підкреслив, що це є також поганою господаркою працювати в Неділю. Генрі Форд переконався в цім, бо одного разу він твердив, що їм взяло 6 місяців довше випродукувати перше авто, тому що часто доводилось витрачати решту тижня для направлення помилок, які інженери наробили, працюючи в Неділю.

Бережи твоє серце

Бо з середини, з людського серця виходять лихії думки, розпуста, крадіж, душегубства (Марка 7:21-22). А через пророка Єремію Бог сказав: "Лукаве над усе в світі серце людське й ледаче, хто його зміркує" (Єремії 17:9). Христос навчав людей, щоб вони уникали всілякого лукавства, не вбивали, не крали, не свідчили криво та щоб шанували батьків своїх і любили свого ближнього як самого себе (Мат. 19:18-19).

Тепер люди до того дійшли, що замість Божої правди навчають наук людських переказів. Про таких людей Христос сказав: "Оці люди устами шанують мене, серце ж їх далеко від Мене. Та однак надаремне шанують мене, бо навчають наук людських переказів" (Мат. 15:7-9). Апостол Павло остерігав усх християн, про що написав: "Отож, уважайте, як маєте поводитися обережно, не як немудрі, але як мудрі, викупляючи час, бо дні лукаві. Через це не будьте нерозумні, але розумійте, що є воля Господня. І не впивайтесь вином, в якому розпуста, але краще наповнюйтесь Духом" (Єфесян 5:15-19).

Подумаймо тепер, скільки людей іде тепер вузькою дорогою. Христос наказав людям, щоб вони йшли не широкою дорогою, а вузькою, яка веде в життя вічне. Люди не йдуть вузькою дорогою тому, що на вузькій дорозі нема розпусти. "Широкі ті двері й та дорога, що веде до погибелі, багато таких, що ними входять. Дорога, що веде до життя, — і мало таких, що знаходять її" (Мат. 7:13-14).

Кожна людина повинна мати чисте серце, бо так навчав Христос. Чисте серце є подібне до чистої кімнати. Коли хто хоче, щоб кімната була чиста, то треба її чистити кожний день. Так і серце. Коли ви хочете, щоб воно було чисте, то його треба берегти від лукавства кожний день. Христос знає людські лукавства, які з середини, з людського серця, виходять. Він сказав: "Тож усе, що ви тільки бажаете, щоб чинили вам люди, те саме чиніть їм і ви. Бо в цьому Закон і Пророки (Мат. 7:12).

Ми повинні самі себе запитати, чи йдемо ми тією вузькою дорогою, що веде до життя. Вже пора нам пробудитись зі сну. Життя ми ще не вирішили. Куди нам іти у 50 років, ще немудрі у 60 років, не спасені у 70, не відроджені у 80 не пробуджені, у 90 невідновлені. Ми всі повинні змінити наше життя. У день поступаймо доброчесно, не в гульні та п'янстві, не в сварні та заздрощах, але зодягніться Господом Христом, а догодження тілові не обертайте на пожадливість (Рим. 13:13-14). Божа людина повинна цуратись всякої неправди. Божа людина повинна порівнювати кожну людську науку із Словом Божим, а коли люди не так говорять, як Слово Боже, то в них та в їхній науці нема правди (Ісаї 8:20). Блаженні, що творять заповіді Його, щоб мали власть до дерева життя і увійшли ворітьми в город.

М. Ясінський

Ісус Христос сказав:

"Коли Син визволить вас, справді вільними будете", (Єв. Ів. 8, 36).

Яке приємне слово "Воля"! Як воно мило бренить в серці того, що тої волі не має.

Наш народ особливо це відчуває, і довгими віками намагається собі ту волю здобути. Але, — всякі намагання закінчуються поразками. Волі осягнути не можемо. А то й потрапляємо в ще гіршу неволю.

Чому? ... Яка причина?...

Ісус Христос колись сказав до Юдеїв, які були підневолені Римові:

"Коли Син визволить вас, то справді вільними будете".

Правда, Він не сказав про визволення політичне, а про духовне. Він визволяє тих, що до Нього приходять в покорі й розкаянні, з неволі гріха.

Це є найжахливіша неволя, це неволя, в якій держить людство диявол. Але вона є також причиною неволі політичної, і то чи не найголовнішою. Також причиною і всіх наших терпінь.

Гріх посіяв в нашому народі незгоду, злобу, ворожнечу, братоненависництво. Він провадить наш народ до пролиття братньої крови. Чинить його нездібним до самостійного, вільного життя, і тому мусить терпіти народ наш тяжку неволю.

Де ж вихід з цього становища?

Син Божий, Ісус Христос!

Тільки Він може зробити нас вільними: спершу від гріха й прокляття, а потім від зовнішніх ворогів!

Як це Він може вчинити, — це є в Його волі, мудрості й силі. Але, як ми маємо прийти до Нього, щоб одержати ту волю, як духовну, так і політичну, — Він навчає нас через Святе Писання.

"Досліддіть но Писання . . . а вони говорять про Мене" — каже Він до всіх і до нас також.

"Шукайте перше Царства Божого й правди Його, — а все це вам додасться".

Тож, з Богом, до праці, брати! Амінь.

Г. Д-кий

Вісті з Нью-Йорку

Г. Х. Полуга, член Української Пресвітерської Церкви в Нью-Йорку, влаштовує виставку своїх творів у Грінвіч Віледж Арт Шоу. Г. Х. Полуга народився в Галичині і приїхав до Америки в 1912 р. На протязі чотирьох років він вчився в мистецькій школі Леонардо да Вінчі. Його вчителями були три світової слави малярі: Рутало, Фаланга і Печурали.

На четвертому році він помагав маестрові Фаланґові вчити студентів. Праці Г. Х. Полуги — це здебільшого краєвиди, малюнки моря і нерухомого життя. Він намагається передати на полотні невимовну красу і велич природи. Його картини відзначаються яскравими кольорами, гармонійністю і збалансованістю. Будучи сторонником реалізму в малярстві, він вірить, що завдання артиста — наслідувати працю Творця.

Природа подає артистові невичерпні для цього теми. Його картини були на виставках в різних мистецьких галеріях в Нью-Йорку і Пенсілвенії. Одна з його картин — "Forgotten Man's Land" — була включена в світову пересувну виставку. Цю картину купив проф. Гейнбах з університету в Нью Джерзі.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Рідна Школа
о 6 год. по пол.
кожної суботи.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Українська Пресвітерська Церква в Оттаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослужения о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
Всіх радо вітаємо!

СКАЛЯ ЛЬОЯЛЬНОСТЕЙ

"Ісус же каже йому: Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією думкою твоєю"—Мат. 22:37.

В наші дні, коли люди керуються більше почуттям, через це питання, кому належиться з нашого боку більша льояльність, стає одним з найтрудніших. Ви дістаєте найрізноманітніші відповіді, залежно від того, в якій мірі тій або іншій людині чогось бракує, або від чого вона мала найбільше злиднів. Більшість людей, розв'язуючи це питання, керуються цілком практичним питанням, а власне тим, скільки моя льояльність принесе мені користи, і чим більше річ приносить користи — тим більше люди є льояльні до певної справи. Питання справедливости або внутрішньої правдивости в таких випадках занепадає. Тому ви чуєте від людей з шовіністично розвиненим національним почуттям (яке може колись було глибоко ображене) думки, що нашою найбільшою святинею є нація. Деякі ідеологи цієї науки твердять, що всі речі дозволені, оскільки вони діються на користь нації. Ви можете робити всяку неправду, але оскільки це для добра нації— це є добре.

Інші будуть вам казати, що кляса є тим, чому ми забов'язані найбільшою льояльністю. Нація, родина і все інше мають бути принесені в жертву для кляси. Всі речі дозволені задля користи кляси чи партії. Це власне той самий шовінізм, але вже не національний, але клясовий. Коли кляса робить яку неправду, то це добре, але коли їй що заподіється недобре, то тоді це рахується як дуже погане. Це є готентотська мораль. Коли я піймав сусіда, убив і з'їв його, то це добре, бо я мав смашний обід, але коли сусід піймав мене і поснідав мною, то це є людоїдство і найбільший злочин в історії людства. Деякі мають індивідуалістичне думання. Вони будують лише своє власне життя, інтереси їхньої родини і їх самих є найвищою річчю. Це є звичайний тип егоїста, це є дезертири з фронту, на якім люди борються за кращі ідеали.

Коли ви будете говорити з представниками всіх цих типів думання, то ви завжди дістанете силу аргументів від них. Вони можуть говорити цілими годинами в щирім переконанні, ви можете часом признати рацію декотрим з їхніх аргументів, але весь час ви будете в своїм серці відчувати ту величезну фальш, що стоїть за всіма цими філософствуваннями. Коли ми хочемо мати досконалу і правдиву, вичерпуючу відповідь, до кого ми ловинні мати найбільшу льояльність, то ми повинні звернутися до Розуму, що є джерелом всякої правди. І відповідь цього Вічного Розуму завжди задовольняла серце, що прагне правди. Слово Боже говорить, що наша найбільша льояльність мусить бути не для нації, кляси, родини, чи чогось іншого, а для вічної Правди. Пригадайте Івана Гуса, сотні тисяч мучеників за Правду в перші часи Християнства, Григорія Сковороду. Правда була всім у їхньому житті. Пригадайте самого царя Правди Христа, що був розп'ятий за неї. Найбільший гріх, коли ми зраджуємо цю вічну Правду, і немає значення, в ім'я чого— родини, чи нації, чи партії. Бог має бути для нас усім. Йому ми забов'язані найбільшою льояльністю. Коли перед нами в житті буде стояти ділема— бути льояльним нації, чи Богові — ми мусимо зректися нації. Так зробив апостол Павло. Коли жиди покинули Бога, то він сказав, що від нині іде до поган. І це Павло робить, лишаючись великим патріотом. В листі до Римлян він пише, що навіть готовий утратити життя вічне, аби його нарід спасся. "Бо я сам бажав би бути відлученим від Христа за братів моїх рідних мені по тілу" (Рим. 9:3). Чи ви уявляєте силу його любови до свого народу? І все ж, коли нарід зрікся Бога, Павло зрікся його і пішов до поган.

Писання каже нам: "Ті бо царства і народи, що тобі не схочуть служити, погибнуть, і такі народи до нащаду вигублені будуть". Коли національна політика чи закони ідуть в розріз з Божою Правдою, то ми не повинні їх виконувати. Богові, яко Правді, Красі і Любові належиться найвища льояльність, відтак вашій нації, родині, партії і т.д. "Хто любить батька або матір більше мене, недостоен мене, й хто любить сина або дочку більше мене, недостоен мене". Павло належав до фарисейської партії у жидів і був найзавзятійшим і одним з найактивніших членів, але коли Бог показав йому, що він не може бути фарисеєм і в той же час служити Правді, то Павло покинув свою партію.

Віруючим у перші часи Християнства, коли мали місце нечувані переслідування, не раз доводилося мати конфлікти між їхніми забов'язаннями до Христа і до держави, родини і близьких. І треба сказати, що вони завжди виходили переможцями з конфлікту, ставлячи Бога на перше місце в скалі своїх льояльностей. Типичним було поступовання однієї жінки-мучениці, яка була обвинувачена в належності до християнської "секти" перед префектом. Вона мала немовлятко. В тих випадках, коли обвинувачено віруючих в належності до Християнства, їм давалося змогу уникнути кари. Кари були страшні в різних тортурах. Щоб того уникнути, обвинувачений потребував лише в приявності судді принести жертву з різнихароматів перед статуєю імператора і сказати, що імператор є господом. Після цього таких відпускали. Але християни визнавали лише одного Господа Христа і відмовлялись признати, що імператорові Риму належаться божеські шани. Це трапилось і з тією жінкою. Коли її привели до судді, то суддя умовляв її сказати тих кілька слів, то нащо їй було вмирати за якесь слово, коли вона була так ще молода. Але жінка відмовилась. Тоді батько її приніс немовлятко до матері і молив її зробити те, що казав суддя. Він казав: "я вже старий і не зможу виховати твою дитину". Це, мабуть, була найбільша мука для матері. Але ця жінка-мучениця бачила перед собою Вічну Правду, що її не можна зраджувати ні для дітей, ні для імперій, ні для чого іншого. Батькові вона казала, що Христос їй дорожче дітей, і що Бог не забуде її дитини. Вона вмерла на арені. Свою любов до дитини, до життя і все інше вона принесла в жертву найвищій льояльності, льояльності до Правди.

Часом трапляється, що цю льояльність до Бога в Христі Ісусі люди пробують підмінити іншою релігійною льояльністю, наприклад, льояльністю до своєї церкви, льояльністю до певної догми, льояльністю до церковної ієрархії. Всі ці духові льояльності важливі, але вони не можуть заступити нашої найвищої льояльности супроти Бога, супроти особи Ісуса Христа.

Дуже часто повищі льояльності входять у конфлікт з нашою льояльністю супроти Правди Божої, і тоді їх, подібно до всіх інших льояльностей, усовується на друге місце, і якщо вони суперечать правді Божій, то їх зовсім лишається на боці.

Найвищий обов'язок людини — в першу чергу бути чесним з Богом.

І. Петренко

День Незалежности в Сполучених Штатах 1962

Сто вісімдесят шість років тому група патріотів зібралась у м. Філядельфії. Війна поміж американськими колоністами та імперською Брітанією вже почалась, і ці люди з Континентального Конґресу зібралися, щоб вирішити, чи ця війна має перетворитись на війну за незалежність.

Вони не забарились із вирішенням. 4-го липня 1776 року вони ухвалили документ, відомий в історії, як Декларація Незалежности. Вони прилучили свій голос до людського намагання бути вільними й незалежними. Але в той момент обставини були не дуже сприятливі.

Коли революційно настроєні колоніяльні лідери зібрались у Філядельфії, вістка про війну приголомшила всіх. Щойно кілька днів перед тим погано оснащена армія Джор-

жа Вашінгтона зазнала чергової поразки, і місто Нью-Йорк було атаковане ворогом. Це був момент, коли, як висловився Том Пайн, "душа людська поставлена була перед іспитом". Це був момент, — сказав він, — коли "літні солдати і сонячні патріоти" дезертували з боротьби.

Проте, ці патріоти-лідери, не зважаючи на те, що справа здавалась програною, не спинились і сповістили на весь світ слова, які даватимуть надхнення людям ще протягом багатьох сторіч, перед якими тремтітимуть тирани.

"Для всіх нас очевидно, що всі люди створені рівними", — проголошено в Декларації Незалежности, — "що всім їм Творець дав певні невід'ємні права, серед них право на життя, свободу і змагання до щастя . . . що якби якась форма уряду відмовляла б їм у цьому, люди мають право змінити або скасувати такий уряд".

Затвердивши це дорогоцінне право кожного індивідуума, як істоти, створеної Богом, і засудивши домінацію чужоземного деспота, патріоти 1776 року оголосили, що— "Ці Об'єднані Колонії є і мусять бути вільною незалежною державою". Закінчуючи свою декларацію, вони ствердили, що "вони взаємно закликають один одного в разі потреби віддати своє життя, своє майно і свою святу честь".

Пишучи до своєї дружини, Абігайл, Джон Адамс, один з тих, що підписали Декларацію Незалежности, а пізніше наш другий президент, висловив свою віру в те, що "День Незалежности прийдешні покоління святкуватимуть, як велике річне свято. Воно мусить святкуватись дуже урочисто і помпезно, з парадами, виставами, іграми та спортовими змаганнями, дзвонами та ілюмінаціями від одного кінця континенту до другого — і на віки вічні".

Пророцтво Джона Адамса справдилося. Для більшости американців 4-те липня є синонім фейерверків, родинних пікніків, виїзд на пляжі або на природу. Отже, пишучи листи нашим друзям за кордон, ми повинні розповісти їм, як ми провели це свято, а також про нашу Декларацію Незалежности, підписану 186 років тому, і про те, що вона значить для Америки і для цілого світу.

American Council

Нетолерантність Риму

В той час, як деякі пастори відвідують Папу, цікаво звернути увагу на те, що Рим робить з протестантами в країнах, де населення в своїй більшості римо-католицке. Нижчеподані інформації взято з офіційного журналу французької Реформованої Церкви.

Вояк еспанської армії Родеро Пріето був баптистом. Про це він, згідно з військовими правилами повідомив начальство і просив, щоб його звільнили від участи в римо-католицьких відправах.

Проте, коли 12-го липня 1961 р. під час літургії на площі міста, де стояв його полк, воякам була подана команда "взяти на караул" під час піднесення "божого тіла", Родеро Пріето лишився стояти струнко.

Не зважаючи на повторні команди, він не підніс рушниці для вшанування "святих" елементів. Причиною його поступування було те, що баптисти, як і решта протестантів, не визнають, що хліб і вино перетворюються в правдиве тіло і кров Христа, тому для нього салютування такого хліба і вина було просто ідольством. За це військовий суд ув'язнив його на три роки. Цей вояк того дня кінчав службу і мав повернутись додому, де на нього чекав старий батько. Петиції до генерала Франка так само не дали ніяких наслідків. Колись мохаммедани, завойовуючи нові краї, пропонували "невірним" або приняти коран, або бути забитими. Щось подібне практикує в Еспанії і римо-католицька церква. Виходить, що інквізиція для протестантів ще існує.

Другий характерний випадок стався в Барсельоні. Того самого дня, коли Папа Іван 23-ій проголосив булу про "єдність поміж тими, хто вірує в Христа", 2 еспанських протестанти були арештовані і притягнені до суду за видавання евангельської літератури. Літературу сконфісковано, а евангеликів до закінчення суду випущено під заклад на величезну суму в $50,000. До повищого коментарі цілком зайві.

Кожний евангелик повинен передплатити сам і збирати передплати між евангеликами і однодумцями на "Євангельську Правду".

СЛІПИЙ ЛІРНИК

"Буду славити Господа всім серцем моїм на раді праведних і на зборах" Псал. 111, 1.

На ярмарку, в юрбі, і в галасі та метушні
Сидів старий сліпець убогий,
І ліру мав в руках, а звуки ніжні і сумні
Несли пісні хвали до Бога.

Співав старий, а пісня тужно голосила
Про Суд страшний, що йде на світ,
І наче всіх людей благала і просила
Згадати Божий Заповіт.

А пальці струн з тремтінням ніжно доторкались,
Неслася пісня в шир і в даль,
Струмками сльози із очей старих спливали,
Й серця виливали жаль.

А що ж народ? Кругом кудись спішиться,
Часом пристане хтось на мить:
Послухає, пожуриться, і знов всміхнеться
Й до діла свого поспішить.

І як Іван Предтеча кликав у пустині,
На ярмарку співав сліпець,
А хтось часом подав старому "милостиню"...
І всьому був такий кінець.

Чому ж не слухали старого всі ті люди,
Які метушилися кругом?..
Чому не розносили тут вістку всюди,
Що стануть всі перед Судом?

Вони були глухі, серця в них затверділі,
Й не здатні добреє сприймать:!
Вони не знали того і не розуміли,
Що значить — Божа благодать.

Не знали Бога, ні Його святих Законів,
Що оснував на них життя;
Хоча часами в своїх молятвах—поклонів,
Складали без числа й пуття.

Вони лише релігію творили мертву,
Бо в дусі мертвії були;
І хоч свічки святим приносили у жертву,—
Святі спасти їх не могли.

Тому, "в духовній темряві вони повиті",
Мов вівці ті, без пастуха,
Спішать в погибіль вічну, мов несамовиті,
Йдучи дорогою гріха.

А лірник той, хоч мав сліпі тілесні очі,
Дорогу вічности знайшов,
І кликав всіх на неї з темряви півночі,
Бо Сонця світ уже зійшов.

А тепер?..

Багато лірників у світі цім співає,
І славлять піснею Творця,
Багато побіч них проходить — проминає,
Їм не цікава пісня ця.

Але прийде колись той час, що пригадають,
Та буде пізно вже для них;
В страху великім заголосять — заридають,
Що голос заклику затих.

Тому, кого ще голос Божий закликає,
Нехай одізветься в цю ж мить,
І від загибелі спасіння хай приймає,
Щоби по віки з Богом жить.

Г. Добровольський

ДІТИ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ УСИНОВЛЕНІ

Є багато підлітків і малих дітей, що потребують батьків і можуть бути усиновлені. Щасливі родини, які зацікавлені в усиновленні нижчеподаних дівчат і хлопців, повинні звернутись до: Minister of Public Welfare, Parliament Buildings, Toronto.

ONTARIO

Більшість товариств для допомоги дітям роблять постійні заходи, щоб улаштувати в родини на стало дітей, які перебувають під їхньою опікою. Найбільша увага буде уділена проханням про нижчеперечислених та інших дітей, які перебувають під опікою товариств.

КІТІ потребує батьків, які б любили її за ради неї самої. Вона така маленька і потребує, щоб [illegible] допомогти їй забути її погані і нещасливі перші роки. Тепер їй вісім років і вона потребує урівноважених батьків, які б дали їй правдиве почуття безпечности. КІТІ голландська римо-католичка. Вона здорова, має карі очі і темнокаштанове волосся, добру будову кістяк і привабливе обличчя. Все майбутнє цієї дитини залежить від вибору батьків, які щиро прийняли б її і були спроможні уділити їй любов і розуміння. Це є дійсний виклик, але цінний для її майбутніх батьків.

• • •

ЛАВЛ — міцне, в добре зформованими кістками, римо-католицьке українське немовля. Йому 18 місяців. Він має сині очі, біляве волосся, здоровий і веселий. Цей, дуже малий і звичайно щасливий маленький хлопець має вигідну вдачу, але втрачає терпець, коли його роздратовано. ЛАВЛ потребує римо-католицької родини, де б він мав сталий терплячий, але пильний догляд.

• • •

САНДІ — веселий семилітній хлопець, привабливої зовнішності та приємної вдачі. Він протестант [illegible] англійського походження. САНДІ має сині очі, каштанове волосся, гарні риси обличчя, добре здоров'я та умово добре розвинений. [illegible], які б здобули [illegible] цього хлопця і довір'я, могли б сподіватись багато щасливих і приємних днів та мали б відповідальність мудро керувати його майбутнім життям.

• • •

АМІ мадярсько-укр[illegible] походження. Вона елегантно збудована. Має блакитно-сині очі і світле волосся. Це здорова спокійна дівчина, з великим бажанням мати батьків. За свої дванадцять років [illegible] вінокои не мала безтурботної певности. АМІ була б найщасливішою в добросердечними римо-католицькими батьками фармерами, які б щиро прийняли її в свої серця і хату.

• • •

ТРАСІ — мила маленька трьохрічна німецька дівчина протестантка. Має сині очі, світлокаштанове волосся і білий колір обличча. Історія її життя невесела і бідна, але ТРАСІ розвивається нормально.

Цю дитину, на підставі її власних якостей, могли б прийняти в свою родину з любов'ю і втіхою якісь батьки протестанти.

• • •

ЕСТЕР — щира десятилітня дівчина, протестантка грецького походження. Вона має смуглявий колір обличчя, карі очі і [illegible] ЕСТЕР привабливе, весела і здорова. Вона потребує від прибраних батьків-протестантів щирого догляду. Чи ви є та щаслива протестантська пара, яка може мати оцю приємну нагоду придбати собі дочку?

• • •

ЛІ — прекрасний маленький хлопець вісьми років. Він малий для свого віку, з гарним обличчям. Його прекрасні виразні очі справляють приємне враження на всіх. Він ніжний і старається догодити та слухняно виконує накази, немов розуміє — "чому". Він римо-католик італійського походження. Має карі очі і темне волосся та смуглявим обличчям. Він здоровий хлопець і добре вчиться в школі. Цей гарний і щирий хлопець любить увагу і прихильність. ЛІ, який добре пасував би в родину з іншими дітьми, і сам хоче мати батьків.

• • •

ЛОРИ — італійське немовля і має 14 місяців. Це здорова дитина з темним волоссям, карими очима і смуглявим обличчям. ЛОРИ має прекрасне здоров'я, веселий і втішний.

Його легко полюбити, бо це миле немовля притягає вас до себе. Цей хлопець може бути приміщеним в італійській римо-католицькій родині, яка любила б його і дуже тішилася б своїм новим сином.

• • •

ВІРА і НОРА — ці сестри протестантки польсько-англійського походження, мають одна вісім і друга десять років. Вони просять, щоб їх прийняли в ту саму родину, бо вони бояться розлучитися.

Вони мають блакитні очі, світлокаштанове волосся і виглядають привабливо. Обидві мають добре здоров'я і їхні поступи в школі вище пересічного. ВІРА — тиха і трохи замкнута в собі, а її сестра напружена, надто чутлива, схильна до командування і вимагає уваги. Ці сестри потребують протестантських батьків, які б могли любити їх, пильнувати і виховувати, чого вони ніколи не мали.

• • •

КЛАВД — маленький, тихий голландський хлопець чотирьох років. Він має великі карі очі і в цей час добре здоров'я, але він має в легкій мірі мізковий параліч, який не потребує лікування. КЛАВД приємний хлопець, що викликає прихильність, він потребує добрих, люблячих і розважних римо-католицьких батьків.

• • •

КАСЕЙ — здоровий привабливий хлопець, його розвиток нормальний під кожним оглядом. Він міцний і добре розвинений. Має блакитні очі, каштанове волосся, смуглявий з негритянськими рисами. КАСЕЙ має два роки і три місяці, походить від голландських і муринських батьків.

Він любить бавитись і потребує протестантських батьків, які б хотіли виховати радісного хлопця.

• • •

ПАМЕЛА — недавно мала шість років від народження. Вона має ясне волосся, блакитні очі і білий колір обличчя. Вона походить від польсько-українських римо-католицьких батьків. Ця дівчина нормальна, здорова, весела і щира, з нею дуже легко повкдитись. Найбільше бажання ПАМЕЛИ — це стати членом якоїсь родини.

• • •

ТАММІ - буде мати незабаром 4 місяці. Вона дуже привабливе і делікатне протестантське немовля англійсько-японського походження. Очі у неї темноскіні і темне волосся. ТАММІ нормально здорове немовля, дуже вдоволене і щасливе. Протестантські батьки національного походження, такого ж як батько або мати ТАММІ, були б найбільш побажані для цієї маленької дівчинки.

• • •

ПЕРІ — міцний хлопець, якому 11 місяців. Його батьки північно-американсько-індійського і [illegible] походження. Він здоровий хлопець з карими очима і темним волоссям, смуглявий і зі східними рисами обличчя. Він розвивається нормально і був би найбільш щасливий з римо-католицькими батьками.

• • •

ДЕНЗІ і БРАД — це брат і сестра протестантського походження. Одне має 9, а друге 7 років. Вони голландсько-ірландського походження, мають добре здоров'я і здібності. ДЕНЗІ має ясно-карі очі і ясне каштанове волосся. Вона добра й приємна маленька дівчинка, яка дуже старається догодити. Вона тиха в нових обставинах і потребує багато любови. БРАД добре збудований, безжурний хлопець із синіми очима і ясним волоссям. Він любить запитувати, балакучий, веселе — типовий хлопець. Ці діти потребують протестантських батьків, які могли б любити їх та тішитися усиновленими сином і дочкою на протязі наступних років.

Забезпеченість сталої родини поєднана з батьківською любов'ю і піклуванням, а це є найбільша потреба дитинства.

Дітей, які не мають цих нормальних умовин, подається до вашої уваги повищим оголошенням.

DEPARTMENT OF PUBLIC WELFARE
PROVINCE OF ONTARIO

HONOURABLE LOUIS P. CECILE, Q.C.
Minister

JAMES S. BAND,
Deputy Minister

УКРАЇНСЬКА
ЄВАНГЕЛЬСЬКА
ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Українська Церква
The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church
Third Ave. and 30th St.
New York
Богослуження о 1 год. пополудні кожної неділі
Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

Цікаві книжки

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна 50 центів.

Дорога до Христа. — Переклад з німецької д-ра М. Костіва. Автор пастор Г. Бранденбург. — Ціна $1.00.

Григорій Сковорода
Ів. Флоринський $1.00

Гайдельберський Катехизм.
Ціна .... 50 ц.

Недостріляні, т. 1 і т. 2.
С. Підгайний $2.00

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

Релігія в Совєтськім Союзі

Ця книжка надрукована в 1961 році (автор В. Коларз) і містить в собі багато цікавих інформацій. Певним недоліком є те, що цифри, які автор подає, здебільшого стосуються цілого Союзу, можливо, просто тому, що статистичні данні в окремих республіках Советського Союзу не опубліковані.

Ось кілька цікавих фактів. Євангельський рух у формі різних деномінацій шириться найбільше в Україні, на Кавказі і в Сибіру. Серед євангеликів найбільше українців і пропорційно найменше росіян.

В Росії протестантизм найслабший, проте православна церква найсильніша і цілком пішла на службу комуністичному урядові подібно до часів царського режиму.

В Україні протестантський рух постав в 1858-62 роках під впливом німецьких реформованих (пресвітерських), менонітських і лютеранських громад. Найбільшими впливами з повищих громад користались реформовані громади, які переселилися з Швайцарії. Одна така громада недалеко від Одеси і її пастор Карл Бонекемпер багато спричинилися до початків штундизму серед українців, штундисти пізніше злилися з баптистами.

До поширення баптизму в Україні спочатку спричинився німець Йоган Гергардт Онкен (1800-1864), який був під великими впливами скотляндських пресвітеріян.

Самих тільки баптистів в Советському Союзі нараховується до 3,000,000. Найбільше їх в Україні. В цілім Союзі до Союзу Євангельських Християн (Баптистів) належить 5 400 громад. В цім числі 400 громад п'ятидесятників, але чимало евангеликів цього союзу не визнають.

Харківська евангельська церква нараховувала в 1956 р. 1650 членів. В Києві існує дві великі громади баптистів. В 1956 р. в Краснодарі (Екатеринодарі) баптиська громада нараховувала 500 членів. Майкопська громада мала 494 члени. В Ростові існували дві громади по 800 членів кожна. В Тифлісі громада нараховувала 1000 членів. На Кавказі до евангельського руху приєдналися так само осетини, черкеси, вірмени, татари тощо. Взагалі евангельський рух шириться найкраще серед поневолених народів Советського Союзу, а православіє утотожнюється з пануючою владою.

Цікаво зауважити, що весь евангельський рух і громади існують не з ласки уряду, але всупереч завзятому переслідуванню з боку комуністів, які міняють час від часу методи боротьби, але прагнуть знищення віри в Бога. Все ж за 44 роки свого панування, брутальних переслідувань, пропаганди, надуживань комуністичної псевдонауки і всіляких інших методів евангельський рух не тільки не згинув, але росте. Вся вага державного апарату не могла його знищити. Цілком ясно, що евангельська церква задовольняє глибокі духові потреби людей, які атеїстичний матеріялізм заперечує і нехтує.

Справа в тім, що люди, які знайшли Бога, покаялись і примирились з Богом, мають особисте знання і досвід, які зовсім незнані атеїстам і цілком їм незрозумілі. Тому хоч би що атеїсти говорили, особистий внутрішній досвід віруючої людини проголошує їх сліпцями і дурисвітами, які силою хочуть накинути своє атеїстичне божевілля зрячим лю- [illegible]

Усі аргументи сліпця від народження, що нема такої речі, як світло і краса кольору, не зможуть переконати в цім зрячої людини. Якраз в такій ситуації перебувають сліпі духово комуністи-атеїсти. Праця їхня безнадійна.

І донині ані українські, і ніякі інші евангелики в Советськім Союзі не мають шкіл для підготовки пасторів. Православним такі школи дозволені, але протестантам заборонені. Так само цілком бракує Біблій. Уряд не дозволяє їх друкувати. Бракує співанників з тих самих причин. Протестантам заборонено будь-які культурноосвітні або допомогові акції. Заборонено навчати дітей релігії. Проповіді в церкві мусять обмежуватись до стисло релігійних тем. На мільйони українських евангеликів нема жодного евангельського часопису українською мовою, але виходить російською мовою "Братский Вестник", який уряд дозволяє ширити і в Україні.

Отже супроти українських евангеликів різних напрямів гаслом комуністичного уряду лишається переслідування і російська асиміляція.

Це переводиться всіма засобами, які є в розпорядженні уряду і держави. І все ж евангельський рух росте. Росте він не тільки серед робітників і колгоспних рабів-селян, але проникає і в комсомол, і в партію, і в ряди нової правлячої шляхти — комуністичну бюрократію.

Оскільки потреба вірити в Бога є другою природою людини, з усіх заходів і намагань комуністів знищити цю віру—нічого не вийде. Віра в Бога зникне лише тоді, коли зникнуть люди на землі.

Пантелеймон Куліш

РОБІТЬ ПО ПРАВДІ

Робіть по правді всім, і тим, що у свитках,
І тим, що на свитки споглядують звисока, —
По правді, так, як вам Учитель повелів,
Що на хресті, мов тать, за праведність висів.
По правді й щирости... Який се талісман!
Який двигун про вбогих і багатих!
Яке світило вдень на морі під туман,
Вночі під темряву для кораблів крилатих!
Ви більше маєте, ніж сулить вам обман,
Що вас підштовхує на дукачів в палатах.
Знаряддям простим сим ви світ покорите,
І свій убогий край навік збагатите!

Jane's Choice

By Helen L. Renshaw

When Jane walked into the gym after school, she was surprised to see the boys on the committee in a huddle while Kay and Peg sat by themselves, glum and silent. They weren't chattering or giggling the way they usually did.

"Hi, gals!" Jane said cheerfully. "Somebody mad?"

Kay shrugged and Peg muttered. "Debby's holding court again."

Jane looked over at the boys again, and this time she spotted Debby's bright curls. She frowned and wondered how any ordinary girl could compete with a beauty like Debby who was cute as a bug and had eyes that were bluer than a summer sky. A new girl has fresh charm, Jane thought unhappily. I guess a girl isn't very glamorous to a fellow who knew her in pigtail days.

Just then Rod came hurrying in. "Guess I'm late. Is the meeting over?"

Jane felt herself getting pink-faced and tongue-tied the way she did lately whenever Rod spoke to her even though she'd known him for years. Too bad she couldn't be smooth and full of bright chatter like Debby.

"Maybe you can break up that huddle over there", Kay said crossly.

"Whistle for Debby, and they'll all come," muttered Peg under her breath.

Jane saw the frown leave Rod's face as he sauntered over toward the group, and Debby called out, "Why Rod! Wherever have you been "

Rod laughed self-consciously. "Oh . . . around."

Debby reached out and pulled him into the circle. "I've been saving the cutest story until you came. Want to hear it?"

Jane saw Rod shift uneasily. "Well . . . sure . . . " he said, and glanced back over his shoulder at her, but he didn't leave the group.

Jane flushed. "So that's it. I guess I must be slow at catching on."

Peg grimaced. "Didn't you know the secret of Debby's charm? When I asked my brother about her bewitching stories, he said they weren't meant for my pure ears"

"I don't get it", Jane said thoughtfully. "We were taught boys don't respect girls who tell off-color stories and try to show off. Why, we even took a pledge at Sunday school that we woudn't listen or tell such things."

"How wrong we were," Kay sighed.

Jane's eyes were puzzled. "Maybe we're too prudish . . . or maybe we should try to change Debby."

Kay hooted. "I can just hear her cooing about us oldfashioned darlings."

(Continued on page 8)

Jane's Choice

(Continued from page 7)

Peg nodded glumly. "Once she tried to tell me one of her stories, and when I told her I didn't like it, she laughed."

"Well, the boys seem to like it," said Jane, looking wistfully at Rod.

"Sh . . . here they come," hissed Kay.

Jane tried to read Rod's face when he came over, but he seemed to be avoiding her eyes. Debby was very gay. "Sorry to hold up the meeting, but I guess there isn't too much to do anyway," she said sweetly. "I hear you've had a party like this every year." She made it sound like an awful bore instead of the big event of the year.

Jane's eyes snapped. "Every class tries to make it a better party than the one the year before," she said stiffly. "That's why we called this meeting . . . to get new ideas."

But something seemed to have happened to the group's usual enthusiasm. When Rod called for suggestions, no one had any. Then Debby jumped to her feet and fluttered her lashes prettily.

"Let's make this party a date affair," she said briefly, looking directly at Rod. "And do let's dress up and make it seem like a real party."

Rod looked startled. "We've always just come in a gang . . . or however we wanted to . . ."

"I only wanted to make it more fun . . . and surely everyone would get asked by someone . . . wouldn't they" Debby's round innocent eyes went directly to Jane, and Jane felt her cheeks getting pink again.

"I think Debby's idea is swell," said one of the boys quickly, and that's the way it was settled.

Kay and Peg walked part way home with Jane after the meeting. "Debby isn't making any bones about who she expects will bring her," said Kay.

Jane kept her eyes carefully lowered so that her friends wouldn't see how distressed she was. "I didn't think Rod would go for dressing up", she murmured, but that wasn't what really bothered her. It was confusing the way Rod was acting over Debby, and it hurt.

"Seems like a certain gal is trying to break up a lot of beautiful friendships," Peg snapped, and squeezed Jane's hand sympathetically.

Jane tried to smile. "Maybe we're wrong," she said slowly. "Maybe we're too prudish, and we ought to meet Debby half way."

Peg and Kay considered this carefully and then shook their heads. "I don't think you can stop anything bad by approving it even if you only go along part way. Sometimes it's wrong to compromise," said Kay, and Peg agreed.

"I just can't help thinking those boys will see through a gal like that . . . especially Rod," she said earnestly. "I don't believe a person can learn all the fine things we have at Sunday school and evening meeting and then forget them just over night."

"I guess not," said Jane, but she remained miserable.

In the days that followed the preparations for the party boomed ahead. Jane and Peg and Kay spent several afternoons cutting paper streamers for decorations and lanterns for the lights. They were just finishing their task when Debby came up to watch.

"I can hardly wait for the party," Debby said brightly. It's going to be simply scads of fun."

"Good clean fun, I hope," muttered Kay.

"How about helping put up these things," said Jane crisply.

Debby sighed regretfully. "Sorry, girls, Rod asked me to go with him to order ice cream."

The girls worked on in silence, and then Jane said abruptly, "Do you girls have dates for the party"

"Not us," said the two girls, and added quickly, "We can all go together . . . it's always been fun that way before."

"Sure," said Jane. "I . . . I wonder who's asking Debby?"

"I wonder who hasn't," giggled Kay. "According to what she says every boy in the school is dying to go with her, but she's got one particular fellow picked to bestow her charms on."

Jane sighed. "Well, I guess a lot of the other girls are in the same spot we are. Half the fellows are waiting for Debby to make up her mind who she'll date . . . or they've all gone suddenly shy."

As the day drew closer Jane thought more than once that if she acted more like Debby did then perhaps Rod would notice her again. Part of the time she considered not going to the party. Then one day after Math class Rod fell into step with her.

"Party's going along in great shape, and the decorations are swell," he said.

Jane's heart leaped. Now he's going to ask me, she thought.

"Debby's had some great ideas . . . this will be the best thing we've had here at school," said Rod.

Jane winced but swallowed a sharp retort.

Rod cleared his throat and got a little red. You're . . . you're going to be there, of course."

For a moment Jane was silent, and then suddenly she knew she'd be there even if it wasn't with Rod. If I have to do things I know aren't right just to be popular with Rod, then he isn't a boy I'd want to go with anyway, she told herself firmly. If it takes a girl like Debby to impress him, then I've been wrong about him.

Her head went up proudly. 'Why, of course, Rod. I wouldn't think of missing the party," she said clearly and walked on down the hall where Kay and Peg were waiting for her. "Is he still staring with his mouth wide open?" she whispered.

Kay giggled. "He looks like he's suffering from unexpected shock. Whatever did you say to him?"

"I just told him I was going to the party, so I guess he's wondering who's taking me."

"Good girl," said Peg.

Jane had just left her house for school the next morning when Peg raced down the street after her. "Have you heard?" she panted. "Debby's going out of town for the week-end. She won't be here for the party."

Jane looked bewildered. "But I thought . . ."

"You won't believe it, but Debby turned down the fellows who wanted to date her, just waiting for Rod to ask her. But he isn't . . . my brother told me."

Jane stopped and stared at Peg. "But . . . but why?"

Peg shrugged. "I don't know," she confessed. "But I guess Debby knows why, and that's the reason she decided to be away."

Just then they saw Rod sauntering down the street, and Peg nudged Jane. "I'll scoot along . . . you see what you can gather on the situation."

In a few minutes Rod caught up with Jane. "Hi!" he said gruffly.

"Hi!" Jane returned cheerfully.

Rod gave her a queer look and twirled his cap a couple times before he blurted, "Guess you might as well hear about it now."

"Hear what, Rod?"

He gulped loudly. "About how I sorta crossed myself up."

Jane looked interested but not too encouraging.

"Jeeperes, Jane . . . some people are pretty dumb . . . meaning me."

Jane's heart took a sharp plunge, but she waited for Rod to go on.

"I'm not going to mention names . . . but I got to acting pretty silly about a certain girl... and then I asked her to the house for dinner one night."

"Oh," murmured Jane.

"Yeh . . . and it seems this gal has a peculiar sense of humor. It isn't exactly what a fellow wants his kid sister to hear." His face got red as a fire engine. "And when sis said her pals at Sunday school had pledged themselves not to listen to or tell dirty stories, this gal laughed and said she was a cute little prude." Rod blinked hard at Jane a couple of times. "I'm not very good at saying this, but I sure hoped you'd understand, Jane. I guess it was partly what happened at my house and partly what we said at Sunday school that set me thinking straight."

"You can't play with mud without getting splattered," Jane said slowly.

"Yeh . . . people get to thinking a fellow's like the company he keeps. And Jane... I found out you can't say you think one way on Sunday and then try something different through the week without being pretty miserable."

Jane felt a warm little glow in her heart. She nodded. "I know what you mean, Rod." Then she thought, poor Debby. I feel sorry for her. She's trying the wrong way to be popular, especially with nice fellows like Rod. How terribly glad I am now I didn't give in to the temptation to try the wrong way of being popular.

They walked along in silence and then Rod said abruptly, "I sure do wish you were going to the party with me . . . but I guess it's too late."

Jane smiled. "Well . . . why not ask me?"

He gasped. "But you said . . ."

"Sure. I said I was going to the party, but I didn't say I'd dated anyone."

Rod gave her a grateful grin. "Say! That's swell . . . and let's all go together like we always have . . . Kay and Peg and some of the fellows and us."

"I'd like that, too," Jane said happily.

The Instructor

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIII. Число 7. Торонто, Онт. Вересень [redacted] September Toronto, Ont. Рік XXIII. Число 7.

ДОКАЗ ПРАВДИВОЇ ВІРИ

"А як увійшов Ісус до Капернауму, приступив до Нього сотник, благаючи Його й говорячи: Господи, слуга мій лежить дома розслаблений, і тяжко мучиться. І рече до нього Ісус: Я пійду та сцілю його. Озвався ж сотник і сказав: "Господи, не заслужив я того, щоб Ти ввійшов під мою стелю; а промов одне слово, то й одужає слуга мій. Бо сам я чоловік під властю, і маю воїни під собою; і скажу сьому: Іди, то й іде, а другому: Прийди, то й прийде, а слузі моєму: Роби те, то й робить". Почувши се, Ісус, дивувався, і рече до тих, що йшли слідом за Ним: "Істинно кажу вам: Навіть в Ізраїлі не знайшов Я такої віри. І кажу вам: Що многі прийдуть од сходу й заходу, та й сядуть з Авраамом, з Ісааком і з Яковом у царстві небесному, а сини царства будуть повикидані у темряву надвірню: там буде плач і скриготання зубів". І рече до сотника: "Іди, і, як увірував еси, станеться тобі." І одужав слуга його тієї самої години" (Єв. від Мат. 8:5-13).

Цей уступ з Євангелії від св. Маттея ми часто чули в церкві й багато разів читали, але постає питання: чи всі ми поважно застановлялися, думали над тим, чому Господь, почувши слова римського сотника-поганина, подивляв його глибоку віру і сказав такі гострі, повні страшного докору, слова до жидів, що йшли слідом за Ним?

Щоб нам краще зрозуміти причину великої віри сотника, ми повинні звернутися до історії жидівського народу, яка викладена у Святому Письмі.

Жиди були єдиним народом у світі, що мали знання правдивого Бога. Мойсей і пророки у своїх писаннях дали їм відкриття Божої волі. Бог наділяв їх великими ласками і благословеннями. Але, не зважаючи на все те, жиди нехтували Божі заповіді, відкидали правдивого Бога, ставали ідолопоклонниками; жили так, як підказували їм їхні низькі, тваринні інстинкти; гріха не боялися, бо думали, що вони, як діти Авраама, можуть робити все, що захочуть; пророків, яких Бог посилав нарозумлювати їх, навертати на праву путь, вони не слухали, і многих з них убивали; священика Захарію, що докорив їм за ідолопоклонство, з наказу царя Иоаса було вбито в дворі дому Господнього (2 кн. Парал. 24:17-21).

Чаша Божого терпіння була переповнена; Бог устами пророка Єремії виніс жидівському народові грізний вирок: "Пошлю і зберу всі племена півночі, говорить Господь, а з ними посланця Мого Навуходонозора, царя Вавилонського, і приведу їх на сю землю і на осадників її та на всі сусідні народи; і вигублю їх до нащаду, і зроблю їх страхом і сміховищем та вічною пустинею". (Єремії 25:9). Це пророцтво буквально справдилося.

В році 587 до Христа Вавилонський цар Навуходонозор з великою військовою потугою напав на Єрусалим, змасакрував населення; царя Седекію, який пробував утікати, було зловлено; перед його же очима було повбивано всіх його синів, а самому Седекії виколено очі, заковано, і відвезено в'язнем у Вавилон. Храм і місто було пограбовано і спалено. Зникли з храму великі історичні цінності, а найважніші з них — дві камінних плити, скрижалі, на яких були написані Мойсеєм десять заповідей. Населення Єрусалиму й цілого Юдейського царства, що тільки уціліло від меча, було заведено у Вави[illegible]

Жиди були в неволі у Вавилоні аж цілих сімдесят років, — якраз так, як провіщав пророк Єремія, — аж поки не впала Вавилонська держава.

Кир, цар Перський, завоювавши Вавилонську державу, поставився до жидів досить прихильно; дозволив їм повернутись до свого краю, побудувати храм і відбудувати Єрусалим; наказав навіть дати їм для тієї цілі необхідні матеріяльні засоби. Храм був побудований, відбудовано місто й обведено навкруги муром. Священики Єздра і Неемія, знаючи, що все те нещастя, що спало на жидівський нарід, сталося як справедлива Божа кара за їхні гріхи, а особливо за ідолопоклонство, звернули всю свою увагу на релігійне та моральне перевиховання свого народу. До служби в храмі понаначали священиків та левітів, а письменних людей, що знали закон Мойсея і пророків, заохотили вчити народні маси і слідити за їхнім моральним життям. У своїх вимогах Єздра і Неемія пішли аж так далеко, що змусили жидів, які мали у себе чужосторонніх жінок, повідсилати їх від себе, без уваги на те, що мали від них дітей. Такі скрайні заходи пояснювано тим, що Соломон, один з найmудріших царів, через чужосторонніх жінок допустився гріха ідолопоклонства. Тих, що не хотіли слухати, Неемія бив і скуб їх за волосся. (Кн. Неемії 13:25).

Як відомо нам зі Св. Письма, під зверхністю Перської держави жидами поводилось досить добре, — так було їм понад двісті років, — аж поки молодий грецький цар Олександер Македонський (в р. 330 перед Христом) не завоював Перської Держави. Палестина стала тоді колонією імперії Олександра Македонського. Після його смерти його імперія розпалась на кілька менших держав. Палестина підпала була зразу під зверхність Єгипту, а опісля — Сирії. В ті часи жиди зазнали великих національних і релігійних переслідувань, В році 193 перед Хр. цар Антіох Єпіфан приносом безроги на жертовнику зневстив святиню. Це довело жидів до того, що вони під проводом Юди Маккавея підняли повстання; боролися вони з великим завзяттям і фанатизмом, і виборолм собі повну незалежність. Це була так звана Маккавейська доба відродження жидівської держави. Ця незалежність тривала цілих сто три роки.

В році 63 перед Хр. римський генерал Помпей завоював Палестину, і відтоді жиди стали підвладними Римській Імперії.

До завойованих народів римляни були досить вирозумілі: у їхні релігійні справи вони зовсім не втручалися; не пробували також нікого асимілювати. Усе, що вони вимагали, то це — платити податки на утримання кесаря, адміністрації і війська. Але за вияв нелояльности чи спробу бунту карали жорстоко.

Палестина була поділена на області, якими управляли прокуратори, або, по-теперішньому кажучи, сателітні царки, призначувані кесарем. Для безпеки утримували сильні військові залоги.

До всіх інших завойованих народів Римляни ставилися з призирством, як до варварів, але в відношенні до жидів вони ставились досить поважно; дозволили їм мати навіть свою власну вищу установу, так звану Сінедріон. Вони подивляли їх високий релігійний культ; з великим зацікавленням дивились вони на їхні відправи в храмі, прислухувались уважно до навчання як у храмі, так і в синагогах, про єдиного справдішнього Бога-Духа, Творця всесвіту і всього видомого й невидимого. Порівнюючи своїх богів, у яких вони вірили, деякі Римляни приходили до переконання, що їхні боги є несправжні, бо всі вони мають такі самі пристрасті, недомагання й неморальні сторони як і люди. Щоправда, у ті часи і жидівська провідна верства — священики й архиереї — у більшості були здеморалізовані, усі Божі заповіді розуміли й пояснювали народові поверховно, — звертали йому увагу лишень на букву, а не на зміст закону, — однак серед жидівського народу було ще багато чесних і глибоко віруючих людей; жиди жили далеко моральніще, ніж їхні зверхники, Римляни та Греки. Завдяки тому й деякі зпоміж Римлян приходили до пізнання правдивого Бога; до таких людей належав і римський сотник у Капернаумі.

Місто Капернаум розташоване на березі Галілейського озера; там сотник мав свою квартиру і військову залогу. Обо-

(Продовження на ст. 2)

ДОКАЗ ПРАВДИВОЇ ВІРИ

(Докінчення з ст. 1)

в'язком тієї залоги було нести поліційну й розвідувальну службу. Сотник, у теперішнім розумінні, був комендантом міста й околиць,—становище досить високе й відповідальне. Але, як сказано в Євангелії від Луки 7:4-5, він був людиною дуже доброю, ставився до жидівського населення досить прихильно, побудував їм навіть школу (дім молитви).

В той час у Капернаумі і по всій Галилеї дуже часто проповідував Спаситель і творив великі чудеса. Звершена наука Спасителя, в якій Він відкривав людям Святого Бога не тільки як Творця всесвіту, не тільки як справедливого Суддю, але також як Бога любови, люблячого Отця, який прощає і приймає до Себе кожного, хто з вірою й розкаянням приходить до Нього; Його великі чудеса й безмежна любов до народу притягали до Нього великі маси людей.

Сотник, чуючи Його звершенну науку, чуючи про Його великі чудеса, увірував усім серцем, що Він є дійсно Христос, Син Божий. Коли слуга його захворував так сильно, що вже не було жодної надії на його видужання, він приходить до Спасителя з благанням про зцілення. Спаситель хоче йти до нього, але сотник відмовляється, каже, що він не заслужив того, щоб Господь увійшов під його стелю; визнає себе недостойною, грішною людиною. Сотник, старшина римської армії, до того ще й патрицій (шляхтич, дворянин), але яка у нього покора перед Господом, відсутність пихи, гордости! Він просить, щоб Спаситель промовив лише **одно слово**, то й одужає слуга його. Це є доказ його правдивої віри у всемогутність Господа. Він каже до Господа: "Бо сам я чоловік під властю, і маю воїни під собою; і скажу одному: Іди, то й іде; а другому: Прийди, то й прийде, а слузі моєму: Роби те, то й робить".

"Почувши се, Ісус дивувався, і рече до тих, що йшли слідом за Ним: Істинно кажу вам: Навіть в Ізраїлі не знайшов Я такої віри".

Тут якраз постає питання: що таке важливе сказав сотник Спасителеві, що Він, почувши це, дивувався його великій вірі? В тих кількох коротеньких реченнях він сказав Спасителеві дуже багато; так багато, що Спаситель мав чого дивуватися, бо ті слова почув Він не від ізраїльтянина, що знав закон Мойсея і пророків, а почув їх від людини - поганина.

Сотник сказав, що він є підвладний вищій державній владі, і має під своєю командою воїнів; щоб він їм не сказав, вони виконують; так само його слуга робить те, що він скаже йому робити, а Тобі, Господи, сказав він до Спасителя, підвладний увесь всесвіт; по Твойому наказу кружляють у безмежних небесних просторах незлічені небесні тіла, — то що значить для Тебе, Творця світів, зробити таку малозначну річ, як усунути недугу його слуги? Чи потрібно Тобі трудитися йти до мого дому? Вистачить лише одного Твого слова!

Молитва сотника була дуже коротка, тривала лише півхвилини (возьміть, дорогі Читачі, годинника і перевірте), але та коротенька молитва була для Спасителя далеко вартніша, ніж довгі літургії з різними церемоніями, акафістами та молебнями в наших ритуалістичних церквах.

Між нашими людьми дуже часто можна почути нарікання, що ми, мовляв, так багато молимося, відправляєм у церквах служби Божі, молимося до пресвятої Діви Марії і всіх святих, але Бог не слухає нас . . . За що Бог насилає на нас такі великі нещастя? Але питання: До кого ми молимся?

Наш Спаситель закликає нас: "Прийдіть до Мене всі знеможені та обтяжені, і Я впокою вас" (Мат. 11:28), а ми, замість того, щоб іти до Нього, приходимо до попів та різних свя-[redacted]

У Слові Божому ясно сказано, що "Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос" (1 до Тимотея 2:5), а ми, замість того единого Посередника, наробили собі тисячі посередників.

Христос сказав до Своїх учеників: "Я дорога, і правда, і життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки Мною" (Йоан 14:6), але наша ритуалістична єрархія повела наш нарід блудною дорогою, на якій нас спіткало таке страшне нещастя.

Христос навчав: "І чого просити мете в ім'я Моє, те зроблю, щоб прославився Отець у Сині" (Йоан 14:13). Признаймось щиро: в чиє ім'я ми звертаємся до Бога? Ми не звертаємся, не молимся до Бога, в ім'я Христа, а до святих, які не живуть і не можуть нас чути; робимо з них ідолів, через що викликаємо на себе великий гнів Божий.

Трагедія нашого українського народу, — не тільки нашого, але всіх людей взагалі, — полягає в тому, що ритуалістичні церкви перекреслили науку Слова Божого, під маскою християнства завели ідолопоклонство далеко страшніше, ніж те, яке було у жидів перед вавилонською навалою.

Ми, евангелики, не заперечуєм, що дійсних святих треба шанувати, але молитись до них — великий гріх. Звернімося до Євангелії. Христос уважав за святих Авраама, Ісаака і Якова; разом з Мойсеем та Ілією об'явився апостолам Петрові, Йоанові та Якову в повній Божеській славі; а про Йоана Христителя Він сказав: "Се ж бо той, про кого писано: Ось посилаю ангела Мого перед лицем Твоїм, що приготовить дорогу Твою перед Тобою. Істинно глаголю вам: Не явився між народженими від жінок більший від Йоана Хрестителя" (Мат. 11:10 і 11). Однак, коли апостоли просили Христа, щоб Він навчив їх молитися, Він навчив їх молитися лишень до Бога: "Отче наш, що на небі..." (Мат. 6:9-13). Ту молитву всі ми знаєм; в ній є сім прохань— усе те, що потрібно нам у нашім житті.

Найбільшою зневагою нашого Господа і Спасителя і найбільшим гріхом є заведений ритуалістичними церквами культ поклонення хрестові, "Хресту Твоєму покланяемся, Владико" . . . Хрест, це знаряддя найбільш ганебної й найбільш мучительної смерти. На хресті наш Спаситель переніс прокляття за гріхи цілого людства. "Христос викупив нас од клятьби закону, ставшись за нас клятьбою, (писано бо: Проклят всяк, хто висить на дереві)". (До Галат 3:13).

Ми, евангелики, не проти того, щоб на церквах, і в церквах, були хрести, але не для того, щоб їм покланятися та цілувати їх, але для того, щоб хрест Христів **пригадував нам наш страшний упадок, щоб той хрест викликав на наших лицях сором і жаль у наших серцях, що Син Божий у людськім тілі, ради нашого спасіння за наші гріхи зазнав такої страшної кари.** Ми повинні прославляти лише нашого Спасителя й бути вдячними Йому за викуплення нас від прокляття гріха, і в Його лише Святе Ім'я звертатися в своїх молитвах до Бога - Отця.

Про абсурдність поклонення хрестові не зайвим буде навести аналогію: За кілька років перед Другою світовою війною польський наглий суд у Львові покарав смертю на шибениці двох членів української підпільної армії — Біласа і Данилишина; то були прості сільські хлопці, але в суді вони поводилися так гідно, так героїчно, що здивували навіть самих суддів. Майже всі українські організації в річницю їх смерти влаштовують в їх пам'ять жалобні академії. Уявім собі, як би головний організатор академії вийшов на сцену і, замість того, щоб гарними словами вшанувати пам'ять тих героїв, узяв той шнурок, на якім було повішено наших героїв, клякнув перед тим шнурком і почав би його цілувати, — якби зареагувала на це публіка? Таку людину всі вважали б за ненормальну. Чи ж не є найбільшим гріхом поклонятися хрестові, знаряддю невимовних страждань і смерти нашого Господа? Чи може Бог благословити нас за таке поклонення? "Бог є Дух, і хто покланяється Йому духом і правдою, мусить поклонятись" (Йоан 4:24). Дай же, Боже, щоб усі ми, ввесь наш український народ, прийшли до пізнання правди, поклонялись Богові-Духові духом і правдою; дай, Боже, щоб ми мали таку глибоку віру в Христа Спасителя, як той римський сотник, і звертались до Нього лише в Його Святе Ім'я, бо "Ісус Христос учора і сьогодні, той же самий і на віки" (До Жидів 13:8).

Т. Каменецький

ТАРАС ШЕВЧЕНКО

. . . Горе з вами!
Кого благати ви прийшли?
Кому ви сльози принесли?
Кому ви принесли з сльозами
Свою надію? Горе з вами,
Раби незрячії! Кого,
Кого благаєте, благії?
Раби незрячії, сліпії?
Чи-ж камінь милує кого?
Молітесь Богові одному,
Молітесь правді на землі,
А більше на землі нікому
Не поклонітесь! Все брехня:
Попи й царі! . . .

("Неофіти")

"Той, хто думає, що його праця нижче його, скінчить тим, що буде нижче свого місця".

Г. Савіл

ДО СОРОКЛІТТЯ УГА

16 травня 1962 року минуло 40 літ з того дня, як Міністерство Хліборобства Чехо-Словацької Республіки затвердило статут Української Господарської Академії в Подебрадах, як високої школи політехнічного характеру. Українське суспільство стояло перед великим іспитом, чи зможе виділити з-поміж своїх порівнюючи нечисленних рядів на еміграції відповідні кваліфіковані одиниці для успішного виконання нелегкого завдання під критичним доглядом братнього, а все ж неукраїнського народу, та заздрісним оком наших ворогів. У поданих нами у 1-му томі Ювілейного Збірника УГА-УТГІ матеріялів здибаємо приклади, коли протестували проти відкриття Академії навіть наші "земляки".

Тепер з віддалі минулих 40 років можемо сміливо ствердити, що науковці і керівники молодої школи блискуче склали іспит. Ми можемо констатувати ще більше. Ця молода школа, започаткована за програмами колишніх російських високих технічних шкіл, посунулася значно вперед і, зберігаючи свій національний характер, у своєму розвитку зрівнялася з програмами західньо-европейських високих технічних шкіл.

Академія мала своїм завданням дати своїм студентам можливість набути докладні теоретичні і практичні знання та підготовити їх як до самостійних наукових досліджень, так і для творчої технічної чинности в тих галузях знання, які входили до програми її навчання: в агрономічній, лісовій, водного господарства, меліорації, хемічної технології та в економічно-кооперативній. Чи виконала Академія це завдання?

При вступі до Академії і одержанні стипендії, студенти складали приречення за кожний рік навчання відпрацювати 1½ роки на рідних теренах. Не всім вдалося це приречення виконати, але це не була їх вина, бо ті терени були під чужою окупацією, тому важко було одержати дозвіл на в'їзд, а по одержанні такого дозволу спокійно, без шиканів влади, там фахово працювати. Про цю працю львівське "Діло" від 26 вересня 1933 р., присвячуючи свою передову статтю питанню заснування на Західніх Землях української господарсько - технічної школи, писало таке:

"Коли глянемо на тих, що працюють у нашому народньому житті, то побачимо, що між ними на перше місце вибиваються економісти всіх фахів, техніки хліборобства (агрономи), та інженери інших ділянок. Дали їх нам чужі високі господарські та технічні школи в часах, коли студії на них були можливі і доступні. **Почесне місце у вихованні кадрів наших агрономів і кооператорів займає Українська Господарська Академія в Подебрадах,** яка з усіх своїх факультетів випустила поверх п'ятисячі інженерів". (Підкреслення наше. Ред.).

Але й ті, яким не вдалося дістатися на рідні терени і які мусіли працювати в чужих країнах, відзначилися у своїй фаховій праці: гідротехніки, агрономи й лісівники у Конгресовій Польщі, хеміко-технологи та гідротехніки у Познані, інж. В. Рейтер став директором цукроварні у Харбіні (Манджурія) і т.д. Отже Академія в справі виховання фахового інженерського дорост свое завдання виконала.

Сенс її існування діяв і в іншому напрямі. Академія постала і діяла в часи найбільшого сталінського лихоліття, коли на центральних наших землях, у новому, на цей раз червоному, видавні здійснювалося відоме гасло — "не было, нет и быть не может". Існування і діяльність українських високих шкіл на еміграції, зокрема існування та видавнича діяльність Української Господарської Академії (видано окремих книжок 229 або 2.149 друк. аркушів, з того 157 назв літографічним способом, 35 у формі скриптів і 37 типографським друком та сім випусків Наукових Записок Академії із 65 науковими працями) примусили московських сатрапів в Україні до переходу на українські культурні рейки. Українізація шкіл, широкий розмах мовознавчих Комісій Української Академії Наук, словом ера Скрипника, який не дуже співчував українським аспіраціям, але практично бачучи, що опанувати українську національну стихію інакше не можна, ступив на ці рейки і заплатив за це своїм життям. Прийшло до таких дивоглядів, що Український Державидав почав перевидавати літографовані підручники Академії (наприклад, підручник Аналітичної хемії проф. С. Комарецького), звісно, без першої сторінки з назвою школи, а один бджоляр з Київщини вписався і закінчив курси пасічництва УТГІ. Не хочемо перебільшувати, все ж знаменним фактом є те, що ліквідація Академії і ліквідація Скрипника московським центром припадають на ті ж самі роки.

★

У червні 1962 р. сповнилося 30 років життя й чинности заснованого Академією Українського Технічно-Господарського Інституту. Не будемо тут докладніше зупинятися над його чинністю, бо якраз уже вийшов з друку 2-ий том Ювілейного Збірника УГА-УТГІ, і в ньому докладно і документально зроблено огляд його діяльности в р. 1932-1952, а огляд за дальші роки, звичайно, появиться з нагоди якоїсь ювілейної дати. В передмові до 2-го тому зазначено:

"Історія постання й розвитку УТГІ зовсім відмінна від історії його прародительки — Української Господарської Академії в Подебрадах. Це не дивно, бо Інститут є продуктом своєї доби і своїх обставин. А ця доба і ці обставини були дуже і дуже несприятливими для нормального існування Високої Політехнічної Школи на чужині".

І дійсно, задовольнити прагнення до придбання знань 8.000 студійників - заочників під хижим оком польської, а пізніше гітлерівської влади, відновити авдиторне навчання на згарищах і руїнах повоєнної Німеччини в Баварії для 13 сотоц української молоді, з яких 308 таки закінчили свої студії і одержали фахові дипломи — це був вияв чималої відваги.

"З надією стаємо до цієї нової праці, — говорив Ректор Академії проф. Б. Іваницький на урочистому відкритті УТГІ в Подебрадах 12 листопада 1932 р., — та хочемо, щоб ця праця, як і вся десятиліття чинність Академії, дали нашому народові — нехай малі, муравлинні, а все ж таки нові й **нові цеглини до фундаменту добробуту й незалежности**".

★

Схилімо ж наші голови в пієтній пошані до фундаторів Академії та УТГІ і їхніх професорів, що вже від нас відійшли, подякуймо і побажаймо "многі літа" тим, що живуть і працюють. Vivat Academia! Vivant professores!

Бюлетень ККА і студентів УГА - УТГІ

Европейський рух і українці

У днях 7 - 8 червня ц. р. в Мюнхені відбувся IV-ий Конгрес Европейського Руху. До столиці Баварії з'їхалося коло 800 делегатів різних організацій — складових частин руху. Між ними 9 міжнародніх організацій різних політичних тенденцій: соціялістичних, ліберальних, християнських, як також спеціялізованих в різних ділянках, як, наприклад: економічній, самоурядування тощо. Крім того, до Руху належить 16 Національних Рад, країн з демократичними режимами, а також 10 Національних Комітетів народів з-поза залізної заслони. Серед делегатів у списках зазначено також двох українців — пп. А. Мусіяновича і проф. О. Кульчицького з Парижу, як представників "Українського Союзу для Европейської Федерації". Це вперше українці заступлені на Конгресі Европейського Руху з правом голосу.

Головною темою цього Конгресу було питання політичного об'єднання европейських народів, що приходить услід за створенням економічних сполук у формі "Спільноти сталі і вугілля", "Спільного Ринку" і "Евратом". Перед тою актуальною справою політичного статуту відійшли на другий плян інші справи, як то — справи народів Сходу Европи. В імени тих народів виступало лише два або три промовці, а саме Д. Ауер — мадяр і граф Рачиньський — поляк.

Користаючи з нагоди, член Виконавчого Органу УНРади Дмитро Андрієвський зорганізував товариську зустріч українських делегатів на Конгресі із Парижу із членами української колонії в Мюнхені, які цікавляться й займаються проблемою Европи. На зустріч прибуло 26 осіб. Після інформації учасників Конгресу присутні змінялися думками щодо ваги об'єднання Европи для справи України. Всі були однозгідні, що треба робити дальші заходи для здобуття і скріплення українських позицій у лоні Европейського Руху. Питання організаційних заходів в тому напрямку відложено на пізніше.

Ті народи, які не схочуть, щоб ними володів Бог, будуть під владою тиранів.

(Вілім Пен)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Непристійність — так, молитва — ні

"Непристійність — так, молитва — ні" — так охарактеризував постанову американського Найвищого Суду один із членів конгресу. Попередньо Найвищий Суд знайшов, що три журнали, які містили порнографічні образки, не ображали "сучасний рівень громадської пристійности". Тепер цей же суд ухвалив, що в школах Нью-Йоркського штату не повинно починати шкільний день молитвою, бо це могло б нарушити конституційну засаду відділення церкви від держави. Ухвала наочно мильна і шкідлива. Сама молитва, яку заборонено, була так загальниково складена, що її міг би прочитати навіть магометанин. У ній зовсім не згадувалось імени Ісуса Христа. Тож ухвала суду усталює насильство меншости над більшістю, забороняючи віруючим дітям починати шкільний день молитвою задля переконань батьків кількох дітей. Тепер, якщо бути логічним, то треба припинити молитви на початку засідань конґресу, не можна вживати Біблії і згадувати імени Бога при присязі президента, треба усунути побожний напис на американських грошах, треба скасувати інституцію полкових священиків в армії і т. д. Отже, мильне тлумачення конституції перекреслює релігійну традицію нації. Замість свободи релігії, ухвалено "свободу від релігії". Нема сумніву, що члени суду самі не йшли так далеко в своїх висновках, але початок зроблено.

В американськім конґресі піднесено акцію за новий додаток до конституції, який би уневажнив постанову Найвищого Суду. По своїм боці суд має слушну думку, що це не є функцією уряду складати молитви для громадян.

Якщо суд мав лише це на увазі, то він матиме нагоду вияснити своє становище в жовтні місяці, коли будуть розглядатися справи в Пенсилвенії і Меріленд про заборону читання по школах Біблії і Молитви Господньої.

Цілком ясно, що в зробленій постанові Найвищий Суд не спромігся провести ріжниці поміж безбожною державою і державною релігією. Із цієї нагоди деякі американські авторитети зазначають, що край потребує кращих суддів.

Можливо, що найкращим розв'занням питання релігії в школах була б організація окремого протестантського шкільництва, від нижчих шкіл почавши і включаючи університети. Заможність протестантів робить це цілком можливим і в цьому напрямі ведеться дискусія. В таких школах уряд не матиме голосу у справах релігійних.

Ватикан і єдність

Ватикан проголосив, що Римо-Католицька Церква уявляє собі єдність "як батьківський дім", до котрого мусять повернутись усі "нез'єднані християнські спільноти".

Цілком ясно, що на це їм доведеться дуже довго чекати, аж поки Рим не очистить оцей "батьківський дім" від усіх збочених доктрин, ідольства і надуживань та не сповнить його правдивою наукою евангелії.

Ді Сандей Стар - Леджер, Нюарк, Н. Й., 8 квітня 1962 подає таку нотатку:

ЖИДІВСЬКА ГРУПА ВІДЗНАЧУЄ СВЯЩЕНИКА ГЕРОЯ, ЩО ВРЯТУВАВ 15,000 ОСІБ ВІД МАСАКРИ

Український православний священик має бути відзначений жидівською організацією в Нюарку за акт героїзму, якого він доконав 43 роки тому в Україні.

Ліґа Проти - Знеславлювання в Нюарку уладжує святочний обід у вівторок у міськім клюбі в честь священика д-ра Володимира Клодницького, 70-літнього пароха української православної церкви Сошестія св. Духа, 677 С 19 Ст. Нюарк.

Урятував 15,000 душ

Ліґа виявила факт, що д-р В. Клодницький спас від масакри 15,000 жидів в Україні 1919 року. Але д-р В. Клодницький тоді не був священиком, тільки майором в армії Зах. Области Української Народньої Республіки.

А та подія відбувалася при таких обставинах: Жидівська дівчина в Хмельника, Зах. Україна, де жило 25,000 жидів, вийшла заміж за хлопця не-жида. Її батько Авраам заявив, що він ніколи до неї не відізветься. Але мати дівчини дала їй в придане дві корови і багато біжутерії.

Спалене село

Як Авраам довідався про подарки для Рози, подався до села Кирилівки, де був новий дім дочки. У приступі гніву він підпалив її дім. Огонь хутко поширився, і з димом пішло ціле село. Селяни повідомили про це інші села і всі були з того приводу вороже настроєні проти жидів. Д-р В. Клодницький був тоді командиром військової частини в тім районі. Одного ранку селяни, озброєні в карабіни і револьвери, найшли на Хмельник. Вони мали на думці змасакрувати жидівську громаду. Але д-р В. Клодницький був зі своєю частиною на поготові, щоб їх стрінути.

Заспокоєна юрба

Вояки затримали розлючених селян, і майор Клодницький з ними переговорював. Він казав їм, що те, що вони задумали робити, є безглуздя. Ліпше, якби вони були покропили доми свяченою водою, то непотрібне було б кровопролиття, яке вони надумали. Селяни кинули зброю і повернулися додому.

Незабаром потім Галичина була окупована поляками і д-р Клодницький анеміґрував до Відня, а потім до Америки.

Його героїзм був недавно виявлений. Його не можна поминути мовчанкою. Два роки тому на той факт звернув увагу д-р Мозес Б. Ґросс з Мейпелвуд, котрий є урядовцем Ліґи. Він передав ті факти до канцелярії в Нью-Йорку. Там по докладній перевірці їх потвердили.

На тій підставі вирішено дати святочний обід в честь д-ра В. Клодницького і передати йому грамоту за його відвагу і гуманізм.

"Я був лише старшиною, що виконував свій обов'язок", — каже д-р Клодницький.

Релігійний поділ населення Канади згідно з переписом 1961 року

Найбільше в Канаді протестантів, яких нараховується 8.444.260 осіб. Римо-католиків нараховується 8.342.826. Звичайно треба пам'ятати, що римо-католики зараховують і дітей у члени церкви, в той час як протестанти — лише дорослих. Православних різних національностей в Канаді є 239.766. Греко-католиків (українців) 189.653.

З-поміж протестантів пресвітеріян числиться 818.558. Всього населення в Канаді числиться 18.238.247.

В Торонті українців греко-католиків нараховується 13.785.

Слушний заклик

В "Українськім Самостійнику" за червень 1962 р., в статті "Викривили Історію України", автор, Олег Ч., на закінчення пише: "Закликаємо наших молодих істориків по американських університетах, щоб вони, порозумівшися між собою, колективно написали чужомовний підручник історії України, щоб ним можна було серед неупереджених чужинців поборювати ворожу нам пропаґанду, ведену у формі зфальшованої історіографії. Бож і німецький підручник Б. Крупницького і англійський М. Грушевського сьогодні мало доступні, а до того вони не охоплюють найновіших подій".

Від себе додамо, що такий підручник повинен бути порівнюючи невеликим і в такій ціні, щоб його легко можна було ширити серед англомовного загалу. Ми не раз були примушені лишати без задоволення прохання знайомих англійців про підручник з української історії просто через відсутність такого підручника на книжковім ринку. Друк такого підручника в англійській мові є важливою і невідкладною потребою.

Від редакції:

Редакція "Євангельської Правди" сподівається, що читачі нашого часопису в Сполучених Штатах і Канаді регулярно платитимуть свою передплату. Фактично, більшість читачів це і робить. Проте ми не вимагаємо передплат від безробітних і взагалі неспроможних, як також від читачів з країн, у яких валюта стоїть низько. В усіх таких випадках ми готові висилати "Євангельську Правду" безплатно на повідомлення.

Важлива новина

Українське Інформаційне Бюро повідомляє про участь українців в "Европейському русі", який по цім боці відомий під назвою Спільного Европейського Ринку. Участь українців у цьому русі є важливою в цілях поширення інформацій про українські змагання, також важливою є розробка самого питання участи звільненої України в "Европейському русі". Ця участь заторкує силу важливих економічних і політичних проблем, конечним є також, щоб для опрацювання і студій цього руху наш уряд виділив сильну комісію.

Ця підготовча праця і студії, без сумніву, придадуться в слушний час.

Лист до редакції

ЗАКЛИК

До шановних читачів християнських видань!

Я уважаю за дуже цінне і дороге для віруючих, хто ще не має книжки під назвою "Збірник Проповідей", нехай замовить цю книжку. Вона є повчальна, правдиво християнська, уложена десятьма авторами. Вірю, що кожний, хто замовить і буде мати у себе цей "Збірник Проповідей", із цікавістю прочитає його кілька разів.

Зміст цієї книжки правдиво подає духовий зміст нашого життя. Замовте — і не пожалуєте.

М. Дзякан,
Гефорд, Саск.

("Збірник Проповідей" можна замовити в редакції "Єв. Правди". Ціна $1.00. Ред.).

"Ми не повинні зрікатися наочної правди тому, що ми не можемо відповісти на всі запитання про неї".

Д. Коллір

Розподіл українців у Канаді

В останнім перепису 1961 р. 473,337 зголосило себе українцями. Проте цікаво б знати, скільки українців себе записали росіянами або поляками через несвідомість, нерозуміння анкет і т. д. Нам здається, що на це можна було б прирахувати ще якихось сто тисяч людей українського походження в Канаді. Нам особисто знані українці, які не вміють говорити ані по-російськи, ані по-польськи, а проте називають себе росіянами чи поляками. У Канаді пророблена величезна праця усвідомлення, але лишилося ще багато праці в цій ділянці.

Найбільше зголосилося українців в Онтаріо — 127,911 осіб, відтак в Альберті — 105,923 особи, потім іде Манітоба із 105,372, Саскачеван із 78,851, Брітіш Колюмбія 35,640 і Квебек, який має 16,588.

На першім місці з канадійських міст стоїть більший Вінніпеґ, який нараховує 53,918 нашої людности. Саме місто Вінніпеґ нараховує 35,975. На другім місці стоїть Торонто (Метропольне), яка має 44,857 українців, але Торонто без передміст має 26,097 українців. Місто Едмонтон нараховує 32,526 нашого люду та Джаспер Плейс додаткових 2,437. У Монтреалі українців 13,858. У Ванкувері — 9,247, в Саскатуні — 9,072.

З перепису виявляється, що українці в Канаді найбільше розселені по фармах і менших містах, лише якась третина з них проживає у великих містах країни. В цей самий час інші народності, такі, як, наприклад, італійці чи жиди, скупчилися здебільшого в Онтаріо і більшість їх проживає у великих містах. Майже одна третина повищих народностей живе в Торонті. Звичайно, місто керує селом, і через це менш численні групи, скупчившись у політичних і торговельних центрах країни, мають часом більше впливу, ніж інші. Проте, народності, які живуть ближче землі, здоровіші та відрізняються прикметами вдачі, які тяжко виплекати міському мешканцеві, який не знає, що з ним завтра станеться — в разі економічної кризи чи якої іншої ширшої проблеми.

Врешті при канадійській методі голосування і демократичнім устрою сучасний розподіл українського населення не є таким, щоб на нього українці мали нарікати.

Що сказав Ісус як був на землі?

Він казав усім людям виразно: "Дослідіть но Писання, бо ви думаєте, що в них маєте вічне життя — вони ж свідчать про Мене" (Івана 5:39). Бог є автор Святого Письма, бо написано, що провіщали про нього святі Божі мужі, проваджені Духом Святим: "Всяке Писання Богом надхнене і корисне до навчання, до докору, до направи, до виховання справедливости" (2 Тим. 3:16).

Апостол Петро теж написав: "Бо пророцтва ніколи не було з волі людської..." (2 Петра 1:21). Цю книгу закону повсякчасно мусимо держати в устах і думати про неї день і ніч, звaжувати нею все, що в ній відзначено, тоді щаститиме тобі у всіх задумах твоїх і будеш поступати розумно (Ісуса Навина 1:8). "Поки прийду я, пильнуй читання, нагадування та науки" (1 Тим. 4:13).

Звертаючись до пророцтв Святого Письма, ми й там знаходимо численні докази, що Боже Слово є певне й непомильне. Ніхто на світі, крім Бога, не міг би докладно провістити про події цього світу за століття й навіть тисячоліття наперед, що сталися і мають статися. Історія доказує нам, що ці пророцтва були правдиві й непомильні.

Пророк Ісая написав, що Господь престолує над кругом земним (Ісаї 40:22). "Так бо говорить Господь, сотворитель небес, він Бог, що створив землю і пристособив її, Він же утвердив її, та й не надармо сотворив її; Він пристособив її, щоб на ній жили: Я — Господь, а іншого нема" (Ісаї 45:18).

М. Ясінський

Смерть визначного діяча

Пан Стефан Шумейко, 54 роки, автор і визначна громадська постать серед американських українців помер 12-го серпня.

Покійний залишив в смутку дружину пані М. Бодруг - Шумейко, трьох братів і три сестри.

Українці і Біблія в Канаді

На рідних землях Біблія розцінюється на вагу золота, і віруючі люди не можуть дістати Біблій, бо їх ані друкується, ані продається вже більш як 40 років. Комуністичний уряд робить усе що може, щоб знищити Слово Боже.

У Канаді кожний українець може купити скільки хоче Біблій в рідній мові по ціні, що ледве покриває кошти друку. Біблії продаються не тільки в спеціяльних крамницях Біблійного Товариства, але кольпортери продають їх і по хатах.

Канадійське Біблійне Товариство оголосило статистичні дані, скільки кожний нарід у Канаді купив Біблій за останні десять років. Півмільйонове українське населення Канади купило за десять років 11,409 Біблій в українській мові. Це виносить 1.140 Біблій на рік. З-поміж приблизно 500 українців, лише один купує Біблію.

Щодо купівлі Біблій нас перевищують пропорційно до населення всі інші народи в Канаді. Чи в світлі цих цифер можна питати, як це дехто робить, чому Бог забув нас, а чи не краще було б питати, чому ми забули Слово Боже? Правдива віра в Бога вимагає, щоб у кожній українській родині була українська Біблія і це не тільки для форми, але й для вивчення та реґулярного читання.

Запізнена сповідь

Джордж Бернард Шо на прикінці свого життя, яке він присвятив, між іншим, і ширенню невірства, відчув, що він зробив фатальну помилку у своїм житті. У праці "Too True to Be Good" він написав жалюгідну сповідь:

"Наука, до якої я прив'язав свою віру, збанкротувала... Її поради, які мали б устійнити тисячолітнє царство, безпосередньо привели Европу до самовбивства. Я вірив їм колись. В ім'я їх я помагав знищити віру мільйонів поклонників у хмарах тисяч вірувань. І тепер вони дивляться на мене і бачать велику трагедію — атеїста, який загубив свою віру".

Люди можуть забути, як хутко ви кінчили працю, але вони не забудуть про те, як добре ви її виконали.

Папа запросив протестантів

Кардинал Bea запросив в імені папи три найбільших у світі протестантські організації прислати по два або по три представники для спостереження (без права голосування) на Другий Ватиканський Собор, що збирається в жовтні ц. р.

Запрошено: Світовий Пресвітерський Союз, Світову Раду Церков, Лютеранську Світову Федерацію, Світову Методиську Раду. Англіканська Церква вже призначила трьох делегатів на Собор. Інтернаціональна Рада Конгрегаційних Церков ухвалила післати делегатів ще перед одержанням запрошення. Покищо нічого не чути про делегацію від баптистів, серед яких думка про участь у Соборі в Ватикані не є дуже популярною. Так само інтерденомінаційний союз фундаменталістичних церков відмовився посилати своїх делегатів.

Кардинал Bea в першу чергу провадив приватні розмови з різними протестантськими організаціями, і лише запевнившись, що вони згоджуються прислати представників, послав їм запрошення.

На попереднім Ватиканськім Соборі було непорозуміння з православними. Папа проголосив своє запрошення до православних. Після того як запрошення було проголошене, православні відмовились брати участь. Щоб уникнути подібної неприємности, Ватикан уживає тепер більш дипломатичної методи.

Місійна праця Пресвітерської Церкви в Канаді

(З листа медичних місіонерів Р. і К. Уард)

Нігерія

"Коли ми прибули до шпиталю, у ньому не було простирал на ліжках. Працівники в Шелл у Пор Гаркорт прислали потрібні на це фонди. Тепер ми маємо постирала на всіх ліжках. Це є велике заохочення для медичної обслуги і слабих. Ми надіємося, що простирала залишаться. У минулому вони мали таємничу звичку зникати".

Шпиталь доглядає немовлят, що без матерів. Деякі мають батьків. Але вони часом неспроможні дістати кого-будь для догляду дітей і вони приносять їх до шпиталю... Смертність серед немовлят тут така велика, що ми просто не сміємо відмовити прийняти немовля, знаючи, що без доброго догляду воно напевно умре. Ми вдячні канадійцям за їхню поміч, яка дає нам змогу приймати цих немовлят до шпиталю і доглядати їх з любов'ю і доброю медичною обслугою.

Пресвітерська Церква в Нігерії незвичайно бідна. Всі члени церкви дають 25 центів з доляра, щоб уможливити працю церкви. Конче потрібна школа для євангеликів. Потрібно ще $60,000, щоб привести шпиталь до відповідного стану, якого вимагає модерна медицина.

Наука та атеїзм у Росії

"Наука і Релігія", один з провідних протирелігійних советських журналів попереджує читачів, що багато фахівців в СССР не тільки є охрещені християни, але одверто практикують релігію. Цей журнал твердить, що найбільше віруючих фахівців серед баптистів, їх описується, як "найбільш небезпечних". Автор статті наводить приклад лікаря, який є активним у місцевій баптиській церкві. Він не розуміє, як можна "лікувати людей удень і йти до церкви увечері". Він так само критикує професорів університетів, які не спромогаються прищепити атеїзму студентам.

Це захоплення атеїзмом у "Советах" виглядає, як форма розумової неурівноважености. З правила люди, які є правдивими християнами, виконують свої обов'язки найкраще, і над ними не потрібно примусової контролі. Усякий уряд повинен з таких людей радіти, а не переслідувати їх. Таких людей треба всюди, і без них нічого не можна як слід збудувати.

Всілякі спроби силоміць переробити людей на атеїстів не вдадуться в будуччині, як вони не вдавались в минувшині. Річ у тім, що людину не можна примусити думати інакше, ніж вона вважає за добре. Правда і факти завжди сильніші за пропаґанду і насильство. Переслідування робить релігійне чуття глибшим і сильнішим та помагає поширенню знання Бога.

У цій справі комуністи є в безвихіднім становищі і справа їхня безнадійна.

Віра і вчені

На зібранню лаїків у Чікаго відомий ґенетіст професор Г. Бидл заявив: "Я не бачу конфлікту поміж наукою і релігією". "Відповідь на питання сотворення лишається в сфері віри".

Мікробіолог Сеймур Гантер погоджується, що дні наукового матеріялізму скінчились. "Усі правдиві вчені стоять у зачудованні і страху перед сотворінням. Тільки ті вчені, які дбають лише про намацальне, які є невиразні або просто брутальні механісти, можуть не мати цього почуття зачудовання". ("Таймс")

*

"Мої студії історії переконують мене, що найчастіше поганий уряд постає в наслідок частих змін уряду".

Т. Джеферсон

■

"Скупа людина багатіє, удаючи себе за бідного, марнотратна людина бідніє, удаючи себе за багатого".

Шекспір

■

"Не вважай тих вірними, які хвалять кожне твоє слово і вчинок, але тих, хто прихильно докоряют за твої помилки".

Сократ

*

"Той, хто не може простити іншим, ламає міст, через який він мав перейти сам, бо кожна людина потребує прощення".

(Вибране)

*

"Усе людство", — каже арабська приповістка — "поділяється на три кляси: на тих, кого не можна зрушити, тих, кого можна зрушити, і на тих, хто рухають".

*

"Лихом із деяким із нас, — казав д-р Л. Ветергед, — є те, що ми дістали малі застрики християнства, які не дають нам змоги дістати цілої дійсної речі".

*

Від другої світової війни 6.700 римо-католицьких священиків покинуло римо-католицьку церкву в Італії і Франції. ("Таймс")

*

Кожний євангелик повинен передплатити сам і збирати передплати між євангеликами і однодумцями на "Євангельську Правду".

Успіх Василя Заліщука

Українське громадянство м. Торонта знало про старе похоронне заведення Г. Р. Ренкс при вулиці Квін, якого власником був Василь Заліщук. Хоч він був дуже популярний, але в його заведенні відбувалися тільки менші похорони, бо як прибуло на панахиду 25 осіб, то вже не було куди рухнутися. Тепер справа змінилася на більше, як 100 відсотків. Василь Заліщук набув нове і модерне похоронне заведення при вулиці Спадайна Евеню ч. 665 до 669 (зараз понижче вулиці Блюр), якого Каплиця має 200 сидячих місць. Крім того, воно має 6 окремих просторих приміщень різної величини, відповідно до потреби, з модерним охолоджуванням і провітрюванням.

У новому похоронному заведенні Василя Заліщука можливо відбувати і найбільші похорони, а в додатку є ще місце для паркування.

Василь Заліщук походить з Ошави, де був інструктором Української Летунської Школи та не раз з літака "Україна" скакав з парашутом на українських пікніках, щоб заохотити українську молодь брати участь у літунських курсах. В часі другої світової війни він був інструктором Канадійського Літунства, якого він є майором. Як провідний член Екзекутиви Українського Канадійського Леґіону, майор Заліщук м. і. написав сотні різних листів в англійській мові для потребуючих нових імігрантів, допомагав усім своїми порадами і пожертвами, тож він вповні заслуговує на те, щоб тепер його підтримало українське громадянство. Тим більше, що всім відомо, що він влаштовує першоклясні похорони і дає першорядну культурну і делікатну обслугу.

(Вільне Слово)

Українська Церква
при
The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church
Third Ave. and 30th St. New York
Богослуження о 1 год. пополуд. кожної неділі
Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна 50 центів.

Збірник проповідей. — Ціна $1.00.

Григорій Сковорода — предтеча українського євангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна $1.00.

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна 50 центів.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

WHOM SHALL I FEAR?

By Dorothy Kokkt

Everyone liked Phil; there was a contagious gaiety about his wry smile, and the careless swing of his long legs.

On this Monday morning of his senior year there was a shadow of distress in his soft brown eyes.

"I can't say anything. Cum is sure to be the captain of the team. If I say anything, I won't have a chance on the team," Phil thought anxiously as he came down the stairs.

The first turnout for basketball was Tuesday.

"I've got to stay out of this," Phil kept telling himself over and over as the sick feeling in his stomach grew worse. He remembered exactly when this trouble had started.

At 1 o'clock, on a day early in September, Phil stood an inch inside the door when the tardy bell rang. His face was flushed from running, and he was puffing. The room was immediately alive. Miss Meade looked up from the papers on her desk. Phil's urgency seemed to make demands on her. His presence upset the quiet of her mind.

"Quiet class!" She tapped the desk and broke the sharp lead on her yellow pencil. She turned her inquiring eyes on Phil.

"Young man, where have you been?"

Phil glanced at Jack Cummins. If he said where he had been, Cum would know he had been there. Phil's thoughts flew.

He blurted out: "Tokyo Bay!"

The girls giggled and the boys laughed. Two bright red spots grew on Miss Meade's pale cheeks.

"Take your books and leave the room!" she commanded sternly.

A bewildered expression swept Phil's thin face. He moved toward the door and stepped out into the hall; and then the principal came out of his office and noticing Phil, he turned and came toward him.

"Why are you out here?" he asked.

"Miss Meade told me to get out."

"Why?"

"I don't know. She asked me why I was almost late. I told her and she ordered me out," Phil replied, earnestly puzzled.

"What did you tell her?"

"I told her that I had been to Tokyo Bay."

"Toyko Bay!" exclaimed the principal, with the corners of his broad mouth turning up. "Well, that was a fast trip. Go by air?"

Phil's face lifted up as he answered. "Tokyo Bay! That is a place about a half mile out of town. The creek spread out there. I went to see how the fish were running. The gang want to go fishing after school. I told them that I would find out when I went home for lunch."

"Oh, so that was it. Why do you call it Tokyo Bay?" asked the pricipal.

Phil replied, "I don't know. I called it that since I was in grade school. We had a raft down there."

"You had better go to the library. I will see that you get back in class tomorrow. You should have explained this to Miss Meade," the principal said.

The next day Phil went back to class. He sat across the aisle from Jack Cummins. Phil felt sorry that Cum had got into this mess but he had decided it was none of his business. He had suspected for a long time that the extra money Cum had was not all allowance. He grew suspicious when he saw Cum talking to that rough-looking man at Tokyo Bay a month ago. Yesterday he had seen him again and Phil saw him hand Cum a pink envelope. After Cum had gone, the man had discovered Phil. He came over to him and threatened: "Keep that lip buttoned or you will be sorry."

"Yes, sir," Phil had gulped and his body had shivered in the heat of the sun.

Cum had never bothered Phil until he had begun to play up to Patricia Logan. One reason why Phil wanted to make the team was to impress Pat.

When Phil sat down in his seat, Cum turned and gave him a smug, sly grin.

Phil's face darkened; he bit his lower lip, and raised his hand to his face. He whispered against the back of his big hand so Miss Meade could not see his lips moving.

"You liked that one,. didn't you?"

Phil's face froze, for an awful thing had happened. In the middle of the sentence, he lost control of his voice and it rang out into the room.

No one laughed. The room grew still. You could almost hear the breath pushing slowly out of thirty pairs of lungs. Pat twisted her pretty neck and stared. The blonde hair curled softly at her flaming cheeks while fear and surprise rose in her blue eyes.

Phil bent his dark head and opened his book to the lesson.

He felt Miss Meade's cold eyes fixed on him and a chill ran down his spine. A smile lay on Cum's full underlip and his right hand gracefully smoothed his blonde oily hair.

Phil saw Miss Meade with clear vision. Fascinated, he watched her foot nervously tap the bare boards by her desk. Strands of blonde hair straggled out of the loose knob at the back of her neck. Her lips were colorless and her whole face was haggard and defeated. A worn grey dress replaced the shiny black suit she had worn the day before.

She looked stern as she said, "Phil, your grade in this class has not been improved by your conduct."

Phil breathed a long sigh through his white even teeth when the class recitation began.

Now this October morning, as Phil came downstairs, he thought, too, of another part of his trouble.

His father had said in September, "Remember, a good report or you do not play basketball."

Phil had quickly agreed but that was before he had known he was going to have trouble with Miss Meade.

• • •

Phil was late for breakfast. The family was waiting. The sunlight splashed through the crip, ruffled curtains of the breakfast room. The twins were in their places looking mischievous and scrubbed. Mother had a patient look about her brown eyes and gentle lips.

Father nodded. "Let us ask a blessing."

He glanced around and all heads bowed reverently. Phil ate his breakfast and thought how to announce that the first turnout was tomorrow. He picked the words with anxious care, a tight, sick feeling growing in his stomach. Phil glanced at his father and decided to wait until noon — then Father wore a smooth-smiling countenance.

"That is the logical moment. I must be systematical about this," thought Phil as the tightness left his throat.

At the close of the meal Mother passed the Bible to Father; he began to read. The words flowed over Phil; "The Lord is my light and my salvation; whom shall I fear? the Lord is the strength of my life; of whom shall I be afraid?" His father's firm voice went on through the whole Psalm. When his father finished reading, he closed with a prayer of thanks.

Slowly Mother twisted in her chair so that she could see the clock hanging on the wall back of her.

"You will have to hurry," she cautioned softly.

Phil lifted his tall slender body out of the chair. His long drooping eyelashes were directed down his thin-nostrilled nose as he glanced down at his mother.

"Is my hair combed?" he asked in a crestfallen voice. "I can't feel whether it is or not."

Phil wondered why they were laughing. How could anything be amusing this morning? The thought of Cum and Tokyo Bay troubled him. He thought, too, of this: "The Lord is my light and my salvation; whom shall I fear?"

The school hours dragged and finally Phil was hurrying home for lunch. Sitting at the table, perching tensely on the edge of his

(Continued on page 8)

WHOM SHALL I FEAR?

(Continued from page 7)

chair, he tried to sound casual but his announcement came out in a thin, strained voice.

"First turnout tomorrow night."

"What does that mean?" asked Father, giving him an inquiring glance.

"Basketball!" croaked Phil.

"How are your grades?" asked Father.

Phil's hand, which held the fork, stopped half-way to his mouth. "Oh, swell!" sqeaked Phil.

"Swell?"

"Well, fair" murmured Phil, tilting his head thoughtfully.

"Remember what I said," warned his father.

"Sure," nodded Phil.

"Just so we understand one another."

Phil tried to draw his eyes away from his father's penetrating gaze. The boy cleared his throat, and swallowed as he waited for the next question.

"When are those report cards due?"

"Wed—Wednesday," Phil stammered.

"Then we will see Wednesday," his father assured him.

Phil raised his eyes expectantly to his mother's face.

"Phil, is there something? Are you worried?" Her eyes swept his face in close scrutiny as her brow puckered.

Phil threw back his head and forced a laugh through his parted lips. "No, I'm not worried. I am —Phil, Ha, ha!"

Phil's face grew quickly sober as he thought of the threat of the man at Tokyo Bay and once more the words rose in him. "The Lord is the strength of my life; of whom shall I be afraid?"

That afternoon Miss Meade was thoughtful and troubled. During recitation Phil assumed calm indifference as he rested his shoe on the instep of his right foot. He leaned his elbows on the desk and ran his fingers slowly through his dark hair. Suddenly the voice of his teacher checked the tenth bored stroke.

"Phil!" cried Miss Meade. As she pronounced his name her lips seemed reluctant to part. Her forced smile was like a cold wind. Phil shivered and lowered his eyes. He stared at his flashy socks.

"Phil, report here after school tonight!"

The bell rang, shrilly drowning out Miss Meade's voice. Pat hurried to Phil's side as they pushed out through the door.

"Phil, she was so upset! What did you do?" whispered Pat.

Phil shrugged his shoulders. "What did I do? I did nothing."

Cum was grinning over Pat's shoulder.

Pat's eyes flew back to Phil's face.

"Oh, Phil. You asked me to have a soda with you after school."

"So I did. So I did"; then he added dryly, "Looks like I will have a soda with Miss Meade!"

Cum laughed as he moved down the hall with Pat.

After school Phil took the long way to get to Miss Meade's room. She looked up as he opened the door.

"Oh, it's you," she muttered, turnig from the blackboard. Motioning with an eraser, she said, "Sit down!"

"Yes, Mrs. Meade."

"Miss Meade!" she corrected sharply, and trembled.

"Yes." Phil lowered himself cautiously into the seat directly in front of her desk.

Suddenly Phil sat up straight wearing a green smile; wide-eyed he gazed at Miss Meade's very large, grey, piercing eyes and then at the pink envelope on her desk.

"Phil!" her voice was low, but incisive and the sound of it left the muscles of Phil's face drawn. Courage and determination was in the simple gesture Phil made with his wrist as he pointed at the letter.

Miss Meade flushed with shame. She became taciturn and shrewd. "Isn't that Pat out there waiting for you? Well, what are you waiting for?"

Miss Meade grabbed the letter and turned back to the blackboard. Her shoulders were twitching nervously as she fumbled with the chalk. Phil walked out and joined Pat.

In the drugstore Phil was thoughtful all the while he and Pat drank their sodas. Cum sauntered up and sat down on the stool next to Pat.

"Well, Philly, I suppose you are already for the test tomorrow."

"Oh, sure!" replied Phil, disliking the way Pat joined Cum's laughter.

Phil rested his chin in his hand, leaned his elbow on the counter, and felt sharp little stings piercing him to the quick. A fervid, impetuous mood swept over him. He wanted to be alone.

He was glad when he was finally walking home. He kicked at the falling sere leaves. The homey sounds which hung about the late afternon hours did not reach him. The dog barking, the 5 o'clock whistle, the squeak of brakes were there as usual but Phil's mind was closed to it all.

"What will Jake, Brick, and Don say," he said half-aloud as he strolled along Baker Street.

"I told the fellows I was turning out ever since the first of the term."

"I worked hard. I have been working hard just because it was so important to make the team. I haven't a chance now since Miss Meade's brother is the new coach," he thought bitterely. "That letter—it is none of my business. I must stay out of this. That man looked mean when he threatened me."

He kept hearing Miss Meade's cold voice.

Kicking at the dry leaves he said, "It is none of my business. She is scared of something. I am scared, too."

Phil had never been one to blurt out his thoughts. This time he was up against a blank wall. He had never felt so licked in his life. Doubts began to crowd in—.

"Maybe I did not spend as much time on General Science as the other subjects."

The longer he thought, the more he was stripped of his stubborn pain. Surely, there was some one who could help him, but he knew there was no one. His wilfulness was shattered. Miss Meade's distress became a living thing, and it burned and twisted in his breast. This was a deadly serious circumstance. Phil shook it off and became concerned with himself. He began to shape a plan. There was this test tomorrow.

Phil stopped abruptly, turned and walked briskly back to the school which was now bathed in deep silence. The halls were wider in the quiet dusk. Phil heard the broom hitting the iron legs of the desks as the janitor swept in the room next to 315; the yellow light splashed through the open door. Phil opened the door of 315 and went directly to his desk. There it was, that green book which stood betwen him and the team. He lifted his head and caught his breath. Miss Meade was there at the desk, her head buried in her arms.

Phil remembered the words again. "The Lord is my light and my salvation; whom shall I fear? the Lord is the strength of my life; of whom shall I be afraid?" He drew a long breath, threw back his shoulders and walked slowly to the desk. Miss Meade raised her head and stared at him defiantly through her tears.

"Miss Meade, I know about that letter." Phil knew he was throwing every chance away but he could not stop. "I saw the man who gave one like it to Cum at Tokyo Bay that day."

"Cum! It was Cum, then? . . What man?" cried Miss Meade as she started up.

Everything was clear to Phil. He knew he had thrown all chance of the team away. He was in this thing because he had to help Miss Meade. He forgot about himself. He moved closer.

"The man who pays Cum for delivering the letters—this is called blackmail, isn't it?" asked Phil.

"How did you know?" Miss Meade asked.

Phil answered, "My father works in the Police Department. They have been trying to trace it down. But they could never find anyone with a letter. You had better come home with me and tell my father about this."

Phil was moving in a fog but he was no longer afraid. He had spoken out.

It did not take Phil long to tell everything to his father. Miss Meade wept softly as he explained everything.

Phil did not feel proud or important when his father stood up and laid his hand on Phil's shoulder.

Son, you have done a courageous thing. All we needed was a letter and one case like this. We think several people have been caught in the clutches of this man. Cum will be watched. The trap will be set at Tokyo Bay."

As Phil stood there listening many things became clear to him. He knew that there was no returning when once a person had committed his life to Christ, and had said within himself, "Oh, God, take this life and make it Thine." Phil had told no one, but months ago alone in his room he had knelt and yielded to Christ, and from that moment his life had been in God's hand. This, too, was in God's plan. A great peace and strength rose in him, for he realized now that in all the days of his life nothing could harm him without the will of God. That was his strength.

Phil heard Miss Meade's deep sigh of relief. He turned to look at her.

She stood up and said, "Phil, I know they will need a man like you as captain of the team since Milton High hopes to get the state championship this year."

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIII. Число 8. Торонто, Онт. Жовтень 1962 October Toronto, Ont. Рік XXIII. Число 8.

Звернення Голови Собору Пресвітерської Церкви

Ross Ketchen Cameron,
C.D., M.A., D.D.,
Moderator

Церква є живе тіло Ісуса Христа. Її функцією є продовжувати на землі працю, яку Ісус почав, а саме — знищування зла і поширювання добра. Ласкою Божою нас покликано працювати з Ним у церкві для цієї святої цілі. Ми повинні працювати в світі, як доморядники Божі, вживаючи засоби і знаряддя, які Він усталив для цієї цілі.

Поодинокою нашою кваліфікацією є, що Бог ласкаво вибрав нас і дав нам силу через Ісуса Христа. Тому ми стоїмо перед проблемою Пресвітерської Церкви в Канаді і доморядництвом благовістя.

В цій ділянці фінансова проблема не є одною з найменших. Гроші є важні і необхідні і весь час потрібно більше грошей, щоб уможливити пропо в і д ь благовістя і навчання людей, як жити по-християнськи в світі, що є переважно матеріялістичний і самолюбний.

Одним з важливих завдань нашої церкви є фінансування, утримання пасторів. Генеральний Собор ухвалив, що мінімальна платня пастора має виносити $3,900 на рік. Цей рівень можна втримати лише при стислій економії в інших напрямах.

Якщо наша церква має заняти своє місце в Канаді і за кордоном, то конче потрібно, щоб наші члени жертвували більше. Цього можна осягти, коли кожний член визнає своє доморядництво. Прек р а с н и й дух, який був наочний на всіх засіданнях 88-го Генерального Собору, був незвичайно помічний і заохочуючий. Ми всі відчували, що ми представляємо церкву, в котрій Дух Божий зрушує — провадити народ до більших речей в Царстві.

Народ нашої церкви є певний своєї місії і покликання.

ПРАВДИВЕ ПАНУВАННЯ

"І рече Бог: Сотворимо людину в наш образ і в подобу, і нехай панує над рибою морською, і над птаством небесним, і над скотиною, і над усяким диким звіром, і над усяким гадом, що лазить по землі" (1 Мойс. 1:26).

Сотворимо — множина маєстату і в той же час підтвердження троїчности Бога: Скрита вказівка на будучу жертву Сина Божого, про котрого ми читаємо в Новім Завіті як про Ісуса Христа. Христос був при початку сотворення і Ним усе було сотворено. Сотворимо — рада Бога з самим собою, сотворити людину в свій образ і подобу. Декотрі дослідники Писання твердять, що людина була сотворена по образу Ісуса Христа наперед. В першу ж чергу подібність людини до Бога була духова в милосерді, справедливості, любові й інших речах. Бог дав владу людині над творивом і до падіння перших людей звірі корились цій владі добровільно, по падінню з ненавистю, але є незбитним фактом, що всі звірі, якби вони великі не були або сильні — все мають страх перед людиною і людство не має жодного пояснення до того. Ми маємо, бо це панування усталене самим Богом і лишається в силі.

Бог поставив людину панувати над творивом і подав нам зразок панування в своїм власнім пануванні над нами. Бог ніколи не силував і не силує людину до покори, але чекає на добровільне визнання Його любови. Приклад, переконання, любов це є Його методи. Бог панує над нами через Ісуса Христа. І кожний раз, як ми пригадуємо Спасителя, ми не можемо забути Голгофи і Його жертви. Христос є втіленням Його любови до нас і Бог дав нам панувати над всім творивом в любові. Це було легко для людей до падіння. Але в той час, коли людина сама скинула з себе образ Божий і зодягла образ звіря, всі елементи звірячости розвинулись в ній і ми маємо тепер не стільки думати про панування над звірями, що на зовні, як над звірем, що всередині нас самих.

З огляду на це ми візьмемо наш текст в його алегорічнім значенні.

Бог дав нам владу панувати над усім творивом і засобом панування є любов, милосердя і справедливість. Любов переможе все. З гріхо-падінням людини ми маємо самі в собі потяги і речі, над котрими ми мусимо конечно запанувати, якщо хочемо прийти до розуміння Правди і спастися від певної погибелі, що чекає на всіх, хто робить неправду. Перше Бог хоче, щоб ми панували над рибою морською. Що представляє в Писанні риба? Христос в одній притчі прирівнює царство Боже до сіті, що витягує на берег рибу, і як сіть витягнена, то в ній є усе: і змії морські, і краби, і медузи, і риби, чисте і погане. І тоді рибалки лишають усе, що добре для їди і чисте, а погань викидають. Петрові Христос сказав, що він буде рибалити людей. Як у першім випадку так і в другім видкриття любови Божої в Христі є засобом до ловлення людей і їх поділення на тих, що годні для вжитку, і на погань. Нема с и л ь н і ш о г о зв'язку, ніж зв'язок любови. Людей можна примусити коритись силою, але це не є панування евангелія. Панування, що його Бог дав людині над людиною, є панування любови, що над усе дбає про добро підлеглих. Ми мусимо навчитись панувати над людьми по образу Божому, так, як нас сотворив Бог. В своїй родині, в товаристві, на праці.

"І над птаством небесним". Птаство представляє елемент непевности в людстві — рух. Подивіться на горобців, як вони вічно плигають, літають з місця на місце, вічно чимсь заняті і все в русі. Нестійкість, рухливість є ознакою птаства. Сьогодні тут, а завтра деінде. На весні в Канаді, а зимою — в Мексіко. І потім знову назад. Цей елемент мінливости знайомий нам усім. Кординальна і глибока зміна поглядів людини є часом конечною річчю і це трапляється в житті майже кожної людини, але коли людина перетворюється в духового цигана і мандрує по товариствах, як перелітний птах, ми знаємо, що цій людині треба звернути увагу на пораду апостола Павла: "Більш не бути малолітками, хвилюючись і кидаючись від усякого вітру науки, в омані людській, у лукавстві до підступного заблуду, а ходячи по правді в любові помножуймо все в Того, котрий єсть голова Христос" (До Єфесян 4:14, 15).

Знов непевність є найбільш характерною рисою людського життя. Це думка про непевність, здоров'я, життя, куска хліба приводить багатьох до великої журби. Ви не можете собі уявити, скільки людей духово заломалось в наслідок лише того, що надмірно журились. Є спеціяльне божевілля, що постає лише з гризоти, і часто веде до самогубства. Як запанувати над непевністю і страхіттям небезпеки, пташиною мінливою непевністю життя? Любов Бога і любов до Бога врятує шукаючого напевно. "Прийдіть до мене усі знеможені і отягчені і я дам вам спокій", каже Христос. Чудовою подією є, що ще ні одна людина, яка прийшла до Нього, не розчарувалася.

"І над скотиною і над усяким диким звіром". Хто є скотина і дикий звір? Вчені психологи кажуть нам про це в дуже мудрих і довгих словах, але котрі можна висловити дуже коротко, що кожна людина від природи посідає в собі частини дикого звіра. Фройд пише, що наша ласкава зовнішність покриває злобних павіянів, що сидять у нас трохи приголомшені страхом і іншими міркуваннями. Писання каже, що лукаве і перелюбне понад усе серце людське. Це є пункт, в якім, здається, нема найм е н ш о г о розходження між теоріями вчених і релігією. Бог хоче, щоб ми запанували не тільки над звірями на зовні, але посадили самих себе на добрий ланцюг і

(Продовження на ст. 2)

ПРАВДИВЕ ПАНУВАННЯ

(Докінчення з ст. 1)

опанували своїм звіринцем. Немилосерність, жорстокість, ненависть, гнів, заздрість, похоть та інші представники звірячости і дикости наповнюють нас. Як приборкати усю цю безсоромну орду, що нищить наше власне життя, життя наших близьких і робить пекло страшною реальністю? Павло каже, що ті, що таке роблять, царства Божого не наслідять, не залежно від того, скільки разів на день ми кажемо Господи, Господи. Любов Бога в Христі спасе нас і дасть нам сили запанувати над скотиною і звіром. "Вірне це слово і всякого прийняття достойне, що Христос Ісус прийшов у мир грішників спасти, між котрими я перший" (1 Тим. 1:15). Якщо ми будемо шукати Його помочи в вірі.

"І над усяким гадом, що лазить по землі". Бог хоче, щоб ми панували над усяким гадом, що лазить по землі. А цих гадів є багато. Слабість підкрадається до вас як злодій уночі. Старість крадеться як сама ніч з її страхами. Жахливе обличчя смерти стає перед вами. Але найбільший з них усіх є цар страх, найогидніший змій, що перетворює людей на рабів і зрадників.

Бог дав нам силу запанувати над усіма гадами, що лазять. Христос каже про тих, що люблять Його: "Я прийшов, щоб життя мали, і я життя вічне даю їм, і не погинуть до віку, й не вихопить їх ніхто з рук моїх" (Йоан. 10:10, 28).

"Казали ж до Нього: Що нам робити, щоб чинити діла Божі? Відказав Ісус і рече їм: Це єсть діло Боже, щоб вірувати в Того, кого післав Він" (Йоана 6:28, 29).

Українська Церква
при
The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church
Third Ave. and 30th St.
New York
Богослуження о 1 год. попол. кожної неділі
Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

Кожний евангелик повинен передплатити сам і збирати передплати між евангеликами і однодумцями на "Євангельську Правду".

НАШ УНІКАЛЬНИЙ СВІТ

Царство закону.

Припустімо, що ви взяли десять центів по центу і позначили кожний із них цифрами від одного до десяти. Положіть їх до кишені і добре ними струсніть. Тепер попробуйте їх витягти по черзі в порядку чисел від одного до десяти. Можливість випадку, що ви відразу витягнете ч. 1, рівняється одному до десяти. Імовірність, що ви витягнете одним за другим спочатку цент з числом один, а потім цент з числом два, буде рівнятись одному випадку до сотні випадків проти. Імовірність, що ви витягнете по порядку 1, 2, 3 буде один на тисячу. Можливість, що ви витягнете з кишені по порядку центи з числами 1, 2, 3, 4 буде рівнятись одному на 10.000 і так далі аж поки імовірність, що ви витягнете один за одним всі числа по порядку до десяти, буде рівнятись величезній сумі — один випадок на десять більйонів.

Ціллю повищого пояснення є виявити, як дуже побільшуються цифри проти випадку. (Цебто чим далі, тим більше випадок стає неймовірним. Ред.).

Так багато є конче потрібних умовин для існування життя на нашій землі, що це математично неможливе, щоб усі вони (умовини) могли існувати у відповіднім відношенні **випадково** і це на будь-якій землі, будь-якого часу.

Деякі астрономи кажуть нам, що імовірність випадку, щоб дві зорі проходили настільки близько одна від одної, що вони могли б викликати пульсуючі деструктивні припливі хвилі, сягає у відношення одного проти мільйонів і що зустріч таких зір, її можливість, перевищує всякі обрахунки.

І все ж одною з теорій в астрономії є, що якогось часу в минулім, скажімо, два більйони років тому, якась зоря пройшла так близько коло нашого сонця, що викликала величезні припливи і викинула в простори об'єкти, що ми їх звемо плянетами, які виглядають великими для нас, але є незначні астрономічно. Поміж цих мас, витягнених із сонця, був так само жмуток космосу, який став тим, що ми називаємо землею. Це є тіло, що не має астрономічної важливости, і все ж можна довести, що це є найважливіше, нам знане, небесне тіло.

Ми приймаємо, що **земля** складається з певних елементів, які є на сонці, і ніяких інших. Ці елементи разподілені на землі в певній пропорції, яка так далеко, як це торкається поверхні землі, досить добре усталена.

Маса землі тепер набула сталого розміру і цю масу обраховано. Її скорість в орбіті навколо сонця є незвичайно стала. Обертання землі навколо її осі усталено так точно, що зміна на одну секунду за століття перевернуло б усі астрономічні обрахунки.

Вона перебуває в товаристві супутника, знаного як місяць. Рухи місяця усталені і його секвенції варіяцій повторюються кожних 18⅓ року.

Якщо б обсяг землі був більший або менший, або якщо б її швидкість обертання була більша або менша, земля перебувала б далі або ближче сонця і ця відмінна умовина глибоко вплинула б на всяке життя, включаючи і життя людини.

В дійсності так радикальним був би цей вплив, що коли б земля в якійсь значній мірі була ближче або дальше від сонця, то життя, таким, як ми його знаємо на землі, не могло б існувати.

З усіх плянет одна земля, як ми знаємо, є поодинокою, що її обертання навколо сонця роблять можливим наш тип життя.

Меркурій, в наслідок астрономічних законів, звернений лише одніею стороною до сонця. Він обертається на своїй осі лише один раз на рік в своїм обігу навколо сонця. В наслідок цього один бік Меркурія мусить бути розпаленою піччю пустелі, а другий замороженою масою. Маса Меркурія і тяготіння такі малі, що всі сліди атмосфери, здається, зникли. Якщо яка атмосфера залишилася, то вона мчить в неймовірних буревіях з одного боку плянети до другого.

Венера є містерією і має густе випаровування як атмосферу. Усталено, що на Венері життя абсолютно неможливе для будь-якої знаної нам живої істоти. Один Марс становить виключення і може мати життя подібне до нашого або в його початках, або в період його заникнення. Але життя на Марсі мусить залежати від інших газів, ніж кисень і спеціяльно водень, бо ці гази на Марсі, здається, зникли. На Марсі нема води. Пересічна температура, як ми знаємо, є занизькою для рослинности.

Місяць не міг затримати атмосфери і тепер є абсолютно непридатний для життя. Вночі на місяці скрайно зимно, а під час його довгого дня поверхня стає розпаленою жужеллю.

Інші плянети є надто далеко від сонця, щоб на них могло початись життя, як також і з огляду на інші непереможні труднощі вони не можуть утримувати жодного життя. Це є загально прийнятим переконанням, що життя ніколи не існувало і не може існувати в знаній нам формі на жодній плянеті, окрім нашей землі.

Тому з самого початку маємо оцю домівку для людських істот — маленьку плянету, яка по серії подій на протязі двох або більше більйонів років стала придатним місцем для існування рослинного і тваринного життя. На ній ми знаходимо людину як коронуюче осягнення.

Земля обертається довкола своєї осі за 24 години або зі швидкістю близько 1000 миль на годину. Припустімо, що земля оберталася б зі швидкістю 100 миль на годину. Чому ні? Наші дні і ночі були б тоді в десять разів довші, ніж тепер. Тоді горяче сонце влітку спалювало б удень всю рослинність кожного довгого дня і кожної ночі всякий паросток замерзав би від морозу.

Сонце є джерело всього життя. Воно має температуру на поверхні в 12.000 ступнів за Фаренгайтом. Наша земля перебуває якраз так далеко від сонця, що "вічний вогонь" гріє нас саме стільки, скільки треба і не забагато. Цей "вічний вогонь" є подивугідно сталий. На протязі мільйонів років він змінявся так мало, що життя, як ми його знаємо, могло існувати.

Якщо б температура на землі змінилась протягом року пересічно лише на 50 ступнів, то вся рослинність була б знищена і людина була б або спечена, або заморожена.

Земля кружляє довкола сонця зі швидкістю 18 миль на секунду. Якщо б швидкість руху землі була, скажімо, шість миль, або сорок миль на секунду, то ми були б або задалеко, або заблизько від сонця і наш тип життя не міг би існувати.

Зорі, як ми всі знаємо, різняться розміром. Одна є така велика, що коли б вона була

нашим сонцем, то орбіта землі була б мільйони миль в середині зорі. Зорі різняться типом радіяції також. Багато з їх радіяцій були б смертельні для всяких знаних форм життя. Інтенсивність і обсяг цієї радіяції перебуває в межах, які є або менші від нашого сонця, або в 10.000 більші. Якщо б наше сонце видавало лише половину теперішньої радіяції, ми замерзли б, і якщо б на половину більше, то ми уже давно обернулися б на порох, якщо б взагалі появився якийсь початок життя.

Таким чином наше сонце якраз є відповідним для нашого життя поміж мільйонів сонц, які не надаються.

Вісь землі похилена під кутом в 23 ступеня. Це витворює для нас наші пори року. Якщо б земля не була похилена, то тоді на бігунах панувала б вічна ніч. Водяна пара з океанів рухалася б на північ і південь, замерзала б і творила б континенти льоду, залишаючи, можливо, пустелю поміж екватором і льодом. Льодникові річки розмивали б скелі і мчались через каньони в покрите сіллю дно океанів, витворюючи тимчасові озера ропи. Тягар неймовірно величезних мас льоду стиснув би бігуни, змушуючи наш екватор видутися або вибухнути.

Зниження рівня океану осушило б нові величезні простори землі і зменшило б опади по всій землі з страшними результатами.

Ми рідко усвідомлюємо собі, що все життя обмежене до тонкого шару поміж снігом на верхах гір і розтопленою серединою землі. Це є вузький прошарок. Якщо його порівняти з діяметром землі, то він буде пропорційно дорівнюватися половині товщини аркуша в книжці, яка має тисячу сторінок.

Історія життя усіх сотворінь написана на поверхні цього тоненького паперу. Якщо б усе повітря на землі обернулося в рідину, воно вкрило б землю завглиб на 35 футів, або це рівнялося б пропорційно одній частині з 600.000 по відношенню віддалі до центра землі. Це є незвичайно щільне пристосування.

Місяць кружляє на віддалі 240.000 миль від землі. Морські припливи двічі на день нагадують про його присутність. Припливи в океані сягають 60 футів у певних місцях і навіть земна кора вигинається двічі щоденно на кілька цалів під впливом притягнення місяця.

Усе це діється так регулярно, що ми зовсім не похоплюємо величезної сили, яка підносить усю поверхню океану на кілька футів і вигинає вгору кору землі, яка нам здається такою міцною і нерухомою.

Марс має маленького місяця на віддалі 6.000 миль. Якщо б наш місяць був на віддалі від землі якихсь 50.000 миль, замість його теперішньої поважної віддалі, наші припливи були б такі великі, що двічі на день всі поверхні всіх континентів покривалися б хвилями води, такими великими, що навіть гори швидко були б змиті і правдоподібно жодний континент не зміг би постати з глибин та існувати сьогодні. В цей же самий час земля розколювалася б з потрясенням і замішання в повітрі створювало щоденні гураґани. Якщо б континенти були змиті припливами, пересічна глибина води по всій землі рівнялася б півтори милі і життя не змогло б існувати, хіба в глибинах океану, де воно б живилось само на собі поки не загинуло. Наука, здається, підтверджує теорію, що ці умовини існували в часи загального хаосу, перед тим, як земля стала твердою. На підставі знаних законів припливи відпихали місяць щораз далі і в цей самий час сповільняли швидкість обертання землі з приблизно шестигодинного дня до дня в 24 години.

І так тихий місяць тепер став приємною насолодою для закоханих і перебуває в прекраснім пристосуванню, яке обіцяє тривати безпечно більйони років.

Ці ж астрономи так само вірять, що в далекій будуччині, на підставі цих самих астрономічних законів, місяць повернеться до землі і розпадеться, коли буде відповідно близько від неї. Він прославить наш мертвий світ перстнем, подібним до перстня Сатурна.

З хаотичної мішанини елементів, які були вирвані з сонця при температурі в 12.000 ступнів і які були викинені з сонця з усякого типу скоростями в безконечні простори постала наша сонячна система.

Хаос стався порядком таким точним, що місце, яке буде займати в певнім часі якесь небесне тіло сонячної системи, можна передбачити з точністю до секунди. Баланс у цій системі є такий звершений, що він не мінявся більйони років і вказує на вічне існування. Все це діється на підставі панування закону. На підставі цього закону існує усталений порядок, цей порядок, що ми знаходимо в сонячній системі, повторюється всюди.

(Взято з книжки:
Man Does Not Stand Alone,
by A. Cressy Morrison).

Книга над книгами

Багато людей занедбали читання та досліджування Святого Письма. З найбільшою охотою Солуняни прийняли Слово Боже і розбирали писання, чи так воно є? (Діян. 17:11). Та книга об'являє Божу Правду й показує дорогу до вічного життя. Досліджування Божого Слова зміцнює розум, збудовує характер і змінює серце. Треба цю Святу Книгу глибоко та щиро досліджувати.

Як починаємо досліджувати Біблію, ми повинні помолитися до нашого Господа, щоб поміг нам зрозуміти Його волю і прийняти та покоритися тому, що ми в Біблії знайдемо. Таким чином Господь буде нашим учителем.

Господи, дай мені розуміти дорогу наказів Твоїх, і про чуда Твої говоритиму я (Пс. 119:27). Від наказів Твоїх я мудріший стаю, тому то ненавиджу всяку дорогу неправди (Пс. 119:104).

Слово Боже об'являє людям правду, а ця правда звільняє людей від гріха. І ти знаєш з дитинства Писання Святе, що може зробити тебе мудрим на спасіння вірою в Христі Ісусі (2 Тим. 3:15). Всяке писання Богом надхнене і корисне до навчання, до докору, до направи, до виховання в справедливості, щоб Божа людина була досконала і до всякого доброго діла готова (2 Тим. 3:16-17). Бо пророцтва ніколи не було з волі людської. Звіщали його святі Божі люди, проваджені Духом Святим (2 Петра 1:2).

Ап. Петро каже: І ми маємо слово пророче певніше. І ви добре робите, що на нього вважаєте як на світильника, що світить у темному місці аж поки зачне розвиднятися та світова зірниця засяє по ваших серцях (2 Петра 1:19). Дослідіть но Писання, бо ви думаєте в них мати життя вічне, вони ж свідчать про мене (Івана 5:39).

Цю книгу закону повсякчасно мусиш держати в устах і міркувати про неї день і ніч, щоб з'ясовувати нею все, що в ній визначено, тоді щаститиме тобі у всіх задумах твоїх і будеш поступати розумно (Ісуса Навина 1:8). Доки прийду — пильнуй читання, утішення науки. Пильнуй себе і науки, пробувай у всьому, цебто роблячи, і сам спасешся, і ті, що слухають тебе (1 Тим. 4:13-16).

До грішників, до відступників Бог говорить: Вигублений буде нарід мій за незнання закону, та як ти відкинув знання — так і я відкину тебе, як ти забув про закон Бога твого (Осії 4:6).

Наш Отець небесний говорить: Створив я землю, створив на ній і людину; я—моя рука розпростерла небеса та й усьому воїнству дав я закон (Ісаії 48:12). Сам собою я клянуся, що з уст моїх виходить тільки слово справедливе, слово незмінне, що передо мною приклонятись буде всяке коліно та що на моє ім'я будуть присягатись усі язики (Ісаії 45:23). Так і слово моє, що виходить із уст у мене до мене не вертається впорожні, але чинить те, що мені вгодно, й довершує те, чого я послав його (Ісаії 55:11). Слухайте слово Господнє, ізраїльські діти. Бо готовий суд у Господа. З осадниками цієї землі нема бо ні правди, ні милосердя, ані знання Бога на землі. Лихословство, обман, душогубство й крадіж та перелюбство розширились, а пролив крови йде за проливом (Осії 4:1-2), що Господь каже всім, що бажають вічного спасіння. Досліdіть но Писання, бо ви думаєте, що в них маєте вічне життя (Івана 5:39).

М. Ясінський

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 Ontario

[redacted]
ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Цікаві релігійні зміни

Нижче ми містимо частину передовиці "Нового Шляху", яка висловлює занепокоєння певними змінами в релігійнім розподілі серед українців у Канаді. Нам здається, що поки ми не матимем повних офіційних даних про самий розподіл, ще зарано оцінювати ці зміни негативно чи позитивно.

Нема сумніву, що членство Греко-Католицької Церкви понесло величезні втрати. Які зміни мали місце серед українських православних, ще не можна щось з певністю сказати, так само щодо зросту протестантизму серед українців, який хоч і зробив великі кроки, не можна нічого сказати незаперечного аж до публікації повних інформацій. Зріст евангельського руху серед українців за минулі десятиліття був феноменальним. 1920 року їх було дуже мало. В 1941 році перепис виявив, що число українців евангеликів побільшилось до 40,000. В 1951 році українців протестантів нараховувалось вже 60,000. Якщо ця тенденція продовжуватиметься і ми не бачимо причини, чому б мало бути інакше, то перепис 1961 року повинен виявити найменше 100,000 українців евангеликів в Канаді. Це є поважне число. Проте вплив українських евангеликів серед українців не є політичним, а більше духовий і моральний тому, що це противиться духові евангелизму громадитись в окремі політичні організації. Українські евангелики, як правило, беруть участь в житті тих українських організацій, де вони знаходять принаймні толерантне ставлення. Поеднані з англомовними церквами в спільних союзах, українські евангелики являють собою добрих представників українських змагань і народу. Де поділися члени греко-католицької церкви — сказати тяжко. Дуже мало з українських греко-католиків по другій світовій війні підпали під вплив протестантизму. Це число незначне, бо українські протестанти в першу чергу звертають увагу на духові потреби тих українців, що живуть без всякої церкви. Більш правдоподібно, що чимало греко-католиків стало називатись просто "католиками" і були зачислені до римо-католиків. Тим більше, що в цім напрямі якийсь час проводила пропаганду сама церковна ієрархія.

Правдоподібно, що певна кількість греко-католиків українців зареєструвало себе православними, бо власне переважна більшість українців православних у Канаді це колишні греко-католики, які з патріотичних причин і огірчені байдужністю Риму до української справи в часи до другої світової війни організувались в православну церкву. Православні з Великої України в більшім числі влилися в цю церкву вже по другій світовій війні. Далі ми даємо місце деяким цікавим міркуванням "Нового Шляху", ч. 31.:

"ПРИКРА ЦИФРА СТАТИСТИКИ

Ми вже згадували, що Домініяльне Статистичне Бюро почало проголошувати підсумки перепису населення Канади, який проведено в червні 1961 року, і навіть обговорили вже в редакційній у попередньому числі потішаюче явище: Що наша українська спільнота в цій країні зросла та має всі вигляди зростати далі.

Цифри римо-католиків і протестантів не охоплюють точно обидвох головних релігійних визнань української спільноти, — Української Католицької і Української Греко-Православної Церков. Сатистика поставила їх виразно і окремо поза згадані вже дві головні групи і якщо навіть визначила кількість українців католиків точною цифрою 189,653 особи, то про кількість греко-православних українців можемо тільки здогадуватись, бо їх підтягнено під загальну групу з назвою греко-православних ("грік-ортодокс"), визначено для тієї групи кількість 239,766 осіб і невідомо, скільки в цьому числі греко-православних українців, бо в "грік-ортодокс" входять білоруси, серби, румуни, греки, москалі, навіть сирійці і інші національности. Але якби ми навіть прийняли, що вся група українців католиків і "грік-ортодокс" це українці, — про що не може бути мови ще хоч би й тому, що під юрисдикцію Української Католицької Митрополії входить кільканадцять тисяч словаків греко-католиків, — то і тоді спільна сума українців католиків і українців греко-православних разом далеко не сходиться з кількістю українців 473,337, що їх подає статистика, про яку мова. Іншими словами, до українців зарахували себе ще люди інших релігійних визнань, мабуть, евангеликів та римо-католиків, може й безрелігійних ("прогресистів") і ще може інших.

Назагал завжди вважали в Канаді, що українців католиків у ній дещо більше, як українців православних. Але коли б ми навіть зрівняли їх і подвоїли б суму 189,653 для українців католиків та українців православних, то і тоді дістанемо цифру 379,306 українців, тобто майже на сто тисяч меншу, як цифра українців, — 473,337, — в Канаді взагалі. А коли знаємо, що в обидвох цифрах, тобто в українців католиків і в українців православних є ще й не-українці, виходить, що дві головні українські Церкви, — українська Католицька і українська Греко-Православна, — охоплюють на 150,000 менше українців, як їх кількість показує статистика і стає цікаво: Хто ці українці, де вони і в яких церквах та чи взагалі в церквах?

Але найприкріша цифра приходить щойно тепер. А саме: Сатистика виказує, що Українська Католицька Церква (пам'ятаймо, що в ній є якась кількість словаків!) за десять років від 1951 до 1961 не тільки не підросла ні на відсоток зросту всього населення Канади (30.2%), ні на відсоток зросту католиків Канади (18.3%), ні на ніякий відсоток взагалі, а навпаки, — вона змаліла за цих 10 років на 1,398 голов і саме на таку цифру виказує менше своїх душ у порівнянні зі статистикою з 1951 року.

Не то зріст, але відступ! Це вже справді дуже прикра цифра. І якби хто хотів з такого стану її зменшення злорадіти, він був би злобний: Зменшення Української Католицької Церкви — це зменшення українців, зокрема тих українців, що є католиками, взагалі, а не маємо ніяких підстав думати і тим менш доказувати цифрами, що краще є в нашій Греко-Православній Церкві, бо щодо останньої не маємо взагалі у статистиці, як уже згадано, ніяких цифер. Можемо тільки приймати, що і в Греко-Православній Церкві справа не стоїть краще, як в Українській Католицькій Церкві, а значить маємо до діла з явищем чисельного зменшування двох головних Українських Церков у Канаді".

Якщо повище зменшення українських традиційних церков постало в наслідок збільшення духової байдужности їх членства і в наслідок побільшення безрелігійности, то ми цілком приєднуємось до жалю редакції "Нового Шляху". Всяка утрата або зменшення глибини віри в Бога серед всякого народу є великою трагедією і початком кінця.

Будем надіятись, що дальші інформації статистичного бюра кинуть більше світла на повищу проблему. Але все вказує на потребу оживлення життя всіх церков і більшої активизації їхньої місійної праці. Тут ми маємо на увазі не танці, бінго, та інші забави, але в першу чергу більше поширення Правди Божої серед нашого народу.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра — д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Зроблене добро ніколи не пропадає

Єврейський часопис в Нюарку "Єврейські Новини" за 24-го серпня 1962 р. подає цікаву новину: "Президент Ізраїля І. Бен Цві висловив велике зацікавлення признанням, що було уділене священикові д-рові Володимирові Клодницькому, пароховi Української Нюаркської Православної Церкви, єврейською організацією "Бнай Брітс" (Синів Завіту), а власне її відділом "Лігою проти зневаження". Бен Цві, згідно з недавнім листом, був приємно вражений оповіданням про те, як д-р В. Клодницький врятував євреїв на Україні в 1919 р. Тепер д-рові В. Клодницькому 70 років.

В ті дні він був майором Української Національної Армії в Українській Республіці, і 10 квітня запобіг єврейському погромові в селі Хмельник. Голова "Ліги Проти Зневаження" (Anti-Defamation League) д-р Й. Ліхтен проголосив, що д-р Клодницький визначив себе: "своїм великим духом, любов'ю до правди і любов'ю до єврейського народу".

Оповідання про відзначення д-ра В. Клодницького було передане через радіо в Европу 19 разів Американським Визвольним Комітетом.

В радіопередаванню було зазначено, що подія свідкує, що серед "впливових провідників єврейського народу, так само як і українського народу є елементи, які активно працюють для поліпшення українсько-єврейських взаємин.

Ми з приємністю передруковуємо повище оповідання, як доказ доброї волі, яка часто існувала поміж українцями і євреями. Повищий випадок не був виключеним. Таких випадків було багато, але, на жаль, не всі вони були зареєстровані і окремі випадки нетолерантности як з боку євреїв, так і українців набирали більше розголосу. Як каже народня приповістка: "Добра слава на печі лежить, а лиха слава по світу біжить".

Нема сумніву, що в своїй переважній більшості український загал і його провід бажає добра, добробуту і волі єврейському народові і всякому іншому народові, бо ж за ці речі він бореться і саме для себе.

Так само серед єврейського народу було чимало осіб, які вважали долю українського народу за свою долю і віддано працювали на добро української справи. Автор цих рядків пригадує віддану працю професора С. Гольдельмана в Українській Господарській Академії в Подебрадах, поруч з іншими українськими науковцями. Ця академія видала сотки української інтелігенції свідомої і активної.

Д-р В. Клодницький

В евангельськім русі д-р Мойсей Гітлін, еврей по походженню, користається загальною прихильністю не тільки серед баптистів, але серед усіх українських евангеликів. Людина глибока віруюча і талановита, він разом з іншими українськими баптистськими пасторами обстоював право українців на плекання своєї мови і культури та закликав українських евангеликів плекати свої народні цінности.

Ми віримо, що співвідношення різно-національних груп на Україні буде братерським, що всі горожане на Україні будуть жити як одна родина, без ріжниці їх походження чи релігійних відмінностей, та всі разом спроможуться звільнити свій край від ворожої окупації. Ми розуміємо, що з повищої події буде зроблений фільм і над цим уже працюють українські і єврейські люди доброї волі.

М. Фесенко

ПРИЗНАННЯ Д-РУ В. КЛОДНИЦЬКОМУ ВІД ANTI DEFAMATION LEAGUE

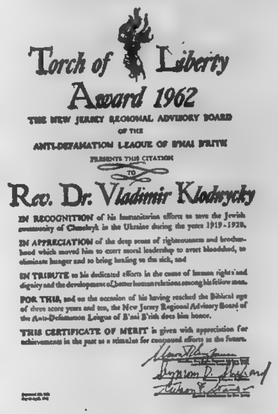

Torch of Liberty
Award 1962
THE NEW JERSEY REGIONAL ADVISORY BOARD
OF THE
ANTI-DEFAMATION LEAGUE OF B'NAI B'RITH
PRESENTS THIS CITATION
TO
Rev. Dr. Vladimir Klodnycky

IN RECOGNITION of his humanitarian efforts to save the Jewish community of Chmelnyk in the Ukraine during the years 1919-1920,

IN APPRECIATION of the deep sense of righteousness and brotherhood which moved him to exert moral leadership to avert bloodshed, to eliminate hunger and to bring healing to the sick, and

IN TRIBUTE to his dedicated efforts in the cause of human rights and dignity and the development of better human relations among his fellow men.

FOR THIS, and on the occasion of his having reached the Biblical age of three score years and ten, the New Jersey Regional Advisory Board of the Anti-Defamation League of B'nai B'rith does him honor.

THIS CERTIFICATE OF MERIT is given with appreciation for achievements in the past as a stimulus for continued efforts in the future.

Вісті з України

"Народня творчість та етнографія" за жовтень-грудень 1961 р., між іншим, подає: "Більш ніж половина сектярських організацій перебуває в Україні". Це дозволяє нам приблизно усталити число зареєстрованих евангеликів в Україні до 3,000,000. "Християнство Сьогодні" вважає, що в цілім "Сов. Союзі", число евангеликів, мабуть, сягає 4,500,000. При цім треба пам'ятати, що евангельський рух, як льодова гора на морі. Дев'ять десятих її скрито під водою. Отже справжнє число евангеликів в Україні, без сумніву, куди більше.

Повищий часопис також подає, що 70% зареєстрованих евангеликів — це жінки, і що молоді до 25 років зареєструвалось евангеликами лише 2.8%. Ми вважаємо, що навіть і цей відсоток за високий на папері.

Річ у тім, що евангеликові закриті двері до вищих шкіл і кращих посад. Отже молодь, яка прагне вивчитись, маючи на увазі вороже наставлення уряду, не рекламує своїх переконань. Так як і за часів переслідувань християн в поганській Римській Імперії, в наші дні комуністичні погани переслідують немилосердно евангельську молодь. Через те на папері їх лише 2.8%. З жінками інакше. Їх нараховується як зареєстрованих евангеликів 70%. Цілком ясно, що ситуація з жінками відмінна від стану молоді. "Советська" статистика в умовах релігійного переслідування абсолютно не відбиває дійсного стану, та й не може. Для правдивої статистики треба вільної людини.

Папа осуджує

В місяці лютім ц. р. Папа видав "Апостольську Конституцію" під назвою Veterum Sapientia, в ній він прославляє латинську мову, як мову, яка "по своїй природі перфектно надається для поширення всякої форми культури поміж кожним народом". Він забороняє недвозначно всьому клірові критикувати уживання латини в літургії.

Це проголошення Папи унеможливлює дискусію на Ватиканськім Соборі про уживання народніх мов в богослуженні. Воно так само ставить в ніякове становище греко-католицькі церкви, які вживають в богослуженнях старо-слов'янські мови.

Думають, що цей крок зроблено на бажання італійського кліру, який хоче затримати в церкві мову, яка є близька до італійської мови. Проте здоровий розум говорить, що це є в згоді з волею Божою, щоб нарід розумів мову богослуження, бо лише тоді побожні можуть цілком скористати з молитов і науки. Участь в богослуженні, що відбуватиметься незнайомою чужою мовою, жодному народові, окрім італійців, ніякої користи принести не зможе.

Релігійна статистика в СССР

"Народня творчість та етнографія" (ч. 4, 61 р.) подає цікаві інформації. Авторка статті про "Релігійні упередження і як їх поборювати" пише: "Більш ніж половина всіх сектантських організацій (в цілім СССР., ред.) перебуває на українській території".

Цього можна було сподіватись, бо православіє в Україні є російською агенцією. В цілім СССР українці є найбільш релігійним, моральним і дисциплінованим елементом. Це все виливається в евангельськім русі. Ця ж стаття наводить статистичні дані щодо віку і статі (полу) "сектантів" в Україні. Жінки ніби складають 70% всіх віруючих, старші люди понад 60 років складають 71.9%, а молодь до 25 років лише 2.8%.

Що ж це доводить? Зовсім не занепад релігії, але лише той факт, що комуністична авторка знайшла, що шукала. Ці процента зовсім не виявляють дійсного стану і складу "сектантів" в Україні, але лише ілюструють, як релігійні люди реєструються, побоюючись, що з фактом проголошення своєї релігійности вони можуть сподіватись переслідувань і втрати горожанських прав, або нагоди вчитися. Ці результати можна було передбачити наперед.

Старші віком люди, які внедовзі однаково стануть перед своїм Творцем, будуть реєструватись без страху, тому їх 71.9%. Жіноцтво, яке, працюючи в колхозах або совхозах, власне не має, чого втрачати, бо виконує тяжку рабську працю за трудодні, так само реєструватиме свої переконання більш одверто.

Інакше з молоддю у віці до 25 років. Вони мріють про освіту і лише завзяті одиниці з них відважуються ризикувати освітою і проголосити свою релігійну приналежність. Тому їх подало себе як віруючих лише 2.8% — це цілком зрозуміло. В СССР для віручих людей в школах робляться всілякі перешкоди і тому багато з молоді просто мовчать і не хочуть "кидати своїх перел свиням".

Уся повища "советська" статистика абсолютно нічого не доводить, окрім факту утиску і переслідування віруючих людей. Хто сам собі ворог? Проте, якщо б уряд в Україні змінився на толерантний і демократичний, то тоді змінилися б і всі ці повищі цифри. Навіть надія на якусь полегшу викликала б більшу одвертість у населення. Так було, коли прийшли німці. "Войовничий Атеїст" за червень 1962 р., ч. 6, пише, що в Житомирі перед початком останньої війни лишилась лише одна церква. Значить решта населення в цім великім місті покинули релігію і процент людей, байдужих до релігії, наочно на папері побільшився б у "советських" статистиків. Але коли прийшли німці, — пише "Войовничий атеїст", — всі церкви, які існували в Житомирі до комуністів, раптово повідкривалися і наповнились людьми.

Навіть постали нові церкви. Це все виявлює знову, що "советська" статистика нічого не доводить, окрім стану жорстокого утиску і переслідування віруючих людей та їх страху перед урядом і статистиками.

Тільки у вільних країнах подібні статистичні дані відбивають дійсний стан речей. В Україні комуністи ніколи не знатимуть, скільки є віруючих людей, бо більшість із них їм правди не скаже, та й для чого видавати себе і родину ворогові Бога в руки?

Правда, будуть мученики, свідки віри, люди, що посвятилися принести себе в жертву, але такі є завжди в меншості. Якщо б комуністичні статистики перевели статистику віруючих людей по в'язницях і концентраційних таборах, там, де люди вже все втратили, число віруючих, мабуть, буде дорівнюватись 100%. Про це ясно свідчать спомини колишнього в'язня концентраційних таборів І. Нобеля, який написав книжку: "Я знайшов Бога в Советській Росії". Знайшов він Бога якраз не на волі, але в концентраційних таборах, серед українців.

У статистиці, що подана у згаданій советській газеті, є ще один цікавий факт, який доводить, що вся ця "статистика" була укладена для пропаганди, щоб проголосити, що ось, мовляв, релігія в СССР вмирає, що до церков належать лише старі люди та жінки, що молодь церкву покинула. Окрім того, подається, що навіть ті старі люди і жінки, які стали "сектантами", є "майже" неграмотні. Подається, що в Кіровоградській окрузі серед евангельських християн і баптистів нараховується 79% майже неграмотних". Цілком ясно, що авторка статті вставила слово "майже" для останнього порятунку.

Фактом є, що серед евангеликів нема неграмотних. Як правило, вони є добре грамотні. До цього спонукає їх їхня глибока віра, що Святе Письмо є подинокe джерело пізнання дороги спасіння. Вони стало читають, досліджують і вивчують напам'ять Святе Письмо. Окрім того, вчаться публічно його пояснювати. Навіть якщо і трапиться так, що неграмотна людина стане віруючою, то в першу чергу старається навчитись грамоти. Це є для "сектантів" релігійним обов'язком першорядної ваги. Поза тим усі евангелики ставлять науку на високім місці в своїм житті.

Тому твердження авторки статистики, що 79% "сектантів" в Кіровоградській окрузі є неграмотні, просто не відповідає правді.

В СССР все поставлено на послуги пропаганди, отже повища стаття про стан релігійности населення в Україні згідно з сов. статистикою не є виключенням із правила.

Добра думка

В парафіяльних новинах Української Пресвітерської Церкви в Нью-Йорку надруковано заклик, що його повинні взяти під увагу українські пресвітеріяни в Торонті та інших місцевостях. Оголошення має такий зміст:

"Українська Пресвітерська Громада (назва) в фінансових справах залежить майже цілковито від членів і прихильників. Тих, хто відвідує наші богослужения, запрошується попросити скриньку чи конверт для недільних пожертв і жертвувати на утримання церкви регулярно щонеділі".

Дін Свіфт, проповідуючи про добродійність і жертвенність, одного разу сказав: "Я буду коротким. Моїм текстом є: "Хто чинить добро вбогому, той Богові позичає" (Прип. 19:17).

Брати, ви чули умовини позики, якщо ви задоволені запорукою, то приготовте вашу готівку".

Нова книжка

Вийшла руком повість Бориса Цибульського "Мандруючі Побратими". Повість цікава і легко читається.

З книги Псалмів:

"Ото бо, як очі тих слуг до руки їх панів, як очі служниці—до руки її пані, отак наші очі до Господа, нашого Бога, аж поки не змилується Він над нами!" (Псал. 123, 2).

Хто ще так потребує змилування від Господа, як наш народ?

Хто бо переніс і переносить стільки терпінь тяжкої неволі й усіх її наслідків, як наш народ?

Але, розуміючи це, чи ми звертаємо наші очі до Господа, в вірі й покорі просячи допомоги?

На превеликий жаль, ми більше покладаємо надії на свою мудрість, на свої сили.

Ми не усвідомляємо собі, що без помочі Божої, ми аж нічогісінько не в силі вчинити для нашого добра.

Минають віки за віками, спроби визволитися за спробами, проливаємо ріки крови, вcтеляємо краї своїми й чужими кістками, а з того прокляття неволі не можемо ніяк звільнитися. Не маємо для того мудрости, бракує нам сил. Шукаємо допомоги в людей, але не шукаємо її в Бога.

А Господь Сам звертається до нас і навчає через пророка Ісаію:

"Оберніться же до Мене, й прийміть спасіння всі краї землі, бож Я — Бог, а іншого нема!" (Іс. 45, 22).

Тому то псалмоспівець каже: "Свої очі я зводжу на гори, звідки прийде мені допомога від Господа, що сотворив небо й землю!" (Пс. 121, 1).

Коли б цю правду Божу зрозуміли ті, що беруться керувати нашим народом, і звернули в покорі очі свої до Господа, — почув би Господь зідхання наші, і подав би нам негайну допомогу Свою, щоб на вільній волі, наш народ прославляв Його святе ім'я ще в цьому житті, а в будучому, на віки вічні. Амінь.

Г. Д-кий

ДОБРА ДУМКА
НОВА КНИЖКА

Божа дорога до спасіння

Що маю робити, щоб спастися? . . . Віруй в Господа Ісуса Христа, то спасешся".

(Діян. 16:30-31)

З місійної праці Пресвітерської Церкви в Канаді

З листа д-ра Я. Діксона з Формози

Тридцять два студенти одержали дипломи в Теологічнім Інституті для тубільців. (Колишні мисливці за людськими головами на Формозі). Сорок студентів дістали дипломи з Пресвітерської Біблійної Школи і 400 з Тамканської школи.

Згідно з правилами Пресвітерської Хінської Церкви на Формозі, кожна церковна громада, покликавши пастора, мусить платити йому утримання перед тим як його орденовано. Це часто є просто подивугідним, як деякі з цих громад спромогаються платити своїм пасторам. В одній тубільній громаді, де орденовано пастора, вони ще не змогли зробити лавки в церкві, але громада сама вже платить повне утримання пасторові.

Серед тубільців помічається велике захоплення наукою і 400 студентів подали прохання про прийняття їх до середньої пресвітерської школи. Прийнято було лише п'ятнадцять, бо для решти не було стипендій. Через це не використана велика нагода і ці студенти можуть піти до римо-католиків або інших. Утримання одного студента коштує на місяць $10.00.

НІГЕРІЯ

З листа Р. Б. Гаматаї

Бідні муринські селяни мають річний зарібок у розмірі від $45.00 до $95.00, але з цього малого прибутку вони радо дають десятину на церкву. В цей самий час багаті муринські професіоналісти не такі дуже охочі утримувати свої церкви. Зменшення пожертв на закордонні місії в Канаді змусило наших місіонерів скоротити важну і успішну місійну працю.

Шпиталь

В амбуляторії протягом минулого року було прийнято 125.000 пацієнтів. Це виносить 500 пацієнтів денно. Бракує шпитальних приміщень і засобів.

Ці всі новини підкреслюють важливість того, щоб віруючі не забували в своїх пожертвах закордонних місій, вживаючи коверти.

JEAN AWAKENS

By Anne Bovendam

R-r-r-ring! Jean stirred in annoyance at the ringing of the telephone at the other end of the hall from her room. It was late when Bert had brought her home from the basketball game and this was Saturday morning. She heard her aunt's low voice at the telephone and turning over, snuggled deeper under the covers.

There was a knock on her door. "Jean, Telephone, Dear."

The girl stirred slightly. Her petulent voice was muffled into the pillow.

"Oh, Aunt Margaret, who wants to answer the phone in the middle of the night? Just say I'll call back later."

"It's hardly midnight, as you'll notice by the sun shining into your room". There was a crisp edge to her voice. "It's Alice and she will be leaving for her father's store."

Jean's eyes flew open. She threw back the covers and sat up. "Alice, did you say? Please tell her I'll be right there."

Jean was only a sophomore, which made a telephone call from Alice Weston, one of Laurel's attractive seniors, worth disturbed slumber. She threw her robe over her shoulders and shuffled down the hall in her bedroom slippers.

"Good morning, Jean," came Alice's greeting, warm, pleasant and alive over the telephone. "We wondered if we could interest you in going with our group from the Young People's League to the Cedars' Rest Home, tomorrow afternoon. The pastor goes with us and our part is to sing and possibly give a Bible verse. Bert tells me you have a nice alto voice.

"It's a wonderful place," Alice coaxed, and added, mischievously, "Bert belongs to this group, too."

Jean laughed. "Sounds good, Alice. Thanks for asking me, I'd like to go."

As she dressed leisurely, Jean was occupied with anticipating thoughts. Maybe it was not going to be so bad, after all, to have to live in this little old place. Jean had come to live with her Aunt Margaret and Uncle Edward only a few months ago. Since her mother's death in Jean's infancy, her father, aside from indulging her every material desire, had left her rearing to the maid and housekeeper. Over-hearing Jean's altercation with the housekeeper on the very day that his sister's letter came, again urging that he send the girl to them, was the deciding factor which brought an unwilling Jean to this small town.

As she made herself some toast and poured a cup of coffee, Jean wondered about Alice. Her eyes were dreamy as she munched her toast. She remembered when she had seen her walk by one of the first mornings after she had arrived. Her aunt had called attention to the tall senior, remarking, "There goes Alice Weston, one of the finest and best-liked girls in Laurel." But Jean stubbornly refused to be impressed. Why was she now so eager for attention from this girl?

She was trying to analyze Alice's attractiveness. Her features were not exactly pretty. She did not even wear make-up, but did have a fair skin with just the right touch of color, beautiful black wavy hair. Yet her clear eyes were more than beautiful — they held some special attraction, as did her smile.

Aunt Margaret came into the kitchen. Jean voiced her ponderings to her.

"It's the beauty of Jesus shining through," the older woman thought.

Jean did not reply. She shrugged her shoulders, popped the last bite of toast into her mouth and quickly picking up her dishes, turned her back upon her aunt and began running water at the sink to wash them. She hummed a gay, popular tune. If she had bothered to look at the other woman, she would have seen her with a wistful half-pitying expression. Jean would not have liked the pity, nor understood it.

The following Sunday afternoon as they were walking between rows of giant trees to the long white and green building on the hill, Jean gazed with admiration.

Alice squeezed her hand. "Isn't it lovely and peaceful, here?"

Jean nodded. But as they approached the porch, she saw an elderly man slouched in a wicker chair. A pair of ropey suspenders barely held the baggy trousers. A worn, red tie hung loosely about his neck and his coat was shiny and frayed. For Jean, it spoiled the setting and impulsively she whispered this to Alice. Alice looked at her thoughtfully for a moment before replying.

"But Jean, that is why they need such a beautiful, restful place. They have so little for themselves; but some of them are very dear and sweet, you'll see. Most of them are old folk, but there is one young fellow—" Alice did not finish. Instead she concluded brightly, "I'm so glad the people in charge are Christians."

She was surprised to find that there were so many to fill the reception room. Grace, one of the older girls, immediately sat down and began to play the piano and the young people sang. Then some of them gave a Bible text. Jean's glance idled through the room while the minister spoke. Near her sat a woman with one large swollen limb stretched ahead of her. She wore a clean, loose, faded dress. There was an old gentleman with quivering lips and trembling hands. Just a brief glance behind her showed an old man in the wheel chair, dozing, his head sunk upon his breast. She also observed three neat, frail ladies who seemed to be listening intently. Across the room was a tall, distinguished looking gentleman. She wondered how he came to be here.

The minister offered a prayer at the close of his message; then announced a hymn. It was when they arose to sing, that Jean first noticed the youth sitting in the farther corner. A shudder of horror passed through her body. Stoney eyes stared blankly, entirely empty of an expression. His long thin hands clutched nervously at his faded jeans, the only evidence of life. Jean looked away. The words stuck in her throat when she tried to join in the song, "God Be with You Till We Meet Again."

The pastor paused by each one to take their hand and speak a kindly word. The young people, following Alice's lead, were shaking hands here and there and giving a word of greeting. Many of the people responded with a hearty "Thank you; God bless you." It was plain that most of the boys and girls were accustomed to this and accepted it as a matter-of-fact. Alice was not missing anyone. Jean watched, curiously, to see what she would do when she came to the young man with the empty stare; but when Alice took the limp hand and smiled into the vacant face, Jean quickly turned away.

It was then that she felt a slight tug on her skirt and a quavering voice called, "Girlie."

(Continued on page 8)

JEAN AWAKENS

(Continued from page 7)

Jean turned. At least here was a splash of color amidst the drab. The short, chubby woman wore a bright, flowered dress, her gray hair was frizzled on the ends, but yellow cheeks sagged. She saw that the hand which tugged weakly at her skirt was so gnarled as hardly to be recognized as one.

The woman saw her glance and said, "It's the rheumatism what did it, girlie."

Jean flushed. "Oh—I'm sorry."

The girl would have turned away, but the woman continued. "You've got such pretty yellow curls and a pretty face. I remember when I had them."

"Th—thank you", she stammered

"I know you'd hardly believe it, but it's so. My name is Mrs. Betts. Now listen to what I'm goin' to tell ye. I hain't seen you shake hands with anyone yet. I was pretty in my day, but I thought too much of them looks and God has taken them away. I never had time for old folks. I was too busy prettying up for my beaus— and I had plenty of 'em. I wish I'd been more helpful to folks when they would 'a cared. Now it is too late. Nobody cares any more whether old Mrs. Betts is a lovin' 'em or not. God forgive me!"

Jean hated the weak tears which dropped down Mrs. Betts' cheeks. Seeing that she was near the door where Bert and two of the girls had gone out, she turned to flee from the room. Again, a detaining hand was placed upon her. This time it was a soft, firm hand laid upon her arm.

Jean turned to look into a pair of intelligent, quiet, brown eyes which seemed to look deep into her own with kind understanding. The glance penetrated her very soul and she felt the flush mounting into her cheeks as the lady spoke.

"You know, dear, there is truth in what she is trying to say. God bless you and thanks for singing. God has given you a lovely voice." There was an encouraging smile. "We'll hope to see you again."

Jean fervently hoped not. She joined the others in the hall. She tried on the way home to put the whole thing out of her mind as she joined in the chatter about her. But she could not forget Mrs. Betts in the bright flowered dress and her tears; nor the woman with the quiet brown eyes and silvery hair. Her gentle words still seemed to be drumming their way into her heart. Although Jean liked this last woman, the words, "hope to see you again," irked her, for she knew she was not going back —ever.

They were riding home in the minister's car, when his voice broke into their chatter. "Next Saturday that little Mrs. Betts has a birthday. Wouldn't it be nice to take some of the League members to pay a call? Perhaps we could interest some of the mothers in baking cakes and going, too."

Bert recalled that this was the date for the Young People's League hike around Clear Lake with supper afterwards.

"But we'll be right near there, Bert. One carload can stop at the rest home first and come a little later," suggested Alice

"I notice Mrs. Betts took quite a liking to you, Jean," she added.

Jean was silent She was secretly glad that since they were taking one car, there would be room for only a few.

When she reached home, Jean had little to say in response to her Uncle Edward's interested question, "Did you enjoy the afternoon?" She moved on to her room, unmindful of the disappointed glances which passed between her uncle and aunt.

She wondered about Bert and determined to question him that night on the afternoon's visit.

When evening came, one of the first things she said to Bert was, "Bert, did you really enjoy this afternoon's visit?"

"Oh, sure—it was all right. Part of our job, I guess. And those folk really enjoy it."

"But I don't understand Alice," Jean persisted. "She's so—well, so clean and lovely. Some of those old men with their grimy hands just hung onto her hand. Of course they aren't all like that—but what difference does it make to Alice? Then she put her arms about some of the oddest women. It would give me the shivers! Why, did you see her take a piece of candy from that man? He looked so—I'd be scared of him."

Bert laughed loudly. "Well," he joked, "I guess she's got a kind of beauty that doesn't rub easily. Alice can take care of herself, don't worry."

"But are you going to those birthday doings next Saturday?"

"Nope. I figure it will be mostly girls and women. They'll easily get a load of girls. Besides, I am chairman of the recreation committee."

Jean was relieved when she reached home to find that her uncle and aunt had retired. She went immediately to her own room and undressed quickly. When she knelt to pray, the picture of a chubby woman with bright flowered dress and tears spattering down her cheeks disturbed her. Again, she felt those searching brown eyes upon her, too, and heard, "God has given you a lovely voice."

She crept into bed and closed her eyes wearily. But sleep did not come readily and when she did drop off, it was into a troubled, restless slumber.

The years seemed to whirl by as she slept. It seemed to her that she had grown old too rapidly. Her hands were hurting, stinging, then numb. It must be rheumatism. She was frightened to find that she could not straighten them out —and she remembered Mrs. Betts' Her head ached and the frizzly hair was flying about her face Was it gray? She supposed it was She touched her face with her crippled hand and felt a sickening numbness in her heart It must be yellow, too.

In her dream, Jean found herself in a home with other old folks Her figure seemed to have grown dumpy and her brain refused to do her bidding—it moved so slowly. Suddenly, she knew old people's feelings were so different from the young; you just did things slower and maybe you were more patient, a little wiser.

Worse than the way she felt and looked was her vain regret of a selfish, wasted life. Remembering the lady who complimented her voice, Jean tried to sing, but her voice cracked. Soon she would have no service to offer Him, Jean was too feeble to stop the tears which spattered upon her hands.

There was a group of young folk coming toward her. She knew she made a doleful picture, but it did not seem to matter now. If only Alice would be among them!

"Alice! Alice!" she called hopefully, weakly. But Jean could not find her, and the others just seemed to gaze pityingly.

Then someone was bending over her, calling.

"Jean, here I am, What is it, darling?"

Jean looked into the calm, beautiful face of a silver-haired woman with kind, blue eyes.

"But — Are you Alice? Of course! I forgot you are old, too. You're still beautiful!"

Jean, dear, are you awake?" There was a note of alarm in the voice and someone was shaking her gently by the shoulder.

Jean's eyes opened wide, now. "Why, it's you, Aunt Margaret! I—I thought it was Alice."

"Surely, it is I. I heard you from our room and came to see what was the trouble But are you awake, Jean?"

"Awake? Oh, yes, Aunt Margaret," the youthful blue eyes looked frankly, humbly into the solicitous face bent above her. "More awake than—than I've ever been in my life. It's God who has awakened me—and I'm so glad to be awake," she finished with a sob, her strong young arms reaching up to pull her aunt closer.

The good woman whose hungry heart had ever been opened to her brother's motherless girl, opened eager arms and gathered her to her bosom. "Silly Goose," she chided herself, "haven't you prayed for this?"

Jean was looking at her intently, "Why Aunty, you are beautiful, too."

This was too much for Margaret Grayson. Before she could stop it, a large tear splashed down on Jean's hand She laughed chokingly.

"Child are you *sure* you are awake? Even your Uncle Edward hasn't told me that in years."

Jean was looking at her hands. She laughed a little, too.

"My hands—they *look* all right, but they do feel sort of prickly. I dreamed that they were all gnarled with rheumatism."

"You've had them under your head and they have gone to sleep, that's all. Try to get some good rest, now, before time get up for school. Or don't you feel like going?"

"Oh, yes, I must," she replied quickly. "I've got to see Alice."

• • •

Jean found the senior girl in the hall, first thing Monday morning.

"Alice, do you think you can still find room for me in the car that's going to The Cedar Home, Saturday afternoon?" she asked anxiously.

"Why, sure, we'll make room; but I thought—" Alice stopped in surprise as she noted the other girl's face.

She smiled and linked an arm through Jean's as they walked down the hall together.

"What's happened?" she asked gently.

The assembly bell was ringing. Jean flashed an answering smile.

"I just—woke up, Alice."

—The Instructor.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIII. Число 9. Торонто, Онт. Листопад 1962 November Toronto, Ont. Рік XIII. Число 9.

З нагоди жнив

(Нижчеподаного листа-медитацію надрукував у формі циркулярного листа для церкви секретар Комітету для Домороядництва і Бюджету Пресвітерської Церкви д-р Г. Ф. Девідсон).

Дорогий женце!

Часто речі не є такими, якими вони здаються.

Коли Ісус говорив про ниви, що вони вже пополовіли й готові до жнив, Він дивився на таку ж знеохочуючу сцену, яку і ви бачите у вашому оточенні, – а це велике число людей без усякого зацікавлення в духових речах, і також багато з невеликого числа релігійних людей, які не можуть розібратись між релігійністю і духовістю, само-праведністю і побожністю.

Але Він бачив цю ситуацію, як заклик до жнив, у той час ми, як церква, сьогодні є спокушувані знеохотою з огляду на багатьох супротивників. Чи не спіймало нас переконання, що речі завжди є такими, якими вони видаються?

Згадайте соціяльні умовини в дні, коли жив Ісус: непевні політики займались грою в перевагу політичних сил; релігійники, готові на компроміс, у своїм куті укладали пляни для здобуття привілеїв і охорони для своїх інституцій; кілька розчарованих ідеалістів, які мильно уявляли, що кожна зміна є прогресом; кілька любителів старовинних речей з невротичною пошаною до минувшини, яка ніколи не існувала; захланні багатирі і зажерливі бідні, які в однаковій мірі горіли бажанням за матеріяльними речами. В коротці Він бачив людей свого часу стурбованих, непевних, які могли і ставали жертвами надужиття, "як вівці без пастиря".

Чи це не є те саме, що ми бачимо сьогодні? Але чи це може бути підставою для нарікання, чи радше причиною до побільшення діяльности?

Коли Голова Церкви бачив нагоду для жнив у байдужості і ворожнечі суспільства, чи не слідує із цього, що церква сьогодні перед лицем подібних же умовин перебуває в такому самому стратегічному становищі для жнив Його Царства?

Це є слушний час, щоб "піднести руки, які опустилися і висять, та скріпити слабкі коліна?"

Якраз у тому, що існує так мало зацікавлених у християнській праці, і полягає причина для місійної акції.

Коли люди не ходять до церкви, це є нагода для робітника шукати їх (евангелизм). Коли люди не підтримують щиро працю церкви — працівники мають іти за ними, заохочувати і кликати їх до виконання їхнього обов'язку (Доморядництво).

Тому, що члени церкви і їхні діти є непоінформовані — працівники повинні йти і навчати їх (Християнське виховання).

Для християнської церкви є правилом, що там, де є поганий стан речей, там є добра нагода для праці.

Речі не є тим, чим вони здаються. Те, що люди назвали б гнилим, Ісус назвав зрілим, готовим до жнив. Ми можемо мати проблеми щодо платні в церкві, але ніколи щодо безробіття.

Ойкономос (Доморядник)

Місійна праця Пресвітеріянської Церкви

Місіонер Е. Робертс подає в своїм річнім звіті, що церква в Нігерії потребує втроє більше пасторів, аніж вона має тепер. Він сам має парафію в тридцять миль завдовжки, в якій міститься шіснадцять громад. Більшість пасторів не мають авт, крім того, там нема брукованих доріг, в наслідок цього пастори подорожують на великі віддалі або пішки, або на вельосипедах.

В Нігерії праця приносить багаті результати для Царства Божого. Місія в Нігерії потребує помочі робітниками і фінансово.

Нема ані одного

(Римл. 3 : 10 - 12)

Слово Боже вчить, що по природі своїй нема ні однієї праведної людини на світі в очах Божих. Це включає і нас з вами. Коли ми звернемось по підтвердження цього осуду до свого особистого досвіду, то переконаємося в правдивості Слова Божого. Багато із нас прожили вже більшу половину свого життя, а чи хто із нас зустрів у своїм житті хоч одну людину, про яку ми не змогли б сказати ані одного критичного слова? Ми такої людини не зустрічали. Ми самі маємо свідоцтво нашої совісти не раз про нашу власну недосконалість по відношенню до Бога і людей. Кривдами повен світ, національні, клясові, особисті і всілякі інші, їм же нема числа, усі вони свідчать про зіпсованість людства. Неправда або гріх є реальна річ, що звила собі гніздо в кожнім серці. Коли хто каже, що людство є добре і стає кращим, то тоді нащо тримають поліцію, нащо будують в'язниці, витрачають мільярди на армії і фльоти, нащо існують закони, якщо люди самі добре знають, що їм можна робити, а чого не можна. І якщо людство кращає, то нащо всюди по світі збільшують кількість в'язниць, армій і т. д. Це все ілюструє і твердження Святого Письма, що всі ми вкупі нікчемні стали.

Але не тільки наш досвід і роздумування над тим, що ми бачимо навкруги, приводить нас до цієї думки—представники науки (психології) в інших словах повторюють те, що до них апостоли казали пару тисяч років тому. З великою поважністю і дуже красномовно вчені повторюють те ж саме.

Видатний вчений д-р Уолш в одній з своїх книг пише: "Нахил до зла є природний, коли ми назвемо його гріхом, ми всі є грішники; коли це є знак ненормальности — ми всі є ненормальні". Наступну цитату взято з наукової статті одного психолога французького журналу "Універсальна Преса". Там знаходимо: "Коли знімемо з людини тонкий зовнішній покров культурности, то окрема особа в дійсності виявляється несамовитою і похітливою горилою." Це є голос модерної науки, що підтверджує свідоцтво Святого Письма, що "Скорі ноги їхні проливати кров, руїна та злидні на дорогах їх".

Перед нами випадок, коли наука по довгих блуканнях знову повертається, як блудний син, до евангельскої науки щодо природи людини. Науковці витратили сотки років, щоб дійти правди, яку знали з уст Христа апостоли і перші ученики. Ніхто в наші дні не буде заперечувати загальної зіпсованости людини. Але чи є зіпсованість повна? Ми можемо бути певні, що в людині нема нічого, що б Бог міг похвалити. Але, скажемо, добрі діла. Як із ними? Є чимало людей, що не вірять у Христа і борються з Богом, але вони, окрім зла, роблять чимало і доброго. Були атеїсти, що жили краще декотрих віруючих. Були люди, що розстрілювали і мучили інших людей, але коли така людина побачила маленьку безпомічну мишку, то годувала її і ходила, як за своєю рідною дитиною. Безперечно, що якесь добро є в кожній людині, але це добро в засаді анітрохи не краще того зла, що кожна людина робить попри добре.

Візьміть випадок грабіжників на великій дорозі, що грабують і вбивають за гроші усіх, кого попадуть, і малого і старого. Такі грабіжники можуть бути відважні, вони в грабіжництві можуть жертвувати життям один за одного, вони можуть бути чесні один з одним, коли ділитимуть награбоване, але в очах уряду все, що вони роблять, є зле. Їхня чесність один з одним і відважність є не меншими злочинами в очах уряду, як і ті вбивства, що вони роблять. Так само і людство, що являє собою перед Богом велику ватагу розбишак, які вкупі нікчемні стали, і все те добре, що

(Продовження на ст. 2)

НЕМА АНІ ОДНОГО

(Докінчення з ст. 1)

вони роблять, є в дійсності злом, бо все це робиться в конечній цілі — в повстанні людської раси проти Бога. Зіпсуття людства є універсальне і воно є повне.

Тепер цікаво усталити, як постала ця повна і універсальна зіпсованість людства. Апостол Павло пише: "в Адамі всі вмирають". З падінням Адама упало в нім усе людство навіки. Адам був нашим представником у леґальнім значенні, як голова уряду заступає свій нарід і нарід несе наслідки його вчинків. Так само, коли Адам відкинув покору Божу, він це зробив і за себе і за нас. Адам представляв нас і в природній спосіб, як від одного роду сотворіння ніколи не родиться сотворіння іншого роду, так само після падіння Адама від упалої людини не могла народитись людина досконало чиста. Яблуко від яблуні недалеко котиться.

Цей принцип загально визнаний і Богом і людьми. Коли Езав продав право первородства, то він тим самим позбавив прав усе своє потомство навіки. Моаб і Амон були виключені з громади Ізраїля на всі часи, бо спротивились пропустити Ізраїля з Єгипту в Ханаан. Переступ Давида впав тяжко на весь дім його і на всіх дітей його. Пророк Натан виявив царю в вічі волю Бога: "Оце ж не відійде навіки меч від дому твого за те, що зневажив еси мене й одняв жону в Гетія Урія". І дійсно, протягом усього царствування дому Давида меч був у його родині. І вперше цей меч підняв на свого батька його син Авесалом.

Все людство визнає цей принцип і вважає його за правдивий. Діти часто несуть наслідки вчинків батьків, бо батьки репрезентують їх леґально і природно. Навіть большевики визнають цю засаду за добру, відкидаючи усі інші. Вони видали декрет, що лише діти правдивого пролетарського походження можуть користатись усіма правами, діти і родини не пролетарського походження, або з тих, що боролись з ними, позбавлені прав. Коли людина провиниться там, але має пролетарських батьків, то їй кара буде далеко менша, аніж тій людині, що її батьки належали до "бувших людей".

В такий сайний спосіб людство вмерло в Адамі, його гріх став нашим гріхом, і вже за свого життя, успадкувавши зіпсовану природу, ми додаємо своїх власних провин кожен по своїй здібності і хто скільки зможе.

Це є жахливий стан і людство здавна реалізувало прокляття гріха, хоч і називало його іншими іменами: ненормальністю, неправдою, самолюбством, беззаконням. Але для нас слово гріх є не менш добре, аніж інші, бо ми знаємо, що не в назві важливість.

Усі опроби знищити неправду чи гріх на світі — можна звести до двох способів. Один — це пробувати вихованням привчити потомство чинити чимраз краще, аж покя виховається таке покоління, що не буде зовсім робити нікому кривди; другий спосіб — це був би шлях кар; так карати людей, щоб вони від страху перестали робити кривду. В наші дні уживають обидва способи. Але вже пройшли тисячі років, як людство почало цю програму, проте, поліпшення нема ніякого. Карами налякати людину можна, але при першій нагоді, як нема кари, то кожен знову повертається до зла. В'язниць на світі для кримінальників сила-силенна, але злочинців стає щораз більше. Освіта так само поліпшує людей духово і морально. В останній світовій війні загинула віра в силу освіти і в те, що наука робить людину кращою. Народи з найвищою освітою, славні своїм поступом і винаходами, робили найгірші речі, виявлюючи нелюдську жорстокість.

Світ не має порятунку від гріха, жодна теорія, жодна система не викоренить з людського серця зла. Що ж робити нам? Грішник сам по собі спроможний лише вислухати вимоги закону: не крадь, не вбий і т. д., відтак пробувати їх додержати і за короткий час переконатись, що він є безсилий жити праведно і що жодні людські організації ані йому, ані іншим не поможуть. Горе тут і вічна ніч по другім боці є плодами гріха. І тільки коли грішник побачить свою безпомічність — він обернеться до Христа. Це Христос сказав: "Прийдіть до мене всі знеможені і отягчені і я дам вам спокій". І з часу нашого приходу до Христа має початись нова боротьба з гріхом в собі і на цей раз перемога буде певна, бо сам Бог воюватиме за нас. І тільки тоді в наше серце прийде мир, що перевищує всяке розуміння, мир, що народжується в прощенні, заснованім на жертві Христовій.

Єдиний порятунок для одиниці і для народів — це здобути нове серце, нову природу, коли людина радикально внутрішньо змінюється. Цього можна осягнути вірою в Ісуса Христа, як воскреслого Сина Божого і свого особистого Спасителя.

Про це вирішальне внутрішне знання Бога Григорій Сковорода навчав: "Смотри ж, поперше, не впади в ров безумства, що ніби в світі нічого нема, крім того, що бачимо, і що ніби це ім'я Бог є пусте.

Як раз в цій безодні живуть ложні клятви, лицемірство, обмани, лукавства, зради і всі тайні і явні мерзотні страшилища. А замість того напиши на серці, що завжди і всюди присутній тайний суд Божий, який готовий на всякім місці сікти і жеч твою невидиму частину" ("Начальна дверь").

"Одне тільки для тебе потрібне, одне тільки благе і легке, а все решта труд і слабість.

"Що ж воно є оце єдине? Бог. Все сотворіння є рухлядь, мішанина, зволоч, січ, лом, круш, стеч, несенітниця, видумки, сплоч і тіло і плетки. А те, що любе і потрібне, є одне всюди і завжди" ("Начальна дверь").

"В історії світу нагороду дістали не ті види, які спеціялізувались в методах насильства, або навіть в оборонних панцерях" — вказує А. Гвайтгед, англійський математик і філософ. — "Фактично природа почала продукувати звірів укритих твердим панцером для захисту від злиднів життя. Проте, менші звірі, без зовнішніх пацерів, теплокровні, чутливі і пильні усунули цих потвор з лиця землі".

КНИГА ХВАЛИ

"Книга Хвали" видана Українськими Пресвітерськими Церквами в Канаді. Має 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.75. Новим і незаможним громадам знижка. Замовлення можна слати на адресу "Євангельської Правди".

Є дві причини неуспіху: роблення без думання і думання без роблення.

Місійна статистика

Релігійні статистичні дані виявляють, що витрати евангельських церков у Сполучених Штатах виносили в 1961 році на закордонні місії величезну суму — $170,000,000.

Більше 28,000 місіонерів працювали в різних країнах світу. Об'єднана пресвітерська церква утримувало 1,269 місіонерів. Найбільше місіонерів мала Полуднева американська баптистська конвенція, яка утримувало 1,468 місіонерів.

Усе це ілюструє величезну добру волю і віру протестантів супроти інших народів. Місійна праця включає благовісників, лікарів, вчителів, шпиталів, школи, бібліотеки і т. д.

Чи гора не породить мишу?

З Риму надходять вісті про можливі реформи в римо-католицькій церкві з нагоди всесвітнього собору. Д-р С. Грамонт пише в "Телеграм" (4-го жовтня 1962), що в римо-католицькій церкві починаються зрушення.

Як приклад цих зрушень, він наводить слова одного епископа з Африки. Цей епископ каже, що тубільцям дозволено вже замість того, щоб вони цілували перстень епископа, торкатись того перстня носами, згідно з їхнім звичаєм. Також по закінченні літургії в церкві дозволяється муринам танцювати біля церкви годинами їхні народні танці. Чи є це справді якесь зрушення або щось нове? По наших греко - католицьких і православних церквах вже декадами гремить музика під церквами і люди так само танцюють годинами. У Сполучених Штатах під багатьма церквами влаштовано продаж алкогольних напоїв і "вірний" може, потанцювавши, так само і добре випити.

На соборі в Римі говориться так само про можливість запровадження англійської мови в частині літургії в англомовних країнах. Усі повищі ілюстрації "зрушень" не є справді жодними зрушеннями. Світ чекає від римо-католицького всесвітнього собору рішучих кроків у наближенні до Правди Божої, реформи і покаяння.

Новий переклад української Біблії

Під повищою назвою пастор М. Подворняк надрукував у "Християнськім Віснику" ч. 9-10 (органі українських баптистів у Канаді) статтю про історію видання нового перекладу Біблії, що його зробив проф. І. Огієнко.

Подиву гідною річчю є той факт, що автор статті, хоч сам і евангелик, цілком промовчав велику і вирішальну ролю українських протестантських пасторів у виданні Брітійським Біблійним Товариством нового українського перекладу біблії.

З статті постає враження, що Бр. Б. Т-во без усякої причини чи спонуки само раптово звернулося до проф. І. Огієнка через своїх представників і доручило йому зробити новий переклад. Це не було ані так просто, ані так легко. Брітійське Біблійне Товарство має обмежені фонди. Це є організація протестантських церков, яка утримується виключно з добровільних пожертв віруючих людей по цілому світу.

Є гостра потреба нових перекладів біблії на мови, на які ніколи біблії не перекладалося, через це лише після довгих міркувань провід Брітійського Біблійного Товариства приходить до рішення надрукувати той або інший переклад. Фактично засобів для друку завжди менше, ніж прохань надрукувати нові переклади. Брітійське Біблійне Товариство навіть не мало і на думці видавати новий переклад української біблії аж поки покійних пастор Павло Крат, славний своєю енергією і завзяттям в усьому, що він робив, не підніс цієї справи. Пастор П. Крат був головним ініціятором, в цій акції багато подорожував, відвідував і домагався.

Йому допомагав у цім пастор Василь Кузів та інші українські евангельські пастори. Православні в цій справі абсолютно нічого не робили і прийшли на готове. Це потребувало довшого часу, аргументів і прохань аж поки пощастило переконати провід Б. Б. Т-ва в потребі надрукувати новий переклад. Без цих заходів українських протестантів ми й досі не мали б нового перекладу.

Під час другої світової війни ціла акція друку і перекладу припинилась і не було надії на те, що вона знову повториться. Але по війні до Торонто з'їхались представники мало не всіх українських евангельських деномінацій Канади і Сполучених Штатів Північної Америки. Цей з'їзд створив Світову Раду Українських Протестанських Церков, і автор цих рядків був секретарем цієї Ради. Повищий з'їзд знову звернувся до Брітійського Біблійного Товариства з проханням про видання нового перекладу української біблії. Імени проф. І. Огієнка, як перекладача, не згадувано. Навпаки, з'їзд просив Б. Б. Т-во зробити новий початок. Але Б. Б. Т-во вже витратило, згідно зі словами секретаря пастора Гадспеда, на цю ціль $12,000 і в додатох до цього мало нотаріяльну умову із старим перекладачем.

Як перекладача, порекомендували проф. І. Огієнка Брітійському Біблійному Товариству провідники Українського Євангельського Об'єднання в Европі — пастор Павло Крат і пастор Василь Кузів. Їхня рекомендація була вирішальною в призначенні перекладача Біблійним Товариством. В ті дні ляік проф. І. Огієнко був куди більш прихильний до евангеликів, ніж сьогодні. Тепер, замість признання українським евангеликам і їх провідникам за їхні клопоти і заходи в справі перекладу, перекладач і автор статті удають, ніби український евангельський загал і провідні пастори не брали в цім ніякої участи, а вся справа почалася сама собою, якось таємниче. Це звичайна невдячність за добру працю.

Проте, треба зазначити, як це потім виявили події, що евангельський провід зробив фатальну помилку, заходившись робити новий переклад, замість видання лише поправленого перекладу П. Куліша.

Цілком новий переклад біблії — це колосальна праця. Звичайно, в інших народів декадами над новим перекладом працюють великі комітети знавців, які ціле життя посвятили вивченню гебрейської і грецької мови поруч з англійською. Навіть в цих перекладах, зроблених з великою побожністю і посвятою, вкрадаються помилки. Слід зазначити, що така праця є надмірна для однієї людини, яка не спеціялізувалася у вивченні стародавніх мов, як головного поклику її життя.

В результаті перший опублікований переклад проф. І. Огієнка викликав силу заперечень. В багатьох місцях переклад наочно був мильний, або приблизний. Автор дозволив собі, не знати з якої причини, перекладати Новий Заповіт стародавнім грецьким ритмом анапестом.

Це впливало на структуру речень і на зміст. В перекладі ужито дуже багато заіменників без усякої видимої потреби.

Духове навчання певних місць Святого Письма перекладом було зінтерпретовано поправославному. Цих помилок було так багато і вони були такі серйозні, що майже всі численні члени ревізійної комісії, які складалися виключно з протестантів і були призначені Б.Б. Т-вом, зрезиґнували з праці, бо перекладач настоював на своїм перекладі. Лишились продовжувати працю лише пастор В. Кузів і д-р Жабко-Потапович. Пастор В. Кузів згодом помер і свою працю перекладач закінчив під доглядом д-ра Жабка-Потаповича, за це останнього зроблено доживотним членом Брітійського Біблійного Товариства. Чому пастор М. Подворняк не згадує важливої праці д-ра Жабка-Потаповича — невідомо. Якщо б не праця цього віруючого її визначного баптиського пастора, то ми, мабуть, мали б початковий переклад біблії, або без усяких змін, або з дуже малими. Тепер ми ще маємо надію, що переклад в якійсь мірі поліпшено в порівнанні з першим.

Ми не маємо підстави під цей час сказати щось конкретне про новий переклад недавно надрукований. Річ у тім, що рецензійні примірники не були вислані протестантським пасторам, які відважились критикувати переклад. Але так скоро, як біблія появиться в продажі, ми зможемо подати нашим читачам об'єктивну оцінку перекладу. В міжчасі покладаємо надію, що новий остаточний переклад дійсно є поліпшенням і то без православних вад.

При цьому мусимо зазначити, що видання нового перекладу української біблії в перекладі проф. І. Огієнка не повинно означати повного занехання Кулішівського перекладу. Навпаки, є дуже поважні міркування, чому цей переклад треба конче врятувати і переховати.

Тепер ми маємо, чи будемо мати, два переклади української біблії. Греко-католицький переклад, якому закидають тенденцію в греко-католицькій інтерпретації певних місць, і переклад православного митрополита, який в першій своїй спробі виявив тенденції до православної інтерпретації певних місць Святого Письма. Отже, буде два переклади, але обидва фракційні.

Цілком інакше стояла справа з перекладом П. О. Куліша, І. С. Левицького і д-ра І. Пулюя. Це був справді соборний переклад. В той же час усі українські церкви його вільно вживали. Православні і грекокатолики на рівні з усіма евангеликами користалися перекладом загально знаним як Кулішівським. Отже був спільний грунт до порозуміння.

Мова перекладу П. Куліша дуже добра і місцями просто незрівняння. Переклад текстів, за малим винятком, незвичайно точний і навіть кращий за деякі англомовні переклади. Переклад П. Куліша виявляє прекрасне знання грецької і гебрейської мов. Церковно-слов'янські вирази були вжиті з метою надати урочистости мові.

Переклад П. Куліша є загальновідомим всеукраїнським скарбом, якого ми не маємо право занехаювати. Сотні тисяч українців вивчили напам'ять великі уривки Слова Божого з цього перекладу. Тому було б цілком на місці для зацікавлених віруючих розпочати акцію видання поправленого перекладу П. Куліша. Інші народи мають по кілька перекладів біблії і нема причини, чому б ми, українці, не могли спробувати врятувати власне найкращий переклад, що ми його маємо.

М. Фесенко

Досвід є ім'я, що ним люди називають свої помилки.

"Слів, що їх батько говорить своїм дітям приватно в родині, світ не чує, — писав П. Ріхтер, німецький автор, — але подібно до резонантних галерій, їх чути на кінці, і їх чують нащадки".

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.

486 Симко Стр. Південь

Пастор: І. Яцентий

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано. ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Переслідування релігії в СССР

"Радянська Україна" за червень 1962 р. подає, що шість активних членів п'ятидесятницької церкви в селі Башуки Почаївського району були засуджені: три на п'ять років і три на три роки ув'язнення. Суд тривав три дні. Головний закид обвинуваченим полягав у тім, що вони своєю релігійною діяльністю відтягали радянських громадян від участи в громадськім житті. Підсудні п'ятидесятники забороняли своїм дітям записуватись до комуністичних піонерів, ходити в театр або брати участь у виставах. Їх молитовні збори провадились в шаленстві і т.д.

Читач відразу побачить, що всі обвинувачення нічого кримінального не закидають, а є просто запереченням права людини на свободу совісти і права батьків виховувати своїх дітей в своїй вірі. Щодо несамовитого поводження на зборах, то Хрущов перший подав усім приклад, несамовито грюкаючи черевиком по столі на зборах Об'єднаних Націй.

У вільних країнах загал може дивитись з подивом на всякий вияв скрайньої емоційности, але нікого в'язницею за це не карають. Батьки вільні в демократичних країнах посилати своїх дітей або в публічні школи, або в свої приватні. Так довго як діти побирають науку до 16 років в якійсь школі, уряд батьків не турбує. Цілком ясно, що цей суд і скрайнє суворий вирок над п'ятидесятниками в Україні виявляє, що люди там позбавлені всякої свободи і що свободи релігії і совісти там нема.

Про голову президії КУК

Час від часу в українській пресі підіймається дискусія про те, що голову президії КУК треба вибирати загальним голосованням на конгресі, вибираючи найкращу для того людину без різниці релігійної приналежности. Нема сумніву, що теперішній порядок виборів голови КУК не демократичний. Українські греко-католики поставили, як умовину своєї участи в КУК, що голова має бути греко-католик. Вимога ця не має під собою жодних логічних підстав, і є це просто надуживанням свідомости решти українського громадянства, яке погодилося на цю умовину лише для добра української справи, щоб уможливити постання загальної організації. Це не показує греко-католицького проводу, як політично зрілого, і в той же час виявляє патріотичну вищість над греко-католицьким проводом інших угруповань, які, поступаючись своїми правами, на таку умовину погодились. На повищім порозумінні КУК існує і досьогодні.

При цьому мусимо зауважити, що греко-католицький провід мав добру нагоду в Канаді за довгі роки навчитись державної мудрости. Таланти людини не залежать від її церковної приналежности. Для проводу потрібно людину, яка найкраще надавалась би для громадської праці без огляду на те, до якої церкви та людина ходить. Без цього дуже часто посередні особи займають провідні місця, а люди дійсно талановиті лишаються невикористаними. Від цієї системи терплять найбільше країни з римо-католицькою більшістю. У Канаді кожен може бачити, що на провідні місця висуваються найбільш талановиті люди без уваги на їхню церковну приналежність. Ми мали за прем'єр-міністра пресвитеріянина Кінга, потім римо-католика Сен-Лорана, тепер маємо баптиста Діфенбейкера. Канадійський загал у першу чергу звертає увагу на чесність і здібність кандидата, а не на його членство в тій або іншій церкві.

Отже, в принципі вимога греко-католицького проводу є наскрізь мильна. Цілком інша річ питання про те, щоб ми мали тепер робити з цією умовиною? Ми думаємо, що було б не практично домагатись під цей час зміни статуту КУК в цьому пункті. Найбільш важливою річчю в кожній організації є добре налагоджена праця, здібний провід, добрий успіх. На другому місці стоїть питання проведення в життя певних побажаних демократичних засад. Справа в тому, що теперішній голова КУК д-р В. Кушнір виявив себе, як державний муж. Він є в першу чергу український патріот. Д-р Кушнір не пробує вжити своєї посади для деномінаційних цілей. Його ставлення до інших церков є толерантне і вирозуміле. Праця президії КУК д-ра Кушніра і в неменшій мірі дир. Кохана заслуговує на признання всього українського загалу. За минулі роки багато було зроблено ними для української справи. Це є найважніше і не потрібно під цей час виносити зайвих суперечок у питаннях, які мають на часі лише теоретичне значення, бо ми гадаємо, що і при вільних виборах голови, конгрес сам би вибрав д-ра Кушніра, як голову КУК, не зважаючи на його приналежність до греко-католицької церкви. Це було б зроблено просто тому, що д-р Кушнір заслужив на таке признання своєю працею.

Отже, з огляду на повищі міркування нема потреби марнувати час на спроби зміни статуту КУК доти, доки президія КУК лишається в теперішньому складі і з теперішнім проводом. Звичайно, коли б з будь-яких причин знаний усім і випробуваний провід, який довів свою здібність, на ділі уступив би, лише тоді було б цілком слушним і на місці висунути вимогу зміни статуту з наданням йому більшої демократичности у виборах голови.

Свято воздвиження хреста

Щороку традиційні церкви урочисто святкують день, в котрий ніби знайдено "правдивий" хрест, на якім був розп'ятий Ісус Христос. Цікаво, що найвизначніший з істориків тих часів і сучасник подій Евсебій, якого вважається за авторитетне джерело, цілком не згадує про цю подію.

Згідно з повищою легендою, Єлена, мати імператора Константина Великого, знайшла в Єрусалимі 327 року "правдивий" хрест, на якім був розп'ятий Ісус Христос. Хрести були закопані 30 футів під землею. Тоді Єлені було вже сімдесят дев'ять років. Отже, ця стара жінка ніби почала розкопки, шукаючи хреста, в центрі Єрусалиму. Знайдено було три хрести в прекраснім стані, навіть цвяхи збереглися.

"Правдивий" хрест було усталено з-поміж трьох хрестів чудом зцілення, або як інші твердять привернениям життя мертвому. Головну частину хреста Єлена лишила в церкві, яку вона збудувала на місці знахідки. З решти, частину було вставлено в голову статуї Константина Великого, не знати, з якою метою. Що зісталось від хреста так поділеного, перетримували в новій церкві, що була спеціяльно побудована для цього в Римі. Її названо "Санта Кроце".

І ось тепер почали продавати "святе дерево". Кавалки дерева оправляли в золото і дорогоцінне каміння і продавали всім, хто мав досить грошей. Багато церков купували ці кавалки "правдивого" хреста як в Італії, так і по всьому світу. Попит на кавалки хреста був незвичайно великий, але цього дерева ніколи не бракувало на продаж.

Яке дерево церковна ієрархія продавала марновірному населенню — не відомо. Зиск з того був немалий, бо якщо б зібрати всі ці кавалки з розпроданого "правдивого" хреста, то можна було б поставити цілий ліс хрестів, а для транспорту дерева треба було б вжити потяг з товаровими вагонами.

Це явище потребувало пояснення, бо у багатьох почали народжуватись сумніви щодо правдивости "правдивого" дерева з хреста.

Церковний провід розв'язав проблему швидко і мудро. Було проголошено, що це "правдиве" дерево з хреста раптово проявило чудесну силу. Скільки його не тяли на кавалки, а кавалок дерева в посіданні церковних ієрархів зовсім не малів. Отже, в такий спосіб заспокоєно сумніви вірних і в додаток об'явлено нове чудо. Відтоді це дерево можна було продавати вірним без страху, а критики тих, що мали сумнів, дуже легко можна було позбутись, вказуючи на чудо самопобільшення дерева хреста.

Усе було в порядку, поки не знайдено стародавнього документу — апокриф "Доктрина Аггеї". Цей документ виявляє джерела легенди про те, як знайшла хреста Єлена. Легенда про Єлену і хрест це є просто переробка давнішої легенди такого самого змісту, яка циркулювала в Едесі. В цій старшій легенді, хрест в точно таких обставинах, як і в випадку з Єленою, ніби знайшла жінка імператора Клавдія. Твердиться, що імператор Клавдій ніби навернувся до християнства під впливами проповіді ап. Петра. Отже, нема сумніву, що свято "Воздвиження хреста" засноване на доведеній фікції.

Ми приходимо до такого самого висновку і на підставі евангельської науки. Зовсім не правдоподібно, щоб Бог робив такі великі чудеса в зв'язку з деревом, яке було нічим іншим як шибеницею для катування Сина Божого, і в цілях усталення поклоніння і шанування цього дерева і організації жвавої торгівлі цим самим деревом.

Тут був би прояв великої надприродної сили в цілях дрібних і маленьких та для поширення марновірства.

Поперше, дерево в усіх трьох хрестах чудесно і чудово збереглося разом із цвяхами на протязі якихсь 300 років. В Палестині перепадають дощі і нормально дерево гниє, як і всюди, і розпадається. Землю часто переорювано і місто багато разів знищено. Хрест знайдено в центрі міста, тоді як Писання каже, що Христа розп'ято поза мурами міста. Знову ж, хто закопував би в землю дерево, якого в краї ніколи не було вже так багато. Його або було б вживано знову для катування і екзекуції, або просто вжито як паливо. Врятовано не знати для якої цілі не тільки хрест Христа і розбійника, який розкаявся, а також і хрест розбійника, який гудив Ісуса. Для розпізнання хрестів робиться чудо зцілення чи воскресення і для розпродажі дерева робиться друге чудо побільшення дерева. Отже, перед нами ряд великих чудес. Яку духову ціль можуть мати всі ці чудеса і знайдення хреста? Так далеко цим прославлено засіб смерти і катування нашого Господа. Усталено марновірну практику шанування матеріяльного об'єкту і приписування йому надприродних сил і в такий спосіб запроваджено звичайний примітивний африканський фетишизм. Також розвинено в церкві торгівлю "святим" деревом. Чи ж не співають ритуалісти: "Хресту Твоєму поклоняємось Владико".

Бог Отець нашого Господа Ісуса Христа не міг мати нічого спільного з повищими подіями. Христос навчав, що Бог є Дух і Йому треба поклонятись духом і правдою. Яка користь може бути ненаверненій злій людині, якщо б вона заплатила за кавалок "правдивого" хреста навіть мільйони і мала його в своїм посіданні, але серце її лишалось би ворожим проти Правди?

Отже, історичні факти, зміст науки евангелії та духова шкода, що її приносить вірним це "свято", ясно доводять, що "Воздвиження хреста" не має нічого спільного ані з Богом, ані християнством.

У Слові Божім часто вживається вираз "хрест Христів", але ніде дерев'яного хреста, на якім розп'ято нашого Господа, не підноситься як об'єкту поклоніння чи шанування. Дерев'яний хрест згадується лише як знаряддя катування. Апостол Павло багато говорить про "хрест Христів", але не про дерево, а як про символ страждань Христових, як про символ жертви примирення поміж грішником, що кається, і Богом.

"Він бо мир наш, що зробив з обох одно, і розвалив середню перегородну стіну; вражду тілом своїм, закон заповідей наукою обернув у ніщо, щоб з двох зробити собою одного нового чоловіка, роблячи мир, і примирити з Богом обох в одному тілі хрестом, убивши ворогування на ньому'' (Єф. 2:14 - 16).

В посланні до Колосян ап. Павло каже: "Бо зволив Отець, щоб у Йому вселилась уся повня, і щоб через Нього поєднати все з собою, примиривши кров'ю хреста Його, через Нього, чи то земне, чи то небесне" (Кол. 1:19, 20).

Традиційні церкви вживають як доказ той факт, що "правдиве" дерево з хреста зробило багато чудес і зцілень. Не входячи глибше в характер цих чудес омани, дуже часто звичайного обману, ми повинні пам'ятати, що саме чудо не є ще доказом правдивости, якщо воно суперечить навчанню Слова Божого, суперечить Правді. Такі чудеса омани ми просто відкидаємо без вагання.

Слово Боже про такі чудеса навчає: "Коли між вами з'явиться пророк або сновидець, і покаже тобі ознаку або чудо, і справдиться ознака або чудо, про котре він казав тобі, говорячи: Ходімо слідом за іншими богами, що їх ти досі не знав, та будемо служити їм; то не будеш слухати того пророка або сновидця" (5 Мойсея 13:1 - 3).

При цій нагоді варто пригадати інші "святі" і правдиві" реліквії в традиційних церквах. Католицький ієрарх д-р Нюман наводить такі: "Правдивий хрест, Колиска Христа з Вифлеєму, Крісло св. Петра, частина тернового вінця в Парижі, частина одягу Діви Марії".

Традиційна церква є в посіданню так само таких див: "Перо з крила Архангела Гавриїла, яке переховується в катедрі в Еспанії, хата, в якій жила Діва Марія і яку ангели перенесли до Лоретто в Італії" і багато інших не менш чудесних речей, які є остільки фальшиві, оскільки чудесні.

Дещо про правду

Недолю співаю козацького краю!
Слухайте ж, щоб дітям потім розказать.

Т. Шевченко

Перше питання — що таке правда? — поставив Понтійський Пілат Христові. Відповідати Пілатові на це питання Христос не став. Та й відповідати було вже недоцільно, бо за час свого перебування на землі, Він ясно говорив про правду. Він казав: "Я світло світу. Хто йде слідом за мною, не ходитиме в темряві" (Ів. 8:12). Здавалось би, що в обороні цієї правди Він міг би вжити сили і примусу, але Він не став навіть в обороні власного життя ні сам, ні ціною інших, хоч це Він міг зробити навіть чудотворною силою. Він сам віддав своє життя на смерть за інших, щоб довести лицемірам, що правду, бороniться не жорстокостями, брехнею та лицемірством, а ціною власного життя

До своїх учеників-апостолів Він сказав: "Ідіть по всьому світу й проповідуйте евангелію усякому твориву" (Луки 16:15).

Після смерти Христа з'явилося багато таких, які кричать, що стають в обороні правди, хоч свою "правду" вони стараються боронити зброєю та ціною терпінь інших. Був час, коли у них переважно зброя мала вирішальне значення в обороні і розповсюдженні їхньої "правди". Коли ж зброя не дала бажаних наслідків, вони почали "правду" назадництва і темряви обороняти іншими, далеко хитрішими засобами. Для прикладу візьмім історію християнства в Україні, за яку сьогодні, не гербуючи ніякими темними засобами, вони гризуться, доводячи, хто з їх перший має право на провідництво в Україні. Вони беруться за фальшування славетних постатей в українській історії — княгині Ольги та Володимира Великого.

Одні доводять, що Володимир був православний, інші кажуть, що католик, хоч історичних доказів не мають ні ті, ні інші. Відомо лише, що Володимир прийняв християнство і за це йому хвала. А втім, сьогодні не важне, ким був Володимир — православним чи католиком, важне лише те, що він повстав в ті люті часи назадництва проти сили темряви, щоб світлом Христової науки просвітити український народ.

В евангельському світі ми відчуваємо благословення Боже на кожному кроці за вірність евангеликів Богові, тож виходить, що й молитви їхні вислухані, тоді як світ ритуалізму стоїть перед проваллям. З вищенаведеного можна сміливо зробити висновок, що прикриватись іменем Христа не досить, бо "і біси вірують та й тремтять" (Якова 2:19). Отже, дорогі брати й сестри, коли ми Христа визнаємо, як Господа Бога нашого, як Спасителя всесвіту, а Його науку, як зміст християнства, компроміс (співжиття) з поганською ідеологією не може бути, як не може бути чистоти, де є бруд.

На виправдання всієї мішанини правди з неправдою прихильники ритуалізму доводять, що все ж таки у них щось є, бо в їх більшість, а голос народу, мовляв, — голос Бога! Тільки ж нехай і вони знають, що й на базарі, де є найбільший брехун чи крикун, збираються найбільші групи людей, але це не значить, що всі вони брехуни. Народ, просто, любить різного

(Продовження на ст. 6)

ДЕЩО ПРО ПРАВДУ

(Продовження на ст. 5)

роду розваги: горілку, різні обряди, ігри, телевізію, щоб хоч трохи задурманитись від щоденних турбот. Більшість ніколи не може бути доказом правди, бо колись Ісус Христос і тільки 12 апостолів проповідували правду і Бог їх виправдав, хоч світ (більшість) був засуджений, бо вживання твердої поживи — правди не кожному підійшло і підходить, тільки заради самолюбства. Правда очі коле, хоч більшість з них і кричать, що вони найчесніші і люблять правду.

На мою скромну думку, користання лицемірством і зброєю в поширенні правди це є останній засіб дурости. Лицемірство зброя - бритва для потопаючого. Лицемірство і зброя — хвилеве задоволення для зарозумілих людей, які жирують на крові безвинних бідолах, а народ, який боровся зі зброєю в руках, залишився в попередніх жахливих умовах. До того ж на наших очах сьогодні розподаються найбільш озброєні імперії, які не змогли накинути своєї правди зброєю і дійшли майже до анархії, тоді як правда Творця і Його Сина — цілюща і чиста, як кришталь, без лицемірства і насильства іде і ламає всі засоби оборони; — просвічує темряву віків, збирає навколо себе вірних і покірних і будує державу спокою і щастя із своїм Царем Христом, у державі темряви Диявола, і темрява не обняла її.

Це згідне із Святим Письмом: "Царюй серед ворогів Твоїх, доки не положу ворогів твоїх підніжком тобі в ноги" (Пс. 110:1 - 2). І от за цією правдою царства стоїть меншість особливо в Україні.

Отже, дорогі брати й сестри українці, в насильстві, брехні, фальшуванні, лицемірстві, підкупстві правди немає, правда є в святій біблії, а тому вивчайте й ви Святе Письмо, тоді зрозумієте правду і "правда визволить вас", бо "кожен, хто від правди, слухає мого голосу" (Ів. 18:37), сказав Христос. Коли ж вам тяжко розуміти Святе Письмо чи немає часу, тоді зайдіть хоч раз у неділю до евангельської церкви, де ви почуєте справді віщий голос Христа; голос чистий як кришталь; голос, неоскверненої правди; голос, який приведе вас, без будьяких сумнівів, до спокою і щастя в майбутньому царстві Христа, до якого вхід не заставлений різного роду принадами чи ідолами, бо ідол — це неправда і нема в ньому духу, це робота блуду, в день караючих відвідин вони почезнуть (Єр. 10:14 - 15); голос, який каже: "Праведний вірою житиме". А за словами нашого великого мислителя Ів. Франка, цей:

Голос духа чути скрізь:
По курних хатах мужицьких,
По верстатах ремісницьких,
По місцях недолі й сліз.
І де тільки він роздається,
Щезнуть сльози, сум нещастя.

А тому його треба розпізнавати і не затулювати очей і ушей, адже ж в евангельському світі не висить над вами меч інквізиторів, який кожної хвилини міг стяти вам голову, але наші батьки, як от Гр. Сковорода, Т. Шевченко, Ів. Франко, Л. Українка, В. Липківський та інші не боялися і в ті люті часи голосити правду Христову. Бож правда хоч і не воює мечем, та не боїться ніяких засобів жорстокости, навіть сучасних інквізиторів із Кремля. Правда — віща і цілюща.

Правда — меч двосічний.

А тому, дорогі брати й сестри українці, — "Одягніться в усю зброю Божу, щоб змогли ви встояти проти хитрощів диявольських" (яф. 6:11).

А. Озимчак

В. Дубровський

Як моя бабка до хреста прикладалася

(Щирий спогад)

"Церемонія поруч з побожністю є те саме, що є листя коло плодів, або лушпиння на зернах, або добрі побажання поруч з доброзичливістю. Якщо ж це покривало не має в собі внутрішньої сили, — тоді залишається тільки облудне лицемірство, а людина є розфарбованою труною".

(**Г. С. Сковорода** — "Початкові двері до християнських чеснот", розділ 7-й).

"Чого це у тебе, Тетяно, шкіра на щоці обдерта? Чи ти, може, побилася з ким-небуть?" – запитав здивовано мій дід, Степан Федорович Яковенко — царство йому небесне! — мою бабку, коли вона увечорі повернулася з церкви чомусь раніше, ніж звичайно.

— "Та ні!" — ніяково запересчила моя бабка.— "Ні з ким я не билася. А то я до хреста прикладалася!"

— "Свят, свят! Що це ти верзеш таку нісенітницю?" — обурився дід. — "Як це може бути? Чи ти не здуріла? Як можна так казати на святий хрест?"

Мій дід і бабка були дуже побожні люди. Дід завжди бував на Св. Літургії, а бабка часто одвідувала й вечірні богослужби по різних церквах і манастирях міста Чернігова. Цього вечора вона була в Св. Успенській церкві Єлецького манастиря. Цей прекрасний твір української архітектури XII століття був відбудований, після уніятського лихоліття XVI-XVII століттів, видатним українським церковно-освітнім діячем другої половини XVII століття — архимандритом Іоанікієм Галятовським. З того часу там існував чоловічий манастир, і щодня в ньому правилися богослужби. Служили ієромонахи цього манастиря щотижнево, за чергою.

Цього вечора відправляв богослужбу якийсь колишній військовий ієромонах. Його вигнали за щось з армії і запроторили до цього манастиря "на покаяння". З часів своєї служби у війську, цей ієромонах зберіг військові замашки: не ходив по церкві, а неначе маршував, служив нашвидку й недбало, ніби відбував якусь дисциплінарну кару, що її намагався абияк збутися.

За православним українським звичаєм, після богослужби священик виходить з вівтаря з малим хрестом і, стоячи перед уже зачиненими Царськими Вратами, тримає в руці хрест, а всі вірні підходять і цілують цей хрест — "прикладаються". Якщо священик — добра людина, то він каже при тому пару ласкавих слів кожному парафіянину, благословляючи його, як годиться.

Але згаданий ієромонах не був такою людиною. До того ж він чомусь надто квапився того вечора. Отже, йому нудно було стояти й чекати, поки всі люди "прикладуться" до хреста..Деякі з них до того ж ще й повільно тричі хрестилися перед тим, як поцілувати хрест. Це зволікання так дратувало того ієромонаха, що він, — щоб прискорити обрядлу для нього церемонію, — почав просувати хрестом до обличчя кожного, хто прикладався. Одним хрест потрапляв по губах, іншим—по зубах або по носу. А моїй бабці цей важкий мосяжевий хрест потрапив у щоку. Металеве зображення розіп'ятого за нас Христа врав обдерло їй щоку аж до крови.

Ієромонах навіть не помітив такого наслідку свого "благословенства". А бабка не поскаржилася: простила це поводження тому "стовпу неотесаному" (як казав про таких духівників Г. С. Сковорода). Але після того вона вже ніколи не ходила до Успенської церкви Єлецького манастира: пропала у неї пошана до того місця.

Я, тоді ще хлоп'я, чув цю розмову діда з бабою, і це так здивувало мене, що я пам'ятаю аж досі цю нещасливу пригоду бабину. Це трапилося на початку нашого століття.

Побожний і мудрий Г. С. Сковорода передбачив у 1766 році сенс події, що трапилася через півтора століття у Чернігові. Істина існує поза часом і простором вічно. "Пізнайте істину, і вона визволить вас" (Єв. Ів. 8:32).

Українська Церква
при
The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church
Third Ave. and 30th St.
New York
Богослуження о 1 год. попол. кожної неділі
Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

Кожний евангелик повинен передплатити сам і збирати передплати між евангеликами і однодумцями на "Евангельську Правду".

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Плян Сполучених Штатів загального і цілковитого роззброєння у вільному світі

Нижче ми містимо, лише з метою інформації, плян розброєння, що його виробив американський уряд. Для тих, що усвідомили собі сатанинську природу російського комунізму, всілякі розмови про розброєння виглядають або як безвідповідальний не життевий ідеалізм, або як заячий страх смерти. На чесне розброєння комуністи ніколи не погодяться. Хоч програма розброєння і лишає їм право на домашню зброю для дальшого поневолення свого народу, ця програма змусила б їх зменшити озброєння в поневолених сателітах, а це неминуче привело б до народніх повстань і до кінця комунізму.

Розброєння для комуністів це просто самоліквідація, бо в комуністичних країнах зіпсута безпринципна атеїстична меншість, прикриваючись гаслами комунізму і соціялізму, визискує немилосердно ворожу більшість.

Озброєнний комунізм не тільки неподільно пануватиме в своїх країнах, але, грабуючи народні багатства, має нагоду для нових завойовань, погроз та інтриг, через це для тих, що розуміють природу комунізму, розмови з ними про розброєння — це товчення води в ступі. Якщо б комуністи і погодилися на якусь формулу розброєння, то це лише означало б, що вони знайшли якийсь легкий спосіб обдурити американців. Робили вони це раніш, зроблять і знову, тим більше, що уряд американський дуже бажає розброєння.

Не про розброєння, але про найкраще озброєння повинні думати уряди вільних країн. В минулім провідники урядів вільних країн робили непоправні дурниці, які межували із занехаянням здорового розуму і людської гідности. Тепер ми пожинаєм плоди їхніх учинків. Час пригадати слова Христа: "Коли ж сильний вповні озброївшись стереже свій двір, то в спокої добро його" (Луки 11:21).

Мета

Перше — Загальне і цілковите роззброєння: розпустити всі збройні сили і ліквідувати всю зброю, крім того, що потрібне, щоб підтримувати порядок в середині нації, та для армії миру Об'єднаних Націй.

Друге — Поступово замінити військові сили окремих націй підсиленими силами Об'єднаних Націй, досить міцними, щоб полагоджувати незгоди і викривати або заспокоювати конфлікти.

Принципи

а) Процес роззброєння буде збалянсований, щоб не дати якійсь країні якоїсь форми переваги над іншими країнами.

б) Увесь процес буде дуже ретельно перевірятись.

Процес

Процес роззброєння буде перевірятись Інтернаціональною Організацією Роззброєння (ІДО), яка буде створена при Об'єднаних Націях, коли договір про роззброєння набуде сили. Процес буде розбитий на три періоди — перший має тривати три роки, другий три роки і третій має бути закінчений як можна скоріше після того.

Перехід від одної стадії до Найголовніші акції, які мають бути виконані за проектом, такі:

1) Зменшення озброєння

Більшість категорій озброєння — включаючи всю не-атомову зброю і допоміжну систему для атомової зброї — мають бути зменшені на 30% протягом стадії 1, на 50% від того, що залишається протягом стадії 2 і ліквідовані цілком протягом стадії 3. (Наприклад: В-32, Атласи, Титани, танки, воєнні кораблі, авіоносці).

Протягом стадії 1 лише, продукція зброї має бути обмежена відповідно до домовлености для спеціяльно визначених категорій. Протягом стадії 2 продукція має припинитись, крім обмеженої кількости запасових частин. Протягом стадії 3 все продукування, випробовування, наукові досліди і розвиток різних видів зброї мусить бути припинений, за вийнятком потреб Армії Миру Об'єднаних Націй і підтримування порядку в середині націй.

2) Зменшення атомового озброєння

Протягом стадії 1 продукування всіх матеріялів для атомової зброї має бути припинене і визначена кількість віддана для потреб неозброювальних.

(Сполучені Штати Америки запропонували передати 50,000 кілограмів У-235). Атомові Адміністрації мають погодитись не передавати контролю над атомовою зброєю неатомовим країнам і не допомагати таким країнам продукувати атомову зброю.

Протягом стадії 2 рештки запасів матеріялів, потрібних для атомової продукції, мусять бути зменшені. Протягом останніх шістьох місяців цієї стадії всі нації мусять зареєструвати в ІДО всі рештки атомової зброї і всі допомогові для того матеріяли, щоб підготувати заходи знищення всіх цих матеріялів протягом стадії 3.

Протягом стадії 3 всі нації мають ліквідувати всю атомову зброю, яка ще залишатиметься в їх посіданні, і занехають всі пляни для їх продукування.

3) Зменшення армійських сил

Стадія 1: Армійські сили Сполучених Штатів і СССР мають бути зменшені до 2.1 мільйона чоловік кожна, з тим самим рівнем для інших "спеціяльних частин". Іщі нації мають зменшити до 100,000 чоловік або до 1 відсотка від кількости населення, але жодна нація не має права перевищити теперішній рівень.

Стадія 2: Сполучені Штати і СССР мають зменшити до рівня 30% того, що залишиться на кінець стадії 1. Армійські сили інших націй мають зменшитись до домовленого рівня.

Стадія 3: Національні армійські сили мають бути зменшені до рівня потреб підтримування внутрішнього порядку, тоді як інтернаціональний мир будуть підтримувати сили Об'єднаних Націй.

4) Зменшення мілітарних баз

Деякі мілітарні бази будуть ліквідовані протягом стадії 2. Усі інші, крім потрібних для підтримування внутрішнього порядку, будуть ліквідовані в стадії 3.

5) Зменшення небезпеки війни

Протягом стадії 1 деякі заходи можуть бути вжиті негайно — навіть перед тим, як буде домовлено про зменшення озброєння — щоб звести до мінімуму риск війни через випадок, непорозуміння або несподівану атаку:

а) попередження про більші мілітарні маневри;

б) обсерваційні пункти при деяких портах, залізничних центрах, найголовніших дорогах і повітряних базах, щоб доносити про військові рухи;

в) установлення швидкої і належної комунікації поміж головами урядів і Генеральним Секретарем Об'єднаних Націй;

д) утворення Інтернаціональної Комісії для вироблення заходів проти риску війни.

6) Космічні простори

Держави мають погодитись протягом стадії 1 співпрацювати в напрямку мирного ужитку космічних просторів і не запускати в простір зброї масового знищення. Продукція, нагромадження і випробовування космічних кораблів має бути обмежена.

7) Армія Миру Об'єднаних Націй

Стадія 1: Сторони мають бути готові створити Армію Миру Об'єднаних Націй, допомагаючи Генеральній Асамблеї ОН простудіювати цю справу щодо складу, сили, команди й контролю, тренування і фінансування Армії. Корпус Охорони Миру ОН має бути зорганізований для перевірки можливих конфліктів. Нації мають ужити всіх можливих заходів для мирного розв'язування конфліктів і незгод, включаючи підпорядкування постановам Інтернаціонального Суду.

Стадія 2: Армія Миру Об'єднаних Націй має постати протягом першого року стадії 2 і прогресивно зміцніти протягом цієї стадії. Сторони мусять погодитись підпорядкуватись Правилам Інтернаціонального Розпорядку, який почне діяти через три місяці після того, як усі сторони ознайомляться з ним, хібащо він буде відкинутий більшістю.

Стадія 3: Армія Миру Об'єднаних Націй має набути повної сили з таким розрахунком, щоб окрема нація не могла йти проти неї.

8) Перевірка

Інтернаціональна Організація Роззброєння (ІДО) має перевіряти протягом кожної стадії весь процес ходу роззброєння, щоб він проходив відповідно до пляну.

American Council

"Прагнемо вершин, щоб принаймні оволодіти серединою."

"Божественна мудрість уникає порочного тіла, як бджола диму."

Г. Сковорода

ALL THE WAY

By Lorena K. Sample

"Mom, Dad — could you come here a minute?" Cliff Nielson asked. "There's someone I'd like you to meet."

"Sure," Walt replied. "Call me about the Walton deal tomorrow," he added to the man to whom he had been speaking. "Now who's this new girl, son?"

"It isn't a girl, Dad," Cliff replied. "Rev. Benning, my father, Walt Nielson."

Walt nodded amicably, but inwardly had an odd feeling. Cliff had been taking this religious business so seriously lately.

"I've decided not to go to State College this fall," Cliff said quietly. "Rev. Benning is from Freewater Bible College?" He said it as a question/and Walt nodded to show he recognized the name. "I'll study for the ministry there and will probably enter the missionary field later."

"We think Cliff has a real future in serving the Lord," Rev. Benning added.

Walt swallowed hard and tried to think clearly. His wife Cora spoke first.

"But Cliff, you're going to study architecture. Dad has a place in the company for you."

"I'm sorry, Mom. But I feel shaping lives to Christ is more important than shaping buildings."

"But your father does his part. He designed this church." Her voice was growing slightly hysterical.

Walt glanced once around the church with its warm wood tones and simple lines before taking Cliff and Cora each by the arm. "It's been nice meeting you, Rev. Benning," he said firmly and with a finality that left no invitation.

They rode home in silence and Walt tried to formulate what he would say. Cora, too, was thinking hard. Where had they gone wrong? She was puzzled by Cliff's rejection of his father's field, but even more was her slight feeling of distaste for the whole business. She felt religion should be a calm, impersonal thing, not something which might change one's whole occupation and way of life.

She scarcely knew what she fixed for Sunday dinner and Walt held up discussion until dessert was on the table. He firmly believed a full stomach helped one detour impulsive decisions.

"Now, son," he said expansively, "tell us about this."

"You knew that I became conscious of my covenantal obligations and truly yielded in full dedication to Him," Cliff stated. "I simply feel called to serve Him."

"But you could serve Him right here and still be a member of the firm," Walt argued. "We're all good churchgoers."

Cliff shook his head. "I do still want that summer Job, Dad, but not on a permanent basis. I'll need the money when I go to Freewater this fall."

Walt felt his temper rising. "Benning put all this nonsense into your head, didn't he? Made missionary work sound heroic and romantic. But did he also tell you about the low pay, the filth and ignorance you'll encounter? Think, son! You'll have *nothing* and when you pass on your family will have nothing."

"We'll have everything," Cliff said simply.

Cora broke into tears and Walt dabbed at them helplessly with his napkin. "Now look what you've done," he said angrily. "If you won't think of yourself, at least think of your mother."

For the first time since his momentous announcement Cliff looked unsure of himself and confused. He put one hand tentatively on his mother's arm. "Mom, I don't understand," he said. "When I was a little boy you always took me to Sunday School, even when I'd rather have stayed home and played sometimes."

Her crying increased in volume.

"You read Bible stories to me and made me sing in the choir and seemed happy when I was elected Teen Club President. Why, Mom?" he questioned. "Why did you do all those things if you didn't want me to go all the way for Christ, my Savior?"

"I'll tell you why," Walt growled. "Because we thought you'd take it all with a grain of common sense. Religion is good for a man. Teaches him right from wrong, gives him something to cling to in an emergency."

"But not for everyday use?" Cliff asked quietly.

"Well, sure—" Walt mumbled, wondering how to express himself. "But we didn't want you to—" he floundered for words.

"We meant for you to use it merely as a *guide*," Cora managed to say. "Not go all the way with it."

Walt put one arm around his wife. "Think about it, son. Think hard."

Cliff pushed his chair neatly under the table and left the room almost absent-mindedly.

Walt helped Cora clear the dishes and they had little to say to each other. Alone, their front was not nearly so united as it was with Cliff.

"A fine mess you've got us in with your churchgoing," Walt said, with a trace of bitterness.

Cora fought back more tears. "Well, if you'd taken more interest in him he might have turned to you instead of Benning."

"Just what we need — a son preaching religion to a bunch of head hunters someplace," Walt went on, paying no attention to her. "Well, there's one way to stop him if he doesn't use a little sense himself."

Cliff did not appear again until evening and Walt knew immediately he had spent the time in prayer. There was a determined look on his face.

"I've thought about it some— and prayed more," he said. "I feel I must go to Freewater."

"It's your decision, of course," Walt said stiffly. "But you'll do it without our help. We have saved a long time to send you to State. We think we can invest the money better than in making a missionary of you."

"And the company job this summer?"

"I find there will be no opening after all." Now try to do it on your own, Walt thought, and see how far Benning and all your prayers get you.

"I'm sorry to find our views are so far apart." Cliff went on with determination, "but I'll dig ditches if I must to go there."

"If you think threats are going to bring me around, then you'd better think again," Walt said angrily. "Go ahead and dig your ditches."

Cliff gave a stiff little nod with his head and pulled a jacket off the hook by the door. Walt moved silently aside to let him pass outside.

"Do you think he'll go through with it?" Cora ventured.

Walt shrugged trying to appear indifferent. "I doubt it. Can you see our son digging ditches to get anything? But . . ." He paused uncertainly. "He's different lately."

It was an uncomfortable evening. They switched channels on the TV, nibbled snacks they had no desire to eat. At 9:30 Cliff practically ran through the door.

"I'm glad you're still up," he said. "I—"

"You've decided against the Bible Institute?" Walt asked eagerly.

Cliff shook his head. "I've been talking and praying with Rev. Benning since I left here and, Dad, he has told me the discouragement I'll encounter, the same as you did. But when I didn't change my mind, he offered to help me find a job," Cliff explained. "He called a friend of his who leaves tomorrow for the lands where Jesus once lived to gather material for a new book, and his friend offered me a job. I must say yes or no tonight, but I wanted to talk to you first."

Walt felt stunned and he could see the same feeling reflected in Cora's face. His threat to Cliff about refusing money and a job was no more than inconsequential noise in the face of God's power.

"He asked the Lord for an answer—and immediately one came," Cora murmured.

"I don't believe God would have sent me this job if he didn't want me to devote my life to His work," Cliff said.

"You're willing to give up all this?" Walt asked. His glance covered only the comfortable home, but his voice included all Cliff's future, from college education to well-paying job and prestige.

"These things will all pass away," Cliff said softly.

"Walt, have we been missing something all these years?" Cora asked tentatively. "We led Cliff to it and he pushed ahead, went all the way, but we . . ."

". . . were too timid, too shallow," Walt added for her. "Cliff, you'd better call Rev. Benning."

It was a hurried conversation. "Rev. Benning offered to drive me to his friend's tonight," Cliff said, running for the stairs. "I have to pack."

It seemed but a few moments until a knock sounded at the door and Cliff reappeared at the top of the stairs in fresh clothes and with two packed suitcases.

Walt shook hands with him and Cora kissed him. "I'll write," he promised without prodding.

"I won't pretend we actually understand all this yet, but we're going to try," Walt said at the door, and put one hand on his son's shoulder. "And I think by the time you return we'll be ready to go all the way with you."

The Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIII. Число 10. Торонто, Онт. Грудень 1962 December Toronto, Ont. Рік XXIII. Число 10.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

Понесися, колядко!

Як засяють зірки на Свят-Вечір,
Понесися, колядко, простором,
Як веселої вістки предтеча, —
Над землею, що стогне під горем!

Злинь під тиху, невеселу стріху,
Де вечірній сум оловом бродить,
Задзвони там домашнім на втіху,
Що на землю Христос нині сходить.

Звесели ти батька, матір, діти
Та й з чола розвій їм чорну тугу,
Хай хоч нині покинуть квиліти,
Хай хоч нині бадьорість — їх другом!

Не журіть! Нам нині на поміч
Марія мати Ісуса приносить,
Що вбиває зло словом, як з грому
Й маловірам надію приносить!

Як засяють зірки на Свят-Вечір,
Понесися, колядко, на втіху, —
Там, де горе зболілі гне плечі,
Там, де рідна, похилена стріха...

Богдан Лепкий

ВЕЛИКА РАДІСТЬ

Від дня народження Ісуса Христа слова ангельського радісного благовістя не перестають по всій землі з радістю лунати, а вони кажуть: "Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім. Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, що Він Христос Господь. А ось вам ознака: Дитину сповиту ви знайдете, що в яслах лежатиме".

Як колись, так і тепер, з приводу людського беззаконня і гріха людство огорнуте тяжким смутком. Радість світу цього буває поверховна тільки, бо в душі людство страждає і смутиться. Люди погибали у гріхах колись, погибають і тепер, а це приносить не радість, але тяжкий смуток. Особливо в наші часи, коли загроза всесвітнього катаклізму з приводу передбачуваної третьої світової війни зависла над усім людством, тяжкий смуток і тривога огортають усе людство. Дикої радости, яка випливає з розпусти, беззаконня і тілесної розкоші, ми, віруючі християни, не уважаємо за правдиву радість, але за обман і тяжке людське прокляття. Правдивої радости, яка в істоті є Божим благословінням і знаком та доказом дійсної людської щасливости, ви не побачите ніде, хіба тільки між правдивими віруючими християнами, які вірою прийняли Боже Дитятко Ісуса, як свого єдиного Рятівника, та Його спасіння й науку. Але таких дійсних щасливців на світі не багато! Людство взагалі занурене в безбожництві й матеріялізмі, стоїть над безодне́ю страшної пропасти, й тому дійсної радости спасіння воно не мало і не має. Людство хворе духовно на смуток, і з цієї смертельної хвороби його ніхто не вилічить, хіба тільки єдиний Рятівник від гріха, Господь наш Ісус Христос!

Святе Письмо доказує, що люди переживали велику радість тільки тоді, коли верталися з грішної дороги до Бога. Пророк Єремія каже: "Знайшов я слова Твої, і неначе з'їв їх, і було слово Твоє мені в радість і в веселощі серцю моєму, бо названо мене ім'ям Твоїм, Господи" (Єр. 15:16). Добрий пастир радувався, коли знайшов загублену овечку, а жінка радувалась, коли знайшла загублену драхму. В домі доброго батька постала велика радість тоді, коли загублений син знайшовся. Ученики Христові радувались тоді, коли побачили воскреслого Господа. Три мудреці надзвичайно зраділи тоді, коли побачили зорю, яка провадила їх до народженого Божого Дитятка Ісуса, до Царя. Людина осягнула велику радість тоді, коли знайшла захований у полі скарб. Отож дійсна радість без причини ніколи не буває!

Але нема більшої причини до великої радости від народження Господа нашого Ісуса Христа! Бож тоді Сам Господь зійшов з неба на землю, "щоб спасти людей Своїх від їхніх гріхів!" Тоді справді прийшла на цей світ велика радість, бо радість чистого і святого неба, радість неба й землі, радість Самого Бога та святих Його. Ще в Старім Заповіті пророк Ісая закликав увесь світ до цієї великої радости спасіння, кажучи: "Звеселіться ви, небеса, про Господнє діло, викликайте, глибині земні, зашуміте, радісно, ви гори з гаями й борами своїми, відкупив бо Господь нарід Свій і прославився в ньому" (Іс. 44:23). Велика радість прийшла на землю з народженням Божого Дитятка Ісуса, і вона є призначена для всіх людей. Це радість спасіння і життя вічного. Спасти людей від гріхів ніхто не міг і не може, окрім Господа. Ісус Христос є дійсний Спаситель, єдиний для грішного людства Рятівник, і тому з приходом Його на цей грішний світ з'явилась для людей і велика радість.

А щоб отримати цю велику радість спасіння Христового, прийдіть, дорогі слухачі й слухачки, до Господа Ісуса Хри-

(Продовження на ст. 2)

ВЕЛИКА РАДІСТЬ

(Докінчення з ст. 1)

ста, прийдіть ще сьогодні, повірте в Його святу науку, Євангелію, і почніть жити згідно з нею. Великий грішник, Закхей, прийнявши Христа, радувався великою радістю. І всі, що прийняли Боже Дитятко Ісуса до свого серця, радуються "невимовною й славною радістю". Про Самарію, яка повірувала в Євангелію, написано: "І радість велика в тім місті була" (Д. Ап. 8:8). Отож така велика радість завітає і до вашого дому і серця, дорогі слухачі та слухачки, якщо ви приймете Боже Дитятко Ісуса до вашого серця, якщо повіруєте в Нього, як вашого особистого Спасителя, та в Його святу науку, Євангелію, і станете жити згідно з нею. Зробіть це сьогодні, зараз, тепер, не відкладайте до завтра, бо не знаєте, що завтрішній день вам принесе, а Господь поблагословить вас великою радістю спасіння! Амінь!

Ів. Кубрин

Місійна праця Пресвітерської Церкви в Ніґерії

З листа д-ра і пані Рой і Катрін Уард за жовтень 1962 р.

Якраз тепер сильні дощі, грім і блискавиці почнуться в наступному місяці. Рой має багато подорожувати і дороги є дуже погані. Кожного року, як ми десь виїдемо, то завжди застрянемо. На щастя, є багато людей, які готові помогти і пхати. Ми їздимо тепер, вживаючи Фолкс Ваґен, який добре надається на місцеві дороги.

Більшість праці Роя в Убурійськім шпиталі складають наглі операції. Він оперував десять затиснених гриж, включаючи вирізування заражених кишок. В іншім випадку він вирізав два фути товстої кишки. Усунення найбільшої пухлини було зроблено під місцевим замороженням. Пухлина важила 24 фунти і 10 унцій. Жінка чекала десять років, поки прийшла на операцію. Місцеві мешканці сторонились її, думаючи, що хтось наклав на цю жінку прокляття і через це вона не могла породити дитину, що її носила. Оповідання багатьох пацієнтів дуже сумні і трагічні.

Нові ліжка для шпиталю прийшли і всі встановлені. Шпиталь тепер виглядає дуже гарно, з чистими білими ліжками, простиралами і новим приладдям.

Лікування прокажених, зорганізоване в 1947 р., поширюється і вже усталено 39 клінік, включаючи село, призначене виключно для хворих на проказу і колонію прокажених в Убуру.

Інспектори (фельдшера) прокази знаходять нові випадки, видають ліки і лікують рани в клініках. Лікар доглядає лише за тими випадками, в яких фельдшера безпорадні.

Багато прокажених видужує і лишає колонію з ново-знайденою вірою. Проказа в наші дні меншає в наслідок вживання нових медикаментів, і багато видужують часто на протязі двох років. Тому ми маємо велику відповідальність розповісти їм про Христа, щоб вони, повернувшись додому, могли поділитись своєю вірою з іншими.

Одною з проблем є дрібні крадіжки, але це є серйозна річ для нас. У червні хтось заліз до шпиталю і вкрав медикаментів і перев'язочних матеріялів на $360.00. Цього місяця вкрадено новий мотор для човна ціною в $750.00. Цей мотор вживалося для відвідування клінік по річці, він заощаджував нам три дні подорожі.

Церква в Убуру кілька тижнів тому мала евангелізаційні збори.

Рідна Школа

Заходами українських пасторів і активних лаїків відкрито в приміщенні Української Баптистської Церкви в Торонті (на розі Текамсей і Річмонд) міжденомінаційну евангельську рідну школу.

Навчання в школі відбуваються щосуботи від 10 до 12 год. ранку. Впис дітей продовжується.

Фізична Географія України

Вийшла друком Фізична Географія України Петра Волиняка. Цей підручник для українських шкіл задовольняє потребу, яка відчувалась від довшого часу. Матеріял добре укладений і пристосований для шкільної молоді на еміграції. В книжці є багато ілюстрацій і образків. Книжку видало видавництво "Нові Дні", Торонто.

Створення світу

Перший розділ 1-ої книги Мойсея представляє Бога як Творця. При чому варто зауважити, що атеїзм не є новиною. Люди, які заперечували існування Бога, існували завжди. Їхне твердження як в старовинні часи, так і сьогодні не стільки базувалось на якихсь доказах, а просто на тім факті, що свавільному серцю людини було неможливим визнавати існування Бога і робити речі, які цей Бог осуджував, тому замість того, щоб зректися своєї неправди, вони зрікались Бога. Так і в часи Мойсея дехто твердив з тодішніх філософів, що все складається з атомів, які мають певну силу з'єднуватись, в цей самий час інші твердили, що всесвіт є Божеством, але що нема Бога.

У протилежність до повищих поглядів Книга Буття, надхненна Розумом Божим, проголошувала і проголошує, що є особистий єдиний Бог-Творець усього, і що є вічна різниця поміж творивом і Творцем. Тут стає найважливіша правда про особистість Бога. Для особистости Бога необхідні три речі: самосвідомість, воля і характер.

Бог створив світ у самосвідомості: "Спочатку Бог створив небо і землю". Бог проявив у створенні волю: "І сказав Бог... і було так". Бог об'явив в створенні свій характер: "І все, що створив Бог, було вельми добре".

Визначні християнські теологи (І. Кальвін, Уарфільд) схильні вживати термін "сотворіння" у відношенні лише до початкового акту Божого, коли Він з нічого створив речі. Пізніші акти Божі, наведені в зв'язку з шістю днями творіння в першім розділі Книги Буття, вважав Кальвін, як формування Богом того, що Він уже створив, а не додатковими актами творіння в стислім значенні цього слова.

Так само нема потреби вважати шість днів за дні по 24 години кожний. Це могли бути періоди часу всякої довжини. Чи ці періоди були гостро відокремлені, чи вони переходили один в другий непомітно — ми не можемо сказати.

Вивчаючи перший розділ 1 кн. Мойсея треба мати на увазі, що головна мета цього розділу — розпочати історію відкуплення людства та покласти основу для всього дальшого оповідання. Створіння, падіння, відкуплення є змістом Святого Письма. Отже оповідання про створення є власне вступом і то дуже коротким, який в кількох реченнях розпочинає опис ділання Бога з грішним людством.

У створенні ми знаходимо згідно з Книгою Буття: плян, порядок і закономірність. Окрім цього, ми знаходимо градацію створених річей. Менш досконале веде до більш звершеного. Перше постає мертва матерія, потім рослинність, пізніше творення життя на останці Бог творить людину.

Хто шукає в першім розділі 1-ої книги Мойсея повних наукових інформацій про те, як постав світ — робить помилку. Опис створення не є детальна наукова розвідка, ані підручник з астрономії, геології чи якої іншої науки.

Є два відкриття. Одне написане Богом в книзі природи, а друге надхненне і дане нам в Святім Письмі. Одне і друге відкриття перебувають у суцільній гармонії, якщо їх досліджувати в рамках, в яких вони подані.

Однаково, як відкриття в Святім Письмі, так і відкриття в природі може привести думаючу і шукаючу людину до пізнання Бога.

"Небеса являють славу Божу і простір звіщає про діла рук Його. День дневі сповіщає про них і одна ніч дає вістку другій. Ні це мова, ні це слово, але чути їх голос" (Пс. 19:1, 2, 3).

"Ще ж маємо певніше слово пророче, і ви добре робите, вважаючи на нього, як на світельника, що світить в темному місці, аж день засяне і денниця зійде в серцях ваших" (2 Петра 1:19).

Чейже не викликає в наших серцях відчуття Бога думка про всесвіт?

Визначний астроном і математик Джеймс Джін писав: "Число зірок у всесвіті, мабуть, можна порівняти до числа піщинок на всіх берегах океанів землі. Колосальна кількість зірок блукають в просторах. Вони подорожують у всесвіті такім великім, що просто неможливо уявити собі випадку, коли б одна зоря могла наблизитись до другої денебудь. Кожна подорожує в повній ізоляції, як корабель на широкім океані". (Mysterious Universe).

Проте знання особистости і

характеру Бога ми можемо знайти лише в Святім Письмі.

Не можна йти по наукові детальні інформації до Святого Письма. Хто хоче довідатись про те в деталях, як постав світ, нехай іде до дослідників науки, але слухає їхне навчання лише в тій сфері, в якій вони є компетентні, бо декотрі з цих фахівців, покинувши свою ділянку знання, починають навчати людей про духові речі, яких вони добре самі не розуміють.

Хто хоче довідатись про те, Хто створив світ, — знайде відповідь на це питання у Святому Письмі, бо ціль оповідання про створення в Старім Заповіті не є в першу чергу подати інформації про те, ЯК поставав світ, але — ХТО його створив.

При всьому цьому треба завважити, що все те, що ми знаходимо в першім розділі книги Мойсея, є правдивим загальним описом створення світу. Визначний учений наших днів А. К. Морісон, недавній президент Академії Наук в Нью-Йорку про це пише: "Перший розділ Книги Буття містить дійсну історію створення, і її зміст не був змінений знанням, здобутим відколи цю книгу написано". (Man Does Not Stand Alone).

Оповідання в Книзі Буття написано, вживаючи розмовної мови людей і з точки зору спостережень людини на землі. Ця мова не є мова науковця або філософа і оповідання має на увазі передати відомості якнайширшому загалові, щоб його всі зрозуміли. Якщо мати повищі міркування на увазі, то всі труднощі розуміння опису створення в 1-ій книзі Мойсея зникають, а також і так звані суперечності з наукою. Ми кажемо "сонце заходить", але астроном каже нам, що це твердження мильне, що це земля обертається навколо сонця. Обидва твердження є правдиві як що їх брати і розуміти в їхніх властивих рамках і значенню. Біблія описує речі так, як ми їх бачимо, наука пробує пояснити їх так, як вони є в дійсності. Правдивість оповідання про створення підтверджують і інші визначні учені нашого часу, які знають Бога. Приміром, д-р Ґ. Н. Д. Гарлей, відомий дослідник і вчений, пише: "Наш глибокий (науковий, ред.) досвід у цім питанні усталює наукову автентичність 1-ої кн. Мойсея і це окремо від фактів духової віри і оповідання Біблії". (Footsteps of God in the Plant World).

П. В. Стонер, знаний математик і астроном, пише: "Оповідання в Книзі Буття є в цілковитій згоді з модерною наукою". "Розсіяння хмар, як це описано від 14-го до 18-го вірша, мало місце в відповіднім геологічнім періоді після того, як появилась рослинність і перед появою риб". (Genesis in the Light of Modern Astronomy).

Ми могли б навести ще багато більше свідчень сучасних визначних науковців на підтвердження згоди оповідання в 1-ім розділі кн. Мойсея і наукових фактів. Порядок створення, згідно з Святим Письмом, був наступний:

"У початку Бог створив небо і землю". Це був початковий період, коли елементи мертвої матерії з хаотичного руху приходили до порядку. Це описано більш детально в другім вірші. Вода океанів, гази, випаровування — все це було в повітрі, як незмірної величини хмара, що вкривала всю землю, не пропускаючи світла.

"І рече Бог: Настань світло! І настало світло".

Нема сумніву, що світло постало перед світилами.

Джеймс Джінс, учений світової слави, в своїй праці Mysterious Universe пише про появу світла: "Ці концепції зводять увесь всесвіт до світу світла, потенціяльного або існуючого, так, що всю історію його створення можна оповісти з перфектною точністю і повнотою в п'ятьох словах: "І рече Бог: Настань світло".

З часом непроглядна заслона хмар на землі поменшала. Земля стала остигати. Обертання (ротації) землі витворили день і ніч.

"І рече Бог: Нехай поміж водами постане твердь". З-поміж вод, які вкривали всю землю, постали континенти і повітря появилось над землею.

"І рече Бог: "Нехай проростить земля билля травне, зело з насінням". Як бачимо, рослинність попередила тваринне царство. Зверніть увагу на можливість посереднього постання рослинного життя на наказ Божий. Бог каже, щоб "земля проростила" рослинність. Отже навіть, якщо б і вдалося витворити початки органічного життя штучно, то це було б повторенням думок Божих, повторенням того, що Бог наказав землі зробити на початках. Це було б не чим іншим як читанням думок Божих за Ним у природі. Але фактично до цього ще дуже далеко, і цілком можливо, що рослинне життя створив Бог безпосередньо.

"І рече Бог: постаньте світила по тверді небесній".

Сонце, місяць і зорі стали видимі на землі, бо хмари остаточно розсіялись.

"І рече Бог: заграйте води душами живими, і полинь птаство понад землею попід небесною твердю".

Все життя, що рухається, почало своє життя в океані.

"І рече Бог: Виведи, земле, душу живу по роду їх, четвероноге і повзюче і дикого звіря по родові їх."

Ми знаходимо тепер звірів.

На кінець "Рече Бог: Створимо чоловіка в наш образ і в подобу, і нехай панує на землі". "І благословив їх Бог і каже до них Бог: Плодіться і намножуйтесь".

Проф. А. К. Морісон пише про книгу Мойсея: "Ми повинні зробити признання авторові кн. Мойсея, схилитись перед його мудрістю і признати його надхнення". "Перед лицем простої правди, тут поданої, не будемо суперечатись про деталі, які залежать від людських перекладів, або додатків, або про те, як Бог виконав свою працю, або про час, на протязі якого це було виконано. Хто знає? Факти, як їх передано, перетривали століття і Є ФАКТАМИ".

Найвизначніші вчені минулих поколінь вірили в правдивість оповідання Книги Буття, такі як Бейкон, Кеплер, Галілей, Гарвей, Ньютон і інші.

Визначні вчені наших днів, які мають розуміння Бога, не знаходять нічого мильного в оповіданні Святого Письма про постання світу.

Навпаки, вони знаходять подиву гідну згоду з фактами науки, порядок, градацію, поступ і Божественний рух. Лише коли люди свавільно нав'язують словам Святого Письма свою інтерпретацію, а потім кажуть, що так неможе бути, то постають труднощі в їх розумінню, але коли людина приходить до Святого Письма без упередження і з бажанням навчитись Правди — всі труднощі зникають в глибшім духовім розумінню і людина починає бачити дива закону Божого.

"Як славний Бог наш на Сіоні,
Того наш розум не збагнув,
Високо Він сидить на троні,
Всьому життя і устрій дав."

Два описи

Журнал "Протестантська Акція" так пише про Другий Ватиканський Собор: "Як повідомляють із Риму, Другий Ватиканський Собор відкрився в Римі з блиском і неперевершеною славою. Кармазин, золото (правдиве, ред.), що в нього зодягнені церковні ієрархи і шляхта, творили перед очима видіння пишноти, тоді як кардинали, прелати, священики і черниці заповнювали церкву в супроводі гри органу і хорових співів . . . Рим використав цю нагоду для того, щоб перевершити блиском найблискучіші видовища минувшини".

Нема сумніву, що це пишне видовище коштує колосальні суми грошей як для церкви, так і окремих церковних достойників. Самі костюми окремих кардиналів і єпископів мусять дуже дорого коштувати.

Як контраст до цього опису непотрібного багатства і блиску читаємо в "Телеграм" з 7-го листопада ц. р. інший опис. Пані К. Веннер оповідає про життя італійських дітей в полудневій Італії в цей самий час. Вона займає посаду секретаря італійської асоціяції для захисту дітей. Вона пише:

"Для цих дітей бракує поживи і води і їм тяжко здобути освіту." "Тут декларація прав дитини не значить багато". "Що вона може значити для дитини, яка ніколи не мала вдосталь їжі або вистачального одягу, або дитячої забавки" і т. д.

Нам здається, що це було б якраз найблискучішим християнством, коли б церковні ієрархи замість того, щоб витрачати великі гроші на блиск, на кармазинові, прикрашені золотом одяги, витратили б їх на те, щоб нагодувати отих голодних італійських дітей. Собор у Ватикані можна було б відбути куди скромніше.

ВИЙШЛА ДРУКОМ

Шістнадцята Словникова частина Енциклопедії Українознавства під редакцією д-ра В. Кубійовича і заступника професора М. Глобенка. Всі евангелики повинні підтримати цю визначну працю, яка є великим осягненням для всіх українців.

"Кропива є всюди, але рівної зеленої трави куди більше, і синє небо більше за хмару" — Е. Б. Браун.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Незрозуміле трактування Української Національної Ради

Зовні і публічно ніхто з-поміж українців не заперечує потреби існування Української Національної Ради. Національна Рада є продовженням боротьби за волю. Це є зв'язок з геройчною боротьбою минулого покоління українців за незалежність. Це є живий пам'ятник державному будівництву українського народу. Національна Рада не є глорифікацією змагань якоїсь одної української землі за свої провінціяльні інтереси, а є соборним висловом волі цілого народу. В той самий час вона зберігає такий важливий історично принцип легітимности та служить як об'єднувальний центр для розсварених українських партій. Не менш важлива Національна Рада і як орган потужної моральної пропаганди. Це, власне, єдиний український політичний центр в Европі, що є безсумнівно демократичним.

Заникнення Української Національної Ради було б ударом по визвольних змаганнях і перемогою ворогів української справи.

З огляду на повищі конспективні міркування, заможна американська еміграція повинна була б подбати про забезпечення бюджету Національної Ради потрібними засобами, щоб необхідна праця цієї важної народньої установи могла вповні розвинутись. Як КУК, так і Конгресовий Комітет повинні мати в своїх бюджетах місце для Національної Ради.

Зважаючи на це, всі українські організації по цім боці повинні оподаткувати себе принаймні в розмірі 1% свого річного бюджету на утримання УНРади.

В дійсності про це ніхто й не думає. Створюється враження, що український провід по цім боці океану пробує тихо зліквідувати УНРаду шляхом матеріяльного виснаження.

Для нас було несподіванкою довідатись, що президентові українського уряду на вигнанні, д-рові С. Витвицькому "дозволили" виступити на конгресі КУК в Канаді лише під тиском. Це не що інше, як скандал.

У разі радикальних змін в Україні ані КУК, ані Конгресовий Комітет не зможуть перенести своєї діяльности на рідні землі з цілком зрозумілих причин. Деякі окремі українські партії за кордоном, напевно, робитимуть спроби захопити владу. Ці спроби поведуть до взаємного винищування, як ми бачили не так давно. Окрім того, ці партії, розвинувшись в атмосфері підпілля, вживатимуть в державних справах ці самі методи.

Лише Українська Національна Рада зможе внести порядок і заімпонувати народнім масам своїм історичним зв'язком з минувшиною і своєю демократичною структурою і вірую тепер.

В Канаді нараховується приблизно до 100,000 українських евангеликів, які політично не активні з певних причин. Їх є ще більше в Сполучених Штатах. Вони повинні пам'ятати, що якщо в Україні прийдуть до влади українські партії, за якими стоїть римо-католицька церква, то становище евангеликів не буде кращим від того, в якому перебувають їхні брати в Еспанії. Партії з православним попертям, можливо, будуть трохи толерантніші, але з неохотою і обмеженням. Лише централя, яка складалася б з різноманітних українських партій, стане релігійно толерантною. В такій організації релігійні антагонізми римо-католиків і православних та участь "нез'єдинених" будуть перекреслювати взаємно свої релігійні антагонізми і це створить й кращу нагоду для здійснення релігійної толеранції. Таку організацію ми маємо в Українській Національній Раді.

Підтримка УНРади не є жодна "політика", як це кажуть деякі фанатики і махороси, а патріотичним обов'язком і забезпеченням для нас самих і наших братів кращої долі. Про це треба думати вже тепер і кожний евангелик міг би відшукати на місцях представництво УНРади і скласти свої датки. "Пускай твій хліб на пливучу воду, бо по довгому часі знайдеш його" (Еккл. 11:1).

Спростування щодо м. Хмельника

"Гомін України", коментуючи замітку в "Євангельській Правді" про працю д-ра І. Клодницького як військового коменданта міста Хмельник в часи визвольної боротьби твердить, що Хмельник мав лише 3,000 населення, кидаючи тим самим тінь на вірогідність оповідання. Нам здається, що зовсім неважно, скільки було там населення, але важним є факт, що старшини української армії взагалі, а зокрема в ті часи майор І. Клодницький, обстоювали правопорядок, боролись з анархією і ставали на захист усіх громадян, не зважаючи на їхню релігійну чи расову приналежність. В цім випадку д-р І. Клодницький виступає як типічний представник української старшини і становища українського уряду до жидівської та інших меншин на Україні. З цього ми можемо гордитись.

В цім випадку питання про кількість населення не істотне. Проте в інтересах точности редакція звернулася до д-ра І. Клодницького по інформації і д-р І. Клодницький пише: "В скобках треба було замітити, що Хмельник місто на Поділлі, яке в кінці 1919 року нараховувало близько 25,000 душ (разом з біженцями, які з початком бурхливої "революції" із сіл і місточок влилися в місто, що перед революцією могло мати із передсілками 18-20 тисяч населення). Населення м. Хмельника на 75% жидівське. Довший час я був комендантом залоги міста Хмельника (1919, 20 рр.). Там не лише треба було берегти правопорядку, але також треба було боротись із пошестями (тифи: плямистий, черевний, повторний, червінка і холера) та голодом головно серед жидівського населення. Пошесті десяткували жидів і галицьке військо".

Новини з Риму

В перші дні Ватиканського Собору поліція заборонила трьом пасторам Ірляндської Реформованої Церкви роздавати італійцям евангелії від Йоана на площі Святого Петра.

Їх взяли пізніше на поліційну стацію і обвинуватили в тому, мо, мовляв, "ведуть пропаганду проти Ватикану". Пастори відмовились підписати зобов'язання, що не будуть більше роздавати евангелій.

Після цього поліція вартувала їх у готелі. Один американський евангелик виступив на їх захист і в його приміщенні також зробила б трус італійська поліція, коли б не трапився при цьому ще один американець. Офіційне ставлення чудесно змінилося, коли він зазначив, що має до розпорядження 300 радіостанцій в Америці.

Трохи згодом можна було знову бачити трьох ірляндських пасторів, як вони, стоячи кілька кроків від Ватикану, голосно читали 17 розділ із Книги Відкриття, викликаючи цим велике здивування

У цьому розділі говориться про "велику блудницю", "що сидить над многими водами," про "жінку, що сидить на звірі кармазиновому, повному імен хули" і т. д. Традиційно багато протестантів вірили, що це стосується римо-католицької церкви.

В Італії, між іншим, на папері в конституції проголошено свободу віровизнання.

—

На Ватиканський Собор приїхало два представники російської православної церкви з СССР. Як звичайно, їх супроводить третя особа. Хоч православна церква в Росії і служить вірою і правдою урядові, комуністичний уряд їй не довіряє. Приїзд цих представників є виламом з цілого православного фронту, бо православні патріярхи вирішили представників на собор не посилати. Приїзд російських делегатів ставить їх в ніякове становище. Яка ціль цього виламу — тяжко сказати. Дехто думає, що приїхали вони, щоб при нагоді демонстривно від'їхати і тим внести заколот. Можливо, що то просто переодягнені представники міністерства внутрішніх справ.

Біблійне Т-во про новий переклад

Квартальний бюлетень Канадійського Біблійного Т-ва (листопад 1962) повідомляє про продаж нового перекладу Української Біблії. Між іншим, в повідомленні говориться, що переклад зробили кілька українських учених православних, баптистів і реформованих на протязі довшого часу. Як провідного вченого працівника в праці над перекладом бюлетень згадує проф. І. Огієнка, митрополита православної церкви в Канаді.

Коротка пам'ять

Содом і Гоморра були знищені через те, що ці міста були сповнені роспусти, збочення, садизму і всякої нечистоти. Населення Содому і Гоморри залюбки провадило час в переступних розвагах.

Сьогодні на місці стародавнього Содому добувають поташ, а саме місце позначене кам'яною плитою недалеко Мертвого Моря.

Проте людина відмовляється вчитися з досвіду інших. "Пpepi Оверкомер" пише, що "Останнього травня в Єрусалимі, якийсь Копель Розенберг, хвалився, що ніби має необмежені фінансові засоби, які дають йому управителі готелю "Майямі Бич", щоб він відбудував стародавній Содом, як модерний центр газардових ігр з усілякими принадами. Палестинська ортодоксальна партія Агудан попереджує: "Чи одного разу не було досить?"

Комуністи віддячуються

У другій половині останньої світової війни Сполучені Штати вислали СССР постачання і матеріялів на 11 більйонів долярів. Це виносить приблизно $90.00 на кожного американця. Було вислано 7,000 танків, 14,000 літаків, 15 мільйонів черевиків і т.д. Ще й досі росіяни користуються американською машинерією на один більйон долярів, мають в ужитку 400 американських торгівельних і військових кораблів, 2,000 паротягів і 10,000 товарових вагонів. Як пам'ятку про вищезазначену допомогу американці мають величезний державний борг і клопоти з Кубою. Звичайно, ця вся наука іде в ліс.

Падіння людини

Падіння людини, як воно описане в третім розділі 1-ої книги Мойсея, являє собою історичну подію. Про неї існують оповідання і традиції мало не в усіх народів. У Святому Письмі цю подію подано без усяких додатків чи прикрас, на які так схильні люди. Це оповідання вражає своєю простотою і ясністю. Воно сповнене найвищої духової правди, яка і в наші дні не втрачає своєї актуальности. Оповідання про падіння перших людей творить інтегральну частину історії людської раси і є підставою пляну відкуплення

Новий і Старий Заповіти приймають і подають це оповідання, як безсумніву історичне і правдиве. Падіння перших людей лежить в основі усього навчання Святого Письма. Наш Господь і апостоли говорять про події падіння не тільки як про правдиві факти, але як і про факти, що створюють ґрунт для пізнішого відкриття і диспенсацій Бога.

У своїм творі: "Назад до Метусали" Бернард Ша каже, що для декого вимога доказів падіння людини це все одно, що, стоячи у підніжжя великої гори, питати: "Де є гора?".

Уся система виховання на світі є доказом падіння. Кожна школа свідкує про нього, проголошуючи, що від народження в людині панує схильна до зла вдача, якщо її не навчити і не стримати, то ця вдача, залишена сама на себе, зробить людину небезпечною для суспільства. Лишіть сад без обробки і він — подібно до людської природи — заросте бур'янами.

Вимоги правдивого демократичного устрою людського суспільства, заснованого на публічній вільній критиці, на вільних виборах, свободі совісти і періодичних змінах уряду, все це доводять, що без контролі не можна дати влади в руки людини.

Там, де нема цієї публічної контролі влади, вона завжди перетворюється на деспотію і насильство.

Наявність совісти, ця таємниця в серці людини, постає після падіння. Совість являє собою тінь закону, що його зломали перші люди. Зло проявляє себе універсально і на кожнім кроці — всюди, де є люди. Ми бачимо його у власнім серці, де стало змагаються шляхетні і низькі інстинкти і бажання. Цей двоподіл у кожній людині властивий лише людині після падіння, бо жодна тварина не має цієї внутрішньої боротьби двох природ. В'язниці, суди, військо, поліція, законодавство — все це незаперечні докази, що людина є впавшим створінням. Паскаль описує людину в "Думках" як "Славу і сором всесвіту".

На початках, до падіння Бог, створивши людину, зробив завіт з нею. Умовини угоди були дуже прості і дуже легкі для людини. Бог створив людину доброю і спроможною природно робити добро. Завіт вимогав від людини лише покори Сотворителеві-Отцеві. Його благість і любов були наочні. Якщо б людина виконала наказ Божий не зі страху або міркувань користи чи безпечности, а просто тому, що вона була переконана, навіть не розуміючи змісту вимоги, що Бог знає, що робить, і що те, що Він робить, є найвище добро людини, то перша людина мала б вічне життя.

Непокора людини мала принести їй смерть. При чому це не була негайна фізична смерть, а духова смерть, що є нічим іншим як утратою спільности з Богом з усіма наслідками цієї утрати.

Завіт поміж Богом і людиною не мав тривати вічно. Це був іспит і, витримавши його, людина ступила б на вищий щабель благословення і знання. Людина була створена доброю, але не на найвищім можливім щаблі. Для людини лишався ще вищий стан, коли б зникла всяка можливість гріха і спокуси. Вона знала б значення добра і зла, але без особистої участи в злому.

Засіб, що його Бог усталив для духового поступу людини, був певний наказ: "З плоду дерева, що посеред раю, рече Бог, не їжте". Це був в першу чергу іспит покори, заснований на любові і довір'ї. Якщо б людина витримала іспит, то прийняла б дар вічного життя. Результати були б інші. Проте, людина впала і при цім не мала найменшого вибачення для свого падіння. Самий переступ не полягав в їжі плодів, і цілком неважно, яке то дерево було. Іспит полягав в тому, що людина, не бачучи видимої причини заборони, але покладаючись на знану їй доброту і мудрість Божу, повстрималась би від непослуху. Діти часто не розуміють наказів батьків, але добра дитина виконує наказ, бо певна, що батько чи мати знають, що для неї добре.

В оповіданні про падіння виступають три особистості: особистість Бога, особистість людини і особистість Сатани.

Сатана виступає на сторінках Святого Письма як таємнича істота, сповнена зла. В третім розділі 1 кн. Мойсея Сатану подається, як змія. Об'ява Сатани була замаскована в особистості, що не була ані ангелом, ані людиною. Само слово "змій" може означати "осяйний один". Яка б не була зовнішня об'ява Сатани — найважнішим була його метода спокуси, якої він вживає супроти людей і до наших днів.

В першу чергу він заперечує доброту Божу, подруге, ставить під сумнів правдивість і суд Божий, і потрете — приписує Богові самолюбні нещирі мотиви, що ніби Бог не хоче, щоб люди мали щось, що було б добрим для них.

Методою запитань Сатана намагався викликати сумніви. Наприклад, питаючи про заборону: "Чи справді Бог сказав: "Не мусите їсти ні з якого дерева райського?" Він піддає думку запитанням: ось вам належиться їсти плоди з усіх дерев і це добре і необхідне для вас, але Бог це заборонив. Чи це дійсно правда?

Ми знаходимо, що з тих часів Сатана вживає цю методу дуже часто в спокусах. Спокушаючи Христа в пустині, диявол казав: "Коли ти Син Божий, скажи каменеві цьому, щоб став хлібом". Своїм значенням спокуса в пустині близька до спокуси в Едемі. Христос був Син Божий. Бог мав нагодувати Його, як Сина. Тут же, в пустині, Бог ніби повстримав щось, і не зробив того, що повинен був зробити. До того, при великій кількості голодних у світі, чому б не перетворити каміння на хліб і так раз і на завжди розв'язати проблему нужди?

Ми знаємо тепер, що матеріяльна нужда людська являє собою прямий наслідок духової нужди. Матеріяльний добробут не робить людину доброю, ані справедливою, часто трапляється цілком проти-

(Продовження на ст. 6)

ПАДІННЯ ЛЮДИНИ

(Продовження з ст. 5)

лежне. Перше треба знайти людству Царство Боже і тоді решта питань будуть швидко і добре розв'язані.

Небезпека всякої спокуси є в тім, що на перший погляд вона має видимість раціональности, тоді як містить у собі смертельну отруту.

Спокуса в Едемі, спокуса в пустині і наші спокуси є лише варіяціями тої самої підступної методи.

Відтак Сатана, на відповідь жінки, що вони не можуть їсти плодів лише з одного дерева з огляду на небезпеку смерти за непослух, обвинувачує Бога в неправді: "Ні бо не помрете" — каже він. Ця спокуса перекручувала правду і мішала її з обманом. Адам і Єва не померли негайно, бо Завіт з Богом мав на увазі не стільки фізичну смерть, як смерть духову — відділення від Бога. Повищими словами Сатана так само твердив, що Бог не має суду, що Він не виконає призначеної кари за страшний гріх. В такий спосіб він перекреслює значення і потребу святости в житті людини.

Так само в спокусі в пустині, Сатана каже Христу: "Коли ти Син Божий, кинься вниз. Писано бо: Що ангелам своїм накаже про Тебе оберегати Тебе". В однім випадку з'їж плоди і не вмреш, в другім — кинься і не вмреш. Це по суті та сама спокуса, яка проголошує, що Бог не карає за непослух Його законам і за непокору.

На кінець в скрайній прояві зла Сатана зневажає Бога. Він каже: "Бог знає, що скоро поїсте з нього, відкриються вам очі і будете як боги, знаючі добре і лукаве".

Це є страшний богохульний закид Богові. Це є закид в самолюбності, в небажанні допустити людей в царство. Так само в пустині, Сатана показав Христові всі царства землі, піддаючи думку, що Бог міг-би віддати їх Христові вже тепер, без хреста і Голготи. Христос, виконуючи волю Божу, ніби не мав через це влади, що Йому належала, і ось Сатана обіцяє Йому всю владу у всесвіті за поклоніння.

У кожній брехні, що її проголошує зло, є завжди елемент перекрученої правди, яка для слабої людини видається за всю правду. Частинна перекрученої правди часом є гірше за ціле зло. Перші люди, йдучи за хотінням очей, за новим знанням, але без Бога, не витримали іспиту. Перші люди бачили, що добре дерево на їду, принадне для очей і надило їх усе знати.

Це якраз те, що апостол Иоан пише як про загальні причини людського падіння в усі часи. Він пише, що хотіння тіла, хотіння очей і гордощі світові, є якраз те, що веде до гріха і смерти.

У пустині Христос на хотіння тіла відповів: "Не хлібом самим житиме чоловік". На хотіння очей Він заперечив: "Не будеш спокушувати Господа Бога твого", бо віруючий живе не видінням, не хотінням очей, а вірою.

Для мудрости, замість гордошів світу, Христос наказує: "Кланятимешся Господеві Богу твоему, й Йому одному служитимеш". Прагнення знання є добра річ і Адам і Єва, якщо б витримали іспит, набули б це вище знання добра і зла, але без особистого досвіду зла і падіння.

В пошукуванні знання добра і зла перші люди мали дві дороги. Правильною дорогою був би спротив злу і спокусі, злою дорогою було піддатись злу і шукати його знання через досвід. Перші люди вибрали злу дорогу, здобули знання, але згубили святість, тоді як Бог приготував для них і знання і святість з повнотою життя, і тоді зло і спокуса перестали б турбувати їх. Спротив спокусі є дорога до вищої звершености. Цього іспиту не витримали перші люди, але його витримав другий Адам — Христос.

Перші люди шукали знання і згубили знання добра, шукали здобути силу і згубили свою душу, хотіли бути подібними до Бога, але коли Бог прийшов до них в Едем, вони сховались від стиду і страху.

Навіть після падіння відношення Бога до людей було повне доброти, в супереч закидів Сатани. Бог шукає впавших людей, але Він не лишає без кари переступ, бо Бог мусить бути справедливим, інакше Він не був би Богом. Він слухає вибачення учасників переступу і визнає частину вини кожного. В цім же часі Бог подає першим людям велику надію на прихід Відкупителя, який направить заподіяне людьми зло. Насіння жінки розщавить голову зла і визволить людство з неводі смерти. Це сповнилось у народженні Богочоловіка. Після падіння життя перших людей мало проходити в дисципліні і іспитах. Святість праці, святість поклику жінки лишились невідкличними, але були змішані з гіркістю падіння.

Після падіння людина мала покинути Едем. Завіт був зломаний. Була поновна небезпека, що людина, уявивши, що самий плід дерева життя має в собі силу наділяти вічним життям, могла простягти до нього руку і відтак жити в марній ілюзії, вважаючи, що має безсмертне життя, перебуваючи в цей же час в духовій руїні. Безсмертя зла є пеклом. Щоб усунути небезпеку цієї шкідливої ілюзії для павших людей, їх вислано з Едему, і поставлено на сторожі херувимів з полум'яними мечами-обертасами стерегти дорогу.

Відтепер меч закону Божого стояв на дорозі для грішної людини до вічного життя. Після падіння людина вже не могла спастися ділами закону, виконанням заповіту, добрими ділами. Цю науку символізував меч справедливости Божої, вимагаючи плати за заподіяний злочин. Справедливий Бог не може переочити злочину, бо тоді Він не був би звершеним Суддею. Цей меч закону (вимоги справедливости) були задоволені на Голготській горі, коли цей меч скупався в крові Праведника. Тоді в жертві відкуплення — в Христі Ісусі для грішної людини знову відкрилась дорога до Царства Божого. Для тих, що приходять тепер до Бога у вірі в Ісуса Христа, як свого Спасителя, меч уже не стоїть на дорозі і їм відкритий шлях до нового Едему. В Христі Ісусі зникають сліди давнього падіння і власні переступи грішника, бо праведний вірою жив буде. Оповідання про ласку зневаженого Бога є темою решти Святого Письма по третім розділі І кн. Мойсея.

В Совєтській Україні

"Робітнича Газета" в передовиці про методи боротьби з релігією твердить, що не досить лише "атакувати Бога".

Тому двох українських дівчат у Кривому Розі, які стали баптистками, представники влади покликали до партійного комітету для "публічної дискусії, яка то була "дискусія" — уявити легко.

Передовиця твердить також, що самих тільки атеїстичних лекцій — теж не досить. Це наочна інструкція для вживання гостріших заходів. Далі передовиця подає, що в Житомирській області ніби вже не уряд, а самі віруючі домагалися закриття десятків своїх церков. Двадцять чотири церкви було закрито на "благання" самих віруючих евангеликів у Житомирській області і п'ять у Полтавській.

Повище повідомлення в совєтській газеті виявляє в першу чергу, що по різних областях України є десятки евангельських громад у кожній області. Подруге, виявляється, що їх немилосердно переслідують. Ніде на світі віруючі якої-будь церкви, навіть, якщо вони і утратили віру, не йдуть до уряду з проханням позакривати їм церкви. Як нема віруючих, якщо вони покинули церкву, то нема і церкви і нема чого закривати. Це твердження про прохання віруючих є наочна нісенітниця. Хто цьому повірить? Кожному стає ясно, що людей так переслідувано і налякано, що потім на наказ влади вони стали просити уряд закрити їхні власні церкви. Навіщо російська поліція в Україні виробляє такі комедії — тяжко уявити. Якщо вони думають, що за кордоном повірять, що то не уряд закрив церкви, а що сам народ домагався акту насильства над своєю релігією, то цим вони виявляють цілковите нерозуміння думання европейця. Громадяни демократичних країн і їхній провід роблять часом страшні дурниці, але вони не такі вже тумани, щоб повірити подібним несотвореним речам.

Совєтська газета так само радить активістам у боротьбі з евангеликами заміняти "адміністративну" працю на "виховну". Маючи на увазі, що в Росії страшні концентраки називаються "інституціями для реформи" людей, а "адміністративні" заходи значили ще з царських часів в'язницю, то порада набирає грізного характеру.

Усі ці заходи, ми певні, не осягнуть поставленої мети. Переслідували християн у Римській імперії, але Римська імперія загинула, а християни лишились. Гонила евангеликів "Свята інквізиція". Інквізиція в Европі загинула, але поширились протестанти. Так буде і з комуністичними переслідуваннями: комуністи загинуть, але евангельський рух буде рости і ширитись.

Похоронне Заведення В. Заліщука

В. числі 7 "Євангельської Правди" було надруковане повідомлення про нове похоронне заведення Василя Заліщука. Тепер ми маємо нагоду помістити фотографії його заведення. Це один з-поміж кращих будинків цього типу. Будинок має багато кімнат для прийняття і дві каплиці. Одна меншого розміру і друга, що має церковний орган, може легко вмістити до двох сот людей. Заведення знаходиться в центрі української колонії на 665-669 Spadina Ave., Toronto.

Пан В. Заліщук походить з української пресвітерської родини. Його батько Н. Заліщук є старшим братом в Українській Пресвітерській Церкві в Ошаві та користається загальною пошаною.

Василь Заліщук відомий серед евангеликів, як рівно ж і серед українців інших віроісповідань своєю толеранцією і готовістю помогти кожному в його проблемах.

В багатьох випадках, і це нам добре відомо, він абсолютно безкорисно помогав родинам в яких трапиться страта, подаючи тактовно і делікатно обслугу, що її тяжко було б знайти деінде.

Теперішня влада в Росії не повинна забувати спостереження одного свого фахового гонителя віри, покійного міністра Луначарського, який сказав, що релігія як той цвях: чим сильніше його вдарити — тим глибше він лізе. Чесних людей в Росії в керівних установах наочно небагато в наші дні. Про це свідчать різні процеси і розстріли за хабарництво та крадіжки. Займається цим найбільше комуністична верхівка і комуністична бюрократія. Отже, при такій ситуації вони повинні були б якнайбільше цінити таких віданих, працьовитих і сумлінних людей, якими, як правило, є евангелики.

"Дехто нарікає, що троянди мають колючки, тоді як інші радіють, що терен має троянди".

Найбільший доказ вічної правди

Тільки один Бог може провістити майбутні події, тому пророцтва в Святому Письмі є важні. Тому написано: "Блаженний, хто читає, і ті, що слухають слова пророцтва та бережуть написане в ньому; час бо близький" (Одкр. 1:3). Ці слова мають особливе значення для всіх людей, що живуть тепер на землі.

Ми також повинні вважати на пророче слово, якщо ми хочемо бути синами світла. Коли ми занедбаємо цю нагоду, то в останній день ми з усіма безбожними і неготовими скажемо до гір та до скель: "Поспадайте на нас, позакривайте нас від обличчя Того, що сидить на престолі і від гніву ягняти, бо прийшов це великий день гніву Його, і хто встояти може" (Одк. 6:16-17).

Для тих, що не вважають на святе пророче слово, другий прихід Ісуса Христа буде великою несподіванкою і на них несподівано прийде загибель. Але хто досліджує пророче слово та вважає на нього, як на світильника, що світить у темному місці, той спасеться. Сини світла будуть готові, коли Христос знов прийде.

Про останні дні багато сказано в Святому Письмі. Пророкові Даниїлові Бог сказав: "А ти, Данніїле, заховай ці слова і запечатай цю книгу на останній час. Багато прочитає її і побільшає знання" (Даниїла 12:4).

Ісус Христос сказав: "Коли ж стане збуватися це, то випростуйтесь і підійміть свої голови, бо зближається ваше визволення" (Луки 21:28). І ще написано: "Знай же ти це, що останніми днями настануть тяжкі часи" (2 Тим. 3:1). Тому святе пророче слово свідчить про правдивого Бога, який сказав: "Спогадайте давні давна від початку віків, що я Бог і нема іншого Бога, нема мені рівні. Я прорікаю заздалегідь, наперед те, що ще не сталось. Задуми мої сповняться, та й усе, що хочу, я вчиню" (Ісаї 46:9-10).

Тільки в Святому Письмі ми знайдемо правдиве пророцтво, яке говорить про майбутні події сотні й навіть тисячі літ перед тим, ніж вони мають статися. Це є найбільший доказ, що Святе Письмо є Божа Свята Книга. Ці святі слова є основою радісної надії для всіх віруючих Божих дітей, і ці самі слова наостанку будуть судити всіх невіруючих та байдужих.

Читаймо ще й оці Божі слова: "Що давно сталося: я наперед прорікав, воно виходило з моїх уст, те прорікав та й зараз чинив і все сповнялося" (Ісаї 48:3).

Апостол Петро з великим запевненням сказав: "Це ж маємо слово пророче певніше. І ви добре робите, що на нього вважаєте, як на світильника, що світить у темному місці, аж поки зачне розвиднятися та світова зірниця засяє по ваших серцях" (2 Петра 1:19).

М. Ясінський

У Римі і на місцях

У той час як на світовім Римо-католицькім соборі представники римо-католицької ієрархії і представники деяких протестантських церков обмінюються прихильними словами, стан протестантів і трактування їх у деяких римо-католицьких країнах (Еспанії, Португалії, Колюмбії та ін.) лишається безправним.

Останнього місяця кількох протестантських дітей було виключено з "публічних" шкіл у Колюмбії за відмову бути присутніми на римо-католицькій літургії. Повищі "публічні" школи в Колюмбії дістають поважну допомогу від Сполучених Штатів. Гроші ці в формі податків збирається з протестантської більшости. Діла говорять сильніше за слова, бо зрештою Рим міг би наказати своїм епископам у Колюмбії припинити кривдити протестантських дітей у школах, утримуваних за протестантські гроші.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.

486 Симко Стр. Південь

Пастор: І. Яцентий

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

"Коли вас опанує якийсь смуток — найкращий спосіб зарадити йому — піти і зробити комусь щось добре", — вчив І. Кебл сто років тому.

LO! THE STAR

by Rose H. Anderson

Bright as gold, the sun hovered above the little mission of Sandre Seign as though all were at peace, as though not aware that death was calling through the village streets. The land of the willow and the lotus was awakening to the sound of the marching, trampling feet of the cruel Invader!

Uneasiness was with the little Grandmother as she loosened the dirt about the lily bulbs. Often she glanced up and paused to listen. A few years before, she had come to the mission with her little grandson, Lo, offering her services in exchange for shelter and food, mumbling heartbrokenly about the plague that had wiped out the remainder of her family in a nearby village.

The servant of God at the mission blest the day the Grandmother came to help, for the little children of the streets, whom they were trying to teach the Jesus way, immediately adopted her. She was loving and gentle, yet the children soon learned to respect her commands, for she could be most stern when a Commandment was broken. For Grandmother had long been following in the Jesus way.

Now she paused in her work as the gentle voice of the mission nurse asked, "Where is little Lo? I have an errand for him."

Straightening up, Grandmother smiled: "That little one! So straight has he grown and so tall, it seems his five years are not enough for him. Our Father God has been good to me, to spare little Lo to brighten mine old age. He is so full of mischief, and since he has learned his father was a warrior, he has no fear of strangers. In these bitter days, it were better to fear a bit."

"When he returns, tell him I have an errand for him." Then she gently chided: "Do you ever find the time to take your proper rest? Always you are busy —"

"It is not the labor that wears, but the fear and anxiety of the people; rumors of the Invaders are drifting in—"

The hours moved along on leaden weights as Grandmother, busy with her tasks, worried at the absence of Lo, who had secured permission to go down into the village to play with small friends there. He should have returned. Evening shadows were whispering through the willows when she decided to go for Lo.

Grandmother hurried along the hall, to be met by one of the village women, crying aloud in anguish: "Little Grandmother, they have taken your grandson! The hill bandits came quickly— many of the villagers are dead — the people are crazed with grief and are screaming for vengeance!"

Grandmother moaned: "Not little Lo. Why should they take Lo? He has no wealthy parents. They cannot expect a ransom. Merciful God, protect my dear one!"

"Come and help, there is much work to be done."

Grandmother brushed the hot tears from her cheeks. Then, calling to the other helpers, she set out on a trot towards the village, praying as she went

She was not far from the village when the sound of conflict filled the air with confusion. Brutal shouting and laughter, mingled with terrified screams, urged her to greater effort. A sickening sight met her bewildered gaze. These people among whom she had spent sleepless nights tending their sick, when her work at the mission permitted, these who had seemed the very soul of kindness, had forgotten the name of mercy.

The fleeing bandits had left behind a wounded comrade, and her people were now trying to beat him to death. Their shouts of savage delight downed his appeals for mercy. He seemed not much more than a gangling youth. Sickened at the brutal sight, Grandmother did not see the dead that his comrades had left behind in their search for plunder. She had eyes only for the frightened youth who tried to hide his face, so these could not behold his fear.

With grief in her heart, Grandmother grabbed up a staff some old one had lost and, lashing out with it from side to side, she cleared a way for herself, the while she shouted: "Hear, O my brothers, revenge is with the Father God!"

One shouted: "Pretty words, Grandmother, when these have stolen your grandson. Behold our ruins and desolation. You speak pretty words without meaning."

She stood her ground, demanding: "Give me this bandit in exchange for little Lo! Is this not a just exchange?"

She heard a murmur: "She will have her revenge! Let her have the bandit."

The crowd stepped aside as the Grandmother stood swaying at the import of their words. They believed that she, a servant of the Lord, wanted to break His precious laws! She faced the now silent, waiting ones.

"Forget not these words of truth," she began, lifting her hand. "Our Lord of love and life forgave His tormentors, while yet the nails tore His tender flesh. Can we not, in a smaller measure, follow after Him? Let us show mercy and love in return, that these may know we serve a merciful God and not heartless images!"

Silently the crowd began moving away. The Grandmother stopped one of the men.

"Will you take him to the mission in your cart?" she asked.

* * *

The trees grew heavy with ripening fruit, while the body of the bandit youth healed of his wounds. Patiently Grandmother explained the way of righteousness and love to him. But the young man pretended not to understand.

During this time, Grandmother spent many a night alone in the hill country, seeking some sign of little Lo. One such night she returned, to be greeted with the words. "The bandit youth has escaped!"

Grandmother shook her head in grief: "It matters not that he is gone. I learned this was his first taste of raiding and of terror. He was merely a youth who has not known much kindness. When the ruffians invited him to join them, he took the easy way, he thought; but he soon learned it was the wrong way, the hard way."

Silent were the winds of the night as Grandmother paced the walk in the lily garden, repeating her prayers for the safety of little Lo and for the soul's welfare of the bandit youth. Pausing, she lifted her eyes, and as she beheld the morning star, she began: "Behold, O Star of the morning, my grief. I long for little Lo—"

A few mornings later, the nurse came seeking Grandmother "Come quickly," she said. "The bandit youth pounds on our gate. He will speak to no one but you—"

Tiredly the Grandmother answered: "They have taken my little Lo, what else can these demand?"

Wearily she walked to the gate. She did not lift her eyes. But as she neared the gate, she suddenly heard a small voice: "It's me, Grandmothe, it's me!"

Doubt and hope surged wildly through the Grandmother's heart as she threw open the gate. There stood the young bandit. But the Grandmother's eyes devoured the bundle he bare. From the corners peered a small face. "It's me," said a childish voice. Yes, it was little Lo!

The lone bandit explained as they walked towards the mission together: "I watch my chance to steal him back; they had thoughts of much money, for the little one told them he was the son of a King! You save me, I bring back your little one. He is the son of a King?"

Grandmother brushed the tears of gladness from her eyes as she told the youth, "Aye, Lo is the son of a King, the son of Jesus, the King of the world!" With a smile, she told him: "Lo's name is mentioned in God's great Book, for in it is written: "Lo, I am with you alway, even unto the end of the world.' This is why I came to the mission, so these servants of God will train little Lo, so he may become a shepherd to lead others into the Jesus pathway"

Setting food before the anxious, hungry youth, the Grandmother asked: "Would you also like to become a child of the King Jesus, to stand straight and brave as His child? You had great courage to bring me little Lo, and for this I would give you the best I know. That is to be a child of Jesus."

"How can I become thus, old one? I have nothing — I am less than nothing—"

"Many years ago," said Grandmother, "the Star stood above the little Town of Bethlehem in Judæa, for our loving Father God had sent His Son Jesus to earth to show us the love way of living. He was born in a poor stable — He had no home. When He died, He was buried in a borrowed Tomb. As I have told you before, He died for our sins, so thus you also may become a child of God, by seeking His forgiveness and giving your heart to Him."

"You are not ashamed to have me become a Jesus follower?" asked the young man. "You would teach me the way? I would be brave like little Lo. The men could not understand his bravery."

"This makes my heart sing!" cried the Grandmother. "Remain here, and I will tell you of the wondrous day when the Star guided Wise-men to God's great Love Gift!"

The Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 1. Торонто, Онт. Січень-Лютий 1963 January-February Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 1.

Життя вічне в знанні Бога

"Це ж життя вічне в тому, щоб знали Тебе, единого справдешнього Бога, та кого післав еси Ісуса Христа", Йоана 17:3.

Повищий текст узятий з молитви Ісуса Христа: Цими словами Ісус Христос молився в ті трагічні години перед тим, коли Його було видано на смерть. Перед лицем смерти Христос підсумовує свою працю, висловлює свої благання і думки про свій народ та означує зміст життя вічного. Меланхтон, один з визначніших співпрацівників Лютера, казав про цю молитву: "Нема голосу, який колинебудь було чути, на небі або на землі, більш внеслого, більш святого, більш плодотворного, більш величного, ніж ця молитва, принесена самим Сином Божим".

Молитва визначае зміст, есенцію життя вічного, як знання одного справдешнього Бога і Ісуса Христа Його післанця. Тут християнство визначено з одного боку в протилежність до поганства, яке визнавало багато богів, і з другого боку — проти юдаїзму, який хоч і визнавав одного Бога, але заперечував, що Ісус Христос був Месією. Так само ця молитва перекреслює погляди соцініянів, аріянів і модерних юнітаристів. Імена Бога і Ісуса Христа в молитві вживаються на одній рівні і в одній значенні самим Христом, заперечуючи навчання, що Христос був лише людиною.

Підставою молитви був факт загальної ігнорантности, незнання серед людей про Отця і Його Сина. Христос якби казав: Отче, Ти знаєш, що вічне життя міститься в знанні Тебе і Мене. І ось навколо, Ти бачиш, як мало людей посідають це знання. Погани не знають Тебе і поклоняються ідолам, жидівський народ, хвалячись, що знає Тебе, так само не знає Тебе як Духа і Правду і відкидав мене. Весь світ укритий покривалом густої темряви в незнанні і марновірстві, і тепер пішли людству оце найважніше і необхідніше для вічного життя знання Тебе і мене.

Яке ж значення життя вічного? Звичайно люди вважають, що вічне означає щось нескінчене, те, що існує на віки вічні. Це лише частина правди. Життя вічне означає не тільки кількість, не тільки довжину, але і якість. Людина, яка має життя вічне, ніколи не вмирає, вона не може вмерти, смерть для неї не існує. Вона може заснути тілом по відношенню до земного, але дух її остається безсмертним, тому що в ній нема нічого, що могло б розкластись або вмерти.

Так само багато вважають, що вічне життя є нагородою за життя віри, праведности і посвяти. Що накінці, коли ця земна наша дорога буде скінчена, ті, хто були терпеливі й багаті на добрі діла і чесноти будуть увінчані, нагороджені вічним життям. Воно прийде, кажуть вони, коли змагання скінчаться і перемога буде здобута.

В дійсності Слово Боже навчає чогось іншого, воно проголошує, що "Наблизилось Царство Боже". Вічне життя не є в першу чергу нагородою за довге життя, сповнене добрих діл, або заохотою для людей до кращого поступовання, — вічне життя є знання Бога і Христа тепер, сьогодні, зі всіма духовними чеснотами, які супроводжують таке знання в житті і так воно продовжується в безсмертя.

Саме знання Бога і Христа не обмежується лише до умового розуміння, — воно включає так само любов, послух і чуття та переродження цілої людини. Знання це подібне в якійсь мірі до знання немовляти матір'ю. Мати знає дитину цілком інакше, ніж її знає лікар чи чужа людина. Її знання духове, внутрішне, сповнене любов'ю і інтимне. Таємничі сили пов'язують матір і немовля і незнані стороннім людям. Це знання в якійсь мірі нагадує знання Бога і Христа віруючою людиною.

Знання, або розуміння Бога і пов'язане з ним життя вічне можливе для кожного ще сьогодні. Це знання є найбільш потрібною річчю для людини, в цій потребі, в цім прагненні зникають усі інші, це є найбільша вимога людської природи, без котрої людина не зможе знайти ані спокою, ані щастя, так апостол Тома просив Христа: "Покажи нам Отця — то й буде з нас".

Предтеча евангельського руху, великий український філософ Г. Сковорода, також писав про цю найбільшу потребу людського духа: "Начало премудрости — розуміти Господа. Коли хто не знає Господа, подібний в'язням, вкинутим у в'язницю. Такий, що може зрозуміти в темряві? Найголовніший і найперший пункт премудрости є знання Бога. Не бачу Його, але знаю і вірую, що Він есть. А коли вірую, тоді і боюсь, боюсь, щоб не розгнівати Його, шукаю того, що благоугодне Йому. Ось любов! Знання Бога, віра, страх і любов Господа — є одним ланцюгом.

"Знання в вірі, віра в страху, страх в любові, любов в виконанні заповідей, а додержання заповідей в любові до ближнього, любов же не завидує..." (Наркісс).

Тепер знання справдішнього Бога для вічного життя цілковито і виключно залежить від знання Ісуса Христа. Христос прийшов, щоб дати нам це знання Бога. Знаючи Христа — ми знаємо Бога.

В природі ми можемо пізнати, що Бог існує як першопричина, що Він є законодавцем, бо існування закону в природі і порядку наочно доводить цей факт. З краси природи ми пізнаємо, що Бог є найбільшим артистом. З сил природи ми пізнаємо, що Бог є безконечна сила. Але одного ми не можемо пізнати в природі — це морального характеру Бога. Природа знаходиться в падінню так само як людина і це далося через людину. Від часу падіння вся природа стогне і мучиться в цім стані, чекаючи на визволення синів Божих. Тому ми бачимо, що в природі добро і зло існують побіч і змішані в людині і в істотах.

Через це всі релігії на світі, окрім відкриття Правди Божої в Христі Ісусі, відбивають оці пошукування упавшої людини в упавшій природі. Їх боги є лише побільшені люди з усіма людськими вадами. Природа нічого не може нам сказати про правдиву моральну вдачу Бога. Вона натякає на неї, але людина, що не має світла Слова Божого, нездатна зрозуміти і відділити те, що є Божественне, від того, що походить з падіння.

Через це окреме відкриття волі і характеру Бога було абсолютною необхідністю для спасення павшої людини. Це відкриття Бог дав людству в Христі Ісусі. Без знання Ісуса Христа правдиве знання Бога є неможливим.

Знання ума Христового відкриває нам думання Боже. Ум Христів, як ми знаходимо в Святім Письмі, сягає до найнижчого, щоб піднести його на висоти. Думання Бога включає квіти, траву, горобців, дітей. Для Нього нема такого малого, щоб воно не було незвичайно важним. В кожній невистачальності і слабості Він бачив величні можливості перемоги. Його воля була в повнім послусі Найвищій Правді. Христос бачив руку і мудрість Бога в усьому. Ум Христів розпросторювався в ширину, охоплюючи все людство, стани і народи в великій любові Божій, більшій ніж всесвіт. Ум Христів сягав в вишину, прагнучи сповнення волі Божої на землі. Отже різниця поміж вічним життям і дочасним полягає в тім, що ум людини, яка пізнає вічне життя, живе в свідомості вічности і керується безконечними цінностями, її воля є під пануванням безсмертної правди радше, ніж під впливом тимчасових думок. Така людина живе вірою, а не видінням. Мала дитина візьме скорше сьогодні чоколяду, ніж прийме обіцяння якогось багатства за рік. Людина, що дивиться в далечінь і має життя вічне, керується не сучасним, а майбутнім. В Христі ми пізнаємо Бога і Його думки і волю. Тому, хто має Сина — має

(Продовження на ст. 2)

ЖИТТЯ ВІЧНЕ В ЗНАННІ БОГА

(Докінчення з ст. 1)

життя, бо хто має Сина — знає Бога і Ісуса Христа. Без знання Христа знання Бога, як Отця, неможливе для людини.

Григорій Сковорода про це писав так: "Тому, якщо хочеш щонебудь пізнати і зрозуміти, мусиш перше вийти на гору знання Божого...

Але хто нас виведе із преісподнього рова? Хто виведе на гору Господню? Де Ти, світе наш, Христе Ісусе?...

Слово Твое Правда есть. Шукай в цих прелюбих оселях... Цей Божий дім знаружи здається скотською печерою, але в середині Діва родить Того, кого ангели славлять неперестанно" (Наркісс).

Знання Бога в Христі Ісусі в першу чергу будується на довір'ї до Нього. Це є не тільки те, що ми згоджуемося з тим, що Він зробив колись. Це є покладанням на Нього в любові сьогодні.

Знання Бога умом є розумінням і мудрістю. Знання Бога серцем є любов'ю. Апостол Йоан казав про це: "Хто любить, від Бога родився, і знає Бога, хто не любить, не пізнав Бога, бо Бог любов".

Знання Бога волею є покора. Апостол Йоан про це писав: "Хто говорить: я пізнав Його, а заповідей Його не хоронить, той ложник, і в тому нема правди".

Знання Бога і Ісуса Христа є вічним життям. Це вічне життя починається в нас від часу, коли ми пізнали Ісуса Христа. Присутність вічного життя в людині впливає на все його поступовання і на всі його вчинки — малі чи великі. Неважно, як добре людина знає закони, які керують її тілесною природою, неважно, як добре вона знає закони, які керують матеріяльним світом — це знання не дасть людині найменшої вказівки, що робити з куском хліба, що вона має в руках. Цієї проблеми не мають звірі, але має людина. Чи віддати цей кусок хліба своїй дружині, чи віддати його чужій людині, своему собаці, з'їсти самому, чи захищати цей кусок хліба, або віддати тому, хто просить. Майже все життя людини складається з розв'язань подібних питань. Що людина зробить з цим куском хліба—залежатиме цілковито від її знання Бога. "Хто не знає Господа, подібний в'язникам, вкинутим в темницю". Вони не знають Бога, не знають, що чинити, не мають життя вічного. З цієї в'язниці нас може визволити лише знання Ісуса Христа. До нього Сковорода молиться: "Де Ти, світе наш Христе Ісусе?"

Місійна подорож в Югославії

Мало не сім років тому я дістав з Аргентіни від віруючого брата адресу Івана Вовка, що мешкає в Югославії, котрому негайно вислав еван. трактат під назвою "З Темряви до Світла". Незабаром я дістав від нього листа з подякою, а заразом він просив вислати йому пакунок старої одежі. Це прохання виконано. Після цього почали й інші люди звідтам писати й просити також старого одягу. Їхні бажання були задовільно виконані. До пакунків долучувано також еван літературу, а навіть і Біблії. Відтак кореспонденція постійно зростала разом із проханням далі висилати стару одежу. Крім цього, декотрі почали виявляти потребу і фінансової помочі і ці потреби заспокоювано. Врешті кількість листів і прохань зросла до таких великих розмірів, що треба було майже зовсім обмежитись до висилки всякої допомоги; до цього також була причина хворість моеї дружини. І так заіснувала була між нами кореспонденційна тиша. Коли моя люба дружина упокоїлась, тоді я відновив листування з нашими людьми в Югославії, повідомляючи їх про цю сумну подію. Вони виявляли велике до мене співчуття по втраті дружини, а також жалували, що в її особі втратили еван. робітницю, котра своїми трактатами "З Темряви до Світла" відкрила там багатьом очі. Виявилось, що рекотрі там одиниці через трактати та іншу еван. літературу запізнались глибше з правдою Слова Божого. І з такими, власне, прихильниками еван. руху ще навіть за життя моеї дружини я мав стислі зв'язки листовні. А тим більше відколи упокоїлась моя дружина. Тоді знову ці прихильники і подальші наближені до правди почали виявляти свої фінансові потреби. Я відкрив своє серце і старався по змозі усіх обділяти. Нарешті дійшло до того, що в моїм серці зродилось бажання поїхати до Югославії і там особисто перевірити між нашими людьми ситуацію. Тому я виробив документи на 30-ть днів і рішив їхати.

Дня 5-го листопада минулого року, за ласкою Божою, я літаком відлетів з Клівеленд до Нью-Йорку, а звідси до Амстердам у Голляндії, де пересів на інший літак і відлетів до Франкфурту в Німеччині. Тут знову пересів на Югославський літак і відлетів до Відня в Австрії, де взято певну кількість пасажирів і зараз відлетіли до Югославії в столичне місто Хорватії Загреб, де комісія перевірила пашпорти пасажирів і то все. Всі багажі були звезені в окреме приміщення, здавалось, для перевірки, але на велике мое здивування цього не було. Після цього я дуже жалував, чому я не взяв з собою більш еван. літератури і одягу. За півгодини всі пасажири повернулись до літака і відлетіли до столиці усієї Югославії Београду. За хвилину навинувся таксівець з усмішкою мене привітав і я погодився їхати з ним з вісім кілометрів до головного міста. Привезено мене на залізничну станцію, звідки розходяться потяги в різні сторони держави, а навіть в інші европейські краї. Там я виміняв у бюрі американські доляри на сербські динари. Приглядаюсь до людей, що метушаться по станції немов муравлі. Приглядаюсь далі і дуже здивувався: люди перевтомлені, мужчини і жінки і навіть молодь, лежать на підлозі під стінами разом зі своїми клунками, бідно одягнені і так зморені мовчазно спочивають. Дивлюсь далі, бачу бідолах, що сидять спершись на стовпи, ноги обмотані онучами, перев'язані шнурками. Це мене сильно вразило і я вмить витягнув сербського банкнота з кишені і вручив одному. Але мусів спішити, бо таксівець зараз мав мене завезти до славного "Готель Славія", де я переночував, заплативши за це майже п'ять долярів на американські гроші. Там за ці гроші робітник мусить працювати сім днів.

На другий день їду потягом до містечка Жмаево в провінції Бачка, до родини Романків, бо до них вироблено документи. Наступного дня йду до місцевої влади, яка міститься в головнім місті Врбас, десять кілометрів від Жмаево. Влада мене щиро прийняла, перевірила документи і щось собі записали. В радощах проведено один день в родині Романків, а відтак повернувся назад до Београду відвідати родину Стецьків, де також при Слові Божім мали багато радости. На другий день відвідали родину Мельника, колишнього культурного діяча в Босні. На цю оказію прийшов Іван Свідерський, також колишній театральний діяч з Босні. І так кілька радісних годин провели в розмові про колишню і про сучасну долю українців в Югославії. Із цієї дружньої й щирої розмови я виніс добрі враження. Після цього я мусів негайно спішити на станцію, щоб зловити потяг до Босні, в головний центр, село Лишню, звідки я діставав найбільше кореспонденції. Цивільна влада цього села міститься в містечку Прнявор, в тому мені треба в тім місті явитись перед владою.

Мавши адресу одної віруючої сестри, вдови Марії Паїч з двома дочками, прибув до неї. На другий день я явився перед владою, де також щиро прийняли мене. Наступного дня з сестрою Паїч поїхали автобусом до села Лишні, до матері сестри Паїч, Анни Федорчук. Ось тепер починається тут моя місійна праця. Зараз увечері почали сходитись люди до хати і в тому числі прийшов також і комуністичний агент. Зібрання відкрито молитвою, а відтак приступлено до головної проповіді, основаної на тексті з листа до Римлян 13-тий розділ, де написано: "Які ж є власті, від Бога вони настановлені". Я представив усім присутнім ясно, що всяка влада є від Бога, а тому закликав усіх молитися за свою владу, щоби Бог дав їй мудрости правити для добра усіх людей. При кінці моеї проповіді комуніст забрав голос і перед усіма визнав свою згоду з моею проповіддю. Ця заява здивувала присутніх, бо декотрі навіть сподівались з його боку неприемностей для мене, а тут вийшло навпаки. Пізніше цей комуніст приводив на зібрання свою колишню законницю дружину і дочку і дуже приязно ставився до всіх. Після цієї першої проповіді до кінця моеї там місії я не мав найменших перешкод. Зібрання відбувались цілий тиждень, виголошував від одніеї до трьох проповідей на день. Людей збиралось у хатах, як оселедців у бочці. Ці зібрання були ніби весілля, завжди переживали багато радости, бо дощ благословення

Божого рясно спадав на спрагнені ниви сердець наших там страдальців. Бувало навіть і таке, що я ще не вспів з ліжка рано встати, а вже люди сходились до хати. Всі хати під солом'яними стріхами за стилем наших прадідів. Люди запрошували мене до своїх хат, щоб я особисто подивився на їхню біду. В селі було так багато болота на вулицях, що просто неможливо було ходити в черевиках. Тому один добрий брат Дончук позичив мені своїх чобіт, в яких у товаристві інших братів я ходив щодня від хати до хати і дивився на їхню біду, яка огортала мое серце смутком. І там я дійсно бачив справжню біду. Писані ними до мене листи про біду не робили на мене того враження, як тоді, коли я особисто її побачив.

Тиждень часу швидко проминув і моя місійна праця в селі Лишні закінчилась великим успіхом. Наступного дня я від'їхав до містечка Прнявор, куди перше я прибув. Того самого вечера приїхали два брати фірою аж із села Радкевач і хотіли взяти мене з собою. Я просив їх, щоб наступного дня приїхали по мене. Приїхали і я поїхав з ними через гори й доли, де я не раз потерпав, щоб віз не перевернувся в рів. Увечері до хати Івана Хмеля зійшлося чимало господарів із жінками слухати Слова Божого. Після проповіді відбулась спільна вечеря, де з радощами приймали дари Божі і заспокоювали і голод наших тіл немічних. В наступний день ми приїхали до містечка Брдо, де живе брат Волод. Дидик, людина, котра там з-між усіх наших найперше і найглибше зрозуміла правду Божу і зараз же нестримно почала нею світити в темряві. Вороже наставлені католики внесли на нього скаргу до влади, що він розбиває народню едність, і влада сконфіскувала була в нього літературу і наказала мовчати. Здається, що Біблію йому повернули назад, і відтоді він мусів мовчати, а потім перенісся із цього села, цебто з Лишні, в містечко Брдо. В цьому містечку ми ще відвідали декілька родин, котрі дуже щиро мене приймали і просили побути в них довше. Під вечір приїхали ми до Прнявор, де одна сестра із села Мравіна вже на мене чекала. Ну, і треба було йти і то пішки по таких болотах. Як собі ще тепер уявлю, то аж мене жах бере. Нарешті через болота і через гори і доли прийшли до хати тої сестри Білої. Нас нетерпляче чекали вже її чоловік, син і невістка. Увечері посходились сусіди і ми мали незвичайно радісне зібрання. Наступного дня повернувся в Прнявор і по дорозі відвідав декілька родин. Кілька днів спочив, бо був дуже перехолоджений і це мене втомляло. З містечка Прнявор знову їду до Жмаево до родини Романків. Коли прибув до них, то почали люди сходитись навіть від самого ранку, щоб побачити мене і почути, що я проповідую. І тут є люди бідні, але вже я тут не бачив хат під солом'яною стріхою, як у Лишні. Тут брат Романків заробляе на місяць на американські гроші аж двадцять долярів. В цьому містечку я вже не бачив такого захоплення Словом Божим, як у селі Лишні. Я читав людям Слово Боже, а, крім того, відвідав особисто декотрих, де мав нагоду наговоритись доволі. Також відвідав одну родину в місті Врбас.

Повернувшись із міста Врбас до Жмаево, де переночував, і рано від'їхав аж до міста Інджії, де є понад 70 родин українців. Вони там не мають церкви і так живуть самопас. Прибув до колишнього греко-католицького дяка Петра Дидика, котрий залюбки читає Біблію понад сорок років. Він зрікся дяківства тому, що не міг дивитись на погану роботу священика, з яким мав близькі стосунки. До нього увечері посходились декотрі одиниці, щоб побачити і почути мене. Провели вечір із радощами. На другий день в хаті Дидика відбулось формальне зібрання, на яке зійшлося поважне число людей і радо слухали Слово Боже. Запрошено мене на вечір до хати Андрія Мельника на вечерю. Прибув до нього, а тут влаштовано вилку гостину, на яку зійшлося багато людей. Влаштовано велику гостину, на якій було багато радости. Вкінці я устав і подякував сестрам за приладження такої смачної поживи, а також і усім присутнім за їх участь на цій гостині. Ось так завершено мою місійну працю в Югославії. Наступного дня добродій Мілько Мельник своїм автом завіз мене до Београду, де я ще раз відвідав родину Стець. В Београді, в готелі, я відпочив, потім трохи походив по місту, в якім також є великі модерні будинки, але нема тих вигод в найкращих готелях, які ми тут маємо. Нарешті надійшов визначений мені час повертати до Америки. Дня 4-го грудня автобусом приїхав на аеродром, сів на літак і відлетів до Німеччини — в Мюнхен, де пересів на другий літак до Амстердам у Голляндії. З Амстердаму відлетів великим джетовим літаком, котрий летів понад шість миль понад морем, а 495 миль на годину. Мені здається, що кращої їзди я за життя не мав. І так я з ласки Божої повернув до Америки у своє любе гніздо до Клівеленду, Огайо.

Мої враження

Не маючи при собі фотоапарата, крім цього в собі внутрішнього мого духа, яким постійно фільмував оточення, а навіть закріплював в собі слова немов на платівці, тому хоч не все, але здебільшого найважливіше з того невидимого фільму мого духа витягаю і у формі слів передаю на сторінках "Є. П." читачам. Дивлячись цим апаратом на людей, у мене створюється враження загальної бідноти людей, котрі однак являють собою смирність, пригноблення, тихість, смуток і приязність. Коли я їхав потягом з Београду, між мною і пасажирами почалася радісна розмова, в якій взяли участь майже всі присутні у вагоні, в тім числі кілька студентів вищих шкіл. Між усіма нами зродилась така радість і любов, що мені видалось, ніби я перебуваю серед віруючих братів на зібранні. Розуміеться, я не ховав світильника під стіл, а ставив на стіл, щоб це світло світило іншим. Ніхто цьому не противився, а навіть дехто дав свою адресу, щоб вислати йому літературу. Коли вже між нами мова пригасала, тоді декотрі зі страхом та напівтоном виявлювали мені, що вони вірують в Бога. Назагал там релігійна ситуація, на мою думку, подібна до хворої людини, якій відмовлено всякої лікарської допомоги, а тільки залишено на волі умерти. Мимо цього загального явища, наші люди в більшості є глибоко релігійні і держаться своїх церков і усіх своїх традицій. Але ця релігія не дає людям освіти ні життя, а це тому, що перемішана матеріялом, який всихає і не дає того, чого людський дух вимагає. Тому там потрібно завести живу релігію — віру, що походить від живого Бога через нашого Господа Ісуса Христа. Там є також декілька православних церков, які стоять пустками ще від другої світової війни. Майже всюди в українців можна бачити в хатах по стінах старі образи, але як я чув, то вже до них не моляться, а лише держать як пам'ятку по своїх предках. Перші поселенці з Галичини майже всі вимерли, а нове покоління стисло наслідує своїх предків, говорять тією самою мовою з домішкою хорватсько-сербських слів. Декотрі пишуть до мене листи латиницею з українським виразом, а інші пишуть кирилицею з деякими буквами, яких нема в нашій абетці. Вся просвітня національна українська праця під час другої світової війни зовсім занепала. Провідники стоять осторонь і дбають лише про свої власні справи.

Тут годиться згадати про одне важливе явище між нашими там людьми, а саме: там родиться більше дівчат, ніж хлопців. Не раз можна надибати родини, в яких є шестеро дівчат, а хлопця ні одного. Ось тому прийшло до того, що треба було з їх сторін видати з 900 дівчат заміж за кордон, бо в Югославії не було для них хлопців. Ніхто мені на це питання досі не дав відповіді, чому там нема рівноваги в народженні дітей. З огляду на обмежений в мене час, я не міг відвідати сусідні села, як: Бревік, Гаєво, Поточани, Хорвачани та інші, де живуть наші люди. Оскільки мені відомо, то усіх українців в Югославії має бути понад 30,000 душ. Крім цього, там є багато карпато-українців, котрих предки поселилися там тому кілька сот років. При цьому слід згадати одне незвичайно важливе свідчення одного нашого чоловіка, який мені казав, що там десь живуть нащадки українських козаків, яких предки правдоподібно втекли туди з боїв під Полтавою за часів гетьмана Івана Мазепи.

Постає питання: чому в Югославії наші люди так бідують? Перша причина є та, що минулого літа там була посуха, яка привела декотрих до крайньої біди. В іншому селі град знищив майже все на полях. Про другу причину мені було сказано, що там невідомо чому земля стала неврожайною. Не зважаючи на ці різні причини, на людей накладено високий податок, на який вони там не мають можливости ніде заробити. Ці причини, якщо не буде поправи, змусять декотрих вступити до колгоспів, які там існують, але нікого на-

(Продовження на ст. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа о 11 год. рано кожної неділі.

Рятуйте, хто в Бога вірує!

Цей розпачливий крик лунав у приміщенні американської амбасади в Москві. Крик цей лишився без відповіди, хоч і на американських долярах урочисто надруковано — "Ми покладаємось на Бога".

Тридцять два обдертих селянина, чоловіки, жінки і діти, які належали до євангельської церкви в СССР, добилися з Чорногорську в Сибіру до Москви (віддаль 2400 миль), щоб шукати порятунку в американців. Вони прорвались у приміщення амбасади, не зважаючи на озброєну комуністичну сторожу.

Вони нарікали, що їх немилосердно переслідується за їхню віру, забирають у них дітей і т. д. Ці люди були переконані, що коли вони дістануться до американської амбасади, то дістануть захист і можливість десь виїхати.

Як і в часи неславної пам'яти репатріяцій, американські урядовці спочатку пробували випровадити "непрошених гостей" з приміщення самі, а коли ті відмовлялись, звернулись до комуністичної влади.

Коли вантажне авто приїхало забирати цих нещасних людей, один із них кричав: "Ми нікуди не хочемо їхати", "Вони постріляють нас". Коли авто з ними рушало — другий із групи голосно кричав до репортерів: "Хто вірує в Бога і Христа, поможіть нам. Ми просимо, ми просимо тих, хто вірує в Бога і Христа, рятуйте нас"!

"Народна Воля" слушно зауважує, що американська амбасада повинна була взяти зізнання з євангеликів і принаймні передати їхній протест до Об'єднаних Націй. Замість цього американці навіть забороняли кореспондентам брати фотографії з цієї "релігійної репатріяції", а деяким загрожувано конфіскатою фотографічних камер".

В цей самий час в Мадярщині американська амбасада і досі дає захист і переховує римо - католицького кардинала. На нашу думку, життя простого селянина не менш варте, ніж життя кардинала.

Цілком ясно, що американськи уряд боявся розгнівати Хрущова, який з свого боку, будуючи ракети в Кубі, нітрохи не боявся розгнівити американців.

Перед тим група баптистів пробувала доручити свій протест брітійській амбасаді, але англійська амбасада цей протест відмовилася прийняти також.

Так в дійсності виглядає стан прав людини в сьогоднішнім світі. На словах і на папері ці "права людини" ніби знаходять загальне визнання. Об'єднані Нації у "Всесвітнім проголошенні людських прав" урочисто проголошують: "Кожна людина має право залишити кожну країну, включаючи свою власну". Російські комуністи, які є членами Об'єднаних Націй, не відстають від решти в цім відношенні. Ось "Вісті з України", які друкуються в Києві і безплатно розсилаються в великій кількості за кордоном, подають в ч. за грудень 1962 р.:

"Генеральна Асамблея ООН одноголосно затвердила резолюцію Української РСР "Про дальше заохочення і розвиток поваги до прав людини та її основних свобод".

Як це "заохочення і дальший розвиток поваги до прав людини та її основних свобод" виглядає в дійсності — свідчить розпачливий крик євангеликів в американській амбасаді в Москві: "Рятуйте нас, хто вірує в Бога і в Христа".

Гостре переслідування євангеликів в СССР доводить, що комуністична антирелігійна пропаганда не може витримати конкуренції з проповіддю євангелії і тому комуністична влада продовжує вживати гостре насильство.

Цікаво, що євангелію проповідують в більшості випадків люди без великої освіти, а атеїстичну пропаганду веде високо кваліфікований "науковий апарат", маючи за своїми плечима весь авторитет комуністичної держави.

Хто були ті нещасні селяни-євангелики — невідомо. Але, ми гадаємо, що вони правдоподібно були українського походження. Більшість євангельських громад СССР знаходиться в Україні і не так давно була повідь переслідувань на євангеликів в Україні, чимало їх було завезено на Сибір. Більш ніж імовірно, що це могла бути група українських вигнанців, доведена до розпачу переслідування безбожної влади.

Різдвяна вистава

Нижче ми подаємо образки з різдвяної вистави, що відбулася в Українській Пресвітерській Церкві. Виставу організувала панна Наталія Черняк. Діти самі намалювали декорації.

Зміст п'єси — народження Христа. П'єса мала великий успіх. Зокрема батьки були вдоволені з чудової української мови дітей, які брали участь у святі.

СЦЕНА НАРОДЖЕННЯ ХРИСТА

Зправа на ліво: Леонид Озимчак, Стефан Гаврилюк, Люба Головатенко, Валентин Максимлюк, Михайло Рак, Марта Черняк, Ярина Озимчак, Оксана Черняк, Валерій Рак, Юлія Бовкун, Анна Черняк, Олександра Бовкун.

Після вистави відбувся концерт, на якому виступали окремі талановиті виконавці. Товариство молоді допомогло в приготуванні перекуски для всіх, а святий Миколай обдарував присутніх подарунками. Різдвяний вечір відбувся з великим успіхом.

ДІТОЧИЙ ХОР

Зправа на ліво передній ряд: Юлія Бовкун, Леонид Озимчак, Стефан Гаврилюк, Анна Черняк, Юлія Бовкун, Марта Черняк, Ярина Озимчак.
Другий ряд: Валерій Рак, Оксана Черняк, Люба Головатенко, диригент хору Наталія Черняк, Лідія Середа, Валентин Максимлюк, Михайло Рак.

Двадцятилітня річниця будови Української Пресвітерської Церкви в Ошаві

Дев'ятого грудня Ошавська Українська Пресвітерська Церква святкувала 20-ліття з часу будови своєї нової церкви на Сімко вулиці.

Церква була наповнена трьома поколіннями українських євангеликів в Ошаві. Приємно вражала велика кількість молоді і дітей. Богослуження провадив пастор Іван Яцентий в асисті пастора Льва Бучака з Гамільтону і провів його в прекрасній духовій молитві. Пастор Михайло Фесенко з Торонта подав науку з Слова Божого, пов'язану зі святами. Слово було побудоване на тексті "Ось поки Господь дав нам підмогу".

Визначні торонтонські співаки Петро й Іраїда Черняки виступали під час богослуження як солісти. Вони викликали своїм духовим співом глибоке зворушення у присутніх громадян

По богослуженні відбулася багата вечеря, приготована жіночим товариством при церкві. Всі місця були зайняті і декому довелося чекати. Під час вечері пастор І. Яцентий в асисті пастора Льва Бучака роздавав усім приявним, які були одружені в Українській Пресвітерській Церкві в Ошаві, Ювілейні Грамоти на спомин і поновлення подружньої любови і льояльности. Панство Черняки знову захопили приявних своїми виступами, цим разом співаючи народні пісні.

Наочно Ошавська Пресвітерська Церква розвивається і йде наперед під проводом свого пастора. З кожним роком вона наближається до своєї мети — стати фінансово вповні на свої ноги, хоч у цім вона матиме сильну конкуренцію з боку Української Пресвітерської Церкви в Торонті, але ще не знати, хто осягне мету перший.

Свято відбулося з великим духовим піднесенням і являє собо новий етап у житті Ошавської Церкви.

Ошавець

Що маю робити, щоб спастися?
Віруй в Господа Ісуса Христа, то спасешся.
Діян. 16, 30-31.

Місійна подорож в Югославії

(закінчення зі стор. 3)

сильно не примушують до них, хібащо хтось сам зголоситься. А щодо політичної системи, то там не є так зле, як мене тут страшили. Я вже згадував попередньо, що за весь час мого там побуту, я користувався всюди повною свободою без найменших перешкод, як ось тут в Америці.

Коли я ширше роздивився на загальну югославську ситуацію, то виніс враження, з якого зродились в моїм серці думки, які напівсплачем виявились у таких словах: Боже, дякую Тобі за Америку і за всі блага, якими я там користувався. Тоді в моїм серці постало ніби якесь видіня або уява, в якій я бачив Америку, що стоїть вище понад усі краї світу. У той час пригадались мені біблійні слова з п'ятої книги Мойсея 28:1, де написано так: "І коли будеш пильно слухати голосу Господа, Бога твого, і старатись сповняти всі заповіді його, що заповідаю їх тобі сьогодні, так Господь Бог твій, поставить тебе вище над усі народи землі". Про цю причину вищости народу понад усі інші народи знав і премудрий Соломон, коли написав наступні слова: "Праведність підносить угору народ, а безбожність — сором народів" (Пр. Сол. 14:34). З цього для нас є ось такий практичний висновок, як довго ізраїльський народ слухав голосу свого Творця, так довго він втішався своєю могутністю і вищістю понад усіма іншими народами; а коли він зледащів і більшість перестала слухати Бога, тоді вони втрачали свою вищість і ставали рабами іншого царства.

А тепер лостає питання, чому Америка стоїть вище понад усіма краями і є така могутня? Тому, що в ній від самих основників її і дотепер є найбільше людей, що перебувають у Слові Божому. Тут є найбільше глибоко віруючих, слухаючих голосу Божого дітей Його. Ось тому то Бог здійснює над цією державою свою обітницю, як про те читаємо: "І вчинить Господь тебе головою, не хвостом, і будеш все йти вгору, ніколи вниз, коли будеш слухати заповідей Господа, Бога твого, що заповідаю сьогодні, щоб додержував і сповняв їх" (5 Мойс. 28:13; Єрем. 18:7 - 10).

П. Боднар

Від редакції:

Проситься всіх братів і сестер, які хотіли б помогти в проповіді Слова Божого в Сербії, або помогти матеріяльно тим, хто знаходиться в біді, посилати свої пожертви на наступну адресу:

Rev. Peter Bodnar,
Cleveland, 11, Ohio
14225 Montrose Rd.,

Група віруючих в селі Чорва. В центрі Бр. П. Боднар

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Де ж ми знайдемо правду?

Але Христос показує на себе й каже: подивіться на мої ранені руки й ноги. Він далі каже: "Я — дорога, і правда, і життя. Ніхто не приходить до Отця, як тільки мною" (Івана 14:6).

Цілий світ зблудив з тієї правдивої дороги і всім людям треба повернутися назад до Божої правди. Церкви також повинні покинути всі людські видумки й вернутися до Божої правди. Чи зауважили ви щось добре, чи ваш духовник проповідує вам правду у церкві, чи неправду, чи погоджується його наука і з Божими Словами? А як ні, то звертайтеся до закону. А вони як не так говорять, як там сказано, то нема в них світла (Ісаії 8:20). Який гарний приклад об'явили слухачі, апостола Павла і з повним запалом святе Писання приняли, в Солуні досліджували день у день чи так воно є (Діян. 17:11).

Пам'ятаймо, що мільйони людей є членами своїх церков тільки через те, що до тої церкви належали їх батьки. Вони цікавляться більше церквою своєю, ніж правдою. Власне через це фарисеї та письменники не прийняли Христа й Його божественної науки. Чи не є це перестерога й для нас?

Тепер так само царі наші, князі наші, священики наші і отці наші не держали закону Твого й не вважали на заповіді Твої та впоминанням Твої, якими ти напоминав їх (Неємії 9:34). Вони були уперті і не слухали заповідей твоїх (Неємії 9:29). Найближчі Христові приятелі є ті, що живуть послушно перед Ним. Він каже до них — мати моя та брати мої ті, хто Слово Боже слухає і виконує його (Луки 8:21).

Коли хто Слово Боже відкидає, то значить, що він себе уважає недостойним життя вічного, то він назад обертається, щоб з поган прийняти людей в ім'я своє (Діян. 15:14). Апостол Яків написав, хто знає, як чинити добро, та не чинить, той має гріх (Якова 4:17). Коли б я не прийшов був і до них не сказав, то не мали б гріха, а тепер вимовки не мають вони за свій гріх (Івана 15:22).

Прийшов би Син чоловічий, щоб шукати й спасти погиблих (Луки 19:10). Як нам утекти, що не дбали про таке велике спасення (Жид. 2:3).

(Продовження на ст. 6)

ДЕ ЗНАЙДЕМО ПРАВДУ?

(Докінчення з ст. 5)

Ісус Христос був призначений ще перед заложенням світу, об'явленого в останні часи задля вас (1 Петра 1:20). Блаженний, хто читає і хто слухає слова пророцтва і хоронить, що написано в ньому, бо час близький (Одкр. 1:3). Отож незабаром приходжу і зо мною заплата моя, щоб кожному віддати згідно з ділами його (Одкр. 22:12). Апостол Павло надіявся одержати вінця свого. Доброю боротьбою дорогу скінчив, віри додержав. На останок готовиться мені вінець правди, котрий оддасть мені Господь того дня праведних і не тільки мені, але й усім, що прихід його полюбили (2 Тим. 4:7-8). Хоч же хто й бореться — не заслужить вінця, коли не законно бореться (2 Тим. 2:5). Доки прийду — пильнуй читання, утішення науки (1 Тим. 4:13).

Якщо ми будемо надіятися на Ісуса Христа, то ми будемо завжди безпечні, хоч би держави валилися одна за одною. Я життя вічне даю їм і вони не загинуть повік і ніхто їх не вирве з рук моїх (Івана 10:28).

М. Ясінський

В. Дубровський

Золоте Дерево

(Зі спогадів — "Півстоліття", т. І-й — "Лісковиця")

"Відкрий же око віри і ти побачиш у собі теж силу Божу, десницю Божу, закон Божий, глагол Божий, слово Боже, царство і владу Божу, таємну, невидиму, — а, пізнавши Сина, ти пізнаєш і Вітця Його" . . .
(Г. С. Сковорода — "Наркісс", Розмова 6-а)

Як можна не вірити в дива Божі? Адже, моє існування є найбільшим, завжди присутнім для мене дивом. Гостродумний філософ Декарт (Rene Descartes, 1596-1650), що намагався пояснити все на світі дедуктивними теоріями, почав свою знамениту теорію з аксіоми аксіом: "Cogito — ergo sum", тобто — "Я мислю, — це значить, що я існую". Крайній соліпсіст, англійський філософ Бьорклі (George Berkley, 1685-1753) заперечував реальне існування всього зовнішнього світу, але все ж таки він не міг заперечити існування своєї власної свідомости. Навіть наївні матеріялісти, що намагаються пояснити існування всесвіту тим, що, мовляв, "матерія вічна", — безсило зупиняються перед явищем людської свідомости через свою неспроможність пояснити її існування "матеріялістично". Отже, ні у кого не може бути найменшого сумніву щодо першого й найбільшого Божого дива — своєї власної свідомости, тобто — існування.

У житті люди часто бачать і чують дива, але не звертають на них уваги і швидко про них забувають. Це — через нашу недосконалість. Коли б ми були постійно уважніші духово, — то усвідомили б собі багато такого, повз що ми приходимо раз-у-раз байдужі, наче сліпі й глухі. Не треба вимагати від Бога див, — вони є завжди навколо нас: треба тільки, щоб наші очі відкрилися, а наші вуха почули.

Перше диво, що його я побачив, було, коли я був 2-3 річною дитиною. Цей спогад залишився ясним і нестертим у моїй пам'яті досі. Це було, мабуть, на весні 1899 або 1900 року, бо я знаю, що тоді я ще не вмів читати (а читати я почав з 4-х років, з 1901 року). Одного чудового соняшного ранку, на якесь свято, може на Благовіщення, мама взяла мене з собою на прогулянку на Болдину горку, що є на Лісковиці в Чернігові. Хоч трава вже буяла й дерева зазеленіли, а квіти піднесли свої кольорові голівки, — однак в затінку, попід кущами, ще лежав сніг, і по ярах від нього струмілася ледяна вода. Ми йшли вузенькою, в'юнкою стежкою серед квітучої ліщини. З трави виглядали тисячі фіялок, пролісків та інших ранніх квітів. Пахло буйною зеленню та відталою землею так, як тільки в Україні може пахнути повітря на весні. Стежка йшла над урвищем-яром, що з обох боків його нахилялися дерева, закриваючи цей яр своїми вітами. Все навколо було наповнене тонким дзвеніням бджілок, мух, комарів та всяких інших комах. І раптом, на одному звороті стежки, я побачив кріазь прозір поміж ліщиною, — Золоте Дерево на другому боці яру. Це Дерево було вкрите вщерть ясно-жовтими квітами. Ці квіти й листя того Дерева блищали під проміням сонця неначе золоті. Золоте Дерево схилялося над яром і його віти звисали вниз, до середини яру. Я завмер від радісного здивовання, побачивши таку неземну красу. Я не міг ворухнутися від зачаровання. У мене не вистачало ще слів, щоб висловити мамі свої враження, своє захоплення й радість. Я не хотів іти далі. Я все дивився б і дивився на це Золоте Дерево. Ніколи після того в житті я не бачив у природі нічого красивішого за це Дерево. Золоте Дерево наче сяяло само чудовим промін-

На моє здивовання, мама поставилася до мого зачудовання Золотим Деревом цілком байдуже:

— Дерево, як дерево! — сказала вона. — Що в ньому особливого?

Вона не бачила того Золотого Дерева, що його побачив я. Мама намовляла мене йти далі. Я плакав і пручався. Вона, нарешті, пересилила мене, й ми пішли далі в буденне життя вузькою стежкою, залишивши щасливе видиво Золотого Дерева в скарбниці спогадів мого найранішого дитинства.

Наш поет-пророк Т. Г. Шевченко згадував дивне видиво свого дитинства, коли йому "тринадцятий минало", через двадцять років після того, в 1847 році, вже сидячи в Орській фортеці, в засланні:

"...І не знаю,
Чого маленькому мені
Тоді так приязно молилось,
Чого так весело було?

Господне небо і село,
Ягня, здається, веселилось!
А сонце гріло, не пекло!"

("Мені тринадцятий минало")

Коли пізніше, вже бурсачком, я одвідував неоднораазово це місце, щоб знову побачити дивне Золоте Дерево, — то на його місці стояла тільки звичайна осика, що зростала з року на рік, — але залишалася зеленою і не сяяла вже ніколи золотим світлом. Мушу признатися, що навіть у дозрілому віці, через чверть століття, коли я приїздив до Чернігова, то я йшов на Болдину горку, щоб подивитися на це Дерево й згадати своє дитяче видиво. Пам'ять про нього була ясна і нестерта. Але там була кожного разу та сама зелена осика, але не Золоте Дерево.

Коли я вивчав у бурсі й семінарії біблійну історію, то у мене не могло виникнути запитання: чи Мойсей дійсно бачив Неопалиму Купину (кущ)? В цьому не могло бути, на мою думку, нічого вигаданого чи неможливого. Якщо я існую, то й всякі інші дива Божі цілком можливі й неминучі. Тільки в моїй мові бракує таких осяйних слів, щоб ними я міг повною мірою переказати людям про те сяйво Золотого Дерева на початку мого життя.

Нові книжки

"УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКА ПРОБЛЕМА..."

Олег Підгайний, лектор Монтреальського університету і відомий з своєї активности серед чужинців в українській справі, видав незвичайно цікаву розвідку англійською мовою: "Українсько - Польська проблема в розпаді Російської Імперії, 1914-1917". (Можна замовити в "New Review", Box 81, P.O. E., Toronto 4, Ont.).

Тема цієї розвідки добре опрацьована, з належним обґрунтованням документами. Інтерпретація і аналіза документів та історичних подій подані з державної точки зору, яка підносить значення змагань українського народу і його свідомість своєї мети. Ми розуміємо, що це лише частина більшої праці. Згадана книжка заслуговує всякої уваги і поширення.

Зважаючи на історичний хист автора, нам здається, що він міг би успішно опрацювати коротку популярну Історію України англійською мовою. Історії України, що дотепер видані, великі і коштовні, тоді, як в цілях поширення необхідних інформацій про Україну і її змагання ми потребуємо невеликої книжки, яку б можна було купити без великих витрат і дати знайомому. Така книжка була б корисна і для молоді тут народженої, яка навряд чи буде студіювати великі історичні томи, навіть і про Україну.

Українська Церква

при

The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church

Third Ave. and 30th St.
New York.

Богослужения о 1 год. пополудні кожної неділі

Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

Заслужене вшанування

"Український Голос" ч. 49 так описує виступ артиста-співака М. Голинського на Ювілейнім Концерті УНДому:

"Центральною точкою концерту був виступ нашого милого і славного співака пана Михайла Голинського. При дбайливім і майстернім акомпаніяменті панни Лілії Карпінки наш незабутній маестро, ветеран співацької братії, але ще повний енергії і життя. Михайло Голинський, відспівав кілька пісень.

До історії української музики, Михайло Голинський увійде, як співак високої музичної культури і як людина великої духової культури. Ми не тільки з приємністю слухаємо його виступів на сцені, він нас захоплює й полонює під час розмови з ним, а можна з ним розмовляти, на яку хочете тему.

Маестро вибрав пописові для нього пісні із старого свого репертуару такі, як "Дума про Нечая" — Д. Січинського, "Гетьмани, гетьмани" — М. Лисенка, "Черемоше, брате мій" — С. Людкевича. Замість зазначеної в програмі пісні "Ой козаче мій" — М. Гайворонського маестро відспівав "Ой вербо, вербо" і як наддатки — "Ой нагнувся дуб високий" та зворушливу буковинську пісню "Бувайте здорові, друзі мої", що заспівана з великим чуттям звучала як прощання співака з публікою, що його довгі літа подивляла і любила.

Про М. Голинського можна сказати словами того бадьорого козарлюги, який показуючи на свій ріг з порохом, гордо заявляє, "ще є порох у порохівниці!" Так, у Михайла Голинського є ще порох у порохівниці. Він бере за серце, як і колись, виконуючи такі шедеври українського сольового співу, як "Гетмани, гетьмани", або "Черемоше, брате мій".

Публіка нагороджувала співака рясними оплесками, а при виконуванні ним буковинської "Будьте здорові, друзі мої" не одному в очах закрутилась сльоза.

Тут мимоволі насувається думка, що наш дорогий маестро, щоб лишити цінну пам'ятку свого докладно опанованого мистецтва, повинен відчинити хоч би скромну співацьку школу й випровадити в люди хоч кілька цінних співацьких сил".

Ідучи за прикладом Вінніпегу, КУК в Торонті запросив М. Голинського також виступити на Святі Соборности, що відбудеться 27 січня в Мессей Гал. Михайло Голинський є небуденна постать серед українських артистів.

Фаховий оперовий співак із європейською репутацією, він завжди ставив на першім місці інтереси свого народу і чимало прислужився на добро української справи як в Канаді, так і в Европі. Це є сумне явище, що часом такі заслуги забуваються, а на перше місце висовуються особисті упередження. Ці речі варто було б тримати окремо.

ЗГУБИЛИ МОВУ

Канадійський перепис 1961 р. подає число українців в Канаді, цебто тих, що зголосилися, що вони українського походження, 473,337 особи. З цього числа згідно недавно опублікованих додаткових статистичних даних лише 361,496 осіб подали при перепису українську мову, як свою матірну мову, цебто, що вони можуть розуміти і говорити на цій мові.

Це значить, що 111.841 українців в Канаді згубили знання мови своїх батьків, але не забули, що вони українці по походженню.

Що ми робимо для цієї великої групи наших людей, чи їх скреслено з "річного рахунку?"

ПОШИРЕННЯ БІБЛІЇ

Річна циркуляція Святого Письма через 23 Біблійні Товариства в світі в 1961 році дорівнювалась 35 мільйонів книжок.

Комерційні видавництва за 1961 рік надрукували 20 мільйонів примірників. Всього в світі за рік поширено 55 мільйонів Біблій. Біблія лишається і в наші дні найбільш поширюваною в світі книгою всупереч усіх атак атеїстів і скептиків.

РАДІОПЕРЕДАВАННЯ

На Різдво за старим стилем CBC передало через радіо ціле богослужения Української Пресвітерської Церкви в Торонті. Півгодинне Різдвяне Богослуження передано в Україну.

Чому забуто?

"Українські Вісті" ч. 50 на першій сторінці вмістили заклик "Боронімо нашу святиню". Російські комуністи роблять заходи, щоб зліквідувати стародавній монастир в Україні.

Протест кінчається параграфом: "Обидві Українські Церкви — Православна і Греко-Католицька — жорстоко переслідуються ворогом".

Поперше, чи автор повищої статті "У. В." не вважає українських евангеликів і їхні церкви за "українські церкви"? Що українські віруючі люди і їхні церкви мають робити, щоб набути цього титулу? Якщо йдеться про походження самої церкви, то православіє прийшло з Візантії, з чужої країни і від чужого народу. Греко-католицизм -- це православіє, що було підбите адміністративно і в додаток польською силою під Рим.

Євангельський рух постав з різних джерел, прийшов він до нас від західньо-европейських евангельських церков, чимало до його початків і зросту спричинились Григорій Сковорода і Тарас Шевченко та інші чисто українські льокальні фактори і особи.

Євангельський рух в Україні складається з українців та евангеликів, в СССР найбільше евангеликів в Україні. Совєтські статистики підрахували, що більш половини всіх евангеликів живе в Україні, решта в Сибіру і на Кавказі. Їх зовсім мало в Росії.

Євангельську церкву переслідують російські комуністи не менш брутально і немилосердно, ніж інші церкви. Чому тоді автор замітки в "Українських Вістях" не згадав і про цю кривду великої частини українського народу?

THE CHEAT

By Anita Miller

Nancy rang up her last sale just before Carlson and Company, Ladies apparel, closed Saturday afternoon and saw Jimmie Curreathers, the store bookkeeper, coming for the cash. As she completed her sale, gave the customer change from the purchase of an expensive purse, her mind went ahead to what she had to do. Go by the grocery store for bread, so Aunt Trudy wouldn't have to walk to the store, pick up the dry cleaning and go past the drug store for her dad. Jimmie cleaned out the cash register and stood smiling at her. "How are you, Nancy?" he asked. "Say, would you care to have dinner with me some evening soon?"

"That would be nice, thanks," Nancy replied.

Jimmie was good looking with gray eyes and light brown hair and a nice disposition. A little restless, but very likeable. All the girls in the store wanted to have dates with Jimmie, and Mr. Carlson, the owner, loved him like the son he lost in Korea. Nancy felt flattered that he had asked her.

"See you soon then," he said, walking away.

It took some time to get the stock straightened up for Monday, but finally Nancy got her purse and started to the side exit, just as Mike the office boy rushed up.

"Not so fast, Beautiful," he said. "Boss wants to see you."

"Mr. Carlson?" Nancy asked, surprised "What for? I'm late."

"I wouldn't know," Mike said. "But he seems unhappy."

Mr. Carlson was a man 50 years old and very kind to his employees. He had been nice to Nancy. Had given her a job as manager of the purse department with more pay than she had hoped for, with no experience, just out of school. Nancy had gone to work when her dad fell and fractured his hip at the lumber yard where he worked. Nancy was grateful to Mr. Carlson and tried to show it by working hard.

"Come in Nancy and close the door," Mr. Carlson said, leaning back in his big chair behind his long shiny desk. "And don't think I'm going to scold you, because I'm not. But perhaps we can figure out why your cash register was short today."

"Short?" Nancy gasped. "Oh, Mr. Carlson, how much?"

"Twenty-five dollars."

Nancy dropped into a nearby chair. "But how could that happen?" she asked. "Honestly, Mr. Carlson, I can't tell you." She began to cry.

"Now take it easy," Mr. Carlson said. "I don't think you took the money. But as you perhaps know, cash registers have a habit lately being short all over the store."

(Continued on page 8)

THE CHEAT

(Continued from page 7)

"Yes," Nancy said. "I've heard rumors."

"Truthful rumors," Mr. Carlson said. "But tell me, did anyone besides yourself use your cash register today?"

"Not while I was on duty," Nancy said. "I rang up all the sales in the purse department, except when I went to lunch."

"Who relieved you?"

"Miss Woods in the glove department. You don't think she took the money, do you?"

"Oh, no," Mr. Carlson said "Miss Woods has been with us 10 years. I never knew a more honest person."

"I'll pay you back," Nancy said opening her purse. She had cashed her pay check to make the purchases going home. She took out $25 and put them on Mr. Carlson's desk.

"No, child," he said. "Just keep your money. We'll get to the bottom of this yet. You can help out by keeping your eyes open. If you see anyone using a cash register they're not supposed to use, report to me."

"Yes, Mr. Carlson," Nancy answered. "I'm sorry mine was short."

"I am too," he answered. "Makes it look bad for all concerned."

Nancy felt depressed all the way home. Who would want to cheat a nice man like Mr. Carlson? He had done more for his employees than anyone she knew. Gave everyone chances to buy shares in the company, gave bonuses for Christmas and carried a health and accident insurance policy on everyone working in the store, and let them buy clothes wholesale.

Aunt Trudy had dinner ready when she got home and as they sat down to eat, Nancy's dad seemed to notice her apathy. "What's the trouble, baby?" he teased. "Cat got your tongue?"

"Oh, let her alone, Ben," Aunt Trudy urged. She was always on Nancy's side. Aunt Trudy had kept house for them since Nancy's mother died eight years ago when she was 10 years old. She was her dad's only sister and the arrangement had worked out wonderfully for all. Since Ben York fell and fractured his hip four months ago, she had taken such good care of him, he was well on the road to recovery.

"I'm sorry," Nancy said. "Just tired. I talk to so many people during the day, I'm fresh out of talk when I get home."

"Sure, darling," Aunt Trudy said. "You finish your dinner and run up and take a nice bath and tumble into bed. Do you good to turn in early."

Nancy usually helped with the dishes, but tonight, she wanted to take Aunt Trudy up on her suggestion and get to her room to think. For the first time in her life, Nancy had found a disagreeable problem she couldn't figure out.

For a week, Nancy heard nothing more about cash registers being short. She wondered if the mistake hadn't just happened. Maybe she had wrung up a sale wrong, but then she remembered that it had happened too often to be a mistake.

During the day Monday, Nancy remembered it was her Aunt Trudy's birthday. She was amazed that she had nearly forgotten. Not having time to go out to make a purchase, she decided to take her one of the bags in the department. A nice black one would go with everything. She picked it out and put the $4.00 in the register for it in case she was rushed. She could wrap it when she got home.

Just before closing time, Nancy got a telephone call from Aunt Trudy. Her dad had fallen and hurt his hip again. Thinking about that and what it would cost for more doctor bills and perhaps the hospital, Nancy left without the purse, she wanted to give Aunt Trudy. Half way home, she remembered it and ran back. She couldn't forget her aunt's birthday and a few more minutes wouldn't matter too much.

She let herself in the side entrance and ran to the purse department and got the purse. She was surprised to see Jimmie still collecting the cash. He was at Miss Wood's glove department. She walked over to him and to her surprise saw him take several of the bills and put them into his pocket.

"Jimmie Curreathers," she exclaimed. "You're the one who's been robbing the cash registers! You're the cheat!"

Jimmie whirled around, his face livid with anger and surprise. "I thought you'd gone," he said. "I thought everyone had left."

"I had to come back," Nancy said. "Jimmie, I'm . . . I can't believe it."

"I'm not taking the money," he said. "I was cashing my pay check."

"No, Jimmie," she said. "You cashed your pay check at noon. I saw you. Remember?"

He looked at her with the purse in her hand. "Well," he said, "what are you doing with that? You came back to take it, didn't you?"

"Why, Jimmie," she exclaimed. "How can you? I put the money in the cash register for it this afternoon. Here's my sales slip." She took it from her purse and held it up.

"I'm sorry," he said suddenly. "Guess you caught me Nancy. What are you going to do about it?"

"You're the one who's going to do something," Nancy said. "You're going to Mr. Carlson and tell him the truth."

"No, I'm not, Nancy," Jimmie said. "And neither are you. I'll make you a deal. I've saved quite a lot of money and I'm clearing out. I'll give you a hundred dollars to keep quiet."

"No, Jimmie."

"You like Mr. Carlson, don't you?" he asked. "You know he thinks of me as his own son. If I told him, he would be pretty broken up. You don't want to do that, do you, Nancy? You take the money and I'll clear out."

Nancy remembered how she would need money for her dad, and Mr. Carlson would be hurt if he knew. But no, she thought. To take the money would make her as bad as Jimmie and Mr. Carlson should know the truth. She turned away.

"I can't see it that way Jimmie," she said. You've done wrong and Mr. Carlson should know. We must clear the others in the store. You must tell him the truth. If you don't, I shall."

"I'm sorry you found out, Nancy," Jimmie said. "I like you more than all of the others, but I won't let you tell. I'm all packed and my car is outside ready to go. You're coming with me unless you promise to keep quiet."

"You can't scare me," Nancy said, trembling in spite of herself. She was alone there with him and when she looked into his sick desperate eyes, she didn't know what he would do. "Why are you doing this? she asked. "Mr. Carlson loves you and would do anything for your happiness."

"I'm sick of old man Carlson," Jimmie said. "Sick of trying to live up to his son. I thought he might die and leave me some money, but he'll live forever."

"Jimmie Curreathers," Nancy exclaimed agast. "How terrible. I can't believe you've always been like this. Mr. Carlson couldn't have been so mistaken in anyone."

"He's too grieved about his son to notice," Jimmie said. "It was easy. Anyone could have fooled him."

"Well, it can't go on," Nancy said firmly. "You must tell him at once. He'll forgive you and no one else will ever know about it. You'll have another chance."

"Not on your life," Jimmie said. "I'm young and [illegible] to live. I want to be free and not tied to an old man's apron strings."

"You don't deserve another chance," Nancy said shortly. "Now I'm going home. I'll give you until Monday to tell Mr. Carlson and please don't leave town."

"You're not going anywhere until you promise to keep quiet," Jimmie said, starting toward her.

At that moment the elevator began to run. They both heard it at the same time. Both stood looking at the dial marking the floors as it came down.

"Wonder who that could be?" Jimmie murmured.

Nancy didn't answer, but her heart began to sing. Mike the janitor did his work after everyone else left. How grateful she felt that he decided to come down in the elevator. If only he didn't stop before the first floor.

"If you give me away, you'll be sorry," Jimmie said, indicating that he had a gun in his pocket.

The elevator door opened and Mr. Carlson stepped out. He paused with surprise when he saw them. "Thought everyone had gone home," he said, smiling faintly. "What are you two doing here so late?"

"Mr. Carlson," Nancy began, ignoring Jimmie's trembling hand thrust into his coat pocket. "Jimmie has something to tell you. When he has finished, you'll know who has been robbing the cash registers."

Nancy went quietly out the side door into the bright day. Her heart ached for the quiet, lonely old man who had lost his only son. "Help him, dear God," she whispered. "Give him the strength to endure another great disappointment."

—The Instructor.

You can do nothing truly effective in the world of tomorrow unless you give yourself unreservedly to God and His service in the world of today.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 2. Торонто, Онт. Березень 1963 March Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 2.

ВОСКРЕСЕННЯ ІСУСА ХРИСТА

"Ангел Господень, зійшовши з неба, прийшов відкотив камінь від дверей і сів на нім" (Мат. 28:2).

Святі жінки пішли до гробу, щоб намастити тіло Христове пахощами. При цім вони казали одна одній: "Хто відкотить нам каменя від дверей гробу"? Це питання висловлює і підсумовує жадання всесвіту. Смерть кидає свою загрозливу тінь на життя кожної людини, відбираючи в неї певність і мир. Хто відкотить нам цього каменя? Матеріялізм, сумніви, невдоволення, людська філософія виявили себе цілком безсилими і невистачальними, щоб піднести цю страшну скелю смерти. Проте, люди мали інстинктовне знання, що цей світ не є всім, що може бути інше життя, що раціональна людина не прийшла в цей світ, щоб загинути без сліду. Але хто мав би освітити життя і безсмертя для людства?

Жінки мали перед собою дві трудноші. Камінь був дуже великий, на нім була печать закону. В додаток його охороняли представники уряду.

Смерть була, немов би цим великим каменем і у смертельних людей не було сили зсунути його з міста. Ця універсальна смерть, що панувала над людством, була платнею за гріх, за переступи праведного закону. Хто мав би владу і силу зламати печать закону і усунути її?

Окрім каменя і печаті, демонічні сили, і сили пекла стерегли, і стояли на сторожі перед гробом. Це було їх найважливіше завдання тоді, ці самі сили пекла і в наші дні стоять сторожею над життям і волею нашого поневоленого народу, пильнуючи каменя, що ним придавлено народ. Їх намаганням і метою є не допустити до воскресіння з мертвих краю і народу. Хто мав би відкотити каменя від гробу Христового і хто може відкотити каменя з дороги до життя для нашого народу тепер? Камінь є надто великий, на нім печать закону і зла сторожа. Мудреці і царі не знайшли відповіді, але відповідь дано жінкам. Коли вони прийшли до гробу, в якому поховано Христа, вони знайшли гріб порожнім. Христос устав із мертвих. Порожня домовина є відповіддю на запитання світу. Так існує інше життя, люди житимуть знову, бо Христос живе і з ним всяка правда і правда нашого народу.

Тепер ніщо не зможе стримати життя вічне і воскресіння дітей Божих. Не зможе затримати їх в неволі смерти: ані великий камінь, ні печать закону ні пекельна сторожа.

Порожня домовина і відкочений камень проповідують нам наше власне воскресіння та воскресіння нашого народу з нелюдської неволі пекельних сил і смерти. Ця наша певність походить і будується на воскресінню Христа, про якого так слушно сказав відомий історик Джін Ріхтер: "Христос, бувши найсвятішим поміж потужних і найпотужнішим поміж святих, зрушив імперії з їхніх основин, звернув потік століть з їх річища і продовжує керувати будучиною".

Відкочений камень так само провіщає руїну. Наш Господь прийшов у світ, щоб знищити діла диявола. Імперія диявола як великий замок із граніту здається неприступним у світі. Обгороженний всяким підступом, хитрістю і нечистотою, його збудовано на людських кістках і зцементовано кров'ю.

Але в повені часу прийшов Побідник, щоб знищити діла диявола. В день Його воскресіння захиталися підвалини замку і наріжний камінь, на якому стояв замок, було відкочено й перевернено і вся страшна будова розпалась. Коли було відкочено каменя від гробу Христового, це було пророцтвом, що кожний камінь в будинку сатани впаде так, що не лишиться каменя на камені і разом з ним згине все, що сили тьми нагромадили від днів їх відступства. Камінь відкочений від дверей гробу подає нам радісну певність. Зло і його навала ще сильні, але вони впадуть.

Беззаконня ще панує, чимало ще боронять зла, народи сидять в темряві, нужді і неправді. Чимало поклоняються "червоній блудниці, що сидить на звірі кармазиновому, повному імен хули . . . а в неї золота чаша в руці її повна гидоти і нечистоти", але Христос так потряс основинами в цій системі зла, що будьте певні, увесь будинок, збудований на неправді і стражданиях, розвалиться.

В цій певності ми вітаємо всіх, "Христос Воскрес!"

ЯК ІТИ ДО ЦЕРКВИ

Сама присутність у церкві не є вистачальною. Служіння Богові вимагає й заслуговує цілковитої та активної участи. Ухилятися від активности, означає — позбавляти себе сили, яка може надати в нашому житті правдивого значення.

Тисячі людей кожної неділі ранком проґавлюють найбільші можливості їхнього життя. І не можна сказати, що ті люди не йдуть до церкви. Вони йдуть. Але коли вони уже в церкві, то не знають, як покористуватися необмеженою силою, що криється в них самих.

Для багатьох членів церкви недільний ранок буває таким: По виповненому тижневі, митушнею, напруженням та пізній суботній ночі, вони встають, снідають і поквапно вибираються до церкви. Дещо задихані спішать, щоб захопити ще вступну пісню. Відтак займають свої місця, а решту залишають для Бога, проповідника та хору, — думаючи, що це вже і все, заради чого вони до церкви прийшли.

Замість брати живу участь в служінні Богові, вони бувають лише пасивними глядачами урочистости, яка повинна б зворушити їхню душу та відсвіжити цілу істоту. Такі церковні парафіяни вертаються до своїх буднів недіткнуті духовним переживанням.

Моя приятелька була дуже затрубованою, коли в її громаді новий проповідник заступив її улюбленого пастора, який довгий час обслуговував цю громаду. Вона утратила прекрасні проповіді та теплу особистість старого проповідника, й стала почуватися розстроеною та пригнобленою кожного разу як приходила до церкви.

"Пощо мені йти до церкви", питала себе, — "коли я так мало маю користи з тих богослужень". Їй здавалося, що вона може далеко краще провести час вдома, на читанні та служінні своїм власним способом.

"Я вважаю, що ви не знаєте, чого ви ходите до церкви", — сказав до неї її приятель.—"Ви одержуєте мало користи з богослуження тому, що ви даєте ще менше."

Тими словами вона була глибоко вражена. Вона була точним церковним членом ціле її життя. Вона жертвувала для своєї церкви та працювала в церковних комітетах. І чи не було це даванням?

"Давання, про яке тут говориться, не має нічого спільного з грошима або часом, витраченим на церковну працю", заявив їй приятель. — "Я говорю про те, як багато ви самі себе віддаєте дійсному служінню Богові. Служіння не є покірністю, а активною участю. Коли ви говорите, що ви не вдовольняєтесь ходженням до церкви, або не вдовольняєтесь проповідями проповідника, то ви згубили справжню ціль ходження до церкви. Ми не можемо сидіти на задніх лавках і критикувати богослуження, немов би ми критикували театральний виступ чи концерт. Сам акт богослуження є актом в повному розумінні цього слова. Кожен із нас мусить брати участь у ньому, якщо наше ходження до церкви має мати додатній вплив на нас".

Йдучи за вказівками її приятеля, ця жінка відшукала правдиве значення ходження до церкви: радісне й побуджуюче переживання. Вона почала приходити до церкви на пару хвилин раніше, щоб мати нагоду в тишині помолитися й відчути

(Продовження на ст. 2)

ЯК ІТИ ДО ЦЕРКВИ

(Докінчення з ст. 1)

тишину Божого дому. Замість безцільного блукання в проблемах та шумних закінчень тижнів або беззмістовного обсервування довкілля, вона спробувала прийти до свідомости й думати тільки про Божу присутність та Його близькість до неї.

Коли вона мала пригноблюючі проблеми, то під час богослужения вона молилася, просячи Бога про опіку й охорону. В час молитов та проповідей, вона старалася розважати кожне слово, кожне речення, щоб бачити їх ясними та цілком збагнути їхнє значення. Співаючи пісень, вона застосовувала те саме сприйнятливе відношення до слів та їхнього [illegible]

І тоді вона приходила до висновку, що незчисленні поклонники знали в минулих віках: служіння Богові перевищує всі інші людські переживання. Вона почала розуміти, що під час тих кількох прекрасних хвилин в неділю, ми вертаємось до першопричини нашого існування. Ми залишаємо непокірливість і пригноблення світове й входимо в Божу оживляючу присутність. Ми буваємо у спільноті з Ним і одержуємо благословенний спокій, а з тим — оновлення наших сил. Цей спокій та сила надають нашому життю кращу рівновагу, правдивішу перспективу юро те, що є і що не є важливим, і невразливим супроти світових образ та напруження нервів і розуму.

Проповіді, хор, музика, спільність з членам громади є другорядними справами супроти цілі, для якої ми перебуваємо в цьому святому місці: цілковита й активна спільність із Богом. Правда, динамічний проповідник багато помагає. Добрі проповіді можуть освітлювати наше життя. Але ніхто інший не може виконувати акту служіння за нас. Це є нашим святим і особистим обов'язком.

Служіння, це повне піддавання себе, нашого розуму, тіла й волі більшій силі за наше обмежене розуміння. А це — треба призабути самого себе, відкинути все, що привязує нас до матеріяльних речей.

Ми не можемо сподіватися глибокого переживання духовного, коли ми в останній хвилині спішимось до церкви. Служіння вимагає побожного спрямування думок та очікування. Один мій знайомий, професор філософії, пригадав мені Квейкрів та їх збори мовчання й очікування Бога, які особливо кладуть велику вагу на тихе очікування. "Ми починаємо наші збори повною мовчанкою", — оповідав той професор, — "поки хто почує поклик та бажання говорити. Ми йдемо до церкви задля обновлення, яке одержуємо через слухання, очікуючи Бога".

В цьому всі релігії погоджуються. Ми потребуємо тишої часу, тиші місця, де ми могли б бачити себе частинками цілости, щоб ми могли міряти себе та нашу активність у світлі Божої присутности. Тихе слухання дає нам нагоду зайнятися нашими тягарами й знайти з них вихід. Це оживлює наші почування й пригадує нам, що ми не є самі, що Вища Мудрість накреслює наші напрямні. І це помагає нам бачити ясніше правду.

В тиші служіння ми знаходимо поміч і опіку в особистих наших проблемах. Одна матір двох десятилітніх дітей заявила: "Ходження до церкви дає мені можливість вглянутися в моє родинне життя, чого іншою дорогою я ніколи б не осягнула. Я вірю, що це приходить через мою відданість Богові."

Молодий водій автобуса заявляє: "Я пробую призабути усі мої турботи, а серце відкрити, коли буваю у церкві, а до того стараюся жити згідно з тоном мого Творця. Чим ближча моя спільність з Богом, тим краще опановую мої завдання. Повірте мені, що коли ви керуєте автобусом, переповненим людьми, ви відчуваєте особливу відповідальність за всіх присутніх в автобусі".

Не зневірюйтесь навіть тоді, коли часто і в церкві буває, що ви не одержуєте відповідей на ваші прислухування та молитви. Таке трапляється з кожним учасником богослуження, що в тиші молиться. Але "чекайте на Господа в мовчанці", і одержите оновлення сил та спокій, не лише на наступний тиждень, але на ціле ваше життя.

За "Рідер Дайджест"
подав **В. Вінявський**

Люди будуть суперечитись за релігію, писати про неї, воювати за неї, вмирати за неї і робити все що хочете, але не будуть жити для неї. **Ч. Калеб**

В кожнім, навіть найгіршім, з нас є стільки доброго і стільки злого в найкращих з нас, що не належиться всім з нас, осуджувати решту з нас.

Р. Л. Стівенсон

Лист з Аргентіни

Враження зі З'їзду

Неділя, 24 лютого цього року, в нашому Буенос-Айресі відбулася під знаком 16-го річного з'їзду Евангельських Християн та Баптистів. Не багаті наші брати, в далекій од вас Аргентіні, й тому, перед нашою церковною будовою, вул. Саавеора 1283, не вкривали численні автомобілі, як це буває у вас, наших братів, Канади й Америки. Зате перший день, день відкриття з'їзду, був такий людний, що ніде було ні сісти, ні пройти.

Святочне відкриття з'їзду мало бути розпочате о 16 годині, але вже о 15 г. почали під'їздити люди з довкільних провінційних церковних громад. О 15.30 досить чимала наша заля була вже вщерть виповнена. На з'їзд бо прибули не лише з віддалених провінцій Аргентіни, часто за 800-1000 км, але й із сусідніх держав Парагваю, Уругваю й, либонь, із Бразилії.

Давно вже я почав слухати евангельські радіопередавання "Союзу Єван. Християн", які щонеділі провадить група молоді українською і російською мовами. Давненько вже запрошували мене молоді евангелики прибути на зібрання, взяти участь у спільній молитві Господу Богу нашому, але, хоч я й недалеко мешкав від молитовного приміщення, мені все бракувало часу завітати. Тож день з'їзду вже ухвалив я не прогавити. Отож, коли я підійшов до молитовного будинку, людей уже було, хоч, як кажуть, одбавляй. Уже з радіопередавань я безліч разів чув, що Благу Вість передають наші молоді евангелики раз рідною українською (бож усі поголовно — волиняки!), а другу неділю — російською мовою. Знаючи, що брати евангелики високо цінять науку Христову, мене оте поєднування двох, хоч і сусідніх, ніби братніх мов, ні трохи не дивувало, бож чи не однаково якою мовою ми славитимемо Господа нашого, крім мови рідної?

Але... О, Боже наш, Милосердний!.., брати наші себе "перевершили"!.. На чільній стіні, високо, попід самою стелею, широкий, на полотні напис: "Привет 16 съезду союза Євангельскихъ Христіанъ и Баптистовъ (!?)" Оця мова "привіту", оті осоружні тверді, ще царські, знаки (ъ) після приголосних, приголомшили мене так, що я мало не вийшов із приміщення. Думав, що потрапив не в ті "двери". На радість почув довкола нашу рідну, солодку українську мову.

Ну, гадаю, слава Богові, не чужі, а наші таки люди! Ну, а той дивний "привет", то, мабуть, неслідок отого.. "союза". Чемно брат-розпорядник дав мені переднє місце. Почекаю, думаю собі, а чей-же волиняки не "заведуть". Не встиг сюди-туди глянути чи познайомитися з братами, що сидять попліч (і чую — розмовляють таки укр. мовою!), як ось і 16 година. Встає керівник "союза" брат Муляр і.. добірною московською мовою оголошує "торжественнвє м о л и твенное сабрание" відкритим і читає молитву... московською мовою.

І знову я цей виступ керівника приписую оттому осоружному "союзу". Це, мабуть, якийсь москалисько, цей керівник (лише опісля довідався, що бр. Муляр — волиняк). Можливо, — думаю собі, — що "старший брат" москаль і на цім Божеськім "фронті" забрав віжки й поводи в свої руки, щоб і на релігійнім полі "собкати" "хахлами", як і в інших галузях. Еге, вирішую таки сидіти вже до кінця, переконатися: хто ж і ким тут верховодить?

По спільній молитві, виступає один брат і читає з Евангелії (Пс. 133:1): "От як добре та гарно — сидіти братам однокупно" (читає російською мовою!!!). Воно (оте "добре" — М. М.) — як та добра олива на голову, що спливає на бороду Ааронову, на кінці одежі його" — (навмисне виписую укр. текст). Замуляло мені трохи оте "добре... сидіти братам однокупно" — українцям і москалям, коли червона Московія дає "хахландії" бюджет 4,000,000,000 карбованців, а податку (самого податку — 1945 р.) забирає з УССР — 14,000,000,000 крб. Гарне "сединня"!.. на 10,000,000,000 украдених у "хахлів" карбованцях!

Нехай Господь Бог простить мені ці "грішні" порівняння, але вони мимо волі самі напрошуються. Та й як не напрошуватися, коли в 1962 р. УССР-ці дала Московія 18,000,000,000 крб. на господарку (бю-

джет), а взяла з УССР... 60,000,000,000 крб!.. -"Добре" — думаю "сединнячко"! Де ж останні мільярди?..

За Пс. 133, читає брат Пс. 102:2-3: "Господи, вислухай молитву мою... не ховай од мене обличчя Свого, в день моєї недолі"... (Слава Тобі Боже! — думаю я, хоча читає й по-московськи, але видно брат розуміє нашу спільну українську недолю в краю!)

На моє здивування й задоволення, після першого виступу двох осіб московською мовою, хор проспівав "Отче Наш"... українською! Ожило моє наболіле серце. Ну, гадаю, таки москалі, хоч "оченашу" ще не ліквідували й не забороняють [illegible]

Але гарно й гармонійно виконна молитва хором не поліпшила справи: шістнадцять братів-евангеликів "промовляли", здебільша читаючи з Евангелії відповідні розділи й вірші, а з їх ледве п'ять читали в Евангелії укр. мовою й нею ж промовляли, а всі інші — лише московською. І це в той час, коли в приватній розмові вживають укрмови-суржику, тобто в свою розмову вплутують: "понятно", "досвіданія" та навіть "что" й "как".

Навіть хор, суто з українців складений, аж двічі співав по-російськи, а по-українськи раз... Кому ця данина давана й чому? На з'їзд надіслані з Америки кілька листів, із прізвищ видно, що від українців, але писані по-московськи (?). Коли ж ми, брати-евангелики, перестанемо бути "хахлами"? Славословити святе ім'я Христа і Бога нашого нам ніхто не забороняє будь-якою мовою, але....

Але сам ап. Павло до Коринтян (14:6-14) не радив уживати в своїх молитвах **чужої** мови. Чи ж ми не проти Божих настанов ідемо? Та ще тоді, коли на з'їзді не було, хоча б 2% росіян (а, можливо, й зовсім їх не було жодного).

Сумно мені було сидіти на цьому урочистому відкритті шістнадцятого з'їзду. І мимоволі виплили картини з рідного дорогого нам Краю-України, де червоний загарбник не дозволяє славити нашого Господа, а зокрема українською мовою. Але там наші брати живуть під "пильним оком" НКВД-МВД-КГБ, там існує примус, неволя. Чому ж ми добровільно чіпляємо московського мовного хомута собі на... душу?..

Таж усі брати-евангелики мусять зрозуміти, що наш народ поневолений, але не скорений, а рідної мови не відцурався. І коли дасть Бог діждемо волі й самостійности, не з московською ж проповіддю поїдемо "навертати" наших людей до Бога!..

Дружньо-братня атмосфера з'їзду оцим сумним, обмосковленим явищем, мені особисто стала гнітучою. Не зміг мовчати, сказав заувагу одному-другому, що розмовляють укрмовою, а Біблії мають... московською, то мені зробили закид у фанатизмі, мовляв: ми не канадці, де поставили пам'ятника Т. Шевченкові, а потім почали викидати Біблії по-російськи друковані.

Найсумніше було те, що останній брат, відчитуючи молитву, сказав: "Молімся за правітельство нашей страни, молімся за наш саюз Евангельскіх хрістіан"... і ні одним словом не згадав свого рідного багатостраждального народу українського, мов його не існує...

Не-евангелик М. М.

"Сектярство"

"Гомін України" в ч. 10 містить замітку про незвичайний зріст евангельського руху на Україні. Евангельські громади нараховуються там вже сотками. Це є добра новина. Той факт, що якась частина Христової Церкви спромогається в суперечь переслідувань атеїстичного уряду зростати числом і силою, повинно радуватися серце кожної людини, яка вірить в Бога. Але не радіє з цього "Гомін України", який називає це зростом "сектярства".

Навіть сучасний Папа Римський разом з вищою церковною ієрархією почав називати протестантів в добрій волі "відокремленими **братами**" та запросив їх, як гостей, на Вселенський Собор.

В Канаді прем'єр-міністер є баптистом і голова опозиції теж протестантом. Прем'єр — баптист подав ім'я римо-католика королевій, для затвердження його як генерал-губернатора Канади.

Всі ці факти наочно лишаються без всякого впливу на релігійну нетолерантність певних осіб серед українців. Перед ними ще далека дорога до розуміння засад культурного співжиття в суспільстві, де люди мають різні релігійні переконання.

Релігія в СССР

Немудре світу вибрав Бог, щоб осоромити премудрих, і безсильне світу вибрав Бог, щоб осоромити потужне. (1 Кор. 1:27).

Кореспондент газети "Колгоспное Село" Львівської области описує "боротьбу з релігією" в селі Гайчне близько Рави Руської. В колгоспі імени Кирова атеїстична пропаганда була ніби на найвищім рівні. Клюби і бібліотеки змагались за визнання, за перше місце щодо своєї діяльности.

У цей самий час кореспондент пише, що дві баптистські громади "звили їхні гнізда". Він нарікає, що "сектярі отруюють життя двох сіл Гайчне і Волинь, де вони поширюють глупоту". Ці баптисти притягають до себе молодь, тих, що покінчали школи, і студентів вищих кляс.

Інші "церковники" також не сплять і на виду у всіх організували "полювання на православні душі". "Я довідався," — пише кореспондент, — "що в колгоспі є трйдцать членів комуністичної партії і якихсь п'ятдесят осіб з освітою, вчителів, лікарів, агрономів і інших. Це є ціла армія, але жменя обскурантистів спромоглася завоювати серця і уми багатьох людей. Від кого ми відступаємо? — істерично запитує атеїстичний писака. — Від декількох малограмотних пресвітерів і пасторів."

*

Повищий напад в комуністичній пресі знову ілюструє абсолютну невистачальність атеїстичної ідеології для життя людини. Людський дух прагне знати Бога, що сотворив його. Атеїстична аргументація і докази, остільки слабі, невистачальні і безпідставні, що навіть малограмотні пресвітери дають собі раду з атеїстичними науковцями в боротьбі за людські душі.

Цей напад так само ілюструє безпросвітну глупоту комуністичного проводу в Росії. Для всякого уряду є добре, коли горожани чесні, працьовиті і ретельні. Коли вони цураються п'янства, розпусти, брехні і крадіжок, а такими людей робить глибока віра в Ісуса Христа як Богочоловіка. Замість того, щоб радіти, що таких людей більшає в країні, їх немилосердно цькується. В цей самий час уряд кричить на гвалт, що шириться п'янство і крадіжки з низу до найвищих верхів партії.

Відгуки про сибірських евангеликів

Американська крайова асоціяція евангеликів у телеграмі до Хрущова запропонувала дозволити 32 віруючим (які шукали захисту в американській амбасаді) виїхати з СССР.

Асоціяція евангеликів взяла на себе відповідальність за всі видатки і виїздні візи.

*

Інші організації протестантів пропонували зібрати гроші для викупу евангеликів, як це було зроблено з полоненими кубінцями.

*

Провід всесвітньої організації баптистів домагається безсторонньої інтернаціональної комісії для розслідування скарг евангеликів з Сибіру. Вони доручили свої вимоги російській амбасаді в Вашінґтоні.

*

Агенція релігійних новин подає, що евангелики, які шукали порятунку в амбасаді, лишили американцям петицію, яка була підписана багатьма особами. Американська влада не хоче опублікувати петиції, кажучи, що Державний Департамент її "пильно студіює".

Тим часом російські радіопередавання, скеровані за кордон, обвинувачують сибірських евангеликів в кримінальній діяльності, як "невизнаної секти", і окремо в жорстокості до дітей.

Це підтверджує скаргу евангеликів, що в них забирають дітей.

"НА ВУЗЬКІЙ ДОРОЗІ"

Цікаві спомини пастора І. Кубрина про його життя і працю на рідних землях. Книжка легко читається і описує пригоди віруючих і самого автора в ворожих обставинах. Ціна $2.00.

"МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ ТА ГАЛИЦЬКЕ ВІДРОДЖЕННЯ"

Автор Степан Шах, видання Українського Християнського Руху — випуск ч. 2 Париж-Мюнхен, 1962 р. Стор. 230 із портретом о. Шашкевича. 19 ілюстрацій. Ювілейне видання у 150-ліття народин поета. Ціна 2 і пів дол. (10 нов. фр. франків, 10 нім. марок, 15 шилінгів, 100 бельг. франків).

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА [illegible]"
THE [illegible]
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата за рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
24 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

[illegible]
ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа о 11 год. рано кожної неділі.

Лист до Пресвітерських Громад в Канаді

Мої дорогі друзі!

Це для мене є привілеєм подякувати людям в Церкві за їхню льояльність і посвяту, виявлену в збільшених датках на Бюджет Генеральних Зборів.

Збільшення в 1962 р. виносить $67,000.

Потреби в Канаді і за кордоном великі і стало збільшуються. Тому наші пожертви повинні зростати при всякій можливості, в той час як ми ростемо більш свідомі величезної праці, на яку наша Церква піднеслася для Царства Божого у так багато різних способів.

Член нашої церкви не є лише учасник у праці місцевої громади, він є членом національної церкви з обов'язками в Канаді і за кордоном. Більшість з наших членів повинні це визнати.

Втіхою є зауважити побільшення пожертв на Бюджет від нових громад. В той час як вони є обтяжені заставними і льокальними видатками, включаючи збільшення мінімальної платні пасторам, вони все ж признають, що правдиве християнське давання є для інших.

Генеральний Собор вдячний вам за ваші пожертви 1962 року і молиться, щоб вони побільшились цього року і в наступні роки.

Щиро
Рос К. Камерон
Голова 88-го
Генерального Собору
Пресвітерської Церкви
в Канаді

Пресвітерська церква — приятель українців

Журнал "Промінь", що його видає "Союз Українок Канади", в ч. за 1963 р. містить цікаві інформації про життя перших українських імігрантів у Канаді.

В статті англійською мовою "Перші українські піонери", авторка, пані Г. Л. Гендерсон подає, що перші школи для українців у Канаді були засновані пресвітеріянами. "В 1896 р., коли перша група українських піонерів прибула, Пресвітерська Місія на Дріфтінг Рівер уже відкрила школу для них". "Школа в Косові була збудована в 1899 р. Пресвітерською Місією. Першим учителем був Іван Бодруг". (Відомий український пресвітерський пастор. — Ред.).

"Восени 1898 року Місійний Борд Пресвітерської Церкви в Канаді зацікавився тисячами українських імігрантів".

Пресвітерська Церква чимало зробила для українців і в інших провінціях, та помогла багатьом осягти вищу освіту. В той час як власні українські церкви в Европі навіть не дбали прислати священиків для свого народу, Пресвітерська Церква видавала сотні тисяч долярві на матеріяльну поміч, школи і бурси для українців. Ця приязнь лишилась і донині. Першою, з усіх церков і то в рішучий спосіб, Пресвітерська Церква запротестувала проти репатріяцій в Европі українців до СССР. Це було зроблено на прохання українського пастора Української Пресвітерської Церкви в Торонті, але ціла акція переводилась в імені всієї церкви.

Новий переклад Біблії заборонено

Часописи, подаючи новину про новий переклад Біблії в англійській мові Жидівським Видавничим Товариством, в якім д-р Г. Орлінський є головою, подали деякі зміни в цьому перекладі, між ними також наступні:

1. Перше слово Біблії "брешіс" перекладено словом "коли" замість слів "У початку".

2. Слово "марно" в третій заповіді замінено словом "фальшиво".

3. Море, що його жиди перейшли, тікаючи з Єгипту, названо "Морем очерету" замість "Червоного моря".

4. Слово "нефеш" перекладено в змісті особи, замість духа, або душі.

В наслідок цього й інших змін Рада Ортодоксальних Жидівських Рабинів в Нью-Йорку засудила новий переклад Біблії.

Рада Жидівських Рабинів наказала жидам ортодоксальних сінагог "повстриматись від релігійного вжитку цього нового перекладу в їхніх сінагогах, школах і домах".

Між іншим, організація ортодоксальних жидів в Сполучених Штатах є однією з найсильніших.

У цім випадку жидівські рабини виконали перед своїми вірними свої обов'язки, оберігаючи Біблію від непокликаних змін і переінакшувань. Деякі з наших "рабинів" роблять цілком протилежне і самовільно міняють зміст тексту Святого Письма, а ще інші це калічення Святого Письма славословлять, як якесь осягнення.

Спростовання

Пастор. о. Фесенко,
Ред. "Євангельської Правди",
Торонто, 10.

Бюль, 13 лютого 1963 р.

Вельмишановний Добродію Пасторе і Редакторе!

Цілком випадково попав до моїх рук № 2 Вами редагованої газети "Євангельська Правда", де надрукована стаття про "Архиепископа, котрий зрікся засад соборноправности". Мова про колишнього ієрарха Григорія Огійчука в Чікаго, котрий один час в таборах у Німеччині був на чолі УАПЦ Соборноправної. Але його ще в 1955 році на Краєвім З'їзді в Інгольштадті дезавували і зреклися як керівника церкви! На його місце став обраний елект Собора київського в 1927 р., а хиротинований у Флоренції в 1955 р. єпископ Євген Бачина-Бачинський. В 1959 році до ієрархії Соборноправної УАПЦ ще був хиротинований уже в Швайцарії еп. Василій Савина з Алентавну. Таким чином писати Вам, що арх. Огійчук був "останній з могікан" і що УАПЦ після його відходу в 1955 і в 1961 "залишилася без ієрархії" не відповідає правді!...

Те, що згаданий арх. Огійчук не "визнавав" означених єпископів — Євгена і Василія — не має жодного значення, бо його самого наша УАПЦ, соб. і Київської Благодаті — не визнає. Про це було достаточно надруковано відповідних заяв і свідчень, напр. в газ. "Український Прометей" в 1954 р., "Наш Вік" в 1952 р. і ін. Це малоосвічений ієрей з "Дієвої Церкви" в 1922 р., котрий скінчив місіонарські курси проти сектантів у Житомирі, засновані відомим україножером митроп. Антонієм Храповицьким. Отже він розкладав, власне, дальше виконував завдання проти УАПЦ і тому немає дива, що від нього відійшли всі правдиві соборноправники. Тепер він, так сяк підлатавши свою репутацію і користуючися сумним розгардіяшем серед Православної Церкви на чужині, використовує грецького митрополита Якова, щоб запевнити собі "канонічність"! Але вірні УАПЦ, що її своїм життям і муками та смертю мученицькою укріпив митрополит Василій Липківський, не зважаючи на свою малочисленність, не можуть визнавати цього ієрарха за "канонічного" архиепископа Української Православної Церкви будь-якої обіденції! (юрисдикції).

Уважаю своїм архиерейським обов'язком про це Вас повідомити, бо Ви, очевидячки, були не в курсі справ і не знали, як і інші ієрархи, що брали участь на зг. "Нараді" 10 жовтня м. р. в США, істини!

УАПЦ Соб. і київської Благодаті далі існує і буде існувати на підставі своїх, ухвалених Собором 1921 року, канонах в єднанні з вселенськими, як Церква Апостольська Св. Андрія Первозванного в Києві!

Правдиво висловлені і пояснені канонічні правила Соборноправности можна читати в жур. "Вісник" № 2 за січень 1960 р. на стор. 16-17, котрий я Вам і пересилаю при цьому листі.

Хай ласка Г. Н. І. Х. буде з Вами!

† Євген, Бачина-Бачинський,
Архиепископ УАПЦ Соб.
Києвської Благодаті
на чужині

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

Др. В. Левицький

СЛАВІТЕ ЙОГО...

Жмут порiздвяних думок

Більше від припадковости та довільности поєднання людських думок є в тім, що Свято Подяки попереджує Свято Господнього Народження. Ми завжди і все маємо вже й наперед поспішати до Бога з подякою, не вичікуючи на Його дальші й додаткові добродійства; і не в'язати, не трактувати нашу подяку як заплату за ті добродійства, та по них. — Навіть часова відстань між цими святами оправдана, бо дає змогу спинити думку на цих важливих моментах в бігу віків.

Обидва ці свята — хоч самі факти, що були їх історичним підложжям, часово, віками — розділені — тим не менше, зближені календарно, стоять до себе — в нашій свідомості, спогадно — глибше, внутрішньо зв'язані.

Наша подяка Богові — це, без сумніву, щось далеко і значно більше, ніж "mixture of turkey and thanksgiving", — як це ми мали змогу почути проголошене на цілий світ на хвилях етеру однієї радіостанції раннього-ранку минулорічного Свята Подяки (не припадкове, а щиро притаманне для розуміння цього свята більшістю мешканців щасливішої півкулі).

Людина обов'язана до кращого й достойнішого вияву подяки Богові. В ідеї подяки для Нього людська думка єднає рефлексії, підложені реальностями глибшої натури, ніж матеріяльні вигоди та достатки.

Кожне наше недільне Богослуження напімнює нас іти додому з думкою про "любов Бога і Отця", — любов, яка знайшла свій батьківський вияв у тім, що — і по що — Він послав в наш світ Сина Свого. І ми постійно дякуємо Йому за Ісуса Христа.

Бо де любов — така любов, — там подяка самочинно й нероздільно єднається з радістю. А Свято Різдва Христового — чи не тому саме — було від початку, і є, виключно святом радости. — Радість і в нас вже заздалегідь виповнює відстань та настрій між обома цими урочистими святами.

Але чи наша радість та сама, що й тої першої ночі нової історичної доби рівно ж наповнила хвилі етеру вселенної: "В небі і на землі"? Або така сама й так само здібна наповнити серця наші — сьогодні — спокоєм Симеона і Анни, служителів храму, очі яких, глянувши на сповиту ще Божу Дитину, просвітлені вірою, побачили в ній "спасіння для людства"?

"Батьки основники" — в започаткованім ними Дні Подяки, радіючи, взносили рівно ж чисті, не занечищені мішаниною індиків, молитви подяк до Бога за те, що врятовані були від фізичного загину, для духової їх історичної ролі в будівництві держави, до підвалин якої вони — (заздалегідь) — поклали наріжний камінь незрушимо-чистої віри. Це було діло ласки Божої...

Таж і Христос — перед тим, як остаточно довершити те, для чого Він "прийшов днесь із небес, щоб спасти люд свій увесь" — так само рятував людей — не лише від духової загибелі...

Принагідна радість 20-го століття, як є стоїть в разючім, якостево яскравім противенстві до тієї первісної. Радість нашого віку, як і подяка так само, в переважній мірі насичена домішками матеріяльних заходів і турбот, співзвучних у загальній, галасливій атмосфері скомерціялізованих святочних приготовань. І ми несемо подарунки, але складаємо їх деінде... Дарма, що Ісус ясно сказав, чому і яких дарів Бог вимагає від нас, і для кого та де їх складати, — як нашу теж жертву, коли і де вона найбільш потрібна. Щоб вони, ці дари, набрали дещо вартости і ваги тої самої, як Його, але нашої любови.

* * *

Збудовані природньою радістю, ми тішимося приходом у світ, на лоно наших родин, кожного немовляти. А ще більше — великої людини; хоч ми не завжди чуємося винні подяки за це Тому, кому вона належить. Та й навіть не менш багато і врочисто відзначаємо дні цих народжень — якщо не більше від Ісусового народження. — Ми згубили дистанцію між їхнім приходом у світ і Христовим, — незміриму й неосяжну відстань тотальної інакшости (святости).

Поза тим, що й Він прийшов у світ, на лоно своєї родини, Його народження у всім іншім було неподібне до наших народжень. Неподібне було до королівських і багацьких народин, як і до народин звичайних, а то й найпростіших. Бо нікому з нас королі не зносили дарів, ані мудреці не шукають і не питають за місцем наших народин...

Не було досі в історії Америки визначнішої і більшої постаті від американського Абрагама, так само, як у нас — українського Тараса, Лінкольнового сучасника і ровесника. І з мотивів глибших, ніж задля слушности чи традиційности самої, ми шануємо пам'ять цих велетнів людськости; але ми рідко згадку про них лучимо зі щирою (подекуди не з фальшивою) подякою Богові за неприпадкову їх появу у світі.

А одначе: ми відзначаємо в тих випадках радше річницю, календарну дату, а не властивий день їх народження, і то лиш, як нагоду для згадки всього того, чим вони стали великими. Бо день їх уродин не мав тоді нічого і не має нічого в собі ні великого, ні особливо - надзвичайного. Це були такі самі, нічим не відмінні, і не відзначені нічим народини, як і народини всіх і кожного з нас. Тільки в світлі пізніших заслуг і діл, дати народжень людських велетнів набирають свого повного значення для нас. Поза тим вони іррелятивні (байдужливі).

Ніхто й нічого подібного не може сказати про народження Христа. У випадку Ісуса ми не знаємо навіть (бо й не потребуємо знати) точної дати — ні дня, ні року — Його народження. Але коли ми святкуємо Різдво Христове, то не як річницю (дату), але як день — "Той День" *). Бо "день той" одинокий був, повнозначний, сам у собі, без огляду на будь-які його дійсні відношення. Ми навіть не згадуємо — нам не треба тоді згадувати — інших фактів з життя Ісусового: Так само незалежних, самозначних, самодовільних, самоважних і великих. Бо "день той", день Народження був незмірно - вийімковий. Ми кажемо — в інший спосіб, — що він мав (і має) абсолютне непроминальне вічно-варте значення. І тому саме він заняв місце подільника, зворотного перехресного пункту в бігу людського життя; розділивши (розділюючи) назавжди історію його на "до" і "по"...

Народження і Голгота це альфа і омеґа в земнім житті Ісусовім. Вони, як початок і кінець того життя, не розлучно й необхідно пов'язані. Воскресення стало виявом змісту і сенсу народження. Значення їх однакове.

Можна думати, отже, що, в певнім, глибшім сенсі тінь Голготи лягла однаково на ціле майбутнє, так і на минуле людства, та що Різдво мало вже в собі — не розкритий (імпліцитний?) — той символ перемоги любови. Започаткування хреста в людському житті Христа, знамено якого воно від початку і до кінця несло в собі. Втілене Божественне життя не могло бути іншим, як тільки хрестним (Мат. 10:38 і деінде). В ньому бо знайшло своє схрещення Божественне з людським, матеріяльне з духовим, надприродне з природнім. І сталося це не припадково, і навіть не самозадовільно, але в дорозі передуставленого здійснення намірів одвічної любови та "в повні часу". Цебто вповні включене в реальний, поземський зв'язок історичних подій. Поза директною Божественною інтервенцією (ініціятивним спричиненням), було це справжнє народження справжньої людини — нової людини. І в цім усім історичний сенс, велич, значення Різдва Христового та багатий зміст, глибокий сенс і мотив для його святкування.

Об'явлення істоти Бога в Ісусі Христі не могло бути нічим іншим, як тотальним, звершеним виявом любови Того, хто сам є любов'ю; вистачальним по віки. — А день Подяки — свідченням до того: в конкретному історичному випадку об'явлення Божих благословінь і добродійств.

Рятування ж світу "в повні часу" — це не людська, а Божа справа; неспівмірного досягу і значення, — суттєво відмінна від деструктивности революції чи теж від реформаційних направ. Бо ніщо інше не в стані відчинити основних порух у відношенні людини до Бога і людини до людини. То не була, отже, дата, а був день. Не день Сотворення, а день Народження несотворенного — нової людини, нового Адама й нового народу, — тож і початок зовсім нового свята.

В широких водах океанів є чудова рослина, з роду велико-морських папоротів. Нечисленні, великі листя її довжини часом морських хвиль, розкішно розбарвлені. А чудесна вона тим, що, винята з води, тратить всі свої пишні кольори, але моментально віднскує свою повну красу, коли вкинена бува —

(Продовження на ст. 6)

*) Єв. Луки 2:11.

СЛАВІТЕ ЙОГО . . .
(Докінчення з ст. 5)

вернена знову до своїх природніх умовин і оточення.

Так і Різдвяне Свято здобуде назад повноту свого змісту, вартости і своєвідмінної краси, лиш як вернене буде, вкинене знову до чистої і живої води Християнства, обновленого глибиною щирости і сили віри, закоріненої в імені й особі, що народилася "того дня".

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА

в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.

Пастор: Лев Бучик.

Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

У Києві моляться

Західньонімецький часопис "Ліндавер Цайтунг" з 5 січня 1963 р. надрукував фотосвітлину "баптистської церкви" в Києві, кажучи, що кожної неділі вона переповнена віриними, які слухають проповіді. А ті, хто не може дістатися до церкви, стоять біля відкритих вікон церкви й теж слухають Божого слова. Хоч не раз Богослуження триває й три години, як пише згадана газета, та ніхто не знеохочується й не перестає співати та молитися.

На фотознимці видно теж модерне авто, яке, за твердженням німецької газети, належить американському кореспондентові, що приїхав послухати Богослуження в баптистській церкві Києва.

"Шлях Перемоги"

Н. Щербина

КУЛЬГАВА СТАТИСТИКА СОВЄТСЬКИХ "АКАДЕМИКІВ"

Перед нами книга великого формату, в твердій оправі, на 612 сторінок, видання Академії Наук СССР. Книга, під назвою "Народы Кавказа", безперечно, цікава для всіх кавказців, зокрема для кубанців, як з б і р н а п р а ц я з етнографії та історії кавказьких народів, що з'явилася друком уперше. У ній названо 21 народ, багато з яких на своїх землях мають ще по кілька інших дрібніших народів.

У книзі неприємо вражає російське великодержавницьке самозвеличення на зразок оцього: " . . . К. Хетагуров сприяв тіснішому зближенню осетинського народу з великим російським народом". 1)

З причини перекручення і ревізування давньої історії українського народу совєтською історіографією староукраїнську Тмутараканську державу з столицею Тмутаракань (тепер Тамань) на північно-західньо-кавказькому Причорномор'ї названо "русским владением", а давню Русь-Україну — "древнорусским государством." 2)

В описах народів і природних багатств Кавказу, в нарисах з географії широко використано праці відомого кавказознавця Ф. Щербини, автора "Истории Кубанского Казачьего Войска", проте без будь-яких посилань на них. Згадано тільки одну його працю: "Общественный быт и землевладение у кавказских горцев".

Книга подає відомості про всіх, навіть найдрібніші народи Кавказу, письменність яких почалася тільки в 30-х роках нашого століття. Тим часом відомостей про життя, побут і культуру кавказьких українців, які давно живуть компактними масами на терені Кубанщини й Чорномор'я, Терщини і Ставропілля, окремо від української метрополії, у книзі зовсім не подано. Правда, в передмові до неї АН СССР обіцяє такі відомості "про росіян та українців, що становлять значний відсоток населення Кавказу", дати в окремому томі з серії "Народы мира", присвяченому слов'янським народам СССР. 3) Завуальована щедрою обіцянкою ущербність такого плянування може у перспективі таїти в собі звичайнісінький маневр звести до мінімуму відомості про кавказьких українців (козаків і некозаків), про їх історію й культуру, оскільки головну увагу буде приділено Україні. Кубанські українці, наприклад, мають своїх науковців, істориків, політичних діячів, свою музику (композиторів), письменників старої й нової генерації, шістнадцятирічну історію науки в школах рідною мовою, нарешті народню творчість, зокрема пісні, звичаї й т. ін. Чи все це може охопити і про нього сказати правду Академія Наук СССР з своїм підходом зверхности до всіх інших слов'янських народів, крім російського? Сумнівно. Тим більш сумнівно через те, що АН СССР фактично є російська Академія, конкретніш, Академією Наук РСФСР і всю працю провадить виключно московинською (російською) мовою!

Якщо українцям Північного Кавказу, нарівні з іншими кавказькими народами, не присвячено спеціяльного розділу, зате їх згадано в кількох рядках у тексті книги. Але як? Так, як не спромогалась робити навіть статистика русифікаторського царського уряду! Наприклад, у підзаголовку до "Загальних відомостів" про Північний Кавказ — "Етно-лінгвістичний склад" читаємо:

"Представниками індоевропейської мовної сім'ї на Кавказі є росіяни, українці, вірмени, осетини, курди, тати, талиші, греки та ін. Росіяни ("русские". Вставка наша. Н. Щ.) — основне населення Краснодарського та Ставропольського країв (коло 90% усіх жителів) . . . Загальна кількість росіян на Кавказі — понад 6,8 млн., з них на Північному Кавказі — коло 5,9 млн. чоловіка . . .

У Краснодарському та Ставропольському краях живе з 200 тис. українців. А всього на Кавказі налічується понад 300 тис. українців, з них більш як 80 тис. — у закавказьких республіках. Значну частину російського та українського населення Північного Кавказу становлять кубанські і терські козаки. До числа слов'янських народів, репрезентованих на Кавказі невеликими групами населення, належать білоруси, поляки та ін. 4)

Кожний, хто цікавиться національним складом населення, будь то кубанець, ставрополець чи терець, прочитавши вищенаведені цифри, за голову візьметься і скаже: "Яка безсоромна брехня закладу, що репрезентує науку Советського Союзу!" А втім, рецензований нами збірник користується даними перепису населення СССР 1959 року. За тією статистикою виходить, що у Краснодарському і Ставропольському Краях живе тільки 200 тис. українців! За згаданим переписом Краснодарський Край населяють 3.766 тис. чол. різних національностей. Книга, на жаль, не подає відомостів окремо про кількість українців у Краснодарському Краї, а спільно з Ставропольським Краєм їх нібито всього 200 тисяч! Орієнтовно цю цифру можна поділити так: на Ставропольський Край припадає тільки 50 тис. українців, а в Краснодарському Краї їх тільки 150 тисяч! Чуєте? З 3 млн. 766 тис. населення Краснодарського Краю українців тільки 150 тисяч! Це в той час, коли вони є основною масою населення цього Краю. Оскільки ж, мовляв, усіх українців на Кавказі є 300 тис., з яких 80 тис. — у Закавказзі, то з 220 тис. на колишню Терську область (яка тепер під цією назвою на мапі не значиться) припадає всього-навсього 20 тис. чоловіка (на 77 станиць з українським населенням, переселеним переважно з Полтавщини і приписаними до козаків.)

Щоб спростувати ці надто зменшені статистичні дані про українське населення Північного Кавказу, головно Кубанщини та Чорномор'я, коротко згадаймо про виразні прояви національного духу населення цих двох місцевостей, а вже потім перейдемо до правдивої статистики.

Повів ідей визволення націй з-під гніту царсько-російського імперіялізму, що відчувався вже за кілька десятків років до абдикації російського царя, докотився й до Кубані.

Так, відділ народньої освіти Кубанського Центрального Союзу кредитових і позичково-ощадних Товариств, у Катеринодарі (голова відділу Івасюк, секретар Бучовський) ще до **революції 1917 року** держав українську книгарню "Слово", де кубанці могли дістати книги українською мовою не тільки своїх авторів, як Ол. Півень, а й з метрополії.

У станиці Пашківській, 1912 року, при Позичково-ощадному Товаристві було засновано книгозбірню-позичальню книжок "Народня Книгозбірня імени Т. Г. Шевченка", діячі якої (Кіндрат Плохий та ін.) передплачували всю тодішню пресу українською мовою і поступово придбали багато українських книжок. У тій книгозбірні позичали книги люди навіть із сусідніх станиць.

Після падіння російського царату зразу де взялася преса рідною мовою! Відділ народньої освіти того ж таки Кубанського Центросоюзу почав видавати в Катеринодарі, у 1918 році, часопис "Кубанська Зоря" та, крім того, починаючи з 1917 року, випустив багато корисних книг, часто-густо написаних спеціяльно для населення Кубанського Краю, наприклад, "Буквар" Тищенка, практично потрібні книги на господарські та агрономічні теми, а також Шевченкового "Кобзаря".

В кінці 1918 року, теж у Катеринодарі, група кубанських козаків-військовиків заснувала видавництво "Ранок" і видавала часопис рідною мовою — "Чорноморець" (редагував переважно пашківський старшина батереї Кіндрат Олексійович Плохий). В інших містах і станицях самодіяльники видавали ряд цікавих і жвавих журналів, написаних на машинці, навіть ілюстрованих.

У 1917 році були засновані "Просвіти", спочатку в Катеринодарі і в ст. Пашківській, а незабаром і по інших містах, станицях і селах, а при них Народні Книгозбірні з українськими книгами. При книгозбірнях створились українські хори і драматичні гуртки, виступи й вистави яких завжди проходили з успіхом, тобто, находили свого масового глядача. Крім того, при книгозбірнях працювали літературні гуртки чи товариства і гуртки "Самоосвіта", що об'єднували людей, головно станичну хліборобську молодь з меншою освітньою підготовкою, ніж належні до драматичних і літературних гуртків, учні середніх шкіл, науковці, вчителі, медичні працівники, подекуди й письменники.

Як бачимо, вже ця активність населення Кубанщини, що після падіння царату всією душею відчуло дух національного відродження, свідчить за те, що совєтська статистика дуже шкутильгає. Та що зробиш, буває все, "Учений шпак говорить всяк", каже народня приповідка.

Ми не подали картини політичного життя за роки самоврядування на Кубані й Чорноморщині (роки 1917 — перша чверть 1920). А втім сама назва Кубанська Законодавча Рада (а не Совет) говорить за те, що більшість населення тут, у кінці 10-х і в 20-х роках нашого століття, була українська, а не російська. На тій самій підставі населення Кубані, Чорноморщини, Ставропілля та частина Терщини вже на початку 1918 року хотіло піти на єднання з Україною, принаймні на федеративних основах. Ба, на землях цих двох останніх так само провадилась праця рідною мовою, включно з школами.

Українське Національне Відродження в Кубанському Краї і на всьому Північному Кавказі, вже під п'ятою **червоного окупанта,** здавалось, буде придушене. А втім, як виявилося, **Відродження, ставши невід'ємною часткою волелюбного духу народу, і далі набирало своєї сили. Причина живучости цього руху в тому, що він має глибоке коріння в народніх, трудящих масах козацького й некозацького населення Північного Кавказу.**

І на цей раз, вже під советами, ініціятива боротьби за рідну мову йшла з товщі народу. Наприклад, перші статті українською мовою були надруковані на сторінках часопису "Советский Станичник", у Катеринодарі, в 1921 році на просьбу одного станичника, сина козака - хлібороба, учня середньої школи. Він просив надрукувати його дописи так, як він їх написав, тобто, мовою трудящого населення станиці, і редакція пішла назустріч, надрукувавши дописи станичника без змін і українським шрифтом.

За советський період з 1926 року на Кубані почали виходити рідною мовою багатотиражні часописи: "Радянський Станичник" (Катеринодар), крайовий часоп. "Червона Газета" (Ростов), журнал української секції народньої освіти "Новим Шляхом", у Катеринодарі, "Наукові Записки" українського відділу Кубанського Педагогічного Інституту в Катеринодарі. Кількість шкіл з українською викладовою мовою досягла була в 1928 - 1929 навчальному році найвищої своєї цифри — 258 5). Мовою кубанців-чорноморців провадив науку створений за часів Кубанської Законодавчої Ради Педагогічний Технікум у ст. Полтавській, а в Катеринодарі — Робфак при Педагогічному Інституті. По станицях і містах при Народніх Книгозбірнях продовжували свою працю організовані раніш або новостворені драматичні, співочі та літературні гуртки. Ці останні видавали рукописні журнали. Зразковим був писаний на машинці на найкращому папері, в кількох примірниках, добре ілюстрований, літературно - етнографічний журнал "Зоря", що його видавало включно до 1920 року УЛТ (Українське Літературне Товариство) при Народній Книгозбірні у ст. Старокорсунській. Одночасно студенти Педтехнікуму ст. Полтавської випускали, також цікавий, журнал "Хвилі Кубані". Кубанські поети й письменники почали видавати збірки поезій (Ів. Луценко, Н. Щербина) та оповідання (С. Добровольський).

Є ще один важливий доказ національної самосвідомости українців Північного Кавказу в місцевостях їх компактного оселення. Це стан поширення в Катеринодарі книг українською мовою Північно - Кавказькою філією Державного Видавництва України. Так, у 1925 р. їх було продано 60 відсотків, і тільки 40 відс. — російською, а вже в 1928 році поширено книг українською мовою 90% і тільки 10% — російською 6).

(Далі буде)

1) Народы Кавказа. Этнографические очерки, т. I. АН СССР. М., 1960, стор. 338.
2) Також там, стор. 73.

3) Також там, стор. 5.

4) Також там, сс. 23 - 24.

5) Часоп. "Червона Газета". Ростов, 1927. Журн. "Новим Шляхом". Катеринодар, 1927 - 1928.

6) Н. Щербина. К у б а н ь. Часоп. "Нова Україна" ч. 204. Харків, 12 вересня 1942.

Українська Церква

The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church

Third Ave. and 30th St.
New York

Богослужения о 1 год. попол. кожної неділі

Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

THE RISEN SAVIOR

We who are Christian do not worship a dead teacher, but serve a living Lord. The resurrection of the Savior means everything to us, for it proves that Jesus is the Son of God indeed (Rom. 1:4). It is a fundamental truth that may not be ignored, far less denied. One's eternal weal or woe depends upon his acceptance or rejection of the Lord's resurrection. Did not the apostle Paul say, in Romans 10:9, "If thou shalt confess with thy mouth Jesus as Lord and shalt believe in thy heart that God raised him from the dead, thou shalt be saved"!

Jesus arose from the dead. When He died on the cross, His soul and body were separated, for He commended His spirit into the hands of His Father, and His body was interred in Joseph's new tomb, but when God raised Him, soul and body were reunited. It was not with another body that He came forth from the grave, but with the same body that suffered and bled on Calvary's cross. The Risen Savior proved repeatedly that He had the identical body of former days. When He appeared to the apostles in the upper room, He exclaimed, "See my hands and my feet, that it is myself: handle me and see; for a spirit hath not flesh and bones, as ye behold me having. And when he had said this, he showed them his hands and his feet." On the following Sunday He addressed Thomas with these words: "Reach hither thy finger and see my hands; and reach hither thy hand and put it into my side." It was His own body, possessing all the essential properties that belong to a human body, for it was finite, local, visible, tangible.

It was the same human nature that the Risen Savior had, and yet a great change had come over it. Our Lord's soul was filled with heavenly joy. Gone were the anguish, the distressed feelings of former days; He was no more conscious of the guilt He had been bearing in the past, for He had carried it away when He had died on the accursed tree. From now on He could enjoy the Father's love to the full; He could rejoice, because He had finished the work God had given Him to perform, having rendered obedience even to the death of the cross.

His body, too, had undergone a change. As yet, it did not appear in a dazzling glory, as it did when He appeared afterwards to Saul on the way to Damascus, or to John on the isle of Patmos. Its lustre was shrouded for the disciples' sake during the forty days that He remained on earth. They would not have been able to converse with Him if He had appeared radiantly. Even John fell at His feet as one dead on Patmos. But for all that, His body was already glorious. It was no longer subject to sickness and death "Christ being raised from the dead, dieth no more; death hath no more dominion over him" (Rom. 6:9). It no longer needed food: It is true He ate and drank with His disciples (Luke 22:43; John 21:13-15; Acts 10:41), but He did this to prove the reality of His resurrection, not because His body required food and drink.

(Continued on page 8)

THE RISEN SAVIOR

(Continued from page 7)

Because the Risen Savior could eat and drink, and because He charged His disciples to handle Him and so ascertain that He had flesh and bones, it is clear that His body was not something shadowy, ethereal, ready to vanish the moment it was touched.

At the same time we must not lose sight of the fact that the apostle calls His resurrection body "the body of His glory' and indicates that it forms a striking contrast to "the body of humiliation" (Phil. 3:21); nor must we overlook that Paul tells us in 1 Corinthians 15 that Christ is "the firstfruits of them that sleep." From this it follows that all the apostle says about the believers' glorified bodies of the future (vss. 42-44) is true also in the highest sense of the word of the Risen Savior's body. His body was raised in "incorruption"; it was "raised in glory"; it was "raised in power"; it was "raised a spiritual body." While the "animate" body is often a burden and a hindrance to the inhabiting soul, the "spiritual" body is the perfect organ of the spirit.

It is a blessed thought that when Christ returns He "shall fashion anew the body of our humiliation that it may be conformed to the body of His glory, according to the working whereby He is able even to subject all things unto Himself."

The Key

GOD IS LOVE

And he that dwelleth in love dwelleth in God, and God in him. 1 John 4, 15.

Reuel cringed, terror-stricken, under the painful blows that his master inflicted upon his aching back. It was a thick, solid stick which the huge man often used when the heat of the early afternoon burned his temper, or when he happened to stumble upon one of his slaves day-dreaming wistfully in the cool shadows of his patio.

Reuel often day-dreamed.

He used to watch his master aim a swift but accurate kick at his only friend, a dog — and yet not only an animal — but someone to whom Reuel talked, and questioned and strangely enough felt that he was being understood; although, he never received the replies he so longed to hear.

In the busy activity and bustle that filled the old market-places of Jerusalem, and that brought together hundreds of peoples of all races, colours, costumes, manners, there existed a cosmopolitan world of trade, and, gossip, and theft, and life. It was here that Reuel, when sent on his errands would dart skillfully amongst the hurrying crowds, attentive to every remark and gesture. He was placed in an imaginary world of freedom and adventure that lured his young heart to discover more knowledge and wisdom.

Reuel was small for his age — a pitifully thin boy looking less than the nine years that he actually was. Although his skin was pale and his hair fair, his eyes pierced dark with depths of undiscovered intelligence. He was a slave. And the word meant nothing to him except that he was one who the master could kick at, swear at, starve, overwork, and generally call him a creation lower than the animal.

But Reuel worked hard. He tried too hard sometimes, and his weak frame often collapsed under the day's heavy labours. His dream was to please the master, to receive one look of satisfaction; one sign of affection.

I must not cry, he thought to himself as the blows came stronger. I must be brave. Perhaps then, the master will respect and admire me.

Later he managed to crawl away. For all his bravery, he was denounced as a son of the devil.

I will run away, he thought. And weary, sore, the bruises becoming unbearably painful, he crept cautiously towards the yard where Nero, his dog, lay. Gently lifting the animal's paw, he whispered,

"I'm running away, Nero. They don't want me here. Will you come with me, or will you stay?"

The dog regarded the pleading boy with a puzzled expression yet with a mournful glint in his brown liquid eyes. Then licking the boy's hand, he lay his head upon the ground as if to bid a sorrowful and regretful farewell.

Tears welled up in Reuel's eyes.

"I understand Nero," he said softly, "I'm doing something very wrong. But I must go . . . "

And with a last parting glance Reuel straightened himself as best he could, and slipped silently from the sunny yard, away through the decorated gate, and out into the noisy, restless and lonely world.

He wandered away from the city — dazed, unhappy, his bruises beginning to swell. Away from the anguished memories and the little hurts that all combined into one enormous mountain of suffering.

Yet, on his way he sensed a peculiar calling. Some stirring within his boyish breast that drew him onward in spite of his fear.

Having taken no food, and with only the clothing that he wore, Reuel turned his face towards the beautiful "shepherd" hills just beyond the stony walls of Jerusalem.

He looked through tear-stained eyes at the road leading on into some unknown destiny. He followed, and never thought of hesitating, nor turning back.

It was two long hours later that Reuel came upon a hill where a small crowd had seemed to have gathered. With a child's curiosity, and now lack of any fear, he advanced and reached the rear of the gathering.

It was then that Reuel saw him.

A man clad in coarsely woven wool seated upon a stool. Reuel stared at his face and felt his heart-beat quicken. Everything within his sorrowful soul cried out to run to this simple man — only a man — and yet . . .

With uncertainty he stepped forward, pushing his way, trying to obtain a closer view. Someone grasped him roughly by the shoulder and began to drag him away.

"There's no room for you here. Run along now."

"But," faltered Reuel, "I only want to see him."

"The Master is busy with more important matters than playing with children like you, you little beggar. Go away!" was the harsh reply.

Reuel glanced expectantly at the man's face, but seeing no hope he turned reluctantly and sadly away. His heart was heavy with disappointment.

"Let the child come to me."

Reuel stood rooted.

The Voice that spoke echoed of rivers, and streams, and seas a moving voice that rose with mellow kindness, yet with power above the murmuring of the people about Him.

"Come to me, child."

Thus singled, Reuel crushed a desire to run away. He found himself moving towards the Speaker. Taking courage he looked up at His face.

Deep within Reuel something new was born: some strong unyielding force that rushed up in a torrent of emotion so bitter, that the boy fell on his knees before the Man and wept with the weeping of the heart-broken. His body racked with sobs and he clutched fervently at the Stranger's hand, turning it over and over in his own little one.

"Reuel," spoke the Voice.

Too depressed to wonder how this Man even knew his name, Reuel sighed deeply and felt a shudder of misery rip through his trembling body.

"Reuel," commanded the Stranger.

Reuel raised his head, the tears still flowing down his cheeks and falling upon the gentle hands that held his own.

The Stranger stooped and plucked a flower. He showed it to Reuel.

"This is Love," he said.

The Stranger stooped again and plucked a tiny green blade of grass, and held it for all to see.

"This is Love."

He then gathered all the other children that had managed to surround Him, and placing His hands upon them He spoke in a loud yet serene tone.

"This is Love."

He picked Reuel and placed him upon His knee.

"Reuel, you are Love." He tilted the boy's chin and gazed deep into his eyes.

"In this world of tears and joy, all is Love, for God, your Father is Love. You must love both your friends, and enemies, and yourself alike. Go, Reuel, and seek and thou shalt find. Thou art yet young and will someday become a good man. Thou art not fatherless. Nay, thou hast a greater Father than any on earth. He will provide your home, and food, and life for you. Only trust, love, and do good."

There was a heavy silence hanging in the air.

"Do you know what your name means?" questioned the Stranger.

Reuel shook his head.

"It means — Friend of God."

Reuel thought he heard someone call his name in the far distance, and jumping up he kissed the hand of the Stranger. Something within him spoke out.

"I understand."

It was only when the Stranger had departed that Reuel realized his back no longer pained. There was not a single bruise nor mark upon it.

No more suffering — neither without, nor within.

— *Natalia Cherniak*

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 3. Торонто, Онт. Квітень 1963 April Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 3.

Тарас Шевченко — Великий Пророк України

(Відчит П. Т. Каменецького на святочній академії)

Шановна
Українська Громадо!

Мені незвичайно приемно бачити, що Ви зійшлися цього вечора, щоб разом із нами відсвяткувати, "пом'янути незлим тихим словом" в сто сорок дев'яті роковини народження в бідній кріпацькій хатині великого пророка України, апостола правди і науки, Тараса Григоровича Шевченка.

"Неначе праведних дітей,
Господь, любя своїх людей,
Послав на землю їм пророка—
Свою любов благовістить!
Святому розуму учить.
Неначе наш Дніпро широкий,
Слова його лились, текли,
І в серце падали глибоко,
І ніби тим огнем пекли
Холодні душі . . . "

Ми, евангелики, святкуем Шевченківські Роковини не панахидами за спокій душі Шевченка, як це прийнято в наших традиційних церквах, а подякою милосердному Богові за те, що Він в особі Шевченка дав нам такого великого, надхненного звищ, пророка, який своїм огненним словом пробудив наш національно майже мертвий народ до нового живого життя. Ми віримо, що Шевченко був освячений Богом на пророка ще тоді, коли він зачався в утробі своеї матері. Нам не треба, щоб хтось — папа чи патріярх — канонізував Шевченка на святого: він канонізований усім українським народом. По українських церквах повинно правитися по Шевченкові не панахиди, а подячні молебні. По пророках та святих панахид не правлять.

Над життеписом Шевченка я не буду зупинятися, бо вірю, що всі свідомі українці знають про його життя; я хочу коротко спинитися на його творчості, як геніяльного поета, як пророка й як безстрашного оборонця людських прав поневоленого українського народу.

Протягом своеї історії Україна перейшла тяжкий, тернистий шлях, а найгірший — за цариці Катерини II. Та найогидніша блудниця в короні, вбивниця свого чоловіка Петра III, зруйнувала в році 1775 Запорожську Січ, — останне заборело української волі, — пограбувала запорозьке майно, широкі родючі українські степи пороздавала своїм полюбовникам, своїм нешлюбним дітям, решту земель сколонізувала німцями, сербами та різними іншими зайдами, а українських селян та козаків поробила панськими кріпаками.

Селяни та козаки стали власністю бездушних, жорстоких панів. Позбавлені елементарних людських прав, мусіли вони в страшній нужді працювати на своїх гнобителів до кривавого поту. Пани були панами життя і смерти своїх кріпаків: могли їх продавати, програвати в карти або міняти за собак. Були випадки, що пани змушували жінок, які мали немовлят, кормити грудьми їхніх щенят *). Вродливі селянські дівчата жили в постоянні страху, що кожного часу вони можуть бути згвалтовані, обезчещені паном, або просто взяті до панського гарему на поталу.

Стан нашого народу в московській неволі був далеко гірший, ніж стан жидів у вавилонській неволі в далекій давнині. В розділі 37 книги пророка Єзекіїла так описано стан жидівського народу: "Спочила ж на мені рука Господня, й вивів мене Господь у дусі та й зупинив мене серед поля, і було там повно кістяків. І обвів мене навкруги, й оце лежало їх дуже багато по полі, а всі були дуже сухі. І промовив до мене: Сину чоловічий! чи ці кості ожиють? А я відказав: Господи Боже, Ти один знаєш про це. І промовив до мене: Вискажи пророцтво про ті кістяки і скажи їм: Ви, кістяки сухі, вислухайте слово Господне! Так говорить Господь Бог до цих костей: Ось Я вдихну в вас духа, щоб поробились ізнов живими. І обложу вас жилами й поростете тілом, і покрию вас шкірою, іповдихаю духа у вас, і станете живими, та й зрозумієте, що Я — Господь"...

Подібно ж пророкові Єзекіїлові Шевченко бачив своїм пророчим зором серед вищої української верстви не живих людей, але дійсні сухі кістяки; про закованих в кайдани тяжкої неволі селян не могло бути й мови. Більшість українських панів, — нащадків козацької старшини, — змосковщилася, а деякі з них хоч і визнавали себе українцями, але їх українство далі козацьких шаровар, галушок та вареників не йшло; як одні так і другі були п'янюги-мочеморди, безсоромні розпусники й безсердечні гнобителі свого народу. Українську мову вони вважали за просту, мужицьку, від якої дуже тхне дьогтем.

Шевченко взяв на себе тяжку місію пророка голосити людям правду, "свою любов благовістить, святому розуму учить". Шевченко, з могутнім духом пророка Єзекіїла, виступае до тих сухих кістяків з огненним пророчим словом своїх поезій. В чарівних мелодіях своїх поезій виспівуе він у рідній мові красу української природи, славне минуле України, її змагання й героїчну боротьбу за волю; звеличуе її героїв, мучеників за волю, закатованих ворогами; а найголовніше, вся поезія Шевченка сповнена безмірно великою любов'ю до свого поневоленого народу. У свом "Посланні до Живих і Мертвих" Шевченко звертається до українських панів, до інтелігенції із закликом, щоб вони стали людьми, полюбили, обняли свого найменшого брата, бо такий стан жорстокости і несправедливости продовжуватися довго не може; що настане час, що закувані люди повстануть, розкуються, — тоді настане страшна помста, — "Настане суд! Заговорить і Дніпро і гори, і потече сторіками кров у сине море дітей ваших..." **) Те пророцтво Шевченкове сімдесят два роки пізніше буквально сповнилося: потекли ріки крови не тільки нащадків винуватців того лиха, але пролились ріки крови мільйонів невинних людей. Всі ми е живими свідками того страхіття.

Однак, пророче слово Шевченкове до тих сухих кістяків не було марне: вони, вдихнувши в себе з поезій Шевченка благовонний аромат пахучих цвітів українських степів, почувши в його словах чарівні звуки живого життя, які своею силою досягали до найглибших, до найглибших почувань людського серця, пізнавши красу своеї рідної мови, — вони, ті сухі кістяки, почали поволі обкладатися жилами, поростати тілом і покриватися шкірою; надхненні духом Шевченкового пророцтва, ожили, перетворилися в сорок п'ять мільйонову націю, яка, почавши від року 1917, бореться, змагається з нерівними силами за свою державну суверенність.

В ролі пророка Єремії Шевченко виступив як грізний, прокуратор - обвинувач проти власть імущих за їх нелюдяність, жорстокість, підлість, несправедливість. Хоч і до Шевченка були вже деякі письменники, що засуджували всі ті несправедливості, але, зі страху перед переслідуваннями, писали вони езоповською мовою. Наш славний Микола Гоголь у викритті несправедливости далі городничих, повітових суддів та держиморд не йшов. Шевченко ж, як дійсний, безстрашний пророк, назвав зло по імені, — назвав по імені тих, що те зло чинили: російських царів та їх кліку; **він з усією силою справедливого пророчого гніву вдарив прямо по царській короні!**

Найгостріше засудив Шевченко, висловив своє обурення у своїх двох поемах — "Сон" і "Кавказ".

В поемі "Сон" Шевченко описуе неначе б то він у сонім видінні летить у повітрі високо, аж попід хмари, і з тієї висоти, широко навкруги бачить людей, бачить страшну дійсність, невимовні терпіння свого народу, страшні зло—

(докінчення на стор. 2)

*) Джерела: Біографія Шевченка в повнім виданні його творів під редакцією Богдана Лепкого й історія Русів.

**) Послання написане в році 1845, а революція вибухла в р. 1917.

Тарас Шевченко

(продовження з стор. 1)

вживання державних урядників, жорстокість і безкарність панів. У тій поемі він так зворушливо описує свій біль за терпіння свого народу, що проймає аж до серця.

Він пише:

"...Чого тобі шкода? Хіба ти не бачиш,
Хіба ти не чуєш людського плачу?
То глянь, подивися! А я полечу
Високо - високо за синії хмари:
Немає там власти, немає там кари,
Там сміху людського, і плачу не чуть.
Он глянь, у тім раї, що ти покидаєш,
Латану свитину з каліки знімають,
З шкурою знімають, бо нічим обуть
Панят недорослих. А он розпинають
Вдову за подушне, а сина кують,
Єдиного сина, єдину дитину,
Єдину надію в військо оддають,
Бо його, бач, трохи... А онде під тином
Опухла дитина голодная мре,
А мати пшеницю на панщині жне ..."

Відтак Шевченко переносить у своїм "Сні" свій зір до царських палат. Як контраст до неймовірної нужди народу, описує надмірні багатства й розкоші царського двора — царя та його оточення (блюдолизів). Всіх їх він виставив в карикатурнім виді, всіх їх саркастично висміяв.

Оглянувши палати, Шевченко оглядає столицю, що її збудував Петро I на багнистих островах ріки Неви; заболіло його добре, чутливе серце, коли він пригадав, що те величезне місто було збудоване на кістках запорозьких козаків, які, тяжко працюючи напів голі й голодні, гинули тисячами, а наказного гетьмана, Павла Полуботка, лише за те, що він заступився перед царем за козаків, вкинуто у в'язницю й заморено голодом. Оглядаючи пам'ятник Петра, що його побудовала цариця Катерина II, він пише:

"...От я повертаюсь —
Аж кінь летить, копитами
Скелю розбиває.
А на коні сидить охляп,
У свиті — не свиті,
І без шапки; якимсь листом
Голова повита.
Кінь басує, — от-от річку,
От-от перескочить.
А він руку простягає,
Мов світ увесь хоче
Загарбати. Хто ж се такий?
От собі й читаю,
Що на скелі наковано:
"Первому Вторая"
Таке диво поставила.
Тепер же я знаю:
Се той Первий, що розпинав
Нашу Україну,
А Вторая доконала
Вдову - сиротину.
Кати, кати, людоїди!
Наїлись обоє,
Накралися! А що взяли
На той світ з собою?
Тяжко, тяжко мені стало,
Так, мов я читаю
Історію України
Стою, замираю..."

В поемі "Кавказ", присвяченій Якову де Бальмену, убитому на Кавказі, Шевченко гостро засудив грабіжницьку політику Росії. Росія, могутня держава, озброєна на тодішні часи наймодернішою зброєю, без усяких причин напала на горстку кавказьких горців. Ті горці не мали зброї для оборони, — питання, чи мали вони пальну зброю, а як мали, то дуже мало, хіба ту, що їм пощастило здобути від убитих москалів; їхня зброя була лише шаблі та кінжали. Але, завдяки тому, що їхні високі гори були їм природними фортецями, вони, під проводом талановитого провідника Шаміля, з львиною відвагою боронили свою волю. Росії взяло аж цілих тридцять п'ять літ безперервної війни, поки вона змогла поневолити тих незвичайних лицарів. Ті високі гори були политі людською кров'ю й засіяні трупами.

У тій своїй поемі Шевченко висловлює свій великий гнів і обурення на царя і його уряд за такий злочин супроти малого, Богові духа винного, народу; він висловлює тим горцям свої глибокі симпатії; він гостро засуджує також провід православної церкви за лицемірство, за відступництво, що той провід всупереч науці Христа-Спасителя б л а г о словляє грабіжницьку політику царя. Шевченко в зворушливих словах задає собі питання: чи варто було Христові, Божому Синові, приходити у людському тілі на землю, і ради того зіпсутого людства п р о л и в а т и свою найсвятішу кров на голготськім хресті? Таж те людство потоптало своїми брудними ногами кров Господа! Прикриваючись Його святим ім'ям, царі і провідники церкви запровадили на землі не царство Боже, а пекло! Він звертається до Христа з такими словами:

"...За кого ж Ти розпинався,
Христе, Сине Божий?
За нас добрих, чи за слово
Істини? чи може,
Щоб ми з Тебе посміялись?
Воно ж так і сталось!
Храми, каплиці, і ікони
І ставники, і мірри дим,
І перед образом Твоїм
Неутомимії поклони
За кражу, за війну, за кров:
Щоб братню кров пролити [просим,
А потім в дар Тобі приносим
З пожару вкрадений покров!.."

Порівнювання Шевченка з найбільшими старозаповітніми пророками не є ніяким перебільшенням; в нім дійсно панував дух любови Божої. Його любов до свого поневоленого народу перевищує навіть любов матері до своїх дітей. У спогадах про Шевченка людей, які особисто знали його, описуються зворушливі події:

Українські поміщики, бажаючи показати себе перед Шевченком великими лібералами, а навіть українськими патріотами, запрошували його до себе в гостину. Будучи в такій гостині у поміщика Скоропадського, Шевченко побачив, що той вдарив по обличчю лакея. Це так обурило його, що він не знав, що робити: схопив обома руками за кінець стола і так труснув його сердито, що пляшки, чарки — так і посипались додолу, а коли ображений Скоропадський зарепетував на Шевченка, він з призирством глянув на нього, роздер зі злости на двоє свою шапку, шпурнув нею на господаря й вибіг з його дому. Про аналогічний випадок, що стався в гостині у поміщика Платона Лукашевича в м. Лубнах, оповідає також у своїх спогадах О. Чужбинський.

Всі, що особисто знали Шевченка, — навіть чужинці, — високо цінили його, але найбільше з усіх цінила, просто обожнювала його княжна Варвара Репніна, аристократка з походження й велика аристократка духа. В листі до свого учителя Шарля Ейнара, вона в зворушливих словах описує постать Шевченка. З браку часу я обмежусь уривками з її листа. Ось, що вона писала:

"...Капніст, який заради свого хворого сина оселився у нас на кілька літніх місяців, попросив дозволу провести свого знайомого, художника, до вітальні, щоб показати йому картини; дозвіл, звичайно, вони дістали, і в ту хвилину я довідалась тільки, що це художник - живописець, і поет, причому, навіть більше поет, аніж живописець, і що зовуть його Шевченко. Запам'ятайте це ім'я, дорогий учителю, воно належить до мого зоряного неба... Тут сталася жахлива річ — я не можу розказати про неї коротко, — і ось декілька художників і один наш поет, Жуковський, зацікавилися ним і викупили його. Яка ганьба! О Господи! Якби я мала хоч якунебудь силу, я знаю, що я зробила б! Таким чином він став людиною для інших; по суті людиною він був давно, пройшовши шлях неймовірних страждань. Він став художником за порадою однієї людини, яка щиро опікувалася його долею, і поетом тому, що він народився ним... Одного вечора він запропонував прочитати нам свою другу поему, яка називалась "Слепая"... І ось він починає читати. О, якби я могла передати вам все, що пережила я під час цього читання! Які почуття, які думки, яка краса, яка чарівність і який біль! Моє обличчя все було мокре від сліз, і це було щастям, бо я змушена була б кричати, якби моє хвилювання не знайшло собі цього виходу; я почувала нестерпний біль в грудях... Нарешті, якось він був прикро вражений: людина, яку він вважав за свого друга і брата, зневажила його грубо, низько, підло, пригадавши йому його походження. Якось ввечері після чаю він сказав мені, що йому хотілося б поговорити зі мною на самоті. Я пішла з ним до великої вітальні, і тут мій милий Шевченко, такий добрий і щирий, що здавалося, ніхто не наважився б зробити йому боляче, розказав мені про цю страшну образу, яку завдав йому лист цього нещирого друга і, розповідаючи, плакав від болю. Бачити чоловіка в сльозах, особливо, якщо гаряче любиш його, почувати, що його принизили, — це дуже боляче; я не знала, що сказати, що зробити, щоб втішити його; я притисла його голову до себе, обійняла його, поцілувала його руку, поцілувала б і його ноги..."

— — — — — — —

Шевченка, як велику людину і геніяльного поета, цінять високо і чужинці. В енциклопедичнім словнику Ф. Павленкова, виданім у Петербурзі в році 1913, поміщена світлина Т. Шевченка, його стисла біографія й оцінка його як поета; там так написано (наводжу по-російськи): "Мелодія чарующаго стиха, глубокая задушевность, гуманизмъ, искренность, яркость художественныхъ образовъ и беззавѣтная любовъ къ народу **ставятъ Шевченка въ ряды величайшихъ славянскихъ поэтовъ".**

Тепер, дорогі Присутні, на підставі творів Шевченка, нам необхідно вияснити його релігійний світогляд. Бо деякі гострі вислови в його творах проти традиційних церков, дали нагоду декому вважати Шевченка богохульником і навіть атеїстом. Це неправда! Шевченко, як наскрізь чесна й геніяльна людина, гостро боровся й виступав проти усякої неправди і несправедливости; не міг він зносити неправди і в церквах. Шевченко, який ще з хлоп'ячих літ захоплювався глибоко релігійними поезіями Сковороди (прочитайте його поезію, присвячену А. О. Козачковському — "Давно те діялось"), а опісля, в зрілому віці, пильно студіював Святе Письмо, прекрасно розумів дух і суть християнства. Він розумів, що правдиве християнство повинно бути не лише в церковних відправах та в різних церемоніях і обрядах, а в практичнім житті: в суспільній справедливості, в братерстві, любові й добрій волі між людьми. Вплив Святого Письма на Шевченка настільки був великий, що він, подібно старозавітному пророкові Єремії, виступав гостро проти всякої несправедливости й переніс на собі наслідки того великого пророка. Бачучи, що та, так звана християнська (та ще й православна!) церква не тільки не бореться проти несправедливости, не заступається за нещасний поневолений народ, а навпаки, одобрює ту жахливу суспільну систему, Шевченко сильно обурювався й безпощадно громив ту церкву. Своє обурення Шевченко висловив в таких словах:

"Світе ясний! Світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
Защо ж тебе, світе-брате,
В своїй добрій, теплій хаті
Оковано, омурано,
Премудрого одурено,
Багрянцями закрито
І розп'ятієм добито?
Не добито! Стрепенися
Та нам нами просвітися,
Просвітися!.. Будем, брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закуряти,
Явленими піч топити,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати!"

Ту поезію Шевченка традиційні церкви вважають богохульною; в деяких виданях "Кобзаря" її пропускають, але в світлі Слова Божого, Шевченко є великим реформатором, він розумів, — що правдиве поклоніння Богові повинно бути не церемоніями, а духом і правдою. Ми, євангелики, з великим вдоволенням читаєм ту поезію, бо в тій поезії Шевченко ясно вказав на той бруд, який закриває людям правдивого Бога.

Шевченко, який прекрасно знав історію церкви, знав про страхіття святої інквізіції в часи середньовіччя, не мав жодного респекту й до римокатолицької церкви. В своїй чудовій поемі "Єретик", присвяченій пам'яті славного чеського реформатора, Івана Гуса, він пише:

"Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить,
Людською кровію торгує
І рай у найми оддає..."

Декому та чудова поема так не подобалась (бо правда коле в очі), що видавець повних творів Шевченка, М. Денисюк, пробував навіть викинути її з його "Кобзаря", але дістав за те від усього українського загалу таку гостру догану, що й сам собі був нерадий. Наші брати-галичани хоч і католики, але Шевченка вони настільки цінять, що не проміняють його й за сотні "найсвятіших" ....

Як доказ глибокої релігійности Шевченка наведу уривок з його поезії:

"...Смирітеся, молітесь Богу,
І згадуйте один другого;
Свою Україну любіть,
Любіть її.. Во время люте,
В останню, тяжкую мінуту
За неї Господа моліть!"

Таких висловів, "молітесь Богу" є дуже багато в його "Кобзарі". Вислів Шевченка: "Я так її, я так люблю мою Україну убогу, що проклену святого Бога, за неї душу погублю" — не є жодним доказом богохульства: це є вислів найбільшої любови до свого поневоленого народу. Апостол Павло висловлює такі самі думки: "Бо я сам бажав би бути відлученим від Христа за братів моїх, рідних мені по тілу".

Як ми бачимо, Шевченко не мав жодного респекту ані до православної, ані до римо-католицької церков, але в його творах ми бачимо глибоку релігійність, його глибоку віру в Бога. Постає тоді питання: Який був релігійний світогляд Шевченка? Відповідь: Євангельський! Доказом є його чудова поема "Єретик". В тій поемі він високо підносить чеського реформатора і патріота, Івана Гуса, який так могутньо підніс голос "за Євангеліє правди", "за темнії люди"; вважає його "за великого мученика". Констатуючи, що хоч Івана Гуса "Ченці осудили, запалили... та Божого слова не спалили", Шевченко висловлює щире бажання:

"... А я нишком
Богу помолюся,
Щоб усі слов'яни стали
Добрими братами,
І синами сонця правди,
І єретиками
Отакими, як Констанцький
Єретик великий!
Мир мирові подарують
І славу вовіки".

Шевченко бажає, щоб такий дорогий йому український народ, — всі до одного, — стали протестантами ("єретиками"), "добрими братами" і "синами сонця правди", такими "як Констанцький єретик великий" — Іван Гус, які, поклоняючись живому правдивому Богові, духом і правдою,

"Мир мирові подарують
І славу вовіки".

Життевий шлях Шевченка, як пророка і великого українського патріота був неймовірно тяжкий, тернистий. Наш Спаситель Ісус Христос навчав: "Більшої сієї любови ніхто не має, як щоб хто душу свою положив за друзів своїх". Ту заповідь Христа Шевченко сповнив.

Все, що він мав, — талант артиста-маляра, славу геніяльного поета, своє життя й особисте щастя, — все віддав, усім пожертвував за правду і волю українського народу.

Цар Миколай I з садистичною жорстокістю помстився над Шевченком. Через ту помсту Шевченко вмер передвчасно, але його світле ім'я, його дух живе й житиме в серцях мільйонів українського народу не тільки на рідних землях, але й розкинутого по цілому світі; його ім'я, як поета, пророка, борця за правду, записане золотими літерами в історії не тільки українського народу, але записане в історії усіх культурних народів світу. Зате історія російських царів переповнена описами про неймовірні жорстокості, морди, розпусту, інтріги, а закінчилась... распутінщиною.

Шевченко ж, з бідного селянина - невольника став духовим велетнем, царем духа. Його дух веде нас крізь страшні безводні пустині сучасности до повного визволення. Ми твердо віримо в слова його пророцтва, що

"Церква-домовина
Розвалиться, а з-під неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Невольничі діти".

("Суботів")

"КОНКОРДАТ З МОСКВОЮ МОЖЕ ПЕРЕТВОРИТИСЯ В КІНЕЦЬ ВАТИКАНУ"

Редакційна стаття в ч. 12 "Гомону України" слушно завважує (з нагоди відвідин Папи зятим Хрущова Аджубеєм і відомостей про нав'язання більш дружніх відносин поміж Москвою і Римом): "Нема підстави сподіватись, щоб на співіснуванню з Москвою Ватикан краще вийшов, ніж Вашінгтон. Не довго прийшлося ждати президентові Кеннеді, як після його інтерв'ю з Аджубеєм Москва збудувала на Кубі ракетні бази.

З дотеперішніх залицянь до Ватикану Москва може похвалитись таким немаловажним досягненням, що на Вселенському Соборі самі його організатори подбали, щоб не було там жодних антикомуністичних виступів в обороні релігії і Церкви в СССР. Протесту українських ієрархів не допущено на порядок денний".

Не горить сіно, якщо не
торкнеться огня.
Не любить серце, якщо не
бачить краси.
Наочно, що любов є дочкою
Мудрости.
Де мудрість зобачила, там
любов спалахкотіла.

Г. Сковорода
"Наркіс"

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 Ontario

УКРАЇНСЬКА
ПРЕСВІТЕРСЬКА
ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Відкинене прощення

Якихось сто років тому дві особи — Вільсон і Портер — були засуджені за пограбування пошти на кару смерти через повішення.

Три тижні перед екзекуцією президент Андрю Джексон простив Вільсона. Як не дивно, Вільсон відмовився прийняти прощення.

Справа опинилася перед найвищим судом Сполучених Штатів (Юнайтед Стейтс проти Вільсона. 7 Петерс репорт ст. 150). Суд ухвалив такий вирок: "Прощення — це вчинок, для якого доручення є істотним і доручення не є повним без прийняття. В такому випадку прощення може бути відкиненим особою, якій воно запропоноване, і якщо воно є відкинене, ми не змогли винайти сили в цім суді, яка б могла змусити прощення на нього".

Інакше кажучи, прощення безкорисне, якщо винна особа його не приймає. Багато людей погодяться, що Вільсон був нерозумним, відкинувши прощення, і в цей же самий час ці самі люди відкидають прощення, яке Бог приготовив для них у відкупній смерті свого Єдинородного Сина. Тому, що Бог справедливий, Він мусить покарати нас за гріхи, але тому, що Бог милосердний, — Він сам в особі свого Єдинородного Сина переніс гнів Божий проти наших переступів, коли Він вмер на хресті на Голгофі.

Слово Боже каже: "Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого Єдинородного дав, щоб кожен віруючий в Нього не погиб, а мав життя вічне" (Йоана 3:16).

І знову: "Коли, визнаєм гріхи наші, то Він вірний і праведний, щоб простив нам гріхи і очистив нас од всякої неправди" (1 Йоана 1:9).

П. А.

Сім речей, що їх більше не буде

Бог обіцяє своїм дітям, що в повні часу Він усталить нове небо і нову землю. Всі речі будуть очищені і обновляться, ми сами одягнемось у нетлінне і безсмертне. Ті речі, що спричинюють терпіння, навіки позникають. Святе Письмо відкриває нам про ті речі, які не будуть мати місця, коли нове небо і нова земля постануть. Цих речей усього сім і вони охоплюють коло людських страждань. Цікаво, що число сім вказує на повноту, очевидно, що обновлення речей буде повне. В першому вірші 21 розділу Відкриття ми читаємо, що не буде моря більше. Море, про котре нам говорить Писання, є цілком особливе море. Це не те море, що помагає людям зноситись один з одним з далеких країн. Це не те море, що творить чудові береги і приносить різні багатства. Моря, що їх сотворив на землі Бог, були і є великим добром. Відкриття нам каже про інше море, що є символом певних речей світу, і такого моря більше не буде. В розділі 13 ми читаємо: "І став я на піску морському, і бачив звіра, що виходив з моря". Це звір, котрому дав власть Змій! Відчинив він уста свої на хулу проти Бога". Перед нами море безбожних народів, що дають народження звірові, повному хули. Це є море безбожности і опозиції до Творця, це є море сил тьми і всіх помічників диявола. І тому цілком зрозуміло, що в новім небі і на новій землі цього моря небуде. Моря, що повне сліз людських і в котрому погибло чимало душ. Це море є челюсти пекла на землі, його більш не буде.

Друга річ, що не матиме місця в обновленім світі, є смуток. Бо обітре Бог усяку сльозу з очей їхніх. В наші дні смуток не минає жодної людини. Ми маємо смуток, коли хтось із наших близьких іде в другий світ і від цього не можна відкупитись мільйонами, ми маємо смуток по тілу в хворобах, і ми маємо смуток по духу в гріхах.

Смутків є стільки ж багато як і людей, і кожний має свій смуток. Бог знищить усі смутки в своїм царстві. Смутку більш не буде. Не буде там, як каже нам Писання, і крику. Тепер криком сповнений світ. Чи ви чули як кричить людина в агонії смерти? Я чув і кожний раз, як пригадаю той крик, я вдячний Богові, що його більше не буде. Криком людина починає своє життя при народженні, якби боячись тої довгої дороги гріха, непокори і помилок, що вона починає. Не раз доводиться їй кричати поки вона навчиться жити і розуміти. І навіть коли людина виросте, часом попри життя і гріхи виривають з неї такий крик, від котрого холоне кров.

Я колись був залишений раненим на ласку ворогів, які заливали наш край. Я був ранений, наш полк мав так скоро відступати, що для швидкости руху усіх ранених, на яких не було надії, що вони виживуть, наказано залишити в однім селі. Це була безпощадна боротьба і тому обидві сторони добивали багнетами ранених, що їх залишали вороги. Нас залишили в сільській школі на підлозі. Військо вийшло геть. За якийсь час в село вірвалась кіннота ворога. Першим ділом вони прискакали до школи, влетіли в кімнату і перший чоловік, що лежав біля дверей, звернув на себе їхню увагу, ударом прикладу один з ворожих вояків пробив йому груди.

Я ніколи не чув такого крику як тоді, решта з нас спаслося чудом. Але крик того добитого часом і тепер стоїть у мене в ушах. Крик з самого серця людини, крик за життям, крик роздираючий ваш мозок, так кричати може тільки людина безсильна, що її мордують безпощадні вороги. Слава Господеві, в Його царстві більш не буде крику, бо там вже не буде тих, що вбивають, замість крику і одчаю там люди славитимуть в радості свого небесного Батька.

Не буде в цім царстві так само і труду і болю. Тут нам Писання не каже, що більш ніхто не буде нічого робити, що всі будуть лише бавитись. Зовсім ні, ледащих в тім царстві не буде, кожна людина матиме завдання по своїх здібностях, і праця в цім завданні буде для неї великим щастям. Тут слово труд ужите в розумінні праці, що спричинює біль і викликає огидність. Праця від ранку до вечора монотонна, не цікава і часом нікому не потрібна. Грецьке слово тут ужите можна перекласти словом біль, не тільки праця. І цей переклад більш правильніший, ніж праця. Усякий біль в Царстві Божім зникне. Там не буде більше болю фізичного, бо тлінне одягнеться в нетлінне, і смертне одягнеться в безсмертне.

Тільки тлінне і смертне може мати біль. Так само зникне і біль душі, бо всі її найкращі бажання найдуть своє здійснення у ніг Творця. Там не буде речей, щоб спричинювали біль, а з другого боку прагнення серця за правдою, святістю і добром найдуть своє здійснення. Ніхто вже не казатиме, що тільки і правди, що у мене та у Бога трошки. Кожний матиме усю правду в Христі. Ми тепер всі якби під прокляттям. І їх не одно, а тисячі. Прокляття не є лайка, це є щось гірше, прокляття є відлучення, прокляття є розірвання усіх зв'язків раз і назавжди. Батько прокляттям розриває узи крови з сином. І Бог відділяє ним людину від себе. Найбільше прокляття є прокляття гріха, що ми несемо з часів Адама і котре Христос зняв на свої плечі з наших. Тому в царстві Божім не буде жодного прокльому. Христос зробив прокляття безсильними. Замість прокляття царюватиме в Божім Царстві благословенство. Ніч в царстві Христовім зникне назавжди. І не потребуватимуть в тім царстві ані сонця, ані місяця, бо слава Божа освітила його, а світильник його Агнец".

Чи ви можете уявити собі вічний день без сонця і місяця, осяяний світлом слави Божої? Я не можу, але я знаю, що то буде щось чудове. Запитайте сліпця від народження, що є світло? Чи він вам скаже. Так і ми. Смерть не знайде собі там найменшого куточка. Смерте, де твоє жало? Де в тебе пекло, побіда? Ми живемо в царстві смерти, вона з'їдає нас дуже повільно, але певно, і може не так далеко той час, коли вона з'їсть нас зовсім. Наше тіло в її владі, вона має нас на сніданок, обід і вечерю і завжди голодна. Її жало є гріх і сила закону. Її ми всі боїмось, бо це найстрашніший людоїд на світі, що не має жалю, ані до старого, ані до малого. Тут від неї ми не можемо втекти. Але Бог збудує нове небо і нову землю, там її

більше не буде. Там же, де нема смерти, царюватиме життя во віки. Ці є сім речей, що Писання нам про них говорить, не будуть в новім небі і землі; не буде більше моря гріха, смутку, крику, болю, прокльону, ночі і смерти. Коли б всі ці речі забрати з нашого світу, то ніхто не хотів би ніколи вмирати. Христос усуне всі ці речі, але лише для тих, хто прийме ім'я Його. Для них він знищив усі ці речі, та, окрім того, замість кожної з них — дав великі благословенства. Замість смутку радість, замість крику — хвалу, замість болю — насолоду, замість прокльону — благословення, замість ночі — день, замість смерти — життя. Нехай Йому буде слава на віки!

М. Н.

Вибрані думки з творів Григорія Сковороди

"О, Господи мій! Як вони не знають? Вони з малих літ почали читати біблію Твою, на ній постарілись, не лишили ні віршика, ні слівця, не заперечивши його, ім'я Твоє, хрест Твій завжди у них на грудях, на губах, на одежах, на стінах, на блюдах, на церемоніях. Але що за користь жувати, а смаку не відчувати?

По цій причині цих беззубих скотів висилає: "Ідіть навчітеся, що таке значить: милости хочу, а не жертви".

Не любить цих неугодних Господу звірів вибраний Павло: "Водяться всякими похотьми, що завжди вчаться, та ніколи до зрозуміння правди прийти не можуть'.

Называє їх ворогами хреста Христового, а Давид мужами крови і підступу. А для чого?

Задивились на церемонії, засіли на м'ясних бенкетах, не взяли до розуму свого шукати правди Божої, до якої вела їх церемонія, а залишивши світло, вернулось до своєї темряви, до свого тіла і брехні, повертаючись над вечір" (Асхань).

***

"Сине Давидів! Христе Ісусе! Небесний і новий чоловіче! Голова і серце і світ всього сотворіння! Центр вселенної! Сила, закон і царство міра, правиця Божа, Воскресіння наше, коли Тебе зрозуміємо?" (Наркіс).

***

"Бог од нас не молитов, ні жертв прийняти не може, якщо ми Його не знаєм. Люби Його і наближайся до Нього завжди серцем і лізнанням, наближайся не зовнішніми устами і ногами. Серце твоє є головою зовнішностей твоїх. А як голова, то і ти сам і твоє серце.

Але якщо не наблизишся і не спряжешся з Тим, хто є твоїй голові головою, то лишишся мертвою тінню і трупом.

Якщо є тіло над тілом, тоді є і голова над головою і вище старого нове серце. О, чи не стидно нам і не жалюгідно, що Бог суда від нас просить і не получає?" (Наркіс).

***

"Сірін — це солодко промовляючий дурень, який тягне тебе до того, щоб ти заснував щастя твоє на тім камені, який не утверджує, а розбиває.

Стільки у вас славних почесних любомудреців. Всі ці суть сіріни.

Вони то спокушують в житті цім пливущих стариків і молодь.

Подивись оком серця на море життя. Глянь на спотикання і падання пливущих і їх крик.

Один хотів возгніздитись на капіталі, як голуб Ноя на горбі і під старість упав.

Другий створити дім свій, догоджуючи тілу і наприкінці років осоромився . . .

Ти думаєш і прагнеш сісти на камені тілесної молодости, тілесного здоров'я і тілесних очей своїх і чекає на тебе спотикання, падіння, руїна".

Г. Сковорода
(Розмова названа двоє)

Місійна праця Пресвітерської Церкви

(З листа місіонера Р. Талбот)

Схід

В той час, як такі країни, як Японія, Корея, і Китай часто мають між собою непорозуміння, вони мають також спільну культуру і багато спільних речей. Наприклад, письмо. В наслідок властивостей цього письма народи, які говорять на десятках різних мов, можуть читати книжки один одного і розуміти писання один одного, це тому, що кожна літера репрезентує значення, а не звук. Усі східні народи рахують місяці й роки в тотожній спосіб. Цей рік є роком 'зайця" в усіх країнах сходу. Вони мають дванадцять символів-звірят для означення місяців року. Ці народи так само мають спільну етику Конфуція, ідеї про льояльність і покору своїй родині, громаді, нації. Ці ідеї виглядають суворими і дивними європейцям, але знані всім східнім народам. Звичаї і культура цих східніх народів мають уже кілька тисяч років.

***

Запитання:

Нащо посилати допомогу за кордон, коли ми ще не розв'язали с[illegible]іх настирливих проблем дом[illegible]

Відповідь:

Спробуйте продумати повище запитання до його логічного кінця. Якщо це правило зробити нормою поступовання для одиниці взагалі, то що буде?

Така людина ніколи не зможе помогти іншій особі, поки вона не задовольнить усіх своїх особистих потреб. (А їм нема числа й краю — Ред.). Така людина ніколи не зможе помогти жодній іншій родині, поки його родина не буде мати усього. В такий самий спосіб ніколи нічого не зробить для громади, провінції, країни.

Але в той самий час людина в суспільстві, яка в наші дні є тісно пов'язана, не може ізолювати себе в такий спосіб, тому кожен повинен дбати про потреби інших дома і за кордоном, не чекаючи поки всі його власні потреби будуть задоволені. В Японії нараховується 48,000 міст і сіл (з населенням до 50,000), які не мають жадної евангельської церкви або праці. Більше 25 мільйонів людей живуть в місцевостях, куди церква ніколи не сягала. Ці люди ще не мали навіть найменшої нагоди почути благовістя.

Нагорода сумнівної якости

Газети принесли новину, що патріярха Російської Православної Церкви в СССР Алексія Хрущов нагородив орденом "Героя соціалістіческаво труда". При цій нагоді вони ніби поцілувались. Нам здається, що голові церкви, яка носить ім'я Христа, приймати нагороду від голови уряду, який є отверто атеїстичний і ворожий церкві, який переслідує всяку віру і в якого руки рясно политі кров'ю святих — просто зреченням Бога.

Чи не був би більше на місці замість поцілунків — протест і зречення нагороди з поданням причин.

Російські церковні провідники в Америці

Генеральна крайова рада американських церков мала з'їзд в Денвер. На цей з'їзд приїхали також представники церков в СССР, яких комуністичний уряд дібрав для цієї цілі. Були "заступлені" Російська православна, Грузинська православна, Вірменська православна церква, Лютеранські церкви з Естонії і Латвії та представники Союзу евангельських християн-баптистів. Ніякі українські церкви в делеґації не були репрезентовані. Це могло бути тому, що всі українські церкви в Україні вже росіянами знищені, і нема кого репрезентувати, або комуністичний уряд українцям не вірить, або українців змушено приєднатись до російських церков. В кожнім випадку заборонено українцям визнавати свободу совісти та скривджено як народ.

Офіційні російські делеґати різних церков говорять як награні платівки і кажуть неправду і нісенітниці не моргнувши оком. Наприклад, архиєпископ Нікодім казав: "Держава (в Советах) не втручається у внутрішні справи наших церков. Радянське законодавство усталює гостру відповідальність за кривди релігійним правам віруючих". Коли ж його запитали про протест евангельських втікачів із Сибіру, які шукали захисту в американській амбасаді і не знайшли, то він збувся запиту, називаючи тих людей "фанатиками". Ніби фанатик не має права вірити в Бога так як йому любо.

Під час цього з'їзду в Денвер голова іншої крайової організації американських протестантів пресвітерський пастор д-р К. Макінтайр проголосив, що вся російська делеґація це дібрані аґенти і шпигуни, які доносять все безпосередньо до російської тайної поліції.

Д-р К. Макінтайр, промовляючи на зборах в Денвер більш як до 1,500 людей, домагався, щоб міністерство державних справ розслідило наплив російських комуністичних шпигунів, зодягнених у ряси. Так само при цім він критикував уряд за "релігійну репатріяцію" з американської амбасади в Москві евангеликів з Сибіру.

Н. Щербина

КУЛЬГАВА СТАТИСТИКА СОВЄТСЬКИХ "АКАДЕМИКІВ"

(закінчення з попер. числа)

Переконавшись, що Кубань разом з Чорноморщиною стає Кубанською Україною, комуністичні верховоди злякались. Вони побачили, що руху на користь національної самосвідомости спинити не можна, бо не допомогла навіть дискусія на сторінках "Червоної Газети" про мову кубанців, коли великодержавницьким агентам компартії не вдалося довести, що мова кубанців-чорноморців — не українська. Не допомогла навіть сталінська шавка — А. Луначарський, який виступив на сторінках центральної преси компартії з тими ж самими русифікаторськими доказами. Та сталося диво, яке, за совєтських умовин не має прецеденту! У тій дискусії компартія зазнала поразки! Її великодержавницькі, шовіністичні побрехеньки про національність і мову населення Кубані були скритиковані в пресі Північного Кавказу й відкинені. Тоді антиукраїніст Сталін (Джугашвілі) зрозумів, що цей масовий національний рух можна спинити тільки тоді, як викорчувати, розторощити й роздрібнити його коріння — народню масу трудящих — основу народу. Згодом комуністична диктатура це й зробила, знесиливши населення надмірними податками, значно прорідивши його в наслідок масових арештів, закатовань у підвалах ГПУ, масових виселень на північ у холодних вагонах, у найхолодніші дні зими, винищивши сотні тисяч людей на нових, голих, безлюдних місцях під час 40-градусних морозів, та на каторжній, надсильній роботі з найгіршим харчуванням. Свій тріюмф розправи з беззбройним і безборонним народом червона диктатура закінчила створенням штучного голоду на терені України та козацьких земель. Один з найжорстокіших катів червоного імперіялізму, вже тоді відомий антиукраїніст, лютий ворог слов'янських народів, сіонофашист із квитком компартії в кишені, Лазар Каганович, присланий Сталіном на Північний Кавказ, доклав усіх сил і уміння до якнайефективнішого, масового винищення населення, головно козаків. Виселивши кілька кубанських станиць на північ і видушивши людність голодом, в окремих станицях до 95%, Москва наказала заборонити на Північному Кавказі мову українського населення, а працю всіх закладів, шкіл тощо перевести на російську мову. Тодішній генеральний секретар Совету Національностей Мануїльський на весні 1934 року, в наказу тирана Сталіна, одним розчерком пера підписав той злочинний акт насильства над народом, акт русифікації.

Що ж говорить інша статистика про українське населення Північного Кавказу?

За значно зменшеними даними статистики царських часів на 1 січня 1914 року українське населення на Кубані (козаки й некозаки) становило тільки 47,7% всього населення. Насправді ж тоді українців було там від 70 до 80% 7). За бурхливих часів Кубанського Уряду 1917 - 1920 рр. перепису населення провести не пощастило, і ми не маємо правдивої статистики за ті роки. Але все ж навіть статистика царських часів не могла звести нанівець наявність великої кількости населення українського походження на Кубані, що зробила совєтська статистика післясталінського періоду, за переписом 1959 року. Близька до правди статистика до періоду колективізації, тобто, статистика перепису населення в 1926 році. За тим переписом українці становлять національну більшість у західній частині Передкавказзя, де їх жило, як подає та статистика, 1,350 тис., а росія 600 тис.; у східній частині — 2 млн. росіян і 1,2 млн. українців 8). Загалом, за неофіційними даними, українців на Північному Кавказі на той час було коло 4 млн., чого не зафіксував перепис 1926 року.

Усі дальші спроби провести переписи за часів Сталіна і після нього були цілковитим фальшуванням і шахрайством, або не були доведені до кінця.

Розгром Українського Відродження на Північному Кавказі, щоправда, насторожив національно свідому людність і напевно багатьох осіб заставив приховати свою національність з обережности, бо хто знає, чи довго буде при владі той Хрущов, а після нього може прийде який-небудь новий Джугашвілі, новий Лазар Каганхан з великими шовіністичними іклами і відновить масовий терор над населенням. Це, звичайно, не може бути основною причиною статистичних перекручень перепису 1959 року, як не може бути нею й видушення частини населення голодом 1932 - 1933 років. Головна причина мабуть у тому, що перепис був проведений за принципом: записуй як росія н усіх, хто балакає будь-якою слов'янською мовою. Де існує влада тоталітаризму, там усе підпорядковане її русифікаторсько-імперіялістичній меті, для якої всі засоби можливі. Адже хіба не фальшива вся історія СССР або вся національна політика компартії, що національне називає націоналістичним або фашистським, обіцянки ж, програми пише тільки на експорт, а не для народу. Бо коли б, наприклад, компартія проводила національну політику за правильним принципом, як про це сказано в Конституції СССР, у програмі КПСС, у писаннях її теоретиків (Леніна та ін.), то на Північному Кавказі мала б існувати Українська Автономна Республіка, створена з країв, заселених переважно українцями, — Кубані, Чорноморщини, Ставропілля й частини Терщини (77 станиць). Тоді б до складу тієї автономної одиниці більшого утвору увійшли б деякі дрібніші автономні кавказькі народи, що дало б підставу до виникнення нової назви: Український Автономний Край. Назва могла б також бути й інша: Кубанський Край, але з українським змістом. Менші автономії чи групи народів, які ввійшли б до цього Краю, провадили б самоврядування й культурно-освітню працю своїми національними мовами. На жаль, така Автономія, під совєтами, неможлива, бо це вже була б реальна дійсність, а не писанина на папері. Партійне ж друковане слово існує в СССР як засіб обдурювання народніх мас, як реклама, за якою компартія приховує свою справжню політику, протилежну бажанням народу.

7) І. Івасюк. Кубань. Економічний нарис. Прага, 1925, стор. 17.

8) Журн. "Новим Шляхом". Катеринодар, 1927 - 1928. Вол. Кубійович. "До проблеми сучасного національного стану посідання на українських землях". Часоп. "Час". Фюрт, Зах. Німеччина, 28 листопада 1948.

І ось Я прийду скоро, і заплата Моя зо Мною, щоб віддати кожному по ділах його.

Одкр. 22, 12.

Слушні завваги в пресі

О. Кей в "Блокноті спостережника" (дивись "Українські Вісті" ч. 11) пише: "Взагалі злочинно сугерувати читачеві синонімність між словами "український" і "католицький"... "Не вільно, нікому не вільно ставити вже тепер знак рівняння між "український" і "православний", тим більше — між "український" і "католицький". Той, хто такими речами займається, не є ані націоналіст, ані добрий українець".

З повищої цитати видно, що О. Кей є відважна людина і має горожанську мужність проголосити те, що багато з-поміж православних і католиків думають, але бояться сказати. Такої науки треба більше і частіше і, хоч перша ластівка весни не робить, ми вітаємо думки О. Кея, бо без них України не збудувати.

В цім же ч. "Українських Вістей" О. Кей збирає собі гнів від церковних ієрархів, пишучи про приняття Папою Римським А. Аджубея, зятя Хрущова: "Речник Ватикану сказав, що цим приняттям Папа хотів лише подякувати совєтському урядові за звільнення на волю митрополита Й. Сліпого. Якщо це так, то мене особисто ця віста ні трохи не тішить. Бо українець стає знаряддям політики позаукраїнських сил. Це применшує і велич повороту владики, і б'є як українців взагалі, так і Українську католицьку церкву зокрема. Вже не говоримо про моральне пониження самого Папи".

Переслідування віри в совєтах

Журнал "Нюсуік" опублікував деякі з матеріялів, що їх лишили евангелики з Сибіру в американській амбасаді, коли шукали захисту, а американці їх видали комуністичній поліції.

Найбільш драматичними були листи від дітей, яких уряд силоміць забрав від батьків евангеликів. Їх було приміщено в совєтські притулки сотні миль від родин.

Валя Ващенко, якій дванадцять років, пише батькові: "Дорогий Татусю, коли я відчуваюсь сумною і огірченою, я пишу до тебе і співаю псальми. Коли ми ідемо їсти, всі стають навколо мене і не дають мені проказати молитву перед їдою. Я кажу їм, що я не буду їсти аж поки не попрошу Божого благословення. Якщо вони не дозволять нам вмолитувати, тоді нехай повбивають нас".

Своїй матері Валя написала: "Мамочко, управитель кричить на нас і це є добре. Чим глибше горе, тим ближче є Бог... Молись, щоб ми стояли твердо".

Коли директор школи змушував її скласти комуністичну піонерську присягу, вона просила батьків подати петицію до Хрущова. "Скажи йому" — писала Валя, — "Я не хочу більше жити в Совєтськім Союзі. Кажу тобі, я не буду вчитись у безбожній школі".

Не менш зворушливі листи її сестри Тані і брата Петра з тої самої школи. Тані вісім років. Вона пише: "Я плачу вночі. Хлопці б'ють мене. Але не журись. Бог ще піклується нами". Семилітній Петро каже: "Мамо, хлопці б'ють мене. Але я переношу все. Я прошу їх пустити мене додому, але вони не пускають".

Жоден нарід, держава, або устрій, які так трактують дітей за їх релігійні переконання, які б вони не були, не мають права на назву цивілізованих.

Академія в пам'ять Тараса Шевченка

Українська пресвітерська громада в Торонті відзначила свято життя і праці Т. Шевченка прекрасним вечером.

Академію розпочав молитвою пастор М. Фесенко. Потім струнна оркестра разом з присутніми виконала "Заповіт".

Пан Т. Каменецький виголосив короткий, але незвичайно змістовний і добре приготований відчит, який ми подаємо окремо.

Програма концерту була багата і повна заля гостей була захоплена і вдоволена з святочної академії. Програму академії уклав відомий артист-співак Петро Черняк. Різноманітна програма концерту була збагачена грою струнної оркестри "Барвінок". Оркестра була добре зіграна і може вважатися однією з кращих у Торонті.

Майже половина дітей була зодягнена в прекрасні українські строї. Їх виконання деклямацій, співів та гри на інструментах було бездоганне і захоплююче. Виступали на академії Галина, Юлія і Олександра Бовкун, Юлія Духнай, Стефан Гаврилюк, Ярина і Леонід Озимчаки, Люба Головатенко.

З старших виступали артист Петро Черняк, Іван Бовкун. Пані Бовкун виконала незвичайно гарно в супроводі оркестри народню пісню "Цвітка Дрібная" Матюка. Панна Елеонора Фесенко і пані Рода Мельнишин заграли артистично дует на діяніно.

Портрет Тараса Шевченка в центрі залі на столі був привабливо прибраний українськими рушниками, про що подбала пані К. Середа. Не бракувало і квітів.

Так українська презвітерська громада згадала свого народнього пророка не злим тихим словом.

Чого вчаться наші діти?

Нижче ми містимо факти, що їх оприлюднив журнал Центрального Батьківського Комітету в Філадельфії в статті "Де наші діти?" та подані в "Церкві і Життю". Темою статті є питання: чого навчають українських дітей, які ходять в так звані українські римо-католицькі школи? З нижчеподаних фактів видно, що прикриваючись гаслом "українська", римо-католицькі "українські" школи визискують любов українців до рідного, щоб притягати дітей до своїх шкіл, але фактично вживають школи в цілях поширення римо-католицизму.

Подібний стан речей має місце і в Канаді. Але даємо слово статті:

"Діти у тих школах дістають для користування такі, наприклад, підручники з географії, як "Католик Джіографі", в якому відомості про Україну (і то не в тексті, а в примітках) — зводяться до одного речення, що Україна — "бред бескет" (хлібний кошик) Росії".

"Далі ще більше безнадійно, ще гірше, ще більш образливо і обурливо. Початки СССР цей "підручник" знаходить у добі Київської Руси. Княгиня Ольга там — "російська принеса", а князь Володимир — "Християнитель російського народу". Москалів нараховує "підручник" аж двісті мільйонів".

"Підручник релігії від першої по восьму клясу не в нашім обряді і не в нашій мові. Молитися примушують в англійській мові".

"Буквар" для навчання української мови в українських католицьких школах "найубогіший зі всіх букварів, виданих на еміграції". Видано "буквар" Архиепархією Візантійського обряду. До "Букваря" додано "Юкреніен Греммер" І. Шклянки — підручник української граматики в англійській мові".

"Інший "феноменальний" винахід для навчання української мови — це впровадження підручника для 2-ої кляси "Добрийдень" із французьких серій Св. Духа.

"Зміст книги — 11 (одинадцять!) українських слів і рисунки до розмальовання, з яких жоден не має української тематики. А розділ про Різдво зводиться до товстого американського діда "Сантаклос", одягненого у червоне".

Підручник призначено для дітей, що їм українська мова перестала бути рідною. Ті діти, які прийшли у школу із знанням української мови з дому, забувають її в такій українській школі."

"Коли люди осміляться звернути увагу українським католицьким чинникам на такі "аномалії" (заслабий вираз!), то у відповідь мають закид: "Валите свою Церкву!"

"Ось так виглядає наша "зміна" на практиці у вільному світі, де кожен може вчитися, говорити і молитися на своїй рідній мові. У той час свої формально українські католицькі церковні чинники провадять не що інше, як денаціоналізаційну політику, проти того протестує журнал Центр. Батьківського Комітету — "Де наші діти?" ч. 5.

Не маємо жодного сумніву у правдивості поданих фактів, бо їх оголосив на прилюдному зібранні в Нью-Йорку Голова Української Національної Ради Йосип Бойдуник 15 вересня 1962 року.

ПОПРАВЛЕНІ ПОМИЛКИ

В статті д-ра В. Левицького "Славіте Його" закралися наступні помилки ("Єв. Правда" ч. 2, 1963):

Стовбець 3, ряд 16, згори надруковано: "подекуди не з фальшивою". Має бути: **"подекуди ж з фальшивою"**.

Стовбець 3, ряд 34, згори надруковано: "ірреаятивні". Має бути: **"ірелевантні"**.

Стовбець 4, ряд 8, згори надруковано: "імпяцитний". Має бути: **"імпліцитний"**.

The Hermit Pays a Debt

By Leila T. Ammerman
(Mrs. R. E.)

Johnny was busily making roadways for his red truck in the sand just outside the white picket gate, when he heard the hum of voices down the lazy street. He glanced up and saw that it was just the old Hermit, his white hair and beard shining in the summer sun, with a group of teasing boys following. Johnny turned back to his sandtown again.

The old man grasped a gnarled hickory stick in one hand, and leaned on it as he walked. He looked neither to the right nor to the left, and paid no attention to his young tormentors, his shaggy beard hanging down the front of his shirt, and his white hair almost to his shoulders.

"Hermit, Hermit, have you got a permit—" The small boys called in a teasing voice, but the old man walked quietly on and ignored them. A half-grown Scotty dog and a small black-and-white mongrel were growling and snapping at his heels, acting like their masters.

A new note crept into Billy Overland's voice, a he grew angered because the Hermit paid no attention to him. "Hermit, Hermit, have you got a permit—" he yelled, and then savagely—

"Hey, Hermit, get the gum out of your beard—!" It was an ugly tone, and Johnny looked up again, just in time to see Billy reach into his mouth, pull out a large wad of bubble gum, and fling it straight at the long white beard. As if it were a signal, the other small boys followed suit, while the old man stopped in despair, and flung up a hand to defend his face.

Johnny leaped to his feet and ran down the street to the rescue of the old man, his heart pounding in his throat, and tears partly of anger and partly of pity, filling his green eyes. Laddie, his big Collie dog, was right beside him, and while Johnny leaped in front of the old man and broke into bitter words, Laddie turned his attention to the two half-grown dogs and chased them yelping down the street.

"Aren't you ashamed, Billy Overland! You're nothing but a big bully! You let the Hermit alone, he isn't hurting you. Go on home, all of you, before I send Laddie to chase you, too."

(Continued on page 8)

The Hermit Pays a Debt

(Continued from page 7)

Johnny guessed that Billy was already ashamed of what he had done, for he turned with a shrug of his shoulders and walked off toward his house, and the other boys followed quickly. Johnny made a sound of pity as he saw that two of the huge gobs of gum had hit their mark and tangled in the long, glistening, white hair of the old man's beard.

"I'm sorry, Mister Hermit. Billy isn't bad like that usually. Maybe we can pull it out."

"I'm afraid not, Son." Johnny was surprised at the brightness of the blue eyes generally hidden by bushy white eyebrows. "If you could get a pair of scissors, we could cut them off—"

"Why, yes, I'll get some right away. Come over by the gate, and I'll run in and get the scissors."

When Johnny brought back his mother's scissors, the old man reached up and cut off the gobs of bubble gum, cutting away great hunks of the soft white hair as he did so. He sighed, and Johnny murmured gently again — "I'm sorry."

The old Hermit laid a gnarled hand on Johnny's red-gold, tousled hair and his blue eyes shone brightly.

"I want to thank you, Son. It was mighty nice of you to come and help an old man in trouble. I had a son like you, once—I—thank you—" he handed the scissors back and turned away. Then he swung back again — "Look, if you'll come out to see me, I'll show you how to make a special fish bait."

"Oh, that would be keen, Mister Hermit!"

The old man turned and went down the maple-shaded street, while Johnny stood on the lower bar to the gate and waited for his Dad to come home to lunch. As soon as he got hold of his Dad's big hand, Johnny told him excitedly about how the boys teased the old Hermit He could see that his father was angry.

"It's a shame that those boys should tease the old man like that."

"It is a shame," agreed his mother, "but—but Johnny, I want you to promise that you won't go near his shack in the woods."

"But why, Mom?"

"Well, Johnny, there is something very queer about an old man who moves into a shack in the woods, and has no telephone or radio. He never has visitors, and no letters — just a parcel now and then. He has not made a friend in Burtin in three years."

"Now Alice—" Dad's eyes were twinkling, "Just because the old man is a stranger, you have built up a mystery about him. That isn't fair, you know!"

"Sam, you know that no one ever goes into the old shack. I know how an old man living alone, would keep a place, and I do not want Johnny going near a dirty old woods shack."

"The Hermit always *looks* clean"; then even Johnny noticed the glint in his mother's eye, and his Dad added hastily, "Oh, all right. Johnny, see that you mind your mother and stay away from the Hermit's shack."

"Yes, sir. If I promise to stay away from his shack, can I go fishing at Bear Pond tomorrow?"

"Yes, if your mother is willing."

• • •

It was a wonderful day for fishing, Johnny thought, as he lay on the shaded bank, one hand lazily holding the crooked old fishing pole, and the other tickling Laddie's silky ear. He had already caught two small fish and strung them on a forked stick. The sun was beginning to slant through the trees, and Johnny was hungry, for he had long since eaten the sandwiches his mother had made for him. He had resisted the temptation to climb the hill and say hello to the Hermit, whose shack lay just the other side of it.

The line tightened suddenly, and after a couple of pulls, Johnny realized that his hook had snagged in something beneath the water. He tried to pull it loose from first one direction and then another. He leaned way out over the water and pulled — but still the hook would not come free. He looked around him and saw that the branch of the tree that shaded him hung low over the water. He was sure that from it he could pull his line free.

Whit great care Johnny inched his way out on the branch. He could begin to feel the hook loosen, and then—then there was a sudden, sharp c-r-a-c-k! As he realized that he was falling, Johnny gave a shrill, sharp scream, and then he went down, down into the water.

• • •

He was lying on his stomach, and someone was working over him, pressing his back, rubbing at his sides. Johnny gave a sort of moan and rolled over and looked up into the face of the old Hermit.

"Thank God!" the old man murmured in a shaky voice, and Johnny could tell he was smiling, although little of his mouth showed through the beard. He reached down and picked Johnny up and started up the hill toward his shack, and Johnny realized that the old man's overalls were dripping just like his own clothes.

He laid him gently down on a clean bed and quickly took off his wet clothing and wrapped him in a faded but clean blanket. Then while the old man got into dry clothes, Johnny sat up and looked around.

Mom had been wrong. This room was as clean as her kitchen! Then Johnny gave a little cry of surprise — for covering one whole wall of the room was a painting. Johnny would have recognized the scene anywhere — it was Jesus, seated on a big grey rock, with His arms around the shoulders of gayly-dressed children, while He appeared to be telling them a story as he pointed off into the distance. It looked as if they were alive. It almost seemed to Johnny that he could hear the children's eager questions, and Jesus' quiet replies.

"Do you—like it, Son?" The old Hermit came and stood beside Johnny, looking at his picture.

"It's very nice. I'd like to see it up on the wall of our church!" Johnny said excitedly, and the Hermit laid a hand on his shoulder.

"Maybe we can arrange that, Son. Once I was a famous artist, with a son who might have been greater! Three years ago my boy died in an accident. I wanted to get away from everything but my painting. So I bought this shack and turned into the "Old Hermit"—

"Johnny! Oh, Johnny, where are you?"

It was his father's voice, and Johnny cried out quickly, "Here, in the Hermit's shack!" Then he remembered his mother had made him promise not to come here. Would she be angry? Surely not, when she knew the Hermit had saved his life!

Then his father and mother stood in the doorway, and Daddy was holding Laddie by the collar, a Laddie that dripped water. His mother came across the room and caught him close, blanket and all. Dad stopped and looked at the old Hermit.

"Laddie came home as if something was wrong, and his fur was all wet, and we were frightened —what happened?"

"I—I fell in, Daddy, and the Hermit heard me scream and came and got me out."

"The dog was in the water, trying to drag him out, when I got there." The old Hermit said slowly, "I thought for a while I might have been too late. The dog disappeared while I was working over Johnny. Thank God your boy came around all right."

"Thank God, indeed, and thank you, sir!" said Daddy, and then he stopped to stare at the big painting. "That's good — that is wonderful — Alice, look at that painting!"

"It is wonderful, Sam. Maybe —maybe we could buy it for the church, as a kind of token of our gratitude that Johnny was spared us."

The old Hermit drew himself up proudly and shook his head, his bright blue eyes like sparkling jewel buttons from beneath his bushy white eyebrows.

"I wouldn't consider selling it. But if you think Johnny's church would like it, I would be glad to give it as a memorial to my son, Robert E. Forrest, Jr." Then he leaned down and laid a hand on Johnny's wet red hair.

"Johnny, if you are none the worse for your ducking today, you come back tomorrow, and I'll show you how to make that bait I told you about—and later I'll teach you to swim."

"Will you, Mister Hermit — will you? That will be keen!"

— *Instructor*

"WITHOUT"

A missionary in China has said, "A great *without* is written on heathenism Men and women are *without* a Bible, *without* a Sunday, and *without* righteousness. They have homes *without peace*, marriage *without* sanctity. Their young men and women are *without* ideals, the little children *without* purity, the mothers *without* wisdom or self-control. There is poverty *without* relief, sickness *without* skill or care, sorrow *without* sympathy, sin *without* remedy, death *without* hope. All this is wrapped up in the words, *without Christ*. This is why Christ has told us to go into all the world, and preach the gospel.' This is why we urge you to give and pray *without* stint, for the only answer to the world *without*, is to have Christ *within!*"

— *Missionary Standard*

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 4. Торонто, Онт. Травень [redacted] May Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 4.

БЛУДНИЙ СИН

Лук. 15, 11-24

Перше, що нас дивує в цьому евангельському оповіданні, то це родина без прізвища. "В чоловіка одного..." Хто той чоловік? Хто той утрачений син? Яке його ім'я й прізвище? Ми назвемо його "блудний" або загублений син, але це назва, якою користується церква. Христос не дав йому імення, евангелист так само. Ви можете перевірити грецьку Євангелію, з якої перекладена наша укр. Євангелія, і там теж не найдете його імення. Чому воно невідоме? Ісус не тому не дав йому імени, що не було або не вистачало, навпаки, було дуже багато ріжних імен та прізвищ... **Його невідоме ім'я було тому, що він був всякий чоловік.** Ніодно ім'я йому не підходило, бо він репрезентував кожного чоловіка, котрі жили, живуть і будуть жити.

І так, коли ми читаемо історію за цього чоловіка, який зробив величезну помилку в своему житті, то ми знаходимо, що той чоловік — то е ми самі. Ми бачим його як дивимось в наше дзеркало; потім в блудному синові нема певного віку. Нема певної раси й також національности. Він є вічний символ **к о ж н о г о чоловіка.** Блудний син е той, хто відкидае Бога із свого життя, котрий говорить Богові "дай мені те, що мені належить, і дозволь мені йти дорогою, якою я хочу. Дай мені життя, здоров'я, їжу, всі задоволення і залишайся собі, Боже, а я буду вести життя як я хочу". Іще, коли ми чуемо цю історію за блудного сина та прирівняемо до себе, то все його життя підходить до нас, і тому ми маемо гарне ім'я Блудний, Загублений Син. Воно записане в метриці, в пашпорті, на дверях, на вивісках, на воротях.

Коли ми сьогодні читаемо за убивство Сина Божого на ганебнім хресті, ми не можемо відкинуть того, що ми були тільки глядачами, а не учасниками тієї великої трагедії, і то так як довго ми ведемо наше повстанче життя проти Бога і відкидаемо Його з нашого життя, ми ображаемо Його як нашого Небесного Отця і знову розпинаемо Його. І нам підходить це ім'я: Блудний син—дочка.

В одному селі, далеко від міста, жив чоловік, котрий мав сина одинака. Він послав цього свого сина в місто учитися. Зразу син писав листи до батька, потім став рідко писати, а коли оженився, то зовсім перестав писати і забув за свого батька. Після довгого часу батько не витримав і поїхав сам в те місто провідати сина і узнати, як він живе. Після довгого розшуку через адресний стіл, він знайшов синову адресу і коли він підходив до дому сина, то син зауважив його і послав свого хлопчика, щоб той сказав тому дідові "йди собі геть!" Але хлопчина узнав, що то за дідусь, прибіг і сказав йому, і він сердито вийшов сам і сказав, щоб батько йшов собі геть, бо для нього нема місця в його домі. Убитий горем, залившись слъозами, батько повернувсь додому, непоговоривши з сином.

Ви скажете, що дійсно той син недобре поступив із батьком. Але ж скільки таких синів і дочок сьогодні, котрі не хотять впустити Небесного Отця, не дають Йому місця в свойому житті. Для всього е багато місця, але тільки не для Небесного Отця, а коли хоч дають місце, то маленький куточок, який уже собі непотрібний.

Син без пробачення

Блудний син не мав ніякого пробачення. Він мав великі можливості в його житті. Він мав добрий дім, багато грошей і доброго батька. Сьогодні люди кажуть, що чоловік, котрий виріс в недостатках, то в житті він буде жити морально низько, але ця теорія розбиваеться в порох, бо в блудного сина було становище найкраще, він мав доброго батька, добрий дім і багатство. Ісус показуе в свойі притчі, що все для нього було добре, але він сам вибрав зле. Цей нерозумний чоловік не міг обвинуватити нікого, як тільки самого себе.

Люди кажуть сьогодні, що коли б я мав багато грошей — то й син мав би багато грошей, коли б я мав дім — син мав би теж. Христос показуе, як люди колись так і тепер відносяться до Бога. Вони полюбили Варраву, а сина Божого кричали розпни, ми не хочемо, щоб Він над нами панував. І ми тепер бачимо, до чого прийшов світ з Варавою.

І так, дорогий друже, нема сьогодні тобі ніякого пробачення за життя без Бога. Все дано Тобі, всі можливості, щоб ти йшов до життя щасливого й вічного. Все ваше життя Бог благословив. Ви маете здоров'я, дім, живете у вільній щасливій країні і проповідь Євангелія майже на кожному розі ви чуете. І коли ви ще не чули до сьогодні Божого поклику, то сьогодні Бог говорить до вас: вернітесь до мене, там будете жити, оставте ваші відмовлення, бо вони безпідставні.

Син без друзів

Звернімо увагу на другу річ. Він не мав друзів. Він мав колись батька, маму, брата, але він покинув їх. Він не хотів з ними бути. Він тепер мав друзів другого характеру. Багато ночей вони з ним пили, веселились, вели розгульне життя, але прийшла остання ніч, де все змінилось, кишеня стала порожня. А коли в кишені нічого не осталось, всі друзі його покинули і він став бідувати, без грошей, без одежі, без дому, без друзів. Він став їх шукати, але даремно...

З розбитим серцем, він дістав саужбу, щоб пасти свиней. І коли випорожнював корита для свиней з їжею і остачу хотів з'їсти сам, то й того йому не давали. Ось в якому становищі він опинився. Так робить цей світ, він підведе, обббере і висміє, розвалить твое життя, здоров'я і твое майно, оставить без нічого і викине тебе. Але вірний друг, твій Бог, жде тебе, дивиться в твою сторону! Коли ти повернешся до Нього?

Самотність

Самотність це жахлива річ в цьому модерному світі. Це результат чоловіка, котрий сам відрізав себе від Бога. Це жахливе почуття бути самотнім. Не зважаючи на те, що він оточений всіма задоволеннями, все ж пише записку і кінчае самогубством, мовляв, не знайшов мети в цьому світі і тому відходжу від життя. Так, життя без Бога, життя сумне.

Одна самотня жінка вмерла, і коли зайшли в її хату — знайшли бездиханне тіло і її щоденник, то там було написано таке, що люди ридали від жалю: Ніхто сьогодні знову не прийшов, **знову одна,** то так тягнулось довго, аж поки вона й вмерла. Це страшне переживати самотність без друзів, без рідні і близьких в цьому житті, але ще страшніше проходить останню милю свого життя без Бога. Ах як тут потрібний Спаситель.

Я лежав в шпиталі три місяці серед тяжко хворих, більшість на хворобу серця. Я бачив два розряди людей: одні мали собі друга Спасителя Ісуса Христа, вони відходили впотусторонній світ з усмішкою на устах. Яка ж доля тих, хто не мав цього друга: вони кричали, плакали, просили навіть за їх молитись, було жахливо дивитись на них. Ісус каже, що я не називаю вас слугами, а друзями, і оце я з вами аж до кінця світу. Я хочу спитати вас: чи ви маете цього компаніона-друга в вашому житті? Подумайте за це?

Блудний син мав пам'ять

В кожної людини е пам'ять, котру Бог може використати для її спасіння. О скільки людей, котрі пригадали, як мати, або хтось інший, говорила колись добре, важне для їхнього життя, і одного разу воно все, як фільм, пройшло в пам'яті і зробило вплив на них, що перевернуло все їхне життя і то раз і назавжди. І кожний, хто любив і любить свого Господа, він Його ніколи не забуде, а буде сумувати за Ним аж поки не повернеться до Нього на Його поклик — Прийдіть до мене, я дам спокій. І ось цей чоловік пригадав і сплеснув руками: Який я нерозумний! У

(докінчення на стор. 2)

БЛУДНИЙ СИН

(продовження з стор. 1)

мого батька для наймитів краще життя ніж я маю тут, вони живуть у теплі, вони мають хліб та їжу вчасну, а я вмираю з голоду. Встану і піду додому, може дістану службу не як син, а як наймит. Дитячій пам'яті трудно вмерти. Для блудного сина вона була спасінням.

Може ви чули не раз, як кликав вас Христос, але не звернули уваги, то сьогодні пригадайте, щоб не було запізно. Не відкидайте розкриті руки любови свого Небесного Отця, а встаньте та йдіть до Нього тепер.

Блудний син пам'ятав свій дім

Там було його пусте, не зайняте місце в теплі. Там його місце в серці батька. Ніхто не питав батька, коли він ліз на верх дому дививсь в те місце, куди пішов блудний, але любимий син. Всі знали, що його серце розривається за сином. Батько хотів його бачити перш ніж помре. І, дорогі мої друзі, коли ми бачимо повідомлення в пресі про загублених дітей, як це нагадує нам цю історію блудного сина і нас самих. Скільки батьків і матерів ждуть їх з нетерпінням, коли вони повернуться. А ще більше Бог жде своїх дітей, тих, котрі пішли від Нього, обернулись до Нього спиною, а як Він хоче, щоб вони повернули до Його дому.

І ви сьогодні можете мати цей небесний дім і гарячу зустріч, де все небо буде раділи. Чи ви чуєте це? Небо, ангели будуть радіти вами! Подивітесь на цю зворушливу зустріч.

Коли він був ще далеко, батько побачив його, побіг йому назустріч. Син хотів сказати: "Я недостойний", але батько не чує, обійми, поцілунки, нема голоду, а життя і радість без кінця. Написано, що почали веселитись, але не написано, що був кінець веселощам. Така радість буде на небі, коли грішник повернеться до Отця Небесного. Як довго ти будеш далеко? Як довго будете заставляти очікувати з розгорнутими руками любячого Отця Небесного? Встаньте і йдіте до Нього. Він жде на вас!

На останне, що я хочу сказати, що той блудний син **мав останню можливість — шанс.** Він мав цю можливість, бо він ще не вмер, він сам казав, що я умираю з голоду, я раніш не розумів, що то є останній шанс, але тепер добре розумію на собі. Пішов я до праці рано, здоровий, веселий, всього 10 хвилин йти до праці. Але замість праці я опинився в шпиталі, де лікарі і вся прислуга спасали моє життя. І я ще сьогодні маю шанс, може останній сказати вам цю промову, а для вас може останній шанс почути її, бо може завтра для нас ніколи не буде. І ми тільки зустрінемось на великім суді перед Богом. Тому сьогодні, поки не пізно, скористайте цей шанс, поверністесь в Його обійми, котрі чекають на вас. Сьогодні ще день спасіння, а завтра пізно і вічна загибель. Скажіте: встану і піду до мого Спасителя, зробіть це зараз!

Сьогодні ваш шанс! Завтра його може не буде!

М. Мережаний,
Брисбен, Австралія

НОВИЙ ПЕРЕКЛАД УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІЇ

На цей час, мабуть, усі ті, хто цікавився новим перекладом, уже мали нагоду з ним ознайомитись, і тому є на часі подати загальну оцінку цього перекладу. Ще не цілком виявлено, хто має нести повну відповідальність за переклад. Д-р І. Огієнко твердить, що переклад це його праця. Брітійське Біблійне Т-во оголосило в пресі, що над перекладом працювали й інші науковці і що д-р І. Огієнко відограв лише провідну ролю.

У всякім разі переклад перед нами і як усяка праця заслуговує на об'єктивну оцінку. Нижче ми подаємо більш-менш загальну оцінку нового перекладу на підставі порівнянь з добре усталеними гебрейськими і грецькими текстами та загально принятими засадами перекладів з однієї мови на іншу.

Детальніша оцінка перекладу кожвої книжки Біблії була б майже таке велика праця як і самий переклад, тому ми обмежуємось до характеристики цілого перекладу, по змозі ілюструючи його окремими прикладами.

Щодо правил перекладу, то ще майже двісті років тому Григорій Сковорода усталив певні засади в "Філологічних виписках". Він пише латинкою: "Si singula verba latina iisdem germanicis exprimeres, ineptus fueris. Aliter enim latinus, aliter germanus de una eademque re loquitur".

"Itaque cum ex latino interpretamur aliquid, semper ad usum et proprietatem lingua respiciendum est, non latina vocabula tantum et verba, quod notent aut significent, consideranda". В перекладі це значить: "Якщо окремі латинські слова ти висловиш тими ж німецькими, вийде нісенітниця. Бо про один і той же предмет латинянин говорить так, а німець інакше".

"Таким чином, коли ми щонебудь перекладаємо з латини, завжди слід враховувати традиції і властивості мови, не обмежуючись передачею змісту і значення слова".

Повища засада є важною для всякого перекладу і в наші дні.

Перекладач із гебрейської або грецької мови на українську повинен перше вивчити і пізнати загальну ідею, дух повищих мов і їхні ідіоми, структурні форми, властиві взятій мові, її граматичну побудову і значення. Без цього, як зазначає Г. Сковорода, "вийде нісенітниця".

Наприклад, гебрейська поезія є дуже своєрідна. В Біблії вона не є метричною, як грецька або латина, не є вона і ритмічною як модерна мова. Її характеристичною рисою є повторення, протиставлення, прогресивність.

Грецька мова визначається довгими комплікованими реченнями. Відмінки не вживаються так часто як в українській мові, але формація речень на загал є подібна.

При перекладі слів, які мають більш ніж одне значення, треба вживати те значення, яке найбільш пасує до змісту. При всім цім переклад має бути таким точним, як це можливо. Кожний переклад стоїть або падає не стільки від великих і грубих помилок, скільки від великої кількости менших неточностей, неправильного вибору слів і мовних свавільностей.

"Це малі лисенята, що псують виноградник".

У світлі повищих зауваг проголошення перекладача на першій сторінці, що новий переклад зроблено "дослівно", не обіцяє нічого доброго і пригадує осторогу Г. Сковороди, щодо подібного перекладу.

Але перекладач в новім перекладі Біблії в дійсності не вживає послідовно ані методи дослівного перекладу, ані звичайної методи. В цім відношенні переклад є плямистий. В багатьох випадках перекладач заміняє слова грецького тексту своїми словами з зовсім іншим змістом.

У цей самий час в декотрих випадках переклад є дослівний до кумедности та виявляє нерозуміння перекладачем правила, що ідіому треба перекладати ідіомою. Наприклад, візьмемо славне пророцтво Йова про воскресіння мертвих, яке Йов провидить як особистий досвід. Він каже, згідно з новим перекладом: "Сам я побачу Його (Бога, ред.) й мої очі побачать, а не очі чужі. Тануть нирки мої в моїм нутрі" (Кн. Йова 19:27). Повищий переклад є дослівний, але вийшла, як і попереджав Г. Сковорода, нісенітниця.

Жиди не знали анатомії людського тіла так як ми знаємо тепер. Для них "нирки" були місцем осередку чуття, так як в наші дні загально вважається серце, як символічний осередок чуття.

Головною думкою Йова була певність і знання воскресіння з мертвих. Ця певність наповнювала його великою радістю. Слідуючи за думкою свого часу, він вживає слово нирки, щоб передати своє чуття і думки. Йому не ходило про самі нирки, як і в наші дні, коли ми говоримо, що "ние серце в груді моїй", ми не маємо на увазі мускулів серця і самого серця, але стан нашого духа, яке чуття ми висловлюємо згідно з духом нашої мови.

Куліш, а також і всі інші перекладачі заступили гебрейську ідіому своєю і замінили слово "нирки" словом "серце". У Куліша знаходимо переклад: — "Аж ние серце в груді моїй". Переклад цілком правильний, який виявляє розуміння правил перекладу з однієї мови на іншу.

Новий переклад української Біблії в цім місці лише кидає підозріння, що Йов, окрім іншої журби, мав у додаток ще й гостре запалення нирок.

У цей самий час в багатьох інших місцях новий переклад є лише приблизний, і якщо слово мало кілька значень, то вибиралось не те значення, що його найкраще виправдував контекст, а яке-будь інше, з метою, щоб хоч в який-будь спосіб відрізнити новий переклад від старого. Часом дібране слово має мало спільного з грецьким текстом.

Нижче ми подаємо низку прикладів цієї жалюгідної методи. Святе Письмо вживається як святість в богослужен-

нях, так само добрі переклади служать для студій теологічних для тих, що не знають оригінальних мов. Багато людей, дітей, молоді і старших вивчають напам'ять частини Слова Божого і це служить їм потіхою ціле життя. Окрім того, в такий спосіб мова Святого Письма має колосальний вплив на мову і її чистоту у молодих і старих. Не можна перебільшувати значення важливости чистоти мови і правильности перекладу з грецької чи гебрейської мови.

Її релігійне, мовне і літературне значення є вирішальним у духовім житті народу. Тому перекладач чи перекладачі повинні розуміти, що вони стоять на святій землі, що їх відповідальність є незвичайна, і що переклад Святого Письма не можна трактувати, як переклад якої-будь іншої книжки.

На жаль, цього страху Божого в новім перекладі не помічається багато. Так переклад Старого Заповіту здебільшого ще заховує нормальну, природну структуру речень в українській мові, за виключенням поетичних частин. Структура ж речень в Новім Заповіті скалічена до невпізнання.

Ніде в Україні так не говорять, не говорили так ані греки, ані жиди, хоч вони і мали свою окрему синтаксу. Але якщо б якийсь народ і мав подібний склад речень, то це є найвищим нерозумінням завдань перекладача пробувати завести нову структуру речень у своїм новім перекладі. Ця спроба калічить мову і йому не вдається.

Оця дивовижна структура у новім перекладі творить велику загрозу гармонійності речень української мови, якщо вживання цього перекладу пошириться. Зокрема молодь і діти, які ставляться безкритично і зважають на авторитет, можуть підпасти під вплив подібного калічення мови.

Читаючи Новий Заповіт в новім перекладі, читач відразу зауважує, що порядок слів майже в кожнім другім реченні неприродно перекручений. Українська мова має свої власні закони щодо складання слів у речення. Ці закони складу називаються синтаксою або складнею. Ми не маємо тут місця на ширше трактування цих законів, бо кожен, навіть не знаючи формуляції цих законів, наслідує їх природно, але в кожній українській граматиці можна знайти окремий відділ, присвячений цим законам складення речень чи порядку слів у реченнях.

Перекладач у новім перекладі в Новім Заповіті, як правило, нехтує українську складню і це робить мову тяжкою, незрозумілою, кострубатою і неприродною.

Прикладом цього може послужити цілий Новий Заповіт і частини Старого. Просто візьміть цю книжку і почніть читати, а потім візьміть переклад Куліша і різниця стане ясною для кожного.

Проте ми візьмемо довільно для ілюстрації перше-ліпше місце. Ось в Євангелії від Марка перекладач перекладає: "І на другий бік моря вони прибули, до землі Гадаринської" (Марка 5:1). У Куліша читаємо більш плинне речення: "І перевезлись на той бік моря, у землю Гадаринську". Новий переклад Марка 1:27 каже: "І жахнулися, всі — аж питали вони один одного, кажучи: Що це таке? Нова наука із потугою! Навіть духам нечистим наказує Він, — і вони Його слухають".

Перед вами довге заплутане речення, яке тяжко зрозуміти відразу. Візьміть для порівняння це саме місце в The "New English Bible": "They were all dumbfounded and began to ask one another, What is this? A new kind of teaching. He speaks with authority. When he gives orders, even unclean spirits submit". Mark 1:27.

Мова ясна, плинна і зміст оригіналу передано точно. В цім випадку, як і в інших подібних, новий переклад не є ніяким поліпшенням старого, навпаки, якість мови знищена.

Друга загальна і дошкульна вада перекладу Нового Заповіту — це надмірне і непотрібне вживання займенників: Він, вони, Його, ми.

Цих займенників вжито безліч і не знати, з якою метою. Грецька і українська мови в протилежність до англійської мають ту спільну рису, що по закінченню дієслова можна сказати в переважаючій кількості випадків, яка особа діяє, або говорить. Через це як у грецькій, так і в українській мові, в багатьох реченнях можна обійтися без особових займенників. Це незвичайно зручно і вміло використав Куліш у своїм перекладі, але цього не знав або не розумів перекладач нового перекладу.

У протилежність до грецької або української мови в англійській мові вживання особових займенників обов'язкове, бо інакше не пізнати, хто що діяє чи чинить. Оце надмірне вживання особових займенників викликає думку, що може переклад зроблено більше під впливом англійської мови, ніж із грецького тексту.

Знову ж, надмірне вживання особових займенників ставить побільшений наголос на діючій особі, підкреслюючи її, але цього наголосу нема в грецькім тексті і це міняє зміст.

Таким робом в семи перших розділах євангелії від Марка вжито без потреби сімдесят п'ять особових займенників. Їх нема в грецькім тексті, непотребує їх і український переклад і Куліш прекрасно обійшовся без них в своїм перекладі.

У цей самий час англійські переклади мають цих особових займенників не менш, ніж новий український, але в випадку англійського перекладу перекладачі не мали вибору. Цього вимагали правила їхньої мови.

Ці без потреби понаставлювані особові займенники роблять читання Нового Заповіту якимсь дивовижним та стирчать у багатьох реченнях у неприродний спосіб.

Як ми вже зауважили попередньо, щоб перечислити всі помилки і вади нового перекладу, треба було б списати кілька томів і ми маємо сумнів, щоб новий переклад був цього вартий. Лише для ілюстрації подаємо тексти, що самі впали в вічі і які ілюструють якість перекладу. Читач може знайти сам для себе подібних текстів куди більше.

Ось у Псальмі 8, у вірші 6 перекладач перекладає: "А однак учинив Ти його (людину, ред.) мало меншим від Бога".

В гебрейській мові вжито слово "елогім", яке згідно з гебрейським авторитетним словником означає в залежності від тексту: "боги", "ідоли", "ангели". Отже перекладач мав до вибору три значення. В додаток у Новім Заповіті в посланні до Євреїв 2:7 цитується цей самий вірш в словах "мало меншим від ангелів". Для чого тоді треба було робити людину "мало меншим від Бога" в псальмі восьмій?

Бог є безконечний — людина [сотворена,
Бог вічний — людина смертна,
Бог святий — людина [недосконала, і т. д.

Лише трошки думки і кожному стало б ясно, яке значення з трьох мав псальмист на увазі, і цим значенням не є "Бог". Врешті "елогім" є множина і дослівно значить "боги", або "ангели".

В декотрих випадках просто неможливо зрозуміти, що перекладач хотів сказати. Наприклад, в Псальмі 89 (90), у вірші п'ятім, перекладач перекладає: "Пустив Ти на них течію". Щоб зрозуміти це дивне твердження, треба звертатись до Куліша. Значить це місце в дійсності: "Змітаєш їх геть", або як це подано в англійськім перекладі Revised Standard Version: "Thou dost sweep them away".

Або знову взяти неоправданий вульгаризм при перекладі Йова 14:10. В новім перекладі знаходимо "А сконає людина — то де ж вона є?" Слово ужите в гебрейськім тексті значить просто смерть або скінчитись. В українській мові слово "сконати" має відтинок зневаги та означає смерть в муках. Худоба конає, часом люди так говорять про ворога, але людина вмирає, кінчається. Гебрейський текст не дає права вживати слова "сконає".

Попередньо ми зауважили, що часто перекладач добирає слово не тому, щоб воно було оправдане текстом, а щоб просто було якесь інше, ніж у Куліша. Часом це веде до гумору. Ось у новім перекладі в другім посланні апостола Петра 2:22 знаходимо: "Помита свиня йде валятися в калюжу".

Слово вжите в грецькім тексті може значити або "купатись", або "мити". Куліш, розуміючи дух мов і знаючи звичаї жидів, вибрав правильне значення, у нього: "Свиня, скупавшись, іде валятись у калюжу". Кожному ясно, що ніхто із жидів не мив би свині. Модерні свиноводи в наші дні це роблять, але в ті дні свиней тримали лише погани, бо жидам їхній закон це забороняв. Погани ж, з правила, давали змогу свиням ходити по їхніх селах немитими. Двозначність слова: "помита" в такий спосіб викликає непотрібні труднощі.

Вищенаведених міркувань і місць є досить, щоб виявити переклад як неточний, неохайний і ексцентричний, зовсім непридатний для вживання під час богослужень або теологічних дослідів. За куди менші прогріхи рада жидівських рабинів заборонила вживання нового жидівського перекладу

(продовження на стор. 4)

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

НОВИЙ ПЕРЕКЛАД

(докінчення з стор. 3)

Старого Заповіту в Сполучених Штатах.

Але щоб хтось не сказав, що повищі місця є випадкові і не виявляють в цілості методи і наставлення перекладача, ми візьмемо для ілюстрації довшу частину з нового перекладу. Оскільки раніш ми дали оцінку цілої Євангелії від Матея, ми беремо тепер сім перших розділів Євангелії від Марка. Наведення певних помилок у перекладі цієї частини зовсім не значить, що решта в цих розділах є добра. Наприклад, лишається питання порушення правил українського складання речень та інші, про які ми казали попередньо. В цих сімох розділах ви знайдете, як і в цілім Новім Заповіті багато непотрібних особових займенників, або точніше їх усього є сімдесят п'ять.

Подаючи реєстр помилок у перекладі, варто пригадати, що перекладач твердить, що його переклад є дослівний. Це значить, що в кожнім випадку, коли це дозволяє зміст, він вибирає перше природне значення слова.

В дійсності ми знаходимо щось інше: перекладач часто заміняє слово грецького тексту зовсім іншим, своїм, без всякої причини, хіба тільки для того, щоб відрізнити свій переклад від Кулішевого.

В Євангелії від Марка знаходимо в новім перекладі: Розділ І, вірш 21: "І приходять вони в Капернаум і негайно в суботу і ввійшов Він у синагогу, і навчати зачав". В цім вірші в грецькім тексті нема займенників: "Він", "вони". Треба було сказати "ввійшовши", бо в грецькій мові стоїть дієприслівник. Але взагалі перекладач на такі "дрібниці" як час і форми слів не дуже зважає. Але забрало б забагато часу і місця, щоб наводити всі подібні випадки. Також у грецькім тексті нема слова "зачав".

2:15. Пропущено слова "І сталося".

2:18. Треба було перекласти: "були постниками", а не "постили".

2:25. Треба "каже", а не "відказав".

3:2. Повинно бути "його", а не "того". Це різні слова.

3:4. Ужите грецьке слово в тексті означає: "спасти", а не "зберегти".

Це є різні змістом слова.

3:5. Треба: "твою", а не "свою". Це є різні слова, далекі змістом.

3:14. Вираз "На проповідь їх" не точний, треба просто: "проповідувати".

3:15. Вислів: "вздоровлять недуги" не є найкращий. Виздоровлюється людей.

Треба було просто вжити слово "зціляти".

3:16. Слово в грецькім тексті значить "настановив", а не "визначив".

3:19. Треба "зрадив", а не "видав", бо видати можна і без зради.

3:20. Треба "входять", а не "приходять".

3:21. Треба "свояки", а не "ближчі". В тексті нема слова "ніби".

3:26. Нема в грецькім тексті виразу: "але згине", проте є "а конець йому".

3:27. Грецький текст каже: "війти", а не "вдертись". Це є різні змістом слова.

3:28. Слово вжите в грецькім тексті значить взагалі "хула", слово "богозневага" є лише одним із випадків хули, а це проти Бога. Отже обмежене значення слова.

3:29. Вираз "гріху вічному він підпадає" — тяжко зрозуміти. І звичайно читач подумає, що хто хулить Святого Духа — підпадає під вічний гріх. Грецький текст твердить щось іншого, що така людина є "винна" вічного гріху.

3:32. Треба "кажуть", а не "сказали".

4:1. "Сам" не треба, як рівно ж і одне з численних "Він",

4:4. Пропущено слова: "І сталось". Грецький текст не говорить про "пташків", але "птахів" і вони згідно з текстом "з'їли" або "пожерли" зерно, а не "повидзьобували".

4:11. У тексті стоїть не "з вами", а слово "осторонь". Це не дослівний, а протилежний переклад.

4:12. Переклад: "Щоб коли вони не навернулися, і відпущені будуть гріхи їм", не передає змісту грецького тексту. Ось переклад з the "New English Bible": "Otherwise they might turn to God and be forgiven".

Не треба також слова "вони".

2:13. Тут перекладач фантазує. "І Він їх запитав". Грецький текст каже: "І каже до них". Також у грецькому тексті немає слова "розумієте", а вжито слово "знаєте".

4:16. Треба "подібно", а не "так само". Ці вирази не є рівнозначні. Нема слова "грунті".

4:17. В грецькій мові є два слова, так само як і в українській, одне спокушати, друге блазнити. Тут вжите слово в значенні "блазнити".

4:18. Пропущено "а ті".

4:19. В грецькім тексті вжите слово "журба", а не "клопіт".

4:20. Грецький текст дослівно каже: "приносять овощ", а не "родять".

4:21. "Може" не треба.

4:23. Пропущено слово "коли".

4:26. Пропущено: "як коли". Це міняє зміст всього тексту і робить Царство Боже подібним до чоловіка, в той час як грецький текст каже, що Царство Боже є процес, а не особа.

4:27. "Сходить" краще передає зміст, ніж "пускає паростки".

4:28. Слово "врун" не є загально уживане.

4:35. Треба "перевезімось", а не "перепливьмо". Щоб перевезтись треба човна, який і був ужитий. Щоб перепливсти треба рук. Дослівно вжите слово в грецькім тексті "дієрхомай", значить: дістатись в інше місце.

4:36. Краще звучить у Куліша: "відпустивш народ", ніж нове: "лишивши народ". Перше є в більшій гармонії з характером Христа.

4:37. Пропущено "вітряна". Вітряні бурі були властиві в тій місцевості.

5:2. Не "перестрів", а "зустрів". Ці слова мають різні значення.

5:4. Як можна "кайдани трощити". Ми привикли до "кайдани порвіте".

5:5. "Бився об каміння", це фантазія перекладача. Грецький текст каже: "Бив себе камінням". Це два різні процеси.

5:13. Грецький текст каже, що свині кинулися "в море", а не "до моря".

5:17. Грецький текст каже: "з їх границь", а не "з їхнього краю".

5:18. Переклад дуже вільний. Грецький текст каже, що Христос "ввійшов" у човен, а не "сів до човна". Природно перше треба було увійти, а сісти потім. Біснуватий просив "бути з ним", а не "залишитись з ним". Зміст той самий, але це не є "дослівний" переклад.

5:19. "Які речі великі". Ця фраза додана перекладачем до Святого Письма.

5:25. Нема в тексті слова "хворою" а "була в кровотічі".

5:26. Грецьке слово "кай" значить "і", а не "що".

Також грецький текст говорить: "все, що мала", а не "все добро своє".

Також треба "погіршало", а не: "прийшло до гіршого".

5:30. Вираз: "вичув в собі" є незрозумілий новотвір. Треба: "почувши в собі". Христос не "звернувся", але, як каже грецький текст: "обернувшись між нородом, каже".

5:38. "Вельми" пропущено.

5:41. Грецький текст каже: "Що есть перекладом", а не "що значить".

5:42. Присутні при чуді не "жахнулися", а "дивувалися".

5:43. Згідно з гр. текстом останнє слово в цім вірші є "сказав", а не "звелів".

6:1. "Слідом" пропущено.

6:2. Тут слово гр. тексту замінено словом іншого значення. В грецькій мові слово "еротао" значить питати. В тексті вжито слово "легей", яке походить від слова "казати". Оця метода робить переклад зовсім ненадійним для якогось серйозного вжитку.

6:8. В цім тексті мається на увазі взагалі гроші, а не специфічно мідяки, хоч початково слово має значення "мідяки". Тут маємо приклад непотрібної дослівности.

6:9. Треба "обувались", а не "ходили в".

6:10. "Коли" пропущено.

6:15. Нема слова "впевняли". Грецький текст вживає слово "казали".

6:17. Грецький текст каже, що Ірод не "скував", а "зв'язав" Йоана.

6:22. Текст каже, що дочка Іродіяди сподобалась: "тим, що сиділи з ним", а не "присутнім".

6:24. "Маю" — нема в грецькім тексті.

6:26. Пропущено "вельми". Треба: "з ним сиділи", а не "були".

6:27. Пропущено з "варти його".

6:30. Не "як багато", але треба: "про все".

6:32. Згідно з грецьким текстом, місце було "пустинне", а не "безлюдне". Ці слова не є рівнозначні.

6:34. Краще "жалкував", ніж "змилувався".

6:38. Треба "каже", а не "запитав".

6:39. Не "один біля одного", а "купами". Це є зміна опису події.

6:45. Грецький текст каже, що Христос "примусив", а не "звелів". Грецька мова має окремі слова на ці вислови.

6:47. В гр. тексті нема слова "сам".

6:48. Як можна "веслуванням мордуватись"? У Куліша краще: "сілкувались веслуючи" або "Labouring at the oars" (the N. E. Bible).

6:56. В тексті стоїть "приходив", а не "прибував". Також "спасався", а не "був уздоровлений". Значення тексту багатше за слово, дібране перекладачем.

7:1. "Прийшли", а не "прибули".

7:7. "Поклоняються", а не "шанують". В грецькій мові шанувати є: "тімао", його нема в тексті.

7:9. Не "спритно", а "добре".

7:9. Мойсей "сказав", а не "наказав".

7:13. Грецьке слово в тексті значить "обертати в ніщо" (make void), а не "порушувати".

Повищих ілюстрацій методи перекладу цілком досить, щоб виявити його хиби. При такій методі читач ніколи не зможе бути певний, чи перекладач точно переклав зміст.

Ця свобода, яку дозволяє собі перекладач із значенням слів, не є дрібною річчю, бо часом потік історії людства залежав від прийняття зміни лише одного складу в слові.

Для тих, хто вірить, що автори книжок Св. Письма були надхнені Святим Духом, також пригадуються слова Слова Божого: "Хто доложить до цього, то доложить йому і Бог пораз, а хто уйме від слів книги цієї, уйме йому Бог часть його з книги життя" (Одкр. 22: 18, 19).

Отже згідно зі Словом Божим ходить про зміст, але важно передавати цей зміст точно, відповідними словами.

З другого боку, цілком ясно, що перекладач і його помічники не повинні були братись до праці, до якої вони не мали відповідних кваліфікацій.

***

Повідомлення, що Брітійське Біблійне Товариство надрукує мільйон примірників нового перекладу, не відповідає дійсності. Навпаки, з огляду на дуже малий попит тираж нового перекладу буде обмежений.

Також з огляду на те, що й досі триває попит на переклад Куліша, Біблійне Товариство має на меті й надалі продавати Кулішівський переклад.

Тепер віруючі люди опинились на тім самім місці, де вони були перед "новим перекладом". Переклад Куліша потребує деяких поправок. "Новий переклад" непридатний для релігійного вжитку. Поодиноким виходом з прикрої ситуації є видання поправленого перекладу Куліша, що евангелики легко можуть доконати своїми силами. Не можна сподіватись, що Брітійське Біблійне Товариство, витративши великі суми грошей на новий переклад, буде готове знову на нові видатки. Це тим більше, що вина цілком по боці українських пасторів, які підтримували новий переклад, не звертаючи уваги на його маловартісність. Б. Б. Т-ву від українців належиться лише вдячність. Щодо українців, які були відповідальні за переведення перекладу, ми можемо висловити лише жаль, що вони змарнували нагоду видати прекрасний новий переклад і також ввели в непотрібні видатки Брітійське Біблійне Товариство.

Михайло Фесенко

В КІГТЯХ ДЕМОНА

Коншахти Ватикану з Москвою дивують не одного. Довідавшись про те, що папа поблагословив Хрущова і його сім'ю, не один, мабуть, остовпів.

Голова віруючих благословить вождя атеїстів, апробує його діла минулі, теперішні і майбутні. Скільки віруючих заплатили життям за це, що не хотіли апробувати діл Хрущова! Скільки католицьких священиків заплатило життям за це, що залишилися вірними Ватиканові, від котрого відривав їх Хрущов! Промовчувати це, значить — кривити душею, значить грішити.

Можна по різному інтерпретувати саме поняття "благословення". Можна покликатися на ідею християнського прощення. Навіть так, то прощення одержує людина, що покаялася. Тільки розбійникові, що був праворуч і який покаявся, простив Христос. Невже ж знайдеться людина така наївна, що повірить в це, що Хрущов покаявся або принаймеше має добру волю до співжиття?

Атеїзм і релігія — це речі, що одна одну заперечують. Ватикан і Кремль — мають багато подібного і спільного.

Ретроспективний погляд на історію Ватикану і на історію комуністичного Кремля виявляє подиву гідний паралелізм аналогій.

Історія Ватикану в'яжеться з історією християнства. Християнство голосить ідею рівности, справедливости, терпіння, покори, милосердя Божого, взаїмного зрозуміння, толеранції. Християнські ідеї ширяться в перших часах головно серед убогих. Перші християни, це убогі рибалки.

Високі християнські ідеї Ватикан деправує жаждою влади і наживи. Замість християнської скромности буйно розвивається гордість, виставність, жадоба влади і слави, як у римських цезарів. Римські папи зі скромних провідників християн стають могутніми земними, світськими володарями, політиками, военоначальниками, покоряють собі царів, королів. Як це контрастує з біблійним образом: "Спокушування Христа!"

В IV-тім столітті римський епископ приймає з рук царя Констянтина корону, плащ цезарів, скіпетр, зовнішні знамена земного володарства, забуваючи, що Христос сказав, що Його царство не цього світу. Від того часу треба рахувати занепад християнства, що через століття репрезентує Рим. Занепад християнської моралі йде пропорціонально зі зростом папської земної могутности.

Могутність Риму середньовіччя, це продовження поганського Риму — Риму цезарів, з його культом наживи, виставности, приємностей забав з культом сили і влади. Підступ, хитрість, інтриги, тортури, публічні екзекуції з церемоніялом публічних клять, це середники, якими зростає і держиться середньовічний Рим. (Треба зазначити, середньовіччя Риму сягає цілі віки поза дату, що нею історики закінчують середньовіччя). Все робиться в ім'я християнських правд, а рівночасно тих, що на ті правди покликуються, уважається найбільшими ворогами християнства і як еретиків палиться на костирах. Впроваджується в життя "мораль", "ціль освячує середники".

Замість християнської рівности, твориться піраміди суспільної клясовости і піраміди гієрархії. Топчеться всяку мораль не тільки в політиці, але в житті приватнім одиниць. Чим вищий гієрархічний щабель, тим більше легковаження прав моралі і законів. "Princeps legibus solutus (пана закони не зобов'язують), згідно з мораллю володарів поганства.

Навіть перед Богом і перед словом Божим не зважається всіх за рівних. Вірним дозволяється читати Євангеліє, тільки спрепароване гієрархією. Вище подані факти кидають тінь на все християнство. Здається, що це Робс (Robs) в книжці "Христос" пише, що в сусідстві Божества кружляє диявол.

Історія комуністичного Кремля зв'язана з історією соціялізму, ідеї, що проголошує суспільну рівність, справедливість, демократію. Ідеї ці проголошується в ім'я добра пролетаріяту, в ім'я упосліджених суспільних верств. Ідеї ці знаходять найбільше приклонників серед робітництва, що надіється в соціялізму знайти направу своєї долі. Соціялізм виступає проти суспільної несправедливости, що виявляється в ріжниці суспільних кляс.

Робітництво, захоплене гаслами соціялізму, — руйнує в часі революції не тільки суспільний устрій, але навіть зовнішні форми й ознаки суспільної нерівності: зривано пагони з офіцерів знесено офіцерські титули. Само слово "офіцер" було заступлено терміном "командир": командир роти, командир полка, командир бригади і т. п.

Командири від найнижчих до найвищих вождів революції, скромно одягнені. Скромність, що виявляється вже в зовнішній формі, свойого рода аскеза, була характеристичною цікою соціяліста. Сталін до 1942 р. ходив в простій одежі, в простій солдатській шинелі.

Вожді пролетаріяту засмакували сили і влади, стали тиранами. Для виправдання свойого поступовання проголошують "диктатуру пролетаріяту", а властиво то диктатуру над пролетаріятом.

Пролетаріят, в ім'я якого провадилося революцію, поневолено. Замість рівности і демократії кастовість, партійна аристократія.

Партійна аристократія гостро відділює себе від загалу, який з погордою називає "простою масою", а то просто "масими", що є синонімом слова

(продовження на стор. 6)

В КІГТЯХ ДЕМОНА

(докінчення з стор. 5)

"черњ", яким аристократія февдального періоду називала простолюддя.

"Для мас", "в маси" тяжка праця, голодування, пропаганда, мітинги. Для партійної аристократії "закритого типу" крамниці, "закритого типу" ресторани, спеціяльна заосмотрення, навіть осібні лікарні й санаторії. Тяжке становище "мас" осолоджується пропагандою, запевненням, що їхнім другим поколінням буде лучше.

Доношики, підступ, провокація, тортури, це середники, при помочі котрих держиться соціялістична і "найбільш демократична влада" пролетаріяту.

Людей чесних, ідейних, що вірили в соціялізм, проголошується ворогами народу і карається на смерть. Кожний народ, що входить в склад СССР, має своїх власних "ворогів народу."

Заслуговують на увагу "вороги народу" перших пореволюційних років. Були це люди, що вірили в соціялізм і в ім'я того соціялізму помагали свої власні народи впроваджувати в "велику сім'ю соціялістичних народів", а властиво в велику "тюрму народів". Всіх таких соціялістів страчено, як тільки вони дали по собі пізнати, що вже зрозуміли суть московського соціялізму. Большевицький соціялізм виявився кровожадним московським імперіялізмом.

Москва з видом ягняти і миротворця назовні на міжнародніх аренах, виховує свій народ в дусі імперіялізму і загарбницького месіянізму, під гаслом, що "Москва — це третій Рим, а четвертого не буде".

Москва назовні пропаґує співжиття, а свойому народові "Совет на ввесь свет!"

Регабілітують і освячують московських царів - тиранів, яких осудила була революція. Івана Грозного проголошується великим творцем і організатором "русского государства". Виправдують методи його влади: тортури, морди, насильства, виправдують опричників. Іван Грозний — це Сталін, опричники його — це НКВД, так суґґерує московсько-большевицька література — фільми, вся пропаґанда.

"Вождь пролетаріяту", соціяліст-комуніст товариш Сталін перетворюється в царя самодержавця, надає собі найвищі титули маршала генераліссімуса, знімає просту шинелю, надягає золотопагонну уніформу, декорує себе орденами.

Метаморфозу переводиться в цілій імперії: **відновлюється** пагони, офіцерські титули. При тій нагоді стає явною давно існуюча кастовість. Мундуруються всі роди державної бюрократії. Кожна бранжа виступає в своїх характеристичних мундірах. Неначе червяки після дождна, так вся погань вирощена "під промінням Сталінської конституції", презентує себе в різнокольорових мундурах. Показалась в цілій наготі:

"... немитая Россія,
Страна рабов, страна господ".

Показалися не тільки сині, але різнобарвні "мундури і покірний їм народ".

***

Занепад римського цісарства закінчив епоху в історії людства. На руїнах римської імперії нову еру зачинає християнство. Однак дух упавшого поганського Риму не перестає із за гробу переслідувати людський рід. Безоглядний демон сили і влади, персоніфікований в постаті римських цезарів, одурманює володарів Европи. Мрія — жажда наслідувати римських цезарів відбирає їм сон.

За пустий титул римського цісаря воюють королі Франції, Німеччини, Австрії, Еспанії і т. д.

Римські папи, що стали світськими володарями, впадають також у психозу наслідувати римських цезарів, то значить опанував їх демон влади.

Притьмити і перевищити римських цезарів жаждуть російські царі. "Москва — 3-ій Рим" проголошують царі, "Совет на ввесь свет" — кричать оп'янілі шалом влади і насильства кровожадні володарі Москви.

***

Над коншахтами Москви з Римом уноситься глум опира поганського Риму, — Риму цезарів, глум демона влади і насильства, що тисячоліття гнобить людство, що оплюгавив християнство і соціялізм.

В. Брова

Наш "Український" Великдень

(Серед Євангеликів)

День Святої Паски — наше найдорожче свято із свят — Український Великдень — випав нам надзвичайно чудово. Не знати, чи це правда, чи ні, але давніше старі люди казали, що Великдень — День Воскресіння Господа нашого Христа — завжди бував і буде погідний. І, мабуть, старі люди мають слушність.

Рано зійшло сонечко, порозгонило невеличкі хмарки, й увесь день чарівним, золотим човником плило по ясній блакиті. Та й чи ж дивно! Адже це квітень! Он там і "пальоборачо" квітує великими лапастими квітами, а далі он і троянди в цвіту, є й нагідки, нечесані паничі, резеда й... повні-повнісінькі барвистого квіту... чудові осінні жоржини!..

І коли б не оці чарівні жоржини, що завжди і в Україні квітують в кінці літа й "закликають" осінь, наш тутешній Великдень справді був би схожий на наш таки рідний український Великдень. Але жоржини виразно свідкують, що ми — в осінній порі, хоч і дуже теплій, а довколо чужа, хоч уже напівнаша мова, з другого боку свідкує, що ми... на чужині. Гірко стає на душі і рветься думка в далеку Рідну Україну, в наш Золотоверхий Славний Київ. Але — зась! — там червоний загарбник, там ворог Господа нашого Христа ... й наш!

У думках і мріях, радісних, навіяних Воскресінням Христа, й сумних, навіяних гірким спогадом про нашу сумну долю українську: за царя — мусіли тікати від жахливих злиднів і шукати кращої долі на чужині; за червоних "володарів" знову наш народ страждає: одні "там", а ми тут ... Минає день. Сонце похилило голову на захід і душа, наболіла від важких спогадів, мимоволі порветься... до церкви! до братів, до однодумців, що й на чужині живучи, твердо тримаються Христової Віри, Христового Навчання, Христової Паски, що в Рідному Краї — заборонено антихристами комуністами, які не лише закривають церкви, але й... роблять утиски нашій рідній українській мові.

З такими то болючими, що ранять серце, то радісними, Великодніми думками поспішаю й я до нашої церкви (вул. Саведра 1283 в Буенос Айресі). Поспішаю та ще й радію: там спочину душею й серцем, там між нашими дорогими волиняками почуватиму себе, як і в рідному, дорогому Києві! Мої ці рожеві надії підогрівало ще й те, що цього дня, навіть радіопересилання нашої світлої евангелицької молоді було — в українській мові й випало дуже величаво!..

Але... О, Боже наш, дорогий Батьку!.. Чому Твої діти, яким сам Господь Христос дозволяв слухати Його науку в рідній мові (1 Кор. 14: 2, 6, 9, 11, 19), стали перевертнями, покручами, зрадниками батьківської мови й **вислужниками чужої?**

Не спочив я душею серед рідних волиняків, не відчув я того Українського Великодня, якого сподівався там, серед українських виходців, почути й пережити. Та й не дивуйтеся, дорогі брати, читачі "Є. П."! Послухайте лишень, як тут наші волиняки моляться.

Надійшла четверта година по полудні. В церкві — ні сісти, ні стати ніде! А заля вміщає не менше тисячі осіб! Виходить на підвищення проповідник, людина ще молода, але неабиякої інтелігенції й з високими й надійними проповідницькими здібностями, до того ж... роду українського і... відкриває зібрання мовою **російською**, добірною, московською!..

Коли б я цього славного молодика, світлої надії евангельського руху, не знав із приватних розмов українською мовою, якою він добре володіє, я міг би подумати, що цей молодий проповідник або син якогось москаля, або ж лише вчора приїхав із... "Матушки" Маскви й заплутався серед волиняків... з певною **метою!** Слава батькові, що виростив сина добрим проповідником і... ганьба, що змоскалив його й тим може й незумисне обікрав Україну, забравши в неї прекрасного проповідника Слова Божого!..

Такі в мене сумні думки вирували в голові й наболілому серці за наш обкрадений народ. Поринувши в такі невеселі міркування, я й не вчувся, як після досить гарної й змістовної проповіді брата, виступив другий, старший проповідник і провідник церкви. Я спершу гадав, що хоч цей, старший, у знак шани Великодня Українського, бож серед волиняків,

та промовить до горем битих українців їхньою рідною мовою. Але... де там! Старший керівник церкви ще добірнішою, може навіть тамбовською чи рязанською мовою вторив молодому проповідникові й тим украй розбив мої надії, почути Великодне Слово Боже рідною не лише мені, але й 90% присутніх, мовою ...

Лише за цими проповідниками виступив церковний хор і проспівав "Він воскрес", але цей величавий гимн, лунав якось соромливо, бо це була єдина пісня, виконана хором укр. мовою, бо всі останні виступи лунали московською мовою. Загалом, волиняцький Великдень чомусь святковано по... московськи. Були й прориви української дитячої деклямації, але їх забивали московські й ... еспанські. Брати евангелики церкву зовуть чомусь слав'янською, хоч у ній лунає переважно москальська мова.

А хіба українська мова гірша за російську? А хіба українці не здібні вести церкву й молитовні зібрання рідною мовою й тим самим бути не тільки братами слав'янам, що приходять на зібрання, але й допомагаті їм (білорусам, полякам, югославам тощо) визволитися з-під остогидлого багатовікового, незаслуженого зверхництва московського?

Особливо зворушливий був кінець нашого зібрання, коли прощалися з молодим братом В. Співаком, що їде до США. Але й прощальні виступи відбулися московсько-еспанською мовою, все таки чужою українським евангеликам. Дивно й боляче: коли ми нарешті станемо людьми, як і всі люди?! Таж нас 45 мільйонів! Таж ми не безбатченки! Доки будемо "Варшавським сміттям і грязю Москви???"

Ґарна погода Великодня була, але сумний "Український" Великдень серед евангеликів на вул. Сааведра ...

І. Кириленко

Олександер Брик

Церква, бінґо, танці й випивка

(Серед православних і греко-католиків)

(Нижчеподана стаття пана О. Брика була надрукована в "Канадійськім Фармері". Передруковуючи її, ми цілком погоджуємося з автором і його думками та дивуємось із його відваги. Так само бажаємо йому всякого успіху в його спробі оздоровити життя церкви, до якої він належить. Нехай його голос не залишиться голосом "вопіющого в пустині." Зокрема на цю статтю повинна звернути увагу церковна ієрархія не з метою локарання П. О. Брика, а з метою ліквідації того зла в церкві, що він про нього пише і яке всім впадає в вічі. Ред.)

Пригадую собі з 1921 року одну із сцен большевицького панування в Україні. В одному селі на Катеринославщині большевицький актив скликав молодь під церкву, і на "погості" зробили забаву. Збольшевичена частина молоді танцювала навколо церкви під звуки музики, що примостилася на дзвіниці і грала. З висоти дзвіниці роздавалися звуки польки, вальса, кадриля і ще якоїсь там "вендерки" (венгерки).

Пригадую, як священне обурення й страх та трепет упав на все село за таке богохульство. Пригадую, як місцевий сільський учитель, який хоч і відкрито хвалився, що "я тоже недовірок", так само був вражений. "Це грубо", — сказав він. — "Скажемо, вони не вірують! Але вже сама культурність повинна б їх стримати від танців кругом церковного будинку".

Уявімо собі, що в нашій тут пресі появилася б така новинка: "Комсомольці в Києві з'їхалися з музиками під Києво-Печерську Лавру й почали навколо неї танці й випивку."

Яке ж обурення, які ж протести почалися б в нашій пресі, а вже головно в церковній! **"Большевики танцюють навколо церкви!"** — під такими чи тому подібними заголовками зароїлися б вістки в нашій пресі. І це наше обурення було б стопроцентово виправдане. Бо як же ж можна допуститися аж до такого дикунства, щоб танцювати навколо дому Божого! Людина віруюча не може до цього допустити. А якщо хто невіруючий, то його культурність не може до того допустити.

Але що подумали всі ті, яких комуністична влада переслідує за віру, якби вони приїхали в Канаду чи Америку і, проходячи коло наших християнських церков, а виразніше сказати — коло католицьких і православних церков, — почули, як з них часом вечорами роздаються звуки польки! Не навколо церкви, а таки в самому церковному будинку, в самій церкві!

Усе починається дуже "невинно": спочатку заводять у церковному будинку гру в "бінго". Перше — треба грошей на церкву, а "бінго" дає добрий "бизнес". Але як торговці голубами торгували в притворі храму, то Христос узяв бич і повиганяв їх. Певно, що якби вони тоді були в церкві - будинку і грали в "бінго", то Христос теж був би взяв бич і повиганяв би їх, не зважаючи на те, що в те "бінго" грають з благословення церковної влади. Бож і торговці голубами торгували в Єрусалимі в храмі за благословенням високої церковної влади.

Скаже хто, що грають в "бінго" не біля самого вівтаря, коло престола, а в церковній пивниці? Та й торговці голубами торгували не при вівтарі, а лише в притворі, де в християн у давнину стояли не християни, а лише "оглашені". А проте Христос з того притвору бичем повиганяв тих торговців! Бо коли церква - будинок — то лише те приміщення, в якому стоїть престол, а пивниця до церкви не належить, то баня так само не є тим місцем, де є престол. А хіба ж хто може допустити, щоб вилізти на баню і там грати? Церква — то є будинок як цілість: він сягає у височу (бані) і в глибину — пивниця.

Коли почали грати в "бінго", то побачили, що небо не сколихнулось, і земля не порушилася, — а зиск є! Коли так добре пішло в церкві з бизнесом, то чому не піти далі? І почали танцювати. Правда, на пробу почали з національних танків. Ну, це національне мистецтво, а не гулька, то все в порядку. Але як добре пішло з тим, то чому б і старшим не потанцювати, але вже не національних танків, а таки польки, фокстрота, вальса і всяких "сквер денсів"? Ну, і пішло, і пішло, і пішло!

Ідете коло величавої якоїсть святині при великій вулиці ввечорі і чуєте: гремить вам "сквер денс", аж ґай ґуде!

І з тим пішло добре! Ніхто не нарікає. Ніхто не забороняє,— Канада "фрі контрі" і ... свобода релігії є (чи, може, свобода безрелігійности?)! Але треба йти ще далі ... Якже ж танцювати насухо? Чарки давайте, щоб закріпитися! І чарки є — таки в церковному будинку! Грають, танцюють, випивають! Зиски з того, — кажуть, — для підтримання церкви! І тепер так виходить, що щоб підтримати церкву, то треба валити релігію! Підтримка церкви — то підтримка грішми. Щоб мати гроші — треба в церквах грати в "бінго", танцювати й пити. А всі ті "підприємства" в церкві валять релігію ...

Чи можете собі уявити, щоб у синагозі грали в "бінго", танцювали й чарку пили? Ну, — скажете, — то жиди! А жиди — відомо — свою релігію дуже шанують., Але чи, наприклад, можна подумати, щоб менонїти танцювали й випивали в стінах своєї святині? Коли я недавно при нагоді пішов подивитися на одну із мормонських святинь в США, то біля святині побачив напис, який забороняє всім прохожим мужчинам зближатися до святині з накритою головою, забороняє курити й голосно розмовляти поблизу святині, — і всі відвідувачі виконують ці інструкції, — там панує велика урочиста тиша. Там просто в повітрі подихає релігійний дух. Ріжниця тільки та, що вони для нас сектанти, а ми — правовірні християни!

Але коли я побував там же, в США, по наших українських церквах—як православних, так і греко-католицьких, то в церковних будинках там оте "як ковбаса та чарка" просто щоденне явище. Коли я звернув їм на те увагу, то вони мені на те: "А хіба у вас в Канаді лїпше? Можна вам — можна й нам!"

Правда, в православних грецьких церквах я такого не бачив.

З деякими я пробував говорити і "по душах", і "на здоровий розум".

"Та, воно, знаете ... що ж я тут можу вдіяти, коли громада хоче ... Один в полі не воїн. Не догодиш громаді, то, знаєте, який буде кінець ...". — каже священик.

Говорив я і з одним головою церковної громади. А він мені:

"Як ми в себе перестанемо те робити, то інші громади будуть продовжувати своє. Я не годен всіх навчити. То треба, щоб єпископи заборонили, чи якийсь собор церковний".

"Я тої гадки, щоб не вичікувати, хто мав би почати цю справу, а щоб піднесли голос ті, які небезпеку для віри тут бачать і розуміють її. Коли про те не говориться з верхів, то нехай говориться з низів", — кажу. "Хіба ж не сказав Христос: "Коли я замовкну, то заголосить каміння"? Нехай же хоч те "каміння" — ті сірі одиниці піднесуть свій голос, коли вже нема кому!"

(продовження на стор. 8)

ЦЕРКВА

(докінчення з стор. 7)

В другому місці мені сказали таке:

"Танцями й забавами в церкві молодь до церкви притягаємо. Не прийде молодь до нас, то піде по чужих залях."

Я погоджуюся з вами, що молодь до церковних будинків на "бінго", танці й випивку прийде, а що далі? Тут воно так, як з "легкої поведінки" дівчини: до неї чередою хлопці біжать, а до чесної дівчини бояться носа показати, бо знають, що нічого не вскурають — не буде "фан". Але коли приходить до одруження, то там ту дівчину "легкої поведінки" всі кидають, а мріють, щоб оженитися з чесною, — кажу йому.

Успіх церкви через такі принади, як "бінго", танці й чарка, лише тимчасовий, але на дальшу мету такі гоцки-кльоцки відпихають молодь не лише від церкви, а й від самої релігії. Бо молодь, бачучи в церкві розривку й гульню, тратить повагу до церкви й релігії. Отже наслідок того такий самий грізний (бо він веде до атеїзму), як і большевицьке виховання. Большевики певно дивляться на тутешню модерну "Содому і Гомору" та з утіхи руки затирають.

Якби так хто зайшов у такий будинок - церкву — під боком наших митрополитів, де "бас гуде, скрипка грає", де вигопкують польки і "сквер денс", де "чокаються" чарками із "скач" або "рай": "На здоров'я, Джан!" "На здоров'я, Штіф!" — і якби такий фільм попався до рук большевицького атеїстичного пропагандиста, а він показав те на пропагандивних атеїстичних мітинґах у Совєтському Союзі, то певно, що то був би в його руках сильний доказ для того, щоб посвідчити, як наші люди на Заході ставляться до віри.

Читав я, що грецький єпископат в Америці заборонив фотографувати Служби Божі, — бо як люди моляться, то цокання й блискання фотокамерами розвіває молитовний настрій. Певно, де того молитовного настрою й так нема, там ніхто не заборонє фотографувати.

Як же хотілося б побачити такі послання, в яких були б заборонені осквернення домів Божих "бінгом", танцями й випивкою!

Також хотілося б почути, що наша преса скаже.

Вісті з Торонта

Українська Пресвітерська Церква в Торонті почала новий рік активною працею. Пресвітерська Церква в Торнгіл і Українська Пресвітерська Церква в Торонті обмінялись богослуженнями. Пастор Д. Еванс з церкви Торнгіл проповідував в неділю в Торонті і співав хор його громади. В обмін пастор М. Фесенко проповідував у Торнгіл і співав хор української церкви. Обидві громади були захоплені співом хорів і урочистістю богослужень. В такий спосіб українські пресвітеріяни в Торонті гідно репрезентують український народ, свій церковний спів і здобувають українцям приятелів в ширших чужинецьких колах.

Великоднє богослуження Української Пресвітерської Церкви було передане на рідні землі. Хор співав під проводом диригента П. Сича. У цім радіопередаванні взяли участь Михайло Голинський, Іраїда Черняк і Роман Голуб як солісти.

Подібне богослуження було так само передане через радіо в Торонті і Ошаві.

Під час богослужень виступало миле дитяче тріо, яке складалось із Галинки, Юлії і Олександри Бовкуніа. Еленора Фесенко була при органі.

Українська Пресвітерська Кредитова Спілка

Річні збори Української Пресвітерської Кредитової Спілки в Торонті поийняли звіти керівних органів. Зі звітів виявилося, що кредитова спілка зробила добрий поступ. Збільшились вклади і оборот грошей. Всі вкладчики дістали на свої вклади 4% інтересу, і збори збільшили резервовий фонд і фонд неподілених прибутків. Зборами в діловий спосіб провадив інж. Микола Федорів.

Дирекцію на 1963 рік затверджено в такому складі:

М. Федорів — голова; М. Фесенко — заступник; Б. Каменецький — секретар і скарбник; Т. Каменецький — заступник скарбника; П. Черняк — директор.

До кредитового комітету обрано:

П. Сич, В. Грисюк, панна Е. Фесенко.

Контрольна комісія затверджена в такому складі:

Пані К. Федорів — голова; члени: М. Голинський, В. Кардаш.

Збори одноголосно висловили подяку П. Б. Каменецькому за щиру і віддану працю на користь кредитової спілки.

Річні збори було відкрито і закрито молитвою.

POTATOES

Mr. Farmer went out to the barn and called over his shoulder, "Don't forget what you were going to do for me today, Esther!"

He did not wait for an answer. But as soon as he was gone Esther turned to mother.

"Oh, Mom! Do I have to cut those old potatoes? Neta is coming and we want to have some fun!"

"Work is more important than fun," Mother said. "And sometimes work can be more fun than fun."

Esther looked at mother queerly. "What do you mean?" she asked. "How can work ever be fun? Work is work!"

"And just what is fun?" Mother asked.

"Fun is having a good time; it's doing what you want to do!"

Mother smiled. "Well, there's a big secret of life that you still have to learn. It's this: Work can be so much fun that you will want to do it rather than play. There's real and lasting joy in work. You can enjoy doing it, and enjoy it after it's done."

Esther frowned. "I still can't see any fun in cutting up old potatoes," she grumbled.

Then Mother said, "Esther, God expects every one of us to work, and we may not grumble about it. The happy people are the ones who do their work gladly and find joy in it."

When Neta came, a little later, Esther told her about the job she had to do. And Neta didn't grumble at all.

"We'll do it together," she said. "I don't know how, but I guess I can learn."

So Esther led the way to the barn, where father had set out a bushel of potatoes.

"We have to cut them up so that there are two or three eyes in each piece," Esther explained. And she did one to show Neta how. "Each potato is different, of course," she said, "so you have to look it over and decide what's the best way to cut it."

"What is you father going to do with them?" Neta asked.

"Plant them," Esther said. "And then new plants sprout from the eyes."

"You mean the eyes will grow?" Neta asked in surprise.

Esther nodded. "Each eye is really a bud. And you don't have to plant a whole potato. Two eyes is enough, to make a good hill of new potatoes. You can see tiny leaves in some of the eyes."

"But — but where do the roots come from? You can't have a plant with just leaves."

"The roots will grow out of the buds, too," Esther said. "And while the stem grows up out of the ground with leaves on it, the roots will grow down, and pretty soon new potatoes will grow under the ground. It's really wonderful, isn't it?"

"Yes, it is," Neta said, as she thoughtfully cut a potato into three pieces with two eyes each. "I've learned something I never knew before. This is really fun."

"Fun?" Esther looked at her with a twinkle. "Do you mean you really enjoy doing this?"

Neta cut another potato carefully before she answered. "Yes", she said then, "it's always fun to learn something. And then when you think how nice new potatoes will grow from these pieces . . . "

They worked on steadily, and the pile of cut potatoes grew bigger and bigger.

Suddenly Neta asked, "Don't potatoes grow from seed?"

"I don't know," Esther admitted. "We always grow them from old potatoes. I never heard of seed."

Mr. Farmer came into the barn just then, and he was pleased to see the girls working at their job so cheerfully.

Esther asked about potato seed.

"Oh, yes, potato plants grow seed, just as all other normal plants do," he said. "The seed grows in little purple berries. When growers want new varieties, they use seeds, but farmers grow new potatoes from the old ones. You girls are doing a fine job for me."

Neta smiled. "It's fun," she said.

When he was gone, Esther said, "I don't think it's fun. I think it's work!"

"Oh, of course it's work," Neta said, "but when you enjoy it, work is fun! And I like doing something really worth while. It makes you feel good."

Esther smiled at her. "You talk like Mother," she said. "I guess you're right." She picked up the last potato. "We made my father feel good, and you enjoyed it, and I have to admit that I feel good, too!"

"Sure!" said Neta. "We did something for somebody, and we learned something, and now we can go play." — *The Bible Truth*

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 5. Торонто, Онт. Червень-Липень 1963 June-July Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 5.

Притча про робітників у винограднику

(Маттея 19:27—20:16)

Ця притча цікава тим, що не говорить ні про щось надприродне, церковне, або якесь чудо, вона говорить про постачання праці на ринку праці. Ось перед вами безробітні, працедавець і розмова про працю по годинах, про умовини праці і висоту платні.

Усе ясно, окрім правил нагороди. Згідно з цими правилами не можна вести жодного підприємства і робітники будуть проти цих правил не менше, ніж працедавці. Чи справедливо платити робітникові, який проробив цілий день ту саму платню, як і робітникові, який проробив лише годину?

Працедавець на слідуючий день побачив би, що його метода мильна і що всі робітники прийшли б на працю найпізніше, бо платня була б та сама без ріжниці, коли робітник почав працювати. Оця рівна платня для всіх без огляду на тривалість праці перевертає усю економіку людську догори ногами.

Апостол Петро по розмові Христа з молодиком питає: "Ось ми покинули все, та й пішли слідом за Тобою, що ж буде нам?"

Це включає думки: Чи і тим людям, які віддали все для благовістя, буде така сама нанувавши все життя, перед смертю навернулись в останній могорода як і для тих, хто, змармент, бо їм не було чого вже марнувати і, зобачивши своє банкрутство, повернулись до Бога? Чи всіх буде трактовано однаково в питанні спасіння?

Христос відповів на ці думки притчею про робітників у винограднику. Христос каже, те, що ви не хочете, якраз цю річ я роблю і ті, хто прийдуть останніми, одержуть повну платню. Як зрозуміти цю притчу?

Цілком ясно, що Христос не мав на увазі економіку чи взагалі умовини і трактування праці, як такі в людськім суспільстві. Ключ до розуміння притчі полягає в факті, що все відбувається у ВИНОГРАДНИКУ. Христос описує трактування праці для Господа у винограднику своїм, де ділають інші сили і принципи, ніж на полі людської економіки.

Праця у винограднику є праця для Господа і тому її не можна розуміти, як щось непобажане, як тягар, як щось зароблене або заслужене.

Праця для Господа є нагородою сама в собі, бо приводить людину ближче до Бога і Його батьківської любови, та є змістом повноти життя і щастя.

В притчі про робітників у винограднику Христос говорить проти леґалізму в релігії і проти всякої релігії, заснованої на заслузі людській.

У всіх релігіях люди тяжко працюють і змагаються, щоб здобути життя вічне. В цій цілі вони приносять горн жертв, постять, роблять добрі діла, сидять ціле життя на стовпах, рахують чотки і витримують інші муки, щоб заробити життя вічне. Ці часто щирі, але бездумні люди певні, бо так їх навчено, що кожен дістане нагороду відповідно до мук, що він перенесе для Бога. Не шукають ці люди спасіння радісно, як діти в домі батька свого, але як раби з страху і з великим стогнанням.

Якщо б це було дійсно правда, що спільність з Богом залежить від того, скільки ми зробили в цій справі, якщо ця спільність залежить від добре веденого книговодства учинків і збалянсування добра і зла в нас, то той факт, що останній робітник у винограднику дістав таку саму платню, як і той, що робив цілий день, був би прикрою несправедливістю.

Притча про робітників у винограднику проголошує, як абсолютно фальшиве те, що навчають так багато релігій і те, що є в крові людській, а саме— що спільність із Богом здобувається тяжкою людською працею.

Людина, яка одержала ласку і любить Бога, для неї це є само в собі найбільшою нагородою. Тоді все міняється і навіть "тягота дня і спека" набирають іншого значення. Часто в них людина відкриває Христа і пізнає Бога. Багато людей пізнали Бога в іспитах і Його близькість під час "спеки і тяготи дня".

Тому робітники у винограднику, які нарікали на те, що вони дістали стільки ж, як і ті, що прийшли останніми, а також і апостол Петро в своїм запитанні, розійшлися з правдивим розумінням значення життя і служіння Богові.

Ті, що приходять до Бога останніми, в своїм житті дістануть таку ж нагороду, як і перші, але їм ніколи й на думку не прийде, що вони мали тим самим краще трактування від тих, які прийшли першими працювати у винограднику. Навпаки, вони жалуватимуть, що змарнували нагоду розпочати працю раніше, що вони витратили роки життя без змісту і цілі.

Вони не скажуть: дякуємо Богові, що ми дістали денарія лише за одну годину, але вони жалуватимуть, що вони так довго не знали щастя і повноти життя, яке дає лише знання Бога. Для них час змарнований поза виноградником буде правдивою трагедією.

З цим багатим і щедрим трактуванням робітників у винограднику декотрі з робітників не погоджувались, і багато не погоджуються сьогодні, вважаючи його несправедливим. Декотрі навіть із цих міркувань замінили навчання Слова Божого своїм власним.

Цим Христос каже: "Чого твоє око лихе, що я добрий"? "Хіба ж не вільно мені робити, що хочу з добром моїм?"

Відношення робітників, які нарікали, засноване на звичайнім самолюбстві і нерозумінні ласки Божої. Якщо б доморядник нагородив їх самих з подібною щедрістю, то певно вони не нарікали б, але тому, що нагорода була дана іншим, вони сповнились заздрістю, хоч дістали вповні те, що їм належало. Людина не має права вимагати чогось, що їй не належить.

Людина повинна перестати рахувати перед Богом, хто скільки дістав, але будучи певна, що він сам дістав усе, що йому належало, і все, що йому добре мати, повинен бути вдоволеним із свого багатства. Одна людина має більші здібності, ніж інша, і їй наука дається легко, знову другий має більше майна, знов інший користається більшою популярністю і т. д. Кожний має свій талант, свою нагороду.

Якби ті, хто заздрять, знали всі факти, це знання виявило б їхній самолюбний нерозум. Часто те, що нам здається у інщих добрим, є в дійсності злом і терпінням для людей, що ті речі мають.

Христос не заздрив на хресті своїм ворогам. З точки зору світу священикам, фарисеям і воякам, які розпинали Христа, було краще. Вони були безпечні, вони не терпіли мук, їх бажання здійснилось, їм було краще, ніж розп'ятим на хресті. Але Христос не заздрив їм, тільки жалував над ними невимовним жалем і молився з них, благаючи Отця, щоб Він простив їх.

В дійсності стан тих тимчасових переможників Христа був страшний, хоч в ті хвилини безпечний.

По молитві за своїх катів, Христос казав: "Отче, в руки Твої передаю духа мого", якраз в ті хвилини Бог Отець обернувся до Сина. П.З.Н.

Відійшов від нас

10-го травня ц. р. в Торонті помер визначний український науковець, дійсний член Канадійського НТШ проф. Степан Килимник.

Похорон відбувся в православній церкві св. Володимира при великій участі громадянства. Проф. С. Килимник був людиною не тільки великого знання, але і глибоко гуманною та мав багато приятелів серед українських евангеликів, часом відвідував їхні богослуження і на запрошення давав доповіді на евангельських урочистих академіях.

Несподівана смерть проф. С. Килимника є великою втратою для всієї української колонії, а зокрема для українських науковців.

Кубанське Козацьке Військо

(Історичні замітки)

У своїй доповіді російському цареві Олександрові І-му про кубанських козаків, Російська державна колеґія подає (листопад 13, 1802 р.): "Військо це існувало під іменем запорозьких козаків з найдавніших часів у різних станах і видах, і перенесло багато різних змін". В такий спосіб цей російський державний документ визнає, що історія кубанських козаків нерозривно пов'язана з історією українського Запорозького Війська.

Проте історія населення Кубанського Краю починається геть раніше, а також з самих початків є тісно пов'язана з Україною.

Ще український князь Святослав Хоробрий (964-972) поширив межі свого князівства до Кавказьких гір, занявши Кубань, яка в ті дні була відома в Україні під назвою Тмуторакань. Довгий час Кубань була в складі українських князівств. За часів князя Мстислава Кубань приєднано до Чернігівського князівства. По його смерти (1034 р.) Кубань поєднано з Київським князівством. Кубань часто була притулком для князів - ізгоїв. Так князь Ростислав Володимирович княжив на Кубані (1064 - 1067), його отруїли греки. Від 1077 р. на Кубані княжив Олег Святославович.

З XII століття Кубань була відрізана від решти України половцями і з того часу підпадала під впливи різних завойовників.

Відомо, що російський цар Іван Грізний одружився з дочкою кабардинського кубанського князя Темрюка.

В 1783 році, коли кримського хана примушено зріктися престола на користь Росії, річка Кубань стала кордоном, який відділяв кубанські степи від черкесів. Лівий беріг Кубані довгий час був заселений черкесами, ногайцями, абазинцями і карачаевцями. В 1792 році, по другій турецькій війні, російський уряд віддав кубанські землі запорозьким козакам.

При цім треба зазначити, що Росія віддала запрожцям власне те, чого вона сама ще не посідала і що треба було поколіннями відвойовувати від горців.

Кубанський Край запорожці стали заселювати від гірла Кубані вверх окремими полками.

Різні джерела подають різні дати постання Запорозької Січі, але початок XV століття можна вважати за такий початок. Історія Запорозької Січі складна і славна та відограла важливу ролю в житті України. Це був своєрідний вітвір українського народу в боротьбі за волю і самовизначення. В той же самий час це була одна із перших демократичних народніх інституцій у світі. По майже трьохсотлітнім славнім існуванні Запорозьку Січ підступним способом знищено з наказу російської цариці Катерини II в 1775 р.

Українська козацка республіка була небезпечна самодержавному російському урядові. З другого боку багата родюча українська земля притягала очі царських вельмож.

Катерина II лицемірно висловлювала всіляким способом свою добру волю супроти запорозьких козаків, які тоді виґравали для неї війну з Туреччиною, але в той самий час чекала на нагоду знищити Січ.

По закінченні війни з Туреччиною, в якій запорожці відограли вирішальну ролю, Катерина II віддячилася запорожцям тим, що наказала ген. Текелі на чолі 66,000 війська зруйнувати Січ. На Січі тоді було 8,000 козаків. Але і тих було забагато для російського війська, тому російський уряд вислав ще додаткову допомогу 20,000 кінноти під командою кн. Прозоровського. Отже на кожного запорожця припадало біільше десяти російських вояків.

Але навіть і при такім несприятливім співвідношенні сил, запорожці були готові битись. Лише завзяті переконування православного архимандрита церкви на Січі вплинули на запорожців і вони рішили піддатись.

Цікаво зауважити траґічну ролю української православної церкви в українській історії. Цю церкву запорожці все захищали, а в відплату за це, в час кризи, ця ж церква відбирала їм духа до бою. Пізніше славного українського борця гетьмана Мазепу виклинали не хто інший, як українські православні ієрархи. Робили це не росіяни, але таки самі українські релігійні провідники. Церква, що зраджує народ під час небезпеки, не варта його льояльности. Мабуть через це тепер по всій Україні ширяться евангельський рух серед народу. Народ шукає церкви, яка б стояла разом із ним в боротьбі за волю.

З 8,000 запорозьких козаків на Січі піддались росіянам лише 3,000. Решта запорожців, обравши нового кошевого атамана Ляха, пробрались вночі камишами через перстень російських військ, які облягали Січ. Вони пробрались в Туреччину, де султан дав їм землю і право жити за своїми звичаями.

Кошевий отаман Кальнишевський, Військовий Суддя Павло Головатий і Військовий писар Глоба були заслані російським урядом на Соловки і там померли.

Катерина II роздала землі запорозьких козаків російській аристократії. Частину запорожців, яка піддалася росіянам, поробленo кріпаками. Церкву і майно немилосердно пограбовано. В додаток Катерина II окремим маніфестом проголосила про знищення Запорозької Січі "з знищенням на будучий час і самої назви запорозьких козаків."

Але з початком нової турецької війни 1787 р. російський уряд побачив, що без козаків йому війни не виграти. З другого боку Катерина II заборонила навіть вживати слово "запорожець".

По різних заходах вдалося знову прихилити частину запорожців, але на бажання кн. Потемкіна їх названо "Військом вірних козаків". Це військо обрало кошевим отаманом Сидора Білого.

Козаки виграли війну для росіян на Чорнім морі і в нагороду дістали назву "Чорноморських козаків". В 1778 р. був убитий в бою з турками кошевий атаман Сидор Білий, замість нього козаки обрали Захара Чепігу.

Кн. Потемкін поселив козаків по закінченні війни на землях поміж Дністром і Бугом, але коли він помер — російський уряд знову пороздавав їхні землі поміщикам.

Тоді чорноморці післали Військового Суддю Антона Головатого до російського уряду з проханням, щоб їм дозволено поселитись на Кубані.

Червня 30, 1792 р. російський уряд "подарував" українським козакам чорноморцям землі на Кубані "в вічне володіння". Так українці знову повернулись в край, який колись завоював Святослав і де княжив Мстислав та інші українські князі. Власне запорозькі козаки повернулися на землі, які посідали в минувшині їх прапрадіди.

Переслення козаків на Кубань провадилось кількома партіями.

(Далі буде)

Бережи твоє серце

Коли людина не береже свого серця, то з нього буде виходити розпуста. Людина може берегти своє серце в найкращому стані тільки тоді, коли буде вважати на науку Святого Письма. Тепер люди до того дійшли, що навіть змінили Божу правду, а замість Божої правди навчають наук людських приказів.

Про таких людей Христос сказав: "Оці люди устами шанують Мене, серце ж їхне далеко від Мене... бо навчають наук людських приказів" (Мат. 15:7 - 9).

Час, у якому ми тепер живемо, є той час, про який апостол Павло писав: "Настане бо час, коли здорової науки не будуть держатись, але за своїми пожадливостями виберуть собі вчителів, щоб вони їх улегшували. Вони слух свій від правди відвернуть та до байок нахиляться. Люди, які нахилились до байок, в них можна побачити розпусту".

Апостол Павло остерігає всіх християн: "Отож уважайте, як маете поводитись обережно, не як немудрі, але як мудрі, викупляючи час, бо дні лукаві. Через це не будьте нерозумні, але розумійте, що воля Господня. І не впивайтесь вином, в якому розпуста" (Єфесян, 5:15-19).

Христос наказав людям, щоб вони йшли не широкою дорогою, а вузькою, яка веде в життя вічне.

Подумаймо, скільки людей тепер слухає Христових слів, скільки людей іде тепер вузькою дорогою. Люди не йдуть вузькою дорогою тепер тому, що на вузькій дорозі нема розпусти.

Тепер більша частина людей має нахил до розпусти, тому ідуть широкою дорогою. Христос сказав: "Увіходьте тісними ворітьми, бо просторі ворота й широка дорога, що веде до погибелі, — й нею ходять багато-хто. Багато таких є, що ними входять. Вузькі бо ті двері й тісна та дорога, що

веде до життя і мало таких, що їх знаходять" (Мат. 7:13 - 14).

Ми повинні запитати самі себе, чи йдемо ми тією вузькою дорогою, що веде до життя. Вже пора нам усім змінити наше життя. "Як удень поступаймо доброчесно, не в гулянці та п'янстві, не в сварні, не в перелюбі та розпусті, не в заздрощах, але зодягніться Господом Ісусом Христом, а догодження ті лі ві не обертайте на пожадливість" (Рим 13: 13 - 14). Доволі бо з нас минувшого часу життя, що чинили волю поган, ходячи в розпусті, пристрастях, п'янстві, бенкетах, напитках, у безбожних ідолослужбах" (1 Петра 4:1 - 3). "З середини бо, з серця чоловіка, думки лихі виходять, перелюб, блуд, душогубство, злодійство, зажерливість, ледарство, підступ, розпуста, лихе око, хула, гордощі — все це лихе з середини виходить" (Марка 7:21 - 22).

М. Ясінський

ЗВЕРНЕННЯ

До Високоповажаних Прихильників і Симпатиків КоДУС-у в Канаді!

Комісія Допомоги Українському Студентству (КоДУС) з осідком у Франції, прохає Вельмишановних Жертводавців і Збірщиків у Канаді надсилати гроші, призначені на користь українських студентів на адресу:

North Winnipeg Credit Union
Society Ltd. (KoDUS),
667 Flora Ave.,
Winnipeg 4, Man.

Сердечно дякуючи за Вашу цінну послугу, остаємося з глибокою до Вас пошаною.

За Комісію Допомоги
Українському Студентству:

Т. Волошин, секретар

Кожний евангелик повинен передплатити сам і збирати передплати між евангеликами і однодумцями на "Євангельку Правду".

Православіє на службі комуністів

Нижче ми передруковуємо з "Канадійського Фармера" ревеляції одного з делеґатів російських церков на з'їзді Світової Ради церков, який відбувся в Сполучених Штатах. Оповідання А. Мацкевича виявляє малу відпорність православія супроти спроб уряду вживати православну церкву як знаряддя утиску і поліційної контролі населення. По малім спротиві, уряди все знаходять спосіб цілком підпорядкувати православну церкву своїм інтересам і на шкоду християнству. Так було в Україні за часів по Богдані Хмельницькім, коли російський уряд опанував українську православну церкву і асимілював її в такій мірі, що православіє стало найкращим знаряддям асиміляції в руках росіян на Україні. По другій світовій війні бачимо цей же процес і на українських землях, які попали в руки Росії: Галичині, Волині тощо.

Римо-католицизм ніколи не мав великого впливу в Україні і взагалі на території Сов. Союзу по другої світової війни. Але по другій світовій війні Росія приєднала до себе цілий ряд країн із католицьким населенням. Тепер іде торгівля між Ватиканом і комуністами за якусь форму співжиття і компромісу. Ватикан готовий ратувати римо-католиків в Польщі, Латвії і Литві ціною українців на західніх землях.

Звичайно комуністи, склавши угоду і набувши престижу, її не додержать. Їх незмінною ціллю є знищення всякої релігії, отже їхні перетрактації з церковними провідниками — лише тимчасова тактика.

Віруючі під комуністами живуть в умовах страшного утиску і уряд спромігся цілком підпорядкувати своїй таємній поліції православну церковну ієрархію, як про це свідчить А. Мацкевич.

Єдиною надією для Христової церкви в цій боротьбі організованого атеїзму з вірою в Бога є евангельський рух. Комуністичній таємній поліції просто неможливо опанувати цей рух в цілості, хоч вони і можуть мати своїх шпигунів серед віруючих. Поперше, кожний евангелик є священиком сам по собі і сам собі. Свої гріхи він сповідає лише перед Богом. Богослуження евангеликів не залежать а ні на антимінс, а ні на церковну ієрархію, будинок чи які інші зовнішні речі чи церемонії.

Там, де уряд закриє якісь релігійні зібрання, по хатах почнуться багато більше нових. Віра евангеликів в утисках глибша і їхня відвага більша.

Навіть у в'язницях і на засланні вони не перестають свідкувати і благовіствувати. Через це ми бачимо, що евангельський рух стало зростає, хоч і є немилосердно переслідуваний. В цім русі є будучина і спасіння нашого народу. Славний український історик Михайло Грушевський, повернувшись в Україну, писав до евангельського проводу за кордон про релігійний стан в Україні. Він казав, що немає надії на православну церкву хоч би вона й зукраїнізувалась, але просив евангеликів робити все можливе, щоб ширити евангелизм в Україні і взагалі серед українців та в цій праці шукати помочи у англійських радіостанціях.

Наочно він писав так, бо бачив на власні очі безсилля ритуалізму в боротьбі з організованим атеїзмом і комуністами. Цього важного факту багато з українських провідників не розуміють і досі. "Канадійський Фармер" подає:

"Один з церковних делеґатів Артур Мацькевич, в приватній розмові з демонстрантом Воронаєвим, якого він знав ще дома, заявив, що всі церкви в СССР знаходяться під контролем комуністів. Щотижня священики в СССР зобов'язані давати звіт органам МҐБ про всі події і розмови в парафії за тиждень. Артур Мацькевич сказав також Воронаєву, що Америка це єдина надія християн, що ризофорних емґебістів треба зустрічати мільйонами пикетів та демонстрантів. На пропозицію Воронаєва залишитися в Америці, Артур Мацькевич сказав: "Я вже старша людина і не знаю англійської мови. З мене тут зроблять героя на якийсь час, а там за місяць-два мене знайдуть неживим в готелі і скажуть, що я покінчив життя самогубством". Артур Мацькевич питався також, чи нема в Америці такого радіоприймача, який дозволив би слухати закордонні передачі, не зважаючи на сильні советські заглушування.

Сподіваючись кари за свої розмови з Воронаєвим, Артур Мацькевич сказав, що він готовий померти за правду Христову дома біля своєї родини. Він зазначив також, що він буде офіційно спростовувати правдивість розмови з Воронаєвим.

Павло Воронаєв подав зміст своєї розмови з А. Мацькевичем авторові радіопрограми "Реформація Двадцятого Віку" д-р Мекінтаерові, який передає щодня півгодинну проповідь на 460 радіостанціях Америки та Канади".

Д-р Мекінтаер є пресвітерським пастором.

З творів Г. Сковороди

"Будь доволен малим. За многим не гонися.
Сіті простерти на лов — вельми бережися.
Я вам пророкаю — розкішно не жити!
На таких завжди запинають сіті.
Триста пали у неволю по гарячій страсти,
Шістсот плачуть у хворобах за тимчасові сласти.
Хто вдячний Богу, той малим доволен,
А ропотник всім миром не сит і не полон.
Вдячна душа утече від сіті,
Замість неї в сіті попаде неситий".

"Коли ж хто відважується навчити або начитись без Бога, нехай пам'ятає приповістку: "Вовка в плуг, а він в луг". Доки кільце висить з рила свині, доти не риє. Вийми ж, знову нівечить землю".

"Відкриті ворота не винні, що мало хто спасається".

"Одного місця границя, вона же і двері, що відкриває поле нових просторів, і курча зачинається тоді, коли псується яйце".

"Дух — безодня у людині
Ширше вод всіх і небес.
Не наситиш тим во віки,
Чим нас вабить мир цей весь".

"Опера, книга, пісня і життя не від довжени, але від благолілія і доброти одержує ціну. Ціна всьому і благолініє — Бог. 'Краса в правиці Твоїй'... З Богом коротке життя наповнює довгі роки, а праця з Ним є само собі найвищою нагородою".

"Дехто живе для того, щоб їсти, але я їм для того, щоб жити".

Сократ

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата за рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа о 11 год. рано кожної неділі.

Сила Біблії

Усім відоме з фільмів і різних історичних книжок, новель і оповідання про бунт залоги англійського корабля "Баунті". Але не всі добре знають події і впливи Біблії, які перетворили життя тих, що висіли з корабля на острові Піткейрн.

Бунтівники потопили корабель і висадилися на острів. Їх було дев'ять білих матросів, шість полінезійців і десять полінезійських жінок і дівчина п'ятнадцяти років.

Один із матросів винайшов спосіб гнати алькоголь і життя на острові сповнилося п'янства і розпусти. По якімсь часі на острові лишився в живих один білий матрос в оточенні дітей від мішаного співжиття. Цей матрос, Александр Сміт, знайшов в одній із скринь, які були взяті з корабля, Біблію. Він почав її читати і все його життя змінилось. Тоді він почав учити своїх спільників на острові того, що він сам вивчив із Біблії, з подиву гідними результатами.

Поволі остров перемінився з місця терпінь і гріха на щасливу успішну колонію. В 1808 році американський корабель "Топаз" відвідав острів і знайшов успішну колонію без п'янства, в'язниць, дому божевільних чи злочинів.

Впливи Біблії радикально змінили життя населення острова. Ця сила Біблії є до розпорядження людства і сьогодні.

Під розвагу читачам

На останнім засіданні Вселенської Ради представники Російської Православної Церкви зустрілись з польським кардиналом Вішінським. На кінці розмови проф. Боровой і архимандрит Котляров поцілували перстень кардинала. Ця подія викликала сенсацію серед чужинецьких журналістів.

Перше преса принесла вістку, що Хрущов поцілував православного патріярха Російської Православної Церкви і нагородив його орденом "героя соціалістического труда".

Пізніше Папа поблагословив зятя Хрущова Аджубея, а також прийняв нагороду за працю на користь миру (його спроби стримати американського президента від акції в Кубі) за апробатою Хрущова.

"Наша Батьківщина", ч. 21-22 згадує, що: "Ще минулого року на прийнятті советської амбасади в Римі гостювало п'ятьох кардиналів".

Оці всі братання і "цілування" окупантів українських земель (при чім цілуються комуністи атеїсти з православними і римо-католиками) не обіцяють нічого доброго поневоленому українському народові а ні політично, а ні релігійно.

Цілком ясно, що закулісами цих усіх цілувань і благословень, які робляться з наказу керівних комуністичних органів і ритуалістичного проводу, вже є вирішена і запечатана доля нашого народу. При цім, дивлячись на всі ці цілування, пригадується цілування Юди, що ним він зрадив Христа, і так розпочав релігійно - політичні поцілунки.

Звичайно комуністи готові цілувати будь-кого, навіть сірка, якщо це їм на користь, але Рим і православні потім за ці поцілунки будуть тяжко каятись, але буде запізно.

В українських, щиро католицьких часописах, дуже часто друкуються "наукові" докази різних "докторів", що біблійні оповідання не є правдиві, що вони основані на байках та леґендах. Всі ті "докази" пишуться для того, щоб відібрати у читачів віру в Бога, бо Біблія є основою віри всіх християнських церков. Возьмім літургіку православної і греко - католицької церков: майже вся вона складається з псальмів і речень, вибраних з Біблії. Я ніде не бачив, не читав, щоб якийсь католицький церковний достойник спростовував напади на Біблію; спростовують лише евангелики.

Отже, правовірні католицькі редактори охоче містять на шпальтах своїх часописів атеїстичну писанину, але попробуйте щось написати — і то щиру правду — про католицьких духівників, не помістять.

В однім католицькім часописі я читав спростування, в якім редактор дуже перепрошує філядельфійського архиепископа Амвросія Сеньшина за те, що була поміщена в часописі неправдива вістка про нього. І це справедливо: невинну, ображену людину треба перепросити й наклеп спростувати. Але чому ж редактор не спростовує наклепів, зневаги на Біблію? Чий авторитет є вищий: епископа, який при всій його гідності є смертна людина, чи Біблії, яка є Словом Божим і написана під диктат Духа Божого? Хула на Духа Божого — непростимий гріх!"

Т. Каменецький

Знову про сектантство

На цей раз "Нові Дні", які, як правило, не грішать православним фанатизмом, в останнім числі, критикуючи організацію зборів "КОЗУБ"-а, зневажливо висловились про "сектантську проповідницю", за яку нібн поставлено референта.

Ми хочемо лише підкреслити, що оця "сектантська проповідниця", або як ми її називаемо катедра, з якої проповідували Слово Боже, боролись за світло і правду, і часом віддавали своє життя за добро народу евангельські пастори стала символом духового проґресу, добробуту і життя серед народів, які мали щастя і мудрість замінити по своїх церквах церемонії і назадництво правдою і світлом.

Найвидатніші громадські провідники Канади (включаючи й популярного серед українців і в "Нових Днях" П. І. Діфенбейкера) були виховані релігійно, слухаючи навчання Слова Божого з цих "сектантських проповідниць".

Дав би Бог, щоб і серед нашого народу побільшилось оцих "сектантських проповідниць", бо без них матимем або обскурантизм, або комунізм.

Нова орієнтація

В день посвячений св. Ст. Костці відбулося в церкві св. Андрія в Римі з участю кардинала Вішінського. Папа прибув на богослуження, нібн несподівано, і виголосив промову, в якій висловив прихильність до Польщі, її історії та культури.

Звертається увагу на те, що Папа відвідав це польське богослуження невдовзі після того, як в іншій промові він підкреслив польський характер західніх сучасних польських територій (відібраних від німців) і Врацлави.

"Життя Варшави" (листопад 14, 1962) надрукувала статтю Ігнатія Красіцкого, в якій той пише, що Папа тричі "заступав" мир під час кубінської крізи.

"Треба признати", — пише І. Красіцкий, — що висловлювання Папи за підтримку миру якраз в ці дні, такі повні напруження і страху, дуже вплинули на Захід".

"Заклик Папи в певнім значенні був скерований до президента Кенеді, тому що його видано саме перед сподіваною атакою Сполучених Штатів на Кубу".

Цим "Він зробив певні речі ясними: Римо-католицька церква не буде більше автоматично затверджувати кожну протикомуністичну або просоветську акцію Сполучених Штатів".

"Ватикан вважає Польщу першою країною, де існує більш-менш успішне співжиття поміж (римо-католицькою) церквою і комунізмом".

Поширення Біблії

Квартальник Канадійського Біблійного Т-ва подає, що Біблію тепер друкується на 1,262 мовах. Щороку розходиться 50 мільйонів примірників Біблії. Не зважаючи на атаки атеїстів, Біблія лишається найбільш розповсюдженою книгою на світі і її циркуляція стало збільшується.

Українська Церква
The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church
Third Ave. and 30th St.
New York
Богослуження о 1 год. попол. кожної неділі
Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

Свято річниці в Торонті

В неділю, 26-го травня, Українська Пресвітерська Церква в Торонті відсвяткувала 21 річницю будови церкви на Клермант вул.

О 4 год. почалося урочисте подячне богослуження. Церква була наповнена членами, прихильниками і гостями. Богослуження провадив паст. М. Фесенко. Паст. Л. Бучак з Гамільтону читав Слово Боже і провів церкву в глибокій духовій молитві. Пастор І. Яцентий з Ошави подав науку про образ Божий в людині, ілюструючи навчання з Святого Писання думками з творів Т. Шевченка і І. Франка. Церковний хор, під проводом диригента Павла Сича, зворушливо виконав "Отче Наш", Вербицького. Пані Черняк з почуттям і мистецьким хистом співала "Як прагну я до Бога", Адамса. Відтак пізніше під час богослуження пані Черняк виконали дует: "У Хреста", Фора. Панна Ірина Слюзар була при піяніно. Панна Еленора Фесенко була при органі. Треба зазначити, що богослуження і релігійно - мистецькі частини в Українській Пресвітерській Церкві в Торонті завжди стоять на високім рівні, бо талановиті, віруючі артисти і музиканти висловлюють свої найглибші почуття в цих богослуженнях не стільки, як професіоналісти, а як віруючі люди.

Жіноче Товариство "Промінь" по богослуженні запросило всіх присутніх до спільної вечері. Вечеря відбулася в дві зміни, бо церква стає замалою при таких святочних оказіях і є думка про будову більшої церкви далі на північ.

По смачній вечері мала місце недовга концертова програма. Хор громади заспівав дві прекрасні народні пісні. Надзвичайно обдарована музично родина панства Бовкунів багато прикрасила своїми виступами вечір.

Співали Галинка, Юлія і Олександра з поміччю пані А. Бовкун в той час, як їхній батько, п. І. Бовкун, окомпаньював на акордіоні. Виступ відбувся прекрасно. Потім Юлія заграла на акордіоні з своїм батьком п. А. Бовкуном вязанку українських мельодій.

Пані Черняк очарувала всіх співом: "Розвійтеся з вітром", М. Лисенка. Відтак пан і пані Черняк виконали дует Андрія і Галі з опери "Назар Стодоля", муз. Данкевича, викликавши бурю оплесків. Пастор Л. Бучак по вечері привітав громаду від церкви в Гамільтоні. Його промова була навчальна і в той же час пересипана гумором. Брат Ніколишин з Ошави передав привіт від Ошавської громади та вказав на поступ і значення евангельського руху серед українців. Брат Баковський донедавна один із визначних провідних членів в українській злученій громаді в Монтреалі коротко оповів про життя і працю в Монтреалі.

Присутні були раді почути, що Монтреальська громада нараховує до 500 членів, та були часи, коли нараховувала до 2,000 членів.

Брат Каменецький поділився також з присутніми своїми прекрасними духовими думками. Голова Ради Управителів, брат П. Сич, закінчив офіційну частину свята подякою гостям і дотепним оповіданням. Пастор громади в імені всіх присутніх подякував жіночему товариству "Промінь" за смашну вечерю, після чого сестер нагороджено гучними оплесками. Окремо з членів жіночого товариства вклали багато праці: Голова Т-ва сестра Ю. Фесенко, господиня сестра Татіяна Каменецька, Скарбник Тереза Каменецька, сестри: М. Сич, Л. Бурбела, М. Маланюк і В. Ландига.

Свято відбулося з великім піднесенням та було відміченням ще одного кроку вперед в житті Української Пресвітерської Церкви в Торонті.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: Лев Бучак.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Змій як символ спасіння

"І зробив Мойсей гадюку мідяну, та й повісив її на тику; і сталося, що як укусила гадюка людину, і вона поглянула на мідяну гадюку, то вітсталась живою" — 4 Мойс. 21:9.

Оповідання, що ми його знаходимо в 21 розділі 4 Кн. Мойсея про те, як Ізраїль під час своєї подорожі в пустині мав незвичайні пригоди з гадюками, може декотрим братам видатися не зовсім зрозумілим. Цілком можлива річ, що Бог за нарікання жидів наслав на них кару, це трапляється і в наші часи. Кара завжди відповідає обставинам, в яких ми живемо. Жиди були в пустині і Бог наслав на них силу - силенну гадюк, які жили в пустині в такім числі, що багато жидів умирали від їхніх укусів. Але труднощі полягають в тім, як погляд на образ мідного змія міг рятувати вкушених. Чи не краще ж їм було покаятись і звернутись безпосередньо до Бога з молитвою замість того, щоб бути зціленими від погляду на образ мідного змія? Чи мідь може спасти людину? Коли ми задаємо такі питання, то ми їх задаємо не подумавши. Те, що Мойсей зробив і ця пригода з жидами в пустині за Едомом була усталена ознакою на всі віки і має науку для всіх часів. Ми не повинні забувати, що Бог наказав Мойсееві зробити мідного змія, при чім людей рятував не погляд на змія, але віра в того Бога, що наказав зробити змія, як ознаку і символ усім народам. В часи до приходу Христа ця подія в степу лишалась таємницею і лише з приходом Христа ми прийшли до повного розуміння знаку мідного змія в пустині. Без одкриття в Христі, що приносить Новий Заповіт, Старий Заповіт в багатьох місцях є закрита книга. Відповідь і пояснення значення знаку мідного змія, що його Господь усталив в тій події, ми знаходимо в 3 розд. Єван. від Йоана вірші 14 і 15: "І, як Мойсей підняв угору гадюку в пустині, так мусить бути піднятий і Син чоловічий, щоб кожний віруючий в Нього не погиб, а мав життя вічне".

Чи ви зауважили, що гадюка, котру зробив Мойсей, не могла жалити, і не могла спричинити смерти, бо вона була зроблена з міді. Те, що не мало в собі смерти і отрує і було вільне від них по природі, мало бути засобом порятунку від того, що було повне смерти і отрує. Так і Христос, що був без гріха, стався за нас гріхом. Це про Нього Йоан приніс свідоцтво у Витаварі: "Ось Агнець Божий, що бере на себе гріхи світу" (Йоан 1:29).

Христос, будучи без гріха, взяв на себе ваші і мої гріхи, як агнець, що його приносили священики Старого Заповіту в жертву за гріх і на очищення від гріха. Коли Мойсей підніс змія, то це означало кінець поразки. Ви собі можете уявити на хвилину велику безкраю пустиню і на ній юрби жидів, оточені хмарою гадюк, що кусали без милосердя кожного. Ви можете уявити собі крик і паніку, неймовірний жах і неможливість втекти від смерти. І в цей момент одчаю і смерти провідник народу підносить змія з міді, яко вість примирення, і знак, що кара смерти має кінчитися, тоді в серці тих, що лишились ще живими, одчай і безнадійність замінились надією. Так само Христа піднесено на хресті і з цим піднесенням царство смерти і прокляття уступає царству надії. "А Він вблагання за гріхи наші, не за наші ж тільки, а також цілого світу" (1 Йоан 2:2).

Господь сказав Мойсееві: "Зроби собі сарафа гадюку і повісь її на тику; і станеться, що як укусить кого гадюка, і він погляне на неї, то зостанеться живим". Коли гадюка жалила ізраїльтянина, то він мав дивитись на гадюку з вірою в милосердя Боже і лишався живий. Це був далекий відклик прояви милосердя і любови Божої, що сповнилось через якихось 1500 - 2000 років. Як у ті часи погляд і віра зціляли тіло від смертельних укусів гадюк, у наші часи, коли ми поглянемо з вірою на Христа, то наша душа буде зцілена і ми врятуємося від смерти. Гадюка, що її підніс Мойсей в пустині, була благовістям Старого Заповіту, що вказувала на прояву милосердя Божого в пізніші часи. Все, що ми потребуємо тепер для спасіння, це дивитись на піднесеного на дереві і розп'ятого Христа і в вірі приймати води життя, що течуть від Нього. В пустині, ті з жидів, що не хотіли вірити Мойсейові, погибли. Вони могли думати, що краще пробувати врятувати себе самих від укусів. Декотрі з них пробували, можливо, випалювати ра-

(закінчення на стор. 6)

(докінчення зі стор. 5)

ни, або вирізувати, але отруя була засильна і вони гинули, ті ж, що полишили спроби рятуватись своїми зусиллями, але лише з повним відданням дивились на символ життя, ті лишились в живих. Ми також вільні вибирати поміж смертю і життям. Бог зробив все, що люблячий батько міг зробити для нашого спасіння і тепер жодна істота не матиме вибачення, якщо відкине це велике спасіння.

К. С.

З МІСІЙНОЇ ПРАЦІ ПРЕСВІТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

Нігерія

Праця з хорими на проказу показує успіх. Проказа ще і сьогодні лишається страшною хворобою, але тепер вона не така жахлива як п'ятнадцять років тому.

Пацієнтів, хворих на проказу, залишається в їхніх селах, якщо тип їх хвороби не передається іншим. В такий спосіб якихсь 80% ходить до клінік. Сама колонія хворих на проказу нараховує до 150 прокажених. Але кожна клініка в селах є малим центром для благовістя Ісуса Христа.

Євангелики і фельдшера звичайно мають коротке богослуження перед початком праці і роздаванням медицини. Потім пацієнти повертаються до своїх селищ і в такий спосіб ті з них, хто увірував, ширять добру новину Христа.

Ми відчували, що потрібно було б надрукувати листівку з оповіданням, чому Ісус Христос прийшов. Рой написав листівку і переклав на мову Ібо. Потім листівку розмножено на меміографі. 1000 копій було взято на базар в Убуру. Оркестра колонії прокажених (барабани і т. д.) грала при богослуженні на базарі, потім роздано листівки.

Як тільки люди довідались, що роздається листівки безплатно, всі кинулися до нас по листівки. Тубільці просто б'ються, щоб дістати якийсь матеріял для читання. Ми надіємося, що дехто скористається з того, що читає.

На протязі наступних двох місяців Рой відвідає всі клініки і так само буде робити скільки можна пропаганди про сільське здоров'я. Наприклад, вчити людей варити воду. Мова Ібо не має слова "варити" або "кип'ятити". Ми пробуємо переконати людей, що вода мусить так бути зогріта, що появляються бульки пари і лише тоді її можна пити. Ми так само пробуємо заохотити їх родити дітей на чистих ціновках замість поширеного звичаю мати пороли на землі за хатою. Воно бере багато часу і переконування, та старі звичаї тяжко змінити.

Рой і Катерина Вард

Мильне твердження

В "Нашій Батьківщині" за квітень ц. р., в статті "Про наші церковні незгоди", автор статті П. М. Даябенко поміж інших річей твердить: "Протестантизм багато чого викинув з початкової науки Христа".

Твердження це не відповідає дійсності, тому ми пропонуємо П. М. Даябенкові для користи українських євангеликів подати, що є власне "початковою наукою Христа", і що є те, що "Протестантизм багато чого викинув."

Протестантизм багато чого викинув, але не з "початкової науки Христа", але з передань і церемоній православної і католицької церков. Зробили це евангелики лише тому, що ті речі не тільки не мали місця в початковій науці Христа, але в усіх випадках суперечили науці нашого Господа. Такими "науками", що їх протестанти викинули, були: вимоги молитов до і за померлих людей; культ Діви Марії; поклоніння святим; поклоніння образам; приписування чудотворних сил різним реліквіям; наука, що на певні слова священика хліб обертається в тіло Христове, а вино в Його правдиву кров під час причастя; наушні сповіді; посередництво в ділі спасіння церковної ієрархії; заперечення універсального священства віруючих; наука, що для спасіння конче потрібно вислуховувати щонеділі літургій і т.д. Всі ці науки і пов'язані з ними церемонії засновані на переданнях і постановах соборів, їх нема в науці Христа та власне вся ця система релігійности знаходиться в гострім противенстві до того, що навчав Ісус Христос, бо ритуалістичні церкви замінили в християнстві дух буквою, а зміст формою.

Про це саме писав і один з найвизначніших слов'янських мислителів і правдивий християнин Григорій Сковорода. В "Начальній двері до християнських чеснот" в розділі восьмім про "Закон Божий і предання", Сковорода навчає: "Закон Божий пробуває по віки, а людські передання не всюди і не завжди. Закон Божий є райське дерево, а передання тінь. Закон Божий є плод жизні, а передання листя. Закон Божій є Божіє в людськім серці, а передання є смоковний лист, часто прикриваючий ехидну. Двер храма Божого є закон Божий, а передання є прибудований до храму притвор. Наскільки преддвірря від алтаря, а хвіст від голови, так далеко віддалено передання.

У нас майже всюди цю незрівняну рівність зріанюють, забувши закон Божий і змішавши з болотом людським у едино, навіть до того, що людські брехні вище возносять, і на них покладаючись, про любов не подумають, щоб сповнилось це: "Ліцеміри! Переданнями вашими нищите закон".

Все ж те є переданням, що не є Божим законом".

Благословення Папи помогло

Нещодавно преса принесла вістку, що Папа Римський прийняв на авдієнції зятя Хрущова Аджубея і благословив його, проте трохи раніш він відмовився поблагословити родину С. Бандери.

Окрім того, в своїй енцикліці Pacem in Terris, яку Папа видав перед Великоднем, він проводить думку, що римо-католицька церква може толерувати "історичні рухи, які мають на меті економічні, суспільні, культурні або політичні цілі". (Це явне залицяння до комуністів.—Ред.)

Він прийняв також за апробатою Хрущова Балзан Нагороду за працю на користь миру (Дивись "Лайф", квітня 26). Раніше протесту українських епископів проти росіян на світовім соборі не допущено. Зрештою не знати, чи мудрою річчю для української справи і української греко-католицької церкви був приїзд митрополита Сліпого. Його ув'язнення за залізною заслоною зробило б для цих справ куди більше користи, ніж його приїзд за кордон.

Отже наочними є потягнення Ватикану до якоїсь угоди з комуністичною Москвою ціною українців.

Це сприятливе до російських комуністів наставлення Папи і його благословення починають помагати, але не церкві, а комуністам.

В Італії, де перебуває Папа, при недавніх останніх виборах до парляменту комуністи вибрали одного з кожних чотирьох послів. Побільшили також свої впливи і число та стали впливовою групою в парляменті.

Ще два-три такі благословення і Папа буде змушений робити пляни, як перенестись в якусь іншу країну, де є менше комуністів і де їх благословлять, але трохи інакше.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галенда. Ціна **50 центів.**

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна **$1.00.**

Звідки взялась Євангельська Віра. — д-ра Л. Цегельського. — Ціна **50 центів.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

КНИГА ХВАЛИ

"Книга Хвали" видана Українськими Пресвітерськими Церквами в Канаді. Має 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.25. Новим і незаможним громадам знижка. Замовлення можна слати на адресу "Євангельської Правди".

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Народитися згори від Бога

Нове народження є одна з найважливіших передумов для нашого спасіння, бо без такого народження немає спасіння. Тому звернімо увагу на такі основні моменти:

1. Потреба народження згори

Нове духове народження потрібне кожному з нас тому, що в Адамі всі згрішили і втратили свою первісну невинність, себто — святість і невинність первородну.

Разом з Адамом ми всі відпали від первісного святого стану і повмирали духово. Слово Боже підтверджує це: "В

ВЕСНА

Весна моя люба! Весна моя мила!
Бо теплинь приходить, всюди на землі.
Угорі вже чути, вертаються птиці,
Зникли вже морози й буревії злі.

Поле синявіє, теплий вітрець віє,
І на небі хмарка, чути грім гуде,
І блакитне небо, чути сміх дитячий,
Жайворонка в полі щебетання йде.

Привітання ранку, зоря вже сріблиться
Та туман зникає ранком в далені,
Птиця вся співає, бо зима минула
А сонце засвітить, сонце нам усім.

Та й луг зеленіє, квітами убрався,
А садки у цвіті як та молода,
Як любо та гарно весною дивиться,
А на цвіт пахучий поспіша бджола.

А поглянеш вгору, там птиця кружляє,
Праця йде у полі, праця дорога,
Бо пора приходить і пора відходить,
А з цвітів пелюстка на землю ляга.

Та весна проходить і радість пролине,
9 приходить вечір, сон голову гне,
Та мріяне щастя як туман зникає,
Де ж та вічна радість, що щастя дає?

Щасливі ті люди, блаженна родина,
Що весна Христова в серце увійшла,
Хто гріхи залишив, їх порвав кайдани,
А Любов Христову Він завжди коха.

Бо Любов Христова, то є сонце вічне,
Всім бажає дати щастя на весну,
Відкриває шлях Він у царство небесне,
Поспіши, мій друже, у вічну весну.

М. М.

Адамі усі вмирають". — 1 Кор. 15:22.

Ми вмерли в Адамі як тілесно, так і духово. Ця духова смерть спричинилася до того, що ми зовсім позбулися, втратили в собі усе невинне й святе. Замість цього ми охоплені такою зіпсованістю, що Слово Боже б'є тривогу і говорить:

"...нема праведного нікого, нема, хто розумів би, нема, хто шукав би Бога, всі відхилилися, вкупі нікчемні стали; нема, хто робив би добро, нема аж до одного. Гріб відчинений — горло їх язиками своїми підводили; отрута гадюча під губами їх; яких уста клятьби і гіркости повні; скорі ноги їх проливати кров; руїна та злидні на дорогах їх; а дороги мирної (вони) не пізнали. Нема страху Божого перед очима їх". — Рим. 3:10 - 18.

Це все стосується всіх тих людей, що не народжені від Бога Святим Духом.

Перше ніж ми народилися від Бога, ми всі коїли вищезгадані гріхи і були ворогами Божими. Були ми такими тому: "Що (згрішили, переступили Божу волю і начали думати тільки про тілесне) думання тілесне — ворогування проти Бога; законові бо Божому не кориться, і не може". — Рим. 8:7.

В наслідок того, що ми вмерли в Адамі через гріх, ми повинні привернути собі вічне життя будьяким способом. Усі ми того потребуємо, отже, мусимо його мати. Це може статися не інакше, як через новонародження від Бога.

Дбр. Дж. Г. Вайзер стверджує, що: "Життя починається від народження".

Тілесне життя починається з моменту народження від батьків, і духове народження від Бога через св. Духа. Ми стаємо членами людського роду через народження; членами Божої родини ми стаємо через народження від Бога. Іншого способу статися членом людського роду немає, як тільки народитися; так само іншого способу немає дістатися до Божої родини, як тільки через нове, себто духове народження.

Наука не зробить цього; перевиховання, приєднання до будьякої церкви, побожність, неухильна настанова "чинити добрі діла", відвідування церкви, підтримування церковної справи, сповідання в гріхах і навіть участь в Господній Вечері, не дадуть нам нового життя, бо Господь сказав: "МУСИТЕ ви народитися згори (від Бога)" — Єв. Ів. 3 : 7.

Як у тілесному народженні ми одержуємо життя, якого ми ніколи до того не мали, так само через народження згори, від Бога, ми одержуємо життя, що його перед тим ми не зазнавали. Через тілесне народження ми робимося спільниками людської природи, а, народившись згори, від Бога, ми стаємо спільниками Божої природи.

Друге народження це не "вдосконалення" людської природи, це осягнення нової природи, зовсім нової, від Бога, Божої природи.

Наша природа, в наслідок гріхопадіння, є цілком зіпсута. Але Бог з великої любови до упалої людини, дає їй нове життя, бо: нове народження жадає Творчого Чину Святого Духа. "Хто в Христі, той нове створіння" — 2 Кор. 5 : 17.

Ми потребуємо переродження, себто народження згори, від Бога, бо без цього ми є мертві через Адамове гріхопадіння і наші власні гріхи. Знаючи це, Господь сказав: "Коли хто не народиться згори (від Бога), не може бачити царства Божого. Мусите ви народитися згори" — Єв. Ів. 3: 3, 7.

Ми потребуємо народження згори, від Бога, ради нашого спасіння, бо: "не з діл праведних, що ми робили, а по своїй милости спас нас купеллю новонародження та обновлення святого Духа" — Тит. 3:5.

Ми потребуємо нового, себто духового народження, згори, від Бога, бо без нього ми грішники, зовсім пропащі. Ми маємо розум, проте ми не розуміємо того, що Боже. Ми маємо очі, але ми не бачимо самих себе і нашого зовсім безпорадного стану. Ми маємо й вуха, однак ми не чуємо слова Божого і його святої поради: "Шукайте Господа, поки можна знайти його; кличте його, коли (Він) до вас близько. Нехай безбожник путь свою покине, а беззаконник помисли свої та нехай обернеться до Господа, а Він помилує його; і до Бога нашого, бо він на ласку пребагатий" — Іс. 55:6, 7. І знову:

"Обмийтеся, станьте чистими; відкиньте далеко ледачі вчинки ваші сперед очей моїх; перестаньте коїти зло;

"Навчіться робити добро; шукайте правди, рятуйте придавленого, обороняйте сироту, заступайте вдову.

"А тоді прийдіть — і розсудимося, — говорить Господь: Коли б гріхи ваші були, як багряниця — я, мов сніг їх убілю; коли б, як кармазин, були червоні, — обмию їх, як вовну" — Іс. 1 : 16-18.

Д. Галенда
("Що нам робити, щоб спастися?")

A SET OF VALUES

By Neal Neitzel

The three of us were hiding in the narrow, dirty alley between two vacant store buildings near the railroad tracks. We were waiting for Eugene Ortega.

Waiting to give him a beating.

Ted Mining took a long drag on the cigarette and passed it to me. "Any minute now, Dan. This is where that big jerk gets those lumps he's been begging for, huh?" Ted jabbed me in the ribs. He chuckled harshly.

"Yeah. Sure," I mumbled. I pretended to puff on the foul-tasting butt and hurriedly passed it on to Arnie Kovic. Arnie scowled at the smouldering cigarette, then flipped it away.

I didn't like what was coming, but what could a fellow do? Ted was the boss — the school's biggest wheel. His old man practically owned the town. Including the machine shop where my father worked.

"Here he comes!" hissed Ted, ducking back into the darkness. "Get ready for action;"

Action? For the slaughter, he really meant. Three against one. Ortega wouldn't have a chance. It was going to be brutal. I don't mind a fair fight; in the kind of neighborhood I live in, you have to be tough, able to take care of yourself with your fists.

This wouldn't be like that, though. Ted Mining wanted plenty of help when he tangled with the big, quiet-acting senior. The Ortega family was new in town. Mr. Ortega was a master mechanic. He'd bought the garage and filling station at the West end of town just before school began and because he was the only really good mechanic the town had, he built up a good business.

There was a story around town about the first time Ted Mining's old man had driven into the filling station after Mr. Ortega had taken over. Mr. Ortega was busy pumping gas for another customer and he kept Mr. Mining waiting. That made Ted's father mad. He kept leaning on the horn and racing the motor, but Mr. Ortega just grinned and ignored all the noise until he finished with the other customer.

Then, when he did get around to waiting on Mr. Mining, I guess old man Mining started throwing his weight around, telling Mr. Ortega what an important guy he was. From what I heard, Eugene's dad just shrugged and told Mr. Mining to go some place else if he wasn't satisfied with the service — that he wouldn't get any special treatment and that all customers would be treated alike.

There'd been trouble between Ted and Eugene right off the bat, too. During the first football scrimmage. Ted was our team's star fullback, of course. Eugene played second string fullback and I mean he played fullback! We couldn't stop him. He went for big gains every time he carried. Then, when the second squad was on the defensive and Ted tried to lug the pigskin upfield, Eugene Ortega stopped him. Not only stopped him, but kept dumping Ted for loss after loss.

After a particularly jolting tackle, Ted fumbled. Eugene Ortega dived on the jouncing, rolling football and got up, grinning at Ted.

"Nobody laughs at me!" Ted yelled, lunging at Eugene. Eugene just side-stepped and Ted sprawled on his face, getting chalk from the 20-yard stripe all over his already-dirty uniform.

The coach stepped in and broke things up before anything else could happen. He also warned Ted that one more outburst of temper like that and Ted was off the team. For good.

You've probably guessed what happened. Eugene Ortega kept outplaying Ted — and not just in football, either. He got better grades in class and became popular enough with the other fellows and girls in senior class to get elected class president, with Ted as vice-president. The final straw was this afternoon. When the coach announced that Eugene would start as first-string fullback in tomorrow's game.

I hauled in a long, ragged breath. My fists were doubled. I could hear footsteps as our victim approached the alley. Arnie Kovic brushed against me. I glanced at his lean, frowning face and his dark eyes flickered, meeting my gaze.

"Listen, I—" Arnie whispered.

"Let's go!" barked Ted Mining, rushing out of the alley. Arnie and I were right behind him. The three of us blocked the sidewalk.

Eugene Ortega stopped. He didn't try to spin and run. He just stood there, watching us. "What do you characters want?" he asked quietly.

"Take him, O'Lesky!" Ted commanded shrilly, giving me a shove.

I didn't like being pushed. I batted Ted's hand away.

"Arnie! Break his jaw!" Ted Mining urged savagely.

Arnie Kovic lumbered forward. Ted circled warily around to come at Eugene Ortega from the other side.

"Can't even fight your own battles, can you?" Eugene taunted, unafraid as the two attackers moved in on him. "What about you, Dan? What are you waiting for? Three against one is good odds."

My father was going to be out of a job. I grabbed Arnie Kovic and spun him around. "Stay out of this," I growled. "Let it be a fair fight."

"Sure, Dan. Sure!" whined Arnie. "Look — I didn't want to be in on this, anyway. I'm going to check out, right now!" He started walking swiftly down the sidewalk away from us.

Ted Mining backed up three steps. He twisted his head and glared at me. "If you want that factory job when you finish high school — if you want your old man to stay employed — take him, O'Lesky!" he snapped viciously.

"You take me. Or start running," Eugene Ortega said, stalking toward Ted Mining.

Ted's fingers clutched frantically at my arm. "Dan! Hit him, Dan!" he begged, his eyes wild and his handsome features ugly with fear.

I broke away from him. "Fight your own battles."

He turned and saw that Eugene Ortega was right behind him. A frightened bleat escaped from his lips. He stumbled and nearly fell over his own feet as he tried to get away. Then, only the staccato echo of his retreating footsteps remained with us there in the dusk.

"Congratulations, Dan."

I looked at Eugene Ortega. I didn't know what he meant. "For what?" I asked bitterly. "For putting my father out of work?"

He shook his head. "No. For locating a set of values that you'll be able to live with," he said softly. His grey eyes met mine in a level, searching look. "About that job for your father — do you really think he'll lose it?"

I thought about that. "No, I guess not," I admitted. "Ted's old man is a big, gruff-talking windbag, but he wouldn't fire my dad over something like this. In fact, if he knew what Ted tried to pull, he'd probably give Ted a good wallopping."

Eugene nodded. "About that job for you — my father is going to need a couple of fellows by summer. I'm one of them. You could be the other guy, if you wanted to."

"Sounds okay. I'll think about it," I answered, trying not to act anxious or excited. I'd always enjoyed tinkering with automobile engines. My ambition was to save enough money from a summer job to enroll in an automotive trade school. Now, here was an opportunity to work with Mr. Ortega, a master mechanic.

But, I didn't want charity. I didn't want a job I didn't deserve or couldn't handle. That new set of values Eugene had mentioned was really changing my attitudes. We walked along the sidewalk in the direction of home and neither of us had anything to say until we stopped in front of the Ortega home.

"There's a Bible study meeting at church tonight," Eugene said then, his grey eyes intent on my face. The street lights winked on, driving the shadows away. "We're short on members, Dan. What about coming along with me?"

I hesitated. "Do you get anything out of religion?" I asked. "I've never thought much about church — one way or the other," I admitted.

"You get out just what you put in," Eugene replied earnestly. "Not just with church. With everything you do in this world."

I liked Eugene Ortega. I respected him for his courage and strength. Maybe he was right. The least I could do was to find out. I told him I'de be glad to go with him.

He stuck out his hand and I took it.

"Thanks for asking me," I said, grinning at him.

"Thank you for being the kind of guy I could ask!" he said sincerely. It took me a while to understand what he meant.

It will probably take me even longer to understand myself, to adjust to that new set of values. To find my place in the world.

But with God's help I know I'll do just fine.

"Bible Truth"

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 6. Торонто, Онт. Серпень [illegible] August Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 6.

ВЕЛИКЕ ЗАПРОШЕННЯ

"Прийдіть до мене, всі знеможені та отягчені, я впокою вас", Матвія 11:28.

Повище милосердне запрошення сполучене з обіцянням спокою пасує у всі віки. В давні часи не менше, ніж сьогодні. В ті дні, коли Христос промовив ці благословенні слова, на землі всюди панував неспокій, заворушення, війни. Римська імперія була напередодні її розпаду, а на її кордонах стояли орди диких, войовничих готів, готові залляти Рим. Серед провідних верств, а також і народу панував моральний занепад. Народ ні за що більше не дбав, як тільки за хліб і розваги.

Подружжя було тимчасовою інституцією, а самогубства були незвичайно поширені.

В Палестині народні маси зубожіли докраю через надмірне оподаткування. Римляни продавали право збирати податки тому, хто давав найвищу ціну. Ці в свою чергу продавали збирання податків меншим контракторам. Останні мали зібрати досить податків з людей, щоб заплатити більшим покупцям за право збирати податки і ще до того мали зібрати податки і для себе, як чистий зиск. Від цієї системи терпів найбільше народ, бо здирству не було меж. Все, що можна було взяти від людей, забиралось без милосердя. Окрім того, священики і левіти з свого боку вимагали від людей жертв для себе і за свої відправи. Духово релігія тих днів замість спокою приносила змагання, неспокій, прокляття. В ті дні, як і сьогодні, рабини вчили, що людина по природі є доброю і може наблизитись до Бога, роблячи добрі вчинки і дотримуючи приписи закону. Це було не так легко.

Як збірники, які вчили, що віруючі жиди мали робити в справах релігійних, жиди мали багато книжок. Вони мали Мішну, яка містила переказ закону з штучними додатками. Потім ішов Мідраш. Це книга, що має багато томів із детальними поясненнями кожної частини закону. Нарешті товсті томи Талмуду, який включав у собі інтерпретації і оформлення закону, яко доктрини.

В додаток була сила-силенна пояснень різних рабинів. Отже, від людей вимагалося, щоб вони жили в гармонії з цією величезною релігійною бібліотекою різних інтерпретацій закону, байок і оповідань. Це був великий тягар і люди не в силах були його нести, тим паче, що більшість із того було непотрібне, або було звичайним формалізмом.

Проте тих, хто не виконував приписів закону, чекали кари і прокляття. Слова Христа були скеровані до цих знеможених і отягчених людей і разом із тим до людей усіх часів. Бо історія повторюється і в наші дні ми могли б легко побачити аналогію в загальній ситуації. І в наші дні ми маємо орди диких людей з дикими теоріями. людей, що озброєні найстрашнішою зброєю. Вони стоять на наших кордонах, чекаючи нагоди подібно до стародавніх орд.

Традиційні релігії утратили колишній вплив і на великій частині земної кулі релігійних людей одверто переслідується.

Революції, війни і загальний неспокій є характерним явищем наших часів, поруч із занепадом моралі та поширенням безнадійности.

Заклик Ісуса Христа: "Прийдіть до мене, всі знеможені та отягчені, я впокою вас" — пасує до наших часів не менше, ніж до стану народів в давні часи.

Цей заклик Христа є незвичайний своїм змістом. В історії людства нема такого іншого прикладу, щоб хтонебудь сказав щось подібне по силі і змісту і з авторитетом. Заклик Ісуса Христа сповнений безмежною силою, певністю і [illegible]

Ми не змогли б укласти ці слова заклику в уста якоїбудь людини—Сократа, Ньютона, Канта чи кого іншого. В їхніх устах таке твердження звучало б обурливо, претенсійно і фальшиво. Як обмежена слаба людина може обіцяти спокій іншим, не маючи його сама?

Але в устах Христа, Його заклик викликає у слухача надію і мир. Слова "Прийдіть до мене" проголошують суверенне право дати обіцяний мир. Той хто є Богом і людиною, поодиноко має право і силу післати людині мир. В устах Христа ці слова звучать природно і правдиво. Тому заклик Христа і обіцяння спокою є основою християнської віри, яка побудована на знанні, що Ісус Христос є Богочоловік.

Заклик Христа звернений до всіх людей. Не до якоїсь окремої групи упривілейованих людей, але до всього людства. Хоч заклик скеровано до всіх людей, він є стисло особистим. Христос не каже — прийдіть до мене через священика, церкву, церемонії чи тайни святих і т.д.

Повищі речі в якійсь мірі можуть бути потрібні, але вони не є вирішальні, бо людина має прийти не гаючись, сама до Бога через Ісуса Христа і тільки тоді вона знайде спокій.

Не ставить наш Господь і якоїсь умови, щоб прийти до Нього. Все, що людина потребує, є свідомість своєї нужди і бажання визволитись від неї. Для тих, хто приходить, Христос має чудесний дар: "Я впокою вас".

Якщо це є дар, то його не можна ані заробити, ані купити. Дар можна лише прийняти. Отже спокій є таким даром Божим для людей в Христі Ісусі. Люди шукають миру в маєтках, славі, приємностях, але в них нема спокою. Навпаки, чим більше людина має оцих річей, тим більше зростає її згага за ними і тим менше спокою така людина має в житті.

Лише ті, що відгукнуться на заклик Христа, матимуть мир. Змагання в житті можуть продовжуватись. Христос не обіцяє нам, що наші всі труднощі зникнуть, але нам обіцяно, що в усіх пригодах життя ми матимем внутрішній спокій.

Це буде мир нашої освіти, бо кров Ісуса Христа омиває нас від усякого гріха. Мир для розума, бо лише знання Бога і віра можуть цілком вдовольнити людський інтелект. Христос приносить мир для нашого серця і волі, об'єднуючи життя навколо вищої мети, даючи йому зміст і значення в життєвій боротьбі.

Безсилля пропаґанди

"Комуніст України" за січень 1963 р. подає, що від 1956 р. в Україні відкрито 300 нових атеїстичних центрів, товариств і антирелігійних музеїв. Ці центри нараховують якихось 100 тисяч членів.

Повища статистика виявляє, що, не зважаючи на всі зусилля і тиск комуністів, атеїзм є найслабшою сектою в Україні. Правдиве евангельське християнство не тільки не втрачає ґрунту в умовах переслідувань і тиску, а навпаки, зростає.

"Комуніст України" пише, що не перебільшуючи впливів церкви, треба зазначити, що в багатьох місцевостях робітництво перебуває в "релігійнім невільництві". Велика частина населення далі бере участь в релігійних церемоніях і святах, особливо по селах. В деяких місцевостях релігійні організації побільшили число своїх членів.

"Уповаємо на тіло і кров святих, надіємось на тлінь і клятву, обожаємо матерію в ладані і свічках, в малюнках, образах і церемоніях, забувши, що окрім Бога, ніщо не є благо і що всяка зовнішність тління і клятва" (Жена Лотова). Г. Сковорода.

Відійшов від нас

У вівторок, 30-го липня, в Гамільтоні відбувся похорон відомого в Галичині і на Волині місіонера, а пізніше пастора Української Пресвітерської Церкви в Гамільтоні Льва Бучака.

Церква в Гамільтоні була переповнена людьми, які прийшли віддати останню шану покійному. Серед них було багато православних і греко-католиків. Люди стояли в проходах між лавками, чимало не змогли дістатись до середини і чекали на подвір'ї.

Похорон провадив пастор Української Пресвітерської Церкви в Ошаві І. Яцентий в асисті пасторів І. Р. Ковалевича, З. Речуна-Панька і В. Боровського. Пастор М. Фесенко сказав коротку науку. Д-р Я. Манро, генеральний секретар Місійного Борду Пресвітерської Церкви, говорив під час похорону про посвяту і працю покійного пастора, знані цілій церкві. Так само були присутні на похороні представники Гамільтонської Пресвітерії і численні англомовні приятелі.

Похоронна процесія з авт була понад милю завдовжки, бо кожен присутній хотів віддати останню шану на цвинтарі улюбленому пасторові.

На цвинтарі пастор І. Яцентій передав тіло покійника землі в урочистих словах.

По похороні в церкві сестри приготовили поминальний обід. Були зачитані телеграми співчуття дружині покійного. Представник Гамільтонської Пресвітерії Ґі. Армстронг передав дружині покійного і громаді глибоке співчуття від пресвітреї.

Пастор В. Боровський в ширшій доповіді подав перебіг життя і праці пастора Л. Бучака. Д-р Н. Скаб в палкій промові оповів про працю і посвяту покійного пастора і закликав присутніх висловити свое співчуття збіркою на медичні видатки. При цій нагоді було зібрано $274.00.

Д-р Я. Манро під час обіду висловив признання церкви за працю пастора Л. Бучака і його дружини в Гамільтоні.

З Нюаркської Пресвітерської громади були зарепрезентовані дочки панства Варницьких пані Ренс і пані Реґан.

Пан Устинський, згадуючи про те, як покійний старався помогти всіх, хто приходив до нього, оповів, що ініціятивний комітет, який складався з П. Д. Тихоцького, М. Гуслара і О. Гриськіва, звернувся до приятелів і знайомих пастора Л. Бучака в Гамільтоні, які склали $508, щоб допомогти дружині покійного. Це було зроблено без відома пані Бучак.

Пастори І. Р. Ковалевич, І. Яцентий, М. Фесенко склали також вислови співчуття від своїх громад дружині покійного.

Також промовляли д-р І. Костів, брат М. Козак, висловлюючи свій жаль і співчуття дружині покійного.

Пастор З. Речун-Панько промовляв від імени баптистських громад Гамільтону й Торонта та від усього баптистського братства в Канаді.

Так з глибоким сумом і жалем, але великою вдячністю за працю покійного пастора Л. Бучака громада і приятелі віддали йому останню шану.

Присутній

Признання священикові - воякові

Член палати представників К. Е. Галагер під час промов в 88 Конгресі Сполучених Штатів згадав про працю священика д-ра В. Клодницького під час революції в Україні та про його заслуги як старшини і адміністратора.

Окремо він оповів про гуманні заходи В. Клодницького для порятунку жидівської колонії Хмельника в 1919 - 1920 роках.

Опис цих подій був поданий в "ЄП" раніше.

Промова К. Е. Галагера була зарекордована в протоколах Конгресу.

Українська Церква

The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church

Third Ave. and 30th St.
New York

Богослуження о 1 год. попол. кожної неділі

Пастор М. Жук
Всіх радо вітаємо.

Україна на червонім хресті

Захворіла Україна
На червону "оспу",
Бо наслідники грузина
Женуть до колгоспу.

Злидні — це майбутня доля
І сестри і брата,
В домовині наша воля
По закону ката.

Жене буйний вітер хвилі,
Розкриває хати,
Церкви Божії закрили
Московські пірати.

Посивіла Україна,
Потемніла шкіра,
Плаче мати і дружина,
Захиталась віра.

Всюди плачуть бідні люди, —
І дома і в полі,
Жити, певно, тепер будем,
Як цап на приколі.

Ой, не кракайте, ворони,
Життя й так немиле:
Гіркі сльози і прокльони,
Зборкані і крила.

І замулилась криниця,
Кат забрав і бочку,
Плаче в хаті молодиця,
Чоловік в садочку.

Підяремна Україна
Утопає в горі,
Плаче ревно, мов дитина,
Стогне у покорі.

Кочубей

Вісті з Нью-Йорку

Пан Г. Полуга виставляв свої малюнки на 63 Вашінґтон Сквейр, де відбуваються вистави під відкритим небом. Виставка тривала від 17-го травня до 9-го червня.

П. Полуга кохається в українських краєвидах і епізодах життя українського села. Його малюнки виконані олійними фарбами.

Історичний Вашінґтон Сквейр є найбільшим у світі і найславнішим місцем виставок малярства під відкритим небом.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА

в Гамільтоні, Онт., 58 Earl Street.

Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Вісті з Ошави

В неділю 23-го червня Ошавська Пресвітерська Громада відсвяткувала 50-ю річницю існування церковної громади.

На святі була заступлена Українська Злучена Церква в Монтреалі в особі пастора І. Роберта-Ковалевича, який передав сердечний привіт від своєї громади. Українську Євангельську Церкву в Нью-Йорку заступала панна Олена Купчинська, яка виголосила гарну привітальну промову в англійській мові від імени своєї громади і пастора М. Жука. Батько панни Олени Купчинської, покійний пастор д-р В. Купчинський, був основоположником громади. На святі були присутні також його син Роман Купчинський і друга дочка панна Ольга Купчинська.

Пастор Л. Бучак заступав Українську Пресвітерську Громаду в Гамільтоні, а пастор В. Боровський — реформовані незалежні громади в Детройті і Торонті. Пастор Й. Іваськів привітав присутніх від Ошавської баптистської церкви. Пастор М. Фесенко, бр. Т. Каменецький і диригент П. Сич з хором репрезентували Українську Пресвітерську Церкву в Торонті.

На святі було присутніх більше двох сот людей місцевих і гостей. Торонтонський хор під проводом диригента П. Сича багато прикрасив своїми виступами свято як під час богослуження, так і після вечері в церковній залі. Панство Петро і Іраїда Черняки взяли участь в богослуженні, виступаючи з духовими сольо і дуетом. Так само вони взяли участь і в концерті в церковній залі.

Пастор М. Фесенко подав науку з нагоди свята під час богослуження. Його провідною думкою було, що евангельський рух є властиво витвором українського духового ґенія, бо в нім брали ініціятивну участь майже всі найбільші провідники і будителі українського народу. Це вичерпно доведено цитатами з творів Григорія Сковороди, Т. Шевченка. Згадано М. Драгоманова, Івана Франка і Михайла Грушевського, як великих доброжелателів евангельського руху серед українців. Усі пастори взяли відповідну участь в урочистім богослуженні, яке провадив пастор громади Іван Яцентий.

Учасники свята 50-ої річниці Української Пресвітерської Церкви в Ошаві

Відтак після спільного фотографування відбулася вечеря. Під час вечері пастор І. Яцентий представив присутнім дві родини, які відзначалися активністю в громаді з самих початків, а це родини Заліщуків і Владиків, яких присутні нагородили оплесками. Згадувалося й інших, які брали участь в будові церкви.

Брат М. Ніколишин, голова громади, приготовив реферат про історію Ошавської церкви, який буде поміщено пізніше.

Пастор В. Боровський, секретар УЄО, виступив в імені УЄО. Прочитавши вступ з Святого Письма, він навів, як ілюстрацію до своєї науки, випадок з автом, в якім він приїхав і в якому зіпсувалися задні світла. Він казав, що важні в авті не тільки передні світла, але й задні, бо через їх зіпсуття його родина і знайомі мали повернутись до Детройту раніш, ніж плянували. Отже, цей випадок навчає, що треба зважати не тільки на те, як справи освітлюються спереду, але так само треба пильно дивитись, як вони виглядають ззаду. На думку промовця, ззаду ті речі духові явища, які він розглядав не були в порядку. Крім того, він закликав усіх присутніх, щоб вони не грішили, а краще каялись. На кінець пастор В. Боровський прочитав цитату з статті одного англійського пастора, який критикував місійні методи Злученої Церкви по відношенню до французів, які були дійсно, якщо той пастор писав правду, нехристиянські. На закінчення паст. В. Боровський вказав на потребу існування УЄО та запропонував свої послуги, як секретаря усім бажаючим такого об'єднання. В своїй промові паст. В. Боровський так само підкреслив свої близькі зв'язки з бр. баптистами.

Відтак пастор І. Яцентий покликав до слова бр. Т. Каменецького, як представника Української Пресвітерської Церкви в Торонті, який немало причинився до будови Ошавської Пресвітерської Церкви. Бр. Т. Каменецький в короткій, але змістовній промові, згадав будову останнього церковного будинку, в якім він брав участь, навів цікаві історичні факти і подякував ошавцям за щире приняття, передавши привіт із Торонта.

На внесок пастора присутні гучними оплесками подякували жіночому товариству "Зоря" і голові товариства, сестрі Марії Ткач. Жіноче Товариство в Ошаві є дуже активне і рухливе та має в своїм складі першоклясних куховарок. Сестра М. Ткач відповіла в короткій промові на признання присутніх, запрошуючи їх приїхати знову.

Того самого дня Ошавська церква мала і ранішнє богослуження, на якому проповідував пастор Л. Бучак на підставі Йоана 5:1 - 14.

Ціле свято відбулося з великим піднесенням та було духовою поживою як для ошавців, так і гостей.

Торонтонець

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галедда. Ціна 50 центів.

Збірник проповідей. — Ціна $1.00.

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна $1.00.

Звідки взялась Євангельська Віра. — д-ра Л. Цегельського. — Ціна 50 центів.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

КНИГА ХВАЛИ

"Книга Хвали" видана Українськими Пресвітерськими Церквами в Канаді. Має 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1,25. Новим і незаможним громадам знижка. Замовлення можна слати на адресу "Євангельської Правди".

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.

486 Симко Стр. Південь

Пастор: І. Яцентий

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

89-ий Собор Пресвітерської Церкви в Канаді

Відкриття собору завжди є визначною подією в церкві. Уступаючий предсідник собору, д-р Р. Камерон провів на початку богослуження і проповідував на підставі Йоана 1:14. Новим предсідником собору було вибрано д-ра Г. Ленокса.

В Пресвітерській Церкві на підтвердження навчання Святого Письма, що головою церкви є виключно Ісус Христос, ніколи не вибирається "голову церкви" але лише предсідника собору.

Пресвітерська церква має в Канаді 562 самоутримуючихся громад, 41 громаду, які дістають частинну поміч, 180 місійних церков, які дістають більшу поміч і 1,169 місійних станцій, які дістають повне утримання від церкви. В церкві нараховується 806 пасторів і 11,107 старших братів.

Під час останнього перепису в Канаді зголосилось як пресвітеріяни близько 900,000 осіб. Видатки церкви виносили $1,742,792 на протязі року, це не включає видатків окремих громад.

Собор звернув окрему увагу на важливість закордонних місій і ухвалив, щоб всі віруючі стало молилися за успіх місій до країв землі; щоб церква досліджувала наказ Христа щодо місій в світлі потреб сучасних місій і по відношенню до подій в світі; щоб віруючі переглянули щиро своє відношення до місій і своє давання на місійні цілі. Собор ухвалив бюджет на 1964 рік в сумі $2,250,000. Місійне жіноче товариство пресвітерської церкви зібрало $339,778 на місійні цілі в 1963 р.

Собор перейшов в діловій духовій демократичній атмосфері. На Соборі пресвітерської церкви завжди половина обраних пресвітеріями делегатів мусить бути лаїками. Всі рішення ухвалюються більшістю голосів по дебаті.

89-й Собор Пресвітерської Церкви в Канаді цього року запросив українські громади Торонта, Ошави та Гамільтону зарепрезентувати себе українською молоддю в українських національних строях.

Молодь з цих громад, зодягнена в чудові українські строї, була присутня на Соборі. Їх фотографували і Собор гучними оплесками висловив їм свою подяку, яку записано до протоколів Собору.

Це є переконанням українських пресвітеріян, що їх усюди повинні знати як українців, і це заадання вони виконують з успіхом.

Представляли молодь на Соборі: Лідія Середа, Ігор Сич, Сандра Черняк, Елеонора Фесенко з Торонта і Еліс Базовська та Наталія Блажко з Ошави.

Атеїстичне виховання дітей в СССР

В Росії виходить офіційний антирелігійний місячник "Наука і релігія." Окрім цього журналу, кожна "союзна республіка" має також атеїстичний журнал в своїй мові.

В "Науці і релігії" за лютий 1963 р. поміщена стаття, яка видає цікаве, але потрясаюче світло на методи і цілі комуністів щодо виховання дітей. Завданням і метою шкільної системи в СССР є зробити кожну дитину атеїстом. Для осягнення цієї мети не перебирається методами, ані щадиться дітей. Стаття відкриває підступні методи, якими змушується вчителів влазити з комуністичними чобітьми в найсвятіші почуття дитини, щоб дотична влада могла довідатись, чи дитина і її батьки є релігійні, чи ні.

Потім як на дітей, так і батьків всіляко впливається, щоб вони залишили релігію. Страхітливе життя під комуністичним режимом, і все ж деякі високі релігійні достойники благославляють представників цього режиму, інші потискають їм руки, забуваючи, що ті руки в крові.

Проте, не зважаючи на всі завзяті методи і заходи вчителів, (які за наказом влади роблять все, що можуть, щоб відібрати в дітей віру і довідатись, хто з них вірить і як) результати не є такі добрі, як цього сподівалася влада. Комунізм безсилий знищити віру в усіх дітей в Бога і в Ісуса Христа. Діти за залізною заслоною навчилися ховати свої переконання з наймолодшого віку, і на запити вчителів дають їм відповіді з комуністичних книжок. Але в той самий час, коли вчителі думають, що їх учні перейнялися атеїзмом, діти ходять до церкви, співають в хорах, моляться і т. д.

Щоб виявити дійсний стан річей, група "комуністичних дослідників" відвідала одну школу близько Москви і, користаючись наївністю дітей та вживаючи підступного посереднього методу, так встановила, що багато дітей ще вірують, навіть знайдено віруючих дітей в родинах комуністичних урядовців.

Про віруючих дітей "Наука і Релігія" пише, що ці діти зовнішньо не різняться від інших. Часто вони є найкращими учениками і добре поводяться в школі. Вони все стараються так відповісти на запитання учителя, щоб він лишився задоволений. Батьки так само ховаються з своїми релігійними переконаннями, в результаті вчитель має враження, що все гаразд, але під цією атеїстичною зовнішністю росте і розвивається віра в Бога.

Щоб викрити і знйняти релігійних дітей, комуністи придумали ряд питань, які не були безпосередньо релігійні, але були б несподіваними і виявили б таємні думки дитини.

Ця пекельна метода осягла результатів і "дослідники" переконались, що атеїзм серед дітей не є таким загальним, як вони думали, навіть в самім центрі Росії. Можна сподіватись, що пізніше шкільні керівники і влада взялися до більш активного переконання відкритих "злочинців".

Стараючись довідатись від дітей про їхні думки, їм було дано кілька запитань, зовні ніби не релігійних, бо природно це насторожили б дітей.

Наприклад, дітям було наказано написати відповідь на запитання: "як постала людина?" Більшість дітей дала (пишеться в статті, Ред.) . . правильну відповідь: "Людина постала від мавпи. Мавпа почала працювати, почала ходити на задніх ногах, а їх передні лапи перетворилися в руки".

(Яке тупоумне і примітивне навчання, і це там називають "наукою". Ред.). Були також ще й інші відповіді, які відкрили, що діти були під релігійними впливами і мали мильну уяву про походження людини. Наприклад, Ніна С., з третьої кляси, написала:

"Був потоп на всій землі, цей потоп тривав три дні. По потопі залишились лише Адам і Єва. Вони ходили по саду. Потім вони почали встидатись і Бог вигнав їх із саду. Вони стали народом'.

Інший учень з четвертої кляси витворив компромис. Він відповів що "Бог сотворив мавпу, а з неї розвинулась людина".

По повищих запитаннях "комуністичні дослідники" атеїзму серед дітей наказали дітям подати на письмі ознаки зміни погоди. Діти давали всякі ознаки, але комуністи занотували наступні відповіді та їх авторів під закидом релігійности:

"Якщо жовта корова веде череду — буде погода, якщо чорна, то буде буря". "Якщо вбити жабу, то буде падати дощ". "Якщо хмарно в день св. Євдокії, то буде погане літо, якщо день ясний, то буде добре літо".

Потім, читаючи оповідання Чехова "Ванька" в четвертій клясі, комуністичні інквізитори прочитали дітям речення: "Ванька глянув на темні образи", і питали, що це значить? Деякі діти не знали. Певна ознака атеїзму. Знову інші казали, що образи — це ікони і відразу попали на листу релігійних. Бо звідки вони могли знати, що є ікона?

В результаті вживання повищої методи комуністичні атеїстичні "дослідники" зазначали, що багато цінного матеріялу було зібрано також про родини і родичів дітей.

Питалися дітей так само, які свята вони святкують в родині, і виявилося, що, окрім різних державних свят, чимало святкують Великдень, Різдво та інші. В результаті своїх дослідів комуністи довідалися, що багато дітей зовнішньо атеїстичних були охрещені, ходять до церкви, моляться. В усіх випадках це був

вплив, як не батьків, то родичів.

Такий "релігійний скандал" навіть мав місце по родинах комуністичних бюрократів, які присягалися, що нічого не знають, звідки їх діти навчилися релігії. Проте сильно обіцяли своїх дітей направити відтепер на правдиву атеїстичну дорогу. Звичайно, винні були чужі люди, які попсули їхніх дітей релігією.

Часто діти, в яких атеїстична школа відібрала віру, самі починали вірити в Бога. Виявлено, що це траплялося у випадках, коли дитині траплялось щось незвичайне, або мала місце смерть близького.

Так одна дівчина, у якої померла мати, стала вірити, що є Бог і що її мати є на небі. Це давало велику утіху змученій горем дитині.

Комуністичний вчитель завзято пробував перебороти цю дитячу віру, але без всякого успіху. На заключення автор статті підсумовує причини релігійности дітей: духове потрясення, нещасливі випадки, слабість, почуття самітности, смерть близьких, нездатність пояснити собі явища.

Усі ці причини затягають дітей в релігійні сіті. Повища стаття є доброю ілюстрацією того, як атеїсти розпинають душу дитини там, де вся влада в їх руках, але Ватикан вірить, що може налагодити з ними співпрацю.

Кубанське Козацьке Військо.

(Продовження)

Переселення запорожців на Кубань провадилось кількома партіями і різними дорогами. Сава Білий з фльотою і 3,847 піших козаків прибув морем до берегів Таманського півострова 25-го серпня 1792 р. Слідом за ним пішим порядком через Крим ішов полковник Кордовський з двома пішими полками і частиною родин. Кошовий Отаман Чепіга з кіннотою, піхотою і регаліями виступив 2-го вересня 1792 року, рухаючись через Дон до кордонів Кубані, до яких прибув 23-го жовтня 1792 р.

Військовий Суддя Головатий з козаками і їх родинами та родинами козаків, які вирушили перед тим, пересувався кількома ешельонами, починаючи від 18-го березня до 15-го червня 1793 р. Він сам прибув на Кубань з останнім ешелбоном 15-го серпня 1793 р. На кінець 700 козаків, які лишились останніми, під командою Осавула Черненка були відправлені через Одесу.

Усього на Кубань з України переселилось за 1792 і 1793 роки 12,600 запорожців, а всього з родинами 20,000 людей.

Перші роки перебування на Кубані для запорожців були дуже тяжкі. Бракувало мешкань. Нездоровий клімат і великі службові вимоги тяжили на запорожцях.

Спочатку всіх козаків з родинами розселювалось по кордонах, але незабаром виявилась_ незручність такого розселення і їх стали селити куренями. Місця для куренів вибирали Військовий Отаман і уряд.

Усього було засновано тридцять вісім куренів, які існували на Запоріжжі, крім того, додано два нові курені. Оце вони:

1. Пашківський, 2. Кущівський, 3. Кисляківський, 4. Іванівський, 5. Конеловський, 6. Сергієвський, 7. Дінський, 8. Криловський, 9. Канівський, 10. Батуринський, 11. Поповічевський, 12. Васюринський, 13. Назамаевський, 14. Ірклієвський, 15. Щербинівський, 16. Титарівський, 17. Шкурінський, 18. Кореновський, 19. Роговський, 20. Корсунський, 21. Колниболоцький, 22. Уманський, 23. Дерев'янківський, 24. Нижестеблієвський, 25. Вишестеблієвський, 26. Джерелієвський, 27. Переяслівський, 28. Полтавський, 29. Мишастівський, 30. Мінський, 31. Тимошівський, 32. Велічківський, 33. Леушківський, 34. Пластунівський, 35. Дядківський, 36. Брюховецький, 37. Медведівський, 38. Платнірівський. Два нові курені: 39. Катеринодарський і 40. Березанський.

На початках керівництво військом було в руках обраного запорожцями уряду в складі: Кошового Отамана Захара Чепіги, Військового Судді Антона Головатого і Військового Писаря Тимофія Котляревського.

Військовий уряд по переселенню на Кубань з України видав акт під назвою: "Порядок общей пользы". Цей акт включав у собі правила щодо керування Військом, користування землею і розселення запорожців.

Переселившись на Кубань, запорожці займались сільським господарством. На початку взаємини з черкесами були добрі, але потім черкеси стали нападати на запорозькі курені і розпочалася затяжна війна, яка тривала до 1864 р.

В цей самий час російський уряд вимагав силу козацьких полків для помочи у своїх війнах. Так два полки під командою Судді Головатого брали участь в поході на Персію, де Головатий і помер в 1797 р.

За два тижні до його смерти помер на Кубані Кошовий Отаман Чепіга. Замість його козаки обрали Отаманом Головатого, але вість про це не застала його в живих.

Червня 27, 1797 р. російський цар Павло І-ий назначив Військовим Отаманом Тимофія Котляревського. В такий спосіб російський уряд зліквідував виборний військовий уряд серед козаків. Відтепер козакам призначали отаманів із Москви. Часто вони нічого спільного з козацтвом не мали, а просто були "царевим оком" на Кубані серед козаків, до яких російський уряд завжди ставився з підозрінням, дбаючи лише про те, щоб якнайскорше їх асимілювати. Щоб стерти в козаків і спомини про Україну, козаків уже називалося не запорожцями, а "Чорноморським Військом".

Військо мало давати десять кінних і десять полків славних на цілий світ пластунів. Були усталені штати полків, а козацька запорозька старшина була переіменована в офіцерські чини. Подекуди були залишені такі українські військові назви як хорунжий, осавул, полковник тощо.

Тому що запорожці були найкращим бойовим матеріялом в цілій Европі, то російський уряд стало вимагав козацьких полків для своїх війн. Так в 1806 р. двадцять п'five відсотків мужеського населення Чорноморії було на військовій службі. Це виснажило докраю Військо і тоді Отаман Бурсак просив російський уряд побільшити Військо новими переселенцями з України. Його прохання було задоволене і в час від 1809 р. до 1811 р. на кубанське Чорномор'я пересилилось із Полтавської і Чернігівської губерень 41.534 особи, з них 22.206 чоловіків.

Стала участь у війнах з черкесами обезкровлювала Військо і вимагала нового поповнення. Так в 1821 - 1825 роках знову було переселено з Полтавської і Чернігівської губерень 48.392 особи, з яких 25.627 були чоловіки.

Нові переселенці з України частинно оселились по старих куренях, а частинно заснували нові.

Права запорожців на самоуправу російський уряд систематично обкраював, і від 1827 року лише по куренях козаки [redacted] право вибирати курінних отаманів і курінні уряди.

В новій турецькій війні 1828 р. і 1829 р. Чорноморське Військо знову зазнало таких втрат, що по куренях позіставались самі жінки і діти та інваліди. Це викликало третє і останнє велике переселення з України на Кубань з Харківської, Чернігівської і Полтавської губерень. Тоді в 1848-1849 роках на Кубань переселилось з України 14.227 осіб, з них було 7.767 чоловіків.

У 1852 р. отаманом став Яків Кухаренко, відомий приятель Тараса Шевченка і автор кількох українських творів—віршів і оповідань.

Я. Кухаренко був останнім отаманом з-поміж запорозьких козаків. Після нього російський уряд почв назначати козакам в отамани росіян.

В 1859 році Чорноморське Військо було об'єднане з шістю бригадами Лінійного Війська і стало називатись Кубанським Козацьким Військом.

Лінійне Військо, границею якого була Усть Лаба, складалося з Донських козаків (перше поселення 1,000 родин), Волжських козаків (125 родин), Катеринославського Війська (3.277 осіб). Катеринославське Військо складалося з запорожців, які перед переселенням на Кубань мешкали в Харківській губерні. На Кубані з них організовано Кавказький полк.

В 1825 - 1827 роках на Кубань було переселено Хоперський полк, який зайняв станиці: Баталпашинську, Біломечетенську, Невинномисську, Барсковську і на річці Кумі ст. Бекешівську і Карантинну. Хоперський полк складався з запорожців, які поселились на верхів'ях річки Хопра. Всі ці війська і полки були об'єднані в 1832 році в Кавказьке Лінійне Військо.

Лабінський полк був зорганізований в 1841 р., а в 1858 р. зформовано Урупський

(закінчення на стор. 6)

КУБАНСЬКЕ ВІЙСЬКО
(докінчення зі стор. 5)

полк, в якім було багато українських козаків.

Усі повищі факти вказують на те, що і в Лінійнім Війську переважали українці, хоч була і певна кількість донських козаків та старообрядців.

(Далі буде)

Памятник збудований кубанськими козаками по добровільній підписці на память того, що Сава Білий висадився на Тамані в 1792 р., прибувши морем на чолі флотілії запорожських козаків. Кубанці ніколи не забували чиї вони діти. Памятник стоїть на Тамані.

На маргінесі об'єднання церков

Питання співжиття християнських церков, яке тепер підняв Рим, в зв'язку з Собором католицької церкви, не є нове. Питання це скомпліковане, вимагає аналізи в зовсім іншім аспекті, як це було в минулому.

Вже сама форма, в якій це питання поставив тепер Рим, свідчить про прогрес, який в тій ділянці наступив спонтанно, без формалістично - теоретичної стимуляції. Тепер говориться про об'єднання чи про з'єднання християн, а не про навернення єретиків, як це було в минулому. Однак і в цім оформленні ще криється частина анахронізму самого поняття "об'єднання", яке Рим завжди розумів як підчинення християн інших напрямків під свою владу.

Сучасний світ ділиться на два табори: на табір матеріялістичний - атеїстичний і табір християнський, до котрого треба зачисляти віруючих всіх релігій. Можна сказати, що під цю пору існує свого роду єдність між визнавцями всіх релігій. Віра, що Христос є Богом з'єднує всіх християн. Принципово супроти цього так сильного спільного знаменника повинні зникнути всі порізнення потенціяльні. Фактично розходження між християнами різних напрямків є такі великі, що з'єднання є майже не правдоподібним.

В сучасну пору християнство, як і всі інші релігії знаходиться під сильним напором матеріялізму - атеїзму. В сучасну пору на першому місці стоїть питання релігії взагалі, а опісля релігії такого чи іншого напрямку, такого чи іншого оформлення. Атеїзм наступає на релігію в двох ділянках, в ділянці суспільно-економічній і в ділянці духово - матеріяльній. Супроти того факту, оскільки християнство має перемогти матеріялізм, то в християнстві мусить викристалізуватися така форма, котра була би в стані, при помочі сучасної модерної сили, якою є наука, перемогти матеріялізм. Супроти цього не є дуже суттєвим з'єдинення адміністративно гієархального характеру на підставі таких, чи інших формальних уступок. Повинна наступити кристалізація напрямку, який був би найбільш боєздатний супроти цієї атеїстично-матеріялістичної загрози, котрий узброїв би сучасну людину проти цієї небезпеки.

Реформація являється відродженням християнства вже в 14 столітті. Реформація це була революція в історії християнства. Реформатори, творці реформації, Вікліф, Лютер, Гус, Кнокс, Цвінглі, Кальвін, це були великі постаті людства, творці відродження і прогресу. Ніхто не може заперечити, що великі реформатори голосили відродження духово релігійного життя і суспільно економічного. Жадаючи реформ не тільки релігійних, але і національно- суспільних, голосили відродження відносин між людьми, між одиницями і між народами. Коли з перспективи півтисячоліття поглянемо на історію світа, а головно Европи, то не будемо далекі від правди, коли скажемо, що світ за це, що дався опанувати ворожим силам реформації заплатив великими жертвами: кровопролиттям, великими шкодами матеріяльними і моральними. Не є таємницею, що ідеї, які голосила реформація, які визнавали християни перших віків в ділянці суспільно-економічній, кілька віків пізніше виписала на своїх прапорах французька, а відтак російська революція, але в той час як реформація голосила відродження суспільного життя на базі відродження духово морального, згідно з ідеями Св. Письма, стремління революцій французької і російської був це суспільний устрій, заснований на запереченню духовости людини, Факт, що суспільні реформи, переведені російською революцією, держаться тільки страшним терором, промовляє за тим, що правильну дорогу вказала реформація, що відродження суспільно-економічне є можливе тільки на базі духовоетнічного відродження. Війни, а головно друга світова війна, виявила своїми жорстокостями, що люди 20 століття є без жодних моральних вартостей. Потверджує це також вже друге десятиліття післявоенного періоду, періоду "холодної війни", "війни нервів". Потверджують це і останні події, про котрі пишуть часописи, які приходять до висновків, що темні сили при помочі шпигунів і проститутки закріпляють своє володіння світом. (Канад. Фармер). Стан страху перед загибеллю і загладою, почуття браку цілк і сенсу життя, характеризують сучасну епоху, епоху без моралі і без Бога.

Не безпідставне є твердження, що релігія не має впливу на сучасну людину. Виникнення такого стану треба шукати в минулім. Принципи старинного світу це брутальність, безоглядність, кровожадність, що має свій вираз не тільки в мілітарних підбоях, війнах, але навіть в релігійних культах, в кровавих жертвах, що їх складали на жертівниках своїм богам всі народи старовини.

Найбільш викристалізованою формою старинного світу це римська імперія, що допровадила до вершин кровавий мілітаризм, що не тільки складала криваві жертви своїм богам, але і духово кормила свій нарід кровавими видовищами в цирку, де на арені під звуки труб, заляті власною кров'ю, гинули звірята і люди, викликуючи оплески захоплення шаліючої публікитовпи. В старині кров мала значення ритуально - містичне. Ціцерон, римський політик і письменник першого століття перед Христом, пише, що Каталіна давав пити кров своїм однодумцям, на знак єдности, яка панувала між ними.

Кров'ю значить ізраїльський нарід вхід до своїх жилищ, щоби ангел смерти міг пізнати що там живе сім'я ізраїльська, а не египетська. "Це моя кров і моє тіло", сказав Христос, благословляючи вино і хліб. Таким способом Христос формально і символічно започаткував нову епоху, що замість жорстокости, кровожадности вводить людство на дорогу любови, взаємного розуміння, толеранції.

Старинна епоха не здає добровільно позицій, Христа розпинає на хресті, топить в морі крови перших християн. Ця боротьба демонів старинної епохи триває і досьогодні. Багато причин зложилося на те, що принципи старинної жорстокости панують і досьогодні. Одною з найважніших причин це наука, спроваджена на мильну дорогу. Наукові осягнення, інтерпретовані в атеїстичному аспекті, ослабили впливи християнства і спричинили те, що людство скотилося назад до епохи старинного Риму. Християнство, що хоче визволити людство з неволі поганського атеїзму, мусить

воювати модерною зброєю, якою є наука. Зі сторони православних і католиків можна почути закид, що протестанти раціоналісти. Такий закид свідчив би, що протестанти на правильній дорозі. Ніхто не може заперечити, що сучасна епоха це епоха інтелектуалізму - раціоналізму. Раціоналізм уважається мильно за синонім атеїзму. Причина такого мильного поняття є помилкове переконання, пропаговане атеїстами, що наука заперечує існування Бога. Тим часом наука не тільки що не заперечує, але доказує існування Бога. Бог сотворив людину, подібну до себе з творчим умом. Кожне осягнення науки оформлене взорами фізики чи хемії, чи технічними спорудами, попереджає період ідеї, що вирізняється яко фантазія чи легенда. І по періоді ідеї, що триває не раз і тисячі літ, як, напр., в астрономії, наступає матеріяльне оформлення.

Людський ум творить згідно з вічною правдою. "На початку було слово".

В. Петровський

Запит до редакції

Читаючи "Книгу Приповісток" в новім перекладі д-ра І. Огієнка, я натрапив на нове для мене слово "напучувати". "Нерозумні погорджують мудрістю та напучуванням" Кн. Припов. 1:7. Чи не могла б редакція пояснити мені його значення?

П. Майкут

Для читача, який не знає всіх українських провінціялізмів, слово "напучувати" може викликати труднощі. По правді кажучи, редакція, відповідаючи на повище запитання, мусіла заглянути також до словника.

Повний Українсько - Англійський Словник, зібраний С. Г. Андрусишиним, деканом Слов'янського Факультету в Саскачеванськім Університеті, дає нам ширші інформації в цій справі. Між іншим, це є один з найкращих словників як за кордоном, так і в Україні.

В першу чергу в цім словнику знаходимо слово "пучити", яке означає: витискати, тиснути, to squeeze (press) out.

Але, якщо ми вставимо це значення в текст нового перекладу, то не буде сенсу. Текст звучатиме: "Нерозумні погорджують мудрістю та тисненням". Ніби Соломон не хотів, щоб його сини грали в "тісної баби".

Таке значення неправдоподібне. Цей же словник також має інше подібне слово — "випучити". Якщо воно відноситься до очей, то означає, що людина витріщила свої очі на щось із здивованням — to buldge out one's eyes.

Але і це значення не підходить, бо тоді б наш текст означав: "Нерозумні погорджують витріщуванням очей". Ми не думаємо, щоб Соломон настоював на тім, щоб його діти стало ходили з витріщеними очима.

Далі знаходимо в словнику слово "напучувати", що означає вказувати правильну дорогу. Це значення ніби пасує текстові: "Нерозумні погорджують порадами щодо правильної дороги".

Лихо лише в тім, що гебрейський текст вжив слово "мусер", яке походить від слова "асер" та означає батьківську кару — chastize, correct as parent (Hebrew English Lexicon). Отже ходить радше про докір, ніж вказівки щодо дороги.

Цей же зміст ми знаходимо в інших перекладах. Так в Ческій Біблії читаємо: "Moudrostí a cvičením pohrdají blázni".

В the Revised Standard Version знаходимо: "Fools despise wisdom and instruction".

У Куліша найкраще: "Безумні нехтують розум і науку".

В новім українськім перекладі, не знати з якої причини, перекладачі вибрали цей провінціялізм, знаний десь на Київщині, і замінили ним універсальне, знане слово "наука", яке добре передає зміст оригінального гебрейського слова в тексті.

Це є метода, властива для цілого нового перекладу, вона робить його ексцентричним і в багатьох місцях незрозумілим.

Цікаво зауважити, що вся преса зберігає глибоку мовчанку щодо нового перекладу. Деякі часописи навіть не надрукували вістки про видання нового перекладу. Видання нового перекладу Біблії в мові будь-якого народу є подія великої ваги. Це подія не тільки релігійна, бо Біблія є так само і літературним твором і має величезні впливи через своє розповсюдження на формування мови загалу. Можливо, що деякі часописи "не бажають втручатися в релігійні справи". Це наставлення короткозоре.

Поява нового перекладу є громадським явищем, новим літературним твором, а не лише релігійним. Можливо, що редактори, бачучи, що вони не можуть написати нічого доброго про новий переклад, не пишуть нічого. В такім випадку це не що інше, як брак громадської мужности і не личить пресі.

Навернення до Бога

Чому кожний грішник потребує зміни в житті перш ніж він може ввійти до Божого царства? Лукаве над усе в світі серце людське й ледаче, хто його зміркує (Єремії, 17:9). Кожний грішник є запаморочений своїми власними гріхами. Ніхто не може пізнати правдивого стану свого серця без допомоги Святого Духа. В такому стані людина не дивиться на себе, але на інших людей, яких вона вважає грішнішими від себе. Грішне життя можемо переміняти чудовою силою Святого Духа. Святий Дух зворушує сумління, докоряє за гріх і приводить людину до покаяння. Тоді вона навертається до Христа й знаходить спасіння. В цьому об'являється велика доброта Божа. Бог не може прийняти грішних людей в своє царство, але Він бажає вчинити зміну в житті й навернути їх до праведности, щоб вони були готові для Його царства слави. Тілесні діла мусить кожна людина покинути. Оце вони: перелюб, блуд, нечистота, розпуста, ідолослужіння, чарування, ворогування, свари, ненависть, гнів, суперечки, незгода, ересі, зависть, убивство, п'янство, бенкети й таке інше. Це наперед глаголю вам, яко ж і наперед глаголав, що хто таке робить, ті царства Божого не наслідять (Гал. 5:19-21).

Яким чином бажає Бог переміняти наше грішне життя? Ісус відповів до нього, сказав: "По правді, по правді кажу я тобі: коли хто не народиться згори, то не може він бачити Божого царства". "По правді, по правді кажу я тобі: Коли хто з води й Духа не родиться, той не може ввійти в царство Боже" (Івана 3:3-5).

Пам'ятаймо, що Божий закон вимагає досконалости й справедливости, без якої ніхто не буде достойний ввійти в Боже царство. Але жодна людина не може стати досконалою та праведною без Христа. Святе Письмо свідчить, що всі згрішили і позбавлені Божої слави (Рим. 3:23). Божа слава є його справедливість і досконалість і ми, бувши грішними, лишилися далеко від неї.

Кожна людина, що надіється на власну праведність, зневажає Бога та Його славу. Пам'ятаймо пораду апостола Павла: "І ти знаєш з дитинства Писання Святе, що може зробити тебе мудрим на спасіння вірою в Христа Ісуса" (2 Тим. 3:15). Навіть найгірший грішник може спастися, якщо почує Божий голос. Зрозумівши це, ми повинні охоче навернутися до Бога й прийняти Його праведність, яку Він дарує нам через Ісуса Христа. Яка чудова та славна ця правда. Тисячі людей шукають спокою для своїх сердець, але не знаходять його. Що їх серце так щиро бажає, чи не через те, що надіються на себе та людські науки? Наш Спаситель сказав: "Бо я не прийшов кликати праведних, але грішників до покаяння" (Мат. 9:13). Що каже Ісус Христос кожному грішникові: "Йди собі, але більше не гріши" (Івана 8:11).

Що свідчить про правдиве навернення? Ми знаємо, що ми перейшли від смерти в життя, бо любимо братів. "А хто брата не любить, пробуває той в смерті" (1 Ів. 3:14).

М. Ясінський

Релігія в СССР

Комуністи стали вживати більше фільмів і театральних вистав в їхній атеїстичній пропаганді серед дітей і дорослих. В атеїстичних фільмах і виставах увесь час показується, які відважні й добрі герої-атеїсти, а віруючі люди — це злі або смішні особи.

В цей самий час в "Советах" нема фільмів, які були б релігійного характеру. Дітей змушується або заманюється ходити дивитись на ці анти-релігійні фільми. Перед висвітленням фільмів до дітей часто промовляє якийсь советський "герой".

Скеровані фільми найбільше проти протестантів, а висвітлюється їх найбільше в Україні, по різних місцевостях та в Києві і Львові.

Ось назви фільмів: "Украдені душі", "Кінець світу", "Трагедія обдуреної душі" і т. д. Фільми вражають своєю при-

(продовження на стор. 8)

РЕЛІГІЯ В СССР

(докінчення з стор. 7)

мітивністю і перекручуванням фактів.

Тимчасово ця пропаганда може завести деяких дітей, але коли вони в житті зустрінуться з дійсно віруючими людьми, а відтак із атеїстами-комуністами, то вони легко самі прийдуть до висновку, хто злий, а хто добрий. Так само оця поширена пропаганда вказує на зріст євангелизму в Україні, який змушує атеїстів брехливими оповіданнями "загартовувати" душі дітей проти євангельських впливів. Писання каже про таких: "Хто ж зблазнить одного з цих малих, що вірують в мене, лучше йому, щоб повіщено млинове жорно на шию йому, та й утоплено в глибині морській" — Мат. 18:6.

З цією владою Ватикан готовий іти на угоду.

Результати атеїзму в Советах наочні. В останні місяці було розстріляно в СССР до 120 визначних комуністичних провідників, які займали відповідальні посади в державнім господарстві. Розстріли були карою за нечесність і хабарництво.

З одного боку комуністи відбирають в людей єдину вистачальну рацію для чесности, а саме — віру в Бога, з другого ж боку, коли атеїсти, згубивши віру, не можуть знайти жодної причини, чому б вони мали бути чесними і крадуть, то їх розстрілюють.

По плодах їхніх пізнаєте їх.

Вибрані думки Г. Сковороди

"Біблія есть обіцяна земля" (Асхань).

"Не все те ложне, що малолітніми умами не вміщається" (Діалог).

"Наше правдиве щастя... живе у внутрішнім серці нашого миру, а мир у згоді з Богом" (Розмова п'ятьох путників).

"Погляди подібні воздуху, його між стихіями не видно, але він є твердіше землі, сильніше води, ломає дерева, валить будови, жене хвилі і кораблі, їсть залізо і камінь, гасить і роздуває вогонь.

Так і думки серця — їх не видно, якби їх нема, але від цієї іскри весь пожар, бунт, розбурення, від цього зерна залежить цілого життя нашого дерево; якщо зерно добре — добрими (найбільше в старості) насолоджуємось плодами, як сієш так і жнеш" (Кольцо).

"Карбованець воровський не може знищити ціну і честь карбованця державного" (Кольцо).

"В милій мені книжечці, яку я завжди з собою ношу, недавно прочитав, що щастя ні од наук, ні од чинов, ні од багатства, але поодиноко залежить від того, щоб добровільно віддатися на волю Божію. Це одне може заспокоїти душу" (Альфавит, або буквар світу).

"Без смаку їжа, без очей зір, без кормила корабель, без змислу мова, без природи діло, без Бога життя, це те саме, що будувати без розміру, без краяння шити, без рисунка писати, а без такта танцювати" (Альфавит).

"Не думай, що невидиме і безсильне те саме. А нарід те за дійсне рахує, що може схопити в кулак, там боїться, де нема страху, і навпаки.

Розписка не папером і чорнилами страшна, але затаєним там обов'язком. Бомба не чугуном небезпечна, але порохом і затаєним в поросі вогнем. Все невидиме є сильніше свого видимого і від невидимого видиме залежить" (Альфавит).

"Менша посудина має менше, але в тім рівна більшій, що є однакова повна. І що дурніше, ніж рівне рівенство, яке нерозумні в світ марно ввести пробують" (Альфавит).

"Завжди є мале число шукаючих Божої істини. Це нехай не приводить тебе в обурення, але к жалю" (Альфавит).

"Якщо по приповістці, на посаду мостинея, як коза на дах, для того, щоб через неї вискочити на купу багатої гордости, видно як в веркалі, що ти не про обов'язки дбаєш, а тому не народився і в наслідок цього не записан на небесах, хібащо у людей. Не мати слави у людей, але бути благовісником в Богом і у Бога, це є добре, як написано: "Був Бог з ним" (Альфавит).

"Виноград Господа Саваофа є Біблія" (Альфавит).

"Муж невтральний є неприятель ділу" (Жена Лотова).

"Не можна збудувати словом те саме, що розвалювати ділом. Це значить давати правила для будови корабля, а будувати телігу. Без святого життя можна можливо стати корабельним майстром, але ніяк не можна стати проповідником, хібащо мавпою його. Початок і кінець цьому призванию, природня сила його і печатка є страх Божий, який вигоняє всю нечистоту. Це є дар Божий і ключ, даний од Господа" (Альфавит).

Хто був Амеріго Веспучі?

Хоч Америку назвали ім'ям італійського навіґатора Амеріго Веспучі, він не супроводжував Христофора Колумба в жодній з його подорожів і претенсії на відкриття, зроблені тим фльорентійським мандрівником, ніколи не були вповні визнані істориками. Не підлягає сумнівам, що Веспучі зробив кілька мандрівок до Нового Світу, але порядок їх і події, що трапились під час його подорожів, мало відомі.

У географічній праці, надрукованій у 1507 році, німецький професор Вальдсмюллер, сказав: "Це одна четверта частина земної кулі відкрита мандрівником Амеріґо Веспучі. Тому я не бачу причини, чому дехто протестує проти того, щоб новововідкриту землю називати "Америка", раз її відкрив Америкус". (Латинською мовою його ім'я було Америкус Веспучіус).

Одночасно Вальдсмюллер видав мапу світу на якій він зробив напис "Америка" там, де тепер лежить Бразилія. Назва ця поширена було далі на північ тільки після смерти Амеріго Веспучі в 1512 році. Термін Північна та Південна Америка був прийнятий в 17 віці.

Веспучі народився у Фльоренції, Італія, 18 березня 1452 року. Він мав широкі практичні знання з астрономії і був видатним експертом свого часу в обрахованні довготи й широти. Працюючи клерком у комерційній фірмі Медічі у Фльоренції, він одночасно завзято студіював географію і збирав колекцію мап, глобусів і книжок з географії, а також сам був досвідченим креслярем ґеографічних мап.

Під час першої й другої подорожі Колумба, Веспучі жив в Еспанії, бо в 1493 році він мав працю в м. Севілля, Еспанія, у фірмі, що устатковувала кораблі для еспанського уряду для подорожів через Атлантійський океан, і, можливо, що Веспучі брав участь у спорядженні і організації другої подорожі Колумба.

Відомості про працю Веспучі базуються на його двох листах, написаних у 1503 і 1504 роках. У другому листі він пише, що зробив чотири подорожі, і в першій з них відкрив південно-американський беріг. Це робить його відкривником американського континенту, бо на той час Колумб доїхав тільки до островів біля Америки.

Учені зазначають, що Веспучі не командував цими експедиціями, а тільки супроводив їх, як офіцер і "астроном". Вони погоджуються також, що він, імовірно, був у іншій еспанській експедиції у 1499 році. У роках 1501 і 1503 він був у складі портуґальської експедиції.

Отже, Амеріго Веспучі ніколи сам не очолював експедиції, а був тільки "відкривачем" континентів, які були названі його ім'ям.

American Council

HOMING

Oh the winds blow wide, and the winds blow free
O'er the tossing waters of many a sea,
Yet safe to their haven the homing gulls fly,
Their swift wings guided by the Power on High!

(L.M.C.)
"The Glad Tidings"

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 7. Торонто, Онт. Вересень 1963 September Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 7.

Віра росте серед бурі

Віра росте серед бурі. Тільки чотири слова, але які вони повні глибокого значення для душі, яка хоч раз переживала бурю. Віра, це та якість, дана від Бога людині, яка, коли її уживати, робить невидиме видимим і неможливе — можливим. Віра має діло з речами надприродними, непоборними, про які цей світ твердить, що вони недосяжні людським зусиллям. Вона не дивиться на річ як таку, але скеровує свій погляд в глибину до Всемогутньої руки, яка створила все і для якої нема нічого неможливого. Вона досягає могутности понад земне, і подібно великим та сильним проводам, прикріпленим до могутньої динамомашини, несе з неба на землю таку всемогутню силу, яка творить в корні переворот в погляді на все, що нас оточує. Її Створитель і звершитель Сам Христос Ісус і вона росте серед бурі. Це становище спиняє вашу увагу й наші думки на словах, вона росте серед бурі, тобто там, де панує жах в духовому розумінні. Бурі творяться при зіткненні частин, а бурі духового світу — це зіткнення з ворожим початком. В такій атмосфері віра знаходить найблагодатніший ґрунт. В такому становищі вона швидше приходить до повного удосконалення. Це можна підтвердити прикладами з природи, що оточу нас. Коли ми придивимось, то бачимо, що найміцніші дерева ростуть несховані в затишку ґустого лісу, але на відкритім місці, де вітер дме з усіх боків, крутить, гне їх аж поки вони не виростуть на великих і міцних велетнів.

Так і в духовному світі. Коли ви бачите духовного силача, то тільки подумайте, що дорога, котрою ви йдете, щоб зрівнятися з ним, не буде проходити по соняшній стороні, де весь час цвітуть гарні квіти, але то буде обривиста, камениста та вузька доріжка, де подих пекла збиває вас з ніг кожної хвилини, де гострі каміння ріжуть ваше тіло, де тернина ранить ваше лице, де на кожному кроці шиплять отруйні змії. Це доріжка горя і радости, страждань, сліз і усмішок, боротьби, перемог і поразок, небезпек і побоїв, непорозуміння душевного смутку і відчаю. Це все, що робить нас більше ніж переможцями, це через Нього, котрий любить нас. Це та дорога, що нею йшов Ісус Христос, і якою Він кличе нас іти за ним. Бо на це ми покликані, бо і Христос постраждав за нас і залишив нам приклад, щоб пішли ми слідами Його (1 Петр. 2, 21).

По середині бурі — не на віддаль від неї. Не дивитись з віддалі і дати доступ для страху, щоб затримати нас від вступу туди, але "в середині", де саме страхіття. І там перебуваючи, вважати, що це воля Божа послала цю бурю для удосконалення нашої віри. Кажуть, що в центрі вихру (смерчу) абсолютна тиша. Чи так воно чи ні, але це ілюструє велику духовну правду. В самому джерелі спроби ми знаходимо Ісуса Христа, який є джерелом спокою.

Дорогий читачу! Ми можемо ввійти в вогненну піч і вийти з неї не тільки без запаху диму, але далеко міцнішими, ніж коли ми входили в неї. Ми можемо ввійти в перший-ліпший рів з левами тільки з Ісусом і вірою закрити всяку лев'ячу пащу, і вийти готовими зустріти гірші умови, ніж леви. Не впадайте в відчай при думці про **Вогняне випробовування**, яке посилається для нашої віри.

Буря — це не маленький літній дощик, це не слабенький вітрець, але жахливий сильний вітер, з блискавками, громом, зливою, градом, з силою, що все руйнує. Мойсей ввійшов в густу хмару серед грому, блискавок і з сильним голосом сурми, що змушувала тремтіти весь табір. І він там знайшов Бога. Вся гора була в диму, який ішов ніби з горна, і вся гора трясласа надзвичайно, але він піднімавсь і ввійшов в тишу Божої присутности. І повернувсь з такою вірою, що вона не знала для себе нічого неможливого протягом решти його життя.

Ви будете почувати, що під вами розступається земля. Ви можете переносити скорботу, кривди, почувать, що гора під вами розпадається, але сміло входьте туди, бо там Бог, щоб зустрінути вас у самому центрі вогняного випробування. Він зустрів Мойсея, Шедраха, Мішага в палаючій печі. Він зустріне як апостола Павла і скаже "не бійся!" Він скаже вам секрет і ви вийдете з сяйним лицем і з непереможною вірою, якої не захитають ніякі пекельні сили. Слава Богу! Алілуя! Перемога! Віра росте серед бур! Я розумію цих слів значення, і дякую Богові за кожну бурю, за кожне випробовування, за кожну долю скорботи і страждання, які Він допускає, тому що я вірю, що Він втихомирить вітер і Він зустріне мене в найтяжчих переживаннях і умовах. Дуже велика привілея страждати з Ним і доповняти чашу страждань після Нього. Радійте тому, що ви співучасники в стражданнях Христа. Ап. Павло радувався в своїх стражданнях і він більше страждав, ніж за нього написано, щоб сам Христос і Його Отець і Церква були прославлені. І він казав, що все можу в Тім, хто мене підкрепляє, в — Ісусі Христі (Фил. 4, 13).

Нехай Господь допоможе кожному з нас, щоб коли спіткало вогняне випробовування — бути вірним до кінця. Перший мученик, Стефан, коли вмирав мученическою смертю, то промовив, що: "Ось я бачу Ісуса стоящого" (взагалі ми знаємо, що Ісус сидить по правиці Отця Свого), але Степан бачить стоячого, бо Ісус сам устав, щоб зустрінути і нас, коли ми будемо вірні Йому до кінця, і переносити всі страждання. Він готовий! Тоді скаже і нам: "Добрий і вірний, увійди до радощів пана свого" (Мат. 25, 21).

Любий читачу! Чи готовий ти до вогняного випробування? Чи твоя віра удосконалена?

М. Мережаний

Помер І. Багряний

Преса принесла вістку про смерть одного з визначніших провідників української еміграції І. Багряного. За кордоном він був талановитим і загальновизнаним речником останньої еміграції з Наддніпрянщини.

Людина великого таланту і письменницьких здібностей, він в той же час був здібним політичним провідником, заступником голови УНРади, пізніше головою УНРади. Його відомий роман "Тигролови" перекладено на багато мов, і лише один цей твір зберіг би його ім'я як талановитого письменника. Причиною смерти була недуга серця. Покійний залишив дружину та двоє дітей.

Смерть І. Багряного є великою незамінною втратою для всієї української еміграції.

МІСІЙНА ПРАЦЯ ПРЕСВІТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ

Шпиталь в східній Нігерії

Шпиталь в Умуагайя утримується спільно пресвітерською і англіканською церквами та урядом. Церкви утримують медичну обслугу, уряд оплачує інші видатки. Від 450 до 600 хворих щодня приходить до чотирьох лікарів. Шпиталь має стало муринського капеляна. Кожний день починається спільним богослуженням о 6.45 рано з участю медичного персоналу.

В той час як шпиталь має лише 180 ліжок для поважно слабих, пацієнтів звичайно є більш 200. Надвишок лежить на підлозі і на веранді.

Шпиталь в цілому має великий християнський вплив.

Родина Вард

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.

486 Симко Стр. Південь

Пастор: І. Яцентий

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.

ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

Лист до редакції в справі нового перекладу Біблії

Мир і благодать Божа нехай примножиться Вам!

Маю щире бажання цією дорогою поділитися з Вами моїми думками щодо нового перекладу Української Біблії.

Про те, що митрополит Іларіон Огієнко перекладає Біблію, я знав. Знав також, що деякі українські православні владики ставилися з ревервою до цієї праці, мотивуючи тим, що митрополит Іларіон не є "мовознавцем" в такій мірі, щоб переклад міг зробити правильно. Його знання української мови є дуже слабеньке, що видно було з тих церковно-службових книжок, які він писав для вжитку в православних церквах в Канаді.

Нарешті, по довгім чеканню, ми одержали новий переклад його праці. Я з зацікавленням почав проглядати, все ж таки надіючись знайти хоч дещо ліпшим, ніж переклад Куліша, який робився ще тоді, коли українська мова була в початковій стадії свого розвитку, чому ми й зустрічаємо багато таких виразів, які потребують поправки.

Та це сподівання не тільки не справдилося, але доводить просто до розпачу. Цього перекладу просто не можна читати, щоб не грішити. Починаючи від першої сторінки Старого Заповіту, натрапляється на блуд за блудом. Або вжите таке слово, якого нема зовсім в українському словнику, або найменш відповідаюче значенню, або навіть цілі речення так спрепаровані, що трудно зрозуміти, про що саме йде мова. Дуже багато вжито вульгарних слів, які роблять переклад тяжким, не "обтесаним", тяжким і до читання і до зрозуміння. Зовсім з'ігноровано правило будови речень, що впадає в очі навіть таким, що цього правила не вчилися.

Я виписав два десятки цих Біблій для наших членів, а також пару продав або подарував. І що ж? Мені доводиться чути нарікання. Для того, щоб належно зрозуміти в багатьох місцях, про що йде мова, люди мусять звертатися до старого перекладу Куліша, або до російського.

Постає тоді питання: Яка користь є нам, українцям, з такого перекладу? Я особисто раз потрапив навіть в неприємне становище, коли мій знайомий, якому я подарував Біблію нового перекладу, попросив щось йому пояснити, чого він не розумів. Але і я повинен був вдатися до моєї старої Кулішівської Біблії, щоб правильно зрозуміти, про що була мова, і з цього почати пояснювати.

Я з нетерпеливістю чекав, чи одізветься хто з критикою про цей переклад, і то тим більше, що прочитав у "Післанцю Правди" звернення про зазначування "дфукарських помилок," щоб їх можна було всі зібрати й подати до Біблійного Товариства для зроблення коректури, щоб можна було приступити до видання нової серії цієї Біблії.

Нарешті я одержав Ваш часопис "Євангельська Правда", і в ньому прочитав Вашу критику. Я був дуже вдячний Господеві за це, і Вам також, що потрудилися вказати силу-силенну хиб в цьому перекладі, й подати свою опінію й думку про нього. І я є згідний з Вами, що цей переклад зовсім не надається до вжитку церковного. Але й поправити його просто вважаю неможливим. Треба тоді переробляти цілу Біблію. В ній нема ні одного розділу в усіх книгах, в якому не було б приблизно від 10-ти до 20-ти хиб, які аж не можуть бути залишиними. Так часто ті хиби є причиною, що утворює зовсім інший зміст і зовсім відмінне поняття, що викриває ті правди Божі, які Бог подає нам через Святе Писання.

У Вашій критиці Ви висловилися, що "Переклад Старого Заповіту здебільшого ще захову нормальну, природну структуру речень в укр. мові, за винятком поетичних частин. "Структура ж речень в Новому Заповіті скалічена до непізнання" (Передаю Ваші слова). Але я дозволю собі звернути увагу й на Старий Заповіт. Структура будови є структурою, але сама мова, це один жах! Ось пригляньмося до таких місць: Кни- **між водою й водою..." Вірш 9:** "Нехай станеться тверДь **посеред води,** і нехай відділяє вона **між водою й водою . . . Вірш 9:** "Нехай збереться вода **з-попід неба . . . Вірш 14:** "Нехай будуть світила на тверді небесній для відділення дня від ночі, і нехай вони стануть знаками, і **часами умовленими, і днями, і роками..."** (?). **Вірш 20:** "Нехай вода вироїть **дрібні істоти,** душу живу, **і птаство,** що літає над землею . . . " (пропущено слово "нехай полине", чи "нехай полетить"). **Вірш 24:** "Нехай **видасть** земля живу душу за родом її, **худобу й плазуюче,** і земну звірину за родом її, і все земне **плазуюче** за родом його..." Так само й вірш 25. Слово "худоба" є вульгаризм, можна замінити на "тварини". "Плазуюче", що походить від "плавувати", не означає повзунів. Це може відноситися до людини, коли вона в пониженню вислуговується перед ворогом.

Вірш 26: "Створімо **людину..."** Бог сотворив не людину, а чоловіка, що має не те саме значення, що "людина", як одинниця, взята від множини. **Вірш 27:** побудований дуже неграмотно. **Вірш 28: "наповнюйте землю, оволодійте нею".** Наповнити можна чимсь, не собою. Не оволодійте, а підкоряйте її. **Вірш 29:** "Оце дав Я вам **усю ярину,** що **розсіває насіння"** і т. д.

Розділ ІІ-й. Вірш 8: "осадив людину", замість "оселив", що є правильніше. **Вірш 10:** "І звідти розділюється і **стає чотирма початками"** (Чого?) **Вірш 15:** "І взяв Господь Бог **людину,** і в еденському раї **вмістив був її,** щоб **порала . . . "** (Вмістити можна якусь річ в її місце. Бог чоловіка оселив, чи поселив. Я родився, виріс і прожив майже все життя в рільництві, але не знане мені таке слово "порати коло саду чи сад, або поле" я знаю "обробляти", або "управляти" сад, ріллю). **Вірш 17: "в день твоєї їди від нього" ти напевно помреш".** (Дуже не влучний переклад) і т. д.

Це тільки в двох розділах першої книги Мойсея. Деякі хиби повторені тут і там по кілька разів, чого я не зазначував. І так розділ за розділом, аж рябіє в очах. Можемо знайти такі вирази, як: **Набула** замість придбала; **зробив замість** сотворив; **чоловікові** своєму замість мужові; **худоба** замість скотина; **заволока замість** волоцюга; **вмістив** знака, замість положив знак; **Мехуяїл** замість Мегуяїл; **набери собі з кожної їжі** замість всякої поживи; **сорок день** замість сорок днів; **і понесла ковчега** замість і підняла ковчега; і вимерло всяке тіло, **що рухається** на землі: серед птаства, **серед** скотини, і **серед** звірини, і **серед** усіх плазунів, що **плазують** по землі, і кожна людина; (Виходить, що не все вигинуло, а тільки дещо серед них). **Вистромив** руку замість простягнув; **упустив** замість впустив (Упустити, це випустити на землю якийсь предмет); Ной зняв **даха** замість покрівлю; **позадкували** замість пішли обернені плечима; **син наймолодший** замість молодший; **наметувати,** замість осівся в наметах (Наметувати — старий вислів накидати); **вишикувалися** замість приготовилися; прийшов був **недобиток** замість один, що втік; І **ввірував** замість повірив; **спав сон** замість обняв сон; **спадає** жах, замість охоплює жах; до своєї рідні **прийдеш** замість прилучишся. **Прийди до моєї невільниці** замість увійди до моєї рабині; "Вернися до **пані своєї** замість господині; **прислухавсь** Господь замість споглянув; і так без кінця.

Я навів тільки хиби з кількох розділів згаданої книги Буття, але не всі ще. Бо на це не вистачило б терпіння, і треба б було писати дуже багато. І так, з якої б книги не почав читати, то, крім хиб, нічого не можна розуміти й бачити. Можливо, що хто не ознайомлений зі змістом Святого Писання, то цього всього не зауважить, і не зрозуміє. Найгірше це є для тих, хто знає досить добре Біблію і ту правду Божу, яку Бог через неї нам відкриває. Багато місць, на котрі доводилось мати проповідь, чи науку, чи бесіду, по новому перекладу не можна повторити.

Не інакше є і в Новому Заповіті. Не тільки такі хиби, які Ви навели у Вашій критиці, а ще й є такі цілі вірші, що говорять зовсім не те, що мали б говорити. Дозволю собі навести кілька місць:

В листі до Римлян, розд. 1, вірш 5, написано: "на послух віри через ім'я Його . . . " мусіло би бути: "щоби привести всі народи до послуху вірі в ім'я Його", що має зовсім інший змисл. **Рим. 3, 24:** "але дарма виправдуються" повинно б бути: "але даром оправдуються". Слово "дарма" означає те саме, що й "надаремно". "Даром" означає безкоштовно, без заплати чи запрацьовання." **Рим. 3, 25:** вірш не врозумілий без ознайомлення з іншими перекладами. Мусіло б бути приблизно так: "Котрого Бог предложив на вблагальну жертву через віру в кров Його, щоб виявити правду Свою відлущенням прежніх гріхів у довготерпінню Божому". **Рим. 4, 5:** "але тому, хто не виконує, але вірує . . . " не відповідає правді Божій. Повинно б бути: "Не тому, хто виконує, але хто вірує", зовсім інший зміст і значення. **Рим. 8, 19:** "Бо сподівання створіння очікує з'явлення" повинно б бути: "Бо творіння в надії чекає явлення". **І Кор. 15, 55:** "Де, смерте, твоя перемога?" повинно бути: "пекло". **2 Кор. 4, 17:** "Бо теперішнє легке наше горе **достачає для нас у безмірнім багатстві славу вічної ваги"** (?) Мусіло б бути хоч так: "Бо короткотривале наше терпіння провадить нас до надмірного багатства вічної слави", або: "чинить нам надмірне багатство вічної слави". Буде зрозуміло цілком про ще йде. **2 Кор. о, 15:** "Все бо для вас, щоб **благодать, розмножена через багатьох, збагатила подяку** на Божу славу" є не цілком зрозуміло, про що тут мова. Багато краще і правильніше було б: "Все бо для вас, щоб багатство благодаті примножувало в багатьох подяку на Божу славу".

2 Кор. 9, 12: " . . . але й **багатіє багатьма подяками** Богові", правильніше: "але й викликає в багатьох щирі подяки Богові". **Гал. 2, 16:** "А коли ми дізнались, що людина не може бути виправдана ділами Закону . . . " повинно б бути: "Та знаючи, що чоловік не оправдується ділами Закону". **В листі до Ефесян, 2-й розділ,** вірші 14-16, переплутано не тільки слова, і й зміст. Трудно зрозуміти, про що мова, без перевірення в інших перекладах, а при будуванню проповіді, чи лекції, при розгляді слова, постають великі труднощі. **Еф. 4, 22:** "щоб відкинути, за першим поступованням, старого чоловіка", повинно бути: "відкиньте попереднє поступовання старого чоловіка . . . " **Колос. 2, 23:** "немає якогось значіння, хіба щодо насичення тіла" не відповідає тому, про що говориться в попередніх словах. Повинно б бути: "та немає ніякої чести в задоволенню тіла".

І Тим. 3, 16: повинно б брніти так: "Бог в тілі явився, оправдав Себе Духом, показав Себе ангелам, проповіданий був між народами, прийнятий вірою в світі, в славі вознісся".

В листі до евреїв, 3, 5. "на свідоцтво того, що сказати повинно було". Щось є не зрозуміле, в чім справа. По провіренню інших перекладів — виявляється, що повинно б було бути: "щоб засвідчити про те все, що мало бути звіщене пізніше". **Вірш 16:** "Котрі бо, почувши, розгнівали Бога? Чи не всі, хто з Єгипту вийшов з Мойсеем?" не відповідає правді Святого Писання. Повинно б бути: "Декотрі, почувши, розгнівили, та не всі, хто вийшов з Єгипту з Мойсеем". **Євр. 13, 176:** "Нехай вони роблять це з радістю", повинно бути: "щоб вони могли робити це в радістю". **Якова 3, 15:** "Це не мудрість, що ніби зверху походить вона". Дуже невдала будова речення. Краще б було: "Це бо не є мудрістю, яка походить звиш . . . " **1 Петра 2, 15:** "щоб доброчинці гамували неуцтво нерозумних людей", повинно б бути: "щоб ви, чинячи добро, затикали уста неуцтву (незнанню) немудрих людей". **1 Петр. 3, 11:** "Ухиляйся від злого . . . й женися за ним" правильніше було би: "Уникай злого . . . та змагай до нього". **1 Петр. 4, 12:** "Улюблені, не дивуйтесь огневі . . . немов би чужому випадку для вас". В дійсності тут мова про що інше: "Улюблені, не цурайтесь огнених спокус, які посилаються вам для випробування, так, неначе вони трапляються вам випадково", є зрозуміло. **В вірші 14-му,** пропущено: "Ними Він зневажається, вами ж прославляється". **Ще в листі до Євреїв** зауважив такі хиби: "Спогадуйте", замість згадуйте; не стравами, замість поживою; первосвященик уносить до святині, замість вносить. Уносить — означає, що заносить десь далеко від цього місця (це в російській мові). Тимофій випущений, замість звільнений або відпущений.

Можемо знайти такі чудернацькі вислови, як: "не оправляв вуса ні ніг", замість: "не мив ніг і не розчісував бороди". "Чи довго ви будете скакати на двох галузках? . . . (1 Цар. 18, 22). Як це розуміти?

Попробуйте переглянути з цієї книги 17-й і 18 та 19 розділи, то побачите, яка пестрота від висловів, думок, будови речень, перекручень, що просто аж в голові крутиться, а серце стискається з такого перекладу. Скільки недоговорень, себто пропущено такі слова, які повинні там бути, щоб сказати те, що треба було сказати.

Це, що я спостеріг і відмітив, є тільки дуже мала частина від того, що ще знайдеться в цілій Біблії, а те, що я тут навів, це тільки, може, одна двохсота частина.

В огляду на це все, я вважаю, що треба не допустити, щоб така спрофанована Біблія була знову видана, про що вже нас повідомляють.

Ось в останньому числі "Євангельського Ранку" подається до відома, що по усуненню **друкарських помилок,** що передбачається зробити перед 1 вересня ц. р., **почнеться масовий друк Біблій.**

У Вашому ж часописі, Ви повідомляєте, що тираж нового перекладу буде обмежений, з огляду на дуже малий попит. А що ще й досі триває попит на переклад Куліша, то Б. Б. Т-во має на меті й далі продавати Кулішівський переклад. Що, безперечно, було б далеко краще, якби цей Кулішівський переклад можна було поправити, але й такий, як він є, далеко цінніший від нового. А тому я особисто вважаю, що не тільки новий переклад мав би бути видаваний зменшеним тиражем, але й припинений зовсім, як нездатний, як це Ви зазначили в Вашій критиці.

Але тут постає питання: Хто має заявити Б. Б. Т-ву, що видаваний новий переклад проф. І. Огієнка, непридатний до уживання, і тому не варто витрачати на нього гроші? Хто це має зробити? А треба!

І. Д.

ОПОВІСТКА КоДУС-а ПРО УМОВИ ОДЕРЖАННЯ ДОПОМОГИ

До прохань про **щомісячну** чи **одноразову допомогу** належить додати: 1. Короткий власноручно написаний життепис із зазначення ходу дотеперішніх студій та дисциплін, які кандидат студіює або хоче студіювати і де саме. 2. Свідоцтво зрілости, або завірений відпис, або свідоцтво про попередні студії. 3. Посвідку про запис до школи, посвідки про складені іспити чи кольоквії, або посвідку про одержання докторської праці з поданням теми і приблизного часу її тривання. 4. Опінії і рекомендації відповідних шкіл, професорів і студентських станових або громадських організацій, чи місцевого душпастиря. 5. Посвідку про незалежність від українських установ або душпастиря і заяву про матеріяльне становище та джерела і розміри іншої допомоги. Студенти, які приїжджають з-за океану, пред'являють такі посвідки з місць свого попереднього перебування. 6. Анкетний листок, який висилається всім бажаючим. 7. Зобов'язання повернути одержану допомогу після закінчення студій. Без згаданих документів прохань не розглядається і вони залишаються без відповіді.

Беручи до уваги обмеженість фінансових засобів та в інтересах відповідного розподілу фондів і плянового господарювання, КоДУС настоює на надсиланні прохань на початку учбового року, або студійного семестру. Пізніше надсилані прохані не можуть мати перспектив на задоволення. Під час ферій можуть користуватися допомогою КоДУС-у студенти, що стоять перед дипломовими іспитами, або їх складають і надіслали перед феріями прохання з належними посвідками.

Прохання із згаданими (від 1.-7) документами розглядає поширена Президія КоДУС-у при участі представника студентства. Перевагу і вищу стипендію дається студентам славістики, зокрема українознавчих дисциплін.

Допомогою КоДУС-у можна користуватися до 40 років життя. Розміри стипендій і одноразової допомоги залежать від наявних фондів. Щомісячну допомогу (стипендію) виплачується в кінці місяця, починаючи з часу її призначення Президією КоДУС-у і не раніше від дати надіслання прохання. Наступні рати виплачується після потвердження одержання попередньої стипендії. Докторантам подається допомогу впродовж одного року за умовою пред'явлення посвідки про успіхи в першій половині року.

Слід згадати, що, не зважаючи на великі труднощі у придбанні фондів, КоДУС уже 18 рік на еміграції виплачує регулярно допомогу студентам.

Взяті зобов'язання КоДУС виконував і виконує завдяки жертвенності українського громадянства. Продовжування діяльности КоДУС-у залежатиме від дальшої підтримки громадськости і від колишніх стипендіятів КоДУС-у, що зобов'язані одержувану від КоДУС-у допомогу повернути.

Сарсель, серпень 1963.

Адреса:

KoDUS, 27, rue des Bauves, Sarcelles (S. et O.), France

Комісія Допомоги Українському Студентству

(Всі газети просимо передрукувати цю оповістку).

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

[redacted]
ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Надуживання свободи

У вільних країнах кожен має змогу висловлювати свої погляди, але ця свобода накладає обов'язок об'єктивности. Якщо хтось думає, що він говорить правду, то треба казати всю правду без затаювання. Оцієї прикмети, здається, бракує авторові статті про "Останнього пророка", яка була надрукована в журналі "Нові Дні", ч. 162-163. Автор статті архиепископ УАПЦ, між іншим, пише:

"Мосендз не був обізнаний з останніми дослідами про первісних мешканців Палестини (аріо - слов'яно- скитських племен), з якими семітські кочові орди провадили довгі війни на знищення. Не знав, що жиди ніколи масово не замешкували Єгипту, і не мали жадного "відходу" через Червоне море. Це все жидівські байки й легенди, складені тисячу літ пізніше, перероблювані і пристосовувані рабинами до їх нужденної історії, власне для піднесення її і власної важливости. З цього виходить, що його (авторове) пояснення ментальности мешканців, напр., Галилеї є фальшиве, бо тамтешне населення складалося зовсім не з гебреїв, а з нащадків гетитів, іранців, турків, слов'яно- скитів, германців та інших народів, що оселялися в Галилеї й Сирії та приймали ізраїльську віру і Закон-Тору. Тим самим хоч і гарно, але не належно пояснений характер Лизабети і самого Єгоханана".

Пан архиепископ мав право до повищих теорій і право їх висловлювати, але він не мав морального права подавати ці свої теорії як незаперечні факти. Цікавим фактом є, що цілий ряд визначних учених в цій галузі знання, якраз оці теорії пана архиепископа вважають за безпідставні і ненаукові. Вони твердять, що ці теорії суперечать фактам, знаним науці.

Вони також твердять, що жиди були в Єгипетській неволі, що вони перейшли Червоне море і що населення Палестини до приходу жидів було мішаниною північно-африканських і семитських народів, а зовсім не слов'янських. Це доводять такі світознані вчені як проф. М. Кайл, К. Р. Кондер і інші. Проф. П. Петрі твердить, що мешканці Палестини до приходу жидів вживали семитську мову і походили з північної Африки.

Отже те, що архиепископ пише, це лише теорія, яка не є ані доведена, ані заснована на незаперечних фактах. От так собі теорія, бо часом якийсь дослідник хоче вразити загал своєю оригінальністю і починає писати і доводити щось нове. Звичайно, папір усе терпить.

В іншім місці п. архиепископ твердить так самобезапеляційно:

Пророків Ісаія теологічна наука нараховує тепер аж трьох. Тобто, книгу "Пророка Ісаія" в Біблії компонували три окремі особи і на протязі майже 400 літ. І так перший Ісаія жив між 740 і 770 рр. до Христа, другий жив у 540 році до Христа і нарешті "третій" Ісаія писав свої пророцтва в 450 році теж до Р.Х. Потім у спільній Біблії вони всі були змішані разом. Це дуже важливо для розуміння пророцтв".

У цім випадку це так само є лише одна з теорій, яка має визначних опонентів. Всі вони вважають, що був лише один автор кн. пророка Ісаї, а саме сам пророк Ісайя. Не входячи в ширшу дискусію на цю тему, для цікавих подаємо кілька імен, фахівців у цій галузі знання, які є визначними вченими і твердять, що був лише один Ісайя. Це доводять: Стахі, Негелсбах, Бреденкамп, Доглас, Вос, Терта, О. М. Алліс.

Цікаво, що одним з аргументів на користь існування трьох Ісай, є факт його пророцтв. Є вчені, які нізащо не хочуть вірити в можливість пророцтв. Це їхня догма, що ніхто не може знати будучини. Часто це переконання постає в наслідок матеріялістичних поглядів. Дослідники з ось такою догмою про неможливість існування пророцтв мають силу клопоту з книгою пророка Ісаї, яка є повна пророцтв, більшість із них вже здійснилися.

Щоб вийти з прикрої ситуації, такі дослідники кажуть, що пророцтва не були пророцтвами, а описами подій після того, як вони сталися. В такім випадку їм потрібно кількох Ісай, бо самий автор, виповівши пророцтв наперед, в свій час помер. Але навіть і ця метода не помагає критикам, бо лишаються пророцтва про Христа-месію. З такими дослідниками дискусію треба починати з питання існування Бога і можливости пророцтв, без цього всяка дебата є марнованням часу, бо нема спільного ґрунту для дискусії.

Як ми зауважили, автор статті в "Н.Д." мав право на свої погляди, але повинен був подати так само, що є визначні наукові авторитети, які цих теорій не поділяють, а заперечують. Не треба було бути таким догматичним в дуже сумнівім твердженні.

Дивним є так само факт, що визначний ієрарх ритуалістичної церкви так зневажливо трактує Слово Боже. В той час як Христос казав, що навіть одна титла не перейде з Св. Письма поки все станеться, пан архиепископ називає ті місця в Св. Письмі, які йому не до вподоби: "жидівські байки", "леґенди" і т. д. Де ж члени його церкви знайдуть віру?

Апорія*)

Слабість Ватикану — це апорія, хороба, що провадить в тупі вулиці, в глухі кути, в сучасну пору діють атеїсти і матеріялісти собі на радість і на користь.

Причини цієї апорії є абсолютизм Ватикану, що намагається від віків поширити свою владу не тільки на землі, але й на небі.

Віруюча людина хоче вірити, але й хоче розуміти. Годиться з тим, що є речі, які людський розум не може похопити, але не прийме того, що противиться розсудкові та засадничим поняттям моралі.

Номінування і деградація святих не належить до справ цього світу, це грубий примітивний антропоморфізм, що є найвигіднішим прицілом для атеїстичної пропаганди.

Звільняти з чистилища за гроші за посередництвом духовних — це знову декорувати небо поганішими картинами людського життя на землі. Проти такого поступовання протестував Мартин Лютер, проти такого протестує реформація в теперішних часах. В часах грізних соціяльних революцій, в часах кривавих соціяльних війн. Религія, що признає такі привілеї багатим, признає таку силу грошам, зносить суспільну рівність не тільки на землі, але й в потойбічному житті, така религія тим самим виправдує атеїзм, революції.

У свій час писали часописи, що папа Пій XII був кинув клятву на тих католиків, що співпрацюють з комуністами. Виглядає, що папи Іван XXIII і Павло VI попали під цю клятву. Так виходило б з логіки фактів. Чи ця клятва випливала з непомильности папської— трудно сказати. І справді, трудно сказати, чи останні політичні потягнення Ватикану мають якийсь зв'язок з мораллю та вірою, а головно з моральним станом та з вірою католицьких священиків та єпископів, що так по-мученицькому терпіли і гинули за вірність католицизмові.

Треба підкреслити, що непомильність папи відноситься до справ віри і моралі. Відомо, що в політиці ані віри, ані моралі не практикується!

Політичні атути українського поневоленого народу під цю пору виграють його окупанти москалі. Тому майже два десятки літ каторги, страждань, тортур, фізичних та моральних українського католицького митрополита для Ватикану не значить нічого. Ватикан має це все "in pectore".

Зневагу, заподіяну тим способом не тільки митрополитові Сліпому, але й українському народові, Ватикан ще побільшує, публікуючи глумливі повідомлення, що, мовляв, митр. Сліпий удостоївся великої ласки тим, що сам папа зводив говорити з ним стільки і стільки хвилин. Як звичайно, Ватикан числиться не з народами, а з урядами. Що здобули владу навіть не легальним способом, а насильством, Ватикан держить не з правдою, а зі силою, навіть брутальною і незаконною.

Не треба думати, що перераховані факти — це вже все, що свідчить про апорію Ватикану. Не треба думати, що такі факти можуть викликати протест з боку католиків. Права ділання апорії зовсім інші.

Апорія не викликає реакції, апорія не стимулює, апорія паралізує, обезвладнює поволі, помалу розкладає. Не протест, не реакція з боку віруючих католиків, а байдужність відносно религії, це наслідки ділання апорії Ватикану на віруючих католиків. Зі стану религійної байдужности одинокий перехід це в стан атеїзму, цілковита ліквідація віри.

Це дуже добре знають большевики, тому всіма силами посилюють апорію Ватикану, бо знають, що це найпевніший спосіб добитися ліквідації религії, що це є набагато успішніша метода антирелігійної пропаганди.

Іван Махів

*) Апорія — непоборна суперечність при розв'язанні якоїсь проблеми.

Кубанське Козацьке Військо

(Історичний нарис)

(Продовження)

Підкоривши Кавказ, російський уряд уже не бачив потреби в козаках і почав уживати заходів, щоб спершу поділити, а потім зліквідувати і зросійщити.

З 1862 року знесено заборону переселятись на Кубань мешканцям російських губерень. Їх перестають приписувати в козаки і російський уряд дозволяє їм купувати в особисте посідання землю і майно. На кінець царствування Александра II на Кубані таких переселенців нараховувалосе 180,-140. Тому що більшість із них мешкало по містах, то їх звали "навгородніми" або "іногородніми". З самих початків поміж козаками і цими новоприйшлим елементом почалась ворожнеча, яка в часи революції привела до фатального двоподілу населення Кубані.

З природним зростом козачого населення та відібрання від козаків земель для старшини, поміщиків і російської аристократії постало питання малоземелля на Кубані. Декотрі станиці в горах були дуже збідніли через брак землі. Тоді царський уряд в грудні 1906 року дозволив скликати в Катеринодарі Військову Раду по два представники від кожного куреня (станиці) для розв'язання земельного питання. Ця Рада знайшла тимчасову розв'язку і гірські станиці дістали більше землі. Цікаво, що в цім випадку централізований російський уряд, скликаючи Раду, більше довіряв здоровому козацькому демократичному міркуванню, ніж своїй бюрократії.

Перша світова війна коштувала козакам величезних жертв, але подяки за героїзм і перемоги на фронті від російського народу вони не зазнали, навпаки, росіяни чорно помстилися на козаках.

Російська революція і громадянська війна вивели Росію з війни. На початках революції козацтво відразу відродило свої віковічні демократичні традиції, виплекані на Запоріжжі. Козацтво вибрало Краєву Раду (козацький парлямент), Законодавчу Раду, Отамана і уряд. З огляду на навгородне і гірське населення Кубань було названо Кубанським Краєм.

В 1917 р. большевики повалили Тимчасовий Російський Уряд і створили свій так званий "робітничо-селянський".

Кубанські козаки відмовились визнати большевицький уряд і проголосили Кубань самостійною Державою. На цей час навгородні становили майже половину населення Кубані. Козаки для порятунку краю були готові йти з ними на всяку угоду, але, пам'ятаючи стару ворожнечу, навгородні або лишались невтральними, або масово йшли до большевицьких військових частин.

Російські комуністи кинули проти козаків величезні армії, старающись роздавити їх своєю масою і числом. Проте, хоч усіх козаків було в тридцять разів менше, ніж росіян, козаки протягом трьох років, не тільки успішно боронилися, але часами займали величезні території Росії і були наво435тами недалеко від Москви. В боротьбі з большевиками козацтво було зраджене навгородним населенням, російськими генералами, які командували козацькими частинами (бо козаки своїх генералів мали мало) і частиною зросійщеної козацької старшини. З другого боку, альянти і взагалі західньоевропейські держави, хоч і були наставлені проти большевиків, але не зуміли добачити і зрозуміти, що це козаки б'ють большевиків, а не російські втікачі генерали. Замість підтримати козацькі уряди, англійці і французи підтримували російських чорносотенних генералів, ідучи так далеко, що повідомляли кубанський козацький уряд, що все постачання і амуніція у війні з большевиками буде йти лише через руки ген. Денікіна. Це віддавало козаків в руки ген. Денікіна і давало йому нагоду робити козакам всілякі прикрості. По трилітній кривавій боротьбі, в якій козаки втратили більше населення, ніж в будь-якій іншій війні, большевики перемогли козаків і заняли Кубань. До останку ген. Денікін і інші російські генерали воліли радше бачити перемогу російських большевиків, ніж демократичних козацьких сил, якщо б їм самим не вдалось захопити владу.

Сприятлива військова коньюнктура для російських большевиків на інших фронтах, зрада російських генералів і безпрогдядна глупота політики альянтів привели до козацької прогри. Не через брак відваги або перемог, чи військового хисту в рядового козацтва, але виключно в наслідок вищезгаданих факторів.

Фактом є те, що на кожного козака в цій війні припадало по кілька десятків росіян на фронті, по кілька зрадників у запіллі, і все ж козаки бились і перемагали три роки. В 1920 році козацьке ядро опинилося за кордоном.

В часи боротьби з російськими большевиками козаки мали так само свою невелику на Чорнім морі фльоту для охорони берегів.

В лютому 1920 р. кубанський уряд, передбачаючи можливість поразки, вивіз найцінніші козацькі історичні пам'ятки, які перетривали ще з часів Запорозької Січі, за кордон. Кубанський уряд не бажав, щоб ці цінності попали в руки російських большевиків, але врятувати більшість регалій таки не пощастило, бо їх розібрали й розбазарили різні самозванні отамани за кордоном. Мало що лишилось дійсно цінного наразі. Ці решти регалій кубанський полк. М. Черешньов поміг перевезти по Другій світовій війні до Сполучених Держав.

В складі цих регалій були цінності величезної історичної вартости не тільки для кубанських козаків, але і для всіх українців.

Серед регалій була автентична булава кошового отамана Запорозької Січі, як подає передання, ще з часів кошового отамана Івана Сірка. Поміж регаліями були оригінальна печатка Запорозької Січі з надписом — "Печать славного Запорожського війська Низового". Лямпадка з січової церкви, також значки, печатки, булави, перначі, літаври і багато-багато інших цінностей. Більшість цього скарбу зникло без сліду, дещо перебуває в приватних руках.

Козацтво пережило велику руїну, з якої випливає головна наука, що не досить мати відвагу, дисципліну і готовість пожертвувати навіть життям за рідний край, а треба виховати собі свідомий, патріотичний провід, без якого всяка акція закінчиться поразкою.

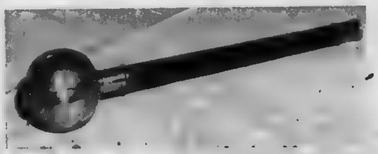

Булава кошового отамана Запорожського Війська, яку привезено на Кубань з Січі Запорожської.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Українська Церква при The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church
Third Ave. and 30th St.
New York
Богослуження о 1 год. по-пол. кожної неділі

Чи не час уже письменно писати хоча б письменникам?

(Відкритий лист до Олени Звичайної)

(На прохання автора друкуємо цю його статтю без змін. Ред.).

Високогідна Паньо Олено! Ви були так ласкаві в своїм листі до п. редактора "Н. Клича", з 1. V. ц. р. запросити читачів указати на Ваші помилки в мовно-правилописній галузі. Бажаючи скористати з цеї нагоди, я хотів був послати цього мого до Вас листа, щоб п. редактор надрукував його в своїм "Кличі" (яка суто лапотна назва! "Ілліч кінув кліч" — так і тхне москов. щамі!). Але тому, що вже понад 10 років, як ми посваркували, з приводу "не мови" (Ю. Липа!) "Н. Клича" з п. Онацьким, я, не маючи надії, що він дасть місце моїм думкам у часописі, мушу вдатися до часопису, який без жодного упередження відгукнеся на болючу справу нашої часописно - мовної темряви. І маю надію, що ласкавий Пан видавець "Євангельської Правди" не відмовить ласкаво надіслати й Вам свого часописа, за що вже тепер висловлюю йому щиру дяку.

Це так би мовити невеличкий вступ. А тепер вертаймося до суті справи, мови Вашого листа до редактора "Н. Кл." та статті в останньому.

Будучи зацікавлений справою чистоти нашої так літературної, як і живої, розмовної мови, я, більше як за 30 років, вивчаючи "квіточки" "не мови", а слушніше сказати будяки в мові наших літераторів і письменників і поетів, і професорів і науковців мовників, мабуть, не менше як 1 вагон книжок, місячників і щоденників та тижневиків перечитав і... мусив попсувати, підкреслюючи ті "квіточки" мовонезнайства, за що придбав назву "шкідника книжок".

Почну з Вашого листа до ред. "Н. Кл.", де Ви, таки на 3 - 4 рядку почали псувати нашу мову. Візьмімо слово "правописно", що складене в вашім випадку з "право" та "писати". На мою скромну думку, мова не є якимось атрибутом (правом) юриспруденції; мова є мовою й, щоб нею добре, **письменно** писати, треба знати **правило** (а не право), як є правило поведінки, чи правило (інструкція) щодо поведінки, скажім, під час бомбардування тощо.

Далі пишете "кожна з цих статтей". Українська мова хоч і розмежовує три роди: чоловічий, жіночий і середній, але залюбки вживає: матерів, осів (вісь), картоплів (ще не покопали) і безлічі інших, зрозуміло, в збірнині (множині)... (на великий жаль є мудрагелі, що пишуть і: два речення, два вікна тощо). Ви ж, хоч напевне не раз зустрічали "статтів", усетаки написали "статтей".

Хоч вище я й змушений був мимоволі вжити чужі слова "атрибут", "юриспруденція", одначе проти вашого "ілюструючи" рішуче заперечую. Чому Ви не могли сказати "підпиратиму мої твердження" прикладами з наших часописів (а не "преси")? І ще гірше з "помилки, які я **диктуватиму**". Добрий знавець (і творець) укр. мови п. В. Чапленко давно вже замінив "**диктувати**" — **на** "проказувати", а в вас і досі "диктаторство". Хіба це - незнайство? Ні, звичайна неуважність **до мови.**

Десять років тому я вже мав нагоду не раз писати в "Новому Шляху" (Канада) з приводу займенника "ся", якого наші писаки вживають навіть там, де він цілком не потрібний (прикладів — не перелічити!). У вас, на мій жаль, є "сподіваюсь", і, навіть, "не ображатимуться" (?!). А це й є доказом, що Ви листа писали, та ще на мовну тему, не подумавши про чистоту **рідної** мови. А наколи б трохи дали труду, могли б написати: "Маю надію" (а не сподіваюся), "не візьмуть мені за зле", чи, принаймні, "не вважатимуть це за образу, маючи на оці мету" (а не "ураховуючи" з моск. "учітивая" — хоч воно зовсім ні дочого) . . . якою "Куток мови" . . . й т. далі . . .

Тут мушу урвати, бо слово "ставить" — упрост таки чути... лаптем. Біда з нашими писаками: "ставить мету", "ставить свічку", "ставить питання", "ставить миску" навіть . . . "ставить хліб" (!!), зовсім таке незнайство, як і написанні "посадити" й "посадовити" (т. б. т., де й коли ці слова вживати). Слово "ставіт" — московське. Навіщо ж до його дочіплюють "ь" (мнякого знака), щоб українізувати . . . лапоть? Ми маємо своє "ставляти" "класти" (хліб), "брати", "мати" (мету), "запитувати" (когось) тощо, та, насамкрай, написали б Ви, як я закінчив повищого уступа: "якого "Куток мови" хоче піднести рівень письменности в часописах, лише . . . не "практики".

Хтось і десь був сказав: "Лише темні й відсталі позичають усе, що лише назирять у культурніших". Але ми ні не темні, а ні тим більше не аж такі відсталі, щоб позичати чуже й уважати його своїм. Зате ми наймовірно ледачі, щоби подбати щось своє краще або нічим не гірше своє вживати там, де йому належить бути. Ну, а ледачий завше . . . "позичає, до дітського зросту" — безповоротно й саме тому в свою мову, не має сорому, домішувати — в золоту пшеницю . . . будяки: авансом, дискусія, терен, дисгармонія, актуально, сенс, преса, ілюструючи, нарешті, люксуси, наразі, ровери, светри, бас, телеграф, телефон, школа, трилогія, монографія й тисячі подібних "будяків", хоч і без колючок, називаючи їх . . . інтернаціональними словами, без яких, мовляв, аж ніяк не можна жити. То чого ж ми тоді за націоналізм й проти інтернаціоналу? Отож, коли ми хочемо бути самими собою, бути національно вільними, покиньмо й інтернаціональні слова. Нам лише варто подумати беручи в руки писало (перо чи оливець) і все це ми матимемо своє й аж ні трохи не гірше й не позичане, бо не потребуємо.

Не можу не подякувати Вам за "В" замісць "На" щодо України, але ніяк не можна мовчати щодо: "треба **сподіватися**", "не будемо понижувати" (не понижуватимемо), "належиться **признання** (належить подяка), "за порушення" (краще б: "що порушив це питанне") і не на "сторінках", оце остогидло здрібніле за моск. "страніци", а просто — в часописі. Понад десять років тому я вже радив: замісць "сторінка" вживаймо "боківка". Сторінка — це здрібніла назва лихого чи нікчемного краю чи такого ж народцю. Але книга й часописи мають аркуші, а вони мають боки чи ласкаво боківки, що в білоруоів називають "балонай".

Не можна, ласкава Паньо Олено, замовчати й: "слід рахуватися", "мають **перевести**" (перевірку!), "в тому самому числі **вживається**" **(ється?)**, "для виміщення", "натомість", "такі вирази" (може вислови?), "перед назвою провінції **ставимо**" (пишемо!) й т. без кінця... До чого ж ми дійдемо, якщо морочитимемо сами собі й дітям: "АмерИка, ПарИж, рИж, пиши з "и", а ось (чому?): Брітанія, Аргентіна, Арістотель, Фрідріх, конче в "і"... (?!?). Що це за вихиляси? де ж наше правило дев'ятки й чому ми, що поза засягом червоно московських загарбників, мусимо сами цю "9" нищити, щоб лише наше письмо й вимова звучало по... лапотному?

Еспаномовні народи ніяк не дурніші за нас, але Англію називають "Гран БрЕтанія", Україна — Украніа, Рим — Рома, Америка — Єстадос Унідос і т. д. й цим не роблять собі труднощів, а, головне, не показують себе якимись меншевартісними, а ні психопатами, що ніяк не можуть ізнайти спільної думки й дії щодо власної мови. За 15 років прожитих ув **Архентині** (так вимовляє населення назву держави), я не здибав жодного "мовного" чи "правописного виступу, жодного високого чи низького "професора", письменника чи будького з тих, хто має справу з пером і папером.

Коли ж ми, насамкрай, почнемо писати так, щоб наша мова й письмо були соборно літературні? Чому вигнавши з ужитку "позаяк", і досі тулимо огидне: відтак (?!), ділає, признаня, ціха, почерез і т. д.?... Вивчаймо, добродійко Олено, наших класиків, але не фальшованих і тоді наша мова буде правдивою, щиро українською **МОВОЮ**, а не трушеницею. Творімо наші власні слова! . . .

З високою до Вас шаною

М. Лавренко

Найбільший та найкращий Божий дар

Бог послав нам Свого Сина не тільки на короткий час, Він послав Його нам на вічні віки. Тому Бог повищив Його та дав Йому ім'я, що вище над кожне ім'я, щоб перед Ісусом усі вклонялися, і щоб усякий язик визнавав, що Господь Ісус Христос — то Господь на славу Бога Отця (Филип'ян 2:9 - 11). Одначе для тих, що розуміють та вірують, що Святе Письмо є дійсно Слово Боже, відповідь на питання, хто був Ісус Христос — словами апостола Павла відповідаємо, що

це був Бог, що в тілі явився (1 Тим. 3:16).

Перед народженням Христовим пророк Ісая сказав: Ось невинна дівиця почне в утробі та й породить сина й дадуть ім'я Йому Еммануїл (Бог із нами) (Ісаї 7:14). Це пророцтво збулося. Справді Бог був із нами, коли Ісус Христос прийшов на цей світ. Він в тілі явився, але Він був вічний Божий Син. Чому був наш Спаситель відмінний від усіх інших людей, що жили на цьому світі? Відповідь лише одна: Він Сам навчав, що він прийшов від Бога. Від Отця вийшов я і на світ я прийшов (Івана 16:28). Того, кого Отець освятив і післав у світ. Коли я не роблю діл Отця мого — не йміть віри мені. Коли ж роблю, а ви мені не віруєте, то ділам віруйте, щоб ви знали й вірували, що в мені Отець і я в Йому (Івана 10:36 - 38).

Бог був у Христі, щоб примирити світ із собою і положив у нас слово примирення (2 Кор. 5:19). Наш Спаситель Ісус Христос є Бог і він є Творець, бо через Нього постало все (Івана 1:3).

Він був із Своїм Отцем ще перед Сотворенням цього світу (Івана 17:5). Він має всю владу, Він має все знання. В Ньому всі скарби премудрости і розуму (Колосян 2:3). Він сам сказав, що дана йому всяка влада на небі й на землі (Мат. 28:18). Маючи владу, Він може бути нашим Спасителем і може дати нам вічне життя, якщо ми цього щиро бажаємо. Оберніться ж до мене й прийміть спасіння всі краї землі, бож я Бог, а іншого нема (Ісаї 45:22). Ісус Христос доказує, яку силу має Його слово. Грішникові Він сказав: Прощаються тобі гріхи (Луки 7:48). До сліпого Він промовив: Стань видющий, віра твоя спасла тебе (Луки 18:42). Сухорукому він наказав.: Простягни свою руку, і стала рука здорова (Луки 6:10). До мертвого Він промовив: молодче, тобі кажу, — встань, і оддав його матері його (Луки 7:14).

Ісус Христос бачить кожне серце, Він знає все про нас: вивідую нутро, щоб відплачувати кожному по його ходах, по плодах учинків його (Єремії 17:10). Читайте Пс. 33:13 - 15: З престола дому свого дивиться Він на всіх живущих на землі.

Дорогий приятелю, чи не хочете віддати Йому своє серце, яке Він дуже добре знає й бачить, він вас створив. Отож кожний християнин повинен тепер подумати й запитати сам себе, чи я чиню волю Божу?

Бог від нас вимагає, щоб ми Божу волю чинили. Не кожен, хто говорить до мене — Господи, Господи! увійде до царства небесного, але той, хто виконує волю мого Отця, що на небі (Мат. 7:21 - 23). Які тілесні діла мусить кожна людина покинути? Вчинки тіла явні: то є перелюб, нечистота, розпуста, ідолослуження, чари, ворожнеча, сварка, заздрість, гнів, суперечки, незгоди (Галат 15:19 - 21). І наперед кажу, що, хто таке робить, ті царства Божого не наслідять. Апостол Петро заохочує людей до пророчого Слова, щоб вони його читали.

Бог не може приняти грішних людей в Своє Царство, але Він бажає вчинити зміну в житті цім й навернути їх до праведности, щоб вони були готові для Христового Царства і слави. В час Свого другого приходу на землю Ісус принесе з собою заплату свою, щоб кожному віддати згідно з ділами його (Об'явлення 22:12).

Подав **М. Ясінський**

TRIBUTE TO A SOLDIER PRIEST

We print the remarks of Hon. C. E. Gallagher in the House of Representatives not only as a tribute to Rev. D. V. Klodnycky but as an illustration of the typical attitude of Ukrainian prominent men to the Jewish minority in Ukraine during the revolution. Also it is an interesting human story.

Remarks of

HON. CORNELIUS E. GALLAGHER

Of New Jersey

In The House of Representatives

Monday, March 25, 1963

Mr. GALLAGHER. Mr. Speaker, frequently the heroic deeds of men are not revealed in full until many years after they have occurred. Such is the case of a distinguished and heroic service rendered by the Very Reverend Dr. Vladimir Klodnycky, pastor emeritus of the Ukrainian Orthdox Church of the Holy Ascension of Newark, N.J. Father Klodnycky formerly served a pastorate in my home city of Bayonne, N.J.

The New Jersey region of the Anti - Defamation League has honored Dr. Klodnycky for his humanitarian efforts to save the Jewish community of Chmelnyk in the Ukraine during the years 1919-20.

What follows is an excerpt from an article, "Soldier of Peace", which appeared in the ADL bulletin published by the Anti-Defamation League of B'nai B'rith.

The article was written by Dr. Joseph H. Lichten, director of ADL's deparment of intercultural affairs:

Soldier of Peace

More than 40 years ago, a time when eastern Europe was plagued by anti-Semitic pogroms, a rabbi in the small Ukrainian town of Chmelnyk wrote an unusual letter and gave it to an army officer. The letter, addressed to the rabbis of all Jewish communities, identified its bearer, Maj. Vladimir Stepanovich Klodnycky, as a man who had "distinguished himself for his great spirit, love of truth, and love for the Jewish people." It also appealed to the rabbis to recognize and aid the major in all things he sought to do.

This month in New Jersey, a different type of Jewish community honored the Chmelnyk rabbi's appeal. Through the Anti-Defamation League's New Jersey regional advisory board, tribute was paid to the former major who is now Reverend Klodnycky, a 70-year-old Orthodox priest who was ordained 30 years ago in the United States and, for the past 23 years, has been pastor of the Holy Ascension Church in Newark.

The League citation to Reverend Klodnycky begins: "In recognition of his humanitarian efforts to save the Jewish community of Chmelnyk in the Ukraine during the years 1919-20 * * * ". The story of the major turned priest is one of the brightest memories of a dark and troubled era.

In August 1919, Major Klodnycky's unit of the Ukrainian Galician Army was sent to Chmelnyk in the center of an industrial area. There were two problems in Chmelnyk — plunderers and pillagers had a special interest in the rich territory and unrest had spread throughout the whole region. In addition, the relationship between the Jewish population of 15,000 and the peasantry was an uneasy one. When Major Klodnycky's unit entered the town, antagonism between Christian and Jew had reached the point of crisis — a crisis set off, oddly enough, by love.

The only daughter of a Jewish merchant living in a small village outside of Chmelnyk had eloped with a Christian peasant and converted to Christianity. The Jewish parents, unhappy about the marriage and conversion, severed relations with their daughter. Or, at least, the girl's father did. Her mother secretly met the girl and her husband and invited them to the parents' home—when the father was away. One night the young couple left the house with gifts—two cows, featherbeds, money, and jewelry. When the girl's father returned and found out what had happened, he vowed to destroy his son-in-law's house. The father set fire to the straw- thatched house; the wind carried sparks to other houses, and soon the entire village was burned to the ground. The disaster took place on the eve of Major Klodnycky's arrival.

The Jews feared a pogrom. They knew the inhabitants of the burned village and neighboring villages were waiting for an excuse for vengeance. "The Jews burned down the village of Chmelnyk" would be the cry. Despite their fears, the Jews appeared in town for their market day. On that day, too, an unusually large number of farmers and peasants appeared on the streets of the town carrying rifles, revolvers, and, as was later discovered, machineguns concealed in their wagons. At the inn, near the center of town, was a small army unit and patrol.

Major Klodnycky ordered his soldiers to ride, fully armed, through the streets. After the villagers had a chance to see the strength of the troops, they were assembled in the main square in front of the city hall. The major addressed them.

"Dear brothers," he said, "certainly every one of you built his own house. When you began laying the foundation, you crossed yourself three times, recited the 'Our Father,' sprinkled your work with holy water, and in a whisper to heaven asked our Lord to help you build.

"My men and I have been summoned by the Ukraine Government to help you build your homes, and your state. We are building a nation, my brothers. How can you think of sprinkling the foundation of our nation with blood? There must be law and order in our nation. To take the law into your own hands to settle real or imagined grievances is sinful."

The peasants put away their weapons and began to return home. In a half hour, the streets of Chmelnyk were empty. Major Klodnycky had stopped a pogrom before it was started.

THE BLUE STALLION HUNT

By May Hall Thompson

The young Westerner felt guilty as he rode along in the cold under a gloomy sky. First he'd think what Donna had said, and then he'd try to put it out of his mind. Harlan had ridden by the New Moon ranch where Donna lived with her folks on his way to open range. That auburn-haired girl had opposed his plans strenuously.

"You can't get the blue stallion this time of year", she told him. "And if you did I'd be ashamed if I were you to get him for Bryce Krump of Coyote Ranch. He's cruel to his horses and everybody knows it. Besides, you are giving up the Bible expansion work we promised to take part in."

"Bryce Krump will get him some day anyway," persisted Harlan. "So I might as well try for the two hundred dollars he offered. As to the expansion work, well, there are plenty of young folks around for that."

"That's not the right attitude," she said. Then after an exchange of cool good-byes, the young boy was off.

As he rode along he was provoked. He liked Donna but many a girl would think of him as a hero riding out in the cold to capture a wild stallion. Donna only told him his faults.

The young Westerner stopped on the crest of a small mountain to let his horse, Popcorn, rest. Now, after resting a minute, he started his horse down the incline into the canyon bed.

A tall, lean figure rose as he heard Harlan coming. Harlan suppressed the surprise he felt at seeing Jake Prindle, one of the Coyote Range riders, a young man older by several years than Harlan "Howdy", greeted the younger boy, nonchalantly.

"Howdy", came the same kind of reply.

"Kind of far from the old stamping ground", grinned Harlan.

"You're not so close to home yourself. Come up and warm yourself. This weather chills to the marrer".

Harlan diamounted and walked to the fire. "Had a little business up in this country," he offered of his own accord, "so thought I'd come up."

"It's the reward—reckon that's what brought you".

"Maybe. A reward's a reward, and I'd like to get it, same as you."

Jake flushed. "Free range. Wild stallion. So why not? I'm one of Bryce Krump's riders, as you well know, and he's given me some time off to get that stallion. Now us two working together just might do it. You got the same idea about trapping him this time of year as I have. I guess. I'd give you a right handsome gift and then take the animal to Mr. Krump".

Harlan stood with his back to the fire. Snow was now falling, sizzling in the leaping flames. "Sorry," he said finally. "There's only a small chance that either of us can get the Blue — nobody's been able to get him so far — but I'll try it alone."

An ugly look came into Jake's eyes. "If that hoss is got, I'm goin' to take him back. I came to get him."

"Free range. Wild stallion," answered Harlan, holding down his anger. Then mounting Popcorn, he rode off briskly.

He was angry that Jake should demand the horse of him, actually make a threat about it — a threat he'd carry out if he possibly could.

Harlan himself had a good idea. In exploring the higher country the summer before, he had accidentally stumbled upon the cave-like entrance of a mine, overgrown by shrubs and lichen-covered rocks. A lost mine! With the spirit of adventure he had struggled through the dank darkness of the cave with the aid of a small flashlight and had finally come upon a hidden valley on the other side. Tucked between vast cliffs of rock, protected from cold winds, he had seen evidence of fine winter feed—high grama grass which would at this time of year be as seasoned as hay. Harlan had stayed in the valley until he had finally found the pass through which the horses came. No doubt Jake knew of this valley too; otherwise he would not be hunting the Blue.

As he rode along again he suddenly felt that Donna was right. The Coyote riders were a hard out fit, unkind to man and beast. Like Jake, for instance, demanding the Blue if it were caught.

Harlan found an old cabin, built and used by hunters. Here he would sleep. He was traveling light — some oats for Popcorn, some jerky and biscuits for himself, and a pair of bulky though not heavy snowshoes, all skilfully packed behind his saddle.

The next morning he was again on his way, through the mass of rocks and ravines and wooded areas to the hidden valley. A blanket of snow covered the earth.

Finally, from the rimrocks he could see the hidden valley below. And then, creeping downward, he spied the Blue with his band of mares. Though accustomed to horses all his life, the sight of the magnificent stallion took his breath. He was a blue roan with mane and tail flaxen.

But the animals seemed determined not to be driven out of their Eden. Yet little by little Harlan was inching them upward into the neck of the valley, which led into high, snowy country, where they didn't want to go.

Harlan knew that in the hard going he might be able to rope the animal. But now he thought, *why not try it here?* Straining Popcorn to his limit, the young boy edged closer to the stallion, his rope now built into a loop. The lasso circled through the air. Harlan's heart leaped as he felt his rope touch flesh. But the loop fell away into a small heap as he pulled against it.

With the touch of burning rope on his flesh, the Blue flashed forward, fear lending swiftness to his hoofs. In terror he leaped forward, his band scattering after they went through the pass and into high, open country. But Harlan stayed with the Blue or followed his tracks in the snow whenever he could not see the horse himself.

It was harder going now as they went into mountainous country and deeper snow. Harlan saw the Blue leap at times to evade drifts. He saw him speed over the crust and then flounder for a minute where he had broken through. Popcorn heaved and the boy had to let him blow for a few minutes. The snow finally came to the horse's knees, yet the faithful ranch animal labored on. The Blue, unmounted, had the advantage. Finally no amount of urging could force Popcorn to go forward; he sank to his knees with every step.

Harlan dismounted to put on his snow-shoes. Traveling thus, he realized that he was making faster progress than the struggling horse ahead of him. The Blue floundered again, gained his footing, and leaped ahead once more. Again he went down. Harlan knew now that his mad scheme was going to work.

But was it? For the boy now saw the figure of Jake on his horse struggling up the ridge. Looking down he could see Jake but Jake couldn't see him. Yet Harlan knew that Jake could rope better than he, and that Jake was determined to get the Blue. Harlan must work fast.

The stallion, seeing his arch enemy approach on foot, became frantic. He struggled desperately, only to find himself a prisoner of the snow. A drift finally had him. He struggled; he fought; but to no avail. The rope went whizzing over his head and settled around his neck in a strangling grip. There was a snort and a shrill scream from the magnificent animal, accompanied by much plunging in the snow. Harlan quickly fastened the other end of his rope to a pine tree. He had only to take another rope and throw around the stallion's legs to bind him.

Then with many visions dancing before him — visions of himself and Donna and the group of young people united in a Christian work — he started digging a hole in the snow. Pine pitch and pine chunks under the blanket of white furnished fuel for a quick, blazing fire. From his pocket he took a piece of iron which he always carried with him on the range.

His work was done and the fire out and stamped under the snow when Jake finally reached him. Harlan had gone back to Popcorn and stood by his side as Jake came up. After a look at him, Jake began uncoiling his rope from his saddle.

"Just as well you waited," he said. "You can still help me get that horse. And you can still have a present", he asserted with braggadocio.

"Reckon I can give a present myself," answered Harlan, nonchalantly.

At that moment the Blue came into sight, going back to his valley. He began trumpeting for his mares to gather them up again.

Jake let down his rope angrily and glared at Harlan, yet there was a degree of admiration in his eyes too. For he had now seen what the boy had done. Through the bright reflection of the sun on the snow, the new brand glared on the Blue's hip — the New Moon — Donna Kendall's brand. No one could ever take the Blue now but the girl herself.

As for Harlan, he could hardly wait to tell her and to get into the Bible expansion work after all. It wasn't too late yet to do a lot of work. He was mighty glad of that.

— *The Bible Truth*

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 8. Торонто, Онт. Жовтень 1963 October Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 8.

Чотири помилки щодо Христа

Хіба ж цей не тесля? — Марка 6:3.
Іван Хреститель із мертвих устав. — Марка 6:14.
Спостеріг Ісус, що хочуть . . . зробити Його царем, то пішов на гору сам один. — Івана 6:15:
Вони ж побачивши Його, що ходить по морю, думали, що це мара. — Марка 6:49.

Людей часто турбує, що існує так багато різних опіній про Христа. Завзяті суперечки відбувалися навколо Христа про те: хто Він, звідки прийшов, яке значення має Його служіння. Все це було і є наслідком обмежености розуму людини. Обмежене і конечне не може вмістити необмеженого і безконечного, тому люди бачуть і похоплюють лише частину Христа і не спроможні похопити безконечне чудо Його слави.

У шостім розділі евангелії від Марка і в евангелії від Івана ми знаходимо чотири опінії про Христа. Ці опінії мильні і в той же самий час мають елемент правди. Але тому, що тільки одна правда щодо Христа була в кожній із цих опіній, висновки, які люди робили з них, були мильні. Помилка полягала в тому, що ці опінії кожна обмежувала Христа.

Як люди за часів Христа прийшли до повищих опіній? "Хіба ж цей не тесля?". Перед нами опінія ближніх Христа, Його односельчан. Це є опінія людей, які знали Його роками. Якихсь вісімнадцять років Христос прожив у Назареті. Назарет маленьке місто і, мабуть, там був лише один тесля Христос, якого всі знали зблизька, знали його братів і сестер.

Тепер, по короткій відсутности, він повернувся до свого міста. Метод Його навчання і спосіб, учинки, що Він робив, все було незвичайне для тих, хто Його знав. "Звідкіля це в Нього?" Що за розум і що за сила!

Чи це ж не тесля, що його ми знали роками і всю його родину? І поблазнились Ним. Вони не могли Його зрозуміти. Він був такий близький до них, так добре знаний, що вони не могли поза цим бачити Божої Сили. Вони в своїй оцінці Христа в певній мірі казали правду і в той же час робили помилку, що була фатальна.

Другий погляд був погляд Ірода. Поголоска про потужні діла і незвичайну науку Христа дійшла до Ірода. І коли Ірод почув про Христа, то його неспокійна совість зараз же проявила себе. Він уявив, що це Іван Хреститель, якому він стяв голову, устав із мертвих. Злі люди можуть стяти голову і зробити кривду Божому пророкові, але вони не зможуть поховати його. Часом удень і вночі заподіяна кривда ставатиме перед їхніми очима. Для Ірода Христос був суворим докором праведного пророка. В Христі Ірод бачив кару зломаного закону, він бачив грізного пророка. Отже перший погляд на Христа будувався на несправедливості і заздрості, другий — на страху неморальної людини.

Далі перед нами оповідання про насичення п'ятьох тисяч людей. Це був милосердний, дійсно царський вчинок. Він побачив виснажені маси людей і пожалів їх. Як добрий пастух овець, побачивши їх без пастуха, овець без провідника, Він змилосердився над ними.

Натовп хотів зробити за це Христа царем, але Він уникнув натовпу. Вони хотіли це зробити не тому, що захопились Його взнеслою наукою. Їхні міркування були більш практичні. Він нагодував їх, а такого царя всі бажають. Цей погляд на Христа, як на царя, що має задовольнити наші матеріяльні потреби, без уваги на наші духові і моральні потреби, є поглядом самолюбних людей.

Потім знаходимо учеників Христа на морі в човні. Вони бачать постать, що рухається по воді, і, перелякані, стали кричати, думаючи, що це привид. Для учеників Христос був таємницею і в ті моменти чимсь відстрашуючим. Вони були збентежені і неспокійні.

Отже для людей тоді, як і в наші дні, Христос є або просто людиною. такою, як ми самі, або суворим учителем етики, або реформатором, що веде до поліпшення матеріяльного добробуту, або таємницею, яка викликає збентеженість.

У кожному випадку повищі опінії мали елемент правди і в той же час були мильними. Христос є одним із нас. Населення Назарету мало повну рацію, коли бачило Його як одного з-поміж них. Але це була лише частина правди. Христос був людиною. Ніщо не відрізняло Його зовні від інших людей, ані сяйво над головою, ані постать, ані погляд. Ніхто не міг би сказати, дивлячись на нього, що в нім була "вся повня Божества тілесно". І в той же самий час Христос був не тільки людиною, але й Богом у тілі. Про Нього можна сказати словами пророка Ісаї: "Там утаєна Його сила".

Коли Ірод казав про Христа, що це Іван устав із мертвих, він мав частинну рацію. Бо Христос був і є пророком правди, етики, справедливости Божої. Ірод не втік від закону і його опінія про Христа як про пророка мала рацію. Христос проголосив найбільш чисті і суворі засади поводження. Але це лише частина правди. Народ, коли хотів зробити Христа царем, вважав Його за царя. Вони мали рацію. Але царство Христа було не від світу цього. Христос у милосерді нагодував по-царськи голодних. Він завжди це робив і робить, але Він так само навчав їх. Дух і правда для Нього були більші за їжу і пиття. Христос навчав людей і годував їх. Люди в самолюбстві своїм приймали лише їжу.

Ученики в човні на морі бачили Христа як загадку, як застрашуючу тайну. В цьому є елемент правди. Постать Христа перевищує всяке розуміння. Він є тайною. Вже сотні років людство пробує розгадати Його і не може. Він є більшим над геніяльніщі людські розуми. Ангели в захопленні дивляться на Його життя і учинки. Чим більше людина пізнає Його, тим більше вона починає похоплювати, що Христос є безконечний у мудрості, силі, славі і любові, що Він є святою Тайною.

Ясно, що помилки людських опіній полягали в тому, що вони обмежували Христа. Кожна з них мала елемент правди. Якщо б люди всі ці опінії з'єднали, то вони мали б перед собою суму правди про Христа, правдиву опінію, яка врятувала б їх від фатальних помилок.

Христос є близький нам, бо Він є людиною, Він є пророком, Він є Царем і в усьому цьому — Він є неперевершеною Тайною любови і об'яви, втіленням Бога для спасіння людей.

В усьому цьому Христос є універсальним, як ніхто інший. На світі було чимало геніяльних людей. Але кожен належав до свого часу, народу і місця. Їх не можна було б перенести деінде. Вони утратили б своє значення, вплиив і пожиточність. Не можна уявити Конфуція канадським мудрецем, Авраам Лінкольн нічого не зробив би в Індії. Сократ в Австралії був би непотрібною людиною. Ісус Христос пасує, є потрібний і потужний в усякій країні, в усі часи і в усіх обставинах. Він є універсальною, чудесною Божественною особистістю, Богом, що зодягся в тіло. Через це кожний край, народ і всі часи потребують Його і без Нього не матимуть ані спокою, ані духової сили, і щастя.

Врешті всі опінії людей про Христа відкривають нам не Христа, але відкривають нам вдачу тих людей, які Христа критикують. Якщо людина вважає Христа за подібного до інших людей і розуміє Його виключно як одного з нас, то це відкриває факт, що ця людина згубила розуміння духового, що вона є тілесна. Якщо людина цурається Христа, уникає Його навчання як Царя і Спасителя, то це лише тому,

(Продовження на стор. 2)

ЧОТИРИ ПОМИЛКИ ЩОДО [redacted]

(Докінчення з стор. 1)

що в її серці є якась нечистота. Поодинока людина, що боїться Христа, це є нечиста людина. Коли людина усуває все надприродне в Христі і вважає Його лише за провідника людей до кращого матеріяльного добробуту, це виявлює самолюбство серця цієї людини.

Усяка критика Христа є відкриттям духового стану того, хто критикує.

Помилкове думання про Христа обмежує Його силу. В Назареті Він " не міг ніякого чуда зробити" через недовірство людей. Віни думали про Нього, як про одного з-поміж них і більше нічого, і таким Він став для них. Вони думали, що Він був лише тесля і для них Він був лише теслею на їхню велику втрату. Так для кожної людини Христос приносить благословення відповідно до віри, яку людина має в Нього. Хтось сказав, що: "Христос є такий великий, яким Його зробить ваша віра".

Тому ми повинні прагнути пізнати Його краще. І чим більш ми пізнаємо Його, тим у більшій славі Він об'явиться нам і благословить нас, бо Він і Отець є одно.

Р. М.

Релігія в СССР

"Комсомольська Правда" з 14 червня 1963 р. вмістила статтю одного антирелігійного агітатора, в якій подано цікаві факти й методи боротьби комуністів проти віри в Бога. В статті констатується, що під тиском комуністичної пропаганди "церковники стають більш винахідливі і багатобічні". Ми подаємо лише окремі цитати з цієї статті.

"Служителі культів не сидять, склавши руки, але енергійно працюють. Вони зодягають релігію в новий одяг, який пасує до наших часів".

"Енергійні амбіції проповідників релігії мають на меті так само замаскувати прірву між релігією і науками ..."

"Вони не тікають від питань, що постають у віруючих, і у свій спосіб інтерпретують події життя і всі винаходи науки, навіть такі, як підкорення простору. Так, наприклад, в одній молитовнім домі евангельських християн-баптистів проповідник говорив з нагоди польоту советської ракети. Він сказав: "Усі сателіти, що їх вистрілила людина в небо, свідкують про велич і мудрість Бога, який сотворив людину і дав їй здібність винайти комплікувану машинерію, щоб людина могла пізнати божественний всесвіт".

"Вони приготовляють свої проповіді уважно. Ось деякі інструкції, видані церковними авторитетами для проповідників:

Не проповідуй вуличною мовою, але дбай за те, щоб твої проповіді були розумні, літературні і робили вплив. Не вживай чужоземних слів... Не читай своїх проповідей, але виголошуй їх із серця. Не трактуй багато тем і пов'язуй свої теми із життям. Найважнішим є працювати з молоддю і дітьми".

Більша роля жіноцтва в церкві

"Є ще інше характеристичне явище. Біблія вимагає, щоб жінки мовчали в церкві. (Це твердження неправильне, бо Біблія вимагає лише, щоб жінки в церкві не займались звичайними розмовами. — Ред.). Але жінки тепер часто служать як дияконки в церквах і сектярських громадах. Церковні правила забороняють жінкам (окрім старих черниць) наближуватись до алтаря, але тепер навіть молоді жінки служать біля вівтаря. (Це в православних церквах. — Ред.). Раніш мохамеданський клір не дозволяв жінкам заходити в мечеть і забороняв їм навіть переступати поріг, але тепер клір змінив цю заборону і притягають жінок до богослужень. В деяких із наших республік навіть існують жінки мули (мулагім), які виконують релігійні обряди в хатах і апартаментах віруючих".

Дефекти атеїстичної пропаганди

"Уміння пристосуватись і діяльність церкви не є виключна риса наших часів. Релігія завжди пристосовувалась відповідно до місцевих умов і ери. Проте це пристосування стало спеціяльно інтенсивним і є однією з основних перешкод, які зупиняють освіту віруючих. Конче потрібно зняти маску модерности з релігії і церкви, щоб віруючі побачили церкву такою як вона є в усій її гидкій 'красі'. Тому треба добре вивчати сучасні форми релігії, методи і прийняття населенням впливів церкви.

Необхідно рішуче боротись із релігією і з усіма спробами служителів культу, які пробують обновити і пристосувати релігію до нових обставин.

В останні роки партія, комсомол і інші організації, преса, радіо і телевізія, значно збільшили науково-атеїстичну пропаганду серед населення. (Пропаганда, власне, псевдонаукова, бо правдива наука, як така, не противиться релігії. Ред.). Але багато серйозних недоліків мають місце і далі в цій діяльності; байдуже ставлення до релігії, недооцінювання реакційних цілей церкви в сучасну еру, монотонність форм і методів антирелігійної праці, недооцінювання особистого підходу до людини, кволість атеїстичної пропаганди в школах і серед замужніх жінок господинь".

Ікони в комуністичних хатах

"Атеїсти часто ставляться байдуже до релігійних ілюзій народу. На жаль, існує багато фактів цього типу. Я нижче наведу (пише автор статті) кілька прикладів:

"Чому ви маєте стільки ікон? — спитав гість.

"О, так. Ми до них привикли".

"Але чи ви віруєте в Бога?"

"Та боронь Боже, зовсім ні".

"А як ваша жінка?"

"Вона не вірує також".

У цей час жінка поралась біля печі. Коли вона почула розмову про ікони, то прийшла до стола і сказала:

"Ось я зараз здійму ікони і винесу їх. Ніхто в нашій родині не вірить у Бога і ніхто не ходить до церкви. Наш син працює в місті як інженер, він комуніст, наша дочка учениця десятої кляси і член комсомолу. Вона хоче поступити до медичної школи. Наша бабуся лишила ці ікони. Вже три роки як вона померла. Ми непотребуємо більше цих ікон".

"Чому так скоро?" — спитав гість. — "Люди скажуть, що я змусив вас винести ікони. Робіть, що хочете пізніше, без мене". Цей гість був головою ради міністрів республіки.

Таке трапляється часто і ікони висять у хатах невіруючих людей, І що з того, нехай висять, — люди ходять до церкви, і це так само нікого не торкається, так довго як вони добре працюють у колгоспах".

Так само ікони висять у хатах інтелігенції, членів комсомолу і навіть комуністів. Деякі з них час від часу беруть участь в релігійних обрядах і богослуженнях, ходять на релігійні свята та не забороняють матерям христити їхніх дітей у церкві.

"Я пробував переконати своїх", — вони кажуть, — "але все, що я набув із того, були тільки арґументи і сварка". "І я рішив так, нехай вірять в Бога і їдуть до церкви. У цьому зрештою нема шкоди".

"Подібні погляди причиняють велику шкоду праці атеїстичного виховання, тому що це є типічні вислови примирення".

Далі, (не маючи ніякого арґументу супроти вирозумілого становища комуніста, який дозволяв своїй родині ходити до церкви, автор статті в "Комсомольській Правді" замість арґументу цитує з їхнього корану. Ред.).

"Ленін у свій час написав про горожан і ліберальну інтелігенцію, які боялись боротись із релігією, примирилися з вірою в Бога і діяли не в інтересах клясової боротьби, але дрібничковими, жалюгідними спекуляціями: не арґументуй, не роби ворогів, не лякай і згідно з дуже розсудливим правилом: "живи і дай жити". На жаль, багато таких людей є навіть тепер".

"Часто можна чути такі слова: Це не є вже така трагедія, що деякі старі чоловіки і жінки ходять до церкви. Сектярі (евангелики. Ред.) це є небезпечні люди і треба боротись з ними, але інші віруючі нам не зроблять шкоди".

Всі релігії є небезпечні

"В багатьох провінціях і республіках антирелігійну працю переводиться погано і головно проти сектярів (евангеликів. Ред.), тоді як цілком іґнорується інші релігійні переконання.

Один лектор у своїй доповіді про особисту працю з віруючими сказав таке: "Ми мали успіх у перевиховї одніеї старої жінки. Вона покинула секту баптистів і тепер стала членом Російської Православної Церкви".

"Він щиро був переконаний, що це був успіх антирелігійної праці".

"Усякий тип релігії є ворожий науці і комунізмові і ми мусимо боротись із православною церквою, з католицизмом, з ісламом, з буддизмом, з сектярством і з усякою іншою релігійною ідеологією. Але дійсність часто зовсім інакша. Під

цей час багато авторів публікують у пресі їхні погляди на проблеми сектярства, але мало хто пише про іслям. Зовсім недостатня критика католицизму і юдаїзму".

Науковці неактивні в атеїстичній пропаганді

"Одним із найважливіших недоліків організації наукової атеїстичної пропаганди є факт, що вчені, імена яких користуються великою повагою в країні серед загалу, не беруть жодної участи в цій пропаганді".

Карні методи проти релігії не вистачальні

"Це є незаперечним, що ми не можемо уникнути вживання адміністративних методів (читай поліційних. Ред.), де торкається провідників заборонених сект". (Чому секти мають бути заборонені? В Канаді жодна секта не є забороненою. Ред.).

"Проте навіть тут треба розрізняти... Боротьбу з релігійними ілюзіями народу треба провадити не адміністративними атаками, але сталою систематичною пропаґандою. Як доводять багато фактів, адміністративні методи боротьби з релігією не роблять віруючих атеїстами і не зменшують їхньої релігійної діяльности, але в багатьох випадках вони навіть збуджують таку діяльність. Подібні методи боротьби лише дратують людей і посилюють їхню віру".

Атеїстична пропаганда і діти

"Більшість віруючих були релігійні з дитинства. Тяжко зробити віруючого з дорослого. Легше виховати, ніж перевиховати. Навіть служителі культів розуміють це дуже добре і виявляють велику ревність у їхній праці серед дітей і молоді. Клір є свідомий, що церква загине, якщо не здобуде контролю над душами молодого покоління. І на нещастя, вони часто в цьому мають успіхи. Наша виховавча праця мусить бути зорганізована так, щоб запобігала поширенню релігійних поглядів серед дітей і молоді".

Повища і подібні статті часто появляються в комуністичній пресі. Вони доводять, що по сорока п'яти роках комуністичного переслідування релігії люди і далі вірять у Бога. Терор, знущування "науки", виховання і перевиховання, повернення віруючих у рабів-ґелотів, усі утиски державного апарату — не змогли знищити, перемогти церкви. Цього можна було сподіватись. Поперше, Слово Боже обіцяє церкві в цілості, що "пекельні ворота не подужають її".

З другого боку — атеїсти не мають чим переконувати людей. Факти модерної правдивої науки (а не советської науки! Ред.) в наші дні радше постачають арґументи для віри, ніж недовірства. Навчання ортодоксального марксизму про вічність матерії і що лише матерія існує — перекреслює модерна фізика. В наші дні навіть школяр знає, що матерія не є вічна і що вона перетворюється в енергію в певних обставинах. Що таке енергія? Це є велика таємниця, на яку ніхто не має відповіді.

Згідно із законами логіки не можна довести, що чогось нема. Не можна доводити негативне твердження. Отже основне твердження атеїстів, що Бога нема, суперечить основним законам логіки і являє собою звичайне маячіння незрілого, збоченого ненавистю розуму.

У цей самий час закон причиности, закономірність, краса і безліч інших явищ і речей ілюструють і доводять, що існує Бог — всесвітній Розум, Творець і Вседержитель. Хто має очі — бачить і хто має вуха — чує Його голос, яким Він промовляє в природі, в совісті і серці людини і в своїм Втіленім Слові.

Згадана стаття комуністичного пропагандиста лише ілюструє, що в СССР нема правдивої свободи релігії. Що атеїзм є нетолерантна догматична секта, яка, не маючи фактів, доказів і арґументів, які могли б переконати бодай малограмотного колгоспника, береться заводити і деморалізувати дітей, бо це найлегше. Справді, це пекельна праця.

Ця стаття так само ілюструє універсальну згоду, що майбутнє церкви і віри в Бога, майбутнє народу залежить від виховання дітей. Тому батьки у вільних країнах, дякуючи Богові за свободу і нагоду, повинні з усією пильністю словами і прикладом навчати дітей і молодь віри в Бога і любови до свого народу.

Комуністично-атеїстичне божевілля, як і всяка подібна слабість, або перейде, або згине з її носіями.

Христос любить усіх людей

Спаситель наш, Ісус Христос, любить усіх людей. Він їх любить, бо він їх створив. Він був із Своїм небесним Отцем ще впочатку, коли були сказані слова: "Створимо чоловіка в наш образ і в подобу" (1 Мойс. 1:26). Він любить усіх людей також через те, що він сам умер за них на хресті голгофському, щоб спасти нас.

Чи не сказав він, що Син чоловічий не прийшов, щоб служено Йому, а служити й дати душу свою яко викуп за многих (Мат. 20:28). Чому Ісус Христос згодився був прийти на цей світ, щоб спасти людей? Він згодився на це тому, що Він полюбив нас.

Про нашого Небесного Отця написано: "Так бо полюбив Бог світ, що Сина Свого Єдинородного дав, щоб кожен віруючий в Нього не погиб, а мав життя вічне" (Івана 3:16). Та сама любов, яка спонукала Небесного Отця віддати Свого Сина, спонукала була також і Сина до того, щоб віддати Самого себе. Як і Христос полюбив церкву і Себе віддав за неї, — каже ап. Павло (Ефесян 5: 25).

Про свій власний досвід ап. Павло сказав: "І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, — живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив і віддав за мене Самого Себе" (Гал. 2:20). Дуже ясно написано в Божім Слові, що Ісус Христос полюбив людей всіх у всьому світі.

В книзі Одкр. 1:15 говориться, що Він нас полюбив і кров'ю Своєю обмив нас від наших гріхів. А в листі ап. Павла до Гал. 1:4 ми читаємо оці слова, що за наші гріхи дав Самого Себе, щоб від злого сучасного віку нас визволити з волею Бога й Отця нашого. Коли ми в цьому світі шукаємо правди, то ми повинні пам'ятати добре, що Ісус Христос є наш, усіх людей правдивий посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос (Тим. 2:5). Більше посередників нема. Так Слово Боже каже нам. Він прийшов на цю землю, щоб показати Своїм життям людям правду і дати приклад, як вони повинні жити по-християнськи.

Апостол Іван писав: "Коли хто хоче волю Його чинити, знатиме про науку—чи від Бога вона, чи я від себе глаголю" (Іван. 7:17). Одного разу він сказав, що бо за користь чоловікові, коли здобуде світ увесь, а занапастить душу свою (Марка 8:36). Ісус Христос любить людей, тому пізнаємо Його любов, що був розп'ятий за наші гріхи на хресті і він хоче всіх спасти. Христос сказав їм: "Ви не знаєте нічого (Ів. 11: 49) і не думаєте, що краще нам, щоб один чоловік умер за людей, а не ввесь народ загинув" (Ів. 11:50). Христос виявляв Свою любов до нас як ще ми були грішниками, Христос за нас умер (Рим. 5:8). За часів Ісуса Христа людина дуже мало вартувала, людське життя було мало вартісне. Невільників купували й продавали дуже дешево, п'ятнадцять срібняків та за один гомер і півгомера ячменю (Осії 3:2). Бачимо, що в той час життя людське було дешеве. Христос дивиться на людське життя, щоб відновити Божий образ.

Одного разу фарисеї привели жінку до Христа. Вони казали, що таких людей, як та жінка, треба побивати камінням. Ти ж що скажеш? — вони спитали були Ісуса. Він добре знав положення сердець тих людей, що винуватили її, і тому не відказав їм ані слова, але нахилився до землі й почав по землі писати пальцем. Якже переставали питати Його, піднявшись, рече до них: "Хто з вас без гріха — нехай перший кине камінь на неї". Питає Христос жінку: "Де ж ті винуватеді твої"? Христос сказав: "Ніхто тебе не осудив?." "Ніхто, Господи," — відказала вона. — "І я тебе не суджу, йди і більше не гріши". (Ів. 8:1-11). Так Ісус Христос спас ще одну душу, про яку багато людей сказали б, що вона навіть не достойна була спасіння. Але Спаситель знав, що він робить.

Біля криниці наш Спаситель почав розмовляти із Самарянкою про Божу правду. Вона зрозуміла, яке грішне й несправедливе було її життя. Це так зворушило її серце, що вона побігла до свого міста, щоб сказати всім людям про Ісуса Христа. Вона покинула відро своє біля криниці і забула дати Ісусові напитись води, якої Він просив у неї. Кожен, хто воду цю п'є, буде прагнути знову. Я дам йому. Стане в нім джерелом тієї води, що тече в життя вічне. (Ів. 4:1-29).

М. Ясінський

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
24 Robina Avenue
Toronto 10 Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

Розбудова українського ґетто

Недавно в Торонті відбулося урочисте відкриття другої української відділеної (сепарейт) школи. В Онтаріо існують нижчі, середні і вищі школи для всього населення, які утримуються оподаткуванням тих, хто посилає дітей до цих шкіл. Програма цих шкіл укладена так, щоб діти були якнайкраще своїм знанням підготовані до життя і дальшої науки. В цих школах провадиться так само навчання релігії в той спосіб, що кожна церква посилає своїх пасторів і священиків, чи рабинів учити дітей своєї деномінації в призначені їм години.

Якщо батьки не бажають для своїх дітей жодної релігійної науки, то таких дітей від неї звільняється. Ці всі школи стоять на високому рівні і мають першоклясних учителів.

Проте в Канаді, якщо якась група батьків, церква чи організація хоче відкрити свої окремі школи, то їм це не забороняється. Лише програма в цих школах мусить бути така сама, як і в загальних (паблік) школах і яку ухвалює міністерство освіти та навчання має провадитись по-англійськи, окрім Квебеку. Ті батьки, які бажають посилати своїх дітей до цих відокремлених шкіл (сепарейтед) платять шкільні податки до окремого (сепарейт) комітету (борду). Цією нагодою скористалась римо-католицька церква в Канаді і заснувала сітку своїх відокремлених шкіл. У цих школах в Онтаріо вивчають, згідно з приписом міністерства освіти, англійською мовою належні науки, але в той самий час церковна ієрархія має більшу змогу додати до програми шкільництва в ширший спосіб специфічно римо-католицькі дисципліни. З огляду на добро дітей це відокремлення є негативним явищем. Краще, коли б діти різних національностей, мов і релігій вчилися разом, пізнавали одне одного і дружили. Це було б добром для них і для країни. Це робило б їх більш толерантними і вирозумілими супроти інших людей. При відокремленім навчанні дітям надягається "кінські окуляри": дитина мусить дивитись лише туди, куди її скеровано — не направо, а не наліво. Діти мало ознайомлюються з іншими, часом стають нетолерантними або й фанатичними.

Тому, що бажаючих вчити своїх дітей в відокремлених римо-католицьких школах не дуже багато, то податки для батьків далеко вищі, ніж в загальних школах, а умови навчання через брак грошей гірші. Через брак грошей управа відокремлених (сепарейт) шкіл стало вимагає від уряду дотацій, зокрема перед виборами. Найкраще було б, коли б усі відокремлені школи поєднались із загальними. Це був би великий крок наперед в країні і добром для дітей. От таку другу відокремлену школу римо-католики відкрили для українських греко-католиків у Торонті. Це відкриття української відокремленої школи деякі часописи вітають як якесь українське осягнення. В дійсності воно ним не є, а є великою помилкою.

Заснування таких українських відокремлених шкіл під контролею римо-католицького шкільного комітету (борду) є ні чим іншим як витворюванням українського ґетто в Канаді. Воно побільшує контролю над українськими дітьми римо-католицькій ієрархії, але робить кривду дітям.

Українцям з цих шкіл буде мало користи. Поперше, навчання в цих школах буде провадитись так само по-англійському, як і в загальних школах, лише буде додано чимало римо-католицьких релігійних вправ. В школі правдоподібно будуть навчати українознавства, але цю проблему українська громада давно вже розв'язала, заснувавши Рідні Школи при різних організаціях, які КУК тепер має плян поєднати щодо програми навчання.

В цей самий час дітям робиться велика кривда тим, що їх відтягається від загальної публічної системи і відокремлюється штучно від загалу дітей. З точки зору добра для молодого покоління, української справи і Канади куди краще, коли діти з малих літ мають нагоду дружити і ознайомлюватись з дітьми інших народностей і релігій. Часом така дружба лишається на ціле життя. Світогляд дитини стає ширшим, вона стає більш толерантною і людяною. Вона буде трактувати інших людей, як людей без почуття принижености чи вищости і без "кінських окулярів".

Дитина, вихована в мурах деномінаційної школи, яка мала стичність лише з своїми та була навчена лише однобічних думок, вийшовши в світ — буде менш приготованою до життя, ніж дитина, яка мала нагоду роками зблизька зустрічати і пізнавати інших дітей та їхне життя.

Будівництво відокремлених шкіл вимагає колосальних фондів.

Відокремлена українська школа на Белвудс коштує $250 тисяч. Фонди на будову цієї школи прийдуть з оподаткування батьків, дотацій від римо-католицької церкви і урядових субсидій.

Окрім того, закликається українських греко-католиків щедро жертвувати на відокремлену школу, тоді як у цій самій околиці вже є прекрасна загальна школа (паблік). Двері цієї школи відкриті для всіх дітей. Священики кожної церкви мають повну нагоду вчити дітей своєї церковної науки, а українські народні організації в своїх добре зорганізованих Рідних Школах прекрасно навчають дітей української мови, історії і т. д.

Отже, ці великі видатки на відокремлені школи цілком неоправдані. В цей самий час існує потреба великих фондів на справи великої національної важливости. Потрібні фонди на видання "Енциклопедії Українознавства". Нема фондів на відкриття факультету українознавства при Торонтонському університеті і т. д.

Не можна задля церковно-деномінаційних інтересів римо-католицької церкви в Канаді приносити в жертву українські народні інтереси і добро українських дітей. Врешті Рим за українців не дуже то дбає і українські греко-католики не повинні спішитись підпорядковувати свої інтереси і добро своїх дітей цій церкві. Як нам відомо, переважна більшість української громади і далі посилає своїх дітей до загальних (паблік) шкіл. Це є позитивне явище, яке виявлює розуміння українського загалу дійсного значення розбудови українських відділених шкіл.

Чому мовчать?

Декотрі напрями української політичної думки пишаються своїм безкомпромісовим патріотизмом. Вони доводять, що для них добро нації — понад усе людське, і якщо щось входить в конфлікт з інтересами боротьби за волю, то цю річ, рух, організацію, особу треба одверто осудити, а то й усунути. Церква серед кожного народу має служити духовним інтересам народу, поборюючи зло як серед народу, як і те, що насовується на народ з зовні. Вона має жити з народом і має бути готовою терпіти і гинути за народ. Вона ніколи не повинна накладати з тими, що народ нищать, тримають у неволі і визискують. Якщо нічого іншого не можна зробити, то в таких випадках церква, як голос Правди Божої, має одверто і сміливо осудити тих, хто кривдять народ, і стати на захист покривджених. Кожну церкву репрезентує її ієрархія.

Коли церква, будь-яка починає замовчувати кривди поневолених і через визискуване скривавлене тіло народу простягає руку до народовбивця, то така церква заслуговує принаймні на одвертий докір. Від кого-ж цей докір має прийти, як не від тих, що проголошують себе безкомпромисовими патріотами. Але в дійсності так не є.

Щоправда, наш патріотичний фронт гримає на всіх, кидає блискавиці направо й наліво, але коли доходить до залицяння Ватикану до комуністів — у них віднімає мову. Коли православні бояться розірвати взаємини з грецькими патріярхами з причини москвофільства цих патріярхів та церковно унезалежнитись від них, то цього шукання "канонічности" ціною національної гідности ніхто і не осудить. Це все підриває віру в щирість їх патріотичних гасел. Якщо б українські протестанти зробили соту частину того, що робить Рим або Константинопіль, то їх давно уже змішали б з найчорнішим болотом.

Тепер стало це загально відомо і Ватикан із цим не криється. Рим вирішив шукати угоди з комуністами взагалі і з Москвою зокрема. Папа проголосив, що в комуністів не все зле, але можна знайти і щось доброго. Здається невинне твердження, але в устах високого достойника Риму воно набирає окремого значення. Навіщо це було підкреслювати в енцикліці? Ось так само перед вами дружня зустріч папи із зятем голови російського уряду, п'ять кардиналів беруть участь на прийнятті в російській амбасаді. Осуджуючи при нагоді комунізм в принципі, теперішній папа шукає доріг до порозуміння з ними, погоджуючись на визнання теперішніх німецьких кордонів та приймаючи ласкаво аґентів енкаведе, одягнених у підрясники.

Митрополит Сліпий, який багато міг би розповісти світові про терпіння українського народу і церкви під російським комунізмом, мовчить, ніби набрав в рот води. Кого йому боятись? Церкву все одно вже знищено, народ поневолено.

Щоб він не казав — нікому від того гірше не стане, але світ може довідатись більше правди про російський комунізм і українську боротьбу за волю. Хто і чому забороняє йому говорити на ці теми?

Також ясно деяким з трактування українських ієрархів на світовім римо-католицькім соборі, що Рим хоче угоди з російськими комуністами і готовий при цьому забути про українців і їхні злидні на рідних землях.

Чому, за винятком короткої статті, вміщеної в "Гомоні України" і то на другій чи третій сторінках дрібним шрифтом, національна українська преса зберігає глибоку мовчанку? Цілком ясно, що редакціями опанував якийсь страх. Де ж поділися відважні гасла, протести і безкомпромісовість? Тепер виявляється, що для певних патріотів і їх преси на першім місці стоїть не боротьба за волю, але Ватикан, а потім іде вже решта. Хто ж тепер буде зважати на їхні громи й блискавиці, згадуючи їхній переляк перед одвертою зрадою українських інтересів чужоземним ритуалістичним кліром?

Поступування ієрархів православної церкви так само не вражає великим патріотизмом. Для них церковщина і страх перед протестантизмом є понад усе. Це яскраво ілюструється впертою відмовою української православної ієрархії вийти на міжнародній форум в інтересах української справи.

На цім форумі пописуються і виступають майже усі православні церкви світу. Не бракує там і російських православних "делеґатів", нема лише українців.

Світова Рада Церков уже якийсь час перестала бути протестантською. Тепер там, здається, більше православних делеґатів, ніж якихсь інших. Ця рада церков сама по собі не є церквою, а форумом для обміну думок на всякі теми, яку російські комуністи в рясах зручно використовують в своїх цілях. Участь у Світовій Раді Церков нікого не забов'язує ні до чого, але в той самий час увесь світ прислуховується до їхніх нарад і ухвал.

Усі там є, окрім українців. На нашу думку, якщо б українців у Світову Раду Церков і не пускали, то треба було б намагатись і на ввесь світ кричати, що їх не пускають. Багато доброго можна було б зробити в межах цієї організації для української справи.

Але церковна ієрархія або має почуття меншовартости, або не хоче закаляти свої ясні ризи стичністю із протестантами. Проте це не перешкоджало їм в свій час приймати протестантську поміч при різних нагодах.

І в цьому випадку ми бачимо, що в церкві, яка так пишається своїм патріотизмом, добробут народу і його справи займають друге місце по церковщині. Це все справляє прикре враження і розчаровує загал.

Цілком ясно, що український народ потребує проводу, в якого в усіх випадках слово і діло було б у гармонійній згоді. А поки такого проводу нема, то всі істеричні вигуки про те, що для них нація є понад одну річ чи другу, доведеться приймати умовно.

Veritas nihil veretur, nisi abscondi.

(Правда не боїться нічого, окрім утаяння).

М. Ф.

Український культурний рух на Кубані

Запорожці, оселившись на Кубані, намагалися зберегти свій стародавній січовий устрій. Вони розселилися окремими куренями, що мали таку ж назву, як і колишні курені на Січі, як от: Уманський, Полтавський, Корсунський, Канівський і т. д. Зберігали запорожці і свій адміністративний устрій, хоч Москва і вживала всіх заходів, щоб знищити всякі ознаки колишньої Січі. А все ж, не зважаючи на всі заходи Москви, кубанці вважали себе запорожцями і не тільки неґативно, але й вороже ставилися до москалів. Цьому допомагало те, що старі січові традиції міцно трималися серед козаків, бо багато з них добре знали історію України, знали про брутальне знищення Москвою Січі, поневіряння запорожців на чужині, перші труднощі життя на Кубані і визискування Москвою козаків для боротьби з горцями.

Серед січовиків було багато освічених осіб, про що свідчить те, що запорожці привезли з собою на Кубань Межигорську книгозбірню, що складалася з видатних творів полемічної літератури XVI, XVII і XVIII століть. Ця книгозбірня поповнювалася і новими творами; так серед її книжок були примірники "Звестій Харківського Університету", в яких друкувалися твори Гулака-Артемовського і Метлинського.

Тяга до освіти серед кубанців була велика: разом із Шевченком у Петербурзі в Академії Мистецтв училися кубанці: Літевський, Порохня та інші. Пізніше багато кубанців закінчили Університети в Харкові, Києві і Петербурзі, при чому були активними учасниками українських гуртків, як, наприклад, Алчевської в Харкові і Лисенка в Києві.

Нема нічого дивного, що під впливом кубанців появилося декілька видатних письменників, твори яких зробили значний вклад в історію українського письменства.

Першим кубанським письменником був Я. Кухаренко, приятель Шевченка і Куліша. Його твір "Чорноморський побут", перероблений М. Старицьким для сцени, і досі ставиться українськими театральними трупами під назвою "Чорноморці". Крім "Побуту", Кухаренко написав "Чабани і вівці на Чорноморії" і декілька невеличких оповідань. Всі його твори відзначаються надзвичайно добірною мовою і місцевим кольоритом.

Другим визначним письменником-кубанцем був Мова-Лиманський. Він писав багато віршів, оповідань, опрацьовував словник, але найбільшим успіхом користувався його твір: "Старе гніздо і молоді птахи", де він дав картини кубанського життя, в надзвичайно яскравих, хоч і гротескних формах.

За ним іде Порфирій Подушка, що видрукував цілий збірник своїх поезій.

У місцевій пресі і окремих книжках містили свої твори і другорядні письменники, як Мандрика, Залізняк, Ген. Вареник, О. Бережний, Л. Мельник та ін.

Українська стихія ніколи не припинялася на Кубані.

Цьому в великій мірі допомагало те, що був міцний зв'язок з Україною, і багато українських культурних діячів не тільки відвідували Кубань, але й залишалися там на постійне життя.

Деякий час на Кубані жили й працювали письменники: Самійленко і Вороний.

Із другорядних письменників - українців залишилися на постійне життя на Кубані: І. Жарко, Потапенко, Доброскок, Понятенко. Ґрупа молодняка, учні Полтавської Духовної семінарії, по розгромі старших кляс цієї семінарії, по першій революції, прибули, на чолі з С. Петлюрою, до Катеринодару, об'єдналися з місцевим українським активом і провадили широку культурно-освітню працю.

Надзвичайну ролю в історії розвитку українського руху на Кубані відограли різні драматичні трупи. Кубань часто відвідували трупи Гайдамаки, Прохоровича, Юркевича та ін.

Велике враження зробила трупа Кропивницького, що двічі, в повному складі, гастролювала в літньому місцевому театрі. Захоплення театральним мистецтвом було настільки велике, що майже в кожній великій станиці існував драматичний, або хоровий гурток, що улаштовував вистави не тільки в своїй станиці, але відвідував і сумежні.

У місцевій пресі є цікава звістка про те, що десь на кордоні

(Продовження на стор. 6)

РУХ НА КУБАНІ

(Докінчення з стор. 5)

Ірану, козаки, що несли там охорону, організували драматичний гурток і відограли якусь п'єсу "Чоботи". Жіночі ролі виконували козаки.

Існував у Катеринодарі і великий військови хор, що переважно популяризував українські твори Давидовського і Лисенка. Український рух усе ширився і захоплював особливо молодняк. В учительських семінаріях в ст. Полтавській і Лабинській весь час існували українські гуртки, що виховали не одне покоління свідомих українських діячів.

Тому немає нічого дивного, що з вибухом революції, на Кубані українська свідома частина населення як із місцевих мешканців, так і з прибулих осіб з України, запопадливо заходилася творити українські культурні і громадські установи.

Через деякий час на Кубані було до 200 українських початкових шкіл, 2 середні, Український Педагогічний Технікум у ст. Полтавській, Український Відділ при Педагогічному Технікумі в Краснодарі, Відділ при Робфаці, Укр. Літер. Відділ при Кубанському Педагогічному Інституті. Було введено українознавство при різних школах і Технікумах. З'явилися газети і журнали українською мовою.

Передбачалося, що Кубань цілком стане українською як у культурному, так і в адміністративному відношенні, та Сталін одним розчерком пера в 1932 році знищив усю попередню роботу, і на Кубані знову, як за царату, запанувала московська мова і московська культура.

"Кубанський Край"

ДРУКАРСЬКІ ПОМИЛКИ

У статті "На маргінесі об'єднання церков" вкралися такі помилки (див. "Є. Пр." ч. 6):

Перша шпальта, сьомий рядок знизу, надруковано: "християнський", а треба: "теїстичний".

У другій шпальті, четвертий рядок згори, надруковано: "порізнення потенціяльні", а треба: "порізнюючи потенціяли".

У другій шпальті, 14-ий рядок знизу, надруковано: "матеріяльний", а треба: "моральний".

У третій шпальті, 15-ий рядок знизу, надруковано: "духово-етнічного", а треба: "духово-етичного".

У третій шпальті, 13-ий рядок згори, надруковано: "ворожим силам реформації", а треба: "силам ворожим реформації".

"На непевному ґрунті"

(Зауваги)

Ця чергова праця письменника Федора Одрача цікава змістом. Вона тримає увагу читача від початку до кінця. Книжку легко читається, вона вирізняється ще й тим, що образно малює нам життя і пригоди не політичних діячів і визначних людей, а життя звичайних українських селян під російсько - комуністичною навалою. Оповідання реалістично включає молитви до Діви Марії. Ці молитви нагадують факт, що врешті герой оповідання врятувався від російських комуністів. Це вказує на те, що Бог у своїм великім милосерді часом рятує людину, навіть коли вона замість того, щоб благати Отця, що на небі, звертається до когось іншого, хто не може ані допомогти, ані почути її молитов.

Загалом кажучи, книжка "На непевному ґрунті" — корисна і цікава.

Незримі Скрижалі Кобзаря

(Зауваги)

Ця чергова праця д-ра Д. Донцова має всі прикмети його попередніх праць. Вона знову доводить, що д-р Д. Донцов є першоклясний майстер слова. Що він глибоко і гостро відчуває недолю і приниження свого народу. В цій праці, як і в попередніх, він займає безкомпромісово вороже становище до представників українського лібералізму. Правда, його термінологія стала трохи м'якшою, але відношення зісталось незмінно-неґативне.

Головна заслуга цієї праці полягає в аналізі творчости Тараса і підкресленні елементу містичного, духового і пророцького в найвищім значенні цього слова. Т. Шевченко відрізняється від борців за волю в інших західньоевропейських народів і пише свої твори з містичним захопленням, незрозумілим европейському міщанинові. Він ніби бачить в містичнім видінню терпіння наступних поколінь українського народу, але він так само бачить, як з крови і страждань встає воля і правда. Так Т. Шевченко витворює українську національну, визвольну апокаліптику, якої не можна знайти в будь-якого іншого народу.

З цього погляду праця д-ра Донцова є новим вкладом і помагає краще зрозуміти і відчути творчість великого поета.

Проте, поруч з цією глибокою аналізою стимулів творчости Т. Шевченка, автор так само наводить свої думки, з якими тяжко погодитись. У читача створюється враження після прочитання певних місць, що все, що постало в українськім громадсько-політичнім житті до появи націоналістичного руху та було під впливами тодішнього лібералізму, все це були "ворн і розбійники".

Український нарід в своїй боротьбі за волю в різні періоди підпадав під різні течії, світогляди і впливи. Він породив цілий ряд визначних постатей, в любові яких до свого народу не може бути сумніву. Вони могли бути під одними або іншими впливами, які ми можемо тепер осуджувати, але не можна цілковито скреслити їх з народнього рахунку і імена їхні передавати анатемі. Їхня праця і вони самі є нашою історичною минувшиною. І ця минувшина не є ані цілком біла, ані цілком чорна.

Д-р Д. Донцов так само твердить, що у Т. Шевченка ми знаходимо "культ діви Марії". Тепер цей вираз має стисле теологічне значення. Культ діви Марії включає її обожествлення, приписування їй сили і учинків, які посідає лише Бог. Римо-католики вивищують її часто понад Христа, православні їдуть слідом за ними. Вона для них є правдивою матір'ю Бога. Цього культу ви не знайдете в творах Тараса Шевченка, ані не знайдете також і навчання, що Марія є "мостом, що провадить сущих од землі на небо", в суперечі твердження автора "Скрижалей".

Ставлення Тараса Шевченка до діви Марії лицарське і романтичне, але це не є жодний релігійний культ і всі його вирази, якими він звеличує діву Марію, це лише поетичні взльоти. Поміж ритуалістичним "культом діви Марії" і образом діви Марії у Т. Шевченка лежить безодня. Для цього лише варто уважно прочитати його поему "Марія". В цій поемі, яка є вірую Т. Шевченка щодо діви Марії, він цілковито пориває з традиційним навчанням ритуалістичних церков і його погляди стоять найближче до поглядів социніян або унітаристів. Це він висловлює романтично і взнесло, але це не міняє змісту його поглядів, а радше дає ключ до розуміння всіх інших місць, де він згадує діву Марію.

Подиву гідним є, що д-р Д. Донцов дуже мало згадує про постать Т. Шевченка як релігійного реформатора найрадикальнішого типу. Цей недолік робить оцінку праці Т. Шевченка однобічною і неповною. Без цього тяжко зрозуміти великого поета.

Гостру критику Т. Шевченка обрядів, практики і навчання традиційних церков автор пробує розв'язати шаблоном, усталеним попередніми ритуалістичними авторами. Цебто в цім напрямі ми не знаходимо ані оригінальности, ані сили думки, властивої авторові в інших місцях. Заяложеним поясненням потужного протесту Т. Шевченка проти релігійного лицемірства, назадництва і духовних збочень, являє собою спроба цей протест, що опанував життя і душу Тараса зарахувати виключно на рахунок російського православія.

Протест Т. Шевченка далеко глибший і ширший. Це є протест не проти партикулярного зла, але вислів універсальної боротьби духа, скованого мертвою формою і поганством. Цей протест відноситься в рівній мірі як до російської, так і української православної церков, і всякої іншої церкви, яка скувала Світло Боже кайданами форми, назадництва і обскурантизму.

Щоб переконатись в цьому, треба лише прочитати "Світе ясний, світе тихий", якого в його власнім храмі, "оковано, омурано, премудрого одурено, багряницями закрито і розп'ятієм добито".

Інтерпретація д-ра Д. Донцова релігійного протесту обкраює геній поета та зводить його до міщанського протесту члена однієї православної деномінації супроти іншонаціональної деномінації. Тарас Шевченко був набагато вище цього.

Так само чомусь автор "Незримих скрижалей" оминув гострий осуд Т. Шевченком папства. Суд Тараса над Римом є

безкомпромісовий, гострий і сповнений великого гніву. В творі "Єретик" голова цієї церкви для нього "годований чернець", який "Людською кров'ю торгує і рай у найми оддає".

Пишучи про глибоку релігійність, містику і пророцький дух Т. Шевченка, автор "Скрижалей" з якихсь причин не уділяє належного місця конкретним висловам цього протесту, хоч вони і стоять на першім місці в творчості Тараса. Оця метода зменшує вартість праці, робить її нескінченою і однобічною. Ми маємо перед нами лише частину Тараса, про другу частину, таку ж саму важливу, чомусь промовчано.

Щоправда, коли б автор написав усю правду, то цю книжку навряд чи було б надруковано.

Українська громада вітає в ці дні автора "Скрижалей" з 80-літнім ювілеєм. Всупереч нашим розходженням, ми не можемо стати на позицію його опонентів і твердити, що праця життя його була здебільшого неґативною.

Праця життя автора "Скрижалей" підлягатиме судові історії. В наші дні ми можемо лише ствердити, що перед нами людина, яка любить свій нарід і змагається за його волю з великою спосібністю. Це одне є вже велика річ.

Французькі вимоги

Останнього часу різні групи французького Квебеку домагаються в пресі запровадження французької мови в усій Канаді, як другої мови побіч англійської для порозуміння між собою всіх громадян.

Ми маємо сумнів, що ці вимоги були на місці і були доцільні. Загально розповсюдженою мовою в Канаді і на цілім континенті стала англійська мова. Англійська мова є засобом до порозуміння поміж усіма громадянами, є урядовою мовою і мовою комерції. Цілком ясно, що англійська мова і надалі зістанеться панівною мовою в країні для всіх громадян.

Окрім англійської мови, громадяни Канади мають змогу вивчати і вживати яку завгодно іншу мову: українську, французьку, німецьку та ін.

У тих провінціях Канади, в яких існують поважні меншості, утворено по школах від нижчих до вищих спеціяльні курси різних мов. Скажімо, української мови навчають по школах у Манітобі, Альберті і Саскачевані.

Французи, які живуть компактною масою в Квебеку, мають повну змогу плекати свою мову в своїй провінції. Але вимога, щоб французька мова актом згори стала обов'язковою мовою для всіх канадійських громадян, свідчить про втрату почуття реальности і пропорції. Підставою цієї вимоги є сумнівні інтерпретації з колоніяльних днів Канади певних державних актів, які не можуть мати сили, коли Канада стала суверенною державою. Склад населення Канади поважно змінився від тих часів, а також змінилося і співвідношення мовних груп.

Наприклад, французів у Манітобі лише 9%, населення ж англомовного походження складає 43%, груп іншого походження є 48%. Серед них населення українського походження виносить 12%. Таке саме явище маємо в Саскачевані і Альберті. Нема рації примушувати 91% населення вивчати мову 9%, якої вони і не потребують, і не мають бажання вивчати.

Найкращим розв'язанням цього питання безперечно було б залишити французьку мову як державну для вживання в Квебеку поруч англійської. В інших провінціях нема ніякого сенсу обтяжувати населення новою для них мовою, якої вони не матимуть жодної нагоди вживати.

SHOULD ALL CANADIANS LEARN FRENCH?

The demands of certain French-speaking circles in Quebec led to the appointment by the Government, of the Royal Commission of Inquiry on Bilingualism and Biculturalism.

The French majority in Quebec not only demands the universal use of French in Quebec, but insists that in every other province in Canada, the French language should be used on an equal footing with English in all governmental and judicial institutions.

Their argument in favour of such an arrangement is based on an interpretation of the Confederation agreement. At the time of Confederation, the Canadian population was made up of English, French, and Indians. At that time the authors of the agreement could not foresee that in later years millions of new Canadians of diverse origins would arrive at Canadian shores.

While we acknowledge the right of Canadians of French origin to their language and culture in Quebec, in all their schools and institutions, and while we feel that anyone who has settled in Quebec should make an honest effort to learn French, we cannot agree that French should be imposed on the rest of the Canadian provinces, as a second language on an equal footing with English. This cannot be justified either on historical grounds, or for practical reasons.

We have in Canada today, over five million Canadians of non-English and non-French origins. It would be unjust to neglect the rights and opinions of this large segment of the Canadian population, who proved their patriotism by bearing the same burdens and sacrifices, and working for the good of Canada with the rest of Canadians. It would be unreasonable to expect them to become French or English, but they have become ardent Canadian patriots and have proven it in the past again and again.

The original agreement of equality of languages between the English and French at the time of Confederation, was between two colonies. Canada is now a sovereign state, and colonial agreements cannot have the same force or meaning in the changed situation. Even then, the agreement did not mean that all English settlers had to learn French, or the French learn English. This never happened, and was never understood that way, but such is now the actual meaning of the French demands.

In the western provinces (Manitoba Saskatchewan and Alberta) the French-speaking population is a small minority, not comprising even 10% of the population. The largest group is made up of Canadian pioneers of diverse origins and their children, among whom Canadians of Ukrainian extraction form one of the largest groups. It is not fair to impose on the western provinces the language of 10% of the poulation, a language that the other 90% do not need and have no desire to learn.

The English language has become the means of communication for all the population in Canada, and it will stay that way. It is not only too late, but entirely needless to try to impose another language now. This is especially true in view of the fact that in Canada every citizen is free to learn or speak any language he likes, and Canadian schools, from public schools to universities, provide ample facilities for such purposes French, Ukrainian, and German are taught in the public and high schools, and universities of the western provinces.

Certainly Canadians of non-English and non-French descent will resent the attitude of the French press which proclaims that; "Ethnic groups which came later must be treated with justice, but they cannot have exactly the same rights as the co-signers of the original understanding", (La Presse, as quoted by Canadian Ethnic Mosaic Confederation, September, 1963.)

In contradiction to the above assertion, the Canadian Bill of Rights established equal rights for all Canadians irrespective of their origin.

Some French-Canadians complain that on moving to other provinces they find that very few understand French. This sad situation could be very easily solved by every Canadian citizen of French origin learning English before moving to other provinces. It is far easier than making millions of Canadians in other provinces learn French because a handful of Quebec citizens decided to move and live amongst them.

English has become the common language of the whole North American continent. It is a good and sufficient means of communication,, and there is no need for another. In any case, any attempts to introduce another language will not succeed among the rest of Canadians. The new immigrants have enough trouble learning English, and those who have already mastered it, or were born here, will not willingly have a try at another language. It would be far wiser and more practical for French-Canadians to concentrate on cultivating the use of the French language in the Province of Quebec. It has undeniable rights there, and we are certain they will have much more success than in the rest of Canada.

The use of the French language throughout Canada on all kinds of governmental forms, money, advertisements, etc., is simply a waste of money and paper. No one reads them. For the majority of housewives, the attempt to find a readable description on food parcels is at times a trying problem. They do not know French, and

(Continued on page 8)

SHOULD ALL CANADIANS LEARN [illegible]

(Continued from page 7)

English is hard to find on many a can or box. Those practices should be discontinued outside Quebec. They cause inconvenience for shoppers, without corresponding compensations for anyone.

As far as biculturalism is concerned, we would rather see one all-Canadian culture, in place of two separate and opposing cultures, that neglect the cultural riches brought by new Canadian immigration.

An all-Canadian culture is presently in the making, integrating the best English and French traditions, together with all the best of that which was brought to Canada by the different ethnic groups. The growth of such a culture will be welcomed by *all* Canadians.

—M. Fesenko.

WHISTLING IN THE DARK

By Ann Argo

Griff knew the minute he got into Del's car it was a mistake. Yet, what could he do about it? How could he have refused? These guys were good enough to pick him up, knowing his own car had failed him again.

He settled back uneasily in the rear, trying not to notice the speedometer. Instead, he tried to concentrate on Sharon, always a soothing subject. It had been Sharon who had first gotten him interested in the youth group at church. It was she who had helped him to realize he needed to take the Lord into his heart as his personal Savior.

Yet, somehow he felt he was letting Sharon down just by being in Del's car, along with Del's buddies. He tried to shake the feeling. Maybe he was going batty, or something!

The car lurched savagely, flinging Griff hard against Sam.

"What're you trying to do, Del, get us killed?" Sam whined.

"I'd be doing you a favor, Sam," Del laughed. "You won't have to go to school anymore. No more tests."

"Well, I got news for you," Sam answered back. "I'll choose school and tests any day."

Griff felt a sudden kinship to Sam, which was pretty unusual, considering. These guys seemed to scoff at ordinary, everyday things, such as abiding by the law. 'Specially when they were behind a wheel. Even Sam had had his driver's license lifted.

"Aw, we're only trying to have a little fun", Bud said, turning around to face them. "What are you, a coupla girls?"

Why hadn't he accepted Sharon's offer of a ride home when he had left her house? Griff wondered miserably. Her dad's car was parked out front, and she had access to it any time she wanted.

But no, he hadn't wanted to put her to any trouble. It was late and he hadn't liked thinking of her driving back alone. She could have met up with some nut like Del here, for example.

"Now we're gonna have some fun," Del announced gleefully. "Watch, and hang on! See this old coot coming, barely crawling? Watch."

Del stepped up the mileage, then swerved in front of the approaching car. Griff felt the fear, like bile, rise up in his throat, paralyzing it. He couldn't speak. Only stare, and send up a silent prayer.

Just before Del swung out of the path of the oncoming car, Griff caught a glimpse of the man's frightened, horror-stricken eyes. It haunted him. Looking back, he saw the man had pulled up to the curb.

Poor ole' fellow, he thought to himself. He probably had the daylights scared out of him. Griff didn't know then that the man had suffered a heart attack. It wasn't until the next day, Saturday, while he was home for lunch, that he heard about it on the radio.

The station was playing it up big, pleading for any witnesses to come foreward. The man was out of danger, but still in serious condition. The driver of the car—Del, Griff reflected grimly —had been responsible, the man's doctor had said.

The announcer continued on, saying the police were doing everything they could to find out the one responsible. Too much of this had been going on recently, and it was a miracle someone hadn't been killed before this.

Griff left the house, hearing the telephone ring. Why bother? It would only be Del, pleading with him not to give him away.

He still had forty-five minutes before reporting back to work at the garage. He'd stop at Sharon's. She was just the tonic he needed.

They sat on the porch swing, speaking of nothing in particular, enjoying the soft, warm breeze.

"Wasn't it terrible about that poor man last night?" Sharon asked, her voice strangely light, Griff thought.

"Yeah," Griff mumbled. "I just heard about it."

She glanced at him quickly. "You did? You mean you didn't know about it before?"

"I didn't know it was the same man until—" He broke off, suddenly angry. "Say, what are you trying to do, Sharon. Trap me, or something?"

"You trapped yourself, Griff," she told him solemnly. "Maybe Del, Sam, and Bud will do the same."

"But how did you know I was with them?" Griff asked her uncertainly. It was easy to figure how she knew it was Del's car, since the police had a description of it, and she knew Del's wild driving.

"I saw you get in the car," Sharon answered. "When I went in the house and saw Daddy so comfortably asleep on the sofa, I didn't have the heart to bother him, so I put the car away myself." She sighed tiredly. "I saw you get in Del's car at the corner."

"So?" Griff's attempt at casualness failed.

"So I know you'll do the right thing."

"The right thing?" Griff echoed. "Who's to say what's right or what's wrong?"

"You, Griff," Sharon told him softly. "You know in your heart what's right."

"You expect me to—to snitch on those guys, Sharon?"

"It's not a case of your 'snitching,' Griff. It's a case of doing your duty."

"Sure," Griff mumbled. "Just tell—and get the others in trouble."

"Maybe you're worried about yourself more?" Sharon queried, her eyes steady and appraising.

Griff looked away. He knew he was trying her patience. She'd take so much—then, that would be that.

"But I didn't do anything wrong," Griff insisted. "I was just in the car."

"And you're whistling in the dark, Griff," Sharon flashed back, her eyes sparkling dangerously.

"Please, Griff!" she was begging.

"I've got to get to the garage," he told her abruptly, then bolted from the porch.

With his dad in the hospital and his mom working, what would the knowledge of his participation do to them he wondered. Didn't they have enough problems as it was? he asked himself wildly.

What was the matter with Sharon anyway?

Well, he sure didn't need her to run his life, he reminded himself stubbornly. No sir!

Later, working with Charlie on a rush grease job, he heard him call out to Snub, "Hear about that fella that nearly got scared to death? I mean really and actually?"

"Yeah," Snub answered back, his voice muffled by the car above him. "Those kids ought to be horsewhipped. If they were mine—"

"You know", Charlie continued, "that's partly the trouble with this world. Too many people stand by with their mouths shut when they should be yapping. Now take this kid driving. What kinda man will he grow up to be getting by with things like that!"

Griff licked his dry lips. His hands felt clumsy, as if he had five instead of two.

What about himself? he wondered dismally. He had promised to live his life according to the way God wanted him to . . .

Griff looked at Charlie's weathered, lined face. Should he tell him? Maybe — maybe Charlie wouldn't want him back, if he knew.

"Charlie, I got something to tell you", Griff rushed in before he could change his mind and chicken out.

When he finished, Charlie kept busy, wiping off a grease gun. Griff's heart hammered painfully.

Finally Charlie said, his voice oddly gentle for such a big man, "You go ahead and do your duty, Boy. I expect you back here Monday at the usual time". He looked at Griff for a long moment.

"Maybe you're a man now, huh, instead of a boy, facing up to your responsibilities!" Then he chuckled and turned towards the unfinished job.

All the way to the police station Griff couldn't help remembering how gruff ole' Charlie's eyes had reminded him of Sharon's. What a comparison! He laughed silently, suddenly lighthearted. That Sharon! She had been right all along. She was just biding her time, waiting for him to come through like a good Christian should.

And the Lord had been right there with him, helping him to know what he had to do. His effortless whistling shocked him. An hour ago, he had believed he'd never whistle again, unless it was to whistle in the dark.

Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 9. Торонто, Онт. Листопад 196[illegible] November Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 9.

ЖИТТЯ В ХРИСТІ

Записи індійського місіонера

Передмова

Один місіонер, повернувшись із довколосвітньої подорожі, сказав: "Світ прагне християнства, але він прагне християнства Христового". Що це значить? А значить це те, що, щоб знайти на це відповідь, треба уважно прочитати цю статтю. Мета цієї статті — саме дати відповідь на поставлене запитання.

Вартісні бо й виправдують свою назву лише ті християни, що, беручи за зразок Христа, стають сливе такими, як і Він. Уподібнення ж Христові не є лише визнання Господа Ісуса Христа; це — володіння, володіння Христом, Який назавжди оселиться в нашім серці — віра (Єф. 3, 17). Він своєю присутністю світить у наших очах, розмовляє нашими устами та присутній у нашім німуванні. Уподібнення Христові — це не є щось зовнішнє; це не віддалення себе від громади; це — сила — любити ближнього святою любов'ю, допомагати йому. Ця сила виходить із нашого серця, якщо ми "стали частинками Божеського єства" (2 Петр. 1, 4), якщо "ми маємо розум Христів" (1 Кор. 2, 16).

Світ прагне Христа, бо лише один Христос може принести спокій на землю й у людях благовоління. Але все питання в тім: чи хочемо ми й чи з радістю хочемо уподобнитися Христові.

Одна віруюча людина висловила таку думку: "Уподібнити себе Христові, це не тільки підкорити свою волю Його волі, але й **любити** це підкорення". Чи може Христос через вас, через мене, ввійти в інших людей? Він може, якщо ми уподібнимося Христові.

Увесь світ прагне добра, ласки, допомоги, любови; очі всього світу скеровані на християн. Невже ж вони мусять зазнати розчарування од нас — християн? Християнин, що уподібнюється Христові, може сказати: "Дяка Богові, Який завжди дає нам бути урочистими в Христі й пахощі пізнання про Себе розповсюднює нами усюди. Бо ми — Христові пахощі Богу в спасаємих і в тих, що погибають" (2 Кор. 2, 14-15).

Короткі наголовки цієї статті не мають у собі нічого нового, **але вони мають те, що потрібне нашому духовому життю.**

Даруй, Господи, щоб вони допомогли кожному, що читатиме — чимраз більше уподобнюватися Христові!

Розділ 1.

Нехристиянський світ любить Христа й ненавидить християн

"Якби ми могли християн, що не уподобнюють себе Христові, сховати від очей людських, величезна перешкода до розповсюднення християнства була б усунена". Це слова одного святця, й які вони слушні!

Ці слова схвилювали нас. Ми звертаємо наші внутрішні очі на самих себе, і кожен із нас питає себе: який я? Невже ж я так не подібний Господеві Ісусові Христові, що щоб краще розповсюднювати Його науку краще було б мене сховати від поглядів ближніх моїх?

Ніхто з нас не насміліться сказати, що він уподібнився Христові; а до того: чи дбаємо ми, справді, уподібнити себе? Чи думаємо про це поважно? Чи хоч будь-коли вирішували ми твердо й непохитно узгіднити наше життя життю Христа?

Обміркуємо це запитання й погляньмо, чи можемо ми сміливо дивитися на людей, бо це запитання першорядної ваги.

Нехристиянський світ дивиться зі здивуванням не на Христа, а на "християн", на тих людей, що кажуть про себе, що вони — послідовники Христові й що вони люблять Його. Що вони думають про нас? Можливо це наступне коротке зауваження одного письменника слушно визначить наше становище: "Наші церкви, — каже він, — є з людей, яких однаково бентежить сумнів і в правдивості християнського навчання й у можливості запровадити його в життя".

Не підлягає сумніву, що теперішній світ зробив два відкриття:

1. Світ відкрив і визнав Христа.

Попередні покоління міркували про Христа, бачачи дії християн і не визнавали Христа.

Завдяки швидкому розвиткові освіти, мусульмани й погани вже вивчають життя Господа Ісуса Христа. Наприклад, велика частина студентства в Індії охоче читають Біблію та вивчають життя й характер Ісуса Христа. В знаному Каїрському університеті навіть професори вивчають Новий Заповіт. І побачити Христа, який Він є, а не таким, яким ми, Його жалюгідні послідовники, виображуємо Його, це значить — всією душею полюбити Його. Що й виникло тепер серед нехристиянського світу. Ми поховали в нашім так званім "християнстві" Господа Ісуса Христа, але тепер, завдяки розповсюдненню Біблії, Він знову воскресає.

І який же наслідок? Один із визначних індусів нещодавно сказав: "Ісус є величний вислів Бога на землі". Наш Господь Ісус Христос сказав: "Хто бачив Мене, — бачив Отця" (Іван 14:9). Із 96 закликів, написаних у Китаї проти християнства, як найогиднішої з религій, тільки один каже проти Христа й Біблії.

Мусульманський світ починає визнавати цю ж правду й одверто визнає, що найбільший ідеал правдивої релігії — це Євангелія Христова; й охоче читає про Христову любов до людей.

Так само й жиди починають це визнавати.

Жидівський рабин у Н'ю-Йорку видав був книгу: "Життя Ісуса з Назарету", в якій із захопленням оповідає про Христа. Одна освічена й віруюча жидівка, під впливом особистого нещастя, почала ходити до християнської церкви й вивчати Новий Заповіт і нарешті перейшла в християнство. Своє навернення пояснила вона проповідникові так: "Нема нічого в Бозі, чого б не було в Христі, й нема нічого, чого б я шукала в Богові й чого б не знаходила в Христі". Наскільки б швидше прийшла б вона до тої правди, якби бачила її, виразно показану в житті християн, бо люди бачать Бога в Христі.

Якщо ми самі в собі роздумуємо, який є Бог, ми швидко спостережемо, що в наших думках ми уявляємо Христа! І коли ми кажемо про Христа Ісуса, ми думаємо про Бога.

Певно, що людині нема нічого величнішого за вподобнення Христові.

Чи не найвиразніше показана духова влада Христа й Євангелії над світом саме в передовиці часопису "Японський час", де сказано: "це християнські місіонери й християнська цивілізація піднесли Японію над давніми ідеями й звичаями й поставили її на шлях поступу та вищої культури . . . Спитаймо себе, хто навчив нас у боротьбі зі злом перемагати зло? Відповідь ясна: християни й християнські ідеї любови, правосуддя, людяности й духової чистоти — тобто християнство".

Одне дівчатко на запитання, як вона уявляє собі Бога, відповіло: "Я гадаю, що Він більш усього подібний на Христа". Ми б не змогли краще відповісти. "Бога не бачив ніхто ніколи; єдинороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був" (Івана 1, 18).

В ці останні дні дійшло до того, що шукаючі, навіть люблячі очі нехристиян світу звернені на Ісуса Христа. І нема нічого дивного, що це сталося, коли люди зуміли виділити Христа з-поміж так званого "християнства" Його невірних послідовників і побачити Його, "як він є".

А Господь вимагає від нас, щоб ми, діти Його, "діти Його з усиновлення й благодаті", проповідували Його.

(докінчення на стор. 2)

ЖИТТЯ В ХРИСТІ

(продовження з стор. 1)

Це ми можемо зробити лише за одної умови: "Якщо ми уподібнюватимемося Христові".

Завважмо, одначе, що погани й магометани "не знайшли **Христа Розп'ятого"**. Ні, вони бачать в Христі ідеальну людину, що прожила чарівне прекрасне життя. І вони гадають, що досить буде вторити Христу, щоб Йому вподібнитися. В їх мало або й зовсім нема свідомости своєї гріховности й потреби Спасителя. В них нема бажання бути очищеними коштовною кров'ю Христовою. Але це вивчення й читання Нового Заповіту привело їх до другого відкриття.

2. Погани й магометани кажуть, що християни у більшості живуть не так, як заповідав їм Христос. А такі Невіруючі в християнських країнах давно вже висміюють нас за це, а тепер ще й нехристияни приєдналися до них. Один буддист, ще юнаком, сказав місіонерові: "Я всією душею хочу вірувати в Христа, але я ніколи не бачу Його в тих, що кажуть, що вони християни. Як я можу повірити в Того, Кого я ніколи не бачив?" "Як я люблю Христа", — сказав був один індуський студент після тривалої розмови про суть життя, — але як я ненавиджу християн".

Коли Садху Сундар Син спитав Махатму Ганді: "як ви гадаете, як би християнство могло підкорити Індію?" — він відповід:

"Поперше: ви, християни, повинні жити, як жив Христос.

Подруге: ви, християни, повинні виконувати вашу релігію, нічого ані не підробляючи, ані применшуючи.

Потрете: ви повинні все своє життя будувати на любові, бо любов є осереддям і суттю християнства".

Одного разу якийсь індус сказав авторові видатної книги "Христос на шляху в Індію": "Якщо ви мені покажете хоч одного правдивого християнина в нашому місті, то й я стану християнином. Христос — це ідеал і досконалість, але ви, християни, ви зовсім не подібні на Христа. Якби ви були подібні до Христа, то вся Індія була б біля ваших ніг". Так, він має рацію, і не лише Індія, але й усяка інша країна й увесь світ.

Яке поле діяльности лежить перед нами!

Світ жадає Христа, й не стільки докоряє нам у тім, що ми не подібні на Христа, скільки **благає нас стати подібними до Його.** Невіруючі кажуть: навчання Христове чарівне, ідеальне, але його не можна застосувати в житті, воно теоретичне й не можна його запровадити в життя; вони дивляться на нас, як ми запроваджуємо його в життя й... відходять розчаровані.

Мільйони сердець шукають правди в Христі; мільйони очей скеровані на нас із надією побачити Христа в нас, Його послідовниках.

Яке широке поле діяльности перед нами, якщо б ми лише захотіли йти слідом за Христом . . .

Один громадський діяч запитав молодого перса: "Як ви гадаете звеличити Персію?" І юнак відповів: "Проповіддю Христа розп'ятого". А це означає: "Я співрозп'явся Христові й уже не я живу, але живе в мені Христос" (Гал. 2, 20).

Тепер більше, як будь-коли, в історії людства люди звертаються до християн із благанням: "Пане, ми хочемо бачити Христа" (Іван. 12, 21), й вони мають надію побачити Його в нас. А чи бачать вони Його? Чи побачать будь-коли?

Це стосується кожного з нас, — і вас, і мене. Ми не можемо просити церкву, щоб вона робила це замість нас. Один проповідник недавно зауважив: "Народ утратив свідомість церковности".

Є багато думок, але всі вони сходять на те, що найважливіше, суттевіше лежить в придбанні Великого й Святого Бога, Великого в співчутті, Великого в силі й славі, Який вище всіх дрібних ріжниць і міркувань.

І ви, й я, ми живемо серед цих позацерковних людей, що так думають і так почувають. І як потрібно, щоб ми, віруючі, уподібнювалися Христові, нагадували б їм безперестану про Господа Ісуса Христа!..

Ми можемо бути зброєю в руках Божих. Сила Божа через нас, християн, може діяти на інших. Пам'ятайте, світ шукає Христа! Послухайте, що індуський поет Бенгалії написав у день Різдва Христового:

> "Великий Христос, в цей благословенний день Твого народження, ми, нехристияни, схиляємо голови свое перед Тобою. Ми любимо Тебе й молитвуемо Тобі, ми — нехристияни... Залиш Европу, йди од неї, прийди до нас в Азію. Лишися в нас. Бачучи Тебе, наші пригнічені серця знайдуть спокій. О, Ти Навчителю любови, вселися в серця наші й навчи нас співчуття, навчи нас із любов'ю самопосвятою служити гнаним і знедоленим!.."

Невже ви гадаете, що Христос не чує цієї молитви? Він чує, але відповідь залежить од [illegible]

Христос не хоче; не може йти геть од нас. Він живе в серці кожного правдивого віруючого й хоче через нас об'явитися іншим. Допоможемо ж ми, чи "сховаемо свое світло"? Христос був сказав: "Ідіть по всьому світу" (Марко 16, 15). "Мене проповідуйте, мене розголошуйте".

Ми закінчимо цей розділ, як і в початку, словами святця: "Якби можна було сховати всіх християн, що не уподібнюються Христові, велика перешкода до поширення науки Христової й до перемоги Його в світі була б усунута".

Додамо ще: Господь хоче, щоб життя кожного віруючого було "приховане з Христом у Бозі" (Кол. 3, 3). Дай Боже, щоб од цього дня наше життя було таке, бо це приховане життя є святе життя. І тоді такі кінцеві слова ап. Павла вже тепер почнуть здійснюватись: "Коли прийде Христос, життя наше, тоді й ви з'явитеся разом у славі" (Кол. 3, 4).

Скажу одверто, ми раді, що дізналися про думку нехристиян світу про себе, бо ми щиро хочемо виправити наше життя й бути не перешкодою, але допомогою іншим. **Не залишаймо ж у собі каменя на камені, доки не вирвемо з себе всі почування, що не подібні на Христові!** Ап. Павло написав коринтянам: "Ви показуєте собою, що ви — лист Христів... що написаний не барвою, але Духом Бога живого... на тілесних таблицях серця. Таку певність ми маємо до Бога через Христа, не тому щоб ми сами здібні були подумати щось із себе, як од себе, але здібність наша од Бога" (2 Кор. 3, 3-5).

В потіху собі й у допомогу, ми всюди зустрічаємося з християнами, що уподібнюються Христові; де б не проповідувано Євангелію, вони всюди є.

Ось приклад: Один місіонер в Індії був чи то старий, чи мало здібний, але він ніяк не міг навчитися місцевої мови. Головний комітет хотів уже відкликати його, але місцевий комітет відповів: "Не відкликуйте його, його життя краще проповідує, як усі наші проповіді".

А в себе — хіба ми не натрапляємо на таких людей і в кожній країні?.. "Як я люблю розмовляти з нашим єпископом", — сказав одного разу мій знайомий, — "мені видається, що в ньому є щось небесне..."

Всезагальне наше й єдине стремління, вся наша мета життя: жити в Христі.

Розгляньмо ж, який Господь Ісус Христос і яким треба бути, щоб бути в Йому.

(Далі буде)

Сковорода про свободу і гетьмана Богдана Хмельницького:

DE LIBERTATE

Що то за вільність? Добро в [ній яке?
Іншi говорять, нібн золоте.
Ах, не золоте, бо як порівняти [злото —
Воно проти вольности подібне [до болота.
О коли б мені в дурні не [пошитись,
Щоб тої вольности не міг [лишитись,
Будь славен на віки, муже [ізбранне,
Отець свободи, герою Богдане!

"В Христовій плоті, яка вмирала на хресті, вмирає весь вздор історичний, і слушно було проголошено так: "Звершилося". Тоді меркне сонце, роздирається фігуральна завіса, а світає ранок всемірного і премірного воскресення" (Ікона Алківіадськая).

Г. Сковорода

Вісті з Нью-Йорку

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА

Резигнація пастора М. Жука

Пастор Української Пресвітерської Церкви в Нью-Йорку подав свою резигнацію. Громада жалує, що він відходить, і бажає йому успіху в нових плянах.

Новий писар церковної сесії

Пані Елена Шлафер була вибрана новою секретаркою (клерк) церковної сесії в церкві.

Пастор Грубий виконує обов'язки пастора і проповідує в церкві по уступленні пастора Жука.

Шкідливий вплив на людину любови до світу або матеріялізму

Не зважаючи на успіхи сучасної людини в матеріяльних речах, людство таки терпить від журби, хвилювання та незадоволення і таке становище чимраз більше поширюється, а це можна бачити хоча б з того, що чимраз більшає випадків умових і нервових недуг, а також збільшується число злочинств серед дорослих і молоді.

Одна є певна річ, що Бог Творець, не мав наміру, щоб чоловік так терпів, коли Він створив його. Біблія показує, що Творець є щасливий Бог, звершений в любові, мудрості, справедливості та силі. Він не знає ніякої тривоги, напруження або незадоволення. Повсякчас Він має повну контролю над собою і світовими обставинами. Сотворивши чоловіка в свій образ і подобу, Божий намір був, щоб чоловік тішився своїм існуванням, був щасливим та мав спокійний розум, для того Бого дав чоловікові певну міру своїх прикмет, якими чоловік мав втішатися у звершеній повноті. Але чоловік не розуміє сили тих прикмет, інакше він не терпів би від журби, хвилювання та незадоволення. Чому ж чоловік опинився в такому становищі? Це тому, що він піддався принаді матеріялізму з усіх боків і полюбив світ. Він бачить і чує пропаганду, що підносить речі світу цього, що здаються для нього принадними і найбільше [illegible]ливими. І так, піддавшися світові, чоловік попадає в розумове забурення, відпихаючи тим від себе справжню радість.

Що ж являє собою той матеріялізм і любов світу?

Матеріялізм — це світогляд, який заперечує існування Бога Творця та інші невидимі розумні сотворіння. Матеріялізм заперечує, що у всесвіті є порядок і лад. На думку матеріялізму, об'явленої релігії немає, а Біблія є тільки збірник більш-менш мудрих і моральних людських приповісток. Хоч дуже мало людей приймають цей світогляд свідомо, проте дуже велика більшість людства показує своїм поводженням, що вона провадить своє життя цим шляхом матеріялістичної філософії. Матеріялізм — як шлях життя — ставить матеріяльні речі за мету існування. Звичайно, в матеріяльних речах нема нічого злого, але їх треба поставити у відповідне місце. Адже ми потребуємо мати харч, одяг, розваги тощо, але набуття їх і уживання нехай не буде ціллю нашого життя.

Матеріялізм є також, як заразлива хвороба, що легко заражує людину, через його перевагу, хібащо людина здобула добру моральну відпорність.

Матеріялізм є також станом невільництва, бо він приводить у неволю своїх прихильників, грабуючи у них відпочинок і спокій розуму. Матеріялізм служить також за релігію для тих, що люблять багатство, або хто робить свій живіт богом. Остерігаючи проти такого матеріялізму, Ісус Христос сказав: "Остерігайтесь і бережіться зажерливости, бо не в багатстві життя людини, щоб надто мати з достатків своїх" (Лука 12:15). Апостол Йоан пише: "Не любіте ж світа, ані того, що в світі" (7 Йоана 1:15).

Що ж тоді є справжне життя? — може дехто запитає. Справжне життя людини є те, що робить життя гідним уваги, надаючи йому значення і ціль. Таке життя приносить спокій, задоволення, щирих приятелів, здорове родинне життя, чинення добра іншим; таке життя приносить радість, яка виходить з розуміння, що людина є в гармонії зі своїм Творцем. Перейнявшись таким життям, для людини вже не стоять на першім місці такі чинники, як фінансовий добробут, фізичне здоров'я, чи опінії людей. Будучи в гармонії з наміром Творця, їхня радість в житті є довготривала.

Між найбільш звичайною любов'ю до світу є любов до грошей, бажання самолюбної наживи, бажання нагромадити земні багатства, таке самолюбне бажання позбавляє людину спокійного розуму і задоволення, бо чим більше людина має, тим більше вона хоче і тим більший є її страх, щоб не втратити того, що вона має.

Сріблолюбство — це одна з найбільших причин умового забурення, воно проявляється через непотрібне скупарство відносно конечностей життя та через безперестанну суперечку над цінами. Така любов до гроша позбавляє багатьох радости в праці, замість дістати задоволення з добре виконаного діла, осягнення чогось гідного, то вони журяться тільки про гроші.

Отже замість сповнити свої години праці радістю та з задоволенням, вони сповняють їх суперництвом та самолюбною боротьбою. Про те, що любов світу у формі любови до грошей нівечить дійсно життя, то й апостол Павло писав: "Ті, що постановили збагатитися — впадають у напасть, тенета і в хотіння. Многі нерозумні і шкідливі, що топлять людей у безодню і погибіль. Корінь бо всього лихого сріблолюбство; котрого інші бажаючи заблудили од віри і себе прибили багатьма муками" (1 Тим. 6:9:10). Знову є такі, що поринають в матеріялізм тим, що вважають харч за найбільш важливу річ, вони кажуть: — "Нумо їсти й пити, бо завтра помремо". Ще інші проявляють матеріялізм тим, що побиваються за розкішними забавами, викликуючи хвилювання.

Правдива забава, розривка, відпочинок може послужити здоровій цілі, коли її брати уміркowано і ми потребуємо часом зміни і в цьому немає зла. Наприклад, візьмемо телевізію; вона може служити, як для науки, так і для розривки, та й нічого в тому злого нема, коли ми дивимось програми телевізії. Але тепер є багато налогових глядачів телевізії, вони так захопились нею, що їхні очі бувають годинами приковані до телевізійних екранів, без ріжниці, яка та програма може бути: безсоромна, підла або недоречна, навіть тоді, коли треба виконати якусь роботу, щось вивчити або спати (навіть тоді, коли прийдуть гості, то замість розмовляти про щось гідне, розказувати про цікавий досвід, обмінятись думками, краще познайомитись і полюбити одне одного, вони сидять мовчки, вліпивши свої очі в телевізію, а потім розходяться, не довідавшись нічого).

Отже тому, що матеріялізм нехтує людською потребою, справжньої радости, задоволення, спокійного роздумування товариства правдивих друзів, здорового родинного споріднення, тому він є дійсною марнотою.

Головна мета матеріялізму полягає в його нехтуванні духовими потребами людини і бажанням бути в гармонії зі своїм Творцем. Провідні медичні авторитети заявляють, що — "недуга, яка загрожує сьогодні людству, є духова, а не тілесна". Наш вік відзначається розумовим замішанням, перевернутим догори дном, наш вік це також вік великих трагедій та напружених політичних незгод. Перебути воєнні нещастя і загрози, без релігійного вірування для нашої підтримки, — це завдання надто велике для багатьох. На думку цих авторитетів, люди можуть мати спокій розуму і щастя тільки тоді, як вони визнають потребу вірувати в Бога і у значення життя поза особисті приємності, в чому, як ми бачили, матеріялізм відмовляє їм Ніщо інше не поможе, як тільки кожного дня ми повинні перевіряти себе, скільки світському духові ми дозволили увійти в нас, а відмовили духові Христа в думці і особливо в ділі, будь воно велике чи мале. У тишині серця ми мусимо бути справедливим суддею для себе".

Отже матеріялізм — це шлях цього світу, хотіння тіла і бажання очей та виставність засобів життя. Це шлях самолюбности, який, як здається, дасть негайне щастя, коли ж у дійсності він являє собою мариво, пастку і обман, бо його плоди — це журба, — хвилювання та незадоволення.

Основний лік на це — поставити матеріяльні речі у відповідне місце, тільки як засіб потреби. Не робіть їх метою свого життя, без огляду на те, якими принадними вони можуть здаватись нам. Таким чином ви матимете місце для справжньої радости. Не обманюйте себе, ані вашого ближнього через наслідування матеріялізму, а понад усе дайте місце вашому Творцеві Господу Богу. Про це й Ісус Христос нас просить: "Господь Бог ваш, Господь один є і люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією думкою твоєю, і всією силою твоєю, а ближнього твого, як себе самого".

Роблячи так, ви передсвідчитесь в правдивості слів премудрого Соломона:

> "Господь благодать — вона багатим робить і горя з собою не приносить".

А. Озимчак

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

"Фанатики" і "маніяки" — чи мудрі люди?

"Вільне Слово" від 5-го жовтня 1963 року в передовиці істерично нападає на тих, хто противиться льотереям, обзиваючи їх: "туполобими фанатиками", "маніяками", "ідіотами" і т .д.

На лихо для "В. С.", тих людей, які противляться льотереям і всяким газардовим іграм в Канаді є мільйони.

Проти льотерій і всяких методів легкої наживи виступили Злучена Церква в Канаді, Пресвітерська Церква, Баптиські Церкви і взагалі всі протестантські церкви і організації. Оскільки в членстві цих церков є багато високовчених і шляхетних людей, то нестримні висилови "Вільного Слова" не роблять слави ані часописові, ані редакції. Культурні люди звичайно обговорюють всякі питання і проблеми спокійно, не впадаючи в лайливу істерію. В передовиці "Вільного Слова" дуже багато лайок і дуже мало арґументів.

Які ж арґументи висовують противники льотерій і "gambling" взагалі? Ці арґументи варті уваги людей, що думають.

Поперше, кожна мудра людина повинна заощаджувати з свого заробітку все, що їй дозволяють обставини на "чорний день". Витрата грошей на льотерії, як це роблять переважні маси людей, є просто марнованням гроша. Мільйони людей мають програти, щоб одиниці виграли. Як правило, в усіх ігр, заснованих на випадку, користають стало лише маклера (брокерс, букіс). "Колумбія Енциклопедія" подає: "Маклера (букіс) усталюють таке відношення випадків для вигрння ставки супроти кожної сторони, що неважно, як кінчиться змагання, вони в кожнім випадку мають прибуток. У цім і багатьох інших способах математики легко довели, що можливість виграти є така мала, що в довшім часі ігрець завжди програє".

Льотерії, кінські та інші перегони і взагалі "ґамблінг" висискують філантропію і зневажають доброчинність в інтересах тих, що подібні гри і перегони і розіґравки організують.

Тільки мала частина того, що заробляють різні льотерії ніби на добродійні цілі (шпиталі і т. д.), передається до шпиталів і добродійних інституцій. Наприклад, шпиталі в Ірляндії дістають з льотерій світознаних ірляндських перегонів лише якихсь 20% загального прибутку.

Льотерії, газардові ігри і таке інше мале чи велике деморалізує загал. Стале захоплення надією випадкового збагачення деморалізує людей морально і розбуджує марні надії. Чимало родин бідують, бо гроші родини йдуть непродуктивно на "коней" і льотерії.

Зрештою кримінальний елемент, як правило, перебирає під свою контролю керування газардовими іграми. Злочинці на цьому континенті добре організовані і керують проституцією, наркотиками і також всякими gambling, включаючи льотерії. Маючи до розпорядження величезні гроші (як подає преса, їхній оборот виносить більше чотирьох більйонів долярів річно), вони деморалізують державну адміністрацію і часом поліцію. Це є в Сполучених Штатах.

"Колумбія Енциклопедія" про це пише: "Gambling в Сполучених Штатах процвітає звичайно під контролею кримінального елементу і з благословення зіпсутих поліційних властей. Ці аспекти організованого "gambling" викликали в цілих Сполучених Штатах атаки американської преси".

Така висока інституція як американський Сенат спеціяльно досліджував зв'язки між льотеріями, кінськими перегонами, газардовою грою та кримінальною контролею в 1950 році.

Отже в погляду добробуту країни і боротьби з організованими злочинцями, опозиція "gambling" в усіх його формах є висловом морального здоров'я більшости канадійського населення. Ця опозиція в цей самий час виявляє також мудрість, розуміння зла і патріотизм.

Ще один переклад Святого Письма українською мовою

Нижче ми передруковуємо новину про видання нового перекладу Святого Письма Греко-католицькою церквою. Це є новий вклад як в українську релігійну, так і в літературну скарбницю. За якийсь час редакція має на меті дати об'єктивну оцінку цього нового перекладу на сторінках "Євангельської Правди".

Чи не могли б українці православні, греко-католики і протестанти якось домовитись і видати один добрий переклад Святого Письма для всіх церков? Це було б велике досягнення християнської доброї волі.

"Як повідомило українське ватиканське радіо 23 вересня ц. р., в Мюнхені надруковано повне Святе Письмо Старого і Нового Заповіту в українській мові.

Це перший повний український переклад Св. Письма. Переклав його о. Іван Хоменко. Над перекладом працював він 15 років. Отець Іван Хоменко походить із Східної України і тепер живе в Італії на Капрі. Він є знавцем багатьох старих і нових мов. За часів Української Держави він був секретарем українського посольства у Відні. Колись він був православним, а опісля став католиком і був висвячений на священика.

Над перекладом працювали 2 українські комісії — біблістів і мовознавців. Видав Св. Письмо наш Чин св. Василія Великого в Римі.

Опрацювання перекладу дуже старанне. До тексту додано відповідні пояснення під рядками. Праця над перекладом тривала 16 років.

Ціле Св. Письмо має 1446 сторінок друку на люксусовому папері. Крім того, прикрашене двома великими кольоровими мапами та 14 ілюстраціями.

Ціна, включно з коштами пересилки: Оправлене в імітацію шкіри або пластику 12 дол.; шкіряна оправа і позолочене 15 дол.; оправлене в люксусову шкіру і багато позолочене 20 дол.

Замовляти можна на адресу:

PP. Basiliani, via S. Giosafat, 8, Roma (Aventino) — Italia.

о. Т-ко
"Америка"

Чому єпископи повинні женитись?

"Вірне слово: коли хто єпископства хоче, доброго діла бажає. Треба ж єпископу бути непорочним, однієї жінки чоловіком, тверезим, цiломудрим, чесним, гостинним, навчаючим, не п'яницею, не до бійки, не до здирства, а тихим, несварливим, не сріблолюбцем, своїм домом, щоб добре правив, дітей держав у слухняності з усякою повагою" (1 Тимотея 3:1-4).

Єпископ Ф. Валш, що має 62 роки, недавно покинув посаду єпископа в Абердині, Шотляндія.

Папа наказав йому відіслати свою економку пані Р. Макензі, якій було 42 роки. Пані Макензі розвелася попередньо з своїм чоловіком, пастором Шотляндської Церкви.

Звичайно в інших випадках єпископам і священикам дозволяється тримати економок, але ця справа чомусь набрала розголосу.

Папа прийняв резиґнацію єпископа з абердинської посади, але залишив за ним звання єпископа Бірти - епархії в кавказьких горах.

Ми симпатизуємо колишньому абердинському єпископові. Це є право кожної людини, що стала повнолітньою, рішати самому, хто має бути його дружиною або економкою, без втручання Папи чи кого іншого.

Апостол Павло ясно навчав, що єпископ повинен бути жонатим. Апостол Петро мав жінку. Отже заборона Папи перечить ясній науці Святого Письма. Якщо єпископ провинився у якійсь неморальності, то чому тоді йому дозволено затримати титул і звання кавказького єпископа? Чи там, з огляду на тепліший клімат, правила поводження інакші, ніж у Шотляндії?

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Молитви за померлих

Ритуалістичні церкви навчають, що живі люди повинні молитись за померлих. З цією метою відбуваються спеціяльні богослуження - панахиди. З цими панахидами пов'язана наука, що молитва священика може поліпшити стан померлого в потойбічному житті.

Поганська наука наочно проголошує, що померлі члени церкви і взагалі померлі перебувають "на тому світі" в такому стані, що конче потребують наших молитов, що їм потрібна наша допомога.

В дійсності молитви за померлих є ніщо інше, як марновірство, яке не має найменших підстав у Святому Письмі.

Ясно і незаперечно Біблія навчає, що коли людина вірить в Господа Ісуса Христа як вічного Сина Божого, покладається на Нього і Його відкупну працю та живе справедливо, то ця людина буде спасена. Вона не потребує ніяких молитов людей по смерти, бо її стан стане звершений.

Молитви за померлих також проголошують п е р е конання, що грішна людина милосерніша за Бога. Отже виходить, що самолюбний грішник на землі просить Бога помилувати душу людини у вічності, без цього цій душі не буде полегши від Бога.

В цей самий час як Бог питає устами пророка: "Що б ще я мав учинити виноградникові мойому, чого я не вчинив?".

Христос сказав розбійникові на хресті: "Сьогодні зі мною будеш у раю" (Луки 26:43). Ці слова виявлюють, що нема ані митарств, ані чистилища. Знову ж у притчі про Лазаря і багача говориться, що вічність є подвійна і поміж станом життя і смерти утвердилась безодня, якої не можна перейти.

Отже, як би хто хотів своїми молитвами замостити цю безодню для когось, то така людина підіймається проти стану речей, усталених Богом. Вона марнує час.

За людей треба молитись поки вони з нами, це найкраща нагода, коли ж вони відійшли від нас — ми не можемо їм зробити нічого ані доброго, ані злого.

Молитви за померлих до святих — це ще гірше марновірство. Окрім повищих міркувань, постає питання, як святі можуть чути молитви в усіх кінців землі? Один Бог є всюди присутній. Ритуалістичні церкви не дали на це задовільних пояснень. Декотрі ритуалістичні богослови твердять, що ангели з великою швидкістю носять ці молитви до святих. Інші ж навчають, що святі, як ангели, самі рухаються дуже швидко туди і сюди і так чують молитви. Але якщо кілька віруючих проказують молитву в той самий час, що тоді робитиме святий? Він не може бути відразу в двох місцях, не зважаючи на свою швидкість.

Ще інші кажуть, що Бог відкриває святим молитви вірних. Але в такому разі відбувається непотрібна скомплікована процедура. Вірний молиться до святого. Молитва йде до Бога, Бог відкриває молитву святому, а той приносить цю петицію знову до Бога і тоді Бог приймає молитву на підставі заслуг святого. Ці теорії і різниці опіній виявлюють великі труднощі щодо молитов до святих. Чому безпосередньо не звертатися з молитвами до Бога через Ісуса Христа? Він сам прийме молитву і має силу сам спасти кожного до кінця. Він кличе: "Прийдіть до мене". Бог не потребує допомоги святих у цьому питанні. Але як ми раніш зауважили, ті, що померли в Христі, не потребують поліпшення свого стану, бо вони є звершеними. "Кров Ісуса Христа омиває нас від усякого гріха".

Походження молитов за померлих є чисто поганське. В Єгипті, задовго до християнства, жреці навчали про існування своерідного чистилища. Стародавні греки вірили також в чистилище. Платон навчав, що мертві мусять іти в підземне місце суду, де вони мають перейти кару, яку вони заслужили.

Це навчання церква перебрала собі. З того часу молитви за померлих стали джерелом великих прибутків, бо ритуалістичні церкви проголосили, що лише за їхньою апробатою і на підставі молитов кліру Бог зменшує кару по тім боці. Звичайно за це треба заплатити.

Часом панахиди правлять, щоб вшанувати визначних діячів. Такі панахиди відвідують часом люди зовсім невіруючі, які йдуть з пошани до померлого. В такім випадку вони марно призивають ім'я Господа Бога. Нам здається, що наших визначних людей треба, замість панахидами вшановувати урочистими академіями і відчитами.

Замість панахид по жертвах, які загинули від руки загарбників України, найкраще влаштувати публічні протести, процесії і маніфестації.

Як правило, за життя загал кривдить один одного і нехтує, і тільки по смерти починає правити панахиди, які є марновірством і марнуванням часу. За людину треба дбати і любити її за життя та робити їй всіляке добро. По смерти вона є в куди милосердніших руках, ніж наші, і такі молитви за померлих є просто духовною зарозумілістю і незнанням навчання Св. Письма.

ЛИШЕ ОДНА НОГА

Протягом багатьох років одна вдова наймала панахиди за свого померлого чоловіка, щоб вимолити йому в Господа Царство небесне. Одного разу запитала вона священика:

— Скажіть, пане - отче, чи довго ще я мушу наймати ці панахиди? Чи буде він коли в раю?

— О, ще трохи, ще трохи потерпіть, — заспокоюючи, відповів їй священик, — правду сказати, ваш чоловік є вже якби однією ногою в раю.

-- Якщо так, то вже досить, -- викрикнула, зрадівши, вдова, — адже ж він мав тільки одну ногу!

(Вісник Спасіння)

Лист до редакції

Нижче ми містимо листа бр. В. Дубровського в справі слова "напучування". Головною думкою редакції у відповіді П. Майкутові було, що гебрейський оригінал, власне, говорить не про "вказування правильної дороги", але про "батьківський докір".

В цьому випадку поставлено під сумнів точність перекладу Св. Письма, що його зробив д-р Огієнко, цілком слушно.

Щодо питання, чи слово "напучування" є провінціялізм, а чи знане по цілій Україні, то той факт, що деякі українці з інших земель цього слова не зрозуміли — є в певній мірі арґументом на користь того, що воно не є загальнознаним.

До питання про слово "напучування"

ВШП П. Майкут не зрозумів цього слова у перекладі Св. Письма, що його зробив митр. д-р Іларіон: "Нерозумні погорджують мудрістю та н а п у ч у в а н н я м" (Припов. 1:7). Редакція "Єв. Правди", користуючися "Укр.-Англ. Словником" С. Г. Андрусишина, пояснила це слово як: "вказувати правильну дорогу" (див.: "Єв. Правда", ч. 6, стор. 7). Це вірно, але закид Редакції, що це слово — то є "провінціялізм, знаний десь на Київщині" і тому незрозумілий для загалу, — то несправедливий закид. Треба звернутися до авторитетного "Словаря української мови" Б. Д. Грінченка, т. 2-й, ст. 514, де є таке пояснення:

"НАПУЧАТИ, -аю, -еш і НАПУЧУВАТИ, -чую, -еш, св. в. — НАПУЧИТИ, -пучу, -тиш = указывать, указать путь, надоумливать, надоумить".

І таке саме пояснення є для слова — "НАПУТНИЦЯ, -ці = наставниця".

Приклади з української літератури і з живої української мови, що їх навів при тому Б. Д. Грінченко, цілком ясно свідчать, що це слово — "НАПУЧАТИ, НАПУЧУВАТИ, НАПУТИТИ" — то є загально-українське слово, а не провінціялізм, а саме:

"Порадо милая моя, напутнице моя і мати" (Мих. Макаровський, Харків, 1848 р.);

"Хіба я напучав їх красти? Сами зробили, а на мене клепають" (Новомосков. повіт, Січеславщина);

"Я тебе розважала, напучала, як рідна мати" (Ганна Барвінок, Полтавщина);

"Тепер я тебе напучу, як помиритися з жінкою" (Ганна Барвінок, Полтавщина);

"Мабуть нечистий напутив його" (П. Куліш — "Чорна Рада", Чернігівщина).

До цього можу ще додати, що для мене це слово не являє жодних змислових труднощів, бо я чув його з дитинства в своєму рідному місті (Чернігів). З боку філологічного, етимологія цього слова цілком прозора: пень його — то є слово ПУТЬ, що ясно видно з доконаної форми — НАПУТИТИ, недоконана ж форма НАПУЧУВАТИ має явне пом'якшування пневого "т" через форму — "напутьювати" = "напучувати".

Отже, ставити під сумнів переклад Св. Письма тільки тому, що якесь слово хтось забув, чи не знав, — то не є слушна підстава.

Прошу ласкаво Редакцію перевірити це слово "НАПУЧУВАТИ" також і за Академічним Словником С. Єфремова і А. Кримського, що його я не маю в своєму розпорядженні зараз.

В. Дубровський

Г. Сковорода

З "БРАНІ АРХИСТРАТИГА МИХАЇЛА З САТАНОЮ"

Багач, мандруючи, співає пісню

"Нехай у світі я поганий — тільки б був багат.
Сьогодні совість не модна, але злато іде в лад.
Як нажив — не запитають, тільки б жирний був мій гріш.
Як багатий то хто, всім він шановний і пригож.
Що у нас безчесно в світі? Гаманець пустий.
Жити бідним? Краще стану як той смертний гній.
Навіть смерть солодка, якщо золото плине.
О святе злато, моли Бога за нас!
Миліше за батька, краще за породившу матір.
Навіть милі діти так не веселять.
І якщо у Венери така сама краса,
Не дивно, що в неї влюбилась твар уся".

Ангельські сили вжахнулися, бачучи, що сатана настільки зміг і зумів розтліти, біснуючуюся, цю душу, яка захопилась мертвим і вповає на кумира. "О сатано! — кликали вони, в жалю, — рідна Божа мавпо!" Він їм замість слова: "горе вам, багаті", "блаженні убогі", поклав в основу в серце оцей свій сморід: "Блаженні багатирі, бо їх є царство всіх утіх". Така душа є гадюкою, що не слухає ласки, яка кличе: "Прийдіть до мене всі знеможені і обтяжчені, і я дам вам спокій",

— "Боже мій!" Закричав Уріїл, — цей неспокійний путь засмічений товпами людей, як торгами. "Чуєш, Рафаїле! Яка оце найближча товпа?"

"Трус колісниць", — відповів він, — шум бичей, кінський топот і свист відкриває, що ця громада є полком честолюбців, ця ж товпа, що попередила їх, є торжеством сластолюбців. Це відкривається пищанням і ржанням музичних інструментів, викриками торжествуючих і козлогласованням, куховарськими запахами, гаром, і куренням. Інше в тих дальших зволочах і зборах: там тяжби, бійки, кражі, грабіжництво, підхлібництво, продаж, здирства.

Браття, подивиться на правий бік — ось вони! Кілька мандрівників, покинувши ліву путь, пробираються через вузькі місця до мирного путі. "Яко Бог іскусі я і обріте їх достойни собі".

— "Ба, ба, ба! Яке дивне видовище бачу я!" — заголосив, як блискавиця Варахіїл. "П'ятериця чоловіків бредуть, в широчезних епанчах, на п'ять локтів волочаться по дорозі. На головах капюшони. В руках не жезли, а дреколля. На шиї у кожного по дзвону з мотузом. Сумами, образами, книгами обвішані. Ледве, ледве движуться, як бики, що везуть парафіяльний дзвін.

Ніби як дійсно утруджені і отягчені! Горе їм, горе!"

"Це суть лицеміри" — сказав Рафаїл, — мавпи правдивої святости: вони довго моляться в костелах, безперестанно псалтир барабанять, строять церкви і прикрашують їх, волочаться поклонниками по Єрусалимах, з лиця святі, в серці у всіх беззаконня. Сріблолюбиві, честолюбиві, сластолюбці, ласкателі, зводники, немилосердні, непримирливі, радіють з сусідського зла, які рахують, що благочестя полягає в прибутках, вони цілують щодня заповіді Господні і продають їх за мідний гріш. Домашні звірі, і внутрішні змії лютіші тигрів, крокодилів і василісків. Ці нетопирі поміж правою і лівою дорогою не є ані жіночого, ані мужеського роду.

Обом вороги, кульгають на обидві ноги, ні теплі ні зимні, ні звір ні птиця. Крива дорога їх уникає, бо вони мають образ благочестя, права дорога відкидає їх, тому що вони відцуралися сили її.

В їх сумах пісок Іорданський з грошима. Книжки, якими вони обвішані, це тіліки, псалтирі, прологи і таке інше. Вся їх молитва полягає в тім, щоб нарікати на Бога і просити тлінного. Ось зупиняються ті, що моляться, і починають співати. Послухаємо їхніх безбожних пісень.

Лицеміри, моляться і співають:

"Боже, встань, чому спиш?
Чому про нас не радиш?
Ось путь беззаконних цвіте?
На їх дорогах нема біди.
Ми ж Тобі свічки ставим,
Всякий день молебни правим!
І забув Ти всіх нас.

Два рази постимо на тиждень.
В піст не вживаємо хмелю,
Подорожуємо по святим градам,
Молимось і дома і там.
Хоч на псалтирі самі не вважаємо,
Напам'ять її знаємо.
І забув Ти всіх нас.

Почуй, Боже, вопль і ричання!
Дай нам багатство всіх мов!
Тоді Тебе прославимо,
Золоті свічки поставимо.
Тоді всі позолочені храми
Загудуть від шуму співів до Тебе —
Ось так пішли нам золотий вік!"

"О смердючі гроби з своєю молитвою", — закричав Варахіїл! Ції блудолізні лавря під видом Божим сатану величають. Злоба, подягнена в одежу благочестя є сатаною, який преобразився в ангела світла. Нема нічого злішого за них, в пеклі: руїна царствам, захитання церков, спокуса вибраним Божим. Відвернемо очі наші від огидних Богові цих нарікайл, жебраків, підхлібників і лицемірів. Чи не чуєте, що шум, тріск, ридання, голосіння, рев, свист, дим, жупель і сморід содомський здіймається над цією дорогою?

Архангели обернули свої світлі обличчя від півночі до ясного полудня і заспівали пісню . . .

(Подаємо лише частину її. - Ред.).

Дух в людині є безодня, вод усіх ширший і небес.
Не наситиш тим во віки, чим нас вабить мир цей весь.

Кубанське Козацьке Військо

Спроба умови з Україною

На весні 1918 р. кубанський уряд, Кубанська Законодавча Рада і військовий отаман знаходились на території Донського Війська, куди вони відійшли з Кубані залятої большевицькими ордами. 3-го травня 1918 р. в станиці Мечетінській кубанський уряд прийняв ряд ухвал, поміж ними також ухвалу про необхідність вислання делегації в Україну для вияснення відношень з Україною. Делегацію було обрано в складі: Н. С. Рябовола, К. А. Безкровного, Д. Е. Скобцова, П. Л. Каплина, горця Султана Шахим Гирея і Г. В. Омельченка. Головою делегації було призначено Н. С. Рябовола.

В той час в Україні був устаклений гетьманат і гетьманом був ген. Скоропадський. Міністром закордонних справ був Дорошенко, предсідником уряду Лизогуб та військовим міністром ген. Рогоза.

Кубанській делегації була призначена авдієнція в гетьмана. Д. Е. Скобцов, член делегації так описує авдієнцію:

"До нас вийшов (гетьман — ред.) в кубанській черкесці чорного кольору і в білім бешметі, на газирях лівого боку — старшинський "Георгій", ззаду гетьмана адьютант — кубанський старшина, з декоративно закиненим башликом за плечима... Коротку промову перед нами він (гетьман) виголосив по-українськи. На мові (українській) йому відповів наш голова Н. С. Рябовол... Гетьман влаштував в нашу честь сніданок, на якому кромі нас і гетьманських міністрів — Лизогуба, Дорошенка і Рогози були присутні і члени дипломатичного корпуса.

За шампанським гетьман знову сказав коротку промову, але тепер включив в неї і практичну ноту, пообіцяв поміч Кубані, чим тільки можна. Знову Рябовол відповів йому, подякував за готовість помогти і підкреслював споріднення Кубані й України, що створює ґрунт для плодотворчої співпраці".

10-го червня кубанська делегація дістала повідомлення від українського військового міністерства, що їх прохання не може бути задоволено. Цебто, український уряд відмовив кубанцям у всякій військовій допомозі. Іншої допомоги кубанці не потребували, але їм бракувало артилерії, амуніції і т. д. в боротьбі з російськими комуністами і так само це унезалежнило б їх від денікінської армії, яка діставала все постачання від аліянтів. Коли делегація звернулась з запитанням до міністра закордонних справ Дорошенка, то цей пояснив, що німці є причиною відмовлення, бо зброя мала прийти в решті-решт від німців і вони хотіли мати гарантії, що кубанські козаки не обернуть при нагоді цієї зброї проти них.

В такий спосіб кубанська делегація повернулася на Дон з порожніми руками та кубанці пішли під впливи ген. Денікіна, бо лише через нього вони могли діставати необхідну зброю для війська.

Якщо б український гетьманський уряд, не зважаючи на німців, знайшов спосіб помогти кубанцям зброєю, і на початок військом, то правдоподібно цілий перебіг боротьби з

російськими комуністами пішов би іншим шляхом.

На думку деяких кубанців, гетьман міг легко перекинути на Кубань дивізію ген. Натієва. Ця дивізія стала б ядром, навколо якого кубанський уряд міг би змобілізувати повсталих кубанських козаків.

Спілка України і Кубані примусила б денікінців помандрувати за Волгу. Кубань виставила б біля 200,000 першоклясного, добре здисциплінованого козацького війська. Це військо, навіть під денікінським ворожим проводом, зраджене росіянами в запіллі, пізніше громило большевицькі орди і було близько Москви. Разом з Україною це була б непереможна для російських комуністів сила.

Гетьманський уряд недоцінив ваги козацької сили і конечної потреби помогти їм на початках амуніцією. Це незрозуміння привело до руїни Кубань і Україну.

Доцільна рекомендація

Канадійська Протестантська Ліга подала доклад Королівській Комісії, що розглядає канадійську систему оподаткування, в якім пропонує скасувати звільнення від опадткування пожертв на церковні й взагалі добродійні цілі. Замість цього ліга пропонує подвоїти основні особисті звільнення від податку (Бейзік персонал екземпшон).

Причиною цієї пропозиції є те, що Квебек надуживає звільнення від оподаткування пожертв на церкви і добродійні цілі.

Справа в тім, що статистика виявила, що ніби квебекське населення пожертвувало за рік на церковні і добродійні цілі неймовірну суму в висоті $122,042,000. В цей самий час Онтаріо і всі інші провінції Канади показали пожертви на добродійні цілі лише в сумі $87,487,000.

Що в дійсності має місце виявив монтреальський суд, на якому римо-католицький священик признався, що за $7.00 він видав фальшиві посвідки для сімох членів своєї парафії на суму $3,025.00.

ЯК ПРЕСВІТЕРІЯНИ ЖЕРТВУЮТЬ НА МІСІЙНІ ЦІЛІ

Статистичні дані за минулий церковний рік подають інформації про місійні пожертви в церквах. Пресвітерська Церква на полудні Сп. Держав подає, що висота пожерти на особу виносила $106.96 на рік. Громади цієї церкви складаються не з мільйонерів, а з людей пересічного маєтку.

Декотрі виключні громади пересічно давали $208.00 на особу, якщо це порівняти з пересічним даванням на місії в Пресвітерській Канаді, яке осягає $63.29 на особу, то ясно, що ми маємо дечому ще навчитись в даванні. По українських громадах пожертви на закордонні місії стоять на ще нижчім рівні.

Голодова Академія в Сан Павло

У неділю, 15 вересня ц. р., в залі Сан Бенто, відбулася величава академія, присвячена пам'яті жертв голоду в 1933 році.

Академію відкрив вступною промовою, в обох — українській і португальській — мовах, п. Едуард Віцке, який з'ясував значення і важливість цієї трагічної дати.

Після цього хор Сестрицтва Діви Марії, Української Католицької Церкви, виконав бразилійський національний гимн.

Доповідь українською мовою виголосив п. І. Яновський. Як свідок цієї трагедії, переповів у коротких словах нечувані страждання і муки та смерть від голоду, влаштованого тодішними диктаторами над Україною.

З ґрунтовною доповіддю португальською мовою виступив д-р Роберто Коста де Абреу Содре, голова санпавського відділу Бразилійського Демократичного Об'єднання (Уніон Демократіка Насіонал). Він згадав численні народи, поневолені Москвою, як Україна, балтійські держави, Польща, Чехія, Мадярщина й інші та їхню геройську боротьбу. З'ясував підступні методи і варварство цих новітніх "визволителів", які марячать про поневолення всіх вільних народів, і закликав до об'єднання демократичних сил, щоб протиставитися темним силам рабства.

Після цього виступила з доповіддю вереадора (член міської ради) пані Дулсе Садесі Кунья Брага, яка в палкій промові з'ясувала жах народовбивства, вказала на героїчну Україну, як на сумний приклад поневолення "братів-українців" і закликала все населення Бразилії, незалежно від національности, одним фронтом боротися проти поневолювачів.

"Боже, Великий, Єдиний" — виконав жіночий хор Сестрицтва Діви Марії, а чоловічий хор виконав Похоронний Марш.

Після перерви, в мистецькій частині взяли участь видатні наші артистичні сили: пані М. Садовська і пп. Євген Ілевський, Олександер Денищук, пані Алісе Денищук і декляматор п. Дмитро Буський та чоловічий хор Товариства "Соборність", під орудою п. Омеляна Чучмана.

Свято закінчилося українським національним гимном.

Справедливість вимагає зазначити, що мистецька частина була виконана на високому рівні. Численно зібрана публіка, серед якої була значна кількість бразилійців, зокрема студентів, а також представники чужинецьких громад, з ентузіязмом оплескувала як бразилійських доповідачів, так і наших артистів.

Комітет для влаштування академії вважає, що заслуговують подяки всі ті, що спричинилися до успіху академії, а зокрема такі пані і панове:

Д-р Роберто Коста де Абреу Содре, д-р Тібіраса Ботельо, вереадора Дулсе Салес Кунья Брага, побратими — колишні вояки Армії Української Народньої Республіки, о. Маланяк за придбання залі, парафія Української Православної Церкви св. Володимира, парафія Української Православної Церкви св. Покрови, парафія Української Баптистської Церкви, хор Сестрицтва Діви Марії і пп. Михайло Дзюра, Олег Шиманський, родина п. Івана Кухара і пп. Богдан Білинський, Богдан Чуйко, Богдан Головко і всі жертводавці, які відгукнулися на заклик Товариства "Соборність" і цим забезпечили матеріяльний успіх академії.

Не зайвим буде теж згадати, що українська санпавлська інтеліґенція, окрім кількох одиниць, веде чисто філістерський спосіб життя, нічим не цікавиться, роками солідарно бойкотує Українське Товариство і не тільки не бере найменшої участи в громадській праці, а навіть не вважає за потрібне "звеличати" українську академію своєю "ласкавою присутністю".

Оце ж, мабуть, про таких "громадян" сказав Шевченко:

"...Славних прадідів великих
Правнуки погані" . . .

Інж. Петро Головко

Світ читає Біблію

Брітанське Біблійне Товариство повідомляє, що на протязі минулого року розповсюджено і продано п'ятдесят мільйонів примірників Святого Письма в різних країнах світу.

Окрім цього числа, приватні видавці друкують і продають також мільйони Біблій.

Це тим більше цікаве, що Біблія — заборонена книга в СССР та інших комуністичних країнах. Якщо хто посилає Біблії до тих країн, то їх (Біблії) або завертають, або конфіскують.

Все ж її неадається знищити і в наші дні багато більше Біблій продається, ніж будь-коли раніше.

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

Українська Церква
при
The Adams-Parkhurst Memorial Presbyterian Church
Third Ave. and 30th St.
New York
Богослуження о 1 год. попол. кожної неділі

КНИГА ХВАЛИ

"Книга Хвали" видана Українськими Пресвітерськими Церквами в Канаді. Має 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.25. Замовлення можна слати на адресу "Євангельської Правди".

"Свята Біблія є позолочена Духом труба і маленький всесвіт. В морських водах мови її все сотворіння і всяке дихання, як зеркало представляється" (Діялог...).

Г. Сковорода

A LITTLE CHILD SHALL LEAD THEM

By Clarence Monroe

Joel Rogers angled the birchbark canoe into shore and glanced affectionately at Fort Jenkins sitting on top of the high embankment

"It's good to be home", he thought, and inhaled the heavy fragrance of frying bacon wafted about on the gentle evening breeze. "Ha, just in time for supper too. Boy, that trip from Fort Augusta sure gave me a tremendous appetite."

Climbing the steep path, he crossed the clearing around the fort and waved to the sentry as he entered the huge double gate. Crossing the sun-baked compound, he strode into the large trading room of the general store.

"Hello, John. This place is sure empty at meal time."

"Joe!" exclaimed Big John Jenkins as he straightened up behind the counter, piled high with trade goods. "I didn't expect you back so soon. Have any good news?"

"Yes," sighed Joel as he relaxed on the split-log bench. "The Iroquois are beating the war drums, and I saw several small parties headed for their council in Tioga, New York. But, we know now that the people at Fort Augusta are in good shape and can send us supplies and reinforcements if we need them. The British have finally persuaded the Iroquois to join them, and we might have some real trouble soon."

"Daddy!" The youngest son of Big John's large family burst into the room and stopped short as his big, blue eyes stared at the tall scout. "Mother wants to know if you will be coming to supper soon?"

"Right away, Little John, and tell her to set another place. We have a guest. You will come, Joe?"

"I'd be grateful."

"Good. Follow me."

Chatting gaily, Mrs. Jenkins loaded the table with good things to eat, and everyone sat down. During the meal, Joel cheerfully answered the many questions about life at Fort Augusta. Then, near the end, Little John suddenly spoke up.

"You can have Fort Augusta. I'll stay here with Mother and Daddy and my friend, The-Man-In-The-Moon. I watch him every night as he comes up over Mount Lookout."

His brothers and sisters giggled, then fell silent at a glance from Big John.

Joel turned to the youngster and smiling said, "How do you know The-Man-In-The Moon is there every night? Sometimes the clouds are so heavy we can't see him."

Little John replied bluntly. "My Daddy said so. I don't have to see him."

Joel laid down his fork in the silence that followed and spoke softly. "Without a doubt this is what Jesus meant when He said. Suffer little children, and forbid them not, to come unto me: for of such is the kingdom of heaven.' We must accept the Lord's word and believe, because He said it is so."

Big John nodded absently "There are those who say it could not have happened, and some times I, too, wonder."

"If we have faith like Little John's, we will be able to turn a deaf ear to man's opinions."

The sound of gunfire brought them to their feet. Joel hurried to the door, picking up his long rifle, and ran outside. Followed by Big John, they rushed up to the gate as one of the sentries climbed down from the parapet and unbarred it. As it swung open, two Delaware braves, who were friendly to the settlers, pounded in.

"We come to white mans' fort for supplies," they managed to gasp out. "On path close to fort we were ambushed by the Iroquois. They fire many guns and take Otter prisoner. Two others back on trail will never see the sunrise again'".

An excited murmur rose from the crowd, and Joel pushed his way to the front, a worried frown on his forehead.

"You say they took Otter prisoner?"

"Ho! It is the Tall One. Otter's true friend. Yes, my brother, he is a prisoner."

"What direction did they take?"

"They set their faces north, to the land of Tioga."

Joel turned without a word and headed out the gate. Big John finally caught up with him and grasped him by the arm.

"You can't go against that Iroquois war party, Joel. No telling how many of them there are."

"I'll be all right. The Good Book relates many experiences of those who faced terrible odds and didn't back down.

"Uh huh"

"Otter must be rescued tonight or it will be too late. The Iroquois are after information about this fort, and they won't be gentle with him long."

Big John nodded reluctantly. "Regardless, I won't let you go out there alone."

Following the river trail, they found the spot of ambush and sidestepped the two fallen braves. Grimly they increased their pace in pursuit of Otter and his captors, with long rifles at the ready.

For three hours they relentlessly kept up the pace, Joel's keen gray eyes missing nothing along the moonlit trail. Suddenly, as they rounded the sharp bend in the trail, they could see the light of the Iroquois campfire.

"They sure are confident of not being followed," remarked Joel in surprise, "to show fire like that."

Big John frowned. "It seems too easy. I don't like it."

"We'll wait awhile and see if they bed down for the night," said Joel ignoring Big John's fears. "They might take Otter all the way to Tioga before they question him."

Within the hour the Iroquois stretched out on the ground, leaving one sentry to patrol the camp. Soon their heavy breathing indicated they slept. Joel waited until the sentry stopped to rest on a log and his head slowly sank down on his chest.

At Joel's silent command, they bypassed the dozing guard and came up behind the tree to which Otter was shackled. As Joel clamped his hand over the Delaware's mouth, Otter struggled involuntarily, then relaxed and grinned as he recognized his friends.

"Be ready to move fast", whispered Joel into Otter's ear. "They might wake up at any time."

Joel cut the rawhide bonds from Otter's hands and feet while Big John stood guard. When free, Otter flexed his stiff and numb muscles for a moment until the circulation returned. Then he stood up.

SNAP! A dying ember in the campfire crackled, and in the stillness of night it sounded like the report of a buffalo gun. Joel whirled toward the sentry who sat up abruptly, saw the two Yankee scouts, and aimed his ancient rifle. The gun misfired and, snatching up his tomahawk, he rushed toward them, howling the alarm.

Joel sidestepped the rush and struck out with the butt of his long rifle, and the guard dropped soundlessly to the ground.

"Make for the river," he hissed as the other Iroquois jumped to their feet.

Otter and Big John raced for the Susquehanna without a protest, followed closely by Joel who kept looking back over his shoulder for the pursuing Iroquois. Bursting out of the forest, they were elated to see five birchbark canoes drawn up on the clay and pebble-strewn shore.

"Walk into the water to cover our footprints," Joel directed. "Now push only one canoe out into the stream. Then wade over to those overhanging bushes along the water's edge and stay concealed."

Hardly had they hidden themselves in the thicket when the raging Iroquois barged out unto the shore. Seeing one of their canoes missing, and barely making out the faint outline of it sweeping downstream, they screamed louder. The telltale footprints leading into the water convinced them their quarry had made off in the canoe. Pushing the remaining canoes into the water, they quickly paddled out of sight after the empty canoe.

Joel grinned, then motioned his companions out of the water onto the shore.

"We best head south through the forest," he said, "then circle back to the fort. That way we will be well out of their way if they come ashore looking for us."

"Once again I owe you my life, Tall One," spoke Otter earnestly. "It was well for me the day I befriended you. This took courage."

"I would not call it courage, my Red Friend. I would call it faith in God."

Big John shook his head and marveled. "No longer do I doubt. I have seen how you can stand up to the terrific odds you meet in your scouting duties."

"This is strong medicine your God provides, Tall One. Tell me about Him."

Joel smiled warmly. "It is the greatest experience one can ever have. To stand humbly in the presence of God and have His assurance everything is all right. For of such is the kingdom of heaven."

Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXIV. Число 10. Торонто, Онт. Грудень 1963. December Toronto, Ont. Рік XXIV. Число 10.

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ НАРОДИВСЯ!

"Ось діва в утробі зачне, і вродить Сина, і назвуть Його Еммануїл, що в перекладі є: З нами Бог" — Матвія 1:23.

Уся наука Святого Письма ставить народження Ісуса Христа, як центральну подію в пляні ділання Творця з расою, яка відцуралася Бога. Увесь перебіг історії всесвіту був підготовкою до приходу Бога на землю і все розвивалось в напрямі до цієї події.

Усі проголошення пророків, мудреців і псальмопівців в більшій або меншій мірі були сповнені сподіванням приходу Бога в тілі. Факт втілення Бога з усією конечністю і логічністю витікає з факту Його існування і Його великого милосердя. Як добрий пастир не залишить заблудлої вівці, так і Бог в своїй любові не лишив заблудле людство, а шукаючи спасіння людей, прийшов до людства і об'явився в Вифлеемі.

Само людство не могло і не хотіло прийти до Нього. Грішну людину весь час відділяла від Бога безодня її зіпсуття. Цієї безодні людина не могла переступити. Якщо б Бог об'явився людині в славі, як Сонце, без втілення, то Його слава осліпіла б і спаралізувала людину страхом. Людство було б нездатне ні до якого діла, ані до думки. Навіть перед лицем частинного відкриття сили Божої апостол Петро, по чудеснім улові риби, упав на коліна і благав Христа: "Йди від мене: бо я чоловік грішний, Господи".

Через це Бог зійшов до рівня людини і зодягся в людське тіло і особистість, ставши Богочоловіком. Тепер людина могла бачити і чути Божу Правду і Боже Слово без паралізуючого страху, бо Бог промовляв до людини в людській постаті, людською мовою.

Факт втілення Бога є повний доцільности і благословення та приніс всім людям незвичайне добро і користь.

Бог міг би відразу взяти на себе тіло і особистість дорослої людини, замість цього Бог волів народитись немовлям від діви.

Тепер ми можемо зрозуміти, чому Бог зробив так. Доля дітей в поганськім світі була страшна, бо дітей уважали за щось менше вартісне, ніж доросла людина. В декотрих країнах, які хоч і мали високий розвиток мистецтва і філософії, все ж батьки, згідно з їхнім звичаєм, вбивали дітей, якщо їм чогось бракувало, або народжена дитина була небажана. На ринках рабів дитину розцінювали найдешевше.

Народження Богочоловіка, як немовляти, змінило це брутальне ставлення до дітей. Це народження поставило дитину на найвище місце в людськім суспільстві, і Христос проголосив, що таким, як вони, належить Царство Боже.

Народження Богочоловіка від діви так само радикально змінило становище жінки в суспільстві. До приходу Богочоловіка жіноцтво було у великім приниженні і універсально вважалось як щось менше вартістне, ніж мужчини. Народження Ісуса Христа від діви зробило становище жінки вэнеслим. Тепер жінку не можна було вважати чи трактувати, як рабиню чоловіка, але вона стає помічником і другом для нього, бо в Христі немає ані мужеської статі, а ні жіночої.

Бідні люди завжди вважались світом, як погній для вищих клясів, для аристократів, багачів і священиків. Завданням їхнього життя вважалося обов'язок своєю працею утворювати відповідні умовиння для життя вищих клясів. Іншої вартости вони не мали, їх глузливо називали смердами і поганами.

Народження Богочоловіка немовляти в родині бідного селянина та ще в стайні перекреслило оте гордовите ставлення світу до бідних. Якщо б Христос народився в храмі або палаці, то бідні люди боялися б відвідати Його. Але дорога до стайні відкрита для найбіднішого, тому першими з людей, які прославили народженого Спасителя Світу, були звичайні сільські пастухи. Так народження Христа обернуло стайню в храм, як рівно ж найвеличнійший храм обертається в стайню без Христа. Народившись в таких убогих обставинах, Христос тим самим проголосив себе Царем бідних людей і підніс вартість кожної людини до найвищого щабля.

Таким чином народження Богочоловіка являє собою дар для всіх людей: для дітей, жіноцтва, бідних людей і для всього світу. Головна ціль Його народження була — знищення діл диявола. Цими ділами диявола були і є потоптання любови, беззаконня і смерть. Народження Христа нищить діла диявола, приносячи нам усім любов замість ненависти. Даром закону Він усовує беззаконня, і посилає життя туди, де панувала смерть. Він приніс це всім людям.

Правда, не всі люди прийняли цей дар. Ірод шукав і хотів убити Немовля, фарисеї і письменники були зацікавлені в приході Спасителя лише теоретично. Вони вказували дорогу іншим, але як ті дороговкази, які стоять при шляхах, ніколи самі цією дорогою не подорожували.

Маси народу були надто захоплені своїми справами і не мали місця в своїм серці для Божественного немовляти. Ап. Іван так пише про це наставлення: "На світі був, і світ Ним настав, і світ Його не пізнав. У своє прийшов, і свої не прийняли Його. Котрі ж прийняли Його, дав їм власть дітьми Божими стати, що вірують в ім'я Його".

Нехай же сам Господь дасть і нашому народові мудрість і віру прийняти Спасителя, як свого Господа в ці дні спомину про Його народження і так стати дітьми Божими.

В світі радість стала,
Яка не бувала!
Над вертепом зоря ясна
В небесах засяла.

(докінчення на стор. 2)

БОГ ПРЕДВІЧНИЙ

(продовження з стор. 1)

Там Господь з'явився,
З Діви народився;
Мов людина, пеленами
Вбогими повився.

Ангели співають,
Бога величають.
Всім народам ту чудову
Новину звіщають.

Пастухи з ягнятком
Перед тим Дитятком
На коліна припадають,
Бога величають.

Ми також співаймо,
Бога величаймо!
Свого Спаса і Владику
В колядах прославмо!

Амінь.

ЖИТТЯ В ХРИСТІ

(докінчення)

Розділ II.

Що визначає — бути християнином?

Що значить — бути християнином? Чи я християнин? Ці запитання найпершої важливости: "Ласкою ж Божою я те що є" (1 Кор. 15, 10). Ось що ап. Павло насмілився сказати про себе. Чи можемо ми правдиво сказати про себе те саме? Чи нема в нас чогось, що не од Духа Святого, що негідне Ісуса Христа?

Багато з нас є настільки "од світу цього" й настільки "відповідають вікові цьому" (Рим. 12, 2), що навіть наші найкращі друзі, зрозуміло, не назвуть нас тими, що вподібнюють себе Христові, а наші знайомі навіть вагатимуться й назвати нас християнами, якщо вони випадково не дізнаються, що ми вчащаемо до церкви! Скажу більше: є багато людей, що самі про себе не знають, хто вони й що вони.

"Його я чи ні?" Цього питання вони самі не можуть розв'язати. Заради їх і заради тих, до кого вони йдуть по поради, пояснімо, що визначає "бути християнином..."

Одного разу студент Н-ського університету прийшов до мене із запитом, як діяти на інших студентів. "Бачите, — сказав він, — деякі з нас, студентів, одверто виказують себе невіруючими; більшість живуть чесним духовим життям, і фактично між ними й мною лише та ріжниця, що вони цілковито не визнають ніякої релігії, а я смиренно називаю себе послідовником Христовим. І ось у чім трудність моя: що я міг би їм порадити ще, чого вони не мають? Що їм буде "порятунком", і яку духову переміну воно їм принесе?"

Хіба ми не почуваємо часто таких саме труднощів, як цей студент? Ось перед нами люди: вони живуть чесно, духово, допомагають бідним, а більшість із їх не читають Євангелії, не моляться, не ходять до церкви. Напевне вони усунули релігію зі свого життя. Інші — меншість — одверто називають себе послідовниками Христовими й більшу частину вільного часу оддають на служіння Христові.

Що можуть вони дати своїм невіруючим друзям? Цей запит стосується усіх нас, ми бо всі стоїмо перед ним. Хіба у кожного з нас не є багато милих друзів, добрих знайомих, що цілком одсунули од себе релігію й ніби не ставши від цього грішними?

Ми й самі гадаємо, що багато з безрелігійних, але добрих людей, є недалекі від Царства Божого.

Спитаймо ще, що визначає бути християнином?

1. Чи достатньо тільки правильно вірувати?

Хтось висловив таку думку: "Якщо ти правильно віруєш, значить ти й християнин". Але хіба християнство є лише практика, хіба християнство є лише правильне думання? Апостол Яков сказав: "віра, якщо не зміцнена діями, мертва сама по собі" (Як. 2, 17), а ап. Павло прямо сказав: "якщо я маю всю віру, так що можу й гори пересувати, а не маю любови, то я ніщо" (1 Кор. 13, 2). І злі духи вірують. "І біси вірують і дрижать" (Як. 2, 19); біси вірують: 1) що Бог один, 2) що Христос — Син Божий... "Облиш, що Тобі до нас, Ісусе Назарянин? Ти прийшов знищити нас: знаємо Тебе, хто Ти, Святий, Божий" (Мар. 1, 24), 3) вірують у Страшний Суд: "І ось вони (біси) закричали: що Тобі до нас, Ісусе Сине Божий? Прийшов Ти сюди передчасно мучити нас" (Мат. 8, 29). Але все це не врятує бісів; їхня віра правильна, але їхні дії невірні.

Багато людей, що провадять грішне життя, уважають Символ Віри цілком правдивим, але все таки продовжують своє повне гріхів життя. І хіба ми не читаємо в Євангелії, що "увірували" юдеї, схопили каміння, щоб побити Христа тільки тому, що Він сказав те, що їм було не до вподоби. "Тоді взяли каміння, щоб кинути на його" (Іван 8, 59; 10, 31). І ці люди більше не ходили з Ним. Господь Ісус Христос визнавав, що фарисеї знали правду й навчали народ правдивості; але Він засудив їх, "бо вони лише кажуть, а не діють" (Мат. 23, 3).

2. Якщо я ходжу до церкви, то чи не достатньо цього доказу, що я християнин? Без сумніву, багато так званих християн задовольняють себе цим і вважають себе християнами, через те, що вовнішньо їхнє життя праведне. А проте й Юда Іскаріот був апостолом, одним із керівників християнської громади, скарбником її. Його життя в очах учнів і громади було ніби цілком гідним. Одначе він не був "од їх", не був християнином. Недавно один проповідник сказав мені: "В моїй громаді особливо багато християн - теоретиків". Він цього не пояснив, та воно й зайве пояснювати. Ясно й так, що він сказав про тих парафіян, які теоретично знали правду й розуміли, що це — правда, але життя яких цілком не було згідне з їхньою вірою. Що ж вони — обманці? Чи вони сами себе обдурюють і щиро вірять, що вони праведні?

3. А якщо я — діяльний член церковної громади, навчитель церковної школи, проповідник, зверхник місії, священик, епископ, папа — хіба цього не достатньо, щоб довести, що я християнин? Все це добре, але згадайте фарисеїв, вони бо були побожні, до найдрібнішої докладности старанні в служенні Богові. Релігія — була їхнім життям. Вони старанно ходили до храму, щиро виконували службу, старанно навчали народ; були щедрі, богомільні. Давали десяту частину своїх прибутків, навіть одмірювали десяту долю аниСу й кмину. Але їхня релігія була плодом власного "я", підтримувала лише їхню власну повагу, й була вся зосереджена на собі. Молитва, піст, милостиня фарисеєва, — все це виконувано, щоб заслужити похвалу людську: "вони полюбили більше славу людську, як славу Божу" (Іван 12, 43) й одержали вже на землі всю нагороду свою. "Наближаються до мене люди ці устами своїми й шанують мене язиком, серце ж їхнє далеко од мене, але, одначе даремно шанують мене" (Мат. 15, 8-9). Ось ці знані керівники релігійности — це вони й розп'яли Христа.

А Христос прямо сказав: "Кажу вам, якщо праведність ваша не перевищить праведности книжників і фарисеїв, то ви не ввійдете в Царство Небесне" (Мат. 5, 20).

Дії, джерело яких не є правдива віра в Христа, як Спасителя, й любов до Його, так само безкорисні, як віра без дії.

Цінність усіх наших дій лежить у силі, що викликала їх.

4. Багато з нас можуть указати на успіх праці їхньої ради Христа, як на доказ, що вони — правдиві християни. Але як ясно й виразно Господь попередив своїх учнів, що "добрі дії" це ще не доказ, що люди, що їх творять, є Його учні. На самім початку своєї проповіди Христос сказав, оповідаючи про страшний суд: "Багато скажуть мені в той день: Господи, Господи! Чи не Твоїм іменем пророкували ми, й чи не Твоїм іменем бісів проганяли ми, й чи не Твоїм іменем багато чудес творили? І тоді оголошу їм: Я ніколи не знав вас; одійдіте од мене всі ті, що діють беззаконня" (Мат. 7, 22-23). Як тоді будуть здивовані такі діячі? Й одначе, не зважаючи на важливість цих слів, є багато людей, що вважають свою діяльність на користь релігії не лише доказом щирости їхньої віри, але навіть ознакою спасіння своєї душі.

Автор цієї статті, розмовляючи на духовні теми з юнаком із церковного хору, [illegible] його: "Скажіть мені, як ви гадаєте, чи врятує вашу душу співання в хорі?". "Ні, — сказав юнак, — не можна сказати, що врятує, але все таки допомагає". А ап. Павло сказав: "Ласкою ви врятовані через віру й це не од вас, це Божий дарунок; не од дій ваших, щоб ніхто не хизував" (Єф. 2, 8-9).

"Дії" — зовнішні, сами з себе, мало що доводить, або й зовсім нічого... Коли я був хлопцем, то знав такий випадок: один убивець, щоб уникнути арешту став дяком у церкві й усі вважали, що співав він "гарно", але... не ради Бога!

Які ж відзначуючі риси християнина?

1. "В йому живе Св. Дух. Він стає співдіячем Св. Духа" (Євр. 6, 4). "Якщо хтось Духа Христового не має, той і не Його" (Рим. 8, 9). "Ті, що живуть тілесно, Богові догодити не можуть, але ви не тілесно живете, а Духом, якщо тільки Дух

Божий живе в вас" (Рим. 8, 8-9). Це значить: ті, що їхні серця поглинули земні думки, земні насолоди й прагнення, не можуть догодити Богові. Якщо в людині нема Духа Христового, то така людина й не є Його.

2. Дух Святий водить християнина. Ап. Павло каже: "Всі водженї Духом Божим є сини Божі" (Рим. 8, 14).

Чи почуваємо ми, чи усвідомлюємо, що Дух Божий водить нас, виправляє нас? Ось день минув, чи можемо ми згадати, що ми чули голос сумління (як ми його зовемо), який казав нам: Ось шлях, іди по йому; або зроби те, або не роби того, не думай так, не кажи цього — й ми з радістю слухали й підкорялися голосові? Чи завжди ми даємо Духові вести нас? Якщо так, то це й є доказ, що ми — сини Божі (Рим. 8, 14). Я ще раз кажу: чи ж завше? Бо іноді й злочинець буває чесним.

3. Ап. Петро каже, що "християни стали причасниками Божественного Єства" (2 Пет. 1, 4). Це значить, що "ми стали частинниками Христа, якщо тільки розпочате життя твердо збережемо таким аж до кінця" (Євр. 3, 14). Це значить, що ми стаємо "частинниками в святості Його" (Євр. 12, 10). Далі ап. Іван каже: "А тим, що прийняли Його, віруючим в ім'я Його, дав їм владу бути синами Божими" (Іван 1, 12).

Вірувати в Його — це значить прийняти Його. Але Христос є Бог, а Бог є любов.

Велика дія Святого Духа це — відкриття нам Ісуса Христа, зробити так, щоб люди побачили Його, сприйняли Його й "сповістили іншим любов Христову".

Серце правдивого християнина повне божеської любови; він навіть любить своїх ворогів. "Ми знаємо, що ми перейшли од смерти до життя", — каже ап. Іван, — "Тому, що любимо братів" (1 Іван. 3:14). **Христос сказав: "З того впізнають усі, що ви мої учні, якщо матимете любов межи собою"** (Іван 13:35).

Чи почуваєте ви ту божеську любов, "що витікає з вашого серця"? Чи бачать усі, що є навколо вас, чи спостерегли вони в вас любов до всього людства? Якщо ми не добрі, не ласкаві, не люблячі, не послужливі, то щось із нами негаразд! Як же ми сами й ті, що довкола нас, дізнають, чиї ми й кому слугуємо ми? **Любов один до одного — це великий доказ, що ми Христові учні. Хто не любить, той не знає Бога, тому що Бог є любов"** (1 Іван 4:8).

Це головна відмінна риса християнина. Ми не зупиняємося на інших рисах. Напр., повинне бути в якомусь визначеному розумінні "відокремлення" "од світу", вихід "із посеред їх", "носіння ран Господа Ісуса Христа на тілі" (Галат. 6:17). "Той, що має Сина Божого, має життя, той, що не має Сина Божого, немає й життя" (Іван 5:12). "Віруючий у Сина Божого має життя вічне, а не віруючий у Сина не побачить життя, але гнів Божий завжди на йому" (Іван 3:36).

Мета цієї статті — допомогти християнам виразно побачити, що каже сам Господь у Євангелії про те, якими повинні бути й що повинні робити Його послідовники.

На випадок, якщо й нехристияни читатимуть цю статтю, попереджаю їх усією силою мого переконання, що ще не злучений у християнство не може стати християнином, прагнучи лише духово уподобнюватися Христові. Я вже казав у попереднім розділі, що мусульмани, індуси й жиди — всі вони тепер "відкрили" Христа; але вони, либонь, шанують Христа лише, як великий і святий приклад. Слушно, що "Христос зоставив нам приклад, щоб ми йшли у слід Йому" (1 Петра 2:21).

Одначе мета пришестя Христового була — **"умерти за нас"**. Усі ми грішники й усім потрібний Спаситель, що може звільнити нас од рабства гріха. "Всі бо згрішили й позбавлені слави Божої, але задарма буде виправдано Його ласкою, через відкуплення, що в Ісусі Христі" (Рим. 3:23-24).

Усяк нехристиянин, що бажає стати християнином, повинен передусім усвідомити свій гріх та датися крови Ісуса Христа очистити од цього гріха. Все Св. Письмо, від початку й до кінця, навчає нас: "без пролиття крови не буває прощення" (Жид. 9:22).

"Кров Ісуса Христа, Сина (Його), очищає нас од усякого гріха" (1 Іван. 1:7). Ми всі дуже добре знаємо, що "неможливо, щоб кров телят чи ягнят ізнищувала гріхи" (Жид. 10:9). Ми бо врятовані виключно смертю Ісуса Христа та пролиттям Його крови.

Дозвольте мені ще раз проказати: Євангелія нічому не навчає так ясно, як викупленню людства кров'ю Христа. Без цієї правди вона втратила б усяке значення.

Я б легко міг виповнити цілий цей розділ віршами, взявши з Євангелії, що навчають нас про прощення гріхів через коштовну кров Ісуса Христа. Бог прощає всякий гріх, якщо грішник дивиться на Його з каяттям та вірою; усякий грішник, так як "Ісус Христос віддав себе на викуплення всіх" (1 Тим. 2:6). "В Якому (Ісусі Христі) ми маємо викуплення кров'ю Його, прощення гріхів, з ласки благодаті Його" (Єф. 1:7). "Не тлінним сріблом чи золотом викуплені ви од суєтного життя... але коштовною кров'ю Христовою, як безвадного й чистого ягняти" (1 Пет. 1:18-19).

Як ап. Петро проказує цю правду! "Христос, щоб привести нас до Бога, один раз потерпів за гріхи наші, праведник за неправдивих" (1 Петро, 3:18; 4:1). "Любови зазнали ми в тому, що Він оддав за нас душу свою" (1 Ів. 3:16). "...порятунок через Господа Ісуса Христа, що вмер за нас" (1 Фес. 5:9-10). "Того, що не знав гріха, Він (Бог) зробив нам жертвою за гріх, щоб ми в Йому стали праведними перед Богом" (2 Кор. 5:21). "Бог свою любов до нас доводить тим, що Христос умер за нас, **коли ми були ще грішниками"** (Рим. 5:8). "Він полюбив нас та й послав Сина свого, щоб обмилостивити нас за гріхи наші" (1 Ів. 4:10).

Як ми вдячні Отцеві Небесному, що ця правда так ясно відкрита, й ми так само, яко й Іван Христій, показавши на Ісуса Христа, вигукуємо: "Ось Агнець Божий, що бере на себе гріхи світу" (Ів. 1:29). "Він гріхи наші сам підніс тілом своїм на дерево, щоб ми, позбавлені гріхів, жили ради правди; ранами Його ми зцілені" (1 Петр. 2:24). "Він узяв на себе недолугість нашу й поніс наші хвороби, а ми думали, що то Бог Його вражав, карав та знищував. Але Він був покровавлений за гріхи наші й мучений за беззаконня наше; кара світу нашого була на Йому й ранами Його ми зцілені. Всі ми блудили як вівці, звернувши кожен на свою дорогу; й Господь поклав на Його гріхи нас усіх" (Ісаї 53:4-6).

Так полюбив Бог світ, що віддав Сина свого єдинородженого, щоб усяк віруючий в Його, не згинув, але мав життя вічне (Ів. 3:16). "А тим, що прийняли Його, віруючим в ім'я Його дав їм змогу бути дітьми Божими" (Ів. 1:12).

Вірити! Прийняти! Це значить, дати Христові поселитися в серцях наших вірою, щоб ми могли жити, як діти Божі — Подібні Христові.

Розділ III.

Який собою Христос?

"Християнин, що наслідує Христа"... "Як? — спитав у мене один з вірних, — хіба ми не всі наслідуємо Христа?" Буцім так, а проте й ні. Якщо людина не має в собі думок Христових, Духа Христового, то вона й не Його, а значить, через це й не християнин. Господь Ісус Христос живе в серці всякого вірного, але не завжди наше серце приймає Його, яко свого Навчителя, Царя й Господа. Якщо ми не віддаємося Богові, як навчає нас апостол: "Члени ваші Богу в зброю праведности" (Рим. 6:13), якщо не "полонимо всякі надуми наші в послух Христові" (2. Кор. 10:5), то ми далекі від того, щоб наслідувати Христа. Рідкорідко ми зустрічаємо людей, що нагадують нам Христа. З нашого боку це не брак бажання, боротьби чи зусилля. Ні, ми щиро бажаємо наслідувати Христа. Але який Він? Чи подумали ви колибудь, який наш Господь Ісус Христос? Чи спитали ви себе, які відрізняючі риси Христа, Сина Людського? Що в Йому таке, що Соломон каже про Його: "Й увесь Він — чемність" (Пісня Пісень 5:16)?

Одного разу в Африці, в пустелі, мандрівник спочивав на піску. Раптом він почув, що його хтось торкнув. Поглянувши назад, він побачив старого араба - шейха. Араб спитав мандрівника: "Чи знаєш ти пророка Ісуса?" — "Знаю", — відповів мандрівник. — "А чи швидко він прийде?" — продовжував дідусь питати. — "Не знаю" — відповів йому мандрівник. "Чи прийде Він через декілька місяців, через рік?" — продовжував своє араб. — "Сам Бог знає, коли Він прийде, я не знаю; знаю лише, що Він прийде". — "Знаєш, чому я питаю? — спитав араб, — я хочу знати, який Він, якщо Він пройде повз мене в пустелі, я хочу знати Його й поклонитися Йому".

Отож сьогодні ви й я запитуємо сами себе — який же Він? Як можу я впізнати Його в інших? Які інші можуть упі-

(продовження на стор. 5)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

[illegible]
ПРЕСВІТЕРСЬКА
ЦЕРКВА
в Торонті, Онт.,
20 Claremont Street
Богослуження і Недільна Школа в 11 год. рано кожної неділі.

ОБ'ЄДНАННЯ ЦЕРКОВ

У християнському світі почався рух до об'єднання церков різних напрямів. Багато добрих думок в цій справі висловили як протестантські, так римо-католицькі і православні провідники. В засаді це є побажана і добра річ. Проте не можна перемешувати труднощів на дорозі до об'єднання всіх церков. Один з римо-католицьких кардиналів у Канаді, а саме кардинал Легер в інтерв'ю підсумував труднощі об'єднання так: "Між римо-католиками і протестантами лежить безодня, але ми почали розмовляти через цю безодню". Навіть ці розмови є кроком уперед, бо можуть заступити в багатьох випадках ненависть, напади, а в деяких країнах просто фізичне винищування протестантів. Покищо римо-католицька церква шукає поєднання з протестантами та іншими церквами шляхом їх асиміляції в римо-католицьку церкву.

Їх тепер не називається вже публічно єретиками і не передається урочисто анатемі, а кличеться "нез'єдиненими братами". Їх представників запрошується як гостей без права голосу на вселенський собор. Вселенський собор римо-католицької церкви робить певні невеликі реформи в богослуженнях і доктринах, які деякі протестантські провідники вважають за кроки в напрямі до зближення. При всьому тому провід римо-католицької церкви проголошує, що вони ніколи не поступляться в своїх основних догмах і всі церкви, які хочуть єднатись з Римом, мають визнати зверхність папи.

Покищо лише провід англіканської церкви (яка має протестантське визнання віри і в багатьох громадах ритуал подібний до римо-католицького), зазначив, що англійська церква готова визнати папу римського за титулярного голову всесвітньої християнської церкви.

Усі ці початки і вияви доброї волі покищо не зменшують гостроти розходжень, а заберуть ще чимало часу і далеко більших уступок з обох сторін аж поки могло б дійти до якоїсь конкретної згоди.

Усі християнські церкви мають основні важливі пункти згоди, тоді як і те, що їх ділить, не менше важливе і тому кожний, хто шукає згоди, повинен бути свідомий ріжниць, що існують в головних напрямах християнської церкви.

Усі християнські церкви мають спільні символи віри. Вони всі вірять, що існує Бог, як особистість, творець усього видимого і невидимого. Всі християни вірують, що Ісус Христос є втіленням живого Бога, Господом і Спасителем. Всі християни вірують в Його відкупну працю. Вони вірують у воскресіння із мертвих Христа. Всі християни вірують в життя вічне та в існування вічної кари. Коротше кажучи, Апостольське Вірую однаково визнається в усіх християнських церквах — протестантскій, римо-католицькій і православній. Але на цім кінчається згода і починаються ріжниці. Тоді як римо-католицька і православні церкви ближчі навчанням одна до одної і їхне поєднання було б куди легше, ріжниця між ритуалістичними і протестанськими церквами набагато більша. Оскільки римо-католицьке навчання доведене до його конечних логічних висновків, тоді як православне богословіе, ідучи тою самою дорогою, не завжди ставить точки над "і", отже ми, порівнюючи навчання церков, будемо брати за зразок ритуалістичного навчання, навчання римо-католицької церкви, роблячи винятки там, де православні з ними не погоджуються. В основі ріжниць світогляд ритуалістичних церков і реформованих церков лежить наука про дорогу спасіння. Рим навчає, що падіння перших людей спричинило лише утрату дарованої Богом початкової праведности. Після падіння людина стала невтральною щодо добра і зла. Тепер спасіння людини залежить від її вчинків. Тепер людина може вільно вибирати чи робити їй зло або добро, і чи кооперувати з Богом для осягнення свого спасіння, а чи нехтувати це. Собор у Тренті оголосив анатему на всіх, хто навчає, що людина оправдується однією вірою, і заявив, що людина мусить кооперувати з Богом, щоб здобути ласку оправдання, і що це оправдання може бути побільшене добрими ділами, які людина учинить. Окрім цього, римо-католицизм навчає, що людина, яка була раз оправдана, може це оправдання утратити.

Це навчання римо-католицької церкви незмінне і донині та скероване проти реформованого навчання, що людина спасається однією вірою на підставі звершеної відкупної праці Христа, а зовсім не своїми власними ділами, це є власне навчання Святого Письма (Дивись: Ефесян 2:8; Римлян 3:28; Рим. 5:1; Рим. 11:6; II Тимофія 1:9; Тита 3:5).

Святе Письмо навчає, що оправдання віруючої людини є повне і звершене, і тому до нього нічого не можна додати. А тому, що оправдання є в усій своїй цілості працею Всемогутнього Бога, воно не може бути утраченим або нездійснитись. (Дивись: Колосян 2:9; I Коринтян 1:30; Филип'ян 1:6; Івана 10:28).

Це навчання анітрохи не зменшує великої важливости добрих діл, які є необхідним результатом оправдання і плодом віри, що оправдує людину.

Римо-католики навчають, що стан людини після падіння став невтральним з можливістю вибору добра або зла, так що людина може додати до свого спасіння, тоді як протестанти навчилися з Святого Письма, що людина не є морально невтральною, а перебуває в неволі гріха та є ворожа супроти волі Божої. Велич милосердя Божого полягає також в тім, що в той час як людина стала ворогом Бога і не має сили в собі ані бажання шукати Його, Бог вільно прощає її і дарує їй спасіння. (Дивись: Римлян 5:6, 8 і Ефесян 3:1).

Це навчання Слова Божого стає підставою певности спасіння для віруючої людини. (Дивись Римлян 8:15; II Тимофея 2:19). Проте навчання римо-католицької церкви відбирає цю певність у віруючих. Непевність спасіння викликає створення штучної системи порятунку в формі: панихид, покут, індульгенцій, чистиліща тощо.

Навчання про невтральність стану людини після падіння веде так само до висновку, що деякі люди могли зробити більше добрих учинків, ніж це було потрібно для їхнього власного спасіння. Таким способом ніби утворюється свого роду "банк заслуг", які церковний провід може зачисляти на рахунок тих звичайних віруючих, які в житті наробили більше гріхів і лиха, ніж добра. Ця наука була і є джерелом великих прибутків для ритуалістичних церков. Протестанти цю концепцію рішуче засуджують і заперечують як страшну корупцію благовістя. Праця Христа є звершена і вистачальна для спасіння кожного віруючого. До того сам Христос навчав, що навіть коли людина виконала всі вимоги Бога супроти Нього, все ж людина може оцінити себе лише як "нікчемного слугу" (Луки 17:10).

З навчання римо-католицької церкви про діла перевищення витікають молитви про допомогу до святих (гагіолатрія) або до ангелів (ангелолатрія). Ці практики противляться також ясному навчанню Св. Письма, яке наказує нам поклонятись лише одному Богові духом і правдою (Івана 4:24). Коли Корнелій хотів поклонитись апостолові Петрові, то той заборонив йому (Діяння 10:26) і коли апостол Іван хотів поклонитись ангелові, той також заборонив йому і наказав поклонятись одному Богові (Відкриття 22:9).

Своє вивершення повище навчання римо-католицької церкви знаходить в культі діви Марії. Діву Марію вивищено до рівня з Христом. Як "Цариця Небесна", вона фактично заступила Святого Духа в Святій Трійці. Титул "Матір Божа" був застосований до неї на Єфеськім соборі 431 р. замість назви "Мати Христа." Цей культ стало розвивався до наших часів, сягаючи неймовірного. Папи офіційно проголосили, що вона була непорочно зачата та тілесно взята на небо. Ці обидві доктрини не мають і тіні ствердження в Святім Письмі, їх гостро заперечувано навіть в римо-католицькій церкві. Але тепер всі римо-католики мають вірити в повищі догми під страхом утрати життя вічного.

Скрайні речі приписували папи діві Марії. Папа Лев XIII проголосив: "Так само як ніхто не може прийти до Найвищого Отця, як тільки через Сина, так само загально ніхто не може прийти до Христа, як тільки через Марію". Папа Бенедікт XV підтвердив в 1918 р., що Марія відкупила людську расу в кооперації з Христом. В 1946 р. папа Пій XII проголосив: "Марія дійсно достойна прийняти честь і силу і славу. Вона підвищена до гипостатичної єдности з Благословенною Трійцею. "Її царство таке велике, як її Сина і Бога."

Проте Святе Письмо каже, що хоч діва Марія була благословенною Богом понад усі жінки, вона в той же час, будучи грішною людиною, як і всі люди, потребувала спасіння (Луки 1:47). Приписування їй слави, яка належить одному Богові, є великим богохульством.

Окрім повищих розходжень в навчаннях римо-католицької та православної церкви з одного боку і реформованими церквами з другого боку, існує ціла низка інших не менш важливих пунктів розходження.

Наприклад, питання целібату священиків. Протестанти переконані, що примусовий целібат для священиків суперечить навчанню Святого Письма, шкідливий і деморалізуючий. Навчання про перетворення хліба і вина в тіло і кров Христа під час Господньої Вечері на слова священика не має підстави в Святому Письмі. Навчання про непомильність папи заперечена історією численних папських помилок з катедри і без катедри. Вивищування аскетизму, тайна наушна сповідь, заперечення універсальности священства віруючих та устаління касти священиків, поділ гріхів на смертні і звичайні з відповідними покутами, поклоніння образам і т.д. Про поклоніння образам Тома Аквінський навчав: "Тому що Христа звеличується в богослуженні найвищого поклоніння (Латрія), з цього слідує, що Його образ має бути звеличений також богослуженням найвищого поклоніння (Сум. Теолог.).

Св. Бонавентура погоджувався з ним, знов інші римські богослови твердили, що поклоніння образам має бути нижчого порядку, ніж Богові. В цей самий час Святе Письмо навчає, що всяке поклоніння сотворінням чи річам є ідольством

В додаток до повищих розходжень існують розходження про адміністративний устрій церкви, участь лаїків в керуванні церкви, чистилище і т.д.

З усього вищесказаного ясно, які великі перешкоди стоять на дорозі до об'єднання церков. Тим більше, що Рим зазначає, що їх умовою для об'єднання є підпорядкування інших церков папі в питаннях доктрини і дисципліни. Звичайно, на такі умови протестанти погодитись не зможуть.

Визначний европейський теолог Карл Барт зручно підсумував розходження між протестантами і римо-католиками та православними. Він сказав, що вся ріжниця полягає в маленькім слові, що складається з однієї літери "і".

Тоді як реформовані кажуть: "Бог," римо-католики і православні кажуть: "Бог і Марія". Коли протестанти кажуть: "Святе Письмо". Римо-католики і православні кажуть: "Святе Письмо і традиції". Коли протестанти кажуть: "Віра," римо-католики і православні кажуть: "Віра і діла" і т.д.

Ясно, що віруюча людина не може зректися навчання Святого Писання і світла розуму лише задля чисельного побільшення церковної організації.

Але, як ми сказали на початку, сама дискусія про об'єднання і вияв доброї волі одних церков проти других є в дусі Христа. Краще чесно ріжнитись і дружньо розмовляти, ніж проклинати і нищити один одного. В умовинах страшного переслідування віруючих в комуністичній Росії віруючі всіх церков дивляться один на одного як на братів і спільників в терпінні. Як описує це І. Нобл в книжці "Я знайшов Бога в совєтській Росії", в умовах переслідування в концентраційних комуністичних таборах розвинулась толеранція, співпраця та велика добра воля серед віруючих усіх напрямів: протестантів, православних і римо-католиків.

Святе Письмо каже про часи на земній кулі, коли антихристиянські сили опанують народи і всі віруючі будуть всюди переслідувані як ніколи раніш. Можливо, що в ті дні, терпіння і гонення очистять церкву від усіх людських традицій, додатків і видумок і церква стане дійсно з'єднаною. Можливо, що те, що ми бачимо сьогодні, є початковими кроками, підготовкою провідіння Божого для часів антихриста.

Отже, вітаючи всякі спроби до порозуміння поміж всіма віруючими і церквами, ми неповинні закривати очі на труднощі, що стоять на дорозі до такого порозуміння, і не тратити надії.

Ласка Божа, що перемогла людський гріх, переможе нарешті і людську впертість, нерозум і ненависть.

ЖИТТЯ В ХРИСТІ

(докінчення з стор. 3)

знати Його в мені? Яка та слава Божа, що сяє в обличчі Христовому? (2 Кор. 4:5).

Ми хочемо мати, хоча б відблиск того знання, щоб ми змогли й іншим сповіщати Христа. Але заледве ми можемо наслідувати Христа, якщо ми не здамо собі справи, який Він. "Знаємо, що коли буде виявлене, то будемо подібні на Його, тому що побачимо Його, який Він є" (1 Ів. 3:2). Але й тепер ми можемо поглянути на Його, хоча тепер ми бачимо Його "буцім би крізь тьмаве шкло" (1 Кор. 13:13).

Хіба сам Господь Ісус Христос не сказав нам, що "чисті серцем" побачать Бога? "Й усяк, що має цю надію на Його, очищає себе, бо Він чистий" (1 Ів. 3:3). "З одтуленим обличчям дивимося на славу Господню" (2 Кор. 3:18), погляньмо ж іще раз на Господа Ісуса Христа, пам'ятаючи, що ми дивимось на "Бога, що з'явився в тілі" (1 Тим. 3:16). Святе Писання прямо каже: Бог "з'явився в тілі", "велика таємниця благочестя" — уподоблення Богові. Сам Ісус Христос сказав: "той, що бачив Мене, бачив Отця". (Ів. 14:9). "Я й Отець — Одно" (Ів. 10:30). "Бога не бачив ніхто ніколи; єдинороджений Син, що в лоні Отця, Сам виявив був" (Ів. 1:18).

Значить наслідувати Христа, бути подібним на Його, це значить — уподобнитися Богові. Який же Бог? По-моєму, Мойсей, більш як будь-хто з людей бачив славу Божу до пришестя Христа. Одначе, після цих чудних днів на горі, він прохає Бога: "Благаю, покажи мені славу Твою" (Вих. 33:18). Й тоді Бог чудесно показав Себе — Своє Божеське Єство та сказав: "Я проведу перед тобою всю славу Мою, й оголошу наймення Єгови перед тобою... обличчя Мого не вільно тобі бачити, тому що людина не може бачити мене й зостатись живою" (Вих. 33:19-20).

Чи спостерегли ви, що Бог не виконує прохання Мойсеєве зразу ж. Чи спостерегли ви, що Бог не дав Свого милосердя в ту хвилину, а сказав Мойсею: "Наготуйся на ранок: й вийди ранком на гору", але передше "вирубай собі дві скрижалі кам'яні, подібні до попередніх, а Я напишу на цих скрижалях слова, що були на тамтих, які ти розбив" (Вих. 34:1).

Бог зробив перші скрижалі й заповіти на їх були написані "пальцем Божим" (Вих. 31:18). Але Мойсей, побачивши гріх народу, розбив скрижалі. Отож передніше, як Господь показує "ласку" свою Мойсеві, Він хоче, щоб Мойсей направив свого вчинка, що зробив. Це символ, а нам — повчання. Якщо ми зумисне розбиваємо, порушуємо заповіти Божі, чи можемо ми сподіватись побачити "славу" Божу, "ласку" Божу, Його Божескість?

Отже, що ж Мойсей в цей ранок узнав про Бога? Яка Його ласка? Слухайте: "Господь, Господь, Бог, людинолюблячий та ласкавий, довготерпний та багатомилостивий та правдивий, що зберігає ласку в тисячі родів, що прощає провину, й гріх, але не зоставляє без покарання" (Вих. 33:6-7).

"Хто, як Ти, Господи, поміж богами? Хто, як Ти, величавий святістю, шанований хвалінням, творець чудес?" (Вих. 15:11). Але Він вимагає й од нас — своїх дітей, святости — богоподібности.

Отож, ось яке "Божеське єство" (2 Птр. 1:4), спільниками якого ми повинні стати.

А як це чудово, як це просто. Тепер ми бачимо, як можливо Йому, "бо так каже Високий та піднесений, вічна живучий, — Святий ім'я Його: "Я живу на висоті небес та в святилищі, а також із засумованими й смиренними духом, щоб оживляти дух смиренним та оживляти серця засумованим" (Вих. 57:14).

Переклав М. Лавренко

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Боже мій, Тебе звеличу

Поважно — Пс 145 — арр. П. Сич

Боже мій, Тебе звеличу,
Царю мій великий,
І Твою прославлю правду
навіки і віки.

Повсякдень хвалити буду
я Тебе, Владико,
Твою силу, Твою славу,
що ясна навіки.

Я Твою прославлю добрість,
правду — завжди праву,
оспіваю в псальмах нових
ще й чудову славу.

Хай пізнають люди в світі,
яка Твоя сила,
яка слава Твоє царство
навіки окрила.

Твоє царство віковічне,
по всі вічні роки, —
на небесних височинах
і в морях глибоких

Ти надія всіх, о Боже,
всяку твар годуєш,
відкриваєш Свою руку,
всі жадання чуєш.

Ти вислухуєш молитву,
хто Тебе шукає,
захищаєш правих серцем,
людську лють караєш.

Боже мій, Тебе звеличу,
Царю мій, Владико;
Тож хваліть Його всі твари
на всі вічні віки!

Переспів П.С.

Хрущов цитує Біблію

Хрущов, відвідуючи Югославію, виголосив промову в Раковіці. Подаємо частину його промови з Біблійною "цитатою".

"...Я сам був робітником і тому розумію потреби робітника. Але коли ми, провідники, які вийшли з-поміж робітників, кажемо, що конче потрібно працювати краще, переглянути норми і підвищити їх, дехто каже, що це несправедливо. Але, товариші, приятелі, якщо ми хочемо, щоб рати споживання стало зростали, якщо ми хочемо мати більше одягу і взуття, кращі хати, кращу поживу, і в той сам час норми продукції лишаються ті самі, звідки всі ці речі прийдуть? Чи Бог пішле їх як манну з неба? Біблія каже, що Христос нагодував 40,000 одніею паляницею, але ніхто не каже — чи були ці люди задоволені, чи ні. Якщо вони були задоволені, то тоді без сумніву вони не повтікали б з Палестини..."

Біографи Хрущова розповідають, що основне виховання він дістав від православного священика. З повищої цитати виявляється, яке невистачальне було це виховання. Біблія каже, що Христос нагодував 5,000, і не одніею хлібиною, а п'ятьма хлібами і двома рибинами. Святе Письмо каже, що всі наситились і що ученики потім назбирали дванадцять кошів окрушин, які зістались. Ті, що були там, нікуди не втікали, а розійшлися по своїх домівках.

Християнство наклало свій відбиток на всю культуру земної кулі. Навіть атеїсти в СССР рахують роки від дня народження Христа. Жодна людина, неважно — чи вона вірить, чи ні, не може назвати себе освіченою чи інтелігентною, якщо вона не ознайомлена зі змістом Святого Письма.

РИМ ЗАБУВАЄ ПРО УКРАЇНЦІВ

При коронації папи Павла VI сталися дуже цікаві для українців речі. Папа сказав по кілька слів різними мовами. По-польськи він говорив про Польщу "Завжди вірну". По-російськи він сказав: "Наша мисль обращается так же ко всему русскому народу, на каторий ми призиваем благословение Всевишнево".

Але папа не згадав ані словом українців, ані так вірної йому гнаної греко-католицької церкви, яка потребує куди більше допомоги і благословень, ніж росіяни чи їхні церкви.

Так само й ватиканська преса, перелічивши всіх гостей, включаючи й російських агентів МВД в рясах, зовсім не згадала про присутність на коронації українських ієрархів.

Як довго українці греко-католики ще цілуватимуть руку, яка б'є їх як українців у лице?

БІБЛІЯ І НАУКА

Між релігією і наукою повинно існувати гармонійне відношення. Бог є автором відкриття в Святім Письмі, Він же є автором усіх явищ природи. Розходження між вірою і наукою серед людей походить або через хибну інтерпретацію явищ природи певними вченими, або через неправильну інтерпретацію відкриття в Святому Письмі віруючими.

Релігія потребує світла науки. Наш Бог є всесвітнім Богом, тому краще знання природи побільшує нашу уяву про Його велич. Так модерна астрономія побільшує безмірно нашу уяву про безконечність і велич Творця. Віруючі люди, як і всі люди, потребують також знання географії, антропології і геології і т.д. для кращого розуміння відкриття.

Наука в свою чергу потребує світла відкриття. Наука досліджує, як речі ділають, але не може нічого сказати про те, хто розпочав усе. Це є функція богословія подати фактам природознавства їх ціль і напрям. Отже відкриття дає нам знання про те, хто дав початок усьому, наука намагається пізнати, як усе розвивалось потім.

При цьому треба пам'ятати, що Святе Письмо це не підручник з різних наукових галузів знання. Наприклад, 1. Кн. Мойсея подає нам загальний, широкий нарис сотворення. Не можна з цього нарису виводити деталі геології, біології, ботаніки чи антропології. Це було б великою помилкою. З другого боку вчені можуть проголосити якусь наукову теорію, як без сумніву доведену, в той час як знання поступає в усіх галузях досліду і така теорія може стати застарою і невистачальною.

Існує якихсь десять теорій в науці щодо початків соняшної системи. Психологія має кілька напрямів, що поборюють один одного. Деномінаційність не є лише вадою церкви, але так само і науки.

Щоб правильно зрозуміти зміст Біблії, конче потрібно знати характер мови Біблії. Бо одна мова вживається науковцем-спеціялістом, його термінологія стисло окреслена і слова визначені його фахом. Загал не вживає в розмові слів, якими користаються вчені в своїх працях.

Зовсім інша мова у спортсмена. Цю мову людина, неознайомлена, навряд чи зрозуміє. Знову інакша мова у людей для щоденного вжитку.

Мова Біблії є популярною, народньою мовою, а не фаховою чи науковою. Цебто мова Святого Письма це є мова, якою звичайно розмовляли люди в хаті, на вулиці, на базарі. Біблія — це книжка для всіх людей у всі часи, тому мова Біблії має бути популярною, а не фаховою. З огляду на це вчені не повинні шукати наукових термінів у Біблії, а досліджуючи Біблію—не повинні обертати Біблійні слова в фахові наукові терміни. Мова Біблії так само феноменальна. Це значить, що Біблія описує речі так, як їх бачить око спостерігача зовні, а не такими, якими вони є в своїй дійсній істоті. Наприклад, Святе Письмо каже, що сонце сходить і заходить. Ми знаємо з астрономії, що це земля обертається довкола сонця. Вираз Святого Письма не є науковий, проте він є правильний і всім людям зрозумілий. Уживання стисло наукового опису внесло б лише силу заколоту в розумінні Святого Письма. В такий спосіб 1 Кн. Мойсея говорить про землю, сонце, місяць, зорі, але нічого не каже про астероїди, комети тощо. Астрономія 1 Кн. Мойсея є феноменальна, а не наукова і описує те, що людське око бачить на небі без телескопу. Критикувати Біблі за цю мову — це значить виявляти повне нерозуміння цілі відкриття. В рівній мірі повищі міркування відносяться до біологічних і ботанічних термінів Кн. Буття.

Так само Святе Письмо не подає жодних теорій до дійсного стану речей в природі. Для цього треба було б величезної фахової бібліотеки, а не однієї книги, що її можна носити в кишені. Біблія не захищає і не поборює різних теорій тяготіння, електромагнетизму чи якихось інших. В Біблії нема жодних окреслених пояснень про природу речей. Автори книжок Біблії в кожнім випадку виявляють в цім відношенню подиву гідну стриманість, яка доводить Божественний Провід. Якщо порівняти Біблію з іншими книгами того часу, які є повні різних дивовижних і фантастичних пояснень про речі в природі, то ця виключна характеристика Святого Письма просто стає чудесною.

Мова Біблії також користається культурою тих часів, коли книжки Біблі були написані. Бог, даючи відкриття людям, ужив як посередник мови і культури тих часів, цебто гебрейську і грецьку. Тому ми знаходимо означення часу, календар і т. ін., взяті з життя часів відкриття. Вони були і зістаються вповні вистачальні для розуміння Святого Письма. Це відноситься і до психологічних термінів Біблії. Це саме можна теж сказати про медичну термінологію, математику, міри ваги, географію і т. д.

Мова Біблії в першу чергу має на меті відкриття духової правди так потрібної людству, через це мова Біблі не є фахова, а популярна, і через це зрозуміла кожній людині в кожній країні в усі історичні періоди.

Це знання характеру мови Святого Письма цілком усуває безліч наївних і несправедливих закидів Біблії ніби з наукового погляду.

(Далі буде)

Господи, навчи нас молитися

Коли молитеся, говоріть: "Отче наш, що єси на небі! Нехай святиться ім'я Твоє; нехай прийде Царство Твоє; нехай буде воля Твоя як на небі, так і на землі; хліба нашого щоденного дай нам сьогодні і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого. Амінь" (Луки 11:2 - 4). Бо коли прощати будете людям провини їхні, то й Отець ваш Небесний прощати буде вам, а як же не будете прощати, то й Отець ваш Небесний не простить вам (Мат. 6:14 - 15).

Кожна людина, яка молиться, потребує Божої помочі. Як дихання є потрібне для фізичного життя, так молитва потрібна для духовного життя. В молитві ми розмовляємо з Богом про свої потреби, відкриваємо перед Ним своє серце немов найближчому приятелеві і розказуємо йому про свої потреби. Але Бог знає про все, що нам потрібно перш ніж ми Йому розкажемо. "Ти знаєш, коли я сяду і коли встану, Ти здалека розумієш думки мої і всі дороги мої знаєш" (Пс. 139::2 - 8).

В молитві ми розмовляємо з Богом, як гарно природа й Святе Письмо свідчать про Небесного Творця, об'являючи нам Його велику любов. Коли ми молимося, ми наближаємося до Бога, а Бог наближається до нас. Кожна щира й Боголюбива людина молиться. Ніхто не був так занятий як наш Спаситель Ісус Христос. Але Він завжди молився. У молитві Він провадив багато годин, часом і цілу ніч молився. Він сказав: Та я знаю, що Ти завжди почуєш мене, тільки задля народу, що навколо стоїть, сказав, щоб увірували, що Ти мене післав (Івана 11:42).

Ми можемо мати завжди запевнення, бо наш Спаситель сказав: "Просіть і буде вам дано, шукайте, то й знайдете, стукайте, то й відчиниться вам, хто шукає — знаходить і хто стукає — тому відчиняють" (Мат. 7:7 - 8).

Сумно, що багато людей не знаходять часу для молитви. Вони тоді моляться, коли їх спіткало якесь нещастя. Але тоді вже може бути запізно. Нехтуючи молитву Ісусову, не маючи з Богом злуки позбавляють себе найкращої охорони проти всіляких спокус. Наш Небесний Отець хоче, щоб Його діти були завжди щасливі. Тому ми повинні завжди молитись до Нього через нашого Посередника Ісуса Христа. Найпершою підставою молитви є віра, бо в Божому Слові написано: "Той, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Він є, а тим, що шукають Його, Він дає нагороду" (Євреїв 11:6).

Апостол Павло в своєму листі до Филип'ян пише: Лагідність нехай буде відома всім людям. Господь близько. Ні про що не турбуйтесь. А в усьому нехай виявляються Богові ваші прохання молитвою й просьбою, з подякою перед Богом (Филип'ян 4:5 - 6). Ми повинні молитися з вірою. І все, чого ви в молитві попросите з вірою, то одержите (Мат. 21:22).

Апостол Іван пише: І це відвага, що ми маємо до Нього, що коли ми чого просимо по волі його, Він нас слухає (1 Івана 5:14). Чи ми просимо згідно з Божою волею? Коли ні, то ми не одержуємо відповідей на наші прохання, власне, через те, що ми не просимо по Божій волі. Одного разу Синам Заведеєвим Христос сказав: Не знаєте ви чого просите (Мат. 20:22).

Апостол Яків пише: Просите, та не одержуєте, бо просите зле, щоб ужити на розкоші ваші (Якова 4:3). Бог не може вислухати молитву тих людей, що мають гріх у своєму серці, бо гріх розлучає людей з Богом. Треба позбутися гріха та навернутися до Бога. Гріх то є беззаконня і хто ухо відхиляє, щоб не слухати закону, того й молитва хіба лиш гидота (Пр. Сол. 28:9). Господь дає нам змогу розмовляти з Ним у молитві про свої бажання, радощі й смутки, потреби, тривоги й страждання. Написано, що дуже могутня молитва праведного, ревна як: хто прикриває гріхи свої — не зазнає щастя, а хто признається й їх покине, той ласки доступить (Пр. Сол. 28:13). Ми віддаємо Богові найбільшу пошану, коли ми молимося на колінах наших. Наш Спаситель у Гетсиманськім саду припав на коліна і молився (Луки 22:41). Ап. Петро, приклонивши коліна, молився (Діян. 9:40). Також Ап. Павло, коли розлучався з братами з Єфесу, улав на колінах та й із ними всіма молився (Діян. 20:30).

Як це все гарно вказує, що ми повинні молитися тільки до Отця нашого, що на небі. Тільки Він може простити наші гріхи через Ісуса Христа й очистити нас від всякої неправди (1 Івана 1:9). Ми дякуємо Тобі, Отче Небесний, за те, що Твій Син прийшов на землю зі світлом Правди, осяяв темряву і поніс Він гріхи наші на хрест і спас нас ласкою Своєю. Амінь.

М. Ясінський

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий
Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня, о 7 год. вечора. Неділь-На Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

Місійна праця Пресвітерської Церкви

(Лист з Індії)

У листі пишеться про працю д-ра Арн Картера в шпиталі: "Молодий індуський лікар виїхав до полудневої Індії на дальші студії. Д-р Картер перебрав усю працю на себе. Щовечора він згадує лікарів дома і як би він цінив їхню опінію. Відчувається брак ліків і переповнення слабими шпитальних кімнат. Доводиться щодня відсилати геть і то дуже слабих людей. Бракує фільмів для X - променів, які потрібні для належної діягнози. Шпиталь не має змоги приймати слабих на сухоти через брак місця.

Головна причина хвороби не є слабість, а просто недоживлення. Щодня матері приносять немовлят, заражених тетанусом, який постає через те, що ігнорантні повитухи відтинають пуповину брудними стрілами. Так далеко д-р Картер врятував одне".

З повищого допису видно, що кожна пожертва на закордонні місії є незвичайно цінна і що конче потрібно мати більше фондів.

Українська Церква
при
The Adams-Parkhurst
Memorial
Presbyterian Church
Third Ave and 30th St.
New York
Богослуження о 1 год. попол. кожної неділі

УКРАЇНСЬКА
ЄВАНГЕЛЬСЬКА
ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: В. Кучер
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

GLOW FROM WITHIN

By Neal Curtis

The day finally came when Mayor Wallace could think of no more excuses. He looked at the grim, unrelenting faces of the residents of Maple Street. "All right," he said. "All right. I'll sign the condemnation order. Mrs. Tebbs will be ordered to va-

(Continuing on page 8)

GLOW FROM WITHIN

(Continuing from page 7)

cate the premises at the end of this month."

Sam Jackson glanced at the other men and women. None of them looked any happier than did Mayor Wallace. "We all like old Mrs. Tebbs," Sam said, gruffly. "But that tumble-down shed she has for a house is an eyesore — a disgrace to our neighborhood. It has to be torn down."

Mayor Wallace nodded. "Yes. I suppose it does."

The group of citizens filed quietly out of his office. There were no triumphant smiles, or words, because in truth, the residents of Maple Street had been reluctant to take any action against the friendly, whitehaired widow. Mr. Jackson stared at the small, shabby house, as he drove toward home. The front porch was sagging. The wood shingles on the roof were splintered and loose. If there had ever been any paint on the boards, it had faded and chipped away, years ago. Mr. Jackson wondered what the elderly woman would do, when she was ordered to move. Proud, independent, old Mrs. Tebbs had lived there for at least 50 years; she'd been there when he was born, and Sam was 49 years old.

"Why, I would imagine that she'll move into the home for the aged," said Mrs. Jackson, while Sam poured himself a cup of hot coffee. "It may take her a few months to get used to being taken care of, but after all, Mrs. Tebbs is in her 80's!"

The front door had opened while they were talking in the kitchen, and Paul Jackson grinned at his folks as he came in to search for a pre-supper snack. It was Saturday afternoon, and after nine innings of baseball, Paul was famished. "What's this about Mrs. Tebbs?" he asked. "She isn't sick, or anything, is she?"

"No — although she probably will be," muttered his Dad.

"What your father means, is that Mrs. Tebbs is going to have to move away from that ugly old monstrosity, across the street from us," said Mrs. Jackson. "Mayor Wallace has agreed to condemn the property, so it can be torn down."

Up until right then, Paul hadn't paid much attention to the grumblings of his parents and the neighbors. Hearing the news, he came close to dropping the quart of milk he'd taken from the refrigerator.

"We can't let her house be torn down!" he pleaded, twisting to look first at his mother, then at his father, who was restlessly stirring an already too-cool cup of coffee. "Being told that sort of news could really make her sick—why, it might even kill her!"

"Oh, I doubt that," said Mrs. Jackson. "Paul, you must try to understand why this is being done. In the first place, that old house is dangerous! The roof leaks, the foundation has sagged — and I know that the floor isn't safe! I nearly fell through her living-room last spring, when I went over for a visit."

"And in the second place, that shack cheapens the rest of our properties. It should have been ripped down years and years ago," stated Mr. Jackson. "Widow Tebbs will be paid by the town for her property, and with that money, along with her pension, she can afford to live out the rest of her days in comfort."

Paul knew the strong-willed old lady well enough to know that she would be completely unhappy if she was forced to live in a home for the aged. His week-end spirits dipped, gloomily. After church on Sunday he came home, changed into other clothes, and announced that he felt like hiking toward the Thomson's farm. "If Joe is home, I probably won't be back until late this afternoon," he told his mother.

Mrs. Tebbs was sitting on the front porch, rocking contentedly as he walked across the street. "Hello, Paul," she said, brightly. "Isn't this a beautiful afternoon?"

Paul stopped to talk for a few minutes. He found it hard to do, because there was a lump in his throat, listening to the wonderful old lady as she told him about other beautiful days during other beautiful years.

"How old is this house, Mrs. Tebbs?" he asked.

"Hmmm. Well, now, let me see," she said, slowly. "Why, I don't really know, for certain. My husband's father built it — I do know that, but I couldn't tell you when."

"Isn't it kind of lonesome, staying here all by yourself? I should think you would be," Paul said. He rested one foot on the bottom step, but removed it again when the board creaked in protest.

Mrs. Tebbs picked up a well-worn leather Bible that had been on her lap. "I have this — and I have so many lovely things to remember," she replied, simply. "This is my home, Paul, and I get along here, just fine."

When he finally left her and hiked out to the Thomson's farm on the edge of town, the Thomson family was gone. Paul took his time walking back, thinking about how unhappy Mrs. Tebbs would be by tomorrow morning, after she'd been handed a piece of paper, and told that she'd have to move.

He thought about it constantly, and after school the next afternoon, he almost hated to walk home. He could picture the nice old lady sobbing, heartbroken, or worse — sitting rigidly in her rocking chair, holding back the tears, determined to be brave.

"Hey, Paul! Wait up!" shouted someone from behind. Paul turned as Russ Erdman jogged along the sidewalk, to join him. "What was Joe Thomson talking about when he said you'd told him that Mrs Tebbs would have to move out of her house?" asked Russ. "That isn't true, is it?"

"I wish it wasn't," said Paul as they turned the corner and walked down Maple Street. They saw several cars parked in front of the shabby old house in the middle of the block, and they increased their pace, wondering what had happened.

One of the men standing in front of the house was none other than Mayor Roy Wallace. He was talking quite loudly. "Please, Mrs. Tebbs. You can't stay in there forever. Won't you let us at least talk to you? If you'll let us explain why this house has to be torn down, I'm sure you'll—"

"Go away!" cried Mrs. Tebbs from inside the house. The front door sagged on its hinges as she slammed it shut again.

Paul recognized the other men — Sheriff Hoppe, Judge Thorpe, and Mr. Uttech, the city assessor. Mayor Wallace rejoined the others as Paul moved closer with Russ Erdman beside him.

"I never thought she'd be this way," said the Mayor, shaking his head. "Of course, when she calms down, she'll know that the law is the law."

"But, she tore up the notice to vacate," Sheriff Hoppe reminded. "She says she is never going to move — no matter what happens."

"Hmph- What do we do now?" asked Mr. Uttech. "I've never been in a fix like this before."

"Most disturbing," said Judge Thorpe. He looked at Mayor Wallace. "Does anyone have any ideas? If not, I might as well leave."

"Fix!" The word burst from Paul's lips. "That's it! Fix-" he practically shouted. The surprised group of men whirled to look at him.

"What on earth are you talking about, young man?' asked Mayor Wallace.

"This house! We can fix up this house for Mrs. Tebbs! With some work, and a couple of coats of paint, this place will look good!"

"My Dad will supply the paint!" cried Russ Erdman, grinning at Paul. "Say! The fellows in our junior class can come over after school, and week-ends! Nice thinking, Paul — it's a swell idea'"

Mayor Wallace rubbed his jaw. "Hmmm. I believe you may have thought of something, young man", he finally said. "We will postpone the condemnation proceedings, at least for the time being. If you and your friends are willing to try to repair this old shack, we'll wait 30 days, and see how things work out."

After the men drove away, Mrs. Tebbs rushed onto her porch, with tears of happiness in her eyes. "I heard what you boys are planning to do for me," she said, gratefully. "God bless you for your kindness!"

Less than 30 days later, the old house had had a complete face-lifting. Fresh white paint glowed in the bright sunlight, as Paul and his Dad took down the ladder, then put away the paint brushes.

"Fixing up this house was the most fun I've had all summer," said Mr. Jackson, turning for a final look as they started toward their own house across the street.

By the time Paul washed his hands and changed his clothes, the crimson rays of the setting sun were beaming on the glistening fresh paint. Paul stood in the doorway, tired but at peace with himself. His satisfied smile reflected the wonderful glow from within his soul. *The Bible Truth*

CANCER AND SMOKING

Dr. Alton Ochsner, an authority on lung cancer and president in 1962 of the International College of Surgeons, said: "I have made the statement, and I am sure it is true, that every person who smokes cigarettes will develop cancer of the lung if he lives long enough. The only thing that will ever keep him from such cancer is that he will die of something else before he develops it". ("Dabblers in Death," *The Sunday School Times*, June 22, 1963).

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXV. Число 1. Торонто, Онт. Січень - Лютий 1964. Jan. - Feb. — Toronto, Ont. Рік XXV. Число 1.

БОГ З НАМИ

"Моя присутність буде з тобою і Я дам тобі спокій" — (2 Мой. 33, 14)

Не знаємо що принесе нам майбутнє. Бог так діє, що ми не знаємо... О як важко було б нераз коли б ми знали, що станеться в майбутньому. Ми повинні дякувати Богу що Він так зробив що ми не знаємо, що слідуючий рік принесе. Бог зробив так тому, щоб ми гляділи вперед з вірою і з надією і перебували в молитвах.

"Кожен день має свої турботи", каже наш Господь Ісус Христос. "Отож не журіться за завтрішній день, не журіться про ваше життя — що ви будете їсти й пити й в що ви зодягнетесь, бо про все це погани клопочуться. Ви ж шукайте найперше Царства Божого й правди Його а все інше додасться вам!"

Ніхто не може служити Богу й мамоні; ніхто не може служити двом панам! (Мат. 6:24). Ми всі знаємо що все туземне промине, а тільки це що ми зробили для Бога й Царства Його не промине.

Бог має силу й коли ми служимо Богові то Його сила пробуває в нас! Коли ж ми почнемо служити мамоні, то тоді цей ідол, цей доляр, ця мамона починає володіти нами, ми стаємось невільниками, рабами доляра, а це найгірше що може статись в нашому житті!

Мамона проявляється в різних формах. Наприклад п'яниця є під впливом темної сили килішка - чарочки. Чарочка володіє ним і він нещасний і нещасне його життя. Але коли він навернеться до Бога то Бог дасть йому силу, яка є сильніша від сили чарочки, Божа сила переможе темну силу й він перестане пити; він увійде в нове життя, життя з Богом, життя в спокою, радості й у силі Духа Святого.

Творити волю Божу. не є легко. Треба читати святе Писання, відвідувати Богослужения і перебувати в молитвах!

З нашого тексту (2 Мой. 33, 12-14) бачимо як Мойсей розомвляв з Богом. Мойсей не знав що майбутність принесе. Він мав дуже відповідальну роботу. Його завдання було вести ізраїльський народ до обіцяної землі.

Подорож ізраїльського народу в пустині є символом нашого подорожування, подорожування нового ізраїля, — на цій землі. Так як ізраїльський народ подорожуючи в пустині мав великі труднощі, так і ми маємо великі труднощі. І так як Бог був з ізраїльським народом так Він є теж з нами.

Мойсей і ізраїльський народ стояли на передодні незнаного майбутнього. Мойсеїв дух і серце непокоїлось не знаючи, що майбутнє принесе. Поза ними стояла частина пройденої пустині, а перед ними розкинулась друга зовсім ще невідома частина пустині за якою десь далеко - далеко майорів Ханаан — обіцяна земля, сучасна Палестина. Що ж буде? Коли ж вони пройдуть решту пустині? Чи взагалі зможуть дійти до Ханаану? Про це думав і цим журився Мойсей, а особливо коли він думав про людей яких він провадив, про людей які часто забували про Бога й про ласку Божу й звертались назад до ідолів, до темряви...

Мойсей молився Богу. Він приніс бажання, роздумування і тягар серця свого до Бога. Він молився і казав: "Боже, Ти кажеш мені щоб вести цих людей, а тепер допоможи мені, дай мені мудрість і спосібність і покажи мені як вести їх". Тоді ми читаємо що Бог вислухав молитву Мойсея і сказав до нього: "Моя присутність буде з тобою і Я дам тобі спокій".

Дорогі читачі, нам треба, — мені треба й вам треба, — Божої присутности, проводу й спокою як ми вступаємо в цей новий рік. Без Божої присутности, без Божого благословіння ми нічого доброго не зможемо зробити. Без Божої присутности, проводу й спокою ми не зможемо зблизитись до небесного Ханаану, до царства Божого.

Стоячи на передодні нового року ми теж питаємо себе: що ж цей рік принесе нам? І тоді звертаємось до Бога в молитві: "Покажи нам Боже". Однак Бог знає, і Він це знає краще за нас, що коли б Він показав нам тепер труднощі надходячого року то не було б добре. Тому замість показати нам що новий рік принесе, Бог запевняє нас: "Моя присутність буде з вами і Я дам вам спокій!"

Коли ми тільки чуємо ці Божі слова запевнення, то наші серця наповняються спокоєм. Бог є з нами; Його обітниці незмінні. Ми довіряємось Йому, підпорядковуємо Йому наші серця і наше життя, піднімаємо наші голови і випростовуємо наші немічні кості, і йдемо дальше вперед по цій життевій пустині — вперед, вперед, бо там далеко, ген-ген далеко, майорить небесний Ханаан, де Сам Бог чекає на нас і де Він Сам зустріне нас.

Пастор Володимир Кучер

Американські протестанти і Т. Шевченко

"Крістіаніті Тудей" в числі за січень містить цікаву редакційну статтю про пам'ятник Т. Шевченкові в Вашінгтоні. "Крістіаніті Тудей" це найбільший інтердомінаційний протестантський журнал в Америці. Стаття стає в обороні побудови пам'ятника Т. Шевченкові в Вашінгтоні, відкидаючи критику опонентів цієї акції і кінчає таким параграфом: "Советські стратеги можуть мати приховані мотиви, так само висуваючи Шевченка. Це може бути їм на користь, коли вони проголошують його як советського предтечу і таким способом затемнюють різницю поміж росіянами і українцями. Якийсь мільйон українців в Сполучених Штатах і додаткові тисячі в Канаді вірять, що є добрі причини противитися такому злиттю. Ми підтримуємо їх справу".

Редакційна стаття в "Крістіаніті Тудей" доводить, що добре всюди мати приятелів. Редакційна в "Крістіаніті Тудей" і попередній виступ пресвітерського пастора д-ра К. Макентайр в українській справі і справі голоду в Україні на багатьох радіостанціях доводять безглуздість опозиції серед українських ритуалістів проти українських евангеликів. Українські евангелики, які входять в склад різних деномінацій і не тримаються окремо незалежно мають важливе громадське завдання, яке вони виконують там, де їх ніхто заступити не зможе — в секторі, який був закритий для українців, проте включає в себе дуже впливові чинники.

Забагато ритуалу

"Вічний вогонь" на могилі президента Кеннеді минулого місяця випадково погасили шкільні діти. Школярі віком від восьми до дев'яти років по черзі кропили з пляшки могилу президента святою водою.

Несподівано затичка вискочила з пляшки і вся свята вода вилилася на вогонь, загасивши його. Доглядач на цвинтарі запалив вогонь знову сірником.

Кроплять могилу святою водою в цілях полегшення стану душі померлого в чистилищі.

З Новим Роком

З Новим Роком, Браття милі,
В новім щастю, в новій силі
Радісно вітаю Вас
І бажаю, щоб в здоров'ю,
В мирі з братньою любов'ю
Відтепер ішов Вам час.

І бажаю, щоб трудяще
Те життя Вам якнайкраще
Без біди минуло всім,
Щоб думками Ви міцніли,
Багатіли, не біднїли,
Щоб веселий був Ваш Дім.

І бажаю, щоб Ви згідно,
Спільно, свідомо, свобідно
Йшли до спільної мети.
В своїй хаті жить по-свому,
Не коритися нікому,
Лад найкращий завести.
Щирій праці—Бог поможе!
Дай Вам, Боже, все, що гоже!

[illegible]

Оборона й пояснення всіх артикулів Д-ра Мартина Лютера, що були безпідставно засуджені римською булею

(Переклад Д-ра В. Левицького)

Я, д-р Мартин Лютер з нависька, зі сердечною радістю вялюся оце довести, на основі Св. Письма, правдивість всіх тих артикулів (засуджених папською булею) для докладнішого вашого поучення та для виявлення претенсій тої фальшивої церкви, — так, щоб кожний був в стані захистити себе супроти темних вигадок, що ними залюбки послуговуються ті обманці. Може одного дня й вони вгамуються й будуть згідні заступити свою дволичність правдою, своє хитрунство щирістю, а свої/претенсії доказами. Найперше, однак, я мушу захистити самого себе від деяких обвинувачень, які вони висувають проти мене.

Перш за все, я повинен був би обійти байдужістю закид щодо моєї гостроти й нетерпеливости. Я не буду надто виправдуватися з цього закиду, бож я не був зовсім уціпливий і нетерпеливий в тих книжках, що трактують про християнські науки, але тільки в спорах, наївних суперечках про папство, відпустки і подібні безглуздя. Я був силуваний до тих суперечок і вони були б не варті тих дискусій, якби вони ведені були в чемних і спокійних висловах.

Вони винуватять мене в тому, немов би я виступаю в ролі навчителя усіх. Моєю відповіддю на це є, що я того не робив, бо я завше схильний триматися позаду. Але вороги мої витягають мене у відкрите поле хитрощами й насильно задля здобуття моїм коштом слави для себе. Тепер, як гра обертається не в їхню користь, вони винуватять мене в марнославі. І навіть, якби було правдивим те, що я сам висунувся допереду, то й тоді вони не мали б оправдання для своєї поведінки. Хто знає? Може, Бог покликав мене й сам так висунув мене (бути навчителем усіх). Вони мусіли б страшитися, відмовляючи Бога для [illegible]

Чи не читаємо ми в Старому Заповіті, що Бог завше покликував тільки одного пророка у даному часі? Мойсей був тим одиноким в часі виходу з Єгипту. Ілля був самотнім за царя Ахаба днів. Потім Єлисей стояв осамітнений. Ісвія був сам в Єрусалимі, Осія одиноким в Ізраїлі, а Єремія в Юдеї, Єзекиїл ділив самотність в Вавилоні і так далі. І хоч вони мали багато учнів, званих "дітьми пророків", Бог ніколи не дозволяв більш як одній людині проповідувати й остерігати народ.

Я не маю претенсій бути пророком, але я повинен сказати, що чим більш вони мене гноблять і чим вищими себе рахують, то тим більше підстав вони мають побоюватися, що я можу стати пророком. Бог подиву гідний в своїй праці і осудах. Він не звертає ніякої уваги на численність, величність, лукавість чи могутність. Як Псальма 138:6 каже: "...горд[о]го Він здалека пізнає". І хоч я не є пророком, то щодо мого становища, я певний, що Слово Боже зі мною, а не з ними, бо за мною Святе Письмо, а вони мають тільки свої доктрини. Це дає мені відвагу, чим більш вони мене переслідують, тим менше боятися їх. За днів Валаама було багато ослів у світі, але Бог говорив тільки через Валаамового осла (кн. Чисел 22:28). Він каже в Псальмі 14:6 до тих самих возвеличених людей: "Ви сміялись над думкою бідного, що Бог пристань його", — немов би кажучи, що його наука мусить бути фальшива в їх очах, тому саме, що він не великий, не високий і не могутній.

Святе Письмо мусить доконечно бути яснішим, простішим і більш сполягальним понад всякі інші писання; зокрема тоді, як всі учителі справджують свої власні твердження на Св. Писаннях, як ясніших, більше сполягальних, та бажають свої власні писання ними підтверджувати й висвітлювати. Але ніхто не може заступати темних висловів іще темнішими; отож конечність змушує нас удаватися до Біблії, при користуванню з писань учителів, і тут знаходити для них засуд та осуд. Тільки Св. Писання є дійсним господом і паном всіх писань і наук на землі. Що більш, ми відкидаємо його, то тим менше ми задоволені з книжок людей і людських навчителів.

Те, що багато тих велетнів, в тої рації, ненавидять і переслідують мене, мене зовсім не лякає. Воно радше посилює й змічнює мене, бож ясно об'явлено в Писаннях, що гнобителі і ненависники були завше неправими, а переслідувані праві. Брехня завше мала більше послідовництва, а правда менше. Справді, я знаю, що, коли тільки мала кількість невизначних людей напастувала мене, тоді те, чого я навчав і що писав, не було ще від Бога. Св. Павло спричинив великий заколот своєю наукою, як про це ми читаємо в Діях Апостолів (17:5, 18; 18:12; 19:23, 41), але це не було доказом фальшивости його науки. Правда завше спричиняє заворушення, а фальшиві вчителі звичайно кажуть: "Спокій, спокій!", — як Єзекиїл і Єремія оповідають нам (Єз. 13:10, 16; Єр. 6:14; 8:11) про те.

Тож, без уваги на папу та велике число його послідовників, я радо беруся до рятування й захисту тих, засуджених булею артикулів, в надії, що Бог уділить мені ласки своєї. Я сподіваюся, з ласки Божої, захистити їх проти заподіяного їм лиха. В обличчі сили ніщо-більшого не стоїть тут, як безсиле тіло; його я здаю на Бога й Його святу правду, яку папа осудив. Амінь.

Єрессю є вважати, що таїнства спроваджують ласку для всіх, що не ставлять перешкод на цьому шляху.

Щоб зрозуміти цей артикул, треба мати на увазі, що мої противники навчають, що святі таїнства приносять ласку для кожного, навіть як той не покаявся за свої гріхи і не має наміру чинити добра. Вони вимагають лише, як вистачаюче, не ставити перешкод на дорозі до того й бути без неслушних намірів грішити. Мій артикул постав саме з огляду на цю науку і я дотримуюся його й настоюю на тім, що ця наука не-християнська, звідна і еретична. Поза усуненням перешкоди, цебто злої інтенції, прийняття таїнства вимагає не лише справжньої розкаяности за гріх; але, щоб бути вартим прийняття, таїнство вимагає також наявности твердої віри в серці.

Христос дав доказ цьому у Матвія 9:12, коли під час уздоровлення паралітика Він перш за все сказав йому: "Бодрись, сину, одпускаються тобі гріхи твої". Коли б віра була непотрібна для прощення гріхів, то чому тоді Христос мусів був вимагати її? І знову ми читаємо, що Христос не робив знамен, ба навіть не помагав нікому, хіба лише тоді, як він знаходив віру, що дана особа могла і була здібна того доконання. Тож св. Іван пише, що в його власній країні Він не міг робити знамен з причини їх невірства.

Чому ж ця еретична й блюзнірська буля намагається вчити, всупереч усім Писанням і всупереч вірі та повсемісній практиці християн, що хтось не потребує вірити або покаятися, чи мати намір робити добре? Це щось так грубо нехристиянське, що, якби то не було тої булі, ніхто не міг би повірити, що хтось може триматися такої абсурдної доктрини. Я сподіваюся, що ті хтось щиро засоромилися б цією булею. Вони не були б раді, якби світські люди читали її в рідній (німецькій) мові.

Більше того, ап. Павло каже — в посл. до Рим. 10:10 — що "серцем бо віруеться на оправдання". Він не сказав, що їй необхідне одержання таїнств, бо хто-будь може стати оправданим вірою без прийняття таїнств тілом (так довго, як він не відмовляє їх). Але без віри таїнство не до вжитку, насправді ж воно тоді смертельне і заразом згубне. На тій основі він пише в посланню до Римлян (4:3), що Авраам вірив, або сполягав на Бога і це узнано було йому на оправдання, чи за побожність. Це Мойсей давніше написав в книзі Початків (Буття 15:6) і це він установив з наміром, щоб ми могли знати, що ніщо, крім віри, не робить нас добрими й праведними. Без віри ніхто й нічого не може мати до діла з Богом ані ласки одержати.

Не пробуйте визнавати всіх ваших простимих (venial) гріхів, ані навіть ваших смертельних гріхів, бо ніхто не може знати своїх смертельних гріхів; і в старовині тільки прилюдні смертельні гріхи, що до яких хтось був свідомий, були визнавані.

Вони самі повчають, що нема необхідности визнавати простимі гріхи, але тепер це мусить бути єрессю, тому що я це сказав. Я думаю, що якби я сказав, що Бог є, а відтак визнав всі точки віри, то всі вони відразу стали б єрессю тільки тому, що я так сказав. Це та добрість і щирість, що їх папа та його послідовники виявляють до мене.

Але Св. Письмо виразно навчає, що [illegible] всі смертельні гріхи можуть бути визнавані чи знані. В Псальмі 19:12 ми читаємо: "Провини — хто їх вбачає? Від гріхів тайних очисти мене". Тут пророк повчає нас, що ми не можемо визнати наших потаємних гріхів, бо тільки Бог один їх знає; а для нас лишається тільки одержати прощення через молитву. Більше того, Псальма 143:2 засвідчує, що це смертельні гріхи: "Господи не входи в суд із твоїм слугою, ніхто бо з живих не оправдиться перед тобою". Якщо дорогі святі, слуги Божі (що їх ми вважаємо безгрішними) мають такі гріхи, яких вони не можуть оправдати в очах Божих, якже ж потрапиш ти, нікчемний папа, оправдати перед Богом тих, що не виявляють ані віри, ані правдивого каяття, і тих, що принесли до сповіді тільки своє, в проклонах "випугане каяття"? Гріхи, що роблять неможливим для святих їхнє оправдання перед Богом, напевно, мусять бути смертельними. Справді, все, що відвертає оправдання, є смертельним гріхом, і навпаки.

Що торкається твердження, яке голосить, що в давнину тільки прилюдні гріхи були визнавані, то справу доказів на те я залишаю історичним книжкам та посланням св. Павла. Я казав тільки про смертельні гріхи, відомі особі самій, хоч вони можуть бути незнані всім іншим. Попри ці гріхи, я кажу, є ще чимало інших, відомих тільки Богові. Ми мусимо, отже, лишити людей в спокою і не силувати їх до вишукування всіх інших гріхів, бож в ніякому разі це не можливе. Ми маємо дати їм змогу визнавати ті гріхи, що пригадалися їм в догляднюму часі і щодо яких вони є певні. Тоді вони зможуть зосередитися більше на вірі в ласку Божу, аніж на повності їх визнання.

Ніхто не сміє говорити священикові, що він кається, ані не сміє священик вимагати від них.

Це також, святий отче папа, є помилкою в твоїх очах, але тепер ти припускатимеш правдивість цього, тому, що я можу довести це, як то слідує далі. Чи наше каяття є щире, чи ні, це питання не може бути полишене нашому вирішенню, але мусить бути залишене Божому розсудженню. Бо ніхто не може безупереджено сказати, що він дійсно покаявся. Св. Письмо каже в II посл. до Коринтян, гол. 10 (II Кор. 10:18): "Бо не той певний, хто сам себе хвалить, а кого Господь похваляє", і Давид каже в Псальмі 19:12: "Провини — хто їх вбачає?".

Якщо вимагається від людини сказати, що вона дійсно кається, то цим вона буде поштовхнена до упередженості та до неможливого завдання знати всі свої гріхи і зло серця свого. І тому, що всі святі все ще мають гріх і зло в собі, то неможливо кому-будь мати таке каяття, що було б відповідне для Божого осудження; але всі вони кажуть разом з Давидом: "Господи, не входь на суд із твоїм слугою, бо перед Тобою ніхто бо з живих не оправдиться" (Пс. 143:2). Якщо ніхто не знайде оправдання, то як хтось може покаятися, бож каяття є початком оправдання? Чому ж тоді, о, папа, ти вчиш християн у гордості й упередженості, щоб відтак вони стрімголов летіли під осуд Божий?

Християни мають бути поучені, щоб кожний сповідник знав, що перед Богом ніяке каяття не вартує і не є вистачальне. Він мусів би, отже, казати так: "Глянь, мій Господи, я знаю, що я не знайду правдивого каяття перед осудженням Твоїм, та що й ще багато злої жадоби в мені, яка гамує справжнє каяття, але ж тому, що Ти заповів ласку і я уникаю Твого осудження, та тому, що моє каяття перед зором Твоїм нікчемне, я покладаю мою певність і мою надію на Твою обітницю в цьому таїнстві". А коли священик зачне допитуватися його каяття, він повинен сказати йому: "Пане, в моїх очах я розкаяний, але перед Божою присутністю це — нужденне каяття, з яким я не здолаю встоятися перед Ним; я споглядаю на Його ласку, що її ти ось тепер маєш, за Його наказом, приобіцяти мені". Тож, людям треба завше пригадувати, щоб мали віру, бо передсмертне каяття буде надто велике, а віра надто мала. Божа в таїнстві обітниця певна; наше ж каяття ніколи не є певне. З тої рації Бог не збудував би нас не нашім непевнім каяттю, але на Його обітниці, — так міцно, щоб ми були здібні перетривати кожні турботні хвилі часу.

Поклади скарбів церковних, з яких папа уділює відпусток — це не заслуги Христа та святих.

Папа і його двоязичники, з метою підняти вагу відпусток та зробити їх принадними в очах бідного люду і стягати собі багатства світа, винайшли науку і вчать, з найбільшою неславою для Христа, що Христові заслуги є скарбом, з якого черпані ті відпустки. Але, запитані про доказ для цього погляду на основі Св. Письма, вони, надмухані гордістю, відкликаються чванливо до своєї сили, кажучи: "Чи не досить вам того, що ми вам кажемо?" Супроти цієї поведінки я висунув цей мій артикул і можу узасаднити його Святим Писанням. У Івана 6:51 сам Христос сказав, що Він є живим хлібом із небес, і той, хто їсть цей хліб, житиме вічно. Ісаія (53:4) каже, що Христос мав понести наші гріхи. Немає християнина так наївного, щоб він не знав, що Христові заслуги й терпіння віднімають наші гріхи і нас спасають. Всі вірять, що Він умер за наші гріхи. З цього ясно, що Христові терпіння й заслуги є живим скарбом і дають вічне життя всім, що беруть поділ у них. Але навіть мої противники мусять признати, що відпустки не дають життя, бо самі мертві, через них ніхто не став кращим, ба навіть зменшують життя. Вони не усувають гріхів, а тільки кару за гріх. Тож ніхто, крім папи та його кловнів, не є таким безглуздим, щоб триматися погляду, що усунення, чи переложення кари робить когось ліпшим; хоч наложення кари може й зробити когось ліпшим, як це ми знаємо з розуму, з досвіду, зі Св. Письма й правди. Це дає підставу думати, чому відпустки й заслуги Христа подібні до себе як смерть і життя, як день і ніч, як Христос і диявол (II Кор. 6:15), як папа і християни. І вони винайшли правдиву назву для них, бо слово індульгенція (відпустка) значить відпочивати, зменшувати, відпускати — тож по тім, все, що добре, перестане бути, і всяка можливість нещастя допустима. Папа тим способом залишає гріх непокараним; в дійсності, він усуває кару за гріх, що її Бог наставляє і вимагає. Він чинить все можливе, щоб увільнити гріх і не гамувати його. Дійсно, він протегує гріх і годує його, бо він усуває кару і приймає за це гроші. Ось чому ап. Павло, пишучи до Тесалонян (II Тес. 2:3) називає таку людину, як папа, "чоловік беззаконня" й "сином погибелі", бо він дозволяє й підбадьорює до гріха й тим він веде цілий світ з собою до диявола, живлячи до того брехні й обману відпусток.

Римський єпископ, наслідник Петра, не є з Христового призначення намісником Христа над усіма церквами світу.

Це друга ключова наука, яка касує Євангелію і місце Христа заступає ідолом у християнському світі. Проти цього я висунув цей артикул. Я обстоюю його і можу це, як слідує, довести.

Поперше, з огляду на те все, що в церкві проголошуване було в ясних і простих уступах Св. Письма, дуже дивним і цікавим є, що в цілій Біблії нічого одверто не сказано про папство. І це спеціяльно дивне, бо мої опоненти вважають папство найважнішою, найбільш необхідною і одиноко властивою ознакою церкви. Це підозріла ситуація і справляє лихе враження, коли багато меншої ваги справи основані на численності сполягальних і ясних уступах Св. Письма, тоді як для цієї науки ніхто не в стані видобути хоч би одну ясну підставу. Це ясно сказано в Євангелії, що св. Петро рибак і апостол, — що вони вважають маловажною справою в порівнанні з папством, але там не має ні одної літери, яка становила б, що св. Петро є понад усіма церквами в світі.

В цій точці я волів би, щоб було зрозумілим, що я не висунув цей свій артикул тому, що я хочу відкидати папу. Хай він має стільки сили, — і це не робить різниці для мене, — скільки він бажає, і він є противний до того. Але двох речей я не можу стерпіти, ані бути щодо них покійним. Перша: він та його прибічники знетворюють, насилують і наругуються над святим Словом Божим в цілі уставлення своєї сили. Друга справа: вони зневажують, очорнюють і проклинають греків та інших, що не підпорядковуються папі, так гейби вони не були християнами. Вони поводяться так, немов би бути християнином — значить бути зв'язаним з папою і Римом, — тоді як св. Павло і Христос були в'язані тільки вірою і Словом Божим, він хоче бути не лише християнином, але богом усіх християн, і він засуджує всіх тих, що не обожнюють його, без огляду на те, як добрею є їх віра і їхня Євангелія.

Але не можна твердити, що ці люди не є християнами, якщо вони служать папі і не стоять за ним, тому що сам

(Продовження на стор. 7)

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Апостольські Канони

Автором праці про "Апостольські Канони" є суддя Михайло Стечишин, один із провідних будівничих Української Православної Церкви в Канаді. Його ім'я знане серед усіх українців в Канаді та користується цілком заслуженою пошаною.

Суддя М. Стечишин не тільки видатний провідний православний лаік, але й авторитетний релігійний автор і богослов. Людина великої ерудиції із знанням кількох чужоземних мов та з вихованим у леґальній професії думанням, він є автором кількох важливих релігійних розвідок першоклясного характеру. "Апостольські Канони — це одна з таких його праць. Цю добре обґрунтовану, наукову і в той же час популярно написану працю повинен прочитати не тільки кожний православний, але й кожний протестант і греко-католик. Праця написана дещо в дусі полеміки з д-ром І. Огієнком, але це не зменшує її вартости. Позиція судді М. Стечишина щодо інтепретації церковних канонів в принципі подібна до позиції митрополита В. Липківського, тільки що краще обґрунтована.

Проте митр. В. Липківський в своїй критиці канонів вважав, що всі канони чисто догматичні чи адміністративні можуть бути зміненими в разі потреби. В той час як М. Стечишин доводить, що адміністративні канони підлягають змінам, залишаючи на боці догматичні.

Тезою книжки є твердження, що "Апостольські Канони" в дійсності не є апостольські, цебто, що вони були пофальшовані щодо авторства. Так само автор твердить, що всі церковні канони адміністративно-юридичного характеру є змінні і що кожна автокефальна церква може сама ухвалювати для себе такі канони, яких вимагає її життя. Взагалі канони, твердить автор, не є чимсь надприродним і людей не повинен "огортати містичний трепет" перед ними. Автор, безсумніву, довів свою тезу.

Що канони потребували і потребують змін, а не є чимсь надприродним, свідчить зміст багатьох канонів. Ми наводимо лише деякі для ілюстрації. Канон 17, ухвалений на соборі в Ганґра, загрожує анатемою тим жінкам, які носять мужеський одяг (як тепер "слакс"). Так само засуджує прокляттям тих жінок, які відважуються підстригати волосся на голові. Цей канон ще не відкликано

Канон 85, ухвалений в Карґені, забороняє ходити під час відправ у церкві на світські забави чи вистави. Канон не злий, але в Канаді українці відбувають найбільш вистав і забав під час вечірніх богослужень. На соборі в Толідо в 400 році ухвалено канон 7, в якому сказано, що коли жінка священика не поводиться примірно і чесно, сьоме правило дозволяє священикові карати її. Може зв'язати її шнуром, може замкнути до льоху, може тримати в голоді. Не вільно лише її задушити тощо. Цей канон в силі і сьогодні. Канон 9, ухвалений в Аверні, забороняє танці і забави в церкві. В Канаді це відбувається часом під церквою, а часом і в самій церкві, не зважаючи на канон.

Другою так само глибоко продуманою і добре обґрунтованою працею судді М. Стечишина є книжка "Св. Петро й Рим". В ній автор піддає проникливій аналізі претензії Риму на першенство і виявляє їх безпідставність. Обидві праці є цінним вкладом в українську релігійну літературу взагалі.

По Торонту кружляють чутки, що "Канони" судді М. Стечишина заборонені його найвищою церковною ієрархією, але це протестантів не торкається. Між іншим, ніхто інший, а суддя М. Стечишин якраз був одним із тих, що зорганізували православну церкву в Канаді і дали тим нагоду сучасним ієрархам забороняти їхні твори.

Ціна "Канонів" $2.50. "Петро й Рим" $2.50.

Книжки можна набути у автора по адресі:

JUDGE M. STECHYSHYN,
P. O. Box 380,
Wynyard, Sask.

ПЛЯНИ ЛІКВІДАЦІЇ МІЖНАРОДНЬОЇ СЕКЦІЇ CBC

Часописи принесли вістку, що канадійський уряду з економічних причин плянує ліквідувати міжнародню секцію CBC.

Нам здається, що це є мильний крок. Радіопересилання є потужним чинником в поширенні інформацій. Міжнародня секція CBC прекрасно репрезентувала Канаду в Европі й інших країнах світу. В той час, коли комуністичні радіопересилання безперестанку заливають Канаду повіддю пропаганди, канадійський уряд робить пляни припинити свою так важну інформативну працю в світі по радіо і споважнись мовчанкою. Мовчанка не все є ознакою мудрости.

Радіопередавання за залізну заслону повинні продовжуватись. Канада не може багато зробити для поневолених націй в якийсь інший спосіб, тому не повинна зовсім відтинати населення країн за залізною заслоною від нагоди почути вільне слово, безсторонні інформації і часом духове слово.

Книга Мистців

Випадково ми мали нагоду ознайомитись із "Книгою Мистців", що її видано кілька років тому в Торонті. Подібну працю або треба було добре опрацювати, або не видавати зовсім. В той час як ця книга подає цілий ряд заслужених українських артистів і мистців, вона включає також і професії, які тільки буйна уява може зарахувати до мистецьких. Наприклад, заняття священиків може включати культурно-освітню діяльність, і нам здається, що тяжко було б знайти священика, який колись і в якийсь спосіб не зробив би чогось додатнього в культурно-освітній ділянці, але їхнє зайняття не можна зачисляти до мистецького, бо це виглядало б неповажно, піддаючи думку, що церковні церемонії являють собою лише театральні дійства. Знову ж таки треба було б написати дуже товсту книжку, щоб їх усіх перерахувати. Подання лише окремих одиниць з-поміж священиків робить кривду решті. Це саме стосується й інших мистців, хібащо книжка була укладена так само в певній мірі на партійнім ґрунті з домішкою непартійних мистців. Наприклад, пропущено ім'я даровитого дириґента Павла Сича в Торонті. Дириґент Сич керував великим хором Української Стрілецької Громади і хором в УНО з самих початків. Давав великі концерти для англомовної авдиторії в Торонті на вільному повітрі. Його почали забувати деякі провідники, коли він приєднався до протестантів. В Українській Пресвітерській Церкві в Торонті дириґент Павло Сич виступав з хором перед Соборами Пресвітерської Церкви на окремі запрошення.

Перше всеканадійське українське радіопередавання відбулося з рамени Української Пресвітерської Церкви в Торонті. Тоді хор під проводом Павла Сича здобув загальне признання. Це було незвичайно важне для українців, бо радіопередавання відбулося на початку останньої війни, коли до українців ставилися ширші кола в Канаді з непевністю, як ми це все пам'ятаємо. Крім визначної праці з хором, Павло Сич студіював музичну композицію і є автором кількох прекрасних релігійних мелодій, які, безперечно, залишаться цінним вкладом в українській церковній музиці. Нема сумніву, що дириґент Павло Сич є мистець, людина з даром і в деяких випадках наочно більших, ніж у деяких інших мистців, поданих в "Книжці Мистців".

Щоб бути доброю — книжка повинна бути об'єктивною!

РЕЛІГІЯ В СССР

"Комсомольская Жізнь" в ч. 13 за червень 1963 р. містить цікаву статтю Н. Мірошниченка під наголовком "Кого можна назвати атеїстом?" "Комсомольская Жізнь" друкується в накладі 231,000 примірників та є одним з органів комсомолу СССР.

У статті пишеться про працю і проблеми атеїстичного працівника Ніколая Трофімчука. Н. Трофімчук виховався в православній церкві та був віруючою людиною в такій мірі, що вирішив стати священиком і вступив до православної семінарії. Він простудіював у семінарії чотири роки і перед постриженням в ченці зрікся церкви і віри в Бога. У статті пишеться про те, що спонукало Н. Трофімчука зректися релігії. Одною з причин було те, що він порівнював кипуче життя за мурами семінарії і літотепле існування в келіях. Можливо, якщо б Трофімчук був ознайомлений з евангельським світоглядом та його наголосом на служінні людству

і в потребі не ховатись за манастирські мури, а йти і служити людям, то він не утратив би своєї віри і не став би відступником.

Цілком ясно, що православне навчання часто не в силі затримати при собі таких людей, як Н. Трофімчук, які приходять до семінарії віруючими. Сталін так само вчився в православній семінарії, а Хрущова вчив православний священик. Утративши віру, Н. Трофімчук пішов на службу державно-партійному атеїзмові та став управителем "дому атеїзму" в Ростові.

Таких "домів" в СССР без числа. Тепер він подає свої думки про проблеми атеїзму та атеїстичної праці серед населення. На його думку, атеїстична пропаганда в СССР є нудною, поверховною і нецікавою та не може конкурувати з переконливістю і красою проповідей в церкві. І не дивно, бо як людина може доводити з ентузіязмом, що чогось нема. Нема та й нема і кінець справі. Але навіть у атеїста залишається застрашуюча думка, що кінець-кінцем твердження віруючих може бути правдивим, що є Бог, що є безсмертя і що вічність є подвійна. Атеїстові тяжко мати успіх, бо він сам не має віри і йому ніхто не йме віри. Ентузіязм можна мати лише до речей, що реальні, які людина пережила сама і знає їхню правдивість. Н. Трофімчук, між іншим, свідчить: "Працівники комсомолу, які вважають себе атеїстами, можуть бути цілковито спантеличені зовсім малограмотним віруючим". Цього і треба було сподіватись з самої природи атеїзму, який являє собою звичайне безум-[illegible]

Нарікає Н. Трофімчук і на вчителів узагалі, які уникають по школах трактування релігійних питань, тоді як діти дістають релігійне навчання від батьків, родичів і кліру. Його атеїстична праця повна клопоту і розчарувань. Він скаржиться: "Ви можете запитати районові і міські комітети комсомолу, чи число віруючих серед молоді зменшилось? Ніхто не відповідає прямо на це питання. Кілька днів тому хлопець, Вовка, прийшов до мене і питав, чи Бог дійсно бачив, що він не був у церкві? Він не спитав, чи Бог є, але чи Він бачив?" Коли Н. Трофімчук ходить по школах, то діти закидують його такими питаннями: "Чи це правда, що свячена вода не псується?" "Чи сонце дійсно світить ясніше на Великдень?" Не тільки діти, але й учні десятої кляси ставлять подібні питання. На нашу думку,повище поширення забобонів є прямим наслідком заборони навчання релігії і атеїстичної пропаганди. Діти і старші за браком доброї науки наповнені всілякими "прикмітами", віруваннями, снами тощо.

Якщо б дітей навчали правдивої релігії по школах під проводом фахового кліру, то ця повідь марновірства, безперечно, зникла б. Атеїзм не має в собі конструктивної думки і тому лишає серце людини порожнім. Цю порожнечу, як правило, заповнюється різними марновірствами за браком чогось кращого. Згідно з твердженням Н. Трофімчука, вчителі часто відмовляються говорити з дітьми на релігійні теми, кажучи, що такі розмови можуть "викликати нездорове зацікавлення релігією". Ми думаємо, що в дійсності причина лежить трохи глибше. Якщо малограмотний віруючий може перемогти арґументами атеїстичного пропаґандиста, то часом і школяр може поставити атеїстичного вчителя в дуже прикре становище своїми запитаннями. Атеїзм не має ніякої відповіді на найважливіші проблеми життя та існування. Його можна накинути лише страхом і поліційними заходами, а не розумними арґументами, бо атеїсти їх не мають. Атеїзм, як рак, живиться на гнилизні, на розпаді, на дефектах і марновірстві в церкві, але цього ще замало, щоб переконати думаючу людину в правдивості основних тез атеїзму. Якщо б їх закиди супроти життя кліру і були правдиві, то це доводило б лише слабість людської вдачі та її гріховність. Але в більшості випадків напади атеїстів на клір в СССР є видумками, або приготованими їх агентами випад-[illegible]

Безсилля атеїзму переконати загал, що Бога нема, врешті виливається в злобу і переслідування. Цей самий Трофімчук описує, що в Ростовськім університеті виявилось, що один студент вірив у Бога. (Уявіть собі, який злочин! Ред.).

Тоді керівництво університету скликало збори. На цих зборах студентові дали 15 хвилин, щоб він переглянув свій світогляд і таки там, на зборах, зрекся Бога. Цей студент вирішив краще покинути університет, ніж таке зробити.

В учительськім інституті атеїсти виявили, що студентка ходила до церкви регулярно. В цьому випадку замість публічної дебати, комсомольці вкладали атеїстичну літературу в її книжки. Коли це не помогло, від неї керівництво інституту вимагало, щоб вона публічно зреклася віри в Бога. В результаті студентка покинула інститут. Виходить, що в СССР не бракує ідейних людей віри і мучеників. Повище трактування віруючих також вказує, що в СССР нема ніякої свободи віровизнання, що віруючих там переслідують, що двері вищих шкіл для них закриті. Цікаво зауважити також, що державний університет з усією своєю "атеїстичною наукою" не має сили переконати молоду людину та застосував до неї насильство. Оці атеїстично-комуністичні переслідування віруючої молоді по університетах в СССР ведуть до того, що провід в країні, в індустрії, економіці, адміністрації і т. д. кінець-кінцем переберуть або вже перебрали атеїсти. Якщо між ними знайдеться певний відсоток людей, які є атеїстами лише на праці, а дома вірують, то це не будуть люди ідейні або сильного характеру. Самі переконані атеїсти, як правило, люди обмежені розумово і по природі тупі — не здатні до самостійного глибшого думання. Святе Письмо зве їх людьми без розуму. При такім проводі, де всі творчі волеві особи усунено, можна сподіватись лише занепаду і розкладу.

З другого боку, на низах накопічується талановитий, часом геніяльний людський матеріял. Це лише питання часу, коли при такім стані речей прийде до вибуху. Так комуністи-атеїсти самі собі копають яму

Н. Трофімчук нарікає, що "сектярі" (евангелики) пристосовують науку до віри. Що вони кажуть, що наука розв'язує проблему, а релігія проблеми духа і що ціль релігії не є наукова, а етична.

Репертуар "сектярських" релігійних пісень значно побільшено застосуванням народніх мелодій. Що найменше "сектярі" пристосували 120 народніх і "совєтських" мелодій для своїх співів.

Ми не віримо, щоб атеїсти-комуністи спромоглися перемогти віру в серці людини, але вони зробили і роблять чимало шкоди для багатьох дітей і дорослих.

Там, де їм вдалося знищити віру, — її заступає марновірство, або алькоголь. Дійсно, цей рід людей—комуністи, як каже Святе Письмо: "Вважаючи себе мудрими — потуманіли".

Поклик Божий

Кожному з нас Господь дав якісь здібності, таланти, щоб ми користувалися ними тут, на землі. Буває так, що коли людина не хоче служити Богу, тоді вона шукає якоїсь вимовки, хоче доказати Богові, що вона не може для Нього нічого доброго зробити. Так було колись навіть з Мойсеєм, який намагався відмовитись від великого і такого важливого служіння перед Богом. Бог закликав Мойсея до визволення свого народу з египетської неволі.

І хоч як Мойсей намагався звільнитися від цього завдання, а Божа воля була в тім, щоб таки він виконав цю місію. І промовив Господь до Мойсея: Що в руці у тебе? І каже він: Палиця. І каже Господь. кинь її на землю. І кинув Мойсей її на землю, і стала вона змієм (2 Мой. 4:2-3). І каже Господь Мойсеєві: Простягни руку, та візьми за хвоста. І стала палиця в руці в його (2 Мой. 4:4).

У Бога нема нічого неможливого, а коли Бог. комусь доручає якесь діло робити, Він і подає свою силу і буде помагати і благословити ту працю. Ви бачите, що тут написано: навіть звичайна палиця може подолати велику силу. озброєного війська. Перед нами, дітьми Божими, часто стоять великі завдання, до виконання яких нас кличе Господь. Ми часто відмовляємось і боїмося цих завдань, думаємо, що ми не в силі їх виконати. Але ми мусимо взяти собі від Мойсея приклад і не повинні собі думати, що Господь посилає нас робити чудеса нашою силою. Коли Бог доручає нам якесь завдання, Він сам іде з нами і дає нам Свою силу, так як дав Мойсеєві.

Кожний християнин повинен бути готовий на Божий поклик. Бо для тієї самої правди ми знаємо, що Бог нас вибрав з цього світу, Господь хоче бути з нами тільки там, куди він нас посилає. Коли ми не вживаємо для добра своєї сили,

(закінчення на стор. 6)

ПОКЛИК БОЖИЙ

(докінчення зі стор. 5)

яку отримуємо від Бога, то ми її втратимо.

Поклади свою руку собі за пазуху — каже Господь до Мойсея. Мойсей так зробив. І рука його побіліла від прокази. Знову каже Господь: поклади руку за пазуху і рука стала здорова, і взяв (2 Мойсей 4:6-7) Мойсей палицю в руки і пішов визволяти ізраїльський нарід з неволі силою Божою.

Одного разу Христос увійшов до синагоги, і був там чоловік, що мав суху руку, і каже чоловікові: Простягни руку твою, і простяг, і рука його стала здорова, як і друга (Марка 3:1-5).

Простягнімо ж наші руки, бо наш Спаситель потребує наших рук, бо ще багато праці не виконаної є в багатьох місцях. Тож витягаймо свої руки із-за пазухи і продовжуймо сіяти вічне насіння — слово Боже, бо жнива дуже близько і нас чекає велика нагорода від нашого Спасителя по наших ділах. Він заплатить усім нам. У нас є якісь таланти до праці. Господь дав одному палицю, іншому перо, іншому скрипку, іншому книжку — Святу Євангелію. Іди і навчай всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа, навчаючи їх додержувати всього, що я заповідав вам і ось я з вами по всі дні до кінця світу (Мат. 28:19-20).

Подав М. Ясіньский

ЩО Є Й ПРО ЩО ГОВОРИТЬ НАМ БІБЛІЯ

(Псалом 8; До Євреїв 12, 2-29)

Багато й по різньому люди думають і говорять про Біблію. Велика кількість людей тільки цілують Біблію і покланяються її як би якому ідолові. Інші читають деколи Біблію, але то лише деколи й поспішно. Ще інші зовсім мало читають, але цитують її часто (часто неправильно цитують) й то для своєї користи; а ще інші взагалі не читають Біблії, бо думають, що вони надзвичайно мудрі без Біблії . . . Крім усіх тих категорій є ще люди які стараються читати Біблію скільки можуть і стараються теж в покорі серця ходити перед Богом та звіщати ласку Божу іншим по змозі своїй.

Для гуманістів, або для тих яких декто зве "модерністами", Біблія — це виключно людський документ. Вони не відкидають Біблії, але славу приписують людині більш ніж Богові. „Возвеличуймо людину: Плятона, Сократа, Анаксимандра, Руссо, Спінозу, Шекспіра, Гегеля, Канта . . ." "Справжню людяність можна бачити в великих людях: Ісус, Мойсей, Заратустра, Яремія, Ісая, Павло . . ." "Людський розум є науковий, аналітичний, артистичний і релігійний. Біблія — це книга фахівців, яка має авторитет поза людиною. Біблія — це продукт релігійного генія і тому ми повинні оцінити її авторитет."

Жиди, так як римо-католики, придержуються одного ж і того самого принципу. Для них Біблія є ідолом і вони утотожнюють об'явлення Боже з надхненням книг Біблії. Вони важають Біблію чистим і цілковитим об'явленням Божої волі. Вони утотожнюють пророцтво з книгами Біблії. Для них Біблія — це закон. Щоправда тут римо-католики кладуть троха більший натиск на натхнення книг Біблії, тоді коли жиди виключно покладаються на закон Мойсея. Все ж таки всі ці групи людей говорять і то дуже часто про авторитет Біблії . . .

Отжеж для нас виринає питання: Що ж є авторитет Біблії? Якжеж сама Біблія говорить чи висловлюється про "авторитет Біблії?" На що саме слово "авторитет" вказує? Що взагалі є авторитет?

Щоб довідатись про що говорить Біблія, треба перш усього читати Біблію! Подруге, треба читати Біблію в молитві! Потрете, треба читати й слухати про що говорить Біблія.

Коли ж читаємо й слухаємо про що говорить Біблія, то ми тоді вступаємо в розмову, — в діялог —, з Біблією. Біблія — це оповідання про Боже відношення до людини й про людини відношення до Бога. Біблія — це відкриття волі Божої для відкуплення людства. Біблія говорить нам про любов Божу й про брак любови в людини. Отжеж про Бога й про наше відношення до Бога, як теж і про наше відношення до інших людей, ми довідуємось з Біблії (2 Мой. 20, 1-17; Марка 12, 28-34). Бо ж наше життя — це життя відношень. Ми не живемо лише для себе ані лише зі собою. Ми маємо правильне або неправильне відношення до Бога і до наших ближніх. Правильне відношення — це здорове, добре відношення, це відношення, яке характеризується чистотою серця, бо без чистого серця ніхто не побачить Бога! (Мат. 5, 8). Як же ж осягнути правильне відношення і як перебувати в правильному відношенні — про це говорить нам Біблія. В Біблії Бог говорить і людина говорить. Бог кличе, людина відповідає; людина кличе, Бог відповідає.

Біблія говорить нам про Бога й про Божий характер, так як теж про людину й про характер людини. Тому то Біблія не є монольогом, але діяльогом! В Біблії не лише Сам Бог говорить і діє, але людина теж говорить і діє. І людина в залежності від її знання Бога й від її знання Біблії, і від її знання самої себе по різному живе й по різному думає та говорить. Тому то читаємо в **Книзі Псальмів:** "Сказав нерозумний у серці своїм: Нема Бога." І в тій же самій **Книзі Псальмів** читаємо що інший чоловік сказав: "Я буду прославляти Тебе Боже мій по всі дні життя мого"; "Господь справедливий на кожній дорозі Своїй і ласкавий у всіх Своїх вчинках"; "Близький Господь всім що Його прикликають, що правдою кличуть до Його". А автор **Листа до Євреїв** пише: "Догодитиж Богові без віри не можна. І той хто до Бога приходить мусить вірувати що Бог є, і що всім тим що шукають Його Він дає нагороду".

Так, Біблія говорить про всіх людей і вона говорить про Вас і про мене. Тому то коли читаємо Біблію, то бачимо себе немов би в зеркалі. Кожньої частинки нашого серця торкається слово яке записане в Біблії, бо це слово є для нас, воно заадресоване до нас, воно є про нас, для нас, воно є "нашим" словом.

Цікаво є читати всі книги Біблії. Візьміть наприклад **Пісню Пісень.** Там говориться про любов. Трудно сказати про кого там йде мова. Може там говориться про любов Соломона з його улюбленою. А може про любов Бога з Ізраїлем. А може й про любов двох звичайних осіб, подібно як Тарас Шевченко зясовує це в своїй поемі **Тополя,** або **Марія,** або **Княжна,** або **Причинна,** а той навіть у **Плачу Ярославни.**

Однак мова цієї книги є особливою мовою. Бо як ви читаєте **Пісню Пісень** уважно, то зараз побачите що слова там не є лише словами, але слова ті є звязані з чином, з дією, і вони висловлюють дію! Там довідуємось що любов це не лише веселість і радість. Любов є зв'язана зі страхом, з болем, з трудьощами, і що через страх, через біль, через трудьощі любов проходить наскрізь і стається непереможною, тріюмфуючою любовю!

"Біблія є словом Божим і теж словом людським, бо люди написали Біблію, хоч вони були натхнені Духом Святим. Тому то в Біблії є такі речі які аж соромно є читати. Для того то Біблія — це людський документ, який говорить про відношення Бога до людини й про відношення людини до Бога. А в той же самий час — це божественний документ, бо Бог по ласці Своїй зберіг цей документ щоб показати нам і всім людям хто є Бог і хто є людина та що Бог зробив для добра людини."

Змістом Біблії є Бог і людина: договір вільної волі Божої з людиною, яку Бог сотворив щоб вона була вільною! Біблія говорить нам про Бога, якого ми є запрошені щоб пізнати й щоб любити. Його ім'я, ім'я Боже, є надзвичайно дивне! Його ім'я є "Я", "Я".

Цей Бог у Біблії є Особою, не надприродньою особою, але Він є тим "Я", "Я". "Я Бог, крім Мене іншого не має!" Це той самий Бог (Ягве, Адонай), який промовляв до Ізраїля через Мойсея, кажучи: "Я Господь, Бог твій, що вивів тебе з Єгипту, з дому неволі. Не буде в тебе інших богів крім Мене!"

Цей Бог, Бог Біблії, не є мертвим ідолом; Він є живим Богом, Богом Який створив ввесь світ, цілу вселенну, все що дише, все що видиме й невидиме. Він є "Господом неба й землі, й проживає не в храмах рукою збудованих. І Він не вимагає служіння рук людських, ніби в чомусь Він мав би потребу, бо Сам дає всім і життя і дихання" (Дії Ап. 17). Цей Бог, Бог Біблії, не залишає людини самою. Бо навіть коли Син Божий Ісус Христос, Який випив чашу страждань аж до дна й Якого Бог Отець віддав на хресну смерть за гріхи людини (Іва. 3. 16; Рим. 5, 6; Іва. 5, 10-12; 1 Пет. 1, 18-25; 2 Тим. 1, 9-10), коли Він кликав до Бога Отця з голгофського хреста: "Боже мій, Боже

мій, нащо ж Ти Мене покинув?", то Бог прийшов до помочі скоро й негайно й сказав: "Я не покинув Тебе".

Бог про Якого говорить нам Біблія є безоглядним, ревним Богом (2 Мой. 20, 5; 34, 14; 5 Мой. 4, 24; 5, 9-6; Наум. 1, 2), Богом, Який не признає, не толерує інших богів. Тому то Біблія говорить: "Бо хоч і є так звані боги, чи то на небі, чи то на землі, як існує багато "богів" і багато "панів", та для нас є один Бог - Отець, що з Нього походить усе й для Якого ми існуємо, і один Господь Ісус Христос що все сталося Ним і ми ним існуємо!" (1 Кор. 8, 5-6). І ми віруючі люди, віруючі християни, проголошуємо й заявляємо що ми знаємо цього Бога! Іван Франко проголосив був це теж, коли він писав був в своїй поемі **Є Бог:** "Є Бог і є Він Богом моїм. І з Ним я днюю і ночую . . ."

Ми знаємо, що ми належим тому ж самому Богові, Богові, Який створив ввесь світ, Богові, Який вивів Ізраїля з Єгипту, Богові, Який здвигнув пророків, Який дав нам Ісуса Христа. Він є цей самий Бог, Бог Авраама, Якова, Ісаї, Яремії, Петра, Павла, Ісуса Христа, моїм Богом і вашим Богом! Тому то нам не треба бога для посухи, бога для вогню, бога для граду. Нам не треба Марії зарваницької, лаврівської, ченстоховської, мюнхенської, анкесторської. Наш Бог є живий Бог і Він піклується усім. Він хоче добра для нас. Він дбає про нас, Він любить нас. Він є все-вистачаючий, один Бог для всіх; для євреїв і для не євреїв, для мудрих і для немудрих, для бідних і для багатих, для білих і для чорних! Він оправдує всіх і кличе всіх до покаяння.

Біблія говорить нам, що Бог є святий і що Бог хоче, щоб ми теж були, стались святими. Біблія каже, що ми не станемось святими, ідучи на прощі, даючи на "служби божі", даючи десятину, ставлячи свічки й фігури, або носячи хрести чи кадячи кадилом. Святість в Біблії — це справа відношення, справа серця, справа відношення поміж Богом і мною і моїм ближнім . . .

Наша святість, або брак нашої святости появляється в нашому відношенні, в нашому житті, в наших вчинках. Тому то сказав наш Господь Ісус Христос: "По їхніх ділах ви пізнаєте їх!" Не по словах, а по ділах! В наших вчинках, в наших ділах, в нашому житті ми свідчимо, проголошуємо й заявляємо про те, як ми стоїмо в відношенні до Бога, до наших ближніх і до самих себе.

Святість Божа є тією силою, яка освячує всіх тих що приходять до Нього. Бог є настільки святим, що навіть грішні люди можуть казати в їхніх серцях, що нема Бога! Бог є настільки праведним, що люди можуть називати Його неправедним, ба що більше навіть розп'яти Його як неправедника на голгофському хресті! Бог є настільки всюдиприсутній, що Він може обмежити Себе до немовлятки в вефлеємській стаенції! Бог є Бог дивний та незбагнутий для нас мізерних, смертельних, маленьких істот! Бог не є обмежений до небес! Він є настільки інший від усього того, що ми знаємо, що нам відоме, що Він може мати спільність з людиною і бути як людина!

Біблія говорить, що Бог "розгнівався на ледачий і неслухняний народ", що "Бог покаявся в Своїм серці, коли побачив, що Його народ покаявся, і простив йому його провини", що "Бог радів, коли Його народ творив волю Божу". Одним словом, Біблія говорить, що Бог є **живий** Бог!

Бог є Отець, і Дух Святий. Він є Бог, Який з віковічности приходить до людини в силі Духа Святого. Він створив людину для Самого Себе: щоб ми були в Нім, жили в Нім, раділи в Нім (Ів. 3, 16; Рим. 8, 31; Мар. 10, 45; Лук. 19, 10; Дії Ап. 17, 24-28; Єф. 1, 19-23; Євр. 1, 2, 10; 1 Ів. 4, 8-9; 3. 1, 16).

Біблія каже нам, що людина це творіння Боже (1 Мой. 1, 26-27). Біблія відкриває нам хто Бог справді є і якою повинна бути людина. Біблія каже, що людина не є і не може бути справді людиною, коли вона живе без Бога. Бог створив людину, щоб вона була дитям Божим, — Бог створив людину в Свій образ і подобу. Псальмопівець надто дивувався, коли він роздумував про Бога й про людину, і казав: "Коли спогляну на небеса Твої, діло рук Твоїх, на місяць і зорі, що Ти сотворив, то що ж таке людина, що дбаєш Ти про неї?"

Як ми хочемо докладно знати, якою людина має в дійсності бути, то мусимо дивитись на Ісуса (Євр. 12, 2-29). Людина є лише людиною, коли вона є в правильному відношенні до Бога. Тому то людина не живе самим хлібом, але кожним словом, що виходить з уст Божих!" (Мат. 4, 4).

Пастор Володимир Кучер

ОБОРОНА . . .

(продовження зі стор. 3)

папа і всі його прибічники вважають себе християнами, хоч вони ані на одну букву не слухають Бога і живуть здебільшого без віри. Як досі, вони мали успіх зі своїми брехнями, утримуючи, що ті, що незгідні з ними в цьому пункті, є єретиками, а вони самі добрими християнами, хоч їх становище ані в одній точці не згідне з Богом і Христом. Тож вони роблять мавп з людей і пошивають в дурні цілий світ, визначаючи терміни "християнин" і "єретик" на спосіб для себе вигідний.

Але лишім їхні фальшиві тлумачення і тримаймось правдивого значення слів. Сказати, що брами пекла не встояться перед цією будівлею, мусить значити, що диявол не має сили над нею; а це стається тоді, як будівля та спочиває на твердій вірі і не стоїть гріхом. Де віри бракує і гріх домінує, там диявол царює і над цілою будовою ланує. Тож св. Петро (І Пет. 5:9) вчить нас, що ми маємо побивати диявола силою віри, бо диявол зосереджує свою атаку на віру. З цього слідує, що тою скалою є Христос сам, бо так і ап. Павло назвав Його в І посл. до Коринтян (10:4). Тою будівлею є віруюча церква, в якій немає гріха; і будувати її не значить нічого іншого, як стати віруючим і вільним від гріха. А св. Петро також учить в І-м своїм посланню (2:5), що ми маємо бути збудовані в духову будівлю на Христі — скелі. Тож тому, що папа з його авторитетом і всі послушні йому ходять у гріху й застрашаючім збоченню та є однодумцями диявола — як кожний може це бачити, — то брехливим винаходом мусить бути те, що скеля і будівля, які Христос поставив поза досяг брам диявола, має означати папську силу й владу. Якщо ця сила папи мала б бути "скелею", за словами Христа, то вона не чинила б ніякого зла, бо ж Христос не є обманцем. Але папська сила на наших очах стала диявольською силою, силою зла — нині, як і в минулому.

Ходіть, папісти, і розгризіть цей горіх! Цей уступ Св. Письма нічого вже більше не вибороє, цитаделя здобута, папа поконаний і на нічім не стоїть. Бо ці слова Христа були одинокою основою, на якій папство полягало і будувало свої претенсії протягом всіх довгих літ. Нині його брехливість і фальшивість виявлено. Якби ми навіть нічого не здобули від папи в цій суперечці, то ми принаймні увільнили цей уступ Св. Письма (з папської неволі — Пер.). Фактично це витрана війна й обезголовлене папство, бо цей уступ промовляє гостріше проти папи, ніж за ним. Той, хто послуговується брехнею, напевно не від Бога і все, що він скаже, підозріле. А тому, що папа оббріхував цю основну науку, і тому, що він перекручував Боже Слово та обманював світ своєю фальшивою владою, — все те, що св. Павло сказав про нього, безсумніву правдиве: що прихід Антихриста настане через активність злого духа, який увійде тільки крізь брехню й фальшиве тлумачення Св. Письма (II Тес. 2:9).

Тепер ти ниць лежиш, дорогий папа! Якщо ти ще можеш чесно міркувати про свій шлях, виходячи з цього свого становища та з брехні до правди звернути, я прийму тоді, що ти був би від Бога даний папою. Але це не є справою Лютера. Кредит за це належить Яну Гусові. Як написано було: "Померша праведна людина має судити безбожних живих" (Кн. Прем. Сол. 4:16).

То до нічого наводити слова деяких святих отців, що звали св. Петра скелею й основою церкви. Перш за все тому, що Христові слова мають перевагу першенства над словами всіх святих. Ці часто помилялися. Христос ніколи не помилявся. Подруге, тому, що ніодин зі святих ніколи не сказав, що папа є тою скелею. Вони називали св. Петра скелею не за його силу, а за його віру; і якщо папа слідував би за ним у вірі, й ми також були б готові назвати його скелею — та тільки під умовою, що "скеля" продовжно була б "вірою", а не обернена на силу. І коли б він не мав віри, він не смів би бути названий скелею.

Св. Письмо ясно вказує, що св. Петро ніколи не посилав апостолів, чи роздавав їм накази. Навіть з поміччю всіх апостолів він не міг зі св. Матвія зробити апостола (Дії Ап. 1:15-26). Вони отримали ту силу з небес. Тут Христос беззаперечно показав, що всі апостоли чим одним були створе-

(продов. на стор. 8)

ні і є рівні собі. Це теж повинно робити всіх єпископів рівними та єднати їх — не під авторитетом і зверхньою владою, як папські прихильники облудно нам вмовляють, — але в єдності віри, хрещення, любови й духа, так, щоб вони стали одним народом, як св. Павло вчить в посл. до Єфесян (4:4-16). Яке забурення вони счинили б, якби могли завважити, що св. Петро розсилає поодиноких апостолів, як то ми знаходимо, що він сам себе вислав! Тим не менше, вони кажуть, що наш аргумент немає сили, а що їх вигадки є правдивою версією. Але я думаю, що я навів достатньо доказів, щоб показати, що папство не тільки висить в повітрі, без основ у Св. Письмі, але також, що воно буяє в суперечностях до Св. Письма.

(Далі буде)

WITH ALL MY HEART

By Beth C. Nilson

Sue Baxter looked down through tears at the diamond, sparkling on her finger in the moonlight. The old cement seat around the huge tree in the center of the campus suddenly seemed very cold. She could hear John's words, but they made no sense.

"We've been planning that June wedding for more than a year, Darling," he was saying. "But something has happened to me. Now we need to talk things over and perhaps make new plans."

Sue looked up in bewilderment. Was this a brush-off? No, not John, He wasn't that kind.

"When," he paused. "That is, if we marry, you will share my life and work. It's only fair that I tell you now. I can no longer plan to be a chemical engineer."

"You mean you want to go on to school to study something else?"

"Yes." He looked at her questioningly. "I've been resisting a call to the ministry for several months now. I can't say no any longer. I told the Lord last night that I will go."

The ministry! Oh, no! Sue stifled a moan. Thousands of memories flashed across her mind. Childhood in a cold, drafty manse, adolescence with never enough money for clothes and things that all the other girls had, and now—a day-by-day struggle to earn enough money to stay in college.

But most of all she remembered her mother. She had been beautiful, even when she was so ill. If only there had been money, Sue was sure, money for a trip to a better climate, for a specialist, for just the ordinary comforts of a warm home that even people in the congregation had, her mother would not have died.

John smiled warmly in reassurance, taking her hands in his. "So I'm going to propose all over again. Darling, will you marry me? Will you work with me and pray with me, so that I can preach God's Word and together we can reach others for the Savior?"

Sue gently released herself and resolutely pulled the diamond from her finger. "No, John. I couldn't, not after what I've been through. I would be a miserable misfit and would be no help to you." The tears were trickling down her cheek now. "What we planned was so much different. I want a nice home and a chance for happiness."

John took the ring in his hand. He looked so hurt that Sue wanted to snatch it back.

Then he smiled. "Sue," he said calmly, "I've a proposition to make. You're leaving for home tomorrow morning for spring vacation. Why don't you wear this ring just one week longer? No one needs to know yet what has happened. I've broken the news to you too suddenly. Your decision has been hasty. Think and pray about it. If you feel the same way when you come back to school next week, we'll talk about it then. But you're mistaken about yourself. You'd make a wonderful minister's wife. I just won't take no for an answer, not just yet."

■

The ring felt very heavy the next day as Sue traveled home. But it was better not to have to tell Father about the broken engagement. He liked John so well. It would be very hard on him.

Father looked a little older, a little more tired than Sue had remembered when she saw him waiting on the platform of the small-town railway station late that afternoon. "He is working much too hard," Sue thought. "And that's what John will look like in 25 years. Dad's exhausted from the heavy teaching and preaching load. And more than that, he's burdened down with other people's troubles which he can talk over with no one."

But Father's smile was soft. His eyes reflected joy in seeing her again. The trip home in the old car was much like all previous trips; yet it was different. Sue forced herself to chat rapidly about college, graduation exercises, plans for this week — even about John. But all the time she felt detached, as if she were reading the whole conversation in a story. She didn't mention the wedding.

"You look very tired, Sue," Father said as he opened her car door and let her out. For a brief second he looked into her eyes.

Sue turned away quickly, trying to hide what she was afraid he had seen.

He walked quickly to the trunk. "Now, let me take care of the bags and you go upstairs to your room and rest."

Relieved, Sue climbed the stairs and opened the door to the familiar old room. She stretched out wearily on the bed, too tired even to think.

★

It was dusk when she awoke. Descending the stairs, she could hear her father in the kitchen. The smell of food penetrated her consciousness and she realized how hungry she was.

"Just in time for dinner, Sue," her father called.

They sat down in the dining room to eat the food her father had prepared. It was a delicious meal, a relaxing time. Father talked of many old familiar things—people she had known, places they had been. But he avoided the subject of the wedding.

"I dug an old box out of the trunk this afternoon, Sue," her father told her as she started up the stairs to bed that evening. "Some of your mother's wedding things. I didn't know, but I thought you might be able to find something old to wear to your wedding. Her clothes are there, some souvenirs, even some letters. Feel free to read any of them. The box is yours now. Take what you want."

It was a long cream-colored box with a hinged lid. Sue placed it on the bed and turned on the bed lamp. Opening it, she looked over the contents—a yellow wedding invitation, wedding pictures, a blue garter, ribbons from a wedding bouquet, a few pressed flowers. Sue held up the simple, home-made dress and smiled—a chemise, real old style. And that was the style when Mother was young! Then she saw the packets of letteds—one tied in a blue ribbon, one in pink.

"These are love letters. I can't read them," she told herself as she turned to lay them on the bed. Two letters, loose from the packets, slipped to the floor. As she stooped to pick them up, she saw the words in her father's familiar hand.

"We both understand fully about your illness. We know there is no cure. That adds to the sacrifice I'm asking you to make."

"Illness? No cure?" Sue asked herself in dismay. "Was Mother ill even then?" She could not help but continue reading.

"I can't offer you luxury, the comforts of a beautiful home—not even a life without hard work and discouragments."

Sue glanced at the date on the letter. Father knew what he was talking about. He had written this when a young pastor with some experience.

"I can offer you only this — love, a love deeper than I can express. And work—a work for God that is far more rewarding than we can ever understand."

Sue could read no more. "What if Mother had said no? What would that have done to Dad, to his work?"

Sue started to lay the letter aside when she noticed the other letter beneath it. It was her mother's reply. It was so short; in a glance Sue had read it.

"How can I think of comforts and luxury? Your love is all I need.

"How can I think of sacrifice? My Lord gave His all.

"How could I do otherwise than say, 'Yes—with all my heart'?"

Sue leaned forward on the box and cried. Fading from her vision was the lovely new home with the modern furniture, the beautifully dressed children, the extended vacations on the shore. Such a life compared to the life her parents had lived seemed barren now, without purpose.

★

Sue's tears were finished. With her pen in her hand she sat staring at the blank sheet of paper on her desk. Words would not come.

"I can't think of a better way to say it than to use Mother's words," she said quietly.

She wrote rapidly, from memory.

"John,

"How can I think of comfort and luxury? Your love is all I need,

"How can I think of sacrifice? My Lord gave His all.

"How can I do otherwise than say, 'Yes—with all my heart'?

"Sue"

"The Bible Truth"

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXV. Число 2. Торонто, Онт. Березень 1964. March Toronto, Ont. Рік XXV. Число 2.

СИЛА ЗВИШ

"Все здолаю в Христі, що мене підкріпляє" — Филип'ян 4:13.

Одного разу в церкві під час богослужения гра органа раптово зупинилась. Спів перервався, люди дивувались причині, думали, що щось зломалось в органі, або щось сталось на електричній станції. Згодом виявили, що орган був у доброму стані й електрична станція і далі посилала струм. Але хоч що органіст робив, хоч як натискав педалі — не було музики. Коли все перевірили, то знайшли, що дріт, по якому електричний струм ішов до органу, роз'єднався.

Уся історія людства на землі — це розповідь про те, як людина поєднувалася з силами, які зробили для неї можливим те, чого вона ніколи б не змогла зробити своїми власними силами.

Людина уклала спілку з вогнем і знайшла, що вона тепер могла зм'якшити залізо і надавати йому потрібної форми.

Людина поєдналася з парою і тоді, як її батьки їздили поволі волами, роблячи чотири верстви на годину, тепер вона мчала в потязі зі швидкістю 80 миль на годину.

Людина шукала допомоги від водяної сили і знайшла, що тепер вона могла розкачувати великі кавалки заліза так легко, як жінка розкачує тісто качалкою. Людина покликала на допомогу олію та електрику і тепер могла летіти зі швидкістю тисячі миль на годину, а її голос можна чути довкола всієї земної кулі. Людина приєднала в допомогу собі атома і перед нею розкрились безконечні простори.

Усі ці сили завжди були близько, лише ми повинні мати з ними сполуку. Машина без пари або газоліни непридатна ні на що. Нема сенсу натискати гудзик, якщо в дроті нема електричного струму.

Органіст може помпувати ногами педалі і натискати клявіші, але якщо сполучення з енергією нарушене, не буде музики, орган буде мовчати.

Тепер Ісус Христос приносить в життя іншу силу, яка називається ласкою Божою. Вона творить кращі речі за всі, знані людям. Ласка Божа рятує, прощає, розбудовує наш характер. Віра поєднує нас із найбільшою силою за всі сили, а це силою Божою.

Ми можемо сказати, що людство осягнуло і зробило великі речі, поєднавшись із силами, що зробили нас потужними. Але в ласці Божій ми можемо осягти речі, яких ніякі наші сили не можуть осягнути, а саме — речі духові, від яких усе інше залежить. Тепер ми можемо сказати слідом за апостолом Павлом: "Все здолаю в Христі, що мене підкріпляє".

Христос кличе нас робити речі, які ми самі зробити не зможемо. Наприклад, прощати інших і любити ворогів, бути терпеливими, в усьому бути дисциплінованими. Це все понад нашу спроможність, на це нас не вистачає. Але якщо ми поєднаємось із Богом через віру в Ісуса Христа, тоді ми зможемо йти цією дорогою. Тільки ми мусимо пильнувати, щоб наш зв'язок із Ним не розірвався.

Оцим зв'язком є поклоніння в домі Господнім, наші молитви, слово Боже. Ми мусимо пильнувати, щоб ці сполучення не розірвались, не відпали.

Багато кажуть, що ці речі маловажні. Річ у тому, що їх легко занехаяти пару разів, а потім покинути назавжди. Ми не твердимо, що в таких випадках щось зле займає місце наших духових обов'язків. Роблять це в більшості випадків речі добрі. Ми потребуємо вправ, свіжого повітря, розривок, але ми не повинні забувати, що ми також і в найбільшій мірі потребуємо Бога.

Не тільки тіло, але наш і дух і розум потребують вправ, духової поживи, потребують сили Божої. Наші молитви, спільні богослуження, читання Слова Божого, можуть здаватись неважними, але таким здавався і дріт, по якому електричний струм ішов до органа і робив музику можливою. Коли нема сполуки органа з електрикою, тоді нема мелодії, так і без вживання засобів знання Бога, зникає саме знання Бога, а життя втрачає силу і радість.

Оборона й пояснення всіх артикулів Д-ра Мартина Лютера, що були безпідставно засуджені римською булею

(Переклад Д-ра В. Левицького)

Слова Христа до Петра: "Що розв'яжеш на землі — буде розв'язане в небі" — треба розуміти тільки у відношенню до тих справ, що їх сам Петро зв'язав.

Як багато папі було любо бути Богом і здібним обернути коміть головою слова Христа та деклярувати: "Щоб я не зв'язав і розв'язав в небі, ти маєш розв'язати і зв'язати на землі". Отож він був би здібний зв'язувати, що Бог розв'язав, і розв'язувати те, що зв'язав Бог. Тоді наш Бог був би полонений, і нічого іншого не смів би робити, як тільки виконувати волю папи. Це сталося за днів Гуса. В тих днях папа наказав ангелам в небі провадити до неба душі тих пілігрімів, що повмирали в дорозі до Риму. Як Гус противився цій страшній нарузі в її більш ніж диявольською передузятістю. Цей протест коштував йому життя, але він бодай спричинив, що папа змінив свій тон; заамбарасований своїм блюзнірством, він стримався від того проголошення. Але зачервоніле обличчя помітне й досі. Тож як папі не вдалося вдержати своєї влади над небом і пеклом, розтягнувши себе понад сили, тим не менш він забажав взяти в неволю чистилище. Хоч він мусить признати, що він не може засилати когось до чистилища і ув'язнити його там, він хоче звільняти тих, що там знаходяться, і виводити їх звідтам. Якщо запитаєте, на якій підставі він це робить, він відповідає: "Я папа".

Але досить цього! Слова Христа (до св. Петра) ясно становлять, що його авторитет торкається землі, а не є попід чи поза нею. Це слова: "Що ти зв'яжеш на землі" та "Що ти розв'яжеш на землі". В'язання є ефективне так само, як і розв'язання, й останнє не є далі йдуче, ніж перше. Отож ми залишаємося при Христових словах, і ві зневагою для папського блюзнірства.

Більше того, священики вживають слів Христа при відпущенню (гріхів) й ніяке відпущення не уділюється інакше, як силою саме цих слів і обітниці Христової. Якщо ці слова ті самі, що й ті, чому папа намагається робити ними щось більше від звичайного священика? Якщо ці слова мають те саме значення й мають вони ту саму силу, і якщо ця сила дозволяє папі сягати до чистилища, то це дає й кожному священикові право робити те саме. Глядіть, отже, як папа дурить і обманює цілий світ. Він вибирає з Божого слова, що йому любе, навіть як воно всім однаково належить і наміряє пити найкраще вино з кожного келеха, з якого інші можуть пити лише воду. Бо те звичайне, просте слово з його однозначною силою є золотом для всіх, але він не дозволяє іншим вживати його так загально, як мідь. Спинися, папо! Тої задалеко посуненої забави досить!

Деякі артикули Яна Гуса, засуджені в Констанції, були більш християнські, більш правдиві й євангельські на загал і ціле християнство заразом їх не може засудити.

Згідно з правдою в цьому пункті я зробив велику помилку, бо ним самим я підважив і осудив цей артикул, кажучи: "Певні артикули Яна Гуса" і т. д. Тепер я кажу.— не тільки деякі артикули, але всі артикули Яна Гуса, засуджені в Констанції, в цілості християнські; і я тверджу, що папа з його прибічниками діяв в цій справі

(Продовження на стор. 2)

ОБОРОНА Й ПОЯСНЕННЯ

(Докінчення з стор. 1)

як правдивий антихрист. Він засудив Святу Євангелію разом із Яном Гусом і заступив її наукою пекельного дракона (порівн. Об'явл. 13:1 - 18). Я готовий захищати цю тезу, якщо треба, із поміччю Божою я буду оправдувати й піддержувати її.

В дійсності Ян Гус не лішов задалеко і тільки почав викладати Євангелію. Я зробив у п'ятеро більше і я побоююся, що й я роблю замало. Ян Гус не заперечував, що папа є сувереном у цілому світі. Він казав тільки, що лихий папа не є членом тіла християнства, хоч його й треба, як тирана, терпіти. Бо всі члени тіла християнства мусять бути або святі, або на шляху до святости. Я вважаю, що якби св. Петро засів у Римі сьогодні, він сам заперечив би панування папи та його помагачам над іншими єпископами на основі Божого права. Папство є людським винаходом, про яке Бог нічого не знає. Всі церкви рівні і їх єдність не залежить від зверхности цієї одної людини; але, як св. Павло сказав в Посл. до Єфесеян (4:5), їх єдність залежить від єдности віри, одного хрещення і одного Господа Ісуса Христа, і все це є спільним добром і однорівним для всіх церковних громад у світі.

Праведна людина грішить у всіх своїх добрих ділах.

Цей артикул долягає великим святим з титулу ділооправдання, які не сполягають на ласку Божу, але на їхне своєвласне оправдання, цебто засновують його на піску. Те, що сталося з домом, побудованим на піску, у Матвія 7:26, станеться також і з ними. Але побожний християнин мусить навчитися і знати, що всі його добрі діла невідповідні і невистачальні в очах Божих і з громадою всіх святих він має розпачати над своїми власними ділами та сполягати тільки на ласку Божу, цілковито звірюючись і віддаючись Йому. Отож ми прагнемо дуже основно і певно узасаднити цей артикул, і бачити, що матимуть у відповідь на це дорогі святі.

Ісайя (64:6) каже: "Всі ми нечисті і ціла наша праведність брудно-смердюче ганчір'я". Ви завважуєте, що пророк не робить винятку. Він каже: "Всі ми нечисті", включно в ним самим, святим пророком. І знову ж, якщо наша праведність нечиста і смердюча в очах Божих, то якою буде наша неправедність? Більше того, він каже: "ціла праведність", і не робить винятку. Отож якщо є якась річ, як добре діло, без гріха, то цей пророк бреше — а це Бог забороняє. Чи цей уступ з Ісаї не вистачаючо ясний? Чому ж тоді вони засуджують мій артикул, який не каже нічого іншого, як тільки те саме, що й Ісайя сказав? Але ми щасливі, що ми засуджені разом із цим святим пророком.

Августин каже в своїх "Визнаннях", IX розділ: "Горе кожному людському життю, навіть найбільш хвали гідному, коли судити його безмилосердно". Гляньте, як цей великий еретик, св. Августин, безсоромно і блюзнірчо говорить проти тої святої булі. Він не тільки приписує гріх доброму життю, але він осуджує навіть найкраще життя, яке, безсумніву, достаткує добрими ділами, гей би то було ніщо інше, як смертельний гріх; коли воно суджене безмилосердно. О, св. Августине, чи не боїшся ти найсвятішого отця, папи?

Св. Григорій теж говорить про таку святу людину, як про праведного Йова, кажучи (цитуючи його 9:3): "Та свята людина Йов бачив, що всі його добрі діла, то ніщо інше, як гріх, якщо Бог мусить судити їх". Тому він сказав: "Якби (хтось) схотів стати з ним на прю, то з тисячі й на одно (оскарження) не зуміли би одказати". Григоріє, як міг ти це сказати? Як наважився ти твердити, що всі добрі діла, то ніщо інше, як гріх? Тепер ти під папським вироком і еретик значно більший від Лютера. Бо цей каже тільки, що в усіх добрих ділах є гріх; ти ж робиш з них ніщо інше, як тільки гріх. Просто я бачу, ти не бажаєш бути канонізованим найсвятішим отцем, папою, бо ти йому суперечиш та робиш з нього еретика й антихриста, з його святою булею.

Те саме св. Григорій сказав й далі — в тім самім розділі: "Ми отож багато разів казали, що вся людська праведність, якщо суворо суджена, стане неправедністю. З цієї рації Йов (9:15) каже: "Хоч би я й прав був озиватись не буду, а вмовлятиму суддю мого". — Божі осудження не фальшиві або неправдиві. Якщо Він знаходить неправедність в нашій праведності, ця неправедність не може бути фікцією, але мусить бути наявною. Це не може бути тільки "хибою" чи "слабістю", але мусить бути осудженим гріхом, що відводить від спасіння, якщо милосердя не інтервенює, й призиве та винагороджує нашу працю поза чистою ласкою.

Якщо ці уступи не обґрунтовують сутности мого артикулу, — то хай Бог поможе! Хай би цей артикул був радше засуджений Ісаєм, Давидом, Соломоном, Павлом, Августином і Григорієм, ніж похвалений папою і всіма єпископами та папістами, навіть якби цілий світ складався з пап, єпископів і папістів. Блаженний той, хто мусів би вмерти за ту справу. Амінь.

Палення еретиків противне волі Духа Святого.

Це я можу довести, найперше, покликом до історії. Від початку й донедавна Церква ніколи не палила еретиків і ніколи того не бажала, хоч у давнині було чимало еретиків всякого роду. Подруге, я можу вказати чистозвучну вірність цього артикулу зі змісту його власних слів. Бо коли траплялося, що папа чи який єпископ був еретиком, його скидали, але не палили. І фактично, їх власний закон, якому вони приписують походження від Святого Духа, цього не визнає. По трете, у Св. Письмі ані словечка немає, яке доказувало б, що палення еретиків згідне з волею Святого Духа. Але коли вони кажуть, що Яна Гуса чи Єронима Празького с п а л е н о в Констанції, я до того вставляю, що я говорю про еретиків. Ян Гус і Єроним Празький (найближчий учень і послідовник Гуса) були добрими християнами, яких спалили еретики, відступники й антихристияни, цебто папісти, в імени і задля Святої Євангелії, як то я сказав вище. За цим прикладом папа та польовники за єресями палили інших добрих християн в інших місцевостях, сповняючи пророцтво про антихриста, що цей посилатиме християн до печі. З тої теж рації папа Александер VI (1492-1503) наказав спалити таку добру людину з Флоренції, як домініканa Єролама Савонаролю та його братів. Це той шлях, на якому Свята Церква папістів служить Богові. Краще зробили б вони, якби на неласку вважали.

Позатим, згідно з канонічним законом клірові суворо заборонено навіть носити зброю. Але ніхто не пролив більше християнської крови, як найсвятіший отець, папа. За наших часів він зміряє пасти стадо Христове мечем, рушницею і вогнем та є гірший від турчина. Він вплутує королів і князів, країни й міста у війну, але це не робить його еретиком чи турком, вбивником чи тираном; зате є він намісником Христа і уділює відпусток, висилає леґатів і кардиналів з метою роздмухати війну проти турка. Його папісти виправдують свого фальшивого бога і кажуть, що то не папа ж іде на війну чи когось там палить. Він сидить на своїм святім престолі в Римі й молиться — можливо відмовляє аж в ліжку молитви — і тільки наказує світській владі воювати та палити. Це точнісінько те саме, що зробили жиди. Вони передали Христа Пилатові і погани Його розп'яли, але вони самі, як великі святі, навіть не увійшли б у Пилатів дім. Та св. Степан — в Діях Ап. (7:52) назвав їх убивцями Христа і вмер за це. А нині, тому що я назвав папу, який вбиває тіло й душу, найбільшим вбивником, якого світ ще не бачив від свого початку, я в папських очах — еретик. Хвала Богові за те, що я є еретиком в очах його святости та його папістів.

Цей наш нинішній Вавилон подібний до того першого, і що матері забракло — те дочка достачила. Книга П о ч а т к і в (Буття 11:1 - 9) показує, що той перший Вавилон захищав свою віру лише вогнем і палив Христових прабатьків. Цей же Вавилон, у Римі, палить Христових дітей. Злий дух вповні знає, що якби папа пробував захищати себе писемно, в книгах, він не тривав би й одної миті; він був би виявлений як дійсна еретична паволоч і як антихрист. Щоб захистити себе проти того, що пишуть інші, він хапається вогню й огидної тиранії. І так, один Вавилон є однаково побожний, як і другий.

Вони в'їдливо закидають мені, запитуючи, чому я не їду до Риму. Та чи Христос гонив, за своєю власною згодою, до Анни, Каяфи, до Пилата та Ірода і просив їх убити себе? Я думаю, що того було досить стоять на свойому ґрунті і не летіти, а чекати на них там, де я є, поки вони прийдуть по мене, як прийшли по Христа. Тоді вони могли б водити мене, куди їм забагнеться. Але вони кажуть, що я мав би летіти

за ними і нагнати їх, щоб мене убили. Вони все так хитромудро ставлять. Але чому вони не мають відваги заперечити мої писання, або прийти до мене і здобути мене своєю вищою мудрістю?

Після упадку Адама, цебто після актуального гріха, свобода волі існує тільки з назви, і осікільки розходиться про те, що вона може, вона чинить лише гріх.

Цей артикул повинен бути достатньо ясним після всього, що сказане було вище. Св. Павло каже (в Посл. до Рим. 14:23): "Все, що не повірі, гріх". Де ж тоді, та свобода, коли ніщо з власної сили не може бути чимсь іншим, крім гріха? Знов же св. Августин каже, в його праці "Про духа й про письменство", розд. IV: "Свобідна воля без Божої ласки, це ніщо інше, як гріх". Що ти, папо, скажеш тепер? Чи це свобода бути безсилим чинити щось інше, окрім гріха? Ти рівно ж можеш сказати кривому, щоб він ходив просто; та він буде лише кульгати і не ходитиме просто. Це так само, якби я назвав папу, найсвятішим, дарма, що св. Павло називає його "чоловіком гріха і сином погибелі" (ІІ посл. до Тесал. 2:3), а Христос називає його "гидотою спустіння" (Мат. 24:15), головою всякого гріха й руїни. Папісти мають таке перевернене значення слів, що вони викували нову мову й всюди вносять замішання, подібно як будівники башти Вавилонської Тепер біле зване чорним, а чорчорне "білим" з невимовною шкодою для християнства.

Ап. Павло каже в 2-ім Посл. до Тим. (2:24 - 26): "щоб навчав противних, чи не дасть їм Бог покаяння на зрозуміння правди і виплутався з диявольських тенет, що живими вловлені від нього у його волю". Де тут свобідна воля? Цей в'язень диявола нездібний — насправді — діяти, зате уздатнений робити тільки в згоді з волею диявола. Чи це свобода бути в'язнем і на ласці диявола? Нема ради, хіба що Бог обдарить покаянням і поправою. Це те, що Христос сказав — в Івана 8:33 - 36, — коли жиди гадали, що вони свобідні. Він сказав: "По правді кажу я вам, що всякий, хто робить гріх, невільник гріха", цебто ним уздаснений, — колий ж Син визволить вас, справді вільними будете". А св. Августин міняє вираз "свобідна воля" — в його праці "Проти Юліяна II" і називає це "волею в неволі".

Більше того, в кн. Початків (кн. Буття 6:5 і 8:21) Мойсей каже: "Люди дбають повсякчасно тільки про лихе". Слухайте тут, мої дорогі папісти, Мойсей, Мойсей свідкує проти вас; що ви скажете на свій захист? Якщо була б якась добра річ чи воля в людині, в будь-якому часі, то ми мусіли б назвати Мойсея брехуном, бо він називає всі думки і всі бажання людського серця кожночасним злом. Якого роду є ця свобода, що завше наклонена до зла?

Щоб довести справу до кінця: на попередніх сторінках повторно була мова про те, що побожна й свята людина, яка живе праведністю могутньої Божої ласки, бореться проти своїх тілесних спонук до гріха дуже болісно і в небеспеці; це тіло з цілою силою поборює ласку. Глибоким і сліпим блудом є вчити, що воля з природи вільна і може без ласки, звернена в сторону духа, шукати ласки та бажати її. В дійсності воля старається уникати ласки і скаженіє в її присутності. Чий розум не був би потрясений думкою, що хоч дух і те тіло — два великі вороги, то одначе тіло — припускально — бажало б шукати свого ворога, духа?

Певно, кожна людина з власного досвіду знає, як то всі сили поборюють ласку з метою прогнання і знищення її. Становище моїх опонентів припускає, що коли б дикій і хижій звірині, не триманій на ланцюгу, ви дозволили б іти вільно, то вона сама наклала б на себе кайдани і за своєю власною волею пішла б у неволю.

Ці науки винайдено з метою образи й відвернення Божої ласки. Вони підсилюють гріх і поширюють царство диявола. Св. Письмо каже про людину (в кн. Початків 6:3), що в цілості вона тіло, а тіло як найбільш просто-противне до духа, згідно з Посл. до Галат (5:17). А вони все те змішують і кажуть, що свобідна воля, яка наявно є тілом, шукає духа.

В інших справах сліпота й довільність папи може бути стерпна, але коли розходиться про головні артикули віри, то слід жалувати, що вони (папісти) такі безглузді. Тут вони руйнують цілковито все, що Бог дав нам через Христа. Св. Петро акуратно приповів, коли він сказав в свойому II Посланню (2:1) "...і між вами будуть лжеучителі, котрі неґузатимуть Господа, що викупить їх" (пер. Лютера). Хто ж, окрім Христа, є тим Господом, що викупить їх своєю цінною кров'ю? Хто відкидає його більш від тих, що так мало ваги приділяють до його ласки, а так багато до свобідної волі? Бо коли вони не дозволятимуть гріхові бути справді гріхом і злом, то не дозволятимуть вони і ласці бути тим, чим насправді ласка є й повинна відводити від гріха. Так, як людина, яка відкидає припущення, що вона хвора, не дозволяє лікові бути ліком для неї.

ЯК ОЛЕНЬ ПРАГНУЧИ ВОДИ

Largo П. Сич

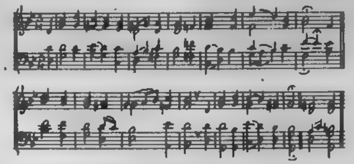

"Душа моя прагне Бога, живого Бога" — Пс. 42:2.

Як олень, прагнучи води,
Напитися бажа,
Так хоче, Господи, Тебе
Моя сумна душа!

Бо Ти мій Бог, мій Бог Живий!
Ти дух мій відсвіжиш.
Коли ж той час, душе, прийде,
Що Господа ти взриш?

Чого, душе, турбуєшся,
Пощо ці всі жалі?
Надійся! Бог оберне сум
У радісні пісні!

Моя Ти, Сило, Боже мій,
Чого забув мене?
Чи ж довго так опущеним
Я буду, Боже, ще?

Не плач, моя душе, — надійсь!
Ще заспіваєш ти!
Вповай на Господа свого, —
Він визволить з біди! Амінь.

З щоденника М. Гоголя

"Не ламав я собі голови, коли мав якісь сумніви, а махнувши рукою, ішов далі, і справді, Бог мені допомагав, і все з'ясовувалося само собою.

Тому просіть у Бога, щоб він огнем благодаті спопелив у вас холодну черствість, на яку тепер страждають найкращі люди. Будьте не мертві, а живі душі. Немає інших дверей, як тільки ті, які вказував Христос, і хто ходить іншими — є злочинець!"

"Бо в моїй долі, як у всьому іншому, треба визнати участь Того, Хто керує цілим світом. Не так усе стається, як цього нам хочеться, і з Ним людині важко і навіть неможливо змагатися".

М. Гоголь
("Вістник Спасіння")

Не є надто зимно, якщо дійсно бажаємо

Сталося це одного дня восени. Один хлопець вирішив піти на озеро купатись. Температура стояла близько 50 ст. по Ф. По якомусь часі батько наказав хлопцеві, якому було якихось дванадцять років, вилізти з води, бо було зимно. Наказ батьків хлопцеві не сподобався. Він просив:

"Тату, вода не відчувається зимною, якщо хтось дійсно хоче плавати".

Це є наука для членів церкви. Не є зазимно, ані загаряче, ані запізно або зарано, або ще як інше, щоб піти до церкви на богослуження, якщо людина дійсно бажає піти.

Тому кожного часу, коли ми починаємо шукати виправдань, пригадаймо аргумент того хлопця: "Не є так зимно, якщо хто дійсно бажає".

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Дістає більше, ніж платить

За останній рік канадійський федеральний уряд дістав в Квебеку чверть своїх прибутків 24.98%. В цей самий час Оттава передала Квебекові 26.81% всіх своїх прибутків. Отже, Квебек дістав від федерального уряду більше, ніж дав.

Онтаріо дало Оттаві 44.67% прибутків, а дістало назад 29.63% федеральних прибутків, Таким способом Онтаріо дало куди більше, ніж дістало.

У Квебеку виправдують цю надвишку тим, що Квебек є бідніший за Онтаріо. Але постає питання, чому Квебек є бідніший? Природні багатства Квебеку величезні, населення велике так само, простори велетенські. Квебек уже був добре заселений, коли в Онтаріо по пралісах блукали ватаги індіянів.

Чи не відіграли поважної ролі на вплив добробуту країни домінуючий тип релігії в кожній провінції? Чи релігія країни і добробут населення не є тісно і причиново пов'язані?

Чому північна Америка багата, вільна і освідчена? Але в той час південна Америка потопає в біді, пошестях, обскурантизмі та революціях? Це не є наочно питанням економіки. Південна Америка має колосальні багатства і велике населення.

Чому південна Ірляндія бідніша за Улстер? Чому Шотляндія, яка має так мало природних багатств, змогла розбагатіти грошево і людьми? В цей самий час Еспанія лишається п'ятирядною державою, яка марно намагається відродити хоч частину минулої слави?

Очевидно, що хоч Біблія не є підручником економіки, але там, де евангелію вільною проповідується, там шириться свобода і світло, а за світлом духовим приходить освіта, успіх, багатство.

Це правило, здається, не має винятків, і якщо ми хочемо бачити Україну вільною, а у вільній Україні освіту, багатство, свободу, то зрозуміло, що передумовою цього всього є шукання Царства Божого в проповіді Євангелії.

Релігійна преса в СССР

На цілий Советський Союз виходить лише два релігійних журнали: "Журнал Московской Патриархии" і "Братский Вестник" — орган баптисів. "Журнал Московской Патриархии" виходить щомісяця і всього друкується 3,000 примірників. Це все для мільйонів віруючих на колосальній території СССР. В цей самий час советський уряд надрукував у 1962 р. 355 книжок на атеїстичні теми під різними наголовками, всього накладом 5,422,000 книжок. Окрім цього арсеналу антирелігійної пропаганди, друкується мільйони примірників спеціяльних журналів різними мовами, які присвячені виключно атакам на християнство та інші релігії, поруч цих журналів друкується мільйони статтів антирелігійного характеру в щоденних часописах.

Цікавим є те, що за довгі роки цієї пропаганди і комуністичної влади, ця повінь атеїстичної балаканини не змогла знищити церкви.

Формоза

(З листа пресвітерського місіонера)

Студенти теологічної школи пробують скористатись загально вживаними методами розваги серед місцевого населення для поширення благовістя. Серед людей дуже популярний ляльковий театр. Студенти, вживаючи притчі, пристосували тубільні моральні представлення, щоб ширити благовістя.

Один студент оперує ляльками, а другий постачає звуковий ефект і діялог. По початкових помилках, вони тепер грають перед зборами більше 1,000 людей на вільному повітрі.

•

Умовини в копальнях для робітників надзвичайно погані. Лише одна копальня має вентиляцію згідно з правилами, що їх устійнили ще японці. Температура в копальнях стоїть на висоті 80-113 ступнів по Ф. при 100% вогкости.

Більшість робітників на поверхні жінки, які пхають руками вагонетки з вугіллям. Жінки роблять за 50 центів девятигодинний день праці.

Мені здається, — пише місіонер, — що наше благовістя має що сказати в такій справі.

Пресвітерські місії

На місійнім полі в Джобат, Індія

(З листа місіонера)

"До жовтня кукурудза і земляні горіхи вже зібрані. Дощі так само скінчились у жовтні. Тепер перед нами стоїть шість сухих місяців. Для багатьох ці місяці є голодними місяцями. Качани кукурудзи, які були попередньо випущені збираються, щоб їсти. Корови не мають молока. Недоживлені вони будуть голодувати. Тут і там при криницях з великою працею дістають воду і нею поливають грядки або навіть пшеницю.

Говорять про мотори і помпи, що їх вживається деінде, але що може дозволити собі тубілець у Бгіл країні, якого ввесь одяг складається з мотуза навколо живота і ганчірки спереду і ззаду. Він не тільки не може дозволити собі на мотор помпу, а просто їх не розуміє.

І все ж не все безнадійне. Дехто має право дістати невелику хліборобську позику від уряду. Але мало хто хоче піднятись на таке фінансове ризико. Для них, як і для нас, ми віримо тоді, коли побачимо.

У жовтні ми купили переносний мотор і помпу і зорганізували обслугу в Амктутській околиці, рентуючи прилад. Ми зробили це вчасно. Передбачаючи можливість води, п'ятнадцять фермерів засіяли двадцять акрів пшениці. Тепер помпа працює безперестанку і ми не можемо задовольнити всіх бажаючих. Кожного ранку приходять вони до Амкгуту і забирають мотор, помпу і поліетеленову руру. Її кладуть як змію поміж пшениці, наливають до мотора літр олії, тоді тягнуть за мотуз — і мотор оживає. Година за годиною тече вода в бажанім напрямі, зрошуючи кожний паросток. Увечері руру звивають і апарат приносять назад до Амкгуту.

Що є найважливішим в усьому цьому, так це те, що населення бачить, що коли поливати пшеницю в часі сухих місяців, то вона добре росте. Фармері, переконуючись у вартості води, беруть позики, купують прилади самі або спільно — і полегшують собі життя".

Радіопередавання

В неділю 5-го січня відбулося різдвяне радіопередавання богослуження з Української Пресвітерської церкви в Торонті. В богослуженні взяли участь визначні українські співаки — Іраїда і Петро Черняки. Хор співав під проводом диригента П. Сича, з участю Р. Голуба. Панна Е. Фесенко була при органі. В богослуженні взяв участь дитячий хор, який слухачі так люблять. Тріо сестер Бовкунів своїм виступом прикрасили програму богослуження. Проповідь виголосив пастор М. Фесенко по-англійському, бо ця радіопрограма має велике число англомовних слухачів, але ввесь спів і молитва були проведені по-українському. Ціле богослуження в прекрасний спосіб зарепрезентувало українців в цьому великому місті. Програму було чути далеко за Торонтом, бо радіостанція СДжейБС покриває хвилями ціле південне Онтаріо і сягає далеко на північ.

Хрущов як панславіст

Албанський часопис "Зері і Популіт" помістив статтю: "Ревізіоніст Хрущов у ролі панславіста". В цій статті гостро критикується Хрущова за його промову в Раковіці перед сербськими робітниками, в якій він цитував слова Монтенегрського епископа Ніегуса. Цей епископ в 19 стол. сказав дипломатам Наполеона: "Ми дуже добре знаємо, що якщо росіяни загинуть, всі інші слов'яни загинуть так само, і хто проти росіян — є проти всіх слов'ян".

Албанський часопис, який орієнтується на Мао, закидає Хрущову, що він підмінив пролетарський інтернаціоналізм російським націоналізмом, шовінізмом і расизмом.

Цілком ясно, що ніхто не буде так добре знати один одного — як самі комуністи.

ЩО Є ВІРА?

(Євр. 11. 1-11, 17 — 12, 14; Рим. 9-18)

Мати віру означає — мати здібність чинити життєві події так, щоб бачити в них ціль. Віра — це вірити, що Бог має ціль в нашому житті, що Він має місію, завдання, заняття, працю для нас. Незалежно, чи ти більш або менш здібний, чи ти почуваєшся сильний чи слабий, віра — це вірування, що Бог створив тебе для праці в житті. Бо коли ти сумніваєшся, що Бог має ціль у твоєму житті, то попадеш у відчай, в розпуку. Багато людей попадають у відчай, у розпуку. Чому? — бо вони не мають віри. Тому то автор Листа до Євреїв пише: "Без віри Богу догодити не можна, і кожен, хто до Бога приходить, мусить вірувати, що Бог є, і тим, що шукають Його, Він дає нагороду".

Віра — це та сила, яка залишається нам, не зважаючи на брак нашого знання. Бож наше життя — це дійсне чудо; саме народження — це чудо! Багато ми не розуміємо. Багато речей в нашому сучасному скомплікованому житті є незрозумілими. Часто навіть трудно зважитись, що робити, і ми мусимо обдумувати, міркувати та молитися, заки зважимось щось зробити. Щасливі ті люди, які міркують і моляться! Часом нам хотілося б, щоб життя наше залишилося без змін, щоб нічого не змінилося, але життя не стоїть, воно йде вперед; сьогоднішній день незабаром скінчиться, та ось уже ніч, і настане другий день, і як на це буде воля Божа, то ввійдемо в другий день...

Коли грішна, без милосердя, нелюдяна рука Освальда потягнула "тригер" на наладованій рушниці і перетяла життя славного президента Америки і великого державника Фіцгеральда Кеннеді, і коли його місце зайняв його наступник Джонсон, то Джонсон в своїй промові сказав: "Життя не стоїть, але йде вперед, і ми мусимо йти вперед і дивитись вперед. Перед нами працювали одні, ми приходимо на їх місце продовжувати працю, а за нами прийдуть інші, щоб далі продовжувати працю. Так хай нам Господь допоможе!".

Наш письменник Іван Франко у своїй поемі "Каменярі" пише:

"І кожний з нас то знав, що слави нам не буде,
Ні пам'яті в людей за цей кровавий труд,
Що аж тоді підуть по цій дорозі люди,
Як ми проб'ем її та вирівняєм всюди,
Як наші кості тут під нею зогниють.

Та й слави ж людської ми зовсім не бажали,
Бо не герої ми і не багатирі.
Ні, ми невольники, хоч добровільно взяли
На себе пута. Ми рабами волі стали,
На шляху поступу. Ми — лиш каменярі".

Часто ми думаємо, що це добра й правильна річ, яку ми робимо сьогодні, але з часом може, за яких 10, 15 а то й більше літ ми побачимо, що ми помилялися, що це не було правильно... Це вказує на те, що ми не є досконалі, і що ми потребуємо сили, мудрости й помочі Божої, щоб робити менше помилок, і щоб проводити краще життя.

В нашому житті, — коли ми хочемо як слід жити, — мусимо жити вірою, а не тим, що бачимо! Ми переконуємось, що дорога Євангелії є єдино правдива дорога, що "віра — це підстава того, чого сподіваємось, доказ того, чого не бачимо". Так, віра — це те, що ми робимо і на що надіємось, не зважаючи на те, що людський розум може приходити до іншого висновку. Віра в Бога і в Божі обітниці — це віра в Того і в силу Його, хто дав і дає нам життя. Віра відноситься до всіх ділянок життя. Там, де віра, там є життя, бо "праведний житиме вірою" (Євр. 10, 38).

Віра — це вірування в можливість любого й щасливого домашнього життя, не зважаючи на всі розчарування, перешкоди, труднощі та спокуси. Віра — це певність, що окрім зла, злочинства й неправди — існує добро й правда і що Бог діє в житті народів, громад, родин і поодиноких людей! Віра — це сила, яка дає нам терпеливість зустрічати всякі болі й труднощі і нести без ремств наш життєвий тягар. Віра відноситься до всіх ділянок життя. Віра — це певність, що люди різних народностей і різної раси, різного походження, економічного стану й звання можуть жити разом із взаємною пошаною і поміччю і що тоді непорозуміння, суперечки і війни зникнуть. Віра сягає далі, ніж розум. Віра — це підойма знеможеним, пригнобленим і безсилим!

Християнська віра — це певність, що люди є синами й доньми Небесного Отця, що людська особистість є вічною і непоборною, що коли вже все зроблене й сказане, то з переживання і зі змагання людського життя народжується правдиве життя — життя теперішнє і життя майбутнє, — яке є в Божих руках, і що ми можемо довіритись Богові вповні!

Є так звана щоденна віра. Наприклад, ви вірите, що коли ви споживаєте їжу, то ви маєте шлунок, що може перетравити її. Або — коли ви сідаєте на крісло, то будова крісла витримає ваш тягар. Або навіть, що в пустелі Сагарі ви зможете спекти яйце в піску. Усе це є щоденна (і буденна!) віра. Вона не є на спасіння. Її має кожна людина. Однак, існує друга віра, — віра на спасіння, яка є даром Божим для нас і для всіх тих, що вірують! Це віра, яка має до діла з вічністю, з правильною орієнтацією нашого життя на цій землі. Це віра, яка приходить до нас від Бога, є даром Божим; вона починається в небі й кінчається в небі, — це християнська віра!

Християнська віра — це особиста віра; кожна людина мусить особисто вірити, що з Божою поміччю і проводом вона може стати кращою і ліпшою людиною, удосконалюючись і дозріваючи рік за роком, і що Бог має для неї місце й працю в Його царстві. Мати християнську віру — це значить вірити, що дорога Христа, дорога правди й любови, яка хоча є, здається, недосяжною і неможливою є справжньою, дійсною і можливою між людьми, та що правда й любов є ціллю життя і щастям життя!

Найгіршою річчю в житті людини — це брак віри, утрата віри, бо тоді людина не має охоти, підйому, радости й щасти. Ніщо не заступить скарбу віри. Навіть любов і надія не можуть існувати без віри. Якщо людина утратить віру, то втратить і охоту жити! Бо без віри нема життя, нема прогресу, нема поступу... Отже, найкращим скарбом для людини є віра, тобто вірити, що Бог має ціль у нашому житті.

Віра — це одинока зброя проти сумніву. Тим то сказав наш Спаситель Ісус Христос: "Той, хто вірує спасений буде, а хто не вірує — засуджений буде!" "Хто вірує в мене, має життя вічне і на суд не приходить, але перейде від смерти в життя". "Я прийшов, щоб ви життя мали і мали його подостатком".

Віра — це сила підйому й змагання за правду, не так як ми її бачимо, але так як Бог її бачить (Псал. 23; 2 Тим. 4. 7; Тим. 11. 33-36; Ісаї 55. 7-11). Віра — це сила, воля і бадьорість іти все вперед і вперед, вище й вище, "зі слави в славу". Віра дає ціль і напрям у житті. Віра — це певність, що ніхто з нас не живе сам по собі (Рим. 14. 8), але що ми для Бога живемо, "бо в Ньому й рухаємось" (Дії Ап. 17. 28).

Пастор В. Кучер

Протестанти про українців

"Прері Оверкомер", популярний англомовний евангельський журнал, в ч. за лютий цього року пише в редакційній статті про питання двомовности:

"Чому існує в Альберті радіостанція з французькою програмою, яка обслуговує кількох французів, тоді як (CBC) не має найменшого наміру, оскільки нам відомо, відкрити спеціяльну радіостанцію, щоб піти назустріч бажанням великої секції українського народу в північній Канаді?"

Нові книжки

"Україна", написав В. Дідюк. Видавництво "Овид", 299 Кінг Ст. В. Торонто. Коротка, але добре і змістовно написана розвідка про територію, населення і назву України. Ціна $0.30. Добре надається для молоді.

"Євангелія, яку ми проповідуємо", — автор д-р О. Д. Сміт. Переклав з англійської мови д-р К. Костів. Видавництво "Дорога Правди", 148 Tecumseth St., Toronto.

Добра книжка, вона популярно і на прикладах подає навчання Святого Письма про дорогу спасіння.

БЛАЖЕННИЙ В БОЗІ ЧОЛОВІК

Andante

Ар. П. Сич

"Знає бо Господь праведних, а дорога безбожних щезне" — Пс. 1:6.

Блаженний в Бозі чоловік,
Щаслива в нім душа,
Котрий за грішними услід
Не йде, не поспіша.

Зате в законі Божім він
Усе любується;
Над Божим словом день і ніч
Все більш вглибляється.

До дерева подібний він,
Що при воді росте,
Що впору плід приносить свій,
Буяе та цвіте.

Йому вдається кожна річ, —
Не так, як тим лихим:
Вони — полова, що вітри
Метуть крилом своїм.

Не встояти безбожникам,
Як стануть на суді,
І грішникам — на зібранню,
Де праведні самі.

Дорога праведних людей
На оці в Бога все,
А лиходіїв путь крива
Навіки пропаде. Амінь.

НАВЧАННЯ БІБЛІЇ ПРО ПРИРОДУ

Хоч Біблія не подає систематичного навчання про природу, бо це не є її цілю, проте ми знаходимо в ній ясне навчання щодо природи. В першу чергу Старий і Новий Заповіти проголошують, що Бог Всемогутній — Творець неба і землі. Отже природа існує для духових цілей.

Усе, що ми бачимо навколо нас, все, що людина дослідила і винайшла в різних галузях знання свідчить про силу, мудрість і доброту Божу.

Через це докази існування Бога на підставі існування природи та її явищ є слушні і переконливі. Біблійний погляд на природу проголошує, що не тільки Бог сотворив всесвіт, але що всесвіт існує і утримується провидінням Божим. Таким способом біблійний світогляд заперечує пантеїзм, який утотожнює Бога і всесвіт, як рівно ж і матеріялізм, що пробує обійтися без Бога.

Боже провидіння впорядковує всі речі в природі для призначеної їм цілі. Це провидіння Боже і відкуплення лежать в основі людської історії. Це навчання підтверджує можливість чуда і факт відповіді на молитву. Бог Біблії не зв'язаний законами причинности і не є в'язнем свого сотворіння. В зв'язку з навчанням, що Бог є Творцем всього, що існує, стоїть сувора заборона поклонятися будь-чому із сотвореного, а також і заборона матеріяльної репрезентації Бога.

Біблія ясно навчає, що закономірність і регулярність природи є висловом сталости Бога та що закони природи є законами Бога. Навчання про одноманітність природи не є новим винаходом науки, але основним навчанням Святого Письма. Незалежно від дискусії про еволюцію або види, наочно, що рослини і звірі розмножуються згідно з певним порядком. Мільйони нових створінь народжуються щороку "по родові їх".

В 1 Кн. Мойсея 8:22 Бог обіцяє регулярність сівби і жнив, холоду і спеки, літа і весни, дня і ночі.

В 1 Кн. Мойсея 9:1-17 Бог обіцяє, що природа перебуватиме в сталості і що знову не буде такого великого потопу. Іеремія (5:24) приписує періодичність дощів і жнив Богові. Іеремія також твердить (31:35-36), що сонце, місяць і зорі виконують свої функції згідно з порядком, який контролює Бог. Регулярність зміни дня і ночі. Іеремія (33:20) називає заповітом Божим, що його не можна порушити. Таких місць у Святому Письмі багато. Навчання Ісуса Христа в рівній мірі проголошує, що Всемогутній Творець усього, що існує, утримує все в його існуванні своєю волею, що Бог так само сотворив людину і дав їй безсмертну душу.

Відомий учений І. В. Давсон так пише про навчання Біблії щодо природи:

"Це є загальноприйнятий, але безпідставний і неглибокий закид проти Біблії, що вона навчає про свавільну надприродність. Що Біблія навчає, то це те, що вся природа керується Божими законами, які, як і сам Бог, є незмінні, але вони в той самий час є так компліковані в їх співвідношенні і пристосованню, що дозволяють безконечні зміни і таким способом не виключають навіть чудесного втручання, або чогось, що виглядає для нашого обмеженого розуміння як таке"... "Але якщо природні закони є висловом Божественної волі, якщо ці закони мають багато форм і компліковані в їхньому співвідношенні та регулюють незвичайно різноманітні причини, які впливають одна на одну, і якщо вчинки і добробут людини підлягають цим законам, тоді нема нічого не раціонального в думці, що Бог без усякого чудесного втручання може так усталити міріяди співвідношень в його сотворінні і в такий спосіб, що в той час, як Його звичайним правилом є, що дощ падає однаково на злих і добрих, він може зробити так, що дощ падатиме в певний час і на певні місця, в залежності від потреб і прохань Його власних дітей. Таким чином в дійсності віра в закон є істотною для філософічної концепції молитви. Якщо б всесвіт був лише звичайним хаосом випадків, або якщо б він був результатом абсолютної необхідности, це не лишало б місця для розумної молитви, але якщо всесвіт є під контролею Законодавця, мудрого і милосердного, а не лише звичайного керівника матеріяльною машиною, законодавця, який є правдивим Батьком усіх, тоді ми можемо прийти до Нього з нашими проханнями, не в переконанню, що ми міняємо Його пляни, але в переконанню, що ці пляни можуть бути так впорядковані в Його безконечній мудрості і любові, що задовольнять наші потреби".

Біблія так само навчає, що природа не є вічна, а лише тимчасова. Це твердження виявляє, що всесвіт був сотворений Богом в минувшині та існування всесвіту буде припинене Богом в будуччині. З цього навчання витікає, що фізичні і природні речі дійсно існують, але вони існують як засіб для вищих цілей. Ап. Павло (2 Кор. 4:18) пише: "Не дивимось на видиме, а на невидиме, що бо видиме, дочасне, що ж невидиме, вічне".

Поруч із цим Святе Письмо вважає природу, як царство випробовування. Бог не сказав, що те, що Він сотворив, є перфектне, але — що воно є добре. Це вказує на можливість існування речей, які є менш, ніж перфектні. Це є частиною нашого випробовування, що людству належить та є його обов'язком досліджувати таємниці природи, і як ми цього не робимо, то терпимо наслідки нашої ігнорантности.

Якщо б ми не аналізували властивости металів, ми не мали б модерної індустрії. Отруйні субстанції стають медициною і т. д.

Система природи включає тигрів, левів, гурагани, землетруси, слабості, паразитів і т. д. Це також є частиною нашого випробовування, яке полягає в тім, що людство має винайти, як захиститись від гурагану, винайти таємниці хемічних елементів, знати, як упіймати і контролювати тигра і лева, дослідити різні бактерії і мікроорганізми, щоб лікувати тіло. Якщо ми цього іспиту не витримаємо, то тоді, через загальну недбайливість терплять однаково грішні і невинні.

Святе Письмо також навчає, що природу вживається для суду. Коли людину сотворено, то її оселено в Раю. Це включає захист життя від насильства природи, від бур, диких звірів тощо. Коли людину вигнано з Раю і вона ввійшла в загальну систему природи, то це було великим судом. Тигр, лев, бурі, пошесті — тепер є проблемами, що їх людина має розв'язати.

Каральні явища природи могли бути так само додані як спеціяльні здійснення суду. Це дає змогу зрозуміти велику частину страждань і терпіння на землі в наслідок людського гріха.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Ви недалеко від Божого Царства

Багато християн проводять усе своє життя недалеко від Божого царства. Вони належать до церкви, ходять щонеділі на богослуження, платять колекту і чинять діла милосердя. Однак забувають про діла, що є найважливіші, а саме — про Христові слова: "Шукайте ж найперше Царства Божого та правди Його, — а все це додасться вам" (Мат. 6:33). А як спитали його фарисеї, коли прийде Царство Боже, то Він відказав їм: "Царство Боже не прийде помітно і не скажуть: "Ось тут" або "там". Бо Боже Царство всередині вас" (Луки 17:20-21). Так буде з багатьма християнами, що тепер перебувають недалеко від Б о ж о г о Царства, незабаром двері ласки будуть зачинені. Христос учив: "Силкуйтесь увійти тісними ворітьми, бо кажу вам — багато-хто будуть старатись увійти, та не зможуть, бо двері будуть зачинені, і будуть казати: "Господи, відчини нам". А Він вам відповість і скаже: "Не знаю я вас, звідки ви, відійдіть від мене всі, що робите неправду". Там буде плач і скреготання зубів, як побачите Авраама та Ісаака та Якова і всіх пророків у Царстві Божому, себе ж вигнаних геть" (Луки 13:24-28).

В той час побачите різницю між праведником і безбожником, між тим, що служить Богові, та тим, хто Йому не служить (Малахії 3:18). Тепер ще стоять двері відчинені. Христос каже нам: "Я двері: мною коли хто ввійде, спасеться, і виходитиме, й знаде пашу" (Івана 10:9). Він може спасти всіх, що приймуть Його. Коли розбійник висів на хресті і побачив, що поруч Нього був розп'ятий Син Божий, то зараз вирішив навернутися до Нього. Святий Дух освітив йому розум і серце, і він виразно побачив, що Ісус Христос справді є Боже ягня, що бере на себе гріхи цілого світу. Розбійник сказав до Ісуса: "Спогадай мене, Господи, як прийдеш у царство Твоє". І каже йому Ісус: "Істинно глаголю тобі — сьогодні зо мною будеш у раю" (Луки 23:42-43).

Теперішне становище нашого світу подібне до того, яке панувало за Ноевих днів, бо як було за днів Ноевих — так буде й прихід Сина людського (Мат. 24:37). Коли Ной з великою щирістю звіщав про наближення потопу — ніхто з людей не хотів вірити, що потоп справді прийде, навіть Ноеві помічники, що помагали будувати ковчега, 120 років не вірили, що прийде потоп. Ті люди були недалеко від Божого Царства і спасіння життя вічного тільки через невірування не ввійшли до ковчега, бо Господь зачинив ковчега знадвору (Мат. 7:16) і вони потопилися.

Про наше спасіння ми повинні подумати завчасу, як написано про 10 дівиць: 5 були розумні, а 5 нерозумні. Опівночі постав крик: Ось женних іде, виходьте назустріч йому! Нерозумні казали до розумних:

Дайте нам олії вашої, бо каганці наші гаснуть, Відказали розумні: Щоб не вистачило нам і вам, а йдіть та купіть. Якже пішли вони купувати — прийшов женних і ті, що були готові, увійшли з ним на весілля, і зачинено двері. Опісля приходять нерозумні дівчата та й кажуть: Господи, Господи, відчини нам! Він же, озвавшись, і каже: Не знаю вас! Отже, пильнуйте, бо не знаете дня ні години, коли Син чоловічий прийде (Мат. 25:1-13).

Грішні люди убили Христа, але не могли спинити Його спасаючої сили. Отож хрест нашого Спасителя є хрестом нашого спасіння. Написано: "І я, як буду піднятий від землі, всіх притягну до себе" (Івана 12:32). "Доки Світло маєте, віруйте в Світло, щоб синами Світла сталися" (Івана 12:36). "Та Син чоловічий прийде, чи знайде віру на землі". (Луки 18:8). Христос говорить до нас: "Сповнився час і наблизилося Царство Боже. Покайтесь і віруйте в Євангелію" (Марка 1:15). Апостол Павло пише: "Коли ми устами своїми визнаватимем Ісуса за Господа й будеш віруватн своїм серцем, що Бог воскресив Його з мертвих, ти спасся, бо серцем віруємо для праведности, а устами визнаємо для спасіння" (Рим. 10:9-10). "Хто слухає слово моє і вірує пославшому мене — має життя вічне і на суд не прийде, а перейде від смерти в життя (Івана 5:24).

Для цієї статті ми взяли слова Спасителя нашого Ісуса Христа, які він одного разу промовив до книжника, почувши як він з іншим сперечався, потім приступив до Христа і спитав: "Котра заповідь перша?" Христос відповів: "Люби Бога понадусе, а ближнього свого як себе самого" і каже йому письменник: "Добре, учителю, правдиво промовив еси, що один Бог і нема іншого, тільки Він". І побачив Ісус, що він розумно відказав, каже йому: "Ти недалеко від Царства Божого".

М. Ясінський

Дещо про льотерії

Питання, чи треба дозволити газардові ігри і льотерії та зробити їх державними, має столітню історію.

Прибічники л е г а лізування льотерій і газардових ігр доводять, що це не тільки створить нові прибутки для держави і зменшить оподаткування, але зменшиться при цьому корупція і загал не потребуватиме лицеміріти.

Противники льотерій доводять, що леґалізування льотерій і всяких газардових ігр зовсім не усуває надуживань, а лише побільшує проблему, поширюючи нахил до азарту. Окремим доводом проти льотерій є той факт, що вони насамперед визискують бідних людей, які в марній надії раптово розбагатіти купують найбільше квитків. Так само дуже тяжко забезпечити льотерії від зловживань.

Деякі докази на користь цього подані в статті, недавно надрукованій в журналі "Maclean's". В статті оповідається про організацію злочинців у Канаді і подається факти, як кілька років тому ця група проникла в гру в лото (бінґо), яку різні організації провадять з добродійними цілями. Вони продавали бінґо-картки, здавалось, через поважну компанію. Пізніше, здобувши чисті картки, один із злочинців з невеличкою друкарською машиною ходив на гру в лото і вигравав нагороди.

В одному з північних міст Онтеріо злочинці виграли $13 тисяч з цілої суми нагород в $14,000, що були виплачені.

Ця сама організація співпрацювала з місцевими добродійними товариствами у восьмох провінціях. В однім випадку клюб, який організував лото (бінґо), заробив $30,000 за чотири роки, тоді як ця організація дістала $100,000 на видатки і $90,000, шахруючи нагороди.

В Канаді дозволено якусь кількість газардових ігр, і тепер стоїть питання, чи в інтересах загалу дозволяти більше? Щодо цього, то більшість із нас остерігає наших дітей від небезпеки легкої наживи, і ця сама небезпека існує для дорослих і держави.

НОВІ КНИЖКИ

Співаник "Євшан-Зілля". Видала Головна Управа Українського Християнського Об'єднання Молоді в Німеччині. Продажна ціна одного примірника в усіх позаевропейських країнах три ам. доляри з пересилкою.

Для книгарень і тих, що займалися б продажею співаників, дається досить високу знижку; при замовленні до десяти примірників знижка виносить один долар, а при більших замовленнях — один долар і 30 центів.

Цей співаник дуже практично укладений, бо в ньому є пісні на всі свята і громадські чи національні врочистості. Частина пісень належить до старих і призабутих, а частина зовсім нових, що їх уклали знані на еміграції композитори.

В справах замовлень звертатися на адресу:

Ольга Савицька,
8. Мюнхен 45,
Прагерштрассе 40/1,
Зах. Німеччина.

"Далека дорога".

Редактор Михайло Подворняк дуже цікаво переповідає в своїх споминах пригоди українських евангеликів в часи скитання в Европі. Книжку можна набути:

„Doroha Pravdy",
148 Tecumseth St.,
Toronto 3, Ont.

Українські Пресвітерські Церкви

В Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий

В Торонті, Онт.
20 Claremont Street
Пастор: М. Фесенко

В Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: В. Кучер

Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

Рак і куріння

Д-р Алтони Окснер, президент в 1962 р. Міжнародньої Колегії Хірургів і авторитет щодо рака легенів сказав: "Я зробив твердження, і я є певний, що воно є правдиве, що кожна особа, яка курить цигарети, розвине рак легенів, як що вона буде жити довший час. Поодинока річ, що врятує цю особу від рака буде те, що вона вмре від чогось іншого ще перед тим як розвине його (рака)". "С.С.Т.", 22 червня, 1963.

The Night of Fire

by Dorothy Koert

Suddenly there came the sound from above of a rushing and it filled the forest and the clearing where he was standing.

"There is smoke in the air."

As he thought this he looked toward the sky.

This was the disturbing thought that Steve Laird, in Nooksack Valley, found bothering him at the close of a September day in 1894. Had his parents, he wondered, been wise, in thinking they could make a farm out of this wilderness? How would they ever clear the dense underbrush and the giant trees from the land?

Here, however, was evidence of their faith. Each evening there was Bible reading and family prayer. Their whole life here in the forest pivoted about that simple worship service.

It had never occured to Steve to be afraid of a thing. God was taking care of him. His parents had said this over and over again. He had never doubted that statement.

Even when he heard the scream of cougars as they went by the cabin at night, he was not afraid.

He had watched his shepherd dog tree many a wildcat. He had seen the quivering anxiety of the long, yellow body.

To fear anything would be a silly, weak thing to do. It would be doubting God.

The wind was whipping in with a harder force. A burning smell and smoke enfolded the forest.

He looked and beheld a strong wind coming out of the northeast. It tore and twisted the great trees. It beat against the walls of the frail shack, and it seemed at any moment the north wall would be dashed in pieces.

Steve saw the color of amber which had the brightness of fire.

His father came up the trail from the barn.

"Call your mother," he said. "Why do you stand gazing up into the trees?"

Leaping forward, Steve ran toward the house yelling, "Ma! Ma! Pa wants you."

Stopping abruptly, he stood filled with awe and amazement.

A tall, thin woman stood in the doorway. The sunlight had turned into darkness with the vapor of smoke.

She moved toward them quickly.

"A fire has started about a mile north of us. Parks came by to warn us just now. In this wind the fire will be here in an hour," his father told her.

"Steve," said his mother. "You come in and take all the dishes to the bottom of the hill. Mary can take the bedding. Throw dirt over the pile."

His father stood with his feet planted firmly apart as he looked up at the tall trees, and stroking his beard thoughtfully, said, "A quarter of an acre of clearing doesn't give much room from the heat. If one of those big firs should fall down on the cabin we wouldn't have a chance to save anything." He turned to Steve and his older brother, Dan, who had joined them.

"We'll put a tub up on the roof. Steve can throw water on the roof, and keep it wet," he told them. "Dan, you'll have to draw water from the well. Mary, you will have to take the water up the ladder."

Steve's sister, Mary, nodded her dark head, there was no alarm on the 14-year-old girl's face

The forest fire had probably begun from the spark of burning slashing, and in this wind the whole Nooksack Valley would be aflame by daybreak.

Steve looked at his sister.

Mary was used to hard work; her muscles were strong. She had bucked logs and burned slashing until one o'clock in the morning. She could drive the ox-team as well as her father.

Quietly they went about their work. The roof of the cabin was wet before the whole sky looked like it was on fire.

Their father and mother were putting water on the roof of the barn.

As Mary darted from the well to the ladder she would see her father carrying water in the oaken bucket from the creek a few hundred feet away.

Large pieces of flaming bark or cedar shakes came sailing across the clearing.

The beans were cooking on the vines in the garden.

Mary worked until her eyes swelled shut with the smoke and heat. Then she went into the cabin to rest, and Dan carried water up the ladder.

The cattle huddled in the clearing.

Steve stood in his bare feet on the roof and threw the water until his shoulder blades were aching.

Night had become as light as day.

The large fir near the cabin had become a blazing torch.

Once Steve stopped to look at it. If it fell it would come down on the cabin.

Above the roar of the flames Steve could hear the trees crashing, blown down by the strong wind.

Through the long night they worked hard, their eyes smarting and burning from the smoke. They were tired, dead tired, but they could not stop because they were fighting for their lives. Steve lifted his eyes and looked. They were enclosed in a wall of fire.

Mary, resting on the cot in the shack, saw the buds and leaves shrived and drop from her mother's fuschia plant.

Wearily she got up and went out of the door She looked into the haggard faces of her brothers. Silently, she stared at the deep furrows running down their faces. Breathing all this smoke was doing this to them. They looked like old people.

She stumbled across the yard, her sight blurred by swollen eyelids.

Without a word she began again to draw the water from the well.

Steve on the roof stopped to glance in her direction twice.

"No use running away," he thought. "There is no place where we could go to get away from the fire."

He was eating smoke and heat. The sweat ran down into his eyes.

"Some day when I am old I suppose someone will ask me about this. They will ask, 'Were you afraid?' Maybe they won't believe me when I say, 'No, I was never afraid.' "

Steve threw another bucket of water over a steaming spot on the cedar shakes.

That's all he would say, "No, I was never afraid."

He wouldn't be able to put into words this comfortable feeling that no matter what happened he was never alone. God was watching over them. Sometimes there was sickness, pain and even death here in the valley but God made it all happen for their good. He, Steve, wouldn't dare to question his heavenly Father. If he did, then this glow in his heart would fade.

When daylight came the barren, smoldering trees stood like silent ghosts casting desolation and gloom across the countryside.

Gone was the intense heat and the excitement of the blazing trees. A lonely mourning hovered over the frontier.

For three more days they ate and slept at intervals, forever watching the smoking mass. Steve laid down and slept. When he awoke, his body was resting in hope.

On the third day the corner of the cedar woodshed caught fire; flames shot 15 feet into the air.

They worked to put the fire out.

Then as they stood about watching the smoking wood Steve's father said, "This forest fire has been a blessing. Some of the settlers have lost their homes, we've suffered, but in no other way could this country have been opened up so quickly. All the thick underbush is gone. We can begin to clear our land now."

The wind no longer lashed at the earth.

Steve standing by his side, listening, looked upon the blacken snags. The sun came out brightly from behind a cloud. The country was open. They coud see the sun without looking straight up.

He looked about with wondering awe. He raised his eyes to the east.

"Look," he cried, pointing.

They could see the mountains; towering above them was Mt. Baker.

His father smiled.

"The valley is ugly and scarred but some day it will be beautiful in green fields and crops. Until that day we can always look up to the hills."

That evening when the sun set Steve stood and watched the ever-changing shades of light green, pink, amber, blue, and purple caress the foot hills.

"There's a balance to everything God does," he thought. "We've lost the green forest and now . instead we have beautiful mountains and the sun."

Some day they would ask him, "Were you afraid?"

He would smile and answer with a shrug of his shoulders, "No, no, I was never afraid."

— *The Bible Truth*

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXV. Число 3. Торонто, Онт. Квітень 1964. April Toronto, Ont. Рік XXV. Число 3.

Воскресіння Ісуса Христа із мертвих

Воскресіння Ісуса Христа із мертвих найкраще розглядати не як ізольований історичний факт, але як подію, що з конечністю витікає з факту існування Бога. Факт воскресіння Ісуса Христа найкраще підтверджений з усіх подій людської історії. Слід ствердити, що опоненти і критики, які б хотіли захитати нашу певність і віру у воскресіння Христа, не спромоглися ще й досі придумати якогось пояснення, яке хоч у найменшій мірі не здавалося б абсурдним і штучним. Ми розглянемо факт воскресіння Ісуса Христа, поперше, як вивершуючу подію в пляні спасіння і, подруге, розглянемо деякі духові підстави певности воскресіння нашого Господа.

Жодна думаюча людина не може уникнути переконання в існуванні Бога, яко першопричини, і автора закономірности у всесвіті. Наділяючи Бога атрибутами зверхнього значення, було б не логічним твердити, що Він не цікавиться долею раціональних істот — людей, якими Він населив землю.

Думка про Бога з усією конечністю включає думку про Його перфектність, а з цього витікає певність Його бажання помогти людям у їхніх злиднях. Ці злидні і людський нерозум є надмірно великі і постали вони в наслідок людського беззаконня і сваволі. Отже існування милосерного Бога — з одного боку, а з другого боку існування заблукалого на манівці гріха людства логічно ведуть до висновку, що Бог хоч і міг би в праведнім гніві знищити відступне людство, але міг також укласти плян спасіння людства.

Бог прийшов у тілі з тією метою, щоб люди могли в своїй власній мові почути відвічну правду про Бога. Бог завжди був близький до людей, бо як казав апостол Павло: "Ним бо живемо й двигаємось і єсьмо", але в своїм утіленні Бог дав людству можливість пізнати себе на людськім рівні. У своїм служенні Богочоловік відкрив людям характер Бога, Його думки про людей, Його страшну ненависть до гріха і безмежно велике милосердя до грішника.

Хресна смерть Христа відкрила світові ласку Божу і прощення, коли Бог у тілі взяв на себе гріхи світу. Муки і смерть Богочоловіка зробили можливим прийняття грішної людини та її прощення. Ціна відкуплення була заплачена на хресті і з того часу для всіх віруючих: "Кров Ісуса Христа омиває нас від усякого гріха".

Воскресіння Ісуса Христа із мертвих є відкриттям сили Божої, що проголошує вивершення і успішне закінчення всього пляну Божого для спасіння людей на землі. Отже у втіленні було об'явлення Бога. В служенні і житті Христа — навчання про волю Божу для людей. На хресті об'явилась ласка Божа, і у воскресінні із мертвих проголошено переможну силу Божу.

Таким способом перед нами постає цілість пляну спасіння Божого для людства, з якого не можна нічого усунути і який вивершується в своїй гармонійній цілості воскресінням Ісуса Христа із мертвих.

Воскресіння Ісуса Христа також було необхідною подією і тому, що менше і слабше не може мати сили і влади над сильнішим і потужним. Христос сам мав владу над смертю, як же вона могла запанувати над ним? Смертельні люди безсилі уникнути смерти, але Христос мав цю силу над смертю весь час: "Я кладу душу мою", каже Христос, "щоб знову прийняти її. Ніхто не бере її від мене, а я кладу її від себе. Маю власть положити її і маю власть знову прийняти її. Цю заповідь прийняв я від Отця мого".

Він довів учням своїм, що Він має власть над смертю. У Віфанії біля гроба Лазаря Христос сказав: "Лазаре, вийди" і Лазар вийшов із гробу. Зустрівши вдову з Наїну, яка плакала над труною сина, Він повернув їй сина з смерти. Христос мав силу над гробом і смертю, як же тоді смерть могла вдержати Його? Як слабість могла подолати силу? Маєстат Його особи робив воскресіння певним. Христос був Чоловіком, але Він був і Богом, як же смерть — наслідок гріха — могла вдержати автора життя і саме одвічне життя?

Знову Христос мусив воскреснути, бо того вимагала справедливість Божа. Смерть є карою за гріх. Ніхто не карає за борг двічі, коли борг заплачено.

Христос заплатив наш борг і поніс на собі всі провини наші. Справедливість вимагає тепер, щоб смерть була усунена, бо смерть була карою за гріх і цей борг був заплачений Христом на хресті. Про це пророк Ісайя провіщав: "Він же поранений був за гріхи наші, це кара за весь мир наш упала на нього й ми ранами його оздоровлені". Коли Христос сказав: "Звершилось" — воскресіння стало моральною необхідністю.

Христос мав устати з мертвих й тому, що Бог Отець пообіцяв це. "Ти бо не оставиш душі моєї в підземній пропасті, і не даси твому побожному бачити зотління" — сказано в пророцькій псальмі. Обіцяння Божі не можуть не сповнитись.

Отже, хоч би з якого погляду ми розглядали воскресіння Ісуса Христа — воно встає перед нами як правдивий історичний факт, як подія необхідна і неминуча в пляні спасіння.

Великодне Послання Ради Українських Пресвітерських Церков

Стан світу в наші дні є загрозливий. Раніш казали в час грізної несподіваної небезпеки, що людство сидить на пороховій бочці. В наші дні ситуація погіршилась набагато більше, бо тепер людство сидить на цілій горі атомових бомб, готових до вибуху.

Ненависть, підозріння, безоглядний визиск, підступ і політичні вбивства є дзвінкою монетою міжнародніх взаємин в наші дні.

В цім коловороті світової безоглядної боротьби український нарід підпадає під перехресні вогні чужих йому інтересів.

Поневолений, визискуваний і забутий — він бореться на рідних землях і в розсіянні за своє існування, за волю, за право господарювати в своїй хаті.

Ніч, що вкриває наші землі, — дуже темна. Чи є надія? "Стороже, яка пора ночі?" "Надходить поранок, та ще ніч" (Іс. 21:11, 12).

І все ж в теперішній темряві ми бачимо світло. Це є світло сили більшої за всі, за людську злобу, за підступ, за таємне беззаконня, що орудує в світі. Це є світло сили Воскресіння Христового.

Воно доводить, що є Бог, воно доводить, що Бог дбає. Воскресіння Христове проголошує, що після ночі наступає ранок, після руїни і смерти приходять життя і перемога. В Христовім Воскресінню дійсно надходить поранок нової долі.

Нашою молитвою є, щоб сила Христового Воскресіння стала в будуччині ще в більшій мірі українською силою.

Найбільшою потребою нашого народу є не тільки єдність у змаганнях за волю, організація сил, завзята боротьба за народню справу, але на першім місці стоїть потреба в поєднанню з силою Христового Воскресіння й сповнення цією силою.

Прихід сили Христового Воскресіння є глибоко особистою, повною таємниць справою віри. Але через цю силу й через цю віру, якщо ми шукатимем її і сповнимось нею, прийде порятунок для нашого народу.

В цім переконанні ми вітаємо всіх синів і дочок нашого народу на рідних землях і в розсіянні, український громадський провід і всі церкви без різниці, радістним—Христос Воскрес!

За Українську Пресвітерську Раду Церков: Пастор В. Кучер

Пастор І. Яцентий

Пастор М. Фесенко

Греко-католицький переклад Святого Письма

В передмові до нового перекладу Святого Письма знаходимо таке звернення до читачів: "Тут була б і нагода для читача щодо корисної співпраці, уважно читавши, формулювати свої побажання... Василіянський Чин ретельно пильнуватиме, щоб кожна розумна, нехай і найдрібніша пропозиція в цій ділянці, була належно оцінена і використана".

Якраз в цьому дусі автор понижчої оцінки перекладу хоче поділитись з читачами і Василіянським Чином своїми думками щодо нового перекладу.

Новий переклад виданий добре, з прекрасними образками. Друк чіткий і легко читається. Мова загалом добра і її легше розуміти, ніж багато місць із перекладу д-ра Огієнка. Але поміж образками чомусь знаходимо малюнок, як ангели несуть Діву Марію живою на небо. Ця доктрина була схвалена церквою порівнюючи недавно і про неї нема та й не могло бути згадки в Святому Письмі, отже ціль поміщення такого малюнку в Св. Письмі чисто пропаґандивна. Містити такі малюнки і їм подібні в Святому Письмі, які відносяться до уявних подій пізніших часів, є надуживанням Слова Божого в церковних цілях.

Погане враження так само робить довгий реєстр різних церковних ієрархів, який займає пару сторінок на початку Святого Письма.

"Не нам, Господи, не нам, а імені Твойому". Не треба Святого Письма вживати для самореклями. В усякім разі, окрім самих ієрархів, ніхто тих імен перечитувати не буде.

Так само краще було б оминути диксусію про канонічність книг Біблії. В цій цілі при бажанні церковна ієрархія могла б видати окрему книжечку. Подібні дискусії і полеміка — речі мінливі, дочасні і їм не місце в Святому Письмі. Це відноситься в рівній мірі і до передмов до окремих книжок. Тим більш, що до питання канонічности книг Св. Письма і тепер існують різні погляди. Наприклад, евангелики твердять, і то на добрій підставі, що основою авторитету Св. Письма не є прийняття канону церквою, але авторитет нашого Господа. Післанництво церкве обмежене Богом до збереження правди і до свідоцтва правді.

На підставі цього евангелики приймають за канонічні лише ті книги Св. Письма, які були в Старім Заповіті за часів Христа. В цім каноні не було апокрифічних книжок, чи то второканінічних. Твердження, що крім палестинського канону, існував ще ніби ширший александрійський, є безпідставне.

Той факт, що збережений до наших часі LXX манускрипт включає апокрифічні книги, нічого не доводить. Христос і апостоли цитували з Септуаґінти, але доведено, що апокрифи були додані до Септуаґінти в пізніші часи.

Включення апокрифів у Слово Боже знижує пошану до цілої книги, а називання апокрифів надхненим Словом Божим — дискредитує все Святе Письмо. Візьміть, наприклад, оповідання з книги Товіт розділ 6: 1-9 і 8:1-4. В цих місцях оповідається про явну нісенітницю, яка заперечує всю науку Слова Божого про духовість благовістя і переносить нас у сферу магії. Ця книжка оповідає, як Товія вигнав демона з людини, спаливши на жарі риб'ячу печінку і серце. Як демон понюхав тої гарі, то "утік" "у горішні частини Єгипту". Ця байка не може бути надхненим Словом Божим.

Канон Нового Заповіту так само будується не на авторитеті церкви, а на авторитеті Христа, який є автором і церкви і Святого Письма. В канон Нового Заповіту евангелики включають всі ті книжки, які були написані апостолами, або апостольськими мужами зі слів Христа.

Так само навчання, подане в передмові про те, хто має право пояснювати Святе Письмо людям — є мильним. Церковна ієрархія обстоює, що це є їхнє виключне право, але факти суперечать цьому твердженню. Поперше, Христос не призначив ніяких інтерпретаторів в цій цілі, яких би ми мусили слухати. Святе Письмо всюди звертається до людей безпосередньо, до народу, до одиниць, а не до церковного проводу. Христос наказував усім слухачам досліджувати Писання.

Віра людини будується в першу чергу на свідоцтві Святого Письма, тому кожен повинен його читати і інтерпретувати для себе. Коли людина молитовно досліджує Святе Писання, то Дух Святий веде її до зрозуміння правди. Тому кожна людина окремо має право і обов'язок досліджувати сама для себе Слово Боже. Вона може слухати думки інших, але не обов'язково і це не звільняє її від особистого обов'язку знати Святе Письмо.

Історія евангельських рухів доводить правдивість цього навчання, бо за всіх часів і в усяких країнах мільйони віруючих інтерпретували Святе Письмо і всі вони в основних речах перебувають у повній згоді.

Розходження завжди поставали лише тоді, коли хтось починав додавати до авторитету Писання авторитет якогось інтерпретатора, церкви або організації.

Греко-католицький переклад в тексті має багато менше помилок, ніж переклад д-ра Огієнка, проте в цілях пропаґанди перекладачі все додають свої пояснення внизу сторінок, коли побоюються, що Святе Писання заперечує навчанню їхньої церкви, тому при читанню ці додаткові зауваги найкраще нехтувати.

Лише для зразку ми нижче подаємо кілька прикладів до наших зауваг. В цій цілі ми беремо перші чотири евангелії. Перший приклад непотрібної зауваги знаходимо щодо життя Марії з Йосифом по народженні Христа. Текст ясно говорить (див. Мат. 1:25), що Йосиф не сходився з Марією, аж поки не народився Христос. Пізніше Діва Марія мала інших синів і дочок. Але тому, що це оповідання заперечує придуманій науці церкви про Діву Марію, що вона не виконувала подружніх обов'язків жінки, внизу додається штучне церковне пояснення. Таких місць є чимало.

Маттея 5:17. Новий переклад в цім вірші підкреслює науку церкви про спасіння ділами, заміняючи слово Христа, що Він прийшов "сповнити" закон, словом "доповнити". Початкове значення грецького слова є "сповнити". Якщо закон увесь є ще в силі, то тоді навіть обрізання залишається в силі.

Маттея 6:27. Перекладач додає "локіть" до "віку". Одним із елементарних правил аритметики є, що додавати можна лише однородні речі або ознаки: можна додавати час до часу, вагу до ваги, довжину до довжини. Не можна додавати час до ваги, довжину до швидкости і т. д. "Локіть" є міра довжини, а "вік" — міра часу. Отже, треба було замінити слово "вік" словом "зріст", як це зробив Куліш та інші перекладачі.

Маттея 6:33. Вираз "докладеться" — невдалий. Докладається кари, а додається "благословень".

[redacted] **9:8.** Вираз, що нарід "настрахався", побачивши чудо, невдалий. В таких випадках чуття ближче великого подиву, ніж страху. Краще у Куліша "дивувався".

Маттея 10:17. "Видадуть вас синедріонам" — надто дослівне. Люди призвичаєні думати лише про Єрусалимський синедріон. Тут малося на увазі, власне, "судові зборища" — Куліш.

Маттея 12:47. Примітка внизу цього віршу — зразок церковної казуїстики, яка марно намагається перемінити зміст вірша на протилежний. Вірш каже, що в натовпі стояли мати і брати Христа, пояснення перекладача твердить, що то не були рідні брати, а небожі або родичі. Таке твердження звучить штучно і непотрібно. Для Марії мати дітей, як і для кожної жінки, не є ніяким гріхом. Це їх слава. Христос мав братів і сестер — дітей Марії і Йосифа.

Марка 1:45. Вжито слово "величити". В перекладі, коли є вибір слів, найкраще вибирати з-поміж них слова більш загальновживані.

Марка 6:3. Це є дуже сумнівно, щоб слово "брали йому за зле", краще передавало значення оригіналу, ніж слово "поблазнились", вжите у Куліша.

Луки 1:6. Грецький оригінал каже, що Захарія і Єлисавета були "праведні". Перекладач ужив слово "справедливі", такий переклад припустимий, але не найкращий.

Луки 2:7. Примітка внизу знову пробує переконати читача, що Марія мала лише одного сина.

Луки 2:14. Переклад обмежує добру волю Божу супроти всіх людей. Куліш переклав правильно "між людьми благоволення". Вираз "мир людям його вподобання" — обмежує добру волю Бога лише до частини людей. В цей сам час Святе Письмо вчить, що Бог не хоче смерти ніякого грішника.

Луки 2:34. "Знак протиріччя" звучить дуже загально і кострубато. Треба було лишити переклад Куліша: "на ознаку, проти котрої говорити-муть".

Луки 3:13. Перекладач з якоїсь причини забороняє митникам робити більш, ніж їм призначено. Куліш передав зміст краще, вживши слово "не вимогайте".

Луки 5:1. Маємо ще один зразок мало вживаного слова. Перекладач ужив слово "юрмився" замість "товпився". Дивно, чому перекладачі часом стараються знайти таке слово, щоб його мало хто знав?

Луки 9:56. В цьому вірші перекладач пропустив прекрасні слова Христа: "Син бо Чоловічий не прийшов душі людські погубляти, а спасати". Ми вповні свідомі, що певні важні манускрипти цих слів не мають, але в цей самий час ці слова містяться в інших стародавніх манускриптах. Більшість перекладачів ці слова лишили в своїх перекладах.

Луки 12:25. Перекладач знову додає довжину до часу — "локіть до віку".

Луки 12:42. "Мірку пшениці" — надто дослівний переклад, "харч" краще.

Луки 17:21. Грецьке слово "ентос" може значити, поперше, "у середині", подруге, "між". Нам цілком не зрозуміло, чому перекладач змінив переклад "у середині" — широко вживаний, на "між". Через це вірш утратив на прекраснім духовім значенні.

Луки 21:16. "Вас видадуть" повинно бути "видаватимуть".

Йоана 1:13. Перекладач без потреби замінив слово "священиків" словом "ереїв".

Йоана 1:27. Слово "наступить" не є найкращим.

Йоана 1:29. "Який світу гріх забирає". Дуже поганий переклад. Якщо б Агнець забрав гріх світу, то гріха не зісталося б у світі. У Куліша подано правильно: "Ось Агнець Божий, що бере на себе гріхи світа". Це є процес, що продовжується кожного разу, коли ми шукаємо прощення у Бога на підставі жертви Христової.

Йоана 3:8. В грецькій мові те саме слово означає "дух" і "вітер". Перекладач повинен був слідувати за усталеним Кулішем перекладом, а не переінакшувати, бо на це не було жодної потреби.

Йоана 3:25. Чому "одним" юдеєм, а не з "юдеями"?

Йоана 5:39. Перекладач скоротив вірш і викинув слово "маєте", врешті переклад вийшов гіршим.

Йоана 5:43. В грецькій мові слово "ідос" значить — "свій власний". Чому перекладач замість цього підставив протилежне слово "вашому" — тяжко зрозуміти? Ця заміна знівечила зміст віршу.

Йоана 6:33. Кулішів переклад краще.

Йоана 7:18. Цей вірш ілюструє, що особові займенники, які відносяться до Христа, треба писати з великої літери, інакше часом тяжко зрозуміти текст.

Йоана 9:6. Навіщо було вживати слово "глей"?

Йоана 9:35. Чи була портеба міняти слова "Сина Божого" на "Сина Чоловічого"? Перекладач міг це зробити, але питанням є — чи тото було треба?

Йоана 16:2. Треба "виключатимуть"

Йоана 16:8. Вважаємо, що слово "докорить" краще передає зміст, ніж "переконає".

В додаток ми перечитали в новім перекладі такі клясичні пророцтва, як Йова 19:25-27. Тут перекладач перекладає: "Я знаю — Захисник мій живе, і останнім він устане над порохом, позбавлений навіть шкіри, я встану..."

Треба сказати, що характер гебрейської мови такий, що при бажанні можна перекласти і в повнїщий спосіб, але такий спосіб не виявлює ані пильности, ані розуміння. У Куліша знаходимо краще і правильне: "Я знаю — відкупитель мій живе, й він у послідній день підійме з пороху отсю розпадаючуся кожу мою, і я в тілі моїм побачу Бога".

Також переклад Ісаї 53:8 вибирає найменш відповідне значення і робить пророцтво мильним щодо способу смерти Христа. Христос умер розп'ятий на хресті. В новім перекладі пишеться про смерть Христа (в. 8) "Його побито аж до смерти". Виходить, що пророк каже, що Пагін Божий Христос умер від побиття. Гебрейське слово, вжите в ориґіналі, має значення: "терпіння" і "побиття". Оскільки пророцтво відноситься до Христа і ми знаємо тепер, як Христос умер, то для перекладача лишався лише один вибір, який зробив Куліш і всі інші християнські перекладачі. Куліш переклав: "За проступки людей моїх притерпів він смерть".

Перекладач не завжди уникнув спокуси пробувати бути оригінальним, творити нові слова, або з можливих значень взяти якесь значення, що його попередньо по довгих студіях відкинули інші. Переклад в такім випадку є дійсно новий, лише залишає сумнів, чи в тих місцях є він добрий.

В усякім разі ми вітаємо цей новий переклад як збагачення української релігійної літератури. В цьому перекладі, окрім помилок, збережено скарби духової правди, тому він може послужити до поглиблення духового життя в греко-католицькій церкві.

Видно, що в переклад вкладено багато праці, і за все це треба бути вдячним.

Лихо лише в тому, що ми й досі не маємо перекладу, який би в цілому дорівнювався точністю і красою перекладові Куліша. Поміж православним перекладом і греко-католицьким перекладачі лишили протестантів без доброго модерного перекладу. Найліпше було б, щоб усі церкви, зійшовшись, зробили один переклад для всіх, без спроб переробляти Слово Боже згідно з своїми доктринами. Проте, так не сталося. Спершу православні, потім греко-католики подбали про те, щоб переклад був їх "власний".

Тепер протестанти не мають іншого виходу, як видати для свого народу поправлений переклад П. Куліша.

Т. Каменецький

ДЕКРЕТ ВИДАНО ПИЛАТОМ . . .

Арр. П. Сич

Largo

Декрет видано Пилатом —
На хресті Його розп'яти . . .
Доки (2) ж хрест там готували —
Били (2) Його, зневажали.

Ось юрба глузує з Нього —
Він несе хреста важкого . . .
Крики, (2) насміх із докором, —
Світу (2) Цар терпить цей сором.

Аж упав Він — під вагою —
Під Голготою - горою.
Мати (2) вздріла — та й зомліла:
"Сину (2) любий . . ." лебеділа.

Що ж за болі і скорботу
Він терпів, як на Голготу
Звівши (2), к древу прибивали —
Межи (2) вбивцями розп'яли ! . .

Хоч терпів несвітські муки,
Бож прибиті ноги й руки, —
Серце (2) ж так з любови зволить:
"Отче (2), їм прости!" Він молить.

Та в дев'яту вже годину
З Його тіла дух ізлинув . . .
Сонце (2) промені згасило —
Тьмою (2) вкрилося, тужило.

За гріхи Він без принуки
Дав Себе за вас на муки . . .
Мукам (2) тим поклін віддаймо:
"Спасе (2) наш, прости!" благаймо.

Амінь.

Заувага: В кожній 3-ій і 4-ій стрічці перше слово треба співати двічі.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Вилас М. Фесенко
Адреса редакції.
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

М. Ясільський

Дослідіть Писання

"Дослідіть Писання, бо ви думаєте, що в них маєте вічне життя, — вони ж свідчать про Мене" (Івана 5:39). Ап. Павло говорить: "Постарайся поставити себе перед Богом досвідченим, робітником бездоганним, що вірно навчає науки правди" (2 Тим. 2:15). Ісус Христос сказав: "Отож, будьте ви досконалі, як досконалий Отець ваш небесний" (Мат. 5:48).

Чому він так багато навчав про досконалість? Через те, що Бог ненавидить гріхи. Він не може прийняти у Своє вічне царство тих людей, що люблять гріх. Христос не прийшов спасти нас у наших гріхах, а прийшов спасти нас від наших гріхів. За Божою допомогою ми можемо зрозуміти, що є гріх, і відступити від гріха. Про це потрібно всім якнайпильніше подбати. Ніхто не може позбутися гріха та грішних нахилів за один день, про це треба дбати ціле наше життя.

Як можемо ми до досконалости прийти, коли не будемо чинити Божої волі і справедливости та його поступовання? Як можемо ми бути досконалими, коли ми ще не розуміємо, що визначає досконалість? Про цю досконалість ми можемо навчитися тільки від того, що Сам є досконалий. Як можемо навчитися, не досліджуючи й не читаючи Святого Письма?

Чи будує будівничий хату без докладних плянів, чи пускається корабель на море без вірного компасу? Так і в нашому житті не може розвиватися гарний та досконалий характер без досліджування і розуміння Божої правди й досконалости. Як ви можете навчитися Слова Божого, як ви не хочете прийняти його? А як ви його приймете, то воно буде світлом вашим, яке буде провадити вас через ціле ваше життя. "Твоє слово — світильник для моєї ноги, то світло для стежки моєї" (Пс. 119:105), бо воно буде оберігати нас від гріха. "Слово твоє заховав я в серці моїм, щоб не согрішити проти тебе" (Пс. 119:11). "Хто цурається Мене й не приймає слів моїх, той має в собі суддю: те слово, що Я сказав, воно судити буде його останнього дня" (Івана 12:48).

Божі Слова дають життя. "То дух, що оживлює, тіло ж не помагає нічого. Слова, що я казав вам, це дух і життя" (Івана 6:63). Найважніша річ у житті є — щоб прийняти Боже Слово й на ньому будувати свій характер. Тільки таке життя може бути святе та побожне, в такому житті буде перемога за допомогою Божою. Словами пізнаємо Божу силу, любов, ласку й вічну справедливість. Тоді будемо виконувати Божі заповіди і надіятися на наше спасіння, будемо чекати Його приходу і слави. "Той Ісус, що вознісся від вас на небо, так прийде, як бачили ви, як ішов Він на небо" (Діян. 1:11).

М. Ясільський.

Друкарські помилки в перекладі "Оборона Лютера"

(Див. "Єв. Правда" ч. 1).

Стор. 3, кол. 4, 2 ряд з низу: замість "служать „папі" треба "не служать папі".

Стор. 3, кол. 4, ряд 26 з низу: замість "покійним" треба "спокійний".

Стор. 3, кол. 4, ряд 27-28, замість "противний" має бути "прошений".

101,234 українських протестантів у Канаді

Домініяльне Статистичне Бюро опублікувало недавно результати перепису щодо релігійної приналежности різних етнічних груп у Канаді. Під час перепису кожного громадянина питали про його мову і расову приналежність, а відтак про його релігійну приналежність. Відповідь в кожнім випадку була вільна і конфедеційна.

Результати перепису щодо релігійної приналежности українців у Канаді виявлюють сенсаційний зріст різних протестантських деномінацій. Сьогодні українські протестанти складають 21.4% української людности в Канаді, якщо до них додати 3.2% записаних під рубрикою "інші", і які в більшості належать до протестантських рухів надто малих для означення, то кількість українських протестантів можна обчислити в 24.6% або близько 116,250 осіб.

Нижче ми подаємо таблицю релігійного поділу українців у Канаді, згідно з офіційними статистичними даними при переписі 1961 року:

Греко - католиків	157,559	або	33.3%
Православних	119.219	або	25.2%
Протестантів різних деномінацій	101,234	або	21.4%
Римо - католиків	79.638	або	16.8%
Жидівського визнання	671	або	0.1%
Інші	15,016	або	3.2%
	473,337		100%

Українці протестанти поділені поміж наступних деномінацій: Злученої Церкви, Англіканської, Лютеранської, Баптистської, Пресвітерської і П'ятидесятницької та ще двох-трьох дуже малих церков.

Зріст протестантизму в Канаді подивугідний. Подібний релігійний здвиг має місце і на рідних землях.

Згідно з переписом 1941 р. Домініяльне Статистичне Бюро в Канаді подало, що українських протестантів було лише 15,291 осіб або 8.6% української людности. До Греко-католиків, Римо-католиків і Православних тоді на папері належало 91.3% української людности в Канаді.

Згідно з переписом 1951 року число українських протестантів у Канаді більш ніж потроїлося і осягнуло 50,416 осіб. На Греко-католиків тоді припадало 164,765, або 41.7%, на Православних 111,045 або 28.1% і на Римо-католиків 56,650 або 14%, на "інших" 11,953 або 3% всієї української людности.

З повищих цифр бачимо, що число Греко-католиків, Римо-католиків і Православних за останні роки змінилось лише на кілька тисяч приросту, ледви оправдуючи натуральний зріст населення. Якщо мати на увазі велику еміграцію по другій світовій війні та повернення багатьох комуністів до своїх традиційних церков, то доводиться констатувати сумний факт зменшення церковного членства в традиційних церквах. До того мало не половина українців, які записують або записували себе як членів традиційних церков, фактично цими церквами не цікавились, від них відійшли, а записували і досі записують себе такими за традицією, за звичкою. Ми вважаємо, що утрата традиційними церквами свого членства є жалю гідним фактом.

Краще, якщо людина вірить в Бога нехай і в традиційний спосіб, ніж вона відірвалася б від духового знання і всякої церкви. Проте, статистичні факти вказують на потребу радикального перегляду навчання і життя традиційних церков і узгіднення його з навчанням Святого Письма, без цього, як показують цифри — вони тратять в великій мірі не тільки молодь, але і старше покоління.

Додатнім явищем в релігійнім житті українського народу в Канаді є зріст евангельського руху різних напрямів. При цім треба зазначити, що протестанти зростають серед українців найбільше коштом тих, що цілковито відійшли від традиційних церков і які не мають ніякого бажання назад повертатись. Таких українців у Канаді і Европі багато тисяч. Вони можуть себе записувати всіляко, але фактично не належать до ніякої церкви.

Щодесять років, як це свідкують переписи, число українських протестантів потроюється і подвоюється. Згідно з переписом 1941 року українських протестантів у Канаді було лише 15,291, в 1951 році їх нараховувалось в три рази більше — 50,416. В той час редакція "Єв. Правди" провіщала зріст українських протестантів у Канаді на наступне десятиліття до 100,000. В цьому редакція "Єв. Правди" не помилилась і тепер українців протестантів в Канаді нараховуєтьс: 101,234 і правдоподібно й більше. Темп зросту українських протестантів в Канаді вказує, що в 1971 році їх повинно бути більше 200,000.

Українських протестантів часто питають українці інших віровизнань, чому порівнюючи невелике число українських евангеликів бере участь в українськім громадськім і політичнім житті? Причин для цього кілька. В першу чергу скрите і часто відверто вороже ставлення нашого церковного і громадського проводу, контрольованого вищою церковною ієрархією щодо евангеликів на місцях

Українські часописи і редактори, як правило, бойкотують евангеликів. На цілій еміграції лише "Українські Вісті" містили великодні і різдвяні привітання до народу від українського евангельського проводу, але ці часописи завжди містять привітання від всіх ритуалістичних ієрархів. В більшості місцевостей, окрім Оттави, представників українських евангеликів у громадських організація ніколи публічно не виймалося і не запрошувалося до громадських функцій, тоді як запрошувалось ритуалістичні проводи. Часописи все пишуть про лише "2" "українські церкви", даючи нагоду читачам самим поділити церкви на українські і не-українські.

Коли пресвітерський пастор д-р Макентайр виступив по радіо з протестом проти поневолення українців Росією та притім згадав штучний голод в Україні, то всі українські часописи чомусь називали його "радіо-коментатором", забувши сказати, що д-р Макентайр не є ніякий "радіо-коментатор" — що він є пастором Пресвітерської Церкви, має свою громаду і щодня проповідує на сітці радіостанцій, яка начислює більше двохсот радіостанцій. В цей самий час він є головою консервативної спілки протестанських церков світу. Цілком ясно, що редакції не хотіли, щоб український загал довідався, що д-р Макентайр є пресвітерський пастор. Так само рідкий часопис згадає на своїх сторінках евангельську пресу і т.д. Усе це несправедливе, фанатичне і короткозоре трактування українських протестантів ритуалістичним церковним і світським проводом відштовхувало їх. З цього правила були винятки, але рідкі. Таке зневажливе ставлення до українських протестантів і різні наклепи, руху не зупинили, навпаки, рух подвоювався щодесять років, аж поки сьогодні кожний четвертий українець в Канаді є протестантом.

Це є велика моральна потуга. Як правило, українські протестанти є чесні, працьовиті, глибоко віруючі. Хто хоче переконатись в цьому — нехай зайде на богослуження в якубудь з їхніх церков і познайомиться з людьми.

Українські протестанти люблять свій нарід і є демократами. Це вони довели в часи репатріярії та в інших ситуаціях, про які ми згадували в інших місцях. Цілком ясно, що цього руху ніякі кривди не зупинять, але як це доводять факти трактування цього руху, лише загострюють його як на рідних землях, так і на еміграції. Зріст евангельського руху виявляє, що наш нарід переходить добу релігійного шукання, що він незадоволений тими формами релігійности, що до цього часу домінували серед нашого народу. Він масово став кидати традиційні церкви і відтак шукати кращого вислову своєї віри. Цей вислів він знайшов у великім числі в евангельському русі різних відтинків.

Треба також зазначити, що сам нарід шукає нових шляхів і ніхто його а не змушує, а не приманює до цього. Закид, що англомовні протестанти займаються "душехапством" серед українців, не має в собі й тіні правди. Навпаки, як правило — англомовні протестанти місійною працею серед українців не зацікавлені. Вони захоплені закордонними місіями, але більшість із них уважають, що українці, маючи свої власні церкви, якщо ними не задоволені, повинні їх самі реформувати так, як це зробили прадіди англомовних протестантів.

Через це в кожнім випадку, коли денебудь постала українська протестантська громада або праця, то завжди з ініціятиви самих українців. Якщо вони шукали поєднання з англомовними деномінаціями, то часто зустрічались із байдужністю. Евангельський рух серед українців є чисто українським рухом, а не якоюсь англійською "асиміляційною інтригою". Проте англійські протестанти трактують українських протестантів, як братів і рівних собі, що цілком зрозуміло.

Ми б хотіли бачити, щоб англомовні протестанти захопились поширенням евангельського руху серед українців хоч би в частину того захоплення, яке чужа українцям Римо-католицька церква виявляє у відношенні до українських греко-католиків, витрачаючи на різну поміч і будівництва сотні тисяч долярів.

Нам здається, що є непростимим безглуздям для деяких провідників української громади і деяких редакторів часописів продовжувати політику бойкоту. Їхні аргументи і тактика в минулім дали наочно негативні результати. Чи можна назвати мудрим наставленням в часи боротьби народу за свою волю списування з активу більше 100,000 ідейних віруючих людей? А це робиться на наших очах. Чи репрезентація українців є повна без великого сегменту протестантів?

Наші опоненти повинні примиритись із тим фактом, що українська евангельська церква є українська церква і нашому народові вона потрібна не менш, ніж яка інша. Її треба трактувати з такою ж увагою і шаною, як і всі інші церкви. Аргумент, що релігійний поділ народу на різні деномінації нібн послаблює нарід політично, не витримує критики і світла фактів. В Сполучених Штатах і в Канаді існує стільки різних церков і деномінацій, що їх тяжко всіх перелічити, не помилившись. В цей самий час Сполучені Штати є найбільш вільною і багатою країною світу. В Еспанії лише одна офіційно церква, але в ній панує велика нужда, і еспанці забули вже про свою минулу славу. Українцям треба навчитись уважати релігійні справи чисто особистими, а політичному проводові треба перестати робити працю месіонерів для їх особистих церков, бо це принесе лише велику шкоду і українській справі і народові.

Можливо, що дехто з громадського українського проводу не розуміє ставлення українських евангеликів до громадської праці. Звичайно, традиційні церкви беруть активну участь в усякій політичній праці. Роблять вони це за посередництвом спеціяльних організацій і різних "фронтів", які фактично домінують церковні ієрархи.

Евангельські церкви в більшості є проти втручання церкви і свого релігійного проводу в політичну працю. Вони так само уникають лицемірної участи церкви в такій праці під зовнішністю різних штучно створених організацій. В евангельському русі релігія кожного віруючого є його особистою справою. Тому церква не бере участи в політичній праці ні посередньо, ні безпосередньо, проте окремі члени вільні це робити.

Багато українців протестантів беруть участь в громадському і політичному житті в своїх місцевостях особисто, прилучуючись до тих організацій, які не ведуть війни з протестантами і не накидають загалу своєї релігії під політичною зовнішністю.

Можливо, що це специфічне наставлення евангельських церков викликає закид байдужности до громадських справ, тоді як це є в дійсності вияв принципової релігійности і політичної мудрости. Якщо б усі інші церкви притримувались цього правила, то це повело б до оздоровлення нашого громадського життя. Наш провід складався б не з найкращих партійних і церковних діячів, але просто з найкращих українських людей, що було б безмірно краще.

Чи статистичні дані переконають відповідних осіб і деяких редакторів — ми не знаємо, але нема сумніву, що будучина належить евангеликам хоч би що про це думали інші.

Михайло Фесенко

Франциск А. Шеффер

Протестанти й католики на шляху до єдности

(Переклав д-р В. Левицький)

Двома головними стовпами думки відзначалася первісна Церква, які відрізняли її від інших релігійних та філософських поглядів. Перший торкався основної проблеми — проблеми авторитету. Початкова Церква мала тільки один остаточний авторитет — одну лиш Біблію. Святе Письмо було авторитетом понад котловинням релятивного і змінного, обмеженого людського думання; це був не-гуманістичний авторитет.

Другою опорою первісної Церкви була відповідь на питання: як людина може доступити, приходити до Бога? Якщо Бог є і якщо Він вповні святий, то це значить, що ми живемо в моральному світі. Якщо ж Бога в ньому немає, або якщо Бог сам аморальний чи хоч би менш, ніж досконалий, — то ми живемо в світі, де все релятивне (відносне). Але якщо Бог досконалий і незмінний в своїй досконалості, то тоді всіх людей чекало б засудження, з тої очевидної причини, що немає нині людини моральної, доскональої.

Святе Письмо й відтак початкова Церква навчали, що одна лише річ може вивести людину з тої ділеми (закутини думки). А то: що Бог не знизив свого стандарту; а в любові своїй Він послав Ісуса Христа, як Спасителя, і Хрис-

(Продовження на стор. 6)

ПРОТЕСТАНТИ І КАТОЛИКИ

(Продовження з стор. 5)

тос доконав того безконечно й вповні завершеного діла на хресті. І людина може доступити до абсолютно досконалого Бога тільки на основі Христового досконалого діла — через віру і без ніяких заслуг зі свого боку. Тим отже, будь-які гуманістичні, тобто на людину зцентровані первні, були виключені. Ніякій іншій системі — чи то релігійній, чи філософській — неможливо спромогтися на таку відповідь.

Повищі дві відзначаючі опори (піляри) думки первісної Церкви завдали тотально нищівний удар по гуманізмові в його релігійній чи не-релігійній формі. Авторитет був даний і знаходився поза довільно-змінним людським авторитетом. А персональне наближення людини до вповні святого Бога було заложене не на власних моральних чи релігійних вчинках людини, але на абсолютному й безконечному довершенню Христом його діла. Ці правди усунули людину з центру світу, де вона намагалася себе поставити вже в гріхопадінню під час того бунту проти Бога; і вони підтинають гуманізм в його корінях.

Коли імператор Константин примирився з Церквою, він сам зачав довбатися в цих правдах. То змінило й дало зовсім новий напрям Церкві. Ці зміни торкалися основних понять і ступнево привели до зруйнування згаданих напочатку двох основ початкової Церкви.

Замість Біблії, що досі правила за авторитет, осередком авторитету стала Церква. Замість спасіння, спочиваючого на довершенім ділі Христа плюс ніщо поза тим, на овид вступають людські чини.

Як саме започаткований тоді римо-католицизм почав розгортатися, ці людські чини зведені були до трьох категорій. Першою була месса, в якій Ісус вже не мислився як той, хто закінчив своє діло — в історичнім моменті, на хресті; але Його хресні терпіння зачали уважатися постійними. Ті, що відправляють мессу, кожночасно приносять Христа в жертву активним способом. Подруге, в таїнстві сповіді терпіння теперішнього життя стали наявним виявом недостатности у виконанню добрих діл. Терпіння тим самим набрало позитивної вартости. Потрете, в поняттях про чистилище вартість терпінь буде запланована до майбутнього.

Як ті дві основи думки первісної Церкви усунено в римо-католицькій системі набік, остання звернулася до того, що є спеціяльно прикметне іншим гуманістичним системам. Римо-католицизм, в його мистецьких проявах чи в його теології, цілу свою побудову опирає на спробах синтези гуманістичного й біблійного думання. Саме цими гуманістичними первнями пояснюється зріст і значення Маріології в минулому римо-католицизму. Марія представляє саме той гуманістичний первень. Людина сама нічого не вдіє і не здобуде. Все здобути може для неї тільки Марія. Вона його всепереможна заступниця. В той самий спосіб теж святі являються заступними репрезентантами людськости.

Поява і вступ гуманістичних первнів до римо-католицької системи привели до витворення нового поняття про Бога, зовсім відмінного від того, яке дає Біблія. Біблійний Бог тотально святий. Він не може визнати найменшої навіть недосконалости. Якщо тотально святий Бог мав би діяти у відношенню до будь-якої людини, на основі її власних діл, Він не міг би нічого іншого робити, як тільки засуджувати людей. Тож в біблійній системі думок Бог залишається завжди і цілковито святий; і ми живемо в моральному світі.

В римо-католицькій системі думок Бог менший від цього, бо Він акцептує меншу досконалість. За римо-католицькою системою, ми спасаємося в правді заслугами Христа, але людина мусить здобувати ці заслуги. Остаточний вихід з чистилища теж залежний від здобуття людиною Христових заслуг. Це осягається з допомогою добрих діл за теперішнього життя, вартістю терпінь в цьому житті і вартістю терпінь в чистилищі. Коли при тім певну точку осягнено, одиниця вважаєсь вартою заслуг Христових. Це значить остаточно, що людина те осягає. А якщо так, то це значить також, що й Бог є не абсолютної, але меншої, відносної досконалости, бо Він акцептує людину на основі меншої досконалости, бож на основі її власних діл.

Отож в намаганню до синтези гуманізму й біблійного християнства в дійсності неможливо дійти ні до чого іншого, як тільки до гуманістичного, а не абсолютного в досконалості Бога.

Реформація повернулась до згаданих на початку основ віри ранньої церкви. Біблії приверне авторитет, а спасіння знову поставлено на основу довершеного на хресті діла Ісусового. Гуманістичні первні повно усунено. Реформація була революційною в тому сенсі, що вона рішуче порвала з обома гуманізмами: римо-католицької системи й системи світської гуманістичної думки, загального духового довкілля.

Одначе — біля 250 літ тому назад — гуманізм знов ожив в Німеччині; цього разу вже в церкві, що вела свій початок від реформації. Це були народини того явища, що його звичайно звуть протестантським лібералізмом чи модернізмом. Німецький т. зв. горішній критицизм і все, що з нього випливало й докотилося аж до нашої генерації, було нічим іншим, як проникненням гуманістичної думки в пореформаційну протестантську Церкву. Той горішній критицизм завдячує свою появу не тому, що певні факти цього вимагали. Першою просякла гуманістична філософія; горішній критицизм прийшов як наслідок, а не як причина.

Як тільки протестантські теологи того часу дозволили гуманізмові загостити до протестантської Церкви, первісні її не-гуманістичні опори віри знову були відсунені набік. Раціоналізм заступив Св. Письмо, а діло Христове перестало вважатися заступничим.

А як то є за нашої генерації? В нашім власнім поколінню гуманізм римо-католицизму і гуманізм протестантського лібералізму посилися водночас і навзаєм.

Донедавна Рим дотримувався, напр., погляду, що перші три розділи книги Початків (1-ої кн. Мойсея) належить приймати дослівно. Нині, після того, як римо-католицькі вчені пішли назустріч світським вченим, це становище залишено. Ті римо-католицькі вчені то не світські особи, але члени різних чернечих орденів. В ліберальних римо-католицьких кругах нашого часу все, що подається до навчання в перших трьох розділах кн. Початків, викладається в тому сенсі, що в певному моменті еволюційного процесу Бог гей би встрикнув людині розуму душу. Це щось цілком відмінне від того, чого Рим навчав ще за нашого життя. Річ ясна, це наблизило Рим до переважаючих поглядів в ліберальному протестантизмі.

Рим також радикально змінив позицію щодо питання, хто спасенний? В минулому римо-католицизм — так як то ще навчають в таких місцях, як Еспанія й південна Італія — ясно стояв на становищу, що спасіння належить тільки тим, хто є в римо-католицькій Церкві. Нині виразно підкреслюється вже, що всі щирі люди доброї волі, є спасені. В цій новій римо-католицькій науці, зі зростом впливів гуманізму, вже дуже тяжко розпізнати, кого чекає вічна загибіль, а кого спасіння; а з найгострішими римо-католицькими лібералами — то взагалі немає певности щодо чиєїсь загибелі.

Проте гуманістичний протестантизм, який веде свій початок від німецького горішнього критицизму, щораз то більше стає на шлях в тім самім напрямі. Помічається виразна рівнобіжність між тим, що заходить нині в римо-католицькім лібералізмі, з тим, що ми бачимо в ліберальнім протестантизмі. Як старий гуманістичний римо-католицизм перемінюється більш зобов'язуюче в гуманізм ліберального римо-католицизму, так само старий ліберальний протестантизм вростає в новий лібералізм (нео-лібералізм — Пер.) нашої доби.

В старім протестантськім лібералізмі бодай ясно розрізняється речі правдиві від хибних, так, що кожний міг це знати. В новітнім протестантськім лібералізмі невиразність щодо цього зчаста була сигналізована в писаннях таких навіть теологів як Барт[1], Брунер і Кібур, а особливо у Бультмана і Тилича. Їхні писання звичайно утримуються на рівні таких високих технічних термінів, що тільки ті, хто розуміє їх термінологію, в стані відчути силу того, що вони говорять. Але в основному, під їх впливом, слово Бог втрачає щораз більш значення, так що остаточно можна в здивованню питатися, чи взагалі існує Бог. В писаннях Алана Ричардсона, в останньо епископа Робінзона (Англія — Пер.) можна довідатися,

1) Заувага.

В цій статті прилучення К. Барта до ліберальної течії в теології не робить справедливости навчанню К. Барта, який стоїть в опозиції до теологічного лібералізму. Його погляди на надхнення Св. Письма наближуються до ліберальних.

ся, як в новітнім лібералізмі затрачається навіть різниця між особовим і не-особовим Богом*). Можна сказати, що, як у випадку римо-католицького лібералістичного гуманізму; ліберальний протестантизм вже не має того Бога, яким є біблійний Бог.

Книжка "Phenomenon of Man", що її написав Тейард Де-Шарден (Teilhard d-eChardin), вказує наявно на спорідненя гуманістичного римо-католицизму в його модернім вигляді з гуманістичним ліберальним протестантизмом. Де-Шарден був езуїтом; Юліян Гекслі, атеїстичний гуманіст, написав вступ до тої книжки. А в Сполучених Штатах Америки і в Европі ніхто інший, як ліберальні протестанти рекомендували його книжку. За наших днів різниці між гуманістичним Римом і нові лібералізмом протестантизму торкаються лише деталів, а не основних засад.

Це веде нас до двох головних висновків. Поперше, нема дійсних підстав до того, щоб гуманістичний римо-католицизм і ліберальний протестантизм не мусіли змагати до едности. Коли кентерберійський архиепископ одвідав востаннє папу Івана XXIII, він сказав так: "Ми не потребуємо вже довше одні одних заборонятн. Бо коли ми вже не є зовсім один проти одного, то ми один за другого, і так ми славновільні можемо бути разом для Христа і для справжньої едности Його Церкви. Я навмисне кажу: "едности", а не "об'єднання", бо церковне об'єднання спочиває на положенню юрисдикції і авторитетів. Але едність є тільки з духа і в цього духа... Церкви готові вступити і навіть вже тепер вступають".

Римо-католицизм і новий лібералізм мають ту саму основу. Після того, як ліберальна група в римо-католицькій Церкві стала переможною на першій Сесії II Ватиканського Собору**) і з вибором нового ліберального папи, можна сподіватися, що практикування тої едности буде наявно зростати.

Другий висновок той, що правдиві евангелики мусять стояти непохитно на згаданих двох не-гуманістичних основах віри — хоч би то навіть значило попасти в осамітнення. Інакше не було б певности щодо спасіння людини і це зробило б нас безпомічними саме тепер, серед темряви двадцятого століття, коли людина стає зростаючо нелюдською, як в особистім, так і в прилюднім житті по обох боках залізної куртини. Християнство має щось до сказання двадцятому століттю в ділянках закону, керівництва державою, суспільних понять та мистецтва, але воно не зможе того сказати, якщо воно піде на компроміс в справі цих двох опор, чи засад: повного авторитету непомильного Святого Письма і спасіння, основаного виключно на доконанім ділі Христа.

Це значить, що ми мусимо стояти виразно осторонь від біжучих течій в римо-католицизмі і ліберальнім протестантизмі — так само далеко, як і від комуністичного гуманізму чи хоч би й чистішого американського гуманізму. Це не може однак бути ділом людських рук; це лежить в засягу сили і дій Духа Святого. Це вимагатиме від нас зросту відваги в Господеві; щоб наш релігійно-культурний комплекс ставав щораз більше подібний до того, який огортав початково-християнську Церкву. Це вимагатиме відваги о силі Господній, — а щось менше від цього було б запереченням нашої спадщини, угруповані в дусі тих одиноко негуманістичних основ (пiларів) і зробило б неефективним наші спомагання як поодиноким людям, так і в груповім житті.

*) Автор очевидячки має на думці останню книжку еп. Робінзона "Honest to God," в "теології", в якого він слушно підмітив цю основу його ідею, що Бог — то вже чисто філософічно-спекулятивний "ground of being", а не особовий Бог Біблії. В цій своїй науці про Бога він вірно йде слідом за голосним нині (не знати, що більш філософом чи теологом) особливо тут, в Америці, проф. Паулом Тиличом, послуговуючись його теж термінологією. Еп. Робінзон зчинив тою своєю книжечкою дуже контроверсійною не лише в Церкві та в академічних колах, але й в широкому суспільному загалові великий заколот і викликав галас невгаваючих дискусій; тому згадану його працю, що появилася ще восени 1963 року, слід читати не саму лише, але поруч з численними вже нині репліками, з яких нам особисто знаних — можемо порекомендувати ось хоч би такі праці, як: "I Believe in God... Current questions and the Creeds", by Dr. C. Bunia, відомого знавця і добільш популярно написану книжку "For Christ Sake, a reply to »Honest to God« by O. Fielding Clark. Перша ґрунтовніша, написана з чисто евангельського становища і видана накл. "Inter-Varsity Press" в Чікаґо, а друга накладом "Morehouse-Barlow Co. в Ню-Йорку. Обі появилися ще теж в 1963 році. — Прим. перекладача.

**) Стаття ця появилася — і в цьому місці це треба мати на увазі — ще в серпневому числі часопису "The Sunday School Times" 1963 р.

СОГЛАСНО ЗАСПІВАЙМО

Арр. П. Сич.

Скоро - весело

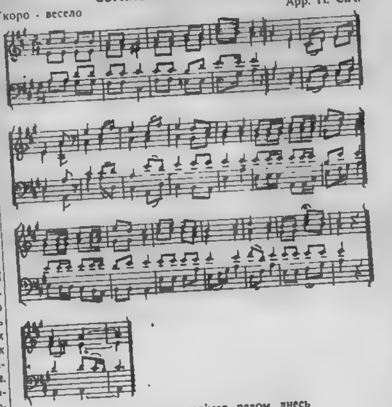

1. Согласно заспіваймо, веселімся разом днесь
Ісуса прославляймо, Він бо із мертвих воскрес.

Приспів:
Христос воскрес із мертвих. Воскрес, воскрес із мертвих.
Смертію, смертію смерть здолав (2 р.) і тим, що у гробах
життя, життя дарував.

2. Мироносці жени ранком до гроба ідуть,
Мира на святі рани плачучи з собою несуть.

Приспів.

3. Ангел Божий наперед камінь з гроба відвалив,
І невістам звістив так: що Ісус смерть побідив.

Приспів.

4. Сосласно заспіваймо, Воскресшого вітаймо,
Радуймося нині всі, як ангели на небесах.

Приспів.

Амінь.

Увага Редакції: Заклик автора: стати осторонь — не слід розуміти як поворот чи запрошення на позиції давнього фундаменталізму — повної ізоляції, чи — що гірше — квієтистичного "непротивлення злу". Загальне становище автора, контекст та інтенція цілої статті аж ніяк не свідчать в користь такого хибного і нехристиянського в суті речі висновку. Ясне визначення границь відмежовання тільки має на меті вказати на те, з чим щиро-вірні християни не сміють споріднитися й духово утотожнюватися. Одначе це ще ніяк не промовляє в користь толерування того, що по супротивній стороні, але зобов'язує до протидії, та одначе не в вузькому сенсі виключно негативної лише постави (стерильного негативізму).

"Ось вісімнадцять сот вісімдесят три літа,
Як Той народивсь, що став Учитель, Світло світа,
Бо за Слово Любови умер на хреснім древі,
Що за правду завіщав усім вінці тернові!
І справджується Твій Завіт болящий, Христе!
Чи в світі виросло любови насіння чисте,
Що сіяв Ти — чи став щасливіший, кращий він?
Не знаю; тільки те стало без змін,
Що за кривавий труд заплатою єсть голод,
Що волю й дотепер б'є самоволі молот,
Що гонять за любов, за правду висміюють,
Що вбогі сумних, голодних ситі дають? . . . "

Іван Франко (1883 р.)

Українські Пресвітерські Церкви

В Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий

В Торонті, Онт.
20 Claremont Street
Пастор: М. Фесенко

В Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: В. Кучер

Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

MY REFUGE, MY STRENGTH

By Clarence Monroe

"Fred, Fred Peterson! Over here!" shouted Dave Huthmaker, as the tall, modest-looking figure stepped down from the bus.

Fred turned, and his pleasant face lit up with a wide grin as he saw the stocky figure, waving furiously, on the fringe of the crowded bus terminal. Treading easily through the crowd, he finally reached Dave's side.

"Hello, Dave. It's good to see you."

"Glad you could join me, Fred," was the happy reply. "Even if it is only for a day or so. It gets boring here at the shore at times. Besides, I want you to see my new boat. Here, let me have your suitcase."

"It was generous of you to ask me." Making their way out of the terminal, they stopped beside the powerful-looking sports car.

"Not another car!" gasped Fred in surprise.

"Isn't it a beauty!" grinned Dave proudly. "The other one was a year old, so I traded it in. Now I'll take this one to college next fall for us to run about in."

"Well, you sure don't want for anything," said Fred admiringly as he climbed in. Dave placed the luggage in the trunk and took his seat behind the wheel.

Proceeding out of the city, they roared along the ocean drive. Dave kept up a steady chatter until they reached the big, rambling white cottage overlooking the sea from the top of a high cliff. After parking in the driveway, he led Fred to his room.

"Hurry up and put on your swimsuit. You can meet the family later. I'm anxious to show you the difference between bathing in salt water and fresh water and take you for a boat ride."

"Okay. Be with you in a minute," agreed Fred. "A swim will go good just about now."

Hurriedly they walked down the spacious green lawn to the edge of the cliff, where Dave stopped beside a large observation platform.

"Here's something else I want to show you. Dad had this built so we all could have a good look at the ocean. Step up and have a look especially through the binoculars. Man, there sure is a lot of water out there!"

Fred caught his breath as he looked through the glasses. "A lot of water is right. It's magnificent."

"All right, that's enough. Let's go."

Dave led the way to the sturdy steel and wooden steps along the side of the cliff. Descending, they stepped out on a long, white boardwalk that was built on concrete pillars, tall enough to be free of high tide. Quickly they walked out to the end of the boat dock where the cabin cruiser had to be kept in lowe tide.

"Hop in," grinned Dave, "and I'll show you what it can do."

After several runs up and down the coast, they cruised back into the boat dock.

"It's perfect, Dave," said Fred. "You wouldn't want anything better."

"I knew you would like it", nodded Dave. "Now let's go for that swim."

Time passed swiftly as they swam and tried to show their skill at surfboard riding. Riding the boards was fun, but proved to be more difficult than it looked.

"Want to do some water skiing?" shouted Dave at the end of a jaunty ride.

"I guess that let's me out, Dave," replied Fred. "I don't know enough about running your boat to tow you."

"That's all right. I'll tow you. After all, I get in a lot of water sport, and since you are only going to be here a short time, your pleasure comes first."

"Thanks, Dave."

Suddenly the loud clang of a ship's bell sounded from high up on the cliff.

"What's that for?" asked Fred, looking out over the ocean.

"Lunch will be ready in half an hour. The next bell means, Come and get it. So we still have time for more riding."

"Whew! You never let up, do you?"

"Why, what's the matter?" queried Dave.

"I'm all in. I'll have to rest for a while. After all, I've been on the road since two o'clock this morning," explained Fred. "I'll just go over and stretch out on that warm sand until the next bell."

"What! Don't tell me you are tired out!" Dave stood up waist deep in the gentle swelling surf, ignoring his own growing weariness, and rubbed the water from his face. Grinning sarcastically, he added, "I thought all you had to do was pray for strength and you could keep going on and on."

"It isn't for anything as foolish as this," answered Fred as he walked out of the water onto the wide, sandy beach.

"Oh, I see," Dave called after him. "You can't take it, after all. Why, I could still swim out to the coastguard buoy and back before lunch—and I was up early too."

Fred slumped on the warm sand in the shadow of the big cliff and waved. "You'd better rest a while. That's a long way out."

"Not me."

"Well, I hope you know what you are doing. I'm in no shape to help you if anything goes wrong, and I'm not that good a swimmer to go all the way out there."

Dave laughed confidently and started swimming for the distant buoy, its bell clanging mournfully with each bobbing motion, as Fred stretched out content on the beach.

With easy overhead strokes of the American crawl, Dave covered half the distance, then stopped, treaded water, and looked back towards shore. Fred sure looked comfortable, and Dave was half tempted to turn back. Then he snorted contemptuously "And admit to him that he was right! I'll swim out there and back, if it takes me all day."

Stubbornly he started swimming for the buoy again, but at a much slower pace. His muscles began to ache, and a tiny quiver of fear began to build up in him. Suppose he couldn't make it? What would he do? He glanced around, but now the green rolling water obscured everything from view.

Without warning the cramp struck him and paralyzed his leg, drawing it up under him, and the pain from the knotted muscles was almost unbearable. Dave groaned and, fighting to control the panic within him, rolled over on his back. Helplessly his arms beat the water in agony. Raising his head, he desperately called for help once, then sank back as the strength ebbed fast from his tired body.

Time lost all meaning, then, suddenly, he heard a shout. "Dave, Dave! Hang on! I'll help you!"

Out of the mist that was closing in on him, he dimly became aware that someone was trying to help him. No, it was like a thrashing machine. But no matter, he numbly realized that help was at hand. Suddenly the mist cleared a little, and recognition showed in his glazed eyes.

"Fr-red," he managed to blurt out. "What — how did you get out here"

"It would be hard for you to understand," replied Fred breathlessly, "but God is always present and ready to help in any trouble."

"Well — something happened. The last time I saw you — you were all in."

Fred grinned. "That was before. You just relax and float. I'll do the rest. We'll make it out of this."

Placing his arm across Dave's chest in a firm hold, Fred began to tow his friend shoreward.

Time seemed endless, and it seemed to Fred as if he couldn't take another stroke. But he had to. Then, gradually, the rolling green water gave way to the gentle surf, and finally he felt solid footing beneath him. Standing, he grasped Dave by the shoulders and dragged and stumbled with him onto the beach, where they both fell exhausted.

How long Fred lay there he did not know, but suddenly it all came back to him. Abruptly he sat up and glanced around.

Apparently fully recovered, Dave lay stretched out, with his arms folded under his head, and staring thoughtfully out to sea.

"You okay now?" asked Fred.

"Sure." Dave's old confidence had returned, but there was a new quality in his voice. "Thanks, Fred. I was foolish, but sometimes we must learn the hard way. Me, I thought I had everything, but inside of me, I had nothing."

Fred shrugged. "Sometimes we are better off to learn the hard way; but I'll tell you this, if you go to church—and start by going with me tomorrow—it will make it a lot easier."

"I will," replied Dave firmly. "I will. Tomorrow and every Sunday."

—Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXV. Число 4. Торонто, Онт. Травень 1964. May Toronto, Ont. Рік XXV. Число 4.

Христос у вас надія слави

Колосян 1:21

Вступ.

У посланні до Колосян, в параграфі, з якого походить наш текст, говориться про три тайни: про тайну церкви, тайну Бога в Христі, і про тайну Христа у вас. Про церкву апостол каже: "Тіло Його, котре есть церква . . . тайна закрита од віків" (Кол. 1:24, 26). У вірші 27 він каже про "Багатство слави тайни цієї . . . котра есть Христос у вас". І в другім розділі, другім вірші, апостол каже про "тайну Бога і Отця і Христа".

Перед нами три тайни: тайна Бога і Отця і Христа, тайна Христа у вас, і тайна церкви. Ці три тайни є одно.

Що власне є духовою тайною? Це не є щось ірраціональне і не до зрозуміння, але є просто правдою, фактом, які ми не можемо пізнати, аж поки їх нам не відкрито. Центральною тайною з повищих трьох є тайна "Христос у вас". В своїм першім приході Ісус Христос прийшов відкупити, в своїм другім приході Він прийде звершити свою працю. Поміж першим і другим приходом Він вступає в наші серця, щоб доконати свої цілі перед своїм другим приходом.

І. Христос у вас:

Ніхто не може бути певний у Христі Ісусі історично, якщо він не є певний Його в особистім досвіді. Всі події життя Ісуса Христа відносяться до минувшини, коли нас не було, і це викликає дебату з боку тих, що мають сумніви. Ця дебата точиться сотки років. Ми певні, що всі факти підтверджують наше переконання, але скептики лишаються скептиками. Христос у вас стає непереможним аргументом і досвідом для віруючих. Христос у вас доводить історичне в експериментальний спосіб. Атеїсти, які беруться переслідувати віруючих, дивуються, чому вся їхня пропаганда і гоніння не мають ніякого впливу навіть на менш освічених віруючих і чому малограмотні колгоспники збивають з пантелику спеціяльно вихованих атеїстичних ніби наукових агітаторів. Атеїсти не розуміють цього явища і докоряють один одному, та кожного року готовлять ще більші пляни гоніння на віру, виховання і перевиховання. Всі ці заходи лишаться безрезультатними, бо хоч і звичайний віруючий може не знати всього того, що знає витренований атеїст, але те що він знає, є абсолютно певне і походить від Христа, який перебуває в нім. Це є така велика певність, що заступає усі інші докази. Ті, хто цього не мають, не зрозуміють віруючого, бо це є тайною для них, закритою річчю.

Слова "Христос у вас" не тільки підкреслюють присутність Христа у віруючім, але і Його працю в людині.

Христос у своїй праці був пророком, священиком і царем. Ці свої покликання Він здійсняє в кожній людині, перебуваючи в ній.

Як пророк, Христос у вас стає зверхнім учителем віруючого, його світоглядом, засадою його духового життя. Віруючий бачить світ так, як його бачить Христос з усією світською марнотою і злом. На час віруючий дивиться з погляду вічности, знаючи, що переходить образ віку цього. Присутність Христа інше значення, ніж це робить світ.

Людина відтепер починає розуміти духові речі, до того часу закриті для неї.

Христос у вас, як священик, стає вашим єдиним спасителем через свою відкупну жертву. Через посередництво Христа віруючий має безпосередній доступ до Бога. Перегородна стіна поміж Богом і людиною знищується і наближення людини до Бога стає дійсністю.

Христос у вас, як цар, керує всім життям віруючої людини. Він робить це не примусовими правилами і законами проти волі віруючого, не страхом і погрозами, а надхненням і своєю присутністю.

В наслідок перебування Христа, як пророка, віруючий не потребує вже якогось вищого авторитету в розумінні духовних речей. Він може слухати навчання церкви, знавців, але останнє слово лишається за ним. Він не потребує зверхности навчання людського, бо має найвищого вчителя в собі.

Правдивість цього факту доводиться всесвітньо. Всі віруючі люди на землі, в різних країнах, з різною освітою чи без неї, різних рас в основних важних речах, яких навчає Святе Письмо, мають повну згоду і то без попередньої зустрічі. Розходження постають лише тоді і там, де додаються якісь зовнішні авторитети, традиції, навчання людей.

Як священик, Христос у вас звільняє нас від потреби шукання інших священиків чи посередників. Віруючий не потребує йти до священика чи жерця, чи якогось храму, щоб знайти Бога, бо в нім самім перебуває сам Христос.

Як цар, Христос звільняє віруючого від рабства, від абсолютної покори світській чи духовій владі. Ми добровільно коримось лише тим, що мають підтвердження Христа. Совість віруючої людини стає зверхньою нормою її життя та вчинків. І якщо влада стає владою сатани, то вона не тільки вільна їй не коритись, але має обов'язок їй противитись.

II. Результати перебування Христа у вас подвійні.

Віруючий стає Божим наслідцям. Цебто віруючий стає знаряддям Бога в осягненню Його цілей серед людей. Бог вживає віруючих для поширення свого світла і свого милосердя в світі. Знаючи це, віруючі посилають спільно місіонерів у далекі країни, якщо не можуть поїхати самі, будують шпиталі і школи там, де їх нема, борються з усякою неправдою і злом.

З другого боку, віруючий здобуває для себе наслідця Боже. Він тепер є в посіданні нової духової сили, він має ціль в житті і твердий ґрунт під ногами і ясно окреслені засади. Він перестає хитатись в усі боки від кожного подуву якоїсь світської науки, що їх придумують собі люди. Він знає, в кого він увірував.

III. Надія слави:

Перебування Христа у віруючім викликає новий досвід: "Надію слави". Що є Славою Божою? В першу чергу для нас, поміж інших об'яв слави Божої, Слава Божа є об'явою Його доброти і милосердя. Мойсей колись просив Бога: "Покажи мені славу Твою". І Бог відповів йому: "Проведу всю милість мою перед лицем твоїм" (2 Мойсея 33:18, 19). Для нас в першу чергу славою Божою є Його милосердя, якого ми так потребуємо. Ця слава, на яку ми надіємось, знайде свій вислів на землі, бо Святе Письмо каже: "Вдоволений споглядатиме Він на працю життя свого" (Іс. 53:11). В об'яві цієї слави припиниться стогін і муки усього творива. "Знаємо, каже апостол Павло, що все творива вкупі стогне і мучиться аж досі" . . . "ждучи всиновлення" (Рим. 8:22).

Надія слави не є лише сподіванням, але й активною діяльністю, чином. Ми не тільки свідомі приходу кращих речей, але й активно прагнемо їх здій-[illegible]

Висновок:

"Христос у вас". Як Він входить? Сонце є дуже велике, а якась кімнатка може бути дуже мала і темна. Але найменша щілинка стає отвором для сонця і світла, яке дістається в темну кімнату через таку щілинку.

Так і Христос входить в нас через отвір віри, навіть коли ця віра є обламком певности і менша від зерна гірчичного.

С. М.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Українська Пресвітерська Громада в Гемілтоні привітала новопризначеного пастора Володимира Кучера

У неділю, 23 лютого, ц. р., велика церковна заля Української Єв. Пресвітерської Громади в Гемілтоні була переповнена членами, прихильниками і гостями та їх родинами. Гарно прибрані столи були густо заставлені всякою поживою та кондитерськими виробами наших членок. Причиною цього надзвичайного зібрання була радісна подія в житті нашої громади, а саме: приїзд новопризначеного пастора Володимира Кучера, на пошану якого Господарський Комітет церкви приготував це урочисте прийняття.

Прибуття пастора та його родини до залі присутні привітали рясними оплесками. Учениця недільної школи Язя Селиванюк піднесла новоприбулим китицю квітів з відповідним привітанням від дітей недільної школи. Голова Господарського Комітету парафії, пані Марія Яковенко, висловила привіт від Комітету і від цілої пресвітерської громади та побажала новим працівникам на евангельській ниві багато успіху й витривалости. Всі присутні відспівали на привітання "Многії літа".

Господар прийняття п. А. Яковенко оголосив програму прийняття: 1. вечеря, 2. промови, 3. мистецька частина. Пастор благословив вечерю і присутні мали можливість по заслузі оцінити куховарські здібності наших членок.

В другій частині програми виголосили привітання пасторові Кучерові й родині: пані М. Бучак, пані Осипович, пани: Лановий, Ванке, А. Семенюк, Ковальчук і А. Яковенко. Усі промовці висловили радість з нагоди прибуття нового молодого пастора, який своєю успішною працею разом з дружиною викликали велику симпатію у багатьох людей, що їх добре пізнали.

Усі промовці бажали новоприбулим працівникам на місійній праці багато здоров'я і Божого благословення.

На закінчення програми членки Господ. К-ту піднесли родині пастора Кучера гарні дарунки.

Пастор Кучер подякував усім присутнім за таке щире прийняття, зокрема членкам Господ. К-ту за підготовчу працю і за дарунки. Грошовий дар просив передати до Будівельного Фонду громади.

Мистецьку частину виповнили: пані Осипович—спів; А Ланова—соло-піяно; В. Шустик—соло-піяно; А. Семенюк—соло-скрипка. Капеля молодих музикантів проф. А. Яковенка виконала ряд українських народніх пісень.

Імпреза зробила на присутніх дуже приємне враження. Видно було солідну підготовчу працю членок Господарського Комітету і всебічну допомогу членів і симпатиків громади. Голова комітету пані М. Яковенко подякувала всім присутнім за їх активну допомогу в організації прийняття, а родинам Лановиx, Шустиків, Паламар, Ковальчуків, Партаків і багатьом іншим помічницям і помічникам в організації та переведенні цілої імпрези пані Яковенко висловила особливе велике признання.

Присутній

Біблія й наука

(продовження)

Біблія і астрономія

Біблійна астрономія наочно відрізняється від астрономії і астрології сусідніх народів, бо заснована на вірі в Бога, як Творця усього. Старозаповітні автори бачили в небесних тілах в першу чергу незмінний великий і неперевершений порядок. Регулярність сонця і щорічне чергування днів, весни, літа, осени й зими — все вказувало на те, що Бог керує небесними тілами згідно з своїми законами. Ці закони буде застосовані й до землі.

"Чи небесне знаєш право, чи можеш порядок його завести на землі?" (Йова 38:33).

У Біблії нема жодної астрономічної теорії про те, як рухаються небесні тіла і зорі. Наука, що її подає Старий Заповіт, не є якась теорія, але опис об'яв вірности Божої, що слава Божа об'являється небесами (Пс. 19:1). При цім Біблійна термінологія вражає своєю свободою від всякої мітології, обожнення небесних тіл і т. і., якими була засмічена докраю Вавилонська термінологія.

Призначення небесних світил описано в кн. Буття 1:14. Вони мали вказувати час і давати світло. Пророк Єремія наказує народові не боятись знамен небесних (10:2), очевидно, таких, як затемнення сонця, яке викликало великий страх у поган. Вони вважали затемнення за ознаку нещастя. Пророк Єремія навчає, що цього страху неповинен мати нарід, який знає, що Бог є Творцем усіх небесних явищ.

Щодо зірок, то Святе Письмо підкреслює їх велике число і віддаль (кн. Буття 15:5). Вони є доказом безконечної сили і мудрости Божої, бо Бог знає число і імена всіх зірок.

"Він перелічує безліч зірок і кожну ім'ям називає" (Пс. 147:4). Апостол Павло каже, що зорі різняться в силі свого світла (1 Кор. 15:41).

Щодо постання всесвіту, то Біблія навчає, що Бог сотворив всесвіт з нічого (Жид. 11:3).

Існування пляну і порядку доводить факт сотворення. Це підтверджується універсальним досвідом людства. Випадковість є нераціональною, безпричинною, і це також свідчить про факт сотворення.

Загальним досвідом людства є універсальний факт існування порядку і закономірности. В житті самих людей є порядок, лише тоді, коли вони дбають про нього, створюють його. Якщо залишити хід подій на призволяще, то завжди постає анархія і розклад.

Чудовий малюнок, гарний сад, прекрасний будинок, друкарня — все це є результат суцільного зусилля і пляну. В людськім досвіді машина, малюнок, будова є свідомий продукт людського розуму. Якщо залишити машину без догляду — вона ржавіє, сад заростає бур'янами, будинок розвалюється. Аналогія досвіду доводить, що присутність пляну вказує на попереднє існування свідомої волі, розуму, цілі.

Також є неймовірним, щоб голий випадок витворив порядок. Визначний учений Кресі Морісон так доводить це математично:

"Припустімо, що ви взяли десять центів по центу і позначили кожний із них цифрами від одного до десяти. Положіть їх до кишені і добре ними струсніть. Тепер попробуйте їх витягти по черзі в порядку чисел від одного до десяти. Можливість випадку, що ви відразу витягнете ч. 1, рівняється одному до десяти. Імовірність, що ви витягнете один за другим спочатку цент з числом один, а потім цент з числом два, буде рівнятись одному випадку до сотні випадків проти. Імовірність, що ви витягнете по порядку 1, 2, 3 буде один на тисячу. Можливість, що ви витягнете з кишені по порядку центи з числами 1, 2, 3, 4 буде рівнятись одному на 10,000 і так далі — аж поки імовірність, що ви витягнете один за одним всі числа по порядку, де десяти, буде рівнятись величезній сумі — один випадок на десять більйонів.

Ціллю повищого пояснення є виявити, як дуже побільшуються цифри проти випадку. (Цебто чим далі, тим більше випадок стає неймовірним. — Ред.)

Так багато є конче потрібних умовин для існування життя на нашій землі, що це математично неможливе, щоб усі вони (умовини) могли існувати у відповіднім відношенні випадково і це на будь-якій землі, будь-якого часу".

(Взято з книжки:

Man Does Not Stand Alone,
by A. Cressy Morrison).

Доцільність різних властивостей води, мінералів і т. і. в неорганічнім світі також доводить існування Всесвітнього Розуму. Л. І. Гендерсон у своїх працях зібрав багато матеріялу, який підтверджує факт сотворення на підставі властивостей в неорганічнім світі.

Наприклад, найбільш поширена рідина — вода. Вода, коли замерзає, то збільшується в обсязі. Всі метали, наприклад, коли замерзають, то зменшуються в обсязі. Якщо б вода, замерзаючи, так само зменшувалась в обсязі, то ставала б тяжчою, лід опускався б на дно і через це всі річки й озера в південній і північній частинах землі, де бувають великі морози, позамерзали б до дна і ніколи не встигли б розмерзнутись.

Життя в воді загинуло б. Окрім того, це мало б фатальний вплив на клімат і взагалі на життя на землі. Але Бог зробив виняток для води. Вода, замерзаючи, збільшується в обсязі і тому лід легший від води. Лід залишається на поверхні озер і річок, створює товсту верству і тим ділає як інсуляція для тепла в воді під льодом.

Через це навіть при найсуворішій зимі вода в річках і озерах не замерзає до дна і всіляке сотворіння продовжує своє існування в воді під льодом.

В органічнім світі так само плян і доцільність свідкують про Творця. Проф. Nоüy в праці "Human Destiny" вказує, що можливість випадкового постання молекули протеїну, яка складається з 2000 атомів, відноситься як один до 202 помножене на 10 в 321 степені, або інакше кажучи — така можливість випадкового постання однієї молекули протеїну дорівнюється для всіх практичних цілей нулю.

Навіть якщо атоми елементів трясти з швидкістю вібрації світла, то взяло б 10 в 236 степені більйонів років, щоб вони могли випадково збігтись в молекулу протеїну. В цей самий час життя на землі обмежене науковими даними до двох більйонів років.

Єдине пояснення початків життя на землі це є сотворення Богом.

"Природа має порядок . . . Цей порядок є космічних розмірів і думати, що він постав з хаосу, є абсурдом" (І. Е. Бодін, "Космічна Еволюція").

"Структура атома, успіх математики в астрономії, початок нашої галактики, універсальність природних законів, порядок елементів в таблиці Менделеєва — все це свідчить, що існує Всемогутній Бог, Творець неба і землі" (Б. Борнс).

В. М. Смарт, професор астрономії Глазговського університету, так пише про докази сотворення на підставі існування пляну:

"Коли ми досліджуємо всесвіт, ми стаємо свідомі його величі й порядку, мені здається, що це веде нас до визнання Творчої Сили і космічної цілі, ще перевищує все, що наші обмежені уми можуть розуміти."

В однім із своїх творів лорд Бейкон образно висловлює це так: "Я краще ладен вірити у всі байки і леґенди, що вміщені в Талмуді і Алкорані, ніж у те, що цей універсальний порядок існує без Розуму".

Сьогодні ми винайшли багато більше про універсальний порядок, ніж це було знане в часи Бейкона, і тому багатьом із нас — ученим і невченим — віра в Божественного Творця є так само конче потрібна й тепер, як вона була потрібна раніш.

(Далі буде).

ВСЕСИЛЬНИЙ ЦАРЮ ХРИСТЕ!

П. Сич

Andante

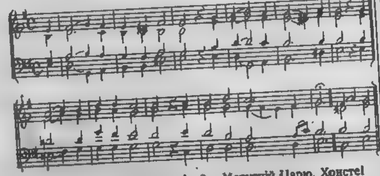

1. Всесильний Царю, Христе!
Я на Твоїм чолі
Вінок з тернини бачу,
І все лице в крові.

2. Предобрий Спасе, Христе!
Я чую, як з гірких
Конанних Ти благаєш,
За вбійників своїх.

3. Могутній Царю, Христе!
Чого страждаєш Ти?
Защо Тебе, Ісусе,
Так мучать на хресті?

4. Я знаю, Христе Спасе:
За мене Ти терпів!
За це Тебе я Боже,
Навіки полюбив! Амінь.

Христів прихід є певний

"Тим і ви будьте готові; бо котрої години не думаєте, Син чоловічий прийде" (Луки 12:40). "Нехай не тривожиться серце ваше. Віруйте в Бога і в мене віруйте" (Івана 14:1). "В домі Отця мого осель багато. Коли б ні, сказав би вам: Іду наготовити місце вам" (Івана 14:2). "І як піду та наготовлю вам місце, знов прийду й прийму вас до себе, щоб де я, і ви були" (Івана 14:3). "І, як вони пильно дивились на небо, як він відходив, аж ось два мужі стали перед ними в білій одежі" (Діян. 1:10). "Котрі й сказали: Мужі галилейські, чого стоїте, дивлячись на небо? Цей Ісус увятий од вас на небо, так прийде, як виділи ви Його сходячого на небо" (Діян. 1:11). "Глаголю бо вам: не побачите мене від нині аж поки скажете: Благословен грядущий в ім'я Господнє" (Мат. 23:39).

"Тим же й ви будьте готові; бо тієї години, як і не думаєте, Син чоловічий прийде" (Мат. 24:44). "Бо хто соромиться мене й моїх словес, того й Син чоловічий посоромиться, як прийде в славі своїй, і Отця, і святих ангелів" (Луки 9:26). "Нехай будуть поясниці ваші підперезані і світильники позасвічувані" (Луки 12:35-40).

Що сказав Христос про Свій другий прихід: "Перше ж мусить Він багато терпіти, й відцурається його рід сей" (Луки 17:25). "Прийде бо Син чоловічий у славі Отця свого з ангелами своїми; й тоді віддасть кожному по ділах його" (Мат. 16:27). "Сам бо Господь з повелінням, з голосом архангельским і з трубою Божою зійде з неба, і мертві в Христі воскреснуть найперше" (1 Сол. 4:16). "Потім ми, котрі зостанемось живі, в купі з ними будемо підхоплені в хмарах назустріч Господеві на воздух і так завсігди з Господом будемо" (1 Сол. 4:17). Апостол Павло написав: "Бо самі ви добре знаєте, що прийде день Господній як злодій в ночі" (1 Сол. 5:2). "Нехай будуть поясниці ваші підперезані і світильники позасвічувані" (Луки .12:35-40). "Бо коли говоритимуть: спокій і безпечність," тоді несподівано прийде на них погибель і не встануть вони" (1 Сол. 5:1-3-4).

Тепер постає питання, як наш Господь прийде в другий раз, чи ви будете вірними, чи невірними, чи почуєте слова Господні: "Гаразд, слуго добрий і вірний, увійди в радощі пана твого" (Мат. 25:21). Чи почуєте слова: "Я ніколи не знав вас. Видійдіть від мене ви, що чините беззаконня" (Мат. 7:23). "Не далеко вже великий день Господній, близький, уже чути голос дня Господнього" (Софонії 1:14). "А по часах тих царств здвигне Бог небесне царство, котре повіки не розпадеться і повалить і потрощить усі царства, а само стоятиме по віки-вічні" (Дан. 2:44). "Як сталося за днів Ноя, так буде й за Сина чоловічого" (Луки 17:26-27). "Так само, як сталось і за Лота; їли, пили, торгували, продавали, насаджували, будували" (Луки 17:28-29). "Якими слід вам бути в святому життю побожності, дожидаючи й бажаючи скорого приходу Божого дня, котрого дожидаючи старайтесь несквернними й чистими явитися перед Ним в упокою" (2 Петра 3:11-12-14). "Блаженні, що творять заповіді Його, щоб мали власть до дерева життя і увійти ворітьми в город" (Одкр. 22:14).

М. Ясінський

Відійшов від нас

16-го березня помер в Саскатуні суддя Михайло Стечишин на 75 році життя. Суддя М. Стечишин був одним із провідних організаторів Греко-православної Церкви, яку він мріяв заснувати на евангельських засадах. В останні роки перед смертю він був глибоко розчарований напрямом, що запанував в церкві, яку він помагав будувати, як також і становищем провідної ієрархії.

Серед евангеликів суддя М. Стечишин користався пошаною і признанням за його одверте становище в релігійних справах. Він був автором кількох наукових праць на релігійні теми, які відрізнялись об'єктивністю і ерудицією. Місце судді М. Стечишина нема кому зайняти в православній церкві.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Вийшла друком 17 Словникова частина "Енц. Укр." під редакцією проф. д-ра В. Кубійовича і заступника, проф. М. Глобенка. Ця частина, як і попередні, вражає багатством матеріялу і доброю його обробкою.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видав М. Фесенко
Адреса редакції:
24 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

РЕЛІГІЙНИЙ ПОДІЛ УКРАЇНЦІВ У ТОРОНТІ (Метрополія)

Греко-католиків	16,865	36.1%
Православних	11,574	24.8%
Протестантів різних деномінацій	9,071	19.4%
Римо-католиків	7,907	16.9%
Інші	1,016	
Жидівського віровизнання	217	
Разом	46,650	

Поділ українських протестантів у Торонті по деномінаціях (Метрополія)

Злученої церкви	4,631
Англіканів	2,153
Пресвітеріян	1,019
Баптистів	770
П'ятидесятників	255
Лютеран	237
Менонітів	6
Разом	9,071

Релігійні зміни за 10 років у Торонті (саме місто без пригородів)

	1951 р.	1961 р.
Греко-католики	11,912	9,532
Православні	6,811	6,332
Протестанти	3,078	3,562
Римо-католики	3,726	3,348

З повищих таблиць виявляється, що українські протестанти в Торонті складають поважну групу, яка виносить близько 20% людности, або на кожних чотирьох українців інших віровизнань припадає один протестант. Хто знаходиться під рубрикою "інших" — тяжко сказати. Можливо, це якісь дуже малі протестантські групи. За десять років кількість греко-католиків, православних і римо-католиків зменшилась, а кількість протестантів зросла. Це наочно за рахунок тих українців, які належали до старих церков лише формально або й зовсім не були з ними пов'язані.

Майже половина греко-католиків, православних і римо-католиків мешкає в передмістях. В цей самий час трохи більш, ніж половина українських протестантів, мешкає в передмістах. В самім Торонті українців нараховується 26,097, в передмістях—20,553.

Центри українських як релігійних, так і світських організацій знаходяться в долішнім Торонті, це утруднює їх відвідування українцями, які живуть в передмістах.

Релігійний поділ українців у Гемілтоні згідно з переписом 1961 року

Греко-католиків	3,204
Протестантів	2,750
Православних	2,428
Римо-католиків	2,234
Жидівського віров.	29
Інші	286
	10,931

Поділ українських протестантів у Гемілтоні

Злучені	1,433
Англікани	706
Пресвітеріяни	294
Баптисти	199
Лютерани	82
П'ятидесятники	29
Меноніти	7
	2,750

Релігійний поділ українців у Ошаві згідно з переписом 1961 року

Протестантів	1,019
Православних	1,027
Греко-католиків	1,003
Римо - католиків	514
Жидівського віров.	3
Інші	60
	3,626

Поділ українських протестантів у Ошаві згідно з переписом 1961 року

Злучені	382
Пресвітеріяни	173
Англікани	182
Баптисти	183
П'ятидесятники	85
Лютерани	14
	1,019

Пресвітерська толерантність

В Торонті згоріла Греко-католицька українська церква на Франклін Ав. Англійська пресвітерська громада, бачучи, що українцям греко-католикам потрібне місце для їхніх відправ, запропонувала їм свій церковний будинок. Цю пропозицію пресвітеріян греко - католики радо прийняли і кілька разів на день в неділю відправляли в пресвітерській церкві свої богослуження.

В минулім Українська Пресвітерська церква в Торонті довший час давала приміщення в своїм будинку для українського греко-католицького дитячого притулку. Це все вказує, що пресвітеріяни взагалі є толерантні люди і, тримаючись своїх поглядів, завжди раді помогти іншим, хоч би які ріжниці поглядів у них існували.

З цим християнським відношенням треба порівняти в минулім заборону певним греко-католикам навіть ходити на світські урочистості до протестантів, або відмова православної кредитівки позичити певну суму грошей укр. прес. кред. спілці під гаслом: "для українських пресвітеріян ані цента".

Але може добрий приклад з решті змінить фанатизм і нетолерантність на культурне відношення.

Христос цього не вчив

У "Новім Шляху" ч. 9 під наголовком "Що пишуть" — поміщено цитати з праці "Мій обряд". Ця розвідка присвячена спробі автора переконати своїх одновірців греко-католиків, щоб вони шанували свій церковний обряд. Цього можна було сподіватись і це є природно. Православні священики кличуть парафіян пильнувати православні обряди, римо-католики—римо-католицькі і т. д.

На місці заклик папи до всіх народів пильнувати своїх народніх скарбів. В цьому він приєднався до тих, що здавна закликали людей до плекання своїх цінностей. Попередньо Римо-католицька церква підкреслювала вищість латини в богослуженнях. Навіть тепер ухвала про вживання в якихось частинах богослужень замість латини національних мов не зісталась без поважної опозиції.

В одному автор праці "Мій обряд" робить дуже погану помилку. Він пробує нав'язати безпосередньо авторитет Христа до свого обряду. Це осягається казуїстикою, але суперечить всій науці нашого Господа. Христос є понад усі обряди. Він, власне, уневажнив всі старозаповітні обряди, сповнивши ті речі, на які ці обряди вказували, чи які провіщали. Старозаповітні обряди в діях і акціях навчали про жертву, яку Син Божий мав принести на Голготі. Коли жертва була принесена — вже не треба було цих пророцтв у формі обрядів. Христос навчав, що буква вбиває, а дух животворить, що Богові треба поклонятись "духом і правдою". Ця вся наука Христа ясно вказує, що обряд перестає бути чимсь необхідним або обов'язковим.

Автор розвідки пробує довести якраз протилежне. Він пише, що Христос казав: "Хто вас слухає мене слухає" (Луки 10: 16). Відтак свавільно і безпідставно твердить, що ці слова Христа відносяться до "Св. Столиці" (цебто Риму). Тепер він аргументує, що коли Рим наказав пильнувати обрядів, то послух Римові є послух Христові. Це є клясичний зразок казуїстики і перекручування слів нашого Господа в цілях обрядовости.

Повищі слова Христос сказав до семидесяти учнів в день, коли Він післав їх проповідувати по селах в Палестині. Нема найменшої підстави відносити ці слова до Риму, обряду чи чогось подібного. Поміж словами Христа і обрядами автора праці "Мій обряд" нема й тіні зв'язку. Проте автор "Обряду" пробує навіть лякати своїх вірних твердженням, що той, хто переступає накази Риму, є неслухняним Христові, якраз на підставі наведених слів Христа.

Якщо греко-католицькі обряди потребують аж такого застрашування і перекручування значення слів Ісуса Христа, щоб примусити людей їх дотримувати, то дійсно обрядовість є в дуже поганім стані.

ПОНОВНА СПРОБА

"Правда" проголосила минулого місяця деталі великої нової програми, яка має на меті знищити цілковито релігію в СССР методою "виховання".

В університетах будуть відкрити спеціяльні курси безбожности. Засновується також інститут "наукового атеїзму". (Ніби така річ може існувати. Ред.) Акція поширюється і на все шкільництво СССР. Отже, перед нами стара пісня на новий лад. В цей самий час Світова рада церков мала з'їзд в Одесі, на якому проголосила в християнській певності, що правда переможе в усякім діялозі, в якім обом сторонам дана рівна нагода.

Вечір вшанування життя і праці Т. Шевченка

Відмінною рисою свята Т. Шевченка, яке відбулося 8-го березня в Українській Пресвітерській Церкві, було те, що замість доповіді про Т. Шевченка було прочитано кілька його творів. Брат А. Озимчак лишив слухачам інтерпретацію самих творів, але з глибоким почуттям прочитав низку поезій Т. Шевченка, які висловлювали його національні, релігійні і соціяльні погляди.

Він обмежився перед читанням кожної поезії лише кількома словами пояснень. Ця метода зустрілась з прихильністю слухачів, яким це подобалося більше, ніж чужі думки про Тараса.

Вечір складався з двох частин, з виступів дітей і дорослих. В пресвітерській громаді в Торонті не бракує талановитих дітей. Леся Бовкун продеклямувала "На роковини смерти Шевченка" Самійленка. Марта Черняк співала "Місяцю ясний". Потім Леонід Озимчак деклямував "Тарасова Ніч". Юлія Бовкун грала на акордеоні. Ірина Озимчак продеклямувала "Мені тринадцятий минало". Галинка і Леся Бовкун виступали з музичним дуетом. Знову Юлія Бовкун деклямувала "Пророк". Потім Анічка Черняк співала "Реве та стогне".

Галинка Бовкун деклямувала "Подражаніе XI-ому Псальму". Марта і Анічка Черняки заспівали дует "Пливе човен води повен". Галинка, Леся і Юлія виступили в музичнім тріо і заграли в'язанку українських пісень. Анічка Черняк продеклямувала "Учитеся, брати мої". Галинка Бовкун заграла на піяно: Прелюд С мінор Рахманінова. Леся, Юлія і Галинка заспівали тріо: "Тихо над річкою".

Деклямація, гра і спів усіх дітей були прекрасні. Щоб оцінити їх, треба було бути самому на концерті. Ця молодь безперечно має майбутнє.

Частина концерту, в якій виступали дорослі, була не менш захоплююча.

Мужеське тріо: пп. П. Сич, Б. Голуб і П. Кульчицький — гармонійно і гарно заспівали "Темна ніч" Колеси і "За річкою, за Дунаєм" Леонтовича.

Пані А. Бовкун прекрасно виконала "Материн жаль", музика Лисенка, і пізніше зворушливо продеклямувала поезію "Лілея".

Пані І. Черняк співала: "Ой одна я одна", муз. Лисенка, з властивим їй чаром.

Пан П. Черняк проспівав "У неволі", "Огні горять". Пан і пані Черняк чарівно і артистично виконали "Дует із Катерини". Панна Ірина Слюсар була при піяно. Пані К. Середа артистично прибрала рушниками і квітами святочний портрет Т. Шевченка.

Вечір був незвичайно багатий і захоплючий.

Присутній

УЧАСТНИКИ КОНЦЕРТУ Т. ШЕВЧЕНКА

Галинка, Юлія і Олександра Бовкуни; Люба Головатенко; Ірина Озимчак, Анна і Марта Черняки.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Збірник проповідей. — Ціна $1.00.

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна $1.00.

Замовлення слати на адресу "Евангельської Правди".

Проф. М. Садиленко

Межигорська книгозбірня

Запорожці, оселившися на Кубані, намагалися на перших кроках зберегти свій устрій: поділ на курені, з їх старими назвами, виборну старшину, свої звичаї і свою мову. Навіть заснували на Кубані Лебяжий манастир для старих інвалідів козаків на зразок колишнього Межигорського манастиря, що близько Києва. Крім того, вони перевезли на Кубань рештки книгозбірні Межигорського манастиря, що свідчить про їх високу культурність. Привезли вони також церковні речі Січової церкви св. Покрови, яких не встигли пограбувати москалі.

Книги Межигорської книгозбірні зберігалися в будинку колишньої військової реальної школи в Катеринодарі. На початку революції майже ніхто не знав, що в книгозбірні цієї школи є такий культурний скарб.

1929 рік. Одного дня студент Кубанського педагогічного інституту Безкровний прибіг в інститут і повідомив, що в колишній реальній школі якась комісія, переважно з комсомольців, провадить "чистку" книгозбірні і має намір спалити старі книжки, особливо друковані слов'янськими літерами. Проф. Г. Григор, що був уповноваженим від Академії Наук в справі охорони пам'яток старовини, негайно пішов до школи і перевіз до інституту чимало книжок.

Бібліотекар інституту проф. Колотинський і зав. укр. відділу інституту проф. Садиленко заховали ці книжки в окрему шафу і заходилися зробити опис їх. Про це довідалась Українська Академія Наук і просила або передати книгозбірню до Академії, або прислати точний опис. Про це саме просив і академік Перетц (з Петерб. Ак. Наук).

Опис не вдалося закінчити, бо на початку 1930 року проф. Колотинського усунули від бібліотекарства, а потім і від інституту, а проф. Садиленка вислали на "курорт" в ліси північного краю.

Між книжками, знайденими і врятованими у військовій реальній школі, була майже вся полемічна література XVII ст. проти унії і латинян: "Ключ разуменія Царства Божого" М. Смотрицького, твори Транквіліона Ставровецького, Іоанікія Галятовського, Саковича та інші. Що ці книжки належали до книгозбірні Межигорського манастиря, свідчили різні записи на останній оправі книжок про те, хто і коли передав книжку Межигорському манастиреві.

Книгозбірню поповнювали вже на Кубані, оскільки там були й деякі нові видання, наприклад, "Известія Харківського Университету" за часів ректорства Гулака - Артемовського. Отже кубанці підтримували тісні зв'язки з Україною.

З речей церковних, що були в музеї в Катеринодарі, найбільшу увагу привертали до себе дві евангелії. Одна з них — евангелія московського друку, великого формату (in folio), мала внизу на листах (по одній літері на кожному листі), що цю евангелію передав до Січової церкви св. Покрови перший патріярх московський Іов (помер 1607 р.). Евангелія мала коштовну оправу з литого позолоченого срібла, вагою 70 фунтів.

Верхня оправа мала посередині хрест у самоцвітах, а по чотирьох кутках емалеві медальйони чотирьох евангелистів, також в рамках із самоцвітів. На краях вздовж всієї оправи були художньо вирізьблені різні події з св. Письма: Руф збирає колоски, Сон Іакова та інші. Медальйони і хрест були ніжного червонуватого кольору, до якого були добрані самоцвіти.

Друга оправа мала посередині емалевий ніжно блакитний хрест, осипаний білими самоцвітами. Зовнішній вигляд евангелії викликав незвичайно художнє враження. Із записів у військовому соборі в Катеринодарі відомо, що оправу цю зробив в Києві відомий інтролігатор Величко. Крім того, на нижній оправі вирізаний напис, з якого видно, що оздобив цю евангелію сріблом і самоцвітами військовий суддя Війська Запорозького Головатий. Коштувало це 1125 карбованців (на той час дуже великі гроші). Головатий був останнім суддею Запорозької Січі, вмер на засланні в Тобольську.

Цієї евангелії між книжками Межигорського манастиря не було. Дісталася вона на Кубань мабуть потім, побувавши з запорожцями в Туреччині. Зруй-

(Продовження на стор. 6)

КНИГОЗБІРНЯ

(Докінчення з стор. 5)

нувавши Запорозьку Січ, росіяни пограбували й церкву св. Покрови, проте евангелії, що її подарував запорожцям перший московський патріярх Іов, не знайшли. Очевидно, запорожці, які втекли до Туреччини, забрали її з собою, як святиню. Повернувшись в Україну, а потім оселившись на Кубані, вони принесли з собою цю старовинну запорозьку евангелію. На Кубані вона була весь час у військовім соборі. За большевиків, коли собор відвели під клуб, евангелію передали до музею, як історичну цінність. Твердження, що евангелія з запорозької церкви св. Покрови є у складі кубанських регалій за кордоном, очевидно збудоване на непорозумінні, бо цю евангелію автор цієї статті бачив на власні очі в Катеринодарі в 1926 р., а регалії кубанський уряд вивіз за кордон за кілька років до того.

Друга евангелія, що була в музеї, являла собою к о п і ю першої. Її оздобив сріблом і самоцвітами полковник Малама й передав церкві станиці Тимошівської. Тільки к о л ь о р и хреста і медальйонів добрані менш художньо.

Обидві евангелії були настільки важкі, що їх виносили два диякони і то тільки на Різдво та Великдень. Якимсь чудом ці евангелії не потрапили до рук большевиків, таких ласих на срібло й золото, а були передані до місцевого музею, де зав. проф. Лащенко зберігав їх на всякий випадок "під спудом" і показував тільки людям надійним. З інших церковних речей із запорозької церкви в музеї були дарохранильниця і хрести (срібні).

В Кубанських Обласних Відомостях за давніші роки я знайшов опис цих книжок і церковних речей. Порівнюючи з тим, що залишилося, треба констатувати, що чимало книжок і речей зникло.

Доля цього цінного скарбу на сьогодні мені невідома.

Кубанський Край

В. Дубровський

Про божественне покликання

(З тому 1-го спогадів—"Чернігів")

(Оповідання "Про божественне покликання" підносить цікаві питання віри. Певні евангельські напрями, наприклад, українські баптисти, твердять, що лише та людина є правдивою дитиною Божою, яка, визнавши Ісуса Христа, як свого Спасителя, прийняла водне хрещення. Євангелики реформованого напряму займають становище, що Бог у своїм великім милосердю і на підставі жертви Христової може помилувати людину з кожного народу, навіть часом, коли ця людина не виконала певних обрядів (хрещення) або не вповні розумово усвідомила собі дорогу спасіння. Реформовані евангелики переконані, що серед православних і римо-католиків є чимало людей, покликаних Богом до життя вічного всупереч того факту, що навчання цих церков є хибне і засмічене людськими видумками і часом звичайним ідольством. Спомини В. Дубровського якраз ілюструють правдивість цього погляду. Проте це не значить, що кожна людина, яка пізнала Бога, не повинна, досліджуючи Слово Боже, прагнути визволитись з марновірства і ідольства, які назбирались в церкві під вивіскою "традицій" і т.д.).

Щасливі ті, кого Господь покликав до себе! Таке духове покликання є дуже далеке від машинального виконання обрядів. Але ніхто не знає, коли й чи покличе Господь його або когонебудь іншого. Те все є у таємниці Промислу Б о ж о г о. Мойсея Господь покликав на Свою службу зовсім несподівано, коли він пас вівці свого тестя в пустелі, коло гори Хорив (Вихід—3, 1). Отрока Самуїла Господь покликав вночі, коли він відпочивав (1 кн. Самуїла 3, 1-21). Пророк Самуїл помазав отрока Саула на царство, тобто на служіння Господу й своєму народові, зовсім несподівано для помазаника, бо таке було повеління Господа (1 кн. Самуїла 9, 1-27, 10, 1-27). Так само за наказом Господа Самуїл помазав на царство й отрока Давида, коли останній пас вівці, зовсім не передбачаючи, що станеться одразу з ним (1 кн. Самуїла 16, 1-13). Ісус Христос покликав Своїх перших учнів — Симона, Андрія і Якова Заведеєвого, зовсім несподівано для них, коли вони рибалили (Мр. 1, 16-20). Савла Ісус Христос покликав служити Богові й усім людям, коли Савл мандрував з Палестини до Дамаску (Сирія), щоб там гонити християн і зовсім не міг передбачати (і ніхто цього не міг передбачати), що Господь раптом оберне його на Свого служителя Павла (Дії 9, 1-19 і далі).

Думаю, що в наших часах Св. Дух творить так само, як і в часах попередніх. Тільки ми не помічаємо, або помітивши, не розуміємо, або зрозу м і в ш и, швидко забуваємо. Зараз я хочу оповісти про один правдивий випадок з життя, що свідком його я був у дитинстві. Коли мені було років 12-13, я гостював улітку при родині моєї тітки Саші, що була за священиком о. Лавром Добровольським, парохом в селі Макишині, що в 9 клм. від м. Седнева, на Чернігівщині. В тому самому селі мешкала поміщицька родина (це було ще перед революцією): бабка — пані Константинович, її заміжня донька Катря Мельнікова з сином Мішею і друга донька—дівчина Зеся Константинович. Це була революційна й атеїстична родина. Батько хлопчика Міші, тоді років 8-ми, був російським революціонером і тому втік до Парижу на еміграцію. Бабка й обидві її доньки були безвірними й в такому дусі виховували й Мішу. Але вони були у дружніх, добросусідських відносинах з родиною о. Лавра, і тому Міша Мельніков міг одвідувати мого кузена теж Мішу, приблизно того самого віку, що й він, і мене в домі о. Лавра. Ми ходили разом на річку й розважалися на лоні природи. Міша був дуже слухняним до своїх рідних хлопчиком. Про все він питався у них дозволу, чи можна зробити так, чи інакше.

Але одного дня трапилася несподіванка для цих трьох революційно - атеїстичних ж і н о к: вони довідалися, що їхній син-унук-племінник одвідує потайки від них церкву щонеділі й простоює там усю Літургію. Туди він ходив з їхнім молодим челядником — візником, не спитавши дозволу своїх родичів, бо міг передбачати, знаючи їхні думки, що вони такого дозволу не дали б йому. Одразу після такої новини Катря й Зеся оповіли, сміючися, про несподівану появу побожности у свого Міші о. Лавру й моїй тітці. Я чув цю їхню розмову. Після свого відкриття, вони допитували Мішу, чому він так робить, навіть не спитавшися їхнього дозволу? Міша відповів їм:

— Тому, що мені там, у церкві, дуже подобається.

Міша твердо обстоював це своє уподобання, не зважаючи на "пояснення" баби, мами й тітки (лікарки). Тоді, побачивши твердість Міші в цьому питанні, вони не могли нічого іншого зробити, як попустити Міші робити, як йому це до вподоби. Можливо, що вони побоювалися попсувати добрі відносини з моєю тіткою Сашею й її чоловіком о. Лавром, що їх вони особисто шанували, якщо б вони гостро заборонили Міші одвідувати церкву. Після того Міша завжди приходив на Богослужбу, вже вільно, тобто не ховаючись, і там молився, як могло робити це ще мале хлоп'я. Я не допитувався у Міші про причину цього його навернення до релігійного світогляду, не зважаючи на вплив і настанови його рідних. Несумнівно, що на його душу несподівано пролився якийсь інший, неприродний світ, сторонній матеріялістичному світоглядові. Це навернення хлопчика, щире й добровільне, до релігії було справді небуденним явищем, дивом в очах людей. Міша взагалі був надзвичайно моральним, чемним і привітним хлопцем.

Пізніше я зустрічав його у Чернігові, коли він навчався там у Музичній школі: він став неординарним піяністом. Пізніша доля його, з середини 20-х років і далі, коли він став дорослим, мені, на жаль, невідома. Але я думаю, що не помилюся, коли скажу, що світ духового пізнання, що пролився на нього в дитинстві, вже ніколи не міг згаснути в його душі.

Чи є ріжниця?

То не штука піти в церкву
І поклони бити,
Але штука завжди й всюди
По Божому жити.
Що нам з того, що ми в грудях
Якесь серце маєм,
Як ми його так, як треба,
Нині не вживаєм.
Бог бажає, щоби люди
Лиш добро чинили,
Щоб у щасті і здоров'ї
Всі як один жили.
А не так воно нині між нами
буває,
Що брат брата неповинно
Часом убиває,
То не штука говорити
Про добро-словами,
Але штука доказати добрими
ділами.
Бо нам треба всім на світі
Як годиться жити:
Серцем Бога прославляти
Й брат брата любити.
Тоді нас Господь ласкавий
Щастям нагородить,
А наука Спасителя
Добро нам зародить.

М. Ясінський

СИН БОЖИЙ УМИРАЄ

Largo

П. Сич

1. Син Божий умирає! . .
Світ пітьма обгорта.
Однак з хреста нам сяє
Його любов свята.

2. За гріх наш, Христе Спасе,
Умер Ти на хресті!
Спасаючи нас грішних,
Одержав рани ті.

3. За це спасіння наше
Всі Господа любім!
За ті Його страждання
Лише Йому служім!

4. Ти, Боже, нас рятуєш
Від зла та темноти.
Спокій та радість, Спасе,
Душі даруєш Ти. Амінь.

Do Ye Understand All These Things

St. Matthew writes (13:51) that when our Lord finished teaching His disciples by parables He asked them, "Have You understood all this? They said to Him, "Yes."

This same question we may ask of ourselves when we have finished reading the Scriptures, have attended the worship service where we listen to the meaning of our Lord's teachings, or when we have asked for Grace at the communion table. Each of us can ask himself that question: Do I understand all this? . . . More specifically, do I understand that which I hear and say? Do I understand how to live His teachings?

Let us ask ourselves whether or not we are only charmed by the beauty of the service's hymns and the eloquent and pleasantly sounding words without their having come from our hearts; satisfied listening to these, or even joining in the service without our having penetrated into their meaning. Satisfied with the outward, external expressions which may be nothing; and missing the internal, the innermost secret which means, or should mean, everything to us. Yes, even the Lord's prayer is without meaning to us if it is not said from the heart.

Words, songs of praise sung to our Lord, prayers become sacred only as they are said and sung with our understanding of the love of God and of the love for our fellowmen . . .

God's law commands that "Thou shalt love . . . " Yet many remain unloving and unlovable till the Lord's teachings enter their hearts. Fortunately, God's love is capturing more and more hearts and minds for His Kingdom . . . The love of God is the source of all true love in us; and whenever you feel that you love God, you overflow with love to all God's people — loving every creature of His creation, and respecting persons as God's love does — even to the point of loving those in whom there is little that is good.

We should try to imitate the love of God in at least one important point: in our always trying to bring about reconciliation between men, and between God and man. It was this that God did when He sent His only begotten Son to die for us and for our sins that we might be reconciled with Him.

Have you felt hurt or insulted by someone? Then try to bring back the friendship and the harmony between you and your neighbor and fellowman — as did God offer you the same through His Son, our Lord Jesus.

The apostle Paul, in his letter to the Ephesians, wrote, "Let all bitterness and wrath and anger and clamor and slander be put away from you, with all malice, and be kind to one another, tenderhearted, forgiving one another as Christ in God forgave you. Therefore be imitators of God, as beloved children. And walk in love, as Christ loved us and gave himself up for us . . . "

Apostle Paul's passage certainly calls upon us to act — not only to think on Christ, not only to sit at the feet of Christ, but to follow in His footsteps, and be His witnesses; understanding that as beloved children we all differ one from the other in our nature, our personality, our character, our food habits, our likes and dislikes. As God treats us all equally in His always being ready to forgive us, so we must do likewise. Were He not ready to forgive, He certainly could not be our ideal and example of the greatest love, respect and understanding known to us.

It is said that we must love our enemies and to do unto others as we would others do unto us; and to do good, and to give of ourselves, expecting nothing in return. And then our reward will be great, and we will then be sons of the most High, for He is kind to the ungrateful and to the selfish. We are to be merciful as our Father is merciful. We are to judge not, for then only will we not be judged; for if we judge and condemn, we will be judged and condemned with the same yardstick that we use in condemning others.

Because we are commanded to love our neighbor we cannot neglect him when he is sick or in want. We must seek him and find him. We must go to him not with haughty, false pride, not as some superior person — not even with false humility — but as one about to pay our neighbor a debt we owe him. In doing so we may love ourselves as much as we please, but we must make sure that we love our neighbor just as much.

It follows that the short cut to making ourselves happy is to make others happy . . . And all so many of our fellowmen want, is to know that we are there, ready, to offer them the feeling of security and the feeling of being wanted.

In thinking on the meaning of "love thy neighbor" we must understand that to love is not necessarily to like our neighbor and to condone all that he does — for God in His infinite love for all of us cannot like everything He sees in us, His imperfect children. But it does mean that each person is worthy of the best in life that God can help us provide for him.

Christ admonishes us on the danger of judging others. We do know of the judgment of God — and Jesus speaks of it often. But we are not to play the role of God and do the judging for Him... Modern social work and psychology support the Bible's teachings on judgment of others. These two fields find that a person who judges or condemns another is probably condemning himself without knowing it — subconscionaly. When we find fault with someone, psychologists say, we often, on analysis, find that we are getting a sort of "kick" out of tacking onto the other person the very faults and weaknesses we dislike in ourselves. And in a subtle way we get the feeling that we are rid of our faults; that they are not our sins and weaknesses . . . It is only when we accept the person for what he is, can we then have the real humility and the truthfulness of confessing our own faults, escape being judged by others, and receive the mercy of our Heavenly Father.

No doubt many of us have indulged in so-called "righteous" indignation to the point of getting a feeling of self-importance. This tendency we find common in our daily contacts with others. People generally accept the notion that becoming indignant is a natural thing, but God's law of love demands that we rid ourselves of this mistaken opinion. These moments of "righteous" indignation, will become rarer and rarer as we become more and more understanding of the everpresent and infinitely wise Power present in our daily lives. To attain this understanding we must practise expressing love, forgiveness and humility. The feelings of self-importance, false pride or even false humility are usually the cause of our saying: "I have a right to be indignant." We must ever strive to imitate the perfection of God by replacing our prideful ego with Christian meekness. "Be ye perfect as your Father which is in Heaven is perfect" (Matt. 5: 48). Only then can we enjoy the peace and contentment made available to us by God . . .

If God's law commands us to love our neighbor, then let us all join together in confessing our sins committed against our fellowmen; and beg that the highest standard of love, of kindness, of understanding, of mercy be raised

(Continued on page 8)

DO YE UNDERSTAND

(Continued from page 7)

high before ourselves and the people of the world.

"Be ye merciful, as your Heavenly Father is merciful. Judge not, and ye shall not be judged; condemn not and ye shall not be codemned; forgive, and ye shall be forgiven."

Let us pray to our Lord for His mercies, — that He may continue guiding us toward the desire to likewise be merciful.

W. Bahrey

Ann's Thanksgiving

By W. Everett Henry

Ann Malone was busy in her kitchen with preparations for Thanksgiving dinner, the first she and Sam would have together in their own home.

Sam would be home that night from a trip to the big city, and they would join the worshipers at the church tomorrow morning with such thanksgiving in their hearts as they had never known before on Thanksgiving Day. At least that was the way she felt, and she was sure Sam felt that way too.

The Lord had been so good to them. They had a beautiful new home, all paid for. Sam had just received a fine promotion. They not only deeply loved each other, but their love for each other was confirmed and glorified by their love for their Savior. Ann began to sing softly, "Blessed Assurance."

Before she finished the first stanza the door bell rang, and when she opened the door her pastor said, "Hello, Ann. May I come in?"

"Of course, Pastor, I'm always glad to see you. Come and sit down while I make a cup of tea".

"No, Ann, thank you, I'm in a hurry, and I have a special request to make of you. I want you to sing at the conclusion of my sermon tomorrow morning. When I come to it, I'll say, 'And now in conclusion hear the words of Katherine Lee Bates,' and I'd like to have the organist just strike the chord, and you immediately begin to sing, 'America the Beautiful'. I have the feeling that that will be more effective than anything I can say. Will you do that for me, Ann?"

"Of course, I will, Pastor, I'd be glad to."

"Thank you, Ann. For some reason I feel strongly that we can thus work together not only to magnify our great land, but epecially to glorify the God who gave it to us."

When the Pastor had gone, Ann again went about her work. She had caught in some measure the high anticipations of the Pastor, and with joy in her heart that she could do what she most loved to do, sing unto the glory of her Lord, she began to sing the hymn softly. Moments later she could hardly refrain from going to the piano and giving full voice to the beautiful words. What a joy it would be to sing them tomorrow.

But what promised to be a delightful experience turned out to be the severest test of her life.

About nine o'clock that night, as Ann was beginning to wonder why Sam had not reached home, the telephone rang. Taking up the receiver she heard a clipped voice saying, "Is this Mrs. Sam Malone?"

"Yes, it is," she said as anxiety laid hold on her.

"Mrs. Malone, this is Dr. Stoddard in Tyrone. Your husband was brought into the hospital an hour ago. Before he lapsed into unconsciousness, he gave us your name and telephone number. I don't think he is critically hurt, but he'll have to be with us for some time. We wanted you to know."

Ann was so paralyzed at the message that she could not speak. Moments later the same voice asked somewhat anxiously, "Are you still there, Mrs. Malone?"

Brokenly Ann said, "Yes—doctor—I'm—still here. I'll come—" and she began to sob.

The voice at the other end of the wire said sympathetically, "Don't feel too badly, Mrs. Malone. I'm sure your husband will soon be about again. We'll take good care of him. Goodbye."

In a few minutes Ann got control of herself, and began to plan to leave for Tyrone as soon as possible. As she sought in her mind for some one who could drive her there, she remembered her promise to her Pastor.

At first she thrust it aside. To reach Sam now was more important than anything else. But was it? The Pastor was counting on her, and he had evidently felt that his request was more than usually important. And she had felt it, too.

Should she stay, and sing as she had promised? She knew her Pastor would excuse her under the circumstances, but would the Lord excuse her? What would Sam tell her to do, if he could speak to her? Dear Sam, with him the work of the Lord came first. And she couldn't be of much help to him if she were there.

As she wrestled with her problem, she heard the clock strike eleven. It was too late now to ask anyone to drive her to Tyrone. Kneeling at the davenport, Ann took her problem to the Lord. As she prayed her conviction deepened that she should keep her promise to her Pastor.

It was after midnight when Ann went to bed. Then she couldn't go to sleep for thinking of Sam. Hurt she knew not how badly and in a hospital among entire strangers. How could she ever get through the hours until she could get to him! At last, toward morning, her tired body asserted itself and she fell asleep.

It was eight-thirty when she awoke. Hurriedly she dressed and went to the phone. The Thanksgiving service would begin in two hours, and she had many things to do. First she must arrange for transportation to Tyrone. No train or bus left till the middle of the afternoon, and she couldn't wait for them. She would call Sam's good friend, Jim Landis.

When she heard Jim's voice, she quickly explained the situation and said, "Jim, could you meet me at the church after the service and drive me to Tyrone?"

"Why, yes, of course, Ann. But —well—why after church? I can be there in thirty minutes."

"Yes, Jim, I'm sure you would come at once, but I can't leave till after church. You see I promised the Pastor I would sing 'America the Beautiful' as the concluding part of his sermon."

"And you'll let a promise like that keep you away from Sam for three hours? Why?"

Almost in tears, Ann broke in, "Please, Jim, don't scold me. I know it looks like I wasn't very anxious about Sam, but I walked the floor and prayed most of the night, and I feel that for some reason God wants me to stay here and sing."

"I'm sorry, Ann, I didn't mean to hurt you. I'll do just as you say."

"Thank you, Jim."

At the agreed upon moment, the organist gave the chord and Ann began to sing. At first her knees shook and her voice quavered, but soon her trembling ceased. Her whole being swept up into the words and music of the song. Never had she sung with such power.

As Ann left the platform, a rustling moved over the congregation as the people relaxed, and all eyes followed her, wondering a little why she did not resume her seat in the choir.

As they drove rapidly toward Tyrone, Jim was unusually quiet, and Ann, more worn than she had realized, was glad to be left to her thoughts. Soon, now, she would see her injured husband and know how badly he was hurt. Would he be pleased with what she had done? She hoped and—yes, she believed that he would.

Suddenly Jim broke into her thoughts. "Ann," he said, "you never sang better than you did this morning. You not only sang beautifully, but you sang with power. I never saw an audience so — spellbound. Troubled as you were, Ann, how could you do it?"

Soberly Ann said, "I couldn't have done it, Jim, if the Lord hadn't wonderfully helped me."

Jim drove for some time in silence. Then he said very earnestly, "Yes, Ann, I'm very sure the Lord did help you to sing. And I'm sure, too, that He led you to sing that song with a purpose. It profoundly moved the people, and your loyalty to your promise and to your Lord has changed at least one man's attitude toward God and His work. Hereafter I'm going to try to give my Lord and His service the first place in my life."

"Oh, Jim, I'm so glad to hear you say that. And now I'm sure that when Sam hears of how my song helped you, one of his dearest friends, he'll be certain I did the right thing in waiting to keep my promise."

When they reached the hospital they found Sam rational, but with a bandaged head and bruised face. Briefly Ann explained why she was late in coming, and Jim told how what she did had changed him.

With a difficult smile Sam reached out a hand to each of them and said, "I do believe this is the best Thanksgiving I have ever had. Let's thank the Lord together."

Ann's eyes overflowed with grateful tears.

The "Bible Truth"

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXV. Число 5. Торонто, Онт. Червень 1964 June Toronto, Ont. Рік XXV. Число 5.

ВІРА

Віра ж есть підстава того, на що уповаємо, доказ речей невидимих. — Жидів 11:1.

Одного хлопця запитали: що є віра? Той відповів, що вірою є прийняття чогось, чого ми не можемо довести.

Це думала дитина. В дійсності віра лежить в основі всього людського життя. Без віри неможливе життя і поступ окремої людини, родини, суспільства і держави. Віра є підставою і доказом речей невидимих.

Наприклад, усе людське знання, наука в усіх її розгалуженнях будується на вірі в панування закономірности в природі. Без цієї віри, що її мають всі вчені, не виключаючи й атеїстів, існування науки немислиме.

Кожний учений вірить, що природа так упорядкована, що ті самі явища завжди повторюються в тих самих обставинах. Якби вчені в це не вірили, то всякий дослід утратив би значення. Якщо б той самий експеримент в тих самих обставинах давав різні результати, то поступ знання був би неможливий. Проте всі вчені вірять, що існує закономірність, і в цій вірі досліджують явища природи, навіть випадковість має свої закони ймовірности. В такий спосіб віра в закономірність лежить в основі всього знання і попереджує всякий доказ і дослід.

Так само віра лежить в основі економіки і економічного добробуту людей. Поки горожани вірять різним фінансовим інституціям, вірять в чесність банків і організаторів індустрії, то несуть їм свої гроші. Коли ж загал втрачає цю віру, то всі ховають свої гроші деінде і забирають їх із різних фінансових інституцій і ці інституції банкротують.

Існування і добробут родини теж збудовані на вірі. Поки поміж чоловіком і жінкою є взаємне довір'я, все гаразд. Коли вони тратять віру одне в одного — маємо трагедію.

У школах і університетах все навчання побудоване на вірі, бо всі ті речі, яких навчається дітей, вони сприймають вірою. Багатьох з тих речей вони ніколи самі не бачили і не побачать, проте, вірять, що вони існують. Інакше навчання стало б неможливим.

В державі, поки горожани вірять урядові, маємо спокій. А коли народ тратить віру в провід, вважаючи на його брутальність і несправедливості, тоді нарід повстає проти уряду і маємо революцію.

Такий уряд, що йому нарід вже не вірить, може ще якийсь час триматись при владі насильством, але дні його вже пораховані, бо при першій кращій нагоді нарід його скине.

Отже, віра є підставою усього людського життя в усіх його розгалуженнях: родинному, політичному, економічному і в сфері знання і науки. Було б дуже дивним, коли б з цього універсального правила життя релігія була виключена. І ми знаходимо, що і в питаннях релігійних віра стає методом пізнання духових фактів, духової правди.

Віра спочатку може бути дуже мала, як зерно гірчиці, але, здобуваючи факти, вона виростає як гіллясте дерево. Через особистий досвід наша віра в Бога і в дорогу спасіння стає непохитною.

Святе Письмо наказує всім: "Віруй в Господа Ісуса Христа і спасешся ти і дім твій". Це є перший крок, що веде людину до життя вічного, бо "Бог так полюбив світ, що Сина свого Єдинородного дав, щоб кожний, віруючий в Нього, не погиб, але мав життя вічне". Амінь.

Радіопередавання

В неділю 31-го травня відбулося радіопередавання на Україну богослуження Української Пресвітерської Церкви в Торонті. Хором диригував Павло Сич. Гостем солістом був Василь Драбик. В радіопередаванні взяли участь визначні українські артисти Петро і Іраїда Черняки, так само тріо сестер Бовкунів. При органі була панна Еленора Фесенко. Проповідував пастор Михайло Фесенко.

Видання поправленого перекладу Біблії П. Куліша

Почувши про те, що створився комітет в цілях видання поправленого перекладу Біблії П. Куліша, дехто може спитати, чи є в цім потреба? Чи ж ми не маємо вже перекладу д-ра І. Огієнка і перекладу священика І. Хоменка?

Оминаючи критику повищих перекладів, треба зазначити, що переклад П. Куліша має якості і властивості, яких бракує згаданим перекладам. Переклад П. Куліша треба врятувати від забуття з багатьох причин.

Поперше, тому, що кулішівський переклад Біблії був вживаний вільно всіма українськими церквами. Він був інтерденомінаційний і соборницький. Цього не можна сказати про нові переклади. Кулішівський переклад вживали греко-католики, римо-католики, православні і протестанти без застереження.

Нові переклади мають церковні ярлики і будуть ширитися найбільш в межах тих церков.

Крім того, переклад П. Куліша являє собою славну історичну подію. Переклад П. Куліша це перший повний переклад Святого Письма українською мовою, що загально поширився на всіх українських землях і за кордоном. В такий спосіб переклад П. Куліша мав величезний вплив на розвій української мови та був важливим етапом в її розвитку.

Сама мова перекладу П. Куліша прекрасна, не зважаючи на церковні слов'янські вирази, яких П. Куліш та інші його співробітники вживали з метою збільшити урочистість мови.

Точність перекладу П. Куліша не поступається найкращим перекладам в інших мовах. Всі ці й інші міркування роблять справу порятунку і продовження друку перекладу П. Куліша важливим духовим обов'язком віруючих українців. З цією метою створено комітет для видання поправленого перекладу П. Куліша. Всі поправки будуть лише конче потрібного характеру.

В першу чергу будуть усунені з перекладу церковнослов'янські слова і звороти, а там, де це буде потрібне згідно з розслідами останнього часу, буде поправлений текст. Таких місць в перекладі небагато.

Біблія буде видана на пожертви віруючих людей і комітет так далеко не мав плянів збірки фондів поза українською спільнотою.

До ініціятивного комітету на цей час входять такі пастори: І. Гоміньок — голова, М. Фесенко — секретар, Кошуба — скарбник, та члени комітету, пастори: І. Яцентий, Речун-Панько, д-р К. Костів, паст. Г. Домашовець, В. Кучер, бр. Т. Каменецький.

Тим часом управа вживає дальших заходів, щоб притягнути до праці ширші кола українських євангеликів, і буде вдячна за всякі поради, як також і критику. Листи проситься посилати на адресу "Єв. Правди".

Видавничий комітет не сподівається труднощів щодо права друку перекладу П. Куліша. Британське Біблійне Т-во мало виключне право друку ("копірайт"), але це право вже кінчилося. Закон про "копірайт" в Англії і домініях застерігає, що власник "копірайт"-у має виключне право на друк твору на протязі п'ятидесяти років по смерті автора, якщо ж автор помер перед першим друком, то п'ятдесят років від часу першого друку.

Бр. Б. Т-во вперше надрукувало переклад Куліша в 1906 році і "копірайт" товариства скінчився в 1956 році. Проте, видавничий комітет шукає доброї волі Бр. Б. Т-ва і в цій справі.

Прихід Сина Божого на світ.

Вірне це слово, і всього прийняття достойне, що Ісус Христос прийшов на світ, щоб спасти грішників, між котрими я перший (1. Тим 1, 15).

101,234 українських протестантів у Канаді

(Стаття передруковується на прохання читачів)

Домініяльне Статистичне Бюро опублікувало недавно результати перепису щодо релігійної приналежности різних етнічних груп у Канаді. Під час перепису кожного громадянина питали про його мову і расову приналежність, в відтак про його релігійну приналежність. Відповідь в кожнім випадку була вільна і конфедеційна.

Результати перепису щодо релігійної приналежности українців у Канаді виявлюють сенсаційний зріст різних протестантських деномінацій. Сьогодні українські протестанти складають 21.4% української людности в Канаді, якщо до них додати 3.2% записаних під рубрикою "інші", і які в більшості належать до протестантських рухів надто малих для означення, то кількість українських протестантів можна обчислити в 24.6% або близько 116,250 осіб.

Нижче ми подаемо таблицю релігійного поділу українців у Канаді, згідно з офіційними статистичними даними при переписі 1961 року:

Греко - католиків	157,559 або	33.3%
Православних	119,219 або	25.2%
Протестантів різних деномінацій	101,234 або	21.4%
Римо - католиків	79,638 або	16.8%
Жидівського визнання	671 або	0.1%
Інші	15,016 або	3.2%
	473,337	100%

Українці протестанти поділені поміж наступних деномінацій: Злученої Церкви, Англіканської, Лютеранської, Баптистської, Пресвітерської і П'ятидесятницької та ще двох-трьох дуже малих церков.

Зріст протестантизму в Канаді подиву гідний. Подібний релігійний здвиг мае місце і на рідних землях.

Згідно з переписом 1941 р. Домініяльне Статистичне Бюро в Канаді подало, що українських протестантів було лише 15,291 осіб або 8.6% української людности. До Греко-католиків, Римо-католиків і Православних тоді на папері належало 91.3% української людности в Канаді.

Згідно з переписом 1951 року число українських протестантів у Канаді більш ніж потроілося і осягнуло 50,416 осіб. На Греко-католиків тоді припадало 164,765, або 41.7%, на Православних 111,045 або 28.1% і на Римо-католиків 56,650 або 14%, на "інших" 11,953 або 3% всієї української людности.

З повищих цифр бачимо, що число Греко-католиків, Римо-католиків і Православних за останні роки змінилось лише на кілька тисяч приросту, ледви оправдуючи натуральний зріст населення. Якщо мати на увазі велику еміграцію по другій світовій війні та повернення багатьох комуністів до своїй традиційних церков, то доводиться констатувати сумний факт зменшення церковного членства в традиційних церквах. До того мало не половина українців, які записують або записували себе як членів традиційних церков, фактично цими церквами не цікавились, від них відійшли, а записували і досі записують себе такими за традицією, за звичкою. Ми вважаемо, що утрата традиційними церквами свого членства е жалю гідним фактом.

Краще, якщо людина вірить в Бога нехай і в традиційний спосіб, ніж вона відірвалася б від духового знання і всякої церкви. Проте, статистичні факти вказують на потребу радикального перегляду навчання і життя традиційних церков і узгіднення його з навчанням Святого Письма, без цього, як показують цифри — —вони тратять в великій мірі не тільки молодь, але і старше покоління.

Додатнім явищем в релігійнім житті українського народу в Канаді е зріст евангельського руху різних напрямів. При цім треба зазначити, що протестанти зростають серед українців найбільше коштом тих, що цілковито відійшли від традиційних церков і які не мають ніякого бажання назад повертатись. Таких українців у Канаді і Европі багато тисяч. Вони можуть себе записувати всіляко, але фактично не належать до ніякої церкви.

Щодесять років, як це свідкують переписи, число українських протестантів потроюеться і подвоюеться. Згідно з переписом 1941 року українських протестантів у Канаді було лише 15,291, в 1951 році їх нараховувалось в три рази більше — 50,416. В той час редакція "Єв. Правди" провіщала зріст українських протестантів у Канаді на наступне десятиліття до 100,000. В цьому редакція "Єв. Правди" не помилилась і тепер українців протестантів в Канаді нараховуеться: 101,234 і правдоподібно й більше. Темпо зросту українських протестантів в Канаді вказує, що в 1971 році їх повинно бути більше 200,000.

Українських протестантів часто питають українці інших віровизнань, чому порівнюючи невелике число українських евангеликів бере участь в українськім громадськім і політичнім житті? Причин для цього кілька. В першу чергу скрите і часто відверто вороже ставлення нашого церковного і громадського проводу, контрольованого вищою церковною ієрархією щодо евангеликів на місцях.

В більшості місцевостей, представників українських евангеликів у громадських організаціях ніколи публічно не визнавалося і не запрошувалося до громадських фукцій, тоді як запрошувалось ритуалістичні проводи. Часописи все пишуть про лише "2" "українські церкви", даючи нагоду читачам самим поділити церкви на українські і не-українські.

Усе це несправедливе, фанатичне і короткозоре трактування українських протестантів ритуалістичним церковним і світським проводом відштовхувало їх. З цього правила були винятки, але рідкі. Таке зневажливе ставлення до українських протестантів і різні наклепи, руху не зупинили, навпаки, рух подвоювався щодесять років, аж поки сьогодні кожний четвертий українець в Канаді е протестантом.

Це е велика моральна потуга. Як правило, українські протестанти е чесні, працьовиті, глибоко віруючі. Хто хоче переконатись в цьому — нехай зайде на богослужения в якубудь з їхніх церков і познайомиться з людьми.

Українські протестанти люблять свій нарід і е демократами. Це вони довели в часи репатріяцій та в інших ситуаціях, про які ми згадували в інших місцях. Цілком ясно, що цього руху ніякі кривди не зупинять, але як це доводять факти вороже трактування цього руху, лише загострюють його як на рідних землях, так і на еміграції. Зріст евангельського руху виявляе, що наш нарід переходить добу релігійного шукання, що він незадоволений тими формами релігійности, що до цього часу домінували серед нашого народу. Він масово став кидати традиційні церкви і відтак шукати кращого вислову своєї віри. Цей вислів він знайшов у великім числі в евангельському русі різних відтинків.

Треба також зазначити, що сам нарід шукае нових шляхів і ніхто його ані змушуе, ані примапое до цього. Закид, що англомовні протестанти займаються "душехапством" серед українців, не мае в собі й тіні правди. Навпаки, як правило — англомовні протестанти місійною працею серед українців не зацікавлені. Вони захоплені закордонними місіями, але більшість із них уважають, що українці, маючи свої власні церкви, якщо ними не задоволені, повинні їх самі реформувати так, як це зробили прадіди англомовних протестантів.

Через це в кожнім випадку, коли денебудь постала українська протестантська громада або праця, то завжди з ініціятиви самих українців. Якщо вони шукали поєднання з англомовними деномінаціями, то часто зустрічались із байдужністю. Євангельський рух серед українців е чисто українським рухом, а не якоюсь англійською "асиміляційною інтригою". Проте англійські протестанти трактують українських протестантів, як братів і рівних собі, що цілком зрозуміло.

Ми б хотіли бачити, щоб англомовні протестанти захопились поширенням евангельського руху серед українців хоч би в частину того захоплення, яке чужа українцям Римо-католицька церква виявляе у відношенні до українських греко-католиків, витрачаючи на різну поміч і будівництва сотні тисяч долярів.

Нам здається, що е непростимим безглуздям для деяких провідників української громади і деяких редакторів часописів продовжувати політику бойкоту. Їхні аргументи і тактика в минулім дали наочно негативні результати. Чи можна назвати мудрим наставленням в часи боротьби народу за свою волю списування з активу більше 100,000 ідейних віруючих людей? А це робиться на наших очах. Чи репрезентація українців е повна без великого сегменту протестантів?

Наші опоненти повинні примиритись із тим фактом, що українська евангельська церква е українська церква і нашому народові вона потрібна не менш, ніж яка інша. Її треба трактувати з такою ж увагою і шаною, як і всі інші церкви. Аргумент, що релігійний поділ народу на різні деномінації нібн послаблюе нарід політично, не витримуе критики і світла фактів. В Сполучених Штатах і в Канаді існуе стільки різних церков і деномінацій, що їх тяжко всіх перелічити, не помилившись. В цей самий час Сполучені Штати е найбільш вільною і багатою країною світу. В Еспанії лише одна офіційна церква, але в ній пануе велика нужда, і еспанці забули вже про свою минулу славу. Українцям треба навчитись уважати релігійні справи чисто особистими, а політичному проводові треба перестати робити працю месіонерів для їх особистих церков, бо це принесе лише велику шкоду і українській справі і народові.

Можливо, що дехто з громадського українського проводу не розуміе ставлення українських евангеликів до громадської праці. Звичайно, традиційні церкви беруть активну участь в усякій політичній праці. Роблять вони це за посередництвом спеціяльних організацій і різних "фронтів", які фактично домінують церковні ієрархи.

Євангельські церкви в більшості е проти втручання церкви і свого релігійного проводу в політичну працю. Вони так само уникають лицемірної участи церкви в такій праці під зовніцністю різних штучно створених організацій. В евангельському русі релігія кожного віруючого е його особистою справою. Тому церква не бере участи в політичній праці ні посередньо, ні безпосередньо, проте окремі члени вільні це робити.

Так частина українців протестантів беруть участь в громадському і політичному житті в своїх місцевостях особисто, прилучуючись до тих організацій, які не ведуть війни з протестантами і не накидають загаду своєї релігії під політичною [illegible]

Можливо, що це специфічне наставлення евангельських церков викликае закид байдужности до громадських справ, тоді як це е в дійсності вияв принципової релігійности і політичної мудрости. Якщо б усі інші церкви притримувались цього правила, то це довело б до оздоровлення нашого громадського життя.

Чи статистичні дані переконають відповідних осіб і деяких редакторів — ми не знаемо, але нема сумніву, що будучина належить евангеликам хоч би що про це думали інші.

[redacted]

СПАСЕ МІЙ, МОЛЮ ТЕБЕ

Adagio — Арр. П. Сич

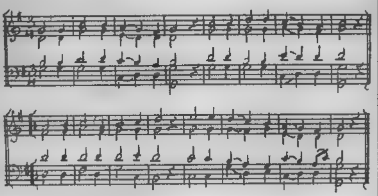

Спасе мій- молю Тебе,
Я дитя Твое мале;
Простоту мою прости,
І до Себе допусти.

2. На Тобі мій, Спасе, зір, —
Я Тебе беру за взір.
Любий, тихий, щирий Ти;
Ти малим теж був колись.

3. Любий Спасе, на Твоїх
Я руках лишусь на вік,
Як Ти Сам — зроби мене;
В моїм серцю будь усе.

4. Я служитиму Тобі
Всі мої дні на землі.
Хай пізнае світ, що я
Гідне у Христа дитя.

Амінь

БІБЛІЯ І НАУКА
АСТРОНОМІЯ

Докази, що всесвіт постав в часі

Якщо ми знайдемо теплу піч у хаті в лісі, то ми можемо твердити, що хтось до нашого приходу палив у цій печі. Ми можемо зміряти температуру печі, розпалити піч знову і чекати поки вона повернеться до тої самої температури, з якою ми знайшли її. Тоді ми будемо мати приблизно уяву, як багато часу минуло відтоді, коли незнана нам людина залишила хату перед нашим приходом.

Якщо два авта переганяють одне одного і ми знаемо точно, на скільки одне авто швидше другого, якщо всі інші умовини однакові, ми можемо, зміравши віддаль між ними, сказати, як довго авта були в перегонах.

Якщо ми знаемо, скільки води витікае з кранта на годину, ми можемо сказати, по кількості води в ванні, як довго крант був відкритий.

В подібних ситуаціях ми можемо вирахувати за теперішнім станом річей стан, який був спочатку.

Міра точности обрахунку залежить від багатьох факторів, але ми можемо усталити межі. Піч не могла остигати цілий тиждень, авта не могли переганятись, скажімо, довше, ніж п'ятнадцять хвилин і крант міг бути відкритий лише півгодини.

Факти доводять, що всесвіт був сотворений і докази цього подібні до ситуацій, описаних вище. Кілька процесів знані фізиці, які вказують, що певні сучасні явища, якщо їх обраховувати назад, мали свій початок в означенім часі.

Еленбергер перерахував різні процеси, які вказують на початки всіх річей в минулім означенім і обмеженім часі.

1. Найстаріші скелі в земній корі — це е уранітн в Манітобі. Вони нараховують 2-4 більйони років. Земна куля мусить бути на кілька сот мільйонів років старіша, бо матеріяли, з яких постали ці скелі, існували раніше.

2. Аналіза ізотопів свинцю веде до цифри в 3.5 більйона років.

3. Метал U-235 або подібні концентрації, як і метал U-238, якщо взяти зворотну пропорцію їх стабільности і знаючи рату розпаду, а також і їхне теперішне співвідношення одного до 139, дае нам можливість вирахувати час початку елементів, який дорівнюеться кільком більйонам років.

4. Місяць поволі відходить від землі і його початковий пункт, коли він почав віддалятись, виносить кілька більйонів років.

5. Метеори нараховують п'ять більйонів років.

6. Підрахунки щодо явища двійних зірок і груп зірок ведуть до висновку, що зорі ці постали якихсь від трьох до чотирьох більйонів років.

7. Підрахунки щодо побільшення всесвіту ведуть до чотирьох більйонів років. Останні досліди з допомогою двістицалевого телескопу на Паломарській горі виявляють, що максимальний час для існування землі можливо сягае 5.5 більйонів років.

Найсерйознішим доказом того, що всесвіт почався в часі і не е вічним, постачае другий закон термодинаміки, його так само називається законом ентропії. Цей закон можна зілюструвати в такий спосіб: якщо ми візьмемо мішок з білою маргариною і положимо жовтого кольору до маргарини і пічнемо масажувати мішок з маргариною і кольором, то жовтий колір пошириться рівномірно в масі маргарини і вона стане вся жовтою. Якби ми продовжували далі масажувати і тиснути мішок з маргариною, ми не змогли б зібрати весь жовтий колір назад вкупу, до одного місця.

Деякі частини всесвіту мають вищу температуру, цебто гарячіші, ніж інші. Тепло завжди переходить від горячіших місць до холодніших у всесвіті. З часом усе тепло буде рівномірно розподілене в цілому всесвіті. Це могло взяти дуже багато часу, але самий процес неминучий і потребуе, можливо, хоч і дуже довгого, але стисло означеного часу для свого закінчення. Якщо б всесвіт існував безконечно, то в наші дні вся енергія вже мала б бути рівномірно розподілена. Той факт, що в наші дні у всесвіті існують тіла з різними температурами, цебто холодні і гарячі, доводить, що всесвіт почався в означенім часі, що він мав початок. Цей початок був моментом сотворення. Таким чином перший розділ книги Буття е в повній гармонії із знаними фактами науки і законами природи.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА [redacted]
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Нумерування людей

Уже деякий час преса в Канаді обговорює пропозицію певних урядових чинників перенумерувати всіх людей. Цілком ясно, що число горожанина має бути на якомусь папірці з іншими інформаціями, і логічно він буде під обов'язком такий папірець завжди мати з собою, щоб в часі потреби ним виказатися. Окремо уряд матиме копію його папірця і може ще якісь інші інституції зацікавлені в його числі. Робиться все це нібн для кращої обслуги горожан у різних інституціях, пенсійнім департаменті, допомоговім і т. д. Знову ж різні електронні машини зможуть виконувати свою працю швидше.

Нам здається, що хоч цей захід з практичного боку і виглядає доцільним, його не можна прийняти, бо з одного боку може розвинутись в куди більшу річ з пашпортами, вимогою носити ті числа при собі і т. д., з другого боку тому, що ці пашпорти і числа пов'язані у великої кількости колишніх европейців з дуже неприємними споминами.

Щоправда, і тепер ми маємо всілякі числа: число асекурації від безробіття, число авта і т. д. Але всі ці числа відносяться або до обслуги, або до річей. Сама людина зістається вільна від цифри.

Нумерування людини для багатьох буде здаватись першим кроком у довгім ланцюгу до обмеження їх людської гідности і свободи. В Европі нумерування було знане з давніхдавен, ніякої користи урядові воно не приносило, але дошкуляло горожанам без кінця і краю. І тепер в комуністичній Росії горожанин не може рушитись навіть до сусіднього села без пашпорта, числа і дозволу. За царських часів був навіть так званий "вовчий пашпорт", який дозволяв його власникові зупинятись в однім місці (якщо ми не помиляємося) лише на три дні. Тепер в комуністичній Росії заводять так звані трудові пашпорти, на яких буде прописана " трудова біографія" нещасливого горожанина. Писатиме його біографію, звичайно, комуністична влада. По концентраційних таборах в Росії і в Німеччині мільйони людей були всі понумеровані і мали свої картотеки. Без свого числа людина не могла і ступити ногою. По її смерти число передавалось іншому в'язневі.

Сама згадка у колишніх горожан СССР про пашпорти і нумери викликає погані спомини. Навіть якщо канадійські нумери і не мають на меті створювати людям прикрості, все ж уся схема викликає психологічний несмак. Кожний тепер має вивчувати своє число і щось носити з собою примусового, як не в кишені то в пам'яті. Навіть найкращі машини роблять фатальні помилки, а не тільки люди, і з цього поставатимуть різні непорозуміння.

Звичайно, справа на тім не зупиниться, що кожній людині дадуть довічне число. До цього числа треба інформацій, треба картотеки і від цього лише один крок до пашпорта. Так порушується гідність людини і обкрадається її свободу. Чимало пересічних людей будуть жити в постійнім страху, щоб вони не забули свого числа, або не згубили папірця з числом і так теоретично не перестали існувати. На нашу думку, для визначення людини цілком вистачає її ім'я, прізвище, дата і місце народження.

Якщо це викликає будову більших машин, більше праці і коштів, то варто це все зробити, щоб лише затримати почуття гідности у загалу.

Аргумент, що пашпорти і числа помагають ловити злочинців, не відповідають дійсності. Злочинці завжди мають першоклясні фальшиві пашпорти і живуть без страху, терплять лише невинні горожани.

В час війни в Канаді, коли кожен був змушений мати особисті посвідки, не один громадянин мав клопіт, забувши їх дома. В цей самий час один шпигун в Монтреалі прожив усю війну з фальшивою посвідкою і лише по війні сам прийшов до поліції. Цілком незрозуміло, чому клір звільняється від чисел? Якщо рахувати, то всіх без вийнятку.

Для тих, що приїхали до Канади з країн, де існувала система пашпортів, той факт, що людина могла жити без пашпорта був доказом і демонстрацією свободи і демократичности. Тепер є небезпека, що цей символ свободи в малозважних практичних міркувань буде знесений.

ПОВЕРХОВА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ

В "Народній Волі", ч. від 30 квітня ц. р. знаходимо статтю "Англійська мова в богослужбі". В цій статті подані статистичні дані з останнього перепису в Канаді щодо релігійного поділу серед українців. Ця стаття, вказуючи на небезпеки заведення англійської мови в богослуженнях, в той самий час не подає читачеві жодної думки про те, як церкви мали б розв'язати проблему третього покоління по більших містах. У Канаді та й Сполучених Штатах ви зустрінете тисячі нашої молоді, яка згубила знання своєї мови для всяких практичних цілей, проте вони горді з того, що українці з походження. Що робити з цією молоддю, автор не подає нам жодного пляну, окрім критики англійщини в богослуженнях.

Можливо, в деяких випадках це вживання є просто спробою затримати молодь при церквах, бо найбільшою загрозою для церков є утрата спільної мови з молодим поколінням. Це стосується не тільки самої мови, але й взаємного розуміння і спільности громадських інтересів.

Ця проблема з кожним роком набирає більшої ваги, бо число такої молоді стало зростає. Питання полягає не в тому, щоб знайти, хто винний, а в тому, щоб розв'язати це питання конструктивно.

Автор згаданої статті, аналізуючи статистичні цифри поділу, робить це тенденційно і через це розминається з дійсним важливим значенням статистичних даних. Такі зауваги як: "Ті чотири відсотки пристали до англіканців, мабуть, не з релігійних мотивів", — видаються нам демагогічними.

Звідки автор статті довідався про мотиви усіх українців, які приєднались до англіканської церкви, а таких нараховується до 16 тисяч?

Що ж тоді можна сказати про "релігійність" мотивів колишніх комуністів, які повернулися до традиційних церков із страху перед карою і утратою праці? Чи можна цей закид робити всім ритуалістам?

Полишивши "вгадування" на боці, кожному ясно з статистичних даних, що в українському суспільстві відбувається релігійний здвиг величезних розмірів. Так само виявляється, що цього здвигу ані світський український провід, ані релігійний не розуміють. Не важливо, скільки з-поміж українців належать до тієї чи іншої протестантської деномінації. Важливим є, що з одного боку традиційні ритуалістичні церкви швидким темпом утрачають своє членство всупереч великого посилення від недавньої іміграції та повороту колишніх членів комуністичних організацій і природного зросту населення.

Єдиний релігійний рух, що зростає серед українців, це евангелизм в його різних формах. За десять років евангелики різних деномінацій в Канаді збільшили число своїх членів понад 100 тисяч.

Відбулося це без допомоги чи підтримання українського проводу і здебільшого всупереч гострої опозиції. Цілком ясно, що нарід шукає релігії, яка б відповідала поступові часу і якщо свій провід не дає йому такої церкви, — він іде сам до інших. Закид, що українців хтось тягне від рідних церков, є наскрізь неправдивий. Не було жодного випадку, де б англомовні протестантські церкви помогли українцям-евангеликам без того, щоб українці не шукали їхньої допомоги перші.

Серед англомовних протестантів поширена думка, що реформація — це внутрішня справа самих українців. Вони гадають, що як вони самі без зовнішньої допомоги зреформувались, то так само повинні робити і українці.

Колись православна церква, заснована ліберально думаючою інтелігенцією з Галичини, була в Канаді поступовим релігійним чинником. Поки в цій церкві панував дух реформації, вона швидко зростала. Але з того часу як реакційний клір спромігся звернути православну церкву на шлях традицій, канонічности і ритуалізму, ця церква не тільки перестала рости, але й почала втрачати членство. Останній могікан з покоління православних реформаторів, які заснували православну церкву, суддя М. Стечишин, недавно відійшов у вічність, а

заступити його нема ким. Ним власне кінчається період реформи серед православних і входить в повну силу грецький релігійний обскурантизм.

Не маючи своїх релігійних осередків, які б цілком відповідали духові навчання евангелії, тисячі українців у Канаді пішли до англомовних церков. Кожен ішов до такої деномінації, яка була йому найбільш по серцю. На нашу думку, англіканська церква притягла до себе тих українців, які кохалися в зовнішності і церемоніях, але в той же час хотіли мати в церкві евангельський зміст. До пресвітеріян приєднувалась найбільше та частина, яка шукала в церкві умової поживи, у яких в релігії важливу ролю відогравав інтелект. До баптистів ішли ті, що шукали задоволення емоцій і демократизму в церкві, до п'ятидесятників всі ті, що шукали негайних доказів близкости наприродного і т. д. Звідци постала різноманітність деномінацій, але, не зважаючи на всю цю різноманітність, увесь евангельський рух творить духову поступову єдність. До цього розсіяння більше сотні тисяч українців по різних деномінаціях чимало спричинилось вороже наставлення українського проводу і короткозора церковна політика, яка триває і досі. Замість використання руху в народніх цілях — його відштовхується. На мудрішу політику наш провід і досі не спромігся в своїй більшості.

Очевидно, що евангельський рух і далі буде зростати серед українців в неорганізований спосіб та в зв'язку з англомовними церквами. Серед українців-евангеликів свого свідомого проводу мало і він має досить безпосередньої праці. Можна сподіватися, якщо темп зростання не сповільниться, то перепис 1971 року виявить до 200,000 українців-протестантів у Канаді. Вже й тепер кожний четвертий українець у Канаді називає себе протестантом.

ГЕНЕТИКА

Відомий учений, д-р Р. Е. Кук, нещодавно публічно зазначив, що всі винаходи генетики щодо можливости поліпшення людини мали неґативні вислідн. "Генетична цілість є згромадженням такого великого числа окремих частин, що поліпшення шляхом уплянованих змін виглядає зовсім неможливим".

КНЯЗЮ [redacted]

Живо

Арр. П. Сич

Князю святий, до нас, дітей,
Ти руку простягни —
І дарів рій між нас розвій
Як дощ у днях весни.

Хай, Отче, ми, мов ті квітки,
Краси зазнаєм чар,
Хай будуть в нас серця ввесь
Як та весняна яр. [час

Душа як та хрусталь-вода,
Як зберегти даси,
Вся оживе і поплине
Струмок чеснот-краси.

Щоб чар краси любили ми —
Нам дай просвітлий час:
Зла тінь лиха й сітки гріха,
Щоб оминали нас.

Хай в душі в нас — у добрий
Любови жар яснить, [час!—
Щоб ми лиш то любили все,
Що Бог святий велить.

Засяло Боже Світло

Встань, заясній, Єрусалиме; зійшло бо світло твоє, і слава Господня зійшла над тобою. Ось бо, — темрява вкриватиме землю й поморок — народи, а над тобою засяє Господь, і слава Його явиться над тобою (Ісаії 60:1-2).

Господь не хоче, щоб ми залишилися в темряві цього грішного світу та блудили в ній; Господь давно терпить нам, не хотячи, щоб хто погиб, а щоб усі до покаяння прийшли (2 Петра 3:9). Ми живемо в світі, в якім правда перебуває в боротьбі з неправдою. Ця боротьба не минає нікого з людей. Всі ми мусимо рішати тепер, кому ми будемо служити: чи правді, чи неправді, чи Богові, чи дияволові. Апостол Павло написав: "Хіба ви не знаєте, що кому віддаєте себе за слуг на послух, то ви й слуги того, кого слухаєтесь, — або гріха на смерть, або слуху на праведність" (Рим 6:16). Христос каже: "Я світло для світу. Хто йде слідом за мною, не ходитиме в темряві той, а буде мати світло життя" (Ів. 8:12). Апостол Павло написав був до віруючих в Єфесі: "Ви бо були колись темрявою, тепер же ви світло в Господі, поводьтеся ж як діти світла" (Єф. 5:8).

Читаємо, що стежка праведних це та зоря, що зорить рано в ранці і світить ясніше та ясніше, аж до повного дня (Пр. Сол. 4:18). А дорога безбожників темна темрява, вони не знають, де їм доведеться спіткнутись (Пр. Сол. 4:19).

Коли ж наша віра є чиста й правдива, збудована на Божому Слові, то й життя наше буде ясне й надійне. Де знаходиться правдива віра, там є й любов до Бога й до ближніх. Коли ваше життя є свідоцтвом чистоти і праведности вашої віри і коли інші переконані, що ви радо хочете помогти їм, то й ваші заходи не будуть даремні. Найменші і найбільніші ученики Ісуса можуть стати благословенством для інших. Бог дав нам світло не тільки для нас, але на те, щоб його проміння падало і на інших людей. Ті, що розширяють християнські ласки, будуть рости і укріплятися в ділах Божих. Вони дістануть ясну духовну свідомість, їх віра укріпиться в нашого Господа Ісуса Христа.

Коли ми слово Боже відкриваємо без пошани і молитви, коли наші серця і думки не звернені до Бога, або не стоять у згоді із Його волею, тоді наповняють нас сумніви, недовір'я й тоді наші сумніви сатана держить в своїй руці і поширює між нами фальшиве тлумачення Святого Письма. Апостол Петро каже, що в Святім Письмі є багато написано, що тяжко зрозуміти, що неуки і неутверджені перекручують на свою власну погибель (2 Петра 3:16).

Щоб прийти до правди, треба мати сердечне бажання і охоту слухати її. Всі, що студіюють Біблію в розумінню, найдуть у ній вистачальні доказ, що вона є словом Божим і будуть черпати з неї таке зрозуміння правди спасіння, яке зробить їх Божими дітьми.

Нехай кожний з нас поставить собі питання: Що дав Христос за мене? Все своє життя, любов і терпіння. Він був князем неба і землі, Він прийшов на цей світ спасти грішників від смерти і до лиходіїв дав себе прилічити, Він прийняв на себе гріхи многих, і за проступників зробився посередником (Ісаії 53:12).

М. Ясінський

Учинок перекреслив пропаґанду

Російський двотижневик "Агітатор" за квітень 7, 64, що його видає центральний комітет комуністичної партії СССР, друкує атеїстичний плякат. На цім плякаті видруковано заклик В. Маяковського до людей, щоб вони покинули віру в Бога, а почали читати книжки, Розуміється, "советську" пропаґанду, бо якраз з добрих книжок і добрих шкіл багато людей довідується про Бога. Ми думаємо, що цей плякат не матиме успіху, а послужить лише ілюстрацією фальшивости і шкідливости заклику В. Маяковського.

Самому Маяковському ані "совєтські" книжки, ані школи не допомогли. Віри в Бога він не мав, а через це і кінчив своє життя самогубством.

"Дай людині рибу і прогодуєш її цілий день. Навчи її, як ловити рибу, і ти годуєш її ціле життя". — З хінських приповісток.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСВІТЕРСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА

На річних зборах У.П.К.Спілки обрано дирекцію в складі: Голова М. Федорів, заступник голови Т. Каменецький, радні — П. Черняк і пані В. Ландига, секретар-скарбник М. Фесенко.

Комітет для уділювання позик складається з: панни Е. Фесенко, П. Сича, В. Грисюка.

Контрольна комісія: пані К. Федорів, М. Голинський, Б. Каменецький.

Кредитова Спілка урядує щочетверга в приміщенні Української Пресвітерської Церкви, 20 Клермат вул. від 7 до 8-ої год. веч.

Місійна праця Канадійської Пресвітерської Церкви

(З листа Д-ра А. Картера і його дружини)

Уже минув рік, як родина Картерів залишила Віндзор для праці в шпиталі в центральній Індії. Вже шість місяців по подорожі навколо земної кулі, періоду вивчення мови та відвідин бузька на горі в Гімалаях, ми стало працюємо в нашім шпиталі в джунглях.

В Джобаті ми пізнали і навчилися захоплюватись гордими і примітивними тубільцями. Біли спочатку заселяли рівнину Індії, але пізніше навала арійців відтіснила їх в непрохідні джунглі гір Гам, які тягнуться понад східніми берегами Індії. Тут вони залишились досьогодні. Характер їхнього життя мало змінився на протязі століть. Вони живуть в хибарках, зліплених із глини з глиняними підлогами. Глину змішається з коров'ячим гноем і нею обмазується бамбукові стіни. Хата і подвір'я оточені огорожею в вісім футів звишки з дикого терня. Біли займаються примітивним хліборобством на бідній, вимитій дощами землі, що вкрита камінням. В додаток вони полюють в лісах, вирубаних для будівельного матеріялу, вживаючи лука і стрілів із залізними наконечниками.

Їхня релігія — це анімізм і складається з поклоніння певним деревам, сонцеві, коневі, з доміщкою індуських богів. Священиків у них нема, або святих людей як таких, але їхнє поклоніння пов'язане з пошаною і страхом до "бурвасів" або знахарів, які мають необмежену владу по селах.

Ці достойники виконують обряди і танці біля ліжок слабих, приносять в жертву курей, шкрябають брудними довгими кігтями в горлі слабих, які мають запалення горла і таким способом викликають ще гірше зараження тетаном тощо. Вони також прикладають розпечене до білого залізо до тих місць, які болять, і таким способом викликають глибокі болючі попечення. Разом із тим вони продають всілякі амулети і чудодійні реліквії, які треба носити на шиї, поясі або близько місця, що болить.

Біли малі ростом, проте мають велику відвагу і безстрашні вояки. Жінки і чоловіки носять татуїровку на чолі, скронях і бороді, крім того, обидві статі обвішуються тяжкими срібними прикрасами. Вуха у чоловіків проколені вгорі для підвішування тяжкої прикраси. Ця прикраса тягне вухо вниз і складає його вдвоє. Жінки носять ошийники з срібла і бранзолети на горішній частині рук і на ногах. Діти їхні звичайно бігають голі. Всі біли зодягаються однаково. Жінки носять розмальовану на червоно шаль, яка вкриває і голову. Вони носять так само вузький ситцевий пасок на грудях і навколо стеген низький мотуз. На цей мотуз ззаду причеплено спідницю, що її перетягується наперед і затикається за мотуз, при чому весь живіт лишається голим. Чоловіки носять низький брудний тюрбан, часом чорну жілетку або рушник через плече і кусок матерії навколо стеген. Біли дуже рідко носять якесь взуття. Чоловіки завжди носять бамбуковий лук та бамбукові стріли із залізними наконечниками, вони часом беруть товстий бамбуковий кій або довгого списа, часом кривого серпа з дуже гострим лезом.

Це якраз ті люди, що звичайно йдуть один за одним, чоловіки ведуть перед, вони простують стежками в джунглях через ліси і поля до воріт нашого шпиталю. Вони складають більшість наших пацієнтів.

Які ж слабості приводять цих людей до християнського шпиталю? Велика більшість із них терплять від солітера в кишках і сполученого з цим недокров'я. Солітер є кишковий паразит, який потрапляє в тіло через підошву їхніх ніг, тому що вони ходять босі. Багато з них хворіють на цингу, тому що вони годуються переважно кукурудзою і належать до найнижчого рівня харчування в Індії. Серед них дуже багато випадків захворювань на сухоти, які швидко ширяться, бо вони не мають уявлення про заразливість, ізоляцію, відпочинок і відживлення. Проказа поширена в деяких околицях.

Їхні діти в віці від одного і півроку до чотирьох років, цебто в часі між відлученням від грудей і спосібністю подбати про себе, терплять жалюгідно від недожівлення, частинно через ігнорантність, а частинно через бідність.

Купаються біли мало і багато з них покриті лишаями і струпами. Подвійні переломи кісток, кілька день задавнені, трапляються часто, бо вони стало падають з високих пальм або їх переїжджає віз із волами. Ми часто бачимо правец (тетанус) в поранених пацієнтів і так само у немовлят, у яких пуповину ігнорантні повитухи відтинають згідно з ритуалом брудними стрілами. Ми бачимо також дифтерит, тиф, п о л і о, коклюш, при чому не маємо ізолятора для їх лікування. Ми дуже вдячні за інокуляції, які були переведені попередньо перед нашим приїздом. Ми бачимо величезні опухи (тюмор) всякого сорту, фатальні і повільні, часто з історією багатьох років, аж поки власник не набрався досить сміливости, щоб не послухатись свого знахаря і прийти до місійного шпиталю. Разом із усім цим ми знаходимо всілякі слабості, знані і європейцям. В цій праці лікування шпиталеві бракує обслуги, медикаментів, інструментів, грошей.

З другого боку пацієнти спричиняють проблеми, відмовляючись дати кров для переливання або прийняти її. Часом пацієнт тікає вночі, якраз коли лікування починає давати результати. Амбуляторні хворі часами вживають за два дні медикаменти, що їм дано і приписано на два тижні. Потім вони приходять і кажуть, що їм стало не ліпше, а гірше. Взагалі вони не розуміють, що ми робимо, і західньої медицини. Часто брудні родичі приходять в стерильну операційну кімнату дивитись на операцію. Вони сидять тихо і з страхом, але терпить наша стерильність.

Потреб шпиталю в обслузі не задовольнила б і ціла чота медиків. Нашою найбільшою втіхою є велике число тих, що приходять до нас жалюгідно слабі, а повертаються додому з новою гордістю і здоров'ям.

Це наша нагорода і ми вдячні, що маємо нагоду цього служіння.

Ара і Беті Картер

Заувага редакції:

Ця повна посвяти праця лікарів-місіонерів заслуговує на всіляке підтримання. Ми можемо взяти в ній участь, ніколи не забуваючи, відвідуючи богослуження, покласти пожертву в праву частину коверти, призначену на закордонні місії.

ПРАЦЯ ВАРТА СТУДІЙ

Вийшла друком брошура Миколи Лівицького: "Проблеми української міжнародньої дії". Ця глибоко продумана брошура містить цінні думки і відзначається розумінням світової ситуації щодо завдань української еміграції.

Вона незвичайно надається для популярних студій і дискусії.

Ціна брошури: США — 25 центів, Канада — 25 центів, Англія — півтора шілінга, Австралія — 2 шілінги, Франція — 1 новий франк, Бельгія — 10 бельг. франків, Німеччина — 80 пфенігів. Належність просимо висилати (в разі потреби інтернаціональними поштовими купонами) на таку адресу:

N. Hamper,
Ukrainisches
Informationsbuero e. V.,
8 Muenchen 2, Dachauer Str. 9/II
Germany.

НОВІ ЦІКАВІ КНИЖКИ

"Новими шляхами", I частина (оповідання з християнського життя), 176 ст. друку, ціна $1.25, книжка чепурна, з мистецькою окладинкою. Також II-га частина, ціна $1.25. Обі разом $2.50. І Гр. Домашовець "З пітьми до світла", повість з християнського життя, 144 ст. друку на гарному папері, ціна $1.25. Всі ці книжки можна замовляти на адресу:

Rev. G. Domashovetz,
16 Williams Street,
Hartford 5, Conn., U.S.A.

"УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ НА КУБАНІ

"З ініціятиви громадськости Краснодара одній з бібліотек міста присвоено ім'я Т. Г. Шевченка. На жаль, у бібліотеці мало було книжок українською мовою, а інтерес читачів до української літератури великий. Тому читацька рада бібліотеки звернулася до студентів Одеського університету по допомогу... Студенти організували збір українських книжок у своїх гуртожитках і незабаром... надійшли перші посилки з книжками.

Багато літератури для своїх друзів зібрали студенти кредитно-економічного, с.-г. та політехнічного інститутів. На Кубань відправлено ще 6 посилок з українськими книжками".

"Літературна Україна",
10 квітня 1964.

ПРИРОДА АТЕЇЗМУ

Нижче містимо комуністичну карикатуру на комуністичних атеїстів. Те, що карикатурист занотував, виявляє, що у багатьох комуністів атеїзм не є переконанням, але питанням кар'єри. Наказують згори — не вір, і він не вірить, проте не є від того, щоб охрестити таємно своїх дітей, вжити "святої води" тощо.

ПЕРЕД ОТЧЕТНЫМ ДОКЛАДОМ

— Помолись, бабушка, чтобы не очень меня критиковали за плохую антирелигиозную пропаганду.

Рис. А. ХОЛОВЧЕНКО.

Взято з комуністичного часопису "Гудок".

"Христос у фраку"

Німецький часопис "Кріст унд Вельт" (Християнин і світ) подає, що в репертуарі Державного Театру в Москві була в літньому сезоні 1963 р. п'еса під наголовком "Христос у фраку", метою якої було висміювання релігії, а особливо християнства. Артист Олександер Ростовцев, відомий досі як переконаний марксист, знівечив однак безбожницьку пропаганду.

В одній сцені, що була випосажена всілякими реквізитами такої "церковщини" і такого, мовляв, звироднілого духовенства, які були в силі викликати одну тільки огиду і обридження, згаданий артист мав виголосити два перші стихи з проповіді Христа на горі, а після того мав кинути геть від себе книгу Нов. Заповіту і туніку, в яку був одягнений та закликати: "Дайте мені фрак і циліндер". — Ростовцев прочитав згадані два стихи, але не відкинув після того ні туніки ні книги, а тільки читав дальші слова Христової проповіді на горі: "Блаженні плачучі, бо вони будуть потішені," "Блаженні голодні й жадні правди, бо вони наситяться", "Блаженні переслідувані за правду, бо їх є царство небесне" і так далі, аж поки не скінчив усіх блаженств, виголошуючи їх поважно й голосно.

Після того артист перехрестився і сказав: "Пом'яни м'я, Господи, в царстві Твоїм".

Від того дня знято згадану п'есу з репертуару театру, а ім'я Ростовцева щезло як дим.

"Новий Шлях"

КЛЮБ І ЦЕРКВА

"Недавно мені довелося побувати в одному із сіл України, де є і клюб, і церква. Багато разів я був у клюбі, заходив і в церкву. І ось що я виніс із цих відвідин... У церкві — лад, чистота. В клюбі не завжди буває чистота і не завжди буває лад. В церкві — урочистість і суворість, не можна шуміти. В клюбі можна все робити, навіть насіння лузати..."

"Литературная газета",
8 лютого 1964.

Молитва для старих людей

Господи, Ти знаєш, що я вже старіюся.

Держи мене, щоб багато не говорити й щоб не думати, що я мушу висловити мою думку про кожну річ.

Хорони мене від того, щоб вчити людей і поправляти їхні помилки.

Держи мій розум чистим і здоровим, щоб не повторювати всіх деталів. Дай мені мудрість висловлюватись лише до речі, а решту мовчати.

Стули мої вуста, коли я хочу оповідати людям про всі мої болі й недолю.

Даруй мені добрі думки й добре заняття. Хорони мене від сплїток і марного базікання. Допоможи мені радше слухати й вчитися на старості літ, а не наказувати. Я знаю, що я маю досвід і мудрість, але, Боже, інші теж їх мають, хоч вони, може, й молодші від мене.

Переклад за листом
Евіда до Ен Лендерс

РИМО-КАТОЛИЦЬКА "МІСІЙНА ПРАЦЯ"

Пастор І. П. Шіфлер, голова місійного комітету Гамільтонського і Лондонського синоду Пресвітерської Церкви в Канаді, оповів на річних зборах синоду в Сарнії, Онт., що "Деякі римо-католицькі місіонери на Формозі вживають алькогольні напої, щоб придбати нових членів".

Деякі священики ідуть в села і організують забави для хінських селян і постачають горілку, щоб притягти їх. Вкінці всі мужчини напиваються докраю. Потім вони завжди мають сталі запаси пива і алькоголю, щоб затримати своїх нових і неутверджених членів."

Українська Кубанська Група на виставці в Нью-Йорку

Кубанські козаки — співаки, танцюристи, інструменталісти, молоді хлопці з Австралії з того часу, як вісім років тому створили акторську групу, дослівно обтанцювали всю земну кулю.

Василь Коваленко, керівник групи, і брати Микола і Олександер Кумпани вирішили відтворити і показати австралійському світові українське народне мистецтво. Використовуючи всі можливості в Австралії, вони вперше 1956 року почали виступати як професіонали - артисти. І тому, що вони молоді, динамічні мистці, браві й сповнені козацькою силою та духом, австралійські глядачі прийняли їх з надзвичайно гарячим ентузіязмом. За короткий час слава про них, як першоклясних виконавців, хвилею докотилася до берегів Европи. Їм запропоновано виступити на одній з найкращих програм в Амстердамі в Голяндії. Від того часу їхні виступи не припиняються.

Протягом 1961, 1962 і 1963 років кубанська група Василя Коваленка виступала, прославляючи добре українське ім'я в Брюселі, Парижі, Монте-Карльо, Ніцці, Женеві, Мадриді, Барсельоні, Копенгагені, Шикаго, Нью-Йорку, Ріно, Лес Вегас, Монако та інших містах.

Від першого виступу в Европі ця рухлива українська група ще не мала відпочинку. До цього часу вони мали коло 3 тисяч виступів, плюс 37 телевізійних виступів у вісьмох країнах світу перед понад 120 мільйонів публікою.

Тепер вони підписали умову для виступів з к е р і в н и к а м и світової виставки в Нью-Йорку на шість місяців. Ньюйоркська виставка відкривається 22 квітня і триватиме до 18 жовтня, тоді знову відкриється 21 квітня слідуючого року і буде відкрита до 17 жовтня 1965 року. І на цій виставці, як припускають її відвідає 70 мільйонів глядачів, виступатимуть впродовж півроку наші молоді мистці.

ПКП
"Народня Воля"

Українські Пресвітерські Церкви

В Ошаві, Онт.
486 Симко Стр. Південь
Пастор: І. Яцентий

В Торонті, Онт.
20 Claremont Street
Пастор: М. Фесенко

В Гамільтоні, Онт.
58 Earl Street
Пастор: В. Кучер

Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

ДОБІРНА ДУМКА

"Одніею з головних причин страшного морального занепаду в нашій країні є нехтування відвідувань богослужень в церквах, заснованих на Біблії, і недільних шкіл. Порожні церкви і вкриті порохом Біблії завжди попереджують духовний занепад, моральне заламання і напівхаотичний стан в державі. Відвідування богослужень в кожній країні є невідкличним обов'язком, якщо хочемо зберегти здоровий моральний стан." **И. В. Фрейзер**

КНИГА ХВАЛИ

"Книга Хвали" видана Українськими Пресвітерськими Церквами в Канаді. Має 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.25. Новим і незаможним громадам знижка. Замовлення можна слати на адресу "Євангельської Правди".

A Quitter wins

BY Betty Steele Everett

Mike Watson wiped his greasy hands on his coveralls and grinned at Ted Mason, the 15-year-old son of the garage owner.

"Boy, Mike, that was a fast job," Ted said, obviously awed. "You're almost as good as my dad."

"Your dad's good with a motor, all right," Mike admitted. "It isn't every fellow who gets a job like this right out of high school with an expert like your dad to teach him the tricks."

"Dad's the best all around," Ted boasted.

"Well" Mike bent over the car again, "there's one place he could use some help."

"Ah, don't start preachin' again, Mike. You know Dad and I aren't interested in church and religion. It's all a front. Give one of your religious buddies a chance to make a quick buck and they forget fast all that stuff they've been preaching."

"You're wrong, Ted," Mike said quietly. "Oh, I admit Christians make mistakes, too, but most of them try to 'practice what they preach,' as you'd say. And they know they have Someone to help them and to forgive their sins. Why don't you come to Sunday school with me and meet some of the fellows your age who have accepted the Lord and are living His way?"

Ted shook his head. "No, thanks. I've seen plenty already."

Ever since coming to work at Mason's Service Station and Garage and learning that Ted and his father were not Christians, Mike had been praying for them. He knew that since Mrs. Mason's death six years before, the two had been even closer than most fathers and sons. It was as though they felt they were completely alone now, and had to stick together no matter what. Even their conversation together sounded more like two adult pals than a father and his son. Mike felt that if he could win one of them, the other would at least begin to attend church, too.

Mike was about to argue more with Ted when Mr. Mason came in.

"You have the Wallington car done yet, Mike?"

"Yes, Mr. Mason. I just finished. It didn't take much — just a little bit here and there. I figure about $15 should cover it."

Mr. Mason smiled. "You haven't been observing our customers very well, Mike. Mr. Wallington is a man with a lot of money, so he thinks everything is rated according to its cost. If I handed him a bill that small he'd figure he didn't get a good job."

"But he did. I fixed that car so it runs smooth and easy," Mike protested.

Mr. Mason put a friendly arm across Mike's shoulders. "I know it, but like I said, Mr. Wallington figures the bigger the bill, the better the job. So we'll just give him a bill he'll be happy with."

Mike stared. "You mean 'pad' his bill?" Mike had heard that some garages in town did that, but he had never seen Mr. Mason do it. "You never did that before."

"I don't with other customers, but Wallington is different. He expects a big bill, and if I didn't give it to him, he'd go somewhere where they would—and probably tell everyone I didn't give him good work. He's asking to have his money taken, and if someone's going to get it, it might as well be us. Besides, this way I can knock a little off a job for a friend now and then."

"But that's not right, Mr. Mason," Mike protested.

"Oh, what's the harm when I know Wallington can pay it? I'm telling you, if I don't take his money, some-one else will."

"But I can't do that, Mr. Mason. I told you and Ted when I first came that I was a Christian."

Mr. Mason smiled. "All right, Mike. I'm not one to give a fellow a hard time about his religion I won't ask you to work on Wallington's car again — I'll do all his work myself. I guess maybe you weren't ready for it, anyway. We'll just forget the whole thing."

Mr. Mason walked away; as far as he was concerned, the argument was settled.

"Just forget Dad ever said anything to you about Wallington. You'll never have to work on his car again and if you don't ask questions, you'll never have to know anything about his bill. That ought to be all right," Ted said.

Mike almost jumped. Ted's spoken words had said exactly what he had been thinking to himself. Mr. Mason would not make him work on Mr. Wallington's car and the bills for the other customers were not "padded", so he really would not be doing anything wrong himself.

"Well?" asked Ted.

Mike took a deep breath. "It's wrong to charge for work you didn't do, Ted. It doesn't matter how much Mr Wallington can afford—it's still wrong."

"But Dad said you didn't have to do his car any more."

"I would still know it was happening. And by staying here I'd be showing that I agreed to it."

"But no one knows but us," Ted argued.

"You're wrong, Ted. Christ knows. And I couldn't go on calling myself by His name and pad bills—even Mr. Wallington's."

It was Ted's turn to stare in disbelief. "You mean you'd quit your job? Hey, Dad, come here."

"What's up, Ted?" asked Mr. Mason as he came in the back door.

"Mike's going to quit us—all because of Wallington's bill."

Mr. Mason turned to Mike, his eyes questioning.

"That's right, Mr. Mason. That is, if you insist on padding the bill. I can't be a Christian and still work for you under those conditions."

"Well, I'll be . . . Listen, Mike, I gave you a good job here and I'm teaching you the trade. I thought I might even take you in with me some day, if you wanted to. I told you I wouldn't have you work any more on Wallington's car. But I've got to run this garage the way I know's best for me. Now if you are ungrateful enough to want to quit, I'm not going to beg you to stay." He strode angrily outside.

"Better stay, Mike. You won't find a better job." Ted's tone was serious for one his age.

"I've got no choice. When I gave my life to Christ, I gave it all the way."

Mike got the few things he had brought when he had started work. He stopped by the car Mr. Mason was working on.

"I'm sorry it worked out this way," he began, but Mr. Mason interrupted him.

"I'll send your check if you're not back in a couple of days. But I think when you start hunting, you'll be back to this job."

"I don't think so, Mr. Mason."

The next week Mike went job hunting every day. Each evening he came home more discouraged.

"Maybe I should go back to Mason's," he thought one night as he lay on his bed after dinner. "We might have worked out something. Maybe I was wrong to be a quitter."

He dropped to his knees beside the bed and prayed for guidance and help. When he rose again he knew that anything he would have "worked out" with Mr. Mason would have been less than the all he had promised his Lord.

"But I don't like to be a quitter," he thought as his mother's voice came up the stairs

"Mike, there's someone to see you."

Mike hurried downstairs to see Ted standing in the living-room, twisting his ball cap in his hands.

"Anything wrong at the garage?" Mike asked quickly.

"Yeah, Mike. You're not there. You know, Mike, Dad and I never figured you'd quit. Then, when you did, we figured you'd be back in a day or two. We've heard a lot of people talk about religion, but we never knew one who'd give up a good job because it went against what he thought was right. Mike, I'd like to find out what it is you've got. Could we talk about it?"

Mike smiled. "I'll say we can. But what about your Dad? Do you think he'd listen now?"

Ted grinned. "You know we do everything together, Mike. But he didn't want to come in until he was sure you'd talk to him—he's out in the car right now. Shall I tell him to come on in?"

"Right away, Ted. And while you're doing that, I'm going to pray for forgiveness — for thinking that a quitter couldn't win."

—The Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXV. Число 6. Торонто, Онт. Липень-Серпень 1964 July-August Toronto, Ont. Рік XXV. Число 6.

М. Фесенко

Релігійність Тараса Шевченка

Усі українці справедливо вважають Тараса Шевченка за великого патріота, геніяльного поета, одного з найбільших будителів народу. Пантелеймон Куліш писав: "Вся краса української поезії відкрилася одному Шевченкові". І справді, майже кожна сторінка "Кобзаря" це палкий заклик любити свій нарід і край, це пророцький осуд всякої неправди і неволі.

Сміливий осуд насильства, релігійного лицемірства і соціяльних неправд ставлять Тараса Шевченка нарівні з старозавітними пророками. Могутній протест проти неправди у Шевченка, сполучений з глибокою правдивою вірою, що випливає в глибини його єства.

Спроби комуністів зробити Шевченка атеїстом просто смішхотворні. Адже ніхто з українських письменників не вживав так часто і з такою глибокою побожністю ім'я Бога, як Шевченко. В усьому "Кобзарі" вжито ім'я Бога побожно 495 разів і марно тільки 12. Із 230 творів "Кобзаря" ми маємо 25 суто релігійного змісту.

Слово Бог Шевченко вживає з глибокою любов'ю і пошаною: "милий Боже", "святий Боже", "Господь Бог мій" і т. д. Це є найкращим доказом, що Шевченко не був атеїстом. Невже атеїст перекладав би псалми, або писав твори релігійного змісту? А ці твори у Шевченка прекрасні. До того ж у кожному із своїх творів він вживає з великою побожністю слово Бог, пересічно два - три рази.

Як же пояснити вирази Шевченка, що на перший погляд здаються богохульні? Такі вирази богохульні для православних і католиків, тільки не для евангеликів. Ми стверджуємо, що в Шевченкових творах немає жодного виразу, який доводив би про його нахил до безбожництва. У поемі "Сон" Шевченко Бога називає "милим". Україні він радить: "Годуй діток; жива правда у Господа Бога". У цій же поемі, змальовуючи з обуренням сваволю поміщиків, злиденне життя й нестерпне страждання кріпаків в Україні, він каже, що коли може бути таке зло, то, очевидно: "Немає Господа на небі". Так, це є протест. Проте він не може бути доказом, що Шевченко був атеїстом. У Торонті був евангелик, глибоко релігійна людина. Молячись, цей евангелик з захопленням говорив: "Чого Ти, Господи, не відкликнешся, якби Тебе не було зовсім". Ми, пресвітеріяни, не визнаємо молитов, в яких бракує глибокої пошани. Але факт залишається фактом: віруючі люди вживають таких гострих виразів. Шевченко говорить, що Бог: " . . . може бачить, та помага як оті гори". Такі вирази ми маємо у Св. Письмі. У пс. 83 Давид каже: "Не мовчи, не німуй, озовися Боже". У пс. 44:23 він звертається так до Бога: "Пробудися, чого спиш, Господи?" Проте ніхто не обвинувачує псалмиста в атеїзмі. Отже згаданий вираз Шевченка, безперечно, різкий, як і у псалмиста, але не атеїстичний.

В поемі "Сон" Шевченко висловлює таке почуття: "Я Богу помолюсь . . . Я так її, так люблю мою Україну убогу, що проклину святого Бога. За неї душу погублю". Це не є доказ безбожности Шевченка, а його глибока любов до свого народу. Ап. Павло висловлює такі саме думки: "Бо я сам бажав би бути відлученим від Христа за братів моїх рідних мені по тілу". Отже почуття глибокої любови до народу ми знаходимо в ап. Павла і в Шевченка. Що Шевченко не мав на думці хулити Бога, доводять до того попередні слова: "Я Богу помолюсь".

Чимало Шевченкових творів ритуалісти вважають за богохульні, тоді як евангелики приймають їх з спокійним серцем. Наприклад, твір "Світе ясний, світе тихий" скерований проти православної обрядовщини, що мертвила дух і гасила Боже світло. Цей твір евангелики вважають гаслом реформації. В поемі "Юродивий" Шевченко обурюється проти ока, що спить в кіоті, і запитує, чи воно бачить усі ті кривди, що діються в Україні. Це око він називає іронічно "всевидящим". Напади Шевченка на "око в кіоті" викликають співчуття в евангеликів. Для евангеликів такі кіоти з очима це ідоли, які давно пора занехати.

Треба раз назавжди пам'ятати, що всі ніби богохульні вирази у творчості Шевченка скеровані не проти Бога, а проти православної мертвеччини, обрядовщини і ритуалу, проти усього того, що Шевченко називає візантійщиною. Шевченко змальовує двох богів, а саме: бог "візантійський", представлений в православ'ї, і Бог Ісус Христос, якого він палко любив і про якого говорить: "Збрешуть люди і візантійський Саваоф одурить, Не одурить Бог". "Візантійський Саваоф" для Шевченка це православна церква, яку він не любив усім своїм серцем.

Що православні й католики вважають у творчості Шевченка за хулу — евангелики визнають це за правдивий критицизм. Безперечно Шевченко не мав симпатій до православ'я. Візьмімо хоч би його враження ("Щоденник" 1857) від православної церкви:

"Ввійшов я до притвору і в перестраху спинився. Мене перестрашило якесь препогане чудо-диво намальоване на триаршинній округлій дошці. З початку я думав, що це індійський Ману чи Вишну заблукав до християнського капища — поласувати ладану та оливки". "Де християни? Де безплотна ідея доброї чистоти? Скорше в шинку ніж у цих зогиджених капищах" . . . "Зайшов до собору (катедри) послухати архиерейської півчі. Дивно, чи це з непривички, чи так воно й єсть — це певніше — але в архиерейській службі з усією її обстановою і взагалі в декорації показалось мені щось тибетське або японське. І при цій маріонетковій комедії читається Євангеліє. — Найпоганіший контраст!"

Звичайно Шевченко брав певні мотиви і на православні теми, як, напр., оповідання про "Іржавецьку ікону", але це він використовував як цікаві легенди.

Не мав жодних симпатій Т. Шевченко і до римо-католиків. Найкращим доказом цього є його поема "Єретик". В ній Івана Гуса — чеського патріота, борця за народню правду, Шевченко називає "правдивий", "сміливий", "великий мученик" і т. д., та немилосердно картає папу, що

"Людською кровію торгує
І рай у найми оддає".

Духовенство ж порівнює з воронами, гадюками, собаками, у них "в ясних ризах . . . лютії очі" тощо.

Які ж тоді були властиво релігійні погляди Шевченка? Найближче його світогляд підходить до евангельського. Лише евангелик може читати "Кобзаря" з цілком спокійним серцем і повним задоволенням. Шевченко безперечно вірив у Бога. Пишучи до свого приятеля на вістку про перенесену ним утрату, він радить йому: "Вір глибоко розумно". Це не є порада невіруючого.

Шевченко глибоко вірив у молитву. Його твори сповнені порад молитися. Він не раз пише про свої молитви. Він вірив Христові і любив Його. Ненавидів фарисейство й ідольство, православ'я і католицизм. Ми знаходимо в Шевченка без кінця і краю суто релігійні вирази, ними повний "Кобзар". В "Невольнику" він пише: "Скрізь неправда, де не глянь, скрізь Господа лають". В "Кавказі" він визнає: "Христе, Сине Божий". В "Неофітах" він називає Христа "Сином Божим у плоті" і т. д.

Усе це підтверджує, що всі симпатії Шевченка були по боці евангельського руху. І цілком зрозуміло, що всі його переспіви псалмів евангелики з великим захопленням співають на своїх богослуженнях.

Щоб не мати сумніву в евангельських настроях Шевченка,

(Продовження на ст. 2).

РЕЛІГІЙНІСТЬ Т. ШЕВЧЕНКА

(Продовження з ст. 1).

подаємо уривки з Шевченкових творів, що їх так старанно замовчують православні й католики, і які з великим захопленням читають евангелики.

"А я нишком
Богу помолюся,
Щоб усі слов'яни стали
Добрими братами
І синами сонця правди,
І еретиками
Отакими, як Констанський
Єретик великий!
Мир мирові подарують
І славу вовіки"!

("Єретик")

Тут Шевченко висловлює свої найглибші переконання. І тут же ми бачимо, що протестантів ("еретиків") він вважає "синами сонця правди". Для нього Іван Гус "еретик великий" — духовий велетень. Це "еретики" такого духа, що "спроможуться подарувати мирові мир і славу". Шевченко бажає, щоб і українці стали "еретиками" такими, як протестант І. Гус.

Шевченко завжди попереджає "сторонніх людей" і, вдивляючись зором мудреця вглибінь наступних поколінь, віщує:

"Не смійтеся, чужі люди!
Церква-домовина
Розваляться, а з-під неї
Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти".

("Суботів")

Це пророцтво здійснюється на наших очах. Ритуалістичні церкви розвалюються і наближається день, коли в Україні кожний матиме можливість помолитися вільно, без опіки "батюшки" з МВД чи "Охоронки".

При всьому бажанні ритуалістам важко зробити Шевченка православним чи католиком, як і атеїстам зобразити його безбожником. Звичайно в совєтських обставинах, де чимало громадян не мають найменшої уяви про евангельський рух, дуже мало поінформовані автори розвідок про Шевченка, не знають, як окреслити світогляд Шевченка. Беручи до уваги всі дані, що його не можна вважати за людину з ритуалістичним світоглядом, і не маючи ніякого уявлення про науку евангельської церкви, вони пробують зобразити його як поборника безбожности, наперекір глибоким релігійним почуттям, що так яскраво відбиті в його творах. Часто-густо це проробляють порядком "соцзамовлення".

У Тараса Шевченка, як і у старозавітніх пророків Ісаї і Єремії, глибока релігійність сполучена з гострим протестом проти релігійного лицемірства і всякої неправди. Візьмімо хоч би такі рядки його творчости:

"Храми, каплиці, і ікони,
І ставники, і мірри дим,
І перед образом Твоїм
Неутомленнії поклони —
За кражу, за війну, за кров:
Щоб братню кров пролити, просять,
А потім в дар Тобі приносять
З пожару украдений покров . . . " ("Кавказ")

Або:

"Кругом неправда і неволя,
Народ замучений мовчить,
А на апостольськім престолі
Чернець годований сидить,
Людською кровію торгує
І рай у найми оддає!
О, Боже! Суд Твій правий всує,
І всує царствіє Твоє!"

("Єретик")

Тарас Шевченко з великим захопленням перекладає і наслідує старозавітних пророків, бо відчуває в них споріднений дух. Дуже важко уявити, як православний може читати хоч би такі рядки:

"Світе ясний! Світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
Защо ж тебе, світе-брате,
В своїй добрій, теплій хаті
Оковано, омурано,
Премудрого одурено,
Багряницями закрито
І розп'ятієм добито?
Не добито! Стрепенися
Ти над нами просвітися,
Просвітися! . . Будем, брате,
З багряниць онучі драти,
Люльки з кадил закуряти,
Явленними піч топити,
А кропилом будем, брате,
Нову хату вимітати!"

("Подражаніє Ісаї")

Стверджуючи, що люди-фарисеї навіть Бога свого вважають співучасником своїх злочинів, сотворивши його "по образу своєму й подобію", як, наприклад, "візантійського Саваофа", Шевченко звертається до "всевидящого ока":

"Чи ти дивилося з-висока,
Як сотнями в кайданах гнали
В Сибір невольників святих,
Як мордували, розпинали
І вішали? А ти не знало?
І ти дивилося на них
І не осліпло? Око, око!
Не дуже бачиш ти глибоко!
Ти спиш в кіоті, а царі . . .
Та цур їм тим царям поганим!"

("Юродивий")

Правду, любов і братерство Шевченко вважає за найдорожче добро, якого бажає собі і всім людям:

"Мені ж, о Господи, подай
Любити правду на землі!"

("Молитви")

Евангелики, не вагаючись, погоджуються з почуттям Т. Шевченка і його думками, що він їх висловив у "Світе тихий". Разом з тим евангеликам таке близьке й співзвучне визнання Т. Шевченка, написане до княгині Рєпніної: "Новий Завіт я читаю з благовійним трепетом". Щоб зрозуміти, як Т. Шевченко ставився до Біблії, досить прочитати "Не погасай мое світило".

До якої з евангельських течій найближчі релігійні погляди Т. Шевченка? В "Неофітах" він визнає божественність Ісуса Христа і називає Його "Сином Божим у плоті". В поемі "Марія" він зображає, що Христос родився так, як і всі люди.

Социніяни, духові послідовники Арія, мали впливи на певні евангельські течії. Представники цих течій, визнаючи Христа за втілення Бога на землі, вважали, що не було істотним для Бога родитись від діви. Вони навчали, що Христос мав батька, як і всі люди, і одночасно був втіленням Бога. Академік німець, протестант Брюлов мав великий вплив на релігійні погляди Шевченка. Можливо, що від нього він перейняв деякі з поглядів, що відрізняють його від інших евангеликів.

У всякому разі Шевченко має незвичайно взнеслі погляди на Христа, хоч в поемі "Марія" допускає думку, що Його народження не було винияткового характеру. Цей погляд мильний, проте на підставі його не можна поставити Шевченка за межі церкви, маючи на увазі, що він сам без будь-якої допомоги прорубав собі стежку віри в нетрях ритуалізму.

Христос навчав, що слова, які люди казатимуть проти Сина Чоловічого, простяться їм, але залишається без прощення гріх проти Святого Духа, бо це гріх проти самої правди.

Отже, ми шануємо Тараса Шевченка не тільки, як геніяльного письменника і будителя народу, але як і великого пророка духової волі і нового життя. І поки наш нарід матиме в руках "Кобзаря" та твори Сковороди, доти не переведуться в Україні евангелики-протестанти.

Декотрі ритуалістичні церковні ієрархи пробують пояснити гострі випади Т. Шевченка проти православія і римо-греко-католицизму в рiжний спосіб, але з малим успіхом.

Ієрархія ритуалістичних церков боїться осудити Т. Шевченка за гостру критику їх обрядів, вірувань і життя. Як що б ті речі, які написав про них Т. Шевченко осмілився б написати хто інший, то такого відважного чоловіка давно вже було б передано анатемі і всіляко виклято. З Т. Шевченком цього зробити не можна, бо коли б церковна ієрархія осудила його, то нарід відвернувся б від них.

Цю проблему римо-греко-католики пробують розв'язати в той спосіб, що намагаються не допустити в нових збірниках творів Т. Шевченка друку найбільш гострих протиритуалістичних творів.

Часом це їм вдається, часом ні. Але ці спроби виявляють їх розуміння, що позиція Т. Шевченка в справах релігійних є непримирима супроти них.

З-поміж православних церковних достойників є спроба представити усі твори і вислови Т. Шевченка, в яких він картає, обрядовщину, лицемірність — і клір, як вибухи патріотичної несамовитости. Лихо лише в тім, що всі твори Т. Шевченка насичені духом оцієї "несамовитости" і "розпуки".

Для Т. Шевченка це не є виняткові настрої, але ним насичена вся його творчість. Т. Шевченко зовсім не виглядає, як якийсь поет, що в час скрайнього жалю не знає, що пише.

Навпаки, Т. Шевченко в усіх своїх творах виступає як Божий пророк, повний холодного гніву на всяку неправду, який не ховається з ним, але рубає зло з плеча.

Інші ритуалісти знову пробують уникати осуду в той спосіб, що твердять, що Т. Шевченко писав власне не про їх церкву, а про російське православіє.

Це пояснення наскрізь штучне і непереконливе. Поперше, сам Т. Шевченко про це ніде не згадує і не робить жадної різниці поміж одними або другими церквами. Його критика торкається основних догм ритуалістичних церков. Якщо ці догми він засуджує в одній церкві, він засуджує їх в усіх інших.

З цього всього можна зробити логічно лише один висновок, що вже час перестати уникати правди. Пора вже вшанувати геніяльного українського письменника і будителя народу не тільки словами, а і здійсненням його духових ідей і заповітів.

Будова пам'ятників Т. Шевченкові є славна річ і радує серце. Ми можемо ще більше прославити нашого поета і національного будителя, збудувавши йому нерукотворний пам'ятник в житті народу наслідуючи його заклики до духової реформи релігійного життя.

Українські евангелики на відкриттю пам'ятника Т. Шевченкові

Спорудження пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінгтоні вважається найбільшою подією в історії українських поселенців на цьому північному американському континенті. Учасниками цієї події було також кілька тисяч канадійців українського походження, які взяли участь у цьому всеукраїнському святі.

Українське Евангельське Об'єднання Північної Америки, як член Комітету Пам'ятника Шевченкові в США, взяло чинну участь в цій події. І з тієї нагоди УЕО відбуло Собор та одногодинне богослуження в столиці Америки. Від ошавської Пресвітерської Громади вибралося нас дев'ятеро осіб; восьмеро подорожувало двома автами, а один старший брат нашої громади, Ілля Владика, прилучився до групи, яка відбула свою подорож до Вашінгтону автобусом.

Ми знали, що матимем великі труднощі з помешканням і тому в дорозі до Вашінгтону ми зупинились в п'ятницю ввечорі у невеличкому містечку Абердін, де запросились на нічліг до сестри моєї дружини, Наталки Джонстон, якої муж є англійським проповідником. Наш відпочинок був дуже короткий, бо перед нами ще осталось 65 миль дороги до нашої дестинації. Треба було встати удосвіта, щоби прибути на час до історичної Пресвітерської Церкви у Вашінгтоні, де точно в 8-мій годині вранці мали початися Соборні Наради, а після нарад Святкове Богослуження. Ми прибули під вище згадану церкву в самий час, коли на вежі вибивала 8-ма година. Усіх прибуваючих ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ПІЛЬГРИМІВ стрічав під церквою Михайло Козак із великою радістю, що проявлялась на його лиці. Він запроваджував нас до просторної каплиці, що збудована в пам'ять шістнадцятого президента Америки, Авраама Лінкольна.

Сама думка, що представники українських евангельських громад зібралися в такому пам'ятному будинку, який вшановує пам'ять великого американського борця - страдника за святу волю людини й цілість держави, й думка, що за пару годин тридцять четвертий президент Америки, світової слави генерал Двайт Айзенгавр, відкриватиме пам'ятник другому борцеві - страдальцеві з тих самих часів, великому синові великої України, Тарасові Шевченкові; ці думки-гадки витворювали зворушливу духову атмосферу. Ця подія, відкриття пам'ятника нашому великому поетові, АПОСТОЛОВІ ПРАВДИ Й НАУКИ, в столиці наймогутнішої держави у світі, запалювала наші серця.

Заповідався дуже гарячий сонячний день і ми всі були раді, що зможемо відбути свої історичні зібрання в годинах холодного ранку. Присутні на зібраннях були також баптистський проповідник Марійчук, Іван Баран та балетмайстер Василь Авраменко. Були й другі визначні особи, яких імен я не пригадую собі в цю хвилину. Нарадами переводив голова УЄО Іван Р. Ковалевич, який також виголосив доповідь в українській мові про Тараса Шевченка. Проповідник Іван Яцентий виголосив в англійській мові доповідь на тему: "Шевченко в світлі його творів". Проповідник Володимир Боровський, екзекутивний секретар УЄО, прочитав резолюції, які одноголосно були прийняті. З причини ограниченого часу ухвалено продовження Собору при кінці цього літа в Українській, Евангельській Реформованій Церкві в Торонті, Онтаріо.

Не гаячи часу, ми в кількох хвилинах перенеслись до головної церковної авдиторії на спільне Соборове Богослуження. Переводив ним проповідник Володимир Боровський, який теж виголосив в українській мові проповідь, а в англійській мові виголосив проповідь В. Багрій, клерк Сесії Української Пресвітерської Церкви в Ірвінгтоні, Н. Дж. Читання Святого Письма й молитву виконав проповідник І. Яцентий. В кінці виступив з своїм щирим словом пастор тієї церкви. Вітаючи нас, він виявив свою радість, що ми українці Евангельських Церков рішили відбути свій Собор та богослуження в цій Національній Пресвітерській Церкві. Між іншим він сказав, що з тридцяти шости американських президентів десять були Пресвітерянами, які були зв'язані з цією церквою. Визначніші з них були: Авраам Лінкольн, Вудров Вілсон та останній активний член церкви, Двайт Айзенгавер — головний учасник відкриття пам'ятника Шевченкові. Він звернув нам увагу, що на одній лавці в церкві, четверта спереду, є прикріплена бронзова плита, на якій видніє напис, що в ній часто сидів під час богослужень президент Лінкольн. Тим ця церква є знана в цілій державі як Національна Пресвітерська Церква і яку часто відвідують туристи. У цій історичні церкві ми вшанували пам'ять нашого СВІТЛОГО ЕВАНГЕЛИКА, ПРАКТИКУЮЧОГО ХРИСТИЯНИНА, ВЕЛИКОГО ПОЕТА УКРАЇНИ—ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

І. Яцентий

Релігійний мотив в мистецькій творчости артиста Г. Полюги

(Жмут думок і вражень з нагоди його виставок)

Рік-річно в травні-червні відбувається в Нью-Йорку виставка малярська образів розлогої вже і безконечно-ріжноманітної — щодо стилів, шкіл, напрямків, тенденцій, технік і т. под.—групи незалежних образотворців. Широко розкидається вона тоді на долі міста в іколиці Скверу Вашінгтона, в сусідстві та в тіні одного з інтелектуальних і навчальних осередків міста — міського університету — по довколичних вулицях якого, на хідниках і парканах розложені й розвішані, завше вражаючі артистичними несподіванками, свіжі висліди мистецьких намагань і правдивої творчости як початкуючих, вічно шукаючих себе, так і правдивих, закінчених (не в розумінню часової, лише категорії) адептів тієї музи. Ця виставка стала вже невід'ємним складником і глибоко врізаною в обличчя цього міста традицією, як рівнож і виразом невловимо-невизначального, і навіть на мистецькій мові неартикульованого, культурного середовища в етнічному конгломераті того розмаху космополітальної метрополії, як Нью-Йорк.

Від започаткування її, в перед десятків вже нині літ, постійну участь бере в ній — один з немногих наших артистів-малярів — ширше, мабуть, відомий вже українському загалові, Г. Полюга, який волить мати за гало для своїх образів — щоправда стиснений в мурах — але таки небозвід світу Божого, з яким творчість нашого мистця майже виключно і внутрішньо-глибше зв'язана; замість тулитися в тісних скобках і мурах етнічного ґета під дахом деяких національних установ. В цих виставках бр. Полюга детермінативно і гідно репрезентує не лише наш національний первень м. Нью-Йорку, але й ту основну та, мабуть, первопочаткову димензію чи галузь мистецької творчости в малярстві, без якої ця виставка втратила б може свій головний, ессенціональний складник. Пейзажист Г. Полюга належить до консервативного натуралістичного реалізму старої школи. Видається інколи, при спробі глянути на цілість виставки, що без Полюги вона була б немислима саме як цілість.

Г. Полюга — не лиш фізично, але духом творчости, як і мотивами своїх інспірацій — належить рівно ж до невеличкого гуртка мистців в церковній громаді пресвітерської церкви при 3-ій Евеню, в якому члени укр. конґреґації творять видатно-передуючу групу, чисельно теж переважаючу. Провідником, інструктором і душею цих, початкуючих в перевазі, хоч не завше молодих адептів мистецької малярської музи, їх авторитетом та інспіратором є наш сеніор, бр. Полюга. Ця, неприкладова приналежність бр. Полюги контеніяльно висловлює зміст і характер його творчости. Від ряду вже літ вони теж влаштовують періодичні покази здібностей своїх, подекуди надійних, проспективних майстрів пензля, щойно побуджених витри-

(Продовження на ст. 6).

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Відійшла від нас

В вівторок 7-го липня упокоїлась в Бозі сестра Тетяна Каменецька, лишивши в смутку чоловіка Т. Каменецького, дочок Євгенію Сокіл, Софію Новел, Ірину Галансин, Маріяну Сич і синів Бориса і Василя, і вісім унуків і унучек.

Тетяна Каменецька

В четвер тіло покійної покоїлось в каплиці українського погребника В. Залісчука на 655 Спадайна Аве. Похорон відбувся в п'ятницю о 2 год. пополудні з Української Пресвітерської Церкви в Торонті при численних зборах приятелів і знайомих. Похорон провадили пастори М. Фесенко і І. Яцентий.

Покійна родилась в селі Сілець, Перемишлянського повіту в Західній Україні. До Канади приїхала в 1928 році і проживала в Ошаві.

В лютім, 1929 р., п. Каменецька одружилась в Ошаві. Покійна була довголітнім активним членом Української Пресвітерської Церкви в Ошаві, де при її активній участи було зорганізоване жіноче товариство "Зоря".

Родина Каменецьких переїхала до Торонта в 1942 році. В Торонті покійна стала діяльним членом жіночого товариства "Промінь" при Українській Пресвітерській Церкві та його довголітнею господинею.

В своїй церковній праці вона відзначалась посвятою і працьовитістю. Загально знана і шанована покійна була доброю дружиною і відданою українською матір'ю.

Д. К.

Світ і нас — болото заливає

Коли свого часу другий попередник теперішнього римського епископа, папа Пій XII, видав був енцикліку, якою всіх своїх вірних (римокатоликів), коли б вони належали до комуністичної партії або співпрацювали б із нею, екскомунікував, тобто — давав доклятьби і виключав із своєї церкви, тоді все вільне людство з полегшою відхнуло, незалежно від національної та релігійної приналежности. Чому? А тому, що в факті видання тієї енцикліки кожний побачив, що на світі ще є твердь і що болото ще не залило всіх просторів, що деморалізаційному болоту в його розливові поставлено якусь греблю. Коротко кажучи, кожна порядна людина на світі побачила, що між Добром і Злом є таки ріжниця.

Може декому здаватиметься, що таким підкресленням позитивної сторінки згаданої папської енцикліки ми хочемо якось спеціяльно відзначити першенство в добродійстві римської курії. Ні, зовсім не так! Ми докладно знаємо, що Ватикан у своїй практиці має дуже багато сотвореного ним зла, але знаємо також і те, що теоретично він видає себе за єдиного правдивого носія Христової віри й правди та за репрезентанта Добра. Супоставивши в рядок і поруч себе згадані практику й теорію, ми, однак, зачислюючи енцикліку тапи Пія XII до безумовних позитивів Ватикану, хочемо тим обґрунтувати нашу об'єктивність у всій цій справі, цебто — і в подаваних нами наступних думках та міркуваннях.

Не тривало то довго, як після тієї енцикліки Пій XII відійшов у вічність, а на його місце був обраний, нині вже теж небіжчик, папа Іван XXIII. І ми побачили, як із його приходом колісниця Римо-католицької Церкви, під його керівництвом, покотилась на шляху між Добром і Злом у цілком протилежнім напрямку, ніж це спостерігалось за понтіфікату Пія XII, тобто — від теоретичного, а за часів Пія XII, почасти і практичного, Добра в бік штабу головної квартири Люципера.

Світ витріщив очі від такого несподіваного заскочення. То вже не були якісь неозначені чутки, не були то також якісь таємничі дипломатичні коншахти та кроки. Ні, це вже почалося цілком одверте залицяння ізлигування християнської будь-що-будь Ватикану з не лише антихристиянським але взагалі з безбожницьким Кремлем, — папи Івана XXIII з Нікітою І-им!

Усі ж пам'ятаємо недавню авдієнцію зятя Хрущова, Аджубея з жінкою своєю, в того ж папи Івана XXIII, відтак привітання останнього з приводу чогось-там, післане московському Кремлеві і теж офіційне римське запрошення на 11-ий Ватиканський Собор штучної Московської Православної Церкви та прибуття туди її представників. Отже, світ остовпів і було з чого!

Бо що це все мало б означати?

Насувається капосне питання: як же тоді бути з тією екскомунікацією? Добре, з Іваном XXIII-им не було б великого клопоту, бо він уже сам ексомунікувався, — вже є на Правді Божій, але ж залишається тут папа Павло VI, який, як "папа робітників", фірманить зо своєю карою все далі в глиб "царства свободи", — отже, як із ним у зв'язку з тією екскомунікацією? В цім місці можуть нам сказати, що кожний папа є абсолютний деспот і може собі робити, що тільки захоче. Добре, — це було б міцно сказано, але тоді насувається дальше питання: Як же тоді бути з папською непомильністю? Якщо кожний папа є непомильний, тоді жодний з них не може виступати в засадничих справах проти інших пап, бо цим він нараз перевернув би догори ногами догмат про непомильність пап. Отже, дійсний стан речей показує нам правду, що звучить: "Хоч верть-круть, а чи круть-верть, то таки в черепочку смерть"! Не доїде кінця екскомунікація, то пропаде вся непомильність.

І коли в XV-ім ст. московський Малахейович пророкував, що, оскільки були і пропали два Рими, а тепер є третім Римом Москва, так "четвертому Риму не бывать", то ми хочемо лише сказати те, що вже всі знаки на небі і землі однозначно вказують, що незабаром усі ті рими полетять на всі вітри. І, дай Боже, щоб це сталося якнайшвидше!

∴

Та це все було б ще, як то кажуть, лівбіди, н, і нехай би нею журились римокатолики та безбожники. Одначе так, немов би навмисно, щоб виникла таки ціла біда, на тлі тієї попереду намальованої картини "братання" трапилася подія, яка вже і нам, українцям, "закатала цвяшок" у саме тім'я. З цілою очевидністю, як один із наслідків згаданого братання, стався факт прибуття до Риму на 11-й Ватиканський Собор митрополита кир Йосифа Сліпого, — отже, зо смертельних обіймів люциперських концентраків до лагідних і батьківсько-теплих обіймів святого вітця.

Кажемо "факт," але факт незбаданий, майже окультно-спіритистичного характеру і попросту факт несамовитий!

Ми, звичайно, завжди радіємо, коли зачуваємо, що комусь там щасливо повелося "вибрати собі свободу", — чи то при втечі через берлінський мур або при якійсь іншій нагоді; і серце нас болить, коли при якійсь такій спробі не пощастить і, розуміється, трагічно кінчиться для того нещасливця. Тому без сумніву наша радість була без порівняння більша в випадку митр. Йосифа Сліпого, хоч би вже тому, що йдеться про національно нашу людину. Але будьмо і в цім випадку так же об'єктивними, як були ми в попередній частині цієї статті і поставмо питання: Чи митр. Йосиф Сліпий також "вибрав свободу", чи ризикував при цім чимсь і чи, опинившись на свободі, хоче в майбутнім "вибрати також свободу"?

На ці всі питання мусимо, одначе, без усякого вагання відповісти відмовно. Архиеп. Йосип Сліпий приїхав явно і навіть славно на советський пашпорт, як московський громадянин, а що звичайні советські громадяни таких можливостей не мають, отже, тому то в цім випадку маємо просто типовий приклад поїздки за кордон першого-ліпшого советсько-московського підданого. Так само наш "подорожній" і, власне тому, що він був нормальним подорожнім, а не втікачем, під час своєї подорожі цілковито нічим не ризикував. Також мусіли розчаруватися і всі ті, які сподівалися від архиеп. Й. Сліпого, коли останній опинився на дійсній свободі, проголошення себе еміґрантом. Сталося бо якраз навпаки, — всі ми кількома наворотами читали в пресі, як архиеп. Й. Сліпий проголошував, але своє тверде бажання повернутися назад до... царства Сатанаїла!

Що це явище має означати? Як його український громадянин, незалежно від того, де знаходиться — на еміґрації чи в краї — має розуміти? Вже уплинуло півроку з того часу, коли ця московсько-ватиканська "бомба" експльодувала, але не можна сказати, щоб українське суспільство на еміґрації ясно, характерно і головне правдиво, в своїм же власнім інтересі, зареагувало на ту "експльозію".

Частина того суспільства з якоюсь суперпартійницькою маніякальністю, так ніби нічого надзвичайного не сталося, вперто натякає про якогось "мученика" та про "ісповідника" . . . Це ті, ми сказали б, фанатики фальшивої справи, які, на жаль, є тут першим тенором, бо вважають, що та справа належить виключно до їх "парафії", а в дійсності це велика неправда, бо справа загальнонаціональна!

Друга частина того ж нашого суспільства, яка в решті інших національних галузей та справ досить добре, а де треба, то й революційно, виспівує першим і дужим голосом, спеціяльно в цій справі заховується якось мляво, несоборно та без належно-потрібного акценту і замість співу на повний голос, лише "гомонить" про подію.

Третя ж частина обрала собі найлегшу ролю, яка "не відніметься від неї", — вона соборно мовчить, так немов би її такі явища не обходили: "То, мовляв, справа унятів!" Ясно, що це є антиподи отієї першої частини маніяків.

Сам же Кир Йосиф Сліпий, перебуваючи вже півроку поза межами долини сліз і горя, теж хоч його Церкву ворог винищив, уперто та таємниче мовчить, хоч цілий український народ, а в тім числі і його вірних, він закував у такі тяжкі кайдани неволі, що тільки з поміччю Бога і при напрузі всіх зусиль можливий є порятунок.

І так, як людина, мовляв, з часом звикає і до шибениці, так само і наше еміґраційне суспільство в цей час уже звикало і до "пісеньки" в виконанні отих згаданих вище чотирьох голосів. Після первісного остовпіння ніби була наступила позірна рівновага та вдаване співжиття. Але ось нараз ця подиву гідна ідилічна тишина знову порушилася.

На цей раз заворушення вчинила польська преса (америк. "Час" із 5. 2. 64., англійсько-лондонський "Ожел Бяли" та краківський "Тигоднік Повшехни") своєю сенсаційною вісткою про те, що митр. Й. Сліпий був офіційно запрошений і був присутній в московсько-советській амбасаді в Римі на прийнятті, влаштованому з нагоди большевицької жовтневої революції (власне — контрреволюції!), і мав там заявити журналістам, що він є советський громадянин і що після закінчення 11-го Ватик. Собору повернеться до Советського Союзу. Ця ж польська преса написала і про поширювану в цей час у Римі поголоску про те, що ніби митр. Й. Сліпий має бути номінований кардиналом.

Тиждень після польської преси всю цю сенсацію потвердили і "Укр. Вісті", українська католицька газета, що виходить в Едмонтоні, Канада, подаючи при цім розмову архиеп. Й. Сліпого з дипломатами та журналістами в подекуди іншій редакції, ніж це вчинила польська преса. Отже, після цієї версії, архиеп. Й. Сліпий мав сказати, що він не приїхав із СССР до Риму на постійне життя і що він бажає повернутися на своє місце до Львова.

А щоб образ ситуації, в якій опинилася ціла та галабурда в останній час, був повніший, згадаємо і про найновіші вістки, які появилися в пресі. Отже, — папа Павло VI мав ніби іменувати митр. Й. Сліпого "архиепископом вищої ранґи", яка дорівнює ранзі патріяршій. І ось, довідавшись про це, Москва зареаґувала протестом у Ватикані, засуджуючи цю номінацію, бо вона, мовляв, вивищує і без того неіснуючу урядово в СССР українську церкву, і погрожуючи Ватиканові мало не розбиттям якихось там переговорів між церквою та державами в соціялістичних краях.

∴

А тепер мусимо в цім усім добре розглянутись і поробити висновки.

З попереднього змісту нам стало без усякого сумніву і цілком ясно, що:

1) між царством Люципера (Москвою) і Ватиканом прийшло до певних домовлень, узгіднень і рішень;

2) наслідком останніх стався факт вислання Москвою до Риму архиеп. Й. Сліпого;

3) завданням останнього мала бути реалізація всіх тих попередніх між контраґентами домовлень (це ж очевидне!);

4) Москва, посилаючи архиеп. Й. Сліпого до Риму, посилала його, як свою довірену людину, — з вигодами і зо своїм пашпортом;

5) архиеп. Й. Сліпий сам не один раз потвердив, що він є сов. громадянин, приїхав на сов. пашпорт і що думає туди назад поверtaтися;

6) Ватикан, домовляючись із Москвою, був без усякого сумніву погодився на особу архиеп. Й. Сліпого, як післанця Москви до нього, бо вважав його так само, як і Москва, своєю довіреною людиною, правда, по іншій лінії;

7) взявши під увагу точку четверту, ніяк неможливо дивуватися, що архиеп. Й. Сліпий одержав від римської сов. амбасади запрошення на імпрезу з приводу большевицької жовтневої контрреволюції і що він там був присутнім, як видатна персона, давав інтерв'ю журналістам та мав розмови з дипломатами, як про це вже вище в нас тут сказано, та

8) все це аж досі відбувалося явно-славно, без усяких заперечень із боку якогобудь чести гідного контраґента, — все йшло, як по нотах! . .

Аж гульк і раптово почувся зойк: — хтось із них наступив другому на нагнітку! Яка ж необачність? Хіба ж Ватикан не знав, що нагнітка, — це болісна справа? Бо ще, коли б він був іменував Кир Й. Сліпого кардиналом, було б лівбіди: — кардинал сюди, кардинал туди і назагал це ні до чого Сатанаїла не зобов'язує, але . . . номінувати його "архиепископом вищої ранґи", яка означає ранґу патріяршу, а ця обставина в свою чергу означає іменування Кир Й. Сліпого головою Церкви, що по всій видимості знаходиться на терені СССР, — тоді, "сударь", якої церкви, га? — Ну, та ясно, що Української Католицької Церкви! — Ех, сударь (чи товаріщ), какая ж ето дерзость с вашей стороны; ведь мы ету церковь уже давно ліквідіровалі ! . .

Ось та нагнітка! І тому такий вереск, навіть із погрозами про розбиття коекзістенційних взаємовідносин. Виходить, що контраґенти про це не домовились і експромтальна "соціотехніка" Ватиканові не повелася.

Та нас цікавить особа української людини, якою є архиеп. вищої ранґи Й. Сліпий. Якщо він себе досі заколисував мрією про повернення "на своє місце у Львові" і во ім'я цього кривив душею і сумлінням, то тепер, після московського "протесту", мусить із того зрезиґнувати і зрозуміти, що то були з його боку даремні жертви.

А зрозумівши це, нехай разом із нами зробить ще два наступні висновки:

9) що для нього немає іншого виходу, як тільки "вибрати свободу", віддавши Москві назад і сов. громадянство і сов. пашпорт та

10) коли ж би митр. Й. Сліпий цього не вчинив і залишився б і надалі сов. громадянином, тоді нехай не нарікає, що історія в своїх анналах писатиме цілком маленький розділ про одного неісповідимого ісповідника та про недомученого мученика.

Так речі маються і не інакше!

∴

Від редакції. Одержавши повищу статтю, ред. звернула увагу авторові на те, що певні часописи надрукували спростовання про присутність митр. Й. Сліпого в сов. амбасаді. На це автор статті прислав редакції відповідь з своїми додатковими міркуваннями і просив статтю помістити без змін, що ми і робимо, друкуючи і додатковий лист. Поводження митр. Й. Сліпого за кордоном треба брати в цілості, амбасада лише ознака глибшого розкладу.

Високодостойний Пане Редакторе!

Вашого листа із 30. 4. одержав і дякую за нього. Я ніде не читав ані самого "спростовання", ані про спростовання щодо відвідин арcп. Йосипа Сліпого. **Саме спростовання було б важливим тоді, коли б він сам його підписав.** Думаю, що то є "качка".

А ось я прочитав у "Том. Укр." в ч. 21-ім ц.р. статтю "На марґінесі доповіді" і бачу з неї, що еп. Іс. Борецький в своїй доповіді виправдує арcп. Й. Сл. за його відвідини "амбасади", — значить, що спростовання було фальшиве ("Мета виправдує засоби" — пам'ятаєте? Аджеж їм не першина — це стара школа бр. . . . , тому так

(Продовження на ст. 6).

БОЛОТО ЗАЛИВАЄ

(Докінчення є ст. 5).

легко і "плавно" договорився з "ванькою").

Зрештою, вага справи не в тім: — чи відвідував, а чи ні, бо "відвідування" — це дрібненька рисочка, яка ніяк не в стані змінити цілий образ. Справа в тім, що архиеп. є "совєтським громадянином із сов. пашпортом", приїхав з "функцією" від Нікіти, не вибирає собі свободи, нарід його поневолено, а церкву його тотально знищено (але його — ні!), а він — мовчить, як риба, і вперто хоче "вертати назад" — куди? до чого? Ясно — виконав "місію" і вертає скласти "звіт"!

На цім тлі відвідування амбасади — це зовсім не дивне явище, бо дивним було б, коли б така особа не відвідувала амбасаду, а так — "коексістенція" явна, хоч і не славна. Говоримо це все не з причин особистої натури, навіть не з причин міжконфесійних різниць, лише єдино зі зглядів оборони національних інтересів.

Тому, Дор. Пане редакторе, думаю, що зо статті не треба нічого викидати, хібащо ще додати дещо з цих наших міркувань і нехай вони виправдуються, бо ми не маємо з чого!

Д. К.

ПОЛЮГА

(Продовження з ст. 3).

мати пробу не завше сприятливих змінностей нашого часу.

Не маючи замиру удаватися до хоч би побіжної характеристики цих виставок, не можемо одначе не відмітити одного, поважно вражаючого, може їх манкаменту, що його відчуває відвідувач. Цією їх недостачою, оскільки ходить про найзагальнішу характеристику — є **брак підставового духового споріднення** поміж загалом звичайних членів, членів церковної громади, як таких, з її мистцями. Титул, терен та організаційні рамці цих виставок суґерують припущення, що те, що становить основу того споріднення, повинно б було знайти своє відверкалення і хоч би в мінімальній мірі бути репрезентоване в тих показах. Наші мистці, в цьому ширшому крузі життя й духовому середовищу, яке формує їх психічну структуру, мали б бути узгіднені до того, щоб глибину і силу своїх релігійних відчувань, потреб і переживань узовнішнити в спробах мистецької творчости. Чисто секулярний характер і зміст цих виставок (в них беруть участь не лише члени студійного гуртка) зовсім не оправдує тих припущень та сподівань і настроїв загалу членів церкви. Експонати, що складаються на зміст цих виставок, за малими вийнятками не проявляють, безпосередньо і в більшости, навіть найдрібнішими натяками джерел релігійного надхнення їх авторів. Документарне значення цих показів наявне і мало б стати предметом журби та застанови на відповідних місцях (в загальному образі модерного секуляризованого життя), як симптом відірваности того життя від релігії, в ділянці мистецтва прикладово й зокрема на нашому ґрунті засвідчено-го.

Зі становища релігії роля і вартість мистецтва полягає в тім, що і оскільки воно є, чи має бути евангелістичним місіонаром, месаджером, вісником, речником непромінальної краси, що, не підлягаючи засудові смерти, нарівні з двома іншими побратимними божественними якостями людського духа — правдою і любов'ю — відслонює нам крайчик завіси до вічности.

Мистецтво нині відірване від релігії. До цього відірвання, в загальній атмосфері засвітщення, причинилася найбільше наука, що сама станула на цей шлях давніше. Та на цьому заг. процес секуляризації не спинився. Від розводу прийшло до нового супружжя—мистецтва з наукою. Натуральним наслідком цієї нової сполуки була для мистецтва його нова залежність, а законною їх дитиною, що прийшла на світ, в нашій добі доростаючи до віку своєї доврілости, стала технологія з її дальшим нащадком: технікою. Новітня техніка це ніщо інше, як поєднання науки і штуки. В її, бодай найкращих продуктах, що заливають і опановують нині життя, тоді, як не як, не добачити (поза внутрішніми в основах, їх конт-традиціями) певних елементів краси. "Світова виставка", що саме відбувається в Нью-Йорку, дає багато-багато вимовних ілюстрацій до цього. І не слушним було б взагалі заперечувати "чудам" техніки естетичної вартости: передовсім "краси математики" — ліній, формул і форм; своєрідної краси і поваги абстрактного людського мислення. На цьому саме ґрунті й зродилося модерне т. зв. абстрактне мистецтво, яке оперує тими самими елементами; з тою лише різницею, що артикульовану мову науки заступила тут газардна довільність фарб і звуків. Під впливом науки сучасне мистецтво має в собі математики і технології більше, ніж своєрідної образотворчости людського духа. Найкраще і найвиразніше це проглядає, й ми бачимо, нині ще в модернім будівництві. В дійсності й це ніщо інше, як неволя краси, що несміливо й боязко прозирає крізь в'язничні келії (клітки) новітніх будівель. Модерна архітектура це одначе ще найбільш сьогодні зрозумілий для людського духа рід мистецтва. Але малярство і музика, де не обов'язують вповні суворі й тверді закони техніки та дисципліна математичного думання, лише здібні були легко й швидко збочити на манівці, майже нев'язаної ніякими нормами, фривольности й зловживання елементами абстрактности до безміру безформности й безладности, яку без тяжкого коментара годі привести до ладу. І нашої громади покази сплачують свою теж маленьку лепту в тій данині нашій добі. В їх закутках ми знаходили невибачливі, щоправда, скромніші приклади інефабільности — поза підписом (титулом образів) — того роду спроб своєрідної суґестії, для якої мистецтво може — на наш погляд — служити, хібащо конвенційно, лише як "terminus technicus".

Але з другого боку наші покази (в доповнення до згаданої на початку виставки) унаявнюють, хоч може і неспівмірно та інколи не повно *), факт, що наша громада має й готових майстрів (maestro), не від нині відомих навіть поза укр. середовищем, здібних дещо більше сказати, якщо не великому, то бодай нашому вужчому, малому світові.

Найближче до здійснення цих проспективних завдань чи виглядів наближується творчість бр. Г. Полюги, артиста в посіданню таємниць краси, з виразним мистецьким обличчям, якого вирізблена індивідуальність і певність пензля однозгідно, суцільно й суверенно панують над матеріяльними засобами мистецького вислову й комунікації.

Артиста Полюги ми знаємо більше як пейзажиста. Але доброю прислугою показів було, що вони дали нам змогу побачити, в цілому ряді прекрасних, технічно досконалих малюнків теж іншого Полюгу, який рівновартно опановує і ту облась малярства, що не зовсім відповідно означується терміном "мертвої природи", чи інколи більше вдало "застиглого життя"; дарма, що ніяке мистецтво ніколи не може вийти поза межі цього засуду своєї обмежености: завше здане лиш на те, щоб схоплювати і передавати кожночасно, в образі, тільки один момент застиглости живої краси з посеред змінностей живого світу.

В творчості Полюги ми бачимо християнина без сліду зарозумілого самосполягання, що в християнській покорі перед Творцем світу вміє відважно підійти до альбому божественних красот у ньому і розкрити цю скарбницю природи в безлічі її композиційної різноманітности. Якщо дехто міг би підмітити і завважити, що його артизм доведений, на вершку його фінезії до вибачальної (формальної може дещо) стабільности мотивів, то саме в цьому відношенню і тут ми схильні — глянувши глибше до цієї особливости в творчості Полюги — зідентифікувати релігійні мотиви його надхнення. Саме з цієї прикмети артизму Полюги (хоч не безпосередньо теж та не наявно, а доступно в дорозі розумової аналізи) прозирає християнська місія його мистецької діяльности.

Не знаю, чи можливо буде передати в слові цей превалентний мотив і елемент в пейзажах Полюги. Живою для Полюги природа не в тому сенсі, що вона, чи в ній щось рухається (в цьому його індивідуальна відмінність в трактуванню життя природи в порівнанню з арт. І. Кучмаком); рух ще не є цілою і одинокою мовою природи і виразом життя. Природа промовляє теж глибшесяглим сенсом єдности і зв'язку й з людиною, не лише натурального, фізичного, елементального зв'язку, але духового з нею зв'язку людини, яка є дитиною природи так само, як — рівночасно — і твором Божим та й в тім сенсі, що

---

*) В цих показах, на жаль, не завше бере участь артист-маляр І. Кучмак, член тої ж конґреґації. Відомий більше як представник укр. народнього, зокрема ж воєнного, жанру; хоч його незрівнюючий образ "Буря надходить" успішно ривалізує на межі жанру і природи, яку він відважно і досконало виводить із буденніх рямок статичних зображень: Динамізм і сила природи, незалежні від людини— це його (образу) тема.

творивом Його є всесвіт. Це — основа тої єдности, хоч і не тотожности; бо людина щось значно більше і вище від довколішньої природи. Але на основі тої єдности мова природи полягає в тім, що багато є в ній такого, що зображує, символізує людське життя, висловлюючи тим і відслонюючи так його глибший зміст та сенс. І саме це становить про релігійну основу красот природи та малярського — в дотичних ділянках — мистецтва. Небо є символом заразом і духового змісту природи, цебто храму божественних, у своїх початках і заложенню, красот — в повнім противенстві до поганського храму молоха новітньої технізованої цивілізації. Неконтроверсійна ворожість останньої до свого матірного лона — природи, розлучивши тим небо від землі, розірвала архитектонічну цілість будови того храму Божого і м. ін. від цього сьогодні як найбільше дізнала, і як найосновніше причинилася до диссетації духового первня.

У Полюги ж відворотно, краса світу Божого в невід'ємно-інтимнім поєднанню — в найкращих образах його — неба і землі; в їх плезантній, гармонійно збалянсованій синтезі. Цей момент—пензлем в його простягненій в тім напрямі руці — Полюга постійно підкреслює. І в цьому саме ми добачаємо вимовність та християнську місію релігійного ентузіязму нашого мистця. Полюга одначе зовсім не романтик-песиміст у відношенню оточуючої його сучасности; він не кличе нас відвернутися від актуальностей життя і не вертає нас назад до природи, до відірваної її контемпляції; він, навпаки, є життєвим реалістом, який Божу, не знівечену, не дистортовану в наміреній ідеалізації, природу наближує, якнайпо приводить до нас, до наших міст і хат.

Ось типовий його мотив: осінь — як і осінь людського життя — в повені лагідного тепла природних фарб. З окраю ліса потужних — на передньому пляні — дуб'ястих дерев веде широка дорога — закінчуючи... період мужнього людського життя. Вона одначе не уривається тут, як і життя само. Ми в проліску бачимо, що вона простелилася вужовато десь далі, побігла собі в бік, а перед нами розстеляється долина й поле зібраного достиглого збіжжя з вузькою посеред нього доріжкою... — старости (всяких обмежень), яка веде десь геньгень у темінь далечі похмурого силуету гір; що рівно ж не є виразом безнадійности кінця всьому. Бо за ними, за горами, весела блакить неба, в гармонійній суцільності з приємхуватою грою хмарок — манить принадою світла вічности. — В інших його образках інші елементи природи, в різних композиційних сполуках, дають підставу, будять думку до подібних рефлексій про інші сторінки людського — нашого життя.

Артиста Полюгу ми мали змогу пізнати не лише як автора мистецьких витинків природи — ширших чи дрібніших її фрагментів — але також більших розмірами панорамних образів як заразом, теж другої сторінки його творчости, виставово зарепрезентованої. І їх нескладна тематика та простота й директність мотивів тільки увипуклюють мистецькі вальори та силу їх експресії для оглухлої до того новітньої людини. — Ось, як малюнок природи, пробудженої в серпанку ранньої імли, у весняній порі її життя, щойно скинувшої зі себе таємничу покриву ночі. Вібрантна соковитою свіжістю нового життя зелень полонить нашу увагу й приковує до образу, як цілости. На убіччу розлогої долини, на окраю ліса, в далені, обкраяної на передньому пляні берегом ручая і ставка, поруч розкиданих безнамірно деревець, — осамітнена хатина... Не припадковою цій ширшій природній перспективі відсутність — хоч би в функції стафажу — людини (мабуть теж і в самотній хатині), цього нещодавно непоминаного інґредієнту подібних образків (як десь, напр., і у згаданому вище образі арт. І. Кучмака, де сила дій природи не мала б властивого сенсу й значення і не знайшла б підкреслення без відношення до людини, цього, подуманого Творцем, — в одно-сполуці, — кроля й корони світа). Бо є полишеній "архаїчного" стилю хатині ледви чи модерна людина здібна була б і могла б замешкати, навіть зібравшись на відвагу оселитися в такім давно забутім закутку світу. Божого і в нефамільярнім середовищу. Нерομантично настроєний Полюга висловив цю абсенцію, свідомий того, що сучасна людина, радше син авт, парквеїв та гайвеїв, як вже духово відчужена, сюди не належить. Бож — додамо від себе — вона майже в цілости виверненої істоти своєї належить вже дефінітивно до неприязного для природи світу, індустріяльної цивілізації, ним дихає і так само й однозгідно схильна лише, в брутальній до неї (природи) байдужости, — там, де ще не замкнений їй доступ — утилітарно використовувати природні резервати, як терен, радше, до... занечищення відпадками і залишками по наповненню вибуялих шлунків імперсоналізованою теж їжою, бо працею власних рук безпосередньо не приготовленою і тому не шанованою, не ціненою, як дар тої ж Божої природи . . .

Якщо повищі мотиви виступають у Полюги в обильній різноманітності мистецького вислову й інтерпретації, то ця їх повторність ні в якому разі не підважує ані мистецької, ані тим більше духової — релігійної — вартости і значення його мальовничих витинків природи, кинених на полотно; це ж бо і є їх місією. В репітативній "настирливості" — якщо на те згода, навіть, — того їх "matter of fact" ми схильні бачити тільки контра-парт до монотонности життя технізованої цивілізації наших днів, побудованої на новітній повторності до краю змеханізованих і тим до дрібниць зодноманітнених рухів. Убійчості цього стилю "життя" Полюга противставляє життедайний, спонтанний ритм природи, здоровий, будуючий, подихом нев'янучої свіжости оновлюючий людину в "людині зубчикові" монструозної машини - фабрики, в яку обернено наш світ. В цьому саме і актуальність — гармонійна часовість — мистецького провідництва нашого Божою ласкою наділеного і відзначеного неоднократного артиста старої, непохитного чола, школи, духом християнського реалізму овіяної.

Полюга не — чи не лише — спеціяліст у вужчому, технічному розумінні; — більше, ніж відірваний від життя технічний виконавець-заробітчанин. Його завдання йдуть далі й глибше. Релігійної бо його натури наміром є вчинити розраховано тривалий ефект на постійного споглядача, який знайшов у нього щось відповідного для себе, власника образів, а не лише на припадкового оглядача, що приділює їм інколи менше уваги від метелика до його квітів. Полюга працює не лише з метою вдоволити зір, чи збудити жмут подразнених почувань. Здебільшого він має щось закомунікувати розумові, збуджуючи його власні рефлексії.

Виринає не-відповідиме дефінітивно питання: яке місце Полюги в уявній галерії сучасного мистецтва — де його місце серед чужих? Наше повище завдання, глянувши на одну лише, щоправда, визначальну, але не вистачально — самонаявну характеристику його творчости, — не було подиктоване ризиковною спокусою дефінітивного щодо цього наміру. Це вимагало й вимагає аналізи, розумової застанови, що, однак, не є властивим, безпосереднім завданням самого артиста. Це, тобто радше аналізу наших власних вражень і переживань, мистець ліберально полишив нам — критикам і власникам його образів.

Сам Полюга не аналізує, не видобуває, не виокремлює того чи іншого — одного лише — моменту чи первня краси в природі, — односторонність, відповідальна — під впливом науки — за збочення скрайних представників абстрактного напрямку в мистецтві, де холодний розум диктує руці. В противенстві до цієї дуже популярної нині школи — чи радше тенденції — акцептувати виключно розумові здібності людини — стоять напрями, що уважають вистачальним — зокрема в малярстві — лише око (спостереження), та почування: імпресіонізм та сурреалізм. Полюга не впадає в розгоні реакції й до цього екстрему. Він — поза ними і якнайдалі від гістеричних скрайностей обох. Він реаліст - в обох, можливих до розріжнення, розуміннях; в суб'єктивнім: щодо особи артиста з почуттям пропорції і міри, в яких гармонійно поєднані основні духові узгіднення людини, досконало зрівноважені на щаблі їх мистецького розгорнення — око, розум і почування. Це з одного боку, а з другого — в об'єктивнім розумінні — як реальний вияв тих здібностей у творчім їх співділянню — у вислідах, тобто тої творчости, в образах. Артист Полюга схоплює природу в безпосередньо даних її конкретностях, уймаючи її як синтетичну цілість: не розкавалковану розумовою аналізою, як рівно ж без переваги й надмірностей емоціоналізму в переданню кольорів і форм, викривлюючих її обличчя. Він не впадає в

(Продовження на ст. 8).

ПОЛЮГА

(Докінчення з ст. 7).

гріх снобізму й а-християнської нев'язаної свободи сурреалізмів. Полюга свідомий того, що й він під законом суверенного Творця в тій же природі. Звідси його і його образків єдність з природою, з чого й прозирають християнські мотиви його творчости.

У Полюги немає нічого експериментального, справляючого враження невикінчености, урваности, неготовости — цих графних відповідників безгрунтовности і хиткости сучасної людини, виколеєної, чи висадженої з сідла призвичаєнь, в рямах потрясеної в основах нашої цивілізації. Вказуючи на дефінітивні вартості, Полюга вчить цінити життя як дар Божий. Він є мистцем на гранітному п'едесталі християнської релігії.

В. Левицький

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА

Дня 21. VI. відбулося відкриття пам'ятника на гробі блаженної пам'яти пастора Л. Бучака на цвинтарі в Гамільтоні. Приятелі з далека і з близька прибули висловити свою шану. Програмою провадив пастор місцевої евангельської церкви В. Кучер.

Видання Біблії

Брітійське Біблійне Товариство повідомило голову комітету для видання поправленого перекладу Куліша, пастора І. Гомінюка, що їхній "копірайт" переклад Куліша вже скінчився Б. Б. Т-во абсолютно нічого не має проти того, щоб новостворений комітет видав поправлений переклад і дають комітетові вільну руку в цій справі. При цьому вони жалують, що на часі не можуть допомогти фінансово, але просять інформувати їх про працю.

DANGER ZONE

By James Ray Shelton

Bob Munroe hunched his shoulders against the cold Saturday night rain and then hurried up the walk to a small white bungalow. He knocked at the door and waited for his Uncle to open it. Then he stepped inside where he was greeted with welcomed warmth, and the vile odor of beer from his own breath.

He moved to the center of the living room, stopped, and turned to face an inquisitive stare from his Uncle. After a moment he spoke. "Uncle Harold, — I've had a taste of torment tonight."

Harold Munroe ran a hand across the grey of his temples. "You've had a taste of something else too, haven't you?"

"One bottle of beer," Bob replied. "It was my first— and my last." He crossed the floor to the sofa and sat down. "That's how everything started. Dave Warren and I got a fellow who was drinking to buy us two bottles of beer because we are only sixteen. — I guess we thought it would be exciting — like you see on television, and in some magazines..."

His Uncle nodded. "Well, how did it turn out? Was it exciting, or was it something you hadn't expected?"

"We had a wreck. — Dave and I were driving around in his car, and things started getting all blurry. The next thing I knew we had smashed into a tree." Bob dropped his head into his hands. "Then Dave told me to run. — I think he stayed with the car. The police would have traced him anyway."

"They traced you, too, Bob. At least they explained to Dave that if anyone was with him, he may have been hurt. So Dave told them about you." Harold Munroe walked over to Bob and laid his hand on his shoulder "They—the police called your father. He's out looking for you now."

Bob shook his head slowly, and for the first time, tears showed in his brown eyes. "I was hoping that Dad and Mother wouldn't have to know. — They have always trusted me — and *completely* since I united with the church." He stared up at his Uncle. "I don't suppose *anyone* will trust me now."

His Uncle forced a smile. "Does *anyone* mean Gail Thompson?"

"It means my whole Sunday School class." He managed a half grin. "Of course, that includes Gail."

"Well, if I were you, I'd go home now, — face my father, and tomorrow I'd go to Sunday School and Church. That way you will find out if people feel any differently about you."

"I'll go home," Bob said. "But I'm not going back to Sunday School any more. I've *disgraced* them tonight, so the best thing for me to do is stay away from them. — At least, no one will have to act friendly toward me, just to be polite."

Harold Munroe shook his head. "So that's how little you really think of your Sunday School friends. I'm afraid you have a lot to learn about real Christians."

Bob got up from the sofa and walked toward the door. "It's not how little I think of them," he said. "It's how little I think of myself." He opened the door and started outside, but his Uncle's voice stopped him.

"Those two beers were mighty expensive, weren't they? — Cost Dave his car and his driver's license — cost you more than that, maybe."

"What do you mean when you say it *cost me* more than it cost Dave?" Bob asked.

"Well, Dave isn't a Christian. But you — it seems to have cost you your faith in God's forgiving power, faith in your fellow-Christians — and faith in yourself."

Bob faced his Uncle's gaze in silence. After a moment he turned and stepped outside into the cold rain, without speaking. He walked the three-houses distance to his home and stood outside the door — hesitant about facing his parents.

It was a long, almost sleepless night for Bob. Then the first rays of sunshine filtered through the window curtains to lay like a golden blanket across his bed. It was the same sun that had started many other beautiful Sundays. Only the emptiness in his stomach was present to remind him of the difference. Even so, he asked himself, "Is this real? Did last night *really* happen? *Please.* — Couldn't it have been a nightmare. — Just something horrible that I dreamed?"

Yet, he knew that it was real, and when his mother peeped into his room to ask if he were going to Sunday School, he said, "No, Mother. Please don't make me."

After that, he dressed, but waited in his room until he heard his parents leave the house. While he waited, he had wondered why they hadn't insisted that he go to church. There seemed to be no ready answer to that, so he dismissed it from his mind.

He went into the living room and turned on the radio. At least he could listen to preaching. Then something deep inside his mind spoke, "Why pretend to be what you know you're not? Why not be yourself for a change? There should be some good popular music on now — or maybe some fast rock 'n roll."

At the same time that music filled the room around him, the doorbell rang. Bob opened the door and stood face to face with Gail Thompson.

A smile glowed in her blue eyes as she spoke. "Morning, Bob! Say, you're going to be late for Sunday School if you don't hurry!" She used one hand to push a dark curl from over her forehead.

Bob glanced down at his feet. "I see you haven't heard about last night yet."

"Of course, I heard," Gail exclaimed, and the smile stayed on her face a moment, then a thoughtful seriousness took its place. "I also heard that you aren't coming to Sunday School anymore."

"That's right," Bob replied. "Maybe you don't hold last night against me, but the others will — No, Gail. I'm not going to disgrace them again."

Gail grinned. "Okay, Bob. You never have to go to church again — not if you continue to feel as you do now."

She stepped out of the doorway and waved to some-one up the street. Suddenly four cars pulled up in front of the house and stopped.

Bob frowned. "What's all this?"

"Oh, nothing," Gail said. "Just the whole Sunday School class. — And, by the way, we picked Dave up on the way over. He's in one of the cars."

"You mean . . . !"

"I mean that we're holding class in the house of Mr. Bob Munroe," Gail said. "You see, Bob, the rest of us have never had an experience like you and Dave had last night. And we figure that you two can give us a lot of reasons why we never should."

Bob shook his head. "That's like saying that you actually need me?"

Gail nodded her head. "We do need you, Bob. Just like you and Dave need the Sunday School."

After he had found seats for all of his classmates, Bob whispered to Gail. "I just can't seem to understand it. — No one acts as if I ever did anything wrong in my life. — Why Gail?"

She smiled understandingly. "It's simple," she whispered. "Jesus explained it when He said, If you forgive men their trespasses, your Heavenly Father will also forgive you. Not by our merit of course, but by His love to us in Jesus Christ."

The Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXV. Число 7. Торонто, Онт. Вересень 1964 September Toronto, Ont. Рік XXV. Число 7.

Героль Робертс

ПРАВО НАЗИВАТИСЯ ХРИСТИЯНИНОМ

" . . . і в Антіохії учні були вперше названі християнами"
Дії Ап. 11:26

Ми маємо підставу вірити, що коли учні вперше названі були християнами, то вони й названі так були—насмішливо. На них дивилися згори. Їм бракувало суспільної поваги. Їх віра була дивна, а поведінка незвичайна. Вони належали до нового й погорджуваного руху, без суспільного признання. Як же ж природньо було зневажати цих людей.

Та зневага ця не тривала довго. Скоро завважено, що ці послідовники Христа були визначними людьми. Вони виявляли велику відвагу. Вони були цілком щирі. Вони були відданими учнями Того, кого вони визнавали за Господа. Їхнє життя було виявом глибокої смирности. Швидко стало наявним, що найвищим наміренням їхнього життя було: бути вартим нести на собі ім'я Христа, якому вони з радістю і вповні були віддані. Малодивним отже було, коли зневага уступила місце подивові. Посвятне життя завше **відслонювало переконання, що їх другі охочі були сприймати і шанувати.**

Як ті антіохійські християни стали варті нести Його ім'я? Чи немає в їх доконаннях чогось такого, щоб навчити та надхнути нас, як сьогоднішніх християн? Чи можемо ми, спонукані й поштовхнені тими першими християнами, дійти до великої, як і вони, вартости? Я думаю, що вони мали б багато дечого оповісти нам.

★

Перш за все антіохійські учні **знали вартість підпорядкування.** Вони здавалися на волю Боже, як вони знали Його в Ісусі Христі, своїм Господеві. Вони **знали вартість цієї підлеглости.** Вони знаходили силу й рівновагу в посвяті. Вони не лякалися перед вимогами дисципліни. Вони знайшли і зрозуміли, що **послух приносить свободу.** Вони були невтомними і ввязятими у свідченню для Ісуса Христа, що був для них всім у всьому. Вони не грішили двозначністю в льояльності до Нього. Вони взяли за своє Христове проголошення, що Він був шлях правди і життя. Вони звірили своє життя Йому цілковито. Вони вірою жили.

Людина осягає найвищу мудрість і силу як навчиться підлягати. Підпорядковністю вона перемагає гордість і марноту. Вона віддає себе в розпорядження Всемогучого. — Коли світ пишається в самозарозумілості, а на жорстокість відповідає жорстокістю і підозрілість виважує підозрілістю — така цивілізація стає в обличчу найтяжчої небезпеки. Хтось міг би подумати, що ми навчилися з лекцій від катастрофічних війн і неспроможности осягнути спокій, який був би спокоєм.

Дивне — чи ж ні? — як часто людина недостосовує себе ставити чоло кризам людського досвіду, — тому, що вона не бажає підпорядкувати своє життя Богові. Вона пробує один одчайдушний засіб за другим, хапається цього й тамтого патентованого ліку, тоді як тим одним, чого вона потребує, є розкаяна підданість, яка приводить її до трону Бога для одержання ласки, прощення і сили, яких вона потребує, щоб встоятися у житті. **Гордість веде нас на шлях турбот і тримає нас при них.** Це тиранічний наш володар.

Чи краще людина робить, коли пробує бути сама, ніж тоді, коли вона старається вдержатися при житті з поміччю Божою? — Це приступ християнства, що людина потребує Бога. В собі самій людина не має достатньої мудрости. В собі самій вона не має достатньої сили. Погоджуючись вповні з витривалим і послідовним гуманістом, що відкидає плаксивість і помахування червоною пахтою при появі життєвих й суспільних недуг, — християнин одначе вірить, що це саме гуманіст є тим, що заслуговуєтиме пожалування. Він тратить багато того, що мусів би мати. Гуманіст нехтує і є байдужий до великої мудрости і духової сили, що нею Бог готовий наділити тих, що виявляють бажання прийняти ці дари. Гуманіст йде самотній шляхом життя, тоді як Бог бажає йти з ним. Він відкидає стоваришення і спільність люблячого Бога. Він відкидає Боже провідництво. Він відмовляє гостинности для Найвищого. Він осуджує себе.

Тепер гуманіст поконаний. Модерна війна з її брутальністю і загрозою тотального знищення цивілізації протверезила нас до того степеня, що гуманізм видається застрашаючо поверховним і невідповідним як шлях спасіння. Одної хвилі Юліян Гекслі (англієць, світом визнаний лідер гуманізму — пер.) ще спробує говорити відважно про заручини гуманізму, але навряд чи переконає він багатьох на стільки, щоб вони були схильні брати його слова серйозно. Красномовність гуманістів про те, що "ми направді побачили себе, які ми є, але будьмо відважні" — не робить вже враження на стурбоване суспільство. Все менше й менше, в такому світі, як нині ми живемо, ми охидні вірити, що людина може перейти почерез сама. Ми радше щораз більше упевнюємося в правдивості твердження віруючих, що людина мусить бути ведена і підтримувана Духом Божим, якщо вона має опанувати життя. **"Наші бажання є нашими для того, Господи, щоб зробити їх Твоїми".**

■

Більше того, антіохійські християни були варті носити ім'я Христа, тому, що вони знали **силу єднання.** Для них не було того, щоб бідний ставав проти багатого, білий проти чорного, ліберал проти консерватиста. Вони чули потребу стояти разом. Вони зв'язані були разом незримими узами християнської привязаности — єдністю духа в повязанню спокою. Вони любили один одного. Їх вірність була глибока і правдива. Вони охочі були нести тягарі один одного. І вони здійснили справжню демократію через визнання істотного братерства у Христі, знаючи, що вони були б покликані засвідчити їх братерськість в хвилях суворої проби. Вони трималися своєї спільности, якого б тільки зла не учинив їм світ. А світ так часто робив це — те найгірше; на те тільки, щоб переконатися, що вони були непоборні.

Модерні християни мусять навчитися бути й ходити разом. Ми мусимо скупчити й зшикувати наші ряди в маршу наперед. Ми мусимо класти натиск на те, в чім ми згідні, а не на наші розходження. Ми мусимо звеличувати наші великі науки й традиції, що тримають нас вкупі. Ми мусимо говорити мовою — один Господь, одна віра, одно хрещення. Ми мусимо зрозуміти, що Дух Святий наполегливий вести всіх християн до розпізнання волі Божої. Наш голос буде слабий на форумі світового і громадського життя, якщо ми не потрафимо говорити як однозгідні послідовники Христа.

Ми тут заангажовані в боротьбі на смерть проти секуляризму; проти зажерливости ексклюзивізмі і амбітности, проти расизму, проти дегуманізуючих і знеосібнюючих модерне життя сил, проти наукових винаходів, що дають нам велетенську силу, яку ми не в спромозі поставити під моральну контролю, проти націоналізму, що його люди перетворюють в певного рода релігію, проти партикуляризму й провінціоналізму. Як християни, ми мусимо єднатися для проголошення прав і вимог Христа до нашого світу. Ми мусимо — зосереджені в думках — голосити про великі діла Божі. Церква, як могутня армія, має йти вперед. День може бути наш, але ми мусимо поспішати.

Антіохійські учні довели, що вони варті були нести ім'я Христа, бо вони **осягнули ототожнення з Ним.** Вони шукали того розуміння й Духа, який був в Ісусі Христі, їх Господеві. Вони жили відзначаючо. Шлях їхнього життя був під знамєнєм

(продовження на стор. 2)

Право називатися

(продовження з ст. 1)

христа: — в душах своїх вони підтримували вогонь Духа, а на тілі вони несли знамена Христа. Їх зізнання були ясні, а свідчення позитивні.

Прожите життя це найбільший аргумент, що його він може додати до справи Христа. Це безспірна логіка християнства. Це непоборна правда. Це невгасальне світло, що пройме темряву світу. Це слово Бога живого. Це те, чого світ найбільше вимагає від тих, що визнають себе християнами. Це відповідь на сумніви і до спрагнень.

Чи ж не схибило модерне християнство тяжко, не спромігшись бути дистинктивним, відзначаючим? Ми робимо забагато компромісів. Ми зачасто знижуємо наші корогви; ми не діємо з мотивів християнських. Часто неможливо розрізнити задекльярованого християнина від людини, що не визнає Христа. Непокоюючий лямент поета: "Світа з нами забагато" — слушний щодо християн. Ми в більшості стратили грунт через нашу нездібність жити в світі, але не бути від світа. Ми стратили респект через неспромогу осягнути християнську ідентичність . . .

Час надходить для здійснення тої тотожности в Христом. Ми мусимо діяти з християнських мотивів. Ми мусимо зробити християнство рушійною силою й революціонізуючою в його поставі до життя. Ми мусимо добачати волю Божу й чинити її. Ми мусимо припинити забаву в релігію. Ми мусимо шукати найперше Царство Боже і справедливість Його. Ми не сміємо дозволяти меншим льояльностям диктувати нам, у що ми маємо вірити, чи що робити.

Важною річчю є вірити і діяти так, як християни повинні вірити і робити. Ми мусимо діяти в християнських мотивів. Ми, наприклад, мусимо поводитись не як демократ чи республіканець, але як християнин, що прагне зробити Христа рішаючим в усіх життєвих взаємовідносинах. Ми мусимо глядіти за тим, щоб одуховнювати поняття, якими живуть люди. Тільки так ми зможемо побороти зло сьогоднішнього дня, що зависло над нами.

★

Великої заплати коштуватиме ця наша ідентичність. Ми відмовимося від самовдоволення. Ми навчимося глибше розуміти дисципліну і відмовність. Ми пізнаємо значення жертвенности. Ми навчимося зносити урази світу. Ми прийматимемо терпіння за щирість переконання. Тільки так ми будемо готові для Христової в нас гостинности. Тільки при цих умовах ми можемо сподіватися віднови християнської першого віку відданости і сили. Тільки так ми можемо осягнути тотальне просякнення нашої тотальної культури тотальною Євангелією. (за висловом Елтона Трублоода — нині одного з визначних християнських мислителів) і тільки так зможемо здобути право називатись християнами.

Коли я був учнем середньої школи, я мав щасливу нагоду чути промову Вільяма Дженінґс Брін-а. Красномовний цей член парляменту (було це в Англії) говорив більше про релігію, ніж про політику і пристрасно закликав до вірности для Христа. Він говорив про відвагу первохристиян. Він змальовував їх смерть від диких звірів на римській арені. Вони йшли на смерть зі співами віри на устах і з незломною відвагою в серцях. І багато римлян, що приходили сюди для зневаги і кпинів із них, ставити собі питання: "Що увійшло в життя цих людей і зробило їх здібними вмирати як християни? Чи не якась то вища сила вдохновляє й піддержує їх?".

Арчибалд Мек-Лиш, колись осуджуваний автор, що відкидав можливість переносити, винуватив їх тим, що вони були байдужі до якихбудь вартостей, недбалі до значення, та втікали від наслідків.

Те саме — не з нещасливої припадковости — можна було б сказати й про нас — в претенсіями бути християнами. Наша зобов'язуюча вірність для духовних вартостей така плитка, що ми виявляємо мало заторбовання, коли ці вартості стають перед лавою осуджуючого трибуналу світського й поганського суспільства. Нам бракує свідомої доглядности для значення християнського провідництва і тому ми дозволяємо нашим поверховним звіренням керувати нашим життям. Тож коли в нашому світі справи приймають гірший оборот, з причин нашої недостатньої учнівської відданости, ми відмовляємо покаяння і втікаємо від наслідків.

Це тим більш стає трагічним, [illegible] фактом, що християнство є тим одиноковартним, чого наш світ потребує. Наш світ потребує повного звірення правдам всесвітового значення. В цім звіренню криється запорука перемоги над еготизмом, провінціялізмом і націоналізмом. Людина вступила вже до нового дня, коли вона не може дозволити собі на розкіш бути невинно-пестливою. Вона не може вже ненавидіти інших людей і воювати проти них. Християнство говорить як ніщо інше — про загальність. Бог є Богом всіх людей. Христос — спасителем усіх. Людська особовість безконечно і вічно варта в очах Божих. Життя може бути обильним, але воно може бути і в повні слави. Людина може бачити день спасіння.

Найвищий вже час для християн осягнути ідентичність і правдиво її засвідчити. Правдиве признання для християн сьогоднішнього дня прийде тоді, коли світ оцінить їх, як колись первохристиян — наполегливо завзятих перевернути світ догори дном..

"Ми не знали Тебе, як [повинно:
Не навчились Твоєї мудрости, [любови й сили;
Речами світу й марнотою [проминливих хвиль
Думки ми наші наповнили.
Дай нам світло Твоєї правди
Побачити, й прозріти в Тобі [Господи".

★

"Ми не любили Тебе, як [повинно,
Про любов Твою до нас не [дбали,
Твою присутність холодом [приймали,
І до Твого обличчя линули [слабинно.
Безкорисно - безумовну [любов, що нею є Ти
Дай нам чистолюбним серцем [віднайти".

Пер. В. Левицький

ПІСНЯ ПЕРЕМОГИ

Перемогу оспіваймо:
Свят, свят Бог і славен Він,—
І землею Він владає,
і за небо честь, поклін!

Перед Ним падім покірно —
перемогу ж Він здобув,
як на горі, на Голгофі
на хресті розп'ятий був.

Знов ось те Він поновляє
перед смертю, що прирік:
з духом, тілом Він приходить
Бог живий і чоловік.

О, вітаєм, Агнче Божий,
наш Спасителю благий!
Тебе славлять земля й небо,
прославляє світ цілий!

Поправлений переклад Куліша

Відгуки читачів:

"Мене дуже потішила вістка про видання поправленого перекладу Біблії Куліша. Бажаю вам усім Божого успіху в цім ділі".

Петро Тофан

"Я буду молитись, щоб Господь дав вам сили, мудрости і знання і бажання, щоб працювати і поправити Біблію".

Й. Гуйдаш

"Горяче вітаючи Вашу мудру ініціятиву в справі поправи перекладу Біблії П. Куліша".

Д. Куліковський

"Прочитавши в останньому номері Вашого видання оголошення, що створена комісія для видання поправленого перекладу Біблії Куліша, ми дуже втішилися. Думаємо, що цю працю Сам Господь благословить на Його славу, а нашим людям послужить на спасіння їхніх душ".

Григорій і Женя [illegible]

НЕЗРОЗУМІЛА ОПОЗИЦІЯ

"Християнський Вісник" в ч. за липень - жовтень ц. р. помістив статтю,— "Справа виправлення Біблії перекладу П. Куліша". В дійсності стаття мала заголовок "Видання поправленого перекладу Біблії П. Куліша".

Отже автор, очевидно, не читав статті уважно, інакше не написав би деяких річей, які він написав.

Про Христа Святе Письмо пророкувало, що Він "Тростинки приломленої не доламле, й льону, що куриться почав, не погасить" (Іс. 42:3).

Цього духа повинні б мати і діти Божі. На жаль, автор статті намагається перешкодити добрій акції і загасити вогник, що почав жевріти.

Інші народи мають по кілька перекладів Біблії і кожного разу, коли появляється новий переклад, його все вітають, як новий вклад. Критика перекладу на місці, але не перед тим як його ще зроблено, а потім—як його надруковано. Чому український народ має обмежитись перекладом православного митрополита Іларіона? — тяжко зрозуміти. Той факт, що його собі сподобав автор статті, не є вистачальним аргументом для такого обмеження.

В своїм бажанні перешкодити праці видання поправленого перекладу Куліша автор статті подає твердження, що розходяться з фактами. Так він пише: "Оскільки мені відомо, членство українських євангельських громад, яке належить до різних деномінаційних груп, прийняло в своїй переважаючій більшості переклад д-ра Івана Огієнка і ним спокійно користається ось уже понад два роки, Невдоволені цим перекладом лише деякі одиниці, а вокрема пастори згаданого комітету."

Цілком ясно, авторові повищого нападу невідомо, що українські п'ятидесятники в Злучених Державах звернулися до Американського Біблійного Т-ва і воно надрукувало Біблії Куліша без поправок. Отже перед вами ціла українська деномінація, яка й далі вживає старий переклад Куліша і не хоче користатись новим д-ра Огієнка. Українське Єв. Об'єднання кілька років тому ухвалило постанову, яка й досі не відтягнена, що переклад д-ра Огієнка не надається для вживання на богослуженнях, а лише для приватного читання. Я знаю кілька громад, які й далі вживають на богослуженнях старий переклад Куліша, не маючи кращого.

Навіть само Біблійне Т-во, яке спочатку плянувало надрукувати півмільйона українських Біблій, свою думку змінило і видрукувало порівнюючи невелику кількість Біблій перекладу д-ра Огієнка. Не тільки це, але воно взяло під розгляд питання продовження продажу і друку старого перекладу П. Куліша поруч із новим.

Не тільки серед українських протестантів, але й серед православних українців є чимало провідних і рядових членів, які осуджують переклад свого митрополита як дуже поганий. Одним із них був відомий на всю Канаду основоположник православної церкви суддя Михайло Стечишин. Редакція "Єв. Правди" має кілька листів від нього в цій справі. Він не один серед православних такої думки. Суддя М. Стечишин рішуче обстоював переклад П. Куліша, як найкращий і провадив активну пропаганду проти нового перекладу свого православного митрополита.

Усі ці факти виявлюють, що автор нападу на поправлений переклад П. Куліша недостатньо поінформований про речі, про які він пише. Його твердження, що помагати у виданні нового перекладу "є марнотравством Божих грошей", а його заклик до братства не помагати в цій справі виявляє нерозважливість, бо він забуває, що в цім випадку ходить про Святе Письмо.

Автор нападу має якесь примітивне розуміння щодо участи в новозорганізованім комітеті. Він чомусь думає, що якщо хтось сподобав собі переклад д-ра Огієнка, то він уже якби запродався навіки і не має права більше брати участи в інших комітетах.

Той факт, що певна людина не осуджує перекладу д-ра Огієнка, нічого не має до діла з участю в комітеті для видання поправленого перекладу П. Куліша. Певна людина може похваляти переклад д-ра Огієнка і в цей самий час помагати у виданні якогось іншого перекладу.

Сам д-р І. Огієнко міг би взяти участь в виданні поправленого перекладу П. Куліша якби хотів і це не значило б, що він зрікся свого перекладу. Один переклад не відкидає, і не осуджує другого, як також і участь в цій праці. Бр. Біблійне Т-во повідомило комітет, який підготовляє поправлений переклад П. Куліша, що воно бажає йому успіху і просить інформувати його про поступ справи. Отже, якщо навіть видавці перекладу д-ра Огієнка мають добру волю супроти нової акції, то чому автор статті в "Християнськім Віснику" заплював таким гнівом на тих, що спершу похваляли переклад д-ра Огієнка, а тепер готові допомогти іншому перекладові? Закид, що вони ніби змінили свою оцінку перекладу д-ра Огієнка зовсім не витікає з їх участи в нашім комітеті.

Ці члени комітету і далі обстоюють переклад д-ра Огієнка, але не бачать ніякого лиха у виданні поправленого перекладу П. Куліша. Якщо дехто не може цього розуміти, то не слід виносити свого нерозуміння на сторінки преси, говорити про "мораль" і таким способом дискредитувати свою власну мораль.

Твердження, що до складу комітету входять лише старші віком люди, так само не відповідає правді. Є старі є і молоді. Але якщо б і всі члени комітету були столітніми дідами, то їх працю треба судити за їхнею якістю, а не за їхнім віком.

Автор статті так само ставить себе суддею кваліфікацій членів комітету. Ми вважаємо, що всі члени комітету мають добрі кваліфікації для праці, до якої вони взялися, і закид автора лише є висловом його внутрішнього неспокою і браку миру. Згадка про "фахівців по судових справах" засуджена вже відповіддю Бр. Б. Т-ва. Шкода, що статті такого характеру стали появлятись на сторінках "Християнського Вісника", який дотепер уникав несправедливих закидів, сварки і несумлінних інсинуацій.

Такої праці Бог не благословить, та й люди в світі, які знають факти, прочитавши отаку "полеміку", навряд чи будуть зацікавлені в Євангельському русі, бо подібні речі вони мають і у себе, і їм нема сенсу один заколот міняти на інший..

М. Фесенко

"Я вважаю Писання Божі, що вони є найбільш взнеслою філософією".

Ісаак Ньютон

Пенсійний плян не охоплює всіх

Канадійський пенсійний плян так, як його запроектовано, не охоплює тих, що його найбільше потребують. Ті, що заробляють на рік менше ніж $600, або працюють для себе і заробляють менш $1,000, лишаються поза пенсійним пляном. Для них існує право дістати $75 на місяць, якщо вони доживуть до 70 років, або можуть дістати цю пенсію від 65 років, якщо нездатні до праці. При цьому їм дається медичну обслугу. Проте, $75.00 на місяць абсолютно невистачальні для прожиття людини, а таких людей в Канаді, які заробляють $600 на рік, є тисячі. Конче треба усталити мінімальну платню, на яку людина могла б прожити на протязі місяця, і для цієї категорії підвищувати щороку їхню пенсію відповідно до зростання цін.

Було б справедливіше дати трохи менші пенсії для тих, що мають більші зарібки, а забезпечити пенсіями, які дійсно покривали б видатки прожиття, дійсно бідних людей.

ТАКОЖ ІНФОРМАЦІЯ

"Телеграм" в Торонті від 10 липня принесла вістку: "Три голштінських корови, яких вибрано з найкращих стад в Канаді, будуть відправлені з Монтреалу для Кубанського штату близько Краснодару в полудневій Росії".

Поперше, нема "кубанського штату." Був колись "Кубанський Край", незалежна козацька республіка з переважно українським населенням. Цю державу російські комуністи окупували, козаків знищили, край грабують з його багатств.

Столицею Кубанського Краю було місто Катеринодар. Большевики переіменували його на Краснодар. Отже Краснодар є головним адміністраційним центром Кубані, а не те, щоб Кубанський штат знаходився близько Краснодару.

Все це ніби діється в "полудневій Росії". "Полуднева Росія знаходиться геть на північ. Кубанський Край знаходиться на північ від Кавказу. Комусь треба ще багато вчитись географії і історії.

"ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 20 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

До читачів "Єв. Правди"

Редакція не хоче повторювати всім добре знаних фактів, що видавання часопису потребує засобів, і що ті, хто читають часопис і спроможні заплатити передплату, повинні це зробити.

Передплата "Єв. Правди" в Канаді і Сполучених Штатах виносить $2.00 на рік. В Европі, з огляду на валютні різниці, — $1.00 на рік. В Південній Америці — по спроможности. Передплати можна посилати в спосіб, що читачеві здається найбільш зручним у країні його перебування.

Чи Ви вже вислали свою передплату? Ми висилаємо на прохання "Єв. Правду" безплатно тим, хто передплати заплатити не може з різних причин. Таких адрес ми маємо сотки. Отже, кожна передплата тих, що мають засоби, помагає нам висилати "Єв. Правду" тим, хто таких засобів не має.

Редакція

Українські протестанти і кредитові спілки

Здавалося б, що кредитові спілки повинні були б розвиватися з найкращим успіхом саме серед українських протестантів. Будучи працьовитими, тверезими, вони мають певні заощадження.

Навчання Євангелії про взаємну допомогу і співпрацю найкраще відбивається в кооперативному русі, знаходячи своє застосування в сфері економіки.

Проте, з усіх релігійних груп у Канаді українські протестанти найменше цікавляться кооперативним рухом узагалі, а кредитовими спілками зокрема. На цілу Канаду існує лише одна українська протестантська кредитова спілка і її розвиток дуже повільний, не через брак протестантів або брак фондів у них, але через брак зацікавлення.

І ми спостерігаємо, що коли українці православні чи грекокатолики, зорганізувавши великі кредитівки дають змогу своїм членам мати фінансову допомогу в часі кожної потреби за поміркованими відсотками, українські протестанти йдуть до них також із простягнутою рукою по допомогу.

Кредитові спілки також мають змогу помагати в будові своїх церков, в культурно-освітній праці і провадити інші акції, маючи не тільки великі фонди, але і поважні з них зиски.

Уже час, щоб українські протестанти зацікавилися кооперативним рухом узагалі, а кредитовими спілками зокрема і взялися до розбудови своїх кредитових центрів. В самому Торонті нараховується більше 10,000 українських протестантів і якщо б навіть частина з них створила свою кредитову спілку, то її обороти сягали б рівня інших великих українських кредитових спілок. Обов'язок пасторів і провідних братів по різних українських евангельських церквах — піднести і здійснити організацію кредитових спілок.

Подія, що викриває

При посвяченні пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінгтоні представникам українських протестантів було відведене не другорядне місце і ніде в програму свята їх не включено.

Це не сталося через недогляд самих протестантів, бо вони домагалися перед відповідними українськими установами, відповідальними за програму свята, щоб і їхньому представникові дано активну частину в програмі свята, а не місце спостерігача.

Українські протестанти брали активну участь не тільки в збиранні фондів на самий пам'ятник, але і в захисті самого проекту, коли на нього робились напади та притягли до участи й допомоги визначних англомовних протестантів, як також і протестантську пресу.

Усе це було зігноноване. Які висновки з цього може зробити об'єктивний спостерігач?

Поперше, що певна частина українського світського проводу просто ще недоросла умово і культурно до розуміння правдивого відношення між церквами і суспільством. Вони ще мріють, щоб увесь український народ належав лише до їх церкви, а решта — вороги. Це є свого роду духовий примітивізм, який породжує святі інквізиції, переслідування релігійних переконань і дуже споріднений до марксистської ідеології, хоч може і ворогувати з комунізмом. Інші хоч і розуміють, що запорукою духового поступу народу є повна свобода совісти, зокрема в релігійних питаннях, але вони не мають громадської мужности боронити ці свої переконання.

Всі подібні потягнення шкідливі для народнього життя, і тримають нарід у великім назадництві.

Самий клір, який був в опозиції до участи українських протестантів в святі, своєю опозицією довів, що вони цілком не розуміють духа християнства. Всяку правду, а найбільш евангельську, можна ширити успішно лише переконанням, добрим аргументом, добрим прикладом, а не мечем і огнем. І ті церковні ієрархи, які пробують стримати вільну евангельську думку переслідуванням, не знають, якого духа є Християнство, бо переслідувані і зневажені ще глибше переймаються тією правдою, за яку вони готові терпіти ще гірші речі.

Недопущення українських протестантів до активної участи в святі ще тим більш непослідовне, що пам'ятник відкривав пресвітеріянин Айзенговер, а почесним головою комітету був баптист Труман.

Історію і життя назад повернути неможливо. Українські протестанти є невідкличним фактом українського релігійного життя всюди і чим скорше клір і провід це зрозуміють, тим краще буде для їхніх церков, народу і справи.

Не можна в часи атомової бомби, космічних супутників та інших ознак поступу і знання нашого століття жити духовими категоріями і ідеями, які на кілька сот років застаріли. Треба, щоб віра була пристосована до сучасного життя, не можна на атом іти з святою водою і свічкою, як деякі з духового проводу пробують робити, продовжуючи просити безрезультатно у святих допомоги і проклинаючи протестантів.

Magna est veritas, et praevalebit.

Чи передплатили ви "Єв. Правду"?

Собор УЄО

В Торонті в днях 5 - 7-го вересня відбувся собор УЄО. До складу нової управи увійшли: голова пастор І. Яцентий; заступником голови на Сп. Штати бр. В. Багрий; заступником голови на Канаду бр. М. Ковак; секретарем УЄО пастор В. Боровський; радними: пастори: І. Р. Ковалевич, В. Кучер, М. Фесенко. До контрольної комісії ввійшли брати: М. Савицький і В. Грисюк.

Перебіг нарад був діловий і було складено плян праці на наступний рік. В неділю 6-го вересня відбулося соборове богослуження в Українській Пресвітерській Церкві. Рано проповідував пастор В. Кучер з Гамільтону, а у вечері пастор Костюкович з Нью-Йорку.

По полудні в Злученій Церкві на Квін вул. відбувся спільний обід. По обіді бр. М. Козак висвітлив образки з своєї поїздки на Україну і в Палестину. Лекція і образки були незвичайно цікаві.

Варто відмітити гостинність дирекції інституту Св. Володимира в Торонті, який погодився дати приміщення для учасників собору. Цілком ясно, що хоч поміж православним і протестантським крілом існує деяке напруження, це не поширюється на провідних лаїків.

Загально відомо, що заможні протестанти щиро підтримали православний інститут св. Володимира пожертвами. З свого боку дирекція інституту пішла назустріч приїжджим членам собору.

Це культурне ставлення треба вітати. Всі ми однаково думати ніколи не будемо, але як діти одного народу повинні мати добру волю один супроти одного, не зважаючи на релігійні різниці.

Шевченківська Академія в Сан Павло

26 липня б. р., у великій театральній залі Колежіо Корасон де Жезус, відбулася величава Академія, присвячена 150-літтю народження Батька українського відродження. Свято відбулося за такою програмою:

Перша частина: 1. Бразилійський національний гимн — виконав на піяно проф. Карл Андрій Вацик; 2. Український національний гимн — мішаний хор під орудою п. Омеляна Чучмана; 3. Відкриття — п. Михайло Дворa; 4. Доповідь українською мовою — інж. Петро Головко; 5. Доповідь португальською мовою — проф. Католицького Університету, віцедиректор Історично - Географічного Інституту, д-р Тіто Лівіо Феррейра; 6. Рецитація укр. мовою — інж. Степан Саміла; 7. Заповіт — хор.

Друга частина: 1. "Реве та стогне" — хор; 2. "Гони вітер" — у виконанні молодих танцюристів; 3. "Запорізький ганок" — чоловіча група; 4. "Коломийка" — балет молоді; 5. "Під враженням серенад" — комп. Віла Лобос — піяно — вик. проф. Вацик; 6. "Подільський козачок" — чоловічий балет; 7. "Горлиця"; 8. "Катерина"; 9. "Гречаники" — балет; 10. "Думи мої" — хор; 11. "Гопак" і 12. Закриття.

Усі точки виконано на високому артистичному рівні і авдиторія нагородила виконавців голосними оплесками.

З приємністю відзначаємо, що на святі були присутні: представники уряду, місцевої військової залоги та інтелектуального світу, представники консулятів Америки та Німеччини та численні гості з поневолених народів як европейських, так і азіятських.

Належить велика подяка старшим і молодшим побратимам за допомогу, організаторам за працю, виконавцям і всім тим, що спричинилися до переведення цього величавого свята.

Присутній

Концерт Рідної Школи в Гамільтоні

Як тільки пастор Кучер переняв, він зараз завважив, що молодь дуже зденаціоналізована молодь дуже зденаціоналізована. Щоб запобігти денаціоналізації української дітвори, пастор Кучер відкрив курси навчання української мови в шкільній залі Пресвітерської Церкви при 58 Ирл булиці.

Щоб зробити навчання української мови доступним всім дітям, наш пастор встановив оплату за науку й на покриття шкільного приладдя лише 2 доляри за шкільний рік. Зголосилось 14-ро дітей (троє дітей походять із німецьких родин) і одна доросла жінка, ірляндка, яка теж рішилась вивчати українську мову.

Для малих дітей і для тих, які не мали зовсім поняття про українську мову, створено Дитячий Садок, якого вчителькою стала пані Р. Кучер, дружина пастора, а для старших дітей і для тих, які знали бодай два, три слова по-українському, влаштовано першу клясу Рідної Школи, в якій учив сам пастор.

Перший навчальний рік відзначено концертом дня 19-го липня. Всі учні пописались першорядним читанням з Букваря, писанням диктату та таблиці й співом. Всі присутні були особливо зворушені як учні деклямували вірші: "Дніпро", "Учися дитино", "До школи ходили", "Учітеся брати мої", "Богдан", "Мово рідна" й "Україна". Участь в концерті брали учні дитячого Садка й учні першої кляси, а музичну ділянку виконали учні професора А. Яковенка. З концерту видно було, що пані й пастор Кучер вложили дуже багато праці й посвяти для нашої дітвори в Гамільтоні. Як я запитав пастора, яку він хотів би мати винагороду, то він відповів: "Щоб багато більше дітей і дорослих вивчало нашу рідну мову. Я дуже тішуся, що наші діти вчать свою рідну мову й бажаю заохотити всіх інших батьків у Гамільтоні, щоб вони теж пам'ятали слова Тараса Шевченка: "І чужого научайтесь, свого не цурайтесь".

Присутній

ТАЙНИ

Згідно з катехизмом Пресвітерської Церкви, який заснований виключно на науці Святого Письма, "Тайна є святий обряд, усталений Христом, через який, за посередництвом відчутних символів, Христос і користі Нового Заповіту подаються, застосовуються та скріпляються для віруючого".

З повищого визначення, заснованого на ясній науці Святого Письма, витікає, що:

1. Тайни є символами правди або фактів відкуплення.
2. Вони є ознаками і скріпленням віри.
3. Вони є засобом ласки.
4. Сила Тайни не полягає ані в самім обряді, ані в тій особі, яка служить людям (пастор, священик), але через Тайни Святий Дух подає ласку тим, що посідають правдиву віру.

Тайн лише дві: Хрещення і Господня Вечеря. Ритуалістичний клір нараховує аж сім тайн. Інші обряди, які клір традиційних церков підвищив до гідности Тайн, такими в дійсності вважати не можна, бо їм бракує найважнішого, а саме—наказу Христа так робити.

Хто твердить, що сам Христос безпосередньо установив усі сім Тайн, або не знає змісту Святого Письма, або вводить людей.

Проте лише ті обряди можна вважати Тайнами, які сам Ісус Христос усталив і наказав учеником виконувати. Таких Тайн є лише дві.

ВІДІЗВИСЬ, МІЙ БОЖЕ МИЛИЙ

Арр. П. Сич

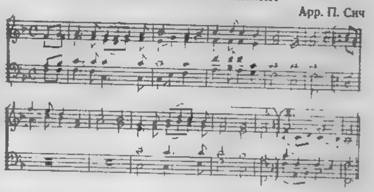

Відізвись, мій Боже милий,
Боже, Правдо Ти моя!
Відізвися Ти до мене,
Як подам свій голос я.

В тісноті моїй, мій Боже,
мою волю вволив Ти,
І тепер мене помилуй,
у ганьбу не попусти!

Бо сини людського роду
честь мою на глум беруть,
суєту вони всі люблять
і неправдою живуть.

Знайте ви, сини людськії,
що Господь обрав і нам —
завжди буть синами правди,
як Він праведний і Сам.

І мене в моїй молитві
Він почує з небесах,
як складу прохання щире
у святих простих словах.

Г. Добровольський

"СВЯТКУВАННЯ З БЕЗЗАКОННЯМ"

"Ненависні, противні Мені свята ваші, не милі Мені пахощі ваші з жертов ваших під час святочних сходин ваших.

Віддали гук пісень твоїх від Мене, голосу гусел твоїх Я чути не хочу.

Правосуд у вас нехай як вода тече, а справедливість — як бистрий потік".

(Амос 5:21, 23-24).

Сумно читати такий тяжкий Господній докір Ізраїльському народові. Так і хочеться сказати: Який же грішний був той народ перед Богом?

Але, замість судити інших, чи не краще подивитися на себе самих? Чи ж ми є кращі? Чи й у нас немає того "святкування поспіль з беззаконням"? Молитов і жертов разом із братоненависництвом? Слів для Бога й прокляття з тих самих уст?

В церкві—удавана покора, а поза її дверима — обмови, наклепи й бридкі слова, брудним потоком випливають з тих самих уст!

В церкві — удавана побожність, а поза її дверима — злоба, ненависть, пиха, гордість, зарозумілість, пролив братньої крови! Безліч святкувань, але не на славу Божу, а для прославлення смертників. Багато взивання Божого імени, але такого, що тільки ображає Бога!

Тому чи не до нас відносяться й інші слова Господні:

"Як приходите, щоб явитись перед Моїм лицем, то хто від вас вимагає, щоб топтати двори Мої?

Не носіть уже більше дарів надаремно: палення кадила огидло Мені; нових місяців і субот, та сходин святочних не можу терпіти: беззаконня поспіль із святкуванням. Новомісячча ваші і свята ваші ненавидить душа Моя; вони стали вагою Мені, тяжко Мені їх нести.

І коли ви простягаєте руки ваші, то Я одвертаю очі Мої від вас, а як ви умножуєте молитви ваші, то Я їх не чую, ваші бо руки повні крові" (Іс. 1:12-15).

(продовження на стор. 6)

"Святкування з беззаконням"
(закінчення з стор. 5)

Дослідімо себе, вивідаймо, як каже Господь через пророка Софонію. Не величаймо себе своєю релігійністю та побожністю. Не вихваляймо себе гостинністю і братолюбством, бо історія наша краще за нас промовляє. Вона є наше оскарження перед Богом.[2]

Але Господь, в Своєму милосердю, не бажає нашого нещастя й осудження, а тому Він нас кличе; — навчаючи:

"Обмийтесь, станьте чистими; одкиньте далеко ледачі ваші вчинки з-перед очей Моїх; перестаньте чинити зло; навчітесь чинити добро; шукайте правди, рятуйте придавленого, обороняйте сироту, заступайте вдову; а тоді прийдіть — і розсудимось, — говорить Господь: коли б гріхи ваші були, як багряниця — Я мов сніг їх убілю; коли б, як кармазин, були червоні, — обмию їх як вовну" — (Іс. 1:16-18).

"Перестаньте чинити зло",— говорить Господь.—Перестаньте чинити те, що є противне в очах Божих. Перестаньте Його цим зневажати.

Оберніться один до одного з любов'ю, якої навчає Господь! Простягніть один одному свою братню руку!

"Обніміте ж, брати мої, й найменшого брата; Нехай мати усміхнеться, заплакана мати!" — просить вас Т. Шевченко. Коли ж ви його шануєте, то чому не чините того, про що він вас просить?

Коли ви вірите в Бога, то чому ви не робите по Його волі? Чому не коритеся Йому? Чому не приймаєте Слова Його? Чому не навчаєтеся мудрості Його?

Чому не шукаєте перш "Царства Божого й слави Його", щоб і решту, що тільки потрібне для життя, одержати?

Як це почати?

Читайте Святе Писання, а Господь просвітить розум ваш Світлом Божественного Розуміння, і наповнить серця ваші Своєю Святою Любов'ю до Нього — Бога, і до свого ближнього, щоб вам досконалими бути, як і Він досконалий. Він вчинить вас дітьми Божими й наслідниками Царства Небесного, щоб ви повіки славили Його з ангелами й усіма святими. Амінь.

God has to wash His children's eyes with tears sometimes, so that they can see straight.

— *The Bible Truth*

Привітальне й Прощальне в Гамільтоні

Дня 23-го серпня Українська Пресвітерська Церква в Гамільтоні влаштувала привітання для родини Дзямба, яка недавно прибула з Польщі та попрощалапані Кричко з її сином Петрусем, які після двомісячних відвідин у Канаді відїздили назад до Чехії.

Ціле Богослуження було настроєне привітальним і прощальним духом. Зразу можна було завважити, що це було особливе Богослужения. Пастор Кучер офіційно привітав родину Дзямба й попрощав гостей з Чехії. Тема проповіді пастора була: "Господь — твій сторож". Так як Бог опікувався Ізраїлем, так теж Бог опікується новим Ізраїлем — церквою —, всіма тими, які служать Йому й бояться Його.

Тугу псальмопівця за Палестиною пастор порівняв з тугою Т. Шевченка за його рідною Україною. Так як псальмопівець в вавилонському засланні покладав свою надію на Бога, так теж робив Т. Шевченко, коли він писав:

"Не нарікаю я на Бога
Не нарікаю на нікого . . . ."

"Ми віруєм Твоїй силі
І Слову живому:
Встане правда; встане воля,
І Тобі одному
Поклониться всі язики
Во віки й віки".

Закінчуючи свою проповідь, пастор церкви залишив такі слова з відїжджаючими і з новоприбулими: "Покладіть всю вашу надію на Бога, а Він стерегтиме ваш вихід і ваш вхід відтепер аж на віки!"

Як тільки Богослуження закінчилось, всі присутні зійшли на низ до залі Недільної Школи й засіли до гарно прибраних з їдою столів. Після їди пастор привітав усіх присутніх, а особливо привітав родину Дзямба й висловив прощальне слово гостям із Чехії. Відтак пані А. Ковальчук і пані Е. Яшковська піднесли подарунок пані Кричко й Петрусеві. Опісля пані Ланова й панна М. Ковальчук врyчили подарунок родині Дзямба.

Слова привіту, побажання, й прощання висловили професор Яковенко, пан А. Семенюк і пан П. Ванке, а відтак пастор і пані Кучер відспівали дует: "В тіні крил Господа".

Пастор Кучер подякував сестрам за смачну їжу й всім присутнім за їхню участь, і закінчив програму молитвою. Всі розходились додому, згадуючи хвилини радости й переносячись думками в далекий рідний край.

Присутній

"Я не є такий, яким я повинен бути. Я не є такий, яким я хочу бути. Я не є такий, яким я маю надію бути в кращім світі. В цей же час я не є такий, яким я був. І ласкою Божою я є такий, яким я є".

Ісак Ньютон

Проф. М. Садиленко

Історія одного автографа Т. Г. Шевченка

Вивчаючи в Катеринодарі історію українського національного руху на Кубані, його розвиток, зв'язки Кубані з Україною, поширення української літератури серед місцевого населення, я насамперед звернув увагу на зносини Т. Г. Шевченка з колишнім Наказним Отаманом Кубанського Війська, Яковом Гарасимовичем Кухаренком.[1] Із статті Л. Мельника в VI-му тому трудів "Общества любителей изучения Кубанского Края" під назвою: "Т. Г. Шевченко и Я. Г. Кухаренко в их взаимоотношениях"[1]) було відомо, що в родині Кухаренків зберігалися листи Шевченка до Кухаренка, власноручний портрет поета (у військовій уніформі) погруддя його, що після смерти поета Кухаренко замовив в Петербурзі академику Каменському і перевіз це погруддя до Катеринодару. Доля цих реліквій великого поета мене цікавила надзвичайно, і я намагався дізнатися про них. В місцевих газетах за попередні роки часто згадувалося, що в Шевченківські роковини на академіях виставлялися листи і портрет поета.

Мені пощастило познайомитися з донькою Кухаренка, Ларисою Як. Домонтович. Старенька пані (71 р.) мешкала в Катеринодарі, в будинкові свого батька, в цьому будинкові їй дозволили доживати свого віку в маленькій кімнаті. Від неї я довідався, що погруддя Шевченка червоноармійці, заскочивши в 1919 в будинок, порубали шаблями. Щодо листів і портрета, то за її словами, вони були весь час у старшого сина Кухаренка Олександра (генерал Куб. Коз. війська), а потім зберігалися у тен. Кокунько, далекого родича Кухаренків. Цей останній в 1919 р. виїхав за кордон і мабуть завіз ці речі з собою. Це підтвердив також і П. Мова, син кубанського письменника В. Мови-Лиманського, теж родич Кокуньків і Кухаренків.

Отже, годі було шукати в Катеринодарі ці дорогоцінні листи і портрета. Від Шевченка залишалася тільки одна пам'ятка в місцевому музею — це люлька поета, що йому подарував М. Костомаров. Люлька ця невеличка, з темного дерева, з срібною фігуркою польського улана, з срібним написом: "Т. Г. Шевченку Н. Костомаров, 1847". (До речі, в Києві на Шевченківській виставці 1939 р. фігурувала інша люлька).

Про свого батька пані Домонтович майже нічого не могла розповісти, бо була зовсім маленькою дівчинкою, коли трагічно загинув її батько.[3]) Вона розповідала, що в її родині завжди побожно шанували пам'ять великого поета і зберігали його погруддя, листи і портрет. Жодних речей ні від свого батька, ні тих, що відносилися б до Шевченка, вона в себе не знаходила. Вона хоч і жила в будинку батька, але в ньому жив до того син Кухаренка; переїхала вона до цього будинку по смерті свого чоловіка з Полтави до Катеринодару; всі речі були в розпорядженні її братів.

Я втратив надію здобути будь-які цікаві відомості, або речі в цього джерела. Коли одного ранку приходить до мене пані Домонтович і подає недбайливо складений аркуш паперу, вже пополовілий від часу, трохи подертий, пожовклий; видно, що він довго лежав між іншими паперами. "Подивіться, — каже вона, — це якась картина Шевченка".

Можна уявити собі моє хвилювання, коли я розгорнув цей папір і побачив гравюру з картини Рембранта: "Пир виноградарів"; в лівому кутку гравюри було надруковано: "Грав. Т. Шевченко". А ще більше вразило мене, коли я прочитав під гравюрою ледве помітно написані червоним олівцем власною рукою Шевченка слова: "Батькови кошевому Яцкови Кухаренку на память. Т. Г. Шевченко. 1858 ноября 7." Що це власноручний напис поета, сумніву

не могло бути: дуже вже характерно писав поет, і схожість його письма з іншими автографами була разюча, особливо підпис.

Розуміючи, яку цінність має цей шматок паперу, я довго вагався, не ризикуючи переслати його поштою до якоїсь академічної установи. Хотілось особисто відвезти цей автограф і бути певним, що він не загине. Зробити це мені не судилося, бо в 1930 році був заарештований і засланий на північ.

Довгі роки я не міг перевірити, що залишилося від моїх паперів після трусу ГПУ. Тільки в кінці 30-х років, працюючи в школах під Москвою, я отримав рештки моїх паперів і між ними гравюру Шевченка. Часи були небезпечні. Зважаючи на те, що я вже на півночі, по закінченні терміну заслання, був вдруге заарештований і ледве вирвався з пазурів НКВД, не певний, що можу там опинитися втрете, я вирішив остаточно передати автограф Шевченка в Українську Академію Наук, куди і переслав його поштою, додавши невеличку статтю, в якій описав історію цього автографа. До цього мене спонукало ще й те, що наближалися 125 роковини з дня народження поета, що їх збиралися урочисто відзначити в Києві.

Через деякий час я одержав від Рукописного Відділу Академії листа з подякою за присланий автограф, акт передачі його в Рукописний Відділ, обіцянку надрукувати статтю в Шевченківському З б і р н и к у, прислати світлину з гравюри; підтверджено на..кову вартість автографа.

Час збігав. Ні статті, ні світлини я не дочекався. Тільки в газеті "Советська Україна"[4]) було вміщено статтю: "Неопубликованные автографы Т. Г. Шевченка" (рос. мовою), в якій надруковано: "В фонд Института поступила гравюра Шевченка с картины Рембрандта "Притча о виноградном саде", за которую Тарас Григорьевич получил звание академика гравирования на меди. На гравюре рукой поета написано: "Батькови кошевому Яцкови Кухаренку на память, Т. Г. Шевченко. 1858 ноября 7". (Знаки зупинок в цьому повідомлені змінені).

Влітку 1939 року, проїздом через Київ, я відвідав Академію і довідався, що моя стаття про автограф з світлиною не буде надрукована тому, що трудно було зробити світлину. На мое прохання мені дали копію моєї статті і світлину з автографа не зовсім добру. На жаль, і стаття і світлина загубилися під час евакуації.

Отже оригінал автографа залишився в Рукописному Відділі Академії. Чи зберігся він під час військової хуртовини — невідомо, бо Академія в 1941 році була евакуйована з Києва.

Вважаю за доцільне подати історію цього автографа, бо він має для Шевченкознавства не абияку вартість. Шевченко дуже захоплювався гравіруванням. Працюючи у професора Іордана, він надавав великого значення поширенню за допомогою гравюри найкращих творів мистецтва серед населення.

Шевченко пише в своїх листах про деякі гравюри, але що під однією з них є його автограф — про це не було досі відомо.

Цей автограф цікавий і змістом, коли згадати листи поета до Кухаренка.

Шевченко особисто познайомився з Кухаренком в Петербурзі приблизно в 1842 році через деяких кубанців, що вчилися в Академії (Порохня, Лілтевський). Він часто передає через Кухаренка привіт цим своїм товаришам по навчанню. Інтерес до нащадків запорожців у Шевченка цілком зрозумілий, як відгомін його захоплення колишньою славною історією українського лицарства. Шевченко уявляв, що там, на Кубані, ще зберігаються традиції славного Запоріжжя. Він навіть мріяв поїхати до свого приятеля Кухаренка і відпочити серед справжнього козацтва. "Як дасть Господь Милосердний, прийду сам на Січ", пише він Кухаренкові в листі від 22. IV. 1857 р. Ця думка його не покидала: "Думав, їдучи в столицю, завернути до Вас на Січ" (Лист від 15. VIII. 1857). Осередок Кубанців він інакше не називає, як Січ, або Кіш: "Всьому товариству на коші і за кошем доброго здоров'я" (Лист до Кухаренка від 5. VI. 1857 р.). Самого ж Кухаренка іменує отаманом, батьком - кошовим: "Отамане наш, батьку - кошовий!" (Лист від 1859 р.). Тому підпис на гравюрі: "Батькові кошовому, Яцкові Кухаренку" не випадкова. Вона яскраво виявляє Шевченкове ставлення до Кухаренка і до нащадків колишніх запорожців.

Наскільки Шевченко п о в а жав Кухаренка, видно з того, що він йому першому посилає свою гравюру 7. XI. 58 р., нашпіх нерівно обрізавши краї першого відтиску, а іншим своїм знайомим розсилає свою гравюру значно пізніше.

На жаль, воєнна хуртовина багато знищила цінних документів, що стосувалися історії української культури, в тому числі і пам'яток про український рух на Кубані, що були зібрані мною при Українському Відділі Кубанського Педагогічного Інституту.

"Кубанський Край"

---

1) Див. М. Садиленко. Культ Шевченка на Чорноморії. Шевченківський збірник. Харків-Полтава, 1930 р.
2) Окремою брошурою — Катеринодар, 1913 р.
3) Мандрика: Плен и смерть генерала Кухаренка.
4) Київ, 24 березня 1939 року.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Вийшла друком 18-та Словникова частина "Е У". Як і попередні, ця частина вражає багатством зібраного матеріялу. Але видно, що редакція "Е У" не в однаковій мірі посідає інформації про різних громадських діячів. Через це декотрі особи, які мали порівнюючи малий вплив, займають багато місця, а особи, що мали визначний вплив, дістали про свою працю по кілька речень. Незвичайно мало подається інформацій про кубанських громадських діячів, які на Кубані були визначними провідними постатями і їхнє значення і впливи не можна рівняти до малознаних осіб з малими впливами. Проте останнім дається часом в кілька разів більше місця і уваги не пропорційно до їхньої громадської ваги.

"Атеїсти радяться"

"У Донецьку закінчила роботу республіканська науково-методична конференція з питань критики сучасного релігійного сектанства, с к л и кана правлінням "Знання" УРСР спільно з відділом наукового атеїзму Інституту філософії Академії наук УРСР і катедрою історії і теорії атеїзму Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. У конференції взяли участь . . . — всього близько 350 чоловік.

З доповіддю про завдання науково-атеїстичного виховання трудящих в сучасних умовах виступив доктор філософських наук професор В. К. Танчер".

"Радянська Культура"
(14 травня 1964 р.)

Колгоспник не має теплої хати взимку

" . . . Так-так, у багатьох селах та містечках узимку не вистачало палива. І не вперше і кажуть не востаннє".

На питання: "Хіба вам його не дають?" — селяни відповідають:

"Де там! Підходить зима, хоч кричи. Кожну стеблинку в полі вискубеш, кожен листок, що з дерева впаде, заметеш. Хмизок і хворостиння — ото наше паливо. А поля зараз прибирають чисто, зайвої соломинки не побачиш . . ."

Я слухав їх і питав себе, чому у колгоспників немає чим топити і чому ми про це не подбаємо як слід? Напевно, обмаль ми ще виробляємо брикету.

. . . Адже до цього часу ми не спромоглися подумати про торфбрикет, а отже й нашого годувальника - колгосп н и к а, щоб він жив узимку в теплій хаті. Тому взимку він вимушений платити сто карбованців новими грішми за одну машину брикету, тобто за дві тонни. Це називається спекуляцією і карається законом, але факти — уперта річ. Не жити ж людині без палива!

. . . Донецьке вугілля їде на заводи, в міста, а бурого добуваємо мало. Де ж візьметься тоді паливо для наших сіл? Ось тому і зимно буває в деяких оселях на Україні".

"Літературна Україна"
(5 травня 1964 р.)

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Збірник проповідей. — Ціна **$1.00.**

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелизму. Автор проф. І. Флоринський. - Ціна **$1.00.**

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

GOOD DEED WEEK

By Ernest L. Johnson

Up to this year, Good-Deed-Week hadn't meant much to 9-year-old Carol Brown. Even the comments of some of the older children hadn't stirred her too much. But the enthusiasm of her 12-year-old sister, May, and May's close friend Alice, had been keen. And this enthusiasm had gradually crept into Carol's bones until now she also was one mass of enthusiasm.

(Continuing on page 8)

GOOD DEED WEEK

(Continuing from page 7)

"I'm going to see if I can't win the main prize this year," Carol told May and Alice.

The eyes of May and Alice opened wide in surprise, then they laughed. "It's wonderful of you to think of it," said Alice, "but what can you do? No one as young as you has ever come close to winning."

"I'll think of something," Carol said stoutly, though inwardly her enthusiasm was chilled somewhat.

Good-Deed-Week had been started by Dan Boynton. It began on one Saturday and ended the following Friday. It was a great spring week for most of the children of Circleville who were 15 years old or younger. Mr. Boynton's reason for the week had been to give the children a brief training in thoughtfulness and at the same time, others might profit by that thoughtfulness. Although not what might be called rich, Mr. Boynton could easily afford the twenty-five-dollar first prize and the many minor consolation prizes offered. Besides winning the twenty-five dollars, the first-prize winner became the queen or king of the Circleville summer picnic.

Carol found her mother in the house ironing. "Mother," Carol said slowly, "do you think I'm too young to win the Good-Deed prize?"

Carol's mother looked at her and smiled, and then said softly, "We're never too young or too old to do a good deed."

"What is a good deed I can do, Mother?" Carol asked.

"That is one reason older children have a better chance," her mother replied. "They can think of more ways of being thoughtful. Now let's see. For instance, you could go over to Widow Carlson and clean up her yard for her. And Mr. Dutton has rheumatism and the leaves are still in his yard. Mrs. Baird's husband is sick and you could offer to run errands for her. Why don't you jot down all the things you can think of? It's Friday today and the week begins tomorrow."

So Carol sat down with paper and pencil and thought and thought. She got a few ideas but they came very slowly. At last, disgusted with the results of her effort, she went out to play.

Next day Carol set out to Widow Carlson's home, but some child had already been there. She did manage to rake the leaves for Mr. Dutton, but she was too late for the other places. Finally, disappointed, she went to visit her friend Violet.

Violet's folks had just moved into town two weeks before. Carol had taken a liking to Violet at once. Violet lived in a rather shabby house two blocks away. When Violet saw Carol, her face brightened. "I'm glad you came" she cried. "I'm just finishing helping Mother and we can play.

They played and had a lot of fun and Carol forgot all about Good-Deed-Week. Presently they sat down to rest.

"Why don't you join our Sunday school?" Carol asked. "We have a very nice class."

Violet's eyes brightened, but just for a moment. Then she became glum. "I can't," she said.

"Why not?" asked Carol.

But Violet wouldn't say. But Carol kept questioning her and finally Violet confessed, "I haven't a good dress. Every one I own has a patch on it."

"That won't make any difference," said Carol. She tried to say it bravely and casually, but had to admit to herself that her attempt sounded weak.

Violet shook her head.

Then Carol had another idea. "I know what I'll do," Carol exclaimed brightly. "I'll wear one of my old patched dresses, too. Then we'll both be alike."

Violet shook her head. "That wouldn't be just right," she said, "wearing good dresses other places and coming to Sunday school with an old dress. No," she continued sadly, "I'll just have to wait until Mother can afford to get me a new dress."

Carol and Violet sat and pondered. Suddenly Carol leaped up, her eyes dancing with expectancy. "I have it!" she cried. "I'll loan you one of my dresses. What's your favorite color?"

"Er—red. But I can't use one of your dresses."

"Sure you can. But I have no red dress. What's your next favorite color?"

"Yellow. But your mother might not like it."

"She won't care. I have a yellow dress with black trim. I have to go now. I'll see you this afternoon."

Without telling anybody about it, that afternoon Carol wrapped the dress up and set out for Violet's house. Violet was the same age and size as Carol and the dress fitted perfectly.

"Why!" exclaimed Carol in admiration. "You and your dark hair were just made for that dress. You look very pretty."

The dress was put away and they played.

"I'll call for you tomorrow morning in time for Sunday school," Carol promised as she departed.

Sunday morning Carol was all eagerness. Oh! It was going to be wonderful to have Violet going to Sunday school with her.

She found Violet standing on the porch, sleekly combed and beautiful in Carol's dress. As they took their seats in Sunday school, Carol noticed her sister May looked sharply at the dress Violet wore and Carol felt uneasy and wondered if May was going to tell her mother.

As they were leaving Sunday school, May whispered to Carol, "Isn't that your dress Violet is wearing?"

Carol didn't answer, but hurried after Violet.

Carol had two worries that week. One was that May would tell her mother about the dress and the other was what good deeds she could do. She managed to do a few from time to time but knew she wasn't keeping up with some of the other children.

Finally, on Wednesday, she went and confessed to her mother about the dress.

"I'm glad you told me," her mother said, "although I already knew it. Miss Wright, your Sunday-school teacher, told me. She called on Violet and was told about the dress. Miss Wright was very pleased. And so was I."

"Mother," said Carol with a firmness that surprised herself. "I've been thinking of something I have quite a bit of clothes. You yourself said I'd never wear them out but would outgrow them. Violet will have a birthday Friday. Don't you think it would be a good idea to get up a bundle of some of my pretty things and give them to her for her birthday?"

"An excellent idea," beamed her mother.

Carol clapped her hands in glee. "Wonderful!" she cried.

On Thursday, May came home from school all agog "I've added to my good deeds!" she cried jubilantly to Carol. "I found Mr. Tate's pension check blowing down the street and was he ever glad. Yesterday I came across Joe Jung crying. He had lost the quarter his mother had given him to go to the store. It took me almost an hour, but I found it. What have you done, Carol?"

Carol shook her head sadly. "I've done a little, but not too much. Most of the places where I go, some other children already have been there. But I'm still trying."

May patted Carol on the back. "Cheer up," she said with a smile. "Maybe you'll do better next year."

Carol tried again on Friday on her way home from school, but without success. But her disappointment was eased when she saw how delighted Violet was with the birthday gift.

That Saturday afternoon Carol went to the Good-Deed party with Violet. It was held in the park and many people were there, their faces beaming with good cheer. There was plenty to eat, including such choice items as ice cream and cake. Carol won a prize in a running contest while Violet won a prize in the sewing contest.

Then came the announcement of the grand winner of Good-Deed-Week. Carol grasped Violet's hand excitedly. "May has a very good chance to win," she whispered. "Won't that be wonderful!"

Mr. Boynton mounted on a park bench and cleared his throat. "You children have done wonders," he said in a clear, loud voice. "You have done so well, in fact, that the judges have been hard put to decide the winner, but when all the facts were in, their choice was unanimous that Miss Brown be awarded the prize."

"That's May! May won!" Carol whispered excitedly to Violet. "Isn't that wonderful!"

"Pardon me," Mr. Boynton added, "I omitted giving the name in full. The winner is Miss Carol Brown, the youngest winner we ever had!"

Carol turned pale and stood there stunned. Then she turned to Violet. "How could I win?" she asked. "There's been a mistake. I didn't do very much."

"Oh, yes you did," said a voice. Carol turned to find herself looking into the smiling face of her Sunday-school teacher. "Like the other children, you did a lot of little things that were duly appreciated. But you did two other things without a thought of Good-Deed-Week. You shared your clothes with someone less fortunate and by the loan of a dress, you persuaded someone to begin Sunday school. Remember?"

"The Instructor"

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXV. Число 8. Торонто, Онт. Жовтень-Листопад 1964 October-November Toronto, Ont. Рік XXV. Число 8.

Мученицька смерть і переслідування євангеликів в СССР

Нижче ми друкуємо листа, що його недавно написали евангелики в СССР з Сибіру. Цей лист якимись шляхами дістався за кордон і його широко публікується як в українській евангельській пресі, так і в англійській. Редакція має копію оригіналу, який написано російською мовою, але прізвища мучеників Хмари та інші чисто українські. Ми подаемо листа в українському перекладі, як його надруковано в "Вірі і Науці".

З листа видно, що в СССР не тільки нема ніякої "свободи віровизнання", але добрих ні в чому невинних людей там катується в садистичний спосіб до смерти в поліційних катівнях за їхні релігійні переконання. Пояснення до листа непотрібні. Лист виявляе так само, що крім тих евангеликів, які входять в дозволений урядом ВСЄХБ, існують евангельські групи, які цієї організації не визнають, що їх тяжко переслідують. Це кидає пляму на "Всесоюзний Союз Євангельських Християн - Баптистів", тому ВСЄХБ, якщо хоче користатись якимсь довір'ям віруючих людей, повинен відмежуватись від звірячих учинків несамовитого атеїстичного уряду.

Ред.

⁂

До всіх дітей Божих, що складають Церкву Господа нашого Ісуса Христа, до всіх Євангельських Християн - Баптистів, що живуть у нашій країні від сходу до заходу, від півночі до півдня!

Благодать вам і мир від Того, Хто є, Хто був і Хто має прийти (Об'в. 1:4).

Улюблені в Господі Брати та Сестри!

Ми вирішили повідомити вас про сумну подію, самовидцями якої ми були, так як смуток, про який ми розповімо, є нашим спільним смутком, бо всі ми, що складаемо одну Церкву, складаемо одне тіло Христа (І Кор. 12:26).

11 січня 1964 р. сестра Хмара Марія Іванівна, яка живе в селищі Кулунда, Алтайського краю, отримала повідомлення з в'язниці м. Барнаул про те, що чоловік її помер. Цим самим телеграма повідомила, що тепер вона позосталась вдовою з чотирма дітками в віці від 13 років до одного місяця.

Її чоловік, брат Хмара Микола Кузьмович, 1916 р. народження, приеднався до Церкви влітку 1963 р. разом із своею дружиною.

Це коротке життя у Христі е яскравим прикладом обновленого життя для всіх, з ким він у попередні роки проводив життя в непробудному п'янстві. Кулундійська Церква, членом якої він був, свідчить про нього, що він жертвенно любив Господа і старався Йому служити всім своїм домом. Він дуже любив псалом "До праці покликаний я на землі", а особливо слова: "Боротись з усяким кумиром, не дивлячись на боязливих друзів, і свідком бути перед світом, суду не боятись людського".

І ось з 24-27 грудня 1963 р. він разом з братом Суботіним Ф. І., братом по тілу і по духу Хмарою В. К. та сестрою Хмарою Л. М. був покликаний на суд і поступав згідно з сумлінням. У в'язниці після суду він пробув тільки два тижні, й ось надійшло повідомлення про його смерть. 13-го січня 1964 р. дружина та родичі покійного разом з нами отримали з в'язниці тіло брата Миколи Кузьмовича. На суді родичі й друзі бачили його цілком здоровим та бадьорим. Що ж ми побачили тепер, коли отримали його померлого? На руках видні сліди від наручників, долоні рук попечені, пальці й підошви ніг також попечені. Нижня частина живота має сліди випалених ран у вигляді проколених гострими розпеченими речами, права нога спухла, ступні обох ніг мають сліди пробоїн, на тілі сліди побиття та синяків.

Побачивши все це, нами оволоділо змішане почуття: глибокий смуток і разом з тим радість. Ми сумуемо за тим, що дорогому братові Миколі Кузьмовичу довелося витерпіти жахливі тортури і померти в стінах в'язниці, сумуемо над незгладними ранами, спричиненими рукою безбожництва дитячим серцям, не за злі вчинки, а за добрі, за любов до людей, за Господа, ради імення Його, що все перетерпів як добрий вояк Ісуса Христа, до кінця виявивши Йому вірність. Ми наповнились великим смутком, дивлячись на дружину-вдову та її діток, що гірко плакали біля домовини, ледве пізнаючи обличчя свого тата, і потішали їх і самі потішались тим, що в усіх нас є Отець сиріт та вдів, є праведний Суддя-Христос.

Протягом чотирьох днів і ночей біля домовини замученого брата було багато братів і сестер, місцевих і приїжджих, які звершали благоговійне служіння Господу.

Похорон відбувся 16 січня 1964 р. по полудні, з походом через місто, із співом духовних пісень і несенням текстів: "Бо для мене життя — то Христос, а смерть — то надбання". "І не лякайтесь тих, хто тіло вбивае, а душі вбити не може". "Побачив під жертівником душі побитих за Боже Слово".

Поховавши замученого брата, ми повернулись на свої місця з благоговінням і бажанням ревніше служити Господеві та так само, як брат, бути вірними Йому до смерти.

Улюблені брати та сестри, ми знаемо, що перше питання, яке постане перед усіма вами, це: "За що?" Які офіційні обвинувачення пред'явлені йому на суді, і за що він замучений? Для відповіді ми робимо виписки з вироку Алтайського Крайового Суду по справі черга 142, де сказано, що група баптистів зібрання проводила нелегально в антисанітарних умовах, втягала до сектантської групи молодь і неповнолітніх. Під виглядом "очищення" провадила пропаганду проти ВСЄХБ (Всесоюзного Союзу Євангельських Християн - Баптистів) і його "Положення", підтримувала зв'язок з аналогічними нелегальними групами, та інші подібні обвинувачення.

В закінченні обвинувачення написано: "Вина обвинувачених стверджується слідуючими доказами: в справі антисуспільної реакційної діяльности такі-то (перераховуються прізвища) показали, що група сектантів, очолювана Суботіним і його активними прихильниками Хмарою Н. К., Хмарою В. К., Хмарою Л. М., розглядали окремі місця Біблії, допускали сваволю і неправильне тлумачення, критикували і непризнавали "Нове положення ВСЄХБ". Оце всі докази антисуспільної реакційної діяльности. Можна подумати, що свідки є членами священного синоду, люди з вищою богословською освітою, добре розуміються в біблійних істинах і покликані захищати їх непогрішність, та що органи прокуратури й суду також є сторожами Церкви і непогрішности біблійних істин. Зовсім ні!

Дорогі брати і сестри! Справа в тому, що світ ніяк не може зректися незаконно привласненого права по-своєму, по-атеїстичному тлумачити нам Біблію, самим настановляти нам у Церкві своїх служителів, самим впроваджувати через них "Положення", а потім розправлятися з усіма служителями, які поставлені Господом і вибрані Церквою.

А роблять вони це просто. Оскільки в Карному кодексі статті за неправильне тлумачення Біблії нема, то слідчий назвав це антисуспільною й реакційною діяльністю, і підвів, таким чином, "неправильне" тлумачення Біблії та критику "Положення ВСЄХБ" під статтю 227. Так само учинив і Алтайський суд, так само чинять і інші суди по всій країні.

Оце визначення підстави суду, згідно з якою брат Суботін Ф. І. засуджений на п'ять років суворого режиму. Два рідні брати Хмара Василь і Микола засуджені на три роки загального режиму. Сестра Хмара Л. М. на два роки умовно.

(продовження на стор. 2)

Мученицька смерть

(продовження з стор. 1)

Може засуджені справді злочинці? Нічого подібного. Вони такі ж злочинці, як і всі ми, віруючі в Господа Ісуса Христа. Вся провина їхня в тому, що вони не залишали зібрань, допускали на зібрання молодь, мали спільність з іншими громадами, виступали проти ВСЄХБ і його "Положення". Тоді, можливо, судді були особливі? Ні, і судді зовсім звичайні, сучасні судді, як і по всій країні, що звершують подібне "правосуддя", засуджуючи завідомо безвинних віруючих. Ми не бажаємо, аби цей лист викликав у вас почуття ненависти до переслідувачів. Хоч це зло зробили люди злочинні, але малі, і самі вони цього ніколи не зробили б. Вони роблять те, до чого їх побуджують та заохочують.

У цьому вбивстві не менше винні ті, хто не перестає друкувати неправду в газетах, на підставі чого влаштовуються судові процеси та розпалюється дика ненависть до віруючих... Це колективний гріх світу.

Будемо відноситись до переслідувачів так, як навчає нас Христос: "А Я вам кажу: Любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає, творіть добро тим, хто ненавидить вас, і моліться за тих, хто вас переслідує" (Мат. 5: 44).

Господь говорить: "Радійте, — нагорода бо ваша велика на небесах!" Адже вони судять нас не за злі вчинки чи переступ законів, а за добрі; за те, що не визнається ВСЄХБ і його "Положення", яке розкладає Церкву, а це так вигідно для судів, щоб засуджувати віруючих, що вони продовжують судити за "Положення" навіть після того, як його "відмінили".

Судді світу цього судять дітей Божих, тому що ВСЄХБ видав Церкву і Його вірних служителів світові, подібно як первосвященики, книжники та фарисеї видали Ісуса Христа Пилатові.

Оце обличчя ВСЄХБ. Сотні братів і сестер мучаться по в'язницях та на вигнанні від руки ВСЄХБ. Всіма силами суди захищають ВСЄХБ та обвинувачують і судять усіх, хто не підтримує ВСЄХБ. Мало того, що зрадники правди і Церкви спричинили багато сліз і страждань дітям Божим, але, продовжуючи свою брудну справу та зло проти Бога, вони доповнюють міру беззаконня, про що свідчить сьогодні смерть дорогого брата Хмари Миколи Кузьмовича.

Так, і в наші дні сталось "небувале". Зверніть увагу на це, порадьтесь і скажіть. Розкажіть про це всім людям, що люблять Господа, розкажіть про це всім великим і малим, щоб усі, в кого є страх Божий і хто прагне зустрічі з Христом, однодушно скерувались до Нього, захищаючи та відстоюючи істину.

Скажемо Йому: "І тепер споглянь, Господи, на їхні погрози, і дай Своїм рабам із повною сміливістю слово Твоє повідати" (Дії Ап. 4:29).

16 лютого 1964 р.

Підписали брати і сестри м. Барнаула, с. Кулунда. 120 осіб.

День спасіння

Теперішній світ подібний до світу, що був за Ноевих днів. І як сталось за днів Ноя, так буде й за днів Сина чоловічого. І тоді женились, віддавались аж до дня, коли увійшов Ной у ковчег і настав потоп та й вигубив усіх. Так само як сталось і за Лота: їли, пили, торгували, продавали, насаджували, будували до самого того дня, коли вийшов Лот із Содома і коли линуло вогнем та сіркою з неба та й вигубило всіх. Так само буде і в день, коли Син чоловічий відкриється (Луки 17:26-30).

Небезпека є тоді, коли люди стають байдужні й думають, що не прийде на них нічого злого та що вони ще мають багато часу каятися. Пощо нам каятися сьогодні, коли ми це можемо зробити завтра, — кажуть люди. Їмо та пиймо сьогодні, бо завтра помираємо і кінець. Але чи справді кінець, чи не треба буде кожній людині стати на суд за свої вчинки? (Жидів 9:27). Що ми повинні робити, коли інші люди є байдужні? Тож пильнуйте, бо не знаете ви, якого дня прийде Господь ваш (Мат. 24:42).

Тим то, брати, старайтесь більше утвердити ваше покликання і вибрання, це бо роблячи, ніколи не спотикнетесь (2 Петра 1:10). Яку велику помилку зробили нерозумні дівчата, про яких Христос сказав у притчі? Нерозумні ж, узявши лямпи, не взяли із собою оливи (Мат. 25:3). Що може статися з нами, як ми станемо байдужні? Нам треба більше вважати на те, що чували, щоб не відпасти (Жид. 2:1). Що сказав Ілля до народу на горі Кармель? І наблизившись Ілля до всього народу й промовив: "Доки ще кульгатимете на обидва боки. Коли Господь є Богом, так ходіте слідом за ним" (1 Царів 18:21). Що зробив блудний син без вагання, коли зрозумів свій безнадійний стан? Устану й піду я до батька свого. І вставши, пішов він до батька свого (Луки 15:18).

Бог не може прийняти грішних людей в Своє Царство, але він бажає вчинити зміну в житті й навернути їх до праведности, щоб вони були готові для Його царства і слави. Тілесні діла мусить кожна людина покинути, коли бажає бути в Христовім Царстві. Він нікого не насилує. Вчинки тіла явні, то є перелюб, нечистота, розпуста, ідолослужіння, ворогування, сварки, ненависть, гнів, суперечки незгода, заздрість, убійство, п'янство, бенкети й таке інше. Це наперед кажу вам, що хто таке робить, ті Царства Божого не насліддять (Галат 6:19-21). Що ми повинні знати? Що ми можемо спастися тільки через Ісуса Христа; не через кого іншого. Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородного, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне (Івана 3:16).

Вічне життя ми знайдемо тільки в Господі нашім Ісусі Христі. Хто має Сина, той має життя, хто не має Сина Божого, той не має життя (1 Івана 5:12). То як ми втечемо, коли ми не дбали про таке велике спасіння (Жидів 2:3). Покайтеся й будете спасені і нехай же охреститься кожен із вас у ім'я Ісуса Христа на відпущення ваших гріхів і дара Духа Святого ви приймете (Діян. 2:38), що обіцяв Господь кожному грішникові, що кається й знає свій гріх? Коли ми свої гріхи визнаємо, то він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити й очистити нас від неправди всілякої (1 Івана 1:19). А шукайте перш царства Божого та правди Його, це ж усе додасться вам (Мат. 6:33). Бо де скарб ваш — там буде й серце ваше.

М. Ясінський

НАУКА І БІБЛІЯ

(Астрономія, продовження)

Найбільш відомим оповіданням в Біблії, яке викликав всілякі заперечення, є так звані довгі дні Йозуї. Подія ця описана в кн. Ісуса Навина розділ 10.

Сама проблема полягає не стільки в самім оповіданні, як в накинутих текстові інтерпретаціях, які роблять насильство над текстом. Одним із таких тверджень є розуміння, що на слово Йозуї під час бою зупинились Сонце і Місяць в своїх космічних рухах. Що Бог мав силу так зробити ніхто не сумнівається, але чи Бог дійсно таке зробив, — це цілком інша справа.

Колосальний обсяг чуда, що мало б космічні розміри і наслідки в порівнянні до потреби продовження бою між малими арміями жидів і тубільців у невеликій околиці, пропорційно не відповідають одне одному.

Це було б куди більш непропорційно, ніж коли б людина, щоб викопати маленьку яму, на цю ціль вжила найбільшу атомову бомбу. Знаючи закон економії чудесного, який підтверджується в Св. Письмі на кожному кроці, повинна інтерпретація виглядає малоймовірною. До того, самий текст цього не вимагає.

Існує чотири інтерпретації цього оповідання, з яких ми прихиляємось до думки, що наказ Йозуї Сонцеві і Місяцеві, був власне поетичним зворотом. В ті дні люди більше пов'язували небесні тіла і астрономічні явища в їх мові, ніж у наші дні. Наприклад, в кн. Суддів 5:20 Дебора і Барак співають, що зорі воювали з їхнім військом проти ворога Сісари. Ніхто не інтерпретує цього місця дослівно. Це ж саме знаходимо і в пророцьких частинах кн. Йоіла 2:10, 30, 31.

Згідно з поетичною інтерпретацією, поклик Йозуї був покликом про допомогу і силу, щоб довести перемогу до кінця. Обновлення сили у вояків було відповіддю на поклик. Вони з новою відвагою кинулись до бою і за півдня довершили працю цілого дня і їм здавалось, що самий день продовжився.

Другою інтерпретацією довгих днів Йозуї є теорія, що Сонце і Місяць не зупинялись, але в наслідок рефракції світла продовжився день. Такі явища мають місце в природі. Щовечора Сонце видно кілька хвилин над обрієм, коли фактично воно вже зайшло. В такім випадку це було б чудом міражу. Існують ще інші теорії, які інтерпретують це оповідання не як продовження дня, але як полегшу від спеки дня, як об'яву тіні чи темряви. Визначний гебраїст, проф. Д. Вілсон, вважав, що слова, вжиті в Біблії, власне означають молитву за темряву, за полегшу від спеки, а не за продовження дня. Існують ще інші інтерпретації і віруючий має повну волю вибрати собі таку, яка йому здається найкращою. Отже або мова була поетична, або сталась надприродна рефракція променів Сонця, або надприродно викликана буря і хмари дали воякам полегшу від спеки дня.

Друга подія, зворот тіні на Ахазовім сонцевказові (Ісаї 38 і 2 Царів 20), подібна до проблеми довгих днів Йозуї.

Ісаія приходить до царя Езекії, коли той був слабий, і каже йому, що Бог почув його молитву. На доказ Езекія попросив, щоб тінь на сонцевказові пішла не наперед, а назад, що було б незвичайним. За старих часів були всілякі сонцевкази. У цьому випадку дослідники вважають, що сонцевказ був у формі сходів і що світло впало додатково на десять східців. Це могло статися в наслідок рефракції світла, викликаної в той час.

Вифлеємська зоря є наочно сяючою об'явою. Велич приходу Богочоловіка цілком відповідає такій незвичайній об'яві. Бог, який створив мільйони світів і зірок, міг покликати ще одну зорю при величній нагоді народження свого Сина.

Проте, існує цілий ряд пояснень, які пробують об'яву цієї зорі нав'язати до певних астрономічних явищ. Хоч це і можна зробити з більшим чи меншим успіхом, ми не бачимо в цьому потреби.

В такий спосіб ми бачимо, що астрономічні зауваги Біблії вільні від мітології тих часів, що надприродні події, в зв'язку з астрономічними явищами, можуть мати вирозумілу інтерпретацію, яка не буде стояти на перешкоді жодному вченому з християнським переконанням.

"Ніщо так не пасує великій людині, як чемність і терпимість".

Щіцерон

І. Добровольський

Мудрість мудрих світу цього

Господь колись сказав був: "Я знівечу мудрість премудрих, а розум розумних відкину!" (1 Кор. 1, 19).

Чому? — запитаємо. — А ось, чому: "Знає Господь думки мудрих, що марні вони" (1 Кор. 3, 20).

Не вірите? . . , Так, ось послухайте!..

В українському часописі "Батьківщина", що виходить в Торонті, в Канаді, ч. 5/1077, в 20 квітня, 1963 року, вміщена коротка замітка про Енцикліку Папи про "Мир на землі". І там ми читаємо таке:

"Мир запанує на землі тоді, — говориться в Енцикліці, — коли він буде побудований на свободі, коли людство виконуватиме Божі закони".

Правда, як це по-людському мудро й легко: Дати всім свободу, і нехай виконують Божі закони.

Алеж хто дасть людству ту свободу, коли все людство є в неволі диявола й чинить його волю. А він пильно стежить за тим, щоб ніхто не вирвався з його пазурів?

Щоб дати усім ту свободу, треба, щоб хтось сильніший за всіх у світі цьому її людству дав. А таким є тільки Сам Бог. І давати свободу людям від неволі диявола, Бог дав міць і владу Синові Своєму Ісусові Христові, про що Він Сам засвідчив, кажучи: "Дана Мені всяка влада на небі й на землі . . ."

Отож від Нього треба почипати, щоб Він звільнив нас від влади диявола й навчив тоді нас чинити тільки волю Божу, — Божі повеління.

Далі є таке ще:

"Всі люди рівні на землі, — говориться в Енцикліці. — Вони є "дітьми і приятелями Бога."

Цікаво було б знати, чи й ті, що заперечують існування Бога та всякі беззаконники й богохульники, також є дітьми і приятелями Бога?

Хто ж тоді і який мусів би бути Бог, який має таких дітей і приятелів?

По правді сказано в Святому Писанню, що "Цьогосвітня мудрість, перед Богом — глупота", і то така, що не має меж. Бо далі ще й сказано в тій Енцикліці таке:

"Щоб запанував мир на землі, а люди жили в спокою, треба усунути зброю, яка скерована на знищення людей."

Заходить питання: Хто має владу й силу зброю знищити? А подруге: Чи це щось поможе для спокою людей? Адже все зло не в зброї, а в серці людськім! Тоді може краще було б повирнвати в людей їхні лукаві серця!..

Бідні пророки 20-го століття! Убогі сліпці, які хочуть провадити сліпих, ними ж осліпленних! Вони в засліпленню свого розуму не відають, що є тільки один авторитет, одна сила, яка може в дійсності вчинити всіх людей рівними в правах на життя, — це Бог! І Він передав цю владу Синові Своєму вчинити вільними тих, хто приходить до Нього. А тому Він говорить до всіх:

"Коли, отже, Син визволить вас, то справді вільними будете".

Перше, вільними від гріха й засудження на вічну загибель. А тоді, — вільними дітьми Божими і насліднками Царства Небесного. А діти Божі не будуть ні в якій мірі потребувати зброї, бо воювати між собою не будуть. І тоді та зброя сама по собі зникне.

Коли б то людство послухало заклику Божого через слова Сина Його Ісуса Христа:

"Прийдіть до Мене всі знеможені та отягчені, я впокою вас" (Мат. 11, 28).

Ось це джерело спокою для світу, спокою для людей! І про це повинні б проповідувати всі ті, що називають себе слугами Божими; усі ті, що знають правду Божу, що керуються мудрістю Божою. Не шукати якоїсь мудрости в своїх серцях, про які ось як сказав Господь:

"Лукаве над усе в світі серце людське й ледаче . . ."

І соромно і боляче стає тільки подумати, що мільйони й мільйони людей в світі цьому аж настільки засліплені своїми духовними пастирями й архипастирями, що блукають, наче в темряві, шукаючи виходу з так заплутаного й небезпечного становища, в яке впровадили людство мудреці світу цього своєю мудрістю, яка в очах Божих ніщо інше, як глупота.

Про це становище Святе Писання говорить так:

"Мирні путі їм не знані, й справедливого суду нема на стежках у них; дороги їх криві, а хто ними ходить — не матиме миру. Тим то далеко від нас суд, і правосуддя не досягає нас; дожидаєм світла, а ось темрява, — ясноти, а ходим у тьмі. Мацаєм, як сліпий стіну, і наче безокі, ходимо помацьки, спотикаємось в південь, як смерком, між живими — як мертві. Всі ревемо ведмедями, а то знов гудемо голубами; суду ждемо, та й немає, — пільги, та вона далеко від нас" (Іс. 59, 8-11).

Ось в такому стані сьогодні цілий світ, але перед ним ще щось жахливіще, якщо не розкається й не прийме спасіння. Бог ще в давнину кликав до цього спасіння:

"Оберніться ж до Мене і прийміть спасіння всі краї землі, бож Я — Бог, є іншого немає!" (Іс. 45, 22).

Отже, до Бога! . . До Бога!.. Тільки в Нього і мудрість, і сила, і влада привести до спокою, до блаженства. Тільки в Ньому спасіння від усяких бід, нещасть, незгод, воєн, кровопролиття, а також і від прокляття вічного засудження!

Тільки Він має силу і владу усіх людей вчинити вільними дітьми Божими, а в серця їх влити спокій і радість єдинодушно славити Великого Бога нашого та Ісуса Христа, Сина Його, через Якого Бог усяку волю Свою чинить!

Але Бог силою нікого не змушує. Він хоче, щоб люди добровільно приходили до Нього в покорі і в вірі. Бо тільки таким Він може відкрити правицю Свою і злити на них благодать Духа Святого і наповнити їх усякою мудрістю Божою й пізнанням волі Його на славу імени Його.

А мудреці світу цього нехай мудрують собі на осуд вічного засудження, якщо вони не хочуть скоритися перед мудрістю Божою.

"Я знівечу мудрість премудрих, а розум розумних відкину", — сказав Господь.

Нова книжка

"Конституційні акти відновленої Української Держави 1917-1919 років і їхня політично-державна якість". Автор д-р К. Костів.

Книжка містить не тільки повну збірку державних актів з часів визвольної боротьби, але й оцінку їх. Праця солідно удокументована і продумана.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видав М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Rabina Avenue
Toronto 16 — Ontario

Чи не є це причиною?

Преса приносить вісті, що Ватикан веде переговори з урядами комуністичних країн, шукаючи полегші для церковної ієрархії і віруючих. Це має місце в Мадярщині і Польщі і, як виявляється, комуністичний провід готовий іти на певні поступки і полегші для римо-католицької церкви.

Цілком ясно, що це не робиться задарма. За кожну пільгу чи полегшу комуністи шукають заплати і відповідної користи для себе і своєї праці.

В цей самий час не чути з Ватикану ані протестів, ані будь-яких акцій в справі знищеної комуністами української греко-католицької церкви в Галичині. Українська преса містить новини про якусь можливість для архиєпископа Йосифа Сліпого повернутися в Галичину і відновити там церкву. Вістка сама по собі фантастична. І якщо б комуністи дійсно робили подібну пропозицію, то без сумніву це була б лише поліційна комедія, яка закінчилась би трагедією для багатьох людей.

Як це слушно було зазначено в одному із попередніх чисел газети "Гомін України", що українська вільна церква може існувати лише у вільній самостійній Україні.

Якщо б російські комуністи і дозволили архиепископові Й. Сліпому повернутись, то, мабуть, дозволили б йому організувати лише кілька парафій з членів таємної поліції і людей що нічого не підозрівають. Цю групу використовували б для пропаганди в світі про релігійну толеранцію в СССР, а потім у слушний час її зліквідували б. Ми не припускаємо думки, що большевики пішли б навіть на таку комедію. Їм цього тепер непотрібно. Давши Ватиканові деякі полегші в Польщі і Мадярщині в заплату вони могли вимагати, і як усе виглядає, здобули згоду на ліквідацію української греко-католицької проблеми в Галичині. Якщо це так, то тоді цілком зрозуміла мовчання Й. Сліпого, його "совєтський" пашпорт, відвідини комуністичної амбасади, чутки про поворот і нібито про можливість відновлення греко-кат. церкви в Галичині. Це все своєрідна димова завіса, за якою відбувається торгівля українськими інтересами. Зрештою українська греко-католицька церква завжди була пасербицею у Рима і не так як польська чи мадярська.

Знову дивним є, що певні українські кола мають дві міри. Одну для змінновіховства політичного (осіб, які не належали до їхніх партій), а другу для змінновіховців (одновірців) релігійного характеру. Нам здається, що це виглядає як свого роду дволичність і непослідовність.

До цього часу певні еміграntські кола не можуть простити покійному проф. Михайлові Грушевському його повороту в Україну. Безперечно, це була найбільша помилка в його житті, в якій він, нема сумніву, гірко розкаявся ще до того часу, коли його ліквідували на Кавказі.

Проте, проф. Михайло Грушевський багато прислужився до відродження України, боровся за її свободу, лишив нам великий науковий скарб. Праці проф. М. Грушевського відмічають нову епоху в боротьбі України за волю. Повернувся він лише тому, що надіявся і вірив, що таким способом зможе прислужитися Україні.

Архиеп. Йосиф Сліпий, хоч і не має ані заслуг проф. М. Грушевського, ані не можна його навіть найменшою мірою прирівнювати до національної постаті нашого великого історика, робить ту саму помилку. Ще і досі він має російського пашпорта і не хоче ставати емігрантом, як решта. Він не заперечує вісток, що має намір повернутись під російську окупацію. Це не є що інше, як типічне змінновіховство, за яке так гостро ще і досі осуджують М. Грушевського. Тільки мотиви архиеп. Й. Сліпого не патріотичні, а релігійні. Результат буде той самий. Але якщо еміграція осуджувала одного, має осудити і пляни другого та впливи Ватикану в цій справі.

Інакше у загалу постануть сумніви щодо якости і глибини опозиції певних еміграntських кіл до московської окупації. Зла річ лишається злою чи її робиться з патріотичних, чи релігійних мотивів. Ціль не виправдує засобів. Повищі факти і міркування не є жодний наклеп, а об'єктивна правда. Політична еміграція має мінімум моральних і національних вимог, з яких не виключений і наш клір.

Відійшов від нас

Преса принесла вістку, що в Вінніпегу помер визначний громадський діяч і редактор газ. "Новий Шлях" Михайло Погорецький.

Михайло Погорецький був одним з основоположників Українського Національного Об'єднання в Канаді. Людина великих здібностей і віддана націоналістичній справі, Михайло Погорецький користався великою повагою усіх українців.

Його ставлення до українських протестантів, навіть у ті часи, коли наше церковне життя проходило під гаслом — "хто не належить до моєї церкви, той не українець", — завжди було наскрізь толерантним. Він не робив різниці в трактуванні їх.

В часи свого редакторства, він часто містив відомості з життя українських евангеликів, передруковував статті, які йому видавались цікавими з "Євангельської Правди" і містив навіть релігійну полеміку. В такий спосіб він зібрав чимало читачів серед українських протестантів для "Нового Шляху".

В особі Михайла Погорецького українська спільнота втратила визначного громадського мужа.

Цікаві думки

"Крістіаніті Тудей" ч. 25, пише. "Ліга проти зневаги Б'най Б'ріт установила з розмов в римо-католиками, що 61% з них вірять, що жиди є "найбільш відповідальними за розп'яття Христа". Раніш звіт виказав, що 69% протестантів дали подібну ж відповідь. Ліга гадає, що все це викликає непотрібний антисемітизм. Але так само, мабуть, вірно, що саме запитання витворює непотрібний антисемітизм. Чи ж питання про те, "хто є найбільш відповідальний" само по собі не є упереджене? Проте проблема лежить глибше. Часто таке питання дається на підставі переконання повної невинности жидів в смерті Христа.

В такий спосіб всяка відповідь з боку протестанта або римо-католика, яка включає в будь-якій мірі признання жидівської участи і вини, називається жидами антисемітизмом. Коли президент ліги каже, що "розв'язання є в руках християнських", він говорить лише півправди. Він каже: "жиди не заплатять ціну навернення". Але він повинен визнати, що християни не можуть поступитись їхніми християнськими вірую, щоб усталити невинність жидів. Це є так само джерело антисемітизму і воно не є в руках християн.

Знову перейменовують

Найвища рада РСФР, яка керує окупованими Росією землями Кубанщини, проголосила 28 серпня, що місто Ставропіль перейменовується ними на Тоглiяті. В такий спосіб за рахунок кубанського міста російський уряд вшановує пам'ять померлого італійського комуністичного провідника.

Тоглiяті за життя підтримував Хрущова в його боротьбі з хинцями і його вшановано за рахунок Ставрополя. Ставропіль засновано в 1777 році. Поміж 1935 і 1943 роком його перейменовано на Ворошиловськ. Тепер Ставрополеві надано ім'я Тоглiяті. Яке з цих імен є більшим приниженням для ставропільців — нехай судить сам читач. Ставропіль має 150 тисяч населення. Нема сумніву, що прийде час і це бавлення в перейменування міст для комуністів скінчиться і люди, скинувши кормигу, знову будуть називати міста дійсно заслуженими шанованими іменами. До того часу, як кажуть, — "терпи, козаче, отаманом будеш!"

НА ПЕРЕЛОМІ

"Церква і Життя" ч. 5, ц. р. містить цікаву проповідь митрополита В. Липківського про діву Марію "як предмет суперечок".

Ця проповідь відзначається тим, що відкриває конфлікти в думанні митр. В. Липківського щодо діви Марії. Створюється враження, що він не знає, на яку ногу ступити, і робить із своїх тверджень цілком несподівані висновки, що логічно з його тверджень не витікають.

Митрополит В. Липківський, окрім цього, вступаючи в полеміку з протестантами, виявляє незнання їхньої науки. Він приписує їм чужі для них думки, а потім ці думки розбиває. Він пише:

"Представники чистого "духовного" евангелізму — всякого роду "духовні" християни, штундисти, баптисти, адвентисти та інші, що визнають Христа тільки, як великого Навчителя, що дав світові для просвіти свою Євангелію — зневажають Пресв. Діву Марію, коли кажуть: "Яке має відношення до св. Євангелії Христової Його мати? Що вона дала своєму Синові для тієї великої евангельської науки, яка є для нас єдина вода життя? Вона така ж, як і всі інші матері, і ми повинні її шанувати, як і всяку матір — не більше. У свою чергу й кожну матір ми можемо назвати Богородицею, а себе синами Божими. Перед св. Євангелією Діва Марія не має ніякої переваги над нами, вона така ж, як і ми всі, і свята на її вславлення зайві"...

Поперше, вищезгадані протестантські деномінації в дійсності і в своїх визнаннях віри публічно визнають Ісуса Христа не тільки як великого Навчителя, але як Богочоловіка і Спасителя. Щодо діви Марії, то протестанти шанують її, як найчеснішу з жінок і як матір нашого Господа. В цім полягає її відношення до Євангелії.

Виклад римо-католицької науки про діву Марію у митрополита на загал слушний:

"З другого боку, представники зовнішньої величности Христової Церкви, як дивного цілком закінченого будинку — як католики, різних течій паписти — вони дуже шанують Богородицю,, але не стільки через те, що Вона є Мати Життя, цебто Христа, скільки через те, що Вона й сама в своїй істоті має властивості надприродні, що й Сама також непорочно від Духа Святого зачалась, як і Христос в Ній, що Вона й сама така ж божественна істота, перед якою людина тільки з покорою й німим благоговінням повинна схилитись, як перед виявленням Божества".

Навчання самого митрополита про діву Марію в дійсності нічим не різниться від протестантського, лише він робить мильні і несподівані висновки з свого навчання. Він слушно тведить:

"Але всю цю вагу для Христової Євангелії, як життя світу, Пресв. Діва Марія заховує для нас лише тоді, коли вона була людина у всьому подібна до нас усіх, коли вона також народилась, також померла, як і всі люди, коли вона в своїй істоті не мала нічого надприродного і в межах звичайної людської природи досягла найвищого ступня на шляху до Бого життя. Пресвята Діва не дала нам спасіння, що його міг дати тільки Бог в людській природі, а дала нам Спасителя, вона лише послужила найближчою, ближчою від якогоів Божою рабою, для спасіння нашого, як сама себе назвала і цим виявила, що вона така ж природою як і ми всі".

Митрополит В. Липківський з своїх повищих слушних тверджень робить цілком нелогічний висновок. Він каже: "Ми визнаємо Пресвяту Діву Марію такою ж людиною по природі, як і ми всі, але... і найбільше з молитвами про життя і спасіння до Неї звертаємось".

Попередньо він твердив, що спасіння може дати "тільки Бог в людській природі", тепер він твердить, що "про життя і спасіння" треба звертатись до діви Марії. Він перше мав рацію, проголошуючи, що тільки Бог може дати життя і спасіння, що діва Марія є така ж людина по природі, як і всі люди, але з цього логічним висновком мало б бути, що молитви до неї про життя і спасіння є нічим ліпшим як приписуванням твориву властивостей Творця і тому є звичайним ідольством. Окрім того, зістається ще проблема, як людина, що є обмежена в своїй істоті щодо часу і місця, може чути молитви з усіх кінців землі. Лише один Бог є всюди присутній. Ясно, що митрополит В. Липківський не продумав свого навчання до кінця і не дослідив усіх богословських проблем, пов'язаних з поклоненням діві Марії. В інших ділянках богословія його думки більш послідовні і реформовані. Наприклад, його навчання про традиції і канони є чисто протестантське.

ІСУСЕ МИЛИЙ

Арр. П. Сич

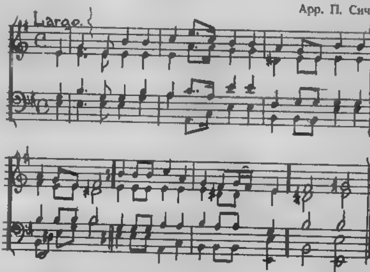

Ісусе милий, Тебе ми просим,
В наших потребах, в нашій біді;
Помилуй грішних, спаси
[негідних
Будем навіки вдячні Тобі (2 р.)

Подай нам дари для духа, тіла,
Віру, надію в серцях скріпи,
Даруй побіду в борбах,
[спокусах,
Горя, терпіння осолоди. (2 р.)

Прости нам грішним гріхи,
[провини,
Нашої злоби не пом'яни;
Верни нам світлу одежу ласки,
В ласці умерти допоможи.
(2 р.)

Прийми, Ісусе, молитву нашу,
З трону Твойого ласку пішли,
Любове наша, потіхо наша!
Всіх нас помилуй, всіх
[пом'яни. (2 р.)

До Неділі всіх святих

Традиційні церкви витворили собі науку про святих, що не відповідає ані науці Св. Письма, ані фактам. Згідно з навчанням Святого Письма, святою є кожна людина, що увірувала в Ісуса Христа як свого спасителя (це в часи Нового Заповіту) і намагається в своїм житті чинити Його волю. Отже, на першім місці стоїть віра, вимога святости витікає з неї. В традиційних церквах святими називають окремих людей, які осягли звершености і сили творити чудеса, після смерти вони виконують функції посередників між Богом і грішниками на землі, приймають їхні молитви, передають їх Богові та всіляко допомагають грішникам.

Наука традиційних церков суперечить науці Св. Письма, яке ясно навчає, що нема інших посередників між Богом і людьми, окрім Ісуса Христа, і що нема іншого імени під небом, даного людям, щоб ним вони могли спасатись. (Дивись І Тим. 2: 5; Діяння 4:12). Знову лише один Бог є всюди присутній, тому святі не мають ніякої спромоги чути молитви до них з різних кінців всесвіту того самого часу. Отже, культ святих перетворюється в звичайне ідольство, в якім померлим людям віддаються божеські почести і чекається і проситься від них дарів, які один Бог може післати. Окрім того, вони тих молитов однаково не спроможні чути.

В додаток різні національні церкви, забуваючи про правду Божу, використовують культ святих для визиску і поневолення підбитих ними народів. На це нарікав митр. Липківський, який безсумнівно, будучи православним митрополитом, знав, що казав. В своїй проповіді з нагоди Неділі всіх святих він казав: "Ми мусимо сказати, що на наших православних святцях відбилась ще одна хиба, яка вже не досить і личить Церкві.

"Коли ми розглянемо наш сучасний православний календар, то побачимо, що найбільше там святих з грецької й російської нації. З інших народів, коли й вміщені святі, то хіба такі, яких уже ніяк не можна було обминути" ("Церква і Життя" ч. 3/36).

В оповіданні про життя святих підносяться як взірець такі їхні учинки, які для людини із здоровим розумом і знанням науки Св. Письма і любови Божої, здаються просто умовними збоченнями.

Так, наприклад, св. Гутуляк "пив каламутну воду". Якщо це робить людину святою, то всі мешканці Торонта давно вже мали б поставати святими, бо торонтонська вода, як це зазначив один з міністрів здоров'я, є не що інше як розбавлена сточна вода. Ужиту воду в Торонта трохи очищається і во-

(продовження на стор. 6)

Неділя всіх святих

(продовження з стор. 5)

не їде до озера. Воду в озера знову помпують до міста для пиття, насипавши в неї хлору. Св. Ядвига і Франціс "їли хліб, посипавши його попелом". Св. Арнульф "сидів у болоті". Св. Бельга сподобав собі мечеть для церкви. Тому що магомедани свої мечеті йому під церкву не дали б, то він поставив у мечеті шість хрестів. Магомедани вважали, що їхня мечеть знечищена і залишили її, а св. Бельга тоді перебрав будинок. Для нормальної людини такий вчинок є просто шахрайством. Св. Антоній "книг ніяких не читав", а апостол Павло навіть перед смертю просив Тимотея привезти йому до в'язниці книжки і т. д.

Отже, весь культ святих є нічим іншім як продовженням поганства в християнстві і чим скорше церква переведе реформу цього культу, тим краще буде і для церкви і для людей.

МИЛЬНЕ ПОКЛАДАННЯ

В "Новім Шляху" від 19-го вересня ц. р. в статті: "Кількість, релігія і мова українців в Оттаві" — знаходимо, що в Оттаві число греко-католиків і православних зменшилось загально разом на майже 12%. Число українських евангеликів зросло на 13% та складає 24% української людности в Оттаві.

Це непокоїть автора статті і він зауважує: "Українські визнавці протестантських церков на терені Оттави рекрутуються головно з членів греко-православної церкви. Будова нової стилевої української православної церкви і модерної церковної залі та ідейний провід української православної парафії, напевно, стане противагою відосередньої сили чужого середовища".

В дійсності справа не є такою легкою і простою. Поперше, українців в Оттаві чи деінде ніхто до протестантських церков не "рекрутує". Ідуть до цих церков українці самі та цілком свідомо стають їх членами. Умовини принятия в склад членства протестантських церков є куди трудніші, ніж до ритуалістичних. Дійсною причиною того факту, що по цілій Канаді більше як 116,000 українців стало евангеликами і так себе зголосили в переписі є ні що інше, як низький стан духовости і віри в традиційних церквах та гостра потреба реформи, як життя, а також вірувань і церемоній в світлі науки Святого Письма. Глибоко і щиро релігійна людина відчуватиме себе переступником, якщо вона підтримуватиме церкву, в якій споживається "під церквою" алькоголь, відбуваються танки, бінго і т. інше. В самій церкві моляться до мерців, які є в більшості ворожого до українців походження ("святі"), окрім того, сповідаються на ухо клірові, вважається, що свята вода, свічки та різні церемонії являють собою невідкличний засіб для наближення до Бога і осягнення спасіння. Куди українська людина, яка не вірить в усе це і вважає усі ці практики ідольством, піде? Щиро віруюча людина не зможе принести в жертву будьчому Славу Божу і потоптати своє сумління, тому, якщо нема поблизу своєї евангельської церкви, вона іде до іншомовної. Цього не можна осудити, ані дивуватись цьому, бо цю проблему провід ритуалістичних церков міг би дуже легко розв'язати, перевівши реформу всього, що не є в згоді з наукою Святого Письма та являє собою звичайне марновірство.

Якщо б цей крок був зроблений ще на початках організації українських церков в Канаді, то евангелізм влився б в склад новоутворених громад. Проте у церковного проводу не вистачало ані відваги, ані розуміння духовної проблеми великої частини народу, і нарікати за наслідки вони повинні лише на самих себе. Сподіватися, що побудова кращої церкви приверне людей, є виявлюванням нерозуміння глибини духової проблеми. Будова катедр в інших місцевостях цій справі не помогла і проблеми не розв'язала.

Або традиційні церкви будуть змушені зреформуватись і піднести духовість свого життя, або евангелізм серед українців буде далі зростати і люди будуть іти до найближчої протестантської церкви.

Заувага, що українські протестанти ростуть за рахунок греко-православних, безпідставна. Зріст евангеликів серед українців відбувається найбільше за рахунок безцерковних українців, які складають майже половину нашої людности. Якщо православні чи інші ритуалістичні церкви утрачають членів, то ці колишні члени, мабуть, ні до яких церков не належать, а захопились новими хатами, автами і літнисками, які стали найважнішими речами в їх житті. Таких українців є величезна кількість, при переписах вони називають себе ім'ям першої деномінації, яка їм прийде на думку.

Роля українського козацтва в організації Кубанського Козацького Війська

Від 1773 до 1775 рр. тривало одне з найбільших козацьких визвольних повстань, що виступає в російській історії під назвою "пугачовського бунту" — за ім'ям його провідника, донського козака Ємельяна Пугачова. За політичні та військові кадри цього повстання правили козаки, до яких долучились кілька місцевих під'яремних народностей. Маштаби цього повстання були такі великі, що російська влада була вимушена терміново переглянути взаємостосунки козаків з російською державою.

Одним з поспішно вжитих засобів було знищення Запорізької Січі. План цього був розроблений аж до найдрібніших деталів. Великі російські збройні сили, під претекстом війни з кримськими татарами, раптом оточили Запорізьку Січ, оголосили козакам царський маніфест про скасування Січі й надіслали ультиматум про безоглядну здачу. За допомогою заздалегідь підготованої "п'ятої колони" і спеціяльно привезеного духівництва — воля козаків до збройного спротиву була зламана. Наслідком цього, частина козаків, з отаманом Ляхом, пішла до Туреччини, а друга частина здалась на ласку російської влади. Не солодка була та ласка: частина з козаків потрапила до в'язниці, інші — до заслання, треті — на каторгу, четверті були зачислені кріпаками в новоутворених на запорізьких землях російських маєтках.

Шукаючи виходу з важкого становища, окремі козацькі старшини почали намацувати спільні інтереси з російською державою, з метою відродження Запорізької Січі. Серед цих осіб найбільшим успіхом визначився Сидір Білий. Йому, після довготривалих клопотів, вдалося добитись дозволу зорганізувати колишніх запорожців на так зване "Військо Вірних Козаків", що за його чолі він і був поставлений у характері кошового отамана. Перший козачий кіш формується у Василькові, а 1788 року нове військо одержує землі вздовж турецького кордону, між Богом й Дністром, та в Кінбурському районі, на побережжі Чорного моря. Того ж самого року, 7-го квітня, козаки на своїх "чайках" розгромили міцну турецьку фльоту біля Кінбурну, а за 9 днів (16-го квітня) вже під Очаковим вдруге знищено велику турецьку ескадру. В цьому бою загинув сам і Сидір Білий. На його місце козаки обирають Захарія Чепігу, що під його командуванням "вірні козаки" закінчують турецьку війну в 1791 році.

У відплату за чотирирічну участь козаків у цій війні, російський уряд "обсипає їх ласкою: перейменовує "Військо Вірних Козаків" на "Чорноморське Козацьке Військо," повертає йому заграбовані 1775 року запорожські військові регалії (прапори, булави й правочі) і дозволяє розпустити козаків "на заробітки", бо вони ще не встигли впорядкувати господарство на місці поселення і бувши спустошені війною, не мали навіть одягу та щоденного харчу. А 1792 року надійшов довгожданий для козаків папір, за який їм дарувалось на вічні часи землі Таманського півострову, що були їм обіцяні ще 1787 р.

Переселення на Кубань проводилось не відразу, а поступово. Перші частини козаків висадились у Тамані 9. 6. 1792, друга частина (головні сили) — 7. 10. 1792. Того року були закладені на новому місці 20 поселень-куренів. Впродовж 1793 року приходили далі окремі козацькі ватаги, і все переселення в основному закінчилось наприкінці 1793 р.

На січень 1794 р. Чорноморське Військо нараховувало 18 тисяч мешканців (12 тисяч чоловіків і 5 з половиною тисяч жінок). Населені пункти вибиралось за стратегічними міркуваннями, і під господарським поглядом вони виявились непридатними. Мешканці гір зустрічали козаків неприязно та турбували їх своїми нападами. Водночас із будуванням нових поселень, козаки взялись до будування безперервного ланцюга укріплень на правобережжі

річки Кубані. Більшість основних куренів зберегли ті назви, під якими вони існували в Запорізькій Січі. До 1794 року кількість куренів зросла до 45, і засновано столицю війська — Єкатеринодар.

1795 року людність Чорноморського Війська вже дорівнювала 25 тисячам осіб. Козаки надзвичайно страждали від незвичного водного підсоння, від гарячки та глибоких злиднів. За перших років смертність між ними була велетенська. Одначе, як і за часів Запорізької Січі, коли її склад безперервно доповнювався з українського козацтва — так і за нових умовин Чорноморське Козацьке Військо наче магнет притягало до себе постійний струм із лав українського козацтва. За рахунок цього безперервного доповнювання, кількість Чорноморського Війська дійшла 1820 року до 52 тисяч осіб (37 з половиною тисяч чоловіків і 24 з половиною тисяч жінок).

Російський уряд, бачучи непереможне тяжіння українського козацтва до Кубані, вирішив взяти ту справу у власні руки. Отак, в 1825 році, до чорноморців підселено козаків Чернігівської і Полтавської губерень, в кількості 25 з половиною тисяч чоловіків і 23 тисяч жінок. 1834 року російський уряд оголосив закон про причислення до Чорноморського Війська дітей радовиків (солдатів), по закінченні їхніми батьками 25-річної військової служби. 1848 року підселено ще 2 тисячі родин із козаків Чернігівської й Харківської губерень, що з них 1850 року дійшло до місця 8 тисяч чоловіків й 6 з половиною тисяч жінок. 1840 року курені перейменовано на станиці.

Так було аж до 1861 року, коли Чорноморське Козацьке Військо об'єднали з 6 бригадами Кавказького Лінійного Війська в Озівським Козацьким Військом — найменуванням їх усіх Кубанським Козацьким Військом. На той час воно числило вже 94 тисячі чоловіків і 90 тисяч жінок, плюс коло 5 тисяч іншогородніх (не козаків).

Для повноти картини слід розібратись у походженні обох об'єднаних із чорноморцями військ. Та частина Запоріжжя, що 1775 року пішла геть до Туреччини, незабаром почала клопотатись про дозвіл повернутись до України. Не солодко жилось їм у Туреччині, частина пішла незабаром до австрійських володінь, частина — аж у Мальту, до мальтійських лицарів, третя частина, по 53 роках еміграції, одержала дозвіл повернутись. З них утворено невелике Озівське Козацьке Військо, розташоване в районі Маріюполя та Бердянського. Історія виникнення Козацького Лінійного Війська починається з кінця 17-го сторіччя. Кажучи сучасною мовою, тяглась безперервна мала війна між російською державою та місцевими гірськими народами, приблизно по лінії місцевостей Кавказька-Георгіївське. Ця лінія правила за постійний військовий фронт. До 1700 року на цей фронт посилали переважно донські козацькі війська, але від 1700 року російський уряд почав надсилати туди також українських і волзьких (астраханських) козаків. Ці козацькі частини після деякого перебування на тому фронті заступали свіжі. Втрати козаків на тій війні були дуже великі. Зокрема в українській поезії збереглось про це таку згадку:

> У Глухові, у городі, всі дзвони дзвонять,
> Та вже ж наших козаченьків на лінію гонять;
> У Глухові, у городі, стрельнули з гармати
> Не по одній козаченьку заплакала мати.
> Їхав козак на лінію, та й весь ми обдувся;
> Їде козак із лінії — як лико зігнувся!

1779 року "кавказьку лінію" реорганізує російський уряд — до неї пересилають на постійне мешкання козаків Хоперського відділу Донського війська і таким самим порядком переселяють українських козаків із Чернігівської, Полтавської та Харківської губерень. З них усіх утворюється Кавказьке Козацьке Військо, а його людність повністю переселяють до району Мінеральних Вод і зараховують до Терського Козацького Війська. На час прилучення лінійників до чорноморців, ціла людність осягала приблизно 30 тисяч чоловік, що з них майже половина походила з українських козаків.

Таким чином, відкинувши втрати чорноморського козацтва від воен і хвороб — а вони були значні — можна правдоподібно встановити, що роля українського козацтва в організації кубанського козацького війська була надзвичайно велика, і що її можна розглядати з двох поглядів: під аритметичним поглядом, за яким підсумок перших 70 років існування Чорноморсько-Кубанського Війська виявив зростання людности з 18 до 184 тисяч, тобто більше, ніж у десять разів, при чому весь цей доріст слід зарахувати до українського козацтва, бо донські козаки наприкінці цього терміну становлять лише 8% загального числа; і під моральним поглядом, який виявлявся в тому, що Чорноморсько-Кубанське Військо відігравало й надалі для українського козацтва ту саму ролю політичної та національної "віддушини", якою була для нього Запорізька Січ до 1775 року.

Яків Шупляк

("Укр. Самостійник")

НА НАШІ НИВИ

Арр. П. Сич

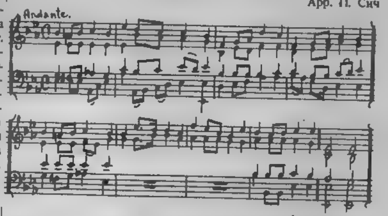

На наші ниви, під наші стріхи
Зійди, Владико, Отче єдиний.
Тебе ми просим, бо Ти потіхи.
І щастя давець всій Україні.

Зійди, Владико! А як у живо
Достиглий колос сиплеться [зерном,
Так Ти сип дари, де лиш не [стане
Твій крок, Владико, святий, [щасливий.

А ще для себе, Отче єдиний.
Як до нас прийдеш, будем [просити:
Дай, щоб ми, діти, все вміли [жити
В честь, славу Божу й нашої [України.

Рак і часник

"Рак відступить"

"...Уже не один рік працює над проблемою ракових захворювань лябораторія імунітету Одеського університету.

В основу нашої теорії походження раку ми кладемо вчення Павлова про координацію життєвих процесів організму нервовою системою. Розлад її у певній ділянці людського організму веде до утворення ракових пухлин.

Саме для підтвердження цієї думки було проведено ряд дослідів над кролями. Як правило, уражена раком тварина гине через місяць після захворювання. Коли ж таких кролів лікували терапевтичними засобами, що зрівноважують і заспокоюють нервову систему, вони жили по три і по чотири місяці, а деякі видужували. Розтин тіла підтвердив відсутність ракової пухлини. Найкращі результати показали комбіновані препарати з кофеїну, валеріяни, глюкози та фітонцидів часнику. Останній, як встановлено в лябораторії, є сильним стимулятором захисних функцій організму..."

("Україна", ч. 35, 1964 р.)

"ЛЕКЦІЇ З НАУКОВОГО АТЕЇЗМУ"

"На підприємствах, у палацах культури, робітничих гуртожитках Кривого Року організовано цикли лекцій з наукового атеїзму . . . Створено спеціяльний цикл лекцій "Молоді про релігію" та два цикли для місцевого радіомовлення. Всього в Кривбасі діє понад 40 лекторів науково - атеїстичної пропаганди.

З лекціями виступають викладачі вузів, інженерно-технічні працівники, вчителі шкіл, лікарі."

"Радянська Україна"
(11 червня 1964 р.)

A Tenderhearted Boy

It happened in a country school where the boys all carried their lunch for the noon hour. Among the pupils was a very poor boy whose lunch basket never contained anything but a few boiled potatoes.

One day some of the boys agreed to play a joke on him, so they took the potatoes out and put some stones in their place. When the noon hour came they watched him to see how he would take the joke. But to their surprise, he opened his basket and took out some nice sandwiches, cake, pie and other good things. One of the boys, who had a tender heart, had gone quietly and taken out the stones and put his own lunch in the basket. That was a nice way of being merciful. Jesus says, "Blessed are the merciful for they shall obtain mercy."

— *Selected.*

Ann's Thanksgiving

By W. Everett Henry

Ann Malone was busy in her kitchen with preparations for Thanksgiving dinner, the first she and Sam would have together in their own home.

Sam would be home that night from a trip to the big city, and they would join the worshipers at the church tomorrow morning with such thanksgiving in their hearts as they had never known before on Thanksgiving Day. At least that was the way she felt, and she was sure Sam felt that way too.

The Lord had been so good to them. They had a beautiful new home, all paid for. Sam had just received a fine promotion. They not only deeply loved each other, but their love for each other was confirmed and glorified by their love for their Savior. Ann began to sing softly, "Blessed Assurance."

Before she finished the first stanza the door bell rang, and when she opened the door her pastor said, "Hello, Ann. May I come in?"

"Of course, Pastor, I'm always glad to see you. Come and sit down while I make a cup of tea."

"No, Ann, thank you, I'm in a hurry, and I have a special request to make of you. I want you to sing at the conclusion of my sermon tomorrow morning. When I come to it, I'll say, 'And now in conclusion hear the words of Katherine Lee Bates,' and I'd like to have the organist just strike the chord, and you immediately begin to sing, 'America the Beautiful.' I have the feeling that that will be more effective than anything I can say. Will you do that for me, Ann?"

"Of course, I will, Pastor, I'd be glad to."

"Thank you, Ann. For some reason I feel strongly that we can thus work together not only to magnify our great land, but especially to glorify the God who gave it to us."

When the Pastor had gone, Ann again went about her work. She had caught in some measure the high anticipations of the Pastor, and with joy in her heart that she could do what she most loved to do, sing unto the glory of her Lord, she began to sing the hymn softly. Moments later she could hardly refrain from going to the piano and giving full voice to the beautiful words. What a joy it would be to sing them tomorrow.

But what promised to be a delightful experience turned out to be the severest test of her life.

About nine o'clock that night, as Ann was beginning to wonder why Sam had not reached home, the telephone rang. Taking up the receiver she heard a clipped voice saying, "Is this Mrs. Sam Malone?"

"Yes, it is," she said as anxiety laid hold on her.

"Mrs. Malone, this is Dr. Stoddard in Tyrone. Your husband was brought into the hospital an hour ago. Before he lapsed into unconsciousness, he gave us your name and telephone number. I don't think he is critically hurt, but he'll have to be with us for some time. We wanted you to know."

Ann was so paralyzed at the message that she could not speak. Moments later the same voice asked somewhat anxiously, "Are you still there, Mrs. Malone?"

Brokenly Ann said, "Yes—doctor—I'm—still here I'll come—" and she began to sob.

The voice at the other end of the wire said sympathetically, "Don't feel too badly, Mrs. Malone. I'm sure your husband will soon be about again. We'll take good care of him. Goodbye."

In a few minutes Ann got control of herself, and began to plan to leave for Tyrone as soon as possible. As she sought in her mind for some one who could drive her there, she remembered her promise to her Pastor.

At first she thrust it aside. To reach Sam now was more important than anything else. But was it? The Pastor was counting on her, and he had evidently felt that his request was more than usually important. And she had felt it, too.

Should she stay and sing as she had promised? She knew her Pastor would excuse her under the circumstances, but would the Lord excuse her? What would Sam tell her to do, if he could speak to her? Dear Sam, with him the work of the Lord came first. And she couldn't be of much help to him if she were there.

As she wrestled with her problem, she heard the clock strike eleven. It was too late now to ask anyone to drive her to Tyrone. Kneeling at the davenport, Ann took her problem to the Lord. As she prayed her conviction deepened that she should keep her promise to her Pastor.

It was after midnight when Ann went to bed. Then she couldn't go to sleep for thinking of Sam. Hurt she knew not how badly and in a hospital among entire strangers. How could she ever get through the hours until she could get to him! At last, toward morning, her tired body asserted itself and she fell asleep.

It was eight-thirty when she awoke. Hurriedly she dressed and went to the phone. The Thanksgiving service would begin in two hours, and she had many things to do. First she must arrange for transportation to Tyrone. No train or bus left till the middle of the afternoon, and she couldn't wait for them. She would call Sam's good friend, Jim Landis.

When she heard Jim's voice, she quickly explained the situation and said, "Jim, could you meet me at the church after the service and drive me to Tyrone?"

"Why, yes, of course, Ann. But —well—why after church? I can be there in thirty minutes."

"Yes, Jim, I'm sure you would come at once, but I can't leave till after church. You see I promised the Pastor I would sing 'America the Beautiful' as the concluding part of his sermon."

"And you'll let a promise like that keep you away from Sam for three hours? Why?"

Almost in tears, Ann broke in, "Please, Jim, don't scold me. I know it looks like I wasn't very anxious about Sam, but I walked the floor and prayed most of the night, and I feel that for some reason God wants me to stay here and sing."

"I'm sorry, Ann, I didn't mean to hurt you. I'll do just as you say."

"Thank you, Jim."

At the agreed upon moment, the organist gave the chord and Ann began to sing. At first her knees shook and her voice quavered, but soon her trembling ceased. Her whole being swept up into the words and music of the song. Never had she sung with such power.

As Ann left the platform, a rustling moved over the congregation as the people relaxed, and all eyes followed her, wondering a little why she did not resume her seat in the choir.

As they drove rapidly toward Tyrone, Jim was unusually quiet, and Ann, more worn than she had realized, was glad to be left to her thoughts. Soon, now, she would see her injured husband and know how badly he was hurt. Would he be pleased with what she had done? She hoped and—yes, she believed that he would.

Suddenly Jim broke into her thoughts. "Ann," he said, "you never sang better than you did this morning. You not only sang beautifully, but you sang with power. I never saw an audience so—spellbound. Troubled as you were, Ann, how could you do it?"

Soberly Ann said, "I couldn't have done it, Jim, if the Lord hadn't wonderfully helped me."

Jim drove for some time in silence. Then he said very earnestly, "Yes, Ann, I'm very sure the Lord did help you to sing. And I'm sure, too, that He led you to sing that song with a purpose. It profoundly moved the people, and your loyalty to your promise and to your Lord has changed at least one man's attitude toward God and His work. Hereafter I'm going to try to give my Lord and His service the first place in my life."

"Oh, Jim, I'm so glad to hear you say that. And now I'm sure that when Sam hears of how my song helped you, one of his dearest friends, he'll be certain I did the right thing in waiting to keep my promise."

When they reached the hospital they found Sam rational, but with a bandaged head and bruised face. Briefly Ann explained why she was late in coming, and Jim told how what she did had changed him.

With a difficult smile Sam reached out a hand to each of them and said, "I do believe this is the best Thanksgiving I have ever had. Let's thank the Lord together."

Ann's eyes overflowed with grateful tears.

The "Bible Truth"

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА
EVANGELICAL TRUTH
„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXV. Число 9. Торонто, Онт. Грудень 1964 December Toronto, Ont. Рік XXV. Число 9.

ЧУДО РІЗДВА ХРИСТОВОГО

Навіть не треба дивитись у календар щоб знати, що наближається Різдво Христове. Навіть яких 2, 3 а то й більше тижнів наперед люди приготовляються, щоб належно відсвяткувати Різдво Ісуса. Пригадую собі, як то було в старім краю, де вже який місяць перед Різдвом люди робили приготовання до цього великого свята. Радість і веселість наповняла людські серця; діточі обличчя сіяли від радости і втіхи. Мамуні, татуні, дідуні й бабуні разом з діточками й внуками приготовляли все, що тільки можливе, щоб разом відсвяткувати чудний прихід Христа на землю...

Що за велика радість, що за велика благодать Божа, коли ми згадуємо Різдво Ісуса! Святкуючи Різдво Ісуса, наші серця наповняються вдячністю і любов'ю до Того, Який полюбив нас і віддав Себе в жертву за наші гріхи, й до всіх тих, які відгукнулись на Його поклик і пішли слідом за Ісусом. Різдво Христове вказує нам на ту велику радість, про яку звіщали ангели Господні, на ту радість, яку йшли зустрічати мудреці й яка вселилась була в серця пастухів, які прийшли були, щоб поклонитись новонародженому Месії... Рік за роком наші серця наповняються теж тією радістю. Рік за роком ця "тиха ніч, свята ніч" знаходить відгук у наших серцях. Рік за роком вифлеємська зірка промощує й освічує нам шлях, по якому ми всі віруючі християне мандруємо до того небесного Ханаану, небесного Царства, яке приготовив Бог всім тим, які люблять Його. Так, точно так, як ми співаємо в одній євангельській пісні:

"Рік за роком, день за днем
До кінця турбот ми йдем.
Ось останній прийде час
І Христос покличе нас..."

Христос, дорогий мій брате й сестро, покличе тебе й мене. З чим ми станемо перед Ісусом? Для того то щорічне святкування Різдва Христового повинне пригадати нам про ціль нашого життя на цій землі, про кінець нашого туземного життя і про той "останній час, як Христос покличе нас". Христос каже: "Я прийшов, щоб ви мали життя і мали його подостатком!" А якже ж я і ви одержуємо це життя, — життя подостатком? Ми одержуємо його вірою в Христа Ісуса, бо "цей, хто вірує, житиме, а хто не вірує, осуджений буде!"

Ціллю приходу Ісуса Христа на землю було дати людям нове поняття про Бога. Христос сказав: "Хто бачив Мене, той бачив Отця, бо Я в Отці а Отець в Мені". І як можемо ми це збагнути вповні? Це ми приймаємо вірою, вірою яка перевищує людський розум, вірою, яка є даром Божим для всіх тих, які бажають і хочуть вірити.

Я не знаю, як ви думаєте про віру й довір'я Богові святих мужів, яких імена є записані на сторінках Старого Заповіту. Там читаємо про Авраама, який відгукнувсь на Божий поклик, "послухав Бога й пішов, не знаючи куди йде. Вірою він пробував на обіцяній землі, як на чужій і проживав у наметах з Ісааком та Яковом, співнаслідниками тієї ж обітниці, бо чекав він був міста, що має підвалини, що Бог є його будівничий та творець". Там читаємо про Мойсея, який "вірою відрікся зватись сином дочки фараонової і вибрав радше страждання з народом Божим, аніж мати дочасну гріховну потіху. Він наругу Христову вважав був за більше багатство, ніж скарби єгипетські". Там читаємо про Єноха, який "ходив з Богом", про Рут, яка сказала була своїй теші Ноемі: "Куди ти підеш, туди й я піду, і де ти житимеш, там і я житиму; твій народ буде моїм народом, і твій Бог моїм Богом". Там читаємо про царя Давида, який співав: "Господь мій пастир, не матиму недостатку. Він дав мені оселю серед лугів зелених. Він веде мене до тихих потоків. Він справляє душу мою. Він веде мене по праведній дорові задля імени свого. Хоч би я ходив по долині тіни смертної, то не боюся жодного лиха, бо Ти є зо мною, Твоя палиця і підпора дає мені духа". Там теж читаємо про Йова, який в недолі своїх страждань каже: "Нагим вийшов я з матірної утроби, нагим і вернусь. Господь дав, Господь і взяв; як до вподоби було Господеві, так і сталося; нехай буде благословенне ім'я Господнє!"

Всі сторінки Старого Заповіту є переповнені свідченням і вірою мужів Божих і тому нам, християнам, може часом і соромно стає, коли порівняємо себе до тих мужів великої віри й великого довір'я Богові. Бо ж вони вірили Богові ще так далеко до приходу Христа, а ми, які маємо Старий і Новий Заповіти й таку хмару свідків і знаходимося в добі ласки Божої злитої і об'явленої в Христі Ісусі, — будучи членами Церкви Христової — часто вагаємось і бракує нам сил іти вперед задля браку віри в Бога.

Прихід Христа на землю був зворотом в історії людства. Бог у Христі Ісусі дав людям нову дорогу, нову правду й нове життя. Тому то Ісус сказав: "Я є дорога, правда й життя; хто вірує в Мене, житиме, а хто не вірує, осуджений буде!" В приході Ісуса Христа сповнились обітниці Божі, які є записані на сторінках Старого Заповіту й на які чекали та яких з нетерпеливістю виглядали всі пророки й мужі Божі. Народження Ісуса Христа в вифлеємській стаєнці було немов би весняним сонцем, яке заповідало надходяче літо. В ньому теж лежала обітниця Господніх жнив, обітниця нового життя, та обітниця "нового неба й нової землі". Воно було народженням Того, Який мав зробити все старе новим. В народженні Ісуса Христа Бог відкриває нам, як Він любить нас. Він показує нам, який Він є вірний і як Його всі обітниці є правдиві. Тому то чудний прихід Бога у формі вифлеємського дитятка повинен зворушити наші серця, наш розум і наше життя. Ми повинні впасти перед Богом на коліна й просити: "Боже, збільши нашу віру й дай, щоб Ісус Спаситель міг дійсно знайти місце й народитися в наших серцях".

Коли ми згадуємо прихід Ісуса Христа й Його місію завершену голгофською смертю за гріхи світа, коли ми пригадуємо собі, як Христос виганяв злих духів з людей і коли ми переживаємо й відчуваємо силу Ісуса Христа в проповіді Його святої Євангелії сьогодні, то наші серця підносяться вгору до Бога й наші уста промовляють цей дивний, уложений одним із наших євангельських поетів, псалом:

Світи зірко вифлеємська
Ясним сяйвом на наш край,
Україні, рідній Неньці,
Щастям, долею засяй.
Розірви ярмо неволі,
Зірко, сяй з святих небес,
Щоб настав кінець недолі,
З мертвих рідний край воскрес.

Володимир Кучер

ВІДІЙШЛА ВІД НАС

В четвер 26-го листопада упокоїлась в Бозі Надія Троян. Похорон відбувся 28-го листопада при чисельній участи приятелів і знайомих. Похороном провадив пастор Української Пресвітерської Церкви в Торонті, М. Фесенко.

Пані Надія Троян народилася 12-го травня 1902 року в староковацькій родині Ровенко в Острозі на Волині. Мати покійниці з знаного українського роду Підгаецьких. Середню освіту пані Надія кінчила в Рівному і вищу університетську освіту закордоном з титулом дипломованого інжінера.

Покійна була доброю дружиною, відданою матірю і свідомою українкою. Вона завжди мала час і для громадської народної праці та в Німеччині була головою Обласного Совbooy Українок.

Як в Европі так і в Канаді пані Надія (як її всі знали за її приязливість і добрість) славилась своєю гостинністю і доброзичливістю. Наскрізь толерантна в питаннях церковних, вона ще молодою з сестрами приєдналась до євангельської церкви.

Покійна лишила в смутку чоловіка, інженера Д. Трояна, сина інженера Олега Трояна з дружиною.

Українські евангелики і українська преса

Цього року помічається більше зацікавлення української преси українськими евангеликами. Замість промовчування і ворожости вже чути голоса, які вимагають справедливого трактування українським проводом і загалом українських протестантів. Так "Українські Вісті" 16 і 23 березня ц. р. помістили статтю Б. Рубчака, в якій автор сміливо захищає право українців - евангеликів на їхні переконання і вимагає їх визнання.

Треба зазначити, що "Українські Вісті" з самих початків трактували українських евангеликів безсторонньо.

"Український Самостійник" в ч. за вересень цього року погоджується з міркуваннями Б. Рубчака. В "Українськім Самостійнику" ми час від часу знаходимо матеріяли, які об'єктивно трактують евангельські питання і новини.

"Вільне Слово" поруч з новинами традиційних церков містить, не скорочуючі, і евангельські новини. Це почали робити "Свобода" і "Голос України". Недавно журнал "Нові Дні" виступив з осудженням "бойкоту" укр. протестантів на відкритті пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінгтоні.

Інші українські часописи і журнали, так далеко, як це ми могли усталити, оминають мовчанкою домагання українських евангеликів на рівне трактування. Це немає жадного політичного оправдання, бо лишає невикористованою для народньої справи дуже велику групу української спільноти. Немає це тепер і релігійного оправдання, бо Ватикан дозволив, як це подає преса, навіть римо-католикам брати участь в евангельських зборах і молитві, крім того, Рим готовий офіційно визнати засаду свободи совісти і права кожної людини вірити в Бога так, як це вона вважає за найкраще.

З свого боку українські евангелики повинні залишити своє наставлення глибоко ображеної чесноти, а шукати ближчої спільности в житті і праці з іншими. Часом українські евангелики навіть вітали "бойкот", бо він оправдував їхню власну відрубність і небажання заплямити свої світлі ризи стосунками з "ненаверненими".

Христос не тікав від людей, але шукав їх. Подиву гідна мала кількість українських евангеликів читає українські світські часописи. До цього часу ми мали виправдання, що всі ці часописи нас не визнавали. Але останніми часами відношення більшости українських часописів стає більш прихильним до думки, що українських евангеликів треба трактувати як повноправну українську церкву, це відбирає всяку рацію у тих, в-поміж українських евангеликів, які до сьогодня стоять відрубно і не передплатили і одніеї української світської газети чи журналу, тоді'як багато з них щоденно купують англомовні

Якщо одне є світом, то й друге не є царством Божим. Ті, хто відмовляється читати і досліджувати події життя і свого народу, кажучи, що Бог не потребує людської мудрости, повинні також пам'ятати, що Бог ще менше потребує людської глупоти і невоінформованости.

Нижче ми подаємо міркування "Українського Самостійника" про українських протестантів, подані в числі за вересень ц. р.:

"УКРАЇНСЬКІ ПРОТЕСТАНТИ

Серед нашої громади на чужині вперся і незмінно триває звичай називати та респектувати тільки дві традиційні українські церкви: греко-католицьку і православну. Не береться до уваги факту, що значну частину українців у діяспорі, а, мабуть, ще більшою мірою в Україні, становлять протестанти різних деномінацій. Вони згуртовані у своїх церковних громадах, друкують книжки й газети, відбувають всілякі наради та зустрічі, словом творять частину нашого релігійного та суспільного життя.

В засаді цілком не важливо чи наші протестанти численні, а чи ні. Важить передусім те, що вони українці, отже наші брати, і вони мають бути визнавані органами нашого громадського життя як рівнорядні та рівноправні члени громади. Це мало б бути самозрозуміло, але, на жаль, так не є.

Українські протестанти творять численні громади в Канаді і в США. В інших країнах нашого поселення їх кількість важить менше, хоча навіть у суто-католицьких країнах Латинської Америки існують наші протестантські громади. Вони, на жаль, живуть часто відгороджені від решти українства і часто попадають під "опіку" росіян. Вина у цьому менша наших протестантів, ніж інших, які не пригорнули їх з отвертим серцем до нашої громади.

Коли наші протестанти такі численні, то виринає запитання, чому так мало їх бере активну участь у житті нашої громади на чужині? Відповідь на це дає пастор М. Фесенко у газеті "Євангельська правда" (червень 1964, Торонто): "Причини до цього кілька. В першу чергу скрите, і часто відверто вороже ставлення нашого церковного і громадського проводу . . . В більшості місцевостей, представників українських евангеликів у громадських організаціях ніколи публічно не визнавалося і не запрошувалося до громадських функцій . . . Часописи все пишуть про лише "дві українські церкви", даючи нагоду читачам самим поділяти церкви на українські і не-українські". Пастор Фесенко пише далі цілком правильно таке: "Нам здається, що є непростимим безглуздям для деяких провідників української громади і деяких редакторів часописів продовжувати політику бойкоту . . . Чи можна назвати мудрим наставленням, в часи боротьби народу за свою волю, списування з активу більше сто тисяч ідейних віруючих людей? . . . Чи репрезентація українців є повна без великого сегменту протестантів?" (В даному випадку йдеться тільки про Канаду — ред.).

Віровизнання є особистою справою і нікому не пристоїть втручатися в сумління іншої особи. З українського громадського становища не йдеться про визнавання якихсь диких чи звироднілих, антигуманних чи публічно непристойних сект, а про християн, що дуже високо держать особисту та громадську мораль, активно плекають гуманітарність і є творчим та конструктивним елементом у високо цивілізованих країнах Заходу.

Українські протестанти групуються у таких деномінаціях: Злучені церкви, Англіканська, Лютеранська, Баптистська, Пресвітерська і П'ятидесятницька. Інші церкви відограють тільки дуже малу ролю.

★

З нагоди відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінгтоні, відбулася спеціяльна сесія Українського евангельського об'єднання в Північній Америці (УЄО ПА), на якій ухвалено ряд гарних і підбадьорюючих резолюцій. Але в пресовому комюніке з нагоди цього собору із здивуванням та обуренням читаємо таке: " . . . Не порушено справи недопущення до молитви під час відкриття пам'ятника Шевченкові . . . представника українських протестантів . . . Цей вияв релігійної дискримінації та нетерпимости безперечно обурив не тільки українських протестантів, але й багатьох інших українців та неукраїнців".

До обурення є цілком достатні підстави. Недопущення до молитви наших евангеликів не може бути нічим виправдане, ані навіть злагіднене якимись спеціяльними умовами. Воно є просто вислевом фатальної нетолеранції і заскорузлости. А треба усвідомити, що пам'ятник Шевченкові відкрив Айзенгауер — пресвітеріянин, а почесний комітет очолював Труман — баптист.

Хочемо натомість висловити признання нашим протестантам за те, що вони на таку образу не зареагували з свого боку якимсь невідповідним посуненням, а навпаки відклали своє становище у цій справі до ділового обговорення на наступну ділову сесію Собору УЄО ПА".

■

Не менш цікава є стаття Б. Рубчака в "Ук. Вістях" (16 і 23 серпня). П. Б. Рубчак пише:

"Я хотів би бачити серед чисельних духовних достойників на фотографії хоч одного представника українських протестантів і споріднених Церков, яких — як відомо — по світі чимало, які в своїх кругах якнайпильніше зберігають традицію української мови, і то часто мови прикладно чистої, літературної, які пережили власну колективну Голготу в рук нацистів, і які сьогодні знову жорстоко переслідувані чужим окупантом української землі. Певна річ, репрезентацію українських протестантів на відкритті свого пам'ятника хотів би бачити й сам Шевченко — не тільки з причини його безмірної толерантности (див. "Єретик" —поему, яку ще досі деякі неофіційні, але впливові, заступники кругів, що були репрезентовані на трибуні, не можуть визнати через брак толерантности у власних світлицях), але також з причини зацікавлення протестантським рухом у тогочасній Україні і з причин певних особистих зв'язків. Але бронза не може висловити своїх бажань. Вона мусить бути слухняною в живих руках, мусить задовольнюватись тим, що ті живі руки рішають їй дати.

Я твердо вірю, що вже найвища пора не тільки визнати права віри тих українців, але запрошувати їх до найактивнішої співпраці в українському громадському житті. Хтось мені може відповісти, що протестантська релігія не має коренів в українській історії. Поперше, це історична неправда (наприклад, живе зацікавлення реформацією серед штабу Хмельницького, потім серед інтелектуалістів Могилянської Академії), а подруге такий аргумент не має ніякої вартости, поминаючи його неправдивість, бо практичний вислів метафізичних релігійних прагнень не мусить бути оснований на історичних процесах і традиціях. Хтось другий може сказати мені, що протестантська релігія позбавлена "національного руху", "української крові". Я не розумію такої відповіді і боюсь її: вона аж надто небезпечно тхне трупом недавньої світової трагедії.

Але вперте ігнорування українських протестантів є тільки ще одним виявом ширшого і дивного парадоксального явища: українська еміграція, яку інші так часто трактують як маловажну меншину й яка проти такого трактування так завзято і навіть часом так героїчно бореться, не зносить у власному загалі ніяких меншин чи "маргінальних груп". Цілком автоматично виелімінувавши протестантів як організацію із свого організму, українська еміграція навіть не підозріває, що вона вправляється в дуже нечистій релігійній дискримінації: ніхто ж бо ніколи навіть не згадує про цю проблему в пресі чи навіть у приватних розмовах, немов би вона й не існувала.

Коли ми вже при цій темі, також кричить відсутність якоїсь форми репрезентації українських евреїв. Ця відсутність помазна тим більше, що про проблему "Шевченко і жиди" хтось щось у нас недавно писав. Панове: або-або! Хоч над пам'ятником та над його відкриттям витають галасливі гасла свободи і рівности, ми ще дуже початкові учні тих ідей".

ПРИЙДИ, ПРИЙДИ, МЕСІЄ НАШ

П. Сич

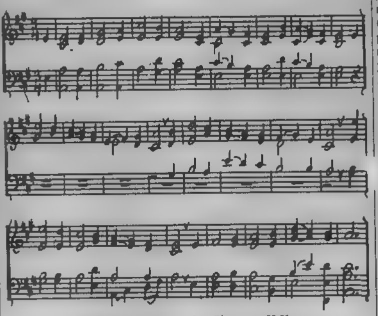

Прийди, Господи Ісусе! Відкриття, 22:20.

Прийди, прийди, Месіє наш,
І визволи з неволі нас!
В неволі пітьми гинем ми,
Докіль не прийдеш, Спасе, Ти.

Приспів:
Радій, радій, народе мій!
Прийде, прийде Спаситель Твій!

Ісусе Христе, знов прийди,
З пут Сатани нас увільни!
Побідо смерти, Спасе наш!
Врятуй від пащі пекла нас.

Пресвята Зоре! швидше йди,
Розраду нам свою неси;
Примари ночі розжени,
Життя нам словом сповни.

Шляхом до раю нам еси;
Прийди, прийди і нас спаси!
Державу пітьми повали,
Свою державу встанови!

Амінь.

Кожний голос важить багато

Кожний окремий виборець іноді думає, що він може залишитись вдома в день виборів, особливо якщо на дворі погана погода, або йому далеко чи незручно добиратися до виборчого пункта. Один його голос, він може подумати, не має

Нема нічого дальшого від правди. Кожний голос має значення. Дуже й дуже часто різниця в один голос рішає справу вибору льокальних або стейтових представників, а іноді навіть і самого президента. У 1884 році, приміром, менше, як один голос на район в стейті Нью-Йорк вирішив обрання републіканця Джеймса Блейна, а не демократа Гровера Клівленда. У 1916 році, якби ще один прихильник републіканця Еванса подав свій голос за нього в стейті Каліфорнія, Вудро Вілсон не став би президентом.

В 1948 році, як один з найбільш показових прикладів, якби Томас Дюї дістав по одному голосові більше в Огайо та Каліфорнії, наслідки виборів були б цілком інші. Багато републіканців думали, що Дюї напевне буде обраний, і не пішли голосувати, в наслідок чого було переобрано на президента Гаррі Трумана.

В 1960 році Джон Ф. Кеннеді був обраний невеликою кількістю голосів проти віцепрезидента Ніксона. Кеннеді дістав тільк на 120,000 голосів більше (з загального числа 69 мільйонів голосів). Досить було тільки одного голосу на район у чотирьох стейтах — Іллінойс, Мізурі, Нью Джерсі та Тексасі — і переможцями були б Ніксон та Ладж.

Ще ніколи один голос так багато не важив, як у 1962 році. Губернатори в Майні, Род Айланд і Північній Дакоті були обрані перевагою в один голос на район. В Мінесоті 91 голос вирішив обрання губернатора. Як класичний приклад подаємо наслідки виборів в 1893 році. Суддя Маркус Мортон був обраний на губернатора Массачусету одним голосом з 102,066 усіх поданих голосів. Один єдиний голос дуже часто вирішує справу перемоги або поразки. Саме ваш голос може бути тим, що зробить різницю.

Але навіть незалежно від таких прикладів кожний голос важить багато. Кожний раз, коли американський громадянин (канадійський — ред.) не вважає за потрібне прийти на вибори і подати свій голос, демократія програє... Що більше осіб бере участь у виборах, то більше ми можемо бути певні, що матимемо уряд — за виразом Лінкольна — народній, обраний народом і для народу, уряд, що репрезентуватиме інтереси всіх нас.

У день виборів ваше голосування є ніщо інше, як висловлення ваших поглядів. Таким способом ви обираєте тих, хто керує вашою країною, визначає ваші податки, проводить політику, яка впливає на все ваше життя, і будує світ, у якому ви й ваші діти живете. Висловлюйте свої погляди, беріть участь у виборах, незалежно від того, чи це льокальні вибори чи загально американські (канадійські — ред.).

A.C.N.S.

Відійшов від нас

30 жовтня помер д-р Александр Куман професор соціології у Вест Либерті Стейт Каледж. Д-р А. Куман полишив у смутку дружину, двох синів і чотирьох внучат. Похорон відбувся на цвинтарі Кенсіко, Н. Й.

Д-р А. Куман покінчивши теологію, через деякий час був пастором в Українській Пресвітерській Церкві в Нюарку, а від так пастором в англомовних громадах. Пізніше він вивчав економіку і соціологію та викладав ці науки в каледжах. В 1962 р. він здобув степень доктора в університеті в Бафало. Д-р А. Куман походив з Галичини та якийсь час був студентом в Українській Господарській Академії в Подебрадах.

"Одну річ дуже тяжко віддати на зовсім, а це є добрість, бо вона звичайно повертається".

Ціцерон

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
26 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

ВІСТІ З ГЕМИЛТОНУ

В неділю, дня 18-го жовтня, відбулось в Українській Євангельській Церкві в Гемилтоні богослуження зі співучастю рядових братів. В богослуженні брали участь брати А. Семенюк, Ф. Шустик і М. Ковальчук — читанням Слова Божого, а проповіддю Євангелії служив брат Олесь Осипович. Всі браття дуже вміло виконали свої функції.

Антирелігійна праця

"ШКОЛА АГІТАТОРІВ-АТЕЇСТІВ"

"Партійна організація колгоспу імені Шевченка Сокальського району на Львівщині багато уваги приділяє антирелігійній пропаганді. З її ініціятиви створено раду, яка координує всю атеїстичну роботу в селах Новоукраїнка, Русин, Першотравневе і Лубнівка.

При колгоспній парторганізації працює масова школа, де навчаються агітатори - атеїсти..."

"Радянська Україна"
19 вересня 1964 р.

СЕКЦІЇ "НАУКОВОГО" АТЕЇЗМУ В УКРАЇНІ

"...Створення чіткої системи атеїстичного виховання немисливе без цілеспрямованої, погодженої роботи усіх ідеологічних установ. Для координації антирелігійної роботи і подання атеїстам кваліфікованої методичної допомоги в ідеологічних комісіях, працюють секції наукового атеїзму, які узагальнюють і поширюють кращі зразки атеїстичного виховання. При редакціях газет і радіомовлення діють атеїстичні ради...

Атеїстична пропаганда не завжди і не скрізь має наступальний характер. Не всі агітатори-атеїсти позбавились сухості, шаблону, декому з них ще бракує глибокого знання предмета..."

"Радянська Україна"
22 вересня 1964 р.

У ВЕФЛЕЄМІ НИНІ НОВИНА

Бачили бо ми зорю на Сході і прийшли поклонитися Йому. Мат. 2:2

У Вефлеємі нині новина:
Пречиста Діва зродила Сина!
В яслах на сіні Його поклала,
Пісню тихенько Йому співала.

Там Херувими з неба злітають,
Ангельські хори Спаса витають,
Пастир убогий несе, що може,
Щоб здарувати Дитятко Боже.

Пастирям ангел вістку голосить:
"Радощі, щастя Бог вам приносить!"
До Вефлеєму всі поспішайте,
В бідній Дитині Спаса витайте!"

За зорі світлом здалеку, з Сходу,
Йдуть мудрі волхви славного роду.
Золото щире, ладон та миро,—
Царські дарунки, — склали в офіру.

Любий наш Спасе, ми не багаті,
Дарів коштовних не можем дати . . .
Тай ми дарунки несем від себе:
Віру та щиру любов до Тебе.

Оком прихильним глянь, Божий Сину,
На нашу землю, нашу Вкраїну.
Дай їй щасливу, Господи, долю,
Мудрість даруй їй, згоду та [illegible].

Римо-католицька церква шукає єдности з православними і протестантами

Другий Ватиканський Собор виявляє, що Римо-католицька церква серйозно шукає єдности з протестантами і православними.

Найбільш несподіваним рішенням у Римі був дозвіл для римо-католиків в "спеціяльних обставинах" молитися разом з протестантами.

В Бостоні цього місяця архиепископ Річард кардинал Кушінг пояснив, що ці "спеціяльні обставини" не потребують бути особистою трагедією або національною кризою.

Так само кардинал Кушінг сказав у відношенні до відомого протестантського евангелика Б. Грейяма: "Я 100 процентів за д-ра Грейяма". Він заохочував римо-католицьку молодь і студентів ходити на богослуження д-ра Грейяма, коли той був у Бостоні. При цім він зазначив: "Його проповідь є про Христа розп'ятого і всякий католик стане лише кращим католиком, якщо буде його слухати."

Друга ознака зрушення в бік співпраці є часте повторювання твердження, що Біблія є "спільна спадщина". Римо-католики в Англії тепер вже можуть користатись Новим Заповітом, який прийнято з протестантської Біблії.

Певні єпископи на Ватиканському Соборі обстоюють думку, що переклад Біблії має робитись разом з "відділеними братами" (протестантами).

Найбільш драматичною ознакою є включення пісні Мартина Лютера "Могутня в нас твердиня Бог" в новий римо-католицький співаник "Піпле Мас Бук." Співаник затвердив офіційно єпископ П. Л. Ліболд в Цінціннаті.

Все це не означає, що якась зміна сталась в самому навчанні римо-католицької церкви. Навпаки, римо-католицький провід підкреслює, що їх догма лишається без зміни. Перешкодою до єдности є те, що протестанти називають маріолатрією і папська непомильність, не рахуючи інших не менш важливих розходжень.

"Крістіаніті Тудей"

Помер полк. Андрій Мельник

Визначний старшина УСС і Корпусу Січових Стрільців, полковник Андрій Мельник, відійшов у вічність. Покликала його смерть 1-го листопада в Кельні, Зах. Нім., де він проживав постійно після Другої світової війни.

Андрій Мельник народився 12 грудня 1890 р., в Воля Якубович, пов. Дрогобич, Україна. Гімназію закінчив у Стрию, а студії і диплом інженера лісництва здобув у Відні.

Андрей Мельник належав до організаторів УСС і був фронтовим старшиною Легіону УСС, як сотник. У 1917 р. він належав до організаторів Київських Січових Стрільців і потім був шефом булави Корпусу Січових Стрільців у листопаді 1918 — лютім 1919 рр. Від березня 1919 року був покликаний на пост шефа Штабу Дієвої Армії УНР. Активно він боровся у часі світлих моментів Армії УНР за волю України і не заломився в часі невдачі в причини переваги ворогів. В 1920 році він був чинний також у дипломатичній службі УНР, вокрема в Празі.

Належав разом з полк. Є. Коновальцем. полк. Р. Сушком, сотником Михайлом Матчаком, сотником Ярославом Чижем і іншими до ідейного політичного ядра Січових Стрільців у Стрілецькій Раді. По війні він належав до проводу УВО у Львові і був за цю діяльність засуджений на 5 років польської в'язниці. По смерті полк. Є. Коновальця він був, згідно з його волею, обраний на пост голови Проводу Українських Націоналістів і на цім пості діяв аж дотепер.

Покійний відзначався небувалою військовою відвагою і кришталевим характером у громадських справах. Його роля у Визвольній Війні має історичне значення.

В. И. П.
"Народня Воля"

ВИЗНАЧНА ПОДІЯ

5-го жовтня ц. р. в залі Університетського Клюбу п. Ст. Павлюк, президент Української Канадійської Дослідної Фундації в Торонті, оприлюднив на багатолюдному прийнятті нову і цінну книжку, надруковану Університетською Пресою з рамена фундації.

Книжка видана під назвою: "Early Ukrainian Settlements in Canada" і містить цінні історичні матеріяли й автентичні цікаві документи з часів української іміграції до Канади в роках 1895-1905.

Автор д-р В. Я. Кисілевський загально знаний як науковець серед українців у Канаді. Ця книжка є визначним вкладом в скарбницю українських надбань у Канаді і ми рекомендуємо її нашим читачам.

ЄВАНГЕЛЬСЬКА КНИЖКА

Що нам робити, щоб спастися. — Написав паст. Д. Галиеда. Ціна 50 центів.

Збірник проповідей. — Ціна $1.00.

Григорій Сковорода — предтеча українського евангелізму. Автор проф. І. Флоринський. — Ціна $1.00.

Звідки взялась Євангельська Віра. — Д-ра Л. Цегельського. — Ціна 50 центів.

Замовлення слати на адресу "Євангельської Правди".

Мартин Лютер і Реформація

(Проповідь, виголошена з нагоди Дня Реформації в останню неділю жовтня, 1964 р.)

Сьогодні всі протестанти, всі евангелики по цілому світі святкують початок реформації. Бож 447 літ тому августинський монах, доктор Мартин Лютер, вивісив був 95 тез (артикулів) на дверях його ж Церкви в Віттенбергу. Це було дня 31-го жовтня, 1517 року.

Мартин Лютер народився у селі Айслебен дня 10-го листопада, 1483 року. Його батьки звалися Ганс і Марґарет Лютер. Після закінчення народньої школи в Мансфельді, Мартина віддано до середньої школи в Магдебургу. І якраз у Магдебургу Мартин почав був цікавитись важливішими й глибшими питаннями життя.

Коли Мартин закінчив був середню освіту в Магдебургу, то він поїхав був до Ерфурт, щоб там студіювати право. Користуючись прекрасною бібліотекою ерфуртського університету, Мартин Лютер читав багато клясичних стародавніх творів. Наука ж права одначе не задовольняла Мартинового серця й він почав був читати Біблію, яку він знайшов в університетській бібліотеці.

Читаючи Біблію, його думки ще більше поглибились і його бажання, щоб знати й розуміти життя, ще більше зросло. Це ж було якраз у той час, коли Мартин почав питати себе: Як може людина бути оправданою перед Богом? В той же час серцем і думками Мартина потряс був наглий випадок смерти його дорогого друга . . . Це було так важко Мартинові переживати.

Пізніше, коли Мартин був у дорозі додому, щоб відвідати своїх батьків, раптово зірвалась електрична буря, яка страшенно налякала була Мартина, який тоді в страсі й переляці зложив обітницю Богові, що він стане монахом. Цієї обітниці Мартин пізніше не міг ані легковажити, ані відкинути й тому то дня 17-го липня, 1505 року, він вступив у августинський манастир.

Після однорічного побуту в манастирі, Мартина офіційно прийнято в монаший чин під час урочистої відправи, під час якої він мусів зложити остаточну присягу. Ставши монахом, Мартин зробивсь був дуже завзятим і дуже відданим монахом. В одній з його пізніше написаних книжок Мартин так написав: "Коли б монах міг би був увійти до неба через заслуги свого монашества, то я напевно був би ввійшов".

Будучи в манастирі, мимо всіх своїх старань і мимо своєї монашої завзятости, Мартин не мав задоволення. не мав спокою. Він відчував, що не звежаючи на все своє старання, він не міг сповнити своєї обітниці. Мартин виконував всі монаші ритуали, всі вимоги, молився, морив себе постом і голодом, але спокою не мав. Це все бачили інші монахи, які не могли так завзято виконувати своїх обов'язків і подивляли відданість та впертість Мартина Лютера.

Одного разу змилосердився над ним старенький монах, Йоган фон Штавпіц, який завідував монашим чином і сказав Мартинові перестати морити себе і перестати виголошувати молитви й Апостольське Вірую, а замість того читати Біблію і в Біблії знаходити спокій, любов Божу й волю Божу. Мартин послухав його.

Читаючи Біблію, Мартин побачив перший раз у своєму життї, що Божа справедливість і Боже милосердя є одною річчю — ласкою Божою. Тим Мартин надзвичайно зрадів, бо про це він досі не знав. А коли він почав читати Лист Апостола Павла до Римлян і дійшов до сімнадцятого віршика першого розділу, то, прочитавши, зупинився, підняв голову й аж засіяв з радости, бо він знайшов так довго шукану й так довго прагнучу правду й знайшов спокій з Богом. Він побачив, що не заслугами, не приносами, не виголошеними день-за-днем молитвами й не постом, а вірою людина житиме.

В 1507 році Мартин Лютер був рукоположений в священництво, а на слідуючий рік Йоган фон Штавпіц переніс його з Ерфурту до Віттенбергу, де він став професором філософії й теології в тамошньому університеті. Його лекції були надзвичайно оригінальними й значно відрізнялись від лекцій інших теологів, бо д-р Лютер пізнав правду Божу в Біблії й тепер пояснював її своїм студентам. Найбільш цікавими з його лекцій були його виклади з листів ап. Павла до Римлян і до Галат. В той же час слава про молодого професора Мартина Лютера й про його "нового стилю" виклади з науки Біблії почала поширюватись по цілій Німеччині.

В році 1511 августинський чин вислав Мартина Лютера до Риму, щоб там брати участь в теологічних дебатах. Будучи в Римі, Мартин Лютер згідно зі звичаєм ліз по сходах церкви св. Петра, повторюючи "Отче наш" і, лізучи так по сходах вгору, він зупинився й сказав: "Хто знає, чи воно справді так є чи ні; хто знає чи це все потрібне?" В той же час він пригадав собі слова ап. Павла в Листі до Римлян 1. 17 і тоді він устав скоро на ноги й не поліз далі ані трошки. З Риму він повернувся дуже розчарований, бо він уявляв собі там більше християнства, ніж там фактично було.

В той час Церква створила клясичне пояснення купівлі прощення гріхів. Намагались доказати, що Церква має скарбницю ласки, яка є наповнена працею Христа й святих. Торгівля прощенням гріхів почала скоро розвиватися. Ціллю тої ж торгівлі було роздавати заслугу святих і збирати гроші. Мартин Лютер не знайшов жодного підтвердження для такої торгівлі в науці Біблії й тому виступив проти неї тричі в своїх проповідях в році 1517. Він твердив, що "правдива скарбниця Церкви — це свята Євангелія і святий Бог". А пізніше, щоб викликати речників торгівлі прощення гріхів для публичного розважання справи, він приготовив 95 артикулів і повісив їх на дверях своєї Церкви в Віттенбергу, дня 31-го жовтня, 1517 року. Артикули були написані в латинській і німецькій мовах для того, щоб і звичайні люди могли читати їх.

Лютерові артикули зустрінули були великий спротив від багатьох священників та теологів, бо вони перешкоджували їм у збірці грошей. Лютер вислав копії артикулів архиепископові Альбертові й своєму начальникові в Бранденбургу.

Коли папа Лев X одержав копію Лютерових артикулів, то він думав, що це лише був вислів непорозуміння поміж домініканськими та августинськими монахами. Такі ж непорозуміння й раніше бували.

В травні 1518 року Лютер приготовив "Резолюції", які були поясненням його 95-тьох артикулів і вислав їх до папи. В той же час домініканський чин мав свою конференцію в Римі, щоб обговорювати там артикули Лютера, й під час тієї ж конференції вони прозвали Лютера еретиком і дали йому 60-ть днів, щоб він виправдався. Тоді саксонський князь був назначений, щоб заарештувати Лютера.

Лютер, довідавшись про це, зніс скаргу й апель до Загального Собору, пояснюючи, що він "апелює від папи, який є зле поінформований, до добре поінформованого папи". Через цей апель князь саксонський і імператор були зобов'язані охороняти Лютера аж до полагодження апелю.

Тоді то папа вислав свого канцлера Карла фон Мільтіц, який був народжений в Саксонії, щоб зустрітись з Лютером і переговорити цілу справу. В той самий час Йоган Ек, професор інгольштатського університету, визвав був Лютера на дебати до міста Ляйпціґу. Дебати відбулись так як було назначено в місяці липні 1519 року, в часі яких Лютер висловив свій сумнів щодо авторитету папи, доказав, що правдивим авторитетом є лише наука Біблії й видвигнув, перший раз у своїй науці, священство всіх віруючих.

На слідуюче літо, в 1520 році, Лютер написав своїх три революційних маніфести, пояснюючи точно святе Писання, й в грудні ж тогож самого року він спалив прилюдно папську буллу, папські декрети й канонічне право.

Весною 1521 року Лютер з'явився на імператорському з'їзді в Вормсі. Імператор потребував був тоді помочі папи й тому Лютера осуджено там як еретика, видано закон, щоб усі його писання спалити й що хто будь мав право убити Лютера. Там же негайно заопікувавсь був Лютером саксонський князь, на якого приказ вхопили Лютера з Вормса й завезли таємничо до замку в Вартбургу, де його переховували в спокою й в безпеці.

Перебуваючи в вартбургському замку, Лютер переклав Біблію на німецьку мову й через старання університетської друкарні зумів розповсюдити Біблію для людей, щоб могли її читати. У цей час наука Лютера знайшла застосовання не лише в Віттенбергу, але почала поширюватись і до інших міст Саксонії та інших князівств Ні-

(продовження на сор. 6)

МАРТИН ЛЮТЕР

(продовження з стор. 5)

мечники. Заведено тоді Богослуження в німецькій мові. Людям дозволено приймати хліб і вино в часі Господньої вечері. Монахи почали женитися, а 25 червня 1525 року Лютер сам одружився.

Два роки пізніше, в 1527 р., імператор Карло п'ятий з'єднався з папою, щоб остаточно зломити реформацію. Але тоді лютерські князі з'єднались разом під проводом Филипа фон Гессе й запротестували на підставі свободи совісти в релігії, і таким робом зберегли реформацію. Від цього протесту пішла теж назва протестантського християнства, яке ми маємо й сьогодні.

В році 1529 відбулась магдебурська конференція, а в 1531 році з'їзд в Авгсбургу. Це ж на з'їзді в Авгсбурзі Мелянхтон представив свій славний катехизм (Авгсбурське визнання).

Три роки пізніше наступило роздвоєння в лютерському таборі, яке трудно було направити Лютер це дуже переживав і він помер в тим переживанням у році 1546-му році.

Для Лютера християнство не було зовнішньою святістю й зовнішньою формою. Правдиве християнство для Лютера було "релігією серця". Так як наш Господь Ісус Христос був приятелем митників і грішників, так же був Мартин Лютер. Тому то протестанти в цілому світі святкують рік-за-роком одну неділю в році як неділю реформації. Цією неділею є якраз остання неділя місяця жовтня. В цю неділю ми згадуємо, разом зі всім евангеликами по цілому світі, великого речника реформації й слугу Бога живого, Мартина Лютера.

Але, як ми дивимось на Церкву сьогодні, треба запитати самих себе: чи ми є вселістю для Духа Святого? Чи не засмучуємо ми часом Духа Святого нашим життям і нашим поводженням? Чи ми справді розуміємо, що є правдиве християнство? Чи ми стараємось ходити в любові, в терпеливості, в здержливості, шануючи один одного й прощаючи один одному? Запитаймо себе кожен зокрема: Як багато я є оновлений, зреформований, очищений в чоловікові внутрішньому? Як сильно я прагну й стараюсь жити новим життям і поводитись в любові так як Христос полюбив нас? Чи люди, які живуть зі мною, працюють зі мною й зустрічаються зі мною, бачать, що в мені живе Христос, що любов Божа віддзеркалюється в мені?

Незабуваймо, що Лютер помер розчарований тому, що люди не зрозуміли його. Так теж помер наш Господь Ісус Христос, але Остаиній звершив спасіння для всіх тих, які вірують у Нього (Івана 3, 16; Рим. 1, 17). Це спасіння знайшов Мартин Лютер, бо він шукав його; це спасіння знайшли теж і ми, брати й сестри, бо ми щиро прагнули осягнути його; це спасіння через наші приклади, через наше християнське життя й через наше невтомне особисте свідчення знайде багато людей, яких ми заклюкатимемо до Христа й до святої Євангелії. Хай Господь вам у цьому допоможе.

Володимир Кучер,
Пастор Укр. Пресв. Церкви в Гамілтоні.

Українські баптисти і Міжнародня Рада Християнських Церков

"Післанець Правди", ч. 9-10, друкує рішення українських баптистів на з'їзді в Сп. Штатах про приєднання до Міжнародньої Ради Християнських Церков, головою якої є пресвітерський пастор д-р К. Мекінтайр. Нижче ми наводимо зміст рі-[illegible]

"Водночас відбулося засідання Поширеного Комітету, на якому був присутній сам президент Міжнародньої Ради Християнських Церков — International Council of Christian Church (ICCC) Д-р К. Мекінтайр. Члени Поширеного Комітету представили д-рові Мекінтаєрові схему праці УМБТва-Об'єдн. Церков та його фінансового стану. Нагадали про вже попередні заходи нашого Комітету знайти в ICCC духовну підтримку для місійної роботи серед нашого народу та про пропозицію самого д-ра Мекінтайра прийти в майбутньому з матеріяльною допомогою цій святій місійній роботі. Д-р Мекінтайр докладно висвітлив перед Поширеним Комітетом плян майбутньої можливої співпраці між ICCC та нашим УМБТвом-Об'єднанням Церков. ICCC з'являється відомою на ввесь світ духовно - релігійною організацією, що сполучує на всіх п'яти континентах у різних країнах світу понад 14,000 (чотирнадцять тисяч) протестантських Церков, серед яких значну частину складають баптистські Церкви. ICCC стоїть твердо на засадах чистого евангелизму та є в гострій опозиції до всіх модерністичних рухів і конфесій. Він є становчим і безкомпромісовим ворогом атеїзму та його всіх прихильників тут в Америці, які шукають порозуміння та співпраці з Кремлем і його посіпаками. ICCC охоче підтримує духовно, морально й матеріяльно всі ті релігійні течії та рухи, які самі несуть тягарі місійної роботи серед своїх народів. Отже ICCC може й бажає прийти з допомогою й українському баптистському рухові. Але для цього потрібно, щоб наше УМБТво-Об'єднання Церков сталося складовою частиною того ICCC, цебто ввійшло до нього як член.

На підставі переговорів із доктором Мекінтайром наради Комітету схвалили, щоб розіслати через нашого секретаря анкети до Церков Об'єднання з запитом, чи Церкви бажають прилучитися до ICCC?"

Бандурист Василь Ємець і кубанці

Нижче містимо частину статті Б. Моневича про працю В. Ємця і його перебування на Кубані, що підкреслює братні зв'язки України з Кубанню. Стаття була надрукована в "Америці"—Ред.

В цьому році минає два ювілеї артистичної діяльности бандуриста-віртуоза професора Василя Ємця, а саме 50-ліття організації ним першої Кобзарської Школи в Катеринодарі с[illegible] нащадків Запорожців на Кубані в 1913 році, та 45-ліття заснування у Києві в 1918 році за Гетьманщини першої кобзарської капелі "Хор Кобзарів".

Василь Ємець — син Слобідської України, де на широких степах виростав і виховувався, де й полонила його ще в дитячих роках музика сліпих кобзарів таких, як Павло Гащенко та Іван Кучеренко, пізніше Михайло Кравченко.

Діставши класичну освіту в Охтирській гімназії, Ємець вже тоді в перше виступав на сцені з бандурою 6-го грудня 1911 р., як учень 8-ої класи, за що мало не був виключений з гімназії. Але пізніше вже, як студент Харківського Університету виступає на різних громадських імпрезах, та вчить гри на бандурі студентів.

В літі 1913 р. заходами великого українського патріота Миколи Богуславського, їде на Кубань до нащадків колишніх запорожців — Чорноморських козаків.

З поміччю Миколи Богуславського, що за власні гроші купував козакам бандури, Василь Ємець закладає тут першу кобзарську школу в Катеринодарі.

Цей момент був головним і характеристичним в його діяльності, бо зв'язав його з військом і надав його музі патріотичного забарвлення. Василь Ємець побачив, що бандура — це невід'ємний атрибут військової сили, побачив її великий вплив на ступінь військового духа і на психологію козака та на його національне усвідомлення. Цей свій досвід В. Ємець пізніше використав у добу наших визвольних змагань. Наслідком його праці потворилися на Кубанщині більші і менші гурти кобзарів серед козацького населення, що своєю діяльністю ширили національну свідомість.

Восени 1914 р. Василь Ємець виступає на Всеслов'янському концерті, як репрезентант України, а в році 1916 у Великому Імператорському Театрі в Москві на концерті ярмарці в користь покликаних на війну. Преса тодішніх часів вже величає його віртуозну кобзу.

По закінченні університету в 1917 р. В. Ємець вчителює в Україні на Чернігівщині.

З відродженням Української Державности за Гетьманщини в Києві В. Ємець засновує першу кобзарську капелю "Хор Кобзарів", з якою і виступає в театрі "Бергоньє" 3-го листопада 1918 р.

Після цього концерту для В. Ємця відкриваються великі перспективи, бо Гетьман Павло Скоропадський, що відроджував козацький стан в Україні, відразу зрозумів велике значіння козацької капелі для його ідеї, тому наступило удержавлення капелі. Мала постати окрема школа гри на бандурі, майстерня для виробу бандур, музей бандури, а також притулок для старих кобзарів — все це постановив державний за-[illegible]

Але надходять грізні події. Україна вступає в криваву боротьбу за своє державне існу-

вання в 1918 р. в московським большевицьким наїзником. [illegible] Василь Ємець в рядах Української Армії з бандурою кріпить її духа, сталить її волю до перемоги, загоює її рани бальзамом цілющої пісні. Ніжних звуків його гарної бандури слухали по обидвох боках Дніпра і Дністра і новітні Запорожці і Січові Стрільці й Усусуси та Стрільці Галицької Армії. В цьому періоді Василь Ємець визначив себе не тільки, як патріот своєї землі, але він дав найвищий вияв свого музичного таланту в службі Батьківщині. Молодий талановитий артист В. Ємець проміняв блискучу славу естрадного мистецтва на мистця мандрівного кобзаря, повного всяких невигод і небезпек.

Я, як свідок його концертів того часу вважаю, що це була найцінніша доба його артистичної діяльности, що він мусить ввійти до нашої історії визвольних змагань.

Скінчилась боротьба. Відійшли на Захід непоборні, залишаючи Україну. І повіс Василь Ємець свою зачаровану музику у Великий Світ. У Празі творить Капелю Кобзарів і їздить з концертами по Закарпатті, будячи національну свідомість серед темних і забутих автохтонів цієї "Срібної Землі". І нема меж для тріюмфального походу Ємцевої кобзи. Його музики слухали французи, німці, бельгійці, італійці, еспанці, болгари, серби, хорвати, чорногорці, чехи, литовці, словаки, американці, канадійці, грузини, поляки, москалі. З країни в країну мандрує наш мистець зі своєю бандурою.

Він бере участь в 1934 році в концертах музичного Т-ва "Ля музік пур тус" в Парижі. Найбільші артистичні сальони запрошують його на виступи. Його слухають на Рів'єрі в будинку Федерації Французьких Артистів. І як для завершення своєї артистичної діяльности, він перепливає океан і в Новому Світі численними концертами здобуває собі славу та розголос.

Що сказав був Ісус про [illegible]

Кожна людина, що вірить у правдивого Бога Отця, вірить також і в Божого Сина Ісуса Христа, що народився від пречистої діви Марії. Всі християни визнають, що Христос народився, бо так написано в Святому Письмі. Багато літ наперед пророк Ісая пророкував: "Ось невинна дівиця почне в утробі та й породить, Сина й дадуть ім'я йому Еммануїл ("Бог із нами" — Ісаї 7:14).

Це пророцтво вже збулося, Христос був справді Бог із нами, бо він прийшов на землю, він хоче нас спасти від вічної смерти. Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в нього, не згинув, але мав життя вічне" (Івана 3:16).

Чи почалося Ісусове життя від тоді, коли він народився у Вифлеємі? Його власні слова відповідають на це питання. "І тепер прослав, Отче, Мене Сам у Себе тією славою, яку в Тебе мав поки світ не постав" (Івана 17:5).

Це є ясні слова, Він був із Своїм Отцем ще перед Сотворінням цього світу (Ів. 17:24). Ісус Христос є вічний Син Божий, який прийшов на цей світ у людському тілі, щоб бути нашим Спасителем. Він був із Своїм Отцем ще перед Своїм народженням у Вифлеємі, Він ніколи не був створений, бо Він був від початків, від днів вічности (Михея 5:2). Небеса є діло рук його, земля є його, бо він її створив. Написано, що все через нього постало і ніщо, що постало не постало без нього (Івана 1:3). Боже слово каже нам, що він є образ невидимого Бога первороджений у усякого творива, бо ним сотворене все, що на небесах і що на землі видиме й не видиме, чи престоли, чи панства, чи князівства, чи власті — все ним і для нього сотворене, Він есть перш усього і все в Ньому стоїть (Колосян 1:15 - 17). Цілий світ стоїть в Ісусі Христі. Сонце світить, зорі востаються на своїх шляхах, Він усім володіє, всемогутня рука нашого Спасителя, Святе слово каже: Ти, Господи, землю колись заложив, а небо то чин Твоїх рук (Євреїв 1:10 - 12). Ісус сказав: Я Альфа й Омега, Перший і Останній початок і кінець (Об'явлення 22:13). Він тільки може спасти людей, більше ніхто, бо Він є рівний з Богом, Він стався людиною, щоб врятувати людей від гріха й смерти, й знищити диявола та щоб дати нам нагоду бути з ним у царстві Божому. Він мусів бути відлучений від свого Отця, Він мусів перше умерти за нас і терпіти великі муки і понизив себе, бувши слухняний аж до своєї смерти хресної і щоб усякий язик визнавав, що Господь Ісус Христос у славу Бога Отця (Филипян 2:11).

Що сказав про Христа ап. Павло, що ціле своє життя боровся доброю боротьбою, чи не сказав — я все втеряв і вважаю все за сміття аби придбати Христа (Филипян 3:8). Що засвідчив Іван Христитель про Ісуса Христа: Ось Його слова: Агнець Божий, що бере на себе гріхи світу (Івана 1:29). Іван апостол любови сказав, що він корінь і рід Давидів, зоря ясна й досвітня (Об'явлення 22:16). Ап. Петро засвідчив, що він відрікся був свого Господа, але опісля гірко плакав і каявся. Оправившись, Петро каже: Ти є Христос, Син Бога живого (Мат. 16:16). Що сказав Юда він грішив, кров невинну зрадив (Мат. 27:4), що сказав про Христа сотник і жовніри, що повели Його на Голгофту й прибили Його до хреста, кажучи: Чи не справді він був Син Божий (Мат. 27:54). Пам'ятаймо, що наш Спаситель був розп'ятий на хресті, щоб нас спасти, щоб ми мали життя вічне в Його царстві.

А тепер наостанку вклонімося й ми перед нашим Господом коли вислухаємо це свідчення небесного Отця, який післав був Свого любого Сина у цей світ, щоб спасти нас. Він каже нам — це Син мій улюблений, що Його я вподобав (Мат. 3:17).

М. Ясінський

Buffy Rat Rips a Poster

By Helen Mount Anderson

Buffy Rat just managed to drag his long tail in behind him under the brick leading to the drain before Belle Miao saw him. She was too late that time!

"Guess I'll go up the drain into Granny Tong's yard," he said. "But she always sweeps the chapel out clean just as soon as the people go away from church. I do wish she would leave the peanut shells there, for the children drop lots of tidbits which I could eat."

So Buffy went on up the drain and came into Granny Tong's well-swept yard. He turned around and looked to see if Belle Miao were anywhere around; at the same time, he looked at the wall to find a good place to scramble over in case she did come along later. Then he ran as fast as he could to the chapel.

Sure enough, it was all swept and clean. There was not a peanut anywhere to be seen, nor a morsel of bread. Nothing had been left on the table against the wall, and not a crumb could be found on the chair. He ran up the leg of the chair and jumped onto the table and sniffed around behind some of the hymnbooks, but not a thing could he find.

Just then, he looked up at the big gospel picture poster on the wall and sniffed again. "Why, of course," he said, "there is flour paste on the back of that picture, and that would be quite a mouthful!"

He stretched up on his two hind legs and then started to climb gingerly up to the top of the picture. Just as he began to nibble at the top corner, he heard a frightful noise. He thought it must be Belle Miao coming after him. And taking a bite in the corner of the poster, he jumped down, tearing a long strip of the paper after him.

"I can't stop to eat it now," he thought, "but I'll take it home, eat the paste, and use the paper for my bedding."

So Buffy scrambled down off the table, and, dragging the long piece of paper behind him, scampered along for all he was worth to try to get over the wall to the street and home before Belle Miao could find him.

Now it happened that an old man, with a cane, was walking down the road just then. Coming over the wall, Buffy saw the man lift his cane to hit him. That scared him so very much that he dropped the paper and ran for his life, leaving the paper at the feet of the old man.

Buffy didn't know that the strip of paper he carried had some Chinese characters on it which said, "Christ Jesus came into the world to save sinners, of whom I am chief." Neither did he wait to see the old man pick up the paper and read the characters.

"This is strange," the man said. "I am the worst of sinners, but who is Christ Jesus?"

He walked along and turned the corner, and there on the door of a place he read the very same words.

"Perhaps He lives in here", he said to himself. "I'll go in and find out who this Person is." So

(Continued on page 8)

BUFFY RAT

(Continued from page 7)

he walked into the courtyard where Buffy had been, just in time to find Granny Tong coming out of her house. "Does Christ Jesus live in this place?" he asked.

"Please come in, and we'll tell you about Him," she answered. Then she showed the old man the way into her guest room. There she and her husband explained to him who Christ Jesus is and how He had come to the earth to save sinners. The old man was ready to believe that the Lord Jesus would save him from his sins, too, and he bowed his head while Mr. Tong prayed that he might really believe in Jesus.

Buffy Rat had gone home, rather disappointed that he neither had anything to eat nor any new paper to use for his bed, but if he had known how he had helped an old man, he might have been happy!

"The Instructor"

The Pumpkin Pie

By Lorena K. Sample

Mark Bentley eyed the gentle nativity scene on which Pam had worked so hard and, for a moment, felt a small surge of Christmas spirit. He scooped up a handful of snow and tossed it at a bare spot on the sidewalk.

The happy feeling did not last long. Pam was on the phone when he opened the front door, and he could tell from her expression that his mother was on the other end of the line. The trapped feeling caught him again. Its presence left little room for Christmas spirit.

". . . cinnamon, canned milk, and pumpkin," Pam was saying. "I'm sure Mark can get down to the Eighth Street shopping center before everything closes. See you later."

Mark held up his hand as Pam put the phone down. "Don't tell me. Let me guess. My cousin from Chicago just flew in and couldn't we 'just this once' skip the Christmas Eve service and spend the entire evening at the farm?"

Pam smiled as she took a casserole from the oven and gelatin salads from the refrigerator. "You're right, except it's your uncle from Montana. I hope no one's feelings are hurt when we don't get there until late."

"No one considers our feelings," Mark said pointedly. "I wonder what everyone would think if they knew we seriously considered not even attending this great family reunion? In fact, I'm still considering it."

Pam glanced at the two huge chocolate cakes on which she had worked all afternoon and the packed overnight case ready at the door.

"You know as well as I do we can't possibly skip it without completely breaking with your family. These gatherings mean a lot to your mother," she reminded gently. "We'll have our church service tonight and just make the best of things tomorrow."

Mark offered a brief prayer and began eating his dinner almost without tasting it. "But I can't feel right about going," he said, for the hundredth time. "This is Christ's birthday. And all my family does is eat and drink and worry about whether the value of gifts received will equal that of those given. It's a birthday party without inviting the guest of honor."

Pam nodded silently.

"Maybe we ought to move farther away," he suggested abruptly. "I think I could get a transfer to the west coast if I asked for it."

"That's kind of running away, isn't it?" Pam suggested mildly.

"But don't you remember how last Christmas was?" he reminded. "Everybody diving into the food before we even had a chance to offer a prayer. Offering us drinks. And Mike and Anne giving us a set of martini glasses."

"Perhaps things will be different this year," Pam said hopefully. "After all, we had been Christians only a short time last Christmas. A lot of your family probably didn't know."

"Maybe," Mark agreed doubtfully. Privately, he was even more skeptical. He had no doubt but that his brothers, Pete, Ryan, and Randy, would take delight in making him as uncomfortable as possible. He recalled wryly that Pete's idea of great fun last year was in seeing how much liquor he could sneak into anything Mark happened to be eating or drinking.

They finished supper rather gloomily, and Pam cleaned up the dishes while Mark ran down to the store to get the things his mother wanted them to bring out. The supermarket was crowded, but Mark battled his way around and finally got back to the house with the items. He was just picking out a tie when there was a shriek from the kitchen.

"Mark, what is this!"

Mark looked at the can Pam held up. It said "Squash" in very plain letters. He pointed sheepishly to a yellowish looking item below the words.

"I guess I thought that was a pumpkin. Besides," he added with the casualness of one who eats rather than prepares food, "squash is almost like pumpkin, isn't it?"

"Your mother will be terribly upset," Pam worried "You'd better run back and exchange it."

But Mark's mind was racing on, a glimmer of an idea beginning to form.

"No, I—I think we'll take it just as it is," he said thoughtfully. He was aware that Pam's glance at him was more than slightly puzzled.

They loaded cakes, presents, groceries and overnight case into the car and, after the inspiring Christmas Eve service, headed directly out the highway to the farm.

The elder Bentleys' place was still known as "the Farm" to the family even though the suburbs had reached out and engulfed it. Mark was too engrossed with his own thoughts to appreciate the Christmas-card quality of the quiet area.

When they reached the house, they went in through the back porch. Mark's mother met them at the door.

"The last ones to arrive," she said, shaking her head. "Everyone has been here for hours."

"You should try a church service on Christmas Eve sometime, Mom," Mark said lightly. "You might like it."

"That's why I stopped you out here," Mrs. Bentley said, lowering her voice. "I know you two are taking this religious business terribly serious, but forget about it tonight, won't you?"

"Mom, we can't forget it," Mark said, wondering how he could make her understand. "It's a—a basic part of our lives."

"I didn't want to ask this way, but I see I'll have to," Mrs. Bentley said slowly. "You're guests in my house, and I'm asking that you respect my wishes not to bother everyone with a lot of religious talk."

Mark took a small step backwards, and the thought entered his mind that the best thing to do would be to leave and celebrate Christ's birth as it should be celebrated. But he looked at his mother's tired face and remembered once more that probably neither she nor any member of his family would ever find Christ unless he helped them in spite of themselves.

"We won't do anything against our Christian principles," Mark said, "but we also won't mention the Lord if—if I can have one minute, just one, before dessert at dinner tomorrow."

Mrs. Bentley hesitated only a moment before smiling. "I guess that isn't too much to ask."

"Oh, yes, we got the things from the store and Pam will make the —ah—pumpkin pies this evening."

Pam looked surprised but didn't argue. They went in and greeted everyone, refused the offered drinks, listened to family news. Then Pam, without a great deal of confidence, excused herself to make pumpkin pies out of squash.

She made four big pies, and they looked normal enough cooling on the counter.

"I hope they taste half as good as they look," she worried when Mark came out to the kitchen. He squeezed her hand in reassurance.

By three o'clock the next afternoon, the presents had all been opened and compared, paper and string cleared away, turkey and dressing eaten Mark watched Pam help clear the table and bring on the cakes and pies.

He stood up. "I won't bother you with a lot of religious talk, since none of you wants to hear it," he said quietly, "but I would like you to give special attention to the pumpkin pies. They look like pumpkin, probably even taste like it. But they are squash. Squash. I think they are quite suitable for our dinner. Pumpkin pies without pumpkin for a Christmas celebration without Christ."

There was a moment's uneasy silence before someone made an inane remark about not being able to tell a book by its cover. And Mark wondered if it had just been a waste of time after all.

But after dinner a tall, shy girl came and stood by Mark. It took him a moment to place her as Barbara, his brother Ryan's daughter.

It will be a long time before I eat pumpkin pie without thinking of what you said," she said simply.

And Mark knew it had been worth while. He had lit one spark. And there were other quiet, thoughtful faces around the room.

He thought a moment and then helped himself to dessert. Christmas was in his Christmas celebration. He ate chocolate cake, not "pumpkin" pie.

The Bible Truth

ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА

EVANGELICAL TRUTH

„Слово Твоє світло на стежці моїй"

Рік XXVI. Число 1. Торонто, Онт. Січень-Лютий 1965 January-February Toronto, Ont. Рік XXVI. Число 1.

НАРОДЖЕННЯ ХРИСТА

"Усе же це сталося, щоб справдилось, що промовив Господь через пророка, говорячи: "Ось діва матиме в утробі, і вродить сина, і дадуть Йому ім'я Еммануїл, що в перекладі є: З нами Бог" (Маттея 1:22, 23).

Апостол Матвій цитує пророцтво, яке виповів Ісайя цареві юдейському Ахазові. Спільні сили сирійського царя та ізраїльського напали на Ахаза і оточили його в Єрусалимі, тримаючи місто під облогою. Вони воювали з новою сильною державою Асирією і тому, що цар Ахаз орієнтувався на асирійського царя, то сирійці й ізраїльтяни вирішили його скинути, а на його місце поставити нового царя, який би приєднався до них.

Усе це була місцева політика і політична війна. Бог, підготовлюючи прихід Спасителя в метою здійснення обіцянки про Месію, зробив завіт з Давидом, обіцяючи йому свій захист. Цей завіт відносився до цілого роду Давида включаючи Ахаза. Ісайя, щоб заохотити царя Ахаза більше покладатися в своїх планах на Бога та Його завіт, ніж на спілку з асирійцями, вийшов одного дня назустріч Ахазові і виповів йому пророцтво про поміч і завіт Божий і що Ахаз не мав боятись тих царів, які напали на нього.

Проте Ахаз поставився до пророка і пророцтва з підозрінням. Справа в тім, що він давно вже покинув віру в єдиного Бога, а приносив жертви різним богам на різних місцях. Для нього Єгова був лише згадкою і то невеселою. Ахаз мав свої власні плани, на які він покладався більше, ніж на слова пророка. В своїй безвірній політиці він цілковито покладався на асирійців. Тому він нічого не відповів на слова пророцтва. Ісайя і його Бог були для нього ворогами, які зв'язували йому руки і вмішувались в його політичні плани. Коли пророк запропонував Ахазові, бачучи його байдужість до пророцтва, просити будь-якої ознаки підтвердження пророцтва, то Ахаз відмовився. Але одверта відмова була б недипломатичною і могла виставити його в невигідним світлі, тому він прикриває своє відмовлення релігійними мотивами, як це часто роблять люди, що втратили віру. Ахаз відмовляється просити ознаки тому, що нібито він не хоче спокушати Бога.

Тоді Ісайя в справедливім гніві проголошує, що ознака буде дана, але вже не для непокірного царського роду, але для всіх людей. Знак буде тепер уже відноситись до цілого плану Божого, а не до особистих тогочасних військових проблем Ахаза. Престол Давида може загинути, але завіт Божий здійсниться в далекому майбутньому. Пророк Ісайя вже не думає про Ахаза і не має на увазі дати йому знак, але він виголошує пророцтво про народження Спасителя світу від діви, яке цитує евангелист Матвій. Це пророцтво Матвій цитує, як таке, що вже здійсни-[illegible]

Метою народження Ісуса Христа було визволення нас із деградації. Ця деградація, духова і дочасна нужда були в ті часи незвичайні, а тотальні. Безрадність, розчарування, занепад усіх поганських релігій і разом із тим занепад моралі, гідности і милосердя були загальним явищем і в тій пітьмі не було видно жодного проблиску для людства.

З народженням Христа народилась нова надія і нова сила, яка з того часу діває неперестанно і потужно в світі. Значення народження Ісуса Христа добре виявляється з результатів, які воно принесло людству.

Жодне народження не мало таких величезних і радикальних впливів серед людства, як народження нашого Господа. Ми, християни, мали дев'ятнадцять і пів століття, щоб зробити порівняння і прийти до висновків у цім питанню. Питання це в наші дні у нас не лишає сумнівів. Ми мали час і нагоду зміряти і оцінити великих світознаних державних мужів, завойовників, науковців, поетів і письменників. Хто з них лишив по собі працю і вплив, які могли б в якійсь мірі дорівнюватись праці і впливам Ісуса Христа? Наполеон, Олександр Великий, Юлій Цезар збудували величезні імперії. Але їхні імперії були тимчасові переходові явища в історії. В цей самий час імперія Христа є вічна. Їхні імперії мали кордони, імперія Христа не має жадних кордонів. Всі імперії засновано на примусі і силі, тоді як імперія Христа збудована на переко-[illegible]

Хто з найбільших письменників чи філософів може дорівнятись Христові у впливах. Імена Платона, Сократа, Галілея, Дарвіна знані широко і їхні впливи були великі, але всі ці впливи стосувалися чи стосуються лише інтелекту, тоді як впливи Христа стосуються і перетворюють волю і серце лю-[illegible]

Великі основоположники фальшивих релігій, такі як Сакія Муні перед Христом або Маговед по Христі мали багато наслідувачів і в наші дні широко поширені серед східних і азійських народів. Їх є більше, ніж християн, але цікаво, що всі ті народи, які були виховані під впливами Буди, Магомеда чи інших їм подібних релігійних провідників перебувають у безпросвітній біді, залежності, назадництві і рабстві. Лише ті народи, які прийняли християнство, виносилися на земній кулі і ведуть перед в усіх ділянках життя.

В наші дні велика частина Европи зрікаюся християнської традиції і перебуває під атеїстичними впливами. Але це відступництво не буде довго тривати. Людина так створена, що не може бути без релігії. Її зустріч з абсолютною релігією — з християнством — робить неможливим для вільного і чесного розуму зіставатись в негації, зіставатись без Бога. Вже приходять вісті про поворот до релігії багатьох людей в країнах, отруєних атеїзмом. І якщо не пройде, то маси повертаються до віри в Бога.

Тема, що ми її торкнулися, не має меж. Прихід Христа, як немовляти, зробив дитину найціннішою в суспільстві. До нього дитина мала дуже відносну вартість. Христос, народившись від діви, визволив жінку з віковічного рабства і поставив її нарівні з чоловіком. Христос проголосив себе царем бідних людей і тому прийшов у стайні і вперше об'явився пастухам. Він оминув палац, храм, царів і первосвящеників. Це піднесло на незвичайну висоту гідність кожної людини без різниці її маєткового стану чи соціального становища.

Але всі ці зовнішні видимі результати народження Христа не були найважнішою річчю. Перед приходом Бога на землю, перед втіленням, поміж Богом і людиною існувала пропасть. Люди могли думати про Бога, молитись, щось робити, але в усім тім відчувалась далекість, відчуженість. Причиною цієї ворожости і холодности до Бога було беззаконня, що панує в серці людини. Почуттям кожної людини, яка ставала перед Богом, був страх, а на устах слова ап. Петра: "Іди від мене, бо я чоловік грішний".

Присутність Бога була для людини мукою і викликала страх. Так Адам, згрішивши, став утікати і ховатись від Бо-[illegible]

Втілення Ісуса Христа було мостом, який перекинувся над безоднею, що лежала між грішною людиною і святим Богом.

Він узяв на себе в народженні тіло людини, але лишився Богом і так став нашим посередником, будучи Богом і людиною. Тепер ми можемо без страху наблизитись до Бога, прийнявши велике відкуплення, бо на хресті Він заплатив вповні кару за наші переступи і зробив нас вільними від вини і кари перед Богом. Це є підставою нашої радости сьогодні.

Тепер нам можуть ставити всілякі запитання про Біблію, про чуда, про історію, археологію і не знати про що інше,

(Продовження на ст. 2)

РАДІСТЬ НАЙБІЛЬША МЕНІ НА ЗЕМЛІ

П. Сич

Слуги Мої будуть співати в радощах серця — Ісаія, 65:14.

1. РАДІСТЬ найбільша мені на землі,
Як я Христові служу в чистоті.
Як добровільно корюся Йому, —
Це моя стежка, це втіха в життю.

Приспів:

Ісусе, Боже, Спасе, Тобі даю себе,
Бо Ти за нас у жертву віддав життя своє.
Других богів не знаю, в мені збудуй свій храм,
Тепер я дав себе, щоб мав життя, Святий, в Тобі.

2. Спас мій за мене відбув на хресті
Стид мій і сором, мої всі гріхи.
Жертви цієї — небесна краса
Душу мою до Христа притягла.

3. Буду служити в життю лиш Йому,
Муки в ім'я Його тяжкі стерплю!
Взявши свій хрест, у Господні сліди
Рад я на смерть і на муки піти.

4. Жити для Спаса, знайти мир в Нім знов,
Всім голосити про Божу любов,
Тих, що зблудили, шукати Йому, —
Кращої стежки в життю не знайду.

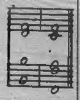

Амінь.

ІЛЛЯ РЕПІН НА КУБАНІ

(Понижчі інформації передруковані з "Українського Прометея", ч. 45, 1955, статті Л. Лимана)

Останніми роками в СССР віднайдено нові матеріяли й факти про працю І. Репіна над відомою картиною "Запорожці пишуть листа турецькому султанові". Ідея цієї картини зародилась літом 1878 року. З метою зібрати відповідні матеріяли І. Репін весною 1880 року зробив п'ятимісячну подорож по Україні. Перший етюд картини не задовольнив маляра і він рішив поїхати на Кубань, щоб відшукати там серед "прямих нащадків запорожців" зразки для своєї картини. І 6-го червня 1888 року Репін прибув в Катеринодар. Недалеко від цього міста в станиці Пашківській він почав етюди з живих зразків запорожців. Советські дослідники віднайшли десять етюдів запорожців, намальованих Репіном в цій станиці. Сім етюдів перебувають в різних музеях СССР, один в приватній колекції, дев'ятий невідомо де, але його репродукцію віднайдено в одному старому журналі.

Етюд Д. І. Онищенка перебуває в приватній збірці сучасного советського маляра Ісаака Бродського в Ленінграді — "замріяне лице старого козака виражає розум і сильну волю". Акварель пластуна Макара Симака перебуває в Російському музеї. На іншій акварелі зображений в профіль кубанський козак Парамон Білий. Два етюди, мальовані олівцем, зображують Василя Олешка і Антона Архипенка. Етюд Олешка пропав, він належав видавцеві Марксу і був опублікований в його журналі "НИВА" (ч. 15, 1899). Етюд Архипенка перебуває в Російському музеї. Етюд пластуна П. Лебедева перебуває в картинній галерії Вірменії. Етюд кубанського козака Івана Шрамка також перебуває в Російському музеї. Етюд козака, що сміється, перебуває в Воронізькому музеї. Советські дослідники вважають, що їм не пощастило відшукати всіх етюдів, зроблених Репіном в станиці Пашківській, і що частина з них перебуває за кордоном.

Репін хотів пробути на Кубані неділь три, але якісь обставини змусили його передчасно повернутися додому. 15-го червня він повернувся до Катеринодару. Але трапилось так, що якраз в цей вечір в кращій концертовій залі міста відбувся концерт відомого тоді українського співака П. Н. Гордовського з капелею. Репіна зацікавив цей концерт, вокрема костюми запорозьких козаків 17-18 століття, в які були одягнені учасники капелі. Побувши на концерті, на слідуючий ранок Репін виїхав. Дома він почав дальшу працю над картиною, ідею якої він так зформулював в одному листі: "І в історії народів, і в пам'ятниках мистецтва, особливо в побудові міст, архітектурі мене приваблювали завжди моменти прояву загального життя населення, асоціяцій більше всього в республіканськім ладі, звичайно. В кожній дрібниці, що лишилася від цих епох, видно, відчувається незвичайне піднесення духу, енергії: все робиться даровито, енергійно . . . наше Запоріжжя мене захоплює цією свободою, цим піднесенням лицарського духу".

Репін ще довго працював над картиною "Запорожці пишуть листа турецькому султанові". Лише в листопаді 1891 року вперше він її виставив на персональній виставці в Петербурзі. Український маляр і приятель Репіна Микола Мурашко писав про цю картину: "Як вона надзвичайно скомпонована! Ви підходите до картини і, звичайно, ви ніби стаєте учасником цього гурту, це не сцена, розвернута перед вашими очима, ні, це гурт, що міцно обступив писаря, що строчить пером, і ви неминуче долучаєтесь до гурту, і тут перед вами всі ці живі типи, що регочуть . . . Вірю і відчуваю, що це — один з найкращих творів Репіна і кращий з творів всієї Европи".

НАРОДЖЕННЯ ХРИСТА

(Докінчення з ст. 1)

шукаючи можливости захитати нашу віру. Але ми маємо аргумент, якого ніщо не може збити. Ми пропонуємо всім: нехай буде для нас і для всіх людей Царем і Спасителем той, хто вже зробив і може надалі робити найбільше користи для людей. Такою особою може бути і без заперечення є тільки наш Господь Ісус Христос. Його царство є царством милосердя і доброї волі. "Він є сильний спасти до кінця всіх, що приходять через Нього до Бога, будучи вічно живий, щоб бути заступником за них".

ГОСПОДНЯ ВЕЧЕРЯ

Дії Апостолів 2:42-47; І Коринтян 11:23-31
(Проповідь виголошена в неділю дня 10-го січня, 1965 р.)

Господня Вечеря — це найбільше свято, найбільше торжество Церкви. Різдво є велике свято і Великдень велике свято, але Господня Вечеря є найбільшим святом. Христос не дав Своїм учениками особливого припоручення святкувати Різдво або Великдень, але Він дав їм особливий наказ справляти й святкувати Господню Вечерю. Христос сказав: "Прийміть, споживайте, — це тіло Моє, що за вас воно ломиться. **Це робіть на спомин про Мене".**

Первісна Церква збиралась для молитов, для співання псальмів, для читання й для слухання Євангелії **й для ломання хліба, т. т. для Господньої Вечері.**

Коли ми збираємось, щоб святкувати Господню Вечерю, то ми дивимось не лише назад до голгофського хреста, але ми дивимось і наперед, до другого приходу Христа. **Христос прийшов і Христос знов прийде.** Христос прийшов перший раз, щоб ми ввірували в Нього й Він прийде другий раз, щоб прославити тих, які Його прийняли, т. т. тих які ввірували в Нього. Святкування Господньої Вечері включає святкування першого приходу нашого Господа Ісуса Христа на землю, в той же самий час воно включає Його воскресіння з мертвих. Його перемогу над гріхом і над смертю, й в Його тріюмфі вказує на Його другий прихід у славі.

Тому то, коли ми збираємось як Церква до Господньої Вечері, то ми маємо подвійну радість: ми згадуємо вже доконаний перший прихід Христа, Його смерть і воскресіння, а в той же самий час ми у вірі й надії очікуємо Його другого приходу в славі. Це мав на увазі наш Господь Ісус Христос, коли Він учив Своїх учеників у молитві "Отче наш": "Отче наш, що на небі, нехай святиться ім'я Твоє, **нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі так і на землі".**

Коли ми споживаємо хліб і п'ємо чашу під час Господньої Вечері, то ми проголошуємо й звіщаємо смерть Ісуса Христа "аж доки Він прийде". Ось тому то Господня Вечеря є від приходу до приходу.

Господня Вечеря є урочистим і святочним спогадом про Христа **тепер**, коли Його нема між нами. **Господню Вечерю установив Сам Господь Ісус Христос, щоб ми пам'ятали про Нього, пригадували собі Його, мали спільність з Ним й прославляли Його.** Це конечно для нас і це добре знав Ісус Христос і тому Він дав нам наказ святкувати Господню Вечерю. Щасливі ми, брати й сестри, коли думаємо про Христа й пам'ятаємо Його.

Це правда, що ми, як віруючі люди, думаємо про Христа, розмовляємо з Ним і згадуємо Його в нашому щоденному житті й у наших молитвах, але найкраще ми можемо перебувати з Христом і найближче Він до нас в часі Господньої Вечері.

У святкуванні Господньої Вечері Христос є Господар. Він Сам, через руки Свого слуги, ломить і розподіляє хліб, подає чашу, й каже: "Прийміть, споживайте, — це тіло Моє, що за вас воно ломиться. Це робіть ви на спомин про Мене". Тому то й ми, якщо ми віруємо в Христа, не сміємо не брати участи в Господній Вечері, бо Господня Вечеря є найкращою нагодою для нас перевірити наші серця й наше життя, найкращою нагодою відкрити наші серця широко для Бога й один для одного, найкращою нагодою визнати наші гріхи, найкращою нагодою одержати прощення, оновлення й освячення. Коли ж Христос прийде в славі Своїй, то тоді нам вже цього пригадування, оновлення й освячення не треба буде, бо гріха більш не буде й смерти більш не буде. Тоді ми матимемо Христа; тоді ми будемо бачити Його таким як Він є! Ось тому то Господня Вечеря найбільш яскраво вказує нам на другий прихід Христа й на нашу єдність з Ним.

Господня Вечеря — це установа Божа для нас слабих і немічних християн, щоб скріпити, заохотити і підбадьорити нас. Але, коли Христос прийде в славі Своїй, тоді ми станемо досконалими й цієї Вечері вже більш не треба нам буде, **бо будемо мати Самого Христа.**

Ми не приходимо до столу Господнього досконалими, бо ніхто з нас не є досконалим. Однак ми мусимо прийти до Господнього столу в чистоті, щирості й чесноті наших сердець. Ми повинні докладно розглянути наші серця й наше життя й визнати Богові наші гріхи, бо Він є Бог Серце-знавець і Життє-знавець, Всезнаючий, Всевідучий, Всюдиприсутній, Всемогутній, Всепрощаючий, Величний Бог!

Коли ми приходимо до Господньої Вечері, ми мусимо просити Бога, щоб очистив нас від наших гріхів. Про це ап. Павло каже: "Тому то, коли хто їстиме хліб цей чи питиме чашу Господню негідно, — буде винний він супроти тіла та крови Господньої" (1 Кор. 11:17). А дальше ап. Павло каже: "Нехай же людина розважить себе, і так нехай хліб їсть і з чаші хай п'є. Через це поміж вами багато недужих та хворих, і багато—хто сплять" (28-30).

Коли ми приходимо в молитві й покаянні до столу Господнього, тоді ми очищаємося: наші серця наповнюються любов'ю, вдячністю й радістю, й наше життя стає більш викришталізованим, кращим, повнішим і досконалішим.

Тридцять перший віршик нашого тексту теж дуже цінний. Тут ап. Павло каже так: "Бо коли б ми самі судили себе, то осуджені ми не були б". Це велика правда, бо, зробивши щось зле, щось неправильне, ми стараємось раціонально защитькати нашу совість, тобто нашим розумом пояснити, що воно аж не так зле, і тоді нам може, навіть, здаватися що все в порядку, **але фактично так не є.** Бо Бог є Бог і Він є Серцевидець і Життєзнавець і навіть найменша річ не може бути схована або закрита від Нього. Він є суддя, але не такий суддя як десь там у суді, в магістраті, в "корт гавз". **Бог є суддя, який знає все. Тому то Він є справедливий суддя й ми нічого не можемо скрити, ані втаїти від Нього. Слава Богу за це!**

Нам легко (нпр. мені це дуже легко) судити когось іншого. І часто я в цьому грішу й тоді в скорботі серця мого каюся в молитвах, а особливо каюся в часі Господньої Вечері. Ісус наш Господь каже нам, **що ми не повинні судити інших,** бо ми й самі себе не можемо так як слід судити. Ісус Христос каже нам: "Чого в оці брата свого ти заскалку бачиш, колоди ж у власному оці не чуєш? Або як ти відважишся сказати до брата свого: "Давай вийму заскалку з ока твого", коли он колода в оці твоїм? Лицеміре, — вийми перше колоду із власного ока, а потім побачиш, як вийняти заскалку з ока твого брата" (Матвія 7:3-5). Коли нам трудно судити самих себе правильно, то як ми можемо судити інших? **Ми мусимо повсякчасно пам'ятати, що Бог є суддя й що Він суддя справедливий. І в тому дусі ми приходімо до Господнього столу. Амінь.**

В. Кучер

"Свобода релігії" в СССР

"У радянській країні давно вже підрізано соціялістичні корені релігії, але вірування ще живуть серед деякої частини людей. Особливо міцно тримаються вони на Закарпатті . . .

Однак зроблено, ще не все, бо і нині в Закарпатті чимало віруючих, особливо сектантів, які так чи інакше намагаються прищепити дітям віру в Бога та різні релігійні забобони. Отже, атеїстичну роботу треба проводити не тільки серед дорослих, а й серед дітей, бо церковники використовують всілякі засоби впливу на їх свідомість. Якось у селі піп одягнувся "дідом Морозом" і став роздавати подарунки . . . , а священик М. Балог у селі Дзвінкове, не задовольнившись дорослою "паствою", взявся вкладати в голови дітей основи релігії. Ці "заняття" проводились в хаті колгоспника О. Шутеєва . . .

В школах майже при кожному батьківському комітеті діють атеїстичні секції. До роботи в них залучено досвідчених атеїстів, які допомагають агітаторам виявляти віруючих . . .

Ми домоглися того, що тепер в сільських бібліотеках є картотека сімей, а в них окремо виділені картки віруючих . . .

Крім створених атеїстичних рад, є ще загін агітаторів, які допомагають сільським бібліотекам виявляти віруючих і проводити серед них бесіди та індивідуальну роботу . . .

Разом з партійною організацією та агітаторами бібліотека села взяла на облік сім'ї віруючих і склала план роботи з ними. За агітаторами закріпили по 2 — 3 сім'ї. Щоб вивчити кожну родину, вони щотижня бували вдома у віруючих, в колгоспі і всюди, де працювали ці громадяни . . ."

"Соціалістична Культура"
ч. 9, 1964 р.

„ЄВАНГЕЛЬСЬКА ПРАВДА"
THE EVANGELICAL TRUTH
"Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash."

Передплата на рік в Канаді і закордоном $2.00. Окреме число 25 ц.
РЕДАГУЄ — КОМІТЕТ
Видає М. Фесенко
Адреса редакції:
24 Robina Avenue
Toronto 10 — Ontario

Для батьків

Комітет, призначений урядом в Мінезоті для дослідження причин злочинности, подав таке в своєму звіті: "Кожне немовля починає життя, як маленький дикун. Воно є наскрізь самолюбне. Немовля домагається того що хоче і коли хоче: пляшку з молоком, увагу матері, забавку товариша, годинника вуйка. Відмовте йому задовольнити ці його жадання і воно вибухне гнівом і ненавистю, які були б смертельні, якби воно не було таке безпомічне. Дитина не має моралі, знання або вміння щось робити. Це означає, що всі діти, а не лише деякі, родяться зі злом. Якщо їм дозволити рости і далі без опіки, і дати свободу їхнім імпульсам у задоволенні їхніх бажань, тоді кожна дитина може вирости злочинцем, злодієм, вбивцею і насильником".

Можна вибачити матері, засліпленій любов'ю до своєї дитини, але обов'язок батька пам'ятати про Св. Письмо, що говорить про зіпсуття людської природи, і з яким, як ми бачили, звіт дослідницького наукового комітету погоджується цілком. Це накладає на батьків обов'язок розумної дисципліни та виховування дітей у любові і розумінні заповітів Господніх.

Багатозначна угода

Варшавський журнал "Керункі" за жовтень 10, 64, повідомляє, що Ватикан дійшов до згоди з комуністичним урядом Мадярщини. Окрім різних полегшень там призначено тринадцять нових єпископів.

Ватикан також погодився на затвердження урядом призначених єпископів.

Подібну ж угоду Ватикан склав і з Польщею. Обстоювання прав українського народу при повищих угодах для Ватикану невигідне, хоч ці права потоптані й кричать аж до неба.

Тяжка втрата

На 71-му році життя, уночі з 2 - 3 січня 1965 року, після тяжкої хвороби й операції, відійшов у вічність довгорічний літературний редактор "Євангельської Правди" і "Молодої України," поет Павло Степ-Гавриш.

Народився він у бідній родині на Чернігівщині. З малку прагнув знання й освіти. Тому, щоб здобути їх, ще зовсім молодим юнаком покинув рідне село. Тяжкий шлях йому довелося пройти до осягнення цієї мети.

Покликаний до війська, перебув війну 1914 - 1918 р.р. на її фронтах. З вибухом революції повернувся у рідний край і знову кинувся до науки. В 1923 році закінчив ІНО, історично-філологічний факультет, і став працювати як редактор і перекладач у різних видавництвах.

В часі другої світової війни попав на примусові роботи до Німеччини. Після війни редагує різні таборові видання. У Канаді не припиняє своєї редакторської роботи.

Ніколи не забував він свого рідного краю, і через усі грози і зливи революцій і війн проніс у своєму серці незайманим його, сяючий красою образ, лагідність і героїзм його народу, чарівну ніжність і музичність пісні і мови. Служінню їм віддав він усе своє життя.

Перебування на чужині не заторкнуло його, не поклало на нього свого асиміляційного відбитку, бо серце його вщерть виповнювала Україна і не було місця в ньому для чогось іншого.

Вся поезія покійного просякнена невгасимою любов'ю до України, до її народу, невід'ємною частиною якої він був. Метою його життя було щастя рідного краю і його народу.

Українське громадянство втратило невтомного працівника, патріота демократичних переконань, поета-гуманіста, людину лагідної і доброзичливої вдачі, що прихиляла до себе всіх, хто знав його.

Хай легкою буде йому земля чужини!

"Мудрість складається з десятьох частин, дев'ять із них є мовчанням, а десята — короткість".

Б. Бартон

Два ісповідники

В часі другої світової війни, козаки зорганізували дивізію, яка билася на фронті проти російських комуністів під командою ген. Гельмута фон Панвіца. Решта команди у козаків була своя. Проти алїянтів козаки не виступали, але по капітуляції ті видали їх російським комуністам на знищення.

При цім ген. Панвіцу, як німцеві, двічі запропонували волю і рятунок його життя. Один раз англійське командування, другий раз комуністи в Москві. Обидва рази ген. Панвіц відмовився покинути козаків. З ними він ділив життя і небезпеки війни, з ними хотів і вмерти. Його повісили разом з іншою козачою старшиною в Москві. Ген. фон Панвіц був німцем і лютеранином, але живучи з козаками він оказачився і не хотів кидати їх в недолі аж до смерти. За це його ім'я завжди буде в пошані у козаків, хоч він і належав до народу, який хотів лише використати козацтво, а потім знищити його. Героїзм імпонує козакам.

Українському митрополітові в Сибіру не грозила нагла смерть. Там він перебував з священиками і паствою, яку вивезено з Галичини російськими комуністами. В Сибіру митрополит був символом боротьби за волю.

Коли йому запропонували залишити Сибір, він прийняв пропозицію і тепер перебуває закордоном. Про нього пишуть всіляко. Ми не маємо на меті осуджувати його за спробу врятувати своє життя. Так зробила б кожна пересічна людина. Всі втікли б з Сибіру, якби мали нагоду.

Проте, спроба представити його як "ісповідника" і "мученика" є надуживанням повищих слів. Найліпше було б залишити його в спокої. Людина врятувала себе з нужди в спосіб, що не є ані геройчним, ані мученицьким. Дяка за це добрим людям в Римі і Москві.

Не треба вивищувати людину, як велетня, за вияв звичайного інстинкту самозбереження.

Несподівані результати

По великих дискусіях Римо-католицький вселенський собор за апробатою папи дозволив в церквах замісць латини, відправляти якусь частину богослуження на рідних мовах різних народів. Український римо-греко-католицький загал зрадів і чекав на велику реформу.

Проте для українців греко-католиків ця реформа принесла нові клопоти. В Сп. Державах і Канаді українська преса протестує, що деякі церкви замість того, щоб запровадити в богослуження українську мову замість церковно-слов'янської, ввели англійську.

В цей самий час польські католицькі церкви, користаючись дозволом папи, заводять по всіх своїх церквах замість латини польську мову в богослуженнях.

Атеїстична догматика

"Знання і праця" ч. 10, 1964 року, що друкується в Києві, містить статтю під назвою "Кадильниця, чад і атомістика". Ціллю статті є довести, що атеїзм і матеріялізм є "наукові" і що нема Бога.

Стаття повна демогогічних нападів і лайки на адресу думаючих інакше, та їй бракує звичайної логіки.

Автор статті "доцент катедри філософії", наприклад, повинен знати, що згідно законів логіки не можна довести негативного твердження. Можна доводити, що щось існує, але не можна доводити, що чогось нема, зокрема зовсім неможливо довести, що нема Бога.

В цей самий час для віруючих: "Небеса являють славу Божу і простір сповіщає про діла рук Його."

Свої атаки проти віри в Бога автор статті будує на атеїстичних догмах, які він приймає як аксіоми. Так він твердить, що матерія вічна і що вона є "причиною самої себе". І одне і друге твердження виглядає як несенітниця, зокрема в світлі винаходів модерної фізики, але так він твердо вірить і так проголошує. Мова автора статті зарозуміла і виявляє, що мабуть, він і сам не все дуже добре розуміє про що пише. Наприклад, як розуміти отаку перлину, як визначення матерії: "Поняття матерії є скороченим найменуванням субстанціональности, вічности і незнищимости". Малограмотну людину повищі слова можуть налякати своєю "науковістю". А справді речення не має змісту.

Існування радіоактивних елементів є незаперечним доказом, що матерія не може бути вічною. Якщоб матерія була вічна, то її радіоактивність з часом цілковито зникла. Також другий закон термодинаміки і закон збільшуючоїся ентропії рішуче заперечують твердженню матеріялістів.

Між іншим, Карл Маркс, який жив якихсь сотку років тому, дуже мало знав про структуру матерії, про "частинки" і "античастинки". Він уявляв собі матерію так, як про неї писали вчені його часів.

В наші дні наукова концепція про матерію радикально відмінна, і наївний матеріялізм Карла Маркса і Леніна тепер заперечує модерна ф і з и к а. Спробу автора викопати з гробу кістки Маркса треба вважати за невдалу. Можливо, що і ця стаття була написана лише порядком "соцзамовлення".

ВИКУПЛЕННЯ ЧАСУ

"Глядіть же, як би вам оглядно ходити, не яко немудрі, а яко мудрі, викуплюючи час, бо дні лихі" —
Еф. 5:16.

Ми можемо викупити лише те, що має вартість, має цінність. Апостол Павло каже, що час є такою цінністю, яку ми повинні викуплювати. Цінність речі в світ залежить від двох факторів. Поперше, ми мусимо потрібувати цю річ, подруге, що менше є тієї речі, що ми потрібуємо, то більша її цінність для нас. Так золото потрібне всім на різні цілі: для грошового обороту, для прикрас, для технічних цілей, але його нема стільки, щоб задовольнити всі запотрібовання і тому золото ціниться високо. Пісок так само потрібний людям, але його так багато, що ціна піску невисока. Ніхто не дбає за сміття, його ніхто не потрібує і його багато. Час є найціннішою річчю, що людина знає, бо він має властивість, якої не мають жадні інші цінності. Золото, дорогоцінні каміння і таке інше тривають неозначений час. Кусок золота тисячу років тому був такий самий, як і сьогодні. Час є цінність, що стало, невідкличино зникає. Всякий час має неминуче закінчення. Тисячу років, чи сто років перейдуть і їх не буде, як і минулого року, і неможливо завернути час, що перейшов. Через те, що час завжди потрібний, бо, навіть, щоб нічого не робити потрібен час, і тому що час стало зникає, минає, його цінність для нас найбільша за всі інші дочасні цінности в цьому житті. Кожний з нас має обмежену кількість часу в своєму розпорядженні, і ніхто не знає скільки.

Разом з тим, хоч час і зникає, як потік, він має одну властивість: поки ми маємо час, ми можемо викупити його, перетворити в вищі вічні цінности. Час для нас є ніби позикою від Бога і апостол радить нам викупити час, бо дні лихі. Свій лист ап. Павло написав до віруючих в Єфесі. Коли б хто сказав в ті дні громадянам в Єфесі, що дні лихі, то вони думали б, що людина не при собі. Єфес в ті дні був одним з найбільших центрів сходу. Там був величний храм Артеміди Єфеської. Її статуетки, які ніби посідали чудотворну силу, були у великім запотрібованні і цілий цех ремісників жив, виробляючи їх для поклонників Артеміди. Сам храм був великим банковим центром. Єфес славився, як торгівельний центр в Азії. Його горожане жили заможно і ніхто з них і не подумав би називати ці дні прибутків і добробуту тяжкими днями. Для них ці дні були добрими. Ап. Павло мав на увазі зовсім інше. Ключ до розуміння його слів подають слова, якими він починає свого листа до Єфесян: "До святих в Єфесі і до вірних у Христі Ісусі". Для вірних у Христі Ісусі дні в Єфесі були лихі, не тому, що їх в ті дні активно переслідували. Ці переслідування почались пізніше, але тому, що для людини, яка знає Бога, життя в розпустному, здеморалізованому світі є лихими днями.

Горожане Єфесу витрачали свій час марно, на недобрі вчинки, як це робиться сьогодня і в Торонті. Дорогоцінний час, що його не можна повернути і не можна набути а ні за які скарби, люди розмінювали і розмінюють на дрібні, маловартісні речі. Сократ сказав: "Я їм, щоб жити, інші живуть, щоб їсти."

Всіх людей можна поділити на дві групи. Одна група людей дивиться на час, як на нагоду для свого розвою і духового зросту та нагоду для служення людям і Богові. Друга група людей не надає життю якогось особливого значіння. В о н и просто йдуть за течією, день-у-день роблячі повсякденні дрібниці, журяться ними і так живуть без мети і змісту, або фанатично захоплюються якоюсь швидкоплинною марнотою, перетворюють її в найвищу цінність і немилосердно нищать всіх, хто стоїть у них на дорозі. Ця вся атмосфера безглузди, самолюбства і марнування є тим, що апостол називає "лихими днями" для людей.

Це є одна з причин чому вірні в Христі Ісусі повинні викуплювати час, а не пристосовуватись до цих часів. Ідея викупу часу включає думку про самопожертву, бо здобуваючи нову цінність, ми щось віддаємо.

Для віруючої людини викуплення часу з одного боку є в повстримуванні від усякого лихого почуття: ненависті, заздрісті, захланности і всіх інших виявів самолюбства і незрілости.

З другого боку викуплювання часу є в діяльним наслідуванні Христа. Кожне ласкаве слово до ближнього, терпеливість, доброчинність і кожне добре діло є викуплюванням часу. До цього належить поширення благовістя, щира ласкавість, самодисципліна. Дивись Галат. 5:17-23.

В той час як кожний злий і несправедливий вчинок є марнування великого дару Божого, активне наслідування Христа в житті є викупленням часу, перетворенням його в вічні безсмертні вартости.

Минулий рік ми повернути не можемо. Тому нехай Милосердний Господь простить нам усе те, що ми змарнували і прийме як викуп часу все те, що було зроблено добре. Тепер перед нами стоїть Новий Рік з його новими незнаними нам можливостями і подіями. Нехай Бог дає нам віру і мудрість додати до всього, що прийде в Новім Році в наше життя-Бога. Без Нього час буде змарнований, з Ним — перетворений в незнищимі, вічні цінности на славу Божу і нам на радість і здоровя.

ВІСТІ З ГЕМИЛТОНУ

Різдвяна програма Недільної Школи Української Євангельської Церкви відбулась в неділю дня 3-го січня, 1965 року. Програму розпочато спільною, смачною вечерею, а потім відбувся концерт. Найкращою імпрезою була різдвяна виставка. Всі члени Недільної Школи писались дуже гарно. Програмою проводили брати Лановий, Паламар, Н. Ковальчук, проф. Яковенко, й пані Кучер.

Г. Добровольський

А СУД БОЖИЙ ПРИЙДЕ

В листі апостола Павла до Римлян, в 2-му розділі, 16-му вірші, читаємо такі слова:

"Бог, згідно з моїм благовістям, буде судити таємні речі людей через Ісуса Христа".

Як багато людей в світі цьому знають про те, що вони колись станують на суд Божий, щоб дати відповідь за все те, що вони чинили в свойому житті. Про те, як мало таких, що вже тепер до цього приготовляються.

Як мало таких, що усвідомили собі, що нічого доброго вони не вчинили; що жили в грісі й непослуху Богові; що чинили діла беззаконня і стягали на себе тільки Божий гнів, і що за це вони підпадають судові й осудженню на вічну кару.

Як мало таких, що розуміють цей свій стан і приходять з покаянням до Господа і з проханням про прощення гріхів, щоб одержати спасіння в життя вічне, щоб на суд Божий не приходити.

Але основна маса навіть тих, які знають про суд Божий, не дбають про те, щоб одержати прощення гріхів і спасіння в життя вічне. Вони не дбають собі на шкоду і не думають про те, що колись будуть тяжко жаліти, але вже буде запізно.

А ще гірше є те, що не тільки не дбають про своє спасіння, а ще й не терплять, коли їм хто нагадує про це. Не люблять навіть, коли хто взагалі хоче говорити їм і нагадувати про Бога, про Його святу любов, про діло спасіння, яке Він вчинив в Сині Своїому Ісусі Христі.

Не люблять, коли їм пропонують читати Святе Писання. Для цього вони не мають часу, хоч знаходять досить часу читати, або розмовляти про все, що їм не приносить жодної користи духової. Не дбають про свої душі, якби душ у них не було.

Про те, що крім життя фізичного є ще й життя духовне, вони не думають. Вся їхня увага з'осереджена тільки на житті цьому, плотському й дочасному. Для того вони змагають мати всякі вигоди й догоджати собі, щоб це земне життя прожити по своїй вподобі.

Вони також не думають, що все є в Божих руках, і їхне життя також.

Що Бог кожної хвилини чекає на них, щоб вони розкаялися

(Продовження на стор. 6)

А СУД БОЖИЙ ПРИЙДЕ

(Продовження з стор. 5)

ся й прийняли спасіння, — вовсім не журяться. Бо вони не хочуть усвідомити собі того, до якої чести закликає їх Бог, прагнучи зробити їх Собі дітьми й наслідниками Царства Небесного. Їх розум не може цього вмістити.

О, які вони в цьому немудрі! Вони не дбають про таке велике спасіння й Божу благодать, а натомість стягають на себе гнів Божий на день суду.

Вони не хочуть чути ніжного голосу Господа Бога, яким Він закликає всіх до Себе, щоб прийшли й опробували, Який Благий Він до всіх і до них також.

В Святому Писанні читаємо такі слова:

"Спробуйте й дізнаєтесь, що Господь Благий; щасливий той чоловік, що вповає на Нього"— (Пс. 34, 8).

Але в тому ж Писанні є і остереження неслухняним:

"Зрозумійте ж це ви, що забули Бога, а то зловлю вас, і ніхто не спасе вас!" (Пс. 50, 22).

Може багато хто думає, що він якось викрутиться перед судом Божим, — той дурить себе сам.

Святе Писання застерігає нас від цього:

"Чи ти думаєш про те, чоловіче . . . що ти втечеш від суду Божого?" "Ти погорджуєш багатством Його доброти, лагідности та довготерпіння, не знаючи, що Божа доброта провадить тебе до покаяння" (Рим. 2, 3, 4).

Отже, вони не знають про Божу доброту. А чому?

Бо не знають Самого Бога! Вони тільки знають про Нього, але Його Самого не знають. А не знають тому, що не намагаються знати. Для них навіть незнані слова Божі, які Він колись сказав був:

"А знання Бога, любіше Мені над всепалення".

А тому, стільки разів говорить Господь через Слова Святого Писання: "Пізнайте, що Я — Господь Бог!"

Отож, пізнати Бога можемо через Слово Святого Писання, в якому Господь Бог відкривається нам в усіх прикметах Його характеру, і закликає нас прийти до Нього, щоб від Нього могли ми також сповнятися повнотою Його Божества. Бо тільки хто чинитиме це в цьому земному житті, буде мати можливість і право на вічне життя в Царстві Небесним.

Дивна доброта Бога нашого! І в тій доброті, Він не бажає смерти грішника, але кличе його до покаяння. І коли многі грішники не приймають Його божественного заклику, то не коряться Його волі, чинять спротив Богові, погорджують Його добротою, і стягають на себе гнів Його на день суду Божого. А суд Божий прийде!

Дорогий Друже! Ти певно називаєш себе християнином, кажеш, що віриш у Бога, а може також оправдуєшся своєю приналежністю до якоїсь церкви, але в дійсності ти Бога Самого не знаєш. Ти не слухаєш Слова Божого, не коришся волі Божій. Ти живеш за своїм уподобанням, і тобі байдуже до того, що вимагає від тебе Господь.

Отже, як ти думаєш: Чи похвалить тебе за це Господь? І як ти думаєш стати на суд Божий? Чим оправдаєшся?

Знай же ти це, що ще ніхто з людей не оправдався перед Справедливістю Божою! Навіть, коли б ти був дуже релігійним, побожним, добрим і справедливим перед людьми, то перед Богом це все ніщо!

Якщо ти не прийшов ще в покорі й покаянню в ім'я Спасителя нашого Ісуса Христа, то ти тільки погибаючий грішник. Але Господь хоче тебе спасти від загибелі, і тому чекає, коли ти прийдеш до Нього. А Він сказав:

"Приходячого до Мене не вижену геть!".

Тож, прийди до Нього! Прийди зараз! Не зволікай щоб не було запізно. Ти не знаєш числа твоїх днів, а ні хвилини, коли може Господь відкликати тебе з цього життя. І, горе тобі, якщо ти не будеш приготовлений!

Тому, приготовся завчасу зустрінутись з Господом, бо краще тобі зустріти Його, як твого Спасителя й Господа, і бути з Ним по віки вічні в славі Отця, аніж зустрінути Його, як грізного Суддю!

Прийди до Нього, поки Він чекає тебе! Амінь.

ЗАКЛИК

Прийди, мій брате, до Христа,
В Нім праву Божу ти знайдеш!
В Христі дорога бо проста,
Вона провадить до небес!
Прийди, мій брате, до Христа,
І Він тебе з гріха звільнить;
Блаженством вічного життя,
Дарує Він тобі в ту ж мить!

Г. Д-кий

Люлька Тараса Бульби

В "Тарасі Бульбі" — оповідає Гоголь:

"... Чотири дні билися й боронилися козаки, відбиваючись цеглою і камінням. Але не стало припасів і сили й рішив Тарас пробитися крізь ворожі ряди. І вже пробилися були козаки і може б ще раз послужили їм бистрі коні — коли нараз серед найшвидшого бігу зупинився Тарас і гукнув:

— Стій! Випала люлька з тютюном: не хочу щоб й люлька попалася ворожим ляхам! — І нахилився старий отаман та почав шукати в траві люльку з тютюном, свою вірну товаришку на морі й на землі, в походах і дома. А тим часом налетіла ватага ляхів і вхопила його під могучі плечі. Потряс він усім своїм тілом, але не посипалися вже — як колись — на землю гайдуки, що держали його . . ."

Тараса Бульбу зловлено й спалено. Його козаки без проводу втекли. Цікаве дуже місце! Що за хоробрість!

Коли я був малим дітваком— щось десятилітнім — і мені читано Тараса Бульбу, дивився я як на яке божище, на багатиря, що згинув сам, а люльки ворогам не дав Як же мріяв я малим дітваком, щоб й самому бути колись відважним, хоробрим та завзятим, як батько Тарас Бульба. І я, хоч і згину на вогні, прив'язаний до дерева, а люльки не віддам.

Але з часом мої погляди змінилися. Мені часто насувалася думка: що було цінніше — глиняна люлька, чи жива голова? Не раз думав я ось так:

— Правда, оця люлька була вірною товаришкою Тараса Бульби на суші й на морі, в походах і дома, — але невже ж і Тарасова буйна, завзята голова не була вірною йому товаришкою на суші й на морі, в походах і дома? Ой була, була! Розумна, завзята була голова, що нею був би здобув не одну а тисячу, не глиняних, а золотих люльок . . . А глиняною люлькою чи можна здобути голову?! . . .

На жаль, на протязі усієї нашої історії ми часто давали наші буйні голови за глиняні люльки.

Не тому згадуємо сьогодні ці люльки, щоб сумувати, а ось чому: — Наймудрішим, що тільки мав, має і буде мати наш народ, це його мудрі голови. Будьмо хоробрі й завзяті, але завжди, коли будемо мати до вибору між глиняними люльками і мудрими головами — глиняні люльки нашим ворогам, собі ж — мудрі голови.

Кубанський Край

КНИГА ХВАЛИ

"Книга Хвали" видана Українськими Пресвітерськими Церквами в Канаді. Має 224 пісні, майже всі з нотами. Ціна $1.25. Новим і незаможним громадам знижка. Замовлення можна слати на адресу "Євангельської Правди."

Українська Пресвітерська Церква в Ошаві, Онт.

486 Симко Стр. Південь

Пастор: І. Яцентий

Богослуження о 11 год. перед полуднем кожної неділі. Вечірня о 7 год. вечора. Недільна Школа о 10 годині рано.
ВСІХ РАДО ВІТАЄМО!

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
в Гамільтоні, Онт.,
58 Earl Street.
Пастор: В. Кучер
Богослуження відбуваються о 11 год. рано кожної неділі.

ТЕЛЕВІЗІЙНА УКРАЇНСЬКА ПЕРЕДАЧА

В суботу 9-го січня відбулася одногодинна Різдвяна телевізійна передача в Торонті. Треба дати належне признання УНО в Торонті за цю ініціятиву і організацію української години на телевізії. В цілости програму можна було опрацювати краще. Хор співав пересічно; можна було вибрати більше колоритні українські колядки. Добре, що промови були короткі і змістові.

Церковні ієрархи приготовили гарні повчальні проповіді, не згадуючи в них про поклонення ані діві Марії, ані святим.

Проте їм не треба було зодягатись в пишні ризи і класти мітри на голови. Ці одяги більше пасували б у церкві під час урочистих богослужень. Для

промови до українського загалу на телевізії більш пасував би звичайний священичиський одяг. Це зробило б краще враження, не викликаючи подиву, як у своїх, так і чужих.

Привітання прем'єр міністра Робартса було щире і прихильне. Міністр Яремко з властивою йому тактовністю привітав українців, згадав й інші національності.

Др. Бойко прочитав дуже гарно звернення до українців від КУК, закликаючи їх до взаємної доброї волі, але чомусь при організації цієї телевізії цілком забуто українських протестантів, які складають майже чверть українського населення в Канаді і яких чимало в Торонті. З телевізійної програми витворилося враження, що українських євангеликів нема.

Представляти усіх українців лише як греко-католиків і православних хибно. В 1941 році перепис виявив, що повищі дві деномінації репрезентували 91% українського населення в Канаді, але перепис 1961 року виявив, що греко-католики і православні репрезентують лише 58% української людности в Канаді. Отже це є втрата 38% членства, не зважаючи на іміграцію і природний приріст населення.

Нема сумніву, що Різдвяна телевізія зорганізована УНО в Торонті могла радувати серця старшого покоління українців, але виглядала дещо незрозумілою, якщо не дивною для молодшого покоління і чужинців. Якщо ми хочемо затримати одних і прихилити других, характер телевізій треба змінити. Програма показувала, що робили українці сто або п'ятьдесять років тому. Висвітлювано дешеві фільми, які багато разів демонструвалися і які кожен може дешево зарентувати від урядових інституцій.

Всі ці фільми подавали українців, як якусь напів примітивну народність, яка не робить поступу, бо не раз стверджувано, що всі показувані речі українці роблять і досі. А справді воно не так. Ми певні, що в Торонті ні одна господиня не дозволить своєму чоловікові кидати кутею під стелю в своїй новій хаті. Не робиться цього й інших подібних речей на Заході. До минувшини, ясно означеної, треба було додати сучасне святкування українцями Різдва, їх гарні хати, прекрасно прибрані столи для вечері і т. ін. Замість середневічного фільму можна було запросити наші мистецькі сили: співаків солістів, танцюристів, артистів, тощо.

Така програма безперечно зробила б величезне враження і на молодь і на чужих, бо серед українців сил не бракує.

Треба було включити в програму також українських протестантів, поперше, тому що і серед них багато святкує Різдво по-старому стилю, подруге, без них українська громада неповна.

Маємо надію, що на друге Різдво, Бог дозволить українцям побачити Різдвяну телевізійну передачу більш мистецьку, і загально репрезентаційну.

Кубанський Край

Остап Вишня

"Мед"

Вийшов ото я по обіді в садок, коли дивлюсь — гонить роя. Сів рій он на тому бересточку. Так не дуже високенько й сів — дістати можна. Мій, думаю, буде рій! Вхопив я драбину, колодянку й хутенько "на рисях", подався до того бересточка . . .

Приладнив драбину, виліз, примостився, і тільки зібрався струснути, о вона лиха личина, хай Господь простить, та в самісінький ніс тільки: д-з-з-з! Стерпів я! Сльози з очей тільки кап-кап-кап! Чую — жене мого носа, як рисаком жене! Струснув я вдруге, а воно десятка з два та в лоба, та в носа, та в щоки! О-о-о, чорти б вас! . . .

Тільки ото я сказав "чорти", а воно щось як трісне, та мене як кине — так, їй-бо, сажнів з п'ять летів — голова вниз, а ноги вгору. Як яструб. Думав, що на той світ лечу.

А потім як кинуло мене! Кинуло — аж кавкнув! Кинуло — ще й колодянку на голову наділо! Боже-ж мій, Боже-ж мій! Так вони мене як "ірвонули"!

Як "ірвонули" мене, кажу вам, так ледви од них в сажі під кабаном врятувався! Після того два тижні сметаною мазався, ледве-ледве по двох тижнях пика оттухла. А стара моя й каже:

"Ото, старий собако, як з бджолами діло маєш, — то не лайся. Бджола — тварина Божа й не любить, щоб при їй чорта згадували".

А я так думаю, що тут ще й трухлява драбина трохи винна!

ВІСТІ З ГЕМИЛТОНУ

В неділю, дня 17-го січня, відбулось урочисте Богослуження в Українській Євангельській Церкві з нагоди прийняття нових членів і рукоположення старших братів.

THE VERSE GANG

By Chester Shuler

The carpet which covered the floor of the boys' classroom was worn and quite unattrative. But Dan Boyle seemed to find it of much interest; at any rate, studying its design intently seemed more pleasant at the moment than trying to look into the clear blue eyes of Miss Helen Sparks, the boys' teacher. For Miss Helen's eyes told the six fellows a lot plainer than words that she was greatly disappointed in them. And a fellow just naturally didn't enjoy disappointing a young lady as nice as Helen Sparks happened to be.

"Well, boys," she was saying, "let us all try to learn our memory verse for next Sunday without fail. I know some folks today think that learning memory verses in Sunday school is out of date. But I am so thankful to my teachers who taught me to memorize the Word when I was a young girl that I feel I must pass this blessing along to you boys. And," she added, with one of her smiles, "I'm sure that some day you'll thank me for doing it."

The closing bell sounded at that moment, bringing sighs of relief to the boys. Dan sauntered over into the church auditorium wondering just why there had to be such things as memory verses in a Sunday-school class anyway. Why couldn't a fellow just go to class, flop into a seat, and listen to teacher . . . or look out the window . . . and not have to overwork his brains—'specially after he'd studied and studied all week in day school!

But Dan didn't like to make Helen Sparks feel sad. For although only nineteen, Helen was acknowledged to be the best teacher in the department—and her six boys would have fought anyone who so much as hinted otherwise! Then, too, Dan was perfectly certain that his big brother Jim wouldn't want anyone to make Helen unhappy—'specially while he was off serving in the army, thousands of miles away.

While the minister was droning through the announcements, Dan fell to thinking about Jim. Where was Jim just now, while folks were sitting here comfortably in this lovely, sacred place called a church? Was Jim in church, too? Why hadn't they heard from Jim for six weeks or more? Dan knew that Helen Sparks hadn't heard from Jim either . . . poor Helen who had enough to worry her without six big, overgrown fellows being too lazy to learn a few Scripture verses once a week!

Dan began to struggle with something stuck in a hip pocket. His mother looked disapprovingly at him, and he renewed the struggle more quietly. Finally, a much-folded Sunday-school quarterly appeared, and Dan silently found the Memory Verse for next Sunday. It wouldn't be very wrong, he guessed, to study the verse in church, 'specially while the minister was announcing something that didn't mean a thing to him, anyway . . . Remember now thy Creator in the days of thy youth. Well, that wasn't such a long verse . . . and a fellow could tell what it meant, too. Maybe he could learn that one before next Sunday—if he didn't forget to try... and then there'd be at least one fellow in class who could look into Helen's blue eyes and not have to gaze at the floor. Yes, sir, he'd make an effort—if it made his brains ache. It'd please Helen . . . and Jim. Mother nudged him, and he put away the quarterly. The minister was preaching now. Dan didn't enjoy sermons much. This was about Joshua and Jericho. He knew that story already. Helen could tell it lots more interestingly than this preacher . . why, you could just see things happen when she told it!

Dan grinned behind his hand. Say, old General Joshua and his army probably didn't know what a real battle was like! If Jim were here, now, and could tell of some of his experiences in Korea or somewhere . . . !

Dan's thoughts wouldn't stay on that sermon, try as he would. But he did manage to stare politely at the organist's new hat, up there in the loft behind the minister. Vaguely he heard the tones of the minister's voice, too, but he was really "over there" with Big

(Continued on page 8)

THE VERSE GANG

(Continued from page 7)

Brother Jim, where danger lurked, and things were really tough . . . Yes, sir, it must be O.K. to be a real hero, like Jim!

Just then Dad punched Dan in the ribs. "Stand up," he whispered. They were singing the closing hymn, and Dan helped Dad hold a song book . . . but he couldn't see the words very well... did Joshua and his men have to watch out for big snakes there in the wilderness, he wondered . . . and were there really as tough goings as Jim was having?

They were filing slowly out of the church now. Mother was saying in a pleased tone, "Daniel, son, I was so proud that for once you gave such fine attention to Doctor Judson. His story about Joshua really was interesting, wasn't it?"

"Er-huh? Oh, yes, Mother, awful inter—I mean, yes'm!" Then he added brightly, "And I was tryin' to remember my Creator, too—Oh, there's Ben Hanson—I gotta tell him something!" And he dashed away to join his chum, leaving Mom sadly shaking her head and muttering, "Such atrocious English!"

But Dad was chuckling. "Imagine our son actually studying a Sunday-school quarterly in church service. That Helen Sparks must be quite a teacher to interest boys that much."

If things had gone along smoothly the week following, it may be that Dan would have forgotten all about learning his memory verse, just as he usually did. But things did not run smoothly around the Boyle household.

Tuesday's mail brought a letter from Jim. It had traveled thousands of miles from Korea's battlefield. It was the very first letter Brother Jim had ever directed to Dan himself. Mother had not opened it, either, anxious as she was to read its contents. "Letter for you, Daniel," she announced the minute Dan entered the door for lunch. "Air mail from your brother."

"For me? Whoops! Yippee!" He whisked the envelope open and drew out a single sheet of paper. Mom wondered why the big grin faded from Dan's face so suddenly, and his jaw dropped. He read it through before he said anything, then stared out the window. "Jim's been in an awful battle, Mom," he muttered, handing her the letter. 'You can read 'bout it."

There were tears in Mom's eyes when she finished reading the short letter, but she bravely wiped them away with her apron and went on serving the meal. "It's your letter, Daniel," she said. "I—I hope you'll keep it— and read it over often. Jim would want you to do that, I'm sure."

Dan carefully folded the letter and tucked it into his pocket. "I sure will, Mom," he promised. "Lots o' times."

It's fun to brag about your Big Brother's courage when a lot of the fellows get together. Maybe that's one reason why Dan went to the trouble of telephoning all his gang, asking them to meet him in their Secret Hideout—an abandoned icehouse back of the Boyle barn—that evening, after school. "Got a letter from Jim," he added to each invitation. "I'll read it to you. Just ought-a hear 'bout the battle he's been in!"

Bob Davis came back with, "So have I got a letter—from my brother Bill. He's been in a battle, too—maybe an awfuller battle than your brother was in. I'll read my letter, too."

Most of the Gang were members of Helen Sparks' Sunday-school class, too. But when they met in the Secret Hideout that afternoon, it may be that they weren't thinking of Memory Verses. That is, none except Dan Boyle.

Bob proudly displayed his letter, then read it. The fellows listened carefully. "See, he told more 'bout the battle than Jim told," Bob added.

"Huh! Jim's smart enough to know what not to tell, I guess," countered Dan. "But look, fellows. I didn't read you the most important part of Jim's letter. It's a P.S. at the bottom. Listen:

"'Tell Mom that when I got into this big fight, I tried hard to think about God and good things. But the only things I could remember were the Lord's Prayer that she taught me when I was a kid, and a few Memory Verses that Mr. Stebbins drilled into my head back in Sunday school when I was a kid. Now look, Dan. You and your gang better get busy and learn verses while you can. Some day you may need them bad—take a tip from your Big Brother, Jim.'"

The boys didn't talk much as Dan replaced his letter in a pocket. "I was sort of figuring," he said, "on showing this letter to Helen Sparks."

"I guess she'd like to read it, all right," Frank Harris agreed. "The only trouble is—she'll be after us harder'n ever to learn those old verses if she reads what Jim says!"

Bob Davis kicked the sawdust. "Maybe we ought-a learn our verses better," he said. "If my brother Bill needed to remember verses in his battle—" He shook his head and grinned. "I can't remember ever seein' him read the Bible much. But I hope he learned some verses in Sunday school . . . he used to go sometimes. Y'know, I think we fellows would better learn our verse this week—and surprise Helen Sparks, anyway," he added, with a grin.

Dan tugged at something in his hip pocket, and the tattered quarterly came forth. "I was thinking the same thing," he said. "And the verse for next Sunday is kind of easy—and good, too. Here it is: Remember now thy Creator in the days of thy youth. I guess most of us could learn that one, if we wanted to."

"Huh! I know that already," Bob scoffed. "'Member now thy creature in—'"

"'Creator!'" yelled the gang in chorus. "Oh sure, you know it already, Ya-ya-ya! Champeen verse-learner of the world!"

Let's say it over together," Dan put in. "Now—"

"Remember now thy Creator in the days of thy youth!"

Dear old Deacon Peabody, hobbling along the alley just then, stopped, put a feeble hand to one ear, and leaned on his cane. Then a pleased smile broke over his face. "Well, well, well," he muttered. "I alluz said these modern boys ain't a-gettin worse'n we wus . . ." Then he hobbled on, still smiling.

At the corner, he met Helen Sparks. He called to her in high, cracked tones, "Oh, Miss Helen! When I was a-comin' down the alley, in back o' Mr. Boyle's place, I heered some boys . . . " Pretty Helen was smiling more brightly than ever when she had learned the deacon's story.

"Thank the good Lord!" she whispered as she went on her way, adding a brief prayer for her six pupils—and at least one of their big brothers so far away and in such great danger.

"Won't Helen Sparks be surprised when every one o' us guys comes to class tomorrow morning and knows the verse!" laughed Ben to Bob, Saturday afternoon, as they hurried toward the old ice house.

"I'll say. But why is Dan calling a meeting at the Hideout this after. Says it's awful important too. Wants every member of the gang present."

In the hideout they found the other members of the Gang already assembled. Dan was there—seeming very "blue" and humble. "Fellows," he began, "I won't blame you if you never speak to me again . . . or if you throw me into the creek, clothes an' all!"

"What's gettin' into you, Dan?" asked Bob. "Feelin sick?"

"I'm just too dumb to live, that's all!" Dan kicked the sawdust hard. "I looked at next Sunday's memory verse, when I told you fellows about it, and now—"

There was silence for a moment, then Dan went on, "I don't blame you for bein' sore enough to 'most kill me—to think that we've worked so hard all week learnin' that verse, and now—"

"It is kind of tough," Bob said. "But why can't we just get busy now and learn the right verse? I'm game!"

Everyone was agreed, and Dan felt relieved. "You are real pals!" he said, producing the battered quarterly once more. 'Whosoever shall call on the name of the Lord shall be saved.' That's easy enough, isn't it. Let's say it together. Now—"

It was like cramming for an exam, but before they left the Hideout all knew it.

"We sure are the 'Verse Gang', aren't we?" laughed Ben. "Wait till Helen Sparks hears us!"

"I suppose we could be a 'worse gang.'" Dan grinned, happily. "I know Jim and Bill will be glad to hear about us learning verses, fellows," he added, thoughtfully. "How about all of us writing a letter to each of them next week, and telling them what we're doing? We can all sign our names to it."

"Surest thing you know!" shouted the gang, and that's just what happened — although they agreed to let Helen Sparks "censor" the letter they wrote to Jim . . . and she said the "censor" always had the privilege of writing something at the bottom!

"You know what she wrote?" Dan asked the others later. "She let me see, and it was just 'All my love, Helen.'"

"Now what do you know 'bout that?" some of the fellows said, as a grin spread around the group.

Instructor.